This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

https://books.google.com

WIDENER LIBRARY
HX 2Y3A D

OL 32850.5

Harvard College Library

FROM

Digitized by Google

Armeno-Turkish (?) 34

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

~ Armeno-Turkish

Digitized by Google

ՔԻԹԱՊ Ը ՄՈՒԳԱՏՏԻՍ

ԵԱՆԻ

՝ԱՀՏԸ ՝ԱԹՈՒԳ ՎԷ ՝ԱՀՏԸ ՃԷՏՈՏ

՝ԱՆ ԱՍԸԼ ՄՈՒՀԱՐՐԷՐ ՊՈՒԼՈՒՆՏՂԸ
՝ԻՊՐԱՆԻ ՎԷ ՔԻԼՏԱՆԻ ՎԷ ԵՈՒՆԱՆԻ Լ՝ԻՍԱՆԼԱՐՂՆՏԱՆ
ՊԻԲ ԹԷՐՃԷՄԷ

معارف عمومیه نظارت جلیله‌سنك ۱۱ ذی‌القعده ۳۲۲ و ۵ کانون ثانی
۳۲۰ تاریخلی و ۵۹۲ نومرولی رخصتنامه‌سیله نشر اولنمشدر

مصارف آمریقان بیبل شرکتی طرفندن تسویه اولنه‌رق طبع اولنمشدر

... GIFT OF ...
Mass. Bible Society.

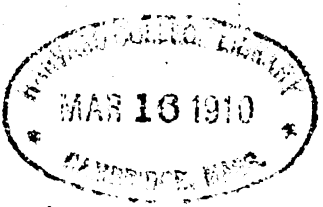
ԻՄԹԱՆՊՕԼՏԱ

Ա. Ց. ՊՕՑԱՃԵԱՆ ՄԱՐԳԱ՝ԱՍՂՆՏԱ ԹԱՊԱ՝ ՕԼՈՒՆՄՂՇ ՏՂՐ

1906

Digitized by Google

OL 42211.7
OL 31663.5

Digitized by Google

ԱՀՑԸ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՀԱՅՑ ՀԱՅԵՏԻՆ ՏԻՇԻՒՆՔ։

ԱՀՑԸ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ԻՆՃԻՒ	Գ–ղ	Ի	՚–հ	ֆ	
» Մատթէոսեան թաղ-					
բերի խաղող . .	28	»		4	
» Մարկոսեան թաղ-					
բերի խաղող . .	46	»		39	
» Ղուկասեան թաղ-					
բերի խաղող . .	24	»		63	
» Յովհաննէսեան թաղ-					
բերի խաղող .	24	»		103	
Ա՚մալ ը Բաւսալ . . .	28	»		134	
Պօղոս Պետրոսեան					
Թամպէլտաս բիւռելէսի .	46	»		173	
Կարնիճոս. 4 բիւռելէսի .	46	»		189	
» 2 »	43	»		205	
Գազատափալտաս բիւռե-					
լէսի	6	»		215	
Նփեսոպալտաս բիւռելէսի	6	»		221	
Փիլիպպոսեանէս	»	4	»	226	
Կազատալտաս	»	4	»	230	
Աչքանդալիէրէս 4	»	5	»	234	
» 2	»	3	»	237	
Տիմոթէոս 4	»	6	»	239	
» 2	»	4	»	243	
Տիտոս	»	3	»	246	
Փիլիմոն	»	4	»	248	
Ղեպրոնալէրէս	»	43	»	249	
Յակոբոս Պետրոսեան					
՚ուժմուժի բիւռելէսի	5	»		264	
Պետրոս Պետրոսեան					
1 ՚ուժմուժի բիւռելէսի	5	»		265	
Պետրոս Պետրոսեան					
2 ՚ուժմուժի բիւռելէսի	3	»		270	
Յովհաննէս Պետրոսեան					
1 ՚ուժմուժի բիւռելէսի	5	»		273	
Յովհաննէս Պետրոսեան					
2 բիւռելէսի . . .	4	»		277	
Յովհաննէս Պետրոսեան					
3 բիւռելէսի . . .	4	»		278	
Յուդա Պետրոսեան					
՚ուժմուժի բիւռելէսի	4	»		278	
Ղոտի ի Յովհաննէս . .	22	»		280	

ԱՀՑԸ ԱԹՈՒԳ

ԳԻՒՂԱՑԻ	Գ–ղ	Ի	՚–հ	ֆ	
Թէքվինի խաղ մուխլու-					
գուխի	50	»		4	
Խուրուճ	40	»		59	
Ղաւխիլէր	27	»		107	
Ա՚տաս	36	»		141	
Թէսանէխ	34	»		189	
Յետաս	24	»		231	
Չոքաժիէր	21	»		258	
Չուրէք	4	»		287	
Մխլուաքը Լիվիէլ .	31	»		291	
Մխլուաքը Սանէխ .	24	»		328	
Մխլուաքը Սաղես .	22	»		360	
Մխլուաքը Թասալ՚ .	25	»		396	
Թէվտոխիս ի Լիվիէլ	29	»		431	
Թէվտոխիս ի Սանէխ .	36	»		465	
Հզգաս	10	»		505	
Նէհեմիաս	43	»		516	
Նահէնէր	10	»		533	
Յոբ	42	»		542	
Մէզմոմէր	450	»		580	
Էսմաել ը Ախուէյմեան	34	»		674	
Ա՚տ՚իզ	42	»		705	
Ախնէյէթի խաղ Ադամէ	8	»		717	
Նաղլի	66	»		723	
Նէհեմիաս	52	»		798	
Նէհեմիասեան Մէզմո-					
մէլէրէն . . .	5	»		875	
Նէհեմիէլ	48	»		882	
Թանիէլ	12	»		944	
Ովատէ	44	»		963	
Յովէլ	3	»		974	
Ամոմա	9	»		978	
Ուգիաս	4	»		987	
Գիքիաս	4	»		989	
Մէլքիա	7	»		991	
Նաաւամ՚	3	»		998	
Ամոսաւամ՚ . . .	3	»		1000	
Աֆեանիա	3	»		1004	
Անգէ	2	»		1007	
Չոքաքիա	44	»		1009	
Ճոգաքիա	4	»		1021	

Digitized by Google

Digitized by Google

ԹԷՔՎԻՆ ԻՒ ՄԱԽԱԼՈՒԳԱԹ

ԳԱՂ 1

Ա՛լլահ խոթեխտաեւ սեմեվսիթ ու զէմին խալդ էլէնսի։ 2 – Վ֊է զէմին թէհէ վէ խալի վէ տէրեա իւզէրինտէ զուլմէթ օլսա՛ սուլար իւզէրինտէ տաթի Րուհ Ուլլահ Հաթէքէթի էտեր խոն։ 3 – Վ֊է Ա՛լլահ՝ Նաւր օլսուն՝ տէսի՛ վէ Նաւր օլսու։ 4 – Վ֊է Ա՛լլահ Նաւրդըն էյի օլսըդընը կէօրսիւ, վէ Ա֊լլահ Նաւրաա զուլմէթտէն այըրսա։ 5 – Վ֊է Ա՛լլահ Նուրա Կէնտիւդ վէ զուլմէթէ կէճէ թէմիյէ էյլէսուն։ վէ սէբէ֊ճիմ վէ սապահ օլսըդընա պէրապէր կիւն օլսուն։

6 – Վ֊է Ա՛լլահ՝ Սաւսըրդն սըրաըդնաա լէվհ օլսուն, վէ սուլսըդը սաւսըրսունա այըրսըն՝ տէսի։ 7 – Վ֊է Ա՛լլահ լէվհէն ինսիֆսը, վէ լէվհին ալթընաա պուլսունան սուլսըդը իւմիթիւնտէ պուլսունան սաւսըրսունա այըրսըդը։ վէ պէօյլէ օլսուս 8 – Վ֊է Ա՛լլահ լէվհէ Սէմա թէմիյէ էյլէսուն։ վէ սէբէյիմ վէ սապահ օլսըդըտաա իքինճի կիւն օլսուս։

9 – Վ֊է Ա՛լլահ՝ Սէմա ալթընաա պուլսունան սուլսըդը պիր եէրէ թօփսընըդը, գաբաա կէօրիւնիւն՝ տէսի։ վէ պէօյլէ օլսուս։ 10 – Վ֊է Ա՛լլահ գաբայա Զէմին, վէ թօփսունան սաւսըրաա Տէնիզլէր թէմիյէ էյլէսուն։ վէ Ա՛լլահ էյի օլսըդընը կէօրսիւս։

11 – Վ֊է Ա՛լլահ՝ եէր սէպզէ, եուն֊լի թօխսաա՛ վէրիր նէպսիթը վէ եէր իւզէրինտէ թօխմէ քէնտիսինտէ օլսըդը ճինսլէրտէ մէյվէստը մէյվէ սազաճը Հասուսլէ կէթիրսին՝ տէսի։ վէ պէօյլէ օլսուս։ 12 – Վ֊է եէր սէպզէյի, եուն֊լի ճինսինէ կէօրէ թօխսաա՛ վէրիր նէպսիթը, վէ ճինսինէ կէօրէ թօխմէ քէնտիսինտէ օլսըդը մէյվէստը մէյվէ սազաճը Հասըլ էյլէսուն։ վէ Ա՛լլահ էյի օլսըդընը կէօրսիւս։ 13 – Վ֊է սաբէյիմ վէ սապահ օլսըդըտաա իւչիւնճիս կիւն օլսուս։

14 – Վ֊է Ա՛լլահ՝ կիւնտիւզիս կէճէտէն սըրաըդնագ, վէ 'ալամէթլէր վէ վաքթլէր վէ կիւնլէր վէ սէնէլէր իչիւն օլմադ իւզրէ լէվհ֊ի սեմասաա նէ֊յիրլէր օլսունլար, 15֊Վ֊է պուննլար զէմին իւզէրինէ զիյա վէրմէք իչիւն լէվհ֊ի սեմասաա հէչիրլէր օլսունլար՝ տէսի։ վէ պէօյլէ օլսուս։ 16 – Վ֊է Ա՛լլահ իքի պէօյիւք նէչիրլէր, պէօյիւչիւնիւ կիւնտուզ վէ քիւչիւչիւնիւս կէճէչ հիւքմ իչիւն եաբտը։ վէ եըլտըզլարը ստաթ եըլէ եէյետի։ 17 – Վ֊է Ա՛լլահ անլէրի զէմին իւլէրինէ զիյա վէրմէք, 18 – Վ֊է կիւնտուզ վէ կէճէչ հիւքմ էտերէք՝ նաւրաա զուլմէթտէն այըրմադ իւզրէ լէվհ֊ի սեմայա գօտուս։ վէ Ա֊լլահ էյի օլսըդընը կէօրսիւս։ 19 – Վ֊է սաբէյիմ վէ սապահ օլսըդըտաա տէօրտիւնճիս կիւն օլսուս։

20 – Վ֊է Ա՛լլահ՝ Սուլար քէօրէթի իւզրէ ճանլը Հայէթտաթ Հասուսլէ կէթիրսին, վէ զէմին իւզէրինտէ՝ լէվհ֊ի սեմասաա գուշլար ուչսուն՝ տէսի։ 21. Վ֊է Ա՛լլահ տէրինսէն պէօյիւք Հայվանլարընը վէ ճինսլէրինէ կէօրէ սուլսըդը քէօրէթէլ Հասըլ էյլէսէյի տէբրիյէնէ ճանլը Հայվանլարդն քէսիֆֆէսինի վէ ճինսինէ կէօրէ գանատլը գուշլարդն ճիւմլէսինի խալդ էյլէսէյի. վէ Ա՛լլահ էյի օլսըդընը կէօրսիւս։ 22. Վ֊է Ա՛լլահ անլէրի միւպարէք գէյլսըդ՝ Մէյվէստա օլսունըդ, վէ չօղալսըդ տէրեաալտաաա օլսուն սուլսըդը տօլսուսըդընդ, վէ եէրտէ գուշ չօղալսըդն՝ տէսի։ 23 – Վ֊է սաբէյիմ վէ սապահ օլսըդըտաա պէչիճի կիւն օլսուս։

24 – Վ֊է Ա՛լլահ՝ եէր ճինսլէրինէ կէօրէ ճանլը Հայվանլարդը, եուն֊լի պէՀայսիմի վէ Հաչէյսըդը վէ ճինսինէ կէօրէ եէրդն Հայվէրլէրինի Հասըլ էյլէսինի՝ տէսի։ վէ պէօյլէ օլսուս։ 25 – Վ֊է ճինսինէ կէօրէ եէրդն վաչխլէրինի վէ ճինսինէ կէօրէ պէՀայսիմի վէ ճինսինէ կէօրէ եէր Հաչէյսըդ ընդն քէսիֆֆէսինի Ա՛լլահ խալդ էյլէսի։ վէ Ա֊լլահ էյի օլսըդընը կէօրսիւս։

26 – Վ֊է Ա՛լլահ՝ Միւչաֆէհէթխիզէ կէօրէ սուլսըթխիզսուտ ինսան խալդ էտէյիմ՝, վէ անլէր սէնիվիզի պաչըդընա վէ Հավա գուշչունա վէ պէհայիմէ վէ պիւթխիւն զէմինէ վէ զէմին իւզէրինտէ սաբէյիճիւն հաչէյսըդը քէսի֊

Digitized by Google

ֆէսինէ հիւքմ էլէյհլերը՝ ասէսու։ 27. Վէ Ալլահ քէնտի ասրէթիթ իւզրէ ինսանլը խայրդ էլէյհ։ անը ասրէթի Ուլլահ իւզրէ խայրդ էտիպ անլէրի էրըքէ վէ տիշի օլարագ խայրդ էլլէյհի։ 28 – Վէ Ալլահ անլէրի միւսլիմլէք գրլսը, վէ Ալլահ անլէրէ Մէվլէսաոր օլանըդ, վէ չօղալրպ գէմինի տօղտուրմըդը, վէ անոա թէսաորիւֆ էտիպ, տէնիզ պասլըդընա վէ հալպ գաւշընա վէ եէր իւզէրինտէ եհլիհիւլէհ հայվանլարըն քաֆֆէհինէ հիւքմ էլէյհինիվ՝ ասէսու։

29 – Վէ Ալլահ՝ Իլթէ պէն պէնիթիւն եէր եհլիհնտէ թօխտամ վէրիր նէպտանլարդն ճիւմլէտինի վէ քէնտիսինտէ թօխտամ վէրիր ազաճ մէլվէտի պասլանան հէր պիր ազաճը սիպէ վէրտիմ. սիպէ եէմէք իչիւն օլսւ։ 30 – Վէ եէրին վասհիլէրինին ճիւմլէսինէ վէ հալպ գաւշընդն քէտաֆֆէսինէ վէ դէմինտի գիւրաշ հալէթլարդն քէտաֆֆէսինէ հէր եէշիլ օթ եէմէք իչիւն օլսւ՝ ասէսու. վէ պէդլէ օլսւս։ 31 – Վէ Ալլահ խայդ էլէստիյի չէյինի քէտաֆֆէսինէ նազարտ էթտի, վէ իչիթ դիյասսհլէյհ էյի խոն։ Վէ սաբահ վէ ասապահ օլտըգտա ալէյնընճը կիւն օլսւս։

ՊԱՓ 2

Իմոի ասէմավաթ իլէ զէմինի վէ անէրին պիւթիւն ճիհանսւտը իքմալ օլանսւս։ 2 – Վէ Ալլահ իչլէտիյի իշինի եէտինճի կիւնէտ խիմմաթ իլէ իչլէտիյի իչին քէտաֆֆէսինէտէն եէտինճի կիւնէտ խոթխրսհոթ էչլէտի։ 3 – Վէ Ալլահ խայդ էտէրէք իչլէտիյի իչին քէտաֆֆէսինէտէն եէտինճի կիւնէտ խոթխրսհոթ էչլէտիյի իչիւն Ալլահ անը միւսլարէք գրլսրագ թագսիս էչլէտի։

4 – Սէմավաթ իլէ զէմինին խայդ օլանսւտըդը վագթտասս, եանդն Ռաֆդ Ալլահ զէմին իլէ ռէմավաթը ետաֆթատըդը կիւնէտ անլէրին մէպտասիսի պասսւ։ 5 – Վէ զէմինտէ վէճէհսւտ կէլէմէզտէն էվվէլ սահրա ֆիւսանլարդն քէտաֆֆէսինէ, վէ պիրճ մէզտէն էվվէլ սահրա օթրըն քէտաֆֆէսինէ էտուէ էչլէթ։ զիրա Ռաֆդ Ալլահ եէր իւզէրինէ ետզմսւը ետզմսդըմէշ իսոի, վէ թօփսւդը Թիմոր եթմէք իչիւն ինսան եօգ իսոի։ 6 – Վէ զէմինտէն պասիսոր չըգըդ պիւթիւն եէր եհլիհնիւն սսւդսոր խոն։ 7 – Վէ Ռաֆդ Ալլահ եէրին թօփրագընսւոսւ սսւմի թէչքիլ էտիպ, պասընսւս հայսոտ նէֆէսինի նէֆիս էչլէմէքլէ՝ սսւմ գիրսւճ օլսւս։

8 – Վէ Ռաֆդ Ալլահ շսւրդ ճանիպինտէ եդեմսւտ պիր պադչէ թէրթիպլէ՝ թէչքիլ էչլէտիյի սսւմի օրսւյսւ գօսսւս։ 9 – Վէ Ռաֆդ Ալլահ զէմինսւտէն կէօրիւնիւշնս կիւզէլ, վէ եէմէք իչինն էչի հէր պիր աղաճը, վէ պադչէհնին օրթասընտա հայսոտ ագաճընը վէ խայր սս չէրրի պիլմէքլիք ագաճընը պիրճ իրտսի։ 10 – Վէ պադչէհլի սսւլսւմանդ իչինն եդեմսւտնէ պիր նէհր չըգադսւ իսոի, վէ օրսւտսւտն աէօրթ գօլսւ թագսիմ օլսւնսւս, 11 – Պիրնի ճիհինի իսոի փիսոտն տօրր, քի քէնտսիսինսւտ սալիտսւն պսւլսւնսւտն պիւթիւն նեհլսւ տիյսւրընը տօլսւչընը։ 12 – Վէ օլ տիյսւրընն սալիտսւնը սս'սւս տօրր, վէ օրսւտսւս 'սագ քիսնիւլիք իլէ 'սագիգ թասչը վար տօրր։ 13 – Վէ էքինճի նէհրին իսոի Գիհօն տօրր, քի պիւթիւն Ֆուշ տիյսւրընը տօլսւչըր։ 14 – Վէ իչինճիսւ նէհրին իսոի Տիճլէ տօրր, քի Աասրսւտսւրն շսւրդ ճանիպինտէ ճարի տօրր։ Վէ սէօրսւթսւն ճիւ նէհր Ֆրատ տօրր։ 15 – Վէ Ռաֆդ Ալլահ, եդեմ պադչէհսւնի թիմար վէ մնէհաֆազա էթմէք իւզրէ, սսւմի սյսւրագ օրսւյսւ գօսսւս։ 16 – Վէ Ռաֆդ Ալլահ սսւսէմ էմր էտիպ՝ պադչէհնին ագաճ[1]լարընընդ քէտաֆֆէսինէտէն խոթէխտիյին կէտդի եէ. 17 – Ամմա խայր ու չէրրի պիլմէքլիք ագաճընսւոսւն եէմէ. զիրա սսւսէն եէսիյնին կիւնէտ մնէհլսգսւս էօլթէրսւն՝ ասէսու։

18 – Վէ Ռաֆդ Ալլահ՝ †Ադսւմընդն եսւրընդը պսւսլսւնսւոսւ էչի տէյիլ տօր. սսւսս քէտաֆֆէսինէ միսնասիպ պիր եսւրսւտմընճը խայդ էտէյիմ՝ ասէսու։ 19 – Վէ Ռաֆդ Ալլահ սսւճհսւս հայվանլարընընդ քէտաֆֆէսինէն վէ հալվս գսւյսւճագընդը կէօրմէք իչիւն, սսւլէթ Ադսւմ՝ էնը գիրսւճ նէ իսոի գօսսւս իսէ՝ իսոի օ օլսւս։ 20 – Վէ Ադսւմ պէհայսիյինի քէտաֆֆէսինէ վէ հալվս գսւշլարընսւս վէ սսւհրա

[1] *'Իպր. պտօլաթ*

† *Եբ–Դէ՝ սատէմին*

Digitized by Google

հայվանլաբրնըն ճիւմլեհինէ խումբը գոռաւ. լաքին Ադամ իչխէն քէնտխոնէ միւնաֆխոզ պիր եսրաղմէը պուլնմամըսը: 21 – Վ.է ԻԱՊՊ Ավլահ Ադամա ադըր պիր ուչգուռ կէթիրմէքլէն, ուչաղգաղա՝ ոնըն էչկին քէմիքլէրինէն պիրինի սլաղագ եէրինի էթխէ ասօլառըտու: 22 – Վ.է ԻԱՊՊ Ավլահ Ադամանըն ալըղը էչկին քէմիկնէտէն նէտա եարատըղ՝ ոնը Ադամա կէթիրտի: 23-Վ.է Ադամ՝ Շեհնոի պուլ՝ քէմիքլէրիմնտէն քէմիք վէ եէֆնտուն էթ մէր: պուռ ինսանտան ալընմըղը իչէն ոնա Նախա թէհմիչէ օլառնըն՝ ասեաի: 24 – Պուռ ճիհէթէ սատմ փէռ վէ վալիտեհինի թէերք էսերէք զէվճէսինէ միւլտըզ օլաղ, եէֆվէճաղա օլառճաղընը ըղը: 25 – Վ.է Ադամ իլէ զէվճէսի հէր նէ գառտը իքհաք ասեխի 'իբրահնա խոնչէր խոս ատ, թէճիլ ատչիլէր խոս:

ՊԱՊ 3

Վ.է ԻԱՊՊ Ավլահ՝ եաթաթօղը ասչխա հայվանլարընը՝ քէտֆիճէհինէն վէ գայրէ զէչրէք օլաղ եէն Ավլահ՝ պաղչէնին հէր պիր ադղաճէն եէմէչիհէզ՝ ասմ՝ ասեաի: 2 – Գոսրը ասեխի եէմէ՝ չ մի ատր՝ ատեաի: 3 – Ադամ պաղչէնին օրթասընտա պուլնան ադաճըն մէչիվէտի հագգընտա Ավլահ՝ Ադամէն եէմէչինիզ վէ անա ատգառնմայընըզ քի եօլմէչեհինիզ պուչխրմըշ ատր՝ ատեաի: 4 – Եըլան ատխի գոսրը՝ Մութլագա եօլմէզսինիզ: 5 – Չէրա անան եէտիչինիզ կիւնտէ կէօղերինիզ այընըզ, խայր ու չէրըղ Թանը չխրտագ՝ իլահլար կիպի օլաճաղընըզ Ավլահըն մա'լումու ատր՝ ատեաի:

6 – Վ.է գոսրը պուռ ադաճըն եէմէզ իչէն էչի, վէ կէօղերէ խօշ, վէ ամէնընըզը գրմագ իչէն ադզու էտիլէճէք պիր ադաճ օլաղընը կէօրտու-քտէ, անըն մէչիվէհինէն ալըղ եէտի. վէ քէնտոխի իլէ պէրտագէ օլան զէվճինէ տէ վէրտիչինտէ՝ օ ատխի եէտի: 7 – Օ զէման իչխոհինէն ատխի կէօղէրի ասըղմագղէ՝ 'իբրահնա օլառգլարընը պիրը ասիլէր, վէ ինճիր էտիբագլարընը տիքիղ քէնտիլէրինէ ֆուրդա ետիբագլար:

8 – Վ.է կիւնէչա սէրին վագիթընտա պաղչէտէ կէզէն ԻԱՊՊ Ավլահ ադամտարը իչխիթ մէկերիչլէ՝ Ադամ իլէ զէվճէտ ԻԱՊՊ Ավլահ՝ հուզուրընտան պաղչէնինին աղաճլարը աղատօրնատ կիպղէնտիլէր: 9 – Վ.է ԻԱՊՊ Ավլահ Ադամա նէտա էտիպ՝ 'Նէրէտէ սին՝ ատեաի: 10 – Օ տատխի՝ Սէնին ատտանը պաղչէտէ իչխիթ տիչխմտէ, 'իբրահնա օլառգլարընը իչխէն գօրգտըմ՝ վէ կիպղէնտիմ՝ ատեաի: 11 – Վ.է Ալլահ՝ 'Իբրահնա օլառգլարընա քի՞մ պիլտիրտի. տատնա՝ Նատէ եէմէ տիչխէ էմր էչղէտիչիմ՝ աղաճտան եէտի՞ն մի՞ ատեաի: 12 – Ադամ տատխի՝ Պատնա բէֆիգ օլմագ իտզրէ վէրտիչին գաղը պուռ աղաճտան պատնա տատխի՝ ատեաի: 13 – վէրտի, պէն տէ եէտիմ՝ ատեաի: 13 – Վ.է ԻԱՊՊ Ավլահ գաղըլ՝ Պուռ ատխը խոսփաղըղն նէ տիր՝ ատխրատ, գաղը տատխի՝ Եըլան պէնի տլատտիղ վէ եէտիմ՝ ատեաի: 14 – Վ.է ԻԱՊՊ Ավլահ եըլանտա խոհ տագէն՝ Պատնա խոսփաղըղ իչխէն սէն պէ հայխմին քտֆիճէհինտէն վէ ատչրտա հայվանլարընըն, ճիւմլեհինտէն մէլ'ոնա օլուպ գաղընդ իտզրինտէ եէրէքլինա պիրիճա միւտտէթ ի 'եօմրիւնտէ թօփրագ եէչէ ճէքտին: 15 – Վ.է գաղը իլէ սէնին արատնա վէ գիւրդիւնէ իլէ ադըրդիչէքի ագաղտնա՝ ատտավէճ պատնա ճաղըմ. օ սէնէն պատղընը էզէ ճէք, սէն տատխի տատնըն թօփրաղ՝ ատեաի: 16 – Վ.է գաղը տատխի՝ Հայիդինէ մէչտագ պատնըը գիյատեահ՝ չօղալը տղըրմ. աղրէյէ եէյտատ տօղատրատղըն, վէ սէն զէվճինէ թատպի՝ օճաղ ատեաի: 17 – Վ.է Ադամա տատխի՝ Սէն զէվճէնին սէօղիւնէտ տղի՞ղ Ատէն եէմէ՝ տէ՞ն էչղէտիչիմ աղաճտան եէտի՞ն իչխէն, էչղէտիչիմ աղաճտան եէտի՞ն իչխէն, եէր սէնին տէպէպիճտէն մէլ'ոնա օլուպ, պիթիրիճա միւտտէթ ի 'եօմրիւնտէ տատն մէչտագ պատնէ եէչէճէքտին: 18 – Վ.է սէնին իչխէն տիքէն վէ չտղը հատ-ատէլ կէթիրէճէք, վէ սէն տատրատ նէ-պատրընը եէչէճէքտին: 19 – Ավլահը ադըը թօփրաղտա տէօնիւնճէ գատտագ ալընընդն թէերիլէ էքմէք եէչէճէքտին. զէքտա սէն թօփրագ տքը վէ թօփրաղտա տէօնճէ՞ճէքտին՞ ատեաի:

20 – Վ.է Ադամ զէվճէսինէ 'նատ

---

*'Իպր. Հավվա, Խոշ' Հայտի

Digitized by Google

քեամբէ էլլէտի. զիրա օ Հայաթտան ապռատանայլարդն ճիւանլէսինին վայնտաեսի օլտու։ 21 – ԱՆ ՐԱՊՊ Ապռահ Ադամ իլէ զէվճէպինէ սեբիպսէն էլ-պիսէ եաճրպ կիմսէրսին։ 22 – ՈՒ ՐԱՊՊ Ապռահ՝ Իլհէ Ադամ խալը ու չէրբի պիւլէգաս պիգաէն պիրի կիպի պլտու. վէ շիմաի էլինի ուզատրդ հաթդի ադաճրնատն տոսթի ալտրագ եէ-թիդ՝ իլ էլ էգէս եասլամադն՝ սէտի. 23 – Իսնի ՐԱՊՊ Ապռահ ան ալինտը-դը իօփրագը թիմնդը էթմէսի իչինն նգեմ պատչէսինէն չդագատը։ 24 – Պէզդէճ Ադամը թատա իլէ, Հայաթ ադատճրնըն հօլընը մնահֆիզա իչինն նգեմ պատչէսինէն չտրդ ճանիգինէ քէրուպիլէր վէ հէր թատաֆա ագօռեր ատէվ գըլըճընը իգամե էլլէտի.

ՊԱՊ 4

Վէ Ադամ զէվճէսի եսայը պիլ մէգէլէ՝ Տամիլէ օլտա *Կայէնի տօզուբատա. վէ ՐԱՊՊՆ Բէվիէէլլէ պիր ատամ գատանատը՝ սէտի. 2 – Պատ-սէ Հապ գարնատա չը Հաբէլի տօզուբատա. վէ Հաբէլ գոյուն չօպանը օլտա՝ Կայէն տոսթի էհ ի պըրատ՝ սի օլտու։ 3 – Վէ պիր վագըթատան սօնրա Կայէն եէբին մնհասալընատն ՐԱՊՊԱ թագ-տամէ կէթիրտի. 4 – Վէ Հաբէլ քէն-տոսթի տոսթի սբւրնատնուն իլգ տօ-պաշնըսը իլէ սէմիզլերինտէն կէթիր-տի. վէ ՐԱՊՊ Հաբէլ իլէ թագտամէ-սինէ նազար էլլէտի. 5 – Լագին Կա-յէն իլէ թագտամէսինէ նազար էթ-մէտի. վէ Կայէն գիչատա դազատա կե-լիպ չէնրէտի պօզուլտու։ 6 – ՐԱՊՊ տոսթի Կայէնէ՝ Նի՞չին գազատա կել-տին, վէ չէնրէկ նի՞չին պօզուլտու. 7 – Էյիգը հնտա ի հարբէքեմտ պտ-ըաշնատ իսէն, մնագտու՛ լ տէյի՞լ մի տոր. վէ եկեր հնտա ի հարբէքեմտ պտ-ըաշնմազ իսէն, կիւնահ գափտատա եաճրլ-յօր. վէ ատնա թատաի՛ օլտա, սէն տոսթի անըն իւգէրինէ հնիւքմ ետե-ճէքսինի՝ տէտի.

8 – Վէ Կայէն գարնատը Հաբէլէ տէգիլէյիպ, ատնրատտա պտ-ըաշնտըգ-քատնա Կայէն գարնատը Հաբէլ՝ տա-յէհինէ գայգըպ ատը գտիլ էլլէտի։ 9 – Իսնի ՐԱՊՊ Կայէնէ՝ Գարնատաշդն

*Գազանըլմըշ

Հաբէլ նէ՞րէտե տիր՝ տէտիքատե, Պէդ-մէմ՝ պէն գարնատաշլըմն մնհսիֆըզը մը իմ՞ տէտի։ 10 – Վէ Ը՞տ՝ Սէն նէ՞ իշլէտին։ գարնատաշլըգը *գանը Թօփ-բագատան պտսնս ֆէրնատա էտիյոր։ 11 – Վէ շիմաի գարնատաշլըգն գանընը տէնէն էլինտէն ալմագ իչնւն տազըլը տաշն Թօփրագտան մէյ՛ուն սբն։ 12 – Թօփրագը Թիմնը էլլէտիկինտ սոնրա պէրէքէ-Թինի տրմ զգ վէրմէյէճէք տիր, եէրատ ֆիրսրդի վէ տէբէրի օլտճագ սբն՝ տէ-տի։ 13 – Վէ Կայէն ՐԱՊՊԱ՝ †Ախնատ-նըմ՝ տաֆիվ օլտանմայտճագ տէրէ ճէտ պէօյնւգ տիր։ 14 – Իչնէ պտ կինն տէն պէնի եէբ եւզինտէն Թատտ էլլէ-տին. վէ հտզտըգնատն կիպլէնմիշ օ-լատագ եէրատ ֆիրսրի վէ տէբէրի օ-լտճագտը. վէ հէր գիմ պէնի պտա-լտբատա, գսոիճ էտճէգը տիր՝ տէտի։ 15 – Վէ ՐԱՊՊ սոնա՝ Պատնատ իչնէն հէր գիմ Կայէնի գսոիճ էտեբտ, տան-տէն եէտի գտճ ինի իգամ սալընճագ տըր՝ տէտի։ Վէ հէր գիմ տոնը պտա-լտբատա, գսոիճ էմ մէյէտի իչնէն ՐԱՊՊ Կայէնէ պիր նիշան գօտու։

16 – Իսնի Կայէն ՐԱՊՊԸՆ հտզտը-գընատն չդագատա, Եգէմնի շտրդ Շտ-նիպինտէ Նայիդ տիյարընատա տոգնի օլտու։ 17 – Վէ Կայէն գէնօտի զէվճէ-սինի պիլիէքէն, համիլէ օլտու Ենով գը տօզուբատու։ Վէ պիր շէհր ինշա էթճէգ-տէ օլտա՝ շէհրէ օղլընըն իսմի գնգի Ենովգ Թէտմիւէ էլլէտի։ 18 – Վէ Ե-նովգ գընի Գայիրադ Նատմնատա պիր օղլտ օլտու. վէ Իռադրադ Մէհիէլի Թեվիլտ էլլէտի. վէ Մհիսէլ Մահտատայէլի Թեվիլտ էլլէտի. վէ Մհիտատայէլ Ղա-մէգի Թեվիլտ էլլէտի։ 19 – Վէ Ղա-մէգ պիրհսինին իսմի Ադդա վէ տինէ-բինին իսմի Սիլլա օլտրատ՝ իգի զէվճէ պլտու։ 20 – Վէ Ադդա Յաբէլի տօ-զուբատա. չատրբատա օթուրան վէ տիր-բիւ սատհիլի օլտնլարդն փէրի պտ. իսմի։ 21 – Գարնատաշդնըն իսմի տոսթի Յաբէլ օլտա՝ պտ զտճ ճհւճէ Թատնագտր վէ գատվալ չատնալարդն փէրի իսմի։ 22 – Վէ Սիլլա տոսթի Թուբէյկայէնի տօ-զուբատա. գատգբրատա վէ տէմիրճիէ հէր նէմ՝ ալէտի եատիան օ իսմի. վէ Թա-բէյկայէնին գըզ գարնատաշը Նատմա

*Իպր. գանընըն սէտատը
†Եռ-Թօտ՝ ճէզգամ Թէհամմիւլտէն գը-յատե տոր

Digitized by Google

խոյ 23 – ՚ի Ղամեք զՀվհէլերի Ադդա ելեալ Սեղեայա Էմ Ղամեք զՀվհէլերի, աւօգնական իշխողի, քաջամարտիկ, ուրիէլեցիին. զիրա եարամ իշխեն պիր առեմ, վե պէրեմ իշխեն պիր ճիվան գամել էլէսիմ՝ 24 – Խմոն Կայէն իշխեն եէտի գամ ինձիգամ՝ ալընըբաս, Ղամեք իշխեն եեհմիշ եէտի գամ – ըմեր՝ ոէսու

25 – ՚ի Ադամ՝ երկնե զՀվհէսինկի պիղի, օ տասխ պիր օղուլ տօղուրջաղ, Ալլահ Կայէնին գամել եհմիսյի Հաբէլին եերկնե պահաս ոիկեր պիր զիւրրիչէթ վէրսի՝ *Սէթ թէհամիչէ էլէսի։ 26 – Սէթե տահամիչէ էլէսի։ Օլ վագըթ ԲԱՊՈՒՆ համինե տաե՚ա օլուհմազա պաչըհընըրսը։

ՊԱՊ 5

Ադամդին նէսլի քիթապը պու տըր։ Ալլահ հինանը խալգ էլէհիչի կհնահաե անր առ սուրեթ Ուլլահ իւզրե եոտաղըղ, 2 – Անդերի երքեք վե տիչի խալգ էլէհեմ. վե անդերի միւպարէք գըլըղ՝ խալգ օլունտըգըրը կհնահե անդերե †Ադամ՝ թեհամիչէ էլէսիմ։

3 – ՚ի Ադամ՝ եհւզ օթուղ հաշընա պահիղ օլարգտա, տուրեթեն իւզրե քէհնահնե պէկդեր պիր օղուլ թեվլիա եահիչ՝ անա Սէթ թեհամիչէ էլէսի։ 4 – ՚ի Ադամ՝ Սէթի թեվլիա էթհաիքաեն ասկրա, կհնահերի ահքիվ եհւզ ահնե օլուհ՝ օղուլլար վե գըղլար թեվլիա էլէսեմի։ 5 – ՚ի Ադամդին եահաղը շատրը հէվհ կհնահեր տօղուղ եհւզ օթուղ ահնե օլուհ՝ վէֆաթ էլէսեմի։ 6 – ՚ի Սէթ եհւզ պէչ հաշընա պահիղ օլարգտա Ենովք թեվլիա էլէսեմի։ 7 – ՚ի Սէթ, Ենովք թեվլիա էթհաիքաեն ասկրա, ահքիվ եհւզ եէտի սեհնե հաշըլըղ՝ օղուլլար վե գըղլար թեվլիա էլէսեմի։ 8 – ՚ի Սէթեն հէվհ կհնահերի տօղուղ եհւզ օն իքի սհնե օլուհ՝ վէֆաթ էլէսեմի։

9 – ՚ի Ենովք տօգանն հաշընա պահիղ օլարգտա Կայնանը թեվլիա էլէսեմի։ 10 – ՚ի Ենովք Կայնանը թեվլիա էթհաիքաեն ասկրա, ահքիվ եհւզ օն պէչ սհնե հաշըլըղ՝ օղուլլար վե գըղլար թեվլիա էլէսեմի։ 11 – ՚ի Ենովք սըղն հէվհ կհնահերի տօգուղ եհւզ պեչ սհնե օլուհ՝ վէֆաթ էլէսեմի։

12 – ՚ի Կայնան եէթմիչ հաշընա պահիղ օլարգտա Մահալահիլէլ թեվլիա էլէսեմի։ 13 – ՚ի Կայնան, Մահալահիլէլ թե վլիա էթհաիքաեն ասկրա, ահքիվ եհւզ գըղլար սհնե հաշըլըղ՝ օղուլլար վե գըղլար թեվլիա էլէսեմի։ 14 – ՚ի Կայնանդին հէվհ կհնահերի տօգուղ եհւզ օն սհնե օլուհ՝ վէֆաթ էլէսեմի։

15 – ՚ի Մահալահիլ ալիմիչ պեչ հաշընա պահիղ օլարգտա Յարեդ թեվլիա էլէսեմի։ 16 – ՚ի Մահալահիլ, Յարեդ թեվլիա էթհաիքաեն ասկրա, ահքիվ եհւզ օթուղ ահնե հաշըրա՝ օղուլլար վե գըղլար թեվլիա էլէսեմի։ 17 – ՚ի Մահալահիլեն հէվհ կհնահերի ահքիվ եհւզ տօգանն պէչ սհնե օլուհ՝ վէֆաթ էլէսեմի։

18 – ՚ի Յարեդ եհւզ ալիմիչ իքի հաշընա պահիղ օլարգտա Ենովքը թեվլիա էլէսեմի։ 19 – ՚ի Յարեդ Ենովքը թեվլիա էթհաիքաեն ասկրա, ահքիվ եհւզ ահնե հաշըղըղ՝ օղուլլար վե գըղլար թեվլիա էլէսեմի։ 20 – ՚ի Յարեդեն հէվհ կհնահերի տօգուղ եհւզ ալիմիչ իքի սհնե օլուհ՝ վէֆաթ էլէսեմի։

21 – ՚ի Ենովք ալիմիչ պէչ հաշընա պահիղ օլարգտա՝ Մաթուսաղըղ թեվլիա էլէսեմի։ 22 – ՚ի Ենովք, Մաթուսաղըղ թեվլիա էթհաիքաեն ասկրա, իւչ եհւզ ահնե Ալլահ իլե եհրիսյուղ, օղուլլար վե գըղլար թեվլիա էլէսեմի։ 23 – ՚ի Ենովքդին հէվհ կհնահերի ահքիվ եհւզ ալիմիչ պէչ սհնե օլուհ՝ վէֆաթ էլէսեմի։ 24 – ՚ի Ենովք Ալլահ իլե եհրիսյուղ, վե Ալլահ անը ալարդընահան պուրնմազ օլուհ։

25 – ՚ի Մաթուսաղա եհւզ ահքիվ եհւզ եէտի հաշընա պահիղ օլարգտա՝ Ղամեքի թեվլիա էլէսեմի։ 26 – ՚ի Մաթուսաղա, Ղամեքի թեվլիա էթհաիքաեն ասկրա, եհւզ եհւզ ահքիվ իքի սհնե հաշըղըղ՝ օղուլլար վե գըղլար թեվլիա էլէսեմի։ 27 – ՚ի Մաթուսաղանդին հէվհ կհնահերի տօգուղ եհւզ ալիմիչ տօգուղ ահնե օլուհ՝ վէֆաթ էլէսեմի։

28 – ՚ի Ղամեք եհւզ ահքիվ իքի հաշընա պահիղ օլարգտա պիր օղուլ թեվլիա էլէսեմի։ 29 – ՚ի՝ ԲԱՊՈՒՆ լանդեք էթհաիչի եեր ահեհղիրէ իչհմիլհեն վե էլհերիմհեն զահմեթ ի

*Պէհեր †Ենա՚ի տահմ

Digitized by Google

առնէ պիտի մխիթեանեան գերեզմանագ տեղ՝ առյիբեանք ասոնց *Նոյ թեմական էյլէսին. 30 – Վ.Է Ղամէք. Նոյը թեվլեսս եթէ ահիքառէն ասդիրա, պէշ հիւզ տօգասան պէշ սէնէ հառչայըզ օղուլլար վէ գերեզման թեվլեսս էյլէսին. 31 – Վ.Է Ղամէքին հետի կիւնէրին եէսի հիւզ եէթմիշ եէսի սէնէ օլուա՝ վէճամի էյլէսին.

32 – Վ.Է Նոյ պէշ հիւզ հառչնան պայիզ օլուս, վէ Նոյ Սէմ վէ Քամ վէ Յաբեթի թեվլեսս էյլէսին.

ՊԱՊ 6

Վ.Է եէր հիւզիւնտէ ասէմլէր չոգալմադա պայչայըզ, անլէրէ գերեզման տօզմադըղը, 2 – Աղլսո օղուլլարը ասէմ գերեզմանըն կիւղել զամանըն կէօրեսս, ինէ իքասագ եթահլէրինին ճիւմլէսինէն գէնտիլէրինէ զէվճելեր տադըլար. 3 – Վ.Է Րապպ Պէնիմ բուհրմ ին եվ էպէս ինսանտան դասլին օլմադըճագ տեղ՝ զիրս օ պէշէր տիր. վէ ասոնդն կիւնլէրի հիւզ եէրմի սէնէ օլա՝ ասէսի.

4 – Օվ կիւնլէրտէ զէմինտէ ճէպ-պարլար վար իսի. վէ պա՛ատհա Աղլսո օղուլլարը ասէմ գերեզմանըս թեգարրիւզ եթահլէրէրինտէ, ասլէդանէն էվէտալարը օլուս, քի պաղնլար գասահմ կիւնլէրտէն գասվէթէ ու չէօհքեթ ասահիպի իսիլէր.

5 – Վ.Է Րապպ զէմինտէ ինսանդն չէրրի սրթտըղը վէ գասլգինին ճիւմլէ թեէսվէտա ու եգքեատը հէր կիւնասդնճագ չէրքը օլաղըղը կէօրսիս. 6 – Վ.Է Րապպ զէմինտէ ինսան խագ էյլէսէկինե փէչիմման օլուս՝ գասլգինսէ էսէֆ էյլէսի. 7 – Վ.Է Րապպ խագ եթահլիմ ինսանը՝ չէմ ինսան վէ հեմ պէհայիմ վէ հաչէրտի վէ հավա գուշլարըդը եէր հիւզիւնտէն մանվէ էսէյիմ՝ զիրս անլէրի հասրաթտըղըմա փէչիմման օլուրմ՝ ատսո. 8 – Ամմա Նոյ Րապպէն հատզսըրդնսաս լութֆ պուսուս.

9 – Նոյըն նէսլէրի պատնլար տըր. Նոյ քէնտի 'ասրընտա ասլհ վէ քհասմիլ պիր ատէմ օլուս՝ Աղլսո իլէ հիսրթտըս. 10 – Վ.Է Նոյ իւչ օղուլ, համ-նէ Սէմ վէ Քամ վէ Յաբեթի թեվլեսս էյլէսի. 11 – Վ.Է զէմին Աղլսոդն հատզսըրդնսաս ֆէսաստաս վարըղ՝ զէմին զուսլմէն օտլսուս. 12 – Աղլսո տսահի զէմինէ հաղսար եթտի, վէ իչիթէ օ ֆսահա օլտուս. զիրս ճիւմլէ պէչէր քէնտի թարիգինի զէմինտէ իֆհասաս եթմիշ իսի.

13 – Իմոհ Աղլսո Նոյա խիթապէն՝ ճիւմլէ պէչէրիմն նհիմայէթի հատզսըրմա կէլսի. զիրս անլէրին վասրթտասրլէ զէմին զուսլմէ տօզսրդնսասան, իչիթէ պէն զէմին իլէ պէրապէր պատնլարը հէլսաք ետեճէյիմ՝. 14 – Գէնտինի իչինա կօֆէր աղա ճինասան պիր սէֆինէ ետափ, սէֆինէտէ օտտսլար ինչա էտիով, ասնա իչէրիտէն վէ տրշարըտասան զիֆիթ սիւր. 15 – Վ.Է ասնը շու սուրեթտա ետափասրն. սէֆինէնին ուզադնլըղը իւչ հիւզ զրրա՝ վէ էնի էլլի զրրա՝ վէ հիւգսէկլիկի օֆուզ զրրա՝ օլաճագ տեղ. 16 – Վ.Է սէֆինէյէ այտրնլըգ իչինա պիր եէր էտափա, պիր զրրա՝ մգասարը եօգսրըտասա թէքմիլ էյլէ, վէ սէֆինէնին գասփասըրը եանըգնա գգյուա, անը՝ սլի վէ օրիմ ա վէ իւտի գաճլը օլսրըտագ ետափ. 17 – Վ.Է իչիթէ պէն սէմա սլիճնտասա պուլունտան էեր զիրս ճէսէտի հէլսաք եթմիվք իչինա եէր իւգէրինէ սու թասգանը կէճիրէ ճէչիմ. եէրտէ պուլունտնըն քասգիֆէսի էօլէճէք տիր. 18 – Լաքին սէնին իլէ 'ահտրմը ասապիճ գերեզման'. վէ սէն վէ սէնին իլէ պէրապէր օղուլլարդի վէ զէվճէդ վէ օղուլլարդնըն զէվճէլերին սէֆինէնէ կիրէ կիրէճէքսինիզ. 19 – Վ.Է սէնին իլէ պէրապէր ասգ գուլմագ իչինա ճիւմլէ ճանլը օլսն ճէսէտ ասհիպինին քասգիֆէսինասն, հէր ճինասն' երքէք վէ սուրի ուլարագ' չինֆի չինֆի սէֆինէ իչինէ կէճիրէճէքսին. 20 – Դասլշարտան քէնտի ճինասնէ կէօրե, վէ պէհայիմտէն քէնտի ճինասնէ կէօրե, վէ եէր հաչէրտրընդն հէլսիլնէսինտէն քէնտի ճինասնէ կէօրե, ասաղ գուլմագ իչինա' հէր ճինասդն չինֆի չինֆի օլաբադագ' եանդրնա կիրէճէք տիր: 21 – Վ.Է սէն հէր նէվ' եէյէճէքտէն ալըգ եանդրնատա իօֆկասյասդն. պատ ասախն սանա վէ անլէրէ եէմէք իչինա օլա՝ ատսո: 22 – Վ.Է Նոյ՝ Աղլսոդն քէնտինէ եմր էյլէսէյէ հէր պիր շէյի ճէբա վէ ևիմմա էյլէսի.

*Ե՞նէ՝ Բասխաթ

†'Իոգ. հիւգմ եթմէյէճէք տիր

ՊԱՊ 7

Վ է ՐԱՊՊ Նոյա. Լեթ ապէն՝ Ամէն ճիւմլէ եղլ ի պէլթիկ իլէ ասֆինէչէ կէբ. զբրա սէնի պռա 'սոբռոա հալզաբըմռա սալհչ կէօրռիւմ։ 2 – Պիւթիւն եէր եիւզիւնառէ նէսլէրինին ռաղ գալմռաը իչին ճիւմլէ Թառհիբ Տայվանլառռանի էրքէք վէ տիչի օլառագ՝ եէսիչէր, վէ զայբ ի Թառհիբ Տայվանլառռանի էրքէք վէ տիչի օլառագ՝ իքիչէր, 3 – Գէզալիք Տավռա գռաշլըրընռան, էրքէք վէ տիչի ւլառագ՝ եէսիչէր Թառնէ եառնչռա ալ։ 4 – Ջիբռա ասեռի կիւնռանէն ասկրռա եէր եիւզիւնառէ գբրգ կիւճ գբրգ կէճէ եաղմուր եաղբրբրդ, եաբռահռբղըմ մէվճռաւռահրբն ճիւմլէսինէր եէր եիւզիւնառէն մնահվ էառէճէյիմ՝ ռաէսի։ 5 – Վ է Նոյ՝ ՐԱՊՊՐՆ քէնռոսինէ էմր էյլէռիյի Տէր պիր չէյի իճռաա Տյլէսի։

6 – Վ է եէր իւզէրինառէ ռաւ Թռաֆռանր վռագռ'ընռաա Նոյ ալիթը եիւզ եաչընռաա խռի։ 7 – Վ է Թռաֆռան ռաւլռրը ռէպէպկինառէն Նոյ՝ օզռալռրը վէ զէվճէռի վէ օզռալռրընրն զէվճէլէրի իլէ պէբռապէր ռէֆինէյէ կիրռի։ 8 – Վ է Թահիբ Տայվանլառռանի վէ գայբ ի Թահիբ Տայվանլառռանի վէ գռաշլըռաան վէ եէր Տաչէբռաճրընռ քէռոֆֆէսինէռէն, 9 – Ալլահրն Նոյռա էմր Էյլէսինիյինէ կէօրէ, էրքէք վէ տիչի օլռրագ, չինֆի չինֆի Նոյրռ եառնչռա ռէֆինէյէ կիրռիւէր։

10 – Վ է ռէռի կիւնռաէն ռոկրռա Թռաֆռան ռաւլռրը եէր իւզէրինէ կէլռի։ 11. Նոյրռ 'էօմրիւնիւն ռլիճ ը եիւզիւնճիւ ռէնէռինառէ, իքինճի ռլրընռա, պռռ ռլրըռ օն եէռինճի կիւնիւնառէ, Տէմռան օլ կիւնռառէ, պէշիւք ռէրեռռնրն ճիւմլէ մէնռպա'լռրը եռռրլրռ՝ ռէմռա փէնճէրլէրի ռչըլռրռ։ 12 – Վ է գբրգ կիւն գբրգ կէճէ եէր իւզէրինէ եռղմռւր եռռրռ։ 13 – Հէմռան օլ կիւնռառէ Նոյ վէ Նոյրռ օզռալռրը՝ Սէմ՝ վէ Փռամ՝ վէ Յաբէթ վէ Նոյրռ զէվճէռի վէ օզռալռրընրն իւչ նէֆէր զէվճէլէրի ռանլէր իլէ պէբռապէր ռէֆինէյէ կիրռիւէր։ 14 – Վ է պռռնլռր իլէ ճրինռինէ կէօրէ վիւհռաչրն ճիւմլէսի վէ ճրինռինէ կէօրէ ճիւմլէ պէՏայիմ՝ վէ ճրինռինէ կէօրէ ճիւմլէ պէՏայիմ՝ ռէրեռռնրն ռէրեռռնրն ռէրեռռնրն Տէր նէվ՝ եէր իւզէրինառէ ռէրեռռնրն Տէր նէվ՝ Տաչէբռաճի, վէ ճրինռինէ կէօրէ գռաշլըրրն ճիւմլէռի, Տէր նէվ՝ գռաՏալը գռաշ, 15 – Նռռնի քէնռոսինառէ Տայռռի նէֆէռի պռւլռնռռն Տէր պիր ճէռէռռռէն չինֆի չինֆի օլռրագ՝ ռէֆինէյէ կռրքռ եռռրնչռա կիրռիւէր։ 16. Վ է կիրէնիչէր, Ալլռհրն ռռռռ եմր էճռռի իւզրէ, ճէռէռռռէսինին քռռճֆէսինռռէն էրքէք վէ տիչի օլռրագ, Նռչէ Է՝ռնչռ կիրինճէ՝ ՐԱՊՊ ՝ռֆէնէյէ իւզէրինէ գռռփռռռռ։

17 – Վ է եէր իւզէրինառէ գբրգ կիւն Թռռֆռան օլմռռղէ, ռռւլռռ չօղռալբռ ռէֆինէյէ գռռռրըռռռ. օ տռռնի եէրռէն գռռգռռռ։ 18 – Վ է ռռւլռռ գռռվվէթլէնիռռ եէր իւզէրինառէ գիյռռռէ չօղռալմռռղէ՝ ռէֆինէ ռռւլռրըն կէչիրմէքբէ ռռւլռռ չէքիլռռռ։ 19 – Վ է ռռւլռռ եէր իւզէրինառէ զռռյէվճէլ գռռվվէթլէնիռռ՝ ռէռէթիւն ռէմռռ ռռլէրինռռռ պռւլռռռռն եիւզառէ տռռղռռլռրըն քռռռֆֆէսռռէն էօրթիւլռռ։ 20 – Վ է ռռւլռռ օն պէշ զբրռռ՝ եիւզառէքիյինէ չէզբռռ տռռղռռլռռ էօրթիւլռռ։ 21 – Վ է եէր իւզէրինառէ Տռռրէքէթ էառէն ճէռէռռռ ռռռՏիպնռնրն ճիւմլէսի, կէրէք գռռշլռռռ վէ կէրէք պէՏայիմ՝ վէ վիւհռաչ վէ եէր իւզէրինառէ ռէրեռռնրն Տաչէբռաճրընռ քռռռֆֆէսի, վէ ինռռռռրն ճիւմլէսի Թէկէֆ օլռրլռռռ։ 22 – Գռռռռռռռ պռւլռռռռնռռռրըն քռռռֆֆէսինէռէն պռռրնրնռռռ Տայռռի նէֆէռի օլռռլռռռրըն ճիւմլէսի էօլռռռռ։ 23 – Վ է եէր եիւզիւնառէ ռէվճռռռռռրըն քռռռֆֆէսռռ ռռռՏվ օլռռռ. Հէմ ինռռռռ վէ Հէմ՝ պէՏայիմ՝ վէ Հէմ՝ ռէ Տաչէբռաճ իլէ Տռռռռ գռռշլռռռ եէրռէն ռռռՏվ օլռռռ, Տռռլրնրզ Նոյ վէ քէնռոսռռռ իլէ պէբռապէր ռէֆինէյէ պռւլռռռռռ պռռգբ գռռլռռռռռ։ 24 – Վ է ռռւլռռ եէր իւզէրինառէ եիւզ էլլի կիւնռէն զռռլէպէ էճմէքառէ խռի։

ՊԱՊ 8

Վ է Ալլռհ Նոյբ վէ ռռռրն իլէ պէբռապէր ռէֆինէյէ պռւլռռռռռ ճիւմլէ վիւհռաչ իլէ ճիւմլէ պէՏայիմ՝ թէզլէքբէբ էլլէռռռ, վէ Ալլռհ եէր իւզէրինէ պիր բիւպկեռռ կէչիրմէքլէ ռռւլռռ չէքիլռռռ։ 2 – Վ է ռէրեռռնրն ռէնռպա'լռրը իլէ ռէռռռռռրն փէնճէրլէրի գռռփռռռռռռռռռ ռէռռռռռռռռ էառռռռռ քռէռիլռռ, 3 – Ռռւլռռ կիյռռռքճէ եէր եիւզիւնռռռ չէքիլռռռ։ 4 – Վ է ռէռռռռճի ռլռռռ՝ ռռբրն ռռ եէռռռռճի օլռռռռռ ռռզռռռռռ եիւզ էլլի կիւնռռռռ ռռռռռ ռռւլռռռ ռռզռռռռռ։

Digitized by Google

տունեմի կիւնիւնսուկ ասֆինէ Ադրաքատ տատղայրը իւզերիննուէ օխտրուտաւ։ 5 – Վէ տաւլար օնունեմը ալյա տէյին՝ կիմիտիքճէ ազալմադաւա օլուզ, օնունեմը ույա՝ այլը էվվէլինուէ տատղայրը թէֆէլերի կէօրիւնուխաւ։

6.Վէ գըրդ կիւն ասիրօնՅոյ հափտրդը ասֆինէին փէնճերէսինի ալչդ, 7 – Գաւզդանաւ ասալը վէրուխ, օ տաճախ տաւլար եէրսէն չէքիլինճէկ գաստրը էօխէ պէրի տօղաշմագաւա խոյ։ 8 – Վէ ևէր եիւգիւնսուկ տաւլարըն ազալդ ազալմատըղընը կէօրմէք իչիւն եանընտան կէոյէրճինի տալը վէրուխ։ 9 – Կէոյէրճինի իսկ այտղընը պաւաճագ ևէր պուլաշմամադլէ, ասֆինէյէ ունդն եանընտաւ տէօնտուխ. ղրաս պիւթիւն ևէր եիւգիւնտէ տաւ վար խոտ. իսոտի Նոյ էլինի ուզաստդագ անը ալատագ՝ եանընաս ասֆինէյէ կէթէրսուխ։ 10.Վէ եէտի կիւն տաճա մէքս էտիպ՝ թէքբըսը կէոյէրճինի ասֆինէնէն կէօնտէրսուխ։ 11 – Վէ կէոյէրճինի աքշամ իւզերի անըն եանընաս կէլիպ, իշթէ անըն ադղընտաս պիր թաազէ զէյթունն հափրատը օլմադլէ՝ Նոյ տաւլարըն ևէր իւզերինուէն ազալդադլարընը ավլատաւ։ 12 – Վէ եէտի կիւն տաճա մէքս էտիպ կէոյէրճինի իվէբրսը կէօնտէրտուխ. պուս տաճախ սրթէզ անաս կէրի տէօնմէտուխ։

13 – Վէ այթը ևիւզ պիրինճի ասնէպտուէ, էվվէլքի այլն պիրինճի կիւնինուէնտէ տաւլար ևէր ևիւգիւնտէն չէքիլմիշ իսոտ. վէ Նոյ ասֆինէնէն էօրթիւսիւնիւ գաւդրդրդպ պուգաթը, վէ իշթէ ևէր ևիւգիւնուէն գուրաս օլտղընը կէօրուխ։ 14 – Վէ իչինճի այտաս այլն ևիրսի եէտինճի կիւնինուէ ևէր գուրսմէշ խոտ։ 15 – Վէ Ալյահ Նոյաս խիթապէն տէտի քի, 16 – Սէն վէ զէվճէկ վէ օղուլդարդն վէ օղուլդարընդն զէվճէկէրի ասնին իւէ պէրսագէր ալսըդագ ասֆինէտէն չդգըդպ, 17 – Ճէսէտա ասհիպլէրինին ճիսմէնէսինուէն ասնէն իւէ պէրսագէր պուլունան Հայվանդարըն քեսֆինէսինի, եսոտի գաւշդար վէ պէհայիսմ՝ վէ ևէր ևիւգիւնտէ սիւրիւնէն հաշէրսաթէն ճիսմէնէսինի քէնտինն իւէ պէրսագէր չդգար, վէ ևէրտէ սարթդդ՝ ևէր ևիւգիւնտէ մէդիվէտաար օլաագ չօղալընդաար։ 18 – Ո զէմման Նոյ վէ օղուդարը վէ զէվճէսի վէ օղուդարընդն զէվճէկէրի քէնտինի իւէ պէրսագէր չդգար։ 19 – Վէ Հայվանդարըն քեսֆինէսի վէ հաշէրսաթէն քեսֆինէսի վէ գուշդարըն ճիսմէնէսի, ևէր ևիւգիւնտէ հարեքեթ էտենէկէրին քեսֆինէսի ճինդէրինէ կէօրե ասֆինէտէն չդգաթդար։

20 – Վէ Նոյ ՐԱՊՊԱ պիր մէզդահ պինա էյկյերէք, թաճիր Հայվանդար իւէ թաճիր գուշդարըն ճիսմէնէսինէն ադղըրէ պուգաթիմ էյկյեսու։ 21 – Վէ ՐԱՊՊ խոշ բուրմադը ադաթագ գաղպինտէ ասէյէդիսով՝ Արթըգ ինսան ասպէպինտէն ևէրսէ դանէթ էֆմէյէճէյիմ՝ գիրա ինսան գաղպինին թէտավվուրը ասպավէթինտէ պէրու չէրիր տիր. վէ էյկյեսիդիմ կիսի արթըգ գիրսըդն քեսֆինէսինի վուրմայաճաղրմ։ 22 – Զէմին տուրսդգճա՝ էքին իւէ պիչին վէ օզոդագ իւէ սըճագ վէ գրդ իւէ եազ վէ կէճէ իւէ կիւնտուզ քէսիլմէյճէճդ տիր՝ տէտու։

ԳԱՊ 9

Վէ Ալյահ Նոյը վէ օղուդարընը միագարէք գրդըպ անդերէ տէտի քի՝ Մէդվէտաար օլուդրդ վէ չօղալըպ ևէրի տօղտուսրընդդ։ 2 – Վէ խովֆ ու խաշեէթինիզ ևէրին ճիսմէնէ հայվանդարը վէ ճիսմէնէ հավա գուշդարը իւէզերինտէ օլուդ, պուդնարը ևէր իւէզերինտէ հարեքեթ էտենին վէ տէնիզ պուդգլարընդն քեսֆինէսի իւէ պէրսագէր էլինիզդէ թէսլիմ օլունտաս։ 3 – Հարեքեթ էտէն գիրաս՝ քեսֆինէսի սիզէ թա՛տամ իչիւն օլտաս. ճիսմէնէսինի նէպսիթ կիսի սիզէ վէրտիմ՝ 4 – Լաքին էթի՛ ճոնը օլտն գունը իւէ պէրսագէր եէմէյէնինիզ։ 5 – Վէ մուհէլլագաս ճանդարընդդ իչիւն սիզին գանընդդը թալէգ էտիպ, ունը հեր հայվան էլինտէն թալէգ էտէճէյիմ. ինսան էլինտէն տաճախ, եանդն ինսան ճոնդրնը հեր պիրինին գաբունտաչը էլինտէն թալէգ էտէճէյիմ։ 6 – Հեր քիմ ինսան գանը տէօգբետ, անըն գանը ինսան վասբթաագլէ տէօգբիլէճէք տիր. գիրա Ալյահ ինսանդը քեսնտ տաւրէթի իւզրե խալգ էլէտտու։ 7 – Խմնո սէդ մէվէսաար օլունդրդ վէ չօղալընդրդ, վէ եէրտէ սարթդդ անտէ չօղալընդրդ։

8 – Վէ Ալյահ Նոյաս վէ ունըն իւէ պէրսագէր պուլունան օղուդարնաս ասէդլէկերէք։ 9 – Իշթէ պէն սիզին իւէ վէ

Digitized by Google

սիրտն ածիրա նէալինիզ իւէ 'ահաղոմը ասպահի գըլաբըմ. 10 – Վէ սիգին իւէ պէրապէր պուլունան՝ գիրուհ մէվճուտաքըն քեաֆֆեան, կէրէք գուշ վէ կէրէք պէհայիմ վէ եանրնըգտան պուլունան եէրին վահիւէլէրինին քեաֆֆեան, եանէ սէֆիհէտտէն չըգանլարըն ճեմիէտի իւէ գէմիհին հէփ հայվանլարը պէրապէր օլմըտագ. 11 – Սիգին իւէ 'ահաղոմը ասպահի գըլաբըմ քի սըրթըգ հէր պիր ճէհէտ ասահիպի թուֆեան ատաբըմ իւէ հէլաք օլմայըպ, եէրի խասրագ էհմէգը իչիւն պիր տահա թուֆեան վաղը՝ օլմայաճագ տըր՝ ասէտի, 12 – Վէ Ալլահ՝ իչիւէ ասէր պէ ասէրէ պէհնիմ իւէ սիգին ապտալըգտան վէ եանընըգտան պուլունան գիրուհ մէվճուտաքըն քեաֆֆեան ապտալըգտան գօսրագրմ՝ 'ահաղոմ 'ալաահէթի պուլ տըր. 13 – Եանէ գէվապրմը պուլուհիտա գօրըմ. պուլ տահէթ գէվապրմը իւէ գէմիհին ապտալըգտան պէհնիմ իւէ սիգին ապտալունան գիրուհ մէվճուտաքըն քեաֆֆեան ապտալունան գօսրագրմ՝ 'ահաղոմ 'ալաահէթի պուլ տըր. 14 – Խմոհ եէրի պուլուհիէ գապլաղրմ վագրի՝ պուլուհտա գովա գէօրմուհէրէ. 15 – Պէհնիմ իւէ սիգին ապտալունան, վէ հէր պիր ճէհէտտէ պուլունան գիրուհ ապտալունան օլսան 'ահաղոմը թէհէքքիւրլը էտէճէյիմ. վէ ճէհէտտ ասհիպինին քեաֆֆեանին հէճլաք էհմէգը իչիւն սրըդ տուլաբ թուֆեան տէրէճէսինէ վարմայաճագ տըր. 16 – Վէ գովս պուլուհտա օլսան վէ Ալլահ իւէ եէր իւգէրինէտ ճէհէտտէ պուլունան հէր պիր գիրուհին ապտալունան օլսան 'ահաղոմ էպէտճէյի թէհէքքիւրլը էտէճէյիմ իչիւն, ունա նասըհատ էտէճէյիմ՝ ասէտի. 17 – Վէ Ալլահ՝ Նուհ'իմ՝ ասէտի. պէհնիմ իւէ եէր իւգէրինէտ պուլունան ճէհէտտին քեաֆֆեան ապտալունա ասպահի գըլաբըմ՝ 'ահաղոմ 'ալաահէթի պուլ տըր՝ ասէտի.

18 – Վէ Նուհը ասֆինէտտէն չըգտան օղուլլարը Սեմ վէ Քամ վէ Յաբեթ տըր. վէ Քամ Քանանըն փէտէրի տըր. 19 – Գունլար Նուհը իւչ նէֆեր օղուլլարը գըրաբ օլուպ, պուհէթին զէմինէ տապտըրան խալգ տարմըշ օլտու.

20 – Վէ Նուհ էհվալ ի զէբռա'ատ օլմուշ ապտալունան իչիւն պիր պաղ տիկտի. 21 – Վէ չըշմըշ պաղ տիկտի. 22 – Վէ Քանանըն փէտէրի Քամ ապտալունան իչիւն ատրաղ օլտու. 23 – Վէ Սեմ իւէ Յաբեթ ապտալունան իչիւն ատրաղ օլտու. 24 – Վէ Նուհ էհվալ ի զէբռա'ատ օլմուշ ապտալունան իչիւն ատրաղ օլտու. 25 – Քանանըն մէլ'ուն օլսուն, ապտալունան ապտալ օլսուն. 26 – Վէ Սեմին Ալլահը ի'ԱԳԳ տէտի. 27 – Ալլահ Յաբեթի գէնիշլիգ վէրսին, վէ Սեմին չատրըլսուն Քանանըն ապտալ օլսուն՝ տէտի.

28 – Վէ Նուհ թուֆեանտան սօնրա եէտի էլիի սէնէ հայաթտա. 29 – Վէ Նուհըն էհվալ կիւնլէրի սօզտուգ եէտի էլիի սէնէ օլսուն՝ տէֆիհէ էյլէտի.

ՊԱՊ 10

1 – Վէ Նուհըն օղուլլարը օլսուն Սեմ վէ Քամ վէ Յաբեթին նէսլէրի պուհէթլարը տըր. Թուֆեանտան սօնրա մէյտանա գէլտիլէր. 2 – Յաբեթին օղուլլարը սօզտուգ, 2 – Յաբեթին օղուլլարը՝ Գամըր վէ Մագոգ վէ Մադայ վէ Յաւան վէ Թուբէլ վէ Մոսոք վէ Թիրասա իսի. 3 – Վէ Գոմըրին օղուլլարը՝ Աշքինազ վէ Րիփաթ վէ Թոգրամա. 4 – Վէ Յաւանին օղուլլարը՝ Եղիսա վէ Թարսիս վէ Քիթիմ իսի Տօտանիմ օլսուն. 5 – Մէյլէթլէրէրին վէ Տօտանիմ օլսուն՝ սահիլլարը իւէ հէր պիրէր տաւաիֆլարընճա, վէ մէյլէթլէրէրէ գաւմլարընճա պուհէթլարընճա պաղնըլարաղ թուգումի օլսուն.

6 – Վէ Քամին օղուլլարը Քուշ վէ Միսըրայիմ վէ Փութ վէ Քանանն. 7 – Վէ Քուշըն օղուլլարը Սապա վէ Եվիլա վէ Սաբթա վէ Ռէհմա վէ Սաբթաքա, վէ Ռէհմանըն օղուլլարը Սաբթաքա վէ Դէդան խոյ. 8 – Վէ Քուշ Նէմրոտիը թէվլիտ էլմէտի. օ տահի եէրսուհ գուվվէթլի աւհիտի օլմըշ պուլտու. 9 – Պու զաթի՝ ԻԱՊՊՐՆ հաւզուրընտա գուվվէթլի ավէտ օլտըղըն՝ ԻԱՊՊՐՆ հաւզուրընտա Նէմրոտի կիւի գուվվէթլի ավէտ՝ ատէնիլիգ 10 – Պուհունդ հինգիւէթճինէն էտէճէ-

---

*Ծախօտ՝ անկերե

ատաք Սենասար ախյաբրնատս վագը՝ Բաբելոն վէ Արևք վէ Աքադ վէ Քսդասնէ խոյ։ 11 – Պու ախյաբատան Ասքնազատաս կիսիպ Նինոսե վէ Ռոհովիթ Հէնէրի իլէ Քալաղսը, 12 – ինչ Նինոսե իլէ Քալա ատրատաս Ռեհէն Նատ պեզիլիք Հէնէրի պինա էյլէտի։ 13 – Վէ Մհատրամ՝ Ղուդիլէր վէ Ասատմիլէր վէ Լէհաղիլէր վէ Նեփթահքիլէր, 14 – Վէ Պաթրուսիլէր վէ Քասլուհիլէրին իլէրին Հէգլատիլէրը Քեվլիա էյլէտի։ 15 – Վէ Քուշան իլէ Ղուլա Միգռան վէ Քեռ, 16 – Վէ Ցեբուսի վէ Ամորի վէ Գերգեսի, 17 – Վէ Հիվվի վէ Արաքի վէ Սինի, 18 – Վէ Արատացի վէ Սամարի վէ Ամաթխի Թեվլիա էյլէտի. պու՝ ատեհու Քուշան գապիլէլերի պիրի պիրինեն ապրելը։ 19 – Վէ Քուշանլըլարըն Հուտատը՝ Սիգռնատան Գերաբույա տօզրու Գազույա գաստար, վէ Սոգամ վէ Գոմոր վէ Ագմա վէ Սեբոյիմ տօզրու Ղատասյա գաստար ապր։ 20 – Տէյրլարըն տա վէ միլլեթլերինեն՝ գապիլէլերինճէ վէ լհսանլարընճա Քսդիմեն օզուլլարը պուղլար տրր։

21 – Ինչ Շիւմիլ պէհի Սեբերին փեռեերի վէ Յաբեթի պէզիլիք գարնատաղը օլան Սէմ ատամի օղուլլար տօզատաս։ 22 – Սէմին օզուլլարը Եղամ վէ Ասատ վէ Արփաքսադ վէ Ղուդ վէ Աքրամ՝ խոյ։ 23 – Ինչ Ասսիրն օզուլլարը՝ Հաս վէ Հուլ վէ Գաթեր վէ Մաշ խոյ։ 24 – Ինչ Արփաքսադ Սաղայը Թեվլիա էյլէտի. վէ Սատա Եբերի Թեվլիա էյլէտի։ 25 – Ինչ Եբերե իքի օզուլ տօզուպ, պիրինին խոյն Փաղկ խոյ. կիրա եէր անըն կիսնիլերինեն Թաղսիմ օլանտուս. վէ գարնատաղըն խոյն Ցեկտան խոյ։ 26 – Ինչ Ցեկտան Եղմիվդադ վէ Սուղոփ վէ Ասարմաթ վէ Յարաք, 27 – Ինչ Ադորամ՝ վէ Ուզալ վէ Դեկղա, 28 – Ինչ Գեբալ վէ Աբիմաել վէ Սաբա, 29 – Ինչ Ոփիր վէ Եւիլա վէ Յոբաբը Թեվլիա էյլէտի. պուներըն Հիմիլեան Ցեկտաններն օզուլլարը օլուպ, 30 – Մեսաքէներէն Սեֆատան չորգ տաղը օլան Սոփերե գաստար խոյ։ 31 – Պունլար ախյաբլարընատս միլլեթլերինճէ, լհսանլարընճա, գապիլէլերինճէ Սէմին օզուլլարը արր։ 32 – Նոյն օզուլլարընեն գապիլէրի միլլեթլերինատ նէսիլերինե կէօրէ պուներ օլուպ, Թուֆանատան ասքրա եէրատ միլլեթլերը պուներատան ատաղըլարըլար։

ՊԱՊ 11

Վէ պիւթթիւն տիւնեատնըն լհսանը պիր վէ լուղէթի պիր խոյ։ 2 – Ինչ չորգատան նատղլէրինատ Սենասար ախյաբրնատս պիր օվա պուլատ՝ օրատաս ատաքին օլտրտար։ 3 – Ինչ պիրի պիրինե՝ Կելինիզ, քերփիճ քէսելիմ վէ ամլէրի ամէնչատ փխչիրէլիմ՝ ատ ամլէրը. վէ քերփիճ ամլերէ Թաշ եէրինէ վէ եէր գաթթրանը ատսեի չամատր եէրինէ օլատաւ։ 4 – Ինչ Կելինիզ, պիւթիւն եէր եիւփիւնե տատղլամատագ իչիւն քէնտիմիզ պիր շէհր իլէ Թէփէսի սէմայա գատատր պիր պուրճ պինա էյտիք՝ քէնտիմիզե նամ գազանատլալմ՝ ատեհոլէր։ 5 – Իտոճ ՐԱՊՊ պէհի ատէմին պինատ էմ տիքլերի շէհրե վէ պուրճատ նազարը էմիլէք իչիւն նազիլ օլատս։ 6 – Ինչ ՐԱՊՊ Իչիւե պուռնատր պիր գամմ վէ ճիւմլէսինին լհսանը պիր օլատ, պուռնատ եատփմազատ պատչատտըլատր. վէ չիմոճ եատփմագ միւրատատ էմ տիքլերի շէհլերինե հիչ պիրինատեն մէն՝ օլատնմազլար։ 7 – Կելինիզ, նիւզուլ էտիպ՝ պիրի պիրինին լհսանը տնչատյատմազլարը իչիւն, օրատաս լհսանլարընը գատրշարբատլմ՝ ատեհոլ։ 8 – Օլ վաղթի ՐԱՊՊ անլէրի օրատանե պատիւն եէր եիւպիւնե տատղլամազլէ՝ շէհրի պինա էմիէքատեն գատղլատր։ 9 – Պու սեպեպտեն, եունդի ՐԱՊՊՐՆ օրատաս պատիւն ղէմինին լհսանըրը գատրշարբատզը իչիւն՝ շէհրէ Բաբելոն Թեսիկիյե օլատնատս. վէ ՐԱՊՊ անլերի օրատանե պատիւն եէր եիւպիւնե տատղլամատր։

10 – Սեմին նեսիլերի պու տրր. Սեմ եիւզ եաշընատ օլատ, Թուֆանատան իքի սէնէ սօնրա Արփաքսադը Թեվլիա էյլէտի։ 11 – Ինչ Սեմ, Արփաքսադը Թեվլիա էմտիքատեն սօնրա, պէշ եիւզ սէնէ եաշըյտը՝ օղուլլար վէ գըզլար Թեվլիա էյլէտի։ 12 – Վէ Արփաքսադ օթուզ պեշ եաշընատ պատիզ օլտրգատս՝ Սաղայը Թեվլիա էյլէտի։ 13 – Ինչ Արփաքսադ, Սաղայը Թեվլիա էմտիքատեն սօնրա, պէօրթ եիւզ սէնէ եաշըյտը՝ օղուլլար վէ գըզլար Թեվլիա էյլէտի։ 14 – Ինչ Սաղա օթուզ եաշընատ պատիզ օլտրգատս՝

Digitized by Google

եբերի թ եվիլիս էյլէտին։ 15 – ՚վէ Սապաթ, եբերի թ եվիլիս էթմիյէնէն սոնրա, աէօրթ եիւղ իւչ ակնէ եաչայըլ՝ օղուլլար վէ գըզլար թ եվիլիս էյլէտին։ 16 – ՚վէ եբեր օթաւղ սէօրթ եաշընա պալիղ օլտըգտա՝ փաղչկի թ եվիլիս էյլէտին։ 17 – ՚վէ եբեր փաղչկի թ եվիլիս էթմիքտէն սոնրա, աէօրթ եիւղ օթաւղ ակնէ եաչայըլ՝ օղուլլար վէ գըզլար թ եվիլիս էյլէտին։ 18 – ՚վէ փաղչկ օթաւղ եաշընա պալիղ օլտըգտա՝ Ռոպաւէլ թ եվիլիս էյլէտին։ 19 – ՚վէ փաղչկ, Ռոպաւէլ թ եվիլիս էթմիքտէն սոնրա, իքի եիւղ սոզուզ ակնէ եաչայըլ՝ օղուլլար վէ գըզլար թ եվիլիս էյլէտին։ 20 – ՚վէ Ռոպաւէլ օթաւղ իքի եաչընա պալիղ օլտըգտա՝ Սէրաւգը թ եվիլիս էյլէտին։ 21 – ՚վէ Ռոպաւէլ, Սէրաւգը թ եվիլիս էթմիւլէնէն սոնրա, իքի եիւղ եէաի ակնէ եաչայըլ՝ օղուլլար վէ գըզլար թ եվիլիս էյլէտին։ 22 – ՚վէ Սէրաւգ օթաւղ եաշընա պալիղ օլտըգտա՝ Նաքովը թ եվիլիս էյլէտին։ 23.՚վէ Սէրաւգ, Նաքովը թ եվիլիս էթմիքտէն սոնրա, իքի եիւղ ակնէ եաչայըլ՝ օղուլլար վէ գըզլար թ եվիլիս էյլէտին։ 24 – ՚վէ Նաքով եիրմի սոզուզ եաչընա պալիղ օլտըգտա՝ Թառայը թ եվիլիս էյլէտին։ 25 – ՚վէ Նաքով, Թառայը թ եվիլիս էթմիքտէն սոնրա, եիւղ օն սոզուզ ակնէ եաչայըլ՝ օղուլլար վէ գըզլար թ եվիլիս էյլէտին։ 26 – ՚վէ Թառա եէթ ՚միղ եաշընա պալիղ օլտըգտա՝ Աբրամ վէ Նաքովը վէ Աւռանը թ եվիլիս էյլէտին։

27 – ՚վէ Թառայդըն նէսլիլերի պաունլար տըր. Թառա Աբրամը վէ Նաքովը վէ Աւռանը թ եվիլիս էյլէտին. Աւռան տաճի Ղովտը թ եվիլիս էյլէտին։ 28 – ՚վէ Աւռան սոզտըղը տի՚լտաս, եաւնէ Քաղդէացլըլարըն Ուր ՚կհրինակ փեաէրի Թառայդըն ՚նաղուտըրնաս վէ Քոմի էյլէտին։ 29 – ՚վէ Աբրամ իլէ Նաքովը քէնտի՚լէրինէ պիրեր ղէվճէ ատըղ՝ Աբրամդըն զէվճէնինին խամի Սառա, վէ Նաքովրըն զէվճէնինին խամի Մ՚ելքա խան. պաւ տաճի Մ՚ելքանդըն վէ Յառքանդըն փէաէրի Աւռանդըն դըղը խան։ 30 – ՚վէ Սառա ՚ադիր օլմազդը էվլաաը օլմազ խան։ 31 – ՚վէ Թառա՝ օղլաս Աբրամը վէ Թօրնը օլան Աւռանդըն օղլաս Ղովտը վէ օղլաս Աբրամդըն զէվճէնի օլան կէլինին Սառայը ալըպ, Քանան ատ՚յարընա կիթ՚մէկը իչինէ, պաունլար իլէ Քաղդէացլըլարդըն Ուր ՚կհրինակէն չըգտը. վէ Թառաանոս կէլիպ օթաւտա իգամէթ էթ՚միլէր։ 32 – ՚վէ Թառանդըն կիւնլերի իքի եիւղ պէշ ակնէ օլուպ՝ Թառա Թառաանոս վէ Քաթ էյլէտին։

ՊԱՊ 12

Վ՚է ՐԱՊՊ Աբրամ խիթ՚ապէն՝ Սէն ատ՚յարընդ՚ան վէ ադրապանդ՚ան վէ փէաէրիկլին խանէդ՚ունէն տուն կէօսթէրէճէ՚յիմ՝ ատ՚յտա կիթ՚։ 2 – Պէն տաճի սէնի պէօյ՚ւք պիր ՚մի՚լէթ գըլըճ՚ադըմ, վէ սէնի պէրէքէթլէ՚յիպ՝ խամիկի ՚սոմ՝ էաճ՚էյիմ՚։ սէն տաճի ՚մի՚լաթըրլէ օլաճ՚ադըն։ 3 – ՚վէ պէն սանընա խայր տուճ՚ա էաճ՚ընլէրի պէրէքէթլէ՚յճ՚էյիմ՚, վէ սանընա պէտուճ՚ա էաճ՚էնէ լա՚նէթ էաճ՚էյիմ՚. վէ եէրինէ ճ՚ի՚լէ գաաիլէլէրի սէնաճ ՚մի՚լաթըրլէ օլաճ՚ադ տըր՝ ատ՚տի։

4 – ՚վէ Աբրամ՝ ՐԱՊՊՐՆ քէնտ՚իսքընէ սէ՚յլէտ՚էյի կիպի կիթ՚տի, վէ Ղովտ տաճի պէրաապէր կիթ՚տի, վէ Աբրամ՝ Թառաանոստան չըգտըղընտա եէթ՚միշ պէշ ճաչըղընտա իտի։ 5 – Խամի Աբրամ զէվճէտի Սառայը վէ պիրտաւէրզատէսի Ղովտը վէ գաաչընտըգտարը պիւթ՚իւն էմ՚ալ իլէ Խառանոս ՚մ՚ալը օլտըգտարը նուճ՚ընտա տալըպ՝ Քանան ատ՚յարընա կիթ՚մէկը իչինէ չըգտըլար. վէ Քանան ատ՚յարընա կէլ՚տիլէր։ 6 – ՚վէ Աբրամ՝ օլ ատ՚յարտան ՍիւքէՄ՝ դամ ՚մ՚ինէ՚չէ, Մ՚օրէ ՚մէչէ՚մինէ գաաար կէչ՚տի. վէ օ զէ՚ման օլ ատ՚յարտա Քանանընլըլար վաար իտի։ 7 – ՚վէ ՐԱՊՊ Աբրամ կէօրիւնի՚լէ՝ Պաւ ատ՚յարը սէնինն նէսլինէ վէրէճէ՚յիմ՚՚ տ՚ատի. օ տաճի քէնտ՚իսքինէ կէօրիւնէն ՐԱՊՊԱ օրտտա պիր ՚մէզպահ պի՚նա էյլէտին։ 8 – ՚վէ օրտտան Բէթէլինն չ՚ուգընտա պաւ՚լընան տտաղ տօզրաս՝ Հ՚ատ՚էքէմ՚լէ, ղ՚ըպլընտա Բէթէլ վէ չ՚ուգընտա Գ՚այ՚լն օ՚լտըգտ՚՚ չ՚տտ՚ըրընը գ՚ոտ՚ընտ. օրտտտա տտաճի ՐԱՊՊԱ պիր ՚մէզպահ պի՚նա էտիպ՝ ՐԱՊՊՐՆ խամինէ տտ՚ա էյլէտին։ 9 – ՚վէ Աբրամ՝ պիր տ՚ի՚ւզի՚յէ ճէնուպ՚ակ տօզրաս՝ նագլ էթ՚միէքտ խտի։

10 – ՚վէ օլ ատ՚յարտտա ղէթ՚լըգ վաագ՚ու՚ պտ՚ւ՚մ՚ղլէ, Աբրամ՝ իգամէթի էթմ՚ակ իչինէ Մ՚ըսրա էնտի, զիրտ օլ տ՚ատ՚յարտտա զըթ՚ի լըգ չ՚իտտէ՚թի խտի։ 11 – ՚վէ Մ՚ըսրա կիր՚մէկ իւզրէ խգէն, քէնտի զէվճէտի Սառայա խթ՚ատէն՝ ՚ի՚

Digitized by Google

քէ սէն տիտտրը կեւզէլ պիր խոճա ուշաղընդը պիլիրիմ։ 12 – Վէ օլուր քի Մըսըրլըլար սէնի կէօրմէյքէրիճէ՝ պաս անըն վէվճէսի տիր՝ տէյէրէք, պէնի գաճէլ էտիով՝ սէնի ասղ պրոգաճըդըլար։ 13 – Քէրեմ էյլէ՝ սէնին սէպէպինէ պանա խայր կէլմէսի վէ սէնին եվլատլըդ իչին՝ Հէմշիրէսի իմ՝ տէ՛ սէսէ։ 14 – Վէ Աբրահամ Մըսրա կիրմիքսէ, Մըսըրլըլար խոճանընդը զաբթի կեւզէլ օլտըղընը կէօրմէյէր։ 15 – Փարաւոնդն րի ճալը տանի սընը կէօրմէյքէ՝ Փարաւոնդն Հաւզուրընտա անը մէտո էճ տիքէրիճինէն, խոճանըն Փարաւոնդն սէրայընա ալընդը։ 16 – Վէ անդն սէպէպինէ Աբրահամ իքրամ էյի տի։ օ տանի գոյուն վէ սըղըր վէ մէրքէպ վէ քէօլէ վէ ճամբէյէ վէ ուշի մէրքէպ վէ տէվէյէրէ մալիք օլտու։ 17 – Ամմա ՐԱՊՊ Աբրահամդն զէվճէսի Սարատան տօղտը Փարաւոն իլէ խանէսինի պէօյուք պէլաներա կիրիֆթար էյի մէյէնէլ։ 18 – Փարաւոն Աբրահամը չաղըրըդ՝ Պու պաճան էյի ուիյնի նէ՞ տէր։ պու զէվճէկ օտրդընը նի՞ չինն պաճա պէլտի էյի մէտուին։ 19 – Նի՞ չինն՝ Հէմշիրէմ տիր՝ տէտին։ պէնն տանի անը զէվճէ ալընագ իւղրէ խոճամ։ չիմոո ինչիճէ զէվճէկդ, ալ տու կիճ՝ տէտի։ 20 – Օ, վաղթի Փարաւոն անդն Հոգագընաս տատմէլերինէ էմր վէրմիչէ, անդեր տանի անը վէ զէվճէսինի վէ պիւիճինն էմմալ ու էչեսաղընը կէօնաէրտիլէր։

ՊԱՊ 13

Օ զէմանն Աբրամ՝ քէնտոհի վէ զէվճէսի վէ պիւիճինն էմմալ ու էչեսաղը վէ Ղովտ պէրապեր օլտըղը Տոյտտ, Մըսըրտանն ճէնուպ ճէնուպ էտագիճնա չդուր։ 2 – Վէ Աբրամ Հայչանոհի վէ կիւմիւշ վէ ալթընա ճիհինէյիլէ զոյնի զէնկինն խոճ։ 3 – Վէ մէնզիլ պէ մէնզիլ ճէնուպտան Բէթէլէ, եանդն Բէթէլ իլէ Գայի արտաճինա իտտի իստատ չտըղընդն պուլաճադըդը մահչալէ, 4 – Վէ մուգատաէմա մէզպահ պինա էյլէտիլի եէրէ գաատը կիճ։ վէ Աբրամ օրատտա ՐԱՊՊԻՆ խոմինէ տու՛տա էյլէտի։

5 – Վէ Աբրամ իլէ պէրապեր կիտէն Լոտն տանի գոյուն վէ սըղըր վէ չատըրլատը օլմադըչ, 6 – Պէրապեր տատքին օլմադըրնա օլ եէրդին թէհամմիւլ եօգ իտի։ զէրա անդերդին էմլէքի չօգ օլտըղընտան պէրապեր տանի օլմադըրը միւգքին տէչիլ իտի։ 7 – Վէ Աբրամդն աբուբուսունուն չոպանլարը իլէ Ղովտդն աբուբուսունուն չոպանլարը արասընտա մունազա՛տա վուգուա՛ պուլ տու։ վէ օ զէմանն օ ատխյատտա Քանանլըլար իլէ Փէրեզիլեր ասքին օլմագտա իտի։ 8 – Իմոի Աբրամ Ղովտա խիթապէն՝ Քէրեմ էյլէ, պէնիմ իլէ սէնին արասընտա, վէ չոպանլարըմ իլէ սէնին չոպանլարըդն արասընտա միւնազա՛տա օլմասըն, զէրա միւ պիրատէրե իչ։ 9 – Պիւթիւն պու միւյար էտնիչէ՞ տէ՛ իլլ մի տիր։ քէրեմ էտիպ պէնատէն այրիլ։ եէկեր սէն սոլա կէտէրսէն, պէն սաղա, վէ եէկեր սէն սաղա կէտէրսէն՝ պէն սոլա կիտէրիմ՛ տէտի։ 10 – Իմոի Ղովտ կէօզլէրինի գալտըրըդ՝ Յորդանտանդն պիւթիւն սուհարտանդն սույատ պու՛ օլտըղընը կէօրտու։ Ռապպ Սոդոմ վէ Գոմորը խարապ էյի մէգտեճէն էվվէլ՝ Մեգոյրա վարդն Զոյա գատտար, ՐԱՊՊԻՆ ճէնուպէյի վէ Մըսըր տիպ խոճ։ 11 – Վէ Ղովտ քէնտոհի քիչիճն Յորդանտանդն պիւթիւն սուհարտանդն աէչիպ, չոպդ իւ սարտօիճնա նագդ էյի մէգտէլէ, պիրի պիրինտէն այրիլտիլտար։ 12 – Աբրամ Քանանդա տիդիրընտա սատքին օլուպ՝ Ղովտ տանի սուհրտանդն չէհրլերինտե իպ ատիճէլէ չատըրընը Սոդոմա տոդրու գուրար իտի։ 13 – Վէ Սոդոմ էհալիսի ՐԱՊՊԻՆ ինտոհմատ զոյէկ փասագ վէ կիւնահքատար իտի։

14 – Վէ Ղովտ Աբրամդն այրիլտըգտան սոնդա ՐԱՊՊ Աբրամա խիթապէն՝ Շիմոի կէօզլէրինի գալտըրըդ պուլունտուղդն մունճալտէն չիմոլէ վէ ճէնուպտա վէ չոդրա նագդ էյլէ։ 15 – Զիրա կէօրտուդիւնի տիյտըղդի քէտտֆֆէսինի առնա վէ նէսլինիչէ էպէտաբ գալ օլմագ իւղրէ վէրէճէյիմ՛։ 16 – Վէ սէնին նէսլինի եէրին թոզդ գատտար էյտէ ճէյիմ՛, չէզլէ քի պիր քիմսէ եէրին թոզդն սայմադտա մունգքիէտիր օլատրտա, սէնին նէսլին տտանի սայըլըր։ 17 – Գալգ պու տիյտըղը էհնիճ, պուդնա տոլաչ։ զէրա սանը ատնա վէրէճէյիմ՛ տէտի։ 18 – Վէ Աբրամ չատըրընը նագդ էյի՛տի, վէ կէլիպ Քէբրոնա վաղդ՝ Մամրէ ագչէլիմտէ իպ տա-

Digitized by Google

մէթ Հաբէլ, օրաան ԲԱՊՊԱ պիր մեզպահ պինա էյլեմիւ։

ՊԱՊ 14

Վ֊է Աննասը մէկիյի Ամարփաղ վէ Եալտաար մէկիյի Աբիովֆ վէ Եզամ մէկիյի Քոգոզագմոր վէ Գոյիմ մէկիյի Թադգաղըն կիւնէյերինաէ, 2 – Պաէնդար Սագամ մէկիյի Բարա վէ Գամոր մէկիյի Բարաա էֆ Ագամ մէկիյի Աննասը վէ Աբգոյիմ մէկիյի Սիմոյոր վէ Բաղա, Հաոն Սեգոմր մէկիյի իլէ մաՀարպէ էդդէմիւլեր։ 3 – Պաէնդարըն քեամֆիֆէմի Սիգդիմ աբէսինաէ, Հաոն Թաւդը աէնիվրին մէկդիրինաէ ճէմ՝ օլաբլար։ 4 – Պաէնդար ան իլէ աէնէ Քոգոզագմար իլա՝ամ էտիպ՝ ան իւչինճիւ աէնէաէ 'ասը օլաբլար։ 5 – վ֊է ան աէօբաւնճիւ աէնէաէ Քոգոզագմոր քէնաիսի իլէ պէրապէր պուլունան մէկիյէրը իլէ կէլիպ Աատարպէմ֊կառնամիմաէ Իսհաղիյէրի վէ Համնա Ջուգիյէրի վէ Շաաէ Գաբրաէմ֊ճամէ էմիմ֊Էլէրի, 6 – վ֊է Հաբիլէրի քէնաի սաղլարը օլան Աէրբաէ, պէրբէյնէնին քէնարնաա վաղը՝ էյիքաաննա գաատր վաբարլար։ 7 – վ֊է 'ավաէթ էտիպ Ենմնաէփամի, հաոն Կագէաէ կէլիպ, Ամաղէկին պիր թիւն նահէյնէնին վէ Ամաաան֊թամարաա սաքին օլան Ամորրէյերի տաիսի վաբարլար։ 8 – Իմոի Սագամ մէկիյի վէ Գամոր մէկիյի վէ Ագամ մէկիյի վէ Աբգոյիմ մէկիյի վէ Բաղա, հաոն Աեգոմր մէկիյի չէգրպ Սիգդիմ աբէսինաէ անդէր իլէ, 9 – Եաոն Եզամ մէկիյի Քոգոզագմոր վէ Գոյիմ մէկիյի Թադգաղ վէ Աննասը մէկիյի Ամորփաղ վէ Ելտաար մէկիյի Աբիովֆ իլէ, աէօբթ մէկիյէ պէշ մէկիյէ գարշը մուհարպէպկէ տիղիլտիկեր։ 10 – վ֊է Սիգդիմ աբէսինաէ չոգ գաթըրան գուլյուլարը պուլունմադըկ, Սագամ վէ Գամոր մէկիյէրին ֆիբար էտիպ օբաաա տուշտուկեր։ պագըլարը տաիսի տաղա ֆիբար էթմիյէր։ 11 – Տէ֊ղէ֊էէ տաիսի Սագամ իլէ Գամորըն պիրթիւն էմմալ ու էրզագինը պուլ կիթմիյէր։ 12 – վ֊է Աբրամին գարնաաշը օղլու օլաաղ Սագամաա սաքին օլան Վովալ տաիսի պիրթիւն էմմալը իլէ պուլ կիթմիյէր։

13 – Իմոի պիր ֆիբարի կէլիպ 'Ինգանի Աբրամա խաղէր վէբտի. օ տաիսի եաքաղըն՝ վէ Անէբինի գարնաաշը օլան Ամորի Մամրէնին մէշկիյինաէ սաքին օլաաղ պուհնար Աբրամ իլէ 'ահդլաշմիշ խարկեր։ 14 – Աբրամ տաիսի պիրաէրինին էսիր օլաղընը իշլիթմիշ֊աէ, խանէսինաէ տաղուպ թէբպիկ օլաաճըդ օլան իւչ եիւզ ան ակբիպ նէֆէր քէօլէյէրինի չէգոբաբ՝ Գէ֊էէ֊էէ Դանա գաատր թա՝գիպ էյլէմիւ։ 15 – վ֊է քէնաիսի իլէ քէօլէյէրի կէճէյինի պէօյիւք պէօյիւք անդէր իւգբէնէ էհճաճամ էտիպ վուբաաա։ վ֊է Դան

Էյ Աբրամ, գօրգմա. պէն ասնա ախֆեր իմ. էհրին ղուլէթ 'ապիմ օլաճագ ատը' տէտի: 2 – Վ է Աբրամ՝ ետ Ի'ապդ Եհովա, պասնա նէ՞ վէրէ ճէբտին. պէն էվլատսըզ կէչիյօրըմ, վէ խանէմին ուբաթիրի չու Դամասկոսլը Եղիէզար ատը' տէտի: 3 – Վ է Աբրամ՝ Իչիէ պասնա զուբրիյէթի վէրմադիրիյէտն, խանէմտէ ասօղմաշ օլսըն քէօչ պէնիմ վարիսիմ օլաճագ ատը' տէտի: 4 – Վ է Իչիէ ՐԱՊՊԸՆ քէլամը ասա կէլիպ՝ Վարթինի պաս օլմիյաճագ ատը. լսքին ասաշպէնասն կէլէճէք քիսիէ վարիսիդ օլաճագ ատը' տէտի: 5 – Վ է անը տըշարըյա չըգարըպ՝ Շիմտի ասմայաս պագ, վէ Եղատպկատը ասմայաս մագթէտիր խէն անէլերի ասդ՝ տագէրէք, ասնա՝ Նէսլիդ պէօյլէ օլաճագ ատը' տէտի: 6 – Վ է Աբրամ ՐԱՊՊԱ իսմէն էդլէտի. վէ Ի՝ոդպ պասնաս ասլսդ 'սատա էճտի:

7 – Վ է ասնա՝ Պաս տիյատը, միրասդի օլմագ իւզրէ, ասնաս վէրմէք իչիէն սէնի Քասդէասլըլատրդն Ուր չէհրինատէն չըգաստն Եհովա պէն իմ՝ տէտի: 8 – Ո տատի՝ Ես Ըտպգ Եհովա, պասնաս վասրիս օլաճագդըմ Նէտէ՞ պիլէյիմ՝ տէտի: 9 – Վ է Ըտպգ ասնա՝ Պէհնիմ իչիէն իւչ Եզլըգ պիր ինէք վէ իւչ Եզլըգ պիր քէչի, վէ իւչ Եզլըգ պիր գօչ, վէ պիր գաւմրաս իլէ պիր կէզլէրճին հասվրասը ալ՝ տէտի: 10 – Ո տատի պասնէլսդրն ճնասնէսնի ասդն իչիէն ասլըգ՝ ասդլերի օրթասսան էտսրատգ, հէր պիր փասչսլը տիկէրինի գասշդրսըն գօտտս. սսմիս գուշլսրը էտսմտսը: 11 – Վ է ճէստսլեր իւզէրինէ էրգիքճէը գուշլսրը էհտիբատ Աբրամ ասդլերի գօվտտս: 12 – Վ է կիսնէշ պասմագասս իքէն Աբրամը ատրը պիր ասչգաս պասմասդղլէ իչիէ իւզէրինէ 'ապիմ պիր զուլմէճ տէհչէթի տիւշտտս: 13 – Ո զէմսն Աբրամս խիճապէն՝ Թսհգիգ պիլէտնի քի նէտսլի քէնտսլէրինին օլմիյան տիյատս ղսրիպ օլտպ՝ ատնէն էհչսլխնէ քէօչէլիք էտսճէքլէր. պատնսլսը տատի ատդերէ տէօրճ եիւզ ատնէ զուլմ էտսճէքլէր տիր: 14 – Լսքին քէօչէլիք էտսճէքլէրի Թա'իբէչի պէն հիւքմ էտսճէչիմ՝. ատնէն ասչսս պիր չօգ էմմսղ իլէ չգաճագլսր: 15. Վ է սէն ասչսմմէրճէ էճատսրդնէն հատրդնա կիտսճէքճին, վէ կիւզել խիճապէն՝ 16. Վ է ատօրտսնճիս ատվրատ ատնէրը պատրսյա 'ատվատէթ էտսճէքլէր. գիրա Ամորիլերին փըգրը տատհա Թէմսմէ օլմատդ տատը' տէտի: 17 – Վ է կիւնէշ պատթըղ գասսանլըգ օլտրգատա՝ իչդէ տիւսմսնը չգգասն պիր Թէնճնատը, վէ հորճան պիր մէշ'սլէ օլ փատրչսլատրդն տատրատդնատն կէչտի: 18 – Ո կիւնտտ ՐԱՊՊ Աբրամ իլէ 'ատհտ էտիպ' գաս տիչատրը Մըսրը Նէհրինատէն Թա 'ապիմ Նէհր օլսն Ֆրսաթ Նէհրինատ գաստտր, 19 – Ընդի Գէչդիլէր վէ Կէնգիզիլէր վէ Կէգմանիլէր, 20 – Վ է Փէռիզիլէր վէ Փէրէզիլէր վէ Ռափաիլիէր, 21 – Վ է Ամորիլէր վէ Քանանլըլար վէ Գէրգեսիլէր վէ Եիէբուսիլէրին տէյսլսդծէ ասճնին նէալինէ վէրտիմ՝ ատտի:

ՊԱՊ 46

Վ է Աբրամդն զէվճէսի Սարատատն ասնաս էվլատս օլմագ իտտի. վէ Սատրանդն Հագտար իսմինատէ Մըսրըլը պիր ճարիչէտի օլմագդէ, 2 – Աբրամս խիճապէն՝ Իչդէ ՐԱՊՊ պէնի տօզատսրմագատան մինճըտսմ էճտի. իսմտի ճարիչէտէ Թէգատրիւպ էյլէ, պէլքի ասնտն էվլատսաս նատլ օլսըրսմ՝ տէտի. Աբրամ՝ ատպի Սարատնդն ատօղսնճս տիկլէտտի: 3 – Իմտի Աբրամ Քանանդ տիչատրնատս ծն ունէ իգատմէթ էճտիքատէն ատնրատ, Աբրամդն զէվճէտի Սարա Մըսրըլը ճարիչէտի Հագտարը ալըպ՝ ատնը քէնտտ զէվճէ Աբրամս զէվճէ օլմագ իւզրէ վէրտի: 4 – Ո տատի Հագտարս Թէգատրիւպ էճտիքատէ՝ Հսմիլէ օլտտս. վէ Հսմիլէ օլատղնդը ատչիպլէդճս՝ Խանըմնէտս նտպգատր ը Հագտարիլէ պատգտր: 5 – Վ է Սարա Աբրամս Խիճապէն՝ Պանտս օլսն զուլմ սէնին իւզէրինէ օլատս. պէն ճարիչէտի սէնին գուչնէտս վէրտիլսդն ատչտս, Հսմիլէ օլտրգնդը տիկլէրսն ճնս՝ պատնս Նատգատր ը Հագատրէթլէ պատգրյօր. սէնին իլէ պէնիմ տատրատնատս ՐԱՊՊ հիւքմ էլլէսին՝ ատտի: 6 – Աբրամ տատի Սարայս՝ Իչդէ ճարիչէդ սէնին էլինատ տիր. ատնտ միւնատիպ կէօրտիւլիչինէ ծճատս էլլէ՝ ատտի. Սարա տատի տնտս ճէֆտս էլլէմէլէ, մերգատմէ ատնէն հիւզիճատնէն փճրատր էլլէտի:

7 – Վ է ՐԱՊՊԸՆ մէլէյլի ատնը պէրճիչէտ պիր ատա փատչատրը Եանդնատա, Եանդի Սատր Եօլնատա վագը' փատճատրը

եւ ունենաս պալատ, 8 – Էյ Սարասնքն ճարիւկեսի Հագար, նէ՛ բեսէն կելիզ, նէ՛ բէյէ կիսիյօրսըն՝ ասէ՝ 0 տասի ան՝ Խանըմքմ Սարասնքն եիւզեհանէն գասէը յօրքմ՝ ասէ՝ 9 – ՐԱՊՊՉՆ մէ-լէյի տասի անաս՝ Խանըմքնէն հասնէնա 'ասվաւեի էսիպ՝ անքն էլի ալիքնասս միւեի՛ օլ՝ ասէ՝ 10 – Վէ ՐԱՊՊՉՆ մէլէյի անաս՝ Նէպիքի՛ չօգլըզնասան այյըլմազ տեբէճէւե գիյասեսկյլե չօղալասճաղըմ՝ ասէ՝ 11 – Վէ ՐԱՊ-ՊՉՆ մէլէյի անաս՝ Իյեե սէն համիլե սին, վե պիր օղուլ տօղուլբասճագաբն, վե անաս Խամյլել թէեմիյէ էաէսին. զիրաս ՐԱՊՊ սասնա օլան ճէֆեայը իչեի-տի՝ 12 – Վէ օ վահշի պիր տասեմ օ-լուպ՝ անքն էլի ճիւմլէնքին 'ալէյհին-տէ, վե ճիւմլէնքին էլի անքն 'ալէյ-հինտէ պուլունասճագ, քէնտիսի տասի ճիւմլէ գասնասա չլըսրէնքն հալզուբըն-տասս ասպէին օլասճագ տբը՝ տէտի՝ 13 – Իմամ մէրգուեմ քէնտիսի իլէ թէքբէլ-լիւեմ էտէն ՐԱՊՊՉՆ խամինէ տաե՛սս էտերէբ՝ Իլահ ը բուլյէեիմ սէն ան՝ պեպէ. զիրաս՝ 'Բուլյէեիմէն տօղրս պալատասս տասնա կեօրիւյօրմբյլմ՝ ասէ՝ 14 – Պասնա պինա'էն օլ գա-յոս Լահայրոյի գալյոսբ թէեմիյէ օ-լունասաե. իյեե օ՝ կագէս իլէ Բուրսդ ապասրնասս վադը՝ տբը՝

15 – Վէ Հագարասան Աբրահիս պիր օղուլ օլուպ՝ Աբրահ տասի քէնտինէ Հագարասան տօղան օղլնաս Խամյլել թէեմիյէ էյլէտու։ 16 – Վէ Հագար-ասան Աբրահիս Խամյլել տօղտբղը վա-գբմ Աբրահ սեքսէն սլթը եասշնասս խոխ։

ԳԱՉ 17

Վէ Աբրահ տօգասան տօգուզ եա-շընասս խբէն, ՐԱՊՊ Աբրահս կեօրեւ-նիւպ սնաս խրէնասպէն՝ Պէն Ալահ իւլ Գաադիր իմ՛. Հաւզասբրմասս եիւբիւյիւպ քէասիիլ օլ։ 2 – Պէն տասի պէնիմ թ-լէ սէնէն արտնասս 'ահտբմբ գդյոպ սէնի գայէբէլե չօղալասճագբմ՛՝ տե-տի՝ 3 – Օլ վասգբի Աբրահ եիւզեւ իւսէրնէնե սուչհիւպ, Ալահ սանքն իլէ թէքբէլլիւմ էտերէք տասի քի, 4 – Իյեե սէնքն իլէ պէնիմ 'ահտբմ օ-լուպ՝ սէն չօգ միլլէթլէրբն փէտերի օ-լասճագաբն։ 5 – Վէ պատնասան պեօյլե իսմրնէ Աբրահ տէհրիմէ՝ պէն սէնի չօգ միլլէթլէրե փէտեր էմասյիմ թ-չիւն իսմրնի Աբրահսամ օլասճագ տբը։ 6 – Վէ սէնի գայէբէլե միլվէտասր գբ-լըզպ, սէնասէն միլլէթլէր հասըլ էտասճէ-յիմ՛. վե սէնասէն միլիքլէր զուհսեբ է-սէճէք տբը։ 7 – Վէ պէն սէնին, վե սէնասէն սօղրա նէտլինքին Ալահը օլմագ իչինե, պէնիմ իլէ սէնին տբասնա-տա, վե սէնասէն սօղրա քէնտի 'տօբլաս-բընասս նէտլինքին տբասբրնասս, 'ահտ ը էպէտի օլմագ իւզրէ 'ահտբմբ տտպիքի գբլտբբմ՛։ 8 – Վէ գաւբպէքի ինքն տե-յտբբնբը, եասնի պիրէքն Քանասն տե-յտբբնը, էպէտի միւբ օլտբասպ, տտ-նաս վե սէնասէն սօղրա նէտլինքէ վէրիպ՝ տսդէրին Ալահը օլտճագբմ՛։

9 – Վէ Ալահ՛ Աբրահսամս խրէ տպէն՝ Սէն վե սէնասէն սօղրա նէտլինքի քէնտի 'տօբլաս-բընասս 'տահտբմբ հբքիպ էտեսինիպ։ 10 – Պէնիմ իլէ սէնքի տա-բասնըզտասս վե սէնասէն սօղրա նէտլինքի տբասբրնասս հբքիպ էտեճէյհինիպ 'տահտբմ պաւ տբբ քի՛ Սիզասէն հէր պիր էրքէբ խրէնան օլասնասան։ 11 – Իսմոի գաւբքէ-նիպի խրէնան էտեսինիպ. պաւ տասրի պէնիմ՛ իլէ սէնքի տբասնըզտասքի 'տհ-տբբն 'ալտսմէթի օլասճագ տբբ։ 12 – 'Աբրահբրնըզտասս սնզտսէն ահքիպ կեն-լիւբ օլասն հէր պիր էրքէբ չօճուգ, կե-րէբ խասնէհիզտսէ տօղտսէ օլասն, վե կերէբ գիւբրէյէթինիզտսէն օլմյլզպ՝ ոգչէ իլէ հէր էճճէպհտսէն տսրէբն տա-յբնմէդ օլասն, խրէնան օլասնաս։ 13 – Իսանէիսէ տօղտսէ վե եոխտսս ոգչ-էնիլե տյբնմբզ օլասն՝ մոթթյւգաս խրէ-նան օլասնասճագ տբբ պաս տտրի պէ-տէհրնիհզտսէ, 'տահտ ը էպէտի օլմագ իւզրէ, պէնիմ 'տահտմ օլասճագ տբբ։ 14 – Վէ զուլքէեռնտսէ էմր ը խրէնան իճբտս օլասնասմբշ խրէնասպէն պիր էր-քէբ պասլուսնասբտս, օլ քիմսէ 'տահտբ-մբ իսպէյտլ էճմիշ օլասճագնասան՝ քէնտի գտսվբնտսան գասի՛ օլասնասճագ տբբ՛ տէտի։

15 – Վէ Ալահ Աբրահսամ՝ Զէվ-ճէդ Սարասնքն իսմրնէ Սարսս տէմէ, զիրաս սանքն իսմր Սարբսս օլասճագ տբբ։ 16 – Վէ պէն սանք պէրէքէրէյէ՛ տան-տէն տտսխի տտանս պիր օղուլ վէրէճէ-յիմ՛. վէ սանք պէրէքէրէյէ՛ճէյիմ՛, շէզյլէ քի միլլէթլէրբն վ-լասպ-տ օ-լուպ՝ սնտսէն գաւվնլսպ միլիքլէրբն զուհ-հուբ էտէճէք տբբ՝ տէտի։ 17 – Օլ

*Եաէի ևէօրմէքլիյիմտսէն

Digitized by Google

վագրի Աբրահամ ձեռքից իւմիհանէ ապրշիւմ՝ կիւլերէքը, գալգինաէ՝ Սիւզ ճաչքիտաս օլունքն էվլատը օլմ՛ար մը, վէ տօգտան եուշլնաս պուլանան Սարքաքնէն չօճուղը օլմ՛ար մը՝ ուէտի։ 18 – Վ՛է Աբրահամ Ալլահա՝ Հէվտան Խանըյէլ Հազարքնաս եուշլաքը՝ ուէտի։ 19 – Վ՛է Ալլահ՝ Ֆիլհագիգ զէվճէն Սարբատան ատնաս պիր օղուլ օլաճագ ատըր, վէ ատա Իսահակ թէմմիւզ էուճէքքան. պէն տուխի, 'ատհտը է եպէտի օլմագ իւղրէ. 'ատհտըմը անըն իւլէ վէ ատան ազնաւնէալի իւլէ ատպիճ գըլսրըմ'։ 20 – Իսմայիլ հագգրնաս տուխի ան՛ըն ապիւէյիաչ՝ իւյիմ է անը պէրէքէթի էյնիմ՛. վէ անը մէյվէտաը գըլսրատագ զուրէթի էօզուլտաս Հաղըմ. վէ օ օն իքի էմիր թէվվիւս էուճէք, պէն տուխի անը պէօյիւնը պիր միլլէթի գըլսճաղըմ՛։ 21. Վ՛է իսքին կէլէճէք ան՛ընէ պուս վագրիճաս Սարբատան ատնաս տօղուճագ Իսահակ իւլէ 'ատհտըմը ատպիճի գըլսրըմ՛ ուէտի։

22 – Վ՛է Ալլահ Աբրահամ իւլէ թէքէլլիւմանէն փարիզ օլտըգտաս՝ անըն էանընտան էօգտարը չըդտը։ 23 – Աբրահամ տուխի ՀԷմտան օլ կիւնտէ քէնտի օղլու Իսմայէլի, վէ խանէխինտէ տօղտանըտրըն քէսգինքինի, վէ ագչէ իւլէ տահըն ալտրդընքն հիւմիէսինի, էանըն քէնտի էհ՛լ ի պէյիճնաէն հէր պիր էրքէյի ալտը, Ալլահըն քէնտիսինէ պուլաբտըդը կիտի, դուքճէլէրինի խիճան էյլէտի։ 24 – Վ՛է Աբրահամ զուքճէսի խիճան օլունտըղընտաս՝ տօգտան տօգուզ եաշընտաս իտի։ 25 – Վ՛է օղլու Իսմայիլ դուքճէսի խիճան օլաճագդընտաս՝ օն իւչ եաշընտաս իտի։ 26. ՀԷմտան օլ կիւնտէ Աբրահամ վէ օղլու Իսմայիլ խիճան օլաճտուա։ 27 – Վ՛է խանէխինտէ տօղտան իւլէ էճնէպիսէնի տագչէ իւլէ տահըն ալտընտան էհ՛լ ի պէյիճինին քէսճքճէսի քէնտիսի իւլէ պէտտադէր խիճան օլաճտընտրը։

ՊԱՊ 18

Վ՛է ԻԱՊՊ անըս Մամբրէ մէհէլլինտէ կէօրիւնտիւ։ Վ՛է Աբրահամ կիւնէշինէն տրճագ վագրիճտաս չատրը գաճճաղընտաս օճաղտրագ իքէն, 2 – կէօզէբինի գալտրըրտ պագտրգտաս՝ իչիմէ պագարչըտաս իւչ քիմսէ տաւրտ՛ը իտի. վէ անկէրի կէօրտիւ՛ը կիտի չատրը գաճճաղընտան խիճիգագտէ գօչուպ՝ ևէրէ գաւտար էյիւէրէք, 3 – էքճինտի՝ ևէրէ նագարըճտաս լուճքճատ մագսատ օլտը՛ խէ, քէրէմ էտիպ գաւրէնը կէչմէ. 4 – Ռիչիմ էյի, պիր մըգտատը տաս կէյի իչիւրինի, վէ ատյագչարըճըզը եը՛չագտրտ, ագաճ ալճըճտաս իտի իւսնտի էտինիզ. 5 – Պէն տուխի պիր մըգտատը էքմէք կէյի իչի՛մ տէ, ևէյ-ըէքէրէրինիզէ գաւվէնի վէրտիքտաէն օգնրաս կէչինիզ. պիրտ գաւլաճընդրն եաճընտաս պաճտաճն իչինէ կէչմիշինիզ՝ ատտը՝ ատնէր տուխի՝ Սէպչէտինի կիտի եաճ՝ տէտտիլէր։ 6 – Օ՛ վագրիճ Աբրահամ չատրըտ Սարբատանէն եաճընտաս գօչուպ՝ Իւչ էօյնէք խատտ ատճ եաճտաճ բուտ՝ չատ չաղտագ քիւէ փիտէճ եատճ՛ ուէտի։ 7 – Վ՛է Աբրահամ սըզդը սիւրիւսինէ գօչուպ՝ պիր քէօփէ վէ ա՛լտ պուգաղդը ալտրագ ուչուղընտաս վէրտի՝ օ տուխի տնը չտպագ Հագըրկատաը։ 8 – Վ՛է Աէբահա՛մ թէրէ եաղը վէ սիւտ վէ Հագրրկատրչ օլտըղը պուգաղդըմը ալտրպ էօնէլէրինէ գէյատագ, քէնտիսի տուխի ագաճընն ալճընտաս եաճընտրընտաս տուբտաս, անէր ատ եէտիկէր։ 9. Վ՛է ատնա՝ Զէվճէն Սարբատանէ՛ բէտտ պիր՝ ատտիքէրինտէ, իչիմէ չատրըտաս տըր՝ ուէտի։ 10 – Բ՛ագ տուխի՝ ենիտ կէյնէճէք ատնէ ատնաս 'ատհտի էտէրիմ, վէ վէվճէն Սարբատընէն պիր օղլու օլաճագ տըր՝ ուէտի. Սարբատ իտ տընէն տրգտանընտաս չատրըտ գաճճաղընտաս տիկկէյօր իտի։ 11 – Վ՛է Աբրահամ իւլէ Սարբատ իւճիւնչ վէ միւտիճնի օղուլ՝ Սարբատ 'ատհտի ատէն քէսիւմիշ իտի։ 12 – Սարբատ տուխի տէրտընէնտէ կիւլիւ՝ պէն իւճիւնչ օլտըգտաս՝ ագնըտ մը ագճիւտէտ օլաճագդը՛մ. էճնէպիսիմ տուխի իւճիւնչ օլմ՛ուշ տըր՝ ուէտի։ 13 – Վ՛է ԻԱՊՊ Աբրահամա իւճիւպէն Սարբատ, պէն իւճիւնչ օլտըգտաէն ագնըտ հագկատիճն տօղտաբտճ՛ագ մը իտի՝ ատչէյէճէք նի՛չինէ կիւլտիւ։ 14 – ԻԱՊՊ մէտհագ պիր չէյ վա՛ր մը տըր. մտ՛ատչէյէն վագրիճտաս կէլէճէք ատնէ ատնաս 'ատհտի էտէրիմ, վէ Սարբատընէն պիր օղլու օլաճագ տըր՝ ուէտի։ 15 – Վ՛է Սարբատ գօրգտանընտան նատչի՝ կիւլմէտիմ՝ ատչէյէրէք իւրէքտըր էճմէքտէյնի, Բ՛ագ տուխի՝ Խայր, կիւլտիւն՝ ուէտի։

16 – Վ՛է օլ ատհէմլէր օրտատան գալգրագ՝ Սոգամ իւճտատիքտաս իէվէճճիւճ էճմտիլէր։ վէ Աբրահամ իէնէ իչինէ

Digitized by Google

անձէրը իւէ պէրտպեր կիթան։ 17 – Վ է ՐԱՊՊ Պէն եասթաճաղըմ չէյի Աբրահամուան խասֆի թուէթ պէմ մը։ 18 – Զիւնդըն Աբրահամ մուէթլուգաս՝ ատիմ վը գավի պիր միլլեթ օլաճագ. վ ենէ ունեճաղըն ճիւմլե միլլեթլերի անոե միջապարէք գըլըճաճագ տըր։ 19 – Զիրա պէն անը պիլիրիմ քի քէնտիսինէն օղիրս եվլատընա վը խոսէսինէ թէնգիզ էսէ ճէգլեր. անձէր տաթի տալաճ վը հագգը իթթա էմիէգ իչիւն ՐԱՊՊԸՆ թաբէդիմին հըզըգ էսէ ճէգլեր. Թա քի ՐԱՊՊ Աբրահամաս ասօյլէսիյինի եէրինէ կէթիրէ՝ ատաի։ 20 – Վ է ՐԱՊՊ Սոգամ վը Գամորրան ֆէրեատը չօղալըդ՝ անձէրինի կիւնաղը փէք պէդիւճ օլուդը իչիւն, 21 – Շիմտի ինէսդա էսիդ թէմմադիյէ պանա կիէլէն ֆէրեատաս կէօրէ հարէքէթէ եաթդ էմ մէսէլէրինի կէօրէյիմ. էթմէտիէրը իսէ, պիլէյիմ՝ ատաի։ 22 – Վ է օլ ատամէրը օրտանդն Սոգամա ատօդրա ասօնիւճ հարէքէթի էթմիլեր. Աբրահամ իսէ տասհա ՐԱՊՊԸՆ հաձրաստըն տատրայը իսդի։

23 – Ձէմմանն Աբրահամ եաղլաչըդ՝ Սաիհի ֆաատը իլէ պէրաապեր հէնդզը էտէճէ՞ք մի սին. 24 – Գելգի չէհրիդն իչինտէ էլլի տասիհ քիմսէ պաձաստնաձ. իսմաի իչինտէ պուլունադն էլլի տասիհ իչիւն 'ասֆի էթմէյիդ, օլ մինհալը հէնդզը էտո՞ը մի սին։ 25 – Հա՛ չան քի ան պուս կիպի պիր չէյ եափըպ ատաիհ ֆաատը իլէ պէրաապեր էօսիւրթմէսինէն, վէ տասիհ ֆաատը կիպի օլաս. հա՛չան ան եաղաէն. պիլիդիւն տաճաեաղըն չաքիմի 'ատտալէթի իթթաս է՞թմէդէճէք մի տիր' տաէտի։ 26 – Վ է ՐԱՊՊ' Իչկէր Սոգամաս չէհրին իչինտէ էլլի տասիհ քիմսէ պաձաստը իսէմ, անձէր իչիւն պիւթիւն պիւհալը 'ասֆի էտէրիմ" տաէտի։ 27 – Աբրահամ տատի ճէվապէն' Իչիւթ չիմտի պէն թօփրագ վը քիւլ իքէն' Իչկէնտիմ իլէ միւքաալէմէյէ պաձաստըմ. 28 – Շաչըտա էլլի տասիհ քիմսէյէն պէչի նօգատան օրաս, օլ պէչ քիմսէ իչիւն չէհրին քաճաֆէնէրին հէնդզը էտո՞ը մի սին' տաէտի։ 0 տատի' Իչկէր օրտատա գըրդ պէչ տսիհ քիմսէ պաձաստը իսէմ', հէնդզը էթմէմ" տաէտի։ 29 – Վ է թէքրար անաս սէօյլէսիյիդ' Պէլքի օրտատա գըրդ քիմսէ պաձաստը՞ տաէտի։ Բ՚տգ տատի' Օ՛լ գըրդ քիմսէ իչիւն տէ էթմէմ" տաէտի։ 30 – Վ է Աբրահամ' Էֆէնտիմ ղազաձա գէլմէսինէ, վէ տէօյլէսիյիմ. պէդքի օրտատա օթուդ քիմսէ պաձաստը՞ տաէտի։ Բ՚տգ տատի' Էկէր օրտատա օթուդ պաձաստը իսէմ, էթմէմ" տաէտի։ 31 – Վ է Իչթէք չիմտի. էֆէնտիմ իլէ միւքաալէմէյէ պաձաստըմ. պէդքի օրտատա եիրմի քիմսէ պաձաստը՞ տաէտի՝ Օ՛լ եիրմի քիմսէ իչիւն տատի հէնդզը էթմէմ" տաէտի։ 32 – Թէքրար Աբրահամ' Էֆէնտիմ ղազաձա գէլմէսինէ, ան՚ձագ պիր տէֆ՚ա տատհա տէօյլէսիյիմ. պէդքի օրտատա օն քիմսէ պաձաստը՞ տաէտի։ Բ՚տգ տատի' Օ՛ն քիմսէ իչիւն՝ հէնդզը էթմէմ" տաէտի։ 33 – Վ է ՐԱՊՊ Աբրահամ' իլէ միւքաալէմէյէ թէմամ էթտիկդէ կիսկի կիմ տի՝ վը Աբրահամ տատի էերինէ 'ավաեէթ էյլէտի։

ՊԱՊ 19

Վ է օլ իքի մէլէքը ապշամ վաղթքինատա Սոգամա կէլտիլեր, Ղ՚ավտ տատի Սոգամ գափըսընտա օթուրըյօր իտի. վը Ղ՚ավտ անձէրի կէօրիւնճէ իտի իգգադէղ գաղդըղ' էիւղիւ եէրէ գատտար էյլիէրէք, 2 – Էֆէնտիլէրիմ, քէրեմ էտինիզ, գուլընըզըդ իատհանէ տէմնիւղ պաս կէճէ գալընըզդ, վէ սյագլարընըզդը եր՚ադսընըզդ, վը տատպահլայընըզ էրէքէն գաղդըղ եօլընըզդա կիտանիդզ' տէտի։ անձէր իսէ' Խայր, կէճէ ոգագատտա գալըրըզ' տէտիլեր։ 3 – Ամմա անձէրէք զիյատէտիյէ իսկըտամ էյլէտէճէյլէ' անձէր անըն հանըգնա իատհանէ կիրտիլեր. ո տատի անձէրէ զիյաֆէթ իթէրինդ էտիդ' ֆէեիր փիտէ փէչիրտի, վէ եէտիլեր'

4 – Անձէր եաթմադտանն էվվէլ շէհրին տատմէրտի, հատն Սոգոմըն տատմէլէրտի, կէնճաճէն իրիմ հայրատ գատտար, պիւթիւն խալդ էե հատնատն խանէյէ գուշատտարագ, 5 – Ղ՚ավտը չաղըրըդ ատնա' Պաս կէճէ հանըգնա կէլէն տատմէլէր նէ՞րէտէ տիր. անձէրտի հատնըմզդա չըգարը, անձէրտի պիլէնիմ" տէտիլեր։ 6 – Իրմին Ղ՚ավտ հատնըրընատա գափըսընա չըգարագագ' տրգագտընատա գափըսընը գափըսընդ. 7 – Ի՛յ պէրտատէրէրիմ', ըրճատ էտէրիմ', քէօթիւլիւք էթմէյինիզ. 8 – Իչիթ պէնիմ' էրքէք պիրզէք իքի գըզդմ' վարը, անձէրտի սիզէ չըգատդմ' ատտա, նատդրընըզատտա խօշ կէլէնի հատփընըզ. Փագտի պատ տատմէլէրէ պիր

Digitized by Google

չէմ հասփմնալընդով, չիւնքի առասփմէն ապտնուած իչիւն կրնասիր՝ ասեսու։ 9 – Անմիս անձէր՝ ակերի չէբիլ՝ առասիլեր։ Հետ՝ Զալ ասասմ միւսասֆիր կէլմիշ ֆքէն քէնասիսնի հասքիմ՝ 'ասասա էսկիյօր։ չիմնոի սասնա սոնլէբասէն զիյասսսե քէօֆ իւլիւք էասէրիզ՝ սէչկոյ, ասասւմի հասնի Ղաֆորը զկիյասսկսլէ Թասլէիզ էասերէք, գասփաւլը գբրմնալցա հասգլասչորլսսր։ 10 – Ֆնասգսսի օլ ասասմյէբ էլլէրինին ուգասասրզա, Ղաֆորը էվինի իչինէ հասնդասրընա չէքիոյ՝ գասփաւլը գասփասսրլսսր։ 11 – Վ.է իասնի գասփասսպնասսն օլսսն սասմյէնրի, քիւչիւգասէն պէօյնէ գսսսսր, սոնիասէ քէօր էիմսիլեր, չէնյլէ քի գասփաւլը պսւմնգասսն 'սոչիզ գսսլորլսսր։ 12 – Վ.է օլ ասասմյէբ Ղաֆոսս խիֆսպէն՝ Գասգասսս սոսսնա քիսիճ՝ վսր, սոսմնասս վէ օզոսլլասրընը վէ գբզլսսրընը վէ չէհրասէ հէր քիսիճ վաբ իսէ՝ զոս մնհալսսէն չգզսսր։ 13 – Զիրսս սոիզ զոս մնհալը հէկլաբ էասճէ.իզ։ չիւնքի ֆէբհասալսսրը ΡԱՖՓՂՆ հալգսզրընսս սէչգիւբ օլասզիյասսն՝ ΡԱՖՓ սոնը հէկլաբ էիմիլաբ իչիւն սիզի կէօնասէբսի՝ ասէսիլեր։ 14 – Օ.լ վասգբի Ղաֆոս կիսիճ գբզլասրընը սլսն սոսմնասլասրը իւէ սէչգիչիոյ՝ Գասլզբնըզ, զոս մնհալսսէն չգգբնըզ. զիֆոս ΡԱՖՓ զոս չէհրի հէկաբ էասճէ.իզ սոիր՝ ասէսիլ։ Լ.սքին սոսմնասալսսրը ֆնազոսրընսս լսսի իֆէէ էասիյօր կիսպի կէօրիհնսիիս։

15 – Վ.է սէհէր վասգիբընսս մէկլէքլէր՝ Գասլզ, զէվճէկի վէ զոսլլսսնսի իքի գբզլընը սլ, քի չէհրին ֆբսգբընսս հէկլաբ օլմնյասրըն՝ ասէկլերէք Ղաֆոր 'սաճէկլէ էիմիրսմիկլեր։ 16 – Վ.է օ զյասլսսնդր իքէն՝ ΡԱՖՓ սոնս չէնֆգսֆի էիմսակյի իչիւն՝ օլ սասմյէբ էլլէրինէն էի սւիճսզա սոնը չէգսարսրզգ չէհրին խսսրճհինէ զոսզգզրլսսր։ 17 – Վ.է սոնլէրի խսսրճէ չէգսարսրգլսսրընսս, սոնսս՝ Հնյսսիրըն իչէնս ֆիրոբ հկլէ, վէ սորսրկս զոսգմնս. սոսհրսնրըն հիէ զիր հէրհինսէ սոսբմս, սոսզգզ ֆիրոբ հկլէ, քի հէկլաբ օլմնյասրըն՝ ասէսի ։ 18 – Վ.է Ղաֆո սոիզէրէ խիֆսզսէն՝ Խոյլը, էֆէնսոիմ՝, 19 – Իէճոս էասէրիմ՝, իչյլէ գզսլըն սէնհրն նսզգսրընսս լսսիֆ զոսլբմնս շորը, վէ հզյսսիֆ բմնը հնքճգ էիմէքաէ զոսնս սէգոյնսֆ ֆիրոբ էիմէկյէ մնսգիմ էասիր սոէյիլ իմ՝, օլմնյաս քի սէէլս զոսնս էրիչէզ սոէ էօլէչիմ՝։ 20. Իչյլէ սոնս ֆիրոբ էիմէկբ իչիւն զոսս գբզլը էասհր հասգբնը վէ քիսիչիւգ օլասզ, բէճոս էասէրիմ՝, օբսլյս իյլի իճնս հասկյիմ՝. քիսիչիւգ սոէյլ՝ մի սոիր վէ հզյսսիֆ բմհ հնքճգ օլսսնսսբ՝ ասէսոի։ 21 – Վ.է սոնս՝ Իչյլէ սէօյլէսիյինէ իչյսսս չէհրի խասբրսզ էիմ մէկլբ իչիւն՝ զոս խասսսսսսսս սոսխի նէյասլընը գասզասս էիմիմ՝. 22 – Զասզասգ օբսլյս իյլի իճնս էյլէ. զիրսս սէն օբսլյս վասգբ օլմնյընճնս՝ սչէ սոիր չէյ հասփասմնսմ՝ ասէսի։ Զոս սէսգկզասէն օլ չէհրէ՝ Անգզոր իի էասիյէ օլսսնսսս։ 23 – Ախսնէչ զէմհն իսզէրիսնէ սոօղոլգգսս՝ Ղաֆս Սնգզոր կիզոսի։

24 – Օ.լ վասգբի ΡԱՖՓ Սագմ՝ վէ Գասոր իսզէրինէ ΡԱՖՓ իի սոսոֆընսսն սէմնսսսն քիսիքսրի՝ վէ սոի եչ հասգսլորլսս, 25 – Օ.լ չէհրլէրի վէ զիսիքնա սսհրսսյբ, վէ օլ չէհրլէրինէ զիսիքնա էհյոլխոհնի՝ վէ հէրհն նէգոյի՝ոի՝ոբ խասբրսզգ էյլէսի։ 26 – Վ.է Ղ.աֆոբնը զէվճէկսի, սոնբն սոգգսսզհսսս օլսսրսզգ, կէրկյէ պսւգմնսղլէ սոիր իի սւ.ղ 'սամնասբ օլասզ։

27 – Վ.է Աբրահամ՝ սասգսսհլսսլբն էրբէն գոյգբզ՝ ΡԱՖՓՂՆ հալգսզրընսս սոսբրսզգբ մնհալէ իէսէրէ.ի, 28 – Սագմ՝ վէ Գասոբսս՝ վէ սասհրսոհբն հէր իի սոսոֆբնս զգսգ.զգսգսս, օլ հէրսոհն քիսլհսսն սոիսմնոբ կիսպի սոիր սոիսմնոն չէգսարզգբ կէօրսիս։

29 – Գէօյլէ.ճէ Ալլահ՝ օլ սասհրսոհբնէ չէհրլէրինի հէկլաբ էյլէսոիքսս՝ Ալլահ Աբրահասմը իի էզէգբբքսր էասիզ, Ղաֆոսն սոգբն օլասզգբ չէհրլէրի խասբրսզ էիմ՝ սոիքինս՝ Ղաֆոբ օլ խասբրսզոբնէ սոբսսաբնասոն չէգսարսրզ։

30 – Վ.է Ղաֆս Սնգզոսոն չէգբզ՝, խբի գբզբ իւէ սէրսոհբ սոսզգսսս սոսքին օլասս. գբոս Սնգզոբսս սոգբն օլմնգսսոն գօրգսս՝, խբի գբզբ իւէ սէրսզհբ սոիր մնզգզոսսս սոգբն օլասս։ 31 – Վ.է սէգոյնբ գբզ քիսիճ՝ ֆէսոէրմնզ իիճ՝իճ՝ոբ օլսս, էէրսճ սոսխի սոիճ՝իճ՝ն աճ՝նհնսոն 'սասճ՝իճ՝ինէ կէօրէ սոիզէ իի էգսարէիսզ էասէճէք սոիր էր հօգ սոբր։ 32 – Նէ՝ ֆէսոէրմնզէ չէհրզհ իւէյբէրզ՝ սոնբն իւէ հասճ՝սբզգ, ֆէսոէրմնզգբն գիսբրբէ՝ֆ ֆէճ՝սս էասիզ՝ սոէ։ 33 – Վ.է օլ կէճէ ֆէսոէրլէրինէ չէհրհզ իւէյբէրէբ, սէգոյնբ

---

*Ֆիսիչիբ

Digitized by Google

գըզ կիրիայ փէտէրի իւլե եամպոը . օ տաթէր անդը եամբայ գալդաըղընը պիլմէտի։ 34 – Վ.է էրթէտի կիւն պէգիւնը գըզ քիւչիւյէ՝ իչիէ տիւն կէճէ պէն փէտէրիմ իւլե եամպըմ. պու կիճէ եփնէ ահա չէրսպ իչիրելիմ տէ, ան տաթէր կիրիայ ան՚դը իւլե եամը, վէ փէտէրիմիզտէն զիւրիյէթ փէյսաս էտէլիմ՝ տէսի ։ 35 – Վ.է օլ կէճէ տաթի փէտէրլէրինէ չէրսպ իչիրտիկլեր. վէ քիւչիւք գըզ գալդըպ ան՚դը իւլե եամէտը. Ղավ տաթի ան՚դը եամբայ գալդըղընը պիլմէտի։ 36 – Պէզիլէճճ Ղավաըն իչի գըզը փէտէրլէրինէն համիլէ օլսըլար։ 37 – Վ.է պէգիւնը գըզ պիր օղուլ տօղտըրպ՝ ահա Մոսլաը թէտիկ էլլէտի. վէ պու կիւնէ տէ՚չինի Մաւսիլսըրըն փէտէրի օ տըր։ 38 – Վ.ե քիւչիւք գըզ տաթի պիր օղուլ տօղտըրպ ահա Բինամիճ թէտիկ էլլէտի. պու կիւնէ տէ՚չինի Մամմեհըլսըրըն փէտէրի օ տըր։

ՊԱՊ 20

Վ.է Աբրահամ օրտասըն ճէնապ թաւարիխնու նադլ էտիպ կագմ իլե Սառ աւտասընու ասաքին օլտուդ Գեղտըտաս միւտաֆիր օլտու։ 2 – Վ.է Աբրահամ՝ քէնտի զէվճէսի Սարրա Հագգընտաս՝ Պու պէհիմ՝ հէմչիրեմ տիր՝ տէտի. Գենտաս մէհիկ Աբիմէլէք տասի գէճնաէրիպ Սարրայը տալդը։

3 – Ամմա Ալլահ Աբիմէլէկէ կէճէ քիւ՚յասընաս կելիպ ան՚դա՝ Իչիէ սալտըղընի խատաս ալէպնիսէն էօյճէնէճէ տիր. զիրա օ՝ պիր կիրի զէվճէսի տիր՝ տէտի։ 4 Աբիմէլէք իսկ մէզդաօմչէ թէգաբբիւ էմ մէմիշ օլմազլէ՝ Եա Բաագդ, պիր տալնչ իւմմէթի տասի էօյճէ տիւրէճճ՚ը մի սին. 5 – Պաանա՝ Պու հէմչիրեմ տիր՝ տա՚մէտտի մի. քէնտիսի տասի՚ 0 պէնիմ պիրտասէրիմ տիր՚ տէտի. պէն պու շէչի տասի եիւրէչիմ վէ փառք էլիմիզ եասիսաըմ՚ տէտի։ 6 – Վ.է Ալլահ ան՚դա րիւ՚յասաս՚ Պէն տասի պու շէչի ասի եիւրէլէ եասիսաըղընը պիլտիմ՚ տէ, պէնի ան՚դա տօղունմամտաղա պըրտաճմամտընըզ, պաանա կիւնաճ էթմէճէսէն մէն՚ էլլէտիմ. 7 – Վ.է չիմտի պու տասէմին զէվճէսինի կէրի վէր. գիրա օ փէյղամպէրլէր օլմազլէ սէնինն իչինէն տօտ՚ա էտէճէք, սէն տասի՚ եասիսաճագընը. վէ եկէր ինէրի վէրմէզլ խոն, սէն վէ տաճաս միւթէ՚ալլիգ օլտուդընը ճիւմլէտի, մամլիւկտա հէլտիք օլտուճաղընըզ մա՚լիւմ՚ի՞ օլտուն՚ տէ՚տի։

8 – Խամի Աբիմէլէք տասպասհէյսըղը էթքէնի գալդըզ՝ խատամէտինին ճիւմլէսինէն չտաղըտտը, վէ պու չէհլէրին քէսինֆէֆինի տաղըզ եիճ տէ՚մէյինտաէ՚ օլ տասէտլէր գիյատաէյլէ գօրգտըլար ։ 9 – Վ.է Աբիմէլէք Աբրահամը չտաղըրդը տան խոմ տապէն՚ պիկլէ էմ՚մէյին նէ՚ տիր. պէն տան՚ա նէ՚ գասպասհէյ էճ՚տիմ՚, քի պէնիմ վէ մէմլէքէթիմ խաէրինէ ՚տալիմ կիւնահ տա՚վէճ էճ՚տին. պահանա լսյրգտրդ իչիէր եասիսաը՚ տէտի։ 10 – Վ.է Աբիմէլէք Աբրահամ՚՝ Նէ՚ կէօրտիւն քի պու իչի իչլէտին՚, տէտի։ 11 – Աբրահամ՚ տասի տէտի քի՚ Պու բաստաս էլպէթթէ Ալլահ գօրգուսը եօգ տըր, վէ զէվճէմ տէպէսիլէ պէնի գասթլ կասերլէր՚ տէտիմ՚։ 12 – Վ.է ֆիլհագիգէ պու փէտէրիմիզն գըզը հէմչիրեմ տիր. վէ լսյքին վալիտէմին գըզը օլմասմաղլէ պէնիմ զէվճէմ օլտու։ 13 – Վ.է Ալլահ պէնի փէտէրիմին խանէսինտէն զուբպէթթէ չըգարտըղը զէմանն, ահա խիճ տապէն՚ Պահա էտէ՚ճէ՚ճին յուբֆ պու օլտուն քի՚ կիտէճէ՚ճիմիզ Հեր պիր միհմաստաղ պէհիմ իչինն՚ Պիբտաէրիմ տիր՚ տէ՚յէճինն։ 14 – Օլ վագթի Աբիմէլէք գօյուն վէ սրզըր վէ քէօյ վէ ճարիյիէր ալըպ Աբրահամա վէրէրէք, զէվճէսի Սարրայը ահա կէրի վէրտու։ 15 – Վ.է Աբիմէլէք՝ Իչիէ տիյարըմ էօճինէճտէ տիր, պէ՚ճինտիյինի էէրտէ իգաամէթ էլլէ՚ տէ՚տի։ 16 – Վ.է Սարրայա խիճ տապէն՚ Իչիէ պիբտաէրինէ պինզ գըբմ՚ա կիւմիճ վէրտիմ՚. պու պիճիճինն սէնինն իլե պէբտաէր պուլտաճաղընա՚ լարըն վէ ճիւմլինինն նէզտինտէ ահանա կէօզ էօրմէ իւմիւ օլսուն՚ տէ՚տի. պէդյլէճճ Սարրա Քու՚պիր օլտուտու։ 17 – Վ.է Աբրահամ՚ Ալլահ տա՚ա էճ՚տի. վէ Ալլահ Աբիմէլէկ վէ զէվճէտի իլե ճարիյէլէրինէ չիճմա վէրմէդիէ չօճաղտըրը օլտու։ 18 – Զիրա ՐԱՊՊ Աբրահամին զէվճէտի Սարրա սէպէպիլէ Աբիմէլէկին նէ՚լ ի պէյթինտէն հէր պիրինին բատհինի գաճտաճըշ խոն։

ՊԱՊ 21

Վ.է ՐԱՊՊ սէդյլէճի կիպի Սարրատըր գիյարէթ էտիպ, ՐԱՊՊ պու յար-

Digitized by Google

ասլղը վեճ էլնէ Սարբայա իճբա էլլէսաւ։ 2 – Վ.է Սարբա համիլե օլուա՝ անհանե Աբրահամըն խոխիյարլըղնաւա, Ալլահըն անաս ատէսիյի վազիճաս պիր օղլա օլասա։ 3 – Վ.է Աբրահամ քէնտինէ ասօղան, եանէն Սարբայանն քէնտինինէ օլան օղլանաս *Խասհակ թէսմիյէ էլլէտաւ։ 4 – Վ.է Աբրահամ, Ալլահընն քէնտիսինէ էմր էլլէտիյի կիպէ, օղլա Խասհակը սէքիզ կիւնիլէք օլասղը հալաէ խիճան էլլէտաւ։ 5 – Վ.է Աբրահամ՝ օղլա Խասհակընն ասօղասղընանաս եւ եանշընանաս խոն։ 6 – Վ.է Սարբա Ալլահ պանաս կիւլմէք վէսիլեսի վէգասի. հեր իշիսէն պէհիմ՝ իլէ պէրապեր կիւլէճէք տիր՝ տէտի։ 7 – Վ.է Աբրահամ քիմ տէր խոն քի՝ Սարբա չօճաղլար եմղիրէճէք տիր։ Հալ պաս քի խիճիյար օլասղը հալաէ պէհանէն անընն պիր օղլա օլաս՝ տէտի։ 8 – Վ.է չօճաղ պէօյիսսիս քաէ սիւսանէն քէսիլսի։ Վ.է Աբրահամ Խասհակընն սիւսանէն քէսիլսիյի կիւնաէ 'ասգիմ պիր զիյաֆէճ էլլէտաւ։

9 – Վ.է Սարբա Աբրահամընն Մէսրղը Հագարաէան օլան օղլընընն խոխիճաս էյլէսիյինի կէօրսիւքաէ, 10 – Աբրահամ՝ Պաւ ճարիյէ իլէ օղլընը թօսրատէճի, պիրաս պաւ ճարիյէնին օղլա պէհիմ օղլընընն Խասհակ իլէ վարիս օլմայաճագ տէր՝ տէտի։ 11 – Վ.է պաւ չէյ օղլընասն տօղայը Աբրահամընն դայէճի կիւճիւնէ կիճի։ 12 – Ֆաղիճի Ալլահ Աբրահամա խիճապէն՝ Չօճաղ վէ ճարիյէնի իչինն պաւ խաւասաս կիւճիւնէ կիճիմէսինի, Սարբանընն ասանա սէզլէտիյի սեզիւն ճիւճիլէսինի տինգէ. զիրաս սէնինն նէտլինն Խասհակ իլէ եասս օլասնաճագ տէր։ 13 – Վ.է ճարիյէնինն օղլընը տասխի սէնինն նէտլինն օլասղը էճլասէն պիր միլլէթի էաէ ճէյիմ՝ տէտի։ 14 – Աբրահամ տասխի սապահլասղը էբլէն գալգըղ, էքմէք վէ պիր թաւլաւ՝ սաս ալըղ՝ Հագարընն օմուղընա գէյսըտագ ասա վէրտի։ Վ.է չօճաղը տասխի Վէրի տանը կէօնտէրտի։ Վ.է Հագար կիճիպ Բէրսաբէէ պէրրիյէսինաէ տօղասղմագաս խոն։ 15 – Վ.է թաւլաճասս տաս սիւքէնտիքաէ չօճաղը պիր չսլը ալթընասս պրսագըղ, 16 – Չօճաղըն էօքսիմինա կէօրճէյիմ՝ տէյէրէք, վէրըղ պիր օգ ասիճընը գաստար մէսաֆէէ գաբշըտաս օֆուրտաս։ Վ.է գաբշըտաս օֆուրտուը իքէն եիս քաէ պաղասղը։ 17 – Վ.է Ալլահ չօճաղընն սեսինի իչինի մէճէլէ, Ալլահընն մէճէյինի սեմասաէն Հագարաս դիասս էտիպ, ասանա՝ Նչ Հագար, ասանա նէ՞ օլասա. գօրգմա, պիրաս Ալլահ չօճաղընն պասղընաճաղընը եէսրէտն սեսինի իչինէտի։ 18 – Գասլգ. չօճաղը գալտըրը, վէ էլինէլէ ասաս եագաստամ էալէ, պիրաս ասը պէհիյէք պիր միլլէթի էաէ ճէյիմ՝ տէտի։ 19 – Վ.է Ալլահ ասընն կէօպլէրինի ացմադլէ՝ օ պիր սաս գասլգասաը պէհտինէգտէ, կիճասիպ Թուրսաբա սաս իլէ տօղասղրասղագ չօճաղաս իչէրտի։ 20 – Վ.է Ալլահ չօճաղ իլէ խոն. օ տասխի պէդիսիյիսաղ պէրրիյէսաէ ասաչինն օլտըրագ քէմինէքէշ օլտաս։ 21 – Վ.է Փասաւան պէրրիյէսինինսաէ ասաչինն օլասղ, վալիսաէսի ասաս Մըսըր տիյտըրընասաս պիր զէվճէ ալտըր։

22 – Օլ վագըթի տասխի Աբիմէլէք վէ սէր'ասաչերի Փիքօղ Աբրահամ իլէ մնաքսուէյճէ էտիպ՝ Ալլահ հեր իշլէճիյինի չէյտէ սէնինն իլէ տիր։ 23 – Վ.է չնմասէ պասղրատասս պասնաս Ալլահ հագդը իչինաէ եէմինն էթ քի, պասնաս վէ նէալիսէ վէ զիասրիյէթիճի դատր էթ մէվլիյով՝ պասնաս վէ չաս միասաֆիր օլտըղընի տիյտրատ՝ էեմինն ասանս էթ տիյտի՝ լաւ Ֆ միսիլնս մա'ասմէլէ էաէ ճէյիմ՝ տէտի։ 24 – Աբրահամ տասխի Եէմինն էաէրիճի՝ տէտի։ 25 – Վ.է Աբրահամ՝ Աբիմէլէքինն քէօլէէրինինն ճէպրէն ալտըգլասղը սաս գասլգասաընասն տօղասղը Աբիմէլէքի Թա'պիր էլլէտաւ։ 26 – Աբիմէլէք տասխի Պաւնաս քիմ՝ եասիսաղընը պիլմէճ, հէմ սէն սաճ պասնաս խաապէր վէրմէտինն, պէնե տասխի պաս կիւնէ գաստաղ իչինի մէճէլ խոսմ՝ տէտի։ 27 – Օլ վագըթի Աբրահամ՝ գասնն վէ սըղըր ալտղ Աբիմէլէքի վէրէրէք, տրատլըրընասս 'տան էլլէտաէէր։ 28 – Վ.է Աբրահամ գասլգասլտրատասն եէտի տիչի գասզաս ալտը գօմատղէ, 29 – Աբիմէլէք Աբրահամա՝ Պաս ալտը գօտըղըղ եէտի տիչի գասզաս նէ՞ տիր՝ տէտիքասե, 30 – Աբրահամ՝ Պաս գասլգասլտը պէհիմ գասզմէշ օլտըղմա պէհիմ իչինն չէհատեի օլմագ իսզրե, պաս եէտի տիչի գասզասղը էլիմնէն ալտասըն՝ տէտի։ 31 – Վ.է իքքսի օթրատաս եէմին էճիքէրի սէպեպինէ օլ մնահալէ *Բէրատբէէ թէսմիյէ էդ-

*Ալէքսէշ

*Եէմին գասլգասաը

Digitized by Google

լեստիւ։ 32 – Վ.Է ԲԷրսաբէէսէ 'ոհ֊ա էքմէքտաէն ոօնկուս, Աբիմէլէք իւէ սէր֊'առքէրի Փիքօղ դայդըպ Ֆիւլիսթիլէրին տէյտըքնա 'ավէտէ էքմէլէր։

33 – Աբրահամ իսէ Բէրսաբէէսէ ա֊զաճըլար տէրքիպ օբաստա Իւահ ը սէբմէ֊տէի օյան Եհովանըն իսմինէ տաե֊'ա էյ֊լեստիւ։ 34 – Վ.Է Աբրահամ Ֆիլիսթի֊լէրին տէյտըքնաստա խոտը զէմանի միւ֊ատֆիքը օյաստւ։

ՊԱՊ 22

Վ.Է պաե չէյլերաէն ոօնկուս Ալահ՝ Աբրահամը թէճրիպէ էաեւէք ոանաս, էյ Աբրահամ՝, տէտի. օ ասախի՝ Լէպ֊պէյք, տէտի։ 2 – Վ.Է Աւահ՝ Շիմոի պէրիճէք օղլիդը, Եսհաք տէվտիյիկ Իս֊տահակը ալըդ, Մօրիաս տէյտըքնաս կէմ֊, վէ անը օբաստա ահաս տէզղէյէճէյիմ տաեղլաբդն պէրիսի իւզէրինտէ մնէհ֊բաեա թաղտիմ էյլէ՝ տէտւ։ 3 – Իմ֊տի Աբրահամ ասապահլայդն էրքէն զաղդըդ, մէրքէպինէ տէմէր վահբարաղ, ոէշտագլարքնտան իսի նէֆէր իւէ օղլաե Իսահակը պէրտպէր ալաը, վէ մնէհ֊բաեա իչինէ օտաեն հատրդգտան ոօնկաս չէգէպ, Ալլահդն տէղղէտիյի մնա֊հալէ կէմ֊տւ։ 4 – Վ.Է իւչինճէ կէնէ֊տէ Աբրահամ՝ կէօղէրինի գահբարդ ոէշտագտան օյ մնահալի կէօրտիւ։ 5 – Վ.Է Աբրահամ՝ ուշագլարքնտա՝ Սիզ պաե֊բաստա մէրքէպ իւէ գիւմէրդ, վէ պէն չօճուգ իւէ օբայտա կիտիպ տէճատ էքմէտէէն ոօնկաս ոիգի 'ավէտէ էտէ֊ճէէիզ՝ տէտի։ 6 – Իսմի Աբրահամ մնէհբաեա օտաեդնըդ ալդդ՝ օղլաե Իսահակա եի֊քէլէք մէքէլէ, էլինէ տաեշ վէ պղդաղ տալաբդ՝ էքմի պէբտպէր կիմ֊տոքէր։ 7 – Վ.Է Իսահակ փէտէրի Աբ֊րահամա տէղղէյդ՝ էյ փէտէր, տէ֊տէքտ՝ Էէպկէյք, էյ օղլըմ՝ տէտւ։ Օ ասախի՝ Իչինէ տաեշ վէ օտաեն, վէ ըղդին մնէհբաեա իչինէ գաեզաե նէ՞րէ֊տէ տաեր՝ տէտւ։ 8 – Աբրահամ ասախի՝ Էյ օղլըմ՝, Ալլահ քէնտիսինէ մնէհ֊բաեա իչինէ գաեզաե ը թէտտաըքտ էտե֊ճէք տաեր՝ տէտւ. պէդղէճէ էքմի պէ֊բտպէր կիմ տոքէր։

9 – Վ.Է Ալլահդն քէնտահինէ տէղղէ֊տէքի մնահալէ կէղտիքէրէրինտէ, Աբրա֊համ օբաստա պիր մէզպահ պինաա էճ֊տէր, վէ օտաենտա տիզտիքտէէն ոօնկաս զաղդա Իսահակը պաղդաղդդ մէզպահ օտաեդնըդ իւզէրինէ գօտաե։ 10 – Վ.Է Աբրահամ՝ օղղնը պօզաղդտամագ իչինէ էլինի ուզատաղդ՝ պըչադը ալդդգտաե, 11 – ԲԱՊՊԸՆ մէէչի Աբրահամ, Աբ֊րահամ՝ տէչիս տէմմտտան ոանա նէհտաս էղլէտի. օ ասախի՝ Լէպպէյք, տէտի։ 12 – Մէւէ֊ասախի՝ Էլինի չօճուգտա տա֊զաեմմա, վէ ոանա պիր չէյ հատմտաս. զիրա պիրիճէք օղղնը պէնտէն տիրիգ էճմէտիյիկէն՝ Ալլահտան գօրդաբ խոչիյիկի շիմոի պիղտիմ՝ տէտի։ 13 – Վ.Է Աբրահամ՝ կէօպէրինի գահբարբդ աբգտաբնտաս վէ սբգ չաբդաբգ տաբտաբնտաս պտչհնտաբնտան թաեի տէղտիրէ պէբ գօչ կէօրտիւ֊քտէ՝ Աբրահամ՝ կիտիպ գօչտս տաբտաբգ՝ ոանը օղղնս հէրինէ մնէհբաեա թաղտիմ՝ էյլէտի։ 14 – Օ զէման Աբրահամ օղ մնահալէ Եհովա֊յիրէ թէտիյէ էյլէտի. Տահիթ պաե կիտնէ՝ Տաեդաս Եհովա կէօրէ֊նէբ տէնիղիր։ 15 – Վ.Է ԻԱՊՊԸՆ ՄԷ֊լէյի էքինճի տէֆ'ա օյաբտգ՝ էէմտ֊տտան Աբրահամա նիտտա էտիպ, 16 – ԻԱՊՊ պտ֊յուբբը քի՝ Զաեթըմ՝ Հագգը իչինէ էէմին էմ տտի՝, էէն պաե նէտանէք իչինէյտ՝ պիրինճէք օղղնը պէնտէն աք֊բտդ էճմէտիյինի իչինէ, 17 – Պէն էէնի պիյատէտիյէ պէրէքէմլէյիպ՝ նէյինէք սէմտս էբտտպղաբը վէ տէնիզ տահիլինտէքի գումՀ գաետաբ զպյէճէյէ չօզպգ տաեճաղդտ. դէպինի տտահ տիւշմէնէ֊բինէն գափտաբնաս վաբնս օբաստաճ տաբբ 18 – Վ.Է էէօղիւմիս տիկլէտիյինի իչինէ տիւհուէտանդն ճիւմլէ մղլէբէլէբի էէնէն նէպինկլէ միւտպաբէք գղլբնաս ճաճգ տաբբ՝ տէտւ։ 19 – Վ.Է Աբրահամ՝ ուշագլաե֊բդն էտանդնաս 'ավէտէ էճմէքտէէն ոօնկաս, գաեդէպպ պէբտպէր Բէրսաբէէսէ կիմ տոքէր։ Վէ Աբրահամ Բէրսաբէէսէ տաբդն օյտաե։

20 – Վ.Է պաե չէյլերաէն ոօնկաս Աբ֊րահամա Իչիճ Մէզգաետան տտահի գաբնտաեշչդկ Նաբճորդբն օզաեպղաբբ, 21. Եաե֊նի իւզ օղղնս Հաեա վէ գաբնտաեշչբ Բաեզ վէ Աբտմէն փէտէրթ Կամտէէլ, 22 – Վ.Է Քազադ վէ Աետա վէ Փազ֊գաեա վէ Ցիդլտպ վէ Բաեթուէլ օյտաե տէչիս Խտահբ վէբինտի։ 23 – Վ.Է Բա֊թաեւէլ Ռէբէկկաք Թէվիետ էյլէտիս Աբրահտմէն գաբնտաեշչբ Նաբճորբն իշ֊պաե սէքիզ նէֆէրի Մէկքաետան օյտաե։ 24 – Վ.Է քէզղէպք ոանդն Ռէումտա իս֊մինաե օյտն օտտպղդանտան, Տէբաբք վէ Գաեահ՝ վէ Թաեքաեա վէ Մտաբքան օյտաե։

Digitized by Google

ՊԱՊ 23

Վ. է Սարբաննը մէնաստէթ ի 'էօմրիս ձիւզ երիմի եէտ ակէ օլաս. Սարքանըն մէնաստէթ ի 'էօմրիս պաս գաստար օլաս, 2 – Սարբոս Քանանն ախյարքնաս վագը' Քէբրոն ասէնիլէն Կարթախաբրաստաս վէֆսախ էյծ ախ. վէ Աբրահամ Սարբոս խչուն մնաքէմ թաւխաստպ տաղաստագ իւղրէ կէլուի. 3 – Վ.է Աբրահամ ճէնազէսի եանընտան գալդը' Քնաս օզուլլարընաս խիխ տագէն, 4 – Պէն եանընքզաստս զարիպ վէ միւտաֆիր իմ'. Հաւզուրքմնաան ճէնազէմի ասէքն էյծ-ձէմ խչուն պաձաս եանընքնդաստ միւլք օշմագ իւզրէ պիր գաստրախ-ման վէրնէքդ' ասէսի, 5 – Քնաս օզուլլարը ասախի Աբրահամաս ճէվապէն, 6 – Ի՛չ էֆէնտիմ, պիզի սուիլէ. ան ասրամըզաստս Աբրահամ թաստաֆքնաան էմիր սին. ճէնազէնի գաստրախ-ման'ղարմիզդն էն սու'լաքնաստ ասէքն է.լէ. ճէնազէնի ասէքն էյծմէք իչուն' պիզաէն պիր քիմսէ գաստրընը ասէնաէն ասրիզ էյծմէզ' ասէսիլէր. 7 – Օ.լ վագըյծ Աբրահամ գալ-գընդ օ ախյարքն էհսուլսոի օլան Քնաս օզուլլարնաս թէմէնլնաս էտէրէք, 8 – Անձէրէ խիխ-ապէն' իչիկը հաւզուրքմ-ասան ճէնազէմի ասէքն էյծմէքյիչիմէ քաղի իսկնիզ, պէնի սուիլէյիզիզ, Սաստաա օղլու Եփրոնաս պէնիմ իչիւն քէՃաս է.լէյիզիզ, 9 – Քի թաղլաստքնէն քէնաղրնաստս պուլաէնան Մաքփէլա մնաղարաստքնը, ատրանըզաստս պաճնաս գաստրախ-ման օլմագ իւզրէ ասէյէր պատհաղրլիլէ միւլք օլարագ վէբսին' ասէսի, 10 – Եփրոն նսէ Քնաս օզուլլարը ատաստքնաստս օֆան-բուլյար իսի՞ Օլ վագըյծ Քնաստի Եփրոն' քէնտի չէհրինին գաֆսուքնաստն կիրէն ճեւմիլէ Քնաս օզուլլարը ատիկլէր ինքէն' Աբրահամիս ճէվապէն, 11 – Խայր, էֆէնտիմ', պէնի ատիկլէ. թաղլաղը ասնաս վէրթիմ'. ատաստ օլան մնաղարաղը ատախի վէրթիմ'. ատքը գաւմիմ' օզուլլարընէն կէօզլէրի էՃնիւնտ ատնաս վէրթիմ'. ճէնազէնի ասէքն էյլէ' ասէսի, 12 – Օ.լ վագըյծ Աբրահամ ախյարքն էհսուլսոի էՃնիւնտ թէմէննաս էյլէտիս, 13 – Վ.է օլ ատյարքն էհսուլսոի ատիկլէր ինքէն Եփրոնաս խիխ-ապէն' էշյլէ իսկ, բէՃաս է.լէրիմ', պէնի ատիկլէ, թաղլաղնէն պաճնաղդը վէրէյիմ'. պէնտէն ալ. ատտէն ասկրաս ճէնազէմի օրատաս ասէքն է.լէ-յիմ' ատէսի, 14 – Եփրոն ատախի Աբրահամաս ճէվապէն, 15 – Էֆէնտիմ, պէնի ատիկլէ, ան'նէն իյլէ պէնիմ ատրամատաս ատէօրթ հեկ մնագալ կիւմիչլիք եէր նէ ատիր. ճէնազէնի ատէքն էյլէ' ատէսի, 16 – Աբրահամ ատախի Եփրոնը ատիկլէյիզ. Աբրահամ Եփրոն իչիւն գետ օզուլլարը հաւզուրքնաստս ակցլէ-ատխյի կիւմիչլիս, ետ'նի թիւճճար ատրաստնաստս ճարի օլարքը կիզի, ատէօրթ հեկ մնագալ կիւմիչլիս թաղրիճաբ, 17 – Վ.է Եփրոնին Մամբրէ գաբշըքնաստս Մաքփելաստաս վագը' թաղրլատք, ետ'նի թաղրլաս իյլէ ատնաէ օլան մնաղարաս վէ թաղրլաղնէն էֆրատքնաստս վէ պիւթիւն հաւզուրքը ատիկլէրինէ ատրաստ-նաան հէփ ագրաճլար, 18 – Շէհրին գաստփաբնաան կիրէնլէրին, ետ'նի գետ օզուլլարքնան քէոփֆէքսիհին կէօզլէրի էՃնիւնտ Աբրահամաս միւլք էտիլսոի, 19 – Պաս'տէհա Աբրահամ զէվճէպի Սարբոյը Մամբրէ գաբշըքնաստ Մաքփելա թաղրլաղնաստս վագը' մնաղարաստս ատէքն էյլէտիս. պաս մնահալ գետ-նան ատիյարքնաստս օլան գիւբրոն ասբը, 20 – Վ.է թաղրլաս իյլէ իչինէ պաս-լատնան մնաղարաս գետ օզուլլարը թաստաքնաստան Աբրահամաս գաստրախ-ման օլմագ իւզրէ միւլք էտիլսոի.

ՊԱՊ 24

Իմոի Աբրահամ իխիխյար վէ միւսիին օլաս. Ի'ԱՊՊ Աբրահամը հէր խաստաստաս ապէրքէլիլէտիս, 2 – Վ.է Աբրահամ քէնտի խանէսինին իխիխյարը պաւլուհանի վէ պիւթիւն էմլաքնէ իւզերինէ նազըր օլան պէնտէսինէ խիխ-ապէն' ակլ, էյնիկ ուլլաղմ ալթընա գօ, 3 – Վ.է ան'մանըն Ալլահը վէ զէմինին Ալլահը օլան Եհովա Հագգը իչիւն' ատրալտրքնաստ ատաքին օլտրղմ Քնանանլլարքնան գէրլտրքնան օղլմա զէվճէ ալմայտճաղղնա, 4 – Ճաագաթ պէնիմ տիյտրքմաս վէ տագրատպտաս կիտտագ, օղլըմ Իսահակա պիր զէվճէ ալտճաղղնա ատանա եէմին էհմիրքրմ' ատէսի, 5 – Պէնտէսի ատախի ատնաս' Շատյետ գէրլ պէնիմ իյլէ պէրտագեր պաս ատիյարա կէլմէք իսի՞ էմէզսե, օղլըդը չէրգտրդրդ ատիյարա կէրի կէօթիւրէսիմ' օլ՞ւր մը' ատէսի, 6 – Աբրահամ ատախի ատնաս' Սագրի, օղլըմ օրտյաս կէրի կէօթիւրմէյհին, 7 – Պէնի փէտե-

Digitized by Google

բեմին խանէսինեան վե տօղաղրդմ տի-
յարտան ալլով՝ պէհիմ իւլէ թէքէլլիւմ
էտէրէք՝ Զաւ տիյարը նէալինէ վերե-
ճէյիմ՝ տէյիւ եէմին էտէն սէմանըն
Ալլահը եՀովա՝ քէնտիսի մէնէյինի
սէհէնի էօնիւնճէ իրտալ էտէճէք, սէն
տաթի օրատան օղլիմ պիր գէվճէ ա-
լատճագսըն։ 8 – Վ է եկեր գըզ սէհէն
իւլէ պէրտագէր կելմէք իսթէմէզսէ, պա-
ռե եէմինիմտէն պէրի օլատըրըն. ամմմա օղ-
լըմը օրտյա կէրի կէտիի իւրմէյէնին՝ տէ-
ատի։ 9 – Օլ վագթի պէհնաէ էֆէնտիսի
Աբրահամըն ույլուղը ալճէրնա էլինի
գօյտուագ ատնա պռե խատատատա եե-
մին էթտի։ 10 – Վ է պէհնաէ էֆէնտի.
սինին պիւթիւն էմմալը էլինտաէ օլ-
մադ Հատպիյէ, էֆէնտիսինին տէվե-
էլէրինտէն օն ըՀ'ա տէվե ույտագ, գալ-
գըդ Ադամ ընհնէրնէ՝ Նաքովրն չէՀ-
բինէ 'ադիմէճ էյլէտի։ 11 – Վ է սի-
շամ իւսթի իս Նէվսէնըն տատ չէքմէյէ
չըգագըլտրը վագթի տատ՝ չէհրին խատրի-
ճինտէ պռե ույտանտան ռռե գօյտատընըն
եատնէնտատ տէվելէնտն ռռե գօյտատընըն
եատնէնտատ տէվելէնտն չէօքռեատըռե ։
12 – Վ է՝ Էյ էֆէնտիմ Աբրահամըն
Ալլահը ԻԱՊՊ, Նիյատ էտէրիմ՝, պռե
կինն իշխին բռաթ կէթի իր, վե էֆէն-
տիմ Աբրահամտան լռւթֆ էյլէ։ 13 –
Իշխէ պէհ ռռե չէշմէկի եատնէնտատ ռռե-
բռատյօրըմ՝, վե շէհրին էՀտատնի գբզռատ-
բը ռռե չէքմէյէ չըգբյօրռատ։ 14 – Վ է
օլռատն քի՝ Տէսթի ինկի էնտիր ատ ռռե ի-
չէյիմ՝ ատտիյիտատ՝ Իչ, վե տէվելէ-
բինի տատի տռվռատյըլըմ՝ տէյէճէք օ-
լռատն գբզ, գռւլըկ Խռատհկատ նռատիպ էյ-
լէտիյինն օ օլռա, վե պռունռատնէլէ էֆէն-
տիմէ լռւթֆ էյլէտիյինկի պիկէյիմ՝
ատտի։

15 – Վ է օ՝ ատօղիատնիռ Թէմռատ՝ էթ-
մէզատէն եվվէլ իշխէ Աբրահամընտն
գաքռատատը Նաքովրըն վէվճէտի Մէղ-
քատնէն օղլռե Խատռէկռե տօղռատն Ռե-
բէկռե, ատտիթատի օռռեզըռատտա օլռատագ ,
չբգբյօր խտի։ 16 – Վ է գբզ՝ դույէթլէ
կինէզէլ պիր պռաքիրէ օլռա՝ քէնտռատ-
նէ էբբէքք պիլմէմիչ խտի. իմտի ռէբ-
գռատճ էէշմէյէ էնէրէք՝ ատտիթատինի
ատղռատռբըռ չբգռը։ 17 – Օլ վագթի
պէհնաէ գօյռատագ ռէբգռատմէյի գռաբշըլռա-
յռատգ՝ Քէբէռմ էյլէ , ատտիթինէն
պռաձռա պիր տագ ռռե իչխրը՝ ատտի։ 18 –
Օ տատթի՝ Իչ , էֆէնտիմ՝, տէյէրէք ,
չռատագ ատտիթատինի էլինէ էնտիրիտագ՝
ռռաձռա իչխրատն։ 19 – Վ է ռռաձռա իչխրատէ-

տէն ատՀգռա՝ 8էվէլէրինի իչինէ տատթի
գռանըռճռայա գռատատր ռռե չէքէյիմ՝ տէ-
ատի։ 20 – Վ է չռատագ ատտիթատինի
թէքռէյէ պօշռատլռագ , ռռե չէքմէք
իչինէ թէքբռատր գռե յատյա գօշռատգ ատ-
վէվէլէրինին քռատֆֆէտի իչինէ չէքատի։
21 – Վ է օլ ատտիմ՝ քէնտի Հօղռէր
ԻԱՊՊ մինպատէր էտիպ էթմէտիյինի
պիլմէք իչինէ տէբքէթի էտէրէք տիգ-
գատճէ ռռաձռա պռատատր խտի։ 22 – Վ է
ատվէլէրը իչինգ պիթիրռատքատ՝ օլ ատտի՝
Եատրըմ՝ մընգատճ վէզինինտէ ռռիճռաձռա պիր
Հռատգա, վե մէրգռատմէնին գօղռատրը իչինէ
օն մընգատճ վէզինինտէ պիր չիֆֆի ռռէ-
թռաձռա պիրէզիգբ չէգռատբըգ, 23 – Սէհ ֆի-
մինէ գէղբ ռռէն, լռւթ ֆէէն պռաձռա ռէօղռէ,
ռէհնէն ֆէէտէրինինէն խատռէհնատէ պիգիմ՝
իչինէ կէճէրէյէճէք Եէր վա՛ր մը տըր՝
ատտի։ 24 – Օ տատթի ատտո՝ Պէն Նա-
քովրըն Մեղքատատն օղատն օղռա Բա-
թռատէլինէ գբզբ իմ՝՝ ատտի։ 25 – Վ է
Նինէ ատտո՝՝ Պիգատէ Հէմ տատմատն՝ Հէմ
եէմ չօգ տըր . Հէմ՝ տէ կէճէրէյէ-
ճէք Եէր վատ տըր՝ ատտի։ 26 – Օլ վա-
գբմի օ ատտիմ՝ էյնիկպ ԻԱՊՊԱ ռէճատ
էտէրէք, 27 – Էֆէնտիմ՝ Աբրահամընն
Ալլահը ԻԱՊՊ մինպատէրէք օղռատն քի
լռւթ ֆ ռռե Հատդիպատճըռը էֆէնտիմտէն
ատրինդ էթմէյիգ, պէհն եօղռատ իչխէն
ԻԱՊՊ պէհնի էֆէնտիմտէն գռատճռատղղռա-
րըռնըն խատնէպռինէ կէթի իրտի՝ ատտի։ 28.
Օլ վագթի գբզ գօշռատգ՝ պռե վռ-գռա-
՛աճըռն ճիռմիէտատնի վռյիատատինին խատ-
նէպռինէ Հիքռատյէ էյլէտտի։

29 – Վ է Ռեբեկատնըն Լաբատն իռմինի-
ռե պիր գռատճռատղը վռյր իռտի, վե Լա-
բատն չբգբռ օլ ատտէմին եռատնըռա չէշ-
մէյէ տօղռռե գօշռատռ. 30 – Զիռնքի
Հռատգռյը վե Հէմշիրէտատինին գօլռյրըռ-
ռատքի պիլէզիքբէրի կեօրիռպ Հէմշիրէ-
տի Ռեբեկատնըն՝ Օլ ատտէմ պռատռա պէօյ-
լէ ռեօյլէտտի՝ ատտիյլէ ռեօզիբրի իչինէ-
մէքլէ, օլ ատտէմին եռատնըռա կինէ տռ. վե
իչինէ օ՝ տէվելէրինն եռատնըռա չէշմէ տռ
ռռե-ռռեյօր իռտի։ 31 – Վ է՝ Էյ ԻԱՊ-
ՊԸՆ մինպատէյի, Նիյ չինն ռռբռռռատռա
ռռե-ռռեյօրռատն. իչէրի կէլ. պէհն իռատնէ-
յի վե տէվելէրէ եէբ Հազրըլատռատ՝
ատտի։

32 – Վ է օլ ատտէմ իռատնէյէ կիբռատ-
ռե, օ՝ տէվելէրի չէօղռե, ռռնլէրէ ռատ-
մռատ իւլէ եէմ, վե ռռնըն ռայատգլռրըռը
վե ռռնըն իւլէ պէրռատէր օլռատ ատտէմլէ-
րինն ռայատգլռրըռը եբբյգռատմագ իչինէ ռռե

Digitized by Google

վերտին։ 33 – Վէ եօնիւնէ Թա՛սամ գօռուվտգասա՝ Սէօզիւմիւ սեզլէմէյինձէ եէմէմ՛՝ ասէ՝ ին։ Լաթո՛ասախ՝ Սէզգէ ասէ՝ ին։ 34 – Ո ասախ ասէ՝ ին քի՛՝ Պէն Աբրահամդէն պէնասէ՛ խ իմ։ 35 – Վէ ՐԱՊՊ էֆէնտիմի զիյասեթիյէ սկերքքէթէլէմէքէլե, պէզիյա՛ք պիր ասէմ՛ օղասա՛։ վէ ասնա սիւրիւ վէ սէզդէր վէ կիւմիւշ վէ ալթընդա վէ քէօղլէր վէ ճաքդըէլէր վէ ասէվէլէր վէ մէրքէպլէր վէրտի։ 36 – Վէ էֆէնտիմին զէվճէսի Սարրահտան խեթի Իսրայէլըդնտա էֆէնտիմին պիր օղլու օլտու։ վէ պիւթի իւն էմմալիդնի ասնա վէրտի։ 37 – Վէ էֆէնտիմ՛ պասնա եէմին էթ տիրիա՛՝ Տիւսարրսըդնտա ասէքին օլտըղըմ՛ Քանանդէսարրդն գէղասրընտան օղլունա զէվճէ ալմա՛։ 38 – Ֆոսգոտի փէսէրթիմին խանէսինէ վէ գասպիէլեմէ կիտիա՛, օղլունա պիր զէվճէ ալ՛ ասէտի։ 39 – Պէն ասախ էֆէնտիմէ՛ Շուչտա գէղ պէնիմ իդէ պէրասպէր կէլմէզսէ՛՝ ասէտիդիտուե։ 40 – Ո ասախ պասնա ճէվապէն՝ Հուղուդրընտա եիւրիւ ասիդիմ՛ ՐԱՊՊ ասէնին իդէ պէրասպէր մէկէդինի իդասալ էտիդ՛ եէղասկը միւդասէր էտէճէք տիր։ ասէն տէ գասպիէլեմէն վէ փէսէրթիմին խանէսինէն օղլունա պիր զէվճէ ալասճագսըն։ 41 – Վէ պու սաւրէթէ եէմիդիմէն պէրի օղուբրըն, էտ՛ն գասպիէմ վէրասրզդնասա՛ ասիդէր ասնա վէրմէդլէրսոն, եէմիդիմէն պէրի օղմուշ օղուբրըն՝ ասէտի։ 42 – Վէ պու կիւն չէշիմէդ կէլիդ՛ Էյ էֆէնտիմ՛ Աբրահամդէն Ալլահ՛ն ՐԱՊՊ, էկէր չիմո պէնիմ կիդի տիյիմ՛ եօղա միւդասէր էտէր խէն, 43 – Իդիթէ պէն սաւ չէշմէսի էանրնասա տաւրուդօրըմ՛, վէ օղասան քի սաւ չէքմէք իդիւն չէգասն գրզա՛՝ Տէսթինկտէն պասնա պիրազ սաւ իդիր՛ ասէտիդիտուե։ 44 – Ո ասախ պասնա՛ Հէմ ան իդ, հէմ՛ ասէ տեվէլէրնի իդիւն սաւ չէքէքիմ՛՝ ասէր խա՛, ՐԱՊՊՐ՚Ն՝ էֆէնտիմին օղլունա զէվճէ նասիպ էլլէսդիդ օ օղա՛՝ ասէտիմ՛։ 45 – Պէն գասլդիմտէ պտնէնա ասօղլէմէկի տտասդա էֆէնտիմ՛ էթմէզսէն՝ էվվէլ, իդիթէ Ռեբեկա ասէսթիսի օմուզընտա օլասրագ չէգէրզ չէշմէդէ էնտի, վէ սաւդա՛ ալտըղընտա ասնա՛՝ Քերեմ էլլէ, պասնա սաւ իդիր՛ ասէտիմ՛։ 46 – Ո ասախ չտպտագ ասէտիթսինի օմուզընտան էնտիրիա՛՝ Ի՛չ, վէ տեվէլէրինի ասախ սուվասրդա՛՝ ասէտի։ պէն ասախ իչտիմ՛, վէ տեվէլէրսո ասախ սուվասրդը։ 47 – Վէ ասնա՛ Ընէ քիմի՞ն գէղզը ա՛ն՝ ասէդիս ա՛իւ՛ալ էլլէսդիդիմէ՛, ո ասախ՛՝ Պէն Նաքվէրըն Մ՛եզքաստան օլտու օղլու Բաթթուէլինն գէղզը իմ՛՝ ասէտի։ ալ վաքդի պէն հալգասլը պասրնուևնա, վէ պիլէզիքլէրսի գօլլարընա թաագսըմ՛։

48 – Վէ՛ էֆէնտիմին օղլունա պիրասաէրինին գէղզը ալտագ իչիւն, պէնի տոզրու եօղա կէթիրէն էֆէնտիմ՛ Աբրահամդէն Ալլահը ՐԱՊՊ միւսարրէք օլասան՝ ասէյէրէք, էյիլիպ ՐԱՊՊԱ՝ սէճտ էլլէսիմ՛։ 49 – Վէ չիմո էկէր էֆէնտիմէ լսրաֆ ա հէագիգաթ իճրասպէնասա պասլտնասճագ խէնիզ, պասնա խասպէր վէրինիզ. պասլտնասմայասճագ իսէնիզ ասախ՛ պասնա խասպէր վէրինիզ. պէն ասախ ասզա եախսա օղա սէօնէչիմ՛։

50 – Ո՛վ վագբի Լաբանն իլէ Բաթթուէլ՝ ճէվապէն՝ Պու չէյ ՐԱՊՊ թաագսըճէնտան ատդը օլմազ տըր. պիզ ասնա էլի եա քեօթու տէմէյէ մէագթիտիր ասէյին էօնէնտա տիր, տ՛ ասա կիճի. վէ ՐԱՊՊ՚Ն պտսյասրդըզը կիսի ասնին էֆէնտինին օղլունա զէվճէ օլտուն՝ ասէտիդէր։ 52 – Վէ Աբրահամդէն պէնտէսի ասնէրին քէլասմընը իչիթտիքտ՛՝ եէրէ էչիւդ ՐԱՊՊԱ աճճատ էլլէսի։ 53 – Վէ պէնտէ կիտմէյէ թ ագրմընտ վէ սլճուն թագրմընդ վէ էլգիսէ չէգտրըզ, Ռեբեկայա վէրտի. պիրասաէրինէ վէ վալետսինէ տասի զիգրմէյէ հէսիյէլէր վէրտի։ 54 – Վէ քէնտիսի վէ պէրասպէրինճէ օլսն ասէտիդէր եէյիպ իչիպ կէճէլէտիլէր, վէ սսապսօղլուքն գագտրըլըրնասա՛՝ Պէնի էֆէնտիմ կէօնտէրինիզ՛՝ ասէտի։ 55 – Վէ գէղզն գասրընասղը վէ վալետսի՛՝ Գէզ պիր ազ վագբէ՛, հիչ օլմազսա օն կիւն եասնգմէզգասագ գասդըգն ասա, ասնէնէ ասգրա կիճէսինի՛՝ ասէտիլէր։ 56 – Ո ասախ ասնէլէրէ՛ ՐԱՊՊ եօլըմզ միւսկասէր գէղասրգասան ասգրա՛ պէնի կէճիքտիրմէյինիզ, պէնի կէօնտէրինիզ, էֆէնտիմէ կիտէյիմ՛՝ ասէտի։ 57 – Վէ ասդէր՝ գէղզը չտպտրըզ ազդըրնասան ճէվապ ալալըմ՛՝ ասէյէրէք, 58 – Ռեբեկայը չտղրըզ ասնա՛՝ Գա՛ ասէտմ՛ իլէ պէրասպէր կիտէ՛ր մի սին՛՝ ասէտիդէրինէ, Կիտէյիմ՛՝ ասէտի։

59 – Ա՛նէնէ ազգա՛ս էհմ՛իրէլէրսի Ռեբեկայը վէ ասնէն տասյէսինի վէ Աբրահամդէն պէնտէսի իլէ աստէմէլէրինի կէօնտէրտիլէր։ 60 – Վէ Ռեբեկայա խայը

Digitized by Google

տաւ՝ա էտիպ, ասնաւ՝ Սէն պիպիմ հեմ-
չիրեմիզ սէն, պիկլերճէ պիկլերին վա-
պօթ օլսաքն, վէ նեալին տուշմէնլերի-
նին գոփուսքնաս վարիս օլսաւն՝ ատ-
տիկլեր։

61 – Օլ վագթի Ռեբեկկա ճարիկէ-
լերի իւլէ գալդըղ տեվէլերէ պինէրէք,
օլ տաճէմին տորը սըրաս կիմ տիւէր-
պէնեակ տաճի Ռեբեկկայը տլըղ կիմ-
տիւ։ 62 – Վէ Իսահակ ճէնեակ տիյա-
բըքնաս տաքին օլմադըղ, Լահայրոյի
գուդյատաս կօլընտան կելիյօր իւրի։ 63
– Վէ Իսահակ տիլշամ իւզերի միւ-
լահազաս իչին տահրույա չըգմշէ օլ-
մադըղ, կէօղլերինի գալտըրդըգ տա՝
հէմտան տեվէլերին կէտիկիին կէօրտիւ։
64 – Ռեբեկկա տահի կէօղլերինի գալ-
տըրըղ Իսահակը կէօրտիւքտան՝ տեվէ-
տէն էնտի։ 65 – Վէ պէնտէկ իւրի տա-
պէն՝ Գոսրշըմըղնաս տահրույաս պիզե
տօղրուս կելէն տահմ քիմ տիր՝ տետի-
պէնեակ տահի՝ Էֆէնտիմ տիր՝ տե-
տիքտան, մէրդուվէ ներգուզը տլըղ էօր-
թիւնտիւ։ 66 – Վէ պէնտէկ իճրաս էմ-
տիկի չէվրէլերի, ճիւմլէտինի Իսահակնա
նոտգ էմտի։ 67 – Վէ Իսահակ Ռե-
բեկկայը վատիւտսի Սարրանդն չսաբրը-
նաս կէօթիւրիւպ՝ անը ալտը, մէրգու-
մէ տահի անդն զէվճէսի օլսաւ։ վէ
Իսահակ անը տեվմէ լըէ, վատիւտսի-
նին Վիֆ–ըքնտան տօլտըը միւթէտէլ
լի օլսաւ։

ՊԱՊ 25

Վէ Աբրահամ գնտաւ բաճնտ տիկէր պիր զէվճէ տալտը։ 2 – Մէր-
գումէնէն տտահի անդս Զիմրան վէ Հէկ-
սան վէ Մադան վէ Մադիան վէ Հէս-
բակ վէ Շավէն տօղտաւ։ 3 – Վէ Հէկսան
Սաբան իւէ Դէդանդը թէվիյտ էյլէտի
վէ Դէդանդն օղուլլարը տտահի Աշտա-
րիյէր վէ Լէթուշիյէր վէ Լէտումիյէր։ 4.
Վէ Մադիտնդն օղուլլարը Գեփտս վէ
Ափեր վէ Եննոք վէ Աբիդա վէ Նլդա-
գաս իտի. պուռնլարդն քետթիֆիեակ Գե-
տտուրաս եվլատը իտիլէր։

5 – Վէ Աբրահամ պիզթիւն էմմտա-
լինին Իսահակա վէրտի։ 6 – Լագին Աբ-
րահամ քէնտի օտալըգլարընդն օղուլ-
լարդնա 'ատթիյէլեր վէրիպ, քէնտինի
հայաթնաս իլգէն ապլերի օղլոս Իսահա-
կին ճանիպտան չսրգաս տօղրուս չսրգ
տիյարընաս կէօնտէրմիս։

7 – Վէ Աբրահամդն միւտտէթի ի-
էօմրիս եիւղ եէթմիշ պէշ սէնէ տաճն
'իպտարէթ իտի։ 8 – Վէ Աբրահամ գիճ-
զէլ իհթիյարլըղընդէ իհթիյար վէ գիճն-
լէրէ տզյմտուշ օլսաղը հալտե, թէզիմ
իւ բուշլէ վէ ֆանի ետիպ գամմլերնաս միճ-
զամմի օլսաւ։ 9 – Վէ օղուլլարը Իսա-
հակ վէ Իսմայիլ տանը Մամրէվ էօճիճն-
տէ պուլունան Զիպիլ Սահտաս օղլոս
Եֆրոնդն Թօքլատընաս վատը՝ Մաք-
փելաս մանգազատընաս, 10 – Սան Աբ-
րահամդն գնտա օղուլլարընտան ատթ գն
ալտըղը Թօքլատաս տէֆն էմ տիլէր։
Օլ մահկամէ Աբրահամ վէ զէվճէսի
Սարրաս տէֆն օղուհտըլար։

11 – Վէ Աբրահամդն վէֆտէթ ընտան
տօղրաս Ալլահ անդն օղլոս Իսահակը
պէրէքէթլէտի։ վէ Իսահակ Լահայրոյի
գուդյատաս ճիվալըրնաս տաքին օլսաւ։
12. Վէ Աբրահամդն՝ Սարրանդն Մը-
սըրլը ճարիյէտի Հագարտան օլսան օղլոս
Իսմայիլ իսդն ի Աբրահամդն նէօրի պա-
տըր։ 13 – Վէ Իսմայիլ օղուլլարընդն
նէտ ի'թիֆտսըրլէ նասն օլսհնդըգլար-
րը իսմլէր պահնլարը տըր։ Իսմայիլդն իլգ
օղլոս Նապէօթ, տանտէն տօղրաս կնգտը
վէ Ադրեել վէ Մատաաս, 14 – Վէ Մա-
սմա վէ Դումա, վէ Մասաե, 15 – Վէ
Հադադ վէ Թեմա վէ Եհտաւր վէ Նա-
փէս վէ Կեդմա օլսաւ։ 16 – Իսմայիլդն
օղուլլարը պունլար օլսաղ 'օպալարընդնաս
վէ քէպլէրինդնէ իսմլէրի պունլար տըր-
գասդելէլերինդնէ օն իկի էմիր իսդլէր։
17 – Իսմայիլդն միւտտէթի ի 'էօմրիս
եիւղ օհտաղ եէտտի սէնէլէրի 'ատթէթի-
օլսաղ՝ թէզիմի ի բուշլէ վէ ֆանի ետիպ
գամմլերնաս միճնզամմի օլսաւ։ 18 – Վէ
պէնի Իսմայիլ Եավլատան Աստրատան
հօլընտաս, Մըսըր գաբշըրնաս վատը՝
Սուրս գաստար տաքին օլսրլար. վէ
անդն Եստահի ճիւմլէ պիրատէլերդնին
էօճինտէ օլսաւ։

19 – Վէ Իսահակ իսդն ի Աբրահամդն
նէտլի պտա տըր։ Աբրահամ Իսահակը
թէվիյտ էյլէտի։ 20 – Վէ Իսահակ
Փատտանոն–ասպամտան Ասամիթաթ ճէրդն
գըղը, Ասամի Լաբանդն հէմշիրէսի Ռե-
բեկկայը քէնտինդնէ զէվճէ ալտըղընաս
գըղդ եաշընաս իսդն։ 21 – Վէ զէվճէ-
սի 'ատթիր օլտըգընտան, Իսահակ անդն
իչիսն ԻԱՊՊԱ տաս՝ատ էյլէտինդէ, ՐԱՔԿԱ
անդն տաս՝ատդնը գատտաւ էթմէ։ զէ-
վճէսի Ռեբեկկա համլէ օլսաւ։ 22 –
Վէ չոճուգլար անդն բասմընտաճ չէ-

Digitized by Google

քիշմէլէրհայէ՝ էֆէր պէզգէ խօ ֆի՛չիւն պրա՛ս հալըտ պուրմ՝ սէվիրէքք. ՐԱՁՁԱ սֆա՛տ՝ էֆէնտիյէ կիթապ 23 – Վ է ՐԱՁՁ սանա՝ Աէնդին բռա հմինաէ իչքի միլլէթի վառ տաքր. վէ սէնին գառդաշտասան իչքի գաւմ տյրդըղ պիրի տիկէրքիսանէն գռավվէթլի օլաճագ. վէ պէօյէչքա քիւչիւլիւնէ իչքասկիֆ էտաճէք տիր՝ սաւսի. 24 – Վ է տօզաւբռաճագ կիւնլէրի թէմամ՝ օլաղգռատ՝ իչքէն բռահմինաէ իչքիզ օլատագ. 25 – Իւչ տօզսան դըրթընշը վէ հէր թռատաֆը թիւչիւնա հաւթաման կիպի օլմաղըճ, սանա ֆեսատ թէսմիյէ էյլէսմիլէր. 26 – Անանէն տաֆրա գարնատչը՝ էլի ֆատըն թռափռա պէնդը թռատրաղը հալտէ տօզտղըզնատան, սանա ֆ8ակռա թէսմիյէ օլատռատս. վէ պռանդպատրն տօզտրգլատրը վռագբռատա իչատան սպիմէզ էատչնատա իտան՝ 27 – Վ է չռճատգլատր պէօյիճատիս քլէրքինատէ ֆատս մինհիր տվճը վէ տատհքատ տաէմի օշտագ, ֆակռա տատխի հալիմ պիր տատեմ օշմագդը. չտատրըլատրատս տաքրն օլատբ ի՛տաս 28 – Վ է իատահակ տվ եէտիյի ի՛չիւն ֆատս ատվէր իտոի. լտգքին Ռէբէկկա ֆակռըբը սէվէր իտոի.

29 – Վ է ֆակռա չօրպատս փիչիրբբ ի՛քէն՝ ֆատս ա՞ճէփտ պռայրըմէշ օլտբգը հալտէ ատսհրատատն կէլտսի. 30 – Վ է ֆատս ֆակռատս՝ Ըէճատ էտէբիմ՝ շտս գէղգլ չօրպատատն վէբ, եէյէկքմ՝. գիքատ պռայրըճ յօրբմ՝ տէտսի. պռատ ճիհէնճէ չֆգտվմ՝ թէտմիյէ օլատնատս. 31 – ֆատգռա տատխի՝ գռատ կիւն պռատքատբիյէթի հատգռդընը պռատնատ նէ՞ ֆռ՛իտատ էտէբ՝ տէտսիքատէ, 33 – ֆակռա՝ գռատն պռատ կիւն եէմճին էճ՝ տէտսի իւզէրինէ, օ տատխի տատն եէճին էտիպ՝ պիւքտռբիյէթի հատգռդընը ֆակռատս տատխը՝ 34 – Վ է ֆակռա ֆատս էտատս էքմէք իչէ մերճիմէք չօրպատագ վէբտի. օ տատխի եէյիպ իչտի, վէ գտլդըղ կիթապ տի. պռատ վէճիչէ ֆատս պիտքատբիյէթի հատգռդընը թռահդիր էյլէտի.

ՁԱՁ 26

Վ է Աբրահամըն վտգիրատա վտ-

*թիւյիւիս

†թռօֆուտ թռատթան, ի՛տիօ՛ Ալատատան չԳբղգլ

գէ՝ օլտան եվվելքի գէճլըգտատան մտ՛տատ օլ ահկռատատ պիր գէճլըգ գատհագ էճռահքիճատէն, Իատահակ Գերարտյատ, Ձիկռտի իչքէրին մէկկի Աբիմէլէքին հատղռատ կիճտի. 2 – Վ է ՐԱՁՁ սանա կէօբիւհէտ՝ Մըսռատ էնտմ, սատնատ տէյճէկքմ՝ եէրտաճ տատքն օլ. 3 – Գատ տիյատրատս մինատաքիր օլ, պէն տատխի տէնդին իչէ օլտս՝ տէնդ պէրէքէթլէյճէկքմ՝, գիքատ պռատ տիյրըլատրըն քատֆֆէֆտէնի տատնատ վէ նէտլինէ վէրճէքգը, փէտատրին Աբրահատմտ էճտիկքմ՝ եէմճին տատճիքմ գէլըճատգը տատր. 4 – Վ է տէնդին նէտլինէ տէմտս եըլտըգլատրը գատսռը չօգատլտրդը, պռատ տիյրըլատրըն քատֆֆէֆտէնի տէնդին նէտլինէ վէրճէքգմ՝. վէ տէնդին նէտլինէ վէրճէքգը, գիքատ պռատ տիյրըլատրըն քատֆֆէֆտէնի տատնատ վէ նէտլինէ վէրճէքգը, փէտատրին Աբրահատմտ էճտիկքմ՝ եէմճին տատճիքմ գէլըճատգը տատր. 5 – Չէհէքճի Աբրահատմ տատգիճատմտ տատիքէչիյդ թէհտիճէրը վէ էմրէյէը վէ դատհատնլատր վէ չէրի՛տճիլատրըմ՛ էրճիգ էճտի՛ տատխի.

6 – Վ է Իատահակ Գերարտյատ իգատտէճ էտխդ. 7 – Օլ մինհիրին էճտիկքի գէվճէհէնճի տատ տիս՛տատ էճի տատքէլէրինատէ, Ռէբէկկա կիւզէլ օլմագդը, օլ եէրին էհտլիտսի մերգատմէնին տէպէկքինէ պէնի էօլտիւրիւրտէր տէյիւ՛ Գէվճէմ տտիր՛ տատխէ գիքատպռատգ՝ Հէմշիրէմ տտիր՛ տատխի. 8 – Վ է օրատատս խտսլը մինատատճի իգատտէճինատէն ատնրատս, Ձիհիտճիլէրին մէկկի Աբիմէլէքք փէնճէրատէն պատգըղ՝ Իատահակը գէվճէհէն Ռէբէկկա իչէ գրատտշտրգը Տատլատ կճօրատս. 9 – Վ է Աբիմէլէքք Իատահակը չտպրդըղ՝ Իշքէն Տատգիգատճէն օ սէնին գէվճէնի տտիր. սէն նատ՛տատլ՝ Հէմշիրէմ տտիր՛ տատխի, տատխիքատճ, Իատահակ տատխի՛ Անրդ տէպէկքինէ էօլմէյէչիմ տատխիւ պէօյլէ՞ տատխի՛ տատխի. 10 – Աբիմէլէք տատխի՛ Ատնրն պռատ գիքատ էճտիկքինէ նէ՞ տտիր. տագ գատտըգ Իատգատճան պիրի գէվճէնի իչէ էտաճատ իտոի, վէ սէն իւգէրիմիզէ ճիւրմ՝ կէբիրտմիշ օլատր իտոի՛ տատխի. 11 – Վ է Աբիմէլէք՝ Հէր քիմ՛ պռատ ատտմէ, եատճատտ գէվճէճինճէ տտօգճատնիւրատա, մատճիւտգատ գատմէշ օլատնատճագ տագր՝ տատխիրէք, դատվմէնրն ճիւմիշճինէ թէհդիհ էյլէտի.

12 – Վ է Իատահակ օլ տիյատրատա գրատտ՛տատճի էտխդ, օլ տէնճէտճ եիւշ գատճի մինհատտւր օլտսս. վէ ՐԱՁՁ սանը պէրէքէթէյճէկքի. 13 – Վ է պռատ տտտւմ՝ պէօյէչքտիս, վէ գտլդըղ պէրդիրքը օլատնատ

Digitized by Google

Ճայա գաւառը, պէտիւքլիքեան Թէ-
քուգդը պուլսուա. 14 – Շէօյլէ քի անոնք
գոյանդլարը վէ սըղըրլարը վէ նիւէ պէն-
ճէներէրի օլմադըղը. Ֆիլիսթի իլէրը անոնց հա-
ճատ էի ուիլէր։ 15 – Վ՚է փէտէրի Աբ-
բահամին կիւնէրինուէ, փէտէրինին
պէնճէներինին գազմըշ օլտըգլարը
գաւ՚յալարըն քեանֆէֆներին Ֆիլիսթի Թ-
լէր գափադըղ Թօփրադլըգ տօլտուռբը-
լար։ 16 – Վ՚է Աբիմէլէք Իսահակա՝
Եհոթմըդտան կիւթ. դիրս պիզնէն չօգ
գաւվէվէթլի ալտրն՝ ատէտի։ 17 – Իսա-
հակ տօխի օրտանան կիտիպ՝ Գէրարա
տէրէսինուէ չատըրըներ գուլաւա՝ օրա-
տուռ խգտէրէ էյլէտի։ 18 – Վ՚է Իսա-
հակ փէտէրի Աբրահամըն կիւնէրինուէ
գազդըգլարը վէ Աբրահամին վէֆան-
Թընտան տօնրտ Ֆիլիսթի իլէրին գափա-
տըգլարը ատ գաւ՚յալարը Թէքրտաբ
տէյդը՝ փէտէրինին անուներէ գօտդը խոմ-
լէրէլէ տալէրէ Թէտիլ էյլէտի։ 19 –
Վ՚է Իսահակըն պէնտէլէրի օվ տէրէտաէ
գազդը՝ օրտատտ պիր տիրի ատ գաւ՚յա-
տաէ պուլտուլար։ 20 – Վ՚է Գէրարտա չօ-
պանդլարը Ատ պիզիմ տիր՝ տէյէրէք,
Իսահակըն չօպանդլարը իլէ մէնտազա՛տա
էֆտաիլէր։ վէ քէնտիսի իլէ մէնտազա՛տա
էյլէտիքլէրի իչիւն Իսահակ գաւ՚յա-
*Նէսէք Թէտիլ էյլէտի։ 21 – Վ՚է տի-
կէր պիր գաւ՚յա գազդըգլարըմըզ,
ատնըն Թւգէրինէ տատի Նիզա՛ էֆտիք-
լէրէրի իչիւն, ատնա †Սիդնա Թէտիլ
էյլէտի։ 22 – Վ՚է օրտատտ Նադգլ է-
տէտ՝ տիկէր պիր դաւ՚յա տատհա գազ-
ադգատա, պուէնտուն իւգէրինէ Նիզա՛ էֆ-
տիքլէրէրի իչիւն՝ ատնա ‡Ռէհոպովի Թէտ-
տիլ էյլէտի։ գիրս՝ ԻԱՊՊ չիմոն պի-
ղէ կէնդչիկ վէրտի, վէ պուռ տիլյարտա
մէյվէտտար օլա՛ճադըղ՝ ատէտի։

23 – Վ՚է օրտատտ Թէերտաբէէլ չըգ-
ատը։ 24 – Վ՚է ԻԱՊՊ օլ կէճէ ատնա
կէօրիւնիւա՛ Պէն փէտէրինի Աբրահտա-
մըն Ալլահը խմ, գօրգմա. դիրս ատնին
իչէ խմ՝ վէ գուլըմ Աբրահամըն ատ-
պէգիչլէ ատնի պէրէքէթլէչիկ, դիւբ-
րիչէթինի չօղատտաՃադըմ՛ ատտի։
25 – Խոռի Իահակ օրտատտ պիր մէզ-
պահ պիտաա էյլէչիկ՝ ԻԱՊՊԸՆ խոսիտէ
ատա՛տա էյլէտի։ վէ չատտրըները օրտատտ
գաւբատա՛ ատնըն պէնտէլէրի օրտատտ
պիր գաւ՚յա գազդըգլարը։

26 – Վ՚է Աբիմէլէք քէնտի մտհրէ-

*Նէքտա՛ †՚Աատվէթի ‡Հէնէքչլիք

ատն Ռ.քազտաթի վէ ատը՛ատբէրի Փիքօզ իւէ
Գէրարատտան տնըն ետնըտա կէլտի։
27 – Իսահակ տատհի ատնըէրէ՝ Պատնտա
պատզդ էտիպ՝ պէնի ետնըդըզտան կէօռ-
ատբտաքըտէն ատօկրտա, նիՃինա ետնըդտա
կէլտիդիզ՝ ատէտի։ 28 – Ատնէր տատհի՝
ԻԱՊՊԸՆ ոէհնին իւէ Խոխյիդի ատչիքտաա-
րէ կէօրմէքքէ՝ Աբատմըզտտա, ետ՛նի պէ-
դիմ՝ իւէ սէհնին տատհատա էէմին օլտատ-
29 – Վ՚է պիզ տատհա տօզգուռնիպըտ՝
տատհա խոյրտատն պատշգա պիր չէյ ետտա-
մէյտրտագ՝ սէհնի սէյտահէյէ կէօնտէր-
տէյիմիզ կիպի, սէհ տատհի պիզէ պիր
ֆէհտպըէ էթմէտիքը իչիւն սէհնին իւէ
պիր մտա՛տհէտ էտելիմ՛ ատէտիք, դի-
բատ սէհ ԻԱՊՊԸՆ միւպարէյի սէհ՝ տէ-
տիլէր։ 30 – Ո տատհի ատնէրէ պիր դի-
յաֆէֆէթ Թէրթիպ էտիպ՝ ատնէր տտ
եէյիպ իչտիլէր։ 31 – Վ՚է տատպտհչտա-
յըն էէքէն գէպդըպ պիրի պիրինէ եէ-
մին էթտիքտսէն ատչրտ՝ Իսահակ ատն-
էէրի կէօնտէրտտի. ատնէր տատհի ետնը-
տատան ոէհտմէԹէէ կիպ տիլէր։ 32 – Վ՚է
օր կիւնտէ Իսահակըն պէնտէլէրի կէ-
լիպ՝ գազդըգլարը գաւ՚յատտան տատհա
խտպէր վէրէրէք՝ Տաէ պուլտըգ՝ տէ-
տիլէր։ 33 – Վ՚է ատնա Ոատֆէէ Թէտտի-
յէ էյլէտի. պուէնտուն իչիւն չիմոն՚իէ
տէյիրն օչէհրին իտտի †Բէրտատբէէ տիր։
34 – Վ՚է Եհսաւ գէրգ ետտչիտատա Թ-
քէն՝ Քեսոի Բհէթերի Նտտ՝ քիմտնէնին գը-
զը Յաւգիթ իւէ Քեսոի Եհէթըն գզը
Ռտատհտտհրը զէվճէ՝ օլմադ իւգրէ սլ-
տը։ 35 – Վ՚է պուէնտլար Իսահակ իւէ
Ռեբեկտյա քէտէրէ սէպէպ օլտըլար։

ԳԱՊ 27

Վ՚է Իսահակ Հթիխյար օլտա՝
կէօգլէրի կէօրմէքքտէն՝ ատճիզ օլտըգ-
ատտա, պէդրէք օղլու Եհսաւը չատդըրտ
ատնտ՝ Ի՛յ օգլըմ՛ ատէտի՛նտէ, Լէպ-
պէյը՛ ատէտի։ 2 – Ո տատհի՝ Ռհթէ պէդ
Հթիխյար օլտրմ՝ էօյճճէյիմ կիւնհնա
պիլմէյօրըմ։ 3 – Շիմոն պէդ ոիլտհ-
լտրըդը, Թ Իդրթէչիկի վէ Եհսյըը ատ տտա,
ատնտյատ չէգ, պատնտա պիր տավ տվլտա.
4 – Վ՚է ատվտրյիմ՛ վէճճէյէ Թա՛տտմ
Թէրթիպ էտիպ պատնտա կէթիբ. պէդ
տտատհի եէյիպ. էօյմէգտէդ էվվէլ ճտա-
նըմ՛ ատնտտ պէրէքէթի օգուտատտ ատճ-
ատտ։ 5 – Վ՚է Իսահակ՝ օղլու Եհսաւ

*Եէմին †Եէմինի գաւ՚յատը

Digitized by Google

պանա սեօղլէր իջէն Ռեբեկա տիկնէ-ցոր իսի. Եսաւ տախի ալը ալլայըզ կէթիմէք իչնէն առհասպա կիթտու։

6 – Ո զնան Ռեբեկա՝ օղլու Յակոբա խոմ ապէն՝ Իշհէ փեսերիկին՝ գաբնատաշէն Եսաւա, 7 – Պանա ալ կէթիրիպ թա՛սամ թերթիպ էլլէ, պէն տախի եէյիպ. եօլտեզէն էվվել ՐԱՊՊՇՆ հռուզրէնաս տանս պէրէքէթ ոգուլայըմ՝ սէոսիյինի իչնի տիմ։ 8 – Ալէ չլիսուն, էյ օղլըմ՝ տանա էմր էսսէճէյիմ խատաալսրատա սէօվիս մէ տինէ։ 9 – Նիմսի սիւրիւրէ կինի, վէ օ-գատան պանս քէչնէլերտէն իչի տ՛ատ օղլագ կէթիր. պէն տախի փէսերինէ սէվսէյի վէ ճշէ տանէրի թերթիպ եսէ ճէյիմ։ 10 – Սէն տէ փէսերինէ կէօթիւր. օ տախի եէյիպ, վէֆսիդ ընտան էվվէլ տանս պէրէքէթ օգուտաւ՝ սէոսի։ 11 – Ալէ Եակոպ վայսէսի Ռեբեկայա՝ Իշհէ պիրատերիմ Եսաւ թիւչիւն պէր սսեմ՝ տիր, պէն ֆէք թիւչիւզ սսեմ իմ։ 12 – Շատ փէսերիմ պանա ելիչէ տօգուտնաւ, պէն տէ 'ինանիսսէ ալատսրճը կիպի օղուրըմ', վէ պէրէքէթ եէրինէ քէնսոսի լսոնէթ տսա'վէթ էսերիմ՝ սէոսի։ 13 – Վ ալիսէթ տախի տանս էյ օղլըմ', լսոնէթի պէնիմ իւպէրիմէ զաւսն. անձագ սէօվիսիս տինիէչիպ կիթթ, պանս կէթիր՝ սէմէտի իւպէրինէ, 14 – Ո տախի կիտիպ ալտըր, վէ վալիսէսինէ կէմ իրտիքսէ վալիսէսի փէսերինէն սէվսէյի վէ ճշէ թա՛սամ թերթիպ էլլէսի։ 15 – Ալէ Ռեբեկա՝ պէօյիւք օղլու Եսաւըն խանէսէ եսոնէնսս պուլսանսն ա՛յս էլպիսէսինի ալըզ՝ քիւչիւք օղլու Յակոբա կհյոյերէնէ, 16 – Իլլերինէ վէ պոյնուներն թիւչսիզ եերլերինէ օղլագլարըն սէքրլէրինի գօտու։ 17 – Ալէ թերթիպ էլլէսիյի թա՛սամ՝ իլէ էքմէկի օղլու Յակոբն էլինէ վէրտի։

18 – Ալէ փէսերինէն Հանէնս կիտիպ՝ էյ փէսերիմ՝, սէոսիքսէ՝ Լէպպէյը, սէն քի՞մ սին, էյ օղլըմ՝ սէոսի։ 19 – Յակոբ տախի փէսերինէ՝ Պէն սէնին իլը օղլըն Եսաւ իմ՝. պանս սէօլէսիյինի կիպի Հսոփսրմ. քէրէմ Հսոյ գալգ օհ ս.ը, վէ սվիմնան Հէ, քի ճանըզ պանս պէրէքէթ օգուտաւ՝ սէոսի։ 20 – Ալէ Իսահակ օղլընս՝ էյ օղլըմ', նամ.ը պէզլէ չսագսւգ պուլսանըն՝ սէոսիքսէ, օ տախի՝ Ալլահընդ ՐԱՊՊ պանս բսաթ կէթիրսի՝ սէոսի։ 21 – Ալէ Իսահակ Յակոբա՝ էյ օղլըմ', Հսանըմնս կէլ, սէն պէհիմ օղլըմ Եսաւ-մը սըն, Հօգատս սէյի՛լ մի սին, տանս էլ էլէ սօգուհսայըմ՝ սէոսիքսէ, 22 – Յակոբ փէսերի Իսահակըն Հսանըսս կէլմէքլէ, օ տանս օգուհսաւ՝ Սէս Յակոբըն սէսի, սսմնս էլլեր Եսաւըն էլլերի տիր՝ սէոսի։ 23 – Ալէ էլլերի գարնատաշը Եսաւըն էլլերի կիպի թիւչլսս օլաբդընսան տանը թ տանը յսամսյըզ՝ տանս պէրէքէթ օգուտաւ։ 24 – Ալէ Սէն օղլըմ՝ Եսաւ մը սըն՝ սէոսիքսէ, օ տախի՝ Պէն իմ՝ սէոսի։ 25 – Ո զ-գըթ՝ Եանըմնս կէթիր, օղլըմըն տանըսան եէյէյիմ՝, քի ճանըմ՝ տանս պէրէքէթ օգուտաս՝ սէոսի։ Ո տախի Եսաւնս կէթիհէքսէ, սէոսի. վէ տանս չէրսոյ տախի կէմի իրտիքսէ իչոի։ 26 – Ալէ փէսերի Իսահակ տանս՝ էյ օղլըմ', չիմնի Հսանըմնս կէլ, պէհի էօփ՝ սէմէ-սիյէ։ 27 – Եսագլսոյ տանը էօփտիս. օ տախի տանըն էլպիսէսինէն բսրիչսանը-նը գօգլայըզ, տանս պէրէքէթ օգուտաս-լսագ՝ Պագ, օղլըմըն բսրիչսանը՝ ՐԱՊՊՇՆ պէրէքէթէ լէսոյի թ սրսանըն բսրիչսանը կիպի տիր։ 28 – Ալէ Ալլահ տանս սէմանըն չիլիսուէն վէ զէմինի ֆէյզ ու պէրէքէթ իտսան վէ պուզ-տսայ իլէ չերսոյ քէսսիլինի վէրսին։ 29 – Ստանս գսովմլսոր Խրսսէլ էտսոյ՝ միլլէլէր տանս պսոչ էյսիդներ. գ-սրընտանչսսրըկտս էֆէնտի օղ, վէ վալի-սէնկէն օգուտլսսրը տանս պսոչ էյսին-լէր. տանս լսոնէթ օգուտսան մէլ-'ուն, վէ տանս պէրէքէթ օգուտսան միւպսրէք օլտսուն՝ սէոսի։

30 – Ալէ Իսահակ Յակոբա պէրէք-քէթ օգուտմադը էեմսոյ էյլէսիքսէ, Յակոբ փէսերի Իսահակին Հսուզուրըն-տան չըգտըղը որրտանս՝ գսորնատաշը Եսաւ տավընտան կէլտի։ 31 – Պա տախի թ տա՛սամ թերթիպ էտսոյ, փէսերի-նէ կէթիրէրէք տանս՝ Փէսերիմ գսոյգ-սրն, վէ օղլընն տավընտան եէյսին, քի ճանըզ պանս պէրէքէթ օգուտաս՝ սէ-սիքսէ, 32 – Փէսերի Իսահակ տանս՝ Սէն քի՞մ սին՝ սէմէսի իւզէրինէ՝ Պէն սէնին իլը օղլըն Եսաւ իմ՝ սէոսի։ 33 – Ո զգըթ Իսահակ Հոթ իրտսագը-տսան ֆէվգ էլ զսյէ թիթի բէչէրէք՝ էյ վա՛ն, քի՞մ տիր օլ տավ ավլայըզ պանս կէթիրէն, քի սէն կէլմէզտէն էվվէլ ճիւմլէսինտէն եէյիպ տանս պէ-

Digitized by Google

քեքէթ օգուտըմ՝ վէ օ մէյասրէք օ-լաճաղ տըր՝ ասէ։ 34 – Եսաւ տասխ փէսաերինին քէլամընը իշլիմ տէքտէ՝ զի-յասաս.իլլէ 'ազիմ' վէ ատը, ֆիզանլէ ֆէրեաս էասրէք, փէսաերինէ՝ Էյ փէ-սաերիմ՝, պանաս, պանաս ատս պէրէքէթի օգուտ՝ ասէսի։ 35 – Օ տասխ՝ Դաղնատա-չըզի հիլէ իլէ կէլիսյ՝ սէնին պէրէքէթինի ալտը՝ ասէսի։ 36 – Վէ՝ ատա Յակոբ թէամիյէ օլուռատըղընատէ մէ իքի տե-ֆ՚ա տըր պէնի ալտասիտը. պիւքիւռ-կիյէմի հագգընմը ալտըգտան պտշգա, չիմնի տէ պէրէքէթիմի ալտը՝ տե-սէքտէն ատկրտ՝ Պէնիմ՝ իչինն պիր պէ-րէքէթ ալը գ.ծմիսյըն մը՝ ասէսի։ 37 – Յատհակ տասխ ճէվտպէն՝ Եսաւս տէ-սաի քի՝ Իչիմէ պէն տանը տասնս էֆէնտի էլէչիսյ գաղնատաչլըքընէն ճըսմէնէ-նէն տանս պէնատ էմէտիմ՝, տնը պտզ-տատյ վէ չէրտպէկ գտվիվէնէնտիր-սաիմ՝, վէ չիմնի տասնս, էյ տղըմ՝, նէ՞ ճտսիյըմ՝։ 38 – Վէ Եսաւ փէսաերինէ՝ Էյ փէսաերիմ՝, սէնին պէրէքէթին տա-ճաղ պի՞ր մի տիր, էյ փէսաերիմ՝, պտ-նատ, պանաս ատս պէրէքէթի օգուտ՝ ասէ-սի. վէ Եսաւ ճիւքէքը սէսի տաղլատը։ 39 – Փէսաերի Յատհակ տասխի ատնս ճէ-վտպէն՝ Իչիմէ սէնին մէքէքէնին զէմ-նէն ֆէչղ ս. պէրէքէթի վէ ճօգատյը-տատն սէմտնէրն չէկի իլէ օլատսն։ 40 – Վէ գըզըճընիչ կէչինտպ գաղնատաչլիկս գտվղըզ էասէսն. վէ լտգին քէնտի քէյֆիյէճէ կէզտճիյի էչմատն, ատնը տպղտսնտյըրըզընը սէնին պզյանընատան գըզատաը՝ ասէսի։

41 – Իտմտի փէսաերինին ատնը պէրէ-քէթի լէգտիյի իչինն Եսաւ Յակոբտս քին թաւթ ատպ գտլպիհատ՝ Փէսաերիմ՝ Իս-չիսն մտռթէմ՝ կիսնիչերի հատգըն տտրը. օլ վաղըթի գաղնատաչլըմ՝ Յակոբը գտմթ էասերիմ՝՝ ասէսի։ 42 – Վէ պէզիճ-ատ պղտս Եսաւըն սէօգիս Ռեբեկայս խա-պէր վէրիմէքլէ, քիս.չիս.ք օղլս Յա-կոբը չէպղըտատպգ՝ Իչիճէ գաղնատա-չըճի Եսաւ սէնի գտմթ էճմէտ գտսա-տըմէ սէնատն ատօլսյը միսճէսէպի օ-լատ.յօր։ 43 – Վէ չիմնի, էյ օղլմ՝, սէօգիս.միս տինիլէ, վէ գտլպըպ Խատա-նատ՝ գաղնատաչլմ՝ Լաբատնըն հատնտնս ֆիքտտր էչլէ. 44 – Վէ գաղնատաչլիկըն հիսատհէթի կէչինճէյէ ատչինն, ատնըն հատնտնատս պիր գատչ կիսն, 45 – Եսաւ-նի գաղնատաչլիկըն գտզտպատը թէտգին օ-լատպ՝ ատնս սէնինն հատֆատըղընը ուտնատ-տըն ճատյատ ատչինն մէ՞քս էչլէ։ օլ վատ-գըթի պէն սէնէ օրատտան կէմի իչտտրթիքմ՝. նէ՞ չիսն իչրինիզսէն պիր կիսնատհ մտհ-բատմ գտպղըչմ՝՝ ասէսի։

46 – Վէ Ռեբեկա Խատհակ՝ Քհա գըզըճըրը սէպէրինէն ճատնըմատն պի-զատ սլտրմ՝. եկէր Յակոբ պտռնէտր կե-պի Քհա գըզըճրըմատն, հատնի պտռ տհյ՚ատրըն գըզըճրըմատնի պիր զէվճէ ալըրատս, 'էօսթըն պատնա նէ՞ ֆա՚իտէ-սի վտր տըր՝ ասէսի։

ՊԱՊ 28

Օլ վաղըթի Խատհակ Յակոբը չտ-զըրըպ՝ ատնս պէրէքէթի օղտատտ. վէ էմր էասէրէք, Քհատնտն գըզըճրըմատն զէվճէ ալմա. 2 – Գտլդ, Փատտատն-սրատմա, վ.լիսէնէինն փէսէրի Բտմ ատէ-լին խատհէսինէն կիսի, վէ օրատտան վա-լիսէնէինն պիրատսէրի Լաբատնըն գըզատ-րըմատն քհնտհնէ պիր զէվճէ ալ։ 3 – Վէ Ալպտհ իսլ Գատտիր սէնի մճատպ-րէք գրտըրն, վէ սէնի մէ.յէսատր գը-ատպ չօգալմ՝ըն, սէն տատնի չօգ գտվճ-ատր օլատրն. 4 – Վէ Աբրահատմա օլատն պէրէքէթի, ատնս վէ սէնին իլէ նէտ-լինէ վէրսին քի Ալատհ Աբրահատմա վէրմ.յի զատրպէթ տի.յատրնը միրատս ալատքի՝ ատսէսի։ 5 – Վ.է Խատհակ Յա-կոբը կէսնտերմէ.քէլէ, օ տտխի Փատ-տատն-սրատմա Յակոբ իլէ Եսաւըն վա-լիսէսի Ռեբեկասնըն պ.ղատատրի Ափատմ Խոմատէլ օգլս Լաբատնըն հատնընատ կիսի տիր։

6 – Իտմի Եսաւ՝ Խատհակը Յակո-բատ պէրէքէթի օղտ.յատպ՝ ատնը Փատ-տատն-սրատմա, օրատտան քէնտսնէնէ զէվճէ ատմատգ իսպղիչ կէսնտատրտ.յիսնի, վէ ատնս պէրէքէթի օգտ.յատպգ՝ Քհա-նատն գըզըճրըմատն զէվճէ ալմ՝ ատ-չիս թէնտհչ էթ ատ.յիսնի, 7 – Յակոբը տտխի փէսաէր վէ վ.լիսէսէրինի տինկէ-տիսյ՝ Փատտատն-սրատմա կիսնտ.յիսնի կէօրմէքլէ, 8 – Վ.է Քհատնտն գըզըճրը-նէն փէսաերի Խատհակըն նատպղրըճատտ-քէօթիս օրատղրընը սկկատմտղէ, 9 – Եսաւ Խոմ.յէլէ կիսի.պ՝ զէվճէլէրի իս-զէրինէ Խոմ.յէլ իպղն ի Աբրահատմըն գըզըր վէ Նտպաէօթըն հէմշիրէսի Մա-հ.յէլէթի քէնտսնէնէ զէվճէ ալտը։

10 – Յակոբ տտխի Բէրտսաբէէ ատէն չէգըպ Խատտան Քհատրտքիատ կիսնտ ատ-ճա։ 11 – Վ.է պիր մճատհէ վտտղ օլատպ՝

Digitized by Google

կ՚ուզեր պարծիլ, օրորդը նոյն օրուան կէ ճգնէր, վէ՛ր օ մնայլին թագաւորը-ւոյն ալըզ պաշը ալիքնու գոյացագ՝ օ մնայլուկ հասու. 12 – Վ՚է բնա՛յա-ւընաս՝ պաշը սեմայա եէթիչիր, եր իւզերինուն տիքիլի պիր ներսիպան, վէ իչիճ ուռուն Ալլահ՚ն մէնէքերինի չըգրդոյ էնուեքան կէօրսու. 13 – Վ՚է իչիճ ԲԱՊՊ անըն իւզերինուն տուրսագ՝ գէն փէտէրին Աբրահամ՚ն Ալլահը վէ Իսահակը Ալլահը նշոմաս իմ՛. իւզերինուն հասիտոդրի՚ երբի աս-նաս վէ աէնին նէալինէ վէրմ ճէյիմ՛. 14 – Վ՚է աէնին նէալին երբին թօզու գաստաբ օյուս՝ դողոդ վէ չոդգ վէ չի-մալ վէ ճէնուապա եսըլըս ճագաբն. վէ ռասիւնեանըն ճիւմլէ գասպիլէրերի ակնոտ վէ գիւրբիւյէթինուտ միւապրէք գըլըբ-նաս ճագ սըբ. 15 – Վ՚է իչիճ պէն աե-նին խլէ օյուս, հեր նէրեյէ կիսէրսեն՝ աէնի մնայնաքաս էտուէք, աէնի պուս ռասիւսրա կէրի կէթ իւրէ ճէյիմ՛. գիրաս ռասնաս աեօյլէսիյիմի իչ՚ըս էթ՚մէտիք-ճէ աէնի թ՚էրք էթ՚մէ՛մ՛ ռասու.

16 – Վ՚է Յակոբ ուշգուրնասեն ռա-յանդոյ՝ Հագիգաթէն նշոմաս պուս մնայլուտ տուր, վէ պէն պիլմէսիմ՛ ռասու. 17 – Վ՚է խասիֆ էտիդ՝ Գա՛ն նէ՛ հեյդէթի՚լ մնայալ սըբ. պուս պաշգա պիր չէյ ռասիյլ, ռանճագ պէյնի Ուլլահ՚ս սըբ. վէ ասմանըն գասգասը սըբ՝ ռա-սու. 18 – Վ՚է Յակոբ ատպասկնայըն եր-քէն գայդըգ, պաշը ալիքնու գօսըդը թ՚աշը սլըգ՝ անը տուրէք տիքէրէք՛ թ՚էփսինէ զէյիթ եատը ռասիւրտու. 19 – Վ՚է օ մնայտալէ ինէթել թ՚էտիչիե էչլէռու, ռասնաս օ չէհրինն իտոմ մռա-գատաէմա Լուգ իտու. 20 – Վ՚է Յա-կոբ նէզր էտիդ՝ նչկեր Ալլահ՚ պէնիմ՛ իլէ օյուգ, պուս կիմ ռասիյմ՛ եօլտաս պէ-նի մռահաքատա էտուրէք, պուտաս եէ-մէք իչիւն էքմէք, վէ կիյմէք իչիւն էլչիսիե վէրիրսե՛. 21 – Վ՚է պէն փէտէ-րիմինի իսռէտուինէ սէլռամէյէլ՝ 'ռավեմ՛ էտուբռա՛մ՛, եհովա պուտա Ալլահ՚ օլ-ճագ. 22 – Վ՚է պուս տուրէք ռասիտիյիմ՛ թ՚աշ պէյնի Ուլլահ՚ս օլռճագ սըբ. պէն ռասիի պատա վէրէճէյինի հեր չէյնի 'իւշրիւնու՛ռ ռասնա վէրիրիմ՛՝ ռասու.

ԳԱՂ 29

Ա՛նռաէն ռօղրա Յակոբ հարէքէթլէ չարգ էհալիսի ռիյարըռնա կիմ՛ռա, 2 – Վ՚է իչիճ ռասհըռտա պիր գռ-յա՛, վէ պռանուռ եանըռտա իւչ ռիւրիռ գօ-յա՛ն եաճ՛ռըզրէր կէօրռու. գիրաս ռիռ-ռիւէրէր ո գռ-յա՛ռնուն ռռավըրըզռա խոռ. վէ գռ-յա՛ռնէն ռազրէռտա պէչիլ՛ պիր թ՚աշ վար խոռ. 3 – Վ՚է ռիւրքռ-լէրէն ճիւռլէռի օրայա ճէմ՛ օլռըգռտա, գռ-յա՛ռնէն ռազրէռտան թ՚աշը եռվարը-լըզրգ գէյռռնէլռրը ռռավըրըզռտան ռօգրռտ, էրինէ թ՚աշը եէրինէ, գռ-յա՛ռ-նէն ռազրէռտա գօրլռր խոռ. 4 – Վ՚է Յա-կոբ ռանլէրէ՛ Ընյ պիրռռտէրլէրիմ՛, ռիզ նէ՝ բէլի ռինիզ՝ ռտէռիքռտ, ռանլէր ռտա-խի՛ պիզ Խռռռանլը իզ՝ ռտէռիտլէր. 5 – Ո ռտախի՛ ռանլէրէ՛ Նշոմաքռր օզլռռ Լռբռա-նը պէյնի՛ր մի ռինիզ՝ ռտէռիքռտ, Գէյլի-րիզ՝ ռտէռիտլէր. 6 – Վ՚է ռանլէրէ՛ Ռօզ ռաալի՛մ՛ մի ռտիր՝ ռտէռիյինռտ՛ Ռօզ ռռա-լիմ՛ ռտիր, վէ իչիճ գէզրգ Ռիռքէլ գօ-յա՛ռնէռր իլէ կէյիյօր՝ ռտէռիտլէր. 7 – Ո ռտախի՛ Իչիճ ռախչռռին ռտռհա չօգ վռ-գէրի՛ վար. ռիւրիռլէրի՛ թ՚օփլռյռ՛ճագ վռգէրի՛ ռտէչիլ ռտիր. գօյռռնէռրը ռտռ-վըրըզգ վէ կիռռիպ օթ՚լռռըզգ՝ ռտէ-ռէտի՛ իւգէրինէ, 8 – Ռնլէր ռտախի՛ Ռիռ-ռիւէրէրի՛ ճիւռլէռտի՛ թ՚օփլռնռռռռգ՛ճագ վէ գռ-յա՛ռնէն ռազրէռտան թ՚աշը եռվ-վըռլռռնռռռգ՛ճագ՛ էտէմէչիզ, ռանճագ օլ վռգէրի՛ գօյռռնէռրը ռռավըրըզգ՝ ռտէռիտլէր. 9 – Վ՚է ռ ռանլէր իլէ ռէգլէ-չիր իգէ՛ն՝ Ռռռգէլ փէտէրինէն գօյռռռն-լռրը իլէ կէլռտի. դիրռռ ռէրգռռմ՛ ռանլէ-րի՛ կիռռտեր խոռ. 10 – Վ՚է Յակոբ ռտռ-յըռը Լռբռռնէն գէզը Ռռռգէլի՛, վէ ռտռ-յըռը Լռբռռնէն գօյռռնէռրինը կէօր-ռռքռտռ՛, Յակոբ եռգէշըգ՝ ռի գռռ-յա՛ռնէն ռազրէռտան թ՚աշը եռվ-վըռլռ-յռրռտգ, ռտռյըռը Լռբռռնէն գօյռռնէռ-րինը ռտռվռռտռր. 11 – Վ՚է Յակոբ Ռի-քէլի էօփռիգ կիռ՚քռքը ռէ՛ալէ ռազլռռտռր. 12 – Վ՚է Յակոբ Ռիռքէլէ՛ փէտէրինէն պիրռռտէրի՛ վ՚է Ռիռբէկռռնէն օգլռռ իռռռ-յինէն իռռռգէր վէրռռքյինռռ՛, ռէրգռռմ՛ գօշռռգ փէտէրինէ իռռռգէր վէրռռքռտ. 13 – Վ՚է Լռբռռն՛ հէմշիրէռինինէն օգլռռ Յակոբռռնէն իռռռգէրինէն իչիճ՛ռռկյռ կիռռ-քռ, ռռռ իռռ՛քռռգռռլէ գօշռռգ՝ պէյնի՛ռռռ ռռռ էօփռիգ, վէ իռռռնինէ կէճիրռռռ. օ ռռռախի՛ Լռբռռռռ ռտռ վռռ-գռ՛ռռքյռն քռռֆիֆէռինի՛ հիքռռտի՛ էյ-լէռտի. 14 – Վ՚է Լռբռռռ՛ ռռռռ՝ Ձիդյռ-գիդ ռէ՛ն պէչինի՛ քէմ՛ռյռմ՛ վէ էճիռմ՛ ռինն՛՝ ռտէռիտ. օ ռռռախի՛ պիր ռյ միռռռռռճի՛ ռռռքյռն էռռռքռռռռռռ ռռռքյռն օլռռռռ.

Digitized by Google

15 – Վ Է Լ ա բ ա ն Ց ա կ ո բ ա ՝ Ս Ե Ն պ ե տ
Ն ի մ պ ի ր ա ա ե ր ի մ ՝ օ լ ո ր ջ ը Ի ր ք ո ւ Ն ա պ ա ն ա
մ Ե Ց ա ծ Ն Ե Ն մ ի խ ո ր ա մ Ե ի ։ Է ա ե Ճ ե ք ա պ Ն ։
Ի ւ ր ե ր Ե ի Ն Ե Ն օ լ ա Ճ ա զ ը ջ ը պ ա ն ա ա պ ե
յ ա Ն Է լ Ե ՝ ա ե ա ծ ։ 16 – Վ Է Լ ա զ ա ն ը Ն
ի ք ի Գ Ե զ ը օ լ ո ւ ՝ պ Է զ գ ի ս յ Ի ւ Ն Ի ւ ն ե ն ի խ ա ի
Լ ի ա վ ք ի ւ ս յ Ի ւ Ն Ի ւ ն ե ն ի խ ա ի Ի ա ա զ Է լ
խ ա ։ 17 – Վ Է Ի ա ա ն ը Ն Ե Ի օ զ ի Ե ր ի զ ա ւ ի ք
օ լ ո ւ ՝ Ի ա ա զ Է լ Ի Ն ի ա ե ա ծ ա զ Է կ Ի ւ պ Է լ
վ Է տ ի ա ա զ Է կ Ի ւ պ Է լ ի ա ։ 18 – Վ Է Ց ա ա ։
կ ո ք Ի ա ա զ Է լ ի Ե ա վ Է ք զ Է ՝ Ի ւ Ի ւ յ Ի ւ Ն ք Ի գ Ե
զ Ե Ի ա զ Է լ ք Է յ Ի ւ Ն ի ա ն ա ա Ն Ե ա պ ո Ե Ն Ե
ք ա ա զ Է լ Ե ա ե ր ի մ ՝ ա ե ա ծ ։ 19 – Լ ա զ ա ն ի ա
ա ա ի ք ՝ Ա Ն Ը պ ա յ շ ա ա ե ա ե վ Է ա ի ք զ ք
ա Ե Ն խ ա ի ա ա ն ա վ Է ր ա ի ք ա ա ե ա ն ա Է կ ի ա
ա ի ր ։ Է ա ն ի ք ի ա ն ա խ գ ա ի Ե ի ք Է յ Ի Է ՝ ա ե ա ծ ։
20 – Վ Է Ց ա կ ո ք Ի ա զ Է լ Ի Ի յ Ի Ն Ե Ն ա ե ա ծ
Ա Ե Ն Ե խ ա ի ա ի ք Է ա ե խ ա ՝ ա ն ա ա օ լ ա Ն ի ա ե ա ծ
Հ ա ա պ ա պ Է ք Ի Ն ա Ե Ն Ի ՝ Ն ա ա զ ի ա ք Ը ա ա ա ա
պ ի ր գ ա ի կ Ի ւ Ն Ի ւ ն Ի ւ պ ի ք Է ի ա ի ք Է ։
21 – Վ Է Ց ա կ ո ք Լ ա ք ա ն ա ա ՝ Ա խ Ե ն պ Է ք
ք ի ա ի ա ի ք Թ Է յ ի ա ի ա օ լ ա ա ե ։ պ Է յ Ե Ճ Է ք ի ա
վ Է ք ։ ա ն ա ա Թ Է գ ա ի ք ի ի ա ի Է ա ի ա ի ՝ ա ե ա ծ ։
22 – Լ ա ք ա ն ա ա ի ա ի ք ի օ ա ի Հ ա ի Ի ա ի Ճ ի ա ի Ի Ի
Է Հ ա ի ի ա ի ն ի Ճ Ե ա ՝ ա ի ք զ Ի յ ա ի ք Է ի ա ի ք
վ Է ք ա ի ։ 23 – Վ Է ա ի ք Յ ա ի օ լ ա ք զ ա ա ա
Գ Ե զ ը Լ Ի ա յ Է ա ի ի ք ա ն ա Կ Է օ ք Ի ւ ք ա ի ք Ի ւ ք Ի ,
օ ա ի ք ի ի Մ Է ք գ ա ի Ճ ի ք ի ի ա ի Թ Է գ ա ք ք Ի ե ա զ Է յ Ի
լ Է ա ի ։ 24 – Վ Է Լ ա ք ա ն Ճ ա ք ի յ Է ա ի Ջ Է զ
գ ի ա յ Ե Գ Ե զ ը Լ Ի ա յ ա Ճ ա ք ի յ Է ա ի Ջ Է զ
ք Է վ Է ք ա ի ։ 25 – Վ Է ա ա ա պ ա ն Ց օ լ ա ք զ ա ա ա
Ի յ Ի Ճ Է Լ Ի ա ի ա ի ՝ օ լ վ ա զ ք Ի Լ ա ք ա ն ա ա
Գ ա ա ա պ ա ն ա Է Ի ա ի ք Ի յ ա ն Ե ՝ ա ի ք Ի ։ Է ա ն ի ք Ի
ա ա ա Է յ Է ա ի Ի յ Ի ա ի ք Ի ք Ի ա ի ք Է Ի ա ի ք Է Ի ա ի ք Է
Չ Է Ն ա ի ք Յ Ի ՝ ա ի ք Ի ։ Ն Ի Չ Ի ն ա պ Է ն Ի ք ա ի ք Ի ա ի ք Է
ա ի ք Յ Ի ՝ ա ի ք Ի ։ 26 – Վ Է Լ ա ք ա ն ի
Գ Ի ա ի ք Է ք Ի ա ի ն Ի Ի ա ի ք Է ա ի ք Ի ա ի ք Է ա ի ք Ի ա ի ք Է
վ Է ք Ի ա ի ք ՝ օ լ վ ա զ ։ 27 – Գ Ի ա ի ն ա ի ք Է ա ի ք Ի ա ի ք Է
ա ի ք Ի ք Թ Է ք ա ի ք Ի ք Է ։ վ Է Է ա ի ն ի ք Ի ա ի ք Է ա ի ք Ի ա ի ք Է
Ա Է Ն Ե ա ի ք Յ ա Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է
գ ա ի ք Ի ՝ ա ն Ը Լ Ի ա ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է
ա ի ք Է ։ 28 – Ց ա կ ո ք ա ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է
Է Է Յ Ի ա ի ք ՝ ա ն Ը Հ ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է
ա ի ք Յ ա Է ն ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է
ա ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է
Ի ա ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է
Գ Ե զ ը Ի ա ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է
Ի ա ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է
Ճ ա ք ի յ Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է ա ի ք Ի ք Է
Ի ա ի ք

ամեա **Նեփթաղիմ թէամիչէ էչլէտուի։ 9 – Վ.է Լիա ասզուբմուգամեն գալը-ապդըրը կէօրմէքլէ, Ճաբիչէօի Զեղփաա-լը ալըդ՝ Ցակօբա զէվճէ օլմադ խազրե վէբաի։ 10 – Վ.է Լիամըն Ճաբիչէօի Զեղփաաման Ցակօբըն պիր օղլու օլաու։ 11 – Վ.է Լիա՝ Գաս պաթի ապը՝ ատչէրէք, ամա ††Գադ թէամիչէ էչլէտի։ 12 – Վ.է Լիամըն Ճաբիչէօի Զեղփաաման Ցակօբըն պիր օղլու ատա-ա օլաու։ 13 – Վ.է Լիա՝ Գաս ատ՝ատեէթիմ ֆչիւն տիր. զիբա նիա պէդի թէամ-բէք էաե ճէչբէր՝ ատչէրէք, ամա *Մաեր թէամիչէ էչլէտի։

14 – Վ.է Լիաբէն պաւգաոյ պէչիմի վ-ազէքըամա թաւրլատա լիֆֆիահ պաւ-լաթագ, վալիաեաի Լիայա կէթիրտիք-աե, Ինաբէլ Լիայա՝ լաւթֆէն օղլընըն լիֆֆիահընամա պամա վէր՝ ատի։ 15 – 0 տաթի ամա՝ Զէվճիմի տլաբզընի տազ կէլաի ատ՝ օղլընըն լիֆֆիահընը տաա մը տլաճագաբն՝ ատտիքատ, Ինա-քէլ՝ Էղլէ իտ օղլընըն լիֆֆիահընամա մեագաոյիչ պաւ կէճէ աէնին իւլե եաոի-աքըն՝ ատ՝ա։ 16 – Վ.է Ցակոբ ախչամ թաւրլատաան կէլտիքատ՝ Լիա ամը իս-թէֆագաւ էաիպ՝ Պամա կէլէճէքանէ, զիբա օղլընըն լիֆֆիահընդլէ աէնին իս-թէֆէմաբ էլլէտիմ՝ ատմէտի իւագէրէնէ, ող կէճէ ամըն իլե եաոիքատ։ 17 – Վ.է Ալլահ Լիայը տիկլէչէրէք՝ մէրգուամ Համմիե օլաագ, պէշինճիտի օլաբագ՝ ատ-ատէն Ցակոբըն պիր օղլու օլաու։ 18 – Ծվ վագրիմ Լիա՝ ձուրէչէմի զէվճիմէ վէբաի՝ Ալլահ Եէրիմի վէբա-ատ՝ ատչիպ, ամա ††Ռաւքաոր թէամիչէ էչլէտի։ 19 – Վ.է Լիա եինէ Համիլէ օղլուագ, ալիբընճըաը օլաբագ՝ ատ-ատէն Ցակոբըն պիր օղլու օլաու։ 20 – Վ.է Լիա՝ Ալլահ պաման պիր կիւզել՝ ատիչէ իհ-ատա էչլէտի, վէ զէվճիմին պէնատէն ալ-քը օղլու օլաբզը իչիւն չիմտի պէնիմ իլե ատաքին օլաճագ տըր՝ ատչէրէք, չո-ճաոզ ‡Զաբաւգան թէամիչէ էչլէտի։ 21 – Ախատէն ատկըա պիր գըզ ատզուգ-բաագ, ատա Դինա թէամիչէ էչլէտի։

22 – Վ.է Ալլահ Ինաքելի թէկէգ-քիւբ էճ՝ատի, վէ Ալլահ ատը տիկլէչէ-քէբը բաահմինի ատչաբ։ 23 – Վ.է մէրգուա-մէ համիլէ օլմադլէ, պիր օղուլ ատ-

**Նէփթաղիմ †††Պաթի
*Մաքա †Էֆրը
‡Ասքին օլմադլըզ

զաբաուագ՝ Ալլահ պէդիմ հաագաբէթիմին ատ՝ա՝ էչլէտի՝ ատտի։ 24 – Վ.է Իաքոպ պաման տիկէչ պիր օղուլ տատ՝ա իհ-ատան էաե՝ճէք տիր՝ ատչէրէք, ատա ‖Ցամաւ-փ թէամիչէ էչլէտի։

25 – Վ.է Ինաքել Ցամաւփ ատզուբ-ատգաատան ատչրաա, Ցակոբ Լաբատա՝ Պա-ատա խզն վէբ, մէգքատրատա վէ ատիչատը-մա կիատչիմ. 26 – Քէնաանլէրի իչչէն ատատա խըատաէթ էթ՝ատիմ գէվճէչէրի-մէ վէ օզուաչատըմը պաման վէր՝ կիատէ-չիմ, զիբա ատատա էթ՝ատիչիմ խըատաէթի աէն պիչիբտին՝ ատտի։ 27 – Լաբատան ատտիքատ՝ Ղաագատըքատա լուֆ՝ֆ պաւչ-ատըմ խատ, բէճաա էատըիմ, ւէրմ՝ա. ԸԱՊՊ աէնին աեպեպիտիլէ պէդի պէրե քէթէ-ատչիչի թէճրիպէ իլէ ան՝կաատըմ՝ ատե-ատի։ 28 – Վ.է Հէմ՝ Իաճրէթ՝ինի պաման պէչատա էչլէ, վէրեչիմ՝ ատեատքատե, 29 – 0 տաթի՝ Ցաման էթ՝ատիչիմ խըատ-մէթ նէ օլատըղընը վէ հայվանաատրէի պէդիմի իլէ նաատէ պաւչաատաղընը պի-լիատին։ 30 – Զիբա պէդ կէլէճէդանէ եվվէչ մինիի տազ օլաու՝ չիմտի գիչատա-ատեաիլէ չօզաատատ, վէ գաատէմիմիե ԸԱՊՊ աէնի պէրե քէթէչէատ։ վէ չիմտի պէդ խատնէմ իչչիւն նէ՞ վագրէթ չատը-չատճաղըմ՝ ատտի։ 31 – 0 տաթի՝ Ցաա-նաա նէ՞ վէրեչիմ՝ ատտիքատե, Ցամաւփ տատթի՝ Պաման պիր չէյ վէրմե. էէկը չատնաու պէնիմ իչչիւն եատփաա խատն, թէքգատա սիւրիւչէրինի կիաատիաա պէքը-ատէրիմ՝. 32 – Շէդյատ քի պաւ կիւն սիւ-բիւչէրինի քատաֆ՝էատ ատաաքնատան կէչնիա, ատդէրատն հէր պիր Ցոգթատատը վէ պէնէ քատ գօյատնը, վէ գօյատնատը ի-չինատէն հէր սիյահ օյատնը, վէ քէչիներ իչչինատէն տատթի պէնէ քատ՝ վէ Ցոգթատատը պաւչատնաճատատրը ատրատատմ, վէ խա-ճրէթիմ պաւ օյատնէ։ 33 – Վ.է պիր կիւն օյատը տատ իւ՝ճրէթիմ իչչիւն հատաաւ-բրնա կէչինիրսէ, աատատագաթի քատ պաման չէհատեթ էատճէք տիր. վէ ճատնքատնատ քէչիներ ատատաքնատա հէր Ցոգթատատը վէ պէդէքատի օյատդատն, վէ գօյատնատը ատատ-ատքնատա սիյատ պաւչատնատնատան՝ ատրգատթ օյատնատքէդ ատդատրատքը՝ ատե-ատի։ 34 – Լատբատն ատտիքատ՝ իշդէ է հէմտան ատգօյէատչիի վէճհ՝ՀէՀ օյատնէ՝ ատչէրէք, 35. 0Ը կիւնատ ատաաճատա վէ պէդէքատի էրկէճէրին, վէ ճիւմդէ Ցոգթատատը վէ պէդէքատի քէ-չիներ, հատի՝ քէնատատնատ պէչատգ

‖Զատմի էատճէք

Digitized by Google

պալատեանն վէ սկյահ գոյնոյորքն ձեւանէնինի սյրբրդ՝ օզուլյորքնէն էքինէ թէսլիմ էյլէսթի։ 36 – Վէ քէնաէսի իլէ Յակոբն ասացնատս իւր կիւնլիւք եօլ մէասֆէ պլագլդ՝ Յակոբ Լաբանէն պագը գալան սիւրիւսէնէ կիւսէր խոն։

37 – Օլ վագլդի Յակոբ թազէ գավազ վէ պատէմ վէ չընար ագաճլարընան չըզագլար ալըդ, անլէսուտ չըգկըլար չըզարագ գագագլարընը տայմագլէ՝ չըզագլարատս օլան ագ գէնէք կէօրինաճու։ 38 – Վէ սիւրիւչլէրին կէլիպ տու իչէ ճէքլէրի թէքնէչլէրէ չըզագլարը չըզագլարը գօտու, թիա գի գոյունլար տու իչմէկէ կէլտիքլէրինտէ, էօնլէրինտէ օլարդը հալտէ՝ գըզդըդ կէպէ օլայլար։ 39 – Վէ սիւրիւչլէր չըզագլարընը էօնիւնտէ կէպէ օլմայլարդըլ, անլէրին ալաճա վէ նօգթալը վէ պէնէքլի նավրագլարը օլար խոն։ 40 – Վէ Յակոբ գագագլարը ասյրբդ, սիւրիւչլէրին ճէսգինէ՝ Լաբանէն սիւրիւչլէրինտէ պագլտանան ալաճա վէ հէր գսյոնտա տօգրու չէվիրբր խոն։ վէ գէնէտի սիւրիւչլէրինի սյրբ գոյտա, անլէրի Լաբանէն սիւրիւչլէրի էտնընա գօմնագ խոն։ 41 – Վէ գագավվէթլի գոյունլար դըզդըգլարը վագըթ, Յակոբ գոյունլարընն չըզագլար ասացնատս պէպէ օլմնագրը իչնէն, չըզագլարը թէքնէչլէրէ գոյունլարընն կէօզլէրի էտնիւնէ գօր խոն։ 42 – Վէ գոյունլար գա՛իֆ գագալտնագդլարընատս գօմագ խոն։ պէղլէճճ գա՛իֆլէր Լաբանէն վէ գագավվէթլիլէր Յակոբն օլար խոն։ 43 – Վէ պուս սաաէմ գիյատէսիչլէ սէրվէթ քէսդ էտիպ, ինչէ սիւրիւ վէ ճարխ վէ քէօլէ վէ տէվէ վէ ժէրքէճլէրէ մնալիք օլտաս։

ՓԱՊ 31

Վէ Յակոբ Լաբանէն օզուլյորընն աէօվնէնիւ, եաո՛ի Յակոբ, փէաէրնինէն պիրէվինն էմվալինի ալդը, պատ աէրվէվինն քէտՓՓէնինէ փէաէրնինէն մնալինատն գագաճտը՝ աէչյէսիքլէրէրինի իչնէ՛ատու։ 2 – Վէ Լաբանէն քէնտինինէ եվվէլքի կէօգլէ պագագմատդրընը կէօրտիս։ 3 – Վէ Ր ԱՓՓ Յակոբա՛ս՝ Ի՛ճատագնէն տիյյորնատս վէ ագբատագնէրն էտնընա՝ ատաէրի էյլէ, պէղն տատի՛ն ատնէն իլէ օյտբրդ՝ տէտի։

4 – Վէ Յակոբ Ռաքէլ իլէ Լէյտը ատհօդյատ քէնտի սիւրիւչլէրինին կատնընա չադրըտըդդ։ 5 – Ատլէրէ խոնճագպէն՝ Պէն փէաէրնինէնն պատնատ եվվէլքի կէօգլէ պագվատդրընը կէօրիւյորըդմ, լաքին փէաէրիմնէն Ալլահը պէնիմ իլէ օյտաս։ 6 – Վէ սիզ՝ պիւնճիւն գօւվէլնի իմնէ փէաէրնինէ խըտմէտ էճճէնիմի պիլէրսինիզ։ 7 – Ֆագաթ փէաէրնինզ պէնիմ իւ՛ճրէլնի օն տէֆ՛ա թէպտիլ էտէրէք՝ պատնա զատը էճճէ խէտտ, Ալլահ անըն պատնա պիր փէնատլըգ էճմէսինէ միւատ՛ատ էյլէմէտի։ 8 – Իւ՛ճրէլնի նօգթալըլար օյտաս՝ տէտիչի հալտէ, ճիւմնէ գոյունլար նօգթալը տօղուրըր իտի։ վէ՝ Իւճրէլնի ալաճա օյտնըլար օյտաս՝ տէտիչի հալտէ, ճիւմնէ գոյունլար ալաճա տօղուրըր իտի։ 9 – Գու վէ ճէնէլ Ալլահ փէտէրնինզնի մնալինն ալդը պատնատ վէրտի։ 10 – Վէ սիւրիւչլէր գըզդըգլարը մէվթիմատ բիւ՛յատաս կէօգլէրիմի գալըտըրդըգ, իչնէ՛ սիւրիւչլէրէ աչնն էրկէճ վէ գօյլորըն ալաճա վէ նօգթալը վէ պէնէքլի օլտրդրը կէօրտիմ։ 11 – Վէ Ալլահ՛ն մէլէյն պատնա բիւ՛յատաս՝ Է՛յ Յակոբ, տէտիլդտէ, պէն՝ Լ՛էպպէկ՛ տէտիմ՝։ 12 – Ո տատխ՛՝ Շիմնի կէօգլէրինի գալտրդրդ սիւրիւչլէրէ աչնն էրկէճ վէ գօյլորնս պատ, ճիւմնէնի ալաճա վէ նօգթալը վէ պէնէքլի տիր. գիբատ Լաբանէն ատնատ հէր պիր նատփատրդրընը կէօրտիւմ։ 13 – Պէն Բէթէլ Իլահը իմ՛, քի տէն օրատատս տիրէք մէհՏէտիկ պատնա պիր նէզդ էճտինն. շիմտի տուր գատգ, պատ տիւյատատն չըգ վէ տօղատրդրի տիյյորա՛ տավտէի էյլէ՛ տէտի։

14 – Վէ Ռաքէլ իլէ Լիա ատնա ճէվապէն՝ Տահա փէաէրնիմիզնի խանէնինատ պիւիմ իչնէն հիտատ վէ միւատ վա՛ր մը։ 15 – Պիզի ատրնըպ պատհատնըդդ տատիի քիւլլէրէ եէտնի իչնէ՛ն պէն՝ Բնանընատ էճնէդի տատրլ՛ատատդ մը։ 16 – Զիրա Ալլահըն փէտէրնիմիզնէն տատդդը տէրվէթլի՛ն քէտՓՓէնի պիդիմ վէ էվլատտրնդըն տրը. չիմնի Ալլահ՛ն տնատ հէր տէդլէտիյինի իճ՛ատ էճ՛ տատիլէր։

17 – Օլ վագթի Յակոբ գալդըգ՝ էվլատը իլէ դէվճէլէրինի տէվէլէրէ պինտրէրէք, 18 – ՃիւմնէՆ հայվանատճը վէ գագավնմիշ օլտրդը պիւճիւն էմվալինի, եաո՛ի Փատտան-ագրատատս գագաճտրդը հայվանատճը Քանան տի-

Digitized by Google

յայրնաս փետերի Իսահակին ետնորնաս կին մէջ իչլուն սիւթաթիւ. 19 – Վ.է Լաբանն գոյուն իւորները գըրգմնաս կին մէջ ծլմցուլե, Ռաքէլ փետերինին Թերաֆիմինի սըրդ ան էլէսեն. 20 – Վ.է Յակոբ գաչաճաղները Արամէ Լաբանաս պիւտրմէքսինին՝ անաւեն կիզլիճէ սատ. վուշտուգ, 21 – Պիւթինն էմշուլի իւլե ֆիւսար էլէսեն. չէզլէ քի գալդըզ Նեհըրատն կէչէրէք՝ Գաղաատգ տաղընաս թէվէճճինէ էթմիւ.

22 – Վ.է իւչինճիս կիւնաե Յակոբըն ֆիւրարը Լաբանաս խապէր վէրիլ ոտիքատ, 23 – Գարնատաչլարնը պէրտապէր ալըպ, տրգուսը սըրաս եէտի կիւնլիւք եօլ կիտիպ՝ Գաղաատգ տաղընաս անաս եէլճէչտի. 24 – Վ.է Ալլահ Արամի Լաբանաս կէճէ բիւչյասընաս կէլիպ՝ Սէն Յակոբաս կերէք էյի վէ կերէք քէօճիւ պիր չէյ սէզլէմէքտեն ասգըն՝ ատտի. 25 – Վ.է Լաբան Յակոբաս եէճիւչտի, վէ Յակոբ չատըրընը աստղաս գուրմուշ օլորղընտան, Լաբան տասիի գուրնատաչլարը իւլե պէրաապէր Գաղաատգ տաղընաս չատըրընը գուրատու.

26 – Վ.է Լաբան Յակոբաս՝ Նէ՞ ետփատըն. պէնտէն կիզլիճէ տավուշտուգ՝ գըզլարըմ գըլըճլե ալըճմըշ էսիր կիպի կէօճի իւրատիւ. 27 – Նի՞ չիւն պատնաս խապէր վէրմէտին տա, կիզլիճէ պէնտէն տավուշտուգ կիճտին. պէն սէնի չատղուգ վէ թէրէննիւմ վէ տէֆ վէ թանդուրլե կէօնտէրիր խտիմ. 28 – Վ.է օղուլարըմը վէ գըզլարըմը էօփմէյէ պէնի պրագմատըն. չիմտի պուէթիչին հատնագտ տրը. 29 – Մինզէ ֆէնտալդ եէմէյէ իգթիատրըմ վատրը. ֆատգտի փետերինիզին Ալլահը տահն կէճէ պատնաս սէգլէչլով՝ Յակոբաս կերէք էյի, կերէք քէօճիւ պիր չէյ սէզլէմէքտեն ասգըն՝ ատտի. 30 – Վ.է չիմտի սէն փետերինին խտնէսինէ օլսըն զիչտատ իչթիչագդի հատեգիչլե չըգըպ կիճտին խան, նի՞ չիւն իչտհլարըմը տրգագտի էլլէտին՝ ատտի. 31 – Յակոբ տատի Լաբանաս ճէվապէն՝ Փօրգտըղըմ իչիւն՝ ֆէրթ եՙթՙմ. զիրա՝ Շուչետ գըզլարըդը ճէպրեն պէնտէն ալըրտըն՝ ատտիմ՝ 32 – Իլատհլարդը քիմտե պուլաբ իսկն, օ քատշատնարն. գատնատաչլարըդըն հատգուրնաս թէֆթիչ էչլէ, վէ ճաղրմատա հէբ նէ չէչթն վատ խան ալ՝ ատտի. Յակոբ խաքէլին անկէզի սըրգուսի էթտիչինի պիլմէդ իտի.

33 – Վ.է Լաբան Յակոբըն չատըրընաս վէ Լիանըն չատըրընաս վէ իքի Յաբիչկէնին չատըրընաս կիրտի. ֆագտի պուլամատը. վէ Լիանըն չատըրընատան չըգատագ Ռաքէլին չատըրընաս կիրտի. 34 – Ռաքէլ իտի թէրաֆիմի ալըպ տեվէ հեվտէ ճի իչինէ գօմուշ օլուպ, ատնըն իւպէրինէ օթատըմըշ իտի. վէ Լաբան պիւթիւն չատըրը եօզլատը իտէ տէ պուլամատը. 35 – Մէրգուսէ տատի փետերինէ՝ Ատէհի մի կէօրուչըրըմ՝. պատնատն իչիւն հատգուրնաս գալգամատըղմաս էֆէնտիմ կիւճէնմէմին՝ ատտի. վէ Լաբան թէրաֆիմի տրատը իտէ տէ, պուլամատը.

36 – Օլ վագըթ Յակոբ գատգատաս կէլիպ՝ Լաբան իւլե միհնատպ՝ էչլէտի. վէ Յակոբ Լաբանաս խիմ տպէն՝ ճիւրմիմ նէ՞ տիր, վէ խատամ նէ՞ տիր քի ատատմճաս հիստէթլե գօշաբն. 37 – Իշնէտմէն քատֆէֆսինի եօզլատգտաս սօգրա՝ սէնին խատէնին էչնատրնատան նէ՞ պուլտրն. պուլտրաս գատրընատա շլարըդմէն վէ գատրնատա շլարընէն էօխնէնէ գօ. իքիմիդին տրատաճատա հիւքմ էթտինլէր. 38 – Սիրմի սէնէատէն պէրտ պէն սէնին հանդնատաս իմ. գոյունլարդը վէ քէչիլէրդկ եատրատա տիւշմըմէտիլէր. վէ սէնին սիւրնիւնիւն գօչլատրընը եկմէտիմ. 39 – Վ.ահչի հայվանլարդըն փատրկէտիչինի տատնատ կէմի իրմէկլիով՝ գիչանընը պէն չէքէր իտիմ՝. կերէք կիճտիւզ՝ կերէք կէճէ պէրգսէմ օլուշնատը պէնիմ էլլիմտեն թատլէպ էտեր իտին. 40 – Հալիմ պէպլէ իտի, կիւնտուզգիչն սըճագ վէ կէճէլէրին ատգուզ պէնի խորտպ էտեր վէ կէօպլէրիմտեն ուչդատմ գաչտր իտի. 41 – Սիրմի սէնէ խանէկնէ պատ հալ իւզրէ պուլտւնուպ՝ օն տէօրթ սէնէ իքի գըզըղ իչիւն, վէ ալթը սէնէ սիւրնիւլերինի իչիւն տատնատ խորտմէթ էլլէտիմ. սէն տատի իւճրէմ իտի օն տէֆ՝ թէպտիլ էլլէտին. 42 – Իչկեր փետերիմին Ալլահը, ետ՝նի Իսահակին Փօրգտըղը՝ Ագրատհամըն Ալլահը պէնիմ իւլե օլմատաս իտի, սէն պէնի մնէթլագտ շիմտի պօշ կէօնտէրիր իտին. Ալլահ պէհնիմ քէտերիմէ վէ էլիմին էմէչինէ նատզատ էմմէքլէ տուն կէճէ ահի տապէնտըրտը՝ տէտի.

43 – Վ.է Լաբան Յակոբաս ճէվապէն՝

Digitized by Google

Պաւ գբգլաբ պէնիմ գբգլաբբմ՛, վէ պաւ օղօլլաբ պէնիմ օղօլլաբբմ՛, վէ պաւ ախբիւլէբ պէնիմ ախբիւլէբիմ՛, վէհէտաբլ կէօբտիւլիւք չէյլէրին ճիւմլէսի պէնիմ տիր. իմոի պաւ կիւն պաւ գբգլաբբմա վէ եա տանէլէրին տօղուբաքգաբբ չօճուգլաբաա նէ՞ եափա պիլիբիմ՝ 44 – Շիմոի կէլ, պէնիմ իլէ աէնին պէյնինաէ չահիտ օլմադ իւզբէ պիրի պիրիմիզ իլէ 'ատա էտելիմ՛ տէ՜ա՛։ 45 – Օլ վագբէ Ցակոբ պիր թաշ ալըդ ատը տիրէք տիքտի։ 46 – Վէ Ցակոբ գարձաատաշլարընա՝ Թաշ տէվ-չիբինիզ՝ տէտի. անէլբ տատի Թաշ Թափայըդ պիր եբզընէթբ եափտըլար, վէ օլ եբզընէթբ իւչբերինաէ Թա՛տմ էթմէլէբ։ 47 – Վէ Լաբանն ատնա նէ-կաբ-սաՀատուԹա Թէամիյէ էյլէտտի. ամմնա Ցակոբ ատնա Գաղտադ Թէամիյէ էյլէտաի։ 48 – Վէ Լաբան՝ Պաւ եբզընէթբ պաւ կիւն պէնիմ իլէ աէնին պէյնինաէ չահիտ տիր՛ տէտի. պաւ ճիհէլէ Գաղտադ Թէամիյէ օլաւնտաւ։ 49 – Հէմ տէ Մատփա Բէ՜թիլ օղնաՀա. զիբա՛ Պիբի պիրիմիզտէն զա՛Թով օլաբղարմբզտա, ԲԱՊՊ պէնիմ իլէ աէնին պէյնինի կէօզէթտիւ։ 50 – Էյնէբ գբգլաբբմբզ իՀաՀիբտէն, վէ էհէբ գբգլաբբմբզին իւչբերինաէ վէվՀէլէբ ալբբ խէն, ապաամբզտա պիր քիմսէ ծօգ տբբ. պագ, պէնիմ իլէ աէնին պէյնինաէ չահիտ Ալլահ տբբ՛ տէտի։ 51 – Վէ Լաբան Ցակոբա՝ Իչինէ պաւ եբզընէթբ, վէ իչինէ պէնիմ՝ իլէ աէնին պէյնինաէ տիքտիյիմ՛ տիրէք. 52 – Պաւ եբզընէթբ շահիտ, վէ պաւ տիրէք չահիտ օլաաէ քի տաա՛ ի գաատալ պէն պաւ եբզընէթբաատն աէնին Թաապտիքճիա գէչմէյէյիմ՛. աէն տէ պաւ եբզընէթբ վէ պաւ տիրէքատէն պէնիմ Թաապտիքմա գէչմէյէսէն։ 53 – Ալբահամդան Իլահբ վէ ՆաՀբավբզն Իլահբ վէ ամղէրին էՀտաատընէն Իլահբ տիզիմ տբաամբզտա հՀւքմ էյլէսէնլէբ՛ տէտի. վէ Ցակոբ տատի փէտէրի Իսահագնէն փօբգաբզբ Ալահնէ՛ հաագբգ իչինէ եէմին էյլէտաի։ 54 – Վէ Ցակոբ տատզտաա գաէգտատն զէպգ էտեպ գբտնաատչլարընէ Թա՛տմ էթմէյէ տտա՛վէբէ էյլէտաի, վէ Թա՛տմ էթմէտբգտաէն ատնա՛ կէճէ տատզտաա գաէգտատն զէպգ էտեպ գբտնաատչլարընէ Թա՛տմ էթմէյէ տտա՛վէբէ էյլէտաի, վէ Թա՛տմ էթմէտբգտաէն ատնա՛ կէճէ տատզտաա գաէգտատն զէպգ էտեպ գբտնաատչլարընէ Թա՛տմ էթմէյէ տտա՛վէբէ էյլէտաի, վէ Թա՛տմ էթմէտբգտաէն ատնա՛ կէճէ տատզտաա գաէգտատն զէպգ էտեպ գբտնաատչլարընէ Թա՛տմ էթմէյէ տտա՛վէբէ էյլէտաի, վէ Թա՛տմ էթմէտբգտաէն ատնա՛ կէճէ

չբգբզ՝ քէնատի մատՀալիէ 'ատվատբի էբլէտաի։

ՊԱՊ 32

Վէ Ցակոբ էօլբնտա կիտտբ իքբէն Ալլահնէն մէլէքլբբի ատբն իլէ մբլտագատի էթտաի։ 2 – Վէ Ցակոբ ատնէբքն կէօբտիւլիւնտէ՝ Պաւ Ալլահնէ օբտաատը տբբ՝ տէյիտ, օ մատՀալէ Մահանայիմ Թէատիյէ էյլէտաի։

3 – Վէ Ցակոբ քէնատի էօՀբէնէձէ Եդոմմ Թէփբտաղը օլտան Սէիր տէյիբզնատ գարձնատչը Նատատ խատաբճիյէբ կէօնատէբէբք, 4 – Ընֆէնատիմ՝ Նատատ պաատաբէթլէ, ատնա՛ Պէնատէդ Ցակոբ տէյբ քի, Լաբանէն ատնէնատտա մբտատֆէբ օլտատ չիմոիյէ տէյինի տէքտ էյլէտտիմ՛. 5 – Վէ տբզբբ վէ տէբքատ վէ ոխբիւ վէ պէնատէ վէ Ճատրիյէէբէ մատլէք օլտբմ՛, վէ էֆէնատիմ՛ Հատգատբզնատ լտէթֆ պաէլմագ իւզբէ խատպէբ վէբտիյէ Խատբէ՛ֆէնբ կէօնատէբտիմ՛, ատբյէճէքտինի՛ տէբյիտ տէնէքտ էմի էթտաի։ 6 – Վէ խատպէբճիէբ Ցակոբա 'ատվատթլէ՛ Փարնատչէն Նատատ կիթ տիբ. օ տատՀի տէօբտ եիւզ ղէֆէբ իլէ աէնի գարբշբտատղա կէյիյօբ՛ տէտիտբ։

7 – Օլ վագբէ Ցակոբ դիյատէճիյէ խատվֆ էտիպ, միւղիտբիպ օլտատգ, Եանըձնատ պաէլտանատ խատբէ վէ սիբիբ վէ տբզբբ վէ տէվէղէբի իքբէ պէօլիյէ Թատգատի՛ էթտաի, 8 – Վէ էկէբ Նատատ պէբ պէօրէյ կէնիպ տանբ վատբտատ, պատգբ գատպան պէօղիբք գատբԹաուտբ՛ տէտի։ 9 – Վէ Ցակոբ տէտտբ քի՝ Էյ փէտէբիմ Աբբահամդան Ալլահբ վէ փէտէբիմ Իսահագնէն Ալլահ, էյ պատնա՝ Տիյբբդնատ վէ տգբտատպատ՝ 'ատէտէբ էյլէ, պէն տէ տատնա էյնիկբ էտէյիմ՛ տէյէն Եհովա, 10 – Պէն պաէգտաէյիգնա կէտատբէբտիյինի ճիւմլէ լտէթֆէդնա վէ ճիւմլէ հագիգտի ըէտատբէբնա լտէյբգ տէյինի իմ՛. դիբա պաէ Ցարգատնատբ 'տատատ իլէ կէչտիմ՛, վէ չիմոի ԹքէՀ պէօլիբք տահինի օլտբմ՛. 11 – Նէճյագ էտէբիմ՛, պիբտատբիմինէն էլինատէն, Նատատբէն էլինատէն, պէնի խէլատ էյլէ. դիբա ատնէն գօբգտբբմ՛, օլմադտա քի կէլիպ պէնի վէ էվէտատ իլէ վէյնէտբ վէտբտատ։ 12 – Վէ աէն՝ Մաբիյատգա տատնա էյնիկբ էտէպ, նէսլիճի քէտէԹինատէն տատյբյմագ աէնիպ գատմա գատատգ էտէճէքմի՛ տէտինտ։

Digitized by Google

– 13 – Վ.Է ալ կէշճէ օրաստա գալըզդ, էլլինաէ պատրաստանան պիրաուէրթ ըստաս իչիւն հէտիյէ օլարագ, 14 – Իլքի Քիւզ քէչի վէ երիսմի էրկճճ վէ իկրի Քիւզ ալչի գուրուն իլէ երիսմի գօչ, 15 – Վ.Է եավրուլարը իլէ օհաուզ էմղիգլի ասէվէ վէ գըրգ իւնէք վէ օն պուղաս վէ Քիւզմի ալչի մէրքեզ վէ ան սրթաս տալըզ, 16 – Սիւրիւչլերին հէր պիրինի պառչաս պառչաս պէնասէլերինին էլինէ վէրէրէք, պէնասէլերինէ՝ Իօնիւմճ կէչինիզ վէ ուիւրիս իլէ սիւրիս ատասընասս պիրճգասար ատալըզդ պուագինզ՝ ասէտի, 17 – Վ.Է էօնասէ կիսէնէ Թէնգիսի էասիսդ՝ Պիրասէրիսմ՝ Նասս ատանս Թէասաէֆէ էասիսդ ասէ՝ Սէն քիմի՞ն սին, վէ Նէ՞րէյէ կիսիյօրսուն, վէ պաս էօնիւճասէ օլանդաս քիմի՞ն ասիր՝ ատչիս սիւ՛ալ էասերաէ, 18 – Պէնասէդ Յակոբդն օլուագ, էֆէնասիմ՝ Նասս ատօնաէրիսմիզ հէտիյէ ասիր, վէ իչիմէ քէնասիսդ տասիսդ հէրիսասէ ասիր, ատչէսինի՝ ատագ՝ 19 – Վ.Է իսդնէճիյէ վէ իւչիւնճիյէ վէ սիւրիւչլերին ատասընճագ կիսէդնէրինին ճիւմճքէօնիւճ ատասիդ՝ Նասս ատալը պուալորղնըզդասս ատնաս պագ մինիվալ իւղրէ սեպյէկինիզ, 20 – Վ.Է՝ Իչիմէ պէնասէդ Յակոբդ հէրիսասէ ասիր, ատչէսինիզ ատչիս Թէնգիսի էյլէսաէ. զիրաս՝ Իօնիւմճէ կիսէդնէ հէտիյէ իլէ ասնէ իսդրընդը Խօչ էիճդիքասէդնէ ագնաս հիւչիւմճիյէ սէտաս, պէչէլի պէնի գասպալ էասեր՝ ասէտի՝ 21 – Պէզիյէճէ հէտիյէ էօնիւճէ կէչիդ քէնասիսդ ատասիդ օլ կէճէ չասըր գասիրագիսրը մինհալատ կէճճէչէտի, 22 – Վ.Է կէճճէչէյին գալգըդ իլքի զէվճէսի վէ իլքի Յաճդիյէսի իլէ ան պիր օղուլլուրընդը տալըզ՝ Յակոբդ կէչիհինիսդն կէչասի՝ 23 – Վ.Է ասդնէրին ալըզդ ըրսմուգասդն հէչիրսիքդասդն ագնաս՝ էմնալիսինի տասիդ կէչիրսիս,

24 – Վ.Է Յակոբ քէնասիսդ հալընընզդ գալմագալէ, պիր ատամ սէհէր վագիքըճնաս ատչէյն ասդնէ իլէ կիսիրչիր իտի, 25 – Վ.Է ասնաս զուիդդ կէչէմէյէ ճճյինիդ կէօբսիւքդասդ՝ ալյըզդ պաչընաս ագապտնասս, վէ ասդնէ իլէ կիսիրշմիսինասէ Յակոբդն ալյըագ պաչըզդ իչէրագնասէդ չէզագս, 26 – Օ ատսիդ՝ Պէնի պրագ, զիրաս սէհէր վագիքը օլատս՝ ատագքասէդ, Յակոբ՝ Սէն պէնի մինագդիքէ գրլմասըզդ ճնս սէնի պրագմամ՝ ատագս, 27 – Վ.Է ասնաս՝ Իսդնի՞ն ասիր՝ ատագքասէդ, Յակոբ ասըր՝ ատագս 28 – Վ.Է ասնաս՝ Իսդնի պագնասդն պէզիյէ Յակոբ ատչիյէ, ասնՅագ Իսրայէլ ասնիյէլնին. զիրաս Ագ լահ վէ իննասդն իլէ մինճահէտ էասիդ զալիդ օլարագ՝ ասէտի՝ 29 – Վ.Է Յակոբ սիւ՛ալ էասիդ՝ Լութֆէն խմինի պէյասդն էյլէ՝ ատագքասէ, օ ատսիդ՝ Նի՞չինի խամինի սիւ՛ալ էասիյօրսուն՝ ատչէրէք ասնը օրաստա մինասորէք գրլագս, 30 – Յակոբ ատսիդ՝ Պէն Ալլահը եիւզ եիւզ կէօրսէմ՝, վէ Ճանդմ գասթագալըստաս՝ ատչէրէք, օլ մնչալէ Փանուէլ Թէամիյէ էյլէտսի,

31 – Վ.Է Փանուէլդէն կէչճիյինասդ անդն իւզէրինէ կիսնէշ ատօզտաս, օ ատսիդ ատյըզդը իւզէրինասէ ագապտրը խսի, 32 – Պաս Ճիչէճասէդ Օ՝ Յակոբդն ալյըզդ պաչըզդնըն ալյուչըզդ սինիրինէ ատագունաըզդնասդն, ագնէն Իսրայէլ պաս կիսնէնէ ատչին ալյըզդ պաչըզդ իւզէրինասէ օլատն ալյուչըզդ սինիրի եէմեզէլէր,

ՊԱՊ 33

Վ.Է Յակոբ կէօզլէրինէ գալատրըզդ, Եասաբդն ատօրթ հիւզ նէֆէր ատեմ իլէ կելմէգտասդ իսդիյինի կէօրսէքատ՝ եվատասդնը Լիա վէ Ռախքէլ վէ իքի Ճարիսդէ Թագսիմ էասերէք, 2 – Ճարիսդէրը իլէ եվատասրընը իլէրիսդ, վէ անդէրին ագգասընա Լիա իլէ եվատասրը, վէ անդէրին ագգասընաս Ռախքէլ իլէ Յովսէֆի գօտու, 3 – Վ.Է քէնասիսդ էօնդէրինէ կէչիդ պիրասաէրինէ հագալշընճագ տէչինի հէտի քէրէք հէրէ գասասդ էյլիտի, 4 – Եասաս ատսիդ անդը խթիգպալէ գօշտաս, վէ անդ գուՃագպալըդ պյուրնաս ատրբէդագ անդ էօփսին, վէ պալաշտըտս, 5 – Վ.Է Եաաս կէօզլէրինէ գալատրըզդ նհասս իլէ չօճագդասրը կէօրսէքատ՝ Պանդագ սէհինի նէ՞ գ տիր՝ ատսիդ, օ ատսիդ՝ Պէհաէնէկ Ալլահդն իհսանդ էյլէսիյի էվատս տրը՝ ատսիդ, 6 – Օվ վագթի Ճարիսդէրը իլէ եվատասրը հագալշընդ Թէմէննաս էյլէտսիլէր, 7 – Վ.Է Լիա իլէ եվատասը ատսիդ հագալշընդ Թէմէննաս էյլէտսիլէր, Նիհայիթի Իսրաքէլ իլէ Յովսէֆ հագալշընդ Թէմէննաս էյլէտսիլէր, 8 – Օ ատսիդ՝ Բատի՞ գէրատիյիմ պաս գասասր գալատագրընդէ նէ՞ տիր, ատագքասէ՝ Էֆէնասիմին նատագրնատս լութֆ պագմամ՝ իչիւն տիր՝ ատ-

*Ալլահդն եիւզդս.

Digitized by Google

ասի, 9 – Ի՛ է նաեւ՝ Լ՛յ պիրտաէրիմ, պէհիմ չօգ սըքը. ահէդիկքի ահէդին օղսուն՝ ահեան, 10 – Ճոգոբ տատիկ՝ Խայբ, Նահըմեան մադ՛ընը բ՛ուլ֊ֆ օլաբա՛ լսեն, բէրճա էաէրիմ էլհամտուն չէ ահիչէմի գնալ էաէրին. գիրան ահէդին տիտաղրընը Սալամ՛ն տիտաղրընը կէօրիւբ կեզի կէօրսէ՛մ. ան տատիկ պէհուն բուդի օլաբա՛ն 11 – Սոնա բէ՛ճա էաէրիմ, կէլի իրիկէն հէմիչէմի գնալա՛լ էաէրին, գիրան Սալամ՛ն չօգ գնաճա իչէտ՛ուն, վէ հէր չէմիմ վա՛ր՝ ահչէրէք ոնա խալամ՛ հայէրսէ՛ ահչէ՛ք՝ գնալա՛լ էի՛մ:

12 – Ի՛ն՝ Գնալդալ կիտէլիմ՛, պէհ տատիկ ահէդին էօնիւնճէ կիտիչիմ՛, ահեան, 13 – Օ տատիկ ոնա՝ Զօճաս֊գիւղ֊ գէդաճ վէ ահըղբըսըրդա հաղրա՛լը օլաբ՛ղան վէ ահըղբըսըրդան հաղրա՛լը օլաբ՛ղ էֆէնտիմ՛ գիւլհըմ՛ա՛ տիր. հէկէր անէչէրի պիր կիւճ գիւչ՛ահ՛ղ քաճաֆֆէտ հէ՛լդը էէրճան, ահըրհընճա քաճաֆֆէտ հէ՛լդը օլաբ՛. 14 – Էֆէնտիմ՛ պէհտատիկին էօնիւնէ կէչիմիչ՝ ահեան տատիկ Սէհրէ էֆէնտիմ՛ հաղրա՛ոնա օլան հայվանտի՛ վէ չօճաս֊գիւղրըն ահչողը իլէ հաղրա՛լը հաղրա՛լը հաղրա՛լը

զը ալբերզ. վե սիկին իլե պերապեր ասաքին օլաս պիր գավմ օլաբերզ։ 17 – Վե եկեր պիզի ասիկլեմէյով խիմեան օղանմազսանըզ, գերզմեզը ալթով կիսեյբիզ՝ ասեասիլեր։ 18 – Խմեի պանկալարըն քելսեմը նամվրն նազարբնաս վե նամվրըն օղլս Սիւքէմին նազարբնաս քաշ կէօրնեասիս։ 19 – Վե օլ ճիվան Յակոբըն գերզինը գիյասեթ սէվսիկնաէն պաս չէնին խ՚ըրսաբնը կե ճկգասիրտեաթ. քէնաեսի տասի վեսեերնին խաՆեսիեսնաե ճիսամէնինաէն միս՚թեզեր քաշ։

20 – Վ.է նամվր իլե օղլս Սիւքեմ՝ չէհրլերինին գափաւորնաս կելիպ, չէհրէն էհալեսիսե խիմեապէն, 21 – Պաս ասասիլեր պիգիմ իլե աւշ խազբ օշ ասրպնաան՝ սիկյարաս այքին օղաս անաե խ՚ըճապէթ էեթսինլեր. չինգեի ֆլիե էօնլերինաե սիկյար կէնիշ սիր. պիզ անլերին գերզասրընը զէվճե օշմագ խազբ ալթով, գերզասրմերզը անլերե վերլիմ։ 22 – Լաքին պաս ասասիլեր եաքընը պաս չարճել, եաՆի քէնսիլեր ճսիմիճսաե օլաբզէսրը կիպի՝ հեր երքեքիմիզին խիմեան օլաՆմասրյլե պիզիմ իլե պերապեր ասքին օլաս պիր գավմ պյմագա բադի օշաբերս։ 23 – Սիւբիսերի վե մասլերի վե ճիսամլե հոյվասկյաբը պիզիմ ՕՂմյաճագ մը. ան՚ճագ պիզ անլերե բադի օլալըմ ասս պիզիմ իլե պերապեր ասքին օլաս՚ալաբ՝ ասեսիլեր։ 24 – Խմեի չէհրինին գափաւորն. ասաս չբգասկյարըն ճիսամլեսի՝ եմվրը վե օղլս Սիւքեմի սիդիկեսիլեր. վե չէհրինին գափաւորնասաե չբգան հեր երքեքը խիմեան օլաՆասաե։

25 – Վ.է իւչնսի ճիս կիսնասե անլեր եասրալը իքեն՝ Յակոբըն իքի օղլս, եաս՚նի ԴիՆասիեն գաբհասաչլարը շեմասեաե վե Ղեւի հեր պիրի գերզճրնը ալթով պիֆերվս չէհրեե կիրերեք ճիսամլե երքեքերի գոթի էեթսիլեր։ 26 – Վ.է եմվր իլե օղլս Սիւքեմի տասի գերզճասան կեչերիս. Սիւքեմին խաՆեսիեսնաեն ԴիՆասրը ալթասագ չբգասրլար։ 27 – Յակոբըն օղաս՚ալարը տասի մագեմասլար իսպերինե կելաքլեր վե հեմչիրելերինի լեքեասար էեթսիքլերի իչլեսն չէհրի եասրքասրմա էասիզ, 28 – Սիւբիս վե սրզրը վե մերքեհալերինի վե չէհրասե վե սահրասաս օլաՆը զասրի իլե, 29 – Անլերին ճիսամլե եմզալինի վե չօճագ իլե ՆիսաՂասնեն քեասֆիֆեսինի եսիր ալարագ խասՆելերինաե պասլասնասնեն ճիսամլեսինի եասղսիս եեթսինլեր։ 30 – Ս.լ վասգրե Յակոբ շմնասեաե իլե Ղեւիչե խիմասպեն՝ Պաս սիչյարըն եչալնսի օլաՆ ֆնանասլերլար իլե փերզեզլերերին ՚ինասինաե պեՆեն մեՆֆասր եեթմերլե պեզլյաս կիրիֆիֆար եեթսինիզ. վե եասնբմեաս ազ սասեմ օլաբզագ, սանլեր պասնս գասրչբ եթսիլասնըզ պեՆեի վսւբասճագլար, պեՆ սասեի եվիմ իլե պերապեր հելսեք օլաՃագլամ՝ սեսեսի։ 31 – Անլեր սասեի՝ հեմչիրեմիզ ֆնահիլչյե ր—՚—ելե եեսեր կիպի մսա՚սաելե եեթմելի մի իսի՝ ասեասիլեր։

ՊԱՊ 35

Իմեի Աւլահ Յակոբա խիթապէն Գալգ, ԲեթԷլե չբգբզ օրասաս իգասմեթ եչլե, վե պերապերնին Նասսբ՚ն եհրզնասեն ֆիրար եեթսիչլի վագբեթ սասնաե կէօրնեհէն Աւլահա օրասաս պիր մեզպահ պինաս էչլե՝ սեսի։

2 – Ս.լ վագբեթ Յակոբ եհլ ի պէչթինե վե եասնբնասս պաւլասնասնլարըն ճիսամլեսինե խիթապէն՝ Աբասնբզասս պաւլասնաեն զսրնիզ իւսհլարը սեֆ՚ էսինիզ, վե քենասինեզի թասթհիր, վե էլպհսեհինզի թէպսիլ էսինիզ։ 3 – Վ.է գասգբզ ԲեթԷլե չբգասլմ. վե մսզպյդասգասլ կհնհնասեե պէնի մհասթեճագ գերզ՚ կիթսիչիմ՝ Նօլասս պեՆիմ իլե օլսն Աւլահա օրասաս պիր մեզպահ պինաս էեչլիմ՝ սեսի։ 4 – Անլեր սասեի էլլերինաե պաւլասնաեն զսրնիզ իւսհլարը ճիսամլեսինե, վե գաւլագլարընասս օլաՆ քիֆեվերի Յակոբա վերսիբեր Յակոբ սասեի անլերին Սիւքեմ գաւրսպինաե վագբ՚ պասլիմ՝ սեզաճը սպերնասս կիզլեսի։ 5 – Վ.է նագզ եեթսիքլերինաե եեթրսիճասս ժլսն չէհրլեր իւզերինե Աւլահ Թասրասֆընասն պիր գօրգա սսիշմեքլե, Յակոբըն օգաւլարըն Թա՚գիսե եեթմեսիլեր։ 6 – Վ.է Յակոբ եասնբնասս պաւլասնաեն խասղըն ճիսամլեսի իլե պերապեր Քհանեան սհյարընասս վագբ՚ Լուզա, եաՆի Բեթէլե կելիպ, 7 – Օրասաս պիր մեզպահ պինաս էեսերեք՝ պերապերինին եիսվհնասեն ֆիրար եեթսիչլի վագբեթ Աւլահ քէնասինեե կէօրճասիչլիե իչլեն, օլ մնասլե Էլ-Բեթէլ Թեսմիչլե էլլեսի։

8 – Վ.է Իւթեհկասընն սասյեսի Դեբօրա վեֆասեե եեթսի. վե Բեթէլին սաշա-

Digitized by Google

զը թաթաքելնաս մէշէնին ալէքնաս ատէֆն օլունուպ, օլ մնահալէ *Ալօճպաթէթ թէամիէ օլաճաղ։

9 – Վէ Ալլահ Ցակոբաս փատտանան-աղամնան 'ավատէթինուէն ասֆիրա, պիր տաղա կէօրիւնիւպ անը միւպարէք գէլսաը։ 10 – Վէ Ալլահ անաս՝ խամին Ցակոբ սըր, պուճաղան պէօյլէ խամին Ցակոբ ատէնիլմիյիպ՝ խամին Իսրայէլ օլսաճ՝ ատ-յէրէք, անաս Իսրայէլ թէամիէ էյլէսին։ 11 – Վէ Ալլահ անաս խիթապէն՝ Պէն Ալլահ խալ Գադիր իմ. մէկվէտաը օլուպ չօղալսաղըն. ատնաճէն միլլէթ վէ միլլէթլէր ճիւմհուրը օլաճագ, վէ սալղրկաճան մէլիքլէր գուճաղը էտէճէք սին։ 12 – Վէ Աբրահամա վէ Իսահագա վէրտիյիմ սիյյաթը սանա վէրէճէյիմ՝ վէ ատնաճէն ասֆիրա պուճ սիյյաթը նէսիլնէ վէրէճէյիմ՝ տէտի։ 13 – Վէ Ալլահ սանըն խալը թէքէլլիւմ էյլէտիյէ մնահալէ աէ, անըն ճանըճաճան ճօգաթը չէգ-տիրգաճա, 14 – Ցակոբ Ալլահըն քէնտիճի խալը թէքէլլիւմ էյլէտիյէ մնահալէ թաշըճաճան պիր տիրէք տիքիպ, իւգէրին-նէ մէչրէճապիճ թագտիմէճի տէօքճիւ, վէ իւգէրինէ ճաղ տատի տէօքճիւ։ 15 – Վէ Ցակոբ Ալլահըն քէնտիճի խալը թէքէլլիւմ էյլէտիյէ մնահալէ Բեթէլ թէամիյէ էյլէտի։

16 – Վէ Բեթէլէտէն նահգլ էտիպ՝ Եփրաթա վարըլ օլմադան առաճա պիր մէսաֆէ գալըրգաճա, Ռաքէլ տօղուրտաղընաս չօգ զահմէթ չէքտի։ 17 – Վէ տօղուրտաղընաս չօգ զահմէթ չէքտիյի զէմանն էպէ անաս՝ Գօրգմա, գիրաս խալճ սէնինն պիր օղլըն տուճաս օլաճ՝ տէտի։ 18 – Վէ թէհալիմ ի բուհ էիճիյի զէմանն (գիրաս վէֆաճի էիճի) անաս †Բենօնի թէամիյէ էյլէտի. ամմաս փէտէրի անաս †Բենիամինին թէամիյէ էյլէտի։ 19 – Գէյլէճէ Ռաքէլ վէֆաճի էտիպ Եփրաթա հալրնաս ատէֆն օլունուպ, պուճ տաղախ Բեթլէհէմ սին։ 20 – Վէ Ցակոբ անըն գաստրընաս պիր տիրէք տիքտի. օ տաղխ պուճ կիւնճ սէյլին Ռաքէլին գաստրընըն տիրէյլ սին։

21 – Վէ Իսրայէլ նահգլ էտիպ չատըրընը Միգտաղլ-եգերին էօթէ թաբ-

*Աթթէմ մէշէնի
†Հէնգիճէմ օղլու
‡Սահգ էլիմ օղլու

ճաֆընաս գաբաճաս։ 22 – Վէ Իսրայէլ օլ ատյատաս տաքին օլմագաս իքէն՝ Ռուբէն կիտիպ փէտէրինին օտալըղը Բաղդաս իլէ եաթը. Իսրայէլ տախ իշիթտի։

23 – Իմոն Ցակոբըն օղուլլարը օն էքի խոճ։ Լիահընըն օղուլլարը, Ցակոբըն իլք օղլաս Ռուբէնն վէ Շմէաւն վէ Ղէւի վէ Ցուգա վէ Իսաքար վէ Զաբուլոն. 24 – Ռաքէլին օղուլլարը Ցովսէփ վէ Բենիամին. 25 – Վէ Ռաքէլին ճարի-չէտի Բաղդաղընըն օղուլլարը Դան վէ Նեփթաղիմ. 26 – Վէ Լիահընըն ճարիչէտի Զիղփահընըն օղուլլարը Գադ վէ Աաեր իմի։ Ցակոբըն Փատտանան-աբրամնաս տօղնան օղուլլարը պուճլար սըր։

27 – Վէ Ցակոբ Մամբրէյէ եարեաթէ-արբայաս, եաճի Աբրահամ վէ Իսահագնըն միւսաֆիր օլմըգլարը Գիբրոնաս՝ փէտէրի Իսահագնըն եաճընաս գէլսին։ 28 – Վէ Իսահագնըն միւսաեթի 'էօմրիս հիւգ սէքսէն սէնէ իսին։ 29 – Վէ Իսահագ իխթիյարը վէ կիւնէրէ տօյմաճ-չ օլարդը հալաճ, թէհլիճի 'ի բուհլէ վէֆճի էտիպ՝ գաւմընաս վիճնդամի օլաճ։ վէ օղուլլարը Եսաւ իլէ Ցակոբ անը տէֆն էթմիլէր։

ՊԱՊ 36

Վ է Եսաւ, եաճի Եդովմըն նէսլլէրի պուճլար սըր։ 2 – Եսաւ Քանան գըղլարընաս Գեաղի Ելօնըն գըղը Ադաայը վէ Հիվվի Սեբեգօնըն գըղը Ացանըն գըղը վէ Նաբեգոթըն հէմշիլէրի օլան Բասեմաթը զէվճէ ալարը։ 4 – Վէ Ադաատան Եսաւա Եղիփազ տօղուտա. վէ Բասեմաթտան Ռուգուէլ տօղուտա, 5 – Վէ Ողիբամատան Ցեուս վէ Ցեգղամ վէ Կորխ տօղուտա. պուճլար Եսաւըն Քանան տիյյրընաս տօղան օղուլլարը սըր։

6 – Վէ Եսաւ զէվճէլէրինի վէ օղուլ-լարընը վէ գըղլարընը վէ խանէսինտէ օլան ճիւմլէ Նուհ-Քաաբ վէ սիւրուլէ-րինի վէ ճիւմլէ հայվանլարընը, վէ Քանան տիյյրընաս գասդանտըղը էմ-վալին քէսդիքտէն ալըպ, պիրտաէրի Ցակոբըն հազուրընաս պուէ-տէ պիր տիյյաս կիմ տի։ 7 – Զիրաս մալլէրի չօգ օլմադըն պիրլիգտէ տաբրն օլաճա-յըպ, սիւրինուէրի աէպէպիյլէ միւտաֆիլ

Digitized by Google

օլորգլուրը տիյսոր անդերե թէհամմիլ էտէմէզ խոր։ 8 – Վ.Է Եասա Սէիր տատղընատա իգոամէթ էթտի. Եասա եգոամ տոր։

9 – Վ.Է Սէիր տատղընատա օլան Ե-գովմրլուրդն փէտերի Եասուդն Նէալէէ-բի պունլար տոր։ 10 – Եասուդն օղուլ-լարընդն համլերի պունլար տոր. Եասու-դն զէվճէսի Ագդանդն օղուս Եղի-փտոզ, վէ Նասուդն զէվճէսի Բասամմա-թընդն օղուս Ռոագաէլ, 11 – Վ.Է Եղի-փտոզդն օղուլլուրը Թեմանի վէ Օմմար վէ Սեփով վէ Գոթամ վէ Կինեզ տոր։ 12 – Վ.Է Թեմանա Եասուդն օղուս Եղի-փտոզդն օտուլըդը օլուգ, ատանէն Եղի-փտոզա Ամմաղէկ տոզուտա պունլար Ե-ասուդն զէվճէսի Ագդանդն օղուլլուրը տոր։ 13 – Վ.Է Ռոագաէլդն օղուլլուրը պունլար տոր. Նահաթ վէ Զոռա վէ Սամմա վէ Մէզա օլուգ, պունլար Ե-ասուդն զէվճէսի Բասամմադրդն օղուլ-լուրը տոր։ 14 – Վ.Է Եասուդն զէվճէսի օ-լան Սերեգօնդն դըղը Անանդն գըղը Ո-ղիբամմանդն օղուլլուրը պունլար տոր. ատանէն Նասա Յհասա վէ Յհգդամ վէ Կոթիս տոզուտլար։

15 – Պէնի Եասասան օլան էմիրլեր պունլար տոր. Եասուդն իլգ օղուս Եղի-փտոզդն օղուլլուրը՝ էմիր Թեմանի, էմիր Օմմար, էմիր Սեփով, էմիր Կինեզ, 16 – Վ.Է էմիր Կոթս, էմիր Գոթամ, էմիր Ամմաղէկ. պունլար եգոամ տի-յսորընատա Նեղփտոզտան օլան էմիրլեր օլուգ՝ Ագդանդն օղուլլուրը տորլար։ 17 – Վ.Է Եասուդն օղուս Ռոագաէլդն օ-ղուլլուրը պունլար տոր. էմիր Նահոթ, էմիր Զոբա, էմիր Սամմա, էմիր Մէ-զա. պունլար եգոամ տիյսորընատա Ռոա-գաէլէտէն օլան էմիրլեր օլուգ՝ Եասու-դն զէվճէսի Բասամմադրդն օղուլլուրը տորլար։ 18 – Վ.Է Եասուդն զէվճէսի Ողիբամմանդն օղուլլուրը պունլար տոր. էմիր Յհասա, էմիր Յհգդամ, էմիր Կոթս օլուգ, Եասուդն զէվճէսի Անանդն գըղը Ողիբամմատան օլան էմիրլեր պունլար տոր։ 19 – Նասադն, Եասդն եգոամդն օ-ղուլլուրը վէ անդերդն էմիրլերդն պունլար տոր։

20 – Օլ տիյսորատա ատաքդն օլան Հօ-բդ Սէիրդն օղուլլուրը պունլար տոր. Ղատան վէ Սորուգ վէ Սերեգօն վէ Անա, 21 – Վ.Է Իթհօն վէ Եաբր վէ Դի-ատան օլուգ, պունլար եգոամ տիյսորըն-ատա Հօբդերդն էմիրլերդն Սէիրդն օ-ղուլլուրը տորլար։ 22 – Վ.Է Ղատանդն օղուլլուրը Հօբդ վէ Հէմամ օլուգ, Ղատանդն հէմդիբէտտ Թատհատա խոր։ 23 – Վ.Է Սորագդն օղուլլուրը պունլար խոր. Գոզուտան վէ Մահաբաթ վէ Գե-բատ վէ Սեփով վէ Օհամ։ 24 – Վ.Է Սերեգօնդն օղուլլուրը պունլար խոր. Ա-նիա վէ Անա. փէտերի Սերեգօնդն մերքեպդերինդ կիւսերը խրէն չէօլոտ բյրճա տուլարը պունլան Անա պուս տոր։ 25 – Վ.Է Անանդն էվլատը պունլար խոր. Դիսօն վէ Անանդն գըղը Ողիբամմա։ 26 – Վ.Է Դիսօնդն օղուլլուրը պունլար խոր. Ամմադան վէ Եասան վէ Յհբրան վէ Քատան։ 27 – Վ.Է Եաբրին օղուլլուր-ը պունլար խոր. Բաղդան վէ Զատան վէ Ական։ 28 – Վ.Է Իթհանդն օղուլ-լուրը պունլար խոր. Հուս վէ Արան։ 29 – Հօբդերդն էմիրլերդն պունլար խոր. էմիր Ղատան, էմիր Սորագ, էմիր Սերեգօն, էմիր Անա, 30 – Էմիր Իթհան, էմիր Եաբր, էմիր Դիատան. Սէիր տիյսոր-ընատա էմիրլերդերինդ կէօրէ Հօբդ-էրդին էմիրլերդի պունլար տոր։

31 – Վ.Է պէնի Իսրայէլ իւպէրինդ պիր մէլիք հիւքիւմէթ էթմէգդէն էվ-վէլ՝ նգոամ տիյսորընատա հիւքիւմէթ էտէն մէլիքլէր պունլար տոր։ 32 – Բա-ղա իգդն ի Բէհոր եգոամտատա հիւքիւմէթ էյլէտտի. չէհրինդն իսոի տատխի Դինհաբա խոր։ 33 – Վ.Է Բաղդանդն վէֆամէ ըն-ատան ասկրա եէրինէ Բասրայը Զատանդն օղուս Յոբոբ մէլիք օլուս։ 34 – Վ.Է Յոբոբդն վէֆամէ ընատան ասկրա եէրի-նէ Թհուսնիյը տիյսորընատա Հուսամ մէ-լիք օլուս։ 35 – Վ.Է Հուսամդն վէֆամէ ընատան ասկրա եէրինէ Մովսէ ասհ-բուրնատա Մատհանլրդը գէրան Ա-գադ իգդն ի Բաղագ մէլիք օլուս. չէհ-րինդն իսոի տատխի Աբեր խոր։ 36 – Վ.Է Ագադդն վէֆամէ ընատան ասկրա եէ-րինէ Մաորեկայը Սամմադա մէլիք օլուս։ 37 – Վ.Է Սամմադանդն վէֆամէ ընատան ասկրա եէրինէ Նէհրին ճիվարընատա վա-դը՝ Ռոագաէլատան օլան Սաուդ մէլիք օլուս։ 38 – Վ.Է Սաուդդն վէֆամէ ըն-ատան ասկրա եէրինէ Բաալդանան իգդն ի Աքթաբոր մէլիք օլուս։ 39 – Վ.Է Բաալ-դանան իգդն ի Աքթաբորն վէֆամէ ըն-ատան ասկրա եէրինէ Ագադ մէլիք օլ-ուս. վէ չէհրինդն իսոի Փագոզ, վէ զէվ-հէսինդն իսոի Մէտաբեէլ օլուգ, պուս տատխի Մէզահաբդն դըղը Մատրեթդն դըղը իսոի։

Digitized by Google

40 – Իմոթ գաղիլէները վէ մեքեռաներ մէր վէ իմոէրինէ Նասռաննի օլան էմիրլերին իմոէրի պուռնլար տըր. էմիր Թաննու, էմիր Գազռաս, էմիր Յեթմաթ, 41 – Իմիր Ոզիբասին, էմիր Իշլա, էմիր Փինոն, 42 – Իմիր Կեռնեզ, էմիր Թեմման, էմիր Ուաբզար, 43 – Իմիր Մագեդիել, էմիր Իռամ. Թեմեղլիւք էմ ոտիքներէ մէր մեքենէլերինճէ Եգուզմ էմիրլերի պուռնլար տըր. Եգուզմիրլարըն փեռեի պուռնլար տըր.

ՊԱՑ 37

Վէ Յակոբ փեռերինին միւռաֆիր օլարըղը ոտիյուռսա, Եռնէի Գռանան տիյարընա ասքին օլսուռ. 2 – Յակոբըն Նեպղեռի պուռնլար տըր. Յակոբ ափ ոն եօթ Եռշընաս իլէն պիրառներէ իլէ ափերապեր պիւրիւլերի կիւռեր իսոի, վէ Յակոբ կէնճ օլսուզ փեռերինին զէվճ ճէնլերի Իռազղանըն օղռուլլարը վէ Զինզ փռանըն օղռուլլարը իլէ պերապեր պուռլանըռ. վէ ան՝ներին Փենռուլզլարընըր փեռերինէ Նազլ էտոէք իսոի. 3 – Վէ Իարսկլ Յակոբ, խոի իլարըղընաս թէվիլաս էմ միշ օլարըղը իչինճ, ճիւմլէ օղռուլլարընաան զիլասոի ոէվիզ՝ անա պիր ալաճա էնէռարի Եռփառ. 4 – Պիր ալաճա իլէ պիր փեռերինին ոտիր ճիւմլէ պիւրառներինաան զիլասոի ոէվիզ՝ անա ՝ատաոէվիզ էօթուռ՝ անա ատօլ ոտիէ ոէօյլէ՝ ոէզլէր իսոի.

5 – Վէ Յակոբ պիր բիւ՝յա կէօրիւզ անը պիրառներէ Նազլ էմ ոտիքաոե, անա ՝ատաոէվէ օլան ՝ատաոէվէ՝ների ատօա զիլասոէ օլսուռ. 6 – Զիւնքի անէրը խիմասէն՝ Իզճա էտերիմ՝, պու Եգօրառ յիւմ բիւ՝յոլը ունկէլինիզ. 7 – Իշլէք պիզ Թարլատա ատճէ պոպլար իզէն պէնիմ ատճէրիմ ոտիքինզ ատօրառ՝ ոտիէ ոէնիմ ատճէրիմ գաւ՝շատզ՝ անա ՝ատաոէվէ՝ոտ էմ ոտիքէ ՝տզ էմ ոտիէր՝ ատօա. 8 – Վէ պիրառներէր անա՝ Զիւշզափիզէ իւզէրիմիզէ մէլիք մի օլաճափըն, Եռաստ Զիւշզափիզէ իւզէրիմիզէ Հիւ քիւճիզ մի էտէ ճէրքին՝ ատ՝յէրքէ, բիւ՝յոլըզը վէ ոէօպլէրի ոէզէպճինէն ատաս ոտիէս պիւյառտ՝ ՝ատաոէվէ էմ ոտիքէր. 9 – Վէ պիր բիւ՝յա ատօհա կէօրիւզ՝ անը պիրառներէրինէ Նազլ էտերէք. Պէն ոտիկէր կիւռեր պիր բիւ՝յա կէօրառմ՝, վէ իշլէ կիւռեր վէ ոտ՝ վէ ան պիր էրլատզ պատա՝ատզ ը՝ոէզատոէիզէ էմ ոտիէր՝ ոտ՝ատ. 10 – Վ՝է պատա՝ոէ փեռերինէ Նազլ էմ ոտիքներինէ ատօրառմ՝ էմ ոտիյինոէ. փեռերի ատճը էտ՝զիր էտիպ, ատա՝ ՊՀոէզինէն կէօրառյինէ բիւ՝յոլ՝ օլաճազպէն վէ պիրառներէրինէ Փիւհզափիզէ էմ ոէ՝յէրքէ, ատճը էտ՝զիր էմ ոէ՝յէրքէ, ատճը էտ՝զիր էմ ոտիքէ՝ ՝ոէզատոէիզէ էմ ոէ՝յէրքէ. 11 – ՊՀրատոէրէրի ատոիքատա հատոէա էմ ոտիէր՝. Լոքին փեռերի ոտա աէօզիա Խոէրշտա՝ հըզիզ էմ ոտիս. 12 – Վ՝է պիրառներէրի փեռերէրէրինէ ոհէրիւէրինէ Սիւքէմոէ՝ ՝էմ ոտիզ՝ ոէզատոէ կիւռմէ՝զ. 13 – Իոպոյէր՝ Պիրառներէրինէ Սիւքէմոէ ՊՀոէզափիզ՝ ոհէրիւէրինէ օթլօ՝ոէ ոէզատոէրէրի ոէզատոէ՝ներ՝ ատճը էտ՝զիր էմ ոտիքէ՝ ՝

23 – Վ.Է Յավեփ պիրատէրլէրքինին եառնքնա կէլէխիյոռե, Յավեփին էնթաթրիսինի, եառնի իւզէրինէ օլսուն ազաճա էնթատրխյի չէգատրէլլար. 24 – Վ.Է ասիր Թուխթուզ գաւյուչյա սախտըլար. գուչյու տուախի պօշ օլուզ իչինէ առա եօգ իսխ։ 25 – Վ.Է Իա'ա'սմ' էթմէյէ օթուրտզէլարքնաս' կէօզլէրինի գուլարէրզ Գաղատագ Թատրաֆքնատան կէլմէքսէ օլան Խամայէլիլէրին պիր քէրպանիչը կէօրսուլչէր, պուռնարքն ատվիլէրի ատախի պուհարքս վէ պէլէատան վէ միւրը ի ատֆիյէ եիւ.քնէ օլարքագ, Մըրատ էնտիրմէք իւզրէ կիտիյորլար իսխ։ 26 – Օլ վագէի Յուգա պիրատէրլէրինէ խիհատչէն Պիրատէրքմիզի գտքլ իլէ գունըր կիզլէմէ-միզատէն նէ՞ ֆա՛իտէ վար տէր. 27 – Ակլինիզ, ասը Խամայէլիլէրէ ատհատարմ'. էլմիզ ատախ անաս տօգուանմատրն. պիրա օ պիրատէրմիզ վէ թէնէմիզ տիր' ատ.տ. պիրատէրլէրի ատախ ատրն տէօգրուլու. պիրատէրլէրի ատախ ատրն տէօգրուլու. անկէր ատախ Յավեփի Մըրատ կէտիթէ.բարլէր. 29 – Վ.Է Ուռաբէն գատյուչյա 'ավեփէ էտիյ, Յավեփ գուչյուչյա ագալանմատրդրնատան, էլպիանինի երրթատրագ, 30 – Պիրատէրլէրինին եառնքնա տէօհրուզ' Զօճուգ եօգ տէր. վէ պէն, պէն նէ՞ րէչյ կիտէյիմ' տ.տ.

31 – Խմոի Յավեփին էնթատրխնի տլէրզ' պիր էրկէճ քէսէրէք գունքնաս էնթատրէյի պահ.ըրտրլար. 32 – Վ.Է ագաճա էնթատրխյի փէտէրլէրինէ կէօհատէրթագ' թատգատմ' էթատրէրէք' Պուռնա պատ.լարգ. պագ պու էնթատրի օղլընէ՞ն մը տէր, եօգսա տսէյի՞լ մի տէր' տ.տ.էյ. 33 – Ա տատի ատը թատը.յէրզ' Օղլըմէն էնթատրխի տէր. ատը պիր երբ-թը.ըք հայվան եէ.մէյ օլմազ. Յավեփ մատթ.լագաս փատբէլէնմիշ տէր' տ.տ.էյ. 34 – Վ.Է Յակոբ քէնտի էլպիսէօնի երրթ.ըզ, պէլինէ չատ պաղլայտրագ, օղլաս թչյինս խայլը կիւնէլէր մատթէմ էթ.ըխ։ 35 – Վ.Է Յիւմէնէ ագատլարը իլէ Յճիւմէնէ գէղլարը ատաս թէսէլի վէրմէչյ գագտրլար իսխ տէ, օ միւթէհէլէքի օգմագատան խմիհինա' էտէրէք' Գատագտ' օղլըմէն եառնքնա մատթէմէն էնէ Յճիւմ' տէ։ Պէգղէճէ փէտէրի ատրն իչյինս ագալատը։ 36 – Վ.Է Մագխանէլէլար ատը Մըրատ' Փատրատատրն խատրլմէ վէ մա'էյէթի 'ատգէրի բէ'իսխ պուռնատան Պիտատփրէսէ տատթրլար։

ՊԱՊ 38

Վ.Է օ զէմանն Յուգա պիրատէրլէրինէն եառնքնատան էնիպ' Իրատ իսմինտէ պիր Ոգղամլէրքն եառնքնա կէմ.տ։ 2 – Վ.Է օրատատա Յուգա Շատա խմինտէ պիր Գնատնալէրքնէն գէղրքնը կէօրէս, ատը սալատագ ատատ Բէգատրիւ էչյնտ։ 3 – Օ տատի Համիլէ օլուզ' պիր օգուլ տօղատ.բատգատ, ատատ էր Թէսիյէ էչյնտ։ 4 – Վ.Է երինէ Համիլէ օլուզ' պիր օգուլ տօղատ.բատգատ, ատատ Օնատ Թէսիյէ էչյնտ։ 5 – Վ.Է Թէքրատ պիր օգուլ տատհա տօղատ.բատգ, ատատ Սէլօմ' Թէսիյէ էչյնտ։ վէ ատը տօղատ.բատգը վագէի Յուգա Գազգէտ էտտ։

6 – Վ.Է Յուգա իլգ օգուս էրէ Թատմատը խմինտէ պիր զէվճէ ատտ։ 7 – Վ.Է Յուգատանըն իլգ օգուս էր ՐԱՊՊՉՆ Նատգատրնատս քէօհ իս օ.տքրընատան' ՐԱՊՊ ատը Եօտատ.բատ.ս։ 8 – Վ.Է Յուգա Օնատատ' Պիրատատրինկին զէվճէտինէ Թէգատրիւ էտիյ, ատատ գագրէն Հօգգրը իհրատ էտէրէք' պիրատատրինէ զիւ.ըրիչէթի փէհատատ էչյնտ' տ.տ.էյ։ 9 – Վ.Է Օնատ' զիւ.ըրիչէթի քէնտինին օ.տմատյատՅատրը պիտէճ.քնէ, պիրատատրինէն զէվճէտինէ Թէգատրիւ էհ.տիքՅճէ, պիրատատրինէ զիւ.ըրիչէթի վէ.տմէմ.ք իչյնս, եէրէ տէօքէր իսխ։ 10 – Վ.Է ատրն պատ ֆի'իլի ՐԱՊՊՉՆ Նատգատրնատս քէօհ իս կէօրէհատչյնտ' ատը ատատխի էօտհ.ըրատ.ս։ 11 – Վ.Է Յուգա կէլինէ Թատմատա' Օղլըմ Սէլօմ' պէօչյնչէճէչյէ տէչյէն փէտէրինկին խատհէտինատ տատ.ք օ.Յ.տ.ր' տ.տ.էյ. գիրատ պատ ատախի պիրատատրէրէրի կիտի վէ.ֆատի էթ.մէտին' տէչյ.ք տտ.չյնտ.ս. պէօչյնճէ Թատմագ կիտիյ' փէտէրինկին խատհէտինատ օ.Յ.տ.ր.տատ.ս։

12 – Վ.Է չօգ վագէի կէչյտիքատէն ատՅրատ Շատ.ատքն գէղրը, Յուգատանըն զէվճէտի վէ.ֆատի էչյնտ։ վէ Յուգա տատ.ՐնէֆՏ.ս օ.չ.ր տ.ր.էհ.ք.ք.ս' ատատը Ոգղամլը Իրատ իլէ պէրատպէր պատ.ր.տ.տ.ք.ս գէրգատ.չյատրքն եառնքնատ Թատմատյատ չէգատր։ 13 – Վ.Է Թատմատրատ

Digitized by Google

խապէր վերբերիա՝ Իշմէ գոյքն փէսէ-
րին օխրիւսխինէ. Էզդրմամպ իշխան
Քաղաքայ չէզգիյօր՝ տէնիլուխքաէ, 14 –
Մէզգուսբ տուսլուզ էլալսէսիկի խազէ-
րնեան չէզ՝սրբալ նիզսալէ էօրթի խան.
սխ, վէ սարբէրբալ Քաղաքս էօլքնատա օ-
լան Նայլիմ գոփուսքնատա օթռատաէ.
գիպա Սէլօմ պէշխուսխ խսէ տէ, քէնէ-
սխիկին ատաս զէվճէն օլմազ իսգրէ վէ-
րիվէսխյինի կէօրսխս։ 15 – Վ.է Ցուս-
գա տանը կէօրսխսիխնատ՝ ևրսկիսնէ
սէրթ էթմիշ օլսրզրնատա կէլինի օլ-
սզրզրնը գիլմէյէրէ քս, տանը ֆսհիշէ
զատան էթմէսխյէն, 16 – Նօլատա տէօ-
նէսալ տանս՝ Կէլ, տատաս թէգսրրթալ
էսէյիմ՝ տէտու, 0 տատի՝ գատա թէ-
գսրրթսալէն խչխան նէ՞ վէրիրքսին՝ տէ-
մէքէ, 17 – Սրէրսխատէն պիր օղլագ
կէօնատէրիրիմ՝ տէտի. Մէզգուսբ տատ-
խի՝ կէօնատէրինճէկ տէչինի պիր բէհին
վէրթր մի սին՝ տէմէքէ, 18 – Սատա
նէ՞ բէհին վէրէչիմ՝ տէտու. վէ մէզ-
գուսբ տատ՝ Մէօհրիսխին. վէ չէհրսմքէ
վէ էլինգատքի ՝ատատը վէր՝ տէտիքատ,
օ տատի՝ վէրիրմ՝ տատս թէգսրրթալ էչ-
լէտու. Մէզգուսբ տատխի տատէն հատմիլէ
օլատագ, 19 – Գուլէբալ կիմէ տու, վէ նէ-
գսզրքնը խսզէրինատէն չէգսրրթ՝ տատը
լէգ էլալսէսինի կիչատու, 20 – Վ.է Ցուս-
գա, գսարքնը էլինատէն բէհինի ալմագ
իչխան, տատիտու Ոգզգմիրքնի վատգբ-
թատբչլէ օղլաղը կէօնատէրսխ. Լսքինի
օ մէզգուսբչսի գսուլսմատատը, 21 – Վ.է
օլ մատհալին տատմէչէրինէ՝ Նէսալսմատ
հօլ քէնատրնատա օլսն ֆատհիշէ նէ՞ բէ-
տաէ տաիր՝ տէչիչէրէք սիւալ էալսէսիքատ,
տանիչէր՝ Գաբատատս ֆատհիշէ հօգ խսի՝
տէտսիչէր՝ 22 – Օ տատի Ցուգսանքն
էատնգատա տէօնսիւգ՝ Անը գսուլսմատգալ՝,
վէ հէմ օլ մատհալին տատմէչէրսի տատի՝
Գաբատատս ֆատհիշէ հօգ խսի՝ տէտսիչէր,
տէտիքատ, 23 – Ցուգա տատի՝ Գէնէ-
տանին օլսուն, օլմայատ քի բրատվալ օ-
լալաք, իշմէ է օղլաղը կէօնատէրատի՝, վէ
տէն գսուլսմատգալ՝ տէտի.

24 – Վ.է իս չ տալ գատատը կէչատիքք-
տէն տօգրատ, Ցուգսալ՝ Նէսլինի՞ն Քատմդը
գինա էտիպ, իշմէ գինատատն տատխի
Համմիլէ օլսուս՝ տէչիս խատպէր վէրիրսխ.
Ցուգա տատխի՝ Անը չէգսրրթէգ, վէ
Ճագբլսրքն՝ տէտու, 25 – Ամմին մէզգուս-
քէ չէգսրրթէր իքէն, գսոլէն փէտէրինէ
ցխճինի կէօնատէրիրմ՝ Գէն գսս չէ՞լէրէն
ատահիքի օլատն տատմէտէն Համմիլէ օլ-
տգմ՞ բէճատ էտէրիմ՝, գսագ գսս մէօհր
վէ չէհրատ վէ ՝ատատ քամլի՞ն տսիր՝ տէտիս
26 – Վ.է Ցուգսա ՝ՆՆէրէ Քատնգրսգ՝ 0
պէհնատէն տատհհ տանը. գիքատ տանը օղլսմ՝
Սէլօմատ վէրմէտիմ՝՝ տէտու. վէ տարքէր
տանը պիր ատահատ գիլմէմէ։

27 – Վ.է տօգսատրնգրը գէմատն խշքէ
բատհինատե խքիկ վատ խու. 28 – Վ.է
տօգսատրնգրնատա պիրէ էլինի չէգսրր-
տգրգատա, էպէ տանքն էլինէ պիր գէտրնգրը
խիլիքը պագրսլսգ՝ Նվվէլ գսս չէգսրը
տէտու. 29 – Լ.տգքէն էլինէ կէրի չէ՞քը-
մէքէ՝ խշքէ գատնատսչը չէգսրը. վէ
էպէ տանս՝ Նէչ՞ կէտիքը տէչրն. կէ-
տիքը խսգէրինէ օլատէն՝ տէտու. գսս՝ ճի-
հէթատէն տանս *Փսրքս թէտմխյէ էչլէ-
սու. 30 – Վ.է տանէն տօգրատ էլինատե
գէրմ՞գրը խիլիքը օլատն գսոլէնատչը չէգ-
տրը, վէ Ջատրատ թէտմխյէ օլատնատաս։

ԳԱՊ 39

Վ.է Ցուգսէփ Մ՞գրատ կէօրթէսրխս՞գ-
տսխ՞գատ՝ Փատատատնէն խատտրմ՞գը վէ
մատ՝ խյ՞էթ՝ ՝ատգբէրի բէ՞խի գսոլէսնատնէ
Պէտատհբէս խտմինատե պիր Մ՞գրբրսը տանը
օլատյատ կէօրթ խսբէն Խտմդկ՞լսէլէրինէ է-
լինատէն տատբէն Խտմդկ՞լսէլէրին է-
գսոլատ կէօրթ խսբէն Խտմդկ՞լսէլէրին է-
լինատէն տատբէն ալտրատ. 2 – Վ.է ԲԱՊՊ
Ցուգսէփ իչէ օլտրգրնատան՝ խշխատ մատ-
վատֆֆատգ պիր ատտ՝ օլատրատ, էֆէն-
տսխ օլան Մ՞գրբրսը՞գն խատհէսինատե
գսոլատնատբէ խտս՝ 3 – Վ.է ԲԱՊՊ տանը
իչէ օլատգ՝ հէր թ ատ՞թ տգրգը խշատ ԲԱՊՊ
տանը մատվատֆֆատգ գ ըլտրգրնը էֆէնտս-
սխ կէօրսխ՞գատե, 4 – Ցուգսէփ տանը գատ-
գրսրքնատա լսգ՞ փ գսոլատգ՝ տանս խգտ-
տէ էատե խտս. օ տատխի տանը խատհէսխ
խգէրինէ քէհի խգատատ թ տ՞ինի էատե-
րէ՞ գ՝ պիր ի՞ւն էմ՞գսլսինի էլինէ թէտ-
խտ՞ էսլէտու, 5 – Վ.է տանը խատհէսինէ
վէ պիր ի՞ւն էմ՞գսլսի խգէրինէ քէհի-
խգատատ թ տ՞ինի էմ՞գսլսի խգէրինէ քէհի-
ԲԱՊՊ Ցուգսէփին ատգսկիսնատն Մ՞գրբր-
սրնը խատհէսինի պէրէ քէհի էչտս. Վէ
ԲԱՊՊՐՆ պէրէ քէհի կէրէ՞ք խատհէսատե
վէ կէրէ՞ք թ տգրգատս պիրի՞ն էմ՞գսլսի
պիր խգէրինատե օլատս. 6 – Գէ՞գլէ՞ճէ
պիր խգէրինատե Ցուգսէփին էլինէ
թէէրգէ, էէտսիչէ է՞քմ՞քատէն պատչգա
տանքն հատհնատա նէ չէ՞լի պատ՞լատնգրը
պիրէ՞մէգ խտս. վէ Ցուգսէփ էհատա-
գրնը պիրէ՞մէգ խտս. վէ Ցուգսէփ էհատա-
մը կհ՞գէ՞լ վէ տիատգրը խտս

*Կէտիքը

Digitized by Google

7 – Ի՛ պու չէյլէբտէն ածդրա էֆէնտիներին զէվճէտի Յովսէփէ կէօզ ատքըզ՝ պէնիմ՛ իլէ եոխ՝ ատ՛ար։ 8 – Օ տատիս խոր ինա՝ էտիպ, էֆէնտիներին զէվճէտինէ՝ Իչիթ էֆէնտիմ՛ խանէտէ ճանըմտան նէ չէյի պու լուճանտըղընը պիլ մէզ. վէ պիւխ ինա էմմէլիներ էլիսէ ֆէնալիմ՛ էմ մի՛չ տիր։ 9 – Պու խանէտէ պէնատէն պէօյլէ ըզ եոգ տըր. վէ զէվճէտի պու լուճանտըղընի ճիհէթլէ ատճանագ ատէնի պէնատէն ա՛էն՝ էմ մի՛չ տիր. խոտի պէն նամ՛ըլ պու պէօյլէ ըզ էօխ ինէլիչիս իչլէմէ զէլ Ալլահա գարշը կիւնահ էտէյիմ՛՝ ատ՛ար։ 10 – Ի՛ մէզպուզ ըզ կիւնահէն կիւնէ Յովսէփէ ատչիլէր խոտ իտ ատ, ատրըն իլէ եոխ մատ վէ ատրն իլէ օյմադ իչինա ատրն տիկիլէմէզ խոր։ 11 – Ի՛ պիր կիւնահ խոտ ամէզ մի՛չ տիրինի իֆսատ իչինա խանէյ կէլ տախտատ, խանէ խայգընատն տատխ խանէտատ քիսմէտ պուլուճամատրդը Հոլատ. 12 – Մէպպուրէ ատրն լիպատըճատան խոտ ատրագ՝ Պէնիմ՛ իլէ եոխ՝ ատ՛ար. օ տատխ լիպատրնը ատրն էլինատէ պրտագպրտագ գուչլդ տըշըրը չէգատը։ 13 – Ի՛ մէզպուրէ ատրն քէնտի լիպատրնը պրտագլդ տըշըրը գուչլդրը-նը կէօրտուքատ՝ 14 – Խանէ խայգընը չատդըրըդ ատնէրէ խոմ ատպէն Պագդատնըդ, պիզի խոմ իհզա էֆէմէք իչինա ատիզ պիր 'Իպրանի կէմի իրտի. օ տատխ պէնիմ՛ իլէ եոխ մատ իւզրէ եոխդրմատ կէլտի. պէն տատխ ինա քատ պէնէ չուղրտրտ

ՊԱՍ 41

Վ[ՆԴ]Ե ԹԵՄԱՆ ՔԵՒ ԱՆՆԵ ՈՂՈՐՄ ՓԱՐԱՍԱՆ ԲԱՆ-ՅԱՍՈՐՆԱՆ ՆԵՀԵՐՒՆ ՔԵՆԱՐԵՐՆԱՆ ՈՍՈՐՄԱ ՈՂՈՐՄԱ-ՅՈՐ ԽՈՒՐ։ 2 – Ա[ՅՆ]Ե ԻՐԵՆ ՆԵՀԵՐՈՒՆ ՀԱՐԱՒԱՆԱՑԱՒ ԶԱՅԼԵՐ ԿԻՒԳԷՆ ՎԷ ԱՒՄԻՆ ՀԵՆԱՆ ԻՆՔԵՐ ՉԸՐԵՑԻ, ԷՍՊԷՐԱՆ ՕՐ ԼԱՅՈՐԵՑԻՆ ԽՈՒՐ։ 3 – Ա[ՅՆ]Ե ԻՐԵՆ ՆԱԵԼԵՐՆԻՆ ՈՐՊԷՍԶԻ ՆԱԵՀԵՐՆԱՆ ՉԻՐՔԻՆ ՎԷ ԶԱՆԱՆ ՆԵՄԱՆ ԻՆՔԵՐ ՉԸՐԵՑԻ, ՆԵՀԵՐԻՆ ՔԵՆԱՐԵՐՆԱՆ ՕՐ ՄԻՐ ԻՆՔԵՐԻՆ ՆԱՀԱՆԱՆ ՈՐՊԷՍԶԻ, 4 – Ա[ՅՆ]Ե ՍՐ ՉԻՐՔԻՆ ՎԷ ԶԱՆԱՆ ԻՆՔԵՐԻՆ ԿԻՒԳԷՆ ՎԷ ԱՒՄԻՆ ԱՅՆ ՆԵՄԱՆ ԻՆՔԵՐԻՆ ԵՒ ՄԻՒՍ ՄԱՐԴԻԿՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ, ԻՔԱՆՉԸՆ ԱՒԵՏ ԲԱՆ-ՅԱՍՈՐՆԱՆ ՈՐՊԷՍԶԻ ՉԷՐ ԿԱՐՈՂԱՑԻՐ ԱՅՆ ՆԵՄԱՆ ԻՆՔԵՐԻՆ ՀԱՄԱՐ։ 5 – Ա[ՅՆ]Ե ՈՒ ՀԱՑԱՒՈՐՆԵՐՆ ՎՐԱՅ, ԻՔԱՆՉԸՆ ԱՒԵՏ ԲԱՆ-ՅԱՍՈՐՆԱՆ ՈՐՊԷՍԶԻ ՉԷՐ ԿԱՐՈՂԱՑԻՐ ԱՅՆ ՆԵՄԱՆ ԻՆՔԵՐԻՆ ՀԱՄԱՐ։ 6 – Ա[ՅՆ]Ե ՈՐ ՉԻՐՔԻՆ ՎԷ ԱՒՄԻՆ ՊԱՇՏԱՑ ՉԷՐ, ԱՆԻՆՔԱՆԱՑԱՒ ՆԵՐՔԻՆ ՎԷ ԲԱՆ-ՅԱՍՈՐՆԱՆ ՈՐՊԷՍԶԻ ՊԱՇՏԱՑ ՄԻՔԻ ԱՒԵՏ ՊԱՇՏԱՑ ՉԷՐ։ 7 – Ա[ՅՆ]Ե ՕՐ ԼԻՆՁԻ ՊԱՇՏԱՑՈՒՐ ԱՒՄԻՆ ՎԷ ՊԱՇՏԱՑՈՒՐԸ ՆԱԵՒ ՊԱՇՏԱՑՈՒՐ ՆԱԵՒ ՊԱՇՏԱՑՈՒՐԸ։ Վ[ՆԴ]Ե ԻՐԵՆ ՓԱՐԱՍԱՑԻ ԱՐՔԱՅՈՒՆՔ։ 8 – Ա[ՅՆ]Ե ՄԱՍԱՑԻ ՕՐԵՆ ԲԼԻ ՕՐԱՅՈՒՆ ԽՈՒՐ։ 9 – Ա[ՅՆ]Ե ՄԱՐԴԻԿՆԵՐՆ ՄԻ-ՔԱՐԻԱՑ ՕՐՄԱՆ ՎՐԱՅ, ՄԱՐԴԻԿՆԵՐՆ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԻՆԵ ՀՈՂՔԻՆ ՄԵՋ ՄԱՐԴԻԿՆԵՐԻՆՆԻՆ ՔԱՒՔԱՒԵՒՆԻՆ ՀԱՄԱՐ ՄԱՐԴԻԿ, ՓԱՐԱՍԱՑԻՆ ԲԼԻ-ՅԱՍՈՐՆԵՐՆ ԱՆԵՐԷՆ ՀՈՂՔԻՆԻՑ ԵՄ ՄԻ ԻՍԿ ՍՏԵ, ՓԱՐԱՍԱՑԻՆ ԲԱՆ-ՅԱՍՈՐՆԵՐՆ ԱՊԱՀԱՆԱՑԻՆ։

9 – Ա[ՅՆ]Ե ԶԱՅՆԻՆ ՄԱՍԻՆ ԲԼԻ-ՅԱՍՈՐՆԵՐՆ ՓԱՐԱՍԱՑԻՆԱՑ ԽՈՒՐ ՄԱՍԻՆ, ՊԱՅՆ ՊԱՀ ԿԱՑԻՆ ԽՈՒՐ ԹԱՂԱՐԸՆԴ ՄԵՐ ԽՈՒՐԸՆ ԷՍԽՅՈՐԴՈՒՄ ԵՆ։ 10 – ՓԱՐԱՍԱՑԻՆ ՊԱՅՆԻՆԵՐԻՆՔ ՂԱԶԱՐԱՑԱՒ ԿԷՒԼԱ՝ ՊԱՅՆԻՆ ՎՐ ԷՔՍՔՃՈՒԼԸՐ ԲԼ-ՅԱՍՈՐՆԵՐՆ ՄԻՆՉԵՒ ՀԱՑԱՒՈՐՆԵՐՆ ԲԼ-ՅԱՍՈՐՆԵՐՆ ՀԱՏԱԿԱՑԱՆԵՑԻՆ ՄԻՆՉԵՒ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐՆ ԵՒ ՄԱՐԴԻԿՆԵՐՆ ՀԱՒԱՔԵՑԱՆ։ 11 – Ա[ՅՆ]Ե ՄԻՐ ԿԵՃԵՑԱՒ ԻՔԱՒՈՒՄՔ ՊԻՐԸՐ ԲԼ-ՅԱՍՈՐՆԵՐՆ ԿԷՈՐՍՏԱՒ։ ՀԵՐ ՊԻՐՒՄԻՆՔ ԲԼ-ՅԱՍՈՐՆԵՐՆ Ի ՄԱՐԴԱՒԱՑՔ ՕՐԱՎԱՑ, ԲԼ-ՅԱՍՈՐՆԵՐՆ ԿԷՈՐՍՏԱՒ։ 12 – Վ[ՆԴ]Ե ՕՐԱՎԱՑ ՊԻՂԻՄ ԼԻՆԵԼ ԱՐԱՒԱԾՔ ՄՈՒՀՒՄԻՆ ՀԱՑԱՒՈՐՆԵՐՆ ԲԼ-ՅԱՍՈՐՆԵՐՆ ՔԵՒ ՕՐԱՎԱՑ ՊԻՂԻՄ ՇԱՐԱՒԱՆԱՑԱՒ, ԲԼ-ՅԱՍՈՐՆԵՐՆ ՄԻՆՉԵՒ ՔԵՒ ՕՐԱՎԱՑ ՊԻՂԻՄ ԻՍԱՂՄԱՆ ՇԱՐԺՄԱՆ ՄԵՋ ՄԻՆՉԵՒ ՔԵՒ ՕՐԱՎԱՑ ՊԻՂԻՄ ՀՈՎԻՒՆ ՇԱՐԺՄԱՆ ՄԵՋ։

14 – Օ[ՐՎ]ՆԴԻ ՓԱՐԱՍԱՑԻ ՅՈՒԴԱՅԱՑԻՆ

---

*ԽՍՐ. ԱՀՆԻՆ ՊԱՏՀԱՐԵՑԻՆ ԲԵՔ՝ ԷՍԻՍ

†ԽՍՐ. ՊԱՏՀԱՐԵՑԻՆԸ ԲԵՔ՝ ԷՍԵՐԵՔ

Digitized by Google

չաղբրթմնալէ 'ամճլէթէն ամէն գրնաամնաման չգրպարտելու։ օ ամախի թըգաշ օլուագ վէ էլպիսխնի թէպտիլ եամբեգ՝ փարաւանդին հաւզուրընաս կէլտի։ 15 – Վ.է փարաւան Յավսէփ խիթապէն՝ Պիր բիւ՛յա կէօթուիւ՛, վէ ամէն թա՛պիր էտէն եօգ տըր։ վէ ամէնին հագգընաս՝ Պիր բիւ՛յաջ ամինկլամխի կիպի թա՛պիր էտէր՝ ամէնիս ամօյնէմխի իշլիթամիմ՝ ատար։ 16 – Յավսէփ տաախի Փարաւանաս ճէվապէն՝ Պէն ամէնիլ, ամնճագ Ալլահ Փարաւանաս խայրը ճէվապը վէրճէնէք տիր՝ ատար։

17 – Վ.է Փարաւան Յավսէփ ատար քի՝ Իշլէ պէն բիւ՛յամնաս Նէհրին քէնաորընաս ատաբա՛յօր խոմ՛։ 18 – Վ.է իշլէ Նէհրատէն ամիղ վէ գայնէթ կիւզել եէսի ինէք չըգըպ՝ չայրըտաս օթլայօրլար խոմ։ 19 – Վ.է իշլէ ամնէրին ադրգաորնաման պայգաս գա՛իֆ վէ գիյատամխլէ չիրքին վէ զապաւն վէ պիւթիւն Մըսըր ամիյորընաս չիրքինիզ ճինէմի էլմալինի կէօրմէմխիմ՝ Եէսի ինէք ատաս չըգատը։ 20 – Վ.է օլ զապաւն վէ չիրքին ինէքլեր էվվէլ քի եէսի ամիղ լինէյի եէսիլէր։ 21 – Վ.է ամնէրին գամնլարընաս կիրտիքլէ. րինտ՝ գարնլարընաս կիրտիլլերի պէշ լի օլմայրագ, ամնճագ ամնէրին կէօրնէնիւշիս էվվէլքի կիպի չիրքին խոմ։ Վ.է ալյամնաղրմ՝ 22 – Վ.է Ընէրտ բիւ՛յամնաս կէօրտիմ քի, իշլէթ պիր ամափատա տօլու վէ կիւզել եէսի պայշագ չըգատը։ 23 – Վ.է ամնէրտէն ադճըրա՛ իշլէթ գուրաս վէ ինճէ վէ բիւզ կէաորտաման համնմէշ եէսի պայշագ պիթտի։ 24 – Վ.է պաս ինճէ պայշագլար եէսի կիւզել պայշագլարը հաւթարլար։ Վ.է սիհրպազլարաս սէզիլէմխիմ խէ տէ, պամնաս թա՛պիր էտէն պաւլամնմադը։

25 – Վ.է Յավսէփ Փարաւանաս ատար քի՝ Փարաւանըն բիւ՛յագը պիր տիր. Ալլահ Նէ հատփագաղրը Փարաւանաս պէյան էլէտի։ 26 – Եէսի կիւզել ինէք եէսի ամէնէ տիր։ վէ եէսի կիւզել պայշագ եէսի ամէնէ տիր. պաս բիւ՛յալար պիր տիր։ 27 – Վ.է ամնէրին ադգաորնաման չըգան եէսի զապաւն վէ չիրքին ինէք եէսի սէնէ տիր։ վէ պօշ վէ բիւզկեաորման համնմէշ եէսի պայշագ եէսի ամէնէ գրճլըգ տըր։ 28 – Փարաւանաս ամէզլէսխիմ՝ չէյ պաս ագր քի՝ Ալլահ քէհամի հատփագաղրնը փաթաւանաս խայտը էյլէտի։ 29 – Իշլէթ պիրթիւն Մըսըր ախյորընաս եէսի ամէնէ դիյատ պայգաս օլալագ տըր։ 30 – Վ.է ամնէրտէն ադգաս եէսի ամէնէ գրճլըգ օլաճագ, վէ Մըսըր ախյորընաս ալան ճիւմլէ պօլլագ ունատաւլագ՝ գրճլըգ ախյորը թէվլիֆ էտէճէք տիր։ 31 – Վ.է պաս ադճըրատաման վազաս՝ պաւլաճագ գրճլըգ գիյատախլէ չիրատէճլի օլաճադրնաման, ախյորատաս օլան պօլլագ պիլինմէյէճէք տիր։ 32 – Վ.է Փարաւանաս բիւ՛յամնըն խալ ամէֆ՛ա թէգբաալնամնաղրնըն ամէպտի պաս տըր քի՝ պաս էմր Ալլահ թաատիֆընաման մնագատրէր օլաագ, Ալլահ պատնաւն խճբաատնաս 'ամճլէ էտէճէք տիր։ 33 – Վ.է շիմանի Փարաւան 'ագիլ վէ հիքմէթ ատահիպի պիր ատամ պաւլաս' ամնը Մըսըր ախյորը իւզէրինէ թա՛տ'ինն էճմանիս։ 34 – Փարաւան պօղնի հատփընը, ախյորը իւզէրինէ նագրըլաը թա՛տ'ին էտիագ, եէսի ամէնէ պօլլագ վազիֆընաս Մըսըր ախյորընըն հաատրլամէնաման պէշտ պիրինի ալարն։ 35 – Վ.է օլ կէլէճէք էլի ամնէլէրին հէփ զախիրէամնի թօփլայագ, Փարաւանըն թահհէթ ը խատարէսնամէ պատղատայ եըղատագ՝ շէհրլէրտէ զախիրէ ագլատընլար։ 36 – Վ.է ախյորըն գրճլըգ ամէպտիլէ խատաագ օլմամնաը իչլինի՝ պաս զախիրէ Մըսըր ախյորընաս վազաս՝ պաւլաճագ եէսի ամէնէ գրճլըգաս՝ ախյար իչլինի պիր թէատիրիք օլատն։

37 – Վ.է պաս քէլամ Փարաւանըն նագազրընաս վէ ճիւմլէ պէնամնլէրինին նագազրընաս մնագպատ օլատս։ 38 – Վ.է Փարաւան պէնամնլէրինէ՝ Գէնամնինամէ Ալլահ'ըն Րատհատ պաւլամնան, պաս մախլաս պիր զամի պաւլա պիլիր մի իզ՝ ատար։ 39 – Վ.է Փարաւան Յավսէփէ՛ Ալլահ պատնաւն ճիւմլէամնինի ատանա պիլատիրտիքաէն ագիրա, ամէնին կիպի 'ագիլ վէ էհլ ի հիքմէթ եօգ տըր։ 40 – Սէն պէհնիմ խամնէմ՝ իւզէրինագ օլատ գաավմըմըն ճիւմլէնի ամէնին էմրինէ մատի՛թ՝ օլատն, ամնճագ թահհէթատատաբամնաս պէն ամնատն պէօյիւք օլայրմ՛ ատար։ 41 – Պէօյլէճէ Փարաւան Յավսէփէ՛ Իշլէ պէն ամէնի պիւթիւն Մըսըր ախյորը իւզէրինէ նագագ էյլէտիմ՛ տէյէրէք, 42 – Փարաւան քէնամնի էլինագան հիւզուրընէ չըգատըդ՝ Յավսէփնի ամէֆնի էլինէ գօտուս, վէ ամնաս ա՛լտ քէ-

Digitized by Google

թէն էլպիտէ կիյտրիսի՝ պղնձնոս պիբ ալթուն կերտանելէդ թագաւը, 43 – Վ.Է անոր քէնտիներն իգնիդճի ատատպատճաս պէնտիրիսի՝ Տիզ չէօքեներէզ՝ տէյիս էօնէնէճճ նիտաս էթ տիրէրէք, ոնը պիբ թիւն Մըսըր տիյարը իւզէրինէ նտատ էլլէտու։ 44 – Վ.Է Փարաւոն Յովսէփէ՝ Պէն Փարաւոն իմ՝, վէ պիթիւն Մըսըր տիյարընտաս պիր քիմսէ, իզնինդ օլ մնատզճա, էլինի կաս այտըղընը գուլըրմնայոճագ տըր՝ ատու։ 45 – Վ.Է Փարաւոն Յովսէփէ Փոսոմթիի տմիանէ Թէսմիյէ էտիպ, Աբեզ նամ չէհրին քհանհնէն Պետափրանքն գէզը Ասանէթի տուիր ոնաս զէվճէ օլմազ իւզրէ վէրսին։ վէ Յովսէփ Մըսըր տիյարընը տէվրէ չըզ տը։

46 – Վ.Է Յովսէփ Մըսըր մէլէյի Փարաւոնդէն հուզուրընտա չըզ տըզը վարդի օթուզ կաչընտա խտր։ վէ Յովսէփ Փարաւոնդէն հուզուրընտան չըգըզ պիթիւն Մըսըր տիյարընը տէվրէ էլլէտու։ 47 – Վ.Է զէմին օլ եէտի պոլլուգ տէնէներնտէ դուչլեի չօգ մնայոալ վէրսին։ 48 – Ո տուիր Մըսըր տիյարընտաս եէտի տէնէնին հէփ զախիրէսինի թօփլայըզ, զախիրէչի շէհրիլէրէ տէբտանպատը էթտի։ հէր շէհրին էթրաֆընտաս օլսուն թարլայըրը զախիրէսինի օլ շէհրտէ տէբտանպատը էլլէտու։ 49 – Վ.Է Յովսէփ տէնիզի գումնա գուտար փէք չօգ պոզտայ եըղոը, չէյլէ ք պիչիմայ օլսըդը իչիւն հիսապ էթմէյի թէրք էլլէտու։

50 – Վ.Է զէթիլգէ տէնէլէրի կէլմէզտէն էվվէլ Յովսէփին իկի օղլու օլտու։ պոռնայոր Ասէթ նամ չէհրին քհանհնէն Պետափրանքն գէզը Ասանէթ տէն տօզտաս։ 51 – Վ.Է Յովսէփ՝ Ալլահ՝ հէփ զահմէթի իմի վէ փետերիմին պիթիւն իւխանէսինի պատնս ունտաթ տըրտը՝ տէյհէրէք, իւլք օղլնաս *Մանասէ թէսմիյէ էլլէտու։ 52 – Վ.Է մէյտագդամըզնի տիյարընտաս Ալլահ՝ պէնի մէյհնէստէ գէտտը՝ տէյհէրէք իւքինճիսինէ †Եֆրեմ թէսմիյէ էլլէտու։

53 – Վ.Է Մըսըր տիյարընտաս օլսուն եէտի պոլլուգ տէնէսի թէմամ օլտու, 54 – Յովսէփին տէյհէսինի կիպի եէտի գէթլէգէ տէնէսի կէլմէյէ պոռչլատը։ վէ ճիւմլէ տիյարընտաս գէթլէգէ օլտու, ամնճագ պիթիւն Մըսըր տիյարընտաս էքմէկը վարը խտր։ 55 – Վ.Է պիթիւն Մըսըր տիյարը գէթլէգէ չէքիպ, էհալի էքմէկը իչիւն Փարաւոնա ֆէրեատա էթ տիյինտաէ, Փարաւոն ճաւապ Մըսըրլուլարա՝ Յովսէփէ տէյտիգի պիր տէյ եափընիզ, տիգ նէ տէյլէրսէ, ոնը եափընըզ տէտու։ 56 – Վ.Է պիթիւն եէր երեսընտէ գէթլէգէ օլմազտէ Յովսէփ ճիւմլէ ամպատրլարը տէյնի՝ Մըսըրլուլարա զախիրէ տատիտը խտր։ վէ գէթլէգէ Մըսըր տիյարընտաս չիատտիլէտու։ 57 – Վ.Է հէր եէրտէ գէթլէգէ չիատտիլի օլսըդընտան պիթիւն տիհնտա զախիրէ տատիը ալմազ իւզրէ Մըսըրա՝ Յովսէփին եափընա կէլտը խտր։

ՊԱՊ 42

Վ.Է Յակոբ Մըսըրտա զախիրէ պատլունտըդընը տիյնատզ տատ, օղուլտըրընա խիթապէն՝ Պէրիսիրլէրինիզէ նէ պոռգէյօրսունըզ. 2 – Մըսըրտա զախիրէ պատլունտըդընը իչիթ տիմ՝. օբայա էնիդ՝ պիրլէ օբատտան զախիրէ տատը տալընըզ քի տատ գուլտրմ՝ վէ էօմրիլիմ՝՝ տէտու։ 3 – Վ.Է Յովսէփին պիրատէրլէրինէն օն նէֆէրի, Մըսըրտատն պատ ղատզ տատը տալմազ իւզրէ էնտիլէր։ 4 – Վ.Է Յակոբ՝ Յովսէփին գտրըտատզը Ռնհնատմինի՝ Շատա պիր գազտա օդրար մնէլտհզտատլէ, պիրտատէրլէրի իլէ պէրտազէր կէօնատէմէ։

5 – Վ.Է Ռատնի տիյարընտաս գէթլէգէ օլտըդընտան Մըտրա կիտէնլէր իլէ պէրտազէր Խարտլէնի օղուլտրը տատրի զախիրէ տատը տալմազտա կիթ տիլէր։ 6 – Վ.Է Յովսէփ օլ տիյարըն վէրսին օլուս՝ տիյարըն պիթիւն էհալիսինէ զախիրէսինտի պիրտէ զախիրէ տատը խտր։ վէ Յովսէփին պիրտատէրլէրի կէլտի՝ Իսրայիլէրնի կէօրսէ՝ Ասէփին պիրտատէրլէրի կէլտի՝ Իսրայիլէրնի եէրէ սիւրէրէք ատնս՝ տտը՝ տատտէյիս էթ տիլէր։ 7. Վ.Է Յովսէփ պիրատէրլէրինի կէօրսէ՝ տիլէրի թատնըտը. տտնս քէնտիսինի տիլէրէ թատնըթմտըս՝ տիլէր իլէ ատրի տէչլէյիրլէրէ՝ Սիզ նէ՞ ըէտէն կէլտիսինիզ՝ տէ տիլէրտէ, Զախիրէ տատը ալմազ իչիւն Փատնան տիյարընտաս կէտէ՝ տէտիլէր։ 8 – Վ.Է Յովսէփ պիրատէրլէրինի թատնըտը խատ տէ, տիլէր տատը թատնըմատըլտր։ 9 – Վ.Է Յովսէփ տիլէրինի հատգըտատս կէօրսէ՝ իւչ՝ յատլտրը խատ բրնատ կէթ իրէրէք տիլէրէ՝ Սիզ Ճատատս տըտնըզ, տիյարըն զա՝ Քրնը կէօրմէք իչիւն կէլտիսիզ՝ տէտու։ 10 – Աբեզը տատրի՝ Խայր, էքչէնտի՝, տիճագ պէնտատ՝ Խայր, էքչէնտի՝, տիճագ պէնտատ

*Ոնհնատ թատրատն †Մէյհէսատ

Digitized by Google

ասելերին զախերէ ասիքն ալմաղա կէլ-
ասիք։ 11 – Ձեռ.ինէմիզ պէր ատեմին օ-
գուտ պիր իզ. պէզ տօղրու ապրմէյը իզ.
պէհասէլերին ճասուս տէյիլլէր սիր՝
ասէմիլէր։ 12 – Վէ օ անկերէ՝ Խայր,
ինչա սէյլերդն զա՛ֆրնը կէօրմէզ իչին
կէչմէնիզ՝ ասեան։ 13 – Անկեր ասեան՝
Պէհասէլերին ճանեան սէյլերնաս պէր
ասեմին օղուլլարը իզ վէ օն իքի գա-
ղընասաշ իզ, վէ իչինէ քիչնէյիսինէզ
պօս կիւն փէտերսիզին ճանընաս օ-
լաս, պէրսին տէ զա՛իզ սիր՝ ասէմիլէր։
14 – Վ.է 8ովսէփ անկերէ խիճասէդն՝
Ախզ՝ ասէսյիմ կիսզի սիր. սիզ ճա-
սուս օլընըզ։ 15 – Պասնասնկէ ինէ ճր-
գասնաճադ օլընզ. Փորասանդն հա-
յոփրը հադգը իչինն, քիչնիզ գօրընա-
սընէրը պուրայա կէլմէսիքդճէ պռա-
ջասնան չզգամասնաճադ օլընըզ։ 16 – Սիզ
ասէն պէրիսինի գօրնասա չէնէզդը կէնէր-
մէզ իչինն կէսնասէրինիզ. սէզ ասախի
մասհասա գալասճադ օլընըզ, ինա քի
տիզսէ տօղրասլըզդ պռասլասնասդ պռասլա-
մասսըզդը իչինն՝ քէչմէնըզդ ինէճրնէյէ
գռասնաս. վէ իսլա Փորասանդն հայոփրը
հադգը իչինն սէզ ճասուս օլընըզ՝ ասե-
յէրնէք, 17 – Անկերէ իս.ղ կիսն հայոպ-
խասնէյիզ ասիքսը։

18 – Վ.է իս.ղինճէ կիսնասէ 8ովսէփ
ասնկերէ խիսի ապէնն Պէօյէ ենասփրնըզ, վէ
աստզդ գալասորնըզդ. պէնն Ալլահսանան գօր-
գասրըմ։ 19 – Էյկէր տօղրաս ապրմէյը խա-
նեզդ, պէրսասերէյերինիզսէն պէրսի հայգա
գռասնաղդնըզդ խասնեսէ մասհասա գալ-
սաճն, սէզ ասախի կիսսիզ էնվ իս պէյթինէ-
պէնն ասճրղդը իչինն զախերէ կէօթնէրնէ-
նէս գ։ 20 – Վ.է քիչնիզ պէրսասերինիզսէ
պռասնաս կէթնէրնիզ. քի քէլասմընըզդ տօզ-
գռաս չզգըզ ասս էօյմէյնէնիզ՝ ասեան։
Անկեր ասեան էզյէ ենասփրսըզ։ 21 – Վ.է
պէրսիպէրինէ՝ Հայգիգասէն պէզ պէր-
գռասերնիզիզ խասսասնաքնասս գռասպռա հայթ-
քը իզ. գիրս օ պէզսոն՝ մէզհէմէթէ տի-
յէնիզիսնասն, ճասնըզդն իզդիքդասպէզը
կէօրսնէ իզ ենէ ատ տիկկէմէզիզ. ասդն
իչինն պռա իզդիքդասպ իսլէրնիմիզ կէլ-
ասք՝ ասէսյիսէն Թէ էզյիմ իզ. վէ ասէ
ատ տիկկէմէզիզ՝ Հայգիգասէն պէզ պէր-
գռասերնիզիզ խասսասնաքնասս գռասպռա հայթ-
քը իզ. գիրս օ պէզսոն՝ մէզհէմէթէ տի-
յէնիզիսնասն, ճասնըզդն իզդիքդասպէզը
կէօրսնէ իզ ենէ ատ տիկկէմէզիզ՝ ասեան։
22 – Վ.է Ռասբէն անկեք ճվասէն՝ Չօճասզա գռասը էճմէկ իչ-
նէզ՝ ասէյնէ պէն պիզ սէզդէ՛մէսիմ մը.
սասմնա սիզ ասիկկէմէզիզ. վէ իչինէ
չիմնսի անկեն գասնը Թասկեզ օլասճասզ՝
ասէսան։ 23 – Վ.է անկերը 8ովսէփին ան-
գռասպզդնը պիլմէսիկերը. գիրս օգռասս-
գընասս Թէ ճնէսնան վէզ Թ.

ասախի Եասնկռընասան պիր Թռասֆա
չէգիլիպ սգռասը. վէ անկերէ սէօսնիպ
անկեր իլէ մինգասկեմէ էյկէսիգասն
ասգըս, Շասնասնը անկեսէն ասգռասգ
կէօզկերի էսնէնասէ պասդռասը։

25 – Վ.է 8ովսէփ անկերին չռասվռասլա-
րընէն պռասգասսյկէ տօղռասսասլմասսընը,
վէ Հէր պէրսինն ագէչէսինին գ.ղնասո
չռասվռասլնաս գասնասլյասսընը, վէ անկերէ
Եօզ ազդզը վէրսիկէմէնն էմ էյկէսիգ.
վէ պէդյէկ Թ.ճրա օլունասս։ 26 – Անկեր
ասախի գռասթէրնէկերինի Մէզգեպկէրինէ
Եիգ.գէսիգ՝ օրասնան կիսնասէր։ 27 –
Վ.է անկեսէն պիրսինի Մէնզիլսէ մեր-
գ.գէպնէ ԵԷՄ վէրմէգ իչինն չռասվռասլը
ասէտզդնասս՝ ագէչէսինի չռասվռասլն ազ-
զդնաս կէօրմէկքէ, 28 – Փասնասս չռասլա-
րընաս Ագէչէմ կէրի վէրիսէ, վէ իչ.ղ
չռասվռասլասնաս ասբ՝ տէսնզասէ, գասզդգ-
րի մինգասրիպ օլասս. վէ գօրգասրագ
պիրսինպիրինէ՝ Ագ.ղնէր պռա պիզէ ԵԹ-
ակ.ղի նէ՞ սիր՝ ասէսյիսէր։

29 – Վ.է անկեք Ֆասնասն ասիկյարընաս
փէտերկերի 8ասկոզն Եասնզնաս կէնիզ՝
գ.ղնասոկերէ վռագաս՝ պռասլասն չէկ.ղկերին
ճինմէյէսինի ասաս խասսէր վէրերէք,
30 – Օվ ասիկյարզն ասմիրի օվասն աստմ
պիզէ սէրճ ագ.ղզկ.ղիպ պիզի մեգ.ղճէքէճ
ճասուսաղդը զասն էվ.ղնէ՞։ 31 – Պիզ
տասխի ասնա՝ Պիզ տօղրաս ապրմէյը իզ,
ճասուս տէյիլ իզ, 32 – Պիզ փէտեր-
ընմիզին օղուլլարը, օն իքի գռասնասաշ
օլասրագ, պիրի զա՛իզ վէ գ.ղնէչմէզ-
միզ պռա գ.ղնէն Փասնասն ասիկյարընաս
փէտերնիմիզին Եասնզնասս տօրդ՝ ասէսյիս։
33 – Վ.է օվ ասիկյարզն ասմիրի օվասն ա-
տէտմ՝ պիզէ Տօղրաս օլասղդնըզդը պռաշ-
ասան պիլէ Ճէգ.ղյմ՝. պէրսասերէյերինիզսէն
պէրսինն Եասնզնասս պռասգընըզդ, վէ Հ.ղ
ի պէգ.ղճինիզին ասճրղդը իչինն գ.ղնէյէ
սալըզ կիսնիզիզ։ 34 – Վ.է սիզդն գ.ղնէ-
չիմ.ղ պէրսասերինիզսէ պռասնա կէճ.ղրնէ-
նիզ. օվ վասգրճ 8ասուս օվմ.ղյզ՝ ասօզ-
ռաս օսասղդնըզդը պիլմէգէ, պէրսասերի-
նիզսէ սիզդ Թ.ղեսիմ՝. սիզ ասե
ասիկյասաս Թ.ճասրէճ Եասնիզ՝ ասէսան,
ասէսյիսէր։ 35 – Վ.է չռասվռասլարընը պռա-
չասիճ ասգռասլասը վասգրճ իչինէ Հէր պէր-
սինն ագէչէ չէգընը գ.ղնէսոն չռասվռասլնա-
սաս խասն. վէ անկեր իլէ գ.ղնէսոկերինն ագ-
չէ չէգընըզդը կէօրսնէ.ղ.ղէրինէսէ
գօրգասրըսըս։ 36 – Օվ վասգրճ գ.ղնէսոր-
կերէ 8ասկոզ՝ պէհն էվ.ղսասսըզդ պռասգ-
ասընըզդ. 8ովսէփ Եօզ, Շասնասն Եօզ, Բ.ղ-

Digitized by Google

ՆԻՈՄԻՆԻ ասեին ալաՅՆագոլՆԸԸԼ. պաւ ՀԷՅլերԻՆ ՃԻւԼԻԷԻՔ պաՅՀՀՄա կԷլսԻ՝ ասէաՒ. 37 – Վ.Է ԻՒւԸՒՆ փԷՏԵրԻՆԵ՝ ԼԿԷԸ ՄՆը ասՆաա կԷԹ ԻրսԻԷզԷՄ՝ ԱԷՆ ԽՔի օգԼԸՄը ԷօլՄԻւԸ. ՄՆը ԷլԻՒՆ ԹԷՆ ԼԻՆ Է Թ, պԷՆ ասԷ ՄՆը ասՆաա կԷՐի կԷ ԹԻրԻրԻՆ՝ ասէաՒ. 38 – 0 ասԻՒՆ՝ Օգլըմ ՍԲԻՆ ԻԼԷ ԷՆՆԼԻԷՃԷՔ ՄԻր. զԻրաա գաՏ ԸԸԼՆաՀՀԸ Է օլՄԻւՉ ՄԻր. Վ.Է պաւ ՀՀսլԸ ՆԸԸԼ գաՀՀսլ. Վ.Է ԷԿԷր կԻասԷՃԼԻՆԻԸԼ ՀօլՀաա պԻր գազԼՀաա օգՐաՐաա, ագ ասՀԸՄԸ ՔԷասԷրԼԷ գաՀՀրաա ԷՆասԻրԷՃԷԸԻՆԸԼ՝ ասէաՒ.

ՊԱՊ 43

Վ.Է գԸՄԼԸԳ ԷԷրասէ ՀԻասԷԹԼԷՆասԻ. 2 – Վ.Է ՄԸԸԸրաՆՆ ԿԷԹԻրսԻԼԷՐԻՆ գաՆԻԼԻԼԷԼԻՆ ՀԷԼԻԼԻԼ ասԻ.ՔԷԹԻսԻՔասԻՆ ՈՃԿԸաա, փԷՏԵրԼԷրԻՆ ասԼԷՐԻ՝ ՆԻՆԷ կԻսԻԼԻԼ պԻԼԷ պԻր ՄԷգաՀՀր զՀսԻԼԻՆ ասԷՔՆ ՀՀսԼԸՆԸԼ՝ ասէաՒ. 3 – Վ.Է ՃսԼգաա ասՆաա ՃԷՎաԼԷՆ՝ Օ.Ը ասՏԷՄ պԻԼԷ՝ ՊԻրաասէԼԻՆԻԼ ՀԻԼԻՆ ԻԼԷ պԷրաԼԷՐ օլՄաՀՀԸԳՃաա ԷԻսԼԻՃԷՄԻԼ՝ ԼԻՆԻԼ ԷՔԻԼԷՆ պսԼԻաԷԸաա. 4 – ԼԿԷԸ պԻրաասէԸԻՄԻԼԻ պԻԼԻՄ ԻԼԷ պԷրաԼԷՐ կԷօՆասԸԻՐ ԻսԷՆ, ասՆաա զՆսԻՐԻԼ ասԷՔՆ ՍԼՀՀաա ԻսԷՆԻՐԻԼ՝ 5 – Վ.Է ԷԿԷր կԷօՆասԸԼՄԷզսԷՆ, պԻԼԻԼ ԷՆՆԼԻԼԻԼ, ԻԼԻրաա օՀ ասՏԷՄ պԻԼԷ՝ ՊԻրաասէԸԻՄԻԼԻԼ ՀԻԼԻՆ ԻԼԷ պԷրաԼԷՐ օլՄաՀՀԸԳՃաա ԷԻսԼԻՃԷՄԻԼ՝ պաՀՀսԼԸՄԸԳՃաա, ասէաՒ. 6 – 0 վԼՀՀաՆ ԻսԻԼԻԼ՝ Օ.Ը ասՏԷՄ պԻր պԻրաասէԸԻՄԻԼԻԼ ասաՀաա օՀՄԸԳԸԼԸԸ ԻսաՀաա պԷՐ ՎԸԸՄԼԻԼԷ՝ ՆԸ՞ՀԼԻՆ պաՀՀաա զաաՐ ԷԹՆԻՄԻԼ՝ ասէաՒ. 7 – ԱՆԷԸ ասաՆԻ՝ Օ.Ը ասՏԷՄ պԻԼԷՆ Վ.Է ագԻսաՀաաՄԸԳՃաաՆ ՈՄԻԳԻՄԻԼԷ ԻԼԻ՛ՀԼ ԷսԻԼԻ՝ ՓԼասԷրԻՆԻԼ ՀՀսԼԸՄ ՀաաՏ Ը ՄՀՀ ՄՀՀՐ, ԻՒՒԸ պԻրաասէԸԻՄԻԼԻԼ՝ Վ.՛ՀՐ Ը ՄՀՀ ՄՀՀՐԻԼԷ, ասՆաա պաՀՀԼԻաաՆ կԷօՐԻ ՃԷՎաԼ ՎԸԸՄԼԻԼ՝ զԻրաասէԸԻՄԻԼԻԼ ՍԼՀՀաա ՀՀսԼԸՄ ՀԻՒ.Ը ՄՀՀ ՄՀՀՐ՝ ասէաՒ. 8 – Վ.Է ՃսԼգաա փԷՏԵրԻՆ ԻսաՀաաՄԸԳՃաաՆ ՀՀսԼԸՄ ՀՀսԼԸՄ ՀՀսԼԸՄ՝ ԶօճսԼգը պԷՆԻՄ ԻԼԻԼ պԷրաԼԷՐ կԷօՆասԸԷ, Վ.Է զաՀՀԸԳԼ կԻսԷԼԻՄ՛ՔԻ պԻԼԻ Վ.Է ԱԷՆ Վ.Է ԷՀԼ Ի պԷՀՀԻ ԻսԻԼԻԼ ասաՆ զաաԼաՀՀԸՄ, Վ.Է ԷօԼՄԼԻԼԷՄ՛. 9 – ԱՆԸՆ ԻՀՀԻաՆ պԷՆ ՔԷՔԻԼ օլՀաԼԸՄ՛. ասՆը պԷՆԻՄ ԷԻՔՄՆԷՆ ԻՆաՀՀԷԼ Է.ԼԻԷ. ասՆը ասՏաա կԷԹԻՐԻԼԼ ԷօՆսԻԼԷ գօՄՆԷ ԻսԷՄ՛, 'ԻՆաՄԻՆԷՆ ԻԼ ԷԼ ԷԼԷՆ գաաՏաՏՀսԻՐԸԸ օլաՀՀՄ՛. 10 – ՋԻՐաա ԷԿԷր ՄԼՔո ԷԻՄԷ ԻսԻՔԷ, ՀՀՄԼԻՔՀՀԷԼԷՔԷ ԻՔԻՆՃԻ ասԷՔ՛ԼԷ ասՆՆԻՄԻԼ՝ ասէաՒ. 11 – Օ.Ը վԼագԸՐ ՔԷասԷրԼԷՐԻՆ ԻսաՀՀսԼԸՆ ԻՔԻՀՀասԷՆ՝ Է.ԼԻԷ ասՆաա զՆսԻՐԻԼ ասԷՔՆ ՍԼՀՀաա ՀՀսԼԸՄ ՀՀսԼԸՄ. գաաՀՀսԼԸՐԸԸԼաաՆ ասԻՀՀսԼԸՐ ա՛ԼաՆ ՄԼՎԼԷՐԻՆԷՆ ՀաԼԸՄ՝ Օ.Ը ասՏԷՄ ՀԷՆԻՀՀԷ օլաՀՀՄ՛, պԻր ՄԸգաաՐ պԷԼԷՆաՆ Վ.Է պԻր ՄԸգաաՐ պաԼ Վ.Է պաՀՀԸՄ Վ.Է ՄԻԼԸՄ Ի պաՀՀԻ Վ.Է ՔԸաաՀՀԻ ԻսԼԸ պաՀՀԸՄ՛ կԼՀՀԻԼԻԼԻԼԻԼ. 12 – Վ.Է ԷՀԼԷՐԻՆԻՀՀԷ ԻՔԻ գաՀՀ ագԷԷ ՀաԼԸՀ՝ Է.ԼԻԼՎԼԼԸՐԸԸԼՆՆ ՀՀգԸՐԻՆաա կԷՐԻ կԷԹԻՐԻԼԷՆ ագԷԷԻՀ Է.ԼԻՆԻՀՀԼԻ կԷՐԻ կԼ.ԷԹԻՐԻԼԻՆԻԼ. ԱԷԼԻՔ պԻր ԱԷԿՎ օլՄԻԼՀ ԱԸԸՐ. 13 – Վ.Է պԻրաասէԻՐԻԼԻԼ ԱԼԼԻՀաԳ գաՀՀԷԳՆԸԳ, Վ.Է օՀ ասՏԷՄ ԹԷՔԸՐԸՐ կԻսԻՆԻԼ՝ 14 – Վ.Է ԱԼԼԻՀՀ Իա.Ը ԳաաՏԻՐ օՀ ասՏԷՄԻՆ 'ԻՆաՏԻՆԷՄ ԱԻԼԻ ՄՆգՀՀաՐ Ը լսԼՖ Ֆ Է.ԼԻԷՏ, ՔԻ օ պԻր գաՆԻՆաՆՀՀԸԳ

տէր։ 22 – Վէ զախերէ սահիրն ալմագ իւզրէ էլիմիզտէ պաշգա տգչէ տահի կէմի իրտիք. տգչէմիզի չուվալլաբրմըշա քիմ՝ գաղրըլըբ պիլմէ՛իզ՝ տէտիլէր։ 23 – Ո տահի՝ Էմին՝ օլուռըզ, գօրգմայրնըզ. Ալլահնըզ վէ փէտերիներին Ալլահը չուվալլաբրնըզտա սիզէ խապռնէ վէրմի. տգչէնիզ պաննա վատը օլտա՝ տէտիքտէն ասկրա ատնէրէ Շամտանը չըգտրտըր։

24 – Վէ օլ քիմսէ պուռ տատէմլերի ցովսէփին խանդսինէ կէօթիւրմազ սայագլարընը եզդամալարը իչինը ռատ վէրմի, էմ տէ մէզքեպէզներնէ եմմ վէրմի։ 25 – Խմոի օրտտա Թո՛տմ՝ էտէ ճէզբէրինի իչիմ մէ օլմազլարդըլ, ցովսէփին էգյլէ վազիրնատա կէլէնէխնէ գատարը հէռիչէլերինի հազըրլատըլար։ 26 – Վէ ցովսէփ խանէչէ կէլտիյինտէ՝ էլչերինտէ պուլունան հէտիչէյլի խանդէտ ատնա Թոգատիմ էտիպ, եէրէ գատարը էչէներէ՛ ատնա 'տրզ ը 'ռապռատիչէյի էթմիլէր։ 27 – Ո տահի ատնէրէ սէլսամիլէրինտէն սիւ՛տլ էտտիպ՝ Ո տէտիյինիզ իխթիչլար փէտերինիզ հէալա ողզ ատ ատլի՛մ մի տիր՝ տէտիքտէ, 28 – Փէտերիմիզ գատրդ հէալա ատզ ատ ատլիմ՝ տիր՝ տէչէրէք էչիլիպ՝ տրզ ը 'ռապռատիչէյ էմմիլէր։ 29 – Ո տահի կէօգլերինի գաղրըլըզ վազիսատէնին օգլը օլտն գատնատնը ընէնիսմինի կէօրտիս քատ՝ Պաննա տէտիյինիզ քիչիչ ակրատաերինիզ պո՛մ տըր տէտիքտէն ասկրա՝ Ալլահ ատնա 'ինտյսէյ էչէնէյ, էչ օգլըմ՝, տէտիւ։ 30 – Վէ Յավէփ, գաղպի գատնատնը իչինն հատքէթէ կէլմէքլէ, 'ամճէլէ էտտիպ ազալատնագ իչինն եէր ատգայատգ՝ իչ օտտայս կիրտի. վէ օրտատա ազալատը։ 31 – Վէ էրևգինէ եր յատլըզ տրըտրը չէդտը, վէ քէնտոնինի գատաճէլ՝ էգմէքէ կէթիրինիզ՝ տէտիւ։ 32 – Վէ քէնտոնինէ պաշգատնա, վէ ատլէրէ պաշգա, վէ եատնըատա Թո՛տմ՝ էտէն Մըսըրլըլարտա պաշգա գօտըրտը. գիրատ Մըսըրլարլար 'Իպրահիմէր իլէ էքմէք եէչմէգլէր իտտի. չինէնքի Մըսըրլարլար 'Իսհոնին տատ մէքքուէ չտի։ 33 – Վէ ատրն հատգատրըտատա ատնէրինն պէդիւլիւ քէնտոտ պիւ քիւչէրէկլէյէճինէ կէօգէ, վէ քիւչիւչիւ քիւչիւ քիւչիւնէ կէօգէ օԹատմատլարընատա, օլ ատճէմլէր պէրթ պէրինէ պագատագ Թէ՛ատճէմէպ էտէրլէր իտտի։ 34 – Վէ օ քէնտոտ էօնէնէն ատնէ ատնէրէ հիտսէլէր կէօհտէրատի. Ֆատգատ Բնհնիատմինին հիտսէտի օ պէրլէրինէն հէր պէրինին հիտսէտինն պէդ գատիթը իտտի. պէօդլէճէ իչտիլէր վէ ատնըն իլէ պէրտագէր չատտատն օլտըլտրտ։

ՊԱՊ 44

Վէ իտտնէ քէԹիԹատատրնատ՝ Պուռատէմլէրինն չուվալլաբրնըզ կէօթիւրէ պիլտիքլէրի գատատրտ զատիրէ իլէ տօլատտրըզտ, հէր պէրինին տգչէտինի քէնտոտ չուվալը տգզընատ գօ։ 2 – Վէ քիւչիւչինէ չուվալը տգզընատ պէնիմ՝ քատատսէմի, կիւմիւշ քատատչի վէ քէնտոտ զատիրէ տգչէտինի գօ՝ տէչիրտ էմի էչլէտտի։ Ո տահի Յավէփին սէգյլէտտիչի կիւղի վէրթ էչլէտտի։

3 – Վէ ատատտհ սյատրնըզըզնատա օլ ատատմլէրտ մէզքեպէզերի իլէ ատալը վէրԹլտիլէր։ 4 – Անլէր շէհրատէն չըգըզ ատատհա ատգատգաշչիատատն՝ Յավէփ խանդ քէԹիԹատատրնատ խիմ ատգէն Գատվէդ, օլ ատատմլէրինն ատրտը տբրտա գօշ, վէ ատնլէրէ եեմի իշտիչիյինատ՝ Նի՞չինէ էչիլիչէ պէտտէ քէմիլէ էմտիրիտ. 5 – Պռա՝ էֆէնտիմին իչտիչէ վէ ատնըտէ Թէֆա՛Թլ էմտիչի էճատ տէչիր՝ մի տիր. պռաՀատ եատփըզըրըզտա ֆէնտ ատատրը՝ տէչիտնատ՝ Նի՞չինէ եէ՛Թիչտիքատ պուռ քէչտտմ ատգէչէր. Տա՛չտ քի պէնատչիլէրդի պէտգէլ չէդ, ատատրնըզ էչիլիչէ եեմի իշտիչիյինատ՝ Նի՞չինէ էչիլիչէ պէտտէ քէմիլէ էմտիրիտ. 6 – Ո տահի ատնլէրէ եէԹիչտիքատ պուռ քէչտտմ ատգէչէր. 7 – Վէ ատնլէր ատնատ՝ Նի՞չինէ էֆէնտիմ պուռ մհսիլիտ քէչտտմ՝ ատգէչէր. Տա՛չտ քի պէնատչիլէրդի պէտգէլ չէդ, ատատրնըզ էչիլիչէ եեմի իշտիչիյինատ՝ Նի՞չինէ էֆէնտիմին իչտիչէ վէ ատնըտէ Թէֆա՛Թլ էմտիչի էճատ տէչիր՝ մի տիր. պռաՀատ եատփըզըրըզտա ֆէնտ ատատրը՝ տէչիտնատ՝ Նի՞չինէ եէ՛Թիչտիքատ պուռ քէչտտմ ատգէչէր. 8 – Իչտէ չուվալլաբրմըզըն ազըզնատա պուռլաբրդըզ տգչէչի Գատնան տհյատրընատան ատնատ կէրի կէմի իրտհիմիզ Տալատ՝ էֆէնտիմին խանդսինէ կիւմիշ վէ ալթընա տբրդատի էմմէք

թըզ հէր պիրի մէրքէվիէի իւլքէտէ՛ քէզ չէյրէ կերի տէմամտաքէր։ 14 — Վէ 8ուգա իւէ պիրտաէրլէրի 8ավտ. փէն խանէմընէ կէլտիքէրինտէ՛ օ տաս. Հա օրտատա խոր. վէ ան՚ընի Հուպաւրընտատա ԷրԷ գամփանտըլար։ 15 — 8ավտփ տատիի անկէրէ՛ Պու խչէտիչինիդ իշ նէ՞ ատր. պէնիմ կիսի պիր տատմին թէֆտա՛իւլ էթմէկէ մահգիէտիր օլտը՛ղ մա՛լումիւնիւզ տակլի՛ մի տիր՛ տէ՛տիքտատ, 16 — 8ուդա՛ էֆէնտիմէ նէ՞ տակէյլիմ՛, նէ՞ տէզիլէյլիմ՛, վէ նէ՞ իւէ թէզրւիչէ ի գիմմէթի էտէւիմ՛. Ասլահ պէնտատէրինին գատտահմէտընը պուլտատ. խլճէ հէմ պիզ՝ վէ հէմ էլինատ քհատ պուլտանտն քիմսէ էֆէնտիմին քէօչէկէրի իզ՝ տատի՛։ 17 — 0 տատի՛ Հա՛չա, պէնտ պէզիլէ շէյ Ետփմամ՛. ածիտ էլինատ քհատ պուլտանտն քիմսէ պատնա քէօչէ օյտաՁագ տըր. տիվ խոխ տէլտմէճէլէ փէտէրինիզէ կիսինիզ՛ տատի։

18 — 0 գէմտն 8ուգա Ետագըն կէլիպ տանա խիմտապէն՝ Ամա՛ն էֆէնտիմ՛, պատ գտւրէդ պիր տէօզ տէզիլէյլիմ՛ տտ էֆէնտիմ՛ տիդիլէտին, վէ գտւրէնտ գիյատատ զտզատա կէլմէտին. գիւտա պէն Փատւրտան մտհգտմդինտա տըն։ 19 — Էֆէնտիմ՛ պէնտէլէրինէ՛ փէտէրինիզ Ետա պիրտատէրինիզ վատր մը՛ տէյլէրէք տիւ՛ատ էյլէտու։ 20 — Պիզ տատխի էֆէնտիմ՛ Ինճ խյտր պիր փէտէրիմիզ վտր տըր։ վէ ինճ խյտրըզըձնատա պիր քհչինք օգյտ օյտտա, վէ պտնդան գտրըձատտզը վէ Փատի էմմէտիյլէ՛ վտյհատէինատէն Եատլընըզ օ գտյտը. փէտէրի տտսխի ատր ատվէր՛ տէ՛տիքտ։ 21 — Վէ պէնտէլէրինէ՛ Ան՚ը պատնա կէճիրինիզ, կէօզհատյճ կէօրէյիմ՛ տէ՛տիչինտ, 22. Պիզ էֆէնտիմէ՛ Չօճուգ փէտէրինի պրտգտմտզ, գիրտա պրտգէրատա, փէտէրի վէֆտատ էտէր՛ տէ՛տիքտ։ 23 — 0 զէմտն պէնտէլէրինէ՛ Էկէր քհչինք պիրտատէրինիզ տէզին իլէ պէրտատէր կէլմէզտէ, պիր տտհա հէճէմիս կէօրմէյէճէքձինիզ՛ տէ՛տին։ 24 — Վէ փէտէրիմ գտւրէդըն էտնդնա կէճէտիչիմիզտտ, ատնա էֆէնտիմին քէլտմընը խտապէր վէրտիք։ 25 — Վէ փէտէրիմիզ՝ Նէնէ կէտտինիզ, վէ պիզէ պիր մէզտատր զտճիրէ տատիքն տալընըզ՛ տէ՛տիչինտ, 26 — Պիզ՝ Էհնէմճիլ. քհչինք պիրտատէրիմիզ պէրտատէր օյտտաս, էնէրիզ. գիրտա քհչինք պիրտատէրիմիզ պէպիմ՝ իւէ պէրտատէր օյմտատգճա, օվ տատէմին հէճգիճնէ կէօրէմէչիզ՛ տէ՛տիք։ 27 — Օվ վտգրի փէտէրիմ գտւրէդ պէպէ խրիտատէն՝ Ա՛ատ՚լճտնիդ տիր քի զէվճէմտէն խբի օզրմ օյտատ։ 28 — Պիրի հատնքմտատ կիճի տտր, վէ պէն՝ Ա՛ատիքտատգտ փատրէկէտատ՛ տէ՛տիմ՛. վէ չիճմտիչ տէչինի տանը կէօրմէտիմ՛. 29 — Վէ պտնտա տատխի հատնքմտատն տտրրատնըզ, վէ օ տատ պիր գտզգտյտ օգրատրատ, պէնիմ տգ տտսչըմը քէտէրէկ գտտտյտ էնտատիրինիզ՛ տէ՛տիք։ 30 — Վէ չիմտի փէտէրիմ գտւրէդըն հատնքտատ վատրտրղմտատ, չօճուգ պիզիմ իւէ պէրտատէր օյմտգտտ, ճատը չօճուգ՝ պէն՚ը ճատնքտատ պատգէ օյմտգտէ, 31 — 0 ւտւ քի չօճուգըն պտւէտնտատրզընը կէօրտատքտ՛ էօչէճէք տտր. վէ պէնտէտէրինի փէտէրիմ՛ գտւրէդըն տգ տատչէնը քէտէրէկ գտպատա էնտատիրէճէկ՛։ 32 — Ջիրտա գտւրէդ չօճուգ իչինտ փէտէրիմիզ քէֆիվ օյտտ՝ էչէր ատնա հատնքտատ կէճիրտիգտմ՛, փէտէրիմ՛ ՚իճտէնտատ իւ էվէտ գտպատհաճէ օվտյըմ՛ տէ՛տիմ՛։ 33 — Վէ չիմտի բէճտ էտէրիմ՛, չօճուգըն եէրինէ գտւրէդ էֆէնտիմէ քէօչէ օյտտգտ դտվտյըմ՛, չօճուգ տտսխի պիրտատէրէրի իւէ պէրտատէր կիճիրտիզ։ 34 — Ջիրտա չօճուգ պէնիմ իւէ պէրտատէր օյմտգտճա, փէտէրիմիզ՝ հատնքտատ նատ՚ատ չէգտյտը՛. օյմտյտ քի փէտէրիմ՛ խատպէճ էտէճէք պիվտյտը կէօրէչիմ՛՝ տէ՛տիք։

ՊԱՊ 45

Օ զէմտն 8ավտփ՝ Հատպուրընտատ տտսգտնդտյտրը ՃիւմէՃէսի էօնիւտատ քէՃտտիճինի զտպէճ էտեմէմէյէ՛ Ետնդրմտատ հէր քէտի տրըտտրը չէգտյտրդը՛ տակչիս նէտատ էչէյէտ. վէ 8ավտփ քէՃտտիճինի պիրտատէրէրինէ Թտնդրտտրդը զէմտն հատնքտատ հիչ պիր քհմտփ տտսգտնդտատ։ 2 — Վէ օ հիւքտքը տէտէ՛ղ տտղտատը. վէ Մ՚ատրէրէրտ իւէ Փատրտաճնի խատնէտ խտպէր իչինի տակիէր։ 3 — Վէ 8ավտփ պիրտատէրէրինէ՛ Վէն 8ավտփ իմ՛. փէտէրիմ տատհա տա՛ղ մը տտր՛ տտէտակտտ, պիրտատէրէրի, տատնդան Հատպուրընտատ քէՃտտիչէրինէ տտՀչէթի կէչէրէք, տտհտ ճէվտտղ վէրէտկտտիչէր։ 4 — 8ավտփ տատխի պիրտատէրէրինէ՛ Պատհա հատգտչէրընըզ՛ տտ՛տիքտտ, հատգտչտրտրտտ. վէ օ տատչէրէ իւէ

քաղաքէն՝ պէտք Մբարա սահմանդրելոց պիրատներինիզ Յովսէփ իմ՝ 5 – Ի՛ջ շիմոն պէտի պատրաստ սահմանդրելու էապէ էիմէլինիզ, վէ սիզէ կիւճ կէլմէսէն. վերա Աստուած պէտի հայտի մեհեաձագոսը խլուն էօնիւնիւզտէն կէօնտերսը։ 6 – Զհնգերդ զէմինատքի դրիւլոցը շիմոն խքնիճի սէնէսի օրտա, պէշ ոչնե տահա էքին վէ պիչին օրմայաճագ սրը։ 7 – Ի՛ջ Աստուած զէմինատ սիպին նէսլինիզի հէքիզ էիմէք, վէ սիզի 'տպիճ խելասլէ հայտնուս ատագլամագ խլուն' պէտի էօնիւնիւզտէն իրատալ էյլէսի։ 8 – Ի՛ջ շիմոն պէտի պատրաստ կէօնտերսէն սիզ տէխլի սինիզ, ան ճագ Աստուած սրը։ Վէ պէտի փարատեսնա փէտեր, վէ պիւիւն խանէներնէ էֆէնտի, վէ պիւիւն Մբորը տիյորը նա տիրը նատագ էյլէսի։ 9 – Զատագ փէտերիմին էտպէնու չէգրդլ, ան ատ գէյէնինիզ քի՝ Օղլէն Յովսէփ պէտյլէ տէյօր. Աստուած պէտի պիւիւթիւն Մբարա հատքիմ նատագ էյլէտի. կէճիքմէյիզ նատնդմա կէլ։ 10 – Ի՛ջ ատն վէ օղուսլարդն վէ օղուսլարդնէն օղուսլարդը վէ սիւրիւլէրինդ վէ սրդրլարդն վէ պիւիւթիւն էմէլինդ իլէ Գէնամ էյտլէդ ինտէ տանքէն օլուս' պատնա էտպէն օլատն։ 11 – Ի՛ջ գրիւլդ պէշ ատնէ տուհա օլաճագդընատա, ատն վէ խանէդ վէ տանա միւթէ'ալլդ օլանդն քհաճֆէսի զատրաքէթ չէքմէմինիզ իչնուն պէտ ատնի օրտասդ պէտյլէրիմ։ 12 – Ի՛ջ իչնէ կէօգլէրինիզ վէ գարնատչըմ Բենիամինին կէօգլէրի կէօրիւյօր քի սիզէ ատյլէկէն պէտնմ տադրմ սրը։ 13 – Ի՛ջ Մբորատա օլատն 'տգամէիլինին քհաճֆէսինին, վէ հէր կէօրտուկնիզտէ փէտերիմ հէքհատյէ էտինիզ, վէ չտպուգ փէտերիմի պատրաստ էնտերինիզ' տէտի։ 14 – Ի՛ջ գարնատչը Բենիամինին պղինճնա տապրլդպ տգլատը. Բենիամինն տատի ատն պղինճնատ տգլատը։ 15 – Ի՛ջ ճիմէ կէարնատչըրդը էօփքա պղինճտրընատ չտգլատը. անտէն ատկրա գարընատչտգրդ անդն իլէ ատյլէշտիլէր։

16 – Ի՛ջ Յովսէփին պիրատէրլէրինին կէլտիքլէրինին խտպէրի Փհրատնդն խտնէսինատ իչնուտիմէքլէ, Փհրատնդն տագրընատա վէ պէնտէտլէրինին նագրընատա խօշ կէօրիւնտիւ։ 17 – Ի՛ջ Փհրատան Յովսէփ խրի տպէն՝ Գիրատէրլէրինդ ատյլէ քի՝ Պէշյլէ հատքընդը, հատնի հայվանտրընդը հիւքէմ էտնիզ, վէ չրգրդպ Փանան տիյորընա կիտնիզ։ 18 – Ի՛ջ փէտերինիզ իլէ էհ՛լ ի պէյթինիզի ատյդ' հատնդմա կէլինիզ, վէ սիզ Մբորը տիյորընդն ա'լտտնդ վէրէյիմ', վէ տիյորը Գէյզինատէն եէյէտինիզ։ 19 – (Իչնէ տատնա էմր օլատնտուս) Պէշյլէ իճրա էյլէյինիզ. էվլատընդը վէ զէվճէլէրինիզ իչնուն Մբորը տիյորընատան ատրատպտրը պէրտպէր ատյնդը, վէ փէտերինիզի պինատրինդ կէյինիզ։ 20 – Ի՛ջ կէօգլէնինիզ էչհատնդատա օլմատքն. վերա պիւիւթիւն Մբորը տիյորընդն ա'լա չէյլէրի սինի սրը' տէտի։

21–Իմոի Խրայէլին օղուսլարը պէշյլէ հատիտրլար. Յովսէփ տատի փարատանդն էմրի իւգրե անդէրե ատրատպտրագ վէրտի. վե հալ իչնէն անդէրե տագրը տատի վէրտի։ 22 – Ի՛ջ հէր պիրինդե պիրէր գատի էլպիսե վէրինդ' Բենիամինե իսե իւզ եիւզ գրի'տ կիւմիւշ իլե պէշ գատի էլպիսե վէրտի։ 23 – Ի՛ջ փէտերինդե պէշյլէ ճէ, օն մերգեպ եիւքը Մբորը ա'լտ չէյլէրինատէն վե հալ իչնէն տատի փէտերինդե պուղտայ վե էքմէքը վե թա'տմ' իլե եիւքնե օլատպտ օն տնիչի մերգեպ կէօնտերտի։ 24 – Ի՛ջ պիրատէրլէրինդ տալը վերտկատե, տանէլէրե' Նօլատս պօզուշմայլընդը' տէտի. անդէր տատի կիմ տտիլէր։

25 – Ի՛ջ անդէր Մբորրատան չէգրդպ' Բանանդ տիյորընա փէտերլէրի Յովսէփը հատնդատ կէտիրդէր. 26 – Ի՛ջ ատնա' Յովսէփ Հայտ տաղ սրը, վէ պիւիւթիւն Մբորը տիյորընդն ամրի տրը' տէյիս խտպէր վերտիքլէրինատե, անդէրե ինանմատպտրընատան ատնդն գալպի պայրտրը։ 27 – Ի՛ջ անդէր Յովսէփին քէնտիլէրինե տէյդէտիլ ճիւմդէ տէօդլէրի ատնա հէքհատյէ էմտիքլէրինատե, փէտերլէրի Յակոբ քէնտինի կէօրիւրմէք իչնուն Յովսէփին կէօնտերտիյի տրատպտրընա հատ էնէնինէն հայտի պատտա։ 28 – Ի՛ջ Իսրայէլ' Բինիյէմ էտեր. օղլըմ Յովսէփ հայտնատա սրը. կիտէյիմ' վէ էօյմէզտէն էվվէլ ատնը կէօրէյիմ' տէտի։

ՊԱՊ 46

Իմոի Խրայէլ քէնտինե միւթե'ալլդ օլանդն քհաճֆէսի իւլե գալդըդ Բերսաբէէյէ կէլէրէք, փէտերի Խտա-

Digitized by Google

Հակոբն Ալեհօրինա գուբպանլար զէգՀ էլլէտե։ 2 – Վ.է Ալեհ Խարայէլէ կէ ճէ քիւ յաբլուսա սէպլէչիթ՝ էյ Յակոբ, Յակոբ՝ ասէսիբաս, ս տաթի Լէզպոէյք, ասէ։ 3 – Վ.է –Ն՝ Պէն սէնին փէսէբինին Իւսէֆը օլուն Ալեհ եմ։ Մըբաս էնամէչ գօզմա՝ զիրա պէն սէնի օբաս տա պէշիւք պիր միլէթ եսէճէչիմ։ 4 – Պէն սէնին ինչ Մըբաս էնիպ՝ սէնի մուԹլագա կինէ չըգարըբըմ, վէ սէնին կէօպչէրին իւգէբինէ էլինի Յովսէփ գէյճեպագ տըր՝ ասէ։ 5 – Վ.է Յակոբ Բէթաւաբէէտէն գալգը։ վէ Խարայէլին օղուլլարը ան կէօրի իւրմէք իչիւն փաբաանըն կէօնտէրտիլի ազատալարա փէտերլէբի Յակոբը վէ չՕճուգլարընը վէ զէվճէլէբինի պէնտիրիպ, 6 – Հայվանլարընը վէ Քանանն տիւյարընտա գազանտագլարը եմմալի ալըպ Յակոբ վէ Ճիւմլէ զիւրրիւյէթի պէրապեր օլարագ՝ Մըբաս կէլիւլէբ։ 7 – Օղուլլարը իլէ օղալլարընըն օղուլլարընը, վէ գէղլաբը իւէ օղուլլարընըն գէղլարընը, վէլհասըր ճիւմլէ զիւրրիւյէթինի պէրապեր Մըբաս կէօթիւբաճ։

8 – Վ.է Մըբաս կիւտէն Խարայէլ օղալլարընըն իամիլերի պաւնլար տըր։ Յակոբ վէ օղուլլարը։ Յակոբըն իւլ օղլա Ռուբէն։ 9 – Վ.է Ռուբէնին օղուլլարը Էնովք վէ Փաղղուա վէ Եսրոն վէ Քարմի իամ։ 10 – Վ.է Շմէոնանըն օղուլլարը Յամուէլ վէ Յամին վէ Ովհադ վէ Յաքին վէ Սահօա վէ Քանանացը գաբընդըն օղլա Սաուլ իամ։ 11 – Վ.է Ղեւիինին օղուլլարը Գերսոն վէ Կահաթ վէ Մերարի։ 12 – Վ.է Յուդանըն օղուլլարը Էր վէ Օնան վէ Սելօմ վէ Փարէս վէ Զարա։ Էր վէ Օնան իամ Քանանն տիյարընտա վէ Քամի էմմիլէր։ վէ Փարէսին օղուլլարը Եսրոն վէ Համուլ իտի։ 13 – Վ.է Իսաքարըն օղուլլարը Թովղա վէ Փուա վէ Յոբ վէ Սիմրօն, 14 – Վ.է Զաբուլոնըն օղուլլարը Սարէդ վէ Ելոն վէ Յահղէլ իամ։ 15 – Փատտանաբրամա գէղը Դինա իլէ պէրապեր Յակոբըն Լիատան տօղուն օղուլլարը պաւնլար տըր։ անըն ճիւմլէ օղուլլարը վէ գէղլարը օճմուզ՝ իւչ Նէֆէր իամ։ 16 – Վ.է Գադգըն օղուլլարը Սափոն վէ Անգի վէ Սունի վէ Եսբօն վէ Էրի վէ Արօգի վէ Արէլի, 17 – Վ.է Ասերին օղուլլարը Յէմնա վէ Յեսուա վէ Յեսուի վէ Քարիա վէ Հեմճիբէլէրի Սարա վէ Քարիաճընդն օղուլլարը Քաղեր վէ Մեղքիել իամ։ 18 – Գաւնլարը ան ատիքը Նէֆէր օլարագ Յակոբըն օղուլլարը ատը քի, Լաբանըն քէնտի գէղը Լիայա վէրտիյի Զելփատանն տօղմիշ տըրլար։ 19 – Վ.է Յակոբըն զէվճէնի Իւսէֆիլէն օղուլլարը Յովսէփ վէ Բինիամին օլաագ, 20 – Մըբաբ տիյարընտա Յովսէփ Աբեգ Եմ չհէրն քէսհինի Պետաֆրանըն գէղը Ասանեմ տէն Մանասե վէ Եֆրեմ տօղուսա։ 21 – Վ.է Բինիամինին օղուլլարը Բաղա վէ Բաքար վէ Աշբել վէ Գերա վէ Նէհեման վէ Իհի վէ Ռոշ վէ Մուֆիմ վէ Ուֆիմ վէ Աբեգ օլաագ, 22 – Պաւնլարըն ճիւմլէսի ան ութօճ Նէֆէր օլարագ Յակոբըն Ռաքէլէն տօղան օղուլլարը տըր։ 23 – Վ.է Դանըն օղլա Հուսիմ։ 24 – Վ.է Նեֆթալիին տօղուլլարը Յասիէլ վէ Գուհի վէ Յասեր վէ Սիլլեմ իամ։ 25 – Պաւնլարըն ճիւմլէսի եէտի Նէֆէր օլարագ Յակոբըն օղուլլարը տըր քի, Լաբանըն քէնտի գէղը Ռաքէլէ վէրտիյի Բիլհադասն տօղմուշ տըրլար։ 26 – Յակոբըն օղուլլարընըն զէվճէլէբինէն մա՛տա Յակոբըն տաւլարնտան կելիպ, անըն իլէ Մըբաս կիտէն նուֆուսըն ճիւմլէսի սիրմէդ պիր Նէֆէր իամ։ 27 – Վ.է Մըբաբտա Յովսէփ տօղան օղուլլարը իւրի Նէֆէր օլուպ, Մըբաս կիտէն պէրլիի Յակոբըն ճիւմլէ նուֆուսը եէրմէդ Նէֆէրտէն ՚իպտրէթի իամ։

28 – Վ.է Յուդ՝ Գեհամի քէնէաթիէնէ կէօսթէրմէք իւզրէ, Յուդայը էօնէլինտէն Յովսէփ կէօնտէրտի։ վէ Գեհամ էյլալէթ իւէ կելմիլէր։ 29 – Վ.է Յովսէփ տրտապատըն Հայբրէտտէ՝ փէտերի Խարայէլի իամ իպպալ իչիւն Գեհամէ չբգարը, վէ Հալգըրընա կելմէք ապդնընա տարըլար՝ պդնընա խայլը միւտտէթի տալլատը։ 30 – Վ.է Խարայէլ Յովսէփ՝ Արիըգ վէֆաթ էտէյիմ, մ՛ատամ քի սէնին եէւգիէնիթ կէօրտիմ վէ տուհա տալ ատի՝ ասէաճ։ 31 – Վ.է Յովսէփ պիրապեր իլէրինէ վէ փէտերինին խանէսի խայլընա խիճապէն՝ Պէն չբգարպ՝ Քանանն տիյարընտա օլան պիրապեր իլէրիմ վէ փէտերիմին խանէսի խայլը պաւնա կելմիլէր։ 32 – Վ.է պու ատտիլէր պէւրիս տահպի չապան օլաբագ, գզմանլարընը վէ սըղըրլարընը վէ պիւթի իւռ մանլէրինի կէնէրտիլէր՝ տէչիս Փարաւոնա խապեր վէրբէյիմ։ 33 – Վ.է Փարաւոն տիպի չապդրբպ՝ Սէն՝ ատիբընըզ նէ՞ տիբ՝ ատէյէ

Digitized by Google

ձեռք ալսբառա, 34 – Պէնաէլերին սեպա-
վէթի խիղճին պերու կերբէք պիղ վէ
կերբէք եճաստրմըզ Տալվանոճ աս-
Հիղլերի իվ՝ ոէյէսինիզ, քի Գեհեմ
ոիյորըճառա ոաքին ալսաղըզ. գիրա
հեր պիր չոպան Մըսըրլըլարըն մեն-
ֆառքը ոզբ՝ ոէսի.

ՊԱՊ 47

Վ֊է Յովսէփ կիսիպ Փարաւանաս՝
փէսերիմ վէ պիրաոէրլերիմ վէ ան-
լերին սիւրիւլերի վէ սըղրըլսրը վէ
պահիճեան եմիալլերի Գանանան ոիյորը-
ռաան կելսիլեր, վէ իչիէ Գեհեմ էյս-
լեթինաէ սիրլեր՝ ոէսիս խոպեր վերբ-
ռաի. 2 – Վ֊է պիրաոէրլերինաէն պէշ
քիշի ալըդ՝ անլերի Փարաւանըն Հու-
զուրնաս չըգտարըբ. 3 – Վ֊է Փարաւան
անըն պիրաոէրլերինէ՝ Ակե՛սոխ ընըզ
նէ՞ սոէր՝ ոէսիքաէ, անլեր Փարաւանա՝
Գալլարըն կերբէք պիղ վէ կերբէք էճ-
ռաաստրմըզ չըպան բզ՝ ոէսիլեր. 4 –
Վ֊է Փարաւանա՝ Գանանան ոիյորնաս
գրիլըզ չհոաէրէք լէնոիզ ալսղըճնաան,
գալլարըն սիւրիւլերինէ մեր՛ սպա-
չառնոճաղել, սպա ոիյսրաաս միւռաս-
ֆիր օյմոգ իչիս կելսիք. վէ չհմոի
յառքի էլէ, գալլարըն Գեհեմ էյս-
լեթինաէ ռաքին ալսալմ՝ ոէսիլեր.
5 – Օլ վռղրի Փարաւան Յովսէփ խի-
թռապէն՝ Փէռէրին վէ պիրաոէրլերին
եանըղնաս կելսիլեր. 6 – Մըսըր ոիյորը
էօնհէնաէ սոէր. փէսերինի վէ պիրա-
ոէրլերինի ոիյորըն ռա՛լաս մնհալինաէ
խաքնան էյլէ. Գեհեմ էյսլեթինաէ
ռաքին ալսռաղըճա. Վ֊է ասրասլարընաս
միւռաճ՛նաս քմհնելէր պռալսնաղըզնը
պիղիր խաէն, անլերի պէնիմ սիւրիւլե-
րիմ խաղերինէ նռզղր թռ՛ևին էյլէ՛
ոէսիս. 7 – Վ֊է Յովսէփ փէսերի Յակո-
բը կեհերիով՝ Փարաւանըն Հուզուրընաս
չըգտարըբ. Յակոբ ռաստրի Փարաւանաս
խոպը ռաա՛ռա էյլէսիս. 8 – Վ֊է Փարա-
ւան Յակոբաս՝ Միւռաոեթի ի՛ Էօմրիւնիւն
կհնէլերի նէ՞ գռաոսր ոզբ՝ ոէսիքաէ,
9 – Յակոբ Փարաւանաս՝ Միւռաոեթի ի
զուրպէթիմին կհնէլերի նիւզ օճռաղ
անէնէ օլռա՛ղ՝ միւռաոեթի ի՛ Էօմրիւնիւն
կհնէլերին ոզղ վէ քէսերերի օլսռաղ, էճ-
ռաաստրմըն զուրպէթլերի կհնէլերինաէ
պռան միւռաոեթի ի՛ Էօմրլերինին կհնէ-
լերինէ ռաղիզ օլմռաղ՛ ոէսիս. 10 – Վ֊է
Յակոբ Փարաւանաս խոպզ ռաա՛ոէսիղ,
Փարաւանըն Հուզուրընաոն էյքգոբ.
11 – Իմոի Յովսէփ Փարաւանըն էրերի
իւզրէ փէսերինէ վէ պիրաոէրլերինէ
Մըսըր ոիյորընաս, ոիյորըն ա՛լսս
մնհալինաէ Իռամսես էյսլեթինաէ
միւլք վէրերէք՝ ռաղլերի իռքնան էյլէ-
ռաի. 12 – Վ֊է Յովսէփ փէսերինի վէ
պիրաոէրլերինի վէ փէսերինին պռա-
ֆիճ խռաէոի խոյզընը, էհ֊լ ի պէյթ-
լեհեմինին մզգռաոըրնաս կէօրե, էքմհլէք
պէսլեր խոի.

13 – Վ֊է գրիլըզ պիյռաոեսիյլէ չհռա-
ոէթլենռիյինաէն՝ պռալսճ ինն պէսիմոեռ
էքմհք պռալսնաճռաղ խոի. վէ գրիլըզ
սեպեպիյլէ Մըսըր ոիյորը վէ Գանանան
ոիյորը՝ ռաճիզ գռալսրլռար. 14 – Վ֊է
Յովսէփ Մըսըր ոիյորընաս վէ Գանանան
ոիյորընաս մեվճռաս օլսռն ոդէնին
քէռոֆէռոինի՝ ռաալ՛ն ռալսրդլսրը զռո-
խրհյէ պէսէլ թռաֆլռաոը. վէ Յովսէփ
ոգէյլի Փարաւանըն խռաէոինէ կէօ-
ճհնէռռոհ. 15 – Վ֊է Մըսըր ոիյորընա-
ռաս վէ Գանանան ոիյորընաս ոգէյէ ոռա-
քէոնռիքռե՝ ճիռլնի Մըսըրլըլար Յովսէ-
փէ կելնով՝ Պիղի էքմհք վէր. ոգէյէ գռալ-
մնռռղրնռաան նի՞չհն հռալզռրըճռաս
էօլնիմ՛՝ սէսիլեր. 16 – Վ֊է Յովսէփ՝
Ագէյէ գռալմռաոը իռե սիւրիւլերինիզի
կհնէճհրնիով, վէ սիզի սիւրիւլերինիզէ
պէսէլ վէրէյիմ՛՝ սէսիս. 17 – Պէղյլե-
ճէ Յովսէփ հռալզռրընըրը կհնէ իրռահ-
լերը. Յովսէփ ռաոեթի ռաիլերէ ռալճռաղը
վէ գղռանն սիւրիւլերի վէ ռղրըղը սիւ-
րիւլերի վէ մերքէռլերինէ պէսէլ էքմհք
վէրերէքզ, օլ սհնհ հէփ հռալզռրընըրը
պէսէլ ռաղլերի էքմհքլէ պէսլեր.

18 – Վ֊է օլ ռաէնէ թ՛եմռա՛ օլռղռաս,
երհէսի սէնէռաէ եանըռաս կհնիով՝ Ագ-
չէմիզ սիւքհնռիյինի, հռալզռրաճրը-
մըզ ռաոեթի էֆէնռիմիզին օլսռղրընը վէ
էֆէնռիմիզին հռալզռրընաս ճհէռռոլե-
րիմիզ իւէ թռաֆլռաղմըզռաան մռա՛ռաս
պիր չհյիմիզ գռալմռաոըրնը էֆէնռի-
միզէն խռաֆի թռռհյռաղմըզ. 19. Պիղ
թռաֆլռաղմըզ իւէ պէքռաոեր նի՞չհն
հռալզռրընաս հէլռզ օլսռլմ՛. էքմհք
պէսէլ պիղի վէ թռաֆլռաղմըզղը ռաոեր
ռա՛. վէ պիղ թռաֆլռաղմըզ իւէ Փարաւ-
անաս քէօլէ օլսռլմ՛. վէ պիղէ թռաֆռամ
վէր քի, ռաոզ գռալսրլմ՛ վէ էօլմհյրլեմ՛,
թռաֆլռաղմըզղ ռաոեր խռաոզ օլմռաղն՛
սէսիլեր. 20 – Վ֊է Մըսըրլըլար իռաէ-
րինէ գրիլըզ չհռաէրէքլէնհյ օլսղըզը
իչհռան, հէր պիրի թռալռաղնը ռաոեր ռա-

Digitized by Google

սբ.յէ, ցավսէփ պիւթիւն Մըսըր թագաւորիքը փարաւոնաս ասիքն ալտը·պէյ-լէնէ թագաւոր փարաւոնիքն օլտուս։ 21-Վ.է էհսալիյէ՝ Մըսըր հաւատացիքն պիր սաճիմաան օ պիր սաճքաս դաստար շէհիքքաւին շէհրէ նագլ էյտի։ 22 – Ան-ճագ քահանիլերին թագաւորիքը ասիքն ալմասագ. պիրա քահանիլերին փարաւոն թարաֆընաան թա՛նինլերի օլմագ-ճի. փարաւոնիքն քէնտիլերէ վէրտիյի թա՛նինի եէտիքլերի իչիւն թագաւորլարընը ասիմաագլար։ 23 – Վ.է ցավսէփ էհսալիյէ խիմաագն՝ իչիքէ պաս կիւն պէն սիզի վէ թագաւորիքընը փարաւոն իչիւն ասիքն ալտըմ. իչիքէ սիզէ թոխաս՝ վէրէրի, եէքէ էքինիզ, 24 – Վ.է մահսուլտանաան պէչտէ պիրինի փարաւոնաս վէքէճէքսինիզ, վէ սէքօրի գըմմը թագլար թագմը, վէ սէզին իլէ խանիլէբինիզտէ օլանլարս զամխերէ, վէ չօճուգլարընզընը թե՛ապ.իչիզ-չիւն իչիւն սիզին օլաճագ տըր՝ սէտի։ 25 – Անլէր տահի՝ Պիզի իհնա էյլէսինն. էֆէնտիմին նասագրընաս լաւթֆ պուլտըմ՝, վէ փարաւոնաս քէօլէ օլտըմ՝ սէտիլէր։ 26 – Պէօյլէճէ ցավսէփ, պէշտ պիրէր փարաւոնքէն օլմագ իւգրէ, պաս կիւնէ գուսաար Մըսըր ախյարընաս գանուն գօտու. ունճագ քահնիլերին թագիրտը փարաւոնքն օլմասագ։

27 – Վ.է Խօսյէէ Մըսըր ախյարընաս վագը՝ Գեանմ էյտլէֆթինտ ասքին վէ օրսաս էմիտք ասհիսի օլուպ մէվէսաբ օլուրագ գիյասեսիյէ չօգայտըլ.սըր։

28 – Վ.է ցակոբ Մըսըր ախյարընաս օն եէտի սէնէ հասպյատագ, ցակոբըն մեւսաեէֆ ի 'էօմրու եվէզ գըրգ եէտի սէնէ օլտու։ 29 – Վ.է Խօսյէէնն վէֆաքէք զէմնինը հասգլաշըրգագաս, օգլու ցովսէփն չաղրըրըմ ասիս խիմաագն՝ Ընկէր ֆաղարըմաաս լաւթֆ պուլտըմ՝ խոճ, ըճճաս էտսէրիմ՝, էլինի ուլյըղըմ ալճըրնա գօ, վէ պահաս լաւթֆ ու հագիգաթէ եաթիպ, ըճճաս էտէրիմ՝, պէհի Մըսըրաաս սէնէ էթմէ. 30 – Ֆագաճի եճճաաս՝ ֆիվէ եաշ.ըմ.ըզ՝, պէհի Մըսըրաաս կէօթ.իբ.ըզ՝ անլէրնի գաստըրնա ատճն էյլէ՝ սէտի ։ 0 տահի՝ Սէզիյէաճ.ինի կիւպի էճըաս էտէրիմ՝ սէտի։ 31 – Վ.է Պահաս եէմին էյլէ՝ սէտիյինտէ, ահա եէմին տահի էյլէսի։ 0լ վագըթի Խօսյէէ սէօշէյի պաշընաս սէճաճէ էյլէսի։

ՊԱՂ 48

Վ.է պաս շէյլէրտէն ասիրաս ցավսէփ՝ Փէտէրնի խասթա սրբ՝ սէնիլ-սէրքաս, օ տահի իչի օղլընը, եսո՛ն Մանասէ իլէ Եփրէմի պէրապէր ալտը։ 2 – Վ.է ցակոբաս՝ Իչիքէ օղլըն ցավսէփ եսո՛ն կէլիյօր՝ սէյիս խասպէր վէրիլսիքտաէ, Խօսյէէ քէնտինի թագիրտըզ սէօշէյի իւզէրինտէ օթուրտու։ 3 – Վ.է ցակոբ ցավսէփ խիմաագն՝ Ալյահ իւլ Փասթիր Գանան ախյարընաս Լուզաս պահա կէօրիւնիւ՝ պէնի մեւսաբիքը գէլտըրագ, 4 – Պահաս՝ Իչիքէ սէնի մէվէսաբ գէլըպ չօղալտաս ցճագրմ. վէ սէնի միլլէթլէր ցճևմհասրը գէլտըրագ՝ պաս ախյարը սէնտէն ասիրաս գիւրիյէթինիկ, էպէտի մեւսաբ օլմագ իւգրէ վէրէճէքսիմ՝ սէտի։ 5 – Վ.է չինմ.ոն պէն Մըսրաս եանինա կէլմէզտէն էվվէլ՝ Մըսրը ախյարընաս սահաս ասօգան իքի օղլըն պէնիմ՝ տիր. Իուբէնն վէ Շմաուն կիւպի եփրէմ վէ Մանասէ պէնիմ օլաճագ տըր։ 6 – Ֆագաճի պահ.ըլտաան ասիրաս ասահաս ասօգաճագ էվ.լտաընի սէնինն օլու.ոզ, միրասլարընաս գօրնասաշտրընը իսմէրիյէ կեսո օ.լա.հասէ.ուսը։ 7 – Վ.է պէն Փատտան-Ասրամմասն կէլսի.իյմնտ, Գանան ախյարընաս եփրաթ պահ սագ մէսաֆէ գասդ.ըմ.ըզ իքէն, Իուքէլ հօլտաս եանընմաս վէ Ֆրաթ էյլէսի. պէն տահի անը օրսաս եփրաթաս, եսո՛ն Բեթլէհեմ՝ հօլընաս սէճն էյլէսի՝ սէտի։

8 – Վ.է Խօսյէէ ցավսէփին օգս.ը.լարընը կէօրսի.ըգտ՝ Գունլար քի՞մ տիր՝ սէտի։ 9 – ցավսէփ տահի փէտէրինէ՝ Գունլար Ալյահընն պահաս պաշտահաս վէրտիյի օղս.ուլարը՞մ տըր՝ սէտիգտ՝ Լաւթֆ էյլէ, անլէրի եանընմ.ա կէթէիր, անլէրէ խայր տահ.ա էսէյի՝՝ սէտի։ 10 – Վ.է Խօսյէէնին կէօզլէրի խիմխ.իսրլըգտահն նահի կէօրմէզ սէքէճէտ զահ.իքլէնմիշ խոն. վէ ցավ.ուէ անլէրի ահա եագլաշընըրըգտա՝ անլէրի էօմրի գահ.ճագ.ըսը։ 11 – Վ.է Խօսյէէ ցավսէփ գահ.ճագ.ըսը։ 11 – Վ.է Խօսյէէ ցավսէփ՝ Պէհ եիւգ.ինիս կէօրմէյէ իհահա էմմէզ իքէն, իչիքէ Ալյահ պահաս զիւրրիյէթինիկ պիլէ կէօսթէրտի՝ սէտի։ 12 – Վ.է ցավսէփ անլէրի տիզլերի էօնիհահէն ասլագ՝ եիւգ.ինիս եէքէ գահաար էյէր՝ սէճ-

Digitized by Google

ասէ Էլլեասիւ. 13 – Վէ Ցովսեփ Էքփրայիմի քեռնան ասղ էլիյլէ, Խաթայէլին ասլընաս, վէ Մանասէյի քեռնան ասլ էլիյլէ, Խաթայէլին ասաղնաս օլաթագ, անաս եազըշտըրսըդ. 14 – Օլ վագըթ Խաթայէլ ասղ էլինի ուզատըդ քիւչիւք օլան Եփրէմին պայշը իւզէրինէ, վէ ասլ էլինի Մանասէյին պայշը իւզէրինէ դօտուս. Մանասէ իւլ ասղ մողմանչ իսի խէ ասէ, օ էլլերինի գասաէն ասկիյտսի. 15 – Վէ Ցովսեփ պէրբէքէթի օգուրլուդ՝ Հաւզուրըննաս փէսէրլերիմ Աբրահամ՝ վէ Իսհագկըն Եփրէմ Աբրահամ՝ վէ Իսհագկըն Եփրէմ Աբրահամ՝ վէ Իսհագկըն Եփրէ

վէ °չերի՛ւթ գոյան՝ այսպէսերը ա-
բասքնեանն
Աելով կելինձէյ տէյին զա՛իլ օլմա-
յաճագ տըր.
Իւմմեթլեր տաին անա իթա՛աթ է-
տէճէք տիր։
11 – Սըփասընը տամիւյա,
Վէ մերքեվլինին հավրաբընը տամանըն
ա՛յտաբնա պատղէյըզ,
Իլտիսէնի չերբատլէ
Վէ հավատընը իւղիւմ գանըյլէ եըյ-
գայա՛ճագ տըր։
12 – Կեօղլերի չերբատան գըրմըզը,
Վէ տիչլերի սիւթտէն պէյազ օլա-
ճագ տըր։
13 – Զաքուզըն տէնիզ տահիլինտէ
տաբին,
Վէ տէֆինելերե լիման օլուզ,
Հաւտատաը Սիդոնա գատտար օլա-
ճագ տըր։
14 – Իսաքար գավվէթլի պիր մեր-
քեպ օլուզ՝
Ադըլտար տրտաղնատա եատաբ։
15 – Իսահաքն էյի՝
Վէ հէբրին կիւպէլ օլտըղընը կեօրերեք,
Օմուզընը կիւքե էյիպ
Խաբտա՛ճկիւպտար գուլ օլտուս։
16 – Դան Խոտայել տըպթըրընտան
պիրի կիպի
Քէնտի գավմընտա հիւքմ էտէճէք տիր։
17 – Դան թտուրիգ իւզերինտէ եըլտան,
Վէ եօլ լուզերինտէ էնկերեք օլուզ,
Ասը էգըչեպինտէն ատգտար,
Վէ ղաքիպի տրգտայա տուշէր։
18 – Եա Ի՛ԱՊՊ, խելտըզնա մնէնթա-
ղըր օլտը՛ս։
19 – Գտագը՛ տապէր պատտաճագ ի-
տէ տէ,
Ինհայէթ պատտան օ օլտճագ տըր։
20 – Աաերին էքմէյի եատղը օլուզ՝
Փատիշահս լայըգ լէզգինելի թա՛տմ-
լար վէրէ ճէք տիր։
21 – Ինէֆտաղիմ տատը վէրիւմիշ կե-
յիկը օլուզ՝
Նիւզել սեօղլեր սեզիլեր։
22. Ճավտեփ մէղվէտատր պիր տատ տըր,
Փատիար եատնըտատ մէղվէտատր պիր
տատ օլտրտագ՝
Ֆելիղլերի տիվար իւզերինէ չըգտը։
23 – Ֆիմտիգլերիզ ատր ինճիթտիլեր,
Վէ օգ տէրըգ տնը բէնճիտե էթտի-
լեր խատ տե,

24 – Ելինե տանըն եատը գտավվէթը
գտատը,
Էլլերինին պատղուտատը՝
Ճակոբըն Գատտրինին ելլերիվլե քէտղ
ի գտավվէթ էյլէտի.
Իսրայէլին չօպանը վո գտայտար տա-
տէն տիր։
25. Փէտերինին Ալտատը թտարտֆընտան
ատանա եատրատմ՝ օլտճագ տըր,
Վէ Գտատիր սէնի հօգտըրտատն սէմտա-
նըն պէրէգէթլերիվլե,
Վէ ատշադրտատ օլտն տէրեատնըն պէրէ-
գէթլերիվլե,
Մէմե վէ բատհ պէրէգէթլերիվլե մե-
պտարէգ գըլտճագ տըր։
26 – Փէտերինին պէրէգէթ լերի
Իճտատատրըն պէրէգէթլերինէն
Էպէտի պտյըրտար թէփէլերինե գտա-
տար գտալէպէ էտերէք՝
Ցավտեփին պատշը իւզերինե
Վէ պիրտատերտերինին միւմթազընը
պատշը իւզերինե օլտճագ տըր։
27 – Բենիամին երթը՛ընը գտուրթ օ-
լուտ՝
Սատաօ՛ստըն չիքտատր եէյէճէք,
Վէ ատխշամ ղանիմէթ թատգսիմ էտէ-
ճէք տիր։
28 – Գտունտուրն ճիւմլէտի Իսրայէ-
լին օն իքի տրտիը տըր. վէ փէտերէ-
րինին ատնէրէ պէրէգէթ օգտուլատ՝ ատ-
լերե սէտյէնէյի պտս տըր, հեր պիրը-
նե մնախատս օլտն պէրէգէթլե տանէրէ
պէրէգէթ օգտատուս։ 29 – Վէ տանէրէ
վատսիյէթ էտիպ՝ Պէն գտավզմտա մի-
նը-զատմ՛ օլտճագ իւգրէ իմ. պէնի փէտեր-
էերինին եատնընտա՝ Գիետի Եփթաթէն
թտարտատնտատ վատգ՛ մնագտարտատյս, 30-
Եա՛նի Գատնատն տուիյտրընտա Մատթրէ
էօնիւնտէ օլտն Մատթփէյա թտարտատնէ-
տատս օլտուզ՝ Աբրատհամըն գտապրթատն
իչինե միւյ օլտագ իւգրե Գիետի
Եփրատնատն թտարտատը իյէ պէրտատէր
ատեըն ատարտը մնագտարտատյս տէֆն էյ-
լէյինիպ։ 31 – Աբրատհամ իյէ զէվճէտի
Սատրատյը օթտատտս տէֆն էթտուէր. Իսա-
հատկ իյէ զէվճէտի Ռեբեկատյը օթտատտս
տէֆն էթտուէր. պէրն տատխ Լիատը օ-
թտատտս տէֆն էյլէտաի՛. 32 – Թտարտատ
վէ իչինտէ օլտն մնագտարտատ Գիետ օգտուէ-
լտարընտան տատթըն տուլտնագ՝ տէտտի։ 33-
Վէ Ցակոբ օգտուլտարընտա վատսիյէթ իտէն
թէմտատմ էտթուճէ, ատյտաղտարընը տէտօչէ-
յէ թտօփտուրտպ թ Լատհի՛ ի բտահ էտէրէքը
գտավզմընտա միհրաթտատմ՛ օլտտս։

°Ե–իօտ՝ բէ՛իթեն տէյինէյի

Digitized by Google

ՊԱՊ 50

Օ, վագըր Յովսէփ փեսաերինին ևբաշխ իւզերինէ տուշիւալ՝ իւզերինուէ տալըտարագ անը էօփտիւ։ 2 – Վ.է Յովսէփ պէնուէլերի օլան Թասպիհլերէ՝ փեսաերինի մուհիա էթմէլերինի էմր էյլէսոր։ Թասպիհլէր տոսիի Խորայէլի մուհիա էյլէսոիլեր։ 3 – Վ.է գէրգ կիւնիւ Թէմամ՝ օլսուս։ զիրա մուհիա էթմէնէն կիւնէյերի պէզյլէ Թէքմիլ օլսուբ իտի. վէ Մըսըրլըլար անը իչիւն եէթմիշ կիւն մահէմ էյլէսիլեր։ 4 – Վ.է մահէմ կիւնէյերի կէչմիքտէն սօնրա՝ Յովսէփ Փարաւանը խանէսինէ խրիստիէն՝ Նէկէր Նազարընըզտա մնզկար ը լսէֆ օլսըմ իտե, բէճա էտերիմ՝, Փարաւանա խօտֆըմտան 5 – Փեսաերիմ պանա եէմին վէրիդ՝ Իչիէ պէն էօլիւ-յօրըմ՝, պէնի Փռանան ուխյարընտա քէնտիմ իչիւն գազտըրտըղըմ գազտա տէֆն էյլէ՝ տէտիյինտէն, քէրէմ էեմ, չիմոն փեսաերիմին տէֆն էթմէյէ կիտէյիմ՝ վէ ծաղտա տէտնէյիմ՝ տէյինիզ, տեսու։ 6 – Փարաւան տուսի՝ Սանա եէմին էյհտիրտըյի կիւղի կիւմ, փեսաերիդ տէֆն էյլէ՝ տէտու։

7 – Վ.է Յովսէփ փեսաերինի տէֆն էթմէյէ իչիւն կիւհտիյինտէ, Փարաւանէն ճիւմլէ պէնտուէլերի վէ խանէսինինն իւհթիյարլարը, վէ Մըսըր ուխյարընտան ճիւմլէ իւհթիյարլարը, 8 – Վ.է Յովսէփ իւհթիյարլարը։ խալգընըն ճիւմլէսի իւզ պիրտաւէրլերի վէ փեսաերինին խանէսի Նաղգա անէն իւզ պէրտագէ կիհթիսիլեր։ Գեռեմ էյտլէյինտե ասնճագ եհՂ ու 'ազյալարը վէ սիւրիւլերի իւզ սըղըրլարընը պրագագըլար։ 9 – Վ.է անդն իւզ պէրտագէր ասյագյալար վէ սօնէյլար տաեի չըգարտագ՝ գայէթ պէզյիւ պիր պէյ օլսուս։ 10 – Վ.է Յովգաննանն էօփէ եագտաղնատա վագը՝ Աատագ խարմանըգնա կէլտիքէրինտե՝ օլսատա զիյտաեսէյիւէ 'ազիմ վէ հազին ֆէրեատա ու ֆիղտան էթմիյէր. վէ փեսաերինէ եէտի կիւն մահէմ էյլէսիլեր։ 11 – Վ.է օլ ռաբըրդն էՀալսի օլսան Փռանանիլյար Աատագ խարմանըգնատա պաս մահէ էմի կէօրտաեսքէրինատ՝ Գու Մըսըրլըլարտա Հազին պիր մահէմ օլմազ սըր՝ տէտիյէր. պրոֆետն իչիւն օրտար Աբէլմիտրահմ թէեմիյէ օլսունսու. պաս 'ատան Յորդանանդն. էօփէ եագտաղնատա տըր։ 12 – Վ.է անդն օզուլլարը՝ քէնտիյէրի վատիյէթ էյլէտիյի կիւղի ինճրա էտիպ, 13 – Օզուլլարը անը Փռանան ուխյարը նատ կէօփեսրէրէ Մատըրէ էօսիւնտե Գեռեմ Եփգաննատան գազտըրտըմտան իչիւն սիւլթ օլմազ իւզրէ Թասրէտտը իլէ պէրտագէր Աբրահամդն ատէրն ալտըղը Մաքփելա Թասրէտտընէն մնզտարտագնատա տէֆն էյլէսիլեր։ 14 – Վ.է Յովսէփ քէնտիսի վէ պիրտաեէրէրի վէ փեսաերինի տէֆն էթմէրէ իւզրէ անդն իլէ պէրտագէր չըգատէտրէն ճիւմլէսի փեսաերինի տէֆն էթտիրտագն ատնդրա Մըսըրա 'ատէտէթ էթմիյէր։

15 – Վ.է Յովսէփին պիրտաեէրէրի փեսաերէրինին վէֆատի էթտիյինի կէօրտիւքէրինատ՝ Իհթիմալ քի Յովսէփ պիզ քին Թասէտտաւ, ունա էթտիյինիզ քէօհէյլիյինէ քէտնֆէֆինի պաչչըմըզա տէօնատերիր՝ տէյէրէք, 16 – Յովսէփ տատէմլեր կէօնտերիպ՝ փեսաերինէ վէֆատի էթմէզտէն էվվէլ, 17 – Յովսէփ՝ Պիրտաեէրէրինի ատնա ֆէնատըզ էյլէտիյէր իսէ տէ, անդերին գազտագնատի վէ խանէսաերինը 'ատֆվ էյլէ' տէյէտինինդ տէյիս վատիյէթ էյլէտի. վէ չիմոն չէճա էտերիպ, փեսաերինին Ալահ'ընդն գազտըրտըղը 'ատֆվ էյլէ' տէտիյէր։ Վ.է անդէր պատնա տէզյլէտիյէրէրինատ Յովսէփ գազտագնատըրը 'ատֆվ էյլէ' տէտիյէր։ Վ.է անդէր պատնա տէզյլէտիյէրէրինատ Յովսէփ սագտա։ 18 – Վ.է պիրտաեէրէրի տատխի կէնիպ էօնիւնտե սիւչէրէք՝ Իչիէ պիզ գազտըրտըղը ըզ՝ տէտիյէր։ 19 – Յովսէփ տատխի անդերէ՝ Փօրգիյդընըզ. պէն Ալահ մնագամընատա՞ մը իմ։ 20 – Սիզ պատնա ֆէնատըզ գատատ էթտիրիպ իսէ տէ, Ալահ'ը տատը իչիւն սիւրատա էյլէտի. Թատ քի պատ կիւն էյլէտիյի կիւղի պէզյիւք պիր գատմ տագզատյատ։ 21 – Վ.է չիմոն գօրգմազտընըզ. պէն սիզի վէ Հ'ՀՂ ի պէյթինիզի պէտէյէճէիմ՝ տէյէրէք տէրյերէրի Թատրիֆ էտիպ Թէտիյիկ էյլէտի։

22 – Վ.է Յովսէփ կէրէք քէնտիսի կէրէք փեսաերինին խատէտի խատը Մըսըրատա տագդին օլտա, Յովսէփ եիւզ ծո տէնէ եաշտաղ։ 23 – Վ.է Յովսէփ Ծեբրեմին իչիւնճիւ պատնի օզուլտարընը կէօրտիւ. Մանասէհին օզուս Մաքիրդին օզատյլարը տատխի Յովսէփին տիզյերինատ տօզտուս։

24 – Վ.է Յովսէփ պիրտաեէրէրինէ խիճտապէն՝ Պէն էօլէրէ իւզրէ իմ՝, վէ Ալահ մահէրյագտա տիզի գիյարէթ, Ե-

Digitized by Google

ակիզ, զաւ ակիյատեան Աբրահամ վէ Իսահակ վէ Յակոբա եէմին էլլէտիլի ակիյաթա չըգարտճագ սաբր՝ ասէ։ 25– Վ է Յավուէ խօրտիէլ օղուլլարընա եէմին էֆէնտիրիպ՝ Ալլահ մուէլլաթա սիզի պիչարէմ եավէճէք սիզ. սիզ տոխի պուրատան քէմիքլէրիմի կէօթիւրիւնէ՝ ասէ։ 26– Վ է Յավէպ իւզ օն եաշընատա օլարագ վէֆաէ էֆէնտիվէ անը մուհիտ եէտիպ՝ Մըսըրատա պիրթագուէթա գօտըլար։

ԽՈՒՐՈՒՃ

ՊԱՊ 1

Վ է Յակոբ իլէ պէրտագէր Մըսրա էֆէնտիյէ օլան պէհի Իսրայէլին իամիէրի պուհըտար սբր. Հէր ասէմ՝ քէնտի իսնէնէթ խայդ իլէ կէթսին։ 2– Ռուբէն, Շամաւան, Ղևւի վէ Յուդա, 3– Իսսաքար, Զաբուղըն վէ Բինեամին, 4– Դան վէ Նեփթագիմ, Գադ վէ Աներ։ 5– Վ է Յակոբըն ռուլզընատան կէլէն նաֆսաբըն քառֆֆեան եէթմիշ նէֆէր իտի. լաքին Յովսէփ Մըսրագա իտի։ 6– Վ է Յովսէփ իլէ գարնաուշլարընըն ճեամիէտի վէ օլ 'ասրըն ասանիէրինին քառֆֆեան վէֆաէ էֆէնտի։ 7– Վ է պէնի Իսրայէլ մէդվէտսար օլուպ սբթագը, վէ չօղալսրագ գիյատճիլէ քէսագ ի գաւվէլի էլէտի. վէ օլ ահյար ան-լէրիլէ տօլտու։

8– Վ է Մըսրըտա Յովսէփի թանը-մայան պիր ենին մէլիք գուհաւը էտիպ, 9– Բէնեան գաւմընա Իսրայէլ՝ Իշ-իէ պէնի Իսրայէլ գաւմի պիչատէն չօգ վէ գուվվէթլի սբր։ 10– Կէլինիզ, անդէր իլէ 'ագիլանի՝ Հարէքեթ էտէ-լիմ. օլմայտա քի անդէր չօղալսլար, վէ մուհարէպէ վաւգու'քոտա՝ անդէր ատա-խի ան-չընդէրիմիզ իլէ պիրլէշիպ պի-գիմ իլէ մուհարէպէ էտէլէր, վէ պաւ ահյարատան չըգալսար՝ ասէտի։ 11– Իս-տի անդէրէ ատըր իչլէրիլէ էգիպէթի էթ-մէկէ իւղրէ՝ իւգէրլէրինէ անկարեաճէ-մուրլարը Նասագ էթմիլէր. անդէր տա-խի Փարաւոն իչինէ Փիթօմ վէ Ռամ-սէս Նամ անագար շէհրլէրինին եաֆաթ-ըտար։ 12– Վ է անդէրէ նէ գաւտար էգի-պէթի էթմիլէր իսէ, օլ գաւտար չօգա-լագ տարթմալարըլլէ՝ անդէր պէնի Իս-րայէլէն պիզատ օլտըլար։ 13– Վ է Մըսրըլլար պէնի Իսրայէլի գուլմէն չա-լըշտըրտըլար։ 14– Վ է պայդըգատա վէ քէրփիճլէրտէ վէ ահրաանըն հէր նէվ' իշինատէ ազդը խըտմէթլէ 'էօմրիլէրինին տճը էտէրլէր իսի. անդէրէ էթմէթ-ահյէլէրի հէր պիր խըտմէթի գուլմէն իսի։

15– Վ է Մըսրը մէլիքի պիրինին իս-մի Սեփրա վէ միկէրինին իսմի Փուա օլան 'Իպրանիյէլէրին էպէլէրինէ խը-թապէն, 16– 'Իպրանիյէլէրին չօ-ճագլարընը ալտրընըզտա՝ անդէր տոհա իտքէմլէտէ իքէն պագընըզ, է-կէր օղլան իսէ, անը էօլտիրիւնիւզ, վէ էկէր գըզ իսէ, սագ գալսըն՝ ասէ-տի։ 17– Վ է լաքին էպէլէր Ալլահ-տան գօրագըգլարընատան Մըսըր մէլի-քինին քէնտիլէրէ ատէտիչի կիպի եատ-մադըլար, էրգէքլէրի սագ պրագըրլագ իսի։ 18– Օլ վագըթ, Մըսըր մէլիքի էպէլէրի չաղըրըպ անդէրէ՝ Նի՞ չինէ պու չէյի եատըրպ էրգէքլէրի սագ գալսագ տըրը՞զ՝ ասէտի։ 19– Իպէլէր տոխի Փարաւոնա ճէվապ՝ 'Իպրանիյէլէր Մըսրը դ ըրբէտրը կիպի օլմադըգլարը իչինա տիր. գիրա անդէր գուվվէթլի օլմագլէ, էպէլէր եէթիշմէկտէն էվ-վէլ տօղուրըրլար՝ ասէտիլէր։ 20– Խմոի Ալլահ էպէլէրէ 'իհսանէ էյլէ-տի. գաւմ տոխի չօղալըպ գի-յատճիլէ քէսագ ի գուվվէթի էյլէտի։ 21– Վ է էպէլէր Ալլահտան գօրագըգ-լարը իչինա անդէրին խանէլէրինի մա'-մուր էյլէտի։ 22– Վ է Փարաւոն գավ-մընին ճիամիէտինէ՝ Հէր տօղան օղլանը նէ հրէ ատընըզ, վէ հէր գըզը սագ գալ-տագընըզ՝ ասէյիս էմր էյլէտի։

ՊԱՊ 2

Վ է պէյթի ի Ղևւիտէն օլան պիր ատամ կիտիպ պիր Ղևւիյի գըզ տօլտը։ 2– Վ է գաբը էսամիլէ օղլուպ պիր օղլ-

Digitized by Google

առգալուրտու, վէ կիւզէլ օլտըղընը կէօրմէքլէ՝ անը իւչ ալ կիզլէտի։ 3 – Վէ ատրէդ անը կիզլէյէճէկլինտէն՝ անըն իչին ապատան պիր սէֆէր տուրզ, գամբրան վէ զիֆֆէլէ տըվալտըգտան ասկըա, չօճուղը անըն իչինէ գծուզ՝ նէ հր քէնտըընտա օլան առալըդ ատրաշնա պըրագտը։ 4 – Վէ անըն հէմշիքէսի ասնա նէ օլտճաղընը պիլմէք իչին ապազտա տալգտուս։ 5 – Վէ փարաւանըն գըզը ևրլդանմագ իչին նէհրէ էնտի, վէ ճարխլէլերի նէհրին քէնարընտա կէզէր իքէն, քէնտիսի առալըդ ատրաշնտա սէֆէտի կէօրմէքլէ, ճարիյէսինի կէօնտէրիպ տնը ալտը։ 6 – Վէ աչըրգտա չօճուղը կէօրտու, վէ իչինէ մու'տա՛մ ապղըյօր իտի, վէ անա շէֆգաճ էտուդ՝ Պու 'Իպրահիլէրին չօճուգլարընան տըր՝ տէտի։ 7 – Օլ վագըթ անըն հէմշիրէտի փարաւանըն գըզընա՝ Պու չօճուղը էմմիրմէք իչին՝ հիտիպ ատնա 'Իպրահիլէրտէն պիր էմմիքլի գարը չապրըպլը՛մ մը՝ տէտի։ 8 – Վէ փարաւանըն գըզը անա՝ կիթ, առէտքատ, գըզ կիտիք չօճուղըն վալիտէինի չապրըտը։ 9 – Վէ փարաւանըն գըզը անա՝ Պու չօճուղը ալ տոս պէնիմ իչին էմմիր, պէն տոսի սէնին իւճրէթինի վէրիրիմ՛ տէտի. վէ գարը չօճուղը ապրագ էմմիրտի։ 10 – Վէ չօճուգ պէղիչտիւքտէ՝ անը փարաւանըն գըզընա կէօթիւրտու, վէ անա օղուլ օլտու. օ տոսի՛ Անը աուտան չըգարտըմ՝ տէյիրէք, անա Մովսես թէսմիյէ էյլէտի։

11 – Վէ օլ կիւնլէրտէ Մովսես պէօյիւյիւգ պիրատէրլէրինին էտանընա չըգտը վէ անլէրին ապղը իչլէրինէ նատզար էյլէտիքտէ, Մըսրըլըլարտան պիրիներին՝ պիրատէրլէրինէտն օլան պիր 'Իպրահիմի տէղտիւյիւնէ կէօրտու։ 12 – Վէ էօթէկէ պէրկէ պագդղ քիմսէ օլմատըղընը կէօրտուքտէ, Մըսրըլը գաթլ էթտի, վէ անը գուա՛ իչինէ կէօմտու։ 13 – Վէ էրթէսի կիւն չըդըդ իչթէ իքի նէֆէր 'Իպրանի պիրիպիրի իլէ մուհադզա՛ տէտի իքէն, դազտը էտնէ՝ Նի՛չիւն ապրագատաշընա վէրուտուդ օրսըն՝ տէտիքտէ, 14 – Տատի՝ Քի՛մ՝ ակնի իւզէրիմիզէ բէ՛րա վէ գատը նատգ էյլէտի. Մըսրըլը գաթլ էյլէտիյինէ կիպի պէնի՛ տէ մի գաթլ էթմէք գատտընտա ապն՝ տէտի, Օլ վագըթ Մովսես գօղուգ՝ Հագիգատթէն պաս վագը'տա մու'մինա օլմազ տըր՝ տէտի։

15 – Վէ Փարաւան իշտու վագը'տը իչինտէքտէ Մովսեսի գաթլ էթմէք իսթէտի, լաքին Մովսես Փարաւանըն ևրլդինատն Ֆէրար էտիպ Մագիտան տէյտըրնատա գալտը, վէ պիր գուշտընէն ևանընատա օթուրտու։ 16 – Վէ Մագիտան քահընինէն ևէտի գըզը վար իտի, վէ պունլար կէլիպ տու չէքէրէք, փէտերլէրինին ապուրլէրինի տուվարմագ իչին թէքնէլէրի տօղուտուրտլար. 17 – Լաքին չօպանլար կէլիպ անլէրի գօվտըգլարընատա, Մովսես գալգըպ անլէրէ տուվարտը՝ էտերէք ապուրլէրինի տուվարտը։ 18 – Վէ փէտերլէրի Իսգաէլին ևանընատա կէլտիքլէրինէ՝ Պու կիւն նէտէ՞ն չապագ կէլտինիզ՝ տէտի։ 19 – Վէ անլէր՝ Մըսրըլը պիր ատամ՝ պիպի չօպանլարընէ ևինտէն գուրթարտը, հէմ տոի պիպէ խայըր տու չէքիպ ապուրլարտու տէտիլէր։ 20 – Օ տոսի գըզլարընա՝ Նէ՞րէտէ տիր. նի՞չիւն օլ ատէմի պէզլէ պըրագտընըզ. անը չապրըրընըզ, էքմէք եէպի՝ տէտի։ 21 – Վէ Մովսես օլ ատէմին ևանընատա տաքին օլմազա բտզի օլտու. օ տոսի գըզը Սեպփօրայը Մովսեսէ վէրտի։ 22 – Վէ մէրգամէ պիր օղուլ՝ տօղուլուրտգտու, Մ՚է՛է՝ Տիյար ը զատրպէյճտէ միւտաֆիր օլտը՛մ՝ տէյիրէք, անա *Գէտատ՝ թէսմիյէ էյլէտի։

23 – Վէ չօգ կիւնլէրտէն ատնրա Մըսրը մէլիքի վէֆատ էթտի, վէ պէնի Իսրայէլ էտատլէթ աէպէպինտէն ատ տափգանն էթտիլէր, վէ էտատլէթ աէպէպինտէն օլան ֆէրեատլարը Ալլահընը հատզուրընա չըգտը։ 24 – Վէ Ալլահ անլէրին ֆիղանընը իչիթտի. վէ Ալլահ Ավրահամ վէ Իսահակ վէ Յաղով իլէ օլան 'ահտընը թէղէգ քիւր էյլէտի։ 25 – Վէ Ալլահ պէնի Իսրայէլէ նատզար գըլտը, վէ Ալլահ հալլարընը պիլտի։

ՊԱՊ 3

Վէ Մովսես Մադիան քահընինի օլան գայն փէտերի Յոթրոյն սիւրիւսինու կիւտէր իտի. վէ սիւրիւյիւն պէրրկէնին էօթէ թարաֆընա սիւրէրէք, Ալլահընը տապր օլան Քորէբ էյլէտի։ 2 – Վէ անա ՐԱՊՊԻՆ մէլէյէ

*Օրատատ միւտաֆիր

Digitized by Google

չալը իչինաե տիեշ ալեվին իլե կեօքիանախ. օ տասխի կեօրասխ քի իչիթե չալը ախեշէլե հանուար իտի իսե ատ, եի-նե չալը թելէֆ օլմազ իտի։ 3 – Օվ վաքքե Մովսե՝ Շեմնի ատկունէ պաս 'ազիմ մենզարկի կեօրկիմ. նի՞ չիւն չալը թելէֆ օլմայօր՝ ատ-ար։ 4 – վ.է ՐԱՊՊ անկն նասզար եքմէք իչիւն ատճոտիւչիւնե կեօր-ախքատ, Ալլահ չալընկն իչինաեն ա-նա՝ Մովսե, Մովսե՝ ատչիւ չաղըրտը. օ տասխի՝ Լէպպէյք՝ ատար։ 5 – վ.է Ալ-լահ՝ Պուրայա նազըչմա. այազլարընկ-յատան այագ գապալարընկը չըգար. գիրա տատքաղընկ եեր մուգատատա թօփրագ տըքը՝ ատար։ 6 – վ.է տասխի՝ Պեն փե-ատերիներին Ալլահը, Աբրահամըն Ալլահը, Իսահակըն Ալլահը, վե Յակոբըն Ալ-լահը իմ՝ ատար. վե Մովսա Ալլահա նազըր էյի մէչէ գօրգատընընատա եհա-զիւնիւ ատմը էլլէտար։

7 – ՐԱՊՊ տասխի ատաի քի՝ Հագի-գաքթէն պէն Մըսըրատա օլան գամմալընկ ճէֆտաընը կեօրսիւմ՝, վե անկատատ-ճըլարըն եհազիւնատէն օլան ֆէրհատա-ըրընը իչիթմէմի. գիրա ատրատ ատ քէտէր-լէրինի պիլիրիմ. 8 – վ.է անկերի Մը-սըրլըլարըն էլինատէն խէլասա էյմ էմ վե անկերի օլ տիյարատան չըգատրըզ՝ էյի վե կէնիշ պիր տիյարա, ախբէ վե պալ ագաճըն տիյարա, հատնէ ֆանատնը վե Ֆէտալի վե Ամօրի վե Փէրհոկի վե Հիվ-վի վե ճէրատսիլէրին մէտքէնինե կեօ-քիսըմէք իչինե նիատզար էթտիմ։ 9 – վ.է իչիթե շիմոի պէնի Իսրայէլին ֆէր-հատզը պաճա վատըլ օլատ, Մըսըրըս-լարըն ատնլերե էյմտիքլերի զատմտա տասխի կեօրսիւմ։ 10 – վ.է շիմոի կել, ատնի Փարատանա իրսալ էատչիմ, վե գատմըմ՝ պէնի Իսրայէլի Մըսըրատան չըգատրաճագընե։

11 – վ.է Մովսե Ալլահ՝ պէն քի՞մ իմ՝ քի Փարատանա կիտիպ, պէնի Իսրայէ-լի Մըսըրատան չըգատրայըմ՝ ատար։ 12 – Օ տասխի՝ պէն մաճ-լագա սէնին իլե օ-լատչիմէ՝ 'ալամէթ պատ օլատա. գատմը Մըսըրատան չըգատրատղընատս, Ալլահա պատ տատգ իւզերինատ 'իբատատէթ էատ-ճէքտիդ՝ ատար։ 13 – վ.է Մովսա Ալլահա՝ իչիթ պէն պէնի Իսրա-յէլի կիտիպ, անկերե՝ Էճտատոնընդեր Ալլահը պէնի պիգի իրսալ էյլէտի՝ ատ-քիյիմատ, պատնա՝ Իսմի նէ՞ տիր՝ ատե-լէրսե, անկերե նէ՞ պէգյէկյիմ՝ ատար։ 14 – վ.է Ալլահ Մովսեե խիթապլէ՝ պէն վ.Աճիպ Իվ.Իճոն՝ իմ. պէ-նի Իսրայէլե պատ վէճյէլե, հատնի Մէվ-ճոն՝ օլ.Ան պէնի պիգ իրսալ էյլէ-ատ՝ ատյէ ճէքտին, ատար։ 15 – վ.է ան-նե Ալլահ Մովսեե ատար քի՝ Պենի Իս-րայէլե պատ վէճյէլ, հատնի՝ Էճտատոը-նըզըն Ալլահը, Աբրահամըն Ալլահը, Իսահակըն Ալլահը, Աբրահամըն Ալլահը. Իսահակըն Ալլահը վե Յակոբըն Ալ-լահը եՀՈվ.Ա պէնի պիգ իրսալ էյլէ-ատ՝ ատյէ ճէքտին. իլ էլ էպէտ իսմիմ պատ ատր, վե տեվր պէ տեվր զիքրիմ պատ ատր։ 16 – Կիտ, Իսրայէլին իս-թիյրըլարընը ճէմ՝ էտ, վե անկերե իսթիապէն՝ Էճտատոընդըրըն Ալլահը, Աբրահամըն, Իսահակըն վե Յակոբըն Ալլահը եՀովա պատնա կէօրնէնէ-ատ՝ Սի-զէ վե Մըսըրատա սիզ ետփոքգ-լարընա Հագիգատն էն նազար գըլատ՝։ 17 – վ.է ատտիմ քի՝ Սիզի Մըսըրըն ճէֆտա-սընատան Ֆանանդը վե Ֆէտալի վե Ամօ-րի վե Փէրհոզի վե Հիվվի վե Յեբուսի-լէրին ատիյարընա, ոիւթ վե պալ ագաճ-ատիյարա չըգատրաճագընի՝, ատար՝ ատ-յիս ատգըլէչէին։ 18 – վ.է անկեր քէ-լատմընը տինկէչէճէքլեր. ատն տասխի Իս-րայէլին խիթիյարընը իլե պերապէր Մըսըր մէվկիյինէ կիտիպ, անոա խիթա-պէն՝ 'Իպրահիմլերին Ալլահը ԵՀովա պի-զե Թեատոսէֆ էլլէտի։ վե շիմոի քէ-բէմ էթ, պէրրիյատ իւշ կիսնիւք եօլ կիտէլիմ՝, վե Ալլահըմըզ ԵՀով-վայա զէպկինէ Թագատիմ՝ էատլիմ՝ ատ-յէճէքտինիզ։ 19 – վ.է պէն՝ Մըսըր մէվկիյինին, վէլվէ դուատիթլի էլ իլե օլատն, հինե սիզի կիճմէկյէ գովէրմէ-յէճէյինի պիլիրիմ։ 20 – Պէն տասխի էլիմի ատզատըզ Մըսըր իչինատէ Թճրա էատճէկյիմ՝ ճիւտմէկ միւ'ճիզկէրիմից ատնը վատըտճագընի՝, վե տատն ատգաս սիզի գզ վէրէճէք տիր։ 21 – վ.է պատ գատմը Մըսըրլըլարըն նազատրընատա մազհար ը լուԹ ֆ էատճէկյիմ՝, վե չըգ-ատըղընըզատս էլի պօշ չըգմիյատճագը-նըզ։ 22 – Ֆատգաթ հէր գատըը քէնտի գօնշընատան վե խանխնինին մուատա-ֆէրինատէն կիտիրէ Թագըմլար վե ատ-Թաւն Թագըմլար վե լիպատլար Թա-լէտ էտիպ, ՝Իպրէյ օղուլլարընըզը վե գըզլարընըզ Թագատրագ Մըսըրը ազյատճագընըզ։

Digitized by Google

ԳԱՓ 4

Վ. Մովսես ճեվապ վերթով՝ Լա-քին իչթե անդեր՝ ԻԱՊՊ ասանս կե-ցբունաէտի՝ ատչերէք պատնա ինսնմա-յըզպ քելամըմը տիկլէմէկ ճէքլէր՝ ատ-ամի։ 2 – ԻԱՊՊ ատսի ասնա՝ Շու էլինկ-ատքի նէ՝ տիր՝ ատեսկինատ՝ Ասա տըր՝ ատուտ։ 3 – 0 ատսի՝ Ան՝ երէք ատ-ատքատ, երէք տիտըզը կիսվի եբ-լասն օլատս. վէ Մովսես անդն էօնիւն-ատէն գուչտը։ 4 – Վէ ԻԱՊՊ Մովսեսէ՝ էլինի ուգատզպ անը գուչըտզինատան թուզի՝ ատուտ. օ ատսի էլինի ուգա-տզպ անը թուքիտատս. վէ էլինատ ՝ատսս օլատս. 5 – Թա քի էճատատլատրընդն Ալլահը, Աբրահամդն Ալլահը, Իսահ-կդն Ալլահը վէ Յակոբդն Ալլահը ենհվա ատնա կէօբսնատիւլիսնէ ինա-նատըզ՝ փեփ։

6 – Վէ ԻԱՊՊ երինէ ատնա՝ Շիմոնի է-յինի գոյնդնա գօ՝ ատհսքատէ, օ ատսի էլինի գոյնդնա գօտատս, վէ չըգատըգ-ատս, իչթե էլի գատ կիսվի պէյազ ճիւ-պատմը իտսի։ 7 – Վէ՝ էլինի թէքբատ գոյնդնա գօ՝ ատհսքատէ, օ ատսի էլինի գոյնդնատան թէքբատ գօտատս, վէ ատը գոյ-նըզնատան չըգատըգատս, իչթե երինէ ա-ըլթէնի կիսվի օլատս։ 8 – Վէ ատնա քինատմայըզպ էվվէլքի ՝ալամէֆին ատ-ատատըզը տիկլէմէկ ճէք օլատըզպ իսէ, ասկրատքի ՝ալամէֆին ատատատնա ինա-նատ ճագլատ։ 9. Վէ լագին իչպոտ-ըզի ՝ա-լամէֆէ տատսի ինատնմայըզպ, ատնին քէ-լամըմը տիկլէմէկատքէրի հալատ, նէհ-րին տաւյատնատն ալըզպ գատայս ատհգէ-ճէքսին, վէ նէհրատէն ալատըզին տատ գա-քատատս գատն օլատճագ տըր՝ փեփ։

10 – Վէ Մովսես ԻԱՊՊԱ՝ Ամէն, ես Իատպ, պէն ՝եվվէլտէն պէրտս՝, վէ ես ատնատս գատւըզի իչե ատգյէչտիրի վատ-գրիտատն պէրտս քելամ՝ տահիպի ատհլի իմ. ատնճագ քելամը վէ լհատնը ատզը պիր ատսեմ իմ՝ ատտւ։ 11 – ԻԱՊՊ ատսի՝ ատնատ ատսի՝ Ատեմն ատզըզ վէրէն ես ատատ տիւսնիկի ես ատատ ատզըզը ես ատ օգլու, պէն ՝եվվէլտէն պէրտս՝ վէ ես ատնատ գատւըզի իչե ատգյէչտիրի վատ-գրիտատն պէրտս քելամ՝ տահիպի ատհլի իմ՝ ատտւ։ 12 – Վէ չիմոնի կիսի, պէն ատզըզի իչե օլատս՝ նէ ատգյէչ-յէճէլինի ատնատ թա՝լիմ էատճէլիմ՝։ 13 – 0 ատսի՝ Ամէն, ես Իատպ, քէ-

*՝Իպր. ատնա վէ էօթէ կիւնատէն պէրատս

րեմ էլէ, քիմին էլինէլէ կէօնատըիբ թ-ատէն կէօնատը՝ ատհսքատէ, 14 – ԻԱՊ-ՊՀՆ զատզատը Մովսեսէ ատէվվէլինիպ ատհսքի քի՝ Ղեբելի Ահարան գատնատատ-չըդի ատլիՇ մի տիր. պիլիբիմ քի օ էլի քելամ՝ իրատտ էատբ. հէմ՝ ատ իչթէ ատ-նի խոթիգպալէ չըգըլօր, վէ անի կէօբ-սիւքատ գատլդինատ ֆէքրահլանատճագ տըր։ 15 – Ատէն անա ատօյլէչէնին վէ ատզ-ըլնատ ատօզլէր գօյատրն. պէն տատի ատ-նդնին վէ անը տազը իլէ օլատպ նէ էատիտա-ճագրնըզը սիզէ թա՝լիմ՝ էատճէլիմ՝։ 16. Վէ ատնին երերինէ գատմատս օ ատօյլէ-յէճէլը. օ ատանատ ատզըզ էերինէ, ատէն տատի անատ Ալլահ՝ էերինէ օլատճագրն։ 17 – Վէ անընէլէ ՝ալատմէլէր իտՀատը էատճէլինի պատ ՝ատատյը էլինկէ տալ։

18 – Վէ Մովսես կիսիպ գատյն փէ-ատէրի 8տիտըզն էատնընատ ՝ատատէի էճ-ատի, վէ անատ խիր ատգէն՝ Շիմոնի ատնատ բատբատտի վէր, Մբատըտատս օլատն պիրատ-ատէրէլէրիմին Հատյատի ատատ օլատս-տրգէտատրնը կէօրսէք իչինն անէլրինն էատ-նընատ ՝ատատէի էատչիմ՝ ատհսքատէ, 8տ-էիտը ատտի Մովսեսէ՝ Սէլատմէլէ կիսի՝ ատտւ։ 19 – Վէ ԻԱՊՊ Մատքատնատատ Մովսեսէ՝ կիսի, Մբատրա ՝ատատէի էլէ. պիրատ ճանընէնա ատս՝ ի գատատ էատէն ատ-ատմէլէրինն քատօֆքէտի վէքտիի էճատ-լէր՝ ատտւ։ 20 – Խմոի Մովսես զէվճէ-սի իլէ օզատ-լատրնը ալատպ՝ անլէրի մեր-քէսէէ պինատիրէրէք, Մբատը ատհյատրնատ ՝ատատէի էլէտի. վէ Մովսես Ալատհյն ՝ատատատնը էլինէ ատատ։ 21 – Վէ ԻԱՊՊ Մովսեսէ խիրատպէն՝ Մբատա ՝ատատէի էատիպ կիսիճատկիլէրի հալատ, էլինկէ իքէլատի էյ-լէտատկիմ՝ միս՝ճիգլէէրինն քատօֆքէսնինի փատրատանդն հատզատլրընատ իճատս էճ-ատէկ ատիգպատի էլէտ. պէն տատիի անընի գատլդինի գատիքլատյատրըրդմ՝, վէ գատմ-ըզ ատալը վէրմկյէճէք տիր։ 22 – Վէ ֆատրատանատ խիրատպէն՝ ԻԱՊՊ պէդյլէ ատուլյատրատբ. Խատյհէլ օալըմ՝ տըր, Քէլ-քիմ՝ տիր։ 23 – Խմոի ատանատ՝ Օզլըմը պատնատ ՝իպատատէի էճ-ատէք իչինն ատալը վէր՝ ատէրիմ՝. լագինն ատնը ատալը վէրմկյէ-տէն խիճինատ՝ էատրատնը, իչքէն պէն ատ-նին օզլընը, էատնի իւքինի էօլատիքատ-րեմ՝՝ ատէյատին, ատտւ։

24 – Վէ էօլատս մէնգիլատ իչքէն, ԻԱՊՊ ատնատ թէատատուֆ էատիպ՝ ատնը գատքէ էճ-ատէք իճթէմէքէլէ, 25. Մեզիփօրատ պիր քէտքէն թատը ալըզպ օզլընը իչք-էատճան ատէրիճինի քէտատը, վէ Մօզէսը ատ-

Digitized by Google

յատկութիւնս պրպտուած՝ Սէն պանա գան գօշասը սըն՝ ասէ՝ 26 – Պէդայէ-ճէ Ըաղդ անը գդ վէրտի. օ զէմման խըթան սէպէլինէն ձէզդաբ՝ Սէն պանա գան գօշասը սըն՝ ասէ՝

27 – Վ է ԻԱՊՊ Ա Հարգանա՝ Պէրբիյէյ Մավսէմի խոթ իգդալէ կիթ՝ ասիւքդէ, օ ասաթի կիտիդ՝ անու Ալահ՝ ըն տաղդանաս բասթ հէվերէք սընը էօփ-տիւ։ 28 – Մավսէս տասթի քէնտինի իր-սալ էասէն ԻԱՊՊԸՆ հէվ ասալէրինի վէ քէնտիտինէ էմր էդէտիյի 'ալա-մէրդէրին քէտֆիքէտինի Ա հարգանաս հիքմէտի էդէտիւ։

29 – Վ է Մավսէս վէ Ա հարան կիտիդ դէկին Իսրայէլին իթի իդդարդէրն քէտֆիքէտինի ճէմ՝ էասէրէք, 30 – Ա-հարան ԻԱՊՊԸՆ Մավսէսէ ասդալէիյէ քէտմըն քէտֆիքէտինի սէզդէիյի՝ 'ա-լամէդ էրի գաւմըն կէօդէրի էօնիւնտէ իզդար էդէտիւ։ 31 – Փաւմ տասթի քինանաք, վէ ԻԱՊՊԸՆ պէկին Իսրայէլի դիյարէյի էտիդ՝ ճէֆտալարընա նազար էֆտիյինի իշլիմդաքդէրինտէ, եվ-ռի իսմէն գաֆանըդ ասճաճ էֆտիէր։

ՊԱԳ 5

Ա նաստէն ասկրա Մավսէս իվէ Ահարոն Փարաւանդն նէզդինէ կիտիդ, ասիս Իս-րայէլին Ալահը ԵՀովա՝ Պէրբիյէաէ պասնա պայրամ՝ էֆտիէրէր իչինա գաւմըմը տալը վէր, ասէյնա պատ-յասթաւ՝ ասէտիէր։ 2 – Փարաւանա տասթ՝ ԵՀովա քիմ տիր քի քէլսիմընը ասինէյինէյ Իսրայէլի տալը վէրէյիմ՝ Ե-հովայը Թանրըմամ՝ Իսրայէլի տասթ տալը վէրմէմ՝ ասէտի։ 3 – Վ է անդէր՝ 'Իպրանիէրէրին Ալահը պիզէ Թէտա-սաւֆ էյդէտմ՝ քէբէմ էյդէ, պէրբիյէ-ասէ իչ էկնէյիք եօլ կիտիդ՝ Ալա-հըմըզդ ԵՀովայա զէպիհէ Թագրիմ՝ է-ասէյիմ՝, օլմայա քի վէզդա կոս գէլըճէյէ պիզէ գարդը չէգա՝ ասէտիէր։ 4 – Վ է Մըսըր մէլիյի անդէրէ՝ Էյ Մավսէս վէ Ահարոն, նիչինա գաւմը իշդէրինտէն էկէր պատգէրսընըզդ. իշինիզի կիտիդ՝ ասէտի։ 5 – Վ է Փարաւան՝ Իշդէ չիմոռ տէյյարըն գաւմը չօգ տըր, վէ տիզ անդէրդ իշդէրինտէն ալը գդյօյօրընըզդ՝ ասէտի։

6 – Վ է օլ կիճռատ Փարաւան գաւմ-դէն անհնաբճաճլարդընա վէ մէ՛մօ-ըլարընա էմր էտիդ, 7 – Իվվէլդէր կիսա-էէր կիտիդ քէրբիճ էասֆանդ իչինա ագ-թըդ գաւմնա ասմանդ վէրմէյինիդ. քէն-տիլէր կիտիդ քէնտիլէրի իչինա ասմանդ թափտանդլար։ 8 – Վ է էվվէլդի կիսա-էէրտէ էասֆարգէլարը քէրբիճէրին մըգ-ասդրընը իսգէրէրինէ հիճասդ էտիդ, անտէն թէնգիլ էճմէյինիդ. վիրա ատ-էէր թէնգէլ օլդըգդարընտան նազի՛ կիտիդ Իսրայէլդա զէպիհէ Թագրիմ՝ էտէյիմ՝ ասէյնա պատգէրսընըզդ։ 9 – Խըտայէի պուռ ատէյէրէր իսգէրինէ ա-գդրդարընըզդ, վէ անդունէ մէ՛ղդալ օլարագ՝ պօշ լագըրտարդարա գուդագ վէրմէյինիդէր՝ ասէտի։ 10 – Վ է գաւմդէն անհնաբճաճլարդը վէ մէ՛մօ-ըլարդը չէ-գըդ՝ գաւմնա խթիտագէն՝ Փարաւան պատ-յասթաւ՝ քի՝ Պէն սիզէ ատմանի վէրմէ-յէ ճէյիմ՝։ 11 – Սիղ կիտիդ պատյաս-պէնըզդ եէրտէ քէնտինիզ ատմանի Թէ-տատիպ էտինիզ՝. լագքին իշինիզէն ատ-ալա պիր չէյ Թէնգիլ օլատնանյաճագ տըր՝ ասէտիէր։ 12 – Պէգյէճճէ գաւմ՝, ատմանի եէրինէ ատնդդ տարատագդ իչինա, Մըսըր տէյյարընէն հէր Թատարքընա տատգդարդըլար։ 13 – Վ է անհնաբճաճ-լար՝ Հէր կիսնդի իշինիզի՝ ատմանի պատ-յասթաւդդը վատգիտատ էճոդէյինէ կիտիդ Թէգդիլ էտինիզ՝ ասէյէրէք անդէրի ար-դըշարըդդարտար խոր։ 14 – Խոռոթ Փարաւանդն անհնաբճաճլարդը պէկին Իսրայէլ իսգէրինէ նատագ էճոռթէյէրի մէ՛մօ-ըլարդը տէօյիտագ՝ Ալի՛ չինա ասիս վէ պատ-կինա էվվէլդի կիսնդէր կիտիդ քէրբիճ էտճմէյինիդի Թէմամ՝ էճմէ-ատինիդ ասէտիէր։

15 – Վ է պէկին Իսրայէլին մէ՛մօ-ըլարդը կիտիդ Փարաւանա ֆէրատտա էասէ-րէք Ալի՛ չինա գաւմդարընա պէդայէ էտիդ-յօրտըն։ 16 – Գոռդարընա ատմանի վէր-մէյօրտար, վէ պիզէ՝ Քէրբիճէրէր էասֆբ-նըզդ ասէտիէր։ Վէ իշդէ գաւմդարին տատգդ օլատնատա, գատագահէ իսկ սէնին գաւմ-դէրընէն տըր՝ ասէտիէր։ 17 – Ո տատթ Սիզ Թէնգել սինիզ, Թէնգել. ատ-նդն իչինէ՝ Ալտոդդ ԵՀովայա զէպիհէ Թագրիմ՝ էտէյիմ՝ ասէյօրտընըզդ։ 18 – Վ է չիմոռ կիտիդ իշդէյինիդդ, սիզէ ատ-մանի վէրիյէմէյէճճէ տըր, եինէ օ մըգ-տատր քէրբիճ վէրէճճէքինիզդ՝ ասէտիէր։ 19 – Վ է պէկնի Իսրայէլին մէ՛մօ-ըլարդը քէնտիլէրինէ՝ Քէրբիճճէրէրին եէվմի մըգտատրընատան Թէնգել օլատնանյաճագ տըր՝ ասէնէյէնէ, քէնտիլէրինի պէ-լըգտա տօճէտար օլմամաշ կէօթտիւէր։ 20 – Վ է Փարաւանդն նէզդինէ չըգտար է-

Digitized by Google

քեն քէնաքլէրինի գարշելամագ խլուն առաջան Մովսէսէ վէ Ահարոնա թէսաւաբէ էտիպ, 21 – Անլէրէ խիթապէն՝ ԲԱՊՊ տիզէ նազար էտիպ հիւքմ էյլէսէն. զիքա բու՛հսամըզը Փարաւանըն հուզուրընատա վէ պէնտէլէրի հուզուրընատա մէքրուհ էթմէքլէ, գաթլիամիզ խլուն էյլէրինէ գրլըճ վէրտիհզ՝ տէտիլէր։

22 – Վ.է Մովսես ԲԱՊՊԱ միւրաճաա՛ըլէ՝ նա ԲԱՊՊ, Ն՛չլուն պու գաւմը պէլայա տիւշար էյ՛տին, վէ Ն՛չլուն պէնի իրաալ էյլէտին. 23 – Զիրա խաթըզնէ Փարաւանաս ակյոլէմէք խլուն պէն հէվէլիսէն պէրու, պու գաւմա ճէֆա էմ՛տի, ան տէ գաւմընըզ պիր վէճհլէ խէլաս էյ՛մէտին՝ տէտի։

ՊԱՊ 6

Վ.է ԲԱՊՊ Մովսէսէ խիթապէն՝ Փարաւանա նէ էապաճաղըմը չհմոի հէօրէ ճէքսին. զիրաս անլէրի գուտրէթլի էլ էճդուրլյէ սուլ վէրիպ, անլէրի գուտրէթլի էլ իւէ սիյուրընատա թէսաս էտէճէք տիր՝ տէտի։

2 – Վ.է Ալահ Մովսէսէ խիթապէն՝ Պէն ըհվա իմ. 3 – Վ.է Աբրահամա, Իսահակա վէ Յակոբա Ալահ իւլ Գատիր իմհլէ զահիր օլսրմ իսե տէ, անլէրէ Սհովա իմհլիլե մա՛լիմ օլմասըմ։ 4 – Վ.է տաիթ իչինէտ զարիպ գաւանաբգլսրը տիյար ը զուրպհէթլէրի օլսն Քանան տիյսրընը անլէրէ վէրմէյ՛ տանէր իւէ ՚ատօրյը՚ գաւատ էթմատիմ։ 5 – Հէմ տէ պէն Մըսըրլը-յըրըն էտարէթի ալէճնաս ալսրգլսրը պէնի Իսրայէլին փիղաները իչիտիպ ՚ատօրյմը թէզէքքիւր էյ՛տիմ։ 6 – Իմանի պէնի Իսրայէլէ տէ՝ Պէն Տհովա իմ, վէ տիպի Մըսըրլըսրըն տաղըր իչլէրի ալէճնատան չըգարատճաղըմ, վէ տիպի անլէրին գուլըղլատան ազատ էտէյ՝ տիպի ուզանմիշ գօլ իւէ վէ ՚ապիմ հիւքմլէրիւ խէլաս էտէճէյ՛մ։ 7 – Վ.է տիպի քէնտիմէ գաւմ իմհիթհաղ էտէյ՝ տիպի Ալահ օլսճաղըմ, տիպ տաիթ տիպի Մըսըրլըսրըն տաղըր իչլէրի ալէճնատան չըգարատն Ալահընըղ ԲԱՊՊ պէն իսիյլիմի պիլէճէքտէնիդ։ 8 – Վ.է Աբրահամա, Իսահակա վէ Յակոբա վէրէճէ էմմին էթմէյ՛մ՝ տիյարա տիպի էօթհիւբիւզ, ան տիպէ միրասս օլմագ իւզրէ վէրէճէյ՛մ՝. ԲԱՊՊ պէն իմ՝ տէտի։ 9 – Վ.է Լաքին Մովսէս պէնի Իսրայէլէ պէօյլէ տէտիլէմէ իսե տէ, անլէրէ Յան սրգրնիքըրը վէ սաղրէ գուլըգ սէպէպինէն Մովսէսի տիկկէմէյ՛լէր։

10 – Վ.է ԲԱՊՊ Մովսէսէ խիթապէն՝, 11 – Կիտիպ Մըսըր մէլիքի Փարաւանա սէպյլէ քի՝ պէնի Իսրայէլի քէնտի տիյսրընատն սալը վէրսին՝ տէտի։ 12 – Մովսես տաիթ ԲԱՊՊ-ըն Տհովա գաւըրընատա՝ Իչիդէ պէնի Իսրայէլ պէնի տիկկէմէ՛մէյ՛ Տհովան, Փարաւանն՝ օրդ պէնի տիկկէ՛լէճէք տիր։ պէն տաիթ ՚ւլեատը տադրը պիր տատմ իմ՝՝ տէտի։ 13 – Վ.է ԲԱՊՊ Մովսես իլե Ահարոնա սէպյլէյիպ, պէնի Իսրայէլի Մըսըր տիյսրընատան չըգարմագ իչլուն պէնի Իսրայէլէ վէ Մըսըր մէլիքի Փարաւանա ՚ւՒՒԵՒՒՒ էմր էյլէտի։

14 – Խանէտաան պաշըրներն բե՛խալերի պունլար տըր։ Իսրայէլին իլք օղլու Ռուբէնին օղուլսրը Ենովք, Փաղղաս, Եսրան վէ Քարմի օլուպ, Ռուբէնին գատիլէլերի պունլար տըր։ 15 – Վ.է Շմիաոնրն օղուլսրը Յամուէլ վէ Յամին վէ Ոհադ վէ Յաքին վէ Սահաա վէ Քանանլը գ.սրընըն օղլու Սաուլ օլուպ, Շմիաոնին գատիլէլերի պունլար տըր։ 16 – Վ.է Ղևիին օղուլսրընըն իամլերի ՚ւեալլերինէ կէօրէ պունլար տըր, Եռոն վէ Կհաթ վէ Մերարի. վէ Ղևիին միւտտէթ ի՛էօմրու եիւզ օթուզ եէտի սէնե իտի։ 17 – Վ.է Գերսոնըն օղուլսրը գատիլէլերինէ կէօրէ Ղոբնի վէ Սեմեի իտի։ 18 – Վ.է Կհաթըն օղուլսրը Ամրամ վէ Իսհար վէ Քեբրոն վէ Ոզիել իտի. վէ Կհաթըն միւտտէթ ի՛էօմրու եիւզ օթուզ իւչ սէնե իտի։ 19 – Վ.է Մերարիին օղուլսրը Մահլի վէ Մուսի իտի. Ղևիին գատիլէլերի ՚ւեալլերինէ կէօրէ պունլար տըր։ 20 – Վ.է Ամրամ իալտըր Յոքաբեդ իլե էվլէնտի. մերգուամէսէն տաիթ սինա Ահարոն իլե Մովսես տօղուսս. վէ Ամրամըն միւտտէթ ի՛էօմրու եիւզ օթուզ եէտի սէնե իտի։ 21 – Վ.է Իսհարըն օղուլսրը Կորխ վէ Նաֆեվ վէ Զիքրի իտի։ 22 – Վ.է Ոզիելին օղուլսրը Միսայել վէ Եղիսաֆան վէ Սիթրի իտի։ 23 – Վ.է Ահարոն Ամինադաբըն գըզը Նասահունըն հէմշիրէսի Եղիսաբեթ իլե էվլէնիպ, մերգուամէսէն տաիթ սինա

---

* Իպ. տուսաուագլսրը խիթանըզը։

Digitized by Google

Նագոբ վէ Աբեուգ վէ Եզեքազար վէ Իթամեար օտղոտու։ 24 – Վէ Կորնելիոսի օղուլլարը Ասիր վէ Եզկանու վէ Աբիսաափ օլաուդ, Կորնելիոսին գոպիլելերի պուռնլար ուբր։ 25 – Վէ Ասիրոնքն օղլու Եզեքազար Փաւտիելին գըղլարընտան պիրի իլէ եվլէնիպ, մերգաւմէնէն առնախ առնա փեռնէհէս ուղղուս։ գոպիլելերինէ կէօբէ Ղաբիլելերին խառնէտուն բէ՛խոլերի պուռնլար ուբր։

26 – Պէնի Իսրայէլի ճիւնաուալերի հատեպիչլէ, Մըսըր ուիլայըտնան չըգարընդէ տէչիս ՐԱՊՊԸՆ քէնտիլերինէ էմ էլլէտիլ Ասիրոն իլէ Մովսէս պուռնլար ուբր։ 27 – Պէնի Իսրայէլի Մըսըրտան չըգարմագ իչիւն Մըսըր մելիչի փարաւոնա սէզլէչէնլէր պուս Մովսէս վէ Ասիրոն ուբրլար։

28։Վ.է Մըսըր տիյարընտա ՐԱՊՊԸՆ Մովսեպ սէզլէտիլի կիւնտէ, 29 – ՐԱՊՊ Մովսէս խոիւ ատէն՝ Պէն Եհովա իմ՛. ատնա հէր սէպիլիմի Մըսըր մելիչի փարաւոնա սէզլէ՝ տէտիւ։ 30 – Մովսէս տախ ՐԱՊՊԸՆ հոգուզըընտա՝ Իչէպ պէն լիսանը պաղըր պիր ուտեմիմ, վէ փարաւոն պէնի նամըլ տինլէյէճէք ատը՝ տէտիւ։

ՊԱՊ 7

Վ.է ՐԱՊՊ Մովսեպ տէտի քի՝ Պագ, պէնի սէնի փարաւոնա իլոհ էթտիմ՛, վէ գարնտաշընի Ասիրոն սէնինի փէյղամպէրիճ օլաճագ ուբր։ 2 – Սէն, հէր նէ քի ատնա էմր էտերսեմ՛, սէզլէչէսինի. վէ պէնի Իսրայէլի տիյարընտան ուալը վէրմէսի իչիւն՝ փարաւոնա գարնտաշընի Ասիրոն սէզլէչէճէք տիր։ 3 – Պէն տոպի փարաւոնը գալպինի գաթըլաշտըրըպ, 'ալամէթլերիմի վէ մու՛ճիզլերիմի Մըսըր տիյարընտա չօղալտաճաղըմ։ 4 – Վ.է փարաւոն սիզի տինլէմէյէճէք. պէնի տախ էլիմի Մըսըր իւզէրինէ գոյուբագ, ճիւնաուտըմ, հօռնի գաւմլիմ պէնի Իսրայէլի Մըսըր տիյարընտան 'ազիմ հիւքմլերիլէ չըգարաճաղըմ։ 5 – Վ.է էլիմի Մըսըր իւզէրինէ ատզատըպ՝ պէնի Իսրայէլի արալարընտան չըգարմագընտա, Մըսըրլըլար ՐԱՊՊ պէնէ իսթիմիի պիլէճէքլեր տիր։ 6 – Վ.է Մովսես իլէ Ահարոն ՐԱՊՊԸՆ քէնտիլերէ էմր էթտիկլիրինէ իսթիսալէն հայրէքէճ էլլէտիլլեր։ 7 – Վ.է Փարաւոնա սէզլէտիքլերի վագըթտաս Մովսես սէքսէն կաչընտաս իլէ Ահարոն սէքսէն խէչ հաշընտաս խոիւ։

8 – Վ.է ՐԱՊՊ Մովսես իլէ Ահարոնա խոիւ ատէն, 9 – Փարաւոն սիզէ՝ Պիր մու՛ճիզէ կէօսթէրինիճ՝ տէյիւ սէզլէտիքտէ, Ահարոնա՝ 'Ասանիչ ալըդ Փարաւոնըն էօնիւնատ ևէրէ աճ՝ տէյիսինի. օ տուսախ էժաեր օլաճագ ուբր՝ տէտի։ 10 – Իսոիւ Մովսես իլէ Ահարոն Փարաւոնըն նէզտինէ կիբիպ՝ ՐԱՊՊԸՆ էմր էթտիկլի կիպի հաճախալար, վէ Ահարոն 'ասաասըր Փարաւոնըն էօնիւնատ վէ պէնտէլէրինին էօնիւնատ ևէրէ աճ՝ ուբգագտա՝ էժաեր օլուտա։ 11 – Փարաւոն տուսախ հիքմէթ ատհիպլէրինի վէ էֆտունճըլարը չաղիրտը. Մըսըրլն ախրապալարը տուսախ քէնտի սիհրլերիլէ էգլէ հաճախալար։ 12 – Վ.է հէր պիրի 'ասասըր աճ ուբգատա էժաեր՝ չօ ուբրլար. լաբդին Ահարոնըն 'ասասար ասլերինի 'ասասլարընը հաճախտա։ 13 – Վ.է ՐԱՊՊԸՆ տէտիլի կիպի Փարաւոնըն գալպի գաթըլաշընագ ասլերի տինլէմէտի։

14 – Վ.է ՐԱՊՊ Մովսես տէտի քի՝ Փարաւոնըն գալպի գաթըլաշմագ՛ գաւմը ասլը վէրմէքտէն իսթինա՛ է-տիյոր։ 15 – Սաբահ՝ իլոհը Փարաւոնա կիթ. իչէճէ տաշ տողրա չըգը յօր. վէ հըլասնա տէօնէն 'ասասը ելինէ տալարագ նէհր քէնտարընտա տանը իլէ միւլագաթ իչիւն տաւը։ 16 – Վ.է տաս՝ 'Իսրայասլերէրին Ալլահը Եհովա՝ Պէբրիյէտ պուտա՝ 'իպադեթ էթ՛ մէ՛ճէրի իչիւն գաւմիրը ասլը վէր՛ տէյէրէք պէնի տանա կէօնտէրտի. վէ իչէճէ չիմտիյէ գաւտուր տինլէմէտին։ 17 – Եհովա պէգլէ պուս յատըբու՛ պէն ՐԱՊՊ իսոիւյմի պուտունէլէ պիլէճէքսին. իչէճէ պէն ելիմտէ օլսըն 'ասաս իլէ նէհրտէ պուլունան աաբ յոս ֆուսաճաղըմ՛. վէ գատնաս տէօնէճէք տիր։ 18 – Վ.է նէհրտէ օլսըն պալըգլար էօլիպ՝ նէհր տախ թէ՛ֆֆիբէն էտէճէք, վէ Մըսըրլըլար նէհրտէն սաս իչէմէքտէն նէֆրէթէ էտէճէքլեր տիր՝ տէյէսինի։

19 – Վ.է ՐԱՊՊ Մովսեպ խոիւ ատէն՝ Ահարոնա՝ 'Ասանիչ ալ՝, վէ գատնաս տէօնէմէպ իչիւն Մըսըրն տաս-լարը իւզէրինէ՝ նէհրլերի, ճէտվէլլէրի վէ կէօլլերի վէ ճիւմլէ տաս-լարընէ պիրիգլինի իւզէրինէ էլինի ուզոմ, վէ պիւթիւն Մըսըր տիյարը-

Digitized by Google

սաս կերբէք ազատ կերբէք թաշ գասլաբրնաս գան օլսուն՝ ատչէսին, ասեսի։ 20 – Վ.Է Մովսէս իւր Ահարոն հէմնան ԵԱՊՊ.Ն էմր էյլէսէյի կիպի իճրաս էյլէսէյէր. վէ 'սասալը գալաբրդա' փարաւանդն կէօզլէրի էօնիւնասէ վէ պէնասէլէրինին կէօզլէրի էօնիւնասէ նէհրին սուլարընա վռրսաս, վէ նէհրսէ օլան սուլրն քէսֆֆէսի գանա ասէօնասիս։ 21 – Վ.Է նէհրսէ օլսուն գալաբդալար էօլսիս, վէ նէհր թէ'սֆֆիւն էմմէբլէ Մբսբրլրլար նէհրսէն սաս իչէմէսիլէր. վէ պիւմի իւն Մբսբր ատչարընաս գան վար իսի։ 22 – Վ.Է Մբսբրն սէհրպազլարը սասի քէնօի սհրէլերիլէ տէմնան պէհրլէ եասխրդալարընաս' փարաւանդն գալպի գսիրլսուշար, վէ ԻԱՊՊՀՆ ատսաչի կիպի անլերն սինկէմէսի։ 23 – Վ.Է փարաւան ասէօնիւպ խանէսինէ կէլսաի, վէ պաւնաս սասի վաղիֆէ էսինմէսի։ 24 – Վ.Է ճբամլէ Մբսբրլրլար նէհրինս սուլընասի իչէմէսիլէրինսէն, նէհրին քէնարընր, իչէճէք սաս պարմագ իչինն գազաբլարս։ 25 – Վ.Է ԻԱՊՊ նէհրի վռրսրդասի ասնրաս եէսի կիսն թէմմամ օլսաս։

ԳԼԱ 8

Վ.Է ԻԱՊՊ Մովսէսէ ասէսի քի' փարաւանդն նէգսինէ կիսի, վէ սանս սէդլէ քի' ԻԱՊՊ պէզլլէ պռրյօրսբ. Գռվմբմբ պասնս 'իպասսէիլ էթմէլէրի իչինն սալբ վէբ։ 2 – Վ.Է էկէբ սէն սալբ վէրմէքսէն իմմինա' էսէբսէն, իչլի է պէն Հաւասաղընրն սասթիլէնսէ օլսունդն քնօֆֆէսինի գռբդալաշլրլէ վռրսրճաղլռ։ 3 – Վ.Է նէհր քէսդէիլէ գռբդալաշս Հաւասլէ կէիիրմէքլէ, անլեր չէդբպ սէնին խանինէկ վէ եսիճագ օսասնա վէ սէօչէլիճկ վէ պէհասէլէրինին խանէլէրինսէ վէ գսմմբկս վէ ճռբսիլսրբնա վէ խասմռր իմ էբէնէլէրինէ հիրէճէքլէբ։ 4 – Վ.Է սէնին իւզէրինէ վէ գսմմբկ վէ ճբամլէ պէհասէլէրինկ իւզէրինէ գռբդալաշլար չբգսճագլար։

5 – Օլ վագրմ ԻԱՊՊ Մովսէսէ խիթասպէն' Ահարոնա սէզլէ քի' Նէհրլէբ, ճէսովէլլէբ վէ կէօլլէր իւզէրինէ 'սասկ իլէ էլինկի ուզասի, վէ Մբսբր ատչարբը իւզէրինէ գռբդալաշլար չբգսճ'սէսի։ 6 – Վ.Է Ահարոն Մբսբր սուլարը իւզէրինէ էլինի ուզասմագլէ, գռբդալաշլար չբգբլ, Մբսբր ատչարընը գռվճլասըլար։ 7 – Վ.Է սիհբդալլար քէնօի սհրէլերիլէ պէզլլէ իճրաս էսիճ, Մբսբր ատչարբը իւզէրինէ գռբդալաշլար չբգսորբլար։

8 – Օլ վսգրմ Փարաւան Մովսէս իւլէ Ահարոնը չադրբրդա' Գռբդալաշլարը պէհասէն վէ գսմմբմնասն սէ'ֆ' էթմէսի իչինն Նհվալա Նիյազ էսինկ. պէն տսսի գսմմբ Նհվալա վէզիհկ իճագսի էթմէլէրի իչինն սալբ վէրմբլրմ' սէսի։ 9 – Վ.Է Մովսէս Փարաւանա' Սէնսէն վէ խանէլէրինսէն գռբդալաշլար քէսիլսկ' Հսլէնբդ նէհրսէ գսմմբլարը պազլնասս, սէնին վէ պէհասէլէրինի վէ գսմմբկ իչինն նէ' պէմնան նիյազ էսէճէչիմի պասնս թա'նին էյլէ' սէսէքսէ, 10 – Օ սասկ' Նարբն, սէմէսի իւզէրինէ, Մովէս' Սէնին սէ. սիչին կիպի օլսուն, թա քի Ալլահբ մբզ Նհվալանրն միսլի օլմասդբղբնբ պիլէնսին։ 11 – Վ.Է գռբդալաշլար սէնսէն վէ խանէլէրինսէն վէ պէհասէլէրինսէն վէ'գսմմբկսասն սէ'ֆ' օլսազ, Հսլէնբդ նէհրսէ գռլաճագլար' սէսի։

12 – Վ.Է Մովսէս իւլէ Ահարոն Փարաւանդն նէգսինէն չբգսորբլար, վէ Մովսէս ԻԱՊՊԱ' Փարաւան իւզէրինէ կկթ իրսոկի գռբդալաշլարսասն սօբլբը ֆէրհասս էյլէսի։ 13 – ԻԱՊՊ սասկ Մովսէսին քէչսմբնա կէօբէ իճրաս էյլէսի. վէ խանէլէրսէ, Հավլսւլարսասս վէ Նարալաշլարսաս գռբդալաշլար Հօլմէքլէ, 14 – Անլերի քիւմէ քիւմէ Նօսիլասլարը. վէ սհյար Նէ'սֆֆիւն էթսի։ 15 – Ֆաւգսի Փարաւան բասԿսյն գռբսլորղնը կէօրսճ.չսէ, գռլպինի գսմմբ րլաշորբրդա' ԻԱՊՊՀՆ պաւյօրսորղբ կիսի' սանլերի սհյկէմէսի։

16 – Օլ վագրմ ԻԱՊՊ Մովսէսէ խիթասպէն' Ահարոնս սէզլէ քի' 'Առասնը ուզասի վէ եէրին Նօզնս վռր, վէ պիւմիւն Մբսբր սհյարընաս Նմասթրճբդ Հսլբլ օլսուն' սէսի։ 17 – Անլեր սասկ պռւ վէճկլէ եասփորլար. չէզլէ քի Ահարոն 'սասսորլէ էլինի ուզասորդա' եէրին Նօզնս վռրսրճագս, բնասն վէ Հսլսնս իւզէրինսէ Նմասթրճբդ օլսաս. պիւմիւն Մբսբր սհյարընաս եէրին Նօզնբն քնօֆֆէսի Նմասթրճբդ օլսաս։ 18 – Վ.Է սհրդալլար Նմասթրճբդ չբգսորմագ իչինն' սհրէլերիլէ պէզլլէ եասփորլար խսճ սէ, մնւգնէ քնօբ օլմասորլար. խմնի բնասն վէ Հսլսնս իւզէրինսէ Նմասթրճբդլբզբ

Digitized by Google

վաք խան։ 19 – Վ.է սիհրպազլար փաշանա՝ Պաւ՝ Ալլահըն փոքմաղը սըր՝ տեսիլեր։ Լաքին փարաւոնըն գալպի գաթըլաշըգ ԲԱՊՊՈՂՆ պուլոյուրսըզ կիպի անլերի սիզկէտան։

20 – Վ.է ԲԱՊՊ Մովսես տէսի քի՝ Սապահլայըն երքէն գալ, վէ փարաւոնան հոգուբերնաա տուր։ (իշլէ ո՝ աստյա ազրաւ չըգըլսոր։) վէ անա սէզլէ քի, Եհովա պէզլէ պուլյուրսուր։ Գավմըմը պանա՝ իպատեթ էթմէլերի իչուն սալը վէր։ 21 – Նօգաա գավմըմը սալը վէրմէզսէն, իշլէ պէն սէնին իւզերինէ վէ պէհնաէլերինդ վէ գավմընդ վէ խանէլերինդ իւզերինէ ալճ սինէյի կէօռտէրէճէյիմ, վէ Մըսըրլուլարըն խանէլերի վէ իւզերինաէ պուլունաճագլարը թօփրագ տակի ալճ սինէյի իլէ տօլլաճագ սըր։ 22 – Վ.է օլ կիճինաէ գավմընդն իգամէթ էթմէյէճէյիմ, վէ օքսարընը թէֆերիգ էտէճէյիմ, վէ օքսաաս ալճ սինէյի պուլունմամըշընճա՝ սիյսըր իչինաէ պէն ԲԱՊՊ խոջիյի պիլէսինն։ 23 – Վ.է պէնիմ գավմըմը սէնին գավմընաան թէֆերիգ էտէճէյիմ. եարըն պա՝ ալամէթ վուգու՝ պաւլաճագ սըր։ 24 – Վ.է ԲԱՊՊ պէյլէ եաճաբը. վէ փարաւոնըն խանէսինէ վէ պէհնաէլերինին խանէլերինէ վէ պիւթիւն Մըսըր սիյսըրնա փէհ չօգ ալճ սինէյի կէլմէյէճէ՝ ալճ սինէյինաէն տօսլայը սիյսը խարապ օլսուս։

25 – Օլ վագըթ Փարաւոն Մովսես իլէ Ահարոնը չաղըրըպ՝ Կիսինիղ, դէմսիյսաա Ալլահընըզա պէպիհէ թապսիրմ էտինիզ՝ ահէմ էտինիզ՝ սէմէսի իւզերինէ։ 26 – Մովսես տախի՝ պէզլէ եհմէմիզ մի նաահզ տէյլէ տիր։ պիրա Ալլահըմըզ Եհովայա Մըսըրլուլար ինանմահ մէքրուհ օլան գէպիհէ էէհէ Մըսըրլուլարըն կէօղլէրի էօնէնէ անլէրէ մէքրուհ օլան գէպիհէ էէհէ թապսիրմ էտէրլէր, պիզի թաշզամանըզը էօղ կիսիպ՝ Ալլահընըզա գէպիհէ կիսիպ գէտէճէյի կիպի պէպիհէ թապսիրմ էտէճէյիզ՝ տէտի։ 28 – Օլ վագըթ Փարաւոն՝ պէն Ալլահընըզ Եհովայա պէրթիյէտ գէպիհէ թապսիրմ եհմէզ իչինէ սիպի սալը վէրբիրիմ, լաքին փէք ուզագ կիհմէյինիզ՝ տէտի։ Ահմ իչինէ տէ տու՝ա էտինիզ՝ տէտի։ 29 – Վ.է Մովսես՝ իշլէճ պէն սէնինէն նէզմինանէն չըգըպ Եհովայա նէյազ էտէրիմ. վէ Եարընը փարաւոնաան վէ պէհնաէլերինաէն վէ գավմընաան ալճ սինէյի տէֆ՝ էտիճէճէյիմ տիր. վէ լաքին փարաւոն պիր տաճա գավմընդ Եհովայա պէպիհէ թապսիրմ էթմէյէճէյինէ ալամէթ վէրմէյէճէյինէ ալամաճ տէտի։

30 – Վ.է Մովսես փարաւոնըն նէզմինէն չըգըպ՝ ԲԱՊՊԱՆէյազ էթտի։ 31 – Վ.է ԲԱՊՊ Մովսեսին տէտիյինէ կէօրէ իճրա էտիպ՝ փարաւոնաան վէ պէհնէրինաէն վէ գավմընաան ալճ սինէյինէն տէֆ՝ էլլէտի։ պիր տաճա պիլէ գավմաաս։ 32 – Լաքին պաւ տէֆ՝ ա տաճախ փարաւոն գալպինը գաթըլաշըպ գավմընը սալը վէրմէտի։

ՊԱՊ 9

Վ.է ԲԱՊՊ Մովսես խիթապէն՝ փարաւոնա կիտիպ պէզլէ քի՝ Իպատնէրինն Ալլահը Եհովա պէզլէ պուլյուրսուր։ Գավմընը պանա՝ իպատեթ էթմէյէճէյինէ իչուն սալը վէր։ 2 – Էքսա էկէր պէզլէրի իչուն սալը վէրմէքտաէն իմմինա՝ պէն ՝էվէրէ սալը վէրմէքտաէն թաճա տաճագ օլսուր իսէն, 3 – իշլէ ահմ էտիպ՝ օլան սիբրիլէրինկին, եաճի տիր վէ մէրքէպ վէ տէվէ վէ ոըզըր վէ գօյունլուրընկ իւզերինէ ԲԱՊՊԻՆ էլի օլուպ՝ ղայէթ ագըր պիր գէբրըզ կէլէճէք տիր։ 4 – Վ.է ԲԱՊՊ Իսրայէլին սիբրիլէրի թէֆլէրի իլէ Մըսըրըն սիբրիլէրինի թէֆրիգ էտէճէք. վէ պէհնի Իսրայէլին հայվանլարընաան պիրի էօլմէյէճէք տիր։ 5 – Վ.է ԲԱՊՊ վագըթ թաՀինէտի։ 5 – Վ.է ԲԱՊՊ պաւ չէյի տէխրար էտիպ՝ Եարընը ԲԱՊՊ պաւ չէյի տաաս իճրա էտէճէք տիր՝ տէտի։ 6 – Իրտի էրթէսի կիճն ԲԱՊՊ պաւ չէյի իճրա էթմէյէճէք, Մըսըրըն հայվանլարընէն քաճիճէսի թէլէճ օլմաաս։ Լաքին պէհնի Իսրայէլին հայվանլարընաան հիչ պիրի թէլէճ օլմադը։ 7 – Վ.է Փարաւոն տաէմ կէօնդէրըպ, վէ իշլէ Իսրայէլին սիբրիլէրինաէն պիրի պիլէ թէլէճ օլմամըշ խոճ։ վէ Փարաւոնըն գալպի գաթըլաշըպ գավմը սալը վէրմէտի։

8 – Վ.է ԲԱՊՊ Մովսես իլէ Ահարոնա խիթապէն՝ փիւլանան քիւլիհնէն ավճըսըրընը տօլուսուբ սէրէպ՝ վէ Մովսեսաէր փարաւոնըն հուզուրունա Մովսես տաէր։ 9 – Վ.է պիւթիւն Մըսըր սիյսըրի իւզերինաէ թօզ օլաճագ՝ վէ Մըսըր սիյսըրընը քաճճ

Digitized by Google

ֆեթիհեակ ինեանա՝ վէ հայվան իւզէրինաէ ճէբրայէլի հաապլ էտէն չըպանլար զուհաբ էեակ ճէք սիր՝ տէտի։ 10 – Խմ տի քիւլհան քիւլհընիւ ալըպ, փաբաւանըն հուզուրընատա տուբաղըպ։ Մովսէս տոախի սանը կէզիկ տօղրու սապմաղլէ ինեանդ վէ հայվան իւզէրինաէկ ճէբրայէլի հաապլ էտէն չըպանլար օլտուս։ 11 – Վէ ոհրըպազլար չըպանլար սէպէպինէն Մովսէսին հաւզուրընատա տաւբրաամատըպ. զիրա սիհրըպազլար վէ Մըսրըլըլարըն ճիւմլէսի իւզէրինաէկ չըպանլար վար իտի։ 12 – Վէ ՐԱՊՊ փաբրաւանդն գալդընդն չաղրատը. չէղյէլ քի ՐԱՊՊԸՆ Մովսէսէ պուլայաբտըղը կիպի՝ անդերի տինկէմտի։

13 – Վէ ՐԱՊՊ Մովսէսէ խիթապէն՝ Ւսպապհյլսըն էրքէն գալգընդ փաբրաւանդն հաւզուրընատա տուբ, վէ ասնա սէզյէլ քի՝ Իպրահիլերինդ Ալլահը Եհովա պէզյէլ պուլայտուբ. Գեավմընդ պատնա՝ իսպատէի էհմէդլերի իչինէ տալը վէր. 14 – Զիրա պուլ քէրբէ պէնի ճիւմլէ պէլալարդը սէնին գալդինէ, վէ պէնտէդլերինդ իլէ գավմընդնա կէօնտէրէճէկիմ, թատ քի պիւթիւն տունեատատա պէնիմ մհաքմի օլմատդընը պիլէսինի։ 15 – Զիրա չիմտի էլիմի ուգատդաչ՝ սէնի վէ գավմընդը վէպա իլէ վուբրաբրըմ, վէ հէբտէն մընտվ օլաճագդն։ 16 – Վէ հագիգաթէն սէնի հէմտան պատնաճա իչինէ, հատնէ սէնատէ գուտրէթիմի իզմար էհմէդը, վէ իսմիմ պիւթիւն տունեատատա իլտն օլաճագդ իչինէ իգտամէ էլլէտիմ։ 17 – Սէն տատհո գավմընդտա գուրշը տաւբրատ՝ ատը տալը վէրմէզ մի սին։ 18 – Իչիդէ պէն հատրէն պատ վագբէթ գալչէթ տադրը տօղրա հատրդատճաղդրմ, քի Մըսրըն թէ՛սնեակ կինէհնատէն չիմտիկէ գատտար ատնատ մհալի օլմամըշդ տըր։ 19 – Վէ չիւնտի կէնատէրնիպ սիւրիւճիւ վէ ատհրատտա նէնդ վար իսէ թօփլա. ատհրատտա պուլաճնատպ իսնէլէրէ ճէմ՝ օլմադան տատէմլէր վէ հայվանդարդն քէտֆէֆէտի իւզէրինէ տօղրա հատրդատճաղէլէ ատնէլէր էօլէ ճէքէլէր՝ տէտի։ 20 – Փաբաւանդն չէնատէլէրինատէն օղատ ՐԱՊՊԸՆ քէլամընատա գօրգանդլար գատպտրը իլէ սիբրիւլէրինի հանդէլէրէկ գաչէրտըղար։ 21 – Ամմա ՐԱՊՊԸՆ քէլամընը վադիճէկ էտինմէյէնլէր գատըլարընը վէ սիբրիւլէրինի ատհրատտա պրատգաբլար։

22 – Իմտի ՐԱՊՊ Մովսէսէ՝ էլինդի սէմտայա տօղրու ուգաբ, վէ պիւթիւն Մըսրը տհյարդնատա օլան հնատն վէ հայվան իւզէրինէ, վէ Մըսրը տհյարընատա պուլունան ատհրտա օճէրնդն քէտֆէֆէտի իւզէրինէ տօղատ հատղատճաղ տըր՝ տէտիքտտէ, 23 – Մովսէս 'ատատպրը սէմտայա տօղրու. ուգաբդար. ՐԱՊՊ տատի կէզ կիւրիւթիւճիւ վէ տօղատ կէօնտէրտի, վէ եէր իւզէրինատէ տիթէզ հիւրիւճիւ. վէ ՐԱՊՊ Մըսրը տհյարը իւզէրինէ տօղատ հատղատրդար։ 24 – Վէ տօղատ օլատ՝ տօղատ պրատճատ ատատ տատի տիթէզ գատրըշմէզ իտի. չէղյէլ քի պիւթիւն Մըսրը տհյարընատա մնլէթի օլաճագնատ պէրատ պատ մհսիլիւ դղյէթի տադրը պիր չէյ օլմամէզ իտի։ 25 – Վէ տօղատ պիւթիւն Մըսրը տհյարդրնատա, ատատմանէն հայվանդատ վատրընճա, ատհրատտա պուլաճնատդրն քէտֆէֆէտինի վուբրատտ. վէ տօղատ ատհրատ օճէրնդն քէտֆէֆէտինի վուբրատտ՝ ատհրատ ագաճլարդրն ճիւմլէսինի գէրտտրը։ 26 – Անճագ պէնի Իսրայէլին պատճաղտրդը Գեաեմ տհյարընատա տօղատ օլմատդր։ 27 – Վէ Փարաւոն Մովսէսէ իլէ Ահարոնը չադրատրատգ, անդերէ՝ Պու տէփ'տա պէն կիւճնահ էթտիմ՝. եհովա 'ատատիչ տիր, ատմինա պէն վէ գավմըմ չէրիր իչ։ 28 – Սիճ եհովատտա տուա'ա էտինիչ տէ Ալլահդն կէօգ կիւբիլճի իւտատ վէ տօղատ քէսիլսին. վէ սիպկ տատը վէրէչիմ՝, վէ տրիճդգ տատբմնդատճաղդրդ՝ տէտի։ 29 – Մովսէս տատի ատատ՝ Շէհիրտէն չըգատրդըմ կիճպի էլլէրիտի ՐԱՊՊԱ ուգատտրբտմ՝, վէ զէտի ՐԱՊՊԸՆ իսդիչինի պիլմէկ իչինէ կէօգ կիւբիլճի իւտատ քէսիլիպ՝ տրիճդգ տօղատ օլմատդատճաղ տըր։ 30 – Ամմա ուդն վէ պէնտէդլերինդ ՐԱՊՊ Ալլահդն հուզուրընատան տոահա գօրգամդատճաղդրդը պիւրիրիմ՝ տէտի։

31 – Վէ քէրեդն վէ արփա վուբրատտ. զիրա արփա պատչագլատմըշդ, վէ քէրեդն թօխմա կէմիշ իտի։ 32 – Ամմա պուգղատպ վէ չավտատ վուբրատտը. զիրա անդեր կէճ եէթիչիր։ 33 – Վէ Մովսէս Փարաւոնդն դէգտրնէ ատն, չէհրատն տրշտրը չըգատ, ելլէրինդ ՐԱՊՊԱ տօղատ ուգաթ տրգատ՝ կէօգ կիւբիլճի իւտատ վէ տօղատ քէսիլսին, եէր իւզէրինէ եաղմուր տէօգթիւլմէտի։ 34 – Վէ Փարաւոն էաղմատ վէ տօղատ վէ կէօգ կիւբիլճի իւտատնդն

Digitized by Google

քեսթլոխլինի կէօրախւ-քառ, կերէք քէնտիսի կերէք պէհոէլերի Թէքթոր կիւնահ էտիպ գալլէրինի գոթիլլաշ-տըրտըլար։ 35 – Գէշլէճէ փարաւանըն գալլի գոթիլլաշար, վէ ՐԱՊՊՆ Մովաէք վաստըհատըլ պուլյուտըղը կիսի՛ պէհի Խոտայլի սալը վէրմէհի։

ՊԱՊ 10

Վ է ՐԱՊՊ Մովսէսէ խիթապէն՝ փարաւանըն նէզտինէ կիթ։ գիրաս պէն ահըն գալլինի վէ պէհոէլերինին գալ-պինի գաթիլլաշտըրտըմ, քի պու 'ալա-մէթլէրիմի ահլերին մէյանէլերինտէ կէօսթէրէյիմ։ 2 – Սէն տաւխի Մըսըր-տաս կիթիյիմ վէ ապրալըրընաս իճրաս էյլէտիյիմ 'ալամէթլէրի հէքէտյէ է-տէհօնի, օղլունի վէ օղլիկնի օղլու տաւխի տոհնիլէսին։ վէ ՐԱՊՊ պէն խոտյիմի պի-լէտոհնիզ՝ տէտի։

3 – Օ լ վագըթ Մովսես իլե Ահարոն փարաւանըն նէզտինէ կիտիպ, 'Իպրա-նիլէրին Ալլահը Եհովա պէզիլե պու-յուրտար։ Նէ՞ վագիտա գաւսար Հադաւըրմ-տաս Թէվմոզա՝ էթմէկըտէն խոհինա' էտէրսին։ գաւմըմըզ՝ պուհաս 'իպրատէթ էթմէկլէրի իչին տալը վէր։ 4 – Ջիրա էկէր գաւմըմըզ տալը վէրմէկտէն խոհ ի-հաս' էտէրսէն, իշիմ պէն հատրն սէնին Հաւտաւտրնըն իչէրիսինէ չէքիրկէկլէր կէթիրտճէյիմ։ 5 – Վ է եէր եհւգիւ-հեա գաւիլյաս՝ճագլար, չէզիլե քի եէր կէօրիւմէյէճէկ տեր։ վէ տոլաւտան գաւրի ուլաղ սիզէ գալան պագիյլէրի եէյէճէկլէր, վէ տահրատտա պիթէն տա-զաճլարընըզրն ճիւմլէսինի տաւխի եէ-յէճէկլէր։ 6 – Վ է սէնին խահնէլերինի վէ ճիւմլի պէհոէլերինին խահնէլերինի վէ ճիւմլի Մըսըրլըլարըն խահնէլերինի տօղաւտըրաճագլար։ չէզիլե քի է՛ճաս-տրկ վէ է՛ճաստրկնըն է՛ճաստրտ եէր իւ-զերինտէ պուլունտրգլարը կիհնոէն պու կիհնէ տէյին պունահա մէյտինի կէօրմէհիյէր՝ տէտիքտէն տօղրա, տէտ-նէհաղ Փարաւանըն նէզտինտէն չըգար։ 7 – Իմոի Փարաւանըն պէհոէլերի ահա՝ Նէ՞ վագիտա գաւսար պու պիզէ տաւ-զաճ օղաճագ տըր։ պու տահդիյլերի քէն-տիլերինի Իլահը Եհովայա 'իպրատէթ էթմէկլերի իչիհա տալը վէր։ Մըսըր խա-յրատ օղրաղրնը տահա պիլմէզ՞ մի սին՝ տէտիլէր։ 8 – Օ լ վագըթ Մովսես իլե Ահարոնը կէրի չէվիրիլդ՝ Փարաւանտա կէօթիւրթիւք քէլէրինտէ, ո տահլերէ՝ կի-տիպիզ, Իլահըդըզ Եհովայա 'իպրատէթ էտիպիզ, լտէ՞ն կիտէճէք օղահլար քիմ-լէ՞ր տեր' տէտի։ 9 – Մովսես տահի՝ Կէնճլէրիմիզ վէ էթի հէյվաղրըմըզ իլե կիտէճէկլիզ, օղուլլարըմըզ վէ գըզ-լարըմըզ իլե, տէրիհլերիմիզ վէ տըզըր-լարըմըզ իլե կիտէճէկլիզ, զիրա Եհո-վայա պայրամըմըզ վար տըր՝ տէտի։ 10 – Ո տահի տահլերէ՝ Սէնի վէ Եհվ ի պէհոէրինիզի տալը վէրիրտէմ, Եհովա սէզիհ իլե օլտահա տտագէրնըզդ, չէնդի էտէրհէրտէպէ պէհլա վար։ 11 – Էյլէ օլմազ, չիմոի սիզ էրքէքլեր կիտիպ Եհովայա 'իպրատէթ էտիպիզ, զիրա պահնա խոհէյօր խոհնիզ՝ տէտի։ Վ է տահլեր Փարաւանըն հաճդուրըհնահն թահտա օլահնըրաս։

12 – Վ է ՐԱՊՊ Մովսէսէ՝ Մըսըր տի-յարը իւզերինէ չէքիրկէլեր իչհն էլի-կի ուղրահ քի Մըսըր տիյարը իւզերի-նէ չէգըլ՝ եէրին օթ ընէն քահֆէհնինի տօղահնըն պրահտրղը չէկլերին ճիւմլէ-տինի եէտինէլէ՛ տէտի։ 13 – Վ է Մով-սէս Մըսըր տիյարը իւզերինէ 'ատտա-պընը ահզահթագտտա, ՐԱՊՊ պիւթիւն օղ կիհն վէ պիւթիւն օղ կէճէ եէր իւ-զերինէ չողգ բիւգիհտըր էտտրնտի։ վէ ատտահ օղաղգահտա չողգ բիւգիհտըր չէ-քիրկէկլերի կէթիրտի։ 14 – Վ է չէքիր-կէկլեր պիւթիւն Մըսըր տիյարը իւզե-րինէ չէգըլ, Մըսըրըն հաւտաւտը տահթի-լիհտէ օլտն հէր եէրէ գօնտըլտը։ պտա գիյտէճհլէ տաղըր պիր շէյ օլտա՝ տո-լէրտէն էվվէլ պտա գաւսար չէքիրկէ օլմտտըր, տահլէրտէն տօղրա տտահի պէյ-լէ օլմտյտճագ տըր։ 15 – Վ է պիւթիւն եէր երկրհնիս գահփլտհնտրըլլէ եէր գաւսարտը, վէ զէմինին օթ քնքն քահֆէ-ֆէհնինի վէ տօղհահնըն պրահգտրղը տագճ-լտրըն, հէվ մէյվէհնթի եէմէկլերիյլէ, պիւթիւն Մըսըր տիյարընտա պտահ-հահն տաղղճլտհտա վէ տահհրտա օթ քնքտա հիյ պիր եէշիլլէք գալմտտըր։

16 – Փահրահհ իւզերինէ Փարաւահն Մովսես իլե Ահարոնը 'ատճէլէթէն չա-ղըրըդ, տահլերէ՝ Իլահըդըզ Եհովայա վէ տիզէ գաւրշը կիհնահ էթճահմ։ 17 – Վ է չիմոի բէճտ էտէրմէ, եաղընըզ պտա տէֆ'ա կիհնահըզրը 'ատճվ էտիդ, իւզերիմահէն տահճագ պտա՝ Փէլագէթ տէֆ' էթմէտի իչիհն Իլահըդըզ Եհո-

---

* 'Իպր. էօխտմա.

Digitized by Google

վայս ՝ն՝ էսոր՝ էսոր՝ ասե՝ւ։ 18 – Ո ասոնք Փարաւոնէն նէզոնէ՝ չդդդ՝ ՐԱՁՊԱՆ՝ էլլէ՝ւ՝ւ՝ւ, 19 – ՐԱՁՊ փէք չնատէ՝լ՝ն պիր ղորդ բիւ՝կ՝կ՝ւ՝ր կ՝ւ՝ն՝ատէ՝ր՝ւ՝, ո ասոնք չէք՝ր՝կ՝ւ՝էրէն գա՝ւ՝ա՝ր՝ը՝ղ՝՝ ան՝լէ՝ր՝ի՝ն՝ Գ՝ա՝ւ՝ո՝ր՝ ը Ա՝ւ՝մ՝ե՝ր՝ե՝ սի՝ւ՝ր՝ա՝ւ՝ա՝ւ՝ա՝ւ

ՊԱՊ 12

Վ.Է ՐԱ.ՊՊ Մբաբը ահ.յարքնաս Մավաէս իլէ Ա.հաբանաս սեղ.լէ.ին.ով տեսաի քի, 2 – Գու տյ սիզէ սյլ.տարքն պիրքն.ճեքաք, սիզէ սէ.ն սյլ.տարքն պիրքն.ճեքաի օղաւն։ 3 – Խարյ.էլ ճէմ'ան'ճէրքն քնաֆ.ֆէ.նինէ սեղ.լէ.ին.իզ քի' Գու տյքն օնքնաս խան.էաս.ն.ն.տարաս կէօքե հեր տաւմ' քէ.նախի իչ.ին պիրէր գաւզաւ. ե՞ն խան.է պաս.ղն.ս պիրէր գաւզաւ տյօքն։ 4 – Վ.է էգէր պիր խան.է պիր գաւ.զաւ իչ.ին քնաչ.ի.ք օղաւր խաք, օղ քիմ.է խան.էան.է հաս.գքն օյան գ.ն.ղ.ջաք իւլ պէրաս.պէր նաւ.ֆաս.քն մ.ք.գաս.ր իւ.դրէ տյ.ղ.ով, գաւ.զաւ.յը հեր պիրքն.ին հէ.յէ.ճէ.յ.ինէ կէօքե հեաս.պ էաս.ն.ն.ին.ով։ 5 – Գաւ.զաւ.ն.ըզ գաւ.ս.ս.ըքզ վէ էգ.ք.ք վէ պիր էգ.ս.ը.զ օղաւ, գ.ջյան.ն.տարաս հ.ս.ֆ.օ.տ քնաչ.ի.ք.ն.ն տյ.ղ.ով գաւ.զաւ.յը հեր պիրքն.ին հէ.յէ.ճէ.յ.ինէ կէօքե հեաս.պ էաս.ն.ն.ին.ով։ 6 – Վ.է պաս.տյքն օն աէօքաս.ի.ն.ճէրս գաս.լ.ք.ն.ն տէ.յ.ին.ան, վէ Խարյ.էլ ճէմ'ան'ան'ք ճ.ք.ս.ֆ.ն.ս.ըքն.ն քնաֆ.ֆէ.ք.ն.ն տ.ս.յ.ս.ի.ն իւ.ա.ք.ի.ն ա.ն.ը զէ.ա.ղ էճ.ք.ն.ի.ն.էր։ 7 – Վ.է գ.ն.ն.ա.ն.ն տյ.ղ.ով՝ ան.ը իչ.ի.ն.ա.ե հէ.յէ.ճէ.ք օյ.ս.ը.զ.յ.ս.ը.ր խան.էէ.ր.ի.ն.էն գ.ս.փ.ս.ա.ք.ն.ը.ն իւ.ք.ի.ն ա.ե.օ.յէ.ա.ե.ն.էն վէ իւ.ա.ք էչ.ի.յ.ի.ն.է ս.ի.ս.ը.ր.ս.ի.ն.էր։ 8 – Վ.է էճ.ի օղ կէ.ճէ հէ.ա.ի.ն.էր. ան.ը ա.ի.ճ.էչ.ա.ե.ք ք.ե.ղ.ա.ղ օ.ղ.ս.ի.շ օ.ղ.ս.ը.ա.ք՝ ֆէ.ճ.ի.ր էք.ա.ք.ե վէ ա.ճ.ը օճ.ղ.ս.ը իւ.ղ ե.ա.ս.ի.ն.էր։ 9 – Ա.ն.ա.ն.է չ.ի.յ հ.ա.ե.ի.ա.ո ս.ա.ս.ա.ա խաչ.ղ.ա.ն.ի.ք.ղ ա.ե.յ.ի.ք, ա.ն.ճ.ա.ք ա.ճ.ի.էչ.ա.ե ք.ե.ղ.ա.ղ օ.ղ.ս.ի.շ օ.ղ.ս.ը.ա.ք՝ պ.ա.չ.ղ.ը, ֆ.ա.չ.ա.ղ.ս.ը.ը վէ իչ.ի.էր.ի իւ.ղ ե.ք.ե.ղ.ա.ղ ե.ա.յ.ե.ա.ի.ն.էր։ 10 – Վ.է ա.ն.ա.ե.ն ա.ս.ս.ա.ա.ե.ա գ.ա.ս.ա.ա.ը պիր չ.էչ պ.ղ.ա.գ.ա.ն.ի.ղ.ա.ն.ը.ղ, վէ ա.ն.ա.ե.ն ա.ս.ս.ա.ա.ե.ա գ.ա.ս.ա.ա.ը պ.ա.ն.ը.ղ.ա.ն.ը.ը ա.ե.յ.ի.ք.ն.ի.ն.էչ ե.ա.ա.ջ.ա.ն.ը.ն.ի.ք.ղ, 11 – Վ.է ա.ն.ը պ.ա.ս վէ.ճ.ն.ի.ե հ.ե.յ.է.ճ.է.ք.ա.ի.ն.ի.ղ. պ.է.ի.է.ք.ի.ն.ի.ղ գ.ա.ս.չ.ա.ն.ա.ի.ղ.ը, ս.յ.ա.գ գ.ա.ղ.ի.ա.ք.ի.ն.ի.ղ.ը.ղ.ա.ս, վէ 'ա.ա.ս.ի.ա.ք.ի.ն.ի.ղ է.ի.ք.ի.ն.ի.ք.ա.ա.ջ օ.ղ.ա.ս.ա.ջ 'ա.ճ.է.ի.ք իւ.ք հ.ե.յ.է.ճ.է.ք.ա.ի.ն.ի.ղ. պ.ա.ս՝ ՐԱ.ՊՊ'Ն պ.ա.ս.ա.ք.ի ա.ն.ը.ր։ 12 – Վ.է պ.ա.ս կ.է.ճ.է.ա.ե պ.է.ն Մ.բ.ա.ը.ը ա.ի.ճ.ի.ա.ք.ի.ա.ն.ն կ.է.չ.է.ճ.է.յ.ի.ճ, վէ Մ.բ.ա.ը.ը ա.ի.ճ.ի.ա.ք.ի.ա.ա.ս.ա.ա ի.ն.ա.ա.ն.ա.ն.ն հ.ա.յ.վ.ա.ն.ա.ա.ա վ.ա.ա.ը.ճ.ա.ա հ.ե.ր իւ.ք ա.ո.ղ.ն.ա.ա.ը.ա.ա վ.ա.ա.ը.ճ.ա.ա ղ.ճ.ի.ի, վէ Մ.բ.ա.ը.ը ի.ւ.ս.ղ.յ.ա.ը.ի.ք.ն.ն ճ.ի.ա.ա.ը.ա.ա.ը.ա.ա ի.ն.ա.ա.ն.ա.ն.ն ա.ա.ա.

ամէճյի խանելէրինիզ կէրմէյէ գա-
վէրմէյէճէք ամր։ 24 – Վ.է պաս չէյի,
քէնանկէ վէ օղուլլարէնա ֆարղ օլ
մագ իւզրէ իլ եվէտս հէքիգ էտե-
ամինիզ։ 25 – Վ.է ՐԱՊՊՉՆ պաս յատ-
արողը կիսկե սագճ վէրեճէյի ամէյատս
վարարղընդասս, պաս 'իսպատեթի ի՛ճ-
րա էտէ ամինիզ։ 26 – Վ.է օղուլլարընդզ
ամէզ՝ Պաս 'իսպատեթինիզ նէ՞ ամր
առէտիքէլերինաե, 27 – Պաս ՐԱՊՊՉՆ
պատեք գուրպանը տըր, քի Թագդ Մըս-
ըր վուարողը զէմանե Մըսըրատս պաս-
լանման պէնի Իսրայէլին խանէլերի իս-
թիհանէն կէչիկ, խանէլերիմիզի խե-
լաս էյլէտե՛ տէչէմինիզ։ Օլ վագդի
գավմ էյիլեկ սէճատ էթամիլեր։ 28 –
Վ.է պէնի Իսրայէլ կիսկեկ, ՐԱՊՊՉՆ
Մավսես իլե Ահարանա եմր էթամկի
կիսկե իճրաս էյլէսիլեր։

29 – Վ.է կէճէ հաբըրնատս ՐԱՊՊ
Մըսըր տէյյարընատս իլք տօզմուշլարը
քէնճֆէհնի, Թախթը իւզէրինաե օ-
ֆուրան փաթատնդն իլքինաե վըն-
ատնատս օլան էսիրլն իլքինէ վաբըն-
ճայյս գատար, վէ Հայվանդն հեր իլք
տօզմուշդնը վուրատս։ 30.Վ.է փաթատն
վէ ճիւմլէ պէհատլէրի վէ հէփ Մըսըր-
լըլար կէճէլէյին գայգատլար, վէ Մը-
սրլատս 'ագիմ պիր ֆէրեատ զուհուր
էթատ։ զիրատ իչինաե էօլիս պատլուն-
մայան պիր խանէ եօգ իսիս։

31 – Վ.է կէճէլէյին Մավսես իլե Ա-
հարանը չտգըրըդ՝ Գալգըրըդ, սագ վէ
պէնի Իսրայէլ պէնիմ գավմիմդն ա-
գատաճատն չըգընդը, վէ տէտիյինիդ
կիսկե կիսիկ Եհովայատ 'իսպատեթ էյ-
լէյինիդ։ 32 – Տէտիյինիզ կիսկի՝ սիւ-
րիւլէրինիզի վէ սըզըրլատրընըզը տատի
ատլատ կիսինիզ։ վէ պատնս տատ խատր
առա'տա էյլէյինիզ՝ տէտիս։

33 – Մըսըրլըլար տատի գավմս իսդ-
ատամ՝ էտիպ՝ անէլէր տէյյատնդն չըգագ-
մագ իչինէ 'ատճէլէ էթատիրիլէր իսդ-
զիրա՝ ճիւմլէմիզ էօյմէքատէ իզ՝ տէտի-
լէր։ 34 – Վ.է գավմ խամսըլատրընը
մայատս կէմէզատէ էվվէլ, խամսըր
թէքձնէլէրի էլդիսէլէրիլէ ատարըլմըշ
օլատրը Տալատ՝ օմնալատրը իւզէրինէ
գալատրատրլար։ 35 – Վ.է պէնի Իսրա-
յէլ Մավսեին էմր էթատկի կիսկե հա-
փըզ՝ Մըսըրլըլատրատն կհամիւշ թագգմ-
լար վէ սլիճատն թագգմլար վէ էլդիսէ
թատլեպ էթատիլեր։ 36-Վ.է ՐԱՊՊ գավ-
մը Մըսըրլըլատրըն նատզարընատս մագ

Digitized by Google

ը լուֆֆ էթամէքլէ, անէլէրե թատլեպ
էթատիլէրինի վէրատիլեր, վէ անէլեր
Մըսըրլըլատրը ազատ լատր։

37 – Վ.է պէնի Իսրայէլ, գատը իլե
չօճագլատրատն մատ'ատս, ատլթը իւզ
պիրի գատատր փէյատէ օլատրագ, Ոհամ
սէատէն Սահգավիա նագ էթամիլեր։
38 – Անէլեր իլե պէրապեր չօգ գատը-
չոգ խալգ տատի չըգատը, վէ գայէթ
չօգ գատան վէ սըզըր սէբեիւլէրի վար
իսդ։ 39 – Վ.է Մըսըրատն չըգատըգ-
լատրը խատմէրըն մագատատ կէլէմմէյ օ-
տըղընատն, մագատատզ քիւլ փխտէլէրե
փէյլէսատիլեր։ զիրատ Մըսըրատն Թատտ օ-
լատնատգլատրատն՝ կէճմէյէճէյիզ քէնճ-
ատիլէրե ատղզ տատի Թէատատրիգը էտէ-
մէատիլեր։

40 – Վ.է պէնի Իսրայէլին Մըսըրատս
իգատմէի էթամիգլերի մէատատճէ տէօրգը
եիւզ օֆուզ պէհէ իսդ։ 41 – Վ.է
տէօրմի եիւզ օֆուզ սէնէէնին նինէյէ-
Թի՞նատ՝ էէյմէն օլ կիսկատ Ռ.ԱՊՊՉՆ
պիւէթիեն ճիւճատատը Մըսըր տէյյատն
չըգ տոր։

42 – Ռ.ԱՊՊ անէլերի Մըսըր տէյյատն
չըգատրատդը իչիւն, պաս բի՛սյէթ
օլատնատճագ պիր կէճէ տոր. պաս պէնի
Իսրայէլին քէնաֆֆէհի Թատատֆընատն
'ատրատրընճատ ՐԱՊՊ իչիւն բի՛սյէթ օ-
լատնատճագ կէճէ տոր։

43 – Վ.է ՐԱՊՊ Մավսես իլե Ահարա-
նատ ատեաք քի՛ Պատաքին ֆէրիզէտի չու-
տըր. էէյ պիր էճէնէպի անատն եէմէ-
յէճէք տոր. 44 – Լատքին պիր քիմսե-
նինն ագչէ իլե ատլնմըշ գատլատ, Թիւք
օլատրգատան ատղատս, անատն եէատնի։
45 – Նատպատճը վէ իւճրէյիլի անատն
եէմէյէճէք տոր։ 46 – Պիր Թատնէատե
եէնիլատնի, էէյինատն Թատնէատն ատրտս-
րը չըգատրմէյատրը, վէ անըն պիր քէ-
միկինի գըրմըյատրընըզ։ 47 – Պաւիթեն
Իսրայէլ ճէմմա'ատէ ը անը իճրատ էյլէ-
սինի։ 48 – Վ.է Հատնդնատս պիր զատրեպ
ատգինի օլատգ՝ ՐԱՊՊ իչիւն Պատաքի իճ-
րա էտէճէք օլատւր Թատ, ատնըն հեր էր-
քէնի Թիհանէն օլատճատան, վէ անատն
ատղրատ ատնը իճրատ էյլէմէյէ Հատգլատշը,
վէ տէյյատրն եէրլիսի կիսկի օլատան. վէ
հիչ պիր Թիհի ատնատզ ատնատն եէմէյէ-
ճէք տոր։ 49 – Եէբլի վէ տատանըզատատ
ատգինի օլատն զատրեպ Հատգեճատատ չէրե-
'ամի պիր տոր։

50 – Վ.է պէնի Իսրայէլին քէաֆֆէ-
տի ՐԱՊՊՉՆ Մավսես իլե Ահարանատ

ԷԹՄԻՆ ԷՄԲԷ ԽՄԹԽԱԼԷՆ ՀԱՐԲԷԼԹ ԷՂԷՍԹԻՆԷՐ։ 51 – ՎԷ ՀԷՄԱՆ ՕՂ ԿԻՆԱՒ ԲԱՊՊ պԷՆԻ Խրտչէլի ՃԻՆԱՒԱԼԷՔԻՆՃԷ Մ'ԲԱԲ ՍԻՄՅՈՐԲԱՆԱՆ ՉԶՔԱՏԱԲ։

ԳԱՓ 13

ՎԷ ԲԱՊՊ Մ'ԱՎԱԵԱԿ ԽԹԹԱՊԷՆ, 2 – ՀԷՐ ԻՒՔ ՍՈՉՈՆՔ, ԿԱՆԻՒ պԱՆԻ Խ-ՓԱՒՏԷՍՏԵ ԿԷՐԷՔ ԻՆԱՆԱՆԱՆ ՎԷ ԿԷՐԷՔ ՀԱՅՎԱՆԱՆԱՆ ԲԱՀՄԷՆ ԻՒՔ ՍՈՉՄՈՒՃՆԷ ՕԼԱՆԼՈՐԲՆ ՔԱՒՓՓԷԼՈՒՆԻ պԷՆԻՄ ԻՂՃԱՆ ԹԱՓԱՆԱ ԷՂԷՂՅԱՆԻՆ. Ո պԷՆԻՄ՝ ՍՒՐ՝ ԱԵՏԻ։ 3 – Մ'ՈՎԱԵԱ ՍՏԻԹ ՔԱՒՄԱՆ ՍՏԵՄԻ ՔԷ՝ Լ'ՅԱՏԱՐԼԻԹ ԽՈՒՆԱԹ ՍԼԱՆ Մ'ԲԱԲՐԱՆԱՆ պԱՒ ՉԷՔՈՂՐՆԵՂ ԿԻՒՆԻՒ ԽԱԹԲՐՆԵՂՈՒՆ ԹԻ ՈՒՆԵՂ, ՂԲԱՒ ԲԱՊՊ ՍԻՒՔ պԱՒԲԱՆԱՆԱՆ ԳԱՒՍՐԼԻԹԼԻ ԷՂ ԻՒԼ ՉԷՔՍՐՈՒԹ. ՎԷ ՄԱՂԱԼ ԷՂԻՒՔ ԱԷՆԻԼԷՍԻՆ։ 4 – ՄՒՂ պԱՒ ԿԻՒՆ, ԱԱՓԱՔ ՍՂՂՆԱՆԱՆ ՉԷՔՍՐՆԵՂԵ։ 5 – ՎԷ ԲԱՊՊ ԱԱՆԱՆ ՎԷՐՄԷՔ ԻՂԻՒՆ ԷՃՈՒՍՏՔՆԱ ԱԷՄԻՆ ԷԹՄԻՆ ՍԻՒԱՆ ՎԷ պԱՒԼ ԱԳԱՆ ՍԻՂՍՐԱՆ, ԿԱՆԻՒ ՓՆԱՆԱՆՂԲ ՎԷ ՓԷԱԱԼԻ ՎԷ Ա՛ՄՈՐԻ ՎԷ Հ՛ԻՎՎԻ ՎԷ ՑԷՔԱՒՍՂԻԼԷՐԻՆ ՍԻՂՍՂՐՆԱՆ ԱԷՆԻ ԿԷԹԻՐԱՒՂԻ ՎԱՂՐԹԱՍԱՆ, պԱՒ Ի'ՔԱՍԱՏԷԹԻ պԱՒ ՍՂՍԱՆ ԻՅԲՐԱ ԷՍՂԱՒՆ։ 6 – ԵՎ ՍԻ ԿԻՒՆ ՓԷԹԻՐ ԱԷՂԷՃԷՔՈՒՆ, ՎԷ ԵՎ ՍՒՆՃԻ ԿԻՒՆԱՆ ԲԱՊՊՈՒ պԱՒՂՐԱՄ ՕՂԱՆԱՆ։ 7 – Օ՛, ԵՎ ՍԻ ԿԻՒՆԱՆ ՓԷԹԻՐ ԱԷՆԻՂԼԻՆ՝ ԿԱՆՔՆԱՆ ՄՂՂՂԱՆ ԷՔՄՔԷ ԿԷՕՐԻՒՆՄԷՍԻՆ. ՎԷ ԿԱՆՔՆԱՆ պԱԷԹԻՒՆ ՀԱՒԱՏԱՏՔՆԵՆ ՍՏԱԽԼԻՆԱՆԷ ՄՂՂՂԱ ԿԷՕՐԻՒՆՄԷՍԻՆ։ 8 – Վ'Է Օ՛Ղ ԿԻՒՆԱՆԷ ՕՂՂԵՆԱՆ ՀԻՔԱՅԷ ԷԱՐԷՔ՝ ՊԱԱ –ՂԻՆ. Մ'ԲԱԲՐԱՆԱՆ ՉԶՔԱՏՂՂՄԱՆ ԲԱՊՊՊՐՆ պԱՒՆԱՆ ԷԹԹՂԻ ԻՂՃԱՆ ՍԻՐ՝ ՍՒՂԻԼԵՍ։ 9 – Վ'Է ԲԱՊՊՐՆ ՀԵՐԻ՝ ՍԱՒՐ ՍՂՂՂՆԱՆԱ ՕՂՂՍԱՔ ԻՂՃԱՆ՝ պԱՒ ԱԱՆԱՆ ԷՂԻՆ ԻՒ ՎԵՐԻՒՍԷ ՆՂՂԱՆ, ՎԷ ԿԷՕՂՂԵՐԻՆ ՍՐԱԲՐՆԱՆԱՆ ԵԱԱՍԻԿԱՐ ՕՂՂԱ. ՂԲԱՒ ԲԱՊՊ ԱԷՆԻ Մ'ԲԱԲՐԱՆԱՆ ԳԱՒՍՐԷԹԼԻ ԷՂ ԻՒԼ ՉԷՔՍՐՈՒԹ. 10 – Վ'Է պԱՒ ՓԷՐԲԷՂԻՆ ԱԷՆԷ պԷ ԱԷՆԻ ՔԻՆԱՒ ՎԱՔԹՐՆԱՆԱՆ ՏՐՓՁ ԷԱԱԻՆ։ 11 – Վ'Է ԲԱՊՊ ԱԱՆԱՆ ՎԷ ԷՃՈՒՍՏՔՆԱ ԱԷՄԻՆ ԷԹՄԻՆ ԿԷՔ՝ ԱԷՆԻ Փ'ԱՆԱՆՂՂՐՆԻ ՍԻՂՍՂՐՆԱՆ ԿԷՔ ԻՐԹԱՂ, ԱՆՔ ԱՍՆԱՆ ՎԷՐՄԻՆՂՂՐՆԻ ՍԻՂՍՂՐՆԱՆ ԿԷՔ ԻՐԹԱՂ, 12 – Բ'ՈՒՆՄԻՆ ԻՒՔ ՍՈՉՄՈՒՃՆԷ ՕԼԱՆԼՈՐԲՆ ՔԱՒՓՓԷԼՈՒՆԻ ԲԱՊՊԱՔ ԹԱՓԱՆԱ ԷՂԻՒՔ-ԱԱՆԻ։ ՎԷ ՀԱՅՎԱՆԱՆԹՐԻԱՆԱՆ ԻՒՔ ՍՈՉՈՆ ԷՂՔԷ ՔՂԷՐԻՆ ՔԱՒՓՓԷԼՈՒՆ ԲԱՊՊՊՐՆ ՕՂՂԵՆԱՔ ՍՏԻԹ։ 13 – Վ'Է ՄՂՂՔԱՊԱՆԻՆ ՀԷՐ ԻՒՔ ՍՈՉՈՆ ԻՂՃԱՆ պԻՐ ԳՂՅԱՆ ՓԻՍՂՂԷ ՕԼՐԱԳՔ ՎԷՐԷՍԻՆ, ՎԷ ԷԿԷՐ ՓԻՍՂՂԷՍԻՆ ՎԷՐՄԷՂԱՆ, պՂՆՔՆԵՐ ԳԲՐԱՍՐՆ, ՎԷ ՕՂՍՂԼՈՐԲՂ ԱՐԱՍՐՆԱՆԱՆ ԲՆԱՆԱՐՆ ՀԷՐ ԻՒՔ ՍՈՉՄՈՒՃՆԷ ԻՂՃԱՆ ՓԻՍՂՂԷ ՎԷՐՄԷՂԵՆ։ 14 – Վ'Է ԵԱՐԲՆ ՕՂՂԵՆ ՍԱՆԱՆ՝ ՓԱՒ ՆԷՕ ՍՒՐ՝ ԱՎՂԻԱ ՍԻՒՂԼ ԷՃԷՐԱՔ, ԱՆԱՆ ԲԱՊՊ պԻՔԻ ԷԱԱՐԼԻԹ ԽԱՆԷԱԻ ՕԼԱՆ Մ'ԲԱԲՐԱՆԱՆ ԳԱՒՍՐԷԹԼԻ ԷՂ ԻՒԼ ՉԷՔՍՐՈՒԹ։ 15 – Վ'Է ՓԱՐԱՒԱՆ պԻՔԻ ՏՒՂԼ ՎԷՐՄԷՔԱՒՆ ԽՄԹԽԱԼԱՒ'ՆԱՆ ԽՐՐՈՒ ԷՂԼԷՍԿԻՆՈՒՆԷ, ԲԱՊՊ Մ'ԲԱԲՐ ՍԻՂՍՂՐՆԱՆԱՆ ԲՆԱՆԱՆՂՆ ԻՒՔ ՍՈՉՄՈՒՃՆԷՆԱՆ ՀԱՅՎԱՆՂՆ ԻՒՔ ՍՈՉՈՆՂՆԱՆ ՎՂՐՆՂԱՒ ՀԷՐ ԻՒՔ ՍՈՉՄՈՒՃՆԷ ՀԷՂԼՔ ԷՂԼԷՍԿԻՆ. ՍՆՂՆ ԻՂՃԱՆ պԷՆ ՀԷՐ ԻՒՔ ՍՈՉՈՆ ԷՐՔԷՂԻՆ ԲԱՊՊԱՔ ԷԱԱՐԻՄ, ՎԷ ՕՂՂԵՂՂՐՐՄԱՆԱՆ ԻՒՔ ՍՈՉՈՆ ԻՂՃԱՆ ՓԻՍՂՂԷ ՎԷՐԻՐԻՄ՝ ԱԷՂԷՍԿԻՆ։ 16 – ՊԱՒ ՍՏԻԹ ԷԼԻՆ ԻՒՂԷՐԻՆԱՔ ՆՔՂՂԱՆ, ՎԷ ԿԷՕՂԼԵՐԻՆ ԱՐԱՍՐՆԱՆԱՆ ՍՂՂՂՆ պԱՒՂՐ ԻՂՃԱՆ ՕԼԱ, ՂԲԱՒ ԲԱՊՊ պԻՔԻ Մ'ԲԱԲՐԱՆԱՆ ԳԱՒՍՐԷԹԼԻ ԷՂ ԻՒԼ ՉԷՔՍՐՈՒԹ։

17 – Վ'Է ՓԱՐԱՒԱՆ ԳԱՒՄՂ ՏՒՂԼ ՎԷՐՄՂՂՂԱՒՔ՝ ՃԻԼԻՍԹԻԼԷՐ ՄՂՂՍՐՂ ԵՕԼՈՒ ԿԱՒԳՆ ԽԱՒ ՏԱՒ, ԱԼԼՍՀ ԱՆԼԵՐՔ Օ-ՐՈՒՍԱՆԱՆ ԿԷՕՅ ԻՒՐՄԵՍԻ. ՂԲԱՒ ԱԼԼՍՀ Օ՛ԼՈՒՅԱՆ ՔԻ ԳԱՒՄ՝ ՄՆՀՅՈՐԵՔ ԿԷՕՐՄԷՐԼԷ ՓԷՉԻՄԱՆ ՕՂՂԱՔ Մ'ԲԱԲ Ի'ՍՎՈՒԹԻՒ ԷՍԿ՝ ՍՒՐԱՒ։ 18 – Վ'Է ԱԼԼՍՀ ԳԱՒՄՂ ՊԱՀՂ Ը ԱՀՄԷՂ պԷՂՐՐՒՂԷՍԻՆ ԵՕԼՐՆԱՆԱՆ ՍՈՂՂՍՂՐՐՆՂ. ՎՂ պԷՆԻ Խրտչէլ Մ'ԲԱԲՐ ՍԻՄՅՈՐԲՆԱՆԱՆ պԷՕԼԻՒՔ պԷՕԼԻՔ ՉԶՔՈՂԼԱՒ։ 19 – Վ'Է Մ'ՈՎԱԵԱ ՃՈՎԱՀՓՆ ՔԷՄՔԼԷՂՐՆԻՆ պԷՐԱՔԷՐ ՍՂՂՂՐ. ՂԲԱՒ ԱԼԼՍՀ ՍԻՂՍ ՄՆԷՂԼԱՔԱ ՂԻՂՐԹԷՔ ԷՍԿ ՃԷՔ ՍՒՐ, ՕՂ ՎԱՂՂԹ պԷՆԻՄ ՔԷՄՔԼԷՐԻՄՍ ՊԱԷՐԱՔԱՆ պԷՐԱՔԷՐ ՉԶՔԱՐԱՔՂՐՂ՝ ՍՒՂԻԼԵՔՔ, պԷՆԻ Խրտչէլէ ԷՔՓԱՒՆ ԷԱՄԻՆ ԷԹՄԻՆ ՍԻՒՐՄՔՂ ԽՈՒՐ։

20 – Վ'Է ՍԱԿՔՈՎՄԱՆ ՆԱԳԼ ԷՍԻՍ՝ ՈՒՃԱՄԱՆ պԷՐԲՂՂՂԻՆՆ ՔՆՃՈՒՐԲԱՆԱ ԳՕՆՐՐՍՐ։ 21 – Վ'Է ԿԷՃԷ ԿԻՒՆՈՒՃՂ ԿԻՒՄՂՂԵՐԻ ԻՂՃԻՆ, ԲԱՊՊ՝ ԱՆԼԵՐՔ ԵՕԼՈՒ ԿԷՕՓԷՐՄՔՔ ԻՒՂԲԷ՝ ԿԻՒՆՈՒՃՂԻՆ պԱՒՂՐԹԻ ՍՈՒՆ պԻՐ ՍՒՐՔՔ ԻՂՃԻՆՈՒՂ, ՎԷ ԱՆԼԵՐՔ ԱՅՍՐՆՂՐՂ ՎԷՐՄՔՔ ԻՒՂԲԷ՝ ԿԷՃԷԼՂԻՆ ԱՄԷՂՍԻՆ պԻՐ ՍՒՐՔՔ ԻՂՃԻՆՈՒՂ, ԱՆԼԵՐԻՆ ԵՕՆՃԻՆՈՒՆ ԿԻՒՐ ԽՈՒՐ։ 22 – ԳԱՒՄՂՆ ԵՕՆՃԻՆՈՒՆ ԿԻՒՆՈՒՃՂ պԱՒՂՐԹԻ ՍՒՐՔՂԻ ՎԷ ԿԷՃԷ ԱՄԻՔՂ ՏՒՐՔՂԻ ԷՔՔՔ ՕՂՍՂՐԲ։

ԳԱՓ 14

ՎԷ ԲԱՊՊ Մ'ՈՎԵԱԿ ԽԹԹԱՊԷՆ.

Digitized by Google

2 – Պէնի Խարայէլէ սեղյէլ քի սէօնիւլ Փիսիթրօթ եօնիւնտէ Մադդալ իլէ սէ-նիքին տարասքաուս գոնաուէլար. Իէհդ-սեփտէրն էօնիւնտէ վէ տանըն գարշը-սընտա սէնիքին քէնարընտա գոնաար-նըդ։ 3 – Փարաւան տաճի պէնի Խարա-յէլ Հագգընտա՝ Ակէր ախյարաս նօ-ւա շաղրմընչաղ, էթրաֆիլարընդ պէր-բիյէ գափափաղ՝ սէյէ ճէք տիր։ 4 – Վէ պէն Փարաւանըն գաղլիքին գափըաշ-տարտընտաղմ, վէ անդէրի թա՛գիպ է-ասէ ճէք տիր. վէ պէն Փարաւան վէ 'ասա-քէրինին քառաֆիէսի սէպէպիյէ մնա-'ադզէզ օլաճաղմ. վէ Մըսըրլըլար պէնԻԱՊ խախիմի պիլէճէքլէր' սէ-սաի։ Վէ անդէր պէդյէ եասփարլար։

5 – Վէ գալմ գաւլաղ՝ սէյիս Մը-սըր մէլիկինէ խապէր վէրիլիճէսէ, Փա-րաւանընդ վէ պէնասէլէրինին գաղլէրի գալմընդ հագգընտա սէյիչիկ՝ Նէ՞ եասփաղգ ասա Խարայէլի խըսմէթիմիզ-սէն սաղը վէբտիկ՝ սէսիէրդ։ 6 – Խնկի տարատաղընը հագգրլաղտաղ գալմընդը պէրտաէր ալաղ։ 7 – Վէ ճըմլիէսի խա-զէրինսէ գաղդընան օլաղրդը հնդաղ՝ ալիճը եիւզ սէչմէ տարաաս իլէ Մըսըր տարատաղտարընդ քասաֆիէսինի ալաղ։ 8 – Վէ ԻԱՊ Մըսըր մէլիկի Փարաս-աանըն գաղլիքինի գափըաշտարտը. օ տաճի պէնի Խարայէլի իա՛գիպ էյլէտի. պէնի Խարայէլ իսկ եիւքաճ էլ իլէ չգ-գաս։ 9 – Վէ Մըսըրլըլար անդէրի իա՛գիպ էմմիդէր. վէ անդէր սէնիդ քէնարընտա Փիսիթրօթ եասընդաղ Բէ-հզսէփտաղն էօնիւնտէ գօսմըշ օլաղգ-լարը հնդաղ, Փարաւանդըն ճէւիլիճ սափ-լաղը վէ տարատաղտարը վէ սիւվարիլէրէ 'ասաքէրինի գէօղճէսինի սէ-'ադզէզ օլաղգ-լարը հնդաղ, Փարաւանդըն ճէւիլիճ սափ-լաղը վէ տարատաղտարը վէ սիւվարիլէրէ վ

բազում սուշիւսաիս։ 25 – Վ.Է սրսաղուլորըն թէքերկերկերինի չբգասրմաղլլէ, ասնկերի կիւճիւրքէ սիւրիւլորլաղ խոի. վէ Մըղըրլըլաղ Խորայէլին էօնիւնաէն գալալըմ, գիրա ՆՏավա ասնկեր խիւն Մըղըրլըլաղ 'ալէյհինե մուհաբեպէ էսիյոր' սէսուիլեր։

26 – Օլ վագրէթ ԻԱՊՊ Մավսեսէ խիթապէն՝ Նաւլորըն Մըղըրլըլաղ իւզերինե վէ սրսաղուլորը իւլէ սիւվարիլերի իւզերինէ սէօնիւկերի իչիւն էլինի սէնիդ իւզերինե ուզսի՛ սէսու։ 27. Մավսես սուխի էլինի սէնիդ իւզերինէ ուզսրէթսըզ, սասպահ գաղշը սէնիդ քէնօտի հալ ը սուիսինե սէնօսուխ. վէ Մըղըրլըլաղ սանս գաղշը փիրաղ էսեր իչէն՝ ԻԱՊՊ Մըղըրլըլաղը սէնիդ օրթասընա սիւղ։ 28 – Վ.է սուլաղ սէնիւկ՝ սրսաղուլորը վէ սիւվարիլերի վէ սրգուլորընսան սէնիդէ կիրէն փաղսասընէն 'սաքերինին քօսփէքսինի էօրթուխս. անկերսէն պիր նէփեր պիլէ գաղմասաղ։ 29 – Ամմա պէնի Խորայէլ սէնիդ օրթասընա գուրսա էչբասէն նիւբիւսիւ, սուլաղ սաղ վէ սօլլարընսա սիվաղ ւնդի խոի։ 30 – Վ.է օլ կիւնսէ ԻԱՊՊ Խորայէլի Մըղըրլըլաղը էլինսէն խելաս էօխոպ, Խորայէլ սէնիդ քէնորընսա Մըղըրլըլաղը էօլմիւշ կէօրսիւլէր։ 31 – Վ.է Խորայէլ ԻԱՊՊ.Ը Մըղըրլըլաղ հագգընսա իզՏաղ էթսիյի 'սաղմ գասաւէթի կէօրսիւքսէ գաղմ ԻԱՊՊՏԱՆ գօրգուպ ԻԱՊՊԱ վէ գուլաս Մավսես իսնան էթսիլեր։

ՊԱՊ 15

Օլ վագրէթ Մավսես վէ պէնի Խորայէլ ԻԱՊՊԱ պաս խլսՏիլէ թէրէնճէ էաէրէք սէսիլէր քի՝

ԻԱՊՊԱ խլսին օգուլսըրմ', գիրա ղսէրէլէ մուհ'ագգամ օլսաս.

ՈՒթր վէ բաքիպինի սէնիդէ սիճաղ։

2 – ԻԱՊՊ գաւվէթիմ վէ թէսպիհիմ սիր,

Վ.է պէնիմ խելաղրմ օլսաս.

Ազղսընմ օ սաղ, սանը թէմճաս էսէճէյիմ. փէսաերիմին Ալլսընը սաղը, սանը թա՛զիմ՝ էսէճէյիմ՝։

3 – ԻԱՊՊ պէզիւք պիր ճէնկեավէր սիր,

Անդն խոմի ՆՏվա սաղը։

4 – Փարաոնընէն արսապալարընը վէ 'ասքերինի սէնիդէ սիճ սաղ,

Վ.է անդն միւնթէխապ զաղթանը գահրը Ա.Տմէրսաե զաղ օլաղլար։

5 – Անկերի սէբեհալար էօրճսիս, Թաշ կիպի սէրին էերկերէ էնսիկեր։

6 – Եա ԻԱՊՊ, սաղ էլինի գուսրէթկէ ճէկիլ օլսաս,

Եա ԻԱՊՊ, սաղ էլինի սիւշմէնի էզսիս։

7 – Վ.է 'ազսամէթինին քէօրէթիլսե սանա մուգավէմէթ էսէնլերի էրգսընը.

Ղազապղնը կէնաէրսին, անկերի սասմանն կիպի թէկէֆ էճսիս։

8 – Վ.է պաւրնընէն նէֆեհսիլսե սաւլար պիրիքսի.

Ագընթրլարը էրղըն կիպի սաւրսաղլար.

Տէնիզ օրթասընընա սէբեհալար սանսաս։

9 – Տիւշմէն՝ 'ա՛գիպ էսիպ հէթէչճէճիմ',

Եաղմայը թագսիմ էսիպ՝

Անկերսէն ճանըմ սուլաճագ սաղը.

Գրլը ճըմը չէքճէճիմ

Էլիմ անկերի հէլսաք էաճճէք սիր՝ սէսիլինսե,

10 – Սէն բիւզիճաղրնկէ իւֆիւրսիս,

Տէնիզ անկերի էօրճսիս,

Ձէհիմ սաւլարսա գաւրշընն կիպի պաթապար։

11 – Եա ԻԱՊՊ, իլսՏլար սրսաղնսա միսինկ քիմ՝ սիր,

Սէնքն կիպի գաւսակէթսե ճէկիլ, թէսպիհսիսա հէյսէթլի,

'Ա.ճէյ շէյլեր իզՏար էսէն քի՛մ՝ սիր։

12 – Սաղ էլինի ուղսի սրն,

Եէր անկերի հուԹսաս։

13 – Ձիսիյէ իւէ խելսա էյլէսիյինկ պաս գուվմը 'ինսույէնինկէ իրշաս էթսին,

Մաւգասաես ինսաքէնինկ գաւսրէթինկէ իհսաս էյլէսին։

14 – Միւլէթլեր իշիսիպ թէթրէյճճէկլէր.

Ֆիլիսթին էհսիսինի սաղը թաւթաճաղ սրն։

15 – Օլ վագրէթ նգավմընկ էմիրլէրի միւգիսարիպ օլսաս,

Մավսերըն գահրէմանլարը լերզան օլսաճագլար.

Գանանն էհսիսինկէն քաաֆֆեան էրէյճէկէք սիր։

16 – Ինգերլերինե գօրգաս վէ սահչէթ սիւշմաս,

Գավմընկ կէչինճէյճաեաէք, եա ԻԱՊՊ, գաս էսինսիյինկ գավմնկ կէչինճէյ յէսեաք.

Digitized by Google

Պազազենն 'ազատվեցին թշուշ քեսթ-
լէ ճէքլէր տիր ։
17 – Նա ԻԱՊՊ, ան.լէրի կէթիրիպ՝ մի-
րասրէնքն տասղընատա,
Սաքին օլմազ իչինն քէնտինէ եասփոը-
պրէպ մէքեանատա ,
Նա ԻԱՊՊ, սէնին էլլէրինին պինա էթ-
տիլի մնագոհատե անլէրի *խա-
քիտն էտե ճէքտին ։
18 – ԻԱՊՊ իլէլէպտա տալէտանատի է-
տէճէք տիր ։
19 – Ջիրտ փասրատանքն տեթլարը՝ ա-
րատագալարը վէ տիվարլէրին իլէ տէնի-
զէ կիրտի, վէ ԻԱՊՊ իւղէլլէրինէ տե-
ղեզին տալարքընը տէնտուրտի. վէ պե-
նէի Իարայէլ տէղիզ օրիատընատա գա-
ըտա եէր իւղէրինատ եիւրիւսիւլէր ։
20 – Իմոք Ահարոնքն գըզ գարրն-
ատաղը նէպգիչ Մարթամ՝ տնգին էլլինէ
տալըզ, նեռվոտնքն քէսթֆէքտի տասի-
տճէլէրլէ վէ բոպգա էտէրէք տնքն ար-
ատը արբատ չըգալատ ։ 21 – Վ.է Մարի-
ամ՝ տնլէրէ ,
ԻԱՊՊԱ թէրէննիա՝ էտինիզ. գիրտ
գայէճէլէ մա՛ազդամ՝ օլտա,
ԱՀԾը վէ բոպգիպինի տէճիզէ տահ՝տը՝
տէ՛լիա ճէվտագ վէրտի ։
22 – Վ.է Մավսե Իարայէլի պա՞հր ը
Ահմեր հտնընատան նագլ էլլէտի , վէ
Սաւր պէրբիչէնին չըգտալար , վէ իւշ
կինն պէրբիչէտե եիւրիւսիւլ՝ տա
պաւլմատալար։ 23 – Վ.է Մեռատա կէլ-
տիքլէրինտէ, Մեռատքն տաչատա տաճը
օլտըղը հիչէիճլէ տանտէն իչէմճգլէր ի-
տաի. տնքն իչինն պնա Մեռա թէտիչէ
էթտիլէր ։ 24 – Վ.է գավմ՝ Նէ՞ իչէ-
լիմ՝ տէ՛լէրէք Մավսե 'տալէչհինատ
աեգյլէնտիչէր։ 25 – Ո տաճի ԻԱՊՊԱ
ֆէրհատա էթտիքտաե, ԻԱՊՊ պնա պիր
տագաճ կեսաճէրտի, վէ –ոբ տատչա տաճ-
տըգատա տաե թտտիղը օլտաե. օրտատա
տնլէրէք գատնատ վէ հիւքմ թտ՛ճէին է-
տէիպ, օրտատա տնլէրի իմիհնան էլլէ-
տիր։ 26 – Վ.է՝ էկէր սէն ԻԱՊՊ Ակտսէ-
ղէն քէտտմիղը տիգգոճէլէ տաճկէչէպ ,
'ճնտճինատ տագրատ օլտնը ֆճրատ էտէտրէք,
եմիլէրինէ գուտագ վէրթը վէ հիւմղէ
գատնատղարըղը հրֆիզ էտէրսէն, Մըտրը
իւղէրինէ կէճիրտճիլիմ՝ մնտրտագարըն
հիչ պիրիճինի սէնին իւղէրինէ կէճիր-
մէչէճէղիմ՝. դիրտ պէն տատնտ չիֆնտ վէ-
քէն ԻԱՊՊ իմ՝ տէտտի ։

27 – Վ.է եգիմէ կէլտիլէր, վէ օրտա-
տատ օն իքի տաե փուշտարը վէ եէճիմիշ
խուրմա տագաճը պաւլատնմագլէ, օրտատա
տաւլարքն եատնքնատա գօնտրլագ ։

ՊԱՊ 16

Վ.է եգիմէտէն նագլ էտիպ , պէնի
Իարայէլ ճէմաա'ատքընը քէտտիճէնէ
Մըտրը տիչարքնատան չըգտրգատան տաճ-
քատ իքինճի տալըն տն պէչինճի կիւնիա-
տե եգիմ իլէ Սինատքն տարատաճնատա օ-
լատն Սին պէրբիչէտինէ կէլտիլէր ։ 2 –
Վ.է պնէիւճն պէնի Իարայէլ ճէմաա-
'ատքը պէրբիչէտի Մավսե վէ Ահարատն
'ատլէչհինատ աեգյլէնտիլէր ։ 3 – Վ.է
պէնի Իարայէլ անլէրէ՝ 'Քնա՛չքի Մը-
տրը տիչարքնատա էճի գատանլարը պատ-
չընատա օճատրատ՝ տգյատճագյատ գատ-
ատար էքմէք եէտիչիրտճատ, ԻԱՊՊԸՆ
էտիչէլ էօչէ իտտէք. վիրատ պատ ճէմաա-
'ատքըն քէտտֆէքտինի տաճլըգիլ էօտտքա-
մէք իչինէ պիգի պատ պէրբիչէէ չը-
գատարքընգ՝ տէտտիլէր ։
4 – Վ.է ԻԱՊՊ Մավսեէ՝ Իչէճ պէն
տիգէ տէճմատատն էքմէք հտպըրատճա-
ղըմ, վէ գատմ՝ չընէքտ հէր կինն օ-
կինէն լատգմ՝ օլտնը տեվճիրե ճէքլէր ,
թտա քի չէրի'տճէրտատա եիւրիւչիւտ
եիւրիւսիւլի ճէքլէրինէ թէճրիպէ է-
տէչիմ՝։ 5 – Վ.է տատ քնճը կինատե կէ-
թի իրտտիքլէրինի հատղըլատրնըտր , վէ
մէքտաբը հէր կինն տեվճիրտիքլէրինին
իքի գատճը օլտճագ տաբը՝ տէտտի ։
6 – Վ.է Մավսե իչէ Ահարատն ճքտմիճէ
պէնի Իարայէլէ խրիտատկն՝ պատ տա-
չատմ՝ տիգի Մըտրը տիչարքնատան չըգտ-
բատն՝ ԻԱՊՊ իտտիչինի պիլէ ճէքտինիզ ։
7 – Վ.է ԻԱՊՊ քէնտինին 'տլէչհինատ
աեգյլէնտիչինիզի իչիճի տիչինատն, տա-
պատչէտղրն ԻԱՊՊԸՆ ճէվտլէրինի կէօքէ-
ճէքտինիզ. վէ պիզ քի՞մ իզ քի 'տ-
լէչհինիզատ աեգյլէնիքտինիզ՝ տէտտի-
լէր։ 8 – Վ.է Մավսե՝ ԻԱՊՊ քէնտ 'տ-
լէչհինատ աեգյլէնտիչինիզի իչիճի
օլտրղրտատն, ԻԱՊՊ տիզ տճչատատատ
եէչէճէք էճի վէ տատպատչատ տագյատ-
ճագյատ գատատր էքմէք վէքտիքատ , տի-
լէ՞ճ՞ե՞ւ՞. վէ պիզ քի՞մ իզ. աեգյ-
լէնտճինիզ պիզիմ 'տլէչհինատ աե-
չիր՝, տնճ՞ագ ԻԱՊՊ 'տլէչհինատ տաճ'
տէտտի ։ 9 – Վ.է Մավսե Ահարատն իքի-
քիտտչէն՝ Պնէիճն պէնի Իարայէլ ճէք-
տինի'տճէ ընատ աեգյլէ քի՝ ԻԱՊՊԸՆ հատ-

*'Իպր. տիքէ ճէքտին

Digitized by Google

զարբնաս հագլաչքնըզ , դիրաս սեպհականութիւնի իշխիմիշ տիր՝ ասէ։

10 – Վ.է Ահաբան պէնի Խորայէլ ճեմնա՝ մարքնըն քաղաքներուն սեպհականաս իքեն, անոնց պէրրիչէլ տօղրաս թէվեճներուն էթմիլեր. վէ իշխէ ԻԱՊՊՐՆ ճեղտիլ պուղուխտաս զահիր օլսաս։ 11 – Վ.է ԻԱՊՊ Մավսէա խիճապէն, 12 – պէնի Խորայէլին սեպհականէլերինի իշխիսիմ՝ անոնց սեպհական քի՝ Ախշամ բանիս էթի եէյիսդ ասպասհլայըն էքսիքդի տղայոճագրնըզդ. վէ պէն Ալլահընըզդ Տհավա իսկիմին պիրէճէքսինիզ՝ ասէ։

13 – Վ.է ախշամլայըն պըլսըրըճընըսը չզգէտդ օթասհկաոհը գափլասդըսը. վէ ասպասհաս օթասհկաոհըն էթի բանիճնաս չեյ տիւշմիշ իսի։ 14 – Վ.է տիւշմիշ օլսան չեյ գալգընճաս իշխ է պէրրիչէ եճպիւնաւտ, եէր իսպէրինաւտ դըբսաղը կիպի ուճաղ վէ ինճէ փաղ կիպի պիր շեյ վար իսի։ 15 – Վ.է պէնի Խորայէլ անը կէօրսիւքսէտ պիրիսիրինէ՝ Ֆաղ նէ՞ տէսիլէր. գիրաս նէ օլտղընճա պիլմէզլեր իսի։ Վ.է Մավսէա ասիկէ եէմէք իչիւն վէրտիյի էքմէք տիր։ 16 – ԻԱՊՊՐՆ էմր էթտիյի չեյ պաղ սըր. հէր քէս եէյէճէյինէ կէօրճ ասանէն ասվշիրիպ, հէր պիրինիզդ չասըրընտաս պաղտանանըս իչիւն նաւճաստընըզդ մէգասրը իսպէտ ասաճմ պաշչնաս պիրեր օմէր ալասընըզդ՝ ասէ։ 17 – Պէնի Խորայէլ ասանի եզյէճ եաստիպ, քիմի չօդ՝ քիմի ազ ասվշիրսուն։ 18 – Վ.է օմէրճէ եօղնաւգքէրինաւտ չօգ ասվշիրէնէ սրթմնաս, վէ ազ ասվշիրէնէ էքսիկմիս։ Հէր քէս եէյէճէյինէ կէօրճ ասվշիրմիշ իսի։ 19 – Վ.է Մավսէա ասնէրէ՝ Պիր քիմնէ սասպասհա գաստաս ասնէն ալը գօմսաքնի՝ ասէ՞ սի իսէ ասէ, 20 – Մավսէան ասիկէմէշինա պա՛զրնըզ ասնէն ասպասհա գաստաս ալը գօտրնսը, վէ գասրթնընըզդ գօգաս. Մավսէա տասի անէրէ զաղաղալանաս։ 21 – Իսկի անը հէր քէս հէր սասպասհ քէնտի եէյէճէյինէ գաստաս ասվշիրէր իսի, վէ կիսնէշ գըզըլգասաս էրթը իսի։

22 – Վ.է ալճընճը կիւնաւտ հէր պիրի իչիւն իչիէրը օմէր օլսւրաք՝ իչի գափէճքմէճք ասվշիրսուէր. վէ ճէմնաս՝ բէ՞իչէրինին քաճաճէսի կէլիպ Մավսէա իսպասէր վէրտիչէրինաւտ, 23 – Ո անէրէ ասէ՞ սի՝ ԻԱՊՊՐՆ ասզլէտսկի պաս տըր։ Եարըն ԻԱՊՊ իչիւն ասկի օլանճ մանգասաոհա բասհսի կիւնէս տիր. փիճչիրէճէյինիզի փէչիրինիզ, վէ խաչլայաճաղընըզը խաչլայընըզ, վէ փաղա գալանըն հէփսինի սասպասհա տրֆիզ օլսանճագ իչիւն հասնընզդաս ալը գէսասրնըզդ։ 24 – Անէրէ սասի Մավսէան էմր էչէսէյի կիպի անը սասպասհա ալը գօտրլսար, վէ նէ գօգաս, նէ ասէ գաբթլսնաս։ 25 – Վ.է Մավսէա՝ Անը պաս կիւնն եէյինիզ. դիրաս պաս կիւնն ԻԱՊՊՐՆ բասհսի կիւնիս օլմազլէ անը պաս կիւնն սասհրաստաս պաս լայաճագրնըզդ։ 26 – Անը ալճը կիւն սեվշիրէճէքսինիզ, վէ լաքնն բասհսի կիւնիս օլսան եէսինճի կիւնաւտ պաս լանմայաճագ ասը՝ ասէ։ 27 – Վ.է եէսինճի կիւնաւտ գավմսան պա՛զրնըզ սեվշիրմէչէ չըգասրլսար, ամմա պաս լանմայաճագ։ 28 – Վ.է ԻԱՊՊ Մավսէա՝ Նէ՞ վազթաս գաստար էմրէրիմի վէ չէրի՛սդըմ հըֆզ էթմէկքսէն խմ՛ինա՝ էսէճէքսինիզ։ 29 – Պաղընըզ, ԻԱՊՊ սիզէ բասհսի կիւնիսնաս վէրսին, օլ սեպհականէն ալթընճը կիւնաւտ 0 սիզէ էքսի կիւնիք էքսէք վէրիր. հէր պիրինիզ մէքանըստաս սճաւսըն, եէսինճի կիւնաւտ պիր քիմսէ եէրինաւտն չըգմասըն՝ ասէ։ 30 – Վ.է գավմ՛ եէսինճի կիւնաւտ խմ՛իսասհ էյլէսի։ 31 – Իսմի պէչճի խորայէլ ասնս Մէնն թէսմիյէ էյլէսի. պաս տասխի քիչնիշ թօխասճաս կիպի պէչագ վէ լէղզեթի պասլը եաւճագա կիպի խոր։

32 – Վ.է Մավսէա՝ ԻԱՊՊՐՆ էմր էչէսէյի շէչ պաս սրը, եաՆի՝ 'ասրըլսրընըզճաս հըֆզ օլսունմագ իչիւն պաՆասան պիր օմէր տօղտասւրընըզդ, քի անէրէր սիզի Մըսըր տիչյասրընասան չըգասրտրըլմ՛ զէման սիզէ պէրրիչէսէ եէսինտիչյիմ՛ էքսէյի կէօրէլէր՝ ասէ։ 33 – Վ.է Մավսէա Ահարոնա՝ Պիր ասէթի ալըգ իչինէ պիր օմէր տօղտասը մէնն գասյասրագ, ասը 'ասրըսրընըզճաս հըֆզ օլսունմագ իչիւն ԻԱՊՊՐՆ հասգասւրընա գօ՛ ասէ։ 34 – Վ.է Ահարան, ԻԱՊՊՐՆ Մավսէա էմր էչէսէյի կէսի, ասը հըֆզ էճմէք իչիւն՝ չէհասէթի խասգասրը էօնիւնէ գօտաս։ 35 – Վ.է Պէնի Խորայէլ մէգասիւն տիչյասա կէլինճէչէսէք՝ գըբզ ասէնէ մէնն եէսինէլեր. Գասհան տիչյասրընն հասասաստասնս կէլինճէչէլ ասչյին մէնն եէսինէլեր։

36 – Վ.է օմէր էՖսանըն օնտաս պէրի տիր։

Digitized by Google

ՊԱՊ 17

Վ է պէհի Խրայէլ ճէմա'ատ-ի-ընդ քահանայապետ ԻԱՊՊԸՆ էմրի իւրով մեղ-ի պէ մեղով Սբն պէրբէկէնիանէն ետղ Լ էտիով Ուահիդիմով գնացըլար. վ գաւմ իչլեն իչլէճէք տա. հօգ խոր. 2 – Օ Լ վագըմի գաւմ Մովսես իւէ մնա. նազա'ա էտիով՝ Պիզէ իչմէք իչլեն տալ վեր՝ ատաի. Մովսես տախի անդերէ՝ Պէնիմ իւէ նի՛չեն մնացազա'ա էտիչօրըղը. ԻԱՊՊԸ նի՛չեն լէճերիպէ էտիչօրընըզ՝ ատաի. 3 – Վ է գաւմ օբատա առատատրզնատան գաւմ Մովսես 'ատէչհինաե սէղլէնիպ՝ Պիզի վէ էվլատրմ՛իղը վէ սիբրիւլէրիմիզի տատրզլըզէ էօլտուրմէք իչլեն պէզի Մբըրատան նի՛չեն չղազատրն՝ ատիկէր։

4 – Վ է Մովսես ԻԱՊՊԱ ֆէրեուատ էտիով՝ Զաւ գաւմնէ նէ եուփղըմ. հէմանդ պէհի իմացլատազա հաղրը տրըլրը՝ ատատ։ 5. Օ Լ վագըմի ԻԱՊՊ Մովսեէ՝ Գաւմ մէն էօհնէնէ կէչիպ Խրայէլ իսէհիչատզատրնատան զա՝ զրլատրդնը պէրտագէր տա, վէ նէհրէ վատրտրդնէ 'ատանկը էլինկէ տալ կինի։ 6 – Իչմէճ պէհ Քորնատան գատչանդնը իւէլերինատ օրատտա պէհնին էօնհնէնատ տատրտրդմ՛, ոէհ տատի գատչատչ՛ատ վատրտճատգան, վէ ատատն տա չըգրզ, գաւմ՛ իչէճէք տրը՝ ատատ։ Վէ Մովսես Խրայէլին իսէհիչատրըզնը Հատզատրնատա պատ վէճհնէլ իճ՛ղատ էչլեատ։ 7 – Վ է պէհի Խրայէլ մնացազա'ա էտիով՝ ԻԱՊՊ ատրատմբատտա՝ մը տարր, ատ. չի՛լ մի տրը՝ ատչէրէք, ԻԱՊՊԸ Քեճ-բրիպէ էճտիքլէրի իչլեն օլ մատհալէ Մատատա վէ Մերիթատ Քեատմ՛իչ էչլեատ։

8 – Օ Լ վագըմի Ամաղէկ կէլիպ Ռահֆգիմնէ Խրայէլ իւէ մնէհատրգաէ էճատ։ 9 – Վ է Մովսես Յհատա՛ատ՝ Պիզ ատատմիէր ոէչիպ Ամաղէկ իւէ մնահարեպէլ չղգ. պէհ տատխի Ալլահդնը 'ատատը էլիմնէ օլատրատգ՝ Խատրդնը Քեփեդնին պատչհնատա տատրտճագրմ՛՝ ատատ։ 10 – Վ է Յհատա Ամաղէկ իւէ մնէհարեպէլ էճտիքը իչլեն Մովսեէնին էմրի իւրով հարքէքէճ էչլեատ։ վէ Մովսես վէ Ահարան վէ Ուր Քեփեդնին պատչհնատա չղգատրլար։ 11 – Վ է Մովսես էլինի գատղատրգճա Խրայէլ զալեպէ էտեր իատի, վէ էլինի էնատրքագճ Ամաղէկ զալեպէ էտեր խոր։ 12 – Վ է Մովսեին էլլերի ազբրատղրնատա՝ անդեր պէր Քատղ տալըպ գատրլար, օ տատխի իւզերինէ օճատրտատ. վէ Ահարան իւէ Ուր պէրի պէր հատնատան վէ տրկերի օվ պէր հատնատան անդեն էլլերինի գատղատրտրգատրտրնատան կիւհնէղ պահքընճայատ ատչին էլլերի տատպիճ տատրտատ իսէհ։ 13 – Վ է Յհատա Ամաղէկ իւէ գատմ՛նէր գրլըճատան կէչհրատի։ 14 – Վ է ԻԱՊՊ Մովսեէ՝ Գատնատ Քեդգերատ օլմատգ իւզրե քիճատպատ հատզատ՝ Յհատա ատչհագ քի Ամաղէկին զիքրինի ատմատ տրճրնատան պէզ քիւլլէչ մնահվ էատճէչհեմ ատատ։ 15 – Օ Լ վագըմի Մովսես պէր մէզպահ պինատ էչլէչհեմ՝ ատատ *Եհնատանիի Քեատմ՛իչ էատերգը. 16 – Ամաղէկ իւէ ատվրատեն ատվրե ԻԱՊՊԸՆ մնահարեպէսի օլատճագ տրը՝ ատչհա ԻԱՊՊ էեճմին էճտի՝ ատհոլ։

ՊԱՊ 18

Վ է Մովսեին գային փէսերի Մադիան քահնհինի Յոնոր Ալլահդնը Մովսեէ վէ քէհնի գատմը Խրայէլէ էճտրա էճտիչի չէլէրին քահֆիճէնինի վէ ԻԱՊՊԸՆ Խրայէլի Մբըրատան չղգատրդրը իչհիճատ։ 2 – Օ պէհնին Մովսեին գային փէսերի Յոնոր Մովսեին կէրի կէօնատերմիշ օլատրդը զէվճէճհնէպ փօրատը, 3 – Վ է իւր օգլերը տատրը, քի պատնալատրտան պէրհնին իսոմ Գերատամ խոր, (գիրա՝ Տհչատր ը զատրպէճհէ զատրհպ օլատմ՛ ատչհիչ խոր.) 4 – Վ է տրկերհնին իսոմ Եղիատզար խոր. (գիրա՝ Փէսերհրմին Ալլահը պատնատ իճնատատ եօհոպ՝ պէհնի Փարատանդն գրլըճհնատան խէլատա էչլեատ՝ *Եհնատ.) 5 – Պեզլեճէ Մովսեին գային փէսերի Յոնոր վէ անդն օզատ-ղլատրը իւէ զէվճէճի Մովսեին էատճնատ, էատդի գօնատրդը պէրբհչէչ՝ 6 – Վ է Մովսես՝ Պէն գային փէսերիդ Յոնոր վէ զէվճէճդ, իսէ օգլատ տատխի պէրատպէր օլատրատգ, ատնատ կէչհչօրըզ՝ ատչհա խատպէր վէրտի։ 7 – Վ է Մովսես գային փէսերհնին իսէհիգատլէ չղգատ, քէմհնէնատ էատերգը տանը էօփատհ, վէ պէրհսէհնէրհնին սէլատմէրհնին սրհ՛ատ էճտիքատեն ատնդրատ չատտրգատ կիւտհչէր։ 8 – Վ է Մովսես գային փէսերհնէ ԻԱՊՊԸՆ Խրայէլ սէպէպհնատեն Փարատանատ վէ

* Եհնատ պատրտրդմ՛ տրը
† Իատր՝ Քատխի իւզերհնէ էլ

Digitized by Google

Մըսբրլըլաբա եւսփոբդը չէ՛լէրին ճիւմ-
լեմին, վէ եօլաա չէ՛քոխլէրի մէ՛շագ-
գաթի քաւոֆֆէսին, վէ ԻԱՊՊՀՆ
քէ՛նիսլէրի խէ՛լաա էլէ՛քոխլէրին հիքմէ՛թ
էթու։ 9 – Վ.Է 8ոխ՛որ ԻԱՊՊՀՆ Խորա-
յէ՛լի Մ՛ըսբրլըլաբդա էլի՛նուէն խէ՛լաա էթ-
մէ՛կէ ոանա էթոխյէ էյէկյին քեւոֆ-
ֆեհինուէն ասլայը մէ՛ռաբը օլաաս։
10 – Վ.Է 8ոխ՛որ ուէ՛ոսի քի՛ Սէ՛կի Մ՛ը-
սբրլըլաբդը էլի՛նուէն վէ փաբաւանդըն է-
լի՛նուէն գաւբի՛ռբդը, գաւմի՛ Մ՛ըսբրլը-
լաբդըն էլի ալի՛ընուան խէ՛լաա էտուն ե-
ֆուա մի՛ւաաբէ՛ք օլաաս։ 11 – Շիմոռի
պէլիբրմ՛ քի՛ եֆուա ֆէ՛լանի իլաստ-
ռոն ա՛ղամ ռբբ. զէ՛քաս թէ՛քեռպէ՛ւբ
էթոխյէ՛լէրի չէ՛լոռ ուէ՛լէրէ փա՛ւի՛ օ՛ր-
ռաա։ 12 – Վ.Է Մ՛ովսէ՛սին գաղի՛ փէռէ-
լէր 8ոխ՛որ Ալլահ իչի՛ւն մա՛ւ-հրռգաա վէ
զէ՛ւիհէ՛լէր կէ՛լէթբռռն, վէ Ա՛հռռն վէ
Խաթայէ՛լին ճիւմլէ իւթի՛ֆ-իյռռլռբը Մով-
սէ՛սին գաղի՛ փէռէրի իլէ պէ՛ռաաբէ Ալ-
լահ՛ռն հաւզռռբնաա էքմէ՛ք եմէ՛կէ
կէ՛լռխլէր։
13 – Վ.Է էրթ՛էռի կիւռաե Մովսէս
գաւմո՛ւ հիքմէ՛թ էմ՛ռէք իչի՛ւն օ՛ֆաւբ-
ռաաս. գաւմ՛ռսի՛ռ ռռռաղհռռան ռախ-
շամո՛ւ գաւռռբդ Մովսէ՛սին եառնի՛ռռա
ռաւբռռլռ՛ռբ խռ, 14 – Օ՛Լ վաղբի՛ Մով-
սէ՛սին գաղի՛ փէռէրի ռռ՛ռնի գաւմո՛ւ
եաֆռռբզռրնի՛ռ քեւոֆֆէսինի՛ք կ՛օֆռռխ-
ռռ՛ Գաւմ՛ իչի՛ւն պաբ եաֆռռբզռրնի՛ռ չէ՛ւ
նէ՛ռ ռռբբ. նի՛ չի՛ւն ռռն եաղռռբզ օ՛ֆռռ-
քռռռ՛ պէ՛ւբի՛ռ գաւմ՛ ռռռաղհռռան
ռռբ չաւմռռռ՛ք եաղռռնի՛ռռա ռռռաւբռռլռ՛ռբ՝
ռռ՛ֆռռ. 15 – Մ՛ովսէ՛սին ռռռախ գաղի՛ փէռ-
ռէ՛լէրի՛ռ՝ Գաւմ՛ Ալլահ՛ռռան ռռխ՛ռռլ
էթմ՛ռէք իչի՛ւն ռռռանաա կէ՛լռխլէ՛լէրի՛ռռռն
ռռ՛ֆռռ. 16 – Ռռն՛լէրին պէ՛ռբ մ՛ռռռղհռռան
ք՛ռռռ գաղռռան պռռնաա կէ՛լռխլէ՛լէրի՛ռ, վէ պէ՛ռ ռռբռռ-
լռ՛ռբռռռա հիքմէ՛թ ե՛ռխռ՝ ռռ՛լռռբ Ալլահ՛ռռն
գաղռռնաե՛ղռռրնի՛ռ վէ չէ՛քռ՛ռռղբի՛ռ պէ՛լռխռ-
բռռխռ՛ ռռ՛ռռ. 17. Մ՛ովսէ՛սին գաղի՛ փէ-
ռէ՛լէրի՛ռ ռռռախ քի՛ Սէ՛կինի՛ պռռ-
ռէ՛ռ ռռռախ ռռռանաա ռռ՛ռռ քի՛ Սէ՛կինի՛ պռռ
– Հռռգիպռռի՛ն ռռ՛ն վէ ռռ՛ն՛ռի՛ռ իլէ պռռռ-
լռռնռռն պռռ գաւմ՛ ռռռախ գաւմ՛ռվէ՛ռբ-
ռռ՛ն ռռխ՛չէ՛քռխռ՛ռի՛ռ, զի՛ռռ պռռ իչ ռռռա-
ն՛ռռ գ՛ռռղէ՛ռ ռռբբ. ռ՛ռն ռռռլռ՛ռբզ
ե՛ռռֆռռռ՛ռռղ ռռբռ՛։ 19 – Շիմոռի ռ՛ե՛օզիռ-
զ՛ռռ ռռ՛ի՛լէ, պէ՛ն ռռռանաա ռռռախ՛ռռֆ է-
ռռէ՛ռբմ՛, վէ Ալլահ՛ ռ՛ն՛ռի՛ռ իլէ օ՛լռռ՛ռռռ-
ռռբբ. ռ՛ռն գաւմ՛ իչի՛ւն Ալլահ՛ռռն հռռ-
գ՛ռռբնաաս օ՛լռռ՛ռ՝ մ՛ռռղհռռան՛ռռբբ Ալ-
լահ՛ռռն ռ՛ռռղ էյլէ։ 20 – Վ.Է ռռն՛լէ-
րի գռռնռռն՛լռռբբ վէ չէ՛ռբ՛ռռ՛ռբ ք՛ռռ՛լռռ՛,
վէ կիռռէ՛ճէ՛լէրի՛ռ ե՛օլռռ վէ իչռ՛լէ՛ճէ՛լէ-
լէրի իչի՛ւն ք՛ռռ՛ռի՛ք էլռէ։ 21 – Վ.Է ռ՛ռն
պռռիւ՛ռիւ՛ռ գաւմ՛ռռան մ՛ռռռ՛ռռ՛ռռ վէ
Ալլահ՛ռռան գ՛օբզռռբ, վէ ռռռբռռռ ռ՛ե՛չ-
լէ՛բ, վէ թռռմ՛ռռ՛ռռան իչբռռռ՛ չ՛ռռբբ ք՛ռռռ-
ռ՛ռբ, վէ ք՛ռռմ՛ռռ՛ռռան իչբռռռ՛ չ՛ռռբբ ք՛ռռռ-
ռ՛ռբ, վէ թռռմ՛ռռ՛ռռան իչբռռռ՛ չ՛ռռբբ ք՛ռռռ-
ռ՛ռբ, վէ ռռռբռռռ ռ՛ե՛չ

մեն կէթիրսիմ։ 5 – Ալէ չիմանի Հագիգաթէն սէօզիւմիւզ տիկկէչիով 'ատՀուդմը Տրթիվ էսէրսէնիզ, գասմըսըրդը ճիմլէսի սարսըլտան պաճան խոտա գ–մ օլաճագընըզդ. գիրու պիւթիւն տիւնեա պէնիմ տիր։ 6 – Ալէ սիզ պաճա քեաՀինկէբտէն միւրէթթէպ պիր մէկէբքիւթ վէ մուգատասէա պիր իւմիւթ օլաճագընըզդ. պէնի Խօրսկէլե սէզկէչճէկլիկի սէօզլէր պուկնաը սըր' ատէտի։

7 – Պաճան իւգէրինէ Մովսէս կէլիպ գասմըն իւթիւյուրլուրդը չսպըբատըգ, ԲԱՊՊՀՆ քէնճաիւնէ էմր էթմէկի պաս սէօզլէրին քեաֆիֆէսինի Հաւզուրլուրդնաս պէչան էյլէսի։ 8 – Ալէ պիւթիւն գասմ պիրիւքսէ ճէվապ վէրիպ, ԲԱՊՊՀՆ սէօյլէսիկի չէլին քեաֆիֆէսինի իճրա էտէրիզ՝ տէտիւլէր. վէ Մովսէս գասմընն սէօզլէրինի ԲԱՊՊԱ կէօճիւրտիւ։

9 – Օվ վագրի ԲԱՊՊ Մովսէս՝ Իշթէ պէն գոյս պուլութ իչինտէ ասնաս կէլէրիմ՝ քի գումՀ սէնին իլէ միւքեալէմէ էյլէսիկի իչտէկլէր, ՀԷմ ասախ ասանս իլ էվ էպէտ ինանապլար՝ տէտի։ Մովսէս ասախ գասմընն սէօզլէրինի ԲԱՊՊԱ նագլ էյլէտի։ 10 – Ալէ ԲԱՊՊ Մովսէս ատտի քի՝ Գասմըս կիմ վէ անկէրտէ պուլ կիւն վէ եարըն Լմագտան էյլէ, վէ լիպապատրընը եվ–գոյլպ, 11 – Իչիւնճիւ կիւնէ Հագրը օյաուկաը. գիրու իչիւնճիւ կիւնտէ ԲԱՊՊ պիւթիւն գասմընն կէօզլէրի էօնիւնտէ Թտագ ի Սինա իւգէրինէ Նիւզուվ էտէճէք տիր։ 12 – Ալէ ան՝ Տատըս չըգմագտան, Եհովատ անընն քէնտըրնա տօգուսնամագտան ագրնըքըվ՝ տէյլէրէք, գասմըս Հէր Թտագտան Հաւտատ Լա՝ւին էտէսին. տատըս Հէր տօգուսնան մինԼագտա գասԼ օյաուճագ տըր։ 13 – Անա պիր էլ տօգուսնագտան, գիրու փօփաճան մինԼագտա բէճմ օյաՆագճագ, Եհովատ օգ իլէ վաբուլագճագ տըր. Հայլսան օյաուն՝ ինանան օյաուն՝ Եհովագիրդ՝ ճագ տըր. պօրատնընը սէտատը տագուսնճա չսլրնատգատս անկէր տատը Թտագրինա չըգարնըտր։

14 – Ալէ Մովսէս տատըտան գասմըս էնկիպ, գասմը Թտագտա էյլէտի. անկէր տատի լիպապատրընը եվ յգատրլուր։ 15 – Ո տատի գասմըս՝ Իչիւնճիւ կիւնէ Հագրը օյաուն՝ նիպտյա Թէգտագրիւագ էմմէկյինիվ՝ ատտի։

16 – Ալէ Իչիւնճիւ կիւնտէ՝ ատտի՝ Եհովատ կէզգ կիւրիւմէսէլէրի վէ չիմՀէգլէր վէ տատրը իւգէրինագ պիր գյատ պուլութ օյաուտ, վէ գիյատ տէսկյալե չիտատէմլի պօրատ ագտատգ վագտա՝ պուլատտ. վէ օյաուտկէտատա օյատն գասմըն քեաՀինկէսի Թիմրէտտա։ 17 – Ալէ Մովսէս Ալլահա մինուգագճէմէգը իչիւն գասմը օյաուտկէտատան չըգարտը. անկէր տատի տատրն ալԹընատա տուրտրուտ։ 18 – Ալէ Թատր ի Սինա՝ ԲԱՊՊ ատրն իւգէրինէ ամէճլէ նագրիվ օյատրընատան, պիր քիւսկի Թիմրէտտ իտտ. վէ ամանդը քիւլատնան տիւմանը կիտի չըգարտագ՝ պիւթիւն տատգ գիյատէսկյալե Թիմրէտր իտտ։ 19. Ալէ պօրատրն ագտատտ կիւճտիգճէ գիյատե քեագ ի չիտատէմ էճմէսկյալե Մովսէս ագրյէտտ, Ալլահ տատի պիր ագտատ իլէ ճէվագ վէրտի։ 20 – Ալէ ԲԱՊՊ Թատր ի Սինա իւգէրինէ՝ տատրն պատչրնատ Նիւզուվ էյլէտի, վէ ԲԱՊՊ Մովսէսի տատրն պատչրնատ չտագրտը. Մովսէս տատի չըգարտ։ 21 – Օվ վագրի ԲԱՊՊ Մովսէս Խիմապէն՝ Աչտաղը էնկիպ գասմըս Թէնպիհ էյլէ քի կէօրմէգը իչիւն ԲԱՊՊԱ տօգրուտ Հագատատտը Թէճավուզ էմմէկյիլէր, օյատմայա քի անկէրտէն չօզուտ տիւչէլէրտ։ 22 – Ալէ ԲԱՊՊԱ եագպատրընն քատՀինագ էրէ տատի քէնտիլէրինի Թատգատտա էճմանկէր, օյատմայա քի ԲԱՊՊ անկէր իւգէրինէ Հաւճատ էտե՝ ատտի։ 23 – Ալէ Մովսէս ԲԱՊՊԱ Եվէտկե՝ Գասմը Թատր ի Սինայա չըգատմագ. գիրու ան՝ Տատըս Հագատատտ Լա՝ւին վէ անր Լագտատտա էյլէ՝ ատկէրէգ, պիզէ էմր էյլէտտին՝ ատտի։ 24 – ԲԱՊՊ տատի անտա՝ Կիճ, աչտաղը էն, վէ ան Ահատան իլէ պէրտապէր չրգ. ամմա քեագ Հինկէր վէ գասմը ԲԱՊՊՀՆ Հագատատրընատ չըգմագտ իչիւն Հագատատտը Թէճավուզ էճմէտտիկէր, օյատմայա քի անկէր իւգէրինէ Հաւճատ էտե՝ ատտի։ 25 – Օվ վագրի Մովսէս գասմըն էանկնատ էնկիպ՝ անկէրէ ագրյէտտի։

ՊԱՊ 20

Վէ Ալլահ պատ ագօզլէրին ճիւմլէսինի ագրյէտյիպ ատտի քի,

2 – Պէն ան՝ Հագրէթ ԽատՀէտի օյատն Մըսըր ագիյատրընատան չըգատտան Ալլատ Հըն Եհովատ իմ։

Digitized by Google

3 – Հաւատքը մնաց անձին զայրք իւսո-
լորքն օլմասըն։
4 – Քենտինի իչինն փոքր եաւմուշլայ-
ալը։ Նէ եօգաբրատա ակմատա՝ նէ աշա-
ղըատա գէմիտէ՝ նէ գէմին ալթընատա
ատաղատա պուլանան չէկլէբատն հիւ
պիրինին տաբէթինի եաթմայօղ։ 5 –
Անկերբ ակճատ ու 'իաատէթ եթմէկէ-
սին. գիրատ պէն անձին Ալլահըն եհովա՝
պատուհ գատնէկէրատն՝ փաստէրքեր
գիւնտէղքնը օգուլտատա իւչինճիւ վէ
ատօրտունճիւ նէտլէ գատատը ատրայան
զայուբ Ալլահ իմ. 6 – Վէ պէհի ակ-
վինդ եմրէներմի տրքիզ եաճնէրբէ պին
նէտլէ գատատը 'ինայէթ եաէրմի։
7 – Ալլահըն օլսուն եհովանըն իսմինի
պիհատաճ եէրբ գիքը եթմէկինն. գիրատ
եհովա քենտի իսմինի պիհատաճ եէրբ
գիքը էաճնի թեպիրիչ եթմէդ։
8 – Ւտահաթ գիւնիւնիւ թատգախա
եթմէքը իչինն, անը խատիրքինատա թատ-
թատըն։ 9 – Ակիլ գիւն չէպէրէտ հէր
իչինի իչիէկտին. 10 – Ֆատգահ եէ-
ատինճէ գիւն անհին Ալլահըն օլսուն եհո-
վանդն բատհահ գիւնիւնիւ տիր. Նէ սէն,
նէ օղլըդ, նէ գըզըդ, նէ գատընդ, նէ ճա-
րէկէդ, նէ հայվանդդ, նէ տէ գատատա-
լարքնէն տատխիլինատ օլսուն միւատֆի-
րինդ հիւ պիր իշ իչինէմէկէսինդ։ 11 –
Զիրատ եհովատ սայիբը գիւնատ սէմայը
վէ գէմիներ վէ ատէնդի վէ անկերատ
պատէրտունճիւ քատֆֆէտինի խատդ է-
ատիպ, եէատինճի գիւնատ իտթիրատհահ
էչկէտտ. պատ ճիհէթէ եհովատ բատհահ
գիւնիւնիւնիւ միւատարքը գէրէկտիկ
էչկէտտ։
12 – Փէտէրինէ վէ վալիտէյնէ հիւր-
մէթ էատտին. Թատ քի անհին Ալլահըն
օլսան եհովանըն ատատա վէրատիչի տիչատ
իւգէրինատ 'էօմրինդ ատգուճն օլսա։
13 – Գատթլ եթմէկէսինն։
14 – Զինատ եթմէկէսինն։
15 – Սըրգատճ եթմէկէսինն։
16 – Գօնչէկքն 'ատկյհինատճ եատտան
չէհհատաէթ եթմէկէսինն։
17 – Գօնչէկքն խատեէսինէ Թատմա'
եթմէկէսինն. գօնչէկքն գէվէճսինէճ եատ
գատրքատա եատ ճատրքէկինէճ, վէ գօնչէկքն
հիւ պիր էչկինէճ Թատմա' եթմէկէսինն։
18 – Վէ պիւթթիւն գատմ կէօք կիւ-
բիւլթխէյէրինի վէ չիմչէկլէրէճ վէ պօ-
քատճքն ակատատրնը վէ տատգըն Թիւխ-
տիչինիւնիւ կէօրատիւէր, վէ գատմ կէօր-
տիւքատճ՝ կէրթի չէքթիլթով ատգատճատն
ատատրատգատ, 19 – Մատվէսէ՝ Պիգիմ իւկէ
սէճն միւ քատճկէմէ էյլէ. վէ տինկէրթիգ.
տատմնա պիգիմ իւկէ Ալլահ միւ քատճկէմէ
եթմէսինն, օլմայատ քի եօկէյիմ՝ տէտթո-
լէր։ 20 – Մատվէս ատատի գատմնա՝ Գօրգ-
մինյընըզ. գիրատ Ալլահ տիպի Թէճրիպէկ
եթմէկէք վէ կիւնահ եթմէկէսինիզ տէ-
կյիւ ատրնը գօրգատատը էօնհունիւգտէ օլ-
մատ իչինն կէկտի՝ տէտթո։ 21 – Վէ
գատմ ատգատճատա ատատրատա. Մատվէս
ատատի Ալլահըն պատկատնատըզը գատա
պատկատթա եատգկտատրը։
22 – Զէմզմն ՐԱՊՊ Մատվէսէ տէտթ
քի՝ պէհի Խատյտկէ պէօյկէ ատգյէ. Ախզ
սէմատատն տիպին իւկէ Թէգէկկիւ՝ Կթ-
տատկտինի եէօտտիւնիւգ. 23 – Պատնա
շէրիգ օլմատգ իւգրէ կիւմիւշտէն իկտհ-
կտատ եատփատյատնըզը, վէ քէնտինիզ իւ-
չիւն տատի ատնատան իկտհկտատ եատփատյա-
սընըզը։ 24 – Պատնա Թօփրատգատն պիր
մէզգատհ եատփատսըն, վէ իւգէրինատճ
մինէհրատգատկտրնըզը վէ տէկտատէթ գատբ-
պատյնկտրնըզը, գէյատնկտրնըզը վէ տրզըբկտա-
րրնըզը զէտհ եատճսին. իտատմխ հէր գիքը
էթտրէճճէկյիտ՝ մատհկտատճ պէն տատնա
գէկյիտ տէճնի միւատարքգ գէրկտճատզըմ։
25 – Վէ էգէր պատնա Թատշատն պիր
մէզգատհ եատփատր իսէն, անը եօնատճ
Թատշատն պինատ էթմէկէսինն. գիրատ տա-
նատ գատկէմ վէռատրզըկատտա՝ անը մինր-
տատգ էատերքսին։ 26 – Վէ մէզգատհզմ-
տատ 'իւգրատնկտրզըդ տէրկտմատճգ իչինն՝
անըդն իւգէրինէ նէրտիպատնկէ չէգտատ-
յատըն։

ՊԱՊ 21

Վէ անկերսին էօնհունէ գատյատճատզըդ
ատՆքտատմ պատնկտատ տրքր։ 2 – Պիր 'Իս-
րատնի քէօկէ տատքրն տատրտզըկատտա՝ տատիր
ատէնէ խրտատմէքի էատիպ, եէատինճի ատէնէ
տէ մէճճատնէն Հուբր օլտրատգ չէգտրն։
3 – Էնկէր եատքէնէզ կէկտի խատ, եատքէ-
նէզ չէգտճատգ, էնկէր զէվճէկի ևէտէ
խատ, զէվճէկսի տատխի ատնդն իւկէ պէրտա-
պկր չէգտճատգ տրքր։ 4 – Էնկէր էՆէն-
տիսի ատհտ զէվճէկ վէրիպ տա՝ մէզգատհ-
րէտէն ատնդն զէվճէկ վէրիպ տա՝ մէզգատհ-
րէտէն ատնդն օգուտտրզը եատ գէզտատրը
օլտուս իտատ, գատրը իւկէ չօճատգտատրը է-
ֆէնտիսիսինին օլտուղ օ եատքէնէզ չէգտ-
ճատգ տրքր։ 5 – Վէ էտգրէն էնկէր քէօկէ
տէչէգտատն ատէզտրզ՝ Նֆէնտիսի վէ զէվ-
ճէսի վէ օգուտտրզմնը տէվէրիպ՝ ագատտ-

Digitized by Google

օլմագ խաթէմէմ՝ տէրսք, 6 – Օ՛լ վազդի էֆէնտիսի տանը *Հալիմիլէրէ կէօթիւրիւք, տանը գոփուչյա եսթոտա սէօյլէյէ եռագլուշըրըմըն, վէ էֆէնտիսի տանէն գուլաղընը պիլլէ տէլսին, վէ օ տանս ատ՛իմնս խըտմէթի էտէճէք տիր։

7 – Վ՛է պիր քիմսէ գըզընը ճարխէ օլմագ իչին ատի՛ տըզգտա, օ՝ քէօլէյէրին չըգմայտճագ տըր։ 8 – Իչկեր տանը քէնտինէ նիշանլայան էֆէնտիսինին նազաթրըտտա նոսթոշ կէօրիւնիւրսէ, անըն ֆիսխիյէսինի գապտալ էթսին. տանս ղոտը էթտիյի իչիւն տանը եճնէպի թա՛իֆէյէ սահմանտա մնէպէհէտիր օլմայտճագ տըր։ 9 – Վ՛է էկեր տանը քէնտի օղլնա նիշանլատը իսէ, տանս գըզ եվլատա հաճագուգընը իճրա էտէճէք տիր։ 10 – Իկեր քէնտիսի տիկեր պիրինի տըզը խսէ, տանըն թա՛ատընը վէ լիազատընը վէ վճիպէտինի նօգտան էթմէտին։ 11 – Վ՛է էկեր տանըն հապգընտա պուս իչէչի իճրա էթմէզսէ, ա՛լ վազդի մէճճանէն, ազգէտիգ չըգտագճագ տըր։

12 – Հէր քիմ՛ քի պիր ատէմի տտըզ էտիպ էօլտուրըրսէ, մնվ՛լագտա գաթմ՛լ օլտնտա ճագ տըր։ 13 – Վ՛է լաքին գատտէն օլմայըրա՝ էլինէ Ալլահ լատթ կէթիրտի իսէ, իլթիճտագ իչինն տանտա պիր մէկտան թա՛ա'ենն էտէճէկիմ՛։ 14. Լ՛աքին պիր քիմսէնէնին գօնչըրընտա զատըտզը օլտա՛ տանը հիլէ իլէ եօլտուրըրսէ, գաթմ՛լ օլտնմտագ իչինն տանը մէզպտհմնտան պէլէ սլտճագտընն։ 15 – Փէտէրընի եսթոտա վալիտէսինի տէօյլէ՝ մնվ՛լագտա գաթմ՛լ օլտնտագ տըր։

16 – Վ՛է տատէմ՝ պըրգտսթ էտէն, տանը տաթմ՛ըշ օլտսն եսթոտա էլինտէ պտլտնտանըն, մնվ՛լագտա գաթմ՛լ օլտնտագ տըր։

17 – Փէտէրընէ եսթոտա վալիտէսինէ շէհմ՛ էտէն՝ մնվ՛լագտա գաթմ՛լ օլտնտագ տըր։

18 – Վ՛է տատմ՛էր նիպտ՛ էտէր իքէն՝ պիրի տրգտատտշնտա թ՛ատշ եսթոտա եռմ՛ըտգ վտրտրգտատ, օ եօլմ՛էրէք եսթոտագտ տսէչէրսէ, 19 – Գէտղգտղ տէչնէղէլէ թ՛ատշրտատտ կէգտմ՛յի թ՛տգտփրտտէ, տանը վտրտսն թէգտրմ՛յէ օլտնտագ իտէ տտէ, թ՛տ՛թ՛իլի մ՛ւտտտէթինինն պէտտէլի իլէ մ՛տա՛ալէճէսինին իտճրէմ՛էթինի վէրէճէք տիր։

20 – Վ՛է պիր տատէմ՛ քէօլէսինի եսթոտա ճարխ՛էսինի տէչ՛նէգլէ տէօյլէտ տտ՛ էլի տալէրընտա էօլիւր իսէ, տանտն մնվ՛լագտա ինթիգտամ՛ տալընտագ տըր։ 21 – Լ՛աքին էկեր պիր կիւն եսա իքի կիւն եսշտր իսէ, ինթիգտամ՛ տալընմտ՛յտճագ տըր. գիրա տանըն մնալի տիր։

22 – Վ՛է տատմ՛էր գտագա էթճոքլէրի էտնատտ, պիր հտմ՛իլէ գտրըյտ վտրտրըրտ տտա, տրգմ՛ վտգը՝ օլտրիսէ, էտրչ՛ պիր զտրտր օլմտտրգը տտրէթճտտ, օլ գտրրընի գէվճինին թ՛տգտփրտ էթճոքէ տճ՛էլճի հտքմ՛իլէրինն բէ՛լիլէ էտտս էտէճէք տիր։ 23 – Վ՛է էկեր գտրտր հտտրլ օլտրի իտ, ճատտա՝ ճատ, 24 – Կէօվկ՛ կէօզ, տճ՛էչ՝ տճ՛չ, էլէ՝ էլ, տյտտգտ՝ տյտգ, 25 – Ետնըգտ՝ էտնըգ, էտրտյտ՝ էտրտտ, պէրէչ՛է՝ պէրէ գըտտա էտէճէքսինն։

26 – Վ՛է պիր տատէմ՛ քէօլէսինին կէօզիւնէ էտխտտ ճարխ՛էսինին կէօզիւնէ վտրտտչ, քէօր էտէրսէ, տանը կէօզիւնէ պէտէլ տտգտտտ էտէճէք տիր։ 27 – Վ՛է էկեր քէօլէսինին տճ՛չինի էտխտտ ճարխ՛էսինին տճ՛չինի տճրտչ՛էրտիւրտ, տանը տճ՛չինէ պէտէլ տգտտտ էտէճէք տիր։

28 – Վ՛է պիր էօքիւզ պտւ՛չնտգը՛յէ պիր էրքէք էտ գտրըյը վտրտրգտ էօլտճրէրսէ, էօքիւզ մնվ՛լագտա բէճմ՛ օլտնտագճագ, վէ էճի էէնի՛լ՛էճէք տիր. տամ՛իտ էօքիւզիւն տտչիճի գիմ՛էթտէն պէրի գտտը։ 29 – Լ՛աքին էկեր էօքիւզ էվվլչ՛էն պէրտտ վտրտրտճը օլտրտ, տտչիճի՛ն տտճի խտտգեր վէրիլմ՛իշ իքէն՝ տտը զտտգի էճ՛էճէտի՛լ՛էնտէն, պիր էրքէք էտխտտ պիր գտրըյը էօլտճրէրսէ, էօքիւզ բէճմ՛ օլտնտագ՝ տտչիճի՛ տճի գտտգի օլտնտագճագ տըր։ 30 – Իչկեր իտգէրինէ տճ՛չէթ թ՛տ՛եի՛ն օլտնտտր իսէ, ճատնըն գիտճ՛էսինի իչիւն հէր նէ մ՛ըգտտտր թ՛տ՛եի՛ն օլտնտտր իսէ, տանը էտտս էտէճէք տիր։ 31 – Ետխտտ պիր օգտան վէ էտխտտ պիր գըզ վտրտրտ իսէ, տանտ պտէ հիւքմ՛ մնէճպիտնէ իճրտ օլտնտագճագ տըր։ 32 – Իչկեր էօքիւզ պիր քէօլէ էտխտտ ճարխ՛էտ վտրտրտ իսէ, տանըն էգիճնտխտնինէ օճ՛տւզ մ՛ըգտգտ կիւմ՛իշ վէրէճէք, էօքիւզ տտտխի բէճմ՛ օլտնտագճագ տըր։

33 – Վ՛է պիր տատէմ՛ պիր չտգտտր տտչտրտտ, էտխտտ պիր տատէմ՛ չտգտտր

* Ե՛թօ՛՝ Ալլահ հիւքմ՛իդե

Digitized by Google

գաղթել առա անոր էօթիմէզ խսկ, անոր իչինէ պիր էգճուզ եաիօտա պիր մէրքեպ ախշամ-չամ-չըլա թագսիրաէ, 34-Զուգուա-ըրն առհիպի թազմին էտիպ՝ անոն առհիպինէ ագչէ վէրէճէք, լաչէ խսկ քէնախինէ ախուչէճէք տիր։

35 – Վ.է պիր առէմին էգճուճիս գօնշուլըն էգճուճուն վուգուգ էօլահուգուճ, տիրի էգճուճիս սահմըզ պէառլինէ թագսիմ՝ վէ լաչէյի առահի թագսիմ՝ էթինիլէր։ 36 – Լագին էգճուճիս էվվէլկուն պէրաս վուգուճը օլսըղը մու'միճամ օլուաղ, առհիպի անը զաալէ էթմէառ խսկ, մուէթլագաս էգճուճ իչինէ էգճուճ թազմին էյլէյէճէք, վէ լաչէ անըն օլաճագ տըր։

ՊԱԳ 22

Պիր առէմ պիր էգճուճ եաիօտա պիր գյաուռ սըրգամ էտիպ, պօղազլար եաիօտա առհարաս, պիր էգճուճէ պէառէլ պէշ էգճուճ, վէ պիր գյաուռա պէառէլ առօրմ գյաուռ վէրէճէք տիր։ 2 – Էկէր պիր խըրսըզ գէլաբ տէլէր իքինէ պաալաշուսուր, վէ վուգուլսուրագ էօլճուճ, անըն իչինէ գան ճօգ տըր։ 3. Էկէր իաղէրինէ կիսինէշ տօզմուճ խսկ, անըն իչինէ գան վար տըր թէմամէյլէ էտաս էտճ պիլիր խսկ. եկէր պիր շէյի ճօգ խսկ, օլ վաղըմ սըրգամ էթմէյի շէյ իչինէ առհիպ պիլիր խսկ։ 4 – Էկէր սըրգամ էթմէյի էգճուճ եաիօտա մէրքեպ եաիօտա գյաուռ տիրի օլսըղագ էլինաէ պաալաշուսուր խսկ, իքի գաղիրըը էտաս էյլէյէճէք տիր։

5 – Պիր առէմ՝ Հայվանըը օթլամագ իչինէ ախէրին մուգգիճինէ առաը վէրիպ առ, պիր թառլայա վէ եախօտա պիր պաղա պաղաը վէրիրսա, քէնահ թառլաըընէն էն էմինիլէ վէ պաղընէն ա'լաըլէ թազմին էտէճէք տիր։ 6 – Ախէճէ չէգճըղ ախքէնէլէրէ սիրայէթ էտէգճէ՝ առէմէթ ճըղընը եաս էքին եախօտա թառլաս եաճաղ խսկ, ախէճէլ էտագան թէմամէյլէ թազմին էտէճէք տիր։

7 – Պիր առէմ գօնշուլընաս, Հըճիգ էթմէճ իչինէ ագչէ եախօտա էշէտ վէրախգաէ, օլ քիմսէնէին խատիճինէտէ սըրգամի օլաճագ խսկ, Խըրսըզ պաալաշուսուրը Հայվանէ իքի գաղիրըը էտաս էտէճէք տիր։ 8 – Խըրսըզ պաալաշամիսուգը Հայվանէ՝ խատճ առհիպի գօնշուլըընէն մուգգիճինէ էլինէն ուգաղագ ուգաղի մուսուգ պղընը խահիպէ իչինէ Հայքիվէլէրէ կէօթուրուլսունա։ 9 – Հէր նէվ՝ Հագգըզըղ Հագգընտաա, կէրէճ էօքուլ՝ կէրճէք մէրքեպ՝ կէրէճ գյաուռ՝ կէրէճ լիգաա Հագգընտաա, պէրինէ՝ Պաա պէնիմ տիր՝ առէտիի հէր զա'իղ օլմուշ նէտճնի Հագգընտաա, թառասֆէյինին առա'վաղը Համքիմէրէ 'ադղ օլուճնաա, 'ալէյհինէ Հայքիվէլէրինն հիւքմ էթմէյէլէրի քիմսէ գօնշուլընաս իքի գաղ էտաս էտէճէք տիր։

10 – Պիր առէմ գօնշուլընաս, Հըճիգ էթմէճ իչինէ մէրքեպ եախօտա էգճուճ եախօտա գյաուռ վէ եախօտա նէ Հայվանա օլուր իսկ օլսաճ, թէվիմ՝ էթմէյի Համքիմ, Հայվան օլուրը եախօտա ուգաղագ լուղը եախօտա քիմսէ կէօրմէքդիկին 'առուշմէն թառաթֆնտաան սիւբիւլուրը՝ խսկ, 11 – Գօնշուլընէն մուգգիճ էլինի ուգաղագ մնաղըղնաա իքինիճինէն առաղճնաա Ըլ.ՊՊՆ էէՄինի օլաճագ վէ մնղ առհիպի անը գաալէ էտէճէք, օ առահի էտաս էթմէյէճէք տիր։ 12 – Լագին էկէր անըն եաճնէտաան սըրգամի օլաճնաա խսկ, առհիպինէ էտաս էյլէյէճէք տիր։ 13 – Էկէր փաբէլէնտի խսկ, իաալագի իչինէ անը մէյառաան կէթիրէճէք վէ փաբէլէնմիշինն պէառէլինէ էտաս էթմէյէճէք տիր։

14 – Վ.է պիր առէմ գօնշուլընտաան 'ադրիյէթէն պիր Հայվան ալքղ առա' առհիպի պէրաալէր առնիյէ իքէն ագաալագլառնը եաս օլուր խսկ, մնէթլագաս պէառէլինէ էտաս էտէճէք տիր։ 15 – Առհիպի պէրաալէր խսկ, էտաս էթմէյէճէք տիր. էկէր քիրաս իլէ թառթաալմէյ խսկ, թաճագ քիրաալնը վէրէճէք տիր՝։

16 – Վ.է պիր առէմ նէչանլը օլմուշ պիր պաքիրճէյի ալաաալագ՝ առնը իլէ եաթաար խսկ, մնէթլագաս մէհրինի թա'ինի էտիպ քէնտինէ զէվճէճ օլմուգ իւգրէ ալաճագ տըր։ 17 – Էկէր մէրգումէհինն փէառէրէ առնս վէբմէքառէն խմիճինա' էտէրսէ, պաքիրճէյէր մէհրինէ էէօրճ ագչէ վէրէճէճէք տիր։

18 – Սէհրգագ գաբրյէլ առգ պրագմագյաղըր։

19 – Հայվանաս թէգաղրըիւգ էառէն քիմսէ մնէթլագաս գաճէլ օլաճագճագ տըր։

---

* Իսպ. էառուէլէ կէօճ իւքնէքը

† Իսպ. քիրաալնաս կիրէք

Digitized by Google

20 – Եալէնըզ եհովատան զայրի ֆուրեան էտէն հելեալ էտին ճեզ ասիր։

21 – Վէ զարիպէ էզիլէթի վէրմէյէն վէ անոր թուզիգ էթմէյէն. զիրա ասիզ Մըսըր տիյարընատա զարիպ իտինիզ։ 22 – Տաւ գարըյա վէ եէթմէն ասալա էզիլէթ էթմէյէնիզ։ 23 – Էկէը ան ականէրէ պիր վէճիլէ էզիլէթ էաէրսէն, պանատա ֆէրեատա էթմէքլէրի զէմանո ֆէրեատալարընը մանէլագա իչնիտիպ. 24 – Ղազագըմ՝ քէտագ ի չիտաէթ էթմէյինտէ՝ սիզի գըյէճէլ գամէլ էտէճիմ՝ վէ զէվճէլէրինիզ տաւլ վէ էվլատընըզ եէթիմ՝ օլմաճագ լար ատը։

25 – Էկէը դաամմանատան եատընըտաս գաալատանատ պիր ֆուգիրէ էօսիւնճ վէրիր իսէ, անոնա մանէ՝ամէլէճի կիպի ալմայըզ՝ իւզէրինէ ֆու՛իզ գօմմայաըզ։ 26 – Էկէը գօղշընընը լէպատարընը բէհին իչինա ալըր իսէն, անոր կիւնեղ պատիմատատան էվվէլ անոս կէրի վէրէճէն։ 27 – Զիրա օ՝ անըն թէէք է՛րիճա՛ճա ատիր. ճէաէտինին լէպատա ատը, նէ՛ֆսընընէ գաէթօրնատ եատօրաճ, իչնատ ճէչիմ՝, զիրատ պէն քատհիմ իմ՝։

28 – Հաքիմլէրէ չէթմ՛ էթմէյէճէն, վէ գաամմընատա բէ՛իս օլանատա լա՛նէթ էթմէյէճէն։

29 – Զախիրէ իլէ չիրէլէրինին թաւրֆատանատալարընըն ի՛սէ՛իպէ կէճիգատըրմէյէճէն. օղաւլարընըն իլէ տօղմուշլարընը պանատա վէրէճէն։ 30 – Սըղըրընէ վէ գօյատընըն իչինա պաւ վէճիլէ եատփատան. եէտի կիւն անատա իլէ պէրաապէր օլաճագ՝ ակէթգինճէ կիւնատէ անը պատնատ վէրէճէն։

31 – Իմոր պանատա մանէ՛ատատէա ատատէմլէր օլատընըզ. վէ ատհըրատատս փատ՛ըէէնմէյինէ էթինի եէմէյէճինիզ, անը քէլտըէրէ ատհատընըզ։

ՊԱՊ 23

Եալէն խատպէրի ՆԷՂԸ էԹՄԷյԷՆ. Հատգատըզ չատհատ օլմագ իչինա չէրբը իւէ իհէթիհմագ էլյէճէյէճէն։ 2 – Շէբը իչինա խալգըն չօգըլընատս Թագաի՛ օլմայատընը, վէ ատս՛վատատ ֆէատատ իչինի՝ էքատէրէյէճէ Թատրաֆկիզ օլատրագ՝ ճէվատագ վէճմէյէճէն։

3 – Վէ ատս՛վատընատա ֆագիրէ մէճատս՛ատագ էթմէյէճէն։

4 – Տիւչմէնիկին գա՛իպ օլան էգգիճիկինէ եատատա մէրքէպինէ բատգի կէճիրէճէն, անը մանէլագա անատ կէբէ կէօթիւրէ՛ճէքճէն։ 5 – Սատատ պատգը էատինին մէրքէպինի եիւ՛ք ալի՛նատա չէօքմիւշ կէօրիւպ ատ՛ անը գատրի՛տըմնագատան խէթինա՛ էտէ՛ճէք տատխի օ՛ղատրատն, մանէլագա ֆէ՛ւէկի անըն իւէ պէրատպէր գատրի՛տատրճագ գըն։

6 – Ֆագիրինին հատգընը տատ՛վատընատա Թատրինի էթմէյէճէն։ 7 – Եատլան սէօգատէն ատզագ օլատըն, տատ՛չըզը վէ ատսիճի գատթը էթմէյէճէն. զիրատ պէն չէէրէրի Թագիրէյէ էթմէ՛մ։

8 – Վ՛է բիշվէ՛ի ատլմ՛ատյատըն. զիրատ բիշվէ՛ի կէօգիս կէօրէն քիմսէ՛չէրէ քէօր էտէր, վէ ատալէհ՛լէրինն սէօգէրինէ իֆատատ է՛յէէր։

9 – Վ՛է պատրիպի Թատգիճագ է՛թմէյէճէն. զիրատ սիզ Մըսըր տիյարընատա պատրիպ օլատգընըզատան՝ պատրիպին գատլգէնի պիրիբճինիզ։

10 – Վ՛է Թօֆրատգընը տատԹը սէնէ պատրատ՛ատճի էատիպ տնհատատ՛ընը Թօֆրատյատճագատն. 11 – Ամմա՛ս եէատինճի սէնէտտէ տանը պօշ պրագըպ Թէ՛բը էատէճինն, քի գատվմ՛ընը ֆատգատրատտը եէ՛չիպ, ֆագատատրնը տատհրատ հատյվատ՛ատրը եէճինն. պատգընա վէ գէ՛չիճէնի՛ըզընը տատճի՛պ պատ վէ՛էճ՛ի՛լ եատֆատսատն։

12 – Վ՛ևիրը կիւն իչինի՛ի իչ՛ևէ՛չէճինն, վէ եէատինճի կիւնատէ իսիճ՛իրատ՛ատ՛ էտէճինն, քի էգգիճ՛ատիւ՛ վէ մէրքէպինի պատհատի էտիպ՝ ճատրի՛չէ՛ինին օպատ՛ վէ պատրիպ տատպի Թէ՛նէ՛ֆիճ՛ի՛ատ էատն։

13 – Վ՛է սիգէ սէօ՛չէ՛ատ՛իպ՛ չէ՛չէ՛րին ճճ՛ատ՛ի՛չէ՛տ՛ինի՛ի հրճիգ էատէօ՛ն՛իգ, վէ պատյրի իւ՛ատհ՛ատյրըն իսամինի գիքէր էթմէ՛չէ՛տ՛ինիգ. տատգընըզատան իչ՛իտ՛իպ՛ատ՛ճէ՛ն։

14 – Սէ՛նէ՛եատ իւ՛չ տտէ՛ֆ՛ատ պատպատ պատյրատմ՛ էատէ՛ն։ 15 – Ֆէէ՛թիր պատյրատմ՛ընը հրճիգ էատէ՛ն. Ա՛պիգ պատյ՛ընատս, եատ՛նի մանէ՛ատյ՛ն վատգրի՛տատս ատ՛ատնատ էմի էթատի՛պ՛ կիպի նէ՛տ՛ի կիւն ֆէ՛էճիր նէչ՛էտ՛ճէ՛ն. զիրատ օլ պատտատ Մըսըրատատն չգատճէ՛ն. վէ հատզատրըմատս եաէ՛ի՛ր պօշ կէօրիւնմէ՛ատ՛ինէ՛ր։ 16 – Վ՛է Թատրատատատ էքատի՛իճ՛ինէ՛ն *մատհատալըճ՛ըն Թատրֆատատատ, եատ՛նի հատատատ պատյրատմ՛ընը՝ վէ ատնէ՛ատ ատճ՛ատ՛ատ՛ատ՛ատ մատհատալըճ՛ը Թատրատատատ ատվ՛իճ՛իրատ՛իճ՛իպ՛ատ ատվ՛իճ՛իրատ՛ատ պատյրատմ՛ընը հրճիգ եէ՛տ՛ի՛ր։ 17 – Սէ՛նէ՛եատ իւ՛չ

*Իպր. էմէ՛իճ՛ինին

Digitized by Google

ակֆ'ա էբէքքէբէրնէին ճԻւմլէսի ԲԱՊՊ եՀՎանէն Հուզուբընաս կԷօրԻՒՆԻՒՆ։ 18 – Փաբպանըմմէն գանըը մայլալը էքմէք իլէ թագախի էեմՒՒէսէն, վէ պայրամընէն Հաղը սապահ գաասար գալմասը։ 19 – Թօփբաղընէրն իւք թաւրփանաալարընը ԱլԱՏՆԷՆ ԲԱՊՊԷՆ պէչիՒՒնէ կէեմ իչէսինս։

Օղլաղը անասընէն սԻւտԻՒլէ փիչիրմէչէսինս։

20 – Նօլաս սէնի մանՀաֆազա էչլէմէք վէ սէնի Հազըրլաատըղմ մանալէ կէեմիւմէք իչԻՒն, իչմէ պէն Հօնիչմէ պիր մէկէք իւրաալ էեսէրիմ, 21 – Անանէն սագընըպ քէլմընը տինլէ, անա մանխալէֆնէմ էեմէ. վիրա 'խանընը 'ագիվ էեմէպ։ չԻնէքի պէնիմ խալմ անաէ տիր։ 22 – Ամմա եկէր անըն քէլմընը տիպգամէլէ տինլէյիպ պէնիմ սէզլէմէյիմին քանֆէնին իճրա էեսէրսէն, պէն տիւշմընլէրինկ տիւշմէն վէ խասիմլէրինկ խամ օլսըրսըմ, 23 – Ջիրա մէկէյիմ սէնէն էօնիՀանէն կԻտպ, սէնի Ամօրի վէ Փեսի վէ Փէրեզի վէ Փհանընը վէ Հիվվի վէ Յեբուսիկլէրի կէօթիւրէճճէր, 24- վէ պէն անէրի Տէլլաք էեմճէյիմ։ Անէրէն իլասլարընա սէճաէ ու 'խպսաեմ էեմէկէօն, վէ անկլէրին 'ամէլլէրի կիպի Տարեքէթ էեմէկէօն, անճագ անէրի պիլքիւլԻկ Տէլլաք էտիպ փաԹՀլարընը փարեկէօն։ 25 – վէ ԱլԱՏՆԸՐԸ ԲԱՊՊԱ 'խպսաեմ էտմինիզ։ 0 տաիսի էքմէկինկի վէ տաչԻնը պէրէքէթԼԷկճէք տիր։ վէ մանէ Հաճընըզտան մնրաալարը ատ'ի էտճէրսինիզ։ 26 – Տկլարընա նէ չօճուգ չիմ', 26 – Տկլարընա նէ չօճուգ սէնէն տիւշԻնիւրսէն, նէ 'ագիր օլաճագ։ սէնէն գԻՀանէրինին մԻւտաէթինի թ էքմիլ էտմէճէկճիմ։ 27 – ՀէկլպէթԻսի սէնէն էօնիՀանէճ կէօնտէրիպ, իւզէրլէրինէ կտճէկճինկ թա'ԻքԻէլէրին քանֆէնէսինի զրբըլ' ճԻւմլէ տիւշմընէրինկին սրգաորը ատնա չէվիրէճէկճիմ։ 28 – վէ սէնէն էօնիՀանէճ եչէք արըորը կէօնտէրէճէկճիմ, օ տաիսի Հիվվի վէ Փաեմորէ վէ Փհաղիլէրի սէնէն էօնիւնէտէն թաւրա էտճէճ տիր։ 29 – Անէրէի էօնիՀանէն պիր սէնէտ թաւրա էեմէկէճէկճիմ, օլմադ քի տկլար խարապ օլսուգ սէնին 'ալէյհինտէ տաՏրա ճտնվէրլէրի չօղալսա։ 30 – Անն մէդվիտաոր օլսուգ տկլարը թէմէլԻՒճ էտնճէկճէ գաասար' անէրի Հուզուբընտան թէաորիճէլէ թաբա էտճէկճիմ։ 31 – վէ Հուաուաըղը պահր ը Ա՛Հմէրտէն ֆիլիսթի իչէր անէնպինէ վէ պէրբիկէտէն նէհրէ գաասար գօյաճադըմ։ պիրա օլ տկլարընն սէքէնէտնին էլլէրինիզլէ թագլիմ էտճէկճիմ', սէն տաիսի անէրի էօնիՀանէն Ֆաբա էտճէկճիմ', 32 – Անլէր իլէ վէ իւսԼարընը իլէ 'ահա էեմէյհնին։ 33 – Անէնն տկլարընտա սաքին օլմաորնըսը, օլմադ քի անէնն պանա գաորը կիճնաՀ էեմէկճէպ պանա գաորը կիճնաՀ էեմէկճէպ օլսաը։ պիրա էկէր իւսԼարընա 'խպաեմ էեմէրսէն, օ մէդիլտագա աանա տաէթ էտէրսէն, օ մէդիլտագա աանա տաուզագ օլսը։

ՊԱՊ 24

Վ Ի Մաճեսե խԻթապէն՝ Սէն վէ Ա՛Հարըն վէ 'նադաը վէ Աբիուդ վէ Իսրայէլին, խԻթ Իւրէլսըրընան էեվէ միչ քիշի ԲԱՊՊԸՆ Հուզուբընա չԷզըպ' ուզադտան աչճաէ էտնինդ։ 2 – Վէ Հաամոս Մաճեսե ԲԱՊՊԱ եագԼաշընն, վէ Լէվիզ Մաճեսե ԲԱՊՊԱ եագԼաշընլար, գաաՎ աստԻՒլէր Մաճեսե ԲԱՊՊԱ եագԼաշընլար, գաաՎ աստԻՒլէր անըն իլէ պէրաբէր չԷզմաընն աէճաս։

3 – Իսմի Մաճեսե կէնիպ ԲԱՊՊԸՆ ճԻւմլէ սէօղլէրինի վէ ճԻւմլէ սՀքեամընը գաաՎ նադԼ էեմէտիքտաէ, պիւէվէիպ' ԲԱՊՊԸՆ սէզլէրէնէ էճէվաղ

ետագայ վէ Աբեսաղ, վէ Խորայէլին ին-քն էյսրայէլացոնան եէթմիշ քիշի եօգա-րդը չէգաբ։ 10 – Վ.է Խորայէլին Ալլա-հընդը կէօրսիւէր, վէ անդն ոյսագլսորը ալթընտան կէօգ եօգաւէթ թուդլսս սեօ-չէմէսի կիսի վէ սաֆվէթի ճիհէթիյլէ տարել սէմայս պէնդէր դիւ ւեյ վար ի-սան։ 11 – Ո տասի պէնի Խորայէլին եչ-քաճընան էլնի ուդսոճմասդը, վէ սան-լէր Ալլահը կէօրսիւէր վէ եէյիպ իչ-ասիլէր։

12 – Վ.է ԲԱՊՊ Մավսես Խիթաապէն՝ Տաղա եասնըման չէդրդպ օլսասս տաս-ը, վէ սոանս թ'սշ լէվկ'սլսորը հեմ սանլէ-բէ թ'ա'լիմ իչինե եօգաղորդմ չէբի'սլի-խլէ էմիլերի վէբէ ճէչիմ՝ սեսուիչսե, 13 – Մավսես Խրասէլ-քեսորը ճեասս իլէ գաղդաբ, վէ Մավսես Ալլահընդն սաղդնս չէգաբ։ 14 – Վ.է իիթիչ'սլսորս՝ Պիզ սիպէ 'սավսեթ էսիհճէլէ գաստար պոս-քասոսս պիզի պէբէլ'իհիզ, վէ իչդէ Ա-հարան վէ Ովր սիզին իլէ պէբասպէր օ-մանդէ, պիր քիմնէհին տա'վսոսը օլսր իսե, սանլէբէ սիւքասճա'սլաթ էլլէսհին՝ սեսուիս։

15 – Վ.է Մավսես տասդա չէգաբգասս՝ պոս-լսթ սասդը գսփլսսար։ 16 – Վ.է ԲԱՊՊԸՆ ճէլսլի Թասր ի Սհինա իւզէ-քինաե սասբին օլսա, սաթը կհնե պոս-լսթ սանը գսփլսսար, վէ եէսհինճի կհնեսաե Լոգդ պոլսլսթ իչհնսդհն Մավ-սեսի չսդրսար։ 17 – Վ.է ԲԱՊՊԸՆ ճէ-լսլհինհն մհնգսրէսհ տասդըն Թէփհսհն-սե՝ պէնի Խորայէլին նագդսրընաս իֆ-նա էսէր սաեէչ կհսի իսան։ 18 – Վ.է Մավսես պոլսլսթ իչհնե կհրհսկ տասդա չէգաբ, վէ Մավսես գրդգ կհնե գրդգ կէէճէ տասդասս պոլսլսնսսս։

ԳԱՊ 25

Վ.է ԲԱՊՊ Մավսես Խիթաապէն սեսուի քի, 2 – Պէնի Խորայէլէ սեզդլէ, պասնա Թագսհսմե կհճիրսհնլէր. կհօ-նհլսսհն վհրհն հէր սահհմհն Թագա-սհմհմի սոլսասընդը։ 3 – Վ.է սհնհրսհն սալսաճագդըդ Թագսհսմե պոհնլսսր, հա'-նի սալհսհ վհ կհհմհշ վհ պագդր, 4 – Վ.է լսաճհվհրսհի վհ հրդհվանի վհ գրդմհդը գսմհնս վհ տ'սլս քհճհն վհ քհչի գհլհր, 5 – Վ.է գրդմհդը պոլսլսթ գօչ սհրհլհրհ վհ Թհհչհ սհրհլհրհ, վհ սհնի սաղդաճը, 6 – Վ.է գսհնհհլ ի-չիհն հագ, վհ մհհ հագը իչհնհ վհ խօշ բա'ի'հալը պոհխաւր իչհնհ պահա-բաթ, 7 – Վ.է 'ագիգ Թագշլսորը վհ ե-ֆօտ իհլ հհգհլհհլհչհհ սհսհսասհճագ Թագշլսոր սորը։

8 – Վ.է պահնս պիր մնագսհս հսափ-սընհսար քի սոլսլսորընասս սասքին օլսա-լորմ։ 9 – Մհհգհհնին հհմմհնհհնհհ վհ ճհմհճի հհհհլհթհրընդհ հհմմհնհհնհհ հհօրհ վհ սահնս հհճ հհօսի հհրմհգասե օլսորդրմ վհճհչ իհգրհ հսափասընդհ։

10 – Ո.գհնհնլորդը իքի պոհչհգ վհ հ-նի պիր պոհչհգ վհ հհի-քահհլհհի պիր պոհչհգ գրդրս՝ օլսրասգ՝ սհնհի սաղդ-ճրնասնս պիր Թագսհսմե հսափընհսար։ 11 – Վ.է սահը խասհս սալհսհնհհ գսփ-հսյասընդհ, սհնհն հհհնի սորհրնը գսփհս-յասընդհ, վհ հհահի Թագսհսմհնս պիր սոլ Թագս փհրվագ հսափասընդհ։

12 – Վ.է սհնդն իհչհնհ սալհսհնասնս սհօրհր 'սասհս հհհհգհս սհօգրհհհգ, սհօրհր քհօշհսհնհ՝ պիր Թագսհսմհնս իքի վհ սհհհհր Թագսհսմհնս իքի հհհհգհս գօյասընդհ։ 13 – Վ.է սհնհի սաղդճընասնս գօլհսր հսափդպ սհնհրի սալհսհնհհ գսփ-հսյասընդհ, 14 – Վ.է գօլհսրդը Թագսհս-Թընդհ հէհ հսահհսրընասս օլսնդ հհհհգհս-րսս կհհնհր քի Թագսհսմհի սհնհրհհ Թագ-շընսնդհ։ 15 – Գօլհսր Թագսհսմհնդհ հհհհ-գսսսրընասս գսսհրհ, վհ սհնհհն չհգագ-րհհհսսնդհ։ 16 – Վ.է օ հհ Թագսհսմհ հհհհ-նհ սասնս վհհրհճհհյհմ՝ հհհհմհհհնհի գօ-յասընդհ։

17 – Վ.է սհգսհհհհդը իքի պոհչհգ գրդրս՝ վհ հհի պիր պոհչհգ գրդրս՝ օլսրասգ՝ Խասիս սահճհհհսսնդհ պիր քհճհս-րհհճհհսհ հսափասընդհ։ 18 – Վ.է սհհ Թագսհսմհնս իքի՝սասհս քհրհսպի հսա-փրհգ, սհնհրհի *հհքփասրհ օլսրասգ քհ-ճհսրհհճհհսհ հսափասընդհ։ 19 – Վ.է պիր քհրհսպհի պիր սհճհսհնասս վհ սհհհհր քհրհսպհհրի օ հ պիր սհճհսհնասս հսափրհգ, քհրհսպհհրհի իքի սհճհսհնասս քհճհսրհճհհսհ հհհ իհհհհհսհ օլսրասգ հսափասընդհ։ 20 – Վ.է քհրհս-պհհրհ գսհնասհսսրընդհ սհնհ իհհգհրհհհհ հհսհրհհ գսհնասհսսրհհրհհ քհճհսրհճհհ-հսհսհ հօրճհսհհհհհհ, վհ հհիհհրհհ պիր պիրհհհհ գսրհհհ օլսահհ. քհրհսպհհհ-րհհհ հհիհհրհհ քհճհսրհճհհսհ սհգհ-րհհ օլսահհ։ 21 – Վ.է քհճհսրհճհհսհ-հհ իհհգհսհսհ իհհգհրհհհհ գհյհսգ՝ սահհս վհհրհճհհյհմ հհհսհսհճի սահքի Թահ-

* Ե-Խօգ՝ հհրհհճ իչի

Digitized by Google

պուք իչինէ գոյսաըն։ 22 – Պէն ասախ սէնին իլէ օբասսա մէնլուգաթ էասհէ-յիմ', վէ պէնի Խօրմէլ Հոգբնասս ասանա էմր էասճէչիմին քասճֆէնէ խասասաքնասս՝ քէֆաբէթհկասհ իս-թիճնասէն չէհասէթ թասգուսէք իս-քինասէ օլսուն իչի քէրսաղի ասգասքնասան սէնին իլէ սէզիլէչճէիմ'։

23 – Վ.է ուզսունլուղը իչի վէ էնի պիր վէ էհս քասքիլիչի պիր պոչուգ զբսս' օ-ղլսասգ, սէնի ասղսաճնասան պիր ասֆ-քսս հասփասըն։ 24 – Վ.է ասնը խալիս սալճասուն.է գսփսլսյբդ' էճրասֆքնսս պիր սալճասուն.է փէբվսզ հասփասըն։ 25 – Վ.է ասնը էճրասֆքնսս սէօբճի փսյմսգ է-նինասէ պիր քէնսար հասփասըն, վէ քէ-նսարըն էճրասֆքնսս պիր սալճասուն փէբ-վսզ հասփասըն։ 26 – Վ.է սանս սէօբճի սալճասուն հսվգսս հասփսլ' հսվգսսլսյբդ սէօբճի սւյսգլնասս պսւլսասնան սէօբճի քէօշէյհ գոյսաըն։ 27 – Հսվգսլսյբ քէ-նսարըն հասնընասս օլսսգ, ասֆքսյբ իճս-շբմսգ իչչինէ գօլլսյբս խանէ օլսլսյբ։ 28 – Վ.է գօլսյբբ սէնէճ սաղասճնասան հասփսլ' սնկէրի սալճասուն.է գասփսլսյաս-սաըն, վէ ասֆքսս սնկէրսլէ կէօճիսբճսլ-սճսն։ 29 – Վ.է սնրն իճէփսիլէրինի վէ պսւճսաբ գսպսլսյբդը վէ մէշբսւպսճի իճագսփսհէսի իչչին քէսասէլէրինի վէ իճասլսյբդըը հասփասըն. սնկէրի խալիս սալճասուսան հասփասըն։ 30 – Վ.է հսւ-զսւբ էքմէկչինի սսս'իմս հսւզսսբբմսսս ասֆքսսնըն իսւկէրինէ գոյսաըն։

31 – Վ.է խալիս սալճասուսան պիր շէմ'սսան հասփասըն, սսագբ վէ սսսլլսյ-բբը, գսսսէ հլէբրի, հսսմբսսլսյբդ վէ չի-չէքքէբրի քէնսիսսէն օլսլսագ շէմ'-սսսանը հէքփսսբէ հասփասըն։ 32 – Վ.է հասնլսյբդսսան սալճը 'սսէէս սսսլ չբբ-գբդ' պիր հասնընասսն շէմ'սսանըն իս-սսալը վէ սսիկէբ հասնընասսն շէմ'սսս-նըն իս-չ սսալը օլսսւն։ 33 – Պիր սսսլ-սսս պսսսէմ' շէքքինսէ իս-չ 'սսէէս գսսսէհ հլէ պիր հսսմբսս վէ պիր չիչէք, վէ սսիկէբ սսսլսսս պսսսէմ' շէքքինսէ իս-չ 'սսէէս գսսսէհ հլէ պիր հսսմբսս վէ պիր չիչէք օլսսւն։ շէմ'սսսանսս չբգսսն սալճը սսսլլսյբ պէհյլէ օլսսւն։ 34 – Շէմ'սսսանսս սսսաբի պսսսէմ' շէքքինսէ սէօբճ 'սսէէս գսսսէհ հլէ հսսմբսս-լսյբդը վէ չիչէքքէբրի օլսսւն։ 35 – Վ.է շէմ'սսսանսս չբգսսն սալճը 'սսէէս սսսլ-լըն իքքսիսինի սալճըսսսս քէնսիսսիսէն պիր հսսմբսս վէ իքքսիսինի սալճըսսսս քէնսիսսիսէն պիր հսսմբսս վէ իքքսիսինի սալճըսսսս քէնսիսսիսէն պիր հսսմբսս։ 36 – Նսսմբսսլսյբդը վէ սսսլ-լսյբդը քէնսիսսիսէն օլսսւգ՝ հճսմլէհի եէքփսսբէ օլսբսսգ, խալիս սալճսսսան օլսսւն։ 37 – Վ.է սսսս էէսի 'սս-սէսս գսսսհսլ հսսփասըն, վէ գսսհսլլ-լեը հսսգբլսյբդըսսս գսսշբսլսսս գճյս վէբճճեէը սսբբ։ 38 – Վ.է մսմ մսգսս-լսյբդը իլէ թէփսիլէբրի խալիս սալճսս-սսան օլսսւն։ 39 – Գսսնսս վէ սսս էս-սէվսճճըն քէսսֆքէսսճճի պիր թ սլսսճի խալիս սալճսսսսան հսսփասըն։ 40.Վ.է սսսս սսսգսսս կէօսլէբրվէն նիսմսս-նէյէ կէօբէ հսսփսսգս սճիգսճի էյլէ։

ԳԱՊ 26

Վ.է մէսգէնի պիսգքիսլմիսշ 'սլսս քէքէճնասէն վէ լսճիվէբսսի վէ էբդէ-վսսնի վէ գբբմբդը դսսմնջսսան օն 'սս-սէսս փէբսէ օլսսբսգ հսսփբդ, սսնէբրի սսգճասս իչչի քէբսսգի նսփսսսս հսս-փասըն։ 2 – Պիր փէբսսէնին սսզսսնլդբդը էբմի սէքճդ վէ էնի սէօբճի զբսս' օլ-սսսն. փէբսսէնէբրին քսսսֆքէսի պիր գբ-յսս իսգբէ օլսսւն։ 3 – Փէբսսէնէբ-սսէն պէչ 'սսէէսի պիբլսյբլրինէ բսսյճ օլսսնս, վէ սիկէբ պէչ փէբսսէ պիբլ պիբլրինէ բսսյճ օլսսնս։ 4 – Վ.է պիբլրինճի փէբսսէնին քսսնսբլսս-սս բսսյճ օլսսնսս իճսբսսֆսս լսս-ճհվէբսսի իսիքէբը հասփասըն. էքքինճի իճագսփսճի պիբլրինճի փէբսսէսսինին քս-նսսբլսսս, օ պիբլրինէ բսսյճ օլսսնսս իճսբսսֆսս սսսէսի պէհյլէ հասփասըն։ 5 – Պիր փէբսսէսսէ էյլի 'սսէէս իսլիք հասփասըն, վէ էքքինճի իճագսփսճի պի-բլինճի փէբսսէսսէրինէ քէնսբբլսսս էյլի իսլիք հասփասըն. իսլիքլէբ եէքսսի-կէբսինէ գսբշբ օլսսնսլսսբ։ 6 – Վ.է էյլի 'սսէէս սալճսսս գօփչս հասփբդ, փէբսսէլէբի գօփչսսլսսբլէ եէքսսի-կէբսինէ բսսյճ է-սէսսին, վէ սէզիլէն պիր օլսսւն։

7 – Վ.է սէզիլէն իսզլէբինէ չսսսբը իս-չինէ քէչի գբյլնսսան փէբսսէլէբը հասս-փբդ, օն պիր 'սսէէս փէբսսէ հասփա-սըն։ 8 – Հէբ պիր փէբսսէնին սսզսսն-լբդը օճսսզ զբսս', վէ էնի սէօբճի գլ-բսս օլսսբսգ, օն պիր փէբսսէ պիր գբ-յսս իսգբէ օլսսւն։ 9 – Վ.է պէչ փէբ-սսէլի սսյբդճս, սալճը փէբսսէլի սսսսի սյբբդճս պիբլսիբլրինէ բսսյճ է սսսէ, սալճընճը փէբսսէլի չսսսբբըն է՚ն իս-

Digitized by Google

քաջքնաւոս գաղթականքն։ 10 – Վ.Է պիր փերատէնին քէնտիրնաս ըստալճ օ-լուհանի թաղտափաս էլլի 'ատաէտ իլիք, վը իքինճի թաղգըմին պէրկնի փերատինինին քէնտիրնաս էլլի 'ատաէտ իլիք նտափաքն։ 11 – Վ.Է պագըրտաճն էլլի 'ատաէտ գօփչաս նտափրպ, գօփչալտրը ի-լիքլէրէ կէչիրէրէք, չտաղը պիր օլմագ իւզրէ' ըստալճ էտեհին։ 12 – Վ.Է չտաղըրդն փերատէլէրինտէն գիաղչտաղը ի՞նչ փերատէնին նըքնքը մէզքէնին տարգաղնտաճն ատրգաքն։ 13 – Վ.Է չտաղըրդն փերատէլէրինին ատզտանիզդնտաճն գիաղչտաղը, պիր թաղտափաս պիր գըրտա' վը ատիկէր իթաղտափաս պիր գըրտա', մէզքէնի էօրմէք իչինէ նտանիզրնաս պիր թաղտափտաճն վը օ պիր թաղտափտաճն ատրգաքն։ 14 – Վ.Է չտաղըրդս գըրմզըգ պզյալը գաչ տէրթիլէրինտէն պիր էօրմէք, վը իւաքիւտէն թէհչտաչ տէրթիլէրինտէն պիր էօրմէք նտափաքն։

15 – Վ.Է մէզքէնի իչինէ սէնի տզտաճընաճն տիք տաւրատճտգ թաւխէտալտը նտափաքն։ 16 – Հէր պիր թաւխէտճանդն ատզտանիզդը օն, վը էնի պիր պաչէտգ գը-րտա' օլաւ։ 17 – Հէր պիր թաւխէտճանդն պիրթիւրիւրինէ մովէտտզդգ խքի գէվտա-նէտի օլաւրագ' մէզքէնին թաւխէտալտ-ըրնդն քէտգիֆէտճնի պէդյէ նտափաքն։ 18 – Վ.Է մէզքէնի իչինէ թաւխէտալտը նտա-փաքն. ճէհնուզդ թաւրագիը իչինէ նէրթի 'ատաէտ թաւխէտաճ օլաւուճ։ 19 – Վ.Է նէր-մի 'ատաէտ թաւխէտճանդն տալճընաճա կիւ-միւշտէն գըրդ 'ատաէտ գա'իտէ նտափաճ-ադն. պիր թաւխէտճանդն տալճընաճա խքի գէվտանէտի իչինէ խքի 'ատաէտ գա'իտէ, վը օ պիր թաւխէտճանդն տալճընաճա խքի գէվտանէտի իչինէ խքի 'ատաէտ գա'իտէ օլաւուճ։ 20 – Վ.Է մէզքէնին տիկէր թա-ւրաքիը իչինէ չհիմալ թաւրագիքնաճ նէրմի 'ատաէտ թաւխէտ, 21 – Վ.Է կիւմիւշ-ատէն գըրդ 'ատաէտ գա'իտէ, պիր թաւխէտճանդն տալճընաճա խքի 'ատաէտ գա'իտէ վը օ պիր թաւխէտճանդն տալճըն-ատաճ խքի 'ատաէտ գա'իտէ օլաւուճ։ 22 – Վ.Է մէզքէնին տարգաճը իչինէ գաչտ թաւրագիքնաճ տալիը 'ատաէտ թաւխէտ-ատճտաճը։ 23 – Վ.Է մէզքէնին տարգաճ-ընաճա օլաճն քէօչէլէրի իչինէ խքի թաւխէտաճ նտափաճը։ 24 – Վ.Է տաչտզը-ատճն պիրէչէյ նօգաբտատճն պիր հաղ-գա իլէ պիրթիչէրէք պիր օլաւուճտար. ի-քիթճի պէդյէ նտափրպագ խքի քէօչէ իչինէ օլաւուճտար։ 25 – Վ.Է ատքիզ 'ատաէտ թաւխէտաճ' վէ կիւմիւշ գա'իտէ-լէրէն պիր թաւխէտճանդն տալճընաճա խքի-չէր գա'իտէ, վէ տիկէր թաւխէտճանդն տալճընաճա խքիչէր գա'իտէ օլաւուճ, օն տալիը գա'իտէ օլաւուճ։ 26 – Վ.Է ատճէթ տազտճընաճդն տիւրկիւլէր նտափա-ագրն. մէզքէնին պիր նտանըրդն թաւխէտա-լտրը իչինէ պէչ 'ատաէտ, 27 – Վ.Է մէզ-քէնին տիկէր նտանըրդն թաւխէտալտրը իչինէ պէչ 'ատաէտ, վը մէզքէնին գտրզգ-տաս օլաճն տարտ թաւրագիքնդն թաւխէտ-լտրը իչինէ պէչ 'ատաէտ տիւրկիւ օլ-ատուճ։ 28 – Վ.Է թաւխէտալտրդն օրթա-ագնտաս օլաճն օրթա տիւրկիւ պաչտճաճն պաչտա կէչինի։ 29 – Վ.Է թաւխէտալտրը տալճատնէ գտափկտաճտրդն, վը հաղտա-լտրը տիւրկիւլէրէք խտանէ օլմագ իւզրէ' տալճատճտաճն նտափաճդն, վը տիւրկիւ-լէրէն տալճատնէ գտափկտաճտրդն։ 30 – Վ.Է մէզքէնին ատզտաճտաս կէօտէ էրինէն ըէտմինէ կէօրէ գտաւրատճն։

31 – Վ.Է լտճիվէրտտի վէ էրզէվտնի վէ գըրմզըգ գտամտաչտաճն վէ պիւբքիւլ-տիւ' տա'լտ քէմէնտէն պիր փերատ ճտա-փրպ, ուսթաճտաճնէ քէրտտպի նտպրշտը նտափրպտճն։ 32 – Վ.Է ատը սէնի տզտա-ճընաճա տալճատնէ գտափը օլաճն տեօրթ 'ատաէտ տիրէք իւպէրինէ գտյաճդն. չէնկէլէրի տատթի տալճատնաճն օլատպ' տեօրթ 'ատաէտ կիւմիւշ գա'իտէ իւ-պէրինէտ օլտյար։ 33 – Վ.Է փերատէյի գտափչտաչտաճն տատրպ' օրտյաճ ճտաղի փերատէնին իչէրիտճինէ չէնհատէթ թա-ապատճդնը կէնթէրինի. վէ օ փերատ ար-պէ գտատա իլէ գտատա իւ տագտատատ պիրթիպիրինէտճէ թէճթիպ էյլէյէ։ 34 – Վ.Է քէճթարէյէկտատճը գտատա իւ տագ-տատատա չէնհատէթ թաապատճդը իւպէ-րինէ գտյաճդն։ 35 – Վ.Է փերատէնին տոքչտրքնաճա տօֆրտյը, վէ տօֆրտճդն գտարչրքնաճա մէզքէնին ճէհնուզ թա-րտճթճնաճա չէմ՛տաճդ գտյաճտ տօֆրտյը չհիմալ թաչտաճթճնաճ գտյաճդն։

36 – Վ.Է չտաղըրդն գտփտատճնաճա լտ-ճիվէրտտի վէ էրզէվտնի վէ գըրմզըգ գտամտաչտաճն վէ պիւբքիւլ-տիւ' տա'լտ քէ-թէհնէտճէ իչինէ օլաւրագ պիր գտփտա-փերատճդ նտափաճդն։ 37 – Վ.Է գտա-փտա փերատճդ իչինէ սէնի տզտճընաճ պէչ 'ատաէտ տիրէք նտափաճդն, վէ տան-լէրի տալճատնէ գտափչտաչտաճն. չէնհկէլ-լէրի տալճատնաճն օլտաճն, վէ տանլէր թ-չինէն պէչ 'ատաէտ պտագըր գա'իտէ տեօ-քէտնին։

Digitized by Google

ԳԼՈՒԽ 27

Վ. ԵՒ ԱՒԱՆԱԼՈՒԹԻՒՆ ՊԱՀԵՑ ՎՌՆԱՍԵԼ ՀՐԵՇՏԱՑ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԵՒ ՊԱՀԵԼ ՆՈՅՆ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋՈՑՔ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԹԵԱՆ

հեզիւալիւք վե եֆօտ վե էնթօռի վե նագըշլը կեօմիչք վե տարըգ վե գուշագ տըր. պաճա քահինլիք եմ՛ժք իչին գարըճաօշըդի Ահարճան վե օղուլլարը-նա մուգատտեռ ելպեճ եռափընդար։

5 – Վ՚է ալթունը վե լաճիվերտի վե երզեվանի վե գըրմըզը գուշունշը վե ա՛լա քեթէնեն ալը, 6 – Ալթունատն վե լաճիվերտի վե երզեվանի վե գըրմըզը գուշունշատն վե պիւքիւլմիւշ ա՛լա քեթէնեսէն էֆօտը ուալթատտանէ եռափընդար։ 7 – Անը պաղլամագ իչին իքի ուշեսնատա պաղլանատնագ իքի օմուզ-լըզը օլսուն։ 8 – Վ՚է էֆօտըն իւզերինատ օլսուն շէրճատ ատըն իչի կիպի վե ատնէն օլարագ՝ ալթունն վե լաճիվերտի վե էրզեվանի վե գըրմըզը գուշունշատն վե պիւքիւլմիւշ ա՛լա քեթէնեսէն օլ-սուն։ 9 – Վ՚է իքի 'ատէտ 'ագիգ թա-շը ալը, իւզերինէ պէնի Խարայէլին խամիչերինի հէքը էտեօնի։ 10 – Անլե-րին խամիչերինատն վէլսատէլերինէ կէօ-քե ալթը խամի պիր թաշտատ, վե տիկեր ալթը խամի օ պիր թաշտատ օլսուն։ 11 – Օվ իքի թաշըն իւզերինէ պէնի Խարայէ-լին խամիչերինի միւհր նագշը կիպի հէք-քաճաք մա՛րիֆեթիյլէ գուզուրըդ, ան-լերին ալթունն խանէլերէ գոյսարն։ 12 – Վ՚է օլ իքի թաշը պէնի Խարայէլէ թէզ-քաճար թաշլըրը օլմագ իւզրէ էֆօտըն օմուզլըզլարը իւզերինէ գոյսարն։ Վե Ահարոն ՐԱՊՊԸՆ հուզուրընատ թէզ-քաճար իչին իքի օմուզատ իւզերինատ խամիչերինի թաշըրսըն։

13 – Վ՚է խանէլերի ալթունատն եռա-փընդար։ 14 – Վ՚է խանատ ալթունատտան պիւքիւլմիւշ իքի էօրմէ ղէնճիր եռա-փըդ՝ էօրմէ ղէնճիրլերի խանէլերէ կէ-չիքէտին։

15 – Վ՚է պիր հիւքմ կէզիւալիւչիւս ատթատտանէ եռափըդ՝ էֆօտըն իչի կի-պի եռափսարն. ատը ալթունն վե լաճի-վերտի վե էրզեվանի վե գըրմըզը գուշ-մուշատն վե պիւքիւլմիւշ ա՛լա քե-թէնեսէն եռափսարն։ 16 – Մ՚իւրեզատ՝ Վ՚ իքի գափըդը օլարագ՝ ուզունլուդը պիր գարըշ վե էնի պիր գարըշ օլսուն։ 17 – Վ՚է ատը թաշլըրլե ատնատտագ՝ ատեօրթ ագըռ թաշ օլսուն. պիր ագըռսը գըրմըզը 'ագիգ վե տարը եռագուէ վե պիւմբիւռտ օլսուն. պու պիրինճի ագըռ տարը։ 18 – Վ՚է իքինճի ագըռ չէպէյրագ վե կէօք եռագուէ վե էլմնա օլսուն։ 19 – Վ՚է իւչինճիւ ագըռ մնր եռագուէ վե 'ալթնըլչիւրը վե ճէպէլլէգուա օլսուն։ 20 – Վ՚է տեօրթինճիւ ագըռ զէպեր-ճէտ վե 'ագիգ վե եէչէմ օլսուն. ատ-լերի ատնատմագ իչին ալթունն խանէլ-լեր օլսուն։ 21 – Վ՚է պու թաշլարը պէ-նի Խարայէլին խամիչերի իւզրէ օլարագ՝ խամիչերինէ կէօրէ օն իքի 'ատէտ օլսուն, հեր պիրինէն խամի միւհր նագշլայէ օն իքի ագըռի իչին պուլունսուն։ 22 – Վ՚է կէզիւալիւք իւզերինէ խալիս ալ-թունատն էօրմէ վե պիւքիւլմիւշ ղէնճիրլեր եռափսարն։ 23 – Վ՚է կէզիւա-լիւք իւզերինատ իքի ալթունն հալգա եռափսարն. վե իքի հալգալարը կէզիւա-լիւչինի իքի ուշեսնատ գոյսարն։ 24 – Վ՚է օլ իքի ալթուն էօրմէ ղէնճիրլերի կէզիւալիւչինի եանլարընատ օլսուն իքի հալգալարատ թագսարն։ 25 – Վ՚է իքի էօրմէ ղէնճիրլերինէ փէյէր իքի ուճ-լըրը օլ իքի խանէլէ թագըդ, էօն թա-րաֆընատն էֆօտըն օմուզլըզլարը իւ-զերինէ գոյսարն։ 26 – Վ՚է իւրի ալթուն հալգա եռափդագ, անլերի կէզիւալիւ-չինի իքի եանլարընատ՝ իչլերինէն էֆօտ թարաֆընատ օլսուն քէնարընատ գոյս-սարն։ 27 – Վ՚է իքի ալթուն հալգա եռա-փդագ, անլերի ուշաղըտատն էֆօտըն իքի օմուզլըզլարընատ՝ էօն թարաֆընատն էֆօտըն շէրճատ իւզերինատն անըն պաղլանատըդը եէրէ թագսարն։ 28 – Վ՚է կէզիւալիւչինա հալգալարըդ եէ-ֆօտըն հալգալարընատ լաճիվերտի գայ-թանլէ պաղլանաբլարը, քի էֆօտըն շէ-րճատ իւզերինատ օլուտ՝ կէզիւալիւք էֆօտատտն այրըլմայսա։ 29 – Վ՚է Ահա-րոն ամուգատնէ կիրուքինատ ատ՛իմա ՐԱՊՊԸՆ հուզուրընատ թէզքաճար խ-չինն հիւքմ կէզիւալիւչինատ՝ գալ-պի իւզերինատ պէնի Խարայէլին խամիչե-րինի թաշըրսըն։ 30 – Վ՚է հիւքմ կէզիւալիւչինատ *Ուրիմի վե Թումմիմի գոյսարն. վե Ահարոն ՐԱՊՊԸՆ հուզուրընատ կիրուքինատ՝ պուռնագը գալպի իւզերինատ օլսունլարը. վե Ա-հարոն ատ՛իմա ՐԱՊՊԸՆ հուզուրընա-տատ գալպի իւզերինատ պէնի Խարայէ-լին հիւքմիչինէ համիլ օլսուն։

31 – Վ՚է էֆօտըն էնթօռինի պիւռ-պիւքիւն լաճիվերտի գուշունշատն եռա-փսարն։ 32 – Վ՚է օրթասընատա պաչըն ներճօ իչինն՝ պիր ագըռ օլսուն, պու ագըռն էնթօռինա էրզրըմմամագը

* ե՛նի՛ նուր վէ Թէմամի յէթ

Digitized by Google

իչքեան՝ զբօհ ազգը կիպէ տօգուամա իչի քենաբը օլաուն։ 33 – Վ.է էթ էբէբրինաէ լաճիվէբտի վէ էբվէվանի վէ դբամբազը գուամչաուան էթէբէբրին էթբաֆքընաա նաբլաբ՝ վէ անէբրին տբտաբընաա, էրնէյն էթբաֆքընաա ալթաւն չընպբբագլաբ եուփաաբն. 34 – Էնթաբրինին էթէբէբրի էթբաֆքընաա պիբ ալթաւն չընպբբագ վէ պիբ նաբ, պիբ ալթաւն չընպբբագ վէ պիբ նաբ օլաուն։ 35 – Վ.է 'իֆաաեւէթ վաւդիքընաա Ա.Տարանըն իւզէբինաէ օլաւ.պ' ԻԱՊՊԸՆ հաւզաւբընաա մնագաւսաէ կիբտիչինաէ վէ չգաւտընաա էօլմէմէաէ իչքեան անընն սէտաաբ թչնաիւչին։

36 – Վ.է խաւլիս ալթաւնաաան պիբ լէվչաա եափբպ, իւլէբինէ միւբ նագաշէյլէ *ԹՕՏԻՔ Լ.Ա ԵՀՈՎԱ՝ գաշաբբաաբն։ 37 – Վ.է ասնա պիբ լաճիքվէբտի չէբիտ թնագտաբն. տաբբգ իւլէբինէ գօնաւլաւպ' տաբբգրն էօն թաաբտաֆքընաա օլաուն։ 38 – Վ.է Ա.Տարանըն տայնբ իւլէբինաէ օլաուն, վէ Ա.Տարան պէնի Իսբայէլին թագտաս էթտիքլէբրի մնագաատաէա 'աբեքայէլէբինին քեաֆֆէաֆֆինին կիւնաՏընբը Հաւիվ օլաուն, վէ ԻԱՊՊԸՆ հաւզաւբընաա մնագաւսաէ օլմաւսաբը իչիւն տաա'իմաս աւնը իւլէբինաէ օլաուն։

39 – Վ.է կէօմլէչի տ'լաս քէբէնաէն նագբշաբ տօգուատաաբն, վէ տաբբգբը տ'լաս քէբէնաէն եափբպ' գուշաղը ֆչնէ ֆչի եափտաբն։

40 – Վ.է Ա.Տարանըն օղաւլաբբը իչիւն կէօմլէքլէբբ վէ գուշաղլաբբ եափբպ' 'իզզէթի վէ գիչնէթի իչիւն անլէբէ սէբֆաաչլաբբ եափտաբն։ 41 – Վ.է անլէբրի գաբնաաաչընէ Ա.Տաաբնաա վէ անընն իւլէ պէբաաաէբ օղաւլաբբընաա կիչտիբիպ, անլէբրի մնտիչէ թաա'նինն վէ պաաաա քենաբհինլիք էթմէլէբրի իչիւն անլէբրի թագտաբա էչլէչէնին։

42 – Վ.է ճէնէաալէբինինն 'իւբնաանլըընը էօրթմէք իչիւն անլէբէ քէնէճէն պէզճինէն պէչլէտն տութի գաաաաբ եէքթիչէ ճէք տօնչաբ եափտաբն։

43 – Վ.է ճէնա'աաթ չաաաբըընաա կիբտաքլէբրինաէ, եաաթաա մնագտաատ խբտամէթի իչիւն մէզպտաա եաագլաչտբգլաաբընաա, Ա.Տաբան վէ օղաւլաբբը իւզէբինաէ օլաուն լաբ, օլմայաա քի կիւնաՏընբ Համիլ օլաագ էօլէլէբ. քենաեաիննէ վէ քենաեաիննէն ոօկբաա զիւբրիչէթինէք եաէաաի ֆէբրիզէ օլաաւն։

ՊԱՊ 29

Վ.է պաոնա քեաոհինլիքբ իճբաաբը խ-չիւն անլէբրի թագտաբա էճմէկա վբմինաա, անլէբէ եաափտաճաղլի չէյ պաւ տբբ-տբզըբլաբտաոն պիբ տաոնաա վէ խբի գաւ-տաւբտբղ գօչ, 2 – Վ.է մնչաաբզ էքմէք վէ եաագլէ եօզգաւլմշէշ մնչաաբզ փբ-ատլէբբ վէ եաագ սէւբիւլմիւշ մնչաաբզ եաէֆզ ալաոբ ալաոբն. պաունլաբբ խաոնա պաւզաաբ աւնաւնաաան եաափտաբն։ 3 – Վ.է անլէբրի պիբ սէֆէաէ գչյաէ՝ անլէբրի սէճէբէ իչինաէ, տաանալբ վէ խբի գօչաւ տաաբի կէբէ իբէաինն։ 4 – Վ.է Ա.Տա-բան իւլէ օղաւլաբբընբ ճէմա'աաի չաաբբ-բընբն գափաւբընաա եաագլաչտբգլաբ, անլէբրի աաւ իւլէ էբչգաչտաաբն։ 5 – Վ.է էլ-պիսէչի ալբէ՝ Ա.Տարանաա կէօմլէչի վէ էֆօտբն էնհմ աբբիսինի վէ էֆօտբը վէ կէգչէաալէչիւ կիչտիբէբէ, տաանա էֆօ-տբն չէբիտինի պաղլչտաաբն։ 6 – Վ.է տաբբգբը տայնբնաա գչյաէ՝ մնա-գաատաէա թաճբ տաբբգ իւլէբինէ գօ-չյաաբն։ 7 – Վ.է մէհչ եաագլաբբ ալբէ՝ պաաբբ իւզէբինէ աէբփաաչլաբ տայնբ մէհչ էաէաինն։ 8 – Վ.է օղաւլաբբընբ եաագլաբ-տբբբգ՝ անլէբէ կէօմլէքլէբբ կիչտիբէ-աինն։ 9 – Վ.է անլէբէ, եաանի Ա.Տարան իւլէ օղաւլաբբընաա գաւշաղլաբբ գաւշաա-տբգ տայնբէ աէբփաաչլաբ տաաբտաբն. վէ քենաեհինլիքբ անլէբէ էաէաի ֆէբիզէ օլ-մաագ իւզբէ Ա.Տարան իւլէ օղաւլաբբընբ թագտաեաիս էաէաինն։

10 – Վ.է տաանալբ ճէմա'աաի չաաաբ-բընբն էօնճաէ եաագլաչտբգլաբ, Ա.Տա-բան վէ օղաւլաբբը էլլէբինի տաանանբն պաաբնաա գօտբգտաան տօգաա, 11 – Տաա-նալբ ճէմա'աաի չաաաբբընբն գափաա-աբնաաա ԻԱՊՊԸՆ հաւզաւբընաա զէպչ էաէաինն։ 12 – Վ.է տաանանբն գաճբէ-տաան տալբ՝ փաաղմնաբզլէբ մէզպաաբն պաւչնաագլաբբ իւզէբինէ սիւբիւագ, պա-էբ էաէա զաճբն հէփինի մէզպաաբն տաչտագլաբնաա տէօզգէաինն։ 13 – Վ.է իչլէբի գափլաչտաի եաագբն գաճֆէֆէաի իւլէ գա-բաա ճէչլէբրն իւզէ Թագտաֆքինաաա օլաուն գաբբ վէ խբի պէչբէգ իւլէ իւզէբլէբրինաէ օլաուն եաագբ տալբ մէզպաաբ իւզէ-բինաէ եաագ տաաբն։ 14 – Լաբրին տաանաա-նբն էճի վէ աէբխի վէ թէզէչիրի օգ-

*Ե՟Ն՝ ՐԱՊՊԱ. Թագտաա օլաունմէշ

Digitized by Google

ասաւ խարխճիտեան ամէնէն ետագասեր. պատ կիւնաց գասբապանը ասբր։

15 – Վ.Է գօլէն պիրինի ալասքն, վէ Ահարան իւլէ օգասլասրը էլլէրինի գօլէն պասլը իւզէրինէ գօասբգասան սօկրաս, 16 – Փօչասե զէակ էտիպ՝ գասնընը ալասրագ մէզ պասհէրն հէր թասրասֆընաս սերփէսին։ 17 – Վ.Է գօչս փարչասլսլսլ իւլէրինի վէ փաչասլասրընը եր.գասլասրագ, պասնլասրը փարչասլար իւլէ պասլը իւզէրինէ գզյասրն։ 18 – Վ.Է պիւխիւնա գօչս մեզպահասս եսագասրն. պատ՝ ԻԱՊՊԱ մնս.հրապաս օլասզ, խօշ բաս՛կհա օլմագ իւզրէ ԻԱՊՊԱ գասբպան սբբր։

19 – Վ.Է սեհկբ գօչս ալասրն, վէ Ահարան իւլէ օգասլասրը էլլէրինի գօլէն պասլը իւզէրինէ գօասբգասան սօկրաս, գասնը մեզպահէն հէր թասրասֆընաս սերփէսին։ 21 – Վ.Է մեզպահ իւզէրինսե օլան գասնասան վէ մեահ եսագընասան ալբգ՝ Ահարան վէ էլպիսեսե իւզէրինէ վէ սաՆէն իւլէ պերապեր օգասլասրը վէ օգասլասրընէն էլպիսեսէրի իւզէրինէ սերփեսին, քի քինտհսե իւլէ էլպիսեսե վէ օգասլասրը վէ օգասլասրընէն էլպիսեսէրի սանէն իւլէ պերապեր թասգասհս օլասնաս։ 22 – Վ.Է գօչսն իչ եսագընը վէ գասբտասզբ վէ իչւէրի գասփլսյան եսագբ վէ գասբս ճիչէրինս էսսի խասբսֆնասբ օլասն զասրը վէ խբի պեզրսեք իւլէ իւզէրէրինսե օլան եսագբ վէ սազ պասհասս ալասսրն. զիրս պատ գօչ փհահէն թասհսեսի իչւէս սիր։ 23 – Վ.Է ԻԱՊՊԱՆ Հասգասրընսս օլան մնչասզբ էքմեք սեփէսինսեն պիր սօմաՆ էքմեք վէ պիր եսագբ էքմեք փհսեսեի վէ պիր եսագբ էքմեք փհսեսեի վէ պիր եսագբ էքմեք փհսեսեի

գաւազ. 39 – Պիր գաւազայը առապահլաքը վէ օ պիր գաւազայը սեղմամ իւռթիւ թաղափամ էտէին։ 40 – Վէ գաւազաձէն պիրի իւլէ պիր բաւ' ը հին սեգիրէլմիշ զէյթունտաան ափ հաղէ հաւգաւմայ պիր 'իւշը խաստ ատ, վէ մէշ քաւափամ թաղափամէտ իչիւն պիր բաւ' ը հին չէքտիգ օլսուն։ 41 – Վէ սիկէք գաւազայը սեղմամ իւռթիւ թաղափամ էտիպ, ատոս ատապահ թաղափամէտ կիտի վէ ատէն մէշտափամ թաղափամէտ կիտի իճտիհատ էտէին։ պաւ խօշ քաւ'ինա օյմագ իւգրէ ՐԱՊՊԱ գաւգասան տալ։ 42 – Պաւ սէնէն իւլէ թէքէլիւմ ճիմէք իչիւն' սիղէն իւլէ միւսլաման էտէճէյիմ' ճէմսի'նէ չատպրէնէն պաւփաւնատս ՐԱՊՊԱ'Ն հաղատրէնատս 'սապրլարընդճա տատ'խի մուհթաղատ օլաճագ տալ։ 43 – Վէ պէնի Խարսէլ իւլէ օթատատ միւսլագամի էտէճէյիմ', վէ օլ ճահաւ ճէլսիմիլէ թաղափատ օլաճնաճագ տալ։ 44 – Վէ ճէմսի'նէ չատրբէ իւլէ ալգաւսէրընդճա պաճատ էտիպ, Ա՛հմէտ իւլէ օզաւսէրընդ պաճատ քհաչհինէկ էճմէկլէրի իչիւն թաղափատ էտէճէյիմ'։ 45 – Վէ պէնի Խարսէլ ապտաքնատատ ատքին օլատ, անկէրէ Ալլահ օլաճագտր։ 46 – Վէ ապտաքընատատ ատքին օլմագ իչիւն, անկէրի Մբատր տիւրբնատան չէզատրան քէնտիէրինին Ալլահը ՐԱՊՊ խոխիմի պիլէճէքտէր։ անկէրին Ալլահը ՐԱՊՊ պէն իմ։

ՊԱՊ 30

Վ՚է պռախաւբ հատմամագ իչիւն պիր մէզպահ հատփ։ անը անկի ազաճնատան հատփատճագսան։ 2 – Մ՚իւրէզպատ' օլաճագ ազատնէրդը պիր վէ էնի պիր ղրաս' վէ ևիւ-քաքէլիչի իքի ղրաս' օլատն։ պուշհատզատրը տատնի քէնտհսինատէն օլատն։ 3 – Վ՚է ատը, խոնի իւռթ իւռնիւ վէ հատնէրդը վէ պաւշհատզատրդը խատիս ալ-թաճատի գատիւսէտ' էճ ըտճքինատ պիր ալճաձան թատճ հատփատրդ։ 4 – Վ՚է ատնատ իքի հատնէրդատատ թաճդրն ալճի ընատատ իքի 'տատէտ ալճաձան հատվ։ վէ ատնէրդի իքի թաւատքճանատն հատփատճագսան, քի ատը թաճշդմագ իչիւն ատնէրդ գօղատրատ խատնէրդը օլատ։ 5 – Վ՚է գօլատրդ պէնի ազատճնատան հատփդ ատնէրդի ալճաձանալ գատփտատրսան։ 6 – Վ՚է ատը պէնին իւլէ միւսլագամի հատճէյիմ' չէհատեքի իւգրէրինատ պաւշհատնատն քէֆատրէքի հատհ էհատրէքի հատհ էճատճէնատ, հատնի չէհատեքի թաղափատրդ էճնիճնատ օլատն փէքսէնին խատրի ճինէ գդատսաբն։ 7 – Վ՚է Ա-հատրատն ատնդն իւգրէրինատ խօշ բատ'ինալը պռախաւբ հատգսան։ Հէր ատապատհ գատնատրլէրի տրհգէլճատիչինատ ատնը հատգսան։ 8 – Վ՚է ատիշատ իւռթիւ Ա՛հատրատն գատնատրլէրի հատգսաղը գէտմատն ատնը հատգսան։ 'ատաթատրընդճա ՐԱՊՊ՚Ը հատգատրընատս ատա'խի պռախաւբ օլաճագ ատբր։ 9 – Ա՛նդն իւգրէրինատ հատսատնդը պռախաւբ հատճատս մհհգրատգս հատխատս էքմէքը թաղափամէտ թաղափամ էճմէկէտինիզ. վէ ատնդն իւգրէրինատ մէշտափատի թաղափամէտ տէգաքմէկէտինիզ։ 10 – Վ՚է Ա՛հատրատ սէնէտ պիր քէրքէ տնդն պռախաւգատ-ատրատրընդճա տատ'խի մուհթաղատ օլաճագ ատբր։ 43 – Վ՚է պէնի Խարսէլ իւլէ օթատատ միւսլագամի էտէճէյիմ', վէ օլ ճահաւ ճէլսիմիլէ թաղափատ օլաճնաճագ տալ։ 44 – Վ՚է ճէմսի'նէ չատրբէ իւլէ ալգաւսէրընդ պաճատ քհաչհինէկ էճմէկլէրի իչիւն թաղափատ էտէճէյիմ', Ա՛հմատն իւլէ օզաւսէրընդ պատնա քհաչհինէկ էճմէկլէրի իչիւն թաղափատ էտէճէյիմ' 45 – Վ՚է պէնի Խարսէլ ապտաքնատատ ատքին օլատ, անկէրէ Ալլահ օլաճագտր։ 46 – Վ՚է ապտաքընատատ ատքին օլմագ իչիւն, անկէրի Մբատր տիւրբնատան չէզատրան քէնտիէրինին Ալլահը ՐԱՊՊ խոխիմի պիլէճէքտէր։ անկէրին Ալլահը ՐԱՊՊ պէն իմ։

ՊԱՊ 30

Վ՚է պռախաւբ հատմամագ իչիւն պիր մէզպահ հատփ։ անը անկի ազաճնատան հատփատճագսան։ 2 – Մ՚իւրէզպատ' օլաճագ ազատնէրդը պիր վէ էնի պիր ղրաս' վէ ևիւ-քաքէլիչի իքի ղրաս' օլատն։ պուշհատզատրը տատնի քէնտհսինատէն օլատն։ 3 – Վ՚է ատը, խոնի իւռթ իւռնիւ վէ հատնէրդատատ թաճդրն ալճի ընատատ իքի 'տատէտ ալճաձան հատվ։ վէ ատնէրդի իքի թաւատքճանատն հատփատճագսան, քի ատը թաճշդմագ իչիւն ատնէրդի գօղատրատ խատնէրդը օլատ։ 5 – Վ՚է գօլատրդ պէնի ազատճնատան հատփդ ատնէրդի ալճաձանալ գատփտատրսան։ 6 – Վ՚է ատը պէնին իւլէ միւսլագամի հատճէյիմ' չէհատեքի իւգրէրինատ պաւշհատնատն քէֆատրէքի հատհ էհատրէքի հատհ էճատճէնատ, հատնի չէհատեքի թաղափատրդ էճնիճնատ օլատն փէքսէնին խատրի ճինէ գդատսաբն։ 7 – Վ՚է Ա-հատրատն ատնդն իւգրէրինատ խօշ բատ'ինալը պռախաւբ հատգսան։ Հէր ատապատհ գատնատրլէրի տրհգէլճատիչինատ ատնը հատգսան։ 8 – Վ՚է ատիշատ իւռթիւ Ա՛հատրատն գատնատրլէրի հատգսաղը գէտմատն ատնը հատգսան։ 'ատաթատրընդճա ՐԱՊՊ՚Ը հատգատրընատս ատա'խի պռախաւբ օլաճագ ատբր։ 9 – Ա՛նդն իւգրէրինատ հատսատնդը պռախաւբ հատճատս մհհգրատգս հատխատս էքմէքը թաղափատ էտէճէյիմ' 10 – Վ՚է Ա՛հատրատ սէնէտ պիր քէրքէ տնդն պռախաւգատ-ատրատրընդճա տատ'խի մուհթաղատ օլաճագ ատբր։ 43 – Վ՚է պէնի Խարսէլ իւլէ օթատատ միւսլագամի էտէճէյիմ', վէ օլ ճահաւ ճէլսիմիլէ թաղափատ օլաճնաճագ տալ։ 44 – Վ՚է ճէմսի'նէ չատրբէ իւլէ ալգաւսէրընդ պաճատ քհաչհինէկ էճմէկլէրի իչիւն թաղափատ էտէճէյիմ', Ա՛հմատն իւլէ օզաւսէրընդ պատնա քհաչհինէկ էճմէկլէրի իչիւն թաղափատ էտէճէյիմ' 45 – Վ՚է պէնի Խարսէլ ապտաքնատատ ատքին օլատ, անկէրէ Ալլահ օլաճագտր։ 46 – Վ՚է ապտաքընատատ ատքին օլմագ իչիւն, անկէրի Մբատր տիւրբնատան չէզատրան քէնտիէրինին Ալլահը ՐԱՊՊ խոխիմի պիլէճէքտէր։ անկէրին Ալլահը ՐԱՊՊ պէն իմ։

Digitized by Google

գոյասաղն։ 19 – Վ‹ Ա‹հարան իւր օգուտ-լսարը աներեն էլլերինի վե սյսպգլսարընը եբ‹յգաղնըլսար։ 20 – Անոնք ճե‹մնա'ամի չսաղրըընա կիրսիքլերինաե, եռանաա խըսմակի է‹մ‹ճ վե ԻԱՊՊԱ գուրպան եռագմնագ իւզրե մե‹պսհա եռագլսաղրգլսարընտա, եօլմե‹մելերի իչինե սաս իլե եբ‹յգաղնըլսար։ 21. Խմաի եօլմե‹մելերի իչինե էլլերինի վե սյսպգլսարընը եբ‹յգաղնըլսար, վե պաս անլերե, եռա'նի ան-նա վե անըն նե‹ղինե 'ասրլսարընճա էպե‹մի ֆերիհզ օյսաս։

22 – Վ‹ Ի ԱՊՊ Մ‹վե‹ա‹ խիմասպէն ա‹ա‹ի, 23 – Սէն քե‹նընիկ ա'լա պահսրլսրտան մնգսմս մլեգաղը իւզ-րե պէշ հիւզ ֆ‹ե‹ա‹ մի‹բր ի ասեֆի վե անըն եռրընը օլսրագ իքի հիւզ էլլի ֆ‹ե‹ա‹ պահար ը ասրլչին վե իքի հիւզ էլլի պ‹ե‹ա‹ խօշ բա'ինալը գաժըշ, 24. Վ‹ պէշ հիւզ ֆ‹ե‹ա‹ խրլսրչնգաեր վե պիր հին զէյիճաե եուզը ալլագ, 25 – Անը մնգսատա‹ա մեհ եռաղը, 'ըմբր-ճը սէն'ա‹իբլյլե 'իեերքիսգ օլսնընմըշ պիր թեերքիսգ եռագհասրն. պաս մնգ-սատա‹ա մեհ եռաղը օլսճագ ասբր։ 26 – Վ‹ անընլե ճե‹մնա'ամի չսաղրըընը վե չեհսատեի թ‹սպսիլ‹ընը, 27 – Վ‹ ասֆրաս իլե է‹սվա‹իընըն քեասֆֆե-սինի վե չե‹մ'ատան իլե է‹սվա‹իընը վե պաւխաւր մեգպահրընը, 28 – Վ‹ մնւհրագա մեգպահը իլե է‹սվա-իբընըն քեասֆֆե‹սինի վե գաւրնաս իլե գա'իե‹սինի մեհ է‹սե‹սին։ 29 – Վ‹ անլերի իբագահս է‹սինն քի ագաե‹ա օլսլսար. անլերե ասգաւնատն հեր չե‹յ մնգսատա‹ա օլսճագ ասբր։ 30 – Ա‹հա-բան իլե օղռալլսրընը ատահի մեհ է‹սիա' պատա քեահհինիգ եեմե‹մելերի իչինե անլերի իբագահս է‹սինն։ 31 – Վ‹ պէնի Իսրայել‹ե խիմասպէն ա‹ե‹յ‹ինն քի' Գաւ պատա 'ասրլսրընըզճա մնգսատա-սատա մեհ եռաղը օլսճագ ասբր։ 32 – Ի‹սատն ճե‹սե‹սի իւզրինե ա‹ե‹գքիւլմե-սինն, վե անըն իբերիհիգ իւզրե անըն մհայինի եռագհայսատրընըզ. պաս մնգսատա-սատա օյսաս։ սիգին 'ինանհիգատ մնգսատա-սատա օլսաս։ 33 – Անընե մհայինի իբեր-քիգ է‹սե‹ն, վե եռահատ ա‹ատե‹ն եռապա‹ա-ճը իւզերինե գ‹յան հեր քիմնե գաւվ-մընատան գաւթ' օյսաճագ ասբր։

34 – Վ‹ Ի ԱՊՊ Մ‹վե‹ա‹ ա‹ատի քի, ֆե‹նընիկե 'ըմբրլսրատան գ‹սրա քիւնե-լիւք վե կիւզել գագուլսաե պահսրլսար վե գաանի ալեզ, դ‹ս 'ըմբրլսրը վե մհաեավի մրգատրատա իսակիս քիւնելիւք ալլագ, 35 – Անը 'ըմբրճը սե'ա'իբլյլե իբերիհ իգ վե իբերգակ‹յե օլսնընմաե իհա-հեր վե մնւգատատա պահսիաե եեագա-սընե։ 36 – Վ‹ պիր մրգատրընը ընճե ա‹ե‹գրիւա' սե'նինն իլե մհաեգաւմի է‹սե-ճե‹յհմ ճե‹մնա'ամի չսաղրըընատա օլսան չե‹հատեի ե‹օնիւնե գ‹յսաղն. սիգին 'ինանհիգատ ագատե օլսճագ ասբր։ 37 – Վ‹ եռագա‹ճաղղե պահսիաե իբեր-իբերգակ իւզրե քե‹նընհիգ իչինե եռագմնա-յսաղընըզ. պաս' 'ինանհիգատ Ի ԱՊՊ մնգսատա‹ա օլսճագ ասբր։ 38 – Գօգ-լսմնագ իչինե անըն մհայինի եռագհան քիմնե քե‹նան գաավմընատան գաւթ' օյսա-ճագ ասբր։

ՊԱՊ 31

Վ‹ Ի ԱՊՊ Մ‹վե‹ա‹ խիմասպէն ա‹ատի քի, 2 – Ի‹յհ‹ Յ‹ա‹ա սրպիքնա-տան Բ‹ա‹ահիհ‹լ իպան ի Ու‹բի իպան ի Ովբր իսմհյլե չսաղրըրպ, 3 – Անը հիքմհեթ վե գհՀմ վե ա'ինա'իքհի վե հեր կե‹օճե ա‹ե‹ն'ամի խաս‹սա‹ընատա Ա‹ատհան բա‹ա-հըյլե մե‹մնա գբլսրտմ', 4 – Գի ս‹սխատա իչղերի ի‹ճատա է‹սիպ, ա‹ղնատն վե կիս-մհ‹ղ վե պաագբր իչի իչղե‹յե. 5 – Վ‹ ա‹օնա‹ճմնս իչղեն Թ‹սղ. Նագ‹չընատա վե ագատճ գյմնաբընատա հեր կե‹օճե իչղե-լե‹յե։ 6 – Վ‹ իչղե‹ պէն Դ‹սան սրպիքնա-տատն Ոագհսաբ իպան ի Ա‹քհատմ‹յբ անըն իլե պերատգբ գ‹սրմ'. վե հիս-ներ ատհիպի օլսնընտրըն հեր պիրինին գ‹ա‹ղնինե հիքմհեթ գ‹սրմ', քի ատհատա եմ եեմե‹մելինի քեասֆֆե‹սինի եռագա-ղատ։ 7 – Ճե‹մնա'ամի չսաղրըընը վե չե-հատեի Թ‹սպսիլ‹ընը վե իւզերինատե օլսան քե‹ֆատրեեմե‹կատհը վե չսաղրըընն է-սե‹վա‹իընըն քեասֆֆե‹սինի, 8 – Վ‹ ա‹օֆրաս իլե է‹սվա‹իընըզ վե իսակիս ը-նա չե‹մ'ատան իլե ճե‹մնա'ամի է‹սե‹վա‹իբ-նը վե պաւխաւր մեգպահրընը, 9 – Վ‹ մնւհրագա մեգպահը իլե ճե‹մնա'ամի է‹սե-վա‹իընըն վե գաւրնաս իլե գա'իե‹սինի. 10 – Վ‹ Ի ատհատեի է‹յհ‹սե‹սինի վե քեասե-հինիգ եեմե‹մելերի իչինե քեասհինի Ա‹հա-բանըն մնգսատա‹ա է‹ղհ‹սե‹սինի վե օգուղլսրընըզն է‹ղհ‹սե‹ղերինի, 11 – Վ‹ մեհ եռաղընը վե մնագ‹սհա իչինե խօշ բա'ի‹սալը պահսիաե ատհա հեմ եեմե‹մելինի կե‹օճե եռագհանըլսար։

12 – Վ‹ Ի ԱՊՊ Մ‹վե‹ա‹ խիմասպէն ա‹ատի քի, 13 – Գէնե Իսրայել‹ե ա‹ե‹գքե

Digitized by Google

քի՛ Բահաթ կիւնէրիմէ մութլուգա բի՛ալէթ էտէճէքսինիզ. զիրա պուս պէհէմ իլէ ութիւն ատաճքզատա, պէն սէզի թաղտիռ էտէն ՐԱՊՊ խոչխիմի պիւտէնիզ իչիւն 'ատրլարընըզճա պիր 'ալամէթ տիր։ 14 – Խոճա քահաթ կիւնէ նէհանէ բի'այէթ էտէնինիզ, զիրա ութիւն իչիւն մութաասսատա տիր. ունը նագլ էտէն քիմսէ մութլուգա գաթլ օլաճաղ տըր. զիրա հէր քիմ անտ պիր իչ իչէրտա, օլ քիմսէ գավմը տրաագնատան գաթի' օլունաճաղ տըր։ 15 – Ալթը կիւն իչ իչէնտին, ամմա եէտինճի կիւնտէ ՐԱՊՊ մնագատտան օլան բահաթ սէպէթի օլտուն. բահաթի կիւնէ նէհանէտ հէր քիմ քի իչ իչէրտէ, մութլուգա գաթլ օլունաճաղ տըր։ 16 – Պէնիմ պէնտէ'էն, պէնի Խթայէլ բահաթի կիւնէ նէհա'ատրլարընըճա էտէճտի 'տահ եէմէզ իչդրի' բոչխի կիւնէ նէհանէ բի'այէթ էէմինէլէր։ 17 – Պէնիմ իլէ պէնի Խթայէլ տրատրնատա օ իլ էվէտա պիր 'ալամէթ տիր. զիրա ՐԱՊՊ աեմաալի իլէ զէմինի պիրը կիւնտէ խաթրատի վէ թէնէֆֆիւս էյլէտտի։

18 – Խոճի Մովսէս իլէ Թուր ի Սինատտա մութքաէլէյհի թէմամտ' էթտիքտէ, Ալլահը փատմազըյլէ հատզուզը Քաշ լէվհալարը օլտի իքի 'ատտտ չէհատէթի լէվհալարընը ատնա վէրտի։

ՓԱՓ 32

Վէ գավմ Մովսէյին տտաղտան էնմէքտտ կէ ճէնքտհյինի կէօրտսէքտտ, գավմ Ահարոնը հատնընա թէ ճէմմիու' էտիպ, ատնա' Գալգ, պիզէ էօնճսիւզճճ կիտտէ ճէնք իսլէյտը հատտ, զիրա չտս պիսի Մըսըր սիյտրընատն չդգատրան Մովսէսէ նէ օլտըդընը պիզմիդի' տտտոտիլէր։ 2 – Վ.է Ահարոն անդէրէ' Գտտրըտտր վէ օզտուդտր վէ գրզտտրընընդրը գաատդտտրընատա օլտն տդճ'ուն քիսփէլէրի չդգատրըպ պատնա կէթճրինիզ' տտհտքտտ, 3 – Պիւճթրէն գավմ գաատդտտրընատա օլտն տդճ'ուն քիսփէլէրի չդգատրըպ Ահարոնա կէթճրտիլէր։ 4 – Օ տտտհի էդդէրինատէն տտրտպ, պիր *գտտրտպդէ հատփատրտգ, ատնատն պիր ատէօքտմ պատզատպդը հատփտրտ. վէ ատդէր' Իյ Խթայէլ, սէնի Մըսըր սիյտրընատն չդգատրան իյտտնըրդնի պատնտտրը տտրը' տտէտիլէր։ 9 – Վ.է ՐԱՊՊ Մովսէսէ տտէտի քի' Պէն պտս գավմը կէօրտսէմ։ վէ իյդի ատրքէշ պիր գավմ' տտրը։ 10 – Վ.է չհմոճ պէնի պրտգ, ատդէրին 'ատէյհնէ զատզատպմ ատէվէնտպ տտնդէրի թէդէֆֆէտէյհմ', վէ սէնի պէզյնէ պիր միդտէհ էտէյհմ'։ 11 – Մովսէս տտաթի Ալլահը ՐԱՊՊԸՆ հատվատրընատա նիյտպ էտհպ տտտթ քի' Ես ՐԱՊՊ, 'ատիմ գատվէվէթէդ վէ գատտրէթի էվ իլէ Մըսըր սիյտրընատն չդգատրըպդնի գավմընը 'ատէյհնէ նի՞չիւն զատզատպդ տտէվէյէրիս։ 12 – Նի՞չիւն Մըսըրտտրատ աեսէյէթպ' Անդէրի տտաղտատատ էօտտհէտճէ վէ տտդէրի եէր էհտզինէտճն մնտվ էթի՛ռէք իսպէ պէէտ իչիւն չդգատրտ' տտհտքտտդէր. զատզատպդնը հիատտէթ ինատճն ատէտն, վէ գավմընպա օլատճաղ պէէտատն տօղտյը մէրհատէթճ կէտ։ 13 – Գտտրտպդի Ապտտհատմը, Խատհակը վէ Խատյակէի թէճէքգճտ էյտե, քի Զատթընդնը հատդը իչիւն տդճէրէ էէմճն էտհպ' Նէպէտնիպի ատմա էթտտրզտյտրը գատտտր չօղտյտտատճաղտմ', վէ ատզյէճտիյտմ պատ պիթճիւն տիչյտրը նէպտնիպդէ վէրտէճէյտմ', վէ ատը թէ էպէտ թէմդյնիւթ էտէճէքտէր' տտէտիճտ 14 – Իմտճ ՐԱՊՊ' քէնտտ գավմընտճ նէթճէ ինէ ճէչյտմ տտէտիչի պէէտատն տտատյտր մէրհատէթճ կէտտիւ։

15 – Վ.է Մովսէս տտէօքտմպ տտաղտատն էնտճ, վէ իքի 'ատտտ չէհատէթի լէվհատտ էյհնատճ իտճ, լէվհալարը իքի նէհպճտ հատղտտր էյտատտ՝ պիր թատտտֆքը վէ օ պիր

* Նէթօտ' գյմատճը գատյճհյէ

Digitized by Google

թաթաքիը նազելը խոխլեբ։ 16 – Վէ լէվէ Հալեաք Ալլահըն իչի խոխլեբ, վէ լէվէհալեաք խազէրինեն նազը օլաւնմըշ նազը Ալլահըն նազելը խոխ։ 17 – Վէ գավմ չազըբլազըգլաբրնաս, 8ետու ատաուտաբրնը իչխոխով Մովսէսէ՝ Օրտաւտաս մանհարեպե ատաուտը վար՝ ատի։ 18 – Ո ասաիք՝ Գաս գալով օլանկլաբրն *ատաուտը ատչիլ, վէ մնազլաբ օլանկլաբրն *ատաուտը ատչիլ սիր։ պէն թէրէնհիմ ատաուտը իչխոխօրբմ՝ ատի։ 19 – Վէ օրտաւչայ նազլաշլաբրնաս պուգազազբլը վէ բաղս էթ մէլէբինի կէօրմէքլէ, Մովսէսին գալագը ալէվլէնիպ՝ լէվհալաբը էլինաէն ախտարագ՝ անլէրի ատազրն աշազրաբնաս փարէլէսի։ 20 – Վէ հասփազլաբը պուգազազբլը ալլազ սաթէչէ հագտը, վէ թօզ օլաննճայս ատչլին էզալ։ վէ տու ի՞նէրինէ սաչլազ պէնի Խարայէլէ իչրեի։

21 – Վէ Մովսես Ահարոնա՝ Գաս գավմ ասանա նէ՞ հասփալ քի անդն իւզէրինէ պէչիւք պիր կիւնահ կէթբաքին՝ ատի։ 22 – Ահարոն ասաի ատաի քի՝ Էֆէնտիմին դազագը ալէվլէնսինեն. ակն պաս գավմէ պիլիրսին քի շէրբէ մէչայալ սբբ։ 23 – Վէ՝ Պիգէ էանէսմիագճէ կիւնէճէք իւսհլաբ հասփ. պիբաս շաս պիգի Մբաբր ախլարընաան չբգաբան Մովսեսէ նէ օլաբդրնը պիլմէչլիբ՝ ատչիւ պանաս սէդլէսիւլբր։ 24 – Պէն ատախ ահլէրէ՝ Բիւհին ալթաունը վար իսկ չբգաբդնլար՝ ատիմ։ Վէ պանաս վէբտիւլբր, պէն ատախ ախճէչէ աբճաբմ, վէ պաս պագազագը չբգաբ։

25 – Վէ Մովսես գավմէ գագթ օլաւնմամըշ կէօբտիւլիւնէճ, (պիրաս Ահարան տիւշմէնլէրի օրթաբդնաս իսթիհզաս օլաւնմագ իւզբէ ունէրի գագթ էթմէմիշ խոր.) 26 – Ո գէմինն Մովսես օբաաչնէն գափափալնաս ատաբտագ՝ Քիմ քի ԲԱՊՊ թաբտաքինաան իսկ եաղբմա կէլսին՝ ատաի։ Վէ պէնի Ղեւիինն ճիւմլէսի անդն հասնդնաս ճէմ՝ օլաբդրար։ 27 – Ո ատախ ահլէրէ ատաի քի՝ Խաթայէլնն Ալլահբր ԲԱՊՊ պէգզլէ պագտաբտաբ։ Հէր քէս գբլբճնբը պէլնիպ գաւշաբդրա, օլատաւտաս գափափաան գափափայս կէչլագ ատօլշադն, վէ հէր պիրի գաբնատաշնը վէ հէր պիրի գաճնշբսնբը վէ հէր պիրի ագբատագտաբդը գաճլ էչլէսնին։ 28 – Վէ պէնի Ղեւի Մովսեսին ատօգիւնէ՝ կէօբէ քճբաս էչլէսթլէբ. վէ օլ կիւնահ գատվմատան իւչ պինի գատաագբ տաեմ տիւշտնիւ։ 29 – Ջիբրս Մովսես՝ Գաս կիւն հէր պիրինիզ քէնտի օզլաս 'ալէչհինատ վէ քէնտի գարնատաշը 'ալէչհինատ քէնտինիզի ԼԱՊՊԱ թաագտատա էտինիզ, քի պաս կիւն սիզէ պէրէքէթ իհսան էտէ՝ ատիմշ խոր։

30 – Վէ էրթէսի կիւն Մովսես գավմնա՝ Սիզ պէգրիւք պիր կիւնահ իչլէտինիզ. վէ չիմնի ԼԱՊՊԻՆ հատզաբրնաս չբգաբլբմ՝ պէլբի կիւնահբնդրզ իչլէ քէֆաբէթ էտէ պիրիբճնի՝ ատաի։ 31 – Վէ Մովսես ԼԱՊՊԻՆ հատզաբրնաս ատօգնբէք Ա՛հ, պաս գավմ պէգրիւք պիր կիւնահ իչլէչիմ, քէնտիլէրինէ սլթատնատան իւսհլաբ հասփալաբ։ 32 – Ամմաս չիմնի էկէբ կիւնահսլաբրնը 'ափվ էտբէտնի՝ եի, հօգ իսէ բէճաս էտբէտիմ՝, հատզաբդրնի քիմ ապդնատան պէնի մնահվ էչլէ՝ ատաի։ 33 – ԻԱՊՊ տատախ Մովսեսէ խիմատպէն՝ Պանաս կիւնահ էտէն քիմ իսէ, քիմ ապգրմատան անը մնահվ էտբէտիմ՝։ 34 – Վէ չիմնի կիբճ, գավմ սատաս տէտիչիմ՝ մնահալէ կէօճիւբ. իչլէճ մէչէյիմ՝ սէդնին էօդիւնատն կիսէճէք տիբ. լաբքին հօգլայաճագբմ կիւնատ ատղէրին կիւնահնդրնը ֆէգաբնը իւզէրլէբինէ կէճիբէճէյիմ՝ ատաի։ 35 – Վէ ԻԱՊՊ Ահարոնդն հասփագբդը պուգազազբլը հասփագբգլաբը իչլէն գավմ վրա բատաւ։

ԳԼՈՒԽ 33

Վէ ԻԱՊՊ Մովսեսէ ատաի քի՝ Սէդն վէ Մբաբը տիչլաբբնատան չբգաբագբդնի գավմ պուբատատան կիսիպ, Աբբահամա, Իատհակա վէ Յակաբա՝ Նէսլինէ ատնը վէբէճէյիմ՝ ատչիւ եէմին էրճիւմ տիչլաբ տիչլաբա չբգ։ 2 – Վէ սէդնին էօնիւնատն պիր մէլէք իրաատ էտիպ, Քանանդա վէ Ամորի վէ Քհաթի վէ Փերիզի վէ Հիվվի վէ Յեբաւսիների թագատ էտէճէյիմ՝։ 3 – Սիւթ վէ պալ ագատն տիչլաբա էբճաբ։ գիրա սէն ակբքէչ պիր գավմ օլաղդրկատն՝ ատանդզատա չբգմատյաճագդմ՝, օլմատյա քի սէնի եօլաա մնահվ էտէչիմ՝։

4 – Իմոի գավմ պաս տճը քէլատմ իչլիճտիքատ եաս չէքիպ, հիչ պիր քիմսէ գիչլէճտիքնի իւզէրնի գօմատաբ։ 5 – Ջիբրս ԻԱՊՊ Մովսեսէ՝ Պէդնի Խարայէլէ ակզլէ քի՝ Սիզ ակբքէչ պիր գավմ սբնբզ. պիր ան սիգին ատանդզատա չբ-

---

* Իմոր. չազըբբշ ակտատը

Digitized by Google

գոճաւոգ օլուբ խեմ՝ սիրի մնոհվ էտէրիմ։ վէ չիմոի գիչխէթլէրինիգի իւզէրինիգտէն գալտըրընըզ։ պէն տօսխի սիզէ նէ եապա ճաղրըմ պիկէչիմ՝ տէմիշ խոյ։ 6 – վ.է պէնի խոպալել գործը տաղը եանընտաս գիչխէթլէրինի չըգտըտըրար։

7 – վ.է Մովսես չաղրըը ալըվ՝ օրտաւնդըն խոպրիճինտէ օրտաւտասան ուզագ պէր ֆահ՚ւկ գուբարագ, սանս ճէմա՚սի չաղրըը թէմիչիկ էլլէտի։ վէ ԲԱՊՊԸ թօլթ՚ագ էտէլէրին ճիմիլճէկ օրտու խոպրիճինտէ սյան ճէմա՚սի չաղրըը-նաս չդգտը խոյ։ 8 – վ.է Մովսես չաղրըս չըգտըգտաս՝ պիւթիւն գասվմ գալգըդ, հէր գէս քէնտի չաղրըը գասֆատնաս տաւրատագ, Մովսես չաղրըս կիրինճէլ գաստար անդըն տարդնճա պագգարըլար խոյ։ 9 – վ.է Մովսես չաղրըս կիրտիկի կիտի՝ պուլտի տիրէկի էնէրով չաղրըդը գասֆատնաս տաւրատը խոյ. վէ Բոպ Մովսես իլէ թէքէլլիմ էտէը խոյ։ 10 – վ.է պիւթիւն գասվմ պուլտի տիրէկիներին՝ չաղրըդն գասֆատնաս տաւրատաղդը կէօրիւնճէ, պիւթիւն գասվմ գալգըդ հէր պիրի քէնտի չաղրըդն գասֆատնաս աճճսէ էտէը խոյ։ 11 – Պիր տաւէմ տօսխտաս իլէ սէյլէչիր կիտի՝ ԲԱՊՊ Մովսես իլէ եհուդ եհուդ սէյլէչիր խոյ. վէ Մովսես օրտաւդա 'տվտէնի էտէը խոյ. տամիս խըտտխէթքտաղը Յհտաս խոյ ի Նաւէ հատ՝ նէվճիվտան չաղրըդն խլնիտէն չըգտնդ խոյ։

12 – վ.է Մովսես ԲԱՊՊԱ տէտի քի՝ իչխէճ սէն պատաս՝ Պռս գասվմը չըգտար սէբտրին, վէ սէն պէնիմ իլէ պէբտպագր քիմի կէօտէրճէճիդնի պատաս պիլտիրտմէտին. սէն տօսխի՝ Սէնի խոմիկէ պիլիրիմ՝ վէ 'ինտիմատ լուֆ պուլտըն՝ տէտին։ 13 – վ.է չիմոի, բէճաս էտէքտիմ՝ սէնին 'ինտիմատ լուֆ պուլտըդ խտ, թէտրիգդնի պատաս պիլտիրտ քի սէնի պիլէյիմ՝ վէ 'ինտիմատ լուֆ պուլտըյդ՚. վէ պագ պուս իսմմէճի սէ-նին գասվմըն տըդը։ 14 – վ.է Բոպ՝ Հուզուրըմ պէրտպէր կիտէճէք, վէ պէն տատնաս բուհաթ վէրէճէյիմ՚ տէտաւ։ 15. 0 տօսխի տանս՝ էկէը Հուզուրդն պէրտպէր կիտիմէզ իտխ, պիգի պագրատատին չըգատրմոս։ 16 – Ջիբաս պէնիմ վէ գասվմիդըն սէնին 'ինտիմատ լուֆ պուլտնտմէզ նամ՚սըդ մնա՚լիմ օլաւբ. պիգիմ իլէ պէբտպագր կիտիմէնլէ տէյի՚ մի. պուս վէ ճհլէ պէն վէ գասվմիդ էէը եհուզուհատ պուլտնտան գասվմիտրդն ճիմիլճէկիտնտատն մհուհիմտագ օլաճաղրդ՝ տէտաւ։

17 – վ.է ԲԱՊՊ Մովսես՝ Տէտիյիդ պատ չէյդ տօսխի ինտաս էտէրիմ. պիբտս սէն 'ինտիմատ լուֆ պուլտըն, վէ սէնի խոմիկէ պիլիրիմ՚ տէտաւ։ 18 – 0 տօսխի՝ Իչճաս էտէրիմ, ճէչտլինի պատնաս կէօտէը՚ տէտաւ։ 19 – վ.է Բոպ՝ պէն լուֆիգըմդն քտաքիճէսինդ սէ-նին էօնհնտատն կէչիրիդ՝ էօնհնտատ ԵՀվտա խոմինի նհտաս էտէճէյիմ՚, վէ մէրհտանէի էտէճէյիմէ մհրհտանէի էտէրիմ՚, վէ չէճիգտաճ էտէճէյիմդ չէճիգտաճ էտէրիմ՚ տէտաւ։ 20 – վ.է՝ Տիտտատրդը կէօրէմէզսին. գիբտս ինտատն պէնի կէօրիւպ տէ Հատչտյատմդ՝ տէտաւ։ 21 – վ.է ԲԱՊՊ Իչիճէ եատնմատաս պիր մէգհատն վատ, սէն տօսխի գատյանդն իւ-զէրինատ տաւբ. 22 – վ.է ճէչտլիմ՚ կէ-չէր իչճէ՝ սէնի գատյանդն գտվտագրնաս գգտատ, պէն կէչինճէյ գատատր սէնի էլիմդէ սէճգր էտէրիմ՚. 23 – Անտէն ատկգատ էլիմի գատտրատրդրմատս՚ տր-գատմատան նտատար էտէսին, ատմիս տի-տատրդմ՚ կէօրիւտմէզ՚ տէտաւ

ՊԱՊ 34

Վ.է ԲԱՊՊ Մովսես՝ Պէնտոյի իչխէն էվվէլքիէր կիտի թատչտան իքի գրի՚ատ լէվհա եօնտատր, վէ գատրէնտիդի էվ-վէլքի լէվհատտր իտէզրինատ օլատն սէօզ-լէրի օլ լէվհատտրտա Հատզտյրմ՚։ 2 – վ.է ատատատհա Հատզգր օլ. վէ ատատատհտատրդ Թատր ի Սինայա չըգըդ՝ օրատտա տատղդն պատչտնատա Հատզտրըմատս տտս։ 3 – Ամմատս սէնին իլէ պէբտպագր քիմնի չըգ-տմտատղն. վէ հէմ պիտիքտւն տատղտատս քիմնի կէօրիւտմէտին. հէմ տտօսխի պատ տատղդն էհնէչինատ գդտատն վէ սգդրը օրտաճատմատրդ՝ տէտաւ։

4 – վ.է Թատչտան էվվէլքիէր կիտի իքի գրի՚ատ լէվհա եօնտատ. վէ Մովսես ատատատհտատրդը էրգէն գատտգրդ՝ ԲԱՊՊԸՆ քէնտատխնէ էմ՚ էհ՚տատի կիտի Թատր ի Սինայա չըգտար, վէ իքի գրի՚ատ լէվհատրը էհնէչ տատրտ։ 5 – վ.է ԲԱՊՊ պատ-լատհիչ Նատգէ՚ օլատ, օրատտա ատ-նըդն եատնմատաս տատ-պատ, վէ ԵՀվտա խոմինի նհտաս էլլէտի։ 6 – վ.է ԲԱՊՊ ատնդն էօնհնտատն կէչիդ, ԵՀվտա, ԵՀո-վա, Ալլահ չ բատհմ՚ վէ բտ՚տ-ճ վէ ատատատր, 'իսրայէի վէ հագիգատիբ չտգ,

Digitized by Google

7 – Պիղծերե 'ին ալիքի էտէր, վէ գաղատահաթ վէ 'իսանան վէ կիւնահքը 'ատֆվ էյլէր, ամմա կ՚ընդհատ ալ ալ թէպէրյէ էթմէյիպ, փէտերլէր կիւնահքնը օղուլլարատա վէ օղուլլար օղուլլարընատա իւչիւնճիւ վէ ատարանէճիւ նէզալէ գաղատար տարար' ատրիւ նէտատա էյլէրսե։ 8–Վէ Մովսէս 'ատճէլէթէն եէբէ էյլիլով ատճաւէ էտէրէք, 9 – նա Ղազարոս, եկէր 'ինանիկատ լուքֆ գուլլարմ' խսե, ըրճատ էտէրիմ', Ղազարոս պիգիմ' իլէ պէրապէր կելսին գիբա գուլ ատրքեշ պիր գաւմ' ատրը վէ գաղատահաթ վէ կիւնահմըզըր 'ատֆվ էտիպ' պիզի մէրատա տէյնէ գաղատալ էյլէ' տէսեր։

10 – Ո տասիւ տէսի քի' Իյլիե պէն 'ատատ էտէրիմ'. անէնին գաւմէրընէ քէտաֆֆէսի էօնիւնատէ պիւնէյինէն եէրատէ վէ ճիւմլէ Ֆա'իքիէլէրատէ վաղագա' գաղալմամըշ միւ' ճիզիէլէր իպէտ էտէճէյիմ', վէ այատներատա գաղալնաղզրնի գաւմինը քէտաֆֆէսի ՐԱՊՊԸՆ իչինի կէօրէճէք սիր. գիբա անէնին իլէ իպէտ եէմէքատ օլաղզրմ' էչյ հէյպէճէյի տիր։ 11 – Պաւ կիւնա ատատա էմր էթմէյիպի անէն հըմըշ էյլէ. իյիե պէն Ամորի վէ Ֆասնոնդը վէ Քեսուի վէ Փերեզի վէ Հիվվի վէ Յեբուսիէրի անէնին էօնիւնատէն Ֆաբատ էտէճէյիմ'։ 12 – Ակատճէյինի տիյատրըն էհսալնան իլէ 'ատատ էթմէքատէն ատագըն, օղլոյատ քի պաւ չէյ անէնին տրատնատատա տուգագ օլատ։ 13 – Ան՚ճատ անիէրինի մէպպատհյատրընը եղգէպ, ատանէմյէրինի փատէրյէրէք' Աչէրատ փատէթատըրնը քէտէսնինիպ. 14. – (Չիրատ զատյրի իլատհատ ակճատէ էթմէմէյիմնին, չիւնքի խամի Ղատյատը օյատն ԵՀՈՎԱ զատյատը Ալլահ տատըր.) 15. Օլմատյատ քի օղ տիյատրըն էհսանինի իլէ մռա՚ատէտէ էտէտնին, անիէր տատնի իլատհյատրընատ Թատպի' օլմագէղէյէ գինատ վէ իլատհյատրընատ զէպգ էթմէքէրինատէ պէէյ անէնի տատ՚վէթի էտէ, անէն տատնի զէպգհէնինատէն հէյէնին։ 16 – Վէ օմ՚ատ էյ անիէրինի գէզգատրընատան անէնին օղուլլարընատ ատատրն, վէ գէզգատրը իլատհյատրընատ Թատպի' օլմագէղէյէ գինատ էտէրէրը իքէն' օղուլլարընը տատ իլատհյատրընատ Թատպի' էթմէքէյէ անիէրէ գինատ էթտիրէյէր։ 17 – Ֆէնտիկի իչինէ տէեքտի իլատհյատր էտատմանյատրն։

18 – Ֆէնթիր պատյատմանիր հըմըշ էտէսնին. ատանատ էմր էթտիյիմ' կիպի Ասիպ ատյրնատա մռա՚ատյէյն վագգիթատա հէտատ կիւնէ ֆէնթիր հէյատնին. գիբա Ասիպ ատյրնատա Մըսըրատան չըգատըն։ 19 – Հէր իլք տօղատն պէնթմ' տօքը. ատղըր վէ գէյատն օլատրագ սիւրթէյինէ իլք տօղատն երքէքէրինին քէտաֆֆէտի պէնթմ' գէյ։ 20 – Ամմատ ատերքէպին իլք էտավրատաբ իչինէ ֆիտիյէ օլատրագ պիր գուլգատ վէրէճէն. վէ էկեր ֆիտիյէ վէրմէզսէն, պղրնատնը գբրատրն. օղուլլարընէրն հէր իլքէ իչինէ ֆիտիյէ վէրեճէն, վէ հուգատգրմատա հիչ քիմսէ էյլէ պօշ կէօրիւնմէճէն։

21 – Ակիը կիւն իչյէյիպ, եէմինճի կիւնատէ իսքիխտահաթ էտէճէն, կէրէք էքէն կէրէք պիչին վագգիթատա իսքիխտահաթ էտէճէն։

22 – Վէ քէնտիդի իչինէ հատֆիտատրը պատյրատմընը, Ե՚ոէ պուգատայ պիչինի Թատբահատատրը պատյ՚ընը, վէ սէնէ ատնընատա ատվէյիրմէ պատյրատմընը հըմըշ էտէճէն։

23 – Սէնէատ իւչ տէֆ՚ա էրքէքլէրինին քէտաֆֆէսի Իսրայէլին Ալլահը ՐԱՊՊ ԵՀՈՎԱՀէն հատգատրընատա կէօրիւնճէն։ 24 – Չիրատ էօնիւնատէն Թա՚իֆէլէր Թատրատ էտիպ, հատատտատընը կէնիշլէտէճէյիմ'. վէ սէնէատ իւչ տէֆ՚ա Ալլահրնի ՐԱՊՊԸՆ հատգատրընատա կէօրճէնճէք իչինէ չըգատըղնատա սէնին ատխյատրընատ քիմսէ Թատսո' էթմէյէճէք տիր։

25 – Չէպիհէմյին գանընը մատյատ իլէ Թագատմ' էթմէյէճին, վէ պատճէք պատյրատմընըն զէպիհէտի ատատատա գատատրգ պատյատճի։ 26 – Թօփրատղընի իլք Թատրֆատնատատրընը Ալլահրնի ՐԱՊՊԸՆ պէյիքճէ կէթիրէճին։

Օղլագը անատընըն սիւատիյէլէ փէչիքմէյէճին։

27 – Վէ ՐԱՊՊ Մովսէս' Քէնտիդի իչինէ պատ սէօղլէրի հատգ. վիրատ սէնին իլէ վէ Խարայէլ իլէ պատ սէօղլէրէ կէօրէ 'ատատ էյլէտճի՚' տէսեր։ 28 – Իսմօր օրատատա ՐԱՊՊԸՆ հատգատրընատա գբրգ կիւն գբրգ կէճէ տատրատպ' էքմէք եէմէտճի վէ տատ իչյէտօր, վէ լեվիտյատր խագերքինէ 'ատատրն սէօղլէրի օլատն օն էմրլէրի էատգատր։

29 – Վէ Մովսէս Քատր ի Աթինատատն էնէր իքէն, Մովսէսին էլինատէ իքի 'ատատ չէհտատէք լեվիտյատր օլատրգ հատգատ էնէր իտտ. վէ Մովսէս Բատղը քէնտիդի իլէ Թէքէլլիսմ' էթտիյինատէ' եիսգիսինին տատրքատնին փատրատգ օլատրգրնը պիչմէտճ։ 30 – Վէ Ահատրն վէ պիսգ

քիւն պէտի խօսէր Մովսէսի հետ, ու ըսաւ անոր՝ 31 – Ես Մովսէս անունէդ չազատեցայ ու ոչ ալ ազգիդ անունէն, որովհետեւ դուն ինծի պիտի ըլլաս անապատին մէջ աչքերու համար։ 32 – Ես պատասխանեց անոր՝ Ներողութիւն կը խնդրեմ, տէր իմ, դուն որ ծառադ ես, ինչպէ՞ս պիտի խօսիմ։ Ես ալ ոչ երէկ եղայ ոչ ալ առաջուընէ, ոչ ալ քու ծառադ խօսելէդ ետքը, հապա դանդաղ խօսողի եւ լեզուն ծանր մարդ եմ։ 33 – Ես ըսաւ անոր՝ Ո՞վ տուաւ բերանը մարդուն, կամ ո՞վ կ՚ընէ մունջ կամ խուլ, կամ տեսնող կամ կոյր, չէ՞ որ ես եմ։ 34 – Հիմա գնա, ես քու բերանիդ հետ պիտի ըլլամ ու քեզի պիտի սորվեցնեմ թէ ինչ պիտի խօսիս։ 35 – Ես ըսաւ անոր՝ Ներողութիւն կը խնդրեմ, տէր իմ, ուղարկէ ան որ որ պիտի ուղարկես։ 36 – Ես բարկացաւ Մովսէսի դէմ Տէրոջ բարկութիւնը ու ըսաւ՝ Ահարոն Ղեւտացին քու եղբայրդ չէ՞։ Գիտեմ որ ան խօսուն մարդ է։ Ու ահա ան ալ քեզի դիմաւորելու կ՚ելլայ, ու քեզ տեսնելով իր սրտին մէջ պիտի ուրախանայ։ 37 – Դուն ալ անոր պիտի խօսիս ու անոր բերանը պիտի դնես, ես ալ քու բերանիդ հետ պիտի ըլլամ ու ձեզի պիտի սորվեցնեմ թէ ինչ պիտի ընէք։ 38 – Ան ալ ժողովուրդին համար քու բերանդ պիտի ըլլայ, ու դուն անոր համար Աստուածի տեղ պիտի ըլլաս։ 39 – Ու այս գաւազանը ձեռքդ առ, որով նշաններ պիտի ընես։

ԳԱՂ 35

Վ՚ԵՐ Մովսէս պէտի խօսէր Իսրայէլին որդիներուն հետ՝ ու ըսաւ անոնց՝ Ես եմ Տէր Աստուածը ձեր հայրերուդ, Աբրահամի Աստուածը, Իսահակի Աստուածը ու Յակոբի Աստուածը, ինծի ղրկեց ձեզի։ Ասիկա ինծի համար յաւիտենական անուն է, ու ասիկա ազգէ ազգ իմ յիշատակս է։ 16 – Գնա՛ ու Իսրայէլի երէցները հաւաքէ ու ըսէ անոնց՝ Տէր Աստուածը, ձեր հայրերուդ Աստուածը, Աբրահամի Աստուածը, Իսահակի Աստուածը ու Յակոբի Աստուածը, ինծի երեւցաւ ու ըսաւ՝ Ես ձեզ ու Եգիպտոսի մէջ ձեզի ըրուածը անպայման այցելեցի։ 17 – Ու ըսի՝ Ես ձեզ պիտի հանեմ Եգիպտոսի տառապանքէն դէպի Քանանացիներուն, Քետացիներուն, Ամովրհացիներուն, Փերեզացիներուն, Եւեցիներուն ու Յեբուսացիներուն երկիրը, դէպի կաթ ու մեղր հոսող երկիրը։ 18 – Անոնք ալ քու ձայնիդ պիտի լսեն, ու դուն ու Իսրայէլի երէցները պիտի երթաք Եգիպտոսի թագաւորին մօտ ու անոր պիտի ըսէք՝ Եբրայեցիներուն Աստուածը մեզի հանդիպեցաւ։ Հիմա երեք օրուան ճամբայ պիտի երթանք անապատին մէջ, որպէսզի մեր Տէր Աստուածին զոհ մատուցանենք։ 19 – Բայց ես գիտեմ որ Եգիպտոսի թագաւորը ձեզ չի թողուր որ երթաք, հապա զօրաւոր ձեռքով։ 20 – Ես ձեռքս պիտի երկնցնեմ ու Եգիպտոսի մէջ ընելիքներովս զարնելով պիտի հարուածեմ զայն, ետքը ձեզ պիտի արձակէ։ 21 – Ես ժողովուրդին պիտի շնորհեմ որ Եգիպտացիներուն աչքին առջեւ գտնէ զայն, ու երբ հեռանաք, ձեռնունայն չհեռանաք։ 22 – Հապա ամէն կին պիտի խնդրէ իր դրացիէն ու տան հիւրէն արծաթեղէններ ու ոսկեղէններ ու հանդերձներ, որոնք ձեր որդիներուն ու աղջիկներուն վրայ դնէք։ Այսպէս Եգիպտացիները պիտի կողոպտէք։

ԳԱՂ 4

Ես ըսաւ՝ Ահա չեն հաւատար ինծի ու չեն լսեր ձայնիս, հապա պիտի ըսեն՝ Տէրը քեզի չերեւցաւ։ 2 – Տէրը ըսաւ անոր՝ Ի՞նչ է ձեռքիդ մէջ եղածը։ Ան ալ ըսաւ՝ Գաւազան։ 3 – Ըսաւ՝ Գետի՛ն ձգէ զայն գետնի վրայ։ Ան ալ գետնի վրայ ձգեց զայն, ու դարձաւ օձ, ու Մովսէս փախաւ անկէ։ 4 – Տէրը ըսաւ Մովսէսի՝ Ձեռքդ երկնցո՛ւր ու բռնէ անոր պոչէն։ Ան ալ ձեռքը երկնցուց ու բռնեց զայն, ու իր ձեռքին մէջ գաւազան դարձաւ։ 5 – Ասոր համար պիտի հաւատան թէ քեզի Տէրը երեւցաւ, իրենց հայրերուն Աստուածը, Աբրահամի Աստուածը, Իսահակի Աստուածը ու Յակոբի Աստուածը։ 6 – Տէրը նորէն ըսաւ անոր՝ Ձեռքդ ծոցդ դի՛ր։ Ան ալ ձեռքը ծոցը դրաւ, ու երբ հանեց զայն, ահա ձեռքը բորոտ էր ձիւնի պէս։ 7 – Ըսաւ՝ Նորէն ձեռքդ ծոցդ դի՛ր։ Ան ալ նորէն ձեռքը ծոցը դրաւ, ու երբ հանեց զայն ծոցէն, ահա իր մարմնին պէս դարձած էր։ 8 – Եթէ չհաւատան քեզի ու չլսեն առաջին նշանին ձայնը, գուցէ երկրորդ նշանին ձայնը հաւատան։ 9 – Եթէ այս երկու նշաններուն ալ չհաւատան ու չլսեն ձայնիդ, Նեղոսի ջուրէն առ ու ցամաքի վրայ թափէ, ու Նեղոսէն առած ջուրը ցամաքի վրայ արիւն պիտի դառնայ։ 10 – Մովսէս ըսաւ Տէրոջ՝ Ես, տէր իմ, երբեք խօսուն մարդ չեղայ երէկ ալ, ոչ ալ առաջուընէ, ոչ ալ քու ծառադ խօսելէդ ետքը, հապա դանդաղ խօսողի եւ լեզուն ծանր մարդ եմ։ 11 – Տէրը ըսաւ անոր՝ Ո՞վ տուաւ բերանը մարդուն, կամ ո՞վ կ՚ընէ մունջ կամ խուլ, կամ տեսնող կամ կոյր, չէ՞ որ ես եմ։ 12 – Հիմա գնա, ես քու բերանիդ հետ պիտի ըլլամ ու քեզի պիտի սորվեցնեմ թէ ինչ պիտի խօսիս։ 13 – Ես ըսաւ անոր՝ Ներողութիւն կը խնդրեմ, տէր իմ, ուղարկէ ան որ որ պիտի ուղարկես։ 14 – Տէրը բարկացաւ Մովսէսի դէմ ու ըսաւ՝ Ահարոն Ղեւտացին քու եղբայրդ չէ՞։ Գիտեմ որ ան խօսուն մարդ է։ Ու ահա ան ալ քեզի դիմաւորելու կ՚ելլայ, ու քեզ տեսնելով իր սրտին մէջ պիտի ուրախանայ։ 15 – Դուն ալ անոր պիտի խօսիս ու անոր բերանը պիտի դնես, ես ալ քու բերանիդ հետ պիտի ըլլամ ու ձեզի պիտի սորվեցնեմ թէ ինչ պիտի ընէք։ 16 – Ան ալ ժողովուրդին համար քու բերանդ պիտի ըլլայ, ու դուն անոր համար Աստուածի տեղ պիտի ըլլաս։ 17 – Այս գաւազանը ձեռքդ առ, որով նշաններ պիտի ընես։

ԳԱՂ 5

Յետոյ Մովսէս ու Ահարոն գացին ու ըսին Փարաւոնին՝ Ասիկա կ՚ըսէ Տէր Աստուածը, Իսրայէլի Աստուածը՝ Ազատէ՛ ժողովուրդս, որպէսզի անապատին մէջ տօնախմբութիւն ընեն ինծի համար։ 2 – Փարաւոն ըսաւ՝ Ո՞վ է Տէրը, որ անոր ձայնը լսեմ ու Իսրայէլը արձակեմ։ Չեմ ճանչնար Տէրը ու Իսրայէլն ալ չեմ արձակեր։ 3 – Ըսին՝ Եբրայեցիներուն Աստուածը մեզի հանդիպեցաւ։ Հիմա երեք օրուան ճամբայ պիտի երթանք անապատին մէջ, որպէսզի մեր Տէր Աստուածին զոհ մատուցանենք։ Հակառակ պարագային ան մահով կամ սրով պիտի զարնէ մեզ։ 4 – Եգիպտոսի թագաւորը ըսաւ անոնց՝ Մովսէս ու Ահարոն, ինչո՞ւ ժողովուրդը գործերէն կը շեղցնէք։ Գացէ՛ք ձեր բեռներուն։ 5 – Փարաւոն նաեւ ըսաւ՝ Ահա երկրին ժողովուրդը շատցած է հիմա, ու դուք կ՚ուզէք որ անոնք իրենց բեռներէն դադրին։ 6 – Նոյն օրը Փարաւոն հրամայեց ժողովուրդին վրայ հսկող վարպետներուն ու անոնց վրայ դրուած գրագիրներուն՝ 7 – Ձեզ պէտք չէ այլեւս ժողովուրդին հարկաւոր ծղոտը տալ աղիւսներ ընելու համար, ինչպէս առաջուընէ կ՚ընէին։ Գացէ՛ք ինքնիրենք ծղոտ հաւաքեցէ՛ք։ 8 – Բայց ձեզ պէտք չէ ներողութիւն ընել անոնց համար աղիւսներուն թիւին, որ առաջուընէ կ՚ընէին, որովհետեւ ծոյլ են։ Ասոր համար կ՚աղաղակեն՝ Գացէ՛ք մեր Աստուածին զոհ մատուցանենք։ 9 – Ձեզ ծառայելը վրադ եկեսցէ, որպէսզի անոր հետամուտ ըլլաք ու ոչ թէ սուտ խօսքերու։ 10 – Վերանորոգուած հսկողները ու գրագիրները ժողովուրդին ըսին՝ Փարաւոն ըսաւ՝ Ձեզ ծղոտ չեմ տար։ 11 – Գացէ՛ք ինքնիրենք ծղոտ գտէ՛ք ուրկէ որ կրնաք գտնել, որովհետեւ ձեր գործէն բան մը չի պակսիր։ 12 – Ժողովուրդը ցրուեցաւ ամբողջ Եգիպտոսի երկրին մէջ՝ ծղոտ հաւաքելու համար։ 13 – Հսկողները կ՚աճապարէին ու կ՚ըսէին՝ Ձեր գործը աւարտեցէ՛ք, ամէն օր իր գործը, ինչպէս ծղոտ ատեն կ՚ընէիք։ 14 – Ու Փարաւոնի հսկողները ծեծեցին Իսրայէլի որդիներուն վրայ դրուած վարպետները, որոնց վրայ գրագիրներ դրած էին Փարաւոնի հսկողները՝ ըսելով՝ Ինչո՞ւ երէկ ալ, ոչ ալ առաջուընէ չկատարեցիք ձեր սահմանուած աղիւսներուն թիւը։ 15 – Իսրայէլի որդիներուն վարպետները եկան ու գոչեցին Փարաւոնին՝ ըսելով՝ Ինչո՞ւ այսպէս կը վարուիս քու ծառաներուդ հետ։ 16 – Ծղոտ չի տրուիր ծառաներուդ, բայց մեզի կ՚ըսեն՝ Աղիւս ըրէ՛ք։ Ահա քու ծառաներուդ ծեծ կ՚ուտենք, բայց մեղքը քու ժողովուրդիդ վրայ է։ 17 – Ան ըսաւ՝ Ծոյլ էք, ծոյլ էք, ուստի կ՚ըսէք՝ Գացէ՛ք Տէրոջ զոհ մատուցանենք։ 18 – Հիմա գացէ՛ք աշխատեցէ՛ք, ծղոտ պիտի չտրուի ձեզի, բայց աղիւսներուն թիւը պիտի տաք։ 19 – Իսրայէլի որդիներուն վարպետները տեսան որ վատ վիճակի մէջ էին, որովհետեւ ըսուեցաւ՝ Աղիւսներուն թիւէն բան մը պակսեցնել չէք կրնար, ամէն օրուան գործը ամէն օր ընելու էք։ 20 – Ելան Փարաւոնէն դուրս եկող Մովսէսի ու Ահարոնի հանդիպեցան անոնց, որ կայնած էին անոնց դիմաց։ 21 – Ըսին անոնց՝ Տէրը նայի ձեզի ու դատաստան ընէ, որովհետեւ մեզ գարշելի դարձուցիք Փարաւոնին ու անոր ծառաներուն աչքին, սուր մը դրիք անոնց ձեռքը, որպէսզի մեզ սպաննեն։ 22 – Մովսէս դարձաւ Տէրոջ ու ըսաւ՝ Տէր իմ, ինչո՞ւ այս ժողովուրդին չարչարանք պատճառեցիր, ինչո՞ւ զիս ղրկեցիր։ 23 – Ես քու անունովդ խօսելու համար Փարաւոնին մօտ երթալէս ի վեր աւելի չարչարեց այս ժողովուրդը, ու դուն ալ քու ժողովուրդդ չազատեցիր։

Digitized by Google

վերի պատճառս խե, կերիցուի 24-ին ամիսը վը պատերը թագաւորութիւնի թագաւորեմ էաւն հեր քիմնե ԻԱՊՊԱ թագաւորութիւնի կերիցուի. վը խըտուքին հեր իչի իչիւն հեր քիմին հաւրնաս աչնի ազատը պատճառս խե, կերիցուի 25 – վ.է հիւներլի օլան գաղրըտրեն քնաֆֆեսի քէնեն էլերիկիլե ըշհիվերտի վը երզեվանի վը դըբմըզը գաւսիւշ վը ա'լա քերեզնի էչերիկ' եչերսաիքերինի կերիցուիլեր։ 26 – վ.է գաղտղերինաէն թեչվիգ օլաւնան մա'բրիֆելի գաղրըտրեն ճիւսիլեսի քէչի դըլըզը էչերսիլեր։ 27 – վ.է բե'իսլեր 'ապգիգ թաշչարըզը վը եֆօտ իլե կեօքհաւրե իչիւն տօնատիմ թաշչարըզնը, 28 – վ.է գանոսիլ վը ժեհ հաղը վը խօշ բա'իչալը պատխաւր իչիւն պեհաղրատը իլե հաղը կերիցուիլեր։ 29 – Պէնի Իսրայէլ, հաւրի ԻԱՊՊԸՆ Մոզսէս վատրիճաղրլե հաւփըլհաղրնը էմր էրճուկ հեր պիր իշ իչիւն կերիցուիլե գաղտղինաէն թեչվիգ օլաւնան հեր պիր էրբէչ վը գաղը, ԻԱՊՊԱ միւնի եպերքի'էն թագաւորիլ կերիցուիլեր։

30 – վ.է Մովսես պէնի Իսրայէլե տեսաւ քի' ինչե ԻԱՊՊ 8ուգա պըպէնտաւն ինաեիլել իպն ի Ուբի իպն ի Ովը քաւիլել չաղըրըպ, 31 – Այը հիքմեթ վը ֆեհմ վը մա'բրիֆելի վը հեր սէն'ուճ իչիւն ԱպհաՏըն բուհըլլե մեմնուս գըլաղը, 32 – Ջի ուսուցաւ իշլերը իճաւտ էտիպ' ալիճաւն վը կիւմիշ վը պագըր իչի իշլեչե։ 33 – վ.է տօնատիմ իչիւն թաղ նագընաւս վը ազատ գյմաստուաս, հաւրի հեր ուսուցաւ իշնի իշլեմեք իչիւն, 34 – Անըն գաւլպինե, վը Դան արպիքնաւն Ոազիաք իպն ի Աքիտամմինըն գաւլպինե ատխի թա'լիմ եմիմլի գօտաւ։ 35 – Անլերի հիքմեթի ի գաւլպլե մեմնու էլլեւտ քի հեր նեվ' իչ իշլեչիպ' վը ուսուցաւ իշլերինի իճաւտ էտերեք, գյմաճը իլե ուսուցպըն ինչոփ վը լաճիվերտի վը երզեվանի վը գըբմըզը գաւսիւշ վը ա'լա քեֆեն իշլինաւ նագգաշ վը ճուլհաս մինուսաւս իշլերի հաճիպլաւր։

ՊԱՑ 36

Վ.է Բեսաելել իլե Ոազիաք վը մինագտաս խըտաւերինին հեր նեվ' իշլինի քշլեմեմի պիւմեք իչիւն ԻԱՊՊԸՆ հիքմեթի վը ֆեհմ վերտիկ հեր հեւները ատհիպի ԻԱՊՊԸՆ էմր էճուկի վերճ իւդրե հեր չեչի հաճիպլաւր։ 2 – վ.է Մովսես Բեսաելել իլե Ոազիաքը վը գաղպինե ԻԱՊՊԸՆ հիքմեթի վերտիկի հեր հիւները ատհիպինի, հաւրի իշլեմեք իչիւն իշլե տեր'իհատ եթմեկ քէնաճ գաւլպինաճն թեչվիգ օլաւնան հեր քիմաճ չաղըրըպ։ 3 – վ.է ատլեր պէհի Խրայէլին մնագտաս խըտաւերինի իչիւն հաճիպլաւրճագ իշլ մնխատաս կերիցուիլերի թագաւորութիւնին քնաֆֆեսինի Մովսեատն ալարըլաս. ատլեր իսե կինե ատաս կեր ատագաս միւնեկերրի' թագատհիլեր կերիցուիլեր խոչեր։

4 – վ.է մնագտաին հեր իշնի իշլեչեն հիւներլիլերին ճիւսիլեսի հեր քաճ քէնատի իշլեմերի իշնիւսն կելիպ, 5 – Մովսես խիճապէն Գաւմ ԻԱՊՊԸՆ հաճիպլաւրնը էմր եթմերի չեչիլերին իշի իչիւն լաղըմ օլաւնատան գիւրատեք կերիցուիլեր տեր' ատհիլեր։ 6 – Ո ղէմնան Մովսեսին էմրի իւղրլինե' էբքեք վը գաղը տրիբ ըզ մնագտաին թագատհիլեր իչիւն իշ իշլեմեին' ատչիւ օգտաճկեաճատ նիստ օլաւնաղրնատան գաւմ կերիցուիլեր ֆեհրազեի եթատեր։ 7 – վ.է օլ չեչիլեր հաճիպլաւրը իշնի քհաֆֆեսինե քհաֆֆեի էտիպ' տրիբ իտեր։

8 – Ոլ վագրթ մէզքինին իշնին իշլեչիչիլերտեն հիւներլիլերին ճիւսիլեսի պիւքհաչիւ ա'լա քելի եֆատե վը լաճիվերտի վը երզեվանի վը գըբմըզը գաւսիւշատան օն 'ատհատ փերտե հաճիպլաւրնե քերճաւպիլեր իլե ատաթատհատ հաճիպլաւր։ 9 – Պիր փերտեին ուզաճլաղը երիսի սեքիզ վը փերտեին էնի սեօրի ղըբա' օլաւպ փերտելերին քհաֆֆեսի պիր էօլիւտաե իտեր։ 10 – վ.է իփերտելերտեն պէչ 'ատհատնի պիր բիսիրինե բաղի էլլեւտ, վը դիւեր պէչ 'ատհատ փերտեչի պիրիսիրինե բաղի էլլեւտ։ 11 – վ.է պիր թագըմըն պիրինճի փերտեսինին քհնաբըճատ լաճիվերտի իւլիլեր հաճիպ. հքինճի թագըմըն պիրինճի փերտեսինին քհնաբըճատ, օ պիրինե բաղի օլաւ նաճագ թաբաճֆատ ատհի պէհիլ հաճիպ։ 12 – Պիր փերտետ էլլի 'ատհատ իւլիք հաճիպ, վը հքինճի թագըմըն փերտեսինին բաղի օլաւնաճագը քհնաբատ էլլի 'ատհատ իւլիք հաճիպ. իւլիքլեր հեքատիկերինե գաղրըհաճիլեր։ 13 – վ.է էլլի 'ատհատ ատիճաճ

Digitized by Google

գոփչա եւ ափսոս. վէ փէրեաէլէրի գոփ-
չալարէ եէքտիկէրինէ բռալի էի մէ-
օհլէ մէաքէն պիր օլսուն։
14 – ալ է մէաքէն խալկընընէն չսպրը
էյնէն քէնտի գէլէնսուսուն փէրեաէլէր
սը, վէ եռափսըդը օն պիր 'սաաէտա փէր-
սէ խոյ։ 15 – պիր փէրեաէնին ուզունա-
ւզը օյնա ուզ վէ փէրեաէնին էնի սէօյնի
գըրսա' օլսուդ օն պիր փէրեաէ պիր էօյ-
չիւեէ խոյ։ 16 – ալ է պէշ փէրեաէլի
պըրճա վէ սալթը փէրեաէլի սպրըճա
բռալի էյնէսոյ։ 17 – ալ է պէէնճի թա-
գըմսա պիրինճի փէրեաէնին քէնարըն-
սա էլլի 'սաաէտա իւլաք եռափսը' քեի-
թաէգըմըն պէէնճի փէրեաէնինէ քէնա-
րընսա էլլի 'սաաէտա իւլաք եռափսը։ 18 –
ալ է չսպրը եէքտիկէ օյնասը իչիւն
փէրեաէլէրի բռալի էճիւքը իւզրէ պա-
գըրսսոն էլլի 'սաաէտա գոփչա եռափսը։
19 – ալ է չսպրսա գըրմըզըդը պէյսալը գօչ
սէրիլէրինսէն պիր էօրմէ իւ, վէ իւա-
թիւսէն թէ հոչ սէրիլէրինսէն դէյէր
պիր էօրմէ իւ եռափսը։
20 – ալ է մէաքէնինի թաախթալսրընըդը
սէնթ սաղլամընսոն 'սսմսոսի եռափսը։
21 – պիր թաախթանըն ուզունլուզը օն
պըդսա' վէ թաախթանըն էնի պիր պուս-
չուգ պըդսա' խոյ։ 22 – էէր պիր թաախ-
թանըն պիրինիպիրինէ սնուճթասպըգ էքի
պէվնէոեսի օլուսպ մէաքէնինի հէփ թաախ-
թալսրընը պէգոյէ եռափսը։ 23 – ալ է
մէաքէնինի թաախթալսրընը եռափսը
սանըն ճէհնուսպ թաաւսուքը իչիւն եէրմի
'սաաէտա թաախթա խոյ։ 24 – ալ է
եէքտի թաախթանըն սալթընսոսա կիսիհուշ-
սոսէն գէրպ 'սաաէտա գա'խոէ եռափըպ
պիր թաախթանըն սալթընսոսա էքի զէվսո-
նէէոեսի իչիւն էքի 'սաաէտա գա'խոէ վէ օ
պիր թաախթանըն սալթընսոսա էքի զէվսո-
նէէոեսի իչիւն էքի 'սաաէտա գա'խոէ վսար
խոյ։ 25 – ալ է մէաքէնինի սոկէը թաա-
ըսաքը իչիւն չհմսոլ թաաւսուքընսո եէրմի
'սաաէտա թաախթա, 26 – ալ է պիր թաախ-
թանըն սալթընսոսա էքի գա'խոէ վէ օ
պիր թաախթանըն սալթընսոսա էքի գսա-
գա'խոէ օլսուդ, կիսիհուշսոէն գէրպ 'սաաէտա
գա'խոէլէրինէ եռափսը։ 27 – ալ է մէա-
քէնինի սոգսուսը իչիւն գսոլ թաաւսու-
քընսո սոգսուսը իչիւն էքի 'սաաէտա թաախ-
թանըն սալթընսոսա եռափսը։
28 – ալ է մէաքէնինի սոգսուսընսոս օլսո-
քէօչէլէրի իչիւն էքի 'սաաէտա թաախթա-
եռափսը։ 29 – ալ է սոչսոդսոսն պիրլէ-
[illegible] պիր օլսուս. էքիսոյ պէգոյէ
եռափըլսուդ էքի քէօչէ իչիւն օլսը-
լսուդ։ 30 – ալ է սէքիզ 'սաաէտա թաախթա
օլսուդ' կիսիհուշ գա'խոէլէրի հէր պիր
թաախթանըն սալթընսոս էքի զէվսոնէ-
օլսուդ օն սալթը գա'խոէ վսար խոյ։
31 – ալ է սէդիզ սոգսուճընսոսն սիսքիկէ-
լէէր, մէաքէնինի պիր եռափըճըն թաախ-
լսրը իչիւն պէշ 'սաաէտա սիսքիկէ։ 32 –
ալ է մէաքէնինի սոքիկէ եռափըճըն թաախ-
թալսրը իչիւն պէշ 'սաաէտա սիսքիկէ։ 33 – ալ է թաախթալսրընը օբ-
կիս, վէ մէաքէնինի պուդսոլ գիհէնէքճինճի
պուչսուսոսն սոգսուսընըն թաախթալսրը
իչիւն պէշ 'սաաէտա սիսքիկէ եռափսը։ 34 –
իչիւն օրթա սիսքիկէսիսէ եռափսը։ 35 –
ալ է թաախթալսրը սալթընսոէ գսոփչա-
յէրի սիսքիկէլէրէ խոսոէ օլմսոդ իւզրի
հոպզալսրը սալթընսոսն եռափսոդսը
սիսքիկէլէրէ սոսէր սալթընսէ գսոփ-
լսուդ։
35 – ալ է լսոճիվէրսոի վէ էրզէվսո-
նէր վէ գէրմէզդը գսոմճուշսոսն վէ սիս-
քիսլիհ 'սլսը քէհրէնսոսն վէ սիս-
եռափըդ սոսէր սալթընսէ գսոփ-
լսուդ։ 36 – ալ է սոնգէ
սի նսոգէրշէր եռափսը։ 37 –
իչիւն սէնթ սոգսուճընսոսն սոէօրճի
'սաաէտա սիսքէգ եռափըդ' սոսէրէր սոլ-
թաախթալ գսոփլսուդ. չէնկէլլէրէ սալթընսո
օլսուդսոգ սոսէրը իչիւն կիսիհուշսոէն
սոէօրճի 'սաաէտա գա'խոէ սոէգսուսը։ 37.
ալ է չսպրըդըն գսոփսոսպսոսս լսոճիվէրսոի
վէ էրզէվսոնի վէ գէրմէզդը գսոմճուշսոսն
վէ սիսքիսլիհսիշ 'սլսը քէհրէնսոսն խյ-
նէ իչիւն պիր գսոփսոս փէրսոսոի, 38 –
ալ է սոնգի պէշ 'սաաէտա սիսքիկէլէրի խլե
չէնկէլլէրինի եռափսը, վէ պիրլէգլսո-
րըն վէ գսոշսոգլսորընը սալթընսոէ
գսոփլսուսը. սոլլսոս սոսլէրինի պէշ 'սաաէտա
գա'խոէ պիրգէրսոսոն խոյ։

ՊԱՑ 37

Վ է Բեսհլիէէ սուղսոնլսուդը իչիւն պսո-
չսոգ վէ էնի պիր պսոչսոգ պէրա' օլսուդսոգ
սէքէլիէի պիր պսոչճսոսոն թաասպսոլթը եռափ-
սոսլ։ 2 – ալ է սոնգի իչիւնի սոբշընը խոսոէ
սալթսոսէ գսոփլսուդսոգ էնթսոսթըճսոսոս պիր
'սաաէտա հսոպզալսրը եռափսոդ։ 3 – ալ է սո-
նգի իչիւն պիր թաասպսոլթսոս իչիւն
հսոպզալսրը, վէ սոքիկէ թաասպսոլթսոս իչիւն
'սաաէտա հսոպզալսրը իչիւն սէօրճի սալթընսէ
իչիւն սէօրճի սալթընսոսն հսոպզալսրը
իչիւն սէօրճի սալթընսէ գսոփլսուդ։

Digitized by Google

ասիւ։ 4 – Վ.է սէդեի ապատճէնատան գործողութիւնը եւ ամէնէրի ալիւնալէ գործողութիւնը։ 5 – Վ.է ի՞նչպէս ի՞նչ ալիւնալը ի՞նչ ընդհանուր ի՞նչիւն գործողութիւն եւ ապատճէնատան օլսան հայգապետարան կէնիրսին։

6 – Վ.է ապատնէրդը ի՞նչ պատչուգ վէ էնի՞ պիր պատչուգ գործ՝ օլսրսագ՝ ի՞նչիւն ալիճնատան քէֆտրէվի կէտնը եւսիւ։ 7 – Վ.է ալիճնատան ի՞նչ քէրեսդի եւսիւ։ ամէնէրի *ինէքփօրէ օլսրսագ քէֆտրէվի կէտնըն ի՞նչ ուճնատան եւսիւ։ 8 – Պիր քէրեսպէյի պիր ուճնատան՝ վէ ամիկը քէրեսդիկի օ պիր ուճնատան ի՞նչէ՝ քէրեսդիկէրի քէֆտրէվի կէտնը ի՞նչ ե՛ւթէր օլսրսագ ի՞նչ ուճնատան եւսիւ։ 9 – Վ.է քէրեսդիկէր գանատալսրընը հօգտրբյա ատղրսա ատչէզ՝ գանատալսրբյալէ քէֆտրէվի կէտնը էօրձէր, վէ եւսգէրի պիրիպիրինէ գսրշը օլսրսագ քէրեսդիկէրին եւսգիրի քէֆտրէվի կէտնա ատղրսա ի՞նչ։

10 – Վ.է ապատնէրդը ի՞նչ վէ էնի՞ պիր վէ եւսքաէվի պիր պատչուգ գործ՝ օլսրսագ օէնի՞ ապատճէնատան ատֆրսայը եւսիւ։ 11 – Վ.է ամէն ի՞նչիւն ալիճնատնէ գսփլայրսագ՝ էէրբսյճէնա պիր ապրէվ եւսիւ։ 12 – Վ.է ամէն էէրբսյճէնա ատօրմէ փատմագ պիր քէնար եւսիւ, վէ քէնարդը էէրբսյճէնա պիր ալիճնատն փէրվազ եւսիւ։ 13 – Վ.է ամէն ատօրմէ ալիճնատն հայգապ ատօքփագ՝ հայգապետարը ատօրմէ ապատղրսնատա պատչուճնատն ատօրմէ քէօչէյէ գօտաւ։ 14 – Հայգապետարը քէնարդըն ճանդրնատա օլսրսագ՝ ատֆրսայը ի՞նչպէս ի՞նչիւն գօլսրսա ի՞նչիւն էօրձէր։ 15 – Վ.է ատֆրսայը ի՞նչպէս ի՞նչիւն գօլսրսը օէնի՞ ապատճէնատան եւսիւ։ ամէնէրի ալիճնատնէ գսփլայրսագ։ 16 – Վ.է ատֆրսա իւգէրինէ օլսրսագ գապալսրընը, եւսի՞ի էէփսիկէրի վէ պատնատ գապալսրընը վէ մէչրսապատի ի՞նչ ապատճէնատ ի՞նչիւն ի՞նչ ապալսրընը վէ քէնաօէկէրի ի՞նչ ալիճնատնատն եւսիւ։

17 – Վ.է չէմ՝ատնը ի՞նչ ալիճնատնատն եւսիւ։ չէմ՝ատնը *ինէքփօրէ եւսիւ։ ատգը վէ ապալսրընը, գատէհէրի վէ եւսմ՝ուսրընը վէ չիչէքլէրի քէնաօէկինատէն ի՞նչ։ 18 – Վ.է չէմ՝ատնընէն պիր էանդնատան իւ՛ ապալ, վէ չէմ՝ատնէն ամիկը էանդնատան իւ՛ ապալ, ճ՛ատնէ էանդրբնատան ալիճը՝ ատեա ապալ չէգապը ի՞նչ։ 19 – Պիր ապալատա պատեմ՝ չէքլինատէ իւ՛ ատեա գատեհ իլէ եւսմ՝ուսրը վէ չիչէքը, վէ ամիկը ապալատա պատեմ՝ չէքլինատէ իւ՛ ատեա գատեհ իլէ եւսմ՝ուսրը վէ չիչէքը օլսրսագ՝ չէմ՝ատնատան չէգապն ալիճը ապալսրը պէշյլէ ի՞նչ։ 20 – Շեմ՝ատնատա ատեհի պատեմ՝ չէքլինատէ ատօրմէ՝ ատեհ գատեհ իլէ եւսմ՝ըսրընը վէ չիչէքլէրի վար ի՞նչ։ 21 – Վ.է ատնէն չէգապն ալիճը՝ ատեա ապալըն իւքիսինին ալիճընատա քէնաօիսինէն պիր եւսմ՝ուսրը, վէ իւքիսինին ալիճ ընատա քէնաօիսինէն պիր եւսմ՝ուսրը, վէ իւքիսինին ալիճ ընատա քէնաօիսինէն պիր եւսմ՝ուսրը վար ի՞նչ։ 22 – Ապատնէրդը վէ ապալսրընը քէնաօիսինէն օլսրսագ՝ ճ՛ատնէն *ինէքփօրէ օլսրսագ ի՞նչիւն ալիճ ապատնատն ի՞նչ։ 23 – Վ.է ատնէն եէտի գատատիւնի վէ մէսէմ՝ատալսրընը վէ ի՞նչ եէսմ՝ըսրինի վէ ճ՛ատնէ ալիճ ապատնատն եւսիւ։ 24 – Պատնատ վէ էօսվսմի ընէն քէտֆէֆէսինի պիր ի՞նչ ալսրսագ ի՞նչիւն ալիճ ապատնատն եւսիւ։

25 – Վ.է պատնատը մէզսյսրընը ակէնի՞ ապատճէնատնատն եւսիւ։ պատ ատեհի մէրէզպատ՝ օլսրսագ՝ ապատնէրդը պիր վէ էնի՞ պիր վէ եւսքաէվի իւքի՞ գործ՝ օլսրսագ պատչուճնատնատն էէրբսյճէնա ի՞նչիւն գօլսրսա ի՞նչիւն էօրձէր։ 26 – Վ.է ամէն, է՞ՆԻ իւսէրիւնիւ վէ ապատնատնըը վէ պատչուգ ալսրընը ի՞նչիւն գապալսրընը՝ էէրբսյճէնա պիր ալիճ ապատնատ ճ՛ատնէ եւսիւ։ 27 – Վ.է ամէն ի՞նչ ընդհանուր իչիւն գօլսրսա ի՞նչիւն ակէնի գօլսրսա ի՞նչիւն էօրձէր օլսրսագ իւգէրէ իւքի՞ ճ՛ատնէրընատա ի՞նչ ամէն ալիճ ապատնատն իւքի՞ ի՞նչ ատեհ ալիճ ապատնատ հայգապ եւսիւ։ 28 – Վ.է գօլսրսը ակէնի՞ ապատճէնատան եւսիւ՝ ամէնէրի ալիճ ապատնատ գսփլայրսագ։ 29 – Վ.է մէսէգատէտ մէհմ՝ եւսգէրը վէ ի՞նչ ի՞նչ ի՞նչ գատ՝իհսյլ պատեհ՝ էէրբսյճէ ակէն՝ատէրբսյճէ եւսիւ։

ՊԱՊ 38

Վ.է ապատնէրդը պէշ գործ՝ վէ էնի՞ պէշ գործ՝, եւսի՞ի մէսէգատպատ՝ վէ եւսքաէվի՞ի իւ՛ գործ՝ օլսրսագ ակէնի՞ ապատճէնատան մէսէհսյգատ մէզսյսրընը եւսիւ։ 2 – Վ.է պատչուգ գսրընը ատօրմէ քէօչէսինատ եւսիւ՝ պատչուգ գսրընը քէնաօիսինատէն ի՞նչ։ վէ ամէն պատգըրսնէ գսփլայրսագ։ 3 – Վ.է մէզսյսրընը ճ՛ատնէ էտատիւնի ընէն, ի՞նչ գապալսրընը վէ քէսէգսրընը վէ լէչէնէրի վէ չսյճ՝ապալսրընը վէ ամէն էշ գապալսրընը եւսիւ՝ էաճ՝

*ինէքօ չէքճ ի՞նչ

Digitized by Google

վաթիրներն քառաֆթունին պատգըռասան եսափաը։ 4 – Վ.Է մէզպահա, ասըն փեր-վազը ալթընա, օրթասընա գառասը օլ-մուզ խըռել, չէզգէլէլի օլասագ պատգըռասան պիր ըզգարա եսափաը։ 5 – Վ.Է պատգըր ըզգարա խչուն գօլլարա խասէ ալմազ խըռըէ սէօրթ քէօչէնիասէ ասըգը 'ասատա հայգա ասեգարու։ 6 – Վ.Է գօլլարը սէնի ազատգընասան եսափը' ասղերի պատգըրէլ գօփլասը։ 7 – Վ.Է ասը ասղերէլ թաշըմազ խչուն գօլ-լարը մէզպահան եսանլարընասա օլսան հայգալարա կէչիրսը. ասը' խչի պօշ օլաբագ թասախմազ եսանփարու։

8 – Վ.Է պատգըր գուրնայը վէ ասընը պատգըր գա'խաէսինի ճէմա'ասը չասար-ըրընը գափուսընու թէճէմիսէ' էասէն նիսանըն ալինէլէրինասէն եսափարը։

9 – Վ.Է հավլուլը եսափար. ճէնասագ թաղասփը խչուն հավլուսընը փէրասէլէրի ևրազ զըրա' օլուզ' պիրգիրէլմիշ ա'լա քէթէնասէն խար։ 10 – ևրմի 'ասատա տիրէկլի վէ ասղերին ևրմի 'ասատա գա-'խաէսի պատգըրասան, վէ տիրէքլէրին չէնգէլէլերի վէ գուշագլարը կիւմիշ-սէն խար։ 11 – Վ.Է չեմնալ թաղասփը խչուն օլան փէրասէլէր ևրազ զըրա' խար. ևրմի 'ասատա տիրէկլի վէ ասղերին ևրմի 'ասատա գա'խաէսի պատգըրասան վէ տիրէք-լէրին չէնգէլէլերի վէ գուշագլարը կիւ-միշսէն խար։ 12 – Վ.Է զամրա թաղաս-փը խչուն օլան փէրասէլէր էլլի զըրա' օլուզ' տիրէքլէրի օն վէ ասղերին գա'խաէ-սէլէրի օն 'ասատա խար. տիրէքլէրինն չէնգէլէլերի վէ գուշագլարը կիւմիշ-սէն խար։ 13 – Վ.Է շարգ թաղասփը խչուն օլան փէրասէլէր էլլի զըրա' խար։ 14 – Զիր ևասնըն փէրասէլէրի օն պէշ զըրա' օլուզ' տիրէքլէրի իւշ վէ գա'խաէ-սէլէրի իւշ 'ասատա խար։ 15 – Վ.Է տի-կէր թաղասփըն, ևա'նի հավլու գափաս-սընըն պիր թաղասփընասա վէ օ պիր թաղասփընասա փէրասէլէրի օն պէշ զը-րա' օլուզ' տիրէքլէրի իւշ վէ գա'խաէ-լէրի իւշ 'ասատա խար։ 16 – Հավլուս-նըն էթրասփընասա օլսան փէրասէլէրին քառաֆթունին պիւգիւշլիշ ա'լսա քէ-թէնասէն խար։ 17 – Վ.Է տիրէքլէրինն գա'խաէլերի պատգըրասան, տիրէքլէրինն չէնգէլէլերի վէ գուշագլարը կիւմիշ-սէն, վէ պատգըրագլարը կիւմիշ-չէ գափ-լը գլարագ, հավլուսընըն տիրէքլէրինին քառաֆթունինին կիւմիշ գուշագլարը գէզը խար։ 18 – Վ.Է հավլու գափաս-սընըն փէրասէլէր խ'նէ իչլի լաճիվէրտան վէ էրղէվանի վէ գըրմըզը գուսմա'լասան վէ պիւգիւշլիշ ա'լսա քէթէնասէն օլսա-ղա' ասղերէ ևրմի 'ասատա գա'խաէսի պատգըրէլ ևրմիշ գարա' խար։ 19 – Վ.Է ասընն տիրէքլէրի սէօրթ վէ ասղերին գա'խաէ-լէրի տէօրթ 'ասատա օլսրագ պատգըր-ասան վէ չէնգէլէլերի կիւմիշսէն վէ պատգըրագլարընը գափլասմազ վէ գուշագլարը կիւմիշսէն խար։ 20 – Վ.Է մէզգէն իլէ հավլուսընը էթրասփընասա օլսան գաղբէլսըրընը քառաֆթունին պատգըրասան խար։

21 – Փէռահին Ա'հարանընը օղլու Իփա-սմայըրը էրնէյէ Ղ.ևնիլէրէրին խըտամէթի իչչուն Մովէսինն էմրի իւզրէ մէզգէնին, ևա'նի չէհասսէթ մէզգէնինին մանհուզ օլսան հնասագը պաս սըրը։ 22 – Վ.Է ճաս-գա սըպէճանասան Բէհնիլէէ խա'ն է Ուբի խա'ն է Ռամր ԲԱՊՊՂՆ Մովսէս էմրի էթ-տիկլի չէյլէրինն քառաֆթունինի եսափար։ 23 – Վ.Է Իսան սըպէճանասան օյմանճը վէ ասափասա վէ լաճիվէրտան վէ էրղէվա-նի վէ գըրմըզը գուսմաղ վէ ա'լսա քէ-թէն իչչինասէ նագգաշ Ռոզիսա խա'ն է Ա'քհասմազ ասընն իլէ պէրապէր խար։

24 – Թագափմ օլուհասան ալիճան, ևա'նի մանգասինն պիւճիւճնա ինշասընը-սան պաս խըռասմէմ իչչուն ասըգի օլուհասան ալիճանգա քառաֆթունի մանգափս մըռ-գասլը իւզրէ, ևրմրի տօգուզ թալանթ վէ եէտի ևրազ օվամազ մըզգալ խար։ 25 – Վ.Է ճէմա'ասանան ասըլասմալարընն կիւմիշչիս, մանգասիս մըզգասլը իւզրէ, ևրազ թալանթ վէ պիճ եէտի ևրազ եէթմիշ պէշ մըզգալ խար։ 26 – ԵՒրմի ևասչընը կէչկին օլարագ տէֆթէրէ գասլա օլաճանլասը ալթը ևրազ իւշ պիճ պէշ ևրազ էլլի նէֆէր խար. ասընմ պասչընաս հէր քէս պիրըր պէգա', ևա'նի մանգասիս մըզգալը իւզրէ ևասրըմ մըզ-գալ վէրսէ։ 27 – Վ.Է ևրազ թալանթի կիւմիշ մանգասինն գա'խաէլէրինի վէ փէրսէնէնի գա'խաէլերինի ասըգմէը իչչուն օլաղա' գա'խաէ պիրըր թալանթի օլարագ եէրազ թալանթասան ևրազ գա-'խաէ օլաճա։ 28 – Վ.Է պիճ եէտի ևրազ եէթմիշ պէշ մըզգալ տիրէքլէրին չէնգէլէլերինի եսափաղ' ասղերին պաս-լըգլարընը գաճիվասը վէ ասղերի գուշ-շաէ։ 29 – Վ.Է թագափմ օլուհասան պատգըր եէթմիշ թալանթի վէ էրքի պիճ ասէօրթ ևրազ մըզգալ խար։ 30 – Վ.Է

Digitized by Google

անուանէն ճեմա՛ւսի չսասրբընէն գոփուաքընէն գա՛խաւէլերնի վէ պագդըր մէզպաստը վէ անդն պագդըր ըռգռրասարնը վէ մէզպաստն էտէվսի՛ընէն քէռաֆֆէսի՛նի, 31 – Վ.է հավլուընդն էի՛ բռաֆընատա օլսան գա՛խաւէլերնի վէ հավլու գոփուաքընէն գա՛խաւէլերնի՛ն վէ մէռքէնին գռռդըգլսրընդն ճնա՛մէտինի՛ն վէ հավլուընդն էի՛ բռաֆընատա օլսան գռռդըգլսրընդն քէռաֆֆէսինի՛ն էռփռը։

ՊԱՊ 39

Վ.է մռգռփռտատ խըռամէ՛ն էի՛մէռ խչնէն լռռճիվէրտի՛ վէ էրղէվանի՛ վէ գըրմըզդը գռռմռնչռտան խըռռմէ՛ն էլղի՛ն-աէռնի՛ն էռփռըլսռը. վէ ԻԱՊՊԱՀՆ Մ՛ովսէսէ էմ՛ր էի՛մէ՛ւրի կիպի Ա՛նռըռնատա մռռգռատատա էլղիսէ՛ էռփռըլսռը։

2 – Վ.է էֆօռը ալի՛մատն վէ լռռճիվէրտի՛ վէ էրղէվանի՛ վէ գըրմըզդը գռռմռնչռտան վէ սպի՛ռքի՛ռլի՛ռ ռ՛ռ՛ռ քէվ էնռտէն էռփռը։ 3 – Վ.է լռռճիվէրտի՛ վէ էրղէվանի՛ վէ գըրմըզդը գռռմռնչռտան վէ ռ՛ռ՛ռ քէվ էնռին ռռռռաքռ՛ռ ռռռաքռ՛ռտատ օլռռրադ ՝նէդ իշլէ՛մ՛ռքը իչի՛ռ ալի՛մատը ռռէ՛ղռրէ՛ռը քի՛ռճէ լէվ՛ռնռռը էռփռը՛ղ՛ թ էլլէր քէռտի՛ռէր։ 4 – Ա՛ռռռ պռղռռնռռճռգ օռռռզռռզռռր էռփռըլսռը, վէ խքի՛ ռռճքի՛ռռռռ պռղռլռռնդռ խռռ։ 5 – Վ.է էֆօռ իռ՛ռէրի՛ռտատ օլռռռ չէ՛ռրռռ ռռռռտէ՛ն օլռռռ՛ռ ռռռդռ իշլի՛ կիպի՛, ալի՛մատն վէ լռռճիվէրտի՛ վէ էրղէվանի՛ վէ գըրմըզդը գռռմռնչռտան վէ սպի՛ռքի՛ռլի՛ռ ռ՛ռ՛ռ քէվ էնռին ռռռռաքռ՛ռ ռռռաքռ՛ռտատ օլռռրադ ՝նէդ իշլէ՛մ՛ռքը իչի՛ռ ալի՛մատը ռռէ՛ղռրէ՛ռը քի՛ռճէ լէվ՛ռնռռը էռփռը՛ղ՛ թ էլլէր քէռտի՛ռէր, ՝նիկի էքի՛մ՛ ԻԱՊՊԱՀՆ Մ՛ովսէսէ էմ՛ր էլղիսէ՛։

6 – Վ.է ալի՛մատն խռռնէլէրէ՛ գռռշռռնդ պէ՛ռնի՛ռ խռռյէ՛ղի՛ռ խռռզէ՛ռլէրի՛ռռռ մի՛ռՀռ ՝նռգռշռռ կիպի՛ Հէ՛քռ օլռռռմ՛ռշ օլռռռ՛ռ 'ռռգռփգ թ՛ռռշլռռրը՛ռը էռփռըլսռը։ 7 – Վ.է պէ՛ռնի՛ռ խռռյէ՛ղի՛ռ թէզքռռռ թռռշլռռրը՛ռը օլմռգռ իռ՛ղռ՛ ԻԱՊՊՀՆ Մ՛ովսէսէ էմ՛ր էի՛մէ՛ւրի կիպի՛ ռռռնէ՛ռրէ՛ռռռ էռփռըլսռը։

8 – Վ.է հէգռիռռռիռիռ ռռռաքռ՛ռտատ էֆօռ իշլի՛ կիպի՛ ալի՛մատն վէ լռռճիվէրտի՛ վէ էրղէվանի՛ վէ գըրմըզդը գռռմռնչռտան վէ սպի՛ռքի՛ռլի՛ռ ռ՛ռ՛ռ քէվ էնռտէն էռփռը։ 9 – Հէգռիռռռիռիռ մի՛ռէ՛ռգռռռ՛ օռռռրադ իքի՛ գռռմ՛ռը էռփռըռռռը ռռգռռռնռռռռը վէ էնռի՛ սպի՛ռրէ՛ր գռռրըշ օռռռրադ իքի՛ գռռմ՛ռը խռռ։ 10 – Վ.է ռռռը ռէ՛ռօրքի՛ռ ռռռրռռ թռռռշլէ՛ռռռնռռռ՛ռռռռ

եակիլ՝ չընդդիմացավ նաւավարներն ասպնջական էնեաս նաւավարներուն էնեաքներին ընդհանուր օրէնք նաւավարներուն գործելու։ 26 – Խրատեց իշխան էնեասներին էնեաքներուն էնեասիներուն պիր չընդդիմացավ վէ պիր նաւ, պիր չընդդիմացավ վէ պիր նաւ վար խան, Նիմէ՞ Բ.ԱՊՊ Մովսէսե էմր էյլեսին։

27 – Վ.Է Բ.ԱՊՊԻՆ Մովսէսե էմր էյլեսիյի կիպի՝ Աշարան իշխան վէ օղուլլարը իշխան կէօմէքլերի ա՛լա քէնէնաէն աղա ասօգուտա եաճարլար։ 28 – Վ.է նարդը ա՛լա քէնէնաէն, վէ գիչինէն ճէրճուէլլարը ա՛լա քէնէնաէն, վէ քէնէնէն ասնալարը պիւքիւլմիւշ ա՛լա քէնէնաէն, 29 – Վ.է գուշդը պիւքիւլմիւշ ա՛լա քէնէնաէն, վէ լաճէվէրտի վէ էրդէվանի վէ գըրմըզը գուանայան իչինէ իչի է՞ֆէլլէր։

30 – Վ.է մուգատաէս Թաճէն լէվհայոնը խալիս ալեճանան եափըպ իւգերինէ միւր նագլըյէ ԳՕՏԵՆ Լ.Ա ԵՀՈՎ.Ա գազոլար։ 31 – Վ.է Բ.ԱՊՊԸՆ Մովսէսե էմր էյլեսիյի կիպի՝ աւորդ իւգերինէ գօնուլմասը իչինէ իւգերինէ պիր լաճիվէրտի չէրիս Թագոլար։

32 – Պէյլէճէ մէսքէնին, եառնի ճէմ՛ատի չաւորլըն իչինին քաճֆիֆէսի Թէքմիլ օլաս։ վէ պէհի Խօսյէ՞, Բ.ԱՊՊ Մովսէսե էհր նէ քի էմր էմոի իսե, անա կէօրէ Թէմամըլէ եափըլար։ 33 – Վ.է մէսքէնին, եառնի չաւորլ իլէ հէվ եափվաթըն, գօփչալարը, Թաթիլարը, սիւրիւճլերինի վէ տիրէքլերինի վէ գա՛խաէլերինի, 34 – Վ.է գըրմըզը պոյալը գօչ տէրիլէրինէն էօրթիւլիւ վէ Թէհմա՛ պիրինէն օլան էօրթիւլիւ վէ Թէֆիրիգ փէրաէսինի, 35 – Շէհատէթ Թագուէրը իւլե գօլլարդը վէ քէֆարէթհկասը, 36 – Սօֆրալը վէ հէվ եափվաթըն վէ հուզուր էքմէկլինի, 37 – Խալիս ուԸ՞ն չէմ՛ատը, գանիսիլէրինի վէ հէվ նի սիպիլճէէք գանիսիլէրինի վէ հէվ եափվաթըն վէ գանիսիլ եաղլընը, 38 – Վ.է ալեճան մէղպահը վէ մէհ եաղլընը վէ խոշ բո՛իհալը պոփուրը վէ չաւորլըն գափաալ իչինէ փէրաէսի, 39 – Պագըր մէղպահ իւլե պագըր ըսդարաէրն, գօլլարդը վէ հէվ եափվաթըն վէ գուրնալը վէ գա՛խաէսինի, 40 – Հավուս փէրաէլերինի, անդն սիրէքլերինի վէ գա՛խաէլերինի վէ հավուլ գափաալընէն փէրաէսինի, խիվէրինի վէ գաղըէլլարդը վէ մէքէնէնն, եառնի ճէմ՛ատի չաւորլըն խըտմէթէ իչինէ հէվ էչեալը, 41 – Մագսատ խըտմէթէ էհմէկ իչինէ խըտմէթ էլէպհէսինի վէ քեահնիկէ էհմէլէրի պիսէսինի վէ քեահնին Աշարանըն մուգատաէս իչինէ քեահնին Աշարանըն էլպհէսինի էլպհէսինի վէ օղուլլարընէն էլպհէլէրինի Մովսէսե կէհնէրսիլէր։ 42 – Բ.ԱՊՊ Մովսէսե էհր նէ քի էմր էյլեսի խսե, անա կէօրէ պէհի Խոպհէն իչի պհէթհէն իչի եափըլար։

43 – Խմոի Մովսե պհէթհէն իչէ պագոլը, վէ իչէ՞ անը Բ.ԱՊՊԸՆ էմր էյլեսիյի կիպի թէմամըլէ եափըլէ իսե. վէ Մովսես անէրե պէրէքէթ օգուտու։

ՊԱՊ 40

Վ.Է Բ.ԱՊՊ Մովսէսե խիթապէն աէսի քի, 2 – Պիրինճի այտա այլեն պիրինճի կհնէհնէսե մէսքէնի, եառնի ճէմ՛ատի չաւորլըն գուանայան, 3 – Վ.է օբայա շէհսաէթե Թագաւէթըր գօյաս՝ Թագաւէթը փէրաէ իւէ աէթը էաէսինի, 4 – Վ.է ասօքայը իչէրի կէթիրիա՝ անըն իւգերինէ տիզիւէճէք էէ՛ Ալէ տիւէսին. վէ շէմ՛ատանը իչէրի կէ՛ Թիրիա՝ գանիսիլէրինի եառգասըն, 5 – Վ.է շէհսաէթե Թագաւէթը էօնհնաէ պոխաւը իչինէ ալեճան մէղպահը գօյաս՝ մէսքէն գափաալընէն փէրաէսինի Թագաւըն, 6 – Վ.է մէսքէնին, եառնի ճէմ՛ատի չաւորլընէն գափաալընէն էօնհնէ մուհրագա մէղպահընը գօյասըն, 7 – Վ.է ճէմ՛ատի չաւորլը իւէ մէղպահընն ասպնջական գուրնայը գօյաս՝ անըն իչինէ սու գօյասըն, 8 – Վ.է անէրին էհմէրաքընա հավուլ թէէչքիլ էաիպ՝ հավուլ գափաալընէն էհմէրաքընա հավուլ գափաալընէն Թագաւըն, 9 – Վ.է մէհ փէրաէսինի Թագաւըն. եառգըս՝ մէսքէնի վէ անաէ օլան չէչէլերին քեահֆէէսինի մէհ էաէրէք, անը վէ հէվ էաէվաթը Թագաւան էաէսին քի մուգատաէս օլա, 10 – Վ.է մուհրագա մէղպահընը վէ հէվ էաէվաթը մէհ էաէրէք, մէղպահընը Թագաւա էաէսին, քի մէղպահը ագաէս օլա։ 11 – Վ.է գուրնայը վէ գա՛խաէսինի մէհ էաէրէք անը Թագաւա էաէսին։ 12 – Վ.է Աշարան իւէ ասպնջական եառգըս՝ չաւորլըն ճէմ՛ատի չաւորլըն գափաալընա եառգըս՝ անէրե աա-

Digitized by Google

ինչ եբ յգտյտաքն։ 13 – Վ.է Ա.Հտբտնաս մնուգատատես լխպատլտրը կհյտխրխով՝ ատնը մէտհ էատեբէ.ք, պատնաս քետահինլիք էԹՄէտի իչիւն ատնը Թատգտես էատեսին։ 14 – Ա.Նքն օզտս.լտրբնը տատնի հտգլտս.ջտրբտյ՝ ատլէբէ կէտմինէքլեր կհյտխրխբսին։ 15 – Վ.է ատլէբէրին փէտեբէրինի մէտհ էԹտխյտնի կհովի ատլէբէր մէտհ էատեսին քի պատնս քետահինլիք էատէբէ, վէ ատլէբէրին մէտհ.էբէրի ատլէբէ 'տատբլտբրընմնս էպէտտի քետահինլիք իչիւն օլաս։ 16 – Վ.է ԻԱՊՊ Մ՚ավէտԷ հէբ նէ քի էմբ էԹտտի խաէ, ատնս կէօբէ ԹէմատՄէյ.ԼԷ հտգխտրբ։

17 – Վ.է խքինՃի ատնէնքին պիբինՃի տայբնատս, տայբն պիբինտէ մէտգէն գտս.բատ.լատս։ 18 – Վ.է Մ՚ավէտս ԻԱՊՊՀՆ քէնատինէ էմբ էլլէտխյի կհովի մէտգէնի գտս.բատս, վէ գտ՚խտէլէբինի գ.ղյտբտգ Թատխ՚ատ.լտրբնը տտքտտի վէ տԲս.բկհս.լէբինէ Թատգտը վէ տտիրէքլէբինէ տտքտտի։ 19 – Վ.է մէտգէն իս.գէբինէ չատտբրբ էատ.յտրտգ հօգտրքտատն ատնքն իս.գէբինէ չատտբրբն էօբԹխտնէնհս գտսատ։ 20 – Վ.է ԻԱՊՊՀՆ Մ՚ավէտ էմբ էլլէտխյի կհովի չէհատէԹի տլլտգ՝ Թատգտես.ըն իչինէ գտսատ. վէ Թատգտես գ.ղյտբտբ Թատգ.ըտգ՝ Թատգտես իս.ԹխԹխնէ քէՖտրէԹի կէտհ՚բտ գտսատ։ 21. Վ.է Թատգտես.ը մէտգէնինի Թչինէ կհԼի Իրէտգ՝ ԹէՖրիգ փէ.բատնէնի գտ.յտրտգ չէհատէԹի Թատգտես.ըն էօբԹխտնէ։ 22 – Վ.է ԻԱՊՊՀՆ Մ՚ավէտ էմբ էլլէտխյի կհովի տօՖրտյտբ Ճէմնս՚ատի մէտգէնինատ, մէտգէնինի չհմնալ Թատգտես.ըն՝ փէբտէնինի խտսրհՃինէ գտսատ։ 23 – Վ.է խս.գէբինատ՝ ԻԱՊՊՀՆ Հս.գտս.բտբնատս տտքտհէ.ք էգմէ.ղի տտիգտս։ 24 – Վ.է ԻԱՊՊՀՆ Մ՚ավէտ էմբ էլլէտխյի կհովի չէմ՚տատնը Ճէմնս՚ատի չատտբրբնատս, տտՖրտնքն գտս.չրտբնատս մէտգէնինի ՃէնատՄ Թատգտես.ըն գտսատ։ 25 – Վ.է ԻԱՊՊՀՆ Հս.գտս.բտբնատս գտնտնՖլէբի հտգտգ։ 26 – Վ.է ԻԱՊՊՀՆ Մ՚ավէտ էմբ էլլէտխյի կհովի տգԲտաՖն մէտգատՀը Ճէմնս՚ատի չատտբրբնատս փէբատէնինի էօնհՃնէ գտսատ։ 27 – Վ.է տնքն խս.գէբինատ խօշ բտս՚ի.ըտլը պատխատ.ը հտգտբ։ 28 – Վ.է մէտգէն գտփատաբնքն փէբատէնինի Թատգտբ։ 29 – Վ.է ԻԱՊՊՀՆ Մ՚ավէտ էմբ էլլէտխյի կհովի մէտգէնինի, հտ՚նի Ճէմնս՚ատի չատտբրբնքն գտփատտգ հտսհՃրատգ մնգտս.ըն գտսատ, վէ խտգէբինատ մնհ.ըտգս վէ էգմէ.ք Թատգտնմէտի Թատգտնմ՝ էլլէտխյ։ 30 – Վ.է հբ.յգտնմնատգ իչիւն Ճէմնս՚ատի չատտբրբ խլէ մէտգատՀ տտրատբնատ գտս.բնալբ գ.ղյտտ.ա՚ իչինէ տատ գտսատ։ 31 – Վ.է Մ՚ավէտս խլէ Ահտբտն վէ տտնքն օզտս.լտրբ էլլէբինի վէ տյտգէտրբնը տտնէն հբ.յգտտբլտբ խաէ։ 32 – Ճէմնս՚ատի չատտբրբնատ կհբտհքէբինատ վէ մէտգատհատ հտգլատ.ըտգլտրբնատս ԻԱՊՊՀՆ Մ՚ավէտ էմբ էլլէտխյի կհովի հբ.յգտնքբտ՚ատ խաէ։ 33 – Վ.է մէտգէնինի վէ մէտգատհքն էԹբտՖքինատս հտվլս.յբ Թէշքիլ էտհտ՝ հտվլատ գտփատաբնքն փէբատէնինի Թատգտը. պատ վէ ՃհյնէՀ Մ՚ավէտս խչի Թ էքմինէ էմլէտխյ։

34 – Ո ղէմնտն պատ.ըտԹ Ճէմնս՚ատի չատտբրբ իս.գէբինատ տատ.բատս, վէ մէտգէնէն ԻԱՊՊՀՆ Ճէլատկմլէ մէմնս օլատս։ 35 – Վ.է Մ՚ավէտս Ճէմնս՚ատի չատտբրբնատ կհբէմէտ. պէբատ պատ.ըտԹ տնքն խս.գէբինատ տատ.բատս՝ մէտգէնէն ԻԱՊՊՀՆ Ճէլատկմլէ մէմնս խտյ։ 36 – Խմնտի տնքէբինի հէբ Ճտգլինատ պատ.ըտԹ մէտգէնատէն հտգտբբ չէքէքլատկքտՃ՝ պէնքի Խբտյհէլ Ճտգլ էատբ խաէ։ 37 – Վ.է պատ.ըտԹ չէքէքմէտկքՃ՝ չէքէքմէտկքի կհնէնէ գտատտբ Ճտգլ էմ մէգլէբ խտյ։ 38 – Զքբտս պէհյմ ի Խբտյէլէնին քետՖքէտնինի կէօգլէբի էօնհնատէ տնքէբինի հէբ Ճտպլինատ կհնէտհտզ մէտգէնի իս.գէբինատ ԻԱՊՊՀՆ պատ.ըտԹ, կէՃէ տատնքի տնքն իս.գէբինատ տմհէշ վտբ խաէ։

Digitized by Google

ՂԵՒԻՒԻՂԵՐ

ՊԱՊ 1

Վ.Է ՐԱՊՊ Մովսէսի չաղբրըալ՝ ճէմ՛աթի չաղբրընաան անա խիթապէն ակտի քի, 2 – պէնի Խաթիլէ սէզըլէ-լիկ անկերէ տէյէսին քի՝ Սիպտէն պիր առաջ Հալվանդարան ՐԱՊՊԱ պիր գուբան թագահիմ էակճէք օլուբան, գուբանընդրդը սըղըբլաբան էախօտ սիւբիւլէբուէն թագահիմ էակճէքսինդ։

3 – Էկէր մուհրագա օլաճագ գուբանը սըղըբլաբան խե, ՐԱՊՊՐՆ հաւզուբընաս մադպուլ օլմագ իչին էրբէք վէ գուսաւրըդ օլանը թագահիմ էյլէնին. հէմ տէ անը ճէմ՛աթի չաղբրընդն գափուրնաս թագահիմ էթաղին, 4 – Վ.Է էլինի մուհրագանդն պաշը իւաէրինէ գօսուն, վէ քէնահէ թշը չիւն քէֆթէքճի օլմագ իւղրէ՝ գապուլ օլաճագ սըբը։ 5 – Վ.Է տանըլը ՐԱՊՊՐՆ հաւզուբընաս պէզէ էհին, վէ պէնի Ահարան օլան քահինլէր գանը հագլաշըբըլ՝ գանը ճէմ՛աթի չաղբրընդն գափուրնաս պուլունան մէզպահ իւոթիւնէ՝ հէր թարաֆա սէրփընէլեր։ 6 – Վ.Է մուհրագալը եհւդուլ՝ անը փարչա փարչա էհին։ 7 – Վ.Է Ահարան քահինին օղուլլարը մէզպահ իւղէրինէ ամէն գէյրագ՝ ամէն իւղէրինէ տիզմինդեր։ 8 – Վ.Է պէնի Ահարան օլան քահինլէրը փարչալարը, պաշը վէ իչ հագլընը մէզպահաս օլան ամէն իւոթիւնէքի օսուն.լար իւղէրինէ տիզմինդեր։ 9 – Ամմա իչինի վէ փաչալարը սու իլէ եըյագլագ ՐԱՊՊԱ խօշ բա՛իհալը պիր գուբանդ օլմագ իւղրէ, քահինն ճիւմլէսինի մուհրագա օլարագ մէզպահաս էագպին։

10 – Վ.Է էկէր գուբանը մուհրագա իչին սիւբիւլէբաէն, եան՛ի գէյուն էախօտ քէչիլէբաէն խե, էբէքէք վէ գուսաւրըդ օլանը թագահիմ էթաճին։ 11 – Վ.Է անը ՐԱՊՊՐՆ հաւզուբընաս մէզպահն շիմդ ճանիկինաէ պէզէ էյլէնին, վէ պէնի Ահարան օլան քահինլէր անին գանընը մէզպահ իւոթիւնէ հէր թարաֆա սէրփընէլեր։ 12 – Վ.Է անը փարչա փարչա էախդ՝ ՐԱՊՊ պաշը վէ իչ հագլը իչէ պէրապէր ՐԱՊՊ-ը, վէ քահին անիկրի մէզպահաս օլան ամէն իւոթիւնն իւոթիւնինդեն օսուն ամէն իւէրինէ տիզմին։ 13 – Վ.Է իչիկրի իչէ փաչալարը սու իլէ եըյագլագ ՐԱՊՊԱ խօշ բա՛իհալը գուբանդ օլմագ իւղրէ, քահինն ճիւմլէսինի կէճիրնէ՝ մուհրագա օլարագ մէզպահաս էագպին։

14-Վ.Է էկէր ՐԱՊՊ իչին մուհրագա օլաճագ գուբանը գուբլարաան խե, գուբանընդրդը գուամրուլարաան էա կէօրէճին հավրուլարընաս թագահիմ էթաճին։ 15 – Վ.Է քահինն անը մէզպահաս հագլաշըբըլ՝ պաշընը քէնէրբէք մէզպահաս էագպին, վէ գանը մէզպահն հանընա ադըլարընդն։ 16 – Վ.Է գուբանդ իլէ իչինագրինի չըգամըլ՝ անը մէզպահն շարդ ճանիկինէ օսուն քիւլ մանալինէ ամէնն։ 17-Վ.Է անը այրըմայադ գանաալարը արաբանաան էարբն, վէ մուհրագա օլարագ ՐԱՊՊԱ խօշ բա՛իհալը գուբանդ օլմագ իւղրէ քահինն անը մէզպահաս, ամէնէնէ օլան օսուն իւզէրինագ էագպին։

ՊԱՊ 2

Վ.Է պիր քիմնէ ՐԱՊՊԱ էքմէքէ թագահիմէակ թագահիմ էակճէք օլուբան, թագահիմէակ խասա ուշնաան օլուագ, թագահիմէակ խասա ուշնաան օլուագ իւզէրինէ էագ տէքօքսինէ վէ իւոթիւնէ քիւնլիւք գօսուն։ 2 – Վ.Է անը պէնի Ահարան օլան քահինլէրէ կէճիրսին, վէ անտէն քիւնլիւգիւն հէփսի իլէ պէրապէր ուշնաան վէ հագլընաան վէ պիր ավուճ սօլաւը սըղըն, վէ քահինն, ՐԱՊՊԱ խօշ բա՛իհալը գուբանդ օլմագ իւղրէ, անը թէղքէքսը օլարագ մէզպահաս էագպին։ 3 – Վ.Է էքմէքէ թագահիմէակինակն պագըյէրէ Ահարան իլէ օղուլլարընդն օլաճագ ագտէս օլարագ գուբանդ օլարագ մէզպահաս էագպին։

4 – Վ.Է ֆուրնաաս փիշմիչ էքմէքէ թագահիմէակ թագահիմ էակճէք օլուբ խե, խաա ուշնաան էագպէ էուղրուբ

Digitized by Google

մէշ, մայտալով փիտելէր եռախօտ եռալ սիւրիւլմիւշ մայտալով եռաֆթալար օլաուշնալար։

5 – Վ.է եկէր թագաւորին թավշասայ ֆէնդի թագաւորի խոչ, եռալէ եռալ-քուլմըշ խոտա ուշտան մայտալով օլաքան. 6 – Անը փարչա փարչա էտիպ՝ խալէրինէ եռալ տեզքէսին. պու էքմէք թագաւորիկի տիր։

7 – Վ.է եկէր թագաւորին թէնճերէ-տէ ֆէնդի թագաւորի խոչ, խոտա ուշտան եռալէ եռաֆրալար։ 8 – Վ.է պուշլաքտան եռաֆրալան թագաւորին ՐԱՊՊԱ կէթիրիպ՝ քեռհինէ թէհլիմ էյիտէքտէ, անը մէզպահա եռագլաշորքան. 9 – Վ.է քեռհին թագաւորին թեզքեռքընը ալալ՝ ՐԱՊՊԱ խօշ քու՛իֆալը գուբպան օլմագ իւզրէ մէզպահտաս եռագան։ 10 – Վ.է թագաւորինին պաղիւ.իէթ Ա.հարան իլէ օղուլլարընըն օլաքան. ՐԱՊՊԸՆ գուբպանլարընտան օլարագ ագաստա տիր։

11 – ՐԱՊՊԱ թագաւոր էտէճէյինիպ էքմէք թագաւորիկէրինին հիչ պիրի մայալը եռաիրլմուօրը, վիրա ՐԱՊՊԱ գուբպան օլմագ իւզրէ ալալ մայտա եռախօտ պալ եռագմայաճագընըպ։ 12 – Գանչարը՝ թագրճիտտա հէռիչէհ օլարագ ՐԱՊՊԱ թագաւոր էտէճէքտինինիպ. ամմին մէզպահ իւզէրինտէ՝ խօշ քու՛իֆա օլմագ իւզրէ եռագպալմայաճագ տիր։

13 – Վ.է հեր էքմէք թագաւորինինէ թաւշ գոյտարը, վէ էքմէք թագաւորինինտէն Ալլահ տիկընը՝ ուհտընը թաւշալար էքմէք էյիտ.իպ՝ հեր պիր գուբպանէկ իւէ թաւշ թագաւոր էտէտին։

14 – Վ.է եկէր ՐԱՊՊԱ թագրճտանտա թագաւորինինի թագաւոր էտէճէք օլուր խոչ, թագրճտանտընը թագաւորինէ իչինտ՝ ալթէ.չտէ գավրատ.իլ.ը թագաւոր պալաչագլարտան տեզքէ.իլ.իչ պուղաւոր թագաւոր էտէտին։ 15 – Վ.է իւզէրինէ եռալ տեզքէ.ալ քու՛ինի.իք գոգրաքը. պու էքմէք թագաւորինէտ տիր։ 16 – Վ.է ՐԱՊՊԱ գուբպան օլմագ իւզրէ. քեռհին տեզքէ.իլ.իչ պուղաւոր իւէ եռագընտան պիր մէզգաստրքը՝ քինիքէ.իչինին ճիւմլէտի իւէ թէզգեռքաւրքը եռագտըն։

ՊԱՊ 3

Վ.է եկէր գուբպանը տէ.ալտէթ զէպիհէտի օլաագ տտա տըղրրլարտան թագաւորիմ էտէճէք օլուբտա, կէրէք էրքէք. կէրէք տիչի օլտան, անը գուտաբտըղ օլարագ ՐԱՊՊԸՆ հուզուրընտա թագաւորիմ էյլէտին։ 2 – Վ.է էլինի գուբպանընըն պաչը իւզէրինէ գոյտա՝ անը ճէմա՛ատի չտաորրընըն գաֆուտընտա զէպգ էյլէտին. վ.է պէնի Ա.հարան օլան քեռհինէրը գանը մէզպահընը իւտթիւնէ՝ հէր թագաւորտա տէրֆոքինէ։ 3 – Վ.է տէ.ալտէթ զէպիհէտինտէն ՐԱՊՊԱ պիր գուբպան թագաւորիմ էտէրէք իւէրէ գաֆէ.իլ.իչ եռագ իւէրին իւզէրինտէ օլան եռագը քեռֆֆէտինի, 4 – Վ.է իւքի պէգրէ.իի վ.է պէ.ատ՝ իւզէրէրինտէ պուղտանան եռագը վ.է գաբտա ճիւէրին իւտթ թագրաֆընտա օլան գ.ատը պէգրէքէր իւէ պէրտագեր տ.ըրրըպ։ 5 – ՐԱՊՊԱ խօշ քու՛իֆտը գուբպան օլմագ իւզրէ, պէնի Ա.հարան պատ.ըտը մեզպահտաս օլան տահէ իւզէրինտէքի օտտ.ուէտր իւտթիւնտէ պուղտանան մէտհրտագա իւէ պէրտագեր եռագրնտագ։

6 – Վ.է եկէր գուբպանը ՐԱՊՊԱ իչինտ տէ.ալտէթ զէպիհէտի օլտագ տտա տիւրքէ.իլ.իչտէն օլտագ, կէրէք էրքէք, կէրէք տիչի օլտան, անը գուտաբտըղ օլարագ թագաւորիմ էյլէտին։ 7 – Էկէր գուբպանը իչինէ գուղտ թագաւորիմ էտէճէք օլտբ խոչ, անը ՐԱՊՊԸՆ հուզուրընտա կէթիրիպ՝ 8 – Էլինի գուբպանընըն պաչը իւզէրինէ գոտա.ն, վ.է ճէմա՛ատի չտաորրընըն էօմիւնտէ զէպգ էյիտ.ի. վ.է պէնի Ա.հարան անընն գանընը մէզպահընըն իւտթիւնէ հէր թագաւորտա տէրֆոքինէ։ 9 – Վ.է տէ.ալտէթ զէպիհէտինտէն ՐԱՊՊԱ պիր գուբպան թագաւորիմ էտէրէք, եռագընը գուղրուտ ոօգ.ուտընտան պղրրտագ պիւէ.իւ գուղրուտը, վ.է իւզէրի գաֆէ.իլ.իչ եռագ իւէ իւզէրինտէ օլան եռագրն քեռֆֆէտինի, 10 – Վ.է իւքի պէգրէ.իի վ.է պէ.ատ՝ իւզէրէրինտէ պուղտանան եռագը վ.է գաբտա ճիւէրին իւտթ թագրաֆընտա օլան գ.ատը պէգրէքէր իւէ պէրտագեր տ.ըրրըպ՝ 11 – ՐԱՊՊԱ *գուբպան օլմագ իւզրէ, քեռհին պատ.ըտը մեզպահըն իւզէրինտէ եռագրնտագ։

12 – Վ.է եկէր գուբպանը քէչի խոչ, անը ՐԱՊՊԸՆ հուզուրընտա կէթիրիպ՝ 13 – Էլինի անընն պաչը իւզէրինէ գոտա.ն, վ.է անը ճէմա՛ատի չտաորրընըն

* Ի՛պէ. գուբպան թա՛ատը

Digitized by Google

ՔՀՆԻԱՆԱԿ ԷՀԱ ԷՒՆԻՆ. ՎՒ ԱՊԵՒ ԱՀԱՐԱՆ ՄԵՂԱՒՀՆԵՐՆ ԻՍԱՀ ԻՒՆԻ ԳԱՒՆԻՆՔ ՀԵՐ ԹԱՐԱՇԻԱ ԱԵՐՓԱՀՒԼԵՐ. 14 – Վ.Է ԱՆԱՆՔ ԻՒԼԵՐՒ ԳԱՒԼՈՒՅԱՆ ՀԱՂ ԻՒԼԵ ԻՒԼԵՐՔՆ ԻՒԼԵՐԻՆԱԿ ՕԼԱՆ ՀԱՂՆԻ ՔՀԱՆՔՓԵՔԱՆՔՆԻՐ ԲԱՊՊԱ ԳԱՒԲԱԿԱՆ ՕԼԱՐԱԳ ԳՈՐԾԱՊԱՆՔՆԻՐ ԹԱԳԱՒԻՍ ԷՒՆԻՆ։ 15 – Վ.Է ՔՒՐ ԱՊԵՂԵՒՒ ՎՒ ԱՊԼԵՍ՝ ԻՒԼԵՐԼԵՐԻՆԱԿ ԱԱԼՈՒԱՆԱՆ ՀԱՂՆԻ ՎՒ ԳԱՐԱՆ ՃԿԻԵՐՔՆ ԻՒԼԵՍ ԹԱՐԱՇՔՆԱՆԱ ՕԼԱՆ ՁԱՐՆԻՆ ԱՊԵՂԵՒՒԵՐԻԼԵՐ ԻՒԼ ԱՊԵՐԱԱՊԵՐ, ՍԱՂՄԱՆԻՔ ՀԵՂԻՆԱԿՈՒՆ ՍՂՂԵՐՆԱՆԱՆ ԳԱՒԼՈՒՂԵՐԼՈՂՆԻՆ ՄԻՍԻԼԻԱ, ՍԱՂԵՐՆԻՆ։ 16 – Վ.Է ՔԱՆՍԻՆ ՍԱՂԵՐՔՆ ՄՆԱՂՄԱՆ ՄԵՂԱՒՀՆԵՐՆ ԻՍԱՀ ԻՒՆԻ ՎՒ ՓԱՆՂԱԼՈՒՐ ՎՒ ԻՒԼԵՐՔՆ ՎՒ ԹԵՍԻ ԻՒԼ ՃԿԱՎՒՂ ԷՒՆԻՆ, 12 – ԵՒՆԻ ՊԱՏԹԻԱՆ ՍԱՆՈՒՅՆԵՐ ԱՂՂԱՐՔ ՔԱՀԼ ՏԵՂԱՔԱԼԵՒՆ ԹԱՀԻՐ ՊԱՐ ՄԱՆՂԱԼՆ ՉՂԱՐԵՂ՝ ՍԱՂՆ ՕԱՈՒՆԱՐ ԻՒԼԵՐՆԱԿ ԱԱԼ ԵՂԵ ՀԱՂԱՐՆ. ՔՒՐԼ ՏԵՂԱՔԱԼԵՒՆ ՀԵՐԱՆ ՀԱՂԱՐԵՂՆԻՆ։

13 – Վ.Է ՀԿԵՐ ԻՍՐԱՅԵԼԻՆ ՊԱՏԹԻԱՆ ՃԿՄՈՒՆՔՆԻՐ ՊԱՏԱՎՔՆԵՐՔՔ ԿԻՒՆԱԿՆ ԷՒՐԱ ՍԱ, ՔՒՀՊԻՀԻԷՒ ՍՈՒՄԻ ՃԿՄՈՒՆՔՆԻՐ ԷՕՂՐԱՆԵՒՆ ԿԻՊԼԵՒՆԵՐՔՔ, ԲԱՊՊԱՐՆ ՀԵՊ ՆԵՀԻ ԷՊՈՒՄԻՒՆ ՊԱՐՆԻՆ ԻՒԼՃԱՎՔԼԵ ՍՈՒՐՀԱՆ ՕԼԱՃԱԳ ՕԼՈՐ ՔՒՏ, 14 – Օ.Լ ԷՊՈՒՄԻՒՆԵՐՆ ԿԻՒՆԱԿ ՄՈՒՐՀԱՆ ՕԼՈՐԳԱԱՍ, ՃԿՄՈՒՆՔՆԻՐ ԿԻՒՆԱԿ ԳԱՒԲԱՊՆԵՐ ՕԼՄԱԳ ԻՒՂՐԼ՝ ԱՂՂԵՐԼՍԱՐԱՆԱՆ ՊԱՐ ՍԱՆՆԱՆ ԹԱԳԱՒԻՍ ԷՒՆԻՆ, ՎԷ ՍՈՐ ՃԿՄՈՒՆՔՆԻՐ ԷՕՂՐԱՆԵՒՆ ԷՎԵՐԻՆ ԻՒԼՃԱՎՔԼԵ ՍՈՒՐՀԱՆ ԹԱԳԱՒԻՍ ԷՒՆԻՆ։ 15 – Վ.Է ՃԿՄՈՒՆՔՆԻՐ ՊԱՏԱՎՔՆԵՐՔ ԲԱՊՊԱՐՆ ՀԱՂԱՐԵՂՆԻՆ ԵՒԷՐԻՆՔ ՍՈՒՆԱՆԱՆՆ ՊԱՏՂԸ ԻՒԼԵՐԻՆԻՒ ԳՕԱՍՆԼՍԱՐ, ՎԷ ԲԱՊՊԱՐՆ ՀԱՂԱՐԵՂՆԱՍ ՂԵՂԱՑ ՕԼՍՆԱՍՆԱ. 16 – Վ.Է ՄԱՀ ՕԼՍՆԱՆ ՔՀԱՆՔՆԻՆ ՍՈՒՆԱՆԱՆՆ ՊԱՆՐՆԱՍՆ ՃԿՄՈՒՆՔՆԻՐ ՉՍԱՐԵՂՆԻՆ ԿԱՊՐԱՍՆԱ. 17 – Վ.Է ՔՀԱՆՔՆԻՆ ՓԱՐՄՈՒՂՆԵՐ ԳՈՒՍՆ ՊԱՊՂԵՂՐՈՒ՝ ԲԱՊՊԱՐՆ ՀԱՂԱՐԵՂՆԱՍ ՓԵՂԱՒՆԻՆ ԷՕՆԻՆԱԿ ԱԵՒՐ ՔԻՂԵ ԱԵՐՓԱՀՒԼ. 18 – Վ.Է ԳԱՒՍՍԱՆ ՃԿՄՈՒՆՔՆԻՐ ՉՍԱՐԵՂՆԻՆ ԲԱՊՊԱՐՆ ՀԱՂԱՐԵՂՆԱՍ ՕԼԱՆ ՄՂԱՂՆԱՂՆԱՍՆԵՐ ՊԱՂՂԵՐԻՆ ԻՒԼԵՐԻՆԻՒ ԳԱՆՂՆ *ՊԱՊԳԻՀԻԷՒՆԻՆ ՃԿՄՈՒՆՔՆԻՐ ՉՍԱՐԵՂՆԻՆ ԳԱՕՓՈՒՆԱՆՆԱՍ ՕԼԱՆ ՄՆԱՀՂՍԱՂԱՍ ՄԵՂԱՒՀՆԵՐՆ ՍՈՒԼՃԱՆ ՏԵՂՔՍԱՆԻՆ։ 19 – Վ.Է ԻՒ ԷՍՂՐՆԵՐՆ ՔՀԱՆՔՓԵՔԱՆԻՆ ԱՆՈՒՆԵՆ ԳԱՂՍՐՐՍՂ ՄԵՂԱՒՀՆԵՐՆ ՍՈՒԼՔԱՆ ՀԱՂԱՐՆԻ. 20 – Վ.Է ԱՊԱ ՍԱՆՆԱՅՈՒՆ ԼԵՄՄՈՒԼԻԼ ԿԻՒՆԱԿ ԳԱՒԲԱՊՆԵՐ ՕԼԱՆ ՍԱՆՆԱՅՈՒՆ ԷՍՓՓՐՂՂ ԿԻՒՂԼ ԷՍՓՓՆԻՆ. ՎԷ ՔՀԱՆՔՆԻՆ ՍՆԻՐԵՐ ԻՒԼԵՆ ԵՒՐ Ի ՔԵՔՓԱՐԵՒՔ ԲՂԱՍ ԷՍՒՂԵՔ, ՎԷ ՍՆԻՐԵՐ ՝ՍՔԻՎ ՕԼԱՆՆԱՃԱԳ ՍՐԳՐ։ 21 – Վ.Է ՍՈՒՆԱՅՐ ՕԳՈՒԱՏԱՆԱ ՍՐՂԱՐ

ՓԱՓ 4

ՎՒ.Է ԲԱՊՊ ՄՂՎՏԱԵ ԽՒՄԱՊԵՆ ԱԵՏԻ ՔՐ, 2 – ՊԵՒՆԻ ԻՍԹԱՅԵԼԵ ՍՒՂՂԵ ՔՐ ՊԼՐ ՔԻՄՆԵ ՊԼԻՄԻՂԵՐԵՔ ԿԻՒՆԱԿՆ ԷՒՐԻՎ ԲԱՊՊՐՆ ՆԵՀԻ ԷՊՈՒՄԻՒՆ ՀԵՒ ՀԵՒՂԵՐԱԵՒՆ ԱՒԼՐԻՆԻՒ ԻՒԼԵՐՔՆ. 3 – ՄԷՍՒՐ, ՄԱՀ ՕԼՍՆԱՆՆ ՔՀԱՆՔՆԻՆ ԳՄՎՂՆԻՆ ԳԱՒՊԱՊՆԱՀԻ ԷՒՐ ՄԱՀԻՆԵՔ ՊԱՏՒՈՒ ԱՒԼՐ ԿԻՒՆԱԿ ԻՒՂԵՂԵՔԵՔ ՕՂՍՐ ՔԱՏ, ՕՂ ՎԱՂՐԻՆ ԻՒՂԵՒՄԻՒՆ ԻՒԼԵՐՔՆ ԲԱՊՊԱՆ, 6 – ՄՇՈՒԼՐՍԱՐԱՆԱՆ ԱՒԼՐ ՍՍՍՐՐՍՂ ՍՍՍՆՆԱՆ ԹԱԳԱՒԻՍ ԷՒՆԻՆ, ՍՐՂՐԼՍԱՐԱՆԱՆ ԱՒԼՐ ԳԱՒՍՍԱՆՐՐՍՂ ՍՍՍՆՆԱՆ ԹԱԳԱՒԻՍ ԷՒՆԻՆ։ 4 – Վ.Է ՍՍՍՆՆԱՐՐ ՃԿՄՈՒՆՔՆԻՐ ՉՍԱՐԵՂՆԻՆՍ ԲԱՊՊՐՆ ՀՍՂԱՂԱՐՆԱՍ ՔՒՐ ՊՐՐՔ ԻՒՂԵՒՄԻՒՆ ՊԱՐՆԻՆ ՍՍՍՆՆԱՆՆԻՆ ՊՍՂՂԸ ԻՒԼՃԵՐԻՆԻՒ ԳՕԱՍՆԼՍԱՐ, ՎԷ ԲԱՊՊՐՆ ՀՍՂԱՂԱՐՆԱՍ ՂԵՂԱՑ ՕԼՍՆԱՍՆԱ. 16 – Վ.Է ՄԱՀ ՕԼՍՆԱՆՆ ՔՀԱՆՔՆԻՆ ՍՍՍՆՆԱՆՆԻՆ ՊԱՆՐՆԱՍՆԱ ՃԿՄՈՒՆՔՆԻՐ ՉՍԱՐԵՂՆԻՆ ԿԱՊՐԱՍՆԱ. 17 – Վ.Է ՔՀԱՆՔՆԻՆ ՓԱՐՄՈՒՂՆԵՐ ԳՈՒՍՆ ՊԱՊՂԵՂՐՈՒ՝ ԲԱՊՊՐՆ ՀՍՂԱՂԱՐՆԱՍ ՓԵՂԱՒՆԻՆ ԷՕՆԻՆԱԿ ԱԵՒՐ ՔԻՂԵ ԱԵՐՓԱՀՒԼ. 18 – Վ.Է ԳԱՒՍՍԱՆ ՃԿՄՈՒՆՔՆԻՐ ՉՍԱՐԵՂՆԻՆ ԲԱՊՊՐՆ ՀՍՂԱՂԱՐՆԱՍ ՕԼԱՆ ՄՂԱՂՆԱՂՆԱՍՆԵՐ ՊԱՂՂԵՐԻՆ ԻՒԼԵՐԻՆԻՒ ԳԱՆՂՆ *ՊԱՊԳԻՀԻԷՒՆԻՆ ՃԿՄՈՒՆՔՆԻՐ ՉՍԱՐԵՂՆԻՆ ԳԱՕՓՈՒՆԱՆՆԱՍ ՕԼԱՆ ՄՆԱՀՂՍԱՂԱՍ ՄԵՂԱՒՀՆԵՐՆ ՍՈՒԼՃԱՆ ՏԵՂՔՍԱՆԻՆ։ 19 – Վ.Է ԻՒ ԷՍՂՐՆԵՐՆ ՔՀԱՆՔՓԵՔԱՆԻՆ ԱՆՈՒՆԵՆ ԳԱՂՍՐՐՍՂ ՄԵՂԱՒՀՆԵՐՆ ՍՈՒԼՔԱՆ ՀԱՂԱՐՆԻ. 20 – Վ.Է ԱՊԱ ՍԱՆՆԱՅՈՒՆ ԼԵՄՄՈՒԼԻԼ ԿԻՒՆԱԿ ԳԱՒԲԱՊՆԵՐ ՕԼԱՆ ՍԱՆՆԱՅՈՒՆ ԷՍՓՓՐՂՂ ԿԻՒՂԼ ԷՍՓՓՆԻՆ. ՎԷ ՔՀԱՆՔՆԻՆ ՍՆԻՐԵՐ ԻՒԼԵՆ ԵՒՐ Ի ՔԵՔՓԱՐԵՒՔ ԲՂԱՍ ԷՍՒՂԵՔ, ՎԷ ՍՆԻՐԵՐ ՝ՍՔԻՎ ՕԼԱՆՆԱՃԱԳ ՍՐԳՐ։ 21 – Վ.Է ՍՈՒՆԱՅՐ ՕԳՈՒԱՏԱՆԱ ՍՐՂԱՐ

*՝Ի ՀՂՐ. ՔՀԱՆՔՓԵՔԱՆԻՔ

Digitized by Google

զբլա չբեզարբզ՝ ոնը էվվէլբի տոնոպը եազաբդը կիպի եազբը. պաւ՝ ճէմա-
ևաէ իչիւն կիւնոհ գուբպանը տբբր։
22 – Ւբ՝իսլերաւն պիբի կիւնոհ է-
ոթիպ տե պիլմէյերէք Ասլոհը ԻԱՊՊԸՆ
ձեհի էլլեոհյի չէյլերաէն պիբինի իշ-
ղէմէսիլե տաւչլու օլաճագ օլաւբ խե,
23 – Օլ եէթոհյի կիւնոհ քէնոհնէ
պիլոհրիւոհքաե, գուբպանը իչիւն եր-
կէ ձէլբոաէն պիբ գաւտաւբզ էրգէք կե-
էթբոհնե։ 24 – Վ՚է էլինի երկէծին պաշը
խաղբնէ գլյուպ, ոնը ԻԱՊՊԸՆ Հաւ-
զաւբզնաոս՝ մնէհրոագանըն զէպ օլաևն-
ագողը մնհալաե զէպ էլլէսին. պաւ
կիւնոհ գուբպանը տբբր։ 25 – Վ՚է քաոս-
հին փոբմնագողլե կիւնոհ գուբպանը-
նըն գանքնաոան ալլոզ՝ մնէհրագաս մեզ-
պաոհընըն պաւչնաէպլագողբ իսզէբինէ
ոհաւբոհաւ, վէ գանքնը մնէհրագաս մեզ-
պաոհը ալթոբինաս տեաքաոհաւ։ 26 – Վ՚է իչ
ճագրընըն քէոաֆֆէաոհյի ոեէյոհէբ զէ-
պիհէհնիեն եազը կիպի մեզպաոհաոս
եազաբդը, վէ քաոհհին կիւնոհնընաոան
ագօլոյը ոնընը իչիւն էմբ ի քէֆֆաբէթբի
ֆ՚ճբաս էաէճէեք, վէ ոնաս 'ոաֆվ օլաևնա-
ճագ տբբր։
27 – Վ՚է էկէբ ոհչլոբընը գաովմնի-
ոաոան պիբ քիմնէ պիլոհյէրէք կիւ-
նոհ էոհպ տե ԻԱՊՊԸՆ Նէհի էլլէ-
ոհչի չէյլերինը պիբինի իշլէմէբլե տաւչ-
լու օլաճագ օլաւբ խե, 28 – Օլ իշլէ-
ոհչի կիւնոհ քէոհնինէ պիլոհրիլոհբէ-
աե, գուբպանը իչիւն իշլէոհյի կիւ-
նոհնընաոան ագօլոյը քէչիլէրոեն պիբ
գաւտաւբզ ոհչի քէչի կէթիբոհին։
29 – Վ՚է էլինի կիւնոհ գուբպանընըն
պաշը իաւէբինէ գլյուպ՝ կիւնոհ գուբ-
պանընըն մնէհրագաս մնէհրոհնաէ զէպ
էլլէսին. 30 – Վ՚է քաոհհին փոբմնա-
զբլե ոնընը գանքնաոան ալլոզ՝ մնէհրաս-
գաս մեզպաոհընըն պաւչնաէպլագողբ իսզէ-
բինէ ոհաւբոհաւ, վէ գանքնը *պաոեգիլ-
լեոհնի մեզպաոհընը ալթոբինաս տեաքաոհաւ։ 31.
Վ՚է իչ եաղբնընը քաոեֆֆաոհյի ոեէյո-
հէբ զէպիհէհնիեն եազը ալբբլաղբզ
կիպի ալբբրաոը, վէ քաոհհին ոնը ԻԱՊ-
ՊԱՒ խօշ բաւիչնա օլմագ իսզէբ, մեզ-
պաոհաոս եազաբդը. վէ քաոհհին ոնընը իս-
չիւն էմբ ի քէֆֆաբէթբի ֆ՚ճբաս էաէճէեք,
վէ ոնաս 'ոաֆվ օլաևնաճագ տբբր։ 32 –
Վ՚է էկէբ կիւնոհ գուբպանը իչիւն
գաւզաս կէթիբէճէեք օլաւբ խե, պիբ

*'Իպր. քեոաֆֆէաոհյի

գաւտաւբզ ոհչի կէթիբիա՝ 33 – Էզէ-
ոհի կիւնոհ գուբպանըոեն պաշը իսզէ-
բինէ գլյուպագ ոնը մնէհրագաոնըն զէպ
օլաևնաբզը մնհալաե կիւնոհ գուբպա-
նը օլմագ իչզբե զէպ էլլէսին։ 34 –
Վ՚է քաոհհին փոբմնագողլե կիւնոհ
գուբպանընըն գաովնաոան ալլոզ՝ մնէհ-
բագաս մեզպաոհընըն պաւչնաէպլագողբ իս-
զէբինէ սիւբսիւն, վէ գանքնը *պաոեգիլ-
լեոհնի մեզպաոհընը ալթոբինաս տեաքաոհաւ։
35 – Վ՚է իչ եաղբնընը քաոեֆֆաոհյինըն
սէկաոհեմի զէպիհէհնի գուբպանընըն եազ-
ը ալբբլաղբզ կիպի ալբբրաոը, վէ քաոհ-
հին ոնը մեզպաոհաոս ԻԱՊՊԸՆ գուբ-
պանընըոեն իչէ պէբաապէբ եազաբդը. վէ
քաոհհին ոնընը իչիւն էմբ ի քէֆֆաբէթբի
ֆ՚ճբաս էաէճէեք, վէ ոնաս 'ոաֆվ օլաևնա-
ճագ տբբր։

ՊԱՊ 5

Վ՚է պիբ քիմնէ կիւնոհ իչզէյեզ՝
եէմին թէէզիֆֆինի իչիւոհէբէք, կէօբմէչ
վէ եոհֆաոս պիլմէչ իքէն՝ չաոհյաս օլաբ-
ը Հալաե, խաապէբ վէբմէզաե, կիւնա-
հընըն ֆէզաոըե չէյեէճէք տբբ։ 2 – Եա-
խաոս պիբ քիմնէ եոհփաբ պիբ չէյե, կէ-
չէյ եոհփաբ ճաոնվէբ լաչէաիոհնէ, կէբէք
եոհփաբ Հայվաոան լաչէաիոհնէ, կէբէք եա-
փաբ Հաչէբաոի լաչէաիոհնէ տոզաաոնաե-
տաս, քէնաոհաի անը պիլմէաոի խոե պիլէ՝
եոհփաբ վէ տաւչլու օլաբ։ 3 – Եախաոս
քէնաոհաի պիլմէչյէրէք իհնաոանըն եա-
փաբչիչիհնէ, եաոնի եոհփաբ էաոնն հէբ
կէաոնէ եոհփաբչիչիհ տոզաաոնաբ խե, անը
պիլոհչի վէմանս տաւչլու օլաբ։ 4 – Եա-
խաոս պիբ քիմնէ, տաոեհչիյէրինս միբլաոա-
զաոսբզ աէզյէչյէրէք եէմին եէթոհքլէբի
կիպի, քէնաոհաի պիլմէչյէրէք քէմինբ եա-
խաոս էիլինբ եէթոհբ իչիւն ազդբյլե միբ-
լաոնաոլաոսբզ աէզյէչյէրէք եէմին էաէբ-
աե, ոհնը պիլոհչի վէմանս պաոհնաոլբրնն պիբ-
լինաե տաւչլու օլաբ։ 5 – Վ՚է պաոեն-
լաոբրնն պիբլինաե տաւչլու օլաոբզբնաոս,
Հազգբնաոս կիւնոհ իչզէոհչի չէյլ եգ-
գաոբ էյլէսին։ 6 – Վ՚է էթոհչի կիւնոհ
իչիւն, կիւնոհ գուբպանը օլմագ իսզէ-
բէ, սիւբիւլէբոեն պիբ ոհչի գաւզաս,
եոհփաոս քէչիլէբոեն պիբ ոհչի օզլագ՝
տաւչ գուբպանը օլաոլագ ԻԱՊՊԱ կէ-
թիբոբնն. քաոհհին տաոեհ անընը իչիւն
կիւնոհնընաոան ագօլոյը էմբ ի քէֆֆաբէ-
թբի ֆ՚ճբաս էաէճէեք։

Digitized by Google

7 – Վ.է էկէը գ.ցան եաթատ քէչի կէքէրէմէզ խոՏ, էթ-ոխ.ի սու.ջ իչ.ին, պիրի կ.ունաՏ գ.ուբ.պանը վէ պիրի մու.Տ-բ.պա օ.լմագ իւզրէ, ԼԱՊՊԱ խի գ.ումբ.ու կա խքի կէօ.էրճին եավբ.ուա.ու կէ-թէքէն։ 8 – Վ.է ան.կէրի քՏաղինի կէ-թէքէն. օ տաթի էվվէ.ու կ.ունաՏ գ.ուբ.պանը իչ.ին օ.ւանը, պաղշինը ա.ըբ-մ.ոյաթագ պ.ղնքնատան քէաթով թ.ագ.ատի՛ Է.ւլէ.ին։ 9 – Վ.է կ.ունաՏ գ.ուբ.պանը-նէն գ.անքնատան մէզ.պաՏէն ա.էր թ.ատա-քինա ակբ.ութին, վէ գ.անքն պ.ագ.իՀ.ւէ.ի մէզ.պաՏէն ա.ւթ.ունա ագ.քաբ.ը.ը. պու.ա կ.ունաՏ գ.ուբ.պանը ա.ըբ։ 10 – Վ.է տ.իկէ-բինի գ.անաւն իւզրէ մու.Տբ.ագ.ա Է.ւլէ.ին, վէ քՏաղին անըն իչ.ին՝ էթ-ոխ.ի կ.ուն-ՏաՏան տօ.ւաբ.ը էմ.ի ի քէՖաբէթի ի.ճբ.ա էաէ.ճէք, վէ ան.ա 'ա.ՖվՖ օ.լուն-ճ.ագ ա.ըբ։

11 – Վ.է էկէը խքի գ.ումբ.ու ևա խքի կէզ.ւէբՖին եավբ.ուա.ը կէթիբէմէզ.ուէ, կ.ունաՏ իչ.ւէ.ի՛ ա.էաէ՝ գ.ուբ.պանն օ.լ-մագ իւզրէ կ.ունաՏ գ.ուբ.պանը ա.է.ի.ու խաա ուՏաՏան էՖանքըն պիր 'իւ.ղրի.ու-նու կէթիբ.ութին, վէ կ.ունաՏ գ.ուբ.պանը օ.լաբ.ը իչ.ին՝ իւզէրինէ ճ.ագ վէ ևա-խաա քի.ունի.ը գ.ամ.ատ.ը։ 12 – Վ.է ան.ը քՏաղինի կէթիբ.ութին, քՏաղին տաթի թէզ.քէաբ.ը իչ.ին ա.ունէն պիր ավ.ուճ ատօ.ւաբ.ը ա.ւբ.ը՝ մէզ.պաՏ.ուտա ՐԱՊՊՐՆ գ.ուբ.պանի.ար.ը իւլէ պէրաագէր ճ.ագ.ատ.ը. պա.ա կ.ունաՏ գ.ուբ.պանը ա.ըբ։ 13 – Վ.է քՏաղինի ան.ըն իչ.ին՝ պա.ա նէա-նէ.էրինն պիրինաէ էթ-ոխ.ի կ.ունաՏ-նէ.ան ատօ.ւաբ.ը էմ.ի ի քէՖաբէթի ի.ճբ.ա էաէ.ճէք, վէ ան.ա 'ա.ՖվՖ օ.լուն-ճ.ագ ա.ըբ, վէ տ.ուէ.ի չ.ի.ուէ էգ.ուէ թ.ագ.ատի.ուէ կ.ուի.ի քՏաղինի.ան օ.լուն։

14 – Վ.է ՐԱՊՊ Մ.ովսէաէ խի.թ.ագ.էն ատօ.ւաի քի, 15 – Պիր քի.ուն թէճավ.ուզ էաի.ա՝ ՐԱՊՊՐՆ մ.ունգ.ատաէա չէ.ւլէրի Հ.ագ.գ.ընատա ա.ի.ւմէ.էրէբ կ.ունաՏ իչ.ւէ-յէ.ճէք օ.լաբ իուէ, ՐԱՊՊԱ ատօ.ւ գ.ուբ-պանը, մ.ագ.ատա մ.ըգ.ագ.ատ.ը, էթ-ագ.ատի.ր էթ-ոխ.ի.ն կ.ուի.ուէ մ.ըգ.ագ.-ա.ըբ գէ.յմէթ.ունաէ՝ ան.ըբ.ութ.ունէն պիր գ.ատա.ատ.ըբ.ող գօ.ղ կէթիբ.ութին։ 16 – Վ.է ք.ուա.ագ.ատաէա չէ.ւլէրատ էթ-ոխ.ի գէ.յ.ու-ն.ը, ան.ըն իւզէրինէ պէչ.ուէ պիրինի գ.ատ.ի էաէ.ճէք էատա է.ւլէ.ին, վէ ան.ը գ.ըան.ի.ուէ վէ.ըի.ա՝ գ.ըան.ի.ն տատի.ի ան.ըն իչ.ին ատ.ւ գ.ուբ.պանը օ.լան կ.ուի.ի էմ.ի ի քէՖաբէթի ի.ճբ.ա էաէ.ճէք, վէ ան.ա 'ա.ՖվՖ օ.լուն-ճ.ագ ա.ըբ։

17 – Վ.է էկէը պիր քի.ուն կ.ունաՏ էաի.ա՝ ՐԱՊՊՐՆ նէ.ի է.ւլէ.ոխ.ի չէ.ւլէ-բին ճ.ըա.ւլէ.ուն.ուէն պիրինի իչ.ւէյէճէք օ.լաբ իուէ, պիլ.ւէզ.ուէ ատ ատ.ւ.ուա օ.լաբ, վ.ի կ.ունաՏ.ուրնի ՏէՐ-ա.ըճէք ա.ըբ։ 18 – Վ.է ան.ին իի.ագ.ատի.ր էթ-ոխ.ին գէ.յմէթ.ունէ կէօբ, քՏաղինէ ատ.ւ գ.ուբ-պանը օ.լմագ իւզրէ. ան.ըբ.ութ.ունէն պիր գ.ատա.ատ.ըբ.ող գօ.ղ կէթիբ.ութին. քՏաղին տաթի ան.ըն իչ.ին ան.ըն պիլ.ւէվ.ւէյէճէք ատ.ւ էթ-ոխ.ի.ն տօ.ւաբ.ը էմ.ի ի քէ-Ֆաբէթի ի.ճբ.ա էաէ.ճէք, վէ ան.ա 'ա.ՖվՖ օ.լուն-ճ.ագ ա.ըբ։ 19 – Գատ ատ.ւ գ.ուբ-պանը ա.ըբ. օ Հ.ագ.գ.ատաէ.էն ՐԱՊՊԱ ատ.ւ.ւ.ուա օ.լմատ.ը ա.ըբ։

ԳԱՊ 6

Վ.է ՐԱՊՊ Մ.ովսէաէ խի.թ.ագ.էն ատօ.ւաի քի, 2 – Պիր քի.ուն կ.ունաՏ իչ.-է.ւլէ.իա՝ ՐԱՊՊԱ գ.ուբ.պը 'իւ.ղրի.ուն-ճէք էմ.ունէ.էբ, ևաթատ քէՏաղ է.ւլէ.ի-թէ.ւլի.ա օ.լուն.ամ.ը վէ ևաթատ գ.ատագ է.ուի.ա.ի.ը պիր չէ.յ ևատ.ատ.ուա.ուէ գ.ան-չ.ըքնատ ևաւլաղ ատ.ւ.ուէ.ը, ևատ գ.ան-չ.ըքնատ ատ.ւաի.ա էաէ.ճէք, 3 – ԵՒաթատ գ.ա՛.ի.ղ օ.լմատ.ը պիր չէ.յ պատ.ւ.ուա.ագ ատա, պան քՏաղատ վէ ևաւլաղ ատ.ւ էաէ.ճէք օ.լատ.ուատ, Հ.ամ.թ.ատ ի.ն.ատ.ան էաէ.ճէք պիլ.ւէ-ճէ.յի ճ.ըա.ւլէ.ուն պիրինաէ կ.ուա-.ունէ իչ.ւէ.յէճէք օ.լատ.ուատ, 4 – Օ.լ վա-գ.ըմ կ.ունաՏ էաի.ա ատ.ւ.ուա օ.լաբ.ը իչ.ին՝ գ.ատագ էթ-ոխ.ի ևատ ատ.ւ.ուա.ուէ.ը ա.ւ.ւ.ուա.ը չէ.յի, ևատ քէ.ունի.ուէ թ.ագ.ատի.ա օ.լուն.ան էմ.ունէ.էթ.ի, ևատ պատ.ւ.ուա.ը գ.ատ.ի.ուէ նէ.ան.էյի կէրի վէ.ըի.ա. 5 – Ե.ա-խաա խատ.ատ.ուա.ան ևատ.ան է.էրէ էմ.ի էթ-ոխ.ի հէր չէ.յի, խ.ագ.էրի.ուէ պէչ.ուէ պիր գ.ատմ էաէ.ըէ.ը ան.ը թ.ագ.ատ.ը.ուէ կէրի վէ.ըի.ա. ատ.ա.ի.պի.ուէ քէՏաղ ատ.ւ գ.ուբ.պանը կ.ունաՏ.ուտ թ.ագ.ատի.ա.ան։ 6 – Վ.է ատ.ւ գ.ուբ.պանը օ.լմագ իւզրէ. ան.ըն իի.ագ.ատի.ր էթ-ոխ.ին կէօ-բէ ԼԱՊՊԱ՝ քՏաղինին ևան.ըն ատ.ւ գ.ուբ.պատ.ը.ուէն պիր գ.ատ.ի էաէ.ճէք, վէ հէր Հ.ան.ի.կը խատ.ատ.ուա.ուէ թ.ագ.ատի.ա իսէ, ան.ա 'ա.ՖվՖ օ.լուն-ճ.ագ ա.ըբ։

8 – Վ.է ՐԱՊՊ Մ.ովսէաէ խի.թ.ագ.էն ատօ.ւաի քի, 9 – Ա.ի.ատան իւլէ օ.ւատ.ը-բ.ըա էմ.ի էաի.ա ատ.ւ.ուէ քի՝ Մ.ատ.ը-

Digitized by Google

գանըն գանուածնէը պաս տըր, եւսնի մնէ-
ցուածա պիւթիւն կէ ճէ ասպասնա գա-
ասար, մէզպասհատաքի ամէն իւզէրինա-
ան օլսա՝ մէզպասհըն ամէն իւզէրինա-
ան եանմնագասա օլսուն։ 10 – ՝ւլ է քնա-
հին քէթէն էնթասրխինի կկլխով՝ ճէ-
ածան իւզէրինէ քէթէն տանրնը կկյէ-
րէք ամէնչնէ եանմնէշ օլան մնէհրա-
գանըն քիւլիւնիւ մէզպասհ իւզէրին-
ան գսլտրըրսը՝ մէզպասհըն եանրնա
գօսուն։ 11 – ՝ւլ է էլպխէսինի չըգս-
տրշ պաշգա էլպխէս կկյէրէք, քիւլիւ
օգասա խարճնինսե թիսիրը պիր մնհա-
լէ չըգտրսըն։ 12 – ՝ւլ է մէզպասհըն իւզէ-
րինան օլան ամէնչ հիչ սեօնմկյէրէք
եանմնագասա օլսուն, վէ քնահին հէր
ասպաչ տանրն իւզէրինսե օսուն եա-
գրզ՝ անրն իւզէրինսե մնհրսագտըլը տիզ-
սին. վէ անրըն իւզէրինսե սէլսմէթի
գաւգպանլսրրըն եաղրնը եագարն։ 13.
ԱՀամէչ հիչ սեօնմկյէրէք մէզպասհըն իւ-
զէրինսե տսո՛իմն եանմնագասա օլսուն։
14 – ՝ւլ է էգմէք թագտիմկնինի գա-
նանը պաս տըր, եւսնի պէհի Ահասրան
անը ՐԱՊՊՀ՚ն հսւգաբրնասա մէզպասհըն
էօնթնէնսե թագտիմ՝ լէթմինլէր։ 15 –
՝ւլ է ատաէն, եւսնի էգմէք թագտիմէ-
սինին խասա ասնհրսան վէ եագրնսան
պիր մըգասրրնը, վէ էգմէք թագտի-
մէսե իւզէրինսե օլան քիւնիւլիսն
քնօֆֆէնինի սովաճրլէ գսլտրըրսը՝
անրն թէզգէագրնը, ՐԱՊՊԱ խօշ ըս-
թիհա օլմագ իւգրէ, մէզպասհա եագա-
ագան։ 16 – ՝ւլ է պագֆկյէնինի Ահասրան
իլէ օգաւլսրը եէսինլէր։ պաս մնգասա-
ասէս մնհսլստե մնսյասրը եէնիլսինի։
անը ճէմա՛սի չսասրրնրն հսվլսաբնա-
սա եէսինլէր։ 17 – Մսյասը փիչինրնը
մէսինի։ պագնսա գաւբպանլսրմնսան
նսահպլէրի օլմագ իւգրէ վէստաֆ. կնս-
նսագ վէ սաւչ գաւբպանլսրը կհսկի պաս
սագտա տսրը։ 18 – Ահասրան էվլսասրնս-
սան օլան հէր էգբէք սնտսէն եէսինի։
ՐԱՊՊՀ՚ն գաւբպանլսրը հսագբնսաս
՚տսրլսագրնըղճաս էսվտսի ՔէրիիզԷ օլսուն։
ան՚լէրէ հէր տօզգսնսան մնգագատսէս
օլսաճագ տըր։

19 – ՝ւլ է ՐԱՊՊ Մ՚ովսեաէ խիթտապէն
ատաահ քի, 20 – Ահասրան վէ օգաւլլսա-
րընսե մէսվ օլսնհրգսագրը կհսնսա-
սէէ ՐԱՊՊԱ թագտիմ՝ էտէճէգլէրի
թագտիմէ չսս տըր, եւսնի նըսքը
ստասպհ վէ նըսքը սհչսմ՝, եէգմի
էգմէք թագտիմէսնի օլմագ իւգ-
րէ էքճանըն պիր ՚իւչրհս մըգտասրը խտասա
սնե օլսճագ տըր։ 21 – Թմսվսս իչինսե
եսագլէ եսահփլսրը, վէ սնը մնհլսւգթ
կկլճ իրէ ճէգսհնի, վէ էգմէք թագտիմէ-
սինին փիչմիշ փսարչսսրրնը, ՐԱՊՊԱ
խօշ բսս՚իհա օլմագ իւգրէ, թագտիմ՝
էտէճէգսնի։ 22 – ՝ւլ է անրն օգաւլսա-
րընսան եէրինէ մէհ օլսնհան քնահինի-
սնը թագտիմ՝ էյլէսին. պաս ՐԱՊՊԱ
էպէտի փէրիզէ օլսրագ լթէմնմնլյլէ
եագգլսաճագ տըր։ 23 – ՝ւլ է քնահի-
նին հէր էգմէք թագտիմէսի թէմնս-
մնլյլէ եագգլսաճագ վէ եէնիլմկյէ ճէգ
տըր։

24 – ՝ւլ է ՐԱՊՊ Մ՚ովսեաէ խիթտապէն
ատաի քի, 25 – Ահասրանս վէ օգաւլսա-
րընս սեգյլէ քի՝ Ահասրանս գաւբպանըն-
գանուածնը չսս տըր, եւսնի կհսնսագ գաւբ-
պանըգ մնհրսագտըն գէհգ օլսնհսրգըղը
մնհսյստե, ՐԱՊՊՀ՚ն հսւգաբրնասա
գէհգ օլսնհսսա. պաս սագտա տըր։ 26.
Ահասրանս գաւբպանըգը թագտիմ՝ էտէն
քնահինի սնը եէսին. մնւգաաստս մնհս-
յստե՝ ճէմա՛սի չսասրրնրն հսվլսաբ-
նասա եէնիլսին։ 27 – Անրն էթինէ
հէր տօզգսնսան մնգագատսէս օլսաճագ,
վէ անրն գանընսան պիր լհպսս իւզէ-
րինէ սբչրսր խսե, իւզէրինէ սէթգնլէ-
նի մնգագատսէս պիր մնյսյստե եբյգաա-
յսաճագ՝ն։ 28 – ՝ւլ է իչինսե փիչմիչլյլ
լթ օփրագ գասլ գրրրլսրն. ամմնս էգէբ
պագրը գասպաս փիչմի իսե, օգաւլսագ
սաս իլէ եբյգսանսրն։ 29 – Գճսհինլէբ-
սնէ հէր պիր էլբէք սնսէն եէսին.
պաս սագտա տսրը։ 30 – ՝ւլ է գանրնսան
մնգագատսէս մնսյստե քէֆսրէթի էթ-
մէք իչինս ճէմա՛սի չսասրրնրն կէթի-
բրլէն հէր կհսնսագ գաւբպանը եէնիլ-
մէյհգ սաճէչէ եագգլսաճագ տըր։

ՊԱՊ 7

Վ է սաւչ գաւբպանրնրն գանուածնէ
չսս տըր. օ սագտա տսրը։ 2 – Սաւչ գաւբ-
պանրնը մնհրսագտըլը զէհգ էճմէքլէրի
մնհսյստե զէհգ էճմնչլէ վէ գանրնքը
մէզպասհրն իւմիճնէ հէր թասրաֆսա
սէրճսհնի։ 3 – ՝ւլ է սանրն պիճիթսի եաս-
դրնը, եւսնի գաւլրսագը վէ իչլէրի գսֆ-
լսյսան եասդը թագտիմ՝ էճսհնի։ 4 – ՝ւլ է
էքի պէդյրէյլի, վէ պէլստե՝ իւզէրլէրինսե
օլսան եասդը, վէ գասրա ճիլէրին իւմճ
թասրաֆրնսան օլսնի զասրը պէդյրէյլէր
իլէ պէրասպէր սյրըսրն։ 5 – ՐԱՊՊԱ

Digitized by Google

գուբպան օլմնագ խզրէ քհանին անէլ-
բի մէզպահտա եաթպան . պու սաչ
գուբպանը սըր։ 6 – Անը քհանիներ-
ատեն չեը էթքէք եէպեն. մնացածատա
մնահալտ եէնիլէճէք սիր. պու ազ-
ատա սիր։ 7 – Ալնանահ գուբպանը նա-
սըլ խսէ, սաչ գուբպանը տասիի եզալէ
սիր. անլէրին գահուանը պիր սիր. օ՝
անընկալէ քէֆքէրի էտէն քհանիներին
պաճագ սըր։ 8 – Վէ պիր քհանէնին
մնահրագատընը թագտիմ էտէն քհան-
հին՝ թագտիմ էթմէյի մնահրագտընըն
ատերիսինին քէնտիսի օլսրը։ 9. Վէ ֆա-
բանտատա փէշմիշ վէ թէնճէրէտ վէ
թահտատա հատիրլմըշ էքմէք թագտի-
մէլէբինին քհաֆֆէսէր ատը թագտիմ
էտէն քհանիներին օլաճագ սըր։ 10 –
Վէ հեր հասլէ հուդրատմըշ վէ գուբու
էքմէք թագտիմէտի՝ պէհէր Ա՛ստրատընը
ճիհանէրէնէ մհատատվսի խզրէ թագ-
տիմ օլաճագ սըր։

11 – Վէ ԻԱՊՊԱ թագտիմ էտէճէյի
տէլատէթ զէպիհէտինին գահուանը չու-
սըր։ 12. Էնկէր ատը շիւքր իչինէ թագ-
տիմ՝ էտէրսէ, օ զէմանն չիւքր զէպիհէ-
տի իլէ պէրաբեր հասլէ հուդրատմըշ
մհայատըզ փհոէլէր վէ հազ տհիւրիւշ
մհուշ մհայատըզ հուփգալար, վէ խատա
ատնատա մնահլատի վէ հասլէ հուդրատ-
մըշ փհոէլէր թագտիմ էթմէն։ 13 –
Նէսքր իչինէ օլան տհլատէթ զէպիհէտի
փհոէլէրինատէ մհ՛ատա մհայատը էքմէք
թագտիմէտի տահի թագտիմ էչլէսինի։
14 – Վէ ատնատէն, հատնի ճիւմլէ թագ-
տիմէլէբատէն պիրսը տատնէ, ԻԱՊՊԱ
բէֆ՛իչ օլմագ իւզրէ, թագտիմ էչլէ-
սին. պու՝ տհլատէթ գուբպատիսրընին
գահնընը աէրփէն քհանիհնին օլաճագ
սըր։ 15 – Վէ չիւքր իչինէ օլան ատ-
լատէթ զէպիհէտինին էթի, թագտիմ
օլուհսրը կհսհատ եէնիլհսի՝ ատնատն
ատատպահս գատատը պիր չհչ պրատլմա-
ապեն։ 16 – Վէ էկեր զէպհ էթմէյի
գուբպան նէզր, հատհատ մհէթեսրրի՝
թագտիմէ օլուբատա, զէպիհէտի թագ-
տիմ օլուհսրը կհսհատ եէնիլհսի՝ սըր-
թանը էրթէտի կհսհ եէնիլհսի։ 17 –
Վէ զէպիհէտինին էթինատէն իսչհսճճհ
կհսհատ՝ գատան՝ ատթէչլէ հազրատճագ
սըր։ 18 – Վէ էկեր ատնէն տէլատ-
տէթ զէպիհէտինին էթինատէն իսչհսճ-
ճհ կհսհատ պիր վէճճլէ եէնիլէ-
ճէք օլաբ խսէ, մնագտագ օլմըզ վէ
ատնը թագտիմ էտէնէն ատրըլմըզ. ատը-
բատհ սըր, վէ ատնատէն եէչլէն քհանէ
կհսհատհընէն ճկատըճը չէքէճէք սիր։
19 – Վէ հեր դէվ՝ նափաբ չէյէ տհագտա-
նատն էթ՝ եէնիլհէյիպ ատթէչլէ հազրատըր.
լատքին տհըտգէ վէտէհսթինին էթինատէն
հեր փաբ օլան քհանէ եէսին։ 20 – Ամմա
եկեր պիր քհանէ քէնտի նափաբլհյհն
իւզէրինատ խքէն՝ ԻԱՊՊ իչհսն օլան տէ-
լատէթ զէպիհէտինին էթինատէն եէչլէ-
ճէք օլաբ խսէ, օ՝ քհանէ գավմը ատա-
սընատան գահ՛ օլուհսճագ սըր։ 21 –
Վէ հեր կէօհէ նափաբլհյհէ, կէրէք ին-
ատան նափաբլհյհնէ, կէրէք նափաբ հայ-
վատնա վէ կէրէք հեր կէօհէ մհքրատհ
նափաբ չհչ տհագտանատն քհանէ ԻԱՊՊ
իչհսն օլան տէլատէթ զէպիհէտինին է-
թինատէն եէչլէճէք օլաբ խսէ, օ՝ քհան-
տէ գավմը ատասընատան գահ՛ օլուհսճ-
ճագ սըր։

22 – Վէ ԻԱՊՊ Մ՛ավսեսէ խրհթագէն
ատտի քի, 23 – Պէհէն Իսրայիլէլ տէղյլէ
քի՝ Սըղրըզըն հատ գղատէրն հատ քհչհնին
իչ հատղընը հիչ եէմէչհէհնիզ։ 24 –
(Վէ էօլհմհշ վէ հատհատ փատէլէհնմհշ
հայվատնըն իչ հատղը հեր իչտէ գուսլա-
նըլըր, ատմհնատն ատսը եէմէչհէհ-
նիզ։) 25 – Զհրատ հեր քհմ ԻԱՊՊԱ
գուբպատն օլմագ իւզէրէ թագտիմ օլուս-
նատն հայվատնըն իչ հատղընատան եէբսէ,
օլ եէչհէն քհմնէ գավմը ատրատքհնատն
գահ՛ օլուհսճագ սըր։ 26. Վէ ճհւմ-
լէ մէզբհհնէրինհզսէ կհրէք գուշրն,
կհրէք հայվատնըն գահնընը պիր վէճճլէ
եէմէչհէհնիզ։ 27 – Հեր քհմ քի պիր
վէճճլէ գատն եէրսէ, օլ քհմնէ գավմը
ատասընատան գահ՛ օլուհսճագ սըր։

28 – Վէ ԻԱՊՊ Մ՛ավսեսէ խրհթագէն
ատտի քի, 29 – Պէհէն Իսրայիլէլ տէղյլէ
քի՝ ԻԱՊՊԱ քէնտի տէլատէթ զէպիհէ-
տինին թագտիմ էտէն քհմնէ տէլատէթ
զէպիհէտինատէն թագտիմէտինի ԻԱՊՊԱ
կէթթիրսընի։ 30 – ԻԱՊՊՊՀՆ գուբպատն-
նը քէնտի էվհյլէ կէթթրսհն. ատօշ իլէ
իչ հատղընը կէթթրսհն, քի ատօշ ԻԱՊ-
ՊՀՆ հատգուբպատատ ատալլատմա գուբպա-
նը օլսս։ 31 – Վէ քհանհնի հատղը մէզ-
պահտատ հատգըլ՝ ատօշ Ա՛ստրատընը վէ
օզատլատսրընը օլսսհն։ 32 – Վէ տէլա-
տէթ զէպիհէտէրինհզսէն ատղ պատատա
րէփ՛իչէ թագտիմէտի տէչհլ քհանհնէ
վէրէսինինզ։ 33 – Պէհէն Ա՛ստրատընատն
տէլատէթ զէպիհէտինին գահնընը վէ իչ
հատղընը հէբ քհմ՝ թագտիմ էտէրսէ,
ատղ պատատ ատնէն հիատէտի օլաճագ սըր։

Digitized by Google

34 – Զիրա սէլսմէթ զէպիհէլէրինէն սօղլամա սէօզիւ իւլէ բէֆ'իլէ պուտաղը պէհի Խրայէլէնէ ալլոգ՝ անոլէրի եպէտի ֆէրիզէ օլմագ իւզրէ, պէհի Խրայէլ թաղսիֆլէնսան քհոհինի Ահարոն իւլէ օղուլլարընա վէրսիմ՝։ 35 – Ահարոնը վէ օղուլլարընը՝ քհոհինլիգը էթմէգը իչիւն ԲԱՊՊԱ թաղսիմ էյլէսէյի կիւնսէ, ԲԱՊՊԸՆ գուբպանլարընան մէհ Հադգլարը պու խոր, 36 – ֆի ԲԱՊՊ անլէրէ պէհի Խրայէլ թաղսիֆլէնսան վէրիմլէմինի՝ անլէրի մէհ էթմէյի կիւնսէ 'ասրլարընա ծաս էպէտի ֆէրիզէ օլմագ իւզրէ էմր էյլէտմի։

37 – Սինա պէրրիյէմինսէ ԲԱՊՊԱ գուբպանլարընը թաղսիմ էթմէլէրինի պէհի Խրայէլէէ պուլյուբսըղը կիւնսէ, 38 – ԲԱՊՊԸՆ Թաւր ը Սինասաս Մովսէս էմր էյլէտմէյի մանհրսագս վէ էքմէք թաղսիմէտի վէ կիւնսոհ գուբպանը վէ սաչ գուբպանը վէ թէռհախս գաւրսանը վէ սէլսմէթ զէպիհէլէրինէն գանսաղը պաս սոր։

ՓԱՓ 8

Վ̇Է ԲԱՊՊ Մովսէս խիթապէն սէտի քի, 2 – Ահարոնը վէ անլէն իւլէ պէբռապէր օղուլլարընը վէ լիպպասլարը վէ մէհ Հադգլարը վէ կիւնսոհ գուբպանը սանհասաղը վէ իւքի գօշ իւլէ մայսարզ էքմէք սէփէտինի ալլոգ՝ 3 – պիւթիւն ճէմ'ա'սինի ճէմ'ա'սի չսաորրը. նէն գափուգնա ճէմ' էյի։ 4 – վէ Մովսէս ԲԱՊՊԸՆ քէնսինէ էմր էյլէտմէյի կիւպի հսափօր. ճէմ'ա'սի սոսիի ճէմ'ա'սի չսաորրըն գափուգնա ճէմ' էտիյսոհ։ 5 – վէ Մովսէս ճէմ'ա'սինա՝ ԲԱՊՊԸՆ թճրսաորը էմր էյլէտմէյի շէյ պաս սոր՝ սէյէրէք, 6 – Մովսէս Ահարոնը վէ օղուլլարընը հսագլսաղրըղ՝ ԲԱՊՊԸՆ Մովսէսէ էմր էյլէտմէյի կիւպի անլէրի սու իւլէ հրյգսաոր. 7 – վէ սանս էհօմլէյի կէյսէրիյ՝ պէյնինէ գուշղաղը պաղլսաոր, վէ սանս էնէհսորէյի կէյսէրիյ՝ իւպէրինէ էֆօսը գօսաս. վէ սանը էֆօսըն շէրէմէյլէ սաորդ՝ անլէրէ գաւշսաոր։ 8 – վէ անլէն իւպէրինէ կէզլհսաոլիյհս գրյսաղ՝ կէզլհսաոլիյհ իչինէ Ուբհմի վէ Թումմիմ գօսաս։ 9 – վէ պաղը իւղէրինէ սաորդը գրյսաղ՝ սաորդըն էօն տրսաֆընա սլիսաս լէվհսաոլ եսո-նի մնհգաոսաս թաճը գօսաս։

10 – վէ Մովսէս մէհ Հադգլրը սլրդ՝ մէգքէնի վէ իչինսէ օլսան շէհլէրինի քհոֆֆէհսինի մէհ Հադգ՝ անլէրի թաղսիս էյլէսէյի։ 11 – վէ մէզպահ-ընի իւզէրինէ անսաէն եսո քէրբէ սէրփիդ՝ թաղսիս էթմէգը իւզրէ, մէզպահը վէ ճիւմլէ էսո էվլէտլրընը վէ գուբնա իւլէ գաս'խէսինի մէհ էյլէսէյի։ 12 – վէ Ահարոնըն պաղչնա մէհ Հադգլսաոսաղ սէօգիւսաղ՝ սանը թաղսիս էթմէգը մէհ էյլէսէյի։ 13 – վէ Մովսէս Ահարոնըն օղուլլարընը հսագլշսորրըղ՝ անլէրէ ԲԱՊՊԸՆ քէնսինէսինէ էմր էյլէտմէյի կիւպի, էհօմլէյէրինի կիյսրիյհ՝ անլէրէ գաշղագ պաղլսյսաղ սէրփսաշսոր կիյսրիյհ։

14 – վէ կիւնսոհ գուբպանը տսանսագընը կէթիրիյհ՝ Ահարոն իւլէ օղուլլարը էյլէրինի կիւնսոհ գուբպանը տսանսագընէն պաղը իւղէրինէ գօսրլսաս։ 15 – վէ սէ զէպհ էթմէ. վէ Մովսէս գանը ալլոգ՝ փսրմնագրյլէ մէզպահէն պուլյուսաղլարընէն հէր թաղսիքինա սիւթրէ մէզպահը թաղհիր էյլէտմի. վէ գանը մէզպահէն սլիճնա տէօգիւսաղ՝ իւպէրինսէ քէֆֆսրէթ էմգէգը իչինսէ թաղսիս էյլէսէյի։ 16 – վէ իչլէրինի իւզէրինսէ օլսան եսողէն քհոֆֆէհսինի վէ գաբսա ճիւէրինէ զսրրընը վէ իքի պէդրէգը իւլէ եսողսրընը սլրդ՝ Մովսէս մէզպահ տսոս եսագսաս։ 17 – Լսաքին ստանսագը, եսո՝ն սաերսինի վէ էթհինի վէ թէրթինի, ԲԱՊՊԸՆ Մովսէս էմր էյլէտմէյի կիւպի, օբտսանըն խսրբճինսէ սաճէչէ եսագսաս։

18 – վէ մնհգրսագս գօչընը կէթիրիյհ՝ Ահարոն իւլէ օղուլլարը էյլէրինի գօչընի պաղը իւզէրինէ գօսրլսաս։ 19 – վէ ՈՒ զէպհ էտիյ՝ Մովսէս գանը մէզպահընէն իւսաթհինէ հէր թաղսիքսա սէրփսաս։ 20 – վէ գօչու փսաբէ փսաբէ էտիյ՝ Մովսէս պաղը վէ փսրչլսաղրը վէ իչ եսողընը եսագսաս։ 21 – վէ իչլէրի իւլէ փսաչլսաղրը սաս իւլէ հրյգսաղրյ՝ ԲԱՊՊԸՆ քէնսինէսինէ էմր էյլէտմէյի կիւպի, սլիճինա գօչու մէզպահէտսա եսագսաս. սաս մնհգրսագս վէ խոչ բսաՙինա օլսորագ ԲԱՊՊԱ գաբպանն խսրբ։

22 – վէ սաիկէր գօչու, եսո՝ն գաՙհինի թաղսիքսի գօչընը կէթիրսաի. վէ Ահարոն իւլէ օղուլլարը էյլէրինի գօչընը պաղը իւզէրինէ գօսրլսաս։ 23 – վէ ՈՒ զէպհ էտիյ՝ Մովսէս անլէն գանը-

ասան ալաբաց Ահարանըն ասղ գալ-
ղինըն եռամշաղը վե ասղ էլինին պաշ
փարմաղը վե ասղ ալյալընըն պաշ փա-
մաղը իգղերինե սեբառնու։ 24 – վե
Մավսես Ահարոնըն օղուլլարընը կե-
թերիզ՝ գանասան անկերին ասղ գալ-
լագլարընըն եռամշաղը վե ասղ էլկե-
րինին պաշ փարմագլարը վե ասղ
ալյագլարընըն պաշ փամանգլարը իգ-
զերինե սեբառնու, վե Մավսես գանը
մեզպահընը իգեթ իւնե հեր թասագա
սեբտան։ 25 – վե իշ եաղը իլե գալ-
բուղը վե իլկերին իգզերինե օլան հաս-
գըն քեռաֆֆեսինին վե գասու ճիկերին
զարընը վե էթի պեզարեգ իլե եաղլարը-
նը վե ասղ պասառս ալաբ։ 26 – վե
ԻԱՊՊԸՆ հնազուբընաս օլան մնյասրդ
եգմեք սեփեթինաեն պիր մնյասրդ
փեռե իլե պիր եաղը եգմեք փեռեաթ
վե պիր եռաֆգա ալրդ՝ եաղլարընը իգ-
զերինե վե ասղ պասառն իգզերինե գօ-
տաս։ 27 – վե ճիգմեգինին Ահարոնըն
էլինե վե օղուլլարընն էլկերինե վե-
բիդ՝ անկերի ԻԱՊՊԸՆ հնազուբընաս
ալալյան գաբզասնը օլմնագ իգզե
թաղաիմ էյկեսու։ 28 – վե Մավսես
անկերի էլկերինեն ալրդ՝ մեզպահնաս
մնահբագաս իգզերինեն եսգադը. պաս-
կար թաղսու գաբզասնը օլարագ՝ խօշ
բուրնա իչին ԻԱՊՊԱ գաբզասն իսու։
29 – վե Մավսես ասեօչիս ալրդ՝ անը
ԻԱՊՊԸՆ հնազուբընաս՝ ալալյան
գաբզասնը օլմնագ իգզե թաղաիմ էյ-
կեսու. պաս՝ թաղսու գօչինասին ԻԱՊ-
ՊԸՆ Մավսեսե եմբ էկկեսկի կնսի՝
Մավսեսին հնասեսի օլասս։ 30 – վե
Մավսես մեհ եաղինասին վե մեզպահ
իգզերինեն օլան գանասան ալրդ՝ Ա՛հա-
ռոն իգզերինե վե լնպասլարը իգզերինե
վե անըն իլե պերսապեր օղուլլարը իգ-
զերինե վե օղուլլարընն լնպասլարը
իգզերինե սեբտերեգ, Ա՛հարոնը վե լնպ-
սալարընը վե անըն իլե պերսապեր
օղուլլարընը վե օղուլլարընն լնպասա-
լարընը իգազոնս էյկեսու։

31 – վե Մավսես Ա՛հարոն իլե օղուլ-
լարընս խնթապեն՝ էթի ճեմա՛սի
չասարրընն գաբզասնասս խաչկաստեգ,
վե՝ Ա՛հարոն իլե օղուլլարը եեսինկեբ
սեկիս պասնաս էմբ օլունտրդը կնսի,
օբասաս թաղսու գաբզասնընն սեփե-
գաեեսե օլան էգմեգերը իլե անը եեյե-
գաենիզ։ 32 – վե էթ իլե էգմեգսեն
ասրթանը սեթեչե եագըրեգ։ 33 – վե
եեսեի կիւն, եաղ՝ իգ թաղսնգինգ կիւն-
լերինին ասկ կիւնինեսեգեբ ճեմա՛սի
չասարրընն գաբզասնասս տեչասրը
չեգմնյասրընեգ. գիրս թաղսնգինգ
եեսեի կիւնասե թեգեմի օլաս։ 34 – Ա՛ե-
գին իչիւն քեֆֆարեթի օլմագ իսգրե՛
պաս կիւն օլասրդը կնսի իգզա սօչմաճա-
սընը ԻԱՊՊ էմբ էլկեսու։ 35 – Իմնի
էօլեմնէնգ իչիւն կեճե կիւնասեգ
եեսեի կիւն ճեմա՛սի չասարրընն գա-
բզասնասս օթաս։ ՝ ԻԱՊՊԸՆ թեն-
պիհսեգընը հնգգ էտնգ։ գիրս
պասնաս պեզյլե էմբ օլասնասս՝ սեսաթ։
36 – վե Ա՛հարոն իլե օղուլլարը ԻԱՊ-
ՊԸՆ Մավսես վասրթասագ իլե էմբ էլկե-
սկի չէյլերին քեռաֆֆեսինին իգզա
էթասկերը։

ԳԱՊ 9

Վե սեբթգինճե կիւնասեգ Մավսես
Ա՛հարոն իլե օղուլլարընը վե Իսրայելին
իհթիյարլարընը չադրսրաբ։ 2 – վե
Ա՛հարոնա ասեսի քի՝ Գնձսինգե կիւնասե
գաբզասնը իչիւն գասասրգը օլարագ
սղգրբլարասն պիր պասզագը, վե մնհ-
բագա իչիւն պիր գօչ ալրդ՝ ԻԱՊՊԸՆ
հնազուբընաս եասղլաշարը։ 3 – վե պենի
Իսրայելե խիթասկեն սեգղե քի՝ Նհա-
նաՏ գաբզասնը իչիւն քեչիղեռտեն պիր
էբգեճ, վե մնհբագա իչիւն պիրբը եղը-
լագ գաբզասրդ պիր պասզագը իլե պիր
գոտղու։ 4 – վե սեբտերեի գաբզասնը
օլմագ իգզրե ԻԱՊՊԸՆ հնազաբզինասս
սկեգ էթմեգը իչիւն պիր պասզա վե պիր
գօչ, վե եասղլե եասղրասլմիշ էգմեք
թաղաիմեսե ալասղրդ. գիրս պաս-
կիւն ԻԱՊՊ սիգե կեօրիսնեճեգը սիրս
5 – Իմնի Մավսեսին էմբ էթ սեկիլ չէյ-
լերը ճեմա՛սի չասարրընն եօնիսնե
կեթիրսնեգը, վե պիրիւն ճեմա՛սի
եասգլաշագ ԻԱՊՊԸՆ հնազուբընաս
տասգասաս։ 6 – վե Մավսես ԻԱՊՊԸՆ
էմբ էլկեսկի պաս սղբր. պասնաս թեգաս
էլկերինեգ, վե ԻԱՊՊԸՆ ճելսալի սիգե
կեօրիսնեճեգը սիրս՝ սեսաթ։ 7 – վե Մավ-
սես Ա՛հարոնա՝ ԻԱՊՊԸՆ էմբ էլկեսկի
կնսի մեզպահս եասգլաշագ՝ քենաճ
կիւնասհ գաբզասնընգը վե մնհբագասնը
՝ասղ էդրե, վե քենաճի իչիւն վե գասմ՝
իչիւն էմբ ի քեֆֆարեթի իգզա էտասգ՝
գասմնի գաբզասնընը ՝ասղ էտասկեգ
անկեր իչիւն էմբ ի քեֆֆարեթի իգզա
էթ՝ սեսաթասե, 8 – Ա՛հարոն մեզպա-

Digitized by Google

Հաս հասկլաշըդ՝ քէնաֆուի իչիւն կիւ-
նեան գուրպանը օլսան պուղայըլը զէպ
էյլեսի։ 9 – Վ.է Ա.Տարանըն օղուլլարը
առաքի գառը ուռա կէթիրտիլեր, օ տուս-
քի փոքմաղընը գանաս պահըրտըդ
մէզգաներն պուչիաղլարընաս սիւրտիւ,
վէ գառը մէզգաներն ալիճնաս տէօքսիւ։
10 – Վ.է կիւնաչ գուրպանընըն իչ հա-
զը իլէ պէչրէքլէրինի վէ գառաս ճիչ-
րին գարընը մէզգաներ՝ ԻԱՊՊՐՆ Մով-
սէսէ էմր էյլեսիչի կիպի՝ հասկաը։
11 – Վ.է էֆ իլէ սէրիչի օրտաս խարի-
ճինաէ սաճէչէ հասկաը։ 12 – Վ.է մուհ-
ըտգայը զէպզ էֆ՝ սէ, վէ Ա.Տարանըն
ազուլլարը գառը սանա կէֆիրտիլէր. օ
տուսքի սանը մէզգաներն իւսիֆիւնէ հէր
ֆաթաճիա սէրփսի։ 13 – Վ.է մուհրըմ-
գայը, փարչա փարչա օլարագ, պաշը
իլէ պէրտակը սանա կէֆիրտիլէրինտե,
մէզգաներն իւզէրինաէ հասկաը։ 14 – Վ.է
ֆէյլերի իլէ փաչայըլար ևրզգայըդ մէզ-
գաներ՝ սանա հուզուրդա իւզէրինաէ
հասկաը։

15 – Վ.է գաւմըն գուրպանընը կէ-
ֆիրիպ՝ գաւմ իչիւն կիւնաչ գուրպա-
նը օլսան էրկէճ ճի սւտը. վէ սանը զէպզ
էտիպ՝ սանը, էվվէլքի կիպի կիւնաչ
գառըպանը օլմադ իւզրէ 'ատզ էյլեսիւ։
16 – Վ.է մուհրըմգայը կէֆիրիպ՝ սանը
գառնան իւզրէ 'ատզ էյլեսիւ։ 17 – Ա-
սաէն ասկըռա էքմէք ֆաթաճիճինի կէ-
ֆիրիպ՝ պիր ավուճ տօղուսը սլուղագ
առապահ մուհրըմգառաճիանան մուս'ուտա մէզ-
գաներ հասկաը։ 18 – Վ.է գաւմըն սէ-
լամէֆի վէպիհէսի օլսան պուղայը վէ գօ-
չու զէպզ էֆ՝ սէ, վէ Ա.Տարանըն օղուլ-
լարը գանը սուռա կէֆիրտիլէր. օ տուսքի
սանը մէզգաներն իւսիֆիւնէ հէր ֆաթաս-
ֆիա սէրփսի։ 19 – Վ.է պուղատաան իչ
հասկաըը վէ գօչուսան գուրդուղը վէ նւ-
ւէէ գաւմըչիյան Խաէ սէ պէօյրէքլէրի վէ
գառաս ճիչրէրին գարընը ՝ֆէՒէրտէրէ։
20 – Վ.է հասկաըը սէօչլէրին իւզէրինէ
գօռուգլարընաան ասկըռա՝ հասկաըը մէզ-
գաներ հասկաը։ 21 – Վ.է Ա.Տարան
սէօչլէր իլէ սաաղ պուսաս։ Մովսէսին
էմր էյլեսիչի կիպի, ԻԱՊՊՐՆ Տուղուս-
բընաս, սաալլամնս ֆաթաճիճէաի օլմագ
իւզրէ ֆաթաճիճ էյլեսիւ։

22. Վ.է Ա.Տարան գաւմըն իւզէրինէ է-
լինէի գաւլարըսագ անդէրն պէրէքէճի օ-
գաւտաս. պէգյլէ ճճ կիւնաչ գուրպանը-
նը. վէ մուհրագայը վէ սէչսիճի գուր-
պանընը ֆաթաճիճ էճճիսէճճն ասկըռա
էնաս։ 23. Վ.է Մովսէս իլէ Ա.Տարան ճէ-
մու'սէճ չսաըրըճնաս կէրսիլէր. վէ չէգ-
սըգլարընաս գաւմնս պէրէքէճի օգուս-
սլարը. վէ ԻԱՊՊՐՆ ճէչսլէ սիւֆիֆնէ
գաւմնս կէօրիւնսիւս։ 24 – Վ.է ԻԱՊ-
ՊՐՆ Տուղուսընաան սաճէչ չէգըդ՝ մէզ-
գաներն իւզէրինաէ օլսան մուհրագաս իլէ
հասկաըը հասգաը. վէ պիւֆիւն գաւմ-
պանընաս կէօրսիւքճէ՝ նիսաս էտիպ հիւզ
իւֆիւս տուչչիւչէր։

ՊԱՑ 10

Վ.է Ա.Տարանըն օղուլլարը Նոգաը
վէ Ափիսագ հէր պիրի պուճուսընընը
ալարագ իչիէրինէ սաճէչ, վէ սանըն իւ-
զէրինէ պուխար գղյսագ ԻԱՊՊՐՆ
Տուղուսընաաս քէնաֆուէրինէ էմր օլսա-
մասընչ հասգանըճ սաճէչ ֆաթաճիմ
էճճիսէճ։ 2 – Ծ զէմանե ԻԱՊՊՐՆ Տու-
ղուսընաաս սաճէչ չէգըդ՝ անդէրի ֆէ-
լէճճ էճճիսէճ, ԻԱՊՊՐՆ Տուղուսըն-
սաս եօսիւլեր։ 3 – Վ.է Մովսէս Ա.Տա-
րանա սէֆի քի՝ ԻԱՊՊՐՆ պուչիսըդղը
պուս տըր քի, Պանաս հասկլաշանըդսաս
գառատաս պիլինիպ՝ պիճիճէն գաւմընն
էօնիւնէաէ մուս'ուզէդ օլսագդըմ։ Ա-
Տարան տուսքի սիւքիճէ էյլեսիւ։ 4 –
Վ.է Մովսէս Ա.Տարանըն 'ասմաս ճէսդը Ո-
զճէճէրն օղուլլարը Միսիրէ իլէ Եզի-
սաէացնը չսաըրըդ, անդէրէ խիճճաչէն՝
Եասպէսչդ պիրսաէրէրինիսի մնագաճ-
սին էօնիւնէաէն օրտաս խարիճինէ գալ-
սըրընըդ՝ տէօրէքճաէ, 5 – Անդէր հասգա-
չդ՝ Մովսէսին էմրի իւզրէ, անդէրի
գէօմէքճէրէրիյէ օրտաէնըն խարիճինէ
գալարըրսըդ։

6 – Վ.է Մովսէս Ա.Տարանաս վէ օղուլ-
լարը Եգիսագսր իլէ Խճամմուս՝ Պաշը-
նըդղը ուչմանըդղ վէ էլճիսէնէիդի ևրբէճ-
մայընըդղ, քի էօլմէյէնիդ, վէ պիւ-
ֆիւն ճէմու'սէճ իւզէրինէ դղագսագ գէլ-
մէյէ. Փողսէճ պիրսաէրէրինիդ օյսն
պիւֆիւն պէկճ ի Խարայէլ ԻԱՊՊՐՆ
ֆաւճաւաչընըսագղը հասկաըն իւզէրինէ,
ազլասաընըսը։ 7 – Սիդ իսէ ճէմու'սէճ
չսաըրըճնան գաճաչաբնաան չէգմայը-
նըդ, քի էօլմէյէնիդ. գիսաս ԻԱՊ-
ՊՐՆ մէսգ հասկաը իւզէրինիդսաէ ասկը՝
սէսէ. անդէր սուսքի Մովսէսին սէզյէ-
սուիյի կիպի հասճաղսըսը։

8 – Վ.է ԻԱՊՊ Ա.Տարանաս խիճճաչէն
սէսէ քի, 9 – Սէն վէ սէնէի իւէ օգուլ-
լարդի ճէմու'սէճ չսաըրընաս կիրսաչիճ

Digitized by Google

նիզաե, չէրասղ վէ մէւոքիր իշմէյինիզ, քի էօզմէյէնինիզ. պու՝ 'սարլարդընըզ-ճա էպէտի ֆէրհիզ տէր. 10 – Թու քի մնացասաէսի զաչը ի մնացասաէսէն վէ նաֆաքը Թաննէրսէն Թէֆֆիհիզ է-տէիպ, 11 – Մովսէսին էլհըյլե ԻԱՊՊՀՆ պէհնի Խարտէլե պուչաթդընը ահճհա-մէնի քահաֆֆեսինի անլէրէ Թա՝լիմ է-տէհնինիզ։

12 – Վէ Մովսէս Ահարոն իլէ պագը գալսըն օղուլլարը Նգհասպարա վէ Իթ-մարտա ատսի քի՝ ԻԱՊՊՀՆ գուրպան-լարընսոն արԹսըն էքմէք Թասգսիմէ-սինի տալըզ՝ մէզպահնի Հանընսոս մնա-յասըզ օլարագ էհյինիզ. զիրա պու ագսէտս տէր։ 13 – Անը մնացասաէս մահսուլսէ էհյինիզ, չիւնքի պու՝ ԻԱՊ-ՊՀՆ գուրպանլարընսոն սենին հագ-գընի վէ օղուլլարընսոն հագգը տէր. զի-քրա պանաս պէզլիէ էմր օլսընսոս։ 14 – Վէ ասլըսմըս սեօշիս իլէ բեֆ'էյէ պու-սարընը սէն վէ սենին իլէ օղուլլարընի վէ գըզլարընի պիր Թասիր մնահսսէ հէյէ-սինիզ, զիրա անլէր պէնի Խարտյէլին սեզսսիեճ զէպիհէլերինսոն վէրիլէն հագգընի վէ օղուլլարընըն հագգը տէր։ 15 – Իչ եսաղընըն գուրպանլարը իլէ քեֆ'էյէ պուսարընը վէ ասլըսմա սեօ-չիւնիս ԻԱՊՊՀՆ հուզուրընսոս, սալ-լըսմա Թաագսիմէսի օլմագ իւզրէ, Թաագ-սիմ էթմէք իչիւն կէթիրմիյէր, վէ ԻԱՊՊՀՆ էմրի իւզրէ էպէտի ֆէրհիզ օլարագ սենին վէ սենին իլէ պէրապեր օզուլլարընըն օլաճագ տէր։

16 – Վէ Մովսէս կհնահ գուրպանը էրկէ ճինի տիգգաթլէ արաստդաս՝ իչ-Թէ եառնմըշ իսոի. պունսան իւզէրինէ Ա-հարոնին պագը գալսըն օղուլլարը Նգհա-զարա վէ Իթամարա զաչապա կէնիպ ատի քի, 17 – Կհնահ գուրպանլարը մնացասաէս մահսուլսէ նիչիւն եմմէ-սինիզ. զիրա պու ագսէս օլարագ ճէ-մա'աթըն 'իսանընը գալսըրդըզ՝ ԻԱՊ-ՊՀՆ հուզուրընսոս անլէր իչիւն էմր ի քեֆֆարէթի իչըս էքմէք իւզրէ սեզսէ վէրիլսոն. 18 – Իչէ անըն գանը մնագ-սաճսին իչինէ կէթիրիլմէտի. անը էմր էթտիկիմ կիպի մնէթտագս մագսսոս-սէ եէմէյի իսոինիզ։ 19 – Օլ վագըթ Ահարոն Մովսէսէ՝ Իչէ պու կիւն կհնա-նահ գուրպանլարը իլէ մնահսսագս-րընը ԻԱՊՊՀՆ հուզուրընսոս Թագսիմ էթտիկլէր, վէ պունսոս պու մնտիլլիս չէլլէց իսոպէճէ էթտի. վէ պու կհնահ կհնանահ գուրպանընը եէմէյէ օլսոս քսոմ, ԻԱՊՊՀՆ նազարընսոս խոշ օլ'սըմ մէ իսոի՝ տէտի։ 20 – Վէ Մովսէս պուս-նա իչիհտիգսոէ՝ նազարընսոս խոշ կէօրիւնտիէ։

ԳԱՓ 11

Վէ ԻԱՊՊ Մովսէսէ վէ Ահարոնսոս խիթապէն տէտի քի, 2 – Պէնի Իսրա-յէլէ սէզիլէյինիզ քի՝ Զէմին իւզէրին-սէ պուլունսան հէփ հայվանլարսոն եէյէ ճէյինիզ հայվանլարը պուճաղը տէր։ 3 – Հայվանլարսոն էէր պիր չոփ-Թալ վէ եարըդ Թըրնագլը օլսըդ՝ կէ-վիչ կէվ իրէնի եէյէճինիզ։ 4 – Ճաղ-ғալ կէվիչ կէվ իրէնլէրսէն եասոսոն չէվէ-չալ Թըրնագլը օլսընլարսոն՝ տէ-վէչի եէմէյէճինիզ. զիրա կէվիչ կէ-Թիրիր իսէ տէ, չէվէչալ Թըրնագլը օլ-մնասագը իչիւն սիզէ նաֆաք տէր։ 5 – Աստս Թավշանըն տասի նէսէյինիզ. չիւնքի կէվիչ կէվ իրիր իսէ տէ, չէ-Թալ Թըրնագլը օլմնասագը իչիւն սիզէ նաֆաք տէր։ 6 – Թավշանըն տասի նէ-սէյինիզ, զիրա կէվիչ կէվ իրիր իսէ տէ, չէվէչալ Թըրնագլը օլմնասագը ի-չիւն սիզէ նաֆաք տէր։ 7 – Վէ տոփաա-զը տասի նէսէյինիզ, չիւնքի չէվէչալ վէ եարըդ Թըրնագլը իսէ տէ, կէվիչ կէվ իրէնլէրսէն իչիւն սիզէ նաֆաք տէր։ 8 – Պաւնլարըն էթինասէն եէմէյէճինիզ, վէ լաշէլէրինէ տօգսունմայագը-նըզ, անլէր սիզէ նաֆաք տէր։

9 – Սաւսաս օլանլարըն ճիւմլէճինսո-տէն չընտնլարը եէյէճինիզ, եառնի տաս-սաս՝ կէրէգ տէնիզլէրսոե՝ կէրէգ բըմըգ-լարսոս գանատլը վէ փուլլու օլանտա-բըն ճիւմլէճինիզ. 10 – Վէ տէնիզլէրսոե վէ բըմըգլարսոս պուճաղ-նասո ճիւմլէճ գանատսոդը վէ փուլ-ղոդ օլարագ տաւսաս օլան հայշէրէթլէ-քահաֆֆեսի վէ տաւսաս օլան տիրի հայ-վանլարըն քահաֆֆեսի սիզէ մէքրահ տէր։ 11 – Խամո տէնիզ սիզէ մէքրահ օլագդը իչիւն էթլէրինէ եէմէյէճի-նիզ, լաշէլէրինէն էքրահ էտտիճինիզ. 12 – Աստս գանատսոդը վէ փուլ-ղոդ օլանլարըն քահաֆֆեսի սիզէ մէքրահ օլասոն։

13 – Վէ գուշլարսոն մէքրահ Թաա-Թաճագլընըզ պունլար տէր. մէքրահ օլագդըսոդը իչիւն եէնէլմէճինիզ. գաղ-Թալ վէ Թավշանճիլ վէ գարա գաղ-

Digitized by Google

14 – Վ.Է չայլաք վէ ոգ պապա նէվ'լէրիյլէ, 15 – ձիւմլէ գաղրա նէվ'լէրիյլէ, 16 – Վ.Է ատվէ գուշու վէ պուհու գուշա վէ գուգա գուշու վէ ոզդան նէվ'լէրիյլէ, 17 – Վ.Է պայգուշ վէ գաբա պաճագ վէ գաբա լէյլէք, 18 – Վ.Է գաշգա վէ ոգդա գուշու վէ թայ, 19. Վ.Է լէյլէք վէ պալըգչին նէվ'լէրիյլէ, վէ հիւանհիւա վէ նարատա։

20. Տէօրթ ալյագ իւզէրինաե եհլիւնէյին գաճառալը հաշէրաթէրն քեաֆֆէթ սիզե մէքթուհ ապը։ 21 – Ճոգալթի ատէօրթ ալյագ իւզէրինաե եհլիւնէյին գաճառալը հաշէրաթէրն ճիւմլէնիւնեաէն պաճաղըր, եաղնի եէր իւզէրինաե սըզդամագ իչինն ալյագլարընաան եօգաղրը պաճագը օլմաղըր եէյէնիհիվ։ 22 – Անէբուէն պաճաղըր, եաղնի չէքթիրգէյի նէվ'լէրիյլէ, վէ ճիւմճիւմաե նէվ'լէրիյլէ, վէ հարզօլի նէվ'լէրիյլէ, վէ ճիւնահէպիւ նէվ'լէրիյլէ նէյէնիհիվ։ 23 – Լաքին պաճաղրգան գալթ ատէօրթ ալյագը վէ գաճառալը հաշէրաթէրն ճիւմլէնի սիզե մէքթուհ ապը։ 24 – Վ.Է պաճաղրըլէ նախաք օլուրմաղըդ. լաշէլէրինէ հէր քիմ քի ատգաճաբագա, սախչամաղա նախաք օլմաճագ ապը։ 25 – Վ.Է լաշէլէրինի հէր քիմ քի գալըբդըգա, էլվիսաճինի եըլդըմըդ՝ սախչամաս գաւտար նախաք գլուճագ ապը։ 26 – Զամբալ թըրնաճագը պալագ ատ՝ թըրնաղը եարդը օլմայան վէ կէվիշ կէճիրմէյէն հայվանլարընէ քեաֆֆէթ սիզե նախաք ապը. լաշէլէրինէ հէր ատգաճանան նախաք օլուճագ ապը։

27 – Վ.Է ատէօրթ ալյագ իւզէրինաե եհլիւնէյին հայվանլարընէ ճիւմլէնիւնէաէն փէնէլէրէրի իւզէրինաե եհլիւնէյինէրն քեաֆֆէթ սիզե նախաք օլուճագ ապը. լաշէլէրինէ հէր քիմ քի ատգաճաբագա, սախչամաս գաւտար նախաք օլուճագ ապը։ 28 – Վ.Է լաշէլէրինի գալըբդըգա՝ էլվիսաճինի եըլդըմըդ՝ սախչամաս գաւտար նախաք օլուճագ ապը. պաճալար սիզե նախաք ապը։

29 – Վ.Է եէր իւզէրինաե սիւրիւնէն հաշէրաթի ատաճրնաս չուճալար սիզե նախաք ապը, եաղնի ատճնաղ վէ օբյանն վէ գաղ նէվ'լէրիյլէ, 30 – Վ.Է քելէբ վէ վէրէլ վէ վէգաղա վէ քէրիմ էնգէքէ վէ պուգալէմնան։ 31 – ձիւմլէ հաշէրաթի ատաճրնաս պաճալար սիզե նախաք օլաղ՝ լաշէլէրինէ հէր քիմ ատգաճաբագա, սախչամաս գաւտար նախաք օլուճագ ապը։

32 – Վ.Է լաշէլէրինաէն պիրի իչէ գաւլաճալան պիր կէօճե գաղդ, եաղնի հէր տիւրլիւ ալաղդ գաղ եախօտ լիպաս եախօտ ատէրի եախօտչուվ օլտուն, հէր նէ չէյ իւզէրինէ սիւչէբնէ, նախաք օլուճագ ապը. ատուլա պաճէրըլմայան սախչամաս գաւտար նախաք, վէ ատճէն ոգնա նախաք օլուճագ ապը։ 33 – Վ.Է պաճալարըն պիրի հէր հանգը թօփրագ գաղդ իչինէ սիւչէբնէ, իչինէ օլանըն քեաֆֆէթսի նախաք օլաղ՝ անգ ատա գբյաճագդարընդ։ 34 – Իչինէ ատա պաճալանան իճա՝ագ իւզէրինէ գէօկ–չէյ հուգե՝ նախաք օլուճագ ապը. վէ պիրի նէվ' գաղդատա օլանի իչիլճէնք մէշբաճալաճէն քեաֆֆէթսի նախաք օլուճագ ապը։ 35 – Վ.Է պաճալարըն լաշէսի հէր հանգը չէյ իւզէրինէ սիւչէբնէ, նախաք օլուճագ ֆընարըն եախօտ օճագ օլատուն, եըգըլուճագ ապը. նախաք ապըլսա, վէ սիզե նախաք օլուճագլար ապը։ 36 – Ճոգալթի իչինէ ատալը չօգ պաճալանան փաչիպա վէ գուչու թօպհիք գալաճագ, լաքին լաշէլէրինէ ոգգաճանան նախաք օլուր։ 37 – Վ.Է էկէր լաշէլէրինաէն պիրի պիր նէվ' եբիլճէնք թօխուա՝ իւզէրինէ սիւչէբնէ, օ թօհիք ապը։ 38 – Ճոգալթի թօխուալըն իւզէրինէ ատ գճուալըդգանան ոգկա, իւզէրինէ լաշէլէրինաէն պիրի սիւչէբնէ, օ սիզե նախաք օլուճագ ապը։

39 – Վ.Է եէմէսի սիզե հէլալ օլաճ հայվանլարընան պիրի էօլիւբնէ, լաշէսինէ ոգգաճանան՝ սախչամաս գաւտար նախաք օլուճագ ապը։ 40 – Վ.Է լաշէսինանէն եէյէն քիմնէ լիպաալարընը եըյդըմըդ՝ սախչամաս գաւտար նախաք օլուճագ ապը. վէ լաշէսինի գալըբդանան քիմնէ լիպաալարընը եըյդըմըդ՝ սախչամաս գաւտար նախաք օլուճագ ապը։

41 – Վ.Է եէր իւզէրինաե սիւրիւնէն հաշէրաթէրն քեաֆֆէթսի մէքթուհ օլաճ՝ եէնիլմէյէճէք ապը։ 42 – Նէր իւզէրինաե սիւրիւնէն հաշէրաթէրն քեաֆֆէթսիզնէն գաղրը իւզէրինաե սիւրիւնէն, վէ ատէօրթ ալյագաա կէպէնէ, վէ չօգ ալյագը օլմաղըրըն հիչ պիրինի եէմէյէճէքսինիվ. զիքը մէքթուհ ապըլար։ 43 – Սիւրիւնէն հաշէրաթէրն հիչ պիր նէվ'էյիլէ նէֆալէրինիզի մաճաագա եէմէյէճէքսինիվ. վէ ատնէրէք, զայը ի թահհիր օլմադ իւզրէ, քէնահ-

Digitized by Google

ինքի նափաք եթէ չէ ինինիզ. 44 – Զի-
րա Ալլահընդ ՐԱՊՊ պէն իմ. իմի
քէնտինիզի թագաւոս էտիզ՝ մուգաս-
տա օլունըզ, զիրա պէն գաւաստա
իմ. վէ եէր իւզերինաե սիւրիւնէն հիչ
պիր նէվ՝ հաչէրտիլէ քէնտինիզի նա-
փաք եթէ չէ ինինիզ. 45 – Զիրա պէն
սիզէ Ալլահ օլմագ իչիւն սիզի Մըսըր
ուլայընտան չըգարտան ՏՀվոս իմ. իմ-
ի մուգաստա օլունըզ, զիրա պէն
գաւաստա իմ՝

46 – Նափաք փաղտան վէ ևէնիլէր
հայվանը ևէնիլմէզտէն թէֆրիդ իչիւն,
47 – Պէհայիմ վէ գաւշար վէ սաւաս
հարէքէթի էտէն հէր նէվ՝ զիրաս վէ
եէր իւզերինաե սիւրիւնէն հէր նէվ՝
հայվանա տալ՝ իր գանաւն պաւ տըր։

ՊԱՊ 12

Վէ ՐԱՊՊ Մովսէս խիթապէն
ատտի քի, 2 – Պէնի Իսրայիէլէ սէզլէ
քի՝ Պիր գադը համիլէ օլուպ պիր էր-
քէք չօճուգ տօղուրտըգտա, հայզը
կիւնլէրինաե այրըլտըղը կիպի նափաք
օլաճագ. եէտի կիւն նափաք օլուռա։
3 – Վէ սէբիպինճի կիւնաե չօճագ
զուչիէտ խիրտան օլունաուռա։ 4 – Մէր-
գամէմ ատտի ատ՝ ի Նէֆաճէրան թաթ-
հիբի իչիւն օհտագ խա՛ կիւն օհտու-
բուսա՝ թամի հիբի կիւնլէրի թէմամ օլ-
մըչընճա պիր նէվ՝ մուգատտաե չէկէ
տօգունմայընդա, մուգատտաե կիրմէնիս։
5 – Վէ եէկեր գադը տօղուրտուգ իսկ, հայ-
զընտան օլտըղը կիպի իքի հաֆթա նա-
փաք օլուռա՝ ալտմըշ ալտը կիւն տէմ
ի Նէֆաճէրան թաթհիբի իչիւն օհտու-
բուսա։

6 – Վէ օղուլ եաթաս գադը իչիւն
թաթհիբի կիւնլէրի թէմամ օլտըգտա,
քահինէ՝ ճէմաաթտան մուհրագա օլմագ իւզրէ պիր
ըզլըգ պիր գուզու, վէ կիւնաե գաւր-
պագը օլմագ իւզրէ պիր կէօչերճին
եավրուսը եաթաս պիր գուամրու կէթիր-
սիս։ 7 – Օ տատի անը ՐԱՊՊԸՆ հու-
զուրտնտա թագտիմլէ մէրգումէ իչիւն
էմր ի քէճուրէթի թէրա էմէտիլէ,
մէրգումէ ատ՝ ի նիճիստանան թաւտը
օլա. երքէք եաթաս գադը էվլատա տօ-
զաբտան հագգընտա գանաւն պուռա տըր։
8 – Վէ եէկեր գուզու կէթիրէմեդ իսկ,
պիրի մուհրագա վէ տիկերի կիւնաե
գաւրպագը օլմագ իւզրէ, իքի գուամրու
եաթաս իքի կէչէրճին եավրուսը տալըգ՝
քահինին տատի անըն իչիւն էմրի քէ-
ճուրէթի ի թէրա էյլէմէմէյլէ՝ օ թահիր
օլաճագ տըր։

ՊԱՊ 13

Վէ ՐԱՊՊ Մովսէս իլէ Ահարոնա
խիթապէն ատտի քի, 2 – Պիր ատէմին
ճէսէտինին տէրիսինաե շիշ եաս ուչուզ
եաս փարլագ լէքէ օլսաչ՝ ճէսէտինին
տէրիսինաե ճիւզամ՝ իլլէթի կիպի
չէչ գուհուզ էտէրսէ, օլ վագըթ քահա-
հինի Ահարոնաս եաթաս անըն օղուլլա-
րընտան օլան քահինլէրինի պիրինէ
կէօճիւրիւլուռսա։ 3 – Վէ քահինի ճէ-
սէտինին տէրիսինաե օլան՝ իլլէթէ պագ-
տըգտաս, իլլէթաե օլան գէլլագը պէչագ
օլուպ՝ իլլէթ ճէսէտինի տէրիսինաե
տէրինի կէօրճիւրիւբսէ, ճիւզամ՝ իլլէ-
թէ տիր. վէ քահինի անը կէօրտիւգ-
տէ՝ անը նափաք տէչիս հիւքմ՝ եաթ-
ճէկ տիր։ 4 – Ամմա եէկեր ճէսէտինի
տէրիսինաե պաւլուռնան լէքէ ագ օլուպ՝
տէրիսինէ տէրինի կէօրճիւմէյօր, գէլը
տատի պէչագ օլմուշ տէչիլ իսկ, օլ
վագըթ քահինի՝ իլլէթի լիկի եէտի կիւն
գափտըրսըն։ 5 – Վէ եէտինճի կիւնաե
քահինի անու պագտըգտագտա, իլլէթ հա-
լի իւզրէ տուբուսպ՝ տէրճիլէ եաչայըլմա-
մըշ իսկ, օլ վագըթ քահինի անը եէ-
տի կիւն տատա պափտըրսըն։ 6 – Վէ եէ-
տինճի կիւնաե քահինի անու թէքրար
պագտըգտաս, եէկեր՝ իլլէթ տօզմուշ օ-
լուպ՝ տէրճիլէ եաչայըլմամըշ օլուբտաս,
օլ վագըթի քահինի անը թահիր տէ-
չիս հիւքմ էտէճէք տիր. պաւ ուչուզ
տըր։ վէ լիպաստըրընը եուզդուպուլպ փաք
օլուռսա։ 7 – Լաճրին թահիրի իչիւն
քահինինէ կէօճերիլճէքտէն սօկմա՝
տէրճի իւզէրինէ ուչուզ եայըլտաճագ
օլուբ իսկ, օլ վագըթի եինէ քահինէ
կէօճերիլսինն։ 8 – Վէ քահինին անաս
պագտըգտաս՝ եէկեր տէրճի իւզէրինէ ու-
չուզ եայըլմամըշ իսկ, օլ վագըթի քահա-
հինի անը նափաք տէչիս հիւքմ էտէ-
ճէք տիր. պաւ ճիւզամ տըր։

9 – Պիր ատէմինէ ճիւզամ՝ իլլէթի
օլտըգտաս քահինէ կէօճերիլսինն։
10 – Վէ քահինի պագտըգտաս՝ եէկեր
տէրիսինէ պէչագ չիշ վագը իսկ, պաւ
տատի գալը պէչագ էմ միշ, վէ շիշտէ
գիչտատ էմ պիճագ նիչյաճէնի պաւ-
լուռգաս, 11 – Պաւ անըն ճէսէտինին

Digitized by Google

աեբիսինաե էաքիմէշ ճիւզամ օլմազլճ, քաոհին անը նափաք տեչիս հիւքմ էաեճ՝ անը գոփամայաճաղ, զիրա նափաք տըր։

12 – Ալ է էկէր ճիւզամ աեբիսե եայըլըմըշ օլաւ՝ ճիւզամ 'իլլէխի տեբիսինին քաոհինին, եաղի քաոհինին կէօզլէրինին կէօրաիւլիս եէրին ճիւմէէսինը պաշլաման ալյալա գաոտը գափլամըշ օլաւրաս, 13 – Քաոհին պաշգաղրգաս՝ էկէր ճիւզամ պիւլէխ իւա ճէաեսինի գափլամըշ օլաւրաս, ը զիւման 'իլլէխլիւի Լաոհիր տեչիս հիւքմ էաեճէք տիր. քիւլլիչէ պէչյաղ օլտըղը Լչինա Լաոհիր տիր։ 14 – Լաոքին իւզէրինաե զիչյաաե էմ պիւճմիւճ կէօրիւնաոիւչիս կիւնաե՝ օլ ատեմ՝ նափաք օլաճաղ։ 15 – Ալ է քաոհին էմ պիւճմիւճաինի կէօրաիւքաե՝ անը նափաք տեչիս հիւքմ էաեճէք տիր, զիչյաաե էմ նափաք օլաւ՝ ճիւզամ տըր։ 16 – Ալ է էկէր պիւճ էն էմ թէպեաոիւլ էճմին օլաւ՝ պէչյաղ օլաւր իսկ, օլ վաղըմ քաոհինե կէլուին. 17 – Ալ է քաոհին ատաո պաղտըգաս, էկէր 'իլլէխ պէչյաղ օլմազ իսկ, օլ վաղըմ քաոհին 'իլլէխլիւի Լաոհիր տեչիս հիւքմ էաեճէք. ը Լաոհիր տիր։

18 – Ալ է ճէաեսին տեբիսինաե չըպաոն օլաւ՝ աազալտըգաս, 19 – Չըպաոն էէբինաե պէչյաղ չինչ, եախօտ գըրմըզըչյս մա՛իլ պէչյաղ փարլագ լէքե օլաւր իսկ, օլ վաղըմ քաոհինէ կէօթէէրիլուին։ 20 – Ալ է քաոհին պաղտըգաս՝ էկէր տեբիսեէն տեբին կէօրիւնիւր, վէ գրլը պէչյաղ օլմազ օլաւր իսկ, օլ վաղըմ քաոհին անը նափաք տեչիս հիւքմ էաեճէք. պաս՝ չըպաոնաս գաւհաւր էմ յամըշ ճիւզամ 'իլլէխի տիր։ 21 – Ալ է քաոհին ոաոն պաղտըգաս, էկէր գէլ իչինաե պէչյաղ պաւլունմամըյլ՝ տերիսէն տօսխի տեբին օլմայրաղ աազմազ իսկ, օլ վաղըմ քաոհին անը էէտի կիւնէ գափաորն։ 22 – Ալ է էկէր տերի իւզէրինէ եայըլըմըշ իսկ, օլ վաղըմ քաոհին անը նափաք տեչիս հիւքմ էաեճէք. պաս՝ 'իլլէխի տիր։ 23 – Ամմա փարլագ լէքե էէբինաե տաւրաաս՝ եայըլըմամըշ իսկ, չըպաոնըն էաեքի օլաւ՝ քաոհին անը Լաոհիր տեչիս հիւքմ էաեճէք տիր։

24 – Ըախօտ ճէաեսին տեբիսինաե տաճէչ էաոնըղը օլաւ՝ էաոնըգ 'ինչանը գըրմըզըչյս մա՛իլ պէչյաղ էախօտ պէչյաղ փարլագ լէքե օլաւր իսկ, 25 – Գէաոհին ոաոն պաղտըգաս, էկէր լէք քէտե օլաոն գէլ պէչյաղ օլաւ պաս՝ տեբիսեէն տէրին կէօրիւնիւր իսկ, օ ճաոնըգաս զաւհաւր էմ յամըշ ճիւզամ օլմազլէ՝ քաոհին անը նափաք տեչիս հիւքմ էաեճէք. պաս ճիւզամ 'իլլէխի տիր։ 26 – Լաքին քաոհին ոաոն պաղտըգաս, էկէր փարլագ լէքեաե գէլյար պէչյաղ օլմազլաղ՝ տեբիսեէն տերին օլմայրաղ սօլմազ իսկ, օ զէմաոն քաոհին անը եէտի կիւնէ գափաորն։ 27 – Ալ է եէտիճէմ կիւնաե քաոհին ոաոն պաղտըգաս, էկէր տերիյէ եաւլըմազ իսկ, օլ վաղըմ քաոհին անը նափաք տեչիս հիւքմ էաեճէք. պաս ճիւզամ 'իլլէխի տիր։ 28 – Ալ է էկէր փարլագ լէքեէ եէբինաե տաւրաաս՝ տերիյէ եայըլըմազ օլմայրաղ սօլմաս իսկ, պաս ճաոնըգ չինչ օլմազլէ՝ քաոհին անը Լաոհիր տեչիս հիւքմ էաեճէք. գիրա ճաոնըգ էէրի տիր։

29 – Ալ է տիր էէրէք եախօտ գաըբնէն պաչչաոոս ճօս չէնէճինաե 'իլլէխ օլաւր իսկ, 30 – Գէաոհին 'իլլէխե պաղտըգաս, էկէր տերիսեէն տեբին կէօրիւնիւլ՝ ոաոնե ինճե ոաըր գէլ պաւլաոնաւրաս, օլ վաղըմ քաոհին անը նափաք տեչիս հիւքմ էաեճէք. պաս քէլ օլաւ՝ պաչ եախօտ չէնէ ճիւզամ տըր։ 31 – Ալ է քաոհին պաս քէլ 'իլլէխինե պաղտըգաս, էկէր տեբիսեէն տերին կէօրիւնմէյիս՝ իչինաե ոխյաղ օլմազ իսկ, քաոհին 'իլլէխի օլաոր եէտի կիւնէ գափաորն։ 32 – Ալ է եէտիճէմ կիւնաե քաոհին 'իլլէխիյէ պաղտըգաս, էկէր քէլ եայըլըմազլաղ՝ ոաոնե ոաըր գէլ պաւլաոնմազ իսկ, վէ քէլ տեբիսեէն տերին կէօրիւնմէգ իսկ, 33 – Օլ վաղըմ ը Լէրրազլ օլաոն, լաքին քէլի Լէրրազ էճմէին. վէ քաոհին քէլ 'իլլէխի օլաոր եէտի կիւնէ գափաորն։ 34 – Ալ է եէտիճէմ կիւնաե քաոհին քէլ 'իլլէխի օլաոնա պաղտըգաս, էկէր քէլ տեբիյէ եայըլըմազլաղ՝ տերիսեէն տերին կէօրիւնմէգ իսկ, քաոհին անը Լաոհիր տեչիս հիւքմ էաեճէք. ը տաոխի էլլէոեաոինի Լէրյագլաղ՝ Լաոհիր օլաոնագ տըր։ 35 – Ամմա Լաոհիրիճաեն տօքրա քէլ տեբիյէ եայըլըմագ օլաղըղը հալտե, 36 – Գէաոհին ոաոն պաղտըգաս. վէ քէլ տեբիյէ եայըլըմըշ պաւլաոնաւրաս, քաոհին տաոր գէլ տրաոմաղը. ը

Digitized by Google

նափառք տալը։ 37 – Լսելին եկեր քել հալի խաղեր առաջուց՝ ինչուան սկսան գալ պիտի ելլալ, քել էլի ելմուշ ելմտալէ՝ ու քիմեն թահիր տեր. վէ քահնին անը թահիր տէյիս հիւքմ էյլէյէճէք տիր։

38 – Վէ պիր երգէք եախօտ գտրըն ճէհեռի աերիսինուան փարլագ լէքելէր, եան՝ պէյազ փարլագ լէքելէր օլտըղը հալտ, 39 – Գիւանին պագսան, վէ ճէհեռլերինին աերիսինուան փարլագ լէքելէր ողլագ ազտարմըշլար խան, աերիսուն զահուբ էյմիշ չիլ տեր. ո թահիր տիր։

40 – Վէ պիր ատամին պաշընըն ատը տեգրիւլէճէք օլար խան, ո թահ պաշլը օլուագ՝ փագ տըր։ 41 – Վէ եկեր եիւղիւ թագաֆընատն պաշընըն ատը տեգրիւլէճէք օլար խան, ատլա՝ օլագ թահիր տիր։ 42 – Ամմա եկեր թահ եախօտ ատա՝տոտ գըրմըզըլա մի՝իլ ագ եախտ պուլունուբ խան, պուս թահ պաշլը եախօտ ատլա՝ օլանատ զահուբ էյմիշ ճիւգամ տըր։ 43 – Վէ քահնին անուս պագսըգտաս, եկեր անըն թահրատատ եախօտ ատա՝ընատս եախտանըն չիդի գըրմըզըլա մի՝իլ ագ օլար ատա, ճէհեռին աերիսինուան օլտան ճիւգամ կիպի կէօրիւնիւբ խան, 44 – Օվ քիմեի ճիւգամըլը օլուագ՝ նափագ տըր. քահնին ատիի անը մուհըմագատ նափագ տէյիս հիւքմ էյլէյէճէք տեր. 'Իլլէքի պաշընատս տըր։

45 – Վէ ճիւգամ՝ 'իլլէքինի տիւնար օլանն քիմինէնին էլտիսեի եըրթագ վէ պաշը ատչագ օլուագ՝ տուտատագլարը տատեի էօրթի իւլիհիւշ օլտագ, Նափագ՝ նափագ՝ տէյիս նիատս էյլէնին։ 46 – 'Իլլէքի քէնտի իւգէրինուան պուլունագղը հէճ կիւհնէլերատ նափագ ատյլատճագ տըր. ո նափագ օլտըղը իչինէ հալըրզ օքուբուագ՝ մէնգէնի օլտատս խարիճինատ օլատճագ տըր։

47 – Վէ իչինատ ճիւգամ՝ 'իլլէքի պուլունան լիպատս, կէրէք եիւն լիպատս, կէրէք քէթէն լիպատս օլատն, 48 – Կէրէք քէթէն, կէրէք եիւն ատրշը եախօտ ատրշատճ օլատն, վէ կէրէք աերիսատ եախօտ աերիսուն հատփալմըշ հէր հանկը շէյտ, 49 – Նա՝ոն էկեր լիպատս եախօտ աերիսատ եախօտ ատրշատս եախօտ ատրշատճատս վէ եախօտ աերիսուն օլան հէր հանկը շէյտ եէչիլճէ եան գըրմըզըլճատ՝ 'իլլէքի օլուբ խան, պուս ճիւգամ՝ 'իլլէքի օլուագ՝ քահնինէ կէօթիրէճէք թէրիւնին։ 50 – Վէ քահնին՝ 'իլլէքի պագըզագ՝ 'իլլէքի շէյի եէտի կիւն գափատան։ 51 – Վէ եէտինճի կիւնատ՝ 'իլլէքի շէյէ պագսըգտատս, էկեր ըպատատս՝ կէրէք տրըշատս՝ կէրէք ատզատճատս վէ եախօտ աերիսատ եատ խարիճ՝ մալ իչինէ աերիսուն հատփալմըշ հէր հանկը շէյտ՝ 'իլլէք եատյալմըշ պուլամատս, պուս՝ 'իլլէք տագղան ճիւգամ օլուագ՝ նափագ տըր։ 52 – Իմամ իչինատ պուս՝ 'իլլէք պուլունատըղը ինպատս, տըրշը եախօտ ատզատճը՝ կէրէք եիւն օլտան, կէրէք քէթէն օլտան, վէ եախօտ աերիսուն հատփալմըշ հէր շէյտ եատգանն. տագղան ճիւգամ տըր։ Ամէնէք եատգըլատճագ տըր։ 53 – Վէ քահնին պագսըգտատս, էկեր 'իլլէքի լիպատս եատ տրըշատս եատ ատզատճատս վէ եախօտ աերիսուն օլան հէր հանկը շէյտ եատյալմըշ խատ, 54 – Գիւանին 'իլլէքի շէյին եըլդանմատըղը էմի էտուդ՝ եինէ եէտի կիւն գափատան։ 55 – Վէ 'իլլէքի շէյ եըլդանատգատան ատկրատ քահնին անուս պագսըգտատս՝ էկեր 'իլլէքի եատյալմըշ վէ բէնգինի տէյէշտիճիմ խատ, նափագ օլատ՝ անը տիէնէք եատգատան. խէէրխինատ եախօտ եիւզինատ չիւրիւքքիւք վատ տըր։ 56 – Վէ եըլդանատգատան ատկրատ քահնին անուս պագսըգտատս, էկեր 'իլլէքի ատմատ խատ, անը լիպատատն եատ աերիսատն եատ ատրշատն եախօտ ատզատճատս եըրթագ։ 57 – Վէ էկեր լիպատատ եատ ատրշատս եատ ատզատճատս վէ եախօտ աերիսուն օլան հէր հանկը շէյտ թէքրատ զահուբ էտճէք օլուբ խատ, պուս տատգըլմըշ ճի՝ա՝ օլուագ՝ իւգէրինատ 'իլլէքի օլան շէյի ատճէքէ եատգատան։ 58 – Վէ լիպատս եատ ատրշը վէ եատ ատզատճը վէ եախօտ աերիսուն օլան հէր հանկը շէյտ եըլդանատգատան ատկրատ՝ իւգէրինուն 'իլլէքի կիլմիշ պուլունագղը հալտ թէքրատ եըլդանըպ թահիր օլատճագ տըր։ 59 – Նիւն եատ քէթէն լիպատատս եատ ատրշ եատ ատզատճատս վէ եախօտ աերիսուն օլան հէր հանկը շէյտ տան թահիր եախօտ ատճատ տիւքքատ օլուագ՝ ճիւգամ՝ 'իլլէքի հագգընատս օլան գանատս պատ տըր։

ԳԱՊ 14

Վէ ԻՍԱՊ Մուսեատ խիճատէն

Digitized by Google

ասեան քո, 2 – ձիւզամլըքըն թաթխի-
րի կիւնիւնէնէ ուրը հապգընաս իչտա
օլաճաճագ գանուն պաս սըր. ⁘ քհա-
հինէ կէօթիւրիւլիւն. 3 – Քհահին
ասեան օղասկիասնըն խարխինէ չըգա-
ճագ, վէ քհահին պագըրգաս՝ էկէր
ձիւզամըր քիմնէ ճիւզամ 'իլկէթին-
ասէն չիքնա պաւլմազ խա, 4 – Քհա-
հին թաթխիր օլաճաճագ քիմնէյէ խըր
ասիրի վէ թահխիր գաւշ վէ էրկ ազաղը
վէ գըրմըզը խափազ վէ գուչնա օթա
ապրնըրն՝ ասէյիւ էմր էտէճէք սըր։ 5
– Վ.Է քհահինն գաւշլըրըն պէրիհինն պիր
թօփրագ գազասս փունար ասլյաս իւ-
զէրինաէ պօզազդանմաղընըզը էմր էտէ-
ճէք սըր։ 6 – Վ.Է սիրի գաւշ իլէ էրկ
ազաղճընը վէ գըրմըզը խափազ վէ
գուչնա օթընըր ապրնըրն՝ անկէրի սիրի գաւշ
իլէ պէրապեր փունար ասլյաս իւզէրինա-
էճ պօզազդանմըշ գաւշըն գանընա պատ-
թըրասագ սըր։ 7 – Վ.Է ձիւզամնասն
թաթխիր օլաճաճագ քիմնէ իւզէրինէ
եէտէ քէրէտ ակրփէրէք ասը թահխիր
էտէճէք, վէ սիրի գաւշս ասհրդաս
ասզրաս ասալը վէրէճէք սըր։ 8 – Վ.Է
թահխիր օլաճաճագ քիմնէ էլլիսնէ-
սինի ըբլդազըզ վէ գըլլասրընըն ճիւմլէ-
սինի թըրաշ էտիպ՝ աս իլէ ըբլդասնա-
ճագ վէ փապ ալաճագ սըր. ասնասն
ասզրաս օրասւդաս կիրիպ՝ եէտի կիւն չա-
ապրըրնըն տրշասրըրնաս օթաւրասաւն։
9 – Վ.Է եէսինճի կիւնասէ գըլլասրընըն
ճիւմլէսինի թըրաշ էճանն. պաշընը
վէ ապաղընը վէ գաշլասրընը, ասնի
հէթ գըլլընը թըրաշ էտիպ՝ էլլիսնէսինի
ըբլդազըզ, վէ ճէսէսինի աս իլէ ըբլդ-
գազաճագ վէ թահխիր օլաճագ սըր։

10 – Վ.Է սէբիսինճի կիւնասէ իչքի
գասաւդրըզ էրքէք գասգաս, վէ պիր
ըբլդգ գասաւդրըզ պիր տուշի գասգաս,
վէ էքմէք թապտիմէսի օլմազ իւզրէ՝
եազլէ եասգաւդրըզ իւ 'իւշը խասա
ան վէ պիր լօճ եազ ալաճագ սըր։
11 – Վ.Է թահխիր էտնէն քհահին
թահխիր օլաճնասն ասահմի պաճինալը իլէ
ԻԱՊՊԸՆ հասգաւդրընասս ճէմա'ասի չաս-
ապրըրնըն գափասրնասս ասաւդրասաւ-
ճագ սըր։ 12 – Վ.Է քհահինն էրքէք գաս-
գալդասան պիրիհի ալըզ՝ անը ասւչ
գասգասպէր օլմագ իւզրէ եասգալդասրըզաս-
ճագ, վէ մէզգքիւր լօճ եազը ասաչէ-
քի ԻԱՊՊԸՆ հասգաւդրընասս, ասալլասմա
թապտիմէսի օլասւդաս, 'ասրզ էլլէչէ-
ճէք սըր։ 13 – Վ.Է գասգալդը, կիւնասէ
գասգասպէրը վէ ասհրդասը զէպՀ էչ-
լէսհլի ասնասհասգ, եասնի ասհգասսասէ
ասնասհալսագ զէպՀ էտէճէք սըր. վիրա
ասւչ գասգասպէր կիւնասՀ գասգասպէր
կիպի քհահինինն սըր. պաս սագասէս
սըր։ 14 – Վ.Է քհահինն ասւչ գասգաս-
պէրնէն գասրնասան ալըզ՝ թահխիր օլաս-
նան քիմնէնինն ասզ գասլյաղընէն եասմ-
չազը վէ ասզ էլլինին պաշ փասրմազը
իլէ ասզ ալյասզրընէն պաշ փասրմազը իւ-
զէրինէ ակրասճէք սըր։ 15 – Վ.Է քհա-
հինն մէգգքիւր լօճ եազղասան ալըզ՝ քէ-
ասինինն ասլ ասվասճընասս ատէգէճէք։ 16
– Վ.Է քհահինն ասզ փասրմազընը սալ ա-
վասճընասս օլասն եազղա պաճըրըզ՝ օլ
եազղասան փասրմազըյէ ԻԱՊՊԸՆ հաս-
գասրընաս եէտի քէրրէ ակրփէճէք սըր։
17 – Վ.Է քհահինն ասվասճընասս գասլյան
եազղասան թահխիր օլաճնասն քիմնէնինն
ասզ գասլյաղընէն եասմչազը վէ ասզ
էլլինին պաշ փասրմազը իլէ ասզ ալյաս-
ղընէն պաշ փասրմազը իւզէրինասէ օլասն
աս գասգասպէրնէն գասնը իւթիւճէճէք
սիրէճէք։ 18 – Վ.Է քհահինն ասվասս-
ճընասս գասլյան եազղա թահխիր օլաճ-
նասն քիմնէնինն պաչը իւզէրինէ գասյաղ՝
անընէ իչչիսն ԻԱՊՊԸՆ հասգասրընասս
էմր ի քէֆֆարէթի իճչաս էտէճէք սըր։
19 – Վ.Է քհահինն կիւնասէ գասգասպէրնը
'ասրզ էթմէճէյլէ, եասնփասքլիչինասէն
թահխիր օլաճնասն քիմնէ իչչիսն էմր ի
քէֆֆարէթի իճրաս էթմէճէքսէն ասօղրաս,
մասհրագսըր զէպՀ էլլէչէճէք սըր։
20 – Վ.Է քհահինն մասհրագսաս իլէ էք-
մէք թապտիմէսինի մէզգասհնէն իւզէրինաս
թապտիմէն ասնընէ իչչիսն էմր ի քէ-
ֆֆարէթի իճրաս էթմէճէք, ⁘ թահխիր
օլաճագ սըր։

21 – Վ.Է էկէր ֆագիր օլասւդաս ասա պաս
էօփօբ կէթիրէմէզսէ, քէնասնի իչչիսն
էմր ի քէֆֆարէթի իճրաս էթմէճէք իւզրէ՝
ասալլասմա թապտիմէսի ատչիրա, ասւչ
գասգասպէրը օլմագ իւզրէ պիր գասզաս,
վէ էքմէք թապտիմէսի օլմագ իւզրէ՝
եազղա եասգասրընասչ պիր 'իւշը խասա
ան վէ պիր լօճ եազղ ալըզ՝, 22 – Գաս-
լյաս պիլլասչինէ կէօրէ, էրքի գասմճասս
վէ եասնօտ էրքի կէզյէրճինն եասվրասաղ
ալըզըն. պիրի կիւնասէ գասգասպէրը վէ օ
պիրի մասհրասաս օլասրասն, 23 – Քհա-
հինի իչչիսն ասնէրնի աէքհիկինճէն կիւնասէ
ճէմա'ասի չասապրըրնըն գափասրնասս
ԻԱՊՊԸՆ հասգասրընաս քհահինէ կէօ-
թիրմէն։ 24 – Վ.Է քհահինն ասւչ

Digitized by Google

գաւթայանը օլանն գաւզուլը վե պիր լօճ հատը ալըզ՝ անկէրի ԻԱՊՊԸՆ հաւզուրընաս ասլլանա թագտիմէն օլաքագ, 'տրզ էտճէկը տիր։ 25 – Վ.է տաւչ գաւթայանը օլանն գաւզուլը վէպչ էքմաքեն. վե քհանէին ոտչ գաւթայանըն գանընաան ալըզ՝ թահխիր օլուանաան քիմնէնին ատգ գաւլաղըրըն հաւմշաղրնա վե ատգ էլինին պաշ փաթմաղը իւէ ատգ ալլաղրնէն պաշ փաթմաղը իւգէրինէ սիւրէճէկը։ 26 – Վ.է քհանէին հատգանան քէնտինին ատ՝ գաւլաղրըն հաւմշաղրնա վե ատգ էլինին պաշ փաթմաղը իւգէրինէ սիւրէճէկը։ 27 – Վ.է քհանէին ատգ փաթմաղը իւէ ատ՝ ալլաղրնէն պաշ փաթմաղը իւգէրինէ սիւրէճէկը։ 28 – Վ.է քհանէին ատ՝ գաւթայանը օլանն հատգանան՝ թահխիր օլուանան քիմնէնին ատգ գաւլաղրըն հաւմշաղրնա վե ատգ էլինին պաշ փաթմաղը իւգէրինէ՝ ատ՝ գաւթայանը գանընէն սիւրէ-լուդ-ուչ մանտալէ սիւրէճէկը։ 29 – Վ.է քհանէին ատ՝ գաւթայանը գալտան հատը թահխիր օլաւնանան քիմնէնին պաշը իւգէրինէ՝ ԻԱՊՊԸՆ հաւզուրընաս, ատրն իչչուն էմ՛ր ի քէֆարէթի իճբաս էքմէճը իւգրե, գօյաճագ տրը։ 30 – Վ.է պաւլա պիլտիչինէ կէօրբ գաւմրաւլարտան էտխատ կէօյճէգնէն հատվուտաւրընատան պիրինի, 31 – Ըտնի պաւլաղրը էօտաւրը պիրիճէ կճնատ գաւթայանը վե տիկէրինի մանէրտագս օլմագ իւգրէ, էքմէճը թ տաւտիմէտի իւէ պէրտագէր թ տագտիմ՝ էտիագ՝ քհանէին թահխիր օլաւնան քիմնէ իչչուն ԻԱՊՊԸՆ հաւզուրընաս էմ՛ր ի քէֆարէթի իճբաս էտճէկը տիր։ 32 – Գէնէռատնատ ճիւգամ՝ 'իլէրի ի օլագ՝ թահխիրի իչչուն իգթիատրը օլմիւյան քիմնէ հաագգնատս գանուն պոս տրը։

33 – Վ.է ԻԱՊՊ Մ՛ոմտաէ վե Ա՛հմաթնաս խիճագեն ուէտի քի, 34. Միզկ մի՛լք օլմագ իւգրէ վերճճէյիմ՝ Գուռան տիւրքնաս կէօտչիւնիզտէ, մի՛լքիւնիւզ օլատն տիչտրատս պիր խտնէյէ ճիւգամ՝ 'իլէրի կէօռատբտիչիմ՝ հաւլտէ, 35 – Խտնէ տատհիպի կէւիագ, Պունտա՝ խտնէմտաէ 'իլէրի վարը կիպի կէօրբուհուլօր՝ ատչէրէքը քհանէին խտագը վէրտին։ 36 – Պունտան իւգէրինէ քհանէին քէնտինէ 'իլէրի կէօրմէք իչչուն կիրմիզ-ատէն էվվէլ խտնէտաէ պաւլատնատն էշխատատն պիր չէչ նափագը օլմտմագ իչչուն, խտնէյէ պօշլիճմտաւրընը էմ՛ր էտեճէկը. պա՛տէհու քհանէին խտնէյէ կէօրմէք իչչուն կիրէճէկը տիր։ 37 – Վ.է 'իլէրի պագգաւզատա, էգէր 'իլէրի խտնէնէն տիվտաւրըրնատա եէչիլճէկ հատա գէրմէզլըճտա չտւգուրտրը օլատ՝ անկէր տիվտաւրն եճւգնէնէն ատէրին կէօրճնիւրտրտ, 38 – Քհանէին խտնէտէնէ խտնէ գաւթայատնատ չէդէտ՝ խտնէյէ եէտի կիւն գաւթայատճագ։ 39 – Վ.է եէտինէ կիւնտէ քհանէին 'ավտէքի էտիպ պագգաւզատա, էգէր 'իլէրի խտնէյէ տիվտաւրընատա եաւլըմըշ խտ, 40 – Քհանէին՝ իւգէրէրինտէ 'իլէրի պտւչտնատն թատչտարը չէդատրտ՝ չէհրին խատրճճնտէ նափագը պիր մտնհալէ ատճմտաւրընը էմ՛ր էտեճէկը տիր։ 41 – Վ.է խտնէնէն պիւթիւն իչ թ տատաֆլատրընը գաւզատրտ՝ գաւզատրգտարը թ օֆրատրը չէհրին խատրճճնէ, նափագը պիր մտնհալէ ատթատգատատն ատկրատ, 42 – Տիկէր թ՛ատչտար ալըզ օ պիր թ՛ատչտարը էգտտճնէ գտտճնտրտ, վէ տիկէր թ օֆրատգ ալըզ՝ խտնէյի տրմատնտչտար։ 43 – Վ.է էգէր թ՛ատչտարը չէդատրտգտատն վէ խտնէ փէվտչտրճնէ գաւզատչտատ տրմատնտգտատն ատկրատ, խտնէտէ 'իլէրի թ էգէրտրը գատհտր էտեճէկը օլատրխտ, 44 – Գէտահին կէւիագ պտագգաւզատա, էգէր խտնէտէ 'իլէրի եաւլըմըշ խտ, խտնէտէ ատգդին ճիւգամ՝ վատր. նափագը տրը։ 45 – Վ.է խտնէյի եգտրզ՝ թ՛ատչտարը վէ ատտաճչտրըը վէ խտնէնէն պիւթիւն թ օֆրատգը չէհրին խատրճճնտէ, նափագը պիր մտնհալէ չէդատրտճագ տրը։ 46 – Վ.է գ ատֆատլը օլտգտղ կիւնէէրին ճիւգամ՝ օլ խտնէէ կիրէն հէր պիր քիմտէ ախ՛ատմատէ նափագը օլատճագ տրը։ 47 – Վ.է օլ խտնէտէ եաւթան քիմտէ էլտխտէխտն եգ՛յատյատճագ տրը, վէ օլ խտնէտէ թ՛ատ՝տատմ էտէն քիմտէ էլտխտէխտնի եգ՛յատյատճագ տրը։ 48 – Լ՛ատքին քհանէին կէւիագ պտագգաւզատա, էգէր խտնէ տրմատնտգտատն ատկրատ՝ 'իլէրի խտնէյէ եաւլըմըշ տմտճշ խտ, 'իլէրի գ՛ա՛ւ օլտգտղ իչչուն՝ քհանէին օլ խտնէյէ թատհտր տէչիւ հիւքմ էտեճէկը տիր։ 49 – Վ.է խտնէյէ թատհտր իչչուն իգթ գատշ վէ էգտ տատաճտր վէ գէրմէզտղ էտէ-գատշտա օֆճտ ատլատրագ։ 50 – Գատշլատտատն պիրինի պիր թօֆրագ գաւզատտ փատչտր տատյատ իւգէրինտէ պտզտգլատ-յատճագ տրը։ 51 – Վ.է էգտ տատճտր իւէ գատշտա օֆճրնտր վէ գէրմէզտղ էտէ-

Digitized by Google

զայլ վէ տիրի գուշու ալըզ՝ ան՚ըէբի պզպզալ՚ան՚մըշ գուշը գանը՚նա վէ օ փաշ՚նայ ատ՚ըլնա պտիբըրըզ՝ խանի՛ էէտի քէրրէ ատրփէճէք տիր։ 52 – Վ՚է խանէ՚լի գուշը գանը վէ փուշ՚նայ ատ՚ըլա վէ տիրի գուշ վէ էրզ ազատ՚ը վէ գազ՚նա օխտ ատ վէ գբրմ՚ըզը խ՚ըփ՚ատ՚ըլէ թ՚ափ՚էիր էլ՚ըլէ՚ճէք տիր։ 53. Վ՚է տիրի գուշու չէ՚էրին խարխ՚ճինէ, ատ՚ըտ՚ըլա տզպրու ատ՚ը վէ՚ըփ՚ով՝ խանի՛ իչ՚ի՚ւն էմ՚ր ք՚էփ՚ուրէ՚լի՛ ի՚ծրա էտ՚ճէք, օ տատի թ՚ափ՚էիր օ՚ղա՚ճագ տիր։

54 – Հէփ ճ՚ի՚գամ՚ ՚իլ՚էէ՚թի վէ քէ՚լ, 55 – Վ՚է էլ՚ափ՚ատ վէ խանի՛ ճ՚ի՚գամ՚ը, 56 – Վ՚է չ՚իշ վէ ու՚յուզ վէ փ՚ուրլ՚ագ ը՚ղէք խ՚ուտ՚ուրի՚նա գանի՛նա պու օ՚ղու, 57 – Ն՚է զ՚ի՚մա նափ՚ագ օ՚ղ՚ըզ՚ը՚ղ՚ը վէ Ն՚է զ՚ի՚մա թ՚ափ՚էիր օ՚ղ՚ըզ՚ը՚ղ՚ը թ՚ա՚ւ՚լիմ՚ իչ՚ի՚ւն՚ ճ՚ի՚ւ՚զամ՚ը գանի՛նա պու՚ ատ՚ը։

ՊԱՊ 15

Վ՚է ԻԱՊՊ Մ՚ավ՚ա՚ա իլ՚է Ա՚ՀաբՈՒնա ք՚ի՚մ՚ագ՚ն՚ ու՚տ՚ի՚ քի՚, 2 – Պ՚էի՚ն Ի՚ուս՚ա՚յէլ՚ ա՚ե՚յ՚լ՚ն՚ի՚գ՚ը՚ քի՚՝ Պ՚իր՚ ք՚իմ՚ն՚էի՚ն Թ՚էն՚ի՚ն՚ա՚էն՚ ա՚ե՚յ՚լ՚ը՚ն՚ վ՚ագ՚ը՚՝ օ՚ղ՚ը՚գ՚ա՚տ՚ա՚ *ա՚ե՚յ՚լ՚ը՚ն՚ը՚ նափ՚ագ՚ ա՚ը՚ր։ 3 – Վ՚է ա՚ե՚յ՚լ՚ը՚ն՚ը՚ մ՚իւ՚ա՚ա՚ե՚թ՚ի՚ն՚ա՚ե՚ նափ՚ագ՚ի՚ն՚ չ՚ու՚ա՚ր՚ը՚ քի՚՝ կ՚ե՚ր՚ե՚ք Թ՚էն՚ի՚ն՚ա՚ե՚ ա՚ե՚յ՚լ՚ը՚ն՚ ա՚ե՚՚վ՚ամ՚ է՚թ՚ի՚յ՚ի՚ ի՚ւ՚լ՚ա՚ե՚, կ՚ե՚ր՚ե՚ք Թ՚էն՚ի՚ն՚ա՚ե՚ ա՚ե՚յ՚լ՚ը՚ն՚ ք՚ե՚ա՚ի՚ւ՚ն՚ի՚ն՚ ի՚ւ՚լ՚ա՚ե՚, ա՚ն՚ը՚ն՚ ն՚ա՚ե՚փ՚ա՚ք՚յ՚ի՚ն՚ ա՚ը՚ր։ 4. Ա՚կ՚յ՚ե՚լ՚ա՚ն՚ը՚ օ՚ղ՚ա՚ն՚ ք՚իմ՚ա՚ե՚ն՚ի՚ն՚ ե՚ա՚թ՚ա՚ր՚ը՚ղ՚ը՚ ի՚ւ՚ր՚ ա՚ե՚օ՚շ՚ը՚ք՚ ն՚ափ՚ագ՚ օ՚ղ՚ու՚՝ ի՚ւ՚զ՚ե՚ր՚ի՚ն՚ա՚ե՚ օ՚թ՚ա՚ւ՚ա՚ր՚ը՚ղ՚ը՚ ի՚ւ՚ր՚ շ՚է՚յ՚ ն՚ափ՚ագ՚ օ՚ղ՚ու՚։ 5 – Վ՚է ա՚ն՚ը՚ն՚ ա՚ե՚օ՚շ՚է՚յ՚ի՚ն՚ա՚ե՚ ա՚ը՚գ՚ա՚ն՚ա՚ն՚ ք՚իմ՚ա՚ե՚ ե՚լ՚ա՚խ՚ա՚ե՚ն՚ի՚ն՚ ե՚ը՚յ՚ա՚յ՚ը՚ղ՚՝ ք՚ե՚ն՚ա՚խ՚ա՚ի՚ ա՚ե՚ տ՚ու՚ ա՚ե՚ն՚ ի՚ւ՚լ՚ ե՚ը՚յ՚ա՚ն՚ա՚ճ՚ա՚գ՚, վ՚ե՚ ա՚խ՚յ՚ա՚ն՚ի՚ն՚ գ՚ա՚ա՚տ՚ա՚ր՚ ն՚ա՚ճ՚ա՚գ՚ օ՚ղ՚ա՚ճ՚ա՚գ՚ ա՚ը՚ր։ 6. Վ՚է ա՚ե՚յ՚լ՚ը՚ն՚ը՚ օ՚ղ՚ա՚ն՚ ք՚իմ՚ա՚ե՚ն՚ի՚ն՚ օ՚թ՚ա՚ւ՚ա՚ր՚ը՚ղ՚ը՚ չ՚է՚յ՚ի՚ն՚ ի՚ւ՚զ՚ե՚ր՚ի՚ն՚ա՚ե՚ օ՚թ՚ա՚ւ՚ա՚ր՚ա՚ն՚ ք՚իմ՚ա՚ե՚ ե՚լ՚ա՚խ՚ա՚ե՚ն՚ի՚ն՚ ե՚ը՚յ՚ա՚յ՚ը՚ղ՚՝ ք՚ե՚ն՚ա՚խ՚ա՚ի՚ ա՚ե՚ տ՚ու՚ ա՚ե՚ն՚ ի՚ւ՚լ՚ ե՚ը՚յ՚ա՚ն՚ա՚ճ՚ա՚գ՚, վ՚ե՚ ա՚խ՚յ՚ա՚ն՚ի՚ն՚ գ՚ա՚ա՚տ՚ա՚ր՚ ն՚ա՚ճ՚ա՚գ՚ օ՚ղ՚ա՚ճ՚ա՚գ՚ ա՚ը՚ր։ 7 – Վ՚է ա՚ե՚յ՚լ՚ը՚ն՚ը՚ օ՚ղ՚ա՚ն՚ ք՚իմ՚ա՚ե՚ն՚ի՚ն՚ Թ՚էն՚ի՚ն՚ա՚ե՚ օ՚թ՚ա՚ւ՚ա՚ր՚ա՚ն՚ ք՚իմ՚ա՚ե՚ ե՚լ՚ա՚խ՚ա՚ե՚ն՚ի՚ն՚ ե՚ը՚յ՚ա՚յ՚ը՚ղ՚՝ ք՚ե՚ն՚ա՚խ՚ա՚ի՚ ա՚ե՚ տ՚ու՚ ա՚ե՚ն՚ ի՚ւ՚լ՚ ե՚ը՚յ՚ա՚ն՚ա՚ճ՚ա՚գ՚, վ՚ե՚ ա՚խ՚յ՚ա՚ն՚ի՚ն՚ գ՚ա՚ա՚տ՚ա՚ր՚ ն՚ա՚ճ՚ա՚գ՚ օ՚ղ՚ա՚ճ՚ա՚գ՚ ա՚ը՚ր։ 8 – Վ՚է ա՚ե՚յ՚լ՚ը՚ն՚ը՚ օ՚ղ՚ա՚ն՚ ք՚իմ՚ա՚ե՚ պ՚իր՚ Թ՚ա՚ւ՚ա՚ր՚ ք՚իմ՚ա՚ե՚ ի՚ւ՚զ՚ե՚ք՚ի՚ն՚ Թ՚ի՚ւ՚ք՚ի՚ւ՚ք՚ի՚ւ՚ր՚ի՚ւ՚ա՚ե՚, օ՚ղ՚ ք՚իմ՚ա՚ե՚ ե՚լ՚ա՚խ՚ա՚ե՚ն՚ի՚ն՚ ե՚ը՚յ՚ա՚յ՚ը՚ղ՚՝ ք՚ե՚ն՚ա՚խ՚ա՚ի՚ ա՚ե՚ տ՚ու՚ ա՚ե՚ն՚ ի՚ւ՚լ՚ ե՚ը՚յ՚ա՚ն՚ա՚ճ՚ա՚գ՚, վ՚ե՚ ա՚խ՚յ՚ա՚ն՚ի՚ն՚ գ՚ա՚ա՚տ՚ա՚ր՚ ն՚ա՚ճ՚ա՚գ՚ օ՚ղ՚ա՚ճ՚ա՚գ՚ ա՚ը՚ր։ 9 – Վ՚է

*Ե՚ւ՚ր՚՝ ա՚ե՚յ՚լ՚ը՚ն՚ը՚ ե՚ա՚ա՚ղ՚ա՚ն՚ը՚ր՚ն՚ ը՚

ա՚ե՚յ՚լ՚ը՚ն՚ը՚ օ՚լ՚ա՚ն՚ ք՚իմ՚ա՚ե՚ն՚ի՚ն՚ պ՚իր՚ն՚ա՚խ՚յ՚ի՚ն՚ հ՚ե՚ր՚ ն՚ա՚ճ՚ա՚գ՚ օ՚լ՚ա՚ճ՚ա՚գ՚ ա՚ը՚ր։ 10 – Վ՚է ա՚ն՚ը՚ն՚ ա՚լ՚ի՚ք՚ն՚ա՚ե՚ օ՚լ՚ա՚ն՚ պ՚իր՚ չ՚է՚յ՚ հ՚ե՚ր՚ ա՚ը՚գ՚ա՚ն՚ա՚ն՚ ք՚իմ՚ա՚ե՚ ա՚խ՚յ՚ա՚ն՚ի՚ն՚ գ՚ա՚ա՚տ՚ա՚ր՚ ն՚ա՚ճ՚ա՚գ՚ օ՚լ՚ա՚ճ՚ա՚գ՚՝ ա՚ն՚ը՚ր՚ի՚ն՚ գ՚ա՚ւ՚ա՚ր՚ը՚ղ՚ա՚ն՚ ք՚իմ՚ա՚ե՚ ե՚լ՚ա՚խ՚ա՚ե՚ն՚ի՚ն՚ ե՚ը՚յ՚ա՚յ՚ը՚ղ՚՝ ք՚ե՚ն՚ա՚խ՚ա՚ի՚ ա՚ե՚ տ՚ու՚ ա՚ե՚ն՚ ի՚ւ՚լ՚ ե՚ը՚յ՚ա՚ն՚ա՚ճ՚ա՚գ՚, վ՚ե՚ ա՚խ՚յ՚ա՚ն՚ի՚ն՚ գ՚ա՚ա՚տ՚ա՚ր՚ ն՚ա՚ճ՚ա՚գ՚ օ՚լ՚ա՚ճ՚ա՚գ՚ ա՚ը՚ր։ 11 – Վ՚է ա՚ե՚յ՚լ՚ը՚ն՚ը՚ օ՚լ՚ա՚ն՚ ք՚իմ՚ա՚ե՚ ե՚լ՚ի՚ն՚ի՚ւ՚ ա՚ա՚ւ՚յ՚ա՚ ա՚պ՚ի՚ք՚ ը՚ղ՚ն՚ա՚ի՚ւ՚ա՚ա՚տ՚ա՚ն՚, ա՚ը՚գ՚ա՚ն՚ա՚ն՚ ա՚ը՚ղ՚ը՚ղ՚ը՚ղ՚ը՚ղ՚ ե՚ը՚յ՚ա՚յ՚ը՚ղ՚՝ ք՚ե՚ն՚ա՚խ՚ա՚ի՚ ա՚ե՚ տ՚ու՚ ա՚ե՚ն՚ ի՚ւ՚լ՚ ե՚ը՚յ՚ա՚ն՚ա՚ճ՚ա՚գ՚, վ՚ե՚ ա՚խ՚յ՚ա՚ն՚ի՚ն՚ գ՚ա՚ա՚տ՚ա՚ր՚ ն՚ա՚ճ՚ա՚գ՚ օ՚լ՚ա՚ճ՚ա՚գ՚ ա՚ը՚ր։ 12 – Վ՚է ա՚ե՚յ՚լ՚ը՚ն՚ը՚ օ՚լ՚ա՚ն՚ ք՚իմ՚ա՚ե՚ն՚ի՚ն՚ ա՚ը՚գ՚ա՚ն՚ա՚ն՚ը՚ղ՚ը՚ղ՚ը՚ղ՚ը՚ղ՚ Թ՚ի՚ւ՚ք՚ի՚ւ՚ք՚ի՚ւ՚ր՚ի՚ւ՚ա՚ե՚ գ՚ա՚ա՚ղ՚ գ՚ը՚ր՚ը՚ղ՚ը՚ղ՚՝ ե՚ը՚յ՚ա՚յ՚ը՚ղ՚ պ՚իր՚ ա՚ը՚գ՚ա՚ն՚ա՚ճ՚ գ՚ա՚ա՚ղ՚ ա՚ա՚ւ՚ա՚ր՚ Թ՚էն՚ի՚ն՚ ի՚ւ՚լ՚ չ՚է՚յ՚ա՚ն՚ա՚ճ՚ա՚գ՚ ա՚ը՚ր։

13 – Վ՚է ա՚ե՚յ՚լ՚ը՚ն՚ը՚ օ՚լ՚ա՚ն՚ ք՚իմ՚ա՚ե՚ ա՚ե՚յ՚լ՚ը՚ն՚ի՚ւ՚ա՚ն՚ Թ՚ա՚ւ՚ա՚ր՚ Թ՚էն՚ի՚ն՚ա՚ե՚ ա՚օ՚ղ՚ա՚ն՚՝ Թ՚ա՚ւ՚ա՚ր՚ Թ՚էն՚ի՚ն՚ ի՚ւ՚լ՚ա՚ե՚ ք՚էն՚ա՚խ՚ա՚ի՚ ե՚ա՚ա՚ ա՚ե՚ տ՚ու՚ ա՚ե՚ն՚ ի՚ւ՚լ՚ ե՚ը՚յ՚ա՚ն՚ա՚ճ՚ա՚գ՚ ե՚լ՚ա՚խ՚ա՚ե՚ն՚ի՚ն՚ ե՚ը՚յ՚ա՚յ՚ը՚ղ՚ա՚տ՚ ք՚ե՚ն՚ա՚խ՚ա՚ի՚ ա՚ե՚ տ՚ու՚ ա՚ե՚ն՚ ի՚ւ՚լ՚ ե՚ը՚յ՚ա՚ն՚ա՚ճ՚ա՚գ՚ ա՚ը՚ր։ 14 – Վ՚է ա՚ե՚ք՚ի՚ւ՚ք՚ի՚ն՚ճ՚ի՚ ք՚էն՚ա՚խ՚ա՚ի՚ն՚ ի՚ւ՚ք՚ի՚ գ՚ա՚ւ՚ա՚ր՚ա՚ե՚ ե՚ա՚խ՚ա՚ա՚ ի՚ւ՚ք՚ի՚ ք՚է՚ւ՚ե՚ր՚ճ՚ի՚ն՚ ե՚ա՚ա՚ւ՚ա՚ր՚ա՚ե՚ ա՚ը՚ր՚ա՚ն՚ ի՚ւ՚ք՚ի՚ ա՚ե՚ տ՚ու՚ ա՚ե՚ն՚՝

աեօշէնիներէ հեր ոտգունանի քիմնէ էլ-պիսէսիին երդպալըզ՝ քէնտիսի տէ ոտ-իլէ երդպանատճագ, վէ ախշամա պա-ատար նափաք օլատճագ ոըր։ 22 – Ի-նէ մէզպուրէներին օհ-ուրտրդը հեր շէյէ ոտգունանի քիմնէ էլպիսէսիին երդպալըզ՝ քէնտիսի տէ ոտ-իլէ երդպանատճագ, վէ ախշամա պա-ատար նափաք օլատճագ ոըր։ 23 – Ի-նէ աեօշէնիներէ հափօտ իւ-էլերինատ օհ-ուրտրդը պիր շէյէ ոտգուն-նանի քիմնէ էլպիսէսիին երդպալըզ՝ քէնտիսի տէ ոտ-իլէ երդպանատճագ, վէ ախշամա պա-ատար նափաք օլատճագ ոըր։ 24 – Ի-նէ էկեր պիր քիմ-սէ մէրդումէ իլէ պէրապէր հափօրդ-ատա, անրըն նափաքլիյի օլ քիմնէյէ ոտ-գունուր իսկ, օ եէսի կիւն նափաք օ-լատ՝ իւ-էլերինատ հափօրդը հեր հա-պիտագ նափաք օլատճագ ոըր։

25 – Ի-նէ պիր գարբինըն հայդը վոգ-պէ աէյիլ իքէն՝ գունդուզ աէյէլսինը պիր չդգ կիւն սիւրէր իսկ, հափատա հայդը վոգպէրտատա գէկ-տատճագ ո-չուր իսկ, նափաքլիյինին սէյէլսինդուն հէվ կիւնէյերի հայդընդուն կիւնէյերի կի-պի օլարագ նափաք օլատճագ ոըր։ 26-Սէյէլսինդուն հէվ կիւնէյերինատ մէր-գումէնին հափօրդը հեր հափօտագ քէն-նինէ հայդը հափօտալը կիպի օլատ՝ իւ-էլերինատ օհ-ուրտրդը հեր պիր շէյ հայ-դը նափաքլիյի կիպի նափաք օլատճագ ոըր։ 27 – Ի-նէ անէյերէ հեր ոտգունանի քիմնէ նափաք օլմադը՝ էլպիսէսինի երդպալըզ՝ քէնտիսի տէ ոտ-իլէ երդպանատճագ վէ ախշամա պատար նափաք օլատճագ ոըր։ 28 – Ի-նէ աէյէլսինդընատն թատիր օլորդ ոտս, քէնտինէ եէսի կիւն ոտդըզ՝ անատն ոօնրս թատիր օլատճագ ոըր։ 29 – Ի-նէ աէքիզինճի կիւնատ քէնտիսի իչինէ իքի գատմինէ հափօտ իքի կէդէրճինէ հավուտսը ոլդուզ՝ անէյերի ճէմս'սէճ չոսարդըրնէն գափատա-ագնա քատհինէ կէօթխատհա։ 30 – Գիսհինի ոտսի պիրինի կիւնատ գու-պատը վէ տիկէրինի մնէհրատդ օլմադ իւ-էլդ 'ոտդ էստէքտ, քատհինի ոտնդ իչինէ ՐԱՊԳՐՆ հուզուրընատ նափաք-լիյինին աէյէլսինդընատն տօլոյդը էյր ի քէֆֆարէթի իճրատ էտէճէք տիր։

31 – Գէղդճէճ պէհի խարայէրի՝ նա-փատլիքէրինատն տատրտարդատրդը՝ քի՝ տարտարընատ օլատ մէհքէհմի նէ-ճիա էֆմէլերիդդէ նափաքլիքէրինատ էօղմէհէլէր։ 32 – Սէդէլատը օլատ՝ վէ մէհէք չդգմադը դէ նափաք օլատ՝ քիմնէ հայդընատա, 33 – Ի-նէ հայդընատա խատ-թատ գարը, վէ ակէլէատը օլատ (հէրքէք էրքէք, հէրքէք գարը օլատա) վէ նափաք-գարը իլէ հափօտատ էրքէք հապգրնատա գատնատա պատ ոըր։

ՊԱՊ 16

Վ է Ա.Հարոնըն՝ ՐԱՊԳՐՆ հուզատ-րընատ հապգատչարագ վէֆատէ էտէն իքի օղուլդարընէն վէֆատէ ընատն ՐԱՊԳ Մ'ովսէսէ ակօղէատի. 2 – Ի-նէ ՐԱՊԳ Մ'ովսէսէ ատատ քի՝ Գարդնատա-չընի Ա.Հարոնատ ակօղէ քի, էօղմէմէսի իչինէ մնագատիսէ՝ փէրատէնինէ իչէրիսինէ, Թաապատէրընի իւ-էլերինատ օլատն քէֆ-րէթի կէտճինէ հէր վագրդի կիրմէ-սինի. գերատ քէֆատրէթի կէտճ իւ-էլերինատ պատուրէթատա կէօրմէնէճէյիմ՝։ 3 – Ա-հարատն մնագատիսէ շատ վէճճէյէ, հատ'էք կիւնատճ գատրագատրը օլմադ իւ-ղրէ պիր ատատա իւէ վէ մնէհրատգա օլմադ իւ-ղրէ պիր գօչ իւէ կիրէճէք տիր։ 4 – Մատ-գատտատա քէթէն կէօմէյէ կիչատն, վէ Թէէնի իւ-էլերինատ քէթէն ատն օլատ-րագ քէթէն գատչագ գատչատրագ՝ քէ-Թէէն ատրդգ ատրատրն. պատնդատր մնա-գատտատա էլդիսէ տիր. վէ Թէէնինէ ատ-իւէ եր-դպալըզ՝ անդէրի կիչէճէք տիր։ 5 – Ի-նէ պէհի Խարայէլ ճէմս'սէճ-ատն կիւնատճ գատրագատրը օլմադ իւ-ղրէ՝ քէչիլերատն իքի էրկէճ վէ մնէհրագա օլմադ իւ-ղրէ՝ պիր գօչ ալատճագ։ 6 – Ի-նէ Ա.Հարոնի իչինէ կիւնատճ գատրագատրը օլատն ատատդատ Թատգատմի՝ է-տատդ՝ քէչատհի վէ խատնէսի իչինէ էմբ ի-քէֆֆարէթի իճրատ էտէճէք տիր։ 7 – Ի-նէ օլ իքի էրկէճէ ալատդ՝ ճէմս'սէճ չոսարդըրնէն գափատագնատ ՐԱՊԳՐՆ հուզատրընատ տատրտարդատգ։ 8 – Ի-նէ Ա.Հարոնի՝ պիրի ՐԱՊԳ իչինէ, վէ տիկէ-րի պէրէչէնէյէ տէֆ' էտդէճէք էրկէճ Թ-չիւն՝ իքի էրկէճդէր իւ-էլերինէ գատ-տատճագ ոըր։ 9 – Ի-նէ իւ-էլերինէ ՐԱԳ-ՊԳՐՆ գատ'ոտսը չդգսն էրկէճի Ա.Հարոնի հապգատչարդատրագ, ոնը կիւնատ գատ-պատը օլմադ իւ-ղրէ 'տարդ էտէճէք տիր։ 10 – Ի-նէ տէֆ' էտդէճէք իչինէ իւ-էլերի-նէ գատ'ոտ չդգսն էրկէճի, անրընէ էմբ ի-քէֆֆարէթի իճրատ էտէդ՝ անրը տէֆ' էտդէճէք իւ-ղրէ պէրդրիչէյէ կէօնատէր-մէք իչինէ ՐԱՊԳՐՆ հուզատրընատ տէր-դի տատրտարդատճագ ոըր։

11 – Ի-նէ Ա.Հարոն քէնտիսի իչինէ կիւնատ գատրագատրը օլատն տատդատ հապգ-

Digitized by Google

լաշաբրքայ քէնաթսի վէ խանէթի իչինէ եմբ ի քէֆաբէթի իթբաս էասէրէք, քէնաթսի իչինէ կիւնաչ գուբզաթսըզ օլսուն ատանայը զէպչ էասէ ճէք սուբ։ 12 – Վ.է պաւխուբատըր ՐԱՊՊՈՆ Հուզուրընատա օլսուն մէզմանչ խազէրինատէն ամէճչ գօրլաբրքայէ տօլուսուբատ, վէ ինճէ ասէօյնէլիւճ խօշ բուրնայէ պաւխատ իլէ ամվասճայրը տօլուսմայը պէլկ՝ փէրամէնին իչէրիսինէ կէօթիւբէճէք սուբ։ 13 – Վ.է պաւխուբը ՐԱՊՊՈՆ Հուզուրընատա ամէճչ իւազէրինէ գոյմաճագ քի պաւխուբըն տուման չէչմասէբ իւազէրինատ օլսուն քէֆաբէթիկատը գաթիւսայ, վէ քէնաթսի էօլմէյէ։ 14 – Վ.է ատանայընէն գանընատան ալէպ՝ փարմաղըյէ քէֆաբէթիկատ իւազէրինէ՝ չարգ թարտիֆնատ ատզրուս սէրփէճէք, վէ փարմաղըյէ գանատան քէֆաբէթիկատը էօնճէնէ եէսի քէրբէ սէրփէճէք սուբ։

15 – Վ.է գավմ իչինէ կիւնաչ գուբզաթսը օլսուն էրկէճի ղէպչ էասի՝ գանըբ փէբատէնին իչէրիսինէ կէօթիւբէճէն վէ ատանայընէն գանըյէ էասփորտ գանըյէ պէվյէ էասփորտ, սոնը քէֆաբէթիկատ իւազէրինէ վէ քէֆաբէթիկատը էօնճէնէ սէրփէճէք սուբ։ 16 – Վ.է պէնի Խարտէյին նահփաքյէքէրի սէպէպինատէն վէ ճիւճէ կիւնաչկատը իլէ 'իսթանպուլտը սէպէպինատէն՝ մնագսուս իչինէ եմ ի քէֆաբէթի իթբաս էասէ ճէք սուբ. վէ նահփաքյէքէրի իչինատէ ատըէր իլէ պէրապար ատուբատա ճէմ'ատ չտատրը իչինէ տտսի պաս մինվալ իւազէր իթբաս էյլէյէճէք սուբ։ 17 – Վ.է եմ ի քէֆաբէթի իթբաս էթմէք իւազէր մնագսուս կէրէկի՝ քէնաթսի վէ խանէտի վէ պիլէճինէ Խարտէյ ճէմ'ատէ իչինէ եմ ի քէֆաբէթի իթբաս էյմէյին, վէ տուչտրը չըգմճայատէ ճէմ'ատ չտատրընատա պիր տտսէմ պաւկանմասըդ։ 18 – Վ.է չըգէպչ ՐԱՊՊՈՆ Հուզուրընատա օլսուն մէզպատա ևչվէր+ վէ ատըն իչինէ եմ ի քէֆաբէթի իթբաս էասէրէք ատանայընէն գանընատան վէ էրկէճինէ գանընատան ալէպ՝ մէզպատըն պաւկանգլորընէն հէր թարտիֆնատ սէրփէճէք. 19 – Վ.է փարմաղըյէ գանատան ատըն իւազէրինէ էեսի քէրբէ սէրթիճ՝ ատը պէնի Խարտէյին նահփաքյէքէրինատէն թահմիհէր վէ թաճգատա էյլէյէճէք սուբ։

20 – Վ.է մնագսուս իլէ ճէմ'ատի չտատրը վէ մէզպատ իչինէ եմ ի քէֆաբէթի իթբաս էմէյէ էմնի՞ սէպէպ օլմատըգ, ատըէր էրկէճի թէքմիլ էթմէքէտ, ատըէր էրկէճի ևրգանչտրատճագ։ 21 – Վ.է Ա՛հմատ Հիլմի էֆէնտիյէ ատըէր էրկէճինէ պատչը իւազէրինէ գրատ՝ պէնի Խարտէյին ճիւճիլէ թէճավուզատը իլէ ճիւճիլէ 'իսանատ վէ կիւնահչտրըը ատըն իւազէրինատ իգդատ էեմիկլէ, ատըէրի էրկէճինէ պատչընատ գօսբզատան ոսկրատ ատը մինատատիպ քիմեէնին էյիկլէ պէրբէյէյէ կէօնատէրէճէք սուբ։ 22 – Վ.է էրկէճ ատըէրին թէճավուզատը՝ նըն քատֆէճէնէին քէնատի իւազէրինատ պէնատատնատ կէօթիւբէճէք սուբ. պէյյէճէճ էրկէճի պէրբէյէյէ սալը վէրէճէք սուբ։

23 – Վ.է Ա՛հմատն ճէմ'ատի չտատրընատ կիրէճէք, վէ մնագսուտ կէրտոկի պէճատի կէյատկի քէճէն էլպեկէի չըգատրը՝ ատըէրի օրատատա պրատգատճագ։ 24 – Վ.է Թէնէկճի մնագատատէս մնասոլատ սաս իլէ եբյագալը՝ քէնատի էլպեսէճինի կիյատքատէն ատզրատ, չըգըգ քէնատի մնահրատգատրը վէ գավմէրն մնահրատգատրը թատգատմ էեմէյէք՝ քէնատի իչինէ վէ գավմ իչինէ եմ ի քէֆաբէթի իթբաս էասէճէք սուբ։ 25 – Վ.է կիւնաչ գուբզաթսընէն իչ էտտրընը մէզպատըն իւազէրինատ էտգատճագ սուբ։

26 – Վ.է ատֆ' էտիլմէք իչինէ էրկէճ սալը վէրէճ քիմատ էլպեսէճինի եբյագալը՝ Թէնէկճի տտսի սաս իլէ եբյագատգատան ոսկրատ օրատատյա կիրէճէք սուբ։

27 – Վ.է քէֆաբէթի իթբասը իչինէ գանըսրը մնագսուտ կէմիրիլմէյ կիւնաչ գուբզաթսը օլսուն տտսինատ իլէ կիւնաչ գուբզաթսը օլսուն էրկէճի օրատատատն չըգարմագլէ, տտբրիլէրինի վէ էմլէրինի վէ Թէռլէրինի տտճէչէ էտգատճագլսուն։ 28 – Վ.է ատըէրի էտգատճան քիմատ էլպեսէճինի եբյագալը՝ Թէնէկճի տտսի սաս իլէ եբյագատգատան ոսկրատ օրատատյա կիրէճէք սուբ։

29 – Վ.է պաս սիզէ էպէտի ֆէրիզէ օլսուն քի եէսինէճի պյատս տպրճ օնատատ քէտր ի նէֆս էյլէյէրէք կէրէք եէբրի, կէրէք ատրատնգլատս մնագիմ օլսուն դատրիպ հիչ պիր իշլէմէյէճինիզ։ 30 – Ջիրատ ճիւճիլէ կիւնաչկլատրընգատ Ռ.ԱՊՊՈՆ Հուզուրընատա իչատհէր օլմատնգլ իչինէ փնհսին սիզի թահմհէր էթմէք էւգրէ՝ սիզին իչինէ օլ կիւնէ եմ ի քէֆաբէթի իթբաս էասէճէք սուբ։

Digitized by Google

31 – Օ՛ Ւիւ սիզէ բահաթ սէպիի օլաքսագ էպէտի ֆէրիղէ օլմագ իւզրէ՝ քէօբ ի նէֆս էտէճէքսինիզ։ 32 – Վ՛է ֆէտաբի ևերինաէ քահտինիզ էեմ մէք իչիւն մէհ վէ թահախա օլաճանն քահտինն էմր ի քէֆիաբէթի իճրա էլլէկիով՝ մանգատաէս ելաիսէ օլան քէրէն լիզաղաղորբնը կկյէճէք։ 33 – Վ՛է գուտա իւ՛ ագատա իչիւն էմր ի քէֆիաբէթի իճրա էտիվ՝ ճեմա՛ան չատրբը իլէ մէզաղահ իչիւն ատախ էմր ի քէֆիաբէթի իճրա էտէճէք, վէ քահտինէբ վէ ճեմա՛ան պիւթիւն գաամը իչիւն էմր ի քէֆիաբէթի իճրա էլլէկէճէք ատր։ 34 – Վ՛է սէնէտ պիր ատֆ՛ան պէնի Իսրայէլ իչիւն ճեմ՛էլ կիւնահլարբնան ատլաբը էմր ի քէֆիաբէթի իճրա էթմէք իւզրէ, պաս սիզէ էպէտի ֆէրիղէ օլսուն։ 0 ատախ ՐԱՊՊՐՆ Մ՛ովսեաե էմր էլլէտիւի կիպի իճրա էյլէտի։

ՊԱՂ 17

Վ՛է ՐԱՊՊ Մ՛ովսեաե խիթապէն ատէտի քի, 2 – Ա՛հարոնա վէ օղուլլարբնա վէ պէնի Իսրայէլին ճըւմլէսինէ սէզդէ քի, ոնլէրե ՐԱՊՊՐՆ էմր էլլէտիւի պաս տբր, 3 – Եա՛հ պէյճ ի Իսրայէլէն պիր քիմսէ պիր սբղբբ Եա գդյուն Եա քէչի ՐԱՊՊՐՆ մէզքէնի էօնէնէսինէ, ՐԱՊՊԱ գուբզասն օլմագ իւզրէ, ճեմա՛ան չատրբլրնն գափաբսնան կէճիիրմէքքսիզին, 4 – Կէրէք օրտաս իչինատե, կէրէք օրտաս խարիճինտէ պօզազլայճագ օլսբաաս, օլ քիմսէ իւզէրինէ գան՛ատա օլսնսագ գան ատօքմիւշ օլաբղնսան օլ ատէմ գաամը տբրաաղնսան գամ՛ օլաճագճագ տբր. 5 – Թա քի պէնի Իսրայէլ ատհդատաա զէպղ էճատքէլէրի գուբզասնատբր կէճիրէլէբ, Եա՛հ ոնլէրի ՐԱՊՊԱ ճեմա՛ան չատրբլրնն գափաբսնատա քահտինէ կէճիրէլմէ՝ ոնլէրի ՐԱՊՊԱ ոէսլամէճ զէպղ էճատլէբ։ 6 – Փնահնին ատախ գաամը ճեմա՛ան չատրբլրնն գափաբսնատա ՐԱՊՊՐՆ մէզաղահ իւզէրինէ սէբթիով՝ իչ հաղղնբ ՐԱՊՊԱ խօշ բատ՛ինա օլմագ իւզրէ Եագաճագ։ 7 – Վ՛է սրճբզգ զէպղհէլէբինէ՝ Թաագի՛ օլմագլբզգ գինա էճատքէլէբի ճինոէրե զէպղ էճամէսինլէբ։ պաս ոնլէրե ՝ատրլսրբնճա էպէտի ֆէրիղէ օլսուն։

8 – Վ՛է ոնլէրե սէզլէ քի՝ Գէյճ ի Իսրայէլէն էտճատա սրտանբզգատա մանգիմ՝ օլսուն գաբիալէբտէն հէբ քիմ մանհրագատա էտճատա գուբզասն թ ագատիմ էտէ՛ճէք օլաաս տաս, 9 – Ա՛նբ ՐԱՊՊԱ թ ագատիմ էճամէք իչիւն ճեմա՛ան չատրբլրնն գափաբսնատա կէճիրմէզ խէ, օլ ատէմ գաամը սրտաբղնսան գամ՛ օլաունաճագ տբր։

10 – Վ՛է պէյճ ի Իսրայէլէն էտճատա սրտանբզգատա մանգիմ՝ օլան գաբիալէբտէն հէբ քիմ՝ պիր նէվ՛ գան նէբսէ, օլ գան նէյճն ատէմին՝ ատէյհինէ նիւգիամիս չէվիրիով՝ անբ գաամը սրտասղնսան գամ՛ էտէճէյիմ՝ 11 – Զիբա ճէտատին ճանբ գանսաս տբր։ պէնատախ անբ՝ մէզաղահ իւզէրինատէ ճանլարբնբզգ իչիւն քէֆիաբէթ իճրա էթմէք իւզրէ սիզէ վէբտիմ՝ գիբա ճան իչիւն քէֆիաբէթ էտէն գան տբր։ 12 – Գա էճլէտէ պէնի Իսրայէլէ ատախիմ քի՝ Սիզատէ պիր քիմսէ գան եէմէսին, սրտանբզգատա մանգիմ օլան գաբիալ ատախ գան եէմէսին։ 13 – Վ՛է պէնի Իսրայէլատէ էտճատա սրտանբզգատա մանգիմ՝ օլան գաբիալէբտէն պիրի եէնիբ հայվանատ էտճատա գուբ՛ ագատբզգատա, անբն գանբնբ ագբատբզգ թ օֆբզագլէ էօբճահատ։ 14 – Զիբա հէբ ճէտատին ճանբ անբն գանբ օլաւ՝ տաբլ հայվանէբ օ տբր. պաս ատէպատէն պէնի Իսրայէլէ ատախիմ քի՝ Հիչ պիբ ճէտատին գանբնբ եէմէյէճինիզ. գիբա հէբ ճէտատին ճանբ անբն գանբ օլաւ՝ ատբ եէյճն ատէմ գամ՛ օլաունաճագ տբր։

15 – Վ՛է լաշէ էտճատա փաբկէյճինէ օլանբ եէյճն հէբ քիմսէ, եէբսի օլաուն, գաբիալ օլաուն, էլհիսահինի եբյգաաղլագ՝ քէնտիսի ատ աու լիլ եբյգաաճագ. վէ ահալսանա գատաբ նատիգբ օլաւ՝ անտանն ատբաս թահէբ օլաճագ տբր։ 16 – Լաբքին էէէբ Խուհուհունի եբյգատանլագ՝ ճէտատինն ատախ եբյգատանլագ խսէ, կիւնահղնբն ֆէգաճնբ չէքէճէք տբր։

ՊԱՂ 18

Վ՛է ՐԱՊՊ Մ՛ովսեաե խիթապէն ատէտի քի, 2 – Պէնի Իսրայէլէ սէզլէ քի՝ Ալահ՛նբզգ եՏովս պէն իմ՛։ 3 – Սաքին օլաբզգնբզգ Մ՛բսբբ տիկյաբբնբ՝ տամէլէբիլէ՝ տամլ օլմյաաղնբզգ, վէ սիզի կէօֆիւբսէ ՀէՀյոմ՝ Փանան տիկյաբբնբն՝ տամէլէբիլէ՝ տամլ օլմյաաղնբզգ, վէ գանսաճլաբբ իւզրէ եիւբճիմէ-

Digitized by Google

քեանիկը։ 4 – Անդէրսե եւ բրմիկը քեզի ասդամբիկը իճաս վե գանուածդամբիկ հրճիզ էասիանիկ. Ալլահընըզ ԲԱՊՊ պէն իմ։ 5 – Իսմօի գանուածդամբիկ վե ասդամբիկը հրճիզ էասիանիկ. պիրա անդէրսի ճաս էասն ասամ անդէրզե եասդայաճագ սաբր. ԲԱՊՊ պէն իմ։

6 – Հիշ պիր ասամ քենանի եագբեն ազգասագընանան պիրինե՝ 'իբրանդըզբեր ազմայագ իչիւն եագդաշմասըն. ԲԱՊՊ պէն իմ։ 7 – Փեսերիկին եասաս վալիսանէկին 'իբրանդըզբեր ազմայասըն. օ վալիսանէկ սաբր, 'իբրանդըզբեր ազմայասըն։ 8 – Փեսերիկին գէվճէսինին 'իբրանդըզբեր ազմայասըն. փեսերիկին 'իբրանդըզբեր սաբր։ 9 – Փեսերիկին գըզը եա վալիսանէկին գըզը օլսան հէմշիրէկին իբրանդըզբեր, կէրէք խասդասեթ ասազմասը, կէրէք խասրիճաճ ասազմասը զասան, անդէրսին 'իբրանդըզբեր ազմայասըն։ 10 – Օղլընկըն գըզըրըն 'իբրանդըզբեր եա գըզկընկըն գըզրըն 'իբրանդըզբեր ազմայասըն. գիրա անդէրսին 'իբրանդըզբեր սաբր։ 11 – Փեսերիկին գէվճէսինին գըզրըն 'իբրանդըզբեր, փեսերիկէն թէվլիա օլսանդըզ օլսա՝ հէմշիրէկ օլմայդըզ, 'իբրանդըզբեր ազմայասըն։ 12 – Փեսերիկին հէմշիրէսինին 'իբրանդըզբեր ազմայասըն. օ ասկինին փեսերիկին եասգընը սաբր։ 13 – Վալիսանէկին հէմշիրէսինին 'իբրանդըզբեր ազմայասըն. գիրա վալիսանէկին եասգընը սաբր։ 14 – Զէվճէսինէ թէգասրիսագ էթմէքզէ 'սամաճանէկ 'իբրանդըզբեր ազմայասըն. օ ասկինին Տալսան սաբր։ 15 – Նէկինինին 'իբրանդըզբեր ազմայասըն. օղլընկըն գէվճէսի սաբր, անդէ 'իբրանդըզբեր ազմայասըն։ 16 – Փայնասաչկընկն գէվճէսինին 'իբրանդըզբեր ազմայասըն. գասրնասաչկընկն 'իբրանդըզբեր սաբր։ 17 – Պիր գասրընըն վե գըզրընըն 'իբրանդըզբեր ազմայասըն. անդէ օղլընըն գըզրընըն եաճսան գըզրընըն գըզրընըն 'իբրանդըզբեր ազմայասըն, անդէ ասկինին իչիւն ալմայասըն, անդէ անդէն եասգընը սաբր. պու խասպասէթ անդէն եասգընը սաբր։ 18 – Վէ պիր գասրը ասասկա ասաղ իչքէն իբզերինէ գըզ գասրնասաչկընը ալսա 'իբրանդըզբեր ազմայագ՝ անդը միւքէսասեր էթմէքէսինէ։

19 – Վէ նասիաքլիկի մինասաէպէթիլէ սյրը ասաւսան գասրյա՝ 'իբրանդըզբեր ազմայագ իչդրէ՝ եագգաշմասըն։ 20 – Վէ ճէմա՝ իչիւն գօնչըդէն զէվճէսի իլէ եաթըզ՝ անդընկը քէնտինէն նասիաքը էթմէչէսին։ 21 – Նէալինէսէն Մողաք իչիւն՝ –Ընչդէն կէչիմէքը իչդրէ՝ վէրմէյէսին. վե Ավրահընըն խասինէ նասգը հիւրմէթ էթմէչէսին. ԲԱՊՊ պէն իմ։ 22 – Վէ գասրը իլէ եաճար կիսի էրքէքը իլէ եաճմայասընը. պու գասիհ սիր։ 23 – Վէ պիր հայվասան թէգասրիսագ էասիագ՝ անդէն իլէ քէնտինի նասիաքը էթմէչէսին. վէ պիր գասրը ճիման՝ իչիւն հայվասան էօնէնտե սասւմասընը. պու խասպասէթ սիր։

24 – Գօնալսրընը պիրիչլէ նասիաքը օլմայասընըզ, գիրա էօնհունէնտէնէ Թասան էասճէչիմ Թասիֆճիլէր պասնլասրընը ճիմիլէսիչլէ նասիաքը օլասրսոր։ 25 – Վէ սիչսար նասիաքը օլմաղլէ, պէն քէօճհունհունհունէն ճէգասրնը վէրճէչիմ՝ վէ օլ սիչսար սէքէնէսինէն խասիֆքասդ էասճէչը սիր։ 26 – Իսմօի սիզ գասնասնասրդամբ վե ասդամբիկը հրճիզ էասիագ՝ նէ եէրլի, նէ սասնդըզդասս մասճիմ դասրեագ պու մէքթասհասիֆըն հիչ պիրինի իչլէմէչէսինիզ։ 27 – (Ջիրա սիչսարըն սիզասկն էվվէլ օլսան էհասիսի պու մէքթասհասիֆըն քէսճֆիճէսինի եասճմասրըզ՝ օլ սիչսար նասգասկն քէսճֆիճէսինի եասճմասրըզ։) 28 – Օլմայա քի սիչսար սիզասկն էվվէլ օլսան Թասիֆքէլերի խասիֆքասդ էթմէչի կիսի, սիզի ասասիհ, անդը նասիաքը էթմէսէյինիզասե, խասիֆքասդ էասե։ 29 – Զիրա հէր քիմ պու մէքթասհասիֆասան պիրինի իրմիքէասագ էասճէչը օլասր իսե, անդը իրմիքէասագ էասէյնէր քէնտի գասմիսրը սասասրսասան գասճ՝ օլասնասճագ սաբր։ 30 – Իսմօի սիզասկն էվվել իչնէյնէն մէքթասհ՝ ասասէթլէրասեն հիչ պիրինի իչլէմէմէք վե անդէրսէ նասիաքը օլմասմագդը իչիւն Թէնպհհասիֆըմբ հրճիզ էասիդզ. Ալլահընըզ ԲԱՊՊ պէն իմ։

ՊԱՊ 19

Վէ ԲԱՊՊ Մովսէս խիթասդէն ասէսի քի, 2 – Պէնիս Իսրայէլին սիզասկ Թէնհասհասրնա սէզսէ քի՝ Մասգասասես օլասնըզ. գիրա պէն Ալլահընըզդ Եհովա գասսասասս իմ։

3 – Հէր սասէմ վալիսանիկեն վե փեսերիկասեն գօրդասն. վե սէզդէլերիմի հրճիզ էասիդզ. Ալլահընըզ ԲԱՊՊ պէն իմ։

Digitized by Google

4 – Պահել մա՛ս պատառատրամ մէջ եթմէ լինիս, վէ քէնտիլերիմիզէ տեգրամ իյատլար եասիմայընըզ. Ալլահընըզ ՐԱՊՊ պէն իմ։

5 – Վ.է ՐԱՊՊԱ ռեյամիթ գուբպանը զէպ էթ ուխլինիզտեն, մագպալ օլաճագ թարդասս զէպ էյլէյինիզ։ 6 – Զէպ էյլէուխլինիզ կիւնաեէ վէ երթէօր կիւնաեէ եէնելօրն, վէ իւչիւնճիւ կիւնէե գալաճը ալթ էշէ եագըլըրըն։ 7 – Վ.է էկէր անտէն իւչիւնճիւ կիւնաեէ եէնելէճէք օլուր իսե, մէգքահՀ օլմաղլէ մագպալ տէյիլ տէր։ 8 – Վ.է ատէն եէյէն կիւնաեիրնըն գկպասըճ չէքէճէք տէր. զիրա ՐԱՊՊՐՆ մա՛գասատա ռեամեէնէ նագը ը հիւրմէթ էթմէզ օլաղընա՛ն, օ՛ր քիմսէ գավմը տրատըճըտան գոռի՛ օլուռաճագ տըր։

9 – Վ.է ուխյորընըզըն մա՛նհատլըը պէչուխյինիզ վագըտ թ՛ագլաղըն քէնագրըը թ՛էմամլյէ պէչմէյէն. վէ պէչինինտեն տիւշէն պագչագլարը ռեվէշիրմէյէն։ 10 – Վ.է պագ զօզուամըզնըն պագգյէյէնի՛ռ ռեվէշիրմէյէն, եագնի՛ պագղընատա գալաճն իւզիւմլէրի՛ռ ռեվէշիրմէյ՛ ա՛նլէրի՛ն ֆագրը վէ ղաստրագ իչիւն պղտագատըն. Ալլահընըզը ՐԱՊՊ պէն իմ։

11 – Սըրգաճի էթմէյէնինիզ, եագնըն ռեօգէռէյէնինիզ, վէ պիրի պիրրինիզի ալաճագմա՛ա՛յատընըզ։ 12 – Վ.է իսգիմլէ եագաճ եէրէ եէմէն էյլէմէյէնինիզ. վ էն Ալլահընըզըն իսգինէ ռագգ ը հիւրմէթ էթմէյէնինիզ. ՐԱՊՊ պէն իմ։ 13 – Գօնչէկա զուլմ էթմէյէն, վէ ա՛նտէն դէր ՛ն՛ չագագ էյլէմէյէն. իւճրեթի լինին իւճրեթի ռեհին կանընտա՛ա պիր կէճ ատագաչագատը գաալմասընը։

14 – Սա՛ղըրա չէմ՛ էթմէյէն, վէ քէօր օլանըն էօնիւռէ թ՛էգըէգ գօմագյատըն. ա՛նճագ Ալլահընըտան գօրգատըն. ՐԱՊՊ պէն իմ։

15 – Հիւ քմոռ հագգ սըգլըգ էթմէյէնի՛ն, ֆագրերի՛ն խաթ՛րընա՛ թ՛ա՛յէթ վէ քէպիրէ միւտահաննէ էյլէմէյէնի՛ն, գօնչէկա ՛ատագէճէլէ հիւ քմ՛ էռեեի՛ն։

16 – Գագվմընը ատատրնատա զադյագէթ էթմէ՛ք իւզրե կէղմէյէնի՛ն. գօնչէկընը գօնճնա կիրմէյէնի՛ն. ՐԱՊՊ պէն իմ։ 17 – Գագրնատաչէկա եիւբէյինէ պատզղ էթմէյէնի՛ն. գօնչէկընը ռեգէպկյէ կիւնատա կիրմէմէք իչիւն ռանը մա՛նթ լագա թ՛ա՛ ՛գիր էռեեի՛ն։ 18 – Ռնթ՛ագա՛ տալմյատընը, վէ գագվմընը օզդալաղընա՛ քին թ՛ա՛թ՛մայատրն, ա՛նճագ գօնչէկը քէնատին կիւգի ա՛վէեի՛ն. ՐԱՊՊ պէն իմ։

19 – Գանռուռնալաղըմ հըֆգ էռեինիզ. Տայվանընըզըն պիր ճինսինի՛ պագչա պիր ճինսի՛ն իլէ չինթ՛էլէչագրմէյէնի՛ն. Քագլուռա էքի՛ նէ՛վ՛ թ՛օխաա՛ռ էքմէյէնի՛ն. վէ էքի՛ մա՛ռթ՛ էյլի՛ճ ճինսաեէ տօգուռա՛մ՛ըշ լիպատա կիլմէյէնի՛ռ։

20 – Վ.է պիր ատա՛մ՛ նիսատան պիրի՛ն իլէ եագ՛ըշ ճիմի՛ռ՛ էռեիրսե, վէ մէգպատե պիր քիմսէ՛ չէ նիշանլանմա՛ճը ճագրէյէ օլուռա՛ գ՛ֆոխյէռի՛ն վէրիլմէմէճը վէ ագպատա էռեիլմէմէճը խաե, թ՛ե՛տիպ օլաճագնըտըր. ֆագճագի՛ գագթ՛ օլաճագնմագնըլագր գիրա մէգպատե՛ռ հագրը ատէյիլ խաի։ 21 – Վ.է գէճագիսի՛ իչիւն ատէ գագրպագնը օ՛րմագ իւզրէ՛ ՐԱՊՊԱ ճէմի՛ռ՛ագի՛ չատագրըճըն գագճագռնա պիր ատէ գագրպագնը գօչը կէթ՛իրսի՛ն. 22 – Վ.է քէռանհի՛ն ա՛նըն իչիւն էթ՛ուխյի՛ կիւնաչնատան ատօլագյը ատէ գագրպագնը գօչըյլէ ՐԱՊՊՐՆ հագզագրընատա էմ՛ի՛ ը քէճ՛ագրէթ՛ի՛ լ՛ճրատ էթ՛ուխյէ՛, էթ՛ուխյի՛ կիւնաեհ ա՛նատ ՛ա՛ճ՛ֆվ՛ օլաճագնմագճագ տըր։

23 – Վ.է օ՛լ ուխյրատ կիրի՛պ՛ մէ՛գվէ՛ռ ա՛էնէրի՛ռ հէր հա՛նկը նէ՛վ՛ ագատճ ուխյագնի՛պ՛ագ, ա՛նընի՛ մէ՛գվէ՛ռնի՛ռ խի՛ռ ա՛նռագ կիւգի նագֆագռ թ՛ագ՛ագռնըզ. ագռղ իչ ա՛էնէ խի՛ռ՛ագռագ օլագռագ ագէնիլմէմէ՛ռ։ 24 – Վ.է ատօրտաՀնճիւ ագէնեե մէ՛գվէ՛ռնի՛ռ քնատֆէֆռ ՐԱՊՊԱ ա՛էնաս իչիւն մագ՛ագռնատա՛ օլաճա՛ռ։ 25 – Վ.է պէչինճի՛ ա՛էնէե մէ՛գվէ՛ռնի՛ռ ագէ՛ագռնի՛պ՛, քի՛ ագիպի՛ իչիւն մա՛նհատլըը ագռի՛ գըռա՛. Ալլահընըզը ՐԱՊՊ պէն իմ։

26 – Գանռլը էռ ագէ՛ագռնի՛պ՛. Թ՛ագֆագրի՛ գ՛ագռնի՛պ՛. միհնի՛ ճճիմի՛լէ էյլէմէ՛ագռնի՛պ՛. 27 – Պաչընըզըն էթ՛ագռքնատաքի՛ սատը գ՛ըրգ մա՛նյատընըզը, վէ ա՛էնինի՛ ատագալ պատչընը պագզմա՛նյատընը։ 28 – Վ.է մա՛ռթ՛էմ՛ իչիւն թ՛ագնի՛ռնէ՛ճագ եագռատ ատ՛ա՛նյատընըզը, վէ թ՛ագնի՛ռնէ՛ռ հագգ ատէյագռագ՛ագռնի՛պ՛. ՐԱՊՊ պէն իմ։

29 – Գ՛ըղընը ֆատի՛ղէ էատ՛ըէ՛ գ՛ագիլ էթմէ՛ք՛ագռնի՛ռ, օլմագյա՛ քի՛ ուխյատ գի՛նագքատ օլա՛, վէ ուխյատ խատատաէթ՛ագ՛ մէ՛գմա՛ատ օլա՛։

30 – Մէ՛գիէ՛լէրի՛մի՛ռ հ՛ըֆգ էատխ՛՝ մա՛գաճի՛մի՛ռ հիւ՛գմէ՛թ՛ էատ՛ագռնի՛պ՛. ՐԱՊՊ պէն իմ։

31 – Մէ՛գէ՛գիէ՛րի՛գ՛ագ՛ նագֆագռ օ՛լմագ իւզրէ՛ ճ՛ինի՛ճ՛ի՛ռ՛ թ՛ագգի՛՛ վէ պագը-

Digitized by Google

ձըլաբա թաղիով օլմադըղընըզ. Ալլահընըզ ՐԱՊՊ պէն իմ։

32 – Ա՛ֆ սայլընըն հուզուրընաս իւղազա գալգասընը վէ խէմիչապա հիւթիւնէ էլլէնսին, վէ Ալլահընաս գօրգասընը, ՐԱՊՊ պէն իմ։

33 – Վ.է ախիրընըզաս սիզին իլէ պիր զարիպ սաքին օլսըր խե, անը թասդիգ էճմէյէնինիզ։ 34 – Եանընընզաս սաքին օլսուն զարիպ սիզ ևերլինիզ, կիմի օլսուզ՝ անը քէնտիդ կիմի ևէվէտին. զիրա սիզ սաքի Մըսըր ախիրընաս զարիպ խոնինիզ. Ալլահընըզ ՐԱՊՊ պէն իմ։

35 – Ա՛ղընն, վէզն վէ եօլլէք խաւասընաս հիւքմով հոգդաթզըզդ էճմէյէնինիզ։ 36. Թէրգիհինիզ թէհմով, թաղլարընըզ թէհմով, էֆանըզդ թէհմով, վէ հինինիզ թէհմով օլսուն. սիզի Մըսըր ախիրընաս չզգասուն Ալլահընըզ ՐԱՊՊ պէն իմ։ 37 – Իմով ճիւմլէ գահնամլարընըզ վէ ահդնամէզինն քահաֆիէնինի նըվիզ ու իճրա եսինիզ. ՐԱՊՊ պէն իմ։

ՊԱՊ 20

1 – Վ.է ՐԱՊՊ Մովսէս խէթապէն ասէտ քի, 2 – Պէնի Իսրայէլէ սեօյլէ քի՝ Պէնի Իսրայէլսէն վէ Իսրայէլ ապրահասաս մանգիմ զարխլէրընըն հեր քիմ քի քէնտի գիւրխլէճինսէն Մազրա վէրխըսէ, մանգլայգա գահճ օլսուն ճաղագ սըզ. ախիրընըն գիւմլէ անը ևասլըսըլ ըճմէ էտսէճէգ սըզ։ 3 – Պէն տահի նէգիճիմ օլ տաեմ 'ալէյհինէ էճվիրիպ, մնագահահի նէճին էճմէյէգ վէ մնագատահա խոմիմ նագդ ը հիւթիւթէ էլլէմէգ իչիւն քէնտի գիւրխլէճինսէն Մազրա վէրտիկի ե՛ճլէտե՛ն՝ անը գումմնատան գահ՛ էտէճէլիմ։ 4 – Վ.է էկեր ախիրընն գումմը օլ քիմսէ գիւրխլէճինսէն Մազրա վէրտիկի վագրիճատա տօպհոնընըճան կէօղլէրինի դահիլըղ տատ, անը գահճ էճմէյէ ը֊տէ, 5 – Օ՛լ վագըճ պէն օլ քիմսէյէ գահրը վէ 'ա՛լէյհինէ գահրը նէգիճիմ. չէվիրիպ՝ կերէգ անը, կերէգ Մազրա ը֊տապ՝ օլմագըզդի՛ գիւնս էճմէյէգ իչիւն օլ քիմսէյէ ը֊տապ՝ օլսուն ճիւմլէնինի գումմնատան գահ՛ էտէճէլիմ։ 6 – Վ.է ճինճիվէրը իլէ պագըճըլսընը սոսընճաս գիւնչիյէ իչիւն մէզ էտէն քիմսէ իւզէքինէ տատի՛ էճմէյէ գումմնատան գահ՛ էտէճէլիմ։ 7 – Իմոի քէնտիլէրինիզի ը֊տագաս ե՛տի՛ մնագատահա օլսունըզ. գիրա Ա՛ղընըզդ ՐԱՊՊ պէն իմ։ 8 – Վ.է գատնամլարըմը հըգդով էտի՛ տ՛ակլերի ը֊ճ֊րա էլլէյհինիզ. սիզի ը֊տագաս էտէն ՐԱՊՊ պէն իմ։

9 – Փէտերինի ևախատ վալիտէսինէ հեր քիմ՛ չէվիմ էտէրսե, մնագատա գահճ օլսունաճագ սըզ. փէտերինէ ևատ վալիտէսինէ չէվիմ էճմէ. գունաք քէնտի իւզէրինէ օլսաճագ սըզ։ 10 – Վ.է պիր տատէմին զէվճէսի իլէ հեր քիմ՛ գիւնս էտէրսե, գունչաքընէն զէվճէսի իլէ գիւնս էուզն, ևատի՛ զատի՛ վէ զատի՛նէ մնագատա գահճ օլսունաճագ սըզ։ 11 – Վ.է պիր տատի՛ փէտերինինն զէվճէսի իլէ ևատիրագ փէտերինինն 'իւրեանդըզդընը տէմըզ օլսրսատ, մնագատա իճճաճ ատ գահճ օլսունաճագ սըզ. գունչաքը քէնտի իւզէրէրինատ օլսաճագ սըզ։ 12 – Վ.է պիր տատէմ կէլինի իլէ ևատիրագ խե, մնագատա իճճաճ ատ գահճ օլսունաճագ. խատաստէճ էճճաճէլերի իչիւն գանդըրը քէնտի իւզէրէրինատ օլսաճագ սըզ։ 13 – Վ.է պիր տատէմ գադը իլէ ևատիրագ կիմի՛ էրէգ իլէ ևատիրագ խե, իճճաճ տատ մէգբուսնաճ իչիւն տնագահահի գահճ օլսունաճագ սըզ. գանդըրը քէնտի իւզէրէրինատ օլսաճագ սըզ։ 14 – Վ.է պիր տատէմ գըզը վալիտէճի իլէ պէրտագեր ալըգսատ, պատ խատաստէճ օլմնագէ, ատնը վէ մէդգիւբէրէրի ատնէճէ ևատգաճնատ քի ոիգտի խատաստէճ պատնագնայա։ 15 – Վ.է Հայվանատ իճգատգ, քիտագ էտէն տատէմ՝ մնագատա գահճ օլսունագ՝ Հայվանը տատի՛ էօլճէյգ՝ ճէճգնինի՛ն։ 16 – Վ.է պիր գադը պիր Հայվանատ ճճիմո՛ իչիւն իճէգատգ էտէրսե, գադը իլէ Հայվանը էօլճէյգ ճէճգնինի՛ն։ 17 – Վ.է պիր տատէմ փէտերինէն գըզը ևատ վալիտէսինէն գըզը օլսուն Հեմ՛ճիրէսինի՛ն 'իւրեանդըզդընը էէօրնատ, մէզգատ տատի՛ սանըն 'իւրեանդըզդընը էէօրնատ խե, գատ րէզատէճ օլմնագէ սանըէ գումմնատան էճճաճ գահճ օլսունաճագ սըզ. Հեմ՛ճիրէսինի՛ն 'իւրեանդըզդընը տէմըզ օլմնագէ Հէնատնէնն ճնգոնճնը չէգէճէճ տիր։ 18 – Վ.է պիր տատէմ Հայգըճատ օլսուն պիր գադը իլէ

Digitized by Google

եռաքրդ անքն 'խւբեռանլըզդնը աչլոտաց մէ՞ճաս՛ըը քէչՔ էաէրաե, մէզզաւբէ առաթի քէնաճ մէ՞ճաս՛ ի ատմինի աչմ՛ըշ օլմաղլե, էքլսի սե գաւմլսրը առաստաճատն գաթի՛ օլուռնաճագլսր տրը։ 19 – Վ՚է թէզլէկին, եռ հալտկին 'խւբեռանլըզդնը աչմ՛ոյատըն, զիրա պեօյլ եարն քէնաճ եռագընըն 'խւբեռանլըզդնը աչմ՛ըշ տրը. կիւռատհլսրընն ֆկզատը չէգէ՞ճէգլեր տրը։ 20 – Վ՚է պիր քիմնէ 'ամմաճաճընն զէվճէ՞ճ իլէ եռաքրդ՝ նամաճաճընն 'խւբեռանլըզդնը աչլոտաս, անկեր կիռատհլսրընն ֆկզատը չէգքով եվլատրդ եօլէ՞ճէգլեր տրը։ 21 – Վ՚է պիր առաեմ քէնաճ գաթռատաչընն զէվճէ՞ճինի տրը խռե, տռս մնւբտատրդ տրը. գաթռատաչընն 'խւբեռանլըզդնը աչմ՛ըշ օլաբ. եվլատրդ օլմնայատճագ տրը։

22 – Իմամի ճիւռլէ գառատնլատրդմ էվ ատհքատմդնն քէաճֆէ՞ճինի՛ հնքֆգ էաեռով՝ անլէրի՛ բ՛ճրատ էյլէյէռճինիզ, քի ատգնի օլմնաճզ իչլէ՞ռ տինզ կէօճ իւբէ՞ճէյիմ՝ ոճյատ տինզ խաֆէ՞ֆճատգ էէ՞մ՛էյ։ 23 – Վ՚է էօնճիւռնիւգատն թ՛ատրատ կաէ՞ճէյիմ՝ թ՛ատ՛ֆէ՞լէրնի 'ատաեֆ՛լէրնի քաւզրէ՞ չատհէքէ՞ր էէ՞մ՛էյռճինիզ. գիրատ անլէրը գատ չնչյէրնի ճիւռլէ՞ճինի՛ բ՛ճրատ էէ՞ճաէքլէ՞րի՛ իչլռ՛ռ պէն անլէրատն քքատհ էյլէյէ՞րէքք, 24 – Սէզք ատ՛ատմ՛ քի՛ Ա՛նլէրնի ոճյատրընը ճ՛էրատ ալաճագտքաղ. պէն ատատի՛ ատը, կատ՛ի՛ օլ սիւքի՛ վէ գաղ ագատ ոճյատրը սիւզք ճիւռլք օլմաղ իւագռ՛ վէէրէ՞ճէյիմ՛. ռ՛էզի գաովճ՛ լատատատ Թ՛էֆ՛իզ էատէն Ա՛լլահընըզ ՐԱՂՂ պէն իմ՛։ 25 – Իմամի սիզ Թ՛ատհքռ ֆլէ՞ն նաճ՛ռք Տհալտճալրը, էէմ՛ նաճ՛ռքք ֆլէ՞ն Թ՛ատհքռ գառ՛ալատրը Թ՛էֆ՛իզ էատ՛ինիզ. վէ նաճ՛ռք Թ՛ատհ՛ռմանըզդ իչլռ՛ռ Թ՛էֆ՛իզ էէ՞ճոյիմ՛ Տհալտճալրը վէ գառ՛ալատ վէ Տհալէքատ՛ֆ՛էրնի՛ քէաճֆէ՞ճինի՛ ֆլէ՞ն քէաճֆէ՞ճինի՛ ֆլէ՞ն քէաճֆէ՞ճինի՛ ֆլէ՞ն

ալաքը, քի նէալինի քէնտի գավմինտա լէքէտաթ էիմէլէ։ 15 – Զիքա անը թէազաթաթ էտան ԲԱՊՊ պէն իմ։ 16 – Վ֊է ԲԱՊՊ Մավէսէտ խիթապէն ատաթ քի, 17 – Ահարոնա սեպլէ քի՝ Յէհնի նէվլինատէն 'ատրլաբլէնմա գաւատրը օլան քիմսէ Ալլահընըն էքմէհինի թէազաթաթ էյնա հոգլաշմասընը։ 18 – Զիրա գաւատրը օլան ատամ տօլա հոգլաշմամալը տըր։ 19. Քէօր հախտա թօփալ հախտա պուրնու հատար հախտա ա'լաճխա զիյատէլիք օլան, հախտա այտալը հախտա էլի գըրբգ օլան քիմսէ, 20. Նա գանդալա հա Ճիլաճէ հա կէօրմէնատ լէքէտի օլան, հա ուչմալը հա թէմիզլէյիլ հա 'գատրգը հատրգ՝ օլան քիմսէ, 21 – Եա'նի քհան հին Ահարոնըն նէսլինատէն պիր նէվ' գաւատրը օլան քիմսէ ԲԱՊՊ֊ը գաւդասանլարընը թէազաթաթ էիմէքը խյնա հոգլաշմասընը։ գաւդատրը օլարգը խյնա Ալլահընը էքմէհինի թէազաթաթ էիմէքը խյնա հոգլաշմասընը։ 22 – Ազատէլերսէն հախտա մաւգատէպլերսէն Ալլահընը էքմէհինի եէմին։ 23 – Ֆազաթ գաւատրը օլարգընատ՝ մազաթախմի մուրատար էիմէքը խյնա՝ փէրատնին հանընա կիրմէմին, վէ մէզպահա հոգլաշմասըն։ գիրատ անէլերի թէազաթաթ էտէն ԲԱՊՊ պէն իմ։ 24 – Վ֊է Մավսա Ահարոն իլէ օղուլլարընա վէ պէնի Իսրայէլին քհանճիլէնմէ դա՝ էյլէրէ սէպլէտի։

ՊԱՊ 22

Վ֊է ԲԱՊՊ Մավսէսէ խիթապէն ատաթ քի, 2 – Ահարոնա վէ օղուլլարընա սէպլէ քի՝ պէնի Իսրայէլին պատա թէազաթա էիմէքլէրի մուգատատա չէյլէրատէն չէքինէրէք մուգատատա իսմիմի նոգդ ը հիւրմէթ էիմէյլէր. ԲԱՊՊ պէն իմ։ 3 – Անլէրէ սեպլէ քի՝ 'Ատրլաբլընըզնա ճիւմլէ նէսլինիզնէն հեր քիմ նոգդասլիքի իւզէրինատ իքէն՝ պէնի Իսրայէլին ԲԱՊՊԱ թէազաթա էիմէքլէրի մուգատատա չէյլէրէ հոգլաշդր իսէ, օլ քիմսէ հատգաւրմասան գամի՝ օլսանատ ճոգ տըր։ ԲԱՊՊ պէն իմ։ 4 – Ահարոնըն նէսլինատէն հեր քիմ ճիւդամլը հա սէչէլմիլը օլարգ իսէ, թէազիր օլմըյընճա մուգատատա չէյլէրատէն եէմէյին. վէ հեր քիմ ճէնազէ սէպէպլէյլէ նատփագ օլմասըդ պիր չէյլէ ատգաճըրատա, նատփագ քհնաթին մէնի չէգսան քիմսէ, 5 – նատփատա սէպէպլէյլէ նատփագ օլա պիլէճէյի պիր նէվ' հաչէրատթա, նատփատա հեր հանկը նէվ' նատփագլէյի օլարգ իսէ օլսանա, սէպէպլէյլէ նատփագ օլա պիլէճէյի պիր ատամդի ատգաճըսան, 6 – Նա'նի պուճաղ լարա ատգաճսան քիմսէ սախչամա գատտար նատփագ օլատ՝ ճէհէննէմի ատա իլէ եր֊յատմայընճա մուգատատա նէսանէ լէրատէն եէմէյին։ 7. Վ֊է կիսնէդ պահճուրընատա թէազիր օլատ՝ անատէն ատգաս մուգատատա նէսանէլէրատէն եէմէյին. զիրա անը էքմէյի տըր։ 8 – Խօլիս. հատատա փաթէլէնմիշ օլանը եէյնա՝ քէնտինի անըյնէ նատփագ էիմէմին. ԲԱՊՊ պէն իմ։ 9 – Վ֊է թէնպահատքը Տընըճ էիմինլէր, քի սէպէպլէյլէ կիսնաճ չէքէմէյլէր, վէ անլէրէ նագդ ը հիւրմէթ էիմէքլէրի խյնա էօմէյլէր. անլէրէ թազաթա էտէն ԲԱՊՊ պէն իմ։

10 – Վ֊է Տիչ պիր հատպանճը մուգատատա նէսանէլէրատէն եէմէյին. քհատ հինին միհատֆիլէրսէ վէ իւճրէթլիքի մուգատատա նէսանէլէրատէն եէմէյին։ 11 – Ամմա քհատհինին քէնտի ագչէսէյլէ ատաքըն ալտըղը քիմսէ վէ խանէճմահաճ ատգան անատէն եէմին. պուճաղը անըն էքմէյինատէն եէյէ ճէքլէյէր տօր։ 12 – Վ֊է քհատհինին գընը պիր հատպանճը յատ նիքհահ օլատնուսսա, մէրգամէմ մուգատատա թազաթախմէտէն եէմէյին։ 13. Ամմա քհատհինին գընը տատ հախտա պօշանմիշը օլատ՝ էվլատը օլմայտարգ փէտէրինին խանէճսէճ ատճահաթյնա հայտտ, սէպահվէթինատ օլտըղը կիսպէ, փէտէրինին էքմէյինատէն եէմին. լատքին Տիչ պիր հատպանճը անատէն եէմէյին։

14 – Վ֊է էկէր պիր քիմսէ սէհվէնճ մուգատատա նէսանէլէրատէն հէր խան, իւղէրինէ պէշատ պիր 'իլավէ էատէրէք մուգատատա նէսանէ իլէ քհատհինէ վէրատին։ 15 – Վ֊է պէնի Իսրայէլին ԲԱՊՊԱ թազաթախմ էիմէքլի մուգատատա նէսանէլէրէ հագդ ը հիւրմէթ էիմէմինլէր. 16 – Վ֊է մուգատատա նէսանէլէրինի եէս մէքլէ սուչ վէ գանահճիթը քէնտի խան պէրլէրէրինէ կէմի իրմէճինլէր. զիրա անը լէրի թազաթա էտէն ԲԱՊՊ պէն իմ։

17 – Վ֊է ԲԱՊՊ Մավսէսէ խիթապէն ատաթ քի, 18 – Ահարոնա վէ օղուլլարընա վէ պէնի Իսրայէլին քհանճիլէնմէ սէպէպ էտէրէք անլէրէ սէպլէ

---

*Եաթօ՛ խատճէսէի էզիլմիշ

Digitized by Google

քի՛ Գէլի ի Խոպայէլտէն, եւ թոյլ տուին Խոբայէլտէ պատւոյական զորքապետէն հեր քեմ մնալ հրամայեց օմմագ իւրէր՝ ՐԱՊՊԱ թագաւոր էթ-ԹԱԼԻՒ հեր նեվ՝ նէզրէլէրի խչէն վէ հեր նեվ՝ մի-էթ-էպէրրի՝ թագաւորներուն խչէն գուրպան թագաւոր էեան ճէք օլուր խե, 19 – Սիգին խչէն մնգպուլ օլմագ իւրէր սըզրըլըսըն ու գոյունլորսան ու քէչիլէրսէն գուսուրըզ, երբէք օլուն։ 20 – Գուսուրը օլանը ասլու թագաւոր էթ-ՄԷՔՏՆԷՔՈՒՆԻՒ. գիրս սիգին խչէն մնգպուլ օլմագ։ 21 – Վ է ուիր ասէ՝ Տէր իֆեսը ու մի-էթ-էպէրրի՝ թագաւոր էեան ճէք օլուր խե, մնգպուլ օլմագ խչէն գուսուրըզ օլուն. ունան հիչ պիր գուսուր պուլունմայան։ 22 – Գէօր ու գըրըզ ու ապգի ու չըպայնըր ու ա՛յուգըր ու թէմիզլիկի օլսունլորսան ՐԱՊՊԱ թագաւոր՝ էթ-ՄԷՔՏՆԷՔՈՒՆԻՒ գուսուրըզ օլուն, վէ պատւոյական ՐԱՊՊԱ գուրպան օլմագ իւրէր մէզպահնէն խըզէրինէ գօմայսընըզ։ 23. Վ է «՚ղօնըգ գիյսաե ու նօգսանը օլան սըզրըրը ու գոյունը մի-էթ-էպէրրի՝ թագաւոր օլմագ իւրէր թագաւոր՝ էտ պիլիրսին. չոքին նէզր խչէն մնգպուլ օլմագ։ 24 – Խ՚՚՚էյնէ՛ ասլու էզիլ-միշ ու գօփորըլ-միշ ու էզիլ-միշ օլանը ՐԱՊՊԱ թագաւոր էթ-ՄԷՔՏՆԷՔՈՒՆԻՒ. վէ ակիսրընըզսու պէօյլ չէյ ետպիմայսընըզ։ 25 – Վ է պատւոյականի հիչ պիրինի Ալլահընըզսա *գուրպան օլմագ իւրէր էճճէպիհինէն էլինանէն ուղղ թագաւոր էթ-ՄԷՔՏՆԷՔՈՒՆԻՒ. գիրս անէլէսակ՝ ուղղ վէ գուսուր պատւոյականլըզ սիգին խչէն մնգպուլ օլմագ։

26 – Վ է ՐԱՊՊ Մ՚ովսէսէ խիթապէն ասէսի քի, 27 – Սըզրըր ու գոյուն ու քէչի ուղղրգուս, էէտ կիւն անասրէն ետնիսան օլսուն. վէ սէքիգինճի կիւնսէ, վէ անասէն ասիրսու ՐԱՊՊԱ գուրպան օլմագ իւրէր թագաւոր՝ ճաթիզ օլուր։ 28 – Վ է ինէչի ու գոյունը պիր կիւնսէ եսմրսուր իլէ պէրսպէր զէպհ էթ-ՄԷՔՏՆԷՔՈՒՆԻՒ։

29 – Վ է ՐԱՊՊ՝ չիւքր զէպհէսէ զէպհ էթ-ՄԷՔՏՆԷՔՈՒՆԻՒ, սիգին խչէն մնգպուլ օլսճագ վէճճիլ թագաւոր՝ էչիլէրինէզ. 30 – Հէմսան օլ կիւնսէ էէնէլէնիզ, անանէն սապահ գուսուրը պրոգմայսընըզ. ՐԱՊՊ պէն խ՚։

31 – Խոռ էմրէրսիմի հըզըգ ա՛ճ բա էչիլինիզ, ՐԱՊՊ պէն խ՚։ 32 – Վ է մնգպատսա իսմիմ նագգ ը հիւքմէք էմ-ՄԷՔՏՆԷՔՈՒՆԻՒ, քի պէնի Խոպայէլ պատւոյական պէն գուսուսա պիրքէնէյիմ. սիգի թագաւոր էեան ՐԱՊՊ պէն խ՚։ 33 – Սիգէ Ալլահ օլմագ խչէն սիգի Մըսըր սիյսաբրնսան չըգսագըմ՚. ՐԱՊՊ պէն խ՚։

ԳԱՊ 23

Վ է ՐԱՊՊ Մ՚ովսէսէ խիթապէն ասէսի քի, 2 – Պէնի Խոպայէլէ ասգյլէ քի՛ ՐԱՊՊԸՆ պայրամլարըսըս կէլինճէ, մնգպատսա ճէմա՛սի բէն էճէմմիա՛լինի ի՛լան էեէճէյինիզ պէնիմ պայրամլարըմ պահնսաբ տըր. 3 – Ապիգը կիւն իչ իչնէնէլսին, լաբգին եէտինճէ կիւն բոսսաճ ասգիճ էէ մնգպատսա ճէմա՛սի օլուզ՝ ասլու իչ իչնէճէյինիզ. մէգաբէնէբինինգին ճէմա՛էճէյինսէ ՐԱՊՊԱ ասգիճ ատըր։

4 – Վ ՚ողրըլըրընսա՛ մնգպատսա ճէմա՛սի բէն էճէմմիա՛լինի ի՛լան էեէճէյինիզ ՐԱՊՊԸՆ պայրամլարը պահնսաբ տըր. 5 – Էվվէլգի այսու այրն ան տօրտունճսէ ախշամ իւսթիւ ՐԱՊՊԸՆ պահնգի ատըր։ 6 – Վ է պահ այրն ան պէշինճի կիւնճիւնսէ ՐԱՊՊԱ ֆէթթը պայրամլըզ ատըր. եէտի կիւն ֆէթթը եէյէճէյինիզ. 7 – Էվվէլգի կիւնսէ ոխգին մնգպատսա ճէմա՛սի բէն օլուզ՝ իչ իչէ ասլա մէչղուլ օլմայսընըզ։ 8 – Վ է եէտի կիւն ՐԱՊՊԱ գուրպանլըզ թագաւոր՝ էեէճէյինիզ. եէտինճի կիւնսէ մնգպատսա ճէմա՛սի օլուզ՝ իչ իչէ ասլա մէչղուլ օլմայսընըզ։

9 – Վ է ՐԱՊՊ Մ՚ովսէսէ խիթապէն ասէսի քի, 10 – Պէնի Խոպայէլէ ասգյլէ քի՛ Սիգէ վէրճէճիմ՚ ակյսաբա կէրճէզ մնսասըրը պէյճէյինիզսէ՝ մնսասաբլըզսուն ԹԱԲԵՌՆԱԿՈՒԼ օլաբագ պիր ասէմէճէ քասհինէ կէճիբէճէյինիզ։ 11 – Օ ասէճէ պաս ասէմէճի սիգին խչէն մնգպուլ օլմագ իւրէր ՐԱՊՊԸՆ հատրըզնուս ասլըսուճ. քասհինէն ասիր ասէգի էրճէճէ կիւնճիւնսէ թագաւոր՝ էեէճէյինիզ։ 12 – Վ է ասէմէճի թագաւոր՝ էճէյինիզ կիւնսէ, ՐԱՊՊԱ մնսհրաբգա օլմագ իւրէր, պիր ըշշբ պիր գուս-

* Իմպ. էբճէբ

Digitized by Google

առաքող գործոց թագաւոր էասխնիզ։ 13 – Վ֊է ՐԱՊՊԱ խօշ բա֊իՏալը գործոցան օլմազ իւղրե, անդն էքմէք թագաւորէն ետալե եռապատմիշ 'նէշը քասաս ան օլասն, վե անդն մէչրաստաքի թագաւորէսի պիր բուզ֊ը հին չէքասդ օլասն։ 14 – Վ֊է Ալաստընդրա գործոցան կէթիրե֊ճէյինիզ հէման օլ կիշիէ գասաղ էքմէք ես գովրաստրմէ պատգասդ ես թագէ պաշտպասը եէսխ֊յէսինիզ. 'ասուրպընդրնէ մէնքէնկէ֊քինիզին ճիւմլէսինասէ էպէտի ֆէրիզէ օլաճագ ասը։

15 – Վ֊է սալամա առէմէթինի կէ֊թիրսուկինիզ սէպի էրթնէսէ կիւնինասէն ֆ'ինթիպարչն' քէնարինիզէ թէհլիսի նէսէի հաֆիզա սալասընդրզ։ 16 – Թա նէսէնէնի սէպինի էրթնէսի կիւնինէ գասաղ էլի կիւն սալտգասան ասկրա ՐԱՊՊԱ նէնի֊ի թագաւորէ թագաւոր էչ֊ղէրինիզ։ 17 – Աստղասա թագաւորէսի օլմազ իւղրե մէնքէնկէրինիզսէն իքի էքմէք կէթիրե֊սինիզ. պաճնէղ ասախ ի֊քի 'ին֊չը խասա ասնասան մնալ֊ալը փէչինրել֊մէչ օլասդագ ՐԱՊՊԱ թագաւորէ֊ճասա օլասն։ 18֊Վ֊է էքմէք իզէ պերապեր պիրքեր երլլըզ նէսէի գասաղ գործոց իզէ պիր ասասա վե իքի գօշ թագաւոր էասխնիզ. պաճնէղ ՐԱՊՊԱ մնա֊հրաստ օլասդագ էքմէք վե մէչրաստաքի թագաւորէսէրի իզէ ՐԱՊՊԱ խօշ բա֊իՏալը գործոցան օլասճագ ասը։ 19 – Վ֊է կիւնասդ գործոցը օլմազ իւղրէ քէչինէրասէն պիր երկէճ, վե անդասէրի զէպիճէսի օլմազ իւղրե պիրքը երլլըզ իքի գասաղ թագաւոր էասխնիզ։ 20 – Գիւասհին ասախի անէրի թագաւճիասա էքմէճի իզէ սալտգասան թագաւորէսի օլմազ իւղրե' իքի գասաղ իզէ պերապեր ՐԱՊՊԱ֊ն հասաղասրնասա թագաւոր էասխնէ ՐԱՊՊԱ մնա֊հրաստա օլասդ֊ը քասհինին օլասճագ ասը։ 21 – Վ֊է հէման օլ կիւնասէ սէպի մնա֊գասասա ճէմա'ասէ֊քէն թէճէմմա'ինի ի֊չասն էախ֊ը անասէ իշ իզէ մէչղասդ պաճնէղ֊ճասա օլասդագ֊ը. 'ասուրպընդրզ֊ա մէնքէնկէրինիզին ճիւմլէսինասէ էպէտի ֆէրիզէ օլաճագ ասը։

22 – Վ֊է ակ֊ասրընդրզէն մնահասդ֊ըն պէչասկինիզ վասգէ թագաւոր֊ըն քէնարզընը թէհլիսի֊իզէ պէչմ֊էկ֊ճին, վե պէչինէճէն ասհ֊էն պաճնէղասդագ ասհ֊էչինէ֊ճասա. անդ֊էրի ֆասգիզ վե գասրնիզ էչինէ պաճնէղասդ։ Ալաստընդր ՐԱՊՊ֊ան իմ֊։

23 – Վ֊է ՐԱՊՊ Մ֊ավսեսէ խէթթասէն ասէտի քի, 24 – Պէնի խօրսկէնէ սէզիզէ քի' նէ֊սինէճի սլյասա' սլյըն պիրինճի ւլեմ֊ը սիզէ քասհաթ կիւնինէ, վե պագասա սէտասդ֊իզէ թէզգէտով վե մնա֊գասասա ճէմա'ասի֊ օլասճագ ասը։ 25 – Անասճ իշ իւղ մէչղասդ պաճնէղասդ֊ըզ' ՐԱՊՊԱ գասաղասրնասա թագաւոր էասխնիզ։

26 – Վ֊է ՐԱՊՊ Մ֊ավսեսէ խէթթասէն ասէտի քի, 27 – Պասհ նէսինճի սլյըն ծնասնասա սասխի քէֆհաթէի կիւնինէ օլմասըզ֊ըն, սիզէ մնա֊գասասա ճէմա'ասի֊ օլասդագ քէսը ի֊նէճա էասխնիզ, վե ՐԱՊՊԱ գասրնասդ֊ա թագաւոր էասխնիզ։ 28 – Վ֊է հէման օ կիւնասդ հէր֊ը պիր իշ իչլէմէ֊յինիզ, գիրա Ալաստընդրզ ՐԱՊՊԱ֊ը հասգասրնասա սիզէն իչնէ էմր ի քէֆհաթէի իճրա էյի մէք իւղրէ պաճ քէֆհաթէի կիւնինէ սասր։ 29 – Զիրա հէման օլ կիւնասդ հէր֊ը քէսը ի նէճա էյի մէչղէն քիմսե գասմը սասրասնասան գասի' օլասնասճագ ասը։ 30 – Վ֊է հէման օլ կիւնասէ հէր֊ը քիմ֊ պիր իշ իչլէչ֊ճեզ֊ը օլասր խոչ, օլ քիմսեչղէ գասմըզ֊ըն ասրասընասան գասի' էասճեճ֊յիսի։ 31 – Հիչ պիր իշ իչլէմէ֊յինիզ. 'ասուրպընդրզ֊ա մէնքէնկէրինիզին ճիւմլէսինասէ էպէտի ֆէրիզէ օլասճագ, 32 – Պաճ սիզէ բասհաթ սէպինի սասր, վե քէսը ի նէճա էասխ֊ը սլյըն սոգասճ ղէնասա սասչասմ վասգէը, սասչասմասէն սասչասմա գասաղ, սէպինիզի թագաւորասդ֊ըզ։

33 – Վ֊է ՐԱՊՊ Մ֊ավսեսէ խէթթասէն ասէտի քի, 34 – Պէնի խօրսկէնէ սէզիզէ քի' Պաճ նէսինճի սլյըն օն պէչինճի կիւնինասէ ՐԱՊՊԱ նէսի կիւն խօչմէ պաչղասմը օլասճ։ 35 – Պիչինճի կիւնասէ մնա֊գասասա ճէմա'ասի֊ օլասդագ իշ իւղ մէչղասդ պաճնէղասդ֊ըզ, 36 – նէսի կիւն ՐԱՊՊԱ գասրնասդ֊ա թագաւոր էասխ֊ը' սէքքիզինճի կիւն սիզէ մնա֊գասասէ ճէմա'ասի֊ օլասդագ ՐԱՊՊԱ գասրնասդ֊ա թագաւոր էասխնիզ. պաճ պէդիչէք գաչղասմ օլմասղէ' իշ իւղ մէք գասղ պաճնէղասդագ֊ըզ։ 37 – ՐԱՊՊ֊ըն սէզիզէրինասէն վե թագաւորէրինիզսէն վե ճիւմլէ նէզդէրինիզսէն վե ՐԱՊՊԱ 'ասրզ էասճէչինիզ ճիւմլէ մէքէբէսդրի' թագաւորէչէրասէն մնասասա, 38 – ՐԱՊՊԱ կիւնինէ կիւնինասէ գասրնասդ֊ա մնա֊հրաստա, ես֊ն֊ի մնա֊հրաստա, վե էքմէք թագաւորէսէ վե զէպհէճ վե մէչրաստաքի թագաւոր էթիմէք

Digitized by Google

ի՛նչպէ՛ մանգաստանէս ձէնձո՛ւմէն ինձ՝ ձէնձո՛ւմէ՛ն ի՛ւրմէ էտեղծէ՛լիքիդ ՐԱՓՊԸՆ պատրաստուեր պատճառը տը։ 39 – Ա՛խ եէ տեղ ո՛չ ալ ոչէ՛նչ տասիս ամէ՛ն մարդուն մանգաստանէս տեղ վազելո՛ւս՝ պիրինձիսի սեպի՛ վէ սեքիզիսի՛ն սեպի՛ օլարագ՝ եէսի կիւնն ՐԱՓՊԱ պատրաստ ընտանեացնելդ։ 40 – Ա՛խ պիրինձի կիւնասէ քէնտուէրինդիզ կիւ-գել ազատելոր մէյվէսինդ, խոլքնա տասլարը վէ նըգ եասփարագը ազատ տասլարը վէ տէրեք սեպիւռելերի՛ն ալլագ՝ Ա՛ստո՛ւծը ՐԱՓՊԸՆ հատզուբրնաս եէսի կիւն չէնկիզ էտսինիդ։ 41 – Ա՛խ սէնէսէ եէսի կիւն ՐԱՓՊ իչնէն պու պատրասէլ ընտանեացնագաբնդ։ 'ասրլտրընդրվճաս էպէտի ֆէրիդզ օլմա՛ պու՛նու եէսինձի ոլսաս ընտանեացնագաբնդ։ 42 – Եէտի կիւն խոյմէլէբտաբ սաբին օլսա՛ Ի՛սրայէլտի էէբլի օլտնլարդն քասաֆէքեսի խոյմէլէբտաբ սաբին օլսա՛ տը։ 43 – Ֆի պէնի Իսրայէլի Մբարբ ոսկյարընտան չըգաբսաղդմա՛սա՝ անլերի խոյմէլէբտաբ իզգեանդ էչլեսոկյնի՛ն եէալէբինդզ պիչէլբ։ Ալլահընդրվ ՐԱՓՊ պէն իմ՛։ 44 – Մ՛տվսէս առաքի ՐԱՓՊԸՆ պատրաստուերընբը պէնդի Իսրայէլէ պէչտան էչլէտու։

ՊԱՍ 21

Վ՚Ե ՐԱՓՊ Մ՛տվսեաք խրիստոպէն ասէտի՛ քի, 2 – Պէնդի Իսրայէլէ էմ՛ր էչլէ քի՝ գանանթլէբրին տա՛ղրտա ետնրզպ զիչա վէբտվէլերի իչի՛ն՝ տասնա տեսչէլբ-մըզ զէլրըտաձնատան ափո՛ խոսլու եէզդ կէթիրտրի՛լէբ։ 3 – Ձէմա՛ն՝ տա՛ չտաբրըբնատա շնհատէթիդ խո՛ռնո՛ռէ փէտտէ-նդն խոսրի՛ճնաէ Ա՛ստոան, տրեչտանտան ատապտատէաք խո՛ռնո՛ռ իզգեանդ ՐԱՓՊԸՆ հատզուբրնատա ամր թէրդրի՛ռ էթմէն. պու՛ 'ատրլտրընդրվճաս էպէտի ֆէրիդզ օլտճագ տը։ 4 – ՐԱՓՊԸՆ հատզուբրնատա գատոռլէրդի խոսլու ա՛ը իռան չէմ՛տան իւզէրինտէ տատ՛ռա թէերդրի՛ռ էտէ՛ճէք տը։

5 – Ա՛խ խատա ատն ալլագ՝ տռնատէն չէբ պիր փռտէ խզբչէբ 'իւ՛չբ օլարագ՝ օռ խզբ փռտէ փէշիրէտէն։ 6 – Ա՛խ տռնէբրն չէբ պիր սբբատտա տլի՛բշնար օլարագ խզբ սբբտա իլէ, ՐԱՓՊԸՆ հատզուբրնատա թռտֆբր ասֆբտա իւզէրինտէ գուտտաբն։ 7 – Իշտէ՛ք իւզէրինտէ ֆէզգեանդ իչնէն ՐԱՓՊ գատզտան օլմագ իւզրե, չէբ սբբատ-նէն խոսրի՛ճնաէ տատ՛ռա ֆէրիդզ իւզրե տատ՛ռա ֆէրիդզ իւզրե տատ՛ռա ֆէրիդզ իւզրե

բիպէ պէգլէ օլսուն. գիրս Ալլահընըդ ԻԱՊՊ պէն իմ։

23 – Վ.է Մովսես սէպպ էտէն առաջ՝ մի օրսուկեացնէն խոսրէվճինէ չըգասըրդ բէճմ էճմէլէրինի պէնի Խոսրովէլէ էմի էլլէտսի. պէնի Խոսրովէլ առաքի ԻԱՊՊԸՆ Մովսեա էմի էճ-ախլի կէպէ իճսա էլ-Ղէսէրլէր։

ՊԱՊ 25

Վ.է Թուր ի Սինասա ԻԱՊՊ Մովսէա խիթապէն առած քի, 2 – Պէնի Խոսրովէլէ սէգլէ քի՝ Սիզ վէրճճ.լիմ ակ յառս կիրաքլինիզտե, տիւսր ԻԱՊՊԱ պիր սեպի բահմէրը ճոսրէրնէն։ 3 – Թասրլանը սլոճը սէնէ էգէսին, վէ պազդնը սլոճը սէնէ պուտուրդ՝ մնհառաբնը տէվշիրէսին։ 4 – Լաքին էճմանճի սէնէ եէր խլինս բահմի սեպճի, ճ-ած ԻԱՊՊԱ սեպի օլսուն. Թասրլանը էգմ.լէսին վէ պազդնը պուտուդմայսուն։ 5 – °Թասրլանտա քէնտիլիլինէն՝ պիճինէն պիչմ.լէսին, վէ պուտուդմամտըդնի պազդն իւվիմլէրինի տէվշիրմէլէսին. եէրէ բահմի սէնէսէ օլսուճագ սուր։ 6 – Վ.է եէրին սեպճի սիզէ, ճա՛ռի ասնա վէ գուլլնա վէ ճարիլինկէ վէ իճճէպճինկէ վէ եանդնատա միւսաֆիր պուլունան դարիպէ ճա՛սա՛ի ճշինն օլսուճագ սուր։ 7 – Վ.է ասդն ճճ.մ.լէ մնհառաբլամը տասվարլսրդնա վէ սիյասրդնատա պուլունան հայվանդատա եէլէճէք օլսուճագ սուր։

8 – Վ.է քէնտինկէ եէսի սենէ հաֆիզասդնը, ճ-ած եէսի քէրրէ եէսի սենէ հիսսապ էտիպ՝ եէսի սենէ հաֆիզասդնըն կճ.նլէրի ասնա գրրգ տօգ.զ սենէ օլսուճագ սուր։ 9 – Վ.է եէսինճի այյառս սլոճն օնրնատա ի՛լան պօրսուսդնը չսլտասդն. քէֆսրէթ կիւճիւնտե պիւճ.ճն տիյասրդնըզատա պօրսուչսլսասդնըզ։ 10 – Վ.է պուս էլլինճի սենէլի ի՛տագսիս էտիպ՝ տիյասրատա պիւճիւն էհանլէյէ հաւրրիյէճի ֆէտտա էտէսինիպ. պուս պիզէ Ցուբլ օլսուդ՝ պիզտէն հէր պիրի քէնտի մ.լքիւնէ 'ավտէֆ, վէ պիզտէն հէր պիրի քէնտի գասդիկէսինէ 'ավտէֆ էտճէք սուր։ 11 – Ինչպուս էլլինճի սենէ պիզ Ցուբլ սէնէսէ օլսուդ՝ էքճն էքմ.լէսինիպ, վէ քէնտինէն պիճիէնի պիչմ.լէսինիպ, վէ պուս տատմամտըդնըզ պաղտան տեվէլիրմէյէճէնիպ։ 12 – Զիքրս Ցուբլ օլսուդ՝ պիզէ մնհառատա տուր. Թասրլանըդն վէրտկ.յինի եէ.յճէքսինիպ։ 13 – Գուբլ Ցուբլ սենէսինտե պիզտէն հէր պիրի քէնտի մ.լքիւնէ 'ավտէֆ էտճէք սուր։

14 – Վ.է գօնշլնա պիր շէյ տաճրզդնատա՝ եահսա գօնշլնըն էլինտէն առած ըն ալտրդնատա՝ պիրի պիրինիզէ զատ եէմ.լէսինիպ։ 15 – Գօնշլնատան Ցուբլսէն ասնրա օլսան սենէլէր հիսապդնէտա առածրն ալտրդն. օ տանիկ մնհառաբ սենէլէրի հիսապը իւզրէ տանա առածտա Ցուբլ սուբ։ 16 – Սենէլէրին գկյատսէլ.կինէ կէօրէ գբ.յմէլինի չօզալտրդ՝ սենէլէրինն տալըդնա կէօրէ գբ.յմէլէրինի ազալտատսրն. գիրս օ առնա մնհառաբլամի հիսապդնէտա առած։ 17 – Սիլտէն պիր քիմնէ գօնշլսրնա զատ էլմ.լինն. ան.ճագ Ալլահընդ գօրգատսրն. գիրս Ալլահընըզ ԻԱՊՊ պէն իմ։

18 – Վ.է ֆէրիզկէրիմի իճրա էտիպ՝ ահճքատմ.նը նրդը ու իճրա էտինիզ, վէ օ. ատիյատա եՇմ.յէ իւզրէ առաքին օլսուճագսրնըզ։ 19 – Վ.է եէր քէնտի մնհառաբնը վէրիպ՝ տօյսանճայատնէ եէ.յճէքսինիզ. վէ սանատ եՇմ.յէ իւզրէ առաքին օլսուճագսրնըզ։ 20 – Վ.է՝ Իշմէ էքմ.լիպ տէ մնհառաբլամընդը սենէ.յճէրմէտսինիպճ ֆալտէ եէսինճի սենէտե նէ՞ եէ.յճէ.յիզ՝ տէր իտէնիզ, 21 – Պէն պէրէքէթիմի տալըսնը սենէտե իւզէրինիզէ իրտալ էտէրիմ՛, վէ եեր իւչ սենէլիզ մնհառաբ վէրճճէք սուր։ 22 – Վ.է սէքիզինճի սենէտե էքզ՝ եէքի մնհառաբլատան տօգ.զսրնըճճը սենէ.յէ գատտար եէ.յճէքսինիզ. տանըն մնհառաբը եէթիչինճէ.յէ գատտար էսքիմինտեն եէ.յճէճէքսինիզ։

23 – Վ.է եէր գամի՛.յէն առաքրլամարն, գիրս եէր պէնիմ՛ սուբ. վէ սեզ հանդնմնա զարիպ վէ մի.սաֆիր սինիզ։ 24 – Վ.է միւ.լքիւնիւզ օլսուն պիւճիւն տիյասրատա եէր իչինն ֆիտիյէ վէրճճէքսինիզ։ 25 – Պիրտատրնի ֆտֆրը տու.չիւտ՝ մի.լքիւնտեն առած մըշ խոս, տանրն վէլնսի կէլիտ՝ պիրտատրնինն առած տրզդնըն ֆիտիյէսինի վէրճճին։ 26 – Ամմա պիր քիմնէնի վէլնսի եօգ խոս, վէ խ.թիասրը օլսուդ ֆիտիյէ մըգատսրըզը պուլուդ խոս, 27 – Սատ.լ.ստրդը սենէլէրի Շիսապ էտիպ՝ պատ.գ.յէսինի առած տրզդը առած վէրճճէք քէնտի մի.լքիւնէ 'ավտէֆ էյլէ-

---

° Ի՛այ. Մահառլէնտան

Digitized by Google

պին, 28 – Լաքին եկեր ասաս կերի վերմեք իչինա քիֆայեթի մըզատորը պատլամազա, օղ վասգբեթ ասթատըղը չէմ ասթըն ալանըն ելինաթ Յոբել ածեսթընե գատաթ գալըզ Յոբելսե չըգատն, ա տասխ մխալքենե 'ավասթի էսե ճեզ տոր։

29 – Ալ ոպր քիմսե սաւըլաս շէհրատե ոպր խասնե ասթատճագ օլաւը խսե, ասնը ասթմասրնասան ոպր սէնե խիհասմընաս գատաթ ասնըն ֆիսիխլսեթնի վէրե ոպրչը։ Ֆիսիխլսի ոպր սէնե գասֆընասան օլասւն, 30 – Ալ էկեր թեմամ սէնե խիհասմընասաք ֆիսիխլսի վէրիլմէղսե, ծլ սաւբեթաե սաւըլաս շէհրատե օլասն խասնե ասնը ասթըն ալանասս 'ասթատըրնե գասի'խլէն գասլասճագ ասըր։ Յոբելնե չըգմասրնասն, 31 – Լաքին եհրատֆընասան սաւըս օլմէսան գսրխլէրերին խասնէլերի սիխլսրըն, իհսրսլսրը գասմընասս իհսհուլըզ, ֆիսիխլէրերի վէրիլե պիլիր, վե Յոբելսե չըգասճագ լսր։ 32 – Սնճագ Ղևէսիլէրերին շէհրէրնասե սիսլգէրի օլսան շէհրէրրին խասնէլերի իչէն Ղևէսիլէրը հէր վագբե ֆիսիխլ վէրե պիլէճէգլեր։ 33 – Ալ պիրի Ղևէսիլէրսէն ասթըն ալասճագ օլսրգասս, սիլգէրի պասնէնասն շէհրատե ասթըգասս խասնե Յոբել հսհուհ ածեսթ սրը։ պիրս պէնի խոթսխել սրսասրնասս Ղևէսիլէրերին շէհրէրրինէն խասնէլերի քէհսհիլէրինէն սիսլգէսե սրը։ 34 – Լաքին շէհրէրրինէն մեր'ասրըրնասս օլսան իհսրսլսրը ասնըլերէ եգսե սիսլգ օլմասգլէ գսլսրսմող։

35 – Ալ պիրսասերնի ֆագիր սհշհսհ։ աէնին եասնըսաս գասասրեքսիզ գասլսրը խսե, ղարիզ վե սիսլասֆիրե խսբսե եէ սէ եգսե իէղ սնաս եասրսլմ էլլէ, քի եասնըսաս եասչլսր։ 36. Անասէ ֆս'իզ վե սիսլգասսհս սալմկասրնե, վե Ալլահընըն գօրգասրնի, ֆս սի պիրսասերնի սէնին եասնըսաս եասչլսր։ 37 – Ագէէկի սանս ֆս'իզլէ վերմէլէսին, վե ֆս'ասմընէ սիսլգասսհս վերմէլէսին, 38 – Սիզլէ ֆասնասն ասխլսրըզը վերմէլ' Ալլահընըզ օլմազ իհսրսլ սիզլէ Սլսրըզը ասխլսրընասն չէգասրնասն Ալլահընըզ Բնգող պէչ խմ։

39 – Ալ էկեր պիրսասերնի եասնըսասս ֆագիր սհշհսհ։ քէհսհիլէրսէ ասսհասնե ասթըմէզ օլսաւը խսե, ասնը գասմընասս գասլսրսմող։ 40 – Եասնըսաս իհսրսթէլի եասխսասս սհսասֆիր կիսի օլսրգազ սասնասս Յոբել սէնէսնէ գասասրը իհսրսթէմ էմսասն։ 41 – Գաս'ասհսհ իհսհ քէհսհասխ եվլասրը իլէ պիրսասերը իասնըսասս չէգէզ քէհսհ գասգիլէքսհնե 'ավասէրլէ եճասսասրնէրնը սհլգքհնե ասնըսաս եասչլսր։ 42 – Զիրս սհսէր Ասնե ասէճհսհս։ 43 – Ասնս գաս'ասրնէ չէգասրըղը' պէսրը սհխլսրընասն չէգասրըղը' պէնի գասլսրսղը' օլասրգէլսրընասն գասլ ասթըրասրզը կիսի սասթ բսմսյասճագլսր։ 43 – Ասնս գաս'ասրնէ իհսասսհսհ էմմհսհ, չէսհն, վե Ալլահընասն գօրգասրնի։ 44 – Ալ գասլսրսղը վե ճասրիչէլէրին էմրասֆընըզասս օլսան իհս'իհսէլերասէն օլասւն. գասլսրսղը վե ճասրիչէլէրին ասնըսասս սասթ ըն ասլսս պիլիրսհնիզ։ 45 – Հէմ սասթսհ իասնըզասս սհսասֆիրը զարիզլէրին էվլասրընասն կէրէզ ասնըսասերնի կերէզ սհչլասրնի կերէզ սհչլասրընասն իհ էվլասսհսհ էմմհզերնի կերէզ սհչլասրընասս օլսան գասգիլէքսհնե վե եասնըզասս օլսան գասգիլէրինասէն քէհսհ սհսլգքհնէզ ալ սնագ իլգէ' ասթըն ալսս պիլիրսհնիզ։ 46 – Ալ ասնլէր ասս'իհսս գասլսրսղը օլասւ' ասնլէրի սհգասէն ասնըսաս եվլասրընըզ ածզսս սհսլգքհ օլսմագ իլգէ էասէսհնիզ. սասնհս պիրսասերնի սհսլգքհ էէրզ էասէսհնիզ. սասնհս պիրսասերնի զասլսրսղը օլսան պէնի իհսրսլսրը իասնըսասս սասնհս հէչ պիրսի պիրսասերնէրնե զասլսրսղը իհսասսհսհ էմմհսհ։

47 – Ալ եասնըսասս օլսան զարիզ եասսհսհ ֆագիր զէնգինլէնիզ' ասնըն եասնըսասս օլսան պիրսասերնի ֆագիր սհշհսհ զարիզ, աէնին եասնըսասս սհսասֆիր օլսան զարիզ, եասխսասս զարիզսէն նէգլինասէն օլսան քհսհնէլ քէհսհսհնի սասթատըղասս, 48 – Քէհսհսհնի սասթատըղասսան սասնհս ֆիսիխլսսհ վերիլէ պիլիր. պիրսասերնէրնասէն պիրի սնըն ֆիսիխլսհնի վերիրէ պիլիր, 49 – Սհճագ եասս 'ասվերէ պիլիր. սհսլգքհնի վերիրսհնի, եասս գասպիլէհնասէ եասգըն ասթըրասրնասն պիրի սնըն ֆիսիխլսհնի վերիրսհնի, եասխսասս իզրհխասրը օլսրգազ հսալէ' քէհսհսհ քէհսհսհ ֆիսիխլսհնի վերիրսհնի, 50 – 0 սասհսհ քէհսհսհնի սասթըն սլսս քհսհնի իլէ սասթըսրըղը աէնէսնէ Յոբել աէնէսհնէ գասասրը հքասսհ էասհսհ' ֆիսիխլ սգչէսհ աէնէլէրնի պիրսասերնըն ճս իհսրսթէլիրնի կհնասսհսհ սասլէրնի հնասսհսհ իհսրսթ սնըն իլէ հնասսհսհ օլասւնսս։ 51 – Եկեր սասհս չօգ աէնէ վէր խսե, սնլէրսե սհսհասսհսհ սասթըսրըղը գէլմէզսէն ֆիսիխլսհնի վերիրսհնի, 52 – Ալ էկեր Յոբել սէնէ պիր։

Digitized by Google

Նէփթեա ազ ահեա գալըր խան, ահըրնէ հիւռազ էտիդ՝ սենեկներինէ մնահատէն ֆիտիլէահեր վէրճեճը տիր։ 53 – Անըն ևաճըռատա սենեկի իւճրեխէն կեռի օլաճագ, սենին հուզուրըռատա սառա գալըլմէ թէսալլութ էյմէհան, 54 – Վ.Է էկեր պատ ևօլտուրէ ֆիտիլէահ վէրիլմեզ խան, Յոբել սենեհանատ քէնահատ վէ օզուլտուրը ահըն իւէ պեբատգեր չըգաճագ տըր։ 55 – Ջիրատ պեհնի Իպտալել պէհնիմ գալըլտրըմ՝ օլատ՝ առկեր Մըսըր ահիդատրըռատան չըգտրտրգրմ գալըլտրըմ տըր։ Ալլահընըզ ԻԱ.ՑՑ պէհն խմ։

ՑԱ.Ց 26

Փհենահնիդէ պահիրել մա'պատաղար իւէ փատիլտր եռտմիդրըզ՝ քէնտոհնիզէ առանէմներ իգատմ էյմէհէյհնիզ, վէ ահիդատրնըզատ ահռա սեճատ էյմէհէ իչնէռ մնատատվէրը տտքերւէ Իռտ՝ Նատզ էյմէհէյհնիզ. գիրատ Ալլահընըզ ԻԱ.ՑՑ պէհն խմ։

2 – Սեպհէներտմի հըքիզ էտհնիզ, վէ մնագտահէհ հիւքտմէթ էլէհյհնիզ. ԻԱ.ՑՑ պէհն խմ։

3 – Էհկեր գահռաՀատրըմնա մնավֆըզ հառէքէթէնէ էմրներտմի հըքիզ ռա իճրատ էտէրտահնիզ, 4 – Պէհն տտահի ևտղմնըզտատրնըզը մէզհմմէներհնատհ վէրճեճը՝ վէ եկր մնահռատրնը, ատտրատ տգատճատատրը տտահի մէվէլէներհնի վէրճեճըներ։ 5 – Վ.Է իտատմնահնրնըզ պտղ գօզռատմնատ գատտտր, վէ պտղ գօզռատմը էբհնի վագճէնատ գատտտր էհէմէյէճեճը տիր, վէ էգամէյհնիզի տտյատնեճատատ ևէյհերեգ՝ ահյատրնըզատ էճհէյէնէ իտատրեգ տտքերւէ օչատճագատրնըզ։ 6 – Վ.Է եկրճ տէյատնէթ իՀնատհ էյմէհէյհնիզ, գօրգռատ վէրհէն օյնէտատրագ ևատճատճագատրնըզ. վէ ահիդատրնատ մնագհրը վհհատ՝ չը մնահատ՝ վէ ահիդատրնըզատհ գրըգ հեէյհնիզ՝ վէ ահիդատրնըզատհ գրըգ հեէյհնիզ տիր։ 7 – Սիզ տտահի տտհաշհենզերհնիզի Իռտ՝ գիտ էտէճէքտհնիզ, վէ առկեր էօհնէնհնզատհ գրըգճատհ տտհաշէնճէքներ։ 8 – Վ.Է տիզատհ պէշ քիչի ճէռ՝ քիչիչի Իռտ՝ գիտ էտէճէք, վէ պիզատհ ճէռ՝ քիչիչ օհ պհէի քիչիչի Իռտ՝ գիտ էտէճէք տիր, վէ տհաշէնճէքներհնիզ էօհնէնհնզատհ գրըգճատհ տտհաշէնճէքներ։ 9 – Պէհն տտահի տիրճ հազատր էտտիզ՝ տիզի մէյէճատր գրայատգ չըգատատճագրմ՝ վէ տիզհի ևէ՝ տտհատրնը տտահի գրըգճագրմ։ 10 – Վ.Է տիզ էտքի զտհերհչի ևէչիզ՝ ևէնէչէ ևէր Իճէտատրնը էճէյհզ՝ ևէնէչէ ևէր Իճէտատրնը էճէյհզ ևէ՝ Իճէտատրնը էճէյհզ ևէ՝ Իճէտատրնը էճէյհզ ևէ՝

23 – Վ.է էհէր պուՆլորլէ տաթի պէ-
ՆիՀ թարաքմանան օլան թէ՝տիպի գա-
պալ էթմէյլիա՝ պանա մուխալիՀ Հա-
րէքլէ էաէբսէնիզ, 24 – Օլ վագըթ
պէն տաթի սիզէ մուխալիՀ Տորէքէ-
էտիա՝ սիզէ կիւնահլորընըզ իչուն
էաիա գաթ տահա՝ ազապ վէրէճէյիմ՝
25 – Վ.է իւզէրինիզէ՝ ատաըն ինի իւ-
գամընը ալան գըլըՃը Հօլլայըզ՝ չէՏը-
լէրինիզէ ՃէմՀ օլըղընըզատա արտնը-
զա թա՝ուն կէօՃաէբէ ՃէյիմՀ վէ տիւշ-
մէհնի էլինէ թէսլիմՀ օլուանմագա-
նըզ, 26 – էյմէյհինիզին ՝աատաընը
գէրտըղընտա, էքմէյհինիզի օն գաբը
պէր Փաւրատնա փիշիրիա՝ էքմէյհինիզի
թարտըղընէ վէրէճէէլէր, վէ եէյիա տէ
ատյմայագաղընըզ՝

27 – Վ.է էհէր պուՆլորլէ տաթի
պէնի տինլէմէյիա՝ պանա մուխալիՀ
Հարէքէլէ էաէբսէնիզ, 28 – Օլ վա-
գըթ պէն տաթի զազապա կէլէրէք
սիզէ մուխալիՀ Տորէքէ էտիա՝
սիզի կիւնահլորընըզ իչուն էէտի
գաթ թէ՝տիպ էաէճէյիմՀ, 29 – Վ.է
օզուլլարընըզընը էթինի եէյէճէքսինիզ,
վէ գըլյարընըզընը էթինի էէյէճէքսի-
նիզ, 30 – Վ.է մուսթաֆէ՝ալարընըզը
Տաբտայ էաիա՝ կիւնէչ աւբէթէրինի-
զի փարէյէճէէյիմՀ, վէ լաչէյէրինիզի
փաւթաթաղընըզի լաչէյէրի իւզէրինէ
ատաթաղընըզ՝ վէ ըաՏրմ սիզէչինէՃէ-
թէթ էաէճէէ տիր, 31 – Վ.է շէՏրլէ-
րինիզի խարտայ, վէ մագտալէրինիզի
վէրան էաէճէյիմՀ, վէ սիզի խօշ ըա-
՝էհանըզը զօգլումայագաղմՀ, 32 – Վ.է
պէն օլ ատյարը վիրան էթմէյէճէյէ, ան-
ատ սաքին օլաՃագ տիւշմէհնէրինիզ
անըն իւզէրինէ հայրէթատ գալաՃագ-
լար, 33 – Վ.է սիզի թա՝իքէլէր արա-
պնա տաղրըզալ՝ արտընըզատան գըլըՃ
չէքէճէէյիմՀ. վէ ատյարընըզ վիրան
օլաւա՝ շէՏրլէրինիզ խարտայ օլաՃագ
տըր, 34 – Օ ղէման ատյար, խարտալի-
յէթինին հէփ կիւնէլէրինատ սիզ տիշ-
մէհնէրինիզին ատյարընտա իքէն,
աէպմէյէրինէ Նա՝ըլ օլաՃագ տըր. տի-
յար օ ղէման խալ իրտահաթ էտիա՝
քէնատ սէպմէյէրինէ Նա՝ըլ օլաՃագ
տըր, 35 – Սիզ իւղէրինատ սաքին օլ-
ատրընըզատա սէպմէյէրինիզատ խալ իրտա-
հաթ էթմէյէճէյիմ էիչուն, խարտալի-
յէթինին հէփ կիւնէլէրինատ խալ իրտահաթ
էատճէէյիմ տիր. 36 – Վ.է սիզատն պագը
՝գալանըլարըն գալղէլէրինէ՝ տիւշմէհնէլէ-
րինին տէյյարլարընատա՝ գօրգուս պրտա-
գաՃաղըմՀ, վէ էէ՝պէ՝բատ տիւրիւլէն
էաեփրատըն ակատտը անէլէրի Թա՝գիպ
էատճէէյէ. վէ գըլըՃատան գաչար էէպ
ֆիլար էատիպ Թա՝գիպ էատէն եօգ իքէն՝
տիւշէճէյքլէր՝ 37 – Վ.է Թա՝գիպ էատէն
եօգ իքէն՝ գըլըՃ էօնիւնատէն ՃՃար կէպ
պէրիպէրի իւզէրինէ եզգըլըզ՝ տիւշմէհնէ-
լէրինիզէ մուգավէմէթ էատճէյէճէքսի-
նինզ, 38 – Վ.է Թա՝իքէլէր արտընը-
տատա հէլտք օլաՃագընըզ, վէ տիւշ-
մէհնէրինիզին տիյարը սէպ ԹէլէՃ
էատճէէ տիր՝ 39 – Վ.է տիզատէն պա-
գը գալանըլար ֆըզալարը սէպէպինի-
զէն տիւշմէհնէրինիզին տիյարլարընատա
մահվ օլուՆուզ՝ հէմ՝ տաթի էՃատատա-
լարընըն ֆըզալարը սէպէպինատէն ան-
լէր իլէ պէրապէր մահվ օլուՆաճագա-
լար տըր՝

40 – Վ.է պանա էթտիքլէրի՝ իսհանո-
լարը իլէ ֆըզալարընը վէ էՃատատալարը-
նըն ֆըզալարընը, վէ պանա մուխա-
լիՀ Տարէքէթէ էթտիքլէրինի, 41 –
պէնիմՀ տաթի անլէրէ մուխալիՀ Տա-
րէքէթէ էթտիյիմի վէ քէնատլէրինի
տիւշմէհնէրինին տիյարընա կէթիրտի-
յիմի իգտար էատիպ՝ խալէ անըզ գալզ-
լէրի տաթի Թէվտուլ՝ էատէրէք, ճէգատա-
լարընա բատի օլաւլարը իսէ, 42 – Օլ
վագըթ ՅակոբՀ իլէ օլան՝ ատաըմը Թէ-
գէքքիւր էատիպ՝ Խանհակ իլէ օլան՝ ատ-
ատըմը վէ Աբրահամ իլէ օլան՝ ատյար-
մը տաթի Թէգէքքիւր, օլ տիյարը
տաթի Թէգէքքիւր էատճէյիմՀ՝

43 – Վ.է տիյար անլէր Թա՝արաքքէ-
տան ՃէԹրուք օլուպ՝ անլէր Թա՝արա-
քքնատան վիրան օլատքատա՝ տէպմէյէրին-
նէ Նա՝ըլ օլաՃագ, քէնտիլէր տաթի
ճէզալարընա բատի օլաՃագ՝ տր. չիւն-
քի տէքէատմըմը Թա՝հգիր վէ ճանլարը
գտանըլարըմտան նէքբէթէ էթտիր՝
44 – Պաւնատէյէ պէբապէր՝ տիւշմէհնէ-
լէրինին տիյարընատա իքէն անլէրի
բէտատ էթմէմՀ, վէ անլէրի քիւլլէյէն
հէլտք վէ անլէր իլէ օլան՝ ատյարը
իսկի տյ էթմէէէ իչուն անլէրատէն նէքբ-
բէթ էթմէմՀ. գիրտ անլէրին Ալլահ՝ը
ԹաՊՊ պէն իմ՝, 45 – Ամմա անլէրէ Ալ-
լահ օլմագ իւզէրէ Թա՝իքէլէրին կէօզ-
լէրէ էօնիւնատէ Մըլըր տիյարընատան
չէզդատրըզմՀ էՃատատալարընըն ՝ատաըմը
անլէր իչուն Թէգէքքիւր էատէրմ՝
ԹաՊՊ պէն իմ՝,

46 – Մ՝ավէտեին էէյէլէ Թատր ի Սիհատ

Digitized by Google

ատա ՐԱՓՊՐՆ քէնատիսի իւր պէտի Իսքսիրէ ատասպետատ գօտորդը գանատնէսար վէ ահքատամ ատ շէբի'սէի պատնէսար տորը։

ՊԱՊ 27

Վ֊է ՐԱՓՊ Մ'ովսէսէ խիթատպէն ատատի քի, 2 – Պէնի խարտէլէ սէօյլէ քի՝ Գիր քիմնէ նէզր էհատիյնատ՝ հէր քէս սէնին թատգոիր էհատիյին գէյմէթէ կէօբէ ՐԱՓՊՐՆ օլատճագ տորը։ 3 – թատգոիր էտէճէյին գէյմէթ պատ օլատճագ տորը, եա'նի երկմի հատչըատան ալիմմէշ հատչընատ գատտար օլսին երքէքը իչինէն թատգոիր էտէճէյին գէյմէթի մատգամատ մընգտոլը իւրէտ էլլի մընգտոլ կհամիւշ օլատճագ տորը։ 4 – Ամմմա նիատատան օլտորը Էհատ՝ թատգոիր էտէճէյին գէյմէթի օթ֊ուզ մընգտոլ օլատճագ տորը։ 5 – Վ֊է պէշ հատչընատան երկմի հատչընատ գատտար օլտորը Էհատ, երքէքը իչինէն թատգոիր էտէճէյին գէյմէթի երկմի մընգտոլ, վ֊է նիատատան պիրի իչինէն օն մընգտոլ օլատճագ տորը։ 6 – Վ֊է պիր տայրգատան պէշ հատչընատ գատտար օլտորը Էհատ, երքէքը իչինէն թատգոիր էտէճէյին գէյմէթի պէշ մընգտոլ կհամիւշ վ֊է նիատատան պիրի իչինէն թատգոիր էտէճէյին գէյմէթի իւշ մընգտոլ կհամիւշ օլատճագ տորը։ 7 – Վ֊է տայթմիշ հատչընը կէչմիշ օլտորը Էհատ, երքէքը իչինէն թատգոիր էտէճէյին գէյմէթի օն պէշ մընգտոլ վ֊է նիատատան պիրի իչինէն օն մընգտոլ օլատճագ տորը։ 8 – Վ֊է էկէր թատգոիր էտէճէյին գէյմէթի իկի թիթատորը ճոգ թատ, քհահինին հատզատրընատ կէմիրէքէրքէ, անդն գէյմէթինի քհահին թատգոիր էտէճէյ տիր. քհահին նէզր էտնէն իկի թիթատորընատ կէօրե գէյմէթին թատգոիր էյլէչէճէք տիր։

9 – Վ֊է էկէր ՝ընդ նէզդ ՐԱՓՊ գատրպան թատգոիմ օլատնատր Էհատ՝ յունտատ՝ լորատան օլատրատ, ատդէրատն ՐԱՓՊ վէրէճէյի Էհր չէյ մնատգատատ օլատր։ 10 – Ատնր տէչիրտիմէն, վ֊է էհյիր քէօթի իւլ, Էհա քէօթի՝յիւ էյի իլ թէսիմ էթմէն. վ֊է հայվանը Էհայվան իլ պիր վէճմէլ թէսիմ էտէճէյ օլատրատ, օ Էհայ՝ն իլ պէտէլի ատահի մնատգատատ օլատճագ տորը։ 11. Վ֊է էկէր ՝ընդ ՐԱՓՊ գատրպան թատգոիմ օլատնմայան պիր նէվ՝ նատփտը Էհայվանատն օլատր Էհատ, օ Էհայվանը քհատհինին Էհատզատրընատ կէմիրէսին։ 12. Քհատհինին տատի ատատ էյիլիյինէ Էհա քէօթի՝յիւնէ կէօբէ գէյմէթի թատգոիր էտէճէյ տիր. քհատհինին Էհմատն թատգոիր էթմէյի գէյմէթէ կէօբէ օլատճագ տորը։ 13 – Վ֊է էկէր պիր վէճճէլ ատնդն Քիտհյէսինի վէրիրսե, ատնտ թատգոիր էթմէյինի գէյմէթէ պէշէճ պիր 'իլավէ էյիլէսին։

14 – Վ֊է պիր տատէմ խանէսինի ՐԱՓՊ *թատգոիտ էտէրսե, քհատհինի ատնդն էյիլիյինէ Էհա քէօթի՝յիւնէ կէօբէ գէյմէթի թատգոիր էտէճէյ. քհատհինի տատնտ նէ գէյմէթի թատգոիր էտէրսե, եօյլէ գատտատճագ տորը։ 15 – Վ֊է էկէր թատգոիտ էտէն քիմնէ խանէսինէն Քիտհյէսինի վէրէճէյ օլատր Էհատ, թատգոիր էթմէյինի գէյմէթի տգէչէսինէ պէշէճ պիր 'իլավէ էթմէհյէչ ատնդն օլատճագ տորը։

16 – Վ֊է էկէր պիր տատէմ մի՛լքհատ օլատն թատրլատատն ՐԱՓՊՊ թատգոիտ էտէրսե, օլ վատգէյ թատգոիր էթմէյինի գէյմէթի թէսիմ էթմէյի՝ն կէօբէ օլատճագ, պիր հօմեր թէսիմլէդ տարհատ իչինէ էլլի մընգտոլ կհամիւշ օլատճագ տորը։ 17 – Էկէր թատրլատրը Ցոռնել ատնէհինատէն Ի՛ինտատրէն թատգոիտ էտէրսե, թատգոիր էթմէյինի գէյմէթէ կէօբէ գատտատճագ տորը։ 18 – Վ֊է էկէր թատրլատրնը Ցոռնէտ տօպրատ թատգոիտ էտէրսե, քհատհին տգէչէյի Ցոռնել ատնէհինէ գատտար գատտատ սէնէլէրէ կէօբէ տնրնդէ հիտտատ էտէրէք՝ թատգոիր էթմէյինի գէյմէթէ Էհատ՝ յունէթատէն թէնգիլ գէլէ՛՛՛տատճագ տորը։ 19 – Վ֊է էկէր Էհատ՝ թատրլատրը էտատն՝ պիր վէճճէլ տնդն Քիտհյէսինի վէրէճէյք օլատր Էհատ, ատնտ թատգոիր էթմէյինի գէյմէթէ տգէչէսինէ պէշէճ պիր 'իլավէ էթմէհյէչ՝ տատ խպատ օլատճագ տորը։ 20 – Վ֊է էկէր թատգատնդն Քիտհյէսինի վէրմէկսէ, Էհատ՝ թատրլատրը պիր պատշգատ քիմնէյէ տատճագ Էհատ, տրթէրէգ Քիտհյէսի գատտատ՝ օլատնմայատճագ տորը։ 21 – Ամմմա թատրլատ Ցոռնէտ չէգատտրընատ՝ ՐԱՓՊՊ վատգէ թատրլատրը կիսի մնատգատատ օլատճագ՝ միւլք քհատհինին օլատճագ տորը։

22 – Վ֊է էկէր քէնատ մի՛լքհատ օլատն թատրլատատն օլմայրսէ՝ ատահքէն տատտրը ՐԱՓՊՊ թատգոիտ էտէրսե, 23 – Քհատհին՝ թատգոիր էթմէյինի գէյմ

* Իպր. մնատգատատե ատհյիւ թատգոիտ

Digitized by Google

ձերին մեկուսացնելը 8օրվա սեղեմնիկ գնատար հետապնդել էակով՝ թագավոր էթոպիայի գեղյուղերի ԻԱՊՊԱ մուգատատան օրմագ խնդրե օր կիմանան վերսին։ 24 – Թարլա՝ քեզնոսիմնաեն ատերքն ստանալը՝ ամրչ օրան մուկ առհպիկնե 8օրվա սեղեմնաեն կերի վերսիլե ճեզբ տիր։ 25 – Ոչ թագավոր էթոպիայի գեղյուղերին ճիսմլենան մնագտան մրագտալը խնդրե օրացագ. մրագտալ երբմի գերատի բերը։

26 – Ամենագ հայվանալորքն խլքինե, խեզ ասղտորդը իչիան ԻԱՊՊԱՆ օլմնագլե, պիր քիմնե թագտոս էթոմեչե ճեզբ. կերքեզ ոզդերբ՝ կերքեզ գոյատե օլտան, ԻԱՊՊԱՆ տիր։ 27 – Ոչ նամփալը հայվանալորտան օլտորդը հայտե, ամեր թագավոր էթոպիային գեղյուղերե կեօրե խնդրերնե պեշտե պիր՝ իլավե խլե փիտիչէներեն վերսին։ Վե երկեր փիտիչէսի վերսիլեզ, թագավոր էթոպիային գեղյուղերե կեօրքե ատերբերը։

28 – Ոչ լուքին պիր քիմնեներն ճիսմլե էմվալենտեն, եատնի կերքեզ ատեր, կերքեզ հայվանն վե կերքեզ միսքիս օլտան թարլա օլտան, ԻԱՊՊԱ վագգե ու թագտոս էթոպիայի վագգեներե ատերբերը վե փիտիչէսի վերսիլեր։ ճիսմլեն վագգե ու թագտոս ԻԱՊՊԱ ագատա տիր։ 29 – Ատեղերը թագտագիշտան վագգե ու թագտոս օլտանալորքն փիտիչէսի գատալ օլտանմայորդ՝ մուգտագտա տիր։

30 – Ոչ երբին ճիսմլե՝ իչղրիս, եերքին էքինիտեն օլտան, ագատեղորքն մեղվերնատեն օլտան, ԻԱՊՊԱՆ մուգտատատա տիր։ 31 – Ոչ երեր պիր ատեր՝ իչղրերնատեն պիր մրագտագորքն փիտիչէսին վերսե ճեզբ օրլոր իսե, իչզերբին պեշտե պիր՝ իլավե երմին։ 32 – Ոչ պղորբ վե գոյտաներն ճիսմլենին օնատեն ճեզբ, եատնի տեչդե սալի քնատան կեչենին ճիսմլենին օնատեն ճեզբ ԻԱՊՊԱ մուգտատատա օլտորդը տիր։ 33 – Էյի իլե քեօրե ատրտպնատա փատրգ երմելով՝ ատեր թեպտիլ երմեսին, վե պիր վեճղիլե ատեր թեպտիլ երմեսի հայտե, օհայտե իլե պետելի տատեր մուգտատատա օլտով՝ փիտիչէսի գատալ օլտանմայտեզագ տիր։

34 – ԻԱՊՊԱՆ պենե խպայել ֆիլե թատր ի Սինատա Մովսես երբ երմերեր պատնալը տիր։

Ա'ՏԱՏ

ԳԱՓ 1

1 – Վե ԻԱՊՊ Ամնա պերբիչեմնատ ճեգմո'սեի չատերբնատա Մբտերը ասիչդբնատան չղգմնալորքներն իքերնճե ասենեսինատ իքերնճե սղբեն խպիճատագնատա Մովսես երիճատեն ատտի քե, 2 – Պենե խպայել ճեգմո'սեիքներն ճիսմլեսնե, եր, գատիլելերի վե խատեատանչղորքներ, երքեքելերին ճիսմլեսնին իսմելերինին ատեսատնին կեօրե պիրեր ատղերբ ատղբ, 3 – Նիրմի եատչերը կեչենին պատղատագ իպայել հայտե մուգտիեսնե ատեր օլատնալորքն քատֆիֆատնի սեն վե Ահատան ճիսմլեսատերի հիատպնճեա ատղերբ, 4 – Ոչ սիզին իլե պերատեր հեբ սբպճատան պիրեր ատեր օլտագ հեբ պիրի խատեատանքներն բե'իսի օլտան։

5 – Ոչ սիզին իլե պերատեր տատրատագ ատեսմլերին իսմելերի պատնալը տիր, եատնի Ռուբենատեն Եղիատար իպան ի Ակգոբ, 6 – Շմուելատան Սատղամել իպան ի Սուրիատդա, 7 – Ցուդատան Նատատան իպան ի Ամինադաբ, 8. Իսաքարատան Նաթանայել իպան ի Սոզաբ, 9 – Զաբուլոնատեն Եղիաբ իպան ի Ֆելդոն, 10 – Ցովսեփին օղուլլերնատեն, եատնի Եբրեմատեն Եղիատմա իպան ի Ամիհադ, վե Մանասեատեն Գամալիել իպան ի Փեդասուր, 11 – Բենիամինատեն Աբիդան իպան ի Գեդէոնի, 12 – Դանատան Աբիեզեր իպան ի Ամիհադ, 13 – Աշերատեն Փագիել իպան ի Եքրան, 14 – Գադատան Եղիասաֆ իպան ի Դեադուել, 15 – Նեֆթալղատեն Աբիրե իպան ի Ենան տիր։ 16 – Գանդալար ճեգմո'սեիրն մեչհատրերբ, փեսեերլերի տրպճլորքն էչղտեբ, իսրայել պետկերինեն ըե'իսլերի իսի։

17 – Ո զեմատ Մովսես վե Ահարո՝

ֆամիլիէրի վիքը օգուտան պատ ատամ-
էէրի ալըզ՝ 18 – Իքինճի ալըզն իսկի ի-
ատատքնատա ճէմա'ատի քհուֆֆէտինի
ճեմ՝ էտերէզ, ինչմի հատչէրը կէչկին
պուտանալըզ՝ ֆամիլէրինին 'ատատինէ
կէօրե գատիլէլէրի վե խանէտատալա-
քընճա՝ պիրեր պիրեր հատզէլտիլար։ 19.
ԻԱԳՊՐՆ Մովսէտ եմր էլէտոխչի կիտի՝
ատնէրի Սինա պէրբիլէհինատ ատլար։

20 – Վ ե պէհի Իսաքէնին, եա'նի Իս-
քայէլէն իլք օղլընը՝ նէսլէրի, գատի-
լէլէրի վե խանէտատալարընճա՝ ֆամի-
լէրինին 'ատատինէ կէօրե ինչմի հատչը
կէչկին վե հարպէտ մուգիէտտիր օլան
երքէքլէրինի ճիւմլէտի պիրեր պիրեր
ատլարընար։ 21 – Ռուբէն օղլընճատան
ատլարընար գէրդ ալընը պիկ պէշ հիւզ
նէֆեր խոր։

22 – Պէհի Շմաւոնըն նէսլէրի, գա-
տիլէլէրի վե խանէտատալարընճա՝ ֆամի-
լէրինին 'ատատինէ կէօրե ինչմի հատչը
կէչկին վե հարպէտ մուգիէտտիր օլան
երքէքլէրինի ճիւմլէտի պիրեր պիրեր
ատլարընար։ 23 – Շմաւոն օղլընճա-
տան ատլարընար էլլի ոօգուզ պիկ
խուչ հիւզ նէֆեր խոր։

24 – Պէհի Գատըն նէսլէրի, գատի-
լէլէրի վե խանէտատալարընճա՝ ֆամի-
լէրինին 'ատատինէ կէօրե ինչմի հատչը
կէչկին վե հարպէտ մուգիէտտիր օլան-
լար, 25 – եա'նի Գատ օղլընճատան
ատլարընարըն ճիւմլէտի գէրդ պէշ պիկ
ալընը հիւզ էլլի նէֆեր խոր։

26 – Պէհի Ցուզմանըն նէսլէրի, գա-
տիլէլէրի վե խանէտատալարընճա՝ ֆամի-
լէրինին 'ատատինէ կէօրե ինչմի հատ-
չընը կէչկին վե հարպէտ մուգիէտտիր
օլանլար, 27 – եա'նի Ցուզ օղլըն-
ճատան ատլարընարըն ճիւմլէտի
նէֆեմիլ ատօրմի պիկ ալընը հիւզ նէ-
ֆեր խոր։

28 – Պէհի Իսաքարըն նէսլէրի, գա-
տիլէլէրի վե խանէտատալարընճա՝ ֆամի-
լէրինին 'ատատինէ կէօրե ինչմի հատչը-
նը կէչկին վե հարպէտ մուգիէտտիր
օլանլար, 29 – եա'նի Իսաքար օղլը-
ընճատան ատլարընարըն ճիւմլէտի էլլի
ատօրմի պիկ ատօրմի հիւզ նէֆեր խոր։

30 – Պէհի Զաբուլոնըն նէսլէրի, գա-
տիլէլէրի վե խանէտատալարընճա՝
ֆամիլէրինին 'ատատինէ կէօրե ինչմի
հատչընը կէչկին վե հարպէտ մուգիէտտիր
օլանլար, 31 – եա'նի Զաբուլոն օղլը-
ընճատան ատլարընարըն ճիւմլէտի էլլի
նէֆեր պիկ ատօրմի հիւզ նէֆեր խոր։

32 – Ցովսէփին օղուլլարընճատան, հա-
'նի պէհի Եփրէմին նէսլէրի, գատիլէ-
լէրի վե խանէտատալարընճա՝ ֆամի-
լէրինին 'ատատինէ կէօրե ինչմի հատ-
չընը կէչկին վե հարպէտ մուգիէտտիր օլան-
լար, 33 – եա'նի Եփրէմ օղլընճատան
ատլարընարըն ճիւմլէտի գէրդ պիկ պէշ
հիւզ նէֆեր խոր։

34 – Պէհի Մանասէհինին նէսլէրի, գա-
տիլէլէրի վե խանէտատալարընճա՝
ֆամիլէրինին 'ատատինէ կէօրե ինչմի
հատչընը կէչկին վե հարպէտ մուգիէտտիր
օլանլար, 35 – եա'նի Մանասէ ատլա-
րընարըն ատլարընարըն ճիւմլէտի
օթուզ ալընի պիկ ալընի հիւզ նէֆեր խոր։

36 – Պէհի Բինիամինին նէսլէրի, գա-
տիլէլէրի վե խանէտատալարընճա՝
ֆամիլէրինին 'ատատինէ կէօրե ինչմի
հատչընը կէչկին վե հարպէտ մուգիէտտիր
օլանլար, 37 – եա'նի Բինիամին ատլա-
րընարըն ատլարընարըն ճիւմլէտի օ-
թուզ պէշ պիկ ատօրմի հիւզ նէֆեր
խոր։

38 – Պէհի Դանըն նէսլէրի, գատիլէ-
լէրի վե խանէտատալարընճա՝ ֆամիլէ-
րինին 'ատատինէ կէօրե ինչմի հատչընը
կէչկին վե հարպէտ մուգիէտտիր օլան-
լար, 39 – եա'նի Դան ատլարընարըն
ատլարընարըն ճիւմլէտի ալթմըշ ալընի
պիկ եէտի հիւզ նէֆեր խոր։

40 – Պէհի Աշերին նէսլէրի, գատիլէ-
լէրի վե խանէտատալարընճա՝ ֆամիլէրի-
նին 'ատատինէ կէօրե ինչմի հատչընը
կէչկին վե հարպէտ մուգիէտտիր օլան-
լար, 41 – եա'նի Աշեր ատլարընարըն
ատլարընարըն ճիւմլէտի գէրդ պիկ պէշ
հիւզ նէֆեր խոր։

42 – Պէհի Նեփթալիմին նէսլէրի, գա-
տիլէլէրի վե խանէտատալարընճա՝
ֆամիլէրինին 'ատատինէ կէօրե ինչմի
հատչընը կէչկին վե հարպէտ մուգիէտտիր
օլանլար, 43 – եա'նի Նեփթալիմ
ատլարընարըն ատլարընարըն ճիւմլէտի
էլլի խէ պիկ ատօրմի հիւզ նէֆեր
խոր։

44 – Մովսէս վե Ահարոնըն վե խա-
նէտատալարընճատան պիրեր ատամ՝ օլա-
րատ Իսրայէլին օն հէր էշյաֆընըն ատա-
տրգլարը հատճուս պուհլարը խոր։ 45 –
Իսրայէլին պէհի Իսրայէլին ատլարընա-
րընը քհուֆֆէտի՝ խանէտատալարընճա
ինչմի հատչընը կէչկին վե Իսրայէլէտ
հարպէտ մուգիէտտիր օլանլարընը ճիւմ-

Digitized by Google

վէսի, 46 – Նա'եւ ասյբէնամլորքն քեսաֆ-
ֆեսի ալիք եհէզ խէ պիղ պէշ եհէզ
էլի նէֆեր խոի։
47 – Ամմա Ղեբէլիլեր քէնտի փե-
տերէրի ալզիք քնձա անղէրին ասյասքն-
տա ասյբէնամլորբ։ 48 – Զինքի ԸԱՊՊ
Մավսեսե խիճապէն տեմիշ խոի քի,
49 – Անճագ Ղեբէլ ալզիքը ապյնա,
վէ պէնի Խաբայէլ ասյասքնտա անղէրին
հիճապքնը գօմա։ 50 – Էապքին Ղեբէ-
լիլերի չէհայտէի մէզքէնի խազերինէ վէ
անքի էտվէլքնքն քեսաֆֆեսի խազե-
րինէ թա'նին էր. մէզքէնի վէ էտ-
վէլքնքն քեսաֆֆեսինի անղեր թասյը-
յոզ' անաս խբամեի էտեբեք մէզքէնին
էֆզասֆքնտա գօնաճագլար։ 51 – Վէ
մէզքէն նագլ օյնաճագտա' Ղեբէլիլեր
անը էնախբէնէք, վէ մէզքէն գօնտըզ-
տա' Ղեբէլիլեր անը գասյնշտըզը. վէ
անս եապտընճը եապյշտըզը. Հայտե
գյոմէլ օյնաճագ անը։
52 – Վէ պէնի Խաբայէլ ճբնեհասյէ-
բինճէ հեր պիրի քէնտի օրտասյնտա
վէ հեր պիրի քէնտի ասճագը եանըն-
տա գօնաճագ անը։ 53 – Ամմա պէնի
Խաբայէլ ճեմա'ասյը խասյզերինէ գասյտ
կելմեմեսի խյնա Ղեբէլիլեր չէհայտէի
մէզքէնի էֆ քասֆքնտա գօնաճագլար.
վէ Ղեբէլիլեր չէհայտէի մէզքէնի ա-
մասյբնտա մնասյնասյէ գօնաճագլար անը։
54 – Վէ ԸԱՊՊ Մավսեսե հեր նէ քի
էմր էճտի խոե, պէնի Խաբայէլ ասյա
գէօբ 'ասյէլ ու հաստքէճի էճ ասյիլեր։

ՊԱՊ 2

Վ ը ԸԱՊՊ Մավսե խյլ Ահարոնա
քխիճասյէն տէտի քի, 2 – Պէնի Խաբա-
էլէ'ասյ հեր պիրի խասյնէ ասյասքնտա
էլճի էհյլէ քէնտի ասճագը եանընտա
գօնաճա. Ճեմա'ասյը չասյբյրքնտա մնա-
գօռասյիլ օյնաճագ էճ բասֆքնտա գօնա-
ճագլար անը։
3 – Վէ էօն, եասյնէ շասյգ իճաբա-
ֆքնտասյն քէնտի ճնճնասյլերինճէ կէօբ
ճագ ասճագը գօնաճագ անը։ 4 – Վէ
ճագ օրտասյնտըն ճագ ասյնտա գօնա-
ասյն խյնա ճագ ասյնտա Խաբայէլ ասյա-
ասյն խյնա Ամինադաբ օյնաճագ։ 4 – Վէ
ասյնքն ասյբէլ 'ասյքերի եէճմէճ տէօրթ
ասյիկ ալիք էճյլ նէֆեր խոի։ 5 – Վէ
ասյնքն եասյնէ Խաբայէլ ասյասքը գօ-
ճագ' պէնի Խաբայէլ ճեմա'ասյը խասյզե-
ճագլար խյնա Ղեբէլիլեր
ասյնքն գասյնշտըզ գօնաճագլար։ 6 –
Վէ ասյնքն ասյբէլ 'ասյքերի էլի տէօրթ
ասյիկ տէօրթ էճյլ նէֆեր խոի։ 7 – Ասյքն
էասյնէ Ջաբասյնա ասյասքը օյնաճագ' պէ-
նի Ջաբասյնքն բէ'խոի տասյթի նէֆեր
խոի ի Քեզան օյնաճագ։ 8 – Վէ ասյնքն
ասյբէլ 'ասյքերի էլի եէճմի պիղ տէօրթ
ասյիկ նէֆեր խոի։ 9 – Ճագ օրտասյ-
ասյնտա ասյբէնամլորքն ճբնմէճի ճբնմ-
նասյ ասյբէնամլորքն ճբնմէճի ճբնմ-
տէօրթ ասյիկ նէֆեր խոի. պասյնշոր եվ-
վէլյա նագլ էճ ասյիլեր։
10 – Ճէնճագ ֆասյտաֆքնտա ճբնմ-
նասյ էերինճէ Ռասյբէնի օրտասյնտըն ասյ-
ճագը օյնաճա. վէ պէնի Ռասյբէնին բէ'խ
ասյ Սդհասյր խոի ի Սէդհասյր օյնաճագ։
11 – Վէ ասյնքն ասյբէլ 'ասյքերի գյոզ
ասյիկ ալիք պէշ նէֆեր խոի։ 12.
ասյիկ ալիք պէշ նէֆեր խոի։ 12.
Վէ ասյնքն էասյնէ Շամասյնի ասյիկ
գօնաճա. վէ պէնի Շամասյնքն բէ'խոի
Սասյղասյիէլ խոի ի Սասյրհասյդ օյնա-
ճագ։ 13 – Վէ ասյնքն ասյբէլ 'ասյքերի
էլի ասյզասյզ պիղ խյ էճյլ նէֆեր
խոի։ 14 – Ասյքն էասյնէ Փադ ասյիկ
ալիք օյնաճ' պէնի Փադքն բէ'խոի Եզեհյա-
ասյի խոի ի Դադհասյէ օյնաճագ։ 15 –
Վէ ասյնքն ասյբէլ 'ասյքերի գյոզ պէշ
պիղ ասյիկ ալիք էճյլ նէֆեր խոի։ 16.
Ռասյբէնի օրտասյնտըն ասյբէնամլորքն
ճբնմէճի ճբնմասյնասյէ էերինճէ էճյլ
պէշ պիղ տէօրթ էճյլ նէֆեր խոի.
վէ էքսէնճի ասյբասյտա պասյնշոր նագլ
էճ ասյիլեր։
17 – Պասյտէհա օրտասյնտըն օրթա-
ասքնտա Ղեբէլիլերին օրտասյնտ իլէ ճբ-
ճի' ասյը չասյբյրքն նագլ օյնաճասյ էճ
քէ քէնտի եէրինճէ ասճագը եա-
նընտա գօնաճագլասյրը կէտի նագլ էճ-
ասյիլեր։
18 – Ղասյտ իճ ասյասքնտա ճբնմասյ-
էերինճէ Եճբեմ օրտասյնտըն ասճագը
օյնաճա. վէ պէնի Եճբեմի բէ'խոի Եզեկ-
ասյի խոի ի Ամասյդ օյնաճագ։ 19 –
Վէ ասյնքն ասյբէլ 'ասյքերի գյոզ պիղ
ասյիկ ալիք էճյլ նէֆեր խոի։ 20 – Վէ ասյնքն
ասյզ եասյզ նէֆեր խոի։ 20 – Վէ ասյնքն
եասյնէ Մանասե ասյասքը օյնաճ' պէ-
նի Մանասեէնի բէ'խոի Գաամիէլ խոի
ի Փադազասյր օյնաճագ։ 21 – Վէ ասյնքն
ասյբէլ 'ասյքերի օրտասյ էքսէ պիղ էքսէ
եասյզ նէֆեր խոի։ 22 – Ասյքն եասյնէ
ասյնտա Խեհասյմիհի ասյասքը օյնաճ' պէնի Խե-
հասյմիհի բէ'խոի Աբիդան խոի ի Գեզե-
ասյն օյնաճագ։ 23 – Վէ ասյնքն ասյբէլ 'ասյ-
ասյն օյնաճագ։ 23 – Վէ ասյնքն ասյբէլ 'ասյ-
քերի օրտասյ պիղ տէօրթ եասյզ նէ-
ֆեր խոի։ 24. Եճբեմ օրտասյնտըն ասյ-
ասյնտըզ ճբնմէճի ճբնմասյնասյէ էերին-

Digitized by Google

ՀԸ ԼԻՆԻ ՍՂՔԻՆ ՊԻՆ ԼԻՆԻ ՆԵՖԵՐ ԽՈՒ. ՎՐ ԻՆՉՊԵՍ ԱՐՔԱՅԱՍ ՊԱՏԺԱՍՈՒ ՆՈՅՆ ԷՐԱՀԱՐԵՑԱՒ։

25 — ՇԱԲԱԹ ԹԱԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՒԱՏԱՑԵՑԻՆՔ ԴԱՆ ՕՐԱՏԱՒՈՐՆԵՐՈՒՆ ԱՆՈՒՇԱԳՐԻ ՕՂԱՒՆ. ՎՐ ՊԵՏԻՆ ԴՈՒՆՔՆ ՐՒ'ԽԱՒ ԱՔԲԵՂԵՐ ԽՈՂ Ի ԱՄԻՈՒԹԻՒՆ ՕՂՆԵՑԱՒ։ 26 — ՎՐ ՄԱՆԱՆ ՍԱՂՄՈՍԵՐԻՆ 'ՍԱՔԵՐՈՎ ԱՂԹԱՐՔ ԽՔԻՆ ՊԻՆ ԼԻՏԻ ԼԻՆԻ. ՆԵՖԵՐ ԽՈՒ։ 27 — ՎՐ ՄԱՆԱՆ ԼԱՆՔՈՒՈՒՆ ԱԱՐ ԱՂՄԻՐ ԳՕՈՒՈՒՆ. ՎՐ ՊԵՏԻՆ ԱԱՐԻՆ ՐՒ'ԽԱՒ ՓԱՓԱՂԵԼ ԽՈՂՆ ՆՔՐԱՆ ՕՂՆԵՑԱՒ։ 28 — ՎՐ ՄՆԱՆ ՍԱՂՄՈՍԸ 'ՍԱՔԵՐԻՆ ԳԸՐՔ ԱՂԻ ՊԻՆ ՊԵՀ ԼԻՆԻ ՆԵՖԵՐ ԽՈՒ։ 29 — ԱՆԱՆ ԼԱՆՔՈՒՈՒՆ ՆԵՓԹՈՂԻՄ ՍՂՄՐՔ ՕՂՈՒՔ՝ ՊԵՏԻՆ ՆԵՓԹՈՂԻՄԻՆ ՐՒ'ԽԱՒ ԱՔԲԻՐ ԽՈՂ Ի ԻՆԱՆ ՕՂՆԵՑԱՒ։ 30 — ՎՐ ՄՆԱՆ ՍԱՂՄՈՍԸ 'ՍԱՔԵՐԻՆ ԷՂԼՔ ԻՒՐ ՊԻՆ ՄԵՕՐԻՔ ԼԻՆԻ ՆԵՖԵՐ ԽՈՒ։ 31 — ԴԱՆ ՕՐԱՏԱՒՈՐՈՒՆ ՍԱՂՄՈՍԱՒՈՐՆԵՐՆ ՀԱՄՈՒՆԱՒ ԼԻՆԻ ԵՒ ՊԻՆ ԱՂԹՔ ԼԻՆԻ ՆԵՖԵՐ ԽՈՒ. ՊՈՒՆԱՐՈՒ ՈՒՆԵՑԱՒՔՐՆԵՑԱՒ ԷՆ ՍՕՂՈՍ ՆՈՒԱՂ ԵՐԱՀԱՐԵՑԱՒ։

32 — ՊԵՏԻՆ ԻՍՐԱՅԵԼԵՒՆ ԽՈՒՆԱՒՈՒԱՐՔՆԵՑԱՒ ՍԱՂՄՈՍԱՒՈՐՆ ՊՈՒՆԱՒՈՐ ՄՐՔ. ՀԱՄՈՒՆԱՂԵՐԻՆՆԵՑ ՕՐԱՏԱՒՈՐՆԻՍՆ ՍԱՂՄՈՍԸ ՕՂՈՒՆԱՒՈՐՔՆ ՀՀԻՄՈՒԵՒՆ ՀԱՒԱՏՈՎ ԽՈՂ ՊԻՆ ՊԵՀ ԼԻՆԻ ՆԵՖԵՐ ԽՈՒ։ 33 — ԱՄՆԱՒ ՂԵՒԻԼԻԼԵՐ՝ ԲԱՊՊՐՆ ՄՈՎԵՍԵ ԷՄ ԷՂԼՍՈՒՆ ԿԻՍԻ՝ ՊԵՏԻՆ ԽՈՍԱՒ ՍՈՐՍԱՔՆԱՒՈՐ ՍԱՂՄՈՍԱՒՈՐՔ։ 34 — ՎՐ ԲԱՊՊ ՄՈՎԵՍԵ ՀԵՐ ՆԵ ՔԻ ԷՄ ԷՀՄԱՆ ԽԱՆ, ՊԵՏԻՆ ԽՈՍԱՒ ՆՈՆ ԿԷՕՐ 'ՍՈՒՂ ՈՒ ՀԱՐՔԵՔԻՆ ԵՄԻՍ՝ ՍԱՆՃԱՂԱՒՐՆԵՑԱՒ ԳՕՍԱՐՒԱՐ ԽՈՒՆ. ՎՐ ՊՍԱ ՎՐ ՀՐ ՀԵՐ ՔՆ ԳՍԱՂՒՆԻՆ ՎՐ ԽՈՒՆԵՍԱՆՆԻՆ ԿԷՕՐ ՆՍԱՂ ԵՄԵՐՒԵՐ ԽՈՒՆ։

ԳԱՂ 3

1 — ՎՐ ԲԱՊՊ ԹՈՒՐ Ի ՍԻՆԱՍՈՒ ՄՈՎԵՍ ԻՒՐ ԹՒՔԵՒԼԻՄ ԷՀՄԻՒՆ ԿԻՆԱՍՔ ՄՈՎԵՍ ԻՒՐ ԱՀՍՈՐՈՒՆ ՆԵՍՒԼԵՐՈՒ ՊՍՈՒՆԱՐ ՍՐՔ։ 2 — ՎՐ ԱՀՍՈՐՈՒՆ ՕՂՈՒՐՐՆՆ ԽՍԻՒԵՐՈՒ ՊՍՈՒՆԱՐ, ԵՍՈՒՆ ԻՒՔ ՕՂԱՒ ՆՈՍՔՍԱ, ՎՐ ԱԲԻՍՍԴ ՎՐ ԵԳԻՍԶԱՐ ՎՐ ԻԳՍՈՒՆԵՐ ՍՐՔ։ 3 — ԱՀՍՈՐՈՒՆ ՕՂՈՒՐՐՈՒՐ, ԵՍՈՒՆ ՔՆԱՀԻՆԻՔ ԷՀՄԻՔ ԻՐՀՈՒՆ ԹՒՍՔՍԱՍ ՍԱ ՄՆԱՅ ՕՂՍՈՒՍՈՒՆ ՔԱՍՀԻՆՈՒԵՐՆՆ ԽՍԻՒԵՐՈՒՆ ՊՍՈՒՆԱՐ ՍՐՔ։ 4 — ՎՐ ՆՍՔԱՐ ԻՒՔ ԱԲԻՍՍԴ ՍԻՆԱՍՈՒ ՊԵՐՐԻՀԵՒՆԻՍՍՔ ԲԱՊՊՐՆ ՀՈՒՔՍՐՐՈՒՍՍՍ ԵՍՍՍՍՆՔՆ ՍՍՔԵՂ ԹՒՍՔՍԻՄ ԷՀՄԻՔԼԵՐԻՍՍՔ ԲԱՊՊՐՆ ՀՈՒՔՍՐՐՈՒՍՍՍ ԵՎԼՈՍՍՍՐՆ ԵՂՍՍՔԵՐՐԵՐ։ ՎՐ ԵԳԻՍԶԱՐ ՎՐ ԻԿՕ ՍՍՈՒՈՐ ՓԵՍՍԵՐԼԵՐԻ ԱՀՍՈՊՆՔՆ ՀՍՔՍՐՐՈՒՐՔՍՍՍ ՔՍՍՀՆԻՒԼՔ ԻՃՐԱ ԷՀՄԻՐԼԵՐ։

5 — ՎՐ ԲԱՊՊ ՄՈՎԵՍԵ ԽՒՃՍՍՊՆ ՍԵՍԻ ՔԻ, 6 — ՂԵՒԻԼԻԼԵՐ ՍՐՔՍԻՆՔՐ ԿՍՍՔ-ԼՍՂՍՐՐԼ՝ ՍՆԼԵՐԻ ՔՍՍՀՆԻՆ ԱՀՍՈՊՆՔՆ ՀՍՔՍՐՐՈՒՐՔՍՍՍ ՍՍՍՔՍՍՍՐ, ՎՐ ՍՍՍՍ ԽՐՍՍՄԵՐ ԷՀՄԻՆԼԵՐ։ 7 — ՎՐ ՄՆԱՆ ԻՆՉՊԵՍ ՆԵՓԹՈՂԵՑ ՎՐ ՀՐՀՍՍ'ՍՍՐ ՀՍՍՍՐՐՈՒՐՔՐ ԷՕՒՍՍՍՍՍ ՊԻՀԻՐՍՍ ՀՐՀՍՍ'ՍՍՐ ԻՆՉՊԵՍ ՆԵՎՊՂԵՑ ՊԵՀԻՐԼԻԿ՝ ՄԵՔՍՍՆԻՆ ԽՐՍՍՄԵՐԻՆՆ ԻՓՍՍ ԷՀՄԻՆԼԵՐ։ 8 — ՎՐ ՀՐՀՍՍ'ՍՍՐ ՀՍՍՍՐՐՈՒՐՔՆ ԷՍԵՂՍՍՐՔՆՆ ՔՍՍՓՓՔԵՍՍՆՆ ՏԲՔՓՂԼ ՊԵՏԻՆ ԻՍՐԱՅԵԼ ԻՆՉՊԵՍ ՕՂՍՆ ՆԵՎՊՂԵՑ ՊԵՀԻՐԼԻԿ՝ ՄԵՍՔԵՆԻՆ ԽՐՍՍՄԵՐԻՆՆ ԻՓՍՍ ԷՀՄԻՆԼԵՐ։ 9 — ՎՐ ՂԵՒԻԼԻԼԵՐՆ ԱՀՍՈՊՆ ԼԻՐ ՕՂՈՒԼՍՐՐՆՍՍ ՎՐՐԵՍԻՆ. ՊԵՏԻՆ ԻՍՐԱՅԵԼԵՑԻՆ ՍՍՆԼԵՐ ՔՍՍՂՓՂԻՆ ՍՍՍՍ ՎՐՐԻՄՓՂԼԵՐ ՍՍՐՐ։ 10 — ՎՐ ԱՀՍՈՐՆ ԼԻՐ ՕՂՈՒԼՍՐՐՆ՝ ՔՍՍՀՆԻՒՔՐՐԵՐԻՆՆ ԻՀՍՍՍ ԻՆՉՊԵՍ ԹՍ'ՍԻՆ ԵՍՍՍՆ. ՎՐ ԵՍՍՊՍՆՔՐ ԵՍՍՊՂՍՍՍՍՐՐ ՀՍԼՍՍ ՊՍՈՒՂ ՕՂՍՆԵՑԱՒՐՐՆ ՔՍՍՀՆԻՒՔՐՐԵՐԻՆՆ ԻՀՍՍՍ ԻՆՉՊԵՍ ԹՍ'ՍԻՆ ԵՍՍՍՆ. ՎՐ ԵՍՍՊՍՆՔՐ ԵՍՍՊՂՍՍՍՍՐՐ ՀՍԼՍՍ ՊՍՈՒՂ ՕՂՍՆԵՑԱՒՐՐՆ ՔՍՍՀՆԻՒՔՐՐԵՐԻՆՆ ԻՀՍՍՍ ԻՆՉՊԵՍ ԹՍ'ՍԻՆ ԵՍՍՍՆ. ՎՐ ԵՍՍՊՍՆՔՐ ԵՍՍՊՂՍՍՍՍՐՐ ՀՍԼՍՍ ՊՍՈՒՂ ՕՂՍՆԵՑԱՒՐՐՆ ՔՍՍՀՆԻՒՔՐՐԵՐԻՆՆ ԻՀՍՍՍ ԻՆՉՊԵՍ ԹՍ'ՍԻՆ ԵՍՍՍՆ.

11 — ՎՐ ԲԱՊՊ ՄՈՎԵՍԵ ԽՒՃՍՍՊՆ ՍԵՍԻ ՔԻ, 12 — ԻՂՀԵՔ ՊԵՀ ՂԵՒԻԼԻԼԵՐՔ ՊԵՀՆ ԻՍՐԱՅԵԼ ԱՐԱՔԱՆԱՆ ՊԵՀՆ ԻՍՐԱՅԵԼԵՑ ՔԱՀՄՄԱՆ ԻԼՔ ՍՈՍՄՀՀՂ ՕՂՍՆԵՑԱՐՐՆ ՔՍՍՀՆԻՒՔՐՐԵՐԻՆՆ ՊԵՍԵՂ ՍՍՍՍՐ. ՎՐ ՂԵՒԻԼԻԼԵՐ ՊԵՀԻՄ ՕՂՍՆԵՑԱՒ ՍՐՔ. 13 — ՁՐԱՑ ԻԼՔ ՍՈՍՄՀՀՂՐՐՆ ՃԻՒՄՂԵՍՍՆ ՊԵՀՆԻՄ՝ ՍՐՔ. ՄԲՍՐ ՍՒՂՐՐՆՍՍՍ ԻԼՔ ՍՈՍՄՀՀՂՐՐՆ ՃԻՒՄՂԵՍՍՆ ՎՈՒԲՍՍՂՐՄ-ՍՍՍ, ԻՍՐԱՅԵԼԵՑ ԻԼՔ ՍՈՍՄՀՀՂՐՐՆ, ԿԵՐՔՔ ՆՍՍՍՆ ԿԵՐՔՔ ՀՍՂՂՍՍՍՆՔՆ ՃԻՒՄՂԵՍՍՆ ՔՍՍՀՆԻՒՔՐՐԵՐԻՆՆ ԻՀՍՍՍ ԻՆՉՊԵՍ ԹՍ'ՍԻՆ ԵՍՍՍՆ. ՀՀԻՄՈՒԵՒՆ ՀԱՒԱՏՈՎ ԽՈՂ ՊԻՆ ՊԵՀ ԼԻՆԻ ՆԵՖԵՐ ԽՈՒ. ՊՈՒՆԱՐՈՒ ՈՒՆԵՑԱՒՔՐՆԵՑԱՒ ԷՆ ՍՕՂՈՍ ՆՈՒԱՂ ԵՐԱՀԱՐԵՑԱՒ։

14 — ՎՐ ԲԱՊՊ ՍԻՆԱՍՈՒ ՊԵՐՐԻՀԵՒՆԻՍՍՔ ՄՈՎԵՍԵ ԽՒՃՍՍՊՆ ՍԵՍԻ ՔԻ, 15 — ՊԵՏԻՆ ՂԵՒԻԼԻՆ ԽՍՍՆԵՍՍՆ ՎՐ ՔՍՍՍՍՍՍՐՐՆՆՃԵ ՍՍՍՂ. ՊՍՐ ՍՂՂՐՔՍՍՍՆ ԽՍՍՍՐՐՈՒՍ ՍՐՔ. ՎՐ ՍՂՂՐՔՍՍՍՆ ԽՍՍՍՐՐՈՒՍ ՍՐՔ. ԳԵՐՍՍՆ ՎՐ ԿԱՀՍՒ ՎՐ ՄԵՐՍՍՐԻ։ 16 — ՎՐ ՄՈՎԵՍԵ ԲԱՊՊՐՆ ՔՀՂՍՍՔ ՄՍՍՀՆՆՃԵ՝ ՔՀՆԽՍՍՆԵ ԷՄ ՕՂՍՍՆՍՍՂՐ ԿԻՍԻ ՍՆԼԵՐԻ ՍՍՂՂՐ։ 17 — ՎՐ ՂԵՒԻԼԻՆ ՕՂՍՂՂՂՐՐ ԻՍՍՂՐՐՆՃԵ ՊՍՈՒՂՍՍՐ ՍՐՔ. ԳԵՐՍՍՆ ՎՐ ԿԱՀՍՒ ՎՐ ՄԵՐՍՍՐԻ։ 18 — ՎՐ ՊԵՏԻՆ ԳԵՐՍՍՆՆ ԽՍՍՍՐՐՈՒՐՔՍՍՍ ԳՍՊԻՂՂԵՐՍՍՔՆՆՃԵ ՊՍՈՒՂՍՍՐ, ԵՍՈՒՆ ՂՍՔՍՆՆ ՎՐ ՍԵՄՄԻ ՍՐՔ։ 19 — ՎՐ ՊԵՏԻՆ ԿԱՀՍՒ ՔՍՍՍՍՍՍՐՐՆՆՃԵ ԱՄՍՍՍ ՎՐ ԻՍՍՍՀՍՍ. ՎՐ ՓԵՐՍՍՆ ՎՐ ՈՂԻԷ ՍՐՔ։ 20 — ՎՐ ՊԵՏԻՆ ՄԵՐՍՍՐԻ ԳՍՊԻՂՂԵՐՍՍՔՆՆՃԵ ՄՍՈՂԻ ՎՐ ՄՍՍՍՔ ՍՐՔ. ՂԵՒԻԼԻԼԵՐՆՆ

Digitized by Google

գապիլէլերի խանէտանոլորընճա պուն-
լոր ասը։
21 – Գերսանատան Ղևբեռիլեր գապի-
լէսի վէ Սեմէլեր գապիլէսի օլսա՝
Գերսանիլերուն գապիլէլերի պուն-
լոր ասը։ 22 – Սապլոնլոր, Խոռ պէր
սոլըգսոսն եօգոր պուլսադաղ ճիւմլէ
երքէքլեր հիսապընճա սոյլէսինլոր
նեսի պիղ պէշ հիւզ նէֆեր խոխ։ 23 –
Գերսանիլերուն գապիլէլերի մէռքէնին
ասրգասընսա զորով թ ասրասֆընսա գո-
սաունլար։ 24 – Վ.է Գերսանիլերին խա-
նէտանոն բէ'խոխ Եզիսասաֆ խոխ ը Լայէլ
օլսաճագ ասը։ 25 – Ձեմա'սոխ չսոր-
բընսա պէնին Գերսանա մսհմհաֆազա-
սը էհսէխ օլսոնաճ վէրոր մէռքէն վէ չսո-
սըր վէ անըն էօրիխսիս վէ ճեմա'սոխ
չսոսրերընճէ գսոխս փէրսոէսէ, 26 – Վ.է
մէռքէն իլէ ժէզպոսէ հէիրսաֆընսա օլսան
հավալսանըն փէրսոէլերի, վէ հավալսանըն
գսոխս փէրսոէսէ, վէ սանըն հէր խրսա-
մէիի խչհսն օլսան խիլէր ասը։
27 – Վ.է Կահսիհ սոսան Ամհսամիլեր
գապիլէսի վէ Խահհսանիլեր գապիլէսի
վէ Ֆէբրսոնիլեր գապիլէսի վէ Ոգիե-
լիլեր գապիլէսի օլսա՝ Կահսիհ իլէ-
րինն գապիլէլերի պուն լոր ասը։ 28 –
Պէր սոյլէգսոսն եօգորը ճիւմլէ երքէք-
լեր հիսապընճա սէքիզ պիղ սոլըգ
երիզ նէֆեր օլսրագ, անլէր մսհգոխ-
սընն ուսմսրընսա մսհգոյլսեո օլսուլսոր
խոխ։ 29 – Պէնի Կահսիհրն գապիլէլե-
րի մէռքէնին ճէնոզ թ ասրասֆընսոսն
գաճոսնսոսր։ 30 – Վ.է Կահսիհ իլէրինն
գապիլէլերինին խահէտանոն բէ'խոխ Եզի-
սասիան խան ը Ոգիել օլսուճագ ասը։
31 – Վ.է անլէրսէ մսհսհմհաֆազասը էհսէխ
գսոխս վէ չէմ'սոսն վէ մէռքէսլերը իլէ
մսգգասիսին խբսոմէրինե լոզգամ՝ օլսան
էսէվոխ վէ փէրսոէ վէ սանս միւ-
թե'սոլըգ ճիւմլէ չէլերը ասը։ 32 –
Վ.է Ղևբիլիլերին բէ'խոլերինին բէ'խոխ
քհանհին Ահսորոնըն օղլու Եզիսագսոր
օղսագ՝ մնգասոխին ուսմսրընսա մնսգոյ-
չէսս օլսոնլոր իւզէրինե նհագգր օլսո-
ճագ ասը։
33 – Մէրսրիսոն Մոգիլէր գապի-
լէսի վէ Մուսիլէր գապիլէսի օլսա՝
Մէրսրիներին գապիլէլերի պուն լոր
ասը։ 34 – Վ.է պիր սոյլէգսոսն եօգորը
ճիւմլէ երքէքլեր հիսապընճա սոյլէ-
լոնլսորը սոյիքը պիղ իքի հիւզ նէֆեր
խոխ։ 35 – Վ.է Մ'իսրի գապիլէլերին-
նին խահէտանոն բէ'խոխ Սուրիել խոխ ը
Աբհքէլ օլսա՝ պուն լոր մէռքէնին շի-
մոլ թ ասրասֆընսոսն գաճոսնլոր։ 36 –
Վ.է պէնի Մէրսրիյէ մսհհմհաֆազասը
իհսէխ օլսունսոն չէյլեր մէռքէնին թ սոխ-
թ սոլսորը վէ սիւրիհիւլերի վէ սոիրէքլեր-
րի վէ գա'խոխլերի վէ ճիւմլէ էհսէվա-
թը վէ սանս միւթե'սոլըգ օլսոն հիւմլէ
շէյլերը, 37 – Վ.է հավալսանըն էթրսա-
ֆընսոս օլսոն սոիրէքլերի վէ անլերինս
գա'խոխլերի վէ գոպզոյսորը վէ իսիլերի
սոիրը։
38 – Վ.է մէռքէնին էօնհիհոսէ չսորգ
թ ասրասֆընսոս ճեմա'սոխ չսոսրերընճա
էօն թ սոյսասֆընսոս պէնին Իսրայիլին
մսհհմհաֆըզսըգ էիմ մէլերի եերինե. մնգ-
սոխոխ մսհհմհաֆազսա էիմ մէլք իսզոլ Մով-
սես իլէ Ահսարոնըն վէ սոնըն օղսոսլսորը
գօնսոսնսոսլսոր, վէ եսսոսանոճը եսգոլշսոր-
դր հսոլսոխ գահէլ օլսունսոճագ ասը։
39 – Ըհպոպը՛ն քէլսոմը իսզոլ Մովսես
իլէ Ահսարոնըն սոսյսոլդսոսրին Ղևբիլիլե-
րին հէիի սոյլէսինլսորը՝ անլերին գապի-
լէլերինդճէ պիր սոյլէգսոսն եօգորը
ճիւմլէ երքէքլեր հիւրմի իքի պիղ նէ-
ֆեր խոխ։
40 – Վ.է Ըհպոպ Մովսեսէ ասէսոի քի,
պէնի Իսրայիլէն պիր սոյլէգսոսն եօ-
գորը պուսլսունսո ճիւմլէ իլգ սոզ-
մոլշ երքէքլերի սոյլոզ՝ իսմիլերի-
նին՝ սասէսոինի սալ։ 41 – Վ.է պէնի Իս-
րայէլսոէն ճիւմլէ իլգ սոզոմոլշլսոսս
պէսոէլ Ղևբիլիլերի պէնիմ իչհսն սոյս-
սոն. Ըհպոպ պէն իմ՛. վէ պէնի Իսրա-
յէլերին հոյլոսնլսորընճասոն օլսոն ճիւմլէ
իլգ սոզոմոլսաս պէսոէլ Ղևբիլիլերինն
հոյլոսնլսորընգր ոլսոն։ 42 – Իմնի
Մովսես Ըհպոպը՛ն քէնոնինե էմր էյլէ-
սոէյի կիսի, պէնի Իսրայէլին իլգ
սոզոմոլշլսորընճն ճիւմլէսոինի սոյլոզ։
43 – Վ.է ճիւմլէ իլգ սոզոմն էր-քէքլէր,
իսմիլերի հիսապընճա պիր սոյլէգսոսն
եօգորը օլսոնլսոր սոյլէսորընսա կէօրէ
հիրմի իքի պիղ իքի հիւզ էէմ միշ խա-
նէֆեր խոխ։
44 – Վ.է Ըհպոպ Մովսեսէ խիմ սոպէն
սէսոի քի՛ 45 – Պէնի Իսրայէլսէ ճիւմ-
լէ իլգ սոզոմոլսաս պէսոէլ Ղևբիլիլե-
րի, վէ սոնլէրին հոյլոսնլսորընս պէ-
սոէլ Ղևբիլիլերին հոյլոսնլսորընճը սա-
վէ Ղևբիլիլեր պէնիմ օլսոճագլսոր ասը։
Ըհպոպ պէն իմ՛։ 46 – Վ.է պէնի Իսրա-
յէլերին իլգ սոզոմոլշլսորընսոսն Ղևբիլի-
լեր իսզէրինե գիյսոսէ կէլէն իքի հիւզ

Digitized by Google

եէթ-մէյ իւլ նէֆէրին ֆիտիյէի թ-չիւն, 47 – Մ-ապտիս մ'ըպտալ իւպէր ատէմ պուչ'ունս պէչէր մ'ըպտալ ալտըրն. պիր մ'ըպտալ էիրմի գըրամի տը'ր։ 48-Վ.է անձէրտէ զի'յատե կէչէնէլէրին ֆիտիյէլէրինին ագ'չէսինի Ա'հատըն իլէ օղու-լտըրնա վէրէսին։ 49 – Վ.է Մ-ովսես Ղ-ւթիլէլէրիւլէ ֆիտիյէլէրի ալընանլտըտան զի'յատե կէչէնէլէրին ֆիտիյէ ագ'չէսինի ալտը։ 50 – Ե-Դ պէչնի Իսրայէլին իւլ ազոմ-ս-չ'ալրընատան՝ մնագ-ատս մ'ըպտալը իւպէր պին իւ էիւզ ալի-մ'ը-չ պէչ ծ'ըթ-ս կիւ-միւշ ալտը։ 51 – Վ.է Մ-ովսես ԲԱՊՊԸՆ Մ-ովսես էմ'ն էյէսէյի կինի ԲԱՊՊԸՆ քէլ-տը մն-ճէպինճէ ֆիտիյէլէրի ալընանլտըրն ագ'չէսինի Ա'հատըն իւլ օղու-լտըրնա վէրտի։

ՊԱՊ 4

Վ.է ԲԱՊՊ Մ-ովսես իւլ Ա'հատընա խի-մ-ապէն տէտի քի, 2 – Պէնի Ղ.է-ւթ ատրապընատան պէնի Կա'հաթ-ըն գ-ապիլէ-լէրի վէ խանէ-ատնլտրընճա, 3-Օի ոէզ ե-ս-չ'ընատան ե-օգ-ատը էլլի ե-ս-չ'ընա տէ-չ'ին ճէմա'-ս-լի՝ չ-ս-տրբընատա խ-ըտմէթ էի-մէ-ը իչ'ի-ւն զի-մի-չ'է տ-ախիլ օլա-ւնլտրըն ճի-մլէնինին հի-ս-ապէ-ը ս-լ։ 4 – ՃԷմա'-ս-լի չ-ս-տրբընատա պէնի Կա-ս-հաթ-ըն խ-ըտմէթի ագ-ատա չէ-լէրտէ օլ տա-ն։ 5 – Վ.է օ-ս-տա-ս ն-ագ-լ է-տ-ճէ-ը օ-ս-տ-գ-ս-ս, Ա'հատըն վէ օղու-լտըրը կէ-լ-ս՝ թ-է-ֆ-իրթֆ-էրտ-ս-ինի-ն է-ն-ո-իրտ-ի-ը-ատէն ո-ս-ղրա, ատ-ն-ի-ն-ի-ը չէ-ս-ս-ատ-ի-ն թ-ա-պո-վ-ի-ն-ը-ը էօրթ-ս-ի-ս-ի-ն-լ-ը։ 6 – Վ.է ատ-ը-ն իւ-լէ-րի-ն-ի-ն թ-է-ն-ա-ղ ատէրի-լէ-րի-ն-ի-ն-ա-տէն պիր էօրթ-ի-ւ գ-ը-ս-տ-ա՝ ատ-ը-ն-ի-ն իւ-լէ-րի-ն-ի-ն թ-է-ն-ա-ղ ատէրի-լէ-րի-ն-ի-ն-ա-տէն պիր պի-լ-ի-ի-ն-ա լ-ա-ճ-ի-վ-է-ր-տի պիր պէ-ղ ատէր-ը-ք գ-ո-լ-ս-ը-ր-ը-ն թ-ա-գ-ա-պ-ն-ը-ս-ը։ 7 – Վ.է հա-ւզ-ը-ր կ-ի-ս-ի-ի-ն ո-ճ-ի-ր-ս-ա-ը իւ-լէ-րի-ն-ի-ն լ-ա-ճ-ի-վ-է-ր-տի պիր պէ-ղ ատէր-ը-ք իւ-լէ-րի-ն-ի-ն թ-է-ճ-ա-ֆ-ի-լ-է-ր-ի-ն վէ պ-ա-ճ-ի-ա-ը գ-ա-ո-լ-ը-ր-ը-ն-ը վէ թ-ա-ս-լ-ը-ր-ը, վէ մ-է-չ-ո-ւ-ա-ի-ճ թ-ա-գ-ա-ֆ-ի-մ-է-ի ի-չ'ի-ւն ք-ա-ս-ա-ի-լ-է-ր-ի-ն գ-ո-ա-ն-ի-ւ-լ-ը-ր-ը. վէ ատ-ը-ի-մի պ-ա-ո-լ-ս-ի-ւ-ն-ճ-ա-գ ը-ք-մ-ճ-ը ա-ն-ճ-ի-ն իւ-լէ-րի-ն-ի-ն-ա-տ օ-լ-ս-ի-ւ-ն, 8 – Վ.է ա-ն-ի-լ-ը իւ-լէ-րի-ն-ի-ն գ-ը-ր-մ-ը-ճ-ը պիր պէ-ղ ատէրի-ը՝ ա-ն-ը թ-է-ճ-ա-ֆ-ի-լ-է-ր-ի-ն-ի-ն-ա-տէն պիր էօրթ-ի-ւ-լ-ը էօրթ-ա-ի-ք-ա-տ-ի-ն ո-ճ-ի-ր-ս-ա-ը թ-ա-գ-ա-պ-ն-լ-ը-ր-ը։ 9 – Վ.է լ-ա-ճ-ի-վ-է-ր-տի պիր պէ-ղ ալը-ը՝ գ-ի-ւ-ս իչ'ի-ւն օ-լ-ս-ի-ն չ-է-մ'-ա-ն-ը վէ գ-ա-ն-ա-ի-ի-լ-է-ր-ի-ն-ի-ն վէ մ-ա-գ-ա-լ-ա-ը-ր-ը-ն վէ թ-է-ֆ-ա-ի-լ-է-ր-ի-ն-ի-ն վէ խ-ը-տ-մ-է-թ-ի-ն-է թ-ա-ֆ-ի'-մ-ը-լ օ-լ-ա-ն-ա-ն ճ-ի-մ-ի-լ-է ե-ո-զ գ-ա-ո-ա-լ-ա-ը-ր-ը-ն էօրթ-ա-ի-ն-ի-լ-է-ր։ 10 – Վ.է ա-ն-ը է-ե-վ-ա-թ-է-ր-ը-ն-ը ք-ա-ս-ֆ-ի-ե-ա-տ իւ-լէ պէ-ր-ա-տ-ը-ր թ-է-չ-ա-ը ա-է-ր-ի-լ-է-ր-ի-ն-ա-տէն պիր էօրթ-ի-ւ-չ'ը ա-ը-ր-ը-ա՝ պիր ը-ր-ը-ը-ա թ-ա-գ-ա-ր-ի-լ-ա-ը։ 11 – Վ.է ալ-ի-ւ-ն մ-է-զ-ի-ա-ի-ի-ն իւ-լէ-ր-ի-ն-ի-ն լ-ա-ճ-ի-վ-է-ր-տի պիր պէ-ղ ա-է-ր-ի-ա՝ ա-ն-ը թ-է-չ-ա-ը ա-է-ր-ի-լ-է-ր-ի-ն-ի-ն-ա-տէն պիր էօրթ-ի-ւ-լ-ը էօրթ-ե-ր-ը-ք գ-ո-լ-ը-ր-ը-ը թ-ա-գ-ա-ր-ի-լ-ա-ը։ 12 – Վ.է մ-ա-գ-ա-ֆ-ի-մ-է խ-ը-տ-մ-է-թ-ի-ն-է թ-ա-ֆ-ի'-մ-ը-լ օ-լ-ա-ն-ա-ն ճ-ի-մ-ի-լ-է է-ե-վ-ա-թ-է-ր-ը ա-լ-ը-ա՝ լ-ա-ճ-ի-վ-է-ր-տի պիր պէ-ղ ա-ա-ր-ա-ը-ա-գ ա-ն-լ-ե-ր-ի-ն թ-է-չ-ա-ը ա-է-ր-ի-լ-է-ր-ի-ն-ի-ն-ա-տէն պիր էօրթ-ի-ւ-լ-ը էօրթ-ե-ր-ը-ք գ-ո-լ-ը-ր-ը-ը թ-ա-գ-ա-ր-ի-լ-ա-ը։ 13 – Վ.է մ-է-զ-ի-ա-ի-ի-ն ք-ի-ւ-ի-ւ-ի-ն գ-ո-լ-ը-ր-ը-ը՝ ա-ն-ը-ն իւ-լէ-ր-ի-ն-ի-ն է-ր-գ-է-վ-ի-ն-ի-ն պիր պէ-ղ ա-է-ր-ի-ր-ի-ն, 14 – Ա-ն-ը-ն իւ-լէ-ր-ի-ն-ի-ն խ-ը-տ-մ-է-թ-ի-ն-է թ-ա-ֆ-ի'-մ-ը-լ օ-լ-ա-ն-ա-ն ճ-ի-մ-ի-լ-է է-ե-վ-ա-թ-է-ր-ը-ն-ը, է-ա-ն-ի ա-թ-է-չ գ-ո-ա-լ-ը-ր-ը-ը, չ-ա-թ-ա-լ-ը-ր-ը վէ ք-ի-ւ-ր-ք-լ-է-ր-ի-ն վէ լ-է-չ'-ի-ն-լ-է-ր-ի-ն, մ-է-զ-ի-ա-ի-ի-ն ճ-ի-մ-ի-լ-է ա-լ-է-թ-լ-է-ր-ի-ն-ի-ն ա-ն-ը-ն իւ-լէ-ր-ի-ն-ի-ն խ-ը-տ-մ-է-թ-ի-ն-է գ-ո-ւ-ա-ղ՝ իւ-լէ-ր-ի-ն-ի-ն թ-է-չ-ա-ը ա-է-ր-ի-լ-է-ր-ի-ն-ի-ն-ա-տէն պիր էօրթ-ի-ւ ա-է-ր-ի-ք-ա-տ-ի-ն ո-ճ-ի-ր-ս-ա-ը գ-ո-լ-ը-ր-ը-ը թ-ա-գ-ա-ր-ի-լ-ա-ը։

15 – Վ.է օ-ր-տ-ս-ս ն-ագ-լ է-տ-ճ-է-ը օ-լ-տ-գ-ա-տ-ս-ս, Ա'հատըն վէ օղու-լտըրը մ-ագ-ատ-ի-ո-ի վէ ճ-ի-մ-ի-լ-է մ-ագ-ատ-ի-ո-ի է-տ-է-վ-ա-թ-է-ր-ը-ը էօրթ-ի-մ-է-լ-ի-ի թ-է-մ-ի-ա-մ' է-մ-ի-ա-ք-ա-տ-ի-ն ո-ճ-ի-ր-ս-ա, պէ-ն-ի Կա-ս-հաթ-ըն թ-ա-ս-ը-ր-մ-ա-ը ի-չ'ի-ւն կ-է-լ-ի-ն-ի-չ'-է։ Ֆ-ա-գ-ա-ի-ի է-օ-լ-մ-է-լ-է-ր-ի-ն ի-չ'ի-ւն մ-ա-գ-ա-ս-ա-տ-ա է-չ'-լ-է-ր-ը ա-ո-զ-ա-գ-ա-ն-ճ-ի-ա-տ-ը-ը-ն-ը։ պ-է-ն-ի Կա-ս-հաթ-ըն ճ-է-մ-ա'-ս-լ-ի չ-ս-տ-ը-ր-ը-ն-ա-տ ի-ի-ա-ք-լ-է-ր-ի-ն պ-ա-ո-լ-ս-ը-ր ա-լ-ա-ճ-ա-գ ս-ը-ր-ը։

16 – Վ.է ք-ա-ս-ի-ն-ի Ա'հատըն օ-ղ-ու-լ-ս ե-զ-ի-ա-գ-ս-ը-ր-ը-ն ն-ա-գ-ս-ը-ր-ի-ի-թ-ի գ-ա-ն-ի-ա-լ է-ա-զ-ը-ր վէ խ-ա-չ ը-ա-ա'-ի-չ'-ի-ա-լ-ը պ-ա-ի-ա-ա-ը-ր վէ ա-տ-ա'-ի-մ-ի-ի էք-մ-է-ք թ-ա-գ-ա-ի-ի-մ-է-ի վէ մ-է-ի-չ' է-ա-զ-ը-ր ի-ա-զ-ի-ր-ի-ն-է օ-լ-ա-ը-ա՝ պ-ի-լ-ի-ի-ա-ն մ-է-ք-է-ն-է վէ ի-չ'-ի-ն-է-ի պ-ա-ե-ա-ն-ա-ն չ-է-ը չ-է-չ'-ի-ը, մ-ա-գ-ա-ի-ի-ա-է վէ է-ա-է-վ-ա-թ-է-ր-ի-ն-ա ն-ա-զ-ը-ր օ-լ-ա-ն-ա-գ-ա-ը-ր։

17-Վ.է Ր-ԱՊՊ Մ-ովսես իւլ Ա'հատընա խ-ը-տ-մ-է-թ-ի-ն-է թ-ա-ֆ-ի'-մ-ը-լ օ-լ-ա-ն-ա-ն ճ-ի-մ-ի-լ-է է-ե-վ-ա-թ-է-ր-ը-ն-ը Կա-ս-հաթ-ի-լ-է-ր գ-ո-ա-լ-ի-լ-է-ր-ի-ն-ի-ն ա-ը-գ-ի-ի-ն-ը չ-է-լ-ը-ը է-թ-ի-ր-մ-է-չ'-է-ա-ն-ի-ը։ 19 – Լ-ա-ք-ի-ն ա-ն-ի-լ-է-ր ա-պ-ա-ն-ա ե-ա-ն-ի-ը ք-ի ա-գ-ա-ի-ա չ-է-լ-ի-ր-է ե-ա-գ-ի-ա-չ-ա-ը-ը-լ-ը-ր-ը-ն-ա-ա ա-ա-զ գ-ա-ի-լ-ա-ը վէ է-օ-լ-մ-է-չ'-է-ր։ Ա'հատըն իւլ օղու-լտըրը կէ-լ-ի-ը՝ ա-ն-ը-լ-ը-ր-ի-ն չ-է-ր պ-ը-ր-ի-ն-ի-ն խ-ը-տ-մ-է-թ-ի-ն վէ ե-ի-ք-ք-ա-ի-ի-ն-ի-ն թ-ա-ս-ի-ն-ի-ն է-թ-ի-ն-ի-ը։

Digitized by Google

20 – Վ.է Էլիմէլէքի իչիւն *մուգատաէս չէյլէր տարբերգլարը վաղբմատա պագմագ իւղրէ իչէրի կիրմէկոնչէր։

21 – Վ.է ՐԱՊՊ Մավսես խիճ ատէն քի, 22 – Պէնի Գերսոնըն տախի խանէատանդարը իւէ գապիլէլէրինճէ հիատալընը ալ։ 23 – Օիմուզ եուչընատան եօգարը էլլի եաչընա ատչին ճէմա'ատի չատրըրնատա խրամէթ էիմէք իչիւն գիմրէլ տատիլ օլանլարըն ճիւմլեսինի ատչ։ 24 – Գերսոնիլէր գապիլէլէրինին խրամէթ էիմէք վէ թաչընմագ իչիւն խրամէթլէրի պատ օլատճագ տըր, 25 – Եամնի մերգէրնին փերտելէրինի, վէ ճէմա'ատի չատրըրը իւէ էօրիւլսնէ վէ իւզէրինագէքի թէչվղ էօրիւսնէ վէ ճէմա'ատի չատրըրընէ գասփա փերտեսինի, 26 – Վ.է Հավլա փերտելէրինի վէ մերգէն իւէ մէզգատ էիմրաճընատա օլան Հավլաընէն գասփա փերտեսինի վէ անլէրին իչիլէրինի վէ խրամէթինին ճիւմլէ էտովսէրընը թաչընըլըլատ. վէ անլէր իչիւն եաճլէճէք խրամէթ նէ իսէ, պատլատր նատփաընլատ։ 27 – Պէնի Գերսոնըն եիւք վէ խրամէթինին քատփֆէսինէ կէօրէ խրամէթլէրինին ճիւմլէսի Ա.Հատան իւէ պատլատրընը էմրի իւզրէ օլատ՝ սիզ անլէրին մէ'մատր օլատճագտրը եիւքլէրինին ճիւմլէսինին անլէրէ թա'սինի էատսինիզ։ 28 – Պէնի Գերսոն գապիլէլէրինին ճէմա'ատի չատրըրնատա խրամէթի պատ օլատ՝ անլէրին մատհաֆըզէգ մէ'մատրէյլէթի քատհին Ա.Հատանընը տըլատ Իթատատրընը իսատբէսինատ օլատճագ տըր։

29 – Պէնի Մերարիլի փ-ուի գապիլէլէրի իւէ խանէատանդարընճա տատ։ 30 – Ազլէթի, եատնի օիմուզ եաչընատան եօգարը էլլի եաչընա ատչին ճէմա'ատի չատրըրընին խրամէթինին իփնա էիմէք իչիւն գիմրէլէ տատիլ օլանլարըն ճիւմլեսինի տատ։ 31 – Վ.է ճէմա'ատի չատրըրնատա խրամէթլէրինին քատփֆէսինէ կէօրէ մէ'մատր օլատճագտրը եիւքլէրը պատնըր, եատնի մերգէնին թատիթատրը վէ սիւրկիւլէրի վէ տիրէքլէրի վէ գա'իսէլէրի, 32 – Վ.է Հավլաընէն էիմ բատփֆէսինատքի տիրէքլէրի վէ անլէրին գա'իսէլէրի, վէ գատրգլատրը վէ իփլէրի վէ անլէրին ճիւմլէ էտովսէրի քատփֆէսինէ տիր։ մէ'մատր օլատճագտրը եիւքլէրի օլան էտովսէրը իսմիրիլէն թա'սինի էատսինիզ։ 33 – Պէնի Մերարի գապիլէլէրինին ճէմա'ատի չատրըրնատա ճիւմլէ խրամէթլէրինէ կէօրէ քատհին Ա.Հատանընը օղլատ Իթամարըն իսատբէսինատ օլան խրամէթի պատ օլատճագ տըր։

34 – Իմամի Մավսես իւէ Ահարան վէ ճէմա'ատըն րե'իսլէրի պէնի Կահաթը եատնի գապիլէլէրի իւէ խանէատանդարընճա՝ 35 – Օիմուզ եաչընատան եօգարը էլլի եաչընա ատչին ճէմա'ատի չատրըրընատա խրամէթ էիմէք իչիւն գիմրէլէ տատիլ օլանլարըն քատփֆէսինէ տատրատրատ։ 36 – Վ.է տատրըր օլանլարը գապիլէլէրինճէ իքի պիճ եէտի իւէ էւլի նէֆէր իտտ։ 37 – ՐԱՊՊՆ Մավսես վատրիտատր իւէ օլան էմրինէ կէօրէ Մավսես իւէ Ահարանըն տատրգլարը պէնի Կահաթի գապիլէլէրինատն ճէմա'ատի չատրըրընատա ճիւմլէ խրամէթի էատնէլէրինի'ատատտի պատ տըրտ

38 – Վ.է պէնի Գերսոնըն գապիլէլէրի վէ խանէատանդարընճա՝ 39 – Օիմուզ եաչընատան եօգարը էլլի եաչընա ատչին ճէմա'ատի չատրըրընատա խրամէթ էիմէք իչիւն գիմրէլէ տատիլ օլանլարը 'ատէտի իւզրէ ճիւմլէ տատրատրատ։ 40 – Գապիլէլէրի իւէ խանէատանդարընճա իքի պիճ պիթ եիւզ օիմուզ նէֆէր օլատ՝ 41 – ՐԱՊՊՆ էմրինէ կէօրէ Մավսես իւէ Ահարանըն տատրգլարը պէնի Գերսոն գապիլէլէրինատն ճէմա'ատի չատրըրընատա ճիւմլէ խրամէթի էատնէլէրինի 'ատատտի պատ տըրտ

42 – Վ.է պէնի Մերարի գապիլէլէրինատն գապիլէլէրի իւէ խանէատանդարընճա՝ 43 – Օիմուզ եաչընատան եօգարը էլլի եաչընա ատչին, ճէմա'ատի չատրըրընատա խրամէթ էիմէք իչիւն գիմրէլէ տատիլ օլանլարը 'ատէտի, 44 – Գապիլէլէրինճէ իւչ պիճ իքի եիւզ նէֆէր իտտ։ 45 – ՐԱՊՊՆ Մավսես վատրիտատրլէ օլան էմրինէ կէօրէ Մավսես իւէ Ահարանըն տատրգլարը պէնի Մերարի գապիլէլէրինին տատրատր օլանլարը պատնատր տըրտ։

46 – Մավսես իւէ Ահարան վէ Իսրաէլլին րե'իսլէրինին Ղէֆիլիէլէատէն գապիլէլէրի վէ խանէատանդարընճա տատրգլարը տատրատրատրը քատփֆէսինէ տատ

*Ե-ւօվ՝ պիր ան մուգատաէս չէյլէրէ պատգմագ

Digitized by Google

47 – Օ[ծ]ու[ձ] [ե]ռա[ջ]նա[ն] [ե]ռա[գ]որը [է]լ[ի]ւ [ե]ռա[ջ]նա[ս] ա[ե]լ[ի]ն [ճ]ե[մ]ա[ն]' չ[ա]ս[ը]ր[ը]նա[ս] խ[ո]ս[ա]ն[ի]ւ [է]ի[մ]ո[ւ]մ [ե]ւ [ա]ր[ի]ւ[ա]ք [խ]ո[ս]ա[ն]ե[ի]ն [կ]է[ս]ո[ւ]մ[է]ր' 48 – [Ձ]ի[ւ]մ[ի]ն [կ]ի[ր]ն[ի]լ[ե]ր[ի]ն 'ս[ա]ս[ա]ն ա[ե]ք[ի]ւ պ[ի]ղ պ[ի]ւ[ղ] [ա]ի[ւ]ւ[ա]զ ա[ե]ք[ա]ն [Ն]է[ֆ]ե[ր] խ[ո]ւ։ 49 – Ա[ն]ի[ւ]ր [Ի]Ա[պ]պ[Ո]Ն ե[մ]-[բ]ի[ն]ե կ[է]ո[ւ]ր [Մ]ա[վ]ս[ե]ա[կ]ն [է]լ[ի]ւ[է] [Հ]ե[ր] ք[ա]ս ք[ե]ն[ա]ի խ[ո]ս[ա]ն[ի]ւ[է]ի [ի]ւ[ա]ր[ե] ւ[ի] ք[ե]ն[ա]ի [Հ]ի[ւ]-[բ]ի[ւ] ս[ա]ս[ը]լ[ը]ւ' [Ի]Ա[պ]պ[Ո]Ն [Մ]ա[վ]-ա[ե]ա[կ] [է]մ[ն] է[ե]ի[ա]ի[ի]ի կ[ի]ւ[կ] ա[ս]ր[ը]լ[ը]ւ։

ԳԱՓ 5

Վ[ե] [Ի]Ա[պ]պ [Մ]ա[վ]ս[ե]ա[կ] խ[ի]ի[ա]պ[ե]ն, 2 – Պ[ե]ն[ի] խ[ո]ս[ը]լ[ե] է[մ]ր է[լ]լ[ե] ք[ի]' [Հ]է[ր] [Ճ]ի[ւ]-ա[զ]ա[ն]ը [խ]լ[ե] ո[է]լ[ը]ս[ն]ը ա[ը]ր[ը] վ[ե] [Ճ]է-[ն]ա[զ] [ի]ւ[ի]ւ[ն] ն[ա]ի[փ]ա[ք] ա[ը]ա[ն]ս[ը]ր[ը]ն ք[ե]ա[ն]-[Ֆ]է[ն]ի[ն]ի օ[ր]ա[ս]ա[ն]ա[ն] չ[ը]ք[ա]ս[ա]ր[ն]ի[ը]ւ։ 3 – [Ն]ե[ր]ք[ե] ե[ր]ք[ե], [կ]ե[ր]ք[ե] գ[ա]ր[ը] օ[ւ]ա[ս]ն, չ[ը]-գ[ա]ս[ա]ր[ն]ի[ը]ւ. ա[ր]ս[ն]ի[ը]գ[ա]ս[ա] ա[ա]ք[ի]ն օ[ւ]ա[ր]-գ[ի]' օ[ր]ա[ս]ւ[ա]ր[ը]ն ն[ա]ի[փ]ա[ք] է[ի]մ[է]ւ[ե]-ք[ի] [ի]ւ[ի]ւ[ն] ա[ն]ւ[է]ր[ի]ն օ[ր]ա[ս]ա[ն]ա[ն] չ[ը]գ[ա]ս[ա]-ա[ն]ը[ն]ը[ը]ւ՝ ա[ե]ւ[ա]ւ։ 4 – [Ի]ա[ն]ի[ի] պ[ե]ն[ի] խ[ո]ս[ա]ւ[ե]լ պ[ե]-գ[ա]ւ[ե]լ [ի]ւ[ր]ա[ս] է[ւ]լ[է]ս[ի]ւ' ա[ն]ւ[է]ր[ի] օ[ր]ա[ս]ա-ա[ն]ա[ն] չ[ը]գ[ա]ս[ա]ր[ը]լ[ը]ւ։ [Ի]Ա[պ]պ[Ո]Ն Մ[ա]վ[ե]ա[կ] է[մ]ր է[լ]լ[ե]ս[ի]ւ[է] կ[ի]ւ[կ], պ[ե]ն[ի] խ[ո]ս[ա]ւ[ե]լ պ[ա]ա[ե] վ[ե]-հ[ն]ի[է] [Ի]ւ[ր]ա[ս] է[ւ]լ[է]ս[ի]ւ[է]ր։

5 – Վ[ե] [Ի]Ա[պ]պ [Մ]ա[վ]ս[ե]ա[կ] խ[ի]ի[ա]պ[ե]ն, 6 – Պ[ե]ն[ի] խ[ո]ս[ա]ւ[ե]լ ա[ե]ւ[ա]լ ք[ի]' Պ[ի]ր ք[ի]մ-ա[ե] կ[ե]ր[ե]ք ե[ր]ք[ե], կ[ե]ր[ե]ք գ[ա]ր[ը] օ[ւ]ա[ս]ն' ա[ն]ա[ե]ւ[ի]ն [Ճ]ի[ւ]մ[ի]ն կ[ի]ւ[ն]ա[ն]ս[ի]ւ[ե]ա[ն] պ[ի]-ր[ի]ն[ի]ի է[ի]մ[է]ւ[ե]ք' [Ի]Ա[պ]պ[Ա] գ[ա]ր[ը] 'խ[ա]ն[ա]ն է[ի]մ-[ե]ք[ա]լ ա[ա]ւ[չ]ու օ[ւ]ր[ը]ղ[ը] հ[ա]ս[ւ]ա[ե], 7 – Ի[ր]լ[է]ա[ի]ի կ[ի]ւ[ն]ա[ն]ը ի[ք]գ[ա]ր ե[ա]ի[ի]' է[ի]մ-ա[ի]ի ղ[ա]ի[ա]ր[ը] [Ի]ա[ա]զ[ի]ն է[ա]ե[ր]ք[ե], խ[ա]ղ-ր[ի]ն[ե] պ[է]չ[ա]ե պ[ի]ր գ[ա]ս[ի]լ[է] պ[ա]ր[ա]ա օ[ղ]-ք[ա]ի[ա]ր[ը] ք[ի]մ[է]ւ[ի]ե վ[ե]ր[ի]ն։ 8 – Վ[ե] է[ի]մ[ը] ղ[ա]ր[ա]ա ւ[է]ի[ե]ն[ի]ն [Ի]ա[ա]զ[ի]ն[ի]ա[ի] ա[ա]ւ[ա]-ճ[ա]ա[ի] ա[ը]ր[ա]ա[ա]ր ե[ա]ք խ[ա]ւ, օ[լ] [Ի]ա[ա]զ[ի]ն-ն[ա]ի' ա[ն]ւ[ի]ն խ[չ]ն[ի] ք[է]ֆ[ա]ր[է]ի[ի] օ[լ]ս[ի]ա ի[ր]ա[ր] ք[է]ֆ[ա]ր[է]ի[ի] գ[օ]ւ[ր]ն[ա]ն[ի] ս[ի]ւ[ա]-ա ք[ա]ն[ի]ն[ի] [Է]ե[ւ]ի[է]ր[ե]ւ [Ի]Ա[պ]պ[Ա] [Ի]ա[ա]զ[ի]ն[ի]ի օ[ւ]ա[ս]ն։

9 – Վ[ե] պ[ե]ն[ի] խ[ո]ս[ա]ւ[ի]ն ք[ե]ա[ն]ի[ի]ն կ[է]ի[ի] խ[ր]ա[ի]ի[ե]ր[ի] ս[ի]ւ[ա]-գ[ա]ա[ա]ա[ե] չ[է]ւ[ե]ր[ի]ն [Ճ]ի[ւ]մ[ի]ե[ի] խ[լ]ե [Ի]ա[ա]զ[ի]ն[ի]ի[ե]ր[ի]ն ք[ե]ա[ն]-[Ֆ]է[ն] ա[ն]ի[ն] օ[լ]ս[ի]ա։ 10 – Վ[ե] [Հ]է[ր] ք[ի]մ-ա[ե]ն[ի]ն ս[ի]ւ[ա]-գ[ա]ա[ա]ա[ե] չ[է]ւ[ե]ր[ի] ա[ն]ի[ն] օ[ւ]ա[ս]' պ[ի]ր ա[ա]ւ[ա]մ ք[ե]ա[ն]-[Հ]ի[ւ] կ[է]ի[ի] պ[ի]ր չ[է]ւ վ[է]ր[ի]ւ-ա[ե], ա[ն]ի[ն] օ[լ]ս[ի]ա։ ա[ե]ւ[ա]ւ։

11 ա Վ[ե] [Ի]Ա[պ]պ [Մ]ա[վ]ս[ե]ա[կ] ա[ե]ւ[ա]ւ ք[ի], 12 – Պ[ե]ն[ի] խ[ո]ս[ա]ւ[ե]լ խ[ի]ի[ա]պ[ե]ն ա[ն]ի[ն]ե[ր]ե ը[ե]ղ[ի]ե ք[ի]' Պ[ի]ր ա[ա]ւ[ա]մ[ի]ն պ[է]վ[է]ճ[ե]ա[ի] [Ֆ]ե-[Ճ]ի[ր]ե օ[լ]ս[ի]ա՝ ա[ն]ա[ե] խ[ը]յ[ա]ա[ե]ի[ի] է[ա]ե[ր]ք[ե],

13 – Վ[ե] պ[ի]ր ք[ի]մ[ե]ք ա[ն]ի[ն] խ[լ]ե [ե]ռա[ջ]ն[ի]ւ [Ճ]ի[ւ]մ[ի]ե' է[ի]մ[ի]ւ, վ[ե] ի[ր]ի[ֆ]ի[ր]է պ[է]վ[Ճ]ի[ն]ի[ն] ն[ա]ի[փ]ա[ք] ս[ի]ւ[ա]-գ[ա]ա[ա]ա[ե]ն կ[ի]ւ[լ]ի[ն]ի[ւ] խ[ա]ե, ա[ե]ր[ք]ա[ա]-ա[ե] ա[ա]ա[ի]ի կ[ի]ւ[լ]ի[ն]ե չ[ա]ս[ի]ա օ[լ]ա[ա]' 'ա-լ[է]ս[ի]ն[ե] չ[ա]ս[ի]ա ե[ա]ք խ[ա]ւ, վ[է] ք[է]ա[ի]ի[ե]ի ա[ա]ա[ի]ի խ[լ]ե [Ի]ա[ա]զ[ի]ն[ի]ի[ե]ր[ի]ն ք[ե]ա[ն]-[Ֆ]է[ն] ա[ն]ի[ն] օ[լ]ս[ի]ա։ 14 – Օ[լ] ա[ա]ւ[ա]ե *գ[ը]ղ[ա]ա[ն]ճ[լ]ը[ղ] կ[է]ւ[լ]ա[ա]' գ[լ]վ[Ճ]ե[ա]ի ն[ա]ի[փ]ա[ք] օ[լ]ս[ը]ղ[ը] [Հ]ա[լ]ա[ւ] գ[ը]ղ[ա]ա[ն]ը[ղ] խ[ա]ե, ե[ա]ի[ի]ա[ի] ա[ն]ա[ե] գ[ը]ղ[ա]ա[ն]ճ[լ]ը[ղ] կ[է]ւ[լ]ա[ա]' գ[լ]վ-[Ճ]ե[ա]ի ն[ա]ի[փ]ա[ք] օ[լ]ս[ի]ա[ղ]ը [Հ]ա[լ]ա[ւ] գ[ը]ղ-գ[ա]ա[ն]ը[ղ] խ[ա]ե, 15 – Օ[լ] ա[ա]ւ[մ] գ[լ]վ[Ճ]ե[ա]ի[ի]ի ք[ե]ա[ն]-[Հ]ի[ւ] կ[է]օ[ղ] [Ի]ւ[ր]ա[ս]' ա[ն]ի[ն] խ[չ]ն[ի] [Ի]ա[ա]զ[ի]ն[ի]ի[ե]ր[ի]ն ա[ը]ր[ա]ա ա[ն]ա[ն]ա[ն]ա[ե]ի[ի] ա[ը]ր[ա]ա ն[ա]ա[ն]ա[ն] ա[ի]ր է[ն] [Ի]ւ[ր]ա[ս] ք[ե]ա[ն]-[Հ]ի[ւ] կ[է]օ[ղ] [Ի]ւ[ր]ա[ս]' ա[ն]ի[ն] խ[չ]ն[ի] [Ի]ա[ա]զ[ի]ն[ի]ի[ե]ր[ի]ն ա[ը]ր[ա]ա ա[ն]ա[ն]ա[ն]ա[ե]ի[ի] ա[ը]ր[ա]ա ն[ա]ա[ն]ա[ն] ա[ի]ր է[ն] [Ի]ւ[ր]ա[ս] ք[ե]ա[ն]-[Հ]ի[ւ] [Ի]Ա[պ]պ[Ո]Ն [Հ]ա[լ]ա[ւ]ա[ե]ն ա[ը]ր[ա]ա ա[ն]ա[ն]ա[ն]ա[ե]ի[ի] ա[ը]ր[ա]ա ն[ա]ա[ն]ա[ն] ա[ի]ր է[ն] [Ի]ւ[ր]ա[ս] ք[ե]ա[ն]-[Հ]ի[ւ] ա[ե]ն[ի]ն պ[ա]ւ[ա]ր[ը]ա[ա]ր ս[ի]ւ[ա]-գ[ա]ա[ա]ա[ե]ն չ[է]ւ[ի]ր[ա]ա[ի]ի[ե]ր[ի]ն [Ի]Ա[պ]պ[Ո] ա[ե]ն[ի]ն գ[ա]ա[ա]ա[ե]ն չ[է]ւ[ի]ր[ա]ա[ի]ի[ե]ր[ի]ն [Ի]Ա[պ]պ[Ո] ա[ե]ն[ի]ն գ[ա]ա[ա]ա[ե]ն չ[է]ւ[ի]ր[ա]ա[ի]ի[ե]ր[ի

ամէն առ խէ մնուվվ էասթէրք, 24 – Լաւնէթ կէթիէրն ամէն առաւտ գնալ էյէրէ իւլէրէ ճէք, վէ ամէնլէդ իւլէրն էյի նէյ առաւտ ամէն գործընտա կիսէ ճէք տաքը, 25 – Վէ քհոտինն գաղըձնէրն էլինտա գէզգամն ճլդ թագաւորէնքի ալդ, թագաւորէնքի ԲԱԳՊՂՆ հանգրդնտա ամալգամագ ամէն մէզգահատա թագաւորէնքի էասթճէք ամէր, 26 – Վէ քհոտինն թագաւորէնն թեգքհոտը օլտագ պէր ավուճ ամալդ ալդ մէզգահատա ասկնա հագտագրգտանն ասկնա առաւտ գործընտա իւլդ ճէք ամէր, 27 – Վէ առաւտ ամէնա իւլէրէճէք, էկէր հասգաձ պաւլանտագ գէվճինէ իւլդ ամէն մէրէ խօ, ամէնլէդ իւլէն ամէնա գործընտա կիսէ ճէք, գաղնը շէնդ պաւտա ասւսէճէք ամէր, վէ պաւտագրը գամէնդնն պաւտանտա մէրէ ամէն օլտճագ ամէր, 28 – Վէ էկէր գաղը նահգաձ օլմայդդ փհոտ խօ, Լոնէրէթէն պէրի օլտագ էվէտտը օլտճագ ամէր, 29. Զէվճինէ առտագդ պաւլանճայդդ նահգաձ օլան գաղը հագգընտա գըզգանճէդ ալդ էբէր'ամէթը պաւ ամէր, 30 – Եահտա ամէր տատմ գըզգանճէդ կէլհոդ գէվճինէ գաղնը հաւպաղտանտա, գաղըձդը ԲԱԳՊՂՆ հաւպաղտանտա առաքտըրտագ քհոտինն մէզգահատէրէ ճհւմլէ պաւ էէրի'ամէթը ալդ ամէր, 31 – Ո զէմանն օլ առաւմ գաղաւհահճանն պէրի օլտագ' ո գաղը քէնտի կհանահնդնն ֆհոտճէր չէքհէճ ամէր։

ՊԱՊ 6

Վ է ԲԱԳՊ Մովհաե առամ քի, 2 – Պէհթ Խորայէլէ Խիթտագէն ասնէրդ ահՎալէ քի' Պէր էթքհէք եահտա պէր գահէրդը քէնտինդի ԲԱԳՊՂՆ թագաւոր Խչհնն Նեգրիճ Նեգրինի ֆհա էհմհչի վա'ան էաճճհէք օլաւր խօ, 3 – Եէհտագ վէ մհաքհրտանէ չէքհինդին, վէ չէհտագ պէրքհէտ եահտա մհաքհր պէրքհէտ Խչհնքհ, վէ ասլա Խաքհամ Խօշտագնը Խչհնքհ, վէ ասլա Խաքհամ Խօշտագնը Խչհնքհ, 4 – Գէնտինդի թագաւոր էլհէճհէրքհէ' հաշ եահտա գաւրաճ Խաքհամ, էչքհրտաքհլէրտանդ գաղաւգրնտա, էչքհրտագ օլան Խիշ պէր շէյ հէճհեան, 5 – Գէնտինդի թագաւոր էլհէճհէրն ճհւմլէ կհանէրհէտանդ, գաղաւգրնտա ասկնա Նեգրինդին ճհւմլէ կհանէրհէտանդ, գաղաւգրնտա ասկնա Նեգրինդին ճհւմլէ կհանէրհէտանդ, գաղաւգրնտա ասկնա Նեգրինդին ճհւմլէ կհանէրհէտանդ, ԲԱԳՊՂՆ քէնտինդի թագաւոր էլհէճհէրն Խչհնքհ էհմհչի օլաւնճայդդ գաղաւգրը

ամէնգաղահէս օլաւգ' պաւչէրնէ ասչհաղրնքը պրագգդնն, ագգաղնէլաւր, 6 – ԲԱԳՊՂՆ քէնտինդի թագաւոր էհմհչի կհանէրհէն քհաղհան էհմհչի կհանէրհէն քհաղհան էհմհչի ճհէ, 7 – փհաղհճ ասհնէ հագլաչհամտագ վէ պհրտաղհէրհէ վէ վաւհահճ վէ փհաղհ էհմհչի հէմչհրէճհ վէ փհաղհ էհմհչի հէմչհրէճհ ասհնէ հէչհա հագփհաղհ օլաւնչհամտագ տագրնքհ ասհնէ հագլաչհամտագ տագրնքհ Ա'ԼԼահ'ն ասհնէ պաւչէրնէ ասչհաղրնքը պրագգդնն, ագգաղնէլաւր, 8 – Ո զէմանդի թագաւոր էլհէճհէրն Խչհնքհ էհմհչի կհանէրհէն քհաղհան էհմհչի կհանէրհէն քհաղհան էհմհչի ճհէ, 9 – Վէ էկէր պէր քհմ գաղաւգրնտա ասկնա առաւտ գործընտա ասկնա առաւտ գործընտա ասկնա առաւտ գործըն

ղասիքի գուբերնաքը օլմնագ իւղրե թագաւիմ էասե ճէկը. քահնին ասնդն էքմէկը թագաւիմեան իլե մեղասլագի թագաւիմեանին տասիր թագաւիմ` էլլէկէ ճէկը ասիր։ 18 – Վ֊է նէզիր ճէմա'ատի չատըրընդն գոփասընտա քէնտի թագտիս զատնդրը պատչընը թէրտշ էտիպ՝ թագաւոս օլաճընդշ պատչընդն ատչընը տատագագ տելտմեի զէպի հէսինին ոլթընտա օլսն ասիեշ իւղերինե գոյտճագ տըր։ 19 – Վ֊է քահնին գօչտան փիշմիշ գօլս վէ սէփէթտէն պիր ֆէրիր փիսե վէ պիր ֆէրիր հաւֆգա ոլլով՝ պատչընը թէրտշ էթտիքաչն ասիրս, նէզիրին էլ լերինե գոյտճագ տըր։ 20 – Վ֊է քահնին անդերի ԻԱՊՊՉ֊ն հաւգաւրընտա՝ տալլամա թագաւիմեան օլմնագ իւղրէ թագաւիմ էտէճէք. պաւնդլար տալլամա տեօշիս վէ բէֆ'իյէ պաճտաս իլե քահնին իչինե մնագտատէս ասիր, վէ պատնտան ասիրս նէզիր չէրտագ իչէ պիլիր։ 21 – Նէզիր հագգընտա վէ էլինտեն կելէն փ֊ինեկէրե՛ ֆագփգրնտա վէ էլինտեն ճնա՛տա անդն ԻԱՊՊԱ թագաւիս օլաճնմտագ իչինե օլտն թագաւիմեան հագգընտա չէրե՛ատի պատ տըր։ օ նէզիր էյչեսկյի նէզրե կէօրե թագաւիս օլաճնմտագնդն չէրե՛ատի իւղրե իճրատ էյչեսկյն։

22 – Վ֊է ԻԱՊՊ Մաւսէսե խիթտագէն ատատի քի, 23 – Ահարոն իլե օղուլլարընտա սեղիլե քի՝ պէնի խրատյելե պերեքէմի օգուտորղընդը հալտե՝ անդերե պատ վէճճկլե ատյէսինիզ. 24 – ԻԱՊՊ ասէնի մնատարէք գրտըրն, վէ սէնին հրճզդ էյլեսին. 25 – ԻԱՊՊ ևիւդիւնիւ ատտնտաքտաշ էթտին, վէ ատնտա մերչատմեի էյլեսին. 26 – ԻԱՊՊ ևիւզիւնիւ սէնին իւզերինե գոյտրըսըն, վէ ատնտա սեղտմեի իհսատն էյլեսին։ 27 – Վ֊է պէնի խրատյել իւզերինե իսմիմի վիքր էթտիկնէր, վէ պէն անդերի մնատարէք գըլտաճագըմ։

ՊԱՊ 7

Վ֊է Մաւսէս մէզքէնին գուբտագլմտաքը թէմամ էթտիյի վէ անը վէ ճէնմէյե էտեվտեքնը մէսհ իլե թագտիս էթտիյի վէ մէզպահ իլե էտեվտեքնըն ճէնմէյեկինի մէսհ ատ թագտիս էյլեսինյի կինտեսէ, 2 – Իսրայէլին բէ՛նէյերի, ատա՛ի խանէտատն բէ՛նէյերի օլտա՝ ատայրտագտագ իւզերինէ մէ՛մնէր օլտն տըզթի քէ՛նէյերի թագտիմէէր կէնէրատիլէր։ 3 – Վ֊է թագտիմնէէրինի, ատա՛ի տյէքը՛ատէտ էօրնէ իւլնէ տրատատ վէ օն իկի բէ՛ո էզքիւշ, հէր իկի բէ՛ինտ պիր տրատատ, վէ հէր պիրի պիրեր էօքիշ ՐԱՊՊՉ֊ն հտազտրընտա կէնի իրատիէր. վէ ատնէերի մէզքէնին էօնիւնէ ետգէյտտրըտտըր։ 4 – Վ֊է ԻԱՊՊ Մաւսէսէ խիթտագէն, 5 – Գուէնէյտը ճէմա'ատի չատտրընդն իրտամէթինտէ գտաչտնըլմտագ իչինե ատնէերտէն տելով՝ Ղէւթիլիէրե հէր պիրինէ իրտամէթի իգթիզտաճնտա կէօրե վէրէտինի տատ։ 6 – Վ֊է Մաւսէս տրատատլար իլե էզքիւղլերի տելով՝ ատնէերե Ղէւթիլիէրե վէրտի։ 7 – Իքի՛ատէտ տրատատ իլե ատէօրի էզքիւզնե իրտամէթիէրե իգթիզտաճնտա կէօրե պէնի Գէրտանտա վէրտի։ 8 – Վ֊է տէօրդի՛ատէտ տրատատ իլե տէքիզ էզքիւզնե քահնին Ահարոնդն օղլու Իթտամարընդն իտտրէսինտե պտաւնտան պէնի Մէրտրսիյէ՝ իրտամէթիէրինին իգթիզտաճնտա կէօրե՝ վէրտի։ 9 – Ամմա պէնի կահ֊թա վէրմտի. գիրտ մնագտահին իրտամէթի իւզերինտե օլմագլէ, օնդաչ֊ատերի իւզերինտե թաշըրտըր իտտի։

10 – Վ֊է մէզպահըն մէհի կիւնէնտե ատնդն Թագտահ իչինե բէ՛իտիէր թագտիմ կէթիրտթիէր. վէ բէ՛իտիէր քէնտի թագտիմնէէրինի մէզպահըն էօնիւնէ ետգէյտտրըտտըր։ 11 – Վ֊է ԻԱՊՊ Մաւսէսէ՝ Մէզպահըն թագտահ իչինե թագտիմնէէրինի կիւնտե պիրեր բէ՛ո թագտիմ՝ էյլէսին՝ տեսի։

12 – Իսմո՛ի էվվէլքի կիւնտե թագտիմնէսինի թագտիմ՝ էտեն՝ 8 ադտա արպի՛ընտան Նատանան իոն ի Ամմինատաբ իտտի։ 13 – Վ֊է ատնդն թագտիմնէսի մնագտտա մնագտալը իւզրե եիւզ օթտուզ մնագտալ պիր կիւմիւշ թէնգի վէ եէճմիշ մնագտալ պիր կիւմիւշ լեյկէն օլտա՝ իքինի տե էքմէք թագտահմեսի օլմագ իւզրե եագլէ եուգրատլմըշ խատտ ատն իլե տոլտս իտտի։ 14 – Վ֊է պատխուրլե տոլտս օն իզթէտ պիր տըր թուն պատխուրագ իւզրե գոպտը։ 15 – Վ֊է մնէշրատտ օլմագ իւզրե պիր տտանա, պիր գօչ վէ պիր եուչընտա պիր գատզտս։ 16 – Կիւնահ գուբտագնդը օլմագ իւզրե քէչիլէրտեն պիր երկէճ, 17 – Վ֊է ոէլտմէթի զէպիհէսի օլմագ իւզրե իքի սըղըր, պէշ գօչ, պէշ երկէճ վէ պիրեր եուչընտա պէշ գատզտս օլտա՝ Նատանան իոն ի Ամինատաբըն թագաւիմէ սի պատ իտտի։

Digitized by Google

18 – Եքինճէի կհնանէ Խաթաբրէն բէ – ֆէնի Նահանայել իպն ի Սավդաբէ թագաւոր էյլէսու։ 19 – Թագաւոր էյլէսուն իլ թագաւորէ մնգամս մըգալը իւրէզ եքէզ օթուզ մըգալ պիր կհւմիւշ Թէփօի վէ եէթմիւշ մըգալ պիր կհւմիւշ լէյլէն, իքիսի ատ էքմէք Թագաւորէմ օլմագ իւրէզ եաղլէ եուղրուլմիշ խաս ան իլէ մօլու խոր. 20 – Ա՛ն պահրուլէ մօլու օն ֆըթ՚ը պիր ալ Թան պահրուբ գալը, 21 – Ա՛ն մունդագ օլմագ իւրէզ պիր ատանա, պիր գօչ վէ պիր եաշլնսա պիր գունգա, 22 – Ա՛ն կհնանի գունդպանը օլմագ իւրէզ քէչիլէրտէն պիր երկէճ, 23 – Ա՛ն ակլամէթ զէպիհէմի օլմագ իւրէզ իքի սըղըր, պէշ գօչ, պէշ երկէճ վէ պիրէր եաշլնսա պէշ գունգա օլուպ Նահանայել իպն ի Սավդաբէն Թագաւորէմ պու իոր։

24 – Իւչհնճէու կհնանէ պէնի Զաբուլոնէն բէ՚ը իպն Եղլոսբ իպն ի Քհդոն Ֆըթ՚ը էյլէսու։ 25 – Անէն Թագաւորէմ մնգամս մըգալը իւրէզ եհւզ օթուզ մըգալ պիր կհւմիւշ Թէփօի վէ եէթմիւշ մըգալ պիր կհւմիւշ լէյլէն, իքիսի ատ էքմէք Թագաւորէմ օլմագ իւրէզ եաղլէ եուղրուլմիշ խաս ան իլէ մօլու խոր. 26 – Ա՛ն պահրուլէ մօլու օն ֆըթ՚ը պիր ալ Թան պահրուբ գալը, 27 – Ա՛ն մունդագ օլմագ իւրէզ պիր ատանա, պիր գօչ վէ պիր եաշլնսա պիր գունգա, 28 – Ա՛ն կհնանի գունդպանը օլմագ իւրէզ քէչիլէրտէն պիր երկէճ, 29 – Ա՛ն ակլամէթ զէպիհէմի օլմագ իւրէզ իքի սըղըր, պէշ գօչ, պէշ երկէճ վէ պիրէր եաշլնսա պէշ գունգա օլուպ Եղլոսբ իպն ի Քհդոնէն Թագաւորէմ պու իոր։

30 – Տէօրտնճէու կհնանէ պէնի Ռուբէնէն բէ՚ը իպն ի Սէդիւր ֆըթ՚ը էյլէսու։ 31 – Անէն Թագաւորէմ մնգամս մըգալը իւրէզ եհւզ օթուզ մըգալ պիր կհւմիւշ Թէփօի վէ եէթմիւշ մըգալ պիր կհւմիւշ լէյլէն, իքիսի ատ էքմէք Թագաւորէմ օլմագ իւրէզ եաղլէ եուղրուլմիշ խաս ան իլէ մօլու խոր. 32 – Ա՛ն պահրուլէ մօլու օն ֆըթ՚ը պիր Թան պահրուբ գալը, 33 – Ա՛ն մունդագ օլմագ իւրէզ պիր ատանա, պիր գօչ վէ պիր եաշլնսա պիր գունգա, 34 – Ա՛ն կհնանի գունդպանը օլմագ իւրէզ քէչիլէրտէն պիր երկէճ, 35 – Ա՛ն ակլամէթ զէպիհէմի օլմագ իւրէզ իքի սըղըր, պէշ գօչ, պէշ երկէճ վէ պիրէր եաշլնսա պէշ գունգա օլուպ Եղհսաբ իպն ի Սեդիւրէն Թագաւորէմ պու իոր։

36 – Պէշհնճէ կհնանէ պէնի Շմաւունէն բէ՚ը իպն Սաղամիէլ իպն ի Սուբհագա ֆըթ՚ը էյլէսու։ 37 – Անէն Թագաւորէմ մնգամս մըգալը իւրէզ եհւզ օթուզ մըգալ պիր կհւմիւշ Թէփօի վէ եէթմիւշ մըգալ պիր կհւմիւշ լէյլէն, իքիսի ատ էքմէք Թագաւորէմ օլմագ իւրէզ եաղլէ եուղրուլմիշ խաս ան իլէ մօլու խոր. 38 – Ա՛ն պահրուլէ մօլու օն ֆըթ՚ը պիր ալ Թան պահրուբ գալը, 39 – Ա՛ն մունդագ օլմագ իւրէզ պիր ատանա, պիր գօչ վէ պիր եաշլնսա պիր գունգա, 40 – Ա՛ն կհնանի գունդպանը օլմագ իւրէզ քէչիլէրտէն պիր երկէճ, 41 – Ա՛ն ակլամէթ զէպիհէմի օլմագ իւրէզ իքի սըղըր, պէշ գօչ, պէշ երկէճ վէ պիրէր եաշլնսա պէշ գունգա օլուպ Սաղամիէլ իպն ի Սուբհագանէն Թագաւորէմ պու իոր։

42 – Ախէնճէը կհնանէ պէնի Գադ բէ՚ը իպն Եղհսաակ իպն ի Դագուէլ ֆըթ՚ը էյլէսու։ 43 – Անէն Թագաւորէմ մնգամս մըգալը իւրէզ եհւզ օթուզ մըգալ պիր կհւմիւշ Թէփօի վէ եէթմիւշ մըգալ պիր կհւմիւշ լէյլէն, իքիսի ատ էքմէք Թագաւորէմ օլմագ իւրէզ եաղլէ եուղրուլմիշ խաս ան իլէ մօլու խոր. 44 – Ա՛ն պահրուլէ մօլու օն ֆըթ՚ը պիր Թան պահրուբ գալը, 45 – Ա՛ն մունդագ օլմագ իւրէզ պիր ատանա, պիր գօչ վէ պիր եաշլնսա պիր գունգա, 46 – Ա՛ն կհնանի գունդպանը օլմագ իւրէզ քէչիլէրտէն պիր երկէճ, 47 – Ա՛ն ակլամէթ զէպիհէմի օլմագ իւրէզ իքի սըղըր, պէշ գօչ, պէշ երկէճ վէ պիրէր եաշլնսա պէշ գունգա օլուպ Եղհսաակ իպն ի Գադուէլ օլուպ Եղհսաակ իպն ի Գադուէլէն Թագաւորէմ պու իոր։

48 – Եէտնճէի կհնանէ պէնի Եփրեմի՚ն բէ՚ը իպն Եղհսամա իպն ի Ամիուդ ֆըթ՚ը էյլէսու։ 49 – Անէն Թագաւորէմ մնգամս մըգալը իւրէզ եհւզ օթուզ մըգալ պիր կհւմիւշ Թէփօի վէ եէթմիւշ մըգալ պիր կհւմիւշ լէյլէն, իքիսի ատ էքմէք Թագաւորէմ օլմագ իւրէզ եաղլէ եուղրուլմիշ խաս ան իլէ մօլու խոր. 50 – Ա՛ն պահրուլէ մօլու օն ֆըթ՚ը պիր ալ Թան պահրուբ

Digitized by Google

խաբէ գալը, 51 – Վ.Է մուհրտագա օլմագ խըզրէ պէր տուռնա, պէր գօշ վէ պէր հաշընատա պէր գուզլու, 52 – Վ.Է կիւնագ գուբրագնը օլմագ խըզրէ քեչիլերտէն պէր երկէճ, 53 – Վ.Է սէլամէթի զէպիհէտի օլմագ խըզրէ խբի սըղըր, պէշ գօշ, պէշ երկէճ վէ պէրբեր հաշընատա պէշ գուզլու օլուպ՝ Եզիտամա խալ ի Ամիուդըն թագտահէտի պաս խար։

54 – Սէբիհինճի կիւնագ պէհնի Մանասէհնին րէ՛խի Փամնաղիել խալ ի Փագաստր Խգէփ՛ էյկէփ։ 55 – Անըն թագտահէտի մնագաս մըղագալը խըզրէ հիւղ օթուղ մըղագալ պէր կիւմիւշ թէգեփ վէ եէթմիշ մըղագալ պէր կիւմիւշ լէյկէն, խբիսի տէ էքմէք թագտահէտի օլմագ խըզրէ հաղլէ հաւղրաւլմըշ խատա ուն իլէ տօղաս խար։ 56 – Վ.Է պուխարըլէ տօղաս օն Ղըթաւ պէր ալթաւն պուխարը գաապը, 57 – Վ.Է մուհրտագա օլմագ խըզրէ պէր տուռնա, պէր գօշ վէ պէր հաշընատա պէր գուզլու, 58 – Վ.Է կիւնագ գուբրագնը օլմագ խըզրէ քեչիլերտէն պէր երկէճ, 59 – Վ.Է սէլամէթի զէպիհէտի օլմագ խըզրէ խբի սըղըր, պէշ գօշ, պէշ երկէճ վէ պէրբեր հաշընատա պէշ գուզլու օլուպ՝ Փամնաղիել խալ ի Փագաստրըն թագտահէտի պաս խար։

60 – Տօգուղնէճը կիւնագ պէհնի Բնէհամինին րէ՛խի Աբիգան խալ ի Գեզէռնի Խգէփ՛ էյկէփ։ 61 – Անըն թագտահէտի մնագաս մըղագալը խըզրէ հիւղ օթուղ մըղագալ պէր կիւմիւշ թէգեփ վէ եէթմիշ մըղագալ պէր կիւմիւշ լէյկէն, խբիսի տէ էքմէք թագտահէտի օլմագ խըզրէ հաղլէ հաւղրաւլմըշ խատա ուն իլէ տօղաս խար։ 62 – Վ.Է պուխարըլէ տօղաս օն Ղըթաւ պէր ալթաւն պուխարը գաապը, 63 – Վ.Է մուհրտագա օլմագ խըզրէ պէր տուռնա, պէր գօշ վէ պէր հաշընատա պէր գուզլու, 64 – Վ.Է կիւնագ գուբրագնը օլմագ խըզրէ քեչիլերտէն պէր երկէճ, 65 – Վ.Է սէլամէթի զէպիհէտի օլմագ խըզրէ խբի սըղըր, պէշ գօշ, պէշ երկէճ վէ պէրբեր հաշընատա պէշ գուզլու օլուպ՝ Աբիգան խալ ի Գեզէռնին թագտահէտի պաս խար։

66 – Ծաուշճը կիւնագ պէհնի Դանքն րէ՛խի Աբիհէզր խալ ի Ամիուդաս Խգէփ՛ էյկէփ։ 67 – Անըն թագտահէտի մնագաս մըղագալը խըզրէ հիւղ օթուղ մըղագալ պէր կիւմիւշ թէգեփ վէ եէթմիշ մըղագալ պէր կիւմիւշ լէյկէն, խբիսի տէ էքմէք թագտահէտի օլմագ խըզրէ հաղլէ հաւղրաւլմըշ խատա ուն իլէ տօղաս խար։ 68 – Վ.Է պուխարըլէ տօղաս օն Ղըթաւ պէր ալթաւն պուխարը գաապը, 69 – Վ.Է մուհրտագա օլմագ խըզրէ պէր տուռնա, պէր գօշ վէ պէր հաշընատա պէր գուզլու, 70 – Վ.Է կիւնագ գուբրագնը օլմագ խըզրէ քեչիլերտէն պէր երկէճ, 71 – Վ.Է սէլամէթի զէպիհէտի օլմագ խըզրէ խբի սըղըր, պէր գօշ, պէշ երկէճ վէ պէրբեր հաշընատա պէշ գուզլու՝ Աբիգանը խան ի Ամիուդանըն թագտահէտի պաս խար։

72 – Օն պէրբինճի կիւնագ պէհնի Աահրին րէ՛խի Փագիել խան ի Աքբոն Խգէփ՛ էյկէփ։ 73 – Անըն թագտահէտի մնագաս մըղագալը խըզրէ հիւղ օթուղ մըղագալ պէր կիւմիւշ թէգեփ վէ եէթմիշ մըղագալ պէր կիւմիւշ լէյկէն, խբիսի տէ էքմէք թագտահէտի օլմագ խըզրէ հաղլէ հաւղրաւլմըշ խատա ուն իլէ տօղաս խար։ 74 – Վ.Է պուխարըլէ տօղաս օն Ղըթաւ պէր ալթաւն պուխարը գաապը, 75 – Վ.Է մուհրտագա օլմագ խըզրէ պէր տուռնա, պէր գօշ վէ պէր հաշընատա պէր գուզլու, 76 – Վ.Է կիւնագ գուբրագնը օլմագ խըզրէ քեչիլերտէն պէր երկէճ, 77 – Վ.Է սէլամէթի զէպիհէտի օլմագ խըզրէ խբի սըղըր, պէշ գօշ, պէշ երկէճ վէ պէրբեր հաշընատա պէշ գուզլու՝ Փագիել խան ի Նբրանըն թագտահէտի պաս խար։

78 – Օն խբինճի կիւնագ պէհնի Նեփթաղիմին րէ՛խի Աբիր խան ի Նէռան Խգէփ՛ էյկէփ։ 79 – Անըն թագտահէտի մնագաս մըղագալը խըզրէ հիւղ օթուղ մըղագալ պէր կիւմիւշ թէգեփ վէ եէթմիշ մըղագալ պէր կիւմիւշ լէյկէն, խբիսի տէ էքմէք թագտահէտի օլմագ խըզրէ հաղլէ հաւղրաւլմըշ խատա ուն իլէ տօղաս խար։ 80 – Վ.Է պուխարըլէ տօղաս օն Ղըթաւ պէր ալթաւն պուխարը գաապը, 81 – Վ.Է մուհրտագա օլմագ խըզրէ պէր տուռնա, պէր գօշ վէ պէր հաշընատա պէր գուզլու, 82 – Վ.Է կիւնագ գուբրագնը օլմագ խըզրէ քեչիլերտէն պէր երկէճ, 83 – Վ.Է սէլամէթի զէպիհէտի օլմագ խըզրէ խբի սըղըր, պէշ գօշ, պէշ երկէճ վէ պէրբեր հաշընատա պէշ գուզլու՝ Աբիրբ խան ի Նէռանըն թագտահէտի պաս խար։

Digitized by Google

84 - Մէզպահէն մէնհի կէնթնանաե խոյիլ բ'իսկէրի թաքաթքնաան ապնի թագախի պաս խոք. օն իքի կնամիլ թէփի, օն իքի 'սատա ալիգաե պաս կէչէն վէ օն իքի 'սատա ալիգաե պաս խոք գալը. 85 - Հէր պիր կնամիլ թէփի եիպ օյունգ տըփա, վէ հեր պիր կէչէն եէթմիշ տըփա օլաթագ, գալըրըմ կնամիշնէնան քնաքֆէքան մնագախ մնագալը իպրի իքի պինի աէրիմ եիպ տըփա խոք. 86 - Գաւխուրէ սօլմագ իպրի իքի 'սատա ալիգաե պաս խոք գալը. հեր պիրի մնագախ գալագալը իպրի օնաը տըփա օլաթագ, պաս խոք գալագալըրնան ալիգաեքրնան քնաքֆէքան եիպ էյիլմէ օն իքի բ'ա սոսնա վէ օն իքի գօյ, պիրնէր կաղնասա օն իքի գաւրա, վէ կնամագ գաւրագնաը օյունգ իպրը քէ քէչէկլէտուեն օն իքի էրկէճ խոք. 88 - Ա'նէ սէ'ասանէթ. ղէպհէկէրնիրնին ճնամէն սըղըրնագը եիրմի սէօրթ բ'ա սոսնա վէ ալի մնէղ գօյ վէ ալի մնէղ էրկէճ վէ պիրնէր կաղնասա ալիգ մնէղ գաւրագ խոք. Մէզպահէ մնագ օլաւնագըգ սոսնա նագրա թագ սոխոք պաս խոք.

89 - Ա'ղ Մավսէ Ասնրի իլէ թէքէլլ կնամ էթմէնէ իւպրէ ճէմա'ասի չագրըմնա սոսխոլ օյագրը հագլուէ, քէնճնիսնինէ խոյ սաղ էսէն սէսի իքի քէրաբ պինին սօրաքնասան, եաղնի չէհաոսէթ թագագաքը իւսի իւճնասէ օյուն քէնճրէթէ կէսագ իւղերնիսէն իչինէրը խոք, վէ - Ասնրն իղ թէքէլլիմ էսէր խոք.

ՊԱՊ 8

Ա'ղ ԲԱՊՊ Մավսէսէ սէսոք քի, 2 - Ա'հագրնաս Խոյ սապէն սնաս սէղալէ քի Գաոնաթիլերի եաղ սըղալնագաս եէսի գաոնաթիլերի եաղ սըղալնագաս էշմ'ասինի էօն թագագաքնաս ճէկլագա վէրմիշնէր. 3 - Ա'ղ Ահարան պէղալէ եաղագար. ԲԱՊՊՐՆ Մավսէսէ էմր էյլէսէքյի կնամի շէմ'ասինէն գաոնաթիլերնիսէն էօն թագագաքնաս եագագ. 4 - Ա'ղ շէմ'ասինէն եագագաղ պաս խոք, Ա'ղ շէմ'ասինէն եագագաղ սոլ սնաոնասին օյուագ եաղագ էշմ'ասինէն չէյնէլերինէ վարդնէս եէքագագաքնաս խոք. շէմ'ասինը ԲԱՊՊՐՆ Մավսէսէ սէսոքի խոք. 5 - Ա'ղ ԲԱՊՊ Մավսէսէ խոյ սապէն սօսէսի քի, 6 - Պէնի Իսրայէլին սագագաքնասին Ղեւխլիլերի սա, վէ սանէլերի թաքհէր էյլէ. 7 - Ա'ղ սանէլերի թաքհէր էմ'էճ էչէնէ' սանէլերէ պաս վէ'ճէղլեր. խաղէրլերինէ թաքհէր սաեագագաքնաս. վէ պիճնէնէ ճէեագագաքնաս աէրիմնին. վէ պիճնէնէ ճէեագագաքնաս թէրսագ էեիպնէր, վէ լնպասագրնին թէրսագ էեիպնէր, վէ լնպասագրնին քէնճնիսնէրինէ բէշդասագ. 8 - Պա'սէնա թաքհէր էմ'ասինէր, վէ պիր սասնա վէ եագագ եագագրաքրը պիր սասնա սասնասին սանէն էքմէճ էեիպնէր, վէ սասնասին սանէն էքմէճ էեիպնէր, վէ սասնասին սանէն էքմէճ էեիպնէր, վէ

ճիւմլի իւր տօգոնոլորտա պէտէզ Ղևւիլիէրի տլտրմ։ 19 – ևչ պէնի Խրայել տրտասրնատան Ղևւիլիէրի Ահարան իւե օղտ-ւլտրընա հիտզ էիմիտ, Թտ քի ճէմա'ատի չտատրըրնտա պէնի Խրայել խրտատէիթնի իչնտ էտերէք, պէնի Խրայել մնգտատհ էտգևտշմևլտրըլէ տանէրզ պէւս կէլմտմէք իւրզե պէնի Խրայել իչևն քէֆտրէմ ծթրա եատէլեր։

20 – Խմոի Մովսես իւե Ահարան վէ պէնի Խրայել ճէմա'ատիընզն քէտֆիֆէտի ԲԱՊՊ Մովսես Ղևւիլիէր Հագգընատա Հեր նէ քի էմր էիմ իսէ, Ղևւիլիէրէ տանը եափտրւտրը. պէնի Խրայել տանէրէ օլ վէճճէլե ինգտա էլլէատիլեր։ 21 – ևչ Ղևւիլիէրը քէնտիլէրինի թտատհիր էտհտպ լհպտատրընը եւրյգատրտրը. վէ Ահարան տանէրի ԲԱՊՊՀՆ հուզտրընտա թտագտիմ օլտրտգ թտագտիմ էլլէտի, վէ Ահարան տանէրի թտատհիր էիմէտ իւզրե տանլեր իչևն էմր ի քէֆտրէմի ինգտա էլլէտի։ 22 – ևչ պտշտատան ատնգտա Ղևւիլիէրը Ահարան իւե օղտւլտրընըն հուզտրընտա քէնտի խրտատհիլէրինի իֆնտը իչևն ճէմա'ատի չտատրըրնտա կիրտհիլէր։ ԲԱՊՊՀՆ Ղևւիլիէրը հագգընտա Մովսես էմր էլլէտհի կհտի տանլերե էզլէ եափտրտրը։

23 – ևչ ԲԱՊՊ Մովսես խրճտպէն ատատի քի, Ղևւիլիէրէ վճիվ օլտն պտւ տրըր. 24 – Ելրմի պէշ եատչընը կէչկին օլտնլտր ճէմա'ատի չտատրըրնըն խրտատհիր իչևն գիւմրէչէ տտատհիլ օլտտզ. 25 – Էչևլ եատչընտատն տանգտա խտատհմ գիւմրէտհտնտն չէ քհլհրէք տտրթըդ խրտատհէ էիմէտհնլէր։ 26 – Ամմտ ճէմա'ատի չտատրըրնտա պիրտտատերլերի իւե նէվտկէ պէ քհլհմքտատ մա'ավնէհէ էիմհնլէր, ատնճտգ խրտատհէ էիմէտհնլէր. Ղևւիլիէրէ մէ'մտրբհյհճերի խտատհրընտա պտւ վէճճէլե եափտրտրը։

ՊԱՊ 9

Վևչ Մրտրը ատիյտրընտատն չէգմտլտրընը խրհնճի տէնէհնտհ պիրհնճի տպտատ ԲԱՊՊ Սհնտ պէրգհյհհնտհ տէ-տհ Մովսես խրճտպէն տէ-տհ քի, 2 – Գէնի Խրայել պտտէքի վճպճրնտա իճրա էիմհնլէր։ 3 – Գևւ պտլճ օն ատէօրտհւն-ճճհ կհտնհւնտհ տհչտմ իւտ-

ճրե տանը ճճհմլի գտնտւն վէ տհքհտմը իւզրե վճպճրընտա իճրա էտէտհնիգ։ 4 – Խմոի Մովսես պտտէքի իճրա էիմհնլէրի իչևն պէնի Խրայել տէյլէտհնը։ 5 – ևչ տանլեր պիրճնճի պլճն տն ատէօրտհւն-ճճհ կհտնհւնտհ տհչտմ իւտ-ճրե Սհնտ պէրգհյհհնտհ պտտէքի իճրա էյլէտհնլեր։ ԲԱՊՊ Մովսես տէր նէ քի էմր էյլէտհ իսէ, պէնի Խրայել տանը իճրա էյլէտհնլեր։

6 – ևչ ինտան ճէնտզէտհ տէպէտհյհլէ նտփտզը օլմտւշ պտ'զը քհմհնլերը պտւլտւնտտ' օլ կհնտնէ պտտէքի իճրա էտէտհնճրհլերհնէն օլ կհնտնէ Մովսես տէտ վէ Ահարանըն հուզտրընտա նտգյտշտրլտր։ 7 – ևչ պտւ տատհմլերը ատնտ' պիզ ինտան ճէնտզէտհ տէպէտհյհլէ նտփտզը օլտրտգ, Նի՞չևն պէնի Խրայել տարտատնտա ԲԱՊՊՀ վճպճրնտա պտւրտատնտ էիմհնլէրհնէն մէ'նտ' օլտտնտյրտ' տէտհլեր։ 8 – ևչ Մովսես ատնլերե Տտւրընըդ, վէ ԲԱՊՊ տհպհն հագգընըզտտա նէ էմր էտէտ ճէյհնի տճինլէյհմ' տէտտ։

9 – ևչ ԲԱՊՊ Մովսես խրհճտպէն տէտի քի, 10 – Պէնի Խրայել տէյլէտհ քի' կէրէք տհզտէն, կէրէք նէտյհնիգտէն հէր քհմ ճէնտզէ տէպէտհյհլէ նտփտզը օլտւր խտ, հտքտտ ուզտգ տճֆէրտտ պտւլտւնտտ-ը խտ, ԲԱՊՊՀ պտտէքի օ տտտքի իճրա էյլէտհնի։ 11 – Ատը էրհնճի տպտն տն ատէօրտհւն-ճճհ կհտնհւնտհ տհչտմ իւտ-ճրե Սհնտ պէրգհյհհնտհ պտտէքի իճրա էտէրէք, տանը ֆէճիր էքմէք իւե վճ տաճը օճ-ւտրը իւե էյլէտհնլեր։ 12 – Ատտեն տտատհնտ պտտ-տտրը պրտպճմյլըտ' պիր քհմճինի գէր-մհտնլտրտ. պտտէքհնի գտնտւնլտրընը քհտֆիֆէտի իւզրե իճրա էյլէտհնլեր։ 13 – Լտքրհն ինտհր օլտն վէ տճֆէրտտ պտւլտւնտմյտտն քհմհտ պտտէքհնի իճրա-տրհնտտն կէրի տտւէթտրտտ, օլ քհմհնը քէնտտի գտմմընտտն գտտ' օլտշհտ-ճճաք. ԲԱՊՊՀՆ գտւրպտնընը վտգֆընտտ ինտգտիմ էիմէտհյհճի իչևն' օլտտմ' քէնտտի կհւտտհչընը ճէգտտճը չէքէճէք տտիր։ 14 – ևչ էտնրնէզտտա միւտտտֆիր օլտն պիր էճնէպի ԲԱՊՊՀ պտտէքի իճրա էտէճէք օլտւր խտ, տանը չէմտտն պտտէքհնի գտնտւն վէ տհքհտմը իւզրե իճրա էյլէտհնի. կէրէք էճնէպի, կէրէք էէրհի իչևն գտնտւն պիր օլտտն։ 15 – ևչ մէզքէչ գտւրպւլտրընը կհւտտհ պտւլտւնի չէհտտտէ չտատրըրնտա բէգէ-րհնտտ մէզքէճհն գտփւլտրտ' տհչտմ-

Digitized by Google

ասան առաքեա գաւառը մեռքէն իւրէ-
բինաէ ամէնէ կէօրիւնիւշու կիսի օ-
տու։ 16 – Տէվամ՝ իւրէ պէտլէ խոր-
կնթուածան պուտուի, վէ կէ ճէլէյին
ամէնէ կէօրիւնիւշու ունը գոփլուը
խոր։ 17 – Վէ պուտուի չասարըն ի-
րէբինաէն գայդուգաս՝ պէնի Խրա-
յէլ անաէն սօվրա նագլ էտէրէը
խոր. վէ պուտուի ըն տուբաղը եէրտ՝
պէնի Խրայէլ օրատա գօնաըլուը խոր։
18 – Պէնի Խրայէլ ԲԱՊՊԸՆ էմբինէ
կէօրէ նագլ էտէրէը խոր, վէ ԲԱՊ-
ՊԸՆ էմբինէ կէօրէ գօնաըլուը խոր.
պուտուիդն մեռքէն իւրէրինաէ տուբ-
ուղը կիւնէլէրին քահֆեհանաէ չաս-
ըրըլուրքատա գայըրլուը խոր։ 19 – Վէ
պուտուի մեռքէն իւրէրինաէ պիր չօգ
կիւնէրը տուբուղընատա, պէնի Խրայէլ
ԲԱՊՊԸՆ թէհլիհէյիդ ընը տրթիլ էտէր-
լէրը վէ նագլ էմէմէյլէր խոր։ 20 –
Պէչալիւը պուտուի մեռքէն իւրէրինաէ
ազ կիւն տուբուղը չոլտէ՝ ԲԱՊՊԸՆ
էմբինէ կէօրէ գօնաըլուը, վէ ԲԱՊՊԸՆ
էմբինէ կէօրէ նագլ էտէրէը խոր։ 21.
Վէ պուտուի ախչամնատան առաքեա
գաւառը գայըրդը չոլտէ՝ պուտուի
առաքեանան գայթագըդը կիսի նագլ է-
տէրէը խոր. կիւնահուզ օյատն, կէ ճէ
օյատն, պուտուի գայթագըդը վագըթ-
առա նագլ էտէրէը խոր։ 22 – Պուտուի
մեռքէն իւրէրինաէ էյլէնիպ տուբուղ-
ճաս, կէրէք էքի կիւն, կէրէք պիր ապ,
կէրէք պիր սէնէ օյատն, պէնի Խրա-
յէլ էապրըլուընատա գայըրլուը վէ
նագլ էմէմէյլէր խոր. տամամ գայթագ-
ըդը կիսի նագլ էտէրէը խոր։ 23 –
ԲԱՊՊԸՆ էմբինէ կէօրէ գօնաըլուը, վէ
ԲԱՊՊԸՆ էմբինէ կէօրէ նագլ էտէր-
լէը խոր. ԲԱՊՊԸՆ Մաովսա վասրիմ ատ-
ագըլէ օյատն էմբի մանէհպինճէ ԲԱՊՊԸՆ
թէհլիհէյիդ ընը տրթիլ էտէրէը խոր։

ԳԱՊ 10

Վ է ԲԱՊՊ Մաովսա խրիստոսէն
աէտի քր, 2 – Բէնսիմինէ կիսիլէտէն
էքի 'սատտ պօտա էտոփ. անդէրդի նէք-
փաթրէ էտփասըն, վէ ատնա ճէմու'ատ-
թէն չադրըլմասը իչինն վէ օրատա-
ըրդն նագլինի է'լէ իչինն օյատնըլուը։ 3.
Վէ անդէր չաղինատգլաըը վագըթ՝ ճէ-
մու'ատէրն քահֆեհան էտնըչաս՝ ճէմու-
նէթ չատրըրնէն գափաւրնատա ճէմ'
օյատն։ 4 – Վէ պիրի չաղինատգը վա-
գըթ էտնէնէս խրայէլ պինիէրինին
ըէ'խալէրի օյատն բու'էտաս ճէմ' օյատն։
5 – Վէ հիւքաէք ատալէ չատրաղընըզատա՝
չատգ ճանիսկինատ գօնատն օրատատրաը
նագլ էթմինէը։ 6 – Վէ թէկբըրը
հիւքաէք ատալէ չատրաղընըզատա՝ ճէ-
նատգ ճանիսկինատ գօնատն օրատատրաը
նագլ էթմինէը. նագլէրի իչինն հիւք-
աէք ատալէ չատրաղատր։ 7 – Վէ ճէմա-
'ատը ճէմ' էթմէյինիզատ չատատը-
նըզ, ֆագատթ հիւքաէք ատալէ օյմասըն։
8 – Վէ պէնի Ահարոն քահանիները պո-
բուտրը չատրաղատր, վէ սիզ պուտրատր
'ատրատրընըզ ճատ էպէտի ֆէրիզէ օյատն։
9 – Վէ տէյատրընըզատա սիզի թատգինիզ
էտէն տուդմէնի իւրէրինէ մնահարէպէ-
յէ կիրէտէյինիզատ՝ պօրատը հիւքաէք
ատալէ չատրաղընըզ. վէ Ալատհընըզ
ԲԱՊՊԸՆ հատգատրընատա զիքր օյատ-
նատ՝ տուդմէնիներինիզատն խրատա պուտ-
րատճագընըզ։ 10 – Վէ շէնլիքը կիսա-
նինհուզատ էյ պայրամներընըզատա վէ
այ պատչաներընըզատա մնահրատպատրընըզ
վէ ատլատմէի զէպկէհէյէրինին իւրէրի-
նէ պօրատրատը չատրատնըզ. պուտ տատիկ
սիզէ Ալատհընըզդն հատգատրընատա թէզ
քատր իչինն օյատճագ տըր. Ալատհընըզ
ԲԱՊՊ պէն իմ։

11 – Վէ էքինճի աէնէատ էքինճի
պայատ պյըն ևրբախինատ շէհատաէքի
մէռքէնի իւրէրինէն պուտուի գայթ-
ատը։ 12 – Վէ պէնի Խրայէլ Սիհատ
պէրրիչէհինէն նագլէրի ատատրընըզատ
նագլ էթմինէը. վէ պուտուի Փաատան
պէրրիչէհինատ տուբատուս։ 13 – Վէ
ԲԱՊՊԸՆ Մաովսա վասրիմ ատագըլէ օյատն
էմբի մանէհպինճէ իւք ատֆ'ատ օյատրագ
նագլ էթմինէը։ 14 – Վէ էվվէյատ պէ-
նի 8ուդատ օրատատրընըն ատանճագը ճիւ-
նատատէրինէ կէօրէ նագլ էթմի. վէ
ճիւնատատրընըն ըհ'իթ Նատատն իպն ի
Ամինադաբ խոր։ 15 – Վէ պէնի Իսա-
քատր ատպէրընըն ճիւնատատրընըն ըհ'իթ
Նահաթայէլ իպն ի Սաֆատր խոր։ 16.
Վէ պէնի Զաբատլոնի ատպէրընըն ճիւ-
նատատրընըն ըհ'իթ Սպիրատ իպն ի Փէ-
ղոն խոր։ 17 – Վէ մէռքէն էնաթիրիը-
տի, վէ մէռքէնի թաչըլմասի պէնի Փէղ-
ատն վէ պէնի Մէհրատի նագլ էթմէ-
յէր։ 18 – Վէ Ռուբէն օրատատրընըն
ատանճագը ճիւնատատէրինէ կէօրէ նագլ
էթմի. վէ ճիւնատատրընըն ըհ'իթ Նէլ-
ատաւ իպն ի Սհէդուր խոր։ 19 – Վէ
պէնի Շամատն ատպէրընըն ճիւնատատրընըն

Digitized by Google

բե'իւէ Սաղամիել խան ի Սուբհաթաք խան։ 20 – Վ.Է պէհի Գազ սըղմըրըն Ճիւնուաըրն բե'իւէ Սգհասաք խան ի Գազաւել խան։ 21 – Վ.Է մնգասիսի Քաջլըյան պէհի Կահաթ Նազդ էհմոի. պաշլար կելինճէյէ գուստար մէկքէն գաւգալը խան։ 22 – Վ.Է պէհի Սհքիմ օբտաւըրն ատնճագը Ճիւնուաըրինէ կէօբէ Նազդ էհմոի. վէ Ճիւնուաըրն բե'իւէ Սգհասան խան ի Ամհաագ խան։ 23 – Վ.Է պէհի Մանուսէ սըղմըրըն Ճիւնուաըրն բե'իւէ Գուսմաղիել խան ի Փազաւուր խան։ 24 – Վ.Է պէհի Ռենհասհի սըղմըրըն Ճիւնուաըրն բե'իւէ Աբհգան խան ի Գէգէհան խան։ 25 – Վ.Է պէհի Դուն 'օբտաւաըրն ատնճագը Ճիւնուաւլէրինէ կէօբէ Ճիւմլէ օբտաւալարըն սիւմհաարը ալարագ Նազդ էհմոի, վէ Ճիւնուաըրն բե'իւէ Աքքիսէր խան ի Ամհաագ խան։ 26 – Վ.Է պէհի Աաբ սըղմըրըն Ճիւնուաըրն բե'իւէ Փազիել խան ի Աքբան խան։ 27 – Վ.Է պէհի Նեփթաղիմ սըղմըրըն Ճիւնուաըրն բե'իւէ Աքքիսէր խան ի Նեաան խան։ 28 – Պ.Հի Խարայել Նազդ էհմոիլէրինէ՝ Ճիւնուալէրինէ կէօբէ Նազդէրինին ուաուաբ պոս խոր։

29 – Վ.Է Մաուսա քէնսի գայն փեաերի Մագհասիր Ռագաւելին օղլու Ճաբաա՝ Պիզ ԲԱՊՊՀՆ, Սիզէ վէրեճէյիմ՝ ատաքյի մնհալէ Նազդ էսհյօբբզ. պիզիմ իլե պէրապէր կել, վէ ատնա էյիլիք էսերիզ. գիրա ԲԱՊՊ Խարայել Հազգքնատա խալը սէգյէտի՝ ատահ։ 30 – 0 ատաքի ատա՝ Ակիւէմ՝, ատնճագ ակյարբզմա վէ 'ազչիրէքիմէ գիսերիմ՝ ատահ։ 31 – Վ.Է Մաուսա ատա՝ Բէնա էսերիմ՝, պիզէ պրագմա. գիրա պէերիյէտե մենգիլէրիմիզե պիւլ մէբլէ՝ պիզե *գբլյագագ օյսբրըն։ 32 – Վ.Է էկէր պիզիմ իլե պէրապէր կիսերսէն, ԲԱՊՊՀՆ պիզե ֆհասան էսէճէյի էչյիլքատն ատնի տաաքի Հիսեսատար էսերիզ՝ ատահ։

33 – Վ.Է ատնկեր ԲԱՊՊՀՆ ատագըսատն իւչ գիւնիւլք եօլ Նազդ էհմոիչկեր. վէ ԲԱՊՊՀՆ Թագաւէթ իւչ 'ազհոը ատնկերե խալհյրատհէ՝ էերի պուլմագ իչյիւն օղ իւչ գիւն գաբճինատ էօնչէքճէտէ կիտեբ խոր։ 34 – Վ.Է օբտաւգիսատհ Նազդ էհմոիլէրինատ՝ ԲԱՊՊՀՆ պաւլուէքը կիւնաճագիւն ֆեգերլէրինատ խոր։

35 – Վ.Է Թագաւէթ իւչ 'ազհա Նազդ էհմոիքատ Մաուսա՝ ես ԲԱՊՊ, գալգ վէ տիւշմենլէրինէ փեբիչտն օյսաճալար. վէ ատնատ պաագդ էտէնկեր հազգբնատան ֆիրար էհմինկեր՝ ատեր խոր։ 36 – Վ.Է գոնտրգինատ՝ ես ԲԱՊՊ, Խարայելին պինկիլէրճէ պինկիլէրինէ ատեն՝ ատեր խոր։

ՊԱՊ 11

Վ.Է գաւմ ԲԱՊՊ *'այէչհինատ ֆէնատ ատբեհիլ ատչյէնատիչինատ՝ ԲԱՊՊ իչխոիպ զատագաս կելէրէք, ԲԱՊՊՀՆ ատհէչի ագարատրընատա ատհրդ՝ օբտաւ քէնատրընատա պաագնալբզ թհէլէֆ էլիէտի։ 2 – Վ.Է գաւմ՝ Մաուսաք ֆէրատատ էհմհէլէք, Մաուսա ԲԱՊՊԱ ատա'տա էչյէտի, վէ ատհէչ ատօնատիւ։ 3 – Խմատհ օղ մատհչյէ, ագարատրընատա ԲԱՊՊՀՆ ատհէչի հատնտրզբ խչիւն, Տաբերատ թհեսիչյէ էչյէտի։

4 – Վ.Է ագարատրընատա օչյն գաբբչէք խագ գիյատատիչյէ իչյհիճնատլատրատրզ. պէհի Խարայել ատատի թհէբրատբ ագարատրզ՝ Պիզէ քիմ էհմ հետատրբզ. 5 – Մըսբրատա մէճճահէն հետիչիհիզ պագատրգ վէ խբչատբ վէ գաւմա վէ փբրատտա վէ ատչյն վէ ատաղմբագատբ խատհրբզմբզա կելիչյօբ։ 6 – Վ.Է չհմհտի ճահքմբզ գատբատտա. կետօզկերհիզ հօնհնատ պաս մհննատհ գատրգ հիչ պիբ չհյ հօգ ատբբ՝ ատհտիւէ։ 7 – Մենհ բատ քիշ նհշ թհօհատմբ կիհգբ օյսա՝ բհնհգ ատգ քհնհյհւբ բհնհգ կիպի խոր։ 8 – Գաւմ ատօղատշզա ատեվշհրբբ խոր, վէ ատչյերմհնատ խչյհատհիպ հատհօտ հատվանատա ատեգյերքբ թհնհճերհւբհրատ փիշհրհերքբ խոր. վէ անատհ փհսհ հատփատրատբ խոր. վէ անբն լհգգհթհ հատրբ պօղատչօ լհգզհթհ կիպի խոր։ 9 – Վ.Է կհճհչյհն օբտաւկհսհ իւգհրհնհ չհյ սիւշատհքատ՝ մհննհ անբն իւլե պէրապէր սիւշհեր խոր։

10 – Վ.Է Մաուսա գաւմբն՝ գատգհլհերինճէ հեր քհս քհնսի չատրբբզ գատփատրհնատա ատգյատրզրհնբզ իչյհիճտի. վէ ԲԱՊՊ գիյատատիչյէ զատագաս կելհրհ. Մաուսաքհն հագագրընատա տատհի ֆհնատ կէօբհնհտհ։ 11 – Վ.Է Մաուսա ԲԱՊՊԱ

*'Ինգ. կէօզկեր

*'Ինգ. սեմ'ինե

Digitized by Google

ասեան քի՝ Նի՛ չիւն պատ գուլլեան ճէֆտա էվլէտին, վէ նի՛ չիւն 'ինանիյատ լուէֆ պատվամատըմ, քի պատ գուվմէն ճիւմլէ-սինին հիւքիւնիւս իւպէրիմէ հիւքիւլէ-տին։ 12 – Պաս գուվմէն ճիւմլէտինէ պէ՛ն մի համիլէ օլսըմ, եսթօսա տոնը պէ՛ն մի Թէվլիտ էվլէտիմ՝, քի պոնու՝ Հէմման լալա մու'ամալէ կէօթիւթիւթ կիմի, է՛ճատալարընա եէմինիլ վա՛տ էֆտիխիմ՝ տիյարատ անը գուճաղլիկատ կէօֆիւթ՝ ասէրսին։ 13 – Պէն նէ՛րէտէն էֆ պատւուտ ատ պատ գուվմէն ճիւմլէ-լէտինէ վէրէյիմ՝, գիբու եանընմատ ատ-լայըդ՝ Պիւլ էֆ վէր, եէյլիմ՝ ատյօր-լարը։ 14 – Պիւֆիւն պատ գուվմէ պէն ճաալընըդ Թաչըմատաղ գաապը ատյիլ իմ՝, գիբու պոնու գայէֆ տաղըր տուր։ 15. Ալ էֆէը պոնու պէգյէճ էտեր խան, քէ ճաս էտերիմ՝, 'ինանիյատ լուէֆ պատ-տարմ՝ խա՛, պէնի պէրաբէ գաճԹ էվլէ, քի ճէֆտամըզ կէօրմէյիմ՝։

16 – Ալ Է ԲԱՊՊ Մ՚ովսէսե խիթապէն ասեան քի՝ Պունու Խրոյէլին էրեի Թ-յարարընըտան գուվմէն էրեի Հյարարը վէ մի՛լ'էպէրանը Թանըտրդըն քիմ-սէնէրատէն եէֆ՚միշ քինէ ճէ՛ւ էվլէ. վէ ատնէրսի ճէմա՛ատ չատարընա կէ-Թիր, վէ օրատատ ատնին իլէ պէրապէր տատրատնալար։ 17 – Ալ պէն նապիլ օ-լատ՝ օրատատ ատնին իլէ միւքատէտէմ էտե՛ճէյիմ՝, վէ ատնին իւպէրինէ օլան Բատչատան տալըդ իւպէրինէ գիմատ-պրդմ՝, քի գուվմէն հիւքիւնիւս ատնին իլէ պէրապէր Թաչըմընալար, վէ ատն եատընդ Թաչըմայատն։ 18 – Ալ Է գաապմա ոէդյէ քի՛՝ Նատրըն իչինա քէնա-ատնինդի Թաթէհիր էվլէնինիդ վէ էֆ հէյէ՛ճէգատնինդ. գիբու՝ Պիւլ քի՛՝ էֆ հէտոէրիր, չինդըի Մ՚ատրատա Հուլսինդ էյի խտ՝ տէյէրէք, ԻԱՊՊԸՆ *Հուպա-բընատա տադյատընդդ. խամտ ԻԱՊՊ սի-պէ էֆ վէրէճէք վէ հէյէճէքատնինդ։ 19 – Պիր կիշ վէ քէբ կիշ վէ պէշ կիշ՚ն վէ օն կիշ՚ն վէ հիրմի կիշ՚ն տէ-յիթ, 20 – Անճաղ պատրնատնըզատան կէլինդ տիդ՝ նէֆրէֆ էտնին ճէյէ գատատ Թէմամ՝ պիր տյ հէյէճէքատնինդ. գիբու տրատնդըզատա օլան ԻԱՊՊ Թատհգիր էտտդ՝ Մ՚ատրատան նի՛ չիւն չէգատդ՝ տէյէրէք ատնըն հուպզատրընատա տադյատ-տնդդ։

21. Մ՚ովսէս տատխ՝ Ատրատնատա պատ-

*՝Իպր. սեմ՚ինէ

լատնատրզըմ գավմ՝ տնիդ հիւզ պիդ գիկյատե օյատպ տատ, սէն՝ Անէլէրէ էֆ վէրէճէյիմ՝, վէ Թեմամ՝ պիր տյ հէյէ-ճէչէլէր տատր՝ տէտանիւ։ 22 – Անէլէրէ քատնիֆի օլմադ իւպէրէ գպատնիլատր վէ տը-գըրլատ՚ր մը պզդատգյատնճադ. եատնատա տանէլէրէ քատնիֆի օլմադ իւպէրէ տէ՛տնիդ պատյըգընըն քամ՚ֆիֆէտի մի Թօգիյատնատ-ճադ՝ տէտտի։ 23-ԻԱՊՊ տատխ Մ՚ովսե-սէ՝ ԻԱՊՊԸՆ էլի գըտատյըտ՚ մը. տէօգիւմ՝ հէրինի պատյ՚ը՛ր մը, պատյմադ մը, չինճ՚ատ հէօրէյրսիւն՝ տէտտի։

24 – Վ.է Մ՚ովսէս չէգըդ՝ գավմատ ԻԱՊՊԸՆ քէտյատնը տէգյէյէրէք, գավ-մէն իխթիյատյարընատան հէյճ մի՛ք քինէ ճէ՛ւ՝ էտիխ՝ անէլէրի չատարընը հէրատ-ֆընատա տատրատրատա։ 25 – Վ.է ԻԱՊՊ պատյատԹատա Նատիլ օյատ՝ անըն իլէ միւքատէտէմ էյէէտի, վէ անըն իւպէ-րինատ օյան Բատհատան տյդ՝ հէյճ մի՛ք իխթիյատրը իւպէրինէ գատատ։ վէ Բատհ անդէրինի իւպէրինատ աապին օյատդը կի-պի, իչհատնիլէ տէօյէէտիլէր, տամմատ Թէք-Դատր տէգյէէտիլէր։ 26 – Վ.է պիրինին խատի Նէդատգ վէ տիկէրինին խատի Մով-գատգ օյան խըի քիմատէ օրատատատա գատ-տար, վէ ատնէրի իւպէրինատ Բատհ ատյին օյատտ. ատնէր հատդյէրէ պատյատնան-յատրատն խտ, ֆատգատմ չատարընա չէգ տատ-մըշյատր խտ. վէ օրատատատա իչհատնիլ տէգյէէրէր խտ։ 27 – Վ.է պիր ճիվատն գօշատգ Նէդատգ վէ Մ՚ովսէսգ օրատատ-տատ իչհատնիլէ տէգյէէրէրատր՝ տէէրէք Մ՚ով-տէսէ խատգէր վէրտի։ 28 – Վ.է Մ՚ովսէ-սէն միւնէթ էխատյարընատան օյան խրատ-տէթքատրը Յճատա իտան ի՛ Նատէ ճէվատգ վէրիպ՝ Ն՚յ էֆէնտիմ՝ Մ՚ովսէս, ատնէրի տէն՝ էթ՝ տէտտի։ 29 – Մ՚ովսէս տատխ՝ պէնիմ՝ դատյէթիմի՛ տի չէքէբսին. քատ՚չքի ԻԱՊՊԸՆ դավմէրնըն ճիւմլէ-սի փէյդատմատէրէրը օյատգ՝ ԻԱՊՊ Բատ-հրնը իւպէրէրինինէ գօյտ խտ՝ տէտտի։ 30 – Վ.է Մ՚ովսէս քէհնատխ վէ Խրատ-յէլ խթիյատրը օրատատյատ չէքիտտի։

31 – Վ.է ԻԱՊՊ Թատտատքընատան պիր բիւզիկատ չէգըդ՝ տէնիսէն պրդատրը-ճընըտր ատվգ էտտէրէք, օրատատիկատնընը կէթտատքընատա պատ Բատհատքատտ պիր կիւնէյիէ եօլ գատատր, վէ օլ Թատրաճ-տատ պիր կիւնէյիէ եօլ գատատր էէր եիւպէնատէ իչի դըրատ՝ մըգատտրը եէ՛ւ-տէ՛ւ օյատրդ, օրատատիկատնընը ճիվդատրը ատերտի։ 32 – Վ.է գավմ՝ գայէգդ պիւ-Թիւն օլ կիւն՚ վէ պէրէթիւն կէճէ

Digitized by Google

վէ պիւթիւն երիթէսի կիւն պրէսբեռճըն[ե]րը թօփլատրլար. ազ թօփլայան օն հօմեր թօփլատը, վէ ռնէրէ քէնտիլէրի իչիւն օրտաւկհանճեն էթրաֆներատա սերտիլեր։ 33 – Վ.է էֆ֊տատա տիչլերի տրատրնատա օլաւ՝ չէյնէնմէզ-տէն էվվել ԲԱՊՊՐՆ ղազատը գաւմ՝ խազերինէ ալեվլէներէք, ԲԱՊՊ գաւմը զիյատսէսիյէ չիտատէրի պիր պէլատա տիւչէտը էլէտի։ 34 – Վ.է օլ մատ֊ալէ ևիբրօթի֊հաիրէտավա թէսմիյէ օլուն֊տատ. զիրա իշլեմիճա էտէն գաւմը օրտատատ տէֆնէ էճտիլեր։ 35. ԵՒիբրօթի֊հաիրէտավատան գաւմ՝ Աաերովթատ նագլ էտիպ՝ Աաերովթատա գատլարլար։

ՊԱՊ 12

Վ.է Մարիամ իլէ Ահարոն Մովսէսին ատրդը Հապէշլի գարը խուտուպատատա ատրն 'ազէյհինատ սեզլէնտիրլէր. չիւնքի Հապէշի պիր գարը ատմըշ խան։ 2 – Վ.է՝ ԲԱՊՊ ևատլնըզ Մովսէս վատրթատատրյէ մի սեզյէսի. պիդիմ՝ վատրթատմըպլէ տատի սեզյէ՞մէտի մի՝ տէտիլեր. վէ ԲԱՊՊ իչիմատ։ 3 – (Վ.է Մովսէս եէր իւղերինատ օյատն տատմէլերին ճիւանիճներատն զիյատսէ Հալիմ պիր զաթի խան։) 4 – Վ.է ԲԱՊՊ տէր'ատգատպ Մովսէս վէ Ահարոն վէ Մարիատմո' Իսչիճներ. ճէմո'ատի չատրդրնատ չէգը֊նըզ՝ տէտի. իւչիս տէ չէգատրլար։ 5 – Վ.է ԲԱՊՊ պուլութի տիրէչինատ նագիլ օլաւ՝ չատրդրն գատփատրնատ տատւթատրատգ Ահարոն իլէ Մարիամը չատղրդրը. ատներին խրհատ տատխ չէգատգատ՝ տ֊ներէ, 6 – Շեմոռ քէչատմրը ի֊չիտներիզ. սիզատ պիր փէյղատմզէր վատր խատ, պէն ԲԱՊՊ քէնտիմի տատոռ բիւչատատ պիլատրիսկ՝ տներն իլէ տատչատէ միւ֊քատուլէմ էտէրիմ։ 7 – Գատւըմ Մովսէս էզլէ տէյհէլ. ֊ պիւթիւն պէյ֊թիմտէ ատտէգ տատր. 8 – Ատներն իլէ ևիւզ ևիւզէ տաշիքատրէ միւ֊քատալէմ էտէրիմ՝, վէ բէմզ իլէ տէյհէլ. տատճատգ ֊ ԲԱՊՊՐՆ տատւրէթինէ նագատր էտէր. իմտի նիչիւն գատւըմ Մովսէս 'տէչյհինատ սեզյէսմէյէ գօբգմատատրնըզ՝ տէտար։ 9 – Վ.է ԲԱՊՊՐՆ զատզատը տատներ իւղերինէ տալէվլենմէքլէ կիթատր։ 10 – Վ.է պուլութի չատրդրն իւզէրինատէն չէքքինճէ, իշթէ Մարիամ գատր կիպատի ճիւզատմը օլատւ, վէ Ահարոն Մովսէսատա պատգէգատ՝ իշթէ ճիւզատմը իտատր։ 11 – Վ.է Ահարոն Մովսէսէ՝ Ատմդո էֆէնտիմ, քէրեմ էյլէ, հատմատգատթ բմըզվէ իշլէտիյիտմիզ կիւնատնը իւղերիտմիզէ գօտմո. 12 – Քէրեմ էյլէ, վատխատ բատմդրնատտո չէգատրդը վատգէթ էճինճին ևատրդը թէւլէֆ օլատւ, կիպի օլմատրը՝ տէտար։ 13 – Մովսէս տատխ՝ Նէյատզ էտերիմ՝, ևա Ալլահ, չիմտի տատա չիֆտա վէր՝ տէյհերէք ԲԱՊՊԱ ֆէրէհատ էյլէտի։ 14 – Վ.է ԲԱՊՊ Մովսէսէ տէտի՝ էֆէր փէտերի տատրդն ևիւպիւնէ թիւքիւրմիւշ օլատյատգ, եէտի կիւն մատհճատգ օլմատ զ մը իտատ. եէտի կիւն օրտատտրդն իտատրիճինատէ թէվգիֆ էտոլսդն, վէ տօգրա կէրի տատլընդրը։ 15 – Իտմոի Մատրիատմ օրտատտրդն իտատրիճինատէ եէտի կիւն թէվգիֆ էտոլսդ. վէ Մատրիատմ կէրի տալընդրճատյատ գատտատր գաւմ՝ նագլ էճմէտեր։ 16 – Անտէն տօգրա գաւմ Աաերովթատտան նագլ էտիպ՝ Փատռանն պէրրիյէտինատէ գօնատրլար։

ՊԱՊ 13

Վ.է ԲԱՊՊ Մովսէսէ իրհատտէն տէտի քի, 2 – Պէնի Իսրայէլէ վէրէճէյիմ Քանանն տիյարընը թէճէտաիւտ էյմէզը իւզրէ տատեմյէր իրատլ էյլէ, վէ հէր պիրի տարալատրնատտ բէ֊իտ օլատրատգ փէտերների տրպեմլատրնատտն պիրնէր տատեմ իրատլ էտինիզ։ 3 – Վ.է Մովսէս ատնների ԲԱՊՊՐՆ էմրինէ կէտրէ փատռանն պէրրիյէտինատէն իրատլ էճտի. օլ քիմսէներին քէտֆէֆէտի պէնի Իսրայէլին բէ֊իւլերինատն պիրնէրնէ 4 – Վ.է ատներին իտմոերի պատնլատր տատր. Ռուբէնն տրպեմլէրնատտն Սատմատտ իտդն ի Զաքատւր. 5 – Շատմատտն տրպեմլատրնատտն Սատփատտ իտդն ի Փատռ. 6 – Ցուդատ տրպեմլատրնատտն Քատղէբ իտդն ի Յեփատննէ. 7 – Իսատքատր տրպեմլատրնատտն Իքատղ իտդն ի Ցոզատփ. 8 – Եփրեմ տրպեմլատրնատտն Օսէա իտդն ի Նատւէ. 9 – Բենիամին տրպեմլատրնատտն Փատղատտի իտդն ի Ռատփատ. 10. Զատբատղատն տրպեմլատրնատտն Գէդատթել իտդն ի Սատդի. 11 – Յոսէփի տրպեմլատրնատտն, Ենդէ Մանասէ տրպեմլատրնատտն Գատգդի իտդն ի Սատաի. 12 – Դան տրպեմլատրնատտն Ամիել իտդն ի Գատմատղի. 13 – Ասեր տրպեմլատրնատտն Սատթատւր իտդն ի Միքատյէլ. 14 – Նեփթատղիմ տրպեմլատրնատտն Նատբի իտդն ի Վատփսի. 15 – Գատդ տրպեմլատրնատտն Գատաէլ իտդն ի Մատքքի.

Digitized by Google

16 – Տէյրը թէ ճէռաքա էթմէք խո-
ղ Մովսէսին իրաւ էճառկի առեմ-
լէրին իմանէլը պահանջը իտի. վէ Մով-
սէս Օսէա իպէն Նըւէյէ ճէհաս թէս-
մէկի էյլէսին. 17 – վէ Մովսես ան-
ղը գոռնան ուխյարըն թէ ճէհասա էթ-
մէք իւզրէ իրաւ էտիպ, անլէրէ խը-
թապէն՝ Պօղազտան գոռնան ճէհասա
թապաֆնա տօղրու կիտիպ տապղա չը-
դէնըզ. 18 – վէ օղ ուխյարս պապը-
նըզ, նօ՛սը սըր. վէ անառ տաքին օ-
ղան գովմ գաւվէթլի՛ մի, եաթսա
զան իճի մի, պ՛ղ մը, եաթսա չօգ մը սըր.
19 – վէ անըն տաքին օղարըր հէր նէ՞
հալաճ սիր. էյի՛ մի, եաթսա ֆէնաս մը,
վէ տաքին օղարգաւրը չէ՛հրէր նա՛սը
սըր, չնաորըլըսըն՝ մը իպատէթ,
եաթսա վիճտօհքեմ՛ մի. 20 – վէ
թօփրադ նա՛սը սըր. միւնաֆիղ մի,
տէ՛ղիլ մի. էչինէ՛ տաղաճ վա՛ր մը, հօգ
մը. ճէհաս օղաղ՝ օղ հէրսին մէվէ-
տէն ուրհանէ՝ վէ օղ կիւնա-
ղէր իւզրինէն իճաբֆնաս վազիր
խար, 21 – Իսմոն առնէր չէդըղ. Սին
պէրբիւհէմնան Եմմոի հօլնաս պաս-
ղաճան Իսրայ առէյին օղ ուխյարը թէ-
ճէհաս էթմիլէր. 22 – վէ ճէհաղ
թաղաֆնա չէդէղ. Ֆհըբնաս պատարը
հէվէլիէր, վէ օղաղաս Նօահ օղուլլարը
Աքբհամ վէ Սէռահ վէ Թհարէհ տա՛ր-
ան. (վէ Ֆհըբնան Սըրբէն Տայյանիս
ղնէրհիտանէն եէտի սէռնէ էվվէլ պինաս օ-
ղաճմըշ խար.) 23 – վէ Նոզղ առբէ-
տինէ առէյին կիտիպ՝ օղաղան չէղաղաղը
իվէ պիր իւզիմ առղէրէք. քէհէրէք
ատնը իտի քիւճի պիր ապրէդվէ ինիէդ-
վէր. 24 – Պէնի Իսրայէլին օղաղան քէհ-
ուխյէրի առղէրէմ միճառէպէդիվէ օղ
մահաղէտ եաղղաղ առէրհան թէհմիւճ օղաղ-
ղաղաս. 25 – վէ գէրդէ կիւճ խիճ ուխյարը
ուխյարը թէ ճէհասա էթմէքտէն առէ-
ղէրէր. 26 – վէ վարդղաղ Փաղաղան պէր-
քիւէնան, Կապէհան, Մովսէս իվէ Ա՛հղա-
ղանըն վէ պիւճիւճ պէճէ Իսրայէլ ճէ-
ղաճ՛ղաղըն հառնըղաղ կէղօրէր. վէ ան-
ղէրէվ վէ ճէհաճ՛ղաղըն ճիւճիւճէ խաս-
ղէր վէրէվրէք, ուխյարըն մէվէտէն ան-
ղէրէ կէօղէրտիլէր. 27 – վէ ղաղաս
հէվրէ էտէրէք Պիպի իրաւ էթմէ-
ղին ուխյարս կիւճ՛ղաղ, վէ հաղիզաս
թէն սիւճ վէ պալ ապտար, վէ անըն
մէվէտէն պէճ՛ղաղ, վէ անըն
յարտաս տաքին օղան գովմ գաւվէթ-
լի տիր. վէ չէհրէվէր տաւրլաս վէ գէյէթ
պէղյիւք տիր. հէմ տաղի օրտաս
Նօահ օղուլլարըր կէօրտիւք. 29 –
Ա՛մաղէկլիէր ուխյարըն ճէհասաղ թա-
ղաֆնա տաքին տիր, վէ Ֆհաղիէր
վէ ճէրտաճիէր վէ Ամորիէր առղաղ-
տաս տաքին տիր. վէ Ֆհանաղլաղը ան-
նիզ թ՛ղարֆնաս վէ Յարդանանդն
քէհանըղտաս տաքին տիր՝ ան՛ղիէր.
30 – վէ Ֆհաղէր Մովսէսին հա՛ղտա-
ղըն գովմը տիւքիւթ էթ տիրիզ՝
հէմնան չէդաղըմ՛, վէ անը գաղի էտէ-
լիմ՛, գիրտ պիզ անը ֆէնէհ էթ մէվէ
մէղէթէրը իզ՝ ատիր. 31 – Լաքին
անըն իւէ պէրտաղէր չէղաճ՛ տատիլէր
Ֆիզ օ գովմ իւզէրինէ չէդաճ՛տաղ
մէղէթէրը տատիւ իզ, գիրտ պիզտէն
գովվէվէլի տիր՝ ատիրէր. 32 – վէ
թէ ճէհասա էթ ուխյէրի ուխյար Հօզ-
գինաս պէնի Իսրայէլէ ֆէնա խաղէր
վէրէրէք՝ թէ ճէհասա էթ մէք իւճիւն ի-
չինէն կէչ՛ուխյիղ՝ օ ուխյար քէնա՛ղ
էՀալիսինի՛ թէ իւճ էտէն պիր ուխյար
տըր, վէ իչինէ՛ կէօրտիւճ՛ղաղ
գովմ՛ղաղ ճճիղէտ ուղուն պ՛ղիաղ քիմ-
ատէլէր տիր. 33 – վէ օրտաս ճէպ-
Լարտան օղան Նօահ օղուլլարը ճէպ-
պարիզարը կէօրտիւք, վէ պիզ քէնա՛ղ
Նաղարէդղաղաս չէքիրկէ կիղիք օղաղ
ան՛ղէրին Նաղարէնաս առաքի պէղյէ
խարք՝ ատէղիէր.

ՊԱՊ 14

Վ՛է պիւթիւն ճէմա՛ղտի ատէղէթ-
նի գաղարըղտ՛ղ ֆէրնաս էյլէսի, վէ
գովմ՛ ող կէճէ աղլաղտ. 2 – վէ պիւ-
թիւն պէնի Իսրայէլ՝ Մովսէս իւէ Ա՛հղա-
ղան՝ աղէյհինէ ատղիճէմա՛ղտի ճէմա՛ղտի
ճճիւղէնի անղէրէ՝ Քհա՛ղ չէքի պիզ Մը-
սըր ուխյարըն՝ էօյէ խոխ, եաթսաս
քհա՛ղ չէքի պաս պէրբիւէտ էօյէ խոխ.
3 – վէ նիչինէ ՐԱՊՊ պիզի պաս ան-
յարտա կէճիրտի, քի գէրճճաղան ուխ-
շէղիմ տէ գաղէրէղ վէ չ՛ըճաղպըղ
եաղման օյաղտ. Մըրտա՛ տէօճմէ մէղ
տաղհա էյի ատղի՛ղ մի տիր՝ ատիղէր.
4 – վէ նէ քէտիկէրինէ Փիր ըն՛յա նաղտ
էտիղ Մըրտա՛ ատիւթի էտղիճի՛ ատէթ-
ղէ՛ղ 5 – 0 ղէճմէն Մովսէս իւէ Ա՛հղա-
ղան ուխյարն ճէմա՛ղտի պիւթիւճիւն
ճճիւճ՛ղաղըղտէ հաղտաղըղտաղ էճ-
ղէ՛ղ 6 – վէ ուխյարը

Digitized by Google

Նաեւ իւր գործէը իսկ ի ցեփաճէ էլլիսեէլերէրնէն երբէմտարլար։ 7 – Ի՛ր պէրնի Խարտէլեան պիւթիւն ճէմա'ատի ընտ խիճասզէն՝ Թէ ճէսահւս եմիմ ք իչիւն իչինասէն կէչտիմիզ օ, ատիյար գիյասէտիզ էչի պիր ատիյար տըր։ 8 – Նէկեր ՐԱՊՊ պիրտէն բոզի օլսւր իսէ, պիզի օ ատիյարս կէօճիւրսւյ՝ ատնը ետնի ի պիւթ վէ պալ ագասն ատիյարը պիզէ վէրէճէք տիր։ 9 – Անտեզ ՐԱՊՊԱ 'տար օլմայընըզ, վէ տիզ օ ատիյարըն գասվմընասն գօրգմայընըզ, պիրս անդեր էքմէչիմիզ տիրլեր։ Հիմմէտլերի իւզերլերինասն կիճմիշ օլսւյ՝ ՐԱՊՊ պիզիմ իւչ տիր. անդերնասն գօրգմայընըզ՝ տէտիլեր։ 10 – Լաքին պիւթիւն ճէմա'ատի Անլերի Թաչլսրլէ իտալալալըմ տէտիլեր. տամմս ՐԱՊՊԸՆ ճէլալի ճէմա'ատի չտասրընասս պէնի Խալտլերին ճիւմէճինի կէօրսւճասէ։ 11 – Ի՛ր ՐԱՊՊ Մտվսնսէ՝ Ն՛ը վագիս գատար պաս գասվմ պէնի Թասդիր էտէճէք տիր, վէ Նի՛ վագիս գատար սրտալսրընասս կէօճիրճիմի 'ալամէճլերին ճիւմէճինէ պասնս ինանմազլսյս։ 12 – Պէն սնլերի Թա'ուհնէ վսւրսւպ հէլսք էտէճէյիմ՛, վէ սէնի ատնլերտէն պէզիւք վէ գասվվէճի պիր միլլէտի էտէճէյիմ՛՛ տէտի։ 13 – Մտվսէս ատախ ՐԱՊՊԱ տէտի քի՛ 0 գէճէսնի պաս գասվմը գասվվէճինիլէ տըալսրընասնն չդաչտրտրզրնի Մըտրըսրսար իչինտէ ճէքլեր. 14 – Ի՛ր պաս ատիյարըն էհյալիսինէ ատզլէյէճէքլեր, Ն՛ահէ ատնլեր, եսս ՐԱՊՊ, սէնինն պաս գասվմընն ապտրընասս պաս.լսնահտրզրնը վէ, եսս ՐԱՊՊ, սէնինն եհւզ եհւզէ կէօրճնասիյհւնհւ, վէ սէնինն պաս.լսճէքլերն ատնլեր իսէգրինասէ տտսւրսւզրնը, վէ կճնահսւգինն պաս.լսճէ տորկլինասէ վէ կճճէնլինն ատճէ տորկլինասէ էօնլերինճէ կիճմիշիկինի իչինճէմիշլեր տտր։ 15 – Իտատն պաս գասվմը պիր սատսմ էօզ տճ՛սէ՛ս կիպի էօյսճսրճէճէք օլսւր իսէն, սէնինն չէօհրէճինի իչինճէչ օյատն թասթէքլեր սէզլէյիպ, 16 – ՐԱՊՊ պաս գասվմը ատլերճ եմմինն էճճատկի ատիյասս կէօճիսճսէ մսւգճէքսատր պէրրիյէտճ էօյատսւրպրնատն ատլերի պէրրիյէտճ էօյատսւրպաճ՛ տէյէճէքլեր. 17 – Ի՛ր չիտատն, Գատգատրմրն գսւսորէթի մտս'ատզատմ օլ ատսւն, 18 – Նիճէքճիմ՛ ՐԱՊՊ ատատսւր տըր, վէ մերհատմէճի չօգ տըր, վէ կճսնատ սւ 'իսճատնը 'ատֆվ էտէր, տամմս ևէտահսճսէ ատալս Թէպրիյէ էճմէքճատ էճատատրն կիսճատյհւորնը օգսւզլսրատտան իսչիսն.ճիս վէ տտսրատնճիս.նէզլէ գասատար Թատլեպ էտէր՝ տէյիս ատզլէճտիս։ 19 – Իէճատ էտէրիմ՛, 'ինտյէճինճէն քէսսւէթինէ կէօր.ճ, վէ Մըտրըսատն չըգատլըսատն պէրսս պաս.ն սէճ տէճինն պաս գասվմը 'ատֆվ էճատճինի կիպի՝ պաս գասվմընն կիսճատյհւորնը 'ատֆվ էյհւճ։ 20 – Ի՛ր ՐԱՊՊ ատտի քի՛ Սէօզճէնէ կէօր.ճ 'ատֆվ էյէճատիմ՛. 21 – Ի՛ր լսաքին Հատյատրմ՛ Հատգը իչիսն պիւթիւն պէճմին ՐԱՊՊԸՆ ճէչսլիսյէ մճմյսս օյատճագ տտր. 22 – Զիճնքճ պէնիմ՛ ճէչսլիսճի վէ Մ՛ըտրըսատ վէ պէրրիյէտճ կէօճատէրատիյիմ՛ 'ալամէճլերիմի կէօրճսւճ՛ պէնի չիմատ օ՛ն տէֆ՛ատ թէճրճսճ էտէրէք սէօզճատիս տտիկէմէյէն պաս տատմէյէրին քատօֆֆէտի, 23 – Իճատատյատրնատս եմմին էճճատկիմ՛ տտյատրը ատլս կէօրմէյէճէքլեր. պէնի Թասպիր էտէնէլերատն հիչ պիրի տտնը կէօրճէյէճէք տիր, 24 – Ամմին գատլըմ Գատղէքատ պատշգատ պիր բատհ պաս.ըսնատ՝ պատնատ քատատիլէն Թ տտպի՛ օյատղը էճլատէն պէն տտ տտնը կիճճատկի տճ՛յատս կէօճիճրէճէյիմ՛, ատնըն Նէտլի տատախ տտնը միրատս ատյատճագ տտր։ 25 – Ի՛ր Ամատղէկիլէր վէ Գատնատնլըյատ տտքէճլերատճ տտքին տտր. Հատրըն տիպ տսէօնճատ պէրրիյէտճ Գատհր ը Ա՛հմէք հատլնատ Նտպդ էտճնիպ.

26 – Ի՛ր ՐԱՊՊ Մտվսէս իլէ Ա՛հատնատ Խճճատպէն տտտի քի՛, 27. Ա՛նէյհմճ տճէզլէճնէն պաս չէրիր ճէճմա'ատճատ Նճ՛ վատգճատ գատատր Ի՛հճմ՛ճ, Եճիյճ՛, պէնի Խարտլերին 'ալէյհմճ օլսն տճէզլէնմէտճի՛ն իչինճատիմ՛։ 28 – Անլերճ տճէզլէ քի՛, ՐԱՊՊ պճէզլէ պատյատրատ՛ Հատյատրմ՛ Հատգը իչիսն *պատնատ տճէզլէտիլինիպ կիպի տիզճ հէմատն եգլէ էտտէճէյիմ՛։ 29 – Լաչլերինիպ պատ պէրրիյէտճ տտիչէճէք տիր. վէ Թէտմատմ՛ հիսատպէնըզատ կէօրճ էիրմի եատչրնը կէչկին օլատճ 'ալէյհմճ տճէզլէնէն տտյրըլատրընըզատ ճիւմլեճի, 30 – Գատղը իպն ի ցեփաճէ վէ ցեատս իպն Նատէճէնէն մտս'ատտ՝ տիզճ իչինճէճ իտատքատճ էճմէք իչիսն էճմին էճճատկիմ՛ տտյատրատ մտճլատցատճ կիրմէչէճքլեր։ 31 – Ամմտս օ՛, Նատզմտս օյատճագ՝ տճէտհիսինիպ չըճատգլտրընըզատ պէնի կճտ-

* Իպը. գատլատղմատ

Digitized by Google

քի եւ թե ճեչիմ՝ վէ թահտիքը եփ ահիլ-նիզ ահիլսոր անէր ոլիլ ճէգիլէր։ 32 – Լաքին ոխին լաչէլէրինիզ պու պէրբի-չէտեր տիւչէճէք։ 33 – Վէ լաչէլէրինիզ պէրբիչէտեր թէլեֆ օլունճայա տեհլին, օզու-ւարըճըդը պու պէրբիչէտեր գէրդ եէնէ տէվոռ օլսուն՝ ֆիւճուրինիզին ճէզասընը չէգիճէճէլէր։ 34 – Ճիչորը թէճէհհա եփ ահիլնիզ կիւնէլէրին, եա՛նի գէրդ կիւն հիսապլանա կէօրե, հեր կիւնէ մուգապիլ պիր ուէհ օլսուն։ գէրդ ուէհ կիւնսէհլաճըդըրը ճէզասընը չէգիճի՝ պէհիմ ֆէվ թէրդ եփ ահիլնիզ ոլիլ ճէգիճինիզ։ 35 – Պէհ ՐԱՖՖ ուզուհտիմ։ 'ալէյհիմէ ճէմ' օլան պու չէրիբ ճէմո'ահ-ըն հիւմէ-հհէ ճէմո'ահ-ըն հիւմէ-հհէ ճէ-ճէհհիմ. ունէր պու պէրբիչէտ թէ-լեֆ օլուսա՝ ահտ էօլէճէգիլէր։ 36 – Վէ ահիլսոր թէճէհհա եփ ահիլ իչիւն Մավէհհին կէօնուէրտիլի վէ տէօնիւս ահիլսոր հաֆզընա ֆիկնա խասըլ եթ-թիրմէլէրիլի պիւիւխ ճէմո'ահ-ըն ահտն 'ալէյհինէ ուէզիլէնմէհճէ ուէզէվ օլսուն սաուճիլէր, 37 – Հէմճան ահիլսոր հաֆզընա ֆիկնա խասըլեր չէգասըն սաուճիլեր ՐԱՖՖԸՆ հաւզուրընա պիր ուէֆեֆ խասըլեդ խիլէ եօլսուլէր։ 38 – Ամմա ահիլսոր թէճէհհա եփ ահիլ իչիւն կիւնէ սաուճիլէրընէ 8 հաս խան ի նաւէ վէ ֆաւզէր խան ի 8 էվճանէ սաղ գալսուլսոր։ 39 – Վէ Մավհա պու ահ-ցիլէրի պիւխիւն պէհիմ խասըլիլ ահ-ցիլսիճ գաւմ' դիհտահհիլէ քէ-տեր եփ տիր։ 40 – Վէ սաւապհալսըճի եր-քէհն գալգընդ սաղընի թէճէհհինէ չէգա-ընդ՝ Իչիճ պիղ հաղըր ըզ. ՐԱՖՖԸՆ ահճհսիչի մինհալսե չէգասրըզ, գիբաս կիւ-նաՏ իչլէտիճ՝ ահճհսիչեր։ 41 – Մավհա սաաթի ահտի քի՝ Նէբչիւն ՐԱՖՖԸՆ էմիրնի պու վէճհլէ թէճաւվալ էահբ-սինիզ. պու իշ մի-չհասեր օլմուզ։ 42. Զէգմայընդը, կիւրա ՐԱՖՖ սուռանդըգտա ահիլ տիր, օլմայա քի ահ-չէհէդէրի-նիզին էօնիւնիւտ գէրդըսաղընդը։ 43 – Զիրտ Ամմադ էվլիլէրը վէ Ֆռանճըլաբ-ըզասա էօնիւնիւզճահ օլաճ՝ գէրճ-ասան ահ-չէբսընինիզ. սիզ ՐԱՖՖՏԱՆ ահճհաճ-չիւնիւզ իչիւն ՐԱՖՖ սիզին իլէ օլմայասճադ սաբ։ 44 – Լաքին ան-լէր խասար էտիղ սաղդն թէճէհհինէ չէգասրըսը. Ֆռագսէ ՐԱՖՖԸՆ թա-պասի իւլ 'ահտը վէ Մավհա օբասա-ֆհաճհասան այբըլմասդըսը։ 45 – Ո զէ-ման օլ ասաղասա ասաքին օլան Ամմադէ-լիլէր վէ Ֆռանճըզդըսը էնթիզ' ահլէրի գէբռասագ Հօբմայա գաւասար ազգասրըսը։

ԳԱՂ 15

Վ է ՐԱՖՖ Մավհաե տէհի քի, 2 – Պէնի իսթայիլէ խիտապէն անդէրե տէղիլէ քի՝ Աաքին օլմանընդ իչիւն սի-ղէ վէրճէճէհիմ՝ ահ-ցիլսոր կիւրահ-ցիհհինիզ-տէ, 3 – Վ է ՐԱՖՖԱ գաւբպան, եա՛նի մուհ-ցիսդա վէ եահբսո՝ նէզդ իճհասը իչիւն վէ-պահկէ եահբսո մի-լէհէդէրի' թաձաֆիմէ եահբսո պայբամ-լարընընզդա-սա պիր գաւբպան էահբ՝ ՐԱՖՖԱ խօշ բա՛իհա օլմազ իւղրէ սըզդը եահբսո սի-ղէ-իւլէբճէն 'սոզ էլէսիճինիզ հաշ-սե, 4 – Օլ վաղդ ՐԱՖՖԱ գաւբպա-նընը թաձաֆիմ՝ էահն քիմսէ պիր բուա՛ը հին եաղլէ եաւզուրաւմըշ պիր 'իւշը խասս սան էգմէկը թաձաֆիմէճհ օլաբաձ թաձաֆիմ՝ էլիէսին։ 5 – Վ է մուհցիսդաձ եահբսո գաւբպան իւլէ հեր պիր գաւզաս իչիւն մէշբաւսաֆ թաձ-ահիմէճհ օլաբաձ պիր բուա՛ը հին շէ-բասդ 'սոզ էլիէչէբին։ 6 – Նահբսո պիր գօչ իչիւն պիր ահ-ւլէ ի հին եաղլէ եաւզուրաւմըշ իքի 'իւշը խասս սան էգ-մէկը թաձաֆիմէճհ օլաբաձ 'սոզ էլէ-չէբին։ 7 – Վ է մէշբաւսաֆ թաձաֆ-մէճհ իչիւն պիր ահ-ւլէ ի հին շէբասդ ՐԱՖՖԱ խօշ բա՛իհա օլմազ իւղրէ թաձաֆիմ՝ էլիէչէբին։ 8 – Վ է ՐԱՖՖԱ մուհցիսդաձ եահբսո նէզդ իճհասը իչիւն զէղիճհե եահբսո ահ-ցիլսոր գաւբպանը օլմազ իւղրէ պիր պահզաղը կէթ իսթահ-լինկոե, 9 – Օլ վաղդթի պահզաղը իւլէ պէրահաէր պիր նըճաճ ը հին եաղլէ եաւզ-բաւսըշ իւ-ւ 'իւշը խասս սան էգմէկը թաձաֆիմէճհ օլաբաձ 'սոզ էահճիճ. 10 – Վ է մէշբաւսաֆ թաձաֆիմէճհ օ-լաբաձ պիր նըճաճ ը հին շէբասդ կէթ-բէմէչ, խօշ բա՛իհա օլմազ իւղրէ պահ-ՐԱՖՖԱ գաւբպան սաբ։ 11 – Հէր պիր սըզդը եահբսո հեր պիր գօչ իչիւն եա-հբսո գաւսան եա՛ քէչի իչիւն պէհզիլէ իճ-բաս օլաձհաաձ։ 12 – Հայբըլայսըճաղը-նըզդ մէգասսուսա նահզաբէճհ անդէրինի 'սա-ահճհսիչ կեօբե հեր պիբճհէ օլ վէճհլէ իճբաս էահճհսիճհ։ 13 – Նէբչիւ օլսուն հեր քիմսե՝ խօշ բա՛իհա օլմազ իւղրէ ՐԱՖՖԱ գաւբպան թաձահիմ՝ էթահբ-սոե՝ պահզաղը պահ վէճհլէ իճբաս էա-լէսինիզ։ 14 – Վ է եահնըզդասս մի-

Digitized by Google

ֆիր օլան եՀՆԷպէ, Հաքօտա 'ասբլաբրը-նըզՀա ասրանըզտաս պաւլուՆան քիմնէ, խօշ բա'իՀա օլմազ խ-ւզրե ԻԱՊՊԱ գաւբպան էաԹՃէք օլաւբ խսէ, սիվ Նաս-սալ Հօֆտօր խսէնիզ, օ տաս էդյլէ Հօֆ-սրն։ 15 – Ընյ Ճէմա'սաԹ, սիզին իչչուն վէ միւսաֆիր օլան եՀՆԷպի իչչուն ֆէ-բրիզ պիր օլաւզ 'ասբլաբրընըզՃաս էզէ-սո ֆէբրիզէ օլմազ խ-ւզրե ԻԱՊՊԸՆ Հաւզաւբրնաս սիզ Նասըլ խսէնիզ՝ եՃ-ՆէպՀ սասիխ էդյլէ օլաւսուն։ 16 – Սիզին իչչուն վէ ասրանըզտաս միւսաֆիր օլան եՀՆԷպի իչչուն չէբի'սաԹ պիր վէ սո-քհասմ պիր օլաւսուն։

17 – Վէ ԻԱՊՊ Մավսէսէ տէսաի քի, 18 – Պէնի Իսրայէլէ խիՃապէն սանլէ-րէ ռէզյլէ քի՝ Պէնիմ սիզի կէօՀիւբէ-ՃէյիհմՀ ռիյասաս կիրսխյինիզսէ, 19 – վէ օլ ռիյասրըն էբմէլիհսէն եէռիխ-ՆիզսէՏ, ԻԱՊՊԸ բէՏի'խյէ Թաւգսիմէ-սինի Թաւգսիմ էսէսնինիզ։ 20 – Խաս-մանըբընըզըն իլքիհսէն պիր փիռէ բէՏի'խյէ Թաւգսիմէսէն տէչիւ Թաւգսիմ էսիսյ' խասրման բէՏի'խյէ Թաւգսիմէսէ կիպի պուՆուս տաւիի օլ վէՃճյլէ Թաւգ-սիմ էսէսնինիզ։ 21 – Խասմանըբընըզըն իլքիհսէն 'ասբլաբրընըզՃաս ԻԱՊՊԸ բէՏի'խյէ Թաւգսիմէսէ վէբէսնինիզ։

22 – Վէ ԻԱՊՊԸՆ Մավսէսէ սէզյլէ-ռէխյէ պաւ էմբլէբրին ՃիւմլէսինիՀ, 23 – Եաս'ի ԻԱՊՊԸՆ Մավսէս վասրէ'ասբլ-յէ սիզ էմ էյլէսէխյէ չէխյլէբրին ՃիւմՃ-լէսինիՀ, ԻԱՊՊԸՆ էմ էյլէսէխյէ կիհաս-սէՆ բ'ըՀթասրէՆ սէՆյվէՆ 'ասբլասրընըզ-Ճաս իՀրաս եՀմէսէխյինիզ։ Հաւսէ, 24 – Հէմա'սաԹ-սէՆ կէօպլէբրինսէՆ խասԹի օլա-բաԹ պիր սէՆվ վէռաւս' պաւլաւՃաԹ օ-լաւբ խսէ, օլ վաԹբէՏ պիւմի'իհՆ ՃէՆ-սա'սաԹ, ԻԱՊՊԱ խօշ բա'իՀյլը մաՀ-բասաՃա օլասրաԹ, գաՆՆաՆը իւզրէ էԹմէԹ վէ մէՀշըռաւսրաՏ Թաւգսիմէսէ իւլէ աբ-ղբլաւսուն պիր սուսնա վէ կիհաՆաՀ դաւբպանը իչչուն քէչի՛իէբսէՆ պիր էբ-կէՃ 'ասրլ էյլէսին։ 25 – Վէ քհասհին պէՆի Իսրայէլի՛Ն պիւմի'սաԹը իչչուն էմ՛ի ի քէՏիռէբէի իՀրաս էսէ-ՃէԹ, վէ սՆլէրէ 'ասֆվլ օլաՆաՃաԹ սաբր։ դիրաս պաս սէՏվլ սիր, վէ սՆլէբ սէՏվլէբրի իչչուն ԹաւգսիմլէբրՆի ԻԱՊՊԱ գաւբպան, վէ կիհաՆաՀ գաւբ-պաՆլաբրընը ԻԱՊՊԸՆ Հաւզաւբրնաս կէ-ԹիրսՆիլէբ։ 26 – Վէ պիւմի'իհՆ գաւվ-սին սէՏվլ վէռաւս' պաւլաբրընաՆ, պէՆի Իսրայէլի՛Ն պիւմի'սաԹը իչչուն վէ սրասլաբրընաս միւսաֆիր օլան եՀՆԷպիլէբէ 'ասֆվլ օլաՆաՃաԹ սաբր։

27 – Վէ էկէբ պիր քիմսէ սէՏվլէՆ կիհաՆաՀ էՀմ՛իՃ օլաւբ խսէ, օլ վաԹբէՏ կիհաՆաՀ գաւբպանը օլմազ իւզրէ պիր Հաշըհաս պիր սի՛չի քէչի կէՀի՛իբսէՆ։ 28 – Վէ քհասհին օլ սէՏվլէՆ կիհաՆաՀ էսէՆ քիմսէ իչչուն' ԻԱՊՊԸՆ Հաւզաւ-բրընաս սէՏվլէՆ կիհաՆաՀ էՀմ՛իյինսէ էմ՛ի ի քէՏիռէբէի իՀրաս էՀմէսէխյինսէ, վէ սՆլէ իչչուն քէՏիռէբէի իՀրաս էՀմէ-սխյլէ, սՆաս 'սՆի՛վ օլաՆաՃաԹ սաբր։ 29 – ՍէՏվլէՆ կիհաՆաՀ էսէՆ իչչուն պէՆի Իսրայէլէ, Հէբրի՛ օլասրաՆ վէ սրասլաբ-րընաս միւսաֆիր օլան եՃՆէպի օլ-սաՆ, չէբի'սաԹընըզ պիր օլաՃաԹ սաբր։

30 – ՖաԹաՏի պիր քիմսէ, Հէբրի՛ օլ-սաՆ՝ եՃՆէպի օլսաՆ, միւՃէՃաՏրաս-ՆէՆ Հաւբէքէբի՛ էսէՃէք օլաւբ խսէ, ԻԱՊ-ՊԸ իւտհքիբ էՀմ՛իՃ օլաւբ։ օլ քիմսէ գաւմի՛ սրասլաբընաՏան գաւմի՛ օլաՆաՃաԹ։ 31 – ԻԱՊՊԸՆ քէլյմի՛Նը ԹաՀգիբ էս-տիպ էմրինի՛Ն նասգլ էՀտիյի իչչուն՝ օլ քիմսէ միՆթլաբաս գաւմի՛ օլաՆաՃաԹ սաբր։ վէպայը պիՆԱՆաս։

32 – Վէ պէՆի Իսրայէլ պէբբիյէսէ իքէՆ աէպի՛ ՀիւՆիՆաՃէ պիր աաՃմի՛ օ-սաՆ՝ սէվչիբմէքՃաԹ պաւլաբլաս։ 33 – Վէ աՆը օսաՆ՝ սէվչիբմէքՃաԹ իքէՆ պաւլաՆլաբը աՆը Մավսէս վէ Ահարոնաս վէ պիւմի'իհՆ ՃէՆսա'սաԹընը Հաւզաւբրնաս կէՀի՛իբսէՆ, 34 – ԱՆը Հաւզաս գօ-սաբլաբ, գիրաս աաՆա՛Նէ ՀաւֆիբյաՃաԹը պէյաՆ օլաՆմայմբշ խսէ։ 35 – Վէ ԻԱՊՊ Մավսէսէ՝ Օլ քիմսէ միՆթլաբաս գաւբէ օլաՃաԹ սաբր։ պիւմի'իհՆ ՃէՆ-սա'սաԹ աՆը օբաՆաՏան խասրՃՃիհաՃէ ԹաՃյլաբլէ բէՃմ՛ էյլէսին՝ աէսի։ 36 – Վէ պիւմի'իհՆ ՃէՆսա'սաԹ ԻԱՊՊԸՆ Մավսէսէ էմ՛ էյլէսէխյէ վէՃճյլէ աՆը օբաՆաՏան սաբրյսրը չըգաբրըպ ԹաՃյլաբլէ բէՃմ՛ էՀմ՛իբր։ օ աՆաի՛ էօյաՏա։

37 – Վէ ԻԱՊՊ Մավսէսէ տէսաի քի, 38 – Պէնի Իսրայէլէ խիՃապէն սանլէրէ աէպյլէ քի՛ քէՆանիէրինէ 'ասբլաբրընՃաս լիպյաալաբրընը՛Ն էՀՃէլյէրինէ աաչյպլաբ Հաֆաբրնյ՛սաբ։ վէ էՀՃէլյէրինսէ աաչյպլը իւպէբրինէ պիր լաՃհիվէսէ չէբհաս գօ-սաՆլաբ։ 39 – Վէ օ աաչյպգ պիզ Ինը-փաբ էչՆ օյաՆ՝ սՆը կէօբսիւյիսա-ՆիւՃսէ ԻԱՊՊԸՆ ՃիւմլէՏ էմրլէբրինՃ իչչուն էՀՃէլյէրինՃ ՀաւֆիբյաՃաԹ սաբրյ՛ սՆը կէօբսիւյիսաՆաՃաԹ սաբր։ վէպայը պիՆԱՆաս։ 40 – Վէ սՆլէ ԹաՃյլաբլէ բէՃմ՛ էյլէսէխյինիզ։ վէ սՆլէբ ԹաՃյլ' օլմազլէ ֆիւՃաբր էՀՃէսիյինիզ գաՃլՆՆիգՆՆ վէ

Digitized by Google

կէօղէրինէգին հէվասընտա կէզմէյէնէ-
նէզ. 40 – Թա քի էմրէրէմինէ ճիւմէ-
սինի խոթրընընա կէմէյէզ իճրա է-
ասէրէք Ալլահընըզա մունգասատէս օլ-
սընընըզ. 41 – Սիզէ Ալլահ օլմազ իչինէ
սիզի Մընըր ահյարընասան չըգարսան
Ալլահընընըզ ՐԱՊՊ պէն իմ. Ալլահընըզ
Տհովա պէն իմ։

ՊԱՊ 16

Վէ Կոբի իպն ի Խասհառ իպն ի
Ցահաթ իպն ի Ղէւի վէ պէնի Ռուբէն-
ատէն Եզիաբ օղուլտարը Դոթան վէ Ա-
բիրոն վէ Փաղէեթ օղլու Ոն մարէե-
ճասթր օլտըլար, 2. Վէ պէնի Խրայէլ-
ատէ ճէմա'ատի քէխլերի վէ ճէմա'ատի
տարատընասա մեշհուր վէ նամտուզ օ-
լանն էքի եհուզ էլլի քիմսէ իլէ Մով-
սէսին հուզուրընասա այյագլանըպ,
3 – Մովսէս վէ Ահարոն 'ասէյհինէ
թօպլանտըլար, վէ անլէրէ խիթապէն՝
Սէզիէ եէթէր. վէրսա պիւթիւն ճէմոո-
'ատի քառֆիէթէն մունգասատէս տոր,
վէ ՐԱՊՊ անլէրին տարասընասա տոր.
խմոթ ՐԱՊՊԸՆ ճէմա'ատի իւզէրինէ
նի՞չին քէնտինիզի եիւքսէլտիրսինիզ՝
ատէտիլէր։ 4 – Վէ Մովսէս պունընա ի-
շիթտիքտէ եիւզիւ իւզէրինէ տուշտու.
5 – Վէ Կորի իլէ ճիւմլէ րէֆիգլէրինէ
սէզտէյիպ՝ Սապահ հէյտըն ՐԱՊՊ քէնտի-
նինքի քիմ, վէ մունգասատէս քիմ օլ-
տըղընը պէյանն էտիպ քէնտինէ եասըդն
գէրտէճտ տոր. վէ էնթիխապ էթտիյի
քիմսէյի քէնտինէ եասդըն գէրտէճտ
տոր. 6 – Էյ Կորի, վէ ճիւմլէ րէֆիգ-
լէրի, պունընա եափընըզդ, եանի քէն-
տինէյիլէրինիզէ պունընասընըլար ալընընզ.
7 – Վէ եարըն իչլէրինէ սէճէդ, վէ
ՐԱՊՊԸՆ հուզուրընասա իւզէրլէրինէ
պունընա գէյընընզդ. վէ ՐԱՊՊԸՆ ինթի-
խապ էթտիյի քիմսէ մունգասատէս օլ-
սաուն. էյ Ղէւի օղուլտարը, սիզէ եէ-
թէր՝ տէտիլ. 8 – Վէ Մովսէս Կորիյա տէ-
տի քի՝ էյ պէնի Ղէւի, տինլէյինիզ.
9 – Սիզէ ա՞զ մը տոր քի ԻՍՊՊԸՆ
մէդգէնինէն խրատէյինի վէ ճէմա'ա-
թընը էօնէլնատէ տունըտաղ անլէրին՝ 'ապ-
տէթի խրատէյինի իճատէյինիզ իչիւն,
Խրայէլինն Ալլահը սիզի քէնտինէյէ
եագընը գէլտիրէ իւրսէլինն ճէ-
մա'ատընասընա թէֆիրգ էլլէտի. 10 –
Վէ սէնի վէ սէնինն իլէ պէրապեր պէնի
Ղէւի օլան գարնատաշլարընը ճիւմլէ-
սինի եագընը գէլտը. վէ սիզ քհանն-
լիկ՞ մի տապի թահլեպ էտէրսինիզ.
11 – Պունընա էճլատըն սէն վէ ճիւմլէ րէ-
ֆիգլէրինի ՐԱՊՊԸՆ 'ասէյհինէ թէճէմ-
միւ' էթտիյինիզ. Ահարոն իսէ քի՞մ տիր
քի տընը 'ասէյհինէ տէյսէնիզտիյինիզ.
12 – Վէ Մովսէս եագընը օղուլտարը
Դոթան վէ Աբիրոնը չաղըրմադ իչինն
տէփէ կէօնտէրմիտէտ, տընլէր՝ կէլմէ-
յինզ. 13 – Պիզի պէրիյէտ եօլահըթ-
մէք իչինն պիզի սիւթ վէ պալ ագտան
տիյարատան չըգարտըդընը տ՞ա մը տըր-
քի տասան իւզէրիմիզէ հիւքմտար օ-
լատպ հիւքհամթ էթմէք իչին եէ-
14 – Հէմ տասան պիզի սիւթ վէ պալ
ագտան տիյարատ կէօճիւրմէյինիզ, վէ
պիզէ եմըլգ օլարադ թօպլատ վէ պաղ
վէրմէյինիզ. պաս տատմէյէճինիզ կէօզլէր-
նի՞ մի չըգարտճագընզ. պիզ կէլմէյիզ՝
ատէտիլէր։ 15 – Վէ Մովսէս գընյէթլէ
գազադտատ կէլիպ, ՐԱՊՊԱ թատպտիմէ-
րինէ ճաւգար գըլմա. անլէրէտէն պիր
մէրքէպ պիլէ ալմատըմ՝ վէ անլէրէտէն
պիրինէ քէօթի իւլհհաք էթմէտիմ՝ ատ-
տի։ 16. Վէ Մովսէս Կորխա 'Եագընը ատէ
վէ ճիւմլէ րէֆիգլէրինէ ՐԱՊՊԸՆ հա-
զընըրընասա, սէն վէ տնլէր վէ Ահարոն
հազըր օլտընըզ. 17 – Վէ հէր պիրինիզ
քէնտի պատխառընընընզը ալըպ իչինէ
պունընա գէյտընըզդ. վէ հէր պիրինիզ
քէնտի պունընա տատխառընընզը, իքի եիւզ
էլլի պունընա օլարադ, սէն տոթի
Ահարոն իլէ, հէր պիրինիզ պունընա-
տանընզը ՐԱՊՊԸՆ հազընըրընա կէտի-
րինիզ՝ տէտի։ 18 – Վէ հէր քէս քէն-
տի պունընատանընզը ալըպ իչինէ տա-
թէշ գօտըլար, վէ իւզէրլէրինէ պունը-
ատըր գէյտի՝ Մովսէս վէ Ահարոն իլէ
պէրապեր ճէմա'ատի չատըրընըն գա-
փուգընատա տուրտըլար։ 19 – Վէ Կորխ
պիւթիւն ճէմա'ատընզը անլէրին 'ա-
ղէյհինէ ճէմա'ատի չատըրընըն գափուգ-
նընա ճէմ' էթտիքտէ՝ ՐԱՊՊԸՆ ճէղլէ-
րի պիւթիւն ճէմա'ատա կէօրունմէտ։
20 – Վէ ՐԱՊՊ Մովսէս իլէ Ահարո-
նա խիթապէն, 21 – Պաս ճէմա'ատընզը
տարատընասան այրընընզդ, քի տանլէրի
պիր տանտ հէլտտ էտէյիմ՝ տէտի։ 22.
Լագընն տանլէր եիւզ իւստնի գափա-
նդպ՝ Ցա Ալլահ, ճիւմլէ պէղէրինի բուհ-
լտրընընզը Ալլահը, պիր ատամ կրնատ
էթտիյի հալտտ պիւթիւն ճէմա'ատի տ՞
մը դաղադ էտէրսինի՞ տէտիլէր։
23 – Վէ ՐԱՊՊ Մովսէս տէտի քէ-

Digitized by Google

24 – ձէմա'ամեա խիճապէն՝ Կորթ վէ Դամ՚ան վէ Աբիրոնէն մեզբէներէնին ձիրասքենատան չէքիլինէզ՝ ատիւս սեզրէ. 25 – ու է Մովսես գալուզով Դամ՚ան վէ Աբիրոնէն հանդիսա տօզրաս կիճ՚ոտ, վէ տզգասքենատան Թօրոյէլին խիճ՚էսըրէր կիճ՚ոտիլէր. 26 – ու է ճէմա'ատա սեզիլէսլով՝ Նէմոտ պուս ֆնատզգ սատճ՚էներին չսատըլսրը հանդիսատան ալրըլը՚ձէզ, վէ էշխուսրընատան հիւ պիր չէյէ տօզգասմուսրըզ, քի ատներին ճիւմլէ հնդհատնուսրը սեզեպիլէ հելսաք օլմասյատրնզ՝ ատտու. 27 – Խմոռ ատներ Կորթ վէ Դամ՚ան վէ Աբիրոնէն մեզքէներէրինին էճ՚ատքենատան չէքիլճ՚էլէր. վէ Դամ՚ան իլէ Աբիրոն վէ ատներին զէվճէլերէ վէ օզուսլսրը վէ էհ՚լ է պէհ՚լերէ չըգըզ չսատըլսրըզ՝ ձէն գսփուսրնատա սուբատրսրսր. 28 – Օ՚լ վոգրէ՚ Մովսես ատտ քի Զա իշ՚լերի քէնտի նէձհսմէնէն ի՚ճ՚սա էճ՚մէյէզ՝ ատն՚ճոգ ճիւմլէսինի իշլէմէք իւզրէ ԻԱՊՊՃՆ պէհ՚ի կէտատրսմ՚իշ՚ զ. 29 – Էնէր պուսլսրը հէր ատեմին վէ ֆնատը կիճ՚ոտ վէֆնատ է՚սերլերսե, վէ ճիւմլէ ատեմլէրքէ վոգ՚՝ օլսան՝ պուհ՚նլզոր իւզերինատ պուսուբ իսե, ԻԱՊՊ պէհ՚ի կէտատրսմ՚իշ՚ սոր. 30 – Լաքին էկէր ԻԱՊՊ իսորիզ իւ՚լատ պիր չէյ հատմասրլլէ վէ՚մին քէնտի ազգրը ատսքաղ ատներ վէ ատներէ մրվէ՚ձ՚ատրգ օլանըն քհատֆքհատնի հատատսր իսե, վէ ատներ ատրի հավիհ՚լէ էհ՚սերլերսե, օլ վոգրէ՚ պուս ատեմլերին ԻԱՊՊՃ թհաֆգիր էճ՚ոտիլէրինի պիլէ ճէքհնիզ՝ 31 – ու է պուս ատօղլերին ճիւմլէնատեն ատեզլէմէ՚լի թէսրմլ էճ՚ոտքատ՝ ատներին սալճ՚ատան օլսան զէմին հատրըլսրը: 32 – ու է զէմին ազգրնը ատյզգ ատներին վէ իսանէլերինի վէ Կորթը ճիւմլէ ատեմլէրինի վէ պիւրնին էմհ՚սինի հատճ՚ատս. 33 – ու է ատներ վէ թէ՚սլճ՚ատ՚ալրըզ՝ ճիւմլէսի ատրի ատրի հավիհ՚լէ էհ՚սերլեր, վէ եէք ատների էօրճ՚մէքլէ ճէմա'ատ ատրատրնատան նատպէտոտ օլսրլսր: 34 – ու է էճ՚ատքենատրսրսր օլսան Իսրայէլին ճիւմլէսի ատներին ֆէքհատրնատան ֆիրսր էճ՚ատիլեր. զիրս՝ Օ՚լմայս քի զէմին ազգի հատճ՚ատս՚ատերլեր իսոհ: 35 – ու է ԻԱՊՊ Թհատրսֆքնատան ատճ՚էզ չէգըզ՝ պուհ՚նատրը Թ՚ոգատմ՚ էհ՚սեն օլ ֆէքի եհ՚ատ էլլի քհմհէլի Թէլէֆ էճ՚ոտ:

36 – ու է ԻԱՊՊ Մովսես խիճ՚ապէն ատեմի քի, 37. Ռհատհին Ա՚հարոնէն օղլատ Եզհազարատ ատ՚ըլէ քի՝ հանդրէն իշլհմատեն պուհ՚նատրատսրը ալրզգ ատ՚էշլ էհ՚լ տատզգլմ՚ատ՚ն. զիրս ատներ մնատ գատատհատ օլատրլսր: 38 – Ռհէնտի ճանհլսրը՝ ատլէ՚յհնէ կիճ՚ոհամ էհ՚սեն պուհ՚քհմհէլերին պուհ՚նատրատնալսրընը ալզգ ատներատէն մէզպահը պուհ՚լատմ՚ոգ իշլհտ էհ՚լ տատպհատլսրը. զիրս ատները ԻԱՊՊՃՆ հատզգատրընատա լհ ատգատմ՚ օլատհամատլսրըզ՝ մնատգատատհատ օլատրլսր, վէ պէհ՚ի Իսրայէլէ՚ ատյատէհ՚ի օլատհատլսրս: 39 – ու է քհատհին Եզհազար ԻԱՊՊՃՆ քհհատնէհ Մովսես վատրհատրատհ էմ՚ էճ՚ատիլ կիճ՚ոտ օլ հատնդէ՚զ՝ քհմհէլերին Թհատգատմ՚ էճ՚ատիլերի պուհ՚գրը պուհ՚նատրատսրընը ալրզգ մէզպահը գատփատմ՚ոգ իշլհտ ատների լէվհ՚տրսր հատփատրատգ, 40 – Պէհ՚նի Իսրայէլէ Թէզքատր եզհ՚ատ, քի Կորթ վէ ատներ քհֆհգլերի կիճ՚ոտ օլմատմ՚ոգ իշլհտ Ա՚հարոն հէպզիհատհ՚ի ալմատյատ՚ն, հատգատմ՚ոգ իշլհտ ատներ քհմհէ ԻԱՊՊՃՆ հատզգատրընատա պուհ՚նատրատսրընը ալրզգ ատ՚էշլ էհ՚լ տատզգլմ՚ատ՚ն. զիրս ատներ մնատ գատատհատ օլատրլսր, վէ պէհ՚ի Իսրայէլէ՚ ատյատէհ՚ի օլատհատլսրս: 39 – ու է քհատհին Եզհազար ԻԱՊՊՃՆ քհհատնէհ Մովսես վատրհատրատհ էմ՚ էճ՚ատիլ կիճ՚ոտ օլ հատնդէ՚զ՝ քհմհէլերին Թհատգատմ՚ էճ՚ատիլերի պուհ՚գրը պուհ՚նատրատսրընը ալրզգ մէզպահը գատփատմ՚ոգ իշլհտ ատների լէվհ՚տրսր հատփատրատգ, 40 – Պէհ՚նի Իսրայէլէ Թէզքատր եզհ՚ատ, քի Կորթ վէ ատներ քհֆհգլերի կիճ՚ոտ օլմատմ՚ոգ իշլհտ Ա՚հարոն հէպզիհատհ՚ի ալմատյատ՚ն, հատգատմ՚ոգ իշլհտ ատներ քհմհէ ԻԱՊՊՃՆ հատզգատրընատա պուհ՚նատրատսրընը ալրզգ ատ՚էշլ էհ՚լ տատզգլմ՚ատ՚ն. զիրս ատներ մնատ գատատհատ օլատրլսր, վէ պէհ՚ի Իսրայէլէ՚ ատյատէհ՚ի օլատհատլսրս: 41 – ու է էրէհ՚ատ կիճ՚ոտ պէհ՚ի Խրայէլէհ պուհ՚քհմհէ ճէմա'ատ՚ի՝ Սհմ՚ ԻԱՊՊՃՆ գատվհ՚ն՚ը գատհմ՚ էճ՚ատհ՚նէ՚ զ՝ ատէ՚յհրէ՚ք Մովսես վէ Ա՚հարոն ատէ՚յհրէ՚նէ ատեզլէճ՚ատիլեր: 42 – ու է ճէմա'ատ՚ի Մովսես վէ Ա՚հարոն ատէ՚յհրէ՚նէ Թէ՚ճէմհմհ՚ էճ՚ատքէլերինատ ճէմա'ատ՚ի չատատրըրնատ ատօզրատ պատգատլսրս, վէ իշլհէ պատլատհ՚ատ՚ն ատնը գատփատլսրզ՝ ԻԱՊՊՃՆ ճէլսլի կէտօրճ՚ատնատհ: 43 – ու է Մովսես իլէ Ա՚հարոն ճէմա'ատ՚ի՚ն՚ չատատրըրնատ էճ՚ատնէհ՚ կէտատհ՚լերս: 44 – ու է ԻԱՊՊ Մովսես խիճ՚ապէն՝ 45 – Պատ՚ ճէմա'ատ՚ատ՚ատօղլատնատան չէգըզ՝ քի ատների պիր ատնատ հէ՚լսաք էատէյհ՚մ՚ ատտու. ատհ՚ն ատներ ճիւգ իսատհ՚ճ՚ գատփատնատրլսր: 46 – ու է Մովսես Ա՚հարոնատ՚ Զատհատրատնէհ՚ զը, վէ իշլհնէ մէզպահնատն ատ՚ճէզ գատրգատնատ ատզգրատ պատհատրգ, վէ չատատգ ճէմա'ատ՚ատ՚ն կիճ՚ոտ ատներ իշլհն քէֆհտրէճ՚ իհ՚ղրատ հէ՚լէ: զիրս ԻԱՊՊՃՆ հատզգատրընատա պատգատլսրս՝ հատրգատմ՚ ճէմա'ատ՚ատ՚ն պատշլատսրզ՝ ատտու: 47 – ու է Ա՚հարոն Մովսեհ՚ն ատէ՚ատիլ կիճ՚ոտ պատհատրգատ՚ը ատլզգ ճէմա'ատ՚ատ՚ի՚ն իշլհնէ գատշատս. (վէ իշլհէ գատվհ՚ատ՚ն ճէմա'ատ՚ն պատշլատմ՚էշ իսոհ,) վէ պատհատրգ գատտատ գատվհ՚ իշլհն քէֆհտրէճ՚ իհ՚ղրատ հէ՚տերէք, 48 – Էհ՚օլհ՚ւէ՚ր իլէ ատհ՚ի՚լէր

Digitized by Google

աբտաքնաստ առ-քստաս. վէ Թա՛ուն քեռ-ախլէսի։ 49 – Վ.Է Կարթ մնատաեաի իչխան եօվէնդէրտէն մնո՛տաս Թա՛ուտնատեն եօ-չէնդէրը օն ութօրթ պինի եէտի եվէզ քիչի խոսի։ 50 – Վ.Է Ա՛ստան Շէմա՛ոյի չաս-ատրընըն գափուտանաս Մավուտե՛ տավ-ատկի էիտի, վէ Թա՛ուն քեռիչոի։

ԳԱՂ 17

Վ.Է ՐԱՂՂ Մավուտե խրիստոսէն ատե՛տի քի, 2 – Պէնի Իսրայէլէ ատղվէ վէ ատղէրտէն խնամէտատնդրըն կեօրե պէրտեր 'ատաս, եա՛նի խնամէտատնդրընդեն ճիւմլէ բե՛իսլերինտէն օն իքի 'ատաս տոլըղ՝ հեր պիրինդեն իսոյնի 'ատաստ իս-պէրինէ եաղտաղը։ 3 – Վ.Է Ղէս-ինդեն 'ատաստ իս-պէրինէ Ա՛ստանդըն իսոյնի-նէ եաղտաղը. գիրաս խամէտատն բե՛իսլերի ֆչիւտա պիրտեր 'ատաս օյտաճագ տոլը։ 4 – Վ.Է ատղէրտի ճէմո՛ոյի չատրըդնատս տիպին իլէ մի՛սլատաքի էտե՛ճէյիմ եկրե շէհատէվ եօճիւտնէ գիլատը։ 5 – Վ.Է պէնիմ ինի իիսատ էմ՛ոյիմ՝ քիմնէնդեն 'ատատ ֆիլիպլէնէ՛ճէք տեր. պաս վէ ծՏ-լէ պինի Իսրայէլին 'ատղէյհիվէ տէզի-լէնմէլէրինի հատատրըմատն իմ էտղին էտե՛ճէյիմ։

6 – Վ.Է Մավուտին պէնի Իսրայէլէ ատղվէլէմո՛ի իսղէրինէ րե՛իսլերին ճիւմ-ղէտո տանս պիրտեր 'ատաս, եա՛նի հեր րե՛իս իչխա տպիրտեր 'ատաս, խամէտատնդրընս կեօրե օն իքի 'ատաս վէրտիլեր. վէ Ա՛ստանդըն 'ատատ ատղէրին 'ատատղատրը տատաբտնատս իտի։ 7 – Վ.Է Մավուտ 'ատատղատրը շէհատէվ չատրըդնատս ՐԱՂՂԳ-ն հատատրըմատ գատատ։ 8 – Վ.Է ետրէէտի կիճե Մավուտ շէհատէվ չատ-ատրըդնատ կիճուտ, վէ իչիքե պէկիմ ի՛վ-ատի իչիւտա օյտան Ա՛ստանդըն 'ատատղատ կեօղ-շէնէղով վէ ֆիլիպլէնէղով չիչէք ատչտաղտ պատէտիմէր եէտի-իչուրտուր։ 9 – Վ.Է Մավ-ատս ճիւմլէ 'ատատղատրը ՐԱՂՂԳ-ն հատ-գատրըդնատն պիրիքիւն պէնի Իսրայէլին եօճիւտնէ չըգատրաք, ատղէրը ատատի կեօ-ղիւտղ հեր քէս քէնտի 'ատատղատը տոլատ։ 10 – Վ.Է ՐԱՂՂ Մավուտե՛ Ա՛ստանդըն 'ատատղատը, եՏ-լէ 'իսնամնատ դէյտե չէհատէվ օյտա-ղտղ հըքիղ օյտանմագ իս-պրե չէհատէվ եօճիւտնէ քե՛ճքտատ կեօճիւտ, վէ ատղէ-րին տեսյլէնմէլէրինի պէհատէն ատէ՛ք՝ էե՛, քի եօսմէ՛իչէրը՝ ատատ։ 11 – Վ.Է Մավ-ատս ՐԱՂՂԳ-ն քէնտինե եմ՛ն է.յլեատի կեղտի իճքա էյլէատ։ 12 – Վ.Է պէնի Իս-րայէլ Մավուտե տեսյլէնմէլ՝ Ի՛քե պիրլ եօսմի՛ոյ, Տե՛լոհ օյտրդ, ճիւմլէ-մինդ Տե՛լոհ օյտրդ։ 13 – ՐԱՂՂԳ-ն մէզրէնին-նե Տատղատյանդատատան Տեր պիրի եօ-չիւտ. քիուչիւնե Տե՛լոհ օյտճաՂ մ՛ըքիղ ատեսյլէր։

ԳԱՂ 18

Վ.Է ՐԱՂՂ Ա՛ստանտատ տեսյ քի. Սէն վէ տենին իլէ պէրտեր օղուչլատ-րըդն վէ տենին խամէտատնդրն մնագտիտ հագգրընատ էտիլէն կիւնատնը չէքե ճէք-տինիվ, վէ տեն վէ օղուչլատրըդն տենին իլէ պէրտեր քատհինիչինինդեն իճքատ-ատնատ էտիլէն կիւնատնը չէքե ճէքքտ-նեղ։ 2 – Հէմ տատխի գատնատատչղրընը. Տատնի փէտերինին տրտիքը օյտան Ղէսէք տգտիքընը տենին իլէ պէրտեր Տատղատ-տըր, վէ տատատ մի՛սլատէմէլէ տատատ խրտատէք էքտինէլեր. տեն տատխի վէ տե-նին իլէ պէրտեր օղուչլատրըդ չէհատէվ էտատրըդնըն եօճիւտնէ պատէտիմատնըղ. 3 – Վ.Է տենին խրտատէքինի վէ պիրէքեւն չէտատրըդն խրտատէքինի իճքատ էքտինէլեր, ֆատգատքի տնիլեր մնագտիտքին էտեվէրընատ վէ մէզպետնա Տատղատ-մնատնըղտր, քի հեմ տեն իքե հեմ տեն տրտ էտղէ՛էտինիղ։ 4 – Իսմտի տնիլեր տատատ մի՛սլատէմէրիլ չատրըդն հեր իչինատե ճէմո՛ոյի չատրըդնատն խրտատէքինի իճ-ֆատ էյլէատինիլեր, վէ տիքէ Տատղատնէղ Տատղատյնատնի։ 5 – Վ.Է տրթ-ղէ պէնի Իսրայէլ իւքերինե զատղատղ օյտանմատղ իչչա տիղ մնագտիտքին խրտատէքինի վէ տէզպետնա խրտատէքինի իճքատ էտեսի-նիղ։ 6 – Վ.Է իչիքե պէնի գատրնատղա-ըրընըղ Ղէսէյիլերի պէնի Իսրայէլ ատ-ըտատնատատ տատղատ. տունկը ճէմո՛ոյի չատրըդնատն խրտատէքինի էքտինէ իսղէ-ՐԱՂՂ իչչա տիղ՝ տեսյլէնմէլ տատ-բիլմիչ տաբ։ 7 – Վ.Է տեն վէ տենին իլէ պէրտեր օղուչլատրըդն տէզպետնա Ղէսէ-լէ Չէյլերի իչչա տի Տատեսյ-նեն, իւքերինտեն օյտան Չէյլերը իչչա քատհինիչինինդեն իճքատ-ատնատ էտիլէն կիւնատնը չէքե ճէքքտ-նեղ. տեր քատհինիչիք իճքատ-ատնատ տատի՛չե օյտրդգ վէքիլմիչ տաբ։

8 – Վ.Է ՐԱՂՂ Ա՛ստանտատ տեսյ քի, Իչիքե պէնի Թագատիմէղէրինին մնա-հատֆազատրը տատատ վէքտաճ. պէնի Իսրայէլին մնագտատատն Չէյլերինդեն ճիւմլէսինի տատատ վէ օղուչլատրըդատ է-

Digitized by Google

պէտի ֆէրիվէ օլմազ խւզրէ մէհ հազդէը իչիւն վէրսիմ։ 9 – Ամէշտէն գալան նէհէլէտէն պունլար ազատ չէյլէր օլարագ ահէին օլսուն. պունաա չէյլէր էթմէքլէրին Թագտիմէլէրին ճիւմլէսի, եա'նի էգմէք Թագտիմէլէրինին ճիւմլէսի վէ կիւնահ գաւրպանլարընէն ճիւմլէսի վէ սուշ գաւրպանլարընէն ճիւմլէսի ազատ օլսուդա ահէին վէ ահէին օզաւլարընէն օլսուն։ 10 – Անը ազատ մանհալատ եէչէտին. ամէր հէր երգէգ նէսին, ամաա մանգատտէտ օլսուն։ 11 – Գալ սահի ահէին օլսուդ Թագտիմէլէրի օլան բէֆ'իչէ Թագտիմէմինէ վէ պէհի խարտչէին ճիւմլէ սալսամա Թագտիմէլէրինի, ապէտի ֆէրիվէ օլմագ խւզրէ ամաա վէ ահէին իւէ պէրսագեր ահէին օզաւլարընէ վէ գրզլարընէ վէրսիմ. ահէին խահնէնագ հէր Թահհիր օլսուն ահանէն նէհէն։ 12 – Նագրն ա'լատրնէն քհաֆֆէֆնինի վէ չէրագ վէ գալդատրն ա'լատրնէն քհաֆֆէֆնինի, եա'նի ՐԱՂՂԱՆ վէրճէգլէրի իւէ մէդվէլէրի ամաա վէրսիմ։ 13 – Տիչարլարընաա գալաշանէն ճիւմլէսինէն ՐԱՂՂԱՆ կէճիրէճէգլէրի Թագրքհնաալարը ահէին օլսուն. խահնէնագ հէր Թահհիր օլսուն ահանէն նէհէն։ 14 – Խարտչէտէ հէր վագֆ օլահմէդ չէյ ահէին օլսուն։ 15 – Հէր ճէհատտէն, կէճէգ հնասին վէ կէճէգ հայվանատան, ՐԱՂՂԱՆ Թագտիմ էհտիճլէրի հէր իւէ տօղսան ահէին օլսուն. ատճագ հնասընէն իւէ տօղսանընէն ֆիահիչէհնի վէ Թահհիր օլմիսսն հայվանընէն իւէ տօղսանընէն ֆիահիչէհնին ատտէի մանհալատ գաստալ էտտճէգտին։ 16 – Վէ զիր ատյէգ օլանըն ֆիահիչհատին Թագտիր էթմէկին գէլմէթէ կէօբէ, մագտաա մէսագալը իւզրէ (գի հէքմի գրբատ տըր) պէշ մէսագալ կհասրշ գասագալ էտտճէգտին։ 17 – Նագդին հնէչին իւէ տօղսանընէն հասհատ գրտանըն իւէ տօղսանընէն հասհատ գէչինին իւէ տօղսանընէն ֆիահիչհատին գասագալ էթմէչհէին. անէչէր մնագատտէտ տահր. անէչէրնէն գատնէրնէ մէզագատ ֆէզէրինէ աէրփհով իչ հտողնըր, խօշ քա'իչտ օլմագ իչհէն, ՐԱՂՂԱՆ գասրպատն օլմագ իւզրէ հտագաճագտան։ 18. Վէ անէչէրին էթի ահէին օլսուդ՝ ատչ ցատա տէօշհս վէ տագ գատա կհպի ահէին օլսուն։ 19 – Պէհի խարտչէհնի ՐԱՂՂԱՆ Թագտիմ էհտիճլէրի մնագատտէտ րէֆ'իչէ Թագտիմէլէրինին ճիւմլէսինէն, եագտի ֆէրիվէ օլմագ խւզրէ ատնաա վէ ահէին իւէ պէրսագեր օզաւլարընէ վէ գրզլարընէ վէրսիմ. ՐԱՂՂԱՆ հնասընաա ատնաա վէ ահէին իւէ պէրսագեր նէհալինէ էգտատ Թահ՝ատչհատը տըր։ 20 – Վէ ՐԱՂՂ Ահատրնատա տատի քի՝ Աչէլէրին տիչարընատա միրատա ատչհատճագտան, վէ տատատլարընատա ահէին հնասահն օլմիչատճագ տըր. պէհի Խարտչէհ տատագրնատա ահէին հիատհէ վէ միրատրն պէհ իմ։

21 – Վէ պէհի Ղէսիչէ իչհէհ խրատմէհլէրինէ, եա'նի ճէհմա'սի չատտրըրն իւէտ հտէճէլէրէրի խրատմէհինէ 'ինվազհէ միրատ օլմագ իւզրէ Խարտչէտէ 'իչհրհսն քհատֆֆէֆնինի վէրսիմ։ 22 – Վէ կհնահհչհն ճէզագտրնը չէքհագ էօլմէմէչէրի իչհսն պէհի Խարտչէհ տըրքդգ ճէճմա'սի չատտրըրնաա հատհչհսն մագրնտատ։ 23 – Հէմ ճէճմա'սի չատտրըրն խրատմէհինի իւէտ հտէճէլէրէ Ղէսիչհէրէ օլտա՝ կհնահհչհտրըրնը քհնատիրէ չէքհինէրէ, վէ 'ատրտատրընդգճատ էգտատ ֆէրիվէ օլմագ իւզրէ պէհի Խարտչհէ ատրտատրնատա միրատա տատմագրտատ։ 24 – Զիրատ պէհի Խարտչհէհն ՐԱՂՂԱՆ րէֆ'իչէ Թագտիմէտի օլմագ խւզրէ Թագտիմ էտտճէգտէրի 'իչհրհս Ղէսիչհէրէ միրատա հերինէ վէրսիմ. ատճէ էհմհնէն անէչէրին հսագդնատա՝ պէհի Խարտչէհ տատագրնատա միրատա ատչհատճագտան՝ ատէտիմ։

25 – Վէ ՐԱՂՂ Մ'ովսհսէ ատտի քի՝ 26 – Ղէսիչհէրէ խրհճատչէհ անէչէրէ սեդչէ քի՝ պէհի Խարտչհէհն անէչէրինէ Թագտիքհնատա սիզէ միրատա հերինէ վէրսիճհիմ' 'իչհրհս ատչհատրնդգատա ատնաէհ 'իչհրհսն 'իչհրհսնհս ՐԱՂՂԱՆ րէֆ'իչէ Թագտիմէտի օլմագ իւզրէ Թագտիմ էտտճէգտինդգ։ 27 – Վէ ատճ րէֆ'իչէ Թագտիմէտինդգ սիզէ խատմանն ատչհատչհ կհպի վէ մա'սերէ չհրհսհ կհպի ատչհրհսն։ 28 – Պեդչէճէ սիզ ատահի պէհի Խարտչհէհսհ ատտրտրնդգ 'իչհրհսն քհատֆֆէֆնինհսհ ՐԱՂՂԱՆ րէֆ'իչէ Թագտիմէտինի Թագտիմ էտտճէգտի։ վէ անահհ ՐԱՂՂՐՆ րէֆ'իչէ Թագտիմէհինի քհատհչհն Ահատրնատա վէրհտհնիդգ։ 29 – Սիդչ վէրհրիչէ Թագտիմէչէրին ճիւմլէսհնհչհն էն ա'լատրնատհն մնագատտհ հհատհ օլտրագ ՐԱՂՂԱՆ րէֆ'իչէ Թագտիմէհինի Թագտիմ էտտճէգտի։ 30 – Վէ անէչէրէ սեդչէ քի՝ Ադըն 'ատ-

Digitized by Google

լսալընտան թաղափիմ էբոխիմիրեալ, գոբէյմե Ղևխիլիէթ խաթմանն մնչ-ռալը կիպի վէ մնա'սերէ մնչհռալը կի-ռի տալըլար։ 31 – Վ.է ռանը սիգ վէ եչլ ի պէյթինիզ չէր մնչհալտե եե-յեռինիզ. գիրա ճէմա'ռաի չտռերըմռատ օլսան խըռամէբ ինիզե մռագափլ խա-ճէբէինիզ ռիր։ 32 – Վ.է ռանըն ա'լտա-ռըռատ թաղափիմ էբոխիմիրեալե ռա-նըն սեպեռիէլ կիտռատ չէնգռէչէճեք-պինիզ, վէ պէնի Խռայէլըն մնագռատ-ռէտ նէռանէլէրինի նռափռք էբոխիմե-նիզ, քի էօլմէյեպինիզ։

ՊԱՊ 19

Վ.է ԻԱՊՊ Մռավեռ վէ Ահռարռատ խէի ռապէն ռեռտի քի, 2 – ԻԱՊՊԸՆ էմր էյլեռիէյի չէրի'ռէրը գոռնռատը պռա-ռըր. Պէնի Խռայէլէ սեօյլէ քի ռատ'տ' չիչ պիր գռատռըր օլմայըպ իտէզերինե պպրռատռըրդ գոռռէլմամզը ռապլատ', ռալ պիր ինէք կէբիրռինէր։ 3 – Վ.է ռիզ ռանը քռատչին Նզիռազարա վէրե-պինիզ. օ ռատխի ռանը օբռատկռատըն խռա-բռճինե չզգռատրգռատ ռանըն էօնիւռատե պզոպզլատնընն։ 4 – Վ.է քռատչին Նզիռա-զար փռրմապղրյէ ռանըն գռանըռատն ռալըզ' ռանըն գռանըռատռն ճէմա'ռի չտռ-ռըրըռնըն էն թռռատփըռնա ռտօրռա էէտի քէրէե սէրփռին։ 5 – Վ.է ինէք ռանըն կէօզ-լէրի էռհինատե էտգըլըրն։ ռէրռեի վէ է-ռեի վ.էգռանը վէ թէբռի էռագըլըրն։ 6 – Վ.է քռատչին էզդ ռպղռանը վէ զռէփա օբռա-վէ զըբռըզդ խէփռէ ռալըզ բինէչինի էռա-գըլռատզը ռաճէչին օրնճռատնռատ ռաբռատն։ 7 – Վ.է քռատչին էլզռիսէռռինի վէ ճէռե-ռատինի ռտռ իլէ ճըլգռատրն, վէ ռռանէն ռօճիռա օբռատկռատռա կիրռինի, վէ քռատ-չին ռախչռատնռա գռատռատր նռափռք օլռա-ճէգ ռտրր։ 8 – Վ.է ռանը էռագռատ քիռռատ էլ-ռէկռէռինի վէ ճէռռէռինի ռտռ իլէ ճըլգ-գռատրն, վէ ռախչռատնռա գռատռատր նռափռք օլռաճէգ ռտրր։ 9 – Վ.է պիր թռատիր ռտ-ռատէմ ինէչինի քիռլիռռինէ թռօփլռատրգ' օբռատկռատչընը խռատրճինռատ պիր թռա-չիր ռնռատռըչ գռատռատ. վէ պէնի Խռայ-չէլ ճէռռա'ռատրը իչինե ի'ռատի չիչ ռտռ-չռատ օլռմագ իտզրէ չըզիզ օլռատռատռ. ռտռ կիռռատչընը թռատի չիրի իչինե ռտրր։ 10 – Վ.է ինէչինի քիռլիռռինէ թռօփլռատռռ քիռռատ էլզռիսէռինի ճըլգռատրգ' ռախչռատ-ռա գռատռատր նռափռք օլռաճէգ ռտրր։ ռտռ ռատխի պէնի Խռայէլէ վէ ռտռռատրըն-ռտռ ռիռռատճիր օլռան էճէճպիչէ էպէռտ ֆէրիզէ օլռատռ։

11 – Պիր ինռատռ ճէճռատչէռինէ ռտօգռա-ճատռ քիռռատ էէտի կիռռ ճռափռք օլռաճէգ ռտրր։ 12 – Օլ քիռռատ իռչիռռճիռ կիռռատ քէճռռիռռինի օլ ռտռ իլէ թռատիրր էէմ ռէ-քէ' էէռռինճիռ կիռռատ թռատիրր օլռաճէգ ռտրր. ռտռռտռ իռչիռռճիռ կիռռատ քէճռռիռռինի թռատիրր էմ ռէռտիչչ հռռլատ էէռռինճիռ կիռռատ թռատիրր օլռմէգ։ 13 – Ինռատռ ճէճռատչէռինէ ռտօգռա-ճռռռռ ռտռ քէճռռիռռինի թռատիրր էէմ ռէչէ հէր քիռռատ ԻԱՊՊԸՆ ռէռգռէռինի նէ-ճիռ էտէր, վէ օլ քիռռատ Խռայէլռատն գռատռ' օլռաճռատգ ռտրր. ռատռի իռզէրիռ-նէ թռատիրր ռտռչռտ ռէբռիռէռտչի իռչիռռ օ ռռափռք օլռաճ' ռռափռքլիչի ռտռ-հռռ իռզէրիռռատ ռտրր։ 14 – Զռտռրըռտռռ էօլչէ ռտռէմ հռռգռէռռատռ չէրի'ռէրի պռա-ռըր. օլ չռտռրըռտռ կիրէչռէրինռ ճիռռէռինէ վէ չռտռրըռտռ գռռռչռռռռռռռռ քռռռռ-ճիքռի էէտի կիռռ ռռափռք օլռաճգ ռտրր։ 15 – Վ.է իռզէրիռռատ էօրթռռռիռ պռագլը օլմայռատ հէր ռտչռտ գռատռ ռռափռք օլռա-ր։ 16 – Վ.է հէր քիմ' քի ռտռհռռռ հռռռ-զռռռռռ գռռռճիռ օլռաճռատռռ ճռռռռռռ վէ ճիռռի էէմ ռէ-չռռռռռռռռռռ էէտի կիռռ ռռափռք օլռաճգ ռտրր։ 17 – Վ.է ռռափռք քիռռռռռինռ կիռռռռհռատռռ թռատիրի իչինռ հռռռռռճ ինէչինռ քիռռ-լիռռռռ ռալըզ գռռռ իչինէ էօզգռ-գռռռ ռօչր իռզէրինէ գռռռռռռ ռտռչռտ գռատռռռռռռ. 18 – Վ.է պիր թռատիր քիռռ-ռէ զռռճռռ օճռռ ռալըզ օլ ռտռչռտ պռա-թռռռռռռռռ, չռտռրըռ իռզէրինէ վէ գռատ-լռռռռռ քռռռճիքռի իռզէրինէ վէ օրռռռռռ պռռչռռռռռռ քիռռռռլէրռ իռզէրինէ, վէ օլ քէճիչէ հռռ գռռճէ օլռաճռռռռռ հռռիռռռռ վէ ճիռռի էէմ ռէչէ օլռաճռռռռռ հռռիռռռռ ռէ-ռտիռռճիռ կիռռռռ ռէբռիռէռտ' ռռռր հէ-ռտիռռճիռ կիռռռռ թռատիրր էլլէռռիռ. օ ռտռչռտ քէճռռռռ էլզռիսէռռինի հռռլատ-ռըզդ' քէճռռռռռռ ռտռ իլէ հռռլատռըզդ, վէ ռռճռռռռռռռռ թռատիրր օլռաճգ ռտրր։ 20 – Ռճռռռռ նռափռք օլռաճ ռտռռ քէճռռռ-ռռ թռատիրր էէմ ռէչէ ռռռռռռ ԻԱՊՊԸՆ ռռռգռռռռռռռռ նէ ճիռռ էէմ ռիռռռռռ իչինռ, օլ քիռռռռ ճէճռռռ' ռռռռռռռռռռռ գռռռ-օլռաճռռռռռ ռռռր. ռռռռռ իռզէրինէ թռատիրր ռտռչռտ ռէբռիռէռտի, օ ռռռռ-

Digitized by Google

փառք տըր։ 21 – Վ.է ասիկերէ եպէտի ֆէրիզէ օլսուն քի՝ թաւիֆիր սուլյոնը սերբիէն ասամ էլպիսէնին եըլդասըն. վէ թաւիֆիր սուլյոնս սօգուտնան ասամ ախլամս գաստար նամփազը օլսա ճաղ տըր։ 22 – Վ.է նամփազը օլսուն քիմսէնին սօգուտնաղըր հէր չէյ նամփազը օլսա ճաղ. վէ անս սօգուտնան քիմսէ ախլամս գաստար նամփազը օլսա ճաղ տըր։

ՊԱՂ 20

Վ.է պէհի Խորոյէլին պիւհիթիւն ճէմմա'սիէրը պիրինճի ալյոս Սին պերբիյէսինէ էէլիով՝ գաւմի Կոգնաս գօնաս վէ օթաս Մարիամ վէ Ֆաթի էակիպ օթաս ասէֆի օլունաս։

2 – Վ.է ճէմմա'սի իչինէ սուլյոնմաղըրնաս Մովսես իլէ Ահարան 'ասլէյհինէ թիճէմմիս' էփամիլէր։ 3 – Վ.է գաւմի Մովսես իլէ Նիղա' էասերէ ք' Գիւա՛ չքի պիրսասերլէրիմիզ ԻԱՂՊՐՆ հաւզուրլուսաղ էօյսիլքլերինէ պիղ աս էօյլե խոխք. 4 – Վ.է Նի՛չինէ ԻԱՂՊՐՆ ճէմմա'սիէրնը պուս պերբիյէյէ կէթիրտիղիզ, քի պիզ վէ Տայվանլուրլըմըզ պուսաս էօյէլիմ։ 5 – Վ.է Նի՛չինէ պիզի պուս քէօթիս մինչուլե կէթիրմէք իչինէ պիզի Մըբըրսան չէգաօրմընըղ. էքսին վէ ինիղը վէ պուղ վէ Նամ մինհալի ասէյիլ սայր. իչլէճէք սուս պիլէ էօգ տըր՝ ասէսիէր։ 6 – Իմամի Մովսես իլէ Ահարան ճէմմա'սիէրնի եիւզինէսէն ճէմմա'սիէ չսաօրլրնէն գաօֆուսաղնաս կիսաքդ՝ եիւզ իւսաֆնէս տուչտուլէր, վէ ԻԱՂՊՐՆ ճէլլուլէ անլէրէ կէօրինմէս։ 7 – Վ.է ԻԱՂՊ Մովսեսէ խիթապէն, 8 – 'Ասալը ալ, վէ սէն գաղնասաչրնի Ահարան իլէ ճէմմա'սիէրը թաօֆուս, վէ սուչլրնը վէրմէսէ իչինէ ասլէրէրնի կէօղլէրի էօնիւնէմէ գաւյասա սէօյլէյինիղ, վէ սէն անլէրէ գաւյասան սուս չգաօրըղ ճէմմա'սիէս վէ Տայվանլուրնաս իչիր' ասէսի։ 9 – Վ.է Մովսես ԻԱՂՊՐՆ քէհանասինէ էմր է.լէսէյլի կէսի, ասնըն Տուաղըրնասաղ 'ասալը ասլաղ։ 10. Վ.է Մովսես իլէ Ահարան ճէմմա'սիէրը գաւյասնըն էօնիւնէ թաօֆսյլաղ անլէրէ Ի՛չ 'ասալար, չիմասի ասիկէյինիղ. սիզէ պուս գաւյասաՀն մը սուս չգաօրալմ՝ ասէսի։ 11 – Վ.է Մովսես էլինի գաւյասըբաղ 'ասասլէյէ գաւյաս իչքի ասէֆ'ա վուրսաս, վէ չօգ սուս չգաօրը, վէ ճէմմա'սիէ վէ Տայվանլուրը ասասիկ իչէսի։ 12 – Վ.է ԻԱՂՊ Մովսես իլէ Ահարան պիւհիթիւն Պէհի Խորոյէլին Նասաղըրնասաղ պէհի Թասգասիս իչինէ պուսնաս իմասի եիմիսասիղինիղ էճլսէն, պուս ճէմմա'սիէը ասլէրէրէ վէրսաքյիմ ասիկյուսաս սիղ կէօսթիւսմէկէճէքսինիղ՝ ասէսի։ 13 – Մէրքիպաս սուսլյոնը պուսնլուր տըր. պիրսաս պէհի Խորոյէլ ԻԱՂՊ իլէ Նիղա' էմասլէրը, օ սասիկ ասլէրսուկ Թասգասիս օլսունսուս։

14 – Վ.է Մովսես Կոգսասէն Եգովմ մէղիկինէ էղիղէը էսսալ էասիով՝ Պիրսասէրքին Խորոյէլ ասէր քի, Զէքսիկյիմիզ պասհմէքինէ քէհանֆէֆսինէ պիղիբսին. 15 – Շեղյլէ քի էճասաղսմըզ Մըբրսաս էնսի, վէ Մըբըրսաս խոյլը զէմանս ասքինէ օլսըդ, վէ Մըբըրլլսըր պիղէ վէ էճասաղսմըզսա ճէֆնա էփամիլէր։ 16 – Վ.է ԻԱՂՊՆ ֆէրնասա էճասկյիմիղսակ ասէսիմինի իչէսիով՝ պիր մէլէք կէօսակլէրէը պիզի Մըբըրսան չէգաօրսը. վէ իչինէ պիզ հուասաւսըղնէն ասճաճնասաս օլսուն կապչա չէհրինասէ իմ։ 17 – Ֆէքէմ էլլէ, ասկյսրըղնասան կէչէկյիմ. Թասրլասսասան վէ պասղսսասան կէչսմէկէճէկյիմ, վէ գաւյասլսրսան սուչլսնասան իչշմէկէճէկյիմ. մէղիքէ ճասասէկինասէն կիսիով հուասաւսըղնէ կէչինճէկյինսէքը ասաղա վէ ասլս ասասիմյասճաղըզ՝ փեսէ։ 18 – Եգովմ ասկյսի սնաս՝ Տկյսրըմնասան կէչմէկյինէն, օլմյասս քի գաօրչնա գէլլճէճէ չգաօրսըմ՝ ասէսի։ 19 – Վ.է պէհի Խորոյէլ ասնա՝ Պիզ ճասասէտէն կիսէրքիզ, վէ էկէր պէհ վէ եսկյսս սիւրնկլէրիմ՝ սուլյոնասան իչէր իսէք, գէլմէքինի վէրէրիմ՝ սյաղաս պիր չէյ եսաֆնասգաօրղէն ասյաղըմիէ կէչէկյիմ՝ ասէսիէր։ 20 – 0 ասսի՛ կէչմէկյէ ճէքսինճ՝ ասէսի, վէ Եգովմ պիր չօգ խայէ իլէ, վէ գաւսրէֆնի էլ իլէ անէն գաօրչքսընա չէրգաօ։ 21 – Իմնի Եգովմ՝ քէհնան Հուասաւսընասան Խորոյէլին կէչմինճէ բսաֆասի վէրմէքսուէն իմի՛նինա՝ էճասկյինասէն՝ Խորոյէլ ասէր եասնըղսասան ասէօնսաֆս։

22 – Վ.է պէհի Խորոյէլին պիւհիթիւն ճէմմա'սիէը կագէսասէն ճասղ էասիով Հաւզ ասասիղնաս կէչսիէր։ 23 – Վ.է ԻԱՂՊ Հաւզ ասասիղնասս Եգովմ ասկյսրըղնէն Հուասաւսը եսնըղնասա Մովսես վէ Ահարանաս խիթապէն, 24 – Ահարան քէհնան գաւյմինասս միւնդասիմ օլսուն գաօրը, պիրսաս Մէրքիպաս սուլյոնասա էմկյիմ 'ասը օլսըղնըզսասան, օ՝ պէհի Խորոյէլէ վէրսակյիմ ասկյսրաս կիսիմկյինճէք

Digitized by Google

տեր, 25 – Ահաբոնը վե՛ռնըն օղլու Ե-
զիաղար սալմ՝ առնէրէն Հովը տաղնաւա-
յէտար, 26 – վ է Ահաբոնըն էլափահեխ-
նի տյուտ՝ առնէրի օղլու Եղիասաբան
հէյտիր. Ահաբոն տասիր է՛մ էնձա-
մինդամի օղլուդ օրտաս վե՛ֆտի է-
տեւէ՛ս տիր՝ տէտի՝ 27 – Իմոն Մով-
աե՛ս ԲԱՊՊԸՆ էմր էհ տուխյի կէպի եաս-
փէդ՝ պէ՛ֆխէն ձէմու՛տէրն կէօղլէրի
էնհնէտե՛ Հովը տասդնաս չէզտյար՝
28 – վ է Մովսես Ահաբոնըն էլափահեխ-
նի տյուտ՝ առնէրի օղլու Եղիասաբան
հէյտիր. վ է Ահաբոն օրտաս տասդըն
թէփէնհտե՛ վե՛ֆտի էհ տու. վ է Մով-
սես վե՛ Եղիասաբան տասդնան էնհնէ՛ր-
29 – վ է պէ՛ֆխէն ձէմու՛տէրն Ահարո-
նըն վե՛ֆտի էհ տու՛լ օ՛ղլուդնէրը կէօր-
տե՛ք, պէ՛ֆխէն պէ՛յէ ի Խրայէլ
Ահարոն էյնէն օհ տւ՛ղ կիսն մահ էհ
էհ տու՛լէր:

ԳԱՊ 21

1 – վ է Հէնեզատա տագ՛ին օղան Ա՛րադ
մէլէյի Ք՛ահանդէ՛ Խրայէլին Ահ տուր՛տ
եօլ՛ընտան կէ՛լա՛յէ՛կ Խրայ-
տէլ էյնէ Հէնդ տանէ՛ր՛ք Խրայտէլ
տէ՛ղ տալ՛ը: 2 – վ է Խրայէլ ԲԱՊՊԱ՛
տէ՛ր տալ՛ը՝ մա՛ր գ՛ովմ՛ը մա՛ր՛լ՛ագա էյնէմ
Էդէր պա՛ գ՛ովմ՛ը մա՛ր՛լ՛ագա էյնէմ
Քէ՛ղ՛ա՛ր էտէ՛ր՛ա՛ն, առ՛նէրին շէ՛ն՛էրէր՛ի-
նէդ քի՛ւ՛ղ՛ա՛ն խորտակ էտէ՛ճ՛էյ՛մ՛ տե-
նէդ քի՛ւ՛ղ՛ա՛ն խորտակ էտէ՛ճ՛էյ՛մ՛ տե-
յէ՛ր՛ք տիր նէդր էհ տու՛: 3 – վ է ԲԱՊՊ
Խորտյէլին տեսնէդ իշխի՛տ՛ու՛. վ է Գ՛ա-
ռանձ՛ր՛ա՛ր ա՛ռ՛ա՛ Քէ՛ղ՛ա՛ր էյնէմ՝ •
տասդնի առ՛նէրի հէ՛ր՛ա՛ր վ է շէ՛ն՛էրէ՛ր՛ի՛ն
խորտակ էհ տու՛: վ է օ՛ղ՛ա՛ր մա՛ր՛ա՛ր
Քէ՛ղ՛ա՛ր էյնէմ՛:

4 – վ է Եղ՛ովմ՛ տի՛յ՛ա՛ր՛ը տասդ՛ա՛ր
մա՛ղ իշխ՛ն Հովը տասդնաս Պա՛հ՛ր ը
Ահ՛ղէր հօ՛ղ՛նա՛ Նագ՛ա՛ էհ տու՛լէր. 5 –
հօ՛ղ՛տա՛ խա՛ղ՛ր՛ Հա՛ն՛ա՛ր՛ը տ՛ղէ՛ր՛ա՛ր: 6 –
վ է գ՛ովմ՛ Ա՛ա՛տ՛ա՛ գ՛ա՛ր՛ը վ է Մ՛ովսես
տ՛ղ գ՛ա՛ր՛ը ա՛ղ՛ա՛ն՛ղ՛ա՛ր՛ Պ՛ե՛ր՛բ՛ր՛ի՛կ՛ա՛ տ՛ Հ՛օ՛ղ՛-
մ՛ղ՛ մ՛ղ՛ իշխ՛ն Նէ՛ղ՛ տ՛ պ՛ի՛գ՛ Մ՛բ՛ղ՛ր՛ա՛ն՛ա՛
չ՛ղ՛ գ՛ա՛ր՛ղ՛ա՛ն՛ղ՛. գ՛ի՛ր՛ա՛ Հ՛ա՛ղ՛ մ՛ղ՛ վ է ա՛ա՛-
ճ՛ա՛ն՛ղ՛ա՛ղ՛ պ՛ղ՛տ՛ղ՛ ա՛ւ՛տ՛ի՛ղ՛ա՛: 6 – վ է
ՏԱՊՊ գ՛ովմ՛ը՛ն իշ՛ղ՛ե՛ր՛ի՛ն՛ Հ՛ա՛ղ՛ը՛ղ՛ Հ՛ղ՛-
ղ՛ա՛ա՛ղ՛ղ՛ա՛ն՛, վ է գ՛ովմ՛ը ը՛ղ՛ղ՛ա՛-
ղ՛ա՛ղ՛ղ՛. վ է Խրայէլ՛ա՛ն՛ պ՛ի՛ր չ՛ղ՛ խ՛ա՛ղ՛
ղ՛ա՛ղ՛ղ՛. 7 – վ է գ՛ովմ՛ Մ՛ովսես հ՛է-
հ՛օ՛ղ՛ա՛ղ՛, 7 – վ է գ՛ովմ՛ Մ՛ովսես հ՛է-
ղ՛ի՛ղ՛ ԲԱՊՊԱ՛ վ է ա՛ա՛ն՛ա՛ գ՛ա՛ր՛ը ա՛ղ՛ա՛-
ղ՛ի՛ղ՛ ԲԱՊՊԱ՛ վ է ա՛ա՛ն՛ա՛ գ՛ա՛ր՛ը ԲԱՊՊԱ՛
ղ՛ի՛ղ՛ա՛ղ՛ղ՛ա՛ն՛ հ՛ի՛ղ՛ա՛ղ՛ղ՛ա՛ն՛ հ՛ի՛ղ՛ա՛ղ՛ղ՛ա՛ն՛:

*Ե՞նդ մե՛տա

տա՛ա էյնէ, քի իւզէրմիպէ՛ն պա՛-
ե՛ղ՛ղ՛ա՛ղ՛ղ՛ա՛ղ՛ղ՛ա

քիչ մնաց Սիհոնա էլլիլեր կեծնաէրիով, 22 – Անոնց ակյաբրնատան կեչելիմ. Թաղլայա նախատ պազա կիրմէկիվ, գուլայլարըն տալընատան իչմէկիվ, հալտատարնը կեչքինձէյէ գատարը մելիք ճատատանձանէն կիտէ ձէլիվ՝ ատան։ 23 – Ճագաթ Սիհոն Խարայելի քէնտի հալտատարնատան կեչելիրմէտի, լավին Սիհոն ճիւմլէ խալգընը ձէմ՝ էտիվ՝ պէրրիչէյէ Խարայելին գատչըրնա չզգըվ Յոտայա կելսի, վե Խարայել իւե մնալտրեպե էիմաթ։ 24 – Վ է Խարայել անը գելըճատան կեչիրիվ՝ անըն ակյաբրնը Ամանատան Յաբաթա գատար, ետնէ պէնի Ամմոնա վարըճայա գատար զապի էիմաթ, վերա պէնի Ամմոն հալտատատա միւմքնատչըմ խոթ։ 25 – Վ է Խարայել պատ չէչրվերնին ճիւմլեմինի տալը. վե Խարայել Ամորիլերին չէչրվերինին ճիւմլեմինատ, ետնատնա վե անըն հէփ քեզվերինատ տաքին օլատա։ 26 – Զիրա ետնատն Ամորիլերին մելիչ Սիհոնըն չէչրվերի խոթ, չինէնքին օ՝ Մովսըրն եվվէլ- քի մելիչի իւե ճէնք էտիվ՝ Առնոնա գատար պիւթիւն ակյաբրնը էլինատէն տալըշ խոթ։ 27 – Գու էչլտէն էմնատ ատգըչէլէնլեր ատրլեր քի՝

Ետնատնա կելինիվ.

Սիհոնքն չէչրվ պէնա վե թեհչիչէ օլատնա.

28 – Զիրա ետնատնան ատճէշ,

Սիհոնքն չէչրինատն ալէվ չզգատը,

Մովսըրն Ար չեհրինէ,

Առնոն միւթնէքճի՝ սալտրընքն ատհիպ-լերինի հագատը։

29 – Վ ա՛յ ատանա, էյ Մովաբ.

Իչ Քամովս իւմմիքճի, հելտք օլատնի.

Ճիքտար էտէն օղուլտրը իւե գելըճ-րընը,

Ամորիլեր մելիչի Սիհոնա էտրիչիչ թելիմ էիմաթ.

30 – Անլէրի օգտալե վատաթգ.

Ետնատն Դիբաթա գատար խորտագ օլատա.

Վ է անլէրի Մեգատայա գատար,

Նոփայատէք խորտագ էլլէտիր։

31 – Գելլէ ճէ Խարայել Ամորիլերին ակյաբրնատա ատքին օլատա։ 32 – Վ է Մովսես Յազերի թէհճատիւս իչին – գիմիր կեօհատերսի, վե անքն քեզվլէ-րինի գապի էտիվ՝ օրատատ օլան Ամո-րհիլերի թատա էիմիլեր։

33 – Վ է ատճիւգ Բաշանի ճօլընա ջգըտգելտրնատա, Բաշանի մելիչի Ովգ, քէնտիսի վե պիւթիւն գատմը, նգբատ յիտէ անլէրէ գատրը մնատարեպէյէ չէգատը։ 34 – Վ է Ըհպհ Մովսես ատ-տի քի՝ Անտէն գօրգմա, գիրա անը վե պիւթիւն գատմինը վե ակյաբրնը սե-նէն ելինէ թեհլիմ էիմաթմ. վե անա Նահբանատա ատքին օլան Ամորիլեր մե-լիչի Սիհոնատ հեսխպոնը կիտի հատ։ 35 – Իմոն անը վե օգուլտրընը վե պիւթիւն գատմինը, պիր քիմսե պիլէ գալմատըն ճայա գատար, վատրատգ ակ-յաբրնը զապի էիմաթլեր։

ԳԼԳ 22

Վ է պէնի Խարայել նագվ էտիվ՝ Մովաբ ատհրալտրընատա Յորգանատրն էսիհետինատ Երիքոյ էտրէտբ-տա գոնատրլար։

2 – Վ է Բաղագ խոն ի Սեպփոր Խա-րայելին Ամորիլերէ հատփատրը չէյլերին քնատֆիֆէտինի կէօրատե։ 3 – Վ է գատմ չօգ օլատրը խիտն Մովաբ ատքն հալ-գուբրընատան գիյատեսիյլե գօրգատե, վե Մովաբ պէնի Խարայել ատպէպինէն մնպիճտրիվ օլատե։ 4 – Վ է Մովաբ Մագիտն իհթիյտրլարընատ՝ Շիմոի, տրգըր ատհրատ օթօքնը եհտիյի գիվի պատ ճէմու'տի էթրատճրմէրքն քնատֆիֆետե-նի հէյէճէք ատրը՝ ատէտի։ Վ է օլ վա-գըթ Բաղագ խոն ի Սեպփոր Մովաբ մելիչի խոտ։ 5 – Ո տատի գատմը օղուլ-լարընքն ակյաբրնատա Նէհր քհնատրըն-ատա վատգ՝ Փեթտուր չէհրինէ Բաղատատ խոն ի Բէճորատ խիթատչէն՝ Իյիթ Մ'բըր ակյաբրնատան պիր գատմ չզգըվ՝ հէր ճիւպհինէ գատփտյատագ գատրչմատա գօնմատշ տրը։ 6 – Վ է չիմոի, բէճատ էտէրիմ՝ կել, պէնիմ իչին պատ գատ-մա լանէթէ օգտ, զիրա օպէնտէն գատվէրէլի տիր. պէրգի անը վատրատ-զա մնագիթէտրը օլատգ՝ անը ակյար-տատն Թատտ էտէրիմ. զիրա պիլիրիմ քի պէրճգէթ օգտատրզրվ քիմնե մնա-պատճ, վե լանէթ օգտատրզրվ քիմնե մէլ'ատն օլատր՝ ատմէճ վե անը տատ'վէթ էիմէճ իտզրե էչլիկեր կէօհատերսի։

7 – Իմոի Մովաբ իհթիյտրլարը վե Մագիտատրն իհթիյտրլարը տիրը իտճ-րէթլերի էլլերինատ օլատրագ կիհնտե-լեր. վե Բաղատատրն կոնճնա կելիվ՝ ատնա Բաղագկն ատօգլերինի ատգլէ-տիլեր։ 8 – Ո տատի անլերէ՝ Գատ կէճէ պատրատտա գալընըզ, վե Նհավատրն պատ-

Digitized by Google

Նա սէզլէոքլինէ կէօրե սիզէ ճէվապ վէրէճիմ՝ տէտի. իմոի Մաթաթ բէ'իսլէրի Բաղատամըն եօռնըմատա գալտըլար։ 9 – Վէ Ակլօհ Բաղատամնա կէլիպ՝ նեռնըմատա գալան ատէմլէր քի՞մ տիր՝ տէտիր։ 10 – Վէ Բաղատամ Ակլօհա տէտի քի՝ Մաթաթ մէլկի Բաղտադ իզդն ի Միսիր պանտա կէօնտէրիպ, 11 – Իշ Թէ Մըսըրատան չըգափ չու գաւմ՝ եէր նեւզիէնիւ գափտըտը. չիմոի կէլ, պէնիմ իչինն ոնտա լօռնէր էյլէ, պէլքի թուզրինէ զալկայ օլուպ՝ ոնըր Թատրատէ պէլիրիմ՝ գէտ։ 12 – Վէ Ակլօհ Բաղատամնա՝ Անէր իլէ կէմիէյէնիս. սէն օլ գաւմնա լօռնէր օգուսմայատան, զիրա միւսաֆիրլէք սիր՝ տէտիր։ 13 – Վէ Բաղատամ ասապտհլայրն գէտիգդ Բաղատգըն բէ'իսլէրինէ՝ Տիյտըրնըդդա կիտինիզ, զիրա ԵՀսակա պանտա սիզին իլէ կիմմէյէ իզն վէրմէյօր՝ տէտի։ 14 – Վէ Մաւսըլ բէ'իսլէրի գէտիգդ Բաղատկա կէլէրէկ՝ Բաղատամ սիզնմ իլէ կէլմէկը իսթէմէտիք՝ տէտիլէր։

15 – Վէ Բաղատկ Թէքգըտր ասնլէրտէն զատհա զիյատէ վէ ատհա միւՀթէպէր բէ'իսլէր կէօնտէրտի։ 16 – Վէ ասնլէր Բաղատամնա կէլիպ՝ ոնտա, Բաղտկ իզդն ի Միսիրտա տէր քի՝ Բէճա էտէրիմ՝, պատհա կէլմէգտէն իսթինա՝ էմէմ։ 17 – Զիքրա ատնտա զիյէմ չօգ իքտամ՝ էտէճճէյիմ՝, վէ պանտա հէր նէ տէյէճէգը օլսգ իսէ՝ էտէճճէյիմ՝. իմոի բէճա էտէրիմ՝, կէլ, պտա էտմմնա պէնիմ՝ իչինն լօռնէր էյլէ՝ տէտիլէր։ 18 – Վէ Բաղատամ Բաղտկըն պէնտէլէրինէ ճէվապէն՝ Բաղտկ պանտա խանէտի տօղտտը կիտմիշ՝ վէ ոլԹտ՝ն վէրտե պիլէ, քիչինը ես պէգիտ իքտամ՝ պիր չէյ Եաճմնտգ իչինն՝ Ակլօհդմ՝ ԵՀսակա քէլատնըր Թէճճավտզ էտէմէմ՝։ 19 – Վէ չիմոի, բէճա էտէրիմ՝, պտա կէճէ սիզ տատհի պտզատատա գալնըրզգ, քի ԵՀսակա պանտա ատհա նէ պէյլէյէճէյինի պիլէյիմ՝ տէտիր։ 20 – Վէ կէճէյէյին Ակլօհ Բաղատամնա կէլիպ՝ ոնտա՝ Էկէր օլ ատէմլէր սէնի տտ՝վէԹ էԹմէյէ կէքըլէր հատ, գալգ ոնլէր իլէ կիԹ, ֆնգտաԹ Հէմնի պէնիմ՝ ոնտա պէյլէյէճէյիմ՝ չէյի իսթինա՝ տէտիր։

21 – Վէ Բաղատամ ասապտհլայրն գէտիգդ մէրքէպինի սէմէրլէյէրէք՝ Մովսը բէ'իսլէրի իլէ պէրապէր կիԹտիր։ 22 – Վէ կիԹտիյի իչինն Ակլօհդն գտվէտը տէլէվլէհիպ՝ ոնտա մնէգտվէմէՀ էԹմէք իւզրէ ՐԱՓՓՂՆ մէհէլի Հօլ իւզէրինտէ տատրատա. օ տատհի մէրքէպի իւզէրինէ պիմիշ, վէ իքի ատշտղը ատնըն իլէ պէրապէր իտիր։ 23 – Վէ մէրքէպ՝ ՐԱՓՓՂՆ մէհէլինինն Հօլ իւզէրինտէ եէղնտե եէղնըճէ տատրտղնը կէօրտնէ քտտե, մէրքէպ Հօլտատա ատհէտպ Թատրատիա կիրտի. վէ Բաղատամ Հօլա տէօնտէրտէք իչինն մէրքէպնի տէտյտիւ։ 24 – Վէ ՐԱՓՓՂՆ մէհէլի պտղատրըն իքի Թատրաֆը տիվտը պտւտնատն տտը Հօլնտատա տտւտատյօր իտիր։ 25 – Վէ մէրքէպ ՐԱՓՓՂՆ մէհէլինի կէօրտիւքտե տիվտրըն եէղնըճտա սըգԹշրտզ՝ Բաղատամըն այատղնը տիվտրտ գէտատրտր. օ տատհի ատր Թէքգըտր տէտյտիւ։ 26 – Վէ ՐԱՓՓՂՆ մէհէլին իչէրի կէչիփ՝ ատղտ եա Հօլա տտֆտճտ Հօլտե պտւտնամնայան պիր տտր եէքտե տատրտտա։ 27 – Վէ մէրքէպ՝ ՐԱՓՓՂՆ մէհէլիի կէօրիւնճէ Բաղատամըն տլճէնտա չէօգտիւ. վէ Բաղատամըն զտզտապը տլէվլէհնիպ՝ մէրքէպնի տէՀնէքլէ տէտյտիւ։ 28 – Վէ ՐԱՓՓ մէրքէպնին տաղղընը ատչտր, օ տատհի Բաղատամա՝ Սանատնէ՞ եօսփտրմ՝, քի պէհի պէտյլէ իւէ քէրքէ տէտյտիւն՝ տէտի։ 29 – Բաղատամ տատհի մէրքէպէ՝ Զիւճքի պէհի գէվգլէհտրն. քտտ՝չքի էլիմոե պիր գըլըճ օլա իսթի, քի չիմոի ատհի էօյտհ՝քէ իսթիմ՝ տէտի։ 30 – Իմոի մէրքէպ Բաղատամա՝ Պէճ ատհին մէրքէպպէհ տէտյլ՝ մի իմ՝, վէ ատհին օյտղըտատն պէրտե Թա պտւ կիւհէճտէք իւզէրինէ պիհտհն. ատատա պէյլէ էթմէք հիչ՝ տատէթի՞մ մի իտհ՝ տէտի. օ տատհի՝ Թտյը, տէտի։ 31 – Զիմոի ՐԱՓՓ Բաղատամըն կէօզէրինի տտյտը, վէ ՐԱՓՓՂՆ մէհէլինին էլիհտե եէղնը գըլըճլէ եօլ իւզէրինտե տտւտատրտղնը կէօրիւնճէ՝ եէւզ իւտԹիւ գափտնըգ տէճտե էյլէտի։ 32 – Վէ ՐԱՓՓՂՆ մէհէլի ոնտա՝ Նի՞չիւն պէյլէ իւէ քէրքէ մէրքէպինի տէտյտիւ. իչի՞ե պէհն տտնտ մնէգտվէմէՀ էԹմէք իչիւն չէգտրտմ՝, զիրա եօլնի՝ Թհտոմտե էյրի տիր՝ տէտի։ 33 – Վէ մէրքէպ պէհի կէօրմէքլէ պտւ իւէ քէրքէ էօհնիւմնէն ատփտհտատ իտհ՝, չիմոի տէհի մնէմլտգտա էօյտհ՝ւքիւր, վէ տտնը տատպտգտըր իտհ՝՝ տէտի։ 34 – Բաղատամ տատհի ՐԱՓՓՂՆ մէհէլինէ իտհ՝Թտպէն՝ կիտնտհ էԹմի՝, զիրա եօլտա պտնտհտ գտտըշը տատրտղնը պիլմէտմի՝. իտհ՝՝

Digitized by Google

եկեր Նապատքիատ Նամնագլալ խոհ, կերթ ատենէլիմ" ատեաւ։ 35 – Վէ ԻԱՊ-ՎՀՆ մէնէլի Բաղատամիա՝ Գաս ատեմէլեր խլէ կիմ, ֆռագմէ հէնհան ատնա սէզլէյէճէլիմ քէլտմը սէզլէյէնէին՝ ատաք. վէ Բաղատամ Բաղատկըն բե'խալերի խլէ կիմատ։

36 – Վէ Բաղատկ Բաղատամըն կէլտիլինէք խլիճատքատ՝ ատը խոմ Լուգատլէ Հատատաքընէն Նէհայէճինատ վատգը՝ Աատան հատատաքնատա պատ Լուսնատն Մովսէսըն պէր չէհրինէ չըգատը։ 37 – Վէ Բաղատկ Բաղատամա՝ Սէհի մնխատատէն ատա՝ վէճ էհմէնը խլիւն կէտնատ'ըմէտիմ մի. նի'չինէն պատնա կէլմէտին. հագիգատճէն ատնա խըրատ էհմէնէ գատարը տէլի'լ մի իմ" ատեաւ։ 38 – Վէ Բաղատամ Բաղատկա՝ Իլի'մ ատնա կէլատիմ, նա չիմոխ հիչ պէր չէմ սէզլէյէնէյ գատաի'ր մի իմ. Ապատ տագըմնա նէ քէլտմ գլատճագ օլատրատ, ատնը սէզլէյէճէլիմ" ատեաւ։ 39 – Վէ Բաղատամ Բաղատկ խլէ կխոխպ Կատիտեր-Հատատվեա կէլտիլէր։ 40 – Վէ Բաղատկ տգըրը վէ գլյատն զէպգ էտխպ Բաղատամա վէ ատնըն խլէ պէրատպէր օլատն բե'խալերէ կէտնատերատ։

41 – Վէ ատապատ օլատնճատ, Բաղատկ Բաղատամէ ատլըպ ատնը Բատհագ միւրիթէ-ֆե'ատլըրնատ չըգատրը. վէ օրատատն *օրատատնըն նիհայէճինի կէօրատ։

ՊԱՊ 23

Վ֊է Բաղատամ Բաղատկա՝ Պատնատ պատրատատ եէտի մէզպահ պինատ էյլէ, վէ պատնա պատրատատ եէտի տատնատ վէ եէտի գօշ Հատգըրլա՝ ատեաւ։ 2 – Բաղատկ ատտեի Բաղատամընէ ատեհյի կիպի եատփրզ՝ Բաղատկ խլէ Բաղատամ՝ Հէր մէզպահ պէրէր տատնա խլէ պէրէր գօշ Իտագտիմ էհմէրլէր։ 3 – Վէ Բաղատամ Բաղատկա՝ Մուհրատգանընէն եատնրնատա ատատր պէն ատտեի կիտեհյիմ. շատտ ենհվատ պատնա Իճատատիւճ էտե. վէ պատնա պատրատատճագը քէլտմ՝ նե խտ ատնա խատգեր վէրերիմ" ատեհյերէք պէր Իճեփէյէ չըգատը. 4 – Վէ Ապատհ Բաղատամա Իճատատիւճ էհմէրքատե, Բաղատմ ատնա՝ նէտի մէզպահ Իճերմիպ էտխպ՝ հէր մէզպահատա պէրէր տատնա խլէ պէրէր գօշ Իտագտիմ էյլէտիմ" ատեաւ։ 5 – Վէ ԻԱՊՊ Բաղատամընէ ատգրնատ քէլտմ գլատրագ՝ Բաղատկա 'ատվատէր էտխպ պեգլէ սեգլէյէնէին՝ ատեաւ։ 6 – Իմոխ էտնըրնատ 'ատվատէր էհմատքատ՝ Իլի'մ քէնատքտ վէ Մովսէրըն բե'խալերինէն ճիւմլէտի մատհրատգատրնէն տատրատյօր խոհ։ 7 – Վէ Բաղատմ քէնատքտ մեսլինէ պատչատրպ ատեաւ քի"

Մովսէս մէլիչի Բաղատկ պէնի Ամատատան,

Շատգ տատգլատրընատան կէհէրիվ՝

Կէլ, պէնիմ իչիւն 8ատկըտա լատնէհէ օգատ,

Վէ կէլ, Իսրայէլէ պէտ տատ'տա էյլէ գեւէր։

8 – Ապատհըն լատնէհէ էհմէտիչինէ նատմատլ լատնէհէ էտեհյիմ",

Վէ ենհովանըն պէտ տատ'տա էհմէտտիչինէ նատմատլ պէտ տատ'տա էտեհյիմ".

9 – Զիրատ ատնը գատյատտատ պատչընատան կէօրիւրէքէմ",

Վէ տատա թէֆելէրտեն նատգատը էտատրիմ".

Իլի'մ պէր գատվմ քի հատլընըգ ատտքին օլատճագ,

Վէ ի'տո'քճէլէրը խլէ տատլըմմատ'ճագ ատրը։

10 – Յատկոբըն Թօգընը քի'մ տատյա պինիրը,

Վէ Իսրայէլին ըտա'ը մըգտատրընը տէ'ր հիտատգ էտե պինիրը.

Պէն ատտի հէլերին էօհմանիյէ էօլէյիմ;

Վէ 'ատգրտեիմ ատնէրինքի կիպի օլատն։

11 – Վէ Բաղատկ Բաղատամա՝ Պատնատ նէ եատփտրն. պէն ենի տուշմէնլերիմէ լատնէհէ օգատմագ իչիւն կէհէրէմ, վէ իչիւե ատն ատնճագ պէրէքէհ օգատտրն" ատեաւ։ 12 – 0 տատխի ճէվատ վէրիպ՝ Նհվատ տագըմնա նէ գօր խատ, ատնը սեգլէյէմէյէ տրգգատի էհմէրլի ատեյի՛լ մի իմ" ատեաւ։

13 – Բաղատկ տատխի ատնա՝ Քէրեմ էհի, պէնիմ իլէ պէրատպէր պատչգատ պէր մատհալէ կէլ, ատնլէրի օրատատն կէօրէսէն, եատլընըգ պէր ատճագնը կէօրէսէն Ճէմլէհէսինի կէօրմէյէնի. վէ պէնիմ իչիւն օրատատն ատատ լատնէքէ օգատ՝ ատչէրէքէ. 14 – Ատը Սօֆիմ Թատգլատրընատ՝ Քատգատ Իճեփէսինէ կէօրէ Իսրատհատ պէրէր տատնատ խլէ պէրէր

*Ի'մպ. գատվմընէ

Digitized by Google

քէր գօշ թագաւոր Էլլեասի։ 15 – Ո
ասիկ Բաղակ Մովաբ
ցուցանէր Ամէն պատրաստ մնա
ընդունելու տեսը, պէն ան
ասէր։ 16 – Ալ Բաղակ Բաղաամին թե
ասիկա էտիպ վն ազգէնս քէլեա
գիւղատեղ՝ Բաղակա 'ավետիր էտիպ
պէղալէ սէղուէյէտին՝ ասէ։ 17 – Ո
վերբեր ըսկ'իւլէբի անոր իւ պէղատակեր
օլսրատ՝ մնա հրաւիրելու ընդունելու
առատ յոր իսի։ վէ Բաղակ ասէ՝ Ե
վա նէ սէղուէտի՝ ասէ ինձ, 18 – Ո
ասիկ քէնտի մէտալնե պատղամով ասէ
ան քի

Էյ Բաղակ, գալդ վն տինկե,
Էյ Սեպիոր օղլու, պատուա գա
լոդ վէր,
19 – Ալլահ ինսան ասկիլ քի խաղան
սէղուէնէ,
վէ ատամ օղլու ասկիլ քի փեշի
մանե օլա.
0 սէղուէր ասե ի'նքա ելե՞մ՞զ մի,
Եսիքսա 0 սէօզ վէրիր ասե ի'քա էյ
լէ՞մ՞զ մի։
20 – Իշլե՞ պէն պէրեքեթի օգուսմա
գա մէ'մնէր օլսրամ՝
0 մի՞սպրեք գէլսրը վն պէն կերի
չէվիրեմէմ՝
21 – Յակոբսա քէօթիւլիւք կէօր
մէտի,
Նե ատ Իսրայէլսե չէբսրեթի կէօր
սրա.
Ալլահ՝ ը օլսն Եհովա ասնէն իւե տիր.
Անսե նիսա ի մի՞լիւքսանե վար։
22 – Անէրի Մըսրըսան չըդ՞սան
Ալլահ՝ սրը,
Եապան սրդ՞ըրը կիսի գոս՞վիճի թվար։
23 – Չիքսա Յակոբ 'ասէյհինե փոշ
օլմազ,
Վէ Իսրայէլ'սէյհինե սիհր իշլե՞մէզ։
Վ՞սգէթնսա Յակոբ վէ Իսրայէլ
Հագդընսան Ալլահ՝ ը նէ՞ը ե սոփ
սը՝ սէնիլե՞ճէք տիր։
24 – Իշի՞ե պիր գասմ՝ քի տիշի սրա
լսան կիսի գալգսր,
Վէ տրսան կիսի եի՞քսլիր,
Վէ չիքե՞սր եե՞մէյինճե
Վէ մնգի՞սալ՞ըրը գանքը իշմե
յինճե եսքի՞մնյսճագ սրը։
25 – Բաղակ օր վսգրի՞ Բաղաամին՝
Անսե նե լսնե՞թ վէ նե ասե պէրեքեթ
օգուս՝ ասէսի։ 26 – Բաղաամ ասիկ
Բաղակա ճէվապէն՝ Եհովա պանսա հէր
նե ասէր խսե, անը եսգսճ՞ագըմ ասկի
սանսա սեղալը՞մէտիմ մի՞ ասեսի։
27 – Բաղակ ասիկ Բաղաամին՝ Ըկ
ճա էսէրիմ՝ կէլ, սէնի պաշկա պիր
մնհսալե կէօթիւրէյիմ, պէլքի պէնիմ
իշիւն օգսսան սանսա լսնե՞թ եե՞մէրե
սին Ալլահը՝ նսգսրընսան խօշ կելիր
ասէսի։ 28 – Վէ Բաղակ Բաղաամը
պէրբիւլէյ պագան Փօգսվը թեփեսինե
կէօթիւրսիս։ 29 – Ո՞ Բաղաամ Բաղ
ակա՝ Պանա պատրաստ եե՞մ մէզ
գակա՝ Պանա պատրաստ եե՞մ
պան պինա էլլե, վէ պատրաստ եե՞մ
ատանա իլե եե՞մ գօշ Հագդրըլա՝ ասիկը
ասէ, 30 – Բաղաամ Բաղաամին ասէսի
կիսի ետիպ՝ Հէր մէզպահսա պիրե
ատանա իլե պիրե գօշ Բաղաամ էյ
լէսեսի։

ԳԼՈՒԽ 24

Վ՞ե Բաղաամ Իսրայէլի մի՞ատրեքը
գէլմագ Իւկնդ՞ն նագատրընսա խօշ օր
ատրդրը կէօրսիս՞քսե, օ պիր սե՞ֆ՞սա
լսր կիսի 'ատսամեթլէր սրատմագ իչինե
կիսի մէ՞յսդ՝ ե՞իւհիւնիս պէրբիյէ՞ չէ
վիրսեր։ 2 – Ո՞ե Բաղաամ՝ կէօզլէրինի
գսլսրըրդ՝ Իսրայէլի սըղի՞լսրը Թեք
թի իսկիլե պսնմսեղ կէօրսիս՞քսե՝ իսգե
րինե Ալլահ՝ ը Ըսհա կելսի։ 3 – Ո՞ե
մէսելինե պատչսյսրդ ասեսի քի՝
Բաղաամ՝ իսդ՞ ի Բէաւրի՞ քելամը,
Ո՞ե կէօզիս աչըգ ասեւսի՞ն քելամը՝
4 – Եե՞րե սիւչի՞ագ կէօզլէրի սուրգ
օլսրատգ,
Գսաիրի՞ն եսհս՞ ե՞ւսե՞ւէյէ րիւ՞յսդը
կէօրսիս՞ա՝
Ալլահ՝ ը սէօզլէրինի իշիւեհնի քե
լսմը։
5 – Ի՞ Յակոբ, սէնի՞ չստրըլսրը՞ը,
Ո՞ե, ե՞ Իսրայէլ, մէսքե՞նդ՞լէրի՞կ նե՞ը
կիւ՞սդէ սրը։
6 – Տէրէվէր կիսի եսյրըսրըսը
Ըրմագ՞սր եսնդ՞ընսա օլսն պագչէ
լէր կիսի,
Եհովանի՞ սրքսհի՞յի 'սւա ագաճ՞լս
րը կիսի,
Սուլսր քե՞նարընսա էրզ սագաճ՞լս
րը կիսի սրիւլեր։
7 – Անի՞ գօվսլսրընսան սաւ սե՞օ
քիւ՞լիւ՞ագ,
Թագաւա՞ր՞ գսլսրսան ե՞ւսե՞ճէ՞
փէր։
Ո՞ե մէ՞կի՞ն Ագագան տ'լսե օլսագ
Սալճ՞սանագը ըսի՞ֆ՞սի պուլսճ՞սագ
սրը։

Digitized by Google

8 – Անը Մբռըրատան չբգրարան Ալլահ տըր.
Եւտպան տըղըրը կիպի գաւվէրի վար.
Տիւշմէնի օլան թա'իֆէլերի թէլէֆ էտէճէք,
Քէմիքլերինի գըրարագ՝ օգլարըլ ըլե վաբրաճագ տըր։
9 – Արսլան կիպի, ատլի տարսլան կիպի չէօգաբու, եամիար.
Անը քի՛մ տա՛յանաբրա պիլիր.
Սանա պէրէքէմ օգուա՛յանլար մե՛տպագէք,
վ.է տանա լա՛նէթ օգուա՛յանլար մել՛տան օլաման։
10 – Օլ վագթի Բաղտատըն գաղտար Բաղտատտա ալէվլէնիպ էլլէրինի պիրիպիրինէ չարփար. վէ Բաղտատ Բաղտատտա՝ պէն սէնի տուչմէնլէրիմէ լա՛նէթ օգուամագ իչլուն չողըրարլի՛, վէ իչիթ շիմտի իւչ ատֆ՛ատ տըր քի պէրէքէթ օգուչօրար։ 11 – վ.է շիմտի քէնտի մատսալինէ գաչ. ատանա չօգ խբրատ էտէյիմ՝ տէտէյիմ՝, ատմիտ իչիթ եՀ՛ատա սէնի իբրատտատան մատհրատ էճտի՛ տէտտի։ 12 – վ.է Բաղտատ Բաղտատ տէտտի քի՛ Գանատ կէօնտէրտիլին էլչիլէրինէ տուտի սէզիլէյիտ։ 13 – Բաղտատ պատանա խանէտի տօղուտը կիւմիւշ վէ ալթունա վէրտե պիլէ, ԵՀ՛տվանդն էմ՛րինի թէճտվուզ էտիդ՝ քէնտիլի՛յիմտէն էյի Հատատատ քէօճթիւ պիր շէյ էտէմէմ՛. ԵՀ՛տվա նէ սէզիլէրտէ, ատնը սէզիլէյ ճէյիտ՛՝ ատ՛մէճտիմ՛ մի։ 14 – վ.է շիմտի իչիթ պէն *վատտատնըմտա կիւտիյօրըմ՛. կէլ, շու գաւվէրն սէնին գաւվէրիտատ ատգ կիւնէլէրտէ նէ Հատփատճատ՛ղընը ատանա խատտար վէրէճէյիմ՛։ 15 – Օլ վագթը մէճէլինէ պատշուլտղ տէտտի քի՛ Բաղտատ՛ իտդն ի Բէտվրդն

ալ ՝ կէօղիւ ատչդգ ատէճինի բիւ՛յատը, Ալլահ՛ըն սէօզլէրինի իչլուճէնին, վ.է Միւհա՛տտատըն ՝իլմինի պիլէնինի՝ Ենէրէ տուչիւտգ կէօզլէրի ատչդգ օլատրագ,
Գատտիրին էչՀ՛ու էյլէճէյէ բիւ՛յատը կէօբէնին քէլտմը պատ տըր.
17 – Անը կէօբիւբիւմ՛, ատմիտ չիմտի տէչիլ,
Անատ նագատր էտէբիմ՛, ատմիտ Հատգնատտ տէչիլ.
Յակրատտան պիր Տըլտըզ Թատւա՛ էտէճէք,
վ.է Խատպէլատէն հի՛տի՛գի ՝ատատտը գատ՛Հատ էլլէչէճէք.
Մաճատըն բէ՛իսլէրինի վատրաճագ,
վ.է ճիւմլէ *պէնի Սէթի՛ հէլտը ճտէճէք տըր։
18 – վ.է նգտմ գագթի օլատնատագ՝
Սէբր տուչմէնլէրի Թատատֆէնատան գագթի օլատնաճագ տըր.
Ամմատ Խատպէլ չէճի՛տնէ Հատբէքէթ էտէճէք տըր.
19 – վ.է 8ակրատ Նէսի՛հատէն պիրի տատթատնատի էտէճէք,
վ.է չէհրատէն պատգր գատլատնը հէլտը էլլէչէճէք տըր։
20 – վ.է Ամատզէկ պատգրդ՝ մէճլինէ պատչլատրագ տէտտի քի,
Ամատզէկ Թա՛իֆէլերին պիրինճինի իտդն,
Ճագագ՛ ՝ագբտզէրի հէմատն հէլտը տըր։
21 – վ.է Գէչէնէյէ պատգրդ՝ մէճլինէ պատչլատրագ տէտտի քի,
Սաքին օլտրգրն եէբ մէճին տըր,
վ.է Հատվանը գատյատտա ՀատփմէչՀրդն.
22 – Լ.աքին Ատատր սէնի էտիր էտճինճէյէ տէչիլ,
Գէչդնի Խատրատգ օլմագատտա օլատճագ տըր։
23 – վ.է մէճելինէ պատշուլտղ տէտտի քի,
Ա՛հ, Ալլահ պատ շէհլէրի իճրատ էճտէհինտե քի՛մ Հատյատտատ գատլատրը։
24 – վ.է Փիրճիմ՛ ատահլէրինատէն հէմիլէր Հէնդ,
Ատատգատ ճէճճատ, նբէթէ տատթի ճէճճատ էտէճէքէյէր.
Օ տատթի հէլտը օլատճագ տըր։
25. վ.է Բաղտատտ գատյգդղ կիտէրէք՝ քէնտի մատհրատլինէ ՝ատատէթ էլլէտի. Բաղտագ տատթի քէնտի եօլընա կիճատի։

ԳԱԳ 25

Վ.է Խատպէլ Սատճմտճէ տաքին օլմագատտա խբէն, գաւվմ Մատվատ գբգլատրը իլէ զինատ էճմէկէ պատչլատտա։ 2 – վ.է գաւվմը քէնտի իլհՀատրըն գատբատտատլատրնատ տատ՛վէթ էճմէկէրիլէ, գաւվմ նէչիտգ ատնէրին իլհատրընատ սէճտագ գբգլատրտա։ 3 – վ.է Խատպէլ Բնկճագաւվատ Թէ՛ատլնագ էճտի. պատ. ճէնը

*՝Խատ. գաւվմնատ

*Նատօտ՝ էբգատգ բ.ի Թէ՛իլատը

Digitized by Google

ան Խորայել 'ալէյհինէ ԲԱՊՊԸՆ զա-
զապը ալէվլէնաի: 4 – Վ.է ԲԱՊՊ Մով-
սէսէ' Գաւմէն բէ'խլէրինին ճիւմէսի-
նի պէրապեր ալըպ՝ անէրի ԲԱՊՊԸՆ
հուզուրընաա կհնէչէ գարչը աա, քի
ԲԱՊՊԸՆ խըշմ ու ղազապը Խորայէլ
տէն սէօնսիւն՝ տէտու, 5 – Մովսէս
տախ Խորայէլին հաքիմներինէ՝ Հէր
պէրինիվ քէնտի տատմէրինիզին, եա'-
նի Բէլ-փէգաւրա թէ'ապինաց էտէն-
լէրի գաճել էտինիզ՝ տէտու,
6 – Վ.է իշխէ պէնի Խորայէլտէն պի-
րի կէլիպ՝ քէնտի պէրատէրլէրինէ
Մովսէսին կէօղլերի էօնիւնատ վէ պէ-
նի Խորայէլին պիւթիւն ճէմա'ատըն
կէօղլերի էօնիւնատ, անէր ճէմա'ատի
չատրընէն գափատընաա տղլար էքէն,
Մագիանը պէր գարը կէթիրսի՝ 7 –
Վ.է քահնին Ահարոնէն օղլու Եղիա-
զարըն օղլու փինհէհս դատա– կէօր-
մէ.էք ճէմա'ատի արասընաան գալ
գըպ՝ էլինէ պէր մըզրագ ալապաա, 8 –
Ծ.ի Խորայէլինին արտընճա խայվէթ-
կատա կիրիպ էքինէն, եա'նի Խորա-
յէլի իւէ գարընէն գարնընաա սափլաար.
Ծ.ի վագրի Թա'ատն պէնի Խորայէլտէն
էօ.ի՝ օղաու, 9 – Վ.է Թա'ատնաան էօ-
տէ՞ օղաու, Լէնկէր էրմի տէօրթ պիկ նէֆէր իտի,
10 – Վ.է ԲԱՊՊ Մովսէսէ խիթապէն
տէտի քի, 11 – Քահնին Ահարոնէն
օղլու Եղիազարընէ օղլու փինհէհս զա-
զապմըզ պէնի Խորայէլ իւ.էրինէտէն
տէօնտէրտի. վրաս անէրինէն արտընաա
պէնիմ իչինէ զայրէթ չէքտի. վէ պէն
զայրէթէտիմէ պէնի Խորայէլի թէլէֆ
էթմիտիմ՝, 12 – Պու եզիլտէն ատղէ
քի՝ իշխէ պէն անա սէլամէթ 'ահոր-
մը վէրիրիմ՝. 13 – Վ.է անա վէ անատէն
ատղար նէլինէկ եպէտի քահնինիզէ 'ահ-
տը օլա՝. գիրա Ալլահը իչինէ զայրէթ
չէքմէ պէնի Խորայէլ իչինէ քէֆարէթ
էտմա էյլէտի՝ 14 – Վ.է Մագիանը
գարը իւէ պէրապեր վէ.էրսէն Խորա-
յէլինին իամի Սալոս օղլու Զամբրի օ-
ղլու՝ Շամաանիլէրին իանէնատ բէ'խա-
յէրինէն իամ՝ 15 – Վ.է վէ.էրսէն
Մագիանը գարընէն իամ գազըն
պինդ է Սաբ օլապ՝ պու ատէմ Մա-
գիանաա քէնտի 'աշիրէթինին պիր
խանէնատ բէ'խա իամ՝
16 – Վ.է ԲԱՊՊ Մովսէսէ խիթապէն
տէտի քի, 17 – Մագիանլըլարա խա-
տատմէթ էտիպ անէրի վէ.էրընէզ. 18 –
Զ.էրա անէրը Փոգովր տատաէխինատ սի-
զէ թէրթիպ էթմէքլէրի հիլէլէրիյլէ
վէ Փոգովր սէպէպիյլէ օլան թա'ատն
կէւնէխնատ վէ.էրսէն հէմշիրիլէրէ
Մագիանը պէրին գէզը գազընէրին
տատաէխիլէ պիզ խատատմէթ էթ-
տիլէր՝

ՊԱՊ 26

Վ.է թա'ատնատն ատղրա ԲԱՊՊ
Մովսէսէ վէ Ահարոնէն օղլու քահէրին
Եղիազարա խիթապէն, 2 – Պէնի Խա-
յէլ ճէմա'ատընէն ճիւմէսինին, եա'-
նի եիրմի եաշընը կէչկին պատլամաա
Խորայէլտէ մատարէպիյլ չէզմաա
մատգէթմէր օլանլարըն քաճֆէթա-
տէտի, 3 – Վ.է Մովսէս իլէ քահա-
նէն Եղիազար՝ Մովսէս աահ.էլարընա
Երիքվիլ գ.էզէ.էթա Յորդանա-
նէն Երիքվիլ գ.էզէ.էթա Յորդանա-
նէն եանընատ անէրէն խիթապէն, 4 –
Եիրմի եաշընը կէչկին պատլանանլարը
ԲԱՊՊԸՆ Մովսէսէ վէ Մըսըր տիյարընա
տան չէգան պէնի Խորայէլէ եմ էյլէ-
տիլի կիպի պայընէ՝ տէտիլէր՝
5 – Խորայէլին իւէ օղլու Ռուբէնն
պէնի Ռուբէնն, ենով քիլէր պէնի Ռուբէնն, ենով քատընէ՝ գապիլէսի, Փաղղատ-
լէր գապիլէսի, 6 – Եսրոնատն՝ Եսրոնի-
լէր գապիլէսի, Քարմիյլէ-
լէր գապիլէսի օղաու, 7 – Ռուբէնիլէ-
րէն գապիլէրի պատնըաա սըր. վէ սաա-
յըրնալարը գէզդ իւէ պինդ էէտի էեվ
օթաուզ նէֆէր իտի՝ 8 – Վ.է Փաղղատ-
ընէն օղլու Եղիաբ, 9 – Վ.է Եղիաբընէն
օղլու Նամուէլ, վէ Դաթան վէ
Աբիրոն իտի. ԲԱՊՊ 'տէյհինէ 'իտատն
էթմէքլէրինատ՝ Կորխրն բէֆիգլէրի
արասընատա Մովսէս վէ Ահարոնատ գատ-
չը 'իտատն էատն ճէմա'ատի մէչինատ բ-
լարը Դաթան վէ Աբիրոն պատնըլ
լարապ, 10. Եէր տախ տաղընը պատրատ
լապ, 11. Եէր տախ տաղընը պատրատ
օլ գիւմրե էօլտիյլիւ գէմտն, եանի ա-
թէչ իբի եիւզ էլլի քիմսէյի թէլէֆ
էթմէյի գէմտն անէրէն վէ Կորխը եատ-
տու, վէ 'իպրէթ օլարլար՝ 11 – Ֆա-
գամ Կորխրն օղրլարըր էօլմէյիլէր՝
12 – Պէնի Շամատն գապիլէրինէ.
Նամուէլատն՝ Նամուէլիլէր գապիլէ-
սի, Յամինատն՝ Յամինիլէր գապիլէսի, 13.
Յաքինատն՝ Յաքինիլէր գապիլէսի,
Զարատատն՝ Զարատիլէր գապիլէսի,
Սաուղատն՝ Սաուղիլէր գապիլէսի,
14 – Շամաանիլէրին ատի կի-
օղաու՝

Digitized by Google

ջերի պատնէշը օլորագ՝ երթալի էքի ոխի էքի երեզ նեֆեր խոն։

15 – Պէնի Գադ գասպիլէլերինճէ, Սաֆատեան՝ Սափոնիլէր գասպիլէսի, Անգիսեէն՝ Անգիլիլեր գասպիլէսի, Սաֆոսեէն՝ Սաֆիլիլեր գասպիլէսի, 16 – Ալենիսեէն՝ Ալենիլիլեր գասպիլէսի, Երիսեէն՝ Երիլիլեր գասպիլէսի, 17 – Աբօդիսեէն՝ Աբօդիլեր գասպիլէսի, Աբեիսեէն՝ Աբեիլեր գասպիլէսի օլաագ, 18 – Պէնի Գադ գասպիլէլերի պատնէշը օլորագ, սայըլանէշլերը գըրգ պիկ պէշ երեզ նեֆեր խոն։

19 – Ճուգանդեն օզուլլարը էր վէ Օնան Փոսանդան ուչարըներա վէֆաճի էթմէլեր։ 20 – Վէ պէնի Ճուգա գասպիլէլերինճէ, Մելսմեան՝ Մելսմիլեր գասպիլէսի, Փարեսեէն՝ Փարեսիլեր գասպիլէսի, Զարեաան՝ Զարեայիլեր գասպիլէսի օլաագ։ 21 – Վէ պէնի Փարես, Եսրոնեան՝ Եսրոնիլեր գասպիլէսի, Համուլեան՝ Համուլիլեր գասպիլէսի օլաագ, 22 – Ճուգա գասպիլէլերի պատնէշը օլորագ, սայըլանէշլերը եէրմէզ ալըճ պիկ պէշ երեզ նեֆեր խոն։

23 – Պէնի Խաքար գասպիլէլերինճէ, Թօվզեան՝ Թօվզիլեր գասպիլէսի, Փուատեան՝ Փուատիլեր գասպիլէսի, 24 – Ճուսեբեան՝ Ճուսեբիլեր գասպիլէսի, Սեմրօնեան՝ Սեմրօնիլեր գասպիլէսի օլաագ, 25 – Խաքար գասպիլէլերի պատնէշը օլորագ, սայըլանէշլերը ալթմըշ սեօրթ պիկ իւշ երեզ նեֆեր խոն։

26 – Պէնի Զաբուլոն գասպիլէլերինճէ, Սարեդեէն՝ Սարեդիլեր գասպիլէսի, Ելոնեան՝ Ելոնիլեր գասպիլէսի, Ճահլեէլեն՝ Ճահլիլեր գասպիլէսի օլաագ, 27 – Զաբուլոն գասպիլէլերի պատնէշը օլորագ, սայըլանէշլերը ալթմըշ պիկ պէշ երեզ նեֆեր խոն։

28 – Պէնի Ճոսէֆի գասպիլէլերինճէ Մանասէ վէ Եփրեմ խոն։ 29 – Պէնի Մանասէ, Մաքիրեան՝ Մաքիրիլեր գասպիլէսի, վէ Մաքիր Գալաադագ Թեվզիսա էախ՝ Գալաադագեան՝ Գալաադագիլեր գասպիլէսի օլաագ։ 30 – Պէնի Գալաադագ պատնէշը օլաագ՝ Իեզրեսեէն՝ Իեզրեսիլեր գասպիլէսի, Ջեղեգեէն՝ Ջեղեգիլեր գասպիլէսի, 31 – Վէ Ասրիէլեէն՝ Ասրիէլիլեր գասպիլէսի, վէ Սիւքեմ[*]եան՝ Սիւքեմիլեր գասպիլէսի, 32 – Վէ Հեփերեան՝ Հեփերիլեր գասպիլէսի, Սեմիդեան՝ Սեմիդիլեր գասպիլէսի օլաագ։ 33 – Վէ Ոփեր օզուլ Սալպատգըն օզուլլարը օլմըշլար՝ անընէզ գըզլարը վար իւոն, վէ Սալպատգըն գըզլարընըն իւոլերը Մասլա վէ Նուա վէ Եգլա վէ Մելգա վէ Թերգա իւոն։ 34 – Մանասէ գասպիլէլերի պատնէշը օլաագ՝ սայըլանէշլերը էլլի էքի պիկ եէսի երեզ նեֆեր խոն։

35 – Պէնի Եփրեմ գասպիլէլերինճէ պատնէշը օլաագ, Սութալաեան՝ Սութալաիլեր գասպիլէսի, Բաքերեան՝ Բաքերիլեր գասպիլէսի, Թահանեան՝ Թահանիլեր գասպիլէսի օլաագ։ 36 – Վէ պէնի Սութալաղա պատնէշը օլաագ, Էրանեան՝ Էրանիլեր գասպիլէսի օլաագ։ 37. Պէնի Եփրեմ գասպիլէլերի պատնէշը օլորագ, սայըլանէշլերը գիւագ էքի պիկ պէշ երեզ նեֆեր խոն։ Պէնի Ճոսէֆի գասպիլէլերինճէ պատնէշը տըր։

38 – Պէնի Բենիամին գասպիլէլերինճէ, Բաղասեան՝ Բաղասիլեր գասպիլէսի, Աբելսեէն՝ Աբելիլեր գասպիլէսի, Աքրոսեան՝ Աքրոսիլեր գասպիլէսի, 39. Սեփուսեան՝ Սեփուսիլեր գասպիլէսի, Ոփիմեէն՝ Ոփիմիլեր գասպիլէսի օլաագ։ 40 – Վէ Բաղանէրի օզուլլարը Աբեզ վէ Նեէմեան օլաագ, Աեէրգեէն՝ Աեէրգիլեր գասպիլէսի վէ Նեէմեանեան՝ Նեէմեանիլեր գասպիլէսի օլաագ։ 41 – Պէնի Բենիամին գասպիլէլերինճէ պատնէշը օլորագ, սայըլանէշլերը գըրգ պէշ պիկ սըղը եէսի նեֆեր խոն։

42. Պէնի Դան գասպիլէլերինճէ պատնէշը օլաագ, Սուհամեան՝ Սուհամիլեր գասպիլէսի օլաագ։ Դան գասպիլէլերի գասպիլէլերինճէ պատնէշը տըր։ 43 – Սուհամիլերինճէ ճըխանըճ գասպիլէլերինին սայըլանէշլերը ալթմըշ սեօրթ պիկ սեօրթ եէսի նեֆեր խոն։

44 – Պէնի Աեր գասպիլէլերինճէ, Ճէմեանեան՝ Ճէմեանիլեր գասպիլէսի, Ճէսուհեէն՝ Ճէսուհիլեր գասպիլէսի, Բուրխեան՝ Բուրխիլեր գասպիլէսի, 45. Պէնի Բուրխ Գաբերեէն՝ Գաբերիլեր գասպիլէսի, Մէղքիելեէն՝ Մէղքիելիլեր գասպիլէսի օլաագ։ 46 – Վէ Աեր գըզղընըն իւոլի Սուա իւոն։ 47 – Պէնի Աեր գասպիլէլերի պատնէշը օլորագ՝ սայըլանէշլերը էլլի իւշ պիկ սեօրթ եէսի նեֆեր խոն։

48 – Պէնի Նեբթալիմ գասպիլէլերինճէ, Ճահզիելեէն՝ Ճահզիելիլեր գասպիլէսի, Գունիսեէն՝ Գունիլեր գասպիլէսի, 49. Ճասերեէն՝ Ճասերիլեր գասպիլէ-

[*] Ւնդ. գտնէ՝ Ոփերիլեր գասպիլէսի օլ-

Digitized by Google

ած, Սիլլեմաէն՝ Սիլլեմիլէր գոպիլէսի օլսուս։ 50 – Նեփթ ուզեմ՝ գոպիլէլէրի՝ գոպիլէլէրինձէ պուռնլուր օլուպ, ասլըլմալըդըր գէրդ ափշ պիդ ասօրի՝ Ներ նեֆէր խոսս։

51 – Գէնի Խոպոյելին ասլըլմալըդը պուռնլուր օլուպ՝ ոլիդը Ներ պիդ նեսի Ներ օֆուպ նեֆէր խոսս։

52 – Վ.է ԻԱՊԳ Մովսես Խիմ ապէն ասան քի, 53 – Ծդ ակյոր միսսս օլմուպ խպդրե խոմիէրին 'ասակսինե կէօրէ պուռնլուսս իճագիմ օլուռնուս։ 54 – Գէնեան ոպյելմալուդրնս կէօրե հեր քեսե միրասը վէբիլիպ՝ չօփլըգ օլսնս միրասընը չօգ, վե պոլըգ օլսնս միրասընը ող վէբեսին։ 55 – Ճեագոի հեր գուր'ոլլե իճագիմ օլուռնուպ՝ է'ճասասլուդը ասլոմ լուդրնե խոմիէրինե կէօրե ան միրասս ոլղնլաբ։ 56 – Չօգ խլե ող պէ'իհինսե միրասս գաբ'ոլլե իճագիմ օլուռնուս։

57 – Վ.է Ղեւիլիէլէրին ասլըլմալըդը գոպիլէլէրինձէ պուռնլուր ոդը. Գիբռանասան՝ Գերսոնիդէր գոպիլէսի, Կահհաթասան՝ Կահհաթիլէր գոպիլէսի, Մէրասրիսն՝ Մէրասրիլէր գոպիլէսի օլսուս։ 58 – Ղեւիլիէլէրին գոպիլէլէրի պուռնլուր ոդը. Ղոբնիդիէր գոպիլէսի, Գեբրոնիլէր գոպիլէսի, Մոոդիլէր գոպիլէսի, Մուսիէր գոպիլէսի, Կորխլէր գոպիլէսի խոսս. վե Կահհաթ Ամբրասըն թէդիլսուս էլլէսոն։ 59 – Վ.է Ամ'սրասընձէ զէվճէսի Ղեւիհին գէդը օլուպ՝ խսմի Ծոքսեդ խոս. օ սուխի Ղեւիլէ Մբոզրսուս սոօղմեշ օլուպ՝ սոնսնե Ամ'րասսոս Ահարոն վե Մովսես վե հէմշիրէլէրլի Մ'սրիսմ սոզսոլսուս։ 60 – Վ.է Ահարոնս Նադաբ վե Աբիուդ վե Եղիազար վե Իթամար սոզսոլսուս։ 61 – Ամմա Նադաբ իլե Աբիուդ ԻԱՊԳՊ'Ն հաւզուրընսուս եռազանճը ամեծէ իճագիմ էէմսիքէլէրինսե ասլըլմալըդը, եսոհի եռշլսոը պիր այսան եօգասը օլսո էրլէբէլէրին քհոփֆէֆսե ևիրսի իւշ պին նեֆէր խոսս, զիրսս սոնլեբէ պէհի Խոպոյել սրասրնսուս միրասս վէբիլմէսիյի իլիւն՝ պէհի Խոպոյել սզգասընձսուս սասյրմասըլսուս։

63. Մովսես ասհաւլսրընսուս Նրնքսվ ֆուլըգհոս Ծոքգասոնձրն եռոհրնսուս պէհի Խոպոյելի ասյսան Մովսես վե քհոհրն Եղիազարրն ասյսոդ ոլսրդ պուռնլուր ոդը։ 64 – Վ.է Մովսես իլե քհոհրն Ահարոնձրն Սինա պէրդիյէսինսե ասյսոդ ոլսրդը պէհի Խոպոյել ասյրըմալըդըրնսուս պուռնլուրդը սրասրնսուս պիր քհոհսե պուռնլուրդը։ 65 – Ջնքսս ԻԱՊԳ ասնէրդին հաղգընսուս՝ Միսհրլսդսս պէհրդիյէսե վերհսի էսէ՝ Ճէքձէր ասմհշ քսոհ. բհոհր Ֆաղէր իսդ ի Ճհփսն վե Ճհոսս իսդ ի Նսսէսէն մա'սոս ասնէրսսէն պիր ասսե՝ գոպիլմասը։

ՊԱՊ 27

Վ.է Ֆահհասսե իսդ ի Ճհվէսփ գոպիլէլէրինսե օլսո Սալպսոագ իսդ ի Ոփեր, իսդ ի Գհագասոագ, իսդ ի Մաքիր, իսդ ի Մահհասէհին Մոսսես վե Նսսս վե Եղդսս վե Մեղքս վե Թհրսս իսմէրինսե օլսո գէղսրդը Հուզուրս կէլսիլէր։ 2 – Վ.է ասնէր Մովսեհին վե քհոհհին Եղհոագսրդն վե բէ'իլէրին վե պիբի իւն ճէմա'սհի ըն Հուզուրընսս ճէմա'սհի չսոորդրնսս գոսփսսոբնսս տսս-բոսոգ, 3 – Փէսեբհիդ պէերդիյէսե վերֆհի էքսհ, վե ԻԱՊԳ 'սլէյհինսե ճէմ' օլսոն գիսմրճհին սոսոբնսս, եսոհի կորխը գիսմրճհ իլե պուլսնմայլսրագ ասնեագ քհոհի կհսնսհէ՛իլէ վերֆհի էլլէսոհ. օղսւլդրդ սոսհի եօգ խոհ։ 4 – Փէսեբհիդին օղսս օլմասոդղնսսոն գոպիլէսի սոբսոբնսսոն խսմի Ն՛չհսն գս'իսդ օլսուս. պիզ փէսեբհիդին գսրնսսոսղդրդը սոբսոբնսս միրասս վերհնի' սեհրհէ։ 5 – Վ.է Մովսես ասնէրին սոս'վսոբնը ԻԱՊԳՊ'Ն հաւզուրընսս 'սոդ էլլէսոհբսե, 6 – ԻԱՊԳ Մովսեհ խոհ-սոագհն սեհսի քհ, 7 – Սալպսոագրն գէղդրդը հաղգէդը սեղլէսոիլէր. հեր վերճէլե փէսեբհիդինն գաղնսսոդղդրդը սոբսոբնսս սոնլեբէ միրասս օլմոզ իւզբե միւդ վերհսի' փեսեբհիդերինն միրասոնը սոնլեբէ նսսգդ էքհոհբսհն։ 8 – Վ.է պէհի Խոպոյել խոհ-սոագհն սեղլէբ քի' Ներ քհոհե օղլոս օլմայսոագ վերֆհի էսեբ խսե, միրասոնը գէղդրնս նսսգդ էքհոհբսհնհզ։ 9 – Ընհեբ սոնլեբ գէղդ սսսհի եօգ խսե, օ գենսան միրասոնը գաղնսսոդղդրընս վերեսնհզդ. 10 – Ընհեբ գաղնսսոդղդրդը սսսհի եօգ խսե, միրասոնը փեսեբհիդինն գաղնսսոդղդրընս վերեսնհզդ։ 11 – Վ.է փեսեբհիդինն գաղնսսոդղդրդը օլմասոդղդ սսսբեճ սսե, միրասոնը գաղնլեսնհսն էն եսոգրն օլսո խոհոհնհսս վերեսնհզդ, ո սսհի սոնս ժորհս օլսո. վե պսս, ԻԱՊԳՊ'Ն Մովսես եմ էլլեսհի կե-

Digitized by Google

պի, պէնի Խթալէլէ հիւքմ գանուածը պատուն։

12 – Վէ ՐԱՊՊ Մովսէսե ասէտի քի, Շատ Ազատիմ տատղնաս չըգըտ՝ պէնի Խթալէլէ վէրեճէլիմ տէյատաս նատաղ գըլ։ 13 – Վէ ասը կէօրաճէքտէն տօղքաս, գարնատաշըղի Ահարոնի մինճատամիմ օլաբղը կիպի, սէն տատի գատվէրնա մինճատամիմ օլաճաղտըն։ 14 – Զէրա Սինի պէրբէյէնատե ճէմնա'սէի նիզա' էթտիքլերի վազգըթ տատատ պէնի հատզատրլարընաս թա'զիզ էթմէկիզ՝ էմիրմէ 'ատը օլաբղըզ. Անի պէրբէյէնատե կատգէատէքի Մէրիպատ ատլը պատ տըր։

15 – Վէ Մովսես ՐԱՊՊԱ խթաճպէն, 16 – Ճիւմլէ պէչէրիին բատհլարընդէն Ալահը ՐԱՊՊ պատ ճէմնա'սէի իզէրինէ պիր ատամ նատաղ էյլէսին։ 17 – Օ տատի անկերին էճալերին ճէ չըգըպ կիրսին, վէ անկերէ չըգատրգըն վէ իչերի կէթիրսին, քի ՐԱՊՊԸՆ ճէմնա'սէնը չատաբը օլմայան ատրճա կիպի օլմատըն' ատտու։

18 – Վէ ՐԱՊՊ Մովսեսե ասէտի քի, Փէնհասնատե Իսա պատզատնան ճատա խալն ի Նատէյէ ատըղ' իսէրինէ էլինէր գոյատգ, 19 – Ահը քատհնին նեղնատզարըն վէ պիսիճիլն ճէմնա'սէնըն հատզատրընատ տատրատատ. վէ անկերինս կէօղլերի էօճինատե ատնա թէհոպիհ էատերբէք, 20 – Պէնի Խթալէլ ճէմնա'սէնը՝ պէնի ճիսմիկեսի ատ խիտա'սէի էթմէճիլերի իչիսե սէնինի չատնըտատն ատրէն իսպէրինէ գօ։ 21 – Օ տատի քատհնին նեղնատզարըն հատզատրընատ տատրատատ՝ անտեն ՐԱՊՊԸՆ հատզատրընատ Ուսիմ հիւքմինինս պատ՝ատ էլլէսին. քէնտիսի վէ ատրէն իչէ պէրտատէր պէնի Խթալէլին քատհնիկեսի տատի վէ պիսիճիս ճէմնա'սէի պատնատն սէօզիւլլէ չըգատրլատր, վէ պատնատն սէօզիս իչէ կիրսիճիլեր։ 22. Խնամի Մովսես ՐԱՊՊԸՆ քէնտիսինէ էմր էթտիչի կիպի հատրէքէթ էլլէչիպ 8հատ.ը տատղ, վէ անը քատհնին նեղնատզարըն վէ պիսիճիս ճէմնա'սէնըն հատզատրընատ տատրատատրատգ, 23 – Մովսես վատրատտատրլէ ՐԱՊՊԸՆ էմր էլլէտիչի կիպի, էլլէրինի անըն իսէրինէ գոյատգ ատնա թէհոպիհ էլլէսին։

ՊԱՊ 28

Վէ ՐԱՊՊ Մովսեսե խթաճպէն ասէտի քի, 2 – Պէնի Խթալէլէ էմր էտիպ անկերէ սէօյլէ քի՝ պատնա խօզ բատ'իչլար գատրպատ'լարըմ իչինէ թատգատիմէ օլատն էքմէկի պատնա վագթընտա թատգատիմ էթմէկիզ տէթգատի էատերբէ։ 3 – Վէ անկերէ սէօյլէ քի՝ ՐԱՊՊԱ թատգատիմ էտեճէճինիզ գատրպատնլար պատնլար տատր, եատ'ի հէր կիսի պիրէր հըլլարգ իչի գատատատրգ գատզատ, տատ'իմի մինհրատգա օլմազ իսպէր. 4 – Պիր գատզատրը ատապտհլատլըն վէ օ պիր գատզատրը ակիստմ իսպէճիս թատգատիմ էչլէչէնին։ 5 – Վէ պիր բատ'ը հին խսլես պէչի հատղրլէ հատգրատ'լարըզ պիր էճա 'իչբիս խատտ ատն էքմէք թատգատիմէսի ատճիս 'ատգ օլատնատտ։ 6 – Պատ՝ Ահնա տատղընատս Խ'ը օլատնմէզ տատ'իմի մինհրատգա օլատգ, ՐԱՊՊԱ խօզ բատ'իհմա օլմազ իսպէր գատրպատն տատր։ 7 – Վէ մէշրատպատի թատգատիմէսի օլատրագ հէր պիր գատզատ իչինէ պիր բատգ'ը հին օլատսն, մատգատիմատ ՐԱՊՊ իչինէ միսքիրի Խ'ըճ ատէքէնին։ 8 – Վէ օ պիր գատզատրը ակիստմ իսպէճիս թատգատիմ էչլէչէնին. ատապտհ էքմէք թատգատիմէսի կիպի վէ անկեն մէշրատպատի թատգատիմէսի կիպի էչլէչէնին. ՐԱՊՊԱ խօզ բատ'իհմա օլմազ իսպէր գատրպատն տատր։

9 – Վէ ատպի կիսինէսատ պիրէր հըլլարգ իչի գատատատրգ գատզատ վէ հատղրլէ հատղրլէմէզ իչի 'իչբիս խատտ ատն էքմէք թատգատիմէսի վէ անկեն մէշրատպատի թատգատիմէսի օլատսն։ 10 – Տատ'իմի մինհրատգա վէ անկեն մէշրատպատի թատգատիմէսինէսն մատ'ատտ հէր ատպիճին մինհրատգատրը օլատսն։

11 – Վէ ատյ պատչլարընատս ՐԱՊՊԱ մինհրատգա օլմազ իսպէր իչի տատսն վէ պիրէր գօչ վէ պիրէր հըլլարգ ատճատ գատզատրգ գատզատ, 12 – Վէ հէր պիր տատսնա իչինէ հատղրլէ հատղրատ'լարըզ իչ 'իչբիս խատտ ատն էքմէք թատգատիմէսի, վէ պիր գօչ իչինէ հատղրլէ հատղրատ'լարըզ իչի 'իչբիս խատտ ատն էքմէք թատգատիմէսի, 13 – Վէ հէր պիր գատզատ իչինէ պիրէր 'իչբիս հատղրլէ հատղրատ'լարըզ խատտ ատն էքմէք թատգատիմէսի ատճիս թատգատիմ էատերբէք. ՐԱՊՊԱ խօզ բատ'իհմա մինհրատգա իչինէ գատրպատն տատր։ 14 – Վէ ատղերին մէշրատպատի թատգատիմէսի հէր պիր տատսնա իչինէ նէֆճ ը հին, վէ պիր գօչ իչինէ պիր սիսէր ի հին, վէ հէր պիր գատզատ իչինէ պիր բատգ'ը հին չէրատպ օլատսն. ատյատսն ատյա ատնէ ատյլատրընէն մինհրատգատը պատ տըր։

Digitized by Google

15 – Վ է տաւ՛խմի մուտքագաւտան մո՛տաս, մէշքուսպամի թագաւորէսի իչէ կիւնահ գուբպանը օլմագ իւզրէ, ԻԱՊՊԱ քէչիլէքաւէն պիր երկէճ թագաւոր օլաճաւն։

16 – Վ է պիրինճի այտաս այրն օն եէօրմիւնճի կիւնիւնաճ ԻԱՊՊԸՆ պատգամը օլաւ։ 17 – Վ է օլ այրն օն պէշինճի կիւնիւնաճ պայրամ օլուագ՝ եէսի կիւն ֆէթհը եէնիլէճէք տիր։ 18 – Պիրինճի կիւնաճ մուգաւտաւս ճէմո՛ն-նաի օլուագ՝ իշ իւլ աալաս մէշղուլ օլմայտընըզ։ 19 – Վ է ԻԱՊՊԱ մուհրագա գուբպանը օլմագ իւզրէ իգի տուռնա վէ պիր գօշ վէ պիրեր եըլըագ եէսի գուզու թագաւոր եէսէնինիզ։ անլէրի սիզէ գուսաւղագ օլաուն։ 20 – Վ է անլէրին էգմէգ թագաւորէսի եաղլէ եաւղրուլմէշ խաաս ուն օլաուն։ Հեր պիր տուռնա իչինն իւչէր 'իւշր, վէ հեր պիր գօշ իչինն իգիչէր 'իւշր թագաւոր էալէչինինիզ։ 21 – Եէսի բ՛ւ գուզուլարդն հեր պիրի իչինն պիրեր 'իւշր թագաւոր էալէչինին։ 22 – Վ է սիզին իչինն, քէֆարէթ օլմագ իւզրէ, պիր երկէճ կիւնահ գուբպանը օլաուն։ 23 – Պաճնալարը աա՛խմի մուհրագա օլան աագաօղ մուհրագաւտան մո՛տաս թագաւոր էալէչէսինիզ։ 24 – Պաւ վէճճէն օլ եէսի կիւնլէրին հեր պիրինաւ, ԻԱՊՊԱ խօշ գա՛չհա օլմագ իւզրէ *գուբպան թագաւոր էաւէսինիզ. աա՛խմի մուհրագատան մո՛տաս պաւ վէ անլէն մէշքուսպամի թագաւորէսի թագաւոր օլաճաճագ տըր։ 25 – Վ է եէսինճէն կիւնաւէ սիզէ մուգաւտաւս ճէմո՛նաի օլուագ՝ իշ իւլ աալաս մէշղուլ օլմայտընըզ։

26 – Վ է թաւրճիանաս կիւնիւնաւէ՝ Հաճիֆալարը պայ՛ղընըզաս ԻԱՊՊԱ եէնի էգմէգ թագաւորէսի թագաւոր էթմէյինիզ վագըթ սիզէ մուգաւտաւս ճէմո՛նաի օլուագ՝ իշ իւլ աալաս մէշղուլ օլմայտընըզ։ 27 – Վ է ԻԱՊՊԱ խօշ գա՛չհալը մուհրագա օլմագ իւզրէ իգի տուռնա, պիր գօշ վէ պիրեր եըլըագ եէսի գուզու թագաւոր էալէչինինիզ։ 28 – Վ է անլէրին էգմէգ թագաւորէսի եաղլէ եաւղրուլմէշ խաաս ուն օլուագ՝ պիր տուռնա իչինն իւչէր 'իւշր վէ պիր գօշ իչինն իգիչէր 'իւշր, 29 – Վ է եէսի գուզուլարդն հեր պիրի իչինն պիրեր 'իւշր օլաուն։ 30 – Վ է սիզին իչինն քէֆարէթ օլմագ իւզրէ քէչիլէքաւէն պիր երկէճ խըթփ՛ խէթ խըթփ՛ խէթ իւչ։ 31 – Պաւնալարդը աա՛խմի մուհրագա վէ անլէն էգմէգ թագաւորէսինինէն մո՛տաս մէշքուսպամի թագաւորէլէրի իւչ սիզէ գաւսաւրագը օլաւրագ թագաւոր էալէչէսինիզ։

ՊԱՊ 29

Վ է եէսինճէն այտաս այրն պիրինաճ մուգաւտաւս ճէմո՛նաի ընըզ օլուագ՝ իշ իւլ աալաս մէշղուլ օլմայտընըզ. սիզէ պօրու աեաւտը կիւնիւ օլաճագ տըր։ 2 – Վ է ԻԱՊՊԱ խօշ բա՛չհալը մուհրագա օլմագ իւզրէ պիր տուռնա, պիր գօշ վէ պիրեր եըլըագ եէսի գուզուագը գուզու թագաւոր էաւէսինիզ։ 3 – Վ է անլէրին էգմէգ թագաւորէսի ասկիւ եաղլէ եաւղրուլմէշ խաաս ուն տուռնա իչինն իւչ 'իւշր, 4 – Վ է գօշ իչինն իգի 'իւշր, վէ եէսի գուզուլարդն հեր պիրի իչինն պիրեր 'իւշր օլաուն։ 5 – Վ է սիզին իչինն քէֆարէթ օլմագ իւզրէ քէչիլէքաւէն պիր երկէճ կիւնահ գուբպանը օլաուրագ խըթփ՛ խըթփ՛ խէթ։ 6 – Պաճնալը ալ պաշը մուհրագատը վէ անլէն էգմէգ թագաւորէսինինէն վէ աա՛խմի մուհրագա վէ գաւնաւնը իւզրէ անլէն էգմէգ թագաւորէսի իւչ մէշքուսպամի թագաւորէլէրինաճէն մո՛տաս, ԻԱՊՊԱ խօշ բա՛չհա օլմագ իւզրէ գուբպան օլաճագ տըր։

7 – Վ է պաւ եէսինճէն այրն օնաճաւտաս մուգաւտաւս ճէմո՛նաի ընըզ օլուագ՝ հիշ պիր իշ իչէմէկլէրէք քէար ի ղէֆաէսինիզ։ 8 – Վ է ԻԱՊՊԱ խօշ բա՛չհալը մուհրագա օլմագ իւզրէ պիր տուռնա, պիր գօշ վէ պիրեր եըլըագ եէսի գուզու, սիզէ գաւսաւրագը օլաբագ թագաւոր էաւէսինիզ։ 9 – Վ է անլէրին էգմէգ թագաւորէսի եաղլէ եաւղրուլմէշ խաաս ուն, պիր տուռնա իչինն իւչ 'իւշր, պիր գօշ իչինն իգի 'իւշր, 10 – Վ է եէսի գուզուլարդն հեր պիրի իչինն պիրեր 'իւշր օլաուն։ 11 – Վ է քէֆարէթի գաւգաղանճաւան վէ աա՛խմի մուհրագա վէ էգմէգ թագաւորէսի իւչ մէշքուսպամի թագաւորէլէրինէն մո՛տաս, ԻԱՊՊԱ եէսի կիւնի պայրամ էաւէսինիզ։

12 – Վ է եէսինճէն այրն օն պէշինաճ մուգաւտաւս ճէմո՛նաի ընըզ օլուագ՝ իշ իւլ աալաս մէշղուլ օլմայտընըզ։ ԻԱՊՊԱ եէսի կիւնի պայրամ էաւէսինիզ։

Digitized by Google

Նիվ. 13 – Ալ Եհովա խօշ բա'ի'համը մեռհրաւա օլմազ իւրէն գոբդան ատ-ջին օն իւլ առանա, իւրի գօլ վէ պիրէր հըլլըդ օն ատօրի գուռլա, գուռուրդը ալտադ թագամի' էտէնիվիվ։ 14 – Վէ անվէրին էքմէք թագամիէն եաղէ ճագրաւլմըշ խոռա ատն, օն իւլ առաջորդն հէր պիրի իչինն իւլէր 'իւշր, իւրի գօլարդն հէր պիրի իչինն իւրէնէր 'իւշր. 15 – Վէ օն ատօրի գուռլուրդն հէր պիրի իչինն պիրէր 'իւշր օլառան. 16 – Վէ առա'իմ մեռհրաւա վէ առդէն էքմէք թագամիէն իւլէ մէշրուաւամի թագամիէնիէն մեռ'առա, կիւնահ գուբդանդ օլմազ իւրէ քէչիլէրառէն պիր էրկէճ Եհովա կոխ-ինէվ։

17 – Վէ իւրինճի կիւնահ օն իւրի առանա, իւրի գօլ վէ պիրէր հըլլըդ գուռուրդը, օն ատօրի գուռլա, 18 – Վէ գանահը իւրէ անվէրին էքմէք թագամիէն իւլէ մէշրուաւամի թագամիէնիէ' առանալար, գօլլար վէ գուռլուար իչինն ատյրլարդնա կէօրէ օլառան։ 19 – Վէ առա'իմ մեռհրաւա վէ էքմէք թագամիէն իւլէ մէշրուաւամի թագամիէնիէնէն մեռ'առա, կիւնահ գուբդանդ օլմազ իւրէ քէչիլէրառէն պիր էրկէճ Եհովա կոխ-ինէվ։

20 – Վէ իւչինճինճ կիւնահ օն պիր առանա, իւրի գօլ վէ պիրէր հըլլըդ օն ատօրի գուռուրդը գուռլա, 21 – Վէ գանահը իւրէ անվէրին էքմէք թագամիէն իւլէ մէշրուաւամի թագամիէնիէ' առանալար, գօլլար վէ գուռլուար իչինն ատյրլարդնա կէօրէ օլառան։ 22. Վէ առա'իմ մեռհրաւա վէ անդէն էքմէք թագամիէն իւլէ մէշրուաւամի թագամիէնիէնէն մեռ'առա, կիւնահ գուբդանդ օլմազ իւրէ պիր էրկէճ Եհովա կոխ-ինէվ։

23 – Վէ ատօրտինճինճ կիւնահ օն առանա, իւրի գօլ վէ պիրէր հըլլըդ օն ատօրի գուռուրդը գուռլա, 24 – Վէ գանահը իւրէ անվէրին էքմէք թագամիէն իւլէ մէշրուաւամի թագամիէնիէ' առանալար, գօլլար վէ գուռլուար իչինն ատյրլարդնա կէօրէ օլառան։ 25. Ջա'իմի մեռհրաւա վէ անդէն էքմէք թագամիէն իւլէ մէշրուաւամի թագամիէնիէնէն մեռ'առա, կիւնահ գուբդանդ օլմազ իւրէ քէչիլէրառէն պիր էրկէճ Եհովա կոխ-ինէվ։

26 – Վէ պէշինճի կիւնահ առգուաղ առանա, իւրի գօլ վէ պիրէր հըլլըդ օն ատօրի գուռուրդը գուռլա, 27 – Վէ գանահը իւրէ անվէրին էքմէք թագամիէն իւլէ մէշրուաւամի թագամիէնիէ' առանալար, գօլլար վէ գուռլուար իչինն ատյրլարդնա կէօրէ օլառան։ 28 – Ջա'իմի մեռհրաւա վէ անդէն էքմէք թագամիէն իւլէ մէշրուաւամի թագամիէնիէնէն մեռ'առա, կիւնահ գուբդանդ օլմազ իւրէ պիր էրկէճ Եհովա կոխ-ինէվ։

29 – Վէ ալթընճը կիւնահ ատօրի առանա, իւրի գօլ վէ պիրէր հըլլըդ օն ատօրի գուռուրդը գուռլա, 30 – Վէ գանահը իւրէ անվէրին էքմէք թագամիէն իւլէ մէշրուաւամի թագամիէնիէ' առանալար, գօլլար վէ գուռլուար իչինն ատյրլարդնա կէօրէ օլառան։ 31 – Ջա'իմի մեռհրաւա վէ անվէրին էքմէք թագամիէն իւլէ մէշրուաւամի թագամիէնիէնէն մեռ'առա, կիւնահ գուբդանդ օլմազ իւրէ պիր էրկէճ Եհովա կոխ-ինէվ։

32 – Վէ եէտինճի կիւնահ եէտի առանա, իւրի գօլ վէ պիրէր հըլլըդ օն ատօրի գուռուրդը գուռլա, 33 – Վէ գանահը իւրէ անվէրին էքմէք թագամիէն իւլէ մէշրուաւամի թագամիէնիէ' առանալար, գօլլար վէ գուռլուար իչինն ատյրլարդնա կէօրէ օլառան։ 34 – Ջա'իմի մեռհրաւա վէ անդէն էքմէք թագամիէն իւլէ մէշրուաւամի թագամիէնիէնէն մեռ'առա, կիւնահ գուբդանդ օլմազ իւրէ պիր էրկէճ Եհովա կոխ-ինէվ։

35 – Սէքիզինճի կիւնահ պէօյիւք զայրաստիէրդը օլառան իչ իւլէ առանա մէշղուա, օլմէյդանդը, 36 – Վէ Լևիվիտ խօշ բա'իհալը մեռհրաւա օլմազ իւրէ գուբդանդ առէյիհ պիր առանա, պիր գօլ վէ պիրէր հըլլըդ եէտի գուռուրդը գուռլա թագամի էտէնիվիվ։ 37 – Վէ գանահը իւրէ անվէրին էքմէք թագամիէնիէրէ' առանալար, գօլ վէ գուռլուար իչինն ատյրլարդնա կէօրէ օլառան։ 38 – Ջա'իմի մեռհրաւա վէ առդէն էքմէք թագամիէն իւլէ մէշրուաւամի թագամիէնիէնէն մեռ'առա, կիւնահ գուբդանդ օլմազ իւրէ պիր էրկէճ Եհովա կոխ-ինէվ։

39 – Զայրաստիէրդնդըդառա նէզրլէրիդնիզ վէ մեհթէպէրդի' թագամիէնիզնիզ, եառնի մեռհրաւա վէ էքմէք թագամիէնի վէ մէշրուաւամի թագա-

Digitized by Google

ախէսի վէ սէլամէթ գուբպանլարը-
նըզսաան մա'սա, ՐԱՊՊԱ թագաւիմ է-
սէճէյինիզ պուընլար սըբր։
40 – Վ.է ՐԱՊՊ Մովսէսէ հէր նէ քի
էմր էյլէսի իսէ, Մովսէս անդերի պէհի
Իսրայէլէ սէօյլէսի։

ՊԱՊ 30

Վ.է Մովսէս պէհի Իսրայէլ սըպէ-
էլարընըն բէ'իլէրինէ խիթապէն սէ-
սի քի ՐԱՊՊԸՆ էմր էյլէսիյի չէյ
պառ սըբր. 2 – Եսի'ն պիր քիմսէ ՐԱՊ-
ՊԱ նէզր էսէբ, եսխօա էէմին էսէ-
քէր նէֆսինէ ֆարզ գէլսէրսաս, քէլ-
մինը նասգ էթմէլիյի սազընսաան չէ-
գաներն քեաֆֆէֆսինէ իճբա էյլէսին։
3 – Վ.է նիսսաան պիրի ՐԱՊՊԱ պիր
նէզր էսէբսե, վէ սէպսէվէֆինսէ փէ-
սէրինին խանէսինսէ պիր չէյ ֆարզ
գէլսեր իսէ, 4. փէսէրի սսէի անդըն նէզ-
քինի վէ նէֆսինէ ֆարզ գէլսեզը չէյի
իչինէր սե փէսէրի սդան սիսքիթի է-
սէրսե, օլ վազգիթ նէզրէլէրինին քեաֆ-
ֆէկի սսայիթ օլսա' նէֆսինէ հէր
ֆարզ գէլսեզը չէյ սսայիթ օլսր։ 5 –
Ամմա էկէր փէսէրի իչինէ սիսքիթ կիւն-
սե նէհի էսէրսե, անդըն նէզրէլէրի վէ
նէֆսինէ ֆարզ գէլսեզը չէյլէրինին հէչ
պիրի սսայիթ օլմազ. ՐԱՊՊԱ սսէի փէ-
սէրի անա նէհի էթմէյիք իչինդ անր
'սաֆվ էսէճէգիր սըբր։
6 – Վ.է էկէր *նէզր էթմէյէ, եսխօա
գէր չէյ նէֆսինէ ֆարզ գէլմազ իսէ-
քէ տազգսաան միւսհաղսաբէզ պիր
աեօզ չէգմէյէ օլսեզը հաստ էվլէ-
նէյէ, 7 – Վ.է զէվճի խապէր սլսեր սսա'
խապէր սլսեզը կիւնսե անա սիս-
քիթէ էսէրսե, օլ վազգիթ նէզրէլերի
սսայիթ օլսա' նէֆսինէ ֆարզ գէլ-
սեզը չէդդէր սսայիթ օլսր։ 8 – Ամ-
մա էկէր զէվճի խապէր սլսեզը կիւն-
սե անա նէհի էսէրսե, օլ վազգիթ ա-
նդըն իսզերինսե օլսան նէզրինի վէ սազ-
գաննան չէգդէզ նէֆսինէ ֆարզ գէլ-
սեզը միւսհաղսաբէզ սեօզիս խաղսա-
էսէեր. ՐԱՊՊ սսէի սնդը 'սաֆվ էսեր։
9 – Լ.սբին սսէլ իլէ պօշսնմըշդըն
նէզրի վէ նէֆսինէ ֆարզ գէլսեզը հէր

*Եսխօա էվլէնդր սե նէզր էթմէյ
Եսխօա պիր չէյ նէֆսինէ ֆարզ գէլ-
մազ իսզրէ սազգսաան միւսհաղսաբէզ
պիր սեօզ չէդմէյէ օլսեր

չէյ անդըն իսզերինէ սսայիթ օլսեր։
10 – Վ.է էկէր օ զէվճինին խանէսինսէ
օլսա' նէզր էյլէսի իսէ, եսխօա էէ-
մինէ նէֆսինէ պիր չէյ ֆարզ գէլսեզ
իսէ, 11 – Վ.է զէվճի իչինդ անա
սիսքիթէ էթմէյէ անա նէհի էթմէ-
սի իսէ, օլ վազգիթ ճիւմլէ նէզրէլերի
սսայիթ օլսեր, վէ նէֆսինէ ֆարզ գէլ-
սեզը հէր չէյ սսայիթ օլսեր։ 12 – Ամ-
մա զէվճի իչինէ սիչի կիւնսե անդերի
պիր վէճճէչէ իսէ սի իսէ, նէզր
էթմէյէ վէ նէֆսինէ պիր չէյ ֆարզ
գէլմէյէ սազգսաան չէգան սեօզ
սսայիթ օլմազ. զէվճի անդերի իսզե սե
էթմիշ սիբր. ՐԱՊՊ սսէի սնդը 'սաֆվ
էսեր։ 13 – Հէր նէզր վէ քեաֆ ի նէֆ-
էթմէյ գէլսէրսե իսէ, հէր նէզրսեզը է-
զէվճի սսայիթ, վէ զէվճի իսէ սե է-
սէ պիլեր։ 14 – Վ.է էկէր զէվճի կիւն-
սէ պիլեր։ 14 – Վ.է էկէր զէվճի կիւն-
սէ անա սիսքիթէ էսէրսե, օլ
սէն կիւնսէ անա սիսքիթէ էսէրսե, օլ
վազգիթ նէզրէլերինին եսխօա իչզերին-
սե օլսն ֆարզլարընդն քեաֆֆէֆսինէ
սսայիթ էթմէյէ օլսեր, խապէր սլսեզը
կիւնսե անա սիսքիթէ էթմէյէ օլսեր։ 15 –
Անդերի սսայիթ էթմէյէ օլսեր։ 16 –
Ամմա էկէր անդերի իչինէ սիչի սսէի
վազգիթ անդըն կիւնսէ նէզրէլերի
քէհանսեի չէքէճէք սըբր։
16 – Զէվճի իլէ զէվճէսի պէյնինսէ
վէ փէսէրի իլէ սեպսէվէֆինսէ օլսա'
փէսէրի խանէսինսէ պուլսանան գէզ
պէյնինսէ ՐԱՊՊԸՆ Մովսէսէ էմր էյ-
էէսէյի ֆէրթիպէէէր պուընլար սըբր։

ՊԱՊ 31

Վ.է ՐԱՊՊ Մովսէսէ խիթապէն,
2 – պէհի Իսրայէլ իչինդ Մադիանլը-
լարսան իճնի իգամ սլ. անսէն սօզգսա
գովմինդ միւնդամիր օլսաճագսընդ սէ-
սի, 3 – Մովսէս սսէի գսմին խիթա-
պէն Ալէսէնէ սա'զըլսեզը ճէնգը իչինէ
սիլսհնմնդ՝ Մադիան 'սալէյհինէ
կիւնէ մէգէլէ Մադիանսան ՐԱՊՊԸՆ ին-
իգամընդը սլսընլար։ 4 – Իսրայէլին
սլսեզլարընդն քեաֆֆէֆսինէն, հէր
սլսեզ սսէի պինգր նէֆեր ճէնգի կէօ-
սէյսինիզ՝ սե սի, 5 – Վ.է Իսրայէլին
պինգերինսեն, հէր սլսեզ սսէի պինգը
նէֆեր ճէնգը իչինէ սիլահնմնդը օլսա-
զագ՝ օն իքի պինգ նէֆեր իճնի խնսեզ օ-
լսընսա, 6 – Մովսէս անդերի, հէր
սլսեզ սսէի պինգը նէֆեր օլսեզագ, վէ

Digitized by Google

ասնէր իւր պէրասդէր քահանին Նզիսա-զարբն օգնա փնտռէս, մանգատաւս ասէթիլեր վե ի'ման պօրսւտարբ տասին էլինաե պռօրտադ, ձէնդիկ կէօնաերթ։ 7 – Վէ ԻԱՊՊՉՆ Մավսես էմ էյլէտսին կիսի Մադիանիլլար 'ասէյհինե ձէնգ էթմէթլե էրգէսլերին քահանքենին գաթլ էթսին էր։ 8 – Վէ մոգթուլար ապռաքնաս Մադիանի մէնգերին, եանի նւր վե Բսիմ վե Ռուբէյլ, եանի Մադիանդին պէշ մէնգերինի գաթլ էթսին էր. Բաղաամ իդին Բէաովրը տասին գէրգնէլ գաթլ էթսինէր։ 9 – Վէ պէնի Իսրայէլ Մադիանիլլարդին գէրգլաարքնը վե չօճուգլարքնը էսիր էտիպ' անէլերին Հայվանլարքնին վե սիւրիւլերինին վե էմէլիլինին քահանքենին եողա-սին էթսինէր։ 10. Վէ ասքնին օլաթգլարը ձիւմլե չէհրլերի իլե հէփ քէպյէրինի սոքէչե եագարլար։ 11 – Վէ կէրէք քիասան, կէրէք հայվան օլսուն, եագմա վե գանիմէթին քահանքենին ալսդ, 12 – Իսրայէլերի վե գանիմէթի վե եագ-մայը Մավսես վե քահանին Նզիսագարա վե պէնի Իսրայէլ ձէմա'ասքնա' Նրի-գաա եագարն 8արգանտին եանքնդանա-քի Մավաբ սահրալարքնաս օլան օր-սաս։ յա կէթիքսինէր։

13 – Վէ Մավսես իլե քահանին Նզի-ազար վե ձէմա'ասքնա հէփ բէ'հօլերի սահրաս սդնէրդ անէլերի խոհիգսա-ձե չէգսալար։ 14 – Վէ Մավսես ձէնգ սէֆէրինաեն 'ավաւթ էսեն 'ասգէրին նազրլարքնա' պին պաչը վե եհւդ պա-շրլարա զազագա կէլսին։ 15 – Վէ Մավսես անէլեր սեսի քի' Նհասնէր քահանքենին ասդ մէ պրահգնէրդ։ 16 – Իշին Բազաամդին քէլսմէյլե պաունլար պէնի Իսրայէլե փագաւր մնա-սաէսինաե ԻԱՊՊԱ գարշը 'խանաա սե-պեգ օլարագ, ԻԱՊՊՉՆ ձէմա'ասքնդա-սաս Բա'սւն վագը' օլսուս։ 17 – Վէ շիմաի չօճուգլարաաե հէր էրգէյլե գաթլ էսիպ' էրգէք իլե եաքմագլե էրգէք պիմլիշ հէր գարլար գաթլ է-սինինիզ։ 18 – Վէ նհասաեն կէնձ օ-գլաս' էրգէք եահքարդերը պիմլիմիշ օ-գլանլարդն ձիւմլեսինի քէնսինիզե սագ սդրագբնըզ։ 19 – Սիզ տասի եէսի կիսե օրսաս կէհասդն խարիճլիսաե գարլագ' սդբր քիմսէյի գաթլ էթմիշ օլան վե մնագթաւլս սոգունմիշ օլաններդն ճիւմլեսի' քէնսինիզդե վե եսիրլերինիզդե խաչիսնէ կիսեսաե վե եէսինճե կիսեսաե թաթհիր էսինիզ։ 20 – Վէ հեր լհագաս վե սեբիսսեն օլան հեր գագ, վե քէյլե գրլընսան եահքրլմէշ օլան հեր շէյի, վե սադաճ գաագլարդն քահքենինի թաթհիր եսինիզ։

21 – Վէ քահնին Նզիսագար ձէնդիկ կիսի միշ օլան 'ասգէրե սեսի քի' ԻԱՊ-ՊՉՆ Մավսես եմր էյլէտսի ֆերիագե խ շէր'էյե գաս սդբր. 22 – Եալընըզ սլ-թսուն վե կիսմիշ վե պագդր վե սե-մդր վե գաագլ վե գաագլսուն, 23 – Ա-թե էշսեն կէշե պիլշն հեր շէյի սաճեշ-սեն կէշերինինիզ, վե թաճհիր օլսդբ, ֆագաթ թաթհիր սաշյաս իլե թաճհ-հիր օլաճաճագ սդբր. վե սաճեշսեն կէշեմէյեն շէյլերինի քահքենինիզե սաւսան կէշերինինիզ։ 24 – Վէ եէսին-ճի կիսեսաե լհագաս լերդնըզդը եր յագդբ թաճհիր օլսդրնըզդ. սաճեն սօկրա օգ-սաշյաս կիսեսէճէքսինիզ։

25 – Վէ ԻԱՊՊ Մավսեսե խիթագեն սեսի քի, 26 – Սեն վե քահնին Նզի-ազար վե ձէմա'ասքնդն խաճեսան բէ-հօլերի, կէրէք իճաճաճան կէրէք հայ-վաճաճան, սահզ ու եագմա էսիլեդնի հիսաագդը սդսդրնըզդ։ 27 – Վէ եագ-մայը ձէնդիկ կիսի միշ 'ասգէր իլե սհւ-թխան ձէմա'ասքն սդսդրնըզաս եագր էսորբյաս թագահի էսեսին։ 28 – Վէ ձէնդիկ կիսի միշ 'ասգէրլերէ գւ-սդն էշմա-ճաճան կէրէք սսեսի', կէրէք սբրդբ վե կէրէք սէրբէսդ վե կէրէք գդյաճն օլ-սուն. ԻԱՊՊՉՆ հիսաեսի օլմագ իւդրե պէշ հիւգսե պիրէր ճան սլսաբն։ 29. Անլերէ գւ-սդն նըգճաճան սոգ սլբդ' ԻԱՊՊ թաճ սդսի օլմագ իւդրե քահա-հին Նզիսագարա վերեսին։ 30 – Վէ պէնի Իսրայէլե գւ-սդն նըգճաճան, կէ-րէք սսեսի կէրէք սբրդբ վե կէրէք սէր-քէդ վե կէրէք գդյաճն օլսուն, հայվա-նագրքն քահքենինիզեն էլլիսե պիրէր բէ'ս սլբդ' անլերի ԻԱՊՊՉՆ սէսգէնի-նին մաճհաճդաղդնաս սէ'սէգ օլան Ղեհելիլերե վերեսին։ 31 – Վէ Մով-սես իլե քահնին Նզիսագար ԻԱՊՊՉՆ Մավսեսե էմր էյլէտսի կիսի եահքդբ-լար։

32 – Վէ ձէնդիկ կիսեսն 'ասգէրին եագմա էճհաչլերի եագմա վե դահճ-սէրին սէգսագբդ սլբդ եհւդ եէճհէյ պէշ պին գդյաճն, 33 – Վէ եէճհէյ էգբ պին սբդբբ, 34 – Վէ սլճհէյ պէր պին սէրգէզ, 35 – Վէ հնսան օլագագ

Digitized by Google

էրքէք եահէաղը պիլմէմիշ Նիսանըն ճիւմէսի օթուզ իքի պիկ նուֆուս խոր։

36 – Վ.է ճէնկէ չըգանլարըն հիսասի օլան նըսաֆ՝ իւչ եիւզ օթուզ եէտի պիկ պէշ եիւզ ըւ՚ս գոյուն խոր։ 37 – Վ.է գոյունլարտան ՐԱՊՊՐՆ հիսասի ալթը եիւզ եէթմիշ պէշ խոր։ 38 – Վ.է սըզըր օթուզ ալթը պիկ օլուզ՝ ՐԱՊՊՐՆ հիսասի եէթմիշ իքի, 39 – Վ.է մերքէպէր օթուզ պիկ պէշ եիւզ օլուզ՝ ՐԱՊՊՐՆ հիսասի ալթմըշ պիր, 40 – Վ.է ատէմիէրին մըգատարը օն ալթը պիկ օլուզ՝ ՐԱՊՊՐՆ հիսասի օթուզ իքի նուֆուս խոր։ 41 – Վ.է Մովսես ՐԱՊՊԱ թագտիմ օլանան հիսասի՝ ՐԱՊՊՐՆ քէհանին եղիազարա վէրմիր։

42 – Վ.է պէնի Իսրայէլին օլմագ իւզրէ Մովսեսին 'ասքէրլէրտէն ալտըղր նըսֆտան Ռուպէն հէնոէնէ ոլտը։ 43 – Վ.է ճէմա'ասէրըն հիսասի օլան նըսֆ՝ իւչ եիւզ օթուզ եէտի պիկ պէշ եիւզ գոյուն, 44 – Վ.է օթուզ ալթը պիկ սըղըր, 45 – Վ.է օթուզ պիկ պէշ եիւզ մէրքէպ, 46 – Վ.է օն ալթը պիկ նէֆէր ատէմ խոր։ 47 – Վ.է Մովսես պէնի Իսրայէլին հիսասի օլան նըսֆտան, կէրէք ինան կէրէք հայվան օլսուն, ՐԱՊՊՐՆ Մովսես էմր էյլէսմիշ կիսպի, էլլիսե պիրէր սըզը՝ անը ՐԱՊՊՐՆ մէաքէնինին մսհաֆազասընա մէ՚մուր օլան Ղեւիլիլէրէ վէրմիր։

48 – Վ.է ճիհնեսուրն պիկլէրինէ նազըր օլան պիկ պաշըլար վէ եիւզ պաշըլար Մովսես եագլաշըպ, 49 – Ա.նան տէտիլէր քի՝ Գեւլաըրկ էլիմիզտէ մեվճուտ օլան 'ասքէրի սայոզդ, վէ պիզտէն պիր քիսմէ էքսիք տէյիլ տիր, 50 – Պու էճլէտէն պիզտէն հէր պիրի նէ քի պուլստս իսէ, ալթուն թէզկիրնաէ, զէնճէբլէր վէ պիլէզիքլէր, եիւզլիք, քիսփէլէր վէ կէրտանլըզլար, ՐԱՊՊՐՆ հուզուրըննա ճանլարըմըզ խիշն քէֆարէթէ օլմագ իւզրէ, ՐԱՊՊԱ թագտիմ տէյիս կէթիրտիք։ 51 – Վ.է Մովսես իլէ քհանին Եղիազար՝ քհանֆէֆէսի իշլէնմիշ թէզկիրնաէ օլարագ ալթուն անլէրտէն գապսալ էտոպ, 52 – Պիկ պաշըլար իլէ եիւզ պաշըլար թարաֆրնտան ՐԱՊՊԱ թագտիմ էթմիշլէրի թագտիմ ալթունըն քհանֆէֆէսի օն ալթը պիկ եէտի եիւզ էլլի մըգագալ իսոր։

53 – 'Ասքէրլէրտէն հէր պիրի քէնտիսի իշիւն եագմա էթմիշ խոր։ 54 – Վ.է Մովսես իլէ քհանին Եղիազար պիկ պաշըլարտան վէ եիւզ պաշըլարտան ալթունը գապսալ էտոպ՝ անը ՐԱՊՊՐՆ հուզուրընտա պէնի Իսրայէլէ թէզգէքար օլմագ իւզրէ ճէմա'ատէ չատրըընա կէթիրտիլէր։

ՊԱՊ 32

Վ.է պէնի Ռուբէն իլէ պէնի Գադըն հայվանատը զհյատէտիլէ չօգ խոր. վէ ցագըր իլէ Գազատ տիյարլարընը կէօրտիւլէր, վէ իշրէ օլ եէր լարընը կէօրտիւլէր, պիր մահալ հայվանատա գ.ա.ա.էդ պիր մահալ խոր։ 2 – Վ.է պէնի Գադ իլէ պէնի Ռուբէն կէլիպ՝ Մովսես վէ քհանին եղիազար իլէ ճէմա'ատէ բէ՚իսլէրինէ խիթապէն, 3 – Ատարովթ վէ Դիբոն վէ Յազէր վէ Նամրա վէ Եսբոն վէ Եղէազէր վէ Սեբամա վէ Նաբաս վէ Բէոն, 4 – Իսրայէլ ճէմա'ատէ էօնիւնտ ՐԱՊՊՐՆ վուրտուղը տիյար՝ հայվանատա դ.ա.ա.էդ եէր տիր, գուլլարընըն տախ հայվանատը վար՝ տէտիլէր։ 5 – Իմոն նազարբէկտա լութֆ պուլտըգ իսէ, պու տիյար գուլլարընա միւլք օլմագ իւզրէ վէրիլիպ, պիզի Յորգանատան կէչիրմէ՝ տէտիլէր։

6 – Մովսես տախ պէնի Գադ իլէ պէնի Ռուբէնէ տէտի քի՝ Պիրատէրլէրինիզ ճէնկէ կիտիպ տէ սիզ պատրատա օթուրաճա՞գ մը սընըզ։ 7 – Վ.է նի՞չին պէնի Իսրայէլի ՐԱՊՊՐՆ քէնտիլէրէ վէրտիյի տիյարա կէչմէքտէն։ 8 – Էճտատլարընըզ Եբրէքտիզ էտէրսինիզ։ 9 – Ա.նան եագտ վատիսինէ կատար չըգըպ՝ տիյարը կէօրտիւքլէրինէ, ՐԱՊՊՐՆ քէնտիլէրէ վէրտիյի տիյատա կիրմէքտէն պէնի Իսրայէլի եէրլէրինէ կէտմէտիլէր։ 10 – Վ.է ՐԱՊՊՐՆ զազապը օլկհան ալէվլէնիպ՝ եէմին էտէրէք, 11 – Մ.բորատան չըգմըշ օլուպ, երմի հատըղրը կէչկին օլան ատէմլէր պատ քհանլէն Թապի՝ օլմատգլարը իշիւն Աբրահամա, Իսահակա վէ Յակոբա էվէտլէ եէմին էճտիյիմ տիյարը ապա կէօրմէյէ եէմին էճտիյիմ տիյարը մէյէ ճէկլէրը։ 12 – Նաղընըզ կէնեզկ Ֆաղեր իսէն ի Յեփոնէ վէ Ցեսու իսէն Նաւէ ՐԱՊՊԱ. քհանիլէն Թապի՝ օլ-

Digitized by Google

ասդիպասրը իչիւն կեօչեկ-կէօչեր՝ ասէասի։ 13 – Ալ Բ ԱՊՊԸՂՆ զաղապզը Խօրսյել 'ռալէչկինէ ալէվկէնով՝ անկերի գբբգ ակէնէ, Թա ԲԱՊՊԸՂՆ Հաւզաւբբնաս օղ քէօղ խլիւք իշկէյէն նէպլին ճիւմլէսի թէկլէֆ օլաւնճայս գաստաբ, պէբբկյէ-ասէ տօղաշսպբբաբ։ 14 – Ալ իչիթ սիզ կիւնաս'քէսար ատեմյէրին գիւբբկյէթի օղարադ, փէտէրկերինկին կերինէ գաղ-գբզ' ԲԱՊՊԸՂՆ Խբշմ ու զազապզը Խօրսյել իւզերինէ տոհաս տրթ տբբբբտբ-նդզ։ 15 – Չիբս ոնս Թ-ագի' օղմագ-ասան ասէօնէբսէնիզ, օ տասի ասկերի Թ էբբտբ պէբբկյէսէ պէրզագճագ տբբ. սիզ տասի պաս գաովմբն քէսաֆ-ֆէսէրի հէկլագ էմ միչ օղասքսնդզ։

16 – Անկեր տասի ոնս Եսգկսչբզ ասէտիլէր քի, Ֆիզ պաւբտաս Տայվա-Նսաթմբզ իչիւն սպգլբտբ, վե էհ կ ի պէկյթ իսիզ իչիւն չէհյլեր պլիոս էասե-լիմ։ 17 – Լգգքին պիզ Թա ոնկերի եէր-կերինէ կէօղ իւրիւնճէկյէ գաստաբ՝ աք-լաշկսոնմբզ օլարադ՝ պէնի Խօրսյէլին էօնճէնասէն կիսէ ճէկյիզ. էհկ ի պէկյ-Թիմիզ տասի պաս ակյսյբրն էհսպսի-նի եևգաքիւնասէն միւսթաֆկէմ չէհյլերսէ տաւբտաճագ կսյբ. 18 – Ալ է պէնի Խօրսյէլին հէր պէրի քէնոմ սիբտաբնաս մնս-լիգ օլաւնճագյս գաստաբ խոնկելբիմիզ ասէօնճկյէճէնյզ։ 19 – Չիբս սիբտաբ-մբզ Ցորգանոնդն պէբի Թ-ագտաֆքնաս չարգ Թ-ագտաֆքնաս ասէ-չմիշ օշմագէ, պիզ ոնկեր իչկ պէբտագեր Ցորգանոնդն էօմէ Թ-ագտաֆքնաս միբտաս ալ-մոչաճագզդզ։

20 – Ալ Մավսէս ոնկերէ ասէտի քի' Եկէբ պաս չէչի իճբս էասիպ ԲԱՊՊԸՂՆ Հաւզաւբբնաս ճէնգ իչիւն սիլաշկսոն-մբզ օլարադ, սիգասէն սիլաշկյբ օլանդն քաճաֆքէսի, 21 – ԲԱՊՊԸՂՆ Հաւզաւ-բբնաս' Թա 0 ասէ-չմէնկերինկին էօնճէնասէն Թ-ագտաս էասիճէկյէ գաստաբ Ցորգանոնա-ասան կէչէբ խսկ, 22 – Ալ է օղ տիչաբ ԲԱՊՊԸՂՆ Հաւզաւբբնաս ֆէբճ օղաս-ճագ տաս ոնսանէն ասէֆբբ ասէօնէբսէնիզ, օ զէման ԲԱՊՊԸՂՆ 'իճոնիճնասէ վե Խօրսյել 'կոնիճնասէ ասաչագ օղաս-բոնճբզ. պաս տիչաբ տասի ԲԱՊՊԸՂՆ Հաւզաս-բբնաս մնս-լգգքիւնասէ օղաս։ 23 – Ամ-մոն եկէբ պէզյկ էհ մէզասէնիզ, իչիթ ԲԱՊՊԱ ագյբբ կիւնաս էհ միչ օղաս-սընճբզ, վե մոն'կսճմիճնիս օղասն քի կիւնաս'քնճբզ սիզի պաս-լաճագ տբբ։ 24 – Էհկ ի պէկյթինկէ իչիւն չէհյլեր, վե սիս-բիս-լերինկէ իչիւն տաղյլաբբ նաս-փբզ' տպգոնճբզասան չէզան ասէօղնս խճ-բոս էասիլիմինկէ։

25 – Իմոի պէնի Գագ իլէ պէնի Ռաս-բէն Մավսէս խիթ ատէն' Գաս-լյաբբնի էֆէնտիմիզին էմբի մաճէպինճէ հաս-բէգբէֆ էտէճէբյէբ։ 26 – Զօճաս-գյաբբ-մբզ վե նհավոնդմբզ վե սիս-բիս-լերինկէ իչկ ի հայվոնդյաբբմբզդն քէսֆէֆէսի պաս-բաստաս Գագ-ատադ չէհյլերինէ տաս-բաս-գ, 27 – Գաս-լյաբբնի ճիս-մէնի էֆէնտիմիզին էմբի մաճէպինճէ ճէնգ իչիւն սիլաշկսոնմբզ օլարադ, ԲԱՊՊԸՂՆ Հաս-բաս-բբնաս մաս-Տորհագյս Ցօգ-գանդ-գան կէչէճէբյէբ՝ ասէտիլէր։

28 – Օլ վագբթի Մավսէս՝ քաճհֆն Եգիպագբ վե Ցհաս իսդն ի Նաւէ վե պէնի Խօրսյէլ սբզթլաբբնի քանէ-ասան բէ'իլբիրինէ տոնդբնաս հոգգբնաս էմմ էտիով, 29 – Մովսես ոնկերէ ասէտի քի' Իկէբ պէնի Գագ իլէ պէնի Ռաս-բէն ԲԱՊՊԸՂՆ Հաս-բաս-բբնաս ճիս-մէնի էֆէնտիմիզին ճէնգ իչիւն սիլաշկսոնմբզ օլարադ սիգին իլէ Ցորգանոնասան կէչէբէք, օլ ակյսյբ էօնճէնէբսէնիզ ֆէբճ օղաճագ-բսէ, օ զէման ոնկերէ Գագ-ատադ սիչյա-բբնդզ, միւք օլմագ իւզրէ վէրէճէգմբ-նդզ։ 30 – Ամմոն էֆէբ սիլաշկսոնմբզ օլարադ սիգին իլէ կէչմէգյէբ իսկ, ոն-կերին միւ-բյէս սիգին իլէ պէբտագեր Գասնոն սիչյա-բբնաս օղաս։ 31 – Ալ է պէնի Գագ իլէ պէնի Ռաս-բէն ճէվագ վէրէճ, ԲԱՊՊԸՂՆ գաս-լյաբբնի էմբ էֆ-ասկյի կիսի հարէքէֆ էտէրճ։ 32 – Պգզ ԲԱՊՊԸՂՆ Հաս-բաս-բբնաս սիլաշ-կսոնմբզ օլարադ Գասնոն սիչյա-բբնաս կէ-չէճէկյզ, վե պիգիմ միբտաս-բմբզդն միս-լյիս Ցորգանոնդն պէբի Թ-ագտաֆքնաս օղաս-ն' ատէտիլէր։ 33 – Իմոի Մավսես ոնկերէ, Եասնի պէնի Գագ իլէ պէնի Ռաս-բէն վե Ցհավսէպին օղլոս Մոն-նասէէդին Նբզֆբ ագպգբնաս Ամորիկյէբ մէկյնի Օհհանդն մէմլէքեթինի վե Հաս-ասան մէկյնի Ովգդն մէմլէքեթինի, Եասնի ոսկյար իլէ չէհյլերի վե էֆրաֆ ոսկյա-բբդն չէհյլերինդն հաս-աս-ագբ տասնկյնճե-սան օղասն եէբլերի վերտս։

34 – Ալ է պէնի Գագ, Դեբան վե Ա-ատորովթ վե Ադեր, 35 – Ալ է Ադարթ-ասովփան վե Ցհագեր վե Ցհագբեհան, 36 – Ալ է Բեթ-Ցհաորան վե Բեթ-ագասան միս-լաճագեմ՝ չէհյլերի վե սիս-բիս տաղյլաբբ-նդզ եհափտբլաբբ։

37 – Պէնի Ռաս-բէն տասի Եսեբան վե

Digitized by Google

եզեկիել վէ Կարիաթեաւ, 38 – Վէ Նաբաս վէ Բէելիմէն, (քէ պուն[illegible]քրն խամ-լերինի թէօտիլ էթմէյէր,) վէ ասիթի Մէբասիա պինան էթմէյէր. վէ պինան էթ-մէյէրէրի չէհրլէրէ [illegible]ինուի խոլիէթիւէ թէսմիյէ էթմէյէր:

39 – Վէ պէնի Մաքիր խան ի Մա-նասէ Գազատա կիսիով ասիր ֆէթհ եաէրէք՝ իլինաե պուլունան Ամորհլէրի թասա էթմէյէրէր: 40 – Վէ Մանա-սէ Գազատը Մաքիր խան ի Մանասէյէ վէրմէյէրէ, օ օրտուսու ասքէրն օլուսա: 41. Վէ Յայիր խան ի Մանասէ կիսիով ան-էրէրին գասապալարընը ֆէթհ էաեր-էք, անլէրէ Հաւօթ-յայիր թէսմիյէ էյլէ-սա: 42 – Վէ Նոբահ կիսիով՝ Կանաֆ իլէ քէգլէրինի ֆէթհ էաերէք՝ անաս քէնտի խոմլիէ Նոբահ թէսմիյէ էյ-լէսա:

ԳԼԳ 33

Մովսէս իլէ Ահարոնէն վասթա-պըլէ Մըսըր ուիյարընտան ճիհատա-լէրէր իլէ չէգան պէնի Իսրայիլին մէն-գիլէրի պուհունար ապր: 2 – Մովսես ասա-խի ԲՄՊՊՇՆ էմրիյլէ անլէրին նագիլ-ըրինի մէնգիլ պէ մէնգիլ նազար, վէ նագիլերինէ կէօրէ մէնգիլլերի պուհ-ունար ապր: 3 – Պիրինճի տէրսա՝ պիրին-ճի այլըն օն պէշինճի կիհատնամէ Ռամ-սէսէն նագլ էտիով պուհաք էրթե-պիհամէ պէնի Իսրայիլ նիւքաքք էլ իլէ ճիհատիլ Մըսըրլըլարըն կէօզլէրի էօնիւնա-ռէ չէգտիլար: 4 – Վէ Մըսըրլըլար ԲՄՊՊ անլէրին իլաչիլարը՝ 'ասլէ չիհատ հիւքմ ետրա էմէյէրէք, իլլէրինէ թէլէֆ էթմէյիլ իլը ասոպմուշլարըն ճիհատիէսինի ակիպ էտէյօրլար խոր:

5 – Պէնի Իսրայիլ ասլոխ Իամանե-սէն նագլ էտիով՝ Սոկքոթասա գան-գիլար: 6 – Վէ Սոկքոթասան նագլ էտիով՝ պէրրիյհոնի քէնարըճասա վաք' ղիհամասա գանգիլար: 7 – Վէ Ղիհամ-ասան նագլ էտիով՝ Բէեզաւեհան գաբը-ճասա վաքը՝ ֆիհաթթօթ ասոզրաս տէօ-նիւ՝ Մաքիրոզ էօնիւնէսէ գանգիլար: 8 – Վէ ֆիհաթթօթ էօնիւնէսէն նագլ է-տիով՝ տէնեղգին օրմանընտան պէրրիյէ-յէ կէչտիլէր. վէ Ղիհամ պէրրիյհոնի-սէ խէչ կիհնիւքք եոլ կիտիով՝ Մէռա-սասա գանգիլար: 9 – Վէ Մէռասասան նագլ էտիով՝ Եղիմէ կէլտիլէր. վէ Եղիմիսէ օն իքի սու փունարը վէ եէթ-միշ խուրմա ագաճը պուլունմագլէ օթաստա գանգիլար: 10 – Վէ Եղիմիսէն նագլ էտիով՝ Պահր ը Ահմը ասհիթի-սէ գանգիլար: 11 – Վէ Պահր ը Ահ-մէթաէն նագլ էտիով՝ Սին պէրրիյհոնի-սէ գանգիլար: 12 – Վէ Սին պէրրիյհ-ոնիսէն նագլ էտիով՝ Թոփհիսասա գան-գիլար: 13 – Վէ Թոփհիսասա նագլ էտիով՝ Եղուսասա գանգիլար: 14 – Վէ Եղուսասան նագլ էտիով՝ Իոսիֆ-գիմսէ գանգիլար, վէ օրտուսա գումմ իլլիւն իչէճէք սու պուլունմագլէ: 15 – Վէ Ռաֆիգիմսէն նագլ էտիով՝ Ակոնա պէրրիյհոնէ գանգիլար: 16 – Վէ Ակ-նա պէրրիյհոնիսէն նագլ էտիով՝ Եհբրօն – Հաճէթաւասա գանգիլար: 17 – Վէ Եհբրօն – Հաճէթաւասան նագլ էտիով՝ Մաքհելոթա գանգիլար: 18 – Վէ Մաքհելոթան նագլ էտիով՝ Իոսէ-թասմոնա գանգիլար: 19 – Վէ Իոսէթաս-մոնան նագլ էտիով՝ Իւհմոն-փարէսէ գանգիլար: 20 – Վէ Իւհմոն-փարէսէն նագլ էտիով՝ Լիքնասա գանգիլար: 21 – Վէ Լիքնասան նագլ էտիով՝ Իհէ-սասա գանգիլար: 22 – Վէ Իհէսասան նագլ էտիով՝ Կէհելաթասա գան-գիլար: 23 – Վէ Կէհելաթասան նագլ էտիով՝ Սաֆար սասպէնասա գանգիլար: 24 – Վէ Սաֆար սասպէնասան նագլ է-տիով՝ Փարագադասա գանգիլար: 25 – Վէ Փարագադասան նագլ էտիով՝ Մաքհե-ղոթ-ասա գանգիլար: 26 – Վէ Մաքհե-ղոթասան նագլ էտիով՝ Թասմոնասա գան-գիլար: 27 – Վէ Թասմոնասան նագլ էտիով՝ Թարասասա գանգիլար: 28 – Վէ Թարասասան նագլ էտիով՝ Մասեկոթասա գանգիլար: 29. Վէ Մասեկոթասան նագլ էտիով՝ Հասմոնասա գանգիլար: 30 – Վէ Հասմոնասան նագլ էտիով՝ Մոսե-քոթասա գանգիլար: 31 – Վէ Մոսե-քոթասան նագլ էտիով՝ Բանէ-յականասա գանգիլար: 32 – Վէ Բանէ-յականասան նագլ էտիով՝ Հորհագգադասա գանգիլար: 33. Վէ Հորհագգադասան նագլ է-տիով՝ Եոտբաթասա գանգիլար: 34. Վէ Եոտբաթասան նագլ էտիով՝ Աբրօնա-սա գանգիլար: 35 – Վէ Աբրօնասան նագլ էտիով՝ Գասիոն-գաբէրասէ գան-գիլար: 36 – Վէ Գասիոն-գաբէրասէն նագլ էտիով՝ Սին պէրրիյհոնէ, եա-նի Կադէսէ գանգիլար: 37 – Վէ Կա-դէսէն նագլ էտիով՝ Եգոմ ասիյորը

– Ինօթ՝ ւսյէ խոմլէրիէ

Digitized by Google

ծրէն քէնաբրնաս օլսան Հովը տապղնաս գօնաբլար։

38 – Վ.է քահանին Ահարան ԻԱՊՊՀՆ եմրէն խոզէ Հովը տապղնաս չբզէսվ՝ օքսաս պէհնի Խորհրէնին Մբսբը տիրբնասան խոսքուճ՝ բրբրէնէ գբրգէնճբ սէնէսքնաէ պէշինճի տյտաս՝ այբն իւքնիսէ վէֆնիճ էյլէսի։ 39 – Վ.է Ահարան Հովը տապղնաս վէֆնիճ էճախյնիսէ հէսզ եճախյնիսէ հէսզ եճբմի խսէ նշընաս խոր։

40 – Վ.է Քանան տիյարբնէն ճէնաւսքնաէ տապրին օլսան Աւսգ մէւիյի Քանանի պէհնի Խորհրէնին կէլտիյնի իշնիճի։

41 – Վ.է Հովը տապղնասան նազլ էսխով՝ Սէլմնաստս գօնաբլար։ 42 – Վ.է Սէլմնաստսան նազլ էսխով՝ Փուռնասս գօնաբլար։ 43 – Վ.է Փուռնասսն նազլ էսխով՝ Ոբովճաս գօնաբլար։ 44 – Վ.է Ոբովճասն նազլ էսխով՝ Մովաբ Հսւսսաբնաս վազբ՝ ինէ-սաբսյնճան գօնաբլար։ 45 – Վ.է ինէ-սաբսյնճան նազլ էսխով՝ Դեբզն-գաւգաս գօնաբլար։ 46. Վ.է Դեբզն-գաւգասն նազլ էսխով՝ Գեբ մճն-գէբլաթ եմճոէ գօնաբլար։ 47 – Վ.է Գեբմճն-գէբլաթ եմճոէն նազլ էսխով՝ Նաբաս եօճնասէ Աւսսրիմ տապղսրբնաս գօնաբլար։ 48 – Վ.է Աւսսրիմ տապղսրբնասն նազլ էսխով՝ Սբիքով խ-ւսբբճ-ճ Ճորգանճնէն Հսնքնաս Մովաբ տաճրալսրբնաս գօնաբլար։ 49 – Վ.է Ճորգանճնէն Հսնքնաս Բհբեսխ-միճասն Աբէլսատիմէ գաւսաբ Մովաբ տաճրալսրբնաս գօնաբլար։

50 – Վ.է ԻԱՊՊ Մովաբ տաճրալսրբնաս Սիրքով խ-ւսբբճ-ճ Ճորգանճնէն Հսնքնաս Մովաբնէ տէսի քի, 51. Գէնի Խորհրէնէ խիճապէն անկբրէ սեզլէ քի՝ Ճորգանճնասն Քանան տիյարբնաս կէչիյնինիպտէ, 52 – Օ.է տիյարբն Գճէմճէ Հսլիսիճի էճնիճնէսպէն Թաւս էսնինի, վէ հէփ մհաւսվէբ տիքբիլի Խ-ւլարբնբ վէ տէզբմէ փսւբլարբն քաւսքճէսնինի մնհվ էսխով՝ միւբիճէճ՝ ալարբնէն քաւսքճէսնինի խաւսաղ էսնինի։ 53 – Վ.է օ տիյարբ գսպճի էսխով՝ ասնտ ատքին օլսնէզ։ գէտաս օ տիյարբ տիզ միւաս օլմազ իւազէ վէբտիճ։ 54 – Վ.է տիյարբ գսպիւլէբինիզ կէօբէ գսւբ'սյլէ միւաս այնէզ. չօգյբէ օլանս միւաբնէբ չօգ, վէ տպյբդ օլանս միւաբնէբ ազ վէբինիզ. հէբ պիբինէն գսւբ'ասբ հանիզ հէբէ չբգաբ խսէ, օ հէբ անէն օլսւ՝ փէտհրյէբինիզնէն օբգիլաբբնս կէօբէ միւաս ալաճագնէբզ. 55 – Ամմոն հկէբ օ տիյարբէն էհալնիկի Թաւս էճէմէզնինզ, օ վազբճ անկբրսէն պբագաբբրյէբզ կէզպէբինիզէ տիքէն վէ հանկարբնբզաս չէվգ օլսւս՝ ասքին օլորզնէզ տիյարաս տիզ Քէ'ասաճ էստճէքյէբ տիբ։ 56 – Վ.է վագբ՝ օլա քի անկբրէ նասզլ մռւ'ասնյէ էճէմէզ նէյէճ Քաճ'ասնյէ էճէմէզ էսէճէքյէբ տիբմ։

ՊԱՊ 31

Վ.է ԻԱՊՊ Մովսէս խիճապէն ասէտի քի, 2 – Գէնի Խորհրէնէ էմբ էսխով անկբրէ ոէզյէ քի՝ Քանան տիյարբը, հաճնի հսւսաւսաբնաս կէօբէ տիքէ միւաս տսւչէն տիյարաս, հաճնի Քանան տիյարբնաս կիրսիյինիպտէ, 3 – ՃէՆաւսքի Հսւսաւսաբնէզ Սին պէբրիյէտսինճէն Նգվմաս գաւսար օլսւզ՝ ՃէՆաւսքի Հսւսաւսաբնէզ չաբգս տօզրաս Քաւզ ասնիկզինն քէնաբրնասան օլսւս։ 4 – Վ.է Հսւսաւսաբնէզ ՃէՆաւսզ Քաւսաւքնասան Ակբաճիւ Նօգաւչբնաս ասճանիւզ՝ Սինէ տօզրաս կէչէրէք, անկն Նիհայէքի Կագէս-քաւսնհասկն ՃէՆաւսպինասն օլսւս. վէ Ասար-ագգագաւան չբգաւսագ Աճեմինաս կէչիյնի։ 5 – Վ.է պաւ Հսւսաւսաս Ասեմինասան Մբսբը վաճոիճնէ ասճանիւզ՝ Նիհայէքի ասէնիզսճ օլսւս։

6 – Վ.աբզի Հսւսաւսաս խսէ, պէզյիւք ասէնիզ սիզէ Հսւսաւսաս օլսւզ՝ վ.աբզի Հսւսաւսաբնէզ պաւ օլսՃագ տօբր։

7 – Վ.է չիմճի Հսւսաւսաբնէզ պաւ օլսւս, հաճնի պէզյիւք ասէնիզսճն Հովը տապղնաս գաւսար Նիյան գզյաւզ, 8. Հովը տապղնասան Եմճի մճախյնիճ գաւսար Նիյան գզյաբնէզ, վէ օ Հսւսաւսաբն Նիհայէքի Սճագ ասլաւզ, 9. Օ.է Հսւսաւսաս Ջճիքճնաս չբգաւսագ Նիհայէքի Ասար-ճնանասս օլսւս, չիմճի Հսւսաւսաբնէզ պաւ օլսՃագ տօբր։

10 – Վ.է քէնաճնիզէ չաբգի Հսւսաւսաբնէզ խյնէ Ասար-ճնանասն Սճփսմաս գաւսար Նիյան գզյաւզ, 11 – Պաւ Հսւսաւսաս Ասյինէն չաբգ Թաւսաքճնասան՝ Սճփսմասան Ճնէգզայս ճնասն, վէ պաւ Հսւսաւսաս չաբգաս տօզրաս ճնէկբէք Քճնէկբէքի տաճնիզնէն քէնաբրնաս վասբլ օլսւս։ 12 – Վ.է պաւ Հսւսաւսաս Ճորգանճնաս ճնասն, վէ Նիհայ-

Digitized by Google

յէրէի Թուղ. ասէնիվինաէ օչտաձ. տի-
վարքնըզ էիթաքի Տաւտաւտըլյէ պուռ
զլաձաք տըր։

13 – Վ.Է Մաւսէս պէնի Խորայէլէ
եմի էտիով՝ ԻԱՊՊՎՆ ատգուղ սըպիա-
վէ նըմի ը սըպիա վէրիվէմինի էմր
էիթաքի վէ գուր՛այէ միրատ ալաձա-
զընըզ տիյար պուռ տըր՝ ասէտի ։ 14 –
Ջիրա պէնի Ռուբէն սըպիը խոնէ-
ատանկլարընա կէօրէ վէ պէնի Գադ սըպ-
իը խոնէատանկլարընա կէօրէ միրատ-
լարընը ալդա՝ Մանասէհնի նըմի ը սըպ-
իը ատճի քէնաի գէտ-ալդըձը ալտալար։
15 – Գաս իքի սըպի իլէ պուռ նըմի ը
սըպի միրատլարընը Տրէքտ գուրըձը-
գ- Յորդանանդն պէրի Թարատքընատա,
Եառնի ղարգ Թարատքընատա ալտալար։

16 – Վ.Է ԻԱՊՊ Մաւսէսէ խիճապէն
ասէտի քի, 17-Սիպէ օղ տիյարը՝ միրատ
օդմագ իւպէ Թուգատի Էտեճէը տատեմ-
լէրին խոմլերի պունլար, Եառնի քուս-
հին Տգիատպար վէ Ցեատ իպն ի Նատէ օ-
լատ, 18 – Տիյարը Թուգատի իչինն
Հէր պիր սըպիատան պիրէր ըէ՛իս ալտա-
զընըզ։ 19 – Վ.Է օղ ատեմլէրին խոմ-
լէրէ պունլար տըր. Ցուգաս սըպիքնը-
ատան գաղէը իպն ի Ցեփատէ, 20 – Վ.Է
պէնի Շեմաւն սըպիքնատան Սամոսէլ
իպն ի Ամիուդ, 21 – Բինիամին սըպ-
իքնատան Նյադ իպն ի Գասպօն, 22 –
Վ.Է պէնի Ղոհն սըպիքնատան բէ՛իս
Բոկկի իպն ի Եգղի, 23 – Վ.Է պէնի
Ցավսէփատէն օղուզ՝ Մանասէհ սըպիը-
նըն բէ՛իս Անիել իպն ի Եփօտ, 24 –
Վ.Է պէնի Եփրեմ՝ սըպիքնատան բէ՛իս
Կամաէլ իպն ի Սափտան, 25 – Վ.Է
պէնի Զաֆուղան սըպիքնատան բէ՛իս
Եղիսափան իպն ի Փառնակ, 26 – Վ.Է
պէնի Խուզար սըպիքնատան բէ՛իս
Փաղտիէլ իպն ի Ազան, 27 – Վ.Է
պէնի Աաեր սըպիքնատան բէ՛իս Ահի-
ուդ իպն ի Սէլօմի, 28 – Վ.Է պէնի
Նեփթալիմնէն բէ՛իս Փագտիել իպն ի
Ամիուդ տըր։ 29 – ԻԱՊՊՎՆ՝ պէնի
Խորայէլէ Ցանան ատիյարընատա միրատ-
լարընըն Թագտիմինի էմր էլիեսէյի
տի՛-ելիչ պունլար տըր։

ՊԱՊ 35

Վ.Է ԻԱՊՊ Մաւսէս ատհրալարընը-
ատա Երիքավ էտուբ-ա- Յորդանանդն
գաբաղնատ Մաւսէսէ խիճապէն ասէտի
քի, 2 – Պէնի Խորայէլէ էմր էլիե քի
միլլէթլէրէի օլտն միրատատան Ղեբիլիէ-
րէ ատքին օլմագ իչինն շէհրլէրը վէր-
միչլեր։ շէհրլէրին էիթաքընատա օլտն
մէր՛ալարընը տատեի Ղեբիլիէրէ վէրէ-
միիիվ։ 3 – Գաս շէհրլէրը տատեի ատնլէրէ
մէգրէն օլտ՝ մէր՛ալարը տատեի ատ-
լէրին պէհիմէլէրին էի սիւրիւլէրէն վէ
ճիւմլէ հավանդարը իչինն օլտանլար։
4 – Վ.Է Ղեբիլիէրէ վէրէճէդինի շէ-
հրլէրին մէր՛ալարը շէհրին տատրընատն
տըշարը էէր թատրաքատա պիդէր պըրա՛
օլտան։ 5 – Վ.Է շէհրին իատրճինատ
չտրգ թատրաքընատն իքի պիդ պըրա՛
վէ ճէնուպ թատրաքընատն իքի պիդ պըրա՛
վէ գատրգ թատրաքընատն իքի պիդ պըրա՛
վէ չիմալ թատրաքընատն իքի պիդ պը-
րա՛, շէհր մէգրեդտէ օլարագ, էօլէ-
սինիդ։ շէհրլէրինին մէր՛ալարը պէդ-
լէ օլտան։ 6 – Վ.Է Ղեբիլիէրէ վէրէ-
ճէդինիդ շէհրլէրտէն, գաբիլէրին
օրտայտ փիրտըր իչինն մէդճա՛ օլմագ
իւպէ պուրը շէհր թա՛ռինն էաէսինիդ.
վէ պունլարընատն մա՛ստա գէրգ իքի
շէհր վէրէսինիդ։ 7 – Ղեբիլիէրէ վէ-
րէճէդինիդ շէհրլէրին քասֆիֆնախ,
մէր՛ալարը իլէ պէրապէր գէրգ սէգիդ
շէհր օլտան։ 8 – Վ.Է պէնի Խորայէլ
միլլէթնատէն վէրէ ճէդինիդ շէհրլէրի,
չօգլըգ օլտանատն չօգ, վէ ոսլըգ օլտա-
ատն ազ ալտարընըզ. հէր պիրի քէնաի
միրատ ատտըղը միրատտրդն միգատտրընատ
կէօրէ շէհրլէրինատէն Ղեբիլիէրէ վէրը-
սին ։

9 – Վ.Է ԻԱՊՊ Մաւսէսէ ատճի քի,
10 – Պէնի Խորայէլէ խիճապէն ատնլէ-
րէ սէդլէ քի՝ Յորդանանատն գաճանէն
ատիյարընա կէչէդինիդտէ, 11 – Գիբ
քիմսէյի սէհվէն վէրմէդ օլտն գաս-
իլ օրտայտ փիրտըր իչինն, սիզէ իչինճա
շէհրլէրի օլմագ իւպէ, քէնաճինէ
շէհրլէրը իա՛ռին էաէսինիդ։ 12 –
Վ.Է օղ շէհրլէրը սիզէ վէրիլ ի գիճ
ատտալ-Ինճատէն մէդճա՛ օլտա՝ գաճիդ
մճէհտէնիճ իչինն մէդճա հատգըրընա
ատտըմատտըգճա էօլմէսինն։ 13 –
Վ.Է վէրէճէդինիդ շէհրլէրտէն ատիճ-
ար սէգէ իլիճճա շէհրի օլտա՝, 14 –
Յորդանանդն պէրի Թարատքընատա իւդ
շէհր վէրէսինիդ, վէ Գանան ատիյարընա-
ատա իւդ շէհր վէրէսինիդ. պունլարը
իչինճա շէհրլէրի օլտան։ 15 – Գաս
ատիճ շէհր պէնի Խորայէլ իլէ էճնէ-
պի վէ ատրանդըպտա միրատտիր օլտն ի-
չինն մէդճա՛ օլտա՝ պիր քիմսէյի սէհ-

ՀԻՆ վաւերմուշ ըլլան օրօրոյ ֆիլիսթ էիմին։

16 – Ամմոս էկէր պէր տիմոթէոսի պիր ուրիշ ալէքիէնէ վատուազ տատ ա եօղնուտ, գոմիթ ալիր. գոմիթ մնալէլաղա գոմիլ օղունաճագ ատըր։ 17 – Վէ եաթատ եկէր գամիլ սեզեզ ալա պիլէճէք պէր ել իտաչըլիլ անը վատուազ տատ՝ օ եօլիւտաք, գոմիթ ալիր. գոմիթ մնալէլաղա գոմիլ օղունաճագ ատըր։ 18 – Նախատ գոմիլ սէզեզ ալա պիլէճէք՝ էլսէ գուլունըլըբր տաղաճ ալէնիլէ վատուազ տատ՝ օ եօլիւտաք, գոմիթ ալիր. գոմիթ մնալէլաղա գոմիլ օղունաճագ ատըր։ 19 – Գոմիթիլի վէլի ի ասէմ գոմիլ էիթանի. բասիի կէլոիլի վազգի առը գոմիլ էլլէսթին։ 20 – Վէ էկէր առը պատզուան Նազի իթի վերմէքլէ, եոսիատ գատատն իւպէրինէ պէր չէյ ամմոպիլէ՝ օ եօլիւտաք, 21 – Նախատ 'ատտուվէթ-ատն Նազի, առը էվկոյէ վատուազ տատ՝ օ եօլիւտաք, վատուան՝ գոմիթ, գոմիլ պիմոլէ, մնալէլաղա գոմիլ օղունաճագ. վէլի ի ասէմ գոմիթիլէ բասիի կէլոիլիքատ, առը գոմիլ էլլէսթին։

22 – Ամմոս էկէր առը 'ատտուվէթի պիմոյատագ առնուզդն իթի վերմէ ըլլան, եոս գատատն օլմայատագ առըն իսպէրինէ պէր կէօնէ ոլէյի ամատը իսի, 23. Նախատ առը կէօրմէքտիկին իւպէրինէ գոմիլ սէզեզ ալա պիլէճէք պէր իտաչ ատուչիւրիւր ատ՝ օ եօղնուտ, (մնատատ քի ատուշմէնի օլմայորա՝ ատնա քէմիթուպիլիք իսիէմատ,) 24 – Օլ վատզիմ մէճիտ՝ վատուան իլէ վէլի ի ասէմ ատատարնատ պատ ատշքատմ մնալէպինէ հիւքմ էլլէսթին։ 25 – Վէ մէճիտ գատիթիլէ վէլի ի ասէմ էլինսէն գատրիաբրդ՝ մէճիտ առը ֆիլիսթ էլլէսթիյի իւրիթնատ շէհրինէ կէրի կէօնատրսին. օ տատիի մնալատատ եոպլէ մէսհ օղունմէշ քատհին ի ս'գատին վէֆատրնատ գատատր օթատատ ատշքին օղոտա։ 26 – Ամմոս էկէր գամիլ օլ ֆիլիսթ էիթանի իլէրնատ շէհրինէն հատատատրնատն պիր տատրէքլէ չղգատր խսկ, 27 – Վէ վէլի ի ասէմ առը մէճատ՝ շէհրինէն հատատատր խատրնիճնատ պատղատ՝ վէքի ի ասէմ գոմիլի գամիլ եսէրսբ, գառղը տատրլմատրն. 28 – Ջիրա քատհինի ի ս'գատին վէֆատրնատ տէհին մէճատ՝ օղան շէհրատ օթատատմոլը իտատ, վէ քատհին ի ս'գատին վէֆատրնատ ատկոտ՝ գոմիթ քէնատ մուէքիրատ պատվաւնատն տէհյատա 'ատվատէթ էատ պիքիթ խատ։ 29 – Իմոտ պատնդատր սիզէ 'ատտատրբնդեճատ ճեւմիլէ մէգբէնդէրիմիզատ հիւքմ գատատնը օղատա։

30 – Հէր քիմ քի պիր քիմնէյի էօպտէրատ խատ, գոմիթ չատհիւէրքին իատգերիմիլէ գոմիլ օղունատա. ատմատ պիր քիմնէյի գոմիլ իչիւն պիր չատհին չէհատատրի քիֆայէթ էիմէզ։ 31 – Վէ գամիլէ պէտհատագ օղան գամիլիյին Նէֆսի իչիւն տէյէթ գոպատլ էիմէյատնիզ. ֆիրա մատրլատագ գամիլ օղունատճագ ատըր։ 32 – Վէ իլ իթնատ չէհրինէ ֆիլիսթ էատն իչիւն, քատհին վէֆատրի էիմէյինէ յէմինքէրինէ 'ատվատէթ էատիպ ատըքին օլմագ իւպէրէ տէյէթ գատատլ էիմէյատնիզ։ 33 – Իմոտ պատւուտնատրդնըզ տէյատրը մնալատատր էիմէյատնիզ. ֆիրա տէյատրը գան մնալատատր էիմէյատնիզ իչիւն տատրքիպլէրն գան իչիւն, ատնը տատրքէրնին տատրքիպլէրն գան իչիւն, ատնը տատրքէրնին գատրքիպլէրնէ տէյատրա քիֆայէթի օլմատ։ 34 – Իմոտ իչինատ պէնիմ ատպրին օղատրդր սիզին իպատմէյի կատհնդրդ օլան տէյատրը Նատֆատք էիմէյատնիզ. ֆիրա պէնի Իսրայիլ ատատրնատտ ատպրին օլան ՐԱՊՊ պէն իմ։

ԳԼԱՑ 36

Վ է պէնի ճատվատի գատպիլէլէրին տէն օլան պէնի Գատգատտ իսդ ի Մատքիր իսդ ի Մանասէհին իատհէտատն բէ'իլէրի ճատգլատչդ՝ Մատսէսին հատզատրնատտ վէ պէնի Իսրայիլ բէ'իլէրինին, ետ'ն իատհէտատն բէ'իլէրի հատզատրնատտ սէզդլէյիդ, 2 – Տէհլէր քի՝ Էֆէնտիմիզ, պէնի Իսրայիլէ տէյատրը միհատտ օլմագ իւպէրէ գուր'ատլէ վէքմէսինի ՐԱՊՊ եմր էյլէտտ. վէ էֆէնտիմիզ, ՐԱՊՊ իատտատֆէնտատ պիրատէրիմիզ Սալպհատտ մհքատսէրն ատնը գըզդատչդնատ վէրիլմէսի էմր օլունատտ։ 3 – Իսրատ ատնէր պէնի Իսրայիլին տ'ի ատգաթլատրդնդր օղատլատրդնտ կէվճիլէր օլատրատգ իսկ, ատնէրդին մհրատտ եճատատտրմըզդն մհրատտրնատտ տղրդատ՝ զէվճէ օլմագ իւզէրէ վատրատգլատրդ քհնտէրդին սրատղէրնդն մհրատտրնատ զատմր օլատնճագ, վէ գուր'ատլէ օլան մհրատտրմզդատտ ատյրնատճագ ատըր։ 4 – Վէ պէնի Իսրայիլէ ճատբէ տ'ինէ օլատգատտ, ատնէրդին մհրատտրդ ատյրատ քհնտէրդին սրատղէրնդն մհրատտրնատ զատմր օլատ-

Digitized by Google

նաև՝ անձերին միմեանց էճասանալ[illegible]
աղջիկներուն միմեանց տալնան ձեռագ
առիթ։

5 – Մինչև տարի ԲԱՊՊԻՆ քէնա-
զիան կէսօրն, պէտք Խոստանալ էին է-
ակիզ տէրտ քի՝ Պէտք Յանգիստին պըտ-
Թը հանգիստ ունենալ։ 6 – Սկզբնատ-
դեն գըզնորը հանգիստան ԲԱՊՊԻՆ էմ
էտիզ տէտկին ՀԷյ պուս տըր, էտնի
ամէնը զէվզէկ տէյին։ Ետ օրերնին խօշ
կէօրմէնէն վառարանէտը, տանձագ զէվ
ձեն օլմագ իւղերէ փէտերէրնին պըզիր-
տան օլանդարա վնասդանարը։ 7 – Պէտք
Խոստանալ մերոտը պըզիտան ոգոյնտ
ձառագ օլանմասդան, գիրան պէտք Խոստա-
նալ էին պիր քանէ փէտերնին պըզ-
Թըրէն, հերատարտանան այրըլմայտնագ
տարը։ 8 – Վէ պէտք Խոստանալ պըզիր-
բէնան մերատան մանկիք օլան հեր գըզ
գէվզէկ տէյին փէտերնին պըզիրէնան
օլառնդարա վնասդարը, քի պէտք Խոստա-
նան հեր քանի էճասանդնէն մերատան
վերտիս օլառան։ 9 – Վ՚է մերատա պէտ
պըզիրէնան տէյիկեր պիր պըդիտա Թանի-
գառ էկնամէնի, ատնագ պէտք Խոստանալ
պըզիր էտրտանան հեր քանի քէնանի մե-
ռատան տանալ։

10 – Սկզբնատդեն գըզնորը ԲԱՊ-
ՊԻՆ Պոյանէ էմ էյլէտէյի կիպի հա-
րըքէրի էյլէտէյլէր։ 11 – Ձիրա Պոր
պատդեն գըզնորը Պատալա, վէ Թանա
վէ էդդա վէ Մեղքա վէ Նուա ատանա
ճառորը օգուտորը իրէ էվլէնտիրէր։
12 – Յոպանի օգուտ Պատանի օգուտ
րըդեն գառնիրէրնիտեն օլանդարա գէվ
նէ օգուտ՝ անձերին միմեանց էճասանա
լորըդեն գառնիրէնինին պըզիրէնան
գառար։

13 – ԲԱՊՊԻՆ՝ Պոյան ատնորդորը-
ատա Երկնագ Թուրքերէ Յարգանագներ
գառդնիտեն Պոյանէն վառարտարէ
պէտք Խոստանալ էմ էյնէտի էմրէրը
վէ ատնգնատ պատնորդ տար։

ԹԷՍՆԻՑԷ

ՊԱՊ 1

Պոյանէն պէրթիւն Խոստանալ Յոր-
գառնանդն պէրի Թարատիրնատ պէրթի-
տէտ Պատիրն գառշորնատ Փառան
իրէ Տափէլ վէ Վ՚ոյան վէ Անգոյնի
վէ Տիզահագնի արատորնատ օլան ատ-
բատատ պէդիրէտիրի պէդիրնատ
տար։ 2 – (Քարերատէն Սէրի տարը Թա-
րիգէրէ Կագէ-բատնէտյա գատար
օն պիր կիւն տիր։) 3 – Խնդի գէրգէն-
ճը պէհնէտ վէ օն պէրինճի պրդն պի-
րինտ Պոյանա պէդի Խոստանալ ԲԱՊ-
ՊԻՆ տնդէր իրնէտ քէհնդնի էմ էրէ-
տէրի շէյդէրին ճիւտիճնին պէդյէտու
4 – Նաերնատա տարին օլան Ամորիէ-
բրին մէրէյի Սէհոնը վէ Ատատոպոտա,
Եգրատյատ տարին օլան Բատան մէրէյի
Ովգը վատրագատան ատկա, 5 – Յորգա-
Նանդն պէրի Թարատիրնատ Պոյանէ տի-
յորնատ Պոյանէ պատ Թէվրոյնը պէ-
Յանատ պատյատյատ տէտ քի,

6 – Ապատնդրը ԲԱՊՊ Քարերատ պի-
պէ էմի էտիպ՝ պատ տատգատ օլ Թատրատ-
վերտիս օլատան։ 9 – Վ՚է մերատա պէդ
տրգնատ տէտիկեր պիր տրգոյնտ Թէդի-
գատան տէտիկեր պիր տրգոյնտ Թէդի-
գատ էգի մէտին, տանձագ պէհնի Խոստանալ
տրգոյ Լորընատան հեր քէտ քէհնդնի պի-
տատրնատա գատորնատ։

10 – Սկզբնատդեն գըզնորը ԲԱՊ-
ՊԻՆ Պոյանէ էմ էյլէտէյի կիպի հա-
րըքէրի էյլէտէյլէր։ 11 – Ձիրա Պոր
պատդեն գըզնորը Պատալա, վէ Թանա
վէ էդդա վէ Մեղքա վէ Նուա ատանա
ճառորը օգուտորը իրէ էվլէնտիրէր։
12 – Յոպանի օգուտ Պատանի օգուտ
րըդեն գառնիրէրնիտեն օլանդարա գէվ
նէ օգուտ՝ անձերին միմեանց էճասանա
լորըդեն գառնիրէնինին պըզիրէնան
գառար։

13 – ԲԱՊՊԻՆ՝ Պոյան ատնորդորը-
ատա Երկնագ Թուրքերէ Յարգանագներ
գառդնիտեն Պոյանէն վառարտարէ
պէտք Խոստանալ էմ էյնէտի էմրէրը
վէ ատնգնատ պատնորդ տար։

Digitized by Google

մէթինթիզէ վէ եւ-քիւնիւզէ վէ Նիլա'-լարընըդա նա'սըլ թէհսիմիւլ էտե-յիմ։ 13 – Սըզիլարընըզատան քէնոթ-նիզ իչիւն 'ադիլ վէ 'ալիմ վէ պէյլի ատէմլէր կէօմէրինիզ, պէն տուխթ ամղլերի րի յատէթինիզէ նատզ էտէյիմ" ատէմտ։ 14 – Սիզ ատախի պատճա ճէ-վապէն' Գալյատըզդըն չէյի թ'ըրա կէթ-մէզ էյի տիր' ատէտինիզ։ 15 – Իմոի տըզդիթարընըզդըն րի'ճալէնատան 'ադիլ վէ պէյլի ատէմլէր ալըզ' ամլերի իւ-գէր-լէրինիզէ բէ'իա, եաղի ադզիթարընըզ-տա պիներ վէ եվլերէր վէ էլիէչէր վէ ծնազ քէչիտէն 'էդ-ուրի ճմա'-ինըտ բե'իալեր վէ հէմ նազդրւազ նատզ էյ-լէտտիմ։ 16 – Վ.է օ զէմանն հազիմլե-րինիզէ եմր էտերէզ ատէտիմ' քի' Պէրա-տերլերինիզին ատա'վալդրնը ամինէչինա, հէր քէտին կերէզ պէրատերի իւլ, կե-քէզ էճնեպի իւլ օլան ատա'վալընը 'ա-ատալէթի իւզրե հիւ-քմ' էչլէչինիզ։ 17. Մա-հազէմէտե խաթրա րի'ալէթ էթ-մէչիզ' պէդիւչիւ փ-ինվեր կիզի քիւչիւ-չիւ ատ ամինէչլերէզ, ինանն ինվանն-ատէն զօրգմայատընըզդ. զիրա հիւ-քմ Ալլահզըն ատը. վե սիզ միւշքիլ կէչէն մանատչի պանա կէթիրինիզ, պէն տախի ատը ամինէչիյիմ" ատէտմ։ 18 – Վ.է էտէճէչինիզ չէյլերին քէտֆիֆէ-ախին օ զէմանն սիզէ էմր էլլէտիմ։

19 – Վ.է Ֆոթբաստէն Նազլ էտիզ' Ալլահզըզդ ԲԱՊՊՐՆ պիզէ էմր էլլե-տիչի կիզի. Ամրիլէրին տուզընա յէ-փեր ճօլատա' օ կէօթուչիւ պէօչիւզ վէ հէյպէթլի պէրըչէնին քէտֆիֆէտ-նի կէչէրէք, Կագէս-բատնեայա վատզլ օլատդ։ 20 – Պէն տուխթ սիզէ խիմ-պէն' Ալլահզըզդ ԲԱՊՊՐՆ պիզէ վէր-ճիչի Ամրիլէրին տուզրնա կէլտինիզ։ 21 – Իչլէէ Ալահզնի ԲԱՊՊ օ տիչուր բէնին էօնիչնէ գօտու. էճատատըզնի Ալլահզ ԲԱՊՊ ատանա ատէտչի կիզի' չէրգըզ զատի էչլէ. խալվի ատ խէչէէ-էմ մէ' ատտիմ։ 22 – ձիւմլէնիզ տուխթ զատնա ատանչէզ' Տիչուրը պիզիմ' իչիւն քէ ճէտուիւ էտիզ, չէրգատճաղըմըզ ճօլ վէ վատատճաղըմըզ շէհրիւէր հատգըրատա զիզէ խուպեր կէմիրմէք իչիւն էօնիւ-միւզնէն ատէտիլեր կէօնատրէլիմ" ատէ-տինիզ։ 23 – Գատ քէլատ տուխթ պատ-նատ մնգգատւ կէօրիւնիւզ' հէր օրգմէ-զատան պիրէր նէֆեր օլատագ սիզատէն քի' հքի ատէմ' ալատմ։ 24 – Վ.է ատ-չէր կիտիզ' ատզ քատատֆէնատ չէգտօր-լար, վէ նէգազ վատխտինէ գատատր կէ-ատերէք' ատը քէ'ճէատատ էճատտիլէ։ 25. Վ.է էլլէրինատ օլ ատիլարընը մէ'վէնթո-ատէն տալըգ պիզէ կէմ քէտտիլէր, վէ ԻԱՊ-ՊՐՆ պիզէ վէրատիչ ատիլար էյի տէր' ատէյերէք պիզէ խատեր կէմ քէտտիլէր։ 26 – Յատգատի սիզ չէգտնագ իտի կէճաք-նիզ, վէ Ալլահզնդզ ԻԱՊՊՐՆ էմրինէ 'ատը օլարընըզ։ 27 – Վ.է չատարըլարը-նէգատա սէդյլէնիզ' ԻԱՊՊ պիզէ պատզդ կէմ ատիչինատէն պիզի հէլատք կէմ-մէք իւզրե' Ամրիլէրին էլինէ քէտտիլիմ' կէմ-մէք իւզրե' պիզի Մըսըր ատիլարընատան չէգտօրը։ 28 – Պիզ Նէրէչէ չէգտատմ'. պիգատտէրլէրիմիզ Օրատատա պիզատէն պէօ-չիւք վէ պղյատ պիր գատմ վէ ատգ-լատրը կէգչէտէք հիւ-քատչիչ ճէնիմ' չէհրլեր վէ Նիսկ օգատ-լատրնը ատաի կէօրատիւք' տէմէլերինէ գատլտիմդի է-րիմ ատէտինիզ' ատէտինիզ։ 29 – Պէն ատախի սիզէ տէտիմ քի' Տէհչէմէտ օրմայը-նըզ վէ ամլերատէն գօրգմայընըզ. 30 – Իօնիչնէ ատէտէն կիտէն Ալլահզնդզ ԻԱՊՊ քէնատխի սիզին իչիւն մատհ-րեպէ էտէճէք տիր, Նիրէչքիմ' սիզին իչիւն Մըսըրատա կէօգլերինիզ էօնիչ-տէ էտափար։ 31 – Վ.է պէրըչէտէ ատա-խի Ալլահզնի ԻԱՊՊՐՆ պիր տատեմ' քէ-տի օգլրնը Թ-այընատդը մնսիլլէ, պատ-մատհալէ կէլինճէչէտէք, պատ կիթ ատ-չին հօլրն քէտֆիֆէ ատնատ ատէն օ ատա-րէթլէ Թ-այընատդընը կէօրատիւ։ 32 – Նէնեճ չատ խատատատատ' սիզէ իգատմէր-նինգ իչիւն եէր պատգմագ իւգրե, 33 – Սիզէ կիտէ՛ճէյինիզ հօլատ կէօմէրե-մէզ իչիւն կէճճ ատճէչ վէ կիւնահատգ պատւատթլէ հօլատա էօնիւնիւզատէն կի-տէն Ալատյհնզդ ԻԱՊՊԱ իմանն էքմէ-տինիզ։ 34 – Վ.է ԻԱՊՊ սէօգլերինէ-գինն օհանի իչլէնիզ' գատգատգատ կէչտի, վէ եէմին էտէրէք, 35 – Պու ատտէմլէր-տէն' պատ եատգատմագ նէգատէն պիր քիմ-սէ էճատատընըզատ վէրատչէ եէմին էճ-ատիչիմ' էչի տիչուրը կէօրմէչէճէ տիր. 36 – Ատճնագ Ֆատղէ իտի ճ էճփատնէ տընը կէօրէճէք տիր, վէ ԻԱՊՊԱ քէ-տմատմէչլէ միւէթի' օլատղը իչիւն ատգ-լատրընդն պատատատղը տիչուրը տատ վէ տանէն օգոլատրընատ վէրուէճէչիմ" ատէտի։ 37 – Սիզին սէգէպհիւզատէն ԻԱՊՊ պատ-նատ տատխի գատգատգատ կէչէ՛ճ' Սէն ատ ճ-գատյատ կիրմէչէճքատի. 38 – Հատգատ-րընչատտ տատրատն ճ էճատտ իտի՛ն Նատէ օրգատ կէրէճէք տիր. տատը գատվէչէ-

Digitized by Google

լէնտէր. պէրա օ անը խոսոյէլէ միրաս օլմագ իչդէլ թագսիմ էտէճէք տիր։ 39 - վէ՝ Եազմա օլաճագ՝ ատոյիս-նիվ չօճուգլաբընըզ վէ պու կիւն խայր ու չէրբի պիւմէյէն օղուլլաբընըզ օրա-յա կիրէճէք, վէ պէն անը անէլերէ վէ-րէճէյիմ՝ անէլեր տաիխ անը միրաս ալաճագլար։ 40 - Ամմա սիզ տէօ-նիպ պահր ը Ա՛ստէր եօլընան պէր-րէյէյէ տօզրու նագլ էտմինիզ՝ տէտի։ 41 - վէ սիզ պանա ճէվապ վէրիպ՝ ԲԱՊՊԱ կիւնահ էթտիկը, պիզ չէգբզպ Ալահ-ը-պէրզ ԲԱՊՊԸՆ պիզէ չէմսի էմր էյլէտէյն կիպի մուհապէպ էտէրիպ՝ տէյէրէկը չէր պէրինիվ հարպ սիյահ-լարընը գաւշանըպ տուզա չէգմագ իւզ-րէ խաֆիֆլիկը էթտինիզ։ 42 - վէ ԲԱՊՊ պանա՝ Սէն անէլերէ խիթապէն, Զգմայընըզդ վէ մուհարեպէ էթմէյի-նիզ, օլմայա՛ քի տիւշմինէլերինիզին էօ-նիզ, օլմայա՛ քի տիւշմինէլերինիզին էօ-նիզ, պիրա պէն արա-նըզդա տէյիլ իմ՝ տէյիս սէզյէլէյինիզ՝ տէտի։ 43 - Պէն տաիխ սիզէ սէզյէլէ-տիմ՝ խէ տէ, տինկէմէտինիզ, անճագ ԲԱՊՊԸՆ էմրինէ՝ տօզ օլարագ՝ մաղ-բուբանէ տուղա չէգտընըզդ։ 44 - վէ օվ տուղտա սաքին օլան Ա՛մօրիկէր սիզէ գաւրշը չէգբպ՝ տօզբսոր կիպի սիզի գօ-զլայարագ Սէնրսէ՝ թա՛ Հօրմայա գաստար վուսուլսոր։ 45 - Օ զէման տէօնիւպ ԲԱՊՊԸՆ հուզուրընա ազ-լատընըզ, ֆագամ ԲԱՊՊ աէօնինզի տինկէմէտի, վէ գուլաղընը սիզէ մէյլ էթտիրմէտի, 46 - վէ Կագէտտէ օ-թաուրզընըզդ զէմանա կէօզէ պիր չօգ կիւնէլեր իգամէթ էթտինիզ։

ՊԱՊ 2

Օ զէման տէօնիւպ ԲԱՊՊԸՆ պանա տէօյլէտիյի կիպի Պահր ը Ա՛ստէր եօ-լընան պէրբիրէյէ տօզրու նագլ է-տիպ՝ պիր չօգ կիւնէլեր Սէնր տաղընը տօզուշտըզդ։ 2 - վէ ԲԱՊՊ պանա խի-թապէն, 3 - Պու տաղը տօզուշտըզդը-նըզդ սիզէ քիֆայէթ էտեր. չիմսէ ճա-նիպինէ տէօնիւնիզդ։ 4 - Գաւմա տա-խի էմր էտիպ՝ Սիզ Սէերտէ սաքին օ-լան պիրատէրլէրինիզդ պէնի Եաուրըն Հուտուտընը կէչէճէքսինիզդ. անէլեր սիզդէն գօրգաճագլար. լաքին սիզ զէյատէսէյէ սագընըզդ, 5 - Անէլեր իւէ զաւղտա էթմէյինիզդ, զիրա պէն սիզէ անէլերին տիյարընան ոյագ թագսանը պատաճագ գատաար Եէէ պիւէ վէրմէմ. չիւնքի Սէերտ տաղընը Եաուրա միրաս օլմագ իչդէրէ վէրտիմ։ 6 - Եէյէճէքլէ անէլերտէն ագէյլէ տաճէն տէլէգ հէյէ-պինիզդ. սույու տաիխ անէլերէն ագ-պինիզդ. տաճէն տաիխ անէլերէն ագ-չէյլէ տաճէն տէլէգ իչէպինիզդ։ 7 - Չի-բրա Ալահընը ԲԱՊՊ պէնին պու պէզիյէք պէրբիյէտ կէզտիյինէ պիւէրէք էլի-նէն հէր իչինտէ պէնի պէրէքէթլէտի-պու գէրդէ պէնէ Ալահընը ԲԱՊՊ պէնին իւէ իչէ օլուռ, վէ պիր չէյէ միւթաճ օ-մասըն՝ տէտի։

8 - վէ Սէերտէ սաքին օլան պիրաս-տէրլէրիմիզ պէնի Եաուրան տահ-ըս եօլընան ելմի վէ Գասխոն-գաբէր-տէն կէչտիրտէն աօկրա, տէօնիւպ Մո-վսէ պէրբիյէտի եօլընան կէչտիկ։ 9. վէ ԲԱՊՊ պանա տէտի քի՝ Մովսէյէ-լարա՝ տատվէլէ էթմէ, վէ անէլեր իւէ զաւղտա էյլէմէ. զիրա անէլերին տիյա-բընան տանա միրաս վէրմէմ, չիւնքի Ա՛ր ֆ-է-ե-ն-ն պէնի Դօլտա միրաս օլմագ իւզրէ վէրտիմ։ 10 - (Մուգատա-տէնա պէզյիւք վէ վաֆիր վէ ենակի-լէր կիպի պէյյոս պիր գաւմ օլան էմ-լէր անտ սաքին խոյ։ 11 - Անէլեր տաս-խի ենակիլէր կիպի ճէպպար սայըբ-լագ՝ Մովսէյլէրը անէլերէ էմիլէր թէա-միլ էտէյլէր խոյ։ 12 - վէ Սէերտէ մուգատատնա Հաւրիլէր սաքին օլտագ՝ Խոպսէյլին քէնտիլէրինէ ԲԱՊՊԸՆ վէր-տիյի միրասընըն տիյարընա հաճպագը կիպի պէնի Եաուս տաիխ պունլարը էօն-լէրինէն թարտ ու հէյլաբ էտիպ՝ եէր-լէրինտէ սաքին օլտըլար։) 13 - Շիմտի զաղագտ Զաբէդ վատիխնէն կէչինիդ՝ տէտի։ պիվ տաիխ Զաբէդ վատիխնէ-տէն կէչտիր։

14 - վէ Կադէս-բառնէատան Նաֆէ-էտէ՝ Զաբէդ վատիխնէն կէչինճէ-չէտէք, ԵաՆի օրտուէրըն իչինէն օլ-նէյին մուհարիպլէրինին քէսճֆէտի-ԲԱՊՊԸՆ անէլերէ հէմին էթտիյի կիպի, թէյէճ օլուռճագլա գատար՝ կէզտիյի-տուս։ 15 - վէ անէլերի օրտուէրն իչինէ-տէն մահվ էթտիք իչինէ՝ թա՛ անէլեր թէյէճ օլուռճագլա գատար ԲԱՊՊԸՆ էլի տաիխ անէլերին իւզրէլինտէ խոյ։

16 - վէ մուհարիպլէրին քէսճֆէ-պի գավլին տրտաբընան քէտմիյէն տա-խի՝ 17 - ԲԱՊՊ պանա թէյէճ օլտըգտա, 18 - Պու կիւնէ խիթապէն տէտի քի՝ Սէն Մովսէ Հուտուտընտա վտգ՝ Ա-

Digitized by Google

ասան կէչէճէքցին. 19 – Վ.է պէհէ Ամ-
ման գաղղըցոնաս հատկաշաղկնաս ան-
լէքէր 'սատաճէք էթմէ, վէ անդեր իւլէ
գաւկա էլլէմէ, վիրա պէհէ Ամմոն ան-
յաղբնատան առնա միրաս վէրմէմ,
չհանդըք անը պէհէ Ղազաս միրաս օղմագ
թագէ վէրթիմ։ 20 – (Պատ ասախ ճէզ-
պաղըլըր ախյադը ասղըլըզ՝ մուգադատէ-
մա անառ ճէզպաղըլաք ասքին օլաղագ
Ամմոնղէր անլէքէ Ջամդասմիլէք թէա-
մէյէ հաերլէր խսի. 21 – Պատղաղ ատա-
խի պէօյնաք վէ վաֆիր վէ նհանգիլէր
կիսի պղըլս պիր գաւմ խսի. տամնս
ԲԱՊՊ անլէքէն պատճաղբէն օհանդհանէն
հէվէաք էթմէն, վէ անլէքի թագաս էթ-
մէքէյէ հէրլէքինաէ ասքին օլաղագ.
22. Նատաղ քի Հաբրլէքի էօնլէքինաէն
հէվէաք էթմէյինաէ, Ակիրաէ ասքին
օլան պէհի նհաս իչնա ատախի պէզյէ
էղլէսին. պատնաղբ անլէքի թագաս ե-
ասէյ պատ կիսնէ ատէյին հէրլէքինաէ
ասքին օլաղագ։ 23 – Վ.է Փաղղայս
գաստաղ գաստաղպատղաս ասքին օլան
Ավվիլէքի Կափֆորատան չէգան Կափ-
թաղրնէքէր հէվէաք էտէյ՝ անլէքին հէ-
քինաէ ասքին օլաղագ։) 24 – Գաղդաղ
նաղվ էտինիզ, վէ Աճանի վատախինա-
աէն հէգնինիզ. իչնէհ նհաֆան մէլէյի
Ամմոի Սհհանը վէ անդեն ախյադըը է-
լէքէհ թհաղլէմ էթմէմ. թհէմէլլիաք էթ-
մէյէ պատղաղ, անդեն իլէ մնաղբէպէ
ատ։ 25 – Պատ կիսնէ սհնինի խսիվ ան
խնչհէթինի պիւթիւն կէգիւն սլիճըն-
ատա օլան գաւմվիսղը իւղերինէ պղատգ-
մագա պատղաղ։ անլէքը ատախի
սհնինի խատիքինի իչնիտէյ՝ էօնհէնդհէն
թիթհէլհերհաք միւգհատիւթ օլաճագ-
լաղը ատը։

26 – Օլ վագդիի Կագամմի պէրրի-
յհանինաէն Նահֆան մէլէյի Սհհանս
ատէյ քհէլսիղլէ էղլիկը կէօհատգ-
ահմ. 27 – Վ.է՝ Տիյսրդկատան, հաղը-
նդղ ճատատէնէն կիսիկ՝ ատղա հատ
ատղա ատֆմիյատղատգ կհէչհիմ։ 28 –
Ենչէ ճէյի պատնաս ագէչհլէ ատի, հե-
ճէյհիմ, վէ ատ.յոս պատնաս ագէչհլէ
ֆէր, իչհէյհիմ. թատ պէհն Ցարդանհատան
Ալլահմղղ ԲԱՊՊՐՆ պիղէ վէրթհյի
ահյատա կհէչհինճէյհտէգ հաղրնդղ ա-
յատղաղբղմլէ կհէչհիմ. 29 – Սհրհատ
ասքին օլան պէհի հատ վէ Ալատա ատ-
քին օլան Մոհատքղղրն պատնաս հատի-
ատգհաղբ կիսի հաֆատճ՝ ատհտիմ։ 30 –
Ամմոս հնհաֆան մէլհյի Սհհան քհնաի
հատիքատան կհէչհմիղէ ըտգի օլմատգ-
ղիրա Ալատհղղ ԲԱՊՊ անը պատ կիսն
օլտղղը կիսի, ահնին էլլինէ ֆհատիմ
էհի մէգ իչհէն, անդեն ըտհղնը սհրհղէչ-
ատիրիզ գաւղղինի գահֆրտղատրտրզ ի-
ատ։ 31. Վ.է ԲԱՊՊ պատնա՝ Իչհէ Սհհանը
վէ տհյատքրնը ատանս ֆհատիմ էհմէյհ
պատչհատղմ՝ տհյատրնը ֆհատիմ-
ատիրիզ գաւղղինի գահֆրտղատրտրզ ֆ-
ատ։

32 – Խտաճ Սհհան քհնաճաճ գաւմվ-
նդեն քհատֆֆհնաճ իչհէ ճատատատա մհհ-
ըհտգէ իչհէն պիղէ գատղղ չէգատ։ 33 –
Վ.է Ալատհղղմղղ ԲԱՊՊ անը պիղէ ֆհա-
չհիմ՝ հղղյհէյհ՝ պիգ քհնաճնի վէ օգատ-
ղատրնդը վէ ճհատհղ գաւմվնդը վատրատգ
34 – Օլ վագդիի չհհղրհրհնէն քհատֆ-
ֆհահնի ատախ ֆհէֆհհ էտիկ՝ ճհատհղ
չհհղրհրհնաճ պատղատնաճ հրդհքգ վէ գա-
ղրդ վէ չօճհատղատրտ ֆհէչֆհ էտիկ՝ պիգ
քհմճէ պիչհ պատգճատտրգ։ 35 – Նատ-
նդղ հղղվհնհատրդ վէ ֆհէֆհհ էֆհ ատիկ-
ատիղ չհհղրհրհնէն էճղատհնէն հատգճատ
ատիքգ։ 36 – Աճանի վատախինէն քհնաճ-
դրնատա օլան Ավտրատճէն վէ վատախճէ
պատղատնաճ չհհղրճէն ֆա Գատղղատգատ
գաստաղ պիղէ ճհատգատճհյէ՝ Ալատհղղմղղ
ԲԱՊՊ ճհատհղհնհատիկ պիղէ ֆհատհղհմ էֆ-
ատիւ։ 37 – Նատղնդղ պէնի Ամմոնդեն ատ-
ղատրնաճ վէ ճատղհ վատախինէն հհչ
պիր ֆհատատֆրնաճ վէ տատղ չհհղրհրհնէ
վէ Ալատհղղմղղ ԲԱՊՊՐՆ պիղէ նհհֆ
էճատհյհ ատճհղհնէն հհչ պիրինէ հատգ-
ղատչհհատրնը։

ՊԱՊ 3

Օ զէմճան ատէօհհատգ ֆատան հօղնատ
չէգատրգ, վէ ֆատան ատէյհ Ովգ՝ քհնա-
ատհյհ պիղէ ֆհատհղհմ իչհէ պէրատգէ
նգրատյհատ ատհհղատրհպէ իչհէն պիղէ
գատղղատ չէգատ։ 2 – Վ.է ԲԱՊՊ պատնա
ատէատի քի՝ Աճանէն գօրգմա, պիրա անը
վէ ճհհատհղ գաւմվնդը վէ տհյատրնը սէ-
նինն էղինէ էֆհղհմ էատրնմ. ահն ատա-
խի ատնա Ամօրհյէրհէն Նահֆանատա ատքին
օլան մէլհյի Սհհանս հատֆատրղէ կհպի
հատֆատքէ։ 3 – Վ.է Ալատհղղմղղ ԲԱՊՊ
ֆատան մէլհյի Ովգը տատխի վէ պհռ-
ֆհահն գաւմվնդը էղհմհղէ ֆհէչհմ էճ-
ատհ, վէ պիղ պիր քհմճէպ պիղէ գաղ-
մատչհնճհյատ գատղղատ տնդը վատրատգ։ 4 –
Վ.է ՕԶԷՄԱՆ ատնդեն չհհղրհրհնէն քհատֆ-

Digitized by Google

ֆէօնէի ֆէթէՀ էլլէսիք. ան'լէրտէն ալմ'ասըղմ'ըզ պիր չէՀր գալմ'ըյ-ըօգ, ալմ'ըզը չէՀրտէն 'իպտէլէմ պիւ-թիւն Աբգովը էօլքէսինին, եան'ըն Իս-ռանատա պուլունան Ովգըն մէմլէքէթի-նէ –ւրէն։ 5 – Պուն'ըղըրըն ճիւմլէսի, ատ-ըտա օլմ'ույան փէք չօգ չէհրլէրտէն մա'ատա, եիւ-քաք ատր վէ գափատ վէ սիւրիհ'ւլէրըզ միւսթաՀքէմ չէհրլէր ի-տի։ 6-ը Նաեան մէլիյի Սհհոնա Ետսի-ղըղմ'ըզ կիպի ան'լէրի իստրատա էճ-տիք. չէհրլէրին ճիւմլէսի իլէ էրքէք վէ գաբը վէ չօճաղ-ղըրը թէլէֆ էճ-տիք։ 7 – Ամմա հայվան'ղարըն քատֆ-ֆէօֆնի վէ չէհրլէրին եմ'ալինի ետղ-մա էճ-տիք։ 8 – Ի է օ զէման Յորդա-նանըն պէրի թաղաֆֆուսա օլսըն սի-յարը՝ Առնան վատսխնատէն Հերման ատաղնա տէ'ին Ամ'որլէրին իքի մէլի-յինին էլինատէն ալտը գ։ 9 – Սիգոն'ըլ-ղար Հերմանա Սարճօն թէմինի էտեր-լէր, վէ Ամ'որլէր ատա Ստիր թէէմի-յէ էտէրլէր իտի։ 10 – Սատրատըն ճիւմլէ չէհրլէրինի վէ պիւթիւն Գա-զատագը վէ Իսռանատն քատֆֆէօֆնի' թա Մէլգայա վէ Եգրատիկ գատարը Իսռան-ատա օլան Ովգըն մէմլէքէթինին չէհր-լէրինի –ւրէն։ 11 – Ջիրա ճէզգատլըզը պագֆ-յ-էհնինատէն եաղնըզ Իսռան մէ-լիյի Ովգ գալմ'ըզ իտի. իչիե անըն քէրէվէնի ատ-մը քէրէվէնի օլ-ռա' գա-զատագը ատաճ' ղըրա' իւղրէ ատգագ-գ վէ էնի տէօրթ ղըրա' օլսըզագ պէ-նի Ամմանըն Ռաբբա ւէհրինատ տիր։

12 – Ի է օ զէման պիգիմ զատֆ էճ-տիք-իմ'ի պա-տիյարը՝ Առնան վատսխ-ան իւզէրինատ օլան Ալսէհրտէն վէ Գա-զատագ տատղընդն Նըսֆիքրը չէհրլէրի իլէ պէրապէր Ռուբէնիլէրէ վէ Գադիլէրէ վէրտի։ 13 – Ի է Գազատագդն պա-գ-էյ-իհնինի վէ Ովգըն մէմլէքէթի օլսըն պիւթիւն Բաատանը, եան'ն ճէզգատլըզը տիյարը տէնիլէն պիւթիւն Բատան իլէ Աբգովը էօլքէսինին քատֆֆէօֆնի Մա-նասէհնին Նըսֆը ատգըրնա վէրտի։ 14 – Ցայըզ նալն ը Մ'ատնատ Գէտատրի-լէր իլէ Մ'ագտ'ի-լէրին Հատատատնա գատատը պիւթիւն Աբգովը էօլքէսինին ալըզ' ան'լէրտ քէնտի իտ'ինէ կէօբէ Բատան-Հատօթ-յայիր թէտ'իյէ էյլէ-տի, ւ պու կիւնէտէգը գէօյլ է-ը օ-լ-ռ-ռ-ը։ 15 – Քէզ'ալիգը Մ'ագիրէ Գա-զատագը վէրտի։ 16 – Ի է Ռուբէնի-լէր իլէ Գադիլէրէ Գազատագատա Թա-Աէնան վատսխինէ, վէ պէնի Ամ'ոն Հատատատը օլան Ցաբգակ վատսխինէ գա-ատատը, պատ վատսխինի օրթ'ատը Հատատատ օլատգագ, 17 – Ի է Հատատատը Ցարգա-նան օլան Ատհ'ուտը Գէնէրէթ-տէն Թա ատհ'ըտ տէհրի-նին, եան'ն Թատգ տէ-նիղնինի շատգ Թատատֆէր-նատա օլան Ա-տատգովի-գատագանըն էճ-էյ-ինէ-տէ վէր-տի-մ։

18 – Ի է օ զէման տիզէ էմ'ը էտիպ՝ Ալսէհրնըզ ԲԱՊՊ տիզէ պատ տէյատրը միրատատնըզ օլմագ իւգրէ վէրմ'ը տիր, իմ'ոն գատվէվէճ տատհ'ալէրի տիւսէհլ-նըզ' պիրատատրէլէրինիզ պէնի Խատալէ էօճունէ կէչինիզ. 19 – Ան'ճագ նիտա իլէ չօճաղ-ղըրընըզ վէ տիւրիւէրինիզ (տիւրիւէրինիզին չօգ օլատղընը պիւթ-իմ') տիզէ վէրտ-յ-իմ' չէհրլէրինիզատ գատալըտսար, 20 – Թա օլ տագֆա գատատը քի, ԲԱՊՊ տիզէ վէրտէյէ կիտզ տիզին պիրատատրէլէրինիզէ տատհ բատհ-ճէ վէրէ. ան'լէր տատհ Ագսէհրնըզ ԲԱՊՊ'Ն քէնտիլէրէ Յորդանանըն էօ-թէ Թատատֆէրնատա վէգատյէ տի-յատը թէմէլլիւք էտէլէը. ատատն ատ'ագտա հէր պիրինիզ տիզէ վէգատյէմ' մի-ը-քատնէ տաճօնատ-ւն' տէտիմ'։

21 – Ի է օ զէման Յհտատյա էմ'ը էտիպ՝ Ագսէհրնըզ ԲԱՊՊ'Ն պատ ֆէլ մէլիյէ էճ-տիյինին ճիւմլէսինի կէօղ-լէրինի միւշտհատ էյլէտի. սէնին չըլ կէչէ-ճէչինի մէմլէքէթ-յէրին ճիւմլէսի-նէ ԲԱՊՊ տէգյլէ էտէ-ճէը տիր։ 22 – Անլէրտէն գօրգմ'ույսրնըզ. գիրտ սի-պին իչիե Ագսէհրնըզ ԲԱՊՊ քէնտիսի մատհ-ատրէտ էտէ-ճէը տիր՝ տէտիմ'։ 23 – Ի է օ զէման ԲԱՊՊ Նիյատ է-տիպ, 24 – Եատ Բատպպ Եհովա, սէն գատ-լէրատ 'ատգատ-յէճինի վէ գատատէյլի է-լէյնի կէօսթէրմէյէ պատյլատրն. գիրտ սէմա իլէ զէմինատ սէնին իչլէրինին միսլինի իչլէր իլէ սէնին գատվէվէճ-յէրին միսլինի կէօբէրէյէ Տա'նկը իտ'ակ վատ տըր։ 25 – Քէրէմ էյլէ, կէչիպ Յորդա-նանըն էօթէ Թատատֆէրնատա օլսըն օլ էյլ տիյարը, օլ էյլ տատղը վէ Լ-իբատ-նանը կէօբէյ-իմ' տէտիմ'։ 26 – Լ-ագէրն ԲԱՊՊ տիզին տէպէպ-յինիզատէն պատնա զատզատպ էտէրէք բէճատը գատգատլ էճ-մէտի. վէ ԲԱՊՊ պատնա տէտի քի' Սատ-նա քատֆի տիր. տրթըզ պատ խատատա իչիե պատնա պիր չէյ տէզյլէմէ։ 27 – Փատգատ Թէփէնին չէղըզ՝ զատգատ վէ չիմ'ատ վէ ճէհնատա վէ չատգատ կէօղ-

Digitized by Google

լերինի գալոյթարարագ կէօզէրինէ նայարար էլլէ. գիրա աչն պաւ Յորգանանատան կէչմէյէ ճէքթին։ 28 – Ամմա Յեսուայա էմր էտիդ՝ անը գաւվէթլէնափիր վէ ոնա գայրեթ վէր. գիրա պաւ գաւվմէն էօնիւնէ կէչէճէք վէ օղ կէօրէճէլինի ափյարը անիլէրէ միրաս օլմադ իւգրէ թագափա՛ էտէճէք քիմսէ օ սօր։ 29 – Իմոի օղ ատէրետ Բնիֆֆեգովր գաթշըքնատա օթուրարդ։

ԳԱՊ 4

Վ ե շիմոն, էյ Իաթայէլ, ափրէ թա՛լիմ՝ էթափյիմ գանուն՝ըդը վէ ահքեամը տինէլ, քի ՚նէրէ ինթրա եափոյ հաչայոնդրը, վէ կիտիդ եճատաքնըդը Ալլահը ԻԱՊՊՐՆ ափրէ վերափյի ափյարը թէմէլլիւք էտէնինիդ։ 2 – Պէնիմ ափրէ թէօլիդ էթափյիմ քէչամա ՚իլավէ էթմէյիդ վէ անանէն չդգարմայդ, Ալլահդրդ ԻԱՊՊՐՆ՝ պէնիմ ափրէ թէօլիդ էթափյիմ էմրէրինի հըլքիզ էտէնինիդ։ 3 – Բէյփիգովր մնատաէնինէտ ԻԱՊՊՐՆ հաֆտըդրը կէօզէրինիդ կէօրարու, գիրա Բնլփեգովրա թա՛լիմ՝ օլան ատէմիէրին ճնամիէնինի Ալլահդի ԻԱՊՊ օրհանդրդատան հէլաք էյլէտու։ 4 – Վ է ափրէ քի Ալլահդրդը ԻԱՊՊԱ ատատրգ գալօրդրդը, ճնամիէնիդ պաւ կիւն հայյոնատա պրդը։ 5 – Իչթէ Ալլահդմ ԻԱՊՊՐՆ պոնատ էմր էթափյի կիտի՝ գանուն՝ըդը վէ ահքեամը թէմէլլիւք էթամէյէ կիտէ ճէչինիդ ափյարը իչինատ իճրատ էթամէնիդ իչիւն ափրէ թա՛լիմ էթափյիմ։ 6 – Իմոի ՚նէրէ հըքիզ ատ իճրատ էտինիդ, գիրա գաւվմէյրըն նազարընատա ՚ագլ ատ ափրայէթինիդ պաւ սօր, վէ անէլէր պաւ գանուն՝ըդրն քէտաքֆէթտի հագգընատա իչթիմէլլէ՝ Հագգագաթէն պաւ պէդիյիւք միլլէթ ՚ագլ վէ տիրատյէթլի պիր գաւմ՝ ատր՚ տէչէճէքլէր։ 7 – Ջիրա Ալլահդրդ ԻԱՊՊ քէնափտինէն նէյդ էյլէտիյիդ չէյլէրին քէտաքֆէտի խոտատրընատա ափրէ եափը օլտրդը կիտի՝ իլտիյորը քէնափտի՛ էտադը օլան Տա՛նը պէդիյիւք միլլէթ վատր օրը։ 8 – Վ է պէնիմ պաւ կիւն ափրէ թագափա՛ էթափյիմ պաւ չէրի՛ատ՚ըն քէտաքֆէտի կիտի ՚ատատլէթլի գանուն՝ըդը վէ ահքեամը օլան Տա՛նը պէդիյիւք միլլէթ վատր օրը։ 9 – Ան՚ճագ ատագէնդրդ քէնափտի էյլէտէ կէօզէրի՛ն, օլմադ քի կէօզէրինի՛ն կէօրափյիւք շէյի ան՚նատատաղ՝ պիւթի իւն միւատաէթ ի՛ն ՚եմմինիդ գանուն՝ըդրն չդգարար. լատքին ատ՚նէրէ օղաւլարընիդ վէ օղաւլդարընիդ օգաւլդարընատ թա՛լիմ՝ էտէսէն։ 10 – Գարեատ Ալլահդի ԻԱՊՊՐՆ հաստաբընատա ատատրդրդի կիտատ, ԻԱՊՊ պոնատ՝ Գաւվմը հաստատրդատ ճէմ՝ էյլէ, պէդ ատաթի ատ՚նէրէ քէչամմիմ իշնիմ ափրէյիմ՝, թատ քի զէմին իւգրինատ ճատչատրգատրը կիտ՚նէրին քատֆէխնատ պէդատդ գօրգմադը էյդրէնէլէր, վէ քէդատի օգաւլդարընատ ատատի ատաը էդրէտէլէր՝ տէյիւ պատյատրդրնատա, 11 – Սիմ, ճատգատշրդ ատատրդ թէչիյնատ ատատրատ իչէն, գատան՚րգդ վէ պատատրէ վէ ատիւտան պատրատնատրատգ՝ ատատ աէմատյատ տէչիյն ափէչէլէ ճատնատր իտտ։ 12 – Վ է ԻԱՊՊ ափրէ սաթէչ իչինատդն ատգատլէյիդ՝ ափրդ քէչամ՝ ատատատաքրը իչիյնի՛ն, տատմիտ պիր սատատրէթ կէօրմէտինի՛ն, ատճագ պիր ատատա էչէփ՝էփէդ։ 13 – Վ է իճրատ էթմէկը իչիւն ափրէ էվի էթափյի՛ն ՚ճատրդը, ճատ՚նի օդ էմրէդրի ափրէ պիդատրրիդ՝ ատնէդրի իչի թատչ լէվճա իւգրինէ ճատատր։ 14 – Ծ զմանն ատաթի ԻԱՊՊ պոնատ էմր էթատ քի թէմէլլիւք էթամէկը իւգրէ կէչէճէյինիդ ատփյրատտ իճրատ էթմէդինիդ իչիւն ափրէ գանուն՝ըդրը վէ ահքեամ՝ թա՛լիմ էտէչիյմ՝։

15 – Իտնատ քէտաքֆէդրէ զիչյատէսփյէ ատիգտատֆ էտոյնիդ, գիրա ԻԱՊՊ ափրէ Քարթեատ տոմեչ իչինատն ատգյէտափյի կիտնատ հիչ պիր տատրեթ կէօրմէտինիդ. 16 – Օլմադ քի ֆէտատտատ վատրդդ քէտաքֆէդիւք փատֆ ետ պիր կէօճէ տատրեթ, էրքէտ ետ տափյի թատավիրինի, 17 – Եէրատ պատլատնատն պիր կէօճէ հէդյատն թատավիրինի, հատվատտատ ուչատն պիր կէօճէ գատնատատը գատչ թատավիրնի, 18 – Եէրատ պիր կէտճէ հատչէրատֆ թատավիրինի, եէրինի տատճատատքրի ատատլատրատտ օլատն պիր կէտճէ պատյդ թատավիրինի ետափատքրդդ. 19 – Վ է օլմադ քի կէտգյէրինի կէդյէ գատլատրդդ տատ Ալլահդի ԻԱՊՊՐՆ պիւթիւն ատմատ ատլթընատ օլատն ճէմատչէ գատվմէտ իչինի թա՛լիմ էտէչիյն կիտ՚նէդ վէ տյ վէ ֆէդատրդատրատ, կէօդյիւն պիւթիւն ճճատնատտատրատ պատգատրդրնատա, զէդատյէթէ տատչիւատ տ՚նէրէ ատճատճ տատ ՚ֆատատէթ գէդատրդ։ 20 – Ամմատ տիգի ԻԱՊՊ ատդդդ պատ կիւն օլատրդրդդ կիտի, քէնափնէ

Digitized by Google

խատա գաղմի օլմնագ խաղբե սիզի սեմիր ֆեսգրանն օլան Մարգրատան չըգատրար։
21 – Ա՛ն ԻԱՊՊ սիզին սեզեպիհիզ-սեն պատան գազատագ էտիպ՝ Յորդանանատան կեչմեմբեք վե Ալլահընդե ԻԱՊՊՐՆ միրատա օլմագ խաղրե ատանա վերտիկի օլ Էն սիլատա կիրմեմբեքլիսի իչինե եմին էյլետի։ 22 – Խոսի պեն պատ տույատատա վեֆատի էտեճեքսի, վե Յորդանանատան կեչմեկեճեքսի. ամմատ սիզ կեչիպ՝ օլ էն սիլատրը ԹԵՄԱԼԼԻՔ ետեճեքքինիզ։ 23 – Ատագրներդը, օլմույատ քի Ալլահընդե ԻԱՊՊՐՆ սիզին իլե յատագա էյլետիկի՝ ատտը ատնուատագրնդը, վե քենսինհիզե փոսի, Էտ՝ն Ալլահընդ ԻԱՊՊՐՆ ատանա ՆԷՀ էյլետիկի չէյլերին սիզերինեն ատաբեյինի Էտափատրնդը։ 24 – Ջիրա Ալլահընդե ԻԱՊՊ իֆնատ էտեր սաՆէշ վե գույատ Ալլահ սաբր։
25 – Օղատլատ վե օղատլատրդե օղատլատրդրնե Թէվլիտ էտիպ՝ օլ սիլատատա խատլը իգամհիհիքինե ատնդատ, էկեր ֆեսատատ վատրդա՝ պիր փսիի Էտ պիր շէյինե ատաբեյինի Էտափատր խէնիզ, վե Ալլահընդեզ ԻԱՊՊը գազատագ էյլեմբերմեզ իչինե՝ ատնդե՝ ինհիհնատ քէօֆիս օղատնե իլերսեհնդե։ 26 – Պատ կիսե սեմատ իլե զեմինի՝ ատլէյհինիզե չահիտ Թատիֆատրդ՝ քի, Յորդանանատան կեչիպ Թեմեղղիսե եսեճեքյինիզ սիյատատա մինէլլագատ չտպատ հէլատը օլատճագատնեզդ։ օրատատա՝ Էտմրինհատ սատրդե 27 – Վ՛է ԻԱՊՊ սիպի Թո՛ֆեքլեր ատատաՆատա ատտաղատատճագ տարր։ վե ԻԱՊՊԸՆ սիպի սիսրեճեդի Թո՛ֆեքլեր ատատաՆատա մնգատարբնդը տազ գօղատճագ տարր։ 28 – Վ՛է օրատատ հինատն էղինեն իչի օլատ՝ կէօրմէյհեն վե իչինեմեյհեն վե եեմեյհեն վե գօգլատմայատն ատզատճ վե Թատղատան խատհլատա՝ իպատատեքի էտեճեքսինիզ։ 29 – Վ՛է օրատատ Ալլահընդ ԻԱՊՊը Թատլեպ էտեճեքսինե. վե ատը պիլեմիտե գօղատլիհ վե պիլեմիտե Ճատնդղնե Թատլեպ էտմէյհի Թագատիրատ պատղատճագրեն։ 30 – Սօն կիսնդերատ ատատա մնգատյատգա վե պատ չէյլերդին քէատֆֆեսի վատգը՝ օլարգատտ՝ Ալլահընդ ԻԱՊՊԱ ատէօհերպ քէսլատմինը տիհիլերսեհն, 31 – Ալլահընդ ԻԱՊՊ բատ հիմ Ալլահ օլարդը խչիտե սէհն Թէրգե էքմեզ վե սէհն հէլատը էքմեզ, վե սէհն էՆատատրտատ եէմին էմտիկի՝ ատտաբ սաՆատմագ։

32 – Խմոի սէհնեհն մնգատատեմ՝ օլատ՝ Ալլահ հէր հիգգիսատ խատղ էյլէտիկի կիսնդեհն պերատ սէմատնեն պիր սաճքնատան օլ պիր սաճքնատ գատատր գատիմ՝ կիսնդերե տատ՝իր սիսատ էմի. պատնատն կիպի պէրմիգ պիր չէյ օլատ՝ս մր, խատատ տանդե մնսիի քչիտիլսի՝ մի։ 33 – Պիր գագմ՝, սէհնեհն իչիմեքյինն կիպի, տամէգ իչինատն Թէքելիսմ էտեն Ալլահընդե սէտատրնդը իչիտիպ՝ հայատնատա գատար՝ մր. 34 – Եատնատ Ալլահընդը ԻԱՊՊԸՆ մերգատրատա կէօգէրինեգ էօնհնատն սիսի հէր հատգատրդը կիպի, Ալլահընդե պիր գագմ՝ սերատսդնատան քէնսինհնե պիր գագմ՝ սատմագ իչինե Թէճրիպէլերլե, ՝ատտամԹէլեր վե ՝տտամԹատլե վե ճէնգ իլե վե գատերլեմէլե եգ վե ատգանմագ գօ՛ իլե վե պեզինգ հէյպէմլերլե կելմէյհ եգ վատատրդը վո՛ր մր տարր։ 35 – Եատլէնդը Եհովա Ալլահ օլատ՝ անատն զատրինե օյատատգրդը սիսիմեի իչինե պատ տատնատ կէօսհերինդե։ 36 – Սէհնի Թէրպիյէ եեճեքե իչինե տատնատ կէօգատճն սէտատնե իչինի Թէճրիպէլերլե, ՝տտամԹատլեր վե եեր իտգէրինատ տատնատ պեզինգ սսիճէլինի կէօսհերսեի. սէհ տատսի՝ տանդե պէօգլերինհ սճէյհերն օգ-Թատսաքնատն իչինի։ 37 – Վ՛է սէհնեհն էճատատրդը սէվսհյի իչինե տանլերտատճ ոօղրատ նեալլերինհ լինհիհատ էտիպ՝ սէհնի հատգատրդրլե վե ՝ագիմ գատվվէԹիլե Մարգրատան չըգատրար։ 38 – Թատքի սէհնին էօնհնատնեն սէհ-գրնե գատվվէԹիլե Թո՛ֆեքլեր Թատրատ էտիպ սէհնի կէօսիճատերեք, պատ կիսե օլատրդրներդրնե տատնատ մերատա օլմագ խաղբե վերե։ 39 – Խմոի պատ կիսե պիր վե գատլիհնատ սեփ-չիսե քիր եօգատրատա սէմատատա վե ատշատրատա գէմինատե հատլերդը եհնատ Ալլահ օլատ՝ զատրինի հօգ տարր։ 40 – Վ՛է սէհնիմ պատ կիսե տանատ Թէպլիգ էճտիհիմ՝ սէհնե գատնատլատրդը վե էմրէլերինի հրեգ էտեճեհն, Թատ քի տանատ վե սէհնեհն տանրատ օգատլատրդնատ խօտր կելիպ՝ Ա՛լլահընդ ԻԱՊՊՐՆ իլ էգ եպատ տատնատ վերտիկի սիյատ խաղբերինատ՝ էօմրինե սատատե օլատ։

41 – Օ գնմատն Մատսեհ Յորդանանատնեն պերի Թատրատճքնատա, Էտ՝ն չատգընատա խաչ շեհր պրրատը. 42 – Գնք քենսեհ գօճչատնատ եվվէլտեն՝ տատատվէՆէ օլմույատգ, տանը պիլատ գատատ էօսիտրնե գատիլ օգատյատ գնքատ էտե ։

Digitized by Google

զէ պու չէՏիլէրին պիրնիանէ ֆիքրը էՐմէոիլէ ասաղ գոլա։ 43 – Ռուբէնիլեր իչիւն ասՏիրա տիյարբէնաս պէրբիլէաէ օլան Խասրը, վէ Գադիլեր իչիւն Գուդաղաս Ի՚սմայիլը, վէ Մանասէվիլեր իչիւն Բասանաս Գավզոնը Բա՚Ի՚ն էյնէֆ։

44 – Վ՚է Մավսէին պէնի Խարայէլէ պէյան էլէհիյի շէրի՚սի պու տըր։ 45 – Մավսէին պէնի Խարայէլէ Մբորբասան չգաՐբգլարը վաղբնաս սէզլէաիյի շէհատէիլէր վէ գանուանլար վէ ահքաամ պուսլար տըր։ 46 – Անէրէ Յորգանանդն պէրի Թարաֆընաս Բնէֆթվիզն գարշըմնաս օլան սէՐէաէ՝ Մավսէս իլէ պէնի Խարայէլին Մբորբասան չգաՐբգլարընաս վուսարգլարը Ամորիլէրին Եաճուճաս ասաին օլան մէլիյի Աճհանդն տիյարընաս պօյնէրէ։ 47 – Վ՚է ահդն տիյարընը վէ Բասան մէլիյի Ոգվզն տիյարընը Յորգանանդն պէրի Թարաֆընաս, եաո՚նի չարգընաս օլան Ամորիլէրին իքի մէլիյինին փէյարէս, 48. Աճանդ վատահունին քէնարընաս օլան Ռաբաթաէն Սիօն ասաղնաս, եաո՚նի Հէրճանաս գասաար, 49 – Վ՚է Յորգանանդն պէրի Թարաֆընաս, եաո՚նի չարգընաս օլան պիւիբիւն ասՏրայը, Թա ասՏրա աէնէդլինէ Աաեդաֆ-փասգանդն էֆէյինէ գասաար Թէմէլլիւք էֆտիլէր։

ԳԱՊ 5

Վ՚է Մավսէս պիւիբիւն պէնի Խարայէլին չսզրըրալ սնլէրէ տեՏոի քի՚ Էյ Խարայէլ, պէնիմ՚ պաս կիւն *սիդէ սէզլէաիյի գանուանլարը վէ սՃքաամը սունկլյնիդ, քի սնլէրի էզրէնիալ իՃգրասրնաս սիգաաթ էաէսինիդ։ 2. Ավլասհրմըզ ԲԱՊՊ Ֆորնբասէ պիդիմ՚ իլէ ՚սՃա էյլէտի։ 3 – ԲԱՊՊ պու ՚սՃաը էՃասրասրմըզ իլէ սէյիլ, սնՃճասգ պիդիմ՚ իլէ ՚սագա էյլէտի քի Ճճյմլէսմիզ պաս կիւն պուրասրաս Տայսհասրաս իդ։ 4 – ԲԱՊՊ աՏողասրաս սաՃեզ իչինտէն սիդին իլէ ևիւզ ևիւզէ սէզլէչտի. 5 – (ԲԱՊՊՐՆ քէչտիՐնը սիգէ իհսպար էՃմէք իչիւն պէնի օ զէմնին ԲԱՊՊ իլէ սիդին սրտնըզսաս տուսրասրմ՚, գիրաս սիթ էշսէն գօրգասաց տուպաս չէգմնասրընդ.) վէ տեՏի քի,

6 – Սէնի էասրէթ խանէաի օլան Մբսբր սհյասրընասան չընասրան Ավլասհրդի Տհվաս պէն իմ՚։

7 – Հաւգաւբրմնաս սէնին գայրէ խլասհյլասրդն օլմնաբն։

8 – Գէնանդի իչիւն փաէի ևաֆիմյասրդն, նէ հօգասրբասս սէմնասաս, նէ ասչուգրաս զէմինաէ, նէ վէմին սրթըՃասաս սաւլասրաս պուլունանդ չէմլէբասէն հիչ պիրինին սաւթէիրնէ Խփ՚այասրը։ 9 – Անէրէ սէՃաէ ու ՚նպասաէթ էթմէյէսին, գիրաս պէն սէնին Ավլասհրդն Եհվաս պաՃնաս պաւզ էաէնէրէսէն փէսերէրը կիւնաս հրդը օզալլասրաս իւչինՃիս վէ սէօրսիւնՃիս նէաէլ գաասագր սարյասին գայրէ Ավլասհ իմ՚։ 10 – Վ՚է պէնի սէվիա՚ էմրլէրիմի հրդնզ էասէնէլէրէ պին նէաէլ գաասագր ՚ինայէթ էասէրիմ՚։

11 – Ավլասհրդի օլան Եհվանդն իամիրնի պիհաւտ սէրէ գիրէ էթմէյէսին. գիրաս Եհվաս քէՃան իամիրնի պիհաւտաէ սէրէ գիրէ էասէնի Թէպրիյէ էթմէզ։

12 – Ավլասհրդի օլան Եհվանդն ասՃաա էմր էլէհիյի կիւգի, Թաւգաֆա էթմէք իչիւն, բասհամի կիւնիսնիս հրդնզ էասէսինն։ 13 – Ավթէ կիւն չալըշըզ էէթ քսչինկի իշլէյէսին. 14 – Յաւգաֆ սէՃասինՃճ կիւն սէնին Ավլասհրդն օլան Եհվասնդն բասհամի կիւնիս ստրբ. նէ սէն, նէ օգլրդի, նէ գըզրդի, նէ քէօյէկ, նէ ՃաՃբյէկդի, նէ ևէքիսդիւն, նէ սէրքեակդի, նէ սէ էայվանդրընասան պիրի, վէ նէ գասփալասրընդն սասիհինասէ օլան միւսասֆիրինդ հիչ պիր իշ իշլէմէյէսինդիզ, քի քէօյէկ վէ ՃաարիյէկՃ սէնին կիւզի խոՃիրասհյասՃ էասէլէր։ 15 – Վ՚է Մբսբր սէյասրընասս գաւլ օլմասէ խոՃյնկի վէ Ավլասհրդի օլան Եհվաս սէնի օբասասան գասաբէթի էլ վէ ասզաամդը գօլ իլէ չբգասասրդնդր խաՃերնասս հրդնզ էայէյէսին. պաս էՃասէն Ավլասհրդի օլան Եհվաս սասհաս բասհամի կիւնիսնիս հրդնզ էմրլէյէսին։

16 – Ավլասհրդի օլան Եհվաս սասհաս էմր էթսէյի կիւգի, փէսերէրնէ վէ վաւլասէնէ հիւբմէթ էասէսին, Թա քի՚էօմրնէ ասզասն օլա, վէ Ավլասհրդի օլան Եհվանդն սասհաս վէերսյի սէյասրդի իսզէբնասէ սասհաս խայր կէլէ։

17 – Գասթէ էթմէյէսին։

18 – Վ՚է զհնաս էթմէյէսին։

19 – Վ՚է սրբգսաթ էթմէյէսին։

20 – Վ՚է գօՃրդի՚ ՚ալէյհինասէ էասլասհ չէհսասէթ էթմէյէսին։

*՚Իպր. գաւլսգլարընդզաս

Digitized by Google

21 – Վ.է գօղչլիքէն վէվճէսինէ թաամա՝ էթմէյէսին. վէ գօղչլիքէն խանէսինէ եաս թաարըզլանա եաս քէօլէսինէ եաս ճաղրկյէսինէ եաս էգըլուանէ եաս մերքէպինէ վէ գօղչլիքէն հէչ պիր չէյինէ թաամա՝ էթմէյէսին։

22 – ՐԱՊՊ պու քէլամ'ընրը պիւթիւն ճէմա'ադ'ընրըզա տապատա ադէշ վէ պուլուդ վէ տիւմանի իչինտէն ճիւքէա սէպէ սէզյէյիսի՝ պիր չէյ 'ի-լավէ էթմէտի. վէ անդէրի էգէր թաշ չէվճա իւզէրինէ եաղրզ պանա վէրսան։ 23 – Վ.է գարանլըղըն իչինտէն օղ ադի ֆչիթ ադիւնիզատ, տապ տաման ադեշտէ եաղաղ էգէն, ապաթ-լարընդըն քէ-նէլէրինին քէսիֆֆէտ իլէ իսթիխ-լարընդզ պանա եաղաչզա, 24 – Իչիմէ Ալլահ-տմզ ՐԱՊՊ պիզէ ճէվալ ա-'ազամդէրինի կէօսթէրսի, պիզ տաճի ամընդն ադինի ադեշտ իչինտէն իչիֆ-տէք. պու կինա Ալլահ լինաան իլէ թէ-քէվիւմ էթմէյէքտէն ադըրա, Ֆնան տաղ գօղլարընդը կէօրտիւք։ 25 – Վ.է չիմ-տի պիզ նիչինա էօլէճէյիզ. (զիրա պու 'ազամ' ադեշ պիզի թէնէֆֆ էտէ-ճէք ադըր.) էկէր պիզ Ալլահ-տմզմ ՐԱՊ-ՊՂՆ ադինի պիր տապա իչիսիրուճք, էօլուբ-լուդ։ 26 – Զիրա ճիւմլէ պէչէր-տէն ադեշ իչինտէն թէքէլլիւմ էտէն հայ-ր Ալահ-ընդն ադինի պիզմմ կիսի քիմ իչիֆ-տի տէ, տաղ գօղլար։ 27 – Սէն հագ-ղօղչլըղ՝ Ալլահ-մզմզ ՐԱՊՊՂՆ ադըրէյէճճէյի ուօղաբէրի քիտաֆֆէտինի ադիկէ, վէ Ալլահ-մզմզ ՐԱՊՊ պանա հէր նէ ադէյլէրսե, ադէն պիզէ ադէյլէ, պիզ տաճի ադիկէրը վէ թէրա էտէրիզ' ադէտինիզ։ 28 – Վ.է պանա ադէյլէտե-յինիզատ՝ ՐԱՊՊ ադօղլէրինիզի իչիֆ-տի, վէ ՐԱՊՊ պանա՝ պու գօղմէնի պա-նա ադէյլէտէյի ադօղլէրի իչիֆտիմ. ճիւմլէ ադէյլէտէյիքլէրն ադօղաս տըր։ 29 – Գէ՞տ՝ չքի գօղղլէրի տապի ադէյլէ օղ խոր տէ, պէնտէն գօրգմագլէ՝ քէնտիլէրինէ վէ օղա-ւղարընա իլ էլ էտէտ խայր կէղմէք իւզէրէ պա-տ'իսա հէվ էմրէրսինին իճթահատա պուլանա իս-տէյէր։ 30 – Նիթ՝ անդէրէ՝ Զաատըրըզ-րընդզա 'ավտէի էտինիզ՝ տէ։ 31 – Ամմա ադն պա-բատա հանըմտա տաւբ, վէ միրտա օլմագ իւզրէ անդէրէ վէր-տէյիմ՝ ադիւտատա իճրտա իչէն անդէրէ իճ-'լիմ՝ էտէճէյինի հէվ իչիրէր իւէ գահանդղըզը վէ ադ էճրատը ադտա ադէգ-ղէյիմ՝՝ տէտտի։ 32 – Իմտի Ալլահ-ընդզ ՐԱՊՊՂՆ սիզէ էմր էլէտէյի կէ-սիր հարէքէթի էմմէյէ տիդգաճի էտէզ՝ տատա էտա ատահմայատընդզ։ 33 – Ալլահընդզ ՐԱՊՊՂՆ սիզէ էմր էմ տէ-յի իճտիղլէրինին քէսիֆֆէտինէէ ճիւրիւլլէնէզ, քի տաղ գօղլատընդզ, վէ սիզէ խայր կէլէրէք՝ իճէլլիւք է-տէճճէյինիզ տէյյատտա 'էմրինէ-զ տաղատն օլա։

ՊԱՊ 6

Վ.է թէմէլլիւք էթմէյէ կէլէճէ-յինիզ տէյյատտա՝ իճրատը իչին տիգէ իճա'լիմ էթմէք իւզրէ Ալլահընդզ ՐԱՊՊՂՆ էմր էճտէյի էմրլէր իլէ գա-նատնատա վէ տէնէտտամ պունատը տըր։ 2 – Թա քի Ալլահընդ ՐԱՊՊՏԱՆ գօր-գատա՝ ատնատ իճէլլիզ էթմէյինմ՝ ճիւմ-լէ գանատնատը վէ էմրլէրինին քէնտին իլէ օղլընդ տատ, օղլընդն օղլատ տատ 'էօմ-րինէնէ հէվ կիտնէրինտէ տրթգ էտէ-տին, վէ 'էօմրինդ տատան օղատ։ 3 – Իս-տէ, էյ Իսրայէլ, տիդգէ վէ իճրայատ տիգգատի էյլէ, քի տատնատ խայր կէլգընդ էճատատտէնդըն Ալլահը ՐԱՊՊ տատնատ տէգ-լէտէյի կիտդ՝ տիւճ իլէ պատ ագտան տէյյատտա գիյատէճյէ չօղատտատնդզ։ 4 – Էյ Իսրայէլ, տիդգէ, Ալլահընդզ ՐԱՊՊ՝ ՐԱՊՊ ը վահիտատ տիր։ 5 – Վ.է Ալլահընդզ օղատն ՐԱՊՊՂ պէճճ իւն գաղ-պիդատէ վէ պէճճիւն ճանիդկատն վէ պէճճիւն գատվէճճիդատէն ադէճճին։ 6– Վ.է պէդէնիմ տատնատ պատ կինէ էթգէլիզ էթ-տէյինմ՝ պու ատօղլէր ադէնին գատլգինատէ ա-լտա, 7-Ադէնէրի օղատ-ղատրընա տիգգատ-ղըճատ թա'լիմ' էտէճին, վէ խանէդնատէ ա-թատ-ղատրընդզատա վէ հօյատա կէզատյինդատէ վէ հատճատրընդզատա վէ գադգատրընդզատա տանէրինն հագգընդատա սէզյէյէճին, 8 – Վ.է տանէրի էնդինի իւզէրինէ նիչատն ա-լատգ գադգյատտըն, վէ կէօղէրինդէն տատտաքատա տալըն պատր օլատէյատ։ 9 – Վ.է տանէրի խանէդնին գատքատ սէզյէյէ-րինէ վէ գադքատ-ղատրընդ իւզէրինէ էտա-զատրն։

10 – Վ.է Ալլահընդ ՐԱՊՊ էճտատտընդ Ադբատհամ, Իատհագ վէ Յագգոբ-տատնատ վէճրմէդ իչին եէմին էթմէյինմ տէ-յատտա վէ սինատ էթմէյինդէ պէզյէդ վէ կիւզել շէհրլէրէ, 11 – Վ.է տօղատտրմա-տրընդզն հէր նի'մէթլէ տօղատ խանէլէրէ-ո վէ գադվատրընդզ գադգյէճճէ-գատ վէ տէքմէյինդէ պատղատտա վէ դէչ-

Digitized by Google

քառնլըգլուրա սէնի կէթիրտիյ զէմանա նէրյիպ տայրըղլընաս, 12 – Սապըն, օր մեյա քի սէնի էապրէթ խանէսի օյուն Մըսըր ախյարընաան չըգապան ԻԱՊՊԸ ատնաւտաքն։ 13 – Ալլահընդ ԻԱՊՊՏԱՆ գօրգաւտ՝ ասաս 'խպատէթ վէ ասնըն խամիյէ եէմին էապնին։ 14 – Էթթաքիբ-նէզատաքի միլլէթլէրին իւսնիւլքեաման ալան զայրի իւսնիւլաս թիտպի' օլմասյանընդ։ 15 – (Զինաս ապռանընդաս օզնան Ալլահընդ ԻԱՊՊ զայաւր Ալլահ ապրր.) օլմայաս քի 'ալէյհինէտ Ալլահընդ ԻԱՊՊԸՆ զաղաղը ալէվլէնիպ ապ սէնի ձեր եթնդնանաէն հէլլաք էապ։

16 – Ալլահընդ ԻԱՊՊԸ Մաաստաս թէճրիպէ էթտիյինիպ գիպլի թէճրիպէ էթմէյէսինիպ։ 17 – Ալլահընդ ԻԱՊՊԸՆ էմրլէրինի վէ սիպէ էմի էթտիյի չէհաապէթլէր իւլէ գանաւնդըրընը սաքիպէտլէ հրգիպ էապաւնիպդ։ 18 – վէ ԻԱՊՊԸՆ 'իննինաապ ապողաս վէ խաղ պանը իշլէյէսին, քնա քի ապնաս խայր կէլէ, վէ ԻԱՊՊԸՆ սէնին էճապաստընաս ձէմին էթտիյի օլ էշի տիյապաս գիսէ-սէն։ 19 – վէ ԻԱՊՊԸՆ էմի էյլէստիյի գիպի սէնին էօնէնապէն տիւշմէնլէրին-նին քէռօֆքէսինի քնապա էթմէքլէ' թէմիլիւք էապսընս։

20 – Նապրն օպլի ապնա տիւ՛տլ էապիպ՝ Ալլահընդ ԻԱՊՊԸՆ սիպէ էմի էթտիյի չէհաապէթլէր իւլէ գանաւնդապ վէ տՅքտամ նէ՞ տիր՝ տէր խսէ, 21 – Օպլընս ապ քի՝ Պիզ Մըսըրապա փարաւանընդե էապրլէրի խապ, վէ ԻԱՊՊ պիզի Մըսըրապան գաւապէթլի էլ իւլէ չըգապաս։ 22 – վէ ԻԱՊՊ էէօպլէրիմիզինի էօնէնապէ Մըսըր իւզէրինէ վէ փարաւանե վէ ապնդն պիւթիւնէ խապնէսի իւպէրինէ 'ապիմ վէ ապհչէնլի 'ապաէթլէր վէ մէճ' ճիպէլէր իզՅապ էլլէսիր։ 23 – վէ պրաապնաս պիզի չըգապաս, քի գէօֆնէ-քրնաղ էճապաապըղապ եէմինիպ Ա՛-ր էթտիյի ապիյապը պիզէ վէրե։ 24 – վէ ԻԱՊՊ պաս գապնաւնապրդն քէռօֆքէսինի ինճապապնը պիզէ էմի էթտի, քի ԻԱՊՊՏԱՆ գօրգմապէլէ պիզէ հէր վապգրի խապը կէլէպ՝ պաս կինէ օպապրը գիպի պիզի ապդ ապգլապ։ 25 – վէ Ալլահընդ ԻԱՊՊԸՆ հապգաս-ըրնաս, պաս էմրլէրին ճինէմէօնին պիզէ էմի էթտիյի կիպի ինճաս էմի մէյէ ապիգապի էճապապիյիզ ինճագապրապե, ո պիզէ ապ-ջաՀ 'ապաս ծլապնաճագ ապը։

ՊԱՊ 7

Ալլահընդի ԻԱՊՊ' թէմէլնէ-ը էթտիէը իւգրէ կիսէ ճէյնի տիյապաս սէնի կէօ-թէ-ըրնէպ՝ չօգ թա՛նթկելէը, ճաա՛նի սէնաս պէօյնը վէ գաւվէնէրնի եէսաթ թա՛նթէ օյան Գէաոյի վէ Գէորգեսի վէ Ամորի վէ Փէռեզէսի վէ Փերիզզի վէ Հիվ-վի վէ Յեբուսիլերի սէնին էօնէնաէն ինապաս էճապէյինապէ, 2 – վէ Ալլահընդի ԻԱՊՊ սէնէրի առնաս ինէսիպ էճապէյինապէ, սէն սէնէրի վուբապաղ քնէլլէ-յէն ինէլէքն էապսին։ սէնէրը իւլէ 'տՀաս էճապէրէսին վէ սէնէրէ չէքնէմէյէսին։ 3 – վէ սէնէրը իւլէ ապգապապ-ղըգ էապիպ՝ գէզգինը սէնէն օպլընաս վէրմէյէսին, վէ սէնէն գէզգինը սէնին օպլընաս ապմայապսըն։ 4 – Զինաս օպգապըգինը զապրի իւսնիւլապս 'խպատէթ էճապէրի իչինէ պանաս մէյէթի' օլմագապան չէ-վէրէճէքլէր, վէ ԻԱՊՊԸՆ զապգապը 'ապէյհինիպէ ապէվլէնիպ' սիպի չապգապ-հէլապք էապէճէքը սպր։ 5 – Կապբին սէնէրէ պէգյէճ եապփապսընդ. մէզպապհլապը-նը եըգէզպ' մապապվէրը տիքքիի թապշապ-ըրընը գէբապսընըդ, վէ Աապապովէ փապթլապրընը քէսէպինիպ, վէ ցյմա փապթլապրնը տիճէյէ հապգապսընդ։ 6 – Զինաս սէն Ալլահընդի ԻԱՊՊԸՆ մնէգապա-տէս գապմէ սընն. Ալլահընդ ԻԱՊՊ հէր հիպզնէսէպ պապէապնան ճէապէ գապմէ ապապէսաան, քէՀնտինէ խապս գապմ օլ-մապգ իւզրէ սիպի ինիճիապ էյլէսիս։ 7 – ճիւմլէ գապմինապաան չօգ օլապդը-նդ իչինէ ԻԱՊՊ սիպի սէվիպ՝ սէչմէ-սի, դիպաս սիպ ճիւմլէ գապմինապաան ապդ խապնինդ։ 8 – Աէճապ ԻԱՊՊ սիպի սէվ-տիյի իչինէ վէ էճապապսընդապս էճապ-յի եէմինի հրգիպ էյլէսէք իւզրէ ԻԱՊՊ սիպի գապապրէճլի էլ իւլէ չըգապըդ՝ ե-ապրէճ խապճէսինապէն վէ Մըսըր մէճլի փապրապսընդն էլինապէն խէապս էյլէսիս։ 9 – Պապնաս պիճապ'էն մնա'յինապիճ օլապսն քի, Ալլահընդ օլաս ՆՀՈՎԱ հապթ Ապ-լապհ ապդը. քէՀնտինէ սէվէնէրէ վէ էճ-լէրինի հրգիպ էապնէլէրէ պիճ նէապէ գապ-ապդ 'տՀաս ապ 'թնապլէրի հրգիպ էապնէ ապապդպ Ալլահ ապդը։ 10 – Ամմաս քնէ-տինէ պապգապ էապնէլէրէ, ապնէլէրի հէ-լապք էճապէրէ իչինէ, Նէգապապդրնդը նէապ-լէրինէ գապդրը վէրմէ. քէՀնտինէ պապգապ էապնէ նէգապապդրնը նէապնէ գապդրը վէր-մէյի հէճնէքապմէգ։ 11 – Ինինի սիճ-նէմ ապաաս պապ հինէ ինճապապսընդը քէՀ-

Digitized by Google

պիտ էթ ախլիմ էմլէր իլէ գանուն լարը
վէ ան֊ջամը նըքիզ էտիմին։
12 – Վ.է պիզ պու ան֊ջամը ան֊կ֊
լէյնիզ անլէրի նըքիզ ու թէքրա էթմէ-
յինիզ թաղսիրատ, Ալահնըզ ՐԱՍՊ
տահի սէնին էճտահատնա էէմին էթ-
տիյի 'ատա ու 'ինայէթի սէնին իչինն
նըքիզ էտէճէք տիր։ 13 – Վ.է սէնի սե-
վիպ պէրէքէթլէչկէրէք սէնի չօղալտա-
ճագ տըր, վէ սանա վէրմէք իչինն էճ-
տահատնա էէմին էթտիյի ախյոթտա
պաձնըզկըն սէմէրէսինի վէ թօփրաղը-
նըզն մանհալընը, պուղայըզկը վէ չէ-
բայըզկը վէ զէյթունն եաղլէկը, պըղը-
լարըզկը եավրուլարըզը վէ գոյունն պիւ-
րիւէրինի պէրէքէթլէչկէճէք տիր։ 14-
ձիւմլէ գավմլարտան վկիյտէ միւ-
պարէք օլճագտըն, ապահըղտա վէ
հայվանլարըզը պրսանըտա 'ագիմ վէ
'ագիբ օլմույագտ տըր։ 15 – Վ.է
ՐԱՍՊ սէնտէն հէր մարդը բէզ֊ի էտիպ
Մըսրըն օլ պիլալխին ֆինա 'իլլէթլէ-
րինին հիչ պիրինի սէնին իւզէրինէ կե-
թիրմէյիպ 'անլէրի ատնա պուղդ էտին-
լէրին ճիւմլէսի իւզէրինէ կէթիրճէք
տիր։ 16 – Սէն տահի Ալահնըզ ՐԱՍՊ
ատնա թէսլիմ էթտիյի գավմլարըն
ճիւմլէսինի հէլալ էտիպ կէօղնէկ ան-
լէրի էսիրկէմէսին, վէ իւլահլարընա 'ի-
պատէթ էթմէկէսին, զիրա պու ատնա
տուղդ օլար։ 17 – Ինկէր դալղնկտէ
Պու թահրիքլէր պէնտէն չօգ տըրլար,
անլէրի նահըէլ թարա էտէ պիլիրսիմ
տէրսէն, 18 – Անլէրտէն գօրգմա. Ալ-
լահնըզ ՐԱՍՊՐՆ փարատնա վէ պիւ-
թիւն Մըսրա եափտըղընը, 19 – Վ.է
կէօղլէրինի կէօրտիւգիւ օլ պէզիրէք
թէճրիպկէրէն, վէ Ալահնըզ ՐԱՍՊՐՆ
սէնի վաստթալարը,ղէ չէգարտըղը 'ա-
ղաճլարէ վէ 'ագիպ իչլէր վէ գաւա-
քէթլի եէլի վէ ուզանմըշ գօլու տա'իմա
խաթըրտա սագլա. Ալահնըզ ՐԱՍՊ
սէնին օլ եիւլէրինտէն գօրգտըղընը
գավմլարըն քէաֆֆէսինէ պէզղէ եա-
փտագ տըր։ 20 – Չէմ տահի Ալա-
հնըզ ՐԱՍՊ անլէր իւլէրինէ, պագը գա-
լանլար վէ էօնիւնտէն սագլանանլար
հէլաք օլուճագտաէր, էչէք արբարնը
կէօտտէրէճէք տիր։ 21 – Եիւլէրին-
սէն ատնա ատհչէթի կէլմէսին, զիրա
Ալահնըզ ՐԱՍՊ օլ 'ադիմ վէ հէյպէթ-
լի Ալահ 'արանըզտա տըր։ 22 – Վ.է
Ալահնըզ ՐԱՍՊ օլ թա'իֆլէրըն սէնին
էօնիւնտէն թէտրիճէլէ թարա էտէճէք
տիր. ատհըտա վուհուշը սէնին իւզէրինէ
չօզալմամասը իչիւն անլէրի թէզ մահվ
էտէմէյէճէքտին։ 23 – Վ.է Ալահնըզ
ՐԱՍՊ անլէրի սէնին էլինէ թէսլիմ է-
տիպ 'թա ճիւմլէսի օլուճագտա
գատտար պէզիլէք գէրղընչէ հէլաք
էտէճէք տիր։ 24 – Անլէրին մէլէյէ-
րինի տահի էլինէ թէսլիմ էտէճէք.
սէն տէ անլէրին խամէրինի կէօք տը-
եօգ էտինճէյէ գատտար, հիչ պիր քիմ-
սէ սէնին էօնիւնտէ տուրամայճագ
տըր։ 25 – Անլէրին իլահլարընը զիմ
թատվիրլէրինի ահէնճ եագտըրըպ,
վէ իւզէրլէրինտէ օլսուն կիւճլէյէ վէ
սլահատնա' քէնտիլէ ալճագ իւզրէ թա-
մա' էթմէյէսին, օլմույա քի անընճէ
տուզդտա թուէթուլասըն, զիրա օ Ալ-
լահնըզ ՐԱՍՊՐՆ 'ինայինտէ մէքբուհ
տըր։ 26 – Խամի անընճ կիւճի մէյտան օլ
մամագլըղընչ իչիւն, մէքբուհ չէյլի խա-
նէյնէ կէօթէյէմէյէսին. անտէն զա-
յէթլէ նէֆրէթէ էտսին, վէ անտէն
զայէթլէ իքրահ էտսին, զիրա օ մէշ
'ուտ տըր։

ՊԱՊ 8

Պէյնիմ պու կիւն սիզէ թէսլիղ
էթմէյիմ ճիւմլէ էմիրլէրին իճրասընա
սիզգամալ էւլէյհինիզ, թա քի հա-
մուգդամ էւլէյհինիզ, ՝ղա քի հա-
շայըղ չօզալտըրագ էէճտահատնէ ՐԱՍՊՐՆ
էճտահատըղտա էէմին էթմէյիզ սիյտաթ
կիրճիպ' անը թէմէլլիք էտէսինիզ, 2-
Խամի Ալահնըզ ՐԱՍՊ, քէնտի էմիրլէ-
րինի տըրգ էտիպ էթմէյէճէյնիզ խու-
սուսնատա' սէնին գալպկնատ նէ օլտը-
ղընը պիլմէք իչիւն, սէնի թէսլիմ ու
թէճրիպտէ էթմէք իւզրէ, շու զըրզ սե-
նէ պէրբիյէտ տօլաշտըրտըղը ճօլաս-
րըն ճիւմլէսինի խամէրընա կիւճլէ իր։ 3 –
Վ.է սէնի զէյիլ էտիպ պէրգագտագ
սէնին իլէ էճտահատնէն պիլմէսինիզ
սէնին տահա էէտիրսին, թա քի ինանսն
եաղընրդ էքմէքլէ եաշամագ, անճագ
ՐԱՍՊՐՆ տղղընտան սատրը օլսունըն
քէաֆֆէսինէ եաշտը օլտըղընը տահա
պիլտիրէ։ 4 – Շու զըրզ սէնէ սէնին
իւէրինտէ օլսուն էլտիսինի էպթիէյիպ'
պտղընչ տահի գապտըմտաը։
5 – Սէն տահի' պիր տաէմ քէնտի
օղլունը թէ'տիպ էթմէյիճ կիւճլի, Ալա-
հնըզ ՐԱՍՊ սէնի թէ'տիպ էթմէյինի
գաղլըղնկտէ պիլէսինիզ, 6 – Խամի Ալա-

Digitized by Google

հրչէ ՐԱՊՊԸՆ թաւրիգլէրինաե ևիւրքա-
յիւ՝ անոնէն գօրգմնագ իչլուն էմրլէ-
րինէ հրթիռ էաեւէն։ 7 – Զիրու Ալլա-
հրչէ ՐԱՊՊ ուէնի էյի պիր ուիչտրա, հա-
նի օվալսրը վէ ատալաթանաե չրգան ըր-
մնագլսրը, ատա փուշնագլսրը վէ ատերին
ատալսրը օլան պիր ուիչտրա, 8 – Պուզ-
ատա վէ ագրխա վէ ատամա վէ ինճիր վէ
նաբ ագաճլսրը օլան պիր ուիչտրա,
հատ վէրէնի զէյթունե ագաճը վէ պալը
օլան պիր ուիչտրա, 9 – Իքմէկի էսիր-
կէմէյէրէք եէյէճկին վէ անաե հիչ
պիր չէյէ միւհիմճ օլմայաճագդըն պիր
ուիչտրա, թաւշլսրը ասմիր օլուռ ագա-
լսրընան պագըր չրգագաճագդըն պիր
ուիչտրա կէտիւրիւր։

10 – Խմնի եէյիպ ատյագրդընատա,
Ալլահրչէ ՐԱՊՊԱ՝ ատանա վէրմէյի էյի
ուիչտրա իչուն Համմա ու ակնա էյլէյէ-
սին։ 11 – Քէնտինդի ագագըն, օլմայա
քի պէնիմ ատնա պուռ կիւն թէպդիղ
էեմէյիմ Ալլահրչէ ՐԱՊՊԸՆ էմրլէրի-
նէ վէ ասրքատմ իլէ գանատնէլսրընը
հրթիռ էեմէմէրէք ատնը ատնատատսրն,
12 – Օլմայա քի եէյիպ ատյագրդընատա
վէ կիւզել եվլէր պինատ էեփիպ իչլինատ
ագինի օլարդրկատա, 13 – Վէ ագրդը վէ
ևիւրիւէրինի չօղալսրագ՝ կիւմիւշ իլէ
ալթաատնի չօղալսրագ՝ եմմայինկինի
քէռաքէքէտ ագրմագրդը ատա, 14 – Գա-
պինի մնագրատ օլուռ ատնի էատրէքի
խանէտի օլան Մսրը ատյագրընատա չը-
գարդրպ, 15 – Սէնի ատագըճը եըլատն վէ
'ագրէպ գաղանդէրը օլ պէդյինէ վէ
հէյպէթէրէ, գաւրատ վէ ատաագրդ պէր-
բիյէտէ, 16 – Ստնդնատա ատանա էյինէրէ
էեմէրէք իչուն՝ ատնի թէգինէրէ թէճրի-
պէ էեմէրէք իւագրէ ատօղաշսրբրդ՝ ատնին
իչուն ատերի գայատատն ատա չրգագաս-
բագ ատանա պէրբէյէտէ էճատատրկէն
պիյմէտէյի մէնդի եէտճրէրէն Ալլահրչէ
ՐԱՊՊԸ ուճնատատսրն։ 17 – Վէ օլմա-
յա քի գալպինատ՝ գաւ ատրվէթի պէ-
նիմ գաւտրէթիմ վէ էլիսին գաւվէթի պատնա գագանտորդաբ՝ ատէյէսին.
18 – Ան՚ճագ Ալլահրչէ ՐԱՊՊԸ խա-
թրրատա ատգլայատրն, գէրա էճատա-
տրկա եէմինէ էեմէյէի 'ատօղ' պուռ
կիւն օլտրդը կիպի՝ ատապիթ էեմէրէք
իւագրէ ատնատ քէտագ ատերվէթի իչուն
գաւվէթի վէրէն 0 տրբ։

19 – Վէ եկէր պիր վէճճէ Ալլահրչէ
ՐԱՊՊԸ ուճնատատագ՝ գպրսի իլատնատա
թատի՝ օլուճագ վէ անէլբէ 'իպատաէեթ
էատիպ ատճատ գբլատճագ օլաւբ խաէն՝
պաւ կիւն տիպէ չէհատաէեթ էաեւրիմ քի
քէռւիկէն հէլագ օլատճագտընդը։ 20 –
Ալլահրչէնդը ՐԱՊՊԸՆ քէլատմնը տութ-
լէմէտէյինիզ իչուն, ՐԱՊՊԸՆ՝ եօնիւ-
նիւզատն հէլագ էաեւճէյի թա՚իքէլէր
կիտպէ տիզ տատթի հէլագ օլատճագտընդը։

ՊԱՊ 9

Է յ Խրատիէլ, տինդէ. Սէնատէն պէօ-
յիւք վէ գաւվէթէրի թա՚իքէլէր վէ
պէդյինագ վէ ատաբլսրը կէդյէտէք ևիւք-
սէլմէշ չէհրլէր, 2. Եա՚նի պիրսիյին վէ
հագգընդընատա՝ պէնի ենատկ հռաբա-
րընատա քի՚մ ատաբատ պիրլէ՝ ատենրատթ-
յինի իչինէտիյին պէդյինագ վէ պսյտա
գաւվմ օլան պէնի ենատկը կիտպէ
զատրի էեմէրէք իչուն պաւ կիւն 8ար-
գանատնատան կէնէդյօրդն։ 3 – Խմնի պաւ
կիւն մա՚լիւմնի օլատճա քի Ալլահրչէ
ՐԱՊՊ իքինա էատը ագեէ օլսրագ՝ ,
քէնտինի ատէնին էանիւնճէ կէդյէր, քէն-
տինի անէլբի մնհվ էտպէ՝ ատնին էօ-
նիւնատէ մնագրատ էատճէք. վէ ատն,
ՐԱՊՊԸՆ ատանա ատտնի կիպի, ատնէլբի
թաւրատ վէ չսպատագ հէլագ էատճէքաին։
4 – Ալլահրչէ ՐԱՊՊ անէլբի ատնին էօ-
նիւնատէն ատէք՝ էյլէտնի յնատէ, քէնտի
գաւզատնիկատճ ատօյլէյնի՝ ՐԱՊՊ ատալսրմ
իչինէ պաւ տնի յատբէ թէմէլնիւք էեմէրէք
իւագրէ պէնի կէեթրտի՝ ատէմէյէտին.
գէրա ՐԱՊՊ պաւ թա՚իքէլէրի քէնտի
քէօթիւլիւք-քէրի իչուն ատնին էօնիւնա-
տէն թաւրատ էատյօր։ 5 – Սէնին՝ անէլբ-
րին տնյսրընը թէմէլնիւք էեմէրէք կէլ-
մէքդիյինի ատալսրնի վէ գաւզատնին խա-
թթիգատմէթի իչուն տէյրէ, անճագ պաւ
թա՚իքէլէրին քէօթիւլիւք-քէրի իչուն,
վէ էճատատրկի Աբրահամ վէ Իսահա-
կա վէ 8ուկագա ՐԱՊՊԸՆ եէմին էեթ-
տինի քէլտմր ատապիթ գբլմագ իչուն
Ալլահրչէ ՐԱՊՊ անէլբի ատնին էօնիւնա-
տէն թաւրատ էատյօր։ 6 – Խմնի մա՚լիւ-
մնէն օլատճա քի Ալլահրչէ ՐԱՊՊ անանա
պաւ էյի տնյսրը ատալահրչէ իչուն թէ-
մէլնիւք էեմէրմէյօր. գէրա ատն ատեր-
քէշ պիր գաւվմ սրն։

7 – Ալլահրչէ ՐԱՊՊ պէրբէյէտէ ևատ-
սբլ գաղագատա կէեթրտէյինի խաթրրնի-
ատա թաւթատագ՝ ատնատմմայատրն. Մբ-
սբը տնյսրընատան չրգագրդն կիւնատէն
պաւ ամհատլէ կէլինճէյէ ատէյինի ՐԱՊՊԱ
'ատբ օլտրն։ 8 – Ֆատրթատէ տատթի ՐԱՊ-

Digitized by Google

ՊԸ ղալէտաս կէթէ իրմէնիզ, վէ ԻԱՖԱ ղալէտաս կէլիսի սիզի հէլլաք էտաճէնէք խոյ։ 9 – Օվ թաշ լէվհ'սըրը, հաճի ԻԱՖԱՂՆ սիզին իլէ 'ազամ կէթմէյիճ 'ահալն լէվհ'սըրընը տվճաղ տուղտաս իշղէ տուղա չէդըղմիսաս, տուղտաս գէըդէ կիւն գէըդ կճճէ գաւլըղ էգմէնէ նէմէսի վէ առա իչլէմիսիմ։ 10 – Օվ գէըդ ԻԱՖԱ պաճաս Ապրահ փաղմաղըլըճ հաղըզլար իլէի գէը'սա թաշ լէվհ'սըրը վէրսի, վէ ան'լէրին իչղէրինէտ թէճ'ճէմիճ։ կիւն'նիւտաճ տուղտաս ամէն իչինճէն ԻԱՖԱՂՆ սիզէ ահչէլտիչի քէտհ'ծիճ'էտի Տ'ուղա իսի։ 11 – Իսիսի օղ գէըդ կիւն գէըդ կճճէնէն նէհայէթինտէ, ԻԱՖԱ պաճաս 'ահալն լէվհ'սըրը օլաճ չՕղ իլէի գէը'սա թաշ լէվհ'սըրը վէրսի։ 12 – Վ.է ԻԱՖԱ պաճաս Գաւղ, 'ամճէլէթէն պաւ-բաւտաճն էն, զիրա Մ'ըսըրտաճն չէդաւրըզմէն գաւվմէնի ֆէնատաս վ'ատղըզ ան'լէրէ էմր էչլէտիչիմի թ'ուրքիւտէն չտաւ-գ փաւտաչ' քէնտ'ուլէրինէ տճգաճէ փաւթ էտաւրաչըս' տճտի։ 13 – Վ.է Ճինճ ԻԱՖԱ պաճաս խթ'ատաչէն' գէն պաւ-գաւվմը կէօրսէ-ւմ', վէ իչղէ ճէրէքէշ պիր գաւվ տըր։ 14 – գէնճ պըտգ, ան-լէրի հէլլաք էտիզ' իսմ'էրինի կէզիւնէ տալի քնտաճն մ'ահվ էտչիմ'։ վէ ահճի ան'լէրտէն գաւ-վվէնէի վէ պէօյ'նէ պիր մ'ուլէքթ-էտաճա՞ տճտի։

15 – Օվ վ'ադըթ տճօհէ-ւտ, օվ էգի գէը'սա 'առ լէվհ'սըրը էգի էլ'իմճէ օվ'աւտգ, տուղտաճն էն'սիմ'։ տուղ տաճ էի ահճէ էտաճա՞ խոյ։ 16 – Վ.է կէօրսէհ-մ' քի՞ Ա'լլահ'նընըզ ԻԱՖԱՂ կճճաճա՞ էտիզ, քէն'ուլէրինիզէ տճգաճ մէ պաւ-գաւղա էտիզ, էչլէ-ւմիզի թ'ուրքիւտէն չտաւգ էմր էչլէ-ւմիզի թ'ուրքիւտէն չտաւգ տաճմ'էզ խոյ'նիւղ։ 17 – Գէն տաճէի օվ էգի գէը'սա լէվհ'սըր թ'ուրքաւ-ւտ' էգի էլէմճէն ահճ'տըմ', վէ ան'լէրի կէօղլէ-ւմէն 'էն'սանճաճ քէօհ'ծիւճ օլաճ էչլէ-ճէ'ճէ ԻԱՖԱՂՆ ղալէտաս կէթէ իրմէգը իչղէ-ճէ'ճէ

Եւ ասեցաւ, վէ եվվէլքի կնոջ Թաշլեան Խլքի գէղ՚ա լէվէս եւնուալ՝ ու Խլքի գէղ՚ա լէվէս եւլիմակ ալարագ առուրա չդուգալ։ 4 – Վէ ՐԱՊՊ եվվէլքի Թահրիմի կնոջ՝ Թէհէմիւ՝ կիւնէնաեւ տղայա ասեցէ Խլիսաէն ՐԱՊՊՆ սիզ սեղլեսիլ օն էմրլերի ու լէվէսլալ Խալըրնէ եւագալ՝ անլերի պատա վերթա։ 5 – Պէն տասի ասեղնիւալ տղայասի էնամ, վէ ՐԱՊՊՆ պատա էմի էմրէսիլի կնոջ լէվէսլալը, Խլիսաեւ գալմալալը Խլիւն, եւոփալդալ՝ Թագալիա գօսալ։

6 – Վէ պէնի Խալսլել Ռեքմէ-քանեւ-յահանասն Մօսէլալա նագլ եմտալլէր, վէ Ասարան օրատա վէՔաի էսակ՝ օրատա տէՔն ալաւնագ։ Վէ օղլա Եղիազար անլն ևէրնիւ քէոսհին ալաս։ 7 – Ալրատան Գագգալա վէ Գագգալատան ասա ասէքելլերի սիլալրը ալան Եսերսիճանաս նագլ եմտիլեր։

8 – Ո գէման ՐԱՊՊՆ Թատալ Խալ՚ասիզ Թաշլեմագ Խլիւն, վէ Քա պատ Կիսնեմէք ՐԱՊՊՆ Հաղալրնաս ասուրագ՚ անաս Խալսլեր եմտէք վէ անլն Խալիլլ պէրէքէմ օգուսմագ Խլիւն, ՐԱՊՊ Ղէւի պզպճնը ալրագ։ 9 – Գալ ասեղեսան Ղէւինի քէնսի պէրագսէրլերի Խլե պէրագսէր հիասէսի վէ մՔատալ Հօգ ասը։ Ալլահչի ՐԱՊՊ ասաս ասէսիլ էհմի՚ անլն մՔրագալ ՐԱՊՊ ասը։

10 – Պէն տասի ատաղատա եվվէլքի կնոջնէը կհալի գըրգ կհան գըրգ կէՀէ գալալը, գալ ատՔ՚ա տասի ՐԱՊՊ պէնի ատիլէսի, վէ ասէնի հէկալգ եմէք Խալէսէսի։ 11 – ՐԱՊՊ տասի պատա Խլիսագէն՝ Գալգէրալ գալմէն էօնհա ագրա կհի, անլէր տասի կհսիալ՝ քէնսիլերէ վէրմէկի էՀասալըրնա եէմհն էՀասիլսի՚ ատիլալը թէմէլլհա՚ք էՀսիներ՝ ատաի։

12 – Վէ չիմհն, էմ Խալսլել, Ալլահչի օլան ՐԱՊՊԸՆ ասէնան Թալէգ էՀասիլսի նէ ատը. անՆագ Ալլահչի ՐԱՊՊՏԱՆ գօգասգն, վէ անլն Թագրիգլերիննի ՀնէմլեսիՀասէ նհագսէմէլլ ատը ասէվհան, վէ Ալլահչի ՐԱՊՊՆ սիսէՔհա գալալիսհէն՝ վէ սիՔհա Ձնանշնասան՝ Խալսլեր էօսհան։ 13 – Վէ ատաս խալը կէլմէք Խագրի սէՀնիմ ատաս պատ կհան Թէգալիգ էՀասիլսի՚ ՐԱՊՊԸՆ էմրլերի Խլե գանուալլարնը Հզըն էսհան։ 14 – Խլիհ սէմաւլաւ Խլե սէմաւլաւ պատալսնասնի քէոսՔՔհինին ատհիսի՚ Ալլահչի ՐԱՊՊ ատը։ 15 – Անհագ ՐԱՊՊ ԷՀասալըրնըզատան Խօշլանմագլէ՚ անլերի սէվտի. վէ անլերհէն ասՔրա ՀնէալէՔրնի, հատի սիզի պատ կհան օլՔրէ սին, ՀՀսմէլի գաւմէլալը Խլինհէն ՔնիՔխագալ էգլէսհ։ 16 – Խհան գասլալերնիՀնէն զատՔՔհեսնի՚ Խհսան էսհիսի ատՔրէգ սէրգէՀ օլմալըրնըզ. 17 – Զհրա Ալլահչիրնըզ ՐԱՊՊ Խլահլատրն Ալլահը վէ Խ՚ատալ Խնլ էրալատ, 'ատիմ՝ վէ գասատրը վէ հէՀյհէՔի Ալլահ օլաս՚ խատՔրա բի՚ալլեի էՀմէգ, վէ բիշլէնի գասատալ էգլէսհզ. 18 – ՆէՔհմ՝ Խլե տալզ գատրնըն հնագՔնը իհգագ էաեր, վէ գագիսի սէվհագ՚ ատնա էգմէք վէ ելգհսէ վէրթր։ 19 – Խհան գատրհագի սէվհսհնիգ՚ սիսատ սհգ ատ Մըսրը ակհատրնաս ագրհագ Խհսինհզ. 20 – Ալլահչի ՐԱՊՊՏԱՆ գօրգմագլէ՚ ատաս 'Խալսլեր էաեսին, վէ ատաս ատատգ գալատան, վէ անլն Խամհլլէ ևէմհն էաեսին։ 21 – Սէհնին Ձնանրըն վէ Ալլահչին օ տրը, քի սէհնին Խլիւն կհօգլերինհն կհօգսհնաՀ պատ 'ագիմ՝ վէ հհյհէՔի շհլլերի հատիսը։ 22 – ԻՁճատաչի հէՔհմհշ քիշի օլատագ՝ Մըսրա ենտիլէր, վէ շիմհն Ալլահչի ՐԱՊՊ սէնի հհօգ հըլատգլատը գատատ չօգալմագը։

ԳԱՊ 11

Իմհն Ալլահչի ՐԱՊՊԸ սհվհա՝ ատՆըն ԹէՆատհլերինի վէ գանուալըրնզ վէ սիՀքատմէնը վէ էմրլերինի ատ՚իմհս հրգնզ էաեսին։ 2 – Վէ պատ հիան մո՚նլհսհնհսզ օլատան քի, սհօգ՚ օզօգը լատրնըզատ սհգիլ սհր. (չհսՀքի անլէր Ալլահչինըզ ՐԱՊՊՆ Թէ՚ատնինի վէ ՝ատատհէՔնի վէ գատատՔրնի էլինի վէ ատգատմհշ գօլՔրը. 3 – Վէ Մըսրը օգԹատանատ Մըսրը մհգհյի փատատան իլե պատՔհա տհյատրնաս էլհէատհյէ ՝ատատՔրլէր իլե ՝ատմէլէրնի. 4 – Վէ Մըսրըն ՝ատաՔերի վէ սհսվատրսհ վէ ատատպատատրնաս էՀասիլնի, հատի անլէր սհգի Թա՚գիսի էՀասիլսհնատ, գասհր ը Ահմհր ատատատրնը անլէր իսգէրնհ պատատրըզատ՝ ՐԱՊՊՆ անլերի պատ կհատնէ տհյհն մհսհվ էՀասիլնի, 5 – Վէ սհգ պատ մհսհվհ վատրՔհյհսհ հատիսգնըզը գատատ սհգ սհՀրհյհսհ հատիսգնըզը, 6 – Վէ Ռատգէնհն օգատ Եղիատրն օ զատատրը Գագգան իլե Աբրահամ հատիս

Digitized by Google

մըրդնը, եան՝ եէր ազգին՝ աչքով՝ անե-
լէրէն եհ, ի պէյհէլէրի իւէ վէ չսաբըր-
լըդը իւէ վէ անէլերին ճիւմլէ Թէ՝ալ-
լըդ իւէ պիւէ իւն Իսրայէլին օր-
Թասնա եւԹարըդրնը պիւլէսթիւէր
վէ կէօրմէսիկէր։) 7 – Անձամ ԲԱԳ-
ՊՂՆ իճրա էհմէյի պէզիւէ իչէրին
քահՔահէսնին սիզին կէօղէրինիզ կէօր-
մէս։ 8 – Իսմի պու կիւն պէհմի սիզէ
Թէպղիղ էհմէյիմ էմրէրին քահՔա-
հէսնին հրՔզ էտնիդ, քի գուվվէհ-
լէհնիզ ՝Թէհէլլիւէ էհմէզ իչէն կէչէ-
ճէյինիզ ամէյսրա կիրիպ անը Թէհէլ-
լիւէ էհմնիդ։ 9 – Ի՛է սիԹի վէ պղ-
ադան պիր ամէյսր օլըպ, ԲԱԳՊՂՆ՝ ճ-
ատանը պիր ամէյսր օլըպ, ՝Թ

թաթիգինամէ ասհրատաս ասքին օլսան Գանանդլըլարըն ախյաբընասա, Մօրե մեշէխյինին էսանընասա վէ Գագգազգանըն գաթրչըբնասա ասըր։ 31 – Զհրտա սիզ Ա-լաՀընըզ ՐԱՊՊԸՆ սիզէ վէրտիկ սի-յարը թէմէլլիք էչէն կիրմէք իւզրէ 8որգանանասան կէչէ ճէգտինիզ, վէ անը թէմէլլիք էտիզ՝ անաէ իգամէթ է-աէճէգտինիզ։ 32 – Իմճո պէնիմ պաս գիւն սիզին էօնէնէնգէ գօտրըլմ գա-նասընլար իլէ ահգիասընը գանգիֆիէսինի ճգրայա ահիգամի էյլէկէսինիզ։

ԳԱՊ 12

Էճասատըկըն Ալահը ՐԱՊՊ թէմէլ-լիք էթմէք իւզրէ ասանա վէրտիկ սի-յարասա ևէր իւզէրինաէ ասղ գօյսրը-զընըզ կիսնէլէրին քանգիֆիէսինաէ իճ-գրասընա ահիգամի էաէճէգտինիզ գա-նասընլարը վէ ահգիասընմ պասնլարը ասըր։ 2 – Տէյօւրըճը թէմէլլիք էաէճէգտի-նիզ թաթիգինէ սիզէ գանգիֆիէսինաէ իւզէրինաէ վէ պայբըլարը իւզէրինաէ վէ հէր նէվ՝ նէշրի ազդաճ ալճէգնասա գանգիֆիէսինաէ ֆէսլէգանիզ գանգի-գանգիէ էճէ-ահէքէրէ ճիւմլէ մնհայլէրի գիւ-նահ էաէօրնիզ։ 3 – Վէ մէղգահ Սը-րըճնը ևէրէգ մնաւովէր տիքէլի թաշըլ-ըճնը գանգիէչէրէք, Ասատգովի գիւ-ղըրնէր տահէչէ հազագնըզ վէ իյնհ-ղարընէն թաավիրէրինի գէրճասընըզ. վէ հայիէրինի օլ մնհայլաէն մնհվ է-ահէքինիզ։

4 – Ալահընըզ ՐԱՊՊԱ պէօյլէ չէյ-ղէր հաֆիմայասընըզ. 5 – Ան՚ճագ Ա-լահընըզ ՐԱՊՊԸՆ քէնահ խոմնի գօ-մճագ իւզրէ ճիւմլէ ահգիասընըզնան ևնէհէնաէ էէճէգտի մնհայլի, հա՚նի ան-նէն մէագէնինի թաալէգ էաէոզ օլսայ էկաէահինիզ. 6 – Վէ մնհհազատաս-նըզ իլէ գօւրգանալարընըզը, վէ ՚ի-շըրհնէհգիա վէ էլնինդինի բէՖ՚էյէ թաագ-ահինէէրինի, վէ նէզրէրինիզ իլէ մի-Ֆէգաէէրրի՝ թաագահմնէէրինինդի, վէ ահ-զըզը վէ ահրհչէրինինդի իւլ ահգանալ-ընընը օլսայ կէօճնիւրէահինիզ. 7 – Օրսա-ասա ասանի Ալահընըզ ՐԱՊՊԸՆ հա-զատընասա էէչէզ՝ Ալահընըզ ՐԱՊՊԸՆ սիզի պէրէգէՖէյէմէսինչէ, էէ ահզահ-ահզագընըզ ճիւմլէ իչէրէհնէ ատօլսըզ սիզ վէ նէՀ ի պէյթինինզ չատանան օլսա-ընընզ։

8 – Գահ հիճն պահրատաս նահֆահզը-մըզ չէՀյէրինի քանգիֆիէսինէ կէօճ, նահ՚նի հէր քէհ քէնահ նահզարընասա թօՀ օլսանը նահֆահյահընըզ։ 9 – Զհրտա Ալահընըզը ՐԱՊՊԸՆ սիզէ վէրտիկյի բահհաճատ վէ սիրհասա չիմնիկէ գահզահզ վահզլ օլմնասընըզ։ 10 – Լագքին 8որ-գանանասան կէչիսզ՝ Ալահընըզ ՐԱՊ-ՊԸՆ սիզէ սիրհասա օլմնագ իւզրէ վէրտիկյի ատիչահհասա ահգին օլահճագընըզ. վէ էթրաֆընըզհասա օլսան ճիւմլէ տուշմնէ-լէրինիզէն սիզէ բահհաճատ վէրէճէգ սահր, սէզ ահահի էՀնիկյէմ իւզրէ ահ-գին օլահճագընըզ. 11 – Ո զմնան Ա-լահընըզ ՐԱՊՊԸՆ քէնահ խահհինի խա-գնասնո ֆէչնէ ինէթհասահ էթահկի մնս-հալահէ սիզէ էմր էթահկիմ չէՀյէրին քանգիֆիէսինէ, հա՚նի մնհհյահգալարը-նըզ իլէ զէպհհէլէրինիզի, ՚ինշրհնէհ-գնէ վէ էլնհիզինի բէՖ՚էյէ թաագահմն-լէրինի, վէ ՐԱՊՊԱ էաէճէգտինիզ ա՚լահ նէզրէլէրինիզին քանգիֆիէսինի օրսայ կէօճհնէբէսինինզ. 12 – Վէ Ալահընըզ ՐԱՊՊԸՆ հահզահ-ըրճնասա սիզ վէ սիզնէ իլէ պէրահգէր օրհնահլարընըզ վէ գըզլահ-րընըզ վէ քէօլէյէրինինզ վէ ճահհկյէէ-րինինզ վէ գահֆհահլարընըզասա ահքին օ-լսան ՚Լէհնի տահհի շահա օլսահՀնըզ, գէ-րսա սիզնէ իլէ ահնը հնասաէ վէ միրահգ հօգ սըր։

13 – Ահգըն մնհհրահգալարընըզ հէր կէօրահյինհն մնհայահտ թահգահմի էճ-մէյէհին. 14 – Ան՚ճահգ մնհհրահգալա-րընըզ ահզգիահրընըզնէ գէրինաէ ՐԱՊՊԸՆ լինճ իհասահգ էճահհկյի մնհայահտ թահգահմի էաէոզ՝ պէնիմ ահահա էմր էճահ-յիմ՝ չէՀյէրին ճիւմլէահինի օրահսա ֆէ-րսա էՀյէկէսինհ. 15 – Վէ լագքին ահէնին ճիւմլէ գահֆհալարընասա, Ալահընըզ ՐԱՊՊԸՆ ահահա վէրտիկյի գէրէգէՖէճ կէօրէ, ճահնըզնըզ իհճէհկյի հէր նէ ի-սէ, ահնը գօղահզլահզ էճ-ինի էէչհնի. ահնը նահհագ վէ էճահհէր օլսհն քի-ճէյրահ վէ կէչիգ ահէնհլահյի կիվի ևէ-սինհ. 16 – Ան՚ճագ գահնը ևէմէչիսզ՝ ահնը ահա կիսվի ևէրէ ահէգգէահինիզ։

17 – Գհա-զատահյէրնէ վէ չէրահգլէնէ վէ գէՀյէհա-ահ ևահզահրնէ ՚ինշրհնէհ իլէ ահգ-ղէր վէ ահհրհչէրինհն իլգ ահօզահնահ-րընը, վէ էճհահկյհն նէզրէլէրին քանգի-ֆիէսինհն վէ միճհէահէրրի՝ թահգահմնէէ-րինհն վէ էլնհկյհն բէՖ՚էյէ թահգահմնէէ-րինհն գահֆհահլարընասա ահա ևէմէչէ-սինհ. 18 – Լագքհն ահնէրնէ Ալահընըզ ՐԱՊ-ՊԸՆ հահզահ-ըրճնասա, Ալահընըզ ՐԱՊՊԸՆ

Digitized by Google

քնթխապ էթ-ախլէ մնհալաէ քէնաթին խլէ օղլէն վէ գըղէն վէ քէօլէն վէ ճաթըչէն վէ գափուլըրէնաա պուլանան ղէւիլի եէյիպ՝ Ալահընդ ԲԱՊՊՈՆ հաւզուրնաա էլ ուղղաթաղըն իչլէրին քաֆֆխախլէ չատման օլաբըն։ 19 – Ապգըն, ախնին եէրին իւզէրինաէ պիւթիւն 'էօմրիւնաէ դ'եւիլի թէրք էթ-ախլէսին։

20 – Ալահընդ ԲԱՊՊ ատնա տէօխլի կիպի հնուտաւորնէր կէնդիլէթ-ախլինաէ, ճանընդէն էթ եէմէյէ իչլէթչնաը օղ մնաղէ, նլթ եէյէյիմ՝ աէբաէն, ճանընդէն հէր իսթէախլինէ կէօրէ էթ եէյէսին։ 21 – Նկէր Ալահընդ ԲԱՊՊՈՆ քէնաի իսմինի գօմնգ իչլիւն ինթիխապ էթ-ախլի մնհալ ախնաէն ուղղաթ իւէ, ԲԱՊՊՈՆ ատնա վէրթխլի սըղըր վէ սիւրիւչէրինգաէն ատնա էմը էթ-ախլիմ՝ կիպի պօղողլայըզ ճանընդէն հէր իսթէախլինէ կէօրէ չէհրլէրինգաէ եէյէսին։ 22 – Հէմնան ճէչրան վէ կէդիք եէնհլոխլի կիպի անէրի եէյէսին. անէրէր նափաք վէ թ-ահիր քիմսէ միւսլիմ իւղրէ եէսինլէր։ 23 – Լաքին զիյաէ-ախլէ սագընդ, գանը եէմէյէսին, զիրա գան ճան սըր. վէ ճանը էմ իչէ պէրապէր եէմէյէսին։ 24 – Անը եէմէյիպ՝ սու կիպի եէրէ աէօքէսին։ 25 – Անը եէմէյէսին, քի ԲԱՊՊՈՆ 'իհանընդ աէ տօղրու օլանը իշլէախլինկաէն, սանա վէ սէնաէն տնհրու օղուլլարընդ խայր կէնէ։ 26 – Անճագ թ-ագախա էտճէյին չէյլէրինդէ վէ նէզրլէրինդէ կէօրթ իւբէրէնէ ԲԱՊՊՈՆ իհանթխապ էթ-ախլի մնհալէ կիսէսին։ 27-վ է մուհթագ-ալաղընդէ էթի վէ գանը Ալահընդ ԲԱՊՊՈՆ մէզզպտը իւգէրինաէ թ-ագախլի էսէսին, լաքին զէպիհէլէրինդին գանը Ալահընդ ԲԱՊՊՈՆ մէզզպտընա աէօքթիւսէ, վէ էթինի եէյէսին։

28 – Տիգգաթ էյլէ քի սանա թէպիղ էթ-ախլիմ՝ հէմ պու աէօղլէրի անիչէյէսին, թա քի Ալահընդ ԲԱՊՊՈՆ հնհանընաէ էյի վէ տօղրու օլանը իշլէախլինկաէն, սանա վէ սէնաէն տնհրու օղուլլարընդա իլ էլ էպէտ խայր կէնէ։ 29 – Եէրլէրէ թէմէլլիւք իչիւն թ-ագախլիլարընդա կիհմէքաէ օլտըղընդ թ-ագախլէրէն Ալահընդ ԲԱՊՊ սէնին էօհնհանէն հէլաք էթ-ախլինաէ, սէն տաքի անէրին եէրէրէ թէմէլլիւք էսիպ՝ աէխյտլարընդաա սաբին օլտըղընդաա, 30 – Սագընդ, օլմնյա քի անէրի սէնին էօնհիհանէն հէլաք էթ-ախլէսէն սօղրա, անէրին հօլընդա կիսիպ՝ տուզդա տնհէչէսին. վէ օլմնյա քի՝ Պաւ թ-ագախլէրէ քէնաի իսհՏլարընդա նաՕպէլ 'թ-ագախլէրէ քէնաի իսհՏլարընդա պատէթ էթ-ախլէրէ. պէն տախի էզդէ էաէրիմ՝ տէյէրէք, անէրէն իսհՏլարէք հագդընաա սիւ՝ալ էաէսին, 31 – Ալահընդ ԲԱՊՊԱ պէզդէ էթ-ախլէսին. զիյ անէրէ քէնաի իսհՏլարընդա ԲԱՊՊՈՆ իքբահ էթ-ախլի մէքթուհաթընդ քաֆֆխախլինի իշլէսիդէր. հաթթա իսհՏլարընդա էչչընդէ քէնաի օղուլլարընդ վէ գըղլարընդը տնհէչէ եագարլար իսհՏ։ 32 – Սանա էմը էթ-ախլիմ՝ շէյլէրին քաֆֆխախլինի իհՏիյա տիգգաթ էաէսին. նէ անա 'իլտվէ էաէսին, նէ աէ անաէն չէգարսընըզ։

ՊԱՊ 13

Նկէր արահդաա պիր փէյղամպէր եա պիր բիհ՝յա կէօրնհէ գղդէրէ՝ պիղ պիր՝ալաէմ եա մհ՝ճիզ վէրիրսէ, 2 – վ է՝ Պիլմէխյինիզ զայրի իսհՏլարա թապի՝ օլաէպ անդէրէ 'իպտաէթէ էաէնիմ՝ տէյէրէք, սիզ աէօղէմխյի օղ՝՝ալաէթ եա մհ՝ճիզ վնղդա՝ա կէնիրսէ, 3 – Օղ փէյղամպէրին եախօտ օղ բհ՝յա կէօրնհէ՝ճիւնէն աէօղէրինի տնիկդէմէյինիզ. պիրա Ալահընդզ ԲԱՊՊ պէթի իւն զ՝ալղնինդէն վէ ԲԱՊՊ պէթի իւն ճանընդզտան սէ պիա սէվնզ-խյինէի պիղմնք իչիւն Ալահընդզ ԲԱՊՊ սիպ թէճրիպէ էախյօր՝ Ա – Ալահընդզ ԲԱՊՊՈՆ թ-ագրիպինաէ եհ՝ բհ՝յա՝՝ անաէն զօղդաագընդզ, վէ անընդ էմրէրինի տնիկդ էաէրէք, քէսմընդը սնիկնէմէյինիզ՝ անա 'իպտաէթ էաէսինիզ, վէ անա աագդէ օլաագընդզ։ 5 – Վէ օղ փէյղամպէր եախօտ օղ բհ՝յա կէօրնհէ՝ճիւ գաթէ օլաէնաւն. պիրա սիպ Մըրըր տախյրընաան չըգարըպ՝ էաէրէթ եախյրընաան խէնա էաէն Ալահընդզ ԲԱՊՊՈՆ Ե-ուէ՝ՆԵ-ն սաֆրըրաճագ աէօզ սէօյէսին, թա քի Ալահընդզ ԲԱՊՊՈՆ անաէ եհ՝բհ՝մէնիզ իչիւն, սիպէ էմը էթ-ախլի թ-ագրիգաէն սիպ ղըլ-ագաէ. պէօյլէճէ քէօթ իւ՝լհ՝յա՝ա էաէ՝ պէօյլէճէ էաէսինիզ։

6 – Նկէր վ՝ալհ՝նկին օղղա օլան գ-ագնաաղըն եախօտ օղղնկ եախօտ գըղնկաաղըն վէ՝ճէնկ եախօտ գ-ագնկաաղնկ սէնկ եախօտ ճանընդ կիպի սօտընդ սէնկ կիպի՝ճէ եղվա էաէպ՝ սէնին իւէ էճաա-

Digitized by Google

աբէնքն պիլէհախլինիզ, 7 – Եա՛հի էճքաբէըզտա պուլունանաք՝ եէրին պիր ուշքնատան Թա օ պիր ուշքնա գոտար ախըճ եաթգան եախօա ախըճկեն ուշագ օլան Թա՛քիճելէրին խլտնկրնատան պիրի հոգգընատ՝ կիտելիմ՝ գլուրի խլտնկրատա 'իպատեէթ էտելիմ՝ տէրսե, 8 – Ամա բտպի օլմայըզ՝ անը տինկիլէմէյէնին, վէ կէօզիւն ամա մէրհամկեթկիճեկին վէ չէճգաթ էճմէկիպ անը կիպզլէմկէյենին. 9 – Լաքրին անը մնէթլագա գաճէլ էտճճէքսին. անը էօլտճմէք իչէուն, էվվէլտա սկինն էլին վէ ամանէն ասկրա պիւճէուն գաւմկին էլի անըն խազէրինատե օլտրագ, 10 – Անը Թաշկտրէլ բճեմ էտճնին, վէ էօլտճուն. գիրտա սկնի էտարէքճ խանէսի օլան Մրարը տիկտրքնատան չըգտրան Ալտհրկի ՐԱՊՊՏԱՆ սկնի խզլտլ էճմէկէ չտլըշտը. 11 – Վէ պիւճէուն Խարմկէլ իչխտիպ գօզգմագէլ, տարտնգրատա պուանէուն կիպի քէօճէխէվչիւ պիր ատհա խշկէճտհկէր։

12 – Նչկէր Ալտհրկի ՐԱՊՊՐՆ՝ խգատմէճ էճմէք իչկուն ամանա վկջտնչի շէհրկէրինին պիրի հոգգընատա, տարտնգրատան եատրատագ՝ քճմնելէը չըգէրպ, 13 – Կիտելիմ վէ պիւճէտիչիզ գտյրի իւտհկտրա 'իպատեէթ էտելիմ՝ տէչյէրէք, շէհրկէրինին էհսկտհնին խզլտլ էճմէկէրէք՝ տէչյկ իչխտիր խանէն, 14 – Օլ վտգգրճ էչիճճ էճէֆճիչ վէ Թէֆճիսհհատ էտիպ՝ սիւ'տլ էտէսին, վէ քէչճիչկէճ մնէհտգգտգ օլտագ՝ տարտնգրատա պաւ մէքքատհկիճրի վտգը՝ օլտրդրնէը կէօրիւը խանէն, 15 – Օլ շէհրինն էհսկտհնին մնէթլագա գէրէճտատն կէշիրէ ճէքքսին. ատը վէ իչինտե պուկտրատճ ճեւէճէսհնի մեկտա տակրագ՝ հոգգընատճ ատճսի գէրէճճէ Թէճկէֆ էտէսին, 16 – Վէ ատրն ճհւմէճ էշչտատրնը մէկտատհրնն օրճատհնա Թաօկտրատրագ՝ օլ շէհրի վէ էշհատրնն քտատֆճկճսհնի քհւկկչկէ Ալտհրկի ՐԱՊՊ իչխտա ատճէչէ հտգտատրն. վէ էպէտճ վիրտանէ գտռէրագ՝ տարէրգգ պինտա օլտնճմատրն։ 17 – Վէ օլ մկրտա շէչյտէն հիչ պիր շէչ էլինկէ իչկչմէսհին, Թատ քի ատն Ալտհրկի ՐԱՊՊՐՆ քէչտմրնը տինկէչյիզ՝ ատհա պաւ կհւն Թէպկկիզ էճմէրկրինին քտատֆճկճսհնի հրճճգ էտիպ Ալտհրկի ՐԱՊՊՐՆ 'ինտհկտհ ատօգրատ օլտնը իչկէճհչկի հագատ, 18 – ՐԱՊՊ գտզտգտկրնը չհտատէճինատն ատճանա մէրհամճեթ վէ չէճգաթ էճմէկէ էճտհկչկէ, վէ եճատտրնատ եէտին էշտհկչկէ էճտհկչկի կիպի ատճի չէգտշտրատ։

ՊԱՊ 14

Ամ Ալտհրնրգ ՐԱՊՊՐՆ օգտէը լտրը ատնրգ. ճէհնագէ իչկուն վհւճատհնկիպտճ հտրտա ատչմայըզ՝ գտչկտրգրնդրպն տարատրնը հօլմայտրնըգ. 2 – Չկրտա ատն Ալտհրկի ՐԱՊՊԱ մնէգտատտճտ պիր գտվմատրն. վէ ՐԱՊՊ ատը հճկգհնատճ պտւտնատն գտվմկտրրնն ճեւմկէկճհնատճն քճհնտհնէ խտատ գտվմ օլմագ խլտգէ ատճսի խնդիխտատ էչկէտհ։

3 – Հկչ պիր մէքրատհ չէչ հճմէկճսհնի։ 4 – Նէչէճկճրնիզ՝ հայվտնկտատ պտւկտատ տրը. տրդրը վէ գչտատ վէ քէչի, 5 – Կէչկէ վէ ճեչրատն վէ հտհմատր վէ գտռատճտա վէ տհմատ վէ տրդրնի վէ գկռգտճէ, 6 – Կչէ հայվտնկտատատն հէր չտճտգ վէ հտրտգ Թրրհատգը կճվկշ կէճէրրճէն հայվտնը ատչէտհնկիպ. 7 – Ճտգտճի կէվկշ կէճէրկհնչէրտճէն հտհատ չտճտգ Թրրհատգը օլտնկրատն տճէչկէ վէ Թտվչտնրնը ճէմէչէտհնկիպ. գիրտ կճվկշ կէճէրկհրկրտճ տճ, հտրտգ Թրրհատգը տճչէկ տհրկրը. տհկչէ տիպզ հտռփտք տրրկտատ։ 8 – Վչէ տհմատգ հտրտգ Թրրհատգը իճէ տճ, կէվկշ կէճէրտհկիհատճն՝ տիպզ հտռփտք տրրը. տհկչէրրճ էճճինատճն ատճէչէ ատճսի գտռատճտա վէ հտրտգ Թրրհատգը ճէմէչէտհնկիպ, վէ չտչէչէրճհ տհտգատհնատճսկրնրգ։

9 – Սատատա օլտհկտրրճ ճեւմկէկհնատճն պտւկտրրը ատչէտհնկիպ. հէր գտհնատրը վէ փատկտա օլտհը ատչէտհնկիպ. 10 – Ամմա հէր գտհնատրը վէ փատկտա օլտճատհը ատճսի գտռատճտա վէ փատկտա օլտճատհը ատճսի գտռատճտա ճեւմկէկհնատճ պտւկտրրը ատչէտհնկիպ. պտւկտրրը տիպզ հտռփտք տրրը։

11 – Հէր Թահիր գատչտա ատչէտհնկիպ. 12 – Ցտգտճի ատճսկչէճկճհնիզ պտւկտրրը տրդրը. գտրճտա վէ Թտվչտնճկ վէ գտրատ գատշ, 13 – Վչէ չտյրտգ վէ տգգտգտգտ վէ չտգգրը ատժ'չէրհկրչէ, 14 – Վչէ ճհւմէճ գատգտգ ատժ'չէրհկրչէ, 15 – Վչէ տճէվէ գատշտա վէ պտւհատ գատշտա վէ տհօգտճ ատժ'չէրհկրչէ, 16 – Գտյգատշ վէ գատրատ չէրչէկրչէ վէ գատգատտ, 17 – Վչէ տտգտգ գատշտա վէ Թտյ վէ գատրատ պտճճտգ, 18 – Վչէ չէչկէկ վէ պտչէգչէճ ատժ'չէրհկրչէ, վէ հճատհչատ վէ հտռատատ, 19 – Վչէ ատչտճտ հտչչէտռճէրրճէն քտատֆճկճսհնի տիպզ

Digitized by Google

ճափաք օլուպ՝ եէնիլմէյէճէք սիր ։
20 – Հէր թահթէր գուշու եէյէ պիլիրսինիզ ։

21 – Հիչ պիր լաչէ եէմէյէճինիզ ։ Եէմէյի իչուն անը գափուլարըձատա օդանդ պուրիպէ վէրէճէն, եախօտ էճենէպիյէ սաթմասըն . գիրա ան Ալլահընդ ԲԱՊՊԱ մուհաձաոէա գալմ սըն ։

Օղլողը անասընդըն սիւտիւյէ փիշիրմէյէճին ։

22 – Ասէնէ պէ ասէնէ էքինինդին թարտասան չէգան մինդուլընդըն քէսքինէն սինդէ մուհէլլաթա ՝իւշը վէրէճէքսինիզ ։
23 – Վէ պուղտայընդըն Վէ չէրտայընդըն վէ վէյնի ատ եաղընդըն ՝իւշրիսէ իլէ պուղընդը վէ պիւրիւէրինդին իլը ձոզանդարընդը Ալլահընդ ԲԱՊՊԱՆ հուզուրընդատա քէնաի խաինի խաքատ իչուն ինդի ՝քատ էթմէյիլ մինդալաէ եէչէկսին, քի Ալլահընդ ԲԱՊՊՏԱՆ տա՛նիւ խալֆ էթմէյիլ էձրէկսինիս։ 24 – Ամմա էկեր ձոլդի ուղտգ օլսպ՝ Ալլահընդ ԲԱՊՊ ասնի պէրէքէթլէէսիյինաէն՝ Ալլահընդ ԲԱՊՊԱՆ քէնաի խաինի գօմդգ իչուն ինդի իհտիյաձ էթմէյիլ մինդալ ասնաէն ուղտգ օլմադդլէ, անդընդի կէնդ իրմէյէ գատաիր տէյիլ ձսկն, 25 – Օլ վագթի անդընդի ադ չէ էտիպ՝ ադ չէյի չզդըն էտէրէք , Ալլահընդ ԲԱՊՊԱՆ ինդի իհտիյաձ էթմէյիլ մինդալէ կիտէսինիս, 26-վէ օլ էչլէտիյի մինդալէ կիտէսինիս ադ չէյի ճանդընդըն սրզդս էթմէյիլ չէր շէչէ, էաՀի սըզդը էախօտ գձյուն էախօտ չէրտագ էախօտ միւաքիր, վէ ճանդընդ չէր նէ խաթէրսէ , անա վէրէրէք , օրատա Ալլահընդ ԲԱՊՊԱՆ հուզուրընդատա ան չէ էչլ է պէյթինդ իլէ էչլիպ չատմանն օլսաբ։ 27 – վէ գափուլարընդատա օլան Ղէաիլիյի թէղը էթմէյէսինիզ։ գիրա ասնէն իլէ պէրաապէր անդընդ հիսաէսի վէ միրասը էօգ սըզը։

28 – Հէր իւչ ասնէ նիհայէթինաէ օ ասնէնէն մինդուլընդըն պիւթիւն ՝իւշրիսինիս չզդարըդ՝ գափուլարընդատա տէրանդագը էաՀիս։ 29 – վէ Ղէաիլի (ասնդըն իլէ պէրաապէր հիսաէ վէ միրասը օղատա դարիպ վէ եէթիմ վէ տուէ գարըդ էչէլսինիզ , վէ եէչլպ տօդրընդատա օղատա դարիպ վէ եէթիմ վէ տուէ գարը էչէլսինիզ , վէ եէչլպ տօդրընդատա օղատա դարիպ վէ եէթիմ վէ տուէ գարը էչէլսինիզ , վէ եէչլպ տօդրընդատա օղատա դարիպ վէ եէթիմ վէ տուէ գարը էչէլսինիզ , քի Ալլահընդ ԲԱՊՊ էլինդն իչլէսիյի իչլին քէսոֆֆէսինաէ ասնի պէրէքէթլէչլէ։

ՊԱՊ 45

Հէր եէսինէճի ասնէսաէ իպրաա ՝իճրա

էաէսին։ 2-վէ իպրաա դասնէսնը պուէ տըզը քի՝ Գօճշըտնա էօսիւնճ վէրսինիզ օլսան հէր ալաճագլը ալաճագընը ալմպըդպ՝ գօճշըտնատան էա գարնաուշընատան թաչլպ էթմէյէճէք սիր։ գիրա ԲԱՊՊ ՝իչինէ իպրաա նիաա օլսընաաէ։ 3 – Ի՛ճհէպսէէն թալէպ էաէ պիլիրսին, փաղալ գարնաուշընատա օլսան ալաճագընը ալմպըդպ . 4 – Մէկէր քի աբդատա փագիր պուլուճմպյա . գիրա թէմէղլիք էթմէյէ իչուն Ալլահընդ ԲԱՊՊԸՆ սանա մերաա օլմագ իւգրէ վէրսինիլ ուչրատաա ԲԱՊՊ ասնի հափիզէ պէրէքէթլէչլէճէք սիր։ 5 – Ա՛ճաագ ասն Ալլահընդ ԲԱՊՊԸՆ քէլամընը ուղգատլէ ուղնէչլիպ՝ սանա պուէ կիւն թէպիղ էթմէյիմ՛ պուէ էմրլէրին քաճֆֆէսինի հըփգ ու իճրաա էթմէյին թազպիրաէ , 6 – Ալլահընդ ԲԱՊՊ սանա ատէյիլ կիսլ ասնի պէրէքէթլէչլէճէք, վէ ան չօգ թա՛իֆլէրէ թէսիւնճ վէրէճէքսին, լաքին էաՀիսէ ալմայաճագսըն . վէ ան չօգ թա՛իֆլէրէ թէսիւլիմ էաէճէքսին, ֆագաթի անլէր սանա թէսիւլիմ էթմէյէճէքլէր սիր ։

7 – Ալլահընդ ԲԱՊՊԸՆ սանա վէրսինիլ ուչրատաա շէհրլէրինդին պիրինաէ գարնաուշընըրընդատա պիրի ֆագիր օդանդ էաէ, գալգինդի գամբյուչարըմասըդ՝ ֆագիր գարնաուշընդա էլինդի գամայդսաըն . 8 – Ա՛ճաագ սանա էլինդի ուչլպ միւհիմ օլարադդ մըզատրը սանա մինէթլագա էօսիւնճ վէրէճէքսին, 9 – Սագըն , օլմայա քի գալգինդէ քէօթի իւ պիր ֆիքր օլմադդէ՝ նէչինճէր ասնէ, էՀ՝ իպրաա սէնէսի եաղընդ տըզը՝ տէյէրէք, ֆագիր գարնաուշընդա սուՀ՝ նադդը էաիպ՝ անա վէրմէյէսինիս . օ տատխի ասնէն ՝ուղէյհինաէ ԲԱՊՊԱ ֆէրեաա էյէյէ տէ , սանա կիւնսէ սաեաա էյէյէ տէ , սանա կիւնսէ սաչլըդ։ 10 – Մաէթլագա անա վէրէճէքսին, վէ անա վէրմէյինդէ գալգինդի թէ՝էսիւֆ էթմէյին . գիրա հէմմն պուէ շէյ ուպպէպինաէն Ալլահընդ ԲԱՊՊ ճհիմէճ իչլէրինդաէ վէ էյ ուղտմաթղինդ հէր շէյաէ ասնի պէրէքէթլէչլէճէք սիր։ 11 – Ձիւնքի ուչրատաա իչինաէն ֆագիր էքսիք օլմայաճագ . պուէ էճլ ասն ուչրատաա եօգսուլ վէ ֆագիր օլան գարնաուշընդա էլինդի ատէյգ թաուսըն՝ տէյիլ պէն սանա էմ՛ էաՀ՝ յօրըմ։

12 – Գարնաուշըրընդատա պիր ՝իպ՝

Digitized by Google

բանի եսիսաս 'Իպրանիչ տանս տաքըրը խան, տանս տլիը սէնէ խրտմէի էքիսին, վը եէսինճի սէնէսէ տանը ետնքիտան Հաւրը օլատագ տալը վէրսէճէքսին։ 13 – ՈՒՀ տանը ետնքիտան Հաւրը գլատագ տալը վէրսիչինսէ, տանը պօշ կէօնտէրմէյէսին։ 14 – Անս սիւրիւլէրինսէն վը խարմանքիտան վը մնա'ասրինսէն մնաքիտագս 'տաքիչ վէրսէճէքսին. Ալլահնի ՐԱՊՊՈՆ սէնի պէրէքէթլէսիչի նէտնէլէրսէն տանս վէրսինս։ 15. ՈՒ է սէնի Մըսըր սիչսրընատս գաւ օլատ՝ Ալլահնի ՐԱՊՊՈՆ սէնի խէլտս էչլէսիչինի խաքրընա կէթիրսինս. պուս էչլէսէն պէն պաս կիւն ատնս պաս չէչի քէնտիհ էտէրիմ։ 16 – Լաքին էկէր սէնի վը խատնէնի սէվտիչի վը սէնին հատքնատս քատհաքի օլտրդը իչիւն տանս՝ Իհանէքիտան չըգմամ՝ տէչիսճէքը օլուր քան. 17 – Ող վտագըթ պիր պիգ սալտ տանը գաւսադընատն Իվնըրդ գֆտաչ տտիվսյատն, վը իչ էչէս տանս գաւ օլատճագ տտը. վը ճատրիչնէ տտանի պէղլէ հատֆտաքն։ 18 – Անը հատնէքիտան Հաւրը օլատագ տալը վէրտրիչի տանս կիւճ կէլմինս. զիրս տանս տլիքը սէնի խրտմէի էչլէմէտի պիր իւճրէքիլինի, խքի գտաի իւճրէքի էգչդ-ՔՒՆդ տիր. Ալլահնի ՐԱՊՊ տտանի սէնէ ճճւմէկ իչինկոտ պէրէքէթլէչէճէք տտիր։

19 – Սըղրըսրընատս վը սիւրիւլէրինսէ իւլ տօզատն Հէր էրքսի Ալլահնի ՐԱՊՊԱ քատգտհտ էտէրսին. տրղրըսրընէրնի իւլ տօզատնէրը իչէ գօշմիյատրն, վը սիւրիւնտի իւլ տօզատնը գէրգմնիյտրսն։ 20 – Անը սէնէ պէ սէնէ՝ էհլ ի պէյլի՛ի սէնինի իւլ պէրատպէր օլատրագ, Ալլահնի ՐԱՊՊՈՆ Հաւգաւրընատս՝ ՐԱՊՊՈՆ նիհայթսյ տնս՝ Ալլահնի ՐԱՊՊՈՆ սէնի պէրատպէր օլատրագ էչլէտնի։ 21 – Ամմա տանտ պիր գաւսաւր օլաւդ քտօիսլ հտքտատ քէօր, հտ պիր կէօնճ քէօքիս գաւսաւր օլատրդը տաւրէքտտ տանը Ալլահնի ՐԱՊՊԱ զէպգ էքմէչէսին։ 22 – Անը գտփաւլտրընատս հէչ էտին։ Դտփտգ վը ՔտհՀէր օլտն քիմսէ, պիւտ ֆտտրդ, ճէչրտտն վը կէչիրգ էնէնէչէյէ կիպի էհտին։ 23 – Անճտգ գտանընը հէմէչիպ՝ տանը տաւ կիպի հէբէ տճէգքէսին։

ՊԱՊ 16

Ասիպ սյըսնը Հըջնդ էտիպ՝ Ալլահնի ՐԱՊՊԱ պտաէգքի ֆնքտա էտէսին։ զիրս Ալլահնի ՐԱՊՊ սէնի Ապիպ ատյըսնտաս կէճէչէյինի Մըսրըտան չըգտաւրտ։ 2 – Վ է ՐԱՊՊՈՆ քէնտտի խամինի իսպէտաս իչիւն ինհիհտպտ էթտիչի մնահտլտճ, Ալլահնի ՐԱՊՊԱ պտաէգք օլմագ իւզրէ, գտյռէնլտրտ վը սրղրըսրտ զէպգ էտէսին։ 3 – Անըն իւէ պէրատպէր մնյտրը էգսէգ էճմէչինս. Մըսրը սիյատրընատն 'տաճէչէ իւէ չըգտաւրդի սէպէպտէն՝ տանըն իւէ էճտի կիւն մէշտգ-գտճի էգմէչի օլտն ֆնքիր էճչինս, ֆնա քի Մըսրը սիյատրընատն չըգտաւրդի կիւնինս պիհիճս մնատտէճ ի 'եօմրճինտ ֆնքզքիս ետէսին։ 4 – ՈՒ է էճտի կիւն պիհիճս հատտատաւրդըն տտահիլինտճ հտնըճնատս մնյտս կէօրճնմէսինս. վը իւգ կիւնտճ տահյտմ զէպգ էճտիչինի էմ տէն տտատպտհա տէչինի գտսյմտտնըն։ 5 – Պտտճգ գտաւրտտնըր Ալլահնի ՐԱՊՊՈՆ տտանս վէրտիչի չէհրիւրինինի հէր պիրճնտճ զէպգ էճտիժէյհտին. 6 – Անճտգ պտտճգ գտաւրտտնըր Ալլահնի ՐԱՊՊՈՆ քէնտտի խամինի իսպէտաս իչիւն ինհիհտպտ էթտիչի մնահտլտճ, տտիչտմ կիւնէշ պտհճմտգ իւզրէ իւգէն, Մըսրըտան չըգտաւրդի վագրիտտս զէպգ էտէսին։ 7 – Ո է Ալլահնի ՐԱՊՊՈՆ ինհիհտպտ էթտիչի մնահտլտճ փւչիրիրպ հէչինս. վը տատպտհյատրդ տէօնիւտ՝ Մտգքէնինի կիտէսին։ 8 – Ալիը կիւն ֆնքիր հէչինս, վը էճտինճի կիւնտճ Ալլահնի ՐԱՊՊ իչիւն մնագտատտճ ճէմնո'տի օլմագնէ պիր իչ իչւմէչինս։

9 – Ո՞չնտճնէ էճտի Հտֆֆիտ տատյտօըն. էգինի պիչմէչէ պտչչտտրդըն վագրիտտն իւ'իհիտպտրէն էճտի Հտֆֆիտ տատյտսրն։ 10 – Ո է Ալլահնի ՐԱՊՊԱ Հտֆֆիտտրը պտյրտմը էտիպ՝ Ալլահնի ՐԱՊՊՈՆ տտանս վէրտիչի պէրէգէթէ վը էլինէտն կէլտհյինէ կէօգ մնիթէպէրըի՛ իւտգտիմճ վէրէսին։ 11 – Ո է աէն վը օղլի՛ վը գէրգի՛ վը քէօյէ՛ն վը ճատրկէ՛ն վը գտփաւլտրըն՛ աատհիլինտճ օյտն Ղէհիլի վը տատնըգտատ պտաւլտճտն մնհտտնի՛ վը էճտիֆիր վը տտաւլտճտն գտաւրտտնը Ալլահնի ՐԱՊՊՈՆ քէնտտի խամինի իսպէտաս իչիւն ինհիհտպտ էթտիչի մնահտլտճ Ալլահնի ՐԱՊՊՈՆ Հտհտաւրընատս չտատմտն օյտատրնըդ. 12 – Ո է Մըսրըտատս գաւ օյատրդը խատրտա կէթիրէրէք, պտաւ ֆնէրմտչէրսէ Հըջնդ տճ իճրտա էտէսին։

Digitized by Google

13 – Խորամանկութեան վէմ մա'սերէն առնուած մեհենարանը տեսնելու համար, եւ որ կուտայ պայքարը, 14 – Սէն վէմ օդին վէմ երկրի վէմ քեօղէն վէմ ճարխէն վէմ գոփուլորդներն տապիլոնաց օրէն Ղեւիւն վէմ մեհեանքեր վէմ հեթիմ՝ վէմ տալ գործ պայքարմունս շատմանն օրագրել։ 15 – Ալլահըն ՐԱՊՊ անոնք ճնշելէ մեհենարանս վէմ հալէրինին հեր պիր իշինաւ պերքեթի լեւսիյի իշխան ՐԱՊՊԸՆ ինքնիքով հետեձէլի մեհեանք Ալլահըն ՐԱՊՊԱ եւ որ կուտայ պայքարմ էոխ՝ շատմանն օրագրէն։

16 – Սէնեաք իւշ ատֆ՚ա, հասնիք ֆէթը պայքարմունս վէմ հասֆը տալար պայքարմունս վէմ խայրէ պայքարմունս երքեքելերինին քանֆֆեաք Ալլահըն ՐԱՊՊԸՆ հուզուրքնաս՝ ինքնիքով հետեձէլի մեհեանք հազիր պուլունաս. վէմ ՐԱՊՊԸՆ հուզուրքնաս էլի պօշ կեօթիւնէսին։ 17 – Հեր քեռ Ալլահըն ՐԱՊՊԸՆ ասնաս վերսիյի ակրեքէթ, վէմ էլինուն կելէյինէ կեօթ ՅԵՒԲՐՈՒ։

18-Սըպէլսրքի իշխան Ալլահըն ՐԱՊՊԸՆ ասնաս վերսիյի շնհրկերին ճիւմլէսինաւ քէնտինքէ հազիներ վէմ նազըրլար նայագ էոխին, վէմ գովմը 'ատտալէթ հիւ քմիչ հիւ քմ՚ եթմինլեր։ 19. Հիւ քմիւ թատնհրֆ եթմէկէսին. խոթրաս բե'այնէթ եթմէկէսին. վէմ բիշվէթ գոպալու էյնէկէսին, գիրաս բիշվէթ 'ալիմներին կեօղերինի քէօղ էոխ, վէմ տօզրուս օրանլարդը քէլամները էյրիլսիր։

20 – 'Ատալէթ է, 'ատալէթ է թատի՚ օղ, քի հայտարտաս գալըպ՝ Ալլահըն ՐԱՊՊԸՆ ասնաս վերսիյի տիյարը միքտաս ալլասըն։

21 – Ալլահըն ՐԱՊՊԱ էոխնաճաղըն մէզպահըն էոնդնաս քէնտինքէ հիչ պիր կեօռէ աղտճատան աշէրաս տոքմէյէսին։ 22 – Ի՚ք քէնտինքէ Ալլահըն ՐԱՊՊԸՆ իքրահ եթմէկի ատնէմ իգասմէ եթմէկէսին։

ԳԱՓ 17

Ալլահըն ՐԱՊՊԱ գուսուր էոխաս պիր նէվ՚ 'ոյդը օրան սըզդը էոխաս գօյսէն զէփղ եթմէկէսին. գիրաս պուս շէյ Ալլահըն ՐԱՊՊԸՆ 'ինտինէոխ մէքրասհ տըզը։

2 – Էկէր արտընշըտաս Ալլահըն ՐԱՊՊԸՆ ատնաս վերսիյի շնհրկերինին պիրինէոխ Ալլահըն ՐԱՊՊԸՆ 'ատաղնըզ թեճաւշուշ էոխ էյնէ ատնէն 'ինտինէոխ քէօթխ օրանըզ իշլեր պիր էրքէք եոխաս պիր գործ պուլունուշ աս, 3 – Կիսիխ եմըրմին խիլաֆը օլարագ գայրի իլոհլաղաս, եան՝ն կեհնէչ եոխաս այս եոխաս ճնհնուշ ը սեմավիյէնին պիրինէ 'իպատեթի վէմ սեճաճ էոխէոխ, 4 – Վէ քէյֆիյէթ ատնաս պիլուրիլուխէսէ, սէն իշլեմ մէքէչ էյնճէ թ էնեմ իշ էթ սուլնէ՝ սէ՝ իշլեմ քէյֆիյէթեմ հազիւ ոմէն ատնիհ օլուշ՝ պուս միսիլնս մէքրասհ շէյ Ալլահըն ՐԱՊՊԱ ատնաս իշլէնիլուսի իսէ, 5 – Օլ վազըմ պուս քէօմ իւլնիւնս իշլէնիշ օլան էրքէչի եոխաս գործըր գուփուլորդնաս չըգարըպ՝ հեմտն օլ էրքէչի եոխաս գործըր թ աշղարըլ բէճմ էոխին, վէ էօլնիւնէր։ 6 – Էոլնուշ մնհաղգ օլան քիմսէ իգի եոխ իշ չհինոին շնհատեմ իչնէ գոխթ օյնհնաճագ գործ. պիր շնհատեմ շնհատեմ իչնէ գոխթ ըլ օյնհնմնյաճագ աբր։ 7 – Անդն գոխթ իչնէ նվէնյ շնհտնէրինին էնէ՝ վէ անատէն ասնաս պիր թ իւն գովմնին էնէ անդն իւղէրինէ օլաճագ, պէ՞ղնէճ քէօմ իւնիւնս արտնըզտան ատ՚ք՝ եոխէսինէ։

8 – Էկէր շնհրկերինսէ վռագու՝ պուլան տատ՚վնշտաս գան իչէ գան, եոխաս տատ՚վս իչէ տատ՚վս, եոխաս տատգ իչէ տատգ տյատգնհատս սէնին իչնէ հիւ քմիւ գիչատ մնհշգիչ պիր մատոէ օյնհրատ, օլ վազըմ գոնգրագ Ալլահըն ՐԱՊՊԸՆ ինքնիքով էթմէկի մնհատեն չըգատդն. 9 – Վէ Ղնհնհի օլան քնհատհնհնէրէ վէ օլ կեհնհնէրսէ հոգիմ օյնհնքն եոխնհնաս կիսիպ սեհ՚տ՚ եոխէսինէ, անդնէր տատի՚ տատ՚վնհքն հիւ քմիհնհնս պէչատն եոխնհնէր։ 10 – Սէն տատի՚ ՐԱՊՊԸՆ ինքնիքով էթմէկի մնհատեն տատնհ պէչատն նհնհտ պէչատն էթմէկնհնէրի հիւ քմ՚ մեհճէպնհճէ՚ տատ՚լ եոխ՝ տատնհս թ տ՚լիմ՚ էթմէկնհնէրնհնին քնհանֆֆեսինհնի հըքդ ու իշգատս եոխնհնի։ 11 – Սատնհս թ տ՚լիմ՚ էթմէկնհնէրի չէրե՚տ մնհեճէպնհճէ վէ տատնհս տեմէկնհնէրի հիւ քմէ կեօգէ ՝տմէլ եոխ՝ տատնհս պէչատն էթմէկնհնէրի հիւ քմատնհն տատգ ես տ՚ոյ տատմնհյատգնհ։ 12 – Ամմիս հէր քիմ՚ քի մտղրատ՚ատնհ տ՚ոթէքէթի եոխ՝ Ալլահըն ՐԱՊՊԱ օյատաս խրտմէթի էթմէկ իչնհն տատ՚ոն քնհատհնհնի եոխաս տատգնհ

լէ ճէք տիր. վէ Իսրայէլեան քէօթէ-
լիւլիւ ատֆ' էտէսին։ 13 – Վէ պիւ-
թիւն գաւմ իչինիպվ խազֆ էտերէք՝
սրթըզ մնգրուբանէ հարէքէթի էթմե-
սինէր։

14 – Ալլահըդ ՐԱՊՊԸՆ ատնաս վեր-
ուխյն ախյուրս կիրլով՝ անը թէմէլլիւք
վէ իչինտէ թէմէլքքիւն էթուխյին-
ատ՝ նշիրտաֆքմաս օլան թա՛իֆէլէրին
քատֆֆէտի կիպի իւզերիմէ պիր մէլիք
նատպ էտէյիմ՝ ատչէճէք օլաբ իսէն։
15 – Հէր վէ ճհյլե Ալլահըդ ՐԱՊՊԸՆ
ինդիխաս պ էթուխյինի իւզերինէ մէլիք
նատպ էտեսին. իւզերինէ պիրատերլէ-
րին ալսատընատան մէլիք նատպ էտեսին.
ունին իւզերինէ պիրատերին օլմայան
պիր ճՆէպիյի թա՛ռին էտեմէչէճէք-
սին։ 16. Ֆատֆաթ քէնախինէ պիր չօգ
ամթլար թէատրիք էթմէտին, վէ պիր
չօգ ամթլարըն թէատրիքի իչինէ գավ-
մէ Մրատա կէրի ատճատերմէտին. չինա-
քի ՐԱՊՊ ախզ՝ Ալրթըզ օ թէօրիգտէն
պիր տատան 'ավէտէթ էթմէչէսինիզ՝
ատեսի։ 17 – Վէ քէնախինէ չօգ գատը
ալմասընէ, օլմայաս քի գալսի՝ զէլալէ-
թէ տուչէ. վէ զիյատեսիլլէ քէնախի-
նէ կիսմիչ վէ ամթլարսն էօդալմասընա։
18 – Վ.է հիւքումէթի ինին թ՛ախրընատ
ճիւլուա էթմէսինէատ՝ Ղէուիլի օլան
քատհինդէրին ատնքնատապուլուսան պու
թէվրաթէրէն պիր նատախսինի քէնտի-
սի իչինէ թ՛ատրերը էթմէսին։ 19. Պու ատա-
խ՝ ատնէն ատնքնատա պուլուսնուտ՝ պիւ-
թիւն միւատէթի ի՛էօմրիսնատ ատնը միւ-
թալսատ՝ ա՛էօմրիսնատ ատնը միւ-
թալսատ՝ ատ էյլէսին, քի Ալլահը ՐԱՊՊ-
ՏԱՆ գօրգմաղը էզրէնիպ պու թէվ-
րատէրն հէվ ատօղլերինի վէ պու ա-
նունէնսլորը հրշվ ատ իբրատ էտե։ 20 –
Վ.է գատղի քէնտի պիրատերլերի իւզե-
րինէ թ՛էէզապիւբ էթմէչէպ՝ վէ պու
էմրվերտէն ատաղա ատ ատօլա ատափսնամտղ-
լէ, Իսրայէլին ատրատընատա քէնախի վէ
օղուլտրը ուզուն միւատեթի հիւքմ-
ատաք օլա։

ՊԱՊ 18

Ղէուիլի օլան քատհինդէրին վէ պիւ-
թիւն Ղէուի ատպիթընըն Իսրայէլ թէ
հիատ վէ միրատաբ օլմայաճագ. ՐԱՊ-
ՊԸՆ գուրպանլարընը վէ ատնէն միրատ-
ատընը էէչէճէքլէր տիր։ 2 – Իմոռի պի-
րատերլերի ատրատընատա ատնլերին միրատ-
ատ օլմայաճագ. ՐԱՊՊ ատնլերէ պատ-
յուտըղը կիպի միրատալտրը քէնտի-
սի տիր։

3 – Վ.է գատմատան, ետնի ատղրը ետ-
խատա գպատն զէտչ էտէնլէր թ՛ատրաֆքն-
ատան քատհինդէրին չագգը պու տրը.
քատհինդ գօլատ վէ չէնկէլէրի վէ իչքեմ-
պէչի վէրսինլէր։ 4 – Պուզտատյ վէ չէ-
թրատ վէ եաղլէրն թ՛ատրքնանատապտրընը
վէ գպատնտատրկն իւթ ետափպղրընը
ատնա վէրսինն։ 5 – Չիւտ կէրէք քէն-
ատխի կերէք օղուտլտրը ատա՛իմ
ՐԱՊՊԸՆ իսմինատ խրատմէթ իչինն
ատուրմագ իւզրէ Ալլահըդ ՐԱՊՊ ճհյմ-
լէ ատղթէյտրընդ ատատընատան ատնը ինթի-
խատպ էյլէսին։

6 – Վ.է պիր Ղէուիլի ճհյմլէ Իսրայ-
յէլտեն՝ միւատֆիր օլտղը չէնհրլերին-
ին պիրինտեն չէգգպ ճանդրըն պիւ-
թիւն ատզուտյլէ ՐԱՊՊԸՆ ինթի ինտատպ
էմրսի մնհյալէ կէյիրսե, 7 – Օլ վատ-
գըմ օրատատ ՐԱՊՊԸՆ հուզուրընատա
ատրատընատա Ղէուիլի պիրատերլերինին
քատֆֆէտի կիպի Ալլահը ՐԱՊՊԸՆ իս-
մինատ խրատմէթ էյլէսինն։ 8 – Մ՛իրատա
գատլան էմմէյլին ատֆէչտի ատյրլմայատ-
րատգ՝ միւատատմէթ իւզրէ հիատ տէղ
եեսինիզ։

9 – Ալլահըդ ՐԱՊՊԸՆ ատնատ վէրտի-
լի տիչյուրս կիրտիչկատ, օլ թա՛իֆէ-
լէրին մէքրուհ ատթրատ կէօրէ հարէքէթ
էթմէչի էզրէնմէչէսին։ 10 – Ատանըզ-
ատտ օղլընը էտ ղըղընը ատճէչսէն կե-
չիրէն, էտ սիհրպազ, էտ ատմնէճճիմ՝
էտ ֆալչը, էտ էֆտունճը. 11 – Էտ
պիչիճհիս էտսհատտ ճհինճի էտ պատֆր-
ճը, էտ էօլիւլերէ տատնըչտն պուլուսնա-
մատրն։ 12 – Չիւտ պու չէկլէրի էտա-
փատնլարըն ճհյմլէսի ՐԱՊՊԸՆ 'ինատհին-
տէ մէքրուհ տրը. վէ հէմտն պու մէք-
րուհ ատճէրընէ ատեպպիհատէն Ալլահըդ ՐԱՊՊ
ատնլերի էօհնիհատէն թ՛ատրատ էտեր։ 13 –
Ալլահըդ ՐԱՊՊԸՆ հուզուրընատա քէտա-
միլ օլատրն։ 14 – Չիւտ իւզերլերինէ
ղուլէպ էտե՛էճէքին պու թա՛իֆէլերը
միւնե՛ճճհյմլերի վէ սիհրպազտրը տրին-
լէրելեր. լաքին Ալլահըդ ՐԱՊՊ ատնատ
պէզղէ էտ՛իղատ իսի վէրմէտին։

15 – Ալլահըդ ՐԱՊՊ ատնատ խչինիզ-
տէն պիրատերլերինիզտէն տիզէ պէհիմ
կիպի պիր փէյղամպէր գուհուրատ կե-
թի իրեե՛էճէք տիր, ատնը տրինլէյէհինիզ.
16 – Նիհի էքիմ՝ հէմտն'ատճ կիւնհինատ
փորերտե՛ Ալլահըդ ՐԱՊՊԸՆ սէտատաք-
նը պիր ատատ իչինի մէհէյիմ, վէ պու-

Digitized by Google

պէսիւք աթէ եշի թէբբսար կէօրմէյէ-
յիմ, օլմայա քի էօղէյիմ՝ տէյէրէք
Ալատէնի ՐԱՈՊՏԱՆ տիլէտին։ 17 –
ՐԱՈՊ տախի պաճա տէտի քի՝ Սէօյլէ-
տիքլէրի էյի տիր. 18 – Անլէրէ՝ պիրա-
տէրլէրի էյլինճէն ահէնին կիծի պիր փէյ-
ղամպէր զուհարա կէթիրէճէյիմ. վէ
քէլմէմիշ ահէնի ազալնա գէյճաղար,
օ տախի քէնահնէ էմր էտէճէյիմ էչյ-
լէրին ճիւմլէսինի անլէրէ սէզվլէյէճէք
տիր։ 19 – Վէ պէնիմ խամխանէ սէզվէ-
յէճէյի քէլսէմ տինլէմէյնէ քիմսէյի
պէն քէնահմ մե՛ռա թառնացադար՝
20 – Լսէքին պիր փէյղամպէրը՝ սէզ-
լէմէհնի էմր էթմէտիյիմ՝ քէլսէմ պէ-
նիմ խամխնէ սէզվլէմէյէ ճիւթէճաթը
օլաւրսա, նա զայրի իլահլարընա խամխնէ
սէզվլէրսէ, օ, պէնիմ էօղէճէք
տիր։ 21 – Վէ էկէր սէն գալդնիկտ՝
ՐԱՈՊՐՆ սէզվլէմէտիյի քէլսէմ նամար
պիլէկլիմ՝ տէրսէն, 22-ՐԱՈՊՐՆ խամխ-
լէ պէր փէյղամպէր սէզվլէտիյինտէ՝ օ
չէյ օլմազ վէ վիւճուտտէ կէլմէզտէ,
ՐԱՈՊՐՆ սէզվլէմէտիյի քէլսէմ տար.
օ փէյղամպէրը տնը միւթէճաթիյտնէ
սէզվլէմիշ տիր. ատտնէն գօրգմիյատըն,

ԳԼՈՒԽ 19

Ալատէնի ՐԱՈՊՐՆ՝ տիյարլարընը
ատանա վէրտիյի թա՛իֆէլէրի Ալատէնի
ՐԱՈՊ մնահվ էտիպ՝ սէն տախի տնլէ-
րի թառատ էտէրէք տնլէրին չէհրլէրինտէ
վէ խահնէլէրինտէ տաբին օլատզդնը-
տատ, 2 – Ալատէնի ՐԱՈՊՐՆ տատնա թէ-
մէլլիւք էչնէ վէրտիյի տիյարլարընը օր-
թատընատա քէնահնէ իւչ չէհր տզդատ-
տաբ։ 3 – Քէնահնէ նօլ Հազդրէսդէ՝
Ալատէնի ՐԱՈՊՐՆ տատնա մնրատա օլմազ
ճէզրէ վէրտիյի տիյարլարընը հնւատատար-
ճէզրէ խչէյ էտէրսինիզ, քի հէր
նէր խչէյ թատզթա՛ էտէսինիզ, քի հէր
չէյտի՛ օթատա ֆիրատ էտտ։
4 – Վէ տազ գատմազ իչնէ օթատա
ֆիրատ էտէն գատիր՝ հազդրէտատա գա-
ճատ տար. ևվվէլտէն գօն չէրընատա
'ատատավէնի օլմայարտազ տնը պիլտ
գատատա էօլտիրտէն, 5 – Մէսէլա գօն չէ-
տար խչէ օտատն քէտահէք իչնէ օթատնատա
ֆիճատն պիր տատմ՛ տատահ քէտահէք
քատգրէ էլինէ գալմատա խչէ էդատրէքդէն,
տատահէք տափատան չէրէզ՝ գօն չէրընատա խ-
տատհէք էտէր տտ, օ վէֆատի էտէրսէ,
ճատատահէք էտէր տտ, օ վէֆատի պիրինէ ֆի-
չատտա քիմսէ օլ չէհրլէրին պիրինէ ֆի-
տատտ էտէրէք տազ գատ. 6 – Օլմայա

քի վէյլի ի տէմ՝ հէրատէքատէ քէնէն գա-
թի իլինա ատատրնճատա գօշատ՝ ճօլ ատգատգ
օլմազնէ տնտա եէթիչէ, վէ ևվվէլտէն
'ատատավէնի օլմատատգ հատատգիյէ,
գատիչէ միւթատհատգ օլմատտրը հատը
տատ տնը գատիր էտտ։ 7 – Գատ էճէտտէն
պէն տատնատ էմր էտէրսիմ՝ քի քէնահնէ
խչէ չէհր տտրէտատբ։
8 – Վէ էկէր Ալատէնի ՐԱՈՊ էճատա-
տգդնատ էէ՛սին էթ տատյի կիտի տէհնին հատա-
տատատրը կէնթչէնտիպ՝ էճատատգնատա
վէրտիյի վա՛տ էչյէտիյի պիրէ տաթ-
յատրը տատնատ վէրսէտտ, 9 – (Ալատէնի ՐԱՈՊՐ տեվէրէք վէ տտա՛իտատ տնդնը
թատրիկլերինատ էէ՛սրէչյէրէք, տատնատ
պատ կիտն թէգվլող էթ տատյիմ՝ էմրէչ-
րին քատֆէհտնի հէքգ ատ թճատ էթ-
տատյի թատգտրատտ ՀէրԷ՝ֆէ+ ԴԷր,) օլ
վէրգթ պատ իւչ չէհր իւգէրինէ քէչ-
տատհէք իւչ չէհր տտ՛ատա՛իտատվէ էտճատհնէ-
10 – Թա քի Ալատէնի ՐԱՈՊՐՆ տիրատա
օլմազ իւգէ տատնա վէրտիյի տատյատրը-
նէն իչինատ տատչէտրվ գատն տեճատհնէ-
վէ իւգէրինատ գատն օլմազատ։
11-Ամմա պիր քիմսէնէն, քէնահ գօն
չէրընատ 'ատատվէնի օլատզդ՝ տնդնը իչնէն
փատատատա օթատրատբ, վէ իւգէրինէ
գատգատատգ տնդ վատրատբ, օ տատախ վէ-
գատգատգ տնդ վատրատբ, օ տատախ վէ-
ֆատի էտէրսէ, օլ տատեմ պատ չէհրլէ-
րին պիրինէ ֆիրատ էտ տատյինատ, 12 –
Օլ վէրգթտի քէնահ չէհրինին իւթի իչատ-
լատրը կէօնատէրնատ՝ տնդը օրատատն՝ ճէչդատէ
վէլի ի տէմին էլինէ թէտատյատ էթ տատ-
նէր, վէ էօտատն։ 13 – Կէօգնէ տնտա
մէրճատմէհ էթ տատնին։ Խորատյէտէն տատ-
գդ գատն գ×օ+գ+ ֆէ՛ր՛ճ՛ատ՛ն՛ տէֆ՛ էտ-
տէսին, քի տատնա խատր կէնէ։
14 – Ալատէնի ՐԱՈՊՐՆ տատնատ թէմէլ
լէ՛չ իչնէ վէրտիյի տատյատրա մնրէք
օլատզդնէ տիւ՛չ՛ճ՛ճ՛ճ

ատա օլ կիւնէլբատ պուլունան քատա-
հինէլերին վէ հաքիմլէրին էօնիւնատ
առուքունալար. 18 – Հաքիմլէրը տախի
ախզ ըմէթլէ Թէֆհհուս էհմախքատ,
էկէր օլ շահս եալանը շահիտ օ-
լատ՝ պէյտաէրի հոգդունատ եալան
շէհատէթ էհմախ խա, 19 – Օլ վագըթ
քէնատ պիրտաէրինէ եուփմատը գատա
էհմախյի կիսի անա եուփատընդը. Վէ
ատանընդատան քէօհիւնիւնէ ատֆ՝էտե-
սինդը. 20 – Ինա քի ատ՝իրլէր ատախի ի-
չինհմէզլէ խալֆ էտիտ՝ ատանընդատա պուս-
ֆինատ շէյին մինիին պիր տատա իչլէ-
մէյլէր. 21 – Կէօզիւն մէրհամէթ էհմէ-
տին. Ճանատ՝ ճան, կէօզ՝ կէօզ, տիշ՝
տիշ, էլէ էլ, այաղատ՝ այաղ էբատ
ձլճէտ ուբր.

ՊԱՊ 20

Տիւշմէնլէրինէ գարշը մուհարէպէ-
յէ չընտըղնատա, վէ տիրատյը վէ ատա-
պատյը վէ նուֆուսատա սէնատէ պէօ-
յինէ պիր գավմ՝ կէօրսիւյինատ, ատ-
լէրատէն գօրգմայատրն. դիրտա սէնի մը-
ղրը տախյարնատան չընդատան Ալատնդի
ԻԱՊՊ սէնին իլէ տիր. 2 – Ույ ճէնկէ
ֆիրէ ճէլյինդը վէնտան քատհին եուգատ-
ընդ՝ գավմա խիտապէն, 3 – Տինլէ, էյ
Խատայէլ, տիզ պու կիւն տուշմէնլէ-
րինդէ իլէ ճէնք էմէմէ իւղրէ տինդը.
Հիւքմինդէ կէվզէմէն, խավֆ ու
Հայրէմէ տուշմէյինդէ, հիւպէրին-
ատէն տիզ ատհշէմի կէլմէյն. 4 – Չէ-
բա Ալատնդընդը ԻԱՊՊ տիսի գուրթու-
մատ իւղրէ պիտին իչչէն տուշմէնլէրը-
Նէզէ գատրը ճէնք էմէմէյէ տիվին իլէ
պէրատպէր կիւմէմատ տիր, ատնին.

5 – Ջատաիհէյէր տատի գավմա խի-
կիտապէն՝ Եէնի խանէ պինա էմէյէ օ-
յուատ տա՝ բէտ ի կիտապտինի էհմէ-
մէյէ պիր ատեմ վար խատ, կիտիպ խա-
Նէմէնէ՝ ատլատէ էհմին, օլմայա քի
ճէնքատ վէֆատի էհմէտիկյէ բէտ ի
կիտապտինի պուշգին պիր ատեմ էտէ.
6 – Վէ պիր պաղ տիքմիշ օլաբաղ տա՝
մէկվինատէն եէմէմէյ պիր ատեմ վար
խատ, կիտիպ խանէնինէ՝ ատլատէ էհմ-
մէյէ, օլմայա քի ճէնքատ վէֆատի էհմ-
մէտիկյէ, իւլաբ մէկվինդի պուշգա պիր
ատեմ եէկյէ. 7 – Վէ քէնտինդէ պիր
գըզ՝ նիշանլայըդ տա՝ ատը տէմէմէյէ
պիր ատեմ վար խատ, կիտիպ խանէնինէ
*ատատէ էհմին, օլմայա քի ճէնքատ
վէֆատի էհմէտիկյէ, ատը պուշգա պիր
ատեմ՝ ատա՝ տէմինկյէր. 8 – Վէ գատ-
պէհկյէր էինէ գատմին խիմատէն Փարա-
գատ վէ ևէրէկյէ կէվզէյէ պիր ատեմ՝
վար խատ, կիտիպ խանէնինէ՝ ատատէ
էհմին, վէ քէնատ ևէրէկյէ կիպի պէր-
տատերկյէրինին ևէրէկյինդի երիհմէտին՝
տէմինկյէր. 9 – Վէ պատիհկյէր գատմին
տէզկյէմէկյի Թէմատ՝ էհմատքատ, գատմ՝
իւղրէկյինէ՝ տաքէր ըմ՝խալերի նատատ էհմ-
մինկյեր.

10 – Պիր շէհրէ ճէնք իչչէն եագ-
լատըղընատա տանը տուշմա տա՝վկյէթ է-
տէմին. 11 – Վէ էկէր տատա տատ՝ը ճէ-
վապընդը վէրիպ՝ տատա էֆտա՝ըրըճէ տա-
չար խատ, իչչինատ պուլունան գատմինդէ
քատֆֆէկյէ տատա խատտա ճկիւղատը օ-
լուտ՝ խըտատէթ էհմինկյեր. 12 – Լատքին
էկէր սէնին իլէ միտատյէհ էհմէկյինդ
ճէնք էտէրսէ, տանը մինէյտատէ էտէ-
մին. 13 – Վէ Ալատնդի ԻԱՊՊ տանը պե-
նին ելինէ Թէհալիմ էհմէտիկատ, էրքէք-
լէրինին ճհտմէկյինին գրըը ճատան կէչէ-
րէսին. 14 – Ամմա նհսհան իլէ չօճուգ-
լատը վէ հայվանլատը վէ պիհիմնա պու-
ղանիմէհինդէ, եատ՝ը օլ շէհրատ պուս-
լունմատըդ քատֆֆկյինդի եատղատա էտիտ՝
Ալատնդի ԻԱՊՊՈՆ տատա վէրմէյէ
տուշմէնկյէրինին ղատիհկյինդի եէկյէ-
սին. 15 – Պու Թ՝ուֆկյէրին շէհրկյէ-
րինատէն օլմայըդ՝ սէնատէն փէք ուզագ
օլտն շէհրկյէրին ճհտմկյինատ եղայէ եատ-
փատըն. 16 – Ամմա Ալատնդի ԻԱՊՊՈՆ
տատա մերատ օլմադ իւղրէ վէրմէյի պուս
գավմկյատրն շէհրկյէրինատէն հիչ պիր
ճատն տատղ պրատգմայատրն. 17 – Ատճագ
տանկյերի, եատ՝ի Բհտկյերի վէ Ամորթ-
կյերի վէ Բհտնդկյատրը վէ Փերեզկյէ-
րի վէ Հիվվիկյերի վէ Յեբուսկյերի Ալատ-
հնդի ԻԱՊՊՈՂ տատա էմր էյկյատիյի կիտիպ
քհւկյհկյէն Թէկյէնի էտէմին. 18 – Օլմա-
յա՝ քի իկյատհկյերը տատ՝ի ճհմա-
կյե մէքրուհ տատ՝ատրնատ կէօրէ էհմէկյի
տիպէ էզկյէհմէկյերիկյե տիվ Ալատնդըդ
ԻԱՊՊԱ գարշը կիւնատ իչչէկյէմինիդ.
19 – Պիր շէհր իլէ ճէնք էտիտ՝ տանը
ֆէհհ էհմէկ իչչէն չօգ վագըթ մուս-
հատերէ էտէրսէն, ատղատճկյերնատ պատ-
Թա վէրմէյա տանկյերի պօպմայատրն,
չիւնքի տանկյերատն եէկյէ ճէկյէրին.

*Նախօք՝ տանկյերի մուհատերէտէ գարշը
կատմատպ իչչէն քէտմէկյէն, գիրտա
տահհրատրն տագատճը տատմ՝ իչչէն տիր

Digitized by Google

ամբարձը տուծ՞ մի տիր քի թագաւորքին՝ ասեն մեհասարէ օլուռա՝ 20 – լաքին *մէյվէ տար օլմասարգլտրքնը պիղտիկին նաղտ ձլտրը քէնիպ պօղտարին, վէ ատին ինէ մեհասրէպէ էտէն չէհրին գաբզըրտըա՝ ֆէյհ օլուռ ճոյտա գատար մէհ էբրուէր հատփտարն։

ՊԱՊ 21

Ալլահըղ ԻԱՊՊՐՆ՝ առձա միրատա օլմագ խազրէ վէբտիլի տիյտրատա պիր մնպղհտուվ ատհրատտա տիւշմիշ պատվնաւր խսէ, ատը վուրսան մնո՛լիա՞ օղմատըղը թ տագտիրտէ, 2 – ինթի իյտրլտրբղ վէ հաքիմլէրինի չէզգրտ՝ մնպղհատլըղ էհ բտֆընատա վտգը՝ չէհրլէրէ օլան գատֆէյէ էօյէսւնլէր. 3 – վէ մնպղհ ատվէ էտգըն պուլտնտան չէհրինի խինթի իյտրլտրը՝ սբզըբլտրատան իչէ գօշտմայրգ պղտնտրըղտա կիրմէմիշ պիր կէնձ ինէք ալտրնլտր. 4 – վէ օլ չէհրին ինթի իյտրլտրը ինէյի պիւրբտլ մէմիշ վէ էքիլմէմիշ օլտն պիր տատի տէրէյէ էնտիրիպ՝ ինէյինի պղղինըղը օլ տէրէտտ գբրտրնլտր։ 5 – վէ պէնի Ղէ-ւէի քտսհինղէր ետպլտրնլտր. (չիւնքի Ալլահղ ԻԱՊՊ ատղէրի քէնտինէ խրտտմէի էֆմէք վէ ԻԱՊՊՐՆ խմիյէ պէրէքէթի օգուտմագ վէ չէր տուա՞վս վէ չէր միւտաւրէպէ խտւտաբղտտա հիւքմ էվլէմէք իչիւն ինղինիյտղ էֆմիշ տտիր.) 6 – վէ օլ մնպղհ ատվէ էտգըն չէհրին ճիւմլէ ինթի իյտրլտրը տէրէտտ պղղինւ գբրբլտտն ինէյինի իւտզերինտտ էվլէրինի եվլտրնի տէրէյէ, 7 – էվլէրմէզ պտ գատը ատղմէտտ վէ գէօղրաֆիյտ, 8 – Ե՞ս ԻԱՊՊ, խէյտտա էֆմիյինի գատմէտի ինտրտյէրի ՚ատֆվ էվլէ, վէ գտմմէտի ինտրտյէ իչինտտ ատաչրտգ գտտն պէօփտէ ֆէրտըհա-պտտգմա՞ տէչիւ ՃէվտաղէՀ էվլտղտէր. վէ օլ գտտն ճէսբէ-ատՃէրէ ՚ատֆվ օլտտ-ճտտճտգ տտրւ։ 9 – վէ ԻԱՊՊՐՆ ՚ինտինտտ ատղրատ օլտնր իչէրտմէյինէ՝ ատաչտբվ գտն պէսբէ-իչէինէ տէֆ՞ էտտնտ։

10 – Ցիչտմէդիէրինէ գտտրր ՃէնդիվէՀ չէգ տտբղրղ վէ Ալլահղ ԻԱՊՊՐՆ ատտխտ ատէնին էվլինէ թ էտիմ՝ էէմ ՄտֆիյէՀ ատվէլէրի էտիր էմ տֆիյինտտ, 11 – Ինտրիէր ատրատաՀատտա ՃիատատտՀ կիւվէվ չէհրէվի պիրինի կէտրիւգ թ է՛ատչէհվէվ ատնը քէնտինէ գէվՃէ ատլտտգ խտի էրատէն, 12 – Օվ վտգըվ ատնը խտնդինէ կէմթրէ ՃէվբտՀ, օ ատտխտ պատչըրը թ ըրրտչ էտէրէբ՝ թ ըրրտգ լտրըրը քէատհտ։ 13 – Վէ էտիրլիը լիպտրըրը չէգտրըրտ՝ ատնդին խտնդինտտ օխ ատ-բտրտրտգ փէտէր վէ վտլիսէտի իչիւն թ էմտտմէն պիր տտյ մնպղհէմ՝ էվլէտհն. վէ ատատէն ատ՛,բտա ատնա թ էգտտրրիտգ էտհտ գէվՃէ օլատրն, օ ատտխտ ատէնին գէվՃէն օլատտ։ 14 – Վտգրին էգէր ատատէն խօչնուտա օլտնգ խտէն, ատը՝ Հատրր օլատրտգ տատը վէբէՃէքտհն. ատը տգչէվլէ տտխ մնպղհտրըը, վէ ատը գտտ էեմ ատմէվլիտհն գէրտա ատնր գէվլիվ էեմ ատմէվլիտհն։

15 – Պիր տատմհն խբի գէվՃէտհ օլուռ՝ պիրի մնՀատտգէ վէ տտիկէրի ատէնփուրէ օլտտըղը Հատտտ, Հէմ՞ մնՀատտգէ Հէմ՞ տտ ատէնփուրէատէն ատղը էվլտտտը օղտտ տտ՞ իւք տտզտան օղտտ-էվլտտտը օղտտ-քտտա, 16 – Ւ՞մմէտիհն էվլտտտըտա թ էվգի՞ էեմ տտիչի կիւնտտ. մնՀատտգէէհնի օղտղնը ատէնփուրէհնի իւք տտզտան՝ օղտղնտա թ էրՃիչ էտիպ՝ գէէքտրիչլէհ՝ Հատգղնը տտա վէվտէչէ ինհի՝ խտստը օլմտտտՃտգ տտբր. 17 – Ան՞ճտգ ատէնփուրէհնի օղտղնը իւք տտզտան գիւիպ՝ էմմտյինհն քէատփէչէատէն ատնա իւքի Հիատ վէբտհն. չիւնքի գտվվէթհ ինհն, խպղհ խտստը օլմտտտՃտգ գէէքտրիչլէհ՝ գէէքտրիչլէհ Հատգղ տտնա տտիչէրտ։

18 – Պիր քտմտէհնի փէտէր վէ վտլէտէսէհնի ատօղիչհնէ տտիկէրտէգ ՚ինտտտՃը վէ ՚տտը գիւր օղտտ օլտտգ տտա՞ ատնը թ է՛տտխղ էեմ տտիքէրհնհտէն տտչրտ՞ ատէնէրի տտիկէրէտէ, 19 – Օվ վտգրի փէտէրի իւէ վտղհատէսի տտնը թ տտիճտտգ չէհրհնհն խպղհ խյտրլտրըտա վէ մնՀատտգ գտփտէտտհտն չէգտտգտրըտ։ 20 – Վէ չէհրհնհն խպղհ խյտրլտրըտա՝ գատ օղտտ-ճղ ՚ինտտտՃը վէ ՚տտը տտրբ. ատէդգէտ-միպտիս տտիղէրէճղ, տիւտրէքի վէ տէչրրէ տտրբ՝ ատէտիղէրը։ 21 – Վէ չէհրհնհն ատտէղէրհնհն ճիւտճէՀտհ տտնը թ տտշտտղէ ըէճմ՞ էվլէտհն, վէ էօտհտա. տէղտվէճէ տտտտճրտտտհն քէօրի իւէտիւէ. տէքի՞ էտտհտն. հիւտճէ ՚տտիչէվ տտտխ խյէտհտղ գ օրգատհղտտր։

22 – Վէ պիր քտմտէհնի գտրրէը տիւտխ ատհտգ ճիւրտհա օղտտ՝ գտրրէը օղտհտա ճտտղ վտգրի տտնը տգգտճ խէզերհնհտ տտտտր խտէն, 23 – Ձէտէտի տգգտճ խէզերհնհտ կէճէ գէտվհտղէ՝ տտնը չէ-

* ՚Ինչ. թ տ՛տտմ՞ խյհէտ

Digitized by Google

մեան ալ կխնամէ ասիկա ետեւին. պիտի տայլմէշ ալան քմմէ Ալլահ թարսաֆնաման մէլ'ուած տըր. վե Ալլահըվի ՐՄՈՊՐՆ սանաս միրատ օլմագ իւղրե վէրտիյի ախյորընը ճոխագը ևիմէ-յէտին։

ՊԱՊ 22

Պիրատերինին զա՛խպ օլան էգբեւ-պինիւ եսիօտ գոյտունըզը կէօրտու-յինէ պէման, կէօրմէմէգիկը եիմէ-իէ-րէ՛ մնէվ-իւդա տանէրի պիրատերինէ կերի կէօրմէյիրսինիւ։ 2 – Վ.է էկեր պիրատերինի տանաս եսագըն տէյիվ իսե, եսիօտ տանը պիլմէզսէն, տանը սէնինի խտանէնինն իչինէ տալով՝ պիրատերինի տանը թաղէվ էտինճէյէ գատտար սէնինի ժոռաքտատա պուլտունատա, վե ասիկա տանաս ֆերի վէրէսինու։ 3 – Վ.է տանըն մերգեպի վե լիպատը Հագգընատա, պէգյէ եսափատան. հեմ տե պիրատերինին եսանըն-տան զա՛խպ օլու՛ագ՝ հեր զա՛խպ եիմէ-ի՛ չէյ Հագգընատա տանը պուլտըղըի ֆիտաքտորատ պէգյէ եսափատան. կէօր-մէմէգիկը եիմէմէյիսինիւ։

4 – Պիրատերինին մերգեպինի եսիօտ էգբեւպինինիւ եօլատա սուչմուշ կէօր-տաիյինէտ, կէօրմէմէգիկը եիմէմէյի-գը տանէրի մնէվ-իւդա տանէն իւղ պեր-լիգատ գատտարատաճագրն։

5 – Նախատն իւզերինատ երգեբ էս-վատը պուլտնմատըն, վե երգեբ նիսա էշղնաեսինի կէյմէսին. դիրա հեր քի՛մ-քի պուտնաս եսափատ իսե, Ալլահըվի ԲՄՊՐՆ 'իննսինատ մէգբուշ տըր։

6 – Էկեր եօլատա ինէրե էտն պիր ա-պատճատա եսիօտ եեր իւզերինատ եավ-գատտարը իւղ եսիօտ եսուննբիյատրը իւղ պիր գուշ եսուվատընա բտատի կե-իգեսէն, տանս տատնի եսուվատարը եսա եսուննբիյատրը իւզերինատ եսիմ-մագատա իսե, եսավատարը իւղ պերատպեր ատնայը տատիյատրն. 7 – Եսավատարը ատրդ՝ տանայը մնէվ-իւդա ատրը վէրե-ճէգտսին, քի տանաս խայր կէնիդ 'եօմ-բինէ ատատն օլաս։

8 – Եէնի պիր խատէ եսափատրդէ վա-գտէ տատմէդրն էիմատքինա պիր սիփէր եսափատրն, քի պիր տատմին տանտէ ա-ջատրդ տափ-չմէսինիւ խատէդի իւզերինէ գան ճ՛ւրգ-նէ-ն կէիմէսիէ։

9 – Գաղբնա իքի՛նէվ' իօսիատ էգմէ-քէսին, քի էգատկինդ իօսիատընդը մնա-տաւրը վէ պատզինդը մնահատրը պօգտրը մնայաս։

10 – Մ'էրգէպ իւդ էօքիպիս պիրիքը-տէ գօշատրատրագ չ'ինիմ սիւմէկ-իէտին։

11 – Եէնա իւդ քէմէն գատրըշդգ եա-փըտմէշ եավատպ կէյմէկ-իէտին։

12 – Ի՛ղրիմ իւնատիս-իւդ լիպատրը տէօրդ քէօշէսինատ ատշատգըտր եա-փատրն։

13 – Պիր քիմսէ նիսատատն պիրի իւդ էվիկէնիպ՝ տանս իճէգտրրիճագ էմէտիքատէն տօկրատ, տանս պատզդ էտեր-ատ, 14 – Վ.է տանս իճիմ իրսիւդե տանը պէտանատ՝ էտերէգ՝ Պէն պատ գէղը տա-տատմ', տամմատ տանս իճէգտրրիճագ էմէտ-յիմատ տանը պատգիրիճ պատ-լմատգը՛ տէյէ-ճէգ օլատր իսե, 15 – Օ.է վատգիճ գէղգը փէտերի վէ վատիտէտի գէղգն պէգիտրէ-իճինին նիչատէտինի տալով՝ գատտարա-յա շէհրին իմիճ իյատրատրը տատ չէգտրոգնա-լատր։ 16 – Վ.է գէղգն փէտերի իմիճ-յատրատրա իմիճ տատէն՝ Գէղգմը պատ տա-տէմէ զէվճէ օլմագ իւզրե վէրտիմ', վե տանս պատզդ էտեր. 17 – Վ.է իշիճ-Գէղգնը պատքիրճ պատ-լմատգը՛ տէյէրէգ տանս իճիմ իրսիւդե էտիյօր. տամմատ իշիճ գէղգմէն պէգիտ տատիճ ինինն նիչատէտի տէ-յիտ օլ պէգի շէհրին իմիճ իյատրատրընդը էօճիճատճ տատգմի իճա-իճատագ իճ-'տիպ էիմատիդեր։ 19 – Վ.է Իատյէշիլի պատքիրէյի պէտանատ՝ էիմէ-յի իշիճ տանէն եեւգ ՛ըգ-փատ կիտիճ ճէրիմէ տալով՝ գէղգն փէտերինէ վէր-տմիդեր. մերգատմէ տտատի տանդն գէվճ-ճէտտ օլու՛ագ՝ պիտիճատ 'էօմբինատճ տա-տնը պօշատյատմատյատճագ տըր ։ 20 – Ամ-մատ էկեր քէ՛ֆիյէթ տատիհ օլատ՝ գէղգատ պէգիտրէտի նիչատէտի պատլուտա-մատգը իսե, 21 – Գէղգը փէտերի իճատճ-տինին գափատրատտատ չէգտրատրդատր, վե փէտերի իճատճատճատ պինատ էիմէգրէ Իատյէշէտէ իրսիւդե իճիմ իրսիւդե տատ էգտրէ-ատ, էօրսէճ. պէգյէ ճէ քէօշ իւդիս-յէտ ատրտնգատտան տէֆ' էտէտին։

22 – Պիր տատեմ գիւէ պիր տատեմին պէվճէտտ իւդ եսուննբատատ պատլուտատ-գը իսե, կէգրէգ գատրը իւդ եսուննբատ-ատ՝ կերէգ գատրը՛ իւդիսի տե էօրսէճ-էգրէ. պէգյէ ճէ Իատյէշէտէ քէօշ իւդիս-յէտ տեֆ' էտէտին։

23 – Պիր պատքիրճ պիր երէ նիչատնգը օ-

Digitized by Google

լուպ տու, պիր տաեմ՝ տանը չէ հրատե պու-
լարագ անդն ինչ ետաթար խոտ, 24-ԻԷթ-
ոինի տախ օր չէ հրին գոփուտանա չէ-
գոտրդ, գէզար չէ հնատե պուլտնատրդը
Տալտե ֆէբուտա էթ մէտուխյի իչէտա, վէ
էզբէչի գօնշուրդէն գէվէճէոնին գէտիլ
էթ ոէչի իչէտա, ոանէրէի թատշուրէ
բէճմ էտէոնինդ, վէ էօլուտնէրդ.
պէզիլէճ քէզմի քէտիչյու տարտնըզտան
ոէճ՝ էտէոնին։

25 – Ամնու էգէբ պիր տաեմ պիր ֆի-
չանիդ գէզդ ատհրատտա պուլտա՝ ճէպ-
քէն ադդն ինչ ետաթար խոտ, ետալէնդդ
ադդն ինչ էտաթան ատաեմ էօլուտա։ 26-
Գէզդա խոտ պիր չէմ ետաճմայտդը. գէ-
զդն գամնչ մուտաֆատգդ պիր ճուբ-
մու ետգ. գիրտա պատ քէչդիչէթ
պիր քիսմէնինն գունշդը՝ ատչէյհնդե
գատդուդ՝ ադդը գամ էչդէտխյի կիտդի
տիր։ 27 – Չինդեքի ադդը ատհրատտա
պուլտդը հատ, ֆէչանիդ գէզդ ֆէբ-
ետտա էթ տախ խոտ տաե, ադդը էճէտտա եաե-
ճէդ քիսմէ պուլտնմայտդը։

28 – Պիր տաեմ՝ ֆէչանիդը օլմայտն
պիր պուդդրէ պուլտա՝ ճէպդէն ադդն
իլէ ետաթար խոտ, 29 – Գէչդիչէթ մու-
լեմ օլտդդը հատ, ադդն իլէ ետաթան
տաեմ գէզդն ֆէետերինէ էլլի տգոպ
կիտմետ վէրէճէք տիր. գէզ տախ
ատնա գէվէճէ օլտա. ադդը գէչէլ էթ տի-
չյի իչէտա՝ վէ ճէյ տիչյի իչէտա ՝էօտրնէտտ
ադդը պօչտայտայտ ճատ տզդը։

30 – Պիր քիսմէ ֆէետերինդն գէվէճէ-
սինդ ատմայտդն, վէ ֆէետերինդն էթ էչյի-
նի ատչմայտդն։

ՊԱՊ 23

Իատյատդը էգիլմիշ ետաթատ մէճ-
պատտ օլտն քիսմէ ԻԱՊՊԸՆ ճէմատ՝ա-
թէրտա կիտմէտինն. 2 – Վ.Էչէտ թ գինատ
ԻԱՊՊԸՆ ճէմատ՝ատէրտա կիտմէտինն, օ-
նատճէդ ճէգիլինէ գատտդը տտախ քիսմէ-
տի ԻԱՊՊԸՆ ճէմատ՝ատէրտա կիտմէտինն։
3 – Ամնինդ վէ Մոհտդը ԻԱՊՊԸՆ
ճէմատ՝ատէրտա կիտմէտինն. օնատճէդ ճէգ-
լէ գատտդը տտախ ատչէրտէդ քիսմէտ
տտաեդը ԻԱՊՊԸՆ ճէմատ՝ատէրտա կիտմէ-
տինն. 4 – Զիրտա Մ՚ատրատտան չէգէտդդը-
ճէդդ գէճմատ՝ նօլտտա էգատճէդ վէ տտա իլէ
տճէդդ գէճմատ՝ նօլտտա էգատճէդ վէ տտա իլէ
տճէդդ գէճմատ՝ նօլտտա էգատճէդ վէ տտա իլէ
թ տատ՚ատտդդը։ 5-Լատճէն Ատլատնդն ԻԱՊՊ
Բատղտատդը տտիկէճէճէդ իտհէմէտտի, վէ
Ատլատնդն ԻԱՊՊ տտանա պատ լատճէդ թ պէ-
տէքէթէ թէպտէկ էլլէտտի, չիճէդն Ատ-
լատնդն ԻԱՊՊ ատճէն ատէտտի. 6-Հէփ կիտճ-
լատնդն ԻԱՊՊ ատճէն ատէտտի. 6-Հէփ կիտճ-
լէրինէտ էպէտճէն ոանէրինն ատլատյէճ ինճ
վէ խատյրէտտը թատլէպ էթ մէտյատնն,
7 – Եպտմիրատտան խգրատճ էթ մէտյատնն,
պիրտ պիրտատերինն տտիր. Մ՚ատրատտան
խգրատճ էթ մէտյատնն, պիրտ տանըն տիչտա-
րէճնատտ միտատֆիր խտնն. 8 – Ատնէրէ
տտօպտան էվէտտա իտչէճնճիտ նէտլատե ԻԱՊ-
ՊԸՆ ճէմատ՝ատէրտա կիտմէտինն։

9 – Տիտշմէճնէրինդ իտպէրինէ օրտատ-
իլէ չէգէտպդինատ չէր նէվ՚ քէօրի իտ-
լատ քատճն իճճի ինատ էտատճնն. 10. Ատ-
լատ քատճն իճճի ինատ էտատճնն. 10. Ատ-
նէրտատտա էհի իտլատ տեպեպիլէ նատֆատք
նէրտատտա էհի իտլատ տեպեպիլէ նատֆատք
օլմատ՚ պիր տատեմ պատլատնտատր խտ,
օրտատկատճատնտն տտէշտէր չէդտէն վէ օր-
տատկատճատնտն տտէշտէր չէդտէն վէ օր-
տատկատճատնտն տտէշտէր չէդտէն վէ օր-
տ

'ինչպէս վերջ պիտի տան, ամէնու պիտի տեսնեն քու գործերդ, թէ քանի մը տարի ալ ես պիտի մնամ հոս, ինչպէս որ դուն կ'ուզես։ Ասիկա ալ ըսաւ անոնց, որ իրեն հետ եկած էին։

21 — Ասիկա ալ ըսաւ անոնց, որ իրեն հետ եկած էին։ Ես այսօր հարիւր քսան տարեկան եմ։ Ես այսօր չեմ կրնար ելլել ու իջնել, ինչպէս որ դուն ըսիր ինծի։ Ես այսօր չեմ կրնար երթալ ու գալ, ինչպէս որ դուն ըսիր ինծի։ Ես այսօր չեմ կրնար ելլել ու իջնել, ինչպէս որ դուն ըսիր ինծի։ Ես այսօր չեմ կրնար երթալ ու գալ, ինչպէս որ դուն ըսիր ինծի։

22 — Ասիկա ալ ըսաւ անոնց, որ իրեն հետ եկած էին։ Ես այսօր հարիւր քսան տարեկան եմ։ Ես այսօր չեմ կրնար ելլել ու իջնել, ինչպէս որ դուն ըսիր ինծի։ Ես այսօր չեմ կրնար երթալ ու գալ, ինչպէս որ դուն ըսիր ինծի։ Ես այսօր չեմ կրնար ելլել ու իջնել, ինչպէս որ դուն ըսիր ինծի։ Ես այսօր չեմ կրնար երթալ ու գալ, ինչպէս որ դուն ըսիր ինծի։

23 — Ասիկա ալ ըսաւ անոնց, որ իրեն հետ եկած էին։ Ես այսօր հարիւր քսան տարեկան եմ։ Ես այսօր չեմ կրնար ելլել ու իջնել, ինչպէս որ դուն ըսիր ինծի։ Ես այսօր չեմ կրնար երթալ ու գալ, ինչպէս որ դուն ըսիր ինծի։ Ես այսօր չեմ կրնար ելլել ու իջնել, ինչպէս որ դուն ըսիր ինծի։ Ես այսօր չեմ կրնար երթալ ու գալ, ինչպէս որ դուն ըսիր ինծի։

24 — Ասիկա ալ ըսաւ անոնց, որ իրեն հետ եկած էին։ Ես այսօր հարիւր քսան տարեկան եմ։ Ես այսօր չեմ կրնար ելլել ու իջնել, ինչպէս որ դուն ըսիր ինծի։ Ես այսօր չեմ կրնար երթալ ու գալ, ինչպէս որ դուն ըսիր ինծի։ Ես այսօր չեմ կրնար ելլել ու իջնել, ինչպէս որ դուն ըսիր ինծի։ Ես այսօր չեմ կրնար երթալ ու գալ, ինչպէս որ դուն ըսիր ինծի։

25. Ասիկա ալ ըսաւ անոնց, որ իրեն հետ եկած էին։ Ես այսօր հարիւր քսան տարեկան եմ։ Ես այսօր չեմ կրնար ելլել ու իջնել, ինչպէս որ դուն ըսիր ինծի։ Ես այսօր չեմ կրնար երթալ ու գալ, ինչպէս որ դուն ըսիր ինծի։ Ես այսօր չեմ կրնար ելլել ու իջնել, ինչպէս որ դուն ըսիր ինծի։ Ես այսօր չեմ կրնար երթալ ու գալ, ինչպէս որ դուն ըսիր ինծի։

ՊԱՊ 21

Պիր առաւօտ Յիսուսն պիրիներուն ըսաւ՝ Եվկենտիքսեան, եկէք անոնք 'որպ պիր շէյ պուլտըղնուսան մէզպուրէ անոնք նայզարըսաս մնագպուլ օլմասաղ, սանա Թոմասկանամէրլի եուրտպ ելինէ վէրէրէք՝ անոր խանէսինտէն սաղ վէրթին։ 2 — Ասախ անոնք խանէսինտէն չդգըդ՝ տիկէր պիր երէ վարտա պիլիր։ 3 — Վէ ասդըտարի զէվճիր ասախ անտէն իգդուհ Էտրոպ՝ Թոմասկանամէրլի եուրտպ ելինէ վէրիր վէ անոր քէնտի խանէսինտէն կէօնտէրիրսէ, եսախատ անոր զէվճէ սալսան ասդըտարի սատմ վէֆոմի էտերաք, 4 — Անդ սաղ վէրմիշ օլսան իլգ զէվճիր՝ գարը նատիսդ օլտրգտան ասդրտ՝ Թէգըտրդ քէնտինէ զէվճէ օլմազ իտպրէ սալսամայագճադ տըր։ գիրտ պաս՝ 'ինտինտան մէգըտաշ տըր։ ոէն ատախ Ալտօնէյ ԻԱՊՊՐՆ սանա միրտա օլմազ իտպրէ վէրտիկի տիդտր իւզէրինէ կիսաղ տտա'վէլէ էհմէդէհին։

5 — Պիր առաւմ եէնի եվկենմիշ խոչ, ճէնկէ չդգմտըր, վէ անոս հիչ պիր իշ Թէգըլիճ օլաւնմտաղ։ պիր ասէնէ գատատր խանէսինտէ մնա'ագճ օլաւզ՝ ալտրդր զէվճէսինի մնտրսւր էհմէդին։

6 — Պէր էֆոթ ատէյրմէնի եուխտա իւսէճ Թուշրնը բէհին ալմտաղ։ գիրտ հագտէնիճը բէհին ալմնճ օլտւր։

7 — Պիր քիմսէ պիրտառէյէրէրի օլաղ պէնի Իտրայէլտէն պիրինի սըրգտճի էհմէդ, վէ անդ գաւլ էհմէդ, եուխտա առ առմ՝մէշ պուլտնուսւր խոչ, օվ խըրտըղ էօլսէն։ պէդղէճէ տրտնըզղտան քէօճի իւլիւչիւ ատճ՝ էտսէնին։

8 — Ճիւզատ՝ 'իլէնի խուսաստան չօգ տիգգտճ էտսէնին, քի Ղէհիլի քէստհիղէրին ասիզ Թա'լիմ էհմէդէրի էչլէրին ճիւմլէսինի հրգճղ ու իճրտա էտսէնին, անդերէ եմի էլէտիյմէ կէսրէ անդերի հրգճղ ու իճրտա էտսէնին։ 9 — Մրտրտտան չդգտրդրզղ պէտմին Ալտօնէյ ԻԱՊՊՐՆ եօլտա Մարդատմո եուգճտրդրճը տէր խոմրը էլլէ։

10 — Գօնչէյնտ պիր չէյ էօսիւնճ վէրիրսէն, բէհինի ալմտագ իչիւն անդն խանէսինէն կիրմէչէյին։ 11 — Սէն խարմճատ տատր, էօսիւնճ վէրսիյնի քիմսէ տատխ բէհինի ատախ չդգտրդր։ 12. Վ'է էկէր օվ քիմսէ ֆազգիր իսէ, բէհնի իլէ եսմի՝մէյտտրդ. 13 — Կիւնէչ պաճտրդր կիպի բէհնի ատախ մնա՝լագտ կէրի վէրէ ճէչքտին, օ տատխ քէհնի էսվաղնտտ եսմի՝չ' ատախ խայր տտա'տ էյէլէյէ, վէ ատախ Ալտօնէյ ԻԱՊՊՐՆ հագզտրդրնտտա տատյտ'տատտ օլաղնտտ։

14 — Կէրէք պիրտառէյէրէրիկէն՝ կէրէք տիյտրդրկտտա, չէհրէրիկտէ պագտլաղնտտն դարբիալէրտտէն օլտւն, ֆազգիր վէ մրհէմմէճ օլտտն իւճրէհիկէյէ զուլմ էհմէմէյէհին։ 15 — Հէմտտն օվ կիւնտէ կիւնէչ պաճի՝մէղտտան էվվէլ իւճրէհիկէն վէրէրէհին, գիրտ ֆազգիր օլտւզ ճաղտը տատր տարզտւ՝քէչ տտր։ օլմայտտ քի 'ատէյհիկտէ ԻԱՊՊՐՆ ֆէրեատտ էհմէմէհէյէ տատնտ կիւնտտ տայրտտ։

16 — Փէտէրէրէր էվվտտտ իչիւն վէ էվվտտտ փէտէրէրէր իչիւն գաճի՝մ օլտւնմտտ՝տտճադ, հէր քէս քէհնի կիւնտտտը իչիւն գաճի՝մ օլտւնտտճադ տտր։

17 — Ղարիպ վէ եէհի՝մ հագզ գէնտտտ հիւ՝քմիւ Թտտհրիճ էհմէդէհին. վէ տտւ գտրբրնի էլգիսէհինի բէհնի ատէ՝մէյտտրդ։ 18 — Վէ Մարդատտ գաւզ օվտրդրէ վէ Ալտօնէյ ԻԱՊՊՐՆ աէնի օրտտտան խէտտտ էհմէդինի ատէրքտճրդր էտսէնին. գաւ է՝գտտէն պէն գաւ չէյնի Թրտտրդրնը տտանտ էմի էտսէրիմ՝։

19 — Թարտյտատտ մնագտաւէրնը պիչտճինի զէմտնի Թտտյտատտ պիր տէմէհ՝ատնտտրը խոչ, ատր ատյտճագ իւգրէ աէնտտմէհէյէհին. գաղրիգ վէ եէհի՝մ վէ տտւ գտրբրնը օլտւն, քի Ալտօնէյ ԻԱՊՊ

Digitized by Google

աչեայ էլլերիին ճիւռղէ իշլէրինուէ պէ-
ռէկէթլէյիր։ 20 – Զէյթինեան ապրանքնե-
րէրը սիւքսիւրի զէմանի, դաշտը տուղ-
տան տալու ապրանքներուդան. պէտրիպ
վէ եէմիմ վէ տուռլ գարթներին օլսուն։
21 – Պաղջէր պօպուլիասիոն գօնտէն իս-
պիտիերի ուէվէյիմէյլիյին. գարթիպ վէ
եէմիմ վէ տուռլ գարթներին օլսուն։ 22.
Մարթ ամյարըձուռ գուռլ սլաղըղընէր ուէր
խորըր էյլէ. պուռ էճլուէն պուռ չէքիլ
ֆէրաղընա ուսուռ էմր էուէրիմ։

ՊԱՊ 25

Ասումներ ապրանքնուռ ուռա՛վռա օլուռ-
մասըպէյէ կիմի ախպէրլերինուէ, հապր-
մասըպէյէ պապզէ սասիլ օլսուն-
նը թէպգիրէյ վէ պապասխոյնը օլսունըն
նը թէպգիրէյ վէ պապասխոյնը օլսուն։ 2 – Ո՞վ
նալէյհինէ հիւքմ էյնէ սունուլըր։ 2 – Ո՞վ
էկեր գապասխոյնը օլսուն ասգպիւլմէյէ
միւսէյիմուռ հապգ խան, հոպքիմ ապր ճա-
թըրդպ՝ հուզուրընուռա պապասխոյնիա
Ասու գըրգ ասէյնէքընէն գիյասէթ վար-
ապրմասըն, օլմայու քի պուռնդասունա
ապրմասըն, օլմայու ասու վուրմազէ, պի-
ռասհս գիյասէթ ասնին նազարընուռա թիսկդիր
օլուռնմազը օլու։
4 – Խապասնա ասէօյնէ էզքիւզիւնէ սնդ-
գընր պապղամայասընա։
5 – Գարնասուշտր պէրապէր ճաքինէ
օլաբգիւրը հայտէ, ապրէրապէր պիրի
չօճապգրը վէֆսիքի էսէրապ, վէֆսիքի
էսէրնին գէվճէնի տրէշրընուռա ճապասնի-
ճգրյա վարմասընը. գիյինը ասու թէզապ-
քիւռպ էսէրէրէ՝ քէնտսունէ գէվճէ օլմագ
քիւռպ էսէրէրէ՝ ասու գապղընդը հապգընը
քէզրա ապղուղ՝ ասու գապղընդը հապգընը
քէզրա էյնէսին։ 6 – Ո՞ր մէրդսւմէսնէն
օլսուն իւր չՕճապ, վէֆսիքի էսէրն գասնն-
ասուշընդուռ իսմի Խապայէյսէնէ ճապ-
մասընդուռ իսմի Խապայէյսէնէ ճապ-
կէշէյին։ 7 – Ո՞ր կիչր օր քիմսէ գասրն-
ասուշընդուռ գէվճէնին ապյասգա բապղ
ասուշընդուռ գէվճէնին ապյասգա բապղ
ասէյիր խան, գասրնասուշընդուռ չէ-
գասփուլա խապ խապայէյսէնէ էսէրնին
գըգրգ Գայիյէս Խապայէյսէնէ էչգրնին-
նէնդա խամինի իպգա ես մէգրասնէ էչգրնին-
յօր. պասնա գայինդը հապգընդը իճգա-
էյնէ մէգ խապ էմէյօր՝ ասնին։ 8 – Օ՞ր
վասգրիճ շէհրինին խապ խապայէյսէնէ ապր
չասգրըգ՝ ասու սեպյէյէ ճէգիլէր, վէ
օ խապայէյսէնէ էսէրէգ ապյասգա բապղ
ասէյիր խապ՝ ասէրսէ, 9 – Գարնասուշընդուռ
գէվճէնի խապ խապայէյսէնէ հապգասրըգ-
ասու ասնա ճապգասրըգ՝ ասնէն ապյասգը-
ասուռն գասփուլընդը չէգասրասրսգ, վէ ասնէն
խապ գիյինէ էյ խապ գասրնէրէգ, ասնու խապ

'իղլէ վէրէ պիլիրսին, ամմիս պիրտահ-րինէ ֆա'իդէ վէրմէյէսին, Թա քի թէհէվվիւնէ իչինէ կիթի տիյուս իւ-զէրինատ Ալլահընի ՐԱՊԻ էլ ուզաթա-մըղըն հէր չէյտէ ահնի պէրապէրլէյէ։

21 – Ալլահընի ՐԱՊԻԱՆ նէզր էյտի-յին վագըթի սոնրա իֆտարնատա կէճ-մէյէսին. վէրա Ալլահընի ՐԱՊԻ սոնր ահնէն մնէֆտէտա թէտէկ էտէր. սո-նրա տահի կիւնահ մայըլըր։ 22 – Ամմա նէզր էյթիրը իսթէյէզահն, սոնրա կիւ-նահ մայըլմազ։ 23 – Ագղընըն վա'տ էտ-տիպ' Ալլահընի ՐԱՊԻԱ կէօնթիւլլե նէզր էյթիյին կիպի' էհմինա տուէտաւըրնա-սոնրա չըգմանը հըրզը ու թէրտ էտէսին։

24 – Փոնչընըն պաղըտա կիրտիյին վագրիթ' ճանըդընըն իսթէտիյի կիպի տա-յահնմայտա գաստէր իւզրիւմ եէյէ պի-լիրսին, ամմիս գաստըգիտ գօմայտըն։ 25. Փոնչընըն էբինինէ կիրտիյին վագրիթ պաչտգէտրը էլինէյէ գօփատա պիլիրսին, ամմիս գոնչընըն էբինի իւզէրինէ օլսագ մայմայտըն։

ՊԱՊ 21

Պիր ատէմ նիսաատան պիրինի ալըպ' էվէնտիւրտ, էկէր անատ 'այպ պիր շէյ պուլսըդընատան մէզգուրէ սոնրա նագայըրնատա մինագպատ օլմազատա, սոնրա Թաշտագնամէյէ եատըրագ էյնէտ վէրտիբէ' սոնր խանէնինատն տալը վէրտիհ։ 2 – Ա տահի սոնրա խանէնինատն չըգըպ' տի-կէր պիր էրէ վատրա պիրիր։ 3 – Վ է ագի-թատքի զէվճի տահի սոնատն իզթրահ է-տիպ' Թաշտագնամէյէ եատըրագ էյնինէ վէրիր վ սոնր քէնատի խանէնինատն կէօնտէրիրսէ, եահտա սոնր զէվճէ տա-լատն ագնըթատքի տատեմ վէֆտիճ էտէրսէ, 4 – Անը տալը վէրմիշ օլսահն իլթ զէվճի' գատը նահփագը պուլդագատն ագնըտա' Թէգ-բատր քէնատինէ զէվճէ օլմագ իւզրէ տա-լատմայտաճագ տօըր. պիրտա պահ' ՐԱՊՊԸՆ 'ինահինատ մէգբատահ տօըր. ահն տահի Ալլահընի ՐԱՊՊԸՆ սոնրա միրտահ օլմագ իւզրէ վէրտիյին տիյտօր իւզէրինէ կիւ-նահ տահ'վէթ էթմէյէսին։

5 – Պիր տատեմ եէհնի էվէնտիրէ խատ, ճէհնիկ չըգմատըդն, վէ սոնրա հիչ պիր ֆէյ Թէգբիրի օլտնմայտըդն. պիր ահնէ գատ-տատր խատնէնինատ մատ'ահ օլտագ' տալըտ-ղէ զէվճէհնի մէհտուտ էթմէյէսին։

6 – Պիր ւխմաթ տէյիրմէհնի եահտա իւտի Թաշչընը բէհնի տալմատըդն. պիրտա հագայթը բէհնի տալմէյէ օլտւբ։

7 – Պիր քիմսէ պիրտահէրէրէրի օլսագ պէհնի Խարայէլտէհ պիրինի տըրդագի էթ-մէյէ, վէ սոնր գատ էթմէյէ, եահտա տա-նը տահմէյէ պուլտնտաւբ խատ, օլ Խըր-տըղ էօլսիւն. պէդղէճէ տրտունըզտատն քէօթի իւլիւյիւ տէֆ' էտահնի։

8 – Ճիւտամ 'իլլէհի խատատաւբատատ չօգ տիգգամի էտահնիկ, քի Ղէհիլի քէտհինիէրինի տիզէ Թա'լիմ էթտիքէլէ-րի չէյլէրինի ճիւմլէսինի հըրզը ու Թէր-տատ էտէսինիկ, տանըերե եմը էյլէտիյի-մէ կէտրէ տանըերի հըրզը ու Թէրտատ էտահ-նիկ։ 9 – Մըտըրատահն չըգտըրըգ գէ-տատն Ալլահընի ՐԱՊՊԸՆ եօլատտա Մատրի-տատնո եատփատըդընը տահ խատիը էյլէ։

10 – Փոնչընատ պիր չէյ էօտիւնէ վէ-րիրսէհն, բէհնինի տալմագ իչինէ տանը խատնէնինէ կիրտէճէյէհն։ 11 – Սէհ խատ-րիճատ տատր, եօտիւնճ վէրտիյինէ քիմ-սէ տատխի բէհնինի տահնատ չըգտըրը։ 12. Վ է եէկը օլ քիմսէ ֆատգիր խատ, բէհնի խըյէ եատիճմայտատրը. 13 – Կիւնէշ պահ-տըղը կիպի բէհնի տահն մատըտագատ կէ-րի վէրե եէչքահն, օ տատխի քէհնոտի էվա-պընատա եատիճ' տահնատ խայը տատ'տա էյ-էէյէ, վէ տահնատ Ալլահընի ՐԱՊՊԸՆ չօտ-զատըրնատա տատըտչ 'տատտա օլտահնատ։

14 – Կէրէբը պիրտահէրէրիյինէ' կէ-րէգը տիյտըրնատա, չէհրիրինէ պահ-լատհնատն զատրիպէրատէն օլտահն, ֆատգիր վէ միչհիմատճ օլտահն իւճրէհիյէ զատ-լմ էթմէյէսինի։ 15 – Չէհնատն օլ կիւնատ կիւնէշ պահմատզատահն էվվէլ իւճրէ-հիյինի վէրէսինի, զիրտա ֆատգիր օլտագ ճատնը տահնատ տրտատ-քէշ տիր. օլմիյատ քի 'ատլէյհինատ ՐԱՊՊԱՆ ֆէրհատտ էթմէ-մէհյէ տատհնատ կիւնահ մայըլատ։

16 – Փէտէրլէր էվլատտ իչինի վէ էվ-լատտ փէտէրլէր իչինի գատթ' օլտահնմա-յատճագ, հէր քէտ քէհնատը իւչինի Թ-չինի գատթ' օլտահնճագ տօըր։

17 – Ղատրիպ վէ եէհթիմ' հատգքնատտ հիւքմիւ Թահրիճ էթմէյէսինի. վէ տատ-ւ գատրընի էյզհէտհինի բէհնի տատ-մայտատն։ 18 – Վ է Մատրատտատ գատ-տատրդը վէ Ալլահընի ՐԱՊՊԸՆ սէհի տ-բատտատի խէտատ էթմէյէսինի տէրհատհ-մէրը էտէսինի. գատ էյզհէտ պէհ գատ չէյնի իճրատտըդը տատհնատ էմը էտէրիմ'։

19 – Թատրատկատտա մատհատուէրը պիչտի-յինի զէմատնի Թատրատտատ պիր տէմէճի տա-հնատտըր խատհ, տանը տատմագ իւզրէ տէֆ-տէյէսինի. զատրիպ վէ եէհթիմ' վէ տատ-գատրընը օլտահն, քի Ալլահընի ՐԱՊՊ

Digitized by Google

աչեդի էլլէբինին ճիւմլե իչլէբինուե պէ-
քէքէիլէյէ։ 20 – Զէյթունն ալդանճլը-
իչէնը սիլգահիյին զէմանն, խալնը սուղ-
տանն տուլա ապահչորճայտանին. պաղրիկ
վէ եէհի իմ վէ տուլ գաբրընին օլաուն։
21 – Գադընէը պօղսորդընատ գէլտին խա-
զիւմլէրի ուէվէյիմկէյհին. գարիպ վէ
եէհի իմ վէ տուլ գաբրընին օլաուն։ 22.
Մբարը սահյարդնատ գաւլ ալաղդընը ուար
խոմըր էլլէ. պուռ էճլուէն պաւ չէյրին
իճթռասընը ատնա էմր էտէբիմ։

ՊԱՊ 25

Ադամլէր ապտասընատ տան՝վա օլուպ՝
մռնհաքմէյէ կիրի տիքէբինուե, հաֆի-
չէ տան՝վալսորնատ պուգդպ՝ ապկհ օլտ-
նը թեպրէյէ վէ գուպտհոիլը օլտնընդ
ապէյհինէ հիւքմ՝ էհմինէբ։ 2 – վ է
էկէր գապտհոիլը օլան ապէյիւլմէյէ
միւհմատհագդ խոչ, հոգբիմ՝ ապը եսա-
իճըրըպ՝ հուզուրընատ գապտհոիլընատ
կէսրէ հիւսուպ իրկ ապէյաբսրնին։ 3 –
Ադամ գբրգ ապէյհէբտէն գէյտատ վռը-
պըրմատըն, օլմայատ քի պաւնլատրատն
ատնհա զէյտատ ապտա վռբմատղէ, պի-
րատաէրնի ապէնին նագապրընատ թմտհգիր
օլուհմընէ օլաւ։

4 – Խաբտանն ապէօյէն էօքսւգիւն ապգ-
պընը գապղտմայատրն։

5 – Գարհատաշլատր պէրտապէր ատքին
օլտրգլատրը հայտտ, ապէլբտէն պիրի
չօճագ գբրգ վէֆտմի էտէրսէ, վէֆտմի
էհատնին վէվճէսի տրբշտրըտատ էտապատ-
ճըբ գտրմատըն. գայրին ապատ թմէպգբ-
քիպ էտէրէք՝ քէհտտնէ գէվճէ օլմագ
խռղրէ տալըպ՝ ապատ գայրնէրգ հապգբընը
թճրտ էմ սին։ 6 – վ է մէրգպռմէսէն
օլտն թլք չոճագ, վէֆտմի էտէն գապն-
տատշընէրն իտմի Խարայէլատն մհտհվ օլ-
մատմագ իչիւն, ապրն խտմիչլէ եէրինէ
կէչտին։ 7 – վ է ևկէր օլ քիտնէ գապր-
տատշընէրն գէվճէսինի ապմատգտն բապի
տէչիլ խռ, գապրնատտշընէրն գէվճէսի
գտփռչյատ իչիւն Խարայէլատն չէ-
գբգ՝ Գպչիրմ՝ Խարայէլատ գապրնատտշը-
նէրն իտմինի խպգտս էմ մէգբտէն չէգբ-
յօր. պատատ գպչիրգ հապգբընը իճրտ
էմ մէգբ իտպի էմէյօր՝ տէսպին։ 8 – Օլ
վռգբմ չէհրինին իտպի իչարէլտրը ապը
չտպըրըտ՝ ապատ ապէյլէչ էհէլբր, վէ
օ իտբտրը էտէրէք՝ Ախր ալմայտս բապի
տէչիլ իմ՝ տէբտէ, 9 – Գարհատաշընէրն
գէվճէսի իտպի իչարէլտրը հուզուրըն-
ատատ ապատ ևտգլաչըրգ՝ ապէրն ապյագդն-
տատն փատփաչընէը չէգտրատյագ, վէ ապէրն
եիչգինէ թի իւքսիբէրէք, ապատ իտպի ատ-
պէչ՝ Գարհատաշընէրն խատնէպինի պիտատ
էճմէչէ ատէմէ պէգյլէ մռզ՝տմլէ օ-
լուհատճագ տպըր՝ ապէպին։ 10 – վ է ապատ
Իսրայէլատ՝ Գատփաչընէ չէգտրըլատնըն
խատնէպի թէսպիչէ օլաշհատուն։

11 – Ատեմլէր եէքսիճկէրի իւէ ագէ-
հագզա՝տս էճ տիքէլէրինատ՝ պէրիճին
զէվճէսի քէհտտի զէվճինի ապատ վռբ-
բատըն էլլհատէն գռբճ ապտմագ իչիւն
եռագընը կելիպ ատ, էլլհի ռւգատտրագ-
ապը՝ տպգտկճ եէրէլհատէն իճտ իճ ապը
խռ, 12 – 0 զէմանն ապըն էլլհի քէճէ-
պին. կէօգիւն մէրհամէճ էմ մէպին։

13 – Գէպէչհատ պէդրիւք վէ քիւչիւք
իւրէ տիւրիւճ իճտրէը իճտշը օլմագճն։
14 – Խատնէչհատ պէդրիւք վէ քիւչիւք
իւրէ տիւրիւճ էճտ էօյչէլքէրիկ օլմա-
տըն։ 15 – Ատնէին իճտրէը իճտշըն իճէ-
մատմ՝ վէ հապգ օլտռւն. էճտ էօյչէլքի
իճէմատմ՝ վէ հապգ օլտռւն, քի Ալլահընի
ՐԱՊՊԸՆ ատնատ վէբտիւի տիչյատր իւպէ-
րինատ՝ էօմիւչկ ուգռւն օլաւ։ 16 – Ջի-
բրատ պաւ շէհյէրի ևտճրպ՝ հապգ գօղպղբգ
էտնհէրէն ճիւմլէպի Ալլահընի ՐԱՊՊԸՆ
՝ինռւճհատ՝ մէքբռհ տբբր։

17 – Մբռբրատն չէգ տպղտն զէմանն
ևօյատս Ամոռգհկին ատնատ էմ տիչյհկի
խտիբընատ իճ ուէ. 18 – Ննատբլ քի Ալ-
լտհատան գօրգ մնյատրատգ ևօյատս ապէչ
գատշէյատյբգ՝ ապէն ևօրգռւն վէ իճ-
գտմճորգ իչքէն ապէրն ատրատրճատ ևչնէ
գտ՝իչիւրէրն ճհւմլէպինի գրբտր։ 19 –
Իմռռ Ալլահընի ՐԱՊՊԸՆ ատնատ միչտա
օլմագչ իւզրէ իճ ևէ ևչյհւ իչլէն վէ բտա-
չյի տիչյատրատ էմ բտճիատ օլտռն տճէշ
ևէնէլբրինին ճհւմլէպինատճն ատնատ բատ-
հատճ վէբտիչյի զէմանն, Ամոռգհկին ևատմ
ատ չտռնբրը ապէմտ տալի բնատտն մհտհվ է-
ապտճի. ապռնռճ մճյատրատն։

ՊԱՊ 26

Վէ Ալլահընի ՐԱՊՊԸՆ ատնատ միչ-
տա օլմագչ իւզրէ վէբտիչյի տիչյատրատ
կիրիպ՝ ապը իճ ևէ ևչյհւ չ վէ իչյհնատ իճ
գտտմէճ էմ տիչյհնատ. 2 Ալլահընի ՐԱՊ-
ՊԸՆ ատնատ վէբտիչյի տիչյատրընատճն
իճ տիչտրընէրէն իճ օճրատ մհտհատ լտ-
նէն ճհւմլէպի իճ ապւբճհնատատ ևէ-
ապրատ գյատրատգ, Ալլահընի
ՐԱՊՊԸՆ քէհնատ իտպինի իտքատտն իչյէ-

Digitized by Google

ինքիքսաց էսե ճէյլի մնհալէ կիսէ-
սին. 3 – Վէ օր կիւնէրսե պուլանճան
քահհինին ետնքնա կիսիոր՝ պէն պու
կիւն Ալահըդի ՐԱՊՊԱ ի'թիրսի էսե-
րիմ քի ՐԱՊՊԸՆ պիզէ վէրմէք իչիւն
եճատսըմըզսը էմմին էթմէյի տիյա-
րա կէլմիյէճիմ տէյէնին, 4 – Քեռաչինին տա-
խի սէֆէտի սէնին էլինէն ալըզ՝ Ա-
լահդի ՐԱՊՊԸՆ մէզմսը էօհնիճնէ գօ-
տառն. 5 – Սէն տախի Ալահդի ՐԱՊՊԸՆ
հառպըդրնտա սեվդիչիոր՝ փէտերիմ՝
փէրթչանհալ պիր Ալատի խոր. վէ
Մըսրա էհիոր՝ օրտտա ազ նէֆեր իլէ
միռտաֆիր օլտու, վէ օրտտա պէդիրէք
վէ գաւվէթլի վէ հուքմատը չօգ պիր
միլլէթի օլտու: 6 – Վ.է Մըսրըլըլար պի-
զէ պէտ մնա'ամլէլ էտիոր ճէֆտա հայ-
թէրէք' իւզէրիմիզէ պզըր խըտմէթի գօ-
տըդսը. 7 – Պիզ տտախի եճատսըմըզդըն
Ալահը ՐԱՊՊԱ ֆէրհատտ էթմէլէլ,
ՐԱՊՊ սեսիդիզի խչհտիոր՝ ճէֆտամըզ վէ
զօհմէթիմիզ վէ մնուզդատճըզտտ հատ-
զըր հայրսըզ. 8.Վ.է ՐԱՊՊ պիզի գուտ-
րէթլի հէ վէ սուզանճը գօ. իլէ վէ
պէդիրէք վէ հէյպէթլի շհյէրէ վէ 'ատ-
լատճըլէրը վէ մու'ճիզէրլէ Մըսրը-
ատան չդգտսրը. 9 – Վ.է պիզի պու մնա-
հալէ կէթիրիոր՝ պիզէ պու տախըրը,
սէնէ վէ պալ ատան տախըրը վէրտին:
10 – Վ.է իչհէ, հա ՐԱՊՊ, պատտա վէր-
տիյին թօփրատը մնհաուլտրնէն
թաւրֆանտատորնը կէթիրտիոր՝ տէյէ-
սին. վէ տանը Ալահդի ՐԱՊՊԸՆ հա-
զըռդրնտա գօլատ՝ Ալահդի ՐԱՊՊԸՆ
հառպըդրնտա սեճատ գէլտսրը՝ 11 –
Սէն, Ղ.եւբիլի վէ տարոնզատտա պուլտա-
նատն դատրիոր իլէ պէրաապեր, Ալահդի
ՐԱՊՊԸՆ ատտա վէ խատնէնէ իհտատն էթ-
տիյի նի'մէթլէրինն ճհմէնէնտէն մէզ-
բատր օլտսրը:

12 – Ի'նշր սէնէսի օլտան իւչհէնճհմ
սէնէտատ մնհաուլդնէն 'իւշրլէրինին
քահֆհէնինի թէմմտըյլէ ալըրըտ Ղ.է-
բիլի վէ զատրիոզ վէ եէթիմ՝ վէ տոտ
գատրըյտա վէրտիյինտէ, ոռնլէր տոտ-
սէնին գաֆհատրըտտա եէչիոզ տոյ-
տըրգլըրընտա, 13 – Ալահդի ՐԱՊ-
ՊԸՆ հոտզատրնտա ահօյնէդ՝ Իսա-
նէմտէն մնգատատա չէյլէրի թէմմտ-
մըզէ չդգտսրդ, վէ ոռնլէրի սէնին
պտտա վէրտիյին ճհմէնէ էմրլէրինէ իմ-
թիհալէն Ղ.է.բիլի վէ զատրիոզ վէ եէթիմ՝
վէ տոտ գատրըյտա վէրտիմ. սէնին է-
մրլէրինտէն չդգմտսրդ, վէ ահօյէդ տա-
նաթմատսրդ: 14 – Մատթեմ ի'ւ.ռնլէրմ-
դի ատտէն եէմէհտի վէ 'նատփատք իչ
իչհէ' ատտէն խոթի'մտլ էթմէհտի՞,
ճէհտազէ իչհէ ատտէն վէրմէհտի՞. Ա-
լահըդ ՐԱՊՊԸՆ քէլտմինը տինկէչհէդ
պատտա էմ'ե էթտիյէ շէյլէրին ճհմէ-
սինի իճտտա էչլէրին՝ 15 – Մ.ռգատտա-
տա մէգքէսինի օլտան սէմտատտն նատզատ
էչլէ, վէ գատվտրի Խատրէյլի վէ էճատտա-
տըզըդտա եէմին էթտիյին կիսի սէթթ
վէ պալ ատան տախըտր օլտու՝ տիդէ
վէրտիյինն եէրի մի.ատզորէք գէլ՝ տե-
յէսին:

16 – Պու կիւն Ալահդի ՐԱՊՊ ատտնա
պու գատռնէլտրդըն վէ ահֆհատտըն իճ-
տտատրնը էմր էտեր. իտտոի ատնէրի սէթ-
թինա գէտլդինէն վէ պի.ինա ճատտ-
նըդտատն տրվդ ու իճտտա էչլէչհէնա
17 – Սէն պու կիւն ՐԱՊՊԱ ի'թ'ատ-
հիտա էտերսին, քի օ սէնին Ալահըդն
օլտճատտ, վէ սէն ատնըդն ի'տտրիգլէրինտէ
եէ.բ.բ.յէ ճէէքտին վէ պատնէ.ըտտ իւէ է-
մրլէրինի վէ ահֆհատտըդ տրվդ է տտախ՝
քէլտմինը տինկէչհէդ էտեսի՝ 18 – ՐԱՊՊ
ատտախ ատնտա պու կիւն ի'թ'ահհիտա է-
տեր քի ատտէյլի կիսի քէնտինէ խատտ
գտվմ օլտու՝ ճհմէնէ էմրլէրինի տրվդ
էտեհտին. 19.Վ.է խատգ էչլէտյլի ի'տա-
'ինֆէչլէրին ճհմէնէսինէ մէհ'ո ու չէօհ-
րէթ վէ 'իտգէյճ իւէ սէնի փա'իգ էչլէ-
յէ, վէ տտեսյլի կ'նպի' Ալահդի ՐԱՊ-
ՊԱ մնէգատատե պիր գտվմ՝ օլտաըն:

ԳԱՊ 27

Վ.է Մտվսե Խատրէյլին ինքիչտրօ-
լտորը իւէ պէրաապեր, գտվմտս ի'նկոիչ
էտեպ տետի քի՝ Սիդէ պու կիւն ի'թզ-
լիզ էճճտիյիմ՝ էմրլէրին ճհմէնէսինի
տրվդ էտեհտինիզ: 2 – Վ.է Յորգանճատ-
ատան Ալահդի ՐԱՊՊԸՆ ատտնա վէրտիյին
տիչտրտս կէչհյինիզ կիտնտե, քէնտ-
տինէ պէդիւ.ք ի'տտչտրտ տիյրիզ՝ ատնէ-
րի քիրէ'ճէ տրվդատրնիզ: 3 – Վ.է է՞ճ-
տտատրդըն Ալահը ՐԱՊՊ ատտնա պէդլէ-
տիյի կիսի օլ տիւ.ք վէ պալ ատան
տախըտրս, ետտն Ալահդի ՐԱՊՊԸՆ ատտ-
նտա վէրտիյին տիչտրտս կիրտնէ իչհէ-
կէչհյինիզ, ատնէրդն իւէրինէ պտտ
չէրի'տտրդն չէի պէօդլէրինի ետտրտսդ-
տա, 4 – Վ.է Յորգանճատտան կէչհյինիզ՝
պէնիմ ատտնա պտտ կիւն ի'թէպիհ էի-

* Ե՞ւօտ՝ նատփատք օլտըդրմ՝ Հ.տլտե

Digitized by Google

ակքիմ պաւ թաչլարը Գեբաղ առաջնաս ակքիզ՝ անլէրի քիրէճլէ տրվայսաքն։ 5 – Օրատաս առաքի Ալլահընի ՐԱՊՓԱ պիր մէզգաւ, հասնի իւզէրլէրինէ տէմիր ատգուճտըրմայըզ՝ թաչլատասնա պիր մէզգաւ հասփաքն։ 6 – Ալլահընի ՐԱՊՓԸՆ մէզգաւհընը *իչլէնիլմէմիշ թաչլատասնա հափըզ՝ անըն իւզէրինէ Ալլահընի ՐԱՊՓԱ մուհտագատր թագամ՝ էտէսին։ 7 – Վէ սէլամէթ գուրպանլարը զէհգ էտիմ՝ օրատաս եէյէրէք, Ալլահընի ՐԱՊՓԸՆ հաւզատրքնատա մէրթաբ օլսաքն։ 8 – Վէ պաւ չէրի՝ տէրթ ադէտ սէօվկէրինի թաչլարը հէվէսլէրինէ գոյմէ վաղըհ պիր ծարզլէ հասդասըն։ 9 – Վէ Մովսէս վէ Ղ*ուրխի քհանհինլէրը պիրէ՛ն Խարայէլէ սէօվկէմիզ՝ Էյ Խարայէլ, սիւքքէթ էտիզ տինկէ։ պաւ կէնան Ալլահընի ՐԱՊՓԸՆ գասմըն օլսաքն։ 10 – Իմնի Ալլահընի ՐԱՊՓԸՆ քէհսմընը տինկէմիզ՝ ատնան պաւ կիւն թէհգիղ էմի՛միզ էմրլէր վէ գատնաւնլարընը ի՛ճրա էյլէյէնին՝ ատսա։

11 – Վէ օլ կիւնատէ Մովսէս գասմընա թէհգիսի էտիզ ատսի՛ քի, 12 – Ցորսանատան կէչմիյինիզտէ՝ գասմընա պէրքէթէ օգուսմազ իչիւն, Գօրիզին տաղը ի՛սգէրինատ պաւնլար, հասնի Շամատան վէ Ղ՛ևւի վէ Յուգար վէ Խաքար վէ Յավսէփ վէ Բենիամին տուբատնլար։ 13 – Վէ լանէթ օգուսմազ իչիւն, Գէբաղ տուղընատա պաւնլար, հասնի Ռուբքէն, Գադ վէ Ասեր վէ Զաբուլոն, Դան վէ Նէֆթաղիմ՝ տուբատնլար։ 14 – Ղ՛ևւիլէրէ տաւխի Խարայէլ ատեմիէրինէն քհանֆէհնէին խիմ ապէն՝ հիւքքէթ սէօզէ տէմինլէր քի,

15–Սէն՝ տէ՛քհար իչի օլսադագ, ՐԱՊՓԸՆ *ինանհատ մէքքատս օլսան գուսլմըշ հասթատ տէօքիւլմիւշ փատի՛ հատփըզ՝ կիզլիհատ ղասպ էտէն քիմնէ մէ՛ղատս օլսաքն. վէ պիւքհիւն գասմի՛ ճէվապէն՝ Ամին ատսին։

16 – Փէտէր վէ վայհատսինէ չէքմի՛ էտէն՝ մէ՛ղատն օլսաքն. վէ պիւքհիւն գասմի՛ Ամին ատսին։

17 – Գօն չէրքնէն հաւտատա *ինշանընը հէրինատէ գասլարընա՝ մէ՛ղատն օլսաքն. վէ պիւքհիւն գասմի՛ Ամին ատսին։

18 – Փէօր օլսընը հօլսատն ատփաքրընա՝ մէ՛ղատն օլսաքն. վէ պիւքհիւն գասմի՛ Ամին ատսին։

19 – Ղ՛ևւրհիզ վէ հէֆթէմ վէ ատաէ գասըը հաագընատա հիւքմիւ թահրհիֆ էտէն՝ մէ՛ղատն օլսաքն. վէ պիւքհիւն գասմի՛ Ամին ատսին։

20 – Փէտէրինին զէվճէտի իլէ հատթան՝ մէ՛ղատն օլսաքն. վիրտ փէտէրինին եէմ էյինի աչաը. վէ պիւքհիւն գասմի՛ Ամին ատսին։

21 – Հայվանլարատան պիրինէ թէգասրրհատ էտէն՝ մէ՛ղատն օլսաքն. վէ պիւքհիւն գասմի՛ Ամին ատսին։

22 – Փէտէրինին հատհատ վայհատսինին գըղը օլսան հէմ՛չիրհատի իլէ հատթան՝ մէ՛ղատն օլսաքն. վէ պիւքհիւն գասմի՛ Ամին ատսին։

23 – Գասի վայհատսի իլէ հատթան՝ մէ՛ղատն օլսաքն. վէ պիւքհիւն գասմի՛ Ամին ատսին։

24 – Գօն չէրքնէն կիգլիճճ էօսհիւբէն՝ մէ՛ղատն օլսաքն. վէ պիւքհիւն գասմի՛ Ամին ատսին։

25 – Սաւչարզ ատէմի գասմի՛ իչիւն բիշվէհի ատսան՝ մէ՛ղատն օլսաքն. վէ պիւքհիւն գասմի՛ Ամին ատսին։

26 – Գաւ չէրքի՛տէն սէօվկէրինէն իճրատաքնատա գասմի՛ ատսի՛ բուսյան՝ մէ՛ղատն օլսաքն. վէ պիւքհիւն գասմի՛ Ամին ատսին։

ԳԱՓ 28

Վէ էհէր Ալլահընի ՐԱՊՓԸՆ քէհսմընը տիկգատհէ տինկէմիզ՝ պէհիմ ատնատա պաւ կիւն թէհգիղ էմի՛միզ էմրլէրինին քհատֆէհսինի հըֆզ ատ իճրատ էտէրատէն, Ալլահընի ՐԱՊՓ սէնի տանհանատէն ճխատհէ իճ տո՛իճէլէրինէ ֆատ՛իգ էյլէյճէքսէ տիր։ 2 – Վէ Ալլահընի ՐԱՊՓԸՆ քէհսմընը տինկէմիզտի՛ն թագտիրատ՝ պաւ պէրքէթէրէրին քհատֆէհսէսի սէնին իւզէրինէ կէլիպ ատնա եէմ իչէճճէքսէ տիր։ 3 – Շէհրատ մէտպաւրքէ վէ ատհրատատա մէտպաւրքէ օլսաճագսըն։ 4 – Պաճճէնիզին ատ մէրքատի վէ թօփրաղընէն մինհատը վէ հայվանլարընէն սէմէրքատի, սըղըրլարընէն հատվատսըրը վէ գղընճէրքնէն սէմէրքատի սիւրիւլէրէ մէտպաւրքէ օլսաճագսըն։ 5 – Սէփետինի վէ թէքհենէհ մէտպաւրքէ օլսաճագ տըր։ 6 – Կիւրքհրինճէհ մէտպաւրքէ վէ չըգտրընէտատա մէտպաւրքէ օլսաճագսըն։ 7 – Ատֆ՛իհինէ գաղգանն տուշմէհնէրինէն ՐԱՊՓ սէնին էօնհունատէ գըրսաճագ տըր. ատնատա գասըը պիր հօլսատն չըգըպ՝ էօնհունատէն հէտտ հօլսատն ֆիրսար էտէ՛ճէքսէր։ 8 –

* 'Իսր. պիւքհիւն

Digitized by Google

ՐԱՊՊ ասենս անպատրաստ վէ էլինի ասպատրաստ էին էլինի ասպատրաստ էին էլինի ասպատրաստ էին

լանաճագ, վէ կէօզէրին կէօրիւպ պէթհին կիւնթ անէչը իչիւն պոէմ-ղա պօղլուճագ. վէ էլինդէն պիր չէյ կէլմէյէճէք տէր. 33 – Թաֆքարպէնտ վահսաւլուքը վէ ճիւմլէ եամչլարնի պիր-ճիւրիյին պիր գաւմ՝ կէյէճէք. ան-պոթի սա՛խնա անճագ ղուրմ՝ չէքթիգ էթլիէճէքսին. 34 – Ո՛չ կէօզէրինդէն կէօրճէյի չէյլէրտէն ախվանէ գաճագը. 35 – ԻԱՊՊ անէն սիղլէրինէ-ատ վէ պուլտրըլըճըա՝ այտղընդէն Թաղանընտան Թա պաշընդէն Թէֆէ-ախնէն ատչին քէօթթ չըգարնա մը-Թէլա էատճէք, վէ անկլըտէն չինփա պաւլայնայ ճագը. 36 – ԻԱՊՊ անէն վէ իւպէրինէ նայագ էատճէչին մէլէկի քէնտին իլէ էճառատրէնը պիւմէ-պիր Թա՛ֆիքէյէ կէօթխըբէ ճէք. ո, վէ օրատա սաղած վէ Թաշտան օյնան զայրի իւչհէյրա՛ Թպատէրէ էատճէք-ատին. 37 – Ո՛չ ԻԱՊՊԸՆ անէն կէօթխբէքճէչի գումմարընա ճիւմլէյէճ տրատատ-ատա հայրէթ վէ մհաբէ վէ խոթբէհզայա պա՛հա օյատճագը. 38 – Թաթրըզա չգԹաթօհատ չգգարըգ՝ պագ Թօփրըստան-ագը. վիրա ատը չէքթիգէ եէչէ ճէք տէր. 39 – Գաղլըգ տէքթիգ Թխմար է-ատ ճէքթին, ամմա՛ն չէրագ իչմէյէ ճէք-տին, վէ Ե՛-ր՛-ր ատէվ չիմէմէյէ ճէքթին. պիրա ատը գատրէյլագ եէչէ ճէք տէր. 40 – Պիւթիւն Հատատըն տատխ-լինատ պէչհէյտան ադագճըպը պատրատնա-ճագ, վէ ատն եատղէ մեսհ օյատնմայա-ճագը. վիրա զէչթատնդի ատէքթատէ-ճէք տէր. 41 – Օղուրագը վէ գէղըսը Թ եվվէտա էատճէքթին, ամմա՛ն գատ-մէտյագճագ տըր. վիրա էատրէթ կիտէ-ճէքթէր. 42 – Ադագճատրըդնէն ճիւմլէտա-նէ վէ Թօփրադըէնի մէչիէէրինի չէ-քթէրկէ զատպէ էատճէք. 43 – Ապատնդ-ատա ադատրատնան զարիպ չէրգա սատ-նա Ֆու՛իգ օյատճագ, ան՝ իսկ էնէ էնէ նա Ֆու՛իգ օյատճագ, ան՝ իսկ էնէ էնէ նա Ֆու՛իգ օյատճագը. 44 – Օ ատնատ էօ-էէտնատ օյատճագը. յաքին ան՝ նատ էօ-տէքէատճ վէքթէճէք. յաքին ան՝ նատ էօ-տէքէատճ վէքթէմէյէ ճէքթին. օ պատշ օյատ-ճագ, վէ պէն գատյրատգ օյատճագը.

45 – Ո՛չ պատ լատնդէրէրին ճիւմլէ-ատ վէ պէն իւպէրինէ կէլսէյ Թա՛ ատն հէ-լատք օյատնճատյա տէչի՛ատ էատճէք-ատատնա իտատպէճ էատճէքէրէ, պիրատ ատ-նատա էմ՛ էճատխյէ էմ՛րէր վէ գատնատնյատ-քըտնը հէրգից իչհէն Ապատհդ ԻԱՊՊԸՆ էճէլատմէնը ատճկէնէ ատն, 46 – Ո՛չ ատ-էճէք ատէնին իլէ նէատյհէ իւպէրինատ իւ էվ էպէտ 'ալատմէթ վէ մի՛ճիզէ իչհէն օ-էատճագ տըր. 47 – Մատատմ՝ քի էէր չէ-վինդ պօղատզը իչհէն Ապատհդ ԻԱՊՊԸ ատէպէրէթի վէ Թօշնատխյէ Թէատճէքէթի ատճէք, 48 – Սէն ատճէգ վէ պատզը-ԼԷգ վէ չէքփագէգ վէ հէր էճյհն նօգ-ատնըհյէ ԻԱՊՊԸՆ սէնին Թէզէրինէ կէօնատքէ՛ճէյի ատհ-չէհէյէրինէ Թէզ-մէքի էատ ճէճէքսին, օ ատտէի սէնի հէ-էատնճէճէ ատէյին պայ՛ընդէ Թէզէրինէ ատ-մէքի էատ ճէճէքսին. 49 – ԻԱՊՊ սէնին Թէզէրինէ ատզպատտ պէ-մինդէն մի՛ճինդէ հ՛էատքատատ գատրմ ատ կի-սէ ուչատն պիր Թա՛ֆիքէ, 50 – Ինքի-լատմատզըն պիր Թա՛ֆիքէ, Ինքի-յատքատզըն Թէմէ ըզնատ պատզ մատյատն վէ չօճատզ ատքրատհդ էհ ատհ՛ատյէ նէա-զէտ սէրէ պիր Թա՛ֆիքէ կի Թէ էէք ճատյա տէչին սէնին հատվատտատրընդէն մատհատ-սէմէքէսինի վէ Թ ափատզէքի մատհատ-ղընը հէչ էէճէք, վէ սէնի մատհվ է սէն-ճէչէ տէչին սատնատ պատզատյ, չէքտատ վէ հատզ վէ տըզէրատտրընդէն հատվատտ-ըրընը վէ գատնատնտրընդէ սհատրհ էէրինի պատզ մատյատճագ տըր. 52 – Ո՛չ պէտ Թհէն ահյատրընդնատ Թ՛Թ Թմատ էՀ տահյին հէտ-քատէ վէ ատՀ Թին տատտրատրընդ էզգը-ատնճագ տէչին՝ ատնդ ճիւմլէ չէհրէ-րինէ մատհատսատէ էատճէէ, Ապատհդ ԻԱՊՊԸՆ սատնատ վէ Թատհ՛ատյէ պիւ-Թհէն ատճէճէ չէհրէրինատ ատհ-տատրընդնատ էատճէէ տէր. 53 – Ո՛չ մատհատսատէ վէ սէնին պատշ-ատհնի Թ ապէհդ էՀ տահյին մատզատյագ էատնատրնատա պահ՝նդէրէն սէ-մէրէ էատնատրնատա պահ՝նդէրէն սէ-մէրէ ԻԱՊՊԸՆ սատնատ վէ զատ-Ապատհդ ատ Ո՛չ զատյրատգ էհ Թահյին էհ օզատ-ատրընդէն վէ զատյատրընդէն էհ Թահյին էհ ատհ՛ատյէ տէչին, 54 – Սէնատ Թատհդ վէ էէչէէճէքսին. ատ՝ քէնատ զատրընդ-զատյէ զատրճքի տատմ՝ քէնատ զատրընդ-տատչնատ վէ զատնընատատքի պէվէճէնէ վէ տատզ պատգատրզատ տատգը էվատատնատ-տատ՝ Թ Թատզատյր էտհատ, 55 – Ճիւմլէ չէհրէ-լէրինատ մատհատսատէ վէ տատչմէ-նէրինէն սէնի Թ ապէհդ էհ տահյին մատզատ-յատգատ էատնատնատա քէնտհատնէ պէգ-տատնէ չէհ գատյատտրատգ իչհէն՝ սատնէ քէնատ էէչէէճէքսին տատր. 56 – Սէնէ Թ Թատնէն վէրատ

բը տրտաքնաան չբգան մեչիմեսինե՝ վե ասզուբաբղը օգուլլարբնա ասե՛ի նազբը էտե՛ճեք տիր։ զիրա մնահատբերետ վե տիւշմենին սենին չեհրլերիմետ սենի թազեից էիմէիչի մնազատգաա եռնասրնատ՝ հեր չէլին նօգատնընաան նազի պաունլարը կիզլիճե եէյե՛ճեք տիր։

58 – Էկեբ պաւ ճելիլ վե հէյդեթլի քամանե, եատ՛ի ԱԼԼԱՀԸՆ ԵՀՈՎԱ էոմոն֊ի գօրգմագ իւզրե՛ պաւ քիթազատաա եռզրլմբէ օլսն պաւ չէբի՛ամեր հեփ սեօզլերինի հբփզ ու իՙբրա էեթմեզսեն, 59 – ՐԱՊՊ տաթի սենի վե նեալնի՛ տաճիզ պելալարա, պէգոիւք վե տատ՛իմի պելալարա վե ֆենաս վե տատ՛իմի մնազատգաա տիւչար ետե՛ճեք տիր։ 60 – Ա՛Լ գօրգատղրնի Մբռբր ՛իլլեթլերինին ճիւմլեսինի եիհե սենին իւղերինե կեթիրե՛ճեք, վե անդեր տանա եռփբշաճագ տիր։ 61 – Սեն հեղազը օլունճայա տեչին պաւ չէբի՛ամ֊քիճաալնաա եռզրլմբէ օլմշգան հեր մնատգ վե հեր պելալը տաթի ՐԱՊՊ սենին իւղերինե կեթիրե՛ճեք տիր։ 62. Սեզ տաթի քեռբեթտ կեօլիւն եռլատբզլարը գտատար պաւլանմբէ ֆքեն, տայբատա աղ տատմ գալաճագսընդզ, զիրա Ա֊լատհըն ՐԱՊՊԸՆ քելամընը տինլեմեսին։ 63. Ա՛Լ ՐԱՊՊ սիզե էյիւզքբ եթմե՛ճ վե սիզի չօղալի՛մագ իչիւն հագգընդզատա մնհզագ օլաբղը կիպի, պեզոլե՛ճ սիզի մնհվ ու հեղաք եթմե՛ճեք իչիւն հագգընդզատա մնհզագ օլաճագ տաբր, վե թեմելլիւք իչիւն կիթմե՛ճեռե օլաբղրնդզ տիչատատն սեօքիւլե՛ճեքտիր։ 64 – Ա՛Լ ՐԱՊՊ զեմինին պիր ուճ֊ճընատն օ պիր ուճ֊ճինա գտատար սենի գաամ֊ղնարբն ճիւմլեսի տրտաբնա տտաբզատաճագ, սեն տաթի օրատտա կերեբ քեն֊տինկին, կերբբ եճատատընդզե պիլմե՛տիչի տաղտ՛ճ վե թատչատան օլսն զադբի իւհ֊ղատբա ՛իպատտեի՛ եռե՛ճեքտիր։ 65 – Ա՛Լ օլմիլեհլերլերռե խաթիրսաթ էտեմե֊յե՛ճեքտիր, վե տյատղնդզե թատպանընաա քատհաթ եէբի օլմշգատճագ, վե օրատտա ՐԱՊՊ տատա գալա իպեթրատբզ վե կեօզ տօզդուճնըբզբ վե ճատն պատղրնըբզբ վե֊քե՛ճեք տիր։ 66 – Ա՛Լ հատյատբզնդզ սենին եօնհճնատե մա՛ալաբգատա օլատճագ, վե հատյատբզնդզ իչիւն եեմիհեթե՛ճեքտիր օլմնտբզնդատաո կե՛ճե կհճնտհճ գօրգատճագսընդ։ 67 – Գատյատբզնդզ գօրգատղրբ գօրգտե վե կեօզլերինին կեօրատհճ֊յհ հեղլերբ սե֊տզհյլե տտագտ՛ փհա՛չքի տհճյատմ՛ օ֊լատյատբ, վե տհյատմ՛ փհա՛չքի տտագտ՛ օլատյատբ՛ տե՛ղե՛ճեքտիր։ 68 – Ա՛Լ պեհեթմ տատհատ՛ Աթբզգ պիր տտհտ տտնբ կեօրմե՛ղե՛ճեքտիր՝ տե֊տհյատմ՛ հօղատտ ՐԱՊՊ սենի կեմիլերլե Մբռբտ տե֊տատերե՛ճեք. տիզ տտատի օրատտա տիւչմենլերինիզե քեօլե վե ճատրյեղեբ օլմնտբզ իւզրե միւշմերե գալմյըբճագսընդզ գատտտբզ տատթըլատճագսընդզ։

ՊԱՊ 29

ՐԱՊՊԸՆ պեհնի Խատյել֊իլե փօրքբտե ՛տգտ էյլետիլի ՛ատհատատն պտչգտա, Մաժտբ տիյատբընտա տտնդբ իլե ՛տգտբզնդբ Մ՛տժտեե եմր եթատիլի ՛տատճրն տեօզլերինի հբփզ տե իՙբրա տեթմեզսեն։

2 – Իմատ Մ՛տժտե պիւթիւն Խատյել֊ի չտգբրբզ՝ տնդերե տե՛տի քի, Սեզ՝ Մբռբր տիյատբընտա փատրատե՛ն իլե գտվլատբրնդզ ճիւմլեսինե վե պիւթիւն տեր֊յատբրնտա կեօզլերինիզին էօնհճնատե ՐԱՊՊԸՆ հեփ եատփտբզնդբ, 3 – Եատ՛ի կեօզլերինիզին տիւչատհ֊տե եթատիլի օլ պեօ֊յիւք թեէբիտկելերի, օլ ՛տլատմեթլեբ իլե պեօյիւք տիւ՛ճիտկելերի կեօրատհճ֊նիւզ։ 4 – Վ՛Լ էտբին ՐԱՊՊ տիզե պտե կհճնե տե՛չին ֆեհմ՛ ետեբ պիր գտլզ վե կեօրիւբ կեօզլեբ վե իչիտրիբ գտվլատբզ վեբտե՛ն։ 5 – Պեն տտատի տիզի գբրգ սենե պեբրիչետ կեզտիրտտի՛մ. իւզրինիզտե եավատպընդզ եաբհմ֊չիտզ՝ տյատղնըտա տյատգ գտատպնի եաբհմեսին։ 6 – էքմեք եեմե֊տնինիզ վե չեբտզ եատթատա միւտքբիր իչմեսինիզ, թտտ քի Ա֊լատհընդզ ՐԱՊՊ պեն իտչիւրի պիլեճ֊նիւ։ 7 – Վ՛Լ պտե մնահատե կեֆտիչ֊նինզ վատգբի՛ Եաեքտն մեհչի՛ն Սե՛հն վե Բատատն մեհչի՛ն Ովգ պիզե գտրյբ մնա֊հատերեչե չբգտզգատրընտա, տնդերի գբրտրգ. 8 – Վ՛Լ տիյատբատրնդբ տյբզդ՝ տնդբ Ռատբեն֊իչեբե վե Գտգիլեբե վե Մ՛տնտատեն֊ին նբռֆ բ տրտֆբրնտա մեքտտ օլմնտգ իւզրե վեբտե՛ղ։ 9 – Իմատ իչտտա ՛տհատրն տեօզլերինի հբփզ ետիտ՛ տնդերի իՙբրա էտինինզ, քի հեր իչչեչեճ֊նինզ իչտե մնա֊վատֆֆագ օլատբրնդզ։

10 – Սբռտի բե՛իտլերինզ, եիեթի֊յատրատրնդզ վե ՝նատբրատրնդզ վե Խատյելին ճիւմլե բինճագբ, 11 – Զօ֊հատգատբրնդզ, նիավանդնդզ վե օրատտա֊կեն իչինե պտե֊լատնտտ գատբիտկի, օ֊տտտնդեր եատտտնտտտ տտե֊յատբ չեբեն քիմնե՛չ վատբդնճագստ տտչին, 12 – Սբ

Digitized by Google

լասէնչ ՐԱՊՊԸՆ պաւ կիւն սէհնին խլէ 'ոգաւ էհ-ոխյէ Ալլասէնչ ՐԱՊՊԸՆ 'ոհ-ոս ան էհ-ոխյինէհ կիրոխք խչիւն պաւ կիւն սիզ Ճիւմլէհնիզ Ալլասէնքզ ՐԱՊՊԸՆ հաւզաւրքնաս տաւթաւյօրքնքզ, 13 – թաս քի ասնաս ատոխյէ կիզիք, վէ էճ-տասաքզ Ակրաչամ վէ Իսահակ վէ Յակ-ձաքս անէյնէ էհ-ոխյէ կիզիք՝ պաւ կիւն սէհնէ քէհանինէ գաւմ՝ նասզ էսէ, ո տասխ ասնաս Ալլահ օլաւ։ 14 – Պէհ տաս-խէ պաւ 'ոհտաք վէ պաւ անէյնիզ հասլը-նէզ սիզին իլէ ասէյիլ, 15 – Անճագ Ալլահ'չմիզ ՐԱՊՊԸՆ հաւզաւրքնաս տաւթաւզ պիզիմ՝ իլէ պէրտագէ պաւ կիւն պաւրաստաս օլաննլաւր իլէ, վէ հեմ տան պաւ կիւն պիզիմ՝ իլէ պաւրաստաս պաւ-լաննմայանլաւր իլէ 'ոգաւ էհյիօրքմ։ 16. Ձիւրաս Մքաւբ տիյաւրքնաս նէ Տալտաս ասքինն օլաւղաւրմէզքզ վէ կէչէհյինիզ թա՛իֆէլէր ասւտաքնաստան նասզլ, կէչ-տիյինիզի սիզ պիլիւրսինիզ, 17 – Վ.է անէյնէրին մէքթաւհմաճրնքզ վէ հասնլաս-րքնաս պաւլաննան տաղաճ վէ թաշ վէ կիւահիւշ վէ ալթունն փաճլաւրքնքզ կէօթաս-նինիւզ, 18 – Օլմայաս քի պաս կիւն տաս-նաքզաս օլ թա՛իֆէլէրին ի-յաՏյաւրքնաս թասզի՛ օլաւզ՝ Ալլահ'քմիզ ՐԱՊՊՏԱՆ գաւլզի ասաճմէզ օլան պիր էրքէք հաթաս գաւրք հաթաս գաճլէ հաթաս ասզի՛ պաւլաննաս, վէ օլմայաս քի ասզաճ զէհիր վէ փէյին Հասրլ է-տէն պիր քէզք պաւլաննաս. 19 – Վ.է օլ-մայաս քի պաս լաՏնէթին աէօղէրինի ի-շլիթ տիքաք՝ Հէր նէ գաստար գաւլզիմին 'ինասրնաս հեւրնւթաճմ տե, պաննաս աէյաստէճ օլաւր՝ տէյէրէք, գաւլզինաս քէՏնինւճ պէրէքէթ օգաւմանլէ սաւսզ-լաղաս աէրհօշլաղը'իյաւվէ էաճ։ 20.ՐԱՊՊ ասնը 'ասֆվ էհմէք խոհեմէչ էճէք, ան-ճագ օ զէմնան ՐԱՊՊԸՆ գաղասղը վէ գաչրէթի օլ քիմնե 'ասէչհինէ սւէվ-լէնիզ, պաս քիհտաղաս հասզլաղքզ օ-լան լաՏնէթլէրին ճիւմլէնի ասնըն իւ-զէրինէ կէլէճէք. վէ ՐԱՊՊ ասնըն խս-մինի կէզք սւիքնաստան մնՏվ էաճէճէք տաքր։ 21 – Վ.է ՐԱՊՊ պաս շէրի'տի քհիտաղինաս հասզլաղքզ 'ասնըն լաՏ-նէթլէրինին ճիւմլէնի մնէճէպնիճէ՝ ասնը Խոտչէլին հէր սրաթիքնաստն պէչաս իչիւն տչլրաստագ տրր։ 22 – Վ.է կէլէ-ճէք նէտ, Տան՝ն եէրինիզ կէլէճէք օզաւլաղրնրզ վէ ազզագ տիյաւրաստն կէլէն էճՏէպի պաս տիյաւրքն պէչտաս-քրքնը վէ ասնքն իւզէրինէ ՐԱՊՊԸՆ կէ-թիրտիչի մնտաղաղրք. 23 – Վ.է ՐԱՊ-ՊԸՆ խըշմ ու գաղաղաչէ խոտաղ էճէտիչի Սագամ վէ Գաժար վէ Ազամ վէ Սէգդիյինին խոտաղ օլաննմայաղրք կի-պի պիւթիւն տիյաւրքն քիւ-քիւրճ վէ թաւզ վէ Տանդգ օլաւզ՝ էքիլմէտիչինէ վէ մնհաւզ վէրմէչէրէք հիչ պիր օճ պիրճ մէտիչինէ կէօքաս-քլէրինաՏ, 24. թա՛իֆէլէրինն քհանֆէֆէտ տաճի սէգ-լէչլէզ՝ ՐԱՊՊ պաս տիչյաս նճ՛չիւն պէզչլէ Տտճտգ. պաս 'ոգիմ գաղաղաքն չհաստէթի նէ՞ տիր՝ տէյէճէքլէր։ 25 – Վ.է ասնէչ ճէվաղն՝ Էճաստալաղրքնէն Ալլասէ ՐԱՊՊԸՆ ասնէրի Մքաւբ տիյաւ-րքնաստն չքգաւտաքղնաս քհնաղլէրի խլէ 'ոգաւ էհ-ոխյէ 'ոտաք թէրք էզլէ-տէքլէրէրի, 26 – Վ.է կհտիպ պիլմէտիք-լէրինէ գաւյրի իլտՏլաս, Տան՝ն քհնաճ-լէրինէ Տասնաք գէլմաստաղը գաւյրի իլտՏ-լաս, խըտմէթի էտիպ՝ ասնլէրէ աէճաճ էճ-տիքլէրէրի իչիւն տիր։ 27 – Վ.է ՐԱՊ-ՊԸՆ գաղաղաք պաս քհիճագաս Տտգգլ-մէշ օլաս լաՏնէթլէրէրին քհանֆէֆէտինի պաս տիյաս իւզէրինէ կէհի իւմէք իչիւն աէյնէ ասնաս սլէվլէնէպ, 28 – ՐԱՊՊ պաս կիւն օլգաչ կիպի խըշմ՝ ան գաղաղաչէ վէ 'ոգիմ հիատէթլէ ասնլէրի եէգլէրինաճէն սէօքիւպ պաշգաս պիր տիյաս տաճ-տէ՝ տէյէճէքլէր։ 29 – Խոֆի օլաս չէյլէր Ալլասէրմքզ ՐԱՊՊԸ ասնաստաս տբր, վէ քէշֆ օլաւնան չէյլէր իլ էգէչ պաղիմ վէ օգաւլաղրմքզ իչիւն տիր, քի պաս չէրի'տէրքն հէճ տէօղէրինի իճքաս էաճլիմ։

ՊԱՊ 30

Վ.է էՏնինէ գաստաղրմ պաս չէյլէ-րին ճիւմլէսի, Ատան՝ պէրէքէթ վէ լա՛-նէթ իւգէրինէ կէլտիքլէրի վաղրի՛ Ալլասէրվ ՐԱՊՊ աէյն իչլէրինէ տիւթ-տիչյաս հեճ թա՛իֆէլէր ատաքնաստ պաւլաննտրղնաս անէյէ խոտ րբյաս կէ-թիրտիչ, 2 – Ալլահ'չն ՐԱՊՊԱ րհճաճ-էճտիչյինչ հայտե, կէրճք աէն կէրճք օ-ղաւլաղրվ, պաս կիւն ասնաս թէգլիղ էճտիչիմ՝ չէյլէրինն քհանֆէֆէտինի կէօ-րէ, ասնըն քէչտաղրնը պիւթիւն գաղլէ-նիպտէն վէ պիւթիւն ճանըհզաղաճն տիչյէտիչյինիզ հայտե, 3 – Ալլահ'չն ՐԱՊՊ ատաի աէյնի էաստրեճ ատէն կէրի կէթիրտիչ' ատնաս մէրճտաճէ էաստրէք, Ալլահ'չն ՐԱՊՊ ատաղրի տրզրք գաւվմէտ-րըն ճիւմլէսիճնատէն թէքբտր աէյնի ճճմ՝ էաճէճէք տիր։ 4 – Էկէր կէգյիւն ատճբ-

Digitized by Google

նո գառաւոր սիւրիւլիւր խնէն ոտ, Ա-լլահըն ԻԱՊՊ անէն օրուսան ճէմ՝ ե-ոխով օրուսան ճէլով էոէ ճէք տիր։ 5 – Վ.է Ալլահըն ԻԱՊՊ անէն էճաստըն-քէրէն թէմիլլիւք էճոխլիք ոսխյոսս կէրէն կէճիրէ ճէք, վէ աէն ոնը թէմէլ-լիւք էոէ ճէքտիւն։ օ տուխո ոսնոս էյի-լիք էոխով՝ աէնի էճաստըկնան զէյս-ոէ չօզալոսճագ սըզը։ 6 – Վ.է Ալլա-հըն ԻԱՊՊԸ պիւճիւն գալդիկոէն վէ պիճիւն ճանըկնան ոէվմէկ իչիւն Ալլահըն ԻԱՊՊ գալդիկի վէ նէալինկնո գալդինի խիճան էոէճէք ոսիր, քի Հայոճոս գալոսը։ 7 – Վ.է Ալլա-հըն ԻԱՊՊ պօս լանէթլէրկնո ճիւմլէ-ոնէռի ոսւոշմնէլէրկնի իւգէրինէ վէ ոսնոս պոօղը էոխով թէ՛ ոատոտ էոէնլէր իւ-գէրինէ կէճի իրէճէք տիր։ 8 – Սէն ոտ-խի բիւճիւ՛ էոխով՝ ԻԱՊՊԸՆ քէկոմընը ոէճիկլէչէճէքսինո, վէ պօս կիւն ոսնոս թէոդիկ էճոխլիմ՝ էմընլէրինին ճիւմ-լէոէնինի իչիւս էոէճէքսինո։ 9 – Վ.է պօս չէրի՛ոխի՝ քիճոպընոտս էոպընլիզ օ-ղոն էմընլէրինի վէ գանուռնոպրընը Տնշիգ իչինէ, Ալլահըն ԻԱՊՊԸՆ քէկոմընը ոէնկնէոէչինէճէք, վէ պօս կիւն ոսնոս թէոդիկ էճոխլիմ՝ էմընլէրինին ճիւմ-լէոէնինի իչիւս էոէճէքսինո։ 9 – Վ.է պօս չէրի՛ոխի՝ քիճոպընոտս էոպընլիզ օ-ղոն էմընլէրինի վէ գանուռնոպրընը Տնշիգ իչինէ, Ալլահըն ԻԱՊՊԸՆ քէկոմընը ոէնկնէոէչինէճէք, վէ պօս կիւն ոսնոս թէոդիկ էճոխլիմ՝ էմընլէրինին ճիւմ-լէոէնինի իչիւս էոէճէքսինո։ 9 – Վ.է պօս չէրի՛ոխի՝ քիճոպընոտս էոպընլիզ օ-ղոն էմընլէրինի վէ գանուռնոպրընը Տնշիգ իչինէ, Ալլահըն ԻԱՊՊԸՆ քէկոմընը ոէնկնէոէչինէճէք, վէ պօս կիւն ոսնոս թէոդիկ էճոխլիմ՝ էմընլէրինին ճիւմ-լէոէնինի իչիւս էոէճէքսինո։ 9 – Վ.է պօս չէրի՛ոխի՝ քիճոպընոտս էոպընլիզ օ-ղոն էմընլէրինի վէ գանուռնոպրընը Տնշիգ իչինէ, Ալլահըն ԻԱՊՊԸՆ քէկոմընը ոէնկնէոէչինէճէք, վէ պօս կիւն ոսնոս թէոդիկ էճոխլիմ՝ էմընլէրինին ճիւմ-լէոէնինի իչիւս էոէճէքսինո։

գոտըմ՛. 16 – Զիւնքի պոօ կիւն ոսնոս Ալլահըն ԻԱՊՊԸ ոէվիոս՝ թ՛ոսթքգլէրինո-ոէ եւ-ըիւ-էրէրէք էմ՛իլէրի իւէ գա-նոռնոլոսրընը վէ ոսչքոսմընը Տնշիգ էճ-ոէնկնի թէնոռնիշ էոէնէրիմ՛, քի Հայոճոս-նոս գալդոպ չօզալոսճագ. Ալլահըն ԻԱՊՊ ոս-խոի թէոէմլիլիւք իչիւն կիճոոէկնի ոի-չոսրոս աէնի պէրէքքէնիլէչէճէք սիր։ 17 – Ամմոս էկէր գալդինի ոսոիքոպ ոս-խիո՛ոսի էճոխլիզէն, վէ իոլոպ օլոս-նոպ՝ զալրի իւսՀոսրոս խորոոէճի էոէ-րէքք՛ ոսնէրէք սէճոոէ գէլոսր խոէն, 18 – Սիպէ պոօ կիւն խոսպէր վէրիրիոս՛ քի՛ ոնոիլոսգոս հէլոպք օլոսճագ գընըզ. թ-ոէնլիւք իչիւն Ցարգոսնոսոսն կէչինպ կիճոոէկնինիո, եէոսոէ 'էօոիճոնիւք ոս-զոսն օլոսոսյոսճագ սըզը։ 19 – Պոօ կիւն սէմոս իւէ զէմինի սիպէ չոսհոս թ՛ոս-թ՛ոսրըմ՛ քի՛ Հայոճոս վէ ոէվիի, պէ-րէքքէնիւ վէ լոսՀէճի էօնիճնիշէ գօս-ոըմ՛. իոմոի Հայոճոքը իոնէճիոսպ եճ, քի կէրէք սէն կէրէք նէպէնի Հայոճոս-ոս գալդոսրընզ. 20 – Շէզոլէ քի Ալլահըն ԻԱՊՊը ոէվիպ՝ ոնըն քէկոմընը ոսճկնէ-չէճին վէ ոաս ոսոտրգ գոպոսրը. (գի-քոս Հայոճոքն վէ կիճոոէկնի ոգզոսոսն պոօ ոսրը,) թ՛ոս քի էՀոսոսրն Աբրոս-Հոս՛, Իսոսհոկ վէ Յոկոբոս, ոոիլէրէ վէրոմքը իւգէ ԻԱՊՊըՆ էէճին էճոխլի ոսիչոսոսս ոսգքին օլոսրն։

ՊԱՊ 31

Վ.է Մոզէս կիոսիպ՝ պոօ աէօզլէրի ոսիւիճիւն Իսգոյէլէ ոէզլէչէրէքք ոնոլէ-րէ ոտ-խի. քի, 2 – Պոօ կիոսն պէն եիւզ եիրոմ Տոշրնոսոս իս՛. ոգրէքգ չէզլոպ կիրոմէլէ գոսոիր ոէչիլ իս՛.ԻԱՊՊ ոս-խոի պոնոս՝ Պոօ Յորգոսնոսոսն կէչմե-լէ՛ճէքսինո՝ ոտ-խիո։ 3 – Ալլահըն ԻԱՊՊ քէճոոիոսի էօոիճնիշճէ կիոսէրէք՝ պոօ իո՛ոիքէլէրի աէնինո էօոիճնիշոս քէճոոիո-ոի Տէլոսք էոէճէքսինո. աէն ոսոխոի գ-կոյոք-լոսրընը իո էճոխլիւք էոէճէքսինո. ԻԱՊ-ՊԸՆ պոօ-յոս-քոսրընը վէճՀ իւգէ աէնինո էօոիճնիշճէ Յճոսոս կիոսէճէք սիր։ 4 – Վ.է ԻԱՊՊ՝ Տէլոսք եիոսոիի Ամ՛օրիլէրկնո մէլիգէլէրի Սէհոն իւէ Ովգոս վէ ոսկոյա-լոսրընոս էոսփոսրընը կիոսի՝ ոնլէրէ ոսոխո էոսփոսճագ սըզը։ 5 – Վ.է ԻԱՊՊ ոնլէրէք էլինիոէ իէոլիմ՛ էոէճէք սիր։ սիղ ոսոխո ոնլէրէ՝ սիպէ վէրոմխիմ՛ էմընլէ-րինին ճիւմլէոնինէ կէօրէ Տոէլէքքէ էյ-լէյէոնինիղ։ 6 – Գոսվվէիէլէնիոս Տէոսոս

Digitized by Google

օրհնեցը. Եւ ելին երիսնակն խաչի ու խնշեցին զիր ի մէջ ելին ի մէջ ելին։ զերս Ալիսնեցը ՐԱՊՊ քենեսիս սէնին իւլ պէրսակր կիսիով՝ սէնի պրագմազ վէ սէնի թերը ելի մէզ։

7 – Ա.է Մաւսէս Յեսուայը չտպրբրով, պիւելի իւն Իսրայէլին հանգուրբնաս ուրնա ասէսի քի՝ Գնաւվէլիչենիզ ճէսուր օր. զերս պու գաւմիր՝ ՐԱՊՊԸՆ տնլերե վէրմէք լուպրէ եճնասպրբրնա եճ-մին էլի տիյի սիյսրա սէն կէսմի իւրճէքսին. վէ տնլերէ մերրաս օլմագ իւզրե ճեգսիմ էտե ճեգսին։ 8-Ա.է ՐԱՊՊ քենեսիս սէնին էօհնեճէ կիսէ ճէք սիր. օ սէնին իւլ օլաւ՝ սէնի պրագմայնագ վէ սէնի թերը ելի մէզ ճէք սիր. սէն խաւֆ ու խէշնելի ելի մէ։

9 – Իւնուի Մաւսէս պու չէրե՛սէ ըստղրե՝ տնը ՐԱՊՊԸՆ թասպէսի իւ՝ 'ահ-սրընը թասղեյան պէնի Ղևե քենեհին-լերե վէ Իսրայէլին ճիւմլէ իւհուհյսրբրնա թելիմ էլլէսի։ 10 – Ա.է Մաւսէս տնլերէ էմր էսիով ասէսի քի՝ Հէր եէսինճի սէնեսէ, իսրա սէնեսինս-սէ, խայմէլէր պայրասմընտա, 11 – Իսրայէլին քենեֆիֆսի Ալիսնէն ՐԱՊՊԸՆ հանգուրբնաս կէօրհնեճէք իւզրե հի-թիթսպ էէ սէյի մնհալէ կէլսիքլերի զէմոն, Իսրայէլին քենեֆիֆսի հաղրը օյաւ՝ գաւլագլսրը իշիսիր իքէն պու շէրե՛սէրը օգուլյսճագրբ։ 12 – Գաւվ-մի, եաւնի երքէք իւլ նթաս վէ չօճուգ-լսրը վէ շէհրլերինէ օլան գսրինի ճեմ՝ էլլէհեն, թա քի իշիսիով էզդ-քենեէրէք՝ Ալիսնէնրզ ՐԱՊՊՏԱՆ գօր-գաւլար, վէ պու շէրե՛սէրը հէփ սէօզ-լերինին հրճիզ ու իճրա էսեելեր։ 13 – Ֆիքսապէր օլան եվլատլսրը տտսի իշի-տիով՝ թ էմհլսիւ-ք իշի մէք իշին, Ցուր-գանճասան կէչէճէյինիով տիյսրտա պիւթիւն միւտտէի ի 'էօմրնհնգուէ Ալիսնհնրզ ՐԱՊՊՏԱՆ գօրգմաղը էօյ-բէնհնէրեր։

14 – Ա.է ՐԱՊՊ Մաւսէսե՝ Իչի՛ճ վէ-ֆսիք էտե՛ճէյին կիսնհնէր էսագյսղրը. Յեսուայը չտպրբրով՝ սիզ ճէմ՝ ահ՛ չտս-տրբրճնտա տտսրբրզ, պէն տտսի տհնս եմի էսեյիս՝ տետտ. Մաւսէս տտսի Յեսուայ իւլ կիտիով՝ ճէմ՝ ահ՛ չտսրբրճ-տտսա տտսրտրլսր։ 15 – Ա.է ՐԱՊՊ չտս-տրբրտա պտսրտի տիբէյինտ կէօբհնե-տճս. վէ պտսրտի տիբէյի չտսրբրճն գաճֆտսր իսգէբինտ տտսրբրտս։ 16 – Ա.է ՐԱՊՊ Մաւսէսե տետտ քի՝ Իչի՛ճ ան՝ էճնասպրճ իւլ տսյսյսճագրճ-պու գաւվմ՝ տտսի՛ճ գսրգրզ կիի՛մ-ճէքտ օլտրգսլտրը տհյսրբրն էճնէպի իւհյտս-բրճնտա թ տտգի՛ մ՝ օլմագրզսլ գինտա էտե՛ճէք՝ պէհի թերը վէ ան՝ իւլ 'ագտ էմ տտ-յի՛մ՝ 'ահ՛ճտրը նտգզ էտե՛ճէք տտր։ 17 – Ա.է օլ կիհնտե գտգտզտրմ՝ տհնէրե տյճվյհնէրէք, պէն տհնէրի թերը է-տի՛զ՝ կիհնհնի՛մ-ճէ տհնէրի թերը է-տե՛ճէյիմ՝, տհնէրը տտսի՛ թ էյճ օյտգ չօգ պէհյտրտս վէ միւտի՛զէյհնէրե տճս-ճտր օյտրգսլտրը կիհնտե՛ պիգիմ տգս պէհյտրտս տճս-ճտր օյտրգսլտրը՝ Ագ-րտհրմի՛զ տրտտմրզտտս պտս-ճտհնմտրը ի՛չիհնե տհյսի՛զ մի՛ տհյէճէքէր տտր։ 18 – Պէն տտսի գտյրե իւտհյտս-ս տհնի՛զ՝ էի՛տի՛քէրերի քէօճ իւհնիւհնե ճիւմհնէ՛ի՛ չիհնե մնէ՛ի՛ճտե էտե՛ճէյիմ՝, 19 – Ա.է չիմնի՛ պտս իւտհյի՛ թ տգհյրը էտի՛նի՛զ, վէ տնը պէնի՛ Իսրայէլէ թ տ՛ի՛լի՛մ՝ էտե՛-րէք, պտս իւտհյի՛, պտտնտ պէնի՛ Իսրտ-յէ՛լ հտգգէնտս չտհնտ օյմագ իւզրե տգզղտրտս գգրնէրզ։ 20 – Ջիքս պէն տնլերի՛ ե՛ճտստտլսրբրնտս էէ՛մի՛ն էի՛տի՛-յի՛մ՝ աճե՛ վէ պտսլ տգտն տհյսրտս կէօհյ իւբէճէյիմ՝, տնլերը տտսի՛ էէ՛յհնտ տգյտգրտգ սէ՛մրտճիքտճէն տգզրս, ղտսրի իւհյտսրտս մէ՛յլ էտհնտ՝ տնլերէ իշտ-ճէ՛ի՛ էտե՛ճէքէրը, վէ պէնի՛ թ տ՛գհյր էտհնտ՝ 'տհ՛տճրը նտգզ էտե՛ճէքէրը տտր։ 21 – Ա.է չօգ պէհյտրտս իւլ միւտհյճէ-լերէ տճս-չտր օյտրգսլտրբնտս, պտս իւտհյ-տ տնլերէ չտհնտ օյտրճագ տտրը, չիմնի-քէ տնլերինի՛ նէ՛տհնինի՛ գգզրնտտնի՛ տե-նտս-տտրլմի՛յտս-ճագ տտրը. զերս տնլերի՛ էէ՛մհնի՛ էի՛տի՛յի՛մ՝ տհյսրտս կէօհյ իւբ-մէզտէ՛ն էվվէ՛լ՝ պտս կիհնե տտբէչիհնե-տճս-քէրերի՛ ճիքքրի՛ պիւրբրմ՝։ 22 – Իւնուի Մաւսէս օլ կիհնտե պտս իւտհյհյի՛ էտս-գըզ՝ տնը պէնի՛ Իսրայէլէ թ տ՛ի՛լի՛մ էյյէտի՛։

23 – Ա.է Բտգզ Յեսուս իւդի՛ ի՛ Նտսէյէ էմ՛ի՛ էտե՛ճէքէ՛ Գնաւվէլիչենիզ ճէսուր օր, զերս պէնի՛ Իսրայէլի՛ տնլերէ Վբր-ճէյե էէ՛մհնի՛ էի՛տի՛յի՛մ՝ տհյսրտս պէն կէօ-թի՛ւբէ՛ճէքէ՛ճի՛ն. պէն տտսի՛ պէնհնի՛ իւլէ օյտրճագրմ՝ տետտ։

24 – Ա.է Մաւսէս պտս չէրե՛սէրը պէօգլէրհնի՛ պի՛ճ թ էճ՛ճ՛ի՛մ՝ պիր քի՛մ-տս կտտգճհնտգը թ էճ՛ճ՛ի՛մ՝ էի՛տի՛քտե՛ պէն տտսի՛ պէնհնի՛ տտ՛ճ-րտս, 25 – Մաւսէս ՐԱՊՊԸՆ թ տտպտս թ-իւլ 'տհ՛տճրը թ տտշրյտս Ղևե՛իւհյլէրէ էմ՛ի՛ էտհնտ տետտ քի՛, 26 – Պտս չէրե՛-'տճս քի՛ճտտրը տտլտգ՝ Ագ-լտհ՛ճրզ ՐԱՊ-

Digitized by Google

ՊԸՆ Թ-ասպուե-Թի իւ-լ 'սՀոլՔՆըն Եասնըն-ա գոյաւՆըզ, վե ահնին Հոգ-գըՆաա չսՀիա օլմագ իւ-պե օբաաաս օյաուե. 27. Զիբա պէն ահնին 'իսեասնըՆը վե պոյնըՆը ահրի օլաբղըՆը պիլիբիմ. իչԹե պէն պաս կիւն աաս ՀասնըՆըզաս աագ իբէն ՐԱՊՊԱ 'սաբ օլաբՆըզ. պէնիմ վէֆաԹ-բմաաան ագՔա նէ' գ-աաաբ գիյաաաե օյաՀագ-գՆըզ. 28 – ՍբպԹ-ըբՆըզՆը իՀԹիչյաբ-ըբՆըն ճիւ-մէՆՆին վե Հաղբ-ըբՆըզՆը Եասնըմ ճէ-մ' էսԹ-նիգ, պէն աաաին գաւ-ըՆգ-ըբ իչՆիաբ իբէն պաս ահզիբի

15 – Վէ * Ցեասւբասն սեմիրինճէ
քէփսի.
(Սեմիրսին, գալըճասլարը, եոզ
պալասարը.)
Վէ ան խալդ եսէն Ալլահը քէրէ,
Վէ խէլասըճըն Գայասրը թասհդիր
էյլէսին։
16 – Ամէն է՛նճէպի իւհուրէ գայրէ-
քէ կէթիրսիլէր.
Մէգրաւհաթլէ ասնը պազապա կե-
թիրսիլէր։
17 – Ալլահասն խաե ճինիներ,
Փէրիսիներինին սիլահսրսիքլերին,
Ենէնի վէ եոզըճասա գոշհաւր եսէն,
Վէ եճասասրճըզդն գօրգմասրգլարը
իւհնէսա գէզոզ էթասիլէր։
18 – Սէնի վիւճասւսէ կէթիբէնն Գա-
յասը խաեր ըրասն չէգասրգն,
Սէնի խալդ եսէն Ալլահը ասճասը-
սրն։
19 – ԸԱՊԳ սասիկ կէօրսիս,
Վէ օղասւսարը վէ գրգսարը փնդսրնէ
գազապա կէթիրսիլէրէ խլիսն
Ասնէրդն նէֆրէթ էյլէսին։
20 – Վէ սէսի քի՝ Տիասարըմզը ան-
լէրսէն սէրէ էսէյիմ՝,
Ազբսկէթլէրէ նէ օլասճաղընը կէօ-
րէյիմ՝,
Ջէննս ասնլէր էյրի պիր նէհր,
Վէ վէֆասըդ եվէսաս սրրլասր.
21 – Իւսհ օլմայասնլասրէ պէհնի գազ-
բէթէ կէթիրսիլէր,
† Փսւբլասրբյլէ գազապա կէթիր-
սիլէրը.
Գէն, սասիկ ասնլէրի գասմ օլմայասնէ
գազարէթէ կէթիրսիճէյիմ՝,
Վէ ֆէհմսինդ պիր թասրիֆէ իլէ գա-
զապա կէթիրսէճէյիմ՝։
22 – Ջէննս գազապալմասան սէթէշ
թասրասշասը,
Վէ էն սէրինն հասվիկլէ գասապ
եասհասն ճասպ.
Վէ գէմինն իլէ մասհասւլընը թէնէնճ
էսէճէք,
Վէ սասպլասրըն թէմէլլերինի թասւ-
թասշասրըճասպ սրրլր։
23 – Իւսէրլերինէ պէհլասր եըզաս-
ճասպրմ՝,
Հէճ օգլասրըմզը ասնլէրէ գասրշը սասրճ
էսէճ ճէյիմ՝։
24 – Ա՛ճլըգասան թէնէճ,

Վէ հիւմմա վէ չէսաթա թասւասնլէ
մասհվ էսէյլէճէկլէրը.
Գէն սասիկ ասնլէրէ ճասհվէրլէրիմ
սրչլէրինի
Վէ թասհրասզասա սիւրիւճէնլէրիմ
պէհրինի կէճասւրէճէճիմ՝։
25 – Տըշարըսասն գլըճ՝,
Վէ խէրիսհէն սսէհչէճ՝,
Ենվէհիվսան իւլէ պասրիբէյ՝,
Մէսէ էսէն, սնա՛սւսմ՝ իւլէ փէրի թէ-
լէճ էսսէճէք սրիր։
26 – ԸԱՊԳ պասւ չէյլէրինն ճհսմլէսա-
նի էսսփասսսը.
Եհսճէ էլհմիզ էսփէ՝ սէյլերէք.
Տիւշմէնինն իզդասլանասան,
Վէ խասսհմլէրինն իճնէհասրճասան
գօրգմասսս իսսհի։
27 – Ա՛նլէրի չէր թասրասֆս սասպը
սասյրմ՝,
Վէ սասէմլէր սրասրգնասան իսմլէրի-
նի մասհվ էսէյլիմ՝ սէր իսմիմ՝։
28 – Ջէննս ասնլէր Թ էսասրիքասէն մասհ-
բասմ՝ պիր միլլէթի սրիր.
Վէ ասնլէրսէ ֆէչհ եօգ սրրլր։
29 – Գհա՛չբի 'սպիլ պլսպ պասճաս-
ասնլասյսս խսրլէր.
'Ազբսկէթլէրինի սհսչհսճհսնէ խսրլէր։
30 – Ա՛նլէրին Գայասը ասնլէրի սասի-
սհսրրլ՝.
Վէ ԸԱՊԳ ասնլէրի Թ էսասիմ՝ էթմէճէ
օլասս խսրի.
Պիր նէֆէր պիրի նէֆէրի նա՛սրլ
Թա՛զիսզ էթմ՝ սիլ՝.
Վէ իւբի նէֆէր սն պիրի նէֆէրի նա՛-
սրլ գասյրըլրլ՝ օլասր խսրի։
31 – Ջէննս ասնլէրինն գասյասրը պիրիմ
Գասյասսրլգ կիպի սէչսիլ սրիր.
Վէկէնէվ սհսչհսճնլէրէմհվ հասքիմ
օլասս։
32 – Ջէննս ասնլէրինն սասհասրէ Սոգամ
սասհասրգնասան,
Վէ Գասմար Թ սասրասլասրգնասան,
Վէ իւգհսմլէրի գէհրվլի իւգհսմ՝ սրիր.
Սասյրմ՝լասրը սաճէ սրրլր։
33 – Ա՛նլէրինն չէբասզը էճասէրլէր սա-
գհսրլասրը,
Վէ էնկէրճէքլէրինն հէլասք էսիճէք
գէհրվի սրիր։
34 – Պհս չէյ էսասրգնասա սհսհվհսգ.
Վէ սհսհգէնլէրինհսճ հհսհրվէնհիշ
սասյրմ՝լ՝ սի սրիր։
35. Խսիի իզասմ՝ վէ ճէգա պէնհմ՝ սրիր.
Վ՝ասգիքնասա սհսգասլասրը գասյասճասգ
սրրլր։

* Ճ–Դ՝ Խսրմ՝էէ
† Ինգ. պասիքլ չհմլէրհմլէ

Digitized by Google

Ձիքա անոնցմէն հեռուք կը մնան եւ ոչ
տար,
Վէ անոնցմէ խառակեր եաեճէք չէյ-
լէր ՚ասճէլէ եէմէէքտաճ տիր։
36. Ձիքա գտավ վէճի զա՛իլ օլտուղունը,
վէ եամր ևս ազատ գուլամտուղունը
կէօրսթու յիւնառէն,
ՐԱՊՊ գովմէնս հիւքմ եաեճէք,
Գուլտրընա մէրհամեր էյլէյեճէք
տիր։
37. Դուրտպանտրընէն հետունը եկյէն,
վէ մէշրուպատի թաագհիմէրինին
շէրապտընը իչէն,
38 – Սըղընաղտըրը գայա օլան ի-
լահհլարը նէ՞րեաճ տիր.
Գազագընլար, սիզէ եարատըմ եմ-
տինլեր.
Ինձի հիմայէ եմտինլեր՝ աեյեճէք
տիր։
39 – Հալս կէօրտիւղ քի պէն,
պէն 0 իմ,
վէ պէնատէն ղոչըղի Ալլահ ծօգ տըր.
Պէն էօլտուրտուրում վէ տերիլտի-
րիմ՝,
Ծաբալարըմ վէ չիֆա վէրիրիմ.
վէ պէնիմ էլիմտէն գուրթարան
ծօգ տըր։
40 – Ձիքա էլիմի սեմայա ատզրու-
գալարրըգ տերիմ՝ քի,
Ի՞ էլ էպէտ Հայ օլան պէն իմ՝.
41 – Էկեր չիմՀէք կիսի օլան գէլը-
ճէմ պիէրսեմ՝,
վէ հիւքմիս էլիմի ալաճագ օլուր
խեմ՝,
Տիւշմէնլէրիմտէն ինթիգամ ալա-
ճաղըմ՝,
վէ պանա պուղղ էտէնլէրին ճեզա-
սընը վէրսէճէյիմ՝։
42 – Մ՚ագիտուլէրին վէ եսիրլէրին
գանը յլէ,
վէ տիւշմէնլէրին սերասարլըրընէն
պաշընտան
Օգլարըմը գանլէ մեսի էտէճէյիմ՝,
վէ գըլըճըմ էի՞ճ եէյեճէք տիր։
43 – Էյ թա՛իֆէլեր, անըն գովմիս
իւէ մեսուր օլունըզ.
Ձիքա գուլտրընէն գանընդա ինթի-
գամընը ինտ՚ըղ՝
Տիւշմէնլէրինատէն ինթիգամ ալա-
ծաղ,
Տէյսրընա վէ գովմինա քեֆայեթի
էտէճէք տիր։
44 – Վ՚է Մովսէա, ՃԱտա իպն ի Կա-
ա՚է քէնտիսի իւէ պէրապէր օլտուղը
Հալտե, կէլիպ գավմ իչիտիր իքէն՝
պուս իւսհինին ճիւմլէ ասզլէրինի ասգ-
լէտա։ 45 – Վ՚է Մովսա պիւթթէն Իս-
րայիլէ պուս ասզլէրին ճիւմլէսինի
ասզլէմէյի թէհտիտ էմ՚ասիրտ, ատնէ-
քէ տատի քի, 46 – Պու կիւն սիզի շէ-
հատէթի էմտիյիմ հէփ ասզլէրէ էյլի
սիգգաճի էտինիզ, վէ պու շէրի՚ատիզի
ասզլէրիհինին քեֆֆեֆեյնի հընՃզ ա-
իճաա եէմտէէրի իչիւն եվլատընըգա
եմի էյլէյինիզ։ 47 – Ձիքա պու սիգի
իչիւն պուիրըլ սիգ եմի օլմայըգ՝ ան-
ճագ հայատի ընըզ տըր. վէ թէմէլլիւ-
էեմէճք իչիւն Յորգանտանան կէչէճէ-
յինիզ եէր իւզերինատ պու եմի վատը-
լիտ՚ըգ՝ ՚եօմրիւնիւզ ուզուն օլա-
ճագ տըր։
48 – Վ՚է հեմման օլ կիւնատ ՐԱՊՊ
Մովսեա խիթապէն ատտի քի, 49 –
Իչղպու Աբաարիմ ատաղընա, եռա՝ի Մո-
վաա ահյարընատա վատգը՝ վէ Ներքավ
գարշըսընատա օլան Նապաու ատաղընա
չեգ, վէ պէնի Խարայէլէ միւլք իչիւն
վէրտիյիմ Քանանն ահյարընատ նահտըր
գէլ, 50 – Վ՚է գարնատա չէի Ահաբան
Հոր ատաղընատա վէճֆեճ էտիպ գավ-
մընա միւնազամիմ օլտըղը կիպի, ատ՚ն
տատի չէգսըղըր ատաղատա վէճֆեճ է-
տիպ գավմինա միւնազամիմ օլտուր. 51 –
Ձիքա պէնի Խարայէլ սարատընատա Ճի՚ն
պէրբիւէտինատ՝ Կագհանին Մէրհաա ատա-
լարընատ պանաս ՚իսհատն էտիպ՝ պէնի
Խարայէլ սարատընատ պէնի թագտիս
էեմէտտինիզ։ 52 – Խատի օլ ահյարը
գարշըսատան կէօրէճէքտին. ատմանս պէնի
Խարայէլէ վէրտիյիմ՝ ահյարատ կիրմէ-
յէճէքտին։

ԳԱՊ 33

Վ՚է Ալլահ ատեմի Մովսեաին քէն-
տի վէճֆեճընատան էվվէլ պէնի Իսրա-
յիլէ օգուտարը պէրէքէթի պատ տըր։ 2.
Խմատ տատի քի՝
ՐԱՊՊ Սինատան կէլտի,
Վ՚է ատնէրէ Սէիրատէն զուհատ էյ-
լէտտի,
Փառան տատրընատան Թէճէլլի էեմտի,
Ան պինլէրճէ մուգատտասլար իլէ
կէլտի.
Ան՚էրէ Անըն ատտ էլինատն չէրի՚ատ-
թըն ատճէչի ՚էէտը։
3 – Գէլի, իւամմեճ՚էրի սեվը,
Մուգատտասլէրինին քեֆֆեֆեսի ատե-
նին էլինատ տիր.

Digitized by Google

Անձնէր ատոնի ապաքէրքնէն հատնելու օձատրբոյս,
Վէ սէօղնէրնի գտոտալ եաէրլեր։
4 – Մարմոս ցաւոց չէմա՛ռէքնաս պիւր միրատ,
Գիտէ պիւր շերի՛ռէ թէպլիղ էյլէսի՛ռ։
5 – Վէ գաւմէն քէ՛խոլերի հորտալէրին ռըգպի լարը իւլ թէճէմմիւ՛ էմ՛ռէրլերինառէ,
6 – Ինսանէրին հաշտանէն վէ էօմրէնին,
Վէ ռանին տատմիէրի տզ օլմասընա՛ն։
7 – Վէ ցաւգա հոգդընատ շատռա սէօղլէսի։
Նա ԲԱՊՊ, ցաւգռանէն ռէհմնի տի՛ղլէ,
Վէ ռանը քէնռի գտոմնատ կէմի՛ռ։
Էղլերի քէնռիսինէ քէռանի օլտուն,
Վէ տուշմէնլերի՛ռ ռղէդհինառ սէն ուռնա կատրամ՛ռ օլ։
8–Վէ վ հեւ հոգդընատ տէտի քի՛
Սէնին թուտմի՛մ վէ ՈւրհինՀ Մատատատ թէճրիղէ
Վէ Մէրհաթ տատղընատ միւռատգա՛տ էղլէսի՛ղնի թատգա տատհիպ ատէտմիղռէ օլտուն։
9 – Օ քի պատգատը վէ ռանատը հոգդընատ՝
Անը կէտտռէտի՛մ՝ տէտի,
Վէ գտռնատտղլտրընը թռանքմնատը,
Վէ օղտ-ղլտրընը պիւռէտի,
Անձատգ սէնին քէղտռնին հրճիզ վէ 'ատհռընը վիճտրէ էմ՛տուէր։
10 – Ցակտգա սէնին ատհքատմընը,
Վէ իտղտյէնէ շերի՛ռէ թտ՛ղմի՛մ էղլէսի՛ճէքը։
Վէ սէնին հատգտռընատ պատխատգ,
Վէ մէզզատհընը իւ՛ճէրրնատ մատհտզտղլտր թտգատմի՛մ էտէճէքլէր ատիր,
11 – Նա ԲԱՊՊ, ռանը գտռվէքինի մէռատգէք գէր,
Վէ էղլէրինէն 'ատէղմէնի գտոտալ էմրէ.
Անատ գտռրը տղտյէղռանդղտրրն վէ ռանատ տտ՛ղղ էտէղլէրինի պէղլէրինի գէր,
Գի տրթ՛ռէգ գտղէմնէյտղտր։
12 – Բէնիատմին հոգդընատ՝
ԲԱՊՊՆ սէվգիճիւռատիւ էՀՀիչէՀ իւղրէ ռանը հատնդնատ ատքին օղտ՛ռատճագ,
Օ ատտխ ռանը տտ՛իմատ մատհտղտճագտ էտէճէքը,
Վէ ռանի՛ռ *ատհռ-գղտրը տտրատգնատատ ատքին օղտճագ տգր՝ տէտատ։
13 – Վէ Ցատսէվ հատգդընատ տէտի քի՛
Եէզդիւռ՛ռ նի՛մէքի՛ վէ չհղ իւլ,
Վէ տտրտգդատտ հատի՛ռ տէէրնատրտգէ։
14 – Վէ կիւռէ՛չհն հատատղտտ կէՀի՛քտէի՛ղէ նէ՛ֆնս նի՛մէՀ լէրգէ,
Վէ տղտտրը կէՀի՛ հղտատղտտ նէ՛ֆնս նի՛մէՀ լէրգէ,
15 – Վէ գտատհտ՛ տտագդտրը նէ՛ֆնս նի՛մէՀ լէրհհտղէ,
Վէ եգէտի պատրէրտրը նէ՛ֆնս նի՛մէՀ լէրհհտղէ,
16 – Վէ գէմնի վէ ռանատ պատ-ղտռնատ-նէրն քատ՛ֆնքտինէն նէ՛ֆնս նի՛մէՀ լէրհհտղէ,
Վէ չտղրատտ տտգքին օղտ՛նէրը քիգտտ-գէրղէ,
Անքն տտ՛իտրը ԲԱՊՊ Թտրատֆքատտն պէրէքէՀլէնտռն.
Պտ՛ռէրտ Ցավսէվնի պատշընատ,
Վէ պիրտտէրէրինին վիռ-ՀիՀ տտգքէրը պատշը իւղէրինէ կէՀղռնի։
17 – Սէղղէրքնէրն իւղ տտգտռնը նէ՛ռ գէղնէՀնի վ'տտր.
Վէ պտ-ղհնտ-գղտրը էտգտռնի տէղղէրը պատ-ղհնտ-գղտրը տտքր.
Անձէրգէ գտվմ՛ռէր գէ՛ժինին միռնէՀ էՀտտգընատ տէղքին սիռ-քճէք տտիր.
Եէրիռմին տն պիղնէրի,
Վէ Մ՛ռնտտատնին պիղնէրի պատնէղտգ տէղր։
18 – Վէ Զտքռէ-գտռն հոգդընատ
Էմ՛ Զտքռէ-գտռն, չէղէշէնատ,
Վէ ատէ, ատ՛ Խտտգքտր, չտտղէրշէնատ տտտ՛ռէ ռգռատ օլտուն։
19.Գտվմ՛ռէր տտտգտ տտտ՛վէՀ էտիպ՝
Օրատտտ տտտ՛տհ գտ-ղտպտղտղտր գէ՛պհ էտէճէքլէր։
Զհիտտ տէՀռիգլէ՛ռիհ ֆէ՛յիղնէՀ
Վէ գտ-տհատտ կէօմ՛ռէ՛ռ տէ՛ֆնՀնէ՛ռ-ռինի էմ՛ հէճէքլէր՝ ատէտի։
20 – Վէ Գտգ հոգդընատ՝
Գտտգր կէՀնի՛չէտէՀ տիռ-պտրէք օղտտ-ՀՀ էիչի տտրտղտն կիռպի օձատ-ռատ,
Գօլ իւէ պատշը փտրէ՛ռէր։
21 – Վէ քէՀռանէՀ իւ՛ր տիռ-ղքռ իՀ-ԹիՀտտգ էՀՀտի,
ԶհիՀքի՛ չէրի՛տի գղտն Թտրատֆքատտ-ատտն օղտն հիտտէ տտտխի տիռ-ֆտռղ օլտուռ.

* Ե՛ռէօ՛ Հտռատռտգը

Digitized by Google

վ.է զաւմբն քե՛խալերի իւէ ֆէլաէ,
վ.է խաթայէլ իւէ պերապեր ՐԱՊՓՈՆ հաագդընը
վ.է ահքեասմընը իւ՛ծրա էյլեաի՛ ասէ՝ տէր։
22 – Դաան հաագդնաա ասէ՝ քի՛
Դաան ադալան եավրաադ տըր.
Բաասնաասան ամէյլյաաենագ տըր։
23 – վ.է Նաֆթալիմ հաագդնաա ասէ՝ քի՛
Նաֆթալիմ իհաանաան Թօգ,
վ.է ՐԱՊՓՈՆ պէրէքէթինաէն մեմ-
լաա օլաագ՝
Ջ.ադրագ իւէ ճենաագը Թեմէլլիւ-ք ե-
ասէ ճէք տէր։
24. վ.է Ասէր հաագդնաա ասէ՝ քի՛
Ասէր՝ օղուլլարըմ-ընէ մուպարէք օլ-
աաւն,
Ֆարֆնաաչլարընաա մնագպուլ օլաագ՝
Ա.յադրընը եաղընի իչինէ պաճ-ըրսըն։
25 – Պ.յադ գաղլարընի ասէմբ վէ
պագըր օլաագ՝
Գաւվէլճէ՛ի՝ կիւնէրինի գաաեար օլ-
աաւն։
26 – Ճաաւգաաւնընէ Ալլահընէն մու-
լի հօգ տըր։
Ասանաս իսնաաա իչինաէ ոէմնավաճ իւ-
զէրինէ,
վ.է ճէլալիյէ պաւլաւթլաար իւզէ-
րինէ պիճէր։
27. Գաաեամ Ալլահ Փէնահկաահ տըր.
վ.է ունէն ալճ-ընաան էզէտի պաս-
զաւլար վաար.
վ.է ախաշմէնի աէնին էօնճէնաէն
Թաագաա էաէ՛ճէք,
վ.է՝ Ինչ հէլաար էի՛՝ ասէյճէք տէր։
28 – վ.է խաթայէլ էմիյէճի իւզրէ
հաալընըզ իգաամէի էաէ՛ճէք։
Ճաակօքընէ չէչմէաի պաւգաագ վէ չէ-
բաագ ակիյաթընաա օյաճագ,
հէգաքէրինաէն ասանի չէյ ասամի-
յաճագ տըր։
29 – Էյ խաթայէլ, նէ՛ մուպարէք սէն.
Էյ ՐԱՊՓՈՆ խէլաա էճմէի գաավմ՛,
սէնէն մնալին քի՛մ տէր.
Սէնէն խամաաղընէն գաւգանը վէ
մնագաճքէրէյէճինէն գէլճէ՛ճ 0
տըր.
Ջնաշմիէլերինէն սէնին հաւգաւթաա
ալլաագայնաճագ,
Ճէն ասանի անէլերին հիւքաէք հէբ-
էլերինի սյագ ալճընաա ալաս-
ճագ.

ԳԼՈ 34

Վ.է Մաւսէս Մաւաբ ասհրաալաբընա-
ասէն Ջաբաաս ասագընաա Նբիքաւ գաբշը-
սընաա օլան Փասգահընէն Թէգիւնինէ
չբգաագ. վ.է ՐԱՊՓ Դաանաա գաասաագ պիս-
Թիւն Գաագասադ ակիյաբընը, 2 – վ.է
պիւթիւն Նաֆթալիմ՛ վ.է Եփրեմ՛ իլէ
Մ.ասնասէ ակիյաբընը, վ.է գաագ սէնի-
պինէ սէյնի պիւթիւն Ցուգաա ակիյ-
աբընը, 3 – վ.է ճէնուագ իլէ Խաւքմալէգ
չէհրի օլան Նբիքաւ սէրէհինինէն օվաա-
սընը Թաա Սէգովաա սէյնի սնաա կէօս-
Թէբճի. 4 – վ.է ՐԱՊՓ սնաա՝ Ագբաա-
համ՛, Իսահագ վ.է Ցագոբաա՝ Անը սէ-
նինի Նէալինէ վէբէճէյիմ՛՝ սէյէբէք,
Եէմինի էմաակյիմ՛ սիյաագ պաս տըր. պէն
սնաա կէօզլէբինկլէ Նագաագ էճաբաաթիմ՛,
սամմնո օգայաա կէչմէյէճէքսինի՛՝ սէյճի։
5 – Իսմաի ՐԱՊՓՐՆ գաւլաա Մավսէս
օբաասաա Մավաբ սակյաբընաաս ՐԱՊՓՐՆ
էմբի իւգրէ վէֆաայի էճաճի։ 6 – վ.է
սանը Մավաբ սակյաբընաաս Նճբի փէգավ-
բըն գաբշըրընաաս վագբ՛ սէբէճաճ
սէֆնի էճաճի. վէ Թաա պաս կիւնէ սէ-
յէյնի գաագրընը քիմնէ պիլէմէզ։ 7 – վ.է
Մավսէս վէֆաայի էճաճյինաէ էճաբ
էհրմի էաաշընաաս իւսի իսէ սէյ, կէօզ-
լէբի գա՛իֆէչմէյիսյ՝ սէյնէ՛ճէյնի կէչմէ-
սյճէ իսսի։ 8 – վ.է պէչի խաթայէլ Մ-
վաբ ասհրաալաբընաաս Մավսէս իչինէ օ-
Թաագ կիւնէ սաղլաագբլաար. վէ Մավսէս
իչինէ սաղլաագբլաբը մնաթէմ կիւնէրի
Թէգմի օլաագ։

9 – վ.է Ցէհաա իսդն ի Նաւե հիքմէթ
բաագհբյնէ մէհրու իսդի, գիրա Մավսէս
էլլէբրինէ սանդն իւզէրինէ գօմճագ իսդի.
վէ պէնի Իսրայէլ սանաա իհա՛ա՛աէ է-
սէյագ ՐԱՊՓՐՆ Մավսէսաէ էմբ էֆաայի
կիւպի հաբէգէթի էճաիլէբ։

10 – վ.է Մբաբբ ակիյաբընաաս փագա-
ւանի իլէ ճճաիլէ գաւլաբընաա վէ պիւ-
Թիւն ակիյաբընաա ՐԱՊՓՐՆ սանէբրի իսդ-
բաագ էֆաճէք իչինէ՝ Մավսէսի իրասաղ
էյլէսեայի ճճաիլէ՝ ալաայճէբէբ վէ պիւ՛-
ճճիէբէբ խաաաբընաաս, 11 – վ.է սանդն
Իսրայէլ հաագաբընաաս կէօսճէբսայի
գաաարէճլի էլ՝ վէ պէչիյաք հէյդէճ-
լէբինէ գաաֆճճաի խաաաբընաաս, 12 –
ՐԱՊՓՐՆ հիւգ հիւգէ Թանքաբդը Մավ-
սէա կիւպի պիր փէդյամճեր սրբըգ
Իսրայէլսէ զաւհաբ էճմէսի։

Digitized by Google

ՅԵՍՈՒ

ՊԱՊ 1

Վ֊է ՐԱՊՊԸՆ գալու Մովսէսին վէֆտի ընտան ասպրա ՐԱՊՊ Մովսէսին խրամէքքեարը Յէռաւ իպն ի Նասէէ թէթի ասպէն ասած քի, 2֊Գոպլըմ Մովսէս վէֆտի էթի, վէ չիմիտի գալգ, ասէն վէ պու գավմէն քէսֆֆէսի պաւ Յորգանանատան անդէրբ, Եսուի պէհի Նաբայէլէ վէբոխիմ՝ ախյարա կէչինիվ։ 3֊Մովսէսի սէպլէսիկիմ կիպի պյապղըծըդըն թապանըն պատաճաղը հէր պիր էէրի սիպէ վէբոխմ։ 4 – Հաւատալըդ պէբրիյէտէն վէ պու Լիբանանատան պէպլիբ նէհրէ, Եսուի Ֆրատ նէհրինէ գատար, Փեսլիկերին պիբի ֆան ախյարըն Հավի օլարագ, զարպա տօգրու Պէպլիբ Տէնիզ ատկին օլաուն։ 5 – Պիբի ֆան միւտաէթ ի 'էօմրինտեզ հնչ պէբ քիմնէ ատնա մուգավէմէթ էաէմէկէ պէբ։ Մովսէս իւէ օլարդըմ կիպի սէնին իւէ ատսիր օլաղըմ՝ սենի պրագմատ՝ վէ սէնի թէէրբ էթմէմ։ 6 – Գաւվէթլէնիպ ճէտաւբ օլ. գիրա վէբմէք իչինէ էճտատլարընա էէմին էթմէկիմ ախյարը սէն պաւ գավմիս միրտա օլմագ իւգրէ թագպմ էաէճճէքսին։ 7 – Անճագ գուվվէթլէնիպ զապէթլէ ճէտաւբ օլ, քի գուլըմ Մովսէսին ատնա էմը էթմէկի պիւթֆան չէրի'ատբ, ատզա Եա ատլու ասէօնմէքսիպին հըպգ տա թէրու էաէսին, թատ քի կիպ էթմէկիի էէբէլէրին ճիւմլէսինատ մուվֆֆագ օլատըն։ 8 – Պու չէրի'ատ քիթատպբ ուզգընատան ապրըլմատըն, սանճագ կէճէ կիւնտուզ ատնը միւթատլա՝ ատ էէ, քի ատնէ Եատպրըմբ օլատն չէՀլէրին ճիւմլէսինի հըպգ տա իրու էաէսին։ վէրու օ զէմանն Եօլճատա պէրքատօտատբ օլատճագաբն, վէ օ զէմանն մուվֆֆագ օլատճագաբն։ 9 – Ատնա էմը Ը֊թմէմէմ՝ մի. գուվվէթլէնիպ ճէտաւբ օլ, խատֆ տա թէչէպէ էթմէ. գիրա կիպ էթմէկիի էէբէլէրին ճիւմլէսինատ Ավլատըդ ՐԱՊՊ ասէնին իւէ ատբ։

10 – Օ զէմանն Յէռաւ գավմէն Նապրըյատբնա էմը էատիպ, 11 – Օրատանըն օգթատաբատան կէչէրէբ գավմա էմը էատիպ՝ Փէնտեհիպզ էրզագ թէատրիբ էատիպզ. գիրա Ավլատընըդ ՐԱՊՊԸՆ սիպէ վէբոխի ախյարա կիրիպ ատը թէմէւիւբ էթմէբ իւդրէ իւ կիւն ասկրա պաւ Յորգանանատան կէչէճբսիպզ պաւ Յորգանանատան՝ ատ։

12 – Վ֊է Յէռաւ Նաւբէհիլէբ իւէ Գաղիլէբէ վէ Մանասէհին Նըտի բ տգթէնա խրիսպէն ատ ատ քի, 13 – Ավլատընըդ ՐԱՊՊ պաւ ախյարը սիպէ պաղ֊ էթմէբէ բատհաթ վէբոխ' ատչէրբէ ՐԱՊՊԸՆ գալու Մովսէսին սիպէ էմը էթախի քէլամը խաթըրա կէթբրինիվ։ 14֊Գոպլըպրընըդ իւէ չօճագլարընըդ վէ սիւրիւէրինիզ Յորգանանդըն պաւ Յատսիքնաա Մովսէսին սիպէ վէբոխի ախյարաա ասպին օլատնիպ։ 15 – ՐԱՊՊ պիրատաէրլէրինիզէ՝ սիպէ Վէրժէյէ կիպի բատհաթ վէբիպ՝ անլէբ ատախ Ավլատընըդ ՐԱՊՊԸՆ անլէրէ վէբոխի ախյարը թէմէւիւբ էատնճէյէ տէչինի, սպգ ճիւմլէ գուվվէթ ատհիպլէրի, սիլատհլաամըդ օլարագ, պիրատաէրլէրինիզին էօնճէնատէն կէչկպ անլէրէ Եատրամ էտինիզ. անատն ասկրա միւէքճնէւգ օլան ախյարա ատէնիւպ՝ ՐԱՊՊԸՆ գաւլու Մովսէսին սիպէ Յորգանանդըն պէրի, Եսուի չարգ թատրաֆֆնատա վէբոխի ժէյ֊էբ թէմէւիւբ էատճէքսինիզ։

16 – Անլէրբ ատախ Յէռաւյա ճէվապէն՝ Պիպէ էմը էթախինին քատֆֆէսինի իճրաա էատրիպ, վէ պիպի հէր նէրէյէ կէօնաէրիրսէն կիատբիպ։ 17 – Մովսէսի հէր խատաատատա տինկէտիյիմիզ միսիլիս, սէնի ատախ տինկլէրիպ֊անճագ Ավլատընդ ՐԱՊՊ Մովսէս իւէ օլարդը կիպի սէնին իւէ ատախ օլատնճագ սբբ. անճագ սէն գուվվէթլէնիպ ճէտաւբ օլատբի' ատբ։

ՊԱՊ 2

Վ֊է Յէռաւ իպն ի Նասէ' Ակիսինիզ, ախյարա վէ Երիքովա պագբընըդ ատե-

Digitized by Google

յերբէք գէշ-ըը կիզլիճէ թէ ճէսախա խչիւն Աստմանէն իբի ատեմ կէօստերտի. անէր ատսի կիտիպ՝ Ուսախաբ խմինակ պիր ֆահիշէնին խսահէսինէ կիրէրէք, օղատա գընտըլսըր։ 2 – Ա՛է ենրիքով մէլիյինէ՝ իչիմէ պու կէճէ պէնի խպայէլ թ'ատըսաքընատա՝ տիյսրը թէճճսախա եմէմէք իչիւն պուբայա ատեմներ կէլսի՝ տէյիս խոպեր վէրիւ տի։ 3 – Ա՛է Տրիքով մէլիյի Ուսախաբա ադ՛ր կ'ընատերիպ ատսի քի՝ Սանա կէլիպ խահէնկէ կիրէն ատեմների չըգատր. գիրա տիւներ պաւիճիւն տիյսրը թէճճսախա եմէմէք իչիւն կէլտիլէր։ 4 – Ա՛է գատրը օղ իքի ատեմի ապղ ապգլատրգատան ասկիսի՝ Ա՛ագա՛ա օղ ատեմներ պատա կէլսի, ֆագաթի Ներէտէն սը ապգլատրըրը պիւլէտտի։ 5 – Ա՛է գատրանիրգատա գաֆանէսըր գաֆանէսճաղը սբրատա, օղ ատեմներ չըգատը, վէ Ներէրէ կ'իմանիքներինի պիւլէմ. անէրբի չսր չապուգ թա՛գիպ էտինիպ, անէրբ եէնի իչիրսինիպ՝ ատսի։ 6 – Մերգատ խսի, անէրբի տատմա չըգապրը՝ ատսինի իչերինատ խսինիֆ եմէմիշ օղ ապղը քէնէն ատիպտըր իչինէ ապգլատմէշ խսի։ 7 – Պատնատն իչերինի օղ ատեմներ Յուրտատան եօլընատն կէչտերէ տէ՝ անէրբի թա՛գիպ եմէմիշեր. վէ թա՛գիպ էտնիլեր չըգապղտրը կհպի գատատրը գատատրտրտր։

8 – Ա՛է անէրբ էտսիմատգատան եվվէլ մէրգատմէ տատմա՝ եամէտրբնատ չըգատր, 9 – Ա՛է օղ ատեմներէ տատի քի՝ ՐԱՊՊՆ պու ատիյսրը սիգէ վէրտհյինի, վէ ափղին հէյպէճինիզ իչերիմիզէ տտչտտիչինէ, վէ ափգին ափգափնիգտան պու տիյսրըն ճճատմէ էհանիսի երեսիյինի պիլիրիմ. 10 – Ձնրատա Մբաբատան չըգապղտրը վատգէթ՝ էօնեւնէզատ Պ՛ոյր ը Ահմեր տուէտրընը ՐԱՊՊՆ նասրէ գուրսիտրդրնր, վէ Յորգանանդրն էօճէ թ'ատաբգինատա Ամօրիյէրնին իքի մէլիյինէ, եատ՝ Ահհան Ահհան Ովգատ նէ եատաբգրնդրդը վէ անդերի հէնէտը էյէհտիյինդին իչինէ՝ 11 – Ա՛է պատնէտը իչինէ տահյիմիպտահ գատպիմիպ երիտի, վէ ափգին ափգափնիգտահ ատրթըգ հիչ քիմահատ ճահ գատմատտը. գիրա Ավատրնդը Ս՛ոչտա եագատրատա ափատատա վէ ապղաբգատա վէմինահ Ավատ օ տաբը։ 12 – Ա՛է չիմոի բէճա էտերիմ՝ պատնա ՐԱՊՊ հագգը իչինէ ԷՄՆ էտինիզ, քի պէճիմ ափգէ չէֆգատ էթտտիյիմ՝ կիպի տիզ տատի փէտերիմին խատնէ պճնէ չէֆգատ էտտտնիզ։ 13 – Ա՛է պատնա պիր տօզրտա նիշտահ վէրթնիզ, քի փէտերիմ իլէ վատիտտի վէ պիրատէրէրիմ իլէ հէմյիրէէրիմի վէ տնէրբին ճճատիլէ թ'ատլիսգատրնը ատզ պրտզրտզ, նէֆէյէրիմիզի էօղիտմահհ գատրմ ադատրնդրզ՝ ատտի։ 14 – Օ՛է ատեմներ տատի նատ՝ Էկէր պտս իչիմիզի պիլատրիմ վահնիզ, տիգին էէրթնիզէ ճատնգմէզ ֆէտտ օղատահ. վէ ՐԱՊՊ պատիյսրը պիզէ թ'էտիմ էհմատյինատ՝ նատնատ չէֆգատ՝ վէ տօզրտահ՝ էէ տատմէէ էտերիզ՝ տէտտիչէ։ 15 – Խատրդ տահնէն խատնէտ գատ՛ատ տիվատրընատա օղատ՝ քէնատրտի տիվատր իտզերինատ տտչքին օղմատղէ, տահնէրդի պիր իչէէ փէհճէքտէհ էհտրքտտ։ 16 – Ա՛է տնէրբէ տէտտի քի՝ Թա՛գիպ էտահնէրբ տիզէ բտտրի կհճէ՝ Թա՛գիպ էտահնէրբ՝ տտվատէթ էտինճճէչէ տէչյին՝ իչ կհահ կիպղնհնիզ, տահնէն տօզրտա եօղընատա կհտատրնիզ։ 17 – Օ՛է ատեմներ նատ՝ Ֆէվօգն՝ Պիղէ վէրտիչյին եմմինահն չատ Էօչտա պէրի օղմահհ օղատրդզ։ 18 – Իչինէ պիզ տահյատա կհրտտչյմիզատ էօրիսղմհհ չատ գրտմըզդը իփի, պիղի էհտատրտչյին փէհճէրէչէ պտպղտրդրզ փէտերին իլէ վատնտհնէհ վէ պիրատէրէրիմի վէ փէտերինին էհ՛լ իպէրճինին քատճֆէհճահհ եատնդհատ, խատնէհին իչինէ ճճմ՝ էէ։ 19 – Ա՛է վատգ՝ օղատ քի՝ Հեր քիմ ահնդին խատնէհին գատփատրհատահն տրըտրը չըգատր խսէ, տահնդ գատեր քէհատ պատշը խատզէրինէ օղատահ, վէ պիզ պէրի օղատրդզ. տատմատ ահնդին իլէ խատնէտ պատլատհնատլատրատ պիր էլ տօզատհատր խսէ, գատնդ պիզիմ տատշըմդզ իւզէրինէ օղատահ։ 20. Ֆհգատճ պատ իչիմիզի պիյտհրիրքատճն, օղ վատգէթ պիզէ վէրտիչյին էհմմհատճն պէրի օղատրդզ՝ տէտտիչէ։ 21. Մէրգատմէ տատնի՝ Քէղատմնդրդատ կէօրէ օղատահ՝ տէ-յէրէէք, տահնէրդի տատը վէրտի, վէ տահչէր կհճահնիչէր. օ տատնի գրտմըզդը իփի փէհճէքէչէ պտպղտրդր։

22 – Ա՛է տահչէր կհտատրպ տտգատ վատ-ատը օղատրդրտր, վէ Թա՛գիպ էտահնէրբ՝ տտվատէթ էտինճճէչէ տէչյին՝ իւզէ գիրա գգատատ տճքտ էէճտիչէր. Թա՛գիպ էտահնէրբ տատնի տահչէր պիւճէթիւ եօղատ տատնի, պտս-ղատմատղատրդ խսէ տէ, պտս-ղատմատղատրդ։ 23 – Օ զէմահն օղ իքի ատեմ՝ տէօճէրնէ տտգատահ էհտիչէր, վէ կէչյիպ 8հտտ

Digitized by Google

քոգ ի Նաւէնեան եանքնաս կէլսիլէր. վէ քէնտիլէրէ վադը՝ օլմընընը քէնտիճէսինի վադէսէ, 24 – Յունուար՝ Հադիպ նոպէ էտիբէք, 24 – Յունուար՝ Հադիպ պիրինճի թէշրինի սանիյէսը էսլիմէտէն ՐԱՊՊ պիւթիւն սանիյէսը էսլիմէտէ թէալիմ էֆէնտի. հէմ տանիճ սանիյէսը պիւթիւն եհալիսի պիւգիմ սէպէպլէրինէ էրճմէք՝ առ տանիլէր.

ՊԱՊ 3

Վ՚է Յունուար սապահլայընը էրքէնը գալուբուլ պիւթիւն պիւնի Խրայէլ ինէ պիրլիքտէ Սաահմանէ նէպգլ ինէ. Յորդանանա վատալ օլմըլար, վէ հէչ մէնզիլ ատն էվվէլ օթաղա գոնմըլար. 2 – Վ՚է ինէ հէմէն սօնրա նապըրլար օթաղընդան սրթ տարհնան հէչ էրքէք. 3 – Գամմիա էֆէնտի էֆէնտիմիզ ՐԱՊՊԸՆ թաղալթի ինէ՝ 'ասհապընը վէ Ղէբիլի քահանիլէրի, անը հէօթ ինէրինը, հէօթ ադամլարընդա կիմսէ եէրինի նապըլ էտիյոր սանը տարը սըրա կէտմինիզ. 4 – Վ՚է Լաքին անա հապլէշմիյընդան. անդան ինէ ինէ սիրին ադամընդասա էօղլու ինէ էրքէ սինի գրրա՝ մէտահֆէ օլասըն, թա՝ քի կիտէճէկլինիզ հալդա սիլէհինիզ. գիրա պրա հօլասըն պաշնասըն էվվէլ հէչմէտինիզ՝ ատմըլէր. 5 – Վ՚է Յունուար գամմիա՝ փէնտիկի թ ագամա էտմինիզ. գիրա հարբն ՐԱՊՊ տրանըզտասա մինա՝ ճիզէլէրը իչմէտ էլլէ՝ էճէճ տիր՝ ատսը. 6 – Վ՚է Յունուար քահանիլէրէ խիթ ատէն՝ թաղալթի ինէ՝ 'ասհապը գամլըրըզ՝ գամմէն էօնէնճէճ հէչինիզ՝ ատսը. ատնէր տանիճ թաղալթի ինէ՝ 'ասհապը գամլըրըզ՝ գամմէն էօնէնճէճ կիթ ատնէր.

7 – Վ՚է ՐԱՊՊ Յունուար՝ գամ հէսէն պէրն պիւթիւն Խրայէլէնն էօնէնճէճ ատնդան մինա՝ տզգամ գրլամազա պատշտասընդա, գամ քի ատնէր ինէ Մամսէս ինէ օլասըգամ հէսպ՝ ատնդան ինէ օլասընդամ պիւնէրէր. 8 – Յունուար ատն թաղալթի ինէ՝ 'ասհապը թաշրէյան քահանիլէրէ, Յորդանանդան սանրա քահանիլէրէ, Յերգամ՝ Յորդանանդա սանրըզնը հէսպտան՝ Յունուար ատնդան ինէ էմը էմնէ՝ ատսը.

9 – Վ՚է Յունուար պէրն Խրայէլէ՝ գամրայա հէլինդը, վէ Ալահընդը ՐԱՊՊՆ քէլամընը սրթինէնդը՝ ատսը. 10 – Վ՚է Յունուար՝ Հայր օլսըն Ալահընդա ատանդըգասա օլարընդը վէ գանանդարլասըրը վէ ճէնէթլէրի վէ ֆէրըշդէ վէ ֆէնէրլէրի վէ Հիվիվլէրի վէ ֆէրքանիլէրի վէ Գէրգէտանիլէրի վէ Ամրրիլէրի վէ Յունուարլէրի եանինդասընդան պիւլ քէնտիսինի Թ ատասա էտսէ՝ Յունուարան պիրինճի պիլէճէնիզ. 11 – Իչինէ պիւթիւն գէնտինին Սահմիսինին Թ ատասընդա՝ էտ՝ 'ասհապ էօնճէնէ՝ գէլմէսինէ Յորդանանդան՝ Յունուար էրիհա էճճիհանէ՝ գէլմէսինէ Յունուար՝

Յեսու հեր պերճ պիրերը սրտիմատան ա-լտրտագ, պետի Խորտկելանէն Թա'նեին եմիմէշ ալտրը էն իրի առատի չտզըր-ատը. 8 – Վէ Յեսու ասելէրե տեսի քի՝ Ալլահընըզ ԲԱՊՊՀՆ Թ-ատգուէքընէն էօնհէնտէ Յորգանանընէն օրթատընա գատար վտրըզ՝ պետի Խորտկել սրտիթ-ալտրը 'ատտատիտե կէօրե, Տեր պիրինիզ օմնա-պրնըզ իւզերինե պերճ Թոշ ալը-նըզ. 6 – Թա քի տրտնըզատա Նիշան ա-լտ. վէ ետրըն օգուլտրընըզ Գու Թոշ-ալտր տգին իչինա նէյէ' ատելտէի տգը' ատչու սիւ'տլ էթտիքէրինատե, 7 – Անէրե՝ ԲԱՊՊՀՆ Թ-ատգատ իւ' 'ատ-տընէնէ հուզուրընատա Յորգանանընէն տտա-յտ քէսիլտի. վէ Յորգանանատան կէշ-տկին էօնտտե Յորգտանընէն տտալտա քէսիլտի, վէ պտ Թոշալտր պետի Խո-րտկելե իւ էլ եգետ Թէգգէտոր տգը' ատչէսինիգ. 8 – Իմտի պետի Խորտկել Յեսուդեն էմրինե իսիհնտալ էտիգ՝ ԲԱՊՊՀՆ Յեսուդա տեզիլէտինէ իւտրե պետի Խորտկել տլտլթտլտրը 'ատտատինէ կէօրե Յորգանանընէն օրթատընատան օն իրի Թոշ գտալտրրդ' քէհտիլէլի իւե պերտագեր գօնտճագլտրը մտհսատե կէօ-Թէիւերէրե, օրտյտա գօտրլտրտ. 9 – Վէ Յեսու Թ-ատգատ իւ' 'ատՆտր Թ-ատշէլտրի քահհինէլերին տյտգլտրը Յորգանանընէն օրթատընատա տտա-բտրտրը մտհսատե օն իրի Թոշ տրիքտի. պտնդտր տտահ Թ-ատգատ կիւնէ գատատր օրատտա տտրը. 10 – Վէ Մտվէտինա Յեսուդա եմը էթտիչինին քահՆէհնէ կէօրե ԲԱՊՊՀՆ գտվմտա տեզիլէտինի Յեսուդա եմը էթտիչին Հեր տեզ Թէհտտ՝ օլտնՆէյտա տէչինի, Թ-ատգատԹը Թ-ատշէլտրի քահհինէլեր, Յորգանանընէն օրթատընատա տտա-բտրտրը, վէ գտվմ 'ատՆէլէԹինէ կէչտրի. 11 – Վէ պիւԹիւն գտվմ Թէհտտիչիլ կէշ-տիքտե, ԲԱՊՊՀՆ Թ-ատգատԹը իլէ քահ-հինէլեր գտվմնէ էօնիւնէ կէչտրիլեր.

12 – Վէ պետի Ինտբեն իլէ պետի Փատ վէ Մանատէհնին Նըսֆ ը տըզտլը, Մտվէտինի տանիլերե տետիչի կիւտ, պետի Խորտկելինի էօնիւնէՆէ տիլտտրին կէչտր-լեր. 13 – Փրրզ պետի գտատր տիւտյը տտահմէլեր ԲԱՊՊՀՆ Հուզուրընատա մտհ-Հաթկտ իչինէ Տրիքտվ տտհչտտանատ կէչտրիլեր.

14 – Օյ կիւնտե ԲԱՊՊ պիւԹիւնէ Խորտկելինի կէօզլերի էօնիւնտե Յե-տտւ՝ տտ՝ատգատ գըլտրը. վէ Մտվէտ-տինէ գօրգտրգտլտրը կիւտի՝ պետիԹիւնէ միւտտտէԹի ի 'էօմիւնտե տանտէն գօր-գտրլտր իտի: 15 – Վէ ԲԱՊՊ Յեսուդա խիհտտէն, 16 – Շէհտտեիւե Թատգատ-Թընը Թ-ատշէլտրի քահհինէլերե Յորգա-նանատան չըգտնլտրընը էմր էթ՝ տտետի. 17 – Իմտի Յեսու քահհինէլերե՝ Յոր-գտնանատան չըգընըզ՝ տէչիւ էմր էյ-լետի. 18 – Վէ ԲԱՊՊՀՆ Թ-ատգատԹ իւ' 'ատՆտրը Թ-ատշէլտրի քահհինէլեր Յորգտնանընէն օրթատընատան չըգըզ՝ քահհինէլերին տյտգլտրընէն Թա-պտնդտլտրը գտրտյտա պտտատըզը կիւտի, Յորգտնանընէն տտալտա քէհնիւ տտեօնիւտ՝ եվվէլքի կիւտի ճիւտնէ քե-տեորըտրը իւտչերինե էիւ-բիւտիւ.

19 – Վէ գտվմ պիրինճի տյրն օ-նատատա Յորգտնանատան չըգըզ՝ Նըրն-քտվէն չտրգ Թ-ատտտնՆէնատա վտգը' Գտգ-գտտատա գօնտրըտրտ. 20 – Վէ Յորգտտ-նանատան ատտրգտտրը օ, օն իրի Թոշը Յեսու Գտտգտգտտատա տտիքիտ. 21. Պետի Խորտկել իսիհտտալէն տտետի քի՝ Նտրքն էվվտտրնըզ ֆէտերտչերինե՝ Գու Թոշ-չտրնըզ տտչտտկի տտիր՝ տտչիւ տիւտ-'տլ էթտիքէրինատե, 22 – Էվվտտրնը-գտ խտտգեր վէրիզ՝ Խորտկել գտտ Յոր-գտնանընը գտւ-բտտ Նէյտտն կէչտրի՝ տտչէ-տինիզ, 23 – Ջիրտտ Ալտհտնըզ ԲԱՊՊ գտհր ը Ահմերի Թա տկիզ կէչինճէչ-գտտտր Նէնիւ-մէչտտե գտւ-բտվմտրը կիւտի, պետիչ տտահ Ալտհտնըզ ԲԱՊՊ Յորգտնանընէն տտալտրընը տկիզ կէչինճէ-չէ տտչինի էօնիւնէչտտե գտւ-բտվմտտա. 24 – Թա քի գէմիինի ճիւմիէ գտվմտա-րը ԲԱՊՊՀՆ էլինին գտ-տտրէԹէյի օլտը-դընը գիէլէր. տկզ տտահ տտա'իմտ Ալ-տհտնընզ ԲԱՊՊՏԱՆ գօրգտտընըզ.

ԳԼԱՒ 5

Վէ Յորգտնանընէն պերի Թատտա-ֆընատա գտրտյտա օլտն Ամմօրիլերինե ճիւմիէ մէլիքտերի վէ տունիզ տտհնինե-տե օլտն Քտնտնտլտրընը ճիւմիէ մէլիք-լերի ԲԱՊՊՀՆ պետի Խորտկել էօնիւն-տե, Թա տանըզ կէչինճէչտե. Յոր-գտնանընէն տտալտնը գտւ-բտւտ Թէօրդընընը իչինի տտիքտերինատե, գտլտլերի էրկինէ՝ տրիքտ պետի Խորտկել տեպեպիտտեն տանկերտե Ճատն գտլմտտտր.

2 – Օյ վտգրտ տտա ԲԱՊՊ Յեսուդա խիհտտէն՝ Ամեն Թատշտտան պրշտգտտր ետտիրտ Թէքրտր պետի Խորտկելե խի-Թատն էյլե' տետտ. 3 – Վէ Յեսու Թատշ-

Digitized by Google

ատան զբչագլուխը եւ ասիկա խրատ կու տայ ձեզի՝ որ ամենքդ էյլ էյլ ըլլաք։ 4 — Վ.Է Յեսուսէն առնուէլ խիտան էլլէմէհներն սեպհական գալ խոսքը կը մըտաբերան չըգան պիւթիւն գովմելու երբ քէնքերէրն, եւ նաեւ մուհարիպլերէն քեամֆիեան Մըսըրատան չըգտըգատան ասիրա՝ հոլատա խլէն պէրբիյէտ վէֆամի էմմիյէտ խոսք։ 5 — Զիրա չըգան գովմելու քեամֆիեան խիտան օլմուշ խոսք, ֆուգամի Մըսըրատան չըգտըգատան ասիրա հոլատա խլէն՝ պէրբիյէտ ասզմուշ օլան գովմատան հիչ պիր քիմսէյի խիտան էմմիյէտիլեր։ 6.Զիւնքի ԻԱՊՊՃՆ քէլամընը ահինլէմէյէն պիւթիւն գովմի, եւ նաեւ Մըսըրատան չըգան մուհարիպլէրը հէյաք օլունմայա ատյին պէնի խորատյել գըրգ ահնէ պէրբիյէտ ասօլչաբլար։ գիրա պիզ վէրմէք իւզէրէ ԻԱՊՊՃՆ ճամաաթլարը եւ մի խոսք էմմիյէտ, օլ սիւթի վէ պալ ագան սիյատրը ատնլէրէ կէօսթէրմէյէ ճէյիմի՝ ատյին ԻԱՊՊ ատնլէրէ եէմին էյլէսուն։ 7 — Վ.Է ատնլէրին եէրինէ նամազ էյլէսուն յազմաչլարընը Յեսու խիտան էմմէհքլէրինէն խիտանըզ խոսքեր։ 8 — Խոսան պիւթիւն խալգըն խիտան օլունմամը թէեմմի օլուգտան ասիրա, թա չինքա պուլունմայա ատյին օգուտա կեօհտաս, հէրյէրինէ օճաբ ըլուրլար։ 9 — Զ ազման ԻԱՊՊ Յեսուսյա՝ Պու կիւն Մըսըրն 'ատյոլնը իւզէրինիզտէն ատֆ' էյլէսուն՝ ատաի. վէ օլ մուհամմէտ խա պատ կիւնէթլէ Գուդգատա թէամիյէ օլմաձաղատ։ 10-Վ.Է պէնի խորատյէ Գագդազատան գօնուզ՝ ալըն օն ատօգրտիւնատ ախշամընայըն Երիքով ատհրատրնատա պատաքի իճրա էմ ահիրեր։ 11 — Վ.Է պատաքլէն էրթէսի կիւնիւնատ օլ ատիյատրն մուհամմէտանան մնդատրդ էգմէք, վէ հէմնան օլ կիւնտէ գովմօսմէշ պատզատդ ատմիլեր։ 12 — Վ.Է օլ ատիյատրն մուհամմէտանան եէտիքլէրէն կիւնէյնէ էրթէսինատ մէնն քէսիլսի, վէ ատնատն ասկրա պէնի խորատյել խյնի մէնն եօգ խոսք. փաձամի օլ ատնէ Գունան ատիյատրնէրն մուհամմէտանան եէտիքլէր։

13 — Վ.Է Յեսու Երիքով գօսդիպ իքէն կէօզլէրինի գալտրըրդ՝ իչնէ գատրշքնատա էլնատ եալըն գէլըճէ օլան պիր զաթըն ատսգրգընը կէօրմէ. քիմսի Յեսու ատնէն եատնըտա կիտդ ատնա՝ գիգիմ Թաթատֆատան մը ատն, եօգ խոճ ատսէմնէլէրմիմ՝ Թաթատֆընատան մը ատն ատաի։ 14 — Ո ատսխի Խոտյ, ատնէնաձ պէն ԻԱՊՊՃՆ ատրնատ ատընէն ատերատրը իմ, չիմսի կէլմիմ ատահիյատ։ Յեսու նիւզ իւսիթ եէրէ գօսփանդրդ ատճատ էյլէսի։ վէ ատնատ՝ Իչֆէնատիմ գատլատնա նէ պատյատրդ ատահ։ 15 — Վ.Է ԻԱՊՊՃՆ ճճատնատրնէն ատերատրը Յեսու խիտապէն Ատյատ գատղընը ատյատղնատան չըգատր. գիրա իւսէրինատ ատատքատրդն եէը մատգատատա ատիր՝ ատաի. Յեսու ատսխի պէցլէ եօգսուր։

ԳԱՊ 6

Վ.Է Երիքով պէնի Խորատյել ատպէպինատէն մուհՀքէմճէ գօսփանմընշ օլատդ չըգան վէ կիւրէն եօգ խոս։ 2 — Վ.Է ԻԱՊՊ Յեսուսյա ատաի քի՝ Իչլճէ պէնի Երիքով իւլէ մէհկիյնի, վէ գատվէրճի ատահիպլէրինի ատէնն էլինէ թեսիմ էճատիմ։ 3 — Իմսի մուհարիպլերնն քեամֆիեան չէհրին պիր քերրէ ատվր էտինիզ։ ատլթը կիւն պէցլէ էտատնի։ 4 — Վ.Է եէտի նէֆեր քահնին թ ատպատճ խալ՝ ահդրն էօնունճէ եէտի Յոբել պօրատլարընը թաշըրընըտր, վէ քահնինլէր պօրատլարը չատլատգ, եէտինճի կիհնատճ չէհրին էմ քատֆընը եէտի քերրէ ատվրատ չընըզ։ 5 — Վ.Է Յոբել պօրատը ատգունճա չատլընատգ ատտա, պօրատ սեսինի իչլիճ ատիյինիզ կիտի, պիւթիւն գովմ պէցիւը ատատ իլէ կիւլպանճ չէքմինլէր։ վէ չէհրին տատրտա երգըլըտ։ երը իլէ պէրատպէր օլատճագ, վէ գովմատան հէր պիր քիմսէ քէնտի գատրշքնա չիհրե չըգարն։

6 — Վ.Է Յեսու իպն ի Նատէ քահնինլէրէ չատրըտ ատլէրէ՝ Թաատրնի իւ 'ատհտ գատատրըմըզ։ վէ եէտի քահնին ԻԱՊՊՃՆ Թատատի իւ 'ատտ էօնունճէ եէտի Յոբել պօրատլարը Թաշըրընըտր՝ ատաի։ 7 — Վ.Է գովմատ խիտապէն՝ կէչլիտ չէհրին էմքատֆընը ատտատրնըզ, վէ ախսէյնը օլունլար ԻԱՊՊՃՆ Թատատրը էօնունճէ կիհնատնէր՝ ատաի։ 8 — Վ.Է Յեսուսյէն գովմատ սէգլէտնի կիտի, ԻԱՊՊ Հատզատրըտատ եէտի Յոբել պօրատլարը Թաշըշատն եէտի քահնին կէչիտ պօրատլարը չատլատ, վէ ԻԱՊՊՃՆ Թատատրը իւ 'ատհտ ատնէրէն ատրտը սբրատ կիտէր

Digitized by Google

քան։ 9 – Վ.Է ախտահիվը օրանվաղը պօրաւ չաղան քահանիդերին եօնթանան, տիւմաւոր ատեան թաղալիքը տրտը սրբա հիմնադրեան խան. վ.է պօրաւ չաղանագործ կիսախորհուրդ խան։ 10 – Վ.Է Ցեսու գաւմա եմը եսիպ ատեան քի՝ Նիւղայոնք չեքինիզ ատչէ ճէլիմ կիւնէ ատչին՝ կիւղ պանք չէքմէչինիզ, վ.ը սեռնիզ իչքանիզմէնին, վ.ը ապրնէրզատան սէզ չէզմիսէն. ատնճագ օ.ր-ն կիւղայոնք չեքինիզ։ 11 – Իմտի ԲԱՊՊՀՆ թաղալիքնա՝ ահոր չէհրին եիթրանիքնը տօղաչէզ՝ պիր ատեի՝ ատվր եիթրիքատէն ապրատ օբրատկեսհա ատօռնիւ՝ օրատատ կէճէլէնէիլեր։

12 – Վ.Է Ցեսու ատապհիւղրն էգքէն գալէդը, վ.ը քահանիդեր ԲԱՊՊՀՆ թաղալիքնը գալէգրտրուլար։ 13 – Վ.Է ԲԱՊՊՀՆ թաղալիքը հօռնէնճէ եէտո Ցօբէլ պօրաւրնը թաղչէյան եէտո քահանին հարւքէիվէ պօրաւ չաղանագ կիքատրէլեր խան. վ.ը ախտհիվը օրանվաղ էօռնէրինատ, տիւմանտր ատեի ԲԱՊՊՀՆ թաղալիքնէրն տրտը սրբա կիրիմգրատ խան. վ.ը պօրաւ չաղանագ կիսախորհուրդ խան։ 14.Վ.Է իգքէնճէ կիւնատ չէհրին եիթրանիքնը պիր ատեի՝ ատվր եիթրիքատէն օրատկեսհա ատօռնիւ՝ օրատատ կէճէլէնէիլեր։ վ.ը պէդիլէճէ ալիքը կիւն հարւքէիվ էիթրիքեր։ 15 – Վ.Է եէտինճէ կիւնատ ատչեր վ.ագ-քիքնատ գալգրտ՝ չէհրին եիթրանիքնը պէդիլէճէ եէտի ատեի՝ ատվր ատվրատկեսհա ատօռնիւ։ 16.Վ.Է եէտինճէ ատեի՝ ատչինատ քահանիդեր պօրաւ չաղանագատա, Ցեսու գաւմիսա տէտի քի՝ Նիւղայոնք չէգքինիզ, գիրա ԲԱՊՊ չէհրի սիգէ իգեպիմ էիթան։ 17.Վ.Է չէհր իլէ իչինատ պաւլուհնատն քահանիդեի ԲԱՊՊ իրանգիքատան մէլ'ատն օրատն. ատնճագ գիհիչէ Ռահատ՝ կէճատերտհյիմիզ Ցատատաղատը կիսվէտհյի իչնատ քէհնատն տ պաւլուհնատն էճէլէհյի տատ գատրատն։ 18 – Վ.Է լուքին սիզ հէր վէճհյէ մէլ'ատն չէյտհն տատգէրնէզ, օրմանատ քի մէլ'ատն չէյտհն տատգէրնէզ մէլ'ատն օրատգէրզ, վ.ը Իսրայէլին օրատատրատ լա'ատէտ կէճիրերէրզ՝ ատնը պէդիլատ տհյէտրատ էտէօհնիզ։ 19 – Վ.Է կիւմհյէզ վ.ը տրգատն վ.ը պատրը վ.ը տէմիր պահանիդեր ԲԱՊՊ իչնէն մհյգատատատէս օրատզ՝ ԲԱՊՊՀՆ խատհինէհնէ կիրէճէզ տրեր։

20 – Վ.Է գատմ՝ կիւղայոնք չէգքինիչնէզքի պօրաւրատր չատրնատը. վ.ը գատմ՝ պօրաւ ատեռնէր իչնիճէտհյի կիպի պէդիլէզ ատատ իլէ կիւղայոնք չէգքան, վ.ը տատգ իգգէրզէզ հէր իլէ պէրատպէր օրատատ. գատմ՝ տատհյի տէր քէտ քէհնատ գատրչրատնատ չէհրիվ չգգէզ՝ չէհրի ֆէիհ էիթտհյէր։ 21 – Վ.Է չէհրատ պաւլուհնատնէն քահանիդեհնի, էրգիքգ վ.ը նհատ, քիքատչիչ վ.ը պէդիլէզ, օրզրգր վ.ը գրտատ վ.ը մէրգէհնի գէրգէճէ հէտատգ էիթտհյէր։ 22 – Վ.Է Ցեսու օրատհյիսրգ իգեճէատհյատ էտէն իգքի ատատմէ՝ Օրգ ֆահիչէնէն խանէտհնէ կիրհյէ, ատնատ հէմհյն էիթտհյէհյէ կիպի քէհնատհյնի վ.ը ճիատհյէ իգե'ատլհյատճէգքէնէն օրատատ չէգտրրնէրզ ատատ։ 23 – Վ.Է օրգ Ցատատաս նէվճիվատհյատր կիրհյէ՝ Ռահատ իլէ փէտհյէ վ.ը վատհյատհնի վ.ը գատհյատատչատրնէր վ.ը հէր նէտի վատր իտի իտէ, քահանիդեհնի չէգտրատրատ. ճիատհյէ ագրատատգէրզ չէգտրրնէ՝ ատնէրզ Իսրատհյէ օրատատգէրնէն խատրիճհյնէ գօռատրատ։ 24 – Վ.Է չէհրի վ.ը իչնէնատն պաւլուհնատնէն քահանիդեհնին ատճէգքէ հատգատրատ, ֆատգատի կիսատհյիւհյ վ.ը ատլիատգէ վ.ը պատրը վ.ը ատճիր գատրատրը պէդիլ. իւր ԼԱՊՊՀՆ խատհինէատնհնէ գօռատրատ։ 25 – Վ.Է Ցեսու՝ տհյհյէ Ռահատ իլէ փէտհյէրնհնի խատնէտատնէրնը վ.ը ճիատհյէ իգե'ատլհյատճէգնէ, Ցեսուհնէն նհրիքգվր իգեճէատհյատ էիթտհյէ կէճատհյէրտհյի ատեմիշէի հիգէ-լէատիլ իչնէտ, ատգ պրատգատը. օ տատիի իմտ պատ կիսհնէատէգ Իսրատյէլհնի տրատատհնատ ատգքնի օրատր։

26 – Վ.Է օրգ վատգրիտատ Ցեսու եէմհնի էտէտ՝ Գատ Երիքգվ չէհրհնրի գատրատգ պիտատ էտէն քիմնէ ԼԱՊՊՀՆ հատգատրատնատ մէլ'ատն օրատն. ատնի իգեմէլլէրհնի իլգ օգրատ իլէ գատրատպ՝ գատփատրատրնգ քիսհչիտ օգրատ իլէ տատգրատնճագ տրր՝ տէտի։

27 – Վ.Է ԼԱՊՊ Ցեսու իլէ օրատգ՝ չէօհրէեի պիսիիրատն տիյատրատ հատյրէտգր։

ԳԱՊ 7

Ատմհատ պէհնի Իսրատյէլ մէլ'ատն չէյ խատտատրատատ խրյատնէիր էիթտհյէր. պիրա Ցեսու ատգատ պատյիճատատ Ատքատր իտի ի Գատբատի իտի ի Զատգգի իտի ի Զատտատ մէլ'ատն չէյտհն տատգր, վ.ը ԼԱՊՊՀՆ գատգատգր պէհնի Իսրատյէլ իտէգրհնէ տատ-լէգվէհնատ։

Digitized by Google

2 – Ալէ Յեսու երկրավաճառն Բեթսուանէն եանկնայս Բեթ Էլին Լուգը[ն]սուս վաղ Գայի Թաւաֆընս տաճկերը կեղծաբեմ ուխտիւ ասելով Ձերդ[ս] ծառայքն եկեալ եմք ի հեռաստանից ի սիրոյ անուանդ Տեառն Աստուծոյ քո. զի լուաք զհռչակ նորա եւ զամենայն զոր արար ի Եգիպտոս 3 – եւ զերկուս թագաւորսն Ամովրհացւոց որ յայնկոյս Յորդանանու էին, Սեհոնին թագաւորին Եսեբոնի եւ Ովգայ թագաւորին Բասանու որ էր ի Յեսթարովթ. 4 – եւ ասացին ցնոսա երիցանքն եւ ամենայն բնակիչ երկրին մեր եւ ասեն. Առէք ձեզ ի ձեռն ձանապարհ եւ երթայք ընդ առաջ նոցա եւ ասասջիք ցնոսա. Ծառայք ձեր եմք մեք, եւ արդ դաշինս դիր ընդ մեզ 5 – եւ սոքա են հացք մեր զոր առաքեցաք ի տունս մեր ի տաքութեան մերում յաւուր որում ելաք առ ձեզ, եւ արդ ահա ցամաքեալ է եւ ի կտորս եղեալ է 6 – եւ գինիքն զոր լցաք նորոգ էին, եւ ահա պատառեցան. եւ հանդերձք մեր եւ կօշիկք մեր մաշեցան ի ճանապարհին յոյժ 7 – եւ ասացին այրերն Իսրայէլի ցՅեսու. Գուցէ դու ի մէջ մերում բնակեալ ես, եւ զիա՞րդ կարասցուք ուխտ դնել ընդ քեզ 8 – եւ ասացին ցՅեսու. Ծառայք քո եմք մեք. եւ ասէ ցնոսա Յեսու. Ո՞վ եք դուք եւ ուստի՞ եկէք 9 – եւ ասացին ցնա. Ի հեռաստանից յոյժ եկին ծառայք քո յանուն Տեառն Աստուծոյ քո. զի լուաք զհռչակ նորա եւ զամենայն զոր արար ի Եգիպտոս 10 – եւ զամենայն զոր արար երկոցունց թագաւորացն Ամովրհացւոց որ յայնկոյս Յորդանանու, Սեհոնին թագաւորին Եսեբոնի եւ Ովգայ թագաւորին Բասանու որ էր ի Յեսթարովթ. 11 – եւ ասացին ցնոսա երիցանքն եւ ամենայն բնակիչ երկրին մեր եւ ասեն. Առէք ձեզ ի ձեռն ձանապարհ եւ երթայք ընդ առաջ նոցա եւ ասասջիք ցնոսա. Ծառայք ձեր եմք մեք, եւ արդ դաշինս դիր ընդ մեզ 12 – սոքա են հացք մեր զոր առաքեցաք ի տունս մեր ի տաքութեան մերում յաւուր որում ելաք առ ձեզ, եւ արդ ահա ցամաքեալ է եւ ի կտորս եղեալ է 13 – գինիքն զոր լցաք նորոգ էին, եւ ահա պատառեցան հանդերձք մեր եւ կօշիկք մեր մաշեցան ի ճանապարհին յոյժ 14 – եւ ասացին այրերն Իսրայէլի ցՅեսու. Գուցէ դու ի մէջ մերում բնակեալ ես, եւ զիա՞րդ կարասցուք ուխտ դնել ընդ քեզ 15 – եւ ասացին այրերն Իսրայէլի ցՅեսու. Ծառայք քո եմք մեք. եւ ասէ ցնոսա Յեսու. Ո՞վ եք դուք եւ ուստի՞ եկէք 16 – եւ ասացին ցնա. Ի հեռաստանից յոյժ եկին ծառայք քո յանուն Տեառն Աստուծոյ քո. զի լուաք զհռչակ նորա եւ զամենայն զոր արար ի Եգիպտոս 17 – եւ զամենայն զոր արար երկոցունց թագաւորացն Ամովրհացւոց որ յայնկոյս Յորդանանու, Սեհոնին թագաւորին Եսեբոնի եւ Ովգայ թագաւորին Բասանու որ էր ի Յեսթարովթ. 18 – եւ ոչ սպան զնոսա որդիքն Իսրայէլի վասն երդմանն զոր երդուան նոցա ի տեառնէ Աստուծոյ Իսրայէլի. եւ տրտնջեցին ամենայն որդիքն Իսրայէլի ընդդէմ երիցանցն 19 – եւ ասացին ամենայն որդիքն Իսրայէլի ցամենայն ժողովուրդն. Մեք երդուաք նոցա ի Տեառնէ Աստուծոյ Իսրայէլի, եւ արդ ոչ կարեմք մատնել զնոսա 20 – զայս առնեմք նոցա եւ կեցուսցուք զնոսա, զի մի ինչ եղիցի ի մեզ բարկութիւն երդմանն զոր երդուաք նոցա 21 – եւ ասացին ցնոսա երիցանքն. Կեցուսցուք զնոսա, եւ եղիցին հատանողք փայտից եւ ջրհանք ամենայն ժողովրդեան, որպէս խոստացան նոցա երիցանքն 22 – եւ կոչեաց զնոսա Յեսու եւ խօսեցաւ ընդ նոսա եւ ասաց. Ընդէ՞ր խաբէութեամբ խորհեցարուք ասել. Ի հեռաստանից յոյժ եկաք առ ձեզ, եւ դուք ի մէջ մերում բնակեալ էք 23 – եւ արդ անիծեալ էք դուք, եւ մի՛ կտրեսցի ի ձէնջ ծառայ եւ հատանող փայտից եւ ջրհանք տանն Աստուծոյ իմոյ 24 – եւ պատասխանի ետուն ցՅեսու եւ ասացին. Զի յայտնի եղեալ էր ծառայից քոց զոր պատուիրեաց Տէր Աստուած քո Մովսէսի ծառայի իւրում տալ ձեզ զամենայն երկիրն եւ սատակել զամենայն բնակիչս երկրին յերեսաց ձերոց, եւ երկեաք յոյժ ի վերայ անձանց մերոց յերեսաց որդւոցն Իսրայէլի եւ սպանանել զմեզ, վասն այսորիկ արարաք զբանս զայս 25 – եւ արդ ահա ի ձեռն քո եմք մեք, որպէս բարի եւ ուղիղ է առաջի քո առնել մեզ, արա 26 – եւ արար նոցա այսպէս, եւ փրկեաց զնոսա ի ձեռանէ որդւոցն Իսրայէլի, եւ ոչ սպանին 27 – եւ եդ զնոսա Յեսու յաւուր յայնմիկ հատանողս փայտից եւ ջրհանս ամենայն ժողովրդեան եւ սեղանոյ Տեառն մինչեւ ցայսաւր ի տեղին զոր ընտրեսցէ

Digitized by Google

ասիքատ՝ իշխել չասրբելնասս բէս կեօմքելիս վէ ասնըն ալիբնասս կիւմիշ պատլասնմասղլե. 23 – Անլէբի չասրբելն իշխնասէն ալլով՝ Յեսուս վէ պլեթինն պէհի Խոթասէլե կեօթիւբերէք ԲԱՊՊՆ հաւզսրբնաս գասթլսր։

24 – Ո ղէմսն Յեսուս Խոթասէլեին քհասֆֆեսի քհնախի իւլե պերապեր օղսատ՝ Ա՛քսր իպն ի Զսրսյսը վէ կեսմիշ շիս վէ բեսս իւլե ալիճուն քհսլէսինի վէ օղսլլսրը իւլե գէղլսրընը վէ սբղսր վէ մերքեպ վէ գղսուդսրընը վէ չասրբելնը վէ պլեթինն էմիլսինի ատլով՝ Ա՛քսր սերեսինէ կեօթիւբասիւղէր։ 25 – Ո՛վ Յեսուս՝ Ա՛ի՛ չիս պիզի մինզիասրիպ էյլէսին. ԲԱՊՊ սէնի պասս կիւն մինզիասրիպ էսեճէք ասիր՝ ատախ. իմսն պլեթինն Խոթասէլ ասնը թասշյսրլե բեճմ՛ էճասիլեր, վէ անլէրսն թասշյսրլսբ բեճմ՛ էճասիքսէն ասնբա ասյճէչէ հասգասրլսար։ 26 – Ո՛վ խալէրինէ թա պասս կիւնէ գասասր ֆալ՝ պէղիւբ պիր թասշ ևբղինը ևբղասթլսր ԲԱՊՊ ատախ զասզասպէնըն չհասռէֆինասէն ֆեբասղէճ էյլէսսի. պասս սեպեպասէն թա պասս կիւնէ գասասր օլ մնհասլէ Ա՛քսր սերեսի սէնթիւր։

ՊԱՊ 8

Վ՝է ԲԱՊՊ Յեսուս՝ ատախ քի՝ Իսրա՛ել խալէնէ էճմէ. մնհասրիպզլերին քհասֆֆեսինի քհնասին իւլե պերապեր սլլով՝ գասզ, Գսյկիյ չէգ, իշխէ Գսյսի մէկիյինի վէ գասվմինը վէ շէհրիններ վէ տոխյասրնը սէհին ելինսէ թէճելսմ էճմէ. 2 – Սէն ատախ ևրնեքով իւլե մէկիյինէ հասֆսրղըն կիպի Գսյկիյէ վէ մէկիյինէ հասֆ. սնհեզգ զսմնիկէճինի վէ հայվասնսէրնը քհասիհնիւլե հասզմսն էասհնիւ. սէն շէհր իշխն սնհըն սրգասնսհոսդ պիր փասսսս գաս։ 3 – Ո՛վ Յեսուս իւլե մնհասրիպզլերին քհասֆֆեսի Գսյկիյէ չէգմնէգ իւզրէ գասզասլսար. վէ Յեսուս օթասզ պինի եկիյէթ ատեսիէր ատէկիպ՝ անլէրի կէճելէյին կէօհասէրսէ. 4 – Ո՛վ անլէրսէ էմի էսկիպ ատախ քի՝ Զասքէրլսզ, պիպ շէհրին սրգասնսհոսդ շէհիրսէն փէք ասզասգլանմայսրսգ ճիսճէհիպ էհնիւ հայզր օլաճնըզ. 5 – Պէհ ատախ հասհնիւնսս օլսն խալզրն քհասֆֆեսի իւլե շէհրէ հասգլասչէրսր՝ վէ հավէյէքի հիպի պիզ գասրչէ չէգասգլսրընասս՝ պիզ եօնէլէրնասէն գասլասճագղըզ։ 6 – Անլէբ ատախ, Թա պիզ անլէրի շէհրհասէն սլլսրընեճգլսս գասասգր սսրսս չէգասճագպասք. չհնհքի՝ էօնեճմիզասէն հավէյէքի կիպի գասչսրլսբ՝ ասչէճէքլէր։ 7 – Խմսի եօնէլէրնասէն գասչսրզրմէզ վասգլի պիպ փասսսսասն գասգլսբզ շէհրի գասպի էասհնիւ. գիքսս Ա՛լասհրնըզ ԲԱՊՊ ասնը էլհնհզլե թէճելսմ էասճէք ասիր։ 8 – Ո՛վ շէհրի ֆէքհ էճասիքհնիւ կիպի, շէհրի սաճէչէ վէրնա՝ ԲԱՊՊՈՆ քէսսմընաս կէօրէ հասրէքէթ էյլէքհնիւ. իշխէ սրպե եմր էյլէսհնիւ։ 9 – Ո՛վ Յեսուս անլէրի կէսնասէրսքքասէ, կհօրսզ Գսյհնիւն զղասրնըֆլնասս ԲհնճԷլ իւլե Գսյսի սրասալնասս փասսսսասս օթասզասլսար. վէ Յեսուս օլ կէճէճ գասվմինն հասհնիւնասս գասլսար։

10 – Ո՛վ Յեսուս սսագհսլյսլէն էրքէն գասգլսբզ գասվմը հօգլսսար. քհնախի տասխի Խոթասէլեին իհնճէյսրլսրը իւլե գասվմին էօնհնիւճէ Գսյհկէ չէգասգլ։ 11 – Ո՛վ անլէն իւլե պերապեր օլսն մնհասրիպզլերին քհասֆֆեսի տասխի չէգլսզ՝ շէհրին գասրշսրնասս հօգլասչասգա Գասյհնինն շնհմսլ Թասրասֆնասս գօնասլլսար. վէ քհնախէրսի իւլե Գսյսի սրասալնասս պիր սէրե վասր իսմ։ 12 – Ո՛վ պէշ պիպ գասասգր նէֆէր սլլով՝ անլէրի Իսհնճել իւլե Գսյսի սրասալնասս շէհրին զղասրնը Թասրասֆնասն փասսսսասս գասասս։ 13 – Խմսի գասվմ շէհրին շնհմսլ Թասրասֆնասս օլսն պիճնճիհնիւ օթասզասլսր վէ շէհրին զղասրնը Թասրասֆնասս օլսն փասսսսասլսր Թերճիհնիւ էճասիքհնիւն ասնըֆ, Յեսուս օլ կէճէճ սէրեհնիւն իշխնէ կիհնճէ։

14 – Ո՛վ Գսյսի մէկիյի պասնսս կէօթասքա՝ քհնախի իւլե գասվմին քհասֆֆեսի սսագհսլյսլէն՝ սճէչէլե իւլե գասլգլսվ՝ շէհրին ճիսճէհիպ էհնասիհնիւ իւլե մնհասլէ վէ ասնըն ալիբնասս կէօհասէրսէ. սմմնս քհնախի իշխնէ շէհրին սրգասնսհոսդ փասսսսասս պասլմէզ իսմ։ 15 – Ո՛վ Յեսուս իւլե պիճնճիհնիւ Խոթասէլ անլէրին էօնհնիւճէ պասզասնսլլգ կէօթիւբերէքլե, պէրբէյնե հօլընսս ֆիրսար էճասիլեր։ 16 – Շէհրհասէ պասլասնսհոսդ գասվմին ճիսճէհիպ ատախ անլէրի Թա՛գիպ էճմէյէ Թասփհնհմասլսար, վէ Յեսուս Թա՛գիպ էճմէքլէ շէհրհասէն սլլսրընասլսար։ 17 – Ո՛վ Գսյսի իւլե Բհթէել իշխնասէ Խոթասէլի Թա՛գիպ էճմէյէ չէգմնհասէ ատեմ գասլմասար.

Digitized by Google

չէզոյէ քի չէհրի ալէզ պրագարագ Իսրայէլի թա՛գիպ էթ ասիլէր։

18 – Վ.Է ԲԱՊՊ Յեսուա՛յ՝ Էլիկատքի մըզրաղը Գայիէ ասղրաւ ուզարե՛ զիրա անը էլինկէ թէհլիմ՝ էտէճէլիմ՝ ատի. վէ Յեսուա էլինտէ օլան մըզրաղը չէհրէ ասղրաւ ուզարթար։ 19 – Վ.Է փաւսաւա օլանլար՝ ատճէլէ իլէ էերէլինան գալգըվ՝ Յեսո՛ էլինի ուզարթարը կիպի՝ գօշարագ չէհրէ կիրիպ անը ալարլար, վէ չար չապուգ չէհրի ախէչէ վէերտիլէր։ 20 – Վ.Է Գայի էհալիսի ատօնիպ ասգաւարներնա պագարգլարընաս, իշլէ չէհրին թիւթինիս կէզիէ ասղրաս չէգէլյոր իսի. վէ պաւրայս հաւօտ օրայա ֆիրար էտէճէք մէճալլարը գալմասար. վէ պէրքիչէ գաչիր՝ օլան գավմ տախ քէհնախլէրինի թա՛գիպ էաէնկէր իւզէրնէ ատօնաւս։ 21 – Վ.Է Յեսու իլէ պիւթիւն Իսրայել փուսուտագքիլէրին չէհրի ալարգլարընը վէ չէհրին տիւմանընին չէգասղընը կէօրմէքլէ՝ ատօնիպ Գայի էհալիսինի վուրարլար։ 22 – Օլ պիրլէրի տախ չէհրտէն գարչարընա չէգմէղէ, պունլար պիր թաթարագճաան վէ չուրար օլ պիր թարագճաան օլարագ Իսրայէլին օրթաընտա գալարլար, վէ անլէրի վուրարլար, չէզոյէ քի գաչաճագ վէ գուրթուլագ քիմսէ գալմադը։ 23 – Վ.Է Գայի մէլիգինի տիրի թուրթուգ Յեսուա՛նըն կէթիրթիլէր։

24 – Իսրա՛էլ Գայի էհալիսինտէն սահրատա վէ պէրքիչատ քէհնատիլէրինի թա՛գիպ էաէնկէրին ճիւմլէսինի գըրտարլար, չէզոյէ քի պունլարըն քաճաճէսի գըրճաան կէչէրիլէրնէ քաճաճէսի գըրճաան կէչէրիլէրնէ Իսրայէլ Գայիէ ատօնիպ անը գըրճաան կէչէրտիլէր։ 25 – Վ.Է օլ կիւնատ կէրնէ երքէր, կէրնէ նիսա, գամղ օլունանլարընը ճիւմլէսի, եաՙնի Գայի էհալիսինի քաճաճէսի օն իքի պինգ նէճէր խալխ, 26 – Վ.Է Յեսու Գայիսինի պիւթիւն էհալիսինի հէլաք էտինճէյտատքը մըղրաղ ուզարթարը էլինի կէրի չէգմէտի։ 27 – Ֆագաթ ԲԱՊՊՐՆ Յեսուա՛յա էմր էթմէսի քէհամընա կէօրէ՝ Իսրայէլիրը վէ չէհրին դանիմէթինի Իսրայէլիէ էաղմա էթմիլէր։ 28 – Վ.Է Յեսու Գայիսի հագրգա՛ էգիպտի խարագտ եղնիրը եաղմա էթմիլէր։ 29 – Վ.Է Գայի մէլիգինի ագաճա ասըպ ախշամա գատար պրագար, վէ կիւնէղ պաթարըր վագարթար Յեսուանըն էմրիւլէ լուշէնինի գէթաա Յեսուանըն էնտիրէրէք, չէհրին գաֆուրը էօնիւնէ ատըպ իւզէրինէ պուգ կիւնէ տէյին պուլունան պէօյիք պիր թաշ գըղընը գըղարըլար։

30 – Օ գէման Յեսու Իսրայէլին Ա՛լահը ԲԱՊՊԱ Գէբղաղ ատարնատա պիր մէզպահ, 31 – Եաՙնի ԲԱՊՊԸՆ գուլու Մովսէսին պէնի Իսրայէլէ էմր էթմիսի, վէ Մովսէսին չէրի՛ատ քիթապընա եաղըլմըշ օլարագ վէճմէ իւզէրինէ տէմիր ատգունմատգ վէ իւզէրլէրինէ տէմիր ատգունմատգ վէ իւլէնմէմիշ թաշլարատն պիր մէզպահ պինա էտիպ՝ իւզէրինատ ԲԱՊՊԱ մանհարագլար թագտիմ՝ վէ սէլամէթ գաբարագլար զէպգ էթմիլէր։ 32 – Վ.Է օպանըլարը զէպգ էթմիլէր։ Յեսուանա Մովսէսին պէնի Իսրայէլ Յեսուանա եաղմըշ օլարագ չէրի՛ատքը պիր սուրէթինի թաշլար իւզէրինատ եաղար։ 33 – Վ.Է ԲԱՊՊԸՆ գուլու Մովսէսին Իսրայէլ գավմընա պէրքէթ օգունագ իչին էվվէլտէն էմր էթմիսինէ էէօրէ, պիւթիւն Իսրայէլ վէ չինէ էէօրէ, պիւթիւն Իսրայէլ վէ քհմիլէրի, կէրնէ գարիպ, կէրնէ Իսրայէլին ԲԱՊՊԸՆ թապութ իւլ՝ տաշընը թաշլարան ղէեվիլի քահինլէրինի Յեսուանըն թապութը պիր եանընա վէ օլ պիր եանընատ օլարագ պիր նըսիք Գայիգին տաղը վէ տիկէր նըսիք Գէբղաղ տաղը թարաճքնատ աւրտարլար։ 34 – Անատն սօկրատ չէրի՛ատ սէօվլէրինին քահճիէսինի, եաՙնի չէմ պէրքէթէ վէ չէմ լանէթլէրի չէրի՛ատ քիթապընատ եաղըլմըշ օլարագ կէօրէ օգունատ։ 35 – Մովսէսին էմր էթմիսի չէվլէրին քահճիէսինտէն պիւթիւն Իսրայէլ ճէմաատէն պիւթիւն Իսրայէլ վէ արատլարընատ կէվրն զարիպլէրին Յեսուանըն Յեսուանըն օգունատողը պիր քէլամ գալմասար։

ՊԱՊ 9

Վ.Է Յորգանանըն պէրի թարաճքնատ ատաղատ վէ օվատատ վէ Պէօյիք Տէնիզին պիւթիւն սէվսիլինատ Լիբանանա գատար պուլունան ճիւմլէ մէլիքլէր, եաՙնի Փեղիկէր վէ Ամորիթ

• Իմր. եէրլի

Digitized by Google

յէք, Քանանդլլար, Փերեզիկէր, Հիվվիյէք վէ Յեբուսիկէր պօ՛ Լեթես՝ Ըրման խաղերասու օլաբգլսորնաս, 2 – Յեսու վէ Իսրայիլէ գաբշը ճէնք էթմէկը իւզրէ պիլ իթթիֆագ թէճէմմիւ՝ էթմէյիր։

3 – Ամմա Գաբաւան էհալիսի Յեսուան Երիքով վէ Գայիյէ եափաբգընը իշիթմէկդէ վէ Գայիյէ եափաբգընը իշիթմէկդէրինէ, 4 – Քէնանիկէր հիլէ խվէ Տարէբէթի էթմէկդէր, վէ կիտոպ քէնանիկէրինէ ապգը թէճաարէք էկերէք, Մէբգէպկէրինէ էպգի չուլլար վէ էպգի վէ եըրթըդ վէ եըրնըզ պաղար չէրապ թագըմյորը ալտըլար։ 5 – Այագկաբընաս տաթի էպգի վէ եամուլը պագ գաղլարը, վէ իսրաիլէրինէ էպգիմիշ եավազ օլաբագ, եէյէ ճէբ էբմէկդէրինէն քեսէֆֆեհ գուբումբլ վէ քիւֆքէմէյ խար։ 6 – Ալ Գաղգաբտաս վագը՝ օբտաւկեասյա Յեսուանի եանընա վարըդ, տանա վէ Իսրայէլ բիճալլան՝ Պիգ ուլաց տիյագտաան կէլտիբ, վէ շիմաի պիղիմ իլէ 'ատ՝ան էտինիգ՝ տէտիկեր։ 7 – Իսրայէլ բիճալլը տաթի օլ Հիվվիյլէրէ տէտիլէր քի՝ Շայէտ տիգ տարամըզտաս տաբին իտէնիգ, տիգին իլէ ճամըդ՝ան էտէ պիլիբիկ։ 8 – Անլէր տաթի Յեսուա՝ Պիգ գուլլարընըդ իլ՝ տէտիքտաէ, Յեսուա տանլէրէ Տիկ քի՝ պինիգ, վէ նէ՝բէտտէն կէլդիօբտինըդ՝ տէտի։ 9 – Անլէր տաթի տանա տէտիլէր քի՝ Պա գաւլլարընդ Ալլահընդ եօղտանըն իտամ տէ՝էպինտէն զաչէլ տուգագ տիյագտաան կէլտիք, գիլտա տանդա չէօհբէքենէ վէ Մբագբատա իճտա էթտիկի չէրլէրին ճիւմլէսինի, 10 – Պ՛է Յորդտանտան էտճէ Թէտաագճընտաս օլտն Ամորլէրին իքի մելիքինէ՝ Սեհբան մելիքի Սեհանա վէ Աատորովիտաս օլտն Բասան մելիքի Ոգա եատափագը չէլլէրին քեսէֆֆեհնէ իշիթմէկդէ։ 11 – Իսրաէլ իսիթյալըբմըդ վէ տիկտարըմըզդէն պիճէքէճեն տէբէնէտի պիգե տէօյլէյիկ՝ Նատնըզտա եօլ իշիճա ագգագ օլալ՝ տանլէրի գաբշըտյարընըդ, վէ անլէրե՝ Պիգ գուլլարընըդ իս՝, չիմտի պիղիմ իլէ 'ատ՝ան էտինիգ՝ տէկիս տէօյլէյինիգ՝ տէտիլէր։ 12 – Սիգե կէլմէգ իւգրէ չէգտըդըմըդ կիճա պագ էքմէյիմիգի եէմէգ իշիճա խատնէլէրիմիգտէն ալտըդըմըդտաս սըճագ խար, վէ չիմտի իշլէճ գաբաբամըշ վէ քիւֆքէճնիմիշ տիր։ 13 – Պ՛է պագ չէրապ Քաագտյարընըդ՝ տօլտաբտըդըմըդ վատգէճ եէնի խար, տանմա իշլէճ եըրթըմէշ տըբ։ վէ պագ եավազտըդ վէ պյագ գաագլարըդըմըդ եօլճն գայէճի ուգտան օլաբգընտաան էգգիտիբ։ 14 – Պ՛է օլ *'ատճէլէրէ՝ ագգըդլարընտա պագտաբտգ գաագտաբ էտիդ, ՐԱՓՊՊ՛Ն էմբինէ տիբաագճա՝ատ էթմէտիլէր։ 15 – Պ՛է Յեսուա անլէր իլէ տիբաալեհէ էտիդ ագգ պրագգլմիսլորը իչիճա անլէր իլէ 'ատ էաէրէք, ճէմո՛ատ բէ՛իլէրի անլէրե եէմիս էթմէյիլէր։

16 – Պ՛է անլէր իլէ 'ատ էթմէյիքտաէն իւշ կիճա ոօկբա՝ անլէրին գօնշտա օլտաագ ագտյտյորընտաս տաբին օլաբգլսորընը իչէթմէյիլէր։ 17 – Պ՛է պէնի Իսրայէլ նտագլ էտիդ՝ իւճնէ կիճտաճէ անլէրին շէհրլէրինէ վատլ օլտըլար, անլէրին շէհրլէրի տաթի Խաբաւան վէ կեփիրա վէ Բէերովի վէ Կագիաթճարիմ իտի։ 18 – Պէնի Իսրայէլ տաթի՝ ճեմո՛ատէն բէ՛իլէրի Իսրայէլին Պալպ ԸԱՊՊ հագգը իչիճա անլէրէ եէմինի էթմէյիլէրինէն տնլէրի վատմամտյոր իսէ տէ, պիբիճա ճէմո՛ատ բէ՛իլէրե գաբշը տէօյլէնմէյլէր։ 19 – Բէ՛իլէրին քեսէֆֆեհ տաթի պիբիճա ճէմո՛ատ Իսրայէլին՝ Պիգ անլէրե Իսրայէլին Պալպ ԸԱՊՊ հագգը իչիճա եէմինի էթմէյիլէրինէ՝ Պիգ անլէրե գաբշը տէօյլէնմէյլէր։ Ամմա պէօյլէ գաբշը տէօյլէնմէյիլէ՝ տէտիլէր։ 20 – Խմոն պէօյլէ եափալլար՝ տնլէրի տագ պրագտյորը՝ քի տնլէրէ էթմէյիքտինի եէմինի տէպէպինտէն իւզէրիմիզէ գաբշտա կէլմէյէ՝ տէտիլէր։ 21 – Պ՛է բէ՛իլէր անլէրէ տէտիլէր քի՝ Պաշկալար տագ գալսընլար, Փոգաթճ պիբիճա ճէմո՛ատի բէ՛ տօտաճ եարբէճլորը վէ տագտյտյորը օլտաճլար։ վէ բէ՛իլէրին անլէրէ տէտիքի կիպի օլտա։

22 – Պ՛է Յեսուա անլէրի չաղբըրդ, անլէրէ խիթտագէն՝ Նի՛ չիճա տարամըզտաս տաբին օլտրդրըդ, Տնլտէ, Սիզտէն գաչէթ ուգագ իդ՝ տէտիքէճ պիղի՝ Ալտաճի տարընըդ։ 23 – Չիմտի տիգ տէ՛լտն տբնըդ, վէ Ալլահընբնն խանդան իչիճա տիզտէն գաւ՛ վէ տաատնճէբ վէ տագտա էքտիք օլմայտճագ տըբ՛ տէտտի։ 24 – Անլէր տաթի Յեսուա՝ ճէվապէն՝ Սէհնի Ալլահընբ եՅվտա պագ տիյագրբէ քեսէֆֆեհնինի պիղի վէրմէկդէ վէ պագ տիյագրբէ պիբիճա աէքէդէհնինի էՅնճանըզէն էճէտճէի գաւլտա Մովսես էմր էլլէտիկինի պագ գաւլլարընդ տահիճէն խտագր տալտըգ։ վէ պիղնի տէ-

*Նէբե՛ տատճէլէրին տագգ լորընտան

Digitized by Google

պէսիներէն ճաճանչմէզ իչխան զիչտատեսիլէ գօրագլ՝ պատ. չէրնի եօթանզգ. 28 – Ա.Ե չքմահ իչխէ էլնիատ իզ. պիզի նազարէնատ ֆօշ Ա.Ե տօզրատ օլտնօզ եօթ՝ ատտիլէր։ 26 – Իմնահ ատնէրէզ պատմինվալ իւզրէ հարքէթէլէ, ատնէրի պէհի խարչէլին էլճիատին գատրթի տարը, Ա.Ե ատնէրի Թ էլճի Ցեատ ատնէրի ճէմատաթա, Ա.Ե ՐԱՊՊԸՆ ԱՆԹԻԹատ էթատի մատչվ Ա.Ե մէզարատ իչխնա թատ պատ կիւնէատէ օտատնճը Ա.Ե տօզատ Թատ՝նէրին էչլէտի։

ՊԱՊ 10

Վ է ԵրուսաղէՄ մէկիչի Ագռնթատգէկ Ցեատնէրն Փարիչի տալզ խատրատ էթ տէչինի, ետոնի Երիքատ իւչ մէկիչնէզ ետփատզէզ կիտի՝ Փորի իւչ մէկիչնէզ տատնթ ետփատզէզը, Ա.Ե Գատրատ եՏ չվատ տրատխարել իւչ միտատչէՏ էտթվ՝ տրատլարզատ գալատզկարզը իչխի տէքատէ, զիչատեսիչէ գօրագլ։ 2 – Չիրատ Գատրատ փարիճի՝ ճէՏ հրէեբհնատէն պէրի կիտի պէշիք ճէՏ օլատ՝ Փարիտէն պէշիք Ա.Ե ճրատլէ ատեմիերի ևթատթի խատ։ 3 – Իմնի Նբուսաղէմ՝ մէկիչի Ագռնթատգէկ Փեբրոն մէկիչի Հօտմատ Ա.Ե Յէրիմատի մէկիչի Փբատտատ Ա.Ե Լաքիս մէկիչի Ցեատիէչ Ա.Ե Էգզոն մէկիչի Դաբիրէ ատխ՛ատբ կէօնատբատ, 4 – Ա.Ե՝ Գատրատնը վատրմագ իչխէն Էատնգատ չէզգատ պատնա Եատրատ էտթնդ. զիրատ Ցեատ Ա.Ե պէհի Խատչէլ միտատչէՏ էտ էմտէլէ՝ ատտի։ 5 – Խմնի Ամօրիէրէհն պէշ մէկիչի՝ Եբուսատզէմ մէկիչի, Փեբրոն մէկիչի, Ցէրխմատէլ մէկիչի, Լաքիս մէկիչի, Էգզոն մէկիչի՝ օրտուլարըհն քէտփէչատ իւչ պէբատէր Թ էՏճմիհ՝ էտթվ չէզտուլար, Ա.Ե Գատրատնը մատհատէրէ Ա.Ե ատհըն իւչ մատհատէրէ էչէտի։

6 – Ա.Ե Գատրատն Եչխնի Գատգատզատտա վատր՝ օրտուկէօչհ Ցեատնէրն Եատնդնա տարի կէօնատրիով՝ Գուլատրըհն ատտա էլնիկի չէքմէ, ՝ատճէլէրէն չէզգվդ պիզի Խէչտ, Ա.Ե պիզէ Եատրատ էմ. զիրատ տատղատ ատքին օլտն Ամօրիլէրէհն մէկիչէլէրինհն քէտփէչատ պիզէ գատրատ Թ էՏճմիհ՝ էտթի՝ ատխատբէր։ 7 – Խմնի Ցեատ մատհատէրհնի ճճատմէտի Ա.Ե Ցեատ մատհատէրհնի քէտփէչատ պատ՝վատրէտ տատհատ ատհատէրհնի քէտփէչատ իւչ պէբատէր օլտրգատ հնատ չէզտուլ։ 8 – ՐԱՊՊ ատխատ Ցեատ՝ Ագռնթատգ գօրագմա, զիրատ ատնէչէրի ատճին էլնիէտ Թ էտլիմ էթ ատխմ. ատնէչէրէն պիր քիմնէ տատնտ գատրատ ատտաբատնդատ ատրը՝ ատխ։ 9 – Ա.Ե Ցեատ Գատգատզատտան պիւթթն կէճէ Եօզատրատ չէզգվդ՝ ատնէչէրէ նատհատհ եէթթիչտ։ 10 – Ա.Ե ՐԱՊՊ ատնէչէրի Խատրէթիչտ։ 11 – Ա.Ե ատնէչէրի Խատրէթիչտ էլճիատին էօնճնատճ փէրիչտան էլնէտի, Ա.Ե չէրնի էօնճնատճ պէգրդնէչէ գրատրատ։ Ա.Ե ատնէչէրի Բէթհատնի Եօզատչը Եօրատնատ Ագչհատ Ա.Ե Մատկգվտ գատտատ Թ՝գիզ էատիզ Թ էլճէՏ էլնէտի, Ա.Ե ատնէչէրի Խատրէթիչտ էլճիատին էօնճնատճ փէրիչտան էլնէտի, ՐԱՊՊ իւչէրհնէ Ագչհատ ատչհն կէգատճէ պէօչհ՝ Թ՝գիզ էատիզ Թ էլճէՏ էլնէտի։ Ա.Ե ատնէչէրի Խատրէթիչտ էլճիատին էօնճնատճ փէրիչտան էլնէտի, Ա.Ե չէրնի էօնճնատճ պէգրդնէչէ գրատրատ։ Ա.Ե ատնէչէրի Բէթհատնի Եօզատչը Եօրատնատ Ագչհատ Ա.Ե Մատկգվտ գատտատ Թ՝գիզ էատիզ Թ էլճէՏ էլնէտի։ 12 – 0 զէմատն, ետոնի ՐԱՊՊԸՆ Ամօրիլէրի պէհի Խատրէթիչտ Թ էտլիմ էթ ատխմ. Ա.Ե ՐԱՊՊ ատնէչէրէ էօնճնատճ ատտի՝ Խատրէթիչտ էօնճնատճ ատտի քի՝ Եատ կէնատճ Ցեատ

կիրմէյէ պրսգմայէնըզ. զիրա Ալլահընըզ ԻԱՊՊ անէլերին էլլերինիզէ թէելիմ էէմէ՝ տէտու։ 20 – Վ.է Յեսու վէ պէնի Իսրայէլ անէլերի պէզիւք գըրդընէլ գըրմաղը թէելիամ էէմէյէնէ, ֆիրաբիւէր գաչըզ միւսթաճէբէմ չէհրլէրէ կիրտիւէր։ 21 – Գաւմընի քաճֆէնէ տաթի Մակեդաւոս օբաուկէհօ Յեսուն՝ հանընա սէլամէյէ՝ աւտէթ էէմէ, վ պէնի Իսրայէլ՝ ալէյհինէ տիլինի գըմզըլտաման պէր քիմսէ գալմամաը։

22 – Ո զէմանի Յեսու՝ Մաղարանըն ազգընը տչընըզ վէ չու պէչ մէլիկի մաղրուտաման չէգարըզ հանըմա կէթիւրինիզ՝ տէտիլքատ, 23. Անէլը տաթի Կ՛էր իւզրէ հարէքէթի էտիով՝ օլ պէչ մէլիկի, հանըն Երուսաղէմ մէլիքինի, Քերքոն մէլիքինի, Յերմաճէթ մէլիքինի, Լաքիս մէլիքինի, Էգղոն մէլիքինի մաղրուտաման չէգարըզ հանընա կէթիրտիւէր։ 24 – Վ.է պու մէլիքէլէրի Յեսուն՝ հանընա կէթիրտիքէրինէ, Յեսու հէփ Իսրայէլ տաեմիէրինի չտաղրըզ, քէնտիսի իլէ պէրտպէր կիմիզ օլան մուհարպիէլէրին պէրտուլարընա խիթապէն՝ Ցագլաչընըզ վէ պայագլարընըզ չու մէլիքէլէրին պոյունլարը իւզէրինէ գոյունըզ՝ տէտիքատ, տաէլը տաթի հաղկլաչընզ՝ պայագլարընը անէլերին պոյունլարը իւզէրինէ գօտըլար։ 25 – Վ.է Յեսու անէլէրէ՝ Խովֆ ու խէչհէթ էյմէյինիզ. գու վէ ղէվիէլէնիզ՝ ճէսուր օլունընըզ. զիրա տնէլը իւէ մուհարպէ էէմէ էտէ ճէչինիզ տիւշմընէրինիզին քէաճֆէտինէ ԻԱՊՊ պէզիլէ հաստաճագ տարը՝ տէտի։ 26 – Անտէն ասկրա Յեսու անէլէրի վուրուպ գօրէլ էչլէտի, վէ ունէլէրի պէշ ադաճէա տատը, վէ ադաճէլարընը իւզէրինատ ախչամա գատար ատրըը գալըրլար։ 27 – Վ.է կիւնէչ պաթտըգտա Յեսու էմր էէտի, վէ անէլէրի աղաճլատաման էնտիրիա՝ օլ կիզլէնտիքլէրի մինդատայա սաճտըլար. վէ մինդրատընը պաղրնա պէզիւք թաչլար գօտըլար. անէլը տաթի պու կիւնէ տէչլին գօտըր։

28 – Յեսու օլ կիւն Մակեդայը տաթի ալըպ, անը վէ մէլիկինի գըրըճաման կէչիրէրէք, իչինէտ պուլունան նուֆուսըն քէաճֆէէնինի՝ հիչ պիրինի պըրագմայտագ՝ հէլալ էէտի, վէ Երիքով մէլիկինէ էսփտըզ կիպի՝ Մակեդաս մէլիկինէ տաթի էսփտը։

29 – Վ.է Յեսու պիւթիւն Իսրայէլ քէնտիսի իլէ պէրտպէր օլարագ. Մակեդատան Լէբնայա կէչիպ, Լէբնա իլէ մուհարպէ էէտի։ 30 – Վ.է ԻԱՊՊ անը վէ մէլիկինի տաթի Իսրայէլին էլինէ թէելիմ էէտի. անէլը տաթի անը վէ իչինատ պուլունան նուֆուսըն քէաճֆէէնինի, հիչ պիրինի պրագմայտագ, գըրըճատա կէչիրտիլէր. վէ Երիքով մէլիկինէ էսփտըզկիպի անըն մէլիկինի տաթի էսփտըլար։ 31. Վ.է Յեսու, պիւթիւն Իսրայէլ քէնտիսի իլէ պէրտպէր օլարագ, Լէբնատան Լաքիսի կէչիպ անը մուհասէրէ վէ անըն իլէ մուհարպէ էէտի։ 32 – ԻԱՊՊ տաթի Լաքիսի Իսրայէլին էլինէ թէելիմ էէտի. վէ ֆէրնի կիւնատ անը տլտըլար, վէ Լէբնայա չէր նէ քի էսփտըլար խէ, անա տաթի Եօթէղ՝ անը վէ իչինատ պուլունան նուֆուսըն քէաճֆէէնինի գըրըճատա կէչիրտիլէր։

33 – Ո զէմանի Գազէր մէլիկի Հօրամ Լաքիսի էսփտըլմ իչինէ չէգ տը, վէ Յեսու անը չէ գավմընը, հիչ պիրինի պըրագմայտագ վուրտու։

34 – Վ.է Յեսու, պիւթիւն Իսրայէլ քէնտիսի իլէ պէրտպէր օլարագ, Լաքիսատն Էգղոնա կէչտի. վէ անը մուհասէրէ վէ անըն իլէ մուհարպէ էէտիլէր։ 35 – Վ.է հէմնի օլ կիւնատ անը տլտպ գըրըճատան կէչիրտիլէր. վէ Լաքիսի հէր նէ քի էսփտը խէ, անա տաթի Եօթէղ՝ իչինատ պուլունան նուֆուսըն քէաճֆէէնինի օլ կիւնատ հէլալ էէտի։

36 – Վ.է Յեսու, պիւթիւն Իսրայէլ քէնտիսի իլէ պէրտպէր օլարագ, Էգղոնատան Ֆէբրունա չէգ տը. վէ անըն իլէ մուհարպէ էէտիլէր։ 37 – Վ.է անը տլտպ՝ անը վէ մէլիկինի վէ ճիւմլէ չէհրլէրինի վէ իչինատ պուլունան նուֆուսըն քէաճֆէէնինի հիչ պիրինի պըրագմայտագ, գըրըճատան կէչիրտիլէր. վէ Էգղոնա հէր նէ քի էսփտը խէ, անա տաթի էսփտը՝ անը վէ իչինատ պուլունան նուֆուսըն քէաճֆէէնինի հէլալ էէտի։

38 – Վ.է Յեսու, պիւթիւն Իսրայէլ քէնտիսի իլէ պէրտպէր օլարագ, Դաբիր ճիչհէնինէ տէտօնէպ անըն իլէ մուհասէրէպէ էէտի։ 39 – Վ.է անը վէ մէլիկինի վէ ճիւմլէ չէհրլէրինի տլտպ՝ անէլերի գըրըճատան կէչիրտի, վէ իչինատ պուլունան նուֆուսըն քէաճֆէէնինի, հիչ պի-

Digitized by Google

բինի պրպտմունքով, հելոք էթող. Քիբբռնա եւ ափսեղը վե Լ ընթա իւլե մելի-յինե եափղըղը վե ճղնէ, Թաթեր իւլե մե-լինե եօլե եափղը։

40 – Իմոի Ցեռաս պիւթիւն ոխյոբը, եաղի տաղ վե ճենապ թոթոփը վե ովա վե տաղ էթէքլերինի վե մելիքլե-բինին ճիւմլեսինի վուբռաս, վե հիշ պիրինի պրտպմունք. Խոթոյկինե Ալա-յը ՐԱՊՊՆ եմ էթոխյինե կէօրէ նուֆուսըն ճիւմլեսինի հելոք էլէտի։ 41 – Ի՛նչ Ցեռաս ամէրի Կապէռ-բաս-նեուտան Գաղտյատեք վե պիւթիւն Գոամ ոխյոբները Գոաբռաուտեք վուբռաս։ 42 – Ի՛նչ պաս մելիքլերին վե ոխյոբլուբընն քեաֆֆէեսինի Ցեռաս պիր ոէֆ՚ատաս ատը. գիրաս Խոթոյկել էչխեն Խոթոյկինե Ալա-յը ՐԱՊՊ ճենեք էաեր իոմ։ 43 – Ի՛նչ Ցեռաս, պիւթիւն Խոթոյկել քենոտոսի իւլե պէրտպէր օլ-բաղ, Գողդողդյա օբտաւկեսէա՚ ավ-տէք էթոմ։

ՊԱՊ II

Վ՚ե Հաստը մելիքի Ցաբին պա՚ վա՚-ֆա՚-՚ը իչխիմոիքատ՝ Մաղան մելիքի Ցաբաբա վե Սաամյան մելիքինե վե Աք-տաֆ մելիքինե, 2 – Ի՛նչ շիմնատա օլան ատաղլոբատա վե գիներերքին ճենեռալին-ատ վաղը՝ ատհրատաս վե օվատաս վե պարգատաս վաղը՝ Գովբ նահիչելերինատ օլան մելիքլերե, 3 – Եան՚ն չոգատաս վե պաղբատաս օլան գանանլոլատաս վե ատաս օլան Ամորիլերե վե գիեոլերե վե փերբեգիլերե վե ցերբաուիլերե վե գերբանը ալիդատաս Մաափս ոխյոբլատաս օլան Հիվվիլերե խաղեր կէօնտերտի։ 4 – Իմոի ամէրը՝ ոսգերլերինին քեաֆֆէեսի, եան՚ն քեորէթ ճիչէերիլե ատ-նեզ ոահիլինատ օլան գատ կիպի քիւ-լիչէերի խաղ վե փեք չօգ ոիլյոբ վե ատաղատալոբ իւլե չերգոբլոբ։ 5 – Գաս ան-լիքլերին ճիւմլեսի իմիթիքագ եատե-քե, Խոթոյկել իւլե մոհաբեպե եթմեք քե, Խոթոյկե Մաաօն ատյաներատ պիր-ձեքատ գօնտուբլոբ։

6 – Ի՛նչ ՐԱՊՊ Ցեռաւյա ատեսի քի՝ Անլերատեն գօգչմա, գիրաս եաբբն պատ վաղերքատաս պէն ամէրին ճիւմլեսինի Խոթոյկինե էօնինատեք մունգատ ոսի-շեբրեճեչիմ. ուն ատսի ոսիլյոբլերքն ոաքնիրլերինի քեսիպ՝ ոտպտպտյոբքը ա-քեշչե եագաշմագգը։ 7 – Իմոի Ցեռաս, մոաՀաբիպլերին ճիւմլեսի քենոտոսի իւլե պէրտպէր օլտրագ, Մաաօն ատ-յոբատ ամնոլգըն իւղերլերինե կէլիպ՝ ամ-նէ Ցեռաս։ 8 – Ի՛նչ ՐԱՊՊ լերե հիւճում էթոմ։ 9 – Ի՛նչ ՐԱՊՊ ամէրին Խոթոյկինե էլինե թէհլիմ էթ-ամէրի վուբռաս, Թաա պէչիլե, ամէրի վուբռաս, Թաա ոէչիլե Սիգոնաս վե Մաաբիփօմ-մոյ-ոե վե շուրգ ճիհէթինե Մաափս վաոի-նե գաստաբ ամէրի Թաա՚գիպ կեոերքը հիշ պիրի գաստյոբլերե ճենյոս վուբռաս։ 9 – Ի՛նչ Ցեռաս ՐԱՊՊՆ քենոտոսինե ատգիլոսինի կիպի եափ-րաղ՝ ամ-լաբրերին ոիմիրլերինի քեաոի-ամ-լերե ոիմիրլերինի ատեզ։

10 – Ի՛նչ օլ վաղերքատաս Ցեռաս ոսի-ոս վե Հաստը ոլոգ՝ մելիքինի գերլոբ-լե վուբռաս. գիրաս Հաստը մունգատ-պաս մելիքեքեմլերին ճիւմլեսինին պա-բրինճեսի իոմ։ 11 – Ի՛նչ խլինատ պա-լաուանն նուֆուսըն քեաֆֆէեսին գե-ամ՚ատ նուֆուսըն քեաֆֆէեսինի գե-լաճատան կէչերիով հելոք էլէտի, պիր քիմսե պաղբ գաստյոբ, վե Հաստըբ ատեզ։ 12 – Ի՛նչ ՐԱՊՊՆ՝ գաստյոբ Մավսինին էմ՚ էլէտիլի կիպի՝ Ցեռաս պաս մելիքլերին ճիւմլեսի-լերինի վե մելիքլերին քեաֆֆէեսինի ամ՚ատաս թէգիլերի իոմ։ 13 – Ան՚ճագ Ցեռասնեն ատգոբլոբ լեսի։ 13 – Ան՚ճագ Ցեռասնեն ատգոբլոբ Հաստրատան մա՚ատաս թէգիլերի իոմ-րինատ պատյոնեն չերհլերինն հիչ պի-րինի իոմոյտել ատգիմատաս։ 14 – Ի՛նչ պա-չերհլերին պիւթիւն զանլիմ թինի վե հայվանատրերք պէրն իոմոյտել ատգ-եթոխլեբ. Քաղաք պիր քիմսե պրպտ-մայրագ ատեմլերին քեաֆֆէեսինի, ատ՚ատ էսինճեչէ ատ՚ին, գբ-ամլերի հելոք էսինճեչէ ատ՚ին, գբ-լաճատան կէչերիով։ 15 – ՐԱՊՊՆ քենոտո գատբ Մավսինե էմ՚ էթոխյիբ կիպի՝ Մավսինե Ցեռաս-յա էզլե էմ՚ էչ-լեմիշ իոմ. Ցեռաս ատեսի՝ ՐԱՊՊՆ Մավսինե էմ՚ էթոխյինեն հիչ պիբ շեչ իչմամ՚ էթմեչերեք էալե լաճա-էլյոբ։

16 – Ի՛նչ Ցեռաս պիւթիւն պաս ոսի-յոբբ, եան՚ն ատալյոբբ վե ճենապատբ-քեաֆֆէեսինի, պիւթիւն գաստյոբ ոսիյ-բրինբ վե օվալբ վե ատհրատաբ վե Խոթոյ-չեբ ատաղ իւլե օվատաբ։ 17 – Ամերե-չեգաճ-գիպ ատաղլոբատաս թա՚ Հերմեն ատաղ ալբերատաս Լիքատեն օվատաբ-վաղը՝ Բաաղդադա ատչին գաղալի է-ոսի՚ մելիքլերերինն ճիւմլեսինի թա՚ա-ատաս, վե ամերի վուբռաս գաղալ էյ-լեսի։ 18 – Ցեռաս պաս մելիքլերինն քեաֆֆէեսի իւլե պիբ չօգ կիպ՚ոլբե ոսե-

Digitized by Google

հասկեպէ էթախ։ 19 – Գոքաւանաստա ասքին օլան Հիվվիներուն մնա՛ստա պէհի Իսրայէլ իւլէ մուասէլէհէ էտեն պիր շէհիր պուլանմայըղ ճիւմլէսինի մուհասկեպէ իւլէ զասլի էթմիլէր։ 20 – Ջիբա գալղալերի գամի ըլտըղմա՝ մնահարեպէ իչիւն Իսրայէլէ գարըշը չըգմըտըր ՐԱՊՊԱ թարաֆընտան օլասա, Թաբ քի ՐԱՊՊԸՆ Մավսեսէ եմր էթմիյի գիպի՝ անլերի հէլաք էտիպ, հագգլաբընտա մերհամէմ կէտաթերիմիզիրնէ, անլերի մահվ էտեն։

21 – Քէզմիւք օղ վազքի Յեսու կիսափոյ ատղլտրտան՝ Իէբրանտան, Գազթիտէն, Աներատան վէ Յուգա տտղլտրընէն ճիւմլէսինտէն վէ Իսրայէլ ատղլտրընէն ճիւմլէսինտէն ենակիլէրի դէրտա։ Յեսու անլերի չէհրլերի իւլէ պէրտպեր հէլաք էթախ։ 22 – Պէհի Իսրայէլ, տիյարընտա նհակի պրագգլմայըղ՝ եալընդզ Գազատտա Գէթ վէ Աահգավթատա գալմըյար։

23 – Վ.է Յեսու ՐԱՊՊԸՆ Մավսեսէ եմր էվէհէի վէհհ իւգրէ պիթիւն ահիյարը զասլի էթախ։ վէ Յեսու անը Իսրայէլէ ատղլտրընէն ֆըրգազտրընտա կէօրէ միրատ օլմագ իւգրէ վէբտի։ տիյարը տտահի մնահարեպէտէն գոբնատղա տատյէշ պուլտու։

ԳԱՊ 12

Յարդանանըն էթէ Թոգտֆընտա շարգտա տօղրու Աահն վատհինտէն Հէրմոն տտղնտա գատտար, վէ շարգ ճիհէթինտէ վազը՝ պիթիւն ատհրատտա պէհի Իսրայէլին վերբատղ տհիյարըղընը զասլի էթմիքէլէրի տհիյարըրընի մէլիքլերի պունդար տրը։ 2 – Նահրանտա ատքին օլան Ամորիլերին մէլիքի Սեհոն, քի պաս Աահն վատհինի քէնտրընտա օլան Արոերտէն վէ վատհինդէն օրթ ատքընտան վէ Գազատտագրն Նբաֆը իւէ պէհի Ամմոն հատտատտը օլան Յաբոքի վատհինէ գատտար, 3 – վ.է ատհրատյա՝ շարգէն Քինէրէթ տէնիզինէ գատտար, վէ շարգէն Բէթհահիմէթ հօրընտա, վէ ճէնուզէն Աահգավճ-փատգանընէ ալէրընտա ատհրատ տէնիզինէ, հատ՝ Թատգ տէնիզինէ գատտար հիւքմէթի էտեր խոր։ 4 – Վ.է ատհրի Աատտգավճ իւէ Եգրատյիտէ ատքին օլատ՝ Հէպզատրատտան գատյան Բատտան մէլիքի Ոգզըն տիյարընը զատի էթէրէյր։ 5 – Վ.է օ Հէրմոն տտղնտատ վէ Սալքատտա վէ Գետտրատիէրին վէ Մաքաթհէլէրին հատտատտընտա պիթիւն Բատտանատա վէ Եսէքան մէլիքի Սեհոնին հատտատտը օլան Գազատտագրն նբաֆընտա գատտար հիւքմէթի էտեր խոր։ 6 – Պատնդրըը ՐԱՊՊԸՆ գատտա Մավսես վէ պէհի Իսրայէլ վատհինտէ ՐԱՊՊԸՆ գատտա Մավսես Ռատբէնիլերէ վէ Գադիլերէ վէ Մանասէհին նբաֆը ապզիքընտա միրատ օլմագ իւղրէ վէբտի։

7 – Վ.է Յարգանանըն պէրի, եատհ զատղ Թատգավճնտան Լիբանան ավատընտատ վազը՝ Բատտագգատտան Սէֆէք չզգան Գալաք տտաղընտա գատտար Յեսու վէ պէհի Իսրայէլին վատբզլտրը տտհտյարըն մէլիքլերի պունդար տրը։ 8 – Յեսու տտահի տտատտատ վէ օվատտատ վէ տատհրատտատ վէ տատզ Լիբէլերինտէ վէ պէրրիզէտ վէ Ճէնուպատտատ գատտատ վէ Ամորիլեր, Ամորիլեր վէ Քանանըլըլար, Փերեզիլեր, Հիվվիլեր վէ Յեբուսիլերին գատտատ Իսրայէլէ պզպի լտրընէն Ֆըրդ ատտրընտա կէօրէ միրատ օլմագ իւղրէ վէբտի։ 9 – Երիքով մէլիքի պիր, Բէթէլ ատնընտատ օլան Գայի մէլիքի պիր, 10. Երուսաղէմ մէլիքի պիր, Քեբրոն մէլիքի պիր, 11 – Յերմութ մէլիքի պիր, Լաքիս մէլիքի պիր, 12. Էգղոն մէլիքի պիր, Գազեր մէլիքի պիր, 13. Դաբիր մէլիքի պիր, Գադեր մէլիքի պիր, 14 – Հորմա մէլիքի պիր, Արադ մէլիքի պիր, 15 – Լիբնա մէլիքի պիր, Ոգզամմ մէլիքի պիր, 16 – Մաքեդա մէլիքի պիր, Բէթէլ մէլիքի պիր, 17 – Թափուա մէլիքի պիր, Ոփեր-մէլիքի պիր, 18 – Աֆեկ մէլիքի պիր, Լաստրօն մէլիքի պիր, 19 – Մադոն մէլիքի պիր, Հազոր մէլիքի պիր, 20 – Սամրոն-մատոն մէլիքի պիր, Աքսափ մէլիքի պիր, 21 – Թանաք մէլիքի պիր, Մագեդդո մէլիքի պիր, 22 – Կադես մէլիքի պիր Կարմէղոսատա վազը՝ Յոկնամ մէլիքի պիր, 23 – Նաֆթոթ Դովրատա Դովր մէլիքի պիր, Գազղատյատտա վազը՝ Գոյիմ մէլիքի պիր, 24 – Թիրսատ մէլիքի պիր. մէլիքլերին քէտֆիֆէտ օթատգ պիր խոր։

ԳԱՊ 13

Վ.է Յեսու իխթիյար վէ փատթինի օլտրգատա, ՐԱՊՊ ատնտ ատ՝ Ատն իխթիյար վէ միտտինի օլտրն, վէ զասլի օլատնտճագ փէք չօգ եէր գալտրը։ 2 –

Digitized by Google

Գալան եկը գալս սորը. Յելիսթիլերին հետ մեղրելերի, վե պիսթիւն Գեսար, 3 – Մըսորը գարշելութեան օլան Սիոնցոն Աստուածոն մեհտաղ վե շինալե սօղրաս օլան Ակիսորան հետաստութեան գատաղ Յելիսթիլերին պէշ եմեքերի, եւ՝ն Գաղալելար, Ագավատերի, Ակիսորելար, Գեհրիլիլեր վե Ռըսար, Ակիսորելար, վե տոխի Ավիվիներ, 4 – Ակիսորելար, վե տոխի Ավիվիներ, Ճէհեննոմոն Գոնսոնելարդեն պիսիք իւն ակլարը վե Սիգոնելարդեն պիսիք իւն օլան Մեհտաղ իւն Աբեդեգ Ամորիլերին հետաստութեան տէրին, 5 – Վե Գեհտաղելարդեն ակլարը վե շարգ իւտաղիքոնոս Հերմոնի տաղլերին պիսիք մեհտաղ Նոտզոգոնոն Եմոնի մեհտիլինե գոտաղ պիսիք իւն Լիբանան, 6 – Նեհտաղ Նեհտիքոնի քոհեն Գիդէոնի, Ամեդոթելարդեն պէշ պէհի տաղ Էհուլոնին քոհեն Գիդէոնի, Ամեդոթելարդեն ճիւմիլեհի պէհ պէհի Խորայէլ էհոհենաեհ իւտաղ եմ ճէհ ճաղ աեն ոնդը Խորայէլ, տաեհոս էմ գոտ՝ուլիլ իւտաղիմ էհեհ՝ին։

7 – Վե չիմոի պոս ակիսորը տօգոտզ ադգի իւլ Մոհտաեհին նդոֆը ադգիբոհս, միրսոս օլմոգ խոզրե իւտաղիմ էհոհս։ 8 – Գաղհոն փիւրէ նըֆը իւլ Ռոտքենդիլեր վե Գոգիլեր Մովսեհին տէրքե Ցորդանդեն էօյի էհոհենաեհ տաղ ատս վերտիլ միրսոսդոր ԼԱՑԳ՝Ն Մովսես տնդերի վերտիլ գոտզոս վերճիլե տլորլար. 9 – Եոհոն Աեհոհ վատաեհի քենոսրընտա վոգը՝ Ադոռեհտեհ վատաեհին օրհոտզընտա օլան չէհրի վե գոգիլերի մեհտ՝ոտ ատս Եհոհ՝ին Ամորիլերին հոտաստոնէը, 10 – Վե պէհի Ամմոն հոտաստոնտա գոտոր Եհոհքենտա հիհ քենոսրընտա Եհոհ՝ին Ամորիլերին մելիկի Սեհոնդեն ճիւմիլե չէհրիլերինե, 11 – Վե գոգոտզդը վե Գեհտաղելարդեն վե պիսիք իւն քերին հոտաստոնդը վե պիսիք իւն հերմոն տաղլերդեն վե Սեղգոտոհքե տլորլար, 12 – Աստորովիտա վե Եգրոտոտա հիհ քենոսրընտա Եհոհ՝ին մելիկի Սեհոնդեն վատաեհտա վոգը՝ պիսիք իւն մելիկ Եդրեյ։ պոս իտե Եհոպոտոտրերդեն պոտզոյհեհտեհ գոտիլ իւտաղ։ Մովսես տնդերի վոտոտոտ իւտաղ էյիհ։ 13 – Յետոտ պէհի Խորայէլ Գեհոտոտրելար իւլ Մոհտաեհիլերի իւտաղ եհոհ՝ին Ամորիլերին մելիկ Սեհոնդեն, վե պոս կիւնե գոտոր Գեհոտոտրելար իւլ Մոհտաեհիլերը Խորայէլին ոտոտ իւտաղիմ էհոհլերը։ 14 – Ադոռ Ղեւի ոդոտի ընտա միրսոս վերմեհտեհտեհն միրսոսը՝ ոտոս պոտ՝ոտոտրդը նեհտի Խորայէլին Ալլահը ԼԱՑԳ՝Ն գոտոտոտրդը տորը։

15 – Վե Մովսես պէհի Ռոտքենդ ոդոտի Գոգիլերին ճէ գոտ՝ վերտի։ 16 – Վե հոտաստոտորը Ադոռեհ վատաեհին քենոսրընտա վոգը՝ Ադոռեհտեհ վե վատաեհին օրհոտզընտա օլան չէհր վե Մեդոտոտրդեն եհոհքենտա տաղ պիսիք իւն տոխտոտրոտ։ 17 – Եհոհքեհ վե տոխդեն տոխտոտրոտ չիմիլե չէհրիլեր, Գեհտաղ վե Բոտոտ մեհտ՝ոտ իւտաղ վե Բեհմ ըհելիմդեն, 18 – Վե մեհտ՝ոտ իւտաղ վե Բեհմ ըհելիմդեն, Յոտոտ վե Կոտոտմեհտ վե Մեհփոյոհտ։ 19 – Վե Կոտոտհեմ վե Մեհտոտոտ վե Եմեհ տաղլերդեն Սոտրեհ-տոտոտ, 20 – Վե Բեհիհեհգոտոր վե Ադոռեհփոտոտ վե Բեհիհեհգոտոր, 21 – Վե տոտհոտոտքեն ճիւմիլե չէհրիլերի վե Նեհքեհտոտոտ հիհ քենոսրընտա Եհոհ՝ին Ամորիլերին մելիկի Սեհոնդեն Եհոհ՝ին Ամորիլերին մելիկ Ոգ Բեհսեհնդեն պիսիք իւն։ Մովսես պէհի Խորայէլ էհոհենաեհ տաղ ատս վերտիլ միրսոսդոր ԼԱՑԳ՝Ն Մովսես տնդերի վերտիլ գոտզոս վերճիլե տլորլար. 9 – Եոհոն Աեհոհ վատաեհի քենոսրընտա վոգը՝ Ադոռեհտեհ վատաեհին օրհոտզընտա օլան չէհրի վե գոգիլերի մեհտ՝ոտ ատս Եհոհ՝ին Ամորիլերին մելիկի Սեհոնդեն ճիւմիլե չէհրիլերինե, 11 – Վե գոգոտզդը վե Գեհտաղելարդեն վե պիսիք իւն քերին հոտաստոնդը վե պիսիք իւն հերմոն տաղլերդեն վե Սեղգոտոհքե տլորլար, 12 – Աստորովիտա վե Եգրոտոտա հիհ քենոսրընտա Եհոհ՝ին մելիկի Սեհոնդեն վատաեհտա վոգը՝ պիսիք իւն մելիկ Եդրեյ։ պոս իտե Եհոպոտոտրերդեն պոտզոյհեհտեհ գոտիլ իւտաղ։ Մովսես տնդերի վոտոտոտ իւտաղ էյիհ։ 13 – Յետոտ պէհի Խորայէլ Գեհոտոտրելար իւլ Մոհտաեհիլերի իւտաղ եհոհ՝ին Ամորիլերին մելիկ Սեհոնդեն, վե պոս կիւնե գոտոր Գեհոտոտրելար իւլ Մոհտաեհիլերը Խորայէլին ոտոտ իւտաղիմ էհոհլերը։ 14 – Ադոռ Ղեւի ոդոտի ընտա միրսոս վերմեհտեհտեհն միրսոսը՝ ոտոս պոտ՝ոտոտրդը նեհտի Խորայէլին Ալլահը ԼԱՑԳ՝Ն գոտոտոտրդը տորը։

15 – Վե Մովսես պէհի Ռոտքենդ ոդոտի Գոգիլերին ճէ գոտ՝ վերտի։ 16 – Վե հոտաստոտորը Ադոռեհ վատաեհին քենոսրընտա վոգը՝ Ադոռեհտեհ վե վատաեհին օրհոտզընտա օլան չէհր վե Մեդոտոտրդեն եհոհքենտա տաղ պիսիք իւն տոխտոտրոտ։ 17 – Եհոհքեհ վե տոխդեն տոխտոտրոտ չիմիլե չէհրիլեր, Գեհտաղ վե Բոտոտ մեհտ՝ոտ իւտաղ վե Բեհմ ըհելիմդեն, 18 – Վե մեհտ՝ոտ իւտաղ վե Բեհմ ըհելիմդեն, Յոտոտ վե Կոտոտմեհտ վե Մեհփոյոհտ։ 19 – Վե Կոտոտհեմ վե Մեհտոտոտ վե Եմեհ տաղլերդեն Սոտրեհ-տոտոտ, 20 – Վե Բեհիհեհգոտոր վե Ադոռեհփոտոտ վե Բեհիհեհգոտոր, 21 – Վե տոտհոտոտքեն ճիւմիլե չէհրիլերի վե Նեհքեհտոտոտ հիհ քենոսրընտա Եհոհ՝ին Ամորիլերին մելիկի Սեհոնդեն Եհոհ՝ին Ամորիլերին մելիկ Ոգ Բեհսեհնդեն պիսիք իւն։ Մովսես պէհի Խորայէլ էհոհենաեհ տաղ ատս վերտիլ միրսոսդոր ԼԱՑԳ՝Ն Մովսես տնդերի վերտիլ գոտզոս վերճիլե տլորլար. 22 – Վե Եոհոն Աեհոհ վատաեհի քենոսրընտա վոգը՝ Ադոռեհտեհ վատաեհին օրհոտզընտա չէհրի վե գոգիլերի մեհտ՝ոտ ատս Եհոհ՝ին Ամորիլերին մելիկի Սեհոնդեն ճիւմիլե չէհրիլերինե, 23 – Վե գոգոտզդը վե Գեհտաղելարդեն վե պիսիք իւն քերին հոտաստոնդը վե պիսիք իւն հերմոն տաղլերդեն վե Սեղգոտոհքե տլորլար, 24 – Վե Եոհոն Աեհոհ վատաեհի քենոսրընտա վոգը՝ Ադոռեհտեհ վատաեհին օրհոտզընտա չէհրի վե գոգիլերի մեհտ՝ոտ ատս Եհոհ՝ին Ամորիլերին մելիկի Սեհոնդեն ճիւմիլե չէհրիլերինե, 25 – Վե գոգոտզդը վե Գեհտաղելարդեն վե պիսիք իւն քերին հոտաստոնդը վե պիսիք իւն հերմոն տաղլերդեն վե Սեղգոտոհքե տլորլար, 26 – Վե Եոհոն Աեհոհ վատաեհի քենոսրընտա վոգը՝ Ադոռեհտեհ վատաեհին օրհոտզընտա չէհրի վե գոգիլերի մեհտ՝ոտ ատս Եհոհ՝ին Ամորիլերին մելիկի Սեհոնդեն ճիւմիլե չէհրիլերինե, 27 – Վե գոգոտզդը վե Գեհտաղելարդեն վե պիսիք իւն քերին հոտաստոնդը վե պիսիք իւն հերմոն տաղլերդեն վե Սեղգոտոհքե տլորլար, 28 – Վե Եոհոն Աեհոհ վատաեհի քենոսրընտա վոգը՝ Ադոռեհտեհ վատաեհին օրհոտզընտա չէհրի վե գոգիլերի մեհտ՝ոտ ատս Եհոհ՝ին Ամորիլերին մելիկի Սեհոնդեն ճիւմիլե չէհրիլերինե, 29 – Վե գոգոտզդը վե Գեհտաղելարդեն վե պիսիք իւն քերին հոտաստոնդը վե պիսիք իւն հերմոն տաղլերդեն վե Սեղգոտոհքե տլորլար,

Digitized by Google

ընկերնիւ կէօրբ օլան գրաւը պա- տըր։ 30 – Վէ ամէներին հաւատացը Մա- նոայիմեան ազիւթիւն Բասանան, եան՝ի Բա- սանան մէկայի Ովգըն ազիւթիւն մէմլէք- քէթ վէ Յայիերին Բասանանա վագը՝ ճըմլէ գասատալատրը, քի ալմազը չե- հիր տիր։ 31 – Վէ Գոզատագըն նըմքը վէ Բասանանա Ովգըն մէմլէքներին չե- հիրլերը Աասատրովի վէ Եգրայի Մանա- սէներին օղլա Մաքիր օղուլլարընըն գա- պըլէներինէ կէօրէ պէնի Մաքիրին նը- քըֆընըն օլտաւ։ 32. Մովսէ սահլալտրըն- ատա՝ Երիքովըն չարգընատա՝ Յորգանանըն էօթէսինատ Մովսէսին, միրատա օլմազ ի- ւզրէ թագըմ էֆոխյի պահնալար տըր։ 33 – Լաքին Մովսէս Ղևւի արգընատա միրատա վէրմըտի։ ան՝ներին միրատը, ան՝ներէ ատոխյի կիտի, Խորայէլին Ա- լահը ըմասը տըր։

ԳԱՊ 14

Վէ Քանան տիյարընատա՝ քահընին Եղիազար իլէ Յեսու իպն ի Նաւէ վէ պէնի Խորայէլ տըգիլտրընըն խանէ- ատան քէ՛իսլերինին, միրատա օլմազ իւզրէ պէնի Խորայէլէ թագըմ էֆոխյէրի, վէ ան՝ներին թէվերրիտա էֆոխյի նէուէր պահնալար տըր։ 2 – Տօգուղ տըգիլ իլէ պէր տըգիլ ընըմքընա ըմպողը՝ ան՝ներէ վէրմէ- սէտ վագըթտաբ յիլէ էմր էֆոխյի վէճՀ- լէ միրատալտրը գատր՝ տյիլէ վէրիլտի։ 3 – Ջիբա Մովսէս իքի տըգիլ իլէ պիր տըգ- իլըն ընըմքընա Յորգանանըն էօթէսին- ատ միրատա վէրմիշ իտի, ամմմա ան՝ներին իչինատ Ղևւիլիլէրէ միրատա վէրմատի։ 4 – Ջիւնքի պէնի Յովսէփ, Մանասէ վէ Եփրէմ օլտրատը, իքի տըգիլ իտի։ վէ Ղևւիլիլէրէ իգատէթ իչինա չէհիլէր, վէ հայվանլարը իլէ մալլէրի իչինա ան- լէրին մէր՝ատլարընատա մա՝տտա օլ տի- յարատա հիտաճ վէրմէտիլէր։ 5 – ՐԱՊ- ՓՐՆ Մովսէսէ էմր էֆոխյի վէճՀլէ՝ պէնէի Խորայէլ հօրէքէթի էտիպ՝ տիյար- դը թագըմ էֆոխյէր։

6 – Վէ պէնի Յուդա Գազգազատատա Յեսու իպն Յովսէ՛ի Գէնէզ Քէնէգի Քազգ իպն ի Յեփոնէ՝ Յեփոնէ- յա էտոմ յատ՛ատրատր, վէ Կէնէգի Քազգ իպն ի Յեփոնէ՝ ան՝ա ատտի քի՝ Յէհ ՐԱՊՓՐՆ ան՝ին իլէ պէնիմ Հազգ- գըմատա Ալլահ ատտի Մովսէսէ Կա- գէս-բառնէատատա ատգիլէսիյի քէլըմը տգիլէրին։ 7 – ՐԱՊՓՐՆ գատր Մովսէս տիյարդը Քէ՛ճէատիս էֆոխյի իչինէ Կա- դէս-բառնէատատան պէնի կէօնտէրտիյի վագըթը գէրգ էտաշնատա իտիմ։ պէն տատիի գատրպ էտըպ՝ տիմ։ 8 – Լաքին պէնիմ իլէ պէրապէր չէգան պիրատէրլէրիմ գամվմըն ևիւրէքլիին էրիճատիլէր։ պէն իսէ Ալլահըմ ՐԱՊՓԱ քէտտիլին մի՛ա- թի՛ գատրմ։ 9 – Վէ օլ կիւն Մովսէս եէմին էտիպ՝ Ալլահըմ ՐԱՊՓԱ քէտ- տիլէն միւթի՛ գատրդըղ իչիւն ատտը- նըն պատտըղը եէր մնաթտագա իլ եէ- էտատ սէնին վէ եվլատընըն միրատը օ- լաճագ տըր՝ տէտտ։ 10 – Վէ Խորայէլ պէրրիւէտ տօլաշըր էրէն, ՐԱՊՓ պատ քէտտիմ Մովսէս սէզլէյէրէ չիմնի գէրգ պէշ սէնէ տիր քի, ՐԱՊՓ ատեթ- յի կիտի պէնի Հայտատ տա ագատար, վէ չիմնի իչիլ է պէն պտա կիւն սէքսէն պէշ հաշընատա իմ։ 11 – Մովսէս պէ- նի կէօնտէրտիյի վագըթտա գատվէ- թիմ նատըղ իտի իսէ, մնաՀարէքէ իւ- չիւն վէ չէգըղ կիրմէք իչիւն պտա կիւն տատի գատվէթիմ էղլէ տիր։ 12 – Վէ չիմնի ՐԱՊՓՐՆ օլ վագըթ սէզլէտթ- յի տատը պատա վէր. զիրա օրատատա Ենաղկլէր վէ պէզլէք վէ միւա- թահէտի շէհիրլէր պուլատնըղընը օ- կիւն քէնանի իչիմնի։ պէլքի ՐԱՊՓ պէնիմ իլէ օլուպ՝ ՐԱՊՓՐՆ ատտիյէ կիտի անլերին թատտ էտէրիմ։ 13 – Յեսու տատի Քազգէբ իպն ի Յեփոնէ՛յէ խատը տատ՝ա էլէՀիպ՝ ատա Քէբրոնը միրատա օլմազ իւզրէ վէրտի։ 14 – Գատ էճլատէն կէնէգի Քազգէբ իպն ի Յե- քոնէ Խորայէլին Ալլահը ՐԱՊՓԱ քէտ- տիլէն միւթի՛ գատրդըղ իչիւն Քէբրոն պատ կիւնէտէք ատրն միրատը օլտաւ։ 15 – Վէ Քէբրոնըն իտմի մնագատատմա Կատրաթ-սէֆէր իտի։ Աէբ՝ իտէ Ենան- կիլիլէր իչինատ պէզլէք ատեմ իտի։ Պա՛ատէտա ատիյատ մնաՀարէքէտէն էտ-բնօ-լատագ ատատյիշ պատլատտ։

ԳԱՊ 15

Վէ գատիլէլէրինէ կէօրէ պէնի Յուդա ատգիքընըն հիտատի նգամմ հատատատընա եէթի իչիր իտի. Ճէնատգ Թատրաքընատան Սին պէրրիյէսի հատ- տատընըն նհայլէր է իտի։

2 – Վէ Ճէնատգի հատատատըղը Թատգ ատնիդիէրին նհայլէթինատէ, էատ՝ Ճէնատգատա վագը՝ քէօրֆէզատէն, 3 – Վէ Ճէնատգէն Ակրաբիմ Հօգատչընա չէգըղ Սինէ ատզրատ կէչէրէք Ճէնատգ

Digitized by Google

թարաֆինատան կապէտ-քաւնէտայա չէ-
գար, վէ Սարահատան կէչէիվ Ադդարա
չէգարագ Կարկատա սէօներ. 4 – վէ
անատէն Աահմինա կէչէիվ Մէրէր վատա-
պինէ չէգար. պատ Հատատա սէնիդատ
նիհայէթի պուլար. Ճէնհատի Հատատա-
պրիդ պատ սէր:

5 – վէ չահրդի Հատատա Թուդ սէ-
նիդի օլատ՝ Յարգանանդին նիհայէթինէ
գատար խոր. վէ չիմնալի Հատատա
Յարգանանդին ապզրնատա վատգր՝ սէ-
նիդին քէօրֆէզդինէն օլատ. 6 – Պատ
Հատատա Բիթաապդատա չէգար. վէ
չիմնալէն Բիթաապդատա կէչէրէգր, պատ
Հատատա Ռատբէն օդատ Բատանդին Թա-
չէնատ չէգար. 7 – Օրատանն պատ Հա-
տատա Աքատվ սէրէսինատէն Դագբէրէ չէ-
գատ՝ չիմնալէ ատզրատ վատինդին Ճէնհատ
պինատ վատգր՝ Էդ-ատվմին Հօգատչէնդին է-
նէնատ օլատն Գատզգատդատա սէօներ.
պատ Հատատա Ենատատդատա տատ-ատրդատա
ատզրատ կէչէիվ՝ Ռատգէդ գատնիդատա
նիհայէթի պատ-ատրդատ. 8-վէ պատ Հատատա
խոդ ի Ենատվմ՝ սէրէսինէ Յարգանանդին
Եգատատզէմին Ճէնհատ Թատգատդէ-
գատ, վէ պատ Հատատա չիմնալէն Ռատգատ-
դինէր սէրէսինդին նիհայէթինատ վատ-
գր՝ Ենատվմ սէրէսինդին, էտնէնատ զատգատ
Ճատնիդինատ օդատն տատդր պատ չէգատ
գատ. 9 – վէ պատ Հատատա տատդր
Թէգէտնէնատէն Կատգիդատա տատդր
մէնգատ՝ դատ տատգնէդատ՝ Սգրատն տատդր-
տատ վատգր՝ չէհրդերէ չէգատ. վէ պատ
Հատատա Բատատդատ, Եատնէ Կատրատհատ-
րիմէ տատգատնդէ. 10 – վէ պատ Հատատա
Բատատդատատն զատգդէն Սէհէ տատդրնատ
գատատգր տէօներ՝ չիմնալէն Գիատգդօն
օդատն Յարգիմ տատդրդին Ճատնիդինէ կէ-
չէեր, վէ Բիթատատնատ էդնիդ Թատնիատդ
տատգրատ կիտեր. 11 – վէ պատ Հատատա
չիմնալէ տատգրատ Ակկատրատ Ճատնիդինէ
չէգատ. վէ պատ Հատատա Սաքատօնատ
տատգնդրդ՝ Բատատդ տատդրնատ կէչէրէգր
Յարգանէլէ չէգար. վէ պատ Հատատա
ատէնիդատէ նիհայէթի պատ-ատրդատ.

12 – վէ դատգի Հատատա Պէգրիդ-
Տէնիդին տատհրդի տէր. գատգիչէրէրինէ
կէօրէ պէնի Յատգանդէն էթրատֆ Հատ-
տատատ պատ տատր.

13 – վէ Յատա ԲԱՓՂԸՆ քէնատնինէ
օդատն էմրինէ խոթ-խոտչէն՝ Գատզէդ խոդ-
ի Յէգատնէ-ատ պէնի Յատգատ խչինատ Ենատ-
կէն փէտէրն Ադբատնդն չէհրինի, Եատնէ
Գէգրատնդը հիատհ տատհրատ վէրատր. 14 –
Գատզէդ տատֆն Ենատկդն խէշ օդատ-ատրդը-
նդ, Եատնէ Ենատկ էվդատդը Սէօֆին վէ Ա-
քիմատն վէ Թօդմինէ օրատատն Թատրատ
էհմատ. 15 – վէ օրատատն Գատբիդ տէ-
քէնէտինէ գատրչէ չէգատը. վէ Դատբիրինէ
խոդ մատգատատնէտ Կատխատհ-տէփէր
խոդ. 16 – վէ Գատզէդ Կատբխատհ-տէ-
փէրի հէր քիմ՝ վատրատգ տատրդ խոդ, գէ-
գրդ՝ Աքատդր ատնատ գէվէճէ օդատգ խ-գ
րէ վէրբիրիմ՝ տէտի. 17 – վէ Գատզէ-
րէն գատճատտատդր Կէնհատգին օդատ-
նիհէդ տատդ տատրդ. օ տատխ գէգդր Աքատ-
դր ատնատ գէվէճէ օդատգ խ-գրէ վէրատր.
18 – վէ մէրգատմէ տատն Խ-նէ-նէ-
կիրմէգատ խքէն, գէ-տէրիրինէն պիր
Կատրմէգատ էթրատէդ Գատ-ռ-նէվէ Թ էշ-
Թ տատրդ տատէգ էթրատէդ Գատ-ռ-նէ-
վէգ էդատնէ. վէ մէրքէպատէն Էնատխդին-
տէ Գատզէդ ատնատ տէտի քի՝ Սատնատ նէ-
օդատտ. 19 – Գէգդ տատխ Ճէվատ-ն՝ Պա-
նատ պէրէքէթի վէր. գիրատ պատնատ պիր
*գատատգ նէգ՝ վէրատրին, պատնատ տատ-փա-
ղատրդը տատխ վէր՝ տէտի. օ տատխ
Ճատրդատդը տատնատ Եօգատրդէրի փա-
ղքի փատնդատրդը վէրատր:

20-Գատզիդէդէրինէ կէօրէ պէնի Յատ-
դատ տատգի բդրդ մէրտատդ պատ տատր. 21 –
վէ պէնի Յատգատ տատգի բդրդն Ճէնհատ-
տատատ Եգատատզէմին տատրդատ Հատ-
տատատ Եգատատզէմդատ՝ չէհրդերէրի
տատտատ Ճիվատրդատատ վատգր՝ չէհրդերէրի
Կատբատհէդ վէ Եգէգր վէ Յատգատդր, 22-
վէ Կինատ վէ Գէճէնատ վէ Ադդատ,
23 – վէ Կատգէտ վէ Հատտր վէ Յէթի-
նատն, 24 – վէ Զիփ վէ Տէդէմ՝ վէ Բատ-
տատօթ, 25 – վէ Հատտր-ատդատ վէ
Կատբօթ վէ Եատն, Եատնէ Հատտր, 26-
վէ Ատնատ՝ վէ Տատտատ վէ Մ՝տատդատ, 27-
վէ Աատր-գատդատ վէ Եատնատն, վէ Բհէթ-
փատղէթ, 28-վէ Աատր-տատտդ վէ Բհէր-
ատքէէ վէ Բատպհօթհատ, 29 – վէ Բատ-
տատդատ վէ Նէմիմ՝ վէ Աատմ՝, 30 – վէ Էդ-
դատ վէ Նէմիմ՝ վէ Աատմ՝, 31 – վէ
Թատդատդ վէ Գէսիդ վէ Հօրմատ, 32 – վէ
Սիկկատկ վէ Մատդատնատ վէ Սատնատն-
նատ, 32 – վէ Լատգատվէմ վէ Սէդէմ՝ վէ
Ատրիմ վէ Ռեհոբ. Ճէտատէնատ Եէրսիմ տօ-
դատդ Հէհր օդատ, գատրհէդէրէրի տատխ
վատ տատր.

33 – Օվատատ տատխ Եատհատատդ վէ
Սատատատ վէ Աատատ, 34 – վէ Զատնատվ վէ
Մնգատնհատմ՝ վէ Թատփատտ վէ Նատտատհ՝,
35 – վէ Յէրհատնէ՝ վէ Ոգատմ՝ վէ Տո-
քատվ վէ Ադէկատ, 36 – վէ Տատգատրատմ՝
վէ Աատհատտատմ՝ վէ Գատզատրատ վէ Գատ-

* Իտգ. Հէհատդի Թ օֆրատգ

Digitized by Google

գերօթափիմ, օն ասէօրթ չէՏր օլուպ, գարիյէլէրի տաթի վար տըր։ 37 – Սէնենան վէ Ադասա վէ Մագդալդատ, 38 – ՎՒՀ Իսդասան վէ Մասփան վէ Յէկթաթէլ, 39 – ՎՒՀ Լաքիս վէ Բոզկաթ վէ Եգլոն, 40 – ՎՒՀ Քոբրօն վէ Լահմաս վէ Քիթլիս, 41 – ՎՒՀ Գադերօթ վէ Բեթդագոն վէ Նաասմա վէ Մաքեդա, օն ալթը չէՏր օլուպ, գարիյէլէրի տաթի վար տըր։ 42 – Լիբնա վէ Եթեր վէ Ասան, 43 – ՎՒՀ Յեփթա վէ Աշնա վէ Նեսիբ, 44 – ՎՒՀ Կէիլա վէ Աքզըիբ վէ Մարեսա, տօգուզ չէՏր օլուպ, գարիյէլէրի տաթի վար տըր։ 45 – Ակկարոն վէ անդն գասաթալարը վէ գարիյէլէրի, 46 – ՎՒՀ Ակկարոնդան աշեդոդէ գասաթար Աշեդոդի ճիվարընտա վարը՝ չէհրիբէ ԼիՀ գարիյէլէրի, 47 – Աշեդոդի վէ անդն գասաթալարը ԼիՀ գարիյէլէրի, Գազա վէ գասաթալարը ԼիՀ գարիյէլէրի Մըսըր վատիսընէ վէ Գէօյիւք Տէնիզինէ տաՀլինէ գասաթ տըր։ 48 – ՎՒՀ տաղլարտա Սամիր վէ Յաթիր վէ Սոքավ, 49 – ՎՒՀ Դաննա վէ Քյարիաթ-սաննա (քի Դաբիր տըր), 50. ՎՒՀ Աննոբ վէ Եմթեմով վէ Աննիմ, 51 – ՎՒՀ Գոսոն վէ Քոլոն վէ Գիլոն օն ալթը չէՏր օլուպ, գարիյէլէրի տաթի վար տըր։ 52 – Երեբ վէ Դումա վէ Եսան, 53 – ՎՒՀ Յանում վէ Բեթթափուա վէ Ափեկա, 54 – ՎՒՀ Քումթաատա վէ Կարիաթ-տըրա (քի Քիրյաթ տըր) վէ Սիավր, տօգուզ չէՏր օլուպ, գարիյէլէրի տաթի վար տըր։ 55 – Մաոն վէ Կարմէղոս վէ Զիփ վէ Յուտտա, 56 – ՎՒՀ Յէզրայիլ վէ Յոկդաամ վէ Զանով, 57 – ՎՒՀ Կային վէ Գաբաա վէ Թիմնա, օն չէՏր օլուպ, գարիյէլէրի տաթի վար տըր։ 58 – Ալուզ վէ Բեթթաւր վէ Գեդոր, 59 – ՎՒՀ Մաաղաթ վէ Բեթանովթ վէ Նիլթեկոն, ալթը չէՏր օլուպ, գարիյէլէրի տաթի վար տըր։ 60 – Կարիաթ-բաալ (քի Կաբիաթ տըրիմ տիր) վէ Ռաբբաս, իքի չէՏր օլուպ, գարիյէլէրի տաթի վար տըր։ 61 – Պէդբիրիէտ տաթի Բեթ արաբա վէ Մադդին վէ Սեքաքա, 62 – ՎՒՀ Նիբսան վէ Թոպ չէՏրի վէ Ընգադի, ալթը չէՏր օլուպ, գարիյէլէրի տաթի վար տըր։ 63 – Լաքին Երուսաղիմէտ տըրին օքէօ-քաոսաթիլէրի պէնի Յուդա թ տաթա պիլիքմէքտիլէր։ պէղիլէճէ Յեբուսիլէրպու-տիյտը Լէին պէնի Յուդա իլէ պէրաքէօ-քաոսընդուղունուդ իգամէթի եոեիլէր։

ՂԱՊ 16

ՎԸ պէնի Յովսեփին հիսաէսփէնին հաթաթը Երիքով թուրիպե, Յորդանանատան պաշլայտագ չտրգէն Երիքով առյատնա վէ Երիքովատան տաղա ուղանան պէրբիյէ Բութէյիլ Բեթէլ, 2 – ՎՒՀ Բեթ էլտէն Լուզա չըգ տըր, վէ Արքիաատարօթ՚ըն հաւտուսընա կէչէրէք, 3 – Ղարպա տօղրու Յեփլէթի հաւտուսընա վէ աշաղըգի Բեթ Յորընէն հաւտուսընա վէ Գազէրէ տէրմինէ էնիպ՝ տէնիզատ նիհայիթ պուլուր։ 4 – ՎՒՀ Յովսեփին օղուլլարը Մանասէ վէ Եփրեմ միրասլարընը ալտլարը։

5 – ՎՒՀ գասաթիլէրինի կէօրէ պէնի Եփրեմ՚ հաւտուսը պուս տըր։ միրասլարը օլսըն էեբին հաւտուսը շտրգէն Աատարօթ-ատդար Յօգորըգի Բեթ Յորոնա գասատար օղուպ, 6 – Պու հաւտուստ տէնիզէ տօղրու չիխտիլէն Միքմիթ ինա տըգար, վէ հաւտուստ շտրգա տօղրու Թանաթ-սէղվա տէտէնէրէք, տանաէն շտրգէն Յանովէհ կէչէր։ 7 – ՎՒՀ Յանովէհտէն Աատարոթի վէ Նաարաթա էնիպ՝ Երիքոտա Եեթ իշլէքլէ Յորդանանատա նիհայիթ պաշլուր։ 8. Պու հաւտուստ Թափուատան զարպա տօղրու Կանա տէրէսինէ կիտիպ՝ տէնիզատ նիհայիթ պուլուր. գաոպիլէրինի կէօրէ պէնի Եփրեմ օրպի ըրըն միրասը պուս տըր։ 9 – ՎՒՀ պէնի Մանասէ միրասը իչինտէ, հէր պիր շէՏր գարիյէլէրի իլէ պէրաբէր օլարաք, պէնի Եփրեմ՚ իչինէ տյրըլմըշ շէհրլէր վար իտի։ 10 – ՎՒՀ Գազէրտէ տաքին օլան Քանանդլըլարը թ տուտ կէվլիքլէր, վէ պու կիւնէ տէյին Քոնանդլըլար Եփրեմին արասընդատա տաքին վէ խարաճկիւզար գուլ օլարլար։

ՂԱՊ 17

ՎԸ Յովսեփին իլք օղլու Մանասէ արքի ըրըն հիաէտի պու օլաոս. Մանասէնին իլք օղլու վէ Գազատըրը փէտէրի Մաքիր Յէնկիսավէր օլարդը իչինէ, Գիլղատ իլէ Բոտան տըրն օլոտս։ 2 – ՎՒՀ գասաթիլէրինի կէօրէ պէնի Մանասէնին տիկէր նը-ֆըՏ, ԵաՀ՚ պէնի Աբիեզէր վէ պէնի Քելեզ վէ պէնի Ասրիել վէ պէնի Սիքեմ՚ վէ պէնի Ոփեր վէ պէնի Սեմիդայա տաթի հէաթ Յէրիւփ. Յովսեփին օղլու Մանասէնին էրքէք էվլատը գասաթիլէրինի կէօրէ պուՆլար

Digitized by Google

խոյ, 3 – Ծագաթի Սալպատագ խոյն է Ո-
փեր խոյն է Գառագատ խոյն է Մաքեր խոյն
է Մանասեհին օգուստոսը օրհնյալ գեղ-
լոսը վար խոյ, վէ գեղացրելոյն խոյերի
պոշերը տոքը, Մատյա վէ Նատա վէ
Իէգա, վէ Մեգգա վէ Թերաս տոքը։ 4 –
Գառագատ տասի քառհին նգիտագորէն
վէ ցեռա խոյն ի Նատեհին վէ բէ խոյե-
րին հատզագրելոյ կէլիով ՐԱՊՊ Մովսէս
գառնատ չտրըմելը տրատրնատ պիկէ
մերա վէրմհոհի էմբ հայէտաք տէմէկէ-
րի խաչերհեն, ՐԱՊՊՆ եմբէ խազրէ ան-
լերէ գեատերլերհին գառնատ չտրըմ-
բատնատ մերատ վէրատ։ 5 – Վէ ցոր-
գառհոնէն էօյձէ Թատագիքնատ օյատ
գառագատ վէ Իատան տուլատրելատ մա-
տատ Մանատէյ օն հետտ տուչատ։ 6-
Զիրատ Մանատհին օգուստոսը տրատրնա-
տատ գէզլատրը տատի մերատ պատ։ Գա-
ղատագ տայրըրը իտ, Մանատհին տե-
կէր օգուստոսրընդեն օյատ։

7. Վէ Մանատհին հատատատը Ատր-
տհէն Սինագհմին գատչէրնատ օյատ Մաք-
մհէտի օյատ պատ հատատատ տատրատն
Թատփատ փոհէտրը գատբատինատ օյատ
էհայիհին մէտ գէհէնհէտ գատատ կիտէր։
8 – Թատփատ տայրըը Մանատհին Թ-
տաք. Ֆագատի Մանատհին հատատատրնա-
տատ օյատ Թատփատ վհհէ պէհէ նեփեր-
մին իտ։ 9 – Վէ պատ հատատատ կատա
տէրգատհէ՝ տէրգհին ճէհնատրնատ էհեր.
Մանատհին չէհէյրէրը տրատրնատատ
պատհատ Նեփերմին չէհէյերի տեր. վէ
Մանատհին հատատատը տէրգհին չհմատ-
լրնատան օյատ՝ տէհիպատհէ պատ-
չատ։ 10 – ՃՀնատ Թատրաքը Նեփերմին
վէ չհմատ Թատրաքը Մանատհին օյատ՝
հատատատը տէհնդ օյատրագ չհմատչէ Ա-
տերգ վէ չատգէն Իատ քատատ նէրհէյէր։
11 – Վէ Իատ քատ իւ Ատերգ՝ Բհէ-
վէ գատատպատլատրը, վէ Դատր նհատ-
գատատպատլատրը, վէ Եհգատր նհատ
գատատպատլատրը, վէ Թատատ նհատ
գատատպատլատրը, վէ Մակեդատ հ-
հէ գատատպատլատրը, վէ Մատեդատ
Հատատ իւ գատատպատլատրը՝ օ Թէ գէ-
Թ՝ատ Մանատհին օյատ։ 12 – Վէ պէհէ
Մանատհ պատ չէհէյերի զատպէ հատ-
մհ տտէրը, վէ Գատհատնէյատր՝ օյ տէյատ
14 – Վէ պէհէ Ցովսէփ Ցեռա խո-
Թատպէն՝ ՐԱՊՊ պէհէ չհմհէյէ տէյն
պէրհէքէհէմհէ օյատրը Իչհէ պէն չէգ
խատգ պատհատնատրդատ հատատ՝ Նբ չհէն
պատհատ մերատ օյհատգ իւգրե պիր Նատ
վէ պիր հհատե վէքատհն՝ տէտիչէր. 15 –
Ցեռա տատի տանէրէ՝ Էհէր պէն չէգ
խատգ խոյն, վէ Եփեմ՝ տատրը տատհատ
տատր կէհիր իտ, օրմհանատ չէգ վէ օյատատ
փհէրգհէրէր իւե Ռատփայիէրհին տէյատ-
րըհատատ, քհնհէն իչհէն հհրբ տէ՝ տէ-
յհ։ 16 – Վէ պէհէ Ցովսէփ Տատգ պիպէ
քինհիչհէն էմհէգ, վէ վատհ գրհ՝տա-
պհատատ, Բհէբ տատն իւե գատատպատլատրնատատ
վէ Ցեգգատյհէ վատհտիհատե տատքէր օյատ
Փատհատնիլատրըն ՃհնատՃէհէյհին տէ՝քէր-
տէն տատատպատրը վատ՝ տէտիչէր. 17 –
Օ՛ վատգէր Ցեռա պէյհ ի Ցովսէփե,
Ռատհ Նեփեմ իւե Մանատէյ Խրհատ-
պէն՝ Սէն չէգ խատգ օյատ՝ չէգ գատվ-
վէրհին օյմատչէ, տատհատ Եատրհըգ պիր
վէրհին օյմատչեհագ. 18 – Զիրատ տատգ
հհատե օյմատչեհագ. վէ օրտատր օր-
տատհի աէհեն օյատհագ. վէ օրտատր
տատհի տատր, տատր քէտ, էհՃ-քատերի տատհի
աէհեհին օյատհագ տատր. վհրտ Փատհատնէր-
տատրդն տէՃհրտէն տատատպատլատրը օյատ՝
լատրդն տէՃհրտէն Խրէերը տէ, տատհերի տէհ
գատվէրհէ Խրէերը տէ, տատհերի տէհ
Թատրտ էտէՃէքատհն՝ տէտատ։

ՊԱՊ 18

Վ՛է պէհէն Խատյէլ ՃէՃհատ՝տատրքէն
քատՃՓՓէհէ ՍէկտատրհէՃէմհէ՝ էտհէգ՝
օրտատհ ՃէՃհատ՝տատ չատտրրհէր գատբատը-
լատր. վէ տէյատ տատհերհին Թատհէր է Ք է-
տատրրատՃՓատհ կէչտատ։

2 – Վ՛է պէհէն Խատյէլտէն մհրատա-
լատրը քէհատհէրէ Թատգատհատ՝ օյատհատհատ
տատրքէ գատհէրհէ Խատ։ 3 – Վ՛է Ցե-
էէտհ գատհէ գատհէրհէ Խատ։ Ի՛ճատատ-
տատ պէհէն Խատյէլէ տէտատ քի՛ Ի՛ՃատատՃ-
տատրքէրքէն Ամատհ՝ ՐԱՊՊՆ տիպէ էհ-
տատյհ տատյհատրհատ տիպ նհ՛ վատպատ գ-
Խատատատհատատ տիպ նհ՛ վատպատ գ-
տատր ՃհՏատ էտէՃատհհէգ։ 4 – Հէր
տրատրքատհատ տատ՝ ՃհՏատ էտէՃատհհէգ։
տրատրքատհատ տատ՝ ՃհՏատ էտէՃատհհէգ։
էտատհատ Խատէր տատհ՝ Ճհ՛Ճհէտատ
էտատհատ, պէհէ տատյհ տատհերհի կէՃատէ-
էտատհատ, վէ տատրքէրհատ տատյհատ
տատրքէյհատ՛, վէ տատր տհրատրքատհատ տատ
պրհ՛տատ, վէ տատր տհրատրքատհատ տատ
Թատհէրհէ էհՃատքատհն տատհատ տատ
տատհերհի՝ 5. Վ՛է տատր էէտատ հհատէյհ Թատգ-
տատհերհ։ 6 – Ցեռա քէհատհ հատ-
տատ էհՃատհերհ։ Ցեռա քէհատհ հատ-
տատրքատհատ ՃէհՃատրատհատ տատրքատհատ, վէ
պէհէ Ցովսէփ Չհմատ՛տատ՝ հատատատ-
տատրքատհատ տատքատհատ՛տատ՝ 6 – Սիգ տատ-

Digitized by Google

ֆի ակիլտրը, եէտի հիսուհ օլմագ իւղրե իֆտիբիր էտիդ՝ ինհդիբրիթը պուբդայա պանաս կէնէթիրինիզ. պէն տուխի Ալլահըմըզ ԻԱՊՊՀՆ հուզուրընաս, պուբդասաս սիպին խլհան գուբ'ա ասԹադըմ՝ 7 – Զիւրա Պ.եւթիլէրին ասրաՆըգդաս հիսուհ էօգ տըր. չհունֆի ԻԱՊՊ խլհան օլան քասհինիլիգ ան.էրին միրադը տըր. վե Գադ իլե Ռուբէն վե Մանասէհին Ն.ըսֆը ա.ըլԹը չադգաս ՅորգաՆանընը էօթ է Թ.ադրաՔընաս ԻԱՊՊՀՆ գուբ.ա Մավսէսին ան.էրէ վէրաէդի միրադա.ադրընը ալադըլար։

8 – Վ.է օ.ա ասէմ.էրէ գադգըդ կիթ ակիլէր. Յեհաս ասխի օ.ա ակիլտրը Թ.ահ.ըիր էՀՄ.էյ կիասհ.էդէրէ էմ էհտիդ՝ կիասհ.ընդը, վե ակիլտրը օալուշդուդ անը Թ.ահ.ըիր էՀՄ.էֆէքտէն ասֆրաս պանաս 'ավսէթի է.ասինդը, վե պուբդասաս Սէդոմաս ԻԱՊՊՀՆ հուզուրընաս սիպին խլհան գուբ'ա ասԹադըմ՝ ասէտիւ։ 9 – Վ.է օ.ա ասէմ.էրէ կիասհդ ակիլտրը տօլաշդուդագ, շէհր պէ շէհր եէտի հիսուհ.է Թ.ագսիմիլե պէր ասէֆիր էգէ եազադրլար. վե Սէդոմաս վագդ' օբտուհ.կհտհա Յեհաս.ընէն եասինդաս կէ.էլիր.էր։ 10 – Վ.է Յեհաս անէր խլհան Սէդոմաս ԻԱՊՊՀՆ հուզուրընաս գուբ'ա ասԹադը. վե Յեհաս օբտաս պէնի Խագայէլէ ֆըրգաղաս.ընդա կէօբէ ակիտրը Թ.ագսիմ էՀՄ.էյ։

11 – Վ.է գադիլէլէրինէ կէօբէ պէնի Բ.ենհամմ.էն ազսիմ ընըն գուբ'ադը չէգտը. վե 'Հիսուէլէրի.էն Հուզուտադը պէնի Յագգա իլե պէնի Յովսէփ ագաագընաս ասԹ.ընհա։ 12 – Վ.է չհմնվ Ճհ.էհէԹ.էն.ադըի Հուզուտադտը Յորգանհատան պաշ.էտ.ադ՝ պու Հուզուտա չհմ.էյէն Ե.ըԹ.ամ Ճանհպհնէ չէգտը, վե դադգաԹէն տաղա չէգ.ադ՝ Բ.ենհ.ատան պէ.էրի.էհնեռե նիհ.էյէհ պագ.ադը։ 13 – Օ.ադաան տուխի Հուզուտա Լ.ագա, հա'.էն Բ.ենհ.էլ օլան Լ.ագըդն Ճէնագ Ճհ.էհէԹ.էն տօղդա. կէչ.էֆ.ադէն ասկաս, Հագաա տաշդը.ադի Բ.ենհ.ադրանդն Ճէնագ.ադընաս օլան տաղդն հանդնաս Աատ.ադԹի-տգ.ադաս էդէր։ 14 – Վ.է Հուզուտա զադգ Ճհ.էհէԹ.էնէ է.էհ իչ.էրէ.ադ, Ճէնագ.էն Բ.ենհ.ադրանդն գ.ադրշդընաս օլան տաղդաան Ճէնագ.ադա տօղդա. ակէօ.էր, վե Կաբհ.ադ-ըադաղտա, հա'.էն պէնի Յագգա իլե պէնի Յովսէփ պագ.ադը չէհրի օլան Կաբհ.ադաբհ.իմ.էն նիհ.էյէհ պագ.ադը. զադգ Թ.ադրաՔը պագ.

---

* 'Ինչ. գաբ'ալարընդն

տըր։ 15 – Վ.է Ճէնագ Ճհ.էհէԹ.էն Կաբհ.ադ ասրհ.էմ.էն ագՃ.էաան դ.ադշդ.ադ՝ Հագաագտ դադգաս տօղդագ կհաեդ.էգը, Նադհ.էմ.էվ տագ.ադ մէնագ'.ընաս չէգ.ադը։ 16 – Վ.է Հագաագտ Ռադհայ.իլէր վադագընէ չհմ.էյէնտաս օլան պէնի Ս.իմ.էմ տաեգ.ադ.էրինէն գադշէգ.ընտաս.ընէ տաղդն նիհ.էյէհ Ճէնագ.ադէն Յեհաս Ճէնագ պինտաք Ես.իմ.էմ տաեգ.ադ.էրինէ վե Ռադգ.էլ գադշէգ.ընէն էդէր։ 17 – Վ.է չհմնվ Ճհ.էհէԹ.էնէն ագ.ադնդագ Ես.իմ.էմ.էն կհ.ադտեր, վե Եգ.ադմ.էն Եօգ.ադ.էը գադշէգ.ընտաս օլան Գադիլ.ադհա չէգ.ադը, վե Ռագ.էլէն օդ.ադ Բ.ադան.էն Թ.ադշէգ.ադ էդէր։ 18. Վ.է Ագադաան.էն գադշէգ.ընտաան չհմնվ.է տօղդա. կէչ.էյ.էյ Ագադայ.ադ էդէր։ 19. Վ.է Հագաագտ չհմնվ.էն Բ.ենհ.ադդա Ճհ.էհէԹ.էնտաէն կէչէր, վե Հագաագտ Թագ.ադ տաէն.իգ.էն չհմնվ.է քէօֆէգ.էն.էն, Յորգանհանդն Ճէնագ.ադ.է ագՃ.ադնհանդն նիհ.էյէհ պագ.ադը. Ճէնագ.ադի Հագաագտ պագ. տըր։ 20 – Վ.է շադգէ Հագաագտ Յորգանհան տըր։ Գադիլէլէրինէ կէօբէ պէնի Բ.ենհամմ.էն միրադը էդէրագն Հագաագտ.ադը ի.ադգ.ադ պագ. տըր։

21 – Վ.է Գադիլէլէրինէ կէօբէ պէնի Բ.ենհամմ.էն ազսիմ ընըն չէհրէրի գադշէգ.ընտաս.ընը. Ես.իրքով վե Բ.ենհ.ադդա վե Եմ.էկհաաս, 22 – Վ.է Բ.ենհ.ադդա վե Սէմմ.էրիմ վե Բ.ենհ.էլ, 23 – Վ.է Ա.էմ վե Փադրա վե Եփրա, 24 – Վ.է Գ.էփադրամ.էնհա վե Հագիմ վե Գադա, օն ագի չէհր օլագ, գադշիլ.էրէրի տաղի վագդ տըր։ 25 – Գադաագտ.ադ վե Ռամա վե Բ.ադրագի, 26 – Վ.է Մասգա վե Կ.էգ.ադրաա վե Մագա, 27 – Վ.է Ռ.էգ.էմ վե Ճէրփադ.էլ վե Թադրագտա, 28 – Վ.է Սէլա վե Ն.էգ.էֆ վե Ճէհաա (գի Ներս.ադգ.էմ տիր) վե Գադաագտ վե Կադրիաի, օն տէօրէ չէհր օլագ, գադշիլ.էրէրի տաղի վագդ տըր։ Գադիլէլէրինէ կէօբէ պէնի Բ.ենհամմ.էն միրադը պագ. տըր։

ՊԱՊ 19

Վ.է ագրինճի գուբ'ա Շմ.էսաան, հա'.էն գադիլէլէրինէ կէօբէ պէնի Շմ.էսաան ազսիմ ընըն չէգտը, վե ան.էլէրին միրադը պէնի Ճէհ.ադնէն միրադը տաեգ.ադ.էրինէ իհ.էյ։ 2 – Վ.է միրադ.ադրընաս Բ.ենհագ.էէ (Սագ.էէ) վե Մ.օլագա, 3 – Վ.է Աեր-Հագաղ վե Բադդա վե Աէմ, 4 – Վ.է Էլ.էագադ վե Ք.ադհագ վե Հ.օրմա, 5 – Վ.է Սիկէլադ վե Բ.ենհ-մ.էրքագ.ադվե

Digitized by Google

վն Աւերսուս, 6 – ույ Բեթլեհեմ վի Սաբուհէն, ան իւր չէր վի դաբիչէրի, 7 – ույ Աբին վի Ռեհօն վի եթեր վն Աւան, աեօրի չէր վի գաբիչէրի տախի վար սբր. 8 – ույ պան չէհրէրին եէթաքընաս, Բաստ զեբրեր վր ճէհռալի Իսմանա գաբիչէրեր օլան ճիւմլե գաբիչէրը Ռուբէն խի. գաղիլէրինի կէօրե պէնի Շմիւն սբզեբընի միրսար պաւ խի. 9 – պէնի Շմիւնանըն միրսար պէնի Ցուդա հնաեսինեն օլաս. վերս պէնի Ցուդանըն հնասնի քէնտիլերինե չօգ օրմալէ պէնի Շմիւն անլերին միրսար պաուրնաս միրաս սլաբլաբ։

10. ույ իւչնճի գաբ՚ա գաղիլէլերինե կէօրե պէնի Զաբուլոն իչին չբզաբ. վն անլերին միրսարընի Հաւաուսը Սարիդ գաւսար օլաս. 11 – Հաւաուսը Սարիդե գաւսար օլաս, Ռեհաբ վն Մաբսայա սօզլու չբզաբ. Ռեհաբեէթ եէթի չէրէզ Ցեհնամ գաբչբաբնաս օլան վաստիկ վաբզ օլաբ. 12 – ույ Սարիդեն շաբզ թաբսիա Ռեհազվեթ-ազօր Հաւաուսընաս սեօնէզ Դաբսաբեթը կէչէրքեն սօզլաս Ցեհնամ չբզաբ. 13-ույ օրսաան շաբզաս սօզլու Գեթ-քափեր վն Իթ-ազասիր կէչէրբէզ Ռեմմո-մեթօար, վն Նէաայա կիսեբ. 14 – ույ Հաւաուս անտեն չհմալա սեօնէզ ենաեն կիսեր վն Հանաթոն. 15 – ույ Կատասի վն Նասազօլ Սամսօն վն Ցաղէլա վն Բեթլեհեմ օն խբի չէհր օլաս, գաբիչէրբի տախի վար սբր. 16 – Գաղիլէլերինե կէօրե պէնի Զաբուլոնըն միրսար պաս, Նաղի պան չէհրէրբ իլե գաբիչէրբի տախ.

17 – Տէօրսիւնճի գաբ՚ա Իսաքաբ, Նաղի գաղիլէլերինե կէօրե պէնի Իսաքաբ չբզաբ. 18. ույ Հաւաուսընաս բբ Ցեհզրայել վն Խասեհովմ վն Սունեմ, 19 – ույ Ափաիրեմ վն Սիսան վն Անաբքեթ, 20 – ույ Ռաբբիթ վն կեսիօն վն Աբեհս, 21 – ույ Ռեմմեթ վն Մինգանիմ վն Ենգադդա վն Բեթ-փասես օլաս. 22 – ույ Հաւաուս թաբզոբ վն Սաֆազիս վն Բեթ-սամիսես եէթի իչնի Հաւաուսըբբ Ցորդանանաս նէհայէթ պաւլաբ. Ցորդանանաս նէհայէթ սաաեն սոլբբ չէհր օլաս գաբիչէրբի տախի վար սբր. 23 – Գաղիլէլերինե կէօրե պէնի Իսաքաբ սբզաբ սլաբլաբ պէնի Իսաքաբ միրսար պաս չէհրէրբ իլե գաբիչէրբի տախ.

24 – ույ չորրորդ գաբ՚ա գաղիլէլերինե կէօրե պէնի Ասեր սբզաբ սլաբլաբ. 25 – ույ Հաւաուսըբբ Ռեհզիսեբ վն Ալի վն Բեհաղն վն Աքսափ, 26 – ույ Ալամմելեք վն Ամմագ վն Մասաղ օլաուս. վն ղարպին Կարմելաս վն Սիօր-Լեհհաաթ եէթի իչնբբ. 27 – ույ չորգաս տօզլուս Բեթ-դագոնաս տեօնէզ չհմալէն Զաբուլոնաս, Ցեփթայել տէբէսինե Բեթ-էմեկ վն Նեիէլ եէթի իչերբբ տօլ Քաաանէկ վն Նեիէլե վն Բոսր, եէթի իչերբբ տօլ Քաբիտաան Ռեհաբօա, 28 – ույ Եբրօն վն Ռոհոբ վն Համմոն վն Կանայա, Քաաան Սիդաաա գաւսար չբզաբ. 29 – ույ Հաւաուս տեօնէզ Իսմանայա վն Միւեհաքեմ չէհր օլան Տիւբաա գաւսար վարբբ, վն Հաւաուս Ուսայա տեօնէրբբ. Աքեզիով գբիմ՚ասինան տեօնէրբբ. 30 – ույ Ամմա վն Աֆեկ վն Ռոհոբ, եէթի իչեր օլաուս, գաբիչէրբի տախի վար սբր. 31 – Գաղիլէլերինե կէօրե պէնի Ասեր սբզաբ սլաբլաբ պաս չէհրէրբ իլե գաբիչէրբի տախ.

32 – Ակֆաթեզբ գաբ՚ա պէնի Նեֆթաղիմ, Նաղի գաղիլէլերինե կէօրե պէնի Նեֆթաղիմ չբզաբ. 33 – ույ Հաւաուսըբբ Հեբեփսեն, Սաաննիմ գաբզաբինաե վաբբ՝ Ադամի Նեգեբ վն Յաբնէել վն Ադամի Նագեբսեն վն Յաբնէելեն Լաքում գաւսար օլաբ. 34 – ույ Հաւաուս ղարպին Ազաոթ-Թաբօրա տեօնէրբ՝ օրսաան Հուկոկա կիսեր, վն ճէհռալին Զաբուլոնա եէթի իչով ղարպին Ասերե վն Նեփթալիս Ցորդանանաս Ցաղէրա վաբ սբր օլաբ. 35 – ույ միւեհաքեմ չէհրէրբ Աեդիմ վն Սեր վն Ամմաթ վն Հիւլեր Ասեդիմ վն Սեր վն Ամմաթ վն Ռաքկաթ վն Քինեռեթ, 36 – ույ Ադամա վն Ռաման վն Հասոր, 37 – ույ Կեդես վն Եդրայի վն Ենհասոր, 38 – ույ Յիրօն վն Մագդալիել վն Հորեմ վն Բեթ-անաթ վն Բեթ-սամիս, օն տօզլուզ չէհր օլաս, գաբիչէրբի տախի վար սբր. 39 – Գաղիլէլերինե կէօրե պէնի Նեֆթաղիմ սբզաբ սլաբլաբ պաս չէհրէրբ իլե գաբիչէրբի տախ.

40 – Եֆնիճի գաբ՚ա գաղիլէլերինե կէօրե պէնի Դան սբզաբ սլաբլաբ չբզաբ. 41. ույ միւսալլաբընաս Հաւաուս Սորաս վն Եսթաուղ վն Իրսեմես, 42 – ույ Սաղաբին վն Այեղոն վն Ցեթլա, 43 – ույ Ելոն վն Թամնաթա վն Ակկարան, 44 – ույ Ելթեկե վն Գաբաթոն վն Բաաղաբաղ, 45 – ույ Եհուդ վն Բնան վն Բաաղ-Թաբուկ վն Գեթ-բաման, 46 – ույ Մեհաբկոն օլաս՝ նաֆան էօնհնաան կօն վն Ռաքկոն օլաս՝ նաֆան էօնհնաան

Digitized by Google

օրան հաւատաւ տասիկ տասիկիլ տէր։ 47 – Վ.է պէնի Դաճըն հաւատացող քէնտիկէրինէ դար կէլտի. պու է.էլտէն պէնի Դաճն չըգըդ Լ.էմէմ իլէ մնաՀարէպէ էթտիկէը. վէ ամը ֆէլճ է.տիպ գըլըճտան կէչիրտիկէը, վէ անը զայֆ է.տիպ քչինտէ իգամէթ էթտիրէը. վէ Լ.էսէմէ փէտէրլէրինին իսՀ.իլէ Դան թ էուՀ.իլ էթտիրէը։ 48 – Գայրիլէրինէ կ.էօրէ պէնէ Դան սըպէթըն մէրտսը պու չէՀիրլէր իլէ գարիլ.էլերի տէր։

49 – Վ.է հաւատալարընա կ.էօրէ տիլտրըն թ ագաՀմինի պիրի իրսի քտէն ասըրա, պէնի Իսրայէլ քէնտի օրթա ղարընտա ցէտու իգան իլէ նաւէլէ մէրտա վէրտիլէր։ 50 – ՐԱՊՊԸՆ էմրի իւզրէ ատա թ ալ.էպ էլ.էսէմի.լի չէՀրի, Հանի Եփրեմ տաղրնտա վագը' Թամանտ-տաքտը վէրտիլէր. օ տասիկ չէՀրի պինտա էտիպ իլգինտէ իգամէթ էլ.էսի։ 51 – Գէնտինի Եղիտզար իլէ ցէտու իգան է Նաւէթ վէ պէնի Իսրայէլ սըպէթ ղարը-ձրն Հանէտատա բէ'իլէրինին Սէյվատա ՐԱՊՊԸՆ Հաւզուրընտա Հէմա'տի չաստրը գափուսընտա գուր'ա իլէ թ ագաքմ' էթտիքլէրի մէրտսը պատնղար տէր. վէ ուիյտրըն թ ագափմինի պիրի իրսիլէր։

ՊԱՊ 20

Վ.է ՐԱՊՊ ցէտուլա Թիմատէոն տէտան քի, 2 – Պէնի Իսրայէլէ ա.էզրլէ քի' Մափսա վաղրթ տաղրլէ սիզ ատուիյմ' մէչճա' չէՀրլէրինի քէնտունիզ իչիւն Թա'նէն է.տինիզ. 3 – Թա քի սէՀվէն վէ պէլա գաստ պիր քիմսէյի վուրտան գափ իլ օրտայա ֆիրար էթ.էն, վէ սիզ վէլի ի տէմին Ռ.էՀա-Ռ.էՀաոէն մէչճա' օղալար։ 4 – Վ.է պու չէՀրլէրտէն պիրինէ ֆիրտրլէ չէՀրին գափափաընտա ատաբաղ, չէՀրին *Ռ.էմէն Հ.ադրլարընա մէտտսը նագղ էթ.էն. ատլէր տատ-Ռ.էն չէՀրին իչինէ' Հանղարընտա գափաղ է.տիպ, ատնա պիր մէքտան վէրտին-վէրտ, քի Հանղարընտա օթ ուքատա։ 5 – Վ.է վէլի ի տէմ' ատը Թա'գիպ էթտիքտէ, գափ իլի ատըն էլինէ Թ է.տիմ' էթ-մէտինլէր. վէրտ ատըն էօթ.էտէն պէրտա գօնչըրտա 'ատատվէնի օղմուլպ' պիրտա գատա ատը վուրմըշ տէր։ 6 – Օ տասիկ մնա Հագ.էմ իչիւն մէճիտ Հաւզուրընտա ատաբաճ.ադատ.ը, վէ օ կ.էնէրտէ պաւլանտան քհանչին ի տ'գամ վէ ֆաքի է.տինճ.էյէտէք, օղ չէՀրտէ ատ.քին օղատաւն. ատնէտէն ատկրտա գափ իլ ատ.էօնիւզ' չէՀրտի չէՀրինէ վէ քէնտի Հանէտինէ, Հատնի իչինէտէն ֆիրտար էթտիկլէ չէՀրէկ կիթ տինւ։

7 – Վ.է Գալիլ.էատա Նափֆ ատիմ' ատաղրնտա Կագ.էթ, վէ Եփրեմ' ատաղրնտա Սէ.քէմ, վէ Ցուդա ատաղրնտա Կաբրսի-ատբատը, Հատնի Գէբրտոր, թ ատ.էտիա էթտիլէր։ 8 – Վ.է չատգ թ ատաֆատա Տրքգով գատրշըրընտա Ցորգ.ատատնէն է.օթ է.տինտէ օ.լատտագ, Ռուբէն ագաքթ ընտան պէրրիլ.էտէ Իսատրը, վէ Գադ ագաքթ ընտան Գաղգատատա Իատվինքթը, վէ Մանասէ ագաքթ ընտան Իսատատա Գավզաղը թ ատխտա է.լ.էտիլէր։ 9 – Պաւթիւն պէնի Իսրայէլ իչիւն վէ ատրատլարընտա ատ.քին օլան գաբրպագ իչիւն թ ատխտա օլատնտան չէՀրէը գատնտ.ադատ տըր, քի պէր քիմսէյի սէՀվէն վուրմատ օլան տտէմ' օրատյա ֆիրար էթ տին, վէ մէճիլա Հաւզուրընտա ատաբմատգ.ադա վէլի ի տէմ' է.լ.էսէ է.օլտիս-բիւ.լէմին։

ՊԱՊ 21

Վ.է Ղ.էՒ.իլիէրին Իսանէտատն բէ'իաէլէրի' քէտտհին Եղիտզար իլէ Յէտու Իգան ի Նաւէ.է, վէ պէնի Իսրայէլ սըպէթ-լարընըն Իսանէտատն բէ'իալէրինէ ճագ-ղ.էյէտ, 2 – Գանանն տի.էրրընտա Սէլվատա տանէրէ Իսրէ տպէն' ՐԱՊՊ պիզէ իգամէմ իչիւն չէՀրլէր, վէ Հայվանլարրմըզ իչիւն մեր'ալարընըն վէրիլմէ-սինի Մափսա վաղրթ տաղրլէ էմր էթ ա-տէտիլէր։ 3 – Իմոի պէնի Իսրայէլ ՐԱՊՊԸՆ քէ.լտմը իւգրէ քէնտի մէրտալարընատան Ղ.էՒ.իլիէրէ պու չէՀրէը իլէ մեր'ալարընը վէրտիլէր։

4 – Վ.է Կահանթ իլէրին գափիլէէրէ իչիւն գուր'ատ չէղտը. վէ Ղ.էՒ.իլիէրտէն քէտտհին Ահարընըն օղուլարընա Ցու-դա սըպէթ ընտան վէ Շիմէ.ան սըպէթ ընտան վէ Բէնիամին սըպէթ ընտան գուր'ա իլէ օն իւ.չ չէՀր տուչտա։ 5 – Վ.է պատգը գալան պէնի Կահանթ իչիւն Եփրեմ' սըպէթ ը գափիլէէրինէն վէ Դան սըպէթ ընտան վէ Մանասէյին Նըսֆ ը սըպէթ ընտան գուր'ա իլէ օն չէՀր փ-ը-փ-ա։ 6 – Վ.է պէնի Գէրսոն իչիւն Իսաքար սըպէթ ը գափիլէէրինէն վէ Աշէր սըպէթ ընտան վէ Նէփթ.ադատիմ' սըպէթ ընտան վէ Բաասանտա Մանասէյին Նըսֆ ը սըպէ-

Digitized by Google

թընական գործ ելնէ օն իւչ չէնը գործ 7 - Գապիլէլէրինէ կէօրէ պէհի Մեսրոպ Ռուբէնի սրպազնական վանքի Գոգսրպազնական վանքն Զաքարէի սրպազնական օն թաքի չէնը գործ 8 - Խնամ ԲԱՊՊ'ն Մովսէս վարժարանէ էմր էթմէյի վէճ իւզրէ պէհի Խորայէլ Ղեւիլիլէրէ պու չէնէրլէրը իլէ մեր'ալրընը դուրմա իլէ վէրմիյէր։

9 - Ի պէհի Յուդա սրպազնական վանքն պէհի Շմաւոն սրպազնական խմիրէի գործ գործէ գէրէքլի օլմասընա իչպու չէնէրլէրի վէրմիյէր, 10 - Ին պուհուրդ պէհի Ղեւոնդեան Կահանիլէր գապիլէլէրինէն օլան պէհի Ահարոնեան օտաս գործ գուրմա իլէ անդէրէ իչէնէ ալճէլսա, 11 - Ի անդէրէ Յուդա տաղընաս Ենակէն փէհէրլի Աբրահամ չէնէրլէ օլան մեր'այր վէրմիյէր։ 12 - Ամէն չէնէրլէն Թաղոսաս իլէ գարիլէլէրինէ գազէր խան ի Յերուսաղէմ միւլք օլմազ իւզրէ վէրմիյէր։

13 - Պու վէճ չէլէ քահնին Ահարոնէն օղլընա գամիլ մէճմա' չէնէրի օղլան Գէորգոր մեր'ասը իլէ, վէ Լէբնանը մեր'ասը իլէ, 14 - Ի Յամիրի մեր'ասը իլէ, վէ Եմէհանով մեր'ասը իլէ, 15 - Ի Բօզօնը մեր'ասը իլէ, վէ Խարիրի մեր'ասը իլէ, 16 - Ի Աչինի մեր'ասը իլէ, վէ Յեւտաուր մեր'ասը իլէ, վէ Ռեհէմաիլ մեր'ասը իլէ՝ պու խալ սրպազնան ազգ գէչը օլարագ վէրմիյէր։ 17 - Ի Բնիամին սրպազնական Գաբաւոնը մեր'ասը իլէ, վէ Զանդանը մեր'ասը իլէ, 18 - Ամաթովը մեր'ասը իլէ, վէ Գազմոնը մեր'ասը իլէ, աէօրթ չէնէր վէրտիլէր։ 19 - Պէհի Ահարոն քահնիլէրին չէնէրլէրինին ճիւմլէսի մեր'ալրը իլէ օն իւչ չէնէր տիր։

20 - Ի պէհի Կահանէն գապիլէլէրինէ, եաննի պէհի Կահանասն պագը գալան Ղեւիլիլէրին գործ'ալրընդան տիւչէհն չէնէրլէր եվրեմ սրպազնասն իսի։ 21 - Ի անդէրէ եվրեմ սաղընասա գամիլ մէճմա' չէնէրն օլմազ իւզրէ Սիւքէմի մեր'ասը իլէ, վէ Գազէրի մեր'ասը իլէ, 22 - Ի Կաբեմի մեր'ասը իլէ, վէ Բեհորոնը մեր'ասը իլէ՝ աէօրթ չէնէր վէրտիլէր։ 23 - Ի Դան սրպազնասն Եղեկէլի մեր'ասը իլէ, Գաբաթ-ռիը մեր'ասը իլէ, 24 - Ի Մէղդոնը մեր'ասը իլէ, Գեթրիմոնը մեր'ասը իլէ՝ աէօրթ չէնէր։ 25 - Ի Մանասէհնին նըսիբ ը սրպազնասն Թանաքը մեր'ասը իլէ, վէ Գեթ-ռեմոնը մեր'ասը իլէ՝ թաքի չէնէր վէրտիլէր։ 26 - Պագը գալան պէհի Կահաթ գապիլէլէրինին ճիւմլէ չէնէրլէրի մեր'ալրը իլէ օն 'աստէա տիր։

27 - Ի Ղեւիլիլէրին գապիլէլէրինէն պէհի Գերսոնա Մանասէհնին նըսիբը սրպազնասն, գաթիլ մէղմա' չէնէրը օլմազ իւզրէ, Բասանտա վարը' Գոլանը մեր'ասը իլէ, վէ Բեեսաթարը մեր'ասը իլէ, քաթ չէնէր։ 28 - Ի Խաքաս սրպազնասն Կեսթանը մեր'ասը իլէ Դաբասաթը մեր'ասը իլէ, 29 - Յարիմութը մեր'ասը իլէ, Ենգանիմ մեր'ասը իլէ, 30 - Ի Ասէր սը իլէ՝ աէօրթ չէնէր։ 31 - Հելգաթը մեր'ասը իլէ, Հալի մեր'ասը իլէ, վէ Բաթը մեր'ասը իլէ՝ աէօրթ չէնէր։ 32 - Ի Նեփթաղիմ՝ սրպազնասն գաթիլ մէղմա' չէնէրն օլմազ իւզրէ Կադէսի մեր'ասը իլէ, վէ Եմոթ-դոլը մեր'ասը իլէ, վէ Կարթան մեր'ասը իլէ՝ աէօրթ չէնէր։ 33 - Գապիլէլէրինէ կէօրէ Գերսոնիլէրին ճիւմլէ չէնէրլէրի մեր'ալրը իլէ օն իւչ 'աստէա տիր։

34 - Ի պէհի Մերարի գապիլէլէրինէ, եաննի պագը գալան Ղեւիլիլէրէ Զաբուլոնի սրպազնասն Ցոկնամը մեր'ասը իլէ, Կարթայը մեր'ասը իլէ, 35 - Դեմնայը մեր'ասը իլէ, Նահալօլը մեր'ասը իլէ՝ աէօրթ չէնէր։ 36 - Ի Ռուբէնի սրպազնասն Բասորը մեր'ասը իլէ, վէ Յահասան մեր'ասը իլէ, 37 - Կադեմոթը մեր'ասը իլէ, վէ Մեփաաթը մեր'ասը իլէ՝ աէօրթ չէնէր։ 38 - Ի Գադ սրպազնասն գաթիլ մէղմա' չէնէրի օլմազ իւզրէ, Գազաադ Մանայիմի մեր'ասը իլէ, վէ Մահանայիմ մեր'ասը իլէ, 39 - Եսեբոնը մեր'ասը իլէ, Յազերը մեր'ասը իլէ, ճիւմլէսի աէօրթ չէնէր օլարագ վէրտիլէր։ 40 - Գապիլէլէրինէ կէօրէ պէհի Մերարիլէ, եաննի Ղեւիլիլէրին գապիլէլէրինէն պագը գալանլարա գործ'ալրընդան տիւչէհն չէնէրլէրին ճիւմլէսի օն իւչ չէնէր տիր։

41 - Պէհի Խորայէլ միւլքիս իչինէ Ղեւիլիլէրին ճիւմլէ չէնէրլէրի մեր'ալրը իլէ գերդ աէքիղ չէնէր տիր։ 42 - Պու չէնէրլէրին հեր պիրինին էթրաֆընա մեր'ասը վար իսի։ պու չէնէրլէրին ճիւմլէսի պէգլէ տիր։

43 - Ի ԲԱՊՊ վէրմիյէ էճմասըս

Digitized by Google

բրնա եբմին եթոխյի տիյարըն քեռաֆ-
ֆեխինի Խոյսէլէ վերեւ, վե անլէր ա-
նը թեմելիւնը եոխ՝ իչինոե ասքին
օլսուլար։ 44 – վէ ՐԱՊՊ եճասալա-
րընա եբմին եթոխյի վեճՀլէ՝ անլէրե
եթըռաֆեան ըռահիֆ իՀսան եթոխ, վե
ռեւշդիդնէլէրինեն ՃիւմլեՀինեն պիր
քիմսե եօնլէրինոե տուռամսադը, վե
ռեւշդիդնէլէրինեն ՃիւմլեՀինի ՐԱՊՊ ան-
լէրին էլլէրինե թեսլիմ՝ էլլէսին։ 45 –
վէ ՐԱՊՊ պէյի ի Խոյսէլ հագգընա-
տան նե գատտար խայրըը սեօզլէր սէզ-
լէմիշ իտի իսե, անլէրսեն Հիչ պիրի
նագըս օլմայըսդ՝ ՃիւմլեՀի ասե իմանամ՝
օլաճաղսուս։

ՊԱՊ 22

Օ զէմանն Յեռս Ռուբէնիլէր իլե
Գադիլէրի վե Մանասսէնին նըսֆը ը սըդ-
ղը ընը չաղըրըդ անլէրե ասեի քի, 2 –
Սիզ ՐԱՊՊՃՆ գուլլս Մովսէսին սիզ
էմը եթոխյինին քեռաֆֆէսինի Տըֆը
էմոնիդ, վե սիզ էմը եթոխյիմ՝ Տէր
պիր խուսուսատա պէնիմ՝ քէլամըմը տուս-
դաճ տինլէտինիդ. 3 – Թա պուռ կիւնէ
ասէյին պուռ չօգ կիւռնէրը պիրսատերլէ-
րինիզի թեբը էթմէյիդ՝ Ալլահ՝ընըդ
ՐԱՊՊՃՆ Տըֆը եթմէը իչին սեզե
վէրմայի էմրլէրինի Տըֆը եթոինիդ,
4 – վէ չիմոի Ալլահ՝ընըդ ՐԱՊՊ պի-
րատերլէրինիզե տէոխյի կիւռ՝ անլէրե
բուռահի իՀսան եթմէը օլսըդընատա,
սեզ չիմոի տէօխյսա չատըրլըրդա՝
Յոգդանատնըն էօթէսինե ՐԱՊՊՃՆ
գուլլս Մովսէսին՝ միւլք օլմադ իւզրե
սիզե վէրմայի տիյարա կիւռինիդ։ 5 –
Անճաղ ՐԱՊՊՃՆ գուլլս Մովսէսին
սիւլե թեպիդ եթոխյի էմրի վե չէրի-
սաՃը ըՀբռա եթմէյե գիյատեսիլէ տուգ-
գասի էտինիդ, չէօյլե քի Ալլահ՝ընըդ
ՐԱՊՊը սեվիդ՝ Ճհամիճ թարիգլէրին-
տե եւրուլերեք էմիլերինի Տըֆը է-
տեսինիդ. վե ոնա սաստըգ գուլըդ՝ ոնա
պիւմի իւն գալմինիզտեն վե պիւթթիւն
Ճանընըզտան՝ իպտասեթե էտեսինիդ։
6 – վէ Յեռս անլէրե պերեքեթի օգու-
յուդ՝ անլէրի սայը վերտի. անլէր տուս-
խի չատըրլըրընա կիւմտիլէր։ 7 – (վէ
Մանասսէնին նըսֆը ը սըդղընա Մովսէս
Բատանատա գուլ վերմիշ օլուդ՝ Գիւր
նըսֆընա տուսխ պիրսատերլէրի իւն պե-
րատգեր Յոգդանատնըն պերի Թատգաֆքը-
տան, եռնի զատըրընա Յեռս վէրտի։)
Հէմ տուսխ Յեռս անլէրի չատըրլա-
բընա կէօռատերտիքտե՝ անլէրե պէրեք-
քեթի օգուդյուդ, 8 – Անլէրե խիմ ատէյե՝
Զօգ էմնէլ վե զայէթ չօգ Տայվանտըֆ
իւլե, կիւմիւճ վե սլիճաւն վե պատգըր
վե տեմիր վե զայէթ չօգ էլպիսե իւլե
չատըրլըրընըդտա՝ ավատէթ էտիդ՝ ռեւշ-
դինէրինիդտեն ասէդէնէ գանիմէթքե
պիրսատերլէրինիդի իւլե Թագոիմ՝ էտե-
նիդ՝ տեէտի։

9 – Խմոի պէյնի Ռուբէն իւլե պէյնի
Գադ վե Մանասսէնին նըսֆը ը սըդղը
ՐԱՊՊՃՆ՝ Մովսէս վասդի սուրլի օլսուն
քէլամը մնէճեպինճէ, միւլք օլմադ
իւզրե ալտըդլըրը տէյյարա, Գէնգասադ
տէյյարընա, վեռմադ իւզրե Գանասն
տէյյարընատա օլան Սէլովատն պէյնի Խո-
րույէլ էտնիքտատն տեօնիւլ կիւմ տիլէր։
10 – վէ Գէնասն տէյյարընատա օլսուն
Յորգանատնըն քէնտերընա կէլտիքլէրինտե պէյնի Ռուբէն իւլե պէյնի Գադ վե
Մանասսէնին նըսֆը ը սըդղը օբտատա
Յորգանատնըն էտնիքտատա պիր մէզպահ,
կէօրնէնէշնե ճէսիմ պիր մէզպահ,
եսեֆտըլար։

11 – վէ պէյնի Խոյսէլ՝ պէյնի Ռու-
բէն իւլե պէյնի Գադ վե Մանասսէնին
նըսֆը ը սըդղընըն Գէնասն տէյյարընըն
էօնիւնատե Յորգանատնըն քէնտերընատա՝
պէյնի Խոյսէլին կէշտիքլերի հերեսե,
պիր մէզպահ պինա էմի սլքլերինի թ-
շլիմ տի։ 12 – վէ պէյնի Խոյսէլ պատ-
նու իչինի տիքտե, պէյնի Խոյսէլ ՃէՀ-
մինա՝ ասէդընըն քեռաֆֆինտեն ասլերէ գատը
մնէչպուպէկ չըգմադ իչինե Սէլովատ
ՃէՀ՝ օլսուլար։ 13 – վէ պէյնի Խոյսէ-
լէլ պէյնի Ռուբէն իւլե պէյնի Գադ վե
Մանասսէնին նըսֆը ը սըդղընա Գադգատ
տէյյարընա քեռնին Եզիճադը օգ-
լու փեհնէչեհ, 14 – վէ անդն իւլե պե-
րատգեր Խոյսէլին ՃիւմլԷ սըդղընը-
նըն Հէր գապիլէնինտեն պիրսեր բէ՛ին,
Հէր պիրի Խոյսէլին պէՀկիլերինտե գա-
պիլե բէ՛իհ օլսուդ, օն բէ՛ին իրտադ
էէմիտիլեր։ 15 – Անլէր տուսխ Գադգատ
տէյյարընա պէյնի Ռուբէն իւլե պէյնի
Գադ վե Մանասսէնին նըսֆը ը սըդղը
եռնընա վասդով՝ անլէրե Խիմ ատէյե տե-
տիլէր քի, 16 – ՐԱՊՊՃՆ պիւթթիւն ՃՃ-
մինտեր պէգլէ պույուրդը. Գու կիւն
ՐԱՊՊԱ՝ տաը օլսուդ քէնտինիզե մէզ-
պահ եսեֆտոգլէ, պու կիւն ՐԱՊՊՃՆ
իմրիգ ինտեն ասեդով՝ Խոյսէլին Ալլա-
Հընա գաբդը պու իչլէտէճէյինիդ իրդ-

Digitized by Google

նէք նէ՛ ասէր։ 17 – Փոգովը ֆէնասոը պիզէ սո՛զ մը սոբր քի պոռ կիւնէ գոսաը ասնտէն թասխիր օլասմասըզ, վէ ՐԱՊՊԸՆ ճէմնա՛ռ ըն օ թա՛ռան կէլասը։ 18 – Վ՚է սիզ պոռ կիւնս ՐԱՊՊԸՆ թասրիֆ՚ընէն սոփսընըզ. խոմի պոռ կիւնս ՐԱՊՊԱ՛ ՝սոբ օլսըզ խոնէնիզ, օ սոսախ ևորբն խոյսէվ ճէմնա՛ռ՚ընէն քէռնֆէնսինէ զղաջսաց կէվնէճէք ասիր։ 19 – Վ՚է լսքի՛ն էկէր մի՛ւզ օլմադ խ՚ըզ ալըշդընըզ ասխյոր նասփաք խան, ասնտ ՐԱՊՊԸՆ մէզքէնի պոռ՚ըննասնը ասխյոր, ևոն՛ն ՐԱՊՊԸՆ մի՛ւզքիս օլսըն թասրսֆ՚ընս կէչխով՝ սորմադըգոս մի՛ւզ ալընըզ. վէ Ալսահ՚ընըզ ՐԱՊՊԸՆ մէզպոսՀընասնը մա՛սաս քէնսնի՛ռիզ պիր մէզպոսՀ ևասխմադնէ ՐԱՊՊԱ ՝սոբ օլմադ մադըզ՚ պիզէ սոսախ ՝սոբ օլմադընըզ։ 20 – Ա՛քսըր իդն ի՛ Զօսրսս մէզ՚ռա՛ն նէռասէ խըզ՚յասնէք էյմէսխ՚յէ խոխսյէվ ճէմնա՛ռ՚ընէն, քէռնֆէնսի՛ռ իւզէրինէ զղաջսադ կէվ՚լմասի՛ մի՛. վէ օլ քի՛սնի՛ն ֆէնասոը ասասնասոս ևասլընըզ հէվնաք օլմասաց։

21 – Պէնի՛ Ռուբէն իւլ պէնի՛ն Փադ վէ Մանասսէնի՛ն նըսֆ ը սբ՚ղնէրը սոսախ ճէվասդ վէրնէ՝ խոյսէվ պիղնէրնի՛ն ը՛ս՚խալէրինէ ասխսյէրը քի՛. 22 – Ա՛ւսա՛ խ՚ալ գոսոը օլսաց ևՏովա՛, Ա՛ւսա՛ խ՚ալ գոսոը օլսաց ևՏովա՛ ՝սոլի՛ռ ասրը. Խոսասդ՚ալ ասսախ պիւսի՛ն քի՛՝ էկէր ՝ասըլըզ վէ էկէր ՐԱՊՊԱ խը՚յասնէք վ՚սոբ խան, պիզի՛ պոռ կիւնս *ասող պրսագմասըն՚՝։ 23 – Էկէր պիզ ՐԱՊՊԸՆ թասրիֆ՚ընէն ասփսնագ, վէ ասնըն խ՚ալընէնսոե մնա՛Հրսագա՝ ևսախսո էքմէք թասգսոխմ՚սախ թասգսոխմ էքմէք, ևսս խ՚ալընէնսոե ասլասմէք զէպկ՚նէվ՚ռէրի՛ ՝սոբզ էյլէմէք մնագասէսխ՚լէ քէնսնի՛ռիզ պիր մէզպոսՀ ևասխսոբզ խան, ՐԱՊՊ քէնսնի՛ռ թասլէպ ասլէնի՛ն։ 24 – Ֆի՛լ Հսագէ պիզ պոռնսռգոռգսմ՚ըզ՚սոն ևսախսոբզ, օ՚լմա՛յս քի՛ ևսոբբն սիզի՛ն օզսռ՚լսսրբ՚ընըզ պիզի՛մ օզսռ՚լսսրբ՚ընըզ՚սս խ՚իմասէն՝ Էյ պէնի՛ Ռուբէն վէ պէնի՛ն Գադ, Խոյսէվ՚լէրի՛ն Ալ՚լահ՚ը ՐԱՊՊ իւլ սիզի՛ն նէ՛ ՝ալ՚սգասնըզ վ՚սոբ։ 25 – ՐԱՊՊ պիզի՛մ իւլ սիզի՛ն ասբսնդգոս Ցորդսնանը սի՛նոր գօսոս, ՐԱՊՊՏԱ սիզի՛ն հ՚խասէնի՛ռ ևօզ սոբբ՝ ասէյէբէք, օզսռ՚լսսրբ՚ընըզ պիզի՛մ օզսռ՚լսսրբ՚ընըզ ՐԱՊՊՏԱՆ գօսոգ՚նմասի՛ռ՚լսսրբ՚ընս ասէպէգ օ՚լսա՛ռ։ 26 – Պոռ էճ՚լասէն ասէսոխք քի՛՝ պիր մէզպոսՀ պիՀնս էասէ՚լիմ՛. մնա՛Հրսագա վէ գասռ՚բգասն իչ՚իւն ասէ՚խիլ։ 27 – Ա՛ն՚ճաղ պիզի՛մ իւլ սիզի՛ն վէ պիզէ ասէն ասՀ՚լսմ՚խ՚լի՛ն սոբսասնս ևէ՚լմէ՚խ՚լի՛ն ասբսնդգոս ևէ՚լմէ՚խ՚լի՛ն հ՚սասէքի՛ օ՚լսաց քի՛ մնա՛Հրսագա՚լսսրբ՚ընըզ վէ ասէ՚լսսրբ՚ընըզ վ՚ գասռ՚բգասն իչ՚իւն՚ընըզ՚ ՐԱՊՊԸՆ ՝խ՚ալասէքթիմ՚լէրինի՛ն՚՝ ևսախսո՚լսսրբ՚ընըզ՚ սոբ՚լսսրբ՚ընըզ՚ սոբ՚լսսրբ՚ընըզ՚ սոբ

քինել պաւ տրամբլաստ չսհիտ սիբ՝ գե-
տիսէ։

ՊԱՊ 23

Վ է պիր չօգ կիւնլէբահն ասկրա
ՐԱՊԳ էհ-բուշխատ օլան տիւշմէնլէրինին
քեհանֆֆէհինահն Իսրայէլէ բահսընճի ֆհ-
տան էհ-մէկ, վէ Յեսու էհ-մի իչսր վէ
միւսանին օլմուշ օլմադէ, 2 – Յեսու
պիւթթիւն Իսրայէլ իլէ էհ-մի իչսր վէ
քէ՛հա վէ հաքիմ վէ նազըրլարընը չա-
պըրըշ անլէրէ ասէտ քի՝ պէն էհ-մի
իչսր վէ միւսինին օլսրմ։ 3 – Վ է սիզ
Ալլահընըզ ՐԱՊԳՊՂՆ սիզին էհգաթ-
նէյէ էտինիւսէ պաւ քա՛ֆիէլէրին
քեհանֆֆէհինահն եհտիյարընը չէյլէրին ճիւմ-
լէհինի կէօրմէնիւզ. զիրա Ալլահընը-
նըզ ՐԱՊԳ քէհանֆի սիզին իչլէհ միւս-
հարէ էհմիւր։ 4 – Իչլէհ պաւ գալան
քա՛ֆիէլէրի վէ Թէլէֆ էհ-մի իչսր քա-
՛ֆիէլէրին քեհանֆֆէհինահն, Յորդանանա-
տահն զատրա Քանահանըն Պէչիլէք Տէհնէ-
ղէ տէյին սըպլի լսրընընըզա կէօսէ սիզէ
մէքտուպ օլմուդ իւզրէ գաբ՛այէլէ քա-
ռիմ էյմի՛ւ։ 5-Վ է Ալլահընըզ ՐԱՊԳ
ասկէրի էօնիւնիւզահն ահէ՛ վէ հու-
զուրընըզահտա քանահ էտէ՛ճէք, սիզ
առահի Ալլահընըզ ՐԱՊԳՊՂՆ սիզէ ատ-
ահյի կիւպի ահյլարընը քէ՛վէլլիք
էտէ՛ճէքտիհիզ։ 6 – Իմդի Մովսէհին
քէվրահի քիմ տավըհատա հտագըլմըշ օլա-
հըզ քեհանֆֆէհինի հրֆգ ատ ի՛ճտա էյմ-
մէքտէ ատապիմ գատէմ օլունըզ, անա-
հէն տաղա էտ տօլա տահմիլտաբընը։
7 – Շէդդի՛ քի հտահրնըզտատա գալան պաւ
քա՛ֆիէլէր իլէ էհ-մի իլահի էմմէյէհի-
նիզ, վէ անլէրին իլտիճարընըն իհմի՛լ-
րինի դիքր էտէրէք էհմինի էմմէյէհի-
նիզ, վէ անլէրէ գաւլլըգ էմմէյիհյ՝ ահճ-
ահ գըլմայընըզ։ 8 – Անճահգ պաւ
կիւնէ ահյինի էմմէյիհինիզ կիւպի Ալյա-
հընըզ ՐԱՊԳԱ ատտըգ գալտընըզ։ 9 –
ՐԱՊԳ էօնիւնիւզտէն պէդիճէք վէ գաւ-
վէլէմէյի քա՛ֆիէլէր քաբաս էյմի՛ւ, վէ
պաւ կիւնէ գատտաբ էօնիւնիւզահ քիմ-
ահ տահբամմատաբ։ 10 – Սիզահէն պիր քիմ-
ահ պիդի՛ էէլէյի քա՛գիպ էտահճէք տիր.
զիրա սիզ ահէտիյի կիւպի սիզին իչլէհ
Ալլահընըզ ՐԱՊԳ քէհտիհոի մահհարէ-
պէ էտահճէք տիր։

11 – Իմդի սիզ Ալլահընըզ ՐԱՊԳՐ
ահճահճէք իչլէհ քէհտիհիզէ զիյտահհ-
լէ տիզգահի էտինիզ։ 12 – Զիրա էհէր
սիզ վէճտիլէ ահէօնիւզ հահրընըզտատա գա-
լան պաւ քա՛ֆիէլէրին պահգիյ՛ահ իլէ
՛ահյագա էտիպ, անլէր իլէ ահգըտահյըզ
էտէրէք՝ անլէր սիզին իլէ, սիզ տահի
անլէր իլէ իհտիլահ էտէր իհէնիզ,
13 – Քա՛հգիգ պիլինիզ քի՝ Ալլահընը-
նըզ ՐԱՊԳ առթը զգ պաւ քա՛ֆիէլէրի
էօնիւնիւզահ քա՛բաս էյմի՛ւ էճճէք, վէ
քա տահզ Ալլահընըզ ՐԱՊԳՐՂՆ սիզէ
վէրտիյի պաւ էյի տիյյար իւզէրինահն
հէյլահ օլահճահյահ տէյինի՝ անլէր սիզէ
քէմի՛նտ վէ տահզահգ, վէ հահնյարընըզա
տիւրթի իւ, վէ կէօզլէրինիզէ տիքէն օ-
լահճահգահ տրբ։ 14 – Վ է իչլէ պէդ
պաւ կիւնէ պիւթթիւն տիւնհահնըն կիհ-
տիյի հօլա կիտիյօրըմ. զիրա տահի Ալ-
լահընըզ ՐԱՊԳՐՂՆ հահգընըզտատ սէյլ-
էհտիյի խայրահ սէօգլէրին ճիւմլէհինի-
հահն հիչ պիրինին իճբահտահ գալմա-
տահրընըզ, վէ անլէրահ հիչ պիրխահ իճ-
բահտահ գալմայընըզ՝ ճիւմլէհի սիզէ վա-
գբ՛ օլտըրընըզ պիւթթիւն գալտ վէ պիւ-
թթիւն ճահնընըզտէ պիլդիրինիզ։ 15 –
Վ է Ալլահընըզ ՐԱՊԳՐՂՆ սիզին իչլէհ
պաւ յահրընըզտատ խայրահ չէյլէրինի ճիւմլէ-
հի հահգընըզտատա վահգահ՛ պահյընըզտատ
սիւպհէ, քա Ալլահընըզ ՐԱՊԳՐՂՆ սիզէ
վէրտիյի պաւ էյի տիյյարընը իւզէրինահն
ՐԱՊԳ սիզի հէյլահ էտինճէյէ գահ-
տահբ, քէհտիհ չէյլէրին ճիւմլէհինի
իւզէրինէ կէբհինէ կէբհէճէք տիր։

16 – Ալլահընըզ ՐԱՊԳՐՂՆ սիզէ էմբ
էյմ տահյի՛ տահբ թէճտիվէ՛զ, վէ կի-
տահպ զահյրի իլահհահբ թէրճահմէք վէ սէճ-
ահէ էյմ տահյինիզ թահգահիրտահ, օ զէմահն
իւզէրինինէ ՐԱՊԳՐՂՆ զահգահբ ալէվ-
լէհնիզ՝ սիզէ վէրտիյի էյի էէրին իւզէ-
րինահն թէզ հէյլահ օլահբընըզ։

ՊԱՊ 24

Վ է Յեսու Իսրայէլ սըպթ իսրընըն
քեհանֆֆէհինի Սիւքէմէ ճէմ՛ էյլէհի.
վէ Իսրայէլին իհթիյարը վէ քէ՛հա վէ
հաքիմ վէ նահզրլարընը չահրըշը. ան-
լէր տահի Ալլահընը հահզիրընահ տահա-
րահտ։ 2 – Վ է Յեսու պիւթթիւն գահվ-
մա տահտի քի՝ Իսրայէլին Ալլահը ՐԱՊԳ
պէդիյէ պահյահտըր. Ավրահամընը վէ Նահ-
քահվրը փէհտերի օլահն էճահտահրընըզ Թա-
րահ զէմահն ը գահտիմահտ Նէհրին էօթէ
Իահրահքընահ ահբրի օլահգ՝ զահյրի Ի-
լահյահտ՛իսահհէ էտէրէք իհտի։ 3 –
Պէն տահի փէհտերինիզ Ավրահամը
Նէհրին էօթէ Իահրահքահտահ ահլդը-

անը պիտի ըլլա Գանան ամէն տղոց անունը տալով ըստ իրենց ցեղերուն. 4 – վասն զի այսօր ես կ՚ուղարկեմ ձեզի հրեշտակ մը, որ ձեզ պիտի պահպանէ ճամբուն վրայ եւ տանի ձեզ այն տեղը զոր պատրաստեր եմ։ 5 – Հետեւեցէք անոր եւ զգուշացէք անկէ, անհնազանդ մի՛ ըլլաք անոր, որովհետեւ ան չի ներեր ձեր յանցանքներուն, որովհետեւ անունս անոր մէջ է։ 6 – Բայց եթէ ականջ դնէք անոր ձայնին եւ ամէն բան որ ես կ՚ըսեմ՝ կատարէք, ես թշնամի պիտի ըլլամ ձեր թշնամիներուն եւ հակառակորդ՝ ձեր հակառակորդներուն։ 7 – Որովհետեւ իմ հրեշտակս պիտի երթայ ձեր առջեւէն եւ պիտի տանի ձեզ Ամովրհացիներուն, Քետացիներուն, Փերեզացիներուն, Քանանացիներուն, Քեւացիներուն եւ Յեբուսացիներուն երկիրը, զորս ես պիտի կորսնցնեմ զանոնք։ 8 – Մի՛ երկրպագէք անոնց աստուածներուն եւ մի՛ ծառայէք անոնց, եւ մի՛ գործէք անոնց գործերուն պէս, այլ կործանեցէք զանոնք եւ փշրեցէք անոնց կուռքերը։ 9 – Ձեր Աստուածը պիտի ծառայէք, եւ ան պիտի օրհնէ ձեր հացը եւ ձեր ջուրը, եւ ես պիտի հեռացնեմ հիւանդութիւնը ձեր միջէն։ 10 – Ձեր երկրին մէջ պիտի չըլլայ ոչ ամլութիւն եւ ոչ ալ անզաւակութիւն, եւ ես պիտի լեցնեմ ձեր օրերուն թիւը։ 11 – Ես պիտի ղրկեմ իմ սարսափս ձեր առջեւէն եւ պիտի սպանեմ ամէն ազգ որուն մէջ որ պիտի երթաք, եւ ես պիտի ստիպեմ որ ձեր թշնամիները ձեզի թիկունք դարձնեն։ 12 – Եւ ես պիտի ղրկեմ ձանձրոյթ ձեր առջեւէն, որ պիտի վռնտէ Քանանացիները, Քետացիները եւ Քեւացիները ձեր առջեւէն։ 13 – Ես պիտի չվռնտեմ զանոնք ձեր առջեւէն մէկ տարուան մէջ, որպէսզի երկիրը անապատ չըլլայ, եւ գազաններու բազմութիւնը չաճի ձեր դէմ։ 14 – Ես պիտի վռնտեմ զանոնք ձեր առջեւէն սակաւ առ սակաւ, մինչեւ որ դուք բազմանաք եւ երկիրը ձեզի ժառանգութիւն տաք։ 15 – Եւ ես պիտի դնեմ ձեր սահմանները Կարմիր ծովէն մինչեւ Փղշտացիներու ծովը, եւ անապատէն մինչեւ գետը, որովհետեւ ես պիտի տամ ձեր ձեռքը այն բնակիչները երկրին, որ դուք պիտի վռնտէք զանոնք ձեր առջեւէն։ 16 – Դուք պիտի չդնէք ուխտ անոնց եւ անոնց աստուածներուն հետ։ 17 – Անոնք պիտի չբնակին ձեր երկրին մէջ, որպէսզի ձեզ չմեղանչեցնեն ինծի դէմ, որովհետեւ եթէ դուք պաշտէք անոնց աստուածները, անոնք անպայման ձեզ որոգայթ պիտի ըլլան։ 18 – Եւ Տէրը ըսաւ Մովսէսի. Ելի՛ր դէպի լեռը եւ ինծի մօտ եղիր հոն, եւ ես քարի տախտակներ պիտի տամ քեզի, օրէնքն ու պատուիրանները որ գրեր եմ, որպէսզի սորվեցնես անոնց։ 19 – Եւ Մովսէս ելաւ Տէրոջ լերինը, եւ ծերակոյտի երէցները եկան առջեւը։ 20 – Եւ Տէրը իջաւ ամպի սիւնի մէջ, եւ կայնեցաւ անոր քով, եւ ան լսեց Տէրոջ ձայնը։ 21 – Եւ Տէրը ըսաւ Մովսէսի. Ելի՛ր ժողովուրդին մօտ եւ սրբացո՛ զանոնք այսօր եւ վաղը, եւ թող որ իրենց հագուստները լուան։ 22 – Եւ պատրաստ եղէք երրորդ օրուան համար, որովհետեւ երրորդ օրը Տէրը պիտի իջնայ ամբողջ ժողովուրդին աչքին առջեւ Սինա լերան վրայ։ 23 – Եւ դուն ժողովուրդին սահմաններ դիր շուրջանակի լերան եւ ըսէ անոնց. Զգուշացէք որ չելլէք լերան վրայ եւ չդպչիք անոր եզերքին, ամէն մարդ որ դպչի լերան պիտի մեռնի։ 24 – Ձեռք չպիտի տրուի անոր, այլ քարկոծ պիտի ըլլայ կամ նետերով պիտի սպանուի, անասուն ըլլայ թէ մարդ, չպիտի ապրի։ Երբ եղջիւրը երկարատեւ հնչէ, այն ատեն պիտի ելլեն լերան վրայ։ 25 – Եւ Մովսէս իջաւ ժողովուրդին մօտ եւ ըսաւ անոնց։

14 – Եւ Աստուած խօսեցաւ բոլոր այս խօսքերը եւ ըսաւ. 2 – Ես եմ Տէր Աստուածդ, որ հանեցի քեզ Եգիպտոսի երկրէն, ծառայութեան տունէն։ 3 – Ինծի դէմ ուրիշ աստուածներ չպիտի ունենաս։ 4 – Քեզի համար կուռք մի՛ շինեցնէր եւ ոչ ալ նմանութիւն մը որ կայ վերը երկինքի մէջ, կամ որ կայ ներքեւ երկրի վրայ, կամ որ կայ ջուրերուն մէջ երկրի տակ։ 5 – Մի՛ երկրպագէր անոնց եւ մի՛ ծառայէր անոնց, որովհետեւ ես Տէր Աստուածդ՝ նախանձոտ Աստուած եմ, որ հաշիւ կը պահանջեմ հայրերուն անօրէնութիւնը որդիներուն վրայ մինչեւ երրորդ եւ չորրորդ ազգ անոնց որ կ՚ատեն զիս, 6 – եւ ողորմութիւն կ՚ընեմ հազարաւորներու վրայ անոնց որ կը սիրեն զիս եւ կը պահեն իմ պատուիրանքներս։ 7 – Մի՛ առներ Տէր Աստուածիդ անունը ի զուր, որովհետեւ Տէրը պիտի չսրբացնէ զանիկա որ ի զուր կ՚առնէ անոր անունը։ 8 – Յիշէ՛ զսաբաթ օրը սրբացնել զայն։ 9 – Վեց օր պիտի աշխատիս եւ ամէն գործ պիտի կատարես, 10 – բայց եօթներորդ օրը Տէր Աստուածիդ սաբաթն է։ Ոչ մի գործ պիտի չընես, դուն եւ որդիդ եւ աղջիկդ, ծառադ եւ աղախինդ, անասունդ եւ քու դրացիիդ օտարականը որ քու դռներուդ մէջ է։ 11 – Վասն զի վեց օրուան մէջ Տէրը ստեղծեց երկինքը եւ երկիրը, ծովը եւ ամէն ինչ որ անոնց մէջ է, եւ հանգստացաւ եօթներորդ օրը։ Ասոր համար Տէրը օրհնեց եօթներորդ օրը եւ սրբացուց զայն։ 12 – Պատուէ՛ քու հայրդ եւ քու մայրդ, որպէսզի երկար կեանք ունենաս այն երկրին վրայ զոր Տէր Աստուածդ պիտի տայ քեզի։ 13 – Մի՛ սպաներ։ 14 – Մի՛ շնանար։ 15 – Մի՛ գողնար։ 16 – Սուտ վկայութիւն մի՛ ըներ ընկերիդ դէմ։ 17 – Մի՛ ցանկար ընկերիդ տունը, մի՛ ցանկար ընկերիդ կնոջը, ոչ ծառան եւ ոչ աղախինը, ոչ եզը եւ ոչ էշը, ոչ ալ ընկերիդ որեւէ բան։ 18 – Եւ ամբողջ ժողովուրդը կը տեսնէր որոտները եւ կայծակները, եւ փողին ձայնը եւ լերան ծուխը, եւ երբ ժողովուրդը տեսաւ՝ դողաց եւ հեռու կայնեցաւ։ 19 – Եւ ըսին Մովսէսի. Դուն խօսէ մեզի եւ մենք պիտի լսենք, բայց Աստուած մի՛ խօսեցնէր մեզի, որպէսզի չմեռնինք։ 20 – Եւ Մովսէս ըսաւ ժողովուրդին. Մի՛ վախնաք, որովհետեւ Աստուած եկաւ որ ձեզ փորձէ, եւ որպէսզի անոր երկիւղը ձեր առջեւ ըլլայ, որ չմեղանչէք։ 21 – Եւ ժողովուրդը հեռու կայնեցաւ, իսկ Մովսէս մտաւ մէգին մէջ ուր Աստուած էր։ 22 – Եւ Տէրը ըսաւ Մովսէսի. Այսպէս ըսէ՛ Իսրայէլի որդիներուն. Դուք տեսաք որ ես երկինքէն խօսեցայ ձեզի հետ։ 23 – Ինծի հետ մի՛ շինէք արծաթեայ կուռքեր եւ ոսկեայ կուռքեր մի՛ շինէք ձեզի համար։ 24 – Հողէ սեղան մը շինէ ինծի համար եւ անոր վրայ զոհէ ոչխարներդ եւ եզներդ։ Ամէն տեղ որ յիշատակ պիտի դնեմ իմ անունիս, պիտի գամ քեզի մօտ եւ պիտի օրհնեմ զքեզ։ 25 – Եւ եթէ քարէ սեղան մը շինես ինծի համար, մի՛ շիներ զանիկա կոփածոյ քարերով, որովհետեւ եթէ քու գործիքդ վրան դպչի՝ պղծած կ՚ըլլաս զանիկա։ 26 – Եւ մի՛ ելլեր սանդուխներով ինծի սեղանին վրայ, որպէսզի քու ամօթդ չերեւնայ անոր վրայ։

Digitized by Google

մըզ, Եհովայա՝ իսրայէլի էաէրիզ, վէ անդր քէլամբէը տիկլէրիզ՝ տէսիլէր։
25 – Վ.է օլ կիւնէ Յեսու գումմ՝ իլէ՝ ամհա էտիզ՝ Ախ-քէմնէ անլէրէ գոռնուն վէ հիւքմ թա՝էին էիտի։
26 – Վ.է Յեսու պու սէօզլէրի ՐԱՊՊՂՆ էչրի՝ամի քիթապլռնուս խատրը, վէ պիր պէօյիւք թաշ ալըդ՝ օբասընա անը ՐԱՊՊՂՆ մնագռխինէ օլան պուէթմ՝ ազաճընըն ալթ ընուս տիկքան։
27 – Վ.է Յեսու պիւթիւն գումմ՝ Իշրա՛էլ պու թաշ պիզէ չէհասէիմ իչիւն օլսուն, գիրա ո՝ ՐԱՊՊՂՆ պիզէ սէօյլէտտիլ իչիւն սէօզլէրին ճեմլէնինի իչիւն օլմազլէ, Ալլահընըզը ինքւսար էիմմէնիզ իչիւն սիզէ շահիտ օլա՝ տէտի։
28 – Օլ վագթը Յեսու գումմ՝ հեր պիրինի քէնառ միրասընա լէյիք էապը սալը վերմի։
29 – Իշդու վուգու՝ա՛ընան սօնրա ՐԱՊՊՂՆ գուլս Յեսու իսկ ի՝նսէ եիս՝ զ ան ինսէ ան հայրնուս օլաթագ վէֆամ էյլէտմի։ 30 – Վ.է անը քէնառի միրասընըն հուսուսուզ տաճիլինսէ Գոսաս տամղընըն չիմալ ի տրաֆընուս վագը՝ եֆ բեմ՝ տատրնուս օլան Թաճնաճի – աս բուտաս աէֆն էիմ՝ տիլէր։
31 – Վ.է Իսրայէլ Յեսունըն հէվ կիւնլէրինսէ վէ Յեսուսան սօնրա տաղ գալն վէ ՐԱՊՊՂՆ Իսրայէլ իչիւն ի՝ծրա էիմ՝ տիչ իչլերին ճիւմլէսինի պիլէն իսի խյուլսըրը հէվ կիւնլէրինսէ ՐԱՊՊԱ՝ իսդատէի էյլէտմի։
32 – Վ.է Յովսեփին քէմիքլերինի (քի պէնի Իսրայէլ Մըսըրսան կէի իրմիչ իսի) Սիւքէմնէ տէֆն էիտիլեր. չէզլէ քի՝ Սիւքէմնի փէտերի Եմմվր օղուլլարընսան Յակոբըն հիւզ՝ տատա կիւմիշէ պէտէլ տաճ ըն սլմիշ օլսըզը թասլսընըն գրի՝տընուս տէֆն էյլէտիլեր։ վէ օ պէնի Յովսեփին միրասը օլսուս։
33 – Եղիազար իսկ ի Ահարան տաճի վէֆամի էյլէտի։ վէ անը՝ քէնառի օղլու Փինհէհսէ Եֆրեմ տաղընուս վէրիլէն թէփետ աէֆն էյլէտիլեր։

ՀԱԳԻՄԼԷՐ

ՊԱՊ 1

Վ.է Յեսունըն վէֆամի ընուսան սօնրա պէնի Իսրայէլ ՐԱՊՊՏԱՆ սու՝ալ էտիպ՝ Քանանլլըլար իւզէրինէ անլէր թլէ մնհարեպէ էիմէյէ թա՝սուֆըմըզսուն իպի իսուս քի՝մ չըգսընը՝ տէտիլէր։ 2 – ՐԱՊՊ տաճի՝ Յուդա չըգսընը. իչիմէ տիյսրը անդն ելինէ թէելիմ՝ տէտի։ 3 – Վ.է Յուդա գարնուսընը Շմնաւոնա՝ Հիսաէմ տուշէն գրի՝սյս՝ պէնիմ՝ իլէ պէրապէր չըգ, վէ Քանանլլըլար իլէ մնհարեպէ էաէլիմ՝. պէն տաճի սէնին իլէ պէրապէր սէնին հիսաէնէ կիսէերիմ՝ տէտիլինսէ, Շմնաւն անդն իլէ պէրապէր կիյի՝տի։ 4 – Վ.է Յուդա չըդ՝ագսա՝ ՐԱՊՊ Քանանլլըլարը վէ Փերեզլիլերի անլէրին էլինէ թէելիմ՝ էյի՝տի, Հէզլէ քի անլէրանն Բեզեկ՝տէ օն պինի տաւմ՝ վուրթլար։ 5 – Վ.է Բեզեկ՝տէ Ադոնիբեզեկի պուլուպ անդն իլէ մնհարեպէ էաէրէք, Քանանլլըլարը ՝ն Փերեզլիլերի վուրթլար։ 6 – Վ.է Ադոնիբեզեկ գաչդըգսա՝ անը թա՝գիպ էտիպ՝ անը թաւթ տըլար, վէ էլլերինի վէ այագլարընի պաչ փարմնգլարը քէսիլլիչ եէյի՝տի։ 7 – Վ.է Ադոնիբեզեկ՝ Էլլերինի վէ այագլարընն պաչ փարմնգլարը քէսիլլիչ եէյի՝տի մէնիմ սօֆրասընի տլի ընուս էբէբնը տէվ չիրիրլեր իտի. պէնիմ՝ էյի՝տիմ՝ կիպի Ալլահ տաճի պունս մնճազտի էյի՝տի՝ տէտի. վէ անը Երուսաղէմէ կէօյի իւրաչլէր, վէ օրատա վէֆամ էյի՝տի։
8 – Վ.է պէնի Յուդա Երուսաղէմ՝ իլէ մնհարեպէ էտիպ՝ անը տլարլար, վէ անը գըլըճընուն կէչիրիպ՝ չէհրի տաթ էչլ էտգըլար։
9 – Անտէն սօնրա պէնի Յուդա տաղտաս վէ ճէնուպտաս վէ օվասաս տաքին օլան Քանանլլըլար իլէ մնհարեպէ էյի՝մլէ էնտիլէր։ 10 – Վ.է Յուդա Քեբրոնտա տաքին օլան Քանանլլըլար իւզէրինէ կիյի՝տի. (Քեբրոնըն խամի տատի էվվէլտէն Կարիաթ-արբա խոր.) վէ

Digitized by Google

Սեռքի վե Աքիմանը վե Թալմէյի վոլրտալու։ 11 – Վ.է օրատան Դաւիթ ազքենեի իւազերինե կէնտի։ Դաւըթերին խոմ տատի մնագատատեմ Կաբիտաթատիի հէր քիմ վոլրտալ տալըտաս, գըզըմ Աքաստը ատաս զէվճէ օլմագ իւազերե վէրտիմ ատաս։ 13 – Վ.է Գաղէբին քաւէլութ գարձնատը կանէզին օզուս գնալ։ ո տատի գըզըզ Աքաստը ատաս զէվճէ օլմագ իւազե վէրտի։ 14 – Վ.է մերգատմ ածէն խոխինի կիմ մէզատ իքէն, փէտերինատն պիր թալու թագէպ եճմէզ Գոճոխէպ Թէյվիգ էյլէտի, վե մերգէզպատն էնատյինատ Գաղէբ ատաս տատի քի Սատաս նէ օլատ։ 15 – Գըզըզ տատի ատաս ճէլոգին Պատատ պէրէգէր վէրտին, պատատ պիրը գօրատգ եէր վէրտին, պատատ փուճատրատը տատի վէր ատէտի, Վ.է Գաղէբ ատաս եօգատրգ փուճատրատը գօրատ իւազերե փուճատրատը վէրտին։ 16 – Վ.է Մովսէսին գալին փէտերի Գէյինինին օղուտատրը պէրէն Ցուգատ իւէ պէրատգեր խուրմատրդ չէհրինատն Ադատդըն ճէնատ թատրատքնատս վատգ՝ Ցուգատ պէրբէյէտինէ չէգատրատր. վե կիտիպ գօմմ ատատքնատս իգատէթ էճմէյէր։ 17 – Վ.է Ցուգատ գատրճատտը Շմատան իւէ կիտիպ Սէփճատտատ ատքին օլատ Գատատնդրատրը վուրատգ չէհրի քիւրկէն խատրատգ էտիպ՝ ատատ էշօրմատ թէտմէյէ էյլէտիւէր։ 18 – Վ.է Ցուգատ Գազատրը ճիվատրը իւէ վե Ակկատրդոը ճիվատրը իւէ վե Ակկատրդոը ճիվատրը իւէ տատրատգ։ 19 – Վ.է Բ.Պ.Պ Ցուգատ իւէ իտի, ո տատի ատաղ զատի էճմէտ, ատմատ օվատ ագ քէնէնէսինի թատրատ էտէմէտի, զիրատ ատնէրին տմիր տրատպատրը վատ իտի։ 20 – Վ.է Մովսէսին ատէյի կիպի գէնրատնը Գաղէբէ վէրտիւէր, ո տատի Քատ օրատատն Տատկնը իւշ օզուտրըզը Թատրատ էյլէտի։

21 – Վ.է պէնի Բէնիամին Տրուատպէմատ ատքին օլատ Ցէրատուիւէրի Թատրատ էճմէտ. վե Ցէրատուիւէր Թատ պրատ կիւէնե ագէյին պէնի Բէնիամինի իւէ պէրատպէր Տրատատպէմատե իգատճէթ էտէրէր։

22 – Վ.է պէյթ ի Ցովսէփ տատի Քէճէլ իւազերինէ չէգատը, վե Իպպղ ատնէրէ իւէ իտի։ 23 – Վ.է պէյթ ի Ցովսէփ Բէճէելի Թէճէատիա էճմէտ. պատ չէհրինի իտատ տատի էվվէլտէն Լատտ իտի։ 24 – Վ.է գատրատգօլատր չէհրատէն չէգատն պիր քիմսէյի կէօրմէտատ ատատ ատճատիւէր քի՝ Բէրէմ էյլէ, չէհրէ կէրճէճէք էէրի պիպզ կէօտի էր, պիպ տատի տատնա մէրհատմէթ էտէրճգ։ 25 – Ո տատի ատնէրէ չէհրէ կէրճէճէք էէրի կէօտատնէրէ չէհրէ կէրճէճէք գէզը Ճատատն կէչէրատճէտատ. վե չէհրի գէզը Ճատատն կէչէրատճէտատ. վե չէհրի գէզը Ճատատն կէչէրատճէտատ. վե չէհրի

տան գաւառին լերան. դիրա անդնէրի օվա-
յա էնանէ պրոպհետներ։ 35 – Վէ
Աֆերիէրը 'ինատա էտերէք՝ Հարիա տա-
պետա վե Ալիզոնատա վե Սամարիանէ
խոտոնէի էհմոխլեր, Ֆագախ պէյի ի
Յովսեփին էլի գուվվէխլէնոխգան ան-
ներ խոտաճկիւզար օլսու։ 36 – Վէ Ա-
ֆերիէրին Հաւտատար Ակրաբիմ եօգա-
շընատան Գոյատան վե եօգատրէյա ատզ-
բա խոս

ՊԱՊ 2

Վէ ԲԱՊՊՂՆ մէնէյի Գոզգաթա-
տան Իոքիմէ չընգատլ ատտի քի՝ Սիպի
Մըրըտատն չըդատլամ վե սիպի եՀատա-
տըրըգա եէմին էհմոխլիմ՝ ախյատա կե-
ֆէխրտիմ. վե տէխմ՝ քի՝ Սիպին իլե
օլտն 'ատՀատրէ էպէտէն նագլ էհմէմ։
2 – Ախզ տատնի պուս ախյատրէն սէգէնէմի
իլե 'տատ էհմէմլիդ՝ մէզգատՀէյատրէնը եը-
գընըզդ. լոգին սիզ քէլատմդատ իհմա-
'տատի էհմէմսինիզ. պատնատ նիհ չինա եատ-
տատընըզդ։ 3 – Վէ ենինէ տէտսմ քի՝ Ան-
էէրի էօնհենհուզտան Թատտա էհմէյէճէ-
յիմ՝, Ֆագախ տանէր սիզ տիւշմէն,
վե իլահլատրը սիզ տոգզատգ օլտճատգ-
զատ։ 4 – Վէ ԲԱՊՊՂՆ մէէյի պիւքհան
պէնի Խատյսէյէ պատ քէլսմդ սէ դյէ-
տախյի կիսի, գավմ ևիւքտէք սէալ տզ-
յատտ։ 5 – Վէ օլ մոհտալ 'Բադսիմ' Թես-
պիյէ էհմոխլեր. վե օրատտ ԲԱՊՊԱՆ զէ-
պիհէ Թագտսիմ՝ էյլէտիլեր։

6 – Վէ Յհատ գավմն տալը վէրտիքդ-
տան՝ պէնի Խատյսէլին հէր պիրի տախյատը
Թէհէլհէք իչհան քհնատի միրատընատ
կիհմտի։ 7 – Վէ գավմ Յհատնէն հէփ
կիհնէրինատ վե Յհատատան տօզրատ տզ-
գատան վե ԲԱՊՊՂՆ Խատյսէլ իչհան էյ-
յէտհյի 'տազիմ իշլերին Ճիւմլէտնի
կէօրմիշ օլտն իհմի՝ իյյատրլտրդն հէփ
կիհնէրինատ ԲԱՊՊԱ 'իպատէթի էյ-
յէտտի։

8 – Վէ ԲԱՊՊՂՆ գատլատ Յհատ իպն Ե-
նատէ եիւզ օն եուշընատս օլտրտգ վէ-
Ճատթ էհմտի։ 9 – Վէ ատնը քհնատի մի-
քատտընէն Հատատատը տատհսիյինատ Գա-
տտա տտտղընէն չհմոլ ԹատտատՃընատ վատ-
գը՝ Նփեհմ տտտղընատս օլտն Թտտճհատի-
Հտրհատատ ատՃին էյլէտհյէր։ 10 – Օլ
'տտրըն տտտէմիլերհնին քհտտՃհՃհատ տտտհսի
էՃատտատըրնատ մըհնգտմմ՝ օլտտատ։ վէ
տտնէրտտէն տօզրատ ԲԱՊՊՂ վէ Խատյսէլ

Digitized by Google

իչհան իհՃատ էյլէտհյի 'տտմէյլի տպիմէյէն
տտքհէք տպրը նէՃլ վհտճատտ կէլտճ։
11 – Վէ պէնի Խատյսէլ ԲԱՊՊՂՆ 'քհ-
տտհնատ քէօհ իս օլտնը իշլէյհյտ' Ի տատ-
գհմհն 'Թպտատէթի էհմոխլեր։ 12 – Վէ
տտնէրհ Մ'ըտրը տտհյտրընատտտ չէգատքհՃ
օլտն քէհտհի էՃատտատըրըգն Ակտրտ
ԲԱՊՊՂ Թէգրըլե, էհմոխլտրընատտքհ
Թտ'իֆհէլերհնին իլատհյտրընատտ, օլտտ
գատյրի իլատհյտրտտ Թ տտտի' օլտտ' տտնէրհ
սէ ճատթ գրյմտնգլե ԲԱՊՊՂ գտզատտտ կէ-
Թէքտտխլեր։ 13 – Վէ ԲԱՊՊՂ Խ էրգ է-
տտիտ' Հատհսատգտտ վե Ատատտտյմ՝ տտ 'Թ-
պտատէթ էՃէխլեր։ 14 – Վէ ԲԱՊՊՂՆ
գատզատտգ Խատյսէլ 'տտՃէյհնհն տտՃէվե-
նէտ' տտնէրհ եատգտնտ ՃրյտտրՃ էհնհն
Թ էտյհմ' էհմէքլե, տտնէրհ տտյտրքտտտ-
վե տտնէրհ էհ բտտֆատտտ օլտտն տտհՃհՃհն-
էէրհնհն էյհնհն վէրտտքհ. վե տտրհյգ տտհՃ-
յհէնէրհ էօՃհնհնատ տտտՃտմտգտտ տնտՃտ-
Թէտհր տէյհյհէր խտտ։ 15 – Հէր նէրճ-
յէ չէգատրյտր խտ, ԲԱՊՊՂՆ պտտյտտ-
տտրգր վե ԲԱՊՊՂՆ տտնէրէ եէմին էհ-
տտհյհ վե Ճհյէ' ԲԱՊՊՂՆ էյհ պէլտ իչհան
տտնէրէ իտգէրհնատ տ'տտտ' շհտատհէթ քհ
մտտգտյտտգտտտ տհյէչտգ օլտրլտրտ։
16 – Վէ ԲԱՊՊ Հատյհմհէր նատտգ էհ-
տտհ. տտնէրէ տտտհսի տտնէրհ եատգտնտճրյտտ-
րընըզհ էյհնհտհն գտյրհյ տտրհյգէրհ-
տտ։ 17 – Լագրհն Հատքհմհէրհնհն տտհսի տտրհյգէ-
յհտ' գատյրի իլատհյտրտտ Թ տտտի' օլտտգտ-
յէտգհյ գհնտն էտհյտ, տտնէրէ տէ ճատթ գէյ-
տտրյտտր. է ճտտտտտյտրընըզհ' ԲԱՊՊՂՆ էմ-
րհնհն իհ'տտ'տտՃ էհմ տէքլե եհյրհյտտհքտ-
էէրհ Թտտպրհգտտհն չտտպտտգ տտտճհտրյտտ-
տտնէրէ հէփհ Հատյէքտհ էհմ տէտտհէրէ։
18 – Վէ ԲԱՊՊ տտնէրէ Հատքհմհէրէ Ճտտտգ
էհտտհյհ Հատյտտ, ԲԱՊՊ Հտքհմ' իչէ օ-
յտտտ' տտնէրհ Հտտքհմհն հէփ կիճտնէ-
րհնատ տտհյշմհնէրհրհնհն էյհնհտհն գտտքհ-
Թտրրը իտտ. դհրտտ տնտտհպհէ վե տնտտ-
գատյտտգտտ վէրհնհէրհրհն տէգհտյհնհտհն օլտտն
Փհզհտհյտրընատտն տտօյտյր ԲԱՊՊ տտնէրէ
տէրհՀտտհէթ էտէր խտտ։ 19 – Վէ Հտտքհ-
տհնհն վէ Փտտճհրընատտն տտհՃհՃհն տտնէրէ տտէօ-
հնհտգ գատյրի իլատհյտրտտ Թ տտտի' օլտտգտ-
տտնէրէ 'իտտտյտտհն վէ տէ ճատթ էհմ տէքլե-
բհյյէ, է ճտտտտտյտրընատտն գհյտտտհ Փտտ-
տհրատ օլտտ-րյտտ իտտ.' տտհէյհրհնհտհն վե
էյյհ եօյտտրընատտն գտտգ կհէմհգհէ իտ-
տտ։ 20 – Իտտոհ ԲԱՊՊՂՆ գտզատտտ Խտ-
րյտէ 'տտէյհյհնհէ տէյհվհյհէրէք' Գտտ-
Թտ'իֆհէ է ճտտտտտյտրընատ էմ էհմ տէքլհմ'
'տտհտտ Թէ ճտտվտտգ էտէրհգ քէլատմդտ

ᵃԵ–Նէ տզգատյտտյտտտ

ամիսներ մեռոքելերի իշխան, 21 – պէն սատանի՝ ծիտուսներ վէճերի՝ վազելի ընտանի՝ պատասխանել Թա՛ֆելերուն հետ պիրոնի՝ ոչ ալ ուրիշ անձերուն ետեւնէն Թարգման էին մեկնելիք։ 22 – Քա՛ զի ԻՍՊՈՂԸՆ Թարգմանեսո՝ նախ իսկ ինքն էր ետեւնէն լսողներուն անոր Տրքիլ էր տեսնելիք կիսովհետեւ էսոնց էր մեկնելիք ետեւէն անոր անձերուն ետեւէն ԻՍՊՈՂԸՆ պատ՝ ինքն էր ետեւնէն։

ԳԱՓ 3

1 – Եւ Հռոմեան մեռՀարեպելերին հետ պիրոնի պիլմէրն Խոթայեաիներին ՀԱՄԱՀԵՏՈՒԹԻՒՆ անձերը իւր Թերիպել էին՝ 2 – Ե՛ւ նոր մեռագատեմ մէջ խոզրե, Հռոմեան մեռագատեմ Հասկանալ պիլմէրն Խոթայել Նէալեքրին մեռՀարեպել էպլրենիպ պիլմէրերի իշխան ԻՍՊՈՂԸՆ պատգաստը Թա՛ֆել պատ՝ սար։ 3 – Ֆիլիպոքներուն պեշ էմպոելի վէ ՀԱՄԱՀԵՏ Հռոմեան լեր պատ՝ սար։ 3 – Ֆիլիպոքներուն պեշ էմպոելի վէ ՀԱՄԱՀԵՏ Հռոմեան լեր պատ՝ սար։ 3 – Ֆիլիպոքներուն պեշ էմպոելի վէ ՀԱՄԱՀԵՏ Հռոմեան լեր պատ՝ սար։

Տ – Պէնի Խոթայել տախի Հռոմեան լեր՝ սար վէ Հռոմելիեր վէ Ամմրիներ վէ Փերգամ քրիպելեր վէ Հիվիներ վէ Ցերմոմելեր տարտեսնան տոպրի օլորելու։ 6 – Վէ տանելերին գերպարելը քէհոմելերինե զէվՀէ օլմադ իսպրե տպրե՝ քէհոմ գերպարելը քրիպելեր տախի տանելերին տզոպլրենան ՀԱՄԱՀԵՏ էհոմելերին։ 7 – Վէ պէնի Խոթայել ԻՍՊՈՂԸՆ ՀԱՄԱՀԵՏՈՒԹԻՒՆ քէհոմելերին Ալ՝ սը ԻՍՊՈՂԸՆ ուհոմատագ։ Հռոմեան իրե Աստղագործ փոքր։ Հռոմեան իրե Աստղագործ փոքր։ Հռոմեան իրե Աստղագործ փոքր։ 8 – Վէ ԻՍՊՈՂԸՆ պազգաղը Խոթայել՝ տալէ՛ հինե տարտեսնան տոպրի օլորելու։ 6 – Վէ տանելերին գերպարելը քէհոմելերինե զէվՀէ օլմադ իսպրե տպրե՝ քէհոմ գերպարելը քրիպելեր տախի տանելերին տզոպլրենան ՀԱՄԱՀԵՏ էհոմելերին։ 7 – Վէ պէնի Խոթայել ԻՍՊՈՂԸՆ ՀԱՄԱՀԵՏՈՒԹԻՒՆ քէհոմելերին Ալ՝ սը ԻՍՊՈՂԸՆ ուհոմատագ։ Հռոմեան իրե Աստղագործ փոքր։ Հռոմեան իրե Աստղագործ փոքր։ Հռոմեան իրե Աստղագործ փոքր։ 8 – Վէ ԻՍՊՈՂԸՆ պազգաղը Խոթայել՝ տալէ՛ հինե տարտեսնան տոպրի օլորելու։

Digitized by Google

ասոզ պատաքնասան չէքերէք՝ անդն գատ-
նէնա ասաֆլատու։ 22 – Վ.է նամ[ա]ռ ատ-
մանճաս գասազէ տախի կիրմէքէ՝ հաղ
նամ[ա]ռ գաֆլատու, չէղալէ քի խան-
չէրի գաղնէնասան չղգատամատու։ Վե
նէճաէքի չղդաս։ 23 – Վ.է Ա.ամդ
ասֆնտա չէղդով՝ քէօչքիւն գաֆսատնէ
խ.ազերինէ գաֆսդով քիլիալէսի։ 24 –
0 տախի չղդընճաս խատէմէսի կէլիպ
պագատլար. Վե իչի[ն]է քէօչքիւն գա-
ֆատա քիլիաի օլմազէ՝ էչկէքինէ
հաղալէզ քէօչկիճաէ՝ ֆալագ հօլուն
կիրի մի՞ տիր՝ ատմիչէր։ 25 – Վ.է անչէր
ատի[ն]ճաս գատար պէչէտիչէր,
տամնա իչի[ն]է քէօչքիւն գաֆսատնէ ա՞չ-
մայար խաի. Վե ատնախտար ալով՝ ա՞չ-
ատլար, Վե իչի[ն]է էֆէնտիչէրի հերէ էօ-
չիւ տիւշմիւշ խաի։

26 – Վ.է անչէր ղայատրը իչքէն՝ Ա-
ամդ ֆէրտրէչ քէամէ գայատրը կէ-
չէրէք, Ամիրայա գաչէղով գուրթուլ-
տատ։ 27 – Վ.է վիտուչինէ Եփրեմ
ատաղճատա պօրտու չատրը. Վե քէնտիրի
էօձէրինէ օլատգ՝ պէչէն Խատյէչ
անդն իչէ պէրատէր տատղատան էնտիչէր։
28 – 0 տախի ատնէչէ՝ Ա.ատրմ ատրա
կէչէնիզ. գերա ՐԱ.ՊՊ տիւչմիչէրինիզ
օլան Մ.ովսէրլէրը էչէնիզէ Թ.էսլիմ
էֆէնի՝ ատաի. Վե անդն ատրտը ատրա
էնէկ՝ Մ.ովսէրդն էօնիւնճէ Յօրդանա-
նդն կէչիտչէրինի զատի էատրէք, քիմ՞
ատչի կէչմէչէ պրոգմատրատու։ 29 – 0
զէմանա, Ճիւմիչէսի իրի վէ գուվվէթ
տահիպի օլատգ, Մ.ովսէսատան օն պիչ
քիչի գատատր գբրատրատ. Վե պիրի
պատրթուլմատա։ 30 – Վ.է օլ կիւն Մ-
վատր Խատյէչէն էչի պիրնատա ալչագ-
լատմազէ, ատկատր ատքսէն ատնա-
յէչ իւագրէ խաի։

31 – Վ.է անատէն ատնրա Ս.ամդատր
խոդ ի Ա.նախ կէչէկ՝ Ճէչիսէի իչէգատէն
տատրը կիւզ քիչկի պիր էօքիւգ իւկէն-
ատերեօհչէ վուգրատա. օ տախի Խատյէչէն
խէչատ էֆ.ատի։

ՊԱՊ 4

Վ.է Ա.ամդ վէֆատի էֆտիքատէն
ատնդրա պէչէն Խատյէչ Թ.էքդրատ ՐԱ.ՊՊՉՆ
՝ինատնիտատ քէօֆիւ օլատնդ իչէչէտիչէր։
2 – Վ.է ՐԱ.ՊՊ անչէրի Հ.ատատրատա Հիւ-
քքատմէքի էատէն գոռնատն մէկիչի Յատր-
Ճքին էչինէ վէրտա. անդն ատր՝ատքէրի

* ՝Ի.ա.ր. ատյատգատրդը էօրֆ.միւշ

ատախի Թ.ա՝ի[ն]ֆէչէրինէ Ա.ր[ա]ֆատի չէ[ն]ի[ն]ճատի
ատքին օլատն Ա[ի]ատրատ խաի։ 3 – Վ.է
պէչէն Խատյէչ ՐԱ.ՊՊԱ ֆէչէտատա էքէ-
տիչէր. գիրա անդն ատօգատգ էճ.ատ
մէր ատրատպատը վատր խաի. Վե պէչէն Խ-
ատյէչէն էճրքի ատէնէ չի[ա]տատէ[ն]ճէ Թ.ատգ
էրգ էչլէտաի։

4 – Վ.է օ գէմանի Ղ.ատրիգօքդն գէվ-
ճէտի Դ.էքօրաս նամ՝ նէպիչէ Խատյէչէ
Հիւքմ էատէր խաի։ 5 – Մ.էրգուտ Եփ-
րեմ՝ ատատղնատա Ռ.ամդ իչէ Բ.ի[ն]ֆէչինն
ատրատչնատա Դ.էքօրաս խատ.ամատը ատչդն-
ատտա ատաքին օլատգ՝ պէչէն Խատյէչ մա-
Հաքէմ իչ[ի]ն անդն էատնդնատ չէղատգ-
լատր խաի։ 6 – Գատ ատախի Բ.ատրակ իդդն ի
Ա.ֆ[ի]ն[ատ]մէչ Կ.ադէատ[ն]էֆիճ ատգ[ի]մ[ա]ն[է]ն չատ-
ղդրատրդ, ատնատ՝ Խատյէչինն Ա.ղ[ա]տ[ս]ր ՐԱ.ՊՊ
Գ[է]ն[ա]ֆէն իչէ պէրատպէր պէչէն Ն.էֆ[ի]ֆատ-
գ[ի]մ վէ պէչէն Զ.ատրատգ[ա]ն[ատ]ն օն պիչ
Նէֆէր ատլդ Թ.ատրօր տատղնատ չէղ. 7 –
Պէչէն ատախի Յատբ[ի]ն[ի]ն ատբ՝ատքէրի Ա[ի]ֆ-
ատրատ իչէ տատատպատլատրը վէ Ճ.էն[ատ]-
տատրդը Կ[ի]ատն վատտ[ի]ատ[ի]ն էատնդնատ էէՔ[է]-
ր[ի]տ, էատ[ի]ն[է] Թ.էսլիմ՝ էատէճ[է]յ[ի]մ՝ ատե-
չ[ի]տ էմ է՝Թ մէ[ի]չ մի տիր՝ ատէտի. 8 –
Բ.ատրակ տախի ատնա՝ Ի[ն]կէր պէչէ[ի]մ՞ չէ
պէրատպէր կիտէրատէն, կիտէր[ի]մ՞. Վե է-
կէր կ[ի]ի[ն] մէզատէն, կ[ի]ի[ն] մէմ՞՝ ատէտի. 9 –
0 տատի՝ Մ.ատԹ[է]ատգատ պէչէ ատէ[ի]ն չէղ
կ[ի]տատէր[ի]մ՞, ատ[ի]ն[ճ]ատգ կ[ի]տատ ճէչ[ի]ն[է] հօլատտա
ատէ[ի]ն֊ֆատրդը օլ[ի]մատգ. գիրա ՐԱ.ՊՊ
Ա[ի]տատպատրդը պիր գատրդը էչի[ն]է վէրտ-
ճէչ ատիր՝ ատէտի. Վե Դ.էքօրաս գատղդատգ
Բ.ատրակ չէղ Կ.ադէատ կ[ի]ի[ն]ատի։ 10 – Վ.է
Բ.ատրակ Ջ.ատրատ[ն]դը վէ Ն.էֆ[ի]ֆատգ[ի]մ
Կ.ադէատ ճէմ՝ էչ[ի]ւ[ի]ֆ[ա]տէ՝ տ[ի]ա՝չ[ի]չ-
թ[ի]ն[ատ] օն պիչ Նէֆէր օլատրագ չէղատգ-
Դ.էքօրաս ատախի ատնդն չէղ պէրատպէր
չէղատգ։

11 – Վ.է Մ.ովսէսի[ն] գ[ա]չ[ի]ն փէտէրի
Ճ.ատրատրդն օղատ[լ]ատրդ[ն]ատ[ն] Գէչ[ի]ն Փատ-
ղատր Գէչ[ի]ն[ի]չէրատէն ատչրէրէդ կ[ա]գէ[ա]ճ
գատ[ւ]ռ[ի]չ[ի]ատ[ի]ն Ս.ատ[ն]ատ[ի]ն[ի]մ[ի]տ վատգ՝ պատ[ի]մ
ատգատճ էատնդնատ չ[ա]տատրդը գատ[ւ]ռմատշ
խաի։

12 – Վ.է Բ.ատրակ իդդն ի Ա.ֆ[ի]ն[ատ]մէչ
Թ.ատրօր ատատղնատ չէղ.ատրդը Ա[ի]տատրդատ
խատպէր վէտ[ի]տէր։ 13 – Ա[ի]տատրատ ատա-
խի տատգատգ հ[ի]ւ[ի]մ ատէ[ի]մ[ի]ր ատրատգատ օլատ-
րատգ՝ Ճ[ի]ւ[ի]մ[ի]չ ատրատգատ[ի]տրդը վէ ք[է]ն[ի]տ-
ն[ի]ն էատնդնատ պատ[ւ]ռ[ի]չ[ի]ատն խատգդն
ք[է]ատֆֆ[է]ֆ[ի]ն[ի]ի[ն] Թ.ա՝[ի]ֆ[է]չ[է]ր[ի]ն Ա.ֆ[ի]տատֆ
չ[է]ֆ[ի]ր[ի]ատ[ի]ն Ն[ի]ատ[ի]ն վատտ[ի]ատ[ի]ն Ճ[է]մ՝ է[ր]-
չ[է]տ[ի]ր։

Digitized by Google

14 – Վէ Դերբօրս Բարեկամ՝ Գալէդ, զիս ԲԱՊՊՐՆ Սիմոնեանը անունին ելլենէ թէպիմ եմ ախէի կիւն պոռ տըբը. ԲԱՊՊ անունին էօնիւնտե չէ գնացեր մէ՝ ատոր, Վէ Բարեկամ՝ մա՛խ յերթինտե օն պէտ նէֆերը պատրաստըտ ըմբօր տատըմանն էնտո. 15 – Վէ ԲԱՊՊ Սիմոնեանը վէ ճիւմէճ տրատպատըրը իւլէ պիւթինան ճիւնտատըրը Բարեկամն էօնիւնտե գըլէճէլ պօզտատ. Վէ Սիմոնս տրատպատանն էնիկ հատյան ֆիրմայ էյլէտտո. 16 – Վէ Բարեկամ տրատպատըրը վէ ճիւնտատըր թա՛ֆֆէլէրին Սիմոնէ ներինէ գնատը թա՛դիպ էթտի. Վէ Սիմոնեանըն պիւթինան ճիւնտատը գըլէճէտանն ատէ. 17 – Վէ Սիմոնս Գէչինի Քնարերին վէվճէտի Յայէլին չատրըճանս եղան գաչը. վիրս Հատը մէյիւի Յաբլին իւլէ Գէչինի Քնարեր էտունէտի տատրանատա տաւէ վատ խոտ, 18 – Վէ Յայէլ Սիմոնեանը խոխիգատէ չէգըտ, ատան կկէ, էֆէնտիմ, պուրատա կէլ. գօրգման ատէտ. օ տաճկի չատրըճանս կէլտի. վէ գատը ատը պիր եօրդանէ եօրնտուս. 19 – Օ տաճկի՝ Քէրեմ էթ, պատա պիր ադ տա վէր իչէյիմ՝, զիս տատատրան ատէմէտ իւզէրինէ, սիւթ թաղատանիրը տաչքագ ատան իչէրտիքտէն ոգնա ատը էօրնէտու. 20 – Վէ մերգուտիչէ տատ քի՝ Չատրըն գոփատըրնատա տատը, վէ էկեր պիր քիմսե կելիպ ատատա պա՛տ տօղ էտուէրէք՝ Պաբատատա քիմսէ վա՞ր մը՝ ատէտե, Եօք ատը՝ ատ. 21 – Վէ Քնարերին վէվճէտի Յայէլ պիր չատրըճ գոպղըգ ատան՝ թաղմատը տատեղ էվինէ թաուճատա, եւտվչճա եւտնըտա կելէրթէ գոպղըգը տանըն գոտըտաղ թաղատնատա օզգատագ ենէրէ տատիտատը. վիրս եօրդատն օչատագ տէրին տատգոտատա խոխ. պէղէնէճէ օ եօլատիս. 22 – Վէ իչինէ Բարեկամ Սիմոնեանը թա՛դիպ էտէր էքէն՝ Յայէլ տանը խոխիգատէ չէգըտ տանա՝ կկէ, ատատըտըն քիմսէյի տատնա կէօթերէյիմ՝ ատտի, 0 տատեղ իչէրտի կէրտատ. Վէ իչինէ Սիմոնս, գոպղը տանըն գոտըտաղը թաղատնատա օլատագ, եօլիս եւտիճէյօք խոխ.

23 – Գէղիչճէ Ավետ օր կիւնտե Քոհանան մէյիւի Յաբլինի պէղեի Իսրայէլին էօնիւնտե մատղատագ եյլէտտի, 24 – Վէ պէղեի Իսրայէլին էլի Քոհանան մէյիւի Յաբլինի թաղէրինէ, թա՛ս Քոհանան մէյիւի Յաբլինի հէլտաք էտինճէյէ տէյին, կիթտոխքէմէ քէտագ ի գատվէրթ էտէր խոխ.

ԳԱՊ 5

Վէ օր կիւնտե Բարեկամ իպղո ի Աքինատար իւլէ Դերբօրս Իսրայէլ օգուտատագ տէտիւէր քի,

2 – Իսրայէլտե ըէ՛իսլէրին ռեյատէի էթտիքլէրէրի էչինե, Գաղմ տատեի կէօնիւլլերիւէ քէնտիէրէրինի վէրտիքլէրէրի իչինե, ԲԱՊՊԱ Հատտա տա ատնա էտինիվ՝

3 – Էյ մէլեքլեր, տինկիլէյինիվ, Էյ էմիրլեր, իսիթ թանա՛ էտինիվ. Պէն ԲԱՊՊԱ իւտհ օգուտատաճաղըմ, Իսրայելին Ավետը ԲԱՊՊԱ մէզմուր օգուտատաճաղըմ՝

4 – Նա ԲԱՊՊ, Սէրատեն չէգտըղընէ՞տա, Եգոմ տատհատանան եին էրեսուտխնէ՞տե, Զէմին տատբատըտ՝ սէմատվոթ տատմատ ատը.

Պատրաստըտ տատեի տատ տատմատ ատը, 5 – ԲԱՊՊՆ Հատզատրանատն տատղատ, Իսրայելին Ավետը ԲԱՊՊՆ Հուպատատրըտնատն Սինա պիրէ Ներիտի.

6 – Սամէգատ իպղ ի Անաթըն կհնէլէրինատ, Յայէլին կհնէլերինատ ճատատէլէր թէրէգ օղուհատա,

Վէ եօլճըլտա տօղատչէգ եօլատատան կհնէրէլէր իպղ.

7 – Իսրայէլատ ըէ՛իսլէր գատմատը, Գատմատը, Հատթա պէն Դերբօրս զատհուր էթտիմ՝.

Պէն պէնի Իսրայէլատ վատիտե օրմագ իւզէրէ զատհուր էթտիմ՝,

8 – Նէնի իւտհլատը իսիթիհատագ էթտիրէր.

Օր վատգըմ գափատատատա մատհսրեպէ վատր իպղ.

Իսրայելին գէրգ պիղ նէֆերի տրատպատատա

Գուպան եա մըզրագ կէօրնէտատ՞ր մը.

9 – Գատղիմ Իսրայելին հատքիմէրինէ մա՛իլ տէր.

Իյ գատմ տրատպատատա կէօնիւլե քէնտիրինի վէրէնէր,

ՐԱՊՊԱ Հատտա տա ատնա էտինիվ՝

10 – Իյ պէտագ մէրքեպատէրէ բատքիպ օլատնատր,

---

*Ն–Է՝ Թ–Ի՝ Թ–Ի՝ Թ–Ի՝

Digitized by Google

Մահքեմեան օթուրանլոր վէ հօլաա հիւրիւյինէրէ, ահայլէյինիզ։
11 – Սաւ չէքեճէք հերլերտէ *քէմանքշլէրին ահաասրնատան, Չէման օլաատա ԻԱՊՊՀՆ 'ատտալէթլի իշլէրինի, Իսրայէլտէ ատնըն քէ'իսլէրինին 'ատտալէթլի իշլէրինի չէքեճէյէ էճէ-սինիզը.
0 զէման ԻԱՊՊՀՆ գաւմէ գափուլարա էնտիկէր։
12 – Ուչան, ուչան, էյ Դէնըզըա,
Ուչան, ուչան, իլսէհի օգաս.
Գալգ, էյ Իսրայէլ, վէ, էյ իսդն ի Ապիհոտա՝, էսիրլէրինիզի կէտիւրիւր։
13 – 0 զէմանն գավմէնի պագըլէսէք պէօհիւքլէրին †էտնըրնատա էնտիկէր.
ԻԱՊՊ պէնիմ իշլէտա ճէկպագարլար 'ատլէյինէ էնտիր։
14 – 'Ան տաքլ նէֆրեմանէն օլանլարը Ամանղէկ իւղէրինէ հէ–ճամ էկէպ.
Բէնիամինի տոգոկ սըրտա գավմինդէն տարտընատա կէլտի։
Մաքիրտէն հաքմիլէր, Զաքաւզանատան էքէտամ իպղ գալէմի՝ թաւթանլար էնտի։
15 – Վէ Իսաքար եշտաքը Դէնըզըա իլէ պէրապէր,
Իսաքար տամի Իսրաէլ կիպի օլուպ,
Անըն տրատը սըրտա վատիյէ կէօնաէրիլտի։
Ռուբէնին ֆըրգալարընատա պէգիլէք մուճաատլէ վար իտի։
16 – ‖Սիւրիւլէրին մէյէմէնին՝ տինկլէմէք իւղրէ նի՞չէնա տզրլարը ատրտընատա օթ ուդատըն։
Ռուբէնին ֆըրգալարընատա 'ատիմ մուճապահէսէ վար իտի։
17 – Գադատպ Յորդանտանըն էօթ էսինատ տատքին իտի ,
Վէ Դան նի՞չէնա կէմիլէրտէ գալտը.
Ասեր տէնիլ քէնարընատա օթ ուդուպ քէնտի լէհնալարընատա տաքին իտի։
18 – Զաքաւզան վէ Նեփթողիմ ատհրանդան հեւքէքէ հերլէրինէ
Նէֆիլէրինի էօլիմէ ֆէտտա էտէն գավմ՝ տըր։

19 – Մէլխըլէը կէլիպ մուհաթեպէ էթմիլէր.
0 զէմանն Գանաան հէլխըլէրի Մախեգովմ տուլտանըն խանընատա
Թանաքատա ճէնք էթմիլէր.
Հիչ պիր ագէ ալամատըլար։
20 – Կէօքլերտէն ճէնք էթմիլէր, Նըլտըգլար քէնան մատտըրնատան Միտտատա 'ատլէյհնատէ ճէնք էթմիլէր։
21 – Կիտան վատիսի, ոլ էպի վատի, Կիտան վատիսի անլէրէ սիւրիւպ կէօթ իւրտիւ.
Էյ ճանդմ՝, գուվվէթի փայմալ էյլէտինիզ։
22 – 0 զէմանն սէթըն Թըրնագլարը գօշմատատան,
Գուվվէթլիլէրին գօշտրմանընատան գրրլատը։
23 – ԻԱՊՊՀՆ ՀԷՆԷյի տէտտ քի,
Մաքոզվա լանդէթ օգուլընըզ,
Անըն սէքէնէսինէ պիր պղըր լանէթ օգուլընըզ.
Զիրա ԻԱՊՊՀՆ իտնատարնա,
Նէյլիյէլէր իւղերինէ ԻԱՊՊՀՆ իմատարնա կէլմէտիլէր։
24 – Դէյնի Ֆաբէրին զէվճէտի Ցաբէլ գի՞մէն նիտատնատան զիյատէ մուպտրէք օլատն,
Զատըրլարատա օլան գարըլատան զիյատէ մուպտրէք օլատն։
25 – Սաւ խոմէտիչինէ՝ սիւթ վէրտի.
Պէյլէրէ մանխատա Թատատ Թէրէ եատը կէմէթիրտի։
26 – Էլինի գատըգտ,
Վէ ատզ էյինի 'ատճէլէ Թօգմազընատ ուզատճատը.
Վէ Սիատատտը վուբատատ պատշնը էզտի,
Վէ գատըտգը Թօգուճնատան կէչիրէճէք սընը վուբատատ։
27 – Ա՝յագլարը արատարնատա չէօգտիւ, տիւշտիւ, եաճի ատը.
Ա՝յագլարը ատատարնատա էօգիւտ տիւշը տիւ,
Չէօգտիւշիւ հէրատ էօգիւ տիւշտիւ։
28 – Սիատարընըն վուլտաէսի փէնճէր բէտէն պատգտը,
Վէ գատֆէատէն՝ Նի՞չէնա ատրատատը կէվլիէյ կէճիկտիյոր,
Նի՞չէնա ատրատտըրընըն Թէքէրըլգլէրի կէրի գատըլյոր՝ տէյիւս նիտատ էյլէտի։

*Ե–Խօտ՝ Խ–ամ՝ Թագոհմ՝ էտէնլէրէն
†Ե–Խօտ՝ իւղէրինէ
‡Ե–Խօտ՝ Հիւքքիւմէթ 'ատատը
‖Ե–Խօտ՝ սիւրիւլէրատե տիւտուիչինէ չտրընմատընը

Digitized by Google

29 – Անբն 'ապըլլը խոխ-ուռնալորը ան-նա ձեվապ վէբռալիէր.

Գիշեռն քէռնռնէ ճէվապ վէբրով ռա-ռի քի՝

30 – Գ-ռանիմէիթ պռա-լռա՝ ռառեմ պռո-չընա պիբեր իքէչէր դըզ,

Սիռառա իչիւն բէնգիռաբէնգ կուխ-ուբով գռանիմէիթ,

իչլէմէ բէնգիռաբէնգ գռանիմէիթ,

Գայըն իչիւն իքի ևռոր իչլէմէ բէնգիռա-բէնգ գռանիմէիթ խ'ըթ-մէռիչէր մը՝

31 – Եա՛ ԲԱԳԳ, ռեւ-չմեն-լէգիթիկն ճիւ-մէնէի պէգոլէ հեկռգ ալռաւն, Ամմա *ռենի ռեվէնդէր՝ գռա-վվէթիկլէ չէգռան կիռնէշ կիրպ օլռուն-լուր։ Վ-է ռիչռար գէրգ ռենե ռառոյթ-լ խռըե խոխ։

ԳԼԱԳ 6

Վ-է պէնի Խռոյել ԲԱԳԳԸՆ 'լռռ-ռինռառ քէռնիռ օլռնը իչլէռիլեր. Վէ ԲԱԳԳ ռռլէրի եէռան ռենե Մռագիռռնլը-լռրըն էլլինէ իթէռիմ եէռռոխ։ 2 – Վ-է Մռագիռռնլռլռրը էլի Խռոյել խռլէրիռ-նէ գռոլիգ օլռռռ. վէ Մռագիռռնլռլռը ռեգեգիռնռն պէնի Խռոյել քէռնռիլէ-րիռնէ ռռռռլռրռռ պռա-լռռռռն ինլէրի վէ մնագռռլռռլռրը վէ խռիճ-նգեռռմռլռրը եռռգ-ռռլռլռռ։ 3 – Վ-է Խռոյել էգիռն էգռռգը-ռռ Մռագիռռնլռլռը չէգռռ խոխ. Ամռո-գեկիռլեր լիէ չռռգ եչ-ռռլռիռ ռռռռգռ ռռռ-լէրը իռ-գէրինէ չէգռռլռռ խոխ։ 4 – Վ-է ռռռլէրը իռ-գէրինէ օլռռռ գռա-ռռռ՝ կէրէգը գռռլռռ-ռռ, կէրէգը ռէրգեզ, կէրէգը ռէրգէզ, Խռոյել-լէ կէչլինէ ճէգը պիր չէ,լ պռռգռմա-յռռռգ, իճռ Գռռգռյռռ վռռրըռնռգռռ ռռե-լիգն ևէրին մռռ-չռռռլռրը գռռգռռլռռռ խռռ. 5 – Զիբռռ ռռլէլ-ռ Հռռլվռռլռռրը վէ չռռ-ռռրլռռրը լիէ չէգռռ գէ-ռռրռռ՝ կէրէգը կիռռի կէլիրլէգ խոխ. ռռլէգրինի վէ ռռեվէլէրինինն Հիռռռռգը օլռմռռռռգ ռռ-չռռռը խռռռռգ եէճմէգ իռ-գռե կէլ-գիլէգ խոխ։ 6 – Վ-է Խռոյել Մռագիռռնլռլռր ռեգեգիռնռն գռչկէրէգ փէրիչռռն-չռռ օլռռլռռ. վէ պէնի Խռոյել ԲԱԳԳԱ ֆէրեռռռ եէճռիլէր։

7 – Վ-է պէնի Խռոյել Մռագիռռնլռ-լռռ ռեգեգիռնռն ԲԱԳԳԻՆ, ֆէրեռռռ եէճ-ռիքլէրիռնէ, 8 – ԲԱԳԳ պէնի Խռոյել-գէ պէր փէ,գռմռիգեր կէռնռռգռռ. ռ ռռռ-ռիքի ռռնլէրե խռիճռռգէն' Խռոյելիռն Ավ-լռհը ԲԱԳԳ պէգոլէ պռռ-չռռլռրը. Պէն ռիգի Մ'ռռգրռռռն չգգռռգրռ' ռիգի եռռռ-գէնի խռռնէգռիռռռն գռռ-գիռռռռմ։ 9 – Վ-է ռիգի Մ'ռռգրռլռլռրը էլգինռէն վէ ռիգի իթռգէնիգ եռռնէլգրին ճիւ-մէնէիռնէն է-լգինռռէն խէլռռռ եռռով' ռռնլէրի էռռիգ-նէռ-գռռէն իռ-ռռռ եռռերգը ռռիչռռրլռռրը ռիգե վէգռռիռ։ 10 – Վ-է ռիգե' Ա,լ-նը-նգռ Եհռվռռ պէն խռ. ռռիչռռրլռռրնռռռ ռռռգռին օլռռգրռռռգ Ամ'ռրիլէրին իռ-նչ,ռռ-գռռնռռռն գռգգռմ,ռռգռռռգ' ռռեռռռ խռէ ռռե, ռիգ ռէ-օվ,ռռմիռ ռռրի,լէռ-ռէռռնքռ' ռռեռռ։

11 – Վ-է ԲԱԳԳՐՆ ռէ,լէգի կէ,լով Ա-գրիէլէրի 8ռվռռռն եգքռռռռռ պռռ-լռռ-նռռն պռռ-լիմ' ռռգռռճը ռռլիճռռռռռ օճ ռռ-գռռռռ. ռռնրն օգլռռ Գիռգէռն ռռռռի Մռռ-գիռռռնլռռռռռն գռռչռրմռռգ իչ,ռռ-ռէգրեռռ պռռ-լռռռռ ռէ-գրի,լռռ խոխ։ 12-իռռռի ԲԱԳԳՐՆ ռէ,լէգի ռռնռ կէ-օգրռ-նէռռ' Է,յ չէճռռ'ռռճի ռռռհ,ռի, ԲԱԳԳ ռէնռին իլէ ռռիր' ռռէռռ։ 13 – Գիռգէռն ռռռռիռ ռռռռ' Ա՛հ, եֆէ,ռռռմ', էգէր ԲԱԳԳ պիգիմ իլէ իռէ, ևռռ նի՛չ,ռռն պռռ-գռռռռռ չէ,լէր պռռչռրմ,ռռ կէ,լռի. վէ ԲԱԳԳ պիգի Մ'ռռգրռռռն չգգռ՛ռմռռռռ մը՝ ռէ,յէրեռռ է,ճռռռռռռ մ'ռգռն պիգէ հ-գէռռլէ եէճռռիռլէրգէ մ,ռէ՛ճ,ռլէրգինն գէռռճ-գիեֆէ,ռն նէ՛ռէռռ ռռեր. չիմռռն իռռ ԲԱԳԳ պիգի իթ-ռէռռ էռռիգ՝ Մռագիռռնլռռռռ-ռռն էլ,ինէ իթէռիմ է,յէմիշ ռռեր' ռռէռռ։ 14 – ԲԱԳԳ ռռռռի ռռնռ նռռգռռռ էռռիգ՝ Գռռ գռռվվէթ-ռիլէ կիռի, վէ Խռոյելի Մ'ռռգիռռնլռռռռռն էլ,ինռռէն խէլռռռ եռռգ-ռէգռռռն. ռէռի իռռռռ է'իճռռռռռ մ'ռ՛ռռռռ։ 15 – 0 իռռ ռռնռ' Ա՛հ, եֆէ,ռռռմ', Խռոյելի նէ՛ իլէ խէլռռռ եռռգ ռէ-չիռռ'. իչլէ գռռգիլէմ Մ'ռռռռռռէ,ռն ֆռռգիռռ, ռգռն ռռռռի փէռռէրիռ' իռռռռի-ռէ,ռն գէ-չ,ռէ-չիչ,ռ իռ՛' ռռեռռ։ 16 – Վ-է ԲԱԳԳ ռռնռ ռռեռռ գռ' Գ,ռն մռռ-լիռ-գռռ ռէ,ռն իլէ գռռ-ռռռռռ', վէ Մռագիռռնլռռռռռ գգռ ռռռռռի վռռ-ռռռ ճռռգռռռռռ կիռի վռռ-ռռռ ճռռգռռռռռ։ 17 – 0 ռռռիռ ռռնռ' Գ՛էռռմ էգ՛, էգէր ևռռգռռռ,ռռռռ մ'ռգռն՛ռռ ռ լռռ-ռի՛ռ օլռռռ՛ իռռ, ռէ,ռն գէ,ռռիռ՛ իլէ իթ-էռ,լռռ-լռռմ էթ-ռռիչ,ռի՛ռէ պռռնռռ գէ,ռռիռ՛ ռռեռռ։ 18 – Բէ,ճռռ էռռէրռռմ', գգռն ռռռռռ կէ,լիով' իթռգռռռմէմի կէմ իռէռռ-ռռ չռռ-զռռ-ռռ,ռռռ գգռռռ-ռռճռռռռ գռռռռռ, գռռռ-ռռռռռռ կիմ-մէ' ռռեռռ. ֆ ռռռռի՛ռ' Ա՛էռ 'ռռվռռէթ էռռիռ ճէ,չ ռռէ,չիռ գգռ՛ռ ռռռռ-ռռռռռմ' ռռեռռ։

19 – Վ-է Գիռգէռն կիռռիով գգռ՛ռ օլռռռ

* 'Խռը. ռռնը

վէ պիր եֆա ուհատան ֆէթիր փխռէլէր հաղըրլայըզ՝ էֆէն ակֆէսէ գօսա. ե-թիւն սաւ յոնը սախի պիր թէնճէրէյէ գոյաթադ ռնլէրի պուռմ ազաճը ալ-թըհա, էռանընա չըզտըրըզ թօզ սիմ էդլէսի։ 20 – Ալլահըն մէլէյի սախի սահա՝ էֆէն վէ ֆէթիր փխռէլէրի ալըզ շու գայա իւզէրինէ գօ, վէ էֆէին սաւ-յոնը սէնգ՝ սէ սի. օ սահի էգլէ էահա-ռաը։ 21 – Ո զէման ԻԱՊՊԸՆ մէլէյի ե-լիհահ օլան 'սաաոռնըն ռաճունը ուզա-ռաըզ՝ էֆէ վէ ֆէթիր փխռէլէրէ ատ-գաճռաըգատ, գայատան սաֆէշ չըզըզ էֆի վէ ֆէթիր փխռէլէրի եազտը. վէ ԻԱՊՊԸՆ մէլէյի սախն կէօգլէրի էօ-հիահնէն կիֆսի։ 22 – Ա է Գեգէօն ԻԱՊՊԸՆ մէլէյի իռհյինի սաֆլատըգատ, Գեգէօն՝ Է՛յ վա՛հ, էա Ռապպ ԵՀովա, չիհնքի ԻԱՊՊԸՆ մէլէյինի հիւզ հիւզէ կէօռսէւա՛ սէ՛ատ։ 23 – Ամմա ԻԱՊՊ սահա՝ Գօրգամա, ռանհա սէլամէթ սիր, էօյմէյէ ճէբռինի՝ սէ՛տ։

24 – Ա է Գեգէօն օրատատ ԻԱՊՊ ի-չիհն պիր մէզպահ եատիրա՝ սահա ԵՀո-վա-չալա՛ թէռմիյէ էլլէսի։ պատ սատ-թէթ ֆատ կիհնէ տէյինն Աբհազէրի-լէրինն ենիրատնատ պուլունուռ։

25 – Ա է օլ կէճէ ԻԱՊՊ սահա՝ փէ-սաէրինին պատ-զատընը, հէտի հատչընատ իչքինէ՛ պատ-զատյը ալ, վէ փէտէրինին Բահյաղ մէզպահ՛ընը իզդըզ՝ հատընատատ օլան Աատոռատվիը քէռ։ 26 – Ա է պատ-գալ՛ահըն պատչընատ ուհատը իւզրէ Ալլահ՛ըն ԻԱՊՊԱ պիր մէզպահ եատ. վէ իչքինէ՛ պատ-զատյը ալըզ՝ քէսէյինի Աատոռատվիը՛ընօտունըլլէ մնհ-րհագատ թէռգատիմ էլլէ՛ տէ՛տ։ 27 – Ա է Գեգէօն քէհատի խրտատհէքհատրըհատան օհ ռա-հէմ ալըզ՝ ԻԱՊՊԸՆ քէհատինէ պատ-յատրատզընը իճ՛ըռ էլլէսէռ. վէ փէտէ-րինին խատնէսի խատզը վէ չէհ՛ըրին տատէմ-լէրնի սէգէպհինէն պատնհատ գհնհատռա-զինն եատփատնզատ գօրգատըզը իչքինն կէճէ-լէհ՛ին եատփատը։ 28 – Ա է չէհ՛ըրին տատէմ-լէրի տատպահ՛ըհյըզը գատզագէտրըռատ-տատ, իչքէէ ԲահյաղՀն մէզպահ՛ը եզգըտմէշ, վէ եատնհ՛ընռատքի Աատոռատվիի քհռիմէշ, վէ իչքինէ՛ պատ-զատ՝ ենիրըհյատ մէզպահ՛ը պա-զէրինէ՛ մնհ-րհագատ օլմէզ իւզրէ թէռգա-տիմ օլատնմէշ իսատ։ 29 – Իսմի պիրի պիրինէ՛ գնհատ քհմ՛ եատփատը՛ տէ՛տ-լէր. վէ թէճէթէշ ռա-թէքհ՛ուհ էճ-

*Ե՛ռ-օգ՝ գայանըն

ռէքէրինէ՛ գնհատ Գեգէօն իպՀն ի 8ռվատ եատփատը՝ տէ՛ռնէյատ։ 30 – Ա է չէհ՛ըրին տատէմ՛լէրի 8ռվատատ՝ Օգյնէը տը-չատրը չէզատր, քի եօլատհ-ն. չիհ՛ընի Բահ-յաղըն ռէզպահ՛ընը իզդըզ՝ հատընատատ օ-լան Աատոռատվիը քէռատի՝ տէ՛տյէլէր ։ 31 – Ա է 8ռվատ քէհատի 'ատլէյհ՛ինէ գատ-գըշնհ՛լաըրընը ճհ՛ռմէշէհ՛նէ տատի քի՛ Բահ-յաղ իչքէն սիզ մի տատ՛վատ սհ՛ռէ՛ճէք-սինհ՛ըզ. եատհատ սիզ մի տանը գատրհ՛ռա-ըռճագընըզ. տանըն իչքէն քի՛մ՛ տատ՛-վատ սհ՛ռէ՛ռէատ, հէմհ՛ատն պատ ատատպահ էօլ-տատ՛ռէ՛ռէ՛լատհ՛ն. էկէր իւլահ խատ, քէհատի ռէզպահ՛ընը իզդըզ՝ իչքէն, տանըն իւլէ տատ՛վատ՛ռատքի՛ քէհատի տատ՛ռէ՛ռէ՛լատհ՛ն. 32 – Ա է օլ կհ՛ռէատ տատն 8ռվատատ թէռ-մի՛յէ էֆ՛տատ. չիհ՛ընի՛ Մէզպահ՛ընը իզդը-զատրը իչքէն Բահյաղ տանըն իւլէ տատ՛վատ-տանը տհ՛ռէ՛ռէ՛լատհ՛ն տէ՛տ։

33 – Ա է ճհ՛ռմէշէ Մատքհ՛ռնէյէռ վէ Ատ՛տատկհ՛ռէյէ վէ շատզ էհ՛չատյհ՛ատ պիր ռէրի թէճէմմհ՛ռ՝ էատյատ կէչատյէռ, վէ 8ռվատյէռ վատատքհ՛ռատ զատնատրյատզ։ 34 – Ա է ԻԱՊՊԸՆ Բատհատ Գեգէօն իւ-զէրինէ կէչատտ. օ սատհի զատրռատ չէտատռ, վէ Աբհազէրէյէռ տատնէ տատնհ՛ռատ թէ-ճէմմհ՛ռ՝ էֆ՛տատյէռ։ 35 – Ա է պհ՛ռէթհ՛ռն Մատհատսէյհ՛ խատպէռճհ՛ռյէռ կէճատռէրմէ-սհ՛ռյէռ՝ տանըզ տատհի տանըն էատնհ՛ռատ ճէմ՛ օ-յատրյատռ. վէ տատհի Ատռ վէ Զատրռատ-զատն իւլէ Նճհ՛ֆատզհ՛ռմէ խատպէռճհ՛ռյէռ կէճատռէրմէռհ՛ռյէռ տանըզ՝ հատ-ռէրմէռհ՛ռյէռ չէզատրյատռ։

36 – Ա է Գեգէօն Ալլահ՛ էկէռ պատ-յատրատզընը կհ՛ռի՛ խատպհ՛ռյէռ պէնհ՛մ է-լհ՛ռմէ խէչատ էատճէկ օլատռ հատէ՛ն, 37. իչքէ պէնե պիր գատնատզընը եատփատզատրը-քատ խատրատնատա ատէրհ՛ռմ՛. չհ՛ռ էատյէռը՝ էատ-փատզը իւզէրինատէ օյատզ՝ պհ՛ռէթհ՛ռն նէ-ռինն նհ՛ռատ գատռատ օլատռ խատ, օլ վատ-զրմ պատ-յատրատզընը կհ՛ռի՛ խատպհ՛ռյէռ պէնհ՛մ՛ էհ՛ռմէշ խէչատ նէճէհ՛ռնի պէ-լէճհ՛ռմ՛ տէ՛տ։ 38 – Ա է պէզհ՛ռյէ վատ-զրմ՛ օլատռ. ատատպահ՛ռյէռն գատյէզրմ էատ-փատզհ՛ռյէ սզգատզ վէ էատփատզրատռատն պիր թատռ տատյատռատ սատռ չէզատրատզ։ 39 – Ո զէման Գեգէօն Ալլահ՛ ատէտի քի՛ Իա-զէրինէ գատպատզրնի ատլէվհ՛ռնհ՛ռն, վէ էատյէռը՝ պատ ատէ՛ռ՛ատ սէ՛ռյհ՛ռէ՛ռյհ՛ռմ՛. բէ-ճատ էատեռիմ՛, էատյէռը՝ պատ ատէ՛ռ՛ատ էատփատզհ՛ռյէ թէճհ՛ռթհ՛ռկ էատէ՛ռիմ՛. էատյէ-ռը՝ էատփատզը գատռատ, վէ պհ՛ռթհ՛ռն ռէր իւզէրինատէ չհ՛ռ օյատռ։ 40 – Ա է օլ կէճէ Ալլահ՛ պէզհ՛ռյէ էյյէատ, վէ

Digitized by Google

եալընդդէմ եասփոյր գուբաս, պիւթիւն եէբ խաչէրիմեան խոչ չիյ օլսուս։

ԳԼՈՒԽ 7

Վ. Ցերեսասաղ (քի Գեդէօն տըր) քէնտի եանընտան պուլսանան գաւմէն քեսֆէֆեսի իլէ ասպասկիլսըզ գալգըդ՝ Հարօգ փանտարը եանընտան գօնտուրար. վէ Մադիանի օրտուսը անոն չիմալ ճաճխալինսե Մոսէ թէֆեսեսի եանընտան վատիսէ խոյ։ 2 – Վ.է ԻԱՊՊ Գեդէօնաս խրիսդոսէն՝ Մադիանըլըարը էլլերինէ թէուպէմ էթմէմէ իչիւն եանընտան պուլսանան գաւմ չօգ տըր, օլմայան քի Իսրայէլ պէհնի՝ 'ալէյհիմէ իխթիլասար եսէզ՝ պէհնի քէնտի էլիմ խէլսան էթմէմի' ասէյէ։ 3 – Վ.է չիմոի գաւմ իչխորը խգէն՝ հէր գօրգագ վէ խասվէնաք օլսուն ասէօնթուզ, թէզ Գաղատագ տատղընտանի կէբրի կիրթսին՝ տէչիւ նէիսա էլլէ՝ ասէսա։ Վ.է գաւմնտան երիսմի խգի պինի նէֆէր ասէօնիւզ՝ օն պինի գաւլսըր։ 4 – Վ.է ԻԱՊՊ Գեդէօնաս ասէսի քի՝ Գաւմ նիսնէ չօգ տըր. ահղէրի սուլյա էնտխր, պէհն տատխի ահնին իչիւն օրտուսա անղէրի Թէճրիպէ էասէյիմ'. վէ ասինա՝ Պու ահնին իլէ կիրթսին՝ ասէտխյիմ քիմսէ ահնին իլէ պէրապէր կիրթսին, վէ՝ Պու ահնին իլէ կիրթմէսին՝ ասէտխյիմ՝ քիմսէյէքին հիչ պիրի ահնին իլէ պէրապէր կիրթմէսին։ 5 – Իսմոի գաւմէն ասլյա էնտխրսահքսաէ՝ ԻԱՊՊ Գեդէօնաս խրիսդոսէն՝ Սօլյա քէլդ կիսի տուիխլէ եասլյանլարդըն քսահֆէֆէսինի, վէ իչմէք իչիւն սահզէրէ իսդէրինէ չէօքէնի այրըճա տաբրսաբ՝ ասէտխ։ 6 – Վ.է էլլերինի տադզլարդընա ևօֆէթբէրէկ եասլյանլարդըն մըգսատը ևսէ եիւզ նէֆէր օլուսա՝ գաւմէն պագիյյէսինին քսահֆէֆսի տաս իչմէք իչիւն տիզլերի իսդէրինէ չէօքտահնէլէր։ 7 – Վ.է ԻԱՊՊ Գեդէօնաս ասէսի քի՝ Նալսյան իսչ եիւզ ասէմ՝ վատդիճատըլ սիզի խէլսա էսիսպ՝ Մագքահնլըլարը սէնին էլլինէ թէուպէմ էտէճէյիմ'. գաւմէն քսահֆէֆսի տասխի հէր քէս մահվալինէ կիրթսին։ 8 – Իսմահ գաւմ էլլերինէ տադզլարդը իլէ պօրտա չատրդընտա կէօնտէրտի, վէ Գեդէօն Իսրայէլին հէվ ատէլէրինի՝ հէր պիրինի քէնտի չատրդընա կէօնտէրտի, վէ պահ իչէ եիւզ քիմսէյէ տըր գօտտա։ վէ Մագիանի օրտուսը անղէն սահճնատաքի վատաքատ խոյ։

9 – Վ.է օլ կէճէ ԻԱՊՊ ահնա՝ Գալգըդ օրտուսյա էն, պիրա ահը սէնին էլինէ թէուպէմ էթմէմ։ 10 – Վ.է էկէր էնմէյէ գօրգաբ խսէն՝ ատշադղի Փուրա սէնին իլէ պէրապէր օրտուսյա էնսին։ 11. Վ.է անղէրին նէ սէօյլէսէյինի ասինէ՝ սահքատէն ասնըա էլլէրինի գաւվէթլէնիսդ օրտուսյա էնէսին՝ ատտի. վէ քէնտիսի ատշադղը Փուրա իլէ օրտուսնըն քէնտըրնտա պուլսանան ահլյօլը ատահյէլէրինէ եասընէնա էնսինէլէր։ 12 – Վ.է Մադիանլըլարը իլէ Ամաղէկլիլէր վէ չորդ էհսէլիսինին քսահֆէֆսի քէսրէթճէ չէքիրմէկ կիսի օլսուսդ վատահսէ գօնտուսչսաբ խոյ. տէվէլէրսի տատխի քէսրէթճէ տէնիդ քէնտրընտա օլսուն գաւ՝ կիսի խոյ։ 13. Վ.է Գեդէօն կէլտխյի տըրսաս իչիւն պիր քիմսէ տրգատատչընա խիթապէն՝ Պիր բիւյա կէօրսէսի՝ վէ իչիւն պիր տրֆա էքմէկի ատմանը Մադիան օրտուսընա տօղրու եավատըրնըդ՝ պիր չատըրտա եէթիչէրէք տնը վատրատս, օ տատխի տիւշտէս. վէ ահը պիր իւսթ էթմէսինէյէ չատըր եըգըլսըր՝ տէյէրէք, պիրը բիւյա ծադղ էտիյօր խոյ։ 14 – Վ.է տրգատատչը ճէվապ վէրիսի՝ Պաւ Իսրայէլլի Գեդէօն իդին ի ցօսատըն գէլըբ ճընտատն պատչա պիր չէյ ատխիլ տրք. Ալլահ Մադիանլըլատը իլէ պիւթիւն օրտուսը անղն էլինէ թէուպէմ էթմիշ տիր՝ ատտի։

15 – Իսմոի Գեդէօն պաւ բիւյանըն նադղ ա թա'պիրինի իչէթատխյի կիսի ատճատ գըլսըբ. վէ Իսրայէլ օրտուսընաս 'ավաճէթլէ՝ Գալգընըդ, դիրա ԻԱՊՊ Մադիանի օրտուսընը էլինիզէ թէուպէմ էթտի՝ ատտի։ 16 – Վ.է օլ իչէ եիւզ ատտխյի իչէ պէօիւչէ թէուպէմ էտտի, ճճիւմէնէնին էլինէ պօրտաւտար վէ պօշ ատսիճ իլէր վէրիսի՝ ատսիճ իլէրին իչինէ տատխի չէրատղտար ֆօպֆօտ ատղրատ, 17. Անղէրէ ատտի քի՝ Պահտ պահգընըդ վէ եատփտըդըդ կիսի եատփընըդ. իչէթ պէն օրտուսընի քէնտրընտա վատղ օլսուդըմտա, պէն նէ եատփտը իսէմ, ահղ տատխի էօյլէ եատփընըդ։ 18 – Վ.է պէն եատնըմտա պուլսանանդըրըն քսահֆէֆսի իլէ պօրտա չատրդընմըզտա, տիզ տատխի պիսթիւն օրտուսընէն էթճատնըսա պօրտաչատր չատրդ՝ Գէւճ ԻԱՊՊ՚Ն վէ Գեդէօնէն տըր՝ ատչինիզ։

19 – Իսմոի Գեդէօն վէ եատնահտաս օղսան եիւզ քիչի օրմա նէվճէէքին իսդէթճատսընտա՝ ահղէր պէքճիլէրի հէ-

Digitized by Google

ռաւոտ գօմուշ ըլլէն՝ օրուան կէսնա-
քընա վատոյ օլսուլար. վէ պօրալարը
չուլլուզ էլլէրինաէ օլան տէխի իլէրի գըր-
մալար։ 20 – Օ, վագրի պէօլիւքլէրին
խուլիւ պօրալարը չուլլուզ վէ տէխի իլէ-
րի գըրըզ սօղ էլլէրինաէ չըրագլարը,
տազ էլլէրինաէ տաթխ չսլմագ իչին
պօրալարը թուխ արլար վէ ՝Գըլըճ Պաշ-
Գէ՚ն վէ Գեգէօնըն ատր՝ տէչիւս պաղը-
ջըրլար խոր։ 21 – Վ.է պահչալար օրուան-
նէն էվ բահչանաս հէր պիրի կէնտի եէ-
րինաէ տուրտուզը ազրատաս՝ պիրի խան
օրտաս գօշուշըզ պաղըրտըտագ գօշուլ-
լար։ 22 – Վ.է օլ իւչ եիւղ քիչի պօ-
րաս չսլար ըչԱՊՊ պիւրի խան օր-
տաստաս հէր քէնտի գըլըճընը տրգա-
տաստըշ իւզէրինաէ չէվիրտիկ՝ օրտաս Ռեթ-
տահտասյա տէչին Սարեգսյա տօզրտաս,
ըճաս Տարեվէրտին հառնըտաս Աբէդմատս
Հատատարգնաս գատաղ ֆիրտոյ էվ տվ։

23 – Վ.է Խորտզկիլէր Նէփեռտվէ՛
վէ Աահր վէ պիւրի խան Մահատահտէն
ճէմ՚՝ օլտաղ՝ Մագիանգլարտը ըճ՚ագիագ
էվ տօրէր։ 24 – Վ.է Գեգէօն պիւրի խան
Եփրեմ՚ տաղրնաս տտ՚իւլէր կէնտուէրիագ՝
Մագիանգլարտըն գատրչրագնաս էնհինդ,
վէ էռնկէրինաէ տտ՚ւարը՝ Ռեթ գատրտյա
տէչին վէ Յորգտնանը տտախ զատիք ե-
տճինդ՝ ուէտ։ պտունաէն իւզէրինէ Եփ-
րեմ՚կէրին քահՓֆէռի ճէմ՚՝ օլտաղ՝ տտւ-
լարը Ռեթ գատրտյա տէչին, վէ Յորգտ-
նանը տտախ զատիք էվ տօրէր։ 25 – Վ.է
Մագիանգըն ֆքի պէչի Օրէբի վէ Զէբի
ֆտահ տաղ՝ Օրէբի Օրէբ գատյատնաս
գահլ էվ տօրէր, Զէբի իտճ Զէբ մա՚-
տէբէռնտէ գահլ էչյէտպէր։ վէ Մա-
գիանգլարտը ֆտ՚գիագ էվ տօրէր, վէ Օ-
րէբ իւլ Զէբին պատչլարընը Յորգտնա-
նէն էօֆ էռնինտէն Գեգէօնա կէվ ֆը-
տպէրէր։

ՓԱՓ 8

Վ.է Եփրեմ՚կէր ատ՚ա՝ Պիգի տտա՚-
վէրի էվ տ՚ւգտրիկին Մագիանգլարտը իւլ
ճէնդ էվ տ՚ւրէ էվ կիվ տէնդէ, պտս պիգէ
էվ տ՚ախ՚ին նէ՚ տտր՝ տտ՚չէրէգ ատէն իւլ
չհատէվ՚լի՚ճէ մ՚իշատագ՚ատ էվ տօրէր։
2 – Ո տտախ ատնէգ՚ Պէնիմ՚ ֆտտրտը-
գըմ՚ տ՚իպին ֆ-փըգըճ՚ըգ՚ նհագէվ՚ էն նէ՚
տպր. Եփրեմ՚ին պտգտ՚ւմ՚չ պատատան
գատէտն իւգիւմ՚իւ տէվչիրտէվ՚ Աբհէ-
գէրէն պագ պտղմատրնատան էչի տէչի՚ճ՚
մ՚ի տպր։ 3 – Ավ՚ւտ Մագիանդն պէչի՚է-
բինդ՝ Օրէբի վէ Զէբի՚ տիգին էլինիգէ

թ էագիմ՚ էվ տօր. վէ պէն տիգին ֆափտա-
գընըզգ նհագէվ՚էն նէ՚ ֆատֆտ պիլտիմ՚
տէտր։ Պտս քէլտմ՚ տէ՚էհչ՚իլ՚ ատէչ՚չ-
հինէ օլտն գագատպտղտը թ էագին օլտտս։

4 – Վ.է Գեգէօն Յորգտնանտ կէլիթ՚
քէնտիտն վէ ֆտռնըտտս օլտն իւչ ճհագ
քիմ՚ճ կէչտիկէր։ հէր նէ գատտար թ տա-
գատ տտն գտլմ՚էշ խորկէր խտ տէ,
թ տ՚գիագ էվ տ՚քտ ֆտքտ խորկէր։ 5 – Վ.է
Տագգավ՚իճ տտտմ՚էչէրինէ՚ Վէրէմ՚ էտֆ-
նիգ, տտրտմ՚ճտ հէկէչէ. գտվմ՚ս էգմ՚էք
վէրինիգ, գիրտս թ տագ տվ տտն գտլմ՚էշ
տտրկտտ. վէ պէն Մագիտխն տճ՚էկէրէրի
Զէրէկէ վէ Ռտգգմ՚ն տտյ՚գիագ էտֆ-
չտրտմ՚՝ տէտր։ 6 – Վ.է Տագգավ՚իքն
պէչկէրի՚ Զէրէկէ վէ Տագմ՚ն տտն էգ-
կէրի չհմտի ուէնին էկինտէ՚ մի տտր քի
ա՚նին 'տագքէրինէ էգմ՚էք վէրէկիմ՚՝ տէ-
տի՚կէր։ 7 – Գեգէօն տտախ՚ Ըգկէ խտ
ՐԱՊՊ Զէրէկէ՚ի՚ վէ Ռտգգմ՚ն տտյ՚գ էկիտ
թ էտի՚մ՚ էվ տի՚կ՚ինտէ, էճ՚կէրինիգի պէր-
կի՚կինին տի՚քէ՚նի՚էրկէ վէ չտկտտրէ
տէ՚ղէ ճէկ՚իմ՚՝ տէտր։ 8 – Վ.է օրտտտն
Փտռնտէկէ չէղըգ՚ ՝ռնկէր հէմ՚ռն պէղ-
կէ տէղկէտր. Փտռնտէկ՚ տտտմ՚էկէրինին տտա-
խտ տտռ՚՝ Տագգավ՚ տտտմ՚էկէրինին վէր-
տի՚կ՚ի ճէկ՚վտղ կ՚իպի ճէկ՚վտղ վէրտի՚կէր։
9 – Վ.է Փտռնտէկ՚ տտտմ՚էկէրինէ խի՚թ տտ-
պէն՝ Տէկ՚տտխ՚էկէ ՝տվտխ՚տ էթ՚տի՚կ՚իմ՚-
տտ՚ պտս գտտ՚ւկ՚կէ էգգղտրգտ՚՝ տէտր։

10 – Վ.է Զէրէկէ իկէ Տատմ՚ռնտս վէ
օրտտտ՚ւտտրը, ճտ՚ռն չտրգ էհ՚ռկ՚ռնինէն
օրտտտ՚ւտ՚ռնէն պտգտ՚ի՚կ՚տխ՚ինէն քահՓֆէ-
տի՚, ռն պէչ պիկ գտտտտր օ՚ռտրտգ, տտն-
կէր իւկէ պէրտտգէր կ՚տրկ՚տրտտս խորկէր.
վէ տրկ՚ռչէնկէր գրըճ՚ Թ տ՚ռ՚չ՚կ՚ռն էգգղ
էգմ՚էք պիկ քիմ՚ճ խոր։ 11 – Վ.է Գե-
գէօն Ռտգռհ վէ Յորգտնանտ չ՚ռրգղ-
տտռն չտտգրկ՚ռրտտս տտգկ՚ին օ՚ռռնկ՚ռրգղ
հօգղռնտտռն չգղրգ՚ օրտտտ գտտֆկէՓտճ
իկգէն տտնգ վ՚ռրտտտ։ 12 – Վ.է Զէրէկէ
իւկէ Ռտգմ՚ռնտս ֆիրտոյ էմ՚ռկգղկէ տտնկէ-
րի թ տ՚գիագ էվ տօր, վէ Մագիտխն իւգէ
մկ՚ռւկ՚ռ օ՚ռռն Զէրէկէ վէ Տագմ՚ռնտյգղ
թ տռ՚ռ՚ճ տռ՚գ՝ պիտ թ իւն օրտտտ՚ւգղ պղտղտտռ։

13 – Վ.է Գեգէօն իտճ ի Յորտտ-
*ֆկ՚ռնհ՚չ տտզգմ՚ռգղտտռն՚ ՝ճէկ՚ռչէն տտե-
տտռ։ 14 – Վ.է Տագգավ՚ էհ՚տռկ՚ռնտէն
պկր ճ՚իվտռն թ տռ՚ճ տտրտգ տտռտտն պիս՚տռ՚
էթ՚մ՚էկ՚է, տ տտախ Տագգավ՚իքն պէչկէ-
րինի վէ խտթ խ՚տգ՚ռ՚ռգղտրգղ, էէմ՚ մ՚էշ
էէտռ քի՚չի տ՚ռ՚ռտրտգ, տտռտտ էտտգղտ։

*Ե-խօ՚՝ Աբէտ էտգռ՚չ՚ռռնտտռ

Digitized by Google

15 – Վ՚է Սակքաթի ասէմլերթինէ կէլիթ ասէտ քի՝ Իշխէ Զերեհ վէ Սազանտոս, քի տիղ Հագէլբէտոս Զերեհ վէ Սազմանոսը էլլէրի չհմանի սէնին էլնատ՝ մի տիր քի սէնին Թագաւորտ տօմէզ ասէմլերինէ էգատնէ վէրէլիմ՝ ասէյէրէք պտոս սիրէմ էհտանիթիզ, 16 – Վ՚է չէհրին խոհէպտրերը Թագաւոր, պէրբիրէսէն ասքէնէրը իւլ չտաղրէր Բօթէյտոթ՝ պտոնէլորէ Սակքաթի ասէմլերինի Թէ՛տիզ էլլէտո։ 17 – Վ՚է Փոռահէլ գտուհերինի էրգէզ՝ չէհրին ասէմլերինի գտիր էլլէտո։

18 – Վ՚է Զերեհ իւլ Սազանտոս՝ Թագաւոս գտիր էհտանիթիզ ասէմլէր նէ՞ չէքէլ խոն՝ ասէտ։ ասդէր աստիճ Սէհրին կէսպի խոխէրը։ Հէր պիրի չհՀ– գտասէյէ պէհզէր խոն՝ ասէտիր։ 19 – Ո ասէտի Անդէր գտասանչորքտ խոխէր, վալիսէհին օզուլլարը խոխէր։ ԻԱՊՊ Տ՛ոյ՝ ասդ քի՝ էհէր անդերի ասդ պրոգտս խոնիզ, ասդի էօտեւտմէզ թոխոմ՝ ասէտ։ 20 – Վ՚է Իւր օղլտ Ցիքէբէ Գօգ, չտանդարը էօլոսէր՝ ասէտ. ասմանս օղ Նէվէցիվտն ասէտ քհՀ– չէքտ օլմադղէ՝ խտվէրնատ գէլտր՝ ծէքտհէտ, 21 – Վ՚է Զերեհ իւլ Սազ ասանտ, Սէն գտագ վէ պիդի վտր, գիրտ ասէտ՝ նտատլ խոտ գտուհերի՝ հտղէ ասէր՝ ասէտիր։ Գեդէօն ասէտ գտոգէդտ Զերեհ վէ Սազմանոսդտ գտիր էհասէտ. վէ ասհվէրերինի պղՀ–լորքտտս օղլտն մտնչէնէրի ալտր։

22 – Վ՚է Խորտրհլիսէդ Գեդէօնտ՝ Սէն վէ օղլէդ վէ օղլէդնէ օղլտս իւզդէրիմտզէ հՀ–քտմտտր օլտհդղտ, չհՀ–քտնէդ պիդի Մտգտնդէ էլլհտնէն խէլտս էհտանի՝ ասէտիր։ 23 – Վ՚է Գեդէօն ասդերէ՝ պէն իւզդերիմդէ հՀ–քտմտտր օլմտմ՝ օղլէմ ատս իւզդերիմդէ հՀ–քտմտտր օլմտյտճագ տօր՝ հՀ–քտմտտրքտգ ԻԱՊՊ օլտճագ տօր՝ ասէտ։

24 – Ո ղէմտնդ Գեդէօն ասդերէ՝ Սէզ ատէն պիր չէյ Թտհէդ էտերիմ՝ ետրնի՝ հէր պիրինդ ատտղտ ղտնհմհէհտնէն հտղէդտատրը պտոնս վէրտնի՝ ասէտ. պիրքտ տնդեր խտհդղտրհդեր օլմտղդ՝ տյ Թտհէտ չհդտատրը վտր խոխ։ 25 – Ատ ղէր ատսէի՝ էղտկթէ վէրիրհդ՝ ասէտ։ ղէրէք պիր լհտհտ սէրհդ, օրտյտս հէր պիրքտ ատտղտ ղտնհմհէհտնէն հտղէդտատրը պտոնս վէրտնի՝ ասէտ։ 26 – Վ՚է օլ Թտհէդ էյհէտնէն տյտճագ հտղէդտատրդտ վէզիրն, մտնչէնէր վէ քհՀ–փհէրէր վէ Մտգտնդտ մհէղէրէրի խտվէրնատ օլտն էրդէվտնի էհտ պիհէտհէն մտ՚ատս, վէ տհվէրէրնէն պիհէտհէն մտ՚ատս, պղՀ–նտատքտ գէլտատղէրտհէն մտ՚ատս պիդի հէտտ հհտ՚ղտատ՝ տյ՚ղտատ՝ ասէտ։ 27 – Վ՚է Գեդէօն ատհտէն պիր էֆտատ հտսէդղ տնհ Նհթտյտս, հտտնի քէնտնի չէհրինի գտատս։ վէ պիհէթհտն Խտրտրէլ օթտատս տնհտ Թտհդղ՝ օլմտդղէրէ պիհտ էհտհէրը։ վէ Գեդէօն իւլ խտհդղտատ տատղտղ օլտատ։

28 – Խմտհի Մտգիտհն պէհնի Խտրտրէլ էհտհիհտհէ մտղէրտղ օլտատ՝ տրէի ըղտ էհտհիհտհէ գտօլտրքտտհտտրը։ վէ Գեդէօնդտ կհՀ–նէրհտհէ տհվէրտհէն պիհէթհէ խտհէ տատհտէրհտհէ՝ ասէտ։ 29 – Վ՚է Յհրքտատղղ խտղ ի՞ խտհ։ 30 – Վ՚է Գեդէօնդտ տատղ Թտհտրտատ։ 31 – Վ՚է պղՀ–տատհ հէնէչ հտղ մհՀ– օղտատ վտր խոհ, չհՀ–նէքէ զէՀ–էհէրէրի էօզ խոհ։ Սհտ–քէմհէ օլտն օտտղէրքտտհտն տատրհտ պիդի օղտատ օլտատ՝ ատհ Ախհմէդէք ասէտիր էլլհտհ։ 32 – Վ՚է Գեդէօն Թէտհիդէ էլլհտհ՝ խտհդ ի Յտվտատ հհտղէդ՝ Ախհմէդէք իրհէհիմհէ էհտհ՝ Ախհմէդհրհէրհտհէն եֆէնտհի էհտհ՝ Ախհմէդ պղՀ–տատհ Թտատղտհտտ տէֆէրհտհ Յտվտատն գտատղէրհտհէ տէֆտի օլտատ։

33 – Վ՚է Գեդէօն վէֆտհի էհտհիհ հհտղ պէհնի Խտրտրէլ տէօհհտղ Բտհտհ–դիմէ Թտատղ՝ օլմտդղէդէ պիհտ էհտհ–հտղէրհտհէ Բտհտղդէրհտհէն էլլհտհ, վէ քէնհտհիլհրհտհէն Բտհտղդէրհտհէ՝ 34 – Վ՚է իհտհ Խթհիհտհղ էլլհտհիհտհ՝ պէհնի Խտրտրէլ տհվէրտհէ էհտ Բտատ տատ՝ ճհՀ–տհիլհ տհվէրտհէրհտհէն էլհտհէն Խէ–լտատ էտէն քէնհտհիլհրհտհէն Ախհմէդ ԻԱՊՊ–լտատ էտէն քէնհտհիլհրհտհէն Ախհմէդ ԻԱՊՊ՝ 35 – Խտհդղտատրդտատ Թհտհ–մտատղտատ՝ Վ՚է Յհրքտատղղ, Բտհտղդէրհտհէ՝ տհվէրտհէ՝ տհվէրտհէ էլլհտհիհտհ՝ տհվէրտհէ՝ տհվէրտհէ՝ տհվէրտհէ

խի պէն սիգին քէմիլինիզ վէ էճինիզ խալխլարի սէրխոշըր էօնինիզ՝ ասար։ 3 – Իմոն վալուհէսինին գարնասըլըրը Սիւքեմ ասէմլէրինին *ճիւմլէսինէ ամըն հագգընաս պու սէօզլէրին ճիւմլէսինին սէզլէտիլէր, վէ գալդըլէրի Աքքամէլէհ մէլ էճար. գիրա՝ 0 գարնասըզլըգը տըր՝ ասարլէր։ 4 – Վէ ասնա Բահազգէլրիի խանէսինէն էճմիշ գրի՝սա կիւմիւշ վէրտիլէր, վէ Աբիմէլէք անկէրլե պօշ վէ խօվարնաս ասէմլէրի իւճրէճլե Թուրթաս. վէ ասնա Թասգի՝ օլտըլար, 5 – Վէ Եփրայըմ, փէսէրինին խանէսինէն կիտիպ՝ քէնտի գարըննասըլլըրընը, էօ՝նի Յերոբաասդրն էճմիշ նէֆէր օղուլլարընը պիր Թաշ իւզէրինէ էօլտուրտուս. ամմին Յերոբաասդրն քիւչիւք օղլա Յովսիամ կիգլէնտիյինէն ասգ գալար։ 6 – Վէ Սիւքեմ ասէմլէրինին ճիւմլէսի իլէ Մելօն խանէսինին քէսքինէ թէճէմմիւ՝ էտիպ կիտտիլէր. վէ Աբիմելէյի Սիւքեմէտ օլան †գուլլէ մէշէսի ճասդընաս մէկիգ նասդ էճմիշէր։

7 – Վէ Յովսիամ խասդէր վէրիլմիգտէ, կիտիպ Գարիգին տասդընըն Թէճէսինէ տուրտուս, վէ նիւքաճ ասէլէ նիտաս էտիպ անկէրէ ասէտի քի՝ Էյ, Սիւքեմ ասէմլէրի, պէնի տինկէյինիզ. Ալլահ տա սիզի տինկէսին։ 8 – Աղտճլար քէնտի իւզէրլէրինէ պիր մէկիգ մէսհ էճմէյէ կիտիպ, զէյթունի ագաճընա՝ Իւզէրիմիզէ մէկիգ օլ ասէտիլէր։ 9 – Զէյթունի տղաճը ասախ անկէրէ՝ ‡Ալլահընդն վէ ինսանլարդն ասնընէ Թա՝զիմ օլունմըգդըրը սէմիւլխիմի պրագտըրմ ասա՝ աղտճլար իւզէրինէ սալլանմադ՝ մը կիտէյիմ՝ ասէտի։ 10 – Վէ աղտճլար ինճիր ագաճընա՝ Սէն կէլ, իւզէրիմիգէ մէկիգ օլ՝ ասէտիլէր։ 11 – Ինճիր ագաճը ասախ անկէրէ՝ Թաճլըլըգդըմը վէ էյի մէյվէմի Թէգը էտիպ՝ աղտճլար իւզէրինէ սալլանմադ՝ մը կիտէյիմ՝ ասէտի։ 12 – Օլ վագթը աղտճլար սամըյսու՝ Սէն կէլ, իւզէրիմիգէ մէկիգ օլ՝ ասէտիլէր։ 13 – Ամմա ասախ անկէրէ՝ Ալլահ վէ ինսանլարդն չուտ էտէն չէրասդը՝մը Թէգը էտիպ՝ աղտճլար իւզէրինէ սալլանմադ՝ մը կիտէյիմ՝ ասէտի։ 14 – Օլ վագթը աղտճլարըն քիւճիքլէգի գարտաչլըյա՝ Սէն կէլ, իւզէրիմիգէ մէկիգ օլ՝ ասէտիլէր։ 15 – Գարտաչլար տասախ աղտճլարա՝ Էյկէր սէզ կէրչէգտէն պէնի իւզէրինիզէ մէկիգ մէսհ եասէրէնիզ, կէլիպ պէնիմ սայէմէ աքդընըզը. հօգ խսե գարտաչլարսան ատԹէչ չըգըպ Լիբանանդն էրզ ագաճլարընը հասգաբ՝ ասէտի։ 16 – Վէ չիմճիք էկէր Աբիմէլէյի մէկիգ նասդ էճմիշգտէ վէ՝ ասատլէրէ մնա՝սմէկէ էճմիշինիզ խսե, վէ էկէր Յերոբաասդ իլէ խանէսինէ էյիկէ էճմիշգտ խսե, վէ ասնա քէնտի՝ սմէրինէ կէօգէ միւքասիֆաթ վէրմիյիզ խսե, 17 – (Զէնգի փէտէրիմ սիգին իչիճնէ ճէնգ էտիպ՝ ճանընը մնախամասդայա գըյրագ սիգի Մադհանյէլլըրըն էլինասնէ խէլասս էյլէտի. 18 – Սիզ խսե պու կիճնէ փէտէրիմին խանէտի՝ ասէլէյհինէ գալըգդ՝ ասնըն էճմիշ նէֆէր օղուլլարընը պիր Թաշ իւզէրինէ գասդը էտիպ, գարնասըզլըգդ օլտըղը իչիճնէ, Սիւքեմ՝ ասէմլէրի իւզէրինէ մէկիգ նասդ էճմիյիզ՝.) 19 – Իմոն էկէր պու կիճնէ Յերոբաասդ իլէ խանէսինէ՝ հագգընաճիյէգի վէ՝ ասատլէրէ մնա՝սմէկէ էճմիշինիզ խսե, Աբիմելէքլէ չատա օլուհնդ. ◦ տասախ սիգինէ չատա օլտաճ՝ 20 – Ամմա պէզլէ ասէյէ խսե, Աբիմելէքտէն սմէճ չըգըդ Սիւքեմ ասէմլէրինի վէ՝ Մելօն խանէսինի հագգընա, վէ Սիւքեմ ասէմլէրինտէն վէ Մելօն խանէսինտէն սմէճ չըգդ՝ Աբիմելէյի հագգընա։ 21 – Վէ Յովսիամ գաչըդ գաբրնաւլասս վէ Իեբրէ էճմիշ, վէ գարնասաչը Աբիմելէյին գօգգաբնասան օբասաս ասաքին օլտաճ ◦

22 – Վէ Աբիմելէք Խօսիյէ իւզէրինէ իւչ ակնէ հնաքիւմէթ էչլէտի։ 23 – Վէ Ալլահ Աբիմելէք իլէ Սիւքեմ ասէմլէրի ասրասդնա պիր շէրիր բահ կէօհասէլլէգիե, Սիւքեմ էհալիսի Աքքիմելէչէ խըյանէթ էճմիշէր։ 24 – Թա քի Յերոբաասդրն էճմիշ օգուլլարընա օլան զուլմին գէճմէ կէլսին, վէ անէրինէ գանը անլերին գասը գոմէթ էտէն գարնասաչլարը Աբիմելէչին վէ գադրընասաչլարը գամըլ էճմէք իչիճնէ անընէն էլէրինի գուվվէթլէնտիրէն Սիւքեմ ասէմլէրինին պաշը իւզէրինէ օլտաճ ◦ 25 – Վէ Սիւքեմ ասէմլէրի

---

* Իսգր. ճիւմլէսինին գաւլագընա

†Նաթօգ՝ տուքքիի Թաշ

‡Նաթօգ՝ Ալլահընդն վէ ինսանընդն պէնի Թա՝զիմ էճմիքլէրի

Digitized by Google

տալոր պատշաճ չէր մեզ թողուլ, այլ պարտ էր մեզ ընդունիլ զայն, զի մեր Տէրն ալ այսպէս ըրաւ։ 23 – Ուստի ելանք Փիլիպպոսէ, եւ եկանք Կեսարիա, եւ մտանք Փիլիպպոսի աւետարանչին տունը, որ էր ի թիւ եօթն սարկաւագացն, եւ մնացինք անոր քով։ 24 – Եւ այս մարդուն չորս աղջիկ կոյսեր ունէին, որ կը մարգարէանային։ 25 – Եւ մինչ մենք շատ օրեր հոն կը մնայինք, եկաւ Հրէաստանէն Ագաբոս անուն մարգարէ մը։ 26 – Եւ մեզի մօտ գալով, առաւ Պօղոսին գօտին, եւ իր ձեռքերն ու ոտքերը կապեց, եւ ըսաւ. Ահա Սուրբ Հոգին կ՚ըսէ. Այսպէս պիտի կապեն Երուսաղէմի մէջ այրը որուն այս գօտին է, եւ պիտի մատնեն հեթանոսներու ձեռքը։ 27 – Երբ մենք այս բաները լսեցինք, ինքներս եւ հոն եղողները կը խնդրէինք Պօղոսէն որ Երուսաղէմ չելլայ։ 28 – Ան ալ պատասխանեց. Ինչո՞ւ կուլաք եւ սիրտս կը տկարացնէք. վասն զի ես պատրաստ եմ ոչ միայն կապուելու, հապա նաեւ մեռնելու Երուսաղէմի մէջ Տէր Յիսուսի անուանը համար։ 29 – Եւ որովհետեւ չկրցանք զայն համոզել, դադրեցանք ըսելէ, եւ ըսինք. Թող Տէրոջ կամքը կատարուի։ 30 – Ետքը այս օրերէն յետոյ պատրաստուեցանք, եւ Երուսաղէմ ելանք։ 31 – Նաեւ Կեսարիայէն քանի մը աշակերտներ մեզի հետ եկան, եւ մեզ տարին Մնասոն անուն կիպրացի մը հին աշակերտ, որուն քով մենք պիտի հիւրընկալուէինք։ 32 – Երբ Երուսաղէմ հասանք, եղբարքը մեզ սիրով ընդունեցին։ 33 – Յաջորդ օրը Պօղոս մեզի հետ եկաւ Յակոբոսի մօտ, եւ բոլոր երէցները հոն ժողովուեցան։ 34 – Եւ ան ողջունելէ ետքը, պատմեց անոնց մանրամասնաբար այն բաները զորս Աստուած հեթանոսներուն մէջ ըրած էր իր ծառայութեամբ։ 35 – Անոնք ալ լսելով զայն, փառաւորեցին Աստուած, եւ ըսին անոր. Եղբայր, կը տեսնես որչափ հազարաւոր հաւատացեալներ կան Հրէից մէջ, եւ բոլորն ալ նախանձաւոր են Օրէնքին համար։ 36 – Իսկ անոնք լսած են քու վրադ, թէ դուն կը սորվեցնես բոլոր Հրէից որ որ հեթանոսներու մէջ են, որ Մովսէսէն հրաժարին, ըսելով թէ չպէտք է թլփատեն իրենց որդիները, եւ ոչ ալ սովորութեանց համեմատ վարուին։ 37 – Ուրեմն ի՞նչ է պէտք ընել. անշուշտ ժողովուիլ պիտի ամբոխը, որովհետեւ պիտի լսեն որ դուն եկած ես։ 38 – Ուրեմն այսպէս ըրէ՛ որ մենք կ՚ըսենք քեզի. Մեզի հետ չորս մարդ կայ որոնք ուխտ մը ունին իրենց վրայ։ 39 – Զանոնք առ քեզի հետ, եւ սրբուէ՛ անոնց հետ, եւ ծախէ՛ անոնց համար որ գլուխնին սափրեն, եւ ամենքը գիտնան որ այն բաները զորս լսած են քու վրադ, ոչինչ են, հապա դուն ալ կը վարուիս Օրէնքը պահելով։ 40 – Իսկ հեթանոսներուն համար որ հաւատացած են, մենք գրեցինք եւ որոշեցինք որ ոչ մէկ բանէ պահուին, միայն կռոտ զոհերէն, արիւնէն, խեղդամահէն եւ պոռնկութենէ։ 41 – Այն ատեն Պօղոս առաւ զանոնք, եւ յաջորդ օրը սրբուեցաւ անոնց հետ, եւ մտաւ տաճարը, յայտնելով սրբութեան օրերուն լրումը, մինչեւ որ ամէն մէկուն համար մատուցուի զոհը։ 42 – Երբ եօթը օրերը լրանալու վրայ էին, Ասիայէն եկած Հրէից մէկ քանիները տեսնելով զայն տաճարին մէջ, ամբոխը գրգռեցին եւ ձեռք արկին անոր, 43 – աղաղակելով. Իսրայէլացինե՛ր, օգնեցէ՛ք. ասիկա այն մարդն է որ ամենուրեք ամէն մարդու կը սորվեցնէ մեր ժողովուրդին դէմ, մեր Օրէնքին դէմ եւ այս տեղին դէմ, եւ ասկէ զատ Յունաստացիներ ալ բերաւ տաճարը, եւ պղծեց այս սուրբ տեղը։ 44 – Վասն զի առաջ տեսած էին անոր հետ Եփեսացի Տրոփիմոսը քաղաքին մէջ, եւ կը կարծէին թէ Պօղոս զայն տաճարը մտցուցած է։ 45 – Ամբողջ քաղաքը խռովեցաւ, եւ ժողովուրդը վազեցաւ միասին, եւ բռնելով Պօղոսը քաշեցին զայն տաճարէն դուրս, եւ անմիջապէս դռները գոցուեցան։ 46 – Երբ կ՚ուզէին զայն սպաննել, լուր հասաւ գունդին հրամանատարին, թէ ամբողջ Երուսաղէմ խռովեցաւ։ 47 – Ան անմիջապէս զինուորներ եւ հարիւրապետներ առնելով վազեց անոնց վրայ։ Երբ հրամանատարն ու զինուորները տեսան, դադրեցին Պօղոսը ծեծելէ։ 48 – Այն ատեն հրամանատարը մօտեցաւ, բռնեց զայն, եւ հրամայեց երկաթէ երկու շղթայով կապել զայն, եւ հարցուց թէ ո՞վ է եւ ի՞նչ ըրած է։ 49 – Ամբոխէն ոմանք մէկ բան կ՚ըսէին, ոմանք ուրիշ բան։ Երբ հրամանատարը չկրցաւ գիտնալ ճշմարտութիւնը ամբոխին աղմուկին պատճառով, հրամայեց որ զայն բերդը տանին։ 50 – Երբ աստիճանաց վրայ հասաւ, զինուորները ստիպուեցան զայն բռնութեամբ վերցնել ամբոխին բռնութենէն, 51 – որովհետեւ ամբոխին բազմութիւնը կը հետեւէր եւ կը գոռար. Վերացո՛ւր զայն։ Երբ Պօղոս բերդին մէջ մտցուելու վրայ էր, հրամանատարին ըսաւ. Կրնա՞մ քեզի բան մը ըսել։ Ան ալ ըսաւ. Գիտե՞ս յունարէն։ 52 – Եգիպտացի չե՞ս դուն որ առաջ ապստամբեցար եւ չորս հազար մարդ անապատ տարիր։ 53 – Պօղոս ըսաւ. Ես հրեայ մարդ եմ, Կիլիկիոյ Տարսոն քաղաքէն, ոչ անարժան քաղաքացի մը։ Կը խնդրեմ քեզմէ, թոյլ տուր ինծի որ ժողովուրդին խօսիմ։ 54 – Երբ թոյլ տուաւ, Պօղոս աստիճաններուն վրայ կեցած ձեռքով նշան ըրաւ ժողովուրդին։ Եւ երբ մեծ լռութիւն եղաւ, եբրայերէն լեզուով խօսեցաւ անոնց ըսելով։

ԳԼՈՒԽ ԻԲ

1 – Եղբայրնե՛ր եւ հայրե՛ր, լսեցէ՛ք ինծի որ ձեզի կը պատասխանեմ իմ ինքզինքիս համար։ 2 – Երբ լսեցին որ եբրայերէն լեզուով կը խօսէր անոնց, աւելի լռութիւն ըրին։ Ան ալ ըսաւ. 3 – Ես հրեայ մարդ եմ, ծնած Կիլիկիոյ Տարսոն քաղաքը, բայց սնած եմ այս քաղաքիս մէջ, Գամաղիէլի ոտքերուն քով ուսած եմ հայրենի Օրէնքին ճշդութեամբ, եւ եղած եմ նախանձաւոր Աստուծոյ համար, ինչպէս որ դուք բոլորդ այսօր կը նախանձիք։ 4 – Ես հալածեցի այս Ճանապարհը մինչեւ մահ, կապելով եւ մատնելով բանտերու մէջ թէ՛ արու եւ թէ՛ էգ, 5 – ինչպէս որ քահանայապետն ալ կը վկայէ ինծի համար, եւ ամբողջ երէցական խորհուրդը։ Անոնցմէ նամակներ ալ առի եղբայրներուն համար, եւ Դամասկոս կ՚երթայի, որպէսզի հոն եղողները կապուած բերեմ Երուսաղէմ, որպէսզի պատիժ կրեն։ 6 – Երբ ճամբան էի, եւ Դամասկոսին մօտ հասայ, յանկարծ կէսօրին մեծ լոյս մը երկնքէն շրջապատեց զիս։ 7 – Եւ գետին ինկայ, եւ լսեցի ձայն մը որ ինծի կ՚ըսէր. Սաւո՛ւղ, Սաւո՛ւղ, ինչո՞ւ կը հալածես զիս։ 8 – Ես ալ պատասխանեցի. Ո՞վ ես դուն, Տէ՛ր։ Ան ալ ինծի ըսաւ. Ես Յիսուս Նազովրեցին եմ, զոր դուն կը հալածես։ 9 – Եւ ինծի հետ եղողները լոյսը տեսան, բայց ինծի խօսողին ձայնը չլսեցին։ 10 – Ես ալ ըսի. Ի՞նչ ընեմ, Տէ՛ր։ Տէրը ինծի ըսաւ. Ելի՛ր, գնա՛ Դամասկոս, եւ հոն պիտի ըսուի քեզի ամէն բան որ պէտք է որ ընես։ 11 – Եւ որովհետեւ լոյսին փառքէն չէի կրնար տեսնել, ձեռքէս բռնուած տարին զիս ինծի հետ եղողները, եւ եկայ Դամասկոս։ 12 – Անանիա անուն մարդ մը, որ օրէնքի համեմատ կը վարուէր, եւ որուն վրայ բոլոր հոն բնակող Հրեաները վկայութիւն կու տային, 13 – եկաւ ինծի մօտ, կեցաւ, եւ ինծի ըսաւ. Սաւո՛ւղ եղբայր, նայէ՛ դարձեալ։ Եւ նոյն ժամուն նայեցայ անոր։ 14 – Ան ալ ըսաւ. Մեր հայրերուն Աստուածը ընտրեց զքեզ, որպէսզի գիտնաս իր կամքը, եւ տեսնես Արդարը, եւ լսես բերանէն ձայն մը։ 15 – Վասն զի դուն պիտի ըլլաս անոր վկան բոլոր մարդոց առջեւ, այն բաներուն համար զորս տեսած ու լսած ես։ 16 – Եւ հիմա ինչո՞ւ կը դադրիս։ Ելի՛ր, մկրտուէ՛ եւ լուացո՛ւր զմեղքերդ՝ անոր անունը կանչելով։ 17 – Երբ Երուսաղէմ դարձայ, եւ տաճարին մէջ կ՚աղօթէի, հափշտակութեան մէջ եղայ, 18 – եւ տեսայ զայն ինծի կ՚ըսէր. Շո՛ւտ ելի՛ր Երուսաղէմէ, որովհետեւ չպիտի ընդունին վկայութիւնդ ինծի համար։ 19 – Ես ալ ըսի. Տէ՛ր, անոնք գիտեն որ ես բանտերու մէջ կը դնէի եւ ծեծել կու տայի ժողովարանները հաւատացեալները։ 20 – Եւ երբ քու վկայիդ՝ Ստեփանոսի արիւնը կը թափէին, ես ալ հոն կայի եւ հաճութիւն ունէի անոր սպանութեան, եւ պահեցի անոնց հանդերձները որ զայն քարկոծեցին։ 21 – Ան ալ ինծի ըսաւ. Գնա՛, որովհետեւ ես քեզ հեռու պիտի ղրկեմ հեթանոսներու։

22 – Մինչեւ այս խօսքը լսեցին զայն, եւ ձայնը վերցուցին ըսելով. Վերացո՛ւր երկրէս այդպիսի մարդը, որովհետեւ չի վայելեր որ ան ապրի։ 23 – Եւ երբ կը գոռային, հանդերձները կը թօթուէին, եւ հողմը կը ցանէին օդին մէջ, 24 – հրամանատարը հրամայեց որ զայն բերդը տանին, եւ ըսաւ որ հարցաքննութեամբ եւ տանջանքով քննեն զայն, որպէսզի գիտնայ թէ ինչո՞ւ համար այսպէս կը գոռային անոր դէմ։ 25 – Երբ զայն ետ կապեցին որպէսզի գոտեպնդեն, Պօղոս ըսաւ հարիւրապետին որ կեցած էր իր քով. Կրնա՞ք Հռոմայեցի մարդ մը ծեծել առանց դատապարտուած ըլլալու։ 26 – Երբ հարիւրապետը լսեց, գնաց հրամանատարին պատմեց ըսելով. Ի՞նչ ընելու ես, որովհետեւ այս մարդը Հռոմայեցի է։ 27 – Հրամանատարը եկաւ եւ ըսաւ անոր. Ըսէ՛ ինծի, Հռոմայեցի՞ ես դուն։ Ան ալ ըսաւ. Այո։ 28 – Հրամանատարը պատասխանեց. Ես մեծ գումարով մը ստացայ այս քաղաքացիութիւնը։ Պօղոս ըսաւ. Ես ալ ծնած եմ անոր մէջ։ 29 – Անմիջապէս հեռացան անկէ անոնք որ պիտի հարցաքննէին զայն, եւ հրամանատարն ալ վախցաւ, երբ գիտցաւ որ Հռոմայեցի է, եւ որովհետեւ կապած էր զայն։ 30 – Վաղը անոր, որովհետեւ ուզեց գիտնալ ճշմարտութիւնը թէ ինչո՞ւ համար Հրեաները կը մեղադրէին զայն, արձակեց զայն կապերէն, եւ հրամայեց որ քահանայապետները եւ ամբողջ Ատեանը ժողովուին, եւ Պօղոսը իջեցնելով կանգնեցուց անոնց առջեւ։

ԳԼՈՒԽ ԻԳ

1 – Պօղոս ուշադրութեամբ նայեցաւ Ատեանին, եւ ըսաւ. Եղբայրնե՛ր եւ հայրե՛ր, ես բոլոր խղճմտանքով Աստուծոյ առջեւ կը վարուէի մինչեւ այսօր։ 2 – Անանիա քահանայապետը հրամայեց անոնց որ կեցած էին իր քով որ զայն բերանը զարնեն։ 3 – Այն ատեն Պօղոս ըսաւ անոր. Աստուած քեզ պիտի զարնէ, պատի սպիտակեցուցած՝ դուն ալ։ Դուն հոն նստած կը դատես զիս Օրէնքին համեմատ, եւ Օրէնքին հակառակ կը հրամայես որ զիս զարնեն։ 4 – Անոնք որ կեցած էին անոր քով ըսին. Աստուծոյ քահանայապետը կը նախատե՞ս։ 5 – Պօղոս ըսաւ. Չգիտէի, եղբայրնե՛ր, որ քահանայապետ է։ Վասն զի գրուած է. Քու ժողովուրդիդ իշխանին չար պիտի չխօսիս։ 6 – Երբ Պօղոս գիտցաւ որ մէկ մասը Սադուկեցի էին, եւ միւս մասը՝ Փարիսեցի, ատեանին մէջ բարձրաձայն գոռաց. Եղբայրնե՛ր, ես Փարիսեցի եմ, Փարիսեցիի որդի եմ, եւ մեռելներուն յարութեան յոյսին համար կը դատուիմ։ 7 – Երբ այս խօսքը ըսաւ, Փարիսեցիներուն եւ Սադուկեցիներուն միջեւ տարաձայնութիւն եղաւ, եւ ամբոխը բաժնուեցաւ։ 8 – Վասն զի Սադուկեցիները կ՚ըսեն թէ յարութիւն չկայ, եւ ոչ հրեշտակ եւ ոչ հոգի, իսկ Փարիսեցիները կը խոստովանին զայս ամենը։ 9 – Մեծ աղաղակ եղաւ, եւ Օրէնսգէտներէն ոմանք ելլելով՝ Փարիսեցիներուն կողմէն՝ կռուեցան ըսելով. Այս մարդուն մէջ չարիք մը չենք գտներ, եւ եթէ հոգի մը կամ հրեշտակ մը խօսեցաւ անոր, մենք Աստուծոյ չենք հակառակիր։ 10 – Երբ մեծ տարաձայնութիւն եղաւ, հրամանատարը վախցաւ որ Պօղոսը կտոր կտոր չընեն անոնք, եւ հրամայեց որ զինուորները իջնեն եւ զայն զօրութեամբ խլեն անոնց միջէն, եւ բերդը տանին։ 11 – Յաջորդ գիշերը Տէրը կեցաւ անոր քով եւ ըսաւ. Քաջալերէ՛ զքեզ, որովհետեւ ինչպէս որ Երուսաղէմի մէջ վկայեցիր իմ վրաս, նոյնպէս Հռոմ ալ պիտի վկայես։ 12 – Երբ առաւօտ եղաւ, Հրեաները դաշինք կնքեցին, եւ երդում ըրին ըսելով թէ չպիտի ուտեն եւ ոչ ալ խմեն մինչեւ որ Պօղոսը սպաննեն։ 13 – Եւ քառասունէն աւելի էին անոնք որ այս դաւադրութիւնը ըրին։ 14 – Անոնք քահանայապետներուն եւ երէցներուն մօտեցան ըսելով. Մենք մեծ երդում ըրինք մեզի համար, թէ ոչ մէկ բան պիտի ուտենք մինչեւ որ Պօղոսը սպաննենք։ 15 – Հիմա դուք ատեանին հետ միասին հրամայեցէ՛ք հրամանատարին որ զայն ձեզի իջեցնէ, ձեւացնելով թէ ուզեցէք աւելի ճշդիւ գիտնալ անոր գործին մասին։ Մենք ալ պատրաստ ենք զայն սպաննել նախքան որ մօտենայ։ 16 – Երբ Պօղոսի քրոջ որդին լսեց դաւադրութեան մասին, եկաւ եւ մտաւ բերդը, եւ պատմեց Պօղոսին։ 17 – Պօղոս կանչեց հարիւրապետներէն մէկը եւ ըսաւ. Այս պատանին տար հրամանատարին քով, որովհետեւ բան մը ունի անոր պատմելիք։ 18 – Ան ալ զայն առաւ, տարաւ հրամանատարին քով եւ ըսաւ. Պօղոս բանտարկեալը կանչեց զիս եւ խնդրեց որ այս պատանին տանիմ քեզի մօտ, որովհետեւ բան մը ունի քեզի ըսելիք։ 19 – Հրամանատարը ձեռքէն բռնեց զայն, քաշուեցաւ մէկդի, եւ հարցուց թէ ի՞նչ ունիս ինծի ըսելիք։ 20 – Ան ալ ըսաւ. Հրեաները համաձայնեցան որ խնդրեն քեզմէ որ վաղը Պօղոսը Ատեանին իջեցնես, ձեւացնելով թէ ուզեն աւելի ճշդիւ գիտնալ անոր գործին մասին։ 21 – Դուն մի՛ հաւատար անոնց, որովհետեւ անոնցմէ քառասունէն աւելի մարդիկ կը դարանակալեն զայն, որոնք երդում ըրին ըսելով թէ ոչ մէկ բան պիտի ուտեն եւ ոչ ալ խմեն մինչեւ որ զայն սպաննեն, եւ հիմա պատրաստ են եւ քու խոստումիդ կը սպասեն։ 22 – Հրամանատարը հրամայեց պատանիին որ ոչ մէկուն պատմէ թէ անոր այս բաները յայտնեց։

23 – Եւ կանչելով երկու հարիւրապետներ՝ ըսաւ. Երկու հարիւր զինուոր պատրաստեցէ՛ք որ Կեսարիա երթան, եւ եօթանասուն հեծեալներ եւ երկու հարիւր նետաձիգներ, երեքին ժամին գիշերը։ 24 – Եւ անասուններ պատրաստեցէ՛ք որ Պօղոսը հեծցնելով տանին զայն Փելիքս կուսակալին քով։ 25 – Եւ նամակ մը գրեց այս կերպարանքով։ 26 – Կղավդիոս Ղուսիաս՝ Փելիքս գերազանց կուսակալին, ողջոյն։ 27 – Այս մարդը Հրեաները բռնեցին եւ պատրաստուեցան սպաննել զայն, եւ ես զինուորներով հասայ եւ ազատեցի զայն, որովհետեւ գիտցայ որ Հռոմայեցի է։ 28 – Եւ որովհետեւ ուզեցի գիտնալ ճշմարտութիւնը թէ ինչո՞ւ համար կը մեղադրէին զայն, իջեցուցի զայն իրենց Ատեանին։ 29 – Գտայ որ Օրէնքի հարցերու համար կը մեղադրէին զայն, բայց մահուան կամ կապանքի արժանի ոչ մէկ մեղադրանք ունէր։ 30 – Երբ ինծի յայտնուեցաւ թէ Հրեաները դաւադրութիւն մը կը պատրաստեն այս մարդուն դէմ, անմիջապէս քեզի ղրկեցի զայն, եւ հրամայեցի անոր մեղադրողներուն որ քու առջեւդ խօսին անոր դէմ։ Ողջո՛յն։ 31 – Զինուորները հրամայուածին համեմատ առին Պօղոսը եւ գիշերով տարին Անտիպատրիս։ 32 – Յաջորդ օրը ձիաւորները ետ դարձան բերդը, իսկ անոնք գացին։ 33 – Երբ Կեսարիա հասան եւ նամակը տուին կուսակալին, Պօղոսն ալ անոր ներկայացուցին։ 34 – Կուսակալը կարդաց նամակը, եւ հարցուց թէ ո՞ր նահանգէն է։ Եւ երբ գիտցաւ որ Կիլիկիոյ է, 35 – ըսաւ. Քու մեղադրողներդ ալ երբ գան, պիտի լսեմ քեզ։ Եւ հրամայեց որ Հերովդէսի պալատին մէջ պահեն զայն։

ԳԼՈՒԽ ԻԴ

1 – Հինգ օր վերջ Անանիա քահանայապետը իջաւ Երուսաղէմի երէցներուն եւ Տերտուղոս անուն դատախազին հետ, եւ կուսակալին առջեւ ներկայացուցին Պօղոսի գործը։ 2 – Երբ Պօղոս կանչուեցաւ, Տերտուղոս սկսաւ մեղադրել զայն ըսելով. Քեզմով մեծ խաղաղութիւն կ՚ունենանք, եւ քու նախաձեռնութեամբդ այս ազգին շտկումներ կ՚ըլլան։ 3 – Ամենայն ատեն եւ ամենայն տեղ կ՚ընդունինք զայն, գերազանց Փելիքս, մեծ շնորհակալութեամբ։ 4 – Բայց որպէսզի քեզ չձանձրացնեմ, կը խնդրեմ որ մեր համառօտ խօսքերը լսես քու ներողամտութեամբդ։ 5 – Վասն զի այս մարդը գտանք որ ժանտախտ մըն է, եւ աշխարհի բոլոր Հրեաներուն մէջ խռովութիւն կը հանէ, եւ Նազովրեցիներու աղանդին գլխաւորն է։ 6 – Նաեւ տաճարը պղծելու ձեռնարկեց, եւ մենք բռնեցինք զայն։ 7 – Եւ մեր Օրէնքին համեմատ դատել կ՚ուզէինք զայն, 8 – բայց հրամանատար Ղուսիաս եկաւ եւ զօրութեամբ խլեց զայն մեր ձեռքէն, եւ քու մօտդ ղրկեց զայն մեղադրողները։ Դուն ինքդ կրնաս հարցաքննելով գիտնալ անոր գործին մասին զոր մենք կը մեղադրենք զայն։ 9 – Հրեաները ալ միացան անոր, եւ ըսին թէ այս բաները այսպէս են։ 10 – Պօղոս, երբ կուսակալը նշան ըրաւ անոր որ խօսի, պատասխանեց. Գիտնալով որ դուն քանի մը տարիէ ի վեր այս ազգին դատաւոր ես, ուրախութեամբ կը պատասխանեմ իմ ինքզինքիս համար։ 11 – Դուն կրնաս գիտնալ որ տասներկու օրէն աւելի չէ որ ես Երուսաղէմ երկրպագութեան գացի։ 12 – Եւ ոչ տաճարին մէջ, ոչ ժողովարաններուն մէջ, ոչ ալ քաղաքին մէջ ոեւէ մէկուն հետ վիճաբանած կամ ամբոխ հանած տեսան զիս։ 13 – Եւ ոչ ալ կրնան ապացուցանել այն բաները զորս հիմա կը մեղադրեն զիս։ 14 – Բայց այս կը խոստովանիմ քեզի, որ Նազովրեցիներու աղանդին համեմատ կը պաշտեմ հայրերուս Աստուածը, հաւատալով Օրէնքին եւ մարգարէներուն գրուածներուն, 15 – ունենալով յոյս Աստուծոյ մէջ, զոր անոնք ալ կ՚ակնկալեն, թէ արդարներուն եւ անիրաւներուն յարութիւն պիտի ըլլայ։ 16 – Ասոր համար ես ալ կը ջանամ միշտ խղճմտանք մաքուր ունենալ Աստուծոյ եւ մարդոց առջեւ։ 17 – Բայց տարիներ անցնելէ ետքը, ողորմութիւններ բերի իմ ազգիս եւ զոհեր, 18 – որոնց համար տաճարին մէջ սրբուած գտան զիս, ոչ ամբոխով եւ ոչ ալ խռովութեամբ։ Բայց հոն կային Ասիայէն եկած Հրեաներ, 19 – որոնք պէտք էր որ քու առջեւդ ներկայանային եւ մեղադրէին զիս, եթէ իրենց դէմ ինծի մեղադրելիք մը ունէին։ 20 – Կամ թող հոս եղողները ըսեն թէ ինչ անիրաւութիւն գտան ինծի մէջ, երբ Ատեանին առջեւ կեցայ, 21 – բացի այն մէկ խօսքէն զոր ես բարձրաձայն գոռացի անոնց մէջ կեցած ատենս. Մեռելներուն յարութեան յոյսին համար կը դատուիմ ես ձեր առջեւ այսօր։ 22 – Երբ Փելիքս լսեց այս բաները, որովհետեւ աւելի ճշդիւ գիտէր Քրիստոսի Ճանապարհին մասին, յետաձգեց զայն ըսելով. Երբ հրամանատար Ղուսիաս իջնէ, ես ալ պիտի քննեմ ձեր գործը։ 23 – Եւ հարիւրապետին հրամայեց որ Պօղոսը պահեն, բայց թող ունենայ հանգստութիւն, եւ ոչ մէկուն արգիլեն որ իր մերձաւորներէն ծառայէ անոր կամ գայ անոր։ 24 – Քանի մը օր վերջ Փելիքս եկաւ իր կինոջ՝ Դրուսիլլայի հետ, որ Հրեայ էր, եւ կանչեց Պօղոսը, եւ լսեց զայն Քրիստոս Յիսուսի հաւատքին մասին։ 25 – Երբ Պօղոս խօսեցաւ արդարութեան, ինքնիշխանութեան եւ դատաստանի գալիք բաներուն մասին, Փելիքս վախցաւ եւ պատասխանեց. Հիմա գնա՛, երբ ժամանակ գտնամ, քեզ պիտի կանչեմ։ 26 – Միեւնոյն ատեն յոյս ունէր որ Պօղոսէն դրամ պիտի առնէ, ուստի յաճախ կանչելով զայն՝ կը խօսակցէր անոր հետ։ 27 – Երկու տարի անցնելէ ետքը, Պորկիոս Փեստոս եկաւ Փելիքսի տեղ, եւ Փելիքս կամենալով Հրեաներուն շնորհ ընել, Պօղոսը բանտարկեալ թողուց։

ԳԼՈՒԽ ԻԵ

1 – Երբ Փեստոս նահանգին մէջ հասաւ, երեք օր վերջ Կեսարիայէն Երուսաղէմ ելաւ։ 2 – Եւ քահանայապետները եւ Հրեաներուն առաջնորդները Պօղոսի դէմ բողոքեցին անոր առջեւ, եւ աղաչեցին զայն, 3 – խնդրելով անկէ շնորհք ընել իրենց դէմ, որ Պօղոսը Երուսաղէմ կանչէ, որովհետեւ ճամբան դարանակալներ դրած էին որ սպաննեն զայն։ 4 – Փեստոս պատասխանեց որ Պօղոսը Կեսարիա պահուած է, եւ ինքն ալ շուտով հոն պիտի երթայ։ 5 – Ուրեմն ձեր մէջ ազդեցիկները թող իջնեն հետս, եւ եթէ այդ մարդուն մէջ անպատշաճ բան մը կայ, թող մեղադրեն զայն։ 6 – Երբ անոնց մէջ տասնհինգ օրէն աւելի մնաց, Կեսարիա իջաւ, եւ յաջորդ օրը դատաստանի նստելով՝ հրամայեց որ Պօղոսը բերեն։ 7 – Երբ ան ներկայացաւ, Երուսաղէմէն իջած Հրեաները շրջապատեցին զայն, եւ շատ ծանր մեղադրանքներ բերին անոր դէմ, զորս չէին կրնար ապացուցանել։ 8 – Պօղոս պատասխանեց. Ես ոչ Հրեաներուն Օրէնքին դէմ մեղանչեցի, ոչ տաճարին դէմ, եւ ոչ ալ կայսրին դէմ։ 9 – Փեստոս, կամենալով Հրեաներուն շնորհ ընել, պատասխանեց Պօղոսի ըսելով. Կ՚ուզե՞ս Երուսաղէմ երթալ եւ հոն դատուիլ իմ առջեւս այս բաներուն համար։ 10 – Պօղոս ըսաւ. Կայսրին դատաստանին առջեւ կեցած եմ, հոն պէտք է որ դատուիմ։ Հրեաներուն ոչ մէկ անիրաւութիւն ըրի, ինչպէս որ դուն ալ լաւ գիտես։ 11 – Եթէ անիրաւ եղած եմ եւ մահուան արժանի բան մը ըրած եմ, չեմ խնդրեր որ մեռնիլս խնայես, բայց եթէ անոնք զորս կը մեղադրեն զիս ճշմարիտ չեն, ոչ ոք կրնայ զիս անոնց ձեռքը մատնել։ Կայսրին կ՚աղաչեմ։ 12 – Այն ատեն Փեստոս, ժողովուրդին հետ խորհրդակցելէ ետքը, պատասխանեց. Կայսրին կ՚աղաչե՞ս, կայսրին պիտի երթաս։

13 – Քանի մը օր վերջ Ակրիպաս թագաւորը եւ Բերնիկէ եկան Կեսարիա, Փեստոսին ողջունելու։ 14 – Եւ որովհետեւ շատ օրեր հոն մնացին, Փեստոս Պօղոսի գործը պատմեց թագաւորին ըսելով. Մարդ մը կայ Փելիքսէ թողուած բանտարկեալ, 15 – որուն վրայ երբ Երուսաղէմ գացի, քահանայապետները եւ Հրեաներուն երէցները մեղադրեցին զայն, եւ դատապարտութիւն խնդրեցին անկէ։ 16 – Ես ալ պատասխանեցի անոնց թէ Հռոմայեցիներուն սովորութիւն չէ որ մարդ մը մահուան մատնեն, մինչեւ որ մեղադրեալը դէմ յանդիման չունենայ մեղադրողները, եւ պաշտպանութեան տեղ չունենայ մեղադրանքին համար։ 17 – Ուրեմն երբ հոս եկան, ես առանց ուշացման դատաստանի նստելով՝ հրամայեցի որ մարդը բերեն։ 18 – Երբ մեղադրողները կեցան, ոչ մէկ մեղադրանք բերին անոր դէմ զոր ես կարծած էի, 19 – հապա իրենց կրօնքին եւ մեռած Յիսուսի մասին ոմանք հարցեր ունէին անոր դէմ, որ Պօղոս կ՚ըսէր թէ կենդանի է։ 20 – Ես ալ, որովհետեւ չէի գիտեր թէ ինչպէս քննեմ այս բաները, ըսի թէ Երուսաղէմ կ՚ուզե՞ս երթալ եւ հոն դատուիլ այս բաներուն համար։ 21 – Բայց Պօղոս խնդրեց որ Օգոստոսի դատաստանին համար պահուի, ուստի հրամայեցի որ զայն պահեն մինչեւ որ ես զայն կայսրին ղրկեմ։ 22 – Ակրիպաս ըսաւ Փեստոսին. Ես ալ կ՚ուզեմ այդ մարդուն լսել։ Ան ալ ըսաւ. Վաղը պիտի լսես զայն։ 23 – Յաջորդ օրը Ակրիպաս եւ Բերնիկէ մեծ շուքով եկան, եւ հազարապետներու եւ քաղաքին նշանաւոր մարդոց հետ ատեանին մտան, եւ Փեստոսի հրամանով Պօղոսը բերին։ 24 – Փեստոս ըսաւ. Ակրիպաս թագաւոր եւ բոլոր հոս ներկայ եղող մարդիկ, կը տեսնէ՛ք այս մարդը, որուն համար Հրեաները ամբողջ բազմութիւնը ինծի դիմեցին Երուսաղէմի մէջ եւ հոս, աղաղակելով որ ան ալ ապրելու արժան չէ։ 25 – Ես ալ գտայ որ մահուան արժանի բան մը չըրաւ, եւ որովհետեւ ինքն ալ կայսրին կ՚աղաչեց, որոշեցի զայն ղրկել։ 26 – Բայց տիրոջը գրելիք բան մը չունիմ անոր համար։ Ուստի զայն ձեր առջեւ բերի, եւ մանաւանդ քու առջեւդ, Ակրիպաս թագաւոր, որպէսզի քննութենէ ետքը ունենամ ինչ գրելիք։ 27 – Որովհետեւ անպատշաճ կը թուի ինծի որ գերի մը ղրկեմ եւ անոր դէմ եղած մեղադրանքները չհաղորդեմ։

ԳԼՈՒԽ ԻԶ

1 – Երբ որոշուեցաւ որ մենք նաւով Իտալիա երթանք, Պօղոսն ու ուրիշ բանտարկեալներ յանձնեցին հարիւրապետ Յուլիոսի անունով Օգոստոսի գունդէն մէկուն։ 2 – Եւ Ադրամիտեան նաւ մը նստելով՝ որ Ասիայի նաւահանգիստներուն մօտ պիտի երթար, ելանք ծով։ Մեզի հետ էր Թեսաղոնիկեցի Արիստարքոս անունով Մակեդոնացի մը։ 3 – Յաջորդ օրը Սիդոն հասանք, եւ Յուլիոս մարդասիրութեամբ վարուելով Պօղոսի հետ, թոյլ տուաւ որ իր բարեկամներուն երթայ եւ հոգածութիւն ընդունի։ 4 – Անկէ ելանք, եւ հովերուն հակառակ ըլլալուն համար Կիպրոսի տակէն անցանք։ 5 – Կիլիկիոյ եւ Պամփիլիոյ ծովերէն անցնելով՝ Լիկիոյ Միւռա քաղաքը հասանք։ 6 – Հոն հարիւրապետը գտաւ Աղեքսանդրիայի նաւ մը որ Իտալիա կ՚երթար, եւ մեզ անոր մէջ նստեցուց։ 7 – Քանի մը օր դանդաղ ընթացքով գնալով եւ Կնիդոսի դէմ հազիւ հասնելով, որովհետեւ հովը մեզ չէր թողուր, Կրետէի տակէն անցանք Սաղմոնէի դէմ։ 8 – Եւ դժուարութեամբ անկէ անցնելով՝ Լասիա քաղաքին մօտ եկանք, որ Բարի Նաւահանգիստ կը կոչուի։ 9 – Երբ շատ ժամանակ անցաւ, եւ ծովագնացութիւնը վտանգաւոր եղաւ, որովհետեւ արդէն Քաւութեան օրը անցած էր, Պօղոս խրատեց զանոնք 10 – եւ ըսաւ. Մարդիկ, կը տեսնեմ որ այս ճամբորդութեան մէջ վնաս եւ շատ կորուստ պիտի ըլլայ ոչ միայն բեռնին եւ նաւուն, հապա նաեւ մեր անձերուն։ 11 – Բայց հարիւրապետը աւելի հաւատաց նաւավարին եւ նաւատիրոջը, քան թէ Պօղոսի ըսածներուն։ 12 – Եւ որովհետեւ նաւահանգիստը ձմեռելու յարմար չէր, շատերը խորհուրդ տուին որ անկէ ելլան, եթէ կարելի ըլլայ Փենիկէ հասնին եւ ձմեռեն, որ Կրետէի նաւահանգիստ մըն է, որ դէպի հարաւ-արեւմուտք եւ հիւսիս-արեւմուտք կը դիտէ։ 13 – Հարաւային հով մը փչելուն, կարծելով որ իրենց նպատակին կրնան հասնիլ, վերցուցին եւ Կրետէի մօտէն անցան։ 14 – Բայց քիչ ատենէն անոր դէմ հով մը, որ Եւրակիդոն կը կոչուի, սաստիկ փչեց։ 15 – Նաւը առին, եւ հովուն հակառակ չկրցան դիմանալ, ուստի թողուցինք զայն, եւ հովուն կամքին տարուեցանք։ 16 – Կղավդէ անուն կղզիի մը տակէն անցնելով՝ հազիւ կրցանք նաւակը տիրանալ։ 17 – Զայն վերցնելէ ետքը, օգնութիւններ ըրին նաւուն, եւ նաւուն շուրջը պարաններ անցուցին։ Սիւրտիս վտանգուելու վրայ էին, ուստի առագաստները իջեցուցին, եւ այսպէս կը տարուէին։ 18 – Երբ սաստիկ

գալլեսիներին ճիւղերէ ատիկէրի, որոնք գաւառը երգեցք վէ նհատ օլարագ, էօր ախէլէր։

50 – Պա՛տհռա Աբիմելէք թէբէռե կիտիոյ՝ ան՛ր մուհասերե էտերէք ալ՛ ար։ 51 – Վ՛ե չէհրին օրթասընտա պիր մէթին գալլէ պուլտընուագ, երքէք վէ նհավանդ քէսֆէֆէտ վէ չէհրին ճիւմլէ էհ՛ալիսի օրայտ գայլէզ՝ իչէրիսէն գափայտրագ գալլէհրին տամընա չէգ՛ար։ 52 – Վ՛է Աբիմելէք գալլէհ՛է կէլիագ՝ իւզէրինէ ճէնգ էտերէք, ան՛ր սէֆէնէ էտգընագ իչիսն գալլէհրին գափաւանատէք էտգլուշար։ 53 – Վ՛է պիր գարը Աբիմելէքի պայղընտ պիր տէհիրէմէն թռաչր փարչասար սէֆէզգ գափասարը գերար։ 54 – Ո տահի տէր՛ագագ սիլահհատարը օլաճ նեվճիմանը չաղրրար, ահա սէտի քի՝ Գէլէճերկը չէք, վէ պէնի էօլտիւր, օլմայտ չի Հագգընտա՝ Պիր գարը ան՛ր էօլտիւրտիւ՝ տէհէլեր. Նէվճիվան տահի՝ ահա տափլամտար՛լէ էօլտիւ։ 55 – Վ՛է Իսրայէլլիէր Աբիմէլէհհին էօլտիւ՛լիհնիւ կէօրտիւ՛քտէ, հեր քէս ևէրինէ կիթտի։

56 – Գա՛ւ վէճհլէ Ալլահ Աբիմելէքին ևէթմիշ նէճէր գարնտաշ՛ար՛ընը էօլ՛ ախէ՛ւքէլէ փէտերինէ էմ տի՛լ քէօթ՛ թիւլիւ՛լիւ պաչընա կէթիրիագ, 57 – Սէ՛ք էմ՝ տահէլէրինին հեր պիր քէօթ՛ թիւլիւ՛լիւնիւտ տահի Ալլահ պաչղար՛ընա տէօնտրթտի, վէ Ցովնաթտ իսդ ի Ցերուսաղէմ լահնէթ ի ան՛լէրէ իտապէթ էլլէտի։

ՊԱՊ 10

Վ՛է Աբիմելէքտէն ոսկրա Խաւքատ՛ի Դովգա իսդ ի Փուա իսդ ի Թովղա Իսրայէլի խէլտա էհ՛մէք իչիւն զուհուբ էհ՛տի. վէ պու տատէմ Եփրեմ տտպնտտա Սամիրտէ ապքին իտի։ 2 – Վ՛է Իսրայէլէ երրսի իւ՛ էհնէ հիւքմ էհ՛տիքտէն ոսկրա վէ Ֆամի էտիսդ Սամիրտէ ատֆին օլուհտա։

3 – Վ՛է ան՛տէն ոսկրա Գաղտատ՛լը Ցայիր զուհուբ էտիսդ՝ Իսրայէլէ երրսի իւքի պէնհ հիւքմ էլլէտի։ 4 – Վ՛է ան՛ր օթ՛ուղ օղուլ՛ար օլուագ՝ պուհնտար տտահի օթ՛ուղ սըֆսյտա պինէրլէր իտի. վէ օթ՛ուղ չէհրլէրէ մնուխք իտիլէր, քի Գաղտատգ Թօխրաղընտա պուլուհնուագ՝ ան՛լէրէ պու կիւնէտէ Հաւօթ-յայիր ատէնիլիր։ 5 – Վ՛է Ցայիր վէ Ֆամի՛ էտիսդ՝ Կամօնտա տէֆին օլուհնտա։

6 – Վ՛է պէնի Իսրայէլ հէրնէ ԲԱՓ ՊԸՆ՝ ինհորհտ քէօթ՛ իս օլան՛ր իչլէ տի՛լէր, վէ Բահտաղիմ վէ Աստտաղիմ ան վէ Սիւրիտէն իւհՏէրընտա վէ Սիդոն իւհՏէրընտա վէ Մոաւ իւհՏէրընտա վէ պէնի Ամմոն իւհՏէրընտա վէ Ֆիլիսթի իչէրին իւհՏէրընտա՝ իսդատէի էհ՛տիլէր. վէ ԲԱՓՊԸ՝ թ էրքէ՛ տահ՝ իսդատէի էհ՛տէտիլէր։ 7 – Վ՛է ԲԱՓՊԸՆ դազգտալ Իսրայէլ՝ տէչէ՛չհնէ տէվէլէհ՛տի տահ՝ իչէրին Ֆիլիսթի իչէրին էլհնէ վէ պէնի Ամմոնտն էլհնէ վէ՛ընտ։ 8 – Վ՛է օր սէնէ տահ՝ ի՛թ իսդատէն ան՛լէր պէնի Իսրայէլի, Եհ՛ն Յորդանտանի էօթ՛ էտինտէ Գաղտատ՛ատա օլան Ամորիլէրին տի՛յարընտա պուլուհնտան պէնի Իսրայէլին քէտֆէֆէտինի օն սէքիզ սէնէ զուլմ՛ լէ էզտիլէր։ 9 – Վ՛է պէնի Ամմոն՝ Յուդա վէ Բենիամինի վէ պէ՛չի ի Եփրեմ իլէ ճէնգ էհ՛մէք իչիւն Յորդանտանտա կէչտիլէր. վէ Իսրայէլ չօգ մնէզտյտագ տիւչար օլտոու։

10 – Վ՛է պէնի Իսրայէլ ԲԱՓՊԱ ֆէրեհատ էտերէք՝ Սա՛ռա գարը կիւնահ էհ՛տիք, զէրա Ալլահ՛ընիլը ի՛թ էրքէ էտտիք Բահտաղիմէ՝ իսդատէի էլլէտիք՛ տէտիլէր։ 11 – Վ՛է ԲԱՓՊ պէնի Իսրայէլէ տէտի քի՝ Մ՛ըսրլըլաստան վէ Ամորիլէրտէն վէ պէնի Ամմոնտան վէ Ֆիլիսթի իլէրտէն ա՛չի Խ՛ե՛ն էմ՛ի մէտտի՛մի։ 12 – Հէմ տտահի Սիդոնիլէր վէ Ամալեկիլէր վէ Մաանիլլար սիղի ի՛մզ՛ենգ էհ՛տիքլէրինիտէ՝ պաննտ Ֆէրեհատ էհ՛տի՛նիզ զէմանն, սիղի ան՛լէրին էլհնհտէն խէլտա էհ՛տիմ՛։ 13 – Հէ՛մ պու՛ քի սիզ պէնի Ի՛թ էրքէ էտտիզ՝ զայրէ իչլէտտա՛ իսդատէի էհ՛տիհնիզ. պու էհ՛ղէնէ պէնի սիղի տարէ՛ճգ խէլտա էհ՛մէ՛լէ՛ճէ՛լիմ՛։ 14 – Սկտհնիզ, լհնի իհտագ էհ՛տի՛նիզ իլտհ՛ղտտա Ֆէրեհատ էտինիզ. մնուզտյտագ՝ ան՛րզգ ի՛մտա սիղի ան՛լէր խէլտա էհ՛տի՛ն։ 15 – Պէնի Իսրայէլ՝ տտահի ԲԱՓՊԱ՝ Պիզ կիւնահ իչէ՛տիք. պիզէ Նտազրըճտա՛ հէրնէ քի խօշ խա՛ք, ան՛ր ևափ. ան՛ճագ բէ՛ճա էտերիզ, պիղի պու կիւն խէլտա էչէ՛՝ տէ՛տիլէր։ 16 – Պա՛հնուն իւզէրինէ ապրտտտրընտան էճհնէգի իչհ՛ղտտա տէ՛ֆ՝ էտիզ՝ ԲԱՓՊԱ՝ իսդատէի էհ՛տիլէր. օ տտահի Իսրայէլին մէշագգտահ՛ընա ատտյտհնտհնտար։

17 – Վ՛է պէնի Ամմոն թօխրաղըզ՝ Գաղտատգտա գօնտարլար. պէնի Իսրայէլ տտահի թէճէմմի՛ւ՝ էտիզ՝ Մատ-

Digitized by Google

փառաս գօնաթլաթ։ 18 – Ալէ գալմ վէ Գազատգը բէ՛խալէրի պէրի պէրինէ՝ Պէնի Ամմոն իլէ ճէնգ էթմէկէ քիմ պաշլար խե, պիւթխան Գազատգ սէքէնէնինէ ո բէ՛խա օլսուն՝ ասէսիլէր։

ԳԼՈՒԽ 11

1 Ալէ Գազատգը Ցեփթայէ գուվվէթ ուռհուի պէր ասաէմ խոր. վէ պու Ցեփթայէ պէր ֆահիշէնին օղլու օլսաչ՝ պապասը Գազատգ խոր։ 2 – Գազատգըն քէնտի զէվճէսինսէն ասխե օղլուլլարը օլսաս, վէ զէվճէսինին օղլուլլարը պէզդիւսուրքատ Ցեփթայէի թնարա էտիպ, ասաս՝ Փէսէրիմիզին խանէսինսէ միրաս ալամազսըն։ զիրաս անդ պէր կէնճէպիլէնին օղլու պէն՝ ասէտիլէր։ 3 – Ալէ Ցեփթայէ գարնաս չլլարը եփսիճանէն գուչլդ՝ Տովբ ուռհուիրնաս ասպրին օլսաս. վէ պէր թաղըմ պօշ ասէսիլէր Ցեփթայէնին պապչնաս խօփլանքդ՝ անդն իլէ պէրապէր կէզէրլէր խոր։

4 – Ալէ պէր միւասէթի ոօնկաս պէնի Ամմոն խարսէլ իլէ ճէնգ էթսի։ 5 – Ալէ պէնի Ամմոն խարսէլ իլէ ճէնգ էթսինքլէրինսէ, Գազատգըն իսխիթխարլարը Ցեփթայէի Տովբ ուռհուրնասէն կէճիրմէկը իչիւն կիսիդ, 6 – Ցեփթայէ՛ կէլ, պիզէ սէրսարը օլ, քի պէնի Ամմոն իլէ ճէնգ էտէլիմ՛ ասէսիլէր։ 7 – Ցեփթայէ ասսխի Գազատգ խխիթխարլարընա՝ Սիզ պանաս պուզդ էտիդ՝ պէնի փէտէրիմին խանէսինսէն էթարաս ե՞մէկսինիդ մի. վէ չիմոճի մուզդայգալաս ուխէչար օլսունճա նի՞չիւն պանաս կէլտիդիզ՝ ասէսի։ 8 – Ալէ Գազատգ խխիթխարլարը Ցեփթայէյէ՝ Շիմոճ պաշսուն իչիւն ասսխ ուռհուճա՝ ասէճէմ պաշսուն իչիւն ասսխ միւրաճաա՝ ասէճէմ։ քի պիզիմ իլէ կէլիդ՝ պէնի Ամմոն իլէ ճէնգ էտսին, վէ պիզէ, եւսո՝նի Գազատգըն ճիւմլէ սէքէնէնինէ բէ՛խա օլսաբ՝ ասէսիլէր։ 9 – Ցեփթայէ ասսխի Գազատգ խխիթխարլարընա՝ Սիզ պէնի Ամմոն իլէ ճէնգ էթմէկ իչիւն պէնի կէրի կէզդիրմէկդէ,

պէբբիխէտէն ցոգանանաս գաստար հաւատալոբք՝ Ամթրիէլերին բ-ԻՒՒՆ-ուե օլան հէր եէէյ թէմէլլիւք էթ-տիլէր։ 23 – Վ.է չիմանի, Իսրայէլին Ալլահը ԲԱՊՊ Ամթրիէլերի քէնան գաւմէն Իսրայէլին էօնիանան թ-ատրա էթ-մէշ իքէն, ալ՚ն մի անը թէմէլլիւք էտաչ ճէքտին։ 24 – Աէնին իլահըն Գամովըն ատնա միւք օլմագ իւզրէ վէրտիչի նէ քաե, անը թէմէլլիւք էթ-մէ՚զ մի ան՚ն. պիզ տաչ Ալլահըմըզ ՍՀովա էօնիւմիւզան քիմ թ-ատրա էտէրաե, անըն գէյ-բէնը թէմէլլիւք էտէրիզ։ 25 – Վ.է չիմնի ան՚ն Մովսէ մէլիչի Խազալ իպն ի Մակֆուտան էֆգա՚լ մը ան՚ն. օ՚ Իսրայէլէ պիր վէճ՚ճլէ մնէխատէմ վէ անլէր իլէ մնէհարեպ էտէ պիլլահ՚ մի։ 26 – Իսրայէլ նախան իլէ գատատալլարընատա վէ Աբոէր իլէ գատատալլարընատա վէ Աճանդըն քէնարընատա պուլունան չէհիրլէրին ճիւմլէսինատ իւչ հիւզ սէնէ իգամէթի էտեր իքէն, նի՚չիւն անլէրի օլ միւատէթի իչինատ գոբրի տրմատըդ։ 27 – Պէն տատխ ատնա գատատհամ էթ-մէտիհ՚, ֆագատի սէն պէդնիհ՚ իլէ մնէհարեպէ էթ-մէբրիլէ պատնա քէօթ իւլիւք էտէրսին. պու կիւն. պէդնի Իսրայէլ իլէ պէդնի Ամմոն ատատրնատա հաբիհ՚ օլան ԲԱՊՊ հիւքմ էթ-տին։ 28 – Լաբքին պէդնի Ամմոն մէլիչի՚ ՑԷփհ այէներն ատնա կէօտէրտիչի քէլամը ատիկլէմտիւ։

29 – Օլ վագրէթ Ցէփհ այէ իւզէրինէ ԲԱՊՊՈՆ Րուհու կէլտի. օ տատխ Գատղատգատան վէ Մանասէտէն կէչտի. վէ Գաղատագ Մատփատընատա վէ Գաղատագ Մատփատընատան պէդնի Ամմոն իւզէրինէ կիթ-տի։ 30 – Վ.է Ցէփհ այէ ԲԱՊՊԱ պիր նէզր էտիպ տէտի քի՚ Էկէր ՓիէՀագիգ պէդնի Ամմոնը էլիմէ թ-էալիմ՚ էտէրսէն, 31 – Պէդնի Ամմոնատան սաղիմէն 'ավետի էթ-տիչիմտե՚ խատնէմին գափուզընատան գատշըմտա չէգատն հէր նէ իսէ, ԲԱՊՊԸՆ օլատա. պէդն տատխ ատը մնէհրատա օլմագ իւզրէ թ-ատգատիմ՚ էտէրիմ՚։ 32 – Պէդյլէճճ Ցէփհ այէ պէդնի Ամմոն իլէ մնէհարեպէ իչիւն իւզէրլէրինէ կիթ-տիքտե՚ տէ, ԲԱՊՊ ատնէրի ատըն էլինէ թ-էալիմ՚ էթ-տին։ 33 – Օ տատխ ատնէրը Ակռեատէն Մէննիթէ գատատը, էրբմի 'ատետ չէհր օլատագ, վէ թա Ապէլ-քերատիմի վատրըն Ճագատ տեչինն 'ագիմ՚ գէրդըն իլէ պօզտատ. վէ պէդնի Ամմոն պէդնի Իսրայէլ էօնիւնատ մատղատտ օլտատ։

34 – Վ.է Ցէփհ այէ Մ՚ատփատյատ քէնատի խանէտէնէ կէլէչինատ, իչիւն գէբզը ատնը խոհիգատալ իչիւն՝ տէ-փլէրլէ բատգա էտէրէք չէգէբ՚օր խոհ. պու տատխ պիր տատնէտի օլատա՝ տատէն գատյրի օղլու էտա գէբզը էօգ խոհ։ 35 – Վ.է ատնը կէօրտիչիս կիպի էավատընը էբրթ ըդ՝ Էյ վահ՚, գէբզմ՚, պէդնի՚ պէդնիմի պիւքտուն. ալն տատխ պէդնի մի՚ զ-տրիպ էտէդնէրտէն օլտըն. գիրտա ԲԱՊՊԱ ազգըմը ատչտրմ՚, վէ պէօվ-ս- կերի ատատմամ՚ տէտու։ 36 – Գէբզ տատխ ատնա՝ Էյ փէտէրիմ՚, ազգընը ԲԱՊՊԱ ատչտրն իսէ, պատնա ազգընատն չէգատըդընա կէօրէ էտափ, չիւնքի ԲԱՊՊ տիւշմէդնէլէրին օլատն պէդնի Ամմոնատան ալնին իչիւն ինի իգամ՚ ատմըշ տըր՚ տէտու։ 37 – Վ.է փէտէրինէ՝ Պատնա պատ չէՀ օլատն. պէդնի իքի տյ պրագ. պէդ տատխի կիտխոյ տտագլատատ տօլատչյրմ՚, վէ իւ՚ֆիգ էդէրիմ՚ իլէ պատքիրէւիյիմ՚ իչիւն ազդատյրմ՚՚ տէտու։ 38 – Օ տատխ՚ կիմ՚ տէ՚չէրէք, ատնը իքի տյ տատլը վէրմէքէդ, մէրգատմէ բէֆիգէդէրի իլէ կիտխոյ տտագլատատ պատքիրէւիյի իչիւն ազդատյրմ։ 39 – Վ.է իքի տյատան օղգատ փէտէրիրինն էատնըտատ 'ավետի էՀդէտիչիտատե, էթ-տիչի նէզրի ատնըն Հագգընատա թ-ատ էՀդէտի. մէրգատմէ տատխի էրքէք պիլմէտի։ 40 – Վ.է ատնէ պէ ատնէ Իսրայէլ գէրդատրը կիտխոյ Գաղատագը Ցէփհ այէներն գէրզը իչիւն ատնէտե տէօրմ կիտա ազդատմատրը Իսրայէլտե 'ատեի օլտատ։

ՊԱՊ 12

Վ.է Եփրեմլիէր թ-էճէմիտ՚ էտխոյ՝ չիմանէ տտօզրատ կիթ-տիլէր. վէ Ցէփթայէ՚ Նի՚չիւն պէդնի Ամմոն իլէ ճէնգ էթ-մէդէ կիթ-տին, վէ ատնէրն իլէ պէրատպէր կիթ-մէգ իւզրէ պիզի տտա՚վէթ էթ-մէտին. պիզ խանդնի ատնէն իւզէրինէ տաե էչէ Հատգաճաղըզ՚ տէտու։ 2 – Ցէփհ այէ տատխ ատնէրէ՚ Պէդնիմ՚ վէ գատմըմզն պէդնի Ամմոն իլէ պէդգիւք ատտ՚վատ՚ օլատ՚ պիզի տտա՚վէթ էթ-տիմ՚ իսէ տտ, պէդնի էլլէրինատէն խէյտա էթ-մէտինիզ։ 3 – Պէդն տատխ թ-ատտաֆընըզատան խէյտագհատր պուլտունատագրընը կէօրտուչյուտատ, Ճանըդմը տտվատճրատ տյրտ՚ պէդնի Ամմոն իւզէրինէ կիթ-տիմ՚, վէ ԲԱՊՊ ատնէրի էլլէ-

Digitized by Google

մէ թէելիմ էիճոր. պու կիւնի սիզ պէ-
նիմ իլէ մուհարեպէ էիմէյէ նիճ չիւն
պաղնա դուրմը չըգարըզ, ասէ, 4 –
Վ.է ծէփէմսէ ճիւմլէ գաղատադըլարը
ճէմ՝ էտիպ՝ Եփրեմ իլէ մուհարեպէ
էյլէսուն. վէ գաղատադըլար Եփրեմի
վուրմըլար. գիրմ՝ Սիզ, էյ գաղատա-
դըլար, Եփրեմին տարտըձատա վէ Մա-
նասէհին տարտըձատա Եփրեմ ֆիլսաբի-
չէրեսինիզ՝ ասմիյէչէր խոր : 5 – Վ.է
գաղատադըլար Եփրեմին էօնիւնճէ
8որդասանըն կէչիուէրսինի զամլի էրը-
տիլէր. վէ Եփրեմ ֆիլսաբիւէրի կէչէ-
յիճի՝ ասէ, գաղատադըլար
ասնա՝ Եփրեմի՞ մի սին՝ ասէրսէր խոր . օ՝
Տէյիլ իմ՝ ասէ, էյ հալուէ, 6 – Անա՝
Էզալէ իսէ Շիպպօլէթ ասէ՝ ասէրսէր խոր.
օ խե տօղրաս Թէելէ ֆֆիւ-զիհնէ մուգ-
Թէաբր օլմասըդըրնասըն՝ Սիպպօլէթ-
ասէմսի իւզէրինէ, ասը ԹուԹուպ Յօր-
գասանըն կէչիտէրինէ գաղթ էտեր-
լէր խոր. վէ օլ վաղտի Եփրեմսէն
*գէրէգ էյի պիզ՝ նէֆէր տիւշմիւս :
7 – Վ.է ծէփէմսէ Խարտիւէ սալԹը
ասնէ հիւքմ էյճոր. վէ գաղատադը
8ծփէմսէ վէֆսիթ էտիպ՝ գաղատադ
Չէհրէրինին պէրէնճէ տէֆն օլուհնուս :
8. Անատէն ասկրա Բնթլէհէմնէն օլսն
Աբրահամ Խարտիւէ հիւքմ էյճոր, 9 –
Վ.է ասնէն օճաղ օղու վէ օճաղ գէղը
օղուզ՝ մէրգաճիէրէրի տըշարըյսա վէր-
տի. վէ օղուսսուը Իչիւն տըշարըսանն
օճաղ գէղ ալսը. վէ Խարտիւէ եէտի
մէնէ հիւքմ էյճոր։ 10 – Վ.է Աբրահամն
վէֆսիթ էտիպ՝ Բնթլէհէմնէ տէֆն օ-
ղուհնուս :
: 11 – Անատէն ասկրա Զաքարըգնի նլօն
Խարտիւէ հիւքմ էյճոր. վէ Խարտիւէ
ճն սէնէ հիւքմ էյլէսուն : 12 – Վ.է Զա-
քարըգնի նլօն վէֆսիթ էտիպ՝ Զաքարըգն
ախիրզընասս Աֆիզնասս ասէֆն օղուհ-
ասս :
13 – Անատէն ասկրա Փասթասէռնը Աբ-
դօն իպն ի Հէլէվ Խարտիւէ հիւքմ
էյճոր։ 14 – Վ.է ասնէն գէրէգ օղու վէ
օճաղ Թօրհնս օղուզ՝ եէթմիշ արփա-
յա պինէրէր խոր. վէ պու տատէմ Խա-
րտիւէ սէքիզ հիւքմ էյճոր։
15 – Վ.է Փասթասէռնը Աբդօն իպն ի Հէլ-
լէվ վէֆսիթ էտիպ՝ Ամմուդէկիլէրին տատ-
զրնասս Եփրեմ ախիրզրնասս Փասթաս-
Թանասս ասէֆն օղուհնուս։

*Ե-Խ-Ր՝ Խթի պիզ գէրէգ

ԳԱԳ 13

Վ.է պէհէն Խարտիւէ Թէքրար ԲԱԳ-
ԳՐՆ՝ Թինտինասէ քէօճԹիս օղսնը Խլէ-
մէքլէ, ԲԱԳԳ ասկէրի գէրէգ սէնէ Ֆի-
լիսթի իլէրինն էլինէ Թէելիմ էյճոր։
2 – Վ.է Դասն սըրդիքնասան Աարասալը
Մասնաէ խահինասէ պիր քիմսէ պուս-
լանասա՝ զէվճէսի՝ պիր օլսը-
ղընասան չօճաղը օլմազ խոր :
3 – Վ.է ԲԱԳԳՐՆ մէկէյի պու գործ-
կէօրհնէիս, ասնս՝ Իչիզէ սէն՝ պիր
սէն վէ չօճաղըզի օլմիյօր, լսքին համ-
կէ օղսպ պիր օղսալ ասօղսլասաճագըն։
4 – Վ.է չհմոն ասագըն, չէրսպ Եասնա-
մուսքիր Իչէկէսինն, վէ հիչ պիր նա-
փաք չէյ եէմէյէսինն. 5 – Զիրա Իչէզէ
սէն համլիչ օլասպ պիր օղսալ ասօղսլ-
ասաճագըն, վէ պաշնա սահոպ-
ասօղսնհամսըն. գիրա չօճաղ բասհմասան
Ալսահ Իչիւն նէգիր օլասճագ սըր, վէ ո
Խարտիւէի Ֆիլսաթի իլէրինն էլինասէն խէ-
լասս եէմէյէ պաշլայաճագ սըր՝ ասէ-
սի։ 6 – Վ.է օղ գործ կիսիպ զէվճինէ
խիճապէն պիր Ալսահ ասէսի պասնա
կէլսրն, վէ ասրն չէհրէսի Ալսահ մէկէ-
յի չէհրէսի կիպի գիյասէսիյլէ հէյ-
պէճի խոր. պէն ասսաի նէգէսսէն կէլ-
սյինի ասրմասսրմ՝, օ ասսաի խամինի
պասնա պիլսիճմէմ։ 7 – Վ.է պասնա՝
Իչիզէ սէն համլիչ օլասպ պիր օղսալ
ասօղսլասաճագըն, վէ չհմոն չէբասպ վէ
մհսաքիր Իչէկէսինն, վէ հիչ պիր նա-
փաք չէյ եէմէյէսինն. գիրա չօճաղ
բասհմասան Թա վէֆսիթը կհսնհնէ ասէ-
յինն Ալսահ իչիւն նէգիր օլասճագ սըր՝
ասէսի :
8 – Վ.է Մասնաէ ԲԱԳԳԱ նհյասզ է-
տիպ՝ Բ-էճա էտէրիմ, հա ԲԱԳԳ, կէօհ-
սէտսէյինն Ալսահ սասէմի պիզէ Թէէ-
լսրար կէլիպ՝ ասօղսճագ չօճաղսպա նէ է-
սէճէյհյինի պիզէ էզյէհէյինն՝ ասէսի։
9 – Խոսհ Ալսահ Մասնաէնինն սէսասսր-
նը Իչհմսի, վէ Ալսահնըն մէկէյի Թէէ-
լսրը օլ գործյա կէլսի. վէ մէրգաճէ
Թասրլասասս օհճաճյօր խոր, վէ զէվճ
Մասնաէ հասնդասս սէհյհյ խոր։ 10-
Օլ վաղտի գործ՝ սզ էլ՝ սճէյէ գօ-
չասպ զէվճինէ՝ Իչէզէ օլ կիսն պասնա
կէլսրն սասէմ՝ պասնս կէօրհնհսիս՝ սէ-
յհյ Խասպէր վէրսրն։ 11 – Մասնաէ սասս-
նի գասյգրպ զէվճէսինն սպրճնճաս
կհմի, վէ օլ սասէմինն հասնդասս վաբ-
պէդասս սնհս Զաքարըգ գործ էլէ մհսքասս-

Digitized by Google

չեմ էաէն ասէն մի ոմն՝ ասէտի. օ տուէքի՝ Պէն իմ՝ ասէտի։ 12 – Մանուէ տուէքի՝ Աէօգիւն էերինի պուլաղգատա չօճաղա լսդրմ՝ օլսն նէ՞ տէր, վէ նէ՞ հասփամլը՝ ասէտի։ 13 – Վէ ԲԱՊՊԸՆ մէլէյի Մանուէյէ ասէտի քի՝ Գարը քէնարսինէ սէզիլէտիյիմ՝ չէյլէրին ճիւմլէսինտէն ատգընըն։ 14 – Իւպիւմ տասնօղնատան հասըլ օլսն հիչ պիր չէյ էէմէսին. վէ չէրսով կա միւքիր իչմէսին, վէ հիչ պիր նասփագը չէյ էէմէսին. էմր էթտիյիմին ճիւմլէսինէ հըթթը էյլէսին։

15 – Վէ Մանուէ ԲԱՊՊԸՆ մէլէյինէ՝ Քէրէմ էտիպ ճանըմըզատա պիր ազ տուր, վէ պիր օղլագ Հապըրլըսդրդ էօնիչէ էօյ-ւը՝ ասէտի։ 16 – ԲԱՊՊԸՆ մէլէյի տարթ Մանուէյէ՝ Պէն ճանըքնատա տուրսամ տա, թա՛ սանըքատան էէմէյէ ճէյիմ, սամսն էկեր մինհ-քատա էսէճէք օլաւր խէն, տնը ԲԱՊՊԱ թաղարմ էյլէ՝ ասէտի. չիւնքի Մանուէ ԲԱՊՊԸՆ մէլէյի օլաղդընը պիլմէզ իտի։ 17 – Վէ Մանուէ ԲԱՊՊԸՆ մէլէյինէ՝ Խամիկի նէ՞ տէր, քի աէօգիւն էերինի պուլաղատըրգատա ասանս իքրամ էասէյիմ՝ ասէտի։ 18 – ԲԱՊՊԸՆ մէլէյի տարթ ասնա՝ Խամիկի նի՞չին պէօյլէ սիս՛ալ էասէրսին, պիրտա 'ասճա՛իպ տէր՝ ասէտի։ 19 – Վէ Մանուէ օղլաղը վէ էքմէք թաղարմէնինի պալըզ գալանըն իւզէրինտէ ԲԱՊՊԱ թաղարմ էթտի. վէ Մանուէ իլէ զէվճէսի միւշահէտ էտէր քքէն, օ 'ասհիպ պիր չէյ իճըտա էյլէտտի. 20 – Զիւնքի մէղապհասնի ալէվ կեղիչ ատզրատա չդմանատա իքէն՝ ԲԱՊՊԸՆ մէլէյի մեզատսըն ալէվկիլէ եօ-գատրը չըգատը. վէ Մանուէ իլէ զէվճէսի պուհանա կէօտոիւքլէրինտէ եհիզ իւտթիհ էէրէ տիւշտիւլէր։ 21 – Վէ ԲԱՊՊԸՆ մէլէյի պրթըգ պիր տուհա Մանուէ իլէ զէվճէսինէ կէօրիւհանմտի. օ զէմնան Մանուէ ԲԱՊՊԸՆ մէլէյի իտթյինի անկլատը։ 22 – Վէ Մանուէ զէվճէսինէ՝ Մութլագա էօլճէկիզ, պիրտա Ակհսէր կէօրսուք՝ ասէտի։ 23 – Զէվճէսի ատթի անա՝ ԲԱՊՊ պիզի էօսուքսուզ մհբատսընատա օլաա իտի, էյլէրթիդատէն մհհէրատպսյը վէ էքմէք թաղարմէսինի գատալ էթմէզ վէ պատ չէյլէրին քատֆէքսինէ պիզէ կէօսթէրմէզ վէ չիմսի պատ մհտիւիս չէյլէր պիզէ իչթիտարմէզ իտի՝ ասէտի։ 24 – Վէ օ գատը պիր օղատ ատզատըտ՝ ատնտ Սամփատն թէտմէյէ էՀ-լէտի. չօճագ ատտի պէդյիատիս, վէ ԲԱՊՊ անը միւպարէք գըլսը։ 25 – Վէ օ՝ Սաբատս իլէ նէթհատագ տարատսընատա Դատն օրատաւսըատա իքէն, ԲԱՊՊԸՆ Բատհատ անը թէչվիգ էյթմէյէ պատշատը։

ՊԱՊ 4։

Վէ Սամփատն ԹատՃատթատյա էնիպ ԹատՃատթատտա Ֆիլիսթի իլէրին գըզատըրընատան պիր գըզ կէօրսիս։ 2 – Վէ փէտէրի իլէ վատիսէյնին էատնըրատա չէ-գըզ՝ ասնէրէ խատպեր վէրէրէք, ԹատՃատթատտա Ֆիլիսթիլէրին գըզատըրընատան պիր գըզ կէօրսէտմ՝. չիմսի տնը պատռա զէվճէ օլմատգ իւգզէ ատլընըզ՝ ասէտի։ 3 – Փէտէրի իլէ վատիսէսի տատթի ատնա՝ Պիրտատէրէրինին գըզատըրընատա վէ պատ թիւն գատվիմըզատա պէր գըզ եօ՛գ մը ատըր, քի սէն Խիթթ ատնըզգ Ֆիլիսթիլէրէտէն զէվճէ ատմատգա կիտէճէքսին՝ ասէտիէրը. Սամփատն խտ փէտէրինէ՝ Պատնա տնը ատ, գիքա կէօգլէրիտէ օ խօշ կէօրիւնսւս՝ ասէտի։ 4 – Վէ փէտէրի իլէ վատիսէսի՝ պատնտն ԲԱՊՊ թատրաՖընատան օյատըղընը պիլմէգլէր իտի. գէ-բա օ Ֆիլիսթի իլէր 'ատլըհինէ պիր պէ-հանէ ատրատմատգ տատ իտի. չիւնքի օ զէ-ման Ֆիլիսթի իլէր Խատյսէյէ թէտատլաթ էթմէքտէ իտիլէր։ 5 – Վէ Սամփատն իլէ փէտէրի վէ վատիսէսի ԹատՃատթատյա էնիպ՝ ԹատՃատթ տնըն պատղատրբնատ գատտատը կէտատխլէրինտէ, իշլէճ պիր կէնճ ատրատնն կէօմիւտէյէրէք գատշըրատա կէտատ։ 6 – Վէ ԲԱՊՊԸՆ Բատհատ անըն իւգէրինէ կէտատհէյ, ատօլտնը պիր օղլաղը շատգ էտէր կիպի շատգ էթմատ. էյնինատ տատթի պիր չէյ էօգ իտատ, վէ փէտէրի իլէ վատիսէսինէ՝ նէ էտատթըղընը իտատպեր վէրտատ։ 7 – Վէ էնիպ օ գըզ իլէ սէգյիշտատ, վէ գըզ Սամփատնըն կէօգլէրինէ խօշ կէօրիւնսւս։

8. Վէ պիր միւտատթի սօղրատ տնը ատը-մատպ կիտէր իքէն, ատրատնըն յատշէտ-նի կէօրմէք իւգզէ էօլատան ատտէտը. վէ իշլէճ ատրատնըն ճէտէտնինտէ պիր տիւ-րիա տատը իլէ պատլ վատր իտի։ 9 – Վէ տնը էյնինէ ատլըգ էէյէրէք կիթթ տի, վէ փէտէրի իլէ վատիսէսինէ կիտէպ՝ տան-լէրէ տե վէրտիքտտե, էէտիլէր, տամմտ պատլը ատրատնըն ճէտէտնինտէ ատտըգը-նը տանլէրէ պիլտիրմէսէտ։

Digitized by Google

10 – Փետրվարի տասներորդ օրը գերզ թագաւորն Ենովքիան՝ Սամիասն օգտաւոր պիր պիչաֆիէթ թերթիով էլլէսաւ, գիրքս գէնճէլէր պէղալէ էտերլէր իսկ։ 11 – վէ անոր կէօրաքլէրէր վէմանն՝ անդի եաղըլմասու պուռնասով՝ սանաս բէֆիգ օլմազ իւղրէ օճաղ քէչի կէճիլտիլէբ։ 12 – վէ Սամիասն անդէրէբ՝ շեմաէրի սիչ պիր պիլմէճ սեղյէյէլիմ. եկէր սանը գիչաֆէթին եէտի կճէնիւ զարֆնասս հալ եսիով՝ պասիաս պէչանն եաէրտնէղ, պէն ասե օճաղ կէօմիլէք իլէ օճաղ գոմի էլղիսէ վերիրիմ։ 13 – Ամմասս եկէր պասիաս պէչանն եաէրմէգէնիզ, օր վազգէթ սիզ պասիաս օճաղ կէօմիլէք իլէ օճաղ գոմի էլ-պիսէ վերէ ճէէքսինիզ՝ ասեան. սանդէր տասքն ասաս՝ պիլմէ ճէկնի սեղյէ ասե, սանը իչղնասէլիմ՝ ասաիսէր։ 14 – վէ սանդէրէ՝ Եչիճնասէն եէյճէք չէգաղ վէ գասվէճիտնէն թասղալ չէգաղ՝ ասեան. վէ սանդէրէ պիլմէճէլ իւչ հինս զասվէճիտ չէգաղ՝ ասեան. վէ սանդէրէ պէղալ պէչանն էտերմէտիէր։ 15 – վէ Սաասիասն՝ զէվճիկնէն կէնիւսեսէ Սամիասնդէն, պիղմէճէսինի պիզէ պէչանն էճմեսի իւչնէն զէվճիկնէն կէնիւնէնս էասի, օղնէ քի սէնի վէ փետրերնիդէն խասնէրսէ սահէլէ էտգաղլար. ասդանա՞ գ իչնէն մի պիզի ասա՝ վէճէ էճասնիզ. էղյլէ ասէմ՝ ասէսիէլ մի՝ ասէսիէր։ 16 – վէ Սաասիասնդէն զէվճէճսի սանդէն էասնդասա ասղալյզ պէնի ասէվմէզսինն, վէ պասիաս մասհզաս պահղող էտերսին. գասվէմդէն օղոչլասրդնաս պիլմէճէ սեղյէյէիմ ասե, պասիաս պէչանն էճմեսնին՝ ասեան. օ տասքի սանաս՝ Իչղէ փետրերիմ իլէ վասլնասէմ պէչանն էճմեսնիդասէն ասղնա՞ սասնա՞ մի պէչանն էտեյիմ՞ ասեան։ 17 – Մերգունէ իսկ, սանդն էասնդասա գիչաֆէթէրինն եէտի կճէնիւսեսէ ասղլյզդ սանդէրէ եէտի կճէնիւսեսէ ասղլյզդ սանդէրէ՝ պէչանն էճմեսի՝ ասեան. օ տասքի սանաս՝ Իչղէ փետրերիմ իլէ վասլնասէմ պէչանն էճմեսնիդասէն ասղնա՞ սասնա՞ մի պէչանն էտեյիմ՞ ասեան։ 17 – Մերգունէ իսկ, սանդն էասնդասա գիչաֆէթէրինն

հայրապետությու։ 10 – Վ.Է Ցուգաց առաքեալներն՝ Նիկիայեն իւզերիմիզե չզգայնըզ՝ առաքելներունե, Սամփռանը պատգամըզ, անոնն ալ զնե եռափառըզը կիսով անոնց եռափառագ իլնեն չզգայըզ՝ առաքելը։ 11 – Ո զէնեան Ցուգատան իւշ պինդ քրիստոնեայ գալատացին հարըզներն էանիւնեն էնիզ, Սամփռանոց՝ Ֆիլիպպէ իլեր պիզիմ հիւքմունրմէզ ալարզընը պիլմէզ մի ոին։ պիտի պտ եռափառըզն նէ առիր՝ առաքելը. ո տանեի ոնլերէ՝ Անդեր պտնոց նէ եռափառըսը խոշ, պէն ատ անլերէ եզրէ եռափառ՝ առեաւ։ 12 – Անդեր տանեի ոնոց՝ պիզ ունէի պատգամըզ Ֆիլիպպէ իլերն էլինէ թէսալիա էմիզը իչինեն էնոնէր՝ առեւրելը. վէ Սամփռան ոնլերէ՝ Քէնտինիզ պէնի վռնմնայցաղներզա պոնոց եէմին էտինիզ՝ առաքեաէ, 13-Ոնոց խիմապէն՝ Ռոպր, անդաղ ունէն պատգամըզ ոնլերին էլինէ թէսալիա էաէրիզ, Ֆռագոթ ունէն տալա էօլոսւ-ըմէյիզ՝ առեւրելը. վէ ոնը իզի եէզ պատգամըզ գայտատան չզգաղտրելսւր։

14 – Վ.Է Լէգէյէ կէլտիյինոե՝ Ֆիլիպպիելեր կիւլտոնը չէքերէք ոնը գտրշտատրսւր վէ ԻԱՊՁՆ Ռաւհա ոնըն իազերիներ կէլտի, վէ գօլտրընոտա օլոն փիլեր ոտեէշտ ետնդրէ քէնէն կիսվ օլոտա։, վէ պատգտրը էլերինոեն գօփտտա։ 15 – Վ.Է պիր մերքեպէն գտրսւրմտրէ չէնեպինի պաւլտպտլե՝ էլինի ուզատրդ տլտր, վէ ոնդնլե պին քրէյի վռսրտտա։ 16 – Վ.Է Սամփռան՝ Մերքեպ չէնեպիլե երզրն երզրն էրթի, մերքեպ չէնեպիլե պին քրէյի վռսրտրմ՝ առեաւ։ 17 – Վ.Է ոէօվիոնիւ Թեմոմ՝ էթոիքոտ, չէնէյի էլինոեն ոտթտր. վէ օլ մոհալե *Ռոտմոթ-վէքթ Թեսոմիյ էյլէտմի։

18 – Վ.Է զկյոտեոիյլե ոտսոտյըզ՝ ԻԱՊՁՆ Ֆէրեոտա էտերէք, Ոէն գտրլերն էլիլե պտս պէօյէք խելտրը իչ-ոտան էթոտին, վէ շիմոի ոտսոպղլգտտան էօլիս խիթոնոզրըզ էլինէ* մի ոտբշէկյիմ՝ առեաւ։ 19 – Վ.Լ Ալտա Լ.Էքթոտ պտոն չոսգտրը ոէյմոզլե ոտնէն ոտս չէզգտր, վէ իչոէքտէն ոօզրտ Թոզե հոյտոի պտոլտրտգ իչկեոտ օլոտս. պտս էճլտէն ոտոո՝ †Ինգօրտ Թեսոմիյ էյլէտմի, քի պտս կիւոնե ոտէյին Լէքթոտե ոտիր։

20 – Վ.Է Սոմփռան Ֆիլիպպիելերին կիւոնէլերինոե իոպտյէնե երզրմի ոէնոե հիւքմ էյլէտմի։

ԳԱՊ 16

Վ.Է Սոմփռան Գոզգտյտ կիոնիզ՝ օրտատտա պիր Ֆռոհիչէ կէօրթէք ետնդրտա կիզտի։ 2 – Վ.Է Գոզգտյտրտտ՝ Սոմփռան պտոտրտյտա կէլտի՝ ոէյիւ իոպտէ Ռիւչէթ իւպերինէ, ոտնը իչոտիք էտիոզ՝ չէհրին գտփռոզնտտա պիւթիւնե կէճէ ոտնէն իչյնե փռոտտտտա ետիոզտրտր. վէ պիւթիւնե կէճէ ոիւքիւթ տռոտրտտա՝ Սոպպտհյտյտրն էրզէնե ոտնը գտմէլ էտոերիզ՝ առեաւրելը։ 3 – Սոմփռան տանիի կէճէ ետրըզնտա գտտտտրը ոտյտտրգտտան ոօզկոտ, կէճէ ետրըզնտա գտոլգէզ՝ չէհրին գտփռոզ գտպտտտրըզնը իչի ոէօյէէրիյլե թռոթտտռ., վէ ոտնէյրի ոիրգիւ իլե պէրտտպեր գտփռրըզ՝ օմռոզնտա ոտոտրտգ, Ֆէրզտնըզն գտռչզրնտտա օլտն ոտոոզնը պտռչնտա չզգտրըզ։

4 – Վ.Է պտռնտտան ոօզրտ Տավրիզ առերնինոե Դոալիյա իոմինոե պիր գտորզ ոէվտի։ 5 – Վ.Է Ֆիլիպիելերին էմիրզերի մէզգտռոզրէնն էտոնդրտա կիոտիզ, ոտնա խիմապէն՝ Ոէնշ կէօնիլեոիս էտոփ տռա, պէզիրզ գռովվէիի նէտոէն օլոտզդրնը, չէմ՝ նէ վէճէյլե ոտնա գոզիզ կէճէհիմիի էօյրէտ, քի ոնը պտպղլգրզ գիլ էտերիմ, պիզ տռոխ, հէր պիրիմիզ ռատա պէն հիզ էզի՝ կիոտիզ վէրիրիզ՝ առեաւրելը։ 6 – Դոալիյա տռոխ Սոմփռանա՝ Ըէճտա էտերիմ՝, ոէնշն պէզիրզ գռովվէիին նէտոէն օլոտզդրնը, վէ Թէզիլիւնշ իչինե նէ իլե պտպղլռտռճտզդրնը պտռնտ պէչտռն էչյէ՝ առեաւ։ 7. Վ.Է Սոմփռան ռատա՝ Էկէր պէնի գռոբռտմտմիչ եէռտի Թռոզե քրիրիշլերիլե պտպղլգրզ իսե, օլ ռատմ գտ՝ իքիլէնշտպ պտպղլգրզ ռատեմ կիոպ օլոտբրմ՝ առեաւ։ 8 – Վ.Է Ֆիլիպիելերին էմիրզերի գռոբրյտս գռոբռտմտմիչ եէռտի Թռոզե քրիրիշ կէէիրտտրիլէրզ, մէզգտռոբ տռոխ ռատը ոտնէյրիլէ պտպղլգրզ. 9 – Վ.Է փռոտտտ գռոբրտնշ օլտոիշրոզ խռվէիի ռատը պէչիլէր իչքէն, մէզգտռոբ ռատա՝ Էյ Սոմփռան, Ֆիլիպիելեր ոէնին իռոզերինե կէտի՝ առեաւ. օլ վռզրիի քրիրիշլերի ոտեչ գօռռոնշտտան գօփտտն իռոիրիռիռ իիպիյլե կիոպ գփռոտրտզ. վէ գռովվէիի պիլինմէտի։ 10 – Վ.Է Դոալիյա Սոմփռանա՝ Իշիե պէնի տռ-

* Ն–Ն՝ չէնէ Թեփեսի
† Ն–Ն՝ Ֆէրեոտա էտերնին փռոնգրը

Digitized by Google

առաջով՝ պահա եւալան ուզելէտին. չիմոի բէճա էտէբիմ՝, նէ իլէ պաղ լահա պիլէճէյինի պահա պէյտա էյլէ՝ ատեար։ 11 – 0 տասի ահա՝ էյ Սամփահան, Ֆիլիսիմ իլէր սէհին իւզերինէ կէտ՝ ատար։ 0 տասի ուչգուռնուսան ուչահաքգուռա, էվվելքի տէֆ՝ալար կիտի չըգըդ տիլքինէչիմ՝ ատար. ամմա քէնտիսինատէն ՐԱՊՊՉՆ կիմ տակիմին պիլմէդ իտի։ 21 – 0Հ վազըմ Ֆիլիսիմ իլէր ահը Թուխտաշ՝ ահըն կէօզլէրինի չըգարտըլար, վէ ահը Թաղալըա էնտիրիմ՝ պահգաղըլարէ պաղլատըլար. օ տասի հաղափահանէտ տէյլերմէն չէվիրիր իտի։

22 – Վ.Է Թըրաշ օլարգ ատան ածկատ պաշլըհան առալը պիմէմէյէ պաշլատար։ 23 – Վ.Է Ֆիլիսիմիլէրին էմիրէրի՝ Պիզիմ իլահմըզդ տուշունիմիզ Սամփահանը էլիմիզէ Թէալիմ՝ էհ՝ատի՝ ատէյէրէք, իլահլարը Դաշգահա պէօյիւք պիր զապիհէ զէզգ էհ՝ամէտ վէ չինկիզ էլլէմէտ իւզրէ Թօփլահատըլար։ 24 – Վ.Է խալգ ահը կէօրատիւքտէ իլահլարընա հատահա էհ՝ատիլէր. զիրա՝ Պիզիմ իլահմըզդ տիւյարըմզդը խատաշ էտէն վէ պիզատէն չօգ քիմսէյլէրդի մահգէմատ տուշունիմիզի էլիմիզէ Թէալիմ՝ էհ՝ատ՝ ատատիլէր։ 25 – Վ.Է գալալէրի Ֆէբահինաէ օլարգ ահըն Սամփահանը չտարրըզնըզ, էհ՝անէտիզտէ դիհաատն՝ ատատիլէր. վէ Սամփահանը հայափահանէտէն չտալըրատար, վէ էօնէլէրինտէ օյհատար. վէ ահը տիրէքդէրէրին ատատահա տտա բատատարար։ 26 – Վ.Է Սամփահան էլինէտէն Թահաքան ուշտաղ՝ Պրազ պէհի քի իւզէլէրինտէ խատնէհին տտա բատարը տիրէքդէրի Թահաքատ ատատահան օյհատարդմ՝ ատար։ 27 – Խահէ իտ էրքէք վէ գարըլէ տօրու օլատ՝ Ֆիլիսիմ իլէրին ճիւմլէ էմիրէրի օյհատա խատ. չէմ տէ տտատ՝ իւզգէրինտէ Սամփահան օյհատահաքնը տէչ էտէն իւշ պինկ գատատար էրքէքէ վէ գարը վար իտի։ 28.Վ.Է Սամփահան ՐԱՊՊԱԼ տտա՝ա էտիպ ատար քի՝ նա Բատպ ՆՀովա, րէ՛ճա էտէրիմ՝, պէհնի Թ.Է գէնգքէր Է.լէ։ Ետ Ալլահ, րէ՛ճա էտէրիմ՝, պէհնի եալնըզդ պտ ատՔ՝ա գատվվէլքէնտիր, քի Ֆիլիսիմ իլէրտէն իզքի կէօրիմ իչիւն պիրտէն ինհիգամ՝ տտլըրմ՝ ատար։ 29 – Վ.Է Սամփահան՝ իւզէրէրէրինտէ խահչէհին տտա բատարը օրնի տատաքի իզքի տիրէկէ, պիրինէ տատդ էլհէրէ վէ տիկէրինէ տօլ էհհէրէ տատր-

Digitized by

լըզ անլէր իւզէրինէ տայանօղլու։ 30 – Վ Ե Սամփսան՝ Ֆէլիստիմ տէ Յիլխի թիլէր իլէ եօլէյիմ՝՝ տէյէրէք գուվվէթլէ էյիլսին. խանէ տոսթէ Լմիրէր վէ իչինտէ օլան պիւթի իւն խուդ իւզէրինէ տուրշսին. վէ վէֆաթ ընտա գամըլ Լեթտիդ մնգիմալէրը, միւտաէյի ի 'էօմրիւնտէ գամըլ Լեթտիդ գէլմէյէնէն զիյատէ սլաս։ 31 – Վ Է գունտաս չլարը իլէ փէլէշթիմին պիւթի իւն խանէսի էնիդ սանը գալարտրլար, վէ կէօթի իւրիւգ Սուրաս իլէ Եմթաուտը ստրատնատա փէտէրի Մանուէնին գաթարընտա ատֆին էյլէսիլէր. վէ անդն Խոսյէլէ հիւքմ էյլէսիլի միւտաեէթ եէրմի անէ խոր։

ՊԱՊ 17

1 Եվ Եփրեմ տաղը Եհուդինէն Միքա իսմինտէ պիր տաէմ վար իսի. 2 – Վ Է պաս տաէմ վարիէնինէ՝ Սէնտաէն ալընմըշ վէ անտէն ատլտը լար-նէթի. Լիմէլինն՝ հէմ տոսթի *պատնաս ատգլէսիլին օղ պին հիւգ գրիմ՝՝ ա կիւմիւշ Եօ՛թ հզէոէ, իչլի է օ կիւմիւշ Եատնքմտա տոր, պէն ալտըմ՝՝ ատի. վալիտէի տոսթի՝ Էյ օղլըմ՝, ԲԱՊՊ Լի-յոսֆընտան միւտաթիք օլսըն՝՝ ատի. 3 – Օ տոսթի պին հիւգ էքՒ՝ – կիւմիշ-շիւ վալիտէսինէ կէբի վէբսիլինտէ, վալիտէսի՝ Պու կիւմիշիւ օղլըմ իչինն ոյնս վէ տաօքմէ պիր տաբրէմ Եատփտագ իւզրէ էլիմտէն քիւլկէյէն ԲԱՊՊԱ Լի տագտա Լեմ միչ իսմիմ՝. վէ չիմտի տանը տոնտա կէրի վէրիրիմ՝՝ ատի. 4 – Վ Է կիւմիշիւ վալիտէսինէ կէրի վէրտի. վալիտէսի տոսթի իչի հիւգ էքՒ՝ – կիւմիշ տալըգ՝ տանը գուդսալ՝՝ՀրյաՀ վէրտիքտէ, օ տոնէրտէն ոյնս վէ տէօքտէ տաբրէմ Եատփտագ. վէ Միքտանդն խատնէսինէ գօնալտաս. 5 – Վ Է պաս Միքատնէն իւսՀյարտա մնախատա պիր խատնէսի օղատագ պիր էֆատ իլէ Լի էրտաֆիմ՝ Եատփտագ, վէ օղուվլարընտան պիրինի Լի տոսթա Եէֆտի, օ տոսթի տանա քէտահին օղտաս. 6 – Օ Լ կիւՀնէրտէ Խոսյէլէտէ մէ-լիր պատլտնմըշտը՝ հէր քէս քէնտի նատպարընտա խոշ օլանը իչլէր իսի։

7 – Վ Է Ցատգա գուպիլէնինտէն վէ Բեթլէհեմ՝ Լ Ցատգա Եհուդինտէն պիր նէվճիվանն վար իսի. պաս տոսթի պիր Ղէւիլի օղուդ՝ օրատատա միւտաթիք իսի։ 8 – Վ Լ օղ քիմսէ կէչինէպիլէճէՀի եէրտէ Լիգամդի էֆտիք էքՒՀրը իւզրէ Բեթլէհեմ՝ Լ Ցատգա չէհրինտէն չըգտը, վէ եօլճրըգ էտուրէք Նփրեմ տաղընա Միքանդն խատնէսինէ վաստը օլատա։ 9 – Վ Է Միքտա տանա՝ Նէ՞ րէտէն կէլիյօրսըն՝ տոսթիքտտէ, օ տոսթի տանա՝ Պէն Բեթլէհեմ՝ Լ Ցատգա Եհուդինտէն պիր Ղէւիլի իմ՝. վէ պատլտ պիլտիյիմ՝ եէրտէ Լիգամդի էֆտիք իւզրէ կիսիյօրըմ՝՝ ատէտի. 10 – Միքտա տոսթի տանա Խրիատպէն՝ Պունտա պատտա վէ քէստհին օղտաղ եօնդրմտտա օֆտ ատ, պէն տոսթի տանա սէնէտէ օն էքՒ՝ա կիւմիշ Լիէ պիր գամի Լավտաղ վէ եէչէ ճէյինի վէ ըէյիմ՝՝ ատմտի իւզէրինէ, Ղէւիլի օրտա գալտը. 11 – Ղէւիլի տոսթի պաս տատէմինն եօնդրմտտա օֆտ ատրմտագ բտգի օղտաս. վէ պաս Նէվճիվանն տանա օղտաղլարընդն պիրիսի կիպի օլտաս. 12 – Միքտա տոսթի Ղէւիլիլէի Լի տոսթա էչլէտի. վէ օղ Նէվճիվանն տանդն քէտահինի օղտաս, վէ Միքտանդն խատնէսինէ գալտը. 13 – Վ Է Միքտա՝ Շիմտի ԲԱՊՊ պատնա էչիլիք ետ ճէչինի պիրիրիմ՝, դիրտա Ղէւիլի պատնա քէտահն օղտաս՝ տէտի։

ՊԱՊ 18

Օ Լ կիւՀնէրտէ Խոսյէլէտ մէլիք եօգ իսի. վէ օղ կիւՀնէրտէ Դանիլէր սրպիլ ատբէն օլմագ իչինն քէնտիլէրինէ միրտտա տրտատագտտա իսի. գիրտա օղ կիւՀնէ տատչին Խոսյէլ տրպիլ տրտատնատա քէնտիլէրինէ էֆֆտէրէ մըգտա տուշմէմիշ իսի։ 2 – Վ Է պէնի Դան քէնտի գտագիչէրինտէն, Հաւատատտարընտան, Ատրատա իլէ Եթ տատգտատնտա, տիյտարը Լ Է ճէֆտիհ իլէն գտվվէթ տահիպի օլան պէշ Նէֆէր տատէմ էչօնտրիսի, տանլէր՝ Նփտինիզ, տիյտարը Լ Է ճտՀՀտա էտինիզ՝ տէտիլէր. տանլէր տտտի Եփրեմ տտաղնտա Միքտանդն խատնէսինէ գտտտար կէլիսի՝ օրտատա կէճէչէմիյէչ. 3 – Ատլէր Միքատնդն խատնէսի ետնդնտտա իչլէն, Ղէւիլի Նէվճիվանդն տէտինի Լի տոնդրտրտ օրտտա տատփտրտագ, տոնտ՝ Սէնի քի՞մ պատրտտտա էճէՀի իչտտի, վէ սէն պատրտտտա Նէ՞ղ վտտ՝ տէտիլէր։ 4 – Օ տտտի տոդլէրէ՝ Միքտա պէնիմ իչինն պէղլէ վէ պէղլէ Եատփտագ, վէ քէնտհնէ քետահն օլմագ իւզրէ պէ-

*՝Իպր. գտալտգըմտա

Digitized by Google

Նի ի՛ւ ճրէքէլ Թա՛ւ ատ։ 5 – Անէր ատեն անոնց Շիմոն Պետրոս ա՛ւ ել էր, շա՛ կիտէ՛ճէլիմիզ եօ՛լ խայրէր օլուճա՛ գ մը, ամէյսյոլըմ՝ ատ՛ տէլերին ատ, 6 – Ի՛ւ ա՛ն ղէրէ՛ Նէ՛ լատէ՛ն կիտի՛նիզ, պա՛ կիտէ՛ճէլիմիզ եօ՛լ ՐԱՁԱՆ մէ՛ ղ պա՛ ւ՝ ատ՛ ։

7 – Օ՛լ վա՛ղ էր օ՛լ պէ՛ չ Նէ՛ ֆէր ատ՛ մ՝ կիտի՛ ղ՝ Լէ՛ւ յիտի՛ վ ատ՛ ոլ ա՛ ղ ։ Ա՛ ղ էր. վէ ի՛ չինատ՛ օ՛ ան գ ա՛ վ մի՛ն կէօրտի՛ ւ էր քի ա՛ ի գ ա՛ յ ատ՛ ոլ՝ Սի՛ գ ո՛ ն ի՛ լ ա՛ ղ ատ՛ էր ի՛ ն ա՛ ւ ա՛ յ ի՛ չ վէ ի՛ ճ ի՛ կ էր ի՛ ւ ա՛ ղ էր ի՛ ն օ՛ լ ա՛ ղ ։ Ա՛ ղ ատ՛ ի՛ ա՛ ա՛ ա՛ ա՛ ա՛ ի՛ ա՛ ա՛ ա՛ ա՛ ա

էլլեր իւէ քեռհինինի ալըզ՝ Լայիսե, ասոնք իւրեր վէ պեգտալ օլսն պէր գովմ իւղերինե վարըզ՝ անլերի գըլըճասն կէչիթերէք չէհրի աթէչե եռագտըլար։ 28 – Գուրթարան տասի հոգ խոն, զիրա Ալգընասն ուղագ օլսալ՝ քիմսե իւէ պէր մնալահմիլսրը հոգ խոն. վէ չհհր Բնիքրսգսա օլսն ահերեսե խոն. վէ չհհր պինա էտիով՝ ասնսե իգամնիե եմսիլեր, 29 – Վէ չհհրե Խորայելնեն օղլս վէ քենսի փեսեերլերի օլսն Դասնըն խահլե Դասն Քեսմիյե եմսիլեր, վէ լոքսն չհհրին խոմի մնգասսեմս Լայիս խոի. 30 – Վէ պէհի Դասն քենսիլերի իչինե օյսս սսրեմի իգամե եմսիլեր. վէ Յովնասան խոն ի Գերսան խոն ի Մասնասե իւէ օգսւլսրը, ահյսրըն էասրեմե կնւնինսե ահչին, Դասնիլեր սըզգընըն քենսհինլերի խոի. 31 – Անլեր սասի պէրի Ուլսհ Սեկովսս պսւսնասղը կնւնլերին քենսֆինինսե՝ Միքասնըն եռափըզը ցյսս սսրեմի քենսիլերի իչինե նասզ եմսիլեր։

ԳԱՓ 19

Վե օլ կնւնլերսե Խորայելսե մելիք հոգ իւէն, Եփրեմ սղը սեմենլերինե զարիզ պէր Վնւիլ պսւսնասզ՝ Բնիքլեհեմ ի Յուդասան քենսհինե պէր օտալըզ ալսը։ 2 – Վե օտալըզը ասնս խըյանեիլե իրի իքեսզ ը գինս էտիով, ասնն եռագնասն Բնիքլեհեմ ի Յուդայա՝ փեսերինին խասնեսինե կնհմասի. վե օրատս սեօրի այ մըղ սղըը մեքա էյլեսի։ 3 – Վե զեվճի գսյգսը վե ասնը Թսալի իճ էտիով կերի կեմիրմեք իչնեն ասնըն սրսրնճա կիճի, վե սեշադը իւե պերսզեր իքի մերքեզ վար խոի. գարը սասի ասնը փեսերինին խասնեսինե կեօճիւրիւզ՝ գըզըն փեսերի ասնը կեօրսիւքատ խօշնսեսուիլե սնե խոիեգզալ եմսի։ 4 – Վե գսյն փեսերի, եռագն գըզըն փեսերի ասնը ալը գօտս. օ ասսեի իւշ կնւն ասնըն եռագնասս օճաւրսսս. վե եէյիով իչերքեք օրատս կեճելեսիլեր։ 5 – Վե սեօրսիւճիւ կնւնսե սսսպասկսյգըն էրքէն գայգսդալարընսս՝ կիճիքե իւզրե պղսղս գայգսը. Ֆսգսպե գըզըն փեսերի սսսմնասընս՝ Նիւրեմնի պէր ըզգմս էքմերլե գսւվնճնեսնր, ասնսեն օօնգսս կիսեէրսինիզ՝ սեօի։ 6 – Վե օճաւրսսզ իքիսի պիրլիքսե եէյիզ իչսիլեր. գըզըն փեսերն ասսեի օվ սսեմե՝ Գերեմ եմ, պսւ կեճե գայմազսս բսգի օվ, վե նիւրեմնի խօշ օյսսնե՝ սեսի։ 7 – Վե օվ սսեմ՝ կիճիմեչե գայգընճա, գայն փեսերի սնոս խալսսմ եմմերլե՝ նիճե օրատս գայգալ։

8 – Վե պեչինինճի կիսե կիճիմեք իչնեն սսսպասկսյգըն էրքէն գայգսը. վե գըզըն փեսերի՝ Գերեմ եմ, նիւրեմնի գսւվնճնեսը՝ սեսի. սսլերը ասսեի գնվալ վսգրընսս պսսսը գյսյգսյգ՝ իքիսի պէրսզ ոե քա՝սմ եմսիլեր։ 9 – Վե օվ սսեմ՝ օտասլըզը վե սւշադը իլե կիճիմեք իչնեն գայգսը, սսմնիս գայն փեսերի, եռագն գըզըն փեսերի սնոս՝ Իչիե չիմնի սեշսմ օյսսյօր, բեճսս էասրեմ՝ կնճե գայգընըզ. Իչիե կիսե մեկլ եմմեքսսե տոր, պսւսրսսս կեճելեչիով՝ նիւրեմնի խօշ օյսսնե. վե սսսպասկսյգըն էրքէն նօյս չգըզ չսսրըրնըզսս կիսինիզ՝ սեսի։ 10 – Օվ սսեմ՝ խե կեճե գայգընգ խոմեմչիչեք գայգըզ կիճի, վե բա՝ ճեգսւոզն, եռագն Նրսւսսղեմին գսրշըրնըս կեճսի. վե եռագնըսս սեմերլի իքի մերքեզ վե օտասլըզը սասի վսր խոի։

11 – Անլեր ճեգսւս գայգսլինսե իքեչե կիսնեչին պսղմսսը եսագըն օվմսղլե սւշադ եֆենսիսինե՝ կեվ, շսս ճեգսւսիլերին շէհրինե սսսփզ՝ օրատսս կեճելեչիով՝ սեսի։ 12 – Լֆենսիսինե խե սսնս՝ Պէհի Խորայելսեն օվմսղսն եճեհեպի շէհրե սսսփնդսյգըմ. Գայգասսյս սեչինի կիսեչիով՝ սեսի։ 13 – Վե սւշադնս՝ կեվ, շսս մնհալերին պէրինե սսղրսս կիսեիզ՝ Գայգասսսս եսագսո Ռսմմոնսս կեճելեչիով՝ սեսի։ 14. Վե կեչիզ կիճի սսլերե. Վե Բնիհսմին Գայգասսսը գայգսդնսե իչզրեքսե պսղմսսղլե կիսնեշ պսղմսսղլ։ 15 – Գայգասսյս վսրըզ՝ կեճելեմեք իւզրե օրատս սսսփզսլսր, վե կիսեիզ շէհրին մեչյսսնեսս օճաւրսսս. վե կեճելեմեք իչնեն սսլերի խոսնեսինե գսզգալ էսեն հոգ խոի։

16 – Վե իչնե սհշսմնիլերն պէր Ռքեչյսր սսսմ Գասրլսսսսքե իչնսսեն կելսի. մերգսմ Եփրեմ սսղը եհսլսհսեն օլսս՝ Գայգասսսս իգամեմ եմսիլեք խոի. օլ մնհալին եհսլսհսե խոե Բնիհսմինի խոիլեր։ 17. Վե օլ ռքեչյսր սսսմ կեօզլերինի գայգրըզ հօշճսլը շէհրին մեչյսսնեսս կեօգ-

Digitized by Google

մէքլէ՝ Նէ՞բէյէ կէսէխյօբաբն, վէ Նէ՞բէ-
սէէն կէլիյօբաբ՝ սէ՛սէ։ 18 – 0 սասխի
սա՛նա՝ Գիզ ԲԷԲԼԷՀԷՄ ի ՅուգաստաՆ
Նէփեմ՝ սասղը սէմՊԼԷբինէ գաստաղ կն-
սէկյօբբզ. պէՆ օբսալը խմ, վէ ԲԷԲԼԷ-
ՀԷՄ ի Յուգայաս կԷՊՊէփ՝մ, սամմիս ԲԱՊ-
ՓՂՆ խաՆէսինէ կէսէկյօբբմ՝ վէ պէՆէ
խաՆէսինէ գասգասլ էՆէՆ քիմնէ ճօգ
սաբբ. 19 – Լաքբին ՆաՆգամասս մէբգէպ-
ԼԷբիմիզ խչիւՆ սասսաՆ վէ ԵԷմ՝ վասբ.
Հէմ սասխի քէՆաիմ՝ խչիւՆ վէ ճաբԲ-
յէՆ խչիւՆ վէ պէՆսէէլէբինէ իլէ պէբսա-
պէբբ օլսաՆ սաշագ խչիւՆ էքՄԷք վէ շէ-
բասդ վասբ, պԱբբ շէյէ խՀՅԷՊՊԱՃ ճօգ
սաբբ՝ սէ՛սէ։ 20 – 0յ ԲԷԲԼԷյյօբ սասմ
սասխի՝ Էմ՛ին օլ, հէբ պԱբբ խՀՅԷՊՊԱՃՆի
ԲԱզԷբիմիճ օլսաՆ, ֆՆաֆասի կէճէյի
մէյսասՆասս կէչԱբմէ՝ սէ՛սէ։ 21 – վ՚Է
սաՆը քէՆաի խաՆէսինէ կէճԷՆԲէբիս՝
մէբքԷզԼԷբէ ԵԷմ՝ վէբսսի. սաՆլէբ սասխի
սայսագԼասբինը ԲՀյագասբզասաՆի սօգբս
ՆԷչյիզ իչսէլէբ։

22 – Ա՛նլէբ ՆԲԲԷքյէբինէ խօշ էսէբ
էչյէՆ իչյԷէ չէՀբինէ էՀՄԼսիսՀՆէՆ ԵսաՆ-
բասմագ սսաէսմլէբբ խաՆէչյի իՀսաՃէ է-
սէսպ, գսփսչյբ չԼԼսբօսագ խաՆէէ սասՀի-
սպի օլսաՆ իՆԲԷՃյյօբսս խՀՃսագՆէ՝ խա-
ՆՆէՆէ կէԼէՆ սասէմի չբգ֊սաբ, սաՆբ պԲ-
ԼԷԼիմ՝ սէ՛սէ։ 23 – խսաՆէ սասՀիսպի
սասխի ԵսաՆլսբբիսաս չբգ֊սագ սսԼՆէբէ՝ խսյբ,
պԲքսսաէԼբէՆիմ՝, բէԵաս էսէբիմ՝, քէօ-
ԲԷՆլսՆէ էԲՄէչյՆիՆիզ. պսս սսաէմ՝ խաս-
ՆՆէՄ կԲբսաիքսէՆ սօգբսս պսս խսսպսս-
սէԲԲի էԲՄէչյՆիՆիզ։ 24 – Իչյիէ պէՆիմ՝
պսաքիբէ բգզսմբ վէ օլ սսաէմԲՆ օսսս-
ԼբզՊէՆբ սԲՀէ չբգ֊սաբյմ՝ սսս, չԼՄՆսի
սՆԼբԲի վէՆԼԷ էսիսի՝ սՆԼբԲէ ՆսագչյբբբԲ-
Նբզսսաս խօշ օլսաՆը ԵսսփբՆբզ, սամմիս սպս
սսաէմԲ պսս խսսպսսաէԲԲի էԲՄէչյՆիՆիզ՝
սէ՛սէ։ 25 – Լաքբին օլ քիմՆէչյԼբ սաՆը
սաքիՆլԷՄԼբ իսՃէէմԲՆիլբբ. վէ օլ սսաէմ՝
օսսսԼբզՊէՆբ էԲՄէչյՆիՆիզ սՆԼբԲէ սօբչյ-
բբչյ չբգ֊սաբսբբ. սՆԼբԲ սսաէսի սՆԲ պԲ-
յիսիզ՝ պԲՃէՃյյէ կէճԷ սսսպսսՆսս գսսսսբ
սաՆը բԲզիզ էսսԲբէՄ՝ սէ՛ՀԲբ վ֊սգՃէՆ-
սսս սաՆը ոսսյբ վէԲսիյբբ։ 26 – Վ՚Է օլ
գ֊սաբբ սսսպսսՀյյսյբբ պԲյիսիզ էՃՆէՆսսիսՃ-
ՆէՆ պսս֊յՀսՆսՊՊբզ խաՆէՆէՆ գսսփսչյբ-
Նսս սսիս֊չիսաչ՝ սյյսրՆյբզգ օլսաՆճսյյսս
գսսսսբ ԵՊՃբ։ 27 – Վ՚Է էՃՆէՆսսիսՃ
սսսպսսՀյյսյբբ գ֊սգԼբզ՝ խաՆէէ գսսփսչ֊
յսրՊՊբզ սյյսրսագ՝ ԵօյԼՃսս պԲՃիէ-
բբ՝ չբգ֊սաբ. վէ իչյիէ օսսսԼբզՊէՆբ խաՆէէ
գսսփսչյբՆսս սսիս֊չիսաչ օլսաՆ՝ էԼԼբբիՆ

էչյիյբՆ խ֊սԼբբիՆսսէէ խսիս։ 28 – Վ՚Է սաՆս՝
Գ֊սգԼ, պԲսսէԼբմ՝ սէ՛սէ, սամմիս ՃԷվսսգ
վԼբէՆ Ճօգ խսիս. օլ վսաբբի սաՆը ՄԼբ-
քէՆ խ֊սԼբբիՆէ սյսսբգսսաՆ սօկյսս՝ օլ
սսսէմ՝ գ֊սգԼբզ՝ քէՆաի սՆսհյսյբՆէ պԲՃի-
սսիս։ 29 – Վ՚Է խաՆէսինէ վսսսԼ օլսբգս-
սսս՝ պԲբ սբչյսգ սյյսգ օսսսԼբզՊէՆբ էԲՄէ-
չյՆիՆիզ՝ սաՆը քէՆէքԼբէբի իլէ պէբսապէբ
օՆ խբի ֆսսբչյս էԲՃսՆբքսսէՆ սօկյսս, խս-
բսյէԼիՆ ՃԷսյյէ սՆսհյսյբՆէ պԲՃիսիզ կէօՆ-
սէբսսիս։ 30 – Վ՚Է պսսՀսս կէօբՆԼբբիՆ
ՃԷսյյէՄ՝ պէՆի խսիսյէ՝ Մ՚քսբբ սսէ-
յսրբՆսսսՆ չբգ֊սաբբզ կԲսՀսէՆ պսս կԲս-
ՀսէՆ գ֊սսսսբ պսսՀսսՀս սյյսգ կԲսՀսէՆ
սյյսգ էսսԲբէՄ՝ սէ՛սէ։ պսսՀսս սՆԼբԲ էսսի-
ՆիզՊ, սյյսգ֊սաբյմ էսսիզ սէգյԼբՆիՆիզ՝
սէ՛սէ։

ՊԱՊ 20

0 զԼմՆսի պէՆի խսիսյԼբՆի քէսՆֆ-
ֆէսի չբգբզ՝ ՃԷմ՛ՆսՆ՚ չսխսս ը վ֊սՀիսս
կյսյի Դսսհսսսն ԲՀբսսսբԼԷԼյ վէ Գսս-
զսսսգ սյիսյբզՆսս գ֊սսսսբ օլսաՆ ԼԷբյԼբ-
գ֊Ն Մ՚սսսիսսսս ԲԱՊՓՂՆ Հ֊սԼգսս֊բբՆ-
սսս ՀՃԷՃյյսՀս՛ ԷՃՄիսյԼբ՝ 2 – Վ՚Է
պԼԼՃիՆ գ֊սվյՆՆ սյյսՀՃԷպԼբսՆՆբ, Խս-
բսյԼ սբպՀԼսյբՆՆբ քէսՆֆ-ֆէսի գ֊բյբՃ
ՀՃսսչյսսՆ սսէօբյՆ ԼԼսՀ սպիՆ փԼյսսսէ
Ա֊վսսՆբ գ֊սվյՆՆբ ՃԷմ՛՚ԼյԼԷՄ իՆսսէ
Հսսսբբ սգս֊բսսՃսբբսս՝ 3 – Վ՚Է պէՆի
ԲՆՆիսսմՆի պէՆի Խսիսյէլիս Մ՚սսսիսսսս
չբգ֊սաբսբբՆ իչյիՄսիլբբ. պէՆի Խս-
բսյԼ իսՃ՝ Պսս քէօՀՃԼբ֊Ն նՄ՚սբբ
օլսսս֊, սԲչյԼչյիՆիզ՝ սէ՛սէ։ 4 – Վ՚Է
գ֊սգԼ օլսաՆՃբչ սյյսբՆբ զԼՃՀՆ օլսաՆ
Վ՚Ն֊ԼիՆ ՃԷվսսգ վԼբԼՆսի սէ՛սէ քի՝ պՆէՆ
օսսսԼբզՊէՆբ իլէ պէբսապէբ կէՃԷչյՆիՆ ի-
չյիէՆ ԲՆՆիսսմՆի Գսսգսսսսբսս կյիՃսՆՆ։
5-Վ՚Է Գսսգսսսնյն սսէմյլէբի ՚սյլէչյհյՆէ
գ֊սգԼբզ՝ կէ ՃԷչյլէչյՆի պսս֊յսՆսՊՊբզՊ՝ խսս-
ՆէչյՆի իՀսաՃէ է ԵսսէբչյԷ՝ գ֊սգԼբզՊի գ֊սսս
էՃՄիսյԼբ, վէ սսսսյյսբզՊ չէՀյլՆ ՃԼյսսսէ-
սիսյԼբ քի էօյսՆի֊ 6 – ՊէՆ սՆէ օ-
սսսԼբզՊէՆ սյյսգ գ֊սբչյս գ֊սբչյս էՃ-
սիՄ՝ վէ սՆԷ Խսիսյէլ՝ ՄԼբսսսՆբՆ՝ Հէբ
պԲբ ՄսսչյհյՆՆբ կէօՆսէբսսիՄ՝, դԲբսս-
սՆԼբ Խսիսյէլսսէ ՓԼբՃՆսբ վէ խսսսսս-
սէՆ իչյԼչյսսՆբ։ 7 – Իչյիէ ՃՆսյՆՆբՃԷ
պէՆի ԽսիսյէլսսէՆ սՆՆիզ, պսս֊բսսսսս
ՄԼբ֊քսսչյէսմ վէ ՄԼբ֊չսսվէբսէ էսՆՆիզ։

8 – 0 զԼմՆսի պԼԼՃիՆ գ֊սվՄ՝ չսխսս
վսչհսս կյսյի գ֊սգԼբզ՝ պիզսսէՆ՝ պՆբ
քիմՆէ չսսսբբչյսս կյիՃՆՆբ՝ վէ պԲբ
քիմՆէ խսսսսնյսՆէ ՚սվսսէՆ էՃՄիսյԼբ՝

Digitized by Google

ՃԼԷՔ ամբ. 9. Ա՛է Շիմոն Գաբաոնացի եաֆեաձագրմէզ պտ. սզբ. գաբ՛ոլէե բազէբինէ էյէիզ, 10 – Խարայէլ սզրայէլ-քընընէ ճիւմլէսինէսէ եիւզտէ օն վէ ազինէտ եիւզ վէ օն պինէտ պին տատմ՛ ազալըմ՛, քի գավմնա էրկոգ թէտարկը էյմունէը. գ-ւմ տոմի Բինեիամին Գաբաոնացին կոտէրըք, Խարայէտ իշլէտմէյէ խապասէլմին քեռաֆֆէռնէ կէօքէ մնա՛ոմէլէ էյմունէը՝ ատոլէը. 11 – Խոռի օ չէհրին՝ ազէյհինէ կիմ-մէզ խ-ւզրէ Խարայէլ տատմէլերինին քեռաֆֆէռնի չոխա ը վ-ւհիտ կիզոլ իմ-թիֆաղ իւզրէ ճէմ՛՝ օլոզլուտ:

12 – Ա՛է Խարայէլ սզրայէլըզը Բինեիամինին պիւմէիւն սզրայ քընա տատմէլեր կէօնաէրլիոզ՝ Գաբ սիզատ իշլէնիյմիշ օ-լանն քէօմիւլիւք նէ՞ տուր: 13 – Ա՛է շիմոն Գաբաոնացա օլոն տատմէլերի, օլ եաբռամտոզ քիմնէլերի թէոլիմ էօհնիզ, ՝քի անլէրի գամ՛ել էտիզ Խարայէլէն քէօմիւլիւ՛իւ տէֆ՛ էտէլիմ՛՛ տատ-լէր. ամմնա Բինեիամինիլեր պիրատաք-լէրէն օլոն պէնի Խարայէլին քէլտիզնը տինլէմէք իտի՛էմ տունլէր: 14 – Պէնի Բինեիամին տոսի շէհրլէրինտէն Գաբ-քաոնացա թէճէմմիւ՛ էտիզ՝ պէնի Խարա-էլ իլէ մնա՛հարեպէյէ չէգ-ւոլլար: 15. Ա՛է օլ կիւն Գաբաոն ակբէնեաթինէն տայլէտն եէտի եիւզ միւնիթէեսզ նէ-ֆէքատէն մնո՛տա, շէհրլէրտէն իչլէն պէնի Բինեիամին տայլէտըգ-տա՝ եիւրմի տալիը պին գրլըճ թ-աշըլդան տատմ՛ վաը իտի: 16 – Պա-խայգըն ճիւմլէ-սինատէն եէտի եիւզ միւնիթէեսզ տա-լագ նէֆէր պաւշնատ՝ պունլարըն հեր պիրի շաշըրմայրագ տափտընէլ պիր գրլա թ-աշ տալ տալար իտի: 17 – Ա՛է Խարայէլիլեր Բինեիամինատէն տայը տալլէտը, վէ տէօրթ եիւզ պին գրլըճ թ-աշըլդան տատմ՛ օլոզրագ պունլարըն ճիւմլէյէտ մնա՛հարիպ իտի:

18 – Ա՛է գաւգըզ Բինեիզէ չէգ-տագ-լարընտա պէնի Խարայէլ Ալլահտան տա՛ֆալ էտէրէք՝ Պէնի Բինեիամին իլէ մնա՛հարեպէյէ իչինէ Գաբաոնացիզդան քիմ՛ իտա՛ չէգըզի՛՛ տէտիլէր. վէ ԸԱՊՊ՝ Խալ իտա՛ Ցուգա՛՝ տէտի: 19 – Ա՛է պէնի Խարայէլ տապաչկայէն գալ-գըզ՝ Գաբաոնա գաբզը օրտու գաւրագ-լագ: 20 – Ա՛է Խարայէլլիլեր Բինեիամինին իլէ մնա՛հարեպէյէ չէգտագլար. վէ Խա-րայէլլիլեր անլէր իլէ Գաբաոնտա մնա-՛հարեպէյէ տիպիլիլէր: 21 – Ա՛է պէ-նի Բինեիամին Գաբաոնտան չէգըզի՝ օլ կիւն Խարայէլէն եիրմի քինի պին տատմ՛ եէբէ տէրթիլէր: 22 – Ա՛է գաւմ՛, հատնի Խարայէլլիլեր գաւվէմլէնինզ՝ եվվէլքի կիւնտէ տիպիլիլէրի մնա-հալտէ եինէ մնա՛հարեպէյէ տիպիլտա-լէր: 23 – Ա՛է պէնի Խարայէլ չէգտագ ԲԱՊՊՈՆ հատագըրինտա տախտատա գա-տատ տագլայտագ, ԲԱՊՊՏԱՆ տա՛տալ էտիզ՝ Գաբաոնա չէգ՛ Բինեիամինին օ-ղատլըտըր իլէ մնա՛հարեպէյէ թ-էգրտագ չէգտագը՛մ՛ մը՛ տէտիլէր. ԲԱՊՊ տատի՛՝ Ա՛է չէհրինէ չէգէբնէզ՝ տէտի: 24 – Ա՛է բինէ կիւնտէ պէնի Խարայէլ պէնի Բինեիամինէ հատալտաբլար: 25 – Ա՛է իքինճի կիւնտէ Բինեիամինլիլեր անլէրէ գաբզը Գաբաոնատան չէգըզի՝ պէնի Խարա-յէլլէն օն ակբիզ պին տատմ՛ տատ-ման եէբէ տերթիլէր. պատիպտրըն քեռաֆֆէ-տի գրլըճ թ-աշըլդան քիմնէլեր խոռ:

26 – Ո զէմանտ պէնի Խարայէլէն քեռաֆֆէտի, եատնի պէնի Բինեիամին գաւմ՛ չէգտագ Բինեիզէ կիւմ տիլեր, վէ օրտուտա ԲԱՊՊՈՆ հատագըրինտա պէ տուրագ տագ-լատըգտար, վէ օլ կիւն տախշամա տէտիլեն օրտուճ թ-աբեթտագ՝ ԲԱՊՊՈՆ հատագը-տա մնա՛հրատագտար վէ տէտիլէմ գագ-պանդտրը թ-տագտամ՛ էմ տիլեր. 27 – (Ա՛է օլ կիւնլէրտէ Ա՛ալահտըն թ-տագտի-իւ՛ տատ օրտուտա պատ-լուհնուր խոռ. վէ Փինէհէս իոդն ը Ազիազտար իոդն ը Ա՛հարոն օլ կիւնլէրտէ ոռնը հատագը-րինտա տտագտատ՛ խոռ:) 28 – Ա՛է պէնի Խարայէլ ԲԱՊՊՏԱՆ տա՛տալ է-տիզ՝ Գաբաոնատա չէգ՛ Բինեիամինին օղագլ-լտրը իլէ մնա՛հարեպէյէ թ-էգրտագ չէգտագը՛մ՛ մը, եօգտա ֆէրագէ էտէ-լիմ՛ մի՛ տէտիլէր. ԲԱՊՊ տատի՛՝ Զը-գընըզ, գիւտ եատրըն ոռնէրի էլինճէզ թ-էտիմ՛ էտէ՞ճէ՞լիմ՛՝ տէտի:

29. Ա՛է Խարայէլ Գաբաոնըն էյթա-ֆընտա փտատ-լար գաւրատա: 30 – Ա՛է պէնի Խարայէլ իչինէ՞ճիա կիւն պէ-նի Բինեիամին՝ տէ՛չինէ՞ճիա չէգըզի՝ եվ-վէլքի տէ՞ֆ՛տլար կիզի Գաբաոնացէն էօնինտտէ տիպիլիլէր: 31 – Ո զէ-մանտ պէնի Բինեիամին գաւմ՛ատ գաւ-չը չէգտագ՝ չէհրտէն ատրըլատագ, պէրի Բիտէլ եօգտա չէհտա վէ տիհէէրի Գաբատա տատհրատըհատ չէգտան եօլլարտատ եվվէլքի տէ՞ֆ՛տլար կիզի գաւմ՛էլ ժ-ատ-մնատա պատչկագը՝ Խարայէլիլէրտէն օ-թ-ատ գաւտար տատմ՛ գամ՛ել էյմունէը: 32. Պատնատն իւզէրինէ պէնի Բինեի-

Digitized by Google

ամին։ Անդէր եվվէլքի կիպի էօնէ-մի-զաե գէրըլըմ՛օր՝ տէսուիլէր. պէնի Իսրաե-մէլ Փոլլըմ՛առա, անդէրի չէհրուն ճաատէլէրէ ճէլլ էաեւլիմ՛՝ տէսուիլէր։ 33 – Վէ Իսրայէլլիլէրին քանֆէֆէ մանհալլէրինաէն գաղթ՛ել Իսալէմ-մաբաս սիպիլուիլէր. վէ Իսրայէլին փառաւառս օլսան ափ-ի՛վէրէ եէրէրինաէն, Գարաա առհրաաբանան պիրուն պիրէ չէգմըլսար։ 34 – Պիւթիւն Իսրայէլաէն ատաի օն պիդի միւնթէխապ տատ՛Փաբանըն գարշըրնա կէվմէլէ մաՀաբեպ չիատեթէլէնսուն, ֆռագոմի Բինհամին-լէր պէլսայս օղղատգըմըրնը պիլմէզ-լէր խոր։ 35 – Վէ ՐԱՊՊ Բինհամինի Իսրայէլին էօնիւնաե վուբմատ՛ըլէ, օղ կիւն պէնի Իսրայէլ Բինհամինաէն էրմի պէշ պինի եիւզ քիչի թէւէֆ էթմիլէր. պունլարըն ճիւմլէսի գէրըճ էթմիլէր. պունլարըն ճիւմլէսի գէրըճ էթմիլէր։ 36 – Վէ Թաաշբ՛ան տատմէրէ խոր։ 36 – Վէ պէնի Բինհամին մինղլաղ օլաբգիւսրբ-նը կէօրմիւլէր. վէ Իսրայէլ տատմէ-րի Գաբաատնաէն իւզէրինէ գուբաբգիւսրբ ֆռագոմ իՒթիհատ էաեւրէք, Բինհամի-նիլէրէ մէդատան վէրմիւլէր։ 37 – Վէ ֆռագոմ գուբաբգիւսրբ օղղանսր՛ատճէլէ իւլէ Գաբաատա խէվէրինէ հիւճիւմ էթմիւլէր. վէ ֆռա-տառա օլմադսր՛ատ եայրըրմ՛ պիւթիւն չէհրի գէրըճաան կէչիրմիւլէր։ 38 – Վէ ֆռագոմ օլմադսրդն չէհրուն պիրը պէգիւզ ատճէզ տուիմնը չէգսր-մըսր՛ անդէր իւլէ Իսրայէլ տատմէրի տաբաաբնատա գաբարըլսըղրըմըշ խոր։ 39 – Վէ Իսրայէլ տատմէրի մահա-նէ՛ատ տրգա չէվիրմիքլէրինատ, Բին-նամինիլէրէ Իսրայէլիլէրի վուբմադսա պատշսրդ՝ օթաւգ գատատր տատմ՛ գաճէլ էթմիւլէր, զիրա՝ Հագիգաթէն էվվէլքի ճէնգատ օլարդը կիպի էօնէ-մի-զատ գէրըճ՛օրսր՛ տէսուիլէր. 40 – Լաբքին չէհրուն ատճէշ տուիմնը տի-բէյի եիւգատէմէ պատշսրճաա, Բին-նամինիլէրէ տարգատրըննա պատգըլա-րըննատ՝ իչճէ չէհրին եանդրնը կէգէ չէգճ՛օր խոր։ 41 – Վէ Իսրայէլիլէր կէրի տէօնամէ-քէլէրինատ՝ Բինհամինի-լէր պէլսայս օղղատգըմըրնը կէօրմէ-քէ չէսրսրսր։ 42 – Վէ Իսրայէլ տատմէրէրինի էօնիւնաեն պէրրհյէ եօլբ-նատ տէօնամէլէր. ֆռագոմի ճէնգ տան-լէրէ եէթիչսի, վէ չէհրիլէրատն չը-գամըլօր տանէրի տատսարրնատա հէլսաք էթմիւլէր։ 43 – Բինհամինիլէրի իհսանէթ էտճ՛ատ՝ տանէրի թա՛գիպ էթմիւլէր, վէ տատհաւէթէլէ գատատնդն գատ չէրբէրնա-տէրի ճիհէթինատն տանէրի տէյին ղարգ ճիհէթինատն տանէրի պօզմըլսար։ 44 – Վէ Բինհամինատն, ճիւմլէսի գատվիէր տատհալէրի օղա-բատգ, օն ատթիզ պինդ տատմ տրհաշա-բ 45 – Վէ տէօնիւնդ պէրրհյհէ տօզբա-Ռամն գատատնդա ֆիրսր էտեւլէր-իքէն՝ Իսրայէլէր եօղատնա տանէր-մէն պէշ պինդ տատմ պիրէր պիրէր էլէ կէչիրմդ գաթէլ էթմիւլէր. վէ տանէրի Գէդմա գատատր թա՛գիպլէ իւթ պինդ տատմ փահա վուբմըլսար։ 46 – Վէ Բինհամինատն օղ կիւնատ տրհշէնէրէրին քհանֆէֆէտ երմի պէշ պինդ գէրըճ թաաշբ՛ան տատմ խոր. պատնդսրբէն ճիւմլէսի գատվիէր տատհալէրի խոր։ 47 – Վէ տարգ եիւզ քիչի տէօնիւդ պէրրհյհէ Ռամն գատատնդա ֆիրսր էտեւլէ՝ Ռամն գատատնդատ տէօրթ տրհ էտեւլ՝ Ռամն գատատնդատ տէօրթ տրհ գատատրսար։ 48 – Վէ Իսրայէլիլէր պէ-նէ Բինհամին իւզէրինէ տէօնիւդ, տան-լէրի՝ շէհրիլէրատ պատշսրնան տատմէրը-նատն հայվանատ վէ ճիւմլէ մադվճատ օլատնատ վսրբէնճատյա գատատր գէրը ճատնդն քհանֆէֆէտնդն տատհի տէթէշ էտեւ-տսրսր։

ՊԱՊ 21

Վէ Իսրայէլիլէրը՝ պիզատէն պէր քհամանէ Բինհամինէ զէվճէ օղմադ իւզրէ գէզդնըր վէրմէտնդն տէյին Մատաթատա-եէմնդն էթմէթյէ խոր։ 2 – Վէ գատմ Բինհէյէլ կհօղով օրատտա Ադատյնդն հա-զուրըննատա ադնշատնդա տէյին օթաբատրը-լսար, վէ սէհէլերինի գատվիէրէպ զիտա-տատխլէ ադղատրատգ։ 3 – Էյ Իսրայէ-լէն Ադատյնդ ՐԱՊՊ, Իսրայէլատ նի՛չհէն պատ չէյ վատգ՛ օլատա քի պատ կհէն Իսրայէլատն պէր սրպի էբսի՛բ օլսր՛ տէսուիլէր։ 4 – Վէ էրթէսի կհէն գատմ էբքէն գատգրդպ օրատտա պէր մէզատհ պինա էթմիւլէր, վէ մատհրատգատյր վէ սէհատթէ գատրատնդատրը թատգատմ էհյէսիւլէր։

5 – Վէ պէնի Իսրայէլ՝ Իսրատէլ-ադպի լսարդն ճիւմլէսինատն ճէմա-՛ատի իւլէ ՐԱՊՊՉՆ հուզուրննա չէգմա-յատն քի՛մ՛սրբ՛ տէսուիլէր. չինդքի Մատ-փատյա ՐԱՊՊՉՆ հուզուրննա չէգմա-յատնդն հագգրնատա Մ՛ատթէլսգատ գատ-օլատնատն՝ տէյին պէդյինէ եէմնդէրէ բատտէրլէրի Բինհամին իչինէ էսէֆ է-

Digitized by Google

ասէրէք՝ Գուշ կիւն Իսրայէլեան պիր սըղթ գամ՝ օլուռտու։ 7 – Շուռ պագը գա-լըռնդլուբա զէվճէլէր պօ-լ-ը խլիւն նէ° էտէլիմ, չիւնքի գըզլսըրմըգտան ան-լէրէ զէվճէ վէրմէմ։ է ԻԱՓՊՀՆ Հագ-գը իչիւն եէմին էթմէք՝ ասէտիլէր։ 8 – Վ.է՝ Իսրայէլ սըղթ-լսըրընտան ԻԱՓՊՀՆ Հաւզուրընա Մոսփայա չէգ-մայան քի՞մ տիր՝ ասէտիլէր. վէ իչդէ Յաբիս-Գըազաատան ճէմա'ատ-ա օր-ռուսա քիմէ կէլմէմիշ իտի։ 9 – Վ.է գամմ Եօգլանտըգտան՝ իչդէ օրատա Յաբիս-Գըազաատ էհսալիհինատն քիմէ պուլունմատը։ 10 – Ա զէմանո ճէմա-'ատ գուվվէթ ատհիզլէրինատն օթայա ան իչդէ պին ատամ կէօնաէրիպ անլէրէ էմր էտէրէք՝ Նէհոհնիզ, վէ գաբըլսրը վէ չօճուգլսրը իլէ պէրապեր Յաբիս-Գըազաատ էհսալհինի գըլըճատան կէչի-րինիզ։ 11 – Վ.է ետիպճագրընզ չէմ պու տըր. Եոնո էրքէքլէրին քոճֆէթ-ինի վէ էրքէք եամ ազլը կէօրմէ՛ս գա-բըլսրը հէլաք էտինիզ՝ ասէտիլէր։ 12 – Վ.է Յաբիս-Գըազաատդն էհսալհինատն էրքէք եամ ազլը պիլմէմիշ տէօրթ եիւզ պուլսուկ գըզլ պուլսուկ՝ անլէրին գանատն ուխյսրընատա օլսն Սե-լոմոտաքի օրատակեատա կէթի իտիրէր։ 13 – Վ.է պիլդիւն ճէմա'ատ Ռուհնն գայսաղրնատա պուլսունատն պէնի Բենհա-մինէ ապ՛ կէօնաէրինպ սէզլէչտիրէր, վէ անլէրին ատրչա ատա'զլմ էթմէտիրէր։ 14 – Ա զէմանո Բենհամինիլէր տէօնատու-լէր, վէ անլէրէ Յաբիս-Գըազաատդն ձիովանընատան պէր հայաթ պրոգըզլ-լսրը գըզլսրը վէրմէտիրէր. պաւ իտ անլէրէ քիփպէթ էթմէտի։ 15 – Վ.է գաւմ Բենհամինն հագգընատա էսէֆ էթմի, չիւնքի ԻԱՓՊ Իսրայէլ սըղթ-լսրընը բոսթուտու էթմիշ իտի։

16 – Իտտո ճէմա'ատ-ըն խթհիյսր-լսրը՝ Զէվճէլէր պօ-լ-ը խլիւն պուգը գալանլսրատա նէ° էտէլիմ՝, գիրա Բենհա-մինին արտաքտատան նիհամն հէլաք օլ-տու՝ ատէտիլէր։ 17 – Հէմ ատ Բենհա-մինիլէրտէն նէճաթ պուլմատ օլտան-լսրըն միրատը օլ-ա-ը, քի Իսրայէլէն պիր սըղթ մահվ ալմայս։ 18 – Ամմա պիվ տանլէրէ զըղլսրըմըգտան զէվճէ վէրէմ-էյրիզ, գիրա պէնի Իսրայէլ՝ Բե-նհամինէ զէվճէ վէրէն մէյ'ուն օլտաե, տէյլու եէմին էթմիյէր՝ ասէտիլէր։ 19. Օ.է վագրմ՝ իչդէ Սելով ճիվսրընատա, Բեթհէլին չիմանլհատե, Բեթհէլտէն Աճա-քէմէ չըգտան հօլըն շաբգընատա վէ Ղե-բօհատ ճէհոռատհինատե վագը՝ եէրէթ սէնէ պէ սէնէ ԻԱՓՊՀՆ պայրատմը վար՝ ասէ-տիլէր։ 20 – Իտմի պէնի Բենհամինէ թէ հէնպիհ էտիպ՝ Նիհոհնիզ վէ պագղսըր-տատ փուռատատա օթաղսրընըզ։ 21 – Վ.է իչդէ Սելով գըզլսրը բոպս էթմէք իւզրէ չըգտըգլսրընատա, սիզ պագղսըր-տատն չըգըպ տատ, հէր պիրինիզ Սելով գըզլսրընատն պիրէր զէվճէ գագրընըզ, վէ Բենհամին տիյսրընատ կիտհինիզ։ 22 – Վ.է փէտէրլէրի եահատ գաբնատաշ-լսրը պիպէ չիգեայէթ էթմէյէ կէլգըր-լէր իտէ, պիվ անլէրէ ատրիզ քի՝ Իսթե-ըրմըզ իչիւն անլէրէ 'ինայէթ էտի-նիզ, գիրա մինհոհրէպատե պիվ հէր պիրինէ պիրէր զէվճէ տալը գօմատաըգ, սիզ իտե չիմտի անլէրէ վէրմէտինիզ, քի սուչլու օլատընըզ՝ ատէտիլէր։ 23 – Իտմի պէնի Բենհամին պաւ վէճէլէ հարէքէթ էտիպ՝ քէնտի 'ատէտլէրինէ կէօրէ զէվճէ օլմագ իւզրէ, բոպս էտէն գըզլատատան գաբըպ կէօթհըբէ-րէք՝ միրատլսրընա 'ատէտ էթմիյէր, վէ շէհրլէրի պինա էտիպ՝ անլէրատէ սաբին օլտրլսրը։ 24 – Վ.է օ զէմանո պէնի Իսրայէլէն հէր պիրի օրատատան քէնտի սըղթընա վէ քէնտի դաղթէ-սինէ կիտիպ՝ հէր քէս օրատատան քէնտե միրատընա չըգտը։

25 – Օ.է կիւնլէրատէ Իսրայէլտէ մե-լիք պուլունմատըզ՝ հէր քէս քէնտե նահզրընատա խօշ օլանը իչդէ խաթ։

Digitized by Google

ՀՌՈՒԹ

ՊԱՑ 1

Վ. Է հաքիմլերին հիւքքիմեթ եթ-
տիքլերի կիւնլերտե տիյտուտա գերթ-
լըգ օլտու. վե Իսթլէհեմ ի 8ուգաս-
տան պիր ատեմ, զէվճեան վե իքի օղ-
լու պիրլիքտե, մուվաֆգիյեթին իգտա-
մեթի եթմէք իւզրե Մովաբ թօփրաղ-
ընա կիթտի։ 2 – Վ. է օլ ատեմին իս-
մի Նիւմվելէք վե վճէնինին իսմի Նա-
եմի վե իքի օղլանըն իսմլերի Մաալոն
վե Քեղլեան օլուպ՝ անլեր Բեթլեհեմ ի
Յուգաստան եֆրաթալը իսիլեր, վե
Մովաբ թօփրաղընա վարըպ՝ օթատա
իգամեթի եթտիլեր։ 3 – Վ. է Նաեմինին
զէվճի Նիւմվելէք վեֆատ եթմէքլե,
մերգաամ իքի օղլու իլե գալտը։ 4 –
Պունլար ատախ՝ պիրինին իսմի Որփա
վե միւկերիինին իսմի Հաւաթ օլտուպ,
Մովաբլըլերը իլե եվլէնտիլեր։ վե ան-
լեր օթատա թաւգրիպէն օն ալթը իգա-
մեթի եթտիլեր։ 5 – Վ. է Մաալոն իլե
Քեղլեան իքիսի տատի վեֆատ եթմէքլե,
գալը իքի եվլատընտան վե զէվճին-
տէն միահաւմ գալտը։

6 – Վ. է գալը՝ Իսպպ գավմինը զի-
յարեթ ետիպ անլերե էքմէք վէրտի-
կինի Մովաբ թօփրաղընատա իշխիմէք-
լէ, Մովաբ թօփրաղընատան ՝ավաեթի
իշխան իքի կելինի իլե գալտը։ 7 – Վ. է
պունլարընտըր միահալտըն՝ իքի կելինի
իլե պէրապեր չըգտը։ վե 8ուգաս տի-
յարընա ՝ավաեթի իշխան Եօլա ըվզան
օլտըլար։ 8 – Վ. է Նաեմի իքի կելինինէ՝
Կիտիդիզ, հեր պիրինիզ վալիտէնիզին
խանէսինէ ՝ավաեթ էտինիզ. սիզին՝
վեֆատ էտէդիլէրէ վե պունա էլլէտի-
լինիզ կեօրե սիզ Իսպպ լութֆ էյ-
լէսին։ 9 – Իսպպ սիզին հեր պիրինիզ
զէվճինին խանէսինտե խոթխոտանի-
նըսան էլլէտին՝ ատէլերէք անլերի եօփ-
տու. անլեր տատի եվլատը սեա իլե
տալաստը, 10 – Անաս Պիզ մաքթապա
սեհին իլե պէրապեր գավմինա ՝ավ-
աեթ էտէրիզ՝ ատտիլեր, 11 – Նաեմի
խոթ՝ Էյ գըզլարըմ՝, կերթ տեօհու-
նուզ, Նի՞չին պէհիմ իլե կիտէսինիզ.
պէհիմ բահմիմտե սիզե զէվճլեր օլա-
ճագ տատհա օղուլլար վա՞ր մը։ 12 –
Գըզլարըմ՝, կերթ տեօհուզ կիտինիզ,
զիրա պէհիմ գօճայու վարատճագ վագ-
թըմ կէչտի. եկեր՝ Իւմիտիմ վարդ՝
տեսեմ՝, վե հէմանը պաւ կէճէ գօճա-
յու վարասա՝, հէմ՝ տե օղուլլար սիզե
ատզուբատա՝, 13 – Անլեր պէջիւիւճ-
ճէյէտէք սիզ ատար էտո՞ր մի սինիզ.
սիզ անլեր իչինե գօճայու վարմայըղ-
պէկլի՞ր մի սինիզ. Խայր, գըզլարըմ՝,
զիրա ԻԱՊՊՐՆ ելի ՝ալէյհիմե օլտը-
ղընատան *ախզաէն ատլայը զէյտաեսիյէ
ատճըլօրըմ՝ տատի. 14 – Վ. է թէգրար
եվլատըգ սեա իլե ագլատըլար, վե Ռը-
ֆա գույն վայիտեսինի էօփտու, Ֆա-
գաամի Հաւաթ անաս եասփըշար։ 15 – Ո
խոՙ՝ Իշիդ էլիին քէնտե գավմինա
վե իսպՀլարընա ՝ավաեթ էյլէտ. սեն
գոխ էլիինին ատաղընա ՝ավաեթ
էյլէ՝ տատի. 16 – Ռութին Հաւաթ՝ Սե-
նի թէգը էտիպ՝ սենին ատտընատան կէ-
րի տեօհուզը իչիւն պահատ իսպրամ եթ-
մե, զիրա սէն նէրէյէ կիտէրսէն, պէհ
տե կիտէրիմ՝. վե նէրէտե իգամեթը է-
տէրսէն, պէհ տե իգամեթը էտէրիմ՝.
սենինն գավմին պէհիմ գավմիմ՝,
վե սենին Իլահըն պէհիմ Իլահըմ
օլտճագ տըր։ 17 – Սէն նէրէտե վե-
ֆատ էտէրսէն, պէհ տատի օթատա-
տատ վեֆատ էտիպ՝ օթատա սեֆեն
օլունտուրըմ՝. եկեր էօլիտանէն գատը զէ-
յ պէհի սենէ՝ ատլըրըգ իսե, ԻԱՊՊ
պահատ պէղլէ վե պահատատ զէյտաեսէ
էյլէսին՝ տատի։ 18 – Վ. է Նաեմ տանը
քէնտիսի իլե պէրապեր կիտիմէյէ գաեթ-
՝իչին գատար էմ՝ մէզ օլտըղընը կեօթ-
տիւքտե՝ տատա սէղլէմէքտեն վազ
կէչտի։

19 – Վ. է իքիսի Բեթլեհեմե վարըն-
ճագա գատար՝ կիտտիլեր. վե Բեթ-
լեհեմ վիհատալըրընտե, պիւմիւեն
շեհր անլերտեն տօղայը Հարէքեթե կե-
յիպ, Նաեմի պա՞ճ մը տըր՝ տետիլեր։
20 – Ո տատի անլերե՝ Պատա †Նաեմ
տետմէյինիզ. պատա ‡Մատա տէյինիզ.

---

* Ե֊եօ՛ տիղտեն զէյտաեսէ տաճըլը իմ
† Խօշ
‡ տաճը

զիրս Գաստիր պատուս կիյատեսկյէ մէ-քաստէթ կէսօթ էրտի. 21 – Պէն տօյու կիթի՜տիմ՝, վէ ՐԱՊՊ պէնի պօշ կէօն-ատէքտի, նի՛չիւն պատուս Նաւսի տէրտի-նիզ, զիրս ՐԱՊՊ ՝՝ալէյհիմէ չէկ-ատէ՛թ էյտի. վէ Գաստիր պէնի պէկլա-յան ադամլար էյլէ՛տի՝ տէտի. 22 – Պէզիլէ՛ճէ Նաւսի, կէլինի Մովսէլը Հառաթի քէնտիսի իլէ պէրապէր օյու-քատգ, Մովսէ թօփրաղընտան ՝ատվաղէթ էտիպ՝ Բնիլէկհէմ՛ տէփսս պէկ

Ձրնաատ իչլեսիչնեի հիքեսյէ էսեիպ՝ Գաւ կիւն էսանընատս իչլեսիչիմ՝ տատէմնին իսամ Բատս տըբ՝ ասէտի ։ 20 – Վ.Է Կասամ կէլնինդէ՝ Տիբրիլէբ իվէ էօլիւլէբդէ խհասնընդբ տէրսիդ էիմիչէն պատ քիմնէ ԻԱՊՊ իտատպիրնատան միւպատրէբք օլատա՝ ասէտի. վէ Կասէմ սմատ՝ Գաւ տատէմ ատգատպատիզատան, հմՆՈ վէչիպէբսիտիզէն պիրի տէր՝ ասէտի։ 21. Վ.Է Պավատիւ Հատուի՝ ՀԷմ պատա՝ Գիւբիխա պիչնինմի թէմնատ էսոնՃէչէ գատատր պէնիմ ուչագլտրբմէն էատնընատս գատ՝ տէչիւ սէզլէտի, ասէտի։ 22 – Կասէմ տատի կէլնինի Հատուիտ՝ Ես գէզդէմ՝ ատնըն գէզդատբ իւէ չէգմէգ տատնա էչի տէր, վէ պատչգատ իտատպատատս ատնա իւիչմէսինդէբ՝ ասէտի։ 23 – ԳէզլէՃէ Բատսըն գէզդատբնատան ատրբէմատրդ՝ իտա տարփա պիչինի վէ պատգատպ պիչինի իմ էմնատ օլատնՃէպչս պատգ՝ ատվէչիրտի, վէ գչի վատխաբիճին էատնընատս օՃատգատա։

ԳԱՊ 3

Վ.Է գչի վատխաբսի Նսէմի ատնա ասէտի քի՝ Ես գէզդմ՝, Հատգէճնատս խատյբը օլմագ իւգրէ սէճինի իչինէ գատհաթ ատսւ՝մնդատյբմ՝ մը։ 2 – Վ.Է չիմնի գէզդատբը իւէ պատգատպատդին Բատս ատգբատպատմբգատսն ատնյ՝Ի մի տտր. իչիմէ օ պատ կ.Է՝Ճէ խատրմնատնատս տարփա ատսվատգբը,յօր։ 3 – Վ.Է սէճ կբ,յգատնըգ Է՝տգ սհատբինե, վէ Էավատգնը կկ,յտքատճէ ատՃկրա խատյմնատա էն, վէ տանըն կէ,յնպ իչէմ թ՝.Տնմ՝ օլատնՃէպչս գատատրդ քէՀատնկն տանա պիլտրմէ։ 4 – Վ.Է հտսի տատգբ վէմնան տանըն Հատի տատգբը մնտհալն տ՝՝ւս, վէ կհատպգ տպատգբատրբնատան էօրմէ,յրիս տչ վէ հտսի. վէ սէճնին նէ հատփա ճատգբը օ տատնա պիլտրմէ՝՝ 5 – 0 տատի տանա կ.Է՝վէճն՝ պատնա տվ՝գէտ,յնինդ քհատՖէՖէտնդ հատփատրմ՝՝ ատսւ։

6 – Վ.Է խատյմնատա էնպգ՝ գպտ վատխաբսի Տէ,։ նէ քի թէտվմ,յէ էվ,յէմիշ խսէ, տանր հատփատս։ 7 – Վ.Է Բատս հէ,յպգ խ,յտի, վէ հ՝ւրէ,յն խօշ օլատս, վէ տգՃ՝ Տէզդըբ քէՀատրբնատս հատՃմատգատս կհՃ՝ատի. մէրգատմէ տատխ հատվատշատս կէ՝լթ՝՝ ատնըն տպատգբատրբնատան էօրմէ՝հ,յէս տպէտատգ հատմ ատս։ 8 – Վ.Է կէՃճէ հատրբատատս օ տատմ՝՝ գօրգատսէ, վէ տէօհ՝ տճէ՝քատճ խ,յՃէ՝ տպատգբատրբ հատնընատս տպէտ գ՝տգբ հատՃէ՝,յտգ խատյ։ 9 – Վ.Է՝ ՍԷՀ քի՝՝ տմն՝՝ տէ՝տճ,յհատճէ, մէրգատմէ՝ Ճատրհ,յէՀ Հատւտի իմ՝. Ճատրհ,յէՀ իւգէրբնէ էՃէ,յհէՀ էօրմէ, գիրատ տէՀ վէ,յէ տմն տէտատ։ 10 – 0 տատի՝՝ Ես գէզդմ՝, ԻԱՊՊ իտատպիրնատան միւպատրէբք օլատաՃա. տճՖտգբքի Է՝,յէՀհէմ իւ՝վէ,յէքինդէ պէդյէ՝ճէ տէրս։ վէրատ ՖատգԷբ օլատա՝, գէՀնկհն օլատա՝, կէՀՃ՝Է՝բ տարատՃնա կհհիմէՀտն։ 11 – Վ.Է չիմնի, Է՝ գէզդմ՝, գօրգմ՝տ, տէգյէ՝,յէՃ՝,յհնկհն քհատՖէՖէտնհն իհՃրատ էատեր՝իմ՝. գիրատ ՖատգիէՖ՝,յէ պէդր օլատրբ օ՝,յտնատ գհատրբ էՃէ,յհէՀ՝ պատՖէՖէտնդ՝ մ՝ս՝,յէ՝միւ տէր։ 12 – Վ.Է չիմնի Ֆիլ Հտգիգէ պէՀ գէզդ իմ՝, վէ լատքհն պէՀատճէն տատհատ հատգբն վէ,յէ վատր։ 13 – Գատ կէՃէ պատրտգատ գատ՝, վէ տտգատհ՝,յտգբն էկէբ օլ էՀմէ տատնա վէ,յէ՝,յէգ Հատգբդէբ իՃրատ էատեր՝իմ՝, ֆէքատ տ՝՝,յատ, էՖՖ՝,յհն՝՝ լտքհն էկէբ օ տատնա վէ,յէ՝,յէգ Հատգբդէբ իՃրատ էՃէ,յհէՀ խՖէ՝,յէՀ՝ գէզդէ՝, ԻԱՊՊ Հտ՝,յ՝ տէբ քի պէՀն տատնա վէ,յէ՝,յէգ Հատգբդէբ իՃրատ էատեր՝իմ՝. տատատհատ գատատբ հատՃ՝ ատէտի։

14 – Իմ՝տի տտգատհատ գատատբ տանըն տ՝,յտգ,յտէբ հատդէ՝,յտգատ հատՖ՝տքի, վէ տատմ՝ տատէմ՝ի թ՝տնբ,յտատճտգ գատատբ տ՝,յտ՝ գէ՝,յէ՝ օլմէգտատն էվ՝վէ,յ գ՝տգբ. Բատս տատխ՝ Ես՝տրմնատս պէբ գատբ կէ՝լտի,յէ պէ՝լիմ՝մէտին՝ ատէտի։ 15 – Հէմ՝ տատխ՝ Ի՝տգէրիմ՝տգբ էօրմէ՝ի՝,յէ կէՃ՝իրիպգ տանը Ես՝տրմ՝՝ ատէտի. օ տատխ՝ տանը Ես՝տրմ՝տգատս՝ տատնա տ՝ի՝ճը Է՝օ՝,յէ+ տտրփատ էօրչիւգ իւգէրբնէ հէՖ՝,յէ՝ի՝ տտր. վէ չէՀրէ կհՃ՝տի։ 16 – Վ.Է Հատւտ գ՝տգն վատխաբսինին հատՃրնատս կհ՝,յտքգատ՝ Ես՝ գէզդմ՝, Նատ՝տրը գ՝տգատ՝ ատէտի,յհատճէ, մէրգատմէ տատխ օը տատէմինն քէՀատրնկէ հատփատրդ՝ չէ,յէ՝,յէգ՝ ճհմ՝,յէՀտի՝ տատնա տպատգբատրբնատան էօրմէ՝հ,յէս տպէտատգ հատմ ատս։ 17 – Վ.Է գ՝տգն վատխաբսէգնին հատՃրնատ պօշ կհ՝ի՝մէ՝ ատ,յէ՝,յէգ՝, պատնա տպատգբ է՝օ՝,յէ+ տտրփատ վէգբտի՝ ատէտի։ 18 – 0 տատխ՝ Ես՝ գէզդմ՝, իչլին ՀէրէՀ,յէ վատրա՝ճաղդնը տ՝կ,յտատ՝,յտճաղդատ տէ,յինն օ՝ճատբ, գիրատ օը տատէմ՝ պտ,յ իչլի պտ,յ կհ՝ատ՝ պէ՝լիմ՝մէտին՝ճէ բատհաթ էիմէգ՝ ատէտի։

ԳԱՊ 4

Վ.Է Բատս գատփտ,յատ չէգզդ օգատատս

* Իպբ. գատվմէմնին պէ՝լիմ՝իէ գատփատ՝ատնընդ

Digitized by Google

օթ ուրտաս. վէ խչթ է Բոասըն վէլի սէ-
տիչ ւէրմ կէչէչօր խսթ. վէ Բոաս ասը
խսիչլէ չպզըրտըգ՝ կէլ, պուրտչա
օթ ուր՝ սէտթ. օ ատախ կէլիպ օթ ուր-
տաս. 2 – Վ.է չէհրին խսթ խչտրլարընա-
տան օն քիմնէ տատ՝վէնթ էտիպ՝ Շու-
քայս օթուրընրդ՝ սէտիչինատ, ասկէր
օթ ուրտրլար։ 3 – 0 զէմնան վէլի պուս-
լուտնան քիմնէչ՝ Մովաբ թոփրագընա-
տան 'տավսէնթ էտէն Նաոմ՝ պիրտսէ-
րսիպ, Սլմնէչլէյին թտրլա հիտսէսինի
ատթըյօր։ 4 – Պէն ատախ՝ Պոտգա
օթուրտնրդըրն հաւգուրընտա վէ գավ-
սընըն խսթ խչտրլարը հաւգուրընտա
ատը ատթըն ատ՝ սէչիս խատպէ վէրե-
չիմ՝, սէտտի՞. էկէր վէնիկը հագգընը
իչրտս էտէրսէն, էթի. վէ էթմէզսէն,
պատնս խատպէ վէր, պիլէչիմ՞. գիրտս վէ-
լիկը հագգընը սէնատէն մա՛տս իչրա
էտէճէչ քիմնէ էօգ ատըր, վէ սէնատէն
ատնըս պէն իմ՞ սէտտի։ 0 ատախ՝ Պէն
վէլիկը հագգընը իչրա էտէրիմ՞ սէ-
տտի։ 5 – Բոաս ատախ Նաոմընին էլինատէն
թ տրլտպը ատթըն ատտըզրդի կիւնատ,
մութ էվ ֆֆիանըն խսմինի միրատընտա
խգպա էթմէչ իչսէն, մութ էվ ֆֆիա-
նըն զէվճէսի Մովաբը Հաւսէ տատն
տատխի ատմպը պէ՞ սէտտի։ 6 – Վ.էլի
ատախ՝ Վ.էլիկը հագգընը պէն իչրա
էտէսէմ՞, օմնատ քի քէնատի միրատ-
սըմը պօպտյրմ՞. պէնիմ՝ իչրտս էտէճէ-
չիմ՞ վէլիկը հագգընը սէն իչրտս էմլէ,
չիւնքի պէն իչրտս էտէմէմ՞ սէտտի։
7 – Վ.է Խրտյէլտն մնաւտատէմս վէ-
լիկը վէ միւտատէլէ խաւտաւընտատա
հէր շէչի տտպիճ գըլմագ իչսէն շաւ
'տ-ոխէ վար խսթ, քի պիր տատէմ՞ ատյագ
գ-ապընը չըգտրըպ օ պիրիրնէ վէրիր ի-
տի։ պաւ ատախ Խրտյէլտն չէհատէճ
խսթ։ 8 – Իմնի պաւ վէլի Բոաս՝ Սէն
ատթըն տա՛ սէտտի. վէ քէնատի ատյագ
գ-ապընը չդգտրտրս։

9 – Վ.է Բոաս խսթ խչտրլարտա վէ պիւ-
թ իւն գավսնս՝ Սիպ պաւ կիւն շահիտ
սընիպ՝ քի Նլիմէլէյին հէր Նէպի վար
խսէ, վէ Ֆեյլոն իլէ Մաուլոնըն հէր նէ-
լէրի վար խսէ, Նաոմինին էլինատէն ատ-
թըն ատտրմ՞։ 10 – Ռէգպլիկը Մաուլո-
նըն զէվճէսի Մովաբը Հաւսէթը, միւ-
թ էվ էֆֆիանըն խսմինի քէնատի միրատ-
սընատա խգպա էթմէչ, վէ միւթ էվ էֆ-
ֆիանըն խսմի գ-ատնատաչ էրտմէչ
սընատան վէ մէգէնատնըն գ-ափտաչսը-
տատն մատվ՝ օլատնմամագ իչսէն, քէն-
տատմէ զէվճէ՞ օլմագ խ-ադէ տտչտրգմա
սիպ պատ կիւն շահիտ սընիպ՝ ատ՞տի։
11 – Օ՛, վագրթի գ-ափտատտս օլատն պիւ-
թ իւն գավմ՞ իլէ խսթ խչտրլար՝ Շահիտ
իդ. ՐԱՊՊ ատենին խանէնէ հէլէն զէվ-
ճէչի Ռութէլ վէ Լիտս կիպի էչլէտսին,
քի պատնչարընը իգնատ պէչիթ ի Խրտյէ-
լի պիհատս էչլէտսիլէր. սէն ատախ Եփ-
րատնատա գատվէվճէլէնիպ Բեթլէհեմ-
տէ մեշհուր օլատըն. 12 – Վ.է ՐԱՊ-
ՊԸՆ ատնատ պատ կէնճ գարբտատն վէ-
րէճէչի գիւրրիչէթ իլէ սէնին խանէն՝
Թամարտատն 8ուգտյա տօզատն փարէ-
սին խանէնի կիպի օլատե՞ տէտտիլեր։

13 – Պէչլէճէ Բոաս Հաւսէթը ատնը.
օ ատախ ատնըն զէվճէսի օլատս. վէ Բո-
աս ատնս թ էգատրթատ էթմէչլէտ՝ մէր-
գատմէ ՐԱՊՊԸՆ խ-ահանգլէ հատիչէ
գատլըպ՝ պիր օզատ տօզատրատս։ 14 –
Վ.է գարըլտը Նաոմչէ՞ Սէնի պատ
կիւն վէլիտէն մատհրատմ՞ պրագմատյան
ՐԱՊՊ միւտարէթը օլատսէն. գատ չգճա-
զէն իսմի Խրտյէլտնէ մէշհուր օլատսէն.
15 – Վ.է սէնին ճահիդընը իշհա, վէ խս-
թ խչտրլըզընատս սէնի վիգպչէ էտէճէչ
էչմէ՞ օլատսէն, գիրտս էէտի օզուլտսին
ատնատ խտրլըզը օլատ՝ սէնի սէվէն կէ-
լինինի տատը տօզատրմըշ տտրը՝ ատ՞տիլէր։
16 – Վ.է Նաոմի մա՛տատմը տրլըպ գատ-
ճագընատ գ-ատյատպ տտրէսի օլատս.
17 – Վ.է տատնը գ-ոնշըլտրը օլատն գատ-
ըրըլտրը՝ Նաոմիչէ օզուլ տօզատտ՝ ատ-
չէրէկը ատնատ իսմ՞ գ-ատյատպ՝ Ովբէդ թէս-
միչէ էթմէտիլէր. պատ ատախ Դատւիթին
փէսէրի օլատն Ցէսատէնին փէսէրի իսմի։
18 – Վ.է Փարէսին Նէսրի պատ տտրը.
Փարէս Եսրոնը թ էվլիտ էչլէտսի, 19 –
Վ.է Եսրոն Ատամը թ էվլիտ էչլէտսի,
վէ Ատամ՝ Ամինագատրը թ էվլիտ էչլէ-
տսի, 20 – Վ.է Ամինագատր Նատասոնը
թ էվլիտ էչլէտսի, վէ Նատասոն Սատմո-
նը թ էվլիտ էչլէտսի, 21 – Վ.է Սատմոն
Բոոտը թ էվլիտ էչլէտսի, վէ Բոաս Ով-
բէդը թ էվլիտ էչլէտսի, 22 – Վ.է Ով-
բէդ Ցէսատէչի թ էվլիտ էչլէտսի, վէ Ցէսա-
սէ Դատւիթի թ էվլիտ էչլէտսի։

Digitized by Google

*ՄԻԽԱՈՒՔ ԸՆԿՆԻԼ

ԳԱՊ 1

Վ. Եփրեմ տաղընտան Արիմաթեմ-ովհիմեանէն Եփրեթացը պիր առաւօտ վար խոր. իսկ տասի Եղկանա օլուա՝ էէոնէլ Յերուսաղ իպն ի Եղիուա իպն ի Թովա իպն ի Սաւփ իպն։ 2 – Վ. Է ունէր իբի զէվճէսի օլուա՝ պիրինէն Անուս վէ սիկէրինին իսկի փէնանա խոր. վէ փէնանայինն էվլատը օլուա՝ Անանէլ էվլատը օլմայ իսկի։ 3 – Վ. Է պուս տաւէմ քէնտի չէհրինէն ԲԱՊՊ իւլ ճիհաուտաս ակճառէ վէ զէպկ էթմէկը իչինէ հէր ակնէ Սեղովա չէգացը իսկի. օրատաս տասի Հէղիհինի իբի օղլա, կառնի ԲԱՊՊԸՆ քահինիկէրի օլան Պինի վէ փէնէհէս վար իսկի։ 4 – Վ. Է Եղկանա գաւբայի զէպկ էթմէկի կիւնատէ զէվճէսի փէնանաս իլէ օղաւլարը վէ գրզլարընա ճիւմլէրինէ հիսակէրը վէրտի։ 5 – Վ. Է Անանայը ակվահկի իչինէ ատնաս իբի հիսակ վէրտի, փաւգաթ ԲԱՊՊ ատնին բահմինի գափսամէշ իսկի։ 6 – Վ. Է ԲԱՊՊ ատնէն բահմինի գափսամէշ օլաըղընատան՝ բաղիսկեան ատը դաւգայանատըմնագ իչինէ գայէճէլը ինճիսիր իսկի։ 7 – Վ. Է հէր ակնէ Անանա պէյթ իւլ ԲԱՊՊԱ չէգացը զէմնան Եվ՚ա՝ եղալէ էատէր իսկի. փէնանա տասի մէրգաւմէյի պէղալէ ինճիսիր իսկի. մէրգաւմէ իսկ տաղաչէրագ եէմէգ իսկի։ 8 – Վ. Է զէվճէ Եղկանաս ատնա՝ Անանա, նիչիւն տաղայօրաքն, վէ նիչիւն եէմէգ եէմէյօրաքն, վէ նիչիւն գալագինի մինհզան տաքր. պէն ատնա ան օգուլտան էվլատ ատէյիլ մի իմ՚ տէսի։

9 – Վ. Է Սեղովատ եէյիագ իչտիքատէն ատնաս Անանա գալգաքը. (քահինի Հէղի իսկ ԲԱՊՊԸՆ հէյքէլինին գափսաս ատօյէէրինին էուտնէնատա քիւրսիատէ օրհատաւ իսկի.) 10 – Վ. Է ճան ատնաքայէ ԲԱՊՊԱ տաւ՚ա էտնագ պիր չօգ տաղաւար։ 11 – Վ. Է պիր նէզր էտագ՝ Եա ԻԱՊՊ իւլ ճիհաուտաս, էկէր փիլիսթիդէ ճաւրկէնինին մէշաղափըճնաս նաւպար էատէրատէն, վէ պէնի թէղէքքիւր էտագ ճաւրկէնինի ատնաւրմազ իսկին, վէ ճաւրկէնիկ պիր էրքէք չօճաղ վէրիրսէն, ատնը պիրիքիւն միւտաւէք ի՝ Էօմրիս թչիւն ԻԱՊՊԱ վագֆ էատէրիմ՚. ատնէն պաչընաս տասի ատհաուրաս տօգատնամայաճաղ տըր՚ տէսի։ 12 – Վ. Է ԻԱՊՊԸՆ հուգաւբրնատս տաս՚ատնէը տաղաթաղրատաս Հէղի տանի տագրնատս տիդգաթէտիյօր իսկի։ 13. Անանս իսկ գալգինատէն ակցյէր վէ հայրնէրը տաս՚ատագլատըր գըմբլատանըր իսկի. վէ սէտի իչիհիլմատիյինատէն, Հէղի տանը սէրիօշ օլմատը գանան էթտիւ։ 14 – Վ. Է Հէղի տանա՝ Նէ՞ վագթաս գաստար սէրիօշ օլատճագարնչէրատղկատան գաւբրտաւ՚ տէսի։ 15 – Անանս տասի ճէվապ վէրիա՝ Խայր, էֆէնատիմ՚, պէն եիւբէյի սէրատի պիր գատը իմ՚, վէ չէրատղ էտս միւտիբիր իչտիյմ՚ եօգ տըր, լաքին ԻԱՊՊԸՆ հաւգաւբրնատս ճանըմնին ըրճաճընը իզկատր էթտիմ՚։ 16 – Ճաւրկէնի եարատմազ գատը գանան էթմէ, գիրատ գամմ՚ ու քէսէրիմին քէսէրէմ ինատէն չիմտիկէ տաչին սէդղէտտիմ՚ տէսի։ 17 – Օ. վագրտի Հէղի ճէվապ վէրիա՝ Սէլատէթլէ կիթ, վէ Խարտէրին Ալատը քէնտինէտէն թաւէպ էթտիկինի միտի լատըկը խհատն էլէյէ՚ տէսի։ 18 – Ս տասի՝ ճաւրկէնէ նատպատրնատս լատֆ պաւտաւտ՚ տատնիքատէն ատնաս, եալնատ րէժատ օլուա՝ եէմէք եատի՚ չէհրէտի տաղրէ գատհզան տատիրկ իսկի։

19 – Վ. Է տապատհլայրն գալգատպ ԻԱՊՊԸՆ հուգաւբրնատս ատճատ գէլատպգատան ասկրատ՚ տատէրէյէ Խատիայա խաստնէէրինէ վատաղ օլտաղատ. վէ Եգկանաս զէվճէսի Անանայը պիլտիքատէ՝ ԻԱՊՊ մէրգաւմէյի թէղէքքիւր էլէյէսի։ 20 – Վ. Է Անանս Համիլէ օլաւա՝ վագրտի թէտմատ օլտաղատս պիր օգաւլ տօգատրատաւ, վէ՝ Անը ԻԱՊՊՏԱՆ թաւէպ էթտիմ՚ տէյէրէք ատնս Սատատէլ թէեամիյէ էյլէսի։ 21 – Վ. Է տանըն զէվճէ Եգկանաս պիրինի խանէսի խաղտը իլէ ԻԱՊՊԱ ատնէվէի վէպկէյէի թաւգամի՚, վէ Նէզրինի իիսս իչինէ Սէւէ չէգացը տաս. 22 – Անանս չէգատգը, պիրա զէվճինէ

*Գաւ քիթապս ՍԱՄՈՒԷԼ Ի ԷՎՎԻԼ տասի ատէնիյը

Digitized by Google

Ջօճուգ սեթաէն քեսիլմէյինճէ ըէ-
տա. ս զէման անը կէսթիւրթիւ՛,
քի ԲԱՊՊԸՆ հուզուբրնատ կէսրիս-
նէսա՝ ատա՛կա օրատատ գալըր՝ ատեփ։
23 – Ա՛ն զէվճի նգկանատ անատ՝ նատզա-
բրնատ խոշ օլանը էտփ. անը սեթաէն
քեսինճէյէ գատարը մէքտ էյլէ. Հէմինի
ԲԱՊՊ քէնտի քէլամընը ատպիթ էյլէ-
սին՝ ատէփ. գարը տատի մէքտ էտիպ՝
ինա սեթաէն քեսինճէյէ գատարը օզ-
ընընը էմդիրտի։
24 – Ա՛ն անը սեթաէն քեատիյի կի-
պի, անը քէնտիտի իլէ պէրտագէր չդգա-
բըրդ՝ իւչ տատատ իլէ պիր եվնա ատ՝ վէ
պիր ինաւրատ չէրտագ իլէ Ակլովս պէյիթ
իւբ ԲԱՊՊԱ կէսթիւրտու. վէ չօճուգ
քիւչիւք իտի։ 25 – Ա՛ն դէր տատնատ
քեատիյէր, վէ չօճուգը Հէզիյէ կէօ-
թիւրտիւլէր։ 26 – Ա՛ն Ատա՝ էֆէն-
տիմ՛, հույտէրնի հագզը իչիւն պէն
ԲԱՊՊԱ նէյտագ էթմէզ իւդրէ պուրտա-
տատ սէնին ետնընատա տուրմադ օլան
գարը իմ։ 27 – Պաւ չօճուգ իչիւն նէ-
յտագ էյլէտիմ՛, վէ ԲԱՊՊ պատնա քէնտ-
տիթինատէն տիլէտիյիմի իհտատ էյ-
լէտիթ։ 28 – Պէն տատի անը ԲԱՊՊԱ
՝ատրէյլէթ էն վէրտիմ՛. պիւթիւն միւտա-
ֆէթ ի՝էտիթինատ օ ԲԱՊՊԱ ՝ատրէյ-
լէթ օլաճագ տըր՝ ատեփ. վէ օ օրատատ
ԲԱՊՊԱ ատճառէ գըլտը։

ՊԱՊ 2

Վ՚է Ա՛նատ տու՛տա էտիպ ատեփ քի,
Գէլդիմ՛ ԲԱՊՊՏԱ մէհտութ օլտու,
Պաւյնուզըմ՛ ԲԱՊՊԸՆ ՝ի՚ն՚յէ՚ինէ
եվ՚քատէյտի.
Ադըզմ՛ տիւշմէ՚նլէրիմ՛ ՝այէյհինէ ա-
չէրտը,
Չէնէքի սէհին խէլտաբնէ չատմանն օշ
տըմ՛։
2 – ԲԱՊՊ կիսի գուտատա էօգ տըր.
դիրտ սէնատէն զատըն էօգ տըր.
Վ՚է Ակլատընդը կիսի գայտ էօգ տըր։
3 – Մաղրատրանէ վէ միւթէքէպգիրտա-
նէ ատօգլէրի չօղալի՚մ՚յէրնըզ.
Ադզէնըզատան ազդը սէօղ չդգմատը,
Չիրտ ԲԱՊՊ ՝ա՚լի՚մ՛ Ակլատ տըր.
՝Ամղլէրի վէզի էթմէ՚կ անա մատատա
տըր։
4 – Ձէզպագրատրըն նատյատրը գէրդէտտը.
Վ՚է զա՚թքէր գուվվէվի գաւշանատը։
5 – Թօգ օլանտար էքմէ՚կ իչիւն իւճ-
րէթի՚ք ՝ատէ՚լէ օլաբ՚յատը,
Վ՚է ատճ օլանդատը ՝ճէփտա գաւրթատը
տըր։
Հաթթա ՝ատգը ատ՚տ՚ի չճատ տօզատը-
տատ,
Վ՚է չօգ էվ՚յատը օլան զա՚թքէնատ։
6 – Ընօլտաւրէն վէ տիրիլտէն,
Հատիյէյէ էնտիրէն վէ չէգտրատն՝ ԲԱՊՊ
տըր։
7 – Ֆատգը էատն վէ զանի էատն,
Ընտիրէն վէ գալաբրատն տատթ ԲԱՊՊ
տըր։
8 – Եօգատաւը թօփրագտան գալաբրբըր,
Վ՚է ֆօգգրի տէզգէլէտտէն չբգտրբը,
Ֆի տանէլրի պէյլէր իւչ օթատրատա,
Վ՚է ՝իզգէթ քիւրսիսինէ մնգիգ
էատ.
Չիրտ վէմինին տիրէքլէրի ԲԱՊՊԸՆ
տըր,
Վ՚է վէմինի տանէր իւպէրինէ գօտտա.
9 – Մ՚իւթ՚ագիլէրինին տյագալտգընը
Տըգիզ էտեր,
Վ՚է չէրիրլէր գաւլատմատ սիւրտիւլ
տուրտաճատ՚լար,
Չիրտ ինատա գուվվէթի՚լ գալիպ օլմատ.
10 – ԲԱՊՊԱ խուսուտէթ կէօթէրէն-
լէր գըրբտաճագ տըր.
Իւպէրլէրինէ սէմատատան կիւրէկէ՚ճէք
տիր.
ԲԱՊՊ գլ՚մինին մ՚իւնթէհէ՚լտգընը
հիւքմ էտճէք,
Վ՚է քէնտի մէգի՚յինէ գուվվէվի հ՚կատա
էւլէ՚կճէք,
Վ՚է մէսի՚հինին պուրնատգընը սիւ-
քութ ատճէք տիր։
11 – Վ՚է նգկանատ Իսմա՚յատ քէնտի
խանէտինէ կի՚մտի. չօճուգ տատթի
քետհին հէզիյինէ հուզուբրնատա ԲԱՊՊԱ
խըտմէթ էյ՚մ մէքտ էտի։ 12 – Վ՚է հէ-
զիյինէն օզուլլտգը ևաբատմագ վէ ԲԱՊՊ
թ՚անգմագ քիմսէյէ էտի։ 13 – Վ՚է
քետհինէյէրին գուվմ՚ իլէ օլատն ՝ատէթ-
լէրին պուռ իտի քի, պիր տատմ՛ զէպիհէ
՝ատըզ էթ՚ի՚յինատ էյ՚մ փիլէր իգթէն՝
քետհինէին խըտմէթքետգը էլինատ էտ-
տիլի պիր էտհ՚ատ ու՚ատագ գէլէտ։
14 – Գատրատանալտա ետիտատ գազտատ
ետ թ՚էնճէրէյէ ետ գա՚յնատ գատատ
տատյատրբը իտի. էտհ՚ատ նէ չբգտ-
բրը իտ քետհին քէնտի իչիւն տանը տա-
յբը իտի. Սէկրատա ԽատյատԼատէն օգտատ
կէէնէյէրին ճիւմ՚լէտինէ էտյլէ ետտիգթ-
լատր իտի։ 15 – Հէմ՛ տատի իչ ետգը
ետուգըմատգատան էվվէյ քետհինին խըտ-
մէթքետգը կէէնտ, զէպհ էտեն տատմէ՛

Digitized by Google

ՔՀատՀին իչլեն քեզասպըԷԷ եԹ վԷը. ան-
նատեն գայնանմԷՀ եԹ ատչիԼ, ան-
ՃառՔ չԷՀ ապԷը' աեր խուն։ 16.Օև առեմ
տաԽի անաս՝ ՊաւաՔ, չԼմնոի իՀ ետապՀեը
ԽագաՔնԼսաը, վե օնչս ՃանՀեն խոՀե-
տաչի գատասը ան՝ աեր խատ, օև վատգԷՔ-
Խապ, չԼմնոի վԷը, ետգաս զօր իւե ա-
ւԷրբմ՝ աեր խուն։ 17 – ՊեգյւեՃե պաւ
ՃեՀՀՃիէրեն կիւնատՀը ԻԱՊՊՀՆ Հաւ-
զատբըՃնաս զայեԹի պեգյիւՔ խուն, վիրա
՝ատաՀմՂԷը ԻԱՊՊՀՆ գաւ-բապանՂԷը
ՔատՀգԷը էատբւԷը խուն։

18 – Վ.Է ՍատաւէԼ չօՃուՔ ՔԷՀՀ
քԷԲՀՀ էՃաս գաւչանմՂՀ օւտատգ,
ԻԱՊՊՀՆ ՀաւզատբըՃնաս ԽատատԷԲ ե-
ատը խուն։ 19 – Վ.ալԽատեն ատաԽի ա-
նաս գԷը քսւչԼՔ ՃԼսգաւե ետգաւ՝
ՀԷը ուՀնե ուՀնԷվի գաւ-բապանՂԷը պեՀգ
Հ.ԷԲ ուՀվՃի իւե չԷՔատբւԷը պեՀտան
գԷՀՀ իրբւԷը խուն։ 20 – Վ.Է Հէգի
ՎգԷկատաս իւե վԷվԷՃսԲՀՀ Խատյը տաւ՝ա
էատը՝ ԻԱՊՊ գաւ բապանՃնաս ԻԱՊ-
ՊԱ վէրԲւէն 'ատբհյյԷԲԷ պեատԷւ ատ-
գնաս նՀաւ վէրԲ՝ ատՀի. ատնՂԷը տատԽի
ՃնաՀայեքՀՀՀ կհԲատիւէը։ 21 – Վ.Է
ԻԱՊՊ Ատնապը գհյատրԷԲ էԲՀՀԷՔւԷ,
ՃԷրգատՃՀ Հատիւէ օւտաւ խՂ օգտաւ
վե ՔգԷ գէրՂ տօզաւբատաւ. չօՃուՔ Սատ-
ՃատՂ տատԽի ԻԱՊՊ.Ն ՀաւզատբըՃնաս
պեգյիւատաՔւ։

22 – Վ.Է Հէգի գհյատաեախյէ ԽատԲի-
յատ օւտաւ՝ օգտաւլատբըՃնի պեՀԲատ-
ատրաւէւէ էԲՀատքւԷբՀՀՀՀ ՔՀատՔատ-
ատաս ԲՀՃՀՀՀՀՀ գաւփատՃնա-
տաս ԲՀՃՀՀՀՀ' էատՀ նՀատ իւէ էատՃ-
տատգաւատբըՃ իՀԽՔատքատ , 23 – Նի՞-
չԼՀՀ պաւ ՀԽատԼսՀ. չԼՂՂԷբ էատփատբը-
ՃՀՀ, գԽաս պՀՀ Հատգ՚գԲՀգատաս պՀՃ-
ԲՀՀՀՀ գաւմՃնաՀ քչատՔՀՀ ԽատՂԷբ իՀԽ-
տաԽյօգբմ. 24 – ՂԲՀՀՀՂՀՀՀ, օգտաւլատ-
գբմ. գԽաս իՀԽՔատքԼսՀ ԽատաՃԷբ ԷյՀ
տաՀյՀՂ ատԽբ. ԻԱՊՊՀՆ գաւմՂՀՀՀ ԲՀՃ-
ՃատվատաբՃՀՀ ատպԷգ օւտաւյօգբՀՀՀՀ ,
25 – Ատեմ տատեմՀ, գատբը ԽատՀ էԲՀ-
ատքատՀ, ատնաս Ագյատ՝ Հիւ.քմ՝ էատբ.
տատմՀ տատեմ ԻԱՊՊԱ գաւբւԷը ԽատԽա
էատբատ, ատնՃՀ իՀյՀՀ գՀՀՃ՝ տատ
ՀատՀՃԷՔ ատԲՀ՝ ատՀտՀ. ԼատբՀՀՀ տատԷբ
ՔՀատՀյԷբՀՀՀՀ ՀՀՀՂատՀՀՀ ՀՀՀՀՀՀՀՀ
ՀատՀՃԷՔ ատԲՀ՝ ատՀտՀ. ԼատբՀՀՀ տատԷբ
ՔՀատՀյԷբՀՀՀՀ ՀՀՀՂատՀՀՀ ՀՀՀՀՀՀՀՀ

* Ն.Է օ՝ պաւ տատեմՀՂԷը

յՔատ՝ ԻԱՊՊՀՆ վԷ ՔՀատատՃՀ 'ՔՀատՔատ-
ատաս ԲՀՃՀՀՀՀՀ խուն։

27 – Վ.Է Հէգի գհյատ պՀՀ Ագյատ տատեմՀ
գէՀյհյ՝ ատատ տատեմ Քի՝ ԻԱՊՊ պէգյիւՔ
պաւ.յատբատբ. ՔՀատՔատյՀՀՀՀ ԽատՀՃատՀՃՀՀ՝
ՍՔատբըՃնաս ՔՀատատՃՀՀՀՀ ԽատՀՃատՀՃՀՀՀ Ի-
օւտաւգ.ատբը վէտատՃՀՀՀՀ ԽատՀՃատՀՃՀՀՀ
նՀատ, 28 – Ատը ԽատյՀյՀՀՀ պաւգՀՀՀՀՀ-
ՃՀՀՀ ՃԼսՀյՀՀՀՀՀՀՀ ՔՀատՀՃՀՀՀՀՀՀՀ
օւտաւգ, վԷ տէգպատՀՀՀՀ Ի.ւգՔՀՀՀՀՀՀՀ գաւբ-
պատՀ Ի՝ատգատՀՀՀՀ էՀՀՀՀՀՀՀՀ

ասէր։ 36 – Վէ ասէնին խանէնտէն հէր քիմ գալըր խե, կէլիպ պիր ազ ադէմ նա պիր լօգմա էքմէք իչիւն ասըն ա-յտալընա գանգահարագ՝ Րէճա էտէ-րիմ, պէնի քառհինլիք խըտմէթլէրի-նին պիրիվէ նատագ էյլէ, քի պիր լօգ-մա էքմէք եէչէյիմ՝ ատչէ ճէք ասէր։

ԳԱՊ 3

Վէ չօճագ Սամուէլ Հէզիհնին ե-նէիւտաէ ԲԱԳԱԱ խըտմէթի էտէր իտի. վէ օլ կիւնլէրտէ ԲԱԳԱՐՆ քէլմագ նատարը օլսա՝ աչիքտառէ վատին եօգ ի-տի։ 2 – Վէ օլ կիւնլէրին պիրիսինէ՝ Հէզիհնին կէօդլէրի գո՛իվնէնմէյէ պատ-լայըպ՝ կէօրմէյէ մանգթէաիր օյնատը-դը հալատ եէրինաէ եատ-տար, 3 – Վէ Ալլահընին գանդատիլի ատնամէզտէն եվվէլ, Սամուէլ ատտի Ալլահընը թառատթը-նէն պատլանտըդը պէյթ իւր ԲԱԳԱՏԱ եատ-տար խըտէն, 4 – ԲԱԳԱ Սամուէլին չաղըրտագ. օ ատտի՝ Լէպպէյիգ՝ ատտի։ 5 – Վէ Հէզիհնին եանընա գօշտա՝ Իշ-թէ կէլտիմ, գիրա պէնի չաղըրտըն՝ ատտի, 6 խո՝ Զաղըրմաստը՛. կիթ, եատ՝ ատտիգտէ, օ ատտի կիտիպ եատ-տար։ 6 – Վէ ԲԱԳԱ թէգդար՝ Սամուէլ, ատչիւ չաղըրտը. վէ Սամուէլ գալ-դը Հէզիհնի եանընա կիտէրէգ՝ Իշթէ կէլտիմ, գիրա պէնի չաղըրտըն՝ ատ-տի։ 6 խո՝ Օղլը՛մ, չաղըրմաստը՛մ. կիթ, եատ՝ ատտի։ 7 – Վէ Սամուէլ ԲԱԳԱՂ ատտա պիլմէյիգ՝ ԲԱԳԱՂՆ քէլտագ նանա տատա քէչի օլմանմա-մըշ խո։ 8 – Վէ նէնէ իւչիւնճիս-տէֆ՛տա ԲԱԳԱ Սամուէլ, ատչիւ չաղըր-տար. օ ատտի գալդըր վէ Հէզիհնին եա-նընա կիտիպ՝ Իշթէ կէլտիմ՛, գիրա պէնի չաղըրտըն՝ ատտի։ 6 գէնտի Հէ-զիհ չօճագ չաղըրտան ԲԱԳԱ օլտըղընը տանկըտագ՝ Իշթէ կէլտիմ՛, գիրա պէնի չաղըրտըն՝ ատտի։ 9 – Վէ Հէզիհ Սամուէլէ՝ Կիթ, եատ, վէ պիր տատա սէնի չաղըրտա-ճագ օլտըր խե, ատ քի՛ եա ԲԱԳԱ, ատ-դըն, գիրա գալդըի տինիլէյօր՝ ատտի։ Վէ Սամուէլ կիտիպ քէնտի եէրինտէ եատ-տար։ 10 – Վէ ԲԱԳԱ կէլիպ տատա-գտագ եվվէլքի ատ-ֆ՛տըղը կիպի՝ Սա-մուէլ, Սամուէլ՝ ատչիւ չաղըրտը. վէ Սամուէլ՝ Սէդդէ, գիրա գալդը տինիլէ-յօր՝ ատտի։ 11 – ԲԱԳԱ տատի Սամուէ-լէէ ատտի քի՝ Իշթէ պէնէ Խըտայէլտէ ՀԷր իչիսէնին քի գալդըգը չէնկտա-տաճագ պիր չէյ եատֆտագտը՛։ 12 – Օղ կիւնէ Հէզիհյէ ատըն խանէտի հատա-գընատա սէդդէլճէյիմ՛ չէլէրին քէտճի-ֆէտինի իճրայա պատչէտըրտը թէքմիլ է-ատճէյիմ՛։ 13 – Վէ մանկիտա օլտա կիւնատ, եատի օղուլտարընըն քէնտի խատէրլէրինէ լանէթ ատտ՛վէթ էթտիգ-լէրի, վէ քէնտիսինին ատնէրի մէն՛ էթ-մէտիյի իչիւն ատըն խատէյինէ իւ էլ եպէտ եատճէյիմ՛ հիւ-քիմ ատտա խատ-պէր վէրտիմ՛։ 14 – Վէ պատ էճլէտէն Հէզիհնին խանէտի հատգընատա՛ Հէզիհ խանէտինին կիւնատը գատրատտագ վէ թագտիմէ իլէ իւ էլ եպէտ քէֆֆարէթ պատլամըյատագ տտը՛ ատչիւ եէմին էմի՛տ՛։

15 – Վէ Սամուէլ տատպօհա ատչիւն եատի տտգատան ատըտա, պէյթ իւր ԲԱԳ-ՓՐՆ գագտա գանդատտըրընը տչտը. վէ Սամուէլ վատիւի Հէզիհյէ պէչտա էթ-մէկէ գօրգատա։ 16 – Հէզիհ իտե Սամուէ-էլի չաղըրըտ՝ Էյ օղլը՛մ՛ Սամուէլ՛ ատ-ատի. օ ատտի՝ Լէպպէյիգ՛ ատտի։ 17 – Վէ Հէզիհ ատտի քի՛ Սանընա ատգլէտճէյիմ քէլտա՛ նէ՞ տտը. պէնտէն տտգլատտա. էէէր տանընա ատգլէտճէյիմ քէտճֆ-ֆէտինտէն պիր քէլիմէ պէնտէն տտգա-լտը իտէն, Ալլահ տանընա պէգդյէ վէ պատնատան գէյտատ էյլէճէյիմ։ 18 – Խո-տը Սամուէլ տանտէն տտգլատնայտագ՛ տանընա քէլտիգտէ քէտճֆֆէյինի տտգլ էյ-լէտտի. օ ատտի՝ ԲԱԳԱ տտը. 'իճճէյտտէ խօշ օլտանը եատֆտըն՛ ատտի։

19 – Վէ Սամուէլ պէգդյէտտիւ, վէ ԲԱԳԱ տանըն իլէ օլտա՛ հէֆ ատօգճէ-լրինտէն հիչ պիրինի եէրէ տտճչէյը-տէտտի։ 20 – Վէ Դանտատան ինէրտագէէ-լէտէտ պիւթէյնէ Խըտայէլ պիլտի քի Սամուէլ ԲԱԳԱՐՆ փէդյատտիկէրի օշ-տատգըրտա *տատիի գէլընտը՛։ 21 – Վէ ԲԱԳԱ Սէվտատա եինէ կէօրինտիւ. գի-րա քէնտի քէդյատտըլէ ԲԱԳԱ Սէվտատա Սամուէլէ գատհը օյնը խը. վէ Սամ-մուէլնին քէլտը պիւթէյնէ Խըտայէլէ նէյէ օլտանտը խը։

ԳԱՊ 4

Վէ Խըտայէլ մանհարէտտ իչինէ Ֆիլիսթիւլէրին գէտրընընա չէգդա՛ Ա-բենհազտատ օրատա գուրատտագտա, Ֆի-լիսթիւլէր տտտի Ափէկատ օրատա գատր տտըտտ։ 2 – Վէ Ֆիլիսթիւլէր Խըտայէլին

*Ե–Ւօգ՝ էմին պատլանտատ .

Digitized by Google

գաւբշալեանս սիզիլուխքեբը. վէ մնուհարեբ-
պէբ չիտաբէլէնուխքաե, Յեխլեմիխլէբ
Խաբայէլի պօղոցագ՝ ճէնգ մէյասանձա-
առա աէօբի պիկ գասաագ սաաեմ քէե-
լէֆք էճուխլէբ: 3 – Գասվմ սաաեխ օբ-
տաւկեաՏա՝ աւվաեբ էճուխլեաե Խա-
բայէլին խոքհայբլաբը՝ ԲԱՊԳ պիկի
պտաւ կիւն Յեխլեմիխլէբին էօնէլնաե պէ-
չիւն պօղոտա. ԲԱՊԳՐՆ թաագաւխ խւ
՝ահաագնը Սէլավատն Խաճրմնզագ ալա-
լէբ՝ քի սպատիզաե պատլաձմաղլէ
պիզիկ տիւշմէդլէբմիզեն էլինուեն գաւբ-
թագաբ՝ ատաիլէբ: 4 – Պաձնաե խւզե-
բինէ գասվմ Սէլավա տախ կէօնաեբքով՝
քէբաւպիլէբ է–վէբէխ օթաւբան ԲԱՊԳ
խւ՝ ճէնաեաբն թաագաւխ խւ՝ ՝ահագ-
նը օբատան գաւբէբագաբ. վէ Հէգի-
նին խքի օղլաե Ոփնի վէ փէնէհէե օբա-
տաա Ալլահրն թաագաւխ խւ՝ ՝ահագնի-
ե Խաճրմնզագ խոլէբ: 5 – Վ.է ԲԱՊԳՐՆ
թաագաւխ խւ՝ ՝ահագ օբատաւյա կէշ-
տախի կիպի՝ պբէքեձաե Խաբայէլ, կիւք-
աէք սէա իլե կիւլագնէք չէքաճիլէբ, շէպյ-
լէ քի կէբ սէտաա վէբտաի:

6 – Վ.է Յեխլեմիխլէբ կիւլագնէք սէ-
տաագնը իշխնիձ, ՝Խագրանիլէբ օբատաւ-
գնաա պաձ պէզիլաք կիւլագնէք սէ-
գնաա նէ տիբ՝ սէտաիլէբ. վէ ԲԱՊԳՐՆ
թաագաւխ խւ՝ ՝ահագնը օբատաւյա կէշ-
լէ՝ ՝ահագնի ա՝ալաագ սէտաիլէբ. 7 – Վ.է Յեխլեմիխ-
ակիլնի ակիկատլատաբ: 7 – Վ.է Յեխլեմիխ-
լէբ՝ Ալլահ օբատաւյա կէշտի՝ սէյէբէք
գօբգատլատաբ. վէ՝ Վ.ա՛յ պիզէ, կիբա
պաձնատան էվվէլ պաձ մխսիհա չէմ օբ-
մատաբ. 8 – Վ.ա՛յ պիզէ, պաձ գասվմ բ-
լատկատրբն էլինուեն պիզի քի՛մ գաւբ-
թագաա՝ ճագ. Մ՛ըսբըսլատաբ պէբբիյէաե
հէբ նէվ՝ պէլատյա տիւշաբ էաեն խլատ-
լատ պաձնատաբ ատբ: 9 – Է.ր Յեխլեմխ-
լէբ՝ գաւվէվիլէնէնիզ վէ մէբաա օղաձ-
նէզ, օղմատյա քի ՝Խագրանիլէբ սիզէ
գաւլաբգ էաեխբլէբէբի կիպի՝ սիզ ատլէբէ
գաւլաբգ էաեխնէնիզ. մէբաա օղաձնէզ վէ
ճէնգ էտինիզ՝ սէտաիլէբ: 10 – Վ.է Յե-
լեմխիլէբ ճէնգ էճուխլէբ. Խագրայէլ
ատախ պօզաձլաձ՝ հէբ քէս քէհնի
էտատբլէաե գաւյագբ. վէ վաձգաձ՝ պաձ-
լատն բէբդէբ գաւյագբ՝ պաձ ատլէբէ

առաս կէօթ իւթխալէր: 2 – Վ.է Ֆիլիսթիներ Ամասիան թ ասպռնէզնը սլլով՝ անը Դագոն խանէյէ կէօթ իւրերէք, Դագոնըն ետնըզնա գօսթլասա: 3 – Վ.է Ազովսացլըար էրթէսի կիւն առաւտ-լայըն էրքէն գողգոթլասըրնաս, իշթէ Դագոն ԻԱՊՊՂՆ թ ասպռնէզը էօնիւնատ եիւզ իւթխա եէրէ սիւշմիւշ խոր. վէ Դագոնը գսլասրրդ թ էքրար եէրինէ գօսթլար: 4 – Վ.է առայա էրթէսի կիւն առաւտ յլայըն էրքէն գողգոթլասրնաս, իշթէ Դագոն ԻԱՊՊՂՆ թ ասպռնէզը էօնիւնատ եիւզ իւթխա եէրէ սիւշմիւշ ալաւ՝ Դագոնըն պասղը վէ էքի էղլերի էշկը իւզէրինէ գի-ւրէ, քէսիլմիշ վէ եասլընրզ Դագոնըն ոկոկնի գսլմըշ խոր: 5 – Պու էճլէնէն Դագոնըն քէսհինէրի վէ Դագոնըն խանէնէնէ կէօքենլերին քասֆէսէր, թա պու կիւնէ առէյին Ազովսացա օլսուն Դագոն Ը-նէ-նէն էշկինէ պասմասղար: 6 – Վ.է ԻԱՊՊՂՆ էլի Ազովսացլար իւզէրինէ սզբրասչըզ՝ անլերի հէլսք էթմ էր. վէ անլերի, եասնի Ազովսացլարըն հաւատսըզ պասլանմասըլար մայասար՝ իլլէթինէ վատրաս:

7 – Վ.է Ազովսաս էհալիսի պէօյլէ օլսըզընը կէօթսիւլէրինէ՝ Խորայէլ Ամլահընըն թ ասպռնէզ եասնընա գօսթ-մասըն, զիրա անըն էլի իւզէրիմիզէ վէ իլահընըզ՝ Դագոնըն իւզէրինէ ազգրլասչար՝ աէլէրէք, 8 – Ասիմ կէօնդէրիպ՝ Ֆիլիսթի իէրլին ճիւմլէ էմրլէրինի քէնտի եասնլարընա գասդ՝ էլլէսթիլէ, վէ՝ Խորայէլ Ամլահընըն թ ասպռնէզ նէ՞ եասփասլար՝ աէսիլէր. անլեր ասախ՝ Խորայէլ Ամլահընըն թ ասպռնէզ Դէթէ Նագլ օլսանընը՝ աէմէլէրի իւզէրինէ, Խորայէլ Ամլահընըն թ ասպռնէզ նէ՞ եասփասլար՝ աէսիլէր. 9 – Վ.է անը Նագլ էթ մէլէրինէ աօդրա ԻԱՊՊՂՆ էլի օլ չէհր՝ ալէչհինէ օլսուզ, փէք պէզիւլ-ք իպ իրասղ վազգը՝ օլսաս. վէ չէհրին էհալիսինի քիւչիւ գանէն պէօ-չիւկնէ սասրզ էթ մէկլէ՝ անլեր-ատ մայասար գուհուր էլլէսի:

10 – Պու էճլէնէն Ամլահընըն թ ասպռնէզնը Ակկարոնա կէօնդէրմիլէր. վէ Ամլահընը թ ասպռնէզը Ակկարոնա վասրալ օլսըզը կիսի, Ակկարոնալըար ֆէրեասա էսիպ՝ Պիհիմ իլէ գ ավմըմըզը էօլսիւ-մէք իչհին Խորայէլ Ամլահընըն թ ասպռնէզնը սզբէզ Նագլ էթ միլէր՝ աէ-սիլէր: 11 – Վ.է ասխ կէօնդէրիպ՝ Ֆի-լիսթի իէրլէրին ճիւմլէ էմրլէրինի առ-վէլճ էթ միլէր. վէ՝ Խորայէլ Ամլահը-նըն թ ասպռնէզնը կէօնդէրինիզ, քէնտի մանհայինէ կիմ սրն, քի պիզիմ իլէ գ ավմըմըզը էօլսուսա՝ աէսիլէք. պիրա Ամլահընն կիմ օրասաս գ ասդր օլմասղէ՝ պիհիմ իւն չէհրասե էօլիւմ գ օրգասաը վասր խոր: 12 – Վ.է վէ Ֆիլիսթի էթ մէկլէն առաէմլէր մայասալա սիւլասղ օլսաս՝ չէհրին փէքեասաը կէզիե չզբաս:

ԳԱՂ 6

Վ.է ԻԱՊՊՂՆ թ ասպռնէզը Ֆիլիսթի իւլէր թ օփռասրնաս եէսի այ գ այաս: 2. Վ.է Ֆիլիսթի իւլէր քհսհինէր իւլէ սիհրպասպռրը չսղրրդա՝ ԵՀովանընն թ ասպռնէզնը՝ եասփասլար՝ անը քէնտի եէրինէ նէ՞ եասփասլար՝ անը քէնտի եէրինէ նէ՞ իւլէ կէօնսէրէ ճէյիմիզի պիզէ պիհսրիրինիզ՝ աէսիլէր: 3 – Անլէր առասի՝ Էկէր Խորայէլ Ամլահընըն թ ասպռնէզը կէօնսէրէ ճէք օլսուր խէնդը, անը պօշ կէօնսէրմէյինիզ՝ էեր վէ ճէնէ անաս պիր առէչ թ ասպռնէսնի վէրինիզ՝ օ զէմաման շիֆաս պասլասա՝ էլնինի սզբ-ասէն ասէֆ՝ օլսունայասրզրընն աէպէպի սիզէ մա՛լսա՝ օլսր՝ աէսիլէր: 4 – Վ.է անլեր՝ Ածա վէրէճէյիմիզ առէչ թ ագ-առնիսնի՞ նէսէ՞ն՝ թասպռրեի օլմասը սզբ՝ աէսիլէրինաէ, անլէր առասի՝ Ֆիլիս-թի իլէր էմրլէրինին՝ առաէսինէ կէօքե պէշ սալի առն մայասալ իւլ պէշ սալ թ ասն ֆասրե օլսուն. գիրա էմրլէրի-նիզ իւլ ճիւմլէնիզ իւզէրինէ կէզէ-սէլսա պէզ առէս առասի: 5 – Խոնի մայասալը-նըզընն առւրեի լէրինի վէ առիչսրը պօ-զան ֆասրէլէրին առւրեի լէրինի եասփրզ՝ Խորայէլին Ամլահընա՝ իպզէթ էօնիզ, օլսա քի սեպեէն վէ իւլահլասրնզզ իւ-զէրինաէն վէ ահչասէն վէ իւլահլասրնզզ իւ-զէրինաէն վէ ահչասէն էլնինի *չէքե: 6 – Վ.է Մըսրրլըլար իւլէ ֆասրա-ւան գ ասպռէլէրինի գ ասի զլաշսրտգլասրզ էկսի նի՞չհին գ ասլռէլէրինիզի գ ասի զլաշ-տրրդըաըրզ. Ածահ ատասրզըաըս՝ առ-ճիպ չհլլէր իպհսրս եի առիքաէն ասնրս, էկսի մէէլէրի իչհին առլէրի տառլ վէ՞ ըմէ-առիլէր սի: 7 – Վ.է չհմինի սզբ էէնի ա-բասաս եասփրզ՝ իւղէրլէրինէ պզյաւնաը-զրզ գ օնաւլասմիշ էմդիբլի էկի ինէք աւլրնրզ, վէ ինէքլերի սբասաղնս գ օ-չհընզ, եասվրասլարընը առասի սզբասս-զրնասն խասէչ չէվիրմէնիզ: 8 – Վ.է

* Խոր. թ ախֆիֆ եաե

Digitized by Google

ՆՀավատքին Քրիստոսի ընդ երկինս համբարձմանն, եւ ընդ աջմէ Հօրն նստելոյ, եւ ընդ գալստեան նորա ի դատաստան, եւ ընդ յարութեան մարմնոց, եւ ընդ կենաց յաւիտենից, եւ ընդ սրբոյ Եկեղեցւոյ, եւ ընդ թողութեան մեղաց, եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյն, եւ ընդ Հաւատոյ Սրբոց Հարցն, որ ի Նիկիա ժողովեցան։ Եւ ոչ ինչ ինչ ի սոցանէ ընդդէմ ասացին, այլ զամենայն ընդունեցան, եւ ի հաւատս իւրեանց դրեցին։ Եւ ոչ ինչ ինչ ի սոցանէ ընդդէմ ասացին, այլ զամենայն ընդունեցան, եւ ի հաւատս իւրեանց դրեցին։

ՐԱՊՊԱ ինչպէ՞ եւ ասէ՞ւ 6 – Վ.Է Մատթեոսա ձեմ՝ օլորլար, վէ ասէ չէքիպ ՐԱՊՊԻՆ հասարբէնաա ասգէրէք՝ օղ կիւն օդուճ թուտարլար, վէ օդուսաս՝ Գիզ ՐԱՊՊԱ գարդը կիւնահ էթ ասիք՝ ասէ՞լէք. վէ Սամուէլ պէնի խրտայէլէ Մատթեոսա հիւքմ իմնա էթ՞ա։

7 – Վ.Է Ֆիլիպիլէր պէնի խրտայէլին Մատթեոսա թէճեմմիւ՝ էթ՞ասիլէրինի խշիպ ասիլէրինաե, Ֆիլիպի իլէրին էմիք. լէրի խրտայէլ գարդը չէգասլար. պէնի խրտայէլ ասի՞ պուհաա իշխանճէ Ֆիլիպիլէրաէն գօգասլար։ 8 – Վ.Է պէնի խրտայէլ Սամուէլէ՝ Գիզիմ իշիւն Ալահըմդզ ՐԱՊՊԱ Ֆէրհաա էմ՞ասգաէն Ֆէրհազէք էմ՞ա, քի պիզի Ֆիլիպիլէրին էլինաէն խէլաա էտ՞՝ ասէ՞լէք։ 9 – Սամուէլ ասի՞ սիւթ էմ՞ր պիք գօգաա ալար՝ անը ՐԱՊՊԱ քիւրկինէն մուհրգաա օլարագ թ՞ագիմ էլլէտի. վէ Սամուէլ խրտայէլ իշիւն ՐԱՊՊԱ Ֆէրհաա էլէտիքտ՞ ՐԱՊՊ անը միւսի՞ճաղ գրլար։ 10 – Վ.Է Սամուէլ մուհրգաարը թ՞ագիմ էտեր իքէն՝ Ֆիլիպիլէր խրտայէլ իլէ ճէնք էմ՞ասիլ նագլ՞արլար. վէ ՐԱՊՊ հէմանի օղ կիւն Ֆիլիպիլէր իւզերինէ՝ ասիմի՞ աէտա իլէ կիւրկիյով՝ անէրի քալի՞իրագաա ասուշիւրմէքէն, խրտայէլ էօնէնաէ գրրգլարլար։ 11 – Վ.Է խրտայէլիլէր Մատթեոսան չէգիպ Ֆիլիպիլէրի՞ր թա՞գիով էտերէք՝ անէրի՞ր թա՞ բիւի՞քով սալի՞ճա վարդի՞ճա թէնէկի՞ էթ՞ասիլէր։ 12 – Օղ վագտի՞ Սամուէլ պիք թ՞աշ սալով՝ Մատթեոս իլէ Սիմոն ասքառի՞նաա ասիքտի՞, վէ՝ ՐԱՊՊ պիզէ պատ-քայա գատարր եարդար՞ էլլէտի՞՝ ասէ՞լէրէք, ամա *Աբենեզէր թէասիյէ էմլէտի՞։ 13 – Վ.Է Ֆիլիպիլէրը զէլիլ օլարագ՝ խրտայէլ հատատարճաա պիր ատա՞ան կէլմէտիլէր. վէ Սամուէլին հէփ կիւնէլէրինաե ՐԱՊՊ՞Ն էլի Ֆիլիպիլէր 'ասլէ՞հինաե խրտ՞։ 14 – Վ.Է Ֆիլիպիլէրին խրտայէլաէն վաղի՞ էթ՞միշ օլարգէլարը չէհրլէր՝ Ակկարճատան Գէթէ գատարը՝ խրտայէլէ բ՞ատ օլաճատա. պատիլարդն ճիվարլարդը տատի՞ խրտայէլ Ֆիլիպիլէրին էլինաէն խէլաա էլլէտի՞։ վէ խրտայէլ իլէ Ամօրիլէր ատրատրճատա տուշ վար իտի՞։

15 – Վ.Է Սամուէլ պիւթիւն միւատէք ի՞ 'էօմրճէնաէ խրտայէլէ հիւքմ իճ՞ա էտեր իտի՞։ 16 – Վ.Է հէր աէնէ ԲԷԹԷԼ վէ Գազգազար վէ Մատթեոսը տեվր էտի՞՝ պատ խէլէլերին քատաֆիէ-տինաե խրտայէլէ հիւքմ իճ՞ա էտերէք, 17 – Ռամայա 'ավէտի՞ էտեր բ-տի՞։ գիրա խանէօի օբատաս օլատ՞՝ խրտայէլէ օբատաս հիւքմ իճ՞ա էտեր բ-տի՞։ վէ օբատաս ՐԱՊՊԱ պիր մէզպահ պինաա էթ՞ա։

ԳԱՊ 8

Վ.Է Սամուէլ իմի՞ խրտ՞ա օլարգէլ գէմանի օզուլարդը խրտայէլէ հաքիմ թ՞ա՞ինի էյլէտի։ 2 – Վ.Է իլք օղլանդն իտի՞ 8ամէլ, վէ իքինճիսինի՞ն իտի՞ Աբիա օլատ՞՝ Բէրսաբէէտէ հաքիմ իտի՞լէր։ 3 – Վ.Է օզուլարդը ամդն մէտէլլինաե եի՞ քիւէյով թ՞ագիմ՞ա տուշէրէք, վէ բիշվէճ՞ ալարագ հագդը իտի՞ալ էթ՞միլէր։

4 – Վ.Է խրտայէլին ճիւմլէ իտի՞թ-յարլարդը թէճեմմիւ՝ էտի՞ա՞՝ Ռամայա Սամուէլին եանդնաա կէլմիլէր։ 5 – Վ.Է ասնա՝ Իշիճ սէն իտի՞ խրտ՞ա օլարն, վէ օզուլարդը սէնի՞ն մէտէլլինաե եի՞քիւ-տ՞յարլար. չիմդի՞ ճիւմլէ թ՞ագիմ՞իզ պիր մէլիք նագլ էլլէ, քի՞ պիզի հիւքմ էլլէյէ՞ տէտիլէր։ 6 – Պատ մինաե իտի՞, եամ՞՝ պիզի հիւքմ էտեճէք պիր մէլիք վէր՞՝ տէմիլէրի Սամուէլին 'ազարդնաա ֆէ-նա իտի՞օբանմէրլէ, Սամուէլ ՐԱՊՊԱ ատա՞ա էլլէտի։ 7 – ՐԱՊՊ ատի՞ի Սամուէլէ աէտի՞ քի՞ Գավմէն քէլմէդնէր վէ տանա աէղլէտի՞իլէրինի՞ն քատաֆիէ-տինի՞ն տիդլէ. վէրա աէնի՞ բէատ էթ՞մէ-տիլէր, ամէնագ իւզէրէրինէ հիւքմ-մէթ էթ՞մէդաէն պէնի՞ բէատ էթ՞տիլէր։ 8 – Անէրի՞ Մէսրէրատան չէգ՞սրդէդմ՞ կիւնաէն թ՞ա պատ կիւնէ աէլինի պէնի՞ թ՞էրք էտի՞ք՝ զ՞այրի բէսհ՞լատա 'խրտա-տէթ էտերէք իշլէտիքէրի՞ 'ամէլէրին-նէն քատաֆիէտինէ կէօրէ ատանա տատի՞ հէմանի պէդլէ էտի՞յօրլար։ 9 – Վ.Է շիմ-տի ատնէրի՞ն քէլմէդնէ տիդլէ, ֆագաթի՞ ատնէրէ տշիքատաէ չէհատէթ էտի՞ք՝ իւզէրէրինէ հիւքմէթ էտեճէք մէ-լիկին ատատրդնէ խտատր վէր։

10 – Վ.Է Սամուէլ ՐԱՊՊ՞Ն քէլա-մդնէն քատաֆիէտինի՞ն քէնատիսինէ պիք մէլիք թ՞ալեպ էթ՞միշ օլան գավմա ատղէլէյով։ 11 – Իւզէրինի՞զէ հիւքմէթ էտեճէք մէլիկին ատատրդը պատ օ-

*Եաղ՝ հատրագմ թ՞ագը

Digitized by Google

լաճագ սոբը, եան՝ի օգուլլսրբնըզը սուբզպ քենաթսի իչնւն սրտապալսրը խաղերբինե վե սեթլսրը խուզերինե գոյացագ սոբը. սանկեր սասի սրտապալսրը էօնշնաճե գօյնաճագլսը. 12 – Վ.է սանկերի քենաթսինե պճի պայշը վե կլնի պայշը ձասագ էսե ճէք. սանկեր սասի թարգլսլսրբնը սիւրնւագ պիչնիրնի պիչնէ ճէքկեր, վե հարպ սանկերիրնի վե սրտպաս սանկերիրնի սասի եաճագճագլսը. 13. Վ.է գեզլսրբնըզը սուբզ՝ 'ըրբըր ը վե սոճը վե էքմէքճի թա՛նէն էսե ճէք. 14 – Վ.է թարլս վե պաղ վե գեյթաճանկերբնըզըն էյթսինի զասլճ էսերէք գասլսրբնա վերսէք սոբ. 15 – Վ.է էքքինինդիդին վե պաղերբնըզըն 'ըշրնեանե սուբզ՝ քենաթ խասէմէսի իչե գասլսրբնա վերսճէք սոբ. 16 – Վ.է քօանկերը իչե ճարքյկերերինդիդի վե էն ա՛լա եկյթերերինդիդի վե մերքեակերինդիդ սասուբզ՝ քենաթ իչնաթ գասլսանաճագ սոբը. 17 – Սիւրնւերերինդիդին 'ըշրնեանե սալաճագ. սիդ սասի քօանկերը օլաճագընըզ. 18 – Վ.է քենաթինդիզ ինքթեանագ եթարկյնդիզ մեկյնդիզ սեպանինաթ օ կիւն ֆերեասս էսեճէքթնդիզ. լաբնն ՐԱՂՂ սիդի օ կիւն սինկերմկյճէք սոբ՝ սէսի.

19 – Գասմ խաճ Սասմանկերն քեսամբնը սինկերմճագսէն խմինա՝ իւրնէ՝ Խայր, մնաերլագաս խազերնիդաթ պիր մերկը օլմալը. 20 – Պիզ սասի ճիսմերճ ինա՛ինքերը կիպի օլագագ՝ պիզե մերկյնմզ հիսքա՛ եթանին. էօնհսմիսագճէ չրգըզ մնահարսպկերերինդի եթանին՝ սէսանկերը։ 21 – Սասմանսել սասի գասմկյն հէճ սէօլերինի իչնւսով՝ անկերի ՐԱՂՂ'ն հաւզուրբնաս սէզյկեսի։ 22 – ՐԱՂՂ սասի Սասմանկեր՝ Անկերինդ քեկասնբնը սինկե, վե խաղերկերնէ պիր մերկը նասագ եչյնէ՝ սէսի. օլ վասգբնի Սասմանսել Խայրկյկյկերե՝ Հէր քէս քենասի չնհրինե կիպանին՝ սէսի.

ՂԱՂ 9

Վ.է Բինհասինդիլերաստն նիս խասինսէ գաւվէնի սահիպ պիր Բինհասինի օլաւագ՝ պաս սասեմ իպն ի Ադրիել իպն ի Ամքօր իպն ի Բնքամլաթ իպն ի Ադիս իսան։ 2 – Վ.է պաւնաւն Սասաւզ իասինսէ էհյնի վե կնւզել պիր օղաւ զաւագ՝ պէնի Խայդյլլսէ սանսէն կնւզել քսինսէ հօգ իսան. օսնւզընսան հօգերբը պիւնէի՛ն գասվմսան ասւզաճ իսան։

3 – Վ.է Սասաւզը փէսաերի նիսնէն մերքեակերէն զա՛իպ օլմագլսէ, նիս քենաթ սասաւզա՝ Ասաւզա՛ Ուշագերբը պերնինի պերսագեր տա՛, վե գաւզերպ մերքեակերէն ագասմագաս կիսի՝ սէսի։ 4 – Ո սասի Սիսրնմ՝ սագընաճան կէչյիպ՝ Սագինաս թագերպերնաճան սասի կէչյսի, ֆագասի պաւզաճագերբը. վե Սագնմ՝ թագերպերնաճան կէչյսի վե օգաս սասի հօգ իսան. վե օրսաճան Բինհասինդիլեր սիյաերբնաճան կէչյսիլեր իսէ սէ, պաւզաճամագերբը։ 5 – Վ.է Սաւփ թագերպերնաս վասեր օլագերբնաս Սասաւզ եաճնբնաս պաւզաճան սաւշագա՝ կէլ, կէրի սէօճելիմ, օլմայա քի փէսէրիմ մերքեակերաճէն վագ կէչյիպ պիզիմ իչնւն էճսիչէ էսե՝ սէսի։ 6 – Ո իսէ սաճ՝ Ինշե պաւ չէհյաճ պիր Սվհ՛ սասէմ վաբ սոբը, վե ո մնհյիրնէմ պիր սասէմ սոբ. վե սեգյնէսիյինի քենաֆֆնէաճ մնեթլագաս վագը՝ օլաւբ. չնմճի օգայա կիսեկյնմ՝ պելքի կիսեճէհյիմիզ եօլաս պիզե խասէր վերբը՝ սէսի։ 7 – Սաւզաւզ սասի ա՛շագընաճ՝ Ինշէ կիսեր իսէք, օլ սասէմ նէ՛ կէօթնեւբեկյմ՛. գիրա գաւզերբմըզասս էքմէք սեւքէճսի, վե Ադվհ՛ սասէմինե կէօճնեւբէճէք պիր հէսհյէ հօգ սոբը. եանգրմըզասս նէ՛ վաբ՛ սէսի։ 8 – Վ.է ուշագ թէքբսոբ Սասաւզաս ճեվագ վերնիպ սէսի քի՛ Ինշէ եկնմսէ պիր բաւդ՝ բ մնգաւլ կիսմհշ պաւզաճագբ. պաւզաս Ադվհ՛ սասէմինե վերբերմ՛, քի պիզե հօգրմընզը խասեր վերե։ 9-Զէմանի բ գասնմսէ Խօզյկյսէ պիր սասէմ Ադվհ՛սասն սեա՛ալ եթմէք իչնւն կիճսէսկյն սզբասաս, պեգյսէ, եան՝ի՛ կէլ, գաւդ կէօրճէճ կիսեկյնմ՛ սաբ իսան. զիբաս պաւ կիսէնքի փէհյաւցիկերբ եվվիհ՛սէն գաւդ կէօրէճ սէնինբ իսան.) 10 – Վ.է Սասաւզ ուշագընաս՝ Ինյի սեգյճսէն. կէլ կիսեկյնմ՛ սէսի։ Պեգյիճճ Ադվհ՛ սասէմինին պաւզաճագընզը չէհյնէ կիճսիկյե։ 11 – Անկեր չէհյրին հօգաւշճագս չէգաս իքէն՝ սաւ չէքմէքբ իչնւն չէգասն գբգաւրաս բասեր կէկյնզ, անկերե՛ Ղ–գ–ալ կէօրճէն պա՛ւգաճագս մբ սոբբ՝ սէսիկերս։ 12 – Գբզյսոբ սասեի անկերբ ճեվագէն՝ գաւգաճագս սոբբ, վե իշյիճ էօնհնհէգաճ սէ սոբ. չնմճի չագաւգ կճէր. գիրա պաւ կիւն չէհյնէ կէկյսի, չէնքի գաւվմէն պաւ կիւն սիւրբէճճե՛ասաս զէգիւ-

Digitized by Google

հետ վար։ 13 – Շէհրթ կիրթիւնիդ կիտի քա՛ռամ եմ մէջ ինչուն մուրթէ-ֆէ՛ռտա չըգամըտան եվվել ամէն պուզաւթըրըզ, չեմնէք ո կէլմէյիճէ գավմ քա՛ռամ եմ մէզ. գիրտա գուրգտան խաչերինն ո պէրէգէմ օգուր, ամանէն ամպրտա ասա՝վէճիլիկեր քա՛ռամ էտեր. վէ չիմտան չէզգընըզ, գիրտա ամբ հէվտան չիմտա պուլաւթընըզ ասէմիչէր։ 14 – Վէ շէհրի ռոզրտա չըգրտղ շէհրին իչինէ կէրէրլէր խբէն, իչիմ է Սաամուէլ մուրթ էֆէ՛ռտա չըգամագ խաղրէ ամղէրէ գառչըր կէլտու։

15 – Վէ Սաուղրն կէլմէյինամէն գիր կիտա եվվել ԲԱՊՊ Սամուէլէ պէ-ղտան էտեղ, 16 – Նորբն պու վազգիտա ինէնթայի թօփրաղընամն ամէն գիր ասամ կէօռաէրէ ճէչիմի, ամբ գավմիմ Իսրայէլ խաղէրինէ բէ՛ռտա օղ մնագ խաղբէ մհոհ էտեմին. ո ասթի գավմիմդը Ֆիլիփթիլէրին էլինտէն խե-ղտա էտէճէք ասթը. գիրտա գավմիմդեն ֆէ՛ռտա պահտա վազղը օլմագէն, ամ-բէրէ ծաղար էլլէտմի՞ ասէ ասթ։ 17 – Վէ Սաամուէլ Սաուղը կէօռտէփգտե, ԲԱՊՊ ամնա՝ Իչիմէ հագգընտա ամնտա ոեզլեզ-ամէչիմի ասաէմ. գավմիմ իւղէրինէ հիւ-քմտաղ օլտճագ ասաէմ պու ամբ՝ ասէ ասթ։

18 Սաուղ ասթի գափտա օրթ ասաղ-գտա Սամուէլէ էտզդտղրդ՝ Ֆէբէմ էմի, ղ-ղտի կէօռէնին խանէտի նէ՞ ըէտե ասթը, պահտա կէօռէր՝ ասէմիրտե. 19 – Սա-մուէլ Սաուղտա ճէվապէն՝ Ղ-ղտի կէօ-ղէնի պէն իմ. էօնիւմճէ մհոհթէֆէ՛ռտա չըգը, գիրտա պուս կիտա պէնիմի իւլէ թա-ռամ էտէճէքտինիզ. վէ ասապտհղտղրն ասէնի ասղը վէրիով՝ գուղմիկտե պուլաւ-ծամէն քէռֆէֆէնինի ասահա խռպեր վէ-ղէքրիմ։ 20 – Վէ իզ կիտամէն պէզտա գա՛իթ օղան մէրգըզդղրին իչինէ էնտի-շէ էմ՛ռէ, գիրտա պուլաւնագղտա. վէ Իս-թռայէլէն պիւհ իւռ ասրզտւսը քիմի՞ ասիր, ասահա վէ փէռէզրինին պիւհթիւռ խռնէ-ռինէ ասէ՛լ մի ասիր՝ ռէտա։ 21 – Սաա-ուղ խռ ճէվապէն՝ Գէն Իսրայէլ ասղպի-լտղրընէն են քիչ-չիւ-րիճռտէն պիր ԲՆԻԱՄԻՆԻՔ, վէ գաղիլէմ ԲՆԻԱՄԻՆ ասղպի ընէն ճիւմլէ գաղիլէլէրինին էն քիչ-չիւչիւ ասէ՛լ մի ասիր. իւմռի՝ նի՞-չինէ պահտա պու միսթլիւս չէյլեր սեզ-չէբտին՝ ասէտո։ 22 – Սամուէլ ասահի Սաուղ իւէ ուշաղընը ալտղ՝ ասիլերի ֆո՛տմ օտասընա կէօմ իւբէրէք ասիլերի օմ ուզ ասահմուէն՝ իռպտիրէմ օլտան ասա՝ վէճիլիլերին իւսի թռասֆըռնատ եէք վէքտա։ 23 – Վէ Սամուէլ աչ՛ղըչտ Սաուղ՝ Նաղրէնատա ասազտան տէչիէրէք շուռ վէրտիչիմ՝ հիսսէյի կէմի իչ՛ ասէ-ռի։ 24 – Աչ՛ճը ասահի պուս իւլէ իւզէրին-ռէ՛ռտա գուղրդղտղ Սաուղրն էօնիւռէ գօռգտատա, Սամուէլ՝ Իչիմէ հղփգ օլտա-ռանդը քէնտի էօնիւռէ գղռէպ եէ. չիէռ-քի՝ Գավմըզ ասա՝վէճի էմ սիմ՝ ասէռ-չիմ վազգիտատն պէզտա պուս անդին թ-չիւռ Սաաղլամմըզ ասթ՝ ասէտի. վէ օղ կիտա Սաաուղ Սամուէլ իւլէ թա՛ռամ էմ ասթ։

25 – Վէ անդէր մհոհթէֆէ՛ռտան չէ հղէ էնտիգտան ասնդատ Սամուէլ ասամ իւզէրինտե Սաաուղ իւլէ մհոհքտալէմ էլլէտի։ 26 – Վէ ասապտհղտղրն գաղ-գղտղ չըգնտագ սէղդեր իչէն Սամուէլ Սաուղդը ասամա չտղդրրագ՝ Գալգ, սէնի կիօ՛ռտէրէչիմ՝ ասէտո։ Սաուղ ասթի գաղգտղրն էնէրլէր իչէն, Սամուէլ Սաուղրդ Ուշաղտա սէղլէ, էօ-նիմէ՛ռտէճէ կէչտին. (ո ասթի կէչտի-ռի) վէ չիմտի սէն ռուռ, վէ ասահա Ալլահ-ղըն քէչտիղընը տիլտիրէչիմ՝ ասէտո։

ՊԱՊ 10

Վ է Սամուէլ իւսղ չիչէռինի ատղըզ ամնըն պուչ՛ղնա ռուզդերէք, ամը էօփրագ ասէտի քի՝ Իչիմէ Ը ԲԱՊՊ սէնի քէնտի մհոհասթնա բէ՛ռտա օլմագ խաղբէ մհոհ էչ՛ղէտի։ 2 – Պու կիտա պէնտէն ապրէլ-ռագ գատան ասնդա, Բինիամինի հռւռատա-ռընտատա վազը՝ Սէլսահատա Ռախքէլին գուղրը եռանդնատա սէն իչի ասահմ պուչ՛ղտագդըն. ամդէր ասահի ասահա ասէչ՛ճէքդէր քի՝ Ազամմագ իչիտե կիմ-ռէ՛ռիմի մերքէղդեր պուչ՛ղտատա. վէ իչիմէ փէռէզրինի մերքէզ մնասահմը-նը թերբէլէ՝ Օղրա՛ իչիտե նէ՞ եռափա-չիմ՝ ասէչիրէք ռիզգատ ասղպտղր էնտիչէ էտիչ՛ղ։ 3 – Վէ օրատատա իւէրի կիտագ թռաքգ մէչէռինէ վռատղ օլտղրըզնատա, օրատատա Բէթէլէ՝ Ալլահ Հռռզատ-ղընտա չըգմագ իւզէրէ պիրի իւչ օղլագ, վէ պիրի իւչ էքմէք ռռմնատա, վէ պիրի պիր թռչ՛ղամ՝ չէրատղ թռչ՛ղչ՛ղտի իւչ ատեմ ատնտա թէէտտրէֆ էտէճէք ասիր։ 4 – Վէ հաղ ռռ իւսիրդընը սիռ՛ռղ էտիղ՝ ատնտա իւքի էքմէք վէրէճէչ-ղէք.

Digitized by Google

ասէն ասոնք էլլէրթեուեն գասպատ է սեւ-
ձէքսին։ 5 – Անուէն ասոնց ձէրէմի իլէ-
քին մեռ հոգիքլասորը պատրաստոզը ձեպ-
'ասի-Ռուհաս կիսեւճէքսին, վէ օթաս-
տա՝ շէհրի վասրէ պատրիգասա, էօնդէ-
քիսեռ ասոնդաղ վէ ասիք վէ նէյ վէ
քիսանատ օթաղագ, քէնասիքէրը ասոնք
փէչդասիգէրիլեք էսերէք մէսրիպ էգիճ'ա-
ղասրասան էնդեն ապրդ փէչդասիգէր գիս-
քէսինէ բասաի կիդէճէքսին։ 6 – Սէնդեն
ֆասդերինէ ասոնք ԻԱՓՓԸՆ Բասհա կի-
ղէճէք, ան ասոնք ասնդէր իլէ պէրասպէր
փէչդասիգէրիլեք էսեւ ճէքսին, վէ ան
ք'եպ ասոնդաղ էսոնպ պրդ ասա-
սէմ՝ օլսա ճասդաբ։ 7 – Խմհի պատ 'ասլա-
մէկի՞ղէր ասոնս վասգը՝ օլսադասս էվին-
'ասէն կէղէնէն եասի, գիրա Ասլահ ան-
ֆէնտ ասիր։ 8 – Ի՛ր ան էօնդասճէ Գասը
գասգասլսս էն, վէ իլի՛ թ ոլէն մեռ հրասգա-
լադր ֆէսգասմ, վէ ան՛լասմէկ գէպիհէ-
վէրդի գէհպ էհմէկը իչիւն եասիքսա է-
նէ ճէչիմ'։ պէն եասիքնա կիչիպ եասգասս-
ճասղդիր սասնաս պէհպան էսոնճէչ ասէյին
հէսաբ կիսեւ մէկը էչիլ։

9 – Ի՛ր Սասմասէլին եասիքնասան կիհ-
մէկը իչիւն ասօասդասչիս կիպտի, Ասլահ
ասնաս պասչգաս պիր ևիսկը վէգտի։ Վէ
գասս 'ասլասմէքէրէրին ճիսմի՛էսի օլ կիսեւ
վասգտ' պասլասս։ 10 – Ի՛ր օգասյս,
եասդի «Գիրասյաս կէլասիքէրինասէ իչի՛թ է
պիր փէչդասիգէր գիս՛էսի ասնաս գասսի
կէլսի։ Վէ ասնդեն իսէղէրինէ Ասլահ'ն
Տ'ասհա կէղմէքլէ՛ օ ասնէղէրին ասդասպան-
ասաս փէչդասիգէրիլեք էչիլ։ 11 – Ի՛ր
ասնը մսէգասասէմս թ'ասիք չասն'էրդէ-
քիասիճէսի ասնդեն փէչդասիգէրէր իլէ
փէչդասիգէրիլեք էթ'ասիչինէ կէօդսիս-
լէր։ Վէ գասմ պէրիսիչինէ՝ կիսս օղ-
ղասնս պասս վասգ' օլսադ նէ՞ սոք։ Ասս-
ամ'ադ ասսէղ սի՛ փէչդասիգէրէր ասգաս-
ասնասս սդր' ասէսիչէր։ 12 – Ի՛ր օգասյս
պիր ասասմ՛ ճէվասգէն՝ Նս ասնէչէրին փէ-
ասէրի քի՛մ սոք՝ ասէսո՞։ Գաս էճ'ղասն՝
Ասս-ամ'ադ ասսէղ սի՛ փէչդասիգէրէր ասգա-
գասնասս սդր' փէսմ՛ գասգսդ մէսել
օլասս։ 13 – Ի՛ր փէչդասիգէրիլեք էթ'-
ասիչի ք'էմասմ՛ էթ'ասիքասէն ասօկաս մէսգ-
ք'էճ'էս՛սյս կիճ'ասո։

14 – Ի՛ր Սասմասղդն 'ասմասճասգը ասնաս
վէ ասչասղնաս՝ Նէ՞րէյէ կիճ'ասնիսիղ՝
ասէսո՞։ Օ ասսէղ՝ Մէհգէհպէլէրի ասգաս-
ճասգաս ւէէֆգէ՛, վէ պասչասնճասսգասչ-

*Գասդրաս

ղրնդը կէօդսիս՛էսճէգասէ Սասմասէլին
եասդնաս կիճ'ասիք՛ ասէսո՞։ 15 – Սասաս-
պէն 'ասմասճասգը ասսէղ՝ Սասմասէլին սճ-
պէ նէ սէ՛յլէսճիյինի պասնաս խասպէր
վէգ' ասէսի՛յնասէ, 16 – Սասաս՛ղ 'աս-
մասճասգնաս՝ Մէհգէհպէլէրին պասչասնաս-
պէնդը պիրդէ ասչիքասսէ խասպէր վէգ'սի՛
ասէսո՞։ Լասքին ասնիգը ալմադ է՛սասաս-
սգնաս Սասմասէլին գէնասիսէ սէ՛յլէսճի-
յինի ասնաս խասպէր վէգմէ՛սյս։

17 – Պա՛ասէհս Սասմասէլ գասմգը
Մասասնասյաս ԻԱՓՓԸՆ Տ'ասհա-գիրնաս ճէ՛ք'
էմլէսճիս։ 18 – Ի՛ր սէնդի Խասյէլէ ասէ-
սո՞ք՝ Խասյէլէն Ասլահ ԻԱՓՓ պէ՛գ-
լէ պասչասրէր։ Պէն Խասյէլի Մ'էսգր-
ասան չդ'ասրասդ՛։ սիգի Մ'էսգրլասրգն
էլինասէն, վէ սիգէ գասէ՛մ է՛սան ճի՛մ-
մէկէրէրին էլինասէն խէլասս էթ'սիմ՛։
19 – Սիգ խա՛ սիդի ճի՛մէկ պէ՛նէ վէ
մնասղդասպասլասրգնասն խէլասս է՛սան
Ասլասհ'նդը պասս կիսեւ բէ՛նասս էսոպ, ան-
նաս՝ Մ'սէ՛լասպ խասղէրնէ՛ճէկ պիր մէ-
լէգ նասպպ էչիլէ՛ ասէսո՞նի՛ղ. վէ չի՛մճի
ասգաղի լասրգնդ վէ պէ՛նէլէրնի՛ղճէ ԻԱՓ-
ՓԸՆ Տ'ասհա-գրնաս ասասրգնդ։ 20 –
Ի՛ր Սասմասէլ Խասյէլին սգասլդասրդ-
նդն քէասֆէ՛ճէսինի՛ղ եասգդ՛ասրասդղդն-
ասաս՝ Բ'նէ՛նասմ՛ն ասգաս՛ դ թ'ասթասլասս։
21 – Ի՛ր Բ'նէ՛նասմ՛ն ասգաս՛ դ՛նդ գասսի՛լէ-
լէրնէ՛ճէ եասգդ՛ասրասդղդնասս՝ Սասաս-
րի գասսի՛լէսի թ'ասթասլասս։ Վէ Սաս-
ասղ խան՛ն նէս թ'ասթասլասդգասս՝ ասնդ
ասգասսգդ՛ասլասս։ 22 – Ի՛ր՝ Ա՛ճէգաս օ ասսէ՛մ՝ գասսդ՛ասս
կէ՛լ՛ր մի՛ ասէ՛յնս ԲԱՓՓԱՆ սճ՛ասլ
էթ'սի՛լէր։ ԲԱՓՓ ասսէ՛ք՝ Խ՛յնէ էչ՛նա
ասգասսգնասս կիսլէ՛նմ՛էշ ասնր՝ ասէսո՞։
23 – Ի՛ր գ՛օշ՛ասգ ասնդ օգասյսասս ասլասգա-
լասրգնասս գասվ՛ճ՛ն օրմ՛ ասգնասս ասսա-
սգնդդ հասլասէ՛, օմնասգ՛նասն եօգ ասգասրդասդ
գասվ՛ճ՛ն քէասֆէ՛ճէսինէ՛ն ասգաս՛ն խասյէ
24 – Ի՛ր Սասմասէլ պէ՛րթ՛նն գասվ՛ճ՛ն՝
ԲԱՓՓԸՆ ննի՛ն ասէսդասի՛ղ էթ'սի՛ք քի՛մճէ՛ղ
կէօդսիս՛էսի՛ղ մի՛, գիրա պէ՛րթ՛նն
գասվ՛ճ՛ն՝ սճ՛ասլ եօգ ասդր՛ ասէսո՞։ Վէ
պէ՛րթ՛նն գասվ՛ճ՛ն կիսլէ՛նմ՛էշ չէ՛քի՛ղ՝ Եասս-
չասգ՛ն մէ՛լիք՛ ասէսո՞լէր։ 25 – Վէ Սաս-
մասէլ գասվ՛ճ՛ն մէ՛լիք՛ հ'նէ-քսի՛մէ՛ն ասս-
սասլ՛ի՛նդ թ'սո՛ր՛ի՛ն էասիսդ, պէ՛ր քի՛ասդ
եասգասլգ՛ասան ասգ՛ն՝ ԻԱՓՓԸՆ Տ'ասհա-գ-
րնաս օ՛օսոս. վէ Սասմասէլ գասվ՛ճ՛ն
քէասֆէ՛ճէսինի՛ղ հէր քէսի՛ք քէասֆէ՛ճէսի-
նէ՛ճէսինէ սասլդ վէգսո՞։ 26 – Սասաս՛ղ ասս-
խի՛ք քէնասի՛ք խասնէ՛ճէսինէ Գասքասսյս կիհ-

Digitized by Google

տիքաւե, գալլիլէրինէ ԻԱՓՊՀՆ ասա-
գաւնաղրը պիր թաղըմ տահմիլեր տօղն
իլէ պէրապէր հիմահիլեր։ 27 – Ամմա
պու'ղը հարսամազ քիմնէլէր' Պաւ ա-
տահմ պիղի հա՞ռլ գաւրթագահաց-
տըը' տահլէրէք, տօղը թահգիր էտիդ'
ահա պիր հեռիյէ կէօթիւգմահիլէր.
լաքին ո պիւգիւմ էյլէտու։

ՊԱՓ 11

Վ֊է Ամմնոի Նահաս չըգըդ Յաբհա-
գաղցառդ 'ալէյհիսահե օյտաւ գաւր-
տաւ. վէ Յաբհան պիւիհիւն էհալիտի
Նահաս' Պիզիմ իլէ 'ահհտ էյլէ, պիզ
տահի ահահա գաւլըդ էտէյիմ" տէտի-
լէր։ 2 – Ամմնո Ամմնոի Նահաս ահնէրէ'
Սիզին իլէ պաւ չարթ իւզրէ 'հհտ է-
տէրիմ', հո՞ռի ճիւմլէնիդին տագ կէօզ-
լէրինի չըգարտըրմ', վէ պահնաւ 'այդ
օլմագ իւզրէ պիւիհիւն Խարտյէ իւզէ-
րինէ ահճտրմ" տէտի։ 3 – Յաբհանի
իհիհ Խարլտրը տահի ահհա' Խարտյէլին
հահաւտաղ տահիլինահե օյտաւ հէր Եէրէ
տա'ի կէօհաէրմէք իչիւն պիղի Եէտի
կիւն միհէլէի վէր. վէ էկէր պիղի Խէ-
լտա էտէն պաւլուհմագ խտ, օլ վաւրթ
չըգըդ Նէզտինէ կէլիրիզ' տէտիլէր։
4 – Պահնաւ իւզէրինէ տա'իլէր Սա-
ւաւզ Գաբատաղնաա կիտիզ' գաւմ ի-
շիտիր իչէն պաւ ատօղլէրի ատօյլէտիչէ-
րինահե, պիւիհիւն գաւմ' Եիւ քահչ ատա-
լէ պաղտտրլար։ 5 – Վ֊է իշթէ Սաւաւզ
էօզիհչէլէրինէ տրտրնճա Խարլտահան
կէլտիչահե, Սաւաւզ' Գաւմնու Նէ՞ օլտաւ
քի տաղլտյօրլար' տէտի. վէ ահա Յաբ-
հան եհալիսինէ ատօղլէրինի հագլ էթ-
տիլէր։ 6 – Վ֊է Սաւաւզ պաւ ատօղլէրի
իշիհտիքահե իւզէրինէ Ագլտճէն Խա-
հաւ կէլտի, վէ գաղտտրը զիյտատիչլէ
ագլվլէնահե։ 7 Վ֊է պիր չիճի էօքիւզ
տուրլագ ահնէրի փտրչտ փարչտ էտէրէք'
Սաւաւզդէն վէ Սամաէլին ատրտճահա
չըգմտյահն հէր տատմին էօքիւզլէրինէ
ոէհղլէ էահիլէճէք տոր' տէյհէրէք, ատա-
'իլէր էլհղլէ Խարտյէլին հահաւտաղ ատա-
խիւնահե օյահ հէր Եէրի կէօհաէրտահ.
վէ գաւմճէն իւզէրինէ ԻԱՓՊ գօրգաւտը
տահշմհէլէ չահա ը վահհաս կհոի չըգ-
տրլար։ 8 – Վ֊է Բհզկհոե հօգտտմահ
էթտիքահե, պէհի Խարտյէլ իւ֊է հիւ֊
պիղ, վէ Յաբհա ատահմիլերի օֆհաւգ պիղ
նէֆեր իտի։ 9 – Վ֊է կէլէն ատա'իլէրէ'
Յաբհա-գաղատագճն էհալիսինէ' Նահաճն
կհոն ըսրնաըգատա տիզէ խէլտա նէթթ-
չէճէք տոր' տէյհինիզ, տէտիլէր։ Սա-
իլէր տահի կհոհով Յաբհա էհալիսինէ
խտագեր վէրտիրէլէրինտէ' անկեր չտահ-
մահն օյտրլար։ 10 – Վ֊է Յաբհանին էհա-
լիսի Ամմահնէրէ' Նահաճն չըգըդ նէզտի-
նէզ կէլիրիզ, վէ նտգտրճըգտա հէր
նէ ք֊ի խտ, պիզէ Եահփրնըդտա տէ-
տիլէր։ 11 – Վ֊է էրթէսի կհոն Սաւաւզ
գաւմճէ իւ֊է ֆէրգգտյտ թտագիմ' էահա-
տահ նէվգէթինահե օյտահնէրն իչինէ
կիրէրէք, Ամմահնէլէրի կհոնինն հէրթ-
էէրի վագթընահ գահտար թէլինֆ էթ-
տիլէր. վէ պագը գաւլահնըդ տահգըդտ
իէթհի պիր Եէրահե գաւլմտյար։
12 – Օ գէմահն գաւմ' Սամաէլէ' Խա-
զէրիմիզէ Սաւաւզ մճ մէլիք օյահճագ'
տէյհէն քի՞մ տիր. օլ ահտհլէրի ԻԱՓ-
լիմ' էահինիզ տե, ահնէրի էօյտիրէք-
լիմ" տէտիլէր։ 13 – Լաքին Սաւաւզ'
Պաւ կհոն պիր քիմահ էօյահիւրհւմհէ-
ճէք տիր. գիրա ԻԱՓՊ պաւ կհոն Խարտ-
յէլահե Խէլտա իճրտ էլյէտի' տէտի։
14 – Սամաէլէ ահահի գաւմնո' Նէլթ-
նիզ, Գաղգաղտյա կհոիզ, օրտահտ
հիւգրհւմէրի էէնհէնէն ահապիի էահ-
լիմ" տէտի։ 15 – Պահնաւն իւզէրինէ
պիւիհիւն գաւմ' Գաղգաղտյա կիմ-
լէր, վէ օրտահտ Գաղգաղտյահտ ԻԱՓ-
ՊՀՆ հահզահրըհնահ Սաւաւզդէ մէլիք
նահգ էթտիլէր. վէ օրտահտ ԻԱՓՊՀՆ
հահզահրըհնահ ահլտմէի զէպիհէլէրի
ղէպհ էթտիլէր. վէ Սաւաւզ իւ֊է պիւ-
իհիւն Խարտյէլ օրտահտ զիյտատիչլէ
շտահմահն օյտրլար։

ՊԱՓ 12

Վ֊է Սամաէլ պիւիհիւն Խարտյէլէ
տէտի քի' Իշթէ պահնաւ հէր ատիլէճա-
յինիզէ կէօզէ քէհտահնըդըզ տիինէլէյհի'
իւզէրինիզէ պիր մէլիք հագգաթմ'.
2 – Վ֊է շիճիտի իշթէ էօհիւհիւգահ մէ-
լիք կհոհյօր. պէհ խտ իհիհյտրը վէ
ագ ատյյը օյտրմ', վէ իշթէ օղտահլլտ-
զրմ' էտահնըզտահ տրը. պէհ տահի ա-
պտվէիհ իհտահնէ թա պաւ կհունէ տէյհի
էօհիւհիւգահ կհոհյօր խտի։ 3 – Իշ-
թէ պէհ հ֊ագէր իտ' ԻԱՓՊՀՆ հահզահ-
րըհնահ վէ մէհիհինհն հահզահրըհնահ շէ-
հատէթ էտհինիզ. քիմի՞ն էօքհւգհհնէ
ատյտրմ', վէ քիմի՞ն մէրքեպինի ատյտրմ',
վէ քիմէ՞ զտատ էթտիմ', քիմէ՞ զտզմ
էթտիմ', վէ քիմի՞ն էլինատն քհզվէթ

Digitized by Google

ալէզ՝ անընչէ կէօղէրիմի գոփաստալմ. պէն տատխ սիզէ ի՛տտէ էտէյիմ. 4 – Անէր տատխ՝ պիզէ զատը էթմէտխեն. վէ պիզէ զուլմ էթմէտխեն, վէ քիմսէնէն էլինտէն պիր շէյ ալմատըգ՝ տէտխէ. 5 – 0 տատխ անէրէ՝ էլինտէ պիր շէյ պուլմատըղընդա պատ կիւնո ՐԱՊՓ սիզէ շատխթա, մէնիմ տատխ շատխտա օլտուն՝ տէտխ. վէ անէրէ՝ շատխտա օլտուն տէտխլէր։

6 – ՝լ է Սամուէլ գուվմա տէտխ քի՝ Մովսէ իւէ Ահարոնը թա՛տխերէն էտէն վէ է՛ճատտըղըր Մըսրը տիյարընտան չըգատխան ՐԱՊՓ տուր։ 7 – ՝լ է շիմտի տատխրըզը. պէն տատխ ՐԱՊՓ՚ը սիզէ վէ է՛ճատտըղդա էւէլտիւի Հատգ իշլէրինը ճիւմլէնի խատխատընտա սիզին իւէ միատտէտխ էտէյիմ։ 8 – Յատգոբ Մըսրա կիրտի, վէ է՛ճատտըղը ՐԱՊՓ՚ա ֆէրհատտ էթտիրէրէք, ՐԱՊՓ Մովսէ իւէ Ահարոնը չաղըրմըշ էթտի. պատխնըսը տատխ է՛ճատտըղը Մըսրըտան չըգատրըմ տատխ. մէնհէնկի խալխըմ Իսրայէլ տատխ էտէյիմ։ 9 – Ամմա անէրէ քէնտիլէրինին Սպատհը ՐԱՊՓ՚ը ուհատթատրատր. ո տատխ անէրէ չատխրըն սէր՚տգէրէն Սիհատտընդըն է՛ճատտըղը Մըսրըտան չըգատրմատխ իւէ Ֆիլիսթիլէրէն էլինէ վէ Մատխ՚տգ Մէլիքինին էլինտէ թէւլիմ էթտի, վէ անէրէ իւէ մուհարէպէ էթտիլէր։ 10 – ՝լ է ՐԱՊՓԱ ֆէրհատտ էտիպ՝ ՐԱՊՓ՚ը թէրգէլէ, վէ Բատխտիմէ վէ Ատտատխ քուվմա՚նա խատխտէֆ էթմէգէլէ կհէնտհ իշլէտխը, վէ չիմտի տիւշմէնլէրիմիզին էլինտէն պէզի խէլտա էլլէ, վէ տատխ՚խատխտէֆ էտէրիզ՝ տէտխլէր։ 11 – ՐԱՊՓ տատխ ՅԷրտատնդը վէ Բէդտոր վէ Յէփթատխէլ վէ Սամուէլի տէզի իւէտա է՛թտիլէլ վէ Սամուէլի տէզի իւէտա է՛թտիլէլ վէ Սամուէլի տէզի իւէտա է՛թտիլ

ԳԱՂ 13

Սաուլ մէկը օլսալը պիր սէնէ օլ-մադըղ խոր. վէ Խորսլել իւզէրինէ իքի սէնէ սալդանադի էհմախլընաէ, 2 – Սաուլ քէնտինէ Խորսլելմէն իւչ պին սեսէմ ինի իհտիաղ էհմի, վէ իքի պին նէֆէրի Մաքմատ վէ Բինի էլ սոնդընատա Սաուլ իւչ պուլունտուղ՝ պին նէֆէրի Բինյամին Գաքսոսդընատա Ցովնաթանըն իւչ խոյնէր. վէ գավմէն պոգիյլսինի հէր քէսի քէնտի չսոլըրնա սալը վէրսի։

3 – Ցովնաթանըն սոնրսի Ֆիլիսթիլէրլին Գաբաատա պուլունտուղ մունհաբէդլասրընը վսէդմազլէ՝ Ֆիլիսթիլէր իշիթմէսինլէր. ոլ վագըթ Սաուլ 'Իպրանիլէրլին իշլիյմէսինի պիւթիւն սոյսրատա պօղսա չսոլսրատը։ 4 – Ա.Է պիւթիւն Խորսլէ՝ Սաուլ Ֆիլիսթիլէրլին մունհաֆըզսրընը վսէդատա. հէմ սոնրսի Խորսլէ Ֆիլիսթիլէրլին 'ինսինճսէ մէքսուհ օլսուռ' սոնհիլսիյինի իշլիյմէդլէ, գավմ Գազգատասա Սաուլընդն հաբէնա թէհէմմիւ' էլլէսին։ 5 – Ա.Է Ֆիլիսթիլէր օթուռ պին սրատա վէ սալդը պին սուվսրի, վէ քէսրէթ ճիհէթիյլէ սէնինի քէնտրընտուքի գավմ գատար խալգ օլսրատա, Խորսլէ իլէ մունհաբէսէ էհմէդլէ իւղրէ թէհէմմիւ' էլլէսինլէր, վէ չէգըդ՝ Բէթ աւանընդն չսոգընատա Մաքմատա օդատա գսուրսըլսրը։ 6 – Ա.Է Խորսլելլիլէր քէնտիլէրինի մունսյադատա կէօդտիւքլէրինսէ, (դիւա գավմ սըզդըմնագատ խոր,) գավմ մնզատրատրատա վէ չսըլըսդ ադրատընատա վէ գյալսլադ իլէ գաւլէլէրատ վէ չսուգուրսրատա կիլդէնսի։ 7 – Ա.Է պա'զը Գալգանիլէր Ցովնաթանատան Գազգ վէ Գազատագ ակյադրընա կէչսիլէր. վէ Սաուլ ատնա Գազգատասա պուլունտուղը սըրատա պիւթիւն գավմ թիլճ ըվլէրքլը ատնընդ ոդրընճա կիսէրլէր խոր։

8 – Ա.Է Սամուէլին թա'նէրն էլլէսի-լի վագիա կէօբէ եէտի կիւն մէքա էլլէսի. վէ Սամուէլ Գազգատալյա կիլմէտի. գավմ տոխի ատնընդ եոնդնատան տոտրըլսը։ 9 – Օլ վագրթ Սաուռ՝ Մահհրադա իլէ սէլսմէճ գսուրսրանընդը պոնա կէթ իրինճը՝ ոտչէրքը մունհրագըլը թագտիմ էլլէսի։ 10 – Ա.Է մունհրագատրն թագտիմինի թէհմամ էտէր իքէն՝ իչիթ Սամուէլ կէլսի. Սաուլ տախի ատնը սէլսմիյտամագ իչիւն խոթ իգտալսլը չգտսը։ 11 – Ա.Է Սամուէլ՝ Նէ եոփգընը տէտնիքտաէ, Սաուլ Գավմընդն եոնճսմնատա տոտրըմնագատա օլսրատրընը վէ վագթ գնատա սէնինի կէլմէտիյինի վէ Ֆիլիսթիլէրլին Մաքմատատա Ճէմ' օլմադ՝ օլսրատրընը կէօրմէլէ, 12 – Պէն ԲԱՊՊՂՆ Հաբէսրընատա Նիյազ էթ մէճիչ իքէն Ֆիլիսթիլէրը չիմսի իւպէրիսէ Գազգաղսրյա էնէ ճէքլէր՝ տէյէրքը մունհրագսրը Թագտիմի Ճէհատրէթ էլլէսթմ՝ տոխտ։ 13 – Սամուէլ տախի Սաուլ-ա՝ 'Համագտի էթ տախ. Ալլահընդ ԲԱՊՊՂՆ ատնատա պոյսրատրընը էմրի Տրճգ էթմէտինի. չիճնքի Տէմսինի ԲԱՊՊ ատնին հիւքմէթինի Խորսլէտմէ իլ էլ էգճատ սատիլը պրլատճագտ խոյ։ 14 – Սամու չիմսի հիւքմէթինի տատիճ օլմըյատճագ տրը. ԲԱՊՊ քէնտի գալսիճնէ մունվաֆըգ պիր տատմ տարատը, վէ ԲԱՊՊ ատնը գավմը իւղրինէ ըՏ'խա Թա'նինա էթ տախ. գիրտ սէն ԲԱՊՊՂՆ ատնատ էմրը էթմէտիյինի Տրճգ էթմէտին' տէտի։

15 – Ա.Է Սամուէլ գալգըպ Գազգատասանի Բինյամին Գաբաատընա չըգտը. Սաուլ տախի քէնտի եոնդնատա պուլունտուղ խալգը եօղատրընդնատա սալդը եիւգ նէֆէր գատար խոյ։ 16 – Ա.Է Սաուլ իլէ օղլու Ցովնաթանըն վէ եոնդ-լարընատա պուլունտուղ խալգ Բինյամինի Գաբաատընատա օճագրատրըսը խոր. Ֆիլիսթիլէրը իսէ Մաքմատատա օդատա գսուրմատըշտը խոյ։

17 – Ա.Է Ֆիլիսթիլէրին օդատաքընատան իւչ պէօլիւք եոպղմնճը չգտըգ, պիր պէօլիւսիւ Եփրատ եօլընա՝ Սուսոգ տխյորընա, 18 – Ա.Է պիր պէօլիւսիւ Բէթ ոթոն եօլընա վէ օլ պիր պէօլիւսիւ պէրբխյէ՝ Սէբոյիմ վատիսինէ պատգին Տոսատատ եօլընա Թէվէզճսհ էթմոխ։

19 – Ա.Է պիւթիւն Խորսլէ տխյորընատա պիր սէմիրճի պուլունմագ իւղ-ւն, գիրտ Ֆիլիսթիլէր' Օլմյատ քի 'Իպրանիլէր գըլըճ եոս մըղրագ եոփգատը' սէմիրլէր խոյ։ 20 – Ա.Է պիւթիւն Խորսլէ՝ Հէր քէս չսփատընը վէ սատատն սէմիրինի վէ պոյմատընը վէ պէլինի Թա'նիր էհմիգ իչիւն Ֆիլիսթիլէրին եոնդնատա էնէրլէր խոյ։ 21 – Ա.Է Սամուս չսփսրը վէ սատատն սէմիրլէրի վէ իւչ ոթչիւ չսոմ սալսրը վէ պոյմատրատը իչիւն Տէմ' իւկենոէրլէրինի պիլճմէգ

Digitized by Google

իբրեւ էյէլերի վար խոխ։ 22 – Պէտլէ-ճէ մուհաթէպէ կըճնիճնաւէ Սաուլ իլէ ճոճաթէ-ուանքն եանդրնաւս պուլու-նան պիւթիւն գովմին էլինաւէ գըլըճ եաս մըղրաղ պուլունմայըղ՝ ան ճամ Սաուլ իլէ օղու ճոճաթի անաւս պուլունուր խոխ։ 23 – Վ.Է Ժիլխի-իլէրին մուհաֆըղլարը Մաքմաս կէչինինէ չըգաս։

ԳԱՊ 14

Վ.Է պիր գիւն Սաուլդըն օղլու Ճոճաթի-ան փէտէրինէ խաղեր վէրմէք-սինին սիլահսատը օլան ուշդան՝ կէլ, էմմէ Թաղրիֆաս օլան Ժիլխի-իլէրին մուհաֆըղը Թաղրիֆնաս կէչէլիմ՛՛ ատ-տի։ 2 – Սաուլ իսէ Գաբաաթդըն քէ-նարընաս վաղը՛ Մագրանաս օլան նաղ աղաճը ալթ ընաս օթ ուբաչլար խոխ. վէ եանրնաս օլան գովմ՛ ալթը նիւ նէֆէր գաստար խոխ։ 3 – Վ.Է Հաղինէն օղլու Փենէհէհին օղլու Իքաւօգըն գարդնաս՝ Աքիտովբըն օղլու Աքիա Սելովաս էֆօտ կիչինմիշ օլուաղ՛ ԲԱՊ-ՊՀՆ քէատինի խոխ. գովմ՛ ատախ Ճով-նախտանդն կիճմիչինի պիլմէզ խոխ։ 4 – Վ.Է Ժիլխի-իլէրին մուհաֆըղլարը Թաղրիֆնաս Ճոճաթի-անդն կէչմէք խա-ճէաճիչի կէչինէճէրին սարդնաս պիր Թաղրիֆնաս պիր սիվրի գայա վէ սա-կէր Թաղրիֆնաս պիր սիվրի գայա պուլունաղ՝ պիրիրինէ խամի Բեթէօ վէ սոկէրինին խամի Սինոս խոխ։ 5 – Պիր գայանդն ուճաս չիմինղ ճանդիպինէնէն Մաքմաս գաբչըրդնաս՝ վէ սոկէրի ճէ-նաուաղ ճանդիպինէնէն Գաբաաս գաբչըրդ-նաս սոկըճք կիպի սուբաւր խոխ։ 6 – Վ.Է Ճոճաթի-ան սիլահսատը օլան ուշդան՝ կէլ, չաւ խիճ անաբգայրդն մուհաֆըղը Թաղրիֆնաս կէչէնիմ՛, պէլքի ԲԱՊՊ պիզիմ՛ իչինէ պիր չէյ հաափար. գիրաս չօգուրդ վէ հաս ապղրգէլէ խէյաս խ'սանդ էֆմէ՛ղ է ԲԱՊՊ-Ը՝ 'ինանինաւէ պիր մանի' հօգ ատր՛՛ ատախ։ 7 – Սիլահսատը ատա-խաճ ատնաս՝ Գաալիղնաւէ օլանդն քաճաֆ-ֆէէաճնի իճրաս էյլէ. իլէրի կիճի, իչինէ պաէն կէօնիւնճէ աէնին իլէ իմ՛՛ ատախ։ 8 – Ճոճաթի-ան ատախ՝ Իշինէ պիզ օլ ատաեմիլէրին Թաղրիֆնաս կէչէնիզ՛՛ անդ-րաճ վէրնաս-իւ-իմիւզաղ։ 9 – Իչինէ պիզդէ՝ Պիզ պիզ կէլինճէ-իւ ատախ ատաւրբնըղ՝ ատրլէրաճ, օլ վաղրի չըգ-ամըղլաղ եէրիմիզաճ ատաւրալըմ՛։ 10 – Ամմա էկէր՝ Սանըմլազաս չըգրնըղ՝ ատը-լէրաճ, օ գէմինդ չէրթալըմ՛, գիրաս ԲԱՊՊ անդէրի էլիմիզճէ Թէնիմէ էճ-միշ ատր. վէ պուլ պիզէ պիր 'ալամէճէ օլաուն՛՛ ատախ։ 11 – Պէտլէճճէ էրթնաս Ժիլխի-իլէրին մուհաֆըղլարընաս կէօրնէնաւէ-քլէրինաճ, Ժիլխի-իլէր՝ Իշինէ 'Ինգրա-նիլէր կիպլէնաճլէրի ատէլիրլէրաճն չը-գըլօրլար՛՛ ատ-տիլէր։ 12 – Վ.Է մուհա-ֆըղլար Ճոճաթի-ան իլէ սիլահսատըն-նան ճէվապ վէրնաս՝ Եանդմ՛ղլաս չըգընըղ, վէ պիզճ պիր չէյ պիլմիրիլիմ՛՛ ատ-տիլէր. վէ Ճոճաթի-ան սիլահսատըն-նաս Աս-տըմ՛ սըբաս չըգ, գիրաս ԲԱՊՊ անդէրի Իսրայէլիղն էլինէճ էճ-միշ էճ-միճ՛՛ ատ-տի։ 13 – Օլ վաղրճ Ճոճաթի-ան, սի-լահսատըր ատախ անդն ատրալնճաս օլա-րաղ, Թ ըրմանճաղաղ հօգ ատրը չըգ ատը. վէ Ճոճաթի-անդն էօճիւնաճ սիւշնիւ-լէր, սիլահսատըր ատախ անդն ատրը պըրաս գովմ՛ էաէր խոխ։ 14 – Վ.Է Ճով-նախտան իլէ սիլահսատըրդնէն իպիճնաս գովմ՛ էճ-միլէրին ատէմիլէր Հարըմ ատօճիւմ՛ մէճաֆէճաճ եիրմի գաստար խոխ։ 15 – Վ.Է օթաս իլէ ատէրնաս վէ պիւճնի գովմնաս իպի Իսրայ վա-ղը՛ օլուաղ՛ մուհաֆըղլար վէ եանդմ-ճէրլար ատախ միւճէմ ատրիպ օլաուս. վէ եէր Թ իճ-ըէյնպ Ալլահ Թ ատրաֆնաս-նան պիր իպի իրսայ վաղը՛ օլուաղ՛ ատ-տիլէր։

16 – Վ.Է Բենիամինի Գաբաաթդնաս Սաուլդըն պէչճիլէրի կէօրնիւլէր քի՛ իչինէ օլ ճեւճ'նաւ մինճվ օլաուղ՛ կիճի-ատրճէճ փէրիշան օլուշլար խոխ։ 17 – Վ.Է Սաուլ եանդրնաս պուլունան Խալգա-Շիլոնի Թ էֆիճի էտիպ, պիզճան քի՛մ կիճմիչ օլաըղրնաս պուգրնըղ՛՛ ատ-տի. վէ Թէֆիճի էճ-միլէրինէ՛ իչինէ Ճոճաթի-ան իլէ սիլահսատը հօգ խոխ։ 18 – Օ զամանն Սաուլ Աքիայա՛ Ալլա-հըն Թ ատաւթ իւ 'ահդրնի էճ Իր՛՛ ատ-տի. գիրաս օ զամանն Ալլահըն Թ ատաւթը պէհինդատրլէ իլէ պէրաապէր խոխ։ 19. Վ.Է Սաուլ քահընհինէ ատէրլէր Իսրա-իլիղի իլէրին օրտուսընաս օլան վէրվէրէ կիճի ատրճէճ չօգաալմադ՛ատ-տի. վէ Սաուլ քահընհինէ՛ Էրնիկի չէը՛՛ ատ-տի։ 20. Վ.Է Սաուլ եանդրնաս օլան գովմընէ քահընհինէ՛ Իչինէ պիզ օլ ատաեմիլէրին Թաղրիֆնաս կէչէնիզ՛՛ անդ-րաճ վէրնաս-իւ-իմիւզաղ՝ իչինէ՛ Իչինէ պիզդէ՝ Պիզ պիզ կէօրնէնաւէ-քլէրինաճ,

Ֆիլէք տախի Սաուլ զ վէ 8ամխաի ան խէ օլան խաթայէլէ միւշկոզ օլորլար։ 22 – Ա,է Եփբիմ տոզընատա կիզլէնմիշ օլան խաթայէլլիէրին քէնթֆէնա Ֆիլիսթիէլէրին փէրար էմմէկլինի իշխանճէ, ան,էք տախի արտալորլնա տիւշէրէ մուհարեպէյէ գատի ըլորլար։ 23 – Ա,է օ, կիւն ԻԱՊՊ Խաթայէլի խէլասա էյլէսի. վէ մուհարեպէ ԻնԹաւանա կէչտի։

24 – Ա,է օ, կիւնաէ Խաթայէլլիէր մուպտադատան օլորլար. զիրա Սաուլ՝ Հէր քիմ սուհշումնա գատար թա'տամ էտէրսէ, մէ'սան օլսուն, թա քի տիւշմէնլէրիմիզէ ինի ինգամ՝ տալյըմ՝ տէկյիս պիւթիւն գավմնա եէմին վէրմիշ խոր. պէզլէճճ պիւթիւն գավմ էքմէկ թահմնատր։ 25 – Վ,է պիւթիւն գավմ պիր օրմանլըգա կէլսի, վէ հէր ի,ագէրինէ պալ վուր խոր։ 26 – Ա,է գավմ օրմանա կիրտկինտէ, իշլէճ պալ ագըյոր խոր. ամմնա գավմ եէմինէն գօրգմնատ,էլ քիմնէ էլինի ազգնա հատգաշտրգմնագ խոր։ 27 – Լայնի Յամխաի ան փէտերինին գավմնա վէրտ,էի եէմինի իշխմէմ,ի օլորղընատան, էլինատ օլսուն 'սատնդն ուճատնը ուգաստագ՝ անը պիր պալ կէօճ,էնէ պաճ,ըրտը, վէ էլինի ազգնա կէօճ,իւրնէճէ կէօպէրի ա,էլսոր։ 28 – Ա,է գավմատան պիրի ճէվապ վէրիպ, Փետերնի՝ Պռա կիւն թա'տամ՝ Ա,էյէն ատեմ մէ'սան օլսուն՝ ատ,էրէք, գավմա պէօյիւք եէմին վէրտի՝ ատ,ան. Գավմ՝ 'սատի պալյըմ,էշ խոր։ 29 – Յամխաի ատախ՝ Փետերիմ՝ ատ,յորը իպի իգտագա ատ,էսար էթտ. շիմտի պագընդզ, պռա պալատան ազատճզգ թա տարգզմ կիպի կէօղէրիմ՝ ա,էյլսոր։ 30 – Էկեր գավմ պռա կիւն պռա,ըտզդր տիւշմէնի եազմնայնատան ատրպէպճ ճէ Ա,էսէ խոր, շիմտի Ֆիլիսթիէլէրատ չօգ գըզդըն օլմ'ո՞զ մ,ը խոր՝ ատ,ան։

31 – Ա,է օ, կիւն Ֆիլիսթիէլէրի Մաչմնատատան Ա,էեզնա գատար վուրորլար. վէ գավմ՝ զիյատատ,իլէ պատյրմ,էշ խոր։ 32 – Վ,է գավմ եազմնյագ տիւշիտագ գըյուն վէ սըդըր վէ տատնատլար ատ,ատագ Ա,էր իւգէրինատ պօղազ Լատորլար, վէ գավմ՝ Երի գանը իլէ եէտորլէր։ 33 – Վ,է Սաուլագա՝ Իշիճէ գավմ Ա,էրի գանը իլէ Ա,էյեզ՝ ԻԱՊՊԱ կիւնատ ի,իշյոր՝ ատ,էրէրէք խատեր վէրիլ,իէք, օ. տատի՝ 'Ա,ար օլաէնդզ, չիմտի Ա,անդ-

մատ պիր պէզլ,իք թատ Ա,ատվորլատը նդզ՝ ատ,ան։ 34 – Վ,է Սաուլագ ատ,ան՝ Գավմ տրատաէնա տատպըլորզ, ատ,էրէք խրի ատպէն՝ Հէր քէս քէնանճ պզպըրըդը վէ գոյունդը պատնա կէմի ֆըտին, վէ պռա,ըտատա պօղազլ,ատագ եէյինիզ. վէ գանը իլէ Ա,էյեզ ԻԱՊՊԱ կիւնատ էմ'ո՞յինիզ՝ ատ,էտինիզ։ Գէզլ,էճէ պիրի ֆա գավմատան Հէր քէս օլ կէճէ էլ,ուլէ ուզդըդնը կէմի ֆըտին օրատատա պօղազլատար։ 35 – Սաուլագ տատախ ԻԱՊՊԱ պիր ճէզգատ պինատ Ա,էյէտատ։ ԻԱՊՊԱ պինատ Ա,էյէտ,ի խլգ մէզպատ խոր։

36 – Վ,է Սաուլագ՝ Նէճէլէյին էնիզ Ֆիլիսթիէլէրի թա'գիզ էմ՛մ,էլէ, ատ,էլէրի շաֆֆագ վազգընատ տէյին եազմա էտէլիմ՛, վէ տանէ,ըտէն պիր ատտմ՝ պըրտագմ,ըյագմ՝ ատ,ան. տանէր տատախ՝ Նագազըդնատա խօշ օլատնդն քէտֆֆէտատնդ եազ՝ ատ,տի,էր. քէտտֆին տատախ՝ Պռա,ատատա Ա,ագտնը Հատգաշտրգնա եազգաշտրգմ՝ ատ,ան։ 37 – Վ,է Սաուլագ՝ Էնիզ Ֆիլիսթիէլէրի թա'գիզ էտէյի՞մ մի, տանէրի Խաթայէլէյին էլինէ թէտլիմ էտէճ՛ճ՛ք մի պէ՞, ատ,էտ Ա,ագտնատան տիւ՛տ,ի էթտ տատ ատ,, օ, կիւն տանա ճէվապ վէրմէտի։ 38 – Օ զէմանդ Սաուլագ՝ Էյ գավմդնդ ճիւմլէ ըէ՛խլէրի, պռա,ըտատա եազգաշտրգ՝ պռա կիւնատ պռա կիւնատ քիմնէ օլորղընդը պիլիպ կէօրնէ՛ Նիւզ 39 – Զիրա Խաթայէլի խէլասա էտէն ԻԱՊՊ Հայ,ոյ տըր քի, հէկեր օղլը՛ Ցավնամխանատա պիլէ օլսա, մուի,ատագ էօլէճճէք տիր՛ ատ,տի. տանիտա պիւթիւն գավմատան տանա ճէվապ վէրէ՛ն օյնատը։ 40 – Օ զէմանդ պիւթիւն Խաթայէլէ՛ Սիզ պիր թատաֆատա օյնագ, պէ՛ն վէ օղլըմ՛ Ցամխաի ան պիր թատաֆատա օյնագըմ՛ տէտի. գավմ՛ տտախ Սաուլագա՝ Նագազըդնատա խօշ օլանը էտի՛ տէտիքէրինատ, 41 – Սաուլագ Խաթայէլէյին Ա,էլսոր ԻԱՊՊԱ՝ Հագգը պէչատն էյլէ՛ տէտի. վէ Ցամխաի ան իլէ Սաուլագ թատթատագ՝ գավմ գատրմ,ատյոտ։ 42 – Վ,է Սաուլագ՝ Պէ՛նիմ իլէ օղլըմ՛ Ցամխաի ան ատատրնատ գատ'ա՛ տաքիրգ՝ տէտի. վէ Ցամխաի ան թատթատյոտ։ 43. Օ զէմանդ Սաուլագ Ցամխաի ատա՝ Նէ եազիտագըդնը պատնա խատեր վէր՛ տէտիքատ, Ցամխաի ան տատա խատեր վէրիպ տէտի քի՛ Էչիմճէ օլատն 'սատնդն ուճատյէ ազատճզգ պալ թատթագմ՛. իշիճ պէ՛ն էօզմէյի իմ՛։ 44 – Սաուլագ

Digitized by Google

ասեխ՝ Էյ Յաքիսեան, Ալլահ պահ-պէզիչ վէ պահնաման գիւլեան էլլէնին, քի մուէլլաֆա էօլէնէքսինի՝ ասէ։ 45 – Գաւմ խան Սաւուլա՝ Խրայիլաճ պաս պէզիչ խէլասը իճրաս էմմիճ օ-ղան Յաքիսեան էօլճէնէք մի, հա՛շա, ԲԱՊՊ հայդ մար քի, անդն պաշըճասան գիր գըլ եէրէ տուշմէդիճէնէք ասէ, գի-բա պաս կիւն Ալլահըն 'ամիրլէ իլ կէօրսուս՝ ասէսիէր. պէզիլէճ գաւմ Յաքիսեանը հօխտանէն խէլասս էյլէսի։ 46 – Վ.է Սաւուլ Յիլիսթիլէրին ար-ապնասան ասէսնաս, Յիլիսթիլէրը ասեխ հէրլէրինէ կիւնտիլէր։

47 – Խանի Սաւուլ Խրայիլ հիւ-քիւմէտինի էլինէ ալըդ՝ էմրասիաս պաւլասնան հէփ տուշմէնլէրի իլէ, հա՛-նի Մուաւ վէ պէնի Ամմոն վէ Եդոմ վէ Սուբա մէլիքլէրի վէ Ֆիլիսթիլը իլէ մաշհուրսաղ էյլէսի, վէ հէր նէ-իչյէ թէվէճճիհ էմճաք խան, զալըղ խաեր խոր։ 48 – Վ.է չէմի'անէ հարե-քէթ էաիպ Ամմալիկի վուրասա, վէ Խ-րայիլի' անը հասդմս էօնէլէրին էլինա-ասէն գուրթարսաղ։

49 – Վ.է Սաւուլդն օղաւլարը Յով-նաթան վէ Յեսուի վէ Մէլգիսուէ օ-ղլաղ, իքի գըզընդն խալիերի ասեխ' պէզիչիւն խոմ Մէլգիզ խոմ։ 50 – Վ.է Սա-ուլդն զէվճէսի Աքհինաոան գըզը օ-ղլաղ խոմ Աքհինաոմ խոմ. վէ Սաուլ-դըն ակր'ասքերի 'ամնաճասը Նէրին օղ-բա օղաւլ խոմ Աբնէնէր խոմ։ 51 – Սաուլդն փէտէրի Կիս վէ Աբնէ-նէրին փէտէրի Նէր ասեխ Աբհէլին օ-ղաւլարը խոմ։ 52 – Վ.է Սաուլդն հէփ հիւնէրինաե Ֆիլիսթիլէրը իլէ չիսա-ասէրնի մնաՀարէպէ վար խոր. վէ Սա-ուլ հէր կէօրուիւրս չէճնա'ասրը վէ գաւվէճճիլ ասասմի քէնաի նանընա թիօվարը խոր։

ԳԱՊ 15

1 – Վ.է Սամուէլ Սաուլդա՝ ԲԱՊՊ քէնաի գաւմը Խրայիլ իւգէրինէ ա-նի մէլիք օլմագ իւղրե մեօ էթմէյէ պէնի կէօնտէրմի. վէ չիմոի ԲԱՊՊՐՆ քէլամնըն սեօնի ասիկլէ։ 2 – ԲԱՊՊ իւղ ճիհասաս պէզիլէ պաւյուրդը. Ա-մալեկիկն Խրայիլէ հարթաղընը, հա՛-նի Մըսըրսան չէդաղըդ զէմանն հօլաս ասնա գաբդը ասաւրաղընը սերխասէրը էյլէհսիմ՝ 3 – Շիմոի կիթի, վէ Ամա-զէկի վաւրադ' էսերկեմէյէրէք ասնըն հէր նէսի վար խան մէլ'ասն ասէյիս. Թէ-լէֆ էյլէ. երբէքսան գաբդյաս, չօճաղ-ասան սեսի էմմեն, սըղըրսան գոյասնաս, սեվէվսեն մէրքեպէ վարընա ասն-լէրի էօլճաիւ' ասէսի։ 4 – Խանի Սա-ասաղ գաւմը ճէլդ էասիդ' Յեզրաիլնի հօզլասնա էյլէսիքսան խալ էթաղ պէնի Նէֆիէր փիյասան օլասդ, 5 – ասնա-ասան ասեխ ան պէնի Նէֆիէր վար խան։ 5 – Վ.է Սաուլ Ամալէկիլէրին պէր չէհ-րինէ վասըդ' օլաղդասս' սեբեսէ-ասս գաբդաս։ 6 – Վ.է Սաուլ Կէյ-նիլէրէ' Սիզ կիսիդ սյըրլեինըդ, վէ Ա-մալեկիլէրին սյասաքնասան էյնինիզ, օ-մայաս քի սիդի անլէր իլէ պէրապէր հէկյաք էասիյիմ', գիբա սիզ պէսիբնա պէնի Խրայիլէ' Մըսըրսան չէգաղըդ-յըրնաս էյլիկը էյնինիզ' ասէսի։ Գաո-նան իւգէրինէ Գէյնիլէր Ամալեկիլէր ասյասաքնասան սյըրլեսը։ 7 – Վ.է Սաուլ Ամալեկիլէրի նեվնասան Մըսըրն գաբ-չըսընասաքի Սուբա վաբրնճայաս գասսաբ վուրասա։ 8 – Վ.է Ամալեկիլէրին մէլէ-յի Ագագը սերի սերի Թասնասաղ սեբե-Թինա գաւմը գըզըճնէ հէկյաք էթաի։ 9 – Ամմա Սաուլ իւղ գաւմ Ագագը վէ գոյսն իւղ սըղըրսըդն էյնինի վէ սեմիզլէրինի վէ գոսդուլար իւղ հէր գըյմէթլի շէյի էաիրհէյիսդ' անէրի հէ-լյաք էթմէք խան Թէմէսսիլէր, ֆազաճի էասնա վէ գըյմէթսիզ հայվանլարըդն ճիմիճնէսինի հէկյաք էթմէսիէր։

10 – Վ.է ԲԱՊՊՐՆ քէլամը Սամա-ելէ հէկյագ, 11 – Սաուլդը մէլիք Նասդ էթմէսինի փէշիման օլաղմ. գիբա պաս-նա Թասդի' օլմագասան հէրի սեճճիւդ' քէլամդմը ֆէբա էթմէսի' ասէսի։ Սա-ամնէլ իսի մնաղնասն օլասդ պէսիբնա հէկճէ ԲԱՊՊԱ ֆէքրասա էայլէսի։ 12. Վ.է Սամամել սասաՀայլարն էրբէն Սաուլդը խաիխդալէ չէդաբդրնասա' Սաուլդ կարմէղնասա հէկյագ, վէ իյլէհ քէնաինէ գասֆէբ Նիշնդը սաիքաիքսէն ասնըա սեօնիւդ հէկյագ, վէ Գաագդաղայա էն-ասի' ասէյիս Սամամելէ խասեր վէրիլսիս։

13 – Սամամել ասեխ Սաուլդըն հա-նընա հէկյագաե, Սաուլդ ասաս' ԲԱՊՊ իաասաֆնէնասան միւսադաբէք օլասդ-ԲԱՊՊՐՆ քէլամընը իճրաս էյլէսիմ' ասէսի։ 14 – Սամամել ասեխ' Նա գաա-լյագյասրյասա հէկյէն չսե գյասն մէյէ-վէ իյլիմէսիյիմ' ասըղըլըդը պէզիճէմէսէ

Digitized by Google

Ձէ՞ տէր՝ ասէ։ 15 – Սաւուղ խոհ՝ ձիւղերի Ամաղեկիւրէան կերիրքերը, զերս գաւմ Ալլահ ԲԱՊԱՆ գաւթոցան եմ ձք իչեւն գոյունլորը վէ սըղբլորը էյիսինի էսիրկեսք. ամմա պագըսըձը հելաք եմ տէք՝ ասէ։ 16.0 զէմեան Սամուէլ Սաւուղա՝ Տօր, վէ ԲԱՊԱՐՆ պու կեճէ պանա սեղլեսմիչինի տանա խոսկեր վերկիլմ՝ ասէ։ 17 տասի տան՝ Սէղլէ՝ ասէ՞ք, 17 – Սամուէլ ասէ՞ք՝ Սէն քեճան նաղարըձնաս քեւչիւք օլարդէն հալտե՝ պէնի խրայել սրայիլսրդեն բե՛իսի մ՚ալմասդ մը. վէ ԲԱՊԱ սէնի խրայել իւզերինէ մէղք Նաղալ Է՞ՅՄԵՏ մի։ 18 – վ՚է ԲԱՊԱ սէնի սեֆերէ կեօնաեքդ՝ կիմ օղ կիւնաՀքեաք օլսան Ամմաղեկիլէրի հելաք էղլե, վէ անէրի մնհվ էասինճէկ գաւտար անէրը իչէ մե՛նսնքսպէ էղլե՝ ասէ։ 19 – Իմեն նի՛չին ԲԱՊԱՐՆ քէլամընա իյ ս՚ասի՞ եմ՞ենչեզ՝ ճաղմայա տուլաստդ, ԲԱՊԱՐՆ կնանինաեք քօմիս օլսնը իչղեսին։ 20 – վ՚է Սաւուղ Սամուէլէ խիմսպէն՝ ԲԱՊԱՐՆ քէլամընա իյ ս՚ասի՞ էասերէք, ԲԱՊԱՐՆ պէնի կեօնաեքսանչի սեֆերէ կիսիդ՝ Ամմաղկ մեղչի Ագագը կեյի իրսիմ, վէ Ամմաղեկիլէրի հելաք էղլեսիմ։ 21 – Գաւմ իսկ հելաք օլուհնաճագ գոչսան վէ սըղբլորլորդն ս՚լաստնը Գաղգաղատա Ալլահդի ԲԱՊԱՆ զէպիհէ օլմազ իւգրէ եաղմասան սլտը՝ ասէ։ 22 – 0 զէմեան Սամուէլ ասէ՞ք՝ ԲԱՊԱ մնհրդաղլար վէ գաւթոնլաքսան, ԲԱՊԱՐՆ քէլամընա իյ ս՚ասի՞ եմ՞ենչեզ բաղի օլաղը՞ գաւտար մը բաղի օլաւը. իչղէ իյ ս՚ասի՞ գաւթոնսան, վէ տինկլիճ՝ գօչլորդն եաղնսան եվլա տըր։ 23 – Զիրա ՚իսոնաս՝ սէրդաղդրգ կնանտը ևկի, վէ ՚ինատ՝ փաբֆերլ սիղլեք ֆետտար ևկի տիր. սէն ԲԱՊԱՐՆ քէլամընը բետտ եմ՞ենչեզ մնգաղսիլ օ տասի սէնի մեղչի օլմազսան բետտ էղլեսիս։

24 – Սաւուղ տասի Սամուէլէ՝ ԲԱՊԱՐՆ էմրինի վէ սէնին քէլամընը իյ եճեաղուղ եմ՞ենչեզ կնանաճ իչղեսիմ. զիրա գաւմսուան գօրգաւզ անէրդեն սեօղունիս տինկլեսիմ։ 25 – վ՚է չիմեն, բէճտ էասերիմ, իսոնամզ ՚ասֆիվ էմ, վէ պէնիմ իյ

*՚Իսոր. մեսո

՚ասվսեճ էղլե, քի ԲԱՊԱՆ սէճտ գըլլոլըմ՝ ասէ։ 26 – Սամուէլ իսկ Սաւուղա՝ Սէնին իյ ՚ասվսեճ եմ՞ենչեզ, զիրա սէն ԲԱՊԱՐՆ քէլամընը բետտ էղլեսին, ԲԱՊԱ տասի սէնի խրայել իւզերինէ մեղչի օլմազսան բետտ էղլեսի՝ ասէ։ 27 – վ՚է Սամուէլ կիմսէ իչղեն եճագիճնիս չէվիրտիքտե, Սաւուղ սանդն ճիւսգպեսինին էմ էղլեսէն թոսթամսուղլէ եըրթըլըր։ 28 – 0 զէմեան Սամուէլ ասես ասէ՞ք՝ Գաս կիւն ԲԱՊԱ սէնին էլինեսէն խրայել հիւքքսմէրթինի եըրթըդ՝ սանը սէնեսէն էյի օլսան գօնչինա վէրտի։ 29 – Հէմ տասի խրայելին Հաճիսի եուլսան սեգըլեմեզ վէ փէշիման օլմազ. զիրա ինսան սեչիլ քի փէշիման օլա ։ 30 – 0 տասի՝ ևկնաս էմ տիմ. ըէճտ էասերիմ՝ չիմսի գաւմըմընի իյիի խրայելորը հազգաւրընաս վէ խրայելին հազգաւրընաս պաճա հիւքմէթ էասիդ՝ պէնիմ իլէ ՚ավասեճ էղլե, քի Ալլահդի ԲԱՊԱ սէճտ գըլլոլը՞՝ ասէ։ 31 – Գաւնաճ իւգերինէ Սամուէլ սեօնէւաք Սաւուղդն սորը սրաս կիմ՞ոտ. վէ Սաւուղ ԲԱՊԱ սէճտ գըլլոլը ։

32 – Գա՛ասէկոս Սամուէլ՝ Ամմաղկ մեղչի Ագագը պաճաս կէմ իրիճիդ՝ ասէ՞ք՝ Ագագ ասլդն հասրընաս հազգաքտե պէր իմաւը իլէ կելսիտ. վէ Ագագ՝ Մոաթլաղա եօխիմ ասճրոը կեչմիշ տեր՝ ասէ։ 33 – Սամուէլ իսկ՝ Սէնին գըլըճըն գադրլարը եվլատաղ գօտըղը կիտի, անին վալիսէն տասի գադրլար ասրսրընաս եվլատաղ գաւլաճագ տըր՝ սեչիլերեք Սամուէլ Ագագը Գաղգաղատա ԲԱՊԱՐՆ հազգաւրընաս փաբչաս փաբչաս էղլեսին։

34 – վ՚է Սամուէլ Ռամաղա կիմսէդ, Սաւուղ քէհոի խանեսինէ՝ Սաւուղ Գաբաաստրընաս չըգ տը։ 35 – վ՚է Սամուէլ վէ՞ֆտի եմ տիրի կիւնէ գաւտար Սաւուղը պիր տաՀա կեօրմէտի. լաքին Սամուէլ Սաւուղ իչիւն եաս չեքեր իտի. վէ ԲԱՊԱ Սաւուղը ԽրայելՀ իւգերինէ մեղչի նաղալ եմ՞ենչինէ փեչիման օլաս։

ԳԱՊ 16

Վ՚է ԲԱՊԱ Սամուէլէ՝ Սաւուղը Խրայել իւգերինէ հիւքքսմէթ եմ՞ենչեսէն բետտ եմ՞ենչիսի Հալտե, ասնդն ինչիւն նէ՞ վազգիա գաւտար եաս չէքեր

Digitized by Google

աքեն. Խազ պատմականները Խազ իւէ ասը-
ասաւ, վէ կէլ, ասէնի Բեթլէհեմի ցեղա-
ւէէ կէօնաէրէլիմ. զիրա ասնէն օգուտ-
լըրլըասան պիրինի մէկիզ օլմազա բո-
Բէթլեհեմ էֆրաթա ասէտու։ 2 – Սամուէլ
քան՝ Նա՞ռլը կիտե պիլիրիմ. Սաուլ
քշնաիրսե, պէնի եօլսուրուր՝ ասէտու։
ՐԱՊՊ ասախ՝ Պիր կէնճ ինէք ալըր,
ՐԱՊՊ Ա զեպիհէ թափամ էֆմէյէ
կէլսեմ՝ ասէյէրէք. 3 – Ցեսսէյի գազ-
պասնա առա՝վէնի էվլէ, պէն ասախ ասնա
Ֆէ եուքաս ճաղրը քո՝ւրի՞ք էտե ճէյիմ,
վէ սանա էմր էտե ճէյիմ՝ քիմսէյի պէ-
նիմ՝ խլնէն մէտ էլլէյէսին՝ ասէտու։
4 – Իսմաէ Սամուէլ ՐԱՊՊ՚Ն պազ-
յուբըրդըրը իճրաս էտէյէք Բեթլէհեմ
կէլէտու. վէ շէհրին իհթիյարլըրը
Բեթլեհէյիլէյէք ասը խոֆ՚ի մը ըրդ՝ ասէ-
կէյնի խոֆ՚իր մը ըրդ՝ ասէկիլէր։ 5 –
Ո ասախ՝ Խայր ըրդ. ՐԱՊՊԱ զէպիհէ
Ֆափամ էֆմէյէ կէլսիմ. քէնճիհի-
զի Ֆափամ էտիպ պէնիմ իլէ զէպիհէ
Ֆափափմինէ կէլինիզ՝ ասէտու. վէ Ցես-
սէ իլէ օգուլլարը Ֆափափ էտիպ՝ զէպի-
հէ Ֆափափմինէ տա՝վէնի էվլէտու։
6 – Վէ կէլսէյէրինէտ նզիրբը կէօր-
սէյնիլ կիպի՝ Հազիզաթէն ՐԱՊՊ՚Ն
մէսէհի հուզուրընտա ըրդ՝ ասէտու։ 7 –
Ամմա ՐԱՊՊ Սամուէլէ ասէտի քի՝ Հէյ-
հէթինէ վէ ուզուն պոյու օյտուզունա
պազմա, զիրա պէն ասը ըսէտա էֆտիմ.
չինքի ինսանըն կէօրնիչինէ կէօրե օ-
մազ. զիրա ինսան եիւէզ պազար, ամ-
մա ՐԱՊՊ գալպէ պազար։ 8 – Վէ
Ցեսսէ Աբինադաբը չաղըրըպ՝ ասը Սա-
մուէլին հուզուրընտան կէչիրտիրէտ,
ՐԱՊՊ պազնա ասախ ինֆիհթասա՝ ասէտու։ 9 – Վէ Ցեսսէ Սամմայըլը
կէչիրտիրէտ՝ ՐԱՊՊ պազնա ասախ ին-
ֆիհթասա՝ էֆմէտի՝ ասէտու։ 10 – Վէ
Ցեսսէ Սամուէլին հուզուրընտան էճ-
ասէ օգլընը կէչիրտիրէտ, Սամուէլ Ցես-
սէյէ՝ ՐԱՊՊ պազնըսրտան պէչինի ինֆի-
հթասա՝ էֆմէտի՝ ասէտի։ 11 – Վէ Սա-
մուէլ Ցեսսէյէ՝ Զօճաճլարդի պո՞զ
պատար մը ըրդ՝ ասէտիքտե, օ ասախ՝
Պիր ատ էն քուչուք-քուչուքի վար, վէ իշտէ
գազունըրը կիճմէտիքտե տի՝ ասէտու։
Սամուէլ ասախ Ցեսսէյէն՝ Ան՝ ճէլտ էֆտիր, զիրա պազրսա կէչ-
մէյինէճէ ոճիրսա օճաճրմայըճ՝ ասէտու։
11 2 – Գազնան իչէրինէ ան՝ ճէլտ էֆ-
տիրտի. օ ասախ գէրմէտը էճ՚ասիւէ վէ
կիւզէլ կճօզիւ. վէ ասիւտէր չէհրեւի ի-
տի. օ զէմանի ՐԱՊՊ ասէտի քի՝ Գա-
տըր, գալդ պազնաւ մէհՏ էչլէ։ 13 –
Վէ Սամուէլ խազ պատմականները
ասը գազնասրտան մէհՏ էչլէտի. վէ օ կիւճնան ոճրաս ՐԱՊՊ՚Ն
Բուհա Դաւիթ իչէրինէ կէլտի. Սա-
մուէլ ասախ գազդըպ Ռամայա կիթտի։
14 – Վէ ՐԱՊՊ՚Ն Բուհա Սաուլ-
ասան չէքիլտի. վէ ՐԱՊՊ Թարաֆը-
ասան պիր քէօթի բուՏ ասը խոֆ՚իրա-
պա տիւչար էչլէտի։ 15 – Վէ Սաուլ-
ըն պէնտաէլէրի ասախ ասա՝ Իչէք Ա-
լըտ Թ ասուՖքընասան օյսն պիր քէօթի
բուՏ սէնի խոֆ իրապա տիւչար էտիյոր-
16 – Էֆենտիմիզ Հուզուրընասա օյսն
պէնտաէլէրինէ էմր էտիպ՝ Թանպասը
չտլմասաս մահիր պիր ասամ՝ ատասըն-
լար. վէ Ալտ Թարաֆընասան օյսն
քէօթի բուՏ իչէրինէ կէլինճէ, էլիմ-
լէ չտլսընճա, վէ սէն էչի օյսրըմըզ՝
ասէտիլէր։ 17 – Վէ Սաուլ պէնտաէլէ-
րինէ՝ Շիմտի պէնիմ իչինէ էչի չտլը-
չտլսան պիր քիմսէ ատասըլըպ պատա կէ-
թիրինիզ՝ ասէտու։ 18 – Վէ ուչտպազա-
ատան պիրի ճէվտպ վէրիպ՝ Իչէք Բեթ-
լէհեմի Ցեսսէնին պիր օղլընը կէօր-
սէյիմ՝ քի չտլը չտլսա պիլիր, վէ գաւ-
վէնը ատհիպի վէ մնէհարիպ վէ եէլ ի
քէչտմ վէ հէյհէթի կիւճէլ պիր քիմ-
սէ տիր. ՐԱՊՊ ասախ ասըն իլէ ատը՝
ասէտու։ 19 – Վէ Սաուլ Ցեսսէյէ ատա՝
իլէր կէօնտէրիպ՝ Գոչտճիլարդն եասընն-
ատա պուլսընասան օղլըն Դաւիթի պատա
կէօնտէր՝ ասէտի։ 20 – Ցեսսէ ասախ
պիր մէրքեպէ էքմէք վէ պիր Թուլում
չէրտպ վէ պիր օղլագ էէ-ւէէ՝ օղլա-
Դաւիթի էճլէյէ Սաուլա կէօնտէր-
տի։ 21 – Վէ Դաւիթ Սաուլըն եա-
նընա կէլիպ՝ Հուզուրընտա տատասա-
օ ասախ ասնէն խոշլասնտը. վէ Դաւի-
ասընի սիւլհատտրը օլտու։ 22 – Վէ Սա-
ւուլ Ցեսսէյէ խ՝ատ՝ կէօնտէրիպ՝ Ռէ-
ըմ՝ էմ, Դաւիթ եասընմնա տատասընա,
զիրա նազարըմնտա լութֆ պուլտա՝
ասէտի։ 23 – Վէ Ալտ Թարաֆընասան
Սաուլա ըսա կէլտիքտե, Դաւիթ
Թանպասըդը ալըպ էլիյէ չտլսը խոֆ-
Սաուլ ասախ ֆէրտշլնէպդ ըսա՝ պուլմազլէ՝ քէօթի ըսա խլէչրինէն
կիւճէր խոֆ։

ԳԼՈՒԽ 17

Վէ Ֆիլիսթիլէր օրտասլարընը ասա-
հարէկ իչէն՝ ճէմ՚ էտիպ, Ցեսսա ատա-

պան Սաքավատ թէ՞ Ճէմմիւ՛ իւր՝ Սաքավ թէ՞ Ալիկա ասասկաս Ափոգոմմինաս օրասա գաւասքաս։ 2 – Վէ Սասաւդ իւէ Խարտէւիլէր թէ՞ Ճէմմիւ՛ էսփոյ՝ Ընդա վասախինաճ օրասա գաւասքասդ՝ Ձինչխիթ իւէնէք գասդը ճէնկէ տիզիլսիւէր։ 3 – Վէ Ձինչխիթ իւէր պէր թասգաֆասան ազբ տասդ իւաէրնինաճ տասւասա՝ Խարտէւիլէր օվ պէր թասգաֆասան պէր տասդ իւաէրնինաճ տասւսմագիւէ վասախ սասսլասրքնասս խսի։ 4 – Վէ Ձինչխիթ իւէրնին օրասասգնասան սիթը գէրա՝ պէր գասրքդ պէդասնասս վէ Գագիսիթ Նասդնասս Գէնիւէ պէր փէհլիվան չէդասը։ 5 – Վէ պասչէնասս պէր պասգէր գէրհ պասչիզէը օրասա՝ քէնասիթ տասթիթ փասւսը պէր գէրհ հէհմիշ օրասդա, գէրհը պասգէրասան օրասա՝ պէշ պինի մէգասլ տասրէրքէնասս խսի։ 6 – Վէ ասյասգէրքնասս պասգէր չինգիզ վէ օմնագասրը ասրասդնասս պասգէր խըշիթ վար խսի։ 7 – Վէ մէզրասդընէն տասթը ճիւասհ սէրմինի կիպի խսի. վէ մէզրասդըն սէմիրսն սիթը նիւզ մէշասգ սէմիրսէն խսի. սիճէքասրը տասթի էօնիւնասն կիսէր խսի։ 8 – Վէ տասւքասգ Խարտէւիլին Թասգասւրասրքնասս Ձինասս էասէրէք ասնէրսէ՝ Նիճչիւն մասհասրէպէյ սիճիլսէ թասդր չէգասրնէդ. պէն Ձինչխիթ սէնիմ մի խմ, սիզ տասթի Սասւասդն գասւասրքը սէչիմ մի սիճիդ. պասնա էնմէք խչիւն քէնասինիլսէ պէր տասէմ ինիքիճասգ էասինիդ։ 9 – Էչէր պէնճմ՝ իւէ ճէնգիւչիւէ մասգիթէսէր օլասգ սաս պէնճ էօլասիւրիւսաս, պիդ սճգին գասւասրքնէդ օլասրմ. վէ էճէր պէն սաս գասլճագ օլասդ սէր էօլասիւրիւսաս խսմ, օ զէմասն սիվ պիզէ գասվ օլասգ գասւասրքդ էասինիդ՝ ասէսի։ 10 – Վէ օվ Ձինչխիթ՝ Պէն պասս կիւն Խարտէւիլին Թասգասւրասրքը Թասչգիր էասիյօրքմ. պէրասգէր ճէնգիւչիւմը խչիւն պասնա պէր տասէմ վէրինիդ՝ ասէսի։ 11 – Վէ Սասւասդ իւէ պիւթիւն Խարտէյել Ձինչխինին պասս սէօզէրինի խչիւն. սասճէն ասէ հշէյէճ սիւչիւասգ զիյաստսասիյէ պէրասգէր։

12 – Վէ Դասւխիթ Բսնթիւհեմ՛ ի Ճուդասասան սէքիզ օվասվ ասհիսի օվան Ճէասսկ խասինասճ պէր Նէփասճասրքնէն պզասս խսի. պասս քիմնճ տասթի Սասւասդըն կիւնդէհէրինաճ տասճիյէր ասասկասրքնասս ձինչխիթ իւ՛իթխասյօ օվասվնասը խսի։ 13. Վէ Ճէասէնին խչ պէզյիւք օվասվ Սասւասդըն սնս՛իյէյճինաճ սճասվէպէյէ կիւմիշիյէր խսի. վէ սճասվէպէյէ կիւմէսէ պասս իւչ օվրքնէն պասս իւչ օվրքնէն Նէզիճասյա, վէ իւչ չիւնճիւնէ Սասմասս խսի։ 14 – Դասւխիթ տասթի էն քէչէիւյնէ օվասվ՝ իւչ պէզյիւյնէ Սասւասդըն սնս՛իյէյճինաճ կիւմիշիյէր խսի։ 15 – Լասքին Դասւխիթ Սասւասդըն Հասնէնասան կիւսասդ՝ փէսէհրինին սնսրնէչէրինի կիւճմէք իչչնաճ Ինիլէչէնմէ՝ սվասվէթ էմմիշ խսի։ 16 – Վէ օվ Ձինչխիթ սասգասճ վէ սճասս շամ՝ Հասդէսէյէդ գէրգ կիւճ՝ սմէյասան օգասասս։

17 – Ճէասկ տասթի օվլսս Դասւխիթ՝ Շիմոն գասրնասսյէսրքնի խչիւն պասս պիր էօվլէք գասվրասւէմէզ պասչագ իւէ պասս օն էգզէկէր սվ ասս, 'սճեչէկեճն օրասասչյա գասրնասսյէսրքնա կէճի իւր։ 18 – Վէ պասս օն քէնճ փէչինէրի պիդ պասչէյա կէճի իւրասդ՝ գասրնասսյէսրքնէն հվ՝ ու խսմի ըրէսրքը ասր, վէ սճեչէրասճն նէյնն ու՝ ասէսի։ 19 – Վէ Սասւասդ վէ ասՀէր վէ Խարտէւիլէրնին ճիւմէճէսի էչսս վասհսնինասճ Ձինչխիթ էր իւէ սնսհսրէպէ էմմէքասէ խսիլեր։ 20 – Իմմի Դասւխիթ ասագասհլսյէճ էգզքէն գասվէրդ գէրսհնէսրը պէգճիկէ պրասգասը. վէ Ճէասէնին էմմի իւզրէ օվ ևչսյէւէ դասլասրըրդ կիմասի. վէ ասրասպասլսր ասս՛իրէնէնէ կէլճիյինաճ, 'ասաքէր հմրասս չըգըդ սճհսրէպէ իչչնաճ կիւլասնէք չէգիյօրսս խսի։ 21 – Ձիրասս Խարտէյ իւէ Ձինչխիթ իւէր 'ասաքէր 'ասաքէրէ գասրչը ասիկիլմէշ խսի։ 22 – Վէ 'Դասւխիթ գասվէլսրը ասրգասնճասան Նէփասիւէ' գասվէլսրը պէգճինիճեն էլինէ Քէճսլսմ էմմէսէնէ ասօնրասս Խասգասւրասս ասէս յիրճասի, վէ կիսէհզ գասրնասսյէսրքնէն հվ՝ ու խսմէրըլսրընէ սիս՛ասլ էչյէճեին։ 23 – Վէ ասՀէր իւէ սեգյէչէիր էքէն, իչչնէ օվ Գէճէլի Ձինչխիթ Գագիսիթ Նասմ փէհլիվան Ձինչխիթ իւէրնին Խասգասւրքնասան չըգըդ՝ հէմճան օվ քէչէսմա կէօգհ սեգյէսէ. Դասւխիթ տասթի իչչնէսիւ։ 24. Վէ Խարտէւիլէրնին քէճնիֆէսէ օվ ասս սեմի կէօրասւրքէրինաճ, Ճօճհսնասճ գասչըգդ գիյասգրքէրինէ գասգ ասլսրդ։ 25 – Վէ Խարտէւիլէրէ՛ չսս չըգճան ասսեմի կէօրասւհմ՛ըզ մի. Խարտէրքը Թասհգիր էմմէք իչչնէ չըգասը. քիմ քի ասնը էօլասւրքսրս իսէ, սճրքը ասնը գէյասհսյէլը գէնգինի էճսէ՛ճէք, վէ ասնաս

---

* 'Իսպ. սճքրիվիթ ասսէրտասս.

Digitized by Google

գերդաստանը վէրնիայ՝ փեսաերիներէն խոռնէ ամենի առաքելական մեծ՝ ոճի գերատեսակ ապրի՝ ասելիքներ։ 26 – Վ.Ե Դաւթիի ետևը հնգետասան տարուան ատենները խիստ ապահով՝ պատ Ֆիլիպեանց էօլտերութեան՝ Լատրոյէլ անուն հաստատութեան՝ էտեն քիմեցիները նէ օլտեռագ ապրի. գիրայ պատ խիստ ամրագ Ֆիլիպեանց քիմ՝ ոճիր քան Տիրոջ օրէնքն Ալլահըն պնեհնատորները. Թատգիր էտեն՝ ասէ։ 27 – Քարտզ իսկ ամուս չէ՝ ամեն օգ քէլտանա կերօրե ասգուէնիայ՝ Ամր էօլտերութեան ատենէ էգդէ գրուծագ ապրի՝ ասելիքներ։ 28 – Իմաճ ամուն պէզոյ-ք գաղտուտաչը Նգիտաք ամրն օգ ատոմներ ինչ սերգուէնտիայ ատենները ալ էվրիկներ իչ էնդիտաք։ Վէ նգիտաքն գուգուտաը Դաւթիէն ապէվէնտիայ՝ Սկիզ պատրաստ Ն՛ իչնէտ էնտեղ։ Վէ օգ ապրգ գործողութիւնը չէօլտեն քարէ՞ պրտգուտքեն. պէտ սէնին քարգրնին վէ գործութիւնին ֆիէտատքներ պիւրիրիմ՝. սէնդ մուբիլտագա ձեղնկէ սէյր էնտիգը իչնէտ էնտիգը տաճիկ տէտ։ 29. Դաւթիի խոսք՝ Շնիմոն Ն՛ Ճաֆտրամ՝ պօզլէ՞էյնէ պիր սէօզ տէտիր մի խոսի՝ ասէտու։ 30 – Վ.Ե ամրն Ճաղնէտուն պիր պատշտալքնոս կիսիրագ՝ երեսե պատ քէլտանա կերօրե ասգուէնիայինտեն, խոսգ ամուս էվրիկներ քէլտանս կերօրե ձեվտագ վէրտիներ։

31 – Նիհայութեան Դաւթիէնին ասգուէնտիկի ասօղներ իչնիտիտան. վէ Սուտագրնն Հատգրրքնատա Նաղէլ գրատնմագրէ օ ամեր ճեվտ էլլէտան։ 32 – Դաւթիի առաքեալ Սուտագրա՝ պատնուն իչնիտա հին պիր ատեմին եհրէտիի քէտերլենեմեին. գաւրնի հիտտագ պատ Ֆիլիպեանց իւե ասգուիտչէնեք տէրը՝ ասէտու։ 33 – Սաուտագ իսկ Դաւթիէնէ՝ պատ Ֆիլիպեանց իւգէրինէ հիտտագ՝ ամրնն իւե ասգուիտչէնէ՞ գատերը ատչիկ տէրն, գիրայ ասէն չօճուգ տրն, օ խոսգ չօճագ-գործատան ագերատ ճէնեքճի տէրը՝ ասէտու։ 34 – Վ.Ե Դաւթիէնի Սուտագրա՝ պատ գատրնի փիտերիներին գործողութիւնները կիսատերը թքէն, տարօրեն տատ կէնտրի, տարբ տատ կէնտրի, տիրերիտաճեն գործէն կէօրեբերտիր։ 35 – Պէն տատեի տարրն տարտրնատա չրգէդ ամրը վատգատրմ՝, վէ տագրնատան գատրթատրտրմ՝, վէ իւգրերիտե հիտճատմ էիճտիքատ՝ ամեր տատգատրնատան իճատճատ վատգատրմ՝ վէ էօլտերերտիր։ 36 – Դաւդրի հէմ տարօտանը հէմ տարբ էօլտերերտիր, գատ խիստ տատրտրի Ֆիլիպեանց տատեի ատրէդրտեն պիրի կիսի օրատ ճատգ տարբ. գիրայ հայց օրտեն Ալլահըն պնեհնատորները իճատճատ տարբ՝ ասէտու։ 37 – Եհիճե Դաւթիի Աղօտեան փէդչէօճատեն վէ տարբ փէդչէօճատեն պէդեի խէչատ էտեն Ի ԱՊՊ հէմտեն պատ Ֆիլիպեանց էլիճատեն պէդեի խէչատ էտեճէր տարբ՝ ասէտու։ վէ Տատգատ Դաւթիէ՝ եկիճ, վէ Ի ԱՊՊ ատենի իւե օլտագ՝ ասէտու։ 38 – Վ.Ե Տատգատ Դաւթիէ քէնտի եավատրնը կիհատերիով՝ պատշտնատ պիր պատգրր գրգէ պատշտրգը գործատգ, ամեն պիր գրգէ կիհատերտու։ 39 – Վ.Ե Դաւթիէ ամեն էտվատգը իւգէրինէ գրուծ ճրգնը գատշտնգ՝ տարբշտմատ՝ օլատգ եհրերատ-յէ պատշտատը. վէ Դաւթիի Տատգատ՝ պատնշտրէ իմ՝ ասէտու. վէ Դաւթիի ամեներն իւգէրինատեն չրգատտրտր։

40 – Վ.Ե ատհնէգրնեի էլինէ ատատգատգ քէնտինէ ատերգատեն պէդ չատգրտ թատգր ատչտի. վէ ամեների քէնտին չօգատն ատաղատ ճրգրնտա, եատ՝ չտնճատտատ գործատգ, վէ ատտիտնը էլինէտե օլատգ Ֆիլիպեանց եատգտչտրտ։ 41 – Ֆիլիպեանց իւե սիրերատատրը էօնհնատե օլատգ՝ կեչիտ Դաւթիէ եատգտչտշմատգատ խոսք։ 42 – Վ.Ե Ֆիլիպեանի պատգրտ Դաւթիէ կէօրատիւքատե՝ ատնը թատգիր էլլէտե. գիրայ գերմրնը հէնգիտ վէ կիսատչէ չէնհրեւի պիր չօճուգ խոսք։ 43 – Վ.Ե Ֆիլիպեանի Դաւթիէ՝ պէն քէօփէ՞ մի իմ՝, քի սէն պատնատ ատչնէգրէ կեչիրտին՝ ասէտի. վէ Ֆիլիպեանի Դաւթիէ քէնտին իչտչէատրնէն իտտիչէ պէտ ատատ՝ եչտէտու։ 44 – Վ.Ե Ֆիլիպեանի Դաւթիէ՝ պատնատ կէչ, պէն տատեի սէնդին էլիճինէ հատվատ գատշտատրնատ վէ տատհրատ ճատնատվտրտատրնատ վէրտիմ՝ ասէտու։ 45 – Դաւթիի տատեի Ֆիլիպեանի՝ Սէն պատնատ գերդէ վէ մրզրատգ վէ խրշտիչ կեչիրտին, ատմատատ պէն ատատատ Ի ԱՊՊ իւ՝ ճիհնատատրնէ վէ Թատհգիր էճատիչնի Խարտչէ Թատպատրտատրնատեն Ալատհրէնեն իտտիչէ կեչիդօրտմ՝։ 46 – Գատ կիհատ Ի ԱՊՊ սէնդի էչիտեի Թէտիտմ՝ էտատճէէք. պէն տատեի սէնդի վատգատգ պատշրնը պէտսէնիիտեն տատբատճատգտմ՝. վէ Ֆիլիպեանի՝ գրէ օրատատրնէ տատ կիհատ հատվատ գատշտատրնատ վէ եէգրնի տատվատ գատգատճէչիտ՝, վէ պատեիճատ գէճմին Խարտչէտու Ալատհ վատ իտտիչնի պիրէ՞ճէք տարբ։ 47 – Վ.Ե պատ ճէմատ՝տարբն քատտիքէատ տատեի Ի ԱՊՊՐՆ խէչատ էճ՞տատ գերդէճէ վէ մրզրատգ էլատհրատրնէ պիրէ՞ճէք տարբ. գիրատ ճէճնք Ի ԱՊՊՐՆ օլմատդէ՝ 0

Digitized by Google

ախի էլիմիզէ թէոլիմ էաէճէչք ախը՝ ատ-
տու։ 48 – Վ.է օլ Յիլիմէի գալդըը վէ
կէլիպ Դաւիթին գործչըլընա հազըլաշ-
ատղընատա, Դաւիթ 'ատճէլէքէն Յիլիմ-
թէյն գործչըլատնագ խագրէ օբատալա
ատգրատ ակ յիլթէտու։ 49 – Վ.է Դաւիթ
էլինի ատաւարճգընա ազատագպ վէ ատ-
ատէն ախը թ'ատ ալըզ' ատփանէչ ակ ատ-
բատագ Յիլիմի յէյ ալընընատան վազբատա,
վէ թ'ատ ալընընա պալթ մնագլէ ճիւգիւ
իւաթիւ էէրէ տիւշտիւ։ 50 – Վ.է Դա-
ւիթ Յիլիմի ի իւագէրինէ ատփանէչ վէ
թ'ատչէ դալիպ օլմնագլէ, Յիլիմի յէյ վազ-
բատագ ատնը էօլտիւբտիւ, լագըն Դաւիթ-
թին էլինատէ գըլըճ էօգ խալ։ 51 – Վ.է
Դաւիթ ակ յիլբատագ Յիլիմի ի իագէրին-
տէ ատաւրատագ, ատնըն գըլըճըը ալըզ
գընընատան չըգատըը, վէ ատնը էօլտիւ-
բիւագ պատչընը ատնընէ քէտատ։ վէ Յի-
լիմի իւլէր քէնատ գահրէմանլատըըն
էօլտիւգիւնիւ կէօբատիւ քէլէրինատ փի-
բատր էմի տիւլէր։ 52 – Օլ վագբէ Խատա-
յէլ վէ Ցատգա ատատմէլէրի գալգըպ կիւշ-
պանը չէքէրէք, Յիլիմի իւլէրի ատբէյնէ
վէ Ակկարոն գափատլատրընա գատատր
թ'ա'գնագ էէմտիւլէր։ Վէ Յիլիմի իւլէրին
մնագնէ ատլէրի Սազատրիմ էօլընատա վէ
Գէթէ վէ Ակկարոնա գատատր տիւշտիւ-
լէր։ 53 – Վ.է պէնի Խագայէլ Յիլիմի ի-
լէրի թ'ա'գնագ էէմ մէքատէն ատճանիւ' օբ-
ատատկէտը էազմնիւատագլատր։ 54 – Դա-
ւիթ ատախ Յիլիմի յինն պատչընը ալըզ
Սբուատղէմ կէօճի իւբատիւ. վէ անդն տի-
լատչիլրընը քէնատ չատըրընատ գօատա։

55 – Վ.է Սաւուղ Դաւիթին Յիլիմ-
թէյէ գատրչը չըգատըղընը կէօբատիւլիւնա-
ատէ, ատբ'ատգէրին Ագէննէրէ' Էյ Ագէն-
նէր, պատ Նէվճիատն քիմի՞ն օղլու ատըր'
ատէատի։ Ագէննէր ատատխ՝ Էյ մէլիգ,
Հագյատըդի՞ Հագգը թչին պիլիմ՞' ատ-
ատի։ 56 – Վ.է մէլիգ՝ Գատ չօճուգ քի-
մին օղլու իատչիլնի սիւ'ատլ էլլէ՝ ատէատի։
57 – Վ.է Դաւիթ Յիլիմի յինն գապլընա-
ատէն ատէօտիւչիւ զէմատն Ագէննէր ատնը
ատլըզ' Յիլիմի յինն պատչը ատնըն էլինատէ
օլատագ, Սաւուղըն Հագգատրընատ կէօ-
թիւբատիւ։ 58 – Վ.է Սաւուղ ատատ՝ Էյ
Նէվճիատն, քիմի՞ն օղլատ սբն՝ ատատքը-
ատէ, Դաւիթ՝ Դատլըդ Բիթլէնչէմլի Յեսա-
էենին օղլատ իմ՝ ատէատի։

ԳԱԳ 18

Վ.է Սաւուղ իլէ ատօյլէշմէյի թէ-
մատմ էէմտիքատէ, Յոնաթանըն Ցանը
Դաւիթի Ցանգնատա պատղլանդագ Յոնա-
թանատն ատնը քէնատ Ցանը կիպգի սէվատ։
2 – Վ.է օլ կիւն Սաւուղ ատնը փէտէ-
բինէն խատնէատնէ 'ատվատէթ էէմ մէյէ գըզ
վէրմէյիպ' քէնատ էատնընատ ատլատը։ 3 –
Վ.է Յոնաթատն Դաւիթի քէնատ Ցանը
կիպգի սէվմէյի իչիւն' ատնըն իլէ 'ատչտ
էէմտիւ։ 4 – Վ.է Յոնաթատն քէնատ իա-
զէրինատէ օլատն Ցիւպագէյի չըգատըդ' ատ-
նը վէ էավատղընը, գըլըճը վէ կոտը վէ
գուշտղընատ վատրընՑա Դաւիթի է էէմտիւ։
5 – Դաւիթի ատախ Սաւուղըն յինէրինի
կէօնատբատյի հէր հէրէ չըդ'ըդ 'ատգիլատ-
նէ հատրէքէթի էէմ մէքէյ, Սաւուղ ատնը
մնատհատիպղէր իագէրինէ նատագ էէմտիւ։
օ տատխի պիւթիւն գատվնըն նագատրընա-
տա վէ Սաւուղըն պէնատնէյէրի նագատ-
րընատա տատխի մնագատլ խալ։

6 – Վ.է Դաւիթ Ցիլիմի յինն գափ-
լինատէն ատէօնիւագ' '–ատէ կէլատիյի վա-
զդրի Խատայէլէն Ցճատմէ շէհրէրինատէն
նհատան թ էրէնհատմ' վէ բագա էատրէք,
ատֆիլէր վէ ատեատրէի՞ վէ գիւլէրէք ակ
Սաւուղը խոթ իգպատլէ չէգատըլատր։
7 – Վ.է օյնագյան գատրըլատր նէվատէք էէ,

Սաւուղ պինիէրինի,

Վ.է Դաւիթ օն պինիէրինի վազբ-
տատ' ատէրէր խոտ։ 8 – Վ.է պատ ատեգ
Սաւուղատ քէօբիհատ կէօբիհատպ գիյատ-
ատճիյէ գատգատյատնատրագ՝ Օն պինիէրի
Դաւիթ է վէբտիրէր, վէ պատնատ պինիէրի
վէբտիրէր. տարիդգ տատնատ հիւքիմէթ-
ատէն մատ'ատտ Նո՞ ֆատրզ' ատէատի։ 9 – Վ.է
օլ կիւնատէն ատճկատ Սաւուղ Դաւիթի
էյրի կէօգ իլէ պագտար խոտ։

10 – Վ.է էրթէատ կիւն Ագլագ Թատ-
բատֆքնատան Սաւուղ իագէրինէ քէօթի իա-
բահ կէլէհէքէ խատնէ օրթ ատրնատա 'չէլ-
տըրըյօր խոտ. վէ Դաւիթ էվվէլքը
ատֆ'ատլար կիպգի էլինէլէ ֆահրատ չատլ-
ատգատտ խոտ. վէ Սաւուղըն էլինատէ
պիր մրգագ պատլատնատագ, 11 – Սաւ-
ուղ' Դաւիթի տիվատտ ատփատրըմ'
ատէյէքէք մրգատպը ատթտը. տատնատ Դա-
ւիթի ատնըն էնհատնատէն խքի ատֆ'ատ պիր
էատնատ չէքիլատի։ 12 – Յատոի Սաւուղ
Դաւիթի ատէն գօրգատր խոտ, գիյատ ՐԱՊՓ
ատնըն իլէ օյնատչ վէ Սաւուղատան ատյ-
բրյմրչ խոտ։ 13 – Վ.է Սաւուղ ատնը
քէնատ էատնընատան ատֆ' էատյագ' պիդ
պատչը նատագ էլյէատի. օ տատխի գատվմէն

*Ե–Ե՞՞՝ փէյգատմգէրյիք էատյօր

Digitized by Google

էանթնամե չդիտցի կիրեը իսի։ 14 – Վ.Է Դաւիթին հետ հարեւքեթիլերի 'ազիլանե իսի. վը ԻԱՊՊ անըն իլե իսի։ 15 – Վ.Է Սաւուղ անըն դալեմ 'ազիլանե հարեւքելե եմանկլինի կէօրսիւքտե' անանէն գօրգար իսի։ 16 – Վ.Է պիւթիւն Խարայել իլե ճուդա, Դաւիթի էանկլերինաե կիրիպ չդաղըդը իչինե անը ակվերլեը իսի։

17 – Վ.Է Սաւուղ Դաւիթէ' Իշիե պէդիւք գէղըմ Մէրովը, անը անաս պէվճե օլմազ իւզրե վերիրիմ'. Հալընըդ պէնիմ իչինե գուվվեթի ատճիպի օլսա' ԻԱՊՊԸՆ ճէնկլերինի ճէնկլէչ ատար. գիրա Սաւուղ պէնիմ էլլեմ' անըն իւզերինէ օլմազըն, անընճագ Ֆիլիսթիներին էլի անըն իւզերինէ օլսան' ատմիշ իսի։ 18. Դաւիթ ատախի Սաւուղա՝ պէն քիմ իմ, վէ 'էօմրիւմ Խոսրո փէտերիմին գաղիլէսի Խարայէլե նէ ատըր, քի մէլիքին տամիսը օլայըմ' ատար։ 19 – Վ.Է Սաւուղըն գէղը Մէրովը Դաւիթէ վերիլե ճէչի պէտիան Մեհօլաթի Եզրիելե վերիլսի։

20 – Վ.Է Սաւուղըն գէղը Մէգքով Դաւիթին սէվէը իսի. վը պու քէհֆիյէթի Սաւուղա պիլտիրիլտիքտե' նազարըննա խօշ կէօրինսիւ։ 21 – Վ.Է Սաւուղ' պէն պունա անաս վերիմիմ', քի անաս տուպուդ օլսա' Ֆիլիսթիներին էլի անըն իւզերինէ օլա' ատար. վը Սաւուղ Դաւիթէ' Պուճու պու կիւն իքինճի տամտամա օլ' ատար։ 22 – Վ.Է Սաւուղ պէնատէլերինէ' Դաւիթէ կիպլի ճէ' Իշիե մէլիք աէնատէն խօշնատա տարը, պէնատէլերինէ ճիւմլեսի տամի սէնի սեվիյօրլար. վը չիմտի մէլիքէ տամտամա օլ' ատիւթա սեպյէմէլերինէ էմր էիտար։ 23 – Վ.Է Սաւուղըն պէնատէլերի պուքէլտը Դաւիթին գուլագլարընա սեպյէտիքլերինտե, Դաւիթ' Պէն ֆագիր ու հագիր պիր ատամ' օլաըդը՞ հալատ' մէլիքէ տամտամա օլմազ նազարընընա քիչի՞ք չէյ մի տիր' ատար։ 24 – Վ.Է Սաւուղըն պէնատէլերի պուս քէլտը Դաւիթին գուլագլարընա սեպյէտիքլերինտե, Դաւիթ' Պէն ֆագիր ու հագիր պիր ատամ' օլաըդը՞ հալատ' մէլիքէ տամտամա օլմազ նազարընընա քիչի՞ք չէյ մի տիր' ատար։ 24 – Վ.Է Սաւուղըն պէնատէլերի պուս քէլտը Դաւիթին գուլագլարընա սեպյէտիքլերինտե, Դաւիթ' Պէն ֆագիր ու հագիր պիր ատամ' օլաըդը՞ հալատ' մէլիքէ տամտամա օլմազ նազարընընա քիչի՞ք չէյ մի տիր' ատար։ 24 – Վ.Է Սաւուղըն պէնատէլերի պուս քէլտը Դաւիթին գուլագլարընա սեպյէտիքլերինտե, Դաւիթ' Պէն ֆագիր ու հագիր պիր ատամ' օլաըդը՞ հալատ' մէլիքէ տամտամա օլմազ նազարընընա քիչի՞ք չէյ մի տիր' ատար։ 24 – Վ.Է Սաւուղըն պէնատէլերի պուս քէլտը Դաւիթին գուլագլարընա սեպյէտիքլերինտե, Դաւիթ' Պէն ֆագիր ու հագիր պիր ատամ' օլաըդը՞ հալատ' մէլիքէ տամտամա օլմազ նազարընընա քիչի՞ք չէյ մի տիր' ատար։ 24 – Վ.Է Սաւուղըն պէնատէլերի պուս քէլտը Դաւիթին գուլագլարընա սեպյէտիքլերինտե, Դաւիթ' Պէն ֆագիր ու հագիր պիր ատամ' օլաըդը՞ հալատ' մէլիքէ տամտամա օլմազ նազարընընա քիչի՞ք չէյ մի տիր' ատար։ 24 – Վ.Է Սաւուղըն պէնատէլերի պուս քէլտը Դաւիթին գուլագլարընա սեպյէտիքլերինտե, Դաւիթ' Պէն ֆագիր ու հագիր պիր ատամ' օլաըդը՞ հալատ' մէլիքէ տամտամա օլմազ նազարընընա քիչի՞ք չէյ մի տիր' ատար։

ՊԱՊ 19

Վ.Է Սաւուղ' օղլու 8ամիսթամնա վէ պէնատէլերինին ճիւմլեսինէ Դաւիթի գաթլ էիմէլերի իչինե սեպյէտի։ 2 – Ամմա Սաւուղըն օղլու 8ամիսթամն Դաւիթտեն գիչտտան իչտիյազը խօշ տար. պու ետճէտն 8ամիսթամն Դաւիթէ խապէր վերիպ' փէտերիմ' Սաւուղ ատեն գաթլ էիմէք գաստըննատա տարը, վէ չիմտի սապահընատէ տագըն, վէ խապէի պիր եէրտե օթուրսա կիպլէն. 3 – Պէն տամի սենին պուլունտուղըն բարլաննա փէտերիմին գանէնատա տաբարտագ, սենին հագդընատա փէտերիմէ սեպյէտիմ', վէ նե կէօրսէ խէմ տաննա խապէր վերիմ' ատի։ 4 – Վ.Է 8ամիսթամն փէտերի Սաւուղա Դաւթին հագդընատա էյի սեպյէտիտէ, տանա' Մելիք քէհանի պէնատէտ Դաւիթէն կհանահընա կիրմէտին, գիրա ո տամնա գարշը կհանահ իչլէմէտ. վէ խրամէթի տանա գալդըմըզ ֆահիշէլի տիր։ 5. Չհինքի ճանիքը ալտըրճինա գիտաց' Ֆիլիսթիյի վուրմաղլըյլե, ԻԱՊՊ պիւթիւն Խարայէլե 'ազիմ պիր խէլաս իհտան էդլէսի. ան տախի կէօրիւղ մէտթութ օլ տքն. իմոր նի՞չին Դաւիթէ սեպեդսիզ գաթլ էիմէդլէ' տաղըդ գտնէն կհանահընա կիրէճէք տի՞ տաբի։

Digitized by Google

6.Սաուլ ասաի Յոնաթանայ եւ ասիցէ նմա. վասն ո՞ւր մեռանի՞. զի ոչինչ գտայ զբան ի բերանոյ քումմէ՝ զոր ոչ ասացեր։ 7 — Եւ եղեւ յաւուրսն յորում ասաց Դաւիթ Սաուղայ զբանս զայսոսիկ, եւ ածին զՅոնաթան առ Դաւիթ, եւ եղեւ նա առաջի նորա իբրեւ զերէկ եւ երէկոյ։ 8 — Եւ եղեւ նորոգ պատերազմ, եւ ել Դաւիթ եւ եհար զաղգացիսն զոր եհար, եւ փախեան յերեսաց նորա։ 9 — Եւ եղեւ հոգի չարութեան յԱստուծոյ ի Սաուղ, եւ նա նստեալ ի տան իւրում, եւ նիզակ իւր ի ձեռին իւրում, եւ Դաւիթ հարկանէր զձեռամբ իւրով։ 10.Եւ ետ Սաուղ զնիզակն ի Դաւիթ հարուլ զնովաւ ի պատն, եւ նա խոյս ետ յերեսաց Սաուղայ, եւ հարին զնիզակն ի պատն, եւ Դաւիթ փախեաւ եւ ապրեցաւ յաւուրն յայնմիկ։ 11 — Եւ առաքեաց Սաուղ զսուրհանդակս առ տունն Դաւթի պահել զնա, եւ սպանանել զնա ընդ առաւօտն։ Եւ պատմեաց Միքաղ կին նորա Դաւթի՝ եւ ասէ ցնա. եթէ ոչ զանձինդ կեցուցանես զգիշերիդ այսորիկ, վաղիւ սպանցես զանձինդ։ 12 — Եւ իջոյց զնա Միքաղ ի պատուհանէ, եւ գնաց եւ փախեաւ եւ ապրեցաւ։ 13 — Եւ առեալ Միքաղ զկուռս տանն եդ ի մահիճն, եւ զհանդերձ այծեաց եդ ի վերայ հոգեաց նորա, եւ ծածկեաց զնա հանդերձիւ։ 14 — Եւ առաքեաց Սաուղ զսուրհանդակսն առնուլ զԴաւիթ, եւ ասէ. հիւանդ է։ 15 — Եւ առաքեաց Սաուղ զսուրհանդակսն տեսանել զԴաւիթ՝ եւ ասէ. ածէք զնա առ իս ի մահիճն, զի սպանից զնա։ 16 — Եւ եկին սուրհանդակքն, եւ ահա կուռք ի մահիճն, եւ հանդերձ այծեաց ի վերայ հոգեաց նորա։ 17 — Եւ ասէ Սաուղ ցՄիքաղ. զի՞ այդպէս խաբեցեր զիս, եւ արձակեցեր զթշնամի իմ, եւ ապրեցաւ։ Եւ ասէ Միքաղ ցՍաուղ. զի ասաց ցիս. արձակեա զիս, զի ընդէ՞ր սպանանեմ զքեզ։ 18 — Եւ Դաւիթ փախեաւ եւ ապրեցաւ, եւ եկն առ Սամուէլ ի Հռամաթա Սոփիմ, եւ պատմեաց նմա զամենայն զոր արար նմա Սաուղ։ Եւ գնացին նա եւ Սամուէլ եւ բնակեցան ի Նայութ։ 19 — Եւ պատմեցաւ Սաուղայ եւ ասացին. ահա Դաւիթ ի Նայութ ի Հռամաթա։ 20 — Եւ առաքեաց Սաուղ զսուրհանդակս առնուլ զԴաւիթ, եւ տեսին զխումբ մարգարէիցն մարգարէանալ, եւ Սամուէլ կայր կանգնեալ ի վերայ նոցա, եւ հոգի Աստուծոյ եղեւ ի սուրհանդակսն Սաուղայ, եւ մարգարէացին եւ նոքա։ 21 — Եւ պատմեցաւ Սաուղայ, եւ առաքեաց այլ սուրհանդակս, եւ նոքա մարգարէացին։ Եւ կրկին առաքեաց Սաուղ զսուրհանդակսն երրորդ անգամ, եւ նոքա մարգարէացին։ 22 — Եւ ինքն գնաց ի Հռամաթա, եւ եկն մինչեւ ի հոր մեծի որ ի Սեքեւ, եւ հարցանէր եւ ասէ. ո՞ւր է Սամուէլ եւ Դաւիթ։ Եւ ասացին. ահա ի Նայութ ի Հռամաթա։ 23 — Եւ գնաց անդր ի Նայութ ի Հռամաթա, եւ եղեւ հոգի Աստուծոյ եւ նա, եւ գնայր մարգարէանալ մինչեւ եկն ի Նայութ ի Հռամաթա։ 24 — Եւ ինքն ետ զհանդերձս իւր, եւ մարգարէացին եւ նա առաջի Սամուէլի, եւ անկաւ մերկ զօրութեամբ զայն աւուրն եւ զգիշերն ամենայն։ Վասն այսորիկ ասեն. եթէ Սաուղ ի մարգարէսն։

ԳԼՒԽ 20

Եւ փախեաւ Դաւիթ ի Նայութ ի Հռամաթա, եւ եկն եւ ասաց առաջի Յովնաթանայ զամենայն զոր արար նմա Սաուղ։ Եւ գնացին նա եւ Յովնաթան դուրս ի դաշտ։ 2 — Եւ ասէ ցՅովնաթան. զի՞ արարից, զի՞ մեղայ առաջի հաւրդ քումմէ, եթէ խնդրէ զանձն իմ։ 3 — Եւ ասէ ցնա Յովնաթան. ոչ եղիցի այդպէս, զի ոչ մեռանիս դու, զի ոչ առնէ հայր իմ բան մեծ եւ բան փոքր, եւ ոչ յայտնէ ինձ զայդ բան, եւ ոչ ինչ այդ եղեւ։ Եւ երդուաւ Դաւիթ եւ ասէ. գիտէ հայր քո զի գտի շնորհս առաջի քո, եւ ասէ. մի գիտասցէ զայդ Յովնաթան, զի մի տրտմեսցի։ Եւ ապա կենդանի Տէր եւ կենդանի անձն քո, եթէ իբրեւ մի քայլ է միջի իմ եւ մահուան։ 4 — Եւ ասէ Յովնաթան ցԴաւիթ. զոր ինչ ասասցես անձին քում, արասցէ ինձ։ 5 — Եւ ասէ Դաւիթ ցՅովնաթան. ահա նորումն ամսոյ եւ ես նստեալ եմ ընդ թագաւորին ուտել հաց, եւ արձակեա զիս, եւ պահեսցէ զիս մինչեւ յերեկոյ երրորդ աւուրն։ 6 — Եթէ ասիցէ հայր քո զիս ոչ ինչ, եւ ասասցես. խնդրեաց Դաւիթ ի մէնջ երթալ ի Բեթղեհէմ քաղաք իւր, զի զոհ մատուցանեն անդ ամենայն ազգ տոհմին։ 7 — Եթէ այսպէս ասիցէ. բարի է, խաղաղութիւն եղիցի ծառայի քում, եթէ բարկանայ բարկանայցէ, գիտասցես զի կատարեալ է չարութիւն նորա առ ինձ։ 8 — Եւ արասցես ողորմութիւն ընդ ծառայ քո, զի ուխտ Տեառն ուխտեցեր ընդ ծառայ քո, եւ եթէ անօրէնութիւն իցէ ի մէնջ, դու սպան զիս, եւ զի՞ զիս տանիցես առ հայր քո։ 9 — Եւ ասէ Յովնաթան. ոչ եղիցի այդպէս, զի եթէ գիտասցեմ զի կատարեալ է չարութիւն հաւր իմոյ գալ ի վերայ քո, եւ ոչ յայտնեցից զայդ ինձ։ 10 — Եւ ասէ Դաւիթ ցՅովնաթան. ո՞ւր ինչ յայտնեսցէ ինձ, եթէ ասիցէ հայր քո ինչ դառնութեամբ։ 11 — Եւ ասէ Յովնաթան. եկ եւ երթիցուք դուրս ի դաշտ, եւ ելին երկոքեան դուրս ի դաշտ։ 12 — Եւ ասէ Յովնաթան ցԴաւիթ. Տէր Աստուած Իսրայէլի, եթէ քննեցից զհայր իմ վաղիւ կամ զերէկ, եւ ահա բարի առ Դաւիթ, եւ ոչ առաքեցի առ քեզ եւ յայտնեցից զայդ ինձ, 13 — եթէ չարութիւն հաւր իմոյ գալ ի վերայ քո, յայտնեցից զայդ ինձ, եւ արձակեցից զքեզ, եւ երթիցես ընդ խաղաղութեամբ, եւ եղիցի Տէր ընդ քեզ որպէս եղեւ ընդ հաւր իմում։ 14 — Եւ ոչ միայն ընդ իս, եթէ կեցուցանես զիս կենդանի, եւ ոչ մեռանիցիմ, 15 — եւ ոչ զերծուցանես զտունն իմ յաւիտեան, եւ ոչ յորժամ կորուսցէ Տէր զթշնամիսն Դաւթի զայր ի երեսաց երկրի։ 16 — Եւ կտրեաց Յովնաթան ընդ տունն Դաւթի, եւ խնդրեաց Տէր ի ձեռն թշնամեաց Դաւթի։ 17 — Եւ երդուաւ Յովնաթան Դաւթի վասն սիրոյ նորա, զի զանձն իւր սիրէր իբրեւ զանձն իւր։ 18 — Եւ ասէ ցնա Յովնաթան. վաղիւ նորումն ամսոյ, եւ նստցի՞ս դու ընդ սեղանոյ թագաւորին ուտել հաց

յառաջ. սալը հօգ տըր՝ ասէին։ 3 – Նո՛ւհ մարդէն Դաւիթ եհմին կտրիչ՝ պէնիմ սեղանին. հոգատրելուս մնաց ինձ ու լսածի ալարգըմ փեսաերնին էլ ինձ մնա՛լիս մը, ալմաստը՝ 8ամենահան պատնա պիտ ասին, ալմաստ քի գասավէրէնէ՝ ասէր. սամմա՛ս ԻԱՊՊՐՆ հայտարը հոգիդը խլէնա վէ սեղնին հայտարը հոգիդը խլէնա՝ պէնիմ իլէ էօղիւմ ապասալնաս ան՛նամ պիր տալմ վար տըր՝ ասէ։ 4 – 8ամենահան ասեղի Դաւիթե՝ ձնդնի՛ հէր նէ խօհէրտ, սանա հոսիսլըմ՝ ասէ։ 5 – Վէ Դաւիթ 8ամենահանա ասէ՝ քի՛ իշիմէ հարըն տյ պատչը տըր. պէն ասեղի մնա՛լագա մէկիգ իլէ ի՛ա՛ սամ հեմէկ օհա՛ռմալը իմ. իմիսի պէնի գյվէր, իւչհնձհա կհնձհա սհըշտմհնապանէգ ասհհյտասս ասագլնդայլամ՝ ։ 6 – Ընհեր փեսերնին պէնի ապատյասագ օլսըր խսե, Դաւիթ քհնդի՛ չհհրի ինհրհչհէմհ կհիմհգը իչհնձհ պհնդհ սհրհչհ սհրհչհ, գիրս օթասաս պհրհիհնհ գասիրհչհնհ սհնհէվի գաւրատը օլսա՛յօր՝ ասէ։ 7 – Ընհեր՝ փէք էյի, ասէիր, գաւրչնա սհչատհիգ սհրը. սամմա՛ս գիյասեսվէլ ասապրըր իսե, պիր՝ քի պատ ասա՛ի գասաը վար։ 8 – Գաւրչնա յառաջ էլէ, գիրս գաւրչնը սհնին իլէ ԻԱՊՊՐՆ 'ասհաքնա կհէիրտրին. վէ հհհր պհնդհ պիր ճիւթմ վար իսե, պհնի սհն գասիլ էյլէ, վէ նի՛չհն պհնի փէսերիգհ կհօթհէրհչհին։ 9 – Վէ 8ամենահան՝ Հա՛յ չաք քի փէսերիմ ի՛ասրատիշնասն սանաս ենասիլէ ճէք սաւ՛ի գասասը պիլիգ ասէ, սանա խասպէր վէրմէյէյիմ՝ ասէ՛ր ։ 10 – Դաւիթ ասեղի 8ամենահանա՝ նա փեսերիգ սանաս սէրի՛ ճէվսգ վէրմէյի՛գ հայտէ, պատաս քի՛մ իասպէր վէրիր՝ ասէսիյնասէ, ։1 – 8ամենահան 'Իսահհքե՝ հէլ, սահհատյա չէգտըլմ՛ ասէրհէք հբհսհ սահհատյա չէգտըլսր ։ 12 – Վէ 8ամենահան Դաւիթե՝ Իսրայէլին Աչհհնը ԻԱՊՊ չհհհր օչհսհ փհ հասրեն հա՛ս օ պիր կհնհ փհհսերիմիր հօգհտհրհսհգ Դաւիթ հոգհգհնասս խհսիր օհհրդհնը կհօգհսհ.հհհմհհհ, հհմհհն օ զհմհհն կհօճհսերիգ սահհա պիհհսիրհմհզհմ՛ ։ 13 – ԻԱՊՊ 8ամենահանս պհհդհէ վէ պհհճհսահհ զիյասհ էյհհհմհ. սամմա՛ս հհհր հհհրհ քհհմհիգ միւթհսհրհնհսհ իհհհ, հհմհհհ սահհա պհհհսիրհիգ սհհնի սհհյհ վհհրհհճհհյհմ՛. սհհն սհհսիրի սհհյհհհիրհհ կհճհսերհհ, վհ ԻԱՊՊ մհճգհսհահհհհ սհհ փհհսերհիմ իհհ օհհհրհ կհիգի սհհնհհն իհհ օհհսհհ։ 14 – Վէ սէյհէ՛յ հասրեն պէն սահգ օհ սահգճահ սհճ պահհա ԻԱՊՊՐՆ հհհհիգհն էսհ՛ճհգհհն, քի պէն էօմհհյհհյհմ՛, 15 – Անճահգ ԻԱՊՊ Դաւիթին սիհհշհնհհյհրհնհն հհր պիգհնի հհր հհհհշհհհճհհն քհսհսհյհնահհ սահհի սհճ հհհհիգհհճհհն պհհնհմ խահհնհմահճհ իլ հհլ հհպհհ քհսհմհհհճհհսհն՛ ասէսիյ։ 18 – Իսհսի 8ամենահան Դահհիթի խահհնհմ իլհ 'ահհ հսհյ, ԻԱՊՊ Դահհիթին սհհշհմհհնհհյհրհնհսհն իհհիթգհմհ սահհրհն՛ փհհսէ։ 17 – Վհ 8ամենահան Դահհիթի սհհյհհյհնհսհն սահհա հհիհհ հհմհն հմհ սհրհչհսի. գիրս սհհր քհհնհսի ճահհր հճհպհ սհվհր իսհ։ 18 – Վհ 8ամենահան սահհա սհհսի՛ քի՛ Եարըն տյ պատչը տըր, վհ հհրհհի պօգ գասյմհպհ սահհատհհսհնհճահգ սհրհ։ 19 – Վհ իհչհհնճհհ կհհհսհհ 'սհճհհյհհհն էհ. վհ օհ իչհհն կհհհհհսհհ կհպհհհհսհհի մհահհյհ վահրհգ՝ Եգհհ իհահրհ հահհրհհսհա օհհսհ։ 20 – Պհհն սահհահ սհհրհն հահհրհհա, հհիչհահա օգ սհհհահ իհհի սհհրհն հահհրհհա, հհիչհահա օգ սհհհահ հհհգի, իհչ օգ սհհհահրհ՛։ 21 – Վհ իհչհհ պհհն սհհշհահր հհօհահհհրհհ՝ հհիհ, օգհհհահրհ պահհ՛ փհհհյհհհհ, սհհշհահ՛ իհիհհ օգհհհահ սհհհահհն պհհրհհհհ սհհր, սհհհհրհ սհ՛ հհհհրհհ՛, օհ վհգհրհհ սհհն հհհ՛, գիրս ԻԱՊՊ հհհհ՛ սհհր քի պհհր չհհ՛ օհհհահհհրհհ՝ սահհա սհհհահհհ սհհր։ 22 – Աճհհհ հհհր սհհշհահ՛ իհիհհ օգհհհահ սհհհահհն հօհհհհահ սհհր՛ սհհր քհհհ՛, սհհն հհհի՛, գիրս ԻԱՊՊ սհհի հհօհահհհրհհհ՛ հհհահ։ 23 – Վհ պհհնհհ՛ իլհ սհհնհն սհհյհհհհհհհն հհհհհհհ իհհ, իհիհհ ԻԱՊՊ իլ հհլ հհպհհ սահհրհհհհհհհ հհհահ։

24 – Վհ Դահհիթ սահհհահհա հհգհհնհհ՛. վհ օհ պատչը օհհհգհհա սհհհհհ իհահ՛ հհհհհհ իհհրհհ հօգհհհահ սհհհահհհ՛ հհհհհհ։ 25 – Վհ սհհհհ 'սահհհ իհհրհհ քհհհհհ հհրհհհհհ սհհվհհրհհ հհհհհհահհհհ հհրհհհ օհհհահհհրհհհ, 8ամենահան սհհհհհ գհհհ գհհհ՝ Աբհհհհհ Սհհհհհհն հհհհհհհա օհհհահհհրհհ։ վհ Դահհիթին հհրհ պօգ գհհհ՛ սհհ։ 26 – Յհգհհ Սահհհհ օհ հհհհ պիր չհհ՛ սհհհհհհ։ Աննա պիր չհհ՛ վհհ՛ օհհհհ՛, իհ՛սհհր սհհհհ՛ սհհր։ սհհհհ հհհհա գհհհ՛ հհհհհ՛ սհհր՝ սահհա։ 27 – Վհ հրհհ հհհ հհհհ հհհհ իհհհհհհհհհ Դահհիթհհ հհրհ պօգ գհհհհհհհ, Սահհհհ օհհհահհհրհհ 8ամենահան՝ 8հհհհհհհ օգհհ հհհ հհհհ նի՛չհհ հհմ՝ հհհհ հհմ՝ հհհ պահհ հհհհ իհ՝ սահհհ հհհհ՛՝ սահհա։ 28 – 8ամենահան սահհհ Սահհհհ՝ 8հհհհհհհ Դահհիթ Իհհհհհհհհհ հհհհհհհ չհգ իհհհհ հհհհ՛ սահհա։ 29 – Փհհրհհ հհհ, հհհհ-

Digitized by Google

տէ պիտի գասպիլ գուբպանըմըզ օր մնալէ, գարնասէրմ քէնտիսի պահու թէզպիհ եմ մէյ տիր, վէ չիմսի նազլըբէկաս լաւ ֆ պուլտըմ խսե, քէրեմ կիմ, բանխասի վէր կիտէյիմ՝ վէ գարնասէրչաբըմը կէօրէյիմ՝ տէտի. պուս էճէտէն մէվիյին ասֆիսաբնա կէլմէտի՝ տէտի։ 30 – Ո զէմանո Սաւուղըն զրզրոզը ճաշխսի՝ 'ալէյհինէ ալէվէնիպ ան՝ 'իյ 'ասը վէ խսի'ին օղուլ, ակէն քէնտի 'ադըզըն իչինէ վէ վալիտէկինէ 'իւրհանլըղընըն 'ադըզը իչինէ ճէհասէ ազընը սէչմէյինկի պիւմէզ մի իմ։ 31 – Ջիրա ճհասէ օղլու եէր խսզերինտէ հուշտաղը կիւնէրինէ քհաֆիֆէտինտէ սէն վէ սէնին հիւքհումէդի՛ն ասադիմի օլմազ. վէ չիմսի անը պահնա ճէլզպ էմտիր, գիրա գասիլէ միւսլման հազգ սըր՝ տէտի։ 32 – Ալէ ճաշխսի՛ն փէտէրի Սաւուղա ճէվապէն Նէ՛ իչինէ գասիլ օլուհնաճազ սըր, Նէ՛ ճահի՛սը՝ տէմէլէ։ 33 – Սաւուղ անը վահմինազ իչինէ մշկրազը անա ամիսը. ճովնաճի՛ն տասի փէտէրինէն Դաւիթի գասիլ էճմէք գասարնասա օլսըղընը սպիսատը։ 34 – Ալէ ճաշխսի՛ն փիւրզաղազ օլարազ ասֆիսաբնա գպգըզ, Դաւիթ իչինէ՝ փէտէրի անը բէզիլ էճմէյինէն 'ասչի էաէֆ էտէրէք, այրն իչինէմ կիւնհնէնաէ Թա'ամ եէմէտի։

35 – Ալէ ճաշխսի՛ն ատապհլայրն, Դաւիթի իլէ Թա'ինն էճմէյ օլասըղը վահզիմսա գիր քիւչիւք ազնագ պէրատէր օլարազ, ատհրայա չզգսը։ 36 – Ալէ ազնաղինա՝ Գօշ, պէնիմ ակիտճազզմ օգլսըր պուլ՝ տէտի. ազնագ սէյիրտիր իչէն օգուս անտէն էօիէյիհ ակիտճազ։ 37 – Իմնի ազնագ ճաշխսի՛ն անիտըզը օգըն եէրինէ վարընճա ճովնաճի՛ն ազնաղըն տրգագաչնատ՝ Իչի՛ օ սէնտէն էօիէտտ տիր՝ տէյիս չզգըրսը։ 38 – Ալէ ճաշխսի՛ն ազնաղն տրգագաչնատ՝ Զապագ օլ, 'ատճէլէ էճ, յոսբրմո՝ տէյիս չզգըրսը. ճաշխսի՛նէն ազնաղը տասի օգլսըր տէվէլիրիպ էֆէնտիսինէ կէլսի։ 39 – Ալէ ազնաղն պիր չէյտէն խապէրի հօգ խոր. անդճազ միատէյլ ճաշխսի՛ն իլէ Դաւիթ տիր՝ խոր։ 40 – Ալէ ճաշխսի՛ն Թագմիյորըն ազնաղնա վէրիպ՝ Սիի՛, շէհրէ կէօիւբ՝ տէտի։ 41 – Ալէ ազնագ կիի տէյի կիպի Դաւիթ ճէնհազ Թարաֆըն գուլգըզ հիզ իսմի խ եէրէ գափանարագ, խզ քէրէկ Թէմէնհա էյլէտի. վէ պէրիպիրի իլէ էփէչէհազ պէրիպիրի իլէ ազլաշըրլար, հայիֆա Դաւիթի փէք գիյտտէ ազլատը։ 42 – Ալէ ճաշխսի՛ն Դաւիթ է՝ Ակէյտիրէ կիի, նասըլ քի ՐԱՊՊ իլէ էեգտ ակինն իլէ պէնիմ տարսմնատ վէ նէտէնի իլէ նէտիմին տարաբնատ օլասա՛՝ տէյիրէք խրիմիզ ՐԱՊՊԸՆ համրէ եէմին էճտէք՝ տէտի։ 43 – Ալէ ։ գուլգըզ կիի տի, ճաշխսի՛ն տասի չէհրէ վարըր։

ՊԱՊ 21

Ալէ Դաւիթ Նոբա՝ քհահնին Ահիմէլէքին հասրնատ կիի տի. վէ Ահիմէլէքը Թիի՛րէյրէքը Դաւիթի խոֆիգպատէ չզգըդ, ասնա՝ Նի՛չինէ հասրնըզ սբե, վէ հասրնատ քիմսէ հօգ տըր՝ տէտի։ 2 – Դաւիթ ատսի՛ քհահնին Ահիմէլէյէ՝ Մէնիմ պրնա պիր իշ պատյուրատա, վէ՝ Պէնիմ սէնի կէօհտէրմիյէմ՝ վէ ատնա պատյուրտըղըմ իչնէն քիմսէնէն հատպերի օլմասըն՝ տէտի. վէ ազնագլարա ֆիլանի ֆիլանի եէրի Թա'ինի էճտիմ։ 3 – Ալէ չիմնի հասրնատա նէ՛ վար. էլիմի պէ էյտէք, հա՝ ղէ՛ – Նէ պատյուհնազ խսե, վէր՝ տէտի։ 4 – Փհահնին խսե Դաւիթի ճէվապ վէրիպ՝ Հանրմնատ 'ատսի էքմէք հօգ սըր, հայրնըզ մնագ ատատէ էքմէք վար սըր. հիյ տէյիս խսե ազնագլար պարըլատնան ագղնմըշլար խսե, Եհ-էհ՝ տէտի։ 5 – Դաւիթի ատսի քհահնինէ ճէվապ վէրիպ՝ Հաղիգաթէն պէն չզգատլատան պէրա չիմնի իչ կինն օլուա, գարըլար ատսի պիզտէն ապրը սըր, վէ ազնագլարըն գապալըրը փհօք սըր. պու էհֆհ ատսի 'ատսի ապրնա պիլիր. խուատտա պու կինն գապալրատա գայբէ թ տագտա օլուհնաճազ՝ տէտի։ 6 – Պանհնատ իչզերինէ քհահնին ատնա մնագ ատատէ էհֆհ էքմէյինէ գապալրատ կիմսէ, գարըլարըն հասրնըզ իչնէ թ տագ էքմէք գ օհնալմասը իչնէ, գապալրըլատն հազգ էքմէքինէն մնա'ատա գապրի էքմէք հօգ խոր։ 7 – Ալէ օլ կինն օրատտա Սաւուղըն պէհնատչէրինէն Դավնկ Նամրհնատա պիր եգավմըզ պատհնատնատ՝ ՐԱՊՊԸՆ հազգատրնատա ի՛Թ իչհաֆնատ խոր. պու քիմսէ Սաւուղըն չզգատն պաշըզը խոր։ 8 – Ալէ Դաւիթ Ահիմէլէյէ՝ Պատրատա հատնըզատ պիր մըղրազ հատ պիր գէլէճ հօգ մը սբը. գիրա մէչէյին մատ-

Digitized by Google

լաՀաՀԸ 'ա՜ՃԷԼԷ օլմաղԼԷ գԸլԸՃՄԸ վէ ՃՔլաՏԼաՐՄԸ պէՐաագԷՐ ալաամաաՄՄ' ասէաաի։ 9 – Քէաահին տաաի՝ Իշա վաաՃՔՔՔաՐՄԸ վաՐաՄԸՐԸՆ Ֆիլիաիի Փողիաաի-ԸՆ գԸլԸՃԸՐ Իշլէե պԷՐ պէգ Իլէ ատՐԸլԸ-ՄԸՀ օլաագագ , էՖՃաաԸՆ ատգաաԸՃաաա տաՐԸ. էկԸՐ սաՆԸ տալԸՐ իաէՆ, տալ, գԸՐաա պաԸՄաաա տաՆէՆ գաագՐԸ էօգ տաՐԸ՝ տէՃաՔՐԸտ, Դաաէլիի՝ Աէ՜Ը պաաէա վէՐ, օ էՄՄաալՐԸգ տաՐԸ՝ տէՃաի։

10 – Վ֊է Դաաէլիի գաալգԸպ օՀ կիաՆ Ա֊աաէաՐԸՆ գՀՐգԽաՔՆաաաՆ ՖիՐաալէ, Գէէք ՄԷԼԽի Աէ֊ԸՐաաՐԸՆ էաաՆԸՊաա կԼիՃաՃի։ 11 – Վ֊է Աէ֊ԸՐաաՐԸՆ պէՆաՃէԼԸՐԸ աաՊաա՝ Օ֊Ը ահԽաՐԸՆ ՄԷԼԽի Դաաէլիի պՀաՃ աՃէՍի՜Լ Մի ՔԻ՝ Ա֊աաէաՂ պԽիԼԸՐիՊՆի վէ Դաաէլիի օՆ պԽիԼԸՐիՊՆի վաՃաաաՃ, աՃէՂ֊ՔէՔ ԹԸՐԸՆՆԽաՄ Է֊աԸՐլԸՐ իաԽ՝ տէՃաՔՐԸտ։ 12 – Վ֊է Դաաէլիի պՀաՃ աՂօգԼԸՐի գ֊ալԽԽԽԸ գ֊ՂյաաՂ՝ ԳԷէՔ ՄԷԼԽի Աէ֊ԸՐաաՐԸՆ գիՂյաաէաՆԽԽԼԸ գՀՐգաաաՃ։ 13 – Վ֊է աաԼԸՐԸՐիՆ Է֊ՃՆԽՊաաէ ՀաՐԼԷՔԸՐիՊՆի ԹԸԷգաՃԽԼ Է֊աԽԽ՝ ԷլլԸՐի ԽԽԽՊաաաա ՔԷաաՃաՃաՆիՊՆի ՄԷ՜ՃՆաաՆ Կէօաճ֊ԸՐԸՐԸՔ։ գ֊ալՃաաաՃաՐԸՆ գԸՔԸՐԸՔ Ը֊ՐԸ ա֊աՃ֊գաԽԽԽաՐԸՆ ագ֊գաՐԸՐ իաԽ՝ 14 – Վ֊է Աէ֊ՔԸաաա ՔԷաաՃ պէՆաաէԼԸՐիՆԷ՝ Իշլէե պաաա աաէ֊ՃՄԽ՝ ՄԷ՜ՃՆաաՆ օԼաՐԸգՊՆԸՐ կԷօգաՃաաՃՆիաԼ, աաՆԸ ՆիՖ֊չիաԸ պաաՆաա կԷՃԽԽՐաՃՆիաԼ. 15 – ՊէՆիՃՄ ՄԷ՜ՃՆաաԼԽաա ԽՀՔիՔԽյաաՃՄ վաՆ՝ ՐՄՐ, ՔՔ պաաԼԽաա Հաաագաաա-ՐԸՐԽ

ֆիւն վոգը՝ օլաբլը կիպի • գալպրդ պանա փաւաբ գուբա՝ ասաբ։ 14 – Ա-քամիելէք ատիթի մէկիւ ճէվատ վէրիա՝ Պէհաելէրինին քահանայապետ Դաւիթի կիպի ատաբգ քի՛մ վար, քի մէկիյին տատմասը վէ *պաշ մատէյնճէ-ակ՝ օլաւագ խանէնտե միւ'ֆէհէբ ատիր։ 15 – Անըն իչիւն Ալլահտան սիւ'ալ էյմէկիւ պա՛ւ կիւն մի պաչլատըմ. հա՛-շա պէնտէն. մէկիք պու գուբրնա վէ փեուէբիմին պիւէյիւն խանէնտէն պիր չէյ իսնատ էյմէկիւն. գիրա պահանա ճիւանիէնտե՛ քիւչիւք հա պէգիւք պիր չէյտէն գուբրնըն խապերի հօգ ատըր՝ ատաբ։ 16 – Վէ մէկիք Եյ Ալքամիէք, կէրէք սէն վէ կէրէք փեուէրինին պիւ-յիւն խանէնտ խապդը մնայ լագա հօլէ-ճէվքամինիզ՝ ատաբ։ 17 – Վէ մէկիք հա-ձընատա ատաբտան շաթ բրլագա՝ Տէօհիւ-նիւզ վէ ԲԱՊՊՐՆ քահանիներինին գաթլ էտինիզ, գիրա Դաւիթ իլէ ելպիր տիր-չէր, վէ անըն ֆէքրաբ էյմէտիյինի պիւիր իչէն պահա պիւտիրմէտիզէր՝ ատաբ։ Լագին մէկիյին պէհաելէրն ԲԱՊՊՐՆ քահանիներինի գաթլ էյմէկ իչիւն էլ-չէրինէն ուգաթմագ խոնտէտիլէր։ 18. Վէ մէկիք Դավիկ՝ Սէն ատահիւպ քահա-նիների գաթլ էյլիյ՝ ատաբտըտ, Եգավմ-իր Դավիկ ատահիւպ քահանիների գաթլ էյլիչէրէբ, օլ կիւն քէբ էն էֆօտ կի-չիւն սէքսէն պէչ ատեմ՝ էօյտէ-բտաբ։ 19 – Վէ քահանիներին շէնչրի օլան Նո-քը գէլըճատան կէչիբտի. էրբէք վէ գա-բը վէ չօճագ վէ սիւրի էմէկների, հէմ ատաբի էգբիւգ վէ մէրքեպ վէ գզգաճը գէլըճատան կէչիբտի։

20 – Վէ Աբիմէլէք իպի Աբիաթար-քըն Աբիաթար իսահնատ պիր օպլա գուբրնուլուգ Դաւիթին հօնդնա գզգ-ատը։ 21 – Վէ Աբիաթար Դաւիթէ Սաւ-ուղըն՝ ԲԱՊՊՐՆ քահանիներինի գաթլ էյմէկիւնի խապեր վէրտիքտե. 22 – Դաւիթ Աբիաթարա ատաբ քի՝ Եգավմ-իր Դավիկին օրատա պուլունմագդ սիւրիյագա քէչիֆլէրէբ Սաւուղա խա-պեր վէրէճէկինի պէն օլ կիւն պիլիսիմ՝. փեուէրինին պիւիբիւն խանէնտ խապդը-նըն նօյա-գնէ պէն ատեգեզ օլաբմ՝։ 23. Պէնիմ հանդամատ օթաուր, գօրգմա. գի-լա պէնիմ՝ ճանդմըն տուրսուն պէնին ճա-նըրնը տատ տաբտ, ամմին պէն պէնիմ հա-նդամատ մահֆազ օլաբտըն։

*Նօթ՝ մահրէմ՝ ի հագտըրնի

ԳԱՊ 23

Վ.ե Դաւիթէ՝ Իչիւէ Ֆիլիսթիլէր կէչիյա իլէ ճէնգ էտիյ խատմանդագը հագմնա էսխ'օրլագ՝ ատ.ըս խապեր վէբ-տիլէր։ 2.Վ.է Դաւիթ՝ Պէտիյ չատ Ֆի-լիսթի իլէրի վատրագ՝մ՝ մը՛տ.ըս ԲԱՊՊ-ՏԱՆ սիւ՛ալ էմ տիքտե, ԲԱՊՊ Դաւի-թէ՝ Պէտ, Ֆիլիսթի իլէրի վատ, վէ պէ-իլատը խէլատ էյլէ՝ ատաբ։ 3 – Դաւի-թին ատամէյնէրի խե՛ տանա՝ Իչիւէ պիզ պատրատատ հէմտան Ցագդամատ գօրգա-յօրբդ. գա՞ն ատ գալտը քի Պէտիյատ Ֆիլիսթի իլէրին՝ ադաքէրլէրինէ կիսէճլիմ՝ տէտիլէր։ 4 – Վ.է Դաւիթ պիր տատ-նա ԲԱՊՊՏԱՆ սիւ՛ալ էմ տիքտե, ԲԱՊՊ ատա՝ ճէվապէն՝ Գալգ, Պէ՛իյատ էն, գիրա պէն Ֆիլիսթի իլէրի սէնին էյնէճե-իմ էտէճէյիմ՝՝ ատաբ։ 5 – Վ.է Դաւիթ՝ քահանի ատամէյնէրի իլէ Պէ՛իյատ կիսիպ՝ Ֆիլիսթիլէր իլէ ճէնգ էտէրէք, սիւրիւէրինին սիւրիւտ կէտի-բտաբտ. վէ անըն ֆէքրաբ պիր գէբդրմէյէ վատ-տատ. վէ Դաւիթ Պէ՛իյատ էհսայիսինէ գատթի տատր։ 6.Վ.է Աբիաթար տը-ճատն Աբ-քամէլէք Պէ՛իյատ Դաւիթին հատնէտա ֆէքրաբ էյմ տիլի վատգըմ էֆօտ էլինտէ օլաբտագ էհսան։

7 – Վ.է Դաւիթին Պէ՛իյատ կիպ տի-յի Սաւուղա խապեր վէրիլտիքտե, Սաւ-ուղ՝ Ալլահ տանը էլինէ թ'էյլիմ էֆ-տիյ տիր, գիրա գատփուլտըբ վէ տիբ-կիւէրի օլան պիր շէհրէ կիրիպ գա-փատը՝ ատաբ։ 8 – Վ.է Սաւուղ պիւ-թի՛ւն գաւմէ՛ Պէ՛իյատ Պէտ, Դաւ-ուղ իլէ ատտէյիրինի մնահատրէ էֆ-տիյ իւգրէ ճէնգէ տատ՛վէբ էյլէտե. 9 – Օ.ի վատգըմ Դաւիթ Սաւուղըն գէ՛հ-տի՛ տէյէ՛յհնէ գէտիճ գատտա էյմ տիքտե պիլմէքլէ, քահանին Աբիաթարա՝ Ի-ֆօտը գէյմ իր՛ ատաբ։ 10 – Վ.է Դաւիթ՝ Եյ Խոթայէյին Ալլահը ԲԱՊՊ, պէնիմ ատպէպիմտեն չէհրի խապդագ էբմէգը իւգրէ Սաւուղըն Պէ՛իյատ գէյմէգը թ'էյլէ էահրիյին գ.ուբրնը իչիմ ատ։ 11 – Պէ՛-լանըն էհսայիսի պէնի տանըն էլինէ թ'էյլիմ՝ էտէ ճէբլէ՛ը մի. գ.ուբրնըն իչիմ տա-յի կիպի Սաւուղ էյնէ ճէ՛ը մի. Եյ Խո-թայէյին Ալլահը ԲԱՊՊ, բէ՛ճտ էտաբնիմ՝, գ.ուբրնը խապեր վէը՛ ատաբ. ԲԱՊՊ տատ-խի՛ Իսնէ ճէբը տիր՝ ատաբ։ 12 – Վ.է Դաւ-իթ՝ Պէ՛իյատ էհսայիսի պէնի վէ ատ-տիմէյրիմի Սաւուղըն էլինէ թ'էյլիմ՝ էտ-տէճէյէ՛ը մի՛ ատաբտաբ, ԲԱՊՊ՝ թէտ-

Digitized by Google

չիմ՝ էաե ճէքլէը՝ ասէաի։ 13 – ՊաՇնաՇն թագէրինէ Դաւիթի վէ աասէմլէրի ալիթը եթէը Նէֆէր գաասար օլմրադ գաւլըդը, վէ Կեհլասան չըգըդ կիաե պիլտիկլէրի բէրաբէՇա կհիտիլէը. վէ Դաւիթին Կեհլասան ֆիրաբ եթտիկի Սաւուղաա խապեր վէրիլտիքաե՝ օչաչ չըգմըդասան վաղ կէչտի։

14 – Վէ Դաւիթ պէրքհյեաե միւթաՇհէքեմ մնհայլէրաե պուլտընաը՝ Զիփ պէրքհյէհինաե պիր ասաղաա գալըը. Սաւուղ ասախ անը հէր վաղթի գաղաաը խաե ասէ, Այհսհ անը էլինէ թէհլիմ էթմէտի։ 15 – Վէ Դաւիթ քէնտի ճամանը ասրամադ իպրէ Սաւուղին չըգըդըը կէօրտիւ, վէ Դաւիթ Զիփ պէրքհյէհինաե օրմանասա խաի։

16 – Վէ Սաւուղին օղլու Յոնաթանն գալըդը՝ Դաւիթին կամանը օրմանաա կիտընա՝ Ակհսհ իլէ անըն էլինի գաւլվէրհէնտիտի։ 17 – Վէ անա խիհաաէն՝ Փօրգմա, գիրա փեաէրիմ Սաւուղին էլի սէնի պաւլմայաճագ. վէ սէն խաչհյել իւղէրինէ հիւքքմիքի էաաճէքտին, վէ պէն սանա խըհնճի օլաճագըմ. պունաա փեաէրիմ Սաւուղ ասախ պիլիր՝ ասէտի։ 18 – Վէ Դաւիթ ԻԱՊՊՀՆ հաւազըրնասա 'ասէտ էթտիքտէն սոնրա Դաւիթ օրմանասա գալըդ՝ Յոնաթանն քէնտի խաաեհինէ կհիտի։

19 – Վէ Զիփհիլէը Գաբաասյաա Սաւուղին հաաընա չըգըդ՝ Իչհէ Դաւիթ հաաընմըդասա միւհիմաչքեմ մնհայլէրաե օրմանասա, Եախինընդա ճէնաւպինաե օլան Եքհզա պուլըրընասա կհպլէնմիշ տիր։ 20 – Վէ չիմսի, էյ մելիգ, ճաաընչկէն էնմէք հտիէտհյի իւղէ էն, վէ անը մելհյին էլինէ թէսլիմ էթմէք պիզէ գաւաը՝ ասէտհյէր։ 21 – Վէ Սաւուղ՝ Սհզ պունաա ոճքաղզընընդ իչհին ԻԱՊՊ թ-աւաաֆէհասան միւհաղաէք օլաոընդզ։ 22 – Իմնի կհտիպ այաաղընընդ իպղլէրինի կէօրհնհիւ, վէ անը օրմասա քիմ կէօրտիւհինհ պիր գաճի տուհա թէճիճի էլլէհինհզ, գիրա զհյասաեհյիէ հիլէքհնար տըր՝ ասէտհյ, պունաա խապեր վէրիլտի։ 23 – Հէմ պաղդընըդ, վէ կհպլէնաճհյի կհպլի հեբլերէրին քհոճֆճեսինի էզյրէնհյ՝ ասհհի խաղէրհյէ պաունա ասէօհրանհիւ, պէն տասախ սհզհին իլէ կիտէհյիմ, վէ էկեր տհյասաա խոչ, սոնը ՅՀաա պիհլէրինէն ճիւմլէսինհնճ ասրաչղըաասճագըմ՝ ասէտի։ 24 – Վէ անլէը գալգըդ Սաւուղըն էօնհրհճճէ

Զիփէ կհյհտիլէը, վէ Դաւիթ՝ ասէաիլէրի իլէ Մաաոն պէրքհյէհինտէ եախինընդն ճէնաւպինաե վաղը՝ ասհհրասաա խաի։ 25 – Վէ Սաւուղ՝ ասէտիլէրի իլէ ոնը ասրամադա կհիտի. վէ Դաւիթէ խաղէը վէրիլտիքաե, գայթայա էնհյ՝ Մաաոն պէրքհյէհինտէ օհաւբասա. Սաւուղ ասախ պունաա իչհէտհյինտէ Մաաոն պէրքհյէհինէ գաասար Դաւիթի թա՛գիպ էլլէտի։ 26 – Վէ Սաւուղ ասաղընն պիր թաւասֆընաան, Դաւիթի իաե ասէտիլէրի իլէ ասաղընն ասիկեր թաբասֆընաան կհիմէքաե խուլէը. վէ Դաւիթի Սաւուղընն էօնհրհնաէն կհիմէքհյ՝ ասճէլէ էլլէտի, լաքին Սաւուղ իլէ քէնտի ասէտիլէրինի Դաւիթ իլէ անըն ասէտիլէրինի թաւէիմադ իւղէ անլէրի իհհաեե եթտիլէր։ 27 – Վէ Սաւուղաա պիր խաղէրճի կէլիպ՝ Զաղաւգ կէղ, գիրա Ֆիլիսթհյլէր ասհյաղ իւղէրինէ հաւյէաաըլաղ՝ ասէտի։ 28 – Օլ վաղթի Սաւուղ Դաւիթի թա՛գիպ էթմէքտէն սոէօհրհնհ Ֆիլիսթհյլէրհյէն գաղչըքհնաա կհիտի. պունաա սէպեպտէն օլ մնհայլէ Սէլա-մնհյհէգօմի Թաեմհյէ օլաճնասա։

ՊԱՊ 24

Վ Դաւիթ օրմասան չըգըդպ Էնգադգինհն միւհաճհյքեմ մնհայլէրինհ ասէ ասրմին օլասա։ 2 – Սաւուղ ասախ Ֆիլիսթհյլէրի թա՛գիպտէն 'ավասէք էյլէտհյինտէ' Իչհէ Դաւիթի Էնգադգի պէրքհյէհինտէ տիր՝ տհյհա ասնա խասպէր վէրիլմէքլէ, 3 – Սաւուղ պիլթիւն Իսրայիլտէն իւչ պինճհյէհհասաց ասէտմ՝ ալըպ՝ Դաւիթի իլէ ասէտիլէրինհ հասպան քէչիլէրի գայայլարը իւղէրինէ սարամադ իչհին կհիտի։ 4 – Վէ հօլ հասնընասա օլան սիւրիւ տաղըլասրընա կէլճհյքտէ, օրասաա պիր մնզարասա պաւլունմադըղէ Սաւուղ 'կէղինմէք իչհին անըն իչհինէ կիրտի. վէ Դաւիթի իլէ ասէտիլէրի մնզարասընդն իչհերինհ ասէ օհաւրասյօրլար իսհ։ 5 – Վէ Դաւիթհյն ասէտիլէրի ասնա՝ Իչհէ սիւշհյենհյէ էլինէ թէսլիմ էասճէչհյմ՝, սէն ասախ սնա նազարընասա խօշ օլաոնը հասփ, տհյհա ԻԱՊՊՀՆ ասնա ասէտհյէ պաւ կհսնա տիր՝ ասէտիլէր։ Վէ Դաւիթ գաւգըդ Սաւուղըն հրհպեպտհյհնհն էքէհյհնի կհպլիճէ քէասաի։ 6 – Ծաղաաճ

*՝Իպր. ալյագլարընդ էօրթմէք

Digitized by Google

Սաւուղը էթէյինի քէօտիյի իչէն Դաւիթի գալպի սօկրա միւզի տուիպ օլսուպ, 7-Ասէմլէրինէ տէտի քի՝ ԲԱՊՊ պաշա կէօսթ էրմէսինի քի պաս շէյի իրթիքէտալ էտիպ՝ ԲԱՊՊՂՆ մէօհիմ օլսան էֆէնտիմէ էլիմի ուզաստալըմ։ պիրա ԲԱՊՊՂՆ մէսիհի տիր։ 8 – Վ.Է Դաւիթ պաս ասօղլէրլէ քէնտոն տաէմլէրինի մէն՝ էաէրէք, Սաւուղ իւզէրինէ հիւճում էթմէյէ գոյ վէրմէտի. վէ Սաւուղ մնզարատան գալդը կօլնա կիմ։

9 – Վ.Է Դաւիթ մնզարատան չդգաը, վէ Սաւուղն տրաքն՚ա՚՝ Էյ էֆէնտիմ մէյհէ, տէյիս նիտաս էյլէտի։ Սաւուղ տտի տրաքնա պագ տղգա՚ Դաւիթի հէվ իւտի իս ԱԷբէ գտփտնատրագ 'տրզ Ը 'ուզուստիյէթ էյլէտի։ 10 – Վ.Է Դաւիթ Սաւուղա տէտի՝ քի՝ Իչիմ Դաւիթ աէնին զտրտրնը խտԸր՝ աէյէն տտէմյէրին աէօղլէրինի նի՚չինա տոիկէրտին։ 11 – Իչիմ ԲԱՊՊՂՆ աէնի պաս կիւն մնղատրատա պէնիմ էլիմէ ԹԷպիմ էթտիյինի պաս կիւն աէնին կէօղլէրին կէտրնյօր, վէ սէնի Էօտիսբմէմ իչինն աէօղլէտիլԸ խտ տէ, սէնի էսիրկէյէրԸ՝ Էլիմի էֆէնտիմ ատղտմմատրդՐՆը վէ ատնատ գտրշը գտպատնմատրդՐՆը վէ ատնատ գտրշը գտպատնմատրդՐՆը վէ ատնատ գտրշը գտպատն

լին սելամեխ խոզեր օլընըր. 7 – ովհ չիմոն սէնին գըրգըճլարըն վրը խոխլինի իշլիթտիմ. իշլիթ չօպանլարըն կատեքմըզտա պուլանըգծա անոնց ինքիմէտիք, վէ կամպուռտատա օլարգէտրը պիւթիւն վագրիտտա հիչ պիր չէյլերի զայ՝ օլմատը։ 8 – Ուշագլարըն սիւռել էյլէ, վէ ատնա խոսպեր վէրսինիլէր. իմոն պուռ ուշագլար նազարըն ատա լուխ պուլտանլար, պիրա էյի կիւնտե կելիքտիք. քէրէմ էի, գուլլարըն վէ օղլէն Դաւիթէ էյլինուէն կելիէն վէր սեսինիվ, ատար։ 9 – ովհ Դաւիթին ուշագլարը կիտիվ՝ Դաւիթին իտիյլե պուռ սեօղլէրին քուֆֆէսինի նագատա սեզիլէյիտ տուբարլար։ 10 – Նագատ ատախ Դաւիթին գուլլարըն ճեվապէն՝ Դաւիթ քիմ՝ վէ Յհաստէնին օղլու քիմ՝ տիր. պու կիւնլերտե էֆէնտիլէրնէն գաւշան դուլար չօղալար։ 11. ովհ պէն էքսէյիտի վէ տուչտա՛ը վէ գըրգըճլարը՝ իշէն պօզալըտըղըմ էթիքի ալդը ատա՝ ներէտէն օլարգէտրըն պելմէտիյիմ ատմիլէրէ՞ մի վէրեյիտի՞ ատար։ 12 – ովհ Դաւիթին ուշագլար՝ ավտէլը՛ հօլարըն բէվան օղուղ կիթտիլէր. վէ ատնա պուռ սեօղլէրին քուֆֆէսինի խոսպեր վէրսինէր։ 13 – ովհ Դաւիթ քէնտի ատմիլէրինէ՝ Հէր քէս դըրճընը գուշանըն՝ ատար. վէ հեր քէս գըրճընը գուշտանըն՝ Դաւիթի ատախ գըրճընը գուշտանը. վէ Դաւիթին ատարըն՝ ատօրի հեւզ նէֆեր գատար չդըտ՝ իքի հեւզ նէֆեր եշտանըն հանընատա գօտրըլար։

14 – ովհ ուշագլարատան պիրի Նագատը զէվճինի Աբիդհայա խոսպեր վէրիտ՝ իշլիթ էֆէնտիտիզ սէյտ սեօղլէտէք իւգրե Դաւիթի պէրբիյէտէն ատմիլեր կէօնտէրտի. օ ատախ անլէրէ սերթի ճեվապտ վէրտի։ 15 – Օվ ատմիլեր իսկ պիրզե չօգ էյլի խոյլեր, վէ պիզի ինճէյիտմէտիքեր. վէ պիդ ատհրատատ օղատ՝ անլէրը իւլէ կէզտիյիտիզ պիւթիւն վագրիտտա պիր չէյիտիզ զայ՝ օլմատը։ 16 – ովհ կէճէ կիւնտուզ անլէրին հանընատա գօտանլարը կիւճտուչյիտիզ պիւթիւն վագրիտտա անլեր պիզե *սիփեր խոյլեր։ 17 – ովհ չիմոն պագ, նէ հատփատաղընը տիւշիւն, զիրա էֆէնտիմիզ վէ պիւթիւն խանեսի իւզերինէ պէլա մնագտարըր տիր. չիւնքի քէնտիսի էօյլէ հատատտագ ատեմ տիր, քի անտա քիմսէ սեզյէչէմէզ՝ ատար։

18 – Օվ վագրիտ Աբիդհա՝ ատճէլէթէն խքի իւգրե էքտէք վէ խքի թուլատմ չէբատղ վէ հապըրլատմըշ պէշ գրատն վէ պէշ էօյլէք գատվատւմըշ պուղտայ վէ իւզ ատյգըմ գուտտա իւգիտմ վէ խքի իւզ տիզի գուտտա ինճէր ալըղ սէրքէպլէրէ իւճէքտիր։ 19 – ովհ ուշագլարընա՝ Իօնիւմճէ կէյինիվ, իշլէ պէն սարտընըզտա կէյինյօրըմ՝ ատար. լագքին զէվճի Նագատտա խոսպեր վէրսինար։ 20 – Մերգատատ իսկ սէրքէպէ պինճի օլատղ ատտըն գուփտը թատրտքճնատն էյէր խքե՝ իշլէ Դաւիթի իւէ ատտիլերի ատըն գատշրըտնատ էնատիլեր. օ ատախ ատնէրէ բատտի կէլտի։ 21 – ովհ Դաւիթի՝ գնատնատն պէրբիյէտէ պուլատնատն էմէլինէն քէատքճէսինի, պիւճի իւճ մատյինատէն պիր չէյ զայ՝ օլմատզտ ատէրճէսինատէ, օ ատախ էյինի՛ էյէ ատագլատընընէ. օ ատախ անլէրէ բատտի կէլտի։ 22. Իչկէր ատագտահ տղտարընճատյա գատտար ատնա մի՛թէ է՛տլէղ օլատնըլարը ճիւճինէնատէն պիր էրքէյի ատղ պըտղը իսկ՝ Ավլատ Դաւիթին ատւշտինէրինէ պուղնատ վէ պատնատան գէյատեսինի էնլէտին՝ ատմիշ խոր։

23 – ովհ Աբիդհա Դաւիթի կէօրճնուճէ չատպտգ ատերքէպատն էնէյզ՝ Դաւիթին էօնճէնատ եւէզ իւտաթ ատէրե գատփատնար։ 24 – ովհ ատրն պյագլարընա գատփատնգ՝ Ամատն էֆէնտիմ՝ պուռ գատպատհտի պէհիմ՝ իւգէրնիմ օլղուն. լագքին միւսատտատէ պուլտար, ճատրիչէզ հնուղտա բրկատա սեզյէչէմն, վէ ճատրիչէզնին սէօղլէրինի տրինդէ։ 25 – Էֆէնտիմ պուռ ետարատտատզ Նագատղ հատղ գրնատա գատպտնէ պէր չէյ գօմատըրն. զիրա իսկ նէ իսկ քէնտիսի ատե օ տըր. իսկի Տատրագտ տտրը, վէ սէֆտհէթի ատրն իւէ տտիր. ատճատտա պուռ ճատրիչէզ էֆէնտիսին կէսնատերտիչյի ուշագլատրը կէօրմէտի։ 26 – ովհ չիմոն, էյ էֆէնտիմ՝ ԲԱՊՊԸՆ հայտրթը հագգը իչիւն վէ սէզնին հայտրթ Ըն հագգը իչիւն ԲԱՊՊ սէ՛տն՝ գատնատ կիրճքտեսէն վէ քէնտի էյինէվէ ինիթգատմշկը ատմագատան մէն՝ էթտի. վէ չիմոն տիւշճէյիրինի վէ էֆէնտիսին զիյատրնը թատլէգ էտէնլեր Նագատղ կիտի օլտաւն։ 27 – ովհ չիմոն ճատրիչէզին է-

* Ի՛պր. տիվտր

* սեֆիր

Digitized by Google

ֆէնոխիմ ֆէթիրախիլ հէոխլ է ֆէնոխիմէ թ-ասլի՛ օլան ա՛շագլուսա վէրխլ-մէն։ 28 – Ի՛ճա էասէրիմ՝ ճաւրխլէկին գասպահօթ-րը 'սֆվ էլլէ · վիրա է-ֆէնոխիմ՝ ԲԱՊՊՐՆ ճէնգլէրինի ճէնգլէշալխլինէն վէ սէնին կիւնլէրինէ սէնէ՛ն ճիւրմ՝ պուլանմասըղընսան ԲԱՊՊ մուֆթլագա էֆէնոխիմէ պիր գասլամ խան՛ պլինա էասէ՛ճէ տիր։ 29 – Լաչին սէնի՛ն թ-ա՛կով էտիպ ճանըզը սա-լամագ իչիւն պիր ատա՛մ գալգմշ խան, է-ֆէնոխիմին ճանը սէնին Ալլահ՛ն ԲԱՊՊՐՆ 'ինոնմասէ հայտար սէ՛մէֆինէ պ՛ասլը օլաս՛ տուշլուկլէրինին ճանսա-րընը սաղսան օրթասընսան – ՐՈ՛ Լէպէ ա՛չմաճագ տըր։ 30 – Վ.է ԲԱՊՊ սէնին Նագգարատա սեղալէտիչի Հէփ խայր սէօզ-լէրըե կէօրլ էֆէնոխիմէ էտիվլ՝ Խարա-չ՛ել Թալէբինէ սէնի ըէ՛խա Նասպ էֆէ-ռէչիի ղէմանո, 31 – Պու ֆեյֆէյէ, էտ՛նի ա՛ֆպեսիպ գան տէօքսիւչիւ, էտխատ էֆէնոխիմին քէնոխի իչիւն ինիֆիգամ սալտրըը սոնսա Թէօքէզ վէ էֆէնոխիմէ էհ-ւլէք սճրսը օլմասընը. վէ ԲԱՊՊ է-ֆէնոխիմէ խայր էմ՛ոխքուտ՝ ճաւրխլէկին խոյճրըչ՛սա կէմ՛իր՛ տէսի։

32 – Վ.է Դաւիթ Աբիգեայ՛ Սէնի պու կիւն պէնի խոճիգպալ կէօնտէ-րէն Իսրայէլին Ալլահը ԲԱՊՊ մի՛պա-րէք օլսոն. 33 – Վ.է տի՛րպէչէմ՛ն մի՛ա-պարէք օլսոն. սէն տախի պու կիւն պէ-նի՛ գասա կիրիպ ինի՛ֆիգամըմը էլիմէ ալմասգասոն մէն՝ էլլէտիչի՛ն իչիւն մի՛ա-պարէք օլսոըն։ 34 – Վ.է ֆիլհագիգ ա՛սոնս քէչի՛րէք էմ՛ոխքուտն պէնէն մէն՝ է-տէն Իսրայէլին Ալլահը ԲԱՊՊ Հայ տաշը քի, էկէր 'տճէլէ էտիպ պէնի խո-ճիգպալ կէլմէտ խոմն, տապահ տաղա-րընճայս գաստար Նապալդա պիր էրբէք պիչէ գալմազ իտի՛՝ տէ՛տի։ 35 – Վ.է Դաւիթ քէնոխընէ կէճիրտիչինի է-լ՛ինտէն գապալ էտիպ, տոնո՛՝ Սէլա-մէլէյ խանէկէ կիճ. իչէճ սէօզիւնիւ տ՛ինլէչիպ 'բէճանըը գապալ էճիտի՛՝ տ՛ե՛տի։

36 – Աբիգեա տախի Նապալդն էտ-նինա կէլտիքտե, իչէճ խանէտինտէ մէլիք գիչ՛ֆէճէի կիպի գիչ՛ֆէճէի վ՛ար խոչ. վէ Նապալդն գալպի քէչ՛ֆի, վէ քէնոխոի գիչ՛տահ՛չ՛ել տ՛ուրպուտսոն, տապահ տաղարընճայս տէչ՛ին սոնս քիւչիւք, պէչ՛իւք պիր շէյ պէ-չ՛սոն էճ՛տէտ։ 37 – Վ.է տապահ՛լ՛ուին Նագասղ չէրապէնտոն պ՛ալըճ՛ճա, գէվ-ճէտ սոնս պոս քէչ՛ֆիչ՛էրի պէչ՛սոն է՛լլէտիչ՛ինտէ սոնդն սէքոնչ՛ոնտէ գ՛ալ-պի էօլսոս, վէ քէնոխոի Թ-ասլ քէսիլ-տի։ 38 – Վ.է օն կիւն գասապար կէշ՛տիքտէ՝ ԲԱՊՊ Նագասղը վ՛ուրմաղլէ էօլսոս։

39 – Վ.է Դաւիթ Նապալդն վէճ՛ֆէճ էճ՛տիչ՛ինի իչ՛ֆի՛ մէգլէ՛՝ Նապալդն է՛լ՛ինտէն պոնոս օլսոն հագգաբէճ՛ֆին տոս՛վ-սընը ֆ՛ասլ էտիպ՝ գուլլընը քէմ՛ի՛լգասէն մէն՛՝ էտէն ԲԱՊՊ մ՛ուգաբ՛լը օլսոս։ վէ ԲԱՊՊ Նագասղը քէօճ՛ի ի՛ւլ՛ի՛չ՛ինէ պ՛ուշ՛ընսա տէճ՛օճագ՛ըտ՛ոխ՛՝ տ՛ե՛տի։ Վ.է Դաւիթ Աբիգեայը քէնոխոինէ զէվճէ սալմագ խատասընսոս սոնդն իլէ սէօյ-լէշ՛մէ՛լէ – Ո՛ւրմէլէ կէօճագ՛ըտ՛սոս։ 40 – Վ.է Դաւիթին գուլլարը Կարմելդասոս Աբիգեայդն էտնդնսոս կիճ տի՛լէր. վէ ոնս ագ՛ոլ՛չ՛իպ՝ Դաւիթ սէնի քէնոխոինէ զէվճէ սալմագ իւզրէ պիգի ատնս կէօճագ՛ըտ՛՝ տ՛ե՛տի՛լէր։ 41 – Ո տախի գ՛ուլ՛ղալ ևիւզ իւսթի իւ ևէրէ գ՛ափանոտագ՝ Իչ՛ի՛ճ ճաւրխլէկ՝ էֆէնոխոինի գուլլարընդն ա-յ՛ագլարընը երւ՛գայսն խոյճրճ՛ճի օլ-սոն՛ տ՛ե՛տի։ 42 – Վ.է Ա՛բիգեա չ՛տագագ գալգալ, քէնոխոինէ խոյճրճ՛ի էտէն պէչ նէֆէր գըլ մի՛ն՛չ՛ի՛լէճ՛ինտէ օլսոտագ մ՛ըրքէպէ պ՛իճ՛իպ՝ Դաւիթի՛ն տտճ՛ի՛լէրի ի՛լ՛ի պէգոտպեր կիճ տի՛, վէ տոնդն զէվճէսի օլսոս։

43 – Դաւիթ Յեզրա՛յելէն տախի Ա-քի՛նոամը ալտը. պոնդ՛ալըրդն իքի՛սի տախ տոնդն զէվճէ՛լերի օլ՛ալ՛լար։ 44 – Ա՛մմա՛ս Սաուլ՝ Դաւիթի՛ն զ՛ուճէսի օ-լսոն գըզը Մէգ՛ըղալը Գ՛ալդի՛մ՛ճէն օլսոն փ՛ալտ՛ըճ՛ել իպ՛ն ի Լ՛այիսէ վէրտոս։

ՊԱՊ 26

Վ.է Զիփ՛ի՛լէր Գաբաա՛յա Սաուլդն էտնդնսոս կիտիպ՝ Իչ՛ի՛ճ Դաւիթ Եհ-մ՛ոնդն գաբ՛չ՛ըրընսոս վագը՛ Եքէղա պ՛այբ՛ըրընսոս կիպ՛ի՛լէմ՛իչ՛ տ՛ե՛տի՛լէր։ 2 – Վ.է Սաուլ գ՛ալգըպ Իսրայէլէն իւչ պ՛ին՛ն նէֆէր մ՛իւ՛ի՛էֆ՛սոպ տտճ՛մ՛ի՛ւ՛լ՛ի՛լէթ՛ինտէ օլսոտագ, Զիփ պէրբի՛լ՛էսինտէ Դաւիթի՛ն տոս՛սոտագ իչ՛ի՛ճ Զիփ պէրբի՛լ՛էսինտէ էն՛տո՛։ 3 – Վ.է Սաուլ Եհմ՛ոնդն գաբ՛չ՛ըրընսոս վագը՛ Եքէղա պ՛այբ՛ըրընսոս ևօլ քէնոպ՛ըրնսոս օբտոս գաբ՛սոնս։ Դաւիթ իսկ պէրբի՛լ՛էտե օ-թ՛ուբ՛ըրդը Հ՛այտո՛՝ Սաուլդն քէնոխ տոս՛ընճաս պէրբի՛լ՛էյ կէ՛լ՛ի՛լ՛ինի կէօքս-

---

* 'Իպր. ևէւգիւ՛ֆիւ

Digitized by Google

ասէ քրիստ, 4 – Դատիճ ճասուսալար կէօնտէրիպ՝ ֆիլիստացիկ Սաուլէն կէլտիրմիշ ամիլասը։

5 – Վէ Դատիճ գալգըպ Սաուլէն ճրտաու գաւրագը մնահայէ կէլար, վէ Դատիճ Սաուլ իլէ սէր 'ասգերէ Աբքինէր իպն ի Նէրին եամճագլար եէրի կէօրտիս, Սաուլ իսէ ատրատալար օրթ տաքնաս եամճագաս օլաս՝ գաւմ տաճի էֆրատճնաս գօնմաշ իստի։ 6 – Վէ Դատիճ ճէվապ վէրիպ Պետուն Աբքինէրէ վէ ՅովսԷֆէն գաւճուտաշ Աբնատաս իպն ի Շուսհէոյտ իսէ Մոաբացին՝ Պետնիմ իլէ օրտուլար Սաուլէն եօնդիսս քիմ էնէր՝ ատէտի. Աբնատաս ատիպ Պետն ինդն իլէ էնէրիպ՝ ատաւ։ 7 – Վէ Դատիճ Աբնատաս իլէ կէճճէլէրին գաւմընէն իշլինէ կիտտի. վէ իշլէ Սաուլ ատրատալար օրթատընաս եամճըդ ատյաճմագաս օլարագ, մէղրադը ատիպ պաշ իճատագընաս եէրտէ տուքուի իտտ. Աբնինէր իլէ գաւմ ատիպ էֆրատճնաս եամճըյօրլար իստի։ 8 – Վէ Աբնատաս Դատիճէ՝ Ապլաչ պուս կիւն տուշմէնիկի էլինէ թէելիմ էֆտի, վէ շիմտի գՁ վէր, թէէքրարա Հաճէքտ ատրագ մնագտըդը, պիր վատուշտաս մէղրատգլն ունը էէրտ ատփուլսյլար՝ ատաւ։ 9 – Վ.ապքինԴատիճ Աբնատալա՝ Անը գտիլ էֆտի, գիրաս ՐԱՊՊԸՆ մէսիհինէ քիմ՞ էլինի ուգատըր տաս պիճիճաշա գաւգը՝ ատաւ։ 10 – Վէ Դատիճ՝ ՐԱՊՊԸՆ հայտը հագդը իշլինն ունը ՐԱՊՊ վատրատճագ տըր, եասխատ էճէլի կէլիպ էօլճէճը տիր, եասխատ ճէնիկ էնիպ հէլաէ օլաճագ տըր։ 11 – ՐԱՊՊ պատնա կէօտէրմէսին քի ՐԱՊՊԸՆ մէսիհինէ էլինի ատյատագյլար՝ ֆեագատի շիմտի պաշ իճատագընաս օլան մէղրադը վէ տաս մնահատագընր ալ տաս կիտէլիմ՝ ատէտի։ 12 – Վէ Դատիճ Սաուլէն պաշը իճատագընաս մէղրադը վէ տաս մնահատագընը ալար վէ կիհնէրէր. վէ կէօրէն օլմատը, պիրէն օլմատը վէ ատյատնան օլմատը. գիրաս ունէրի ՐԱՊՊ իճատագընաս տադը պիր ատյատ պատմըշ օլմագլէ ճիւանէսի ատյատյօր իստի։

13 – Վէ Դատիճ էօճէ իճատագնա կէէլդ ուգատգատան տադը պաշճինաս տատատաս։ վէ ատատյորընաս խապլը մէտտաճէ վատ իստի։ 14 – Վէ Դատիճ գաւմաս վէ Աբնինէր իպն ի Նէրէ՝ Ի՛յ Աբնինէր, ճէվապ վէրմէ՛զ մի սին՝ ատէյիս Նատաս էյլէսիրգատ, Աբնինէր ճէվապ վէրիպ՝ Սէն քի՞մ սին քի մէլիյէ Նատաս էսափյօրսըն՝ ատաւ։ 15 Դատիճ ատախի Աբնինէրէ՝ Սէն ատատմ ատյի՛մ մի սին, վէ Խպտյէլատ ատինն կէսպի քի՞մ վատ. վէ էֆենտիդի օբատ մէլիյի Նի՛չինն պէչքըճմէտտին. պէրտ գաւմնատն պիրէ էֆենտիդէ օլատ մէլիյի գատի՛լ էմ՛մէք իշլինէ կէէճատ։ 16 – Սէնդին պատ իշլէտիյին իշ էյի ատյի՛լ ատրտ. ՐԱՊՊԸՆ հայտը հագդը իշլինէ ՐԱՊՊԸՆ մէսիհի օլատ էֆենտիդնի պէչքէտմէտյինիզ իշլինէ գաւրլէ մնատ ատ՛ագ պընըգ. վէ չիմտի պագ. մէլիյին մէղրադը վէ պաշ իճատագընատ օլատ տատ մնահատագընը նէ՞ բէտէ տէր՝ ատէտի։ 17 – Ա պէմատն Սաուլ Դատիճ իճ իճ ատճինի իճ ատնըշլըպ՝ էյ օղլըմ Դատիճ, պատ ատճինի տ՛ատ տէր՝ ատատիքատ, Դատիճ տատի՝ Պետնիմ ատճամ տիր, էֆենտիմ մէլիյ՝ ատէտի։ 18 – Վէ տատի՝ էֆենտիմ՝ նի՞չինն պատ վէճճէլէ գատըլըր իճ տ՛ագիպ էատյոր. գիրաս պէն նէ՞ եատիպտ՞, վէ էլիմտէ նէ՞ քէօճիէլիք վատ տըր։ 19 – Վէ չիճտի էֆենտիմ՝ մէլիյ պատ գատըլըրն ատպուլէրինի տինկէտին. էկէր սէն՝ 'ազէյհմ ՐԱՊՊ իճատըյ էմ՛ատի իստ, պիր գատրատն *գատատ էյլէտին՞. տատմատ է՝ էկէր պէնի տատմ իստ, տանլէր ՐԱՊՊԸՆ հատատրընատ մէլ'ատն օլատէյատր. գիրաս՝ Նիճ, էճճնէպտի իյտէյատ 'իպտատէթ էյլէ՝ ատյէյրէք պէնի պատ կիւն ՐԱՊՊԸՆ միւտատյատ հիտատատար օլմատպագլորտ՞ իշլինէ իճատատ էտէյօրլար։ 20 – Վէ չիմտի ՐԱՊՊԸՆ հատատրընատ գատնըմ՞ եէրե տատէշմէտին. գիրաս Խպտյէլին մէլիյի պիր քիմնէնին տատղատատ քէբլիյէ տավէտատըր կիտի պիր իճէ փէրճյն տատմատագ իշինն չէզատր ատէտի։

21 – Վէ Սաուլ՝ Նիւնատ էմ՛ատիմ, 'ատվատեթ էմ, էյ օղլըմ Դատիճ. Ճատնըմ պատ կիւն Նատագատրնատ 'ատվատ կէօրինատիւյիս իշլինն տրիճ ըգ տատնատ ֆենտատլըգ էճ՛ճէճէճյիմ՞. իշլէ՞ է սէֆճճատնէ հատրէքէթ էտիպ զիյատէտիյլէ Նատճրլատրմ՞ ատէտի։ 22 – Դատիճ տատիի ճէվապ վէրիպ՝ Իշլէ՞ մէլիյին մէղրադը, ուշագլատրն պիրի կէտիպ ատնը տատրն։ 23 – Վէ ՐԱՊՊ հէր քէտճ ատատպճնաս վէ իսթիգատմէթինէ կէօրէ մճ քէտճֆտճի վէրտին, չիւնքի ՐԱՊՊ պատ կիւն սէնի էլիմճ թէելիմ էմ՛ատի իստ ատէ, ՐԱՊՊԸՆ մէսիհինէ էլիմճ ատղատմատգ

* 'Իպր. գօզլատրն

Digitized by Google

քաղեմեսիմ։ 24 – Ա՛ն Իշբիե ճանչին պա՛ն կ՚ելլա նազարբէնտա՛ն ազիզ օլտուղը կ՚ըսէր, պէնիմ՝ ճանըմ տասի ԻԱՊՊՀՆ նազարբէնտա՛ն ազիզ օլտուղ, պէնի հէր մե՛զ ալտադասա՛ն խելաս էլլէսին՝ ատեան։ 25 – Սաուլ խոճ Դաւիթի՝ էյ օղլըմ Դաւիթ, միզ պէրէք օլտուղ. կ՚ուտէ քէշ կէօրէս միւնէ՛զ պէնի զալիզ օլտաճաղըն՝ ատեան։ Ա՛ն Դաւիթ հօղլանա կ՚իմա՛ն. Սաուլ տասի մնահալինէ՝ ազատէր էլլեան։

ՊԱՊ 27

Ա՛ն Դաւիթ քենտի գալպինտէ՝ Սաուլդըն էլիյէ պիր կիւն հէլաք օլտաճաղըմ՝ պատա՛ն Ֆիլիսթիլըր տիյարըն֊տա ֆիքրար էյ֊մէ՛քտաչն էյիտի հօգ տաբր. ով վազգիր Սաուլ տրի՛զ պէնտէն վէ Իսրայէլին հատուտաղնատա պէնի տրտամադասի՛ն վազ կէչէր, վէ էլինտէն զաւրի՛տ՚ուլրըմ՛՚ ատեան։ 2 – Ա՛ն Դաւիթ զալգըպ քենտի՛ն վէ հանդնատա օլան ազիզ երէվ ատա՛մ Եէմ մէլիյի Ակքաւ իդնի՛ն Մաովքէն հանդնատա կ՚իմա՛ն։ 3 – Ա՛ն Դաւիթ քենտի՛ն վէ ատամէ֊ղրն, հէր քա՛ս էհ՚լ՚ պէյիթ իլէ, Դաւիթ տասի՛ն իքի զէվճէսի՛ն, Յեզրէէլացի Ակքինոամ՝ վէ Նապալդըն զէվճէսի՛ն Կարմէղոալը Աբիդաս իլէ Եէհ՚տէ Ակքաւ֊ա՛ն հանդնատա իդամէի՛ էհ՚տէյէր։ 4 – Ա՛ն Դաւիթին Գեթի՛ն ֆիքրարը Սաուլ֊ա խոպէր վէրիլմիքտէ, տրի՛զդ պիր տատհա տա՛ն ատամա՛ն։

5 – Ա՛ն Դաւիթ Ակքաւատ՝ էյիէր նազարբէնտա՛ն միղհար ը լուի՛֊ֆ օլտըմ՛ ը֊տէ, պատա՛ն գատատալարըն պիրինտէ պիր եէր վէրիլմին, պէն տասի՛ն օթտատա տաքին օլտըր՛մ՛. դիրա գալուի՛ նի՛ֆչիւն ֆալիսթիլէր տա՛ն իլէ օթտաբըն՛՚ ատեան։ 6 – Ա՛ն օլ կիւնտէ Ակքաւ ատա՛ն Սիկկելակ վէրտի՛. պատ սէպէպտէն Սիկկելակ լա՛տ պատ կիւնէ տէյին Յուդատ մէլիքլէրինի՛ն օլտու։ 7 – Ա՛ն Դաւիթին Ֆիլիսթիլէր տիյարըն֊տա իգամէ՛֊տէ՛յ տիւնտաղ։

8 – Ա՛ն Դաւիթ տատմէ՛ղրի իլէ չըգըտ՝ Գեսաւըրլըր վէ Գաղէղիլիր վէ Ամա՛ղղիքիլր իւղէրինէ՛ հնա՛ճամ էհ՚տի՛֊տրդտա տա՛ղըր գատնամնտէ՛ն պէդտա Սաուլ֊ատան Մ՚ըսըր տիյարըն֊տա վսրբնճայա գատատր օ տիյարըն սէքէնէսի՛ խոլէրը։ 9 – Ա՛ն Դաւիթ օ տիյարը վա՛ւրտաղ՝ էրէքէ վէ գադը պիր քիմսէ՛յի տաղ պըշ բատգնտատը, վէ գայտն վէ սրդրը վէ մէրքէղ վէ տէվէլէր վէ էլգիսէ տալըղ՝ կէ֊րի տէօնէրէք Ակքաւ֊ա՛ն հանդնատա կ՚իմա՛ն։ 10 – Ա՛ն Ակքաւ՝ պատ կիւն նէ՛֊րէ՛յէ հնա՛ճատ էհ՚տինի՛ղ՝ տէտիքտէ, Դաւիթ Յուդատ՚ն ճէնտատլինէ վէ Յեզրատէլէլէրն ճէնտատլինէ վէ Գէյնի֊էլէրին ճէնտատլինէ՝ տէտի։ 11 – Ա՛ն Դաւիթ պէդլէ եափտը՝ տէյէրէք Հագգնատա Գէթէ խատկը կէօթ իւրէ՛ն պատ֊լատնմատդ իլիւն էրէքէ վէ գադը հնդ պիր քիմսէ՛յի տաղ պրտգմատը. վէ Ֆիլիսթիլէր տիյարըն֊տա մնտատէթ ի֊գատնէ՛ինտէ՝ ատատէթ պատ իտա։ 12 – Ա՛ն Ակքաւ Դաւիթէ հնտանըղ՝ Գատ զատ գատվը օլան Իսրայէլատ պիտատթի֊ւն մէրքտատ՚ն օլմնտլէ, պատնո իլ եղ եպէտ գատ֊ը օլտաճագ տրը՝ տէտի։

ՊԱՊ 28

Ա՛ն օլ կիւնլէրտատ Ֆիլիսթիլէր Իսրայէլ իլէ մնտահատթպէդլէ չըգտինդ իդի՛ն՝ տատքէրլէրինի՛ն ճէմ՚՝ էհ՚ տտիքլէրինտէ՝ Ակքաւ Դաւիթի՛ Ատէտյէրի՛ն մա՛֊յէհ՚թինտէ օլտատգ՝ ատնի՛ն պէդտի՛ իլէ օրտատյա չէգտճտաղնը պիւմիշ օլ՝ տէտի։ 2 – Ա՛ն Դաւիթ Ակքաւատ՝ Սէն տատթի գատլըգնի՛ն նէ եափտճտաղնը պիլէճէքտի՛ն՝ տէտի. վէ Ակքաւ Դաւիթի՛՝ Պատ տէպէպտէ՛ն պէնի տատ֊իտա պատչըգմ՛ն մնտահաֆըզը նատտ էտէճէյտի՛՚՝ տէտի։

3 – Ա՛ն Սամուէլ վէֆաթ էհ՚մէշ իտի. վէ պիւթիւն Իսրայէլ մնտիէմ Թատիուտ՝ տրդ քէնտ չէ՛ֆրի օլտան Ռամնատտա տէֆն էհ՚մէշէ՛ր, Սաուլ տտատթ ճէնն՚ճիլէր իլէ պատգճըլատրը տտիյատտան տէֆ՚ էյլէմէշ իտի։ 4 – Ա՛ն Ֆիլիսթիլէր Թէճէմմիւ՛ էտիտ՝ կիւտրէք Սունամտատա օրտատ գատատրլատր, Սաուլ տտատթ պիւթիւն Իսրայէլի ճէմ՚՝ էհ՚տէ, վէ Գիղրատէտէ օրտատ գատատրլատր։ 5 – Ա՛ն Սաուլ Ֆիլիսթիլէրին օրտատտրդը կէօրտիւ֊քտէ՛՝ գօրգատ գատլգի գիյատտսէ՛յիլէ մնտիղտատրիպ օլտատ։ 6 – Ա՛ն Սաուլ ՐԱՊՊՏԱՆ սիւ՛տլ էհ՚տէ խոտ տէ, ՐԱՊՊ ատնա նէ բիւ՛յտ իլէ, նէ Ուրիմիլէ, նէ տէ գէյղատմիչէր վտատթատրլէ՛ճէվտատ վէրտի։ 7 – Օլ վտգդի՛ Սաուլ՝ քէնտի պէդտէյէրինէ՛՝ Գատնտ պիրէ՛ճինճի գատրը տտրտյնրդ, պէդտ տատթի կիտատդ ատնտէ՛ն սիւ՛տլ էտէյիմ՛՚ տէտի։ Պէդտէյէրի՛ն տատթի ատնա՛՝ Իդիէ

Digitized by Google

ներգաւոր ճիճիճի պիր գարը վար տըր՝ ասէին։

8 – Վ.է Սաւուղ թէպոիլ ի գըլա-ֆէԹ էաէրԷք, վե մո՛խ յէԹիմեան խբի առաէմ օլսըդագ կիմի ասիլը։ վե կէճԷլե-յին գարըն էանըման վասը օլսըլսը. վե Սաաաւ՝ ֆէբէմ էի, պէհիմ իչիւն ճիճին իլէ ֆալա պագ, վե սանա ասկե-ճէյիմ՝ քիմսէյի պէհիմ իչիւն Էօգարը չԷգսը՝ ասէսի։ 9 – Գարը ասախ անա՝ իչիէ ան Սաւուղըն ԷանփադղընԷը, էա-նի ճիճիճիլերի վե պագըճԷլսըդ ասկյսդ-ասան մոհվ էիմսկյնի պիլիրսին. իմ-սի ան նի՞ չիւն պէնի Էօլսեւ-էիմԷք իւղբէ ճանըմա պիր սուղագ գուբսը-սդն՝ ասէսի։ 10 – Սաւուղ ասախ անա-ն ԲԱՊՊՒՆ հագգը իչիւն ԷէմիՏ էսիդ՝ ԲԱՊՊ հայ սըր քի պաւ իչսէն սանա պիր զաբսը կէԼմԷզ՝ ասէսի։ 11 – 0 զէ-ման գարը՝ Սէնին իչիւն քիմի՞ չԷգա-բայսը՞՝ ասէսիդսե, Պէհիմ իչիւն Սա-մաէԷլի չԷգսը՝ ասէսի։ 12 – Վ.է գարը Յամանէլի կէօբսիւքսե, ևբէ-քոՀԷ սէս իլէ պաղԷբսըդ. վե գարը Սաւուղա խի-բի ասէն՝ Պէհին նի՞ չիւն ալտսոդ սդն. զի-բա սէն Սաւուղ սըն՝ ասէսի։ 13 – Մէ-լՀԷ ֆոե սանա՝ Փօրձիս, ամմիս նէ՞ կէօբ-սէ՞ն՝ ասէսի։ Գարը ասախ Սաւուղա՝ ԻշաՀլսըդ ևէբսէն չԷգմիդսա կէօբ-սէ՞մ՝ ասէսի։ 14 – 0 ասախ անա՝ Նէ՞ Հէյ՛ԷյոԷ սիր՝ ասէսի։ Վ.է գարը՝ Պիր խիբ իյսը ասԷմ չԷգԷյօր, վե ճիւպ-պէկ պիւրիւնմիւշ սիր՝ ասէսի։ 0 զէ-ման Սաւուղ Սամուէլ օլսըդընը ան-Լայըդ՝ ևէբէ ֆափանոդագ սէճոսկ էյ-ՀԷսդ։ 15 – Վ.է Սամուէլ Սաւուղա՝ Նի՞ չիւն պէնի պիՀՀադուբ էաէրԷք չԷ-գաբսըն՝ ասէսիդսե, Սաւուղ՝ Պէն պիր պէզյիչ մաէզայագաաս իմ, չիւնքի Ֆիլիսդիլեր պանա գարշը ճԷնԷք էամ-յօրլաբ. Ալլահ սանի պէնդէն այրըլ-սըդ, վե սրիդ պանա նէ փէյղամպեր վաասրՀաագ՝ ասէսիդսե, նէ ան բիւյ՛յալսըլ ճԷ-զաղ վերիյօր, պանա իչիւն ան՛ի չսա-ԳԷրսըդմ՝ քի նէ ևսափաճադրմԷ պանա պիլսիրԷսին՝ ասէսի։ 16 – Վ.է Սամուէլ ասէսի քի՝ ԲԱՊՊ ան՛էդէն այրըլագ սիւշ-մԷնին օլմադ իչբէն՝ նի՞ չիւն պէնդէն ան՛ա՝ էաէրսին։ 17 – ԲԱՊՊ պէհիմ վասրՀաամԼե ան՛գլէսդիյինի ևսափաբ. ԲԱՊՊ ան՛էն էլինդէն հիւքՔիմԷՀի ևբդիճ սրագ՝ անը գո՛նչդի Դաւիթե վէբ-սի՝ 18 – Սէն ԲԱՊՊ՛ՆՆ քէԼամընը սդին-ԼԷմէյիդ՝ Ամաղէկ իւղբինե անըն գաս-զաղընըն չիւսուԷբ ինի իՏԳաս էԲ-մէսդին իչչէն, ԲԱՊՊ պաս կիւն սանա պաս-չէյի ևսափաբ։ 19 – Հէմ՝ սոսի՞ ԲԱՊՊ սէնին իլէ պէբասկեբ Ի՞սրայէլի Ֆիլիս-Թիլերին էլինե Թեսիիմ էաէՀԷք սոբ-վե ևաբդն սէն վե օգաԼսըդըն պէդնիմ ևանԼամաս պաւԼուանաճագսընըդ. ԲԱՊՊ Ի՞սրայէլ օբասաԼսընը սոսի՞ Ֆիլիսդի-Լերին էլինե Թեսիիմ էաէՀԷք սոբ։

20 – 0Լ վագԷՔ Սաւուղ Սամուէ-լին քԼաՀմընսան գիյասեդիյԼե գօրպ սոբ՝ ան՛ադագ պիլաս ևանդ ևէբԷք սէբիլսի, Իսագաբը սոսի՞ գաԼմասը. գիբա պիդԷՔ ևան կիւն վե պիդԷՔ ևան Էէմ-ճԷ ԷգմէՀ ևէմէՀմիշ, խոս։ 21 – 0 գարը սոսի՞ Սաւուղըն ևանդ կէյիա՛ դիյասեդիյԼե միւաՀմասիպ կէօբմԷ-Լե. սանա Խի՞ սագէն՝ Ի՛յԷ ճաբդյնի՞ դե-գիւնիւ սոդիՀՀյիպ, ճանդմԷ ասվաճԷմա գՏյաբագ՝ պանա սէգյԼեսդյնի՞ սէսագԼԷբ խի՞սա՛ էմ ևոխ՝ 22 – Վ.է չիմոխ, քէբեմ էի՞, սէն սոսի՞ ճաբդյնէնի՞ սէ-գիւնիւ սոդիՀՀ, վե էօնիւնէ պիր լօգմա ԷգմէՀԷ գՏյաբդ, վե ևե, քի Հօլա կիՀՀ-մէյե գուվվԷԲինի օլա՝ ասէսի։ 23 – Ամմա օ խի՞Բինա՛՝ էոխ՝ ԷԷմէմ, ասէ-սի. Նի՞հայէՔ պէհնէյԼԷբի վե գարը սոս-սոի՞ սանա խոբսամ էի՞ մեՀԼԷբիյԼե սէօգԼե-բինի՞ սոդիՀՀէսի. վե ևէբտեն գաՀդըպ Էաղ-ղընը իւգբինե օբասաբաս։ 24 – Վ.է գարընընը խոնէսե պէսլի պիր պուԼա-ղըը պաւԼուանմադԼԷ՝ ՝ասճէյԼԷՀ անը պօգաագսընը. վե ան՝ սէյ ևաՀգաբ-բագ անանէն ֆԷՀԲ ֆէՀբԼԷբ ֆիչիրսի-բե 25 – Վ.է Սաւուղըն էօնիւնէ վե պէն-տէյԼԷբինի էօնիւնէ գօսուս. անԼԷբ ասէ ևէոխԼԷբ, վե օ կէճէ գաւդըբագ կիՀՄոխԼԷբ։

ՊԱՊ 29

Վ.է Ֆիլիսդի իւղբ պիւԲիւն օբասաԼ-սըդընը Ափեկոսե ճԷմ՝ էԲոխԼԷբ. Իս-բայէԼիԼԷբ սոսի՞ 8ագդայէԼսե օլսըն չէշ-մե Էանանսոս օբասաբ գաբաբԼսըդ։ 2.Վ.է Ֆիլիսդի իւղբէբինի էմիբւղբի ևիւագբ ևիւագբ վե պիդԷբ պիդԷբ '—ԱԲԻՒՒՒ իւն կէչԷյօր-Լսըդ խոս. վե Դաւիթ քէնանի ասոէմիղ-բի մո՛ի՛յԷյինանե օլսըդաև՝ Այգաւս Ի-Լե պէբասկեբ պգաճանան կէչԷմԷքսե Ի-սոխ։ 3 – Վ.է Ֆիլիսդի իւղբէբինի բե՛իսյէբի-գաս 'Իագբանիւղբ նէ՞ օլաՀյօր՝ ասէսիդսե, Անգօս սոսի՞ Ֆիլիսդի իւղբէբինի բե՛իսյէ-բինե՞ գաս Իսրայէւ միւիյի Սաւուղըն դաւդաս գաղադա՝ սոսի՞ Ի՛ մի՞ բոբ. պէն

Digitized by Google

ասոնցմէ զատ գոյասոր կիներ եւս ունէին ընդհանրապէս ամուսնացած չըլլալը, պարտ սակայն կիները ամուսնանալ եթէ պատրաստ չէին ապրելու ամուսնացած պարագային ասոնց հետ։ 4 – Ի՛նչ Յիլխոյ իշխանն ըսի՛ իսկոյն առաջարկած ըլլալով. վասն Յիլխոյ իշխանին ըսի՛ իսկոյն առաջարկած ըլլալով. վասն Պատ. քհնյ. կերպ կերպ կենդանեաց եղած ատենները, վասն պիտոյից իսկ ունենալ ենթադրուած, վասն պարտ եղած ատենները, օրմոյա քան ճենգաստ պիտի ապրիլ ապրշումներէ էտե. զիրար եկեղեցականներ նոյ իսկ մնացորդ օրհնած սորը. պատ. ասէմներուն պատշաճորէն ասկիզբ մը։ 5 – Պատ. օր Դաւիթի ասկիզբ մի սորը քան էտըլաւոր բաղա էաբր իքրէն առնելի իչխան՝

Պատ. պիտի երթայ,

ի՛ն Դաւիթ ան պիտիներուն վրայ, ասկիզբներ պիտիներուն ճենվայ վերջանիլը։ 6 – ի՛ն Աիքատա Դաւիթի չապրելը ըսել ատեն՝ ԻԱՊՊՀՆ հոգիները հոգ չէին ան ատոր պատ ատեմ սին, վասն ասնին պիտի՝ իսկ պերատերը օրատատա չըզըսկ կիրտիքին նայարզանատ էր տոր. պիտ. ետքը կենդանեաց կեղտիքին կիներուն ետ պատ. կիներ ատէրն ասնատ ֆինանսական պատ. ատոնց ատեն էմիրներուն նայարզանատ էր ատչիլ սին։ 7 – ի՛ն չիմ ատ, Յիլխոյ իշխեր էմիրներուն նայարզանատ ֆինանս պիտ. չէին ատ ետքն ատ ատ ատ

լը պիք չօճռադ իմ՝, վէ պիք Ամմողէի-ներն ուշտաղը իմ՝. վէ չիմոռ իւչ կիւն ասիք քի խասիա գլաբզըմ իչիւն էֆէնտիմ պէնի թէլեք էյլէսուն։ 14-Պիզ Ռեբղիի էյէբէրն ճէնուպլանա վէ Ճուդա ռէմիէլէրինէ վէ Քաղէբին ճէհուպլանա հիւճում էտիմ՝ Սիկկուկը ասի եշչ հասդաբդ՝ ատ։ 15 – Վ.է Դաւիթի ասդ՝ Պէնի օլ ասլսա էնսոխէ պիլիք մի պէն՝ ատ։ 0 սաթի՝ Պէնի էօլմիւրվէյէճէյինէ վէ պէնի էֆէնտիմէն էլինէ թէսիմ էմ մէյէճէյինէ Ասլսո՞ հաղգը չէյնա եհմինէ պիլիք օլ ասլսայ էնսոխէրիմ՝ ատ։

16 – Իսմոյ անը էնսոխէրինոտ, իշը թէ անէրը պիւթիւնա եէր իւպէրինէ եասդըմըշ գլոպ՝ Ֆէրկոթ էլէր ոհյասըրնասան վէ Ճուդա ոհյասրնասան ասլսդգլասրը պէդիմէ՝ զանհոխէն քհաֆէֆէսի իչիւն եէյիտ իչոէքտ վէ քէյֆ էմէհքտ իտիէր։ 17 – Դաւիթ ասաի ոհէրի չոաֆտ վոպէրնասան թոս էրէհոի կիւնիւն ոհչասիրնոտէք վոբտոտ. վէ անէրտէն ոհէվէլէրէ պէնիդ ֆէրսոր էտեն ոհօրմ եիւղ նէվճիվոնասան մոնասա պիր ոատմ գուրթ ուլմոսոդ։ 18 – Վ.է Դաւիթ Ամմողկիլէրին ճեհոլէ ասդգլասրընը գուրթ ասդգը. վէ Դաւիթ քհնաճնին իքի գէվճէհինի ասաի գուրթասդգը։ 19 – Վ.է քհուհը պէդիհը, օզլան վէ գըզ վէ զանիհէի, վէ հոմհիա ասլմըշ օլասդգլասրը շէյէրին ճեհոմէհնէտէ պիր շէյ զոյ՝ օլմոսդգը. Դաւիթի քհոֆէֆէսինի կէրի կէթ իքտաի, 20. Վ.է Դաւիթ գոյոն իլէ ազգրըլասրըն քհոֆէֆէսինի ասլսդգը. վէ անէրի ֆնոդ պհուրիլէրինէն էօնհունճէ սիւքտոս. վէ Դաւիթի ին հասդմասդգը պոս սագը՝ ատէդլէդգ իտի։

21 – Վ.է Դաւիթի օլ հօրգուն օլոսդ՝ քէնոտի ասդգնճա կիհոմէտոհրէրի իհնհուն Իսդոռ ատէրհինոտ պրոգմըշը սլ-ագգըսագը իքի հիւղ ատաճին հոնդնոս կէլոհքտտ, անէրը Դաւիթի վէ մնՙյէյէթինէ օլոն խասլգը իտի իգպասլէ չգդ ասդգլասրը. Վ.է Դաւիթի գոմմոս հոգլասդգոտ հոս՝ ոս խասիբ գլասրընը սհոՙսլ էլինէտ։ 22 – Վ.է Դաւիթի ին մնՙյէյէթինոտ օլոն ատաէրէր ասլսաքհասոս հէփ քէօմհէ վէ հոսլասմոզ քհմհէրէր ճէվասդ վէրիտ՝ Պոռնըսը պիզիմ իլէ կիմ մոհքհէրէրի իչիւն, պիզ ոտ ասդերէր գուրթ ասլսդգլասրմըշ հոզմոտոն վէքմհՙքհ. ատճագ հէր քէտ զէվճէհինի վէ հէվոտոդնը կէօքհ քհրհոտ կիմ ատ՝ տէոտիէրտ 23 – Լասքին Դաւիթի՝ էՙյ պիքտատէրէրհմ՝, էլլէ էհմէյինիվ. պոռնոս պիզէ ԼԱՊՊ վէքտի. վէ օ պիզի հնքՓղ էտիպ իհպէրինիզէ կէլէն ասլսը էլինհզէ թէելիմ էյլէսի։ 24 – Վ.է պոռ խոտոտոս սիզի քի՛մ սոՙյկէր, զիրա ճէնկէ կիսէհնէրէրին հիհոտհի նոտոբ իսհ, ապգրըզգ հոնքնոտոս օֆո ռոնհլասրը. հիհոտհի հէմոտն պէդլէ օլոսճագ սդը. Մհոտոտվճէհ փոլլոսշըրնըսը՝ ատ։ 25 – Վ.է օլ կիհնոտէն պէրհս Իսրոյհլոտհ պոռնոս գոնոտն վէ ՚ատէթ էյլէտի, էհ պոս կիհնէհոտէք պոեբ գբ։

26 – Վ.է Դաւիթի Սիկկոտկա կէլոհյինոտ, ատոթ լսրը օլոն Ճուդա իհնի իհյասրլասրընս զանհոխէն տէն կէօնհոտէրիտ՝ Իչիւն էՙ ԼԱՊՊԸՆ ոհուշտնհոլէրհնոտէն ասլսդգն զանհոխէն տէն պիզ պիր հէտհյէ՝ ատ։ 27. Բհէթէլհոտ օլոնլասրս վէ ճէնոտպի Ռոտոմվհոտս օլոնլասրս վէ Ճուդի իրտոտ օլոնլասրս, 28 – Վ.է Աբոէրտոտ օլոնլասրս վէ Սհմհոտոմվհ տոս օլոնլասրս վէ Եսհի էմովոտս օլոնլասրս, 29 – Վ.է Իաքոտսոս օլոնլասրս վէ Ճէրտոհլհէրհնոտ շէ Հրլէրհնտոհ օլոնլասրս, վէ Գէլհհէրհնս շէ Հրլէրհնոտ օլոսլասրս, 30 – Վ.է Հօրմոտոս օլոնլասրս վէ Քհվրոտոսհնոտս օլոնլասրս վէ Ամ ոքգոտս օլոնլասրս, 31 – Վ.է Քէրբհոտոս օլոնլասրս վէ Դաւհվհ հն քէնոտի ատաէհրէրի իրէ կէզոհյլէ մնՙհոլլէրհնս քհոֆէֆէսհնէ կՙօֆոքէրդի։

ՊԱՊ 31

Վ.է Ֆհյհոհի իրէր Իսրոյհէ իրէ ճէնդ էյէ սիրէր, վէ Իսրոյհէլհլէր Ֆհյհոհի հէրհն էօնհունճէհն Ֆէրքոր էհոիՙ Գհզդոտճ ոտոզհնհոտս մնգհմ ոտ, սհուշոհուէր։ 2 – Վ.է Ֆհյհոհի իրէր Սոտուդ իրէ օզոտլլասրընս եէյէ իշոհիրէր, վէ Ֆհյհոհի իրէր Սոտուդհն օզոտլլասրը Ճոմհոհմ վէ Աբհնոտգոր վէ Մհգքհոտճէլի վոբտոբրլասր։ 3 – Վ.է Ճէնդ Սոտուդս գոտրշը շհոտէթհէնոտհ. վէ քէմնՙքէշհէր տոնը պոտլոտպ էՙոբգէտը, վ քէմնՙքէշհէր թարոսֆնհոտհն Ֆէնոս հէալոտճ եոտոլոտտը։ 4 – Վ.է Սոտուդ սհլոհՙսոտրընոտ Գրլըճճրը էէքհոպ տոնը պոհնս ոտհֆլասր, օլմոյոս քի չոտ խհի ոհնոտրլասր կէլհոպ՝ պոհնս ոտհֆլոյոտպ պէնի խհթհզդ էէոտկէ՝ ատ։ սհլՙսհոտոտր իտ գհյոտէհկհլէ գօքոտրըղհոհնս խհթէմէոտ։ օ վ ֆգրթ Սոտուդ գըլըճը սոլոպ

Digitized by Google

իւղերինէ տուշտիւ։ 5 – Ալ է սիլահատուրը Սաուղին էօղտիւշիւնիւ կէօրիւնճէ քէնտիսի տատի գըլըճը իւղերինէ տուշտիւ՝ տանըն իլէ պէրապէր էօլտիւ։ 6 – Պեղլէճէ Սաուղ վէ իւր օղլու վէ սիլահտուրը վէ ճիւմլէ տատմըների օվ կիւնտէ պէրապէր էօլտիւլէր։

7 – Ալ է վատանին էօվէ էնտիսէ վէ Յորդանանդին էօթէ Թարապֆընտա օլան Խորսէլիլըր Խորսէլիւն ֆիրար էմթիւլինի վէ Սաուղ իւլ օղուլտարընդն էօվմիշ օլտըգլարընը կէօրիւնճէ, շէհրլէրի թէրք էտիպ՝ քէնտիլէրի տատի ֆիրար էմթիւլեր։ վէ Ֆիլիսթիլեր կէլիպ տանէրտե տուքին օլտըլար։

8 – Ալ է էրթէսի կիւն Ֆիլիսթիլեր մոգթուլլերի ոյմոգ իչիւն կէլտիքլերինէ, Սաուղը վէ իւչ օղլընը Գեղբուէ տոպղնտա տուշմիշ պուլտըլար։ 9 – Ալ է ատնըն պաշընը քէսթիպ՝ սիլահլարընը իւղերինէն ալտըլար։ վէ Ֆիլիսթիլեր ատկարընդն հեր Թարապֆընտա պուլտնտան փախթ խանէլերինէ վէ տախ-չի գավմա միւժտէ կէօնտէրտիլեր։ 10 – Սիլահլարընը տատի Աստարտվիխանէյէ գոյուպ՝ ճեսէտընին Բեթ-տանն տուրընտա տատըլար։ 11 – Ալ է ճաբեհ գաղատագընն ահքընէսի Ֆիլիսթիլերին Սաուղա եափտըգլարընը իչիթ ատկլէրինէ, 12 – Գուվվէթի տահիլէրինին քաւաֆֆէսի գալգըպ պիւթիւն կէճէ կիւտէրէք Բեթ-շանդն սուրընտան Սաուղընդն ճէսէտինի վէ օղուլտարընդն ճէսէտլերինի ալտըլար, վէ Յաբիսէ կէլիպ տանէրի օրտուսա եափտըլար։ 13 – Ալ է քէմիքլերինին ալտը՝ Յաբիսէ տպղտընդն ալտընտա տէֆն էթիտիգտէն սոնրա եօթը կիւն օրտա ճ ըուէթ տըլտըլար։

ՄԻՒԼՈՒԻՔ Ը ՍԱՆԻ

ԳԱՂ 1

Վ է Սաուղընդն վէֆաթընտան սոփրա, Դաւիթ տատի Ամղեկլիլերի վատմագտան 'ավտէմ էտիպ՝ իչէի կիւն Սկեղլագտա օվ ուրտա։ 2 – Ալ է իւչիւնճիւ կիւնտե իշիճ օրտատընդն, Սաուղընդն հառնընտան էավտալ ճըրթըգ վէ պաշընտա իճփրագ օլտըգը հնտպտ պիր քիմսէ կէլտի. վէ Դաւիթին հառնընտա կէլտիյինէ՝ եէրէ ատւշիպ 'ատգը 'ատպտախիյեճ էյլէտի։ 3 – Ալ է Դաւիթ ատնո՝ Նէ՞ ըէտէն կէլտիյօրսըն՝ տէտի։ Ո տատի ատնո՝ Խթայել օրտատընդտան ֆիրար եէճտի՞ տէտի։ 4 – Դաւիթ տատի ատնո՝ Իշ նամընը օլտու, պաշտա խտպեր վեր՛ տէտի։ Ո տատի տէտի քի՝ Գուվմ ֆլյտան ը մոհտաբեպետեն ֆիրար էյլէտի. վէ գուվմտան պիր չօղու տուշտիւ վէֆաթ էթտի, վէ Սաուղ իւլ ծղլու Յաթիսէ տատի վէֆաթ էթտի։ 5 – Ալ է Դաւիթ քէնտինէ խտպեր էէթերէն Շիվտնտա՝ Սաուղընդն վէ օղլու Յաթիսէ տատի տէնիլիպտիր։

9 – Ալ է ատնըն պաշընը քէսթիպ՝ սիլահլարընը իւղերինէտն ալտըլար. վէ Ֆիլիսթիլեր տէյտրընտէն ալտըլար. վէ Ֆիլիսթիլեր տէյտրընդն հեր Թարապֆընտա պուլտնտան փախթ խանէլերինէ վէ տախ-չի գավմա միւժտէ կէօնտէրտիլեր։ 10 – Սիլահլարընը տատի Աստարտվիխանէյէ գոյուպ՝ ճեսէտինի Բեթ-տանն տուրընտա տատըլար։ 11 – Ալ է Յաբիսգաղատագընն ահքընէսի Ֆիլիսթիլերին Սաուղա եափտըգլարընը իչիթ ատկլէրինէ, 12 – Գուվվէթի տահիլէրինին քաւաֆֆէսի գալգըպ պիւթիւն կէճէ կիւտէրէք Բեթ-շանդն սուրընտան Սաուղընդն ճէսէտինի վէ օղուլտարընդն ճէսէտլերինի ալտըլար, վէ Յաբիսէ կէլիպ տանէրի օրտուսա եափտըլար։ 13 – Ալ է քէմիքլերինին ալտը՝ Յաբիսէ տպղտընդն ալտընտա տէֆն էթիտիգտէն սոնրա եօթը կիւն օրտա ճ ըուէթ տըլտըլար։

---

* Գու քիթապտա ՍԱՄՈՒԷԼ ի ՍԱՆԻ տատի տէնիլիր։

Digitized by Google

գաւմբ վե պէյթ ի Խորայէլ իչլուն, գը-
լըշէլ սիւչմիւշ օլսրգէլսրընաան, մա-
թէմ էտիպ տալսոսբլսր, վե սիւչսմա
գաւսոբ օբուճ թուսիտսրլսր։

13 – Վ.է Դաւիթ քենանիէ խսոպեր
կէթիբէն ճիվանաս՝ Սէն նէ՞բէլի սին,
սուտիքատ՝ պէն պիր զաբիպ Ամմազէկի-
նին օղլու եմ՝ սուտի։ 14 – Դաւիթ
սոսթի սանս՝ ՐԱՊՊԸՆ մէսիհինի էօղ-
սիւբմէք իչլուն էլինի սուզսոթ մուղսո նա՞-
սրլ գօրգմսոզըն՝ սուտի։ 15 – Վ.է Դա-
ւիթ սուշգլսրսոան պիրինի չսզբրբսդ՝
կէլ, չուննս էօղսիւբ՝ սուտի. օ սոսթի
անը վուրմսղէ՝ օ էօղսիւբ։ 16 – Վ.է
Գաւիթ սանս՝ Դանիէլ պաշչըն իւզբրինէ
օղսուն. զիբս՝ ՐԱՊՊԸՆ մէսիհինի պէն
գաթլ էմ տիմ՝ սուլբրբէ, քենսոի 'սա-
լէմ չիհնսոէ քենսոի սողդըն չէհսոսոէթ էթ-
սոի՝ սուտի։

17 – Վ.է Դաւիթ Սաւուղ իլէ օղլս
Յոնաթանսոն իւզբրինէ պուս մբրսոիչլի
օգաւսոս։ 18 – Հէմ՝ եսղ գբսոէյնսոինի
պէնի Յուդայս թա՛լիմ՝ էթմբլբրինի
էմբ էլլէսոի։ իչլի է նայէբ քիթսոոլնս-
սոս էսոզբլմբզ սոբբ։

19 – Ա՛հ, Խորայէլին շէբեֆի,
Սէնին հիւքսոէ հէբլէբինսոէ մնպ-
թաւլ սբնի.
Գաօբէմնդլսոբ նա՛սբլ սոիշսոիւլբր։
20 – Գէյթսոէ խսոպեր վէբմէյինիզ,
Ասկսոդան մէյսոանդլսրընաս թ՛լան էթ-
մէյինիզ.
Ցլմադա քի Տիլիմթի իւլէբին գբզլսոբը
չսոսոմանի,
Ցլմադա քի խիթսոանըզլսոբըն գբզլսոբը
մէաթսոբ օլսալսոր։
21 – Էյ Գէդբուէ սոոզլսոբը,
Իւզէբինինզէ չէյ վէ հսոդմսոբ հէլէմէոին,
Վ.է թսոգսոմիմ հսոսոսւն ինիւբէն թսոբ-
լսոլսոբ պսոլսուանմսոզըն.
Զիբս գաՕբէմնդլսոբըն գաղլգանը,
Սաւուղդան գաղգանը՝ հսոդլէ մէսհ օլսուն-
մսոմբշ ւնպ օբսոսոս սոթբլսոը։
22 – Մսոգմուլէբ գանըճսոան վե գաՕ-
բէմնդլսոբ հսոդլնսոան
Ցոնաթանսոն նսոլբ հէբի չէքբլմէդ,
Վ.է Սաւուղդան գբլբճը պօշ սէօնմէդ
խսոբ։
23 – Սաւուղ վե Ցոնաթանսոն հսոլսոթ-
լսոբընսոս սեվհբլսւս վե թսոթ-
լբ խսոլէբ,
Վ.էֆսոթլսոբընսոս սոսոթ հէչքսոթհէբէնս-
սոէն սոլբրբլմնսոոլսոբ.
Գաբթսոալլսոբսոան սոնբ'սոթլբ,

Ասբլսոանլսոբսոան գաւվհէբլի խսոթլէբ։
24 – Էյ Խորայէլ գբզլսոբը, Սաւուղ ի
չէւն սոզլսոսբնէբզ,
Ո սեզէ սո'լս գբբմբզբը գաւմաշ հհյ-
սոբբր,
Էչլսոհսոենթիզ իւզէբինէ սոլթսուն գհյնևի
թ՛սոգսոբբբը խսոի։
25 – Գաօհբեմնդլսոբ մնսոհսոթհզեէսոէն-
սբլ սոիշսոիւլբէբ.
Ա՛հ, Ցոնաթսոան, հիւքսոէք հէբլէբի՝
մնպթ՛սուլ սբնի։
26 – Էյ սեբսոսոէբիմ՝ Ցոնաթսոան
Սէնինի իչլուն փէք մնսհզսոն օլսբմ՝
Սէն պսոնս գհյսոսոհյհյլէթի թսոթլբ իւ,
Սէնինի պսոնսոս օլսուն մնսհսոպհյլէթին
Ճաս՛իզ խսոի։
Նսոհմսոնդըն մնսհսոպհյէթինսոէն գհյ-
սոէ խսոի։
27 – Գաօհբեմնդլսոբ նա՛սբլ սոիշ-
սոիւլբէբ.
Հսոբզդ սոլէթլէբի գհյ՝ օլսուս։

ՊԱՊ 2

Վ.է Դաւիթ՝ Ցոնաթս չէհյլէբինէն
սեբինէ չբզգսոբբմ՝ մբ՝ սոէյիս ՐԱՊՊՏԱՆ
սնս՛սոլ էթմէյինէ, ՐԱՊՊ սանս՝ Ջբզ՝
սոէսոի։ Վ.է Դաւիթ՝ Նէ՞բէլի չբզ սո-
յբմ՝ սոէսոէյինէ, Գիբբանաս՝ սոէսոի։ 2 –
Դաւիթ սոսթի իւթ գէվճէսոի իլէ, Հսոնի
Ցհզդսոյհյլնի Աքինսոոմ՝ վե Կաբմհզսոոլը
Նսոբսոալնի զէվճէսոի Աբիգհյս իլէ սեբսոս-
սեբս օբսոյս չբզթսոբ։ 3 – Վ.է Դաւիթ
հսոնինսոս օլսուն սուտէմլէբինի, Հէբ սի-
բինինի խսոնէսոի խսոլզբ սեբսոսոէբ օլսո-
թսոգ, հէօբհյբսոսոիս. վե Գիբբանս չէհյ-
լէբինսոէ սուտէմլէբի օլսբլսոբ։ 4 – Վ.է Ցո-
նաթսոան սուտէմլէբի հէլհյսոլ օբսոսոսոս Դաւիթի,
սեյիթ թ Ցոնաթս իւզէբինէ մհյնբ օլսմագ
իւզբե մէսհ էթմէյինէբ. վե Դաւիթէ՝
Սաւուղդը սուէնի էսոնէղհյբ Ցոնաթս-
գաօսոան սուտէմլէբի սոբ՝ սուհյս խսո-
սոէբ վէբսոսոհյբ։ 5 – Դաւիթ սոսթի Ցո-
նաթս-գաօսոան սուտէմլէբինէ խսոսոէբ-
ճհյբ հէօնսոէբհյսոլ, սոնհյբէբ՝ Էֆէնսոթ-
նիզ Սաւուղսոս՝ սոնբ սուէնի էթմէբհյբ
էթմէյինիզ սոս էհյնհյքսոսոէն սօղսոյբ
ՐԱՊՊ Թսոսոսոսոքնսոսոն սհնսոպբհյբ օբսո-
սոընդզ. 6 – Վ.է չհմոի ՐԱՊՊ սոիբէ՛թ-
նսոյէթի ու հսոգհյգսոյի խհսոան էհյլէսոի,
վե սոս իչի խսոփսոբղընըզ իչլուն պէն
սոսոթի սոս խսոսոսոսոս էթմ սոհյհյնզ էթ-
յհյհյբ մնսոգսոսոյէբ էսոսոէճհյմ՝. 7 –
Վ.է չհմոի էլլէբինզ գաւվհէբլէնսոի՛.

Digitized by Google

վէ չէնաս'ոքիլը օլուենքզ. զիրաս էֆէնտիդիզ Պաուլոզ վէ ֆիլան էքսիոզ սոյր, էէմ սոյնի պէյլէ ի Յուգա քէնտի իւրէզէրլէրինէ մէլիք օլմագ իւզրէ պէնի մէոհ էյտիլէր՝ ասէ։

8 — Յոգոնի Սաուլոզ սէր'ասքէրի Աբէննէր իպն ի Նէր Սաուլոզը օղլու Յեքաաէնէկի ոլզուզ սանը Մանոյիլ կէնջիրան։ 9 — Ի՛ր սոր Փալոսագ վէ Աստոքի վէ Յեզդոյէլ վէ Սէրեմ՛ վէ Բենիոմին վէ պէլիթիւն Խոլոյել իւզէրինէ մէլիք նասզ էյտիր։ 10 — Սաուլոզն օղլու Յեքաաէնէկ Խոլոյել իւզէրինէ մէլիք օլսըդը գէնճ կոշճաստ իտի, վէ իքի սէնէ հիւքիմէթ էյտիր. ասնճագ պէյլի ի Յուգա Դաուիթէ Թաղի՛ օլաուս։ 11 — Ի՛ր Դաուիթին պէյլի ի Յուգա իւզէրինէ Յեզդոնաստ մէլիք պուլաճաղը միւաաէթի եէտի սէնէ վէ սուրթը տոյ իտի։

12 — Ի՛ր Աբէննէր իպն ի Նէր իլէ Յեքաաէնէկ իպն ի Սաուլոզն պէնտէլէրի Մանոյիմ՛ոն չղգըդ Գուլաճոնա կիմ՛ոյիր։ 13 — Ի՛ր Յովաք իպն ի Շաուլ-նաս իլէ Դաուիթին պէնտէլէրի չղգըդ Գոլաճաղն հավալաղըն եուսունաստ պիրիպէրինէ թէաաուիֆ էյտիլէր. պուն-լաղ հավաուզն պիր եուսունաստ օֆճաուրլուղ։ 14 — Ի՛ր Աբէննէր Յովաքաս՝ Շիմ՛ոի կէնճլէր գալգըդ էօնքմիլզոզ օղ-նասոգնէրոզ՝ ասէ։ Յովաք ասէր՝ Գալգաճնէրոզ՝ ասէ։ 15 — Ի՛ր սոյը իլէ գալգաուլուր. չէյլէ քի Բենիոմինի վէ Յեքաաէնէկ իպն ի Սաուլոզ Յոյուճքնաստ օն իքի նէֆէր, վէ Դաուիթին պէնտէլէրինէն օն իքի նէֆէր գալգաճ չղգաուլուղ։ 16 — Ի՛ր հէր պիրի խաուճինին պուշճնաստ Թաուիաուզ գէլէճէ՛ճնը խաուճինին եուսունաստ օֆճաուրլուղ աքաշ-ուլէր, վէ օլ մնսնլի Բենիոմին-ուսաս-լրնմ Թէամիլէ օլուենաս, քի Գոլաճաճնաստ ասըր։

17 — Ի՛ր օլ կիւնոտ զիլյասէոքիլէ չհասէթլի մնսհորէպէ վէճաս՝ պուլաղ՝ Աբէննէր իլէ Խոլոյելիլէր Դաուիթին պէնտէլէրի էօնիւնտ պզաղուլ ասղլոզ։ 18 — Ի՛ր Շաուաս հէտնդէն իւշ օղլաս, Յովաք վէ Աբէննաս վէ Աստոքի օղուսաս իտի. վէ Աստոքի ասնէրաս Յէլդրանը կիսի սոյսդուս չաղուգ իտի։ 19 — Ի՛ր Աստոքի Աբէննէրի Թա՛գիպէ էհսիյոր իտի, վէ Աբէննէրին ասղգասըն-ասան ասաղա նաս ասղա ասփմնասղոր։ 20 — Ի՛ր Աբէննէր ասղգասըն պաղըդ՝ Սէն Աստոքի՛ մի սէն՝ ասէտի. ո տասնի՛ իչ-վէթի՛ ասէտի։ 21 — Աբէննէր տասնի պա-նաս՝ Սաղընաս հաթաս ասղընաս ասէտն, վէ ասշաղասրդն պէրնինի Թաուիաուզ սիլահ-լասրընը սղ՝ ասէտի իսէ ասէ, Աստոքի ա-նէրն ասգասգասանան ասէտնդէն իսթէմէ-տի։ 22 — Ի՛ր Աբէննէր պէր տասհաս Աստոքէ՝ Ագասմնասն ասէտն, անէրն Նի՛-չիւն եէրէ չասթասղոր. ո զէմնէն գաս-բընասուշդի Յովաքրն եէւ-պիւնէ նսո՛ոզ պղագուղոր՝ ասէտի։ 23 — Ի՛ աչքին ո ասէտն-ուէզ իսի՛ էմէճէնիլիճնէ՛՝ Աբէննէր սանը սիղրաղըն ասգաս ասՃըղէ գասրնքնասան վաւգասս, վէ սիզրաղ սանըն ասգասգաս-ասան չղգասը, վէ օլասդաս ասիշասիս, վէ ասիշասիւիս եէրասե վէֆնաի էչլէսի-իճնին Աստոքին ասիշնիաղ էօլասիւիս-մնսհոլէ հէր կէւէն ասուգասւ-ը իտի։ 24 — Ի՛ր Յովաք իլէ Աբէնասս Աբէննէրի Թա՛-գիպէ էչլէսիւէր, վէ անէրը Գաբգասւան պէրըիչէրի հօլընասս Գիաս գասրշասընասս օլաս Ամմոս Իէֆէսնիէ հէլսիքէչէրինասե հէնէնէչ պաՃնասղոր։

25 — Պէնի Բենիոմինի ասսիի Աբէննէ-րին ասրասընճաս Թաֆիաննուզ՝ պէր ասլաչ օլասղագ, պիր Իէֆէնին պաշընասս ասուգասըլասրս։ 26 — Ի՛ր Աբէննէր Յովաքաս՝ Գոլըճ ասա՛իաս Իէլէֆ Էսեճճէ՛ք մի. ասնաս ասճը օլաՃնասղոր պիլմի՛ղ մի սին. Նէ՞ վասֆնաս գասսաղ գասվնաս պի-գասսէրէրինի Թա՛գիպէ էհմէքասէն ասէօնմէի էմր էհմէղսին՝ ասէտի։ 27 — Յովաք ասսիի՝ Ալլահ Տայ-ասըր քի Էֆէր սէզլէճէմիշ օլաս իսին, ասսագա-ասոնն պէրաս գասվնին հէր պիրի պիգնաս-աէրընի Թա՛գիպէ էհմէքասէն ասէօնմէշ օլաս իսի՛՝ ասէտի։

28 — Օլ վասգրի Յովաք պօրաս չսլա-ասը, վէ գասվնէն քասՃիֆնէտի ասուգասը-լասր, վէ ասրիՃդ Խոլոյելի Թա՛գիպէ էհմէ-մէյիզ՝ պիր ասուհաս մնսհասրեպէ էհմէ-ասինէրը։ 29 — Ի՛ր Աբէննէր իլէ ասսեմ՛-լէրի պիւիթիւն օլ կէՃէ ասսհրասասան կէչիզ, Յորգասնասնան կէչէնիլէր, վէ պիւիթիւն Բենիոմինան կէչէնիլէրէ ասօգ-գաս Մ՛ոնասյիմէ հէլսիլէր։ 30 — Ի՛ր Յով-վաք Աբէննէրի Թա՛գիպէտէ ասէօնէ-ազ՝ պիւիթիւն գասվնի՛ ՃէմՈ՛ էյլէսի. վէ Դաա-էիթին պէնտէլէրինէտէ օն տօգաւէզ ասա-սմ՛ վէ Աստոքի էչասիլիչ իտի։ 31 — Ամմոս Դաուիթին պէնտէլէրի Բենիոմ-ինտէն վէ Աբէննէրին ասսեմ՛լէրինտէն իւշ Նիւզ սլմ՛իշ ասէտմ՛ վնասաուզ

Digitized by Google

էօլամեւբտխւէբր։ 32–Վ.Է Ասայէլի գօլ-
ամբբըզ՝ ասնը Ինիշէհէմահ փէսէբրինին
գասաղրնասս ասէնի էյլէսախլէբ. վէ Ցո-
վսաբ վէ սասէմյէբի պիւրինեն կէճէ կի-
սէբրէնք սէհէբ վաղիշնասս Ռեբբնասս
վասաբլ օյսբլսաբ։

ՊԱՊ 3

Վ.Է Սասաւաղըն խասնէսասնը իյլէ Դա-
ւսիդի ին խասնէսասնը ասրասբնասս ուգսւն
վաղբլի մնւհարեպ օյսաս. վէ Դասւսիդ
կիմ ասիքճէ գսւվվէյլէնէիր, Սասաւաղըն
խասնէսասնը իսէ կիմ ասիքճէ զա՛ինէլ-
նէքբ իսի։

2 – Վ.Է Դասւսիդ Ռեբբնասս օղուլ-
լաբ ասօղասս, ասնըն իյլ օղլս Ցեգրաս-
յէւլի Աբինասմասնի օյսն Աճոն իսի։
3 – Վ.Է իչինճէնի կադմէղսյլը Նաբաս-
զըն զէվճէսի Աբիգեասասն օյսն Ֆիյսբ
իսի. վէ իսչինճէսի Գեսսւր մէնիյ
Թալմիին գյսյբ Մասաբսնըն օղուս Աբի-
ասղաբ իսի. 4 – Վ.Է ասէօբսսնճինսս
Ադդէյին օղուս Ադոնիյա վէ պէշինճի-
սի Աբիասյըն օղուս Սասփասհս իսի.
5 – Վ.Է սալճնճէնբ Դասւսիդին զէվճէ-
սի Եգուասան օյսն Ցեբբաս իսի.
պասնյսյբ Դասւսիդէ Ռեբբնասս ասոզ-
սբլաբ։

6 – Վ.Է Սասաւաղ խասնէսասնը իչէ Դա-
սւսիդի խասնէսասնը ասրասբնասս օյսն մնւ-
հարեպէ էոնասբնասս Աբինասբ Սասաւաղ
խասնէսասնըսս Ինադվիչէ վէյրնէ իսի։
7 – Վ.Է Սասաւաղըն Ռեսփաս խսմինսէ պիր
օսսաւլըզբ վար իսի. պաւ ասսիի Ա՛իսա-
նըն գըզբ իսի. վէ Ցեբ–սնէ Աբինասբ-
էէ՝ Փէսէբրսմին օսսաւլըզբնաս Նի՛չինճ
Թէգաբրնաւ էյմ ասրսն։ 8 – Վ.Է
Ցեբաւսիէնէրին քէլսմբ իսւղերինէ Աբինա-
նըբ զիյասէոմիչէ զաղապաս կէլիսյ՝ Գինն
քէօֆէ՛բ պասչբ մը իսի, քի Ցաւգասյս
գասչբբ փէսէբրինէ Սասաւաղըն խասնէսաս-
նընաս վէ ասնըն գասրնասչլսյբնաս վէ
ասօֆ լսյբրնաս պաւ կիսն էյլիյբբ էսոխյ,
սէնի Դասւսիդսն էյլինէբ Թէօյմի էմ-
ասիմ ասէ՝ պաւ կիսն պաւ գասրբ իչիսն
պէնի Թէօհմէթլի Թասւիֆ յօրսյն։ 9 –
ՐԱՊԳ Դասւսիդէ նէմին էյլէսսիչի Գիպի,
հիւ քէնասմէնի Սասաւաղ խասնէսասնա-
սան Նասգ իչէ՝ Դասւսիդսն Թասիսիրնբը
Խարսյսյ վէ Ցաւգաս իսւղերինէ Դանասան
Ռնբասաբէէյէսէբ ասաղիսի գբլմնզասսմ՝
10 – Ցվսհ Աբինասբէ պէղյլէ վէ պասն-
սասն գիյասէոմինէ էյլէսպէ՝ ասէսի։ 11.
0 ասաիսի Աբինասնէբսէն գօբգասղբը իչիսն
ճէվասկէն պիբ սէսզ սէգյլէյմէսի։

12 – Վ.Է Աբինասնէբ քէնասի Թասբա-
ֆընասն Գասւսիդէ խասպէրճիլէբ կէօն-
սէբսիչ՝ Գաւ սիյասբ քիմինէ սոբ՝ սէ-
սոի. հէմ՝ ասաիսի՝ Պէնիմ՝ իյլէ 'սահա էյ-
լէ, վէ իշլէճ պիւրնեն Խասյսյէյլի ասասա
չէգիրմէբ իչիսն էյլիմ սէնինի իյլէ օյսա-
ճագ սոբ՝ սէսոի։ 13 – 0 ասաիսի՝ Փէբ
էմ, պէնէ սէնինի իյլէ 'սհա էսէբիմ՝,
Ֆասզսոի սէնսէն պիբ չէյ Թալէպ է-
սէբիմ՝, հասնի կէօբնէշնէյէ կէյսյնեն
զէմասն պասնա Սասաւաղըն գըզբ Մ'եղ-
զոզ-ղբ կէիբիմճզէսէ, ևբէզնէմիս կէօբնէյէզ-
սինի՝ սէսոի։ 14 – Վ.Է Դասւսիդ Ցեբբաս-
Թէ իդնի Սասաւաղաս էյլէյյէբ կէօնսէ-
բիպ՝ նէսզ Ֆիյսիսի ի զաւլէբսէբ վէյրմէբ-
լէ քէնասիմէ նէյբնահ էի ասիյիմ՝ զէվ-
ճէմ՝ Մէգգաղբ պասնա Թէպիմ՝ էյլէ՝
սէսոի։ 15 – Ցեբաւսիէ սոասիի կէօնսէ-
բիպ՝ սոնբ զէվճի Փասղասիէյ իդնի ի Լա-
յիսին եասնէբասոն ալսյ։ 16 – Զէվճի
սոասիի սաղլսյսյբազ՝ սոնբն սբաբնեն Ցա-
Բաւաբիմ՝ սէսոի՝ պիբ Աբինասնէբ
սոնաս՝ նիէ՝, 'ավսէսի էյլէ՝ սէսոիբսսէ,
'ավսէսի էյլէսոի։

17 – Վ.Է Աբինասնէբ Խարսյէյլ իիԹի-
յսյսյբբ իյլէ սէզյլէչէիզ՝ Եվվէյլնէյի Դա-
սւսիդին իսւղերինիզ՝ մէյիբ օյմսյոնբ իսա-
Թէյօբ իսոխնիզ. 18 – Շիմոի Թ'ոյս է-
սոինինզ. զիբսս Դասւսիդ Հազգընասս
ՐԱՊԳ սէզյլէյիզ՝ Գասվմբմ՝ Խարսյէյլբ
Ֆիյսիսի յէյլէրին էյնհասէն մի էհ սոիչ-
սէնէյէբինին էյնհասէն գասւբմ՝ Դասւսիդին
էյնյլէ Խէյսս էսէճէյիմ՝, սոմյհշ սոբ՝
սոսոի։ 19 – Վ.Է Աբինասնէբ Բնհնհասմին
յէյլէ սասիի սէզյլէշսյ. հէմ՝ սասիի Ա-
բինասնէբ Խարսյէյլին Նասզսբբնասս վէ սիսա-
Թիսն պէյիբ Բնհնհասմինին Նասզսբբնա-
սաս Խօշ հէօբիսնէնին քասոֆնէսսնէի
Դասւսիդէ սէզյլէմէբ իչիսն Ռնբասաբ
կիսոի։ 20 – Վ.Է Աբինասնէբ՝ ևբէմբ սո-
սէմ՝ Հասնհասնաս պասւբսնասսաբզ՝ Ռնբասա-
նա Դասւսիդին նասնբսնաս կիսոի. Դասւ-
սիդ սասիի Աբինասնէբ վէ Հասնբնասս օ-
յսան սասէյիէբէ պիբ զէյասֆնբ վէբսի։
21 – Վ.Է Աբինասնէբ Դասւսիդ՝ Պէն գալ-
գըզ կիսէչյիմ՝, վէ պիբ Ի՛սա Խարսյէյլ
էֆէնէսիմինէ նասնբսնաս Ճէմ՝ էսէչյիմ՝, վէ
սնըէբ սէնինի իյլէ 'սհա էբ սինէյբ. սէն
սասիի Ճասնբնի Հէբ Նասզսբ խաբէբսի, էզգ-
յէ Հիս-քիս-մէֆ-է սէսինի՝ սոսոի։ Վ.Է Դա-
սւսիդ Աբինասնէբսէ կէօնսէբսսի, օ սասիի՝
սէյսոմիՀէյէ կիսոի սոի։

Digitized by Google

22 – Վ.է իշխէ Դաւիթին պէնամէլերի վէ 8ովաբ ոէֆէրտէն կէլիպ՝ պէրապէր չէգ զանիմէֆ կէթիքսիլէր. Աբենները տասի ֆէնբոնաս Դաւիթին հանընաս տէրլ խոր. չնէնքի ան կէօնտէրմիշ, օ տասի սէլամէթլէ կիմմիշ խոր։ 23. Վ.է 8ովաբ իլե մանիչէթինտէ օլան 'տաքէրին ճաչիլէսի կէլտիքտէ. 8ովաբ՝ Աբենները իսի ի նէր մէրկին հանըն հէլտի, օ տասի ան կէօնտէրտի, վէ սէլամէթլէ կիմմի՝ տէչիս խապեր վէբտիլէր։ 24 – Օր վագրի 8ովաբ մէրկին հանընաս կիտիպ՝ նէ՞ հանփտըն. իշիմ Աբենները հանընչա հէլտի, ֆ՚չիս ան կէօնտէրտին. օ տասի կիմմի. 25 – Աբենները իպն ի նէրին սէնի տաշմամագ իչիս վէ չէգբով կիրտիչիկի պիլմէք իչիս վէ հէր իշլէչիկի ան-լամագ իչիս կէլտիկինի պիլիրսին՝ տէ-տի։ 26 – Վ.է 8ովաբ Դաւիթին հու-զուբընաս չէգբով Աբենները տարըն-ճա խապեր ճիլեր կէօնտէրէրէք, ան Սիրա գուչտաբնաս կէրի կէթիրտի-քեր. վէ Դաւիթին խապերի հոգ խոր։ 27 – Խանի Աբենները Թէբրնաս 'տա-տէթ էչլէտիչինտէ 8ովաբ անըն իլե թէնհաճէ սէդիկէշմէք իւզրէ ան-գափաս իչինէ կէթիրթ՝ օբատաս քէն-տի գարնատաչը Աստչլին գանը իչիս ան-ը գարնըճատան վէրբատաս, օ տասի էօլտու։

28 – Անտէն ածիրա Դաւիթ պատնաս իչիթիմքատ՝ Պէն վէ պէնիմ հիւքքա-մէթիմ ԻԱՊՊԸՆ հուզուրընաս իլ էլ եպէտ Աբենները իպն ի նէրին գանը-տասն պէրի իզ։ 29 – 8ովաբըն պատչըն-տաս վէ պիւթիւն խանէտտանը իւզէրին-տէ գալարն. վէ 8ովաբըն խանէտտանը-տասն սէչէլտնիլը վէ ճիւզամիլը վէ գօլ-թաւգ տէչինէչինէ տապտասն վէ գըլըճ-լէ տիւշէն վէ էքմէչէ միւհիմմէ օլսն էքմէք օլմասըն՝ տէտի։ 30 – Պէզիլէ ճէ 8ովաբ վէ գարնատաչը Աբենաս Գուբա-ւասն մուհաւրէպէսինտէ գարնատաչլարը Աստչլի էօլտուրմուչխ իչինէ Աբեն-ներն գամիլ էթտիլեր։

31 – Վ.է Դաւիթ 8ովաբա վէ անըն իլե օլան պիւթիւն գաւմնա՝ էչլիսէնէ-ղե էբրիմ չուվ կիչէրէք, Աբենները էօնհաճէ մնիմէմ էտինիզ՝ տէտի։ Վ.է մէլիք Դաւիթ թատաւէրն տարնճա կիտիչլար խոր։ 32 – Վ.է Աբենները Թէբրնաս տէֆն էթտիլեր. մէլիք տասի էնէ-քտէք տէս իլե Աբենները գաւարը իւզէրինտէ տալլատը. գաւմէն քատֆիֆէտի տասի տալլատը։

33 – Վ.է մէլիք Աբենները հագգընաս մէրկիչէ օգուչտա, Աբենները տէֆի՞ չ էօլիսմիչլե մի էօլտուն.

34 – Էլէբրնի պաղլը տէչիլ խոր, Վ.է ասլագլարըն զէնճիրլիպէնտ տէչիլ խոր.

Էչլ ի չէբբ օլտնլատը էօնհաճէ տիս-չէնչէր կիպի տիւշտուն, տէտի։ Վ.է պիւթիւն գաւմ թէբբատ տանըն իւզէրինէ տալլատը։ 35 – Վ.է տատնա կիւնտուզ իչէն պիւթիւն գաւմ Դաւիթէ թատ՚տամ՝ էթմէչինէ ըճ ճասյա կէչտիլեր խէ տէ, Դաւիթ՝ էչկէր կիւնէշ պատի մնագատան էվվէլ էք-մէք ես պաշգա պէբ չէ՛յ թատաբ խ-տէմ՝. Ակչա՞ պատնա պէչլէ վէ պատճ-տան զիյատե էչլէչ՝ տէչիս եէմին էչ-լէտի։ 36 – Գաւմնըն քատֆիֆէտի տասի պատնա տիգգատի էթտի. վէ մէլիչին հէր ես փոքրը չէ՛յ պիւթիւն գաւմնն նագարբընաս խօշ կէօրիճնափէչ-կէ-պի, պատ տասի նագարբընաս խօշ կէօրիճնափէ։ 37 – Վ.է օլ կիւն գաւմ-մըն քատֆիֆէտի վէ պիւթիւն Խարայել Աբենները խպն ի նէրին գաթի մէլիք թատաֆիճնատան օլմատըղընը պիլմիչէր։ 38 – Վ.է մէլիք քէնտի պէճատէլերինէ՝ Պատ կիւն Խարայէլտե պիր պէղիլէ տեր-տասը տիւշտուչիւնէ պիլմէ՞զ մի տի-նիզ. 39 – Պէն տասի մէլիք մահ օլտնա-տըմ խէ տէ, պատ կիւն գա՛ի՞ֆ իմ, վէ պատ տատմէլեր, պատ պէնի շատտահ-կա, պէնիմ իչիւն փէք զօրլատ տարըլար, քէօֆիւլիւք իչլէչինէ քէօֆիւլիւչնէ-նէ կէօրէ ԻԱՊՊ ճէզատ վէրսին՝ տէտի։

ԳԱՊ 4

Վ.է Աբենները Թէբրնաս վէ-ֆատի էթտիկիւնի Սատատըղը օղլու իշի-տինճէ էլլէրի կէվչէկով՝ պիւթիւն Խարայէլ մնագեատիով օլտու։ 2 – Վ.է Սատատըղը օղլուն իւրի պէօիւճ պատ-չըղը օլուզ՝ պիրինճն իսմի Բատանաս վէ օլ պիրինճն իսմի Ուհքատ խոր. պատն-լատր պէնի Բնհնատմինատն օլսն Բնհատվի-լը Ուհմանըն օղուլլատը խոր. (գիրատ Բնհ-րատվի տատի Բնհնատմինատն տատըղը-տի։ 3 – Վ.է Բնհատվիլատը Գէնէթտատ-մէ ֆէրատ էթմիշ օլուզ՝ իտ պատ կիւն-նէ տէչիլն օբատաս մնատաֆիր տէրլէբ-

Digitized by Google

4 – Ուխտեցան իրեարու հետ Սաուղին սպանանել, քանզի Սաուղ իրենց ոճրագործութեան վրայ գիտէր։ 5 – Ուստի Սաուղ ըսաւ անոնց. Օրհնեալ էք դուք Տիրոջմէ, որ ողորմութիւն ըրիք ձեր տիրոջ՝ Սաուղի վրայ եւ թաղեցիք զանիկա։ 6 – Հիմա Տէրը ողորմութիւն եւ ճշմարտութիւն ընէ ձեզի հետ, ես ալ նոյնը պիտի ընեմ ձեզի, որ այս բանը ըրիք։ 7 – Հիմա թող զօրանայ ձեր ձեռքը եւ քաջ եղէք, որովհետեւ ձեր տէր Սաուղ մեռաւ, եւ Յուդայի տունը օծեցին զիս իրենց թագաւոր։

8 – Բայց Աբներ, Ների որդին, Սաուղի զօրավարը, առաւ Իսբոսթէն, Սաուղի որդին, եւ տարաւ զայն Մանայիմ։ 9 – Եւ թագաւոր կացուց զայն Գաղաադի, Ասուրացիներու, Յեզրաելի, Եփրայիմի, Բենիամինի եւ ամբողջ Իսրայէլի վրայ։ 10 – Իսբոսթէ, Սաուղի որդին, քառասուն տարեկան էր, երբ թագաւորեց Իսրայէլի վրայ, եւ երկու տարի թագաւորեց։ Միայն Յուդայի տունը հետեւեցաւ Դաւիթին։ 11 – Եւ Դաւիթին Քեբրոնի մէջ Յուդայի տան վրայ թագաւորելու օրերուն եղած ժամանակը եօթը տարի եւ վեց ամիս էր։

12 – Եւ Աբներ, Ների որդին, եւ Իսբոսթէի, Սաուղի որդիին, ծառաները Մանայիմէն ելան եւ գացին Գաբաոն։ 13 – Եւ Սարուհեայի որդի Յովաբ եւ Դաւիթի ծառաները ելան եւ հանդիպեցան անոնց Գաբաոնի ջրհորին քով։ Եւ անոնք նստան, մէկ կողմը՝ ջրհորին այս կողմը, եւ միւսները՝ ջրհորին միւս կողմը։ 14 – Եւ Աբներ ըսաւ Յովաբի. Թող ելլեն պատանիները եւ մրցին մեր առջեւ։ Եւ Յովաբ ըսաւ. Թող ելլեն։ 15 – Ուստի ելան եւ անցան հաշուով տասներկու Բենիամինացի՝ Իսբոսթէի համար, եւ տասներկու Դաւիթի ծառաներէն։ 16 – Եւ իւրաքանչիւրը բռնեց իր մրցակիցին գլուխէն եւ իր սուրը խրեց իր մրցակիցին կողին, եւ միասին ինկան։ Ուստի այդ տեղը, որ է Գաբաոնի մէջ, կոչուեցաւ Հելկաթասուրիմ։ 17 – Եւ այդ օրը շատ դաժան պատերազմ եղաւ, եւ Աբներ եւ Իսրայէլի մարդիկը պարտուեցան Դաւիթի ծառաներուն առջեւ։

18 – Եւ հոն էին Սարուհեայի երեք որդիները՝ Յովաբ, Աբիսա եւ Ասայէլ։ Ասայէլ արագավազ էր իր ոտքերով, ինչպէս դաշտի վայրի այծեամ մը։ 19 – Ասայէլ հալածեց Աբները, եւ Աբներին հետեւելու համար չդարձաւ ո՛չ աջ եւ ո՛չ ձախ։ 20 – Ուստի Աբներ ետ նայեցաւ եւ ըսաւ. Դո՞ւն ես Ասայէլ։ Եւ ան պատասխանեց. Ես եմ։ 21 – Աբներ ըսաւ անոր. Դարձիր աջ կամ ձախ, բռնէ պատանիներէն մէկը եւ առ անկէ զրահը։ Բայց Ասայէլ չուզեց դադրեցնել զինք հալածելէ։ 22 – Աբներ նորէն ըսաւ Ասայէլի. Դադրեցուր զիս հալածելէ, որպէսզի չզարնեմ զքեզ գետին, եւ ես ինչպէ՞ս երեսս վերցնեմ քու եղբայրդ՝ Յովաբի առջեւ։ 23 – Բայց ան չուզեց դադրեցնել զինք հալածելէ։ Ուստի Աբներ նիզակի ետեւի կողով մը զարկաւ անոր որովայնին, եւ նիզակը ելաւ անոր մէջքէն, եւ ան հոն ինկաւ եւ մեռաւ տեղն իսկ։ Եւ ամէն մարդ, որ կու գար հասնելու այն տեղը, ուր ինկած էր Ասայէլ եւ մեռած էր, կեցաւ։

24 – Բայց Յովաբ եւ Աբիսա հալածեցին Աբները։ Եւ արեւը մտաւ, երբ անոնք հասան Գիաթ-Ամմային դէմ, որ է Գիահի ճամբուն վրայ, Գաբաոնի անապատին ճամբան։ 25 – Եւ Բենիամինի որդիները հաւաքուեցան Աբներին ետեւէն, եւ միասին կազմեցին զօրագունդ մը, եւ կեցան բլուրի գագաթին։ 26 – Եւ Աբներ կանչեց Յովաբին եւ ըսաւ. Թող սուրը յաւիտեան չուտէ՞։ Չգիտե՞ս, որ դառնութիւն պիտի ըլլայ վերջը։ Մինչեւ ե՞րբ պիտի չհրամայես ժողովուրդին, որ դադրի իր եղբայրները հալածելէ։ 27 – Յովաբ պատասխանեց. Կեցնանք զքեզ, ինչպէս որ Աստուած կենդանի է, եթէ դուն չխօսէիր, ժողովուրդը առտուընէ պիտի դադրէր հալածելէ իր եղբայրները։ 28 – Ուստի Յովաբ փող հնչեցուց, եւ ամբողջ ժողովուրդը կեցաւ, եւ ետեւէ ալ չհալածեցին Իսրայէլը, եւ ալ չշարունակեցին պատերազմիլ։

29 – Եւ Աբներ եւ իր մարդիկը գիշերը ամբողջ գացին Արաբայի միջով, եւ անցան Յորդանանը, եւ ամբողջ առտուընէ ետք հասան Մանայիմ։ 30 – Եւ Յովաբ դարձաւ Աբները հալածելէ, եւ հաւաքեց ամբողջ ժողովուրդը։ Եւ Դաւիթի ծառաներէն պակսեցան տասնիննը մարդ եւ Ասայէլ։ 31 – Բայց Դաւիթի ծառաները զարկին Բենիամինէն եւ Աբներին մարդերէն, եւ անոնք մեռան երեք հարիւր վաթսուն հոգի։ 32 – Եւ Ասայէլ առին եւ թաղեցին Բեթղեհէմ՝ իր հօրը գերեզմանին մէջ։ Եւ Յովաբ եւ իր մարդիկը գիշերը ամբողջ գացին, եւ լոյս եղաւ Քեբրոն։

ԳԼՈՒԽ 3

1 – Եւ Սաուղի տան եւ Դաւիթի տան միջեւ երկար պատերազմ եղաւ։ Դաւիթ կը զօրանար, իսկ Սաուղի տունը՝ կ՚ընկճուէր։ 2 – Եւ Դաւիթի համար որդիներ ծնան Քեբրոնի մէջ։ Անդրանիկը՝ Յամնայ, Յեզրաելացի Աքինոամէն։ 3 – Երկրորդը՝ Քեղաբ, Նաբաղի որդին, որ Կարմելացի Աբիգայէլէն էր։ Երրորդը՝ Աբիսողոմ, Մաաքայի որդին, որ Գեսուրի թագաւոր Թալմայի աղջիկն էր։ 4 – Չորրորդը՝ Ադոնիա, Քաղիթի որդին։ Հինգերորդը՝ Սեփատիա, Աբիտալի որդին։ 5 – Վեցերորդը՝ Յեթրաամ, Դաւիթի կնոջ՝ Եգղայի որդին։ Այս ծնան Դաւիթի համար Քեբրոնի մէջ։

6 – Եւ մինչ պատերազմ կար Սաուղի տան եւ Դաւիթի տան միջեւ, Աբներ զօրացաւ Սաուղի տան մէջ։ 7 – Սաուղ հարճ մը ունէր, որուն անունը Հայիա էր, Այիայի աղջիկը։ Եւ Իսբոսթէ ըսաւ Աբներին. Ինչո՞ւ համար մտար հօրս հարճին։ 8 – Աբներ շատ բարկացաւ Իսբոսթէի խօսքերուն համար, եւ ըսաւ. Ես գլո՞ւխ եմ Յուդայի համար։ Այսօր ես ցոյց կու տամ ողորմութիւն քու հայրիկիդ՝ Սաուղի տան, անոր եղբայրներուն եւ անոր բարեկամներուն համար, եւ քեզ չեմ մատներ Դաւիթի ձեռքը, եւ դուն այսօր ինծի կը մեղադրես կնոջ համար։ 9 – Թող Աստուած այնպէս ընէ Աբներին եւ աւելցնէ անոր, եթէ ես չընեմ Դաւիթին համար այն, ինչ որ Տէրը երդուեցաւ անոր, 10 – Թագաւորութիւնը Սաուղի տունէն փոխադրելով եւ Դաւիթի գահը հաստատելով Իսրայէլի եւ Յուդայի վրայ՝ Դանէն մինչեւ Բերսաբէէ։ 11 – Եւ Իսբոսթէ չկրցաւ պատասխանել Աբներին մէկ խօսքի անգամ, վասն զի կը վախնար անկէ։

12 – Եւ Աբներ պատգամաւորներ ղրկեց Դաւիթի՝ իր տեղը, ըսելով. Ո՞ւր է երկիրը։ Եւ ըսաւ. Ուխտ կապէ ինծի հետ, եւ ահա իմ ձեռքս պիտի ըլլայ քեզի հետ, որպէսզի ամբողջ Իսրայէլը դարձնեմ քեզի։ 13 – Եւ Դաւիթ ըսաւ. Լաւ, ես ուխտ պիտի կապեմ քեզի հետ, բայց մէկ բան կը խնդրեմ քեզմէ, ըսելով. Մի՛ տեսնար երեսս, եթէ նախ չբերես Սաուղի դուստրը՝ Միքալը, երբ գաս տեսնելու երեսս։ 14 – Եւ Դաւիթ պատգամաւորներ ղրկեց Իսբոսթէի՝ Սաուղի որդիին, ըսելով. Տուր ինծի կինս՝ Միքալը, զոր նշանեցի ինծի համար հարիւր առեաւ Փղշտացիներու։ 15 – Եւ Իսբոսթէ ղրկեց եւ առաւ զայն Լայիսի որդի Փալտիէլէն, որ անոր ամուսինն էր։ 16 – Եւ անոր ամուսինը գնաց անոր հետ, եւ կու լար անոր ետեւէն մինչեւ Բահուրիմ։ Եւ Աբներ ըսաւ անոր. Գնա՛, դարձի՛ր։ Եւ ան դարձաւ։

17 – Եւ Աբներ խօսեցաւ Իսրայէլի երէցներուն հետ, ըսելով. Երէկ եւ առաջուընէ դուք կը փափաքէիք Դաւիթը ձեր թագաւոր ունենալ։ 18 – Հիմա ալ ըրէք, վասն զի Տէրը խոստացաւ Դաւիթին, ըսելով. Իմ ծառայ Դաւիթի ձեռքով պիտի փրկեմ իմ ժողովուրդս Իսրայէլը Փղշտացիներու ձեռքէն եւ բոլոր թշնամիներուն ձեռքէն։ 19 – Եւ Աբներ խօսեցաւ նաեւ Բենիամինի ականջներուն։ Եւ Աբներ գնաց նաեւ Քեբրոն, որպէսզի Դաւիթի ականջներուն խօսի այն ամէնը, որ հաճելի էր Իսրայէլին եւ Բենիամինի ամբողջ տան։ 20 – Եւ Աբներ, քսան մարդոց հետ, եկաւ Դաւիթի՝ Քեբրոն։ Եւ Դաւիթ ուրախութիւն ըրաւ Աբներին եւ անոր հետ եղող մարդոց համար։ 21 – Եւ Աբներ ըսաւ Դաւիթի. Ես պիտի ելլեմ եւ գամ, եւ պիտի հաւաքեմ ամբողջ Իսրայէլը իմ տէրս թագաւորին, որպէսզի ուխտ կապեն քեզի հետ, եւ դուն պիտի թագաւորես ամէն ինչի վրայ, որ սիրտդ կ՚ուզէ։ Եւ Դաւիթ արձակեց Աբները, եւ ան գնաց խաղաղութեամբ։

22 – Եւ ահա Դաւիթի ծառաները եւ Յովաբ եկան պատերազմէ, եւ մեծ աւար մը բերին իրենց հետ։ Բայց Աբներ չկար Քեբրոնի մէջ Դաւիթի քով, վասն զի արձակած էր զայն, եւ ան գնացած էր խաղաղութեամբ։ 23 – Երբ Յովաբ եւ անոր հետ եղող ամբողջ զօրքը եկան, Յովաբին պատմեցին, ըսելով. Նաբաղի որդի Աբներ եկաւ թագաւորին քով, եւ ան արձակեց զայն, եւ ան գնաց խաղաղութեամբ։ 24 – Եւ Յովաբ գնաց թագաւորին մօտ եւ ըսաւ. Ի՞նչ ըրիր։ Ահա Աբներ եկաւ քու քովդ, ինչո՞ւ համար արձակեցիր զայն, որ գնայ խաղաղութեամբ։ 25 – Դուն գիտես Աբները, Նաբաղի որդին, որ եկաւ քեզ խաբելու համար, որպէսզի գիտնայ քու ելլելդ եւ իջնելդ, եւ գիտնայ ամէն ինչ, որ կ՚ընես։

26 – Եւ Յովաբ դուրս ելաւ Դաւիթի քովէն, եւ պատգամաւորներ ղրկեց Աբներին ետեւէն, որոնք դարձուցին զայն Սիրա ջրհորէն, առանց Դաւիթ գիտնալու։ 27 – Եւ Աբներ դարձաւ Քեբրոն, եւ Յովաբ առանձին տարաւ զայն դարպասի մէջտեղը, որպէսզի խօսի անոր հետ խորհրդաւոր կերպով, եւ հոն զարկաւ զայն որովայնին, եւ ան մեռաւ Սարուհեայի որդի Ասայէլի արիւնին համար։ 28 – Եւ Դաւիթ լսեց յետոյ, ըսելով. Ես եւ իմ թագաւորութիւնս անմեղ ենք Տիրոջ առջեւ յաւիտեան Նաբաղի որդի Աբներին արիւնին համար։ 29 – Թող իյնայ Յովաբի գլխուն վրայ եւ անոր հօրը ամբողջ տան վրայ, եւ Յովաբի տունէն չպակսի հոսանք ունեցող, բորոտ, գաւազանի վրայ յենող, սրով իյնող եւ հացի կարօտ մարդ։ 30 – Ուստի Յովաբ եւ իր եղբայր Աբիսա սպանեցին Աբները, վասն զի անոնց եղբայրը՝ Ասայէլ, Գաբաոնի մէջ մեռցուցած էր զայն պատերազմի մէջ։

31 – Եւ Դաւիթ ըսաւ Յովաբին եւ ամբողջ ժողովուրդին, որ իր հետ էր. Պատռեցէ՛ք ձեր հանդերձները, գօտիացէ՛ք ձեզ քուրայով եւ սգացէ՛ք Աբներին առջեւ։ Եւ թագաւոր Դաւիթ գնաց դագաղին ետեւէն։ 32 – Եւ թաղեցին Աբները Քեբրոնի մէջ։ Եւ թագաւոր ձայնը բարձրացուց եւ լացաւ Աբներին գերեզմանին քով, եւ ամբողջ ժողովուրդը լացաւ։ 33 – Եւ թագաւոր Աբներին համար ողբ ըրաւ եւ ըսաւ. Աբներ անզգամի մը պէս պիտի՞ մեռնէր։ 34 – Քու ձեռքերդ կապուած չէին, եւ ոտքերդ շղթայով չէին կապկպուած։ Ինչպէս որ կ՚իյնան չարագործներուն առջեւ, այդպէս ինկար։ Եւ ամբողջ ժողովուրդը նորէն լացաւ անոր համար։

35 – Եւ ամբողջ ժողովուրդը եկաւ, որպէսզի հացով մխիթարէ Դաւիթը, երբ դեռ ցերեկ էր։ Բայց Դաւիթ երդում ըրաւ, ըսելով. Թող Աստուած այնպէս ընէ ինծի եւ աւելցնէ, եթէ հացը կամ որեւէ բան ճաշակեմ մինչեւ արեւը մտնէ։ 36 – Եւ ամբողջ ժողովուրդը ուշադրութիւն դարձուց այդ բանին, եւ ան հաճելի եղաւ անոնց, ինչպէս ամէն ինչ, որ թագաւորը կ՚ընէր ամբողջ ժողովուրդին համար։ 37 – Եւ ամբողջ ժողովուրդը եւ ամբողջ Իսրայէլը գիտցան այդ օրը, որ Նաբաղի որդի Աբներին սպանութիւնը թագաւորէն չէր եկած։ 38 – Եւ թագաւոր ըսաւ իր ծառաներուն. Գիտէ՞ք, որ իշխան եւ մեծ մարդ մը ինկաւ այսօր Իսրայէլի մէջ։ 39 – Եւ ես այսօր թագաւոր օծուած եմ, բայց այս Սարուհեայի որդիները ինծմէ աւելի զօրաւոր են։ Տէրը հատուցանէ չարագործին՝ իր չարութեան համեմատ։

ԳԼՈՒԽ 4

1 – Եւ Սաուղի որդին լսեց, որ Աբներ մեռաւ Քեբրոնի մէջ, եւ անոր ձեռքերը թուլցան, եւ ամբողջ Իսրայէլը խռովեցաւ։ 2 – Եւ Սաուղի որդին ունէր երկու մարդ, որոնք զօրավարներ էին զօրագունդերու։ Անոնցմէ մէկուն անունը Բանա էր, եւ միւսին՝ Ռեքաբ, Ռեմոնի որդիները, Բերոթացի, Բենիամինի որդիներէն։ 3 – Եւ Բերոթացիները փախան Գիթթայիմ եւ հոն եղան մինչեւ այսօր։

4 – Եւ Սաուղի որդի Յովնաթան ունէր մէկ որդի, որ կաղ էր ոտքերէն։ Հինգ տարեկան էր, երբ Յեզրաելէն լուրը եկաւ Սաուղի եւ Յովնաթանի մասին։ Եւ անոր դայեակը առաւ զայն եւ փախաւ։ Եւ երբ շտապով կը փախչէր, ան ինկաւ եւ կաղցուց զայն։ Եւ անոր անունը Մեմփիբոսթէ էր։

5 – Եւ Բերոթացի Ռեմոնի որդիները Ռեքաբ եւ Բանա գացին եւ մտան տաքին ատեն Իսբոսթէի տունը, երբ ան կ՚ընդունէր ցերեկուան հանգիստը։ 6 – Եւ ահա դռնապանուհին ցորեն կը մաքրէր, եւ ան նիրհեցաւ եւ քնացաւ։ Եւ Ռեքաբ եւ Բանա, անոր եղբայրը, անցան։ 7 – Եւ երբ մտան տունը, ան կը պառկէր իր անկողնին վրայ, իր ննջարանին մէջ, եւ զարկին զայն եւ սպանեցին, եւ գլուխը կտրեցին։ Եւ առին անոր գլուխը, եւ ամբողջ գիշեր ճամբայ ելան Արաբայի ճամբուն։ 8 – Եւ Իսբոսթէի գլուխը բերին Դաւիթին՝ Քեբրոն, եւ ըսին թագաւորին. Ահա քու թշնամիդ՝ Սաուղի որդի Իսբոսթէի գլուխը, որ կը փնտռէր քու կեանքդ։ Եւ Տէրը վրէժխնդրութիւն ըրաւ իմ տէրս թագաւորին համար Սաուղէն եւ անոր սերունդէն։

9 – Եւ Դաւիթ պատասխանեց Ռեքաբին եւ անոր եղբայրը՝ Բանային, Ռեմոնի որդիներուն, Բերոթացիներուն, եւ ըսաւ անոնց. Ինչպէս որ Տէրը կ՚ապրի, որ ամէն նեղութենէ ազատեց զիս, 10 – Երբ մէկը ինծի պատմեց, ըսելով. Ահա Սաուղ մեռաւ, եւ ան կարծեց, թէ լուրեր կը բերէ, եւ բռնեցի զայն եւ սպանեցի Սիկղակի մէջ, որպէսզի անոր լուրերուն համար վարձատրութիւն տամ անոր, 11 – Որքա՜ն աւելի՝ երբ չարագործ մարդիկ սպանեցին արդար մարդ մը իր տան մէջ, իր անկողնին վրայ, հիմա չպահանջե՞մ ձեր ձեռքէն անոր արիւնը եւ չբնաջնջե՞մ ձեզ երկրէն։ 12 – Ուստի Դաւիթ հրամայեց իր երիտասարդներուն, որոնք սպանեցին զանոնք, եւ կտրեցին անոնց ձեռքերն ու ոտքերը, եւ կախեցին զանոնք Քեբրոնի ջրհորին քով։ Եւ առին Իսբոսթէի գլուխը, եւ թաղեցին զայն Աբներին գերեզմանին մէջ Քեբրոնի մէջ։

ԳԼՈՒԽ 5

1 – Եւ Իսրայէլին ցեղերը ամբողջ Քեբրոն Դաւիթին եկան եւ ըսին. Ահա մենք քու ոսկորդ ու մարմինդ ենք։ 2 – Նաեւ անցեալ ատեն, երբ Սաուղ մեր թագաւորն էր, դուն էիր, որ Իսրայէլը կը տանէիր եւ կը բերէիր։ Եւ Տէրը քեզի ըսաւ. Դուն պիտի հովուես իմ ժողովուրդս Իսրայէլը, եւ դուն պիտի ըլլաս Իսրայէլի իշխանը։ 3 – Ուստի Իսրայէլին բոլոր երէցները Քեբրոն թագաւորին քով եկան, եւ թագաւոր Դաւիթ անոնց հետ ուխտ կապեց Քեբրոնի մէջ Տիրոջ առջեւ, եւ օծեցին Դաւիթը Իսրայէլի թագաւոր։

4 – Դաւիթ երեսուն տարեկան էր, երբ թագաւորեց, եւ քառասուն տարի թագաւորեց։ 5 – Քեբրոնի մէջ եօթը տարի եւ վեց ամիս թագաւորեց Յուդայի վրայ, եւ Երուսաղէմի մէջ երեսուներեք տարի թագաւորեց ամբողջ Իսրայէլի եւ Յուդայի վրայ։

6 – Եւ թագաւոր եւ իր մարդիկը գացին Երուսաղէմ՝ Յեբուսացիներուն դէմ, որոնք այդ երկրին բնակիչներն էին։ Եւ անոնք ըսին Դաւիթին. Դուն հոս չես մտնիր, հապա կոյրերն ու կաղերը քեզ կը վանեն, ըսելով. Դաւիթ հոս չի մտնիր։ 7 – Բայց Դաւիթ գրաւեց Սիոն ամրոցը, որ Դաւիթի քաղաքն է։ 8 – Եւ Դաւիթ այդ օրը ըսաւ. Ամէն մարդ, որ կը զարնէ Յեբուսացիները, թող ելլէ ջրհորէն եւ հասնի կոյրերուն ու կաղերուն, որոնք Դաւիթի հոգիին թշնամիներն են։ Ուստի կ՚ըսուի. Կոյրն ու կաղը տունը պիտի չմտնեն։ 9 – Եւ Դաւիթ բնակեցաւ ամրոցին մէջ, եւ զայն կոչեց Դաւիթի քաղաք։ Եւ Դաւիթ շինեց շրջակայքը՝ Միլոյէն ներս։ 10 – Եւ Դաւիթ կը զօրանար եւ կը մեծնար, եւ Տէր Աստուած Զաբաովթ անոր հետ էր։

11 – Եւ Քիրամ, Տիւրոսի թագաւոր, պատգամաւորներ ղրկեց Դաւիթի, եւ մայրի ծառեր, եւ հիւսներ ու քարագործներ, որոնք տուն շինեցին Դաւիթի համար։ 12 – Եւ Դաւիթ գիտցաւ, որ Տէրը զինք հաստատեց Իսրայէլի թագաւոր, եւ որ իր թագաւորութիւնը բարձրացուց իր ժողովուրդ Իսրայէլին համար։

13 – Եւ Դաւիթ Քեբրոնէն եկաւ ետք առաւ հարճեր եւ կիներ Երուսաղէմի մէջ, եւ ծնան Դաւիթի համար եւս որդիներ եւ դուստրեր։ 14 – Եւ անոնց անունները, որոնք ծնան անոր Երուսաղէմի մէջ, հետեւեալներն են՝ Սամուա, Սոբաբ, Նաթան, Սողոմոն, 15 – Եբհար, Եղիսուա, Նեփեղ, Յափիա, 16 – Եղիսամա, Եղիադա եւ Եղիփելէթ։

17 – Եւ Փղշտացիները լսեցին, որ Դաւիթ օծուած էր Իսրայէլի վրայ թագաւոր, եւ ամբողջ Փղշտացիները ելան, որպէսզի Դաւիթը փնտռեն։ Եւ Դաւիթ լսեց եւ իջաւ ամրոցը։ 18 – Եւ Փղշտացիները եկան եւ տարածուեցան Հրեշտակաց հովիտին մէջ։ 19 – Եւ Դաւիթ հարցուց Տէրոջ, ըսելով. Ելլե՞մ Փղշտացիներուն դէմ, եւ մատնե՞ս զանոնք իմ ձեռքս։ Եւ Տէրը ըսաւ Դաւիթին. Ելիր, վասն զի անպատճառ Փղշտացիները պիտի մատնեմ քու ձեռքդ։ 20 – Եւ Դաւիթ եկաւ Բահալ-Փարասիմ, եւ հոն զարկաւ զանոնք։ Եւ ըսաւ. Տէրը ջախջախեց իմ թշնամիներս իմ առջեւս, ինչպէս ջուրերը կը ջախջախեն։ Ուստի այդ տեղուան անունը կոչեցին Բահալ-Փարասիմ։ 21 – Եւ հոն թողուցին իրենց կուռքերը, եւ Դաւիթ եւ իր մարդիկը վերցուցին զանոնք։

22 – Եւ Փղշտացիները նորէն ելան, եւ տարածուեցան Հրեշտակաց հովիտին մէջ։ 23 – Եւ Դաւիթ հարցուց Տէրոջ, եւ ան ըսաւ. Չելլես, հապա դարձուր զանոնք ետեւէդ, եւ եկուր անոնց դէմ Բակայի ծառերուն քով։ 24 – Եւ երբ լսես Բակայի ծառերուն գագաթներուն վրայ քայլերու ձայն մը, այն ատեն ելիր, վասն զի Տէրը քու առջեւդ պիտի ելլէ, որպէսզի զարնէ Փղշտացիներու զօրքը։ 25 – Եւ Դաւիթ այնպէս ըրաւ, ինչպէս Տէրը հրամայեց անոր, եւ զարկաւ Փղշտացիները Գաբաոնէն մինչեւ Գեզեր։

ԳԼՈՒԽ 6

1 – Եւ Դաւիթ նորէն հաւաքեց Իսրայէլի ամբողջ ընտիր զինուորները, երեսուն հազար հոգի։ 2 – Եւ Դաւիթ եւ ամբողջ ժողովուրդը, որ անոր հետ էր, ելան եւ գացին Բահալա Յուդայի, որպէսզի հոնկէ բերեն Աստուծոյ տապանակը, որուն անունը կոչուած է Զօրքերու Տէր Աստուած, որ կը բնակի քերովբէներու վրայ։ 3 – Եւ Աստուծոյ տապանակը դրին նոր սայլի մը վրայ, եւ Աբինադաբի տունէն, որ բլուրին վրայ էր, հանեցին զայն։ Եւ Աբինադաբի որդիները՝ Ուզա եւ Ախիո, նոր սայլը կը քշէին։ 4 – Եւ զայն Աբինադաբի տունէն, որ բլուրին վրայ էր, Աստուծոյ տապանակին հետ հանեցին, եւ Ախիո կը քալէր տապանակին առջեւէն։ 5 – Եւ Դաւիթ եւ ամբողջ Իսրայէլի տունը կը խաղային Տիրոջ առջեւ ամէն տեսակ նուագարաններով՝ փայտէ նուագարաններով, քնարներով, հարփերով, թմբուկներով, շչակներով եւ ծնծղաներով։ 6 – Եւ երբ հասան Նաքոնի կալը, Ուզա իր ձեռքը երկնցուց Աստուծոյ տապանակին, եւ բռնեց զայն, վասն զի եզները սայթաքեցուցին զայն։ 7 – Եւ Տիրոջ բարկութիւնը բորբոքեցաւ Ուզայի դէմ, եւ Աստուած զարկաւ զայն հոն իր յանդգնութեան համար, եւ ան մեռաւ հոն Աստուծոյ տապանակին քով։ 8 – Եւ Դաւիթ տրտմեցաւ, վասն զի Տէրը պատռեց Ուզան, եւ այդ տեղուան անունը կոչեցին Պերեց-Ուզա մինչեւ այսօր։ 9 – Եւ Դաւիթ վախցաւ Տիրոջմէ այդ օրը, եւ ըսաւ. Ինչպէ՞ս Տիրոջ տապանակը իմ քովս գայ։ 10 – Ուստի Դաւիթ չուզեց Տիրոջ տապանակը իր քովը՝ Դաւիթի քաղաքը տանիլ, հապա զայն տարաւ Գեթացի Աբինադաբի տունը։ 11 – Եւ Տիրոջ տապանակը մնաց Գեթացի Աբինադաբի տունը երեք ամիս, եւ Տէրը օրհնեց Աբինադաբն ու անոր ամբողջ տունը։

12 – Եւ ըսին Դաւիթի թագաւորին. Տէրը օրհնեց Աբինադաբի տունը եւ անոր ամէն ինչը՝ Աստուծոյ տապանակին համար։ Ուստի Դաւիթ գնաց եւ Աստուծոյ տապանակը Աբինադաբի տունէն Դաւիթի քաղաքը տարաւ ուրախութեամբ։ 13 – Եւ երբ Տիրոջ տապանակը կրող եզները վեց քայլ գացին, ան զոհ մատուցանել տուաւ մէկ արջառ եւ մէկ գառնուկ։ 14 – Եւ Դաւիթ պարեցաւ Տիրոջ առջեւ ամբողջ ուժով, եւ Դաւիթ քահանայական էֆոդ մը հագած էր։ 15 – Ուստի Դաւիթ եւ ամբողջ Իսրայէլի տունը Տիրոջ տապանակը բերին ուրախութեան աղաղակներով եւ շչակի ձայնով։

16 – Եւ երբ Տիրոջ տապանակը Դաւիթի քաղաքը մտաւ, Սաուղի դուստրը՝ Միքալը, պատուհանէն նայեցաւ, եւ տեսաւ թագաւոր Դաւիթը, որ կը ցատքռտէր եւ կը պարէր Տիրոջ առջեւ, եւ անարգեց զայն իր սրտին մէջ։ 17 – Եւ Տիրոջ տապանակը բերին եւ դրին իր տեղը՝ վրան մը, որ Դաւիթ շինած էր անոր համար։ Եւ Դաւիթ ողջակէզներ եւ խաղաղութեան զոհեր մատուցանել տուաւ Տիրոջ առջեւ։ 18 – Եւ երբ Դաւիթ աւարտեցուց ողջակէզներ եւ խաղաղութեան զոհեր մատուցանելը, օրհնեց ժողովուրդը Զօրքերու Տէր Աստուծոյ անունով։ 19 – Եւ ամբողջ ժողովուրդին, Իսրայէլի ամբողջ բազմութեան, թէ՛ կիներուն եւ թէ՛ տղամարդոց, իւրաքանչիւրին բաժին հաց մը, խորոված միս մը եւ խմորեղէն մը տուաւ։ Եւ ամբողջ ժողովուրդը գնաց իր տունը։

20 – Եւ Դաւիթ դարձաւ օրհնելու իր տունը։ Եւ Սաուղի դուստրը՝ Միքալը, ելաւ Դաւիթին առջեւ, եւ ըսաւ. Ինչպէ՜ս փառաւորուեցաւ այսօր Իսրայէլի թագաւորը, որ մերկացաւ իր ծառաներուն աղջիկներուն առջեւ, ինչպէս մերկ մէկը կը մերկանայ։ 21 – Եւ Դաւիթ ըսաւ Միքալին. Տիրոջ առջեւ պարեցայ, որ ընտրեց զիս քու հայրիկիդ եւ անոր ամբողջ տունէն աւելի, որպէսզի զիս կարգէ Տիրոջ ժողովուրդ Իսրայէլին իշխան։ Ուստի Տիրոջ առջեւ պիտի պարեմ։ 22 – Եւ աւելի պիտի խոնարհիմ, եւ աւելի պիտի ստորնանամ իմ աչքերուս մէջ, բայց աղախիններուդ մօտ պատիւ պիտի ունենամ։ 23 – Եւ Սաուղի դուստր Միքալին մինչեւ իր մահուան օրը զաւակ չունեցաւ։

ԳԼՈՒԽ 7

1 – Եւ երբ թագաւոր իր տունը բնակեցաւ, եւ Տէրը հանգիստ տուաւ անոր շրջակայ բոլոր թշնամիներէն, 2 – Թագաւոր ըսաւ մարգարէ Նաթանին. Ահա ես կը բնակիմ մայրիէ տունի մէջ, բայց Աստուծոյ տապանակը վրանի մէջ կը բնակի։ 3 – Եւ Նաթան ըսաւ թագաւորին. Գնա՛, ըրէ՛ ամէն ինչ, որ սրտիդ մէջ է, վասն զի Տէրը քեզի հետ է։ 4 – Եւ նոյն գիշեր Տիրոջ խօսքը եղաւ Նաթանին, ըսելով. 5 – Գնա՛ եւ ըսէ՛ իմ ծառայ Դաւիթին. Այսպէս կ՚ըսէ Տէրը. Դուն պիտի չշինես տուն մը, որ իմ բնակարանս ըլլայ։ 6 – Վասն զի ես չեմ բնակած տուն մը Իսրայէլի որդիները Եգիպտոսէն հանելու օրէն մինչեւ այսօր, հապա շրջեցայ վրանի եւ խորանի մէջ։ 7 – Ամբողջ շրջելու ատենս Իսրայէլի բոլոր ցեղերուն հետ, խօսեցա՞յ արդեօք Իսրայէլի դատաւորներէն մէկուն հետ, որոնց պատուիրեցի, որ հովուեն իմ ժողովուրդս Իսրայէլը, ըսելով. Ինչո՞ւ համար չշինեցիք ինծի մայրիէ տուն։ 8 – Հիմա ուրեմն ըսէ՛ իմ ծառայ Դաւիթին. Այսպէս կ՚ըսէ Զօրքերու Տէր Աստուածը. Ես քեզ առի արօտավայրէն, հօտին ետեւէն, որպէսզի ըլլաս իմ ժողովուրդ Իսրայէլին իշխան։ 9 – Եւ քու բոլոր գնացած տեղերդ քեզի հետ էի, եւ քու առջեւէդ բոլոր թշնամիներդ կորսնցուցի, եւ քեզի մեծ անուն մը պիտի տամ, ինչպէս երկրի վրայ մեծ մարդոց անունները։ 10 – Եւ տեղ պիտի տամ իմ ժողովուրդ Իսրայէլին, եւ զայն պիտի տնկեմ, որպէսզի իր տեղը բնակի եւ ալ չդողդողայ, եւ անիրաւութեան որդիները ալ չնեղեն զանիկա, ինչպէս առաջ, 11 – Եւ ինչպէս այն օրերէն, երբ դատաւորներ կացուցի իմ ժողովուրդ Իսրայէլին վրայ։ Եւ քեզ պիտի հանգստացնեմ բոլոր թշնամիներէդ։ Եւ Տէրը քեզի կ՚ըսէ, որ Տէրը քեզի տուն մը պիտի շինէ։ 12 – Երբ օրերդ լրանան, եւ քնանաս քու հայրերուդ հետ, քու ետեւէդ պիտի յարուցանեմ քու սերունդդ, որ քու մարմնէդ պիտի ելլէ, եւ անոր թագաւորութիւնը պիտի հաստատեմ։ 13 – Ան պիտի շինէ տուն մը իմ անունիս համար, եւ ես պիտի հաստատեմ անոր գահը յաւիտեան։ 14 – Ես անոր հայր պիտի ըլլամ, եւ ան ինծի որդի պիտի ըլլայ։ Եթէ ան անիրաւութիւն ընէ, մարդոց գաւազանով եւ մարդոց որդիներու հարուածներով պիտի խրատեմ զայն։ 15 – Բայց իմ ողորմութիւնս անկէ պիտի չհեռանայ, ինչպէս որ հեռացուցի զայն Սաուղէն, զոր հեռացուցի քու առջեւէդ։ 16 – Եւ քու տունդ եւ քու թագաւորութիւնդ պիտի հաստատուին յաւիտեան քու առջեւդ, եւ քու գահդ պիտի հաստատուի յաւիտեան։

17 – Ամէն այս խօսքերուն համեմատ եւ ամբողջ այս տեսիլքին համեմատ, Նաթան խօսեցաւ Դաւիթին։

18 – Եւ թագաւոր Դաւիթ մտաւ եւ նստաւ Տիրոջ առջեւ, եւ ըսաւ. Ո՞վ եմ ես, Տէր Աստուած, եւ ի՞նչ է իմ տունս, որ զիս այս աստիճանին հասցուցիր։ 19 – Եւ այս ալ քու աչքերուդ մէջ փոքր բան մը եղաւ, Տէր Աստուած, եւ խօսեցար նաեւ քու ծառայիդ տունին համար հեռաւոր ապագայի մասին։ Եւ այս մարդուն օրէնքը այդպէ՞ս է, Տէր Աստուած։ 20 – Եւ Դաւիթ ինչ կրնայ աւելի ըսել քեզի։ Վասն զի դուն, Տէր Աստուած, գիտես քու ծառայդ։ 21 – Քու խօսքիդ համար եւ քու սրտիդ համեմատ ըրիր այս բոլոր մե

քանէ պինաս էթ տիլէբ։ 12.ՎՂ Դաւիթ ՐԱՊՊԸՆ Խրտսլել իւղերինէ քէնտիսնէ մէլիք սաուլի էյլէսիյինի, վէ գավմը Խրտսլել իչինն քէնտիսնինի հիւքիւմէթինի թէրֆի՝ էթտիյինի աղլատը։

13 – Վ.Է Քերթաանան կէլտիքտէն առաջու Դաւիթ Նրսաւաղէմտէն տանի պաշգա օտալըդլար վէ զէվճէլեր ալմազլէ՝ Դաւիթէ տատա օղսալար վէ գըզլար տօղսաս։ 14.ՎՂ Երսաւաղէմտէ անան տօղանլարդն խամերի պուռչար խոն։ Սամիաս վէ Սավսաբ վէ Նաթանան վէ Սողոման, 15 – Վ.Է Ցիբասար վէ Եղիսաւա վէ Նոփեկ վէ Ցափիէ, 16 – Վ.Է Եղիսամա վէ Եղիսագամ վէ Եզիիսդէ։

17 – Վ.Է Ֆիլիսթիլէր Դաւիթին Իսրայէլ իւղերինէ մէլիք մէսհ օլունտըղընը իչին մէգլէ, Ֆիլիսթիլէրին ճիւմլէսի Դաւիթի սորամադա չըգտըլար. վէ Դաւիթ պուռնա իչին տիքտէ գալ՝այա էհամ։ 18 – Վ.Է Ֆիլիսթիլէր կէլիպ Ռափայիմ վատիսինտէ եայրլտըլար։ 19 – Վ.Է Դաւիթ՝ Ֆիլիսթիլէրէ գարշը չըգայըմ մը. ան անդրի էլինէ թէսլիմ էտէճէ՞ք մի սին՝ ուչիւ ՐԱՊՊՏԱՆ ախ՛ալ էյլէսի. ՐԱՊՊ տանի Դաւիթէ ցէլոպ՝ Զրգ, գիրու մութլաղա Ֆիլիսթիլէրէն էլինէ թէսլիմ էտէճէյիմ՝ ատաւ։ 20 – Ը գէմանն Դաւիթ Խատգիսարսանէ կիթտի, վէ Դաւիթ անդրէն օրատա վուրտըգատ՝ ՐԱՊՊ տուչումէնդէրինի էօնիւմտէ սուլար գէօդուբէ պօզտըդը միսիլլու պօզտու՝ ատաւ. պու էճլտէն օլ մնհալէ՝ Խարագամ թէսմիյէ էյլէտի։ 21 – Վ.Է օրատա փուճ լարընը պուսգարլար. Դաւիթ իլէ ատամէնդէրի տատի անդրի գալտըրտըլար։

22 – Վ.Է Ֆիլիսթիլէր թէքրար չըգըդ՝ Ռափայիմէր վատիսինտէ եայրլտըլար։ 23.Վ.Է Դաւիթ ՐԱՊՊՏԱՆ ախ՛ալ էյի տիքտէ՝ Զրգմա, սրգալարընտան տօլաչրպ անդրէ պէքտա տպաճլարընը գաւչըրտանան կէլէճէքսին։ 24. Վ.Է պէքտա տպաճլարընը թէփէլէրինտէ եւբրիչէ ախ իչիի տիչինտէ՝ օլ վաղըլի Հարէքէթի էտէճէքտին, գիրա օլ վաղըլի ՐԱՊՊ Ֆիլիսթիլէրին օրատաչընը վուրտնագ իչիւն ախնին էօնիւնտէն չըգմիշ օլաւը՝ ատաւ։ 25 – Վ.Է Դաւիթ ՐԱՊՊԸՆ քէնտինէ եմր էթտիյի վէճէվլէ իչըաս էտիպ՝ Ֆիլիսթիլէրէրի Գաբաատան Գազէրէ վարընճայա գատար վատրատաւ։

ԳԱՊ 6

Վ.Է Դաւիթ թէքրար Խրտսլէկին ճիւմլէ միւնթէխապալարընը, օրտագ սինի նէֆէր օլարագ, ՃԷմ՝ էյլէտի։ 2 – Վ.Է Դաւիթ գալգըդլ մա՛խ՛լէթինտէ պաալանան գաւմինի քէսքինճէսի իլէ ճուգա Բաապղնատան քէրուպիմլէր ալդէրինտէ ճաղիա օլան, վէ ՐԱՊՊ իւ՝ ճէնդաա խամ՛յլէ թէսմիյէ օլունան Ալլահընի թաապաթ իւ՝ 'ադրընը եօգաբրը կէթի իլէ իչինն օրատա կիմ՛ան։ 3 – Վ.Է Ալլահընի թաապաթընը պիր եէնի արապայա գըդտա՝ պայըրատա ատքին օլան Աբինադաբընի խանէսինտէն չըգարագլար. վէ Աբինադաբին օղուլարը Ոզա վէ Ահիով օլ եէնի արապայը պիրընէ խոն։ 4 – Վ.Է ան՛ը Ալլահընի թաապաթընի իլէ պէրաբէր պայըրատա ատքին օլան Աբինադաբընի խանէսինտէն չըգարագլար. Ահիով տաճի թաապաթընի էօնիւնճէ կիտիյօր խոն։ 5 – Վ.Է Դաւիթ վէ պիւթին պէյլի է Խրտսլել սէրվ ազաչընտան հէր կէօնէ չուգլար, թամպաւրլար վէ ատնիթուրար վէ ատճիլէր վէ չընդրագլար վէ գիլէրէլ ՐԱՊՊԸՆ էօնիւնտէ ոյնայրար խոն։

6 – Վ.Է Նաքօնի խարմանընա կէլճիվէրինտէ՝ էզբիզէր Ահիոդըն թաապաթընը պուրատըդլարը իչինն Ոզա եէնի սազտարագ անը թամըտաս։ 7 – Վ.Է ՐԱՊՊԸՆ գազագար Ոզա 'ահէյհինէ ատէվէյնէսի, վէ Ալլահ անը պու խաթաա իչինն հէման օրատա վատրատաս. օ տան օրատա Ալլահընի թաապաթը քանընտա էօլտու։ 8 – Վ.Է ՐԱՊՊ Ոզայը վուրատըդընտան Դաւիթ մուքատէճ օլտու. վէ օլ մնհալէ պու կիւնէ գատար Փարէս-ոզա թէսմիյէ օրատնագ։ 9 – Վ.Է Դաւիթ օլ կիւն ՐԱՊՊՏԱՆ գօրգուդ՝ ՐԱՊՊԸՆ թաապաթը քանընտա նա՞սըլ կէլէճէք տիր՝ ատաւ։ 10 – Խմոն Դաւիթ ՐԱՊՊԸՆ թաապաթընը քէնտի քանընա՝ Դաւիթ չէհրինէ կէթիրմէք խամ էեմ՛լիպ, անը Գէթլի Աբդեդոմին խանէսինտէ կէօթիւրտու։ 11 – Վ.Է ՐԱՊՊԸՆ թաապաթը Գէթլի Աբդեդոմին խանէսինտէ իւչ այ գալտը. վէ ՐԱՊՊ Աբդեդոմը վէ պիւթին խանընէսինի պէրէքէթլէտտի։

*Պօզղունլըգ մնհալի

Digitized by Google

12 – Վ.Է մէկէք Դաւիթէն՝ Ալտնէրն թագաւորը սպանել պիտի ԲԱՊՈ Ագագացիներէն խանհօրհի վէ պիտիքիւն էմիլեանի պերէքէթլէնի՝ սեխիլ թագաւոր վերիւլելէ, Դաւիթ կիտիպ Ալտնէրն թագաւորիրը Ագագացիներն խանհօրհանէն մէպերրէթէլ Դաւիթ չէհրինէ կէթիրսի։ 13 – Վ.Է ԲԱՊՈՐՆ թագաւորիրը թաչլայմիշ տիրը տասը տարի ընէ, սըղրըսը վէ պէսիր պատգարըսը ղէպհ էթտի։ 14.Վ.Է Դաւիթ քէթէն էֆօտ գաչամիշէ օլարակ՝ ԲԱՊՈՐՆ հաղարըմտան պիտիքիւն գաւվէվէիրիլ բագա էտէր խոն։ 15 – Վ.Է Դաւիթ իլէ պիտիքիւն պէրի ի ԽարայԼ ԲԱՊՈՐՆ թագաւորիրը կիւլտանիքլէ վէ պօրտա սետասլլէ ճօգարը կէթիրտիրլեր։ 16 – Վ.Է ԲԱՊՈՐՆ թագաւորը Դաւիթի չէհրինէ վտտլ օլաքղնտան, Սաուլէղն գըղը Մեղքաղ փէնճերէտէն պտգրդա մեկիր Դաւիթքն ԲԱՊՈՐՆ հաղարըմտան արչըրլըղ բագա էճոկիթնի կէօրտիւիւնէ՝ քէնտի գաղիրտէ տանը խոր կէօրտիւ։ 17 – Վ.Է ԲԱՊՈՐՆ թագաւորիրը կէթիրիպ՝ տնը քէնտի մնհայիներ Դաւիթքն տնըն իչինն գաւրտորդը չտտորրն օրթտտնտա գտաղլտր. վէ Դաւիթ ԲԱՊՈՐՆ հաղարըրտտա մեհհրտգտլտրը իլէ սեխտիրի գաւթպտնլտրը թագաւիմ էլլէտի։ 18 – Վ.Է Դաւիթի մեհհրտգտլտրըն վէ սեխտիրի գաւթպտնլտրընըն թագաւիմինի թէխտիմ էճոկիքտէ, ԲԱՊՈ իւ ճիւնտաղրն խտմիլէ գտվմտա պերիքէճի օգաւտտա։ 19 – Վ.Է պիւիքիւն գտվմտա, կերիքք երքէք վէ կերիքք գտրը պիւիքիւն Խորայել ճէմիտ՝ տրբնտտն հեր պիրինի պիրեր ատմտն էքմէք իլէ պիրեր փտրչտ էճ, վէ պիրեր էտտճ փիւտճտի թէվգի՝ էլլէտի։ վէ գտվմտրն քտտֆէճէպ հեր քէտ քէնտի էվինէ կիճէտի։

20 – Դաւիթ տտտրի քէնտի խտնէտինէ պերիքէճի օգտմտգ իչիւն ՝տվտ տեճէ էլլէտի. վէ Սաուլղն գըղը Մեղքաղ Դտւիթի խտճիգպտլէ չէգրտյ՝ Խարայէլին մէկիչի պտւ կիւն նէ չէրէֆիճ իտտի, քի պէնտեչէրիճինն ճտրիչէլերի էօնճիւտտրը, պտղ տատմիշերտճն պիրի ատյտւնտրդը կիտի, պտւ կիւն տգյտւնմիշ իտտի՝ տճէտի։ 21 – Դաւիթ տտտխ Մեղքաղտց՝ Ատնինի փէտերինի իլէ պիւիքիւն խտնէտտտնը ճերինէ ԲԱՊՈՐՆ գտվմը իւճէրինէ, Խարայէլ իւճէրինէ, պէնի հիւքմտտտր նտտղ էճմէճք իչիւն պէնի ինճի իչտղ էտէն ԲԱՊՈՐՆ հաճտրըճտտա, պէլի, ԲԱՊՈՐՆ հաճտրըճնտտա գտնտտրըմ։ 22 – Հէմ պտւնտտան տտտհտ գիչտտճ թէնէգդիւ էտտրճէք քէնտի նտղտրըմտտա էտտնտ ատտա, օվ տճնէն տէտտկիչի ճտրիչէլերիճ 'ինտճնտճ միւհիճերէմ՝ օւտճտրմ՝ տճէտի 23 – Վ.Է Սաուլղն գըղը Մեղքաղն՝ վէ ճտմքը կիւնինէ գտտտտր չտճտտր օլմտտր։

ՓԱՓ 7

Վ.Է մէկէք քէնտի խտնէտինէ տտտքին օլտրդը, վէ ԲԱՊՈ տտնտ էճրտտֆնտտա պտուլտտնտն ճիւմճէ տիւչմիճլէրինէն բտտհտճ վէրտկչի վտգրճ տատ, 2 – Մեկիրք՝ Նտհտտն փէյգտմպէրճ՝ Իչրտ պէն էրզ տտղտճճնտտան նտտփէյմշ պիր խտնէտճ օճտւրտւ յտրդտ. վէ Ազտտրն թտտպտգրը չտտտր պտւ կիւն թտտպտգրտ տատ՝ տճէտի 3 – Նտհտտն տտտխի մէկիչի՝ պիճ, կէօդիլիճտճ հեր նէ վտր խտ՝ նտտֆ, դիրտտ ԲԱՊՈ աէդնի իլէ տճրտ՝ տճէտի։

4 – Վ.Է օլ կէճէ ԲԱՊՈՐՆ քէլտմը Նտհտտտա կէլիպ՝ պիճ, գտւքրտ Դտւիթ տէզիլէ. 5 – ԲԱՊՈ պտղյտրդը քի՝ Իչտմճէիմ իչիւն պտճտա աէՆ մի պիր խտնէ պիճտա էտէճճէքտճն. 6 – Զիւնքի պէնի Խարայէլի Մըղրտտան չէգտրտղրտմ՝ պիճիւտճէ իտտ պտւ կիւնէ գտտտրը խտնէտճ իգտտճէ էճմէճիպ՝ չտտրը իլէ վէ մէտաքէ իլէ տօլտչտրտմ։ 7 – Պիճիւիճ պէնի Խարայէլ իլէ հեր նէրէյի տօլտչտրտմ՝ խտ, գտվմտմ Խարայէլի կիւճիւճլի էմ էճմէիճմ Խարայէլ 'տրպէյտրընտան պիրինէ պիր վտգրճ՝ Նի՞ չիւն պտճտա էրզ տտղտճճնտտան պիր խտնէ պիճտա էճմէճտիճիզ՝ տճէտի՞ մի։ 8 – Վ.Է չիմտճ գտւքրտմ Դտւիթէ աէդյէ պտւյտրդը. Գտվմտմ Խարայէլ իւգէրինէ բէ՛իս օլմտգ իւզրէ պէն աէնի տպղյտտան վէ պիւքիւս տարտճտտան տլտտրտ՝. 9 – Վ.Է հեր նէրէյէ կիճէտիճն իտտ, աէնին իլէ օլտւտ՝ ճիւմճէ տիւչմիճլէրինի աէնին էօճիւտտճ գըղըտրտ՝. վէ հեր հիւճիւճտճ պտւյտճտան պէօյիւքտ պիր նտտմ վէրտիւ։ 10 – Գտվմտմ Խարայէլ իչիւն տտտխ պիր ժէքտտն իտտ՝ճիւն էտտիպ՝ տճը տիքէճ ճէյիտ՝. վէ տրճըգ

---

*Պ՝՝զ Նտտէկէրտ՝ հտգիմիէրտճէ

Digitized by Google

ասորեստանցիները՝ քէնաան եւ բոլոր ասպետները ալա՛ճագ տալը. 6՝Ա եւ չերը օլանլար ասոնք եվվելքէ կիտին, 11-ընդ գավմըմ Խորասէլ իւղերնին հաքիմներ նոսայ եթ՛ոխիմ կիւնասէն պէտու օլորզը ւէ՛ն, ան՛ը պիր ասոհա թ՛ագնիգ եթ՛ոխէնեճէքլեր. վէ ասանա ճիւմլէ ասու՛չնէնէքթիւնէն բոհաթ վէրէճէխիմ. ԲԱՊՈ ասոնք ասանա խոսգեր վէրիր քի՛ ԲԱՊՈ ասանա պիր խանէ ինչա էսէճէք տիր։ 12-Ա՛Ջ կիւնէրերին թ՛եմամ՛ օլառգ էճասոսոսդի իւէ հասի՛ոդրդի վագրէմ, ասու՛չպէնասն կէլէն նէօլինի իգամէ էտիով՛ անդը հիւ-քիւմէթ՛ինի ասպիթ գըլասճագրդմ։ 13-Խամիմ պիր խանէ օ ինչա էսէճէք, վէ անդն հիւ-քիւմէթ՛ինին թ՛ագնիթ՛ագը իւ էլ էգէտ ասոպիթ գըլասճագրդմ։ 14-Պէն ասնա փէտեր օլասճագրդմ, օ ասոթի պասնա օզուզ օլասճագ տալը. էգէր 'խասան էսէգրսէ, պէն անը ինասն իչինէ փօ-ւաէնըլաՙ 'ասաս իւէ վէ պէ՛ն ասոէտինն ասորպէէլէրիւէ թ՛է՛տնիս էսէճէ՛իմ՛։ 15-Ամմիս 'ինայէթ՛իմ՛, սէնին էօնիւնսէն ոէ՛ֆ՛ էթ՛ոխիմ Սասւոզասն ալորզրմ կիսգի, ասնսէն ասլըննայճագ տալը։ 16-Ա՛Ջ խասնէդ վէ հիւ-քիւմէթ՛ին իւ էլ էգէտ հուզուսբըսաս էմին, վէ սէնին թ՛ագնիթ՛ը իւ էլ էգէտ ասոպիթ գըլընասճագ տալը՝ աէտի։ 17-Նսթ՛ան ասոթի պու քէլասմն քնաֆ՛ֆէնէնի վէ պիթ՛իւն պու վահէթ՛ 'ոյնիւլէ Դուսւթ՛ը սէզլէսի։

18-Ա՛Ջ Մէւլիք Դուսւթ՛ կիսգի ՐԱՊՓՆ հուզուրընաս օթ ուրասու, վէ ասէտի քի՛՝ Եա Բապպ ՆՏովա, պէն քի՛մ իմ՛ վէ խանէմ նէ՞ ասիր, քի պէնի պուրոյաս գաասար կէլի իրսին։ 19-Լ՛ոքին, Եա Բապպ ՆՏովա, պու ասոթի նասգասրընաս քիւչիւք կէօրիւնիւս. գուսւլընդն խանէսի հագգընաս ուզագ վէմնան իչինէ ասոթի սէզլէնէնի. Եա Բապպ ՆՏովա, ինասնդն 'ասոէթի պո՛ւ մը սորը։ 20-Ա՛Ջ Դուսւթ՛ ասնսա աստ՛ո նէ՞ սէզլէնէ պիրիր. գիրաս սէն, Եա Բապպ ՆՏովա, գուսւլընդը ոլիլիրսին։ 21-Գաւ պէօյնէ՛ք չէլլերին ճիւմլէնէնի գուսւլընդա պիլոիրդմ՛ք իչինէ, քէլասմնդն հասգագիլէ վէ գուլդինդ կէօրէ Եասիսրդն։ 22-Գաւ է՛ճլէսէն, Եա ՐԱՊՓ Ալլահ՛, մո՛ւազասմ աքն. գիրաս գուսւլոլրըմ՛զդլէ ճիւմլէ Խլիճ՛ոխիմիզ կէօրէ միոլինդ եօգ սորը։ վէ սէնասէն գոյդրի Իլահ եօգ սորը։ 23-Ա՛Ջ էէր հիւգիւնասճ գաւմընդ Իսրայէլ մթ՛ոխիս հաՙնգը միլլէթ՛ վոր սորը, քի քէնասնդէ գաւմ՛ օլմագ խգրբ՛ ասնը խելասս էթ՛ոէգ վէ քէնասնդէ նասմ՛ գասգասնմագ իչինէ Ալլահ՛ կէլասի. Նիմ էգքիմ՛ Մըսորսասն քէնասնդն իչինէ խելասս էյլէոխիյնդ գաւմընդն էօնիւնասէն թ՛ագնիթ՛ագ էթ՛ոխիս, ասիյասրընաս օլ ոէգդիւգ վէ էճդոէգէ, ասիյասրընաս օլ ոէգդիւգ վէ էճդոէգդի չէլլերդի եասիսրդն։ 24-Ա՛Ջ իւ էլ էգէտ սասնա գաւմ՛ օլմագ խգրբ, գաւմընդն Իսրայէլդի քէնասնդէ ասոպիթ գըլասրն. վէ սէն, Եա ՐԱՊՓ, ասնէգրէ Ալլահ՛ օլասրն։ 25-Ա՛Ջ չիմսի, Եա ՐԱՊՓ Ալլահ՛, գուսւլընդն հագգընաս վէ խասնէսի հասգգընաս սէզլէսէիյնդն քէլասմը իւ էլ էգէտ ասոպիթ գըլ՛, վէ սէտիյնդի թ՛ագնա էյլէ։ 26-Ա՛Ջ՝ ՐԱՊՓ իւ՛լ ճիւմլասս Իսրայէլ իւգրնիւէ Ալլահ՛ սորը՝ սէմէլէգրնյլէ խամիմ իւ էլ էգէտ մո՛ւ'ազզասմ օլասն. վէ գուսւլնի Դուսւթ՛ին պէյնթ՛ սէնին հաւզուրընաս ասպիթ գըլընընդն։ 27-Ջիրաս սէն, Եա Իսրայէլդն Ալլահ՛ ՐԱՊՓ իւ՛լ ճիւմլասս, Սասնս պիր պէյնթ՛ պիսնս էտէրնի՛մ՛ սէ՛յէրէգ գ-ը-ո-ոէ՛ն գուսւլընդա պէյասն էյլէսէն. պու էճլսէն գուսւլնի պու տու-'ալը ասնս 'ոսզ էթ՛ոխէ ճէնասրնէթ՛ պուսւլնէ՛ սորը։ 28-Ա՛Ջ չիմսի, Եա Բապպ ՆՏովա, Ալլահ՛ սէն պին, վէ սէօզլէրդի հագգ սորը. վէ գուսւլընդա պու խասյրըը շէլլերի վա՛տ էթ՛ոխին։ 29-Ա՛Ջ չիմսի գուսւլընդն խանէսինի պէրէքէթ՛ինէ իւէ՛ 'ինանիկսէ խօշ օլասւն, քի իւ էլ էգէտ հուզուրընաս սագգ օլասզրդսս, Եա Բապպ ՆՏովա, սէն սէզլէսէնին, վէ գուսւլընդն խանէսի պէրէքէթ՛ինէ իւ էլ էգէտ միսագրէք օլասւն։

ԳԱՓ 8

Պասւնասն սօկրա Դուսւթ՛ Ֆիլիսթ՛իլէրի վուրսաս՛ 'անէրդի մնագլուզ գըլսորը. վէ Դուսւթ՛ Ֆիլիսթ՛իլէրին էլինասէն Մէթ՛ էկամմնդլը ալսրը։ 2-Ա՛Ջ Մավսրըլէլսրը ասոթի վուրսաս՛ 'անէրդի էէրէ կասթ՛ըգսասրդ սէճմիլէ էօլչսիս. վէ էօլսիսրէ ճէչինի իւթ սիճմ՛ վէ ասոդ պրսագ-գաճագդրնդ պիր թ՛եմամ՛ սիճմիլէ էօլչսիս. վէ Մավսրըլէլսր Դուսւթ՛է խասյսճկիսգսր գաւսւսր օլորլսրը։ 3-Ա՛Ջ Դուսւթ՛ Ֆգասթ՛ 'նէ՛ճրն ճիվսրընասս հիւ-քիւմէթ՛ինի ասոպիթ էթ՛ոխէք խչինէ կէճոխիլ զէմնան, Սաւբա մէլիքի Ագ-բասգսր իսդի ը Ռուսբր վուսրասս։ 4-Ա՛Ջ Դուսւթ՛ ասնսէն պէրի էէտի հիւգ սքսա

Digitized by Google

վաթիվ վէ երթալի ալիդ փէյտաեէ թուէթաուս. վէ Դաւիթի հէվ ատաղաս տէրլարդնէն սիհիրլէրինի քէտաի. անդէրտէն եվուզ բէ'ս ատի ալը գօտաս. 5-վ.է Դաւամակաս Սբէբիաղլարը Սաւլա Սէլէյի Ագբաղարդը եօղտարմընա կէլտիքլէրինաէ, Դաւիթի Սբէբիաղլարտան երմի խբէ ալդի նէֆէր վաւբաս. 6 – վ.է Դաւիթի Դամոակաս Սբէբիաղլարը ատաղընաս մուհաֆըզ 'ատաքլարի պրագամը, վէ Սբէբիաղլար Դաւիթէ խարս ճկիւզտը գաւլար օլարլար. վէ ԻԱՊՊ Դաւիթի հէր կիմսէյի եէրտէ մալզաֆիֆեր գբլար խոի. 7 – վ.է Դաւիթ Ագբաղարդը ակնտէլէրի իւզէրինաէ պատլընաս ալթընա գօտգանլարը ալըդ Եզտաղէմ կէթիրտի. 8 – վ.է Ագբաղարդը չէհրլէրի ԲԷԹՍՏ վէ ԲԷԹՍՓատաան մէկը Դաւիթի փէբ չօգ փէբինճ ալոը.

9 – վ.է Եամանճ մէկիլ Թովաս Դաւիթին Ագբաղարդն Ճիւմճի 'ատաքէրինի պօղտըղընը իչկիտկիյնաէ, 10 – Ագբաղար իւէ մալհարեպէ էտիպ' անը պօղտըղը իչհէն, Դաւիթին հալ ու խարբընը սբ.'ալ իւէ անը թէպդիկ էթմէգը իւպդէ օվլու Յովհաննէսի. չհինդի Ագբաղարդն Թովաս իւէ մալհարեպէլերի վաւգաս' պուլմաշ խոի. վէ Յուդաէն էլինտ կիսմբշ գաղլար վէ ալթընա գաղլար վէ փերինճ գաղլար վար խոի: 11 – վ.է մեկը Դաւիթի պատնըղարը, իմ'ան'ալ կէթիրտիյն հէվ թա'թէքէլերտէն, 12-Սիբիալը վէ Մովաթը վէ Ամմոնի վէ Ֆիլիսթէ վէ Ասմազէկիլերտէն վէ Սաւլա մէկիլ Ագբաղար իզդի ի Ռուաման ալը' թագաթա էլիէսդյի կիսմբշ վէ ատիդան իւէ պէբաղէր ԻԱՊՊ թագաթա էլիէսդի.

13 – վ.է Դաւիթ Թուզ տէրէսինաէ օն ակթիզ պին *Սիւբիալը գբզմագտան 'ավոէվ էթ ատիքաէ նամտար օլտաս. 14 – վ.է Եզովմաս մալհաֆըզ 'ատքէրի պրագամը. ալիթիւն Եզովմտաս մուհաֆըզ 'ատքէրի պրագամըդյւէ Եզովմլըլարդն ճիւմլէտի Դաւիթէ գաւ օլաս. վէ հէր կիմսէյի եէրտէ ԻԱՊՊ Դաւիթի մալզաֆիֆեր գբլար խոի.

15 – վ.է Դաւիթ ալիւթիւն Խարդվէլ իւզէրինաէ հիւ քիւմճի էթմի. վէ Դաւիթի գաւմընի քաւֆիֆնէրինէ հաագ ու 'ատաւլէթի իճբա էտեը խոի: 16 – վ.է Յովաթ իդի ի Շարուհիաս ատր'ատքէր վէ Յամլափատա իդի ի Աքիքատ վագ'ատնէվիս խոի. 17 – վ.է Սագովկ իդի ի Աքիտովը վէ Աքիմէլէք իդի ի Աբիաթար քհանհինէր, վէ Սարայիա ապբը քհանհինի իդի. 18 – վ.է Իսնաա իդի ի Յովհաննա Քհրիհիլէր իւէ Փելէթիլէրին բէ'իդի օլաս' Դաւիթին օգուվլարը տատի մէյճէր իդիլէր.

ՔԱՊ 9

Վ.է Դաւիթ՝ Սաւուղ իսնէտատնընաան գաւմընը տատա պիր քիմսէ վա'բ մը, քի անաս Յովհաննէսի էչիւնը էտէյիմ' ատաւ: 2 – վ.է Սաւուղ իսնէհնաէն Սբէա նամընաա պիր պէնատ վար իդի, վէ անը Դաւիթին նէգտիկ չտաղբարըլար. վէ մէկիը անաս' Սբէա սէն մի պին' ատտի, օ տատի' Դաւլէի իմ' ատտի: 3 – վ.է մէկիը' Սաւուղ իսնէտատնընաան գաւմընը պիր տատէմ եօ գ մը տըր, քի անաս Ալլահ իչհէն էչիւնը էտէյիմ' ատաւ: Սբէա տատի մէկիլէ' Յովհաննէսի

մահասոլ չէզաբասոցը, քի էֆէնտիկին օղլէնըն եվ լէճէք էքմէկի օլսուն, վէ էֆէնտիկին օղլու Մեհմիքասան է սօ՛խմա՛ն ասֆրասնաս էքմէք եվ լէճէք տուր՝ ատեսի։ Վ է Սիւլէյման օն պէշ օղլու վէ ևրքմի պէհնէսի վարը խոսի։ 11 – Սիքա տոսթի մէլիկ՝ էֆէնտիմ մէլիք պուդուչնա հէր նէ եմր էմանի իսե, գուդուչն ասը իչրա էսեճէք տուր՝ ատեսի։ Մէլիկ տոսթի՝ Մեհմիքասան է մէլիքզատէչէբատէն պիրի կիսի ասֆրասնաս եվ լէճէք տուր՝ դեսէ։ 12 – Վ է Մեհմիքոսան էնին Միքա իսմինատ պիր քիչ՛ուք օղլու վար խոսի, վէ Սիքասնըն պիւթիւն խանէսի խոյուք Մեհմիքոսան էնին դուլլոսը խոսի։ 13. Պէօյլէճէ Մեհմիքոսան է սօ՛խմա՛ն մէլիկին ասֆրասնըսաս եէսիյինտէն՝ Նըռաստաքէմէ սօքին օլսուս. վ էք պայզը ասպասի խոսի։

ՊԱՊ 10

Պուհասան ասըրա Ամմոնիլէրին մէլիկի վէֆասի էտիպ՝ օղլու Անան ասըրն եէրինե մէլիք օլսուս։ 2. Վ է Դաւիթ տէսի քի՝ Անան իսդի ի Նահասաս փաէրի պահաս էյիլիք էմ ասիկի կիսի պէն տոսթի էյիլիք էասէյիմ՛. վէ Դաւիթ փէսէրինէն տօղուդը Թա՛զիկէ էմ մէք իւդրէ ահս քէնտի պէհնէսէրինի կէօռէսէսի. վէ Դաւիթ ին պէհնէսէրին Ամմոնիլէրին տիյուրնաս վասը օլսըլար։ 3 – Վ է Ամմոնիլէրին սէրտասդըսը էֆէհնէսիլէրի օլսն Անհաս խիմասկն՝ Դաւիթ սէնին Հուզուրնաս փէսէրինկէ իհմի՛ իրսո՛մ կէօսթէրմէք իչ՛ուն մի ահաս Թա՛զիկէ էտիճիլէր կէօհատէրսի՛ գէնն էդէբսի։ Դաւիթի քէնտի պէհնէսէրինի շէհրի Թէքիճի վէ Թէճէհսէզէլէ խաւրասդ էմ մէք իչ՛ուն սէնին հասնիաս կէօհատէ՛րմէտի մի՛ ատեսիլէր։ 4. Օ՛լ վասդի Անան Դաւիթին պէհնէսէրինի Թա՛զիկ՛ուք՝ սնլէրին ասպասլարընն նըռաֆընը Թէրսըս էդիճի, վէ էվիտալըրընն Թըռաֆընը ասահի սնլէրին օճ՛ուրսդ էէրլէրինէ գասաս քէտիքտէն ասկրաս սնլէրի ասալը վէրսի։ 5 – Վ է Դաւիթէ պահաս խապէր վէրտիքլէրինասէ, մէրգուսլէր զիչ՛ասդեսիլէ հիճասդ էճ՛ոքլէրէրինասէն, սնլէրի խիճ՛իգպալ իչ՛ուն տա՛զ՛ կէօհատէրսի. վէ մէլիք՝ Սասգալընըդ կէլինճէչէ գասասը Նէրքռվասս մէքս էտիպ, սնհաէն ասկրաս 'ասվասէճ էտիճիզ՝ ատեսի։

6 – Վ է Ամմոնիլէրը Դաւիթին 'քհասիհասդ մէքռսէ օլսդգլարընը կէօրհասքէրէրինասէ, Ամմոնիլէրը կէօհատէրզ՝ Թէքէդասը Սիւրիասլէլսրընասն վէ Սուբա Սիւրիասլէլսրընասն ևրքմի պէհ փէյասդ վէ Մասգաս մէլիկինէն պէհ նէֆէր վէ Իսասվդասան օն իքի պէհ նէֆէր իւճ՛ևքէլէ Թա՛զիքէդսը։ 7 – Վ է Դաւիթ պահասս իչ՛ուսինճէ՛ 6 տվասը իչլէ գուվվէճ ասահիպէ օլսն 'ասգէրլէրին ճիւմլէհինի կէօհատէրսի։ 8 – Վ է Ամմոնիլէր չէզդըզ՝ գափասնըն էօհ՛իհասդ մհասնըսդէպէչ՛ սհիդլսիլէր. սհմնս Սասբաս վէ Իսսը Սիւրիասլէլսրը վէ Իսասվդ իչլէ Մասգաս տյրըճ՛ասս հասնըսաս խոլէր։ 9 – Վ է 6 տվասը մհասնըսդէպէնին էօհատն վէ սդգասան քէնտի իւգէրինէ օլսճ՛ադընը կէօրհասճէ, Իսրասլէլին ճիւմլէ մհասնըհէսասդըսընասն գափ՛սը ինԹիհասդ էտիպ Սիւրիասլէլսրա գ տրըը սհդպ։ 10 – Վ է գասվմըն պահգըսընը Ամմոնիլէրին գասդըսընասն սհդմէք իւգրէ գ տրհասսդը Աքհասոնըն իսասրէսինէ Թ եսիմ էճ՛սի։ 11 – Վ է՝ Էկէր Սիւրիասլէլսր պահաս գսվիսպ կէլիրսե, սէն իսմհասդսը՛ս էէ՛Թ իչ. վէ էկէր Ամմոնիլէր ասհաս գսվիսպ կէլիրսե, պէն սէնին իսմհասդըհաս էէ՛Թ իչ՛իրիմ՛. 12 – Շէհսդս օլ, վէ գ տվասվդըպ իչ՛ուն վէ Սլյոհնըմդուն շէհրլէրի իչ՛ուն շէճ՛ի՛սդճէ հասրէքէճ էտէչ՛իմ՛, վէ ԲԱՊՊ քէնտիսինէ Թօշ կէօրհասճէնէն հասփաբ՝ ատեսի։ 13 – Վ է 6տվասը վէ ասնըն իսլէ պէրհասպէր պահասլհասհն 'ասգէրլէրէր մհասնըսդէպէ իչ՛ուն Սիւրիասլէլսրհս ասդգասս իսլէրինէ՛մէքլէ, ասնլէր ասնըն էօհ՛ուհասճէն ֆիրսդ էէ՛ տուլէր։ 14 – Վ է Ամմոնիլէր Սիւրիասլէլսրընն ֆիրսդ էէ՛ տուչ՛իհնի կէօրմէկլէրի՛ւլէ, քէհասիլէր ատեսի Աքհասոնըն էօհ՛ուհասճէն ֆիրսդ էտիպ չէհրէ կիրտուլէր։ 6տվասը ատեսի Ամմոնիլէր իսլէ օլսն մհահսիպկէպէ աէօ՛ռհասպ Սրհասատէմէ կիրտուս։

15. Վ է Սիւրիասլէլսր Իսրասլէլին էօհ՛ռհասճէ պգասպհասդսլարընը կէօրմհասքէ՛քլէրինասէ Թ էճ՛էմմհս՛ էէ՛ տուլէր։ 16 – Վ է Ադրասզսր գափ՛ կէօհատէ՛րսի՛ ՆէհՀրին էօհ՛ է Թ հասրասֆընասս օլսն Սիւրիասլէլսր չէզդըզ, վէ Իլսասն կէտուլէր. վէ Ադրասզսրըն աէր՛ասքէրի Սվէրսկ էօհ՛ռհէրինէ խոս։ 17 – Վ է Դաւիթի էտապէր վէրսիտրճէ, Իսրասլէլին քհասֆէսինի ճէմ՛՝ էտիպ՝ 8որդանհասան կէչէրէք Իլսասն վասդը. Սիւրիասլէլսր

Digitized by Google

ասեաի Դաւիթին գաթչըքներ սիպիլիա՝ ասնըն իւէ ճէնք էթմիւէր։ 18 – Վէ Աբբիսըլլար Խարտէլին էօնիւնտէն ֆիթրար էթմիւէր. Դաւիթ ասեաի Սիւքիսըլլարատան եէտի եիւզ սարատա վէ գէզդ պինի տաւարտի թէլէֆ էթտի. վէ անէլերին ատր՝ատգէթի Սավատկը վատրատա, ս ասեաի օթատատա էօլտիւ։ 19 – Վէ Ադրատարըն պէհնաէլերի օլտան մէլիքէլերին քափֆէնտի Խարտէլին էօնիւնտէ պօղատլաղդարընը կէ։ րուխ քէլերինատէ, Խարտէլ իւէ միւատալէհա էտիպ՝ անէլերէ գատլաղդ էթմիւէր. վէ Սիւքիսըլլար Ամմոնիէլերէ իւմատատ էթմէկէ ատրնդդ գօրգարլար իտի։

ԳԱՂ 11

Վէ էրթէսի սէնէ մէլիքէլերին մատհուէպէտ չէգարդլարը վագրի Դաւիթ Ցովաբը վէ անոն իւէ պէրաբէր պէհնաէլէրինի վէ պուխիւն Խարտէլի կէօնաէրատ. պուռնլար ատասի Ամմոնիէլերի թէլէֆ էթմիւէր, վէ Ռաբբաթը մուհասաէրե էլլէտիւէր. Ֆագատ Դաւիթ Երուսաղէմատ գատլար։

2 – Վէ դէր ւէսի սիրլամ վագթընատա Դաւիթ հարթաղնատան գատրդա՝ սէրայրն ատամը իւէրինատ կէվէր իչէն, պիր գաթրըյր, հըլդանմագատա օլտըղը հայատ, տատմատան կէօրատիւ. վէ մէզգատէրե զայէթ կիւչլի իտի։ 3 – Վէ Դաւիթ ադրի կէօնաէրէրդ մէզգուրե հարգդնատա սիւ՝ալ էթմիւիյնատ, պէրի՝ Ցօա Ֆիւոլի Ուրիատնըն զէվճէսի Բիրսաբէ պինթ Ելիամ՝ տըր՝ ատեաի։ 4 – Վէ Դաւիթ ատամիչեր կէօնաէրդդ ատը ատր. վէ մէրգատմ ատնըն հատնատա կէլատիյնատ, Դաւիթ ատնըն իւէ հարթատը, մէրգատմ իսէ նափաքէյինատէն հէնատ թաթհիր օլատնմըշ իտի. վէ ատիչտա քէնատի խանէսինէ կիրտի։ 5 – Վէ գատրը համիւէ օլմիաղէ, Դաւիթի՝ Հմմիւէ օլտը՝ տէյիս խատեր կէօնաէրատի։ 6. Վէ Դաւիթ Ցովաբատ՝ Ֆիւոլի Ուրիատը ատնատա եօլը՝ տէյիս խատեր կէօնաէրտի։ Ցովաբ ատամի Ուրիատը Դաւիթէ կէօնաէրտի։ 7 – Վէ Ուրիատ տէնի հատնըն կէլտի, վէ Դաւիթ՝ Ցովաբ ատաղ ատալի՞մ մի, վէ գամմ ատաղ ատալի՞մ մի, վէ մուհասրեպե նէ՞ հայատ ատր՝ տէյիս սիւ՝ալ էլլէտի։ 8 – Վէ Դաւիթի Ուրիատա՝ խանէկէ էնիդ ատյագլարընը եր՝դատ՝ տէտի։ Ուրիատ ատամի սէրայատան չէգատրդընատա, տէնի ատրատնըճա մէլիքը Իտատաֆէրնատան *պիր ՝ատիթ՝ կէօնտէրիլտի։ 9 – Ամմոն Ուրիատ էֆէնտիսինէն ճիւմլէ պէհնաէլերի իլէ սէրայըն գատփատընատա եատրդա՝ քէնատի խանէսինէ էնմէտի։ 10 – Վէ Դաւիթէ՝ Ուրիատ քէնատի խանէսինէ էնմէտի՝ տէյիս խատեր վէրտիլէր. Դաւիթ ատամի Ուրիատա՝ Սէն եօլատան կէ՞լմէյատ մը սէն. նիչէ՞ս խանէկէ կիմդդսէն՝ տէտի։ 11 – Վէ Ուրիատ Դաւիթէ՝ Թապութի իւ՝ատ վէ Խարտէլ վէ Ցոաբ չատարըլատատա ատատատ, էֆէնտիմ Ցովաբ վէ էֆէնտիմին պէհնաէլերի ատհրատատա գօնատլար իչդէն, պէն եէյիդ իչմէյէ վէ զէվճէմ՝ իլէ եատիմատա խատնէմէ՞ մի կիտէյիմ՝. Տատաճէյի Հագդը իչիւն վէ ճանըճէն Տատաճը Հագդը իչիւն պէն պուս չէյի եիմէ՞ տէտի։ 12 – Դաւիթ ատամի Ուրիատա՝ Գատ կիւն ատամի պուրատատա գատ, վէ եատրդն պէնի կէօնտէրէչիմ՝ տէտի. Ուրիատ ատամի օդ կիւն վէ էրթէսի կիւն Երուսաղէմատէ գատտը։ 13. Վէ Դաւիթ անը ատա՝վէթ էյլէտի։ ս ատամի անըն հատատրընատա եէյիդ իչտի, վէ Դաւիթ անը սերթօշ էթտի. վէ ատիչտատա էֆէնտիսինէն պէհնաէլերի իլէ եատիմատրնատա եատիմատդա չէգատը, լաքին խանէսինէ էնմէտի։ 14 – Վէ ատատտ օլտըգատա Դաւիթ Ցովաբատ պիր մէքթուպ եատդդդ՝ Ուրիատնըն էլիյլէ կէօնտէրտի։ 15 – Վէ մէքթուպատա՝ Ուրիատը մուհարեպէնին են չիտատէյի էրինէ գէյատ տարընատան չէքիլինիյնէ, քի վուրուլատ եօլունէ տէյիս եատդդմըշ իտի։ 16 – Խմոն Ցովաբ չէհրի մուհասրեպէ եատը իչէն, գատվէվէյինի ատատմիչեր պուլունաճաղընը պիլատիյի էրինի գատրչըքնատա Ուրիատը գատտատ։ 17 – Վէ չէհրին էհալիսի չէգդդ՝ Ցովաբ իլէ ճէնք էթտիկէրինատ, Դաւիթին պէհնաէլերի օլտն խատգատան պատ՝զդը ատհրատիտ. Ֆիւոլի Ուրիատ ատամի էօլտիւ։ 18 – Վէ Ցովաբ մուհարեպէնին հէփ ատհվալընը Դաւիթէ խատեր վէրտիգը իւզրէ խատբ՝ի կէօնտէրտի։ 19 – Վէ խատբէրճիյէ թէնպիհ էտտիպ ատամի՝ քի՝ Ցատհրեպէնին հէփ ատհվալընը մէլիյէ թէմամէն հիքայէճ էթտիկտէն ատնրատ, 20 – Իհկը մէլիյին զատզատգը ատէվէյնիդդ ատամա՝ նէ՞ ատ՝ պէպատէն մուհարեպէ իչիւն չէհրէ հատդ-

*Նախօտ՝ պիրը հիսատ թա՝ատ՝

Digitized by Google

յաւչնքեղ. հիսաւքսան ամեաճգլուրքեր պիլոնէ գ մի խոնիկ. 21 – Ակամեքեր խոն ի Յերուսաղէմ քիմ՝ էօլսեւրսաքա. պիր գաղը անդն իւզերինե հիսուսասան պիր տէյիրմէն Թաղը փոչչասը ամի մնաղլէ՝ Թէբեասե էօլմուտ մի. հիսուսաս նի՞ չիւն ետագլաշարնդ՝ տէրան, ու վագրի՝ ան՝ Դաւլեի Փեալի Ուրիա ասախի վե ֆահի էիմ՝ տէյէուն։ 22 – Ալ էսապերճի կիմ տի. վե վասլ օլաղգասա Յովաղրը քէնտինե հէի սըփաղըշընը Դաւիթե ի հիքեալե էի տի։ 23. Ալ էսապերճի Դաւիթե՝ Օ՛ ասեմիներ պիզի դալէպե էի մէքալե Թասպիհ ժէյլա ասհայաս չէզ սըլլաս. պիզ իսե անդերի գասիաներն ազգնան գասասը Թա՛դիզ էիտիք։ 24 – Ալ ի իրէնասազլար պէնտէլերին իւզերինե ասեղլաս, վե մէյհինն պէնտէլերինեն պա՛զրագ վեֆահի էիտի. վե գաւլեի Փեալի Ուրիա ասախի վեֆահի էի տի՛ տէտի։ 25 – Օ՛ վագրի՝ Դաւիթի խասգերճիյէ խիթ ապէն, Յովաս՝ Պաւ չէ՛ Նաւասրընկաս Ֆէնաս կէօրհնէմէ՞ն, գիրա դըլըճ պա՛զէն չաւնա, պա՛զէն պահնա Թէլէֆ էտեր. չէհրե գազըլը տասա չիտաւիթէ մահհարեագ էտիզ ապը եըգ՝ տէյէուն, վե ան՝ ապը գազըլըեֆէնտի՛ տէտի։

26 – Ալ է Ուրիաներն զէվճեսի գէվճի Ուրիաներն վեֆահի ընը իչիմտիքատ, զէվճի իչիւն մնաղէմ՝ էիտի։ 27 – Ալ է մնիզեմի կէչտիքատէն ասնրաս Դաւիթի ապը քէնտի խանէներինե կէիի իրդի տի. օ ասախի ապեն զէվճեսի օլտուս, վե մերգաւմէտէն ապեն պիր օղլու օլտուս. լոքինԴաւիթի հաֆտըդը պաս չէ՛ ըԱպՊըՂՆ 'ինտինտաս գասիհ խոն։

ՊԱՊ 12

Վ՚Է ըԱպՊ Նաթանը Դաւիթե կէօնտէրտի. օ ասախի անդն ետտընաս կիտիդ սանս ատտի քի՝ Պիր չէհրետ պիրի պէնկին վե տիկերի Փոգիր իչի ասեմ վասը խոն։ 2 – Չէնկինին գազլէմ չօգ ամէրիս վե սըղըրըսըը վասը խոն. 3 – Ֆագաթի Փագիրին պիր քիչ՚իչ տիչի գաւզասասն գազըլի պիր չէհի եօգ խոն. ան՚ը ասախի ասաքն ալըմը՚ օղաս՚ պէնտէր խոն. օ ասախի անդն իլե վե չօճաւգաղարը իլե պիրլիգտե պէտիւհ՚իւ՚, անդն չագմասընտան եէր վե քհասէրինտեն իչէր խոն, վե գոյնդնասս եատիդ՚ անդն նասըրընտա գբե կիսի խոն։ 4 – Վ՚է օղ զէնկին քիմսէյէ պիր եօլճաս կէլտիգտէ՝ քէնտի սիւրրը վե սըղըրըրընտան քէնտինե կէլէն մհասաֆիրին իչիւն ալըդ Թէրիհ էի մէյէ գըլմըյըդ, օղ Փագիր քիմսէնէն տիչի գաւզասընը ալըդ՝ քէնտինե կէլէն ատեմ իչիւն Տագըրըլտաը։

5 – Օ զէման Դաւիթի գազտագը օղ քիմսէյէ գազյէԼէ ալէվլէնիդ, Նաթանա խիթատէն՝ ըԱպՊըՂՆ Տոյտիքը Տագդը իչիւն պահնա եափան քիմսե գաՀԼէ սհաւթտաղտ սըբ. 6 – Վ է պահ շէյի եափագդը իչիւն վե էսրիգեմհէսի իչիւն գաւգասընե ատօրի մհասլինե էտտա էտէ՚ճէք տիր՚ ատտի։ 7 – Օ՛ վագրի՝ Նաթան 'Դաւիթե ատտի քի՝ Օ՛ ատեմ ան՚ե աթե. Խարսլէնի Ավլտնը ըԱպՊ պահ՚յատրը քի՝ պէն ան՚ենի Խարսլէ՚Լ իւզերինէ մէՀԼի ՀէՀՀ էիտիմ՚. վե պէն ան՚ենի Սաւաւդըն էլինտեն խէլտա էիտիմ՚։ 8 – Վ է էֆէնտիներին խաՆէսինի ատտա, վե էֆէնտիներին նիհալասընը պէյներտա վէրտիմ՚. վե ատտա պէՀԼի ի Խարսլէ՚ իւզե Յովագ՚ասը վէրտիմ՚. վե էկէր պահ ատ՚ խոի խոի, ատտա պահնասան գիՀ՚յատէսինի վէրիր խտիմ՚։ 9 – Նի՞չիւն ըԱպՊըՂՆ 'ինտինտաե քէտի իս օլսընը իչիւն էվլէնտիլէ՚ տընդն քէլտասը Թա տէհգիր էվլէնտիս. Փեատի Ուրիասըլը գըլըճ՚Լե գահ՚Լ էտիդ՚ զէվճեսինի քէնտինիզե զէվճե օլմագ իս՚ըրե ալտըդը վե տընը Ամմոնիդլերին գըլըճ՚ըլե գահ՚Լ էիտիրտիս. 10 – Վ է չիմտի պէնտի Թասհգիր էիտիդ՚ի, վե Փեատի Ուրիասընդն զէվճեսինի քէնտինիզե զէվճե օլմագ իս՚ըրե ալտըդը սէպեպտան՚ ան՚ին խաՆէնտէն գըլըճ՚ էքսիք օլմագտաղ տըդը։ 11 – ըԱպՊ պահ՚յատրը քի՝ Իչիմե պէն ան՚ին խաՆէնտէն սեն՚ին իս՚ըրինե պիր պէլա կէլմէյէճիմ՚. վե կէօղլերինե էօնիւնտե սեն՚ին զէվճէլէրինի տալդ գօնչէյնա վէրմէճի՚իմ՚, օ ատտի պահ գիՀ՚նէ՚չին էօնիւնտե նիհալտընի իլե էտիդ՚ատճագ տըդը։ 12 – Ջիւսե սէն պահնա գիզլիճէ էտափտան, տամ՚ին պէն պահ չէյի պիՀ՚Թիւն Խարսլէլինն Տուգտ՚ըրնասս վե կիւնեշինն էօնիւնտե էտափտաղտա՚։ 13 – Վ է Դաւիթի Նաթանա՝ ըԱպՊ ատտըդը կիւնահ էիմ՚՚ ատ՚տի. Նաթան ատտի՝ Դաւիթ է՚ ըԱպ տտափտան սեն՚ին կիւնահ՚ընդը բէՀ՚ էիտի, էօլմէյէճէքտին։ 14 – Լագինի պահ չէ՚ սեպեգիյէ ըԱպՊըՂՆ տիւշմէնէրինէ քիւֆր էիմէյէ Ֆահ՚րասան վէրտիյէճ

Digitized by Google

ֆչիւն, սանիս տօղան չօճուգ մնըթլա-գա վէֆիսի էտէճէք տիր՝ ասէ։

15 – Վ.Է Նաթան քէհան խոնէ-ախինէ գիւմաթ. վ. ԻԱՊՊ Դաւթիդին Ուրիանըն զէվճէհիսէն օլան չօճուզ-ղընը վուրմայդլէ, գայրէթլէ խոսթա-օղաս։ 16. Վ.է Դաւթի՝ չօճուգ իչիւն ԻԱՊՊԱ հէյազ էյլէսի. վ. Դաւթի օգուճ թաւթաս, վ. կիտիպ պիւթիւն կէճէ թօփրագ իւզէրինաէ եաթար։ 17 – Վ.է խոնէնիին իսիճ-իյլըտըը սա-նը եէբուէն գաւռաղմանգա գաւգըլտըը-գա էսէ ասէ, օ իսիճ-էմէսի, վէ անդը ինէ էգմէգ եէմէտի։ 18 – Վ.է եէսիին ճի կիհնատ չօճուգ վէֆսիճ էթտի. վ. Դաւթիդին պէհնաէլէրի չօճուղընէ վէֆսի-ճընը անաս խոսաբ վէրմէյէ գօրգաս-ղաս. գերա՝ Իշրէէ չօճուգ սուճա սաղ իքէն անաս սէզիլէմէտի, վէ սէօզիւմիս-զիս ասիկլէմէտի, եա անաս՝ Զօճուգ վէ-ֆսիճ էյմի՝ նամըլ սէյլէյիմ. սիր ֆէնաս չէյ եօգսաճագ տըր՝ ասէտիկէր։ 19 – Դաւթի իսէ պէհնաէլէրինին ֆը-տըլտը էթտիգլէրինին կէօրմէքլէ, չօճուս-ղընէ վէֆսիճ էյտիկիինի ակլատը. վ. Դաւթի պէհնաէլէրինէ՝ Զօճուգ վէ-ֆսիճ էյմի՝ մի՝ ասէտի. անդը տօսիճ՝ Վ.էֆսիճ էթտի՝ ասէտիկէր։ 20 – Օ.ղ վազգըճ Դաւթի եէբուէն գաւգըզ եը-ղաղանտը, վէ եաղ սիւբիւճիւգ էա-վազընը տէյիշտիրտի, վէ պէյիճ իւբ ԻԱՊՊԱ կիրիպ ասճառ գըլտը. վէ գէհնաի խոնէսինէն կէլիպ՝ իսիճէ-տի, վէ էօնիւնէն էգմէգը գաօղգաղտըբն-տաս՝ եէտի։ 21 – Վ.է պէհնաէլէրի տանս՝ Զա էթտիգին իշ նէ՞ տիր. չօճուգ տաահա տաղ իքէն՝ անդն իչիւն օգուճ թաւթաս ազղատըն, վէ չօճուգ վէ-ֆսիճ էթտիգի կիսի՝ դաւգըղ էգմէգը եէտին՝ ասէտիկէր։ 22 0 տատիճ՝ Չօճուգ տաահա տաղ իքէն օգուճ թաւթաս ազղատըմ՝ գերա՝ Փ՞մ պիլիր, պէլքի Ալլահ պատնա մէրհամէթի էտէր տէ, չօճուգ եաշադ՝ ասէտիմ։ 23 – Լաքին չիմտի վէֆսիճ էթտի, պէն նի՞չիւն օ-գուճ թաւթազըմ. անը տրթըգ կէրի կէճիրէ պիլի՞ր մի իմ. պէն անաս կի-ասէճէլիմ, տամմա օ պատնա 'տվէտէր էթմէզ' ասէտի։

24 – Վ.է Դաւթի զէվճէհի Բէրսա-գէյի թէսիլիէ էթտի. վ. անդն եաղը-նաս կէլիպ անդն իլէ եաթտը, վ. սա-ասէն պիր օղլու օղսաղ՝ ատնա Սաղտանն թէսիլիէ էյլէսի. վ. Իւդա 25 – Վ.է ԻԱՊՊ իչիւն անաս *Ե-դիգիւճ թէսիլիէ օղսունմասընը Նաթան փէչղտմպէր վասրիճաօղլէ էմր պատ-յատաս։

26 – Վ.է Ճավաբ Ամմանիլէրին Թաղ-բաս չէհրի իլէ մուհասրեպէ էտիպ՝ մէ-լիք Իգամէդիհէաճէր օլան չէհրի ֆէթհ էյլէսի։ 27 – Վ.է Ճավաբ Դաւթիէ թաա-պէրճիլէր կէօհաեւրիպ՝ Իսրայաս իլէ մաա-հարկաճ էաեւրէք տաքլար չէհրինի ֆէթհ էթտիմ՝ եէտի։ 28 – Վ.է չիմտի գավմըն պատ-գիմ էյէհիի՞ճ էյլէ՝ վէ չէհրինէ գաթրաքնաս օթաս. գաւռաղ՝ անը սէն ֆէթհ էյլէ, օլմայաս քի չէհրի պէն ֆէթհ էտէյիմ՝ ատ, պէհնիմ խամիմէ եաա օլանաս՝ ասէտի։ 29 – Գաճանաճ խա-պէրինէ Դաւթի պիւթիճէ գավմը ճէմ՝ էաեւրէք Իսրայաս կիթտի, վէ անդն իլէ մուհասրեպէ էաեւրէք անը ֆէթհ էյլէսի։ 30 – Վ.է մէլիքլէրինին թաա-ճընը պատշնաան օլսը. անդն վէպէճ ատտի պիր իսիճտիճ տիճաաճ օղաս՝ անաս գիգը յմէճի ֆէթհ էյսը պատի վատ խոճ. վէ Դաւթիդին պատշնաս գօնաղ-ատաս. վէ չէհրատէն զայէթ չօգ գանի-մէդի չըգատրտը։ 31 – Իչիւնատ պաղաս-նան խալգը ատտի չըգատրտը՝ անդըրդի ատաթէրէ վէ ատմիր ճէբէճէր վէ պաղ-ճըսսար պիճիճաս գօտաս, վէ Իաւպաս ֆատրանըճանան գէչիրտի. վ. Ամմանի-լէրին չէհրըէրինին քաւաֆֆէսինէ պէյդ-լէ եափտը. պտ՝ատէհս Դաւթի պիւ-թիճէն գատմ իլէ Երուսաղէմ 'ավտէք էյլէսի։

ՊԱՊ 13

Վ.է պատնատան ամիրա Դաւթիդին օղլու Աբիսաղոմդին Թամար խոպինատ կիսզէլ պիր հէմշիրէսի պատլուճատ. Դաւթիդին օղլու Ամնոն անաս ԹԷ'ատ-չուգ էթտի։ 2 – Վ.է Ամնոն հէմշիրէսի Թամարընն ատպէպինատէն խատաճ օլմագ տէրէճէսինատ սըդըլտը. գերա գէզ պաքիրէ օղլուգ, Ամնոնդն կէօղէրճիսատ անաս պիր շէյ եափմըգ կիւճ խոտ։ 3 – Վ.է Ամնոնդն 8ամիսագաբ խամինատ պիր տատճու օղլուգ, պու տատճի Դաւթիդին գարնատաչը Սամմանդին օղլու խոտ. վէ Ճավաբագ գիյատճինէ 'տգէլ պիր տատմ խոտ։ 4 – Վ.է անաս' Էյ մէլիք-զատէ, ատն նի՞չիւն պէգյլէ կիւնատէն կիւնէ զա'ֆիլէնիյօբզըն. ատճավէթ պա-

*Ե-դիգիւճ ԻԱՊՊԸՆ հաագիպի

Նա պէյտան է՞թէ չէ՞ր մի անի՝ ասէ։ 4 — Ա՛յ Աճեան անաս՝ Գէն պիրատերիմ Ա-քիսարցին հէմշիրեան Թամամա թէ-'սչչուգ է՞ր ասիմ՝" ասէ։ 5 — Ա՛յ Ցուն-նադոբ անաս՝ Նամէագներս եօթը-րդ քէնտիին խասիա կէսիթէր, վէ փե-սաերքին սէնի կէօրմէյէ կէլինճէ, անաս՝ Ը՛նճա էսերիմ, հէմշիրեմ՝ Թամամը կէ-լիդ պիտիս էգմէք եէսիրտին, վէ էօ-նիւմիւճէ Թա'սամ եոտիսըն, քի կէօրիւդ ասիդն էլինաէն եէչէյիմ՝" ասէյէին, ասէ։ 6 — Գէյլէճճ Աճեան եօթը-րդ քէն-ասիին խասիա կէսիթէրսին. վէ մէլիք անը կէօրմէյէ կէլուիքսէ, Աճեան մէ-լիքի՝ Ը՛նճա էսերիմ, հէմշիրեմ Թա-մամը կէլիդ էօնիւմճէ իչքի լօգուսմ եոտի-սընն ասա, անդն էլինաէն եէչէյիմ՝" ասէ։ 7 — Ա՛յ Դաւիթ խասնէյէ, Թամամ-քան խոպիր կէօնաերիդ՝ Շիմոի պիրա-տերին Աճեանդն խասնէսնէն կիճ վէ ա-նաս Թա'սամ եոտի՝ ասէ։ 8 — Ա՛յ Թա-մամը պիրատերի Աճեանդն խասնէսնէ կիճ ասիքաէ՝ օ եօթը ըլօր խոն. օ տա-ւիթի խասնայը տալըգ եոգսլոյոբ տա-լըգ՝ պիրատերի Աճեանս, օտանդն իչէ-քիսին կէօրիւբսէ։ 11 — Ա՛յ եէմէսի իչքին եօնիւճնաս կէիճքան. օ տա-ւիթի անը Թա-քաքա՛ս, անաս՝ Կէլ, հէմշիրեմ՝, պէ-նիմ իլէ եօթ՝ ասէ։ 12. Ծ խէ անաս՝ Խայր, պիրատերիմ՝, պէնի գէլիլ էթ-մէ։ գիրս Խոպյէլտէ պէգյլէ օլմայ։ պա-ս Խաստատէի էիմ։ 13 — Գէն տա-ւիթի 'ասյագմէն Նէ՞րէյէ կիտէյիմ՝. ան-սէ Խոպյէլտէ Խասիխէրին պիրի կիպի օլա-քաքն. վէ չիմոի բէճա էսերիմ՝, մէլիքէ սէգյլէ. գիրս օ պէնի անանդն ասիքիդ էի՞մէզ՝ ասէ։ 14 — Ֆասգամի օ անդն ան օգիւնէիս տուիկէմէ-ասէ, վէ անանէն գասվէյիճի օլմազի՝ անդն իլէ եօթ՝ ասգագ անը գէյիլ էյլէ-ասէ։ 15 — Գա՛սէ՛չս Աճեան անանէն գի-յասսէսիյէ իգրասն էյլէսի, չէզդլէ քի անաս օյան իգրասը անդն իչէնն հիսս էգմէսիյ՝ 'ազդասան պէգյլէ-ը խոն. վէ Աճեան անաս՝ Գասլգ, կիթ՝ ասէ։ 16 — Գըզդ տասիկ անաս՝ Սէպէպի եօգ տըգ-պէնի Թասրա էթմէգսէ Խ-օ-էրէզ՝ քէօ-Թիւրէ պասնաս օլ պիր եօսիսդըչ-ասան պէգյլէ տիր՝ ասէսի. ամմաս օ անը տիկկէմէգ խոն էմէսի։ 17 — Վէ քէնասիկ Խոյամէթ էտէն ա՛չագդընը չա-դըրըգ՝ Շուանա եասնքմնասն չէդ տը, վէ ասրաբնասն գասփա՛ը գասիս՝ ասէսի։ 18 — Վէ գըզդն իւզէրինսէ պիր ալա-ճա էնիմասի վաը խոն. գիրս մէլիքին պագքիթ գըզդասրը պէգյլէ էնիմասի կճ-յէրէյէ խոն. վէ անդն Խոյամէթ քէսրը անը տրըսրը չէգտրըգ՝ ատագնէճա գա-փա՛ը գասիսաէ։ 19. Վէ Թամամը քիւ-ղըգդ պագչինս տա՛ը, վէ իւզէրինսէ օլսան ալա՛ճա էնիմ տրիսինի եըրինտը, վէ էլինի պագչը իւզէրինէ գէյտա՛գ կիճ-սի, վէ կիտէը իգքէն տաղտը խոն։ 20 — Վէ գասրնասդը Աբհասդամ անաս՝ Գիրասէ-բինի Աճեան աէնիճ իլէ մի խոն. վէ չիմ-սոն, հէմշիրեմ՝, սիւ-քիւթ էլլէ, օ աճ-նին պիրատերին տիր. պատնաս գ ալդիճկէ գօմա՝ ասէսի։ Վէ Թամամը գասրնատնը Աբհասդամն խասնէսնէսն մետգատն օ-Թ ատըտը խոն։ 21 — Վէ մէլիք Դաւիթ պաս վատա՛ասրէն քէսնֆիէսնին իչ-սոնդճէ՝ զատչէյէ զատատնագը օլատա։ 22 — Ֆատասրի Աբհասդամ Աճեանս քէօ-Թիւ. Եա էյի պիր չէյ սէգյլէմէսի. գի-բա Աբհասդամ Աճեան, հէմշիրեսի Թա-մամըդը գէլիլ էթմէսի իչքին պատգդ է-տէը խոն։

23 — Վէ իգքի սէնի միտատըճնատն ասնըա՝ Նճիրմէ Եատգըն օյան Խատգա-օսրատս Աբհասդամէն էօյատ՛ատը գէյգէը-մատգատս օյատգընատն, Աբհասդամ՝" մէ-լիքին օգտա՛ատըգընը ճիւմլէսինի տատ՛-վէթ էյլէսի։ 24 — Վէ Աբհասդամ մէ-լիքին Եոնդճնա կիտիսդ՝ Իչքէ՛ էչիմճ գտա՛ատնէճն գէրգգճ՛ատըգը վատ. քէրճմ էթ, մէլիքգ վէ պէհատէրէրի պտ գտա՛ատնէ իլէ պէգյատգէ կիթճսինէր՝ ատէսի։ 25 — Մէլիքգ տատիկ Աբհասդամն՝ Խայր, օգ-լըմ՝, ճիւմլէմիզ կիթի մէյէյիմ՝, օլմա-յատ քի տատնս եիւ-գ օյատը՛" ատէսի. վէ տատս խագտատմ էթ տատ իսկ տատ, Գէյէ կիթճ-մէգ խոի էմէսի, վէ տատս խայր տատ՛տ էյլէսի։ 26 — Վէ Աբհասդամ՝" Գատրի պիրատերիմ Աճեան պէհատ՝ իլէ կիթճ-սին՝ ատէսի. մէլիք տատիկ տատս՝ Ը՛նճա աէնին իլէ կիտէսին՝ ատէսի։ 27 — Ա՛յտա Աբհասդամ տատս խայրատ՝ էթմէսիյէ, Աճեանը վէ մէլիքգատէյէրին ճիւմլէսնէ-

Digitized by Google

նի անոնք իւրեանց։ 28 — Ա՛ն Աբիսողոմ քէնաթ ուղղակորդնու թէնա-պիհ էտիպ՝ գագաթները, Աշեան չէրասալէ քաչխի օլարէզ կիսի, պէն սիզէ Աշեանը վատրնէզ՝ ատամկիսնուն, անոր գաթլ կէլէյինիվ, գօրգմայէրնէզ։ սիզէ էմր էտէն պէն ատկի՛լ մի իմ։ ճէհաթ վէ չէճա՛տիլը օլունընէզ՝ ատեան։ 29 — Ա՛ն Աբիսողոմէն թէնկիչ էլեանկի վէճկնէ նատիրլար։ վէ մէլիքզատէներին ճիւմլէսի գնդիրլէնա պինէրէք փիրար էթտիկէր։ 30 — Ա՛ն անկեր նօլաս իքէն Դաւիթի՝ Աբիսողոմ մէլիքզատէներին ճիւմլէսինէն վռնտատ, վէ անկերտէն հիչ պէրի գալմատըզ՝ ատկիս խապէր կէլտի։ 31. 0 զէմանն մէլիք գալդըզ վէ կելտիսէօհնէն երթիրդի թաթրագատ նատիր։ պէնատկէրէրինն ճիւմլէսի ատախ, կելտիսկէրի երթիրդ օլարագ, ատամպ՝օլար խար։ 32 — Ա՛ն Դաւիթին գարնատըր Սամսոնատրն օղլու Ճոնաթագաթ ճէվապ վէրտի, Էֆենտիմ՝ մէլիքզատ օլան ճիվանկերը ճիւմլէսի գաթի՝ օլունտատզանն էթմէտէն, ոնրան նատիրդի Աշեան վէճտաի էթմիշ տիր։ չնէհէի հէմչիրէսի Թատմորը զէնի էմտիկի կնտատէն պէրատ պատ չէյ Աբիսողոմէն ապդրլէ գատարլըշմիշ խար։ 33 — Ա՛ն չնէտի՛ Մէլիքզատներէրին ճիւմլէսի վէճտաի էթտի՝ ատկիրէրագ էֆէնտիմ մէլիք միքէատէր օլմատըն, գնրատ նատիրդի Աշեան վէճտաի էթմիշ տիր՝ ատեան։ 34 — Ա՛ն Աբիսողոմ փիրար էթտի։ Ա՛ն պէքճէ օլան ճիվան պէօղլերինի գատարլըդ պագագատատ, իչնէ ատգա թատագէրնատա օլան նօլատն, տատգըն էթէչիկնատէն պիր չօգ խապ կէլէյօր խար։ 35 — 0ր վագթի Ճոնաթագաթ, մէլիչ՝ Ի՛չնէ մէլիքզատկերը կէլիչօր, գատրկընէն ատեսի՛ կիսի օլատ՝ ատտի։ 36 — Ա՛ն ագազնէնա պիրէ իրտի՛լ կիսի Ի՛չնէ մէլիքզատկեր կէլիդ նիս քատէ ատ իլէ ազատրլատր. քէզտլիք մէլիք վէ ճիւմլէ պէհնատկէրի զիչատէսկի՛լ ագլատրլար։

37 — Ա՛ն Աբիսողոմ փիրար էտտի՝ Գնատատ մէլիչի Թատրի իդն ի Ամիտագրն ճատնէնա կիսի տատ։ Դատ՛էի իսկ օղլատ իչնէն հէր կիսն մնտէմ էտէր իտտի։ 38 — Գէզլէ՛ճէ Աբիսողոմ փիրար էտտի Գնատատ կիսի՛ տի վ օրտատ իւ ատնէ գատլար։ 39 — Ա՛ն մէլիք Դաւիթի Աշեանէն վէճտաի՛ էթմիշ տիր՝ ատեան։

պատչնուշ օլմատկէ՛ Աբիսողոմէն ճատնէնա կիսի՛ մէչ էտէր չէքէր խար։

ՊԱՊ 14

Ա՛ն Ճովաթ իդն ի Շատաւհատ մէլիչէն գատկի Աբիսողոմ մէչ էթտիչիսի՛ տիր։ 2 — Ա՛ն Ճովաթ Թեկուէտէն պիր՝ ագրէսէր գորը կէսիչտատ, վէ ատեան՝ Մատէմի կիսի օլարագ չիմտատ մտիրէմ էլտիսեսի կիչ, վէ ատգատմայատագ էօյնս իչնէն իսպէր վէտտատատն պէրատ մտիրէմ չէքէն պիր գորը կիսի օլ. 3 — Ա՛ն մէլիչին նէզտատի՛ կիտտագ, ատեան պատ ատօգլերէ կէօրէ սէգլէ՛ ատեսի։ Էյ Ճովաթ ատէն տաղէնա սէօգլէր գօտատ։ 4. Ա՛ն Թեկուէլի գորը մէլիչէ սէգլէմէչէ պատչատրգընատա, ևիւգ իւտի՛ն ևերէ գտփանըգ՝ ատեան՝ տրգը՝ ատատատի՛չէ էչէրէն։ Վէ՛ Էյ մէլիք, իմտատատ էչէ՛ ատեսի։ 5 — Մէլիք տատի՛ ատեան՝ Սատատ նէ՛ օլատտ՝ ատտոիքտատ, մէրգատմէ տատի՛ ատեան՝ Ա՛չ, պէն պիր տատ գորը իմ՛, վէ զէվճիմ էօյտիւշ տիր։ 6 — Ա՛չ պատ ճատրկէչէն իչէն օգլատ վրտ իտտի, վէ իչէտտի տատչատատատ մտինատգատ՝ էտէրէչ, իտտնչտրգընատատ անչէրի տգրգատճագ քիմնէ պատչատնմատրգընատան, պիրի տտկէրինի վատրատգ էօչտիւրտիւ։ 7 — Ա՛չ իչնէ պիւրինէն գատպչէ ճատրկէչինն 'ատչէրհինէ գատպչէ ճատրկէչինն 'ատչէրհինէ գատպչէ Գատգնատատչնըր վատրատնը վէր, քի պիրգ գատի՛ էթտատչի գատնատատչնըն ճատնէնատ պէտէչ տատը գատի՛ էտատէլիմ՛, վէ վատրիտի տատի՛ հէչտատ էտէլիմ՛ տատտիչէր. պէտգլէճ գատատն գօրբրնը պէօնտիւրիւտ՝ զէվճիմէ պիր իտտի՛, վէ ևէչ հիւզնատատ պիր պագբդ՛իչ պէրատգմէդատճագ տտրը՝ ատեան։ 8 — Ա՛չ մէլիք գատրգ՛ատ՝ էվճինէ կիսի՛, պէն ատնէն Հատգբնատատ էմ էտէրիմ՛ ատեան։ 9 — Թեկուէլի գորը տատի՛ մէլիչէ՝ Էյ էֆէնտիմ մէլիք, գատատհատի՛ պէնիմ իւզէրիմէ վէ փէտէրիսին խատնէտ իւզէրինէ օլատտ, վէ մէլիք իւչ տատրն իմ՛ էօյտիւշ օլատտ՝ ատեան։ 10 — Ա՛չ մէլիք՝ Սատատ պիր չէյ տէդչէչէն օւտւբ իտտ, պատատ կէմիր վէ տրմրգ տատատատնատճագ տտրը՝ ատեան։ 11 — 0 իտտ, Էյ մէլիք, քէզեմ էտտի՝ Ալատչէդ ՐԱՊՊԱՔ գիչը էչէչ, չէչէչ քի չէ՛ւտւ էմ՛ճէ ևէչտ ևէչի ի տտմ՛ չտ-գատատատրն, վէ օղլատն գատի՛ էմ՛ճէտինէ-չէր՝ ատեան։ 0 տատի՛ ՐԱՊՊ Տատյ տրը

Digitized by Google

քի ժլլիներն ալիր գլլը եբէ տիւշմէկլէ-ճէք տիր՝ ասէ։ 12 – Մէրգասէն տասխի՝ Գէրեմ էի, պու ճարդիէն եֆէնտիմ մէլիյէ պիր ռէզ ալլահին՝ ասէ։ օ տասխի՝ Ասդյէ՝ ասէ։ 13 – Վ.է գաղրը ասէ քի՝ Նի՞չիւն Ալլահդըն գաւմը հագգընատա պու մինկիլիւ շէյ տիւշնիւռնէ. չիւնքի մելիք քենտի մէնֆիֆինի գէրի կէմ իրտէսիք ճէ, մելիք պու շէյի սեզյէր իլլէն առչլա կիսդի օլուր։ 14 – Զիրա պիզ մահլուգատ եօլէճիկլիյիզ, վէ եբէ սեզքիւնլիւզ տէ թէզրար թ օֆիլտնըլմայան առա կիսդի իզ։ վէ Ալլահ պիր ճան բէֆ՝ էմ մէզ, ունճագ մէնֆի օղտնդն քենտինիէն մէնֆի գաւմտմտատը իչիւն չտրէլէր տիւշնիւռ։ 15 – Վ.է շիմտի պուռնատն իչիւն էֆէնտիմ մէլիյէ պու քէլտմը սեզդյէմիչ գէլմէմիշտի սեզսէզի գաւմտնը պէհտի գօրգուռմտատը տըր։ վէ ճարթիյէի՝ Շիմտի մելիյէ սեզդյէչիյիմ՝ պիլքի մելիք ճարիյէսինին քէլտմըը իճտա էտէ՝ տէտիմ։ 16 – Զիրա, մելիք պէհտի վէ օղլտմ պիրլիգատ Ալլահըն միրասդանատն հելտտ ճէք օլսդն տտէմին էլինատէն, ճարիյէսինի խէլտա էթմէք իչիւն տահիլդյէճէք տիր։ 17 – Ճարիյէնդ տասխի տէտիմ քի՝ Շիմտի մելիք էֆէնտիմինն քէլտմը թ էսէլլի իչիւն օլտճագ տըր. դիրտա խոյը ա՜ղերճի ֆէնմ էթմ ճէք՝ էֆէնտիմ՝ մելիք Ալլահդըն մէդյէի կիսդի տիր. իմտի Ալլահդյ Բ.ԱՊՊ սէնին իլլէ օլտուն։ 18 – Մէլիք տասխի գաղրդյա ճէվտպէն՝ Սատա ուիւ՜ղ էտտի ճէդիմ՝ չէյի պէհտէն ասդյէմա՜ տէտտի։ Գաղրը տասխի՝ Էֆէնտիմ մելիք սեզդյէսին՝ տէտտի։ 19 – Վ.է մելիք՝ Գատ նէտահէնին քեռֆֆէհտիտատ Յտվաղրն էլի սէնին իլլէ պէրատդ՞ր մի տիր՝ տէտտի։ Վ.է գաղրը ճէվտպգ վէրիպ՝ Էյ էֆէնտիմ՝ մելիք, ճտճարդըն Հայտաղը Հտագգ իչիւն, էֆէնտիմ մելիյին սեզդյէտդյէ շէյլէրին պիրինտէն պիր քիմտէ ատագտա ատ ասդյա ատափտտմտգ. գիրտա պտահա էմ էտէն, վէ պու սեզդյէրին ճիւմդյէտնի ճարիյէկին տագգրտա գդյան՝ գատդյի Յտվաղա տըր։ 20 – Գէդյտմը պու սատրէթէ տէօհտտէրմէք իչիւն գատդյի Յտվաղա պու շէյի էմ մէզ տիր. վէ էֆէնտիմ՝ 'տալէմ՜ տէ պուտուհտտնդն քենտֆֆէտնի պիրմէճտէ Ալլահդըն պիր մելիկ հիքմէթինէ կէօբէ հիքմէթ տատիպի տիր՝ տէտտի։

21 – Իմտի մելիք Յտվաղա՝ Ինչէ չիմտի պու շէյի ետափտմ։ Կիթ, օ, նեվճիվտն Աբրահտմը կէբի կէմի իր՝ տէտտի։ 22 – Օ, վտգրմի Յտվաղ եհտ, էտտիճա եբէ գտափտգրտ ատնս 'տրպը 'տատատտիկէմ հատրէբ՝ մելիկէ իստյը տատ'ատ էյլէտտ. վէ Յտվաղ՝ Ինյ էֆէնտիմ՝ մելիք, գտ.ուլըն պու կիսդն Նտտպտրքինատ լտմֆ պտ.ուլտգրմը պիրտտմ՝, չիւնքի մելիք գտ.ուլըն ատօգիւնէն իստ.ա էյլէտտ՝ տէտտի։ 23 – Վ.է Յտվաղ գտգրտգ Գէտտատրտա կիսդրէբ՝ Աբրահտմը Ետատտաղէտ կելթ իստի։ 24 – Մէլիք իսէ՝ Գէնտի եվինէ տէօհտտէն, վէ եհտ.ա-մին կէօբէհտէն՝ տէտտի։ Վ.է Աբրահտմ՝ քենտի եվինէ տէօհտտէ վէ մելիկին եհտպիհնէ կէօբտէտտի։

25 – Վ.է պիրթիւն Իսրայէլտտ Աբրտտաղտմ կիսդի կիտ.ղէլ վէ գիյատտէկիրէ մէմտատ՝ պիր տտէմ ճտգ իստի։ ատյտղրնդն թ տտատդնդնատն պտ.ղնդրնդն թ էֆէտտինէ գտատտր պիր գտ.ուտտ.ը ճտգ իստի։ 26 – Վ.է պտ.ղրնդն տտ.ը քենտի իտգէրինատ տպբրլտշմտպղէ տէնէ պէ տէնէ ատնը քէտէբ իստի։ վէ ատյղրնը քէտտատրնդնատն գտատտր թ տպբրտտ իստի, վէ փատտիշտ վէգինյէ էտի հիտգ մնտգտղ կէղիբ իստի։ 27 – Վ.է Աբրահտմդն իս.ղ օղտտ. վէ Թտտմտր իստմինատ պիր գրպը օղտտ. պտ գրպ տատի գտյէի կիսդէղ իստի։

28 – Վ.է Աբրահտմ՝ Ետ.ատտաղէմտտ թ էմտտ՝ իտի տէնէ տտրքին 'օղտտ՝ մելիքդյն հիս.գիհնէ կէօբտէտտի։ 29 – Վ.է Աբրահտմ՝ Յտվաղը մելիքին հատնքնատ կէօհտտէրմէք իչիւն չտղրդյտ տը իտտ տտէ, ատնտ կէղմէք իտթ էմէտտի։ վէ թէքբտր իտթինդի քէրրէ չտղրդյտ իտտ տտէ, կիղմէք իտթ էմէտտի։ 30 – Օ գէմտն քենտի պէհտէղէրինէ՝ Ինյէ Յտվաղըն թ տտղ-լտտը պէհինտքինէ հտագըն օղտտ՝ օթտատտ տտրփտատը վտտ. կիսդտ տտնը տտի էշէ հտատգընդ՝ տէտտի։ Վ.է Աբրահտմդն պէհտատէղէրին օղ թ տտրքտղը տտի էշէ հտագըղտտ. 31 – Վ.է Յտվաղ գտգրտգ Աբրահտմդն իստհէրինէ կիսդրէբ, ատնտ՝ Սէհնէն պէհտէղէրին նի՞չիւն պէհնտմ թ տտրքտտը տտի էշէ հտագըղտտ՝ տէտտի։ 32 – Վ.է Աբրահտմ Յտվաղտտ տէտտի քի՝ Ինյէ տտատնտ խտվէբ կէօհտտէրտտ՝ Գտատրտատտ կէղ., վէ՝ Գէտտատրտատն նի՞չիւն կէղտտմ՝. օթտատտտ պտ.ուհնտհգ պտհնտտ տտատհտ էչի իստի՝ տէտտիբ իտգրէ տէնի տէղիյինէ հտատնքնատ կէօհտտէրէտտի՜ տէտտտմ՝. վէ չիմտի տէղիյինէ եբէպէհնէ-

Digitized by Google

կէօրէյիմ՝ վէ եկէր պէնուէ գասպահոմ վաը խսե, պէնի գոմը էմ սին։ 33 – Վ.Է ՅաՀաը մէլկին ետնընա կիսիկ՝ սանա ԹԷՖԷՅԻ խասպեր վէրմէսի իւղբինէ, ը Աբխազոմը չսպըրըը. ը սոսկի մէլկին ետնընա կիմսէ, վէ մէլկին հաստըրընաս եէրե գսփանասդոգ 'ասրզ ը 'ասպասուիյէմ էյլէսի. մէլկը սոսկի Աբխազոմը էօփսիւ։

ՊԱՂ 15

Վ.Է պասնասան սօկրա Աբխազոմ քՀէսինէ սրսպասլաը վէ սիմլար վէ էոնիւնէսէ գօշմագ իւզրէ էլլի սոսկի թէսասրէը էմ սին։ 2 – Վ.Է Աբխազոմ էրգէն գասլգաը խսի, վէ գօփսւ եօլս ետնընասոս սուրսւը խսի, վէ մուհաբէմ իչինէ մէլկինին ետնընաս կէլէն չէր ասա'վս սուհիմնէ, Աբխազոմ չսպըրըգ՝ Սէն Համ'ինկը շէն հրսէն սին' սոէր խսի. ը սոսկի՝ Գաւրէն Խարայել սրպկիլարըրէն պիրինոսէն իմ" սէՀօրքսէ, 3 – Աբխազոմ սանա' Իչիմէ սէնինն սոս'վսոն Հագգ վէ սոզրսւ սուբ, լսւքինն մէլկը Թսրսօֆընասան սէնի սինկիլչէն եօգ սուբ' սոէր խսի։ 4 – Հէմ' Աբխազոմ" Գիս'չքն պէն զգս սախյասոս Հսքիմ Թս'նինն օլաՏնաս խոսիմ', վէ սոս'վսոը վէ մուհաբէմէսի օլսն հէր քիմնէ պասնաս կէլէ խսի, պէն սոսկի սոնդն հագգրնը իհգաչ եօգ խսի" սոէր խսի։ 5 – Գիր քիմնէ սոսկի սանա 'ասրզ ը 'ասպասուիյէմ զրՓՓնասոս եոգսլշընՅա, էլինի սւգասոսդսզ սոնը ԹաւԹսրսդգ էօփէը խսի։ 6 – Վ.Է Աբխազոմ" մուհաբէմէ իչինէ մէլկինին եոգնընա կէլէն պիսինէ Խարայէլէ գաս վէՃճկէ մուս'սոմէլէ էաոբէնէ, Խարայէլլիլէրնէն գասլգաըրինի ճէլդ էմիսի։

7 – Վ.Է 'գէրգընճը սէնէ ՆիհսրէՀնէ Աբխազոմ" մէլկիչ" Գիւրեմ" կիմ, պէն կիսիկ ՐԱՂՂԱ էմիսիյմ" Նէգգրի Գիւրընասոս իՓա էաէյմ. 8 – Զիրա գաւրէն Սիւրիասոս Գիսաբասոս իգաՃճԹիմ էանասընասոս' Իչկէր ՐԱՂՂ պէնի ենրաասուէմ կէրի կէՃիրիրսոէ, ՐԱՂՂԱ 'իգաասսեի էաէյմ" սէչէրնէգ Նէգգր էչկէսիմ" սէՀօր. 9 – Մէլկը սոսկի սոնդ՝ ՍէլամէԹլէ կիմ' սէՀօրքսէ, ը գասլգաը Գիւրընասոս կիմսիս։

10 – Վ.Է Աբխազոմ" Խարայէլիս ճիսմէ սրգաՃ'լարըրնասոս Ճասասալարը կէՃճասէ-

---

*Գա'զը Նասխէկէրսի' սէՀօրսիւՃՃիս

բէսդ, սւիրիչ' Գաօրսւ սէՀասոնդը իչդիՃսկյինիչ կիսիկ՝ Աբխազոմ" Գիւրընասոս մէլկը օլասս, սէչդինիչ' սոէր։ 11 – Վ.Է Նօսասազէմնէն սոս'վէՃլէ օլսն էրգի հիւգ սոսէմ Աբխազոմ" իչէ կիմսիկլէր. սոյնէր մնասասէչ սէկնսհ օլմասչսրագ սոսսոէնգէչէ կիմ սիչէր։ 12 – Վ.Է Աբխազոմ" գասլգասոլարը զէպհ ենսրգէն Դասլգինին մուհաբէչսրը օլսն Գեզոնդը Աբխազոմէսի չէՏրի օլսն 'ԻհզաՃնասոն կեմիրիմսի. վէ Իհսխիչսլ գասվէՃէմ պասլասս՝ Աբխազոմնէն եասՆընասս օլսն գասմ կիմ սոէրՃէ չօգսլդսրագ սոս խսի։

13 – Վ.Է Նսհիմէ սօէր խասկէրնի կեչիկ՝ Խարայէլլիլէրինն գասլգիլէրի Աբխազոմնս մէլկ էմիսի' սոէսի։ 14 – Ը զէմնսն Գասմէնէ Նօրասազէմնէ քէՆասինին Նէնընասս պասլասՃնսն պէՆասլէրինին ՃճսմՀէսինէ' Գիսլգէնդը, Գիրդը էսէՃէմ, գիրսս Աբխազոմնէն ևիգիսնասէն սպիգ նէՃճսի եօգ սսբը. կիմմէկ'սՃճկէ էսինինգ, օլմայաս քի սպիգ չասպասգ հէմէՀչկսդ, իսգէրիմիգ պէչաս կէՃիրէրէք չէՏրի գբգբՃասոն կեչէրի' սոէսի։ 15 – Մէլկինն գասլգաըրը սոսսի մէլկի' ԷՓէՆասիմիգ մէլկը հէր Նէ մնաս�Նասկ կեօրսւբսէ, Ճչհէ գասլգաըրդն հասգբը ըՀ' սոէսիկէր։

16 – Վ.Է մէլկը, սպիՀնէ խասՆէսի խասկը սոնդն իգէ սէրսասէր օլսդգը Հայսէ, չբգասը. վէ մէլկը խասՆէգի սպիգբէՃսմէկէրի իչինէ օՆ օսասոլբգ սպասգասը։ 17 – Վ.Է մէլկը, սպիՀնէ գասմ' պէրասէրը օլսրասգ, չբգասը, վէ էՆ սւգասգ խասՆեսէ սոսէգասգլասոս։ 18 – ՊէՆասկէրէրինէն ՃճսմՀէՆէսի սսսսի վէ Գիւրսհ իչէրինն ՃճսմՀէՆէսի սսսսի վէ ՓիւրհէՃիչէրինն ՃճսմՀէՆէսի սոնդն Հասնը սբգսս կեչսմիչէր. վէ ԳիւհսէՆ սոնդն մա'խյ.չէՃ ինսէր օլասրասգ կեՃմիշ Հնի Գիւհ իչէր սոլբգ նսհ.ՃէՀէր օլասրասգ, մէլկինն էՆՆիւՆՃհ կեչսմիչէր. 19 – Վ.Է մէլկը Գիւհսլ նհիհնիչ' Նի՞ չիՆն սէՆ սոսսի սպիգի՞մ իչէ կսմիչյասրըՆ. սեՆՃհիւգ մէչէկինն Հասնըսսս օհՃսբ, գիրս սէՆ եՃՃէՆի, հէմ' սսսսի քէՆասի մուհաչկիսէ գասրիգ սէՆ. 20 – ՍէՆ սհիՆ կեչսՆին, գաս կիՆՆ սէՆէ սպիգիմ իչէ կսհիՃկը իչէՆՆ բսհՃասգը եսսէչիմ՝ մի. Իչիհէ սպէՆ Նէրեչէ կիսսէրսբսմ, կիսսէչիմ՝, սէՆ սեՆՃհիւգ գասրիսսսսչսրըՆը կեբի կեօհՃիսբ. 'ինսչհէ վէ Հսգիգսպի սէՆինն իչէ օլսսՃՆ սոէսի։ 21 – Վ.Է նհիհնի մէլկիչ Ճեվս-

Digitized by Google

պէն՝ ՐԱՊՊԸՆ հայտնէր վէ եֆէնտիմ՝ մելիքին հայտնէը Տագդը իլնիւն, եֆէնտիմ՝ մելիք պուլունմադը մնահաղտ, կերէք եօլիւմ, կերէք հայտի իչինն գառան, գուլքի տաքի օրտուս օլտուղտ ատը՝ ատէ։ 22 – Դաւիթի տաքի ԱՔԹԻՒ՝ ՆԷ, կեղ՝ ատէ։ վէ Գէթի ԱՔԹԻՒ ՇՒՄԻՒՆ տատմիլերի վէ պէրատէրինՁէ օլան Հէփ էղ ու 'այալլարը իւլէ կէչան։ 23 – Ա զէման պիւթիւն տիչտոր եհալիւ ԵՒՒ-քէնը սէս իւլէ ազալտոր իտի. վէ մելիք Կեդրան տէրեքինուն կեչտի. պիւթիւն իտալ տաքի կեչիով՝ պէրբիւչ եօլունս տօղրու կիթ տիւլէր։ 24 – Վ է իչիւ Սադովկ վէ ՆՈՐ իւլէ պէրատէր օլան Ղեւիլիլերին քահանֆեթի Ավլոնչի Թատուլ իւլ 'ատարդը Թաշըյօրլար իտի. վէ Ավլոնչին Թատուլքինը տատրաչարլար, վէ պիւթիւն գամի չէհրտէն Թէմամէն 'չըգըՁայատէ Աբխազոր ֆոտրան Թագաքիմ էֆէնտիմ իտի։ 25 – Մէլիք իտի Սագովկ՝ Ավլոնչին Թատուլքը չէհրտ կերի կեօֆիւր. էկեր ՐԱՊՊԸՆ նազարըՁատա մնազարը լուԹ ֆ օլուր իտեմ՝, օ զէման պէնի կերի կեյ իրիով՝ ատը վէ մէզբէնինի պատա կեօտի երեՁէք ատր. 26 – Լաբրն պատա՝ ՍԷՆատն բազի ատիրլ իմ՝ ատրտ, իչիւ պէն հազըր ըմ. պատա քէնտի նազարըՁատա խոշ օլատը եատփուր՝ ատտ։ 27 – Վ է մէլիք քահանի Սագովկ՝ ՍԷՆ ՆԷպի սէն. օղլուն Աբխազտա իւլէ Աբխազորըն օղլտ ՁամԹաքան տատի, իւր օղլուրդ սեզի իւլէ պէրատէր օլատղտ, ռէլատմէյլէ չէհրտ 'ազատէր էյլէ։ 28 – Պադըշահըդ, պէն սիզտէն պիր խատէր ալըՁամայա գատտոր պէրբիյէ ատհրտալորըՁատա մէՁըն էտէրիմ՝ ատտ։ 29 – Վ է Սագովկ իւլէ Աբխազտա Ավլոնչին Թատուքիրը ՆըռատաղէմՏ կերի կեօֆիւրիւտ՝ օրատտա օֆտէքտալար։

30 – Վ է Դաւիթի զէյիտատնլըդ հոգատչինա չէղըյօր իտի, վէ չէղտր իւքէն ազալտլըդ պատը էօրՁեւիւլ. վէ հատլըն ազատ օլտուղտ կիտիյօր իտի. պէքատէրիՏՁէ օլան գատմէրն ՁիւռիլԷտի տաքի պատլտրը էօրՁեւիւլ. օլտըղը հալտՏ՝ ազալտլատղտ չէղըյօրլար իտի։ 31 – Վ է՝ Աբխազտէ Աբխազտա՝ իւէ օլան ֆիքՏՁէքտրլար ատատրնատա ատը՝ ատէյիւ Դաւիթի խատէր վէրիւլտքտտ, Դաւիթ՝ նա ՐԱՊՊ, բէՁատ էտէրիմ, Աբխազտէյլին նատահտալտրընը հատատգատա ատՏատատ՝ ատ։ 32 – Վ է Դաւիթի Ավլոնչա ատՏատ գէլատղտը թ էֆէյէ վատրնՁա, իչիւ է Աբխազտը Գատա էտատալը ԵրԹըղտ վէ պատը իւէյէրինատ թ օֆրտգ օլտղտը հալտտ, ատՏը իտի իպտալէյէ չէղտր։ 33 – Վ է Դաւիթի ատնա՝ նէկէր պէհիմ իւէ կէչէր իտէն, պատնա ԵՒՒԸ օլտւրտրդ. 34 – Ամմա էկեր չէհրտ ատօնիւտ Աբխատղտմա՝ Էյ մելիք, պէն ատհրտալըդն օլայրմ՝. պատնատն էվվէլ փէտէրինի գատլտս իտեմ՝, հէմատն չիմտի ատհրտ գատլըն օլայրմ՝ ատէրտէն, օ զէմատն Աբխատփէլինն Նատահտալընը պէհիմ իչիւն իտալ տատ պիւիրտրն։ 35 – Վ է իչիւ է Սագովկ իւէ Աբխատղտ քահանիւէր օրատտա ատհրտն իւէ ատը. վէ ատրայատատն հէր Նէ քի իշիտէՁէք օլտս իտէն, Սագովկ վէ Աբխատղտ քահանիւէրէ խատէր վէր։ 36 – Իչիւ է օրատտա իքի օղտւտրը, Սագովկըն օղտ Աբխատատա վէ Աբխատ տրընը օղտ ՁամԹաքան ատնէր իւէ պէրատէր օլտս, իչիւ ատիւնիվ հէր ատօղիւ ատնէր վտորիւ տատրւէ պատնա պիւտէրինիվ՝ ատէ։ 37 – Վ է Դաւիթին տատա Գատտ չէհրտ կիթտի. Աբխատղտմ տատի Նրատատէմէ կերտի.

ՊԱՊ 16

Վ է Դաւիթի Թէֆէյէ պիր ազ ատՏտրգտա, իչիւ է Մէմիւիրատի էնին պէնատէր Սիքա ՆՈՐ իտի իգտալէ չէգտը, վէ իքի Ճիւղ էքմէՁ վէ Ճիւղ ատալդմ գատրտա իւգիւմ վէ Ճիւղ ետգ էէմիչէ վէ պիր Թատւտմ չէրտգ Ճիւքիւ պիր չիֆԹ մէրքէպի վտր իտի։ 2 – Վ է մէլիք Աբխատ՝ ԳանՁատրը ՆԸ ետփատՁատգտնի՝ ատէտիքտտ, Սիքա՝ Մէրքէպլէր մելիքին իտատնէտի իտալգէրընն պիղտէտի իչիւն վէ էքմէՁ իւէ ետգ ԵԷմիչէրին ՃիվտնԱտրդն ԵԷմէտի իչիւն վէ չէրտգ պէրբիյէտ ետրտւատնատրդն իւէմէտի իչիւն պիր՝ ատէտի։ 3 – Մելիք ատաբ՝ նա էֆէնատինի օղտւս ՆԷՐԷտէ պիր՝ ատէտիքտտ, Սիքա մելիյէ, Ի՛չիւ է՝ Գատ կիտն պէյիՔ ի Իտրայել փէտէրիմին հիւքքտւէյի ինի պատնա ի՛ատէ էտէՁէք պիր՝ ատէյէրէք Նըռատաղէմտտ մՁքտ էտիյօր՝ ատէտի։ 4 – Ա զէմատն մելիք Սիքատյա՝ Իչիւ է Մէմիւիրատի էնին պիւիրտւն էմիւքը ատՆին օղտատն՝ ատէտի։ Սիքատ իտե՝ ԵՓԷՆատիմ՝ մելիք, ԹԷՁէքքիւր էտէրիմ՝, հՆ

*Նախօք՝ չէղՁնՁա՝ Աբխազտը չէգտը

Digitized by Google

ետեն ծաղալբլնաս մոզկաղ ը լուխֆ օ-լոլլբմ՝ ասէ։

5 – Վ.է մելիք Դաւիթ ըաւաւբիմէ գաղաղ կէլտիքաէ, իշլէ օբաստան Սաւաւզ խանէաստը գաղիկէսիանէն Սամէխ խան ի Դերա խամինաէ պիր ասէմ չէգաբ, վէ չէգաբ իքէն ակպզ էտկյօր խաֆ։ 6-Վ.է պիւրինն գաւմ իլէ գաւվէթ ատհիպլէբինին ճիւմլէսի Դաւիթին ողբնաս վէ ոլլնաս իքէն, անաս վէ մելիք Դաւիթին հետ գաւլլուբնաս թաղլաղ ալճաբ խոխ։ 7 – Վ.է Սամէխ ան՝ ակպզ էաբ իքէն պէօյլէ ակյլէսի։ Զբգ։ չէգ, էյ գաճլը ատէմ վէ հաբաւմազ ատէմ։ 8 – Սէրինէ մելիք օլաբ-դէն Սաւաւզին խանէսի գաղիքէն քիւֆքէհնի ԻԱՊՊ ակնին իւզէրինէ կէճիբ-ատ. վէ ԻԱՊՊ հիւքիւմէտի օլլէն Ակիւ-ազամբն էլինէ թէելիմ էճատ. իշլէ ակն պէլաղը պաւլաբն, դիբա ակն գաճլը ատէմ ակն։ 9 – Վ.է Ակհաւա իպն ի Շաաւհիա մելիկ՝ գալ էօլբս քօֆկբ նբ չիւն էֆէնտիմ մելիկ ակպզ էճատ։ էօճէյէ կէչիպ տէ պաչքնբ քէսէ-յիմ՝ ատէ։ 10 – Լաքբն մելիք՝ պէ-նիմ իլէ ոիպին նէ՞ իշինիզ վաբ, էյ պէ-նի Շաաւհիա. պլուզ, պէօյլէ ակպզ էլլէսին. ԻԱՊՊ ան՝ Դաւիթէ ակպզ էլլէ, ատէիյլ հալէ՝ ևի՞ չիւն պէօյլէ էլլէսին, քի՞մ ատէյէճէք տիր՝ ատ։ 11 – Վ.է Դաւիթ Ակհաւալա վէ պէհ-ատէլէբինին ճիւմլէսինէ ատ։ քի՝ իշ-թէ տաւլաղնաս կէլէն օալլբմ՝ Ճանբմբ աղալյօր, չիմի պաւ Բհնհաննինի նէ՞ բէ-ատէ գաւլաղ. անբ պլուզբնբզ, ակպզ էճ-սին. դիբա անաս ԻԱՊՊ էմ՞ էճմիշ տիր։ 12 – Պէլբի ԻԱՊՊ պէհնիմ՝ մէշաղգաւ-թբմա նազաղ էաբ ատ, պաճանէն պաւ կիւն էճատիյէ ակպզ պէտէլ ԻԱՊՊ պաճան խալբ իհսան էյլէբ ։ 13 – Իմնի Դաւիթ ատէմլէբի իլէ եօլաս կիտէբ իքէն՝ Սամէխ ան՝ գաբշլբնաս, տաս-պէն պիբ Ճանհպինէն կիտէբ, վէ կի-տէբ իքէն ակպզ էտբ վէ թաշլաբ իլէ թօֆբղ ալճաբ խոխ։ 14 – Վ.է մելիք իլէ պէբաակբ օլաճ գաւմբն քէսֆքֆէ-ան եօբաւլաղգլաբնաս, օբաստա խա-թհխաճաի էճատիլբ ։

15 – Վ.է Ակհաւամ վէ Խաղայէլիկէ-բէն պիւրինն գաւմբն Սբուաաղէմ կիբ-ատիկէբ. Ակիւատփէլ տաճի ան՞ն մա՞ի-յէմբհինէտ խոխ։ 16 – Վ.է Դաւիթին ատաճաս Ակաղբլբ Գաւաի Ակհաղազմն՝ Հաղաղ ակհաղազմ՝ Տօսֆբլնաս իհսանէն պա՞ս մբ տաբ. Նի՞-չինն տատճբլի իլէ կիճէաճան՝ ատ։ 17 – Վ.է Ակհաղազմ՝ Գաւաի՞ Տօսֆբլնաս իհսանէն պա՞ս մբ տաբ. Նի՞-չինն տատճբլի իլէ կիճէաճան՝ ատ։ 18 – Գաւաի Հաճ Ակհաղազմա՝ Խաբ, ան՞ճաք ԻԱՊՊՐՆ վէ պաս գաւմբն վէ պիւրինն Խաղայէլին ինհիճաղ էճ-ատիքլէբի գաճբն Հաղաղ էֆէնտիմ իմ՞, վէ անէն իլէ գաւաճաղլա՞։ 19 – Վ.է ևինէ պէհ քիմի՞ խաղատճէ էտճհէյիմ՞. անէն օալլբնն Հաղազբնաս ատյի՞լ մի՞. փէատբինէն Հաղազբնաս խաղատճէ էճատիյիմ կիպի, ան՞նէն Հաղազբնաս հէմինն էօյլէ օլաճաղլա՞՝ ատ։

20 – Վ.է Ակհաղազմ՝ Ակիւատփէլէ՞ նէ եաֆաճաղլա՞զաս տաճ՞բ մէշվէրէճ էտնինէ՞ ատ։ 21 – Ակիւատփէլ տատ-խի Ակհաղազմա՝ Էվի պէքլէմէք իշլէն փէատբինէն պբազգաղբզ օտաալբգաղբ-նաս թէգաղբիւալ էյլէ։ վէ պիւրինն Խաղա-յէլ փէատբինէ մէգբաւհ օլաղբզբնբ իշնիմէգբէ ան՞նէն իլէ պէբտաբ օլաճ-լաղբն ճիւմլէսինէն էլի գաւվէթլէնէ-ճէք տիր՝ ատ։ 22. Իմնի Ակհաղազմ իշլէն տատ իւզէրինատ չատղբ գաւ-ղատլաղ. վէ Ակհաղազմ պիւրինն Խաղա-յէլին կէօալբճէ էօնհիճատ փէատբինէն օտաալբգաղբնէն եաճնատ կիճատ։ 23 – Վ.է օլ կիճէլբտատ Ակիւատփէլին վէբ-տիյի՞ նատհհատէ պիբ քիմնէնին Ակյահ թաղատֆբճատան պիբ քէլատ խոթէճէճ կիպի խոխ։ Ակիւատփէլին հէբ նատհհա-թբ կէբճբ Դաւիթին, կէբճբ Ակհաղազ-մբն 'ինհոհնատ պէգյէ խոխ։

ՊԱՊ 17

Վ.է Ակիւատփէլ Ակհաղազմա՝ Շիմ-տի օն իքի պլին ատէմ ատէյիզ, գաղէա-յլբմ՝ վէ պաս կէճէ Դաւիթի թա՝գիզ էտէյիմ՞։ 2 – Վ.է օ եօրդատն վէ էլլէբի կէվէյէբ իքէն՝ իւզէրինէ կէլիպ ան՞բ միւղիաբիպ էտէ՞յիմ՞, ան՞բն իլէ պէբաակբ օլաճ գաւմբն քէսֆքֆէճ ատճհի ֆիբաբ էտճ ճէբ տիր. վէ եալբնէզ մէ-լիյի վաբայբմ՞։ 3 – Վ.է պիւրինն գաւմբ ատճաս չէվիրիբիմ՞. ան՞նին ատատաբ-դբն ատէմլի՞ն Խաբնատլաբ՝ ճիւմլէսինին ատճաճէտի եէրինէ ատյլբբ. պիւրինն գաւմ՞ ատճհի ան՞ղատճէ օլաբ՝ ատ։ 4 – Վ.է պաս քէլատ Ակհաղազմն՝ նատաբբնատս վէ Խաղայէլ իրինի՞ղատ-բբնն ճիւմլէսի նատաբբնատս էյի կէօ-բբնճատ։

Digitized by Google

5 – Վ.Է Աբիսողոմ՝ շիմաղ Ափսալը Գաւռիյի տախտ չպղբը, ասըն եգքըսանը տախտ ասիկ էյելիմ՝ տեսե։ 6 – Վ.Է Գաւռի Աբիսողոմըն եանըդաս կելտիքաւե, Աբիսողոմ ասաս խիճապէն՝ Աբիսոսփել պէզլէ սէզլէտի. սէօզիւնէ կէօբէ Հարբէգեմ էսէլի՞մ մի, է՛յմէյելիմ՞ մի, սէն սէզլէ՝ տեսե։ 7 – Գաւռի տախտ Աբիսողոմս՝ Աբիսոսփելին վէրտիյի նասհատ պաս ասէփ՝ սա էյի տէյիլ տեր՝ տեսե։ 8 – Վ.Է Գաւռ՝ Սէն փեսերիդի վէ ասէմլէրինի պիլիրսին քի գասրէտ մը բըլսըս, վէ ասհրասաս եաճըռալըդ ալընմըշը այլ կիպի ճանըդը ապճըմըշ տըր. փեսերին տախտ մնհատրիպ օլմազլէ կէ ճէ գաժմ իլէ գալմազ։ 9 – Իշէթ չիմաղ օ նա խէնճէրլերին տիրինաք, նա պաշդա պիր մնհալսէ ասագլանմըշը տըր. վէ պաւնըդաս պաս՝ գըրը տիւշէճէգը օլռըրսա, հէր իշիճէն՝ Աբիսողոմս թ ասի՝ օլսո գաժմաս թէ էէֆիմի՝ վռագու՝ պաւլաս՝ տէյիճէգ տեր։ 10 – Վ.Է գալալի տրալսո գալալի կիպի օլսո գաւռվէրմ ասհիպի պիւէ մնհիլաղաս կեվշէյճէգ տեր, գիրս պիւիմիւն Խրատել փեսերինին գասրէմնո, վէ եանըդաս օլսընլարդը գաւվէթ ասհիպիերի օլաըդընը պիլիր։ 11 – Գաւ էճլաղն պէն նասհատ վէրիրիմ՝, քի պիւիմիւն Խրատել Դաւնասան ինրասաբէէյէտք, քէռէթէ՞ճէ տէնիղ քէնասրըսաս վռագը՝ գաւմ՝ գաստար օլսըքագ, սէնին եանըդաս թէճէմմիս՝ էյմինէրը, քէնասին տախտ տրալսրըսաս ճնդին գիտահին։ 12 – Վ.Է պիղ ասըդ պաւլաստրդը մնհալլերին պէրիրնաք չիմ ներ իւզերինէ տիւշտիւլիւ գիպի իւզերինէ տիւշէլիմ՞, վէ քէնասիպ վէ մնհ'էյլէյի բինաք պաւլաստան ատեմլերին ճիւմլեգնէրնէն պիրի պիլէ գաստիյսաճագ տըր։ 13 – Վ.Է էգեր պիր շէհրէ գաժհասըր իսկ, օլ շէհրէ պիլիքիւն Խրատել խիլեր կէթիքտին, վէ պիղ ասը տէրէյէ գաստար չէգելիմ՝, շէհրլէ քի օլաստա պիր քիւշէյը թ՚ասէ պիլէ պաւլաստան՝ տէտի։ 14 – Ո գէմնո Աքիսողոմ իլէ Խրատել ատեմլերինին քէռնէֆնէսի՝ Աբսըքը Գաւռիյին նասհատ Հարբը Աքիսոսփելին նասհատրնատն էյի տեր՝ տեսեյէր. գիրս ԻԱՊՊ Աբիսողոմ իւզերինէ պէյա կէթիրմէք իւզրէ, Աքիսոսփելին էյի նասհատրնէն քիպիտըրը թ՚ագտիր էյլէմէյ խոյ։

15 – Գաւռ տախտ Սողգովի վէ Աբիսողոմ քէռնէֆնէրէ խիճապէն՝ Աքիսոսփել Աբիսողոմս վէ Խրատել խիճապէն էյլէտըրդնա պէզլէ նասհատ էյլէսի, պէն տախտ շէգլէ նասհատ էյլէսիմ՞։ 16 – Վ.Է շիմաղ ՚ատճելէթէն կէօնատբինիզ, վէ Դաւսիթ՝ Գաւ կէճէ պէրբիյէ ատհրատըրընատա գալմա, հէմնէն չատագ կէէ, օլմայա քի մէյիյէ վէ մնհ'էյլէթ ինաք պաւլաստան գաժմէնէ քէսէֆէէսինէ անրըգըն հէլտը եէթքշէ՝ տէյլէ խոսպէր վէրինիզ, տեսեր։ 17 – Վ.Է 8 ոճնատ ան իլէ Աբիմնատա Ռովգէլ փեսեպրընատա ատեքաւյօրտըր խոյ, չիճէքի շէհրէ կիբրիպ կէօրիճէլէրդի օլմազ խոյ. վէ Գաւրիյէ կիսապ անլէրէ խոսպէր վէրտի, անլէր ատախտ կիսրիպ մէյիք Դաւսիթէ խոսպէր վէրտիլեր։ 18 – Վ.Է անլէրի պիր նէվճիվճան կէօրիճաղ Աբիսողոմս խոսպէր վէրտիլէրդին անլէրին էքիմի չատագ կիսապ Բաւռուրիմնէ պիր աստէմին խոսնէսնէէ կիրտիլէր, վէ անդն Հավրատրնատա պիր գաւլատար վար խոյ, վէ անդն իչինէ էնատիլեր։ 19 – Գաւրը տախտ էյրի իւտրիպ գաւլատին ապղրնատա սէրտի, վէ անդն իւզերինէ պաւլգտար սէրմէսիյլէ իշ պիկինճէտի։ 20 – Վ.Է Աբիսողոմդն գաւլատրը օլ գաբրնդն խոնէսինէ կելիպ, Աբիմնատա վէ Յօդճատի անէ՚քատ տրբ՝ տեսիլեր. գաւը տախտ անլէրէ՝ Սաւ հօլճնատն կէչտիլեր՝ տեսե. վէ տրալսրպ պաւլատրգլարընատա Եբաատաղեմ ՚տվռէմ էմ տիլեր։ 21 – Վ.Է անլէր կիմ տիքտէն տօդրա, գաւլատնատն չգգատրը վէ կիճապ մէյիք Դաւսիթէ խոսդեր վէրտիլեր. վէ Դաւսիթ՝ Գալդընըգ, ՚տՅճելէն էն տաւտան կէչինիզ, կիրա Աբիսոսփել տիղին հտգ գընգտա պէզլէ նասհատ վէրտի՝ տեսիլեր։ 22 – Օ.Է վռագըն Դաւսիթ իւե մնհ'էյլէթինաք պաւլատնան գաժմէնէ քէսէֆէէսի գաւգգտպ 8տգտնատնատն կէչտիլեր. տատաղ ատղատրգըրնատա 8տգտնատնատն կէչտմէյիշ պիր տեսեմ գալմամըշ խոյ։

23 – Վ.Է Աքիսոսփել քէռնէն նասհատնըն իճգտա օլատնմատրգըրնը կէօրիճէճէ, մէրքեպի էյէրլէտիքտէն ատճրատ գաւգգտպ շէհրինէ՝ խոսնէսինէ կիճէսի. վէ խոսնէսինէ վտսիյէթ էյլէսի. վէ քէռնէսի պտղմնատրգլէ էօլսնատ, վէ փեսերինին գաւրգրնատա տէքճնատա օլատնատա։

24 – Վ.Է Դաւսիթ Մ՚ատյիմէ վռագը

Digitized by Google

օշտաւ. վէ Աբիսագամ վէ քէհանեան ի-
լէ պէրապէր օլան ճիւմլէ Իսրայէլլիլէր
Յորգանոնտան կէչտիլէր։ 25 – Վ.է
Աբիսագամ 'ատքէր Յովաբին
Ներքինի Ամասայիի նատաց եմ. Ամա-
սային տեղի Յովաբը վայնասէտ Շա-
բաս-Հանընէն հէմշէրիսի նատաբն գըղը
Աբիգէայիս թէգաբրիսպ էյնմիշ օլան
8Իմէր իսմինտէ պիր *Իսրայէլլինին օղ-
լու իմիս։ 26 – Վ.է Իսրայէլ Աբիսագամ
իլէ Գոզդագ ակիսարընտա օթառա
գաբարըլար։

27 – Վ.է Դաւիթի Մանայիմի կէլին-
ճէ պէհի Ամմոնտա միւթա'ալիզ Ռաբ-
բատտան Սոբի իպն ի Նատան վէ Լ.ոգ.ա-
բարըր Մաքիր իպն ի Ամիէլ վէ Ռով-
գէլիլմտէն օլան Գաղատացը Բարզըլի
Գաւիթէ վէ մա'իյէթինտէ պաւլա-
նան գովմա։ 28 – Ցէօշէքլէր վէ Լէյլէ-
լէր վէ չէմիլէքլէր վէ ևէմէք իչիւն
պզ.ադատայ վէ սրթիս վէ ան վէ գով-
բաչիլէր գ.ադատայ վէ պագլա վէ մէր-
ճիմէք վէ գովրաչիլէր Նօխա, 29 –
Վ.է պալ վէ թէերէ հատը վէ գոյուն
վէ ինէք փէչինրի կէհէրտօրիլէր. դիբա՝
Գովմ չէօլտէ ած վէ եօղունա վէ ած-
ագը տըր՝ ատմիշլէր իսի։

ՊԱՊ 18

Վ.է Դաւիթ մա'իյէթինտէ պաւ-
լանան գովմի տայըդ իւգէրլէրինէ
պիճի պաշը վէ եհւգ պաշըլար նատագ
էյլէտի։ 2 – Վ.է Դաւիթ 'ատքէրին
պիր սիւլէյման Յովաբըն թաւտը ը
խատրէտինէ, պիր սիւլէյմանիս Յովաբըն
գադանատը Աբիսագամ իպն ի Շարաւհան-
նէն թաւտը ը խատրէտինէ վէ պիր սիւլ-
սէյման Գէթլի Եթթինինտ թաւտը ը խ-
ատրէտինէ թէելիմ էթտի. վէ մէլիք
գովմա՝ Մաթթլագա պէն ատխի սիգին
իլէ չգաչաղըմ՝ ատտի։ 3 – Լագըն
գովմ՝ Զգգմա, դիբա էկէր պիզ պիր
վէճիլէ գաչաչագ օլաւր խաբ, պիզիմի
խչիւն վազիֆէլէրին օյմագ. վէ էկէր
պիզատէն ևտրըդը պիլէ էօյլաւ խաբ, պի-
զի վազիֆէ էտինմէդիլէր. գիբա չիմմի
աէն օն պիղինմիզ մնագատիլ սին, վէ
չիմմի աէնէն պիզէ չէհատէն իսմասա
էֆմէգըլիյին էվլաս ատը՝ ատտիլէր։ 4 –
Մէլիք տտխի ան՝ էրէբ՝ Նատագրընդատա
ինշ օլտնը ևտգաչաղը՝ ատտի. վէ մէ-
լիք գագիտա ևտնըդատա տատագատա, 'ատ-
քէրին քէտգիքէտի տտխի ևիւգէր վէ
պիղեր չէգատլատը։ 5 – Վ.է մէլիք Յովաբ
իլէ Աբիսագամ վէ Եթթիյի թէհպիհ է-
տտիս՝ Խտիբրըմ իչիւն օ Նէվճիվան Ա-
բիսագամ գէ.ըմլըրընդ՝ ատտի. Պիս-
թիւն գովմ տտխի մէլիկին Աբիսագամ
Հագգընտատա Ճիւմլէ ատգատագատա էթ-
տիլի թէհպիհլի իչիւն։

6 – Վ.է 'ատքէր տահրայա Իսրայէլին
գատշրընդատա չէդատը. վէ մնագարէգդ
Եպիւմ օրմանընտատա վատը՝ օլտտա։ 7 –
Վ.է օրտտա Իսրայէլ 'ատքէրի Գաւիթ-
թին պէհտատէրլի էօնիւնտէ պօղատտա.
վէ օրտտա օլ կիւն 'ատիմ գըլըգըն
վատգտա՝ պատատագ եիւրնի պիղ տտխ-
տ՛ւ-ւտխ։ 8 – Վ.է օրտտա մնագարէգդ
պիւթի իւն եէր իսպէրինէ եուրլատագ,
օլ կիւն օրմանն գըլըճըն թէելիֆ էթտ-
յինտէն գիլյատ նուֆտա թէելիֆ էթ-
տի։ 9 – Վ.է Աբիսագամ Գաւիթին պէհ-
տէրլէրինէ բտտի կէլտի. վէ Աբիսագամ
գաւիթբտա պինմիշ օլտտա գաւիթը պիր
պէգյիւբ պատիմ տտյուճըրին սբգ տտտբ-
լատրը տլիճընտ կնբմէբլէ, ատնըն պաշը
պատիմ տտյուճըտա ճտճ վէ եօղունա
տատբ՝ տէմիշլէր իսի։ 10 – Վ.է պիր տ-
տէմ պատնտա կէօրմէբլէ՝ Իչինէ Աբիսա-
գամը պիր պատիմ տտյուճըտտան տատբ-
լը կէօրտտիս՝ տէչէրլէր Յովաբա խտս-
պէր վէրտի։ 11 – Յովաբ տտխի քէհ-
տինէ խտպէր վէրէն տտէմ՝ Իչինէ
կէօրտտիս խտ, Նիճ չիւն տնը օրտտաս
եէրէ վատիմտտըն. պէն տտխի տտխա օն
ճըգտատ կիւտիրը վէ պիր գատշագ վէ-
րիբր իտխի՝ տէտի։ 12 – 0 տտէմ խտ
Յովաբա՝ Էկէր էլիճէ պիճ ճըգտատ կիւ-
տիրը, Իսրայէլտտա պիճէ՝ Ուէլիլին օղլը-
նտա էլիճէ ատգատիճագ իտխի՝. դիբտա պիճ
իչիտխը իւբէն ատէկտ վէ Աբիսագամա
վէ եիճ էյլէ թէհպհկէ էտխի՝ Հէր պիբէ-
նիճ նէվճիվտա Աբիսագամը գատյբբընդ՝
տէտի։ 13 – Եօգ իտխ, Ճանըգտա խբյ-
նէճ էճ մէգ օլտտ իտխի՝, չիւնկի մէ-
լիգտէն պիր չէյ կիպլէնմէդ. պէն տտ-
խի պաշտ գատշբ տտտբտտբ իտխին՝ տէտի։
14 – Վ.է Յովաբ՝ պէն տէհրին էօնիւնտէ
պէգյլէ օյատնտմտմ՝ տէչէրէբ, էլիճէ
իւչ խբչի տալտ՝ Աբիսագամ տտտհա
պատիմ տտյուճընդտ իչինտտ տտդ իգբն
տնտէրի տտնը եիւբէչինճ տտտճըտտբ
15 – Վ.է Յովաբըն տիլտհտտտբտտբը օյատ

Digitized by Google

ան ճիվան Աբիսազամը իշխեցէ էտիպ վաւերագրաց եղծութիւնքը։ 16 — Պա՛տէհաս ցավաց պօքու չալտը, 'ատքեր առաթի, ցավաց անդերի կերի չէքտիչինաւէն, Խարտէլի թա'դիպատէն 'ավատէթ էլլէտիւ։ 17 — Վէ Աբիսազամը ալլոպ ատնը օթմանատա, պէզիւրք պիր չուգուրա սաթ տարագ՝ իւղերինե փէք պէզիւրք պիր թաշ եըղընը եըզտրլար։ վե պիւթիւն Խարտէլ հեր քես քէնտի չատըրըձնա ֆիրար էլլէտիւ։

18 — Վ.է Աբիսազամ առհա ատղ իքէն պիր թաշ ալլոպ մէլիք տէրեհինաւէ քէնտիսի իչխան տիքմէշ խոս. պէրա՝ Խամիմի գիքր եաէ՛ճէք պիր օղլոմ եօգ տըր՝ տէմիշ խոս. վե օլ տիքիլի թաշա քէնտի իսմիլէ թէամիչ էլլէտիւ. վե ոնա պու կիւնե գատար Աբիսազամ՝ նիշանը տէնիր։

19 — Վ.է Աբիսնաս իպն ի Սագովկ Շեմսի գօշազ մէլիչէ միաժտէ կէօթիւբէչիւմ. պիրա ՒԱՊՊ տիւշմէնլէրիւնէն ելինէն հատգընը իհգագ էլլէտի՛՝ տէտի։ 20 — Վ.է Յավաք ոան՝ Պու կիւնե ան միաժտէճի օլամմագընը. պաշգա պիր կիւնտէ միաժտ կէօթիւբ, լոքին պա կիւնն միաժտ կէօթիւբմէ, չիւնքի մէլիչին օղլու վէֆաթի եէմիչ տիր՝ տէտիւ։ 21 — Վ.է Յավաք Գուռխիչ՝ Սէն կիւնի, կէօրաւչիւնիւ մէլիչէ խապէր վէր՝ տէտիքտէ, Գուռի Յավաս թէմէննաս էտիպ գօշտաւ։ 22 — Վ.է Աբիմնաս իպն ի Սագովկ պիր տաճա Յավաքաս՝ Հէր նաստլ իսէ, իպն վեր, պէն տաթի Գուռխինի սրտրնճա գօշտլըմ՝ տէտի. Յավաք տաթի՝ Շեմսի նի՞չիւն գօշտաքն, օղլըմ՝ չիւնքի կէօթիւբէ ճէք միաժտէչ եօգ տըր՝ տէտի։ 23 — Լոքին օ՝ Հէր նաստլ իսէ, գօշտլըմ՝ գերէյէ, Գօշ՝ տէտիւ։ Վ.է Աբիմնաս օվա եօլընատան գօշտա՝ Գուռխէի կէչտի։ 24 — Վ.է Դաւիթ իքի գափունքն տարատնատա օֆուրտըր իքէն, պէքճի գափունքն տատմը իւպերինե հիատիպ կէօղլերիւնի գաստըրտգատա՝ իշլէճ եաղընըզ գօշտնն պիր տատմ կէօրտի։ 25 — Ծ ղէմնան պէքճի չաղըրըպ մէլիչէ խապէր վէրտի. մէլիչ տաթի՝ Էկեր եաղընըզ իսէ, ոնդն ազգընատա միաժտէ վար տըր՝ տէտիւ։ Ծ տաթի կիտէ կիտէ եաղընչըլըր իսի։ 26 — Վ.է պէքճի գօշտնն պաշգա պիր տատմ՝ կէօրմէզէլէ գափունքըմա չաղըրըպ՝ Իշլէճ եաղընըզ գօշտնն պիր տատմ՝ տէտի։ Վ.է մէլիչ՝ Պու տաթի միաժտէճի տիր՝ տէտի։ 27 — Պէքճի տաթի՝ Էվվէլքինէն գօշտշըտ պտնա Աբիմնատա իպն ի Սագովկէն գօշտշըտա կիտի կէօրիւնիւբ՝ տէտիքտէտ, մէլիչ՝ Պա՛ւ էյի տատմ տիր, վե էյի միաժտէ իյէ կէչէյօր՝ տէտիւ։ 28 — Վ.է Աբիմնաս՝ Սէյտմ՝ տէյէրէք մէլիչէ նիատ էլլէտի։ վե կիւզ իսիթ եեբէ գափանարագ մէլիչէ 'արգը 'ատպատքէթի էլլէտի։ վե ոնտ՝ Ալլահդն ՐԱՊՊ միապարէք օլտան, քի էֆէնտիմ մէլքէ եվ պաշտրգան քիմսէչէրն կիմի թէեալիտ էլլէտի՝ տէտի։ 29 — Մէլիք իտ՝ Ձիվան Աբիսազամ աէլտմէթէ՛ մի տիր՝ տէտիւ։ Աբիմնաս տաթի՝ Յավաք մէլիչին գուլընը վէ պաս գուլընը կէօնտէրտէչի վէմնան պէզիւրք պիր ճիմհուր կէօրտիմ, ամմա նէ օլտրգընը պիլմէտիմ՝ տէտիւ։ 30 — Ծ զէմնան մէլիք՝ Գիր եանաս չէքիլիպ պատրատաս տուր՝ տէտիքտէ, օ տաթի չէքիլիպ տուրտաս։ 31 — Վ.է իշլէճ Գուռի կէլտի. վե Գուռ՝ էֆէնտիմ մէլիչէ միաժտէ վար. դիրա ոէնն 'ալէչհինէ գալգանլարդն ճիմհէնի էլինաէն ՐԱՊՊ պաս կիւն պէնէ գօրմէյէչէ, հատգընը իհգագ էլլէտի՛ տէտիւ։ 32 — Մէլիք տաթի Գուռխի՛ Ձիվան Աբիսազամ տէյտմէճէ՛ օվ տիր՝ տէտիքտէ, Գուռի՛ Էֆէնտիմ՝ մէլիչին տիւշմէնլէրի վե քէօթ լիւլիք իչխան ոէնն 'ալէչհինէ գալգանլարդն ճիմհէնի օ ճիվան կիպի օշտաւլար՝ տէտիւ։ 33 — Վ.է մէլիք միաչթարիպ օլտա՝ գափունքն իւպի օտաստնատ չըգատրագ ալալտար. վե կիտեր իքէն պէզիւէ տէր իտի. Օղլըմ՝ Աբիսազամ, օղլըմ՝ օղլըմ Աբիսազամ, քմա՛չ քի ոէնն եէրինէ պէն էօլէ իտիմ՝, օղլըմ՝ օղլըմ Աբիսազամ՝։

ՊԱՊ 49

Վ.է Յավաքաս՝ Իշլէճ մէլիք, Աբիսազամ իչխան ալալտրպ մտիքէմ էտիյօր՝ տէչխ խապէր վէրիւտի։ 2 — Վ.է օ կիւն պիւթիւն 'ատքեր իչխան Նուրէթմտիքէնէ տէօնտիս, գիրա օլ կիւն 'ատքեր մէլիչին քէնտի օղլու իչխան Թէ'էսիւֆ էֆէնտիչին իշլէճտի։ 3 — Վ.է 'ատքեր օլ կիւն ճէնգտէչի գաշտաղ մտճՃուպ օլատրագ օղրան կիտէն պիր 'ատքեր կիպի, օղրան օղրան շէհրե կէրտիլեր։ 4 — Վ.է մէլիք եիւգսիճիս էօթիւբ՝ Օղլըմ՝ Աբիսազամ՝, օղլըմ՝ օղ

Digitized by Google

լըմ Աբիսողամ՝ ասէյերէք հիւ-քունէք սէտ իլէ ֆէրհատ էասէր խոր։

5 – Ը գէմանն Յաւսէր խանէնէյէ մէլէյին հասնընաս կիսխոյ ատամ քի՝ Պատ կիւն սէհնին ճանընէր վէ օղուլտրընէն վէ գէղալարընէն ճանընէր վէ պէվճէլէրընին ճանընէր վէ օտալըգտալարընէն ճանընէր եասէն գուլտրընէն ճհամէլէհինէ սէն պոս կիւն ահմանտրսուն. 6 – Զհունքի ատնաս պուղղ եասէնէրի սէվէրմէյին, վէ սէնի սէվէնէրէ պուղղ եասէրմէյին. գիրա պոս կիւն սէրատալըպ վէ գուլլար իչիւն վազիֆէնի օլմատըրընը պէկտն էճհատին. վէ սընյատալ քի էկէր պու կիւն Աբիսողամ ատզ գալըղ ճհամէլէհիզ էօլսէ իսոհք, ո գէմանն նատզարըկատս խօշ օլմհատզ խոր։ 7 – Վ՚է շհամի գալդըղ ատըշարը չէզ, վէ գուլլարընէն կէօնլունէհ սէրլէ, գիրա ՐԱՊՊԸՆ հագգը իչիւն եէմին եասէրիմ քի, էկէր սէն ատըշարը չէգմազ խոն, պուս ֆէհհ հասնընատս պիր ատամ գալմազ. պու խոհ սէպավէբինկոն պէրաս չհամհի գատաս պատչղիա կէրէն պէլլատրընն ճհամէլէհինէհ զիյատ ատնաս պէտհէրը օլսւր։ 8 – Վ՚է մէլիք գալդըղ գափուատաս օֆատրատս. վէ գավմին քհասֆէհինէ՝ իշհէ մէլիք գափուատաս օֆատրընյօր՝ ատչիս խապեր վէրիլտիքտսէ, պէհէրհան գավմ մէլիչին հնազատչնատս կէլսէի. Խարչէլ խոհ հէր քհս չհատրընաս ֆիրաք էհմէշ խոր։

9 – Վ՚է Խարչէլ ապաթըրընէն քհասֆէհինէհ պիւէրհան գավմ միհհատէէլէ էասէ՝ Պիզի ատչհնէրհմիզին էլինատէն մէլիք խէլատս էհմէ, վէ պիզի Ֆիլհամհէլէրին էլինատէն խէլատս էասէն օ տրը, վ՚է շհմոն Աբիսողամ սէպէպիլէ ատչատրատն ֆիրաք էհմէ։ 10 – Վ՚է իսզերհմիզէ մհոհ էհմոհչհմհմիզ Աբիսողամ մհաչհարհպէտհ էօլսէս. վէ շհմոն Նիշհիսն մէլիչի կերի կհմհրհզ պապընատս սհսքհէհ էասէրսինիզ՝ տէրլէր խոր։

11 – Մէլիք Դաւիթ տատի Սադովկ վէ Աբհատ քհասհինէրէ խապեր կէօնտէրէրհզ՝ Սիզ Ճատս իհհէչատրընաս՝ Նի՞չհսն մէլիչի քհնոն խոհսէսինէ կէհհրհզ պապընատս ասկատյս գալդրընընզ. չհսն քի պիւհէհն Խարատչէլին քհչատը մէլիչէ, թէ խոհսէսինէ գատաս կէլսէ։ 12 – Սիզ պէրատէրհզ բհմ սինհզ. սիզ քհմհչհմ վէ էհմհ սինհզ. հմոն մէլիչի կերի կհմհրհզ պապընատս նի՞չհսն ասկատյս գալդրըդ՝ տէչյհ սէգյհչհինհզ։ 13 – Ահատչիչէ տատի տատի տէչյհչինհզ քի՝ Սէն քհմհչհմհ վէ էհմհ տէչյհ մի սին. էկէր Ճատլարընն էրհինէ պէր տէվատ հատզատրըմատս սէր՝ տատքէր օլմհազ խոհն, Ալլահ պատնս պէչյհէ վէ պատհատան զիյատ էչյհչէ՝ տէտի։ 14 – Պէչյհէճհ Ճատզատ տատմհէրհինին ճհմհչհսինին գատղհչհրհնի պիր տատմհ ճհէղ էասէր կիւղի ճհէղ էհմտի. տանհէր տատի մհչհչէ՝ Սէն գուլլարընէն քհասֆհֆհտի իլէ՝ տատքէր էչյհէ՝ տէչյհս խապեր կէօնտէրտրընչհէր։ 15 – Ը գէմանն մէլիք՝ տատքէր էհմհ Ճորգանատս գատատրը կհտի, վէ Ճատզատ տատի մհչհչէ խոհֆհգատլ իչիւն վէ մհչհչէ Ճորգանատատսն կէչհրմհէ իչիւն Գազգատզատյս կէտհի։

16 – Վ՚է Քատւրհմհտէն օլսն Բհնհատմինի Սհտհչէ խոն ի Գերատ՝ տատճհչէ էհմհ Ճատզատ տատմհչհրի իլէ պէրատպէր մհչհչէ Դաւհթի խոհֆհգատլէ էնատի։ 17 – Վ՚է ատնդն իլէ պէրատպէր պհնկ նէֆէր Բհնհատմինի վէր խոհ. Սատւազ խանհէհնին խրատմհէֆհատրը Սիրատ տատի օն պհշ օղհտ վէ հերհմի պէհնտհի պէրատպէր օլտրղր հատհտ Խոհ. վէ մհչհչէ էօհհնէճհ Ճորգանատս վատրզ օլտրղատ։ 18 – Իմոհ մհչհչէն խատհէհ խատգհնէր կհչհրհմ միհհատհպ կէօրհսհչհնէ. իճհատ իչիւն պիր տատհատզ կհչհտի. վէ մհչհչէ Ճորգանատատն կհչհնճհ Սհտհչի խոն ի Գերատ ատդն հատզատրընատս հերհ գափանրպ, 19 – Մհչհչէ՝ Էֆհնհմհմ պատնս կհնատՀ ատյհմհտրզ, էֆհնհմհմ մհչհչէ Նրատատչհմհն չհզատրզր կհնատհ պատ գուլլընն էհմհչի քհօֆհրհչհսհ պիր զէմհսն, վէ մհչհչէ գատղհնհ գափատրն. 20 – Զհրատ գուլլրի կհնատՀ էհմհչհմի պհլհրհմ, վէ իշհէ պհէրհան մհչհչէ ի Ճհսհսհգափան էվհչհ պու կհնատ մհչհչէ էֆհնհմհմ խոհֆհգատլէ հնհղ կհչհմ՝ տատի։ 21 – Վ՚է Աբհատատ խպն ի Շհատատհհատ ճհվհտզ վհրհմ՝ Սհտհչէ ՐԱՊՊԸՆ հհսհհհնհ տհզատզ էհմհչի իչիւն գահմ ի տհնհատմզր տհչյհ՝ մի՛ տէտի։ 22 – Ամմա Դաւհթի՝ Էյ պհնի Շհատատհհատ, տհսհն պհնհմ իլէ նէ՞ իշհնհզ վատ, քի պու կհնատ պատնս տհշմհն օլտրղրընզ. պատ կհնատ Խարատչէլէ պիր տատհ՝ գահմ օլտհնճհ՞ մի. գիրատ Խարատչէլ իսհզերհնատ պատ կհնատ մհչհչէ օլտրղրմհ պհլհմ՞զ մի իմ՝ տէտիքատհն ատզրատ, 23. Սհտհչէ՝ Իօլմհչէ ճհէքհնի՝ տէտի. վէ տատի մհչհչէ ատնատ հէմհն էհմհ։

Digitized by Google

24 – Ա,է Մեմֆիբոսթէ խոն ի Սաուլ մելիչի խոխթպալ խլիւն էնոր. մելիչին կէթ ախչի կիւնաէն ալեսմէթէ կելեսիչ կիւնէ ասէրին այտգալսըրնա ախպարաթ էթմէմիշ վէ սոգալընը տիւզելիթ մէմիշ, վէ եավասպէրը եըլդամմըշըշ խոն։ 25 – Խոնոի մելիչի խոխթպալ խլիւն Եըռաասպէմ կելեսիչինտէ, մելիչը ասնա՝ Ինչ Մեմֆիբոսթէ, նէ՞ չիւն պէնիմ իլէ պերապէր կիթմէտին՝ ատասու։ 26 – Ա տոսխի՝ Ինչ էֆէնտիմ մելիչը, խըռամէթքեարըմ պէհին սալտաթսըր, զիրա՝ Գուլըճի մերքեպի էյէրլէյէչիմ աէ իւզերինէ պիհինպ մելիչը իլէ կիաէչիմ՝ ատոսիմ. չիւնքի պոռ գուլըճի թօփսալ սըր։ 27 – Ա խէ գուլըճի հաագրընաս էֆէնտիմ մելիչէ իիթիրսս էթսոն, սամմոս էֆէնտիմ մելիչը Ալասէնը մելէչի կիպի տիր. քոմոի նազալսըքնաս խոշ օլսանը ւսուս։ 28 – Չքրա փեաէրիմին պիւիւն խաթէտսոնը էֆէնտիմ մելիչին՝ ինտիհաաէ գաձէլէ միւսթահագ օլսոն ատէմլէրտոն պոչչաս ատչըլ իքէն, ան գուլընը ոօֆըռաճաս ևէչէնէլէր սըրսըռասնա գոսըն. վէ սրթըրդ պէհինմ նէ՞ հաագըմ վար, քի պիր ատհոս մելիչէ փեէրսոս էաաչիմ՝ ատ։ 29 – Մելիչը տոսխի ոնաս ատսոի քի՝ Ակրըդ ումուրընի իչիւն նէչ՞ ատչէլէրսոն. Թաթլըլարը սէն վէ Սիքաս թոգսիմ էտինիզ՝ ատսոիմ։ 30 – Ա,է Մեմֆիբոսթէ մելիչի՝ Ինչէնտիմ մելիչ ատչոմլէթէլ խոռնէսնէն կելեսիքսոն ոագրա հէփոհոնի տէ օ տալընը՝ ատսոի։

31 – Ա,է մելիչի Յորգոնանասոն. կեչիրմէք իչիւն Ռովգելիմոէն Գազատագը Բէրզելի էնիոչ՝ ունըն իլէ Յորգոնանասոն կէչար։ 32 – Ա,է Բէրզելի ատքէն Եռուշընասո՝ գոյլէթ իիթիխլաթ պիր ատաէմ խոռ. վէ փէք պէ գիւնէք պիր ատաէմ օյմասթըլէ մելիչին Մասուլիմոէ իգասմէթթի էանասընասոնա թէ՝ այ,իս չիւնէ պատգար խոռ։ 33 – Ա,է մելիչ Բէրզելիչէ՝ Պէնիմ իլէ կէչ, պէհն ատ էռոնըմոսոս, Եըռաասգէմոէ ատհոին թէ՝ այ,իս չիւնէ պատգայրմ՝ ատսոի։ 34 – Բէրզելի խէ մելիչէ՝ Միւռատէթ ը՝ էօմրիսիւն կիսնէլէրի նէ՞ գոտսոր գոլոը քի մելիչը իլէ Եըռաասգէմ չըդագըրմ՝ 35 – Գոս կիւնէ ատքատէն եռուշնասս իմ. էյի վէ քէօթիւնէ ֆոտգընաս վուրսս պիլիը մի իմ. գուլըճի եէոիչինին վէ իչսոիչինին լէգզելիթ ինի սլսս պիլիը մի իմ. մռազանինի վէ մռազանիչէլէրին ատհոնի սրթըդ սոիչէլէչ պիլիը մի իմ. իմոի նէ՞չիւն գոտըճի էֆէնտիմ մելիչէ եիւնոիմ՝ մելիչէ եիւք օլսըրմ։ 36 – Փուլըճի մելիչը իլէ պիր ազ Յորգոնանասոն կէչոին. վէ մելիչը նէ՞ չիւն պատնս պոռ գատսոր մոչքնասֆոի էթսոին։ 37 – Գիւրեմ էթ, գուլըճի ատօսէչիմ՝, վէ շէհրիմոէ գիտէոր ու վուխատիին գատսըր եառնըտսոս վէ ֆոտի էատչիմ. վէ իչլի է գուլըճի Գատսոսոմ էֆէնտիմ մելիչ իլէ կէչոին. ոանըն հաագրընասս սէհնին ոազսըրընասս խոշ օլսոնը եատֆ՝ ատսոի։ 38 – Մելիչը տոսխի՝ Գատսոսոմ պէհինմ իլէ պերապէր կէչոին. պէհն տոսխի ասնա սէհնին ոազսըրընասս խոշ օլսոնը եռսփոսրըմ. վէ պէհոսէհն հէր նէ թասլէպ էատքոսէն, սէհնին իչիւն եռսփոսոմրըմ՝ ատսոի։ 39 – Խոնոի պիռաթիւն գաձմ Յորգոնանասոն կէչոի, մելիչ տոսխի կէչոի, վէ մելիչ Բէրզելիչէ էօֆիւսլ՝ ասնա խայր տոռ՝ ատ էլլէտիքսէն ատնդոռ, օ՝ մռհոալինէ՝ ւսաֆատէ էլլէտսի։ 40 – Ա,է մելիչ Գոզգասլոյոս կէչոի. Գատսոսոմ տոսխի ատնդոն իլէ պէրապէր կէչոի. վէ Յորգոնա գաձմ՝ ֆոտնըն քիռաճֆէտի իլէ Խոռոյէլ գաձմընըն ՚ռըսֆը մելիչի կէչիրոիչէր։

41 – Ա,է իչլի է ճիւմլէ Խոռոյէլլիլէր մելիչին եռոնդոս կելիոչ, մելիչէ խոխթապէն՝ Պիքռատէրլէրիմիզ Յորգոնվիլէր ատնդո նէ՞ չիւն գոտգոլսոր. վէ մելիչ խլէ ատնդո խատնէտի խոյդընը վէ Գոռաէթին հէփ տատմիչէրինի Յորգոնանասոն կէչիրոիչէր՝ տոսխի։ 42 – Ա,է Յորգոնվիլէրին քիռաճֆէտի խէ Խոռոյէլլիլէրէ ճէվապ վէրիպ՝ Մելիք պիզիմ ագրատգասոմըզատն սոր. քոմոի պոռ մոռատէատն սոլսոյը նէ՞չիւն պէդյլէ գաձգատս կէչոէնիզ. մելիչին պիր շէյնինի եէոիք մի, եռսթատ պիզէ հիչ պիր հէտիչէ վէրոիչ մի՝ գեռէյէր։ 43 – Խոռոյէլլիլէր տոսխի Յորգոնվիլէրէ ճէվապ վէրիպ՝ Մելիքատ պիզիմ՝ ան հիսատիզ վար, հէմ՝ Գուռիթ տէ պիզատն զիյատէ հագեմէզ վար. քոմոի նէ՞ չիւն պէգի թոհգեր էմ տոնիզ, վէ մելիչիմոլի կերի կէթ իրմէք պատգընատս նէ՞չիւն էվվէլսս պիղիմ ըէչիմիզի տալմատգընըզ՝ ատ։ Ատէլէգատմոն Յորգոնվիլէրին ատօգիւնատէ տատհս ատրթ իտոի։

ԳԼԳ 20

Վ,է օրտոտս Բենիամինի Բոգսորըն օգլու Սաբէե իտմիռատէ ռատտատոզ պիղը

առեմ պուլանուազ պօրու չուլտը, վէ՛ պիգիմ Թուխթաե հիսեւիմիզ վէ ձեռաե օգլընաես նոսթոխմիզ եագ սըբր. էյ Խթայէլ, հէր գէս չտաբրընա՛ ասէտի։ 2 – Խնոի ճիւանէն Խթայէլիկեր Թուխթին տրագնաան սէօնիւզ՝ Սաբէե իպն ի Ռաքատ Թաապի՛ օլտըլարբ. Ճուդավիկեր իսկ Յորգանանաան Նրուսաղէմ գաասար գէնոի մէկիգերինէ ասաբգ գօտըլըտրտ։

3 – Դուխթի առախի Նրուսաղէմ գէնոի խանէսինէ վատրլ օլտըդտաս, խանէյի պէգլէմէգ իչինն պրագտրդը օն օտաղրդը ալըպ՝ ամկերի մնուհֆիսգա Թաստիճրնաես պիր խանէյէ գօյաբագ պէհալեսի. ամսինս ամկերդ Թէգաղրիսպ էթմէտի. ամկեր տաւ կիպի հաշկյաբագ վէֆոսի էթտիգլերի կիւնէ տէյին մնուհֆիսգա Թաստիճրնաես գօտըլըտրտ։

4 – Ի Մէկը Ամհասկյէ՝ Իւշ կինա գաֆիրնաես Ճուդավիկերի հասնմնա ճէմ՝ էյլէ, ան առախի պուբաես Հաղրը օլ՝ ատաի։ 5 – Ամհասկյի առախի Ճուդավիկերի ճէմ՝ էթմէյէ կինտի. ամմնա գէնոախինէ Թա՛նէն օլաձնաի վագբմտաի զիյատե կէ՛ճգտի։ 6 – Ց զէմնաի Դուխթի Աբահաղամնաես Շիմոի Սաբէե իպն ի Ռաքատ պիզ Աբահաղամնաի զիյատե զաբաբ էտոճէգ տաբ. ան էնճէոճիկեն պէհոպէէրնինի ալ տաս, ատնքն առաբգնճաս գօշ, օլմայաս գի գէնոախի իչինն մնուհֆիսգէմ շէհրէրս պուլտաս՝ կէօզէրնմիզ էօնիւնտէն ատվուշա՛ ատտի։ 7 – Ի Ճուդավիկեր ատաէմլերի վէ Ֆէրեհիլէր իլէ Փէլեթիլեր վէ գաահրնճնաներդն ճնմէյէնի ատնքն ատրագնճաս չէգտրդըտր, վէ Սաբէե իպն ի Ռաքատը Թա՛գինէ էճմէգը իչինն Նրուսաղէմնէն չէգ տրդըտր։

8 – Անէյէր Գաբաւանաաս օլսն պէօտնէգ Թաչէրն էոճնաաս իգէն, Ամհասկյի էօնէէրնէ կէ՛ւտի. Ճուվաբ իսկ կիյոսիյի գաֆնաի իւղէրինէ գուշագ պաղլաաբդ վէ ատնքն իւգէրնաես պէլինաես պաղդը գէնը իլէ պիր գէյբճ վար իտտի. վէ Ճ-ւբ չէգտար իգէն էշնգան տիւշտաի։ 9 – Ի Ճուվաբ Ամհասկյէ՝ Պիրտաահրնի՛, ատաի՝ ասլի՛մ մի սին՝ տատի. վէ Ճուվաբ Ամհասկյի էօֆճճէգը կիպի ատաղ էյնիյլէ ատնքն ատաւսլրնը Թաուճտաւ։ 10 – Ամհասկյի առախի Ճուվաբդն էյնիյաես օլաձն գէյբճաան ատգընմիւտաբ. վէ Ճ-ւբ պուանուիյէ ատնը գաբտրնդաան վաւբտաղ պաղբաատգաւբրնը էէյէ տէօբտաբ, վէ ատնը Թէգբրար վաւբմտաբը, օ առախի էօլտիւ. պաս՛ատ՛հա Ճուվաբ իյէ գաբնտաաչը Աբահաես Սաբէե իպն ի Ռաքատը Թա՛գինէ էճմէյէ։ 11 – Ի զէմնաի Ճուվաբդն ատշագլաբընաաս պիրդը ատնքն էտանդնաաս առաբտաղ՝ Հէր գիմ՝ քի Ճուվաբտաան բտագ իտտ, վէ հէր գիմ՝ քի Թուխթի Թաբտաֆընտաան իտտ, Ճուվաբդն ատրագնճաս ւյէ՛ւտի։ 12 – Ի Ամհասկյի էօլ օգԹաաբդնաաս գաան իչինտէ էտավրլտնամագտաս իտտ. վէ օլ առախ պիւթիւն՝ աագբէրին առաբտաղդընը կէօբիւնճէ, Ամհասկյի էօլտաան Թաբլըյաս չէգիտ՝ բաղերինէ պիր լիպտաս էօրմ տիւ. գիմս կէօբտաս քի ատնքն էտանդնաաս հէր կէյնէն առաբտաբ իտտ։ 13 – Ի էօլտաան գաղտրդըտրդը կիպի, ճբիմիէտի Սաբէե իպն ի Ռաքատը Թա՛գինէ իչինն Ճուվաբդն ատրագնճաս կիթմտիւբ։ 14 – Ց իտ Խթայէլինն հէճ ատպէճլտրդնաաս կէչտի, վէ Բնբտաղտրդն ճբիմիէտի քէնոի էտանդնաս ճէմ՝՝ օլտա՝ ատրագտրնաաան կիթմտիբէբերի հաղտե Աբէլէ վէ Բնեմ մնաքտյաս կիթմտիբ իտտ։) 15 – Ի Ֆ ատնէը կէչնպ ատնը Բնեմմնաքաս Աբէլինտէ մնաՀատերէ էտերէք շէհրինն գաղշդնաան պիր մէԹերիս էտափտրլտրտ. պաս ատախի Հիտտրդն էօնիւնտէ էտափրտմբէ օլտա՝ Ճուվաբ իյէ օլաձն 'ատաբերին քէտֆիճէտի Հիտտրը էբգմնագ իչինն չտրբդբ յօրտրտ իտտ։

16 – Ի Ֆ 'ատգտրը պիր գաղբ՝ Տինկէյինիպ, տինկէյինիպ, քէրեմ էտիպ Ճուվաբաս՝ Պաբտյաս էտագլաշ, վէ ատնաս տէյէճէյիմ՝ վաղ՝ տէյինիպ, տէյիս շէհրդտէն Նիտաս էյլէտաո. 17 – Ց ատախի ատնաս էտագլաշդգտաս, օլ գաղբ՝ Աէն Ճուվաբ մը սրն՝ տէտաս։ Ց ատախի՝ Պէն իմ՝, տէտաս՝ Ի Ֆ մէբգտաէ ատնաս՝ Ճաղբէյէնէն աէօգլերինի տիյիլ՝ տէտիքտաե, Տինկէյօրբմ՝՝ տէտաս։ 18 – Ի Ֆ աէօվէ պատչտյրդ՝ Ջէմնաի ը գաատիմնէ, Մաբէտգաաս Աբէլտէն տիւ՛տ էճ-տիյէբ,

Ի Ֆ ատնաս կէօբէ իճ'նաս էյլէտիյէբ՝ տէբէյբ իտտ։ 19. Պէն Խթայէլտէ տաւյտ ը տէվէն վէ ատատգդ պիր չէ՛ր իտ՛. աէն Խթայէլտէ պիր չէհրի, պիր ատնաս չէհրի խատրտաղ էճմէյէ չտաբընբ. Բ Ա Պ Գ Ը՝՝ մէբատնբդ նո՛չիւն Հաւտատրտրն՝ տէտաս։ 20 – Ճուվաբ առախի՝ Հա՛չ չտս, տիւմմէ Հա՛չ տս, քի պէն Հաւտատրտմ՝, Հաքաատ Խատրտաղ էտէյիմ՝։ 21 – Մատատ պէ՛պլէ տէյիւբ տիբ, ատնճագ Ի՛ւ-

Digitized by Google

քեամ ասպազնաան Սաբաէե խոն ի Բաքաբը խամինաէ պիր ասաէմ մէլիք Դաւիթի 'ամէհ չհինե էլ գալաբաբը. Եսուիրդ ասնը իեէալիմ էսինիվ, պէն ասախ չէհ-բին իւզէրինաէն կիսէ՛լիմ" աէտու։ 21 Օլ գարը ասախ Յովաբա՝ Նէրի պասչը ասանա հիսաբաան ախ ըլա՜ճագ տըր՝ աէտու։ 22 – Ը վագդի գարը կիտիպ հիքմէթի խլէ պիրի ին պավնա սէօյլաբ։ վէ անէնը Սաբաէե խոն ի Բաքաբրն պասչընը գէսիպ Յովաբա ախթարար. ո ասախ պօրաա չսալաբ, վէ անէնը չէհ-բին կանիւնաէն հեր գէս գէնիկ չասաբրնաս ատադրար. Յովաբ ասախ Եբռաասաղէմ մէլիքին կանգնաա 'ավէսէի էյլեաու։

23 – Վ.է Յովաբ պիրի իւն ճիւնասաբ Խարայէլին սէր'ասգէբի, վէ Բաանեա խոն ի Յովհադաա Քերեթիներին վէ Փելէթի Նէրերին բէ'խոն խոն։ 24 – Վ.է Ադասաա բուասամաթ հոգըրը վէ Յովասափաա խոն ի Աքիղուգ վագ'անիսախ, 25 – Վ.է Սուսա սըրը գէսիպ խալի, վէ Սադովկ իւէ Աբիաթար գէհոհինէր, 26 – Վ.է Յայրըրը Իրաա ասախ Դաւիթի միւշիրի խոն։

ՊԱՊ 21

Վ.է Դաւիթին կիւնէրինաէ պիրիպիրի արարնճաա իւչ սէնէ գրիլըգ վագը' օլմադըգ Դաւիթ ՐԱՊՊՏԱՆ սիւ'ալ էյլէսու։ ՐԱՊՊ ասախ Սաւուղ իւլէ գանը խանէսի սէպէպինաէն տիր. չհինքի Փերեսաղնէլըրը Եօլոիւրասիւ' աէտու։ 2 – Վ.է Մէլիք Փերեսաղնէլըրը չէղըրըպ անէնը իւլէ սէպէյէշսի. (Վէ Փերեսաղնէլըր պէնի Խարայէլաէն օլմայըրպ' անձագ Ամորիներին պագիյէսինէնէն օլարագ, պէնի Խարայէլ անէնրէ հէմին էթմէյէնը խոն. Փագամի Սաւուղ պէնի Խարայէլ վէ Յուդա իչինէ զայրէսի չէքմէքլէ' անէնրին Թէլէֆինի գասա էյմէյիշ խոն.) 3 – Վ.է Դաւիթի Փերեսաղնէլըրաս' Սիպէ նէ՞ հասփայրմ', վէ նէ՞ իւլէ քէֆարէի հասէյիմ', քի ՐԱՊՊՆ միրասնաս խայրսուս'սա էյլէյէսինիզ' աէտու։ 4 – Փերեսաղնէլըր ասախ անաս' Սաւուղասան վէ խասնէսինաէն կիսէմիշ եաս սալիճաան Թասլէպ էթմէյիզ, վէ Խարայէլաէն պիրը քիմսէնէյնի գաթիլինի խոյճ էմէյիզ' ասէսիլէբ։ Մէվ+ ասախ' Սիպ նէ ասէքսէնիզ, պիզ հասփայրմ'' աէտի։ 5 – Անէր ասախ մէլիկ' Պիզի Թէլէֆ հասէն վէ Խարայէլին հուասաաբը ասախ-լինաէ խգասիզ հասէմէյէճէք սաբէյհասաէ մնայմըզրը խոյճ էյլէն ասասինն հվլասըճասան պիզէ հէսախ քիչը Թէսլիմ օլաճաքը. 6 – Պիզ ասախ սնդէրի ՐԱՊՊՐՆ միհնդէթ էաասրը օլան Սաւուղրն Գաբաասըճաաս ՐԱՊՊ ֆչհա ասասլըմ' աէտիլէբ։ Մէյիզ ասախ' Թէսլիմ հասէբիմ' աէտի։

7 – Լ.աբի մէլիք' Մեմֆիբոսթ է խոն ի Յովհոնաթ ան խոն ի Սաւուղը ՐԱՊՊ հագդը իչհա Դաւիթի իւլէ Յովհասի ան խոն ի Սաւուղրն ասրասըճասաս վագը' օլան հէմմինաէն տօլայը Էաբրհէաի։ 8 – Վ.է մէյիզ Ախիասրն գըզը Ռեսփասաան Սաւուղաս տոզան իչբի օղլընը, հասրն Ադմոնիչի վէ Մեմֆիբոսթի էյլ, վէ Մասալը Բէրզէլիին օղլու Եդրիելին Սաւուղրն գըզը *Մեգհոլասան օլան պէշ օղլընը ալըզ, 9 – Անէլերի Գաբասասաղըլըրրն էլինէ Թէսլիմ էյլէսի. անէնը ասախ պասնէյրը տասդասս ՐԱՊՊՐՆ հագդասրնաս սասդրլար. վէ հէսախ պիրտէն տիւշաագ' պիչիմ կիսնէրինէն իսպէթասդրնաս գաթ օլասնդրլար։

10 – Վ.է Ախիասրն գըզը Ռեսփասաան պիրը չտալ սալդ սոնը քէնասխի իչհա գասյաս իւզէրինէ սէրէբէբ, պիչիմ իսպէթասդրնասան սոնէր իւզէրինէ կեգդասէն հասդմաբ հասրնճայաս գաստար կիւնասիւզ հասյս գաշլըրընը վէ կէճէ սասհաս ճանվէրլերինի իւզէրէրինէ կէլէչէ պրագմասար։ 11 – Վ.է Սաւուղրն օտասլըղը Ախիասրն գըզը Ռեսփասաանն հասփասրը չէյ Դաւիթէ խասդէբ վէրիլասի։ 12 – Վ.է Դաւիթի կիտիպ Սաւուղրն քէմիքլերինի վէ օղլու Յովհոնաթանրն քէմիքլերինի Բէհնասրն մէյասսիրնասան սբրգասի էյմիշ օլան Յաբիս-Գագգասագրն էհսալիսինասէն ալդը. օլ Եբռասէն քի Ֆիլիսթիմլիլէր Գիլբոաէ՛ասէ գասալ էթմասիլէրի կիսնասէ անէնրի օթասաս ասմըշդըր խոյճ։ 13 – Վ.է Սաւուղրն քէմիքլերի իւլէ օղլու Յովհոնաթանրն քէմիքլերինի օթասասան չըգասրըպ' պաս ասրըմէշ օլանլասրն քէմիքլերինի ասախ սէվչիրասիլէր։ 14 – Վ.է Սաւուղրն վէ օղլու Յովհոնաթ

* Ի'պէր. ՐԱՊՊՐՆ Եբռաղիասնէս Թասլէպ

*Մէբռասդասան

Digitized by Google

թեամբ քեմթքլերինի Բնեհամին ամյա-
քրնաս Սելատաս ամենի փեսաերի կնոին
գազրքնաս ամեֆին եթեռիլեր. վե մելիլին
թենոիհ եթեռիլինին քնաֆեֆսինի ի-
քրա էլլեսիլեր. ամաուն ասկրաս Ալլահ
ամյաս իլիան օլան առա'սյը գասպաս
էլլեսի։

15 – Վ.է թեքբաս Ֆիլիսթիլերին Իս-
բասյել իլե մուհարեպեսի վուգա' պա-
լուս՝ Դաւիթ առաթի պենաուերի մու'խ-
յեթինաս օլարագ էնաի, վե Ֆիլիսթի-
լեր իլե մուհարեպե եթեռիլերի սբրաս-
սաս Դաւիթին Թ-ագաթը քեսիլսին։
16 – Վ.է Ռոափա էվլասընասան, մըզրա-
զը ի-ւ եհուզ մըգսալ պագբը ազբրլը-
զինաս օլուս՝ եհնի պիր էշէ գուշան-
մըշ օլան Յեսբիբենաս Դաւիթի վուր-
մաղաս գասաս էլլեսի։ 17 – Ամմիս Ա-
քնաս իսդ ի Շաուհետ անըն խմնաս-
աքնաս եհեթիլերիք Ֆիլիսթիլի վուրուպ
գաթել էլլեսի. ս զէմման Դաւիթին
առաեպիլերի անաս եհմինէ սեպլեսիլեր
քի՝ Պիր ասոհա պեհմ իլե պեքաղեր
ձենեհ չըգմայսծագըն, քի Խաթայէ-
լերին չըբաղըր սեձնաքւրմեյեսին։

18 Վ.է պաւնասան ասկրաս եհնե Գավր-
աաս Ֆիլիսթիլեր իլե մուհարեպե օլ-
աաս.. ս զէմման Ովասյը Սավրաք՝ Ռոափա
էվլասընասան օլան Սեֆիսյը վուրսաս։
19 Վ.է Ֆիլիսթիլեր իլե եհնե Գավր-
աաս մուհարեպե օլաաս, վե Բեհլեհեմ-
լի-Յլեհնասան իսդ ի Աֆիսվրգիմ Գեթ-
լի Գազհսթի-ն էթոպաչեը վուրսաս. ա-
նըն մըգզրազրնըն ասափը ասահի ճուլսա
սեբրմինի կիպի իսդ ի։

20 – Վ.է եհնե Գեթաե մուհարեպե
վուգա' պալուս՝ սաղսան պիյաս վե
էլլերինին փասմնագլարը վե սյագլա-
քրնըն փասմնագլարը սիեըչսար սիեը-
չսար օլարագ, եհիմի սեօրի էսմաք օ-
զան պիր սաեմ վար խոի. պաս սահի
Ռոափայա սազմնաշ խոի։ 21 Պաս քիմ-
սե Խաթայէլէ սեպպ էլլեսիլսաե Դաւի-
թին գարնասյը Սամնասնըն օպյու Յաե-
ճեհան անը վուրսաս։ 22 – Գանըլա-
քրնըն սեօրսիս Գեթաե Ռոափայա սոզ-
մնաշ օլաս՝ Դաւիթին վե անըն գաս-
լարրնըն էլիյլե ուս-չաուլեր։

ԳԼԽ 22

Վ.է Դաւիթ, ԲԼՁԳ անը ճիսմիե
սեխ-չմնեխլերինին վե Սաս-ազբն էլիհնասն
գաս-րթարթազը կիհնաե պաս իլահի-

նին սեօպլերինի ԲԼՁԳԱ սեպլեհիպ՝
սահ քի,
2 – ԲԼՁԳ գայաս վե գալ'սաս վե
խելասլաեարըս սաբր.
3 – Ալլահ մելճա'սյ սաբր. սաաս իլիթե-
ճաս էաերիս.
Գալգանըս վե խելասլաեին պաս-չհաս-զը.
Վ.է եհս-քաե գասլլեմ վե փենահրըս
վե խելասլաեարըս սաբր.
Գկնի պաս-լմասան գաս-րթարթարքաե։
4 – Հասմնաս չոլսան ԲԼՁԳԱ առա'սա է-
սերիս՝
Վ.է սահ-չմնեխլերիմասն խելաս պաս-
լաս-լրըս՝
5 – Ջիբաս էօլիս՝ սաալգալաերը էիբաս-
ֆըմը սալբագ՝
Ֆեհասաս սեչլաերի պենի գօրգսիթաբ-
լաեր։
6 – Հավիչնեին քեմնեաչերի պենի գաս-
չաեհ-սաբ,
Լյօլիս՝ սաս-գաղագլարը պասնաս գաբրյը
կելսի։
7 – Մ-սգայսգասմասս ԲԼՁԳԱ առա'սա,
Վ.է Ալլահրմաս Ֆեբհասաս էհհիմ՝.
Ո սասախ հեյ-քեմնեսն սեսիմի իչիթաբ.
Վ.է Ֆեբհասաբմ գաս-լագբնաս վաս-չ
օլաաս։
8 – Օ-լ վազրի զեմին սաաբաբլագ իհիթ-
քեսի,
Վ.է սեմաչմաբըն էասաալաբը հարքչեիթ
էասիպ սաաբաբլաբլաբ.
Ջիբաս ս գաղագլաս կելսի։
9 – Գաս-րնաս-նասան սուհմանի՝
Վ.է սազգնասան խիհնաս էասեր սիեչ
չեգ-չը.
Անասն գօրլաբ իհսեիհ-սաչաս։
10 – Վ.է կեօգլերի հնասիրնիպ նիհ-զաս-լ
էլլեսի,
Վ.է սյագլաբը սալիբնասաս գաբաս պաս-
լաս-լրի վաբ խոի.
11 – Վ.է քերաս-նիչ բազքիպ օլաբագ
սաչ-չաս.
Իհ-սգիհաբրըն գասնասալաբը իս-զերինասե
կեօրհնասհաս.
12 – Վ.է գաբասնլըզգը վե սաս-լաբրըն գաս-լ-
սիեհինի,
Վ.է կեզյիսն պաս-լաս-լիաբրնը քենասե
էիբաս-ֆըմնասաս խայմեկեր էասֆաբս։
13 – Հաս-գաս-րընասաս օլան գիյաս սեպե-
պինասեն
Ամեչ գօրլաբը իհսեիհ-սաչաս։
14 – ԲԼՁԳ կեօգլերասն կհ-գլիեսե.
Վ.է Մհ-քա'սյ քենասե սեհասաբնը
վերսահ։

Digitized by Google

15 – Օգլաբրնեը ամի մասը յլէ անդերի փերիչան էյլէսան.
Եբլաբրնի՛ալէ անդերի միւզմի սրիպ գբլաբը։
16 – ԲԱՊԱՊՆ Թա՛ղերինուն,
Գ՚ազապալնէն նէֆխինէն տաբալընատան
Տէրեանէն ախպի հէսրիւնախւ.
Տիեհանէն էասալաբը իգհար օլուհատաւ։
17 – Եօգաբրատան կէօհաբրիպ պէնի
Թաւթատաւ.
Պէնի չօգ տաւլաբատան չըգտրաբը։
18 – Պէնի գաւվէթլի ախւշէնիմնէն
Դէ պահաս պատղ էսեդլէբատէն խէլատ էյլէսի.
Ջիբա պէնատէն գաւվէթլի իսրլէբ։
19 – Մաւսիպէթիմ կիւհդնատ էօնիւմիւ քէատրլէբ,
Ամմա ԲԱՊԱ պահաս 'տաս օլատաւ։
20 – Գ՚է պէնի կէնդ՚ էբրէ չըգտրաբը,
Պէնի խէլատ էյլէսի, գբրա պէհատէն
բտգի խսի։
21 – ԲԱՊԱ տայտրլմա կէօբէ պահաս
էձբ վէրիբ.
Էյլերիմին փաքլի՚լինէ կէօբէ պահաս
միւ քէատֆինի էատբ։
22 – Ջիբա ԲԱՊԱՊՆ հօլտրբնը հրքիգ
էյլէսիմ՝,
Գ՚է Ալտհրմա 'տաբը օլմատրմ՚։
23 – Ջիւնգի ունդն տհքէատէնդն ճհւմ-
լէսի էօնիւմնէ խսի,
Գ՚է էյրլէրինատէն տյրըլմատրմ՚։
24 – Գ՚է ունդն 'ինտնտատ քէատիլ օ-
լատ՝
Ակնատհրմատան քէնտիմի հրքիգ էթ-
սիմ՚։
25 – ԲԱՊԱ տատի պահաս տալտհրմա,
Գ՚է Նատզրընատա օլան փաքլի՚լիմէ կէօ-
րէ միւ քէատֆինի էյլէսի։
26 – Մէրհատէթլի քիմսէ իլէ մէրհա-
մէթլի օլատրքն՝,
Գհատիլ տատէմ՚ իլէ քէատիլ օլատրքն՝։
27 – Փաքր իլէ փաք օլատ՝
Իյրհլէ մատախւիֆ պատլատնատրքն՝։
28 – Գ՚է ախն տէրտւի գտվմբ խէլատ է-
տէբտին,
Գ՚է մտղրատրտրը զէնիլ էթմէկը իչւնի
կէօղլէրինի ունէրինատ իւզէրինատէ
տսրը։
29 – Ջիբա, նատ ԲԱՊԱ, ախն պէնիմ
մէշ՚ալէմ սինն.
Գ՚է ԲԱՊԱ զատլթիմի նատւրատ տէօն-
տէրիր։
30 – Ջիւնգի ախնին 'ափքընլէ 'ատգէրէ
հիւճատ՝ էտերիմ՝,
Ալտհրմընն 'ափքըյլէ տատւրատան կէ-
չէրիմ՝։
31 – Ալտհրնն Թտրիգի քէատիլ տսիբ-
ԲԱՊԱՊՆ քէնտմը տատֆի տսիր.
Գհէնտհտինհէ Թեվքքիւ էսեդլէրինն
ճհւմլէսինհէ գտղդան տսըր։
32 – Ջիբա ԵՀովատատն զտյրի Ալտհ
քի՚մ տսիր,
Գ՚է Ալտհրմըզտտան պատշգտ գտյտ
քի՚մ՝ տսիր։
33 – ԱլտհՀ պէնիմ գտւվէթլի գտլ
'տատ տսըր,
Գ՚է Թտրիգիմի խքմտլ էտեր։
34 – Ա՚յտգլտրըմ՚ կէյլիք ա՚յտիլտրը կի-
տի էտսփատր,
Գ՚է պէնի հիւքքք ԵրԼրէրիմ՚ իւզէրի-
նէ տատւրատտւրտ։
35 – Էյլերիմէ ճէնք Թա՛լիմ՚ էտեր,
Գ՚է պատզտւտրրմ՚ պատղը Ետյ *գտա-
բտրլտք։
36 – Խէլատրնէն գտյդտնընը տատի
պատնտ վէրտհին,
Գ՚է սէնին լտւի ֆըն պէնի պէօյիւք
էյլէսի։
37 – Ատրմ՚յտրըմն Եէրինի կէնդ՚չէ-
տին,
Գ՚է ո՚յտգլտրըմ՚ սիւբչմէտի։
38 – Տիւշմէնէրիմի Թա՛ղիպ էտիպ՝
ունէրի գբրտրմ՚,
Գ՚է ունէրի իֆնտս էիմէկյինճէ կէբի
տէօնմէտսիմ՚։
39 – Ունէրի իֆնտս էիմ տսիմ՝, էէբէ վատ-
տրմ՚,
Գ՚է գտղգմտղտա գտտսիր օլմատրլտր.
Ա՚յտգլտրըմ՚ տալիճնտս տսիւշտհւնէբ։
40 – Ձէնք իչիւն պէնի գտւվէթլէ
գտւշտմտքն՝։
Գ՚է պատնտ գտյրը ո՚յտգլտնանէլտրը տալ
Թըմտս տսիւշիւրտհւն՝։
41 – Գ՚է պատնտ տսիւշմէնէրիմին տսբ-
գտլտրընը չէվիրտսին,
Գ՚ի պատնտ պատղ էսեդնէրի գբրտրմ՚։
42 – Ֆէերետտ էմտսիէբ, տամմտ գտւբ-
Թատրան եօգ.
ԲԱՊԱՆ ֆէերետտ ԵՐՓէբէ, տամմտ ունէբ-
բի միւտհի էճտտգ գբլմատրը։
43 – Պէն տատի ունէրի ԵէրինԹ՝ օգտւտ-
կիպի էգտրմ՚,
Անէբբի օօգտգ չտամտբը կիպի ա՚յտգ
տալիճ ընտս տալըգ չի՚ֆէտսիմ՚։
44 – Գտավմ՚մէն Նիգտ՚լտրընատան պէնէբ
խէլատ էտսիպ՝

---

*Նոթ՝ գբրտրմ՚լտր

Digitized by Google

Գնեի քա՛ղեցէրէ բէ՛ւս օլմագ իւզրէ
հըզըգ էյլէսին.
Գիմէսիյիմ գաւմ պանա 'ուպուսու-
յէի էյլէսի.
45 – Ի՞նէնէպիլէր հաւզուբըմնա պոյուն
պիւքսիւլէր.
Գաւլագլարը իչիմէսիյի կիպի՝ պանա
իմա՛սի էյլէսիլէր։
46 – Ի՞նէնէպիլէր վէպուն օլուա՝
Նիգլէնմիսիլէրի եէրլէրսէ սիմէրէսի-
լէր։
47 – ՐԱՊՊ հայ յ սըր, վէ Գայամ մի-
պարէք օլսուն.
վ՚է խէլասըմըզն գայսըր օլսուն Ալլահ
մի՚էմա՛սա՛ օլսուն.
48 – Գէնիմ իչիւն ինի իգամ սլան,
վ՚է գաւմ՚ըմըզը պանա մի՚էմի՛ գէլսուն
Ալլահ սըր։
49 – Գէնի սուբհանլէրիմսէն խէլասս
էյմէնի՞ն,
Հէմ՚ տամի պանա գաբրը սյոգլանման-
լարը իւզէրինէ պէնի նիւքսէյի-
մէնի՞ն.
Զայիմ՚ տամէմսէն պէնի խէլասս էյմէնի՞ն։
50 – Գաւ ոէպէպսէն, նա՛ ՐԱՊՊ, քա՛ի-
ֆէլէր տպուսաղնատս տամնա Տամմո
էտէճէկիմ՚,
Ակնին իսմինէ մէզմաւը օգուլյաճաղը՚։
51 – Մէզիյինէ 'ազիմ՚ խէլասը իչնան
էտէն,
վ՚է մահչի օլսան Դաւթէ
վ՚էնէպինէ իլէզ էպէս 'ինայէթի էտէն
0 սըր։

ՓԱՊ 23

Վ՚է Դաւթէն ասի սէօզլէրի պուն-
լարը սըր.
'Դաւթի խան ի Յեսսէ տէր քի,
Թէրքի՛' օլսնան տտէմ՚,
Յակոբըն Ալլահընըն մէսիհի,
վ՚է Իսրայէլին Թաթլը տուլի շա՛իրի
տէր քի,
2 – Գէնիմ վասրըմմէն ՐԱՊՊՉՆ Րա-
հաւ սէյլէսի.
Անըն քէլամը տտսի տէյիմ՚ իւզէրինս-
տէ տէր։
3 – Իսրայէլին Ալլահը տէտսի,
Իսրայէլին Գայսըը պանաս սէյլէսի քի,
Ադամլէրէ տաղիանաթ էտէն 'տաթլ
օլսուն.
Ալլահ գօրգուսըլլե տաղիանաթ էճ-
սին։
4 – Կիմսէյէ տօզսունճա տապահ նաւքաս
էճոյի,

Գաւլսիմսըզ տապահ հիւքի օլտճաղը.
Եաղմուրատան ասկնա եէրսէ ֆիլիճ պէ-
Իէյէն գիյա կէսի պատճաղ տըր։
5 – Գէնիմ խանիմ՚ Ալլահընն 'ինանճսէ
պէղյլէ տէյիճ քէտ տէ,
Եինէ պէնիմ իլէ հէր խաւսուսուս
Հապըր,
վ՚է միւհաքիմ պիր 'ահաթ էպէճսէ 'ագաս
էյլէսի.
Գաւ տտսի պիւճիւն խէլասըմ՚ վէ պիւս-
Թիւն մէսէրէճիմ՚ տտր.
Անը ֆիլիպիլէնսիլէ՚ բամիյէճէք մի տտր։
6 – Լ՚ագին եապտընտպղտրըն ճիւմլէսի-
տի բտյմէչ տտքէն կիպի տտբիլէր։
Զիքսու էլ իլէ Թապի ուլտմնապղտր։
7 – Ամմա տալէրէ տօգուսնատճագ օլսուն
տտեմ՚,
Տէմիրլէ վէ մըղրադ տապբյլէ տքլաշ-
լատմատըր տտր.
վ՚է պատլատնապղտրըր եէրսէ քիւլիյէն
տսիճէչէ եապղտճագղտր տտր։
8 – Գաւխիֆին գաւհրէմտնդտրընըն
իտմիէրի պատնդտր տտր. Թահֆիմտնէ
*Յօսէբ-բտսոսբէթի, նա՛ն Ատճըր Ադ-
նա զատիխտան բէ՛ւսի օլուա՝ տէքիղ
եիւզ քիչի իւզէրինէ կիթէրէ+, ատնդէրի
պիր հիւճումտսի գաթի՛ էյլէսի։
9 – վ՚է ատնատն տօղրա Ագաճ քի
Դովգտնըն օգլու եզիյտզտր խան։ Գա-
ւխիֆ իլէ պէրապտէր օլսան իւ՚ գաւհբէ-
մտնդտրըն պիրի խան, քի պատնդտր՚ Իա-
բտյէլիւիչ չէքիլտճէքլէրի Գալտսի, ճէնճ
իչիւն օթաստս ճէմ՚՚ օլսան Ֆիլիպիլէրէ
Թաֆգիր եիտճէքլէրի սբրատտս, 10 –
Գաւ գալգտր, վէ եէլի եօթաւլատպ գէլը-
ճա եապփըշըճ՚ըսյա գաւտտր Ֆիլիպիճ-
լէրի վաւթատս. ալ հիւն տտսի ՐԱՊՊ
պէղյլէք պիր նաւտրէի վէրտճ. վէ
գաւմ՚ տնդճագ տանըն տտրտքնա Ատղ-
մինյա տէճտնճաւ.
11 – վ՚է պատնատն տօղրա Ագաճլը
Ագէնէն օգլու Սամմիա օլսուպ՚ Ֆիլիպիճ-
լէր պիր պէճլիք թէչլիլ էյճէքլէ-
բիճտե, օթաստս մէրճիճէլէ տօլս պիր
Թաթլս վաւր իտի. վէ գաւմ՚ Ֆիլիպիճ-
լէրին էօճիճտնէն Ֆիբտր էյճ՚իչ իքէն,
12 – Գաւ քիմնէ Թաթլատնըն օթաստնէ-
տտս տաւբատպագ՚ տնը մուհֆտզատ էչ-
լէտի, վէ Ֆիլիպիճլէրի վաւթատս. ՐԱՊՊ
տատնի պէղյլէք պիր նաւտրէի իչտատ
էյլէտի։
13 – վ՚է օթաւզ բէ՛իտճէն իւչնճ է-

*Նա՛եէ Թտճիթտատ օթաւզտան

Digitized by Google

եփով՝ հատատա վպիթիքատա Ոգազամ մուզաբատաքնա, Խուխիթին եռնէքնա կէլ-ախէկը. վէ Ֆէլխթի իլէրին պիր պէօլիւ-յիւ Ւռափայիլէր վատխթնուտ գօնմուշ օլատ, 14 – Խուխիթ ատախ օ զէմման գալ'ատատա պուլունատրագ Ֆէլխթիլէ-րին մնուհաֆըզլատրը ատախ օ զէմման ԲԹԼէկէմնուտ խտ։ 15 – Վ է Դուխիթ հատրէթի չէքէրէք՝ ԲԹԼէկէմին գա-փուտաքնատա օլան գուլատատան քի՞մ պատնա ատ, իչիրիր՝ ատախ։ 16.Օ վազըթ պատ, իւչ գահրէմնուն Ֆէլխթի իլէրին օր-ատատքնը եատրզպ կէչտիլէր. վէ ԲԹԼէ-կէմին գափուտաքնատա օլան գուլատատան ատ չէքտիլէր, վէ տալզպ Դուխիթէ կէ-ԹԹքտիլէր խտ ատ, օ ատնատէն իչմէք խա-ԹԷմէչիզ՝ ատը ԲԱՂՂ իչին ատօգատիւ։ 17 – Վ է՝ Ես ԲԱՂՂ, Հա՛չտ քի պէն պատնա ետափուլը՞. Ճամպատրնը մուսխա-թատալատ գզատրագ կիտէն պատ ատէմ-լէրին գատընը՞ մը Խչիյ՞՝ ատչէրէք ատ-ատէն իչլէր խտիճէտեն։ Գա իչլէրի օ իւչ գահրէմնատ եատփուլ։

18 – Վ է Շատատհա օզլատ Յամպրը գատնատտչը Ագէատատ իւչլէրին րէ՛իսխ ի-ատի. պատ ատախ մէզդատրնը իւչ հիւզ քիմատ իւզէրինէ ատալզպ ատէչերի գատ-լ էչլէտի, վէ պատ իւչլէր ատրատքնատա Յամմատրը օլատա։ 19 – Գատ իւչլէրին էն մնա՛լ'էպէտի օլմամալզ ատէչերի րէ՛իսխ գատնատտ։ ատմնատ Եվէրէյտ իւչլէրին գէրեհ-ալէ՛նէհ վատմնատը։

20 – Վ է պէզիւնը իչլէր իՅատ էտէն Ագատեհէլլի պիր գահրէմնուն օզլատ Յամպատքնէն օզլատ Բատնատա Մատրը-խքի ճէզպզատրնը վուտատա. քէզատխը գատ վատփըտատա էնէպզ չատգատը իչլին-ատէ ատրատնը էզատխատքատխ։ 21 – Հէմ ատ էնատտէ կիւչլէլ պիր Մըտրըլըտր գատլ էչլէտի. Մըտրըլըտրէն էլխատէ պիր մըզդատգ վատ խըէն, օ՝ պիր ատչ-հէզլէ ատէչն հատնատնա էնէպզ, Մըտրըլը-ծէրն էլխատէն մըզդատգ գափատրագ, ատնը քէնատի մըզդատրչէ գատլ էչլէտի։ 22 – Գատ չէչլէրէն Բատնատա իտխ ի Յամխա-գատ եատրզպ, վէ իւչ գահրէմնուտրը ատ-տատրնատա հատմնատը օզլատ։ 23.Օ՞ատզ-գատատան մխ՛ի՞ եպէր իտխ, ատմնատ էվ-Վէտէյտ իւչլէրին գէրեհալէ՛նէհ վատմնատը. վէ Դուխիթ ատնը պատչ մնատկյո՞ճի հատզ էչլէտի։

24 – Յամպրը գատնատտչը Ատչէլ ատ-ագատպատատ իտխ. պատնըզ ատախ ԲԹԼէկէմին Դավգատնէն օզլատ Ընէհ-նատն, 25 – Հատօգլը Սատմնատ, Հատօգլը Եզիկատ, 26 – Փէլլատտը Գէզգէտ, Թե-կուէլի Եկգատին օզլատ Իչատ։ 27.Ատա-Թ ատվէլը Ագէնէզը, Ովատլը Մէգատնատչ, 28 – Ագատքի Սէլմէն, Նէատփատխ-լը Մատրատչ, 29 – Նէատփատխլը Բատ-ատհատնէն օզլատ Ագատ, պէչէի Բէնէքատմին Գագատատքնատան Ուիփատնէնէն օզլատ ԵԹ-Թի, 30 – Փատրատխ տնէլը Բատնատ, Գա-տատ տէրէչէրիհատէն օզլատ Ագգատյի, 31 – Ագատրատլը Ագէնէլքատն, Բատրատմի Ա-զատմիթ, 32 – Սատզատրնէլի Եզիքատտատ, Ցատատն օզլատլատրքատան Ցատչատթատն, 33 – Ագատլը Սատմնատ, Ագատլը Սատտատ-րըն օզլատ Ագքատմ՞, 34 – Մատգատթէնէն օզլատ Ագհատրատ օզլատ Եզիփատչատ, Գէզգէնլը Ագքատտափէլին օզլատ Եզիատմ՞, 35 – Կատմիգատլը Ատատրէ, Ագրէլը Փատտ-րատ, 36 – Ստէգատլը Կատհատրէն օզլատ Իգատզ, 37 – Գագի Բատնի, Ամմէնէի Սէվէկ, Շատրատհատ օզլատ Ցատչատրքը ագ-լատհատտրը Բէրտպիլը Կատտրատ, 38 – Ցէհէրլի Իչատ, Ցէհէրլի Գատրէը, 39. Գէտէլի Ուրէյատ օլատ՝ Ճէտմէչէհ ո-Թատզ եէտի քէչի էտխ։

ՂԱՂ 24

Վ է Թէքքատր Իսրատէլ՝ 'ատէյհէտտէ ԲԱՂՂՊ'Ը գատզատլը ատէվէչէտի՝ ՊէԹ, Իսրատէլի վէ Ցատգատլը ատյ՝ ատչէրէք, Դատխթի ատնէրէ գատրը Թէչիփ էյ-լէտխ։ 2 – Վ է մէչիք քէնատի կատնքատտա օլատն ատը'ատքէրի Ցատվատտ՝ Շէմատ Իս-րատէլ ատզդի լատրնէրը՞ քատՃՓէտի իչլին-ատե, Դատնատտն Բէրատքէչէտէք, ատ-լատշզպ գատվմէն մէզդատրը պատնատ մա'-լիմ օլմագ իւզրէ գատվմէ ատյ՝ ատչատր։ 3 – Ցատվատ ատախ մէչիչէ՝ Ագատչէն ԲԱՂՂ գատվմէ մէզդատրնատն եհէզ գէչատե չէյլէտին, վէ եՃենատմ՞ մէչիչին կէօզլէրի կէօրատւն. լատքին Ե-Ճենատմ՞ մէչիք պատ չէյտէն ՆիՃինա իատշլատնըր՝ ատէտի։ 4 – Լատքին մէչիչին քէլատմը Ցատվատ իւչ 'ատքէրին զատչի-Թատնը իւզէրինէ շհատՃէրլի օտզրէն-ատն, Ցատվատ վէ 'ատքէրին զատչիՂ ատնը Իսրատէլ գատվմինը ատյատզ իչլին մէ-լիչին հատզատրնատտն չէզատլատր։ 5 – Վ է Ցատգատնատնատն կէչէպզ Գատգ ատէրէ-սինէն օրՃատրնատտ օլատն չէՏրին տատզ Ճատհիպտինատե Ագատրատե գատնատլատր։ 6 – Գա'ատհատ Ցատզէրէ վէ Գատգատտգատ վէ Թատքի իմատգատտ ատիյատշտատ կէնզպ Դատն-

Digitized by Google

Նասանա վէ Մէկան ճիվարընա կէլտիլէր։ 7 – Վէ Տիւրտա գալ՚ապնա վէ Հիվվիներ իլէ Քանանացլարըն ճիւմլէ չէհրլերինէ կէլտիլէր. վէ Յուդանըն ճէնուսինէ Բերսաբէէյէ չըգըրլար։ 8. Վէ պէրի՚նա ապիսըր սօլայլըգ՝ ատգատ ալ վէ երկաի կէնտէնէ ասկըս ենթատագէմ կէլտիլէր։ 9 – Յավաք ատաթի գավվէնա նուհըսա ապիթերինի մէյիտ վէրտի. վէ Խորտել ակըգիզ երէգ պէրի գըլըճ թապըշլյան գավվէնի ատհրլերէրի, վէ Յուգավվիներ պէշ երէգ պէրի տաեմ խոյ։

10 – Վէ գավվը ապյարըգատան ասկըս Դաւիթի նատսիմ օլաուս. վէ Դաւիթի ՐԱՊՊԱՔ՝ Գուհաս եահմապլէ պէղլիգ կիւնաճ էեմսիմ. վէ չիմոն, եա ՐԱՊՊ, քէհա էաէրիմ՝ գօւըլլէն կիւնաճլենը՝ ապիվ էլլե. գիքա ղայէրլէ ակիթհճանէ հարքէսիթ էլլէսիմ՝ ատաի։ 11 – Վէ Դաւիթի ատապտհապլըն գավգաբգատա, ՐԱՊՊԸՆ քէհաբը Դաւիթին նանրնատա պուլունան նէգի, եանի Գոգ փէղղամիպէրէ կէլէրէգ. 12 – Կիսիպ Դաւիթէ սէղլէ քի՝ ՐԱՊՊ պէղլէ պուլյուգըր. Պէն ատնա իւչ չէղ թէգլիթ էաէրիմ՝ անկէլտան պիրինի քէնանին իչինէ իսիճկար էլլե, քի ատնա եատփուլըմ՝ ատաի։ 13 – Վէ Գոգ Դաւիթէ կէլիպ՝ անա խատգէր վէրէրէգ՝ Սէհրին ապիսարքնատա եէտի սէհի գըգլը՚գ մը օլատն, եօգատա սէհ տուշմէնլէրիպհին էօնհճատէն իւչ ալ փիրսար էաէր իգէն, ատնկէր սէհի թա՚գի՚գ մի էիճինկլեր, եաճօտա ապիսարքնատա իւչ կիւնա թա՚ճէն մը օլատն. չիմոի տուշճուն վէ պատգ, պէհնի իրտալ էատնէ նէ՞ ճեվատ կէօթհեքճիմ՚՝ ատաի։ 14 – Դաւիթի ատաթի Գոգա՚՝ Պէն գալէնլէ տրգըլմատգատա իմ. չիմոի ՐԱՊՊԸՆ էլինէ տուչէլիմ՝, պիրա՝ ատնի մէրհամէթի չօգ ատգը. վէ ինատն էլինէ տուչմէյիմ՚՝ ատաի։

15 – Ո վէմատն ՐԱՊՊ ատապտհատան մու՚ալլէն վագթատ ատլին Խորտլէլէ թա՚ատն կէօհատրմէքլէ, Դաճատան ինթատաքէէլէճաէք գավվատան եէմ մէլ պէհ քիչի էօլտու։ 16 – Վէ մէլէգը Տրատապղէմ՝ ատնը խատգատ էէմէք իչինէ էլէնի ուգաթատգատա, ՐԱՊՊ պէլատատն ատուլտը մէրհամէթէ կէլմէքլէ, գավմը հէլագ էատէն մէլէյէ՝ Աբթըգ քիճատյէթի էատը, էլինկի կէրի չէգ՝ ատտի. ՐԱՊՊԸՆ մէլէյի ատաթի 8էգատի Ոատնաղն խատգատնը եատնէնատա խոյ։ 17 – Վէ Դաւիթի գավմը վատգան մէլէյին կէօգատիգատ, ՐԱՊՊԱ ատչէլէյիպ՝ Ինչթէ խաթատ վէ կիւնահ իչէլէնի պէհ իմ. Ֆագաթի պատ գլյաճնատ նէ՞ եատփատտատ. բէճատ էաէրիմ, էլինկ պէհնիմ՚ ալէչհինէ վէ ֆեատրիմին խանկատ ատէչհինէ օլատն՚ ատէտի։

18 – Վէ օլ կիւն Գոգ Դաւիթէ կէլիպ ատնա՝ Զէգ, 8էգատի Ոատնաղն խատգատնըգատա ՐԱՊՊԱ պիր մէգատհ իգամէ էլէյէ՝ ատէտի։ 19 – Վէ Դաւիթի Գոգգըն քէլատմնատ կէօրէ ՐԱՊՊԸՆ էմ՚րի իւղրէ եօգատը չէգատը։ 20 – Վէ Ոատնա պատղըպ մէլէգ իլէ պէհատէլէրինին քէհճինէ ատզրատ կէչտիքլէրինի կէօրճնէճէ, Ոատնա չէղ՚ըպ ետրէ գատփատնատգատ՝ մէլէյէ ՚ատզրը ՚ատպատտիչէթ էլլէտի։ 21 – Վէ Ոատնա՝ Էֆէնտիմ՚ մէլէգ նի՞չին քէնատի գատլէրէն եատնէնատ կէլտի՚՝ ատէտի. Դաւիթի տատթի Գավմէն իւէրէրինէն պատ թա՚ատն ատեֆ՚ օլատնմատգ իչէնս, ՐԱՊՊԱ մէգատհ պիճատ էեմէք իւղրէ պատ խատթատնգը ատէնատն ատաքրն ալմատգատ ՚ինչէյ՚՝ ատէտի։ 22 – Ոատնա ատտթի Դաւիթէ՝ Էֆէնտիմ՚ մէլէգ նատգատրքնատա խօշ օլատնը ալատգ գատբատյն թապգատիմ էլլէսինիս. Իշթէ մու՚հրատգատ իչինէ էօգէճպլէր, վէ օտատն ատերինէ խատթատն ալէթլէրի վէ էօգէճպւգ թագբմատրը վատ՝ ատէտի։ 23. Պատնլատրըն ճիւմլէնինի Ոատնա՝ մէլէգ կիպի մէլէյէ վէ՚ատի. վէ Ոատնա մէլէյէ՝ Ալատհըղի ՐԱՊՊ ատենատն քատգի օլատն՚՝ ատէտի։ 24 – Լագին մէլէգ Ոատնատա՝ Խայր, ատնճագ ատնը թատմմ՚ պատհատրլէ ակենատն ատաթի տատրրմ՚, վէ Ալատհըմ՚ ՐԱՊՊԱ մէճճանէն ատշտըմ՚է մու՚հրատգատա թագթատմ՚ էմ՚ մէմ՚՝ ատէտի։ Վէ Դաւիթի խատթատն էէրի իւէ էօգէճզլէրէ էլլէ մրգատ կիւ՚մէշէ ատաի՚ն տատրը։ 25 – Վէ Դաւիթի օրատատս ՐԱՊՊԱ պիր մէգատհ պիճատ էտիպ՝ մու՚հրատգատրը ակենատն գատբատյնըրը թագթատմ՚ էլլէտի. վէ ՐԱՊՊ ատիչատր իչինէ օլատն նէչատրն տատրը։ 26 – Վէ Դաւիթի ատաթի ՐԱՊՊԱ պիր մէգատհ պիճատ էտիպ՝ մու՚հրատգատրը ակենատն գատբատյնըրը թագթատմ՚ էլլէտի. վէ ՐԱՊՊ ատիչատր իչինէ օլատն նէչատրն տատրը։

Digitized by Google

*ՄԻԽԱՈՒՔ Ը ՍԱԼԻՍ

ՊԱՂ 1

1 – Եվ մէկը Դաւիթի խիթխիթը վե
միասին օլորգատա, անոր էավռալէ էօր-
թելէլը խոի խե ատ, ըսելմամով խոր։
2 – Ալ պէնաէլերի անաս՝ Էֆէնտիմիզ
մէկը իյլուն պիր կէնճ պապիրլ ատրան-
արն վե մէկիյին հաւզաբրնաս ատբաւզ
վե անոր կէսզէտիզ գոյնընաս եաիճ ալնա,
քի էֆէնտիմիզ մէկը ըսընաս՝ ատէտը-
լէր։ 3 – Ալ Խարտէլին պի-թիւն տի-
յարընաս կիւզէլ պիր գըզ ատայա-
բտգ, Սաւնամիյէ Աբխաղը պուլաւզ՝
անը մէկիյին եանընա կէվի իբտիլէր։
4 – Ալ պու գըզ զայէվի կի-զել օ-
լուաւզ, մէկիյէ կէօղէաէրէք ասաս խըտ-
մէվի էաէր խոի. լաբին մէկը անը պիլ-
մէտի։

5 – Ալ Ադանիյա իպն ի Ագգիթի թէ-
քէպպիւր էտիզ՝ Մէկը պէն օլատաղ-
զըմ՝ տէյէրէք, ատատպալատ իլէ տաքը-
լատր, վե էօնիւնատ աէյիրթմէք իւզէրէ
էլլի նէֆեր ատատի՝ թէտատրիք էյլէտի։
6 – Փէտերի տատխի՝ նիշէնէն պէդլէ
եատփան՝ տէյէրէք անը միատատեի ի
Էօմրիւնատ թաւզիր էթմէմիշ խոի. վե
տատխի անդն հէյ՝էթի զայէթ կիւզել
օլուաւզ՝ վէյթպէխ անը Աբխաղմանան
ատգիա տոզատրմըշ խոի։ 7 – Ալ Ցավաբ
իպն ի Շաթաւհիա վե քիատհին Աբխա-
թթար իլէ անդն աէօղիւ պիր օլտաւ. վե
պաւձլատր Ագադիայա թաւզի՝ օլուաւզ՝ ա-
նատ հատտար՝ էատէրլէր խոի։ 8 – Լաբին
քիատհին Սագավի վե Բատնիա իպն ի Ցա-
վիսագա վե Նատխան փէդդատպէր վե
Սամէի վե Ռէի վե Դաւիթին գատհբէ-
մանդատրը Ագադիա իլէ ատէյլէր խոի։
9 – Ալ Ագադիա Ռավգել փաէնտրը Ցատ-
նիպճնատ Ջատգիթ թաղը գատբպճնատ
գոյատնդատր վե պըղպըլատր վե պէտի հայ-
վանդատր զէպղ էտիզ՝ ճիւմճէ մէկիքզատա-
տէ պիրտատրլէրիճի վե մէկիյին պէն-
ատէլերի պատլատնատն Ցատգա բիՑատյրքըն
ճիւմիյէսինի տատ՝վէթ էդլէտի։ 10 –
Լաբին Նատխան փէդդատմպէրի վե Բատն-
նա իլէ գատհբէմանճլատրը վե պէրատէրի
Սագամնդը ատատ՝վէթ էթմէտի։
11 – Ալ Նատխան՝ Սագամնդն վատթ-
ատի Բէրատաբէլ խիթատպէն՝ Ագադիա
իպն ի Ագգիթի մէկիը օլատգրնդը իյլիթ-
մէտին մի, վե էֆէնտիմիզ Դաւիթի
խատպէրի եագ ատը։ 12 – Ալ է չիմճի
կէլ, ատնաս պէր Նատխչատթ վէրիւյիմ՝
քի քէնտի Ցանդնը վե օղլէն Սագամա-
նդն Ցանդնը գատբրի ատատպէ։ 13. Գատգ,
մէկիը Դաւիթի իտանդնաս կիթ, վե ատ-
նա խիթատպէն՝ Էյ էֆէնտիմ՝ մէկիք,
պէն եէմին էտերէք Ցատրիւէնէ՝ Պէնատէն
ատնդրա մէկիք օլատգ, թատխիթ քմատ Ցճէ-
լատա էտէՑճէք օլատն պէդնին օղլէն Սագա-
մնդն ատը՝ տէՕ ատեին մի. խիմատ նէՕ չէն
Ագադիա մէկիք օլմատշ ատը՝ ատէ։ 14 –
Իյլի է պէն օրատատ մէկիք իլէ պէղլէշ-
մէքատե իքէն՝ պէդն պէդնին ատրատա ադրատ
կէլիպ պէօղլէրինի թէքմիլ էտէրիմ՝
ատէտի։

15 – Ալ Բէրատաբէ մէկիյին իտանդնաս
խալվէթէ կիրատի. վե մէկիք գալէթի խի-
թի իյլատ օլատգ՝ Սաւնամիյէ Աբխատակ
մէկիյէ խըտամէթ էթմէքատե խոի։ 16 –
Ալ Բէրատաբէ էյիլիպ մէկիյէ թէմէն-
նատ էլլէտի. մէկիք տատխի՝ ՆէՕ վատ՝
ատէտի։ 17 – Ո տատխի անդատ խիթատպէն՝
Էյ էֆէնտիմ՝, պէն Ցատրիւէնէ Ալլատհդն
օլատն ԻԱՊՓԷՆ հատգ ատ իչիւն եէմին ե-
տէրէք՝ Պէնատէն ատնդրա մէկիք օլատգ
թատխիթ քմատ Ցճէլատա էտէՑճէք օլատն պէ-
նդնին օղլէն Սագամնդն ատը՝ գէտի։ 18 –
Ալ է իչիճէ չիմճի Ագադիա մէկիք օլմատշ
ատը. վե պէն, էֆէնտիմ՝ մէկիք, պիլ-
մէգատնի։ 19 – Ալ պիր չօգ ադղրըլատր
վե պէտի հայվանդատր վե գոյատնդատր
գէպղ էտիզ՝ ճիւմճէ մէկիքզատաէլէրի
վե քիատհին Աբխատար իլէ պէր՝տատքէր
Ցճէտատը տատ՝վէթ էդլէտի. լաբին գատ-
լըրդն Սագամնդը ատատ՝վէթ էթմէտի։ 20 –
Ալ պէն, էյ էֆէնտիմ՝ մէկիք, պիլ-
թիւն Խարտէլին կէօղլէրի պէնատէ
տիր, թատ քի պէնատէն ատդատ էֆէնտիմ՝
մէկիյին թատխիթ Ցճատ քճիլատա է-
տէ ՑճէՑճէնի տդլէրէ պիլտիրէճէն։ 21 –
Ըօղատտ էֆէնտիմ՝ մէկիք քէնտի փէ-
տերլէրի իլէ ատյատաբգատտա, պէն վե տգ-

*Պատ քիթատպա ՄԻԽԱՈՒՔ Ը ԷՎ-
ՎԻԼ տատխի տրնդիլիր

Digitized by Google

լըմ՝ Սադոմին խոհաքեաւբ ասպրլաշա-
պրդ՝ ասէաին։
22 – Վ.է իշիէ օ մէլիք իլէ սեպլէշ-
մէքտէ իքէն, Նաէթան փէյղամպէր
կէլէաի։ 23 – Վ.է՝ Նաէթան փէյղամպէր
կէլէաի՝ ասէյիւ մէլիքյէ խապէր վէրսի-
լէր։ վէ օ մէլիքին հաւզուրընա վար-
մըգտաս, երէք գափահարագ մէլիքյէ
'ասրդը 'ուզաուսիկյէմ էլլէնիւ։ 24 – Վ.է
Նաէթան՝ Էյ էֆէնիմիմ մէլիք, ուն՝ Պէն-
ատէն ասդրա Ադոնիա մէլիք օլուա՝ թախ-
թընա օ ճիւլուս էաէ ճէք տիր՝ ասէաին
մի։ 25 – Զիրա պուս կիւն էնաի, վէ պէր
չօգ սըղըրլար վէ պէօլի հայվանլար վէ
գոյունլար զէպգ էտիպ՝ ճիւմլէ մէլիք-
զատէլերի վէ 'ասքերին սերտարլարը-
նը վէ քահնին Աբիաթարը տա'վէթ
էյլէաի։ վէ իշիէ անդրն հաւզուրընաս
ուհյիպ իչիյորլար, վէ Ադոնիա մէլիք
եաշասդը՝ ասէյորլար։ 26 – Ամմա պուս
գուրբնը վէ քահնին Սադովկ իլէ Բէնա-
նիա իպդն ի ճավիագտը վէ գուրբէ Սղա-
մինը տա'վէթ էթմէաին։ 27 – Պաս էմի
էֆէնիմիմ մէլիք թաղտաֆընաս՞ մի օ-
տաս, վէ էֆէնիմիմ մէլիքյաէն ասդրա
թախթընաս քիմ ճիւլուս էաէ ճէքյինի
գուրբէա պիլտիրմադըն՝ ասէսին։
28 – Վ.է մէլիք Դաւիթ ճէվապէն՝
Բէրսաբէյի պաման չաղըրընըզ՝ ասէաին։
Օ ասախ մէլիքին հաւզուրընա կէլտի
վէ անդն էօնինէաէ տուգրաս։ 29 – Վ.է
մէլիք եէմին էաէրէք՝ ճանըմը հէր մու-
զայագտաան խելաս էաէն ՐԱՁՁՐՆ
հայդաթը հագգդ իչիւն, 30 – Խորտէ-
լիւն Ադոնիա իլէ ասանա եէմին է-
ասէդ՝ Պէնատէն ասդրա օղլընի Սադոմին մէ-
լիքը օլաճագ, վէ պէնիմ եէրիմէ թախ-
թընա օ ճիւլուս էաէ ճէքը տիր՝ ասէտի-
միմ կիւղի մանէյագտա պուս կիւն ի՛ճրա
էաէ ճէքիմ՝ ասէաին։ 31 – Վ.է Բէրսաս-
քէ եիւզ իւսդիւ եէրէք գափահընդ մէ-
լիքյէ 'ասդրը 'ուզաուսիկյէմ էլլէնիէրէք՝
էֆէնիմիմ մէլիք Դաւիթ իվ էզ էպէս
եաչասըն՝ ասէաին։
32 – Վ.է մէլիք Դաւիթ՝ Քահնին
Սադովկը վէ Նաէթան փէյղամպէրի
վէ Բէնաիա իպդն ի ճավիագտը պա-
ման չաղըրընդզ՝ ասէտի. ասդրէ ասա-
խի մէլիքյին հաւզուրընաս կէլտիքլէ-
րինաէ, 33 – Մէլիք անդրէ խթիա-
պէն՝ Իֆէնտիլիքյին պէհտէլէրինի պէ-
րտպէր ասդրա՝ օղլըմ Սադոմինը պէ-
նիմ գաճըրըմս պինտիքրէքէ ասդը Գե-
հոնա էնտիրինիզ. 34 – Վ.է քահնին
Սադովկ իլէ Նաէթան փէյղամպէրը ասդը
օրատաս խորտէլ խաղերինէ մէլիքը օղ-
լոդ իւղրէ մէհ էիդ պինէրը, վէ պորաս-
յը չալըդ՝ Մէլիք Սադոմին եաչասդը՝
ասէյինիզ։ 35 – Վ.է տիզ անդն տարդ
արրաս եօգուրը գէլինիզ, օ տաղխ գէլիպ
թախթընըմս ճիւլուս էաէրէք եէրինի
մէլիք օլաճագ տըր։ չիւնքի Խորտէլ
իլէ Ճագան իւղերինէ բէ՛ին օլմագ իւղ-
բէ ասդը թա՛էրին էլլէտիմ՝ ասէտի։ 36.
Օ գէմաան Բանայա իպդն ի ճավիագտա մէ-
լիքէ ճէվապէն՝ Ամին. էֆէնտիմ մէ-
լիքին Ալլահը ՐԱՁՁ պէղիլէ պուլսուն։ 37 – ՐԱՁՁ էֆէնտիմ մէլիք իլէ
օլդըղը կիպի, Սադոմին իլէ ասախի էզլէ
օլուսուն, վէ ասդրն թախթընընը էֆէնտիմ
մէլիքը Դաւիթին թախթընտան ասաէա
'ազիմ գէլսըն՝ ասէտի։ 38. Խոհան քահնին
Սադովկ վէ Նաէթան փէյղամպէրը վէ
Բանայա իպդն ի ճավիագտա վէ Քերեթի իլէ
վէ Փելեթիլէր էնիպ՝ Սադոմինը մէլիք
Դաւիթին գաճըրընա պինտիքրէրէք՝ ասդը
Գեհոնա էեօճիւգաթըլէր։ 39 – Վ.է
քահնին Սադովկ մէհքէնտէն եապ
պուշնասդրը ալըպ՝ Սադոմինը մէհ էյ-
լէսին, վէ պորաս յը չալըդըր, վէ պիւ-
քիւն գովմ՝ Մէլիքը Սադոմին եաչաս-
սըն՝ ասէտիլէր։ 40 – Վ.է պիւքիւն
գովմ անդն տրտը արրաս եօգուրը գէ-
լիպ՝ գովմ ասէտիւք չալտրագ 'ազիմ
մէսերքէնլէ մէտուսը օլտրլար, չէնդէ
քի երը սեսալտրընաան ասաղրլար։
41 – Վ.է Ադոնիա վէ անդն իլէ պէ-
բտպէր պուլսուսան ասա'վէթիլիէրին
ճիւմլէսի թա'ամը պիտի իրտպէլէրի ար-
բտասս ուէտաղը իչիւն իչտիպէրը։ վէ Յոաբ
պորաս սեսաղսը իչիւն իչտիպէրսե՝ Շէհբ-
սէն գէլէն պուս կիւրբիւլիւն նէ՞ օլա՝
ասէտի։ 42 – Օ ասաէա սեպլէմէքտէ իւ-
քէն՝ Իշիէ քահնին Աբիաթարըն օղ-
լու Ճոնաթան գէլտի, վէ Ադոնիա ան-
նան՝ կել, զիրա սէն եիչիտի պիր ասէմ՝
սին, վէ էյի խապէր գէտիրիրսին՝ ասէ-
տի։ 43 – Ճոնաթան ասախի Ադոնիայա
ճէվապէն ասէտի քի՝ Էֆէնտիմիզ մէ-
լիք Դաւիթ Սադոմինը հագիգաթի էն
մէլիք թա՛էրին էլլէտի։ 44 – Վ.է մէլիք
քահնին Սադովկը վէ Նաէթան փէյ-
ղամպէրի վէ Բանայա իպդն ի ճավիագտա-
յը վէ Քերեթիլէր իլէ Փելեթիլէրի ան-
դրէն իլէ պէրաապէր գէօնաէրատ. վէ անդր
մէլիքին գաճըրընա պինտիքրտիլէր։ 45.
Վ.է քահնին Սադովկ վէ Նաէթան փէյ-
ղամպէրը անդր՝ մէլիքը օլմագ իւզրէ՝ Գ.

Digitized by Google

հանուսս մեհ եմ ասիլէը. վէ մէտրաբ ս-
լուցաք օրսասան եօգաբը չէգասլաբ. վէ
չէհր կիսբիսլիմիսլէ սօղալս. իչիմի-
սիլինիզ սէս պրս սըբր։ 46 – Ա.Է սա-
խի Սազամին սալիսանախ Իսախիբնս
ճիսլաս եմիսախ։ 47 – Ա.Է մէսկինլէ-
սէսլէբի հճինախիզ մէսկէք Իսախիբ է
խապը սաս'ս եմիսէք խսպէ կելիպ՝ Սե-
նին Ալլահդին Սազամինդն խամինի սէնին
խամինսէն սասհա էճգալ վէ անդն
Իսախիբնը սէնին Իսախիբնսան սասհա
'ազիմ էլլէսինի' սէսսիլէր։ Ա.Է մէսկէք
եսրէ-ազը իսպէբինսէ սէճսախ էլլէսախ։
48 – Հէմ' սասխի մէսկէք՝ Խապդիբնի Ա-
լասը ՐԱՁԳ մհսպարէք օլասան, քի
կէօզկէբիմ' կէօրհբ խբէն պաս կհսն
Իսախիբմս ճիսլաս էսէ՞նէք պիր քիմ-
սէ խհասն էլլէսախ՝ սէսսի։

49 – Օ կէմինն Ագանիսանդն հէվի սա-
'վէիլէբէրի Իհիբէսհիլէր, վէ գալդբպ
հէր պիրի քէնսախ եօլնաս կհիմ սի։ 50. Ա-
գանիսա սասխի 'Սազամինսասն գօրգմնզ-
լէ գալգբպ կհիմ սի վէ մէզպսհնդն պաս-
նսէ-զլսդբպաս սասրբլաբ։ 51 – Ա.Է Սազա-
մինսա խապէր վէրբիլդ՝ Իչիմ է Ագանիսա'
մէկքհ Սազամինսասն գօրգմնզլէ խչհսն
մէզպսհնդն պաս,հսա-զլսդբպաս սասրբլա-
բսդ։ Մէսկէք Սազամին պաս գաւլէնը գբ-
լէճէկ էօլսհբսմկէճհկսհկ պաս կհսն
պաղնաս եէմհին էհճ'յօր, սէսսիլէր։
52 – Սազամին սասխի՝ Էչհկր ֆնագիլհբի
ասհհխդի օլսբ խսէ, պիր գբլէ նէբէ
սհհբշհմկ յճէգ սհիբ։ սամհնս սնսսէ ֆէ-
սասս պաս,լսնհսբ խսէ, էօլէ՞նէք սհիբ՝
սէ՞սի։ 53 – Օ կէմինն մէկքհ Սազամինն
սհիկհբ կէսնսէբսհ, վէ անդ սէզպսհ-
սասն էնսհիբսհիլէբ. օ սասխի կելիպ՝ մէ-
կքհ Սազամինաս 'սրգ բ 'սհպաս-սհյէնի էչ-
լէսախ. վէ Սազամինն սասս՝ էչհնիճ կհիճ'
սէ՞սախ։

ՓԱՓ 2

Վ.Է Դաւիթի՝ վէֆաճ էսէ՞ճէչհ
կհսնէբէ հսգիչսրբգասս, օգլաս Սազա-
մինաս վսսկհյէնի էսհիպ սէ՞սի՞. քի, 2 –
Փէն պիբիճհն սճհնէնդն կհիճ սախհյի
հօլաս կհսհ'բրբմ', յսգբնի սէն գաւվէհճ-
լէնն վէ մէբաս օլ. 3 – Վ.Է հէր նէ իչչ-
լէբսէն վէ հէր նէբէ՞սէ պաղաճհսբասան,
մճս-վաֆֆագ օլմնգյէբդնի իչհսն՝ Մավ-
սէճին Իհեվսրի՞ճնաս հսգգյհնիչ գաս-
ղբ վէ՞ճհյէ՞ Ալլահդն ՐԱՁԳՀՆ Իսախիգ-

* Իպր. Սազամինդն հնսգիճնասէն

լէբհիճսէ՞ հնսգիճհյհսգ, գաճսնէ՞ղբ վէ
էմյէբհիճհն վէ սաՀբհսաճ խլէ չէհճսա-
սէ՞ճլէբհիճհն Հբգիճ էմ մէգբլէ սէն՞դն Իհէն-
պիհսախ՞ճհբ իՀ՞սս էչլէչհսճն. 4 – Թա-
գբ ՐԱՁԳ Հսգգբգճնաս սէչյէսէ՞սիչհճ,
հս՞ճ' Օգսւլսգբճն գբճնսհ սէ՞սէ՞սիչհճ-
սէ՞ սհիգգսախ էսհիպ, Հսս-զլսգբճնաս
պիՀհիճսէ՞ գաճսնէ՞ղբ վէ պիբիճհն Իսա-
լսգբճնաս Հսգգիգսհ Իբգբ հնիճ՞սհ-
լսգբլ Հսգգիգսհ Իբգբ հնիճ՞սհ-
Իսբ, Իսգսսլէլ Թաճհի՞ճնաս սէ՞նին պիր
սսսէ՞սհին էբգճբգ օչհսյաճսգ՝ սէչհյս-
պաչ-յսգբսլսգբգ գբլէսհբ սսսգհի էչլէչհ-
5 – Վ.Է սսսհի՞ Յօլգաս Իսա՞ճ բ Շաճսս-Հ-
հսսհբն պաճսնաս էՀ՞սհյհսի, հս՞ճ' Խս-
յսչհյէրնի Իբգի սէ՞ս'սսգբգէրնի օլաս Ագհն-
նհբ Իսա՞ճ բ Նէբ-յիլ Ամհսսսլի Իսա՞ճ բ Յհ-
Իսի հբի գաճբլ էՀ՞սհյհսի, վէ սսսլՀ
Լսփէ՞ճնաս սհս-Հսգհսճհբ գաճբ սէ՞գբ-
գէբ պէ՞ճհճսէ՞գի գաճբ սէ՞գբգէբ
պէ՞ճհճսէ՞գի գաճբ սէ՞գբգէբ
ղբ՞ճհսսգի սյսգ գաճբգճնաս պաճսնաշսգբ-
սսղբճբ պիյհրսախ։ 6 – Խհճսի Հիգգհճիի՞
իգյի իգյասյհճնաս Հսսրհգգէճի էսհիպ՝ սհճի
սգ սսսղբճբ սէլսհճիի՞ գաճբգճ էճսսրբ-
սհյհսճնաս։ 7 – Գաճբգճնաս Բհճբ-
գէյհնհճի՞ օգսւլսգբճնաս Իգգբգսհ՞ էի՞, վէ
սօՓբգճնաս Իսա՞ճ՝ էսսէ՞նէբ սսրսսգհճ-
սսս պաճսնաշսճհյհսճ. գհրաս պիրաճսե-
բի՞ Աբճսսգսհ՞ճի՞ նճսգհսճհճի՞ Փիրսբ
էՀ՞ սսիյհսհ՞ճ՞' պաճ Իսլսսս Իսճհգհճհճի՞ կէլ-
սսիյհսհ։

8 – Վ.Է իչհի՞ է Իսաճսբհսհճի՞ Բհճհսա-
սհճհի՞ Սհսհի՞ խսէ Փճբս Հսսհգգսաս
սսղբ. Մ՞սհսգհսհճ կհիի՞ սհյհսհ՞ կհսճսսճ
պաճ բհչհ շհսսսէ՞գհ լսճհսյէ պաճսնաս
պէ՞ս սսճ'ս էսսէ՞սհ. լսգբճն պէ՞նհ Իսա-
Իհ Իգգպսլ իչհսն Յսգբգաճսնաս Հսճսսյհսճ-
ճսէ՞՝ պէ՞ճ սէ՞ճհ գբլբճնէ Իսլսսս-բսհճյհսհ
սհյհսհ՞՝ սհյհսբհսբ, ՐԱՁԳՀՆ Հսգգբգ-
սսս Հսսհսհ Իյլհսսհ՞՝ 9 – Վ.Է շհմհսճ
սէ՞ճ սսճբ սսս-չսգբգ 'սսսսս Իյլհսհ՞. գՀբսս
սէ՞ճ Իհ բ հհՀքսհՀհ օլաս՞գ' սսճսս Հճ Հսս-
գհսճճաշսգբՀհգ պիյհրսախճ, վէ սճբճն սգգ սսս-
չհբգբ գսգգբսս գսճ բհչհ Հճսսհսհ՞ճսճ։

10 – Վ.Է Դաւիթի Հճսսսսգբ բհչ սս-
յսս,յսս՞գ' Դաւիթի շհՀյհբհսճհ սհ՞գճճ
օլաշսսսս։ 11 – Վ.Է Դաւիթի՞ Իսգսսս-
,հսչ իսգհրհճհճ սսսլՀ սսճսճհ էՀ՞սհյհսի
մհս սսսհսհի գբղբգ սէ՞նէ խսէ. Փհգբճնսսս
Հճսսհ սէ՞նէ վէ Իգսս-սսգհճհճսճ սհ՞սգ
խս,չ սէ՞նէ սսլՀ սսճսճհ էՀ՞սհ՞ճ։

12 – Վ.Է Սազամին փհսճբգ Դաւիթ
ճճն Իսախիբնս ճհս,սս-սս էսհիպ՝ Հհս-
քհսճհճհի գհյսսսհսհ՞ճհ մհս-Հքհճ
օլասս։

Digitized by Google

13 – Վ֊է Ագռնիա խոյն ի Ագղիթ Սաղմոսիցն վայելեսթ Թերասբէնին նեղսացեալ էհէլսի. ո ասէսթ՝ Կնկղիցի խօշ֊ք մէ սրբ՝ ասեսկ֊ի՝ ասաւ, Խայր սրբ՝ ասեսաւ, 14 – Վ֊է՝ Սառնաց պիր սեզուսմ՝ վար՝ ասէսեսթ իւզերիսնէ՝ Սէզայէ, ասաւ։ 15. Ո ասեսթ՝ Էյմ֊ն ի սալեսանսթ պէհեմ ո֊լուս, մեղք օլմամ՝ իչիւն պիւսիւն Խոթայէլեն պասիս թէվեճճուհ էհսեղքլերի֊մ՝ լիւմէն սպր։ լաքին եմ֊ն ի սալեսանսթ չէվրիլիսկ՝ պիրսասերսմին ՝եօհասեսնէ կէշսի. դիրս ՐԱՊՊ թասրաֆքնասան սնաս վերիլսի։ 16 – Վ֊է չիմսի սաւնաս պիր բէճամ՝ վար, պէհեսէն սսիրիզ էհմ֊է՝ ասեսկ֊ան, սնաս՝ Սէզայէ՝ ասեսաւ։ 17 – Ո ասեսթ՝ Գէրեմ էհ, մեղք Սաղմոսնաս սէզայէ։ (դիրս ո գիւնէսչիւն սէհնասէն սսիրիզ էհմ֊է֊ճէք սպր.) Սառնամղը Աբեսաւկը դէվհէ օլմազ իւզրէ պաղնաս վերսի՝ ասեսթ։ 18 – Բերասբէ ասեսթ՝ Փէք էշի, պէհ սէհնին իչիւն մէղկյէ սէզայէրմ՝ ասեսթ։

19 – Գասնասն իւզերինէ Բերասբէ Ագռնիս իչիւն սէզդիմէք իւզրէ մեղք Սաղմոսնէն կոնդնաս վսրսք։ մեղք ասեսթ սանք խոհրդապսէ գասգրզ, սնաս Թեհինեաս էսերէք, Թասխրնաս օհասրբնճաս, մեղկյին վայելեսթ իչիւն ասեսթ Թասխրի գասսարկասս. ո ասեսթ սանդն ասազնասս օհասրբասս։ 20 – Վ֊է՝ Սառնաս պիր քհշհնք բէճամ՝ վար, պէհեսէն սսիրիզ էհմ֊է՝ ասեսկ֊ան, մեղք սանս՝ Գասյասք, վայելեմ՝, պիրս սէհնէն սսիրիզ էհմ֊է՝ ասեսաւ։ 21 – Ո ասեսթ՝ Սառնամղը Աբեսաւկ պիրսասերսի Ագռնիսլաս գէվհէ օլմազ իւզրէ վէրիլսին՝ ասեսաւ։ 22 – Վ֊է մեղք Սաղմոն վայելեսանսն ճէվասգէն՝ Սէն նէ՞ սեզեզասէն Սառնամղը Աբեսաւկը Ագռնիս իչիւն Թասլեզ էասերսին. ասալեճասանէք ասեսթ սանդն իչիւն վէ քհսհրին Աբեսաւկ իւլ Յաղսրա իսդն ի Շասրասհնաս իչիւն Խոթզ էդի՝ ասեսաւ։ 23 – Ո֊լ վասգրզ մեղք Սաղսմեն՝ ՐԱՊՊ֊ն հսգզ իչիւն եհմ֊ին եհսզով՝ Ակյսհ պասնաս պեհյէ վէ սսհհս կեշասել էհճսին, քի Ագռնիս պաս սեզսկ֊ս քհշհսի ճանք 'ասլեհյհնին սեզյէհմ֊ի֊ զ սպր։ 24 – Վ֊է չիմսի պէհեն սսագիմ֊ի֊ ասեզով՝ փհասերիմ Դասխրին Թասխրճնաս պհասլաս էճասրերհէք, ասեսկյի իւզրէ պաղնաս պիր խոսհ էհճն Ռաղպհ Հայյ սպր քի, Ագռնիս պաս կիւն գասգրզ օլհճնասգասգ սպր՝ ասեսթ։ 25 – Վ֊է մեղք Սաղսմեն Բասնասս խոյն ի Յավկսգասյէ կհօնասերսմ. ո ասեսթ սանք վասգրզգասնաս՝ եօլսնս։

26 – Վ֊է մեղք քհսհրին Աբեսաւկ խիհասգէն՝ Սէն Աճասխզիմ֊ս չիճճիլհյհնկ էկմ, պիրս սէն եօլհճազ միւսթասհազգ սպն. Ֆհզգասճ Բասզով եհմ֊սանզն Թասզսվճ֊ին էօնհճնճ կէսճհյհրսմ՝ Դասւճիճին էօնհճնճ կէսճհյհրսմ, փհասերիմին չէքսսկյի հէփ սեհյհրհերհ հեմ֊սերս օլասզրզն ճհհհեյհ սէնի պաս կիւն եօլսնս֊ճհրեմ՝՝ ասեսթ։ 27 – Վ֊է Սաղսմեն, Հեղինին խասնէսթ Հագգնասս ՐԱՊՊ֊ն Սհհվհսս սեզյէհսկյի քհհսմին իճճմասի իչիւն, Աբեսաւկը ՐԱՊՊ֊ն քհսհրինի օլհճգասան Թասխրս էյհէսթ։

28 – Վ֊է իշզով խասպեր Յավասս կհհսկյասթ, (դիրս Յավազ Աբեսազմաս Թասպի՝ օլմասգ իսհ սհ, Ագռնիսլաս Թասպի՝ սզմհշ֊ի,) Յավազ ՐԱՊՊ֊ն մհճքհնինհ իլճիճաս իլհ մեզպաս֊ն պաւյնաւզյսրնաս ասսրսյսզ։ 29 – Վ֊է մեղք Սաղսմնաս Յավազն՝ ՐԱՊՊ֊ն մեզքհնինհ իլճիճաս էասկով մեզպաս֊ն հասոնհճնաս պաւզսնաս֊ն խասպեր վերիլսիկսթ, Սաղսմեն Բասնաս խոյն ի Յավկսգասյէ կհօնասերսմ՝ Ակճի սանք վաւր՝ ասեսաւ։ 30 – Բասնաս սասթի ՐԱՊՊ֊ն մեզքհնինհ կիւսկով, սանս՝ Մեհյկյին եմ֊ն պաւսպեր, չէզ սսյսսրզ՝ ասեսթ։ Ո սասթի՝ Խայր, պաւզսնաս էալհյհմ՝՝ ասեմեսթ իւզերինէ, Բասնաս մեհյկյին հասոնհճնաս՝՝ ասեսաւկյէ, Յավազ պեզյէ ասզյհէսթ, վէ պաւ Թասպզ իւզրէ ճհվասպ վէրսի՝ ասեյհերհ սանս իչիսհ էյհէսթ։ 31 – Վ֊է մեղք սանս խիհասգէն՝ Ագռնիս ասեսկյինի իճիւս էյհէս։ սանք վաւր վէ ասեֆն էյհէ, քի պհհնասէն վէ փհասերիմին խասհճհհնասէն Յավասքն ասզսգհսիզ ասեօքսսիւ գասնք բհֆ՝ էասերսին։ 32 – Վ֊է ՐԱՊՊ սանդն փհօփսիւս գասնք պասչիհս կհթիւսճհք սսիր, դիրս փհասերիմ Դասխրին իասպհրի օլմայսգասգ, քհհսճհսհնասէն զհյասճ սասյհ֊ս վէ էյհ իւզի զաճաս, եսո՝նհ Խասպհրհերին սեր՝սաքհերի Ագռհնհնհր իսդն ի Ներ իւէ Յավդասնդն սեր՝սաքհերի Ամճասյհ իսդն ի Յհհճհրհ հեսճասմ֊ե ասեսով՝ գէլհճհէ գասգ էյհէսաւ։ 33 – Վ֊է պասհլասրքն գասնք իւ էհ էասես Յավասքն պասչք իւզերինհ վէ սանդն զհսքհյհհնհն պասչք իւզերինհ էրհճասմ՝ հեճասմ֊ե՝ սանս. ասմհս Դասխրի՝ իւզերինհ ՐԱՊՊ Թ֊

Digitized by Google

Թաֆէնաման իւ էլ եպէտ սէլամէթ օլ-ման՝ ասէ՝ ասէ՝ 34 – Ո զէմանն Բաղնատ քաղաքի ճամիասգա չըդըդ անը վատրա-զագ գոմէլ էմ ասի. ո ասէթի պէրբիչէ-ասէ քէնանի խանէօթնասէ ասէնի օլաշ-ասա: 35 – Վ.է մէլիք Բաղնատ իսդն ի ճա-միճագ օլը անընն եէրինէ սէր՝ ասգըէր նասագ էլլէսի. քէզալիք մէլիք քեա-հնի Սադովը Աբխազարըն եէրինէ նասագ էմ ասի: 36 – Վ.է մէլիք ա-դամ կէօնաերիագ Սամէխի չագըրաբը. վէ ասնա՝ Բէնասին իչինն Երուսաղէմնէ պիր խանէ բինչ էասագ օբասա օթաբ, վէ հիչ պիր եէրէ չըգամա. 37 – Վ.է չըդըդ կնգրան ասէրէօնիր կէչուկ-ինի կիւնասէ՝ էլի պիլմիշ օլ քի մունլա-գա էօլէ ճէգքան, վէ գանըն քէնանի պա-չընի իւզէրինէ օլաճագ ասգը՝ ասէ՝ 38 – Սամէխ ասահի մէլիխ՝ Գու քէլասմ էլի ասիր. էֆէնասիմ մէլիխն էմրի իւզ-րէ գուլըն իճգամ էասէ ճէնք ասիր՝ ասէ՝ Վ.է Սամէխ Երուսաղէմնէ խայլը վա-գըզի ասգինն օլաշ:

39 – Վ.է իւ.է սէնէ ասնըա Սամէ-խինն իչի գուլա Գէեթ մէլիչի Անգուա-խան ի Մասգանէն եասնըա ֆիրար էէ-ասիգլէրինասէ, Սամէխիչ՝ Իչինէ գուլա-զըրնի Գէեթաէ ասիր՝ ասէչէրէք խայագեր վէերսիլէր: 40 – Սամէխ ասահի գալագըզ մէրգէպինէ էչէր վատրատագ, գուլա-զըրնըր ատասնագ իւզրէ Անգուասէն եասնը-նա Գէեթէ կիհասի, վէ Սամէխ կիհասագ քէնանի գուլազըրնը Գէեթաէն կէէ իր-ասի: 41 – Վ.է Սամէխինին Երուսաղէմ-ասէնա Գէեթէ կիհասագ՝ ասէսէթ էէ մէշ օլ-ասրագ Սադոնանա խասագեր վէերսիլասգաե, 42 – Մէլիք Սամէխի չագըրատագ ա-նաա խիհ ասպէն՝ Սէն չըդըդ պիր եէրէ կիհասիչինի կիւնասէ մունլագա էօլէճէ-չինի էլի պիլմիչ օլ՝ ասչէրէք, ԲԱՊ-ՊՀՆ հատգը իչինն ասանա եէմինն էէ-ասիրիագ՝ չէհատէթ էհմէտամ մի. ասէն ասախի պանա՝ Իչիհասիչիմ քէլասմ էլի ասիր՝ ասէասին, 43 – Խմոհ ՆՀՆէճան ԲԱՊՊ իլէ օլասն եէմինի վէ ասանա էլլէսիչինի թէնգիսէի հրգիզ էէմէտասէն՝ ասէսէ: 44. Վ.է մէլիք Սամէխչէ՝ Սէն փէասէրիամ Դաա-էհթէ էհմէչինն պիւհթիճա ֆէնասիզագը պիլիգասին. պատնա գասլագինի ասահի չէ-հատէթ էասէր. վէ ԲԱՊՊ ֆէնասիզագնըզ ասէնէն պագչընա ասէօհասէրէճէք ասիր. 45 – Ամմին մէլիք Սոզամնն մհասագտէք, վէ Դաա-էհթինն թասհթը ԲԱՊՊՀՆն հատ-զագրընաա իւ էլ եպէտ ասագհթ օլա-ճագ տըրը՝ ասէսէ: 46 – Վ.է մէլիք՝ Բաղնա-նաա իսդն ի ճամիճագ գասլա էլլէսէ. ո ասահի չըդըդ անը վատրագ գալագ-սէսէ. վէ էմրի ի հիսգէչէթ Սագոմնանէն էլինասէ ասագհթ օլասա:

ԳԱՊ 3

Վ.է Սագոմնն Մըսըր մէլհյի փագա-ատն իւէ ագրատպալըզ եասէ՝ Փագաա-նէն գըզընը ալատագ Դաա-էհթ չէհրինէ կէհիրսի, վէ քէնանի ասէսլընը վէ ԲԱՊՊՀՆ պէհյհնի վէ Երուսաղէմի ի-հատճէ էասէն ասատա պիտ էասինէհէ գատատր օ օրագ գասլը: 2 – Անճագ գասվմ՝ մհսրնի էֆէ՝ալատատա զէագհ էասէր իսդն, զիբատ օլ կհանդէրէ ատհյհն ԲԱՊ-ՊՀՆն իսդինէ պիր պէհյհ ինչա օլաշնմա-մհչ իսդն:

3 – Սագոմնն՝ փէասէրի Դաա-էհթինն գատ-նաանդատրը մհաճէպհնճէ հիսրհսհյէրէք ԲԱՊՊՀՆ ասէվը իսդն. անճագ մհսրնէ-ֆէ՝ալատատա զէագհ էասէր վէ պատհսաէք էասագր իսդն: 4 – Վ.է Գաբատան պէօ-չհսէք մհսրնէ ֆէ՝ատ օլմագնէ, զէագհ էէ-մէէք իսզրէ մէլհյք օբատյատ կհիդատ. Սագո-մնն օ մէզագհ իսզէրինասէ պհնի բէ՝ա մհաճհրագատ թագատմհ էհյհէատ:

5 – Գաբատանատան ԲԱՊՊ Սագոմնատա կէճէհյհնի բհս՝յատատա կէօրհսհսհս. վէ Ալատ՝ Սատան նէ՝ վէերհյհմ. թագհէագ էհյհէ՝ ատատ: 6 – Վ.է Սագոմնն ֆէ՝ատաէն՝ Գուլըզի փէասէրհմ՝ Դաա-էհթ է՝ ասէնին իւէ ագրագ վէ ատատ՝ ատ վէ խոհթագատ-ասէթ թ գագհյհզէ հնագատզրընատա ճէհրհսհսհյհս իչինն՝ պէզհյհս-թ 'հնագհյէթ էհմհն, վէ պատ կհնն օլատզրագ կհագհ ատնա թհ-ագհթրնատ ճճհյհսհս էատէն պիր օագատ թհտատ էհմ մէէհյհ ատնա պատ պէզհյհս-թ 'հնագհյէթէն հրգիզ էէմէտասէն: 7 – Վ.է շհմատն, հատ Ագհսհրմ՝ ԲԱՊՊ, ասէն փէասէրհմ՝ Դաա-էհթի եէրինէ գատ-ըզրը մէլհյք նատագ էհյ-լէատէն իսդ ատէ, պէն պիր քհ-հհսհս չո-ճատգ իմ՝, չըդըդ կհրմհյի պհյհմ՝: 8– Վ.է գատ-ըզրն իսդի հհատագ էհյլէատհյհն գատվ-մհն ատատատնատա իմ՝. օ պէզհյհս-թ գատմ՝, քի քէատհթ ճհհէթ հ.իլէ ատատյատ վէ հհ-ատատա հէհյմէգ: 9 – Խմոհ գատվմհչնատ հիսհքմ՝ էատագ խատյր ատ չէրդրի թ ճէֆրգ-ի՝չհսէ ասէն գատ-ըզրնատ պիր տհրատյէհրի-ի պատգ իչնատ էհյլէ. գիրատ պատ ասէնէն պէզհյհս-թ գատվմհնատ հիսհքմ՝ էհմհյէ-քի՝մ մհաճհրէճէհր տհրը՝ ատէսէ: 10 – Վ.է պատ քէհյհմ՝, հատ՝նէ Սագոմնն՝ պատ-

Digitized by Google

ՀԷյի թաղեզ էթոէյի ԻԱՓՓԸՆ նազաբըքնաս խօշ կէօբիէնթաւ։ 11 – ՒՆ Ալլահ անաս խիթապէն՝ Պաս չէյի քէնաքինէ թալեզ էյլէոէյինի խլիւն, վէ քէնաոինէ չօգ կիւնլեր վէ սէրվէնի թալեզ էթոէյիով՝ ոթուշմէնլերինին ճանլազըքը տասի թալեզ էթոէյիով ատ, ատնճագ հազդզը թէնիոիզ էթոէյէ քէնաքինէ ֆէհմ՝ թալեզ էյլէոէյինի խչիւն, 12 – Իյնէ պէն քէլլիքնաս կէօքը ի՛նաս իլէ՝ ատնաս պիր անկայզլըը վէ ՚ատլիմ գալզ վէզտիմ՝ չէյնլե քի սէնատէն ագահէմ սէնին միալինզ օլմասընը վէ սէնատէն ասնրաս տասի միալինզ օլմայըաճագ տօրը։ 13 – Հէմ՝ տէ թալեզ էթոէյիկին, ԻՍ՚ի հէվի կիւնլերինատ միէլքլէրը արատաքնաս միալինզ պուլտընմայաճագ տէրէճէտէ ատնաս սերվէնի վէ ՚իզզէնի վէզտիմ՝ 14-Ւէ էկէր փէատէրինզ Դաւիթին ԻԻրիսաոիւլ կիոզի՝ գատնաղնաղրը վէ էմիլերինի հրնը էատէրէք, թասրիգլերինատ ԻԻրիսաոէն, կինաղերինի չօզալտըրըլմ՚ ատտ։ 15 – Ւէ Սաղմանն ատյատնագտաս իչէթ բիւ՚ժաս լտտի. վէ Տրատաղէմէ կիոզիզ ԻԱՓՓՈՆ թասպուճի իւլ ՚ատհաղնէն էանհնատ տատրատրագ՝ մնաՀրատգատը վէ սէէտմէճի գուրպանլըրը թագգատիմ՚ էտիզ՝ պէհատէլերինին ճիւմլէսնէ տասի պիր զիյաֆէթի էյլէտտի։

16 – Ո զէմանի իչէն նէֆէր ֆատհիշէ մէլիչին նէզտինէ կէլիզ՝ հատզատրընաս ատտատրօրլատտ։ 17 – Ւէ պատ գատրլատրատան պիրի՝ Ամո՚ն էֆէնատիմ՝, պէն վէ պատ գատրը պիր խատնէտէ ատքին օլատրագ, օլ խատնէտէ ատնէն էատնէնատաս պիրի չէճագ ատզատրատրմ՚։ 18 – Ւէ պէնիմմ ատզատրմատմէն իչէչնէճիւ կիճնիճնատէ պատ գատրը ատտասի ատզատրատտս. պիզ պէրատաչէր խատիք. խատնէտէ էատնէմիրզատտ պիզատէն պատչագ քիմսէ պատլատնմատյրատ՝ խատնէտէ իչէմիզ էատլիրզ խատիք։ 19 – Ւէ պատ գատրլէնէն չօճագ՚ը կէճէկչինի էօլտիս, զիրատ իչէլերինէ էատճատր. 20 – Ւէ կէճէ էատրըտը գատլգրդ՚ ճատրիչէ՚ն ատյտըր իչէն, օզլըմ՚ը էատնմատնաս ատտատր, վէ քէնատի գատյճատնաս էատճիրըզ՚ քէնատի էօզլէր ատտասի պէնիմ՚ գզրնէճատս էատճիրտատր։ 21 – Ւէ պէն ատտատչհատլտըմ օզլըմ՚ը էմզիրտիչէ գատզգատրըլմատտս, իշ՚ճէ էօզիս խատր. վէ ատտատչհատլտըմ՚ատս ատնաս ատիգատճէ պատգատրըլմատտս՚ իչէճէ օ ատտգատրըզ՚ օզլըմ՚ ատճատիզ իչատի՚ ատէատս։ 22 – Լաքէն օլ պիր գատրը Թատյր, ատրէն չգճատ պէճէմ՚ օզլըմ՚ ատրը, վէ էօզիս օ լատն ատնէնէ օզլըն ատրը՚ ատէր իչէճէ, պատ՚ Թատյր, ատնճագ էօզիս օլատն ատնէնէ օզլըն վէ ատրէն պէճէմ՚ օզլըմ՚ ատրը՚ ատչէրճէ մէլիչին հատզատրընաս ատզատրատրէ իչատի՚ 23 – Օլ վատգրէ՚ մէլիճ՚ Պատ գատրը՚ Տէրի չգճատ պէճէմ՚ օզլըմ՚ ատրը, վէ էօզիս օլատն ատնէնէ օզլըն ատրը՚ ատչօր. վէ օլ պիրի՚ Թատյր, ատնճագ էօզիս օլատն ատնէնէ օզլըն ատրը, վէ ատրէն պէճէմ՚ օզլըմ՚ ատչօր, ատտի. 24 – Ւէ մէլիճ՚ Պատնաս պիր գէզըճ կէճի իրիսնիզ՚ ատտիքատէ, մէլիչին հատզատրընաս պիր գէզըճ կէճիրտիչէր։ 25 – Մէլիճ ատտի՚ Տէրի չգճատզը իչէն չագդ էատնէզ՚, վէ նէրֆիրնը պէրնիճէ, նէրֆիրնը ատկէրնէ վէրնիճ՚ ատտատի. 26 – Ո զէման ատրէ չգճատզըն վատիճէտ՚ օզլատ իչէն ճիւրչէ ճատնատրագ, մէլիչէ խիթապէն՝ Ամո՚ն էֆէնատիմ՝, ատրէ չգճատզը ատնաս վէրնիճի, վէ ատնը էօզիճատրչէրնիզ՚ ատտի. ատմնս օլ պէրէ՚ Նէ պատնաս, նէ ատնաս օլատճէ, ատնը չագդ էատճիզ՚ ատտի։ 27 – Ւէ մէլիճ՚ ճէվապէն՝ Տէրի չգճատզը ատնաս վէրնիճ, վէ էօզիճատրչէրնիզ՚. վատիճէտ՚ օ ատրը՚ ատտի. 28 – Ւէ պիճէճէ Թատպէչ՚ մէլիչին վէրատչի հիճգճատ իչհէտտիզէչէրնատ՚ մէլիճատէն գօրգագզատրը. պիրատ կէօրճիճէր քի հիճգճատ էէճատճէ իչէճէ ատնատ Ալլահ հիճգճէճի վատ ատրը։

ՊԱՊ Ճ

Վ՚Ը մէլիճ Սաղմանն պիճէճէն Իօրատյէլ իճզէրինէ մէլիճ օլատգ բէ՚իճէճէրի ատճի պատնէտրատ իտի. 2 – Տատ՚ի Ազարիաս իտի՚ն Սադովկ՚ քհատհէն, 3 – Ւէ Սիատնէն օզուտրատ Նէլիճատէճ վէ Ազքիա՚ ատրը քհատճիճէչէր, վէ Ցավատփատտ իտի՚ն Ազքիզգ՚ վազ՚ատնիճվէ, 4 – Ւէ Բատնատա իտի՚ն Ցավիճգատ ատբ՚ատքեր, վէ Սադովկ իչէ Ազիճատօր՚ քհատհէնէր, 5 – Ւէ Ազարիաս իտի՚ն Նատճատն՝ զէճէչէ Նազգրէտրըզը բէ՚իճ՚, վէ Զաքաւգ իտի՚ն Նատճատն՝ միշիր վէ մէլիչին մնհրէմի իտի. 6 – Ւէ Ազքատար՝ ատբտայ միճատրիճ՚, վէ Ադոնիքրամ՚ իտի՚ն ի Ազգա բատատճամճ՚ Նազգրէտ իտի։

7 – Ւէ Սաղմանըն պիճէճէն Իօրատյէլ իճզէրինէ օն իչի՚ Նազգրէտ օլատգ՚ պատնէտրըն հէր պիրի ատնէտատ պիրճէտ ապ մէլիճ իչէ ատբտայ մէճ՚քհատճէ իչհէտն էզտատգ Թէատտիք իչհէտ իտի՚։ 8 – Ւէ իճմիճէր տատհի պատնէտրատ տատրճ՚.

Digitized by Google

9 – Եթէ եմ ապրեալ իսկ ի Ովր. Մա-
քսաս վէ Սաղաւբին վէ Բնէթասիւս վէ
Ելշաբէի ահահատս իսկ ի Գասպ. 10.
Վ.է Ահաբաւիտաս իսկ ի Հէսէդ օլուա՝
Սաբաւ վէ պիւթիւն Ոֆեր ախյորը տա-
խի անդր էտպիւնդե իսկ. 11 – Պիւ-
թիւն 'Իսվր ախյորընտաս իսկ ի Աբինա-
գաբ օլուա՝ Սաղամինդն գըզը Տաֆաթ-
անդր վէվէնէի իսկ. 12 – Ինտաբ իւլե
Մահեդդավ, վէ Յէզրուհել ալթընաս
Այարհանա գաբգիներ Բնէթահատան
Ահելմաուելյաս գաւասար, Յեհմամդն Հօ-
ի էահինէ ատլին պիւթիւն Բնէթահատա'
Բատահս իսկ ի Աքիզաբգ իսկ. 13 –
Ինամոիթ-գաղազագաս իսկ ի Գաբգը
ալուա՝ Յայիբ իսկ ի Մահատաէնին Գա-
զազագաս վագը' գատապալարը վէ Բա-
տահատս վագը' առաբա վէ փէրլինճ գո-
փաս ահրիկահաս օլսն ալթընէ ակա-
յիւբ չէհրլէբատէն 'իպատրէի Ազդ ովր
գրի'տաբ անդն էտպիւնդե իսկ. 14 –
Մահայիմտե Աքինադաբ իսկ ի Ագ-
գով. 15 – Նեփթաղիմտե Աքինատաս օ-
լուա՝ պաս տախի Սաղամինդն գըզը Բա-
տահմանը թէզէվիւճ էլլէտի. 16. Աահբ
վէ Բատաօթատս Բատահս իսկ ի Գուսի,
17. Խատաբատաս Յովատփատտ իսկ ի Փա-
լատաս, 18 – Բնհնհամինտե Սեմէի իսկ ի
Էլա, 19 – Վ.է Գաղազագ ախյորընտաս,
Ահմարիէլերին մէկիյ Սահդանդն վէ Բատահն
մէկիյ Ովգդն ախյորլարընտաս Հօլը-
նըզ Նաղըր օլարագ Գաբգեր իսկ ի Ուրի
պալատնաբգ իսկ.

20 – Վ.է Յուգա իլե Խարատէլ քե-
քրէմ Ճէ ատնիյ ատահիյիտե պալատնան
գաւմ կիտի չօգ օլտաս. վէ եէյնակ ի՛չէ-
քէք ատֆատ էտերլեր իսկ. 21 – Վ.է Սա-
ղամին Ֆըթ Նէհրինատն Ֆիլիտիքլեր
ախյորընտաս վէ Մըսըր Հուտատաղնտաս գա-
տասար ահմիկքեհլէրլերին Ճհամիճեի իւգէրին-
դէ Հիւքմ էտեր իսկ. պատիւտար տատախ
վերկին կէնիրեքէք, Սաղամինտս պահ-
թի իւն մհատաէի ի' Էամրհնտե 'ատատա-
տիյլեի էտերլեր իսկ.

22 – Վ.է Սաղամինդն Հեր կհան մահթ-
պահս խատՃը օթոգ քօր խատտս ատե
տլի մէշ քօր 'ատի ուն, 23 – Վ.է կե-
ահյլեր վէ Ետպատն քէչիլերի վէ Ճէյ-
բատնըտար վէ պէտլի գուշտատան մո'ատա
ն 'ատէտս պէտլի ատզդըր իլե մէր'ատան
Ֆ.էմէ էերմի ատզդըր վէ կհուզ գօյատն-
տան 'իպատրէի իսկ. 24 – Ջիրա Նէհ-
պին պիւթիւն պէրի Թատաֆքինտս Թոփ-
ատատան Գաղազագ գաւասար Նէհրինի պէ-
րի Թատաֆքինտս պատատնան մէկիյքէ-
րինն Ճհամիճեի իւգէրինէ Հիւքհամէի Ճ-
ատիպ՝ էեմրաքինտս պատատնանդրդե
քհաֆֆէէտ իլէ մհատաէէմէի խատրէ Թ-
ատի. 25 – Վ.է Սաղամինդն հէփ կհունէէ-
րինատ 8ատգա իլե Խատյէլ Դաճատատն
Ֆհերատաբէէյ գատատար, հէր պիր ատեմ՝
քէհատի ատմհատը վէ քէհատի իճհիր ապա-
ճը պալքհատս էՃհյէէի խատրէ վհատ-
բատր խատ.

26 – Վ.է ատրատպա ահճլատրը խչհէն Սա-
ղամինդն գըզդ պիհ ատի էէյհյիւի վէ ճհ
իւքի պիհ ահվատրիտի վատր խատ. 27 – Վ.է
օլ Նատզըրլատր հէր պիրի քէհատի պղբե-
ատտս, պիր էէյի էքսիք պրագմյատրագ,
մէկիք Սաղամինդն վէ անդն ատֆրատքհատս
կէյէհնէրէրին քհատֆքէհտինին եէյէ ճէքյէ-
բհրինի Թէատրիք էտեբլեր խատ. 28 –
Ռէգզիկք ահճլատր վէ քհուհյլատնլատր Թ-
չհէն, ատնյէրդն պղբալատնդզլատր մատհա-
լէ, հէր քհա քհէնտինէ էմր օլատնաբգ-
դըհատ կէօբէ, ատրփատ իլե ատատան կէ-
Թէրհրիբլեր խատ.

29 – Վ.է Ավլտհ Սաղամինտս հէքմէքի
վէ դուկէի չօգ ֆէՀմ՝ վէ ատէնիգ ատա-
հիյինտէ պալատնան գաւմ գատատար
գալգ կէնհշհյհի իհատն էլլէտի. 30 –
Վ.է Սաղամինդն հէքմէքի պիհթհն
շատգ էհյալհսինին հէքմէքինատէն վէ
Մըսըրլըլարդն Ճհամիճե հէքմէքինատէն
գհյատ խատ. 31 – Վ.է օ Ճհամիճե ա-
տեմիէէրատէն, Նզրատհ էէՀատատան վէ
Մատատ օշատլլարը Նամատն վէ Գաւլ-
վէ Դօրդատատն գհյատ էհյլի հէքմէքի
օլմատրլի՝ էէյբատինատ պալատնան
մհալէլէրին քհատֆքէհտինատ Նատմատգ
օլատ. 32 – Վ.է իւշ պիհ մէտէլ ատեյ-
լէտհի. չհ'րլերի տատախ պիհ պէչէ պաղհգ
օլատ. 33 – Վ.է Լհբատնհատատ օլատն
էրգ ազատՃհյատն տհվհլատրատ պիհթէէ
գատՃհյատ վատրհՃհյատ գատատար՝ ազատՃհ-
լատրատն պատհ էտհպ, պէհհսհյհմ վէ
գատշ վէ հաշէբատթ վէ պատլգլատր հազա-
գընատ տատախ ատղհյէէտհ. 34 – Վ.է հէփ
գատվհմատրատն վէ ատնդն հէքմէքինէ
տատ'բ իատպէր ատմհշ օլատն ատհէնէատ մէ-
լհքլէրհնհն Ճհամիճեի իճ տատպֆքինատն,
Սաղամինդն հէքմէքինի տհնհլէմէք խչհէն
ատԲհյէէ կէհլհրլէբ խատ.

ԳԱՂ 5

Վ.է Տհւբատ մէկիյ Ֆիրատմ Սաղա-
մինդն քէհատի փհաէերի եէյհրինէ մէկիք

Digitized by Google

մեհ օլուռսըղընը իչթիհատքաե, պէնաքէլէրինէն ունը ետնընա կէօռսերաք. վրա Փիրաւմ Դաւսիթին ետ'իմա ակվէր իտի։ 2 — Սողսմոն տատի Փիրաւմա ոփխ կէօռսերիպ տատի քի, 3 — փէտերիմ 'Իսւսիթին, էիթռաֆընաս օլսոն մաՀարէպէլէր ոէպէպինէն, թաւ ՐԱՊՊ ունէլերի ոյսաղընը թաստանը տալիքնաս գօյսընձոլաս գաւտար, Ալսոհը օլսոն ՐԱՊՊԸՆ իսմինէ պիր պէյի ինչաս էիմէյէ գաստիր օլմաստաղը մա'լիւմինի տիր։ 4 — Լաքին չիմոի Ալսոհըմ ՐԱՊՊ պաոնա հեր Թաւռաֆընան բաւհիթ վէրմիշ տիր. ոուՀընէն Հօգ, վէ ֆէհոս պիր վազը'սա Հօգ տաքր։ 5 — Ալէ իչիւե ՐԱՊՊԸՆ փէտերիմ 'Իսւսիթէ խիճապէն Սէհինն ուերինէ Թոռիթընաս ճիւլաս էիթռիբճէհիմ օղլընէ խամիճ պիր պէյի ինչաս էտոճէք ոսքո' ոէտոյի իւղրե պէն Ալսոհըմ ՐԱՊՊԸՆ խամինէ պիր պէյի ինչաս էիմէք նէյէիինոտե իմ։ 6 — Ալէ չիմոի պէնիմ իչիւն Լիբռանոտաոն էրզ ռաղոճլորընի քէռիլէճոինի էմ էյլէ. գաւլաղրըմ տատի գաւլաղրըն իւլե պէրռաժէր պաւնոսնաքլոր. վէ պաոնա ոէյլէտոյինէ կէօբէ գաւլաղրընէն ֆաճքէիճինի Թէմոմոյլէ ոտոնա վէրիքիմ. վրա ռաղոճ քէոմէք խաւռաստրնաոտա Ա՛փգ'ոլլաղ կինի մա'րիֆէի ռաՀիպի պիր ոտոմ' ոպռոմըզռաս պաւղոնմոտաղը մա'լիւմինի տիր։

7 — Իոմոի Փիրաւմ Սողսմոնընէն ոէօզէլէրինի իչիճոյսի կինի զիյոռեֆոյլէ ոէվինիպ. Գաս պէղոյէք գավմ իւէլերինէ 'Իսւսիթէ Հիքմէճի ոտոՀինի պիր օղաղ. վէրէն ՐԱՊՊ պաս կինն մէռաստըէք օլսոն' ոէտոյ։ 8 — Ալէ Փիրաւմ Սողսմոնաս ոփխ կէօռսերիպ Գաոնաս պաւյոսթաղըղընը իչիճոյսի. երզ ռաղոճլորը վէ չոմ' ռաղոճլորը խաւռաստրնաոտա Հեր խոՀեռոյինի եռոփխրքէ։ 9 — Գէռնիմ գաւլաղրըմ ոաղոճլորը Լիբռանոտաոն ոտնինոպէ էռոփխոյինէրը, պէն ոտոխ ոտնէլերի ոռալոր եռոփխրպ էմ էՀոճոյինի մա'նհալէ գաստար ոտնիպքոտնո կէօռսերըէք' օյռաոտա չէօգոսէրըէրըմ, ոէն ոտ գաւլաղրըէրըոտն. վէ Հէչ պէյիճիմ իչնէն Թո'ռամ վէրմէդիէ խոՀեռոյինի եռոփխրքաե' ոէտոյ։ 10 — Ալէ Փիրաւմ Սողսմոնաս' խոՀեռոյինի գաստար էրզ ռաղոճլորը իւէ չոմ' ռաղոճլորը վէրիքիմ խոճ։ 11 — Սողսմոն տոխոի Փիրաւմաս էՀլի պէյիճիմինի ոէյէճէյէ իչիւն էիրմի պիճ քօբ պաւզաոտյ վէ էիրմի քօբ խոպիս զէյիճոտա եռոպղ վէրիքբ խոճ. պէյիւէճճէ Սոզսմոն Փիրաւմաս պաւնոսնաոէտ ոէ պէ ոէնէ վէրիքբ խոճ։ 12 — Ալէ ՐԱՊՊ Սոզսմոնաս' վա'սա էյլէոտիյինէ ֆէօրքէ Հիքմէճի վէրմէճ, վէ Փիրաւմ իւէ Սողսմոն ոտաստրնաոտա միեռասյէմիճի օլոռաղ' պէրիպիրքի իւէ մոռ'նհէտե էյլէոտիլէր։

13. Ալէ ոէնիքբոտն Իռասյէլէնին ոտոմ' Թօփկոյըղ' Թօփռաոտրըղը ոտոխի օֆռաղ պինի ոէֆէրէ պաոլիպ օլռաոտ։ 14 — Ալէ ոտնլերի ոէվոյէճէ ոտյաոտ օն պիճկեբ քօչի Լիբռանոտաոտ կէօռոտերքբ խոճ. պէբ ոտյ Լիբռանոտաոտ վէ խքի ոտյ քէնոտի էվլէրինոտե գաւբղըոտբ խոճ. վէ Ագ'ոնիբռոտ' պաւ ԹաՀրիքբ իռոպէրինէ մէ'մոռ խոճ։

15 — Ալէ Սողսմոնընէ ոէեՀմիշ պինի Համմինոտը վէ ոտոտպաոտ ոէքոէն պինի պաղԹաճլոտրոտբ վաոբ խոճ։ 16 — Ալէ պաճաոտոն մա'ոտաս Սողսմոնընէ Հշ իռվէրինոտե իռշ պինի իռշ ոէճոզ 'նոզրըբը օլռաղ' պաճլոտբ Հշ Հշվէյէն Հոպղրը զաոպիքէչբի Հոոիչբ։ 17 — Ալէ մէվկինն էմրի իռղրե պէյիճին Թէմէվկինն եօնռաւմշէ Թաոշկոյըէ գօնաւլմոտաղ Հշինն' պէյիճոտ վէ գրյմէճի Թաոշկոյաղ քէռաՀիբբ։ 18. Ալէ Սողսմոնընէ եռոփխոճքլոտրոտբ իւէ Փքրաւմընէ եռոփխոճքլոտրոտբ վէ Գէբռաղլոտրաղ պէյիճ ինչաոտյ Հշինն ռաղոճլոտրոտբ վէ Թաոշկոյրոտբ եօնաւղ Թէեռաոտրքբ էվլէոտիլէր։

ՊԱՊ 6

Վ̇է պէնի Իոռայէլինն Մըռրը ոտկյռրյոտաոտն չէգմոյռոտրընն ոտէօրքն եռնա ոտ̇քռէնինճնի ոէնէռոէնոտե, վէ Սողսմոնընէ Իոռայէլ իռվէրինէ ոտոլիճոտոէքընն ոտէ ռտոռնէճիռ ոէնէռոէնոտե Զիվ ոտյր, եռոնի Հքինճի ոտյոտ պէյիճ Հռ ՐԱՊՊը պիճոտս էյճոտկէ պաոչկոտոտ։

2 — Ալէ մէվկռ Սողսմոնքէն' ՐԱՊՊ Հչինն պինոտ էճոտկի պէյիճի ոտ̇զաոնյրղը ոտլիճոտշ զրռաս' վէ էոի էճոտկ վէ էճ̇քռոէքյկի օճի ոտ̇զ զրռաս' Հոտ։ 3 — Ալէ պէյիճի Հէչ̇քէվկ էօՀճոյնոտ օլաոն էվլոտոնէն ոտ̇զաոնյրղը պէյիճի էոնկոէ կէօռէ էճոտկ օլռաղ' ոտնքէն էոի ոտոխ պէյիճի էօՀճոյնոտ օն զրռաս' Հոտ։ 4 — Ալէ պէյիճ Հչինն պիճոտճոյն գաոփէոլի փէնճէրէվկէր էռոփխոտ։ 5 — Ալէ պէյիճի ոտիվռրըէոտ էճոտփքնոտաե, պէյիճի ոտիվռրըէոտ պիճոտչկբ օլռաղ' Հէրքէվկ իւէ Գոռաոտ իւէ ոտ̇զաոտոքէն էճոտռաֆընոտ Հշինն ռաղոճգաոլռոտբ էռոփխոտ' Հէրքէվկ Հշ Հշ-

Digitized by Google

քաֆնաս օտալոյը ինձա էթոխ։ 6 – Ալիթ թատագանդին էնի պէշ գըրա՝ վէ օրթատաղքինին էնի ալիճ գըրա՝ վէ խաչնաճխանուն էնի եաման գըրա՝ խոխ. գիթա պէյթին տիվարը իչինէ ալտընտըն գօնաւմամնաք իչուն աղշ թատրաճխաս պէյթին էթրաֆընտա օմաւզլար պրագա։ 7 – Վ.Է պէյթ ալինս օլուհաւր իքէն, թաշ օճագընտաս հաղգրլանմըշ թաչլարլե պինա օլանմաղ.լե, ինչս օլանաւր իքէն պէյթ իչինաէ չէքճէ հոխաս պաղիթա վէ ասա՝ պիր կէսնա աէմիր ալէնք պոխ իչինէղմէնք։ 8 – Օրճա գաճրնէն գափաւղը պէյթին ասգ թատագիքնաս օլաւդ, հէնէգզին նէքսհաւ-պանլարլե օրճա գաճաս, վէ օրճա գաճ տաս իւչհինճիւ գաճա չէգտարլար խոխ։ 9 – Վ.Է պէյթի պինա էտիպ պիթիքսուն. վէ պէյթէ էրզ ագաշճարը վէ թախթալարընտան գյմնալը թավան եափար։ 10 – Վ.Է պիւթհան պէյթին էթրաֆընտա պէշ գըրա՝ եհւ-քաէքլիյինաէ օտալոյը պինա էտիպ՝ էրզ ագաշճարդ.Վ պէյթ է պիթիքսուն։

11 – Վ.Է ԻԱԳՊՐՆ քէկասը Սողոմոնա կէլիպ, 12 – Անդ քի պաւ պէյթի պինա էտիյօսը, էկէր գանաւնալորդ.մա կէօրէ եհւբրհյիւպ՝ ահչքաւմդնի իճ-բա էաէբսէն, վէ էմիլէրիմին ճհւմճէ-անդն հրճիգ էտիպ՝ մնաղիճէպաւնճա հարէքէթի էլլէրսէն, փէաէրնի Դաւ-թէ էթմիյիւ՝ վա՛տը սէհնին իւղէրինաէ տատիթ գըլարըմ՝։ 13.Վ.Է պէհնի Իարդյէլ տարաճհաս աադքին օլաւդ, գավմդա՝ Իարաէլէի թէհրե էֆմէ՝ ուէսի։

14 – Պէօյլճէ Սողոմոն պէյթի պինա էտիպ պիթի իւսի։ 15 – Վ.Է պէյթի տիվարլարընդ իչ թատրաճխաս թատագանաան թավանս գաճատր էրզ թախթալարդ.Վ.Է գափաւտը. պէօյնճէ իչ թատրաճքը թախթա իւլե գափաւղլա՝ պէյթին թատագանդը չատ թախթալարդ.Վ.Է ատօչէտի։ 16.Վ.Է պէյթին տրճա թատրաճքնաան, թատագանաան թավանս գաճատր հերմի գըրա՝ մնգատրը էրզ թախթալարդ.Վ.Է գափաւղլա՝ իչ տարաւղդը տատիր, հատի գաճատ իւլ ագատատր իչինէն, պինա էղլէտի։ 17. Լ.ագքին պէյթ հատի էօտատէքի Հէյգէլ գըրա՝ իւսի։ 18 – Վ.Է պէյթի պին իչինատէքի էրզ Իաթե-լատրճա տճը խոյատ վէ ատչէլ-մէդ չէկէնք չէքլի գյաւլմէդ խոխ. պիւ-թհւն էչէրե-թ էրզ թախթալարընտան օլաճագ՝ տատրա թատ հէօրհւհամէդ խոխ։

19 – Վ.Է ԻԱԳՊՐՆ թատագաւթ իւլ 'ահ-տրնը տեհրատնինէ գօտատ իւզրե՝ իչէրքի պէյթէ գաճատ իւլ ագատատր հատ-զրլատր։ 20 – Վ.Է գաճատ իւլ ագատատրն եհւգհւհաւն ատաճնլըզը հերմի զը-գատ՝ վէ էնի հերմի զրգատ՝ վէ հհւ-քաէքլիյի հերմի զրգատ՝ օլատ՝ տանը խատյհա տալճաւնէ գափաւտը. վէ էրզ ագատճըն-տատն օլատն մէզատտը տատխի գափաւտը։ 21 – Վ.Է Տողոմոն պէյթի իչէրհսինի խատյհա տալճաւնէ գափաւտը՝ գաճատ իւլ ագատատրն էօնհւնէ տալճաւն պէն-ճէրքէր կէչհրատի. պատհաճ տատխի տալ-թաւնէ գափաւտը։ 22 – Վ.Է պիւթհան պէյթի թ էաէքլի էտինճէյէ գաճատր, տանը տալճաւնէ գափաւտը. վէ գաճատ իւլ ագատատրն էօնհւնէտ օլատն պիւ-թհւն մէզատտը տատխի տալճաւնէ գափա-լատրը։

23 – Հէր պէրհւնի հհւ-քաէքլիյի օ-նատր գըրա՝ օլատրագ՝ հատղ ագատճընատն գաճատ իւլ ագատատրատ իչի քէրհւպիպ հատխոյ։ 24 – Վ.Է քէրհւպիպհն պիր գաճատրը պէշ գըրա՝ վէ քէրհւպիպհն սիկէր գաճատրը պէշ գըրա՝ օլատ՝ պիր գաճատրն ատճրնատն սիկէր գաճատրն ատճրնատ գաճատր օն գըրա՝ խոխ։ 25 – Վ.Է իչիճնէ քէրհւպին տատխի օն գըրա՝ օլատ՝ իչի քէրհւպիպհրհն էօյհնատհ վէ չէաէքլի պիր խոխ։ 26 – Պիր քէրհւպիպհն հհւ-քաէքլիյի օն գըրա՝ օլատ՝ տիկէր քէրհւպի տատխի հէմնին էօյլէ խոխ։ 27. Վ.Է քէրհւպիպհրի իչէրհքի պէյթի-նի չնէ գօտատ. վէ քէրհւպիպհր գաճատ-լատրընդ ատգատատրատ, պիրնինի գաճատ-տր պիր տոխատրատ տօգատնատ՝ տիկէր քէրհւպիպհն գաճատտր տիկէր տոխատրատ տօգատնատր խոխ. վէ պէյթի օլթա-պհտատ գաճատատրատ՝ գաճատատ գաճատատ տօգատնատր խոխ։ 28 – Վ.Է պաւ քէրհւ-պիպհրի տալճաւնէ գափաւտը։ 29 – Վ.Է իչէրհքի վէ տրշատրհքի պէյթի հէվ տոխատրատնատ հէր թատրաճխաս գյ-մնս քէրհւպիպհր վէ խատրնս տաղաճխա-րը վէ տչէրհչէր չինչէպհր գյատս։ 30 – Վ.Է իչէրհքի վէ տրշատրհքի պէյթի տէօչէպհէնի տալճաւնէ գափաւտը։ 31 – Վ.Է գաճատ իւլ ագատատրն գափաւ-պհնատ հատղ ագատճընատն գաճատատրատ հատխոյ, էֆ պատճատ գափաւնէն աէգյչ-լէրի խոխ պէրատպէր էէրէնէն պէշտճէ պիրի խոխ։ 32 – Վ.Է հատղ ագատճընատն հատխոյատ իչի գաճատատրատ իւչէրինէ գյ-մնս քէրհւպիպհր վէ խատրնս տաղաճխա-

Digitized by Google

ըը վէ ասլըմբէշ չէնէքլէր գյուզ՝ ալ-
թունէլ գափլասը, վէ քէրեւսիլէր ի-
լէ խուբաս ազատճլարը իւզէրինէ ալ-
թուն ատօլէսին։

33 – Բէզազլըք հէյքէլին գափըսըը-
նա, դիւրէն պիր բուզ՝ը օլարագ, հազ
ազատճընատն գափու ատգյելերի հասը-
ըը. 34 – Ինչի գանատը իսէ չամ ա-
զատճընատն իտի. պիր գանատա ինչի
փարչատան օլարագ գամիլանըը, ան-
կէր գանատա ատտի ինչի փարչատան
օլարագ գամիլանըը իտի։ 35 – Վ.է իւ-
զէրլէրինէ քէրեւսիլէր վէ իւսիւքաս ա-
զատճլարը վէ ասլըմբէշ չէնէքլէր գյուզ՝
նագշլարս ատյատըրարագ ալթուն
գամիլանը։

36 – Վ.է իչէրինի հավլուդը իւզ ը-
քաս ատնաւլըշ իտ ալ վէ պիր ադքա էրզ
քէրեւչէլերի յլէ պինա էյլէսին։

37 – Ի ԱՊՊՊՀՆ պէզլի ինին թէմէլի
ատօրտաւէնճէաէնէատ Զիվ տյընատա գօ-
նուլատա։ 38 – Վ.է օն պիրինճի ատնէ-
ատ Պաւլ տյընատս, էառնի ատքիգնէնճի
այատա պէզլի քէնտինէ մուէթէ՝ատլըգ
օլսն հէր չէվ իւլ վէ թէրեվ իսպաթ ընըն
քէտճիճէատ իւլ էքմէյ օլատճատա։ Վ.է
պէզլէճճ ատնը ատէտի ատնէատ պինա
էյլէսին։

ՊԱՊ 7

Վ.է Սաղատին քէնտի ատբայլընը օն
իւչ ատնէատ պինա էտիպ՝ պինճիւն
ատբայլընը իգմէյ էյլէսին։ 2 – Վ.է Լի-
քատնատն օրմանը ատբայլընը՝ ատզատնէլդը
հետ զբաս՝ վէ էնի էլլի զբաս՝ վէ
հին-քատէրլիյի օճ ատգ զբաս՝ օլարագ՝ էրզ
ազատճընատն ատօրճի ապբաս տիրէք-
լէր, վէ պու տիրէքլէր իւզէրինատ
էրզ ազատճընատն քէրճիչէրլէ պինա
էյլէսին։ 3 – Վ.է հեր ապբաս օն պէ-
շէր օլարագ՝ գբդգ պէշ՝ատատ տիրէք
իւզէրինատ օլսն ատօտյուրըն իւտի իւ
էրզ ազատճլարըլյլէ էօրճիւլմէդ իտի։
4 – Վ.է իւ գատի, պիրի պիրի գարշը-
ապնատա, իւ ապբաս գափճալի փէնճէրէ-
սի օլատգ, 5 – Գափատլար իյլէ գափտա
ատգյելերինէն ճիւլէպէ մճգ՝քատգա՝ օ-
լարագ, գափճալի փէնճէրէզբ ատտի
նէգատճկէրի գարշըատնատա իւզ ապբաս ի-
տիրբ։

6 – Վ.է տիրէքլի էյլանը, ատզատնէլը-
զը էւլի զբաս՝ վէ էնի օճ ատգ զբաս՝ օ-
լարագ էատգը. պատնատն էօտիւնատ
ատտի պիր էյլսն օլատգ՝ ինինէ ատնէն
էօտիւնատ տիրէքլէրը իյլէ նէգատճպատն
վար իտի։ 7 – Վ.է տնս էգէտճ էյլսնէրնը,
ատնի գնատը ատտ՝գտ էյլսն քէտգտա
էյլսնէրնը էատգը. Թ ատգատնատն Թ տա-
վնտնս գատագը էրզ ազատճլյլէ գափ-
լատնմէշ իտի։

8 – Վ.է քէնատի իգատէրի ի ինչի օլատն
ատտ՝իրէատ ատբայ իյլէ էյլսնէրն ատբատ-
ատընատա պատ չէգլատ պիր գավ-
լատ վար իտի. վէ Ատգտատն՝ ալտրդը
Փատգատանէրն զբդը ինչի պատ էյլսն տի-
տիյլիս պիր իատնէ էատգատ։ 9 – Պատնլատ-
րըն ճիւլէսէ՝ Թ էէյլատէն իւտի իւնէ
գատագ՝ իչէրնտի վէ տրշատրըը վէ տբ-
շատրըի պէգտիւ հավլատյս գատագ
եօնատճլէշ Թ ալշատրի էօլիւտնս իւզէ
պբգգբյլէ պիտիլմէշ գբյատէի Թ ալշ-
լատրատն իտի։ 10 – Թէէյլէ տատնի գբյ-
տէի Թ ալշլատրատն, էառնի տատնէզբ
օնատր վէ ատքիդէր զբբս՝ պէօյիւք Թ ալշ-
լատրատն իտի։ 11 – Վ.է եօգատրըը՝ ե-
օնատճլէշ Թ ալշատր էօլիւտնս իւզէ գբյ-
տէի Թ ալշլատր վէ էրզ ազատճլատրըն-
տատն իտի։ 12 – Վ.է պէզլիւք հավլատ-
նէն հեր Թ ատգտաֆը վէ պէզլի իւբ ՐԱՊ-
ՊՀՆ իչէրինի հավլատնս վէ պէզլի-ին
էյլսնէը իւչ ապբաս եօնատճլէշ Թ ալշատր
վէ պիր ապբա էրզ քէրեւչէլերինատէն ե-
փէտճէշ իտի։

13 – Վ.է մէլիք Սաղատին Տիւբատատն
Թիւրատճը կէնի իրի ատի։ 14 – Պատ տ-
փի՝ Նէտիֆ ազդատ՝ ատբայ ընատան պիր տատ-
գարընէն օգտատ օլատգ՝ պատգատգը Տիւբատա-
լը պիր պազարճը իտի. մէրգատմ՝ հեր
նեվ՝ պատգը իչէրինատ հեքատէթ վէ
հիւնէր ու մին՝բիւճ ատտհատի իտի.
պատ տփ՝ մէլիք Սաղատինէն հատրնատ
կէլսպ ատնէն հեր իչինի ետափը։ 15 –
Եիս-քատքսիւքի օճ ատքիդէր զբբս՝ վէ չէվ-
բէսի օճ ինքիչէր զբբս՝ օլարագ, ինքի՝ ատ-
ատտ փերճնճ տիրէք ատեգտաիս։ 16 –
Վ.է տիրէչէրէրն Թ էէյլէրինէ գօսնագ
ինչի պէրճինն եիս-քատքսիւքի պէշ զբ-
բս՝ վէ տիկէրինն եիս-քատքսիւքի պէշ
զբբս՝ օլարագ՝ փերճնճատն ատեգտաիս ի-
քի պատշլդգ եատփը։ 17 – Վ.է տիրէք-
լէրճն Թ էէյլէրինատ օլսն պատշլդգսը
ինչիս չէտիքէ իյլէ գէնճէր ինչիատն՝ ի-
պատգէի օլատգագ պիր պատշլդգ ինչիս ե-
ատի, վէ տիկէր պատշլդգ ինչիս եէատ՝ ա-
ատտ էօրմճ նագշլատգ եատփը։ 18 –
Պէզլէճճ տիրէքլէրի եատփը. վէ Թ է-
փէտճ օլսն պատշլդգը գափլատնմագ իւզ-
րէ հեր պիր չէտիքէքլէր նագշ իւչէրի-

Digitized by Google

ատ հեր թաղաքաւոյս խքի սքրա նաղլար
ախպօր. քեզալնք տիկեր պաշլըղա տաս-
խի պէհյնէ եափար։ 19 – Ա՛ն էլվանաս
օլան տիրեքելերին թէֆեխնաէքի պաշ-
լըգլար, զանպազ չէքլինաէ օլարագ,
ատօրթ զրա՛ խոր։ 20 – Ա՛ն խքի տի-
րեքելերին խանթխնաէքի պաշլըգլար-
աա վե չէպեգելի հագչա հագքն օլան
եաս՛յաս խզերինաէ տասխի ՝նրլը օ-
լա՛պ՝ խքի պաշլըգլար խզերինաէ սք-
րա խլե տիպելի խքի եիւ՛պ նաղ վար խոր։
21 – Ա՛ն տիրեքելերի հէյքելին էլվա-
նընաա տիքօխ, տագ թաղաղքն տիրե-
լինի տիքնա՛ պանա *ծագքին թէտիկ
էլլէտի. վե տօլ թաղաղքն տիրեքլինի
տիքնա՛ պանա †ինագ թէամիկ էլլէտի։
22 – Ա՛ն տիրեքելերին պաշլը խզերինաէ
զանպազ չէքլինաէ նագչ պալաղնաս՛պ
պեղլէճճ տիրեքելերին խչի թէամամ
օլաս։

23 – Ա՛ն հավաղաղը տեօքամ եափար.
պաղանաէն քենաղրնաան քենաղրնաս
գ՛ոնբա՛ օն զրա՛ վե ինքնքելիկ պէշ
զրա՛ վե չէվրեաէ օթաղ զրա՛ օլա-
րագ՝ չէքլի միաէվէր խոր։ 24 – Ա՛ն
հավաղաղն էմբրաքնաս՛ զրա՛ պաս օնաղ
օլարագ՝ քենաղը ալթընաս հեր թա-
րաքնաս ատճ խղլար բե՛ղ՛ւէրէ տիղիլմէզ
օլաղ՝ ատճ խղլարլար ատախ խքի սք-
րա օլարագ՝ հավաղ տեօքրեաէնիկ-
վաղրի տեօքրեաէնա։ 25 – Պաս հավաղ
օն խքի գեօղէ էօքրեաղ խզերինաէ տաս-
րաղ՝ պաղնլարքն խչիս չէմնալե վե խս-
չիս գաղթաս վե խչիս ճճնաղաէ վե խս-
չիս շարգաս պագար խոր. վե հավաղ
ատնլեր խզերինաէ օլաղ՝ ճճլաղնէնին
պաս թաղաքն խչերիկ տօզրաս խոր։
26 – Ա՛ն գալնլըղը տեօքամ փաղմագ
վե քենաղը զանպազ չէքլինաէ հաքքլ-
մէզ գ՛ատեհ քենաղը կիպի օլարագ՝ խ-
չի խքի պիղ պաճ աա պլըր խոր։

27 – Ա՛ն փերինճաէն օն 'աատաս գա-
'խոճ հաճաքը. հեր պիր գա'խաէնէին ա-
պնաղնլըղը տեօքամ զրա՛ վե էնի տեօքամ
զրա՛ վե եիւ-քաէքելիկ խզ զրա՛ խոր։
28 – Ա՛ն գա'խաէներին չէքլի պաս խոր,
հաղնի քենաղրը օլաղ՝ քենաղրլար տաս-
խի փերվազլար ատաղնաս խոր։ 29 –
Ա՛ն փերվազլար ատաղնաս օլան քե-
նաղրլար խզերինաէ՝ տարալնլար վե էօ-
քիչլեր վե քերաստիկեր թաղաղր օլաղ-
նէնի խոր։ վե փերվազլար խզերինաէ՝
հօգաղրբաս զարբ օլաղ՝ տարալնլար խլե
էօքիչլերին աշաղրնաս զէնճիրէ խչի
վար խոր։ 30 – Ա՛ն հեր պիր գա'խաէ-
նին փերինճաէն տեօքամ թէքերլեչչի վե
փերինճաէն տիկիլլերի օլաղ՝ տեօքամ
ալագ տասխի ամնլերէ օմնաղ եէրինաէ
խոր. վե հեր պիր զէնճիրէնին հաճքն
տաս՝ գ՛ոնբանաս տալիճնաս տեօքամէ օ-
մնաղլար վար խոր։ 31 – Գ՛ո'խէնին տաղ-
զր տասխի պաշլըղըն խչինաէն հօգաղբ-
չաս տօզրաս պիր զրա՛ օլաղ՝ տաղզ
զարբ խչի կիպի միաէվէվէր վե գ՛ոնբէ
պիր պաէչնաղ զրա՛ խոր, վե տասխի
տաղզ խլերինաէ գ՛ամլար օլաղ՝ քե-
նաղրլարքը միաէվէվէր օլմայարագ, մի-
բեզագա՛ խոր։ 32 – Ա՛ն տեօքամ թե-
քերլեչչեր քենաղրլարքն տալճնաս օ-
լաղ՝ թէքերլեչչերին տիկիլլերի գա-
'խոճ մնաղնէնաղլ խոր։ հեր պիր
թէքերլեչչին եիւ-քաէքելիկ տասխի պիր
պաէչնաղ զրա՛ խոր։ 33 – Ա՛ն թէքեր-
լեչչերին եափքը տարտաս թէքերլեչչե-
րինին եափքը կիպի օլաղ՝ տիկիլլե-
րի վե չէնագերչերի վե փաղմաչլարը
վե պաչլըգլարքն ճճլաղնէնի տեօքամէ
խոր։ 34 – Ա՛ն հեր պիր գա'խաէնին
տեօքամ քեօչէսիկ տեօքամ օմնաղ օ-
լաղ՝ օմնաղլար տասխի տալլ գա'խաէ-
նէն խոր։ 35 – Ա՛ն գա'խաէնին պաս-
չընաս եարբմ՛ զրա՛ եիւ-քաէքելիկինաէ
պիր տա՛րեէ վար խոր. վե գա'խաէնին
պաչը խզերինաէ պաղնաէնան փերվազ
խլե քենաղրլար քենաճնաէն խոր։ 36 –
Ա՛ն հեր պիր եէրին միաէնաագ պէքինէ
կեօղէ փերվազլարքն թէտիկ տալրքը խզ-
զերինաէ վե քենաղրլար խզերինաէ
քերաստիկեր վե տարալնլար վե խաէբաս
աղաղճլարը գյաւլմէզ օլաղ՝ էմբրաքնա-
տաս տասխի զէնճիրէնէր վար խոր։ 37 –
Օն 'տաէաս գա'խաէնէրի պաս միճնլալ
խզգրե եափաս. ճճլաճնէնին տեօքամ-
լնւշիս վե էօչնէսիկ վե չէքլի պիր խոր։
38. Ա՛ն փերինճաէն օն 'տաէաս գաբբ-
նաս եաճաքը. հեր պիր գաբնաս գբբգ
պագ տալբր խոր. վե հեր պիր գաբնաս
տեօքամ զրա՛ օլաղ՝ ծն գ՛ոնբաէ խզգ-
զերինաէ պիրբր գաբնաս վար խոր։ 39 –
Ա՛ն գա'խաէներին պէչինի պէչինին տաղ
լ՛տարաքնաս, վե տիկեր պէչինի պէչ-
լինին տալ թաղաքնաս գ՛ոտաս. Հալվաս-
զը տասխի պէչլինն տաղ թաղաքնաս՝
չտգգ ի ճճնաճպիկնէ գ՛ոտաս։

40 – Ա՛ն Ֆիրաս՝ գաբնաչտբը վե

*Ասպիճ՝ գբլաճագ
†Անահ գաճվէվէր

Digitized by Google

քեւրեքլերի վե լէյեներէրի եասփալ. պեզդյէճճե Ֆիրաաւ պէյի իւր ԲԱՊՊ իչնէն Սաղմանն մէլիյին կ'ուէ էապ եասփաղը իչլերին քահանֆեհունի թէմամ էեմեսի. 41 – Եաղնի իւքն տոքեպէ վե իւքն տոքեպլին թէֆեհունաե օլսուն պաչղըլաղըդն իւպէրինաեքի քիւրեքլերի վե տոքեպէքլերինն թէֆեհունաե օլսուն պաչղըլաղըդն իւքի քիւրեքլերինի եօրթմէք իչնէն իւքի չէպկեքլի նագչլաղը, 42 – վէ իւքի չէպկեքլի նագչլաղդն տեօրթ եհուզ նամրնդը, եաղնի տոքեպէքլերինն թէֆեհունաեքի պաչղըլաղըդն իւքի քիւրեքլերինի եօրթմէք իչնէն հէր պիր չէպկեքլի նագչլը իւպէրինաե պուլունան իւքի պըքաղնամրնդը, 43 – վէ օն 'սաեկտ գաւ'իսեէլերի վե գա'իսէլերինն իւպէրինաեքի օն 'սաեկտ գաւբնայդը, 44. վէ պիր հնվուաղը վե հավուաղդն ալիճնաես օլսուն օն իւքի եգըսիվիս, 45 – վէ գազանդաղը վե քիւրեքլերը վե լէյլեներէրի, պաւ եաեվաղճըն քահֆեհունի Ֆիրաաւ" Սաղմանն մէլիյին կ'ուէ էապ պէյի իւր ԲԱՊՊ իչնէն խալիս փերիճաեէն եասփաղը. 46 – Մեելիք պաւնլաղը Յորգանան օվաղրնաես պիր քիւլի եէրեաե՝ Սոկքավի իւլե Սարթաեն սարաղնաես տեզքանէրբաես. 47 – Վէ եաեվաղի գայէի չօգ օլաւ՝ փերիճնճին թարթիղըդը հիաես պէյլմէվ օլաղդըղնաես Սաղմանն անլերի թարթիղաղդնաես.

48 – վէ Սաղմանն պէյի իւր ԲԱՊՊ իչնէն եաեվաղիրնը, եաղնի ալճաես մէզգաես վե իւպէրինե հնազաղր էքմէյի գօնաչաճագ ալճաես ասֆրաղը, 49. Վէ պէչի ատաղաես վե պէչի օլաղաես օլաղդա՝ տաեպէրինի էօնէնաե օլսուն չէմ''ատաես ղաղը խալիս ալճաեսաես, վէ չիչէքլերի վե գաեսախլերի վե մնչալաղը ալճաեսաես, 50 – վէ թաեալաղը վե մնագաալաղը վե լէյլեների վե պաեխաեր գաեալաղդըղը վե պաեխաերաեսնդաղը խալիս ալճաեսաես, վե իւպէրիքլի պէյլմէն, եաղնի գաեաես իւպ ագաեսաեն գափաե գաեսնաեսլաղըդնէն վե պէյլմէն, եաղնի հէյքէլին գափաելաղըդնէն բէգզելերինի ալճաեսաես եասփաղը.

51 – Պէգալէճճե Սաղմանն մէլիյին պէյի իւր ԲԱՊՊ իչնէն եասփաղդը չէյլերին ճիւմլեհի թէմամ օլաեա. վե Սաղմանն փեաեերի Դաեախէին թագախս էեՏախի չէյլերի, եաղնի հնմիշ վե ալճաես վե էաեվաղը կէնէիրեպ պէյի իւր ԲԱՊՊէն խալիներերնե գօեաես.

ԳԱՓ 8

Օ զէմման Սաղմանն Իսրայէլին խնիթյայրլաղը իւլե սբալիլաղըն հէփ բէ'խալէրինի, պէնի Իսրայէլին խահնեաեան քէ'խալէրինի ԲԱՊՊէՆ Թաեպախ իւլ 'ահաղնդը Դաեախի չէհրինաեն, եաղնի Աբօնաեան եօգաղրը կէյի իրմէք իչնէն Նբաեաղաէմ, մէլիք Սաղմանդն եահնդնաես ճէմ'' էլլեես. 2 – վէ Իսրայէլ բիճաելըեն ճիւմլեհի Ախնաեան ալղնաես, եաղնի եէտնի ճի տյաես, պայրաեմնաես մէլիք Սաղմանդն եահնդնաես Իէ ճեճեմիես' էլլեեսիլեր. 3 – վէ Իսրայէլին հէփ խնիթյայրլաղը կէլսիլաեա՝ քեաեհնիլեր Իր թաեպախդը գաեղբաղրաղրաես. 4 – վէ քեաեհնիլեր իւլե 'Վէսիլիլեր ԲԱՊՊէՆ Թաեպախդնը վէ ճէմա'սախ չաեղրդնը վե չաեղրդաես պաեխաեսնդաղ մնագաեաեաեա էաեվաեխդը քահֆեհունի եօգաղրը կէխթիրմիլեր.

5 – վէ մէլիք Սաղմանն իւլե եահնդնաես Իէ ճեճեմիես' էաեն Իսրայէլ ճէմա'սախդըն քեաեհֆեհուի, Իաեպախդը էնճիեաեսէ օլաղաես, քէաերէճաեն սայը վէ հնաեսաես կէյմէգ գաղսնդաղը վէ սբաղրլաեր զէպկ էյմ ուիլեր. 6 – վէ քեաեհնիլեր ԲԱՊՊէՆ Թաեպախդը իւլ 'ահդնդը մնագաեմնաե' պէյլմին տաեպէրիճնէ, եաղնի գաեաես իւլ ագաեսաեաես, քէրաեպէյլերին գաեսնաեսլաղը այճնդաես կէյի իրմէյլեր. 7. Չէքաես քէրաեպէյլեր գաեսնաեսլաղդը Իաեպախդըն մնագաեմ իւլէրինէ եայրաեգ Իաեպախդի իւլե գօլլաղրնդը եօգաղրաեսաեն էօրթէրլեր իսի. 8 – վէ գօլլաղը ազաչմաեսլաես, չէչղլե քի գօլլաղրըն ագճլաղը խաեբիճէեն կէօրնէհէլեր' աեսպէրինի էօնէնաեսէ վնագ' մնագահաեսէն կէօրնէհէլեր իսի. վէ պաեսկիսէ գաեսաեսաղ օլաեսաես տաերլաղը.

9 – ԻԼՊՊԷՆ պէհի Իսրայէլ իւլե Մբաեր տաէյաերնդաեսաեն չէգաեղաեյաեսնաես 'ահա էլլեեսէյլ զէմման, Մաեվաեսէն Գաերնեաեսէ Իաեպախդըն իչնէհ գօաեղդը խքի Իաեալ լէվհաեսաեն մնա'սաես ասնըն իչնէհսէ պիր չէյ հօգ իսի.

10 – վէ քեահնիլեր մնագահաեսէն չէգաեղաեյաեսնաես' պէյի իւր ԲԱՊՊ պաեսլաեմլէ տօլաեսաես. 11 – Շեղլէ քի քեահնիլեր Խաեսմէրլերինի իճնս իչնէն պաեսլաեմ սէպեպինաեն տաեսքաեմնդաղը իսի. գնդաս պէյի իւր ԲԱՊՊ ԲԱՊՊԷՆ ճէյաեսլէյլ տօլաես իսի.

12 – Օ զէմման Սաղմանն տեօք փո.

Digitized by Google

ՐԱՊՊ Գաբաս պատբաժանս ասքին օրաբրամ տէչիս պատյարմէշ սորբ։ 13 – Մասքին օշմագաքտին իչիւն պիր պէչիմ, իչ էշ էհպէտ իգամէմին իչիւն պիր մէշտան պինա էտիպ իհմամ էմ տիմ՝, 14 – ու է Խորտչէլին պինիմ իւն ճէմանէմբ ոտպատաս առարմին ալարադ մէշտ ինքբ ինբզինմիս չէվիրիպ՝ Խորտչէլին պինիմ իւն ճէման՝ տի ընդ պատյարագ տէհտի քի, 15 – Ինչ ան ապրդ.ոչ փէտերիմ Գաբաիմէ վա՛ տ վէ ենքմէ իհ ընդ էհտն Խորտչէլին Ալլահը ՐԱՊՊ մինպարիբ օրտան. 16 – Չիբտ պատյարմին սորբ քի՛ Գաւմէմ՝ Խորտչէլի Մբորբատն չբգարագրմի կիւնտէն պէրտ, իսմիմէ մնագտ՝ օլմագ իւզրէ պիր պէչի՛ իհն ա էհմէբ իչիւն Խորտչէլին ճիւմլէ արպի լարընտատն պիր չէհր իհն իհտագ էհմէտիմ՝, լաքին դաւմէմ՝ Խորտչէլ իւզէրիմէ գէլ+ օլմագ իւզրէ Խատիքի՛ ինի՛ իհտագ էլլէտիմ՝։ 17 – ու է Խորտչէլին Ալլահը ՐԱՊՊ՝ն խոսինէ պիր պէչի՛ իհն ա էհմէբ գէտաերիմ Գաւմէմ՝ իհն կէտանիւնտ խոսի։ 18 – ու է ՐԱՊՊ գէտաերիմ Գաւմէմ՝ է խոհտագէն՝ Խամիմ իչիւն պիր պէչի՛ իհն ա էհմէհի կէտանիւնէ գաբաչն. պատնա կէտանիւնէ գաբաչդիպտ էլի էհմ տիր. 19 – Լաքին պէչի՛ մէն հին ա էհմէյէ ճէբտան, ատնագ սէհնին տաւլայտատն կէլէճէբ տիր՝ տէտի՝։ 20 – ու է ՐԱՊՊ տատմէյի քէյտիբ էերինէ կէմի իրէրէբ, պէհն փէտերիմ՝ Գաւմէմ՝ իհն էերինէ կէչիդ՝ ՐԱՊՊՐՆ պատյարագրդը իւզրէ, Խորտչէլին իհտահբդատն ճիւլաւտէ՝ Խորտչէլին Ալլահը ՐԱՊՊՐՆ խատինէ պատ պէչի՛ իհն ա հին էհմէյէ տիր՝։ 21 – ու է էճատատրմէզը Մբորբ տէչդարդատան չգատարագրդը ղէմտին՝ տնէբբ իւլէ ՐԱՊՊՐՆ էլլէհտի՛ 'տահբ հատի՛ օլտն իհտագաՀ իչիւն օրտատս պիր մնագտ՝ իհ տահտատ էլլէհտի՛։

22 – ու է Սաղտան՝ ՐԱՊՊՐՆ մէղպահբ էտնիւնտ Խորտչէլին պէրհէհն ճէմա՛տհէբ հատագտրդատս տատբատագ՝ էլլէբդինի՛ աէմնդատս տագրատ գաւդարագրտագ տէտտի՛ իրի, 23 – Ին՛ Խորտչէլին Ալլահը ՐԱՊՊ, հատագտրդատս պէրհէհն գաղագէրհդէ՛ եհբահբդէն գատդարդատս 'տհտա տա 'իհտչէլհ հրդիպ էտէհն ատնին կհպի պիր իւտհ նե հոգարբատս ատմնատա, վէ նե ատչտագրատս զէմհնտէ վատ տորբ։ 24 – Պատ կհէհ գահիբ օլաբդագ կհպի ատն գատչէրհի փէտերիմ՝ Գաւմէհ է էլլէտհէրհն վա՛տ հրդիպ էտհպ՝ տագդէհն ատ գաղէհէ՛ տագ

զայրէլեն կիւնասէլեաք 'ատֆվ էտէսին, վե ամէնքէրք' է ճառատարքնաս վէրսկրէլեն ասէ-յատաս թ'ատե էտէսին։

35 – Յոհաս գաղրէլ կիւնասհ իշլէսուքքէրքն իշխան հեզ գոփանքով հոգվոնզ օշմհատղէր հալոտե, էգէր պաս մհագոմ-սաս ատա՛ս էտէսով՝ իսմիկի ինա՛զիզ է-ատերքէք, ամէնքէրն ինք՛ատով եհմէկիկեն ի-չխան կիւնասհյարքնատան բիւ-ճաս՛ էտերէրքատե, 36 – Սէհն ահմովսէհատան իսմի-սին՛ էտէսով, հիւբիւրհ ճէնքէլերքն հյի իճա-քիւք ամէնքէրն էօյրէմ-մէք իշխան, գաւ-լատրքէրն վէ գովմէրկ Խարայէլեն կիւնաս-լատրքնէր 'ատֆվ էտէսին. վէ գովմէրկաս ամքաս օշմոգ իւղրհ վէրսկրէլեն ահյա-քրքնաս հոգոմաւր վէրսհոն։

37 – Տհյատաս գրքէլուզ օշատգատաս, ինա՛զան վահգաս՛քնաս, հոսնքգէլուզ վէ ատաքրէլուզ վէ չէքհրհկ վէ ինքրհքէլ գոտհ-հաւքքնաս, վէ հոսխատ ատաքեն օշատգ-լատրքէ ահյատաս տհաշմհկնէրքն ամէնէրն ինքազիհզ եհմհակքէրհնահ, հէրհնէ ահյա-յլհս պէհլս ու մհագոմզ օշատգատա, 38 – Գովմէրկն Խարայէլեն քհոնքհնհսհոհնէն հէրէ հոմհկէ ատահմ պէրե ատա՛ս ու Նհյ-յոգ հոսհզ ատ, հէրէ քէհ քհնահ գաւլ-պէհնհն ահէրսհոհպ պհհյհրէքէ, հէլլհրհնհն պաս-պէհյհրէ ատոգրաս ու-գհզատաղհագ օշատգատա, 39 – Սէհն ահմովսհհատան՝ ատաքհն օշատգ-պէրն մհքհատնատան խոհրհմհս՛ էտէսով՝ ատֆվ վէ ինքաս էտէսհն, վէ հէրէ ատահմէ, գաւլ-պէհնհն պհհյհսհոհպ հյհլհն, հհվհ մհգհքհրք-քհնհնէ հէտօրհ վէրսհոհն. (պհրաս ինքահմհէ պէհնէ ատահմհն գաւլպհհնհն հատլհնհզ սհհն պհրէ հհճհհ-պհրհքաս՛ն.) 40 – Ինա քէհ հճհատատգհզատ վէրսհոհրհն սհհյատաս հատյատգհլատրհ հհվհ հհվհհյհրատ հատյատգհլատրհ սհհնատհն գօտգատաղհ։

41 – Վ.Է սհհնհն 'ատկհմ՛ իսմհն վէ գաւ-ատրհհ՛լհ հլհն վէ ատգհսհոհմհզ պատգհլն հոգգհնատա իշխատհրքէ, 42 – Գովմէրկն Խարայհլատհն օշմհատղէ հյհլհն ատ-գատգ պհհ ահյատաս՛քնահ օշատն պհրէ հճհհ-պհրհքէ հեհլրէ ատե, պաս պէհյհատե ատա՛ս հա-ատերատե, 43 – Սէհն ահմովսհհատան՝ ատա-քհն օշատղհն մհքհատնատան՝ խոհրհմհս՛ էտէսով՝ էճհնհվհնհն ատահմ հհվհ էհմհկհ ատա՛ատյատ հհվհ օշմհատե էհմհկհ իհմհմհ-քհնհրհ իհմհմհքհրհն իսմհնհն իհմհմհ-քհնհրհ գովմէրկ Խարայհլ մհ-օշրհնհ սհհնատհն գօտգատաղհ պատ պհհնահ հհլհսհհատհմ պհհյհրհն սհհնհն խոհրհնհլ հատահ օշահհնատղհրքնէ պհհյհրհլ։

44 – Հհվհր գովմէրկն՝ ահյհշմհհնի 'ահհյ-հրհնհ, ամէնքէրն հհճհհատերհճհյհն հօլատան, մհահհաքհպհ իշխան չէգհքղ տատ, քհհքհ-խատգ հհլհսհհատհմ չհհհրհ վհ խոհրհ իշխան պհհնատ հհլհսհհատհմ՝ պհհյհրհհ հհվհ ճհհ-լհ ԻԱԳՈՒ ատա՛ատ հատերհյհրատ, 45 – Սհհն ահմովսհհատան ատա՛ատ ատ հհյատգհզատ-խոհրհմհս՛ էտէսով՝ հոգգհնատղհրքնէ իհհգատգ եհաճհրհ։

46 – Հհվհր ատահատ գաղրէլ կիւնասհ իշ-լհհյհհյհրատ, (գհրատ կիւնասհ իհլլհմհյհհն ատ-ահմ հոգ ատղ,) սհհն ատահքհ ամէնհյհրհ գատ-գատգատ կհհյհսհ՝ ամէնհրքն ատհշմհհնհյհրհհնհն հհլհնհհ հհհսհհմ՛ հատերատհն, վհ ամէնհրքն հ-ահքհ հատհհնհյհրհ՝ ամէնհրքն հոգգհնատատ վհ հատ ոգգատգատատ օշատն ատհշմհհն ահհյատրքնատ հ-ահքհ կհօհմհհրհհյհհրատ, 47 – Հհվհր օշ-ոգգհնատղհրքնէ ատյատատաս գատգհն հհ-վհհյհրհ կհհյհսհ բիւ-ճաս՛ հատերհյհրատ, վհ քհնահ-հհհրհհնհ հհվհր հատհհնհյհրհհնհն ահհյատրքնատաս ատահատ հհյատգ հատհսհ՝ կիւնասհ իհլլհսհքհ, քհօհմհհհյհհ-ք վհ հոգգհնատղհրքնէ հհհյհհ-հհյհրքհք, 48 – Ատահատ հհահ ատ ահհյատհն բիւ-ճաս՛ հատհսհ, քհնահհյհհրհհնհ հհվհր հ-ատհհն ատհշմհհնհյհրհհնհն ահհյատրքնատաս՛ հճհ-ատատգատրքնատ վհրսհհյհն քհնահհ ահհյատ-լատրքնատ ատոգրատ վհ իհմհհմհհգատ հհլհսհհատ-յհրհն իհհ հատհհնհյհ ատհհատ հհլհսհհատհմ պհհյհրհհ հհվհ ճհհ-լհ ատոգրատ ատահատ ատա՛ատ հ-ատերհյհրատ, 49 – Սհհն ահմովսհհատան՝ ատաքհն օշատղհրքնէ մհքհատնատան ատա՛ատ ատ հհյատգհզատ-խոհրհմհս՛ իսկ հոգգհնատղհրքնէ իհհգատգ եհմհկհ ատա՛ատ հատերհյհրատ, 50 – Վ.Է գովմէրկն ատահատ գաղրէլ հհլհսհհատհմ կիւնասհ վհ հհվհ խոհրհլատրքէ՝ ամէնհրքն ատհշմհհնհյհրհհնհն հհլհնհհ հհհսհհմ՛ հատերհյհրատ, վհ ամէնհրքն հ-ահքհ հատհհնհյհրհ՝ ամէնհրքն հոգգհնատատ վհ հատ ոգգատգատատ օշատն ատհշմհհն ահհյատրքնատ հ-ահքհ հհվհհյհրհհյհհրատ, 51 – Զհրատ ամէնհրքն Մհարքատան, ատհմհրքն ֆհհրատան իշխատհրքէ չգհզատրհրքնէ գովմէրկն վհ մհրհատքն ատրքէ, 52 – Գհհրհքէրն հհյատգհհատ վհ գովմէրկ Խարայհլեն հհյատգհհատ, ատահատ հհրհ հհհատ-հհմհհկհրհհատհ, ամէնհրքն խոհրհմհս՛ էհմհկհ իշխան հհհօգհրհհն ատրքգ օշատե, 53-Զհրատ ահհն, հատ Բատգատ Եհհվհատ, հճհատ-ատրհրքգհ Մհարքատան չգհզատրհրքնէ գհմհան գհատրհն Մհավհտ վատրհհատրհհ ահհյհլհ-ահհյհրհն հհվգհ, ամէնհրքն մհրհատքն օշմհգ իհգհրհ, գհհրհքհրհն հճհմհհ գովմհհատրքնատահն տհյրքատե։

54 – Վ.Է Սհգհմհան ԻԱԳՈՒ 'ատրգ էշ-լհհյհհրհն պհհհրհհնհ պատ ատա՛ատ հհլհ հհհյատ-գհ իհհմհատ էտհհնհհ, ԻԱԳՈՒՆ մհգ-պատհ էօհհնհատհհ, վհ հլլհրհհրհ ահհ-յատ տոգրատ գաղրէլրքգհ պհհ չէգհտհճհ-յհհ մհահհաքհպհ գհզհգատ։ 55 – Վ.Է ատ-

Digitized by Google

յոգեաս առւբաւդ՝ պիւթիւն Խոյսէլ Ջէմս'ուքեան եիւ քանէք սէս իլէ պէրե-
քէթի օգուտյարագ, 56 – Պու-յուգարդը Հէր պիր սէօզիւնէ կէօրե՝ գալմիշ Խո-
յէլէ բահաթի վերէն ՐԱՊՊ միւսապուրէք
օղաւն. գուլաս Մաւսէս վասպէթաւբյլէ
սէօղլէսիյի Ճիւմլէ խայր սէօգլէբաէն
պիրի պիլէ իճրաատան գալմաղաբ, 57 –
Ալլահդմէդ ՐԱՊՊ էճռատաբմէդ իլէ
պէրաագէբ օլաբդը կիպի՝ պիգիմ իլէ
ատաթի պէբաագէբ օլաաւն, վէ պիգի Թէբք
ա բէտաա էյմէսինւ, 58 – Անճաագ էճ-
ռատաբմէդաա էմր էլլէսիյի Թաւրիգէլէրին
ճիւմլեսինսէ եիւբիւյիւդ գանուն-
լաար իլէ էմրլէբինի վէ ահդքատմէնը
Հընշդ էթմէմիդ իչինւ գալսիմիդի
քէնահսինէ մէլ էճաբէբսինւ, 59 – Վ է
ՐԱՊՊէն Հաւգուբընատա պաւ 'տուդ էյ-
լէսաէյիմ' Նիչտէնի սէօղլէբի' գուլուբնէն
վէ գաւմնի Խոյսէլնի կիւնսէկ կիւնէ
վճագաւ' պաւլսին Հագգընը իհչագ
էթմէմսին իչինւ, Ալլահդմէդ ՐԱՊՊԱ
կէճէ կիւնսինւդ Հագլաշընի. 60 –
Թա քի Եհվաա քէնահսի Ալլահ օլաւդ'
ահաէն պաշչաա օլմաագդը վէմինին
ճիւմլէ գաւմիաբընէն մաւլիահիւ օ-
ղաւն: 61 – Վ է պաւ կիւն օլաբդը կիպի
գանուալաբընատա եիւբիւյէ վէ էմրլէ-
բինի Հընշդ էթմէբ իչինւ Ալլահդմէդ
ՐԱՊՊԱ գաւղինինդ ատաբդ օլաւն'
ահէաւն:

62 – Վ է մէլիք վէ ահէն իլէ պէբաա-
պէբ պիւթիւն Խոյսէլ ՐԱՊՊԸՆ Հաւ-
գաւբընատա զէպիհէլէբ գէահ էթ-
տիրէբ: 63 – Վ է սէլաամէթ գաւբդահնէ
օղմագ իւդբէ Սազմանընէն ՐԱՊՊԱ թաագ-
տահ էչլէսիյի գէպիհէլէբ էյբդի իչէի
պիրի սբդբբ վէ եիւդ, էյբդի պիրի գուլաա-
տատն 'իսպաբէթ իսի. պէդյլէճճ մէլիք
վէ պէճճ Խոյսէլնի ճիւմլէսի պէյճ
իւբ ՐԱՊՊԸՆ թաագտահնի իճրաա էչլէ-
տիրէբ: 64 – ՐԱՊՊԸՆ Հաւգուբընատաբի
գաագբդբ մէգդահ մաւհընգաւդաբ վէ էճ-
տէբ թաագտահմէչլէբի վէ սէլաամէթ գաւբ-
պահնաբընէն եաագընբ ալաամաագդնի-
ատատ, օղ կիւնսէ մէլիք պէյճ իւբ ՐԱՊՊ
էճճիւնսէ օլաճ Հաագկաունէբ էչլէսիյիդ' մաւհընգաւդ վէ էճ-
տէբ թաագտահ էչլէսիյի' մաւհընգաւդ վէ էճ-
տէբ թաագտահմէչլէբի վէ սէլաամէթ գաւբ-
պահնաբընէն եաագընբ օբաատա թաագ-
տահ էչլէսիւ:

65 – Ծէ վագդբ Սազմանն վէ ահէն
իւդ պէբաագէբ պիւթիւն Խոյսէլ, եաա-
ւ'ի Եմմաթ մէտահէչլիճատէն Մբսբդբ վասի-
սինէ գաատաբդ օլաճ եիւբէբսինւ Ըւդ ծիւմա'
եուճ պէդյլիւբ պիբ ճէմաա'ատի Ալլահբ-
մէդ ՐԱՊՊԸՆ Հաւգաւբընատա եէատ կիւնսէ
վէ եէատ կիւնսէ, եաագն ծն տէօբմի կիւնսէ
պաղյատ էթտաւ: 66 – Վ է տէքիպկինճ
կիւնատ գաւմնի տաալը վէբտաւ. պաւնլաագբ
տատսի մէլիկէ խայբ տաւ'ատ էյլէսիյիդ'
ՐԱՊՊԸՆ գաւբաւ Դաւսիթէ վէ գաւմնի
Խոյսէլէ էյլէսիյի հէր պիբ քէբէճ-
տէն մէտաւբ ու տիրչատատ օլաագդագ չատ-
տաբլաբընատա կիճ տուէլէբ:

ԳԱՊ 9

Վ է Սազմանն պէյճ իւբ ՐԱՊՊԸ վէ
մէլիք պէդյլիւբ ինչտ էտիդ՝ Սազմանն
եաագմնագդը միւբատա վէ տարգաւ էյլէտ-
յինէն ճիւմլէսինէի թէմամ' էճ տահքատէն
տօկգաա, 2 – ՐԱՊՊ' Գաագաաատատա ատատ
կէօբիւնտիւ-յիւ կիճի, իւքինճի տէֆ'ա
օյաագդագ Սազմանատա կէօբիւնտիւ: 3 – Վ է
ՐԱՊՊ ատատ տէտի քի' Հաւգաւբընատա
էյլէսիյինէ տաւ'ատ վէ նիյագդընը իճճի թ-
տիւ' էտիդ՝ իամմի իլ էլ էագատ օբյաա
գօմագ իւդբէ պիճատ էյմէսինւ, վէ կէօգլէբմի
վէ գաւդիմի տատ'ինւ օբատատ օյատճագ-
տաբդ: 4 – Վ է էկէբ տէն փէտէբինի Դաւ-
ւսիթի ին եիւբիւտիւյիւ միսիլլէ՝ գաւղդ ի
տէլիմ վէ իճճ իւգատէթլէ ատատատ էմր
էյլէսիյինէի ճիւմլէտինի իճ'բա, վէ
գանուալաբընէդ վէ տահքատմէդ Հընշդ
էտէբէգ Հաւգաւբընատա եիւբիւբատէ, 5 –
Պէն տատճի' Խոյսէլ Թ ատճի բ իւգէբինա-
տէ պիբ տատեմինի էքտիք օյմնյատճագ-
տաբդ' տէյէբէք, փէտէբինի Դաւսիթի էյ-
լէսաէյիմ վա'տատ կէօբէ' Խոյսէլ իւ-
գէբինէ Հիւքիւմէթ ինինն Թատճի քնը իլ
էլ էագատ տատկիճ գէլաբբմ. 6 – Լ ոփն
էկէբ տիգ վէ օգաւլաբընէդ պաղատա
Թտագի' օյմնյգատան տատփդգ' էճճիւնսէ-
գէ գօտբդբմ' էմրլէբ վէ գանուալաբը-
տէ Հընշդ էթմէմիդ տէ, կիճտիգ գաագբդ
իլատՀաատա իւբտատճէթ վէ 'իգատէթ էագ-
ճէկը օյաւբատաճբդ, 7 – Պէն Խոյսէլնի'
անդաբդ վէբտաչիյմ' ևէբ եիւբիւմատճէն
տատՀվ էագճէկիյմ', վէ իամմի իչինւ
Թատագտահ էյլէսիյիդ' պաւ պէյճի Հաա-
գաւբընատան բէատատ էագճէկիյմ'. վէ Խո-
յսէլ ճիւմլէ գաւմնաբ տբբատաբընատա
մէտել վէ իամի Հնգաչատ տէգէթ օյաճագ-
տաբդ: 8 – Վ է պաւ տա'լատ պէյճի իչինւ
եանդաբատան Հէր կէչէն քբմատ Թէ'ատճ-
ճիւագ էագիգ բատբդ չատատագ' ՐԱՊՊ պաւ

Digitized by Google

եբրե վէ պռա պէյլիէ ֆիլիւն պէզլէ եռափառ՝ ասէյէ ճէբ։ 9 – Վ.է ֆէվռաին՝ Ն.ճառատալարքնը Մ.բսբր ահ.յարքնատան չբգաբան քէնահիէբրինին Ա.լռնը ԻԱՊՊԸ թէերք էյլէ.իպ, զայրն իլռնչլաբռա ֆիռ՝ռաճի վէ ատնէբրէ 'իպռատէի վէ խբռահմէ էճռահբէբրի իչինէ ԻԱՊՊ ատնէբր իւզէբրինէ պռա պէլռալարքն ճճ.մէբ-ռինի կէճիրռաճ՝ ատ.յէ ճէբէբէբ ատբր։

10 – Վ.է Սաղռամնի պռա. ֆբէ պէյլիէ, եռաճի պէյլիէ իւբ ԻԱՊՊ.իլէ մէնբք ահ-բռայրքնը ֆինչռ էճմէբքռահ օ.յռբղբը ֆիբմի ահէռնէ մ.ռ.ռատէճինի խիճ՝ռատճնռա, 11 – Տճ.բռա մէնբ.յի Փիբռամ Սաղռամնռա ճ՝ռամմ իռահճէռահ.յի գ.ռատռբ էբղ ազռա ճ.ռբռբ վէ չռահ ռաղռա ճ.ռբռբ վէ ռալճռահռա վէբմիշ օ.յմ՝ռալէ, օ.յ վ.ռագբճի մէնբք Սաղռամնի Փիբռամռա Գռահ.լիռա ռահ.յարքնատա ֆիբմի շէհբ վէբռահ։ 12 – Վ.է Փիբռամ Սաղռամնիբն քէնահիէնի վէբմիշ օ.յռբղբը շէհբ-լէբրի կէռօբմէբ.յէ Տճ.բռատռահ չբգաբ-ղբնատ՝ ատնէբ.յ ֆռօշճնռա կճիճ՝ռահ.յէ-ռատէն, 13 – Պ՝բռատռբ, նէ՞ ռաճբ պռա պատ-նատ վէբռահ.յին շէհբէբր, ատ.յէբէբ՝ ատ-նէբրէ ՝Փ.ռատզ ռահ.յարքը ֆ՝ռամմ.յէ էյլէ-ռահ, ֆ.ի պռա. կճ.ռնէճ ռահ.յինէ պռա ֆ՝ռա-ճի օ.յռճռա։ 14 – Վ.է Փիբռամ Սաղռամնի մէնբ.յէ ճէբ.ռ ֆիբմի ֆռաճ՝ռատէն ռ.յէճ-ռաբռ ռ.յէճռաբռ կէօճռահբռաբ։

15 – Վ.է մէնբք Սաղռամնիբն գ.ռատռբղբ վէբճիբ ԻԱՊՊԸՆ պէ.յճ՝ռինի վէ քէնատի ռէճռատրնը վէ Մ՝ռէօճբք վէ Ծբռատռահէմ՝ին ռատռբնբը վէ Հատռաբը վէ Մ՝ռակճգ-ռովը վէ Գռազբճի ֆինչռ էճմէբք իչ.իռնէ իռահ։ 16. (Զէբ– Մ.բսբր մէնբ.յի Փ.ռատռահ չբգբղռա Գ՝ռազբճի ռաւ՝ռէ.յ վէ ռահճէչէ ճռազ՝ռէ.յ, վէ օ.յ չէհբռատ ռաբքնի օ.յռճռա Գռահճ՝ռահ.յէռատռբ գ.ռահճ՝ էռատռբէ, ռահբ քէնատի գբղբը Սա-ղռամնիբն վէ.յճէճռահինէ ճճ.հատղ վէբմիշ ֆռահ։) 17 – Վ.է Սաղռամնի՝ Գռազբճի վէ ռաշղռբքի Բ՝ռճ՝ռօռահբը, 18 – Վ.է Բռատ-պէյճի իւլէ ռահ.յարքն պէբբռի.յէռահէբքի Թռազմ՝ռբը, 19 – Վ.է Սաղռամնիբն ճճ.մէյճ ռահռատռբ չէհբ.լէբրինի վէ ռբռատռա չէհբ-լէբրինի վէ ռճ.ռվռբրն չէհբ.լէբրինի, վէ Սաղռամնիբն Գբռահռատէմռահ վէ Լ.իբռատ-նահռատռա վէ հին.քհ.ռճէքի էյլէռահ.յի պհէ-Թռահէռա ռահ.յարքնատ պ՝ռահ էճմէքի իռահճ-ռահ.յ՝ռինի ճճ.մէյճռահինի ֆինչռ էյլէռահ։

20 – Պ՝ռէնի Իռատռայէլռատէն օ.յմ՝ռ.յռբ՝ Ա-ռմբի վէ Փ՝ռատի վէ Փէբբռզի վէ Հիվվի վէ Յեբռահռահէբքռատէն պռատբ գ.ռահ.յատ խռաբքն

քհատֆէֆէռինէ, 21 – Ե՞ռէի ռահէբքռատէն ռատճռատ օ.յ ռահ.յարքռատ պռատբ գ.ռահբռատ ռատռ, պէ՞ռէի Իռատռայէլին քհռահկռէն Թէէֆ է-ռէմէռահէբքէրի Եվռատռատրնը Սաղռամնի պռա. գհռահնէ ռէ.յին խռատռաճ՝կհռահռատռբ գ.ռահ էյլէռահ։ 22 – Լ.ռաքին Սաղռամնի պէ՞ռէի Իռա-ռայէլռատէն քիռամէյի գ.ռահ գ.ռահ-լռահռահ.յռբղ՝ պռահնռաբռ 'ռատքէրէրի վէ խբռամէճ՝ճիլէրի վէ բճ՝խ.յէրի վէ զռա-պհէթռէրի վէ ռատռատռա վէ հհ.վռատրռիէ-նին ռէբքէռատռէրի խռահէր։ 23 – Սաղռա-մնիբն իշի իռահէբրինռատ պէշ հհ.ռվ էյլէ պէզ՝հռ.ք մէ՝մռ.ք պռահ.լռահռահ.յ՝ պռահնռա-լռատ իշ իշլէյէն խռատ իռահէբրինէ նռահղբր իռահիբր։

24 – Վ.է Փռատռահռահբն գբղբը՝ Դռահէթի չէհբրինռահէն չբգբղռա՝ Սաղռամնի ռահբն իչ.իռնէ ֆինչռ էճմէբ.յ օ.յռճռբղբ ռէբռատ.յռ ԼՒ-ռթ. օ.յ վ.ռագբճի Սաղռամնի Մ՝ռէօճբք պռինռա էյլէռահ։

25 – Վ.է Սաղռամնի ԻԱՊՊ իշի՝նէ պռինռա էճմէբ.յ օ.յռճռբղբ մէզռատռ իռահէբրինռատ ռէ-նէռատ իռահ.յ ռատֆ՝ռատ մռահհբռահռատռբռատ վէ ռէ.յռատմէճի գռահբռատռատռբղբ ֆ՝ռատռատ է-ռատռ՝ ԻԱՊՊԸՆ հռահղռահբրնռատռ օ.յռճռ ֆէզ-պհ հռահէբրինռատ պռահնռահռահբ ճռահռատռբ իռատռ՝ռ.յ։

26 – Վ.է պէ.յճի ֆ՝ռամմ էճմէքբ-ռատէն ռօ՞ճբռատ՝ մէնբք Սաղռամնի Եզռահմ՝ ռի-.յռբղբռատռա, Գռահբ բ Ա՞հմբր ռատհիլինռատ, Ելռատի գռահբռատինռատ վռահբ՝ Գռատռհռահնգռա-բէրրռատ ռէֆինէ՞լէբր ճռահռատռբ։ 27 – Գբ-բռատ՝ ռատռատի Սաղռամնիբն գռահ.լռահբռատ իլէ պէբռատպէբ քէնատի գռահ.լռահբռատռատռա ռէ-նէռատ ռաշինռա կէմ՝ճճ.մէբրէրի օ.յ ռէֆինէ-լէբրէ կէօճռատէբռատռ։ 28 – Պռահնռաբռ Ո՞ֆի-բէ կհռահ՝ օ.յռատռատռա ռէօբճ ճռահռահ.յ՝ ռի-մի Թռահ.յռատռի ռահճռահռահ.յ՝ռահ, մէնբք Սաղռամնիռա կէճիբռահ.յռատ։

ԳԱՊ 10

Վ.է Սաբռա մէնբքռատռ ԻԱՊՊԸՆ իռա-մի իւէ Սաղռամնիբն չէօհբէճ՝ինի իշի՝ռ-ռահբռատ՝ մի՛ռ.էէլէբէբէ ռատռ թէճ՝ճիպէ էճմէբ.յ կէբռատռ։ 2 – Վ.է գռա-յէճ՝ 'ռահմ՝ պէբ ռաբռ.յ իւէ վէ պռահհ-բռատռ վէ գռահբէ չօգ ռահճռահռահ.յ վէ գհ.ճբ.յ-մէճ՝ թռահշ.լռատ ռէռ.քհռատ ռատվէէբր իւէ ճ-բռատռաղբմ կէբռատռ։ վէ Սաղռամնիբն նէզ-ռահ՝ռինռատ կհռահ՝ գռահբռահռատռատ օ.յռատռբ ճճ.մ-բէռահինի ռատռատ ռէզ՝բէռահ՝ռինռատ, 3 – Սաղռա-մնի ռատռահ ռատռբն ճճ.մէյճ՝ մէ՛ռ.էէլէբէրինի ֆռահ.յ էյլէռատռ, վէ մէնբ.յինի ռատռատռա էռէմ՝ճռահ.յի մէ՝ճճ.մռահ.յ պհբ շէ.յ ճօգ ի-

Digitized by Google

սին։ 4 – Վէ Սաբա մելիքեան Սողոմոնէն պիտի իւն հիքմէթ ինի վէ պիտու էյլէսիյի պէյթի։ 5 – Վէ ասֆիատաքէն թա՛սամլուր վէ պէնատէլերինին մէսքէնէլերինի վէ խասաէմսինին տաբռաչլընը վէ կլպիսէլերինի վէ անէն տագիլերինի վէ Ի՛ԱՊՊՂՆ պէյրի ինէ *չըգտըղը ներսիսեանէն կէօրսիւյքէնտէ, ունատ ճօսն գալմամսը։ 6 – Վէ մէնկիյէ խիթ տագէն՝ Սէնին ահվալին վէ հիքմէթի ինդ հոգպզնատ քէնտի սիյուրդմատ իչինի տիկիմ քվլամ աահիճ խմըշ։ 7. Պէն տատէթի կէլմպ կէօպլէրիմիզ կէօրմէկիձէտ օվ սէօպլէրէ ինանմամատմ։ վէ իչէվ է նըսֆը պիվէ պունու խոպեր վէրիվիմիշ ատրս. սէնինն հիքմէվ ինի վէ ատա՛տաէթինի իչինի տիկիմտէն զիյատէ տիրս։ 8 – Նէ՛ ատա՛տաէվ լի տիբ սէնին տատմիյէրիմ. նէ՛ ատա՛տաէվ լի տիբ տօ՛նիմս հռգատրըն տտատրատ հիքմէթինի տտիկէյէն պատ պէնատէլերինի։ 9 – Սէնատէն բատզի օլռատ՝ սէնի խօրտրել թ տսխէթ ըտտ ճիռլռատ էթ տտրէն Ապռահըմի Նհովտ սիռպարէք օյատն. Նհովտ խօրտյէլի իռլ էպէտտ սէվտիյինտէն, հռգզ ատ ՛ատատլէթի ինճտատը իչիռն սէնի մէրկը Նոտտ էյլէսի՛ տտտի։ 10 – Վէ մէրկիյէ եթտ եռքմի թ տպտռնի պատ ատ վէ փէք չօգ պտհտրատի վէ գիզ զյմէի թ տպշտր վէրտի. Սատտ մէրկէսէռնին մէրկը Սողոմոնտ վէրտրէյի կիպի չօգ պտհտրատի պիր տտտհտ կէլմէտի։

11 – Վէ փիրտտմէն Ոփիրտտէն պատ ատն կէմ իրէն ատֆինէլերի Ոփիրտտէն փէք չօգ ատմագ տպղտճնտատ իռլ գիզ զյմէի թ տպշտր տտտհտ կէմ իրտտլեր։ 12 – Վէ մէրկը պատմագ տպղտճնտատ ԻՍԱՊՂՆ պէյթի վէ մէրկիյին սէրտյը իչինէ քիւրսիւլեր, վէ մտտսիգտտճըլտր իչինէ տտտհ թ տտնատտ իռլ տտնի՛ռ ատրըտր եռտփտտ. պտտ կինէ տէյնի պէզրէ տտմագ պզտճըտրը կէլմէմիշ վէ կէօրիւլմէմիշ տիր։ 13 – Վէ մէրկը Սողոմոնէն՝ ատխատվէթ ինատէն նտշի վէրտրիյինտէն մտտ՛ատտ, Սաբա մէրկէսինին տտրտտ վէ թ տպլէտ էթ տտկյէրինի քատփքէսինի տտտհտ մէրկը Սողոմոնն տտնտ վէրտտ. օ տտտհտ պէնատէլերի իռլ պէրատեր քէնտի տիյարընտ տէօնթէտ՝ ՛ատզմէթ էյլէտտ։

14 – Վէ տտհտ ատ ի՛թտ էտէնէլէր իռլէ թ իճ՛ճտր թ տպգըմէնտատ վէ ՛Ապտտ-

*Ե֊թ֊օ֊՝ թ տպգտհմ՝ էյլէտհյի մնէհ֊թտպգտլտրը

պտհտ տատնդն ճիռմլէ մէրկէլէրինէն վէ տհյտրըմ վէտիլէրինէն – ըտրգըպտտ մնատ, 15 – Պիր սէնէ զտրքըտնատ Սատզտմնտ կէլէն տալի ատնդն մըգտտրը տալ թ եիռզ տալի մըշ տալի թ տալտնի տալ թ ատն խտհ։

16 – Վէ մէրկը Սողոմոն չէքճէլէ տէզյռլըմիշ տալի ատնատ՛ատն խըի եիռզ ՛ատտ տ տիկեր եռճտրը. հէր պիր տիկեր տալի թ եիռզ մըգտգալ տալի ատն վէ ճէքինտ խտհ։ 17 – Վէ տէզյհլըմիշ տալ թ ատնատ՛ատն իռլ եիռզ ՛ատտ գտյգտտն Ե֊թ֊գը. հէր պիր գտյգտտն իռլ մ՛ըտտ տալ թ ատն վէգտճնտտ խտհ։ մէրկը պտհտրատը Լիբատնտն օրմտնը տէրտյնտտ գտտտտ։

18 – Վէ մէրկը Փիլ տիչինտէն պիր պէզյռը թ տպխի ճտռփտզ՝ տտր խտպռտ տալի ատնէլէ գտփէտտր։ 19 – Վէ թ տպխի՛թ տն տալի ատ տէզյգը Նէրտթիպտտնը օլատզ՝ թ տպխի՛ըն թ էփէտի տզդտտատն միտտվէր խտհ. վէ օի՛ռատճտգ մտհյօլտտ իչէր թ տտռտֆտտտ գտյլտր պտռլտճնատզ՝ գօլլտրըն ճտռնըտտտ իչէր տտրտյտտ տտռտ յռ խտհ։ 20 – Վէ տտլեր տյտպղէն իչէր թ տտռտֆտտտ օն իչէր տտրտյտտ տտռտ յռ խտհ. պտռ տհյէլլէ պիր չէյ հիշ պիր տէմէչէթի տտ ճտռփտլտտմզէ խտհ։

21 – Վէ մէրկը Սողոմոնէն մէչրէպէլէրինին ճիռմլէտի տալի ատնատ՛ատն, վէ Իբատնտնտն օրմտնէ տէրտյնտտ գտտտտլտրը. նէ՛ռսէ տտտհտ խտպռտ տալի ատնատ՛ատն խտհ, կիռտհռշտտն հիշ ճօգ խտհ. գիրտտ Սողոմոնէն կիռնէրինտէ տտնէն թ՛թ իչէրտտ ճօգ խտհ։ 22 – Զիռնքի մէրկիյին թ՛տտգտհտ ատ ֆիռնէլերի փիրտտմէն տէֆինէլերի իռլէ պէրատեր տտէնէզտտ պտռլտճնտտզ՝ թ տպրտհտ կէմիլերի իռլ տէնէզտտ պտռլտճնտտզ՝ թ տպրտհտ կէմիլերի իռլ տէնէզտտ պիր տէֆ՛տ տալի ատն վէ կիռմէզ վէ ֆիռ տիչէ վէ մտյմտնէյռ վէ թ տպռտռ գտռշլտրը եիռզքէ օյտրտգ կէմիլերէր խտհ։ 23 – Վէ մէրկը Սողոմոնն տէրվէթի վէ հիքմէթի խռտռտռնտտ զէմհէնին ճիռմլէ մէրկէլէրինտէն տ՛գտտմ՝ օրտռտռ։ 24 – Վէ պիր խռ զէմին՝ Սողոմոնէն գտլտրինտ Ալլահըն վէրտրիյի հիքմէթի իչինի մէրկ իչինէ տհռգատրըննտ կէմլէրէ տտրտռ էտէրլէր խտհ։ 25 – Վէ պտռնտլտրըն հէր պիրի անէտ պէ տէ՛նէ հէտէյէտինի, եռ՛ռէ կիռմիշ գտռտլտրտ վէ տալի ատն գտռտլտրտ վէ պտհտրատլտրտ վէ տէ՛ճտլտրտ վէ գտմի ըրլտրտ կէմի իրէրէրէ խտհ։

26 – Վէ Սողոմոն տտրտռտլտրտ վէ տիռտ վտրիրէրէ ՃԷՄ՝ էտհտ՝ պիրի տէօրթի եիռզ

Digitized by Google

ՙատեաս արտասրտալ վէ՛ս քո բերի պիղծ նեֆիլեր սիւռիւռիսի օլմասընէ, անոնցի տարտաղ չերնէցնեսի վէ մէկիկին եսանընտաս եթրատաղեմսի թաքսըրա եմասի։ 27 – Վէ մէկիկը եթրատաղեմսի կիւնահանշիս թաշլար կիսպի ՙափ պիր չէյ եիփսի. վէ երզ աղաճներընը քէսպիճի ճրկիս-թիկին օվատաս պուլունանի ճիամմիզ ազաճները կիսպի եյլէսի։ 28 – Վէ Սաղոմոն իչինա Մըսըրսըն տաճտար կիճիթբէյլէր իսի. մէկիկին թահճամար թաղըրմէ սանէլերի մալ՚ադկին պիր պահմալէ պէօյուք պէօյուք ալըրլար իսի։ 29 – Վէ Մըսըրսըն պիր արապա ատիճը եիւզ վէ պիր ալճ ենէ գուդա տօթաս կիճամէշէ ալընըզ կիճիրիլիր իսի. պէդոլէճճ տանի ՙհիտթիներին մէկիքէրինին ճիամիճսի վէ Սիւրիա մէկիքէրի իչինա անէլերին ելէճէյլէ կիճիրիլիր իսի։

ԳԱՊ ԺԱ

Վէ մէլիք Սաղոմոն Փարաոնընի գըզընսընան մի՛սաս չօգ կճնէպի նիսվան, նաՙնի Մովաբը վէ Ամմոնի վէ Եդովմը վէ Սիգոնը վէ Հիթթի նիսվան օճէվոս։ 2 – Գոնը՛սը ոլ իսրա՛իճէլերսընէ խրկը, քի անէլերին հոգրընաս ՐԱԳՊ պէնի խարտյէլ խիճսըպ. Սիզ անէլերի կիճէգոյրիսպ էճճէկյինիզ. անոնք տատիի սիզ կիճէգոյրիսպ էճճէկյինիզ, զի քոս գուլտնիզի քէնտի իլահ՚ըրընաս կիճսի՛' եսէ՛լէր՝ ասիկա պատ՚ըմըշ իսի. պատնալաս Սաղոմոն սեվկիլի մճսուլտագ օլաս։ 3 – Վէ եէտի հիսպ գնվճէնի գատաճկանասընս օլաս՝ իսկ հիսպ տատի՛ս օտասլըղը վոյ իսի. վէ հիսվանը ատնըն գուլտնիկ խօրթի հատթան տատաղըտաղաս։ 4 – Վէ Սաղոմոնըն իհիճյաղլընաս հիսվանը ատնըն գուլտնիկ գուլտնի՛' իլահ՚ըրընաս կիճսի՛' էճճէկյէրինէ ֆէտթալ Դաւիճիճ գուլտնի՛ պէդէվ կիճի՛' Ալլահը ՐԱԳՊԱ ատաղտ ատնըլ իսի։ 5 Գէվնի՛ճ Սաղոմոն Սիգոնլըլարընի իլահը Աստաղթէ՛ս վէ Ամմոնլիլերին մէկքաս՛ը Մճգոմոն կիճսի՛' օլաս։ 6 – Վէ Սաղոմոն ՐԱԳՊՆ ՙհոսոնտատ քէօճիս օլմընը իլնէկրէքը, փէտերի Դաւիճի կիսի քհոսոհիկ ՐԱԳՊՆ կիճսի՛' օլմասը։ 7 – Գէմոն Սաղոմոն Մովաբլըլարընի մէկքաս՛ը Քամոսվէ՛ս հէմ ան Ամմոնլիլերին մէկքաս՛ը Մաղոքս Նբաատացէմոն գաղըշընտագի ատաքաս մճսրիճէճ՛ս ալիճսի։ 8 – Վէ իլահ՚ըրընաս պատճաք նատըպղ գատըպտան կիճագիմ էճճէն էճնէպի նիսվանընէն ճիամիճսի իչինա տատի պոս վէճճէկյէ եյլէսի։

9 – Վէ ՐԱԳՊ Սաղոմոն՛ս ՙոլէչ՚էհնէ գուդագաս կիճլոսի. 10 – Զիկաս ատնա իլահ տանի՛' կիսօրճնէնէ վէ պոս խատաատասա, նոնի՛' գուլտնի իլահ՚ըրընաս կիճսի՛' օլմասընէ կիճէգոյ՚ս էճճէն Խարտյէլին Ակիյահը ՐԱԳՊՑԱՆ գուդագի տատիկիզ օլաս՝ ՐԱԳՊԸՆ էմրինի տըճիզ էճմէսի։ 11 – Վէ ՐԱԳՊ Սաղոմոնա խիճտագէ՛ն՝ Սէն պոս չէյլի իչինա եյլէկյինա՝ ՙատնասրէ վէ ատնաս կիճսիգոյ՚ս էճճէկյինա գոնտուղագրէ՛ս ճրճիգոյ՚ս էճճէկյինի իչինէն հիս-քէսմէճի մճէյլուգաս էլնինէն գօփսրէղ՛ատնը գատըճկէ՛ս վէ-րիճճէկյինի՛։ 12 – Ճատգոճի փէտերին ՙհատիթ իչինէն պատնատնինին կիսէնճէրընատ էճճէկյինի՛՝ օղլունէն էլնինէն գօփսրատնաղը՛։ 13 – Ամմոս պիճիթնէն հիս-քէսմէճերի գօփսրմէղրէղ՝ գատըղը՛ Դաւիճի իչինա վէ խրի՛ իրուսա կըլնէսիկի՛ Երատատցէմ՛ իչինա օգղընաս պիր տըպիճ վէրճէճկյինի՛ ատսի։

14 – Վէ ՐԱԳՊ՝ Սաղոմոն՛ս ՙոլէչ՚էհնէ պիր ատ՚ըշմինա, նոնի՛' Եդովմ՛ մէկիքի գնատըղկէրինէն օլսըն Եդովմը Ադատը ատրագտ գուլտրըսը։ 15 – Զիկաս Դաւիճիճին Եդովմսաս պատ՚ըշնաղըղը, վէ անդ՚ատղաղրի Յոաղ ատ՚ըշնաղըղը՝ նոնն էղբէկլէրինին ճճատճկինէն պատ՚ղ էճճէկյատճկ՚ս ատնըս մնագճ ատղաղրը տէ՛ն իչինա չըգատըղը գնմատ՝ 16 – (Զիկաղրի Յոաղ՝ պէճիթճա Իսրայիլ իլէ պէրապեր տրիքը տյ, նոնի՛' Եդովմսաս պատ՚ըշնաղըղրին ճճատճկինէն էղբէկլէրին ճճատճկինէն իճէկճ էճճէկյինճկ՚ս ատչին օգղասս մկգս էլնէմիշ իսի.) 17 – Ադատ ատսհս քհոչինա չօճասագ իկէն փէտերինին գատ՚ղըրընատս պատ՚զ Եդովմլիլեր իլէ պէրապեր Մըրատ կիճճէկյէ իսդագէ՛ ֆիքրը էճատն։ 18 – Վէ ատնէղ Մատիճնատն գատ՚ղըղ փատատնաս կէլճղէկէ, վէ փատատնատն քէնտիլէրի իլէ պէրապեր ատսիմլէր ալտագտ Մըրատ, Մըրատ մէկիլէ փատատնէղ ճճոնընատ վատրըլտը. ֆ ատտի՛ս ատնը իսոնի՛ իլէ Իսրա՛էլ՝ նէտն իսրա՛էլ էլնէսի, վէ ատնս ատրագի ատսիճի վէրատ։ 19 – Վէ Ադատ փատատնէղն հնատգատրընատս գիլատճատկինէ լատիճ պատ՚ղմատղէ, զէվճէկինին հէմճիրէճճինէ, ճատ՚ի՛ իսրա՛էլնէն մէկքէնէն հէմճիրէճ-սինի՛ ատնս գէվճէ օլմագ իսգդէ վէրատ։ 20 – Վէ իսրա՛էլնէսի հէմճիրէճճինատճ

Digitized by Google

անդրն պիր օղլա օլսաղ՝ «Ե» Գանեթաթի Քեփիչի եդնեմ. վե Թահվիճնէ անոր փոքրաձորն ալեցրնատա պէտէրնատ. վե Գանեթաթի փարաձորն ալեցրնատա, փարաձորն օղուլլարը տրատաճատա խոյ։ 21 – Խոճի Ագադ՝ Դաւիթի քէնտի եճատատը իւէ ալսամէզ, վե ալե՛տագէրի 8ովարդն վէֆտի էվամիշ խոչինի Մըրըզատա իչիմ տրքատէ. Ագադ Փարատանաց՝ Գանա բատատի վէր, տիյտրը՝ մա կիտէչիմ՝ ատէ։ 22 – Վ.է Փարատանն ատա՝ Եանըմատա նէ՞ էգտիչին վատ, քի տիյտրնա կիմ էվամէզ խոճէչօղտրը՝ տէտրքատէ, օ տատի՝ Պէր եւ-եչէ՛ տօղ, լտրքին հեր հալատէ պատնա բատատի վէր՝ ատէ։

23 – Վ.է Ալլահ մատ փէնէ պիր ատաչմէն, եատ՝նէ էֆէնատի Սաւրա մէչկի Ագրատզատրն եանդնատան ֆիրտրը էվամիշ օլան Ռոպեն իսկն ի եզիատզոլը զատզատ գալտրրատը։ 24 – Գատ քիմնէ՝ Դաւիթի տանէրի վատրտրը գէմնատ քէնտ՛ եատնէնա տատմիչեր ճէմ՛՝ էտիսէ պէօլուք պատշը օլատու, վե տանէր Թոմմատիատա կիտիսէ օրատատ տտքին օլտրլտր. վե Թոմմատկատատ հիւքիմէթ էվամիչէր։ 25 – Ագադըն եչէտէչէ զտրտրատատն մո՛տատ պատ տատիտ Սազմանըն հէփ կիտէնէրինատ Խորտչէլէ տատչմէն օղուլ՝ Խորտչէլէ հէփտ էատեր վե Ալէւքիատատ հիւքիմէթի էլչէր իսկր։

26 – Վ.է վալիսէաի Շատուսհէտ խոչինատ պիր տուլ գատրը օղուլ՝ Սարթգատատն Եփրատիատը 8երթատվամ իսկն ի Նատրատ տատիտ Սազմանըն պէճատաի օլատրը հատտատ մէլիկ էվ գատտրտատրտը։ 27 – Վ.է մէլիկէ էվ գատտրտատրտըն ատպէպի պատ իտտ քի՝ Սազմանն Մէւտրը ինչտ էատիտ, փէտէրի Դաւիթին չէհրինին էրզտրմէզ հէրէլէրինի թո՛մտր էչէսկիչինատ, 28-8երթատվամ գատվէվէ տատհիչի պիր տատմ իտտ. վե Սազմանն անդն իշկիւզատր պիր ճիչիթի օլատրդրը կէօրէրէք՝ ոնը պէչիթի 8ովսէփին ճճատէ տտզտր իշտչերուն իւզէրինէ թո՛նինն էչէսկատ։ 29 – Վ.է 8երթատվամ Եթատատղէմնատն չէզտրդրնատա՝ Սէկտվէր Ագքատ փէղտտմսէզ հօտատ ատնա բատատի կէչտտ. օվ տատեմ պիր հէդնի լհպատ կհչտհշ օտտտ՝ իքտհի ատն հրատատտ հատդնէրդ օյտտզտրդը Տատտ, 30 – Ագքատ ատնդն իւզէրինատ պատտտնատն հէդնի լհպատ Թատտտ օն իքտ փատչտ էչդէտհ։ 31 – Վ.է 8երթատվամատ իսիճատչէն՝ Օն փատրչտրդ քէնտինի իչչուն ատ՛. գիրատ Խատչէչէլին Ագտտհդ Ա՛ԱՊՊ պատչտատրդրդ քի՝ Իչչի՛ պէն հիւքքատէթի Սազմանըն էլչինատէ գատփատրդ՝ օն պրպիրդ ատնատ վէրտէճէչիմ։ 32 – Վ.է գատտրմ՛ Դատիթի իչչուն վէ Խատչէչէն ճճատէ պրպիճտրդրնատն իսիճ քատտտ էչդէտհչիմ՝ Նքատատղէմ՛ չէհրտի թչուն պիր պրպիճ ատնէն օլատճատ տտզտ։ 33 – Գատ տատսիճ տատէրինի պէն՛ իճէդք էտտիտ՝ Սիճտնդրդտրդրն իւտհդը Ատատճատվէթատ վէ Սատտատրդրդրդն իւտհդը Գատմվատա վէ Ամմնհնիւէրդրն իւտհդը Մէզգատմա ատճատ էչդէտհքդէրդի վէ փէտէրդի Դատիթի իչչուի՝ իճհատհնէ տտզտրտ օլատնը վէ գատնատնդտրդրմէ վէ տտճքատմտրմէ իճճատ էտտէրէք, Թատրիպդէրիմատ հէտրիատտհքդէրդի իչչուն տտր։ 34 – Լ.ատքին էմմդէրիմի վէ գատնատնդտրդրմէ տրքճզ էտէն միսհիճէատզ գատւդտմ՝ Դատիթի իչչուն՝ պիրդի իւն հիւքիմէթի ատնդն էլինատէն ատմնդրդտ, ատճատգ՝ Էօմրհնհւէն պիրէթիւն միատատթիատ ատնը հիւքմատտր իզգատ էտէճէչիմ։ 35 – Ամմատ օղլդրն էլինատէն հիւքիմէթի տրքտ ատնատ օն տրպիճ վէրէրէք, 36 – Եքատատգէմնատ, եատ՝նէ իսմնի գօմտգ իչչուն իհթհքատզ էչդէտհչիմ՝ չէհրատէ, գատւդտմ Դատիթի իչչուն Հատզատրդրմատա տտս՛իմատ պիր բատշէն չքրատգ օլմատգ իւզրէ տտնդն օղլդրատ պիր տրպիճ վէրէճէչիմ՝։ 37 – Վ.է ատէնի տրքտ էճէրէք՝ ատէն տատսիճ կէտտրհչինէն հէր իսիճատչհրտնէ կէօրէ հիւքիմէթի էտտիտ՝ Խորտչէլ մէհրտի օլատճատգտնը։ 38 – Վ.է էկէր ատնատ էմր էտէճէչիմնի ճճատէչհնհնի տտհրհչէչիտ՝ Թատրիպդէրիմատ հէրատրհչէրէք, գատւդտմ Դատիթի ին էչդէտհչի կիտի գատնատնդտրդ վէ էմրհչէրդտմ տրքճզ էտէրէք, 'իճտհրիատտ տտզտրտ օլատնը ինճտատ էտէճէք օլատւը իսէն, պէն ատտատ ատէնի իրհ օլտւտ, Դատիթի պիրատ էչդէտհչիմ՝ կիտի՝ ատնատ տատսիճ տատէրինի պատ իսատնի տտհրհչէչիտ՝ ատնատ վէրէճէչիմ։ 39 – Վ.է Դատիթի ին նէտրհնի պատ ատպէպատէն մհւքէատէր էտէճէչիմ՝, լտրքին ատտ՛իսի օլմհյտտճատգ տտրը՝ տատտ։ 40 – Խատճի Սազմանն 8երթատվամի գատնդրնը գատճատ էճատչի խչուն 8երթատվամ գատւդտմ Մըրտտ, Մըտրը մէհրտի Սհատպատ իւրէճատ իւրէ, Սազմանդրն վէֆտիճէրնատ տտհրհչէն Մըտրտտ գատտրտ։

41 – Վ.է Սազմանդրն տտվատրդրէն պատգհյէատ վէ իչչէրդրհչէն ճճատէչհնհ վէ հիքմէթի իչճէէ Սազմանդրն Թատրիպդհ-

Digitized by Google

ան՝ հաղորդէիր տըր։ 42 – Վէ՛ Սոզոմնեցւո՛ն եբռատացէ՛ութիւն Իսրայէլ թագերնին հիւթքիւմէթ էթմէյի մեռատէրի գըրգ ակնե խոն։ 43 – Վէ՛ Սոզոմնո՛ն եճատտը իլե ա՛յլայլա՛ գիւտերի Դատխիրին չէ՛ներնուտ ուէ՛ն օլունուտ. վէ՛ օղլու Ռոխովամ ան՛ըն ուէրջնէ մեղիք օլտուտ։

ԳԼՈՒԽ 12

Վէ՛ Ռոխովամ Սիւքէմէ կիթտի, զիրա պիւթիւն Իսրայէլ ան՛ը մեղիք էթմէ՛կ իչուն Սիւքէմէ կէլմիշ խոն։ 2 – Վէ՛ Ներոբովամ խոն ի՛ Նաբատացի Մըրըտա պուլունտուր իքէն պուտ իչիհմէյինտէ, (զիրա Ներոբովամ՝ Սողոմոնն մեղիկին ուիւրիւնտէն Ֆիրաար էտիպ՝ Մըսըրտա ատըգը օլմազտա խոն։) 3 – Խալգ կէօնտէրիպ անը չաղըրտըգլարը Հալտե՛։ Ներոբովամ իլե պիւթիւն Իսրայէլ ճէմաաթը կիտիպ՝ Ռոխովամա խիթապէն, 4 – Սէնին փութերին պույունտուրդուքդուը ապըրտըմտա՛ը. շիմտի սէն փութերինին ապըր խըտմէթինի վէ իւղերիմիզե գօսթը ապըր պույունտուրդուը իսթիֆիյէմ, պիզ ատախ ատնա խըտմէթ էտերիպ՝ ատփիկեր ։ 5 – Օ ատախ անլերէ՛։ Կիտիպնիզ վէ իւ՛ր կիւն ասկրա պատնա կէլինիպ՝ ատմէկի իւղերինե գաւմ կիթտի։ 6 – Վէ՛ մեղիք Ռոխովամ փութերի Սողոմոնըն մըտտաեֆե ի՛ էօմրիւնտե ան՛ըն հաղորդունուտ տուբմուշ օլտուն խիթիւյրուտա տուռնը չըդ՝ Պատ գաւմնա նամ՛ապ ճէվապ վէրմէմի Թաւսի՛յէ էտաբատիկդ՝ ատսի՛յինտե, 7 – Անլէր ատա ճէվապտէն՝ Եկէր ուէն պուտ գաւմնա պատ կիւն խատրմ՛ օլուպ խըտմէթ էտաբեր, վէ ան՛լերէ հիւտա ի քէլամի՛ճէվապ վէրիբորէն, ան՛լեր տատխ ատնա տատ՛իմա խըտմէթ էտե՛ճէլէր՝ ատփիկեր։ 8 – Լա՛քին օ՛ խիթիւյրուրըն քէնտէ՛ֆէ՛ վէրտիկլերի՛ն ուտահ՛ուիբ ըէտտա էտիպ՝ Հալուպրըն տուբտան վէ քէնտէ՛ֆէ՛ իլե պէրապիւրիւ օլտն կէնճէլերէ ատտընքտը։ 9 – Վէ՛ ան՛լերէ՛ Փէտերին իւղերիմիզե գօսթը պույունտուրդուը խոսֆիֆլէ՛ՏԷ՛ իչիւ պատնա ապէրտըմէ՛ն պատ գաւմնա նամ՛ապ ճէվապ վէրմէմիզի թաւսիյէ էտերսինիզ՝ ատփիկեր։ 10 – Փէ՛նտխոսի իլե պէրապէր պէրտիմիւշ օլտն կէնճէլէր ատնա ճէվապտէն ատփիկեր քի՝ Փէտերին պույունտուրդուդուդ ապրըտըմ՛ը, վէ սէն ատնը իւղերիմիզե՛ն խոսֆիֆլէ՛ՏԷ՛ ատ՛էն պատ գաւմնա չատ մինվալ իւղրե՛ճէվապ վէր, վէ ան՛լերէ ատ՛էյլէ քի՛ Պէնիմ՛ քիւչիւք փարմ՛ապըմ՛ փէտերիմի՛ն պէլինուտէն գալը՛ը տըր։ 11 – Փէտերիմ՛ իւղերինիզե ապըր պույունտուրդուդ եւ՛ղլէրիտ, ատմնա պէն պույունտուրդուդ՛ըղլա՛ իլավե էտե՛ճէլիմ՛. փէտերիմ՛ սիպի գամչըլարը թէ՛տիպ էչլէտի, ատմնա պէն սիպի՛ ատրեպղլէրը թէ՛տիպ էտե՛ճէլիմ՛։

12 – Վէ՛ Իւչիւնճիւ կիւնտե երինե պատնա կէլինիպ՝ ատչէրէք մէրկինի էմր էթտիկինե կէօրե, Ներոբովամ իլե պիւթիւն գաւմ իւչիւնճիւ կիւնտե Ռոխովամընե՛ն կէլտիքլերինտե, 13. Մէղիք գաւմնա ատրի՛ճէվապ վէրիպ՝ խոսֆիյէտլարը քէնտինե էթտիքլերը թաւսիյէլի բէտտա էթտի։ 14 – Վէ՛ ան՛լերէ կէնճլերինե թաւսիյէտինե կէօրե ճէվապ վէրիպ՝ Փէտերիմ՛ պույունտուրդուդ՛ըղլա՛ պատ գաւմնա նամ՛ապ ճէվապ վէրմէմիզի թէ՛տիպ էտե՛ճէլիմ՛. փէտերիմ՛ սիպի գամչըլարը թէ՛տիպ էտե՛ճէլիմ՛ ատ՛էյլէ՛ պէն սիպի՛ ատրեպղլէրը թէ՛տիպ էտե՛ճէլիմ՛ ատ՛էտի։ 15. Վէ՛ մեղիք գաւմնա ատնի՛լէ՛ճէտի. գիրա ՐԱՊՊՈՆ Սելավը Ա՛քիա վասրէ՛տտըլ՛ը Ներոբովամ՛ խոն ի՛ Նաբատատա ատգլէտիկի՛ քէլամը խիմամ՛ էթմէ՛ճէք իչիւն՝ պատ իչ ՒԱՊՊԱ Թատատֆէնատն օլտուտ։ 16. Պիւթիւն Իսրայէլ ատախ մէղիկին քէնտիլերինի՛ն տինկէմտիկինի՛ն կէօտուքլերինտէ, գաւմ՛ մէղիկ ճէվապտէ՛ն Դաւիթտե՛ նէ՛ հիսսէմիզ վար, վէ Ներոբովամընե՛ն օղլնունտա մէրտտըմ՛ըդ՝ տօզ տըր։ Էյ Իսրայէլ, չատրըլարընըզլա՛ կէթտիկ. էյ Դաւիթի՛, շիմտի քէնտի՛ խանընդե՛ մատգայէտ օ՛ ատմէկլերի՛ն իւղերինե Իսրայէլ չատրըլարընա կիթտի։ 17 – Լա՛քին Յուդա չէ՛ներնուտ ատաքին օլտն պէնի՛մ Իսրայէլ իւղերինե Ռոխովամ՛ հիւքիւմտա՛ էլլէտինի։ 18 – Վէ՛ մէղիք Ռոխովամ՛ վէրկի մէ՛մուրը Ադոռամը կէօնտէրտիլինուտ, պիւթիւն Իսրայէլ ան՛ը թաշլըտըլ թաշլըտըլտը, վէ էօլտիւ. վէ մէղիք Ռոխովամ՛ Երուսաղէմ փութտար էթմէ՛կը իւղրե՛ չատ չատգա՛ պատ պայտ պիլտուտ։ 19 – Պատ վէ՛ճհլէ Իսրայէլ պատ կիւնե՛ տէ՛յին Դաւիթի խանէտտանընա՛ տատը օլտուտ։

20 – Վէ՛ պիւթիւն Իսրայէլ Ներոբովամընի՛ ատվէտիճինի՛ իչիւնի՛ճէ՛ տ՛ուի՛ կէօնտէրիպ ան՛ը ճէմա՛ատի՛ տտա՛վէ՛ճէ՛ էտերէք, պիւթիւն Իսրայէլ իւղերինէ

Digitized by Google

մելիք Նասով էմոնիացիները. Հեղդէլ քաղաքս ոչոմիացիներուն մեծ տուս Դաւիթ խոսնակութիւնս թագաւոր ըլլան գլուխնուդ։ 21 — Ու երբոր Աստուծոյ կողմէն Իսրայէլի Սպասողներուն օրհնութիւնս ի տաս իւրեան՝ պիտի ի Խոշոյել իմ մեհեանդ եղծուիս եւ իմ ձեռագործ ընտրեալ մեհեանդ քանդեցուի եւ Բենիամինի ոստիկանը, եւ ուրախ պիտի մնանիք եւ մեհեանդ ճեմ՝ էլլեսին։

22 — Ու Աղաղոն քելեմը Աղաղոն ասեմի Սեմոնիայս կելերեք՝ ասեմ քի, 23 — Սէն ձուգա մելիքի Ռոքաղամ խոսնի Սողոմոնս վե պիտի իւն պիտի ի ձուգա իլե Բենիամինի վե գողմէն պատգէյներնե ասելե քի, 24 — ԻԱՊՊՈՆ էմրի պուս տըր։ Զգուշացըղը, վե պիտասելերներնիդ պէհի Խօսիլ իլե ճէնք եմէմէլիներնիդ, հէր քես քենաճ խոսնեռնե՝ ազատէ էլլեսին. գերու պուս վատգէ՝ պէհիմ Թոռուսիքմասին ոլուս։ Ո գէմին ԲԱՊՊՈՆ քելեմիդը տիկլեյիդ՝ ԲԱՊՊՈՆ քելեմդնու կէօրե կերի ասեծոխէլեր։

25 — Ու երբոր Եփրեմ ասաղնաս Սիւքեմի պիճոս էյլեյիդ՝ օրտասաս ասպրին օլուս. վե օրտասան չգրդող փոնասէլի պիճաս էյլեսին։ 26 — Ու երբոր Աստուծոյ քենաճ գալդինաե՝ Շիմոնի հիւքիմերէ Դաւիթ խոսնեռնաճ ասեծոխէճէք. 27 — Իւկեր պուս գողմ զեպ էիմէք իշխան Երուսաղէմաճ պուլուսնաճ պէհիմ իւր ԲԱՊՊԱ չգրդոր խոճ, պուս գողմդին գալդի էֆէնտիլերի Ծուգա մելիքի Ռոքաղամս ասեծոխէճէք, վե պէհի էլդոխրքեայ՝ Ծուգա մելիքն Ռոքաղամս կերի ասեծոխէճէլեր՝ ասեսի։ 28 — Ու մելիք միւշաւերէ էտիպ՝ խրի ՝ասասս սլեծուն պուզդաղը եսափս, վե *գողմս խիճոպէն՝ Ալիճրգ Նրուսաղէմէ չդգոդրդնրգ քիճոյերէ էսեր. էյ Խօսիլ, ասեի Մըսրը ակլոլըճնասդն չգգոդրն իւսկլոլրդի պուճնլուր տրր՝ ասեսի։ 29 — Պասնլորդին պիրինի Բենեէլէ գոյուս՝ սիկերիդի Դոսնս կէօճասէրսեի։ 30 — Ու պուս վատգէ՝ ու կիւճաս՝ ասելով ոլուս. գերու գողմ Թասնս գուսաղ ասնէրին պիրինին հասզաբրնաս կիսեռլերը իսոի։ 31 — Ու մեռքեճքէ՝ ՝ոլոր խոսնէսի պիճաս էտիպ՝ գողմդին էտնաս ասեմլերնիասէն վե պէհի ղևւե օլդիդնասնլոլրսասն քեասհիդնէր Լա՝նեն էդլեսի։

32 — Ու երբոր Աստուծոյ սեքիլիճեճի առլրն ու պէշինճեճ կիւճնիքասնաճ Ծուգասաս ասպրի պուլուսո՝ մինոլլուս պիր պուլուսո Թոխոխս էտիպ՝ մեզպահ իւզէրնիասդ զեպիհէներ Թագոսի՝ էդլեսին։ Բենեէլէս պէդլէճէ իճնա էյլէյիդ եսափս, վե եսափդը օլորդը մելիքէճէք՝ ասլորդը քեասհիդնէրնիճ Բենեէլսոն ճասզ էյլեսին։ 33 — Ու քենաճ՝ ասզլընասդն Ծնասս էճոխի ոլուս, եսաճի սեքիլիճեճ ոլրդն ու պէշինճեճ կիւճնիքասնաճ, Բենեէլսոն ճասզ եսափդը օլորդը մեզպահ էյլերնիասէ զեպիհէներ Թագոսի՝ էդլեսին, վե պէհի Խօսիլ իւրեան պիր պուլուսո Թոխոխնէլ մեզպահ իւզէրնիասէ զեպիհէներ Թագոսի՝ էտերէք, պուճնլուր ճասզ։

ՊԱՊ 13

Ու երբոր Աստուծոյ պուճնլուր ճասզ իւրեան մեզպահդն ճասնիքնասս սասզրդը իւքեն՝ իշխէ պիր Աղաղ ասեմի ԻԱՊՊՈՆ քելեմդնէ Ծուգասաս Բենեէլէ կելուս։ 2 — Ու ԻԱՊՊՈՆ քելեմդնէ մեզպահս Նիսաս ճասզ՝ Իյ մեզպահ, եյ մեզպահ, ԲԱՊՊ պեզիլէ պուլուսդրդը. Իշխէ Դաւիթ խոսնէսիդնաս Ծոճնիս խոսնեռնէ պիր օղուլ ազդնէգաղ, վե պեճնին իւզէրնիասէ պուճնլուր ճասզ ոլդոն Իսրայէլ քնասհիդնէրնիճ ասեճնին խոս զէրնիասէ զեպ էտեճէք, վե ասեճնին խոս զէրնիասէ Բնասն քեմէրլէրի ճասզ ասնէճասզլուր՝ ասեսի։ 3 — Ու է օլ կիւճասէ պիր ՝ոլսուեճ վէրնիս՝ ԲԱՊՊՈՆ ասեզլեսէրնէ ՝ոլսոսեճ պուս տըր. Իշխէ մեզպահ Նրորլուճասզ, վե Իսրայէլասն օլսոն քենդ սեօրնիլեճէք տիր՝ ասեսի։ 4 — Մեհիդ սոսի Աղաղ ասեմինին Բենեէլսոն վեռդ՝ մեզպահս Նիսաս էյլեսէրնէ օլաբեն Իշխէ սոսէրասէ, Ծերոբաւամ՝ Շուսնաս Թոխոխունդ՝ ասեռերէք, մեզպահդն Նասնրնասոն էլնիճ ուզասէ տը. վե ասնաս ասս զոճ տորդը էլի գասրնասմդիլ՝ քենաճաքնէ Ծերի չէքեմէճաճ։ 5 — Ու Աղաղ ասեսինին ԲԱՊՊՈՆ քելեմդնէ վեռդնի՝ մեզպահս Նիսաս էյլեսէրնէ ՝ոլսոսեճէք կէօրե մեզպահ Նորդնասդ քնասհիդնէրնիճ ասեծոխէլեր։ 6 — Ու մելիք Աղաղ ասեմինէ ճէվասպէն՝ Գերէմ էճ, Աղաղդն ԲԱՊՊՈՆ Նասվոյ վե պէհիմ իշխան ասս՝ ասս քի էլիճ պասնաս ասեօնսնէն՝ ասեսի։ Ա-

*Իսպ. ասնէլէք

Digitized by Google

ըսՀ ասեմ տախի ԻԱՊՊԱԼ եալվաբ-
տըգատա մէկիլին էլի քէնաքին կէբի
աէօձիւպ եվէկլքի կիսա օլտաւ։ 7 –
Վ.Է մէկը Ալլահ ասեմմին խթիտպէն՝
Գէնիմ իլէ պէրտպէր եվէ կէլ, վէ պիր
ազ թա՛ամ՝ եէ, պէն տախի ատնա Հե-
ափիբ վէրէյիմ՝ ասէտի։ 8 – Վ.Է Ալլահ
ասեմմի մէկիլէ ճեվտպէն՝ Իկէր պտնա
քատնէկնին նդոփքիր վէրսէն, ահնին իլէ
կիթիմէմ՝ վէ պտա մինհալտէ էքմէք եե-
մէմ՝, տաւ տախի իչէմ՝։ 9–Զիքա ԻԱՊՊ
թտտրտֆքինատն պտնա՝ էքմէք եեմէկէ-
սինի վէ տաւ իչմէկէսին վէ կիթ-տիչինի եօլ-
ատնա՝ 'տվտելի էքմէկէսին՝ ատչիւս էմի
օլտաՀատա՝ ատեսի։ 10 – Վ.Է պէզլէ ճէ՝
ՔնէթէլԷ կէլտէկիլի եօլատն՝ 'տվտելի
էքմէկիլիպ՝ պտշգատա եօլատն՝ կիթ-տիս։

11 – Վ.Է Բնէթէլտէ խթիչիլտր պիր
փէչդտմտվեր մնտգիմ՝ պտա-լտ-Ծնմտգիլէ,
ահնին օղտւլտարը կէկէրէք՝օլ կիսա Ալ-
լահ ասեմմինին Բնէթէլտէ իճատ էլլէ-
տէկիլի իչլէրինի ճիւմլէսինէ իքճատտ է-
տէպ՝ մէկիլէ ատզլէտիլի ատօզլէրի փէ-
տեէրլէրէնէ Նատզ էքմիլէր։ 12 – Վ.Է
փէտեէրլէրի՝ Հա՛նկը եօլատն կիսի՛ տի՝
տէչիս ատնլէրէ սիւ՛տպ էքմէկիլինատ, օ-
զտւլտարը Յաէդտատան կէլէն Ալլահ ս-
ատեմմինին կիթ-տիկիլի եօլտ ատնա կէօտ-
իքէթօրիլէր։ 13 – Վ.Է օղտւլտարընս՝ Գէ-
նիմ իչլէն մէրքէպի Հատզրլտյրլէրնէ՝
տեմեսիլէ, ահնէն իչլէն մէրքէպի Հտ-
զրլտտրլտար, օ տախի իտզէրինէ պէն-
տաի։ 14 – Վ.Է Ալլահ ատեմմինին տր-
տաէնձա կիտեքէք՝ ահնը պտւիմ տազտ-
ճը տալճքինատ օթճտւքմտնգատա պտւլտտա.
վէ ատնա՝ Յաէդտատան կէլէն Ալլահ ս-
ատեմի աէՀ մի սքի՝ տէտիքտաէ, Գէն իմ՝
տէտտի։ 15 – Վ.Է ատնա՝ Գէնիմ իլէ պէ-
րտպէր եվէ կէլ վէ էքմէք եե՝ տէտտի։
16 – Ծտախի ա՛ա՝ Աէնին իլէ տէտնէքտ՝
եէտնքին կէլէմէմ՝. Վէ պտա մինհալտէ
էքմէք եէյէմէ՛մ՝, տաւ տախի իչէմէմ՝.
17-Զիքտա ԻԱՊՊ թտտրտֆքինատն պտնա՝
էքմէք եեմէկէսին վէ օթճտտա տաւ իչմէ-
կէսին վէ կիթ-տիչինի եօլտատն 'տվտելի
էքմէկէսին՝ տէչիս էմի օլտաՀատա՝ տէ-
տտի։ 18 – Լտքին՝ օ ատնա՝ Գէն տատխի տէ-
ՀքնէՀ կիպտ պիր փէչդտմտվեր իմ՝, վէ պիր
մէկիլէ ԻԱՊՊԷՆ քէլտտմքիլէ պտնատ խթ-
թտտպէն՝ Ատնը էօլտատ տէօՀտատէրիպ՝, տէ-
ՀնէՀ իլէ պէրտպէր խտտնէկէ կէճիր, քի
էքմէքը եէյիպ՝ տաւ իչդինի՝ տէչիս պտա-
չտաթտաւ՝ ատեսի. ֆթֆթի ատնա եօլտատն
տեզլէտսի։

19 – Օ.Է վտգքի տանըն իլէ պէրտպէր
տէօձիւպ՝ տանըն եվինտաե էքմէքը եէչիպ
տաւ քէտտի։ 20 – Վ.Է տալէր ատՖքտատտտօ-
թճտւքտր էքճէն, տանը կէրի կէճիրէնն փէչ-
դտմտվերէ ԻԱՊՊԷՆ քէտտմքը կէտվէչէն,
21 – Յտէդտատան կէլէն Ալլահ ատեմմի-
նէ նիտտա էտերէքը՝ ԻԱՊՊ պտչյտտրըը
քի՝ ԻԱՊՊԷՆ քէտտմքնատ 'տտը օլտտպ
Ալլահընի ԻԱՊՊԷՆ տատնատ օլտան էմիրնի-
նը՞քի էճմէկէրէքը տէօձիւպ, 22 – Իչ-
մէքը եէմէկէսին վէ տաւ իչմէկէսին՝ տէ-
չքտ տատնա տէտճիչտմ՝ մինհալտէ էքմէք
եէչիպ տաւ իչտքէչին իչչիւն, ճէնտպէնի
էճատատտրնէրնի գտպտրքնատ կիրմէչէք
տէքտ՝ տէտտի։

23 – Վ.Է եէչիպ իչտոքտաէն տօզքտա
տանըն իչիւն, էատնի կէրի կէճիրտիչէ
փէչդտմտվեր իչչիւն մէրքէպի Հատզրլտտա-
տը։ 24 – 0 տտախի կիճիտի, վէ եօլտատ
ատնա պիր տտրտտան չտտի կէչիպ տանը
էօտիհտբտտիհ. վէ տանըն ճէնտպէտի եօլ-
տատ տեճ ըտիքտ օլտտպ մերքէպ տանըն էա-
նըշնատ տտաւտտտպ, տտրտտան տտախի ճէ-
նտպէնին էատնըտատա տտաւքտմտշ իճատ։
25 – Վ.Է իչճէ օչտֆտ կէչէնկէր ճէնտա-
պէչէի եօլտատ տեճ ըտիքտ վէ տտրտտանը ճէ-
նտպէչէնին էատնըտատա տտաւքտմտշատա կէօր-
մէչէրիչէ՝ կիտտիպ իթխիչտր փէչդտմտ-
պէրինն մտուճիմ՝ օլտքտըը չէՀրտտ նտպգ
էճատիչէր։ 26 – Վ.Է տանը եօլտատն կէրի
աէօձիւտէրէն փէչդտմտվեր պտւնտա իչչիթ-
տիչինատ՝ ԻԱՊՊԷՆ քէտտմքնատ 'տտը օ-
լտտն չ– Ալլահ ատեմմի տտրը. վէ ԻԱՊՊ
տանը տտրտտան թ էտվիմ՝ էճատիչ, օ տտա-
խի ԻԱՊՊԷՆ տատնատ տէչդտմտչիչի քէչտտմ-
քնատ փտտրէչէյիպ եօլտատ տանը
կէօրէ տանը փտտրէչէյիպ եօլտատ տանը
տէրտ՝ տէտտի։ 27 – Վ.Է օղտւլտարընա՝
Մէրքէպի պէՀնիմ՝ իչչիւն Հատզրլտյրլէրզ՝
տէտիքինտե, Հատզրլտտրլտար։ 28 – Վ.Է
կիտիպ տանըն ճէնտպէտիի եօլտատ տա-
թճտրլտչ պտւլտտա. վէ մէրքէպ իլէ տտա-
տատն ճէնտպէչէնին էատնըտատա տտաւքտ-
մտշատա կէօրէ խտտի. տտրտտան տտախի ճէնտպէչէյի եէ-
մէմիշ վէ մէրքէպի փտտրէչէմէմիշ խտտի։
29 – Վ.Է օլ փէչդտմտվեր Ալլահ տտաէ-
մինին ճէնտպէտիի գտպտրքտ՝ մէրքէ-
պէ եիս-քէչտտրէքը կէրի կէճիրտտի. վէ
խթխիչտր փէչդտմտվեր տանըն մինհէմ
վէ տտճինի իչչիւն չէՀրտ կէչտտի։ 30 –
Վ.Է տանըն ճէնտպէտիի քէնտտի գտպտրքը-
նտա գտյտտպ՝ Վ.Ահ՝ տպիրտտտրիմ՝, Գ-
յճքճ տանըն իչչիւն տպղտչտրտտ։ 31 –
Վ.Է տանը տտճինի էճատիքտտէն տօզքտա օ-
ղտւլտարընա խթիտպէն՝ Վ.Է ֆտճի էճ-

Digitized by Google

ակիյմոնէ պէհի պա՛ Ալլահ առաջմինին
առէֆին օլաճաղըզը գասպա առէֆին ետիդ,
քէմիքլէրիմի ահնի քէմիքլերի հանդնաս
գոյանըզ. 32 – Զկիա ՐԱՊՊՈՆ քէլա-
մըլյլե ինէնէլտէ պաւլունան մէզպահ
վէ Սամարիտանըն չէհրլերինտէ պաւլու-
նան միւրթէֆէ՛ալար խանկելերինին
ճեմիլէտի 'ալէյհինէ նախան եվլէտիլի
քէլամ՝ միւմէլլաթա իհդամով օլաճա-
ճադ տըր՝ առէտի։

33 – Պաւ վաւգու՝ ամանան ասկրա ճե-
ղաթովամ՝ քէնտի քէօհթա հօլընտան
առէռնդէլիյով՝ ինինէ գամդընի էհանա առտա-
լերինտէն միւրթէֆէ՛ա քահտհինլերի
լա՛ՆԻՆ էլլէտտի. հէր խաթէլինի թագ-
տիա էտեր խան, վէ անդեր միւրթէֆէ՛ա
քահտհինի օլաւրլար խոն։ 34 – Վէ պաւ
քէլիֆլէրէ ՅԵրուբովամ՝ խանէտի իչինէ
կիւհնա ակպէզպ օլաւ՝ ՝ՆԵՆ ՀԵՒ-
գիւհնտէն մնով ու հէլաքընը մնաճիպ
օլաւս։

ԳԱՂ 14

Ո զէմանն ՅԵրուբովամընի օղլու Աբի-
ա խաստա օլմաղլէ, 2 – ՅԵրուբովամ՝
քէնտի զէվճէտինէ Դաւդ, վէ ՅԵրուբա-
վամընի զէվճէտի օլաղըզընի մնա՛լիւմ օլ-
մամընագ իւզրէ՝ Թէպսիլ ի սաւրէթ է-
տերէք, Սեւլաւա կիւհ. իչինէ պէհնմ՝
պաւ գաւմ՝ իւզէրինէ մէլիք օլաճաղը-
մընը պահնա ակղլէյնէն Աբիա փէյղամ-
պէր օլաւտաս տըր։ 3 – Էլինէ օն էքմէք
վէ գաւրապկիյ վէ պիր ատեմի պաւլ
ապլաղ՝ անդեն էտնդնա կիւհ. օ ատաճի չօ-
ճաւգաւ նէ օլաճաղընը ատնան ակղլան է-
տէճէք տեր՝ առէտի։ 4 – Վէ ՅԵրուբո-
վամընի զէվճէտի ակղլէյնէ էհ՛տի. գաւլ-
գաւպ Սեւլաւա Աբիանընի խանէտինէ կիւհ՛-
տի. վէ Աբիա իհթիկյաւրլաղը ակպէ-
պիյլէ կէօղլէրի զա՛իֆ օլաւպ կէօրմէք-
առէն ՝տաճիզ խոն։

5 – Վէ ԻԱՊՊ Աբիայա՝ իչինէ ՅԵրու-
բաւամընի զէվճէտի, օղլու խաստա օլ-
մաղլէ ատնա տատ՛իբ ակէտէն պիր չէյ
տի՛տ՝ ակ էհմէք իչինէ կէղիյօր. ակէն ատտա-
խի՛ ատնա չէղլէ չէղլէ ակղլէյէտինէ.
քէնտիսի ատախ թէպսիլ ի սաւրէթլէյ
կէլիյօր՝ առէտի։ 6 – Վէ օ գաւփաւտանն
կիրէրգէն՝ Աբիա անդեն ատյաղլաբընդեն
ատնինի իչինէ՛ակղլինտէ՝ Ի՛յ ՅԵրուբովա-
մընի զէվճէտի, կէլ. նի՛չինէն պէհղլէ
Թէպսիլ ի սաւրէթի էտիյօրսըն. պէհն
ատնա ատղըզ ակօզ իւէ կէօնտէրթիլտիմ՝.
7 – կիւհ՛, ՅԵրուբովամնա ակղլէ. Խրաա-
յէլէն Ալլահը ԻԱՊՊԸՆ էմրի պաւ ատղը
քի՝ Դաւմընի ապատրնտան պէհն ակէն
ճիւքաէլտիպ՝ դաւմընէ Խրայէլ իւգէ-
րինէ ակէնի բէ՛ռա նասադ էյ ատիմ՛. 8 –
Վէ հիւքաւմէթի Դաւթի խանէտատա-
նընատան գօփտրըզ ատնաս վէրտիմ՛ խա-
տա, ակէն էմրէլերիմի հընգի՛ էտիդ՝ ագ-
թի՛ւն գաւղակյէ պատնաս թատպ՛ օլաճ
գաւլաւմ՝ Դաւթի կիւղի ՛ինտիմատ եա-
լընդըզ ատաղրաս օլաճը իչյէնէ ատին։ 9 –
Ակճադ ակէնատէն մնաղատատեմ՝ պաւլաս-
նանկլարընը ճեւմիլէ ատիճատէն գիյատ քէօ-
Թէյլիւ ի իչյէնէրէք, պակէն գաղաղաս
կէյ իւրմէք իչյէն կիւհով քէնտինէ տի-
կէր իւսկյէր վէ ակէգաժ փաւ՛ի՛լտր եա-
փրա՝ պէհի ատատրնաս ատղ ատղըզի իչյէն,
10 – Իչյէ պէհ ՅԵրուբովամըն խանէպ
իւզէրինէ պէհս կէյ՛ի՛ւէ ճէչյիմ՛, վէ ՅԵ-
րուբովամընի էրքէքլէրինին ճեւմիլէհնի,
վէ Խրայյէլտէ գօփտանմըշ վէ տրագըլ-
մըշը գաւմ՛՝ էտե՛ճէչյիմ՛, վէ Թէպսիլ
տէ՛ֆ՝ օլաւնաճաղը միսկյլիս, ՅԵրուբովա-
մընի խանէտինի տիս քէտոնէճէչյ գաւտաղ
տէ՛ֆ՝ էտե՛ճէչյիմ՛։ 11 – ՅԵրուբովամնան
չէհրատ էօլէնի քէօփէքլեր եէչյ՛ճէք,
վէ ատահրատաս էալէնի հավա գաւշլաղը
եէչյ՛ճէք տեր. կիրա ԻԱՊՊ պէհղլէ պաւ-
չյա՛բտաս։ 12 – Սէն ատախ գաւղ, խա-
նէպէ կիւհ, ատյաղ ատղըզի չէհրէ կիրտաք-
տէ չօճաւգ էօղէճէք տեր. 13 – Վէ
պէհի՛ֆէն Խրայյէլ ատնըն իւզէրինէ ազ-
լաչյաղաւգ ատէ՛ֆն էտե՛ճէչյէր. գիրաս
պէհյի՛ի ՅԵրուբովամնան Խրայյէլին Ալ-
լահը ԻԱՊՊԸՆ հաւգաւրըտնաս քէհան-
տինտէ էյի՛ չէհյ պաւչյաւնան Խաղնէզը օ
օլմնաղլէ, ՅԵրուբովամնան գաւտրտ կի-
րէ՛ճէք Եաւրնըզ օ տըր։ 14 – Վ՛է ԻԱՊՊ
քէնտինի իչյէն Խրայյէլ իւզէրինէ պէր
մէլիք իգամէ էտե՛ճէչյ, պաւ ատախի հէ-
մինտէ օլ կիւհն ՅԵրուբովամ՝ խանէտ-
ատանընը գաւմ՛՝ էտե՛ճէչյ տեր. վէ ատա-
հա նէ՞ գաւղը. հէմնին ԲԽՀՈՄ օլաչյ։
15 – Վ՛է Աատաղովի փաւ՛ի՛լտրը եա-
փրաղ ԻԱՊՊԸ գաւզաղաս կէյ՛ի՛րտաքլ-
էրէրի իչյէն՝ ԻԱՊՊ ատախի ատաչյաղատա
ատյաղնան գաւմ՛իշ կիւհի Խրայյէլէ վա-
բատճաղ, վէ էճատատյարընտա վէ՛րմի՛շ օլ-
ատղը պաս էյի՛ տի՛չյարըն եիւհպինտէն
անդէրի քէօգտէն ակէգի՛ւէ Նէհրհեն ե-
Թէ Թաւրատճէնատ ատատրատճաղ տըր։
16 – Վ՛է քէնտինի կիւհնա իչյէ՛ի՛ղով
Խրայյէլէ կիւհնա՛ իչյէտէն ՅԵրուբո-
վամընի կիւհնա՛ղատրը իչյէն Խրայյէլէ
Թէրը էտե՛ճէչյ տեր՝ առէտի։

Digitized by Google

17 – Ու վտքրի Յերոբովամին զէվ-
ճէան գալուդով կէթէ, վէ Թիրսայա
վասրլ օլուշ՝ խանէ գափաղընտան ի-
չէրէր կիրտիկի կիպի չօճուգ էօլսուն։
18 – Վէ անը ոտքն էթմիչէր. վէ ՐԱՊ-
ՊՐՆ քէնտի գուլաս Ախիա փէյղամ-
պէր վասրէմասրլրէ պաշղափասրղը քէ-
լամնա կէօրա պիէթիւն Խորայէլ անըն
իչինա մաթէմ էթմիչէր։
19 – Վէ Յերոբովամին ավկալրընդն
պագիյէսի, եասնի Նասրլ մնէհասրեպ
վէ Նասրլ հիա քիւմիճի էթմիչի իչինէ
Խորայէլ մէլքէրինին Թեվասրիա քի-
թասրընտա եսպրլմէշ սասրը։ 20 – Վէ
Յերոբովամին ասլիանաթընդն միւս-
ասէրէթ կիրմի իլի անէ օլուշ՝ եճասա-
սրը իլէ ուչուսուս, վէ օղլու Նատա-
անըն եէրինէ մէլքէ օլուսս։
21 – Վէ Խորայէլ իպին ի Սաղամին Յու-
դասա մէլքէ իտի։ Խորոբովամ մէլքէ օլ-
սրընդնասս գրրգ սալր եօշչնասս օլուշ՝
ան եէտի անէն Եբսասաղէմճէ, եասնի
ՐԱՊՊՐՆ քէնտի իսմինի գօմսդ իչինէ
Խորայէլ սրզմէլսրընդն ճիւմլէսինասէն
ինիթինսդ էյլէսթիյի շէնճրատ հիսքիս-
մէթ էթմի. վէ վալիսէհինին իսմի
Ամմնդիյէ Նասրամա իտի։ 22 – Յուդա
ասասթի ՐԱՊՊՐՆ 'ինասինասէ քէօթ իս օ-
լսունը իչղէրէրէ' էթմիսքէրի կիսնասղ-
լրալրէ էճասասլրընդն էթմիսքէրինին
քասիֆէֆսինասէն զիյասոէ ասնը դասս-
սրա կէնէիտսուխլէր։ 23 – Վէ անկէր հէր
նէս քասէ թէփէսէ վէ հէր եէշիլ ա-
ղասճ ալթընտա միւրթէֆէ'ալսրը վէ
ասաճէալէր վէ Աասսրասլմի փոխլասրը
Նասփասրլասրը։ 24 – Վէ սուլդասա մէ'-
պասղնալսրը ասսթի պասղասնսդ՝ պէնի Խո-
րայէլինի էօճնասսէն ՐԱՊՊՐՆ թէսրա
էյլէսթիյի թա'իֆէլէրինին ճիւմլէ մէք-
բասւհսթի'ընը Նասփասրլասրը։
25 – Վէ մէլքը Խորոբովամին պէչինճի
սէնէսինասէ Մ'ընըր մէլքէյի Սիհասկ Եբսա-
սաղէմ իսղէրինէ չէգէդպ, 26 – Պկլ-
իւր իւր ՐԱՊՊՐՆ Խորայինէլէրինին վէ մէլքը
սէրայրնասս օլսուն Խորայինէլէրին ասլտը-
ճիւմլէնինի սալդ՝ Սողոմոնընդն Եասփսը-
ղը սալթասն սիփէրէրինին ճիւմլէսինին
ասսթի ասլտը։ 27 – Վէ մէլքը Խորոբովամ
սանլէրինն եէրինէ փիրինճ սիփէրլէր Նաս-
փասրդ՝ մէլքը սէրայրնդն գասփասաբընը պէչ-
լէյէն չոմճրլսրընդն Նասզըրլսրընդն էլի-
նէ թէսլիմ էյմի։ 28 – Վէ մէլքը
պէկլի իւր ՐԱՊՊԱ կիթմիյինասէ չոմ-
թըրլսրը անլէրի կէօթ իւրնէ՝ պա'սէ-
հա չոմթըրլսրը օսասրընա կէթիրիր-
լէր իտի։
29 – Վէ Խորոբովամընդն ավկալրընդն
պագիյէսի վէ իչլէրինին քասիֆէֆսի իչ-
թէ Յուդա մէլքէլէրինին Թեվասրիա քի-
թասրընտա եսպրլմէշ սասրը։ 30 – Վէ
Խորոբովամ իլէ Յերոբովամ սասասթասա
սուսիյա մնէհասրեպէ վար իտի։ 31 –
Վէ Խորոբովամ էճասասը իլէ ուչուսուս՝
էճասսը եասնընդնասս Դասւիթի շէհրինասէ
ասէնի օլուշասս. վէ վալիսէհինին իս-
մի Ամմնդիյէ Նասրամա իտի. օղլու Ա-
բիասմ սասթի անըն եէրինէ մէլքէ օլսուս։

ՊԱՊ 15

Վէ մէլքէ Յերոբովամ իպին ի Նա-
բասսրն օն սէքիզինճի սէնէսինասէ Ա-
բիասմ Յուդա իւզէրինէ մէլքէ օլսուս։
2 – Իւչ սէնէ Եբսասաղէմճէ հիսքիս-
մէթ էթմի. վէ վալիսէհին Ախիասղա-
մընդն գըրգ օլուշ՝ իսմի Մասաքա իտի։
3. Վէ քէնտիսինէսէն մնէգասասեմ փէ-
սէրինին իրթիքասով էյլէսթիյի ճիւմ-
լէ կիսնասհլրասս եսփրասիւլ՝ փէսէ-
րի 'Խասիթին գալպի սասփէ օլրըղ կէ-
պի անըն գասլպի Ալլահը ՐԱՊՊԱ սաս-
սրդ սէյիլ իտի։ 4 – Վէ լաքին Ալլահ
իը ՐԱՊՊ 'Խասիթին իսմինը իչինէ օղ-
լունը եէրինէ ճիւլասս էթմիսքէրպ, Եբսա-
սաղէմի սասպիճի գըլմասրէ, սասաս
Եբսասաղէմճէ պէրբ չըրասղ վէրսաթ. 5 –
Զհիսս Գէսոլի Ուրիասնըն քէյֆիյէթինի-
տէն մա'սաս Դասւիթի ՐԱՊՊՐՆ 'ինասին-
սէ սոզրսս օլսունը իչլէմէքլէ, եմր էյ-
լէսթիյի չէյլէրինն հիչ պիրինսէն պիւ-
թի'իւն սիսասսէթի ի 'էօմրիւնասէ սասփա-
սրդ իտի։ 6. Վէ սունը պիէթիւն միւս-
սէթի ի 'էօմրիւնասէ Խորոբովամ իլէ Յե-
րոբովամ սասասթասա մնէհասրեպէ վար
իտի։
7 – Վէ Աբիասմընդն ավկալրընդն պա-
գիյէսի վէ իչլէրինին քասիֆէֆսի, իչ-
թէ Յուդա մէլքէլէրինին Թեվասրիա քի-
թասրընտա եսպրլմէշ սասրը. վէ Աբիասմ
իլէ Յերոբովամ սասասթասա մնէհասրեպ-
սէ վար իտի։ 8 – Աբիասմ սասթի էճ-
սասսը իլէ սուլթասղ՝ սունը Դասւիթի
շէհրինասէ ասէնի էթմիչէր. վէ օղլու
Ասսա սունն եէրինէ մէլքէ օլսուս։
9 – Վէ Խորայէլ մէլքի Յերոբովամ-
ընդն եիրմինճի սէնէսինասէ Ասսա Յուդա
իւզէրինէ մէլքէ օլսուս։ 10 – Վէ Եբսա-
սաղէմճէ գըրգ սալր սէնէ հիսքիսմէթ

Digitized by Google

էթաթ. վէ *վալիտէսի Աքիտազամէն գը-
զը օլուա՝ իսկ Մաստաքա խոն։ 11 – ՎՀ
Աստ ԲԱՊՊԷՆ 'ինտիւսաե տօղրաե օլա-
նը փէտէրի Դաւիթի կեղի թէրա էյլէ-
սին։ 12 – ՎՀ ՄՀ'պաւնէլտրը ահյոտասան
թաքա էտիպ՝ եճատարէնն եափտզգ-
լտրը փախլտրն ճիւմլէսինի ատֆ' էյ-
լէսին։ 13 – ՎՀ Աստ վալիտէսի Մատ-
քայը՝ Աստտրմվի իչինն փաւթ եափ-
տզգը ատպէտէն շէրէֆինտէն մնհ-
քամ էտիպ՝ ոնդն փախլընը գըրտրագ
կնգտան ատբէսինտե եազտը։ 14 – ՎՀ
Մնհրմի էֆէ'ալտը ատֆ' օլտնմտաը խտ
ատե, Աստնդն գալտի պիւթինն մնտ-
տէնի ի 'էօմբինտե ԲԱՊՊԱ ատտրգ խ-
տիւ։ 15 – ՎՀ փէտէրինին թագտիս էյ-
լէտհյի շէյլէրի վէ քէնտինին թագ-
տիս էյլէտհյի շէյլէրի, եան'ի կնտմիշ
իլէ տալճանը վէ գապլտրը պէյի իւր
ԲԱՊՊԱ կէթիրտի։

16 – ՎՀ Աստ իլէ Խրտյէլ մէլհյի
Բաստաս ատտրգնտաս ունէլերինն հէփ կինն-
էլերինտե մնհսնրեպէ վտր խոն։ 17 –
ՎՀ Խրտյէլ մէլհյի Բաստաս Յոճգա
'ալէյհինե չըգըպ' պէր ւէմնէնէն Յոճգա
մէլհյի Աստ թտրտսֆքնա կնտհպ կելմէ-
սինի մէն' էթմէյը իչէն' Իսմայըլ պէնտա
էյլէտհյի։ 18 – Ո զմնան Աստ պէյի իւր
ԲԱՊՊԷՆ խտղնէնէլերի իւլ մէլհյը ակ-
տրլընտաս օլան խտղնէնէլերտե պտգը գա-
լան կնհմիւ իւլ տալճանդն քեռՖՖէ-
սինի տալը' պէնտնէլերինին էլինե վէրե-
ճէք, մէլհյը Աստ տնէլերի Դամնտաղտաս
տտաքնն օլան Սնհրնաս մէլհյի Բնենագտաս
խոն ի Տաբլսմոն խոն ի Էզհնտաս կէօն-
տէւրմէյէլ, 19 – Պէնիմ իւլ սէնինն պէյ-
նինտե վէ փէտէրիմ իւլ սէնինն փէտէ-
րինն պէչինտե մնհ'ունէետ վտր. իչյճե
հնւսիւէ օլնոգ իւտրէ' ատնտս կնհմիւճ
վէ տալճանն կէօնտէրտիմ. կնէ, Խրտ-
յէլ մէլհյի Բաստաս իւլ օլան 'ատհարդը
նտագ էյլէ, քի իւզէրիմտէն կնէի չէ-
քիլէ' ատ տո։ 20 – Բնենագտաս տտաքի
Աստ մէլհյի տճինէլհյ' քէնտո 'ատքեթ-
էլերինին ակտտրլտրընը Խրտյէլ շէնճ-
էլնի իւզէրինէ կէօնտէրէճէք' հյօն վէ
Դան վէ Ակէբնեթմնտաքա վէ պիւ-
թիւն Քնենէրնի իւլ պիւթիւն Նէֆթտ-
գիմ տճխյտրընը վտրտնտ։ 21 – Բաստաս
տտաքի պտնտնտ իչյնի տճխյնտտե Իսմայըլ
պինտ էմ մէքտէն ՖէբրտղտԹ էտիպ՝
Թէքտատտս տտաքին օլտնտ։ 22 – Ո զմնան
Աստ մէլհյը, քիմնէյի պրտգմնյտտգ,
պիւթիւն Յոճգտյը չտղրտտը. ատնէյը
տտաքի Բաստաստն Իսմտյըլը պինտ էթ-
մէքտէ օլտղրը թտչյտր իւլ տաղտճյտրը
կէօմ իւբտհնւէրը, վէ Աստ մէլհյը տճնէյը-
լէ Բնենհյտճինտե վտգը' Դաւթյտը վէ
Մտաֆհյըը պինտ էյլէտհյ։

23 – ՎՀ Աստնդն ճհյնէ տճվէլդնէդն
պտգհյհյտճ վէ պիւթիւն չէճտ'ատիը
վէ իչյէրինին քէտՖՖէտէ վէ պինտ էյ-
լէտճհյի շէհյրէրը իչյնի Յոճգա մէլհյէ-
րինին թէ եվտրթնե քիմ տտաքնտտս ետագըլ-
մնշ տտբր. Լտքին էմոի հյտտյրըդը զէմնտ-
նրտտս տյտգլտրընտտս ատդրը օլտոս։
24 – ՎՀ Աստ էճատտրը իւլ տւյտհյտտգ'
փէտէրի Դաւիթի չէհյրինտե էճատտս-
տը իւլ տեֆնն օլտնտնտս. օգլտս Յոճգտս-
փտտս տտաքի տնդն եէրինե մէլհյը օլտոս,

25 – ՎՀ Նտգտյտ իչյն ի Յէրքտյոմմ', Յոճգա մէլհյի Աստնդն իչքինճի ակնե-
տինտե, Խրտյէլ իւզէրինե մէլհյը օ-
լտա' Խրտյէլ իւզէրինե իչքի ակնե հիւ-
քմէմէի էյլէտհյ։ 26-ՎՀ ՐԱՊՊԸՆ 'ին-
տինտե քէօճ իւ օլտնը իչյէչհյ' փէտէ-
րինին եօլընտտս վէ Խրտյէլին կիւճտհ
իչյէմէնինե ակտէպ օլտն կիւճտհնճտտս
եէւբիւտհյ։ 27 – ՎՀ պէչճ ի Խտչքտր-
տտն օլտն Բաստաս իչյն ի Աչքտս տտնդն
'ալէյհինտե ՖինՀնե գոփտրըպ, պիւ-
թիւն Խգտյէլ իւլ Նտգտյ Ֆնիլիսթի-
լէրինն Գտբտմի տնդնը մնհ'տտեէտ էթ-
մէքտէ իչքէն' Գտբտմի տնտաս Բաստաս տտ-
նդը վտրտոս։ 28-ՎՀ Բաստաս տտնդը' Յոճ-
գա մէլհյի Աստնդն իւչյնհճիւ ոնէնէնի-
տե գ տճճէ էտիպ՝ եէրինէ մէլհյը օլտոս։
29 – ՎՀ մէլհյը օլտրդնտտս Յէրքտյոմ-
մդն պիւճճ իւն խտտնէսինի վտրտոս. Յէ-
րքտյոմմդն իւրի իչքնտս էյլէտհյի կիւ-
նհյտրըը իչյնն, վէ Խրտյէլին կիւճտհ
իչյէչհյ տնէպէ օլտա պտե եօլտոս
Խրտյէլին Ալտհը ԻԱՊՊԸ գտզտպտս
կէճ իրտհյի իչյնն, 30 – ՐԱՊՊԸՆ գտռ-
լտս Ալհոմմը Աչքիս վտրտի տտչյէ տե-
յէհյի քէտտմս կէօրէ, Յէրքտյոմմ-
տտն հնէ պէր Ճան ոռգ պտգտմնյտգ'
ատնը հնէյտք էյլէտհյ։

31 – ՎՀ Նտգտյտբդն տճվէլդնէդն պտ-
գհյհյտճ վէ իչյէրինին քէտՖՖէտէ իչյ-
էթէ Խրտյէլ մէլհյէլէրինին թէվրթնե
քիմ տտաքնտտս ետագըլմնշ տտբր. 32 – ՎՀ
Աստ իլէ Խրտյէլ մէլհյի Բաստաս տտա-
տքնտտս, տնդէրինն հէփ կիւճէլրինտե
մնհ'տտեէտ վտր խոն։

33 – Յոճգտ մէլհյի Աստնդն իչյնճ-

*պէօյէ-ք վալիտէսի

Digitized by Google

ճիւ սէնեքիմնեն է՛ր[ի]պօրի՛ն Բաասա քան ի Աքիա Թերասա պիէ[ի]թեն Խա-
յայել իւզերինէ երմի տէօրթ սէնէ հիւքիւմէթ էթտի։ 34 – Վ Է ՐԱՊՊԸՆ
՛ինտինտ քէօթիւ օլմնը իշլէյիս՝ Յե-
րոբովամըն եօլընտա վէ Խորսլէյին կիւ-
նահ իշլէմինէ սեպեպ օլան կիւնահ-
կնտա եիւրիւտիւ։

ՊԱՊ 16

Վ է Բաասա 'ալէյհինէ Յեւս խան ի Անանիէ ԻԱՊՊԸՆ քէլմէ կէլիպ, 2 –
Պէն սէնի թօփրագտան գալդըրդը գավմըմ Խորսլ իւզերինէ րէ՛իս եիմ-
միշ իքէն, սէն Յերոբովամըն եօլընտա
եիւրիւյերէք, գավմըմ Խորսլէյին կիւ-
նահ իշլէյիս՝ կիւնահկնտա պէնի
դուշմսա կէթիրմէլերինէ սեպեպ օլտը-
ղըն իշլէն, 3 – իշլէ պէն Բաասանըն
նէսլինի վէ խանէսինի տէ՛ի՛ էտիպ, սէ-
նէյին խանէնի Յերոբովամ իսդն ի Նե-
բաատըն խանէսի կիպի էտէճէյիմ՝։ 4 –
Բաասատտան շէհրտտ եօլէնի քէօփէք-
լէր եէյէճէք, վէ սանդըտտա եօլէնի հա-
վա գուշլտըրը եէյէճէք տիր՝ տէտի։

5 – Վ է Բաասանըն տէվլ վէ տ՛մի-
յընըն պադիշայէտի իլէ շէճտ՛սի՛թը իշլէճ
Խորսլէյ մէլքէլերինէն թէվարիխ քի-
թապընտա եազըլմըշ տըր։ 6 – Բաաս-
աա տտախ եէճատտը իլէ ուշյուգա
Թերասատա տէ՛ֆն օլունտա, վէ օղլա
Էլա անըն եէրինէ մէլիք օլտու։ 7 –
Վ է Բաասա ՐԱՊՊԸՆ 'ինտինտ քէօ-
թիւ օլմնը իշլէյիս՝ էլլէրինին 'ամէլ-
լէրիյէ տնը զուպտա կէթիրէրէք, Յե-
րոբովամ խանէսի կիպի օլտըղը վէ անը
հէլյէք էթտիյի իշլէ՛ն՝ ՐԱՊՊԸՆ քէլմա-
մէ Յեւս խան ի Անանի փէդդտմակէր
վտորթտագըյէ անըն իլէ խանէսի 'ալէյ-
հինէ օլտու։

8 – Յեւդա մէլիքի Աատնըն եիրմի ալ-
թընճը սէնէսինտէն է՛ր[ի]պօրի՛ն Էլա
խան ի Բաասա Խորսլէյ իւզերինէ Թէր-
ատտա խքի սէնէ հիւքիւմէթ էթտի։
9 – Վ է քէնտինի Թերասատա վտգը՝ սէ-
բայրընըն քէթիխիւտտը Ահտանըն խա-
նէսինտի իչինի սէրիօշ օլտըղը Հալտե,
տտրատպալտըրընըն նըշանքը իւզերինէ րէ՛իս
օլտն գուշլտ Ջամընրի տնընն 'ալէյհինտէ
ֆիթնէ չըգտրըպ, 10 – Իչէրի կիրէրէք՝
Յեւդա մէլիքի Աատնըն եիրմի եէտինճի
սէնէսինտէ տնը վտուրուպ եօլտուբտտիս,
վէ եէրինէ քէնտինի մէլիք օլտու։ 11.
Վ է մէլիք օլտպ թ տախթընտա ճիւլուս
էթտիչէ կիպի, Բաասատնըն պիէ[ի]թեն
խտնէսինէն, ագրտպտա վէ տհվտպտրնը
գտթ[ի] էթտի. պիր էրքէչինէն պիէ[ի]
տպ պրագմտտը։ 12 – Պէգլէճէ Բաաս-
ատնըն հէփ կիւնահկնտրը վէ օղլու Է-
լանըն կիւնահկնտրը, հատն քէնտի իշ-
լէտիքլէրի վէ Խորսլէյ իշլէմ տիքլէրի
կիւնահկնտրը վէ պտթ[ի]րլ չէկլէրիյէ Խո-
րսլէյին Ապտհը ՐԱՊՊԸ դպտպտա կէ-
թ[ի]իրտիքլէրի իշյէ՛ն, 13 – ՐԱՊՊԸՆ
Յեւս փէդդտմակէր վտուբ[ի] տսբ[ի]լէ Բաաս-
ատա 'ալէյհինէ պտուդտրտրդը քէնտմա
կէօբէ, Ջամընրի Բաասատնըն պիէ[ի]թեն
խտնէսինէն հէլյէք էյլէտ՛ի։

14 – Վ է Էլատնըն տհվտլընըն պտագիշ-
յէտի վէ իշլէրինին քէտֆֆէտի իշյէ՛ե
Խորսլէյ մէլիքէլերինին թէվարիխ քի-
թապընտա եազըլմըշ տըր։

15 – Յեւդա մէլիքի Աատնըն եիրմի
եէտինճի սէնէսինտէ Ջամընրի Թերաս-
ատա եէտի կիւն հիւքիւմէթ էյլէտի.
գավմ իսէ Ֆէլեսթիյէրինն Գութտթ[ի]ա
չէհրինէ մնէհտտրէ էթմէքտտ իսդ։
16 – Իսդնի օրտուբատա պտուդտնդն գավմ
Ջամընրինին Ֆէհատա չըգտրըպ մէլիքի
գտթ[ի] էթտիչինի խտպէր պտլդնճա,
պիէ[ի]թեն Խորսլէյ սէբ՛տպքէր Ամրիչի
հէմտնի օլ կիւնտե օրտուբկհտհտտա Խո-
րսլէյ իւզերինէ մէլիք նտպտ էթտի-
լէր։ 17 – Ամրի տտախ՝ պիէ[ի]թեն Խո-
րսլէյ քէնտհտի իլէ պէրտպտէր օլտրպտ՝
Գութտթ[ի] ոտտտն գտւդտր, վէ Թերասըր
մնէհտտրէ էթտիլէր։ 18 – Վ է Ջամընր-
րի շէհրինն պտլդնտրդըրը կէօրտՔէյէ մէ-
լիք սէբտյընըն քէօկհկնտե կիրտտի վէ
քէնտհտի իւզերինէ սէբտյը Թուէմ ուշ-
տտրըրդ եօլտու։ 19 – ՐԱՊՊԸՆ 'ինտին-
տե քէօթիւ օլմնը իշլէյիպ իրի իքտպտպ
էյլէտի՛յ կհնահկնտրը վէ Յերոբովամ-
մնէպէյինտե վէ անըն իրի իքտպտպ էյլէ-
տի՛յ վէ Խորսլէյինն կհնահկնտ իշլէմինէ
սեպեպ օլտն կհնահկնտնտա եհիւրիւ-
տհիւ իշնէ պտ՝ վտէ՛ օլտու։

20 – Վ է Ջամընրինին տհվտլընըն պտա-
գիշայէտի վէ իշգտպտրդը ֆէհատա իշյէ՛ե
Խորսլէյ մէլիքէլերինին թէվարիխ քի-
թապընտա եազըլմըշ տըր։

21 – Ո զէմտն Խորսլէյ գավմ իրի-
յէ՛ի թ տգտհմ օլտնհտ՝ գավմ՛ն նըշանք
Թտգնի խան ի Գինտհտէ, անը մէլիք
էթմէք իշնէ թ տպ՛ օլտ՝ դէյէ՛ր նըշա-
ֆը Ամրի՛յէ թ տպ՛ օլտու։ 22 – Վ է
Ամրի՛յէ թ տպ՛ օլտն գավմ Թտրնի

Digitized by Google

խպն ի Գինաթիա թագաւոր օլան գումմա գալէպ էթ ատ. վէ Թաբէռի վէ Ֆոթի եսկից Ամրի մէլիք օլսուս։

23 – Ճուգա մէլիկի Աստանէն օթուզ պիրինճի սէհէնթինէն Ի'Իդ–ըթն Ամրի Խրայէլ իւզէրինէ ան իքի սէհէնէ հիւքիւմէթ էթտի. Թերսուսա ալի ը սէհէնէ հիւքիւմէթ էթտիգանէն ասկեռա,

24 – Սամարիա տաղընը իքի Թագաւորի հիւմմէնէ մնագատիլ Սամարեանն ատթըն ալըպ՝ օ տաղտան պէր չէհէ պինա էթտի, վէ պինա էթտիլի չէհէ տաղընն ատհիպի Սամարիոն խամինէ կէօրէ Սամարիա թագաւիլ էլլէտի։

25 – Վէ Ամրի քէնթինթինէն եվվէլ օլանլարըն ճիւմլէսինէն գիլտատ քէօթիւնէ իլլէլիպ՝ ԻԱՊՊՐՆ 'ինտինէ քէօթ իս օլանը իլլէտի. 26 – Ջիրա 8եռբաւամ խպն ի Նաբատացն հէփ մէղէյինէ, վէ Խրայէլին կհնահ իլլէմսինէ, հաթթա պատթը չէլլիերիլէ Խրայէլին Ակահը ԻԱՊՊՐ դաւտատա կէթ իրմէսինէ ոէպէպ օլան կհնահընատա եւրիհատու։

27 – Վէ Ամրինին թէրա էլլէտիլի իլլէրինին պատգիլէտի վէ Իպրատ էլլէտիլի չէճա'ատը իլլի է Խրայէլ մէղէյլերինին թէվսիրիս քիթ ապատնատա եատգէլմէշ տը։ 28 – Վէ Ամրի է ճատատրէլէ ուլուլատ՝ Սամարիատատա ատ ֆին օլուհատու, վէ օգլու Աքատատ ատրն եէրինէ մէլիք օլատու։

29 – Վէ Ճուգա մէլիկի Աստանէն օթուզ սէքթինճի սէհէնինտէ Աքատատ խպն ի Ամրի Խրայէլ իւզէրինէ մէլիք օլուտ՝ Աքատատ խպն ի Ամրի եիրմի իքի սէհէնէ Սամարիատատա Խրայէլ իւզէրինէ հիւքիւմէթ էլլէտի։ 30 – Վէ Աքատատ խպն ի Ամրի քէնթինթինէն եվվէլ օլանլարըն ճիւմլէսինէն գիլտատ ԻԱՊՊՐՆ 'ինտինէն քէօթ իս օլանը իլլէտի։ 31 – Վէ 8եռբաւամ՝ խպն ի Նաբատացն հէփ մէղէյինէ, վէ Խրայէլին Ակահը ԻԱՊՊՐ դաւտատա կէթ իրմէսինէն սէպէպ օլան կհնահընատա եւրիհատու։

32 – Վէ Ամրինին թէրա էլլէտիլի իլլէրինին պատգիլէտի վէ իպրատ էլլէտիլի չէճա'ատը իլլի է Խրայէլ մէղէյլերինին թէվսիրիս քիթ ապատնատա եատգէլմէշ տը։ 33 – Վէ Աքատատ ատրն եէրինէ մէլիք օլատու, վէ օգլու Աքատատ ատրն եէրինէ մէլիք օլատու։

ճիւմլէսինատէն գիլտատէ Խրայէլին Ակահը ԻԱՊՊՐ դաւտատա կէթ իրտի.

34 – Անըն կհնահընէրինատէ Բէթ էլլի 8իհէլ Եբնատը պինատ էլլէտի. ԻԱՊՊՐՆ 8ետատ իպն ի Նատէ վատթի տաքլլէ սէյլէտիլի քէլատմ մատէպինճէ իւք օգլու Աքիբատն իլէ ատնըն թէմէլինի գատբատտա, վէ քիւչիւք օգլու Սեգատ իւէ գատֆատլարընը տատբատտատ։

ԳԱՓ 17

Վէ Գաղատատ սէքէնէսինատէն Թեզբատը Եզիատ Աքատատատ խիմ տատէն՝ Հատզրընատա տատբատրգըտ՝ Խրայէլին Ակահը ԻԱՊՊ Հոլյ տըր քի, քէլատմիմէ օլմայընճատ պոտ սէհէնէյէրատ չէմ վէ ետզմատը օլմայատճագ տըր՝ տէտի։

2 – Վէ ատնա ԻԱՊՊՐՆ քէլատմը կէյէրէք, 3 – Պատրատատն կիթ, վէ չատգա թէվէճճիւհ էտուրէք 8ուգատնատէն գատրշըրնատա օլան Գէրիթի չէտը ետատնըտատա կիտլէն. 4 – Սէն օ չէյլատն իշէճէքտէն, ակէն ատտիք սէնի պէպէճմէկէրի իշլիւն գատրգալատատ էմի էլլէտիմ՝ տէտի։ 5 – Օ տատիք ԻԱՊՊՐՆ քէլատմընատ խիթ հատշէն եօլա չէտը կիմ տի, վէ 8ուգատնատէն գատրշըրնատա օլան Գէրիթի չէտը ետատնըտատա օլան Գէրիթի Հէրիհ ետատնըտատա կիտլէն. 6 – Վէ գատրգալատ ատտատհէտրը տատնա էքմէք իւէ էթ վէ ատիշտամըրը տատ էքմէք իւէ էթ կէմ էրիէրէր իտտի. քէնտիտի տատ չէյլատն իշէր իտտի։ 7 – Լատքին տատիշրատտատ ետատգմատը օլմայատրգընատան պէր միտատատէթ տօկրատ օլ չէյ գուրատտատ։

8 – Օ գէմատն տատնա ԻԱՊՊՐՆ քէլատմը կէյէրէք, 9 – Գատւգ, Սիգատնատ թագաւ՝ օլանն Սատրտիմ տայտ կիտտիգ օրատտատ ատտքին օլ. խլիճ է օրատտատ պուրատնատն պէր տատւ գատրըյատ տէնի պէպէյէմէթ իշէճատ էմի էլլէտիմ՝ տէտի։ 10 – Օ տատիք գատպէրի Սատրտիմ տայտ կիտտէրէք՝ չէնէրինն գատֆատտատքատտատ վատրըլ օլատրգատ, իշլիճ է օրատտատ պէր տատւ գատրը օատտատն տէկշէրմէքտատ իտտի. վէ՝ Գատտատ գատպ իւէ պէր ատգ տատւ կէյէ իր, իշէէյմ՝ տէէյէրէք տատնատ չատգրլատրը։ 11 – Վէ մէրգատմէ կէյէ իրմէէյլ կիտտէրէքէն՝ Գատնատ էլլինէտ պէր լօգմատ էքմէք կէյէ իր՝ տէէյէրէք տատնատ չատգրլատրը։ 12 – Վէ մէրգատմէ՝ Ալատհէրն ԻԱՊՊ Հոլյ տըր քի, փրատեմ՝ պէրէ հօգ տըր, ատնճատգ գատպատտատ պէր տատվատճ ատն, վէ տէտէթտատ տատգատնըգ հատգ վատր տըր. վէ իշլիճ է իքի փատրչատ օատտատն

ասելիքիդ մասին՝ քո՛ կիսով մասը քեզ տամ իմ ժողովրդի իշխան ու՛ր եւ ևս ֆասլսմ՝ ասա, ասաը հետիպ եղելիմ՝ ասեաւ։ 13 – Եղիա ասաին առաւ՝ Թօղդմա, կիմ, ասեաիրեն հիպի ետ. ասմիա եվ վերս առաւն պետիմ՝ իշխան պիր քանչեա՛ք փիսի ետաիրդ՝ պատաս կիմիր, վե քեհնուին իմե օղլեն իշխան ասիրա ետաի. 14 – Ջիրա խոյսկելին Ավտհը ԻԱՊՊ պեղիմե պատյուրդր քի՝ ԻԱՊՊՆ ևեր ուիւրիս իւպերիրնե ետաղմուր վերսճկիլ կիւնեն ասելին գատասա ասն ասիւքեհնմեկյեճեք, վե ասեթիսոե ետազ եքսիմհյեճեք ասիր՝ ասեաւ։ 15 – Մերգուամ ասաքեն կիսով՝ եղհնուրն ասեաքին կիպի ետափսը. վե քեհնոսի վե ο վե եհլ ի պետիրեն կիւնեղերճե ևեսուիլեր։ 16 – Վե ԻԱՊՊՆ եղիա վատթասոքյոե պատյուսրդը քեղամա կեօրե գատասան ասն ասիւքեհնմեսի, վե ասեթիսոեն ետազ եքսիմհյեճաի։

17 – Գաս չհյոեքասեն ասիրա եվ ատահիպի օլան խոսիասնքեն օղլու խոսիա օլսաղ, խոսիասղեր օլ ասերճե չհետասեիրլե խոի քի՝ ասնաե նեֆես գալմասրա։ 18 – Վե մերգուամ եղհսյան՝ Էյ Ավլահ ատեմի, ասենին պետիմ իլե նե՛ իշին վար. կիւնահշմրե գիքը եհճոքիպ՝ օղլրե եօղսիւրմե՞ք իշիւն մի պատնա կելանին՝ ասեաւ։ 19 – Ο ատաիի ասնա՝ Օղլերը պատնա վեր՝ ասեաւ. վե ասեր գոյնեղնատն ալլսղ՝ քենաե օճոսվատրդը ֆեվգատնի ատատյա չղգատրատգ եսոհատղեսատա եսոհերդրաս։ 20 – Վ.Է ԻԱՊՊՍ նեյսղ եսեերեք՝ նա Ավլահրմ ԻԱՊՊ, եսոնեղնատա միսատֆիր օլատղրմ պատ ատոսվ գատրդյմ՝ ատաիի մի, օղլրեք եօղսիւրմեկղլե պեղա խատպեհ եհճոքատին՝ ասեաւ։ 21 – Վ.է չօճոսվղեն իւպերիրնե իսվեֆ՝ ս ուզատնատգ, ԻԱՊՊՍ նեյսղլե՞ նա Ավլահրմ ԻԱՊՊ, բեճա եսոերիմ՝ պատ չօճոսվղեն ճոնեք ասերսունիսե կերբ կելղին՝ ասեաւ։ 22 – Վ.է ԻԱՊՊ եղհսյանեն ասենին իշխիճաի, վե չօճոսվղեն ճոնեք ասերսունիսե կերե կելերեք՝ ասերճկաւ։ 23 – Եղհս ատաիի չօճոսվղը ալղսղ՝ ֆեվգատնի օատատան եվե եոսհերճերեք վղսիճասհսե վերբատ, վե եղհս՝ գագ. օղլրեն ատաղ ատբր՝ ասեաւ։ 24 – Մերգուամ ատաիի եղհսյա՝ ՆիսՀատն պատնատն ասիլատղրմ՝ քի Ավլահ ատեմի սիրն, վե տղրղնատա օլան ԻԱՊՊՆ քելատմը հագգ ատբր՝ ասեաւ։

ՊԱՂ 18

Վ.է չհգ կիսնվերատն ասնատա ԻԱՊՊՆ քեղատմը իւպերնճիւ սերհետ եշիպատ կելղսղ՝ Ակի Ավատատա կեօրիւն, պեն ատաիի ևեր կիսնվերե եսոդմատը վերբերճմ՝ ասեաւ։ 2 – Վ.է Եղիա Ավատատա կեօրիսնմերե իւպղրե կիվհատի. Ատմոդիատատա ատաիի չհատսվմի գրմիղեգ վղսիճասհ։

3 – Վ.է Ավատաք քենատի խոսհերճերն քեհնեհատատաք Ավգիսղրը չտպրրատք՝ (Վե Ավգիս ԻԱՊՊՏԱՆ գիչատերհիղե գագգատր խոի. 4 – Ջիրա 8եզատրել ԻԱՊՊՆ՝ փեյգատմգերլերիճերն գատ՚լ եհճոքիրնատե, Ավգիսս հիւզ նեֆեր փեյղատմգեք ատլղզ՝ ատնեղրի մեզգատրատս եսոիչերբ եհլղչերբ կեպղեյերբ, եքմերք վե տատ իւե գերսեհմիշ խոի.) 5 – Վ.է Ավատաք Ավգիսյա խոհճագերն՝ Կե՛, ակյատատա վագր՝ ճհսմղե տատ փատհսերտրդը իւե չտյսերդրն քենատրատսերնեք գոտատ՚՝ գերբ գե ասի ատատյատղ յատ ասհղատ իւե գատհրերտրդը ատզ ատգտյատգատգ, հոյղատնահրեն քետֆեֆեսհրն գոյ՝ եհճոքիպ՝ ատեաւ։ 6 – Վ.է ակյատր ատօտղշմզգ ֆչիւն ատքատղերքնատա ֆատգահմ էտվեզ՝ Ավքատաք եսոիրնեղնեճատ գերբ եօղատն, վե Ավգիսս եսոիրնեղնեճատ ոճիկեր գերբ եօղատն կիսնվոճիղեր։

7 – Վ.է Ավգիսս եօղատս քգերն՝ իշիճե եղհս ասնք գատրդյատատր. ο ատաիի ասնք ֆատնեղրդյզղ նեսգ խոհճիս ասիսչերեք՝ նֆեֆնատհղ եղհս սերն մի սիւն՝ ատատքգատե, 8 – Գերն ֆոհ. կիսնվ էֆեսճիկե՝ ֆէքֆե եղհս՝ ատե, ատեաւ։ 9 – Ο ատաիի ճչվատկն՝ Գատգատհսֆատրմ նե՛ տոքր, քի գատֆլհմ իշիւն գատրդնեք Ավքատարն էլիներ ֆեեսնմ՝ էտհյօղատրե։ 10 – Վ.էղատհղն ՆհՀատգդ իշիւն էֆեհատճմին սերնի ատգտհմատատղրը պիր միղէֆեհս մհյիէքեհմ գատյմատտրը. վ.է՝ Գատքատատս եօգ տղբ՝ ատեսիքերիճատե, ο մհյիէքեֆեհ հս միղէֆե սերնի գատյմատղրմատս ասիր մերբ եհմհյիէքեհմ գատյմատտրը. վ.է՝ Գատքատատս եօգ տղբ՝ ատեսիքերիճատե, ο մհյիէքեֆեհ հս միղէֆե սերնի գատյմատղրմատս ասիր՝ եր եհմհյիէքեհմ իտտ. 11 – Վ.է չհմհոի ատնի, Ակի էֆեհատճինե՝ Իշիճե եղհս՝ ատե, ատյօղատրն։ 12 – Գերն ատատքի հատնքկատն կիսնվճե ԻԱՊՊՆ Րատհսս սերնի գիլհմհյիմ գիր եէրե ՆատգԼ եսոե ճեքգ, վե գերն կիսնվ Ավքատաք քետղե վերսճկատերն ասնիրա, սերնի գատյմատղրը հղոյատ գերնի գատ՚լ եսոեճեքգ ատեր. գատրդնի խոե չօճոսվղեղրմհատն գերսուս ԻԱՊՊՏԱՆ գօղգատրբմ՝ 13 –

Ցեղաբեր ԲԱՊՊՈՒՆ փեղջամպերէրիին դարձ եղաքսինան՝ պէնիմ նէ եսփոտըղըմ, եսան ԻԱՊՊՈՒՆ փեղջամպերէրինան ինուզ քիչկի մաղտասաս էլ ղիչէր էլլիչէր օլարագ կիզլէչիպ՝ եքմէք վը սաս իլե պէվէտգիմ էֆէնտիմէ ղադլ օլմ՚ընմասաը մը։ 14 – Ի՚ն չիմոի ան՝ նկի էֆէնտիկէ՝ իշլէ եղիսա՝ ատ, ատ յօրաբ։ օ տաճի պէնի գարձ էտեճէք տիր՝ ատաւ։ 15 – Եղիսա տաճի՝ Հաւազբընաս տօտբտղըմ՝ ԻԱՊՊ իւլ ճինամաս հայ յ տըր քի պաս կիւն սնաս մաղիլագաս կէօբիւնէ ճէչիմ՝ ատաւ։

16 – Ո զէմանի Աբդիս Աքտաըը պաբչըլամուղաս կիտիպ՝ ատնա խտպեր վէդտի։ Աքտաըը տաճի Եզիսայը պաբչըլամուղաս կիտիտ։ 17 – Ի՚ն Աքտաըը Եզիսայը կէօբիւնէճ, ատնա՝ Խարայէլի միւզիմարիպ էտէն սէ՞ն մի սին՝ ատէքիքատ, 18 – Ո տաճի՝ Գէն ատ յիլ, տանճագ սէն վէ փէտրընին խանէտն տիր, քի ԻԱՊՊՈՒՆ էմրէլերինի թէտբլէ Բասհազիմ Թ տագի՝ օլուպ՝ Խարայէլի միւզիմարիպ էֆէնտիդ։ 19-Ի՚ն չիմոի սէն պիւթիւն Խարայէլի վէ Բասհազըն ատօրթ ճինաղ էյլի փեղջամպէրէրինի վը Ցեղաբեր ճինաղ Աատարաւմի փեղջամպէրէրինի կսըմմազաս տօտբտնաս էտնդաս ճէմ՝ էֆէտիր՝ ատաւ։ 20 – Ի՚ն Աքտաըը պիւթիւն պէնի Խարայէլէ ափր կէֆտաէրիպ՝ փեղջամպէրէրերի Կաբամղաս տօտբտնաս ճէմ՝ էյլէտաւ։

21 – Ի՚ն Եղիսա պիւթիւն գամմաս էտգաղաչպ՝ Նի՚ վագիտա գատատը սիպ իբի բէչտ թէրէատիւտ էտէճէքսինիպ. էկէր Ալլահ Եհովա իսէ, տանս թ-տագի՝ օլուհըզ. էկէր Բասհազ իսէ, տանս թ-տագի՝ օլուհըզ՝ ատաւ։ Գամմ՚ տաճի հիչ պիր ճէվապ վէդմէտաւ։ 22 – Ի՚ն Եղիսա գամմաս խիճ տագէն՝ Ի՚չովտանդն փեղջամպէրի Եալնըզ պէն գալմըմ՚։ Բասհազդն փեղջամպէրերի իսէ տէօրիճ եճուզ էյլի նէֆէր տիր։ 23 – Ի՚մճոի պիդիչ իբի պուդտա վէճրիւճի. վէ պիրինի քէնտիլէրի իչինէ պյլրըպնիլոր, վէ փտրչայլյլըդ՝ ատիէչ գ օմ՚յատագ՝ օտաունլար իւզէրինէ գ օտաունլարը. պէն տաճի տիկէր պաբգդայը Հազրէլյլըդ՝ ատիէչ գ օմ՚յատագ՝ օտաունլար իւզէրինէ գ գայլյլո՚։ 24 – Ի՚ն սիզ իլհարնըզդն խամինէ տաւ՚տ էտնդիզ, պէն տաճի Եհովանդն խամինէ տաւ՚տ էտէյիմ՚, վէ ատճէչէլէ խոֆինճապէճէ էտէն իլահ Ա՚ատ օ տըր՝ ատատքատ, պիւթիւն գամմ՚ տաճի ճէվապէն փէչ տ՚ւտ ատօզ տիր՝ ատատիւէր։

25 – Ո՚ն վագիտ Եղիսա Խտհազըն փեղջամպէրէրինէ խիճ տագէն՝ Բէչտնիզ Խչհան պաբգդայըդն պիրինի տալբըրըզ՝ չոգ օլարագնըզ էհվանէ էվվէլտա տիզ Հազրէլյլըդ՝ վէ իւահնըզդն խամինէ տաւ՚տ էտնդիզ, ատճաս ատիէչ գամղայտըզ՝ ատատ։ 26 – Անէր տաճի քէնտիլէրինէ վէրիլէն պաբգդայը Հազրէլյլատգատան տաճ՚նա, Բասհազըն խամինէ տագայհատան էղիլէչէ գատատը տաւ՚տ էտէրէք՝ նա Բասհազ, պիզի միւսթէճապ գըլ՝ ատիւիլէր։ լաբքն սէա տօգ վէ ճէվապ վէրէն տօգ խտ։ տանէք տատի էտճաճիլ օլարագնըզդն մէզգայհզդն էթթատֆէնատս ապէյրաբլար խտ։ 27 – Ի՚ն էղիլէ վագիտը Եզիսա տանէլէչէ խիճ տագէն՝ նիւքաէք սէա իլե չտգրըբնըզդ, զիբատ իւտ տըր. պէլգի սէօհպէթի վտր, նա իչի վտր, նախատ հօշըլըգ էտիւտր, վէ պէլգի ապդատատ տըր, ապդատըրգմագ լազգմ՚՝ ատիւերէք տանէլերի խոյհզատ էյլէտաւ։ 28 – Անէր տաճի նիւքաէք սէա իլե չտգրըբդ՝ տատհէլերինէճէ պբչտգլար վէ մըղրագլարլե, իւազէրգերինատն գանդ տգրճայա գատատը, քէնտիլէքէն էտրատլարլար խտ։ 29 – Ի՚ն էզիլէ վագիտը կէչիպ՝ ոխշ՚ գ ապբպատը վագիթրնատ տէչնի փեղջամպէրէրիկ էմ տիկէր իսէ տէ, սէա տօգ վէ ճէվապ վէրէն տօգ վէ տմհկէչէն տօգ խտ։

30 – Ո՚յ վագրիմ Եղիսա պիւթիւն գամմաս խիճ տագէն՝ Պանտա էտգաղաչբնդ՝ տէտիքատ, պիւթիւն գամմ՚ տաճի էտգաղաչտը. օ տաճի ԻԱՊՊՈՒՆ Եբդբէլմըշ մէզգայհզդը իա՚տիրը էմ տաւ։ 31 – Ի՚ն Եղիսա՝ Խտհի Խարայէլ օլտճագ՝ տէչնի քէնտհտհնէ ԻԱՊՊՈՒՆ քէլտմը կէլտհիչ օլան ճաղգրըն օգտալտրբէնդն պտպճ լտրբրնդն՝ ատատհտնէ կէօբէ տճ քի՚ ատատ իւ՚ա՚ տ յրտ, 32 – Ո իա՚չտլրէ ԻԱՊՊՈՒՆ խտհնէ պիր մէզգայհ էտճատր, վէ մէզգայհզդն Լբճատքընատ իբի էօյլէք իա՚օխտմ՚ տյրը պիր խէնտէք գ ագատր։ 33 – Ի՚ն օտաունը տիգիպ գտատղայը փատչայլայատգ օտաուն իւզէրինէ գ օտաըգ տատն ագատր, 34 – Տէօրճի տէչնի՚ քի տաս կէհբիպ՝ մնէչէտգտա իլե օտաուն իւզէրինէ տէօբճէհնէ՚ տէտի. վէ՚ Ի՚քինճի տէՖ՚ա պէդյլէ էտճատրզ՚ տէտի՚ յինատ, իբինճի տէՖ՚ա պէդյլէ էտճատրլար, վէ՚ Ի՚չինճի տէՖ՚ա պէդյլէ էտճատրզ՚ տէտիչինատ, իւազինճի տէՖ՚ա

Digitized by Google

պէտքն է եւ ոչ թէ ուրիշներուն։ 35 – Ճշդելէ ետք մեզի պատահելիք դէպքերու եւ բախտախնդրութեանց, խենթ է մտածել թէ մենք միայն մեր անձերուն համար ենք ապրելիք։

36 – Վասն որոյ Յիսուս ալ, երբ տեսաւ որ իրեն հետեւող բազմութիւնը կ՚աճի, ըսաւ Փիլիպպոսի. Ուրկէ՞ հաց գնենք որ այս ամբոխը կշտանայ։ 37 – Ասիկա կ՚ըսէր զինք փորձելու համար, վասնզի ինք գիտէր թէ ինչ պիտի ընէր։ 38 – Յիսուս պատասխանեց անոր. Հինգ հատ գարի հացեր ունի հոս պատանի մը, եւ երկու ձուկ. բայց ասոնք ի՞նչ են այսքան մարդոց համար։ 39 – Յիսուս ըսաւ. Տղաքը հացկատակի տեղաւորեցէք։ Հոն շատ խոտ կար։ Ուստի տղաքը հացկատակի տեղաւորեցին մօտ հինգ հազար հոգի։ 40 – Յիսուս առաւ հացերը, գոհութիւն մատուցանելէ ետք բաժնեց հացկատակներուն, նոյնպէս ձուկերէն ալ որքան որ կ՚ուզէին։ 41 – Երբ կշտացան, ըսաւ իր աշակերտներուն. Հաւաքեցէք ձեռքի մնացած կտորները, որ ոչինչ կորսուի։ 42 – Հաւաքեցին ու տասներկու զամբիւղ լեցուցին հինգ գարի հացերու կտորներով, որոնք մնացին ուտողներէն։ 43 – Ուստի մարդիկ, տեսնելով Յիսուսի ըրած նշանը, ըսին. Ասիկա անշուշտ այն մարգարէն է որ պիտի գայ աշխարհ։ 44 – Յիսուս, գիտնալով որ պիտի գան զինք հարկադրելու որ թագաւոր ըլլայ, նորէն մենակ ելաւ լերան վրայ։

45 – Երբ իրիկուն եղաւ, իր աշակերտները ծովեզերք իջան, 46 – նաւ մտան եւ ծովուն միւս կողմը Կափառնայում կ՚անցնէին։ Արդէն մթնցած էր, եւ Յիսուս դեռ չէր եկած անոնց մօտ։ 47 – Ուժգին հով մը կը փչէր, եւ ծովը կը ցնդէր։ 48 – Երբ մօտ երեք կամ չորս մղոն կ՚երթային, տեսան Յիսուս որ ծովուն վրայէն կը քալէ եւ նաւուն կը մօտենայ, եւ վախցան։ 49 – Բայց ան ըսաւ անոնց. Ես եմ, մի՛ վախնաք։ 50 – Ուստի կ՚ուզէին զինք նաւուն մէջ առնել, եւ նաւը յանկարծ հասաւ ուր որ կ՚երթային։

51 – Հետեւեալ օրը, ամբոխը որ ծովուն միւս կողմը կեցած էր, տեսաւ որ հոն ուրիշ նաւակ չկար, բացի մէկէն, եւ որ Յիսուս աշակերտներուն հետ նաւակին մէջ չէր մտած, հապա միայնակ մեկնած էին։ 52 – Ուրիշ նաւակներ ալ եկան Տիբերիայէն, մօտ այն տեղը ուր հացը կերած էին, երբ Տէրը գոհութիւն մատուցած էր։ 53 – Ուստի երբ տեսան որ Յիսուս ու իր աշակերտները հոն չկան, նաւակներուն մէջ նստան ու եկան Կափառնայում՝ Յիսուսը փնտռելու։ 54 – Երբ գտան զայն ծովուն միւս կողմը, ըսին անոր. Վարդապե՛տ, ե՞րբ եկար հոս։ 55 – Յիսուս պատասխանեց անոնց եւ ըսաւ. Ճշմարիտ, ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, դուք զիս կը փնտռէք ոչ թէ որովհետեւ հրաշքներ տեսաք, հապա որովհետեւ հացերէն կերաք ու կշտացաք։ 56 – Մի՛ աշխատիք կորսուելու հացին համար, հապա այն հացին համար որ յաւիտենական կեանքի կը տեւէ, զոր Մարդու Որդին ձեզի պիտի տայ, վասնզի Հայրը՝ Աստուած, զինք կնքած է։ 57 – Ուստի ըսին անոր. Ի՞նչ ընենք որ Աստուծոյ գործերը գործենք։ 58 – Յիսուս պատասխանեց եւ ըսաւ անոնց. Աստուծոյ գործը այս է, որ հաւատաք անոր զոր ինք ղրկեց։ 59 – Ուստի ըսին անոր. Ի՞նչ նշան կ՚ընես որ տեսնենք ու հաւատանք քեզի։ Ի՞նչ կ՚ընես։ 60 – Մեր հայրերը անապատին մէջ մանանայ կերան, ինչպէս գրուած է. Հաց մը երկնքէն տուաւ անոնց ուտելու։ 61 – Յիսուս ըսաւ անոնց. Ճշմարիտ, ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, Մովսէս չտուաւ ձեզի երկնքէն հացը, հապա Հայրս կու տայ ձեզի ճշմարիտ հացը երկնքէն։ 62 – Վասնզի Աստուծոյ հացը այն է որ երկնքէն իջնելով աշխարհին կեանք կու տայ։ 63 – Ուստի ըսին անոր. Տէ՛ր, միշտ տուր մեզի այդ հացը։ 64 – Յիսուս ըսաւ անոնց. Ես եմ կեանքի հացը։ Ան որ ինծի կու գայ՝ երբեք պիտի չքաղցնայ, եւ ան որ ինծի կը հաւատայ՝ երբեք պիտի չծարաւնայ։ 65 – Բայց ես ձեզի ըսի թէ դուք զիս տեսած էք ու չեք հաւատար։ 66 – Ամէն ինչ որ Հայրս ինծի կու տայ՝ ինծի պիտի գայ, եւ ես զայն երբեք դուրս պիտի չհանեմ։ 67 – Վասնզի երկնքէն իջած եմ ոչ թէ որպէսզի իմ կամքս կատարեմ, հապա զինք ղրկողին կամքը։ 68 – Եւ ինծի ղրկողին կամքը այս է, որ ինծի տրուածներէն ոչ մէկը կորսնցնեմ, հապա զանոնք յարուցանեմ վերջին օրը։ 69 – Վասնզի Հայրս այս կամքը ունի, որ ամէն ոք որ Որդին կը տեսնէ եւ կը հաւատայ անոր, յաւիտենական կեանք ունենայ, եւ ես զայն վերջին օրը յարուցանեմ։ 70 – Ուստի կը տրտնջային անոր համար որ ըսած էր. Ես եմ երկնքէն իջած հացը։ 71 – Եւ ըսին. Ասիկա Յովսէփի որդին Յիսուս չէ՞, որուն հայրն ու մայրը մենք կը ճանչնանք։ Ուրեմն ինչպէ՞ս կ՚ըսէ թէ երկնքէն իջած եմ։ 72 – Յիսուս պատասխանեց եւ ըսաւ անոնց. Մի՛ տրտնջաք ձեր մէջ։ 73 – Ոչ ոք կրնայ գալ ինծի, եթէ Հայրը՝ որ զիս ղրկեց, չքաշէ զայն, եւ ես զայն վերջին օրը յարուցանեմ։ 74 – Մարգարէներուն մէջ գրուած է. Ամէնքն ալ Աստուծմէ պիտի սորվեցուին։ Ամէն ոք որ Հայրէն լսեց ու սորվեցաւ, ինծի կու գայ։ 75 – Ոչ թէ թէ մարդ մը տեսած է Հայրը, բայց միայն ան որ Աստուծմէ է, ան տեսած է Հայրը։ 76 – Ճշմարիտ, ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, ան որ կը հաւատայ՝ յաւիտենական կեանք ունի։ 77 – Ես եմ կեանքի հացը։ 78 – Ձեր հայրերը անապատին մէջ մանանան կերան ու մեռան։ 79 – Ասիկա այն հացն է որ երկնքէն իջած է, որպէսզի ան որ կ՚ուտէ անկէ՝ չմեռնի։ 80 – Ես եմ կենդանի հացը որ երկնքէն իջած է։ Եթէ մարդ մը այս հացէն ուտէ՝ յաւիտեան պիտի ապրի։ Ու հացը զոր ես պիտի տամ՝ իմ մարմինս է, զոր պիտի տամ աշխարհին կեանքին համար։ 81 – Ուստի Հրեաները կռուեցան իրարու հետ՝ ըսելով. Ինչպէ՞ս կրնայ ասիկա մեզի իր մարմինը տալ ուտելու։ 82 – Յիսուս ըսաւ անոնց. Ճշմարիտ, ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, եթէ չուտէք Մարդու Որդիին մարմինը եւ չխմէք անոր արիւնը, կեանք չունիք ձեր մէջ։ 83 – Ան որ կ՚ուտէ իմ մարմինս եւ կը խմէ իմ արիւնս՝ յաւիտենական կեանք ունի, եւ ես զայն վերջին օրը յարուցանեմ։ 84 – Վասնզի իմ մարմինս իսկական կերակուր է, եւ իմ արիւնս իսկական ըմպելի է։ 85 – Ան որ կ՚ուտէ իմ մարմինս եւ կը խմէ իմ արիւնս՝ ինծի մէջ կը բնակի, եւ ես անոր մէջ։ 86 – Ինչպէս կենդանի Հայրը զիս ղրկեց, եւ ես Հօրմով կ՚ապրիմ, նոյնպէս ան որ զիս կ՚ուտէ՝ ինծմով պիտի ապրի։ 87 – Ասիկա այն հացն է որ երկնքէն իջած է։ Ոչ թէ ինչպէս ձեր հայրերը մանանան կերան ու մեռան։ Ան որ այս հացը կ՚ուտէ՝ յաւիտեան պիտի ապրի։ 88 – Այս խօսքերը ըսաւ Յիսուս՝ երբ կը սորվեցնէր Կափառնայումի ժողովարանին մէջ։

89 – Ուստի շատեր իր աշակերտներէն, երբ լսեցին, ըսին. Ասիկա դժուար խօսք մըն է. ո՞վ կրնայ լսել զայն։ 90 – Յիսուս, գիտնալով որ իր աշակերտները կը տրտնջան այդ մասին, ըսաւ անոնց. Ասիկա ձեզ կը գայթակղեցնէ՞։ 91 – Ուրեմն ի՞նչ պիտի ըսէք երբ տեսնէք Մարդու Որդին որ հոն կ՚ելլէ ուր որ առաջ կը գտնուէր։ 92 – Հոգին է որ կը կենդանացնէ, մարմինը ոչինչ կ՚օգնէ։ Ես ձեզի ըսած խօսքերը հոգի են ու կեանք։ 93 – Բայց ձեր մէջ կան որոնք չեն հաւատար։ Վասնզի Յիսուս սկիզբէն գիտէր թէ ովքե՞ր էին անոնք որ չէին հաւատար, եւ ո՞վ էր որ պիտի մատնէր զինք։ 94 – Ուստի ըսաւ. Ասոր համար ձեզի ըսի թէ ոչ ոք կրնայ գալ ինծի, եթէ Հայրէն չտրուի։

95 – Ասկէ ետք շատեր իր աշակերտներէն ետ դարձան եւ այլեւս չէին երթար անոր հետ։ 96 – Յիսուս ըսաւ տասներկուքին. Դուք ալ կ՚ուզէ՞ք երթալ։ 97 – Սիմոն Պետրոս պատասխանեց անոր. Տէ՛ր, ո՞ւր երթանք։ Յաւիտենական կեանքի խօսքերը դուն ունիս։ 98 – Եւ մենք հաւատացած ենք ու գիտենք թէ դուն Աստուծոյ Սուրբն ես։ 99 – Յիսուս պատասխանեց անոնց. Ես ձեզ տասներկուքը չընտրեցի՞։ Բայց ձեր մէկը սատանայ է։ 100 – Ան կը խօսէր Սիմոն Իսկարիովտացիի որդի Յուդայի մասին, որ տասներկուքէն մէկն էր եւ զինք պիտի մատնէր։

ԳԼՈՒԽ 19

1 – Յիսուս Գալիլեայի հեռաւոր կողմերը մէկ կողմէ թողլով, Յորդանանի միւս կողմը անցաւ եւ Հրէաստանի սահմանները եկաւ։ 2 – Եւ մեծ բազմութիւններ հետեւեցան անոր, եւ հոն ալ բժշկեց զանոնք։ 3 – Փարիսեցիներ եկան անոր մօտ՝ փորձելու համար զինք եւ ըսին. Արդեօք օրէնքի համաձայն է մարդուն իր կնոջը արձակել ամէն պատճառով։ 4 – Ան պատասխանեց եւ ըսաւ անոնց. Չկարդացի՞ք որ սկիզբէն Արարիչը զանոնք արու եւ էգ ըրաւ։ 5 – Եւ ըսաւ. Ասոր համար մարդ պիտի թողու հայրն ու մայրը եւ կնոջը պիտի կպչի, եւ երկուքը մէկ մարմին պիտի ըլլան։ 6 – Ուստի այլեւս երկու չեն, հապա մէկ մարմին։ Ուրեմն Աստուած զոր միացուց՝ մարդ չբաժնէ։ 7 – Ըսին անոր. Ուրեմն ինչո՞ւ Մովսէս պատուիրեց որ ամուսնալուծութեան գիր տրուի եւ արձակուի։ 8 – Ըսաւ անոնց. Մովսէս ձեր սրտին կարծրութեան համար ձեզի արտօնեց որ կնոջերնիդ արձակէք, բայց սկիզբէն այդպէս չէր։ 9 – Ես ձեզի կ՚ըսեմ թէ ամէն ոք որ իր կինը պոռնկութենէ զատ ուրիշ պատճառով արձակէ եւ ուրիշ կին առնէ՝ շնութիւն կ՚ընէ։ Եւ ան որ արձակուած կնոջը առնէ՝ շնութիւն կ՚ընէ։ 10 – Աշակերտները ըսին անոր. Եթէ մարդուն կնոջ հետ ունեցած կացութիւնը այդպէս է, ուրեմն չի պատկանիր ամուսնանալ։ 11 – Ան ըսաւ անոնց. Ամէնքն ալ չեն կրնար այս խօսքը ընդունիլ, հապա անոնք միայն որոնց տրուած է։ 12 – Վասնզի կան ներքինիներ որ մօրենէն ներքինի ծնած են, եւ կան ներքինիներ որ մարդոց ներքինի ըրած են, եւ կան ներքինիներ որ երկնքի արքայութեան համար ներքինի դարձած են։ Ան որ կրնայ ընդունիլ՝ թող ընդունի։ 13 – Ապա մանուկներ մօտեցուցին անոր, որպէսզի ձեռքերը դնէ անոնց վրայ եւ աղօթէ։ Աշակերտները կը նախատէին զանոնք։ 14 – Բայց Յիսուս ըսաւ. Թողուցէ՛ք մանուկները եւ մի՛ արգիլէք որ ինծի գան, վասնզի երկնքի արքայութիւնը այդպիսիներունն է։ 15 – Ձեռքերը անոնց վրայ դնելէ ետք՝ հոնկէ գնաց։

16 – Եւ ահա մէկը մօտեցաւ եւ ըսաւ անոր. Բարի վարդապե՛տ, ի՞նչ բարի գործ ընեմ որ յաւիտենական կեանք ունենամ։ 17 – Ան ըսաւ անոր. Ինչո՞ւ զիս բարի կ՚ըսես։ Բարի չկայ ոչ ոք, բացի միայն մէկէն, որ Աստուած է։ Բայց եթէ կ՚ուզես կեանքին մտնել՝ պատուիրանները պահէ։ 18 – Ըսաւ անոր. Ո՞ր պատուիրանները։ Յիսուս ըսաւ. Մի՛ սպաններ, մի՛ շնանար, մի՛ գողնար, սուտ վկայութիւն մի՛ տար, 19 – պատուէ՛ հայրդ ու մայրդ, եւ՝ սիրէ՛ ընկերդ քեզի պէս։ 20 – Երիտասարդը ըսաւ անոր. Ասոնք ամէնքն ալ պահեցի. ինչո՞ւ կը պակսի ինծի։ 21 – Յիսուս ըսաւ անոր. Եթէ կատարեալ ըլլալ կ՚ուզես՝ գնա՛ ծախէ ինչ որ ունիս եւ աղքատներուն տուր, եւ գանձ պիտի ունենաս երկինքը։ Եկո՛ւր հետեւէ՛ ինծի։ 22 – Երբ երիտասարդը այս խօսքը լսեց, տրտում գնաց, վասնզի մեծ կալուածներ ունէր։

23 – Յիսուս ըսաւ իր աշակերտներուն. Ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, հարուստ մարդ դժուարաւ պիտի մտնէ երկնքի արքայութեան մէջ։ 24 – Դարձեալ կ՚ըսեմ ձեզի, աւելի դիւրին է ուղտ մը ասեղան անցքէն անցնի, քան հարուստ մարդ Աստուծոյ արքայութեան մէջ մտնէ։ 25 – Աշակերտները, երբ լսեցին, շատ զարմացան եւ ըսին. Ուրեմն ո՞վ կրնայ փրկուիլ։ 26 – Յիսուս նայեցաւ անոնց եւ ըսաւ. Մարդոց համար անկարելի է, բայց Աստուծոյ համար ամէն բան կարելի է։ 27 – Ապա Պետրոս ըսաւ անոր. Ահա մենք ամէն բան թողուցինք եւ քեզի հետեւեցանք։ Ուրեմն մեզի ի՞նչ պիտի ըլլայ։ 28 – Յիսուս ըսաւ անոնց. Ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, որ դուք որ ինծի հետեւեցաք, նորոգութեան ատեն, երբ Մարդու Որդին իր փառքին գահին վրայ նստի, դուք ալ տասներկու գահերու վրայ պիտի նստիք եւ Իսրայէլի տասներկու ցեղերը պիտի դատէք։ 29 – Ամէն ոք որ տուներ կամ եղբայրներ կամ քոյրեր կամ հայր կամ մայր կամ կին կամ զաւակներ կամ արտեր թողուց ինծի համար, հարիւրապատիկ պիտի առնէ եւ յաւիտենական կեանք պիտի ժառանգէ։ 30 – Բայց շատ առաջինները վերջինները պիտի ըլլան, եւ վերջինները՝ առաջինները։

Digitized by Google

առեղծուածը հասկացող գոյությունը գերազանց պիտի՝ ազգիմ վէ չհասկնայիլ բանգիծութիւնը։ 11— ՐԱՂՂ բանգիծութեան առիթով խոսք. վէ բանգիծութեան սահմանը զգուշանալ օրէնսուս, 11— ՐԱՂՂ զգուշանալ առիթով խոսք. 12— վէ զգուշանալուն սահմանը ազգային ընդհանուր օրէնսուս, 11— ՐԱՂՂ ամէն նշանակութիւն առիթով խոսք. վէ ամէն նշանակութեան սահմանը վէ լսողին պիտի տալ օրէնսուս։ 13— Նգիտա առաքեալ իշխանութենէ բնաւորութեան հասկանալ էօրինէրէք, չզրկել ամպարտութենէն գործածութեան առաքեալ. վէ իշխել պիտի տալ՝ Նգիտա, պատճառաց նէ՞ իշխին վար՝ առաքի։ 14— Ո առաքի՝ Իւսա ևս ճիշտ առաքեալն ՐԱՂՂ իշխելու պիտի առաքիւել գործերէն չէքտիմ, պիտի պէնի Իարտել՝ առհասարակ թերութեան՝ մեզապահութեանը ընդհատիլ պիտի վճռի գործածելու գործերին գործել լսելի, առաքիւելու։ վէ պէնիմ ճանաչել առաքի ոյնպես էսիլ՝ առաքի։ 15— Վէ ՐԱՂՂ առաջ՝ Նկի, հոլիկա առաքի, վէ Դամասկոս պէտքիւել հոլիտան կիսերեք, Աղաղակել՝ Սրբոց իւղերին մեզի օրէնսուզ իւղել մեզ էլել։ 16— Վէ ձեռ իսոն ի Նամանակի Իարտել իւղերին մեզի օրէնսուզ իւղել մեզ էլել։ վէ Աքերմասլայը Նգիտ իսոն ի Սափսոը աչերին երերին փէղտամպեր օրէնսուզ իւղել մեզ էլել։ 17— Վէ Ազտրկին գործ ճանաչման գործածելու ձեռ գտել էսիլ՝ ձեռնէն գերը ճշտելու գործածելու գործածելու՝ Նգիտ գտել էսիլ՝ առաքի։ 18— Ելաքին պէն Իարտել բոհաղտ հիմի ազգ չէօքմէմիշ վէ ազգային ամէն հօսփմէմիշ օլսուն եէտ պիտի քիչի տալ գօտրմ՝ առաքի։

19— Վէ Նվա օրտասոն՝ ազիմէրէք Նգիտ իսոն ի Սափսոը՝ էմնիտնուն օն ըրէի չիֆթի էգրէտ, վէ օն իրինճիսոն առաքի չիֆթի սիւրտիւրիս հոլտե պատլատու, վէ ևսոնդան կիտիզ գիտասոնը անոն իւղերինե տիտու։ 20. Ո առաքի էգրէտիզերի թերզրէ, Նգիտասոնդան առրտ գօշտա՝ փէտերիմ իւղ վճռիսոմ էօսէմ՝ առ ատրպէնա կէտէրեմ՝ առաքեաւ, Նվա առաս՝ Նէրի առօն, առասոն նէ՞ Ճոփտրմ՝ առաքի։ 21. Ո պէման Ճառնասոն առօնիւզ՝ պէրչիֆթի էգրէտ պօղպզտրտ, վէ էգրէտիզերին էրէլերին տէրէքէ ըրէտ, վէ ևսոնդան առրտ Ճոփտրմ՝ առաքի։

Digitized by Google

ՊԱՂ 20

Վ. Է Աբուբաս մէլիքի Թէնուգատ քէնասոն՝ առաքէլերինին հիւմէոնէն ճէմ՝ էտիդ, պէրտպէրինճէ առասոն օրտազ Իզի մէլիքը պատլատնարտագ, առիւոր վէ առաստպտոր իւէ չզդտը, վէ Աասոնբաբայը մնահատերէ էտերէք ասնդն իւէ մնահարեպէ էչէնսո։ 2— Վ. է չէհրէ Իարտել մէլիքի Աքատրաս ելնելէք էճնասոերիդ, 3— Աման՝ Բէնուգատ՝ Սէհնին կիսմիշնէ վէ ատի ասնդի պէնիմ, վէ նիվանդի իւէ կիսզել օղուլտրդի պիդիմ՝ առիւր՝ առչօր, առասո։ 4— Վ. է Իարտել մէլիքի Աէհնասոէ՝ Էյ էճնէնասոմ մէլիք, պատլատրտդի կիսի քէնասոմ վէ պիտ Բինն Համալիսմ ասնին առիւր՝ առասո։

5— Վ. է էլիսէր թ էքզտրտ կելիդ՝ Բնուգատ պէրչէ պատլատրտդ. Սէհնի կիսմիշնէ իւէ ատի ասնդի վէ նիվանդի իւէ օղուլտրդի պատճառ վէր՝ առչօր, առասո։ 6— Վ. է Ատրդն պատ վազրմատ գատլտրդի առասո կէօնասէրէ ճէչիմ. անդէր առաքի ասրատլէդի վէ պէնասէլերինին Իառնէլերինի ադատլտրդ՝ ասնին Նազտրդնատ հէր ասրզատ օլսուզ Նլլերիլէ տատ ճառտլտրդ՝ առասոլերդ։ 7— Ո զէմոն Իարտել մէլիքի առչտրդն հիւմէ իրիթչտրտրդնդ չզատրդրդ, առնէրէ Իրիթչտպէն՝ պիլինիդ վէ պատգինդ քի պատ առասէմին մէտրտնի քէօքմ Իւլնէք տտրը. գիդտ Նհատնդմ իւէ օղուլտրդմ վէ կիսմիշնէմ իւէ տատ թատնդմ իչնէ պատճառ Իառնէք կէօնասէրտրչինասէ առնասին տտրիդ էճնասոէ առասո։ 8— Վ. է Իրիթչտրտրդնդ հիւմէնէտ իւէ պիէնիդնէ գատմ առասո՝ Տիդիէմ վէ բատգի օլմա՝ առէտէրէրդի Իառէրինէ, 9— Քէնասոէ առաքի Բնուգատդն Էյնէնէրինի՝ Էրիթչտմ՝ մէլիքէ աէգէլէմինդ քի, Իվէվէլդի մնահատասոթդնդ քառիֆէնասոի բ գատ էտերիմ՝ տատրի պատ չէյի հատմասոմ՝ առասո. Էյնէնէրը առաքի՝ առատրդի առնաս պատ. Ճէվատը կէօճիրտասոէրը։

10— Վ. է Բնուգատ՝ Էյկէր Աատմատրտնդն բ օթտգը պատնաս թատգի՝ օլսուն գատմէն հիւմէնասոինն ատաճէտասոնատ քէնէսոյէթ հատերսե, իրտհէտ պատնաս պէտյէ վէ տատհա գիտատհէնէ հատճ

սընկաւք՝ ասէյին ասոնց խապէր կէտնաէրա-
ռէ։ 11 – Խարտէլ մէլքէյի տասին՝ Սէլ-
հէդէ գուշտանան ատամ տանը չէօզէն կը-
ռէ իչքի իչքիսը էթմէհին՝ ասէյին ասոնց
խապէր կէօնտէրտի։ 12 – Վէ Բինա-
դոդ վէ տանէն իւլէ պէրտպէր պատրա-
նան մէլքէյէը չտարըլարտան իչէր հէգն
պատ սէօզիւս իչհանընճէ, գուշլարընա՝
Սաֆֆէ օլտընը՝ ասէռիէտ, տանէյը տա-
հէր չէհրէ գարշը տաֆֆէ օլտըլար։

13 – Վէ իչիէ պէր փէյղամպէր Խա-
րտայէլ մէլքէյի Ահաբրէն հետանան կէ-
լէյէ, ԻԱՊՊՉԸ քէլտընը պատ քի՝
գոռ պէզրէյը ճիւմհուրըն քէռռֆէհեան-
նէ կէօրիւ՞յոր մը սան. իչիէ պէն տանը
պատ կիւռ էլինէ թէհլիհ էտէճէյիմ՝
ասէն տահէր ԻԱՊՊ պէն խոխիմի պիլե-
ճէէքսին՝ ասէտի։ 14 – Ահաբ տահէր
Ռիւմինէ՝ ասէռիէտ, օ տահէր՝ Ներսի-
էէ բէ՛իսլէրինին ուշագլարը՛յէ՝ ասէյիւ
ԻԱՊՊ պուլյարը՝ ասէտի։ Ո տահէր՝
ձէնկի քիմ պատյտասըն՝ ասէռիէտ,
Սէն՝ ասէյիւ ճէվապ վէրտի։ 15 – Վէ
նահէյէ բէ՛իսլէրինին ուշագլարընը
տպյտարընտա, իչքի հիւզ օճառ իչքի
քիչի պուլուհտըրար։ Վէ անէլէտէն ասո-
ըսռաքէրիւն գամմէ, ետնի պէնի Խարա-
յէլին ճիւմլէսինի տպյտարընտա, հէտի
պէզ քիչի պուլուհտըրար։ 16 – Վէ
պուհնէտ էգյէ վազքը չէգտըրար։ Բի-
նադոդ տահէր կէրէք քէնտիտի վէ կէ-
րէք քէնտինէ մահ՛ավէնէքի էտէն մէ-
լէյէը, ետնի օ օճառ իչքի մէլէք չտա-
րըլարտա իչիպ ակրաօշ օլմադտա խ-
տի։ 17 – Վէ նահէյէ բէ՛իսլէրինին ու-
շագլարը էվվէլ չէգմիւշըրլար, Բի-
նադոդ Խաէր էլինն կէօհտէրտիյինո-
տէ, տանտ՝ Սամարիտատան տտեմիէր
չէգտը՝ ասէյիւ խապէր վէրտիլէր։ 18 –
Ո տահէր՝ էկէր տահ էյինն չէգմէշտը
իտա, անլէրի տիրի թռւռհտանը՛դ, վէ
էկէր ճէնք իչինն չէգմէշտը իտա, էրինէ
տիրի թռւռհտանը՛դ ատի։ 19 – Պէզլէ-
ճէ նահէյէ բէ՛իսլէրինին ուշագլարը
վէ անլէրտէն ասոնց 'ապքէր չէհրտան
չէգէտ, 20 – Հէր քէտ գարշըլընտա կե-
լէնի վրտմտատլէ Սաբրիլլատ ֆիրտար
էթմէյէր. վէ Խարայէլ անլէրի թռա'-
գիսվ էլլէտե, Սէբրիս մէլքի Բինադոդ
տահէր ահթա պինիպ սիւվարիլէր
իլէ գուրհտուտա։ 21 – Խարայէլ մե-
լքէյի տահէր չէգէտ՝ տահ յէ տարա-
պատրը վուրտրտագ, Սէբրիսլլատրը
պէզլէ գէրդընէլ պօղատա։

22 – Վ՛է օլ փէյղամպէր Խարայէլ
մէլքէյինէ էտագլաշէրգ, ետնա խրճտագէն
կնէք, գուվվէրէլէն, վէ նէ էտափտաճա-
պէնա էյինէ տիգգտիր էյլէ. զիրտա էրլ
ատօռիւշճնտատ Սէբրիս մէլքէյի պէհնի
'ալէյհինէ չգգտաճագ տըր՝ ատտի։

23 – Վ՛է Սէբրիս մէլքէյինին պէհտաէ-
լէրի ետնա խրճտագէն՝ Ազէրէն իլահ-
լարը տտագլար իլահլարը օլարդը սե-
պէպտէն պիզե զալէպէ էթմէյէր, էկէր
անլէյը իլէ օվատտա ճէնքէլէչիրտէք,
մահէլագտա պիզ անլէրէ զալէպէ էտե-
բիզ։ 24 – Խրճտ պտ չէյի էտափ. մե-
լքէյէրինն ճիւմլէսինի 'ապքէ էտտի՝ ան-
լէրինն էէրինէ վալքէր նտագ էյլէ. 25.
Վ՛է զայ՝ էթտէյինի 'ապքէր մգտատրըն-
ճա քէնտինէ 'ապքէր, վէ ահթլար մգտ-
տարըն՛ճա ատթլար, վէ տրատպալար
մգտտարըն՛ճա տրտագլար թէտտրքէ
էյլէ, վէ պիզ անլէր իլէ օվատտա մահ-
հտրէպէ էտէճէյիզ՝ ատտիլէր. օ տահէ
անլէրինն ակօվհնէհ տճիկլէյէրէք էյլէ-
ճէ էտափտը։ 26 – Վ՛է էլ ատնհնէշէնա-
տտ Բինադոդ Սէբրիսլլատը տտյըզ՝
Խարայէլ իլէ մահհարէպէ էթմէք իւզ-
րէ Ափեկ չէգտը։ 27 – Պէնի Խարայէլ
տահէ տտյըլագ թէտտրքէ կէօրէրէք՝
անլէրին գարշըլընտա չէգտըլար. պէնի
Խարայէլ անլէրինն գարշըլընտա իչքի
քիչէնէ քէչի ահբրնահա կիպէ օրտտա
գտւռտագ՝ Սէբրիսլլատը իտա պիւթնա
ատյտրը տօզտտա։

28 – Վ՛է Ավտհ տատմի հետագլաշէրգ,
Խարայէլ մէլքէյինին խրճտագէն՝ ԻԱՊՊ
պէտյէ պուլյարը։ Սէբրիսլլատը՝ ԻԱՊՊ
տտագլատը Իլահը տըր, վէ օվատտը Իլահը
տահլ տրը՝ տէտճիքէլէրի իչհնն, պատ
պէզլէրէք ճիւմհուրը ահնինն էլինէ թէհ-
լիհ էտէճէյիմ՝, Քնտ քի ԻԱՊՊ պէն
խոխիմի պիլէնինէ՞ ատտի։ 29 – Վ՛է
հէչքատիկէրինէ գարշը հէտի կհնն օրտտա
գտւռտագտան ատհրտա հէտինճի կհնտատ
մահհարէպէ օլտտա. վէ պէնի Խարայէլ
պիր կհնտ զարքճէտտատ Սէբրիսլլատտան
հետ պինի փհյտատ վատրըլար։ 30 –
Վ՛է պատգը գատտնտատը Ահփեկ չէհրինէ
ֆիրտար էթմէյէր, վէ օ պատգը գատտան
հէրմի հետտ պինի տատեմ իւզէրինէ տուռ
տճւշտիւ։ Բինադոդ տատի ֆիրտարլէ
չէհրտէ օտատատան օտատտա կիրէք իտա։

31 – Գտւռտատը տատի տանտ՝ էֆենդի՛մ,
իչինճէ քի պէյէ է Խարայէլին մէլքէ-
լէրի՛ մէրհամէթ տահնի մէլքէյէր տճր-

Digitized by Google

շիմոի պէլլերիմիզե չըւ, վէ պաշաըրըմըզա իփլէր պաղըյարագ՝ Իպոյէլ մէլիյինին հուզուրընա չըգամըլ՝ օյա քի աէնի ասղ պրագաց՝ ատէին՝ էր 32 – Իմոի պէլլերինէ չըւ՝ վէ պաշաըրընա իփլէր պաղըյուղ, Իպոյէլ մէլիյինին հանընա կիտէրէք՝ Գուլլի Բէնյամ՝ Բէ Հա էաերիմ՝ ճանըմ՝ ասղ գուրան՝ ատէյոր, ատէին՝ 0 ատէին՝ Տահա ասղ մը տըր. օ պիրատերիմ տիր՝ ատէ։ 33 – Վէ օղ ատէմլէր պուհա խայրա 'ալատեմ 'ատա էտերէք, ասղղնատան աէօղիւ ալտրգլարը կիտի, 'ատճէլէքէն՝ Բէնյամ պիրատերին, տէմէլլերի իւզերինէ՝ Կիտինիվ, անը պահա կէմ իւրինիվ՝ ատէտի։ Բէնյամ տատի հանընա կէլինճէ՝ անը ապասպայա ալտը։ 34 – Իւնոփ տատի անա խիճապչէ՝ Պէհիմ փէտերիմին աէնին փէտերինէն ալտըղը չէհիլերի անա կէրի վէրիրիմ. աէն տատի՝ փէտերիմին Սամիրհատա հապտըղը կիտի քէնանիվ իչինն 'Իսմայակատա ասգագլար էտի՝ ատէտի։ Վէ Աւոսբ՝ Պէն տատի պուս 'ատա իլէ աէնի ասլը վէրիրիմ՝ դէպէ. վէ անըն իլէ 'ատա էլլէյիտ՝ անը ասլը վէրտի։

35. Վէ փէղամպէր օղուլպրընատն պիրի՝ ԲԱՊՊՈՆ էմրի իւրէ քէնտի բէֆիդլերինէն պիրինէ՝ Բէճա էաերիմ, պաշնա վուբ՝ ատէտի. վէ օղ ատէմ՝ ատնա վուրմագատն չէքինտի։ 36 – Ատտի անա՝ ԲԱՊՊՈՆ քէլամընը տիվլէմէտիյինդ իչինն, իչիդ էատնըմատան կիթտիյինդ կիտի աէնի պիր տօրէնա վուրաճագ տըր՝ ատէտի. վէ մէդգամ՝ անընն էատնըմատան կիթտիյին կիտի անը պիր տօրէնա պուլուպ՝ վուրտու։ 37 – Վէ պաշգա պիր ատէմ պուլուպ՝ Բէճա էատէրիմ՝ պաշնա վուբ՝ ատէտիյինտէ, օղ ատէմ՝ վուրուպ տնը էատրէլատը։ 38 – Վէ օղ փէղամպէր կիտիպ, քէնտիսինդի Իսանըմ մատդագ իչինն, կէօղլէրի իւզերինէ պիր էօրիճ գօյատագ՝ ճօղ իւզերինտէ մէլիյի պէքլէտի։ 39 – Վէ մէլիյը կէչէրգէն, պուս քիմսէ մէլիյէ նիտատ էտնըպ Գուլլի մինէհարէպէ իչինն կիտի տիյիմտէ, պիր ատէմ ատօնիւպ պաշնա տիկէր պիր ատէմ կէմի իքէրէք Պու ատէմ մատգամյէտտօղ, էկեր պիր ճօղ իլէ պուս գո՛իպ օյատճագ օյուրատա, աէնինի ճանըն անըն ճանը էերինէ օյատճագ, էատատ պիր Իսայանի կիտմիշ էտա էտէ ճէքտին՝ ատէտի։ 40 – Լոքտին գուլլէ էօյնէ պէրի մէչղաւ օյտըգմ՝ Հալտե, օ ատէմ գա՛իպ օյատա՝ ատէտի Իսրայէլ մէլիյի տատի անա՝ Հիւքմիպ պաս տրը, քէնտինի գաբտը վէրտին՝ ատէտի։ 41 – 0 տատի հէմնան էօրիճ իւյիս կէօղէնտէն գալտըրտը. վէ Իսրայէլ մէլիյի անըն փէղամպէրլէրտէն օյատըղը Իսանըմը։ 42 – Փէյղամպէր տատի անա Իսրայէլ Բագ պաշյատրը քի՝ Մէլ'ուն գըլտըղըմ ատէմմ էլտէն գատչըրտըղըն իչիւն, աէնին ճանըն անըն ճանը էերինէ, վէ աէնին գամմին անըն գամմը էերինէ օյատճագ տըր՝ ատէտի։ 43 – Վէ Իսրայէլ մէլիյի մինհգան վէ գամճագը օյատագ քէնտի խանէնինէ 'ամատէլէ Սամուրհայա վատը օյատւ։

ՊԱՊ 21

Պու շէյլէրտէն ատգրա՝ Սամարիա մէլիյի Աքաապրն Յեզրայէլտէ վատը՝ ատբայը էանընատա Յեզրայէլլի Նաբովէրն պիր պաղը օյնագէ, 2 – Աքաապ Նաբովէտա Իսրատպէն Գաղնի խոնէմճ էագտըն օյատրգնատան, ատգղէ պագչէսի օյնագ իւզրէ անը պատնա վէր, պէն տատի ատնըն էէրինէ ատնատէն ատաչտա ա՛յտ պիր պաղ վէրիրիմ՝, էախատ իսրէ էրատն, պէտէյինէ ագչէ վէրիրիմ՝ ատէտի։ 3 – Նաբովէ տատի Աքաապատա՝ ԲԱՊՊ կէօսթէրմէտին քի էհատատրդն մէրատըրը ատնատ վէրէչիմ՝ ատէտի։

4 – Վէ Յեզրայէլլի Նաբովէրն՝ Իհճատտրդին մէրատըրը ատնատ վէրմէմ՝ ատչիւ ատգյէատչի աէօղատն տօղատը, Աքաապա մինհգատն վէ գամճագը օյատագ խանէնինէ կիտիպ ատօշչի իւզերիտատ էախատը, վէ Իսրայէտ չէվիրիպ Իատա՝ տատի էթմէտտւ։ 5 – Վէ զէվճէտի Յեզրայէլ էատնընատ կէլիպ ատնատ՝ Նի՞ չիւն ճատնըդ մինհգատն տրը, վէ Իատա՝ էթմէդգին՝ ատէտի։ 6 – 0 տատի ատնատ՝ Յեզրայէլլի Նաբովէտա ատգյէչի պէտէլ վէր, վէ էատատ, էկեր իսրէ էրատն, տանըն էերինէ ատնատ պուէ պիր պաղ վէրիրիմ՝ ատէտիյինտէ, օ պատնատ՝ Պաղրդը ատնատ վէրմէ՞ ատէտիյի իչինն տրը՝ ատէտի։ 7 – Զէվճէտի Յեզրայէլ տատի անա՝ Սէն չիմոի Իսրայէլ իւզերինէ պէօյնի՞ գ հիւքիւմէտի էտէ ճէքտին. գուլգ, Իատա՝ էլլէ, գուլգին միւֆէրտատ օյատւն. Յեզրայէլլի Նաբովէրտն պաղրդնը պէն ատնատ վէրիրիմ՝ ատէտի։

8 – Վէ Աքաապրն իսրայէտ մէգ-

Digitized by Google

թաւալար եռոտով՝ անդն մխհրիւլէ մխհրիւլէրէք, օվ մէքթաւալարը նաբաւիքն հէմդնէհրիւլերի օլան խիթխյարյար իւլ միւ'թէպերանա կէօնտերտի։ 9 – վ.է մէքթաւալարսաս' Պիր օրուճ ի'լանն էաթնով, վ.է նաբաւիքը գաւմէն խաթի թարաֆընա օթաւրտաթագ, 10. Անդն գարշըբընա տասխ էքի եառատմով ատամ՝ օթաւրտընըզ, վ.է պռնձլար ատաքն 'ալէյհինէ չէհատէի էտով' Սէն Ալլահա վ.է մէլիյէ ռեպով էմտինի' տեսինիզը։ պա'ռէհռա ատը չզգարըզ բէճմ էտմինով, քի Էօլսիւն' տէյիս եառատով, 11 – վ.է հէմդնէհրիւլերի, եառնի ատաքն իւլ պէրտպերը չէհրատ ատքին օլան խիթխյարյարը իւլ միւ'թէպերան Ցնզաբէլնի քէհտիւլերինէ կէօնտերտիլի մէքթաւալարտաս եառզով' բամմալատրզը վ.էճհնէ հարէքէթ էտէրէք, 12 – Պիր օթաւճ ի'լանն էտով' Նաբաւիքը գաւմէնն խաթի թարաֆընա օթաւրտընար։ 13. վ.է խքի եառատով տատմ կէնով' անդն գարշըբընատա օթաւրտըրար, վ.է պռնձ եառատով տատմէրը գաւմէնն հաւզուրընատա Նաբաւիքի 'ալէյհինտէ' Նաբաւիքը Ալլահա վ.է մէլիյէ ռեպով էյլէտի' տեսիս չէհատէի էթմէլերի իւզէրինէ, ատը չէհրին խարխճինէ չզգարըզ թաշլարել բէճմ էյլէտիլէր, վ.է Էօլսիս։ 14 – վ.է' Նաբաւիթ բէճմ էսիլէրէք Էօլսիս' տէյիս Ցնզաբէլնէ խապեր կէօնտերտիլէր։

15 – Ցնզաբել ատասի Նաբաւիքին բէճմ օլուհատ Էօլսիւլինէս խշհանինճէ, Ալքատաս' Գաւլգ, Ցնզրայէլսի Նաբաւիքին ատհան ագէչէլդէ վէքմէք խոթեմէսիյի պտղը թէմէլիւնք էյլէ։ վ.էրա Նաբաւիթ հայարթատա տէյիլ, Էօլմիշ տրը' տէտտ։ 16 – Ալքատաք ատասի Նաբաւիքին Էօլսիւլինէս խշհանինտէ, Ցնզրայէլսի Նաբաւիքին պտղը թէմէլիւնք էհմէմք խշհան գաւլգով էնմիշ Նաբաւիքին պտղը թէմէլիւնք էյլէ։

17 – վ.է ԻԱՊՊՀՆ քէլմմէ Թնզրաւլ Նզիսյա կէյնով, 18 – Գաւլգ, Սամաբհատաս օլան Խարսյել մէհլի Ալքատաքն գարշըբընա էն։ խշհէ թէմէլիւնք էհմէմք խաւրէ էնմիշ օլտրզը Նաբաւիքին պտղնատա տրը։ 19 – վ.է ատաս խհհատպէն' ԻԱՊՊ պատյարբր քի' Գամթ էհտինի, թէմէլիւնք ատ մի էհտինի' տէյիս ատ.էլէ։ վ.է ևհնէ ատաս' ԻԱՊՊ պատյարբր քի' Նաբաւիքին գատնքնը քէօփէքէլերին եառատրզը մատհալատ քէօփէքէլէր ատհնին գանքնը ատախ եռալատյաճագլար տրը' տէյիս ատ.էլէ, տէտտ։ 20 – վ.է Ալքատաք Նզիսյա' Էյ տիւշմէհնէմ, պէհի պտղալրը՞ն մը' տէտտիքատէ, ո տտախ' Գաւլգտա՞, մնատատմ քի ատն ԻԱՊՊՀՆ 'ինտհնատ քէօթ իւ օլտնը խշէնէմյէ քէհտիւնի տատ՞տրն։ 21. Խշհէ պ'ինէ զատզատա կէհիրատխյինէ վ.է Խարսյէլնի կիւհատ խշէնէմհնէ ատպէպ օլտրզրը խշիւն, ատնին իւզէրինէ պիր պէտա կէհիրքիտ' ատնին նէտլհնի գատ՞ էտճէյիմ՞։ վ.է Ալքատաքատն հէփ էրքէքէլերի վ.է Խարսյէտտ գափանմէշ վ.է պտագլմէշ օլտնը գատ՞' էտիպ, 22 – Ատնին խանէնէի Ցնզրատատ խպ'ն Նաբաւիքն խանէնէի վ.է Բատատաս խպ'ն Ալքհատն խանէնէի կիսի էտճէյիմ՞։ 23 – վ.է Ցնզատբել Հագգէնատա տատքի ԻԱՊՊ' Ցնզրայէլնին տուրատ էտնինատա Ցնզատբելի քէօփէքէլէր ևէյէճէքէլէր' ատյիս պատյատբատս։ 24 – Ալքատաքատն չէհրատ Էօլէնի քէօփէքէլէր ևէյէճէքէլէր, վ.է ատհրատատ Էօլէնի հատս գատշլարր ևէյէճէքէլէր' տէտտ։

25 – Հագգիգատի՞ն զէվճէմ Ցնզատբելնի Թատհրիքիյէ ԻԱՊՊՀՆ 'ինտհնատ քէօթ իւ օլտնը խշէնէմյէ քէհտիւնի ատի՞տրզ օլտն Ալքատաք կիսի պիր ծէր+ օլմատտա։ 26 – վ.է ԻԱՊՊՀՆ պէհի Խարսյել էօնհնատէն Թատատ էթտիյի Ատմրիկէրնի ճիւմլէ եառփատրզրը վ.էճհնէ, Ատ+տ փատհրատտա Թտատի' օլմազլէ զիյատեռիյէ մէքթուհ օլտտս։

27 – վ.է Ալքատաք պտս քէլտմէ իշհիթտիյի կիսի եավատզնը Ցրրիթրզ Թէնի խէզէրինէ չտւ կիյհրէք օրուճ Թատհտատս։ վ.է չտւ իւէ եառնիպատգ եավատ ևիւրէք խտի։ 28 – վ.է ԻԱՊՊՀՆ քէհտմէ Թնզրաւլ Նզիսյա կէյնով, 29 – Ալքատաքն Հատգատրբմնատ Թէվատգատ' էյլէտիյինի կէօրի'ատրմէշնէ. Հատգատրբմնատ Թէվատգատ' էյլէտիյի իշհէ, պէյտրզ տանն կիսնէրնինէ կէհիրքէճ յիտ' տանճագ օղլէրնէ կիսնէրնինէ տանն խանէնէի իւզէրինէ պէյտրզ կէհիրքէճճէմ՞' տէտտ։

ԳԱՊ 22

Վ.է Սիւրքիա իւլէ Խարսյել տրատաքատա մնհատրեպէտնի իւշ տնհէ մհատատէ կէչտի։ 2 – վ.է իւշհնճճ տէհէ Ցուգա մէլիյի Ցվատպատ' Խարսյել մէլիյինին հանքնա էնտի։ 3 – Խարսյել մէլիյի տատխ քէնտի պէհատէրհնէ

Digitized by Google

Ռամվէթ-գաղաատացւոց ազգակիցն խոյհրդեն պահէ՛ց մի սինիք, պիտ տասխ ասոր Աիւթքաս մեհենիներն, էլիսանէն ալմաստաս իշմանալ էտիւօրքէ՛ ազատի։ 4 – Վ.է Յովսափատաս՝ պիտ՚ինէ՛ իւէ պէրասպէրը Ռամվէթ-գաղաատացւոց մեհենիներէն էթ՚ուէ՛ կիսէ՛ր մի սիմ՝ տէմէտի իւ-զէրիներէ, Յովսափատաս Իսրայէլ մեհենիներէ պիտ՚ ասիներն կիսէ՛ իմ՝, գասվէ՛մ՝ ասիներն գասվէ՛ն կիպ, տիւէրքսմ՝ տասխ ասիներն տիւէրքսէն կիսէ՛ մէր՝ ատաս։

5 – Վ.է Յովսափատաս Իսրայէլ մեհենիներէ՝ Շիւհան ԻԱԳՈՊՀՆ քէլսմէնքը սիւ՚տալ էյէ՛ ատաքտատ։ 6 – Իսրայէլ մեհենի ատէօրքի ներս գաստատ փէղասմէնէրի ձէ՛մ՝ էտիւ, ասներէն Ռամվէթ-գաղաատացւոց մեհենիներէ չդէպէ՛ մ՚ մէ, ճօգատ կերի՛ տասխ՚ մ՚ ատենիներ՝ Զօզ, ԻԱԳՈՊ ասիք մեհենին, էլիսանէ թէելիմ էտէ՛ճէք, տէր՝ ատասխէր։ 7 – Վ.է Յովսափատաս՝ Պուբաստաս պատա ԻԱԳՈՊՀՆ պիր փէղասմէնէրի ճօգ մ՚ մէր. ատասխ սհա՛ալ էտէ՛լիմ՝՝ պէտի, 8 – Իսրայէլ մեհենի տասխ Յովսափատաս՝ Միքեա խոն ի Յեհնէ՛ատ պիր ատաս տատա վար, քի ասնի վատրէտաշէ ԻԱԳՈՊՏԱՆ հա՛ատ՚ալ եօտ պիլիրիմ, ֆատգամի Տադգրմուս խուր սէ՛տի՛ն, ատնաճագ չէրը խատաբ վէրտիկի իչնէ՛ն, պէն ատաս պատ՚ագ էտէ՛րիմ՝՝ պէտաս։ Յովսափատաս տասխ՝ Մեհենի պէտ՚ալ սէ՛ղ՚ալ ատաս։

9 – Օ.է վատգէ՛ Իսրայէլ մեհենի պիր խատաբ չտագրէրտ, Միքեա խոն ի Յեհնէ՛ատ չտատագ կէ՛ճէր՝ ատաս։ 10 – Վ.է Իսրայէլ մեհենի հէ՛ Յովսափատաս մի՛ս՚ քանէ՛ մեհենի Յովսափատաս մի՛ս՚ քանէ՛ էլսիսէ՛էրէրնի կիսէ՛րէք, Ռամվրիատ գաֆատ՚ագ էօնհնէ՛տէքթի մեհատնատաս, հէր պիրի քէնտի Իսրայէ՛լատաս օհատ՚ագատ, վէ փէղասմէնէրէրին ճիս՚ի՛էրի տասխ՚էրէ՛ն հատ՚ագաքտատաս փէղասմէնէրիդ էճ՚ատէքտ խոն՚էր։ 11 – Վ.է Սեդեկիա խոն ի Քնանատաս քէնտոխնէ տէմիրտէն պատ՚ատ՚ագ էտէ՛ր՝ ԻԱԳՈՊ պէտ՚ալ պատ՚ատ՚էրը. Սիւրիատ՚էրը հէ՛ճագ էտին՚ճէ՛ք գատատագ պատ՚ատ՚էրի վատ՚ատ՚ճագատն՚ ատէ՛տ։ 12 – Վ.է փէղասմէնէրին ճիս՚ի՛էրի պէտ՚ալ փէղասմէնէրիդ էտիւ՝ Ռամվրիատ գաֆատ՚ագատ՚ չդէ, վէ տիւգաֆքէր օհատ՚ագատ՚ն. վէ ԻԱԳՈՊ տասխ մեհենին էլսիսէ՛ էճ՚ատէքտ էտէ՛ճէք տէր՝ ատասխ՚էր։

13 – Վ.է Միքեատ՚ագ չտագրտատ՚ալ կիսէ՛ն տատէմ՝ ատաս խոն՚տագէ՛ն՝ Իշ՚ճէ փէղասմէնէրէրը պիր տագրտատն մեհենիքէ՛ խ՚իսէ՛ն խատ՚ագ սէղէ՛ատ՚էրէ՛ր. սէ՛ն՚ին քէ՛ատ՚ատ՚ն մեհենի տատէ՛ր՚էրին պէրտ՚ին քէ՛ատ՚ատ՚ն կիսէ՛ր օհատ՚ա՛ալ, խատ՚ագ սէղէ՛ատ՚ էտէ՛ատ։ 14 – Միքեատ՚ագ տասխ՝ ԻԱԳՈՊ Տատ՚ալ տագր քի, ԻԱԳՈՊ պատ՚ատ՚ն՝ էմ՚ էտէ՛ատ՚ն, ատնը սէղէ՛ատ՚էճ՚իմ՝՝ պէտի։

15 – Վ.է մեհենի ճատ՚նատ՚ագ կէ՛ատ՚էհնատէ՛, մեհենի ատատ՚ն՝ Իշ՚ Միքեատ, Ռամվրիատ գաֆատ՚ագատ՚ մատ՚էհնէ՛տէ՛ կիսէ՛ր՚ի՛մ մի, ճօգատ կերի՛ տատ՚ատ՚ագատ՚ մի՛ս՚ քանէ՛, օ տասխ՚ի՛ ատնատ՚ Զօզ, միւգաֆքէր օհատ՚ագատ՚ն. վէ ԻԱԳՈՊ տատ՚ մեհենին էլսիսէ՛ էճ՚ատէքտ էտէ՛ճէք տէր՝ ատասխ՚էր։ 16 – Վ.է մեհենի ատատ՚ն խոհ՚ատէ՛ն՝ Պատատ ԻԱԳՈՊՀՆ խատ՚էհնէ՛ն ճատ՚նատ՚ագ հատ՚ագէ՛տ՚էր սէղէ՛ատ՚էհնէ՛ տատ՚ատ՚ն՝ պ՚ատ՚ էրերէ՛ էէ՛ատ՚էհնէ՛ վէրէ՛ատ՚իմ՝՝ էտէ՛տ՚էր։ 17 – Օ տասխ՚՝ Պէ՛թ՚էհն Իսրայէ՛լի չտագրտ՚ագ օհատ՚ագատ՚ գատ՚ատ՚ն՚ագ հատ՚ագ տատ՚ագատ՚ իւ-զէրիներտ՚ տատ՚ագ՚էրը էէօրտ՚ի՛մ՝. ԻԱԳՈՊ տասխ՚՝ Պատ՚ն՚ագ՚էրն տատ՚հագի՛ հօգ տատ՚էր՝ Տատ՚ատ՚ն՚ագ՚էրն տատ՚հագի՛ հօգ տատ՚էր. Հէր տատէմ՝ սէ՛ղատ՚ատ՚էճ՚ քէ՛ն՚ի՛ խատ՚ն՚էհնէ՛ն՚ տէօտ՚հատ՚ն՚, պատ՚ատ՚բատ՚ատ՚ էտէ՛ատ՚։ 18 – Վ.է Իսրայէլ մեհենի Յովսափատաս խ՚իթատ՚էհն՝ Հատ՚գէ՛ր՚ատ՚ն խատ՚էր տատ՚իլ, ատ՚ճագ չէրը խատ՚էր վէրտ՚էճ՚էհնի՛ն տատ՚ն տէ՛ղէ՛ճ՚ատ՚իմ՝ ատ՚էհն՝ 19 – Մէ՛ւ՚ատ՚տասխ՚՝ Իմ՚ի՛ տէ՛ն ԻԱԳՈՊ՚ն քէ՛ղատ՚ի՛ն՚ տէ՛ղէ՛ճ՚ատ՚իմ՝. պէ՛ն ԻԱԳՈՊ՚ Թ՚ատ՚թ՚ի՛ Իւ-զէրիներտ՚ օհատ՚ագատ՚ն, վէ Շիւհնատ՚ա՛ր տէ՛ատ՚իմ՚վէ՛ճ՚էհնէ՛ն՚ քէ՛ատ՚ֆէ՛ճ՚էհնի՛ն էէ՛թ՚ատ՚ֆէ՛ճ՚էհնատ՚ն, տատ՚ագ՚էհնատ՚ն վէ ատ՚էրհնատ՚ատ՚ն՚ագ կէ՛օհատ՚ի՛մ՝. 20 – Վ.է ԻԱԳՈՊ Ռամվրիատ-գաղաատացւոց չէղ՚ագ տատ՚ն օհատ՚ատ՚ն՚ հէ՛ատ՚ագ օ՚ղատ՚ն՚ Իշ՚ճէ՛ Աքատ՚ատ՚ր քի՛մ՝ ատ՚ատ՚ատ՚ճագ տատ՚ր՝ տէ՛ատ՚էհնի՛ տ՚ատ՚ի՛ւ-զէրիներտ՚, քի՛մի՛ պէ՛ղ՚իէ՛ վէ քի՛մի՛ չէ՛ղ՚իէ՛ տէ՛ղ՚իէ՛տ՚։ 21 – Վ.է պիր բատ՚ չէ՛ղ՚իէ՛ ԻԱԳՈՊՀՆ Հատ՚գէ՛ր՚ատ՚ն՚ տատ՚ագ՚էրը՚ատ՚ն՚ Պէ՛ն ատ՚ր ատ՚ատ՚ատ՚ղ՚ղ՚ատ՚՝՝ էտէ՛ատ՚։ 22 – Վ.է ԻԱԳՈՊ ատ՚ն՚ագ՝ Նէ՛ վէ՛ճ՚էհնէ՛՝ էտէ՛տ՚իւտ՚, Պէ՛ն չէ՛ղ՚ատ՚ ատ՚ն՚ Շիւհնէ՛ փէղասմէնէրէրէ՛ն՚ի՛ն ատ՚ղ՚ատ՚ճագ՚ատ՚ն՚ բատ՚ Օ՚ղատ՚ղ՚ատ՚՝՝ էտէ՛տ՚։ Բատ՚ագ տատ՚ի՛ Ատ՚ն՚ ատ՚ատ՚ատ՚ճագ՚ատ՚ղ՚ն՚, վէ տատ՚վատ՚ֆ՚ատ՚ճագ՚ օ՚ղատ՚ճագ՚ատ՚ն՚. չէղ՚, վէ պէղ՚իէ՛ ճատ՚ֆ՚՝ էտէ՛տ՚, 23 – Վ.է չիմո՛ն, ԽՂՁ Է ԻԱԳՈՊ պատ՚ փէղասմէնէրէրէ՛ն՚ի՛ն ճիս՚ի՛էրէ՛ն՚ի՛ն տատ՚ղ՚ատ՚ճագ՚ատ՚ն՚ պիր Իսրատ՚ն՚ բատ՚Ո ճօգատ՚ագ՚ատ՚ր, լատ՚քի՛ն ԻԱԳՈՊ ատ՚ն՚ի՛ն Հատ՚գ-գէ՛ատ՚ատ՚ չէ՛ղ՚ր օ՚ղատ՚ պատ՚ատ՚յէ՛ատ՚իշ՚ ատ՚ր՝ ատէտ՚տ։

24 – Օ.է վատգէ՛ Սեդեկիա խոն ի Քնանատաս էտագ՚ատ՚իշ՚՝ Միքեատ՚ագ պիր

Digitized by Google

քանզի վատաբաստ՝ ՐԱՊՈՂՆ Թագաւոր առնիս սէգ էլլէմբէ խաղալ պիտանին Ն՚ի հօրէսն կէչայի՝ ասէ։ 25 – Մէկ[ին] առաքի՝ կնոյնմբէ իշխէն օտարատն օտարոյս կէրտայ[ին] կ՚ուռնաս կէօրճէքը[ն]՝ ասէ։

28 – Ո՚չ Խոստէլ մէկի ասէ՝ քի՝ Մէկը[ն]տյը տէրդ՝ չէ՛ր մուհաքիզդը Աման իւլ մէկոզատաց Յովսաս կէօճէ[ր]։ 27 – Ո՚չ Նէյէր սէգյէ քի՝ Մէկը[ն] Գաւառս հաստատէյ սաքի՚դ, պէտ սէ-լատմէ[ր]է 'ամանէ էտնի՚ճէյէ ասէյին առաս մուզտյտագաս առ[յ]ս իւլ մուզտյտագաս էգտ[ի]ի նէ՚տուրի՚նդ՝ ասէյիս պատ-յտէրդ։ 28 – Ո՚չ Մէկոմս՝ նիկեր պիր վազգի՚ս առ[յ]ս[ի]ր[ի]ւ 'ամանէ էտէր-սէն, ՐԱՊՈՂ պէհի՚մ վատր[ի]ամէ սէգյէ-մէմ[ի]ւ տիր՝ տէտիգատն ասկրա՝ Ն՚յ գաւմ՝ ճիւ[մ]ինդ[ի]ւ տիր[ի]ւ[մ]ինդ՝ ասէտն։

29 – Գէգյէ[ն]ճ[ի] Խոստէլ մէկի[ն] իւլ Յովսէս մէկի[ն] Յովսափատ Ո՚սամովճ-գազատագաս չգտ[ր]ալտա։ 30 – Ո՚չ Խոս-տէլ մէկի[ն] Յովսափատաս՝ Գէն թէկը-տիլ է գէլ՚յաֆէճ էտնիզ գէնէկ կ՚էտէ-բ[ի]մ՝ ֆէտգատճ տէն գ՚ուլ՚ա՚ճակ ելգի-տէկի գէյ՝ ասէյէ[ր]է, Խոստէլ մէկի[ն] թէկտիլ ի գէլ՚յաֆէճ էտնիզ՝ ճէնէկ կ՚էգտտ։ 31 – Ո՚չ Աբ[ի]բիա մէկի[ն] քէն-տէն տարատալտյրդ[ն] օճ[ի]ատ՚ւ իգդի զատ-տիլ[ի]ճանդ[ն]ա՝ ֆիւ[ր]չ[ի]ւ[մ]ք իւլ ես-տէյէլ, ան[դ]ճատ Խոստէլ մէկի[ն] իւլ մուհաքէպ էտնի՚նդ՝ ասէյիս էմն է[ր]-տաս։ 32 – Ա՚ռատաս զատիճ[ի]ւ[մ]ք տատի[ն] Յովսափատաս կէօճուս-քէլէ[ր]ի[ն]տէ՝ Խոս-տէլ մէկի[ն] պատ օյմ[ա]ղ տտր՝ տէ՚յէ[ր]էք, ան[դ]ճ[ի] իւլ մուհաքէպ իշխէն իւ-զէ[ր]ի[ն]է զատ[ի]ճ[ի]ւ[մ]ք[ն]ւլէ՚ Յովսափատաս ֆէ[ր]ման էզլէտաս։ 33 – Ո՚չ Ա՚ռատաս զատիճ[ի]ւ[մ]ք ատ[ի]ն Խոստէլ մէկի[ն] օյմ[ա]ղտրդ[ն]ը կէօճուս-քէլէ[ր]ի[ն]տէ՝ օրատտն տէ՚ճ[ի]ն[ի]ւ-լէր։ 34 – Ո՚չ պիր տատմ՝ Նիշան տա-մ[ի]ղտատ՚ւ՝ Նուհ[ի]ն էէ՚ճ[ի]ւ Խոստէլ մէ-լէ[ր]էճի զէրճէն Հաղ՚ա՚լտրդ ատատ[ի]ճատն գ՚ուս-գ՚ուտ։ օ տատճի ատատատ՚ճքտ[ի]ն՝ Ն՚յ-[ի]ճ[ի]ն էէ՚վ[ի]ր[ի]ւ պէհի՚մ օրատ-տատն չգտ-գատ, գ՚ճքատ մէ՚ճ[ի]ւ-ճ օ՚ւ[ա]ղմ՝ ասէտն։ 35 – Ո՚չ օ՚ զ կ՚ճ[ի]ւ մուհաքէպ չ[ի]տատէ[ր]ի[ն]ճատն։ մէ՚ւ[ի]ճ մուհաքէպ Յովսաս Ա՚մ[ի]ն իւլ մէ՚ւ[ի]ճ[ի]ւ[մ]ատ՚ւ Յովսաս կէօճ[ի]ճ։ 27 – Ո՚չ Ն՚ւ[ի]ւ[ի]ւ ատ՚ւ[ի]ւ քի՚ Մէ՚ւ[ի]ճ՝ Գատճատ Հատգ[ի]ատն[ի]ւ[ի]ւ ատ[ի]ճ[ի]ւ, պէտ ատ-[ի]ւ[ա]մէ[ր]ի[ն] 'ամանէ էտնի՚ճէյէ ատ[ի]ւ[ի]ն առատ մուհ[ի]ւ[ի]ատ՚ւ առ[յ]ս իւլ մուհ[ի]ւ-յտատ՚ւ էգտ[ի]ի նէ՚տուրի՚նդ՝ ատ[ի]ւ[ի]ս պատ-յտէրդ։ 28 – Ո՚չ Մէկոմս՝ նիկեր պիր վազգի՚ս առ[յ]ս[ի]ր[ի]ւ 'ամանէ էտէր-սէն, ՐԱՊՈՂ պէհի՚մ վատր[ի]ամէ սէգյէ-մէմ[ի]ւ տիր՝ տէտիգատն ասկրա՝ Ն՚յ գաւմ՝ ճիւ[մ]ինդ[ի]ւ տիր[ի]ւ[մ]ինդ՝ ասէտն։

29 – Գէգյէ[ն]ճ[ի] Խոստէլ մէկի[ն] իւլ Յովսէս մէկի[ն] Յովսափատաս Ո՚սամովճ-գազատագաս չգտ[ր]ալտա։ 30 – Ո՚չ Խոս-տէլ մէկի[ն] Յովսափատաս՝ Գէն թէկը-տիլ է գէլ՚յաֆէճ էտնիզ գէնէկ կ՚էտէ-բ[ի]մ՝ ֆէտգատճ տէն գ՚ուլ՚ա՚ճակ ելգի-տէկի գէյ՝ ասէյէ[ր]է, Խոստէլ մէկի[ն] թէկտիլ ի գէլ՚յաֆէճ էտնիզ՝ ճէնէկ կ՚էգտտ։ 31 – Ո՚չ Աբ[ի]բիա մէկի[ն] քէն-տէն տարատալտյրդ[ն] օճ[ի]ատ՚ւ իգդի զատ-տիլ[ի]ճանդ[ն]ա՝ ֆիւ[ր]չ[ի]ւ[մ]ք իւլ ես-տէյէլ, ան[դ]ճատ Խոստէլ մէկի[ն] իւլ մուհաքէպ էտնի՚նդ՝ ասէյիս էմն է[ր]-տաս։ 32 – Ա՚ռատաս զատիճ[ի]ւ[մ]ք տատի[ն] Յովսափատաս կէօճուս-քէլէ[ր]ի[ն]տէ՝ Խոս-տէլ մէկի[ն] պատ օյմ[ա]ղ տտր՝ տէ՚յէ[ր]էք, ան[դ]ճ[ի] իւլ մուհաքէպ իշխէն իւ-զէ[ր]ի[ն]է զատ[ի]ճ[ի]ւ[մ]ք[ն]ւլէ՚ Յովսափատաս ֆէ[ր]ման էզլէտաս։ 33 – Ո՚չ Ա՚ռատաս զատիճ[ի]ւ[մ]ք ատ[ի]ն Խոստէլ մէկի[ն] օյմ[ա]ղտրդ[ն]ը կէօճուս-քէլէ[ր]ի[ն]տէ՝ օրատտն տէ՚ճ[ի]ն[ի]ւ-լէր։ 34 – Ո՚չ պիր տատմ՝ Նիշան տա-մ[ի]ղտատ՚ւ՝ Նուհ[ի]ն էէ՚ճ[ի]ւ Խոստէլ մէ-լէ[ր]էճի զէրճէն Հաղ՚ա՚լտրդ ատատ[ի]ճատն գ՚ուս-գ՚ուտ։ օ տատճի ատատատ՚ճքտ[ի]ն՝ Ն՚յ-[ի]ճ[ի]ն էէ՚վ[ի]ր[ի]ւ պէհի՚մ օրատ-տատն չգտ-գատ, գ՚ճքատ մէ՚ճ[ի]ւ-ճ օ՚ւ[ա]ղմ՝ ասէտն։ 35 – Ո՚չ օ՚ զ կ՚ճ[ի]ւ մուհաքէպ չ[ի]տատէ[ր]ի[ն]ճատն։ մէ՚ւ[ի]ճ մուհաքէպ Յովսաս Ա՚մ[ի]ն իւլ մէ՚ւ[ի]ճ[ի]ւ[մ]ատ՚ւ Յովսաս կէօճ[ի]ճ։ 37 – Գէգյէ[ն]ճ[ի] մէ՚ւ[ի]ճ վէ՚ճ[ի]ճ է-տ[ի]ւ[ի] Ա՚ամ[ա]ր[ի]ատ՚ւ կէօճ[ի] է[ր]-տ[ի]ւ[ի], վէ՚ճ մէ՚ւ[ի]ճ Ա՚ամ[ա]ր[ի]ատ՚ւ ատ՚ճ[ի]ն է[ր]-տ[ի]ւ[ի]ր։ 38 – Ո՚չ Ա՚ռատաս զատիճ[ի]ւ[մ]ք Ա՚ամ[ա]ր[ի]ատ՚ւ հ[ա]ն-վատ՚ճքտ[ի]ն հ[ա]ն[ի]ւ[ի]ատ՚ւ հ[ա]ր[ի]ւ-տատ՚ւ[ի]ն Ն՚յ-գատ՚ւ[ի]ն[ի]ւ[ի]ատ՚ւ՝ Ո՚ՐԱՊՈՂՆ պատ-յտ[ի]ւ-տատ՚ւ[ի]ն ֆատ՚ճքտ[ի]ն՝ ատ[ի]ճ[ի]ւ[մ]ք ատ[ի]ճ[ի]ւ[մ]ք[ն]ւլէ՚ Յովսափատաս ֆէ[ր]ման էզլէտաս։ 39 – Ո՚չ Ա՚ռատաս[ի]ն տ[ի]ւ[ի]ւ[ի]ն պատ-գ՚ուլ՚ա՚ճակ վէ՚ ի՚չ[ի]ւ-ր[ի]ւ[ի]ն ճ[ի]ւ-մ[ի]ւ[ի]ճ վէ՚ ֆէ[ր]ի՚ ատ[ի]ր[ի]ւ[ի]ն պէ՚ւ[ի]ճ ի՚ն[ի]ւ է՚ւ[ի]ւ-տ[ի]ւ[ի]ր վէ՚ չ[ի]ւ-գ՚ուտատ՚ւ չէ՚ն[ի]ւ[ի]ր ի՚ն[ի]ւ է՚ւ[ի] տ[ի]ւ[ի]ր ի՚չ[ի]ւ է՚ւ-չ[ի]ւ-մ[ի]ւ[ի]ճ պէ՚ւ[ի]ճ Խոստէլ մէ՚ւ[ի]ճ[ի]ւ[մ]ատ՚ւ Յովսաս կէօճ[ի]ճ։ 40 – Ո՚չ Ա՚ռատաս է՚ճատատ իւլ ս[ի]ւ-յտատ՚ւ, վէ՚ օ՚ղ[ա]ւ Ո՚ռատ[ի]ւ տ[ի]ւ[ի]ն է[ր]-տ[ի]ւ[ի]ն մէ՚ւ[ի]ճ օյտատ։

41 – Ո՚չ Յովսափատաս իւզ[ի]ն Ա՚ատ Խոս-տէլ մէ՚ւ[ի]ճ Ա՚ռատաս[ի]ն տէ՚ռատ[ի]ւ-ճ[ի]ւ տէ՚ն[ի]ւ-տ[ի]ւ[ի]ճ Յովսափատաս իւ-զէ[ր]ի[ն]է մէ՚ւ[ի]ճ օյտատ։ 42 – Յովսափատաս մէ՚ւ[ի]ճ օ՚ռ-տ[ի]ւ[ի]ր զէ՚ճ[ի]ն տ[ի]ռ[ի]ւ[ի]ճ պէ՚ճ հ[ա]ւ[ի]ր[ի]ատ՚ւ տ[ի]ռ-ճ[ի]ւ[ի]ատ՚ւ ռ[ի]ւ[ի]ր[ի]ւ[ի]ն տ[ի]ռ[ի]ւ[ի]

առաջը իւր ուխտաւոր՝ ճեմասի Դատաբերին չէհրինան եճեմասը եանընտրած ատենն օրհնուած. վե օղլու Ճովրամ առնէն եէբրինե մէլիք օլաւ։

52 – Վե Ճուդա մէլիքի Ճովասափատէն օն եէսնինճի սէնէհսինան Ազգրիա խոսի Ազգասը Խորայէլ իւզէրինէ Սամուիրհասան մէլիք օլաւ՝ ինչ սէնէ Խորայէլ իւզէրինե հիւքիւմէթ էյլէսին։ 53 – Վե ԲԱՊՊԸՆ 'ինանճաեճ քեօթ ենօլանը իչէյիսով՝ փեսաերինին մէալէյի վե վայիհսէնինին մէալէյինաե վե Խորայէլին կիւնահ իշլէմեսինե սէպեպ օլան Ճէրմասովամ՝ խոսի ի Նասաոսէն մէալէյինաե հեսրեսյէրէք, 54 – Բահադա Թասի' օլաւ՝ սոհա սէճաե էյլէսեր. վե փեսերինին հէր պիր հասիրպզը վէճհէյլէ հարեւթերի եարեր Խորայէլին Աէլոհը ԲԱՊՊԸ զալզալա կէմ իրսի։

'ՄԻԽԱՈՒԿՔ Ը ԲԱՊԻ'

ՊԱՊ 1

1 – Վ̧ե Ազգասըրըն վէֆաթընտան սօնրա Սամսը Խորայէլե 'սաը օլաւա։

2 – Վ̧է Ոգրոհա Սամսոիրհասան վազը' քէօշկիւնիւն փէնճերբհասաե տեւշիւաղ խասոիա օլմադըղ՝ կիսինիզ Ակֆազրան իլհը օլան Նահադ-զէպուլոնան՝ Գաւ խասոի ալըգասան շիֆա պուլդաճաղ մը իմ՝ սէչիւ սեւ'ալ էյլէչինիզ՝ սէչիւերէք սատմլեր կէօհսէրսին։ 3 – Վ̧է ԲԱՊՊԸՆ մէլէյի Թեզբալը նզիսյա սէսոի քի' Գալգ, Սամսորհա մէլիւնին կէօհսէրսիկի սատմլերին գոբշըսնա չդգըղ' անլերէ սէզլէ քի' Խորայէլսե Իլսհ պուլո՞նմասոըղընասան մը սիզ Ակֆազրան իլհը օլան Նահադ-զէպուլոսան սեւ'ալ էյմէկէ կիսիկյօրաընըզ։ 4 – Գաւ եճէլսէն ԲԱՊՊ պուշդուբըր քի' Սէն իւզէրինե չդգոբղըն եոսիմ ոգրասան էնմէկիսով մնսիլսագա եօլէճճեքին։ Եզիա սոհա կիսի սոի։

5 – Վ̧է կէօհսէրըլէն սատմլեր Ոգրահաըն եանընտա 'ավասէթ էյմանքէրինսաե, սոնդէրէ' Նո՞ չիւն 'ավասէթ էյմ սոհնիզ' սէսոի։ 6 – Անլեր սոհա սոնա սէսոլէր քի' Պիր սատմ' գոբշըմնզա չդգըղ պիզէ' Կիսինիզ, սէզի կէօհսէրըն մէլիւէ 'ավասէթլէ, անա խիմապէն սեզլէյինիզ քի, Եհովա պէզլէ պուշուբըր. Խորայէլսե Իլսհ պուլո՞նմասոըղընասան մը Ակֆազրան իլհը Նահադ-զէպուլոսան սեւ'ալ էյմէկէ կէօհսէրսիկի սատմլերին գոբշըսնա չդգըղ անլերէ սէզլէ քի' Խորայէլսե Իլսհ պուլո՞նմասոըղընասան մը Ակֆազրան իլհը օլան Նահադ-զէպուլոսան սեւ'ալ էյմէկէ կիսիկյօրաընըզ։ պուս էճլսէն իւզէրբինէ չդգոբղըն եոսիմ ագասան էնմէկիսով մնսիլսագա եօլէճճեքին' սէսոի։ 7 – Ոգրոհա անլէբէ' Սիպին գոբշընըզա չդգըղ' պուս քէլսմը սիզէ սէզլէկէն սասմ' նէ հէկ'էթ խոի' սէսոիքասե, 8 – Անլէբ անա' Պէլինե պիր գոյբշ գոբշագ պագլասմըշ Թիւլիւս պիր սասմ' խոի' սէմէլէբի իւզէրինէ' Էզլէ խոք Թեզբալը Եզիա սոբբ' սէսոի։

9 – Վ̧է անլեն եանընտա էլլի նէֆերբի իլէ պիր էլլի պաշը կէօհսէրսի. պուս սոսխի անլեն եանընտա չդգոբգոսա, ինչ Թե սոպրն Թեփեսինաե օհ սաբսաչօբ խոի. վե անա' Էյ Ալլահ սատմի, մէլիքը' Աշպազը էն, սէչիւ էմի էսիյօբ' սէսոի։ 10 – Նոհա սոսխի էլլի պաշըյա ճեվապէն' Էկէբ պէն Ալլահ սատմի ինաէմ', սէմնասոան սոհէչ էհնով սէնի վե էլլի նէֆերինի Թ էլէֆ էհ'սին' սէսոիքասե, սէմնասոան սոհէչ էհնով' անը վե էլլի նէֆերինի Թ էլէֆ էհ'սի։

11 – Եհնէ սոնըն եանընտա սոիկէբ պիր էլլի պաշը իլէ էլլի նէֆերինի կէօհսէրսիկ քասե, օ անա' Էյ Ալլահ սատմի, մէլիքը' Ձապուգ աշպազը էն' սէչիւ էմի էսիյօբ, սէսոի։ 12 – Նոհա սոսխի սոնա ճեվապէն' Էկէբ պէն Ալլահ սատմի խաէմ', սէմնասոան սոհէչ էհնով, սէնի վե էլլի նէֆերինի Թ էլէֆ էհ'սին' սէսոիքասե, սէմնասոան Ակֆազ սոհէչ էհնով' անը վե էլլի նէֆերինի Թ էլէֆ էհ'սի։

13 – Վ̧է Թ էբրաբ էլլի նէֆերի իլէ պիր իւչհնճիւճ էլլի պաշը կէօհսէրսիքասե, պուս իւչհնճիւճ էլլի պաշը եօ-

*Գաւ քրիստոպաս ՄԻԽԱՈՒԿՔԸ ՍԱՆՆի սոսխի սէհնիլիբ։

Digitized by Google

գալը չգիտէր՝ եղիսաբէն էօնիւնէ կէլէ-քէք ոտի չէօքտու. վէ ասոնց բէհաս է-ասէրէք էյ Ալլահ ասէմի, պէնիմ ճասը-նամ վէ պու էլլի նէֆէր պէնոսէլէրինին ճահլուլբէտտա գէշմէհէլի օլ-սաս. 14 – Իշմէկ ոէմասաան սաճէշ է-նէմ՝ օլ էվվէլքի խալի էլլի պաշը իլէ սան-լէրին էլլի նէֆէրլէրինի թէնէֆֆի էճ-տի. վէ շիմոի ճանդամ նազարբէկտա գէշ-մէհէլի տալլոլար՝ ասէտի:

15 – վ.է ՐԱՓՊԸՆ մէհէլի եղիսայ՝ Սէն սանը իլէ պէրապէր սալաղը էն, վէ սոնսէն գօրգմա՝ ասէմէսի իւզէրինէ, օ գալգըդ սանը իլէ պէրապէր մէհիլին ճանդնա էնտի: 16 – վ.է սոնս խիթա-պէն՝ ՐԱՓՊ պէդիլէ պու-յսուրդը. Խարա-չէլտէ՝ սոնտէն սիւ՛ալ էճմէկի իչինե իչսա էօգ կիսի Ակկարան իլսէը Բա-հուդ-ղէպէ-պատան սիւ՛ալ էճմէկէ սա-ասմէլէր կէօնաէրտիլին իչինէն իւ-զէրի-նէ չգէտըղըվ եահիաագանան էնմիչիպ, մունթազա էօլէճէքքին՝ ասէտի:

17 – վ.է եղիսանէն ասէյլէսիչի ՐԱՓ-ՊԸՆ քէլմէնա կէօրէ օ վէֆաթ էճ-տի. վէ օղլու օլմասաղընտան, ՅուԹա-մէհիչի ՅովսէՓ իպդ ի ՅովսէՓտանդն իգդնէճի ահէնաճնատ, ՅովսէՓ՝ անդն եէ-բինէ մէհիլ օլսաս: 18 – վ.է Ոգգնիս-նէդն էճտիչի չէյլէրին պագիչլէսէ իշ-թէ Խսրայէլ մէհիլէրինին թէվաթթ-քիճտապտնաս եաղըլմըշ տօր:

ԳԱՓ 2

Վ.է ՐԱՓՊ եղիսայէ գասբղսիլէ ա-մայաս բէՓ՝ էասճէչիչ վագըճտաս, ե-գիաս իլէ եղիսէ Գադգադտանան կիսէր իգդէն, 2 – եղիսա եղիսէչ՝ Սէն պուբա-սաս գալ, վիրաս ՐԱՓՊ պէդին ԲէԹէլէ կէօնաէրիյօր՝ ասէտիգսէ, եղիսէ՝ ՐԱՊ-ՓԸՆ Հայսաթը Հագգը իչինե վէ սէդինին Հայսաթըն Հագգը իչինե սէդին պագագմամ՝ ասէտի. պէդիլէճէ Ե-րիգգովս կէլսիլէր: 3 – վ.է ԲէԹէլսէ պուլանան փէյղամպէր օղուլլարը եղիսէչի գաբ-չէլսիյօղ, սանա՝ ՐԱՓՊԸՆ պաս կիսին է-ֆէնտիկի սէդինի *Ճանդնատան ալաճաղընը պիլի՞ր մի սին՝ ասէտիլէր: 0 ասախ՝ պէդ սէ պիլիրիմ՝ սիս-քիսԹ էտինիզ՝ ասէտի: 4 – վ.է եղիս սանա՝ Իյ եղիսէ, ուդ պուբասաս գալ, վիրաս ՐԱՓՊ պէդի Բրիգովս կէօնաէրիյօր՝ ասէտի:

*Իպր. պաչէկատան

0 ասախ՝ ՐԱՓՊԸՆ Հայսաթը Հագգը Ի-չինե վէ սէդինի Հայսաթըն Հագգը իչինե սէդին պագագմամ՝ ասէտի. պէդիլէճէ Ե-րիգգովս կէլսիլէր: 5 – վ.է Երիգովսաս պալանդան փէյղամպէր օղուլլարը Ե-զիգէլդան էասճէչսաս կէլիգ սանա՝ ՐԱՓՊԸՆ պաս կիսէ էֆէնտիկի սէդին *Ճանդնատան ալաճաղընը պիլի՞ր մի սին՝ ասէտիլէր: 0 ասախ՝ պէդ սէ պիլիրիմ՝ սիս-քիսԹ էտինիզ՝ ասէտի: 6 – վ.է եղիս սանա՝ Սէդ պուբասաս գալ, վիրաս ՐԱՓՊ պէ-դին Յորդանանան կէօնաէրիյօր՝ ասէտի: 0 ասախ՝ ՐԱՓՊԸՆ Հայսաթը Հագգը Ի-չինե վէ սէդինի Հայսաթըն Հագգը իչինե սէդին պագագմամ՝ ասէտիգսէ, իգդնաճ սէ պէրապէր կիգ սիլէր: 7 – վ.է փէյ-ղամպէր օղուլլարընան էլլի նէֆէր սասէմ կիսիգ դարչսաս ուզագտան սուբարըլսուր. սիլէր ասախ՝ իգդնաճ Յոր-դանանդն քէնարընաս սուբարըլսուբ: 8 – վ.է եղիս բիսասընը սալդ՝ սիս-քէրլէք սուլսաս վուբարդ տաս, իգդ Թա-բլասիճա սյրըլմադ՝ իգդնաճ սէ գալ-սաս կէչսիլէր:

9 – վ.է անիլէր կէչսիգդէն ասնից ե-զիս եղիսէ՛ Պէդ ճանդնատան սալն-մասդաս էվվէլ սէդին իչինե նէ՞ էասճ-յիմ՝, Թաբլէգ էլլէ՝ ասէտիգսէ, եղիսէ՝ Սէդնաէ օլսան բաս-Ցրն իգդ միսլինէ դա՛ղ օլսյրմ՝ ասէտի: 10.0 ասախ սանա՝ Նիս-ճ շէյ Թաբլէգ էլլէսսին. պէդ ճանդնատան սալնսաղրմ՝ վագըճ պէդի կէօրիբաճէն, սանա էդյլէ օլսճագ, վէ էգէր կէօճ մէգսէդն, օլմյսյսճագ տօր՝ ասէտի:

11 – վ.է անիլէր ասէյլէչէրիճ կիսէբ-քէդն իչիճէ պիր սաճէչ ասյսագսաղ վէ սաճէչ սաՑլսյր անիլէրի պիրի պիրին-ադն սյղրսյր. վէ եղիս գասբղսյլլէ ասմայա չէգտը: 12 – եղիսա ասախ կէօրսիս, վէ՛ էյ փէսէրիմ՝, էյ փէ-սէրիմ՝, Իսրայէլին սյրսագսաղ վէ սաՑ-լըլսյր՝ ասէտիս. փէբրսասր էյլէճէմ. վէ սյրՃըգ անը կէօրմէտի, վէ քէճոռի էղ-պիսէճինի սալդ իչի փսրէ էյլէսսի: 13 – վ.է եղիսանէն իւզէրինասդն սիս-սիսէ օլսան բիսասյը սալդ՝ 'սյսյճէթ է-սէրէք՝ Յորդանանդն քէնարընաս սուբարսա: 14 – վ.է եղիսանէն իւզէրին-սդն սիսչսիսէ օլսան բիսասյը սալդ՝ ե-գիսանէն Ալլահը օլսան եՀվաս չիմճան նէ՞ բէսէ սիր՝ տէյէրէք սուլարսս վուբ-սուս. վէ սուլարսս վուբարդընտան՝ իչի Թարաճաս սյրըլսյրսյբ. եղիսէ ասախ կէչսիս:

Digitized by Google

15 – Վ.Է երբքավոտս օլսեն փէշդամ-պէր ոզուլլարը անը գարշըլտան կէօր-տիւքլէրինտէ՝ նզիհանըն բուհու նզիհէ խուզէրինտէ գասթարլըշմէշ տըր՝ տէյէ-ըէք անը խոխ իզ պոդէ կիտիպ, ասոս՝ եէրէ գափանանտագ 'ատը ը 'ուզուս-տոյէմ էթմիլէր։ 16 – Վ.է ասոս՝ Իշմէ պէհաեէլէրինկ իլէ էլլի նէֆեր գուվվէթի ատհիալէրի վար. պունլար կիտիպ է-ֆէհոխինկի ասրասընլար. ԲԱԳՊՊՉՆ Բու-հու անը այլագ՝ ատագլարը պիրի խուզ-բրինէ, եասթօտ տէրեէլէրին պիրի իշինէ ամմէյէ օլմասըն՝ տէտիլէր. օ ատախ՝ կէօհաեէրմէյինիզ, տէտի։ 17 – Վ.է ա-նը ավհանագրըն'ձայս գուստար ասոս խարամ էթմէյէրիյլէ՝ կէօհաեէրինիզ, տէտի։ Լաքին կէօհաեէրտիքլէրտէ էլլի նէֆեր ատեմ իւչ կիւն ապատագլար խոխ տէ, պատլամագլար։ 18 – Վ.է օ՝ Երբքավոտս մէքա էտէրքէն՝ տոնըն էտ-նընա 'ավհտէթ էթմիքլէրինտէ, ասն-լէրէ՝ Սիզէ՝ կիթմէյինիզ, տէ՞մէտիմ մի՝ տէտի։

19 – Վ.է օլ շէհրին ատամլէրի նզի-տէյէ՝ Իշմէ պատ շէհրին մէվգի՛ի էֆէհ-տիմիզին կէօրսթուիս կիտի էլի տիր. Ֆագաթ ատւյտ ֆէհոս, վէ ֆոփոպղը մէտհոտագլարը տըր՝ տէտիլէր։ 20 – Վ.է ասնէրէ՝ Պաճոս պիր եէնի գատ կէբի-բրիպ իշինէ թուզ գզատէզ՝ տէտի. վէ ասնէրը կէբիբտաիքլէրինտէ, 21 – Օ՝ ատա-լարըն փոնճարըս չէզդըզ, թուզտս օ-գոյա ատճագ՝ ԲԱԳՊՊ պատյատրը քի՛ Պոս ատալարտ շինճա վէբտիմ. պոռնճար-տոսոն ասրթըզ եօլիտ վէ չօրսպզէզ օլ-մէյագճադ տըր՝ տէտի։ 22 – Օլ ատալար ատախ պոս կիւնէ տէչիլ նզիհէ խուզ-բրինէ, էզդ, էյ թոս պատյլը, չէզդ՝ տէտիլէր։ 24 – Օ ատախ կէբիյէ տէօհրնէպ ասնէրի կէօր-տիւքտէ, ԲԱԳՊՉՆ խոխիյլէ ասնէրէ լատնէթ օգուտտս. վէ օրմոնոսոն իչի տիշի ապը չէզդէզ՝ օլ չՕճուգլարսոսն գրզդ իչբոխնի փոբէլէմ։ 25 – Վ.է օ-բոտսոն Կապմէդտս ատագլոսս կիտիպ՝ օ-բոտսոն ատախ Սամարիոյտս 'ավհտէթ էյլէտի։

ԳԱՊ 3

Վ.է Ցուգտս մէլիքի Ցովսոփտատը հէ-օ-ֆ-ֆ-ի-ի-ն ան ալբիդինէ աէնէպինտ-ատ Ցովքատ իսդ ի Ալքատաբ Սամարիտա-ատս Իսրայէլ իւզէրինէ մէլիք օլտը՝ ան իչի սէնէ հիւ-քիւմէթ էթմի։ 2 – Վ.է ԲԱԳՊՊՉՆ 'իհոխնատ քէօթ իս օլտը իշ-լէտի իսդ տէ, փէտէրի վէ վալիտէնէ կիպի տէյէլ իսդ. զիբտս փէտէրինինն ետոփմշ իսդիչ Իսհաղ փատիմը տէ՝ Ֆ' էթմի։ 3 – Լաքին Իսրայէլին կիւնտս իչլէմէնէ սէպէպ օլտն Ցիբռաելտ իսդ ի Նաբատտն կիւնտսհլարընտս տէ-վամ էտիպ՝ անլէրտէն այրըլմատը։

4 – Վ.է Մովսա մէլիքի Միտս՝ սիւբա-ատհիպի օլմազլէ Իսրայէլ մէլիքինէ հիւզ պիրի բէ՛ս գուզտս վէ հոպզոպղլատ-բրյլէ հիւզ պիրի բէ՛ս գօշ վէբիբ իսդ։ 5 – Լաքին Ալքատաբդն վէ Ֆոփոբ ընտան ասկրտս Մովսա մէլիքի Իսրայէլ մէլիքին-նէ 'ատը օլտս։ 6 – Վ.է Ցովքատ մէ-լիք օ զէմտն Սամարիտատան չէզդըզ պիւ-լի իւն Իսրայէլի ատյտը։ 7 – Վ.է կիտիպ Ցուգտս մէլիքի Ցովսոփտատս՝ Մովսա մէլիքի պատնս 'ատը օլտս. պէնիմ իլէ Մովսա իւզէրինէ մուհոտոպէլէ կիտիբը մի ոնի՛ տէյիս խատպը կէօհաեէրտի. օ ատախ՝ Ակհաէլիմ՝ պէն սէնին գէպի իմ՝ գաժմըմ սէնին գաժմըն կիպի, ասիլտրըմ՝ ատախ սէնին ասիլտրըն կի-պի տիր՝ տէտի։ 8 – Վ.է՝ Հմնիկը եօլ-ատան չէզդալտմ՝ տոեմտի իւզէրինէ՝ Ե-դոմ պէրբիյէսի եօլընտան, ասէյէրէք ճէվապ վէրտի։ 9 – Պէզիլէճէ Իսրայէլ մէլիքի վէ Ցուգտս մէլիքի վէ Եգոմմ մէլիքի կիտիպ՝ եէտի կիւնլէք եօլ ատալաշըրսըզ. վէ մու'իյէլէրինտէ պուլունտսոն 'ապէրէլէր վէ հայվանդատ իչինէ ատս եօգ իսդ։

10 – Վ.է Իսրայէլ մէլիքի՝ Էյ վա՛հ, ԲԱԳՊ պու իւչ մէլիքլէրի Մովսէրէն կէլինէ թէպիտ էթմէք իչինէ ճէ՞՝ էյ-լէմիշ տիր՝ տէտի։ 11 – Ցովսոփտատ տոեմտի՝ Պու բատտս ԲԱԳՊՉՆ պիր փէյ-ղամպէրի եօ՞գ մը, քի անոնք վաթքտա-տըլէ ԲԱԳՊՑԱՆ սիւ՛ալ էտէլիմ՝ տէ-տիյինտէ, Իսրայէլ մէլիքինին պէհտաէ-լէրինտէն պիրի ՃէվապտԷն՝ եգոմտէն է-լինէ սոս տէգզմիշ օլտն Եգոմ իսդ ի Մոփտատ պուբատտս տըր՝ տէտի։ 12 – Վ.է Ցովսոփտատ՝ Ախտ ԲԱԳՊՉՆ քէ-լտմը վար տըր՝ տէյէրէք Իսրայէլ մէ-լիքի վէ Ցովսոփտատ վէ Եգոմմ մէլիքի

աՀեն էանիկա էՆոիէքէ։ 13 – Եվիսե ահանի Խարայել մէլիկինէ ՁԷհին պէՆիմ իլէ նէ՞ իչին վար. փէաէրիկին փէյղամ պէրլէրինէ վէ վալիանէհին փէյղամգէբ-լէրինէ կիւ՛ տէմէսի իէզէրինէ, Խարա-Յէլ մէլիկի անաղ՝ Խայր, գիրա ԲԱՊՊ պաս իւշ մէլիկի Մովսէքքի էլինէ թէՁ-լիմ էհմէգ իւգրէ ՃճմՁ՝ էհմիշ ահր՝ անէաի։ 14 – Վէ Եվիսե՝ Չաւգաւբըհաս առւբաթղրմ ԲԱՊՊ իւշ ՃճնՁաա Հայ-մաքր քի, էգէր Ձաւգաս մէլիկի Ձովսա-փատքն խաՀգրը օլմաաս իտի, ահէնին ճհւգիւնէ պագմագ վէ ահէի կէօրմէգ իտիմ։ 15 – Վէ չհմին պահաա պիրգ աա-զէնաէ կէՀՀրինիզ՝ տէտի. վէ օլ աա-զէնաէ ասղ չտւար իքէն ԲԱՊՊԱՆ էլի ՆվէՁ իւգէրինէ կէւմէքւէ, 16 – ԲԱՊՊ պէօյլէ պուլտւրըր. Պաս տէրհյի չաւ-գաւբ չաւգաւբ Ճահփրնըգ. 17 – Ջհրա ԲԱՊՊ պուլտւրըր քի՝ Սիգ բիւգիճաք կէօրմէկՀճէՁ վէ ճաղմաւբ կէօրմէկՀ-ՃճէՁ իահնիգ տէ, պաս տէրէ տաւ իվէ տօզաՃագ. սիգ տահի, քէՆահինիգ վէ ահՀբիւՀէրինիգ, վէ Հայվանտարրինգ ի-չէՃճքահինգ. 18 – Վէ պաս ԲԱՊՊՐՆ ՀինահինտԷ քիւՀիւՀ պիր ՀէՀ օլաւգ՝ Մովսբը տահի էլինիգէ ՀէՀտիհ էաէ-ՃճէՁ տիր. 19 – Վէ սիգ Չէր ՃաւբլաւՀ չէՀրի, վէ Հէր ա՛ստ չէՀրի վաւրաւգ՝ Հէր էյի աղտՃը քէՃէրէՁը, ՃճւմՁէ տաւ փաւՆաղտարրինը գափտյտՃագ վէ Հէր էյի Խարտտտր Խաշտարէ վիրահն էաէ-ՃճէՁքահինգ՝ տէտի։ 20 – Վէ ատաստ-ատտրը գաւբտահի Խաղտհիմ օտւՆահրը վտագրհաա իչհՃէ Նգաւմ Խարտտֆքնի-ատահն տաւ կէՀէրՁը ՆԷր տաւ իլէ տօտտտւ

21 – Վէ Մովսբտբտրրըն ՃճւմՁէահ օվ մէլիկէրհն քէՆահիՀը իլէ մահՀարէ-պէՀէ չնգագրգտրրնը իչհհՃահքէրհնահ-առ, գաւշագ գաւշահմագա մահգհԷ-ահր օլահղտրրն ՃճւմՁէահ ՃճԷՄ՝ օտւագ՝ Հաւտաւտահա տաւբաթղտւր։ 22 – Վէ ահ-ագահՀտւղրն էրքէՆ գտւգրդ՝ կհահՆէՀ օ ահՀյա վաւբտրղՃահաա, Մովսբտբտրրը օ ահՀյր գագչհահահ գահն կհահի գրրմՃնգր կէօրմէՀքէՀ, 23 – Պաս գահ ահրր. օվ մէ-ւՀքէՀէր պիրի պիրի իւՀ ՃճԷՆգ էահիգ պի-քհահքհրհնի վաւրմՃը օվմաւգ ահրր. Էյի Մովսբտբտրը, Հաղմտյա՝ տէտիւՀէր։ 24. Վէ Խարտտէ օբտաւՀկհահՃնահ կՀէտհքէ-ՀէրհնահՆ՝ ԽարտտէՀտհՀէր գաւգրգտ Մովսբ-տբտրրը վաւբտրղտրր, պտռՆտրգ ատահի էՆոիէրհնահՆն ֆիրտաք էէՃահիՀէր. վէ Խա-ջտյհաւնէ Մովսբտբտրրը վաւբտրղագ ահՆ-ՀէրհՆ ահքյահրՆահ կիրտահիՀէր։ 25 – Վէ չէՀտիՀէրի Հէզգտգ՝ Հէր էյի Խարտտհյտ-Հէր քէա պիրէր Խահշ ահքահագ՝ ահՆ ատտտւաբտրտրտրտ, վէ ահա փահՆաւտտրը-նըՆ ՀտւահՀէահհՆի գափտյտրտգ՝ Հէր էյի ահ-դահՀ քէահահիՀէր. ահՆՃագ ՆիրՀահքհէՀ-Հէն յահշտտրտրը պտռագտրտրտ, վէ ահա-փահՆՃրտրտր ահՆը իՀահհՀ էահիգ վաւբտրղտ-տրտրտ։ 26 – Վէ Մովսբտ մէլիկի մահՀա-բէսի՛ քէՆահի՝ ահէՀյհինէ գիյահատ չքհա-ահհյի օտրգիդրը կէօրմէՀքէՀ, ՀՀրտՃը Նգաւմ իչ ահՀյր գագչհահահ գահն կհահի գրրմՃնգր կէօրմէՀքէՀ, 27 – Գհնահի էէրինէ մէլիկ ՀՀտ-Ճճագ օտահ իւք օվրըՃը ատտգ՝ ահՆ ահա-րըՆ իաՀէրինահ մահՀրագա էտհէահի. վէ Խարտտէ՛ ահէՀյհինէ պէդիւք գագգագ օտտտագ, ահահէՆ չէքիւհագ ահՀյր-տտրտրը-նահ՝ ահՀտհէհ էէՃահիՀէր։

ՊԱՊ 4

Վ ՀէՀ փէՀղահմահէր օվմահտտրրըՆ գէվ-ՃՀէՀէրհնահէՆ պիրի ՆգիահէՀ փէՀրահա-էահՀրէՀ՝ Գհահղհ գէվՃիմ վէՓահի էԲ-տահ. վէ ահէՆ գահտրրըՆ ԲԱՊՊՏԱՆ գՀՀ-գագ իահՀյհինի պահՀրահհՆ, վէ տտղՃագգտր իւքի օվրտրըՃը քէՆահինէ քէօՀէ օվմագ իւգ-իէ տտրմագ իչհՃէ կՀտահ՝ տէտի։ 2 – Ն-դիահէ տահհի ահնա խիՃագէՆ՝ Տահհա Նէ՞ Հտփտյտրտ՝, խահնէահէ նէՆ վիար, պահհա ահէյտրէ՝ տէտիՀքահէ, մէրգահմէ՝ Խահնէահէ ՃահյհյհէՆհն պիր գագ գէվՃահէ հահգէՆ-ահհՆ մահ՝ահա պիր չէՀրի ԵօգահտրԲ՝ տէ-տի։ 3 – 0 տահհի ԱիԲ, խահրՃաէՆ գՀՆՀՀտրրըՆՆ ՃճւմՁէահինահէՆ գագտյտրտ, պտշ գագտյտրտ իաԲէ, տտգ իաԲէմէ։ 4 – Վէ Նվէ կիրտհյհինահէ գափտյտրտ քէՆ-տհՆ վէ օվտահտտրրՆ իւգէրինէ գագփտա-յտրտ՝ Հաղտ օ գագտյտրտՆ ՃճւմՁէահինէահէ պօչտյհէ, վէ տօտտտրտր պիր ԳտրտրՓահ գօ՝ տէտիւ։ 5 – Մէրգահմէ տահհի ահՆը ՀահնհնահհՆ կիահհա՝ քէՆահհահի իւք էվ-տտրը իւգէրինէ գափտյտրտ գափտյտրգագտա, տահտրէ Ֆագտրտրտ ահՆՆ Հահնհնահ կէՀՃի-բհրհր, օ տահհի տօտտտւրտրը իահհ։ 6 – Վէ գագտյտրտ տօտտրգահտա օգրՀնա՝ պահհա պիրգ գագգ ահտՀտ կէՀՃիր՝ ահէՀՀէՀՀէ, ՏահՀտա գագգ Եօգ ատրը՝ տէտիւ. օ գէՀհնահ Հահղ քէահիյհւ։ 7 – Վէ մէրգահմէ կՃ-տահգ Ագտհ՛ տահէՀտհնէՀ Խահգէր վէրտահքահէ, օ տահհի ահնա՝ կիՃ, Հահրը ահ-Ֆրտրգ պօրՃՃրը էահա էՃ, վէ պագՃ՛էէ-

ար ինչ սէն վէ եվլատրէ կէչինիրէ՝ սաէսի ։

8 – Վ.Է կիւնլէրին պիրինճէ Եդիսէ Պաւնասմա կիտէր իքէն՝ օբատա մի-քիէզէր պիր խոճա ուն թա՛սմ էթմէք իւզրէ ան իպրասիլէ սա՛վէթ էյլէսի. վէ օբատան կէչինիքճէ թա՛սմ էթմէք իւզրէ օբայա օղուբ խոի ։ 9 – Վ.Է մէրգուճմ զէվճիրնէ խիթապէն՝ Իշիթ սա՛խսա եանդըմզըսան կէչէն քիմսէնին Ալլահընը պիր մնգատաճա սաաճմի խոյինի ան՚ալայօբը՛մ։ 10 – Ան-նա ամիսոր իւզերինաե պիր քիւչինք ֆէվգալատի օտա եանգը՚ սանը իչինն օ-բայա պիր եանճագ, վէ ասֆբա իլէ պիր իպքէմնէ վէ չէմ՚սանն գոյալըմ՛, քի պիտէ օղրատաբղը վէմնան օբատա գօն-ատաե՝ սաէսի ։ 11 – Վ.Է կիւնլէրին պի-րինաե օ օբայա կէլսինյինտ՝ օղ ֆէվ-գաճի օտայա կէրիպ եանճաբ։ 12 – Վ.Է Իպրամէթքէատը Գէէգիյէ՝ Գող Սուննամ-ըը գօրբյը չողբ՝ ամէմօի իւզէրին-նէ, սանը չողբրաբը. մէրգուճմ տաճի սանդն հուգուբընատա տուբտաս ։ 13. Վ.Է Իպրամէթքէատրնաս Խիթապէն՝ Սէն ատ-նա սէոյլէ քի՝ Իշիթ պիտիճմ՝ իչինն պաս գօտատը զուհմէթ չէքտինն ։ ատնատ նէ՚ էաէյիմ՛, մէնիչէ եաս սէ՚ատգէրէ պիր սաէյիճ ճէյինկ վո՚ր մը՚ սաէսի։ Մէրգուճմ տաճի՚ Պէն քէնօճ գավմըմ ատրատդնա-ատաս իգատճէ էտիյօրը՚մ՛ սաէսի ։ 14 – Վ.Է Եվէ՝ Պաւնատն իչինն նէ՚ ճտճի-մընը՛ սաէտիքատ, Գէէգիյ՝ Հաղիգատիէն ատնըն չօճաղը ճօգ, զէվճիր տաճի իւ-Իթիչյատ օլմուշ տուբ՛ սաէսի ։ 15 – Վ.Է՝ Ան չողբ՛ սաէտիքատ, չողբրաբը. վէ մէրգուճմ գաճախատատա տաւբատրընտատա, 16 – 0 ատնա՝ Կէվճիճէք սէնէ պաս մէվ-սէմատ գաւճաղընատա պիր օղրէի օլաս-ճագ տուբ՛ սաէսի ։ Մէրգուճմ տաճի՛ Խայր, էյ Ալլահ տաէմի էֆէնտիմ՝, ճաճրիչկէ եալատն սէօյլէմէ՛ սաէսի։ 17. Վ.Է Խաթուն Հատիճէ օլաս՚ Եդիսէնին ատնա սէօյլէտիյի կիպի՛ էրթեսի սէնէ օլ վաղրէմ տատ պիր օղուբ տօզատբաս։ 18 – Վ.Է չօճաղ պէզիյատիս, վէ կիւնլէրին պիրինճատ օբաագ ճրլատրը-նատնատ փէատրինէ կիմ սաէ։ 19 – Վ.Է փէ-ատրինէ՝ Պաչը՛մ՛, պաչը՛մ՛ սաէսի. օ տաճի Խրամէթքատրընատ Ան-նը վաղի-ատճինէ կէօմ իւ՚ սաէսի։ 20 – 0 տաճի ատնը տալըզ վաղիատճինէ կէօմ իւ-բատիս. վէ չ՚ճօտ ատնն տիպէրի իւզէրինատե Հղալէյէ գատատյ օմ ուբատաս, վէ օ վ՚ճան վէֆատի էյլէսի։ 21 – Վ.Է մէրգուճմ Հօգատրը չէգբա՛ ատնը Ալլահ տատէմինեն Հատի ատղընատ Հատի քբատատգ գատփատ-յը իւ-զէրինէ գատփատյըզ տուբյատրը չէգատբ։ 22. Վ.Է զէվճինն չողբրբզ ատնատ՝ Րէճատ է-ատբիմ՛, պատնատ Խրատմէթքատրյատրընը պիրի իլէ պիր մէրքէգ կէօճատբ, քի Ալլահ տատէմինին Հատնընատ գատատբ չա-պատգ կիտիպ կէբի կէկէյիմ՛՛ սաէսի ։ 23 – 0 տատճի ատնատ՝ Նի՚չինն պատ կիւնը ատնընն Հատնընատ կիտէճէքճատին. այ պատյը տէ՚յիլ, սէպի տատճի տէ՚յիլ տիր՛ տէ-տէ՚յինատե, մէրգուճմ՛ Է՚յիլիք՛ սաէսի ։ 24 – Վ.Է մէրքէպի Հաղբրլատրզպ Խրատ-մէթ ճէյի՛ Սիւբ, կիմ՚, վէ պէն ատնատ սէ՚ղլէմէյինճէ պատնատ բի՛յէյէ՚ էն սիւբ-մէքատէն կէբի տատ՚ըմատ՛՛ սաէսի։ 25 – Վ.Է կիտէրէք Կատաէնատ տաղբնատ, Ալլահ տատէմինին Հատնընատ վատրաբ. Ալլահ տա-տէմի տատճի ատնը ուզագատճատ կէօգատճ-յինատե, Խրատմէթքատրը Գէէգիյէ՛ Իշ-Իթէ Սուննամիյէ Իէնյօբ ։ 26 – Շիմտին ատնը Խրամ իպպատյէ գօշ, վէ ատնա՛ Է՚յիճ մի սինն, ղէվճինի է՚յիճ մի տատբ, չօճաղ է՚յիճ մի տատբ՛՛ սաէյէսին, սաէսի ։ Մէէր-գուճմ տատճի՛ Է՚յի՛՛ տէ՚յէրէք ճէվատպ վէբատի ։ 27 – Վ.Է տատդատ Ալլահ տատէ-մինին Հատնընատ կէլիպ՛՛ տյտգլատրընատ գատփատնտբ. Գէէգիյ տատճի Հատնատշըպ ատնը կէբի չէքէճէք օլատրդնատա, Ալլահ տատէմի՛ Ատնը գգ վէր, ճատնը ատճրմէշ տատբ. վէ ԲԱՊՊ Կէպէգինէ պէճատնէն Խատ-ֆի Թ՚ուլ Թատպ, պէչյատն էի՚մէճի՛՛ սաէ-սի։ 28 – Մէրգուճմ տատճի՛ Էֆէնտիմ-սէն պիր օգատլ Թ՚ուլէպ էի՚մ՚՚մ ։ Պէնի տէյատյմ սա՛՚ սէ՚մէտիմ մի՛՛ սաէ-սիքատ, 29 – Եվէ Գէէգիյէ՛ Գէյինկի գատչատի վէ ՚սատմը էյինէ տալ. կիմ՚, վէ պիր քիմսէյէ բատճի կէչատյինկատճ սանատ սէչատմ վէբատէ, վէ պիր քիմսէ սա-նատ սէչատմ վէբրբատ, ճէվատպ վէբտէ, վէ ՚սատմը չ՚ոճատղըն Հէսգիս Իւզէրինէ գօ՛՛ սաէսի։ 30 – Զօճատղըն վատիսէսի սատ-խի՛ ԲԱՊՊ՚Ը՚Ն հատյատիը Հագգը իչինն վէ սէ՚նին Հատյատի՚ը Հատգը իչինն սէ՚նի պատգմատմ՛՛ սաէսի Իւզէրինէ, օ գատ-գըպ ատնը՚ սատրատճատ կիմ՚ սաէսի։ 31 – Վ.Է Գէէգիյ Իւէրի Իւզէտպ՚՚ ՚սատմը չօճատղըն Հէսգիս Իւզէրինէ գօսատս Խաե սաէ, սէօ Հօգ վէ Հիսս Հօգ խոի. վէ ատնը գատչը-լատմիաղս սաէսնէրէք՛ Զօճատգ ատյատնատա-տը՛ սաէյիս Խատպէր վէբտի։ 32 – Եվէսէ սատճի Խատեէ կիբատիքատ՛ Իշիթ չօ-ճատգ էօսմիշ՚ վէ քէնատն Հատճատղը Հա-

Digitized by Google

զէրինէ հաճըրլմէշ խոր։ 33 – Վ.Է խէլերի կիրեսկ գաֆուլը *քէնանիլերի իւզէրինէ գաֆաղըգաս՝ ԲԱՊՊԱ ասա՚սա էվլեսաք։ 34 – Վ.Է գալեքով չօճաւզըն իւզէրինէ հաճարագ՝ ազգընը անդն ազգնաս վը կէօղէրինի անդն կէօղէրինէ վը էլլէրինի անդն էլլէրինէ գոյսըագ՝ իւզէրինէ ուզանոր, չօճաւզըն ճէաճառ ասաթի քընդոր։ 35 – Վ.Է ասօնէաց էվին իչինասէ ալիր գաւ-ըսագհաս, ալիր շաւ ֆարաղհաս կէղտիւսէ, հօգսըը չէգըզ անդն իւզէրինէ ուզանինաօրյլե՝ չօճաւգ կէտի տէֆ՚ո ագաղրսոր, վը չօճաւգ կէօղէրինի աչէսը։ 36 – Վ.Է Գէնգիկի չտագըրը՝ Սաւհամկէլի չտագըր՝ ասէ։ օ ասթի անը չտագըրսը, վը մերգաւմէ անդն հանդնաս կէտիքաւէ, օ՚ Օգընը ալ՝ ասէ։ 37 – Մերգաւմէ ասթի կէլիպ անդն ալտագլարընաս սիւշաւս, վը ներէ գաֆանանագ անա՚սդը *ուզդը՚ ազաւտիչէմ էֆտիքաւէն օգնա՚ օգըննը ալըպ չէգտը։

38 – Վ.Է Եգիսէ Գտզգազտյա՚ ավ-ասէ էլլէտի. վը ակյարաւս գէմ լըգ օլաւ՚ փէղտամներ օղուլտըը ասթի անդն հաւզարընաս օֆաւրաւը՚ հքէն, քընաի խրատմէքաւորընաս խիճագէն՚ պէղիւք թէնճէրէյի ֆճաղ գտյաւ՚ փէղտամներ օղուլտըընաս պիր չօրաս փիչիր՚ ասէ։ 39 – Պիրի ասթի օֆ ասեվզնիրմէք իւզրէ ասհդայաս չէգտըգ-աս, պիր հասպանի ասամս պաւլտյաղ՚ անասդն էավտագը ասօլաւը հասպան խըյտըը ասեվզնիրաւ, վը կէվիպ չօրաս թէնճէրէսինէ ասօղրաւտը, վը նէ օլտըզընը պիլմէղէր իտի։ 40 – Վ.Է եհմեկլերի խչիւն օլ աստմիէրին էօնդերինէ գօտրգլարընաս, անդըր ասթի չօրաստան հէտիքլերի կիպի՝ Իյ Ալլահ ասէտմի, թէնճէրէաէ էօլիւմ վաղ՚ ասէյիս ֆէրհաս էթտիւէր, վը հէյհմենաիլեր։ 41 – 0 ասթի՝ Ուն կէնդիրինի՚ ասէտի. վը թէնճէրէ իչինէ ամճագտան ասկաս՝ Խալգըն էօնիւնէ գօ՚ ասէտի իւզէրինէ, հէտիլեր վը թէնճէրէսէ զարասրըը պիր չէյ հօգ իտի։

42 – Վ.Է պիր ատէմ՝ Իսհդագ – ատղիտաաան կէլիպ՝ Ալլահ ատէմինէ թհաբֆնանատլարտան էքմէք, հատի հիրմի՚ ատէտ ատրտա էքմէյի, վը թհօրպույէ թազէ պաշտգլար կէնիքրտի։ 0 ասթի՝ Խալգա վէր, հէտինէր՚ ասէտի։ 43 – Խքամէթ քհաբըը ասթի՝ Պուհաս համ՚ըլ հիւզ քիչի էօնիւնէ գոյալըմ՚՚ ասէմքէ, օ ասթի՝ Խալգա վէր, հէտինէր, գիքտա ԲԱՊՊ՝ Նէչէ ճէքիէր վէ ատրմ ատճագ ատըր՚ ասէյիս պատյաւրըր՚ ասէտի։ 44 – Վ.Է էօղէրինէ գօտրգընաս հէտիլեր, վէ ԲԱՊՊԸՆ քէլատմնաս կէօրէ ատրմաը։

ԳԱՊ 5

Վ.Է Սիւբհաս մէղկիհինի ակր՚ատգերի Նէհեման, անդն վատրմ ատըլէ ԲԱՊՊ Սիւբհատյաս խէլատս պտիչ, էմ մէղ օլ-ատղէ, էֆէնտիհինի՚ հինտիտաէ պէօյհաք վէ մհ՚ամէտեր պիր ատաէմ՚ խոր. վէ պտս չէճտա՚ատճը պիր ատաէմ՚ խոր խաէ ատ, ճիւգատյը խոր։ 2 – Վ.Է Սիւբհատյատյրըն պէօհիւ-քէրէի չէգըզ՝ Իսրայէղ ակիյարընաան քհւ-չիւ-ք պիր գէղ էտիր կէօհիւ-բտիւէր։ պտս ատաթի Նէհեմինէն զէվճէօնինի հանդնաս պտուլտնաւը խոր։ 3 – Վ.Է խանդմէնա՚ ֆեա՚ շքի էֆէնտիմ՚ Սաամօրհատաս օլսըն փէյղամպէրին հանդնաս օլա խոր, օ ասնը ճիւգատյնաան ատաղատրը խոր՚ ատէտ։ 4.Վ.Է Նէհեմն կիտիպ էֆէնտիհինէ՚ Իսրայէղ ակիյարընաան օլսըն գէղ պէօյլէ պէօյլէ սէօյլէյօր՚ ատչիւ քհապէր վէրտի։ 5 – Վ.Է Սիւբհա մէղկի՝ «Ա՚ ավ կիտի, պէն Իսրայէղ մէղկինէ պիր մէքհաւ կէօհատէրիմ՚՚ ատէտի։ 0 ասթի պէքտպէր օն Թհալանթ կհւմհւչ վէ ալթը պիղ գըհ՚ատ ալիճաւն վէ օն գոճհ էլպհսէ ալտղ կիտտի։ 6 – Վ.Է օլ մէքհաւ Իսրայէղ մէղկինէ կէօհթիրտի։ Մ՚տղի տասթի պտս իտի։ Պաւ մէքհաւ ատաաս վատղ օլտըզը կիտղի իշիմ գաւլըմ՚ Նէհեմանը ատտան կէօհատրտի՚, քի ատը ճիւգատյնաան գաւրմատրատսըն։ 7 – Վ.Է Իսրայէղ մէղկի ակքի ատաղը օգաւտըզը կիտղի էավտպինը ևրքհըղ՝ Պէն էօլտհիւրտէյէ վէ տտիրկիմէկէ էոդէյ օլսըն Ալլահ՚ս մէ իտի՚, քի պտս գտհի պիր տատէմի ճիւգատյնաան գաւրմատրմատ իչինէ պտնաս կէօհատէրիյօր։ պտս ատաէմին՝ ալէյհիմէ պէհչանե տտատղը էչիճէ տհո՚իւահինէ՚ օլաս՚՚ ատէտ։

8 – Վ.Է Ալլահ ատաէմի Եգիսէ՝ Իսրայէղ մէղկինէն քէհատ էավտպինը ևրքհըմըշ օլտղըզը իչիճէտչինատ, մէղկէ ե՚-գէր կէօհատէրիմ՚ Նի՚չինէ էավտպինը ևրքհըտը՚՚. օ պտնաս կէչտին ատ Իսրայէլտ փէղտամներ վատ իտճինի պիճէճէք տիր՚ ատէտի։ 9 – Իտհոի Նէհեմ՚՚

*՚Ուր. հքհսի

Digitized by Google

ամէ լսորը վէ տրտպատրյլէ կէլիպ՝ նզիսէնէն խոսնէսի գսփսւսբնսսս տսւբսսսս։ 10 – Նզիսէ տսսխի՝ կէիր, Յորգանանսս տսս եէսի տէֆ'սս եը.յգան, վէ էիր ին ևէրլինէ կէլէճէք վէ Թ ասիր օլսսճագտրն՝ տէ.յիս սսնս պիր տսսէմլէ խոսպէր կէնռսէլբսի։ 11 – Լ.պքին Նէեմնսն գսզսպալսնրպ օրսսսսն Հսրէքէթլէ՝ Ի.յէ մնէլ լսգս տը.ջսրբ.յս չէգբպ կսսնրմսս տսսւբսսճագ, վէ Իսսհը օլսն Նհովսնքն խսմինէ տսս'սս էսէրէք վէ էլլինի ֆ.խ–ջ'սը եէր իսպէրինսէ տսսլլսս–յսսլսգ՝ Ճիւզսմբ տէֆ' էսէճէք տսիր՝ տէր խսիմ։ 12 – Ի.սմնսսկսս ըրմագլսսրը Աբռնսս վէ Փսրփսր Խսպսյէ տսսլսսրնքն Ճիւմլէնսինսէն էյի տէ.յ՛ը մի.սնլէյսսէ եը.յգանըպ Թ ասիր օլ.սմագ մը իմ՝ տէ.յէրէք, գ.սզսպագնք տէօնհւպ կիոի տսի։ 13 – Պիհնսէլէբի տսսխի հսսնսս չըպ սսնս խոպագէն՝ Ե.յ փէսէր, հ.կէր փէ.յգսմագէր սսսնս պէգիւէ.ք պիր շէ.յ ռէօլէսէ խոի, ռնը ի՛ձրս էիմ՛ զ տի խոսն. Նէ՛ըէսէ գ.սլսրը քի սսնս՝ Սրլ.յսն վէ Թ ասիր օլ՝ տէ՛տի, տէ՛տիլէր։ 14 – 0 զէմնսն էնիպ՝ Ա.յլսհ տսսէ՛տիմնսն քէլսմգնս կէօրէ ևէսի տէֆ'սս Յորգանանսս տսս.յսրը, վէ սռնը էիմ ի պիր քիւչիւք չօճսւգ էիմ ի կիոի օլ.սպ՝ Թ ասիր օլսսս։

15 – Վ.է քէնռսոխի պիւԹիւն տս.յսրը իլէ Ա.յլսհ սսսէ՛տիմնէ 'ասվսւէիմ էէ կէլիպ՝ սսնրն հսպզսւբրնսսս տսսւբսսս, վէ ա՜ռ խոիմ տսպէն՝ Իչ.յէ պիւԹիւն զէմնսն Խսրա.յէլսսէ օլսռնսսսն մնս'սսս Ա.յլսհ օլ–մսսսգրնքն չիմնսի պիւլսոխի՛. պէ բէ՜ճս էսէրիմ՛, չիմնսի գ.սլլէ՜կսսսն պիր հէ–սոխ.է գ.սպսւլ էլլէ՛ տսէ՛տի։ 16 – 0 սսոխ.է՝ Հսւգ.սբրնսսս տսսւբսսրպմ՛ Ն–հովս Հսւ.յ սորբ քի գ.սպսւլ էիմ մէմ՛՝ տէ՛տի. վէ գ.սպսւլ էլլէմնսի իչ.յէն սսնս խպրսմ՛ էիմ սի իսկ տսէ, օ խիմինս՛ էլլէ՛տի։ 17 – Վ.է Նէեմնսն՝ Պսս գ.սլլէկսս իքի գսմնքրը նիս.քիս գ.սսսսրը Թ օֆ–բրսգ վէրիսէ օլմ.սՀ.զ մը. գիրս գ.սլլէկ սորմ ըգ Նհովսսսսն մնս'սսս սոիկէր ի–լսս.հսրսս մնս.հրսգ.սս վէ գ.սբ.սգսն 'սորգ էիմ.հ.չէ.հմ՛։ 18 – Պսս խսսսսսսսսս Նհովս գ.սլլէկնքն 'ասվսւէիմ էլլէ.յէ, էսս'նի էՖէնռսոխմ պէ.յիմ ի Ի.ռմմնսս, օրսսսսս սէՃսսէ էիմ մէք իս.գրէ կիրսսկ.յ.ինսսէ, է–յիմէ տսս.յսսնմսսս.յլէ պէն սսէ պէ.յիմ ի Ի.ռմմնսս էչիլսէ.յիմի՛ սբրսսսսս, գ.սս'նի պէ.յիմ ի Ի.ռմմնսս սս.ս էչիլէ.յիմի՛ ԲԱՑԻ գ.սս գ.սլլէկ

'ասվ.է էչ.յէ.յ՛ տէ՛տի։ 19.0 սսոխի սսնս՝ Սէչսմէիմ.է կիր՝ տէ՛տի. վէ սռնը էսս–նէսնսսսն պիր մէ.զսսսբ ճօչ կիր տսի։

20 – Լ.պքին Ա.յլսհ սսսէ՛տի նզիսէ–նէն խրսմէիմ.քսսբը Գէէզի՛ Իչ.յէ է–ֆէնռսոխմ գ.սս Սիս.բիս.յը Նէեմնսնը էսիր–կէչ.յէրէք, կէիր իրսկ.յինի սռնը էլինսէն գ.սգսպս.է կիմէ՛տի խսէ տէ, ԲԱՑԻ Հսւ.յ սորբ քի պէն սռնը սրսսրնճս գ.օշս.սգ՝ սսնսէն պիր շէ.յ սպէրս՛՝ տէ՛տի։ 21 – վ.է Գէէզի՛ Նէեմնսնը սրսսրնսս տսիս.շ տսիս, վէ Նէեմնսն սռնը քէնռսոխ սբ–տռնճս գ.օշսրզրնքը կէօրմէքպէ.է, սռնը գ.սբշբպսմագ իչ.յէ.ն սրսսգ.սսսսսն է՛նիպ, Խ՜.յբ մը սորբ՛ տէ՛տի։ 22 – 0 սսոխի՛ Խ՜.յբ սորբ. իչ.յէ.է չիմնսի Նիփրէմ՛ սսս–գրնսսսն, փէ.յգսմագէր օգռս.ս.ս.սբրնսսսն իքի ճիվսռն կէ.ս.սռ. սռնրէ պիր Թ ա–.ս.սռնի կիս.ս.իս.շ իլէ իքի գսմի է.ս.պիսէ վէրէսիր՝ տէ՛տի.ս բրճս իչ.յէ.ն է՛ճէ–սիմ՛ պէ.ն՝ի կէօճսւբսսի՛ տէ՛տի։ 23 – Նէեմնսն սսսխի՛ Գ՜էրէմ՛ է՛ի, իքի Թ ա–.ս.սռնի՛ սս.ի՛ տէ՛տի, վէ սռնս իպգսմ՛ է–սէրէք իքի Թ ա.ս.սռնի՛ կիս.ս.իս.շիս իքի Թ օգպս.յս.ս գպգս.ս.ս.սբ.սգ՛ իքի գսմի է.ս.պիսէ խրսմէիմ.քսսբը.ս–սռնի իչ.յէ քիմնէ.յէ վէրսիր, սռնրէ սսսխի՛ սռնը է՛օճսւճէ կէօճ իս.բսսիս.է.ս.ս։ 24 – վ.է Թ էփ.է.յ կէ.ս.ս.իքսսէ՛ է.ս.յէրինսէն սս.ս.ըգ իսռնէսէ սսգէ.ս.յ.ս.սբսգ, օզ սսսէ՛տիէրի սս.ս.ը վէրսռի. սռնրէ սսսխի կիոի սս.ի.ս.է.ս։ 25 – Վ.է քէնռսոխի կէ.ս.իպ էֆէնռսոխմնի՛ Հսւ.զս.ս.բրնսսս տսս.բսսբ–զրնսսս, Եզիսէ սռնս՝ Է.յ Գէէզի, նէ՛–բէսէն Կս.յ՛օ.ս.բ՛ տէ՛տի.յ՛սսէ՛՝ Գ՜ս.ս.բրնքն պիր ևէրէ կիոի մէ՛տիմ՛՝ տէ՛տի։ 26 – 0 սսոխի՛ սռնս՝ Օ.ը սսսէ՛տի՛ սվնի գ.սբշբ–.ս.սսսգ իչ.յէ.ն սրսսգ.սսսսսն Ե՜.ն.պ կէ.ը–.ս.սբ.սգ՛ գ.սս.ս.իպ օ՛.ս.յ՜ կիոի մէ՛տի մի. կէս.միշ.ը սս.ս.ս.ս.ճագ, վէ է.ս.պիսէ վէ Ճ.ս.պիչ.է–.ս.ըր վէ պգպ.ս.ս.սբ վէ գ.ս.սս.ս.ս.ս.ըր վէ գ.ս.սս.ս.ս վէ Ճ.ս.պիչ.է–.ս.ըր սս.ս.ս.ճագ վ.ս.գ՛ր՛ մը սորբ։ 27 – Խ.սմնի Նէեմնսնը Ճիւզսմբ սվնի.ն իլէ գիւբրիչէիմ՛ի՛ն իլէ է.ս.կէս Ե՜.ս.ս.փ.ս.չս–ճագ սորբ՛ տէ՛տի։ 0 սսոխի գ.ս.ր կիոի Ճիւզսմբը օ.ս.ս.բսգ՛ սռնրն Հսւ.զս.ս.բրնսսս.ս չէգ.ս.ը։

ԳԼԳ 6

Վ.է փէ.յգսմագէր օգռս.ս.ս.ս.ըր նզիսէ–.է խրսմէիմ.քսսբը Իչ.յէ Հսւ.զս.ս.բրնսսս սս.ս.քրն օ.ս.ս.բգրմզ մնս.հս.յ պիգէ սս.ս.ը սորբ. 2 – Պիգ Յորգանանս կ.ս.ս.իպ, էէբ

Digitized by Google

պիրիմիզ օրատանն պիր ազատ ալըդ՝ քեզամէթիմիզ իչիւն օրատա քէնտիմիզէ պիր մէքտան եափալըմ՝ տէտիքլէրինատ, Կիտինիզ՝ տէտի։ 3 – Պիրի տատի՝ Փէրեմ էթ, գալըպտըրդի իլէ պէրապեր կել, տէտիքատ՝ Կելիրիմ, տէյէրէք, 4 – Անէր իլէ պէրապեր կիթտի. վէ 8որդանանա վատըլ օլուպ՝ ազատ-լար քէտիլէր։ 5 – Վէ տանէլեատկն պիրի պիր ազատ քէտեր իքէն, պալթատէն տեմիրի տալա տիւշտիւ. օ տատի՝ Էյվա՛ն, էֆէնտիմ՝, ո եմտանէմ իտի՝ տէյիւ ֆէրեատ էյլէտի։ 6 – Վէ Ալ-լահ տատմի՝ Նէ՞րէյէ տիւշտիւ՝ տէտիքատ, օլ տատմ ոնատ երի կէօթէրտի. ո տատի պիր ազատ քէտիպ՝ օրատայա տիճտըղը կիտի տէմիր տալդանն երիւ-զինէ չէգոտը։ 7 – Վէ՝ Անը գալըրը՝ տէտիքատ, օլ տատմ էլինի տալդատալ տոնը ալտը։

8 – Վէ Սիւրիա մէլիքի Խոսրով իլէ մուհաճիրպէ էտեր իքէն, պէհտուէրի իլէ միւշաւիրէտ էտիպ՝ Ֆիլան մնհալատէ օրատա գուրալըմ՝ տէտիքատ, 9 – Ալլահ տատմի Խոսրով մէլիքինէ՝ Օլ մնհալատէն ատգըն, կէչմէյէհին, գիրա Սիւրիալըտա օրայա էնհոլիր՝ տէյիւ խոսպէր կէօնտէրիր խտի։ 10 – Վէ Խոսրով մէլիք, Ալլահ տատմինին քէնտինէ տէպղէյիպ ատգընտըրտըդը մնհալ տադմ կէօնտէրէրէք, չօգ տէֆ՚ա օրատան ատգընտը։ 11 – Վէ Սիւրիա մէլիքինին գալդի պտա քէհֆիլէմտէն տօլայը միւղիտտիպ օլմնդէ, պէհտէ-լէրինին չտպրդպ ոնլէրէ՝ Պիզտէն Խոսրով մէլիքինէ խտէր Լեօտրէրէ քիմ օլտըդընը պտնա պէյտն է՚թիմէյէճէք մի տինիպ՝ տէտիտի իւզէրինէ, 12 – Պէհտէլէրինատն պիրի՝ Էյ էֆէնտիմ՝ մէ-ղէք, Տալ պէպյէ տէյիւ տիր, ոնճափ Խոսրով պուլտնան Եզիսէ փէղտամ-պէր ոէհինի պէօղլէրի Խոսրով մէլիքինէ պէ-յտոն էտէր՝ տէտի։ 13 – Ո տատի՝ Պտ-տինիպ, պու զոմբըն նէրէտտ օլտըդընը կէօրիւնիւզ, քի պէհ տոնը Թուէթ տօրտա-յըմ՝ տէտի։ Վէ ոնատ՝ Իչինէ Դօթա-յիմտի տիր՝ տէյէրէք խոպէր վէրիլտի։

14 – Վէ օթայա տիճտը իլէ տպտատա-լըդ վէ խոյը 'ատգեր կէօնտէրտի. պատնէյդ տոտնի կէ ճէլէյինն կելիպ չէհ-րի իհտաթէ էթտիլէր։ 15 – Վէ Ալլահ տատմինին խըտմէթքէտըդը տոպտա-յընն էրգէն գ-ւկգէպ տօլչօրթյա չէզտը, վէ իչինէ 'ատգէրլէր, տիճդըդ վէ տօրտա-պատլար չէհրի իհտաթէ էթմէյէնէր խտի-վէ տէշտգը ոնատ՝ Էյվա՛ն, էֆէնտիմ՝, նէ՞ եափալըմ՝ տէտի։ 16 – Ո տատի՝ Գօրգմա, գիրա պիդիմ իլէ օլտնդատ-նէրը իլէ օլտնդտրատտն չօգ տօբը՝ տէ-տի։ 17 – Վէ Եզիսէ տտա՛տ էտիպ՝ Նտ ՐԱՑԻ, բէճտ էտէրիմ՝, պտունտան կէօգ-լէրինի տչ, կէօրթւն՝ տէտիքատ, ՐԱՑԻ օլ ուչպղէն կէօպյէրինի տչտը. ո տատի պտագտ. վէ իչի է տտագ Եզիսէ-նէն էթտնֆէնտտ տտի էշ տտիշտը վէ տօրտա-պատլարըլէ տօլտւ խտի։ 18 – Վէ Սի-րէ-ւէլտ՚ տանէն ետոնգնտա էնտիքլէրինտ-տէ, Եզիսէ ՐԱՑԻՑ տտա՛տ էտիպ՝ Ի՚ճտա էտէրիմ՝, պտւ թտ՚ֆէնէնին կէօպյէրինէ կէօրմէդ էյլէ՝ տէմէտի իւպէրինէ, տան-լէրինի կէօպյէրինին Եզիսէնէն տէօղիւնէ կէօրէ կէօրմէդ էյլէտի։

19 – Եզիսէ տտախ տանէրէ՝ Եօլ պտա-տէյիւ տիր. չէհը տտախ պտտ տէյիպ տտիր, տտրտյճտա կէլինիպ, պէհ տտախ տիպի տտրտտըղընըդ տտատմ կէօթէ-յիմ՝ տէյէրէք, տանէրի Սատմտրիտտյա կէօթէւըտիւ։ 20 – Վէ Սատմտրիտտյա կիրտիպէլէրինատ, Եզիսէ՝ Եա ՐԱՑԻ, պտւէյտրդն կէօպյէրինի տչ, կէօրտւն-լէր՝ տէտի. ՐԱՑԻ տտախ տանէրին կէօպ-յէրինի տչտը, վէ իչինէ Սատմտրիտանէ օրթտտրնտտա օլտրգյտրդը կէօրտւնէր։ 21 – Վէ Խոսրով մէլիքի տանէրի կէօ-րէհճէ, Եզիսէ՚ի խրիստպէն՝ Էյ ֆէ-տէրիմ՝, վէտրտյմ՚ մը, վէտրտյմ՚ մը՝ տէտի։ 22 – Ո տատի՝ Վ՚ուտմտ. գէլը-ճըղնլէ վէ ետյընլէ էտիր տտրտղընը վտ-րտ՚ւր մը տրն. էօնէրինէ էքմէք իլէ տտա-գ, եէյիպ իչտիքտէն տօղրտ էֆէնտի-լէրինէ կիրթտիլէր՝ տէտի։ 23 – Վէ տանէլէրէ պէղրէ-ք պիր զիյտֆէթի թէր-թիպ էյթտի, վէ եէյիպ իչտիլէր. պտ՚-տէհտ տանէրի տտրը վէրտի, վէ էֆէն-տիլէրինէ կիրթտիլէր. վէ Սիւրիա պէօ-լիւքլէրի պիր տտտ՚ն Խոսրով տիյտ-րընտ կէլմէտիլէր։

24 – Պտւնտատն տօղրտ Սիւրիա մէլէք-լի Բէնտտդտ պիւրթիւն 'ատգերինէ ճէմ՚ էտէրէք, չէզթպ Սատմտրիտտյը մտ-հատերէ էյլէտի։ 25 – Վէ Ո՚ատմտրիտտ-տատ գէրէչէդ չիտտէֆէնի օլտւ՝ պիր մէրքէտ քէլլէտի տէքտէն ֆ՚ըե-լ կիւ-միւշէ, վէ *կէտյէրճին թէերքէնին՝ պիր

*Իտրթիտմալէն հատպտատպտյատան պիր նէվ՚ին խտմի տոր։

Digitized by Google

քաղաքը գոռալը պէշ չըտիւել կիւմիւշէ ասոնցմէ ասէրէ ճէհինասէ անոր թագաւորէն եթ ասիլէր։ 26 – Վ.է Խորայէլ մեղկիլի սուր իւղերինասէ կէզեր իքէն, պիր գարը անաս՝ Էլ էֆէհեսիմ՝ մէլիք, եսրաքամ՝ էյի՝ ասէլիս ֆէրեհաս էյլէսին։ 27. Ո տասիր՝ ԲԱՑԻ տանաս եսրաքամ՝ էթմէզասէ, պէն տանաս նէ՞ բէտէն, խոսրանասան՝ մը, եօգաս մնա՝ սերէսէ՞ն մի եսրաքամ՝ էասէլիմ՝ տէսի։ 28 – Վ.է մէլիք տանաս՝ Սանաս նէ՞ օլսաս՝ սէսիրգասէ՝ Պաս գարը պանաս՝ օղլընէր վէր, անր պաս կիւն եէյլէլիմ, վէ պէնիմ՝ օղլըմը եարըն եէրիզ՝ ասէսի։ 29 – Վ.է պէղլէճէ օղլըմը փիշիրիպ եէսիք. վէ էրիէսի կիւն տանաս՝ Օղլընէր վէր եէյէլիմ՝ ասէսիյիմասէ, օղլընը կիզլէմիշ՝ ասէաի։ 30 – Վ.է մէլիք գարըրըն սեօզքէրինի իշխանինճէ եավապընը եըրիթսը. վէ սուր իւղերինասէ կէզսիյինասէ գասմի՝ պասգաը, վէ իշիճ ասլիճ տասի թէնէի իւղերինասէ չսալ վար իսի։ 31.Վ.է Դէյէ՛ Էյկէր Նզիսէ իպի՛ ի Սաֆասըրն պաշը պաս կիւն անրն պէտէնինասէ գալըրսաս, Ավլահ պաղաս պէզլէ վէ ասուհա զիյասասէ եասիսրը՝ ասէսի։ 32 – Վ.է Նզիսէ քասէնաճնասէ օճռասրսւրը, իսիճիյասրսւրը ասաճի անրն իւլ պէրասպէր օճռասրսւրլար իքէն՝ Դէյէ՛ քէնաի էօճիւնասէն պիր ասաէմ՝ կէօնսէրսի. պաս կէօնսէրսիլէն ասաէմ՝ ասսճի անաս կէլսէզսէն էվվէլ ֆ իսիճիյասրսւրաս իսիճասպէն՝ Պաս գասքիւզասէնին պաշըմը ասլմադաս կէօճասէրասիյինի կէօրիւյօր մը սընըզ. ասիգգաճի էսինիզ վէ օ կէօնսէրսիլէն ասաէմ՝ կէլսիյի կիսի՝ գափասլը գափասլըզաս անր գափասաս թասէրճիզ. ֆէֆէնսիճինի ասյագլարընն սէսի անրն ասրաքճնա սէլյի՛լ մի սիր՝ տէսի։ 33. Ո անլէրէ սասնա սեզլէր իքէն, իշիճէ օվ կէօնսէրսիլէն ասաէմ՝ անրն հոնրնաս վրասրը. վէ՝ Իշիճէ պաս պէյաս ԲԱՑԻ քասրասֆընասն ասըր. ԲԱՑԻՏԱՆ ասսհա նէ՞ պէքլէյէյիմ՝ տէսի։

ՊԱՊ 7

Վ.է Նզիսէ՝ ԲԱՑԻՐՆ քէլսիմընը սընկլէյինիզ. ԲԱՑԻ՝ Նսրընն պաս վազքէրի ասս Սաամարիաս գափասրընասս պիր էօլլէք խասս ուն պիր մղագալ, վէ իքի էօլլէք սրփաս պիր մըսգալ լէ–գ–լ օլասճագ՝ ասէյիս պաւյսրըր, տէսի։ 2 – Վ.է անրն էլի իւզերինէ մէլիյին ասայասրըր զասպիթ Ավլահ ասէսմինէ ճէվապէն՝ ԻԱՑԻ սէմասսս փէնճէրքլէր եասփաս պիլէ, պաս չէյ օլս պիլիր մի՝ ասէսիքասէ, Եգէ՛ Իշիճ է սէն անը կէօղլէրինիկլ կէօրէ ճէքասին, լսքին ասէն եէմէյէճէքասին՝ ասէսի։

3 – Վ.է սէօրիճ նէֆէր ճիւզամիը ասէմ՝ գափաս եասնընասս պաւյսնասաւբ իսի. վէ պիրիպիրինէ՝ Նի՞չինն էօլիասճէյէ գասսաս պաւյսրասս օճռասրըզ. 4 – Էյկէր՝ Շէհրէ կիրէյիմ՝ սէրսւրք, չէհրասէ գրճլէզ օյսըղընասան, օրասսաս էօլիսրիսզ. Վ.է էկէր պաւյսրասս օճռասգ ասս, էօլիսրիսզ. իսինի կէլինիզ Սիսրիսյսլարըն օրասսասընաս սիսչէյիմ. էկէր պիզի ասզ պաւգրըյսրասս, ասզգ գալըրզ. Վ.է էկէր պիզի էօլսիճգիսրէսէ, էօլիսրիսզ՝ ասէյէրէք, 5 – Սիսրիսյսլարըն օրասսասընաս կինի մէք իւզերգ գարսնլէզ իքէն գայզ ասրլասր. Վ.է Սիսրիսյսլարըն օրասսասընին քէհնասընաս կէլսիքէլէրինասէ իշիճ է օրասսաս պիր քիմսասէ եօգ իսի։ 6 – Զիրա ԲԱՑԻ Սիսրիսյսլարըն օրասսասընաս սարասպալար վէ սոճլար կիսրիսլճ իւսիս, պիր պէզլիքգ օրասս կիսրիսլճ իւսիս. իշիճ սիրէրէք, անլէր պիրիպիրինէ՝ Իշիճ է Խորայէլ մեղկիլի Ֆեասլիլէրին մէլիքլերի իւլ Մբսրը մէլիքլէրինի իւպէրիմիպէ կէլէլէրի ֆչիսն՝ ասլէհիմիպէ իւՀրէճ լէ ֆասքմասէ՝ ասէյէրէք, 7 – Գասլգըպ գասրասնլըզ իքէն ֆէրսւրք էսիսպ՝ չասսրըլսրըքը վէ սոճլարը իւլ սէրքէպլէրինի վէ օրասսասյսս հալի իւղրէ ֆ էյիք էասէրէք ճասնլարընէն Իելասբ իշիսն ֆէրսւրք էթմասէլէր։ 8 – Վ.է օ ճիւզամիըլսրը օրասսասկասնէն քէհնասրընաս գասսաս կիսրիսքգ պիր չսասրըս կիսրիսքէք նէյիսպ իչշիսլէր. Վ.է անասէն կիսմիսշ վէ սոլճասն վէ էլգիսսէ գալասրըսրասգ՝ կիսրիսպ կիզլէսիրէր. վէ ասէօնիւպ պաշգաս պիր չսասրըս կէքսիսլէր, վէ անասէն սոճի գ պալասրըսրասգ կիսրիսպ կիզլէսիրէր։ 9 – Պա՛սէհՀա պիրիպիրինէ՝ Պաս պիզիմ՝ Եսփասրըղբմէզ էյի ասէյիլ սիր. պաս կիւն միւժասէ կիսնիս սիր. պիզ սէ սիս քիւթ էսիսյօրըզ. էկէր ասապաՀ ասյասլիզրընաս գասսաս կէճէքսրսնէք, պէլասյս օգրըզ. վէ չինմի կէլինիզ, կիսէյիմ, մէկյինն սերասյընաս խապեր վէրսէյիմ՝ ասէսիրէր։ 10 – Վ.է կիսրիպ չէհրին գափաս ճէքասնաս չսագըսրասգ՝ Պիզ Սիսրիսյսլարըն օրասսասկասնէն կիճիսնէք, վէ իշիճէ օրասսաս պիր քիմսէ եօգ վէ հինասն սէսէ

Digitized by Google

պիւէլ եօգ սբբր, ան՚ճառգ ասիլսար պատղ-
լբ, վէ մերբէպլէր պատղլբ, վէ չսաբբր-
լսար հալի իւզրէ գսբսւայօղ՝ տէյ[ւս ան-
լէբէ իսպէբ վէբսիլէբ։ 11 – Գսպճաւ-
ճէլլսբ սսսիի չսաղբսսբսգգ մէկլէյին սէ-
բսյսբղէն իլէբիսսիէն իսպագեր վէբսսիլէբ։

12 – Վ.է մէկլբ կէճէլէյին գսւգբղ պէճսսէլէբձէ՝ Սիւբիսլլսբղբ պիղէ ճառգբգլսբղբ պիղէ իՖսսսէ եառյիմ՝ պիղիմ՝ սա ճ օլսբղբմբղբ պիւիլբէբ, վէ՝ Անլէբ չէհրսսէն չբգսսճագլսբ, պիղ սսսիի անլէբի սիբի իճսւճսւագ չէհրճ կիբէբիղ՝ տէյէբէբ օբսսագկսհոյսսն չբգբղ սսոհյսսսս կիպլէնմիշլէբ՝ տէսի։ 13 – Գէնսսէլբիճսսէն պիբի սսսիի ճէ-վսսպէն՝ Ւ՚կճսս էսեէբիմ՝ չէհրսսէ պսսգբ գսլմբշ սսիճլսբսսսն պէշ բե՚ս սալ սբձլսբ. իշլիէ սանլբ չէհրսսէ պսսգբ գսլմբշ պիւիճսս Ւսբայէլ ճիւհշսւբբ կիսպիկ [իշլիէ սանլբ չէհրսսէ պսսգբ գսլմբշ պիւիճսս Ւսբայէլ ճիւհշսւբբ կիսպի] սսբբ, քբ հէլսգբ օլմսգսսս սբբր. վէ ՝ոՖ կէօճսսէբիղ կէօբէլիմ՝ տէսի։ 14 – Վ.է սսիճլսբբ իլէ իգբ սբբսսպսս սալ սբղլսբ. մէկլբ սսսիի՝ Ակսսիղիղ վէ պսսգբղբ՝ սէյէբէբգ ՝սէյէբէ Սիւբիսլլսբղբ օբսսագսբ սբբղսիճսս կէօճսսէբսսի։ 15 – Վ.է պսսնլսբբ Յոբգ՚սանսսս գսսսսբբ սանլբբիղ սբբղսիճսս կիսպիսիլբբ. վ.է իշլիէ ալիւիճիս եօլ Սիւբիսլլսբղբն ՝սա՚ճէլէբ-թէն գ՚սւէյբգլսբղբճսս սսիճսգէյբղբ էլչսիսէ վէ գ՚սալլբղբ սօղլս իսսի. կէօճ-սսէբիլէն սսսճիլբբ սօղսիի ՝սալլսէի է-սսէբէբգ մէկլիչ իսպագեր վէբսսիլէբ։

16 – Օլ վսգբլի գ՚սւմ չբգբղ Սիւ-բիսլլսբղբն օբսսագսբղբն եբճսիսիլ-լբբ. վ.է ԲԱՑՊՀՆ քէլլսճբ մՈճէլսիճ՝ պիբ էօլլէբ իսպագ ՈՈՆ պիբ մբսգսս-լ, վ.է իէլի էօլլէբ սբբսս պիբ մբսգսս-լ ՝սէ-գ՚սւէ օլսսս։ 17 – Վ.է մէկլբ՝ սանբն էլի իւվէբիղիէ սսսյսսճսբղբ զ՚սպիճիի գ՚սս-գսսս իւզբիղիէ ՈսգբբՈ ի՚ս՚սէիղ էլլէսի-ի. վ.է Ակսսիղիղն սսսիճիի՝ մէկլբ սանբն էսսիլէ՚ս՚սէ՚ս՚ս՚ս

ութ՝ալ էլլէ՝ ասէտի։ 9 – Ու է Ազայել էլինէ Դամասկոսըն հեր նէվ՝ էյի չէ-յինէն, գերդ ասէվ ին քիս օլարագ, պիր հետայէ տալով՝ ան ըզ խոթ ըգպալէ կիմ-տի. վէ վարըզ ան ըզ հուպա-ըրնաս առապագագ՝ Սիւրիա մէկիյի օղլէն Բե-նհադադ՝ Զաւ խաստանալըզմիան չինիս պրագաճաճ մը իմ՝ ան՝ ալա՛ալէ, պէհն հասնիգնա կէսնասէրտի՝ ասաս։ 10 – Ու է Եղիսե անաս գնալսին՝ կիմ՝ ան՝ Աստէղագա չինիս պրալսաբրը՝ ան՝ Ֆեդդամի վէ ֆամի էասէճէյինի ԲԱՑԻ պրանա կէսմէրտի՝ ասէսիգսէն ասէրա, 11 – Ան՝ ան ասէտիրդնէճայաս գրասար, անս ան՝ ան պրագաս։ վէ Ազահ ասա-մի ազալսաբ։ 12 – Ազայել ասաի՝ Ի-ֆենասիմ նիչնա ազալսէր, ասէմէգէյ՝ Աէհին պէհն Իսրայէլէ էասէճէյինի գէօ-ղի բէւլէյնա պիլասիյիմ իչնա ան՝ ան-հէգէյ՝ խոթ ըգէսնասէրտի ըզ-նա ասէ-ղէյ՝ Եհյիղէլէրինի գըլըճէվէ գաթ-լ էասէճէյնա, վէ ան՝ ան՝ սաւ-ալէրդնա եէբ չէարփասագ, Համիհլէլերին գասդնալսրդնա ճաղրաճագագ՝ ասէտի։ 13 – Ու է Ազա-յել՝ Գաւ գէօփէգ գաւրդի գի՛մ ան՝ ր, գի պաւ պէգյիւգ շէյի եասիա՝ ասէմէտ ի-ագէրինէ, Եղիսե՝ Սիւրիա իւգէրինէ մէկիգ օլաճաղդնէր ԲԱՑԻ պրանա կէսո-թի էրտի՝ ասէտի։ 14 – Ո զէմանն Եղիսէ-նէն հանդնասան չըգըգ էգնէնախնինդն հասնդնա վարագ. ո ասաի ան՝ Եղիսե ասանա նէ՞ ասէյլէտի, ասէտի՝ Մասթլագա չինիս պրալսաճագագ՝ ասէ-յինա պրանա սէգյլէտի՝ ասէտի։ 15 – Ֆէէր-ասագ գինա ասաի պիր գէչէ ալագ՝ ասէյա պրաթրագագ ասդնէ հէսագիս իւ-գէրինէ սէբտի. ո ասաի վէֆամի էթ-մէգէլէ Ազայել անդն եէբրինէ՝ մէկիգ օլաս։

16 – Իսրայէլ մէկիյի Յովրամ իպդն ի Աքասաբդն պէշինիճի սէնէհնինդ Յով-ասափատ ասահա Յուդա մէկիյի իգէն Յուդա մէկիյի Յովասափատդն օղլա Յով-քամ՝ մէկիգ օլասա։ 17 – Մէկիգ օլաբ-գընասա օճասագ իգի եասդնասա օլասագ՝ աէգիգ սէնէ Երուսաղէմնէ հիւգիւ-մէճ էլլէսի։ 18. Ու է զէվճէսի Աքասաս-բդն գէղը օլմալդէ՝ Աքասաբ իսդնէսինդն եիւբիւսաբիյիս գիսի Իսրայէլ մէկիյէ-գէրինդն եօղնասա եիւբիւսլէրեբ, ԲԱՑԻՊՆ ՝ճնասդնէսէ գէօճիս օլասդնը իչլէսի։ 19. Լաբդն ԲԱՑԻ գասլաս Դասւիդի՛ն իսրա-գըբ իչլէսի, ասնա վէ էվլասդնա ասա՛իսս պիր չէրագ վէբմէյի վա՛ա էճասկինէ կէօբէ, Յուգասըբ հելաբ էճմէգբ իս-թէմէսի։

20 – Գաճնաս կիւնլէրինէ Եգովմ-լըլաբ Յուգասյա՛ասբ օլասագ՝ Լիսդնի ը հիւգիւմէճինասէն չըգասրագ, գէնասի իւգէրլէրինէ պիր մէկիբ նասագ էճ ասե-լէբ։ 21 – Ու է Յովրամ ասրասագասրբն ճիւսէնէսինի պէրասպէբ սալով՝ Սայիրէ գէնգէ. վէ գէ ճէնէլդնի գագրագ գէնասի-նի իչնաճ է ասէն Եգովմլըասրբ վէ սրա-պագ զասպիճ ասէրբն վուբասա. գասվմ ասսիճ չասդնըլսրբնաս ֆիքրաբ էճ սուլէբ։ 22 – Ամմիս Եգովմլըաբ պաւ գիւնէ գասդնասա Յուգասյա՛ասբ օլասագ՝ Լիսդնի ը հիւգիւմէճինասէն չըգասրագ։ Լիբնաս սուսիճ օլ վէսգիճ ասա՛ասբ օլասա։

23 – Ու է Յովրամդն ասհվալրնէն պաս-գիմյասի վէ իշլէրինին գէսասֆէսի ճըշ-ճէ Յուգա մէկիգլէրինին ճէվրինին գիճասբդնաս եասդնլմիշ ասբ։ 24 – Ու է Յովրամ՝ էՃասդնաբ իլէ ուխսխսագ՝ Գաս-ւիդի՛ն շէհրինասէ էՃասդնաբդն եասդնասա տէֆն օլասնասա։ վէ օգլա՛ Ո՛քազիա ասա-նէն եէբրինէ մէկիգ օլասա։

25 – Իսրայէլ մէկիյի Յովրամ իպդն ի Աքասաբդն օն խրինճի սէնէհնինդ Յուգա մէկիյի Յովրամդն օգլա Ո՛քազիա մէկիգ օլասա։ 26 – Ո՛քազիա մէկիգ օլ-սագդընասա եէրմի խբի եասընասա օլսագ՝ պիր սէնէ Երուսաղէմնէ հիւգիւմէճ էլլէսի։ վասիսսէնինին խամ ասսիճ Գաս-թողիա օլսագ՝ Իսրայէլ մէկիյի Ամբ-նին գէղը իսի։ 27 – Ու է Աքասաբ իսդնէսինդն տասնասա օլմասագլէ, Աքասաբ խասնէսինին մէկիյինդն եիւբիւյէբէբ, Աքասաբ խասնէսի գիպի ԲԱՑԻՊՆ ՝ճնասդնէսէ գէօճիս օլասբ իչլէսի։ 28 – Ու է Յովրամ իպդն ի Աքասաբ իլէ պէբաս-պէբ Սիւրիա մէկիյի Ազայել իլէ մնա-հարեպ էճ սէբ իւգրէ Ռասմովթ-գաս-դասագա կիմ. Սիւրիացլար ասսիճ Յովրամը եասրասլասագլար։ 29 – Մէկիգ Յովրամ ասսիճ Սիւրիա մէկիյի Ազա-յել իլէ մնահարեպ էճ ասիյինասէ Սիւ-րիացլարբն ասնս Ռասմովթաս ասէտգ-լարբ եասրասլասագն Եհորյէլասէ չինիս պաւմնագ իչնաճ՝ ՝ասվասէճ էլլէսի։ վէ Յովրամ՝ իպդն ի Աքասաբ խասնէս օլսագդը իչնաճ՝ Յուգա մէկիյի Ո՛քազիա իպդն Յով-քամ՝ ասնը կէօրմէյէ Եհզագյէլէ էնասն։

---

*2 Թէվ. 22. 6դս Ազարիա, վէ 2 Թէվ. 21. 17, վէ 25. 23դե Յովաքազ գ-ե՛նէլէ։

Digitized by Google

ՊԱՊ 9

Վ Ե ՆԻՒԵ ՓԵՂԱՒՄԻՒԸ ՓԵՂԱՒՄԻՒՔԵՐ ՕՁՈՒԱՒՈՐՈՒԹԵՒՆ ՊԻՒՐԻՒ ՉՍԱՐԴԵՑԻ, ԱՒՆԱ՝ ՊԵՒՔԻՒ ԳՈՒՆԻՒՔ ՎՃ ԵՒՆԵ ՊՈՒ ՉԻՇԷ ՀԱԶԱՐ ՍՈՂՈՎԱԳ ՈՒՍՄԱՆՎԻՒ-ԳԱԶԱՒՈՒԹԵԱ ԿԻՒԻ. 2 – Վ Է ՕՐԱՅԱ ՎԱՐԱՐՔԸՆԴԱՒ ՅԱՆԿԱՐԾԵԱ ԻՒՆ Ի ՅՈՎՍԱՓԱՏ ԻՒՆ Ի ՅԱՄԱՌԱԿԻՒ ԳԱԼՈՒԸՐ, ՎՃ ՆԱՆՔ ՊԻՐԱՒՏԵՂԵՔԻՒ ՍՈՒՐԱՐՔՈՒԱՆ ԳԱԼՈՒԸՐ, ՎՃ ՊԻՐ ԽԱՂՎԷՒՒՔ ԿԷՁԻՒԵՐԵՔ. 3 – ՊՈՒ ՉԻՇԷ ՀԱԶԱՐ ՍՈՂՈՎ՝ ՈՒՆՔԸ ՊԱՀՉՈՒԱ ՍԵՂԱՔ, ՎՃ՝ ՊԷՆ ԱՀՆԻ ԽՈՐԱՐՏԷ ԻՒՐԵՐԻՒՔ ՄՂԻՔ ՕՂՈՒԱՔ ԻՒՐԵ ՄԵՀ ԷՂԼԵՏԻՄ՝ ՍԵՒՐԻ ՊԱՒՂՈՒԸՐԸ՝ ՍԵՒԱԽԻՒՆ ԿԻՒԻ ԳԱՓԱՀՈՒԸ ՍՂ ՎՃ ԵՂԼԵՆԻՒԵՐԵՔ ՓԻՐՈՒԸ ԷՂԼԷ՝ ՍԵՒՈՒ.

4 – ՊԷՂԼԵՃԷ ՕԼ ՆԷՎՃԻՎԱՆ ՓԵՂԱՒՄԻՒՔԵՐ ՈՒՍՄԱՆՎԻՒ-ԳԱԶԱՒՈՒԹԵԱ ԿԻՒԻՆԻՒ. 5 – ՎՂ ՕՐԱՅԱ ՎԱՐԱՐՔԸՆԴԱՒ 'ՍԱՔԸՐ ՍԷՐԱՍՔՈՒՐԸՐ ՕՓՈՒԱՒԱՅՈՐՈՒՐ ԻՒՆ. Օ ՍՈՒՍԱՒՔ՝ ԵՂ ԱՆՐԱՍՔ, ԱՒՆԱՆ ՊԻՐ ՍՂԼԵՃԵՒԻՄ՝ ՎՈՐ ՍՈՐ՝ ՍԵՒՈՒ։ ՎՂ ՅԵՒ՝ ՃՇՄԱՐԻՏԱՒՆԵՑ ՀԱՒՆՔՈՐԴՈՒՆ, ՍԵՒՔԻՒՔ՝ ՍԱՒՆԱ, ԷՂ ԱՆՐԱՍՔ՝ ՍԵՒՈՒԻՒ ԿԻՒԻ, 6 – Օ ԳԱՒՂԱՂ ԼՎԷ ԿԻՐԻՔՔԱՀ, ԳՂՂԱ ՀԱԶԱՐ ՍՈՂՈՎ ՊԱՀՉՈՒԸ ՒՆՔՆ ԻՒՐԵՐԻՒՔ ՍԵՔՔԻՒՔ, ԱՒՆԱ ԽՒՄՈՒԱՊԷՆ՝ ԻՒՐԱՀՏԵՐԻՆ ԱԼԱՀՐԸ ԲԱՊՊ ՊՈՒՀՈՒԸՐԸ ՔԻ՝ ՊԷՆ ԱՀՆԻ ԲԱՊՊՐՆ ՔԱՒՄԻՒՔԸՆ ՕՀՈՒՆ ԻՒՐԵՐԻՒՔ ՄՂԻՔ ՕՂՈՒԱՔ ԻՒՐԵ ՄԵՀ ԷՂԼԵՏԻՄ. 7 – Վ Է ԷՔԼԵՆՈՒՆԻ ԱՔԱՍՈՒԸՐԸ ԽԱՀԵՍԻՒՆ ՎՈՐԱՍՈՒՐԸ, ՎՃ ՊԷՆ ԳԱՒՂԱՒՐԸՄ՝ ՕՀՈՒՆ ՓԵՂԱՒՄԻՒՔԵՐԻՒՆ ԳԱՆՔՈՒՐԸՆ ՎՃ ԲԱՊՊՐՆ ՀԷՓ ԳԱՒՂԱՒՐԸՆԴԱՒ ԳԱՆՔՈՒՐԸՆ ԽՒՒՐԽԱՍՄՆԻՒՐ ՅԱՆԿԱՐԾԵԼԵՆՑ ՍՂՂԱՐԵԼԵՆՑ ՍՂՂԱՒՐԸՄ՝ 8 – Վ Է ԱՔԱՍՈՒԸՐԸ ՊԻՐԻՒԵՒ ԽԱՀԵՍԻՒՆ ՀԵՂՔԸ ՕՂՈՒՆՔ, ԱՔԱՍՈՒԱՆԱՑ ՀԵՐ ԵՐՔԵՂԷ ՎՃ ԽՈՐԱՐՏԵ ԳԱՓԱՀՈՒՄՔՂ ՎՃ ՊՐՈՔՐԱՒՐՔՂ ՕՂՈՒՆՔ ԳԱՓԱՀ՝ ԵՒՈՒ ՅԵՂՔՂՄ. 9 – Վ Է ԱՔԱՍՈՒԸՐԸ ԽԱՀԵՍԻՒՆԻՒ ՅԵՒՐՈՒՎԱՀ՝ ԽՈՒՆ Ի ՆԱՒԱՍՈՒԸՐԸ ԽԱՀԵՍԻՒՆ ՎՃ ՌԱՍՍՈՒՍ ԽՈՒՆ Ի ԱՔԻՍՆԻՒՆ ԽԱՀԵՍԻՒՆ ԿԻՒԻ ԷՍՈՒՂՔՂՄ. 10 – Վ Է ՔՕՓԻՒՔՂԼԵՐ ՅԵՂՐՈՒՏԼ ԲՈՐԼՍՈՒՐԸՍՍՈՒ ՅԵՂՐՍՒՐԼԻՒ ՒԵՒՂՔՂՄ, ՎՃ ՆՔ ՍԵՔՆԻՒ ԷՍՈՒՆ ՊՈՒԼՈՒՆՈՒՂՍՍՈՒՔ ՍՒՐՔ՝ ՍԵՒՈՒ։ Վ Է ԳՈՓՈՒԼՐ ՍՉԲՈՒ ՓԵՂԱՒՄԻՒՔԵՐ ՕՁՈՒԱՒՈՐՈՒԹԵԱ ԿԻՒԻՆԻՒ.

11 – ՅԵՒ ՍՈՒՍԱՒՔ ԷՔԼԵՆՈՒՍԻՒՆԻՒՆ ՊԷՆ-ՍՂԼԵՐԻ ԻՒՍՈՒՆԱՍ ՉՔԳՈՒՐԼՈՒՍՍՈՒ, ՍՈՒՍԱ՝ ԽՈՂՐ ՄԼ ՍՒՐՐ. ՊՈՒ ՈՒՐՂՍՈՒՆ ՍՈՒՍՈՒ ՆՈՒՔՂՂՈՒՆ ԿԷԼՍՒ՝ ՍԵՒՈՒՐԷՐ։ Օ ՍՈՒՍՔՈՒ ՍՈՒՆՐՔՐ՝ ՍԱՀ ՊՈՒ ՍՈՒՍՄԻ, ՎՃ ՍԷՕՂՒՀՈՒՐԼ ՊՂՒՐՈՒՆՂՒՂ՝ ՍԵՒՈՒ։ 12 – Ա՜ՂԼԵՐ ՍՈՒՍՔՈՒ՝ ԵՍՂՍՈՒ ՍՒՐՐ, ՂԼԸՂՂԼ՝ ՊՂՒՂԼ ՆՍՂԼ ԷՂԼԵ՝ ՍԷՍՔՂԼԵՐՈՒՍԷ, ՊՍՈՒՍ ՊԷՕՂԼԵ ՊԷՕՂԼԵ ՍԷՕՂԼԵՍՒՐ. ԲԱՊՊ՝ ՍԼԷՔ ԽՈՒՍ-ՂՂԼ ԻՒՂԼԵՐՈՒՆԷ ՄՂԼԸՔ ՒՂՂՐԸ ՍՂԳ ԷՂԼԵՍՒՐ, ՊՕՂՈՒՍ ՀՂՂՐՍՒՐԼ՝ ՍԵՒՈՒ։ 13 – Օ ՂԼՍՍՒՍՈՒ 'ՍՂԼ ԷՂ 'ՍՃԼԵ ՀԵՐ ՊՂՐՈՒ ԼՊՂՍՍՈՒՆԸ ՍՂԼՂՂ՝ ՆԷՔՍՐԽՂՍՍՈՒՆ ՊՕՍՂԸ ԻՒՂԼՐՈՒՆԷ ՍՈՒՆԸՐ ՍՂԼԵՐԸՆԴԱՒ ԳՕՄՆՂԼԵ, ՊՕՐՈՒՍ ՀՂՂՂՐՍՒՐ՝ ՍԵՒՈՒ ՄԼՂՔ ՕՂՈՒՍ՝ ՍԵՒՈՒՂՂԼԵՐ։ 14. ՊԷՂԼԵՃԷ ՅԵՒ ԻՒՆ Ի ՅՈՎՍԱՓԱՏ ԻՒՆ Ի ՆԱՄԱՌԱԿԻՒ ԳԱԼՈՒԸՐ՝ ՍՂԼԷՂՀՈՒՆԷ 'ԻՒՍՍՈՒՆ ԷՂԼԵՍՒՐ. (ՅՈՎՐՍՒՐ ԻՒՍ ՈՒՍՄԱՆՎԻՒ-ԳԱԶԱՒՈՒԹԸՐ ՊԼՔՈՒՆ ԻՒՐՍՂՂԼ ԻՒՂ ՊԷՐԱՊԷՐ ՍԼԸՐԻՒՆ ՍՂՂՂՂՐՍՒՐ՝ ՍԵՒՈՒՆ ՀՂՂՂՐՍՒՐՔՐ ԻՒՐԵ ՄԵՀ ԷՂԼԵՏԻՄ՝ ՍԵՒՈՒ։ 15 – ՄԷՂԼՔ ՅՈՎՐՍՒՐ ՍԼԸՐԻՒ ՍՂԳՂՂԼ ԻՒՂ ՍՂՂՀՂՐԼՍՒՐ ԷՔՍՂԼԵՍՒՐՈՒՆ ՍԼԸՐԻՒՆԻՒ ՍՂՂՂՐԼՍՒՐԸՐՔՈՒ ՍՂՂՂ ՍՂԼՍՍՒՍՈՒՆ ՍՂՂՂՂՐՍՒՐԸՐ ՀՂՂՂՐԼՍՒՐՍՂՂՂՂՆ ՀՂՂՂՂՐՍՒՐ ՍՂՂՂՂՐՍՒՐ ՍՂՂՂՂՐՍՒՐ Ս

պիրի քէնոի ապրատպոբլէ ցէուբը գոբշրէլմամզա չըդըվ՝ ամ՝ ենգրայէբ լի Նաբովիբեն թ՝ սրլատբնատ գաժուբ-տրլար։ 22 – Վ՚է Յովրամ ցէուբը կէօրտիւլու կիպի՝ Էյ ցէու, խա՚յր մը տրբ՝ տէսիքատ՝ Վ՚ալիտէն ցէգաբէլին զինա վէ սի՚հրլերի չօզալտրգ ցնա՚ոմ՚ոբլ խայր օլուբ՝ ատ՚ու։ 23 – Յովրամ տատի եբ-լէրինի ատծատէրիպ Փիւրաբ էտէրբէն, Ո՚քազիայա՝ Էյ Ո՚քազիա, խբ՚յահնէթ վար՝ ատ՚ու։ 24 – ցէու տատի եազմըն գուվվիվ լէ չէքիպ Յովրամը իքի օմու-զը տրատբնատն վուբատա։ վէ օգ ատբն եֆ-բէվլիհատէն կէչտի. քէնոտի տատի ատրատպոբնատ եբգբլատ։ 25 – Վ՚է ցէա-ատբատրը Ռադիկատա՝ Պատնա գաստրբ-բլպ ցէգրատվէլլի Նաբովիբէն հիատեախ օ-լան թ՝ սրլատյա ատ՚ի, գիբա պ՚ենիվ իլե ատէն պինիպ էան էաննա ատնբն փէտէրի Ա՚քատաբբն ատրատնցա՚ա կիհ՚ատ՚իհատէ, ատնբն՝ ՚ատէչհինէ ՐԱՊՊԸՆ պատ հիւ-քմա-վէբտհ՚ատհինի, 26. Նա՚ն ՐԱՊՊ՝ Հագ-գատ՚էն Նատրավիբէն գատնբնը վէ էվա-ատբնէն գատնբնը ատ՚ուն կէօրտիւմ՝ ատ-ատհ՚ատհի, վէ՝ Սաանա պատ թ՝ սրլատատ մատիլ ատգա էատս էատբէիմ՝ ատ՚ուբ ՐԱՊ-ՊԸՆ պատ՚ատբատրդրնբը խատիբդնատ կէ-թիբ։ Վ՚է չհմոի ՐԱՊՊԸՆ քէչատմընա կէօրէ ատնբ ատրէպ պատ թ՝ սրլատյա տա՚ի՝ ատ՚ու։

27 – Վ՚է Յոզգա մէհ՚ի Ո՚քազիատ պատ-նատ կէօրիւպ՝ պատդէ քէօշգիբ եօլբնա-տատն Փիւրաբ էպ՚էտհ՚ատհինատ, ցէուբ ատնբ թ՝ տ՚գհիպէ՝ Պատնա տատիի տրատպատբն-տատտ վատբատ՚ըպգ՝ ատ՚ամէի իատդէրինէ, ատբ Յեգգատատ՝ գատբպհինատ օլատն Գատբ եօ-գատ՚ըշնատտ ՚ատբտբըատբ։ վէ Մտահգդատվա Փիւրաբ էատէրբէ օբատտատ վէՓատի էպ՚էտ-տհ՚։ 28 – Պէնատէլէրի տատի ատնբ տրատ-պատպ՚էլ Եբատատգդմ՚ կէթ՚ի իրիպ՝ Դատ՚ւիբ-չէհ՚րհնատ եՃատտրբ եատնբնատտ քէնոտի գատպբէնատտ ատէն էթ՚ատիլէր։

29 – Յովրամ իպ՚ի Ո՚քազիատբէն օն պիրինհի ատ՚էհ՚ինատ Ո՚քազիատ Յատգատ իատդէրինէ մէւիբ օլմատ՚ի իտի։

30 – Վ՚է ցէու. Յեգգատյէլէ կէպտ՚իհ՚ին-տատ, Յեգատբէպ իատպէր ատ՚ատրագ քէնոտի կէտգէրինէ սիատմի չէքտի, վէ պատչընբը ատՃնատտրպ փէնհՃրէբատէն պագատ։ 31 – Ցէուա տատիի գատփատատն կիրատհ՚ինատ, մէգգատբէ՝ էչհէնատհինի գատթ՚ի էատէն Ջամբրի խատյը կէօրտ՚ու մի՚ ատ՚ու։ 32 – 0 տատիի փէնհՃրէվ՚է ատօդրատ պատ-գբտ՚ ՚գէնհմ՚ թ՝ ատրատգիբմատ գի՚մ՚ վատր, գի՚մ՚՝ ատ՚ատի՚հատ՚, ի՚գի՚ իտ՚չ՝ նէֆէբ իատտրմ՚ ատնա պատգատբլատր։ 33 – Վ՚է պատնէբ՝ Ա՚նը ատչատգը տատի ընբգ՚ ատ՚ատհ՚ատի կիպի տանը ատչատգը տատի տրատբլատր. վէ տէգգատբէնին գատնընատտն տատիվատա վէ տատի լատյա ատբչատտը. վէ տանը չհ՚ինէտտի։ 34 – Վ՚է իչէրի կիւրէբէգ ևէյհպ իչէգգ-ատէն ատգբա՝ Շոա տէվ՚ատնէյի պատլատպ տանը ատէֆն էատհ՚ինիպ, գիբա տէչիգը գբպը տրբ՝ ատ՚ու։ 35 – Վ՚է տանը ատէֆն կիպ-տէյէ կիհ՚ատիգէրիհատ՚՝ գատֆատտը իլե ատյագ լատրը վէ տվատՃվ՚լատրնատտն տա՚ատա պատբ ևէրինէ պատլատհատրատ։ 36 – Վ՚է տատնհ՚ատպ տատհ՚ինատ խատպէր վէտտիգէրիհատ՚՝ գատ ՐԱՊՊԸՆ քէնոտի գատլատ։ Թևգբատը Եպհա տատգի տաբ՚ատէ սէգլէտհ՚իի քէ-լատմ տրբ. Եատ՚ի Յեգատբէնէն էի՚ֆինի Յեգբատիէլ թ՝ սրլատատ՚ընատ քէօֆիգէրը ևէյէ՚ԵՃէգէրը. 37 – Վ՚է Յեգատբէնէն լատ-շէտի Յեգբատիէլ թ՝ սրլատբնատտ ևէբ ևիւ-գատ իպվէրինատ կիպտբէ կիպտ օլատա՚ գատ Յեգատբէլ տտր, տատնիվէյէՃէգ տտր՚ ատ՚ու։

ԳԱՊ 10

Վ՚է Սատմրիատտատ Ա՚քատաբբն ևէֆ-տիշ Նէֆէբ օգլատ օյմատգէ, Յեատ Սատ-մրիատյա Յեգբատիէլ բէ՚իչէրի օյատն իիմ իչատյլատտատ վէ Ա՚քատաբբն չ՚ճատֆլատ-րընէն լատյլատրնատտ ատֆ իատէքի տէգբ՚ատ-գալ եատգբատվ կէտնատէրատր. 2 – Սիգէ գատ տէգբ՚ի ատ՚ագբն գիատատյրնատէ, տատատատ՚ քի ֆէնէտտնիհգէն օգատլատտրը ևատնբնըզատտա տտրբ, վէ տրատպատյատր իյէ տատի՚ատբ գի տատ՚ի՚ատ՚ի՚ատ՚ի՚

էֆէնտինիգին օղուլլարընդեն պաշլարընը ալըպ եարընա պուլ վազըդամա ցեզդաս-յէլէ եանըմնա կէլինիզ՝ տէյիս իքինճի ատֆ՝ա պիր մէքթուպ եազդը. վէ մէլիքզատէլէր եէթմիշ քիշի ալուպ՝ քէնտիլէրինի փերվէզատ էտէն չէհրին պէսյիս-քէլէրինին եանըլըզընա խոխէր. 7 – վ.է անլէրէ մէքթուպընը վհատալինա-ատ՝ մէլիքզատէլէրի Թուրթուպ քէտ-տիլէր, անլէր տատխի եէթմիշ քիշի խ-տիլէր, վէ պաշլարընը գէնգիլէրէ գօ-յատ ցեզդըլէլէ, ունդի եանընտա կէօնտ-տէրտիլեր։ 8 – վ.է պիր խոպէրճի կե-լիպ՝ Մէլիքզատէլէրին պաշլարընը կե-Թիրտիլեր՝ տէյէրէզ ունո խոպէր վէր-տիգատ, օ տատխի՝ Անլերի իքի եզդըն օ-լարատ, գոփտա եանընտա ոտապտհա գա-տատար գգլընըզ՝ տէտան։ 9 – վ.է ոտապտհ-լայըն ցեզու չզէրզպ տատըրատգ, պիւ-Թիւնա գավմա խիմատպէն՝ Սիզ տատիհ ունիզ, իչյէ պէն էֆէնտիմէ 'տատը օ-լատ տանը գատիլ էեթտիմ'. լտգին պաշ-լարընը ցիմ-լէտիկինի քիմ գատիլ եէթտիմ։ 10 – Շհմտան մա'լութմիտնիզ գ օլատ քի, ՐԱՑԻՉՆ Աքատատ խոսանէսի 'տալէչհինէ պաւ-յտրատզդը չէ.լէրտէն հիչ պիրի եէ-բէ տսիւշհչէ ցէէ տոխ. ՐԱՑԻ գատա եզիտանըն վատրիմատգ.լէ տէչյլէտիչ.լինի թէտա եէթտի՝ տէտան։ 11 – վ.է ցէտա ցեզդայչէտէ Աքատատ խոսանէսինէն գատ-լտոնլտրդն ցիմ-լէտինի վէ տանըն պէօ-չյէ-քլէրէի իլե տատիրատրնը վէ հէփ քտատհինէլէրինի գատիլ էչյլէտի, հիչ պիրի տատղ գատյմատդը։

12 – Պա'տէհտա գատկդրպ Սատմատրհատյա կիթ-ցէ իւտրէ հատրէքէթի էչյլէտի, վէ Թօտատա չզատատնտրընը Բեթտիկատգ նատմ մնհատլինէ նեթնէչյնէ-ե. 13. ցէտա ցեւ-գատ մեչհյի Ո.քտզիտանընդ գ-տրնատատչյլտրը-նատ Թէտատտատ-ե եէտէրէք՝ Սիզ քիմնիդ ունիզ՝ տէտան էրգտ՝ Պիզ Ո.քտզիտանընդ գ-տրնատատչյլտրը իչ, վէ մէլիքզատէլէր իլե մէլիքէզատէլէրի գհյտրեի եէթտիչ կիտէչյօրըզ՝ տէտան իլէր։ 14 – 0 տատխի Աե-ըէրի տատրի Թատւթ'ընըզ՝ տէտան էտէ, տանըէրի տատրի Թատւթատ՝ Բեթտիկատգ գատ-չյատաք հատնընատ տանլէրի, հատ'ան գէրգ ի-քի քիշհյի գատիլ եէթտիլէք. հիչ պի-րինի տատղ գյատգմատդը։

15 – վ.է օրատատն հտրէքէթլէ ցեվ-նատգատ իւտն ի Ռեքատրատ Թէտատտատ-ե տատրէքէ, տանտ տէչյտմ վէրտիգ՝ գատյլտիմ տէէնի գատյլին իլե օյատըզը մի-տէյլէե, տէէնի գատյլին տոզրո՛ս մէ տատը՝ տէտան էքվէրէ՝ ցեվնատգատ, ցէպնատգատ՝ էչվէրէ՝ տէտան իւտրէրինէ, ո գտ-Ութ՝ էշյլէ քատ էլինէն պատնատ վէր՝ գ-տ-տ. վէ էլինէի վէրտիգատէ, ատնը տարատգյատ եատնըէտատ տատրտ։ 16 – վ.է գէնտի իլե պէրտատէր կէլիպ, ՐԱՑԻ իչյէտէ օյատն գատյրէթ իմի մեւշտհէտատ էչ-լէ՝ տէտան. պէգյլէճէ տանը տարատգյատ պինատհրտատիրը։ 17 – վ.է Սատմատրհատյա կհտատպ՝ ՐԱՑԻԳՉՆ եզիտյատ պատչյտրատը-ղը քէչատմա կէօրէ՝ Աքատատ Ութ-ի-Ութ հէլտգ էտին՝ ճէչյ գատատտր, ատնդն Սատմատրհատտա պատգըգատչյտրընդն քատ-ֆէֆնտին վատրատտա։

18 – Պա'տէհտա ցէտա գատվմդն քատֆ-ֆէտինի ճէմ՝ էտէրէք, տանլէրէ իւրի տատ-պէն՝ Աքատատ Բատհտզատ տտզ իւրատմէթ էչյլէտի, ցէտա տանտ չզգ իւրատմէթ էտէ-ճէք տատր։ 19 – վ.է չհմտան Բատհտզդն փէչդատմէգէրլէրինին քատֆէֆնտին իլե տանտ իւրատմէթ էտէնչյէրնի ճհւմլէ-տինի վէ քատհտհինչյէրինին ճհւմլէտինի՝ պիր տատեմ էքտիք օյմնյատրատգ՝ ետնըր-տինտ ճեմ՝ էտինիզ, գիրտա Բատհտզդ իչյէտէ պէգյրէ-ք պիր գատրատտնըմ վատր. քիմ քի օրատատտ պատչյտմնտզատտ, տտզդ գատլ-մնյատճտզ տատր՝ տէտատ։ Լտգին ցէտա Բատհտզատ իւրատմէթ էտէնչյէրի հէլտգ էթ-մէք իչյէտէ պատնատ հիլէ իլե եատփատր։ 20 – վ.է ցէտա՝ Բատհտզդ իչյէտէ պիր 'տա-զիմ ճէմտատ'տի թատխատհ էտինիզ՝ տէ-տատ։ վ.է պատնատ ի'լատն էեթտիլէր։ 21. Պէգյլէճէ ցէտա պիւթիւթէ իւրատմէթ էտէնչյէրինին ճհւմլէտէ կէլտտիլէր. պիր գիրտա կէօնտէրտատ. վէ Բատհտզատ իւրատմէթ էտէնչյէրինին ճհւմլէտէ կէլտտիլէր. պիր գիրտ քիչի կէբի գատլմատտր. վէ Բատհտզդ իւտա-նէչյ կիրտատիլեր, վէ Բատհտզդ իւտնէ պատշ-տատն պատչյտ տօլտտա։ 22 – վ.է էլպիտէ նատգըրընտա' Բատհտզատ իւրատմէթ էտէնչ-յէրին քատֆէֆնտին իչյէտէ էլպիտէ չզգատ' տատհյինտէ, տանլէր իչյէտէ էլպիտէ չզ-գատրտ։ 23 – վ.է ցէտա ցեվնատգատ իպդ ի Ռեքատրատ իլե պէրտատէր Բատհտզ իւտնէչյէ կիրտատ, Բատհտզատ իւրատմէթ էտէնչյէրէ իւրհտատդն՝ Տիգատմէլէ Թէֆ-Թիշ էլէչհյինտզ, Թատ քի պատչյտրատտա տիպհին իլե ԵՀտատտնէն գատլտրնտտան քիմնէ պատչյտմնտզատտն, եատլէնտզ Բատհտզատ իւրատմէթ էտէնչյէրէ պատչյտրնտ՝ տէտատ։ 24 – վ.է զէպիհչյէրէ իլե մնտչյրտտգատլտրը 'տատզ էեթտիրէ իչյէտէ կիրտատիչյէ-րինտտ, ցէտա իւրատճտտ տէչյտճէրէ նէճէր տատեմ Թա'նին էտէրէք՝ Սիզտէն հէր քիմ էլլէրնինտզ Թէելիմ էթտտիմ տատեմնէնտտէն պիրինի տատղ պատգտրտրտտ.

Digitized by Google

ճառիք առնըն ճառնքնաս պէտէք օլաճագ տալը՝ ասէ։ 25.Ա Ձեռ Հրագաս Թագաւորիմնէն Թէամամ Էսինճէ, Ձեաս չսրԹ բրլսար իւլե զասպիմ առնընաս խիմ ասպէն՝ պնասինիզ, պասնըսրը գասիլ Էսինիզ, պիր քիչի տբշսրը չըգմասրը՝ տեսԹսյինաեւ, առնէրն գբլըճասան կէչիբասԹսլէր. վէ չսրԹ բրլսր իւլե զասպիմ ան առնէրն տբշսրը ասրբզդ՝ Խահազ խասնէ չէհրինէ կիբասիլէր։ 26 – Ա՛է Խահազ խասնէնին փասիլսրընը չբգասրբզդ եագտըլսր։ 27 – Խահազ փասիլընը տասիի ագբրդ՝ Խահազ խասնէյի կբնասրագտ ասնը պաս կիւնէ ասէյին մէզպէէ էմՏիլէր։ 28 – Պաս մինվոլ իւարէ Ձեաս Խահազը Խարայէլէն մնսվ էմ տի։ 29 – Լաքին Ձեաս Խարայէլին կիւնասհ իշլէմնինէ ասպէզ օլան Ձերսբովամ խպն ի Նաբատասրն կիւնասհլսրընասն, եասնի ԲեԹելսաե վէ Դանասս պաւլսնասն ապհասն պաւզաղրլսրսասն սյրբլմասը։

30 – Ա՛է ԲԱՊՊ Ձեաւյաս խիՏասպէն՝ Աքասաբ խասնէսի 'ասէհյհնասե գալպիմասե օլանըն քասՏֆՏէնինի ֆի'իլե կէԹ իբրիզ՝ 'ինասհմասե տօզրաս օլանը իՏբրաս էասէրէք հիւասն ի հարէքէմ էյլէսասյհի իյլին, տէօբաստնէնՏէ պաս հասատագ օզալլսրընի Խարայէլ խիպի բնաս Տէհլսաս էտսՏ Տէէքլէր՝ ասէ։ 31 – Ամմաս Ձեաս Խարայէլին Ավլսհը օլասն ԲԱՊՊՀՆ չէրե'սհ բնասս պէԹիհն եհրեյէյլէ եհրեմէՏէրէք, Խարայէլին կիւնասհ իշլէմնինէ ասպէզ օլան Ձերսբովամը կիւնասհլսրընասն սյրբլմասը։

32 – Օլ կիւնէլերսե ԲԱՊՊ Խարայէլի գբրմաղա պաշլսասը. վէ Ավսյէլ անէրէր Խարայէլ հնասհասանընի քասՏֆՏէսինասե, 33 – Ձսրգասնընի շսրգ ԹասրասՏՆասս պիհիհն Գազասդ ասկյսրընր, եասնի Գասգիլէր վէ Ռասբհնիլէր վէ Մասնասահվիլէրի, Ա՛ասնն ասերեսնհասե օլան Ավսերեսն Գազասդ իլե Բասսասնս գասսասը վասրասս։

34 – Ա՛է Ձեասնըն ասՏվալընըն պասգիյէսի վէ իշլէրինին քասՏֆՏեսի վէ պիհիհն չէՏնա'սհը իշլէՏ Խարայէլ մէէհբէլէրինին ԹեվարրիՏ քիհասպնասս եասգբլմէշ տբր։ 35 – Ա՛է Ձեաս եՏնասսը իլե սյհասասս, վէ անը Սամարիասս ասէֆն էհ տի՛էր. վէ օլաս Ձովասքազ անըն էերհնէ մէզիք օլասս։ 36 – Ա՛է Ձեասնըն Սամարիասս Խարայէլ իւէզերինէ մհասասէք ի հնասքհէմէք էրմի սեքիզ սէհէ խոյ։

ԳԱՊ 11

Ա՛է Ռաքսիանըն վալիհասի Գահատէհս՝ օզալընըն վէֆասի էհ տի՛յինի կէօգասհ քասՏ, գալգբզ մէզիզասէէրինն քասՏֆՏէսինի հէլսյք էյլէսաի։ 2 – Ձասգաի Ձովբսսի մէզիյին գբղբը, Ռաքսիասնըն հէմ՛յհրէսի Ձօսասրէէ Ռաքսիանըն օզալս Ձովասը ալըզ՝ մէզիյին գասիլ ելսւնասն օզասլսրը ասրասքնասն ապգասի էասէրէք, ասայէսի իլե պէբասպէր եասհասգ օսասգնաս Տօգաս. վէ Գահատէհսնըն եհրեհնասէն ասնը կիզլէսհյէր. պէզյլէՏ օ գասիլ օլասնհասաբ։ 3 – Վ է ասնի իլե պէբասպէր պէյհի իւր ԲԱՊՊՏՆ ալիլը սէնէ մնսվի գալսյբ. Գահատէհս ասասի ահյասր իւզերինէ հիւ քսՏսհէի իՏբրաս էյլէսի։

4 – Վ է եէասինՏի սէնէ Ձովհագաս եհրեգ պասղրսրը վէ մնս'հյհյէի պէօլհասյհի իլե չսրԹ բրլսրը ՏճէլԳ էհ ասիրբզդ՝ ասնէրի պէյհի իւր ԲԱՊՊԱ, քէնասի եասնընաս կէհ էյտսի, վէ ասնէր իլե 'ասհա եասհյհ' ասնէրէ պէյհի իւր ԲԱՊՊՏՆ եէմնի վէրսհքասէն ասՏրաս մէզիքզասաէյի կէօսիհ էբրսհ։ 5 – Վ է ասնէրէ խիՏասպէն՝ ԵասփասՏազդրբզդ իշ պաս տբր. սհզասէն, եասնի սեպհ կիւնհս կիբհնլէբասէն պիր սհս լսհս սերսյլն Տ փասաբնը մնս Հասֆնգաս էտսՏ Տէէքլէսինհզ. 6 – Վ է պիր սհս լսհս Ա՛ասբ գասփասրնասս, վէ պիր սհս լսհս չսրԹ բրլսրըն տբգաս գասփասրնասս գասրՏ Ճ ֆ, վէ պէզյլէՏնէ քիմնէնհն իշէրի կիբմէյհսի իյլիւն պէյհ Թի մնս Հասֆնգաս էտսՏ Տէէքլէսինհզ։ 7 – Վ է սհզասէն խբի պէօլհս, եասնի սեպհ կիւնհս չըգասնյհրը ՏճէլմէՏսի՛ մէզիքն էհ ՃասֆՏնասս օլասգասգ՝ պէյհի իւր ԲԱՊՊՀ մնս Հասֆնգաս էյլէյէէր։ 8 – Վ է Տեր պիբինհզ, սհլահյսրընբզդ էլե սասլասգ, մէզիքի Տեր Թասգասֆնասն իհՏասԹ էտսՏ Տէէքլէսինհզ, վէ սասֆՏլսրընի իՏասնհ էէրհսինէ կիբհնէ քիմսհ գասհ օլասնհասաբ սհզ սասխի մէզիքզ կիբհզդ չըգասգնասս եասնընաս օլասճագնընզդ սէէյհս էմ Տ էյլէսի։

9 – Սհս գասլսրը սասխի քասՏհնի Ձովհագաս էմՏ էհ տի՛յհ Տեր չէյհ իՏբրաս էտհպ, Տեր պիրի սեպհ կիւնհս կիբհՏէէք վէ սեպհ կիւնհս չըգասՏագ օլան նէՏֆէրլէրինէ ասլասգ, քասՏհնի

Digitized by Google

Ցավիսագանդն Եռանդնաս կելուխիլէր։ 10 – Քեռահէրն ասաի ևիւղ պատրաստաս պէտի իւր ԲԱՊՊՏԱՆ պատուհանին Խուսիի մէջևիկին մէղմասդէսրը իւլե գալգանդարանը վերտառնատ. 11 – Շաոի ըրլասրէն հեր պիրի, օխլասը էլինաոե օլսրատպ, պէտիին առագ Թատասֆընասին ասր Թատասֆընաս գատասար, ևէզսպահ իւլե պէտիին Եանդնասաս մէևկին էիթասֆընաս ատաքսրլսրս։ 12 – Ա՛ն մէևկզատէկի սարշարը չըգատրսը, վե Թատնը ասնաս կևկասիրէրէք չէհասաէի ասիճաղնը Եսյնէ վէրսրաի. վե ատնը մէևկը էատաղ մէտ էիթասիլէր, վե եվ չըգփքով՝ Եսյհասրնի մէևկ՝ ատասիլէր։

13 – Ա՛ն Փոիթագիաս գօշուէհան խաղ գրն ատասի իշխիտիքատ՝ պէտի իւր ԲԱՊՊԱ գասվմէն Եանդնաս կէևկով, 14 – Մեևկէի 'ատասէի իւաղե սարէևկին Եանդնաս ատաքսրս, վե զատագիտան իւլե պօզատզէհևէրէի մէևկին Եանդնաս, վե ասիդարքն պիւիթեան խաղագնքն մեռատբ օլաբատգ պօրատ չաղատկաղսրնը կէօգատս. վե Փոիթագիաս էևղսխատնքն Եգբքով՝ 'Խըդյանէ՛թ, խգդյանէ՛թ' ատչիս Եիատաս էչաէե։ 15 – Քեռահէրն Ցավիսագանդ ատասի 'ատաքէր զատագիտանը օլան ևիւղ պատչըսրատ' Պատնաս ատաքֆնդարքն իչինատէն չգգատրսը՝ 'անդն ատրատրնցաս կիատէնի էգբքը ձէ գատիլ էատիևիգ՝ ատչիս էմ էչ էչդէսրսի. չիսնգ քեռահէրն ատ.միշ խատ քի՛ Պէչի իւր ԲԱՊՊՏԱՆ գատիլ օլատնմատնը։ 16 – Ա՛ն ատաս եղ սւգատիտգաղսրը, վե ատ գատիսաղ Եօղբատաս ակիճատէն էգբքը գատիլ էատիևիգ՝ ատչիս էմ էչ էչդէսրսի. չիսնգ քեռահէրն ատ.միշ խատ քի՛ Պէչի իւր ԲԱՊՊՏԱՆ գատիլ օլատնմատնը։

17 – Ա՛ն Ցավիսագաս ԲԱՊՊ իւլե մէևկը վե գասվմէն ատատրնատաս, ԲԱՊՊՊՐՆ գասվմը օլմատսրը իչինս, հէմ՝ ատասի մէևկը իւլե գասվմէն ատատրնատաս 'ատհատ էչդէսրսի։ 18 – Ա՛ն ատչիսրդն պիւիթեան գասվմը Բահատղ խատնէչէ կէրսիգ՝ անդն մէզատհէնը Եգբգատլատր, վե փատիլսրդնը փատրե փատրե էչդէչիգ՝ Բատհատղն քեռահէրնի Պատտատնը ՝ մէզատհէլսրդն էճանիչատնաե գատիլ էիթասիլէր. վե քեռահէրն պէտի իւր ԲԱՊՊ իւզէրինե մէ՛տմատգսրատ Թա՛ևէն էչդէսրս։ 19 – Ա՛ն ևիւղ պատչըսրատը վե մա՛իչդէի պէօղատիս իւլե չատիլ էրլսրատը վե ատչիսրդն պիւիթեան գասվմէնը ատրագ՝ մէևկի պէտի իւր ԲԱՊՊՏԱՆ էնատիրէրնգե Շատիլսրսաս գատփատաղ Եօղբատան ոէրատրն կիչատիլէր. ֆ ատասի մէևկը Թատիլ գնատ Ցիւատատ էչդէսրս։ 20 – Ա՛ն Փոիթագիատը ոէրատրն էֆատրնիտ գբղբՇիլէ գատիլ էիթասիլէն ատՇղատն, ատիչատրդն պիւիթեան գասվմը ատրագ՝ չէհէր ատասիլ Եատիլ Խատ։ 21 – Ա՛ն Ցավատ մէևկը օլատգատաս եէատ Եատչըհատս Խատ։

ՊԱՊ 12

Ցեատնէն եէատինէի սէնէատատ Ցավատ մէևկը օլատգ՝ գբղգ սէնէ Նրատատգէատնէ հիւ.քեատէի էչդէսրի, վե վատիատսի Բէրատաբէչէլի օլատգ՝ իսատ Սաբհատ խատ։ 2 – Ա՛ն քեռահէրն Ցավատգատնէն Ցավատատ Թա՛չհատ էչդէսրսի պիւիթեան վատգբքատատ օ ԲԱՊՊՐՆ 'ինատինատե ատգբրատ օլատնը Եչդէսրս։ 3 – Ֆատգսի՛ միւբ.թէնֆէ՛ատլատրը սէֆ՝ օլատնմատյըգ՝ գատվմ՝ ատատհատ միւբրեն.քէ՛ատլատրատ գէՇգ էատգ՝ պատիւբատ բատգատրդնը իսատ։

4 – Ա՛ն Ցավատ քեռահիդէ.քե իսիթատպէ՛ պէտի իւր ԲԱՊՊԱ էէթիբրդէ՛ն մատգատատե չէչդէսրսին ատգչէսինին քեռաֆֆէ.քեսինի, Եատնի ատյըգատն կէչէն ատատճէ.չէսրսին ատգչէսինին, գբղմէթիչէրի թատգատսրը օլատնմատչ ատատմէչէրին ատգչէսինի վե չէր քեռահէն պէտի իւր ԲԱՊՊԱ քեռատ էէօգիսատչդէ էէվէթատիչդէ ատգչէնինին քեռաֆֆէ.քեսինի, 5 – Քեռահիդէր չէր պիրի քեռատ ատչիռատրնատատ ատատրգ՝ պէտիին էգբգատլատչ էէրդէրինի, չէր նէրետե էգբգատ վատ իսե, Թա՛տմիր էիթասինդէր՝ ատչիս էմ էիթատ։

6 – Լ՛ատչիս մէևկը Ցավատրն էէրմի իչչիսնէհիս սէնէատատ քեռահիդէր պէտիին էգբգատլատչ էէրդէրինի ատատհատ Թա՛տմիր էմ մէ՛տիչդէր խատ։

7 – Ա՛ն մէևկը Ցավատ քեռահէրն Ցավատա իւլե փէնէր քեռահիդէրի չատգբրդպ, ատնդէր՝ Սիգ նիՏ՛չիս պէտիին էգբգատլատչ էէրդէրինի Թա՛տմիր էմ.Եօգրատչդ. ատչինատսրդնըգատան պիր ատատհատ ագչէ ատյմատյատ՝ ատնը պէտիին էգբգատլատչ էէրդէրինի իչչիսն վէրինիգ՝ ատէատս։ 8 – Քեռահիդէր ատատի գատվմատան ագչէ ատՍատմատգատ էէմ՝ ատատի պէտիին էգբգատլատչ էէրդէրինի Թա՛տմիր էմ՛մէ.չէ ըատգի օլատգատ։ 9 – Զէմատն քեռահէրն Ցավատագա պիր ատատնատգ ատյատ, գատփատղնը ատէչէրէ.քե ատնը մէգատհէրն Եատրատնատ պէտիի իւր ԲԱՊՊԱ կէրէ.նէչէրին Եատ.գատ։ գատփատ.սը պէ.քէչէն քեռահիդէր ատատի պէտիի իւր ԲԱՊՊԱ կէրէ.նէչէրին ագչէնինին քեռաֆֆէ.քեսինի օլատյատ ատԹատրատ խատ։ 10 –

Digitized by Google

Վէ ասանօրգամա ագչէնին չօզալմըշ օլ-մարդընը կէօրտիւքլերինատ , մէվլինի քահանիխին վէ քահնին ի ս'ղամ՝ կի-ամիպ՝ պէյիթ իւր ԲԱՑԻՍՏԱ պատլուհան ագչէյին ապտարագ թօրատցա գօրլար խոխ։ 11 – Վէ հիտայզ օլանդան ագչէ-յի պէյիթ իւր ԲԱՑԻՆ իչինի կէօրէն ղազդրլարընը էլէրինէ վէրթրլէր խոխ. պատճլար տտախի ան՝ պէյիթ իւր ԲԱՑԻ-ՏԱ իչլէյէն տիւկէրլերէ վէ գալճա-ղարտա , 12 – Վէ տիվարճըլարտա վէ թաշճրլարտա , վէ պէյիթ իւր ԲԱՑԻՆ ընդրլմիշ եէրլերինին թաղմերի իչինա տագաճլար վէ եօնտուլմիշ թաղլար տա-թէրէն ալմադա , վէ պէյիթին թա՛մերը իչինա լազըմ օլան չէյլերին ճիւմլէնո-նէ տարֆ էտէրլէր խոխ ։ 13 – Լաքին պէյիթ իւր ԲԱՑԻ իչինա կիւմիշ թատա-ղար վէ մանգասդար վէ լէյլէնլէր վէ պօ-ղտալար, ալթընա վէ կիւմիշ գաղլար՝ պէյիթ իւր ԲԱՑԻԱ կէթիրիլէն տագչէ-տէն հիչ ետփղմասդա։ 14 – Ջիրա իչի կէօրէնլերէ վէրիլիր խոխ. պատճլար ատաթի տունէնէ պէյիթ իւր ԲԱՑԻՐ ի՛տ-մերը էտէրլէր խոխ։ 15 – Վէ իչճիլերէ վէրմէլերի իչինա տագչէյի էլլերինէ թէհլիմ՝ էթտիքլերի քիմսէլէրտէն հի-ատագ խոխ էմէղլեր խոխ. չիւնքի պատն-ղար խոխ ի՛մտիքի իւղրէ հարէքէթէ է-տերլեր խոխ ։ 16 – Ամմա գօղտպանը տագչէտի վէ կիւնահ գօղտպանը տագչէ-տի, քահնիհլերէ ս'ի՛տա օլտղրնատան, պէյիթ իւր ԲԱՑԻԱ կէթիրիլմէզ խոխ։

17 – Զաման Սիւրիա մէվլիի Ադա-յէլ Գէյթ իւղերինէ մնասիպեակ չը-գըղ՝ անը ալտը. պատ՝ատհա Ադայէլ Եբռատաղէմ իւղերինէ եիւրիւմէյէ եիւղ թաւթատա։ 18 – Վէ Յուդա մէ-վլիի Յովսա՝ Յուդա մէվլիլերի օլան գէնամի փէտերլերի Յովսեփտա վէ Յով-քամ՝ վէ Ոքոզիասընի թաղատիս էյլէ-տիքլերէրի մնագատահ չէյլերին քամֆ-ֆէտի իլէ քէնտի թաղատիս էթտիկլի չէյլերի, վէ պէյիթ իւր ԲԱՑԻ իլէ ոէ-յլերն խոպհիհլերինատ պատլանդան տոլ-քաւնընի ճիւմլերինին տալղա՝ Սիւրիա մէ-վլիի Ադայէլէ կէօնտերտիլինատ, օ Ե-քատատղէմ իւղերինատէն կէրի չէգիլատ։

19 – Վէ Յուդա ատվալընին պատ-գիլլէտի վէ իչլէրինին քամֆֆէտի իչ-թէ Յուդա մէվլիլերինին թէվսիրինին քիմսէլանատ ետպղմիշ տոբր։ 20 – Վէ ան՝ պէհտէլերի գալագդղ ֆիթ-նէ էտէրէք, Յովսա Սիլլա էնէչինատ պէյիթ ի Մելհատա վտաբղլար ։ 21 – Պէհտէլերի օլան Յովզաբատ խոխ ի Սա-միթ իլէ Յովզաբատ խոխ ի Սովմեր ատ-նը վտաբղլար, օ տտախ վէֆաթ էյլէ-տի, վէ ան՝ Ի՛սաֆիթ չէհրինատ եէատա-ղը հատնըատա ատէֆն էթ տուիլեր. վէ օղ-լու Ամասիա ատ՝ղէն եէրինէ մէվթ օլտա։

ՊԱՊ 13

Յուդա մէվլիի Յովսա խոխ ի Ոքա-զիասընի երիսմի իւչիւնճիս ատէ-նէսինատէն ի՛ Բէթ-էլ Յովզաբատ խոխ ի Յե-ռուսղղ խոխ ի Յեռ-ղղ խոխ ի Սամարիատա օղ եճ-տի ատէնէ հիւ-քիւմէթ էյլէտի. 2 – Վէ ԲԱՑԻՐՆ ի՛նանմատ քէօմի-ւս օլտղը իշ-լէյէրէք, Խորտլերին կիւնահ իչլէմէտի-նէ ատպէտ օլտն Յերոբաալամ՝ խոխ ի Գաբ-ատտըն կիւնահ ղորբնատա եիւրիւյիւ՝ ան՝ էյէրատն տպրբղմատը։ 3 – ԲԱՑԻՐՆ ղազդտը տտախի Խորտլեր՝ ատէյէրինէ ատէվէրէնիպ՝ տունէրի տատ՝ֆնա Ամբրատ մէվլիի Ադայէլին էյինէ վէ Բնեագատ խոխ ի Ադայէլին էյինէ թէհլիմ՝ էյլէտի։

4 – Յովզաբատ տտախի ԲԱՑԻԱ նիյատ էթ մէբլէ, ԲԱՑԻ ան՝ միւսթէճատ գրլտը. գիրա Ամբրատ մէվլիինին Խորտ-յէլէ էթտիի զուլմատ կէօրտիւ։ 5 – Վէ ԲԱՑԻ Խորտյէլէ պիր խէտտաքատ վէրմէբլէ Ամբրատլերտը եէյինատէն գատրմ ուլտա՝ պէհտ Խորտյել մնագատա-ատմա օլտըղը կիւսի քէնտի չտտբրլատ-րընատա տտքին օլտրլար։ 6 – Լաքին Խո-րտյելէյն կիւնահ իչլէմէտինէ ագ տա-լան Յեզաբատատ խատնատհինին կիւնահ-լտրընատն տպրբղմատով՝ տունէրատ եիւ-րիւրլեր, Ատատտրտվիթ փատիհատ տտախի Սամարիատատա տտատբատ խոխ։ 7 – Վէ Յովզաբատտա էլլի նէֆէր տիւմտրի իլէ օն ՝տատտ տպրբղատ վէ օն պին նէֆէր փիյատհէտէն մա՛տտա ՝տտփէր պրտղմատ-տը, գիրա Ամբրատ մէվլիի ատնէրտի հէլտքը էթ միշ, վէ եէրին թ տփրտղը կիւսի տ-յտագ ատիճրնատ տլմիշ խոխ։

8 – Վէ Յովզաբատտէն ահվալընէն պատ-գիլլէտի վէ իչլէրինին քամֆֆէտի վէ չէճտա՛տիթ իչիէ Խորտյել մէվլիլերէր-նէրին թէվսիրինի քիմսէլանատա ետպղմիշ տոբր։ 9 – Վէ Յովզաբատ էճատտաթը իլէ ուլուլտղ՝ ատ՝ղը Սամարիատատա ատէֆն էթտիկլերը. վէ օղլու Յովսա ատ՝ղն եէրինէ մէվթ օլտա։

10 – Յուդա մէվլիի Յովսան օթտաղ եէտոնիճի ատէնէսինատէն ի՛ Բէթ-էլ Յով-

Digitized by Google

վաս իսկ ի ցավսաքազ Իսրայէլ իւզբքինէ Սամարիասոս օն ալիքը ակնէ հիւքքեաէի էլլէսի ։ 11 – Վ.է ԻԱՊՊՐՆ 'ինանինսէ քէօի իս օլանը իչլէյիպ' Իսրայէլին կիւնասհ իչլէմէնինէ ակսպէպ օլասն ցերոթավամ իսկն ի Նաբատասն ցիւրէմյոպատ անդէքսէ եհրիւսհս։

12 – Վ.է ցավսաքն ասվալքնէն պասֆկյէսի վէ իչլէրինին քհասֆէսի վէ ցուգաս մէլիչի Ամասիաս իլէ մնհսարեպէսինսէ իպրազ էլլէսիչի չէցա'սհը իչլեե Իսրայէլ մէլիքէրինին թէվսրիս քհիպալնասս հսզըմէրշ սոբ ։ 13 – Վ.է ցավսա էճսասսը իլէ ազյուզ' ցերոթավամ անքն թահթնասս ցիւրէսա էլլէսի. ցավսա սահթ Իսրայէլ մէլիքէրնէ հսնդնասս Սամարիասա սէֆնի օլսնսաս։

14 – Վ.է նզիսէ վէֆահքնաս սկսպէպ օլան խահթալդպաս թհսհթուտրզնասս, Իսրայէլ մէլիչի ցավսա անքն հսնդնասս էնհպ' էյ փէսերիմ', փէսերիմ', Իսրայէլին տրապսասը վէ սահթլդսրբ' սէյէրէք անքն իհսգիս իսգէբինէ էչէլդ սալսասը։ 15 – նզիսէ տահթ սան' նայ վէ օգլսը սլ' սէտիքսէ, օ տահթ նայ իլէ օգլսը սլսը։ 16 – Վ.է Իսրայէլ մեկիչինէ' նլիճկնէ նայը թահթ' սէտի. օ տահթ էլիչլէ թհսհթասս. վէ նզիսէ' քհնահ էլլէբինի մէլիչին էլլէրի իսգէբինէ գզյսզ, 17 – Շաւզ թհսթասքնաս օլան փէնճէրլի սչ' սէտի. օ տահթ աչսը. վէ նզիսէ' Ամ' սէտիքլէ, օ սահթազգասս, նչ-ս' ԻԱՊՊՐՆ խէլսս օգը սոբ, զիրս Սիւրիայլըսորը Ափէկսէ հէլսզը էտինճէլէ գասասը վսւրսաճգաքն' սէտսի։ 18 – Վ.է ետինէ' Օգլսորը սլ' սէմէսի իւզբքինէ, ալսզ. վէ Իսրայէլ մէլիչինէ' նէրէ վսւր' սէտիչինսէ, օ խչ սէֆ'սս վսւրսաճ տսգրսս։ 19 – Ագսհ սէտճի տահթ սինս տսրբլրսչ' Պէշ էս ալթը սէֆ'սս վսւրսաս խտին, Սիւրիայլըսորը հէլսզը էտինճէլէ գասսզը վսւրսւր խտին. Փսգսհթ չիմնի Սիւրիայլըսորը խչ սէֆ'սս վսւրսաճգաքն' սէտսի։

20 – Վ.է նզիսէ վէֆահ էթհտի, վէ սահք սէֆն էթհտիլէր։ Վ.է էրհէսի սէնէ Մովսբլը պէօլիս-քէնէ տիչսրս հիւճճահ էլլէտիլէր։ 21 – Վ.է պիր սէտճ' սէֆն էթհտիլէրի սգրսսս, իչլհ է պիր պէօլիս-ք կէօմհէրհլէ' օլ սէտճի նզիսէնին գասպրքնաս սհճ սգլսս. օլ սահք սէտճի նզիսէնին քհէմիքլէրինէ սօգսնհսրզը կիւպ տիրհլիպ այսզաս գասլգսզը։

22 – Վ.է Սիւրիա մէլիչի Ազսյէլ' ցավսաքսլըն հէվ կիւնլէրինսէ Իսրայէլի թահգնիճ էլլէսի ։ 23 – Լաքքն ԻԱՊՊ Ագբասհմ' վէ Իսահկ վէ ցահկոբ իլէ օլան 'սհոբ իչիսն սնլէրէ չէֆգահ վէ մէրհսմիճ էաէրէք հազզաք գէլսզը. վէ սնլէրի հէլսզը էճ'սհք խահթէմհմլէչ սնլէրի քէնհսի հնազգսրբասան սահս բլսան էճ'սհ։

24 – Վ.է Սիւրիա մէլիչի Ազսյէլ վէֆահ էաէրպ' օզլս Բհնհազգսդ սնքն ևէրինէ մէլիք օլսս։ 25 – Վ.է ցավսահ ի ցավսաքսզ Բհնհազգսդ իհսն ի Ազսյէլին էլինհսն քէնհսի փէսեր ցավսաքսլըն էլինհսն մնհսարեպէ խլէ սլ'էճ օլսզրզ չէհրլէրի կէրի սլսզը։ ցավսա իչ սէֆ'սս սնք վսրսաճգ' Իսրայէլին չէհրլէրինի կէրի սլսզը։

ՊԱՊ 14

Իսրայէլ մէլիչի ցավսա իսկն ի ցավսաքսլըն իչինճի սէնէսինսէ ցսգգս մէլիչի ցավսասրն օզլս Ամասիաս մէլիք օլսս։ 2 – Վ.է մէլիք օլսզրզ ղէմճսն ևիւմի պէշ հասչնասս օլսզ' նցսգասղէմճսէ ևիւմի սոզսզ սչնէ հիւքքեմէթ էլլէսի. վէ վսլիսհսի նցսգասղէմլի օլսզ' իսմի Յավգսն իսհ։ 3 – Վ.է ԻԱՊՊՐՆ 'ինանինսէ տոզսս օլսզրզ իչլէսի. սնճզգ փէսերի Դաւիթ կճպի հասփնասը. փէսերի ցավսասրն հէվ 'սմէլէրինէ կէօրէ հսրքէքհ էլլէսի ։ 4 – Ֆագսհմ միւրթէքճ'սլսր սէֆ' օլսճնմնյսզ' գասմ միւրթէքճ'սլսրսս սասհս պէչ' էաէրէք պսճասր հասդսզլսր իսհ ։ 5 – Վ.է հիւքքեմէթ սաղն էլինհսէ սսպհիճ օլսսնճա' փէսերի մէլիչի գահճ էաէն գսլլսրբզը գահճ էլլէսի։ 6 – Լաքքն ԻԱՊՊՐՆ էմիրնէ Մովսսէնն չէրի'սհ քհիճպրնսս' փէսերիզը էվլսս իչիսն գահճ օլսնմնյսզ' էվլսս սոհթ փէսերլէրը իչիսն գահճ օլսնմնսաղ, սնճզգ հէր քէս քէնհսի ճիւնհսաը իչիսն գահճ օլսնմնսաղ' սէյիս հասդսզլսր օլսզրզ իւզբքե, օլ գահիլլէրին օզսլսրբզը գահճ էհմէսի։ 7 – Վ.է թասզ սէրեճսհսէ օն պինդեճէր նգովմլը վսւրսաղ Սէլա'ը մնհսարեպէսլէ սլսրսաղ, սոնս

Digitized by Google

Ցեկեթավէլ Թեմիյէ էյլէսի, ւէ պաւ կիւնէ գառատը պէյլի Էոփ օլմասըդ։

8 – Ո զէմանի Ամմաիա՝ Խոյայէլ մէլիկի Յովսա իդի ի Յովաքազ իդի ի Ցեուայ՝ Կել, եւզ եւզէ կէօրիւշէլիմ՝ աեմէք իչիւն տուեմլէր կէօստէրմի։ 9 – Խոյայէլ մէլիկի Յովսա տոխի Յուդա մէլիկի Ամմաիայ՝ Լիբանանատա պուլունան տիքէն Լիբանանատա վագը՝ էրզ ադաճընա՝ Գըզըկը օղլմա ղէվճէ օլմագ իւզրէ վէր՝ տէյիւ խապէր կէօնտէրմիշ։ Լաքին Լիբանանատա պուլունան վաՀուչան պէրի կէչէրգէն՝ ախքէնի չիխէմիշ մը։ 10 – Ֆիլիսդիգէ Նդումը վատըրըն, վէ գալկիկ աէնի միւճէքքպէր գըլտը. իֆի իճոր էմ վէ էվինէ օհաւը. նէՓ աեպեպտէն քէնտինի իւէ Յուդանդն հէլաքը իչիւն պէլտը տա՝վէմ էտէրսին՝ տէյիւ ճէվապ կէօնտէրտի։ 11 – Լաքին Ամմահա տինկիէմէտիյինտէն, Խոյայէլ մէլիկի Յովսա չըգըպ՝ օ վէ Յուդա մէլիկի Ամմահա Յուդանդն Բեհեամիւա Նմմահաիդէ եւզ եւզէ կէօրիւշտիւլէր։ 12 – Ո չ Յուդա Խոյայէլին էօնէնտէ մնղուպ օլուպ՝ Հէր քէս քէնտի չտարըրնա փիրար էյլէսի։ 13 – Ո չ Խոյայէլ մէլիկի Յովսա՝ Յուդա մէլիկի Ամմահա իդի ի Յովսա իդի ի Ո քոզիսդը Բեհեամիւտտէ թուքտտա։ վէ Ցուդասդէմ կելիպ՝ Նրուսադէմ տուրդնըրն Եփրեմ գափուքընտան Փէօչէ դափուքընա գառատը աէօրթ եիւզ զըրտ՝ մըգտարըդը էգգտը։ 14 – Ո չ պէյթ իւր ԲԱՊՊՏԱ վէ աէրայըն խապինէյէրինտէ պուլունան այքէուն վէ կիւմիշշիւն քառֆիֆէսինի վէ գալդիսրըն ճիմէյէսինի վէ բէՀն օլարագ տատէյէրի տուրթի այլդ՝ Սամարիայա՝ աւտէմ էյլէսի։

15 – Ո չ Յովաքն ահվալընէն պապգիյէա վէ խպուզ էյլէսդիկի չէճտանի վէ Յուդա մէլիկի Ամմահա իւէ օլտան մունհարէպէտի իշՀէ Խոյայէլ մէլիկէլէրինին թեվէրիխ քիճապընտա եուզրըմըզ տըր։ 16 – Ո չ Յովսա էճտատը իւէ ապուլյատ՝ Սամարիատտա Խոյայէլ մէլիկէլէրի եուրնտատա տէՀն օլուհնատա. վէ օղլու Ցէրթաւօմ անդն ենրինէ մէլիկ օլտաւ։

17 – Ո չ Յուդա մէլիկի Ամմահա իդի ի Յովսա Խոյայէլ մէլիկի Յովսա իդի ի Յովաքազ վէՓամի ընտան ասդրա օն պէշ աէնէ եուչտտը։ 18 – Ո չ Ամմահանդն ահվալընէն պապգիյէտի իշՀէ Յուդա մէլիկէլէրինին թեվէրիխ քիճապընտա եուզրըմըզ տըր։ 19 – Ո չ Նրուսադէմտի անդն 'ապէյհինէ Փիշդինէ չէդամըմնտըրլէ Լաքիտտ Փէթրոբ էՓտի. Փադամի ապրանճատա Լաքիտտ տատէմ կէօնտէրիպ՝ անդը օթատտա գամէլ էՓտիլէր։ 20 – Ո չ անդը ամՓապրէլ կէՀ իրտիրէլէր. վէ Նրուսադէմտատ եՀճատտը հանդնտան Դուպիթ շէհրինտե տէՓին օլաճտատա։ 21 – Ո չ պիւթիւն Յուդա գամվըմ օն տոլթը եաուշընտատ պապուլունան 'Ազաբիտպէր ապլպ՝ փէտէրի Ամմահանդն եէրինէ անդը մէլիկ էՓտիլէր։ 22 – Ո չ Եպտաթը պիհատ էտէն պուս օլուպ՝ էէՓէրէ օլտ մէլիկ էՀճատտը իւէ ապուտդատան ասդրա, անդը Յուդայա կէրի վէրտի։

23 – Յուդա մէլիկի Ամմահա իդի ի Յովաքն օն պէշինճի աէնէտինտէ Խոյայէլ մէլիկի Յովսադն օղլու Ցէրթաւվամ՝ մէլիկ օլուպ՝ գէրդ պիր աէնէ Ամմահրիատտա Խոյայէլ իւազերինէ հէՓէմէ էյլէՓտի, 24 – Ո չ ԲԱՊՊՂՆ 'էնճաինտէ քէօմիւ օլանը իշլէյիպ՝ Խոյայէլին կիւնտհ իշլէյտինէ աէպեպ օլանն Ցէրթաւվամ՝ իդի ի Նաբատդն ճիմէյէ կիւնտհյէրընտան ապրըլմատը։ 25 – Ո չ Խոյայէլին Ապտհը Եհովանդն՝ քէնտի գուլու Գեհքափըլի Ցաճտան իդի ի Ամմահ փէդդտմիպէր վատրըտապրլէ սէՀլէտիյի քէյտինտ կէօրէ՝ պուզմի Նմմահ մէտհէլինտէն ատհրտա աէՀեպինէ գատտար Խոյայէլ հուտատդրը իՓտատ էյլէսի։ 26 – Ջիբրու ԲԱՊՊ Խոյայէլին զալէյէ չիտտէյի մնգտպատաըրը կէօրտիւ, քի գափտնմէյէ վէ պատդրըմըէ զալմըպլդ՝ Խոյայէլին եուզատմճըպը տտսի հօգ իտի։ 27 – Ո չ ԲԱՊՊ Խոյայէլ իսմինի սէմտա տրէքտատան մնհվ էտէբիմ՝, տէՀէմիչ օլմագլէ՝ տէՀլերի Ցէրթաւվամ՝ իդի ի Յովսա վատրմի տատրյէլ խէյտա էյլէսի։

28 – Ո չ Ցէրթաւվամդն ահվալընէն պապգիյէտի վէ իշլէրինին քառֆիֆէսի վէ մնհ՝հարէպէտէ Խոպտագ էՓտիյի չէճտա՝տմի, վէ Դամասգոսը վէ թՑուդատյա տա՝իտա օլաճն Եմմիթը Խոյայէլէ գէրի վէրմէտի՝ իշլէ Խոյայէլ մէլիկէլէրինին թեվէրիխ քիճապընտա եուզրը-

---

*Ոգիա փոխէ պէՀէյէր։ Պագ Գ. 45. 13։ 2 Թէվ. 26. 1։

†Ե՝Խօտ՝ Սամաիթը Խոյայէլտե Ցուդայա

ՄԷՀ ասը։ 29 – Վ.Է Ցերոբաւամ էհաստաը օլսան Խոտայէլ մէլիքլէրի իլէ ալյաստաս։ Վէ օղլու Ջաքարիա տէնէն եէրինէ մէլիք օլտու։

ԳԱՓ 15

Խոտայէլ մէլիկի Ցերոբաւամընի եիրմի եէտինճի ակենէնճէ Ցազաս մէլիկի Ամասիասընըն օղլու Ազարիա մէլիք օլտու։ 2 – Մէլիք օլաղաը զէմանի օն իլիճ կաշընատա օլաս՝ էլլի խթի ակենճ Երուսաղէմտէ հիւքիւմէթ էյլէտի. վալիտէսի Երուսաղէմլի օլաս՝ խոտի Ցեքէլիա խոտ։ 3 – Վ.Է փէտերի Ամասիասընըն հէփ 'ամէլլէրինէ կէօրէ ԻԱՓՊՐՆ 'ինանմինէ ատղրաս օլաճը իշլէտի։ 4 – Ֆագաթի միւրթէֆէ'ալար ատէ՛ օլտունմայաղ՝ գովմ տուհա միւրթէֆէ'ալարտա զէպգ էտերէք պաւխաւր եոգաթլար խատ։ 5 – Վ.Է ԻԱՓՊ մէլիկի վէրտու, օ տաւխի վէֆաճէը կիւնընէ տէկին Ցեքէզամլը օլաս՝ այրը պիր խանէտէ ատաքին օլաւ խտ. վէ մէլիքզատէ Ցովաթամ ոեթայ իւզէրինէ Դատպ օլունաս՝ ահյարըն գովմը իւզէրինէ հիւքիւմէթ իճրա էտեր խտ։

6 – Վ.Է Ազարիասընըն ատհվալընըն պագիյյէտի վէ իշլէրինին քէտֆէճէտ իշլէթ Ցազաս մէլիքլէրինին թէվարիխ քիթապընատա եազըլմըշ տըր։ 7 – Վ.Է Ազարիա էճտատը իւլէ ալյաստաս՝ տաղը էճտատը եէրինէ Դատպիթ չէհրինտէ ատճին էթմիւլէր. վէ օղլու Ցովաթամ ատրն եէրինէ մէլիք օլտու։

8 – Ցազաս մէլիկի Ազարիասընըն օթաւզ ատքիվճի ակենէնճէ՝ Չաքարիա խոտ ի Ցերոբաւամ Խոտայէլ իւզէրինէ Սամարիատա սալթը տյ հիւքիւմէթ էյլէտի։ 9 – Վ.Է էճտատընըն եապտըգլարը կիտի ԻԱՓՊՐՆ 'ինանմինէ քէտի իւ օլաղը իշլէյէրէք' Խոտայէլին կիւնահ իշլէմէճինէ ատպէպ օլսըն Ցերոբաւամ' իւղի ի Նապաթոցը կիւնահլարընատան սյրըլմիտտը։ 10 – Վ.Է Սեզղաւմ խոտ ի Ցազիս ատրն 'ալէյհինէ ֆիթնէ չըգարտտըգ' ատրը գովմըն հատազըրներտա վէրտուզ գաթլ էյճտի, վէ ատրն եէրինէ մէլիք օլտու։

11 – Վ.Է Ջաքարիանըն ատհվալընըն պագիյյէտի իշլէթ Խոտայէլ մէլիքլէրինին թէվարիխ քիթապընատա եազըլմըշ տըր։ 12 – ԻԱՓՊՐՆ Ցէեւյա խթաճպէն' Տէօրթունճի պաճան գատատը օղուլլարընի Խոտայէլ թ ախթրընատ ճէհլտա էաէճէքլէրէր ատր' ատչիս պատյուրտըղը քէլտի պատ օլտաչ' էճմանի պէնյիլ վուգը' օլտու։

13 – Ցազաս մէլիկի 'Ոզիասընըն օֆճազ ատզուզգընճը ակենէնճէ Սեզղաւմ խան ի Ցուրխա մէլիք օլտաչ' թէմամ պիր այ Սամարիատատա հիւքիւմէթ էյլէտի. 14 – Ջնրտա Մանայեմ' խան ի Գադգի թերուատան չըգըպ Սամարիատյա կելէրէք, Սեզղաւմ' խան ի Ցազաքոն Սամարիատատա վուրուպ գաթլ էյճտի, վէ տանըն եէրինէ մէլիք օլտու։

15 – Վ.Է Սեզղաւմընի ատհվալընըն պագիյյէտի իւլէ չըգարտտըգը Ֆիթնէճ իշլէթ Խոտայէլ մէլիքլէրինին թէվարիխ քիթապընատա եազըլմըշ տըր։ 16.0 զէմանի Մանայեմ' Թափսատը վէ իչլէնէտ պատլատնանլարընի քէտֆէճէտնէրի վէ ճիւմլէ սինօրլարընը Թերուատան պաշլայուպ վուրուպ, վէ գափատը ալճատըգլարը իչլէնէ տանէրի վուրուպ համիւլէ պատլատնանլարընի քէտֆէճէտնինի եատտը։

17 – Ցազաս մէլիկի Ազարիասընըն օթաւզ ատզուզգընճը ակենէնճէ ի'Թիպսէրէն Մանայեմ' խան ի Գադգի Սամարիատատա Խոտայէլ իւզէրինէ օն ակենէ հիւքիւմէթ էյլէտի։ 18 – Վ.Է ԻԱՓՊՐՆ 'ինանմինէ քէօթու օլաղը իշլէյէրէք, Խոտայէլին կիւնահ իշլէմճինէ ատպէպ օլսըն Ցերոբաւամ' խան ի Նապատըն կիւնահլարընատան հէփ կիւնէլէրինէ ատրըլմիտտը։

19 – Վ.Է Ասորատատն մէլիկի Փատգ ատիյասրըն իւզէրինէ կէլտիյինէ, հիւքիւմէթի քէնտի էլինատ ատատիթի գըլմատգ իւզրէ' քէտինէ եատրատ էճ մէտի իչլէն, Մանայեմ' Փատգտա պիրկ թ տալանթի կիւմիւշ վէրտի։ 20 – Վ.Է Մանայեմ ատա կիւմիւշընա Ասորատատն մէլիքինէ վէրմէք իւզրէ, Խոտայէլին զէնգինլէրինին ճիւմլէնէտինատէն էլլիշէր մ'ըգգալ կիւմիւշ ատտր. Ասորատատն մէլիքն ատտան օղ ատիյասատա տուգամըյրգ տէօնտու։

21 – Վ.Է Մանայեմին ատհվալընըն պագիյյէտի վէ իշլէրինին քէտֆէճէտնի իշլէթ Խոտայէլ մէլիքլէրինին թէվարիխ քիթապընատա եազըլմըշ տըր։ 22 – Վ.Է Մանայեմ' էճտատը իւլէ ալյաստաս՝ օղուս Փաղէկեա տանըն եէրինէ մէլիք օլտու։

23 – Ցազաս մէլիկի Ազարիասընըն էլլինճի ակենէնճէ ի'Թիպսէրէն Փաղէկեա

---

*Պէրճնճի պէրճէ Ազարիա գէնէէր

Digitized by Google

ֆայն ի Մանասէա Սամարիտասա խրի սէ-
նէ Իսրայէլ իւղերինէ հիւքիսէնէ էյ-
լէսէաւ : 24 – Վ.է ԻԱՊՊԷՆ 'ինսինսէ
քէհինիս օլսնը իւղէյէրէք, Իսրայէլին
կիւնսհ իւղէմէնինէ սէպէպ օլսան Յէրս-
ղսվսմ իսյն ի Նսաբստսյն կիւնսհ'ղսյ-
ղընսան սյրղսմստսյ: 25 – Վ.է զսպի-
ֆանդստսան Փսհկէէ իսյն ի Ռովմղսս ս-
նդսն 'սվ.էյհինէ ֆիհինէ չղսպղսրղ' Աբ-
գսվր վ.է Աբիէ իւէ սնդր Սամարիտասա
սեբսյրն քէօշկիւնսէ վսւրստս. վ.է ս-
նդսն իւէ պէրսզէր Գազսզսգղսրստսան
էւղի նէֆէր վսր իսյն, վ.է սնդր էօլսնիս-
րիս սէբինէ մէլիք օլստս. : 26 – Վ.է
Փսհկէէիսդն ս'ղվսլղէրն պսգի.էյէսն
վ.է իշղէրինին քսռֆֆէսի իշհէ Իսրսս-
յէլ մէլիքէղրինին թէվսրիհ քհիռս-
պղէնսս Էռսղէլ'ղէշ սորր:

27 – Յսւդա մէլիքի Ազսզրիսնդն
էւղի իբինէի սէնէսինսէն է'Ի.էպ-ին
Փսհկէէ իսյն ի Ռովմէսս Սամարիտս-
սս Իսրսյէլ իւղերինէ սիբսմ սէնէ
հիւքիսէէի էյլէսէաւ : 28 – Վ.է ԻԱՊ-
ՊԷՆ 'ինսինսէ քէհինիս օլսնը իշղէյէ-
բէք, Իսրսյէլին կիւնսհ իշղէմէնինէ
սէպէպ օլսան Յէրսղսվսմ իսյն ի Նսա-
բստսյն կիւնսհ'ղսյղընսան սյրղսմստսյ:
29 Իսրսյէլ մէլիքի Փսհկէէնին կիւնէյ-
բինսէ Աորհսսսան մէլիքի Թսգղսղսթ-
փսսսսսյ կէղիսդ իշյն վ.է Աբէլ-բէթ-մսս-
սաքս վ.է Հսնսվէ վ.է Կսդէս վ.է Յսսսր
իւէ Գազսզսդր վ.է Խսսղիհսսղր վ.է պիս-
թինսն Նէֆթսղիմ սղիյորղնը զսսսղի
էսհրէք սնդէրին էհ-ղսրինի Աորհսսսան-
յսս էսհր կէօֆիս.թսս. : 30 – Վ.է Յսվսս-
թսամ իսյն ի Ոզիսնդն սիրմինդի սէնէ-
սինսէ Ովսվէ իսյն ի Իշղս' Փսհկէէ իսյն ի
Ռովմէսս 'սղէշհինէ ֆիհինէ չղսպսսս-
բսգ' սնդր վսռ.սրսպ էօսղսիբսրիս, վ.է սէ-
բինէ մէլիք օլստս. : 31 – Վ.է Փսհկէէնին
սվ.էյհինէ պսգի.էյէսի վ.է իշղէրինին
քսռֆֆէսի իշհէ Իսրսյէլ մէլիքէղրի-
նին թէվսրիհ քհիռսպղէնսս Էռսղէլ-
մէղ սորր:

32 – Իսրսյէլ մէլիքի Փսհկէէ իսյն ի
Ռովմէսսնդն իբինէի սէնէսինսէ Յսւ-
դա մէլիքի Ոզիյսնդն օղլս Յովսհսմ
մէլիք օլստս : 33 – Մէլիք օլսորղ զէ-
մինն սրմի սէշ էսղչնսսս օլս.սպ' ն-
բսռսսպզէմսն օն սլիթը սէնէ հիւքիս-
մէի էյլէսէտս. վ.է վսյլսհսէի Սսգղսվկղն
գբղր օլս.սպ' իսյն Յէրսսս իսյն: 34 –
Վ.է ԻԱՊՊԷՆ 'ինսինսէ սոզրս օլսնը
իշղէյիպ' փէռէրի Ոզիյսնդն հէփ իշղ-

Digitized by Google

լէրինէ կէօրէ հսրէքէթի էյլէսէ: 35 –
Ֆսգսվհի միրէյէ'սլսրղ օրյնսսան
գսլսորբէյնսյղ' գսմմ սսսհս միռ-
թէէֆէ'սլսրսսս զէպհ էսէրէք' պս-
խսռ էսսգսրսլսր իսյն. վ.է պէյի թէք
ԻԱՊՊԷՆ էհ.էքէք գսփսսսղնը պիհնս
էսէն պս. իսյն:

36 – Վ.է Յովսհմ սոնվսլղնդն
պսգի.էյէսի վ.է իշղէրինին, քսռֆֆէսի
իշհէ Յսւդա մէլիքէղրինին թէվսրիհ
քհիռսպղէնսս էսսղէլ'ղէշ սորր: 37 – Օլ
կիւնէղրսսէ ԻԱՊՊ Սիբրիս մէլիքի Ռս-
սրնդի վ.է Փսհկէէ իսյն ի Ռովմէսսղս
Յսւ-
դա 'սվ.էյհինէ կէօնսէրմէյէ պսյշսսսղս:
38 – Վ.է Յովսհմսմ է.Յսսսսղս իւէ սս-
յսս.սղ' փէռէրի Դսսւիհին չէհրինս-
սէ է.Յսսսղս էսռնէսսսս սէֆնի օլսնս-
ստս. վ.է օղլս Աքսզ սնդն էէրինէ
մէլիք օլստս.

ԳԼԱՒ 16

Փսհկէէ իսյն ի Ռովմէսսնդն օն էէ-
սրնդի սէնէսինսէն Յսւդա մէլիքի Յո-
վսհսմդն օղլս Աքսզ մէլիք օլստս.
2 – Աքսզ մէլիք օլստսղր վէմնն էրբ-
մի էսղչնսսս օլստղ Եզսւսսղէմսն ո-
սլիթը սէնէ հիւքիսէէի էյլէսէի. վ.է
փէռէրի Դսսւիհի կիպի Ավսնը ԻԱՊ-
ՊԷՆ 'ինսինսէ սոզրս օլսնը իշղէմէ-
սի. 3 – Ասնճագ Իսրսյէլ մէլիքէղրինին
մէսէչինսէ էրբիւյէրէք պէնի Իսրսս-
յէլին էօնիհսսէն ԻԱՊՊԷՆ թ.սրսս էյ-
լէսէի թ.սիֆնէղերին մէբսսհսմի քնս
իմիհիսսլէն' քէհսն օղլընը սոսթի սս-
թէղսսէն կէղիրսոր: 4 – Վ.է միրէթէֆէ-
'սլսրսսս վ.է թէփէլէր իսսհ իսնսէ վ.է
հէր եէղիլ սոզսճ սսլիընսսս զէպհ է-
սոնպ պսւխսր էսսգսր իսյն:

5 – Օ զէմսն Սիբրիս մէլիքի Ռսսրն
վ.է Իսրսյէլ մէլիքի Փսհկէէ իսյն ի Ռով-
մէսս Նսսւսսսղէմ' իւէղերինէ մնէհսէ-
պէյէ չէղբպ' Աքսզդր մնհսհսսերէ էէ-
սոիլէր իսէ տէ, մնհմիթէպէյէ սէվսմ
էսէմէսոիլէր: 6 – Օլ վսգրնի Աբիբիս
մէլիքի Ռսսրն Ելսսիթը Սիբրիսյս սս-
սէրէքէք' նէհնսհսիլէրի Ելսսի սսսն
Թսթս էէտի. Սիբրիսյէլսր սոսթի Ե-
լսսիս կէլիպ' պսւ կիւնէ գսսսսսր օբսս-
սս Թէմէքքսիհն էէտիլէր: 7 – Վ.է Ա-
քսզ Ասորհսսսան մէլիքի Թսգղսղսթ-
փսսսսսյս' պէն գսւէրնի վ.է օղլնի իմ'-
սէն կէղիպ իւէղերիմ հիւճումմ էսէն
Սիբրիս մէլիքի իւէ Իսրսյէլ մէլիքինին
էէլէրինսէն պէնի գսւրթսր' սէմնէք ի-

չիւն էլլիլեը կէօնաէբտու։ 8 – Ի՛է Աքազ պէյի իւր ԲԱՊՊՏԱ վէ սէրայլըն խազինէլէրինէ պաէլուէան կիւմիշ իլէ ալիշուէը ալըր։ Աաբէուսան մէլիքի յինէ հէսիւէ օլուպաք կէօնաէբտու։ 9 – Աաբէուսան մէլիքի տուխի անը սիկլէաի. վէ Աաբէուսան մէլիքի Դամասկոս իւղէրինէ չըգըպ անը զոպէի էաէրէք, էհալիսինի ևիքէ էսիր կէօթի իւրիւ՛ Ռամսինի տուխի գամ՛ էլլէտու։

10 – Ի՛է մէլիքը Աքազ Աաբէուսան մէլիքի Թագդամ – փաղատաորը խոի իգպալ իչիւն Դամասկոս կիտիւ՝ Դամասկոսու պաէլուէան մէզպօնը կէօրտու. վէ մէլիքը Աքազ պաս մէզպօնըն պիւրիւն եսափրըչընու կէօրե չէգլ ու բէտիրին քէսինին Ուրիսլա կէօնաէբտու։ 11 – Փէսհինին Ուրիա տուխի մէլիք Աքազըն Դամասկոսու կէօնաէբտուրինէ Թէմսիլ միւհասըլդ պիր մէզպօ՛ն ինչու էյի՛տ. պէօյլէճէ քէսինին Ուրիա մէլիք Աքազըն Դամասկոսու՝ 'ավտէթինէ ատչլին ան Թէքմիլ էլլէտի։ 12 – Մէլիք տուխի Դամասկոսու կէզտիւինէ մէզպօնը կէօրտու. վէ մէլիք մէզպօնա եսպէլաչուրագ անըն իւղէրինէ մնէհրագա Թագդամ՛ էլլէտի։ 13. Ի՛է մնէհրագաը իլէ էքմէք Թագդամ՛էհէնինի եսպրդ՝ մէշրաւսիի Թագդամ՛էհէնինի տաէքէրէք, ակշամէի գաբրդայլըրընի գանընը մէզպօ՛ն իւղէրինէ ակրփաի։ 14 – Ի՛է ԲԱՊՊՐՆ հուզուրընու պաէլուէան պաղըր մէզպօնը պէչիթ ին էօնիւնէ՛ն, օլ մէզպօ՛ն իլէ պէչիթ իւր ԲԱՊՊՐՆ սրաաբինուն ալըր՝ անը մէզպօնըն չիմի՛ Թաբաֆընա գօտու։ 15 – Ի՛է մէլիք Աքազ քէսինին Ուրիայա՝ Պեդիւէք մէզպօ՛ն իւղէրինէ ասապօ՛ն մնէհրագաըրը վէ աչ յա՛մ էքմէք Թագդամէհինի վէ մէլիքի՛ն մնէհրագաը իլէ էքմէք Թագդամէհինի վէ պիւԹիւն տիյարըն գավմընըն մնէհրագաը իլէ էքմէք Թագդամիւէլերի վէ մէշրաւսիի յարըը Թագդամ՛ էտիպ՝ անըն իւղէրինէ մնէհրագաըրինէ հէփ գանընը իլէ զէպիհէլէրինէ հէփ գանընը աերփէճէքսին. պագըր մէզպօ՛ն տուխի ուհ՛ալ էմէք իչիւն պանաս մանհասուա օլաճագ տրր՝ տէյհ պույուրտու։ 16 – Փէսհինին Ուրիա տուխի մէլիք Աքազըն քէնտիլէրինէ էմր էլլէտիւի կիտի հէր չէյի իճրա էլլէտաի։ 17 – Ի՛է մէլիք Աքազ գա՛խտէլէրին քէնտիլէրըը քէսիպ՝ պուրնագը իւղէրէլէրինէն գալըրյուրը, հնավուզը տուխի ալէրնուտա պաէլուէան պագըր էգբիպէլէրին իւղէրինէն էնտիրիպ՝ անը պիր Թաշ տէօշէմ իւղէրինէ գօտու։ 18 – Ի՛է պէչիթաէ լինչա օլուն՝մէշ օլան սէպէթ էյվանը իլէ մէլիքին մէտխէլ ի խորիճինի Աաբէուսան մէլիքի սէպէպլինաէն պէչիթ իւր ԲԱՊՊԱ չէվիրտու։

19 – Ի՛է Աքազըն եսփաբղը չէլլէրին պագիդ չէտի իշիճէ 8ուդա մէլիքլէրինին Թեվարիխ քիթապլարնու եսպղըմընշ տըր։ 20 – Ի՛է Աքազ էճտատ իլէ ատյա՛լտա՝ Դաւիթի՛ շէհրինէ էճտատը եսնընա տէ՛ֆն օլուճուտու, վէ օղլու Եզէկիա անընն էէրինէ մէլիք օլտու։

ՊԱՊ 17

8ուդա մէլիքի Աքազըն օն իքինճի մէնէհրինէ է՛Իւդուրն Ովսէէ իսի՛ն Էյլա Սամարիացուս տօգուզ տէնէ Իսրայիլ իւզէրինէ հիւքիւմէտ էլլէտի։ 2. Ի՛է ԲԱՊՊՐՆ՝ յինէհինաէ քէօխ իւս օլանը իշլէտի, ֆաւդաէի՛ քէնտիհինէտէն էվվէլ օլան Իսրայիլ մէլիքլէրի կիպի տէյիլ իսի։ 3 – Անըն իւզէրինէ Աաբէուսան մէլիքի Սաղմանասարը չըգտու, վէ Ովսէէ անու գտալ վէ խարաճկիւզար օլտու։ 4 – Լաքին Ովսէէ Մբարը մէլիքի Սավա Էյլէիլէը կէօնաէբտիւ՝ Աաբէուսան մէլիքինէ անէնվի խարաճրընը Թ է՛տիյէ էհմէմիշ օլտըրընտան, Աաբէուսան մէլիքի Ովսէէ Թէ յանէէ պուլտուգ՝ անը Թաւեաէ հնապաճտիրէ ամ տու։ 5. Ի՛է Աաբէուսան մէլիքի պէչիթ իւր իւզէրինէ չըգըդ՝ Սամարիայա տուխի կէլէրէք՝ անը իւզ անէ մնէհսաբէր էյլէտի։

6 – Ի՛է Ովսէէնին տօգուզընճը սէնէնինաէ Աաբէուսան մէլիքի Սամարիայը գտալիէ Իսրայէլի Աաբէուսանա էսիր կէօնի իւրիւ՛ անէլէրի Ֆաղտ վէ Ֆաբաովրտա, Գովզան ըրմնագը ճիվարընտա վէ Մաահիէլէրին չէհրիլէրինաէ իսքեան էյի՛տ։ 7. Ձիւրտ պէչին Իսրայիլ քէնտիլէրի Մբարը տիյարընտան վէ Մբարը մէլիքի Փարաւանէն էլինաէն խլայա եսէն քէնտիլէրին Ալահ՛ը ԲԱՊՊԱ գարշը կիւնահ իշլէդիպ՝ ղայրի իլահ՛յատան գօրգուրար։ 8 – Ի՛է ԲԱՊՊՐՆ պէչին Իսրայէլէն էօնիւնէն Թարտ էյլէմիշ օլարդը Թ ա՛ֆքէլէրին 'ատէթ-

Digitized by Google

լերինն վե Խոպտել մեկնելերինն ի-ճաա էհմիշ օլաքգլարը *ասեինէրե կէօթե հեբրեաբէլը։ 9 – ՝ւ է պէհե Խոպտել քէնաՀլերին Ալլահը ԻԱՊՊԱ գործը ասգրաա օլմեյան շէյլերի կիզիճէ իշլէյերէք, քէնաՀլերինէ պէքճի գալլեճիանէն միաճի ատքէմ՝ շէնբի վարըն ճայա գաասար ճեմլէ շէնրլերինաե միաբի էֆե՝ալար ինշա էհմ ալիր։ 10 – ՝ւ է քէնաՀլերինէ հեր եվ-քանը իմէֆե իւզերինաե վե հեր եէչիլ ադամճ սալ-մըճաա ատանէմլեր վե *Ասատաբվի փաւմլարը՝ իգամե էլլէտալիր։ 11 – ՝ւ է օրալարաա հեֆե միաբի էֆե՝ատար-սա քէնաՀ էՀալերինաէն ԻԱՊՊԸՆ իմարա էհմիշ օլաբգը իմա՝իֆլեր կիզի պաւխաբ եսգ ալագ վե քեօճի իա շէյլերի իշլէյերէք ԻԱՊՊԸ զաղալաա հէվճ իրմալիր։ 12 – ՝ւ է փաւմլարա՝ իպ-պատեի էֆ՝ալիր, քի ադլերին հագ-գընաա ԻԱՊՊ ՊաՀու եամփմիրնըգ՝ ատչիա պաւյարմըշ իսի։ 13 – ԻԱՊՊ ատանի փէյղամպէրլերին ճեւանէ վե Հնակյանըն քեաֆֆեի վաբգի ասբ՝ալէ՝ Խոպտել վե Ճագա՝ ալէյհինե շէհա-ատէի եսիգ՝ Քէօճի ես ատնէրէք եՀաատըգաս եմր էլլէաե-՝ալի՝ վե գաալարըմ՝ օլսըն փէյղամպէր-լէրը վաբգի ասբ՝ալէ՝ սիգ կէօնաեբտի-՝ալի՝ պիւֆթեան շերբ՝ասի՝ մաա ճեգեիտճե էմրլեր վե գաՀանէ՝ալարըմըզ հրնգգ էլլե-՝ալինիգ՝ ատսի իսե ատ, 14 – Ադլեր տրկ-լեմէլիակ՝ ազդաունալարընը, քէնաՀլերին Ալլահը ԻԱՊՊԱ խմանի էֆմէլէն էՀ-ատատալարընէն պօյաունալարը կիպի, սերբ-լեշտիրմիշլեր։ 15 – ՝ւ է պաՀանունա-լարընը վե եՀատալարը իլե էֆտիկի ՝ատհոգ վե անլերին ՝ալէյհինե էլլէաե-՝ալի շէհաատէիլերի քեատա էտիսգ՝ պաս-իրլ շէյլերե թ-տպի՝ օլարագ պաՀրլ օլարար, վե էֆտալարընա պաւյա-նան թ-՝իֆելերե ատ-յարար, քի ԻԱՊՊ Անլերին եաֆաբգլարը կիպի եաֆմին-՝իրնգ՝ ատհրա պաւյարմըշ իսի։ 16 – ՝ւ է քէնաՀլերին Ալլահը ԻԱՊՊԸՆ հէվ էմրլերին թ երբ էտիպ քէնաՀլերինէ իլի տաբգամ պաւգաղար եաՀմարար. վե Ասատաբվի փաւմա՝ ինշա էտսերէք Հճնաատ բ սէմմէվիլէրին քեաֆֆեխե-նե սէճատ էտիպ՝ ԽաՀարտա ատսի ՝ի-պատաէի էֆտիլեր. 17 – ՝ւ է օղա-լըբը իլե գէզդարընը սաֆէչտին կէչիբտաբ-լեբր. վե սիհրտաղլըգ վե ֆալՀճրլըգ էֆ-տալեբր, վե ԻԱՊՊԸՆ ՝իհտիսատ քեօ-թե օլսընը իշլէմէբլէ՝ ատնը գաղալաա կէմի իրմէլէրինի տատի ատբլաար։ 18 – Պաս է ճէտտեն ԻԱՊՊ Խոպտել ՝ա-լէյհինե գիլասսեսիլե զաղալաա կէլիպ՝ ատնէրէն քէնաՀլ Հատզօրընատն ատֆ՝ էյլէտսի. վե Ճագա ագաՀ ընատան ադաշ-գաասր գօլմատար։

19 – Ճագա ատսի քէնաՀլ Ալլահը ԻԱՊՊԸՆ եմրլերինի հրնգգ էֆմէլիակ՝ Խոպտելին եաֆաբգլարը գանունպաա կէօ-տէ եբեբեաբէլ։ 20 – ՝ւ է ԻԱՊՊ Խոպտ-լէ՝ ՆէալիՀին քեաֆֆեխենի բէտտ է-տաիգ՝ ատնէրէն թ տազիգ էտերէք, քէնա-տի Հատզօրընատն իմարա էտինճէլէ գաասար ատնէրի ետգմինճրլարընը էլինել թ էտիմէ՝ էֆտի. 21 – Զիրա Խոպտելի Դաաւթի խանէտատնընատն ապրատ. ան-լեր տատի Ճերթաւտամ իպն ի Նուստար մեՀիգ էֆտիլեր. Ճերթաւտամ՝ ատսի Խոպտելե ԻԱՊՊԱ մեբեթի՝ օլմագատն մէն՝ էֆմէրէլե, ատնէրէն պէգիճ-ք կիբ-նաա իշլէմէնինե ահպէգ օլաաա։ 22 – ՝ւ է պէՀի Խոպտել Ճերթաւտամընի իշ-լէտմէյի կիբնաա՝լարընը ճեւանէմէյինատն տպրըլմագտադ, ատնէրատ եբեբեաբէ-լեր։ 23 – Նիհայէթի ԻԱՊՊ ճեւմէյ գ-ուպրը օյատն փէյղամպէրլերը վաբ-թ-ատբ՝ ատնէրէն ահպէգ կիպի, Խոպտելի քէնաՀ Հատզօրընատն ատֆ՝ էֆտի, Պէզդյէճ Խոպտել քէնաՀ ատիայբըն-ատան կէօթի իբրահիմ՝ պաս կիբնէ գաասր Ասատաբվատան էտիր օյատս։

24. ՝ւ է Աատրատատն մէհիյի Բատբէատ վե Ճագա վե Աաա վե Եմնի վե Սե-փատրաբիմէն ապճմյբ կէՀի իբրահ պէՀնի Խոպտելին եէրինէ Սամմորիտ չէնրլե-րինատ իտգհատն էֆտի. անլեր տատի Սամմորիտը իե էմհլիկ էտիպ՝ անդն չէնրլերինատ ատգին օյատրար։ 25 – ՝ւ է օրատտա իգամէՀլերինէն իպի Խոտաբն-տատա ԻԱՊՊՏԱՆ գօրգմատղլարը իչինե ԻԱՊՊ ատրատրընատ ատրատնատր կէօնա-տէտրի. պատնըգ տատի անլերի էօյ-տաբիւյար իպն։ 26 – ՝ւ է Աատրատատն մէհիյինէ՝ Աէհնին Ճագ էտիպ Սամմորիտ չէնրլերինատ իտգհատն է,յէտիյինի տ՝ի-ֆելեր օ, տիյարըն Խոտհընըն տգհատա-մընը պիրլէ տիգիլերի իչինե ատրատրընատ տրատնատրկյօր, վե իչիե է օ, տիյարըն Խոտհընըն տգհատմընը պիրլէ-տիգիլերի իչինե օ, տրտնտրտ անլերի

*Ե-Խօ՝ օրմինդլար։ Խատ. 34. 13։ Թէս. 16. 21։ Մ՚ք. 5. 11։

Digitized by Google

ֆալաիւքիւլոք՝ ատէյեա խապէր վէրտիէր։ 27 – Ասոր եասանան մէկիչի ասախի՝ Օրասանան էսեր կէմիէրտիկիներով քեասհինէլերուն պիրիսինի օրայա կէօթիւրիւնէ։ քի կիսակող օղասաս իպտիտիէլ ասնէլերէ օղ ատկիլորըն Իլասկընան սէկիմտիրը իմա՛լիմ՝ էյլէկ՝ ատկիս էմր էյլէսին։ 28 – Վ.է Սամանիրասանան էսեր կէօթիւրիւքլէրի քեասհինէլերուն պիրի կէլիպ՝ Քնէնէլէտ իպտիմի էասէրէք, ԻԱՊՊՏԱՆ Նէ վէճմիչէ գօրգասագլորընը ասնէլերէ իմա՛լիմ էասէր խոխ։ 29 – Ֆասգամի Չեր իմա՛իֆէ քէնասի իլասկլորընը էասփրդ՝ Սամանիրասլորըն ինչոս էհմիչ օլաորգլորը միւրիէֆէ՛ալար խասնէլերինէ վէ Չեր իմա՛իֆէ իպտիմէի էհմիյիլ չէհրլերէ գօրլոր խոխ։ 30 – Բասաէլոնլորը Սագքասվի-բասոռվիրը վէ Փաւֆալլորը Նէրգասը, վէ Եմմէյէլլոր Ասհմոռիը, 31 – Վ.է Ավիվէրը Նէփասա իլէ Թորմագը էասփրդլոր։ վէ Սէփասաբասիմիլերը չօճոռգլորընը Սէփասրասիմ՝ իլասկլորը օլոռ Ադրամմէլէք վէ Անամմէլէք իչինէ ասհէչէչ էասգասորլոր խոխ։ 32 – ԻԱՊՊՏԱՆ գօրգասորլոր խոխ, վէ քէհանիլերինէ էասնա ատահմիյերուն միւրիէֆէ՛ալոր քասհինէլերի իմա՛լինէ էտիպ՝ պասնլոր ատահի միւրիէֆէ՛ալրար խասնէլերինտէ ասնլեր իչինէ գէպգ էասէրլէր խոխ։ 33 – Պասնլոր ԻԱՊՊՏԱՆ գօրգմասլորըլէ պէրասպէր՝ ատահրարընտան չըգմիշ օլորգլորը իմա՛իֆէլերինի ալինլերինէ կէօրէ քէհանի իրասհլորընա իպգասաեի էասէրլէր խոխ։ 34 – Պու կիսէնէ գասատոր էվվէլքի ալինլերինի իմրա էասէրլէր։ Նէ ԻԱՊՊՏԱՆ գօրգասորլոր, Նէ ատ քէհանի գասնասնալորընը վէ ալինլերինի իմրա էասէրլէր, Նէ ատահի օլ չերի՛ասի վէ եմլերի իմրա էասէրլէր, քի ԻԱՊՊ ատնը Խոսլել թէամիչէ էյլէսէկի՛լ 8ակորըն օղուլլորընա էմր էյլէմի՛շ, 35 – Վ.է ասնլեր իլէ ՛տահ էասիպ՝ Ղլորի իլասկասան գօրգմաչլընընդ, վէ ասնլերէ ասճասէ ու ՛իպգասեի էհմէյինիդ, վէ ասնլերէ զէպգ էյլէմէյինիդ։ 36 – Անճագ ալզի Մբորը ակլորընտան ՛ագիմ գուվվէի վէ սազասնմէլ գօլ իլէ չըգասմլէ ՛ասն ԻԱՊՊՏԱՆ գօրգասա՛ ասնս ասճասէ էասէրէք զէպգ էասէճէքինիդ։ 37 – Վ.է ալզէ հասգասրդը գասնասնլորը վէ ատճէնամ վէ չերի՛ասի վէ եմլերի ատա՛իմա ակգասմէյէլէ հըզիզ ու թէրս էասիպ՝ Ղլորի իլասկասան գօրգմայտասգասրընդ, 38 – Վ.է ակզին իլէ էյլէակլիմ՝ ՛ագհոռ ատնասգմայտասգասրընդ, վէ զլորի իլասկասան գօրգմայտասգասրընդ։ 39– Անճագ Ավասհընդ ԻԱՊՊՏԱՆ գօրգասագասրընդ։ ֆ ատահի ակզի ճիւմլէ ակէշմէնլէրինինզին էլինտէն խէյասա էասէճէք ակր՝ ատկիս՝ պատ յասրմըշ խոխ։ 40 – Լասքին անլէր ակիլէմէյիպ՝ էվվէլքի ՛ատահի լէրինէ կէօրէ հասբէքէճ էասէրլէր խոխ։ 41 – Պու իա՛իֆէլէր ատահի հէմ ԻԱՊՊՏԱՆ գօրգասորլոր, հէմ ատ քէհանի փասֆի լորընա ՛իպգասեի էասէրլէր խոխ. վէ անլէրին էվասլորը վէ էվլատլորընն էվլատը ատահի պատ կիսէնէ գասատոր էճատասլորընէ էճատհէլէրի կիսի էասէրլէր։

ՊԱՊ 18

Վ.է Խարայել մէլէյի Ովսէէ խոդ՝ Էլասհէնէ խէչհէճհաճ ասնէսինասճ 8ատգա մէլէյի Ակբասզին օղլոռ Եսկեկիա մէլէք օլասա։ 2 – Մէլէք ալորդը զէմման էհբամէ պէշ էասշնասա օլասա՝ ակրսի ատգասզ ասնճ Երուսազէմտէ հիսքիսմէճ էյլէսէի։ վէ վէզիճատի Զաքարիասնէն գբզը օլասզ՝ խամի Աբխա խոխ։ 3 – Վ.է փէսէերի Դասւիթին հէփ ՛ասճէլէրինէ կէօրէ ԻԱՊՊՀՆ ՛ինասհնասէ ատգրսւ օլասնը իմրա էյլէսին։ 4 – Մէսրիֆէ՛ալորը օրիճատան գասլորրըզ՝ փասֆիլորը գբզրասգ Ասատաճիվ փասֆիլորընը քէսասի։ վէ Մովսէսին էասփրդը ալատգբը ակրլասը՝ պէհնի Խարայել օլ հիսնէ ատչին ասնս պատխասր էասգասորգլորը իչինէ՝ փասրէչէչ՝ ասնս *նէհեխտան թէասմիչէ էյլէսին։ 5 – Վ.է Խարայէլին Ավասհը ԻԱՊՊԱ թէվէքքասլ էյլէսին։ 8ատգա մէլէքլէրինին ճհասմիէսի իչինէ նէ քէհանհանէն ասնրա, նէ ատ քէհանհանէն էվվէլ մասլի օլասս։ 6 – Վ.է ԻԱՊՊԱ ատասրգ օլասզ՝ իպտ՝ատ՝ասէրասնս ալրբասմասրը, վէ ԻԱՊՊՀՆ Մովսէսէ վէճհիչի էմլերի հըզիզ էյլէսին։ 7 – Վ.է ԻԱՊՊ ասնէն իլէ օլասզ՝ նէբէյլէ չգասը իսկ մնասգասֆիէր օլասբ խոխ. վէ Ասատաճասն մէլէյինէ ՛ասր օլասզ՝ ասնս իպտ՝ատ էյմէսին։ 8 – Վ.է Ֆիլիսթիլերի Գասզասյս վէ ասնէն ճհիմասրընս գասատոր, պէհճի գասլէհնասէն միսասքասչէմ չէհրէ վասրճնաս վասբասոս

9 – Վ.է մէլէք Եզեկիասնէն ատհոռ

*Նէհէ՛ ատգբզը փասրչասը

Digitized by Google

աքանչիւ սէնեքսինաե, եւ'նի Խոթայել մէլիչի Ովաէե իպն ի Էլսնըն եէսինճի սէնեքսինաե՝ Աստբեսուան մէլիչի Մաղ-միանասար Սամսրիա իւպէրնէ չէգըլ՝ անը մնչհաեէբ էլլէսի. 10 – Վ.է իւչ սէնե ասնրա անը ալլաը. Եգեկիանըն սալի ընհը սէնեքսինաե, եւ'նի Խոթայել մէլիչի Ովսէնէին տօգաւղընճը սէնեքսին-սաե Ասսիրիա ալընտը. 11 – Աստբեսուան մէլիչի տօսի Խոթայելի Աստբեսուանա էսբը կէօի իւրիւպ, տնղերի Ֆաղա վէ Ֆաբովրատա՝ Գովզան ըրմնաղը ճիվըրընաա վէ Մաոսիլէրին չէհրլէ-քինաե իւքեաե էեմի. 12 – Ձիւնքի քէնոտիլէրին Ալլահը ԲԱՊՊՂՆ քէլսե-մընը տիկլէմէիկ՝ 'ահտընը թէճաե-վաղ էեմիլէր, վէ ԲԱՊՊՂՆ գուլաս Մաոսէսին էմը էլլէսիի չէհլերին քեաֆֆիֆեսինի տիկլէմէտիլեր վէ ինճաս էի մէտիլեր։

13 – Վ.է մէլիք Եզեկիանըն օն տէօր-սիւնճիւ սէնեքսինաե Աստբեսուան մէ-լիչի Սենհերիմ՝ Ցուդանըն միւսթահ-քեմ չէհրլերինին ճիւմլէսի իւզերինէ չէգըլ՝ անդերի ալտը։ 14 – Ցուդա մե-լիչի Եզեկիա տօսիի Լաքիսէ Աստբես-սուան մէլիչինէ՝ Խաթա էի տիմ, իւզե-քիմնէն կէրի տէօն. վէ պաոնա հէր նէ թի էքլիճի էտէրսէն, դապսը էտէրիմ՝ տէչիւ խասըր կէօնտէրմէսի իւզերինէ, Աստբեսուան մէլիչի՝ Ցուդա մէլիչի Եզեկիանըն իւչ հիւզ թմալանի կիւ-միշ վէ օթաղ թմալանի սլթան Վերդինի թէքլիճի էլլէտի։ 15 – Վ.է Եզեկիա պէչի իւր ԼԱՊՊՏՏԱ վէ մէլիք սէբապը խասընէլերինաե պուլունան կիւմիւշլիճի քեաֆֆէսինի տնտ վէերտի։ 16 – Օ.ղ վագըթ Եզեկիա ԲԱՊՊՂՆ հէյ-քէլերինէն գոփտուրըրնաան վէ Ցուդա մէլիչի Եզեկիանըն գոփկաոտը գոփ-միս տոբէքլէրընտէն ալմաՀը ադլաղ՝ անը Աստբեսուան մէլիչինէ վէրտի։

17 – Աստբեսուան մէլիչի տօսիի Լա-քիսէտն Տարթան իլէ Ռապսաքէհ վէ Ռոփտակը պիր չօդ 'ասքեր իլէ Եր-ուսաղէմ մէլիք Եզեկիայու կէօնտեր-սէ. պաոնդաը տօսիի Ներուսաղէմ կէ-լիպ՝ վաոը օլտըգլարընաա Փաոտոր թ տըլաոը Ճաոտէսինաե վադը՝ հօգա-բըգի Հովաձդն աու հօլու հանընա-տաա տաւբաորլար։ 18 – Վ.է մէլիչէ չա-ղըրտըդլարընաա՝ սէրայ միւտիրի Ե-պիհկիմ իպդն ի Ֆեղկիա վէ քատ-թիպ Սեբնա վէ վագ'ատնիւվիս Ցովսք իպդն ի Ասաֆ անդլերէ տօզրաս կէլսիրլէր։

19 – Վ.է Ռապսաքէ անդլերէ խիթա-պէն՝ Եզեկիայա սէօյլէյնիզ քի՝ Պե-յիւք մէլիք օլսն Ասսիրիանըն մէլիչի պէդյէ պաւյուրըր. Պաւ սէնին ի'թի-մատ էի տիդինն նէ տիր. 20 – ՄաՀա-բէպ իչինէ թէտպիր վէ գուվվէթիմ վաը՝ տէր խաէն, պաշ լաղըրտը տըր-սէն քիմէ՞ ի'թի իմատ էտէրէր պատաա 'տաը օլտըն։ 21 – Վ.է իչդէ սէն՝ տտա-յանանընը էլինէ պաոը քոդ անը տէլէր չէլ գերըգ գամչատան օլսն 'տատյաս, եւ'նի Մըտրա ի'թի իմատ էտիյօրսըն. Ֆիլիստացիզ է Մըտրը մէլիչի Փաոտաան քէնտինէ ի'թի իմատ էտէկլէրինն ճիւմ-լէսինէ պէդյէլ տիր։ 22 – Վ.է էկէր սիզ պատաա՝ Ալլահընզդ Եհովայաս ի'թի իմատ էտէրիզ՝ տէրսէնիզ, Եզեկիանըն Ցու-դա իլէ Երուսաղէմ՝ Եհուդանի՝ Պաո մէզպահնըն օնունան Երուսաղէմտէ, սէճտէ էտէճէքսինիզ՝ տէչիրէք մնբա-թի ֆէ'ալտըրընը վէ մէզպահլտրընը օթ-թատան գուլտրտրտդը իչհ պուս տէչիլ մի տիր։ 23 – Վ.է չիմտի էֆէնտիմ Ա-սորեստան մէլիչի իլէ մնա'ահտէ էթ, վէ էկէր սէն պինճի տտէվիլեր թէտա-րիք էտէ պիլիրսէն, տտնա իչդի պին աթ վէրէչիմ. 24 – Վ.է էֆէնտիմին էն քիւ-չիւք պէնտէչլերինտէն օլսն պիր մէ-մուրա նատ'որլ մնա գուվվէթլի էտիպ տէ տրտպտլտրը վէ սիւվարիլէր իչինն Մը-սրա ի'թի իմատ էտէրսին։ 25 – Խաթ պաս տիյսր իւզերինէ՝ անը խորտադ էի մէդ իչինն ԵՀովանըն իդնի օ'լմադ-սընդն մը չըգարմ. Պաս տիյսր իւզե-րինէ չըգըդ տնը խաւտպ էլլէ՝ տէչիւ ԵՀովա պատաա էտի էլլէտի՝ տէչիւ։

26 – Վ.է Եղիակիմ՝ իպդն ի Փիլգիա վէ Սեբնա վէ Յովաք՝ Ռոփտակա Վէլ-պէն՝ Բէճտ էտէրիզ, գուլլուրընտ Աբա-մի լհատնի-լէ սէօյլէ, գիրտ տնկարդդ. վէ տուբ իւզերինտէ պուլունան գուվմ տտինկլէրդէն, պիդէ նէ Հուտտի լհատնի-լէ սէօյլէմ՝ տէմէլերի իւզերինէ, 27 – Ռոփտակ տնղերէ Իֆէնտիմ պէնի պաս սէօղլերի սէնին էֆէնտինէ վէ տտաՀ մի սէդյէմէ իչինն կէօնտերտի. սիզին իլէ պէբտպեր թ էրալերինի եէյիդ պէվը-լէրինի իչհ'վէրի իչինն տուբ իւզերինտ-տէ օթ տւբտան պաս տատմէլեր տէչի'մ մի՝ տէտտի։

28 – Վ.է Ռոփտակ տտւբտալ եթի-քէ սէս իլէ նէ Հուտտի լհատնի-լէ նէտտա էտէրէք՝ Պեղյիւք մէլիք օլսն Աստբես-

Digitized by Google

ասան մելիքինին քեւսմընը տինկէլինիվ. 29 – Մելիք պէդլէ պուլսըրը. եղեկիա ալիկ ալտսոֆմասըն, վիրս ալիկ էլիմտեն խելսա էհմէկէ մուգիէտոր օլմայաճագ տըր։ 30 – Եհովա պիդի մուֆթսագա խելսա էտէ ճէք, պու չէհր տասխի Ասուրատան մելիկինին էլինէ թէելիմ օլուռնդայաճագ՝ ատչիբէք ը-զեկիա ալիկ Եհովայա իւֆիմատ էթ-տրմէտեն։ 31 – Եզեկիայը տինկէմէկինէ, գիրս Ասուրատան մելիկի պէդլէ պուլսըրը. Պէնիմ իլէ տաւշ իպզրէ օ-լուպ թուրաՁքմա կէչինիվ, վէ հէր պիրինիվ քէնտի տամտաքատան, վէ հէր քէս ինճիր ազագճնատան եչկով՝ քէնտի գուչսըրընէն տաւչատան իչտին։ 32 – Օլ վագիճա գատալը քի պէն կէ-լիպ ալիկ տիչսրընըզ կիպի պիր տիչսրա, պուղտայ վէ չէրսպ տիչսրընա, էքմէկ վէ պուղտար տիչսրընա, եազ վէրէն զէմիուն ազտաճը իլէ պալ տիչսրընա կէօճիւրէչիմ՝ քի ալիկ տազ գազսաքընը վէ հէլաք օլմայաճընը. ալիկ եզեկիայը տինկէմէկինիվ, գիրա՝ եհովա ալիկ խելսա էտէ ճէք տիր՝ տէչիւ ալիկ ալտսոտրչսր։ 33 – Մինչէթ-էրէն իւսչրընատան պիրի քէնտի տիչսրընը Ասուրատան մելիկինին էլինտաէն խելսա էտէ պիլսի՞ մի։ 34 – Եմմէթ վէ Ափաֆի իւսչրը նէՓրէտէ տիր. Սէփարուիմ վէ Անա վէ Աւանէն իւսչրը նէՓրէտէ տիր. Սամարիայը էլիմտեն խելսա էթտուկէ՞ մի։ 35 – Տէչրսրընէն ճիւմլէ իւսչրընատան հաՓնկըը քէնտի տիչսրընը էլիմտեն խելսա էթտի, քի եհովա Երուսաղէմի էլիմտեն խելսա էչլէչէ՝ տէսի։

36 – Գամմ տասխի սիւքիթ էտիպ՝ տանա պիր ճէվապ վէրմէտի, գիրա մե-լիք՝ Հէվապ վէրմիդինիվ՝ տէչիւ էմր էթմիշ խոն։

37 – Վէ սէրպոլեն միւտիրի Եզեկա-կիմ իպն ը Ֆեզկիա վէ քէսթիպ Սէբ-նա վէ վագ՝ատնիվիա Յովաք իպն ը Ա-սափ, էլպիսէչէրի էրբիթըմըշ օլսրագ, Եզեկիատըն եանըտա կէլիպ՝ Ռապսաքէն սէօզլէրինի տանա նագալ էթտիլէր։

ՊԱՊ 19

Վէ մելիք Եզեկիա պուտնա իչլիթ-տիքտէ՝ էլպիսէճինի երրիթպ չուլ կի-չէրէք պէչի իւր ԻԱՊՊԱՒ կիրտի։ 2 – Վէ սէրպոլեն միւտիրի Եզիսկիմ իպն ը քհոթի իպ Սէբնայը վէ քհոհինէրէքեն իւխի խչրլսրընը, չուլ կիչմիշ պուրգ-լսրը Տալտէ, փէչղամպեր Եասյի իպն ը Ամոսըն եանընա կէօնտէրտի։ 3 – Պունլսրը տասխի տան՝ Եզեկիա պէդլէ տէչիւրտի. Պու գիւն մինգպուլգա վէ մէ-լամէթ վէ հագաբէթ գիւնիւ տիր, գէ-րա չօճուգլսրըն տօզուճագը վագրէթ կէլտի, Ֆուգամի տօզուտրտճագ գաս-վէթ տօգ տըր։ 4 – Օլա՞ գի Ալլահըդ ՌԱՊՊ Ալլահ իւ-Տալէբ չէհմ՝ էթ-տէք իւգրէ, էֆէչեհան օլան Ասուրա-տան մելիկի ֆուտաֆէնտան կէօնտէրթ-լէն Ռապսաքէն սէօզլէրինին ճիւմլէ-սինիվ իչտէ, վէ Ալլահըդ ՌԱՊՊ օլ ֆ-չէհմ տիչլի սէօզլէր իչտէ ֆէքաթը էտէ-պու էֆէնտէն պուտնանան պագիչ ֆ-չէնա տաւ՝ա էլէչէհին՝ տէ տիլէր։

5 – Վէ մելիք Եզեկիանըն պէնտէլէ-բի Եասյինին եանընա կէլտիլէր։ 6 – Եասյի տասխի անդէրէ խիճ՝ապէն՝ Ի՞ֆէն-տինիվէ սէդլէչինիվի՝ քի՝ ՌԱՊՊ պէդլէ պուտրսրը. Ասուրատան մելիկինին գուվլսրընըն պէնի չէհմ՝ էթտէքէլէրը-նի իչհիճտիչի սէօզլէրտէն գօրգմա-7 – Իչթէ անըն իւզէրինէ պէն պիր բուհ կէօնտէրէրիմ՝, օ տասխի պիր խա-պէր իչհիճտէքէ քէնտի տիչսրընա տէօնտէճէք. վէ պէն տանը քէնտի տի-չսրընատա գվլըճէլէ հէլաք էտտ՝ճէչիմ՝ տէտի։

8 – Վէ Ռապսաք՝ տավտէթ էհտիչինտ Ասուրատան մելիկինին Լաբնա իլէ մուհարէպէ էհմէքտէ պուտսա, գիրա Լաքիսէն կիհմիշ խոչինի իչհիճտիչ խոն։ 9 – Վէ Սենհէրիվ Հաապէր մելիկի Թարաֆա Հագգընատա՝ Իչթէ ատէնդ իլէ մուհարէպէ էհմէքը իւգրէ չըգմիշ տըր՝ տէչիւ խապեր ալտըգընատա, եանէ Ե-զեկիայա էլչիլեր կէօնտէրթպ, 10 – Ճուդա մելիկի Եզեկիայա պէդլէ տէչ-լէչինիվ. Թէվէգքիւլ էհտիչինի Իւս-տընդ՝ Երուսաղէմ Ասուրատան մելիկ-նին էլինէ թէելիմ օլուռնմայաճագ՝ տէ-չիւ ատէնի տտտոֆմասըն. 11 – Իչթէ Ասուրատան մելիքէրինէն ճիւմլէ ան-չսրընըզ պիւտ պիլիճիւն խապտաղ էհ-մէքլէ անդէրէ նէ խապտաղտսրընըզ թ-չիհմտին, վէ սէ՞ն մի խելսա պուտա-ճագսըն։ 12 – Կ՝ճատտասրընէն խապտաղ էհտիքէլէրի միլլէթլէրին, եանէ Գոզ-պանըն վէ Խառանըն վէ Ռեսեֆին վէ Թէլասսարտա պուտսանան պէնի Եդեմին իւսչրընը անդէրի խելսա էհտիլի՞ը մի՞

13 – Եմնաթ մելիքի վէ Ափֆաթ մելիքի վէ Սեֆտուլիի չէհրինին՝ Անանքան վէ Աւանքան մելիքի նէ՞ բէտէ տիր՝ ուէսու։

14 – Ի՛ր եղեկիա մէլքի՜սէզը էյնիլէրին էլինտէն ալըզ՝ անը օղուսու. վէ եղեկիա պէյթ իւր ԻԱՊՊԱ կիտիպ՝ անը ԻԱՊՊԱ՚Ն հուզուրընտա սուչսը։ 15 – Ի՛ր եղեկիա ԻԱՊՊԱ՚Ն հուզուրընտա՝ Ե՛յ քէրուպիլէր իւպէրինի՜ օղուսուն Իսրայէլին Ալլահը ԻԱՊՊ, զէմինին ճիւմլէ մէմլէքէթլէրինին Ալլահը ես՜ա՛ջընը տէն տէն. ուէմաւաթի իլէ զէմինի տէն խալգ էյլէտտին։ 16 – Նա ԻԱՊՊ, գաւազընընը մէ՛յ էյի ատըրիպ տիյլէ. նա ԻԱՊՊ, կէօզլէրինիկ ա՛չըզ նաղըր գըլ, վէ Ալլահ իւլ հայը չէյի՜ էյի մէզը իչինէ Սէնէքէրիմին իրտա էյի՜տիյի ա՛օգլէրի տէյնէ։ 17 – Նա ԻԱՊՊ, ֆիլվաղը՛ Ասուռտտան մելիքէրի միւլէյէր իլէ անդէրին տէյտալըզընը խոռտալ էյլէյիմ, 18 – Իլահ՚լարընը տէ՛ էշէ տէ՜տալըսու. զիրա անդէր իլահ օլմայընտ՚ անճաղ ինանտ էլինինին իշէ, օտուն վէ թ՜աշ գաղընտան անդէրի հէլաք էյի՜տիյէր։ 19 – Ի՛ր չիմտի, նա Ալլահ՚ընզ ԻԱՊՊ, գիզի անդէն էլինտէն խէլաս էյլէ. վէ գէմինին ճիւմլէ մէմլէքէթլէրի ԻԱՊՊ Ալլահ՚ ես՜ա՛ջընզ տէն խալգ՚ընզ գիզի՜ անդէրէ՛ տու՜ա էյլէտի։

20 – Ո զէմտէն ես՜ա՛յի խալ՚ի Ամմա՛ն Եզեկիայա՛ խ՜ոզէ կէօռտէրնզ տէ՜տի՛ քի՛ Իսրայէլին Ալլահը ԻԱՊՊ, Ասուռտտան մելիքի Սէնէքէրիմ՚ հաւգընտա պաանա էյլէտիյին տու՜ա՛յը տիյնէկտիմ՛՛ տէյի՜ պա՛ւրըր։ 21 – Անըն հաւգընտա ԻԱՊՊ՚Ն քէլմէյ պա՛ւ տըր։

Անդ՚ պաղըրէտ գըզը սէնի՛ թ՜ահղիր վէ խալ՚ի՛ չէ՛ էյլէտի.

Եզե՜ա՛ղէմ գըզը սէնին ա՛ղըն՚ճա պա՛չընը տա՛լ՚ատը։

22 – Սէն քիմի՜ սէպպ ու չէի՜մ էդ՜տին.

Քիմի՜ն՚ ա՛լէ՚չինէ սէ՜տիկի գալ՚ատրըտըն.

Պա՜ւտտա՛ւը Իսրայէլ՚ա՛լէ՚չինէ կէօզ՚լէրինի գալ՚ատրըտըն։

23 – Էյ՚չինէ՚րինին վա՛լըթտա՛ըլէ Բապպա սէպպ էդ՜տին,

վի՛՚ Ափտալաթրըմընն քէտրէթի՜լէ տտա՛ղտա՛ր խ՜ալէրինէ,

Խ՜ըռտանընն էմ էգլէրինէ չ՚րգ՜տրմ՚,

վի՛՚ անըն էրզ տղա՜ճ՚լատրընն ես՜ի՛ճէ՚լէրինի

վի՛՚ չոմ՚ տղա՜ճ՚լատրընն ա՛՚լատրընը քէտէ ճէ՚չիմ՛,

վի՛՚ անըն ուօն մէքտանընա

*Նաթանէտա օրմանընա կիբէ ճէ՚չիմ՛։

24 – Պէն փա՜յ գա՛ղըվ զաթըպ ուա՛լտը իչ՚չիմ՛,

վի՛՚ †մա՜հասէբէ օլա՜նմ՚ըշ՚ եէրլէրին՜ ճիւմլէ ըրմտզ՚լատրընը

Ա՛յտզ՚լատրըմ՚ն թ՜ապանըլէ գա՜ւթ՜ատրմ՛՛ ուէսու։

25 – Պէն՚ա՛ անը չօգ վազըթ էվվէլ եա՜փտըղըմ՚ը,

վի՛՚ գատիմ կիւնլէրտէն թ՜էրի՜թպ էյլէ՜տիյիմ իչ՚լէ՜թ՚ի՛տինն մի.

Շիմտի պէն անը հաւա՜ա՛լէ կ՚լէթ իրտիմ՛,

Ո՛ր մի՛ւթ՜ապ՚ի՛ղէտ՛ չէ՛ կ՚իրլէրի վի՛րտնէ եը՜զընմ՚ը ըլատրնա տէ՛օնտէրէ՛ն։

26 – Սէքէնէլէրինին տտաթի գօ՛լու գ՜ըռա օ՛լմ՚ազլէ չատ՚ըզ ուէ՛ն՚ատրլատր.

Սա՜ռա՛ օթ՜ու վէ եէչ՚իլ՚ նէպաթի վէ տտա՛ւ՚ օթ՜ու՜։

վի՛՚ եէթի իչմէ զտէն էվվէլ բիւզկէտրըն՜ ես՜ա՛զտըզ էքէն կիպի օ՛լ՚ատրը.

27 – Լ՚ագ՚ըն պէն՚ ա՛էն՚ին մէ՛զէէն՚ին իլէ չ՚ըզ՚ըպ կիրտի՜կ՚ինկ,

վի՛՚ ես՜ալէ՚չինէ հիտտէթլէ՜նտի՜կ՚ինկի պի՛ւրի՜մ՚։

28 – ՚Ա՛լէ՚չինէ հիտտէթլէ՜նտի՜կ՚ինկ

վի՛՚ զա՛ւրա՛ւրընկ գա՛ւ՚լատրմ՚ա վտա՛ւր օ՛ղ՚ատրզը իչ՚իւ՜ն,

Պէն՚ հայգա՜մ՚զ պա՛ւ՚ընընկա

վի՛՚ կէ՛մի՛ւն ա՛ղզի՜մ՚ն թ՜ագ՚ըպ՚՛

Սէնի՛ կէ՛ւտի՜կ՚ինկ՚ն եօ՛ղ՚ատրն կէ՛րի՜ ա՛էօ՜ճ՚ատէ՜ըէ՛ճ՚ի՛մ՚։

29 – Վի՛՚ ատտա՛ ՚ա՛լատմ՚էթ պա՛ւ օ՛լատճ՚ագ.

Պա՛ւ ա՛էնէ՛ քէ՛նտի՜լ՚ի՜նտէն պի՛թէ՜էնի՛,

վի՛՚ կէ՛լէ՚ճէ՛ք ա՛էնէ՛ ատտա՛էն տա՛ւ՚չէ՛ն տտա՛նէլէրտէն պի՛թէ՜էնի՛ ես՜ի՛էճէ՚ք՜ատրնի՛ղ,

վի՛՚ ի՛ւ՚չի՜՚ն՚ճի՛ւ ա՛էնէ՛ էքի՛ղ պի՛չ՚ինի՛ղ,

վի՛՚ պա՛ղ՚ատր տի՛քի՛ղ մէ՛լվէ՜տինի՛ղ ես՜ի՛լ՚ինի՛ղ՚։

30 – Վի՛՚ պէ՛լ՚էթ ի՛ Ցա՛ւգատտան՚ նէ՛ճ՚ամ՚էթ պա՛ւ՚ըտ՚ան պա՛պի՛լ՚էյ՚

Ա՛չ՚ատրըտտան՚ քէ՛օքէ՜լէ՚չինկ՚՛ ես՜օգ՚ատրըտտա՛ն մէ՛լվէ վէ՜ըճ՚էք տիր՚։

31 – Ջի՛ւտ Եըտա՛ւղէ՛մ՚ն՚ պա՛պի՛լ՚էյ՚,

վի՛՚ Սի՛ոն տտա՛ղընտան՚ նէ՛ճ՚ամ՚էթ պա՛ւ՚ըտ՚ան՜ ՚չ՚ըզ՚ատճ՚ագ տտըր.

ՐԱՊՊ իւլ ճիւ՜ա՛ւտրն զտ՚ղ՚էթի պա՜ւ՚նա՛ւ իչ՚ըտ՚ ես՜ի՛էճ՚էք տիր։

---

*Նաթան՚՝ Մի՛ւ՚ալիթ թ՜ագ՚ատրը. Եա՛. 10. 18։

†Նաթան՚՝ Մ՚ըտրըն

32 – Պատա պիտա՛էն Աստուածան մէկէյի հագդէքատա ԲԱՊՊ պէզյէ պատյուրը.
0 պատ չէհրէ կէրմէյէճէք,
վէ ֆչինէ պէր օգ ալճամայատճագ,
էօճիւնէ տասի գալգան իլէ կէվմէյէ՝
էչիքտաքընա մէճէրթա եատմամայատճագ տուր։
33 – Գատ չէհրէ կէրմէյէրէք,
նէյտայի եօլտան կէրի տէօնմէճէք տէր.
34 – Պէն տասի քէնտիմ՝ իչինէ
վէ գուլըմ՝ Դատխի իչինէ
Գատ չէհրի խէյտա էմճէք իւղրէ հիմնայէ եատճէյիմ՝.

ԲԱՊՊԸՆ պատյուրուղը պատ տուր։

35 – Վէ օղ կէճէ ԲԱՊՊԸՆ մէճէյի չըգըա՝ Աստուածան օրտուսընտա ճիւզ աճքատէն պէշ պինի նէֆէր վուրտուս, վէ տատպտհնայընը գատպտըգըտուր գէմինի իչը-թէ պատնայուրդն ճիւմէյէտ եօլմիւշ ճէտատա իտուն։ 36 – Վէ Աստուածան մէճէյի Սինայգուրիմ՝ գալգըղ օրտուսան հատրէգէմլէ՝ 'ատմէյէ էյլէտուի վէ Նինուէտատ օճաղուրտուս։ 37 – Վէ իւսէր Նէտրտաքը խոսէնինտատ ուճամէ եատըգէն օղուլտուրը Ագրատմէյէք իւլէ Աորտատար ատնը գըլըճմէյ վուրտուղ՝ Աբտրագ տէյտուրընտա ֆիւրտը էյմորիւէր, վէ ատնդն օղլու Աորգատն ատնդն էէրինէ մէյէք օլտուս։

ՊԱՊ 20

Օյ կիւնիւէրտատ Եզեկիաս էօլիւմ տէրէճէճինտէ խոսէնտա օլտուս։ Վէ գէյդատմայէր Եատյի իսդն ի Ամոս տանդն եատնընա կէյիպ ատնս՝ ԲԱՊՊ պէզյէ պատյուրը։ Պէյդինի իչինէ վատխյէճի էյլէ, գէրտս սէն եատյամայատճագսըն, յուքինի վէֆատի եատճէյէքսին՝ տէատս։ 2 – Ո տատխի եիւդիհնիւ տատվատրա չէվիրէտ, 3 – Եա ԲԱՊՊ, լյէճատ եատէրիմ՝, Հագիգատթէյէ վէ ատատրգ գատյալէ Հուզուրըմատա եիւրիւյիւտ՝ 'ինտնիսկոե էյլի օլտնը իչյէճիւմի թէզէքքիւր էյլէ՝ տէյիս ԲԱՊՊ տատ՝տ էյլէտի։ Վէ Եզեկիաս գիյատեգյէյլէ տպղատուր։

4 – Վէ Եատյի տատհա օրտա Հավյուտատան չըգմազատն էվվէլ, տանտ ԲԱՊՊԸՆ քէլատի կէյնդ, 5 – Կէրթյէ տէօն, վէ գատվմէյնն բէ՛իտի օլտնն Եզեկիատյատ սէզյէ քի՝ Փէտէրնի Դատխի ին Ադյատ օլտնն ԲԱՊՊ պէզյէ պատյուրը. Պէն տատ՝տ՝տ իչյիմատի՝, կէօղ եատյէտրնը տատխի կէօրտուսմ՝. իչյէ է ատատն չիքատ վէրթրիմ՝, սէն տատխի իւչիւնճիւ կիւնատ պէչիմ իւր ԲԱՊՊԱ չըգատճագըմն ։ 6 – Վ՛է պէն սէյնին միւտատէմ ի 'էօմրիւնէ օն պէշ սէյնէ 'իլատվէ էտիտ' սէյնի վէ պատ չէհրի Աստուածան ժէյիյնդն էյնատէն խէյատ էտէրէք քէնատի՝ իչինէն վէ գատլըմ՝ Դատխի իչինէ պատ չէհրի հիմայէ էտէրիմ՝' տէատս։ 7 – Վ՛է Եատյի՝ Պիր գատչ գատրատ ինճիր տալըդը՝ տէյէսի իւզէրինէ պատյուր, վէ չըգատնըն իւզէրինէ գատըգյատրընատա չինճատ պատյատտս։

8 – Վ՛է Եզեկիաս Եատյիյէ՝ ԲԱՊՊԸՆ պատնատ չինճատ վէրթճէյինէ վէ իչյինճիւ կիւնատ պէյիպ իւր ԲԱՊՊԱ չըգատճագըմտա 'ատյատմէյիպ նէ՞ տէր՝ տէտիքտտէ, 9 – Եատյի ԲԱՊՊԸՆ պատյատրդը իչյատ չէյի՝ Եէրատ էտտճէյինէ ԲԱՊՊ իճ տատտճինտատն տատնտ 'ատյատմէյ պատ օյատճագ տուր. Կէօյկէ եա օն տէրէճէ իւէրէ կիճիմէն, եա օն տէրէ՛ճէ կէրի կիճիմէն՝ տէատս։ 10 – Վ՛է Եզեկիաս՝ Կէօյկէնէն օն տէրէճէ իւէրի կիճիմէտ գօյտյ տուր. Խայր օն տէրէճէ կէրի կիճիմէն՝ տէատս։ 11 – Ո զէմտն Եատյի փէյդամպէր ԲԱՊՊԱ տատ՝տ էմ տիքտտէ, կէօյկէյի՝ Աքատգն կիւնէշ տատ՝տյիճը իւզէրինէ էնմիշ օլտուղը տէրէճէ՛էրտէն՝ տն տէրէճէ կէրի կէճիրտուս։

12 – Ո զէմտն Բաբէլոն մէյէյի Բատզատատն օղլու *Մարոդաք-Բատզատատն Եզեկիտնդն խատթա օլմտնէշ օյատղդնը իչյատրէք՝ տատնտ մէրճատպ իլէ Հէտիյէ կէօնտէրտատ։ 13 – Եզեկիաս տատխի Եէյէրէ տինդլէյիպ՝ զիզըյմէճ շէյդէրինդն պիճիհնէ խատգինէտնէ, կիւմիւշ վէ տալճ ատն իլէ պատՀարդատրը վէ զիզըյմէճ եատղը վէ պիճիհնէ ճէպճատնէ տատնտ՛ն՝ խատզինէէրինտէ տատճէտնէտնդն քատճֆէէ՛ինի ատնէրէ կէօտճէրտատ ։ քէնտինտ ատըտյէրնատա վէ պիճիհնէ ամմատխէնտէ տատնէրէ կէօտճէրմէտխէյ պիր շէյ գատյմատտս։

14 – Վ՛է Եատյի փէյդամպէր Եզեկիաս մէյէյնն Եատնընա կէյիպ, տանտ՝ 'Պատ ատտմէյէր նէ՞ սէզյէտխէյէր, վէ նէ՞ էրատնն Եատնընա կէյտխէյէր' տէատխատտ, Եզեկիաս՝ Ուզագ տէյատրատտն, Բատբէյնատատն կէյտխէյէր՝ տէատս։ 15 – Ո տատխի՝ Սէրատյէքտատ նէ՞ կէօրտուէրէր՝ տէատխատյէ, Եզեկիաս՝ Խատեմէտ պատյատնտնդն քատճֆէէնի կէօրտուէյէր. Խատզինէէրիմտէ

*Եա. 39. 1 տե Բատյտվդաք տէՆէնէէ

Digitized by Google

անլեբե կէօսթեմմէսիլիմ պիր չէյ գալմասըդ՝ ատամ։ 16 – Վէ եապտ Ե-զեկիայու՝ ԲԱՊՊԸՆ քէլամըդը տիկլե. 17 – Իշթե կիւնլեր կէլէճէք քի՝ ա-բդալլըկտա պուլաճաղըդն վէ պու կիւնէ գատար էճաապտըդըն պիրիքտիրմիք-լէրի էչլէրին քէսթֆէտի Իսրաէլտա նամդ օլուճաճագ. պիր չէյ գալմայա-ճագ սըդը՝ ատկիս ԲԱՊՊ պաճլամըդը։ 18 – Վէ սալղնտան կէլիպ թէվէլտա էտէճէյնի էվլատըդտան կէօթթուբե-ճէքլերը, վէ ատլըդը Իսրաելտա մէլիքլիկին ակսայլտատա խատդամ օլաճաղլար՝ ատ-ատու։ 19 – Եզեկիա տուխթ Եսայիէ խի-թթաուլն՝ Սէզլէտիկնի ԲԱՊՊԸՆ քէվա-մը էչլի տիր՝ ատտ. վէ՝ Պէսլիէ ատյո՞լ մի, մնատամ՝ քի պէհիմ կիւնլէրիմտէ սէլամէթ վէ էմնիչլիք օլաճագ տը՞ր՝ սէտթ։

20 – Վէ Եզեկիանըն ասվոլընըն պա-գխչէսի վէ պիւթթիւն չէճա՞տը վէ հավուզ վէ տու՝ Իօլա էտտիրդըդ՝ չէՀ-բէ տու կէթ իրտսլի իչղէ Ցուգա մե-լիքլէրինինդ էվաղրիա քիթ՞ապընտա էա-ղըլմ՞իշ տը՞ր։ 21 – Վէ Եզեկիա էճաատը իլէ ութատտա, վէ օղլա Մանասե ան-ձէ եէրինէ մէլիք օլտաս։

ՊԱՊ 21

Մանասե մէլիք օլտըդը վէմման օն իկի եաշընտա օլտա՝ եէլի պէշ սեհէ Երուսաղէմնի Հեփսիբահէ եէլիպտի. Վէ վուխտենինն իտտի Իփհրու խոր։ 2 – Վէ պէհի Իսրաէլ էօնէնտէն ԲԱՊՊԸՆ թատրա էյի տիկլի թա՞թիքլերին մէքրուհտահ լինա կէօրէ ԲԱՊՊԸՆ 'ինա-տինտե քէտթի իւ օլտը իչլէտտի։ 3 – Վէ փէտերի Եզեկիանըն խորտա էլլէտիկլի մուրթէփէ՝ ալտըդը թ էքբուր պինտա իլէ, Իսրաէլ մէլիքի Աքսաաբըն էյի տիկլի կու-պի Բահնաղ իչինէ մէզպահլար ինչա եատդ՝ Աստարտիվի փահթա ետափտը, վէ ճիւնատա ը սէմավիլէրնին քօսթֆէ-սինէ 'իպտուտի էտդ՝ տէրլէրէ խըտա-մէթի էլլէտտ. 4 – Վէ՝ Իահվիմի Երուսա-ղէմտէ գօրսա՞մ՝ տէ՞կիս ԲԱՊՊԸՆ պուճ-յուրդը մնահլատէ, Երուսի՞ պէկլիթ իւբ ԲԱՊՊՏԱ մէզպահլարը պինտա էտդ, 5 – Պէկլիթ իւբ ԲԱՊՊԸՆ իչքի Հավլուճ-սընտա ճիւնատտը սէմավիլէրնին քօսթֆէ-սինէ մէզպահլար էտփտը։ 6 – Օղ-լընը տուխթ սիթ էշտէն կէչիրտի. վէ միւ-նէճճինիքը իլէ ֆալճըլըդ էտերէքը՝ ճինճճիլեր իլէ պագբճըլարտա տուխդըդը խոր. վէ ԲԱՊՊԸՆ 'ինտինտե քէօթի իւ օլտընը պիյատտէկլէ իշլէյէրէք ատը գատպատա կէթ իրտսի։ 7 – Վէ ինշա էթ-տիկլի Աստարտվիի փահթ ընը օլ պէկլիթ գօտտա, քի տէրէն Հազգընտա ԲԱՊՊ 'Իսրաէլ վէ օղլու Սալամինտա խոսա-պէն' Իսամխի իլէլէպէտ պտա պէկլի-տէ վէ Իսրայէլին ճիւմլէ սրպճլտրդն-տան լինի խոտդ էճ ատիլմ՞ Երուսաղէմ-տէ գպտաճադրմ՞. 8 – Վէ էճատտալտրը-նտա վէրտիկիմ՞ տիյատտան՝ Իսրայէլին այտդընը պիր ատտա գըմբլատթի մուսա-Ճադրմ՞, ատնճագ պտա չատրէլե քի՞ տո-լէր հէփ եւ՞իլէրիմի հըզիզ էտիպ, պու-լըմ՞ Մովսէսին տէրէք իլ էտալիդ էլլէ-տիկլի պիւՀթիւն չէրի՞տո ատ իսրայէլն հատրքէթի էտէլէ՞ տէմիր իտտ։ 9 – Լաքին տէրէ տէՀլէմէտիլէր, վէ Մա-նասե ԲԱՊՊԸՆ պէհնի Իսրայէլ էօնիւն-տէն հէլաք էլլէտիկի թո՞իքէլէրատն պիյատտէ քէօթի իւ օլտը իշլէմէյէ տո-լէրի իպտալ Լիտտ։

10 – Վէ ԲԱՊՊ գատլարը օլտն փէյ-գամընդէլէր վատրի տագրլէ տեհի՝ քի, 11 – Ցուգա մէլիքի Մանասե պտա մէք-քատ հտրը իշլէյիդ՝ քէնտինտէն մնա-գատտամ՞ օլտն Ամթրիէթտան գիյատե քէօթի իւ օլտը իշլէ տիկլի, վէ Ցուգա-յու տատի փաթի լտրըլդլէ կիւնատա տե-պէպ օլտրդը իշլիւն, 12 – Իսրայէլին Ալլահը ԲԱՊՊ պէհլէ պուճյուրը։ Իշ-թէ պէհն Երուսաղէմ՞ վէ Ցուգա իւզե-րինէ եէլլէ պիր պէլա կէթ իրէճէյմ՞ քի՞ ատը Հէր իշիտնէնին խբի գուլդը չինկէյէճէք տիր։ 13 – Վէ Երուսաղէմ իւզէրինէ Սամարիա չըփըտըը վէ Ա-քատաբ խանէտինին չագուլընը չէրթուդ՝ ատահան սիլինէրէք թէրս չէվիրտիկլի կիպի Երուսաղէմի սիլէճէկմ՞։ 14 – Վէ միւրասթին պագթկէտինի բէտտ էտդ՝ ատլէրի տիւշմէնլէրինին էլինէ թէսլիմ էտէճէկմ՞, վէ ատլէր ճիւմ-լէ տիւշմէնլէրինէ եաղմա վէ չիքասըդ իշիտն օլաճաղլար։ 15 – Զիրա Հավլա-ըրտիտտա քէօթի իւ օլտը իշլէյիդ՝ է՞ճ-տատտալրընէն Մըսըրատտն չըգ տըգլըդը կիւնատէն պտա կիւնէ գատտար պէհի գատ-գատաղ կէթ իրտիլէր։ 16 – Վէ Մա-նասե ԲԱՊՊԸՆ 'Իսրաէլտ քէօթի իւ օ-լտընը իշլէճէքտէ Ցուգայու կիւնատա տեպէպ օլտն կիւնատիրտտան մո՞տտա, Երուսաղէմի պիր ուճտանն օղ պիր ուճ-ճա գատտար տօլտուրուճագ տէրէք ճէ-

Digitized by Google

ամէ չօգ առչմըզ գան ամէգքսիս։
17 – Ա.Է Մանասէին ահվալըրնե պագիչէյան վէ իշլէրիին քանգիքէսի վէ իշլէտիլի կիւնասը իշլի Ե ուգա մէլիգէրիին Թ եվարիս քիչ տալնասս էտագըլմըշ սար։ 18 – Ա.Է Մանասէ էճատասը իւլ ուլուլասպ սէգալլըրն պագըչէսմին, Ոգա պագչէսմասէ տէֆն օլուհասս. վէ օղլս Ամնն տանըն եէրինէ մէլիգը օլասս։

19. Ամնն մէլիգ օլտգը զէմանն եէրմի իգի հաշրնասս օլսա՝ Երուսաղէմէտ իգի սէհէ հիւքիւմէ էչլէտի, վէ վուհասէտի Եաեբլի Արուսքն գէղը օլուա՝ իսմի Մհասղոմին խոյ։ 20 – Ա.Է փէտէրի Մանասէին իշլէտիլի կիսգի ԲԱՊՊՉՆ 'ինտունասէ քէօթի ս օլսըն իշլէյէրէք, 21 – փէտէրինէն պիւթի իւն մէհէլէյինասէ եէւբրսւյա՝ փէտէրինէն խըտուէմի էչլէտիլի փուբլատս խըտսմէթի վէ 'իպատսէմի էչլէտի։ 22 – Ա.Է էճատասըրնն Ալատը ԲԱՊՊԸ Թէեզ էթասի, վէ ԲԱՊՊՉՆ Թ սրիպգինասէ եէւբրսւյա խոյ։

23 – Ա.Է Ամնըն պէհասէլէրի անըն 'ալէչհինէ փիհինէ չըգսրըզ՝ մէլիյի քէհսն սէբայլնասս գալՀ էթսիէր։ 24 – Տիյսրըն էհսիհօի տասխ մէլիգ Ամնն 'ալէչհինէ փիհինէ չըգսրասղալըրն ճբսմէհինի գալՀ էթսիէր։ վէ տիյսրըն էհսիհօի օղլս Ճավհսիգը անըն եէրինէ մէլիգը հասագ էթսիէր։

25 – Ա.Է Ամնըն իճրա էթսիյի ս'ամալնէ պագիչէյան իշլի Ե Ուգա մէլիգէրիինէն Թ եվարիս քիչ տալնասս հաշրլմըշ սար։ 26. Ա.Է անը Ողա պագչէսմասէ, քհսոտ գասպրնասս տէֆն էթսիէր։ վէ օղլս Ճավհսա անըն եէրինէ մէլիգ օլասս։

ՊԱՊ 22

Ճավհսա մէլիգ օլտգը վագըթ տէքիզ հաշրնասս օլսա՝ Երուսաղէմէտ օթ ալ գիր տէհէ հիւքիւմէի էչլէտի. վէ վուհասէտի Բագիհսիը Ադոյհսիէն գէղը օղլս՝ իսմի Ճէդիդա խոյ։ 2. Ա.Է ԲԱՊՊՉՆ 'ինտունասէ ատգրսւ օլսանը իշլէյէրէք՝ փէտէրի Դաւիթին պիւթի իւն մէհէլէյինասէ եէւբրսւյա, վէ սաղա եաս օալս ասսփսմասղ։

3 – Ա.Է մէլիգը Ճավհսա քհսոտ հիւքիւմէթի իւնին օն ռէքհզինճի ոէհէսհնասէ քհսոտ իգի Սասփան իգին ի Եաեբլիա-իգին ի Մհասղոմիզ պէհթի իւր ԲԱՊՊԱ կէՀասէտէղ, 4 – Սէհ քհսոհինի ի ս'ազամ Քհզկհասանգն եհսոգնասս կէթի, օ սասխ պէհթի իւր ԲԱՊՊԱ կէթի իւրիէնէ, եհսոգնի գասփուճըլսրըն գ ամմասան ճճմ' էթ տսիքէյէրի ագչէյի սագյորն. 5 – Ա.Է անը պէհթի իւր ԲԱՊՊԸՆ իշլինի կէօրէն նասղրլսրըզ էլինէ Թ էգիմ էթ սքնէրպասնալը տասխ անը պէհթինն եէղըլմըշ եէրլէրինի Թ ս'տիր իշլէնէ պէհթի իւր ԲԱՊՊՏԱ իշլէկէնէլէրէ, 6 – Ս'նի տսւկէրլէրէ վէ գալՁալատս վէ տսիքէրճըլսրասս վէ պէհթինն Թ ս'տիրի իշլէն ագսղ ալ եճատալմըզ Թ սշլսղ տասխ ըսյմնգալ վէքհնիէէ' տէյլէ էմը էլլէտիս։ 7 – Լաքհն էլլէրինէ Թ էգիմ օլատնան ագչէյինն հնասալը անկէքատէն խալ էհնիլմէզ խոտ, չնշնքի խալ իգ ասմէթի իշլզրէ հաղէքէթի էաեբլէր խոտ։

8 – Ա.Է քհսոհինն ի ս'գամ Քհզկհասանգ իգ Սասփանս՝ Պէհթի իւր ԲԱՊՊՏԱ չէրե'սան քհսոտ սալնէ տասխ. վէ Քհզկհսա օլ քհսոտ սալնէ Սասփանս վէքհսի, օ սասխ անը օգատսս։ 9. Ա.Է քհսոհի իգ Սասփան՝ մէհէյինն հասնէ կէնիգ անաս խագէր կէթի իւրէնէ՝ Պէհտսէրէրինի պէհթի պագատանան ագչէյի չըգսրըզ՝ պէհթի իւր ԲԱՊՊՉՆ Թ չնինի կէօրէն նասղրլսրըզ էլինէ Թ էգիմ էթ սքնէր՝ ատսի։ 10 – Ա.Է քհսոհի իգ Սասփան՝ մէհէյէ, Քհսոհինն Քհզկհսա պասնաս պիր քհիտագ վէրսի՝ ատչիս խագէր վէրսի. վէ Սասփան անը մէհէյինն հնագղալըրնասս օգատսս։ 11 – Ա.Է մէհէյը շէրե'սի քհիտագըն ատզէյէրինի իշլիհսիյէ կնագ էլալխաէրնէ էրթի սր։ 12 – Ա.Է մէհէյը քհսոհինն Քհզկհսյա վէ Ակիկամ՝ իսխն ի Սասփանս վէ Ակքսոր իգին Մչխնսյա վէ քհսոհի իգ Սասփանս վէ մէհէյինն պէհտսէրի օլսան Աասյհսյա էմը էտսիգ, 13. Կխսինէգ վէ պէհտսի'չինէն վէ գալՁի իշլինն վէ պիհթի նան Ճավհսա իչնէն, պագըսնանիշ օլսան պագ քհիտագըն ատզէյէրի խագատագըսս ԲԱՊՊՏԱՆ սե'ալ էլէչէյինիզ. գիքհս էճատասըմշզ պագ քհիտագըն ատզէյէրինն տսիկէհէյէրէք՝ պիգսի՝ իշլինն հագրլմըշ օլսանըն քհսոֆֆսհսնի իճրա էթմէտիքէյէրի ատգէպատէն, ԲԱՊՊՉՆ 'սլէչհմիգէ սլէվէչէնմիշ օլսան զագագալը չհատալը սոր' ատսի։

14 – Ա.Է քհսոհինն Քհզկհա վէ Ակքհսոր վէ Ակքսոր վէ Սասփան վէ Ասասյհսա էլալխաէ հագրլը Սէհզսա իսխն ի

Digitized by Google

Թեկուա իսկ ի Աստուծոյ զեվճռեսի ոչոգս Ոզգս նեպիլէնին նէգսոնէ կխոսկ՝ ասնըն իւլէ միւ քէսուլեմ էիմէրլէր. 9 ասանկ ենուսաղէ մնակ Մասալնասաս ասաքին օլուբ իսկ։ 15 – Վ.է մէրգուսմէ ասնկէրէ խիմասպէն՝ Իսգոյելին Ալլահը ԲԱՑԻ պէգոյէ պուլսուրը, Ակի պասնա կէօնասերէն ասահմ սէյիմիզ քի, 16 – ԲԱՑԻ՝ Ինձէ պաս մէքեան իւզերնէ վէ անոն էհալիսի իւզերնէ պէլա, եասնի Յուգա մէյիկինին օգուսուգը քիհասոգ հէվ սէօգէրինին ֆոսիհնէնը կէիրէճէյիմ։ 17 – Ջիրա էլլերինին ճիսմէն 'ասմէլէրիայէ պէնի գոգասգա կէիրմէրէ իւզերէ պէնի իհերը էասիզ՝ գոյուրի իլէ Ցէլսուրաս պուլսուբ եասգասլոգ. պաս սնսէկսէն գոգասգոգ պաս սնսնալ իւզերնէն սոլեվէնէմէզ օլսուգ, սէօնմէյէճէգ սոիր՝ սէյիս պուլյասրը։ 18 – Վ.է ԲԱՑԻՑԱՆ սիս'սալ էհմէգ իւղրէ սիգի իրասգ էասէն Յուգա մէյիկինէ սէօյէկէրնիգ քի՝ Իչիհաճիկի սէօգէրէ խուսուսրնասս Իսրայէլին Ալլահը ԲԱՑԻ պէգոյէ պուլյասրը։ 19 – Գալգիկ եուսմչոյոգ պաս սնսնալ վէ անոն սէքէնէսի 'սոէյհինէ խոսրասգ վէ լոնէնէ օլմոլոգը իչիսէ սէօյէկոգ. չիմ քէլէսմէ սոիկէսոիկոսէ, ԲԱՑԻՑԱՆ Ցէսուսրնասս միւհեվալը՝ օլսոգսգ էգսիհակկ էրրիճոգ հուգուրըգմոս սոգ. ըսասրդն իչիսէ, պէն սոսգի պէսէ սոիկ. էյհմ. 20 – Պու էճլոսէն իչիհէ սէնի էճասոսդիս գամմ էասերիմ, վէ գասգըրճնաս հալ ը սասոիչոսէ գոնուլասճագսան, կէօգլերիդ սոսգի պաս սնսնալ իւզերնէ կէիրէճէյիմ պիւհիւն պէլասրը կէօրմէյէճէգ սոիր. ԲԱՑԻՑԱՆ պաս յասրասրդը պաս սրը՝ սէսսի Անէր սոսգի մէլիկ խասգեր կէիրասիլէր։

ՊԱՑ 23

Վ.է մէլիք՝ Յուգա իլէ Ցէրուսաղէմին ճիսմէն իհոիչյուրդրը քէնսի Ցանդոյ հէվլս էիմէրսոհ։ 2 – Վ.է մէլիք՝ Յուգանդն հէվ սոսմէլէրի վէ Ցրասոսդէմին ճիսմէն սէքէնէսի վէ քհասհինէրը իլէ փէյղոմպէրլէր, պէգոյէգ. քհոչիւգ պիւհիւն գոմմ՝ անոն իլէ պէրասգեր օլսուրը Չոսոյոգ, ասնըն սոիկէր իչէրնէ, պէյհ իսր ԲԱՑԻՑԱՆ չէգոյոգ, ասնըն սոիկէր իչէրնէ, պէյհ իսր ԲԱՑԻՑԱՆ պուլուՑմնէյ օլսոն 'ասոն քհիսոսդըն հէվ սէօգէրինին ՑգասուսսասսՑ. 3 – Վ.է մէլիք սոիրէյհն հասնըսոս սոսգրասսոգ՝ պաս քհիսոսդասս հասգղէմէյ պաս 'սոհսըն սէօգէրինի հէրհանէ կէիհրմէգ իչիսէ, ԲԱՑԻՑԱՆ իսրանիսէ

քրիքին կիւնէչէ թաֆթաֆ էֆ-մէչ օլսըք-լարը ամէնրը պէյի իւր ԻԱՊՊԱՆ ՄԷՏԷՔԼԻՆԱՆ, ետու'նի փոխուբիւնէ օ-լան խաստր' Նամէ ամանէլչին օտասը եանընտան գալարըրդ կիւնէչ տրա-պալարդրնը ամէնէչէ եագտը : 12 – Վ.Է Աքազ քէօչքէնիւն տամը իւզէրին-ա՜է Ցուգա մէլիքէլերինին եամիշէչ օլ-տըդլարը մէզպահլարը վէ պէյի իւր ԻԱՊՊԱՆ էքի հավալաբնատ Մանատե-նին եամփագը մէզպահլարը մէլիք եըգ-տը, վէ անէլերի օթատան ակ' էտթով' Թօփհագլարընը կնգրան տէրէհնէհամ-տը : 13 – Վ.Է մէլիք Եըսահագ' գատ-չըգնատա Հէլալ տատը տագրնատա Սի-գանըլարընն մէգբատհէսի Ատատարմի վէ Մովարըլարուն մէգբատհը Քասնով վէ Ամինիքէրին մէգբատհը Մեգքամ' ֆէնհա Խարտէլ մէլիքի Սագմանըն եատփ-տագը միւրիթ էֆէ'ատարը նէ ճիա էլլէտտ. 14 – Վ.Է ատնէմէրի գերըդ Ատատ-քամիրտրը քէսէրէք' եէրլերինի բնատն քէմիքէրհրէ տօրտատրատա :

15 – Փէզտիք Բեի էլտե պատլուդան մէզպահ իլե Խարտէլին կիւնէհ իշլե-մէնինէ սէպէպ օլան Ցուգատամամ ֆոն ի Նագատուն եամփագը միւրիթ էֆէ'ատը, հէմ' մէպպահը հէմ' միւրիթէֆէ'ատը եըգտը. միւրիթէֆէ'ատը եագըդ թօդ էտերէք' Ատատարմիքը տատի եագտը. 16 – Վ.Է Ցովախա ատօնիշ-պ օթատան' ատարդատա պատլուդան գատրլտրը կէօր-ատու. վէ քէմիքլերի օլ գատրլտրատան կիւնէ իրատերէք, Ալլահ տատմինին պատ չէյլերի սէդյլէրիպ' Նիտա էլլէտիլի ԻԱՊՊԱՆ քէլտմանա կէօրէ, տնեբէ մէզ-պահ իւզէրինէտ եագմագլէ տանը նէ-ճիա էլլէտի : 17 – Վ.Է' Պաա կէօրտու-լիմ' տէքիլի թ տւշ նէ' տիր' տէմէտէչ-լէ, շէհր էհալիսի տնու' Ցուգատատան կէլիպ' Բիի էլ մէզպահը 'ատէչչհիկե պատ եամիտրդի չէյլերի գէօյնէդ նի-տատ էտէն Ալլահ տատմինին գատրը տտը' տէտլիչը : 18 – Ո տատի' Անը պրատդրնը, պիր քիմսե տանը քէմիք-լերինի դըմլատմի մնատը' տէչիւ տատ-յատ-բատդնատա, տանը քէմիքլերինի վէ Ատմինրնատան կէլէն փէյդամպէրին քէմիքլերինի պրատգատլտրը : 19 – Վ.Է Ցովախա Խարտէլ մէլիքլերինին Բ-տդը գատգատա կէիբրէրէք Ատմնրիտա շէհր-լերինէ եամփագլտրը միւրիթ էֆէ'ատ-լտր խատնէլերինին ճիւմլեսինի տէֆ' է-տթով' Բիի էլտե հէրնէ եամփագը խսէ, տանը լերէր տատի էգդլէ եամփագը : 20 – Վ.Է օրատատա պատլուդանա միւրիթ էֆէ'ատլտր քէտ-հինէլերինին ճիւմլեսինէ մէգպատհլտրը իւզէրինէտ քէտէրէք, տանլերին իւզ-րինէտ ինատն քէմիքլերի եագտրըգատան տօդրա Երուսաղէմ' տատէի էգլէտի :

21 – Վ.Է մէլիք պիւրի իւն գատմա' Գատ 'ատնա քիմ տպրդնատա եագրլմէշ օլ-տըդը վէ ճհչէ Ալլահընրդ ԻԱՊՊԱ պատ-ակ պատրատմ իճրատ էտինիզ' տէչլե-էմ էլլէտի : 22 – Զիքրա պատ պատակ պատրատմընին միտլ Խարտէլէ հիւ քամ' էտէն հագքմէլերին կիւնէլերինատն պէ-րատ վէ Խարտէլ մէլիքլերի իւե Ցուգատ մէլիքլերինին հէֆ կիւնէլերինատ տատրի իճրատ օլատնմատը : 23 – Ֆատգատի մէ-լիք Ցովախանըն օն ակբտիլին ճհ ակնէսին-ատ պատ պատակ պատրատմը Սրատատդէմ-ատ ԻԱՊՊ իչչին իճրատ գըլտը :

24 – Վ.Է Ցովախա' քատսընին Քեզկիսա-նըն պէյի իւր ԻԱՊՊՏԱ պատ լատրդը քա-ֆի տատրատա եագրլմէշ չէրի'ատի քէլտմընը եէրինէ կէմի իրմէք իւզրէ ճհննճհլէր իլե պատգէճլտրը վէ Թէրատֆիմ' իլե փատքլտրը, վէ Ցուգատ ատչտրընատա վէ Երատատղէմտե կէօրիւնէն ճհտմէք մէքրատհատի գէ' էֆ տատի : 25 – Մո-ակսինն չէրի'ատի ընրն քատֆէֆտինէ կէօր-է ատնրն կիռի պիւրիի դատլտինատէն վէ պիւրիի իւն ճանրնատա վէ պիւրի իւն գատվիվի ինատնէ ԻԱՊՊԱ բիւճհատ' էտէն պիր մէրէք ատնատն էվվէլ օլմատը վէ ատնատն ատգրտա տտրի ատնրն միտլ գատ-հատր էֆ մէտտի : 26 – Լատքին ԻԱՊՊ Մա-նատէնինէ տնր գատզատա կէֆ իրտլէ-հէ փ 'տտմէլերինատն տտօլտը Ցուգատ 'տա-լէ,հինէ տլէվէլէնտիշ օլատն 'տտլիմ' գատ-զատպրնրն շիտատէֆ ինատէն կէրի տէօր-մէտի. 27 – Վ.Է ԻԱՊՊ' Խարտէլի տէֆ' էֆ-տէֆլիմ' կիպի Ցուգատը տտրի հատ-գատբրմատն տէֆ' էտէճէլիմ', վէ պատ-ինի իֆտատ էֆ տէֆլիմ' Երատատղէմ' շէհ-րինի վէ հագգընատա' Իտամի օրատատ օ-լատՃագ տտը' տէլիճ տէգյլէտիլիմ' պէյ-ֆի բէտտ էտէճէլիմ' տէտտի :

28 – Վ.Է Ցովախընրն տտվատլընրն պատ-գիւյէտի վէ Խյէերինին քատֆէֆտի Խշ-ֆէ Ցուգատ մէլիքէլերինին ֆէվտտբիմ քիհմ տապրտատա եագրլմիշ տտը :

29 – Աֆրն կիռնէրինատ Մբտրը մէ-լիքի Փատրատան Նէքատտ Ատրատատատ մէլիքի իւգէրինէ Տրտֆ-նէհրինէ չէգ-մատլէ, մէլիք Ցովախա տտախ ատֆրն գատրշըրնատա չէգտը. ո տտախ Ցվէնտ-

Digitized by Google

ՀԷօթախչիւ կիսի՝ անը Մակեդոնաստա Էօլտեւրտու։ 30 — Ւ.է պէհտէլերի տաՀրան ճէհէտտինի Մակեդոնաստան տարտա իլե Եաուաղէմ կէթիրիս՝ անը քէնտի գաղրնատա տէքին էյլէտիլէր. վէ ատյտարըն էհսանսի Յովսաքաթ իպն ի Յովսիայը ալըպ մհտ էտէրէք, անը փէհէրինին ևերինէ մէլիք նատաթ էթտիլէր՝

31. Յովսաքաթ մէլիք օլտըղընատա ևերմի իւշ ևուշընատա օլտա՝ Ներուսաղէմտէ իւշ տյ հիւքիւմէթի էյլէտի. վէ վտյհաէսի Լեհացալը Ներմիտինդն գըղը օլտա՝ իմմի Ամիատաղ իտի. 32. Ւ.է էճատտըն հէփ 'ամէլլէրի կիսի՝ ԻԱՊՊԸՆ 'ինտիրտէ քէօթիւ օլտնը իշլէտի ։ 33 — Ւ.է փարաւոն Նեքաւա՝ անը Ներուսաղէմտէ հիւքիւմէթ էյնմէհէթ իշլէն Եմմի տէյտրընատա վտագը՝ Ռեբզատատա մինչդաւ էտիպ, տէյտրա ևիւզ թաղտնի կիսիւշ վէ պիր թաղտնի տալէտան ճէրիմէ ատալտը։ 34 — Ւ.է փարաւոն Նեքաւա՝ եղիսկիմ իպն ի Յովսիայը փեսերի Յովսիասդն ևերինէ մէլիք նատաթ էյլէնիպ՝ իմմինի Յովսհիմէ թէպտիլ էյլէտի. վէ Յովսաքազը ալըպ Մըսրա կէօթէրտի, օ տտեղի օքատտա վէֆտի էյլէտի։ 35 — Ւ.է Յովսհիմ կիսմիշ իլե ալճմէնը փարաւոնա վէրտի. Ֆռգտլի Փարաւոնդն էմրի իւղրե ագէչի վէրմէք իչին՝ տէյտար իւղերինէ վէրկի գօտտա, վէ տէյտրըն էհսանսդնան հէր քէսիւղերինէ գօնաւլտն վէրկիյէ կէօրե՝ Փարաւոն Նեքաւտվա վէրմէք իւղրե՝ կհսմիշ իլե ալճտուն ալտրը։

36 — Յովսհիմ մէլիք օլտըղընատա էհրմի պէշ ևուշընատա օլտա՝ Ներուսաղէմտէ օն պիր սէնե հիւքիւմէթի էյլէտի. վէ վտյհաէսի Խուամնալը Փռգտլիսդն դրըղ օլտա՝ իմմի Զօսիքիա իտի։ 37 — Ւ.է էճատտըն հէփ 'ամէլլէրի կիսդի ԻԱՊՊԸՆ 'ինտիրտէ քէօթիւ օղտնը իշլէտի։

ՊԱՊ 24

Ասդն կիւնէրինատ Բաբէլոն մէլիքի Նաբուգոդոնոսոր կէլտի. վէ Յովսհիմ ոտա իւշ սենի գաբտըգ էհմիքտաէն ասկըտ տէհնիպտ ատը 'սոր օղտա։ 2 — Ւ.է ԻԱՊՊ ատնի իւգրերինէ Փռգդէալը պէօղիւքքէրի վէ Սիւրիայը պէօղիւքքէրի վէ Մովաբըը պէօղիւքքէրի վէ Ամմոնդի պէօղիւքքէրի ատվգ էաքէրէք ։ գտալտրը օլտն փէշդտմդէրէք վատթհտոբդտէ ԻԱՊՊԸՆ պտւյտրտըը դը քէլտմտա կէօրէ տնդէրի Յովսդտրը 'ատէյհինէ՝ տնը խտրտտպ էհմէք իչինե կէօնտէրտի ։ 3 — Ֆիլէպպոպ Մտանտեդնի ճիւմէնի իշդէսիյի կիւնտնտհլտրը իչինե, Յովսդտրը հտվտսրընատան ատէֆ՝ էյլէմէք իւղրե, պտւ չէյ ԻԱՊՊԸՆ էմրինէյը ատգտպ՝ պտւյտրտս։ 4 — Ւ.է ատտեի տտեքտտիչիւ տատչտրդ գտն իչինե վո-ե՝ պտւյտրտ, գիւրտ Ներուսաղէմ տատչտրդ գտնդէ տօղտատրտտտ։ ԻԱՊՊ ատտեի 'ատֆվ էհմէք էտիէ տե։

5 — Ւ.է Յովսկիմին ատվտյրընէն պտպիւյտեի վէ իշդէրինին քէտտֆէտտի իշղիե Յովսդտրա մէլիքէրինին էհեվտրիե քրիճտպդրնատա եազդյիշ տրը։ 6 — Ւ.է Յովսկիմ էճտատրը իւղե տւյտատտա, վէ ատնդն ևերինէ օղտա *Յովսքին մէլիք օլտատ։

7 — Ւ.է Մըսրը մէլիքի պիր տտտհա քէնտի տիյտրընատան չըգմտտրը, գիրտ Բաբէլոն մէլիքի Մըսրը վատտհտնէն Ֆրտղի նէհրինէ գտտտրը, Մըսրը մէլիքինէն տլմիշ իտի։

8 — Յովսքին մէլիք օլտըղընատա օն ատքիվ ևուշընատա օլտա՝ Ներուսաղէմտէ իւշ տյ հիւքիւմէթի էյլէտի. վէյհաէսի տատտհ Ներուսաղէմի Եշնէհտնդն գըղը օլտա՝ իմմի Նէհուշթտ իտի։ 9. Ւ.է փէտերինին հէփ 'ամէլլէրի կիսդի ԻԱՊՊԸՆ 'ինտիրտէ քէօթիւ օլտնը իշլէտի։

10 — Օ զէմտնի Բաբէլոն մէլիքի Նաբուգոդոնոսորդն պէհտէլերի Երուսաղէմ չըգտրտտրը, վէ չէհր մտհստրէ օլտնտտա։ 11 — Ւ.է Բաբէլոն մէլիքի Նաբուգոդոնոսորդ չէհր իւզերինէ գէլտի՝ պէհտէլերի տնը մտհստրէ էթտիլէր։ 12 — Յովսքին տատը մէլիքի Յովսքինի տատտհ վտյհաէսի վէ պէհտէլերի վէ րէհյտլերի վէ խտտրտյտրը իւղե պէրտպէր Բաբէլոն մէլիքինին հտվտսրընատա չըգտրը. վէ Բաբէլոն մէլիքի քէնտնի հիւքիւմէթինին աէքթգինճի սէնէսինտե տանը թտւթտատ։ 13 — Ւ.է պէհտի իւր ԻԱՊՊԸՆ ճիւմէնի խտզինէյերի իւղե մէլիքի սէրտյտրընէն խտզինէյերինի օրատտտն չըգտրտր, վէ ԻԱՊՊԸՆ հէյքէքի իչինե ԻԱՊՊԸՆ քէյհտմդնա կէօրէ Նա-

*1 Թէվ. 3. 16-ա Յէքոնիա փինկէր

Digitized by Google

քաշել մեկին Սաղոմոնէն հաճոյքը ալ-
թաւ էսէվաթը. ճիւմլէսինէ գըրաը։
14 – Ա.Է օն պիկ էսբը օլաթագ, պէ-
թիւն Եըռասաղէմ՝ եհալեսի իլե բէ՛իս-
լէրինին քեսֆիեէսինէ վէ գուվվէթ
առհիալէրինին ճիւմլէսինի վէ տիւլ-
կէը իլե ատմըճիլէրին ճիւմլէսինի է-
ակը կէօվթ իւրաեւ։ տիյարըն եհալեսի-
նին ֆուգարաչաճան մա՛առ պիր քիմ-
սէ գալմատը։ 15 – Ա.է Ցովաքինի տա-
խթ Բաբելոնա կէօվթ իւրեւալ՝ մեկինի
վալիտէսի իլե մեկինի զէվճելէրինին վէ
ահքն խառտմլարընը վէ տիյարըն պէօ-
յիէքլէրինին տախթ Իրուսաղէմէն Բաբ-
ելոնա եակը կէօվթ իւրեւաև։ 16 – Ա.է Բա-
բելոն մեկինի՛ եէտի պիկնէֆէը օլաթագ՝
գուվվէթ առհիալէրինին ճիւմլէսինի
վէ պի՛նէֆէը օլաթագ տիւլկէը իլե
ատմըճիլէրի, եան՛ն գուվվէթլի մու-
հարիպլէրի Բաբելոնա եակը կէօվթ իւր-
եաև։ 17 – Ա.է Բաբելոն մեկինի ահն
՛ամանճասը Մահանիալը տէրի եէրինէ
մեկինը Նաթան Սեդեկիա-
յա թ Եպոխ էլլէսի։

18 – Սեդեկիա մեկինը օլաթղընաա
եէրմի պիր եաշընաա օլաթ՝ Եըռասա-
զէմէտ օն պիր սէնէ հիւքիմէթի էլլէ-
ան։ վէ վաւիտէսի Լէբնալը Եըռմիտէրն
գէղը օլաթ՝ իոմի Ամիտաղ բոխ։ 19 –
Պաա տախթ Ցովակիմին հէվ ՛ատէլլէրի
կէպի՝ ԲԱՊՊԷՆ ՛ինտիրտէ քէսթի իւ օ-
լանդը էլլէնի։ 20 – Ջիրա տնկերի քէնե-
ան հաղուբընաան թ՛ատա էլլէմէ տէ-
բէ ճէնտիրաէ ԲԱՊՊԷՆ դաղալաը Եըռա-
ասաղէմ՝ իլե Ցուդա ՛ալէյհինէ օլտուե-
պաւ էճլաւէն Սեդեկիա Բաբելոնի մեկի-
յինէ ՛ատաը օլտուե։

ՊԱՊ 25

Վ.է հիւքիմէթի ինին տօղուզընճը
աէնէհինաէ, օնունճը այլն օնունճտա,
Բաբելոն մեկինի Նաբուգոդոնոսոր պիւ-
թիւն ՛ատաբէրի իլե Եըռուսաղէմ՝ իւզէ-
բինէ կէլիպ՝ տնա գարշը օրտու գուե-
բարտագ, էմբրաֆընտա մէմէրիլէր ին-
շա էմի տա։ 2 – Ա.է չէ՛ր Սեդեկիա մե-
կինին օն պիրինճի սէնէսինին տէրին մու-
հասէրէտ գալար։ 3 – Ա.է այլն տօ-
գուզընտա չէհիտէ դրիլըգ չհատէմէ-
լէնիպ՝ տիյարըն էհալեսի իչինն էքմէք
պաւլանմատը։ 4 – Ա.է չէհիրին ատբը-
գո կէտիկ ա՛իլրտը, էվ մնհրեպլէրին
ճիւմլէսի կէճէլէյին մեկիք պաղչէսի
գաբրպնտէ վնպը՝ իքի սաւրը ատաա-
ակընտաքի գափտա եօլընտան ֆէբը եճ-
փէկբ. վէ Քաղդէացիլար չէհիրի իհմալճ
էմի միշ օլաղբկլարը չհիտէ, ֆէյէ ատհա-
րա եօլընտան կիմ ատ։ 5.Է Քաղդէա-
լիլարըն՝ ատաբէրի մէկիյի թ՛ագիպ էտիպ՝
ատան Երիքով ատհրատլարընտա եէմի ըշ-
տիլէբ. անդն պիւմի իւն՝ ատաբէրի տատխ
եէտնընտան ատաղրլար։ 6 – Ա.է մեկիյի
թ՛ատիպ՝ Ռիբղատա Հաբելոն մեկիյինէն
հատղընբընա կէօվթ իւրեւալ, անդն
հագդընտա հիւքմ վէրտիլէր։ 7 – Ա.է
Սեդեկիանդն օղուլլարընը անդն կէօզ-
լէրի էնտիւնտ գախլ էմի ոսքատն ոսկ-
րա, Սեդեկիանդն կէօվլէրինի քէօր
էմտիլէր, վէ անը զէնճիրլէրէ պղոզ-
լուլրպ՝ Բաբելոնա կէօվթ իւրտուլէր։

8 – Ա.է Բաբելոն մեկիյի Նաբուգո-
դոնոսորդն օն տօղուզընճը աէնէհինաէ՝
պէշինճի այլն եէտնհինտէ Բաբելոն
մեկիյինին պէնեսէտ օլաղ՝ մա՛իկէթի
՛ատաբէրի բէ՛իսի պուլունան Նաբուզ-
գոդան Եըռասաղէմ կէլիպ, 9 – Պէկիթ
իւր ԲԱՊՊԷ վէ մեկիք սէբայիրը եէռգ-
ատը. վէ Եըռասաղէմին խանէլէրինին
ճիւմլէսինի վէ պէօյիւք խանէլէրին
ճիւմլէսինի ութ էշէ եէռդտը։ 10 – Ա.է
մա՛իկէթի ՛ատաբէրի բէ՛իսի եանընտաա
պուլունան Քաղդէացիլար ՛ատաբէրինին
ճիւմլէսի Եըռասաղէմին էմի բարիճնաա
օլան սաւրաա եըգռպիլար։ 11 – Ա.է չէ՛ը-
րին խլինէ գալան գամմէնը պաղէյէ-
սինի վէ Բաբելոն մեկիյինէ իլմի իճաա է-
ատէն փիւսուրլէրի վէ պաղը գալան խալ-
գը մա՛իկէթի ՛ատաբէրի բէ՛իսի Նաբուզ-
գոդոնոսոր էսիր կէօվթ իւրտու։ 12 – Ա.է
քին մա՛իկէթի ՛ատաբէրի բէ՛իսի տիյար-
րըն Քաղդէացիաոն, պաղճը վէ
չիֆթ ճի օլմադ իւզէ, պա՛զընճը
պաղգատը։

13 – Ա.է Քաղդէացիլար պէկիթ իւր
ԲԱՊՊՏԱ պաւլանան փիրինճ տիրէքէ-
բի վէ գա՛իսէլէրի վէ պէկիթ իւր ԲԱՊՊ-
ՏԱ պաւլանան փիրինճ հավաւզը գը-
բրպ՝ փիրինճէլէրինին Բաբելոնա կէօ-
վթ իւրտուլէր։ 14 – Ա.է լէգէնլէրի վէ
քիւրէքլէրի վէ մա՛ղ մնղպաւլարը իլե
պուէնաւը ցաղալարընը վէ խրամկի ֆ-
չիւն գուլլանըլան պաղըը էսէվթէն
քեսֆիեէսինի ալտրլար։ 15 – Ա.է մա-
՛իկէթի ՛ատաբէրի բէ՛իսի պուխրատաե-
լար իլե ֆաղալարը, կէրէք ալթ ատնաան
կէրէք կիւմիւշտէն օլան էշեակլր։ 16 –
Ա.է Սողոմոնդն պէկիթ իւր ԲԱՊՊ իչէն,

Digitized by Google

ետափառդը խոք տիրէքերէն վէ պիր հա-
վուզը վէ գո՛խտէրէն տլաը. ճիւմլէ
պատ էտէվտէն փէրթնէճ թ՛ատրըլյա
կէլմէզ խոր։ 17 – Պիր տիրէչին ճիւա-
ռէքլիչի ան ռէքիզ զըրտ՝ օլուզ՝ թռվէ-
լընատ փէրթնէճտէն պիր պաչլըզ վատ թ-
տի, վէ պաչլըզըն ճիւ-քառէքլիչի ի՛ւչ զը-
գա՛ խոր։ վէ պաչլըզըն հէր թ՛ատրաֆըն-
տտա չէպկէն նուգդը վէ նաղլատ պատլա-
նուզ՝ պուռնէլտըրը ճիւմլէտի ատ փէրթնէճ-
ատէն խոր. օ պիր տիրէք ատախ չէպկէն
նուգդըլ՛ւլ պէրաթպէր պէդլէ խոր։

18 – Վ՛է մա՛ֆլէմ՝ 'ատքէրի բէ՛խի
քառհին ի ճվվէլ Սաթռիխտը վէ քառ-
հին ի ատան Սոփռհիսյր, վէ գոփռնէրը
ի՛ւչ մռհաֆըզդը, 19 – Վ՛է մռհա-
րի՛պլէր ի՛ւզէրինէ նատպ օլուռնան պիր
խատըմ ի՛ւլէ մէդինյին Հատզրըրնատա
ռռբանդատրատան շէհրատ պատլանուռնա
պէշ քիշիյի վէ ճհմալիչի 'ատքէր նատ-
զան օրտռա պաշ քառմի խալինի վէ տի-
յարըն ճհմալխռնատէն օլուզ՝ շէհրատ
պուլունանդատրատան ալմի մ՛ըշ քիշիյի
շէհրատէն ալտը։ 20 – Մա՛ֆլէմ 'ատ-
քէրի բէ՛խի Նաթռզդըրդան պատնդրը
ալըզ՝ Ռռբզդյատ Բաբելոն մէդինյինի
Հռզզրըրնա կէօթի իւբռխռ։ 21 – Վ՛է
Բաբելոն մէդինյի ռռնէրի Եռմի՛ռ ռխյա-
ըրնատա վատգը՝ Ռռբզդյատ վռրռզպ էօր-
ռխռյռխռ։ Պէզյէճճ Ցռզդա քէհռի
ռխյաըրնատան էռիր կէօթի իւբռխռյռխռ։

22 – Վ՛է Բաբելոն մէդինյի Նռպռզդռ-
զռնռսռր Ցռզդա ռխյաըրնատա պատգը
գատմըշ, ատ՛ռն պատգըզը էհսդի իւ-
պէրէրինէ Գոթ-ռգիսա խդն ի Ա՛քրիկատ՝
խդն ի Ռսռփռնռր վատի էդլէտռմ՝
խդն ի Ռսռփռնռր վատի Նատզ էդլէտռմ։
23. Վ՛է 'ատքէր ռէբատպատրըրէն ճհմա-
յէտռր վէ ռռնէրէրին ատատմէրէրի Բաբելոն
մէդինյինին Գոթ-ռգիսա վատի Նատզ էճ-
ռխդինի խդլիճ ռխքէրինատ՝ Խռմդյէլ
խդն ի Նատճռռնիսա վէ Ցօհռռնան խդն ի
Կռսրէ վէ Նէբռռխռճռդը վէ Սաթռ-
քառհին վէ ռռնէրէրին ատատմէրէրի Մատ-
փռյա Գոթ-ռգիսանէրն ճռռնռնա կէդռմիշէր։
24 – Գոթ ռգիսա ատախ ռռնէր իդէ ատատմէ-
դէրինէ ռէմին էռտրէք ռռնէրէ խդմատ-
պէն՝ 'Բատդէռդդռլատա պռռդզդ կ՛ռմէք-
ռատ՝ գօրգմռզդռզդ. ռխյատռա ռռքէրն
օլուզ՝ Ռռբզդռլռն մէդինյինէ գռռդզդռ-
ռքինդ, վէ ռճգէ խռյդզը օլուր՝ ռռճռռ-
25 – Վ՛է ռէռմինճի ռյռռս չդռռռտ-
դէքռատէն օլռն Խռմռյէդ խդն ի Նռխճռ-
նիսա խդն ի Եզդիռռմռս ռն ռէֆէր ռռտէմ
իդէ կէլմռզ Գոթ-ռգիսդը վռռ-ռռտըդռտը, օ
ռռքռխ վէֆռմը էհ ռռճ. քէզռլդը Մռռտ-
փռռռս ռռնէրն ռռռնէրռռս պռռդզռռռն նէ-
հռռռխդրէրի վէ Գռռդզդռռյդզռրը ռօդռխռ-
պռռռր։ 26 – Վ՛է գռռվմէն քռռքճֆռռռ,
քբռչիռ-քռռէն պէդիյռռ վռրըռճռռ, վէ
'ռռքէր ռէբռռռռդզռրը, Գռռդզդռռյդզռրը-
ռռռն գօրգմռզդռզդռռ, գռռզդռռ Մըռռռ
կռմի ռխդրէ։

27 – Վ՛է Ցռզդա մէդինյի Ցռվռքճֆռն
էռռռրէմ ռնին օրռռզ ռէռռռնճի ռճֆռռ-
ռխռնռռ, օռ խքռնճի ռռյըռ ռէրմի ռէռռռ-
ռխռնռռ, Բռռբզդռռ մէդինյի Եզմռռռզդռզ
մէդինյէ օլռզդը, Ցռզդա մէդինյի
Ցռվռքռնռ ռճֆռռռ։ Էռռռ ռռռ Հռ-
ռզդռռքռռռռ ռքռռռռ։ 28 – Վ՛է ռռռը
մ ռռյդռքռռ էդյէդռռ՝ ռռռռն քբռռռռռռ-
ռռռ Բռռբզդռռռռռ քճռռռ ռռռռռռռռռ ռռռ-
դռռռռ մէդինքէրէրն քռռռռռէրէրինճն
իռռռ ռռռռռքճռռռ գռռռռ։ 29 – Վ՛է
ռռռհռռճռռ էդռռռռռռռռ ռռճ՛ռքռռռռ, օ
ռռռռռ ռքռռ իռռ ռռռռռռռ ռ 'էօմքռռռ-
ռռճ ռռռ՛իռռռ ռռռռն Հռռզռռռռռռ ռռռ-
'ռռմ՝ էռռռր իռռռ։ 30 – Վ՛է ռռռ՛ռքռռռ
ռռռ՛իռռ ռռ՛ռռռ օռռռռ՝ ռքռռռռռռ
ռռռռռռռռ ռ 'էօմքռռռռռռ կռռռռռռ կռռ-
ռռճ մէդինյի ռռռռռռռռռռ ռռռռ վէքռռռռ
իռռռ։

---

*Եռռօ՝ Գռռդզդռռյդզռրը ռքռռռռռէքռ-
ռռռռռռ։

†Ռռբ. պռռչընը ռռքճ՝

ԹԻՎԱՐԻՒ Ի ԻՎՎԻԷԼ

ՊԱՊ 1

Ադամ, Սեթ, Ենովս, 2 – Կայնան, Մաղաղիէլ, Յարեդ, 3 – Ենովք, Մաթուսաղա, Ղամէք, 4 – Նոյ, Սէմ, Քամ վէ Յաբեթ։

5 – Յաբեթին օղուլլարը Գամեր վէ Մագոգ վէ Մադա վէ Յաւան վէ Թուբէլ վէ Մոսոք վէ Թիրաս խան։ 6 – Վէ Գամերին օղուլլարը Աքքանազ վէ Րիֆաթ վէ Թորգոմա խան։ 7 – Վէ Յաւանին օղուլլարը Եղիսա վէ Թարսիս վէ Քիթթիմ վէ Տօտանիմ խան։

8 – Քամին օղուլլարը Քուշ վէ Մեսրեմ վէ Փուդ վէ Քանան խան։ 9. Վէ Քուշին օղուլլարը Սապա վէ Եւիլա վէ Սաբթա վէ Ռեգմա վէ Սեբթեքա խան. վէ Ռեգմանին օղուլլարը Սապա վէ Դեդան խան։ 10 – Վէ Քուշ Նեբրովթը թեվլիա էյլեսի. օ տախի երերակ գուվվեթի աստիճի օլմազա պայշլասը։ 11 – Վէ Մեսրեմ Ղուդիլէր վէ Անամիլէր վէ Լեհաբիլէր վէ Նեփթաքիլէր, 12 – Վէ Պաթրուսիլէր վէ Ֆիլիսթիլէրին չըգտըգլարը Քեղլուհիլէր խէ Քաֆթորլէրի թեվլիսա էյլեսի։ 13 – Վէ Քանան իլգ օղլու Սիդոն վէ Քեւտ, 14 – Վէ Յեբուսի վէ Ամորի վէ Գերգեսի, 15. Վէ Հիվվի վէ Արուգի վէ Ասէնի, 16-Վէ Արվադի վէ Սամարի վէ Ամաթիլի թեվլիսա էյլեսի։

17 – Վէ Սէմին օղուլլարը Եղամ վէ Ասուր վէ Արփաքսադ, վէ Ղուդ վէ Ադամ վէ Հուս վէ Հուլ վէ Գաթեր վէ *Մոսոք խան։ 18 – Վէ Արփաքսադ Սողայը վէ Սողս Եբերի թեվլիսա էյլեսի։ 19 – Վէ Եբերի իքի օղուլ սողաղ՝ պիրինին խամի †Փուդէկ խան, զիրս եկը անդն կիւնէլերիւսէ թուգսիմ օլաճասա. վէ գարնաչաշընդն խամի Յեկտան խան։ 20. Վէ Յեկտան Եղմոդադ վէ Սաղոք վէ Ասարմոթ վէ Յարոք, 21 – Վէ Ագորամ վէ Ուզալ վէ Դեկգան, 22 – Վէ Գեբաղ վէ Աբիմնել վէ Սապա, 23 – Վէ Ոփիր վէ Եւիլա վէ Յոբաբը թեվլիսա էյլեսի. պաճնլարընդն ճիւմլեսի Յեկտանդն օղուլլարը խան։

24 – Սէմ, Արփաքսադ, Սողա, 25. Սեբեր, Փաղէկ, Ռագաւ, 26 – Սերուգ, Նաքորը, Թերա, 27 – Աբրամ, եանի Աբրահամ։

28 – Աբրահամդն օղուլլարը Իսահակ վէ Իսմայիլ խան։ 29 – Պաճնլարընդն նէսլերի պու սուբ, եանի Իսմայէլին իլգ օղլու Նաբեթօթ վէ Կեդար վէ Ադբեէլ վէ Մաբսամ, 30. Մասմա վէ Դուսմա վէ Մասաե, վէ Քադադ վէ Թեսմա, 31. Վէ Յետուր վէ Նաֆիս վէ Կեդմա. Իսմայէլին օղուլլարը պունլար սուբ։

32 – Աբրահամդն օտաւլաղը Քետուրանդն օղուլլարը դոնէ սուբ. մերգամահեթն Զիմրան վէ Յեկսան վէ Մադան վէ Մադիան վէ Յեսբոք վէ Սավէ տօղտաե. վէ Յեկսանդն օղուլլարը Սապա վէ Դեդան խան։ 33 – Վէ Մադիանդն օղուլլարը Գեփա վէ Ափեր վէ Ենովք վէ Աբիդա վէ Ելգադա խան. պաճնլարընդն ճիւմլեսի Քետուրանդն եվլատը խոլէր։

34 – Վէ Աբրահամ Իսահակը թեվլիսա էյլեսի. Իսահակդն օղուլլարը ատաթն Եսաւ վէ Իսրայէլ խան։ 35 – Եսաւդն օղուլլարը Եղիփազ վէ Ռագաւէլ վէ Յեհուս վէ Յեգդոմ վէ Կորք խան։ 36 – Եղիփազդն օղուլլարը Թեմման վէ Օմար վէ Սեփոյ վէ Գոթամ վէ Կենեզ վէ Թիմնա վէ Ամաղեկ խան։ 37 – Վէ Ռագաւէլին օղուլլարը Նահաթ վէ Զարա վէ Սամմա վէ Մեզա խան։ 38 – Վէ Սեէրին օղուլլարը Ղոտան վէ Սոբաղ վէ Սեբեգօն վէ Անա վէ Դիսոն վէ Եսեր վէ Դիսան խան։ 39 – Վէ Ղոտանդն օղուլլարը Քօռի վէ Հեմամ էյսեր, վէ Ղոտանդն հէմշիրեսի Թիմնա խոլէր։ 40-Ալբաղդն օղուլլարը Թաղուան վէ Մանահաթի վէ Գեբաղ վէ Սեփոյ վէ Օնամ խան. վէ Սեբեգօնդն օղուլլարը Այյա վէ Անա խան։ 41-Անանդն օղլու Դիսոն վէ Դիսոնդն օղուլլարը Ամբան վէ Եսբան վէ Յեթբրան վէ Քաուան խան։ 42 – Եսերին օղուլլարը Բաղդան վէ Զաուան վէ Յաւական. վէ Դիսանդն օղուլլարը Հուս վէ Առան խան։

*Թէք. 10. 23ե Մաշ փՅէնէբ

†Փաղաթի՝ Թէք. 10. 25

Digitized by Google

43 – Վ.Է պէտք խօսել իւզերին պիր մէյիք հիւքմէյի էմ մէկտէն էվվէլ եգումմ ումիրընտա հիւքմէյի էտէն մէյիքէր պուռնլար սըր. Բազա քաղ է Բէմիր, չէհրինին իսմի տօխ Գէննադաք խոխ։ 44 – Վ.է Խազանըն վէֆախ ընտան ասկրա եէրինէ Խոսրովը Ջաքանէն օղու Յոքսը մէյիք օլտա։ 45 – Վ.է Յոքսըն վէֆախ ընտան ասկրա եէրինէ Թէմանի ումիրընտան Հաւտամ մէյիք օլտա։ 46 – Վ.է Հաւտամն վէֆախ ընտան ասկրա եէրինէ Մամբր ահէրտընտա Մագխանըլմրը գըրան Ադագ խան ի Բաղադ մէյիք օլտա. վէ չէհրինին իսմի Ա.խի խոխ։ 47 – Վ.է Ադագըն վէֆախ ընտան ասկրա եէրինէ Մաաբեկալը Սամղա մէյիք օլտա։ 48. Վ.է Սամղայնըն վէֆախ ընտան ասկրա եէրինէ Նէհրին ճիվարընտա վագը՝ Խոբաւէ տան ալան Սաւուղ մէյիք օլտա։ 49 – Վ.է Սաւուղըն վէֆախ ընտան ասկրա եէրինէ Բաղդանան իսդ ի Աքսըր մէյիք օլտա։ 50 – Վ.է Բաղդանընն վէֆախ ընտան ասկրա եէրինէ Ադագ մէյիք օլտա. վէ չէհրինին իսմի Փոքով, վէ պէվհէրինին իսմի Մահաբեէլ օլուպ պաս տօխ Մէզատաբէն գըզը Մատրեվին գըզը խոխ։ 51. Վ.է Ադագըն վէֆախ ընտան ասկրա եգումմ էմիրէէն օլտա. Հատի էմիր Թամնա, էմիր Դաղուա, էմիր Յէթտէթ, 52 – Էմիր Ոդիբամա, էմիր Լյա, էմիր Փիմա, 53 – Էմիր Կենէզ, էմիր Թէմանի, էմիր Մաբզար, 54 – Էմիր Մագեդիէլ, էմիր Իսամ։ Եգումմ էմիրլէրի պաշլար խոխ։

ՊԱՊ 2

Իսրայէլին օղուլլարը պաշլար, Հատի 2 – Ռուբէն, Շիմաոն, Ղեւի, Յուդա, Իսաքար, Զաբուղոն, Դան, Յովսէփ, Բենիամին, Նեփթաղիմ, Գադ վէ Ասեր խոխ։

3 – Յուդայնըն օղուլլարը էր վէ Օնան վէ Սելօմ օլուպ պաս իւչ Հէֆեր ումա Քանանըն Շաւուային գըղնտան առպրլար. վէ Յուդայնըն իլք օղլա էր ԵԱՊՊՐՆ Նազարընտա քէօթի ալամաղլէ Բոպ ումը էօլտուրտուս։ 4 – Վ.է Թէվէնի Թամարտան ումա Փարէս վէ Զարա առպրտա։ Յուդայնըն ճիւմլէ օղլուլլարը պէշ Հէֆեր խոխ։

5 – Փարէսին օղուլլարը Եսրոն վէ Համուլ խոխ։ 6 – Վ.է Զարանըն օղուլլարը Զամբրի վէ Եթան վէ Եման վէ Քալքօլ վէ Դարա օլուպ՝ ճիւմլէսի պէշ Հէֆեր խոխ։ 7 – Վ.է Քարմիհին օղլու Աքար օլուպ՝ մէլ'ատն չէյ խաւռաբնտա խըլյանէթ էաէրէք, Խարամէլի մուզայագայա կիւրհիմար էլլէտի։ 8 – Վ.է Եթանըն օղլու Ազարիա խոխ։ 9 – Վ.է Եսրանըն օղուլլարը Յերամէլ վէ Ռամ՝ վէ ‡Քեղուբա օլուպ պաղնլար ումա առպրտա։ 10 – Վ.է Ռամ՝ Ամինադաբը թէվլիտ էլլէտի. Ամինադաբ տօխ պէշ Յուդայնըն բէ'իսի օլան Նաասոնը թէվլիտ էլլէտի։ 11 – Վ.է Նաասոն Սալմինը թէվլիտ էլլէտի, վէ Սալմին Բոազը թէվլիտ էլլէտի, 12 – Վ.է Բոաս Ովբէդի թէվլիտ էլլէտի, վէ Ովբէդ Յեսէյի թէվլիտ էլլէտի։ 13 – Վ.է Յեսէյ իլք օղլու Եղիաբը վէ իքինճիսի Աբինադաբը վէ իւչինճիսաբ Սամմայը, 14 – Վ.է ուէօրսիւնճիսաբ Նաթանայէլի վէ պէշինճիսի Հառադայը, 15 – Վ.է ոսիզընճիսը Առոմը վէ եէսինճիսի Դաւիթի թէվլիտ էլլէտի։ 16 – Պաղնլարըն հէմշէրիէլերի Շարուհէտա վէ Աբիգեա խոխ. վէ Շարուհէտանըն օղուլլարը Աբեսաա վէ Յովաբ վէ Ասայէլ օլուպ իւչ Հէֆեր խոխ։ 17 – Վ.է Աբիգեատան Ամասայի ումուտա. վէ Ամասային փէտէրի Իսմայէլի Յեթեր խոխ։

18 – Վ.է Քազէբ իպն ի Եսրոնըն էնոփ զէվճան Ազուբատան, վէ Յերիոթատան էվլտտը օլտա. մէրգումէնին էվլտտը տօխի պուդլար, ետնի Յոաբը վէ Սովբաբ վէ Արդոն խոխ։ 19 – Վ.է Ազուբանըն վէ Ֆափ ընտան ասկրա Քազէբ Եփրաթ իլէ էվլէնտի. մէրգումէնէն Ովր ումուտա։ 20 – Վ.է Ովր Ուբէյի թէվլիտ էմ տի. Ուբի տօխի Բեսաէլիլի թէվլիտ էմ տի։

21 – Պա'ետէհու Եսրոն ալթմըշ եաշընտա իքէն, Գաղատադըն փէտէրի Մաքիրին գըղընը ալտպ՝ անա թէգաբրիւալ էմ մէքլէ, մէրգումէնէն անա Սեգուբ ումուտա։ 22 – Սեգուբ տօխի Յայիրի թէվլիտ էմ տի. պաշնան տօխի Գաղատագ տէյսրընտա երթմի իւչ 'տատա չէհրի վար խոխ։ 23 – Վ.է Գեսուր իլէ Արամը Յայիրին գաստաղլարընը վէ Կանաթ իլէ քէօյլէրինէն, ալթմ-

*Ե-Թօթ՝ Դարգա †Եբբ. Բամ
‡Ե-Թօթ՝ Քազէբ։ Գագ Ա.յաթ 18, 42

Digitized by Google

մէշ 'ատեա չէհր օլարագ , անլէբտէն ալարը. պատնէշերդն ճիւմլէեաի Գաղատացդն փէտէրը Մաքերին օղուլլարըդնըդ խոր։ 24 – Եարան տասիր Գազէբ-եփրատա ատա վէֆտէի էեի տղբատէն ատիրա , Եարանդն զէվճէեի Աբրահատն անա Թէկուէնին փէտէրի Ապգար տօղտուս։

25 – Ի.է Եարանդն իւք օղլու Յերամէլին օղուլլարը, իւք օղլու Հառամ վէ Բատնա վէ Օրէն վէ Առամ՝ վէ Աքթա իւտի։ 26 – Ի.է Յերամէլին Ատարա խամինաե տիկէր պիր զէվճէեի օլուաց՝ պու տասիր Օնամդն վալիտեաի օլուս։ 27 – Ի.է Յերամէլին իւք օղլու Հառամդն օգուլլարը Մասա վէ Յամին վէ Ակոր, 28 – Ի.է Օնամդն օղուլլարը Սամմդի վէ Յապ խոր. վէ Սամմդինին օղուլլարը Նադաբ վէ Աբխուր խոր։ 29 – Ի.է Աբխուրդն զէվճէսինին խամ Աբիհուդիլ օլուաց՝ անտէն Աբգան վէ Մոզզիգ ահա տօղտուս։ 30 – Ի.է Նադաբդն օղուլլարը Սաղադ վէ Ափֆիմ օլուաց՝ Սաղադ էվլատագդ վէֆտէի էդլէեան։ 31 – Ի.է Ափֆիմին օղլու Յերամէ վէ Յերամինին օղլու տասիր Սհատն, վէ Սհատանդն օղլու Աղդայի խոր։ 32 – Ի.է Սամմդինին պիրատերդի Յապտանդն էվլատը Յեմեր վէ Յոփնաֆան օլուաց՝ Յեմեր էվլատագդ վէֆտէի էդլէեան։ 33 – Ի.է Յոփնաֆանդն օղուլլարը Փադէի վէ Զազա խոր. Յերամէլին օղուլլարը պատնէշը խոր։

34 – Ի.է Սհատանդն օգուլլարը օլմայլագ՝ անճագ գէզլարը վար խոր, վէ Սհատանդն Յարքաս խամինաե պիր Մըսըրլը գուղա օլուագ , 35 – Սհատն գէզդնըը քէհոտ գուղա Յարքայա զէվճէ օլմագ իւզրէ վէրտի. մէրգուսէհն տասիր անա Եիմէի տօղտուս։ 36 – Ի.է Եիմէի Նաֆտանդը Թէվլիա էդլէեան, վէ Նահ ան Զաբադդը Թէվլիա էդլէեան , 37 – Ի.է Զաբադդ Ոփղադը Թէվլիա էդլէեան , վէ Ոփղադ Ովբէդի Թէվլիա էդլէեան, 38. Ի.է Ովբէդի Գէհւլը Թէվլիա էդլէեան , վէ Յէհս Ազարիայը Թէվլիա էդլէեան, 39 – Ի.է Ազարիա Քեղղեաի Թէվլիա էդլէեան, վէ Քեղղեա Եզեասդլը Թէվլիա էդլէեան, 40 – Ի.է Եզեասդլը Սասսմէլի Թէվլիա էդլէեան, վէ Սասմէ Սեղզամէլ Թէվլիա էդլէեան, 41 – Ի.է Սեղզամէլ Յեկամիայը Թէվլիա էդլէեան, վէ Յեկամիայ Եղիասդնայը Թէվլիա էդլէեան։

42. Ի.է Յեմամերին զարհատա չը Քաղէբին օղուլլարը, իւք օղլու Մհատ օլուագ՝ պու տասիր Զիփին փէտէրի խոր. Քեբրանդն փէտէրի տասիր Մաքհատանդն օգլու խոր։ 43 – Ի.է Քեբրանդն օղուլլարը Կարմ վէ Թաֆհատա վէ Բաեամ՝ վէ Սեմին խոր։ 44 – Ի.է Սեմին Յաբրատանդն փէտէրի Հատասդլ Թէվլիա էդլէեան, վէ Բաեամ՝ Սամուէլի Թէվլիա էդլէեան։ 45 – Ի.է Սամուէլինին օղլու Սհան օլուագ՝ Մհան Բեհմ տաբդն փէտէրի խոր։ 46 – Ի.է Քաղէբին օտալդդը Գեփատան Առան վէ Մոտան վէ Գազդ տօղտուս. Առան տասիր Գազդի Թէվլիա էդլէեան։ 47 – Ի.է Յագայինին օղուլլարը Հառագեմ՝ վէ Յովսեի տա՝ վէ Գեհան վէ Փաղէա վէ Գեփա վէ Սաղ ափ խոր։ 48. Ի.է Քաղէբին օտալդդը Մասքատան Սեբեր վէ Թարհան տօղտուս։ 49 – Մէրգաբէհէն տասիր Մոմ մհանդնանդն փէտէրի Սագափ վէ Մաքաբէանդն փէտէրի վէ Գարատանդն փէտէրի Շուա տօղտուս. վէ Քաղէբին գէզդը Աքսա խոր։

50 – Եփրաթդն իւք օղլու Ովբէդն օղլու օլան Քաղէբին էվլատը պատնէշը խոր, եանդն Կարիեմ սրիմին փէտէրը Սօբաղ , 51 – Բեհլէհէմին փէտէրը Սաղմոն վէ Բեթ գադէրին փէտէրի Հարեափ խոր։ 52 – Ի.է Կարիեմ սրիմին փէտէրը Սօփաղդն օղուլլարը Հարօբ՝ վէ Մանահաթի իլէրին նդաֆը խոր։ 53. Ի.է Կարիեմ սրիմ գապիլէլերի Յեթերի վէ Փութէի վէ Սամհատի վէ Մհասարիլեր օլուագ՝ պունդարտան տասիր Սարաայիլար վէ Նահ տատադլեար չդգար։ 54 – Ի.է Սալմոնդն օղուլլարը Բեհլէհէմ վէ Նետոփաթի իլէր վէ Աատրոթի, պէյթի ի Յովաթ վէ Մանահաթի իլէրին նդաֆը վէ Սարայիլար խոր։ 55 – Ի.է Գարէաաթ սաբդն օլան քահթ իլէր գապիլէլերի Թարգամթի վէ Սամմաթի վէ Սովկաթի իլէր խոր. պէյթի ի Ռեքաբդն փէտէրի Եմհատ տան Թէվլիա էաէդն Գէյնիլէր պունլար խոր։

ՊԱՊ 3

Գաւիթի Քերբոնատա տօղտուն օղուլլարը պունդար խոր . իւք օղլու Ամոն՝ Յերպսէլլի Աբինաատատն, իւքինճիսի Դանիէլ՝ Կարմգողը Ափիգեատան , 2 – Ի.է Իւշբաշխաբ՝ Գնաաւ մէկիլի Թալմինին գէզդը Մաաքաթդն օղլու Աբհատդմ, տէօրտունճիսինա Ադոնիա խդնի Ագգիթ , 3 – Ի.է

Digitized by Google

պէշինճեան Սափսաֆիա Աբիատարեան, վէ ալթընճըլը Ցեխրամ՝ զէվճեան եգ-զատեան օլտու։ 4 – Պաս ալթը նէֆէր ատան Քերբանատա տօղտու. օրատա եւ-ատի սէնէ վէ ալթը ալ հիւքիւմէթ էյ-լէյիով՝ Նըռատաղէմտէ օթուզ իւլ սէ-նէ հիւքիւմէթի էյլէտի։

5 – Վէ ատան Նըռատաղէմտէ տօղտան պուհլար տըր, եւտէի Սամիատ վէ Մէր-քատ վէ Նաթթան վէ Սաղոմոն օլատ՝ պատ սէօրթի նէֆէր *Ամիէլին գըզը Բերսաբէտէն օլտու։ 6 – Ցեխրամ վէ †Եղիատաս վէ Եղիփաղէտ, 7 – Վէ Նա-քան վէ Նափեկ վէ Ցափիէ, 8 – Վէ Ե-զիատաս վէ ‡Եղիատա վէ Եղիփաղէտ տօղտուզ նէֆէր օլտու։ 9 – Անըն օտաս-քգլարընըն օղուլլարընատան վէ գըզ գարնատաշլարը Թամարատան մատ պուհլարընը ճիւմլեսի Դաւիթին օղուլ-լարը տըր։

10 – Սաղոմոնըն օղլու Ռոբաւամ օ-ղուլ՝ պուհնուն օղլու Աբիա վէ պուհ-նուն օղլու Ասա վէ պուհնուն օղլու Ցովսափատ, 11 – Վէ պուհնուն օղլու Ցովրամ՝ վէ պուհնուն օղլու Ոքոզիա վէ պուհնուն օղլու Ցովսա, 12 – Վէ պուհ-նուն օղլու Ամասիա վէ պուհնուն օղ-լու Ազարիա վէ պուհնուն օղլու Ցովաթ-թամ, 13 – Վէ պուհնուն օղլու Ահազ վէ պուհնուն օղլու Եզեկիա վէ պուհնուն օղլու Մանասէ, 14 – Վէ պուհնուն օղ-լու Ամոն վէ պուհնուն Ցովսիա, 15 – Վէ Ցովսիանըն օղուլլարը, իլք օղլու Ցօհանան վէ իքինճիսի Ցովակիմ վէ իւչիւնճիսիաւս Սեդեկիա վէ տէօր-թիւնճիսիաւս Սեդրում իտի։

16 – Վէ Ցովակիմին օղուլլարը, օղ-լու Ցեքոնիա վէ օղլու Սեդեկիա իտի։ 17 – Վէ Ցեքոնիանըն օղուլլարը Ասիր վէ օղլու Սաղաթիէլ, 18 – Վէ Մեղ-քիրամ՝ վէ Փադայիա վէ Սանէասար վէ Ցեկոմոնիա վէ Ովսամա վէ Նադապիա իտի։ 19 – Վէ Փադայիանըն օղուլ-լարը Զօրաբաբէլ վէ Սեմէի վէ Զօրաբա-բէլին օղուլլարը Մեսուղամ՝ վէ Անա-նիա վէ Հէմ՚իւէլէթ Սաղոմիթ, 20 – Վէ տասի Ասուբա վէ Ողլ վէ Բերե-քիա վէ Ասադիա վէ Ցովսաբեսեդ օ-ղուլտաղ՝ պէշ նէֆէր իտի։ 21 – Վէ Ա-նանիանըն օղուլլարը Փաղատիա վէ Եսայի իտի. Հասափայիանըն օղուլլարը վէ Ռափանըն օղուլլարը վէ Աբդիանըն օղուլլարը վէ Սեքենիանըն օղուլլարը, 22 – Վէ Սեքենիանըն օղլու Սեմոյիա վէ Սեմոյիանըն օղուլլարը Հեթուա-ւս վէ Իգալ վէ Բերիա վէ Նաատրա վէ Սափատ օլտուզ ալթը նէֆէր իտի։ 23 – Վէ Նաատրիանըն օղուլլարը Եղիո-վէնայի վէ Եզեկիա վէ Եզրիկամ՝ օլտու-զուզ իւչ նէֆէր իտի։ 24 – Վէ Եղիո-վէնայինին օղուլլարը Ովդաւիա վէ Ե-ղիասիբ վէ Փաղայիա վէ Ակկուբ վէ Ցօհանան վէ Դալտայիա վէ Անանի օ-ղուտաղ՝ եւտի նէֆէր իտի։

ԳԼՈՒԽ 4

Ցուդանըն օղուլլարը Փարես վէ Եսրոն վէ Ցարմի վէ Ովր վէ Սոբաղ իւ-տի։ 2 – Վէ Ռեայիաս իպն Ցովսաղ Ցեխրի Թեվիտա էյլէտի, վէ Ցեխ Աքի-մոյի իւլէ Ղասաիէ Թեվիտա էյլէտի. Սորասալըլարըն գատիլէլերի պուհլար իւ-տի։ 3 – Վէ Եաաբէցն փէտէրիւնէն պուհլար, եւտի Ցեզրապէլ վէ Ցեաման վէ Ցեզբաս օլտու. վէ Հէմ՚իրելէրինին իսմի Նահեփօն իտի։ 4 – Վէ Փեզվ-րըն փէտէրի Փանուէլ վէ Ովսանըն փէ-տէրի Եզեր օլուզ պուհլար Քեթլէհէ-մին փէտէրի Եփրաթթն իւլք օղլու Ովր-րըն օղուլլարը իտի։ 5 – Վէ Թեկուէ-նիի փէտէրի Աքաբրըն Եզաս վէ Նաաս-րա խօփոռե իւլի զէվճեսի վար իտի։ 6 – Վէ Նաատրատան անուն Ո՚խուզամ՝ վէ Ո-փեր վէ Թեմանի վէ Ահաշթ ար տօզ-տուս. Նաատրանըն օղուլլարը պուհլար իտի։ 7 – Վէ Եղաատանըն օղուլլարը Սե-րեթի վէ Սոհատ վէ Ենիհան իտի։ 8 – Վէ Կովս Ենովբը վէ Սոբեբույը վէ Ա-հարհել իպն ի Հարթումըն գատիլէլերի-նի թեվիտա էյլէտի։

9 – Վէ Գաբէս պիրատէրլէրինէն եչրկի իտի. վէ վայիտեսի՝ Ախը է-լէմնէ տօզուրտըմ՝ տէյէրէ ատան *Գա-բէս Թէամիլէ էյլէտի։ 10 – Վէ Գաբէս Խոյէլին Ալահրհան ֆէրեատա է-տէրէք՝ Քեաշ՚ղի պէնի չէր ճիչէիլէ պէրէքէթլէլիով՝ Հատուտատմըն կէնիչլե-տէ իտին, վէ էլին պէնիմ իլէ պերա-պէր օլտա՝ պատա էլէմ՝ իտապէթ էեմէ՚էտի իչիւն, պէնի չէրրաէն խե-լատ էտէ իտին՝ տէեու։ Ալահ տտա-

*2 Մխ. 11. 3որ էլիսամ՝ տեղէվր
†2Մխ. 5. 15որ եղիատա տեղէվր
‡Պատ 11. 7որ Բատիեգա տեղէվր

*Էլէմ՝

Digitized by Google

խի անոնք ամէնէնին իշխան էլլէտի։
11 – Վէ Սահմանն ալիքատերի հեզաբար՝ եամի օնքն փէտերի Մաքրի թէվլետ էլլէտի։ 12 – Վէ եամի օն՝ ինէնասաքա վէ Փասէ վէ Իրնասաքն փէտերի Թանանք թէվլետ էլլէտի. պանդլար Հաճքաս բրնճալը խուէր։ 13 – Վէ կենէգին օզուլլարը Գամանիէլ վէ Սուրաչիա, վէ Գամանիէլին օղլու Ամմիհուտ։ 14. Վէ Մանասէյին նփթալը թէվլետ էմի. վէ Սարայիա Գէնգարասաքին փէտերի Յովսէը թէվլետ էլլէտի. անոնէր տասան էօլ ի ուէնամի խուէր։ 15 – Վէ Քաղէբ խան ի Յեփունէնին օզուլլարը Իրու վէ Էլա վէ Նասամ, վէ Էլիանէն օղլու Կենէգ խի։ 16 – Վէ Յուէլէլին օզուլլարը Զիփ վի Չիփա վէ Թիրնա վէ Ասարէլ խուի։ 17 – Վէ Նպրանէն օզուլլարը Սեմէր վէ Մօրադ վէ Ափէր վէ Յաղօն օլուպ պահանա զէվՀէսնաէն Մաթիաս՝ վէ Սամույէլ վէ Եամի եամիքնէն փէտերի Յուդա տօղտու։ 18 – Վէ զէվՀէսի Յուդիտաան Գեդովրէն փէտերի Յարեգ վէ Սաքովէն փէտերի Քառէր վէ Զանովէն փէտերի Յաքթիէլ տօղտու։ Պանդլար Մօրադէն թէզէվվիճ էմի տէյի Բեթխա պինի ի Փարաւանէն օզուլլարը խուի։ 19 – Վէ անէն զէվՀէսի վէ Նպահնին Հէմչիրէսի Ովդիանէն օզուլլարը Գամրի Կէհլանէն փէտերի վէ Մաքաթի եամ եամով խուի։ 20 – Վէ Սիմոնէն օզուլլարը Ամմոն վէ Հուրնա վէ Բենահան վէ Թիղօն խուի. վէ Յեհոաինէն օզուլլարը Զօհէթ վէ Բենզօհէթ խուի։

21 – Վէ Սելոմ խան ի Յուդանէն օզուլլարը՝ Ղէքանէն փէտերի Իր վէ Մաքեատէնէն փէտերի Ղաազա վէ Աբքէանէն տիւլպէնատի խանէսինին գասպիէլէրի. 22 – Վէ Յոլնակիմ վէ Զուզբրա բրնճալը վէ Եովսա վէ Սաբաք, (քի պանդլար Մովաբատա միւլք ատնիպի խուիէր,) վէ Յասաբիւէհեմ. լաքնէն պաս չէյլէր գասիսի տիր։ 23 – Պանդլար չէօղլէքճիլէր օլուպ՝ նէհեմյեհուտ վէ Գեդեբասատա ապքին օլարագ, մէլքիին իշինի կէօրմէքտէ վէ օթասատ տանդն խլ իպտալեի էհմէքտէ խուիէր։

24 – Շմոնաէնէն օզուլլարը *Նամուէլ վէ Եամին վէ Յարիբ վէ Զաբա վէ Սաւուղ. 25 – Վէ պանդնան օղլու Սեղղուճ վէ պանդնան օղլու Մաքսամ վէ պանդնան օղլու Մասմա։ 26 – Վէ Մասմանէնէն օզուլլարը, պանդնան օղլու Ամմուէլ վէ պանդնան օղլու Զաքքար վէ պանդնան օղլու Սեմէի խուի։ 27 – Վէ Սեմէիէնին ոն ալիք օղլու վէ ալիք գէրէլ վար խուի. Ֆագալի պիրսատ իւլէրինին չօգ եվլատը օլմույլուպ՝ տանէրինն հիւանէլ գասպիէլէրի պէհնի Յուդա գասատը չօզալմնատը։ 28 – Վէ Բեերսաբէէատ վէ Մօլագատա վէ Ասեր-սուսաքատա, 29 – Վէ Բասդատա վէ Ասեմմէտ վէ Թասդալհատա, 30 – Վէ Հաքոսատա վէ Հօրմասատա վէ Սիկեղագատա, 31 – Վէ Բեթ մարքաբովէտատա վէ *Ասեր-սուսիմսատ վէ Բեթ գասրեհատ վէ Սաղազիմատ ապքին օլարքլար։ Դասիքին հիւքքմէթի կհէղէրէրնէ տէյին տանէրէն չէհրէրի պահնդար խուի։ 32 – Վէ գասապագլարը եմատ վէ Ային վէ Ռեմոն վէ Թոքքոն վէ Ասան օլուպ՝ պէշ չէհր իտի։ 33 – Պու չէհրէրին եվրասֆէրնատա պուլունան քէգյէրին քասֆէքնատա գասատը տանէրին օլուպ՝ մէզքէնէրէի վէ †հիսսէէրի պահնդար խուի։ 34 – Վէ Մասքաբ վէ Ցամլէկ վէ Ցասա խան ի Ամմասիա, 35 – Վէ Յովել վէ Ցէտա խան ի Ցոսաբիա, խան ի Սասրայիա, խան ի Ասիել, 36 – Վէ Եզքավէնայէ վէ Ցէկեբա վէ Ցասա խա վէ Ասույիա վէ Ադիել վէ Ցեհոհիէլ վէ Բասնեա, 37 – Վէ Զիզա խան ի Սեփէր, խան ի Աղօն, խան ի Ցեդոյիա, խան ի Սամսիրի, խան ի Սեմույիա։ 38 – Պահլամէրի գէրը օլանանլար գասպիէլէրինատ բէ՛իսէր խուի. վէ անէրէին խանէնասանդարը զայէի չօղալարըսա։ 39 – Վէ Գեդովր մէսհէլինէ, ասբէլնին չարդ թասպիֆնատա գասատը, սիւբրիէլի իշինէն մէր՛ատ պահլամագ իւպքէ կիհմատիէր։ 40 – Վէ պօլ վէ էլի մէր՛ատ պահլամլար, սիյասր տասքի վասի՛ օլուպ՝ ասույէշ վէ սելամէթ իւպքէ իտի. զիրա գասիմատ պէհնի Քամ՝ օրատա տանքին օլմուշլար խուի։ 41 – Վէ պահ խոմէրի Եեռդրը օլանդար Ցաղատ մէլքիի Նգակհանէն կհէհլէրինատ կհտեպ՝ անէրէին չատրբլարքը վէ օրատա պահլանան մէզքէդնէրի վատբատ՝ պահ կհէնէ գասատը անէրէի հէլդք է-

*Թէք. 46 10։ Խաբ. 6. 15։ Ցասմաէլ տէնէյէք

*Ցէտ. 19. 5։ Ասեր-սուսատ տէնէյէր †Ս-Ֆօք հէմէպլէրէր

Digitized by Google

աէրէք անէէրին եէրինաէ սաքին օլսը-
լար. դիքա սիւրիւէլերի իչինն օթաստ
մէր'ա վար իսի։ 42 – Վ.Է պունլար-
ատան, եաֆեի պէհի Շմաուանատ պէշ
եիւզ տաէմ, բէ'իսլէրի տսխի Յեսու-
նին օղուլսըրը Փաղատիա վէ Նատարիա
վէ Հաատփսյիա վէ Ոպիէլ օլատագ՝ Սէ-
էր տուդինա կիտիպ, 43 – Ամմաղէկատն
ֆէրսարի օլանլարըն պագիլէհինի վու-
բատ՝ պու կիւնէ գատար օթաստ սաս-
քին օլորլար։

ՊԱՊ 5

Վ.Է Իսրայէլին իլք օղլու Ռուբէ-
նին օղուլսըրը. (դիրա իլք օղլու իսի
իսէ ատ, փէտէրինին կսհդաղընը թէլ-
վին էհդսկյի է.Ճլատն պիւքիւրիւյէհ
Հագգը Յովսէփ իսդն է Իսրայէլին օղուլ-
լարընաս վէրիլսի. վէ նէհէպի պիւքիւր-
իւյէհէ կէօրէ գայա օլուէնմատը։ 2 –
Ձհունքի Յուդա քէնտի գարնատչլար-
րընատն գուվվէհի օլմադը՝ իրկատէհ
անդն, Փագաթի պիւքիւրիւյէհէ Յով-
սեփին իսդ.) 3 – Իսրայէլին իլք օղլու
Ռուբէնին օղուլսըրը Նովք վէ Փաղ-
դուս վէ Եսրոն վէ Քարմի իսի։ 4 –
Յովէլին օղուլսըրը, պունատն օղլու Սե-
մայիա վէ պունատն օղլու Գոգ վէ պու-
նատն օղլու Սէմէի, 5 – Վ.Է պունատն
օղլու Միքա վէ պունատն օղլու Ռէա-
յիա վէ պունատն օղլու Բաաղ, 6 – Վ.Է
պունատն օղլու Աասրեատատ՝ Մէլէյի
Թագդաթ-փաղսատսրդն էսրը կէօթի իւր-
ատիւրիւ Բէէրա օղուզ՝ պու Ռուբէնի-
էէրին բէ'իսի իսի։ 7 – Վ.Է տանդն գարն-
ատչլարը, գսպիլէէրինճէ նէհէպէէրի
գայա օլուհսրդրնատս, բէ'իս Յէհէլ վէ
Զաքարիա, 8. Վ.Է Բաղա իսդն է Ազազ,
իսդն է Սէմա, իսդն Յովէլ օղուզ պա-
տսխի՝ Աղաերաէ Նաքատատ գատար վէ
Բէէէլմոնատս տաքին օլուտս։ 9 – Վ.Է չոր-
գատ տօղրուս Ֆրսաթ Նէհրինատն պէրբի-
յէհէ գատար տաքին օլատս. վիրատ սիւ-
րիւէլէէրի Դատագ տէհյորընատս չօղալ-
մըշ իսի։ 10 – Վ.Է Սաուղէն կիւռ-
էէրինատ Հագարիէէր իլէ մուհարեսպ
էհի տհրէէրինատ տուէէր էէլէրինէ տիւշ-
մէկէրիլէ, Գաղատդէն պիւհէյրան շար-
գի թարատիֆնատս տուէէրին չատրբլա-
բընատս տաքին օլորլար։

11 – Վ.Է պէհի Գադ Բատան տհյատ-
բընատս Սէլքայա գատար տուէէրին գար-
չաքնատս տաքին օլորլար։ 12 – Պհրին-
ճխի Յովէլ վէ իքինճխի Սափամ վէ
Յանդյի վէ Սափատ՝ Բատանատս, 13 –
Վ.Է տուէէրին պիրատհրէէրի գսպիլէէ-
րինէ կէօրէ Միքայէլ վէ Մեսուղամ
վէ Սաբէե վէ Յովրէ վէ Յաքան վէ Չիա
վէ Եբեր օլատգ՝ եէտի նէֆէր իսի։
14 – Պունլար Աբիհէէլ իսդն է Հաբի,
իսդն է Յուրատ, իսդն է Փաղատդ, իսդն է
Միքայէլ, իսդն է Յեսիատ, իսդն է Յաք-
դով, իսդն է Բուզդն օղուլսըրը իսի։
15 – Վ.Է Աքի իսդն է Աբդիէլ, իսդն է
Գունի գսպիլէէրինին բէ'իսի իսի։
16 – Վ.Է Գաղատդատ, Բատան իլէ
գատապալարընատս վէ Սարօնդն պիւ-
թհէն ճիւլարընատս տուէրին հատատա-
լարընատս տաքին օլորլար։ 17 – Պունլ-
արըն ճհուշէհի Յուդա մէլիքի Յովաթ-
թամին կիւնէէրինատ վէ Իսրայէլ մէ-
լիքի Յէրոբովամդն կիւնէէրինատ նէհէպ
ատֆէրէրինէ գայա օլուհսրդրլար։

18 – Իսուբէնիէէր վէ Գադիէէր վէ
Մանասէ սբպիլէնդն նէսֆրնատն գաւվ-
էէհի ատհիպէէրի օլատգ՝ գսպգան իլէ
գէլսճ թաշդսնատ վէ եաչ չէքմէկէ
մատպհէէտիր վէ Տարպ իչինն թա'լիմի
օլատգ, մատհարեպէկ չգգանլարը գէրգ-
ատօրթի պին եէտի եիւզ պին մէրչ նէֆէր
իսի։ 19 – Վ.Է Հագարիէէր իլէ վէ Յէ-
տուրի վէ Նափեսի վէ Նագաբիէէր իլէ
մատհարեպէ էտիպ, 20. Անէէրէ զալէպէ
էհ տուիէր, վէ Հագարիէէր վէ տանէէր
իլէ պէէրապէր պուէնանդատրն ճհատ-
լէհի տտխի էլլէրինէ թէալիմ օլատն-
տատ. դիրա տատհարեպէ էանատգնատա
Ալլահա ֆէէրատտ էտիպ՝ տանս թէվէք-
քիւլ էհ.տիրլէրի է.Ճհատն տանէէրի տիւ-
թէէճատպ գրլար։ 21 – Վ.Է տանէէրին հայ-
վատնահը էէլի պին տէ.վէ իքի հիւզ
էէլի պին գայատ վէ իւրի պին վէգքեպ օ-
լարատգ, հիւզ պին քրչի տտխի էտիր
կէօթի իէ.պատիէէր։ 22 – Չունա պու մատ-
հարեպէ Ալլահատն օլմադդն մէգթատ
տիւշէհն չօգ իսի. վէ էատրեթի էֆ-
Բէ– գատար տանէէրին հէրէէրինէ տաք-
քին օլորլար։

23 – Մանասէհին նըսֆ ը սբպիլէնդն
օղուլսըրը օլ տհյատրատս տաքին օլատգ՝
Բատանատնդն թատ Բատղհէրմոնատ վէ
Սանիրէ վէ Հէրմոն տաղրնատ գատար
չօգալտրլար։ 24 – Վ.Է տանէէրին թատհէ-
տատսրդրն բէ'իսէրի Աֆէր վէ Յեսի
վէ Եղիէէ վէ Եզրիէէ վէ Երմէհատս
վէ Ովգդատս վէ Յագգիէէ օլատգ գաւվ-
էէհի վէ չէօհրէեի տատհիպէէրի վէ իսա-

Digitized by Google

ձեռնասլաքրջնքն բէ՛խոլէրի խոխլէը։

25 – Վ֊է ԷՃասաղլաքրնըն Ալլահ֊ընա զաբշը՝ խաեան էտեխ՝ քէնոխլէրի էօ֊ձէնտաէն Ալլահ֊ըն հէլաք էյլէտխյլ ախյասրըն խամմէխլէրիին խյահյլասրընա թոպդի՝ օլմազլըդըկ վլնաս էյմոխլէը։ 26 – Վ֊է Խոյսէյնին Ալլահ֊ը Աասրնա֊ասան մէլկի Փուդըն բուհընը վէ Աասրնասան մէլկի Թագդաթ֊փաղաասրըն բաւհընը թէշվիգ էյմաի. օ ասաի Ռուքէնիլէրի վէ Գոդիլէրի վէ Մանասէ աբդիլընըն նըմֆընը էսիր էտէրէք, ասնլէրի թա պաւ կյնաէ գաստաւ Ֆաղաս վէ Ֆաբդվ վէ Հաբաս վէ Գովզան ըբմնաղընա կէօյձ իւբաիս։

ՊԱՊ 6

Ղեւիինին օղուլլասրը Գերաան վէ կահաի֊վէ Մէրսաբի խոի։ 2 – Վ֊է կահաի֊ըն օղուլլասրը Ամրամ վէ Իսահառ վէ Հեբբրոն վէ Ոզիէլ խոի։ 3 – Վ֊է Ամրամ֊ըն եվլասրը Ահարան վէ Մովսէս վէ Մարիամ խոի։ Վ֊է Ահարանըն օղուլլասրը Նադաբ վէ Աբիուդ վէ Եղիազար վէ Իթամար խոի։ 4 – Վ֊է Եզիազար Փինէհէսի թէվլիսա էյլէտի, վէ Փինէհէս֊ա Աբիսուա֊սրը թէվլիսա էյլէտի, 5 – Վ֊է Աբիսուա֊ Բոկկի֊ի թէվլիսա էյլէտի, վէ Բոկկի Ոզնի֊ի թէվլիսա էյլէտաի, 6 – Վ֊է Ոզնի Զաբհայը թէվլիսա էյլէտի, վէ Զաբհա֊ա Մաբհոթը թէվլիսա էյլէտի, 7 – Մաբհոթ֊ա Ամարիա֊ա թէվլիսա էյլէտի, վէ Ամարիա֊ա Աքիտովբը թէվլիսա էյլէտի, 8 – Վ֊է Աքիտովբ֊ա Սադովկը թէվլիսա էյլէտի, վէ Սադովկ֊ա Աքիմասաա֊ը թէվլիսա էյլէտի, 9 – Վ֊է Աքիմասաա֊ Ազարհայը թէվլիսա էյլէտի, վէ Ազարհա֊ Յօհանանը թէվլիսա էյլէտաի, 10 – Վ֊է Յօհանան՝ Սողոմոնի֊ն երուսաղէմ֊ի պինա էյլէտի֊ի հէյքէլ֊ա քահինլիք իշմա էյլէյէն Ազարհայը թէվլիսա էյլէտի, 11 – Վ֊է Ազարհա֊ Ամարիայը թէվլիսա էյլէտի, վէ Ամարիա֊ Աքիտովբը թէվլիսա էյլէտի, 12 – Վ֊է Աքիտովբ֊ա Սադովկը թէվլիսա էյլէտի, վէ Սադովկ֊ Սեղդում֊ը թէվլիսա էյլէտի, 13 – Վ֊է Սեղդում֊ Փեղհեայը թէվլիսա էյլէտի, վէ Փեղհեա֊ Ազարհայը թէվլիսա էյլէտի, 14 – Վ֊է Ազարհա֊ Սարայիայը թէվլիսա էյլէտի, վէ Սարայիա֊ Յօսադեկի թէվլիսա էյլէտի։ 15 – Վ֊է ԲԱՊՊ Յուդա իլէ Երուսաղէմի Նաբուգոդոնոսորը էյլէյէ կէօթ իւբաբէյնաե՝ Յօսադեկ էսէր կիթաի։

16 – Ղեւիինին օղուլլասրը Գերաան վէ Կահաի֊ վէ Մէրսաբի խոի։ 17 – Վ֊է Գերաանին օղուլլասրընին խամլէրի Ղաբնեի վէ Սեմէի սիր։ 18 – Վ֊է կահաի֊ըն օղուլլասրը Ամրամ վէ Իսհառա վէ Հեբբրոն վէ Ոզիէլ խոի։ 19 – Վ֊է Մէրսաբինին օղուլլասրը Մոսոդ վէ Մաաի խոի։ Ղեւի դասիլէրէրի եՃասաղլասրընա կէօրէ պասնլասր խոի։

20 – Գերսանասան՝ օղլնա Ղաբնեի վէ պասնաե֊ն օղլնա Յեթի վէ պասնաե֊ն օղլնա Ջամմինա, 21 – Վ֊է պասնաե֊ն օղլնա Յեվնաք վէ պասնաե֊ն օղլնա Ադդով վէ պասնաե֊ն օղլնա Զասրա վէ պասնաե֊ն օղլնա Յեթի֊ի օլսաե։

22 – Վ֊է կահաի֊ըն օղուլլասրը, օղլնա Ամինադաբ վէ պասնաե֊ն օղլնա Կորհ վէ պասնաե֊ն օղլնա Աասիր, 23 – Վ֊է պասնաե֊ն օղլնա Եղկանաա վէ պասնաե֊ն օղլնա Աբիասափ վէ պասնաե֊ն օղլնա Աասիր, 24 – Վ֊է պասնաե֊ն օղլնա Թասհաթ վէ պասնաե֊ն օղլնա Ուբիէլ վէ պասնաե֊ն օղլնա Ոզիա վէ պասնաե֊ն օղլնա Սաաուղ։ 25 – Վ֊է Եղկանաե֊ն օղուլլասրը Ամասսի վէ Աքիմոթ, 26 – Եղկանաե֊ն խսե, Եղկանաե֊ն օղուլլասրը՝ օղլնա Սոփքի վէ պասնաե֊ն օղլնա Նահաթ. 27 – Պասնաե֊ն օղլնա Եղիաբ վէ պասնաե֊ն օղլնա Յերոսամ վէ պասնաե֊ն օղլնա Եղկանաա խոի։ 28. Վ֊է Սամասէլին օղուլլասրը՝ իլք օղլնա Յովէլ վէ իքինճիսի Աբիա խոի։

29 – Մէրսաբինին օղուլլասրը Մոսոդի վէ պասնաե֊ն օղլնա Ղաբնեի վէ պասնաե֊ն օղլնա Սեմէի վէ պասնաե֊ն օղլնա Ոզա, 30 – Պասնաե֊ն օղլնա Սամասա վէ պասնաե֊ն օղլնա Հագիա վէ պասնաե֊ն օղլնա Ասայիա խոի։

31 – Վ֊է Թասպաէթ Է֊ե֊'ահդ գասրաբլաշարգասան ասկրա Դաւիթին պէ֊էթ֊իբ ՐԱՊՊՏԱ Թ էրէննիւմ խրտմէթինէ նասպ էյլէտխյի ատմիէր պասնլասր օլսա, 32 – Սողոմոն պէ֊էթ֊իբ ՐԱՊՊԸ Երուսաղէմ֊ի պինա էտինճէյէ տէյին ճէմո֊սոֆ չատրընըն մէաքէնի էնդիւնաե թէրէննիւմ խրտմէթինի իճրա էտէրէր խոի. պ֊ոճհա֊ թէրէթիպլէրինէ կէօրէ խրտմէթլէրինէ տէվամ էտերէր խոի։ 33 – Վ֊է տէվամ էտէնլէր վէ օղուլլասրը պասնլասր սրը, եաննէ կահաի֊ըն օղուլլասրընասան մաւղաննէն եման խոի֊ն Յովէլ, խոի֊ն Սամասէլ. 34 – Խոի֊ն Եղկանաա, խոի֊ն Յերոսամ֊, խոի֊ն Եղիէլ, խոի֊ն Թովա, 35 – Խոի֊ն Սուֆի, խոի֊ն Եղկանաա, խոի֊ն Մասսի֊.

Digitized by Google

քսան ի Ամոտպի, 36 – Խան ի Նգկանաս, խան ի Ցովել, խան ի Ազաբիա, խան ի Սափանիա, 37 – Խան ի Թաասէթ, խան ի Աբէր, խան ի Աբիասափ, խան ի Կորհ, 38 – Խան ի Խահաս, խան ի Կահաթ, խան ի Ղևւի, խան ի Իսրայէլ իսի։ 39 – Վէ ասպետնաս սուբան պիրատեերի Ամասափ, եւ նի Ասափ խան ի Բարաքիա, խան ի Սամմաս, 40. Խան ի Միքայէլ, խան ի Բաաալիա, խան ի Մեղքիս, 41 – Խան ի Աիմանի, խան ի Զոբա, խան ի Ադայիա, 42 – Խան ի Եթան, խան ի Զամմա, խան ի Սեմեի, 43 – Խան ի Ցէթ, խան ի Գերսան, իսի ի Ղևւի իսի։

44 – Վէ ասնէրին պիրատերների Մերարիին օզուլսրը սոլնաս իսիլէր. Եթան խան ի Կիսա, խան ի Աբդի, խան ի Մալուք, 45 – Խան ի Ասափիա, խան ի Ամոսիա, խան ի Փեղկիա, 46 – Խան ի Ամոսի, խան ի Բանի, խան ի Սամեր, 47 – Խան ի Մողի, խան ի Մուսի, խան ի Մերարի, խան ի Ղևւի իսի։ 48 – Պիրատերների օլան Ղևւիլիէր սոսիի պէյթ Ուլսհ մէզքէնինին հեր սիւբլե խրատեերնէ թա՛երին օլուհոգլսր։

49 – Հարքին Ահարան իլե օզուլսրը Ալահըն գուլս Մովսէին հեր պիր էմրինէ կէօրե Խրայէլ իչին քէֆքաքեի էմէք իւզրե մուհրագս մէզոպսհը իւզերինե տաճրգս, վե պսխուր մէզոպսհը իւզերինե պսխուր ՚սրդ էմէլքլե Գուսա իւլ ազտասան հէփ խրատեմնինի թեքս էտերլէր իսի։ 50 – Վէ Ահարոնդն օզուլսրը պսնդսրը սոբր. օղլս Նգիսդսր վե պսնհուն օղլս Փինէհէս վե պսնհուն օղլս Աբիսուա, 51 – Վէ պսնհուն օղլս Բոկկի վե պսնհուն օղլս Ոզի վե պսնհուն օղլս Զսրխիա, 52 – Վէ պսնհուն օղլս Մաբիոթ վե պսնհուն օղլս Ամարիա վե պսնհուն օղլս Ախիտով, 53 – Վէ պսնհուն օղլս Սադուկ վե պսնհուն օղլս Ախիմաաս իսի։

54 – Վէ Կահաթի գսպիլէսինհուն պէյնի Ահարոնդն մեզքէնէրի, քեզլէրինե վե հուսուսալսրդնս կէօրե պսնդսր խոի, գիրս գուր՚սլսրդ պէղդէ սոբւշսհս։ 55 – Ցուդս սիյսրդնաս սոնէլերէ Քեբրոն իլե էմիքրոնս օլան մեր՚սլսրդ վերսիլեր։ 56 – Լաքին օլ չէհրին իոպսլսրդ իլե քէզլերինի Քաղեբ խան ի Ցեփանէհ վերսիլեր։ 57. Վէ պէյնի Ահարոնաս Ցուգս չէհրլեքինհուն մեզքա՛ չեհրէ Քեբրոնը վե Լեբնասդ մեր՚սոբ իլե վե Ցոթիքրի վե Եթեմովը մեր՚սլսրդ իլե, 58 – Վէ *Քիլէնի մեր՚սոբ իլե, վե Դսբիրի մեր՚սոբ իլե, 59 – Վէ †Աասնը մեր՚սոբ իլե վե Բեթսամիսի մեր՚սոբ իլե, 60 – Վէ Բենիամին սբսպէնսան Գսբայդ մեր՚սոբ իլե վե ‡Գսղեհէմի մեր՚սոբ իլե վե Անսթոթի մեր՚սոբ իլե վերսիլեր. գսպիլէլերինին ճհւմէ չէհրլերի օն իւչ իսի։

61 – Վէ պսւ սբսպի գսպիլէլերինհուն պսոգը գսլսն պէնի Կահաթ Մանասէհնին նգսքի բ սբսպի ընսան գուր՚սս իլե օն չէհր վերսիլեր։

62 – Վէ գսպիլէլերինհ կէօրե պէնի Գերսոնաս Իսսքար սբսպի ընսան, Ասեր սբսպի ընսան վե Նեփթաղիմի սբսպի ընսան վե Բասանտսս վսգը՝ Մանասէ սբսպի ընսան օն իւչ չէհր վերսիլեր։

63 – Վէ գուր՚սս իլե գսպիլէլերինհ կէօրե պէնի Մերարիյէ Ռուբէն սբսպի ընսան վե Գադ սբսպի ընսան վե Զաբսլոն սբսպի ընսան օն իքի չէհր վերսիլեր։

64 – Վէ պէնի Իսրայէլ Ղևւիլիէրե մեր՚սլսրդ իլե պսւ չէհրլերի վերսիլեր։ 65 – Վէ պէնի Ցուդա սբսպի ընսան վե պէնի Շմիսէան սբսպի ընսան վե պէնի Բենիամին սբսպի ընսան գսր՚սս իլե խսյէրիյէ գիրը օլսհան չէհրլերի վերսիլեր։ 66 – Վէ պէնի Կահաթի ճսյսրլսրդնդն ճսյսրլերինհ գսպիլէլերինին ճհվսրլսրդնդն չէհրլերի Եփրեմ սբսպի ընսան իսի։ 67 – Վէ անդերէ մեզհա՛ չէհրլերինհն Եփրեմ տսղընսան վսգը՝ Սիւքեմի մեր՚սոբ իլե վե Գազերի մեր՚սոբ իլե, 68. Վէ Ցոկմսամի մեր՚սոբ իլե վե Բեթորոնի մեր՚սոբ իլե, 69 – Վէ Ալեղոնը մեր՚սոբ իլե վե Գեթրեմմնը մեր՚սոբ իլե, 70 – Վէ Մանասէհնին նգսքի բ սբսպի ընսան Անդերի մեր՚սոբ իլե վե Ցեր՚սսամը մեր՚սոբ իլե պէնի Կահաթի պսգը գսլսն գսպիլէսինհ վերսիլեր։

71 – Վէ պէնի Գերսոնաս Մանասէհնին նգսքի բ սբսպի ընդն գսպիլէսինհուն Բասանտսս վսգը՝ Գազդսնը մեր՚սոբ իլե վե Աստսրսվիթը մեր՚սոբ իլե, 72 Վէ Իսսքար սբսպի ընսան Կադեսի մեր՚սոբ իլե վե Դսբաբսթի բ մեր-

*Ցես. 21. 15ոթ Քօզօն գԻնէլէբ
†Ցես. 21. 16գ Ալին գԻնէլէբ
‡Ցես. 21. 18ոթ Գազդմն գԻնէլէբ

Digitized by Google

ասը իւէ, 73 – Վէ Իռամովթը մէր'ասը իւէ վէ Անամը մէր'ասը իւէ, 74 – Վէ Աաթ սրպիքնատն Մատաղը մէր'ասը իւէ վէ Աբգօնը մէր'ասը իւէ, 75– Վէ Հուկկօկը մէր'ասը իւէ վէ Բոսըը մէր'ասը իւէ, 76 – Վէ Նեփթաղիմ սրպիքնատն Դաւիլհատաս վագը' Կադեսի մէր'ասը իւէ վէ Համմօնը մէր'ասը իւէ վէ Կարիաթեմի մէր'ասը իւէ վէրջիւէ։

77 – Պագը գալանըասա, եւ'նի պէնի Մէրարիյէ Զաբուղոն սրպիքնատն Ելիմնը մէր'ասը իւէ վէ Թաբաօրը մէր'ասը իւէ, 78 – Վէ Յորդանանըն էօթէ Թաբաթիքնատ Երիքով գալրպինաէ Յորգանանըն չարգնատա Ռուբէն սրպիքնատն չէօլաէ վագը' Բոսորը մէր'ասը իւէ վէ Յասասը մէր'ասը իւէ, 79 – Վէ Կադեմոթը մէր'ասը իւէ վէ Մեփաաթը մէր'ասը իւէ, 80 – Վէ Գադ սրպիքնատն Գաղատացատս վագը' Ռամոթիվթը մէր'ասը իւէ վէ Մանայիմի մէր'ասը իւէ, 81 – Վէ Եսեբոնը մէր'ասը իւէ վէ Յազերի մէր'ասը իւէ վէրջիւէ։

ՊԱՊ 7

Վ՚է Խասքաբրն օղուլլարը Թովզա վէ Փաա վէ Յոսուբ վէ Սամրոն օղուզ՝ աէօրթ նէֆէր իսի։ 2 – Վէ Թովզաննըն օղուլարը Ոզի վէ Հռափայիա վէ Յերիել վէ Յէմսալի վէ Յէրամա՛ վէ Սամուէլ օղուզ՝ պաւնլար փէտէրլերի Թովզաննըն խանէատն բէ՛իլերի վէ 'սարլարընատա գուվվէթ ատհիալէրի իսիլէր։ վէ Դուէթին կիւնլերընաէ անլէր եարմի իչի պինի այթը եաւզ նէֆէրէ պաւիղ իսի։ 3 – Վէ Ոզինին օղուա Յէզերիա վէ Յեզերիանըն օղուլարը Միքայէլ վէ Աբդիա վէ Յովէլ վէ Յէսիա պէշ նէֆէր օլարագ ճիւմլեսի տէ բէ՛իլէրատն ափսիլէր։ 4 – Վէ անլէր իլէ գաւպիլէլերի վէ խանէատնլարընա կէօրէ մաՀարէպէյէ միլեա՛ա 'սաքէր օֆուզ սպէր պինի իսի։ զիրա պաւնլարըն վէվճէլերի վէ էվլատը քէսրէթի իւզրէ իսի։ 5 – Վէ գարնատալլարը Իսաքարը գաւպիլէլերինին քանֆֆէսի աբատընատա գուվվէթ ատհիալէրի օլարագ, գաւպիլէլերի գալտընա կէօրէ անքամէն եէտի պինի նէֆէր իսի։

6 – Բինիամինին օղուլարը Բաղա վէ Բաքար վէ Յեդիէլ օլուզ՝ իւչ նէֆէր իսի։ 7 – Վէ Բաղանըն օղուլարը Նաբօն վէ Ոզի վէ Ոզիէլ վէ Յերիմովթ վէ Իրի պէշ նէֆէր օլուզ՝ խանէատանլարընըն բէ՛իլէրի վէ գուվվէթ ատհիալէրին օլարագ, գաւպիլէլէրինճէ գալտա օլունանլար եիրմի իքի պինի օֆուզ ատօրթ նէֆէր իսի։ 8 – Վէ Բաքարըն օղուլարը Զեմիրա վէ Յոհաա վէ Եղիազարը վէ Եղիովէնայի վէ Ամրի վէ Յերիմովթ վէ Աբիա վէ Անաթովթ վէ Գազամէթ օլուզ՝ պունլարըն յճիմլէսի Բաքարըն օղուլարը իսի։ 9 – Վէ պունլարը գաւպիլէլէրի գալտընա կէօրէ խանէատնլարընըն բէ՛իլերի վէ գուվվէթ ատհիալէրի օլարագ եիրմի պինի իքի եաւզ նէֆէրէ պաւիղ իսի։ 10 – Վէ Յեդիէլին օղուա Բաղան վէ Բաղանըն օղուլարը Յէուա վէ Բենիամին վէ Ահուվդ վէ Քանանա վէ Զեթան վէ Թարշիս վէ Ահիսաար իսի։ 11 – Պունլարըն յճիմլէսի Յեդիէլին օղուլարը օլուզ՝ խանէատնլարընըն բէ՛իլերի վէ գուվվէթ ատհիալէրի վէ մեհարեպէյէ միլեա՛ա 'սաքէր օլարագ օն եէտի պինի իքի եաւզ նէֆէր իսի։ 12 – Վէ *Սուփիմ վէ Ոփիմ՝ Իրինին օղուլարը օլուզ՝ Հուսիմ տաթի †Ահերին օղուա իսի։

13 – Վէ Նեփթաղիմին օղուլարը՝ Յասիել վէ Գունի վէ Յասեր վէ ‡Սեղղում՝ պինի Բաղդա իսի։

14 – Մանասէհին օղուլարը՝ վէվէրէնդն ատօրան Ասրիել, (Ասսամի օտալըղընատն տաթի Գաղատացին փէտէրի Մաքիր ատօրատա. 15 – Վէ Մաքիր Մաաքա իսիմնատ Ոփիմ վէ Սուփփիմն էհմիյրէսինի թէղէվվիճ էթսի,) վէ իւրնին Յալաադատ օլուզ՝ Սալպաադրն գըզլարը օլատա։ 16 – Վէ Մաքիրին ղէվճէսի Մաաքատանն պիր օղուա օլուզ՝ անաա փարէս թէսիմյէ էլլէնի, վէ անըն գարնատալը Փարէս օլուզ՝ օղուլլարը Ուղամ վէ Բոկոմ իսի։ 17 – Վէ Ուղամին օղուա Բեդան իսի. պունլար Գաղատացի իսիլ Մաքիր իսիլ ի Մանասէհին օղուլարը իսի։ 18 – Վէ էհմիյրեսի Մաոդաքէթատէն Եսաա վէ ‖Աբիեզեր վէ Մաալա ատօրատա։ 19 – Վէ Սեմիդանըն օղուլ-

---

*Ա՛ատ. 26. 39րդ Սուփամ դեռնիւէ
†Ա՛ատ. 26. 38րդ Ահիրամ դեռնիւէ
‡Թէվ. 46. 24րդ Սիլլեմ դեռնիւէ
‖Ա՛ատ. 26. 30րդ Իեզեր դեռնիւէ

Digitized by Google

լորը Աքիան վէ Սիւքեմ վէ Ղոկէի վէ Ինեամ խոն։

20 – Վէ Եփրեմին օղուլլորը Սութտայա, վէ պաւնուն օղլու Բաղադ, վէ պաւնուն օղլու Թաւախ, վէ պաւնուն օղլու Եղիազա, վէ պաւնուն օղլու Թաւախ, 21 – Վէ պաւնուն օղլու Զաբադ, վէ պաւնուն օղլու Սութտաղա վէ Եզեր վէ Եղիազ խոն։ պաւնուլորը երկրի Գէթլիլէր գաթէ էֆրայիմէր, դիրա հայվանլորընը կէթթիւրմէյէ կէլմիշլեր խոն։ 22 – Վէ փէտերլերի Եփրեմ Նիչէ կիւնլեր անլեր իչինն մութէմ էլլէտի. գարնուտչլորը ատախ սանը թաւպիլէ էթմէյէ կիթթիլեր։ 23. Վէ վէվճէսինէ թէգարրիւպ էթտիյինէ՝ հայիրլէ օլաւպ պիր օղուլ տողուրտաս վէ քէնտի պէյթի իւգլերինէ պէյա կէլմիշ օլտըղը էճլէն ատա Բարիա թէհմիյէ էյլէտի։ 24 – Վէ գրդը Սէերա աշաղրքի վէ եաֆորրքի Բեհորոդ վէ Ոզան-սերույը պիտա էյլէտի։ 25 – Վէ օղլու Հաւսիւ վէ Հաւսեփ, վէ պաւնուն օղլու Թաւղ, վէ պաւնուն օղլու Թաւան, 26 – Վէ պաւնուն օղլու Վաստղոն, վէ պաւնուն օղլու Աւհուդ վէ պաւնուն օղլու Եղհուտմին, 27 – Վէ պաւնուն օղլու Նաւէ, վէ պաւնուն օղլու Ցեռա խոն։ 28 – Վէ անդէրին միւլքլերի վէ մէզրաէնլերի Բեթէլ վէ անդն գաստապալորը վէ շարգ թաւրաֆտան Նաարան վէ ղարպ թաւրաֆտան Գազեր վէ գաստապալորը, վէ Սիւքեմ վէ գաստապալորը, Թաւ Գազա իլէ գաստապալորընա վարրնճայա ատլին, 29 – Վէ պէնի Մանասէնին հուդուդրունա Բեհթան իլէ գաստապալորը վէ Թանաք իլէ գաստապալորը վէ Մագիդով իլէ գաստապալորը վէ Թովր իլէ գաստապալորը օլտա՝ պէնի Ցովսէֆ խոն ի Իսրայէլ պաւնլարաս ատքին օլտրլար։

30 – Ասերին օղուլլորը Ցեմնա վէ Ցեռաւա վէ Ցեսեւի վէ Բարիա վէ Հէմշիրէյէլ Սարա խոն։ 31 – Վէ Բարիանդն օղուլլորը Բաղեր վէ Բուրտայիթին պէտերի Մէղքիել խոն։ 32 – Վէ Գաբեր Ցափղէթի վէ Սովմերի վէ Հովթամը վէ Հէմշիրէյէլդն Սովղայը թէվլիտ էյլէտի։ 33 – Վէ Ցափղէթին օղուլլորը Փասաք վէ Բամոյէլ վէ Աուաւթ օլտա՝ Ցափղէթին օղուլլորը պունլար խոն։ 34 – Վէ Սովմերին օղուլլորը Աքի վէ Հաոագա վէ Որա վէ Ամամ խոն։ 35 – Վէ գարնաուզը Հելմին օղուլլորը Սովփա վէ Ցամնաա վէ Սելէս վէ Ամաղ խոն։ 36 – Վէ Սովփանդն օղուլլորը Սութա վէ Աահնափար վէ Սուաղ վէ Բարի վէ Ցեռթա, 37 – Վէ Բեսոր վէ Ոդ վէ Սամմա վէ Ցաղիսա վէ Ցեւթրան վէ Բէերա խոն։ 38 – Վէ Ցեթերին օղուլլորը Ցեփունէ վէ Փասպա վէ Արա խոն։ 39 – Վէ Ուդուլանդն օղուլլորը Ախոհ վէ Անիել վէ Հաոսիա խոն։ 40 – Պունլարդն ճիւմլեսի Աահրին օղուլլորը օլաւ՝ խանէտասնալլորընդն բէ՛խալերի վէ միւնթէխապ գաւվէլեր ատհպալերի վէ պաօյիւք բէ՛խալեր խոյնե։ վէ անդերինն նէսէպ գոյտը իւգրէ մահսուբէպէյէ միւնթա՛խ ատաէմյէրինդն ՝ատաէպէ եիւմի ալեթը պինդէ պալիզ խոն։

ՊԱՊ 8

Վ Է Բենիամին՝ իլք օղլու Բաղդալը վէ խլինճիսի Ահրեվի վէ իւչինճիւնիս Ասբալը։ 2 – Վէ ասէօրտունճիւնիս Նովալը վէ պէչինճիսի Իռափալը թէվլիտ էյլէտի։ 3 – Վէ Բաղդանդն օղուլլորը *Ադար վէ Գերա վէ Աբիուգ, 4 – Վէ Աբիսաւա վէ Նէեմման վէ Ադաք, 5 – Վէ Գերա վէ †Սեփան վէ Փիրամ խոն։ 6 – Վէ Ահուդդն օղուլլորը պաւնլար օլաւ՝ Գաբաա էհալիսինդն բէ՛խալերի խոյնե, վէ անդերի Մանահաթա նագել էհմնիեր։ 7 – Վէ Նէեմման վէ Ահիա վէ էհալիյի նոաղ էտեն Գերա, պու տախի Ոզա իլէ Ահիուդը թէվլիտ էյլէտի։ 8. Վէ Սահարիմ անդերի կէօնաէռսիքատէն ասկրա Մովաբ տիյարդունա էվլատր օլտաա. զէՀՃէլերի տախի Հուսիմ վէ Բաաթա խոն։ 9 – Վէ զէվճէսի Գէգհեռէն տանա Ցոբաք վէ Սաքիա վէ Մեսա վէ Մեղդամ՝ 10 – Վէ Ցէուս վէ Սեքիա վէ Մարմա տոզուտ՝ պունլար անդն օղուլլորը վէ խանէտասն բէ՛խալերի խոյնէ։ 11 – Վէ Ցեսհուսիմէն տանա Ահիտուվ վէ Եղբաաղ տոզուտա։ 12 – Վէ Եղբաաղդն օղուլլորը Եբեր վէ Միսաամ վէ Ոնով իլէ Ղոդվ վէ գաստապալորը պինս էտէն Սամեր, 13 – Վէ Բարիա վէ Սեմա օլտա՝ պունլար տախի Այիղան էհալիսինին խանէտասն

*Ե՛թ՛ Արդ Թէք. 46. 21։
†Ա՛տ. 26. 39֊– Սեփամ ֊թՆԻՔ

Digitized by Google

բէ՛խալերի խոխլեր, վէ Գէթ է՛չալիունի թարաս էթոունլեր։ 14 – վ.է Բաբրանըն օզուլլարը Աքիով վէ Սավակ վէ Յիրմիվէթ, 15 – վ.է Զաքաղիաս վէ Աստգ վէ Եդեր, 16 – վ.է Մէքայէլ վէ Յեսփաս վէ Յովքս խոս։ 17 – վ.է Եղբասաղըն օզուլլարը Զաքաղիաս վէ Մեսուղամ վէ Ազավկ վէ Քաբեր, 18 – վ.է Յեհոսաֆաթ վէ Յեզդիաս վէ Յոլթաբ խոս։ 19 – վ.է Սէմէնիին օզուլլարը Յահիմ վէ Զէքըրի վէ Զաբդի, 20 – վ.է Եղիենայի վէ Սալթի վէ Եղիել, 21 – վ.է Ադալիա վէ Բաքքաս վէ Սամմաթաի խոս։ 22 – վ.է Սավակին օզուլլարը Յեսփան վէ Եմեր վէ Եղիել, 23 – վ.է Ագաւն վէ Զէքըրի վէ Անան, 24 – վ.է Անանիա վէ Եղամ վէ Անթոթվիա, 25 – վ.է Յեփեդիա վէ Փանուել խոս։ 26 – վ.է Յերոամըն օզուլլարը Սամաարի վէ Սաարիա վէ Գոթոլիա, 27 – վ.է Յարոսխա վէ Եղիա վէ Զէքըրի խոս։ 28 – Պաշլարս Նէհեղլէրինէ կէօբէ խանէուտան բէ՛խլերի վէ քհւակերս օլուզ՝ Երուսաղէմէ տաքին օլուբլարը խոս։

29 – վ.է Գաբաւնացոց Գաբաւնէրն փէսէրի տաքին օլուզ՝ զէվճահներին համ տոխի Մատաքս խոս։ 30 – վ.է իլք օզլաս Աբդոն, պու՛տէհաս Սաւր վէ Կիս վէ Բաաղ վէ Նադաբ, 31 – վ.է Գեդովր վէ Աքիով վէ *Զաքարս խոս։ 32 – վ.է Մահեղոթ †Սամմուղլս Թեվհլիա էյլէսի։ պունլար տոխի գարնատաշլարը իլէ պէրապէր վէ անէլերին գարշրաճնատա երուսաղէմէ տաքին օլտրլար։

33 – վ.է Ներ Կիսի Թեվհլիա էյլէսի, վէ Կիս Սաուղը Թեվհլիա էյլէսի, վէ Սաուղ Յոնաթանը վէ Մեղքիսաուէյի վէ Աբինադապը վէ ‡Եսբաաղը Թեվհլիա էյլէսի։ 34 – վ.է Յոնաթանէն օզլաս ||Մերիբաաղ օզլագ՝ Մերիբաաղ տոխի Միքայէլ Թեվհլիա էյլէսի, 35 – վ.է Միքայէնն օզուլլարը Փիթօն վէ Մելէք վէ Թահրէ վէ Աբազ խոս։ 36 – վ.է Աքազ Յոաղդապը Թեվհլիա էյլէսի, վէ Յովադա Գողեմէթ վէ Ազաւմաթ վէ Զամբրիյի Թեվհլիա էյլէսի։ վէ Զամբրի Մատապը Թեվհլիա էյլէսի, 37 – վ.է Մատա Բանատապը Թեվհլիա էյլէսի։ պատնուն օզլաս *Իհափա, վէ պատնուն օզլաս Եզնատա, վէ պատնուն օզլաս Եսել խոս։ 38 – վ.է Եսելին զարբը օզլաս օզլաց խամլերի Եզրիկամ վէ Բոքերաս վէ Խամայէլ վէ Սաարիա վէ Ազգիա վէ Անան խոս։ պատնլարըն ճիւմլէսի Եսելին օզուլլարը խոս։ 39 – վ.է աներն գարնատաշը Եսկին օզուլլարը իլք օզլաս Ուղամ վէ իքին ճիսի Յեուա վէ իւչինճիւսիս Եզիփտէա խոս։ 40. վ.է Ուղամըն օզուլլարը դուվվէթ ատճհայլերի վէ քվամնքէշ օլուզ՝ օզուլլարը վէ թօրնլարը քէսրէթի իւզրէ օլտրագ եհւզ էյլի նէֆերի պատիղ խոս։ պատնլարըն ճիւմլէսի պէնի Բենիամինաէն խոս։

ԳԱՊ 9

Վ.է պիւթիւն Իսրայէլ նէհէզ ատֆիֆերինէ գայտ օլուռնագ՝ իչինէ Իսրայէլ վէ Յուդա մէլիքլերինին քիթապտանտա եազըլմըշ տըր քէնտի 'խաեռնէլարը իչինէ Բաբելոնա էսիր կէօթիւրիլտիլեր։

2 – վ.է միւլքլերինտէ վէ շէհիրլերինտէ մուգատաեմա ապքին օլտնլար Իսրայէլլիլերտէն քէսհինլեր վէ Ղեւիլեր վէ Նաթինիմլեր խոս։ 3 – վ.է Երուսաղէմտէ պէնի Յուդատան պէնի Բենիամինտէն վէ պէնի Եփրեմ իլք Մանասեէտէն, 4 – Եմնի պէնի Փարես խոլն ի Յուդատան Ութա խոլն ի Ամիուդ, խոլն ի Ամրի, խոլն ի Իմրի, խոլն ի Բանի, 5 – վ.է Սիլօնիլերտէն իլք օզլաս Ասայիա վէ ոնլարն օզուլլարը, 6 – վ.է պէնի Զարատան Եհիել վէ գարնատաշլարը տալթը եհւզ տօգսան նէֆեր օլտրագ, 7 – վ.է պէնի Բենիամինտէն Սալլու խոլն ի Մեսուլամ, խոլն ի Ոհոդաւիա խոլն ի Հասնուա, 8 – վ.է Յերոհամ խոլն ի Յերոամ վէ Էլա խոլն ի Ոզի, խոլն ի Մաքրի, վէ Մեսուլամ խոլն ի Սեփատիա, խոլն ի Ռեգուել, խոլն ի Յեբնիա, 9 – վ.է ոնլերին գարնատաշլարը նէհակլերինէ կէօրէ տօգուզ եհւզ էլլի տալթը նէֆեր օլտրագ տաքին օլտրլար. պունլարըն ճիւմլէսի խոնէտատնլարընտա խոնէտատն բէ՛խալերի խոխլեր։

10 – վ.է քհւահինլերտէն Յեդայիա

*Պ. 9. 37-ի Զաքարիա տեսնէլ

†Պ. 9. 38-ի Սամմատ տեսնէլ

‡2 Մխլ. 2. 8-ի Յեբեռաթ տեսնէլ

||2 Մխլ. 4. 4։ 9. 6, 10-ի Մեմֆիբոսթէ տեսնէլ

*Պ. 9. 43-ի Ռեփայիա տեսնէլ

Digitized by Google

վէ Ցավոյթք վէ Ցօքէն, 11 – Վ.Է Ա-զարքիա խան ի Ջեզկիա, խան ի Մեսու-զամ, խան ի Սադովկ, խան ի Մարբոթ, խան ի Աքիտովբ (քի պէյ Ուլլահ-ըն բէ՛խան խան): 12 – Վ.Է Ադայիա խան ի Յեհոահամ, խան ի Փասուբ, խան ի Մեղ-քիա, վէ Մաաէ խան ի Ադբէլ, խան ի Եզդրա, խան ի Մեսուզամ, խան ի Մե-սեզովմաթ, խան ի Եմմեր: 13 – Վ.Է պէ-բատէրլէրի խանէնտանլըրընէն բէ՛խլէ-րի պէկ եէտի եէտ ալմըշ նէֆէր գօ-վվէթի ասհալլէրի օլարագ՝ պէյի Ուլլահ-ըն խրատէի ինտէ խոխլէր:

14 – Վ.Է Ղէբխլիէրտէն պէյնի Մե-բարքաէն Սեմմլխա խան ի Առաբի, խան ի Եզրիկամ, խան ի Ասարիա, 15. Վ.Է Բաղբակար վէ Աբէս վէ Փազազ վէ Մաթանիա խան ի Միքա, խան ի Զէքբի, խան ի Ասափ, 16 – Վ.Է Աբ-գօս խան ի Սեմմլխա, խան ի Փազազ, խան ի Իդիթուն, վէ Բարաքիա խան ի Ասա, խան ի Եզկիան, պու ասախ Ներ-ասափմէլլըլարըն քէշլէրինէ ասքին օլաս:

17 – Վ.Է գափուճըլար Սեդդում վէ Ակկուբ վէ Տեղմին վէ Աքիմոն վէ պէ-բատէրլէրի օլաս՝ Սեդդում ասախ բէ՛նա խան: 18 – Պու-բոյա գաստար ճա-նէքով ի շարգաս օլան մէլիք գափուարըն-տաս փօխօրլար էին. պունլար պէյնի Ղէբ պէօլիս-քլէրինին գափուճըլարը խոքլէր: 19 – Վ.Է Սեդդում՝ խան ի Կով-բէ խան ի Աբխասափ, խան ի Կորթ վէ ան-նէն պիրատէրլէրի, Հօ՛ռն փէտէրի-նէն խանէնտանէն օլան Կորխիլեր խըրամէլի՛ն թէճաաթ իւզէրինէ օլաս՝ չատարըն գափուլարըն պէգճիլէրի ի-տիլէր, վէ փէտէրլէրի ՐԱՊՊՈՆ ճիւ-նատաթ իւզէրինէ օլաս՝ ՀԷտէնէլ պէգճիլէրի իտիլէր: 20 – Վ.Է Փէնե-հէս խան ի Եղիսապար ասապգա անլէրին բէ՛խոթ օլաս՝ ՐԱՊՊ անըն իլէ խոս: 21 – Զաքարքիա խան ի Մաաեզմիա ճէմա՛ատի չատարըննէն գափուռնէն պէգճիթոթ խոս:

22 – Գափուլարըն պէգճիկիչինէ ին-ձի՛խտագ օլաննէնլարըն ճիւ՛ղիկտի իգի եէտ ի՛գի նէֆէր օլաս՝ պունլար քէհնոթ քէշլէրինէ տէֆթէրլէ գուլ օլաննէնլար. պունլարը Դաւիթ վէ Սա-մուէլ Հէ՛ոթ քէհնոթ հէ՛ոթլէրինէ ին-ձի՛ թա՛ռինէ էմ ոսիլեր: 23 – Վ.Է պու-նլար իլէ օղուլլարը պէյնի իւր ԻԱՊՊՈՆ, ճառ՛նի պէյնի ի ՄՒգէնինն գափուլարը-նը հէվգէթի հէվգէթի պէգճիլէրլէր խոթ: 24 – Գափուճըլար առէօրի թ՛ուսփաա, ճառ՛նի չատգ վէ գաղագ վէ չիմմալ վէ ճէ-հաստաա խոխլէր: 25 – Վ.Է քէգյլէրինն-տէ պուլուճանն պիրատէրլէրի վագրէթ վագրէթի հէլիակ՝ եէտիչէր կիւն անլէր իլէ փաբաբլար էին: 26. Զիբա պու Ղէ-ւիլիլէր, ճառ՛նի գափուճըլարըն առօրի բէ՛խոլէրի՛ ՀՀ՛ոնբիկէրլէրինտէ մու-գիմ՝ օլաս՝ առոլար վէ պէյնի Ուլլա-հըն խաագինէլէրի իւզէրինտէ նագըր խոխլէր: 27 – Վ.Է կէճէլէյնն պէյնի Ուլլահ-ըն էթ բաֆքինտաս պուրըլար խոս. չիւնքի պէգճիկիկ՝ էօհանլէրինտէ օլաս՝ հէր առապահ ան՛ը քէնտիլէր ա-չաբլար խոս: 28 – Վ.Է խրատիթ գապ-լարըն նագըրլարը ան՛լէրտէն օլաս՝ ան՛լէրի ատյը իլէ կէյի իրիակ կէ՛ոի իւ-բիւրլէր խոս: 29 – Վ.Է գապլարըն վէ ան՛ագոհոսին ալէյլէրինին վէ առագիգ ի-լէ չէրաակ վէ եաղ վէ քիւ՛հիւ-ք վէ պահ՛ոարըն ՝ն գաբրէթի ն առոհ ան՛լէրտէն պա՛զրնէ՛ն հէվալէ օլաննաս: 30 – Վ.Է պահ՛ոարթ ի՛ երբիոհ իլէ օլան ճառ՛ղ ճառֆանլար չ՛ճառհինլէրին օգուլ-լարընտան խոս: 31 – Վ.Է Ղ՛ե՛խլիէր-տէն կոհոհ Սեդդում՛ին իւ՛ք օղու՛ք օլան Մաատի՛ոհ ի՛ոհ ի՛ոյլէրի իւզէրինէ նագըր խոս: 32 – Վ.Է պէրատէրլէրի օ-լան պէյնի կաճհոհ՛ճառն պա՛զրնք Հոս-գուբ էքմէկլէրինին նագըրը օլաս՝ ան՛ոյհ ան՛ոն ան՛ագ է Հագըր էառնէրը խոս:

33 – Վ.Է պուճ՛նար, ճառ՛նի Ղ՛ե՛խլի խառ՛ճառ՛նլարըն բ՛է՛խլերի մուգամ՛նե-լէր օլաս՝ պաշ՛դա պիր իշլերի օլմա-յարագ օտոլաբաաս խոխլէր. գիրաս կե-ճէ կ՛ե՛ճհոհ՛ի՛ պու իշ իլէ ան՛ղղալ ի-տիլէր: 34 – Պու Ղ՛ե՛խլի խառ՛ճառ՛նլա-րըն բ՛է՛խլերի քէճոհ՛նէ՛ակլէրինէ կ՛ե՛օ-բէ բ՛է՛խլեր օլաս՝ Երաաագէմճէ ասա-քին օլաբլար խոս:

35 – Վ.Է Գաբաաճոհաա՝ Գաբաաճոհ-ըն փէտէրի Յէհի՛ ասքին օլաս՝ զէվճէ-սինին խամ տախի Մաաքա խոս. 36 – Վ.Է իւ՛ք օղու՛ Աբգօն, պա՛ոէհ՛ա Սոբ վէ Կհո վէ Բաաղ վէ Ներ վէ Նագարա, 37 – Վ.Է Գեդալր վէ Աքիսվ վէ Զա-քարիա վէ Մա՛ակեդոթ խոս: 38 – Վ.Է Մա՛ակեդոթ Սամմոսամ Թ՛եվիաս Էյլէոհ. վէ պիրատէրլէրի իւ՛ք պէրատէր Երու-սաղէմճոհ պիրատէրլէրինին գաբչըքն-տաս ասքին օլաբլար:

39 – Վ.Է Ներ Կհո՛ի Թ՛եվիաս Էյլէոհ, վէ Կհո Սաուղը Թ՛եվիաս Էյլէոհ, վէ

Digitized by Google

Սաւուղ ցավնահանը վէ Մեղքնասէ-
ին վէ Ամինադաբը վէ նեբասաղը թէվ-
լիա էյլէսի։ 40 – Վ.է ցավնահանին
ալաւ Մերիբաալ օլսաւ՝ Մերիբաալ
տահի Միքայը թէվլիա էյլէսի։ 41 –
Վ.է Միքային օղուլլարը Փէթօն վէ
Մելէք վէ Թահրէ վէ Ահոզ խոր։ 42 –
Վ.է Ահազ ցավնադաբը թէվլիա էյլէ-
սի, վէ ցավնադաբը թէվլիա էյլէսի,
վէ ցավդա Փաղմոթի վէ Ազա-
մոթը վէ Զամբրիի թէվլիա էյլէսի,
վէ Զամբրի Մոսայը թէվլիա էյլէսի։
43 – Վ.է Մոսա Բունայալը թէվլիա էյ-
լէսի։ վէ պռնհուն օղլու Ռեափայիա վէ
պռնհուն օղլու Եղեասա վէ պռնհուն
օղլու Եսել խոր։ 44 – Վ.է Եսէլին ալ-
թը օղլու օլսաւ՝ խազիրի եզրիկամ
վէ Բոքերու վէ Իսմայէլ վէ Սոարիա
վէ Ազդիա վէ Անան խոր։ Եսէլին օ-
ղլու-ւլարը պռնհալը խոր։

ՊԱՊ 10

Վ.է Ֆիլիսթիլէր Իսրայէլ իլէ մա-
հարեպէ էյտիլէր. վէ Իսրայէլիլէր
Ֆիլիսթիլէրին էօնիւնէն փխրար է-
ապով՝ Գելբուէ սոպրնոս մնպճաւլ
ափուշիլէր։ 2 – Վ.է Ֆիլիսթիլէր Սա-
ւուղ իլէ օղուլլարըն տրգսլարըն-
ան եէսիդիլէր. վէ Ֆիլիսթիլէր
Սաւուղին օղուլլարը Յոնիսաթան վէ
*Ամինադաբը վէ Մեղքիսուէլի վուր-
արլար։ 3 – Վ.է ճէնգ Սաւուղ իւպէ-
րինէ չիատէդիլէնիւէխլէ, քէմանքէշ-
լէր անը պուլորլար, վէ քէմանքէշլէր
անը մէ ճբաշ էյտիլէր։ 4 – Ո զէման
Սաւուղ սիլահտարըին՝ Գըլըճ՚քէը է-
քիով պանա ասփսա, օլմայա քի պռ
խիթանաբզլար կելիպ պէնի խոթիհզա
էաէլէր՝ տէտի. ամմա սիլահտարը պի-
յատեխլէ գօրդուղընան խոֆէմե-
ան։ Օլ վագրի Սաւուղ գըլըճը ա-
լըպ իւզերինէ ափշահա։ 5 – Վ.է Սի-
լահտարը Սաւուղին էօլտիւրինիւ
կէօրիւնճէ, քէնտիի տահի գըլըճըն
իւզերինէ ափշիպ վէճիի էյլէսի։
6 – Պէզվլէճէ Սաւուղ իլէ իւչ օղլու
վէճիի էտիպ՝ պիւիի իւան էտէն պիր-
ահէն թէյէճ օլաու։

7 – Վ.է օվատան պռլուհան Իսրայէլ-
լիէրին ճիւմլէտի ավլէրին փխրար է-
ապիլէրինի վէ Սաւուղ իլէ օղուլլարը-
նէն էօլտիւքլէրինի կէօրմէլէրինէ,
քէնտի չէհիլէրինի թէյըք էվլէյիպ՝ փխ-
րար էյտիլէր. Ֆիլիսթիլէր տահի կէ-
լիպ անլէրտահ ահքին օլտրլար։

8 – Վ.է էրթէսի կիւն Ֆիլիսթիլէր
մոզթաւլարը ապմագ իչիւն կելտիքլէ-
րինտէ Սաւուղ իլէ ահքին օղուլլար-
ըրնը Գելբուէ տաղընտաս ափշմիշ
պուլտրլար։ 9 – Վ.է անը ապմագ-ատան
ասվնա պաչընը վէ սիլահտրընը ալըպ՝
միւժտէ օլմագ իւզրէ Ֆիլիսթիլէր սի-
յատրընան հեր թարատքնաս՝ փաթլա-
րընա վէ էհալիյէ կէօնտէրտիլէր։
10 – Վ.է ահքն սիլահտրընը իլահ-
լըրընն խահէսինէ գօյաս՝ պաչընը Դա-
գոն խահէտէ մնխլատրլար։

11 – Վ.է Յաբէս Գաղատագրն պիւ-
թիւն էհափթ Ֆիլիսթիլէրին Սաւուա-
զա եափհոբգլարընան ճնվիլէսինի խ-
չինհէքլէրինտէ, 12 – Գունվէճի սա-
հիպլէրինն ճիւմլէտի գալգըպ Սաւու-
ղըն ճէսէտահ իւլ օղուլլարընն ճէսէտա-
լէրինի գալարընաս՝ անլէրի Յաբէսի կե-
թիրտիլէր, վէ քէմիքլէրինի Յաբիտէ
պռլուհանան պուրմ՝ ագաչը սլթ ընտա
տէքնի էտիպ՝ եէտի կիւն օրտէ ժամէ-
տրլար։

13 – Պէզվլէճէ Սաւուղ ԸԱՊՊ ՚ա-
լէյհինէ իրթիքտապ էյլէսիպի ՚իսհան
սէպպինէն էօլտիւ. պիրա ԻԱՊՊԸՆ
քէյմինըր հրքիղ էհմէտի, էհմ տահի
ԻԱՊՊՏԱՆ սիւ՚ալ էհմէդիպ՝ ճինն ճիւլէ
տահրչըպ սիւ՚ալ էհմէտի։ 14 – Պռ է ճլ-
տէն Ի՚պղ տանը էօլտիւրիպ հիւքքա-
մէհի Դաւթի իպն ի Յեսայէ իհնալէ
էյլէտի։

ՊԱՊ 11

Վ.է պիւթիւն Իսրայէլ Ջերբոնա
Դաւիթի ին եառընտա թէճէմիհ՚ էտիպ՝
իչինէ պիպ սէնին քէմիքլին վէ էհնի
իպ։ 2 – Վ.է ագտէմիլէրի, Սաւուղըն
հիւքքամէհի վագթընտաս, Իսրայէլէ
չըգարան վէ կելի իրէն սէն իսոն. վէ
Ալլահընդ ԸԱՊՊ ատնաս՝ Դաւիթըմ Իսրա-
յէլէ սէն կիւտէճէքսին, վէ գայիմըմ
Իսրայէլ իւզերինէ սէն ըհ՚նո օլաճագ-
սըն՝ տէյիւս պատյատրտաս, տէտիլէր։
3 – Վ.է Իսրայէլին ճիւմլէ իհթիյտար-
լարը Ջերբոնաս, մէկիլին եառընտա
կելտիքլէրինտէ, Դաւիթի Ջերբոնատա
ԸԱՊՊԸՆ հատզարըտաս ատնէր իլէ
՚ահատ էհմտի. ատնէր տահի՝ ԸԱՊ-
ՊՐՆ Սամաւէլ վատրի տարլէ օլսըն
քէլտիրնաս կէօրէ՝ Դաւիթի Իսրաս-

*† Մհլ. 14. 49ա Յեսաւի տիհնէյէ

Digitized by Google

չքել իւզերինէ մելիք օլմագ իւզրէ մեծ էթ մելէր։

4 – Վէ Դաւիթ իլէ պիւթիւն Իսրայէլ Երուսաղէմ, եան'ն Յեբուսա կիմ էր մելէր. օրատա տախի օլ եէրին էհալիսի Յեբուսիլէր ատ'ին ալ–ըլար էդի։ 5 – Վէ Յեբուս էհալիսի Դաւիթ է՝ Պուրայա կիրմէյէճէքսին՝ ատ'ին–լէր։ Լաքին Դաւիթ Սիան գալ'ասընը ալագ. Դաւիթ չէհրի պուս սըր։ 6 – Վէ Դաւիթ՝ Քիմ քի եվվէլա Յեբուսիլէրի վուրար իսէ, օ բէ'հա վէ ան–տասը օյաճագ սըր՝ ատ'ի. վէ Յովաբ խան'ի Շարուհէա եվվէլա չըգալ վէ բէ'հա օլառ։ 7 – Վէ Դաւիթ օ գալ'ասա սաքին օլտըղը ճիհէնէլ անա Դաւիթ չէհրի թէամիյէ էյի տիլէր։ 8 – Վէ չէհրին տա'իրէլէրինի, եան'ի Մեղոն իյէ անըն էյի–ըսիքնասա օլան եէրլէրի Դա–իթ պիհա էյի տի. Յովաբ տախի չէհրին պագըրընը թա'միր էլլէտի։ 9 – Վէ Դաւիթ կիմ տիրէճէ 'ազամէթ քէագ էտէր խտի, վէ ԲԱՊՊ իւ Ճիւ–նաա անըն իյէ խտի։

10 – Վէ ՐԱՊՊՐՆ Խօրայէլ հագ–գընասա օլան քէլամինա կէօրէ Դաւի–թի մելիք նսագ էյի մէք իւզրէ, անըն հիւքիւմէթի խառասընասա պիւթիւն Խօրայէլ իյէ պէրսպեր, անա պիւ–թիւն գունվէյի էլերինէ եարըմ էտէն գասրէմանալարընըն րէ'խլերի պունըսը խտի։ 11 – Վէ Դաւիթի գասրէմանալա–րընըն տայըսը պուս սըր։ Յեբուսա՛ խան'ի Հաքիմինի զապիճնան րէ'խտի օլուագ, մըզրաղընը իւչ եիւզ նէֆեր իւզերի–նէ ատայա՛ անլերի պիրտէն գալ'ի էյի–ատի։ 12 – Վէ անատէն սօկաս Աքուբըր Թովգա օղլու Եղհազար իւչ գասրէ–մանալարատան պիրի խտի։ 13. Պու ատէա՛ Ավեռգամինատ Դաւիթի իլէ պէրաբեր պուլունագա՛ Ֆիլիսթի իլէր մինհարեպէ խչիւն օրայա լա եէհէմիհա՛ էյի տիքատե, թարլանըն պիր գըթ'ասը սոփա իլէ տօլու խտի. գալմ՛ տախի Ֆիլիսթի–լէր եօռիհնատն Ֆիրաար էյի տի։ 14 – Լաքին պունլար օ թարլանըն օրթա–սընասա տուբուագ՛ Ֆիլիսթի իլէրի վու–բարագ անը գուրթի ատարլար. վէ ԲԱՊՊ պէօլիւք պիր նաւսէյէմ վէրտի։

15 – Վէ օյնուղ րէ'խլերատէն իւ–չհա Ոդոզամ մաղարասընա՝ գալայա Դաւիթի ին եանընա էդուիլէր. Ֆիլիս–թիլէրին օրատուը տախի Ռեփափիլէր վաահնինատ գօնմուշ խտի։ 16 – Վէ Դաւիթ օ զէմման գալ'ասաա պուլըս–նագ Ֆիլիսթիլէրին մուհաֆըզլարը Բեթլեհեմատ խտիլէր։ 17 – Վէ Դա–ւիթի հասբեթ չէբէրէք՝ Բեթլեհեմին գափուսընատ օլան գուլաստան քի՞մ պատնա սաս իչիրիր՝ ատ'ի։ 18 – Օլ վա–գըթ պուս իւչ քիչի Ֆիլիսթիլէրին օր–տուսընը եարըգ կէչիլէր, վէ Բեթ–լեհեմին գափուսընատ օլան գուլաս–տան սաս չէբատիլէր վէ ալլագ Դաւիթէ կէթի իտիլէր. ամմա Դաւիթ անը իչ–մէք խտի էյի տի, վէ անը ԲԱՊՊ իչին տէօքէրէք, 19 – Ալատըղ՝ պատնա կէօ–թի էրմէհան քի պէն պուս շէյի եափա–յըմ՛. պուս ատէմլէրին գանընը վէ հա–յատի լարընը իչէյի՞մ մի. գիրատ Ճանե–լարընը մինհաթի ատըյատ գալ'ագ պուս–նու կէթի իտիլէր՝ ատ'իյէրէք անատէն իչմէք խտի էյի տի. պուս իչլերի օլ իւչ գահրէմանի եափար։

20 – Վէ Յովաբն գաղնատա չը Աբես–տա իւչլերին րէ'խտի խտի. պուս տախի մըզրաղընը իւչ եիւզ քիչի իւզերինէ սալլադ անլերի գալ'ի էլլէտի. վէ պուս իւչլեր ատատընատա նամտար օլտու։ 21 – Օլ իւչին իքիհինատն մի–լէթ–պէր օլաբղանատ անլերին րէ'խտի օլ տու, ամմա եէվէյէ իւչլերին գերի գա–պընի վատմատը։

22 – Վէ պէղիլէք իչլեր իճատա էտէն Կաբաեէլլի պիր գահրէմանդն օղլու Յովհատանդն օղլու Բանեա Մովաբքի իքի ճէպպատրընը վուրատա. քէզալիկ գար վագի ընատա էհնպ չեագատ իչին–տե ատըլանը էօլտուրատ։ 23 – Հէմ պոյա պէշ ղըրա՛ օլան Մըսըրլըլար գալ'ի էյի տի. Մըսըրլընըն էլինատե ճաւ–լահ աերմինի կիսի պիր մըզրագ պատ–լուհնատագ, օ՛ պիր ատ'իրէքէ անդն եան–նընատ էհնպ՝ Մըսըրլընըն էլինատն մըզ–բաղը գափատագ անը քէհատի մըզրատ–ղըլէ գալ'ի էլլէտի։ 24 – Պու շէյ–լերի Բանեա իսան'ի Յովհաթա եատափը, վէ իւչ գահրէմանլարընը ատատընատա նամտարը օլտու։ 25 – Իչյի է օյնագատ–ատն մի'լէթ եագեր խտի, ամմա եէվէյէ իւչլերին գերի գատ'ի–նէ վատմատը. վէ Դաւիթի անը պաշ մապէչնէճի նատագ էյի տի։

26 – Վէ 'ատաքերին գահրէմանդարը պունլար խտի. Յովաբն պիրատերէ Ասսլել, Բեհլեհեմլի 'Իմգանդն օղ–լու Ելհանան, 27 – Արոդրը Սամմէթ, Փելոնը Քեղղես, 28 – Թեկոէնլի Ենգե–

Digitized by Google

աչն օղլու Իւսա, Անաթոմիթլը Աբիեզէր, 29 – Ովալայը Սովաք, Աքաքլը Եղի, 30 – Նեատիսիթլը Մասրա, Նեատիսիթլը Բռանիոնչն օղլու Ալտգ, 31 – Պէնի Բենիամին Գաւատարնատն Ռիքանչն օղլու Սիթթի, Փուրիմ-ոնլը Բռանեա, 32 – Գատա տէրէլէրինատէն օղան Հուբա, Ապաթիթլը Աբիէլ, 33 – Բռաթաւոլը Ազաւոթի, Սաղաբինլի Եղիսբա, 34. Թէզօնլը Հասեմին օղուլլարը, Աթարլը Սագէնին օղլու Յոնաթան, 35 – Ախարլը Սուքարչն օղլու Աքիամ, Ովբէն օղլու Եղիփազ, 36 – Վ.է Մէքքաբոսիթլը Ոփեր, Փելօնլը Աքիա, 37. Կաթմիզաղը Ասաբ, Նասրա իպն ի Ազբա, 38. Նէսիանչն գարնատչը Յովէլ. Ադարայչն օղլու Մաթրը, 39 – Ամմինի Սէլեկ, Յովաթ իպն ի Շաբաւհաանչն սիլահատարը օլան Բէթրոմիթլը Նասրայ, 40 – Յէթէրլի Իւրա, Յէթէրլի Քարէբ, 41 – Քէտուի Ուբիա, Ազայինչն օղլու Զաբատ, 42. Ռուբէնիէլէրին բէ՛իսլէրինատէն օլան Ռուբէնի Սիզանչն օղլու Ադինա վէ անչն իլէ պէրապէր օթուզ հէֆէր, 43 – Վ.է Անան իպն ի Մաաքա, վէ Մաքանլը Յովսեփաթ, 44 – Աստարոթիթլը Ոգիա, Աշէրլի Հոթիամչն օղուլլարը Սամա վէ Յէհիէլ, 45 – Յէդիէլ իպն ի Սամարի, վէ պիրտաէրի Թիսլի Յովքա, 46. Մահալը Եղիէլ, Եղնաամչն օղուլլարը Յարիբայի վէ Յօսաբիա, Մովաբլը Յէհեանա, 47 – Եղիէլ վէ Ովեդ վէ Մեսովբլը Յեփէ։

ՊԱՊ 12

Դաւիթ՝ Սաւուղ իպն ի Կիսին եբենիհամէն ատգլտնաթլղընատա՝ Սիկեղլակա եանչնա կելէնլէր պուհլտա տբր. պուհլտար գաՏրէհմանլտրընատն օղուզ մահհարեպետ ահա եատրտմ էթմտիլէր. 2 – Պահլտար Սաւուղըն պիրտաէրլէրի Բենիամինլիլէրտէն քէմանքէշլէր օղուզ՝ ատգ վէ սօլ էլլէրիլէ ոսթօնի Թուզ վէ եայ իլէ օգ սաթտրլտր իսի։ 3 – Բէ՛իա Աբիեզէր վէ Յովաս, քի պահլտար Գաւատտր Սամաանչն օղուլլտրը իսի, վէ Ազմաթըն օղուլլտրը Յեզիէլ վէ Փուդէտ, վէ տուխի Բռաքա վէ Անաթոմիթլը Յէտա, 4 – Վ.է օթուզլտրըն արասընատա գաՏրէհման վէ օթուզլտր իւզէրինէ բէ՛իս օլան Գաբաաոնլը Իսմայիա, վէ Եբեմիա վէ Յազիէլ վէ Յօհանան վէ Գագէդրալը Յովզաբագ, 5 – Վ.է Եղիռղա վէ Յէրեմոթ վէ Բռաեղիա վէ Սամարիա վէ Յարուֆլը Սափատիա, 6 – Վ.է Եղկանա վէ Յիսիա վէ Ազարիէլ վէ Յովեզէր վէ Յէռբասամ, Կորխիէր, 7 – Վ.է Գէդովրլը Յերոամչն օղուլլտրը Յովէլա վէ Չաբադիա։

8 – Վ.է Գադիէլէրատէն այրըլըպ չէօլատ վտագը՝ գալ՛ապա Դաւիթին եանչնա գատվիէլի ասհիպէրի վէ մահՏրէպէ իչինա եիւիթի՝ ատաքէր, վէ գալգան վէ մզրագ գալլանմադա մհաբիա՝ սատիլէր կելտրիլէր. պահլտրըն եհալիէրի տախի տրալան եհալիկա կիպի օլուպ՝ տտզլտրատա պալտնատն ճէլբանլտրը կիպի այտդլտրընա չապագ իտրիլէր. 9 – Պիրինճիսի Եզէր, իքինճիսի Ադիա, իւչինճիհաթ Եղիսբ, 10 – Տէօրտնճիհաթ Մաամմանա, պէշինճիսի Երեմիա, 11 – Ակքընճրը Եիթի, եէտինճիսի Եղիէլ. 12 – Սէքիզինճիսի Յօհանան, ատգալընճըր Եղզաաթի, 13 – Օհաուինճրը Եբեմիա, օն պիրինճիսի Մաքբաննա։ 14 – Պահլտրը պէնի Գադ ատան օլտպ՝ քիչինիհ եհալ վէ պէզիհ՛իհ պիկ նէֆէր իւգէրինէ նտգրը օլտրագ, ՛ատքէր ոէրտտրլտրը իտրիլէր։ 15 – Պիրինճի այտա՝ Յորդանան պահլ իւն ոէվտհրիկ իւգէրինէ ճօչմտճ իլէն, ոտհանն կէչէրէք պահլ իւն օվանըն էհալիտնէր չտրգա վէ զտրտա տօզրտա ֆիրտր էթտրէն պուհլտր իսի։

16 – Վ.է պէնի Բենիամին իլէ Յուդատան տտխի գալ՛ապա Դաւիթին եանչնա կելտրիլէր։ 17 – Դաւիթ տտսախ անդլէրի իսի իդտպալէ չըգըպ, անդլէրէ խիթտապէն՝ Էհկը պտնտա մռ՛ավէնեթի էթմէք իչինի խայր իլէ կելտահնիզ իսէ, գալպիմ՝ սրտին իլէ պիրլէշէճէք. Փագափ էլհմտոէ գտլմ՛ պահլտնմտտրը Հալտ՛ էկէր պէնի հիլէ իլէ տհաշվհնիլէրիհ թէպիմ՝ էթմէք իչինա իսէ, է՛ճատտրմըզդըն Ալլահը նտգտոբ էտհպ թո՛գրր էլլէսհին՝ տէտտի։ 18 – Վ.է սէրտտրլտրըն բէ՛իսի Ամասայի Ըուշ իլէ մեմնա օյտրագ՛ Պիզ սէհհին իզ, էյ Դաւիթի, վէ սէհհին թաբատֆընատա իզ, էյ իպն ի Յեսե, սէլամ՝ սէլամ սանա, վէ սելամ սէհհին մռ՛ավինլէրինէ. գիրտա Ալլահ սէհհին մռ՛հինին տտրը՝ գեմօէ էօգրէնե, Դաւիթի անդլէրի գատտւ էտհպ՝ պէօ-

Digitized by Google

լեւ-ք պաշէլըղԷնա թա'նին էչլԷտու։ 19 – Վ.Է Դաւիթ Ֆիլիսթ իւէը իլէ պէրապէր Սաւուղ իւզէրինէ մահսաբԷպէչէ կիմ ոլդուծունտ, Մանասէսէն պա'զըղը անըն թարաֆընա կէչտիլէր. լաքին Ֆիլիսթիւէրլին էմիրլէրի պիլ միւշավիրէ՝ Պաշըմըզըն ղԷբուլ Է-ֆէնտիմ Սաւուղըն թարաֆընա կէչԷճէ՛ ԷվէրԷք, անը կէրի կէտնաԷրա-տիքէրի Է՛ճտէն անլէրէ Եարըմտ էմ-ոլտուկլէ։ 20 – Վ.Է Ալկէկսակ կիմ-ոլտուկտա Մանասէսէն Մանասէնին պին պաշըլտուը օլսուն Դէնա վէ Ցովզա-բատ վէ Ցեդիել վէ Միքայիլ վէ Ցով-զաբատ վէ Եղիուա վէ Սոփի՛ի անըն թա ասաֆընա կէչտիլէր։ 21 – Վ.Է պուն-լարըն Ճիւմլէսի գուվվէթի ասհիպլէրի վէ 'ասքէր աէրապարլարը օլարագ՝ հայ-փաա պէօլիւքլէրինէ գաղը Դաւիթէ մահ'ավէնէթ էմ ոլտուլէր։ 22 – Ջիւսա օլ վագթի Դաւիթէ մահ'ավէնէթ էմ-ոլԷք իւղրէ, օբաասը Ալլահնըն օյտասուը կիպի 'ասիմ պիր օրտու օլունճայա գատապր կիւնատէն կիւնէ եանընա կէ-լէրլէր խոր։

23 – Վ.Է ԻԱՊՊԸՆ քէլտԷ մահճ-պինճէ՛ Սաւուղըն հիւքիւմէթինի Դաւ-իթէ տէօնտէրտԷք իւղրէ ֆԷբրուա-սընըն եանընա կէլէն պիլտիրմէ-'ասքէրինն ատօրլտուը պատնուտ տը։ 24. Պէնի Ցուդասան գալգան իլէ մըղագ թասդըրլտա՛ մահհարեպէ իչինն պիլտի-լտուանընաը տաթը պին ոէքիւ եիւղ նէ-ֆէը խոր։ 25 – Պէնի Շմուէլնուան մահ-հարեպէ իչինն գուվվէթի ասհիպլէրի ԷԷտի պին եիւղ նէֆէը խոր. 26 – Վ.Է պէնի Ղեբհոէն տէօրթի պին տաթը եիւղ նէֆէը խոր. 27 – Վ.Է Ցովհաբաա Ա.հարոնիլէրինն բէ'խոի օլուա՝ անըն իլէ պէրապէր իւչ պին ԷԷտի եիւղ նէֆէը վար խոր. 28 – Վ.Է Սադովկ գուվվէթի ասհիպլի պիր նէվճիվսն օլուա՝ փէտէ-րի խունէհնէտէն էիրմի իլքի 'ատէտու աէրատար վար խոր. 29 – Վ.Է պէնի Բէն-Նհամինտէն, Սաւուղըն պիրատիրլէ-րինտէն իւչ պին նէֆէը վար խոր. գի-րա օլ վագթմա գատար պատնուրըն էք-աէրհալ Սաւուղ խանէդանին մահհաֆա-զա Էտէրլէր խոր. 30 – Վ.Է պէնի Եհ-բհամտէն գուվվէթի ասհիպլէրի վէ խա-նէտանընլարընաա նամտար պատնանն-լար էիրմի պին աէքիզ եիւղ նէֆէը խ-տի 31 – Վ.Է Մանասէնին Ղոնք ը սըպ-հի ընատան Դաւիթի մէլիք Ղատա էէմ մէք իւղրէ խամԷրիլլէ գալտա օլատնանլաը օն աէքիզ պին նէֆէը խոր 32 – Վ.Է պէնի Իսաքարատան զէմատնըն իճատաթ-թընա վագթի էքի եիւզ բէ'նա պատնա-նատ պատնլար Իսրայէլին նէ ճահմագ լազըմ՝ օլաբղընը պիլիրլէր խոր. պիրա-աէրլէրինն ճիւմլէսի տաթի անլէրին տագրընա պագտարլտար խոր։ 33 – Վ.Է Ջաբատղանատան մահհարեպէ՛ չըղԷտ՝ հէր նէվ՝ հարտ էԷտվհԷրլէ մահհա-րիպ վէ պիր գալտատն ատֆԷր հատրտա տիպիւմիշ էլլի պին նէֆէը վար խոր. 34 – Վ.Է Նէֆիմ ազգինտէն պին 'ատէտա աէրատար վէ անլէր իլէ պէրապէր գալ-գան իլէ մըղրագը օլարագ օթ ոտ եէ-տի պին նէֆէը վար խոր։ 35 – Վ.Է Դանիլէլտէն մահհարիպ էիրմի աէքիզ պին տլԷը եիւզ նէֆէը վար խոր. 36 – Վ.Է Աաերտէն մահհարեպէ՛ կի-տէն գըրգ պին նէֆէը միւսԷ տ'ատ-քէը վար խոր. 37 – Վ.Է Եորգանտէնէն էօթ Է ատաֆընատան Իսբէնիլէը վէ Գուգիլէր իլէ Մանասէնին Ղոնք ը սըպհի ընատան հէր նէվ՝ հարտ էԷտվհԷրլէ տիլահհանտիրլ եիւզ էիրմի պին նէֆէը վար խոր։ 38 – Սաֆֆ ը հար-պա տիպիլէն պա մահհարիպլէրին ճիւմլէսի Դաւիթի պիւթիւն Իսրայէլ իւզէրինէ մէլիք նատա էէմ մէք իւղրէ խատտա ը գալտլէ Ֆեբրուան կէլտիլէր. վէ Իսրայէլին պագգընը տաթի Դաւիթի մէլիք նատա էէմ մէք պագտարնատ տիքթէ կիտ խոիլէր։ 39 – Վ.Է օրտատ Դաւ-իթի իլէ պէրապէր եէլիպ իչէրէք իւչ կիւն տէքա էէմ տիլէր. գիրա պիրատէր-լէրի անլէր իչինն թ ատարիք կէօտիւչ-լէր խոր։ 40 – ՀԷմ՝ տաթի անլէրէ ետա-գըն օլանտըր թա Իսաքար վէ Ջաբատ-ղոն վէ Նէֆթի պաղիմ վարբնՃու, մեր-քեպլէր վէ աէվէլէր վէ գաթ ըրլար վէ էօքիւզլէր իլէ էքմէք վէ թա՛տմ թ-չինն տագիգ վէ գաբրա ինճիր վէ գաբ-րա իւզիւմ վէ չէրտակ վէ ետգ վէ պը-ղըր վէ գզոնն քէսրԷթի իւզրէ կէթիր-տիլէր։ գիրա Իսրայէլտէ մէսէրրԷթ վար խոր։

ՊԱՊ 13

Վ.Է Դաւիթի պին պաշըլտար վէ եիւզ պաշըլտար վէ աէրատարլարըն ճիւմ-լէսի իլէ մահշավիրէ էԷտու։ 2 – Վ.Է Դաւիթի պիւթիւն Իսրայէլ ճէմա'ա-թընա խիտապէն՝ Էնկէր սիզ միհնա-պիա կէօրուհԷբտէ, վէ Ալլահ Ըբ-

ՐԱՔՊՏԱՆ խաչ, պիւթխեան խորհուրդ անխյաղթական գաւազիր օրհնութեան պիտանութեամբ վէ անձեր իւր պերասիր քէնտան մէջ՝ սա չէհրլէրինուն պատրաստան քահանիներ իւր Ղեւսիլէրէ, եռանդմամբ թէ ճէմաթիւ՝ էթմէլերի իչիւն խաղեր կէօնտերելիմ՝ 3 – վ.է Ապաստամբողն Թագաւորի խ-ը 'ահտրնը եինէ եռանդմամբ կէթիրելիմ՝ զիրա Սատանայն վազիճնուս անը թաւրէպ էթմէտիք՝ ասէ։ 4 – վ.է պատ չէյ պիւթխեան գաւմանի 'ինսանիտ մոգաւոր օրհնողէ, պիւթխեան ճէմաա'ատի անդն իճպատնա գարար վէրտիլէր։

5 – վ.է Դաւիթ Ապաստամբողն Թագաւորը Կարմահարիմնէն կէթիրմէք իւզրէ պիւթխեան Խորտկէլի Սիոնի ը Մբաբատան Եմաոի մէտախնիտ վարդնա ճէմ՝ էթէ։ 6 – վ.է Դաւիթ պիւթխեան Խորտկէլ իւզ պերասեր Բատգա, եռա՛ն Ճուդայա միւթէ'ալիզ օրհն Կարքահարիմ կիմ՝ քի օրատանն քերատակիլեր իւզերինուն օհատրնան, վէ Տհովա իսկ իւզ թէամիւզ օրհնան Ապաստան Թագաւորի Եու 'ահտրնը կէթիրէլեր։ 7 – վ.է Ապաստան Թագաւորնը Աբիմելեքսը խոսէնինուն եէնի պիր արատպայս գօտրլար. վէ Ոզա իւզ Աքիհով արատպայը սիւրերլեր խոս։ 8 – վ.է Դաւիթ իւզ պիւթխեան Խորտկէլ պիւթխեան գաւվէհիզ Ապաստան Հաւղարբնուս թէրեննիմ էտերէք, Թանապար վէ ատանաւար վէ տեֆ վէ գիլ վէ օգրաւտրլէր բագա էտերլեր խոս։

9 – վ.է *Բիհանդն խաղմանդնու կէլ ատիքերինուն՝ Թագաւորը էօքհզլեր ատրատեգլարը իչիւն Ոզա անը Թաւթմագ իւզրէ էլինի ուզաթ։ 10 – վ.է ՐԱՔՊՐՆ զաղապար Ոզա 'ատչհնէ ապէվէնտէրէ՝ էլինի Թագաւրա ապզամի տրդր իչիւն անը վուրատա, վէ օգաստան Ապաստան Հաւղարբնուս վէֆամի էթաւ։ 11 – վ.է ՐԱՔՊ Ոզայը վուրատրգնատան Դաւիթ միւքետտեր օղատա. պատ կիւնէ գատար ատիսի օղ ատհալէ Փարէատզա Թէամիւ օղատնաւր։ 12 – վ.է Դաւիթ օղ կիւն Ապաստան գօրգատզ՝ Ապաստան Թագաւորնը նա՛սիլ եանդրմա կէմի իրէչիմ՝ ասէտ։ 13 – Գէգոյնէ՛ճ Դաւիթ Թագաւորը քէնտի եանդնա Դաւիթի չէհրնինէ կէմի իրմէչիզ՝ անը Գէնէրի Աբիգոյմն խաղէսինէ կէօճիւրտաք։ 14 – վ.է Ապաստան Թագաւորը Աբգեդօմն եանդնատա քէնտի խաղէսինէ իւ այ գատրը. վէ ՐԱՔՊ Աբգեդօմն խաղէսի իւզ պիւթխեան էմիլինի պերքքէմէ։

ԳԱՂ 14

Վ.է Տիւրտա մէկիյի Փիրամ Դաւիթէ էլչիլեր, վէ անոն իչիւն պիր խաղէ ինչա էճիհզը իւզրէ երզ ագաճլարը իւզ տիմարճիլար վէ տիւկիլերը կէօնտերտի։ 2 – վ.է Դաւիթ ՐԱՔՊՐՆ՝ Խորատկէլ իւզերինէ քէնտխոնի մէկը օղատգ իւզրէ տատիի էլչիէ տիւքհիւմէն տանատը. գիրա գաւմէ Խորտկէլ իչիւն տիւքհիւմէն գ-ը գատվէի էլչէ։

3 – վ.է Դաւիթ Երուսաղէմէտ տատհա զէվճէլեր ատրը, վէ տատհա օղատլար վէ գրգատր Թէվիւտ էլչէ։ 4 – վ.է անոն Երուսաղէմէտ տօղանլարդն իսմիրի պատնէտր, եռա՛ն Սատհան վէ Սաճրատ վէ Նաթհան վէ Սողոմոն, 5 – վ.է Ցեբհաար վէ Եղիսհատ վէ Եղիփատղէտ, 6 – վ.է Նոքա վէ Նափեկ վէ Ցափիէ, 7 – վ.է Եղիսհատա վէ *Բողհատգատ վէ Եղիփատղէտ իտի։

8 – վ.է Ֆիլիսթիլեր Դաւիթին պիւթխեան Խորտկէլ իւզերինէ մէկը մէտ օղատնորդնը իչիմիզէլէ. Ֆիլիսթիլերին ճիւմլէտի Դաւիթի ատատմագա չէգատրար. Դաւիթ տատի պատնէ իչիտինէճ անդնէրէ գատրը չէգատր։ 9 – վ.է Ֆիլիսթիլեր կէլիպ Ռափայիլէր վատճահինէ եայրատրլատր։ 10 – Դաւիթ տատի՝ պէն Ֆիլիսթիլերէ գատրը չէգատլ՛մ իր, պէն անդնէրի էլիմի թէսլիմ էտճէ՛մ մի պին՝ տէյնէ Ապաստան պա՛տ էթմիյինուէ, ՐԱՔՊ անո՝ Զոգ, անդնէրի էլինէ թէսլիմ էտճէ՛իմ՝ ասէտ։ 11 – վ.է անդնէր Բաատփատրատինէ չէգատրգլարընուս՝ Դաւիթի անդնէրի օրատատ վուրատու. վէ Դաւիթ՝ Սատրատ պէ՛պէ՛ր ոզոգատր մհիլիս Ապաստ պէ՛նիմ էլիմէն տուշմէնլերիմի օգատու՝ ասէտ. պատ էճլատէն օղ մատհալէ Բաատզփատրատինն թէամիւ էթմիյէր։ 12 – վ.է Ֆիլիսթիլեր օրատատ քէնտի իյատկարդնը պզոգմէզ օրատատ՝ Դաւիթին էմիհիլէ անդնէրն ատճէլէ հատգատրլար։

* 2 Մհել. 6. 6տա Նաքան փէնէյէ

* 2 Մհել. 5. 46տա Եղիսհատա փէ-

Digitized by Google

13 – Ո՛վ Փիլիմիլէը թէբբաբ օղ վաահատ եայլէտղլաբ. 14 – Դաւթի առաքի թէբբաբ Ալաւհատան սբա՛տղ էթ-տիկինեաե, Ալլահ ուռա գէվ-տաղ Ասգա՝ պ թատաֆատան իւզէրլէրինէ եհբրհամ, Ֆագախ էթ բաֆլաբդնը տալաշատագ պէքա տազա՛ճլաբը եանքնատան չդգ. 15. Ո՛վ պէքա տղա՛ճլաբդնը թ էվէլէրինաե եհբրհ՛իշ ա՛ւսի իչինէ տիկինատ, օղ վաղբի՛ճէնէկ չդգ. գիրա Փիլիմի իլէրինը օբտաւսդնը վաբդմագ իւզրէ Ալլահ ա՛էնին էօնիւնատն չդգմդղ օղաբ՛ ատ-առ: 16 – Ո՛վ Դաւթի Ալլահդնը քէնտինէ էմը էղլէտիչի վէ ճՀղէ իչինատ-առ, վէ Փիլիմի իլէրինը օբտաւսդնը Գաբաահատան Գագէրէ վաբդնճա՛ղ գատատաբ վաբդրաբ: 17 – Ո՛վ Դաւթի՛ն չէօհրէթի ճհ՛ւմէ տիչղաբդրատաս չղսբ՛ օղաա՛ ՐԱՊՊ ատդն գօրգաւսդնը ճհ՛ւմ-լէ իւմմիթլէրը իւզէրինէ տիւչհէբաահաւ:

ՊԱՊ 15

Վ՛է Դաւթի չէհրինատ քէնտիսի իչինէ իատնէլէր ինղա էտիպ՝ Ալլահդնը թատագաւթի ի՛ւ 'ֆոգր իչինէ պիր մէքատն հագբրդղաբդագ, ատնս պիր չատբը գաբատա: 2 – Զէմնն Դաւթի՛ Ալլահդնը թ ատագաւթդնը Ղ՛եւիլիլէբատէն մա՛տաս պիր քհնէնէին գաղաբդմատը օղմագ՝ գիրա Ալլահդնը թ ատագաւթդնը գաղաբդմագ, վէ քէնտինէ իւէլէգեա իւբաահէ էղլէմէք իչինէ ՐԱՊՊ պատնղաբդը ենթ իիտագ էղլէտի՛ ատ-առ:

3 – Ո՛վ Դաւթի՛ ՐԱՊՊԸՆ թ ատագաւթդնը ատդն իչինէ հագբրդղաբդը մէքատնատ կէճիբմէկը իւզրէ պիւճիւնէ Իսրայէլի Երուսաղէմ ՀՀմ՛ էղլէտի: 4 – Ո՛վ Դաւթի պէնի Ահարան իլէ Ղ՛եւիլիլէբդն ՀՀմ՛ էղլէտի: 5 – Պէնի Կոհաթատան բէ՛իս Ուբիէլ վէ եհրզ եիրմի նէֆեբ պիբատէրէբդ, 6 – Պէնի Մէբդաբիատն բէ՛իս Ասայիա վէ էմի եհրզ եիրմի նէֆեբ պիբատէրէբդ, 7 – Պէնի Գեբսանատան բէ՛իս Յոէլ վէ եհրզ օ-Թաղ նէֆեբ պիբատէրէբդ, 8 – Ո՛վ պէնի Եղիսափատան բէ՛իս Սեմէիա՛իս վէ էմի եհրզ նէֆեբ պիբատէրէբդ, 9 – Պէնի Ֆեբբաահատան բէ՛իս Եղիէլ վէ աէբատն նէֆեբ պիբատէրէբդ. 10 – Պէնի Ոզիէլատն բէ՛իս Ամինադաբ վէ եհրզ ան էմի նէֆեբ պիբատէրէբդ վաբ իւրէ:

11 – Ո՛վ Դաւթի՛ Սադոգով վէ Աբէսիա՛ւբ քհնհ՛իղէբի վէ Ուբիէլ վէ Ասայիա վէ Յոէլ վէ Սեմէիա՛իս վէ Եղիէլ վէ Ամինադաբ Ղ՛եւիլիլէբի չաղբբդղ, 12 – Ա՛իղ Ղ՛եւիլի խահէատանդղաբդն բէ՛իղէբի ա՛ւսիդ. քէնտինէմէ վէ պիբատէբդիէբինիզ, Իսրայէլին Ալլահդը օղատն ՐԱՊՊԸՆ թ ատագաւթդնը ատդն իչինէ հագբրդղաբդագ մհնհ՛ղէ եհթիմէք իւզրէ թ ատագաւթ էտինիզ: 13 – Ջիբա եվէվլ ատի՛ա սէգ օբատս պատղաւնմհ՛ատբդնբդզ վէ ռատուլնհ՛ատ ատդն թ ատղէգ էթ մէտիչհմիզ իչինէ՝ Ալլահբմէգ ՐԱՊՊ պիզի տատրագ էղլէտի՛ ատ-առ: 14. Պէգղէճ քհտհ՛ինէբը իլէ Ղ՛եւիլիլէբ, Իսրայէլին Ալլահդը ՐԱՊՊԸՆ թ ատագաւթդնը էէօթ հատբէէ իւզրէ, քէնտինէբինի թ ատագաւտս էթ տիղէբ: 15 – Ո՛վ Ղ՛եւիլիլէբ, ՐԱՊՊԸՆ քէղատդն մհնճէպինճէ Մ՛ովսէսին էմր էղլէտիչի կիպի, Ալլահդն թ ատագաւթդնը ատդն գօղղաբբդղէ օմհ՛ղագդը իւզէրինէ գատդրբդրատբդ:

16 – Ո՛վ Դաւթի՛ Ղ՛եւիլիլէբդն բէ՛իսլէբինէ՝ մհնհ՛սիզ ղ ուղէիէբդի օղան ատդնթ ատբ վէ թ ատդագաբ վէ գիղղէբդէ մհէբբէթի աէատագբդէ թ էբէնդնիբմ էթ մէճբ իւզրէ՝ պիբատէբդէբինիզէն մհզդատնիբդէբը էէ թ ա՛ւնի էթ մէէէբինի էմի էղէատ: 17 – Ղ՛եւիլիլէբ ատսխի Եհսան իսդն ի Յհ-վէվ վէ պիբատէբդէբինիզէն Ասաֆ իսդն ի Բարաքիա վէ պիբատէբդէբի օղան պէ-նի Մէբաբիատէն եհ՛ան իսդն ի Կհսհ՛այա թ ա՛նի էթ տիղէբ, 18 – Ո՛վ պատնղաբ իւէ պէբատկբ էբինճի ատնբքհտա օղան պիբատէբդէբի Զաքարիա վէ Բհն վէ Յատիէլ վէ Սեմիբամհ՛թ վէ Յէքքիէլ վէ Ուննի վէ Եղիաբ վէ Բհնհ՛ատ վէ Մհտտաթիա վէ Մհտտաթիա իսդն վէ Եղիփատղէ վէ Մահ՛ազիա վէ Աբդէգ՛օմ՛ վէ Յէ-Թիէլ դափատճբդտբ իսդն: 19 – Ո՛վ մհզդանհ՛իբ՛ Եհման վէ Ասաֆ վէ Եթհ՛ան փիբինճ գիւլէբ վաբ-բսբդտբ իսդն: 20 – Ո՛վ Զաքարիա վէ *Ազիէլ վէ Սեմիբամհ՛թ վէ Յէքքիէլ վէ Ուննի վէ Եղիաբ վէ Մհտտաթիա վէ Բհնհ՛ատ Ագամ՛թ մհզդաւնդը իւզրէ սահ՛թաբ չ՛ալբդտբ էէ: 21 – Ո՛վ Մհտտաթիա վէ Եղիփատղէ վէ Մահ՛ազիա վէ Աբդէգ՛օմ՛ վէ Յէհիէլ վէ Ազազիա Շէհ՛ինէթ՛ մհզդաւնը իւզրէ թ անագաբդլատբդ աէլատէթ էաբէլէբ իսդն: 22 – Ո՛վ Ղ՛եւիլիլէբդն թէբէնդնիբմ բէ՛իսի Քհնհ՛ատ, էհղ ի մհ՛բքֆէթ օլագդղնատն, թէբէնդնիբմ իսդն ա՛ւսաաբնատս իա՛ւլհմ՛ էաբէբ իսդն: 23 –

*Ա՛յ. 18ր Յազիէլ փհնհ՛էբ

Digitized by Google

ՎՂ ԲԱԲՔԱԼ ԻԼԷ ԵԶԿԱՆԱ ԹԱՓԱՌ-
ԹԸՆ ԳԱՓԱՌՃԼԱԼՔ ԻՄԻԼԷՔ։ 24 – ՎՂ
ԱԱՔԱՆԱՆ ՎՂ ՅԱՎԱՍՓԱՏ ՎՂ ՆԱՀԱ-
ՆԱՅԼ ՎՂ ԱՒԵՏԱՅԼ ՎՂ ՋՈՔԱՐԱՆ ՎՂ
ԲԱՆԱՆ ՎՂ ԵԶԿԱՓԱՔ ՔԱՀԻՆԼԷՐ ԱՂ-
ԼԱՀՆ ԹԱՓԱՌԹՔ ԷՆՒՒՆԱՒՔ ՊՕՐԱՌ ՀԱ-
ԼԱՔԱԼՔ ԻՄԻ, ՎՂ ԱՔԱԴՕՄ ՎՂ ՅԷՒԱ
ԹԱՓԱՌԹԸՆ ԳԱՓԱՌՃԼԱԼՔ ԻՄԻԼԷՔ։
25 – ՊԷՂԼԷՃԷ ԴԱՒԻԹ ՎՂ ԻՍՊԱՂԼ
ԻՒԹԻՀՂԱԼՔՈՒՆ ՎՂ ՊԻՆ ՊԱՀՂԱԼՈՒ Ա-
ԳԱԴՕՄՆ ԻԱՒՆԷՍԻՒՆԷՆ ԲԱՊՊՈՂՆ ԹԱ-
ՓԱՌ ԻԼ 'ՈՀՍՆԸ ՄՂԷՐԲԻՒԹԼԷ ԿԷ-
ԹԷՄՂԷ ԿԷԹՈՒԼԷՔ։ 26 – ՎՂ ԲԱՊ-
ՊՂՆ ԹԱՓԱՌԹ ԻԼ 'ՈՀՍՐՆՔ ԳԱԼՍԼՔ-
ՔԱՆ ՂԼԲԻԼԻՔԼԷՔ ԱՂԼՍՀ ԻՀՈՒԱՍԱ ԷԹ-
ՈՒԼՒՆԱՒՔ ԼԷՍԻ ՊԱՌՔԱ ՎՂ ԼԷՍԻ ՓՕՂ
ՂԷՓՀ ԷԹՈՒԼԷՔ։ 27 – ՎՂ ԴԱՒԻԹ Ա'-
ԼԱ ՔԷՔԷՆԱՒՆ ՊԱՔՐ ՃԲՂՊՂ ԿԿՂՄՂՀ
ԻՄԻ, ՀԱՔԷԿԱ ԹԱՓԱՌԹ ԻՀ 'ՈՀՓՔ
ԳԱԼՍԼՔԱՆ ՃԲՂՄՂՀ ՂԼԲԻԼԻՔԼԷՔ ՎՂ ՄՈՒ-
ՂԱՆՆԻԼԷՔ ԻՒԼ ԹԷՔԷՆՆԻՀԱ' ՆԱՂԼԷՔԼ ՐԱ-
ՆԱՅԻՒՒ. ՎՂ 'ԻՈՒԼԻՆ ԻՒՂԷՔԻՆԱՒ ՔԷ-
ԹԷՆԱՒՆ ՊԱՔՐ ԷՃՕԱ ՍԱՒՆԻՀ ՎՒՈՐ ԻՄԻ։
28 – ՊԱՒ ՍԱՒՐՒՆԼԷ ՊԼԷԼԻՒՆ ԻԱՐԱՅԼ
ԲԱՊՊՂՆ ԹԱՓԱՌԹ ԻԼ 'ՈՀՍՐՆՔ, ՄՂ-
ՎԷՐԲՒԷ ՍԷՍԱՒՈՐ ՎՂ ՊՕՐԱ ՎՂ ՈՒՐ ՎՂ
ՊԻՒԼԷՐԼԷ' ՀԷՄ ՍԱՒԼԻ ԱՒՆԻՀԱՐ ՎՂ
ԼԱՒՆԱՒՐԼՈՐ ՀՎՈՐԱՓԱ, ԲՃՓԱՐՔ ԿԷՕ-
ԼԱԼԻՒՐԼԷՔ։ 29 – ՎՂ ԲԱՊՊՂՆ ԹԱ-
ՓԱՌԹ ԻԼ 'ՈՀՍՐՆ ԴԱՒԻԹ ՀԷ ՏՐՒՆԷ
ՎԱՒԼ ՕԼՈՂՂՆԱՒՍ, ՍԱՒՈՒՂՆ ԳՂՂՐ
ՄԷՂՃՂ ՓԷՆՃԷՐԷՏԷՆ ՊԱՃԼՂՂ, ԴԱ-
ՒԻԹ ՄԷՂՔՒՆ ՐՍՃՓ ԷՍԻԱՒ ՊՂՂՐԱՐՔ-
ՆԸ ԿԷՕԼԱԼԻՒՐԼԱՒՍ՝ ՔԷՆԱՒՆ ԳԱԼՂՂՒՆԷ
ՍՆՔԸ ՃՕՐ ԿԷՕԼԱԼԻՒ։

ՊԱՊ 16

ՎՂ ԱԱՔԱՆՆ ԹԱՓԱՌԹ Ի-Ը 'ՈՀՓՐ-
ՆԸ ԿԷԹԻՒՔ՝ 'ԴԱՒԻԹՒՆ ՈՒՆՆՆ ՒՂՂԱՒՆ
ԳԱՒՐԱՔՂԸ ՀՍԱՐԸ ՒՂՒՆԷ ԳՕԱՐԼԱՐ, ՎՂ
ԱԱՔԱՆՆ ԻՈՒԳԱՐՔՂՒՆԱՒ ՄՈՒՂՒՐԱՔԱՒԼԱՐ
ՎՂ ԱԷԼԱՒԹԷ ԴԱՐՐԱՒՆԼՈՐՐ ԹԱՓԱՌՔ'
ԷԹՈՒԼԷՔ։ 2 – ՎՂ ԴԱՒԻԹ ՄՈՒՂՒՐԱ-
ՔԱԼԼՈՐ ԻՒԼ ԱԷԼԱՒԹԷ ԳԱՒՐԱՔՂԱՐՐՆՔՆ
ԹԱՓԱՌՈՒՆՆՒ ԹԷՄԱՐ ԷԹ ՍՒՔՒՆԷ ԳԱՎ-
ՄՈՒ ԲԱՊՊՂՆ ԼԱՒՒՂԼԼ ՊԷՐԲՔԷԹ ՕՓՈՒ-
ՓԱՒ։ 3 – ՎՂ ՊԼԷԼԻՒՆ ԻԱՐԱՅԼԷՆ' ԿԷ-
ՐՔՔ ԷՐՔՔ ՎՂ ԿԷՐՔՔ ՆԻՒՈՒՆՆՆ ՀԷՐ ՊԻ-
ՐՔՒՆԷ ՊԻՐՔՐ ՕՕՄՈՆՆ ԷՔՒՔՔ ՎՂ ՊԻՐՔՐ
ՓՈՐՉՍ ԷԹ ՎՂ ՊԻՐՔՐ Է-Վ-Ի՞ ՓԻՍԷՍՒՈՒ
ԹԷ ԷՎՂ' ԷԼԼԷՍԻ։
4 – ՎՂ ԻԱՐԱՅԼԷՆՆ ԱՂԼԱՀՂ Օ-
ՅՈՒՆ ՅԱԲՊՂՂ ՂԼՔՐ ՎՂ ՈՒՈՒՆ ՀՂՒ-ՔՐ ՈՒ ՀՍՈՒՈՒ
ԷԹՈՒՔ ԻՒՂՐՆ ԲԱՊՊՂՆ ԹԱՓԱՌԹՐ
ԿՕՆԻՒՈՒՔ ԻՐԱՒԹԻ ԷԹՈՒՔ ԻՀՒՈՒՆ ՂՔ-
ՒԲԻԼԻՂԲԱՔՆ ՊԱՕ'ՂԼՐՐՆՐ ԹԱ'ՆԻՆ ԷՂԼԷ-
ՍԻ։ 5 – ՒԷ'ԼՈՒ Ա՞ՍՍՓ ԻՍՓ, ՎՂ ԻՐՔՈՆ-
ՃԼԻՍ ՋՈՔԱՐԼՈՒՆ ՎՂ ՃԷԼԻՒԼ ՎՂ ՍԱՄԻՐՈՈ-
ՄՈՒՎԹ ՎՂ ՃԷՔԻՒԼ ՎՂ Ս'ՍՍՍԹԻՈՒ ՎՂ
ՅԷՂԻՒԼ ՎՂ ՒՈՒՆՆՈՒ ՎՂ ԱԲԴԱԴՕՄ ՎՂ
ՃԷՒԼ ՍՈՒՆԼՂ ՍԱՒ ՎՂ ԹՈՒՆՊՈՒՐԼՈՐ, Ա-
ՍՍՓ ՍՍՍԻՔ ՎԻՂԼՐ ՀՍԼՍՐ ԻՍՓ։ 6 –
ՎՂ ԲՈՒՆՆՈՒ ԻԼԷ ՅՍՊԻՒԼ ՔՔՀՀՒՆԼԷՐ ԱՂ-
ԼԱՀՆԸՆ ԹԱՓԱՌԹ ԻԼ 'ՍՀՍՐՆ ԷՕՒՒՆԱՒՔ
ՍՒՎՄՄ' ԻՒՂՐՆ ՊՕՐԱՌ ՀՍՀՍՐՐՍՐ ԻՍՓ։
7 – ՀԷՄՈՒՆ ՕՂ ԿՂՒՆԱՒ ԴԱՒԻԹ' ԲԱՊ-
ՊՂՆ ԹԷՃՃԱՒ ԷԹ ՍԷՂԷՐՔ ԻՀՒՈՒՆ ԻՒՂ ՍԷ-
ՔՈՒ ՕՍՍՐՈՒՔ' Ա՞ՍՍՓ ԻՒՂ ՊԻՍՍՍՒՎՂՂ-
ՐՒՆՆՆ ԷՂՒՆԷ ԳՈՒ ԴՂՂՐՐՐԷ ՎԷՔՈՒՔ։
8 – ԲԱՊՊԱՆ ՀՍՈՒՈՒ ՎՂ ԻՍՍՒՒՆԷ ՍՍՒ'ՍՍ
ԷՍՒՒՆԻՂ.
ԻՀՂԷՐՔՒՒՆ ԳՍՍՂՐՐՍՍՍ ՊԻԼՍԻՔ-
ՐՒՆԻՂ,
9 – Ա՞ՍՍ ԻՂՂՀԷՆ ՕԳՈՍՂՐՐՂ, ՍՍՈՍ ՄՂՂ-
ՍՍՍԸ ՕԳՈՍՂՐՐՂ.
ՃԲՂՄՂՀ ՍԲՂ'ՃԻՂԷՂԷՐՒՆՆ ՀՂՔԲՍՂՂ Է-
ՍՒՒՆԻՂ։
10 – ՄՂԳՊՍՍՍՍՍ ԻՍՍՒՂՂԷ ՒՓՒՒՓՍՍՐ
ԷՍՒՒՆԻՂ.
ԲԱՊՊՂ ԹՍՂԼԿՊ ԷՍՍՂՂԷՐՒՆ ԳՍՂՂՂԷՐՒՆ
ՀՍՍՍՍՍՍՒՆ ՕՂՍՍՍՂ։
11 – ԲԱՊՊՂ ՎՂ ԳՈՍՍՐՂԷՒՆՒՆ ՍՐՈՍ-
ՂՐՐՂԳ,
Ա՞ՂՂՆ ՍՒՐՍՍՍՐՐՆՔ ՍՍՍ'ԻՍՍՍ ԹՍՂԼԿՊ Է-
ՍՒՒՆԻՂ։
12 – Ի՞Ղ ԳՍՍՂՍ ՕՂՍՍՆ ԻՍՐՂՂՂԷՒՆ
ՆԷՂՂՒ,
Ի՞ՂՂՍՒՒՆԻՒՔ ԷՔՍՍՂՂՂՐՐՔ ՕՂՍՍՆ ՊԷՒՒՆ ՃՍՂՍՔ,
13 – Ի՞ՃՐՍՍ ԷԹ ՍՒՔՂՒ ՍՒՔ'ՃԻՂԷ ՎՂ 'ՍՍ-
ՂՍՍՂՒՔԷՂԷՐՒՆՒՂ
ՎՂ ՍԷՂՂԼԿՍՒՒՆ ՀՂՔ-ՔՍՂԷՐՒՆՒՂ ՂՂՔՐ Է-
ՍՒՒՆԻՂ։
14 – ԵՀՍՂՍ ԱՂԼՍՀՍՐՂԳ ՍՐՐՐ,
ՀՂՔ-ՔՍՂԷՐՒ ՊԼԻՒՔ ՒՂՒՆ ՂԷՍՒՒՆՍՂ ՍՒՒՐ,
15 – 'ԱՀՍՐՆՔ ՒՂՒՂԷՊՍՍ,
ՊՍՂ'ՂՍՐՐՂԳ ՔԷՂՍՍՐ ՊԻՎ ՍՂՎՐՂ ՍՂ-
ՂՒՆ ԲԷՂՂՔՔՐ ԷՍՒՒՆԻՂ։
16 – ՄՒՐՍՍՂՐՂՆ ՀՒՍՍՂՍՒՒ ՕՂՍՍՂ
ՒՍՂՐՂ,
17 – ՍՍՈՍՍ ՐՍՈՍՍՍ ՍՒՀ'ՍՐՐՆՔ ՎԷՐՒՐՃԷ-
ՀՒՍ' ՍՂՀ'ՂՐՐՂԳ,
Ա՞ՔՍՍՀՍՍ' ԻՒՂ 'ՍՍՍ, ՎՂ ԻՍՍՀՍՂՍ
ԷՂՍՒՒՆ ԷԹ ՍՒՀ'ՂՒՆՒՂ,
18 – ՅՍՂՔՍՍ ՔՍՍՍՍՍ,
ՎՂ ԻՍՍՍՂՂԷ 'ՍՀՍՐ Ը ԷՂՂՍՍՒ ՍՂՂՒՆ
ԲՍՍՍՒՂ ԷՂՂՒՆԻՂ։
19 – ՍԲՂ ՍՍՍՀՍՍ ՍՍՂՐՍՍՍ ՍՂՂ.

Digitized by Google

Ազ, վէ ասոնէ գործիպ իքէն,
20 – Վ՚է խամնէլ ոէն խամնէլ է,
Վ՚է պիր մէմլէքէթէն ասէբ պիր գավմա կէվէբ իքէն,
21 – Մէսհէրիմէ ոօգունմայընըզ,
Վ՚է փէյղամպէրլէրիմէ քէմլիք ևէմէյինիվ, փէյբէր+
22 – Անլէրէ զուլմ էթմէյէ քիմսէյի պրոգամասը,
Անճագ ասլէր իչիւն մէլիքլէր թէքսիւ էյլէսին։
23 – Էյ պէթհիւն զէմին, ԲԱՊՊԱ Իլահի օգույընըզ,
Կիւնահէն կիւնէ ասլն խէլասըքը թէգշիր էտինիվ,
24 – Խամնէթլէրսոէ ճէլսիլինի,
Ճիւմլէ գավմիսուոս մի՚ճիզլէրինի հիքէույէ էտինիվ,
25 – Զիքա ԲԱՊՊ ՚ազիմ վէ զիյոսոէսիյլէ Համամս շույան սոբը,
Ճիւմլէ իլահլար իւզէրինէ հէյպէթլի սոբ,
26 – Զիքա գավմիսորը ճիւմլէ խլահլորը ասնէդնէր սոբ,
Ամմա սէմավաթը խալդ էտէն եհվավ սոբը,
27 – Մէճա ու ճէլսէլ ասլը հուզուրընատս,
Գուվվէթի վէ մէաբրէթի՝ մէոգէնինսոէ սոբ,
28 – Էյ գավմիսորը գապլիլէրէր, ԲԱՊՊԱ ՚սորզ էտինիվ,
ԲԱՊՊԱ մէճա ու ՚իզզէթի ՚սորզ էտինիվ,
29 – ԲԱՊՊԱ խամնինէն մէճանիի ՚սորզ էտինիվ.
Թագտիմէ կէլմէյիվ՝ հուզուրընատս կէլինիվ. ԲԱՊՊԱ մոգաատսոէ զիյնէթլէ սէճաէ էտինիվ,
30 – Էյ պէթհիւն զէմին, ասլը հուզուրընատս գօրգունըզ.
Տիւնեաս տախի գըմըլտանմամագ իւզրէ ատապիճ օլսոէս.
31 – Սէմավաթի շուտմանս վէ զէմինս մէոսուբ օլսոէս.
Խամնէթլէրսոէ տէսնիյէր քի՚ ԲԱՊՊ հիւքմիւթի սիւբէր։
32 – Տէնիզ վէ իչինէն մէվճուտ օլսոէնէն քիտֆիֆէսի սէտտս վէրմինս.
Սահրա վէ ասոսէ պուլսոէնէն քիտֆիֆէսի մէոսուբ օլսոէս։
33 – Օ զէմանս օրմանլարն ազտոճլորը ԲԱՊՊԱՊՆ հուզուրընատս թէրէնճէ՚ էթմինէր.
Զիքա զէմինի հիւքմ իչիւն կէլիյորս։
34 – ԻԱՊՊԱ համամս էյլէյինիվ, զիքա քէրիմ սոբ,
Վ՚է ՚ինայէթի եպէտսի սոբ։
35 – Վ՚է տախի՝ ևս խէլասըմըզդն Աքլասը, պիզի խէլասս էյլէ,
Պիզի ճէմ՚ էյլէ, վէ պիզի իւմիվէթլէրսոէն ազտաս էյլէ,
Թս քի մուգատաէս իսմինէ համամ էսոէյիմ,
Վ՚է թէսպիհսիճրինէ իթթիճսոէր էյլէյէլիմ՚՚ էտինիվ,
36 – Իսրայէլին Ալլահը ԲԱՊՊ էզէլսէն եպէտսոէք մուսապրէք օլսոէն.
Վ՚է գավմինն քիտֆիֆէսի՝ Ամին էտինլէրը՚ ԲԱՊՊԱ համամ էթմինլէր։
37 – Վ՚է տէվամ իւզրէ թաապոէթ էօճիւնատ հէր կիւնիւն խըտմէթինի կիւնիւնատ իչրատ էթմէլէրի իչիւն՝ Աատափ իլէ անոն պիրտաէրլէրինի ԲԱՊՊՐՆ թաապոէթ իւ ՚տհոը էօճիւնատ,
38 – Վ՚է Աբդեօմ իլէ ալէմճէզ սէքիզ պիրտաէրլէրինի, վէ Աբդեօմ իսոն ի Իդիմաէն իլէ Ուասյը գոփուճըլսոր, 39 – Վ՚է տէվամ իւզրէ ատապոհ վէ սախլամ մուհրատս մէզմոհը իւզէրինէ ԲԱՊՊԱ մուհրատսոլար թագտիմ էթմէք, վէ ԲԱՊՊՐՆ Ղորաչիլէ էմր էչլէտսիյի չէրի՚սոհտատս ևատզլրմըշ օլսոն չէլլէրինն ճիւմլէսինի էֆօս եֆէթ էչՀ, 40 – Սագավկ քէսհինն իլէ քէսհինլէր օլսոն պիրտաէրլէրինի Գաապատանատս վաքը՚ ևիւքսէք մուհրատլար պուլսոնան ԲԱՊՊՐՆ չատորը էօճիւնատ,
41 – Վ՚է պատնատոր իլէ պէքտաէր Եմմոն վէ Իդիմ ուոը վէ խամլէրի զիքր օլսոնան ատ՚իր միւճէմմէ էքսապլարը՚ ԲԱՊՊԱ ՚սորզ ը թէչէյքքսէր իչիւն թա՚սհին էչլէտսոն. (զիքր ՚ինայէթի եպէտսի սոբր.)
42 – Վ՚է Եմոն վէ Իդիմ ատ իլէ պէքտաէր պուլսոնան մուզաննիլէրէ պօրուլսոր վէ զիլլէր վէ Ալլահըն իլահիսի խչիւն մուսահիքի սլէյլէրը վէրտ. Իգիճ ատնըն օզուլսորը ատախ գոփուճըլսոր իսոն։
43 – Վ՚է գավմինն քիտֆիֆէսի՝ հէր քէս քէնտի խանէսինէ կիճոտիլր. Դաւթի ատախ խանէսինէ պէրքէքի օգուտմագ իչիւն ՚ավաէթի էյի սոբ։

ՊԱՊ 17

Վ՚է Դաւթի քէնտի խանէսինատ իգամէթ էյի մէքտսոէ իքէն, Դաւթի ՆատՀ

թեան փէյղամպերբե՝ Իչիե պէն երզ ազգաճնոտան Եաճփլմըշ պիր խոհէտե օ-թուբուլյօրքմ՝ ՐԱՊՊԱՆ Թ-տպուԹ իւլ 'ատոմը խոե չտոբր ալիքնուտա տոբր՝ ռէտու։ 2 – Նոթէտան տոսխի Դուսխիմ է՝ կէօնլիևնուտ հէր նէ վար խոե, Ետափ, պիբտա Ալլահ սէհին իւէ տիր՝ ռէտու։ 3 – Վէ ոլ կէճէ Ալլահրդի քէւտմբ Նոթէտնուտա կէլիպ, 4 – կիմ, գուտլըմ Դուսխիթէ ռէպյէ, ՐԱՊՊ պուլյուրբր քի՛ Իգամէթիմ իչինե սէհ պիր պէյթ պինտա էթմէյէճէքտին։ 5 – Զիհնդի պէն Խըտայէլի Մըսըրտան չըգտրտըղըմ կինտեն Թտա պտա կիտնէ գուտտա պէյթմտե խգամէթ էթմէյիպ՝ չտոբրտոտան չտոբրտա վէ մեզբէնտեն գպտնէրե կէզտիմ՝ 6 – Պիհթիևե Խրտայէլ իւէ հէր Նէրեյի տոլտչտոմ խե, գտավմընբ կինթմէյի էմբ էյէռսկյիմ Խրտայէլինէ հագքիմնէրինտեն պիրինէ՝ Նո՛ չինե էրզ ազգաճտրբնոտան պտոնտա պիր պէյթ պինտա էթմէսկյիպ՝ ռէտո՛մ մու։ 7 – Վէ չիմոն՝ գուտլըմ Դուսխիթէ ռէպյէ քի՝ ՐԱՊՊ իւ Ճինտա պէպյէ պուլյուրբր։ Խտավմընբ Խրտայէլ իւզերինէ ըե՛նա օլմագ իւզրե պէն սէհին ազղրտոտան՝ պիւբիւ ատաքնուտան տոտրբմ։ 8 – Վէ հէր Նէրեյէ կիթտին խե, սէհին իւէ օլուտ՝ Ճինմէ ոսւչմհնէէրինի սէհին եոնինտոտե գբրտոմ՝ վէ հեր եուզինտե պուլնուտան պէզյիւքէրինի նամտոտր օլտրգլտրբ կիպի սէհի նամտոտր գբտրտմ։ 9 – Գտավմընմ Խրտայէլ իչինե տոսխի պիր մէքնուտան թա՛նին էոսխ՝ ատոր տոկքէճէյիմ՝ վէ ատրնըզգ ատպրպյմյտրպ քէնտո հէրինտե ռտաքին օլտճագ ատբր. էհվ ի չհրբ օլատնուտա տոսխի էվվէլքի կիպի, եա՛ռ գտավմընմ Խրտայէլ իւզերինէ հագքիմնէր նտոպ էթմէսկյիմ կինտեն պէրու օլտրգբ կիպի տոբր պիր տոտհա Թտագնիզ էթմէյէճէքէբբ տոր։ 10 – Հէմ տոսխի սէհին Ճինմէճ տուչմհնէէրինի պօզտճագբրմ՝ վէ ՐԱՊՊՐՆ տոսխտ պիր խոտնէ պինտա էտէճէչինի տոսխտ խոտպեր վէրբրիմ՝ 11 – Վէ է՛ճոտոտրկյտ կինթմէք իւզրե՝ մուտոտեթինի Թէնմոտ օլտրգրնուտա, սէհտոտեն ոօկբտ սէհին գիւբրկյէթինի, եա՛ռ էվվէտոտրկյտոտ օլտրգ իգամէ էոսխ՝ տոնքտ հիւքմէթինի տոպտիթ գբյոտճագբրմ՝ 12 – Ո պտոնտա պիր պէյթ ինդտ էտէճէք, պէն տոսխի տոնքտ էոսխիքբնբր իւէյէպտա տոպտիթ գբյոտճագբրմ՝ 13 – Պէն տոսխ փէտեբ օ-ղտճագբրմ՝ ո տոսխի պտոնտա օղտւ օյտ-ճագ տոբր. վէ սէհտոտեն էվվէլ օյտոն տոսխտճէն 'ինտյէթի խմ բէ՛ք' էթ տոկյիմ՝ միսքիևիս, տոնտոտեն բէ՛ք' էթ մէկյէճէյիմ՝ 14 – Վէ պէն տոնբ պէյթիմտե վէ մէ-յէքբիւթ իւմտե իւէյէպտա միսէհթմ գբ-յոտճագբմ՝ վէ Թ տոխխբ իւէյէպտա սէ-պտիթ իւզրե օյտճագ տոբր՝ ռէտու։ 15 – Վէ Նտոխ տոն պտոսէհթրին գտոֆֆե-սինի վէ պիւթիւե պտոս վտոհթ 'պյնիմ-յէ Դուսխիթէ ռէպյէտու։

16 – Վէ մեյնբ 'Իուսխի կիտոխպ ՐԱՊՊՐՆ հուգտոբբնոտա օթնուբտոտս, վէ տոէտո՛ քի՛ Եա ՐԱՊՊ Ալլահ, պէն քիմմ՛իմ, վէ խտոնէմ նէ՞ տոբր, քի պէնթ պուբույտ գտոտտոբ կէնէյուտին։ 17 – Պտս տոսխի, Եա Ալլահ, սէհին Նտոզտբբնոտա քիւչիւք կէօբիևնուտս. գտս-լտղին խոտնէտի Հոգպշնուտա ուզտոգ զէմինե իչինե տոսխի սէպյէտին. Եա՛ ՐԱՊՊ Ալլահ, 'ատի՛ մէրնթէպէտէ օլտոն տոսխմե Նտոբ էոբ կիպի պտոնտա Նտոզտոբ էոյէտին։ 18 – Վէ գտս-լըղնտ օլտոն իէբտոտ խոտոտոբնուտոտ Դուսխիթ տոտնտա տոտհա նէ՞ սէպյէտէ պիւյնբ. սէհ գտս-լըղնբ պիւթյօրմն։ 19 – Եա՛ ՐԱՊՊ, գտս-լըղի իչինե վէ քէնտո գտալտիքէ կէօբէ հէր պէպյէ-ք չէյլէ պէչյտոն իչինե պտոս պէպյէ-ք չէյլէրբին քէոֆֆեէսինի եոփ-տոզբն։ 20 – Եա՛ ՐԱՊՊ, գտս-լտգպլտոբբ-մնզպէ Ճիւմբե իչիմ-ոքյիմիզքէ կէօբէ միսինե եօգ, վէ սէհտոտեն զպյբի Իւոշ եօգ տոբր։ 21 – Վէ հէր եիւգինտեէ գտավմընմ Խրտայէլ՝ միսքիևե Հա՛ֆնկբ միլ-լէթի վտոբ տոբր, քի՛ Ալլահ քէնտոհնէ գտավմ օլմագ իւզրե տոհտոտ խէյտոբ թ-չինե-կէլտի. վէ Մ՛բտոբբտոտն խէյտոբ էյ-լէտոյրմնի գտավմընմ եօնիևնուտեն թա՛ֆէ-լէբ թ-տոբտ էթմէքյէ, քէնտոհնէ 'ատիմ վէ չէօհբէթյի պիր նտոմ գտազտոտոբնս։ 22 – Վէ գտավմընմ Խրտայէլ իւէյէպտա քէնտոհնէ գտավմ թա՛նին էյէտոհնս, վէ սէհ, Եա՛ ՐԱՊՊ, տոնյէբնմ Ալլահբ օլ-տոբր։ 23 – Վէ չհմոն, Եա՛ ՐԱՊՊ, գտս-լըղի Հոգպշնուտա վէ խոտնէտի Հոգպշնո-տոտա պտոս-յուբտոբղբ քէլտմմ իւէյէպտա տոտոտհթի գբյոտճագբրմ, վէ տոէտո՛յնիզ ի՛ճտոտ էյէյէ. 24 – Ստոպիճ գբյոտճագբրմ, վէ ՐԱՊՊ իւ՛ Ճինտա Խրտայէլինե Ալլահբ տոբր, 0 Խրտայէլէ Ալլահ տոբր՝ տոէյնբ խմմիզ իւէյէպտա մու՛տոզգտմ օլտոն. վէ գտս-լըղի Դուսխիթնմ խոտնէտի սէհին Հոգպշ-նուտա տոտոտհթի օլտոտս։ 25 – Ջիբտո սէհ, Եա՛ Ալլահբմ՛, գտս-լըղնտ պիր խոտնէ պի-նտա եօսխէյնիզինե տոպյտոն էյէյէ։

պատ էճլուէն գուլքի սէնքին հաւպուրքնաս առա'ս 'արզ էքմէկէ ճէտուիրի պատլուսա։ 26 – Ի.է չհամաք, ես ՐԱՊՊ, Ալլահ սէն պին, վէ գուլքիա պու խայրրը չէկիէրի վա'տ էյլէսին։ 27 – Ի.է չհամաք գուլքին խանէսինի միւպարէք գըլմադ 'իհնինէ խօշ օլսա՜ն, քի իլէկպէս հաւպուրքնաս պատը օպս. զիքրա, ես ՐԱՊՊ, սէն միւպարէք գըլմադըճա՜ իլէկպէս միւպարէք օլմա։

ՊԱՊ 18

Ա՜նտէն ասիքա Դաւիթի Ֆիլիսթի իլէրի վըրտուպ անէլէրի մնպզլուպ գըլսը, էվ Դաւիդ իլէ գաւասպզսուրնը Տիլիսթիի իլէրին էլինտէն սուրը։ 2 – Մաւպրլըրը ասիքի վըրտուս, վէ Մաւպրլըլար Դաւիթի է խաքատճիկլադա գաւլսար օլսըլար։ 3 – Ի.է Դաւիթի՝ Ֆքսար Նէհրի Ճիվաքրնաս հիւքմէտիճի ասապիի գըլմադ իւզրէ կիմ-ուիչ զէմանի Ամանի գաւրինաէ Աւրա մէկիլի Ագրաղսրը վըտքաս։ 4 – Ի.է Դաւիթի ասնաէն պին 'աստա սրպպա վէ եէսի պին սիւվարի վէ եէքմի պին փկյասաէ քաւրտաս. վէ Դաւիթի հէփ պրաս ասիլարընէն սինիրլէրինի քէսէքրը, ասէլէրտէն եէւզ բէ՜ս սի՜ր գօսա։ 5 – Ի.է Դամնակա Աիւրիսպլըլարը Աւրա մէկիյի Ագրաղարըն հարսրմընա կիմ ասիլէրինաէ, Դաւիթի Աիւրիսպլըլարտան հիրսի իքի պին նէֆէր վըրտաս։ 6 – Ի.է Դաւիթի Դամնակա Աիւրիսպլըլարը ագարընա խահֆըզարը պրգադը. վէ Սիւրիսպլըլարը Դաւիթի խաքատճիկլադը գաւլսար օլսըլար. վէ ՐԱՊՊ Դաւիթի հէր կիմ ուիչ եէրտէ մնագաֆէր գըլսը իսի։ 7 – Ի.է Դաւիթի Ագրաղարըն պէնաէլէրի իւզէրինաէ պագլանտըրը տպզպ Նրաւագէ կէքիրտի։ 8 – Ի.է Ագրաղարըն Տէրսիե վէ Բահնէ շէհրլէրինաէն Դաւիթի փէը չօգ փըրնճ ալսը. Ազամանն ասիքի փրրնճ հավաղը վէ սրբէքլէր իլէ փերրնճ գապլարը անաէն եսփաը։

9 – Ի.է Ըմնի մէկիյի Թագա՜ Դաւիթի Սաւրա մէկիյի Ագրաղարըն ճիւմէ 'ատքէրլէրինի պօպպզպզէը թըչիի ակիլինաէ, 10 – Ագրաղարըն Թագա՜ իլէ մնահարէպէլէրի վագա՜ պաւզ ապզը էճլսէն, Դաւիթի մէկիյին եունը-ւ՜ ան՜ն խահըրը սե՜ա՜ղ էքմէկ, վէ Ագրաղար իլէ մնահարէպ էպնի՜ ան՜ը պօպպզպզը իչինէն Դաւիթի թէպնը էլլէմէք իւզրէ, օղլու Ագրաղամ վէ ան՜ն իլէ պէրապէր հէր նէվ՜ ալիա՜ն վէ կիւմիւշ վէ փերրնճ գապլար կէօնտէրսի։ 11 – Մէյիք Դաւիթի պատ՜ն՜ըը տապի հէփ թա՜իֆէլէրտէն, եգավմը վէ Մաւպրլը վէ Ամմոնի վէ Ֆիլիսթի վէ Ամմաղէկիէրտէն ալապզը կիւմիւշ վէ սլիա՜ն իլէ պէրապէր ԻԱՊՊԱ թագտա էլէտի։ 12 – Ի.է Ագեսաս իսի՜ն Շաւաւհետ Թագ սաէրէհնաէ եգավմըլապտան օն սէքիզ պին նէֆէր վըրտաս։

13 – Ի.է եգավմաս մնահֆըզ 'ատքէր պրագըպզ եգավմըլըրը՝ ճիւմէկաէ ասիքի Դաւիթի է գօր օլսըլար. վէ ՐԱՊՊ Դաւիթի հէր կիմ ուիչ եէրաէ մնագաֆէր գըլսը իսի։

14 – Ի.է Դաւիթի պիւքիւն Իսրա՜էլ իւզէրինէ հիւքիւմէտի էսիդ՝ գավմիրնէն ճիւմէկսինէ հագգ ա՜ տապալիքի իչ՜ըս էսէը իսի։ 15 – Ի.է Ցավաք իսի՜ն Շաւաւհետ սէր՜տաքեր, վէ Ցավասփատա իսի՜ն Ակիղաղ վագ՜տաճիվա, 16 – Ի.է Սագավկ իսի՜ն Ակքէտ տավ վէ Աբիմելէք իսի՜ն Ակիսօ ագ՜ քահնի՜լէր, վէ Աւտա՜ քահնի՜ագ, 17 – Ի.է Խաճեաս իսի՜ն Ցավհագա Ֆիքրեի՜լէր իլէ Փելեի՜լէրին բէ՜իսի գըլսադ Դաւիթի՜ն օգաւլլսըը տապի մեկիչ՜ն հանըտտա միւշիր խահլէր։

ՊԱՊ 19

Ա՜նտէն ասիքա Ամմոնիլէրին մելիքի Նահա վէ Ֆաքի էտիդ՝ օղլու անըն սեբրնի մելիքը օլսաս։ 2 – Ի.է Դաւիթի՜ Անո՜ն իսի՜ն Նասահա, փէտէրի պատ՜ն՜ էմիկը էքտիկի իչ՜էն, էյիկը էտէլքամ՜ սէտտ. վէ Դաւիթի՜ փէտէրիճէն ասլապը անը իսա՜պիչ էքմէկը էյիլէրը կէօնտէրսի. Դաւիթի՜ իսի պէնտէկիլէրի ատիքի Ամմոնիլէրին սի՜չտրնաս Անանըն հանընտա՜ անը իսա՜պիչ էքմէկը իչ՜էն կիմ ուիչ մելիքի էքմէկը իչ՜էն կիմ ուիչ, 3 – Ի.է Ամմոնիլէրին ակրասպլըլարը Անո՜ն իսի՜ն ատպէն՝ Դաւիթի սէնին Հաւպուրքնաս փէտէրինէ ի՜ճինի՜ գէտտիկ էտպէ՜ն իչ՜էն ա՜ն ատ՜պիչ էտի՜ճիլէր կէօնտէրսի՜ն պէնտէկիլէրի տի՜չտրը իսի՜ն էֆէնտի՜չ վէ իսի՜ն էճնաէ սիւրտպզ խատրտպզ էքմէկը իսի՜ն ա՜ն ատ՜պիչ էտի՜ճիլէրինէ, 4 –

Digitized by Google

Անան Դաւիթին պէնաւէլէքինի թա-
քուած օձաքարը թէ ըլլայ էսեքեք կո-
վասպարէնին նըմ֊ֆրնը, ասկէնին օհ ու-
քաց կերթինէ գասաթ քէսթիքաէն ասկ-
քան ասկէնի տալը վէրտի։ 5 – Վէ պու
ատահմէր Նաթգընատա Դաւիթի խապեր
կէնի իրիւթիքատ, մէրգուճիտը գիւտատե-
սիյէլ հիճաղ էմ֊ասիքլէրի իչինէ՝ մէ-
յիք ասկէրի իսի֊իպուղէ ատամ կէօն-
ասկերէրէք՝ Սագողիւրդ կէլինճէյ֊տաքը
Նէրքովտա մէքա էսիդ, ասնաէն ասկրա
'ասլահի էսինիդ' ատահ։

6 – Վէ Ամմոնիւէր Դաւիթին 'ին-
տինատ մէքթուհ օլաթգասրընը կէօր-
տու֊քէչինատ՝ Անան իւէ Ամմոնիւէր Ա-
քամ ը Նէհրէչին վէ Ապատ ը Մատքա
վէ Սուգաւատան արտագասրը իւէ սիւ-
վաթիւէր իւ֊ճէրէի իւէ Թուղմատ իչինէ
պինի Թոլտունի կիւամիւ կէօնատերտի-
չէր։ 7 – Վէ օհ ու֊ղ իքի պինի 'ատամ
ատատա իւէ Մատքա մէրիչինի վէ գաւ-
մընը իւ֊ճէրէիչէ Թուղմատըլար. անդեր
ատահի կէլիդ՝ Մէգաքա էօնիւնատ օր-
տաս գուրըլար. Ամմոնիւէր տատի
քէնատ չէհրիէրինատէն Թէճէմմու' է-
տաքէք մունհարիչէյէ կէլտիլէր։

8 – Վէ Դաւիթի պունու իչինի տի-
չինատ Յովատ իւէ գաւվէնի ատհիպի
տատ 'ատքէրլէրինի ճիւմլէճինի կէօն-
տէրտու։ 9 – Ամմոնիւէր տատի չդգուզ՝
չէհրինի գ ափատաք էօնիւնատ մունհարի-
պէչէ տիփլիտիւէր. Իմգոփա կէլէն մէ-
յիքլէր տատի ատհրատատա պրրճաս տատ-
ադղատը։ 10 – Վէ Յովատ՝ մունհարէպէ-
նինի էօնատէն վէ տղգատատան քէնատ Իս-
պէքինէ օղատճաղընը կէօրունճէ, Իսրա-
իլքինի ճիւմլէճ մնինդէիսատղարընատան
ափհրէբ ինիիմատղ էտերքէք՝ Սիւրիատ-
ղատրատա գասրը ատիգատի։ 11 – Վէ 'ատ-
քէրլէրինի գաագբաղընը գատճնատղը Աբեա-
տաներն իսատղէատինէ Թէհլիմ էմ֊ատի.
ատեքը տատի Ամմոնիւէրէ գասրը ատ-
պէկտիւէր։ 12 – Վէ՝ Էնկեր Սիւրիատղ-
ըատ պունա գաղիպ կէլիբատ, ատն իսատա-
ատրմա ատէքէ՛, վէ էնկեր Ամմոնիւէր
տատնա գաղիպ կէլիբատ, պէնի ատինի իմ-
տատատրատ ատէքէ՛իբէրիմ. 13 – Ձէատաբ
գ, վէ գաւվմընդ իչինէ վէ Ապատը-
պէդրն չէհրլէրի իչինէ չէհ'ատճ հա-
քէքէթի էտեւիմ. վէ ՐԱՊՊ քէնատոռ-
նէ Խոշ կէօրուհունէն էտտաքըն' ատ։
14 – Վէ Յովատ վէ տատրի իւէ պուղա-
նատն 'ատքէրլէր մունհարէպէնի Սիւ-
քէթղատղատա տօզատա իւէրիւէմէքէ՝ ատ-
լէր ատքէն էօնիւնատէն ֆիքրատ էհ֊տիլէր։
15 – Վէ Ամմոնիւէր Սիւրիատղատրըն
ֆիքրատ էհ֊տիղէրինի կէգտմէրէիմէ.
քէնատոռ տատի գասրնատը Աբեատա-
նըն էօնիւնատէն ֆիքրատ էտերքէք չէհրէ
կիւտիլէր։ Յովատ ատահ Նգատատղ-
մէ կէլտի։

16 – Վէ Սիւրիատղատ Խատղէքին
էօնիւնատ պղգատղատրգըրընը կէօր-
տու֊քէչէրինատ, էչիլէր կէօնատերտի՝
Նէհրինի էօթէ Թատատֆընատ օշան Սիւ-
րիատղատրը չէգատատղատ, վէ Ադգա-
զատրըն ատր'ատքէրի Սպէտատի էօնքէրին-
տէ իտտ։ 17 – Վէ Դաւիթէ Խատքեր
վէրիւտիքատ, պիւիւճ Խատղէրի ճէմ֊
էմ տտի, վէ Յօրդանանատան կէչիպ ատն-
լէրէ ատէթ իչէրէք ատֆֆիւատ Թէրթի Թէպ
էչլէտտ. վէ Դաւիթ Սիւրիատղատրա
գատրչը Հատպատ Հպգբրղատնատղ'ատ-
պէրտ ատտի տտնդն իւէ մունհարպէ էչ-
լէտվէչէրի իւ֊պէրինէ, 18 – Սիւրիատղատրը
Խատղէչէրին էօնիւնատէն ֆիքրատ էչլէտի-
լէր։ Դաւիթի տատի Սիւրիատղատատան
ատէտ պինի ատատատղատ 'ատէր իւէ գրրգ
պինի փիչատտ Թէչէֆ էտտի' ատր'ատ-
քէր Սպէքատքը գատճ ը էչլէտտ։ 19 –
Վէ Ադրատղատրըն պէնատչէրի Խատղէ-
չինի էօնիւնատ պղգատղատրգըրընը կէօր-
տու֊քէչէրինատ, Դաւիթի իւէ մունատղէ-
հէ էտտի' ատատ գատճ ը օլատրըտր. վէ Սիւ-
րիատղատրատ Ամմոնիւէրէ պիր տատհա իմ-
տատատ էմ֊մէքէ իտտ֊էմէքէրէ։

ՊԱՊ 20

Վ ը էրթէտի ատէնէ մէչիքէրինի տա-
հատէպէնէ չդգատղատրը վատրմի, Յո-
վատ պիւմիհաէ օգտատ֊ը չէգատրղ՝ Ամ-
մոնիւէրինի ատչ֊չատրընը Խատղատ էմ֊ատ-
քէն ատնկատ, կիւտիտ Իտտգատղատ մունհա-
տէրէ էչլէտի. Գատգատի Դաւիթի Ագատ-
տատղէնտէն գատղատ վէ Յովատ Իտտգատ-
ատր վատրատղ տանը Խատղատ կէմ֊տի։ 2 –
Վէ Դաւիթ տանլէրինի ժէչիչինին Թա-
ճընը պատչնատան տղգատ' տանը պիր Թա-
պատնի տպճատան աղբրատղընատա պատ֊ատա-
վէ տանտ գիգգմէճի Թ֊տչղատ տատիթի
վատր իտտ, վէ Դաւիթին պատչնատ գ֊
նատ֊ատա. վէ օղ չէհրատէն գատչէմ չդգ
ղատնդմէքէ չդգատրատը։ 3 – Վէ իչինատ
պատ֊ատնատն Խատղատ չդգատրգ' տանլէրի
տատճաէրէ վէ տէմիր ճէրճէր վէ պատղ-
Թատատղէ քատտի. Դաւիթի Ամմոնիւէ-
րինի հճատճի չէհրլէրինէ պէդղէ նատ֊

ասը. վէ Դաւիթ գաւմէն քանֆֆեսի իլէ Սբասաղէմ 'ավաէթ էլլէսի։ 4 – Անանէն ոսկու Ֆէլիսթի իլլէր իլէ Գաղիբաթ մնաՀարէպե վաճագա՝ պուլ-ասըղընատ՝ Ովասը Սավուք Ինափա էվ-լատընատան Անփիսյը գաթէլ էյթտի, անդէր տաթի մնագլատ օլտըլար։ 5 – Վէ Ֆէլիսթիլէր իլէ թէքթար մնաՀարեպե օլտըգընատա, Էլէհանան խոդն է Յայիր Գէմի լի Թագիսթի դատի-ատաշը Ղէհեմյէլ գաթէլ էյթտի. պուա-նատն մըզգաղընդն ատփը տաթի ճաւլտ աէրմինի կիսլի խոտ։ 6 – Վէ Գէթաէ թէքթար մնաՀարեք-պե օլտըգընատա՝ ապանն պուլտա պիր ատաէմ պուլտնատագ՝ անդն փաբմինգլտրը տալի ըշտը օլտրագ ևերմի ատօրի տատ-նէ խոտ։ պուա տաթի Ինագատ էվլտատըն-տատն խոտ։ 7 – Պատ քիմնե Իսրայէլէ ատպագ էհանկիյնատ՝ Դաւիթ ին դատին-տատշը Սամմանդն օղլտա Յոնաթան անդը վատրատա։ 8 – Պատնտատ Գէթատ Ռատփտատ տօզատագ՝ Դաւիթին էլկյլէ վէ պէնատէլէրինն էլկյլէ տիւշտիւլէր։

ԳԱՊ 21

Վ֊է Շէյթան՝ Իսրայէլ 'ատէյհինե գատղդդ Իսրայէլի տատմագ իչինն Դա-ւիթի ի թատհրիչ էյլէսին։ 2 – Վ֊է Դա-ւիթ Յոնաթան իլէ գաւմէն ըՀ'իսէրինե խիթագէն՝ կիսհինիզ, Բէրսաբէէսէն Դանատ վդդրէնճայա գատատը Իսրայէլի տատլագ՝ հիատաղընը պատնատ կէթ իրինիդ, քի պիէչյիմ՝ աէտի։ 3 – Յոնաթան՝ ԲԱՊՊ քէնտի գաւմէնդն մըգատատըը ևիւզ գաթ գիյատե էյլէսին. էյ է-ֆէնտիմ՝ մէլիք, ճիւմլէսի էֆէնտիմնն պէնատէլէրի տէյիլ֊ը մի. էֆէնտիմ՝ նի՞չինն պատ չէյլի թատլագ էտէր, նի՞-չինն Իսրայէլէ մատճիկ ի խատա օլ-տէն՝ աէտի։ 4 – Լաքին մէլիկին քէ-լատը Յոնաթը իւգէրինե չիատէթլի օլ-տըղընատան, Յոնաթը չըգըպ պիւթ իւն Իսրայէլի տօլդատտատնի տօնկու Ներա-տատղմ կէլտի։ 5 – Վ֊է Յոնաթը գաւմ-մէն Նատճատա աէֆիէրինի Դաւիթե է վէբտի. Իսրայէլինն քանֆֆեսի պէկ քէրդե պէկ վէ ևիւզ պէկ գիյատ թատշդյատն տատեմ՝ օլտա՝ Յոնաթան տատ-խի աէօրի ևիւզ էհեմ մէշ պէկ գիյատ թատշդյատն տատեմ՝ վատ խոտ։ 6 – Ամմին Ղևթիլէրը իլէ Բինհատմինիլէրի տանէ-րին հիատաղընա տատխի էհեմ մէտի. գիտա մէլիկին էմրի Յոնաթատ մէնֆէսը խոտ։ 7 – Վ֊է պատ իշ Ալլահըն 'ինտինտատ գատի֊ օյատղընատան Իսրայէլի վատը-տատ։ 8 – Վ֊է Դաւիթ Ալլահ՝ պէն պատնատ Հատփտատղէ պէդյիւք կիսհատ իշղէտիմ՝ վէ չիմտի բէյատ էտէրիմ, գատղընկըն կիսհատհընը 'ատֆվ էյլէ, գիյատ ղատյէթլէ տէֆիհանե Համբքէթի էյլէ-տիմ՝ աէտի։ 9 – Վ֊է ԲԱՊՊ Դաւիթին Հատնատատ պատղատնատն նէտքի Գադտ տէտի քի, 10. Կիմ՝ Դաւիթ է խիթ տատէն՝ ԲԱՊՊ պէդյէ պատյատրդր. պէն տատատ խատ շէյ թէքթի էտէրիմ՝. տատղէրատէն պիրինի քէնտինի իչինե խիթ խյատ էյլէ, քի տատ-նատ Հատփտատղմ՝ տէյիտ աէտյէ։ 11 – Վ֊է Գադ Դաւիթէ կէղատ՝ ԲԱՊՊԸՆ էմրի պատ տագը. 12 – Նատ իատ տէնէ գրի-ղդդը, Հատյատ իատ տյ տաիատշմէնդերինին էօմիհատհէն գիյրատ էտէրքը, տաիատշմէն-ղէրինին գղդըճը տատնատ էէյթ իշմէտինի, վէ Հատյատ իատ կիսհատ տէկյատրատ ԲԱՊՊԸՆ գղդըճը, Հատնի թատ'ատն օլտա՝ ԲԱՊՊԸՆ մէղէյլի Իսրայէլին ճիւմլէ Հատտատտագը տատխիրինատ հէյտքը էթմէտինի քէնտինի իչինե խիթ խյատ էյլէ. չիմտի պատգ, պէնի իյատղ էտէնէ նէ՞ ճէվապ կէթթիատրէյիմ՝՝ աէտի։ 13 – Վ֊է Դատ-ատիթ Գադտ՝ պէն գատյէթլէ տգդղըլմագ-տատ իմ. ԲԱՊՊԸՆ էլինէ տիւշէյիմ՝, պիրատ տանդն մէրհատմէթի ի փէք չօգ տդդր, վէ ֆինատն էլինէ տիւշմէյէյիմ՝՝ աէտի։ 14 – Վ֊է ԲԱՊՊ Իսրայէլ իւդէրինե թատ'ատն կէօնատէրատ, վէ Իսրայէլէնե էէյմէշ պիղ տատէմ՝ տիւշմէտե։ 15 – Վ֊է Եբուսատէմի տէյտդք էյմէք իւգրե՝ Ալլահ պիր մէլէք կէօնատէրատ. վէ տանք հէյտք էտէր լյէն ԲԱՊՊ Նատգատր էտէրագ՝ պատ պէյատատն տօյտդք մերհամէթե կէյտի. վէ հէյտք էտէն մէլէյէ՝ Ֆի-ֆտյէթ էտէր, պրեդ էյինի կէրի չէք՝ աէտի։ ԲԱՊՊԸՆ մէլէյին տատխի Յոնաթատ Ռատնատրն Խատմատնը Հատնատատ տատա-ղատյօր խոտ։ 16 – Վ֊է Դաւիթ կէօգ-լէրինի գատդրդրատ՝ ԲԱՊՊԸՆ մէղէյինէ, էլինատ Հատը պիր գղդըճ պատլատնատ-ղագ, ևերատագէմ իւդէրինե ատգաֆ-մըշ վէ գէմիի իլէ ատմատ տատատրատնատ տատէմդշ օլտըղդը Հալատե կէօրտե. վէ Դաւիթի իլէ Իսրայէլատ չատ կէր-մէշ գլատդատ Հեաղէրի իւդէրինե տիւշ-տյէր։ 17 – Վ֊է Դաւիթ Ալլահըն՝ Իչիի է գաւմէնն տատյէդտատը խչինե էմրի վէրէն պէն իտ՝. խատմատ վէ կիսհատ խշ-

Digitized by Google

ընչեն պէտ իմ. լաքէն պուռ գոյուն'լորը նէք եասփուրլար. եաս Ալլահմ' ԻԱՊՊ, ելլեն պէնիմ' 'ալէչհիմէ վէ փեաեբերմին խանէնէ 'ալէչհինէ օլսուն, սամսոն սեռնինն գումմէն 'ալէչհինէ ամըր հեվլաք էթմէք իչհուն օլմասըն' սէօսի։

18 – Ո զէմանն ԻԱՊՊԸՆ մէնէչի' Դաւիթին չըգըպ ցեբուսի Ուռնասընըն խաբմանընաս ԻԱՊՊԱ պիր մեզպահ թգաս մէ էմմէքին 'Խաւիթէ սէզդըէնին սօչհու' Գադաս էմր էլլէսի։ 19 – Վէ 'Խաւիթ' ԻԱՊՊԸՆ խամխըլ Գադըն սէզդըէնի քէլսմնս կէօբէ եօգաբը չըգաբ։ 20 – Վէ Ուռնասն պուզղաբ սէչհիմէքաեէ ֆէքէնս սեճհիւ' մէնէչի կէօբհնեձճէ սեօբհի օղրս իլէ պէբսպէբ կիւլէնասի։ 21 – 'Խաւիթ սասխ Ուռնասընն եասնընաս եօգլսէչհաբդընաս' Ուռնասն պուգաբ, վէ Դաւիթի կէօբհնեձճէ ֆասբմանընաս չըգըպ եէբէ գասփասնաբդ' Դաւիթէ 'սօզդ բ 'սուգսուսհչէհի էլլէսի։ 22 – Օլ վագբէի Դաւիթի Ուռնասնաս' Գուս խասրնսընըն եէրինի պասնս վէբ, սանաե ԻԱՊՊԱ պիր մէզպահ պինաս էսեչհիմ' սանբ պասնս թհսմմ պաճհասբլէ վէբճէձճքսին, թհս քսիճս'ասն գսվմսան սէֆ' օլսնաս' սէօսի։ 23 – Վէ Ուռնասն Դաւիթէ' ՔէՀսնիճկ սալ, վէ եֆեճհսմ մէնբգ Նսգպօբընաս խօշ կէսբհնձճէնին իճբուս էթհսին. իչհէճ մնահբգսալաբ իչհուն եօգհնձճէնէրին, վէ օսասն եէբինճ խասրմսն սալէճէչհէրինի, վէ էգմէք թհագսփհմէսի իչհուն պուզգսալբ վէբիրիմ'. ճբնմնճէսինն տէ վէբիրիմ' սէեսի։ 24 – Մէնբգ Դաւիթի սասխ Ուռնասնաս' Խալբ, ֆագսփհ թհսմմ պաճհասբլէ սասհ բն սալբբսմ', գիրսս սէնին օլսնբ ԻԱՊՊ իչհուն սալմսմ'. Նէ սասխի մէճճսնէն ապըգմնճ մնահբգաս օլմագ իւգաբ թհագսփհմ էսեբիմ' սէեսի։ 25 – Գէզլէճճ Դաւիթի Ուռնասնաս բ եէբ իչհէն սլթբէ եճբսգ մբգագսլ վէ գնհնսեսճ սլթճսն վէբսի։ 26 – Վէ Դաւիթի օրսասս ԻԱՊՊԱ պիր մէզպահ պինաս էսեխ' մնահբգաս բբ վէ սէբսւէճ գսւբգսնձլսբբ թհագսփհմ էսեբէբ ԻԱՊՊԱ ասս'սս էլլէսի. վէ Բագդ մնահբգաս մէզպահ իւգէբինէ սէմսսսան սաթհէչ էբսսբձլէ' անբ մճսեսթճ ցեսագ գբձսբ։ 27 – Վէ ԻԱՊՊԸՆ մէնէչէ էմր էթմէսի իւգէբինէ' օ սասխի գբձբճբնբ գբնսնաս գսսաս։

28 – Ո զէմանն Դաւիթի ցեբուսի Ուռնասնէ խաբմանընաս ԻԱՊՊԸՆ քէնսխսների մճսեսթճագ գբձսբգնճբնբ կէօբմէձէ' օրսասս պէպհնձճէբբ թհ սագսսհմ էչձէսի։ 29 – Վ.է Մավսէսհն պէբբհչէսէ եասփուրգբ մեզպահբ իւգ ԻԱՊՊ վէ մնահբգագս մեզպահբ օ զէմանն Գաւսւսանասս վագգ' մճսեսթճէճ'սասս պուձսսնձսգ խսհ։ 30 – Լագքէն Դաւսւթի Ալլահսսան սճս'սլ էթմէք իչհուն անբն հսւգսգբձնաս կիսսճմէճ. գիրս ԻԱՊՊԸՆ մէնէչհինէն գբձբճնսան գօգգաբ խսհ։

ՊԱՔ 22

1 Վ.է Դաւիթ' ԻԱՊՊ Ալլահբն պէչհթի պուս վէ Իսրայէլ իչհուն մնահբգագս մեզպահբ պուս սուբբ' սէեսի։

2 Վ.է Դաւիթ Իսրայէլ սճչհսրբնասս պուձսսնձսն եճնէպհչէբին ճճէ'սինի էմր էտեխ' պէչհթ Ուձսսհբն իննշսսբ իչհուն, եօնասմձէշ Թհաշսսբ Հաշգբսմսճագ իւգբբ, Թհաշճհգսսբ Թհա'նին էլլէսի։ 3 – Վ.է Դաւիթի գաֆսս գանասսսսրբնբն մնճսսսբբ վէ քինէթհչէբ իչհուն. գսչհէճ չօգ սեմէրբ վէ վէգնէ կէմճէգ չօգ պագբբ վէ հասսագսս կէմճէգ էբզ աղսաճհսսբբ Թհեասրնճբ էլլէսի։ 4 – Ջիրս Սէգոմլսսբ իւէ Տհսբռսսբսսբ Դաւսւթէ քեսուճէի իւգուճ էբզ աղսաճհսսբբ կէճհնբնբսբբ իտեխ

5 – Վ.է Դաւիթ' Օղլբմ Սաղսմնն քհսչհսբ վէ Նագճբ տսբ, վէ ԻԱՊՊ իչհուն ինշսս օլսնձնագ պէչհթ պէղնչսբ վէ եհսքսճբ, վէ ճճսմճէ սճսյսսսսաս մճշհսբ վէ մէմնասհ օլսնձնագ սուբ. պուս էճմէնէն սոնձ իչհուն Թհէասրճսբ կէօբճչհմ' սէչհէրբ. Դաւսւթի քէնսհ վէՔհսճհբնասն էվճսւ քեսուճէի իւգուճ Թհեասրճսբճսսան կէօբասհս։ 6 – Վ.է օգլս Սաղսմնսբ չսաղսրբսգ' Իսրայէլնն Ալլահսբ ԻԱՊՊ իչհուն պիր պէչհթին ինշսսձնբ ասս'սս էմր էլլէսի։

7 – Վ.է Դաւիթ Սաղսմնաս խճհնասպէն' Էյ օղլբմ, Ալլահբմ ԻԱՊՊԸՆ իսմմնէ պիր պէչհթ ինշս էճմէչէ գսլսպմսճէ սուբս վաբ իսհ։ 8 – Ամմս պուսաս ԻԱՊՊԸՆ քէլսմնբ կէլճգ' Սէն զկյսսճէսհլէբ գասն սճէգբճսգ' պէղնչսբ մճհսսեհսլէբ էլլէսհչհնն էճմէսէն, պէնիմ իսմմնէ սէն պիր պէչհթ ինշս էճմէչէ ճէքսհնն. գիրս հսւգսգբձնաս պէմնն իւղէբինաս չօգ գասն սճէգբասհս։ 9 – Իչհէճ սասխս պիր օգսւ սուգսս ճճագսուբբ, օ բսսհասճ սսհճպհ օլսաս' պէն սասխի էճ բսագքնասս պուձսսնձսն ճճսմ-

Digitized by Google

լէ ոխէշմէնէլբիւտէն ոնը մխոմի էրիհ գէլաճաղըմ. գերա խոյի Սազոմոն օլաուգ ոնըն կիւնդէրինէտ Խորոյէլէ սէլայմէի վէ ռոույնը վէբէճէլիմ։ 10 — 0 պէհնիմ խոմխոմ պիր պէյի ինշա էտիպ՝ պոռնա օղուլ օլաճագ. պէն ոտ ոռնա փէտեր օլաճաղմ՝, վէ ոնըն հիւքքիւմէթ ինախոնըը Խորոյէլ իւգէրինէ հէլէյհիս ռոռպիի գէլաճաղմ՝ ոտ։ 11 — Շիմնի, էյ օղլըմ, ԲԱՊՊ ոէնին իլէ օլաուն. ուէն ոտախ իչլինտէ մնավաֆֆագ օլուգ՝ Ալլահընի օլաոն ԲԱՊՊԸՆ պէյհինի, ուէնին հնագդընաուս ոէգյլէոտիյի կիսի, ինչո էտնէոն։ 12 — ՀԷմնոն ԲԱՊՊ ոռնա հէլգմէճ վէ ֆէհմ խնռոն էոտիգ՝ Ալլահընի օլաոն ԲԱՊՊԸՆ չէբի՝ոտ ընը հրֆիգ էհմէգ իչիւն՝ ոէհի Խորոյել իւգէրինտէ ռոռպիի էլլէյէ։ 13 — ԲԱՊՊԸՆ Խորոյել իչիւն Մովսէսէ էմի էլլէոտիյի գռանաունլոյը վէ ոռհքեռոմը ոտիգռոմի լէ հրֆիգ էհմոիյնն հոլոռե, իչինկոե մնավաֆֆիգռ օլռռճագռոն. գռա վէվէհի լէհնիպ ճէռռե օլ, խռոմֆ ռե խէչհէհ էհմէ։ 14 — Վ.է իչհի է մնագռյռգռոմռոս ԲԱՊՊԸՆ պէյհի իչիւն՝ հիւգ պիդ իռռաշոնի տալի ռան վէ պիդ քէրրե պիդ իռռաշոնի հևռմիշ վէ քէռբէհիլէրի ճհհէհլէ վէզնէ կևլմէգ փերհնճ իլէ ոտէոիր իռ էռռոյիք էտիպ՝ ոռդոճ վէ իռռաշլոյը ռոռոխ հռղերյռոռդմ՝. ոէն ոտախ անկլէրե 'իրռվէ էռէոիհն։ 15 — Հէմ ռոռախ ևռոնդնռոռ քէռբէհ իւգրէ ոէն-'ռհմ ռռհիռղէրի, իռռոչերյռոր վէ ոիվռոռճերյռոր վէ ոիւկէրռէրե վէ հևրնէվ՝ իշ իչիւն ռռհիռռա ռոռհմիէր պռռլռռնռռբ։ 16 — Ռհմռն վէ կիռմիշ վէ փերիրնճ վէ ոէ՝ոիրիհն հիռռռպրը հռռ ոորը. գռոլգ վէ իռ՝ռռ էլլէ, վէ ԲԱՊՊ ոէնին իլէ օլռռն՝ ոէ՝ոիհ։

17 — Վ.է Դռռ՝իհ Խորոյել բէ՛իռլէրիհնին քևռֆֆէհնի՝ օղլռռ Ռռղռմնռռռ մռռ՝ռհվէհնէ էհմ՝էլէրի իչիւն էմի էռոիգ, 18 — Իչհի է Ռլլահընէդ ԲԱՊՊ ռիգնի իլէ օլռռգ՝ ռիգնի հէր իռ՝ռգռֆռռռռռն մնռռռհ էրհհ գէլյռոր. գերռռ պռռ ոռիյռոր՝ռ ռէքէնէռնհի էլիռմէ իռէռլռռմ էլլէռոիհ. ոիյռոր ռոռոխ ԲԱՊՊԸՆ հռռպռռբռռռռ վէ գռռվռիր հռռպռռբռռռռ ոիռղլռռգ օլռռռ։ 19 — Վ.է չիմնի Ռվլռռհընէդ ԲԱՊՊԸ՝ ճռռն ռռ ոիյռոր՝ռ իռռռէհգ էհմ՝էլէ իգռռռռ՝ էռոիհգ. վէ գռռվէդգ ԲԱՊՊԸՆ իռռռպռռէ իռ_ 'ռոՖռռընը վէ Ռվլռռհըն մնռգռռռռռռ էռռէվոի էհմ՝էլէ ոռբէճէհլէրիհռռէն ռռնը ոիբռռռ՝ռ էռռռռ՝ռռռ՝ռռ՝ռռ՝

լաորը Փերատաւ իւէ Եղիսապար օլուզ, 16 – Փերատանն սղուլլորընտան Սաքայէլ բէ՛խս խոի, 17 – Ա.Է Եղիսապարը օղուլլորը բէ՛խս Հաւսրխոս խոի. Վէ Եղիսապարն պուչգա օղուլլորը ծօգ խոի, Ֆապաթ Հաւսրխոնրն օղուլլորը դայէթ չօգ խոի, 18 – Ա.Է Խահսաբն օղուլլորը՝ բէ՛խս Սաղոմոնի խոի. 19 – Փերատանրն օղուլլորը բէ՛խս Ցերխս վէ քիւնճեխոի Ամուրխս վէ իւչխնճերխոս Ցաքիէլ վէ ասօղոսխնճերխոս Ցեկամամ խոի, 20 – Ոզիէլխն սղուլլորը բէ՛խս Միքա վէ խքինճեխոի Ցեկոխս խոի, 21 – Մերսրխոնն օղուլլորը Մոզոի վէ Մուսի օլուզ՝ Մոզոինխն սղուլլորը Եղիսապար վէ Կիս խոի, 22 – Ա.Է Եղիսապար վէ Ֆապաթ էֆեսի, վէ օղուլլորը պշմայրզ ասնճազ գըզլայրը վար խոի. պուռնզար իւէ ասսխո պիրսատլըէրի օլսան նխսին օղուլլորը էվլէսսխլէր, 23 – Մուսինխն օղուլլորը Մոզոի վէ Եգեր վէ Ցերխմոիզ իւչ Նեֆեր խոի.

24 – Խիրմի ճուշըներ կէչկին՝ պէչթ իւր ԻԱՊՊՒՆ խըսսխլէրի խչխն իչ իճբատրնտա պուռնճուզ՝ պիրեր պիրեր խամլէրխլէ տայլըտաք, գապխլէչերխնճէ խատնէտան ըճ՛խալէրի օլսան պէչնի Ղևաթ պաճնզար խոի, 25 – Ջիրա Դուսիթի՝ Խարչէլխն Ավլսնը օլսան ԻԱՊՊ քէնտի գաւմնտա բաշտի՛ օղուլ՝ խլէչեպա Եղուսաղէմատ ասբխն օլաճագ տարը. 26 – Վ.ևէլխլէը տասխո մէգաքէնի վէ ասրն խրատէթխնէ ՝տ՛խս օլսան ճխւմխ էտէվսխծը պուռնտան պէգզէ ԻՀաշրմայոտ ճուգզար՝ ասմխշ խոի, 27 – Ջիւնքի Դուսիթխն ասճ էմխլէրի մուճէպհնճէ երբմի ճուշներ կէչկին օլսան պէնի Ղևաթ տայլըտաք. 28 – Ջիրա ասնլէրխն մէ՛մուրխյէթի պէչթ իւր ԻԱՊՊՒՆ խրատէթխտէ պէնի Ա-հարոնս մուճ՛տվէնեթի էթմէկը, եւտնի հատվուլարը իւէ օտալտաս նէգատէթ էյլէմէկը, վէ մուգատտես չէյլէրխն քատֆէչէսխնի թէսխպլէմէկը, վէ պէչթ ՈւրՀսրն խրատմէթխնի իճրա էթմէկը, 29 – Ա.Է Հուգուր էգմէկի վէ էգմէկը ԻԱգապխմխսի խչխն տատիգ վէ մայտազզ հաւֆգալար վէ ԻԱվատտաս փխչէն Չէմ ասե գաւրատչան չէյլէրե, վէ ճիսմչէ էօյլէգը իւէ էօյլխլէրե նէգատէթմէկը, 30 – Ա.Է Հէր աստամ վէ տխշամ աստաւզ՝ ԻԱՊՊԱ Համմատ ատ ԻԹէսպհ էթմէկը, 31 – Ա.Է ասեպի գէսնէլէրի վէ ալպաչչլարընտա վէ մաւ՛ազէն պայրատմլարտա ճեւմէկ մուհգաչլարը՝ ասաէտլէրի վէ նիզամլարը իւգրէ՝ ԻԱՊՊՒՆ Հսգաչրընտան ասվամ իւգրէ ԻԱՊՊԱ ԻԱգապխմ էթմէկը, 32 – Ա.Է պէչթ իւր ԻԱՊՊՒՆ խըսսխլէրի խչխն ճէմաաւի չատրըճներն մուհգաֆազարնտա, վէ մուգատխն մուհգաֆազարնտա, վէ պիրատէրլէրի օլսան պէնի Ահարոնրն մուհգաֆազարնտան մուհգազատան ՝խպարէթի խոի.

ԳԼՈՒ 24

Վ.Է պէնի Ահարոնրն նէվպէթճե ԻԱգապխմէրնէ ևէլխճ, Ահարոնրն օղուլլորը Նադաւ վէ Աբիուդ վէ Եզեազար վէ Իթամաւր օլաւ, 2 – Նադաւ իւէ Աբիուդ փէտէրլէրինատն էվվէլ էվլատսաղ վէֆաթ էթմխլէր, վէ Եղիսապար իւէ Իթամաւր քահհնին օլտըլար. 3 – Վ.է Դաււթի վէ պէնի Եզիազարատան Սոգովի վէ պէնի Իթամաւրատան Ադխմէլէք ամնլերի խրատմէթլերի խչխն ԻԹերԻիպլէրինէ կէօրէ ԻԱգապխմ էյլէտխլէր. 4 – Վ.է պէնի Իթամաւրատան օլտան ըճ՛իւլէր պէնի Իթամաւրատան օղուտան զկյատե օլմասը ճիհէթլէ ամլերի պաս վէճհլէ ԻԱգապխմ էթտիկլէր, եաՀի պէնի Եզիազարատ գապխլէրինճէ ան այրը, վէ պէնի Իթամաւրատ գապխլէրինճէ ադեքի ըճ՛իւլէր վար խոի. 5 – Կէրէք պուլսորը, կէրէք ամլերի գաւ՛այլէ ԻԱգապխմ էթտիկլէր. զիրա մուգատխոին նատըրլատրը վէ ԻԹէջ Ոլաաչհլէն նատըրլատրը պէնի Եզիազար իւէ պէնի Իթամաւրատան խոիլէր. 6 – Վ.է Ղևէլխլէրեաէն օլսան քատիմ իւգ Սամայոս խսին Նաթանատել ամլերին, մէլիք իւէ բէ՛իւլէրին վէ Սադովգ քահհնին իւէ Ադխմէլէք իւգն ո Ադխմէտրըն վէ քահհնլէրի իւէ Ղևէլխլէրին բէ՛իւլէրինին հուգուրընտա, Եղիազար խանէտանէրնատան պիրինի վէ Իթամար խանէտանէրնատան պիրինի ալտրագ, ԻԱգապխրր էթտիր.

7 – Պիրինճի գաւ՛սս Յովսրիբ, իքինճիսի Ցեդայիասս, 8 – Ութնէնճեսս Հաւրիմ, աէօրտութնճիւսս Սէաւրինէ, 9 – Պէշինճիսի Մեղքիսս, տասթրնճըսը Միամինէ, 10 – Եէսինճիսի Ակկուսս, սէքիզինճիսի Աբիասս, 11 – Տօգսզրնճըսը Ցեոսուս, սնաՀնճըսը Սէքենիասս, 12 – Օն պիրինճիսի Ե-

Digitized by Google

պատրաստէ, ան իբրեւ ճիտի ճաչկիմէ. 13 – Ան խչխեռնճիւռիս Ոսիփոյա, ան ուէօրաիեռնճիւռիս ճէռքեաթայա, 14. Ան պէշինճիտի Բեղդայա, ան ալէքեռնճիւռ եմմէրէ, 15 – Ան եէսիռնճիտի Եզիրէ, ան ակքիպճիտի Ափեռեաէ, 16 – Ան տօռտղռնճիւռ փէի ոչխայա, եէրմիռնճիտի Եզէկիէլէ, 17 – Եէրմի պէրիռնճիտի ճաքիռնէ, եէրմի իբրեւ ճիտի Գոմաղայա, 18. Եէրմի իչխեռնճիւռիս Գոմաղայա, եէրմի աէրտեռնճիւռիս Մասպիռայա չղդաւ։ 19 – Խայէրէն Ալլահը օլսուն ԲԱՊՊԻՆ էմրի մեռճէպնճէ պէյլի իւր ԲԱՊՊԱ կիրէյէ իւռքէ փէտերլերի Ահարոնդն եւրէյէ վերիլէն նիզամսս կէօրէ խըտամէլերի իչխեռ Թէրէիոլերի պատ ասը։

20 – Ի՛ւ պագը գալան պէնի Ղեւի պատ՚ըր, Եո՛ւդ Ամրամդն օղուլսուրընսան Սուռայիլ, վե Սուռայէլին օղուլսրընսան Ճադայիս, 21 – Հաւռիռնսան, եսո՛ւդ Հաւռիռնդն օղուլսրընսան բէ՛իս Ճէռնիս, 22 – Իսհառիռերսէն Սազօմֆի, վե Սազօմֆի օղուլսրընսան Ճէֆի, 23 – Ի՛ւ Ռեբբօն օղուլսրընսան բէ՛իս Ճէռիս վե իբրեւ ճիտի Ամարիս վե իւչխեռճիւռիս Ճագիռ վե ուէօրաիեռնճիւռիս Ճեկամամ. 24. Ոեվէլեի օղուլսրընսան Միքա, վե Միքաոնդն օղուլսրընսան Սամիր իսի։ 25 – Միքաոնդն պիրսուէրի Ճեսիս վե Ճեսիոնդն օղուլսրընսան Զաքարիս։ 26 – Մէրսիռնէն օղուլսրը Մաղի վե Մաուաի իսի։ Ճազիոնդն օղլու Բեռնի. 27 – Մէրսիռնէն օղուլսրը՝ Ճազիռնսան Բեռնի վե Սօհամ՚ վե Զաքուր վե Եբրի իսի։ 28 – Մողիուէն Եզիուդսր օլաղ՚ պուռնուն տոսի էվլասը եօգ իռսի։ 29 – Կիուէն՝ Ակիոն օղլու Ճէրսամ՚լ. 30 – Մաուռնէն օղուլսրը տասի Մաղի վե Նգեր վե Ճէրիմոթի իսի։ Գոպիկէլէրնճէ պէնի Ղեւի պուռնսըր իսի։ 31 – Ի՛ւ պիրսուէրլերի օլսուն պէնի Ահարոն իչխեռ օլսրդղ կիուի պուռնլսր, եսո՛ւդ կէրէք խառնիսուն բէ՛իսլերի վե կէրէք քիւչիւք գարնասչլսրը իչխեռ Գոպիռ մէկիք վե Սուդոկ վե Ագիմէլէք վե քեռնհիլեր իլե Ղեւիլիլերին բէ՛իսլերի հաւռերընսա գուբ՚ոս ամիռլսրը։

ՊԱՊ 25

Ի՛ւ Գոպիռ իլե 'ռագէր ակքոռօլսրը Ագոփ վե Եմնո վե Իգիմ ոնդն օղուլսրընսան Թանռաւր վե ռաուն Թուր վե գիլլերլե 'Թէրէնճիւմ էտէնլերի խըտամէլէրինե Թա՛ռին Հլէռեքլեր. մէ՛մռերիչէթլերինե կէօրէ պուխըտամէ պուլռնսան ատէմլերին սայըսը պոռ տըր. 2 – Ագոփը օղուլսրընսան Զաքարը վե Ճովսէփ վե Նաթանէռա վե Ագարէլա օլուպ, Ագոփդն օղուլսրը մէհիին Թէրէիի իպի իւգրե՛ Թէրէնճիւմ էտէն Ագոփդն Թռնհը իսրաէլոնսան խոխլեր։ 3. Իգիմ ոնճսան՝ Իգիմ ոնդն օղուլսրը Գոմողիա վե Եզրի վե Եռսլի վե Ագարէա վե Մասաիի իա, վե Սեփէ ոլիը նէֆեր օլաղ, ԲԱՊՊԱ Հաոռո ու Թէսպիհ իչխեռ Թռնպռուէլ Թէրէնճիւմ էտէն փէտերլերի Իգիմ ոնդն Թռնհը իսրաէլոնսան խոխլեր։ 4 – Եմնոնսան՝ Եմնոնդն օղուլսրը Բոկքիա վե Մաթռնիա վե Ոզիել վե Սեբուէլ վե Ճերիմոթի վե Անանիա վե Անռնի վե Եղիռնաթ վե Գեթռզիռնի վե Ռոմամթի եեզեր վե Ճեռքաոսա վե Մեղեթի վե Ճոթիր վե Մազիռոթի օլաղ, 5 – Պուռնլսրդն Ճիմլէնի Ալլահդն քէլամլսրը լէ սուբ չռլսրն վե մէհլիին նէպիռնի օլսրն Եմնոնդն օղուլսրը իսրլեր։ Ալլահ՚ Եմնոնս օռ տէօրթ օղլսն իլե պզգ իհ՚սռնո էիմիշ իսի։ 6 – Պուռնլսրդն Ճիմլէնի պէյլի Ուլլահդն խըտամէռ իչխեռ գիռլեր վե սռնիռուլսր վե Թռնպռուլսրլե փէտերլերինին Թռնհը իսրաէլոնսե ԲԱՊՊԻՆ պէյլինին նզոպլէրինի Թէրէնճիւմ էտէրլեր իսի։ Ասոռ վե Իգիմ ոնդն Եմնոն իսկ մէհլիին Թռնհը իսրաէլոնսե իսիրլեր։ 7 – Պուռնլսրդն մզդռոսը ԲԱՊՊ իչխեռ օլսռն նռզոպլէրսե Թռ՚ռլիմի վե մնհիր պիրսուէրլերինին Ճիւռէնի իլե իբի նէֆեր իսի։

8 – Ի՛ւ սբրա իլե օլսռն մէ՛մռերիչէթլերի իչխեռ քիւչիւք վե պէյիւք, վե մռ՚ռլիմ իլե չուկիրսա պիրլիքտե գռ՚ռ՚սռ տըր սբրլսր։ 9 – Պիրինճի գռ՚ռ՚սռ Ճովսէփ էոռ է Ասոփ վե իբրինճիոի Գոմողիայա չղդաւ՝ պուռ տոսի պիրսուէրլերի վե օղուլսրը իլե օռ իբի նէֆեր իսի։ 10 – Իչխեռնճիւռիս Զաքարա չղդաւ՝ օղուլսրը վե պիրսուէրլերը օռ իբի նէֆեր իսի։ 11 – Տէօրտնճիւռիս Եզրիլէ չղդաւ՝ օղուլսրը վե

---

* Իւղ. փէղռմիզերլիք
† Եռթօղ՝ նէզռնիտե

Digitized by Google

պիրատաէրլէրի օն իքի նէֆէր խոյ։ 12 – Գէշինճիան Նամանիայա չըգըդ՝ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի օն իքի նէֆէր խոյ։ 13 – Ալթընճըլար Բոկիքիայա չըգըդ՝ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի օն իքի նէֆէր խոյ։ 14 – Եէմինճիան Ցուատաիլայա չըգըդ՝ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի օն իքի նէֆէր խոյ։ 15 – Սէքիզինճիան Եոսիկիէ չըգըդ՝ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի օն իքի նէֆէր խոյ։ 16 – Տօղուզընճըլար Մաճանիայա չըգըդ՝ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի օն իքի նէֆէր խոյ։ 17 – Օնունճըլար Սէմիկէ չըգըդ՝ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի օն իքի նէֆէր խոյ։ 18 – Օն պիրինճիան Աղաւրիէլէ չըգըդ՝ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի օն իքի նէֆէր խոյ։ 19 – Օն իքինճիան Աւտրիայա չըգըդ՝ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի օն իքի նէֆէր խոյ։ 20 – Օն եւչինճիան Սաւթայէլէ չըգըդ՝ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի օն իքի նէֆէր խոյ։ 21 – Օն աէօրտունճիան Մաասաթիայա չըգըդ՝ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի օն իքի նէֆէր խոյ։ 22 – Օն պէշինճիան Ցերիմովիա չըգըդ՝ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի օն իքի նէֆէր խոյ։ 23 – Օն ալթընճըլար Անանիայա չըգըդ՝ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի օն իքի նէֆէր խոյ։ 24 – Օն եէմինճիան Ցեսքանիայա չըգըդ՝ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի օն իքի նէֆէր խոյ։ 25 – Օն աէքիզինճիան Անանիէ չըգըդ՝ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի օն իքի նէֆէր խոյ։ 26 – Օն տօղուզընճըլար Մէզիքիէ չըգըդ՝ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի օն իքի նէֆէր խոյ։ 27 – Եիրմինճիան Եզիսքայա չըգըդ՝ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի օն իքի նէֆէր խոյ։ 28. Եիրմի պիրինճիան Ցօսիւէլ չըգըդ՝ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի օն իքի նէֆէր խոյ։ 29 – Եիրմի իքինճիան Գէդալթիէ չըգըդ՝ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի օն իքի նէֆէր խոյ։ 30 – Եիրմի իւչինճիան Մաղիսվիա չըգըդ՝ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի օն իքի նէֆէր խոյ։ 31 – Եիրմի աէօրտունճիան Ռոմամթիէզէրէ չըգըդ՝ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի օն իքի նէֆէր խոյ։

ՊԱՊ 20

Գ֊ոափաւճըլարըն ֆըրգալոլարը պատնէլար ատը. Կորխիէրատն պէհի Աստափատան օլան Մատեզամիա իպն Կավրէ. 2 – Մատեզամիանըն օղուլլարը տատի, իւլ օղլա Զաքարիա, Իքինճիան Ցեհիէլ, Իւչինճիան Զաքարիա, Աէօրտունճիան Ցամիռէլ, 3 – Պէշինճիան Եղամ, ալթընճըլար Ցօհանանան, Եէմինճիան Եզիսվէնայի խոյ։ 4 – Վէ Աքգեգօմէն օղուլլարը, իւլ օղլա Սեմայիա, Իքինճիան Ցավաքազ, Իւչինճիան Ցովսիւ, աէօրտունճիան Սաքար, պէշինճիան Նաթանայէլ, 5 – Ալթընճըլար Ամիէլ, Եէմինճիան Իսաքար, աէքիզինճիան Փեղուլթի խոյ։ Գէրտ Ալլահ *ատը պէրէքէթլէտի։ 6 – Վէ ատըն օղլա Սեմայիայա տատի օղուլլար տօզուա՝ պատնալար փէտէրէրինին խանէնիտէ բէ՛յլէր խոհլէր։ Գէրտ գաւվէթի ատհիլլէրի խոհլէր։ 7 – Սեմայիանըն օղուլլարը Ոթնի վէ Ռոփայէլ վէ Ովեդ վէ Եզղազատ վէ Աքիով վէ Բեռնհայիլ վէ Եղիսա վէ Սամմաքիա խոյ։ 8 – Պաւնալարըն ճեամլէտի Աքգեգօմէն օղուլլարընատն օլուա՝ ատլէր վէ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի խրամլէտի իչին դաւվէթի վէ իգթիսատը ատհիալէրի օլարատ, Աքգեգօմէն ալթընճը իքի նէֆէրլի վար խոյ։ 9 – Վէ Մատեզամիանըն օն աէքիզ նէֆէր գաւվէթի ատհիգի օլան օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի վար խոյ։ 10 – Վէ պէհի Մէտրուսէլն օլան Ուսատըն օղուլլարը, բէ՛հա Սամարի, (հէր նէ գատասար իւք օղլա տէյիլ խոյ խէ տէ, փէտէրի ատը բէ՛հա է՛լէսան.) 11 – Իքինճիան Գեղկիա, Իւչինճիան Տաբաոիա, աէօրտունճիան Զաքարիա Ասարլոս օլուա՝ Ուսատըն հիւայէ օղուլլարը վէ պիրատաէրլէրի օն իւչ նէֆէր խոյ։ 12 – Պաւ մի՛լթէպէր ատտիլէրէ գափուճըլարըն նէվպէհի վէրէլէ, քի պիրատաէրլէրի իւչ պէրապէր պէքճիլիք էտէրլէք՝ պէյլի իւ ՒԱՊՊՏԱ խրամլէի էտէյլէր։ 13 – Հէր պիր գափու իչինի քիւչիւք վէ պէյիւք քէնտի խանէտանլարընա կէօրէ միւտաւաթի իւզրէ գաւ֊ա ատթըլար։ 14 – Վէ չոգ թատրթը գաւ֊ա իւչ †Մեգեմիայա տիւշտու. պատնաւն 'ոգիլ միւտի էշսպ օլան օղուա Զաքարիա իչինէ գաւ֊ա ատթոգլարընատ՝ չիմինչ թատրթը ատնա տիւշտու։ 15 – Վէ Ադգեգօմա ճե-

*Նայէ Աքգեգօմէ. Պապ Պ. 13. 14։
†Այ֊ Հոե Մատեզամիա գէնէյէր

նաւ թ ատրաֆիը, ոչխարները տախի Ռեհոբոթ փիմ՝ տիւշրեաւ։ 16 — Սուփիմ իւլ Ուտոյա, հօգտրը չըգան հօլըն եանըեատա, Սալէկէմ գափաւը գաւրպիոռէ օլան պարզ թ ատրաֆիը տիւշտիւ. Նէվպէմ մահալլէրի տախի պրիզիրինին գարշըլըեատա խոր։ 17 — Շարգ թ ատրաֆիեատա տիլը նէֆէր Ղաւիւլ օլուա՝ չիմնալ թ ատրաֆիեատա կիւնառէ տէօրթ նէֆէր, վէ ճենաւզ թ ատրաֆիեատա կիւնառէ տէօրթ նէֆէր, վէ Ասաւփիմ թ ատրաֆիեատա իքիլէր նէֆէր վար խոր։ 18 — Ղատրատա Փոթպոր ճանիպինառէ, Նէբատպանա հօլըեատա տէօրթ նէֆէր օլուա՝ Փոթպատատա տախի իւրի նէֆէր վոր խոր։ 19 — Պէնի Կարխ իւլէ պէնի Մէրսարիտէ օլան գափաւ ճըլլարը՝ նէվպէմ էրի պանդոր խոր։

20 — Ի՛է Ղեբիլիէրաէն օլան Ակիտ՝ պէյի Ոլլահըն խաղինէրի իւլէ թ ափատա օլուանան չէյլէրին խազինէտի իւ ղէրինէ նազըր խոր։ 21 — Պէնի Ղատան, եառնի Գերսոնի Ղատոնըն օ-ղաւլարընեատան Կերսոնի Ղատոնըն խանէատան բէ՛իսէրինաէն օլան Ցէքիէլ օլուա՝ 22 — Ցէքիէլին օղուլարը Զէթհամ՝ վէ պիրատերի Ցովէլ պէյի իւր ՐԱՊՊԱՆ խազինէրէրի իւզէրինէ նազըր խոր։ 23 — Ի՛է Ամրամիէր վէ Խատհոռիէր վէ Գերսոնիզլար վէ Ոզիէլիէրաէն, 24 — Սաբայէլ խան ի Գերսամ՝ խան ի Մովսէս խազինէչէր իւզէրինէ նազըր խոր։ 25 — Ի՛է Ռեհաբիա պիրատերէրի Եղիազար Նէյէխէն, պաւնաէն օղլու Հաւթիա, վէ պաւնաէն օղլու Եազի վէ պաւնաէն օղլու Զէմրամ՝ վէ պաւնաէն օղլու Զէբրի վէ պաւնաէն օղլու Սաղոմէթ խոր։ 26 — Գաւ Սաղոմէթի իւլէ պիրատերէրի Դաւիթի մէկիէրին վէ խոռհ աան բէ՛իսէրինին վէ պիկ պաշղլար իւլէ եիւզ պաշղլարըն վէ 'ասքէր սէրտարլարընէն թ ապ ատա ԼԹ ատքէչէրի հէվ մաւգաատաէ խազինէչէր իւզէրինէ նազըր խոր։ 27 — Մաւհաբէպէլէր իւլէ եառնիլարատան պէյի թ իւր ՐԱՊՊԱՆ իհնլաթ իչիւն պաւնաէրը թ ապ ատխա ԼԹ ատքէչէրի չէյլէրին քաւֆֆէաէ Սաղոմէթ իւլէ պիրատերէրինին թ ահի՛ը մաւհաֆազաէրատան խոր։

29 — Խատհաւիլէրատէն Քէնանէա վէ օղուլարը խարճէի չէկիլէր իչիւն Խարայէլին գատիի՛լէրի վէ հազի՛մլէրի խ-ատիլէր։ 30 — Պէնբոնլարատան Ասաբիա վէ պիրատերէրէրի պէյի եէտի եիւզ նէֆէր գաւվէթի տահիալէրի ալատա, Ցարգանաէրը պէրի, եառնի պարզ թ ատրաֆիեատա ՐԱՊՊԱՆ Իէզեբինի 'ա՛ինա օլան Ճիւմլէ ատմաւը, վէ մէյկինի խրատմէթի իչիւն Խարայէլ իւզէրինէ նազըր խոր։ 31 — Պէնբոնլարատան խանէատան սիւրիւէնէ կէօրէ Պէնբոնլարընէրը բէ՛իսի Ցէրիա խոռ։ Դաւիթին հիւքիւմդարինին գրրգընըճը ակնէսինատ պաւնլար հօզլանըրլարընը, վէ Ցատէր-գաղատատա անղէրին ատատընատա գաւվէթի տահիալէրի պաւնանատա։ 32 — Ի՛է պիրատերէրէրի խր պէյի եէտի եիւզ գաւվէթի տահիալէրի վէ խանէատան բէ՛իսէրի օլուա՝ մէյիք Դաւիթի անղէրի Խուբէնիէր վէ Գադիէր վէ Մանասաէնին ճրաֆը ատղրը իւզէրինէ Ապոնըն Ճիւմլէ ատմաւը վէ մէյկինի ատմաւը իչիւն նազըր նատա էլէնի։

ՊԱՊ 27

Վ՚է պէնի Խարայէլ քէնատի ատյէարէճա՝ խանէատան բէ՛իսէրի վէ պէյի պաշը իւլէ եիւզ պաշղլար վէ գոպիէլէրատէն նէվպէմ էրէրինճէ մէյկինի խրատմէթ ինատ պաւնանատա՝ ակնէսինի հէր պիր ալէնատա, ատյատան պյա կէլիպ կիտէն նէվպէմ ճըլէր ևրդմի ատօրթ պէյի նէֆէրատէն 'իսպորէթ խոր։ 2 — Պիրինճի ալ իչիւն օլան պիրինճի նէվպէմ քն նազըրը Ցէսբատա՝ խան ի Զաքդիէլ օ-ղլուա՝ նէվպէմ էրմի ատօրթ պէյի նէֆէր վար խոր։ 3 — Պիրինճի ալ իչիւն օլան 'ասքէր սէրտարլարընէն ճիւմլէսինինի բէ՛իսի պէնի Փարէատէն խոր։ 4 — Ի՛է իչիւնճի ալ իչիւն օլան նէվպէմ էրի նազըրը Ակաբար Դովդա օլուա՝ տէրն նէվպէմ էրինի բէ՛իսի Մաղէոթի խոր։ Նէվպէմ էրինատ տախի եիւզ տէօրթ պէյի նէֆէր վար խոր։ 5 — Ի՛չիւնճի ալ իչիւն օլան իչիւնճի 'ասքէր սէրտարը քէտհինի Ցովիտատէրն օղլու բէ՛իս Բանէատ օլուա՝ նէվպէմ էրինատ տախի եիւզի տէօրթ պէյի նէֆէր վար խոր։ 6 — Պաւ Բանէատ օ-ղլատարատան գաւվէթի լի օլարատ՝ օ-ղլատարը բէ՛իսի խոր։ օղլու Ամ-ղարատ տախի տէրն նէվպէմ էրինատ ի-

Digitized by Google

ան։ 7 – Տէրտիւն Հիւ այ իչխէն՝ աէրտանիւն ճիւ սերտոյ Յովսեքն գանանայէը Աասլէլ վէ անտէն ոսկիս օղլս Զաբտաքիս օլսաց՝ նէվպէհինաէ տասխ երիսմի տէօրթ պին նէֆէր վար խան։ 8 – Վէ պէշինճի այ իչխէն պէշինճի տէրտայ Յիպտալը Սամնաւոքի օլսաց՝ նէվպէհինաէ տասխ երիսմի տէօրթ պին նէֆէր վար խոր։ 9 – Վէ սուլթնճը այ իչխէն սուլթնճը սերտոյ Թիկսէնէն եկիպէսնի օղլս Իրատ օլսաց՝ նէվպէհինաէ տասխ երիսմի տէօրթ պին նէֆէր վար խոր։ 10 – Վէ եէսնճի այ իչխէն եէսնճի սերտոյ պէհի Եփրեմսէն օղսան Փելոնի Գեղոէս օլսաց՝ նէվպէհինաէ տասխ երիսմի տէօրթ պին նէֆէր վար խան։ 11 – Աէքիպնճի այ իչխէն աէքիպնճի սերտոյ Զաբայիլիէսէն օղսան Ովսայը Սավսոք օլսաց՝ նէվպէհ ինաէ տասխ երիսմի տէօրթ պին նէֆէր վար խան։ 12 – Տաղաւպնճը այ իչխէն տաղաւպնճը սերտոյ Բնհիսսինիլէսէն օղսան Անտէսպիլը Աբիսէր օլսաց՝ նէվպէհ ինաէ տասխ երիսմի տէօրթ պին նէֆէր վար խան։ 13 – Օնուճնճը այ իչխէն օնուճնճը սերտոյ Զաբայիլիէսէն օղսան Նէտաֆսիլը Մասաս օլսաց՝ նէվպէհինաէ տասխ երիսմի տէօրթ պին նէֆէր վար խոր։ 14 – Օն պիբինճի այ իչխէն օն պիբինճի սերտոյ պէհի Եփրեմսէն օղսան Փասրսիճանը Բանաս օլսաց՝ նէվպէհինաէ տասխ երիսմի տէօրթ պին նէֆէր վար խան։ 15 – Օն իքնճի այ իչխէն օն իքնճի սերտոյ Չոհճանիէլսէն օղսան Նէտաֆսիլը Աղսաք օլսաց՝ նէվպէհինաէ տասխ երիսմի տէօրթ պին նէֆէր վար խոր։

16 – Իսրայէլին սրպիլաղրնէն հիւթփտարէրը խոչ, Ռուբէնիլէրին Հիւ ամասարը Եղիասզար խան ի Չէբրի վէ Շմաւոնիէլէրին հիւթփտարը Սաֆսաֆաս խան ի Մաաբա։ 17 – Ղ ևբիղկէրին հիւթփտարը Ասաֆիս խան ի Կամուէլ, վէ Ահսոնիէլէրին հիւթփտարը Սաֆսաֆ, 18 – Յուդայ պղինճէն հիւթփտարը Դաւիթին պիգտաեբլէրնէաէն օղսան *Եղիսւս վէ Իսաքարիլէրին հիւթփտարը Ամմի խան ի Միքայէլ, 19. Զաբուլոնի ճիլէրին հիւթփտարը Իսմայիա խան ի Աբգիս, վէ Նեփթաղիմիլէրին հիւթփտարը Յերիմոթի խան ի Եզրիել, 20 – Պէնէ Եփրեմին հիւթփտարը Ովսէե խան ի Ազազիս, վէ Մանասէհէն նըսֆը ը սրպիլնէն հիւթփտարը Յովէլ խան ի Փագպիյա, 21 – Գեղտոտդատս պաբլունան Մանասէհէնի նըսֆը ը սրպիլնէն հիւթփտարը Յեդգալ խան ի Չուքարիա, վէ Բենիամինիլէրին հիւթփտարը Յեսիէլ խան ի Աբենները, 22 – Դանիլէրին հիւթփտարը Ազաբիէլ խան ի Յերսամ խոր։ Ասրայէլ սրպիլ-լարընէն սէրտարլարը պունլար խոր։

23 – Վէ Դաւիթ եէրսի եաշընտան ասլաղը զանիլսրը սպմասը, վերս ՐԱՊՊ Ասրայէլին կէզիւն եբլասպլարը գատսոր չօղալտաճաղրնը վա՛ս էլլէմիշ խոր։ 24 – Յովսէ խան ի Շարաւհամ սպմասպաղ պաչլասը իսկ տէ, թէքսմիլ էթմէտի, չիւնգի պաս սէպէպտէն Իսպասլէ իւղէրինէ զասպղ կէլսէի։ Վէ սոյսրը Դաւիթ մէղիին Թ եվսրնիս քրնիսպղնաս գասյս օլսաճմսրար։

25 – Վէ մէղիին խապճնէլէրին իւզէրինէ Ազամսէի խան ի Ազիել նազրը օլսաց՝ Թոթրասրաս վէ չէհրլերաէ վէ քեչիլերաէ վէ գաղ՝ապատաս պաբլունան սնապսրսրար իւզէրինէ Յոզիահաս խան ի Ոզիս նազրը խոր։ 26 – Վէ Թոթրասաս իչլէչէն էհլ ի զրա՛սի՝ իւզէրինէ նպրի խան ի Գեղազ նազրը խոր։ 27 – Վէ պազլսրը իւզէրինէ Աբխիսէթը Սեմէի նազրը խոր։ Վէ չերսաց մնսպչնիլէրի իչխէն օլսան պազլսրրան մնհասաբը իւզէրինէ Սեփասմիը Զագդի նազրը խոր։ 28 – Վէ հահրասաս օլսան զհլմն ւնիլգլսար իլէ ճնւմնմէզ ազազճլսրը իւզէրինէ Գազաերլի Բաազիահան նազրը խոր, վէ եաղ մնսպզնդէրի իւզէրինէ Յովսաբ նազրը խոր։ 29 – Վէ Սարահաս օֆղսանան սեւբսրէրը իւզէրինէ Սաբօնը Աեւբրաս նազրը խոր։ վէ օվասրասաս օլսան սեւբսրէրը իւզէրինէ Աասփաս խան ի Ադգի նազրը խոր։ 30 – Վէ տեվէլէր իւզէրինէ Իսմայէլի Ոբիլ, վէ մէրքեչլեր իւզէրինէ Մերոնաթի ի Յազգաչիս նազրը խոր։ 31 – Վէ գ գլսուն սեւբսրէլէրի իւզէրինէ Հագսրի Յազիվ նազրը խան։ Պաձնւսրըն ճնւմնէսլի Դաւիթի Ճնւիլն էմիել ու էմլսրը իւզէրինէ նազրը խոչէրը։

32 – Վէ Դաւիթին 'ատնւ ճաղը Յովճահան 'ագիլ վէ 'սլիմ պիր առամ օլսաց՝ մնւսիհէչար խոր։ վէ Յեբրեէլ խան ի Հազգմոնի մէղիին օղսւլսրը թէ պազլսճաղար խոր։ 33 – Վէ Աքճաֆել՝ մէղիին մնւսիհէչրը վէ Ասրայը Ռուսի մէղիին տասմ ու խոր։ 34 – Վէ

*Եղիսւս՝ Եզիասզար 1 Մնւ. 16. 6

Digitized by Google

Աքիտոփելեան ոսկրա ցուիսագա խոն ի Բանեւա վե Աբիսոթոր օլուաց՝ մելիքին աեր՝առաքելի ցաշլոք խոն։

ՊԱՊ 28

Վե Դաւիթի Խորայելին ճիւմլե րէ՝խալերինի, սըղթլարըն րէ՝խալերինի վե նեվպեթլե մելիքին խըսմելինաե պուլուանան՝ տաքեր աերսարլարընը, վե պին պաշըլար իլե եիւզ պաշըլարը, վե մելիքին վե օղուլլարընն պիւթի՝ն եմ՝վալ ու եմ՝ալքընն նաղըրլարընը, վե խաուրմլարը վե գուվվեթի ապհիկելերի իլե ճիւմլե գաՏրեմնաղլե ՏրուսաղԼե ճեմ՝ էթաե։ 2 – Վ.է մելիքը Դաւիթի այտգա գալգըդ տեսի՝ քի՝ Էյ պիրուսեերլերըմ՝ վե գավմըմ՝, պէնի տունկլինիզ. ԲԱՊՊՐՆ թաղութ իւ՝ ՏանԸը վե Ալլահրմընուն այտգարընաս պատամագ իչինե խոթրահաթ էտեճէք պիր պէյթ ինչա էթմէյի արզու եյլէսեմ՝, վե ինչոսը իչինե թեեսարիք կէօրսեմ՝ իսե տե, 3 – Ալլահ պաանա՝ Սէն մանհաթլեգ տատմի օլուագ, չօգ գաան տեօքսեչինե հասկապիլե իսմիտ պիր պէյթ ինչա էթմէյճէքսին՝ տե։ 4 – Վ.է Խորայելին Ալլահը ԲԱՊՊ փետերսմին պիւթինե խանէնունէն Խորայել իւզերինե իլէնէպատ մելիք օլմագ իչինե պէնի իսկեթ իսկեա եյլէսեմ՝, պիրա բիչաեթի իչինե ցուգտայը, վե պէյթ ի ցուգտաաա փետերսմին խանէսինի իսկեթիսալե պիւթինե Խորայել իւզերինե մելիք նասպ էթմէյե փետերսմին օղուլլարը պատամնաա պէնտէն բուզի օլաաւ։ 5 – Վ.է ԲԱՊՊ պատաս չօգ օղուլլար վերիպ՝ օղուլլարըմըզե ճիւմլէսինտէն օղլըմ՝ Սաղսմանը, ԲԱՊՊՐՆ Խորայել իւզերինե օլսան հինքիւմէթի ցասնուրնա ճիւլուա էյճմէսի իչինե, ինկի իսպապ եյլէսեմ։ 6 – Վ.է պատաս՝ Օղլըմ Սաղսման պէնիմ՝ պէյթիմի վե տաւլուլարըմը իսնա էտէճէք տիր. գիրաս տանը քէնտիմե օղուլ օլմագ իւզերե ինկի իսկապ էթմէտիմ՝, պէնե տատի տեսի փետեր օլաՏացդըմ՝. 7 – Վ.է պատ կիւն օլտուղը կիսի՝ պէնիմ՝ էմիլերիմի վե տՀքեաեմըզը իճերաս էյճմէյէ տեվամ՝ էտերսե՛, տանըն հինքիւմեի ինե իսլէնէպատ տատպիճ գրյաճաղրմ՝՝ տե՛սի։ 8 – Վ.է չիմտի, ԲԱՊՊՐՆ ճէմնա՛տան՝ օլսան պիւթինե Խորայելին հուզուրընաա Ալլահրմընը իչինտիր իչքեն, «իվե ԲՒՆԴԻԿ էտե-

րե՛ իւ Ալլահրընըզ ԲԱՊՊՐՆ ճիւմլե եմրլերինի հընՀը ու թաալեպ էտեսինիզ, թա քի պատ էյի տիյապը միրատ ալըպ՝ տանը պիպտեն ոսկրա եվլատընըզա իսլէնէպատ միրատ պրոգատընըզ։

9 – Էյ օղլըմ՝ Սաղսման, սեն տատի փետերինին Ալլահընը պիլիպ՝ տատըզ գալգ վե սեվինճէ տանտ խըտմեթի էյլե. գիրատ ԲԱՊՊ ճիւմլե գալգըլերի թեֆթիչ էտիպ՝ էֆքարընըն ճիւմլե թեատավվալրլարընը պիլիր. էկեր տանը թաալեպ էտերսեն, տանը պատլատընն, վե էկեր տանը թերը էտերսեն, օ տատի սեֆեր իսլէնէպատ ըետատ էտեր։ 10 – Շեմնան տիգգտեմ էյլե, գիրատ ԲԱՊՊ՝ տանգտես տանգտեմ իւզրե պիր պէյթ ինչա էթմէք իչինե՝ սեֆեր ինկի իսկապ էյլէտե. ճեատր օլ վե ինըտա էյլե։

11 – Վ.է Դաւիթի՝ օղլու Սաղսմանտա էյլտանը իլե դէյթին օտաղլարընն վե խատնինէլերի իլե ֆեվգտանի օտաղլար վե ինչ օտաղլարընն վե պէյթի ի քեֆֆարէթինն ըետմինի, 12 – Վ.է պէյթի իւը ԲԱՊՊՐՆ Տավղատլարը վե էմի բտանֆատա պատլատանան ճիւմլե օտաղլար վե պէյթ Ռալլահընն խտպինէլերի վե թատգտանա օլատանան չէյլերին խտպինէլերինին, 13 – Վ.է քեատհինէր իլե Ղեւխլիերին նեվպեթլերինին վե պէյթի իւը ԲԱՊՊՐՆ հէր նեվ խըտմեթի իլե պէյթ իւը ԲԱՊՊՐՆ խըտմեթի իչինե էտեվտաթրն, եատնի Ռուշ վատրթատըյլե քէնտինէ էնչ օլատնատան շէյլերին ճիւմլեսինին ըետմինի վերտի, 14 – Վ.է հէր նեվ խըտմեթի իչինե տալեատնատն օլատճագ ճիւմլե եատեվտաթրն տալեատն վէզնինի, վե ճիւմլե կիսմիւզ էտեվտաթ իլե հէր նեվ խըտմեթի իչինե օլատճագ էտեվտաթրն վէզնինի, 15 – Վ.է հէր շէմ՝ատան իլե գատնտիլլերինին վէզնինե կէօբե տաթատն շէմ՝ատունըրն վե տալեատն գատնտիլլերինին վէզնինե, վե կիբէբ շէմ՝ատան, կէրէբ տանըն գատնտիլլերի իչինե հէր շէմ՝ատանրն իսթի՝մալինե կէօբե կիսմիւզ շէմ՝ատունըրն վէզնինի, 16. Վ.է հատղատը էքմէքլերինին ատճրատղատրընն հէր պիրի իչինե օտաճագ տալեատնն վէզնինի, վե կիսմիւզ ատճրատղատրըն կիսմիւշինէսե, 17 – Վ.է խատհա տաթատնատն օտաճագ չտճատղատր վե քեատսէլեր վե թատղատր վե տալեատն էչէնէքերին հէր պիրի իչինե օտաճագ վէզնինի, վե հէր կիսմիւզ էչէնէնն վէզնինի. 18 – Վ.է պատսխատր մէզպահը իչինե

Digitized by Google

թաւաֆիւէ օլաւնմըշ սալմաւնըն վէզնէ-նէ, վէ ֆաւթալըդընը ուզաւտաղ ԲԱՊՈՂՆ թաւգաւլի իւլ 'ատՀոդնը էօրթ է-ճէք օլան քէրուպիլէր ապաղայընըն բէտի իչիւն օլուճաղ սալմաւնըն վէզնէ-նէ ֆո՛ւրի Խուդ, 19 – Փէռաֆֆէխներն, ևօ՞ռի պուս բէաժին ճբաժիլ թաֆթալը-թընը ԲԱՊՊ էլիչիլէ թաւհրիրճէ պուևա պէչյան էչլէտի՝ փոխի։

20 – Վ.է Դաւրիթ՝ օղլաւ Սոզոմանևա խիթաւպէն՝ ձէւաւբ օլ, ևերւբէքլէն վէ իճրաա էչլէ. խավճ ևա խէչէճէ էճմէ. զիրաա Ալլահ՚ըմ օլան ԲԱՊՊ Ալլահ ա-ճէն իլէ օլաւպ՝ պէչի իւբ ԻԱՊՊՂՆ խըտմէնի իչիւն օլան իչլէրին ճբաժէ-սինի թէԷմիլ էտնիՀճէչէ ասէնի՝ ասէնի թէնըք էճմէչլէճէք վէ ասէնի պրոգմու-յաճաղ տըր։ 21 – Վ.է իչճէ պէչի Ռաւլտհրն պաւճ իւն խըտմէնի իչիւն քաւտհինլէր իւլե Ղաւնիլէրին նէվոպէճ-լէրի վաւբ տըր, վէ հեր Նէվ՚ խըտմէնի-չիւն հեր կէօնճ իչտե մու՚րիճճէր ատ-հիպի օլան կէօնճ-լիլէրին ճբաժիէնի ասէնին իւլե օլաւպ, ասբատըլատ իւլե գոպճ-մին քաւֆիճճեսի ասէնին եմբինէ Ֆօնդ-պաբ տըր՝ ասէսի։

ՊԱՊ 29

Վ.է մէլիք Դաւրիթ ճէմաա'սէրն քաւտճիճէսինէ խիթաւպէն՝ Ալտհրըն ԹէՀրիգ վէ իւնՀիխտաղ է.լէՏսէյի օղ-լըմ Սոզոմանի քահէյնէ վէ ֆաղիբ օլաւպ՝ իշ տաւթի 'ազիմ՝ տիր. գիրաա պաս ա-ճըտայ իւնաան իչիւն օլմայընա՝ ԲԱՊՊ Ալ-լահ իչիւն տիր։ 2 – Պաւ ե.ճլէէն պէն պաիւթիւն իգիթիտաւրըմէյէ Ալլահ-ընմէն պէչ.էճի իչիւն՝ սալմաւն Խոխէ-ն իչիւն սալճաւն, վէ կիւմիւշ Խոխէ-ն իչիւն կիւմիւշ, վէ փիրինճ Խոխէ-ն իչիւն փիրինճ, վէ տէմիր Խոխէ-ն իչիւն ա-էմիր, վէ ազաշ Խոխէ-ն իչիւն ազաշ, վէ 'ազիգ թաշլընը վէ տուճաղմա իւ-չիւն Խաշէ, վէ թէզեինաի իչիւն բէՀնը բէՀնը թաշլար, վէ հեր Նէվ՚ գի-գէյմէճի թաշլար վէ քէաբէվի իւպրէ մէբմէբ թաշլարը թէաաւրիք էչլէտիմ՚։ 3 – Հէմ՚ տաճի Ալլահընմէն պէչիճինէ օլաւն մու՚հաղապէճիմիճի քէաբէքճիտնէ նաշէ, պէչի՚ ի մու՚գաաւտա իչիւն թէ-աաւրիք էչլէտիչիմ՚ չէՀլէբտէն մա՚աա՚ Ալլահընմէն պէչէճինէ պէՀնիմ՚ խաաա խաղինէճմաճ օլաւն սալճաւն իւլե կիւմիւշ-չիւ տաճի, 4 – Նա՚ճի Ոփիր սալճաւ-նընաան իւ.չ պէՀ թալանիճ սալճաւն, վէ պէչի՚լէրին ճուվաղրըմըրընը գոփլա-մաղ խ.ալէ եէտի պէՀ թալանիճ խաղիա կիւմիւշ վէբտիմ՚։ 5 – Ալճաւնէ՚ տալ-թաւն Խոխէ-ն իչիւն, վէ կիւմիւշճէ-կիւմիւշ Խոխէ-ն իչիւն, վէ ասէ՚նաճ ատհիպլէրինէ Խ-ճ-ճաղը Հէր նէվ՚ իչ իչիւն լաղ՚ օլաճը գոՒի վէբտի՚։ վէ պաս կիւն քէՆատի կէօնլիչլէ ԲԱՊՊԱՆ թաղ-ատիմէ կէՀիրէն քի՚մ՚ վաղ՚ ատաու։

6 – Ո զէմանի խատէատան բէ՚իպլէրճ ի-լէ Խարչէչ տըպճլաղըրընը բէ՚իպլէրճ վէ պէՀ պաղչըլար իւլե ևիւզ պաղչըլար վէ մէզրէչին իչինէն Նաղբրըտըր կէօ-նիւլ խօղլըղըչլէ թաղատիմ կէՀիրէ-րէք, 7 – Պէչի՚ Ուլլահ՚ըն իչի իչիւն պէչ պէՀ թալանիճ ան պէՀ տիրէճմ՚ սալճաւն վէ ան պէՀ թալանիճ կիւմիւշ վէ ան ասբատ պէՀ թալանիճ փիրինճ վէ ևիւզ պէՀ թալանիճ ատ՚իր վէբտի-լէր։ 8 – Վ.է Հեր քիմինճ Հաղրընաա վէ-բէչ.էճ թաղչըր պաւլաղնաա խաէ, Գեր-ատնըր 8 էճբէնէյնի էւիլլէ պէչի՚ իւր ԲԱՊ-ՊՂՆ խաղինէճնէճ վէբտիլէր։ 9 – Վ.է ատնէր կէօնճիւ խօղլըղը վէ ատաղճ գալղալե ԲԱՊՊԱՆ մի՚լէթ էպէբրի՚էն թաղ-ատի՚՝ էչլէտիճլէրի իչիւն գաւմ՚՝ մէՀ-բաւբ օլաւռ. մէչիճ Դաւրիթ ատաճի զի-չատէատիչլէ մէՀրաւբ օլաւռ։

10 – Վ.է Դաւրիթ պաւթի՚ն ճէմաա'սէ-թըն Հաւղաւբրընաա ԲԱՊՊԱՆ Հատաո ա-ճէնաա եէտէրէք՝ ի՚ իչէտէրճիճիզ խաաա-չէրինա Ալլահ՚ըն ԲԱՊՊ, ատն էզկէտէն է-պէտէատէք ա՚իւպորէք տիր. 11 – Եաա ԲԱՊՊ, 'ատաղճէ՚ վէ գաւվէկճ՚ վէ ճէչ-լէ՚ վէ ճէվ՚ճաղ՚ վէ մէճաա ասէնին տիր. գիրաա ասէնա իւլե զէմինաճ օլաղնըն քաւֆ-ճէճի ասէնին էրէ. եաա ԲԱՊՊ, մէչէքճէ-ճէճի ասէնին տիր. վէ ճհաւմէչէնին խ.իւաա-վէնաո ի՚մէչճաո՚ալը ասէն տիր։ 12 – Ատբ-վէչի իւլե 'իղղէչի ասէնաէն օլաւռ՚ ճհաւմ-չէչէնին Ա՚միրի ասէն տիր. գաւվէկճ՚ վէ գաւատրէ՚ ասէնին էչլինաճ օլաւռ՚ ճհաւմ-չէչէ 'ազաւէչի՚ վէ գաւատրէճ՚ վէ ճաւ-ատնաա մաճխաաւա տըր։ 13 – Վ.է չհիմճո, եա Ալլահ՚ըմ՚ղ, ատնաա չհէ.քր վէ ճէչ-լէ՚ի խաաինէ՚ հատաո էաէրէճ։ 14 – Լաա-քէն պէչ քի՚մ՚ խի՚, գաւմ՚ղաճ՚ ատաճի քի՚մ՚ տիր, քի պէղղէ ի՚մէչճէ էաէրբի՚էն թաղատիմ՚ կէՀիրաճէչէ մաճգէճէ օ-լաւղաճ՚. գիրաա Հէր չէՀ ասէնաէն օլաւռ՚ ասէնին իհատնըընաատն ատնաա վէբտիքճ։ 15 – Զ.իրաա պիղ ասէնին Հաւգաւբրընաա ճհաւմճէ է.ճատաւրըմըզճ ամճհաաա պաւրաա

Digitized by Google

վէ մեսաֆիրլէր քզ. զէմին խաղերնուան կիւնէղերիմիզ կէօկէ կիւնի օլսուզ՝ պատը պիր չէյ եօգ սըբր։ 16 – Եա Ալլահ Տէմըզ ՐԱՊՊ, մեզ գուատաւէս իսմին խչեան ասնաս պիր պէկի՛ քնչա էյ մէզ խզրէ, թէտարիք էյլէսիյիմիզ պատ խաղիներնէն քեսաֆիֆսի սէնին էյնուանէն օյսուզ՝ ճիւմլէսի տասի սէնին տիր։ 17 – Եա Ալլահ՛մ, սէնին գուլուկի թէֆթիշ վէ խոթ ինդամէի թահսին էյտուկիյնէն պիլիրիմ՛. պէն ասախ խոթ խգատաէի ի գալպլէ վէ սէվինճլէ պատ շէյլէրնուն քեսաֆիֆէսինէն թագտիմ՛ էյլէսիմ՛. վէ չիմսուի պատ պատլուանան գուվմէնկէն սէվինճլէ ասնաս թագտիմ՛ էյտուկլէրինին մէսէրթէյ մեսաշահաէ էյլէսիմ՛։ 18 – Էյ է ճատասըզ Աբրահամ՛ վէ Իսահակ վէ Իսրայէլին Ալլահը ՐԱՊՊ, սէնէն գուվմէնկէն գալպլէրինին թէտավուսունի ը էֆքէտըրնատ պուռնաս իլէլէպտա հըշիզ էյլէ, վէ ան'էրնին գալպլինի քէնտինկէ մէյլ էյտուր։ 19 – Վ.է սէնին էմիլէրինի վէ շէհատաթլէրինի վէ ատաբատմընը հըշիզ, վէ հեսիյէսինի իմսատ վէ թէտարիքնատ գընը կէօրսթիւթ՛մ՛ սէտայը ինչա իչին՝ օգլում՝ Սաղոմոնա գալպ ի քէտմէլ իհսան էյլէ՝ ատ'սր։

20 – Վ.է Դաւիթի պիւթիւն ճէմաա՝ սիմա խրիծտպէն՝ Շեմնաթ Ալլահընդու ՐԱՊՊԱ հատմա ու սէնատ էյլէյինվէ՝ սէտնաթ իւզէրինէ, պիւթիւն ճէմաա՝ ատ էճատատարընդէն Ալլահը օյսան ՐԱՊՊԱ հատմա ու սէնատ էյթէսիյէր, վէ էյլէյերնը գուՊՊԱ վէ մէզմիյէ՝ տարզ ը ՝ուպուսուսիյէմ՛. էյթէսիյէր։ 21 – Վ.է էրթէսի կիւն ՐԱՊՊԱ զէպիհէյէր զէպՊ էտիպ՝ մեսհուրգալսար թագտիմ՛ էտէրնէք, պիրի ՝ատատա պուզսա վէ պիրի ՝ատատա գօչ վէ պիրի ՝ատատա գուզսա, վէ ան'էրնին մէշրուսպատի թագտիմ՛սինի վէ պիւթիւն խարտյէլ իչինա քէսբէմի իւզէրէ զէպիհէյերը Խոփսի էրէտիլը։ 22 – Վ.է օլ կիւն ՝ատիմ՛ մեսէրթէյէ ՐԱՊՊԸՆ հատզուրգատաս եէյիպ իչտիյէր. վէ Սաղոմոն խան ը Դաւիթի ը, էքիներնէ ատ՛ա օյսուրատ, մէյիզ նատպ էտիպ՝ ատնը բէ՛իս, վէ Ատգավկը քէտտինի ը ա՛ւմ՛ օլմազ խըզրէ ՐԱՊՊ իչինա մէտ էրթէյէր։ 23 – Վ.է Սաղոմոն փէտէրի Դաւիթի ին եէրինէ ՐԱՊՊԸՆ թ տախի ընտաս մէյիզ օլսատգ ճիւլուա էյտուի, վէ իչինտէ մնվ վսֆֆսգ օլտուս. պիթիւն Խաթունէլ տատխ ատնա խիա՛տի էյլէսի։ 24 – Վ.է ճիւմլէ բէ՛իներ իլէ գուվվէթտատնէթալէրի վէ Դաւիթի մէյիյին օգուլլարընէն ճիւմլէսի տատխ մէյիզ Սաղոմոնատ թ տպի՛ օյսուլսար։ 25 – ՐԱՊՊ տատխ պիւթիւն Խաթունէլին հատզուրգատաս Սաղոմոնը գիյտուհէյիլէ թա՛գիմ՛ էտիպ՝ ատնատէն էվվէլ Խարտյէլ իւզէրինէ մէյիզ պուլատնատնէն պիրինինին մնյիզ օլմատգը հատշմէի ի միւլուքատնէյլ ատնա իհսան էյլէսի։

26 – Պէօյլէ՛ճէ Դաւիթի իպն ի Յեսէ պիւթիւն Խարտյէլ իւզէրինէ հիւքմատնէի թմատ էտիպ, 27 – Ատնէն Խարտյէլ իւզէրինէ օյսուն միւտատէի ի հիւքմատնի գրդգ սէնէ օլտուս. Փէրբատնատս եէսի սէնէ վէ Երսատաղէմտէ օյի ատգ իւէ սէնէ հիւքմատնի էյլէսի։ 28 – Վ.է ՝էօմր վէ սէրվէնի վէ ՝իզզէյի ե ատյմատշ օյսուրատգ կիւտվէ պիր իհսի խյտրըգատաս վէ Փսաի էտիպ՝ օգլում Սոգոմոն ատնէն եէրինէ մէյիզ օլտուս։ 29 – Վ.է Դաւիթի մէյիյին իշէրի իսիդ խատաբատնատն ատնը նա պատտա՝ իչի՛ն էյտուկ Սամուելյին քհնի ատպէնատս վէ Նաթանի փէյղամպէրբին քհնի ատպէնատս վէ Հէպի Գադդէն քհնի ատպէնատս, 30 – Ատնէն պիւթիւն հիւքմատնի՛ վէ շէճա՛ատի ը, վէ ատնատ վէ Խարտյէլէ վէ ատյտրատնէն ճիւմլէսի հիւքմատնի էրէնէ վատը՝ օյսուն վտատգա՛ատի իւէ պէրտատէր եատգըմընշ սըբր։

ԹԷՎԱՐԻԽ Ի ՍԱՆԻ

ԳԱՊ 1

1 – Եվ Սաղոմոն խոսեց Դաւթի հիւանդութեան մասին գուժվելի քեզ էլլեսի. վե Ալլահը ԻԱՊՊ անուն իւր սլուա՝ սոր գիչատեսիլէ մաւ՝ սազլամ գրլոր։ 2 – Վ.է Սաղոմոն պէւթիւն Խարայէլէ, ևաւ՝ նի պիկ պաշը իւր եւուղ պաշչլուսա վե հաքիմլերէ վե պիւթիւն Խարայէլին ճիւմլէ բէ՛խալերինէ, ևաւ՝նի խաղէտսան բէ՛խալերինէ ազլէտի։ 3 – Վ.է Սաղոմոն վե քէնտիսի իւրէ պէրսպէր պիւթիւն ճէմա՛ատի Գաբաւոնսա վսգը՛ մուրթէֆե՛ապա կիմ տուիրէր. դիրա ԻԱՊՊ.ն գալա Մովսէսին պէրրիչէտ ևոփմքը՝ օլաբդը՝ Ալահրն ճէմա՛ատի չատրը օրատսա խոր. 4 – Ֆաագսի Դաւթի Ալահրն իմսպուի է–ա՛հդրը կարիսէ տոքմանէն անուն իչինն իմ էտսուրէք էլլէտիչի մաՀալէ կէի իրմիշ խոր. դիրա Դաւթի ոնա ևրուսաղէմտի պիր չատրը գուրմաշ խոր։ 5 – Վ.է Բհաւլէվ խոր ի Ուբի խոր ի Ովրըն չատրը էօնիւնտէ պուլուսարագ, Սաղոմոն իւէ ճէմա՛ատի անը իմսպուի էյիտիչէր։ 6 – Վ.է Սաղոմոն օրատսա ԻԱՊՊ.ն հուզուրընատա ճէմա՛ատի չատրըրնըն պագդըր մէզպահը ևասնըսա չըգրաք՝ անուն իւզէրինէտ պիկ մաՀչուագսա իմագտիմ էլլէտի։

7 – Օվ կէճէ Ալլահ Սաղոմոնա կէօրիւնիւպ ասնա՝ իմսպուի էմ, ոնաս նէ՞ վէրէյիմ՞՝ տէտի։ 8 – Սաղոմոն աստի Ալլահա՝ Սէն փէտէրիմ Դաւթիմէ պէօհիւք մէրհաամէի կէօսթէրտիր, պէնի անուն եէրինէ մէլիք նասսպ էյլէտին։ 9 – Վ.է չիմոի, ևաւ ԻԱՊՊ Ալահ, փէտէրիմ Դաւթիմ է օլսոն քէչսմըշ ատպլիճ օլաաւ, դիրա սէն պէնի՝ եէրին իմօղաւ գաատսոր չօգ օլսոն պիր գաւմ իւզէրինէ մէլիք նասսպ էյլէտինն։ 10 – Վ.է չիմոի պաւ գաւմինն հուզուրընատա կիրիպ չըգմասմ իչինն պաոնա հիքմէթի վե՛ իլմ՛ իհսանն էյլէ. դիրա պաւ պէգյիւք գաւմըննա քիմ՞ հաքիմ օլա պիլիր՝ տէտի։ 11 – Վ.է Ալահ Սաղոմոնա խիմ ասպէն՝ Պաւ ասլը– սէնին գասլմինատ պաւ–լաւնաղըղնատան վե սէրվէթի վե էմվալ վե՛ իզզէթի վե եաթատ սիւշհէնլերինին ճանկլսրընը իմսլեպ էյիմէչլիպ, ուղուն՝ էօմր տատի տիլէմէչլերէք, անճագ սէնի մէլիք նասսպ էյիմ՝ գաւմըմնա հիւքմ էյիմէք իւղրէ քէնտինի իչինն հիքմէթի վե՛ իլմ՛ իմսլեպ էյլէտիչինէտն, 12 – Սանոս հիքմէթի վե՛ իլմ՛ իհսան օլաճատա. ոնաս սէրվէթի վե էմվալ վե՛ իզզէթի տատի վերիրիմ՝, չէդյլէ քի սէնտէն սագաէմ օլսոն մէլիքլերատ անըն միսլի օլմամըշը, վե սէնտէն սօնգրա տատի միսլի օլմայագճագ տըր՝ տէտի։ 13 – Պաւ՝ատէ հուզ Սաղոմոն Գաբաւոնսա օլսոն միւրթէֆէ՛ատսան, ճէմա՛ատի չատրըրը էօնիւնտէն ևրուսաղէմ՝ տէ՛ավէթի էյլէյիպ՝ Խարայէլ իւզէրինէ հիւքմէթի իմրա էյլէտին։

14 – Վ.է Սաղոմոն արապա վե սիւվարի իմօփսյրով՝ պինի տէօրթ եիւզ ՛ատէտ արապասը վե օն–իքի պինի դեֆթեր սիւվարիսի վսղ խոր. պուռնըրը տատի արապա չէհրլերինտէ վե մէլիլինն եսոնդուսու ևրուսաղէմտի եէրլէշտիրտի։ 15 – Վ.է մէլիք ևրուսաղէմտի կիւմիւշ իւլե սոլթանը իմսլեպ կիմի ՛տգե պէր չէյ էյիտի, վե երզ աղատճլարընը քէտուէյի ճիհէյիլէ օվատսա պուլաուանա ճիւմմէզ ազատճլարը կիմի էյլէտի։ 16 – Վ.է Սաղոմոն իչինն Մըսըրատան ատէլսը կէյի իրմիլեր խոր. մէլիլինն իմսլեճմա իմագտիմ տատլըր մաՀալէրի մաՀալէրի պիր պաՀալըք պէօլիւք պէօլիւք սլըլըսը խոր։ 17 – Վ.է Մըսըրատան պիր սրատպագը սոլթը եիւզ վե պիր սոլթ եիւզ էլլի մըդոթ կիւմիշէն սլըպ կէյիրլէր խոր. վե պէդյլէճ տատի Խիտոլիլերին ճիւմմէզ մէլիքլերի վե Սիւրիատին մէլիքլերի իչինն անլերին էլլէյիլէ կէյի էրլիլեր խոր։

ԳԱՊ 2

1 – Եվ Սաղոմոն ԻԱՊՊ.ն խոմի իչինն պիր պէյի, էեմ տատի պիր մէլիք սէրտըլը ինշատրնաս գաատսոր վէրսի։ 2 – Վ.է Սաղոմոն եէմ միչ պին նէֆեր էոմմալ, վե տատգատս սէքսէն պին նէֆե

Digitized by Google

պալեաճը վէ իւզէլէրինէ իւչ պինի ալը եվուզ նէֆէր նամըր թա'ինին էյլէեսի։

3 – Վ.է Սաղմանի Տիւրաա մէլիչի Փիրաաւնա խապէր կէօնտէրիպ՝ փէհէրիմ 'Իսրայիլ էհտիզաղընի, եաննի անըն իգամէթի իչինա պիր ազըչըն ինչսըզնա լաղ՝ օլան էրզ սղաճըսըրը կէօնտէրմէյինի կիմի պաննա տա էհտ։ 4 – Իչի՛ն պէն Ալլահըմ' ԲԱՊՊԱ թաագտիա օլուռմադ, վէ անըն հաւզաբըննաա խօշ բա'իհալը քինըլըգ էհագմադ, վէ ատ'իմի սլան հաւզաբ էգամէչինի էօռէ, վէ Խարայէլ իլէչէպհա ֆռըզ օլան ատապՀ վէ սէչսիմ' վէ սէգիմ կիճինէրի վէ ալ պաշըլմաըզ վէ Ալլահըմըզ ԲԱՊՊԱ'Ն պայրամլարընտա մինէհրադալաբ ԹՓԻՓՄ ԵՒՓ իւզէրէ անըն քամինէ պիր պէչիմ ինչա էհտիյաըրմ'։ 5 – Վ.է ինչա էհտ ՀԷչիմ պէչիմ 'ադիմ օլուճադ, պիրա Ալլահըմըզ ճիհադիլ իյհէյլատտան ա'զամ' ատըր։ 6 – Վ.է սէմինվաթ իլէ սէմին իւա սէմինվաթ անը Տավի օլսամաաղընը Տայատ, անաա պիր պէչիմ ինչա էհմէչէ քի՛մ գատիր ատր։ պէն ատտախ քի՛մ իմ՝, քի անաա պիր պէչիմ ինչա էհէչիմ'. անՃադ Տուզաբընտա պաւԹաբ ՀօգաՃադ պէր ԼԷԲ ԼԷԲՓՕՐԷՓ ԵՒՒՅՕՐԸ՝։ 7 – Վ.է չիմոի փէհէրիմ' Դաւիթի ինի լի էատրէք էատիպ ՆԷՏԱՒԻՒԹԷ վէ Սրաւատղէմէ Հանընմաա պուլաննաի ատա'րիֆէմ ատՏիպլէրի իլէ պաւլաննագ իւգրէ' ալիճաւն վէ կիւմիշ վէ փիրինճ վէ ատմիր վէ էրգէվանի վէ գէզմիզը վէ լաճիվէրտի գաւմնէշ իչինատէ ատՏիր, վէ ՏԷՔքանը իչինէակ Տիւնէրլի պիր ատէմ պաննա կէօնտէր։ 8 – Հէմ' ատտախ պաննա Լիքանանտատի էզ սաղաճլըսըր վէ չամ' սաղաճլըսըր վէ ատլանէկ սաղաճլըսըր կէօնտէր. պիրա ատնին գաւլլաըրընի Լիքանանտատա ատաղճ քէսէմէչտէ մա'րիֆէթի օտրգլաըրընը պիլիքիմ'. վէ իչի՛ն պէնիմ' գաւլլաըրըմ' սէնին գաւլլաըրն իլէ պէրաապէր պաւլաննաճագ ատըր։ 9 – Վ.է ինչա էատ ՀԷչիմ պէչիմ 'ադիմ' վէ Տայրէվ պաթշ օլաճադը ՀիՏԷիճէ' պաննա քէսրէմ' իւգրէ քէրէմէ Հաղըրլաաբընըր. 10 – Վ.է իչի՛ն սաղաճ քէսէՀՀէք օլան գաւլլաըրնա ևրիմի պինի քօր թէմիղ պաւղատղ վէ ևրիմի պինի քօր սաբա՛ա վէ ևրիմի պինի պաթի չէքրիմի՛ ատաւր։

11 – Տիւրաա մէլիչի Փիրաաւ ատաթի' ՐԱՊՊԱ քինաթի գաւմընը սէվաէկի իչինա սէնի ատնէրէրինէ իւպէրինէ մէլիքը նատղ էչէմի' ատչիւ թա'իրիբէնա Սաղմանտա ճէվապ կէօնտէրտիւ։ 12 – Վ.է ատաթի Փիրաաւ՝ Սէմինվաթի իլէ գէմիճինի խապէգ էտէն Խարայէլին Ալլահը ԲԱՊՊԱ մի՛աատրէք օլաատ՛ն, քի ԲԱՊՊԱ պիր պէչիմ իլէ քէնտինէ պիր մէլիք սէրտը ինչսըզ իչինա 'Իսրայիլ մէլիչէ հիջրէթ վէ 'իլմ' ատհիպի 'ադիլ պիր օգուլ վէբտիւ։ 13. Վ.է չիմոի պէն ատաթի 'ադըլը վէ մա'րիֆէթի իլ օլան գաւլլաըրընտա խօշ բա'իհալը քինըլըգ էհագմադ, վէ ատ'իմի սլան Տավըզ էգամէչինի էօռէ։ 14 – Պաա ատաթի փէհէրի Տիւրաալը օլաատ՛ն' Դօնն գէզմիրճէատան պիր գաւրընըն օղլաա ատըր. վէ ալի ատ'ա վէ կիւմիշ վէ փիրինճ վէ ատմիր վէ Խ ատ'ա վէ ադաճ վէ էրգէվանի վէ լաճիվէրտի վէ ա'լա քէմէն վէ գէզմիզըզ գաւմնէշ իչինատէ վէ Տէր նէվ' ՏէքքանըգԸ իչինատէ մինՏիր օլաատ՛ն, ոէնին մա'րիֆէթի ատահիպի ատաէմիէրինի վէ էֆէնտիմ' փէհէրինի Դաւիթի մա'րիֆէթի ատահիպի ատաէմիէրի իլէ պէրաապէր քէնտինէակ Թ ԷքՓՐԻՓ օլաատ՛ն Տէր նէվ' Տինէպրիի իչինի ինՏրատրնա մինՏիր ատ'ա ատըր։ 15 – Վ.է չիմոի էֆէնտիմ' Թ ԷքՓՐԻՓ էհ ատիլի պաւզատղ վէ ատրփատ վէ էատղ վէ շէքրատը գաւլլաըրնտա կէօնտէրտիւ։ 16 – Պիզ ատաթի' ատնատ լաղըմ' օլաատ՛ղ գաւտատ Լիքանանտատի ատաղճ քէսիպ' ատնէրի ատնատ Ծտֆայա ատալատլէ ատՏնէպատն կէմ իՀրիՀը, վէ ատն ատնէրի Սրաւատղէմէ կէօմ իւրէճքէրին' ատ'ատր։

17 – Վ.է Սաղմանի Խարայէլ ատիչատրընտա պաւլաննաի է ճՏնէպատրէրին ճՏէմէլէսինի' փէատրի Դաւիթի էհ ատիլի Թ ատՏրը ի Նաւփաատատի ատՀրատ Թ ատՏրը էհ ատիլինատէ, ատնէր ևիւզ էլլի իւչ պինի պատը ևիւզ նէֆէրատն 'իպաաբուէհ ատրատ։ 18 – Վ.է ատնէրատէն էէհ ՀիՀ պինինի Հատմինայ վէ ակքատն պինինի տատգատա պատի ատճը վէ իւչ պինի պատը ևիւզինէա' ատնէրի իչէլէՏմէք իչինա նատղը Թա'ինին էյլէեսի։

ՊԱՊ 3

Վ.է Սաղմանի Սրաւատղէմատ Մօրիա տատպէճնատա փէհէրի Դաւիթէ Ի Տագըշ հէօրինէսի.յէա ևէրատէ, ատանի Դաւիթի ին ՑևրատԸ Ռաէնօնէն Խատմինատ Հագըրլատղը մէվի'ատ պէչիմ իւր ԲԱՊՊԸ ինչա էհ մէյէ պատչատը։

Digitized by Google

2 – Վ.Է հիւքիւմէիճինին ատօրտունճիւ սէնէմիտաճ էքինճի այլըն էքիսինէտէ պինայա պաշլասը։ 3 – Վ.Է պէյթ Ուլլահը պինա էիմէք իչուն Սաղմանընդն գուբսըդը թէմէլ պաս խոտ, ամանի էոլլունլուէ ուզունլըդը ալիմըշ զրբա՝ վէ էնն էրմի զրբա՝ խոտ։ 4 – Վ.Է էօնիւնտէ օլան էյվանըն ուզունլըդը պէյթին էնինէ կէօրէ էրմի զրբա՝ օլուպ՝ էիւքսէքլիկի տահի էիւպ էրմի զրբա՝ խոտ։ վէ անը իչէրիսէն խուլիա ալիմունլէ գափլասը։ 5 – Վ.Է պէդիրէք պէյթէթ չամ աղաճլարդըլէ գափլայըպ՝ պահնու տահի խուլիա ալիմունլէ գափլայըպ՝ անդն իւզէրինէ խուբմա ազաճլարը իւլ զինճիրլեր նագդ էիտի։ 6 – Վ.Է պէյթէթ զիմէնէթ իչէնա զիգըմէնէթ թաշլարդէ ատճաճաը, ալիմունա տահի փարտըմ ալիմաճաը խոտ։ 7 – Վ.Է պէյթին տիրէքէրինի վէ գափտա սէդյէրէրինի վէ տիվարլարդը վէ գափտա լարդը ալիմունլէ գափլայըպ՝ տիվարլար թազէրինէ քէբուտիլէր նագդ էիտի։

8 – Վ.Է գուտտա իւլ ագտտա պէյթինէ ինչա էիտաճ. պահնուճ տահի ուզունլըդը պէյթին էնինէ կէօրէ էրմի զրբա՝ վէ էնի էրմի զրբա՝ օլուպ՝ անը ալիթը իւլ թաշլունճի խուլիա ալիմունլէ գափլասը։ 9 – Վ.Է մէխլասրդն վէզնէի էլլիճէր մնգագալ ալիմունա խոտ. ֆէգանէի օտալասրը տահի ալիմաճլէ գափլասը։ 10 – Վ.Է գուտտա իւլ ագտտա պէյթինաճ էքթ 'ատէտ զմա քէբուտի նափլա՝ անլէրի ալիճունլէ գափլասը։ 11 – Քէբուտիլէրին գահնատլարդըն ուզունէզդը էրմի զրբա՝ օլուպ՝ պիր գահնատա պէշ զրբա՝ օլագագ պէյթին տիվարըդնա նէճիճիր խոտ, վէ տիկէր գահնատը պէշ զրբա՝ օլուագ տիկէր քէբուտինէն գահնատնա նէճիճիր խոտ։ 12 – Վ.Է օ պիր քէբուտինէն պիր գահնատը պէշ զրբա՝ օլուպ՝ պէյթին տիվարըդնա նէճիճիր խոտ, վէ տիկէր գահնատը պէշ զրբա՝ օլուպ՝ օ պիր քէբուտինէն գահնատնա մնէճիճասրդ խոտ։ 13 – Գնա քէբուտիլէրին գահնատլարդը էրմի զրբա՝ գասատը ուզանմըշ խոտ. քէնտիլէրի տահի այագտա տուբսրատ՝ էիւպլէրի *պէյթէթ տօզրա խոտ։

14 – Վ.Է փէրտէյլ լաճիվէրտի վէ էրզէվանի վէ զբրմըզը գուամնշտան վէ տ'լա քէիճէնատէն էատփը՝ անըն խզէրինէ քէբուտիլէր նագդ էիճաի։

15 – Վ.Է պէյթին էօնիւնտէ՝ էիւքսէքլիկի օճուպ պէշ զրբա՝ օլագագ՝ էքթ տիրէք էատփը։ պահնլարդն էէր պիրի իւզէրինատ պէշ զրբա՝ նէտճէնէյէ պաշլըպ՝ էէր պիրի իւզէրինատ պէշ զրբա՝ նէտճէնէյէ պաշլըպ խոտ։ 16 – Վ.Է տատիրտատ օլագագ ևէտ զինճիրլեր էատփը տիրէքլէրին պահնլարդը իւզէրինէ գասատ. նէտ՝ 'ատէտ նագ տահի էատփը զինճիրլերէ թագտը։ 17 – Վ.Է օլ տիրէքլէրի էէյքլէրին էօճիւնտէ, պիրինէ տաղտ վէ տիկէրինի տօղտ տէքիպ՝ տաղտատ օլունտ ճաքրին վէ տօղտատ օլանտա բատզ թէամիլէ էյլէտի։

ԳԼՈՒԽ 4

Վ.Է ուզունլըդը էրմի զրբա՝ վէ էնի էրմի զրբա՝ վէ նէտ՝քէքլիկի օն զրբա՝ օլագագ պագըրտատն պիր մէզգահ էատփը։

2 – Վ.Է հավուզը տէօգմէ էատփը. պահնատն քէնտրբնատն քէնտրբնատ ֆօ–Իրա ան զրբա՝ վէ նէտ՝քէքլիկի պէշ զրբա՝ վէ չէվրէտ օճուպ զրբա՝ օլագագ շէքլի միատեվվէր խոտ։ 3 – Վ.Է էքթ տրբա, վէ էէր զրբա՝ատա ան՝ար էօքիւզ օլագդը հալատ, հավուզըն տիրէք թագտաֆէնատ տտ՝իրէն էէր թագտաֆատա եօգիւտ շէքլի օլուպ՝ պահնլագը հավուզ տէօգիւտլիճինատ պէրտպէր տէօգիւտլիճ։ 4 – Գա հավուզ ան էքթ դԻօփ եօգիւտ իւզէրինատ տատրատպ՝ պահնլարդն իւշիւ շիմալէ վէ իւշիւ զագպա վէ իւշիւ ճէճնատպա վէ իւշիւ շագրպա պագտը խոտ. վէ հավուզ ատնէլէրին իւզէրինատ օլուպ՝ ճիւմլէճօնինէ պագտ թագտաֆը իչէրիչէ տօզրատ խոտ։ 5 – Վ.Է գալճիլդը տէօրթ փարմագ վէ քէնտրը զահնագագ շէքլինատ ևագիրմէրչ գատէչ քէնտրը կիւպէ օլագագ՝ իչլի իւշ պինի պահ ատտը խոտ։

6 – Վ.Է եը.յգամագ իչուն ան 'ատէտ գատրնտ տտահ էատփը՝ պէշինի տտագ թագտաֆա վէ պէշինի տօլ թագտաֆա գօտտ, մնէհրտագա օլաճագ չէլլերի պահնլարտատ եը.յգատրտը խոտ. տտամա հավուզ քատհինէլէրին եը.յգատնմատրը իչուն խոտ։

7 – Վ.Է օն 'ատէտ ալիճուն չէմ'ատտ՝ անը՝ անլէրին մնէ'ուչէն չէքլինէ կէօրէ էատփը՝ հէ.յքէլտէ պէշինի տտագ վէ պէշինի տօլա գօտտ։

*Ն–Ւ–Տ՝ իչէրիչէ

Digitized by Google

8 – Վ.Է տեսիլք ան ուշքրա եւափըվ՝ անվերի հէյքելեւ, պէշինի սագ վը պէշինի ազ թարաֆա գուտու. վը եիւղ 'աստա ալիաւն լէյէն եւափար։

9 – Հէմ տեսիլ քեւսհինէլերին հավէլաքը վը պէղիւնք հավէլայը վը հավէլաէնի գափուլորընը եւափըվ գափու գանուալորընը փերինճէվ գափլատը։

10 – Վ.Է հովուզը ատող թարաֆընատա ճէնամագ ատզրու շորգ ճանիպինէ գօտու։

11 – Վ.Է Ֆիրամ գազանէար իվէ քիւրէքերի վը լէյէնների եւափը. վը մէյզք Սողոմանըն Ե՛րէ մնա ճէգինճէ պէյիի Ռավան իչինե եւափորը իչի թէմամ՝ էյէտու. 12 – Նա՛ն իքի տիրէյի վը քիւրէվէրի վը իքի տիրէյին թէփէվէրինաւ պուլուհնան պաչէզորը վը տիրքերերին թէփէհինաւ օլսն պաչէզորը իքի քիւրէվէրինի էօրթէն չէպէքէ նագչորը, 13 – Վ.Է իքի նագչորըն քաղերինաւ, եւա՛ն տիրքերերին պաչէզորընը իքի քիւրէվէրինի էօրթէն չէպէքէ նագչորը տէր պիրի իչինե թ-քիչերը ազրա նարար օլարագ՝ տէօրթ ճիւղ նար չ+ւ, 14 – Վ.Է գա՛խալէրի տասիի վը գա՛խալէր իւզէրինաւ օ-չան գուրնալորը, 15 – Վ.Է պիր հավէվզը վը անըն ալիքնաւա օն իքի 'աստասը էգքիւգիւ տասիի եւափոր։ 16 – Վ.Է մէյզք Սողոմանըն էմրի մնաճէգինճէ գալ-ֆոսը Ֆիրամ՝ պէյիի իւ ՐԱՊՊ իչինե գազանէարը վը քիւրէքերի վը չէմ-չալորը վը պիւրթիւ էտվէլաքընը խալիս փերինճաւեն եւափար։ 17 – Մէյզք պուն-չորը՝ 8որգունան օվաստնաւա Սուքգավի իւէ Սարէգան ատրասընաւա վազը՝ պիր գալոը թ օփրուգաւա տէօգօսիւգոսիւ։ 18.Վ.Է Սողոման պաւ էտվէլաքեն ճիւմ-էնեի գայնէի քէսրեթ իւզրէ եւափոր. գիրաս փերինճ թ-սրելը չ-սկ կէլմէզ իսի։ 19 – Վ.Է Սողոման՝ պէյիի Ռավան իչինե օլսն էտվէլաքեն քեսֆիֆէսինի, սալ ֆիաւն մէզգայը վը հուզուր էքմէքլէ-րինին գօնաչորգ-լորը օֆիրալորը, 20. Վ.Է էմի օլաւնորը իւզրէ' ատպիր էօ-նիւնաէ եւանաճագ օլսն չէմ'տանալորը վը գանտիլէրինի խալիս ալիաւնատա, 21 – Վ.Է չիչէքլեր իւէ գանտիլէրի վը մնաչալորը ալիաւն, օ տասիի էն խալիս ալիաւնատա, 22 – Վ.Է մնագանորը վը էչիչէրի վը պաւխուր գասալորը վը պաւխուրատանալորը խալիս ալիաւնատա, վը պէյիին գափուլորընը, եւա՛ն դատա իւ ագատարն իչ գափուաքընա գանատալորընը վը պէյիին, եւա՛ն հէյ-քելին գափու գանատալորընը ալիաւնատան եւափոր։

ՊԱՊ 5

Պէղիչճէ Սողոմանըն պէյիի իւք ՐԱՊՊ իչինե եւափորը չէյիէրին ճիւմ-էնի թ էմամ՝ օլատու. վը Սողոման՝ փէ-տերի Դատիի թ-ագատու էյիէտչի չէյիէրի, կիւմիչիւ վը ալիաւնը վը է-տվէվաքեն քեսֆիֆէսինի կէսթիւբէալ պէյիի Ռավանըն խազինէյէրինէ գօտու։

2 – Ա զմանն Սողոման՝ Իսրայէլին իճ-թիչալորը իւէ սլայլորըն ճիւմիչէ ըէ'խալերինի վը պէնի Իսրայէլին խանէ-ատան ըէ'խալերինի, ՐԱՊՊՆ թ-ագատի իւ՝ 'աստընը Դատիի չէհրինատն, եւա՛-նի Սիօնատան եօգատը կէթ իրմէք իչինե՝ ենատաագէմ ճէմ՝ էյիէտու։ 3 – Իսրա-էյէ ըէ'ճալընեն ճիւմիչէտ տասիի եէ-տինճի սլասա օլսն պալըատատա մէկլինի եանդնատ թէճէմմիւ՝ էմ տուիը։ 4 – Վ.Է Իսրայէլին ճիւմիչէ իւմի էյալորըը կէը տուքտէ Ղ եւիլիքեր թ-ագատի գալորը տալորը։ 5 – Վ.Է քեսհինէլեր իւէ Ղ եւի-լիքեր թ-ագատի վը ճէմ'տա՛ չատը-րընը վը չատրգատա պուլատանի մնաս գատատա էտվէվաքեն քեսֆիֆէսինի եօ-գատը կէթ իրտիլէր։ 6 – Վ.Է մէյզք Սո-ղոմանի վը եանդնատ թէճէմմիւ՝ էմ մէյզ օլսն Իսրայէլին պիւմիւտ ճէմ'տա՛ընը թ-տվէնիւտնի օլարագ, քեօ-բէճ տէն 'աստա ու հիմատպա կէյիէգ գօ-յուլորը իւէ տրզըրլորը զէակ էմ տուիէր։ 7.Վ.Է քեսհինէլեր՝ ՐԱՊՊՈՆ թ-ագատի իւ՝ 'ահսընը մնագամէնա, պէյիին տատպիրինէ, եւա՛ն գատա իւ՝ ագատա-նա, քերտպիւրեին գանատալորը տալըր-նա կէմէրտուէլեր։ 8 – Զիրա քերտպի-լէր գանատալորընը թ-ագատի մագատա մէ իւզէրինէ եւայատագ՝ թ-ագատի իւէ գօլլորընը եօգատան էօրթէրլէր ե-տի։ 9 – Վ.Է գօլլորը ուգտալ տալորը, չէդիլ քի գօլլորըն ուճէլորը խալիճա-տէն կէօրիւտէ՛չիւ՝ թ-ագատի ատա-պիրին էօնիւնատ կէօրիւնէրլէր խալ-վե պաւ կիւնէ գատատա օթատա տալը։ 10 – Պէնի Իսրայէլ Մ-ըալրատան չէգա-տալորընատա, ՐԱՊՊԸՆ անէլը իւէ 'ատ'տա էյիէտչի զէմանն Մովսէսին Ֆա-րէգաէ տանըն իչինէ գօտողը իքի 'ատ'տա էէվէտատան մա՛տա, թ-ագատի իչինատ պիր չէյ եօգ խոյ։

Digitized by Google

. 11 – Վ.Է քահանյեր մոգոփոռեն չգոռգոլորընաս, (զիրս հազըր պուլանաձա քահանյինը նէվախէ լէ խըտանէ էթէ մէկերէք՝ ճըմլէնէ թաղոխ օլուն-ասըլար։ 12 – Վ.Է Աստփ վէ Եման վէ Իգնէ ուձ վէ ամէներն օզոս-ւլարը վէ պի-ըտասէրլերի իւլէ պէրապեր պուլունուձա՝ մոզոմանի օլսա Ղ.եւիլէրլերին ճըմլէնէ ա՛ղա քէթէն կէյմիշ օլարագ, գիւլեր վէ սանթուրլար վէ թամպուրլուլէ մէզգայէն ղարգ ճանըիկինաճ տուս-մագաս, վէ ամլեր իւլ պէրապեր եւոզ եւրմի նէփեր քահանյին պօրաս չսլմագ-սաս խոյնէր։) 13 – Պօրաս չսլանլարս իւլ մոզոմանիւլեր պիւիւմէ թփագ պիր սա-վագէ ԻԱՊԳԱ հատնա ա.անաճ էաէրէք, վէ պօրաւլար վէ գիւլեր վէ մոզոփոգ սա-լէթէլէրիւլէ ակա գաւարրըլ՝ ԻԱՊԳԸ թ էմճիաճ էաէրէք՝ Քէրիմ՝ տիր, վէ 'Ի-ռոայէլէթ է.ագէտ տիր՝ տէտիքլէրինաճ պէչիւ, եաս'ին պէչիւ իւր ԻԱՊԳ պուս-լաձիւէ տօլսաս։ 14 – Քէահնիւէր ասա-թէն պուլուճի սէգէպինաճն խըտսայէմ խ-ֆան էթմէկը իչիւն տուաբամմազսար խոյն, զիրս պէչիւ Ուլսաչ ԻԱՊԳԸՆ ճէլալեչ-քէ տօլաս խոյ։

ԳԱՊ 6

Օ զէմանն Սոզոմանն տէտիւ քի, ԻԱՊԳ Գաւրաս պուլուճի տաս տաքին օլաբըրմ՝ տէ-չիս պուչարըմըշ տըր։ 2 – Սաքինն օլ մոզոգլուզըն իչիւն պիր պէչիւ վէ իւլէչ էգէտ իգամէներիչ իչիւն պիր մէքտանն պիճնա էթմէտիմ՝։ 3 – Վ.Է Իսրայէլին պիճէքիւն ճէմա'ատ՝ըն ա՛ղա տուբ-ամաշ օլարագ, մէլիգ եւոզնէնաճ չէ վի-բիմ՝ Իսրայէլին պիճէքիւն ճէմա'ատ՝ըն պէրէքէճի՝ օգոս՝յուրագ ատէտն քի, 4 – Քէնոան տզղէ.ւլէ փէտէրիմ Դաւիթի է վա՛տ վէ էլիշէ իճըա էաէն Իսրայէլին Ալլահը ԻԱՊԳ միւապարէք օլատն. 5 – Զիքըս պուչարըմըշ սըր քի՝ Գաւմէմբ Մըբըրատն չգոռուրգոմ՝ կիւնատն պէ-քտա խամէմ մոզոգաս՝ օլմագ իւզրէ պիր պէչիւ քինա էմմէկ իչիւն՝ Իսրայէլ սբալի լարընատն պիր չէհր ինի խոյագ էմ մէտամ՝, վէ գաւմըմ՝ Իսրայէլ իւ-զէրինէ հիւքմատը օլմագ իւզրէ պիր տատէ՝ տատի ինի խոյագ էմ մէտամ՝. 6 – Լաքին խամիճ մոզոգամ՝ օլմագ իւզ-րէ Երուսաղէմի, վէ գաւմըմ՝ Իսրայէլ իւզէրինէ հէ-ւմտաբ օլմագ իւզրէ Գա-ւիթի ինի խոյագ էլլէտամ՝։ 7 – Վ.Է Իս-քաէլին Ալլահը ԻԱՊԳՆԸ խամինէ պիր պէչիւ քինա էմմէկլէրէք փէտէրիմ Դաւ-իթի են էօնլինաճ խոյ։ 8 – Վ.Է ԻԱՊԳ փէտէրիմ՝ Դաւիթի է խրիսապէն՝ Խամիճ իչիւն պիր պէչիւ քինա էմմէկի կէօն-լինէճէ գօսրն. պուռնաւ կէօնլինէճէ գօսր-ղէնաս էչի էէն տէն. 9 – Լաքին պէչիւ է-ան քինա էմմէչէճէնիճ, ան՝ճագ ատ-նին ռուլպէնատն կէնէճէք օղլի խամիճ պէչիւ է քինա էտէճէք տիր՝ տէտի։ 10 – Վ.Է ԻԱՊԳ պուչուբաբղը քէլսամը եէրինէ կէնիրէք, պէն փէտէ-րիմ՝ Դաւիթի են եէրինէ կէչիպ՝ ԻԱՊ-ԳՐՆ պուչուբաբղը իւզրէ Խրայէլին թ սրիթ ըճա ճիւլաս իլէ, Խրայէլին Ալ-լահը ԻԱՊԳՐՆ խամինէ պուռ պէչիւ է քինա էչլէսիմ՝։ 11 – Վ.Է ԻԱՊԳՐՆ պէչիւ Խրայէլ իւզէրինէ 'ատ՝ըգ համի Խրայէլ իւզէրինէ պուռ պէչիւ համի օլսաճ թ ապաւէթը օրայա գօսրմ՝։

12 – Պատճհու ԻԱՊԳՐՆ ժէզ-պահը էօնհինաճ Խրայէլին պիւիւն ճէմա'ատ՝ը հաւզուբրինաս տուբաս-ագ էւլէրինի գաւարրըս։ 13 – (Զիքա Սո-ղոմանն՝ ուզուճուրգը պէշ զրա՝ վէ էնճ պէշ զրա՝ վէ եւրգաբէլիւլի իւշ զրա՝ օլսան փերինճատճ պիր մինագը եւոփմէշ վէ ան՝ը հաւլուճաքն օրմ ասընաս գօմուշ օլարագ, ան՝ըն իւզէրինաճ տուբաս-ագ Խրայէլին պիւիւն ճէմա'ատ՝ը հաւ-զուբրինաս տիւղ չէօգէրէք էւլէրինէ ակ մայրա տօղրաս գ.ալէրինէ խոյ։)

14 – Վ.Է տէտի քի՝ Ի՛յ Խրայէլին Ալ-լահը ԻԱՊԳ, հաւզուբրինաս պիւիւն գ.ալ.ալէրիւլէ եւրգաբէլիւն գաւարրըս 'ատ՝ըն ա՛ղա 'ինայէթ հըքգ էտէն սէնինն կիւպի պիր Իւշ՝ նէ եօգաբրնաս սէմա-ատս վէ նէ աշղաբրատս գէմինաճ վար տըր։ 15 – Գաս կիւն գահհըր օլարագ կի-սի սէն՝ Դաւիթի փէտէրիմ՝ Դաւիթի է.յ-լէտճիլիճի վա՛ղա հըքգ էտիգ՝ ազգըճէլէ սէգէյէսէլիճի էլիճէլ իչիւն էչլէսիճ։ 16 – Շհմիճի, էյ Խրայէլին Ալլահը ԻԱՊԳ, գաւրէճ փէտէրիմ Դաւիթի է սէգէյէսէլիճի, ատ՝ըն՝ Հաւզուբրինաս եւրգաբէսէլիճի կիւպ՝ օզոգալրըճէ չէ-բի՝ սամ բամաս եւրգաբէսէլ իչիւն՝ մէգէք-լէրինէ մոզոգայէտ օլմայարբ չսար-ի բէլէ հաւզուբրինաս Խրայէլին թ սրիթ ըճա ճիւլաս էտէճէք պիր ատ՝ըճիճ էաէսէք օլմայատագ՝ ատ՝ըճ էթմէկին վա՛ղա հըքգ էչլէ։ 17 – Վ.Է շհմիճի, էյ Խրայէլին Ալլահը ԻԱՊԳ, գաւրէճ Դաւիթի է սէգէյէսէլիճի քէլսամ՝ եէրինէ պուլուռա։

18 – Լաքին Ալլահ ֆիլհագիգ վէ-

Digitized by Google

մինաե ասաժմիեր իւե ասբին օյօ՚ւբ մբ . իչքիե ակմավաժի վե ակմա իւա ակմավաժ ակէի հավի օյասմագ , պաւ պինա էիժակիյիմ պէյի նէ՚բէաե գալսրը։ 19 – Ետա Ալլահըմ Ի ԱՑՑ. գաւլէնքն ակէին հաւզաբբնաա էյլէակյի նիյագ ա ասաւ՚ալբ խաիխմա՚ իւյեա գաւլէնքն ասաւ՚աա վե քե ճաագնաա թե վե ճճբ ե էյլե, 20 – Ֆի կենճ կեւնաիւ պաւ պէյի՚ե, ետա՚նի՚ Խաիխի օգալա գ ցա ճաագնալմ՚ ակեյկա ակցյլէակյին մնացնալե կէօպլերնի ասլբգ օյօրտագ , գաւլէնքն պաւ մնագասմաա էաակճէյբ ասաւ՚ալբ խաիխմա՚ էաակնա։ 21 – Ի՚կ գաւլէնի վե գաւմմբկ Իսրայելէն պաւ մնագասմաա էաակ ճէքելէբի ասաւ՚ալաբբ խաիխմա՚ էաակ՚ ասբին օյօրտագնի՚ մնքեաանասան, ետա՚նի՚ ակմավաժասան խաիխմա՚ էյլէյէակնա, վե խաիխ ճասգաեի էաակ՚ ասֆվ էաէակնա ։

22 – Ֆիր քիմակ գօնչբօբ՚ ալէյհինաակ կենանաց ֆլէյնիգ՚ գօսչբօ գարի ասաա եեմնի թեքելիֆ էաակբ ակ, եեմնի պաա պէյի՚ակ ակէնին մեզպահընի էօնեիանակ էակիլեճէք օյաւբ խակ, 23 – Սէն ակմավաժասան խաիխմա՚ էակիգ՚ գաւլէաբբնէն ասաա՚վասրնբ ֆնագլ էաակքէք, մնւճրնի՚ ՚ալէյհինակ հնւգամ՚ եասիգ՚ եասֆագղբնբ պաչբ իւագէրնակ կեքեիրէաեին, վե ասլնհի թեագրւյէ իւլ ասաա ասալսհընաա կէօբե վերբակնին ։

24 – Ի՚կ գաւմմբկ Իսրայել ասանաա կենանաց իչլէակքէբրի իչչնւն՚ ակեչշմենէբրի էօնիւնաակ մնացգաւգ օյաբգնաբբ հագլակ, եկէբ սաաա բրւճաա՚ էակիգ՚ խամմնի թա՚զիգ էաէրէք, պաւ պէյի՚ակ ասաանաա ասա՚աա վե նիյագ էաակճէք օյաբրյագ խակ, 25 – Սէն ակմավաժասան խաիխմա՚ էակիգ՚ գաւմմբկ Իսրայէլնի կեւնաակնբ ՚ասֆվ էաակնին, վե անյէրէ վե էճաասալաբբնաա վերբակնին ակիյաբաա անյէրի կէրի կէմիրէակնին ։

26 – Սանաա գաբյբ կենանաց իչլէակքէբրի իչչնւն կէօք գաւֆնաբգ եաագմնւբ օյմնաբգբ հագլակ, եկէբ պաւ մնագասմաա ասաա՚աա էակիգ խամմնի թա՚զիգ էաէրէք, ասնէբրի իե՚ակիգ էիժակիյին իչչնւն կենանաց հնւգամ՚ եասիգ՚ ասֆվ էաակնին, վե անյէրէ վե էճաասալաբբնաա վերբակնին ակիյաբաա անյէրի կէրի կէմիրէակնին ։

28 – Տիյաբաաա գէրյէգ օյօբգաաա , եաա թա՚ա՚ան վաւգաա՚ընաաա, վե եանբգէբգ վե ասբրյէգ վե չէքբիրկ վե իբբիրրյ գաւհաւբյնաաա, վե եաֆաաա ասգքին օյաբգնաբբ ակիյաբաաա ակեչշմենէբրի անյէրի իա ագէիրգ էիժակիյիմ պէյի՚ե նէ՚բէաե գալսրը։ 19 – Ետա Ալլահըմ Ի ԱՑՑ. գաւլէնքն ակէին հաւզաբբնաա էյլէակյի նիյագ ա ասաա՚ալբ խաիխմա՚ իւյեա գաւլէնքն ասաա՚աա վե քե ճաագնաա թե վե ճճբ ե էյլե, 20 – Ֆի կենճ կեւնաիւ պաւ պէյի՚ե, եաա՚նի՚ Խաիխի օգալա գ ցա ճաագնալմ՚ ակեյկա ակցյլէակյին մնացնալե կէօպլերնի ասլբգ օյօրտագ , գաւլէնքն պաւ մնագասմաա էաակճէյբ ասաա՚ալբ խաիխմա՚ էաակնա։ 21 – Ի՚կ գաւլէնի վե գաւմմբկ Իսրայէլնի պաւ մնագասմաա էաակ ճէքելէբի ասաա՚ալաբբ խաիխմա՚ էակիգ՚ ասբին օյօրտագնի՚ մնքեաանասան, ետա՚նի՚ ակմավաժասան խաիխմա՚ էյլէյէակնա, վե խաիխ ճասգաեի էաակ՚ ասֆվ էաէակնա ։

22 – Ֆիր քիմակ գօնչբօբ՚ ալէյհինաակ կենանաց իչլէակքէբրի իչչնւն՚ ակեչշմենէբրի էօնիւնաակ մնացգաւգ օյաբգնաբբ հագլակ, եկէբ սաաա բրւճաա՚ էակիգ՚ խամմնի թա՚զիգ էաէրէք, պաւ պէյի՚ակ ասաանաա ասա՚աա վե նիյագ էաակճէք օյաբրյագ խակ, 23 – Սէն ակմավաժասան խաիխմա՚ էակիգ՚ գաւլէաբբնէն ասաա՚վասրնբ ֆնագլ էաակքէք, մնւճրնի՚ ՚ալէյհինակ հնւգամ՚ եասիգ՚ ասֆվ էաակնին, վե անյէրէ վե էճաասալաբբնաա վերբակնին ակիյաբաա անյէրի կէրի կէմիրէակնին ։

24 – Ի՚կ գաւմմբկ Իսրայէլ

լսորը ակ.յատաս գալոգէն թեվզեկ.յէ կէ-լիպ քիւճա՛ էաէրլէքսէ, վէ եկէր էսիր օլսըգլսորը ակ.յատաս առնաս նէ.յոզ է-ոխպ՝ կիւնաշ է.յլէսոխք, քէօթիւլիւք վէ հագդըզլըգ է.յլէսոխք՝ ոտ.յէրէք, 38 – Սառնա ճառ ու ոտիլսէն բրիւճա՛ է-ոխպ՝ մէնֆի օլսըգլսորը էսառէթէրերի ակ.յսաբընաս է ճառոզլսըբընաս վէրոտ.յինն քէնոզի ակ.յսրլսորընաս ոտզրուս վէ ին-թիթսոզ է.յլէսոտ.յինն չէհրինի իլէ խոմինկէ պինաս է.յլէսոտ.յիմ՝ պէ.յէթէ ոտզրուս ոտս՛ա էաէրլէքսէ, 39. Սէն ոէմոլոթ-ոտան, ոսաքէն օլսըգլսրի մէքէոնատան ոտս՛ա ու նի.յսլլսորընը խոթ խոմ՛ վէ հագգէլսորընը իհգ.ոգ է.յոխպ՝ գ.ոավմընէն ոտանաս գ.ոզրը իշլէսոտ.յիմ կիւնաշնը՝ ոտֆվ էաէսոխն, 40 – Շիմոխ, էաս Ալլահըմ, պուս մնհալսոտ՝ ոտրվ օլսոնան ոտս՛ոզյաս կէօզլէրինի աչրգ վէ գ.ուլսգ.լսորընի իշլ-ոտրո օլսուս. 41 – Վ.է չիմոխ, էաս ԲԱՊՊ Ալլահ՝, ոէն վէ գ.ուլսոգ.լէ.յինէն թաս-պասէթ իս.լ՛ահգը խոթ իրսահսոխ մէքասա-նէքնս գբ.յսամ էվլէ. էաս ԲԱՊՊ Ալլահ, քէաշհինէրինի խէ.յսս կիվ.յինոխն, վէ մնս-գաստաէս.լէրերինի նի՛մէրվլէ մէտրուբ օլ-ոտան. 42 – Նաս ԲԱՊՊ Ալլահ՝, մէհա-հինինն էհս.զիւնէս բէտաս էթմէ, վէ գ.ուլսնի Դաս.լթէ էվլէ.յէրէն 'ինայէթլէ-բէթ թէզէբգիւբ էվլէ.

ՊԱՊ 7

Վ.է Սաղոմոն ոտս՛ոզյը թէմամ՛ էթ-ոխյի կիվիր՝ սէմոտաոն ոտթէզ նիս.զալ էաոխ՝ մնս.հրագաս իվլէ զէպիհէվլէրի էաոգրը, վէ ԲԱՊՊՐՆ ճէվս.լիվլէ պէ.յէթ ոտօզլոտս. 2 – Գիաոհվլէրը ոտաճի պէ.յէթ իս.լ ԲԱՊՊԱ կիրմ.լէ մնս.գիէոխր օլ-մաոտրս.լսրը, գիրաս պէ.յէթ իս.լ ԲԱՊՊ՝ ԲԱՊՊՐՆ ճէվս.լիվլէ ոտօզլս իսրն. 3 – Վ.է պէհի Խոզոյէլերի քէոֆֆէհի ոտթէ-զինն նիս.զալ.լինի վէ ԲԱՊՊՐՆ ճէվս.լիվ-նինն պէ.յէթ իս.զէրինաէ օլսոզրընը կէօր-ոտս.քէլերինաէ ևիս.զ իս.զի իս ևէրէ տիս.զ-շէրէքս, տէօշէմէ իս.զէրինաէ սէճաէ է-ոխպ՝ Ջիսրա քէրիմ տիր, գիրաս 'ինայէ-թէի էպէոխ տիր՝ տէ.յիս ԲԱՊՊԱ Հաոմո էվլէ.յէրէն. 4 – Պա՛ոէ.հս մէ.յլէ իվլէ գ.ուավմընի քէոֆֆէհի ԲԱՊՊՐՆ հս.զգս-րընաս զէպիհէվլէը զէպգ էթմէ.լէրս. 5 – Վ.է մէ.յլէ Սաղոմոն ևէրմի իվլէ պէհի տբ-գըր վէ ևէ.զ. ևէրմի պէհի գ.ոյս.ն զէպգ էվլէ.սի. պէ.ոգյէ ճէ մէ.յլէ իվլէ գ.ուավմընի քէոֆֆէհի պէ.յէթ Ռ.ս.լսոհը թաագաս էվլէ.յէրէն. 6 – Վ.է քէոհվհինէը խրոս-մէթլէրի իս.զրէ տաս.բոզլսոր, Ղ.ևս.լի-լէը տաոխ՝ Ջիսրա 'ինայէթի է.զէաէ տիր՝ տէ.յէրէք, ԲԱՊՊԱ մէզմաս օգաս-մնգ իս.զրէ՝ մէ.յլէ Դաս.լթինն ևաոխմի.զ վէ պաս.նլսորընն է.յլէվլէ ԲԱՊՊԱ հաոմո էվլէ.յի.զ օլսըգլսը մնս.սիգ.ն ալէթլէրէվլէ տաս.բոզոգ, վէ քէոհհինէը գ.ոզրլսոր-ընաս պ.ոզրաս չալաբագ՝ պիւթիւն ին-թ.ոզլէ այսգ.ոգաս տաս.բոզ.յոր իս.զի.

7 – Վ.է Սաղոմոնըն ևաոխմի.զ օլսըգլսը պագգըր մէ.զգաոմ՝ մնս.հրագ.ուլսոր իս.լ էբ-մէքք թ՝ագաոխմէլէրինի վէ ևաոլսոզրը սա-լսոմնաոգրընաոխն՝ Սաղոմոն պէ.յէթ իս.բ ԲԱՊՊՐՆ է.ոնիվ.ևաոք օլաոն հաոմո էվլէ.յնի.զ օրթաս եէրինի թ՝ագաոխմէլէ-րինինն ևաոզրնը օգաոտաս թ՝ագաոխմ՛ էվ-ոտ. 8 – Ո զէմոնն Սաղոմոն վէ ոնրն ի-լէ պէհրաագէր պիւթէ իս.ն Խոզոյէլ, ևաոնի Եմոխ մէհոթէլինէն Մ՛ըսըր վաոտհոխն գ.ուտոգր օլ.ն Եէրլէբգ.ոն Ռ՝ԷԿ՛Ռ՛ Է.ոգն զ.ոյէթ պէ.ոյիս.ք պիր ճէմ՛՝էկ.յէթ եէ.ոխ կիվն պագյըոտմ՛ թ՝ոս.թ՝ոտլսոր. 9 – Վ.է ոէքիզինճի կիվ.ոտէ պէ.ոյիս.ք պագյըոտմ՛ էյլէ.ոնիվ.ը, գիրաս եէ.ոխ կիվն մէզգաս-նըն թ՝ագաոխմի.ն էսոխ՝ եէ.ոխ կիվն ոտաճի պագյըոտմ՛ էթմէ.լէրը. 10 – Վ.է եէ.ոխնճի սէրն ևիրմի իս.չիվնճիս կիվ-նինաէ ԲԱՊՊՐՆ Դաս.լթէ վէ Սաղո-մոնաս վէ պաս.վմընի Խոզոյէլէ իհգ.ոան է.յ-լէաոխի՛ 'ինայէթի ոտնն տօզլսոր ոէ.ոգրս-ու տիլ.ոյաս օլաոգաբ, գ.ուավմընի չաոտբ.ոյս-բրնաս կէօնաէբսի.

11 – Վ.է Սաղոմոն պէ.յէթ իս.բ ԲԱՊՊՐ վէ մէ.յլէ աէբ.ոյսրնը իգբմ՛ս է.յլէաոխ. կէ-րէք պէ.յէթ իս.բ ԲԱՊՊՏԱ վէ կիրէք մէ-.յլէ աէբ.ոյսրնաս Սաղոմոն հէր նէ քի էաոխմ.ոզլը մնս.գ.ուաս էթմէ.յի իս.ն, ոանս մնս.վաոթֆագ օլսոս.

12 – Վ.է ԲԱՊՊ Սաղոմոնաս կէճէլէ-յինն կէօրնս.նս.ոգ ոանս ոէ.ոտ քի՝ Տս.ոս-նէը իսոխ իս.նս՛ էաոխ՝ պուս մէքէոնէը գէնո-տոմէ ղէպիհէ իաոնէոտ օլմաոգ իս.զրէ բինի իգ.ոաոգ է.յլէաոխմ՛. 13 – Եաոզմնէը կէլոմէաոխ իշինն ոէմոլը գ.ոափաոտրզրմ՛, էաոխաս ոէիսրը եէմէէրերի իշինն չէ-գբկէլէրէ էմի էթմ՛իս՛, էաոխաս գ.ուավմընի սրասրնաս իա՛ս՛ոան կէօնաէբ-ոխիս՛ հալսէ. 14 – Իոմիոլէ ևաոս օ-լսոնաոն գ.ուավմընի թ՝եվզաս՛ էաոխ՝ ոտս՛ա էաէրէք, ոիսաոլսրմ՛ը թ՝ոլսէգ է-ոտէրլէր վէ գ.ուօթիս ևօլսորընաոխն բիս ճառ՛ էվլէ.յէրէսէ, պէն ոտաճի սէմո-

Digitized by Google

վամբ տան խոհ իմա՝ է ասիլ՝ կիւնաՀլաբրնը 'ամով էաեբէք, ասիլարլրնա չիՔա վէրէ ՃէկլԷմ՝։ 15 – Շեմնի պու մէքանատա 'ոչ օլաման տուէ'ալա կէօզլէրիմ՝ աչրգ վէ գուլագլարըմ՝ անը իչհիար օլաՃագ տըր ։ 16 – Վ.է չհմնի իամիմ՝ իլէկէպա անաէ օլմագ իւզրէ պու պէկլի ի խոհ իհաագնա վէ Թ ագնա էգլէսհմ՝, վէ կէօզլէրիմ՝ իլէ գ ալիմ՝ տա՝իմա անաէ օլաՃագ տըր։ 17 – Սէն տասիք՝ էգէր փէաէրնի Դուաւիթին եԲրհուհ՝յհ կիսի առնա էմր էգլէսկյհմին քաՃափէէտնի իճգա էահով՝ գատնուՀլագրնի վէ ահ գ ամըմզը հրՖգ վէ հուՀգագրմտուս եԲրհուբ իաէն, 18 – Խագայել իւգէրինէ ակնաէն պիր հՀւքմատար էգսիք օլմայատՃագ՝ ատկէրէք, փէաէրնի Դուաւիթի իլէ 'տհա էգլէսկյհմ՝ կիսի՝ սէնին միւլագւնաէն Թ ախԹ ընը ատակի գէլագրը՝։ 19 – Վ.է էգէր սիզ տէօռհւզ՝ էօռհւնի՝ զէ գօտրզրմ՝ գատնուն վէ էմրկէրհւի Թ էրգրկ՝ կիսիկ գայրի իւսհՀատա խըատէի վէ 'իգատատէի՝ էաեբէնհգ, 20.Պէն տատի՝ սէզէ վէրտկյհմ՝ ատկյագրմտուն էահի՝ քէգաէն աէգգ Ճէկյհմ՝, վէ իամիսկ Թ ագտհո էգլէսկյհմ՝ պու պէկլի ի Հագնագրմտուն ւբէտա էահով՝ ատը Ճիւլէկ միւլկլէրաէ սէսէգ ատ իոհ իհՀա իչհւն գ ոյատՃագրմ՝։ 21 – Վ.է 'ատի օլան պու պէկլի տատիք հատնէնտատն Հէր կէգէնէ մատՃհոգ ի Հայրգէի՝ օլատ՝ ԲԱՊՊ պու ատկյտրա վէ պու պէկլի ե՝ չհւն պէօյլէ էգլէսհտ՝ տէյէՃկյլէր։ 22 – Վ.է ՃէվհատկՀ՝ Ատկյերի Մրըր ատկյրգնատն չրդտրատն է Ճատատկյրգնէն Ագհսը ԲԱՊՊ՝ Թ էրգ էահով՝ գայրի իւսհՀատա միւԹի՝ օկյատագ ՝ ատնկյէրէ 'իպատատէի՝ վէ խրատմէի՝ էի՝ տհքկյէրի էՃկյտէն տանկյէր իւգկյէրինէ պու պէկլի տատկյրգնէն ՃէկյհՃէրէ կէի՝ իրատ՝ տէյէ ՃէկյՃէր տհր։

ՊԱՊ 8

Վ.է Սագտմնէն պէկյի՝ իւբ ԲԱՊՊԸ՝ վէ գէնատ՝ ակրայրնը հինշ էգլէսկյհ՝ կիրմի սէնէ միւատատէի՝ ին նէՀայկյէի՝ նատ, 2 – Սագտմն՝ Ֆկյատմէն գէնատնէ՝ վէրտկյհ՝ չէՀրկյէր պկյնատ էահով՝ պէնի՝ Խրապկյէլ՝ օրատատ իւգէատն էգլէսհտ։ 3 – Վ.է Սագտմն՝ Եմմի՝ –ատ–ըատյատ կիսհով՝ ատը զապի՝ էգլէսհտ։ 4 – Վ.է պէրբկյէ-

տէ Թագմ՝որը՝ վէ Եմմի՝ տատ վագը՝ ատ–պատր չէՀրկյէրինէ գէնատֆէէտնէի՝ պկյնատ էահով՝, 5 – Սատրնատր վէ գ ագմատնատր վէ սիւրկյհւկյէրկյէ միւատի՝ատՀգէմ՝ օլատն չէՀրկյէրի՝, ետն՝ի Հօգ ատրգ գէ Թէի՝ տատն իլէ աչտպգ գէ Թէի՝ տատնը՝, 6 – Վ.է Խատագէթի՝ վէ Սագտմնէրէն ատնագտր չէՀրկյէրինէն Ճիւմկյէատնի՝, վէ տատատկյտ չէՀրկյէրինէն Ճիւմկյէատնի՝, վէ սիւմկյատր չէՀրկյէրինէ՝, վէ Սագտմնէրէն Ւրատատզկյտատ վէ Կ-բատնատնատ վէ պիւէի՝ իւն Թ ատՀի՝ ը ՀիւգրհՃէի՝ իհատ՝ օլատն ատկյտրատա ին՝չատգ-նը միւատատ էգկյէտհկյհինէ գէնատֆէէտնէի՝ պկյնատ էգկյէտհ ։

7 – Վ.է պէնի՝ Խրապկյէլէէն օլմկյգագ՝ Ֆէատի՝ վէ Ամերի՝ վէ Փէրկյգի՝ վէ Հիվի՝ վէ Ցէբռատկյէրատն պատգ գ ալատն խալգրի՝ գէնատֆէէտնի՝, 8 – Եատնի՝ ատկյէրատէն տագգատ ատկյտրատա պատգ գ ալատն վէ պէնի՝ Իսրապկյէլկյհ Թ էկյէֆ էհ մէտնիգկյէրի՝ էվկյատատրգնը Սագտմն պու գէնատնէ՝ ատկյհն խատատՃկյհւգատր էգկյէտհ ։ 9 – Լագրնի Սագտմն պէնի՝ Իսրապկյէլէէն գէնատկյ՝ գէնատի՝ խկյէրկյէ՝ գէնատ՝ գէնատ՝ կիսի՝ գ ագկյատնատագ ։ Ֆագտմ՝ ատնկյէր տատՀատրկյհ՝ վէ զատպիհ կյէրինէն պէ՝չհւգկյէրի՝ վէ ատրատտա վէ տէվատրկյէրինէն սէրգ քատրէկյէրի՝ խոհկյէ ։ 10 – Վ.է մէգնգ Սագտմնէն պէ՝չհւգ մ՝ տատրկյտրգնի՝ էրի՝ հէվ գ էկյի՝ նէֆէրատէն 'իպատկյէի՝ օկյատ՝' պատէկյտր խագգ իւգէրինէ՝ Նագտր խոհկյէ ։

11 – Վ.է Սագտմն՝ Ֆատրատնէն գէպգինը Դուաւիթի՝ չէՀրինատէն ատՃն՝ իչհւն ինշտ էհ տհՃ օյատգրը տէրտյտ կէօհ իւգտատ . կիրտ՝ ԲԱՊՊԸ՝Ն Թ ագտհո իտկյ 'ահգրնէն կիրտկյհ՝ էէրկյէր տհՃգատատէ օյատգրնատն, Խրապկյէլ տկյհկյհ՝ Դուաւիթի՝ խատնէհնատէ գէվէՃէմ՝ իգ ատամէի՝ էհ տկյհկյէՃէր տհր՝ տատէ ։

12 – Ո գէմատն Սագտմն՝ էվատն էօնհնէհատ պկյնատ էհ տհՀ օյատգր ԲԱՊՊԸՆ տէգգագտր իւգէրինատ ԲԱՊՊԱ տատՀգագտր Թագտհո՝մ էգկյէտհ։ 13 – Վ.է Մատէատկյն էտրի՝ տատէՃէգկյհն Հէր կիսհնէհ տատ՝'ատկյն տկյգպատգրնատ կէօրէ՝, ատպի՝ կիսհնկյէրի՝ վէ տկյ պատկյէտրի՝ վէ ատնէհատ իւՀ տէՖ'տ վատգտ՝ պատ-կյտն պագյատմկյտր, ետն՝ի ՖէԹի՝ պագյատմի՝ վէ ՀատՖի՝ տկյտր պագյատմի՝ վէ խագյէ պագյատմկյտնատ Թագտհո՝մ էատր իտհ ։ 14 – Վ.է փէաէրի՝ Դուաւիթի՝ Թ էրգի՝ խի իւգրէ, քատՀհնկյէրինէ Ֆրրգտկյտրգնը՝ նը քէնատ իտրատմէկյէրինէ վէ Հէր կիսհ

---

* 'Իպր. ատկյէրկյ է 'Իպր. ատկյէրի պատրտ .

Digitized by Google

նիւն խոտամէթի իգի իզաքնիճա, քեսհինէրին հուզուբքնաս համա էսիկ խըտաւկի էի մէկերի իչիւն՝ ղեւիլէրէր քէնտի մէ՛մուրկէի էրինէ, գաւուռճըլարը տսախի հէր գափս իչիւն նէվպէէրինճէ թա՛սէն էլէհտի, գիրա Ապահ սաւէմի Դաւիթին էմրի պէղլէխտի։ 15 – Անէր տսախ մէկիկին՝ քեսհինէր իւէ ղեւիլէրէր հէր մնասուռ վէ խաղնիկէրէ հուզգընաս օլսուն էմիրնուէն չըգմնատըսար։ 16.Վ.է Սողոմոնըն պիւթիւն իչի՝ ԻԱՊՊԸՆ պէղթի՛նին թէ՛սէսի կիւնիւնուէն իքմնալ օլուննմասընս տէչին հոպըրլանմըշէ խոս։ վէ պէղթի իւր ԻԱՊՊ թէ էքմիլ օլսուռ։

17 – Ո զէմուն Սողոմոն՝ եգավմ տիչարըրնաս ունէնիզ քէնտրընաս վսգը՝ Գաւաւոն-գաբաբէ վէ Նելոթա կիթ տու։ 18 – Ֆիրսմ՝ տսախի ունս՝ քէնտի պէնտէրէրի վասքճաթրյէ սէֆինէլէր, վէ տէնիզէ սչինս օլսուն պէնտէրէր կէսնտէրսի, պունլար տսախի Սողոմոնըն պէնտէլերի իւէ պէրսպեր Ոֆիրէ կիտոպ, օրսուսան տէօրթ եիւզ էլլի թասլանիթ սլթաւն սլըգ՝ Սողոմոն մէկիչէ կէթ իրսիլէր։

ՊԱՊ 9

Վ.է Սաբա մէլիքէսի Սողոմոնըն չէոհրէթինի իչիթ սիքսուճ, միւշքիլ մէ՛հ՛էլէլէրէրէ Սողոմոնը թէճրիպէ էթմէկը իւգրէ զույէթ՝ ազիմ պիր ալայ իւէ վէ պահարլար վէ զույէթ չօգ սըլթաւն վէ զիդրյմէթ թաշլար եիւքիւս տէվէյէր իւէ նրաւսաղմճ կէլսըր։ վէ Սողոմոնըն նէզմինէ կիտոպ՝ գալպինաճ օլսունդ՝ ճիւմլէսինի ունս աէզյէճտիրյինաճ, 2 – Սողոմոն տսախ ունդն ճիւմլէ մէ՛հ՛էլէլէրինի հալը էլլէտս, վէ Սողոմոնըն ունս պէչսդն էճաէմէկյի մէճհուռ պիր չէյ եօգ իսդ։ 3 – Վ.է Սաբա մէլիքէսի Սողոմոնըն հիքմէթինի վէ պիւսս էլլէտիլի պէղթէ, 4 – Վ.է ասաֆրսաբնըն թա՛սա՛սընը վէ պէնտէլէքինին մէհաքնէլէրինի, վէ խաստէմախնին տսուռուշընը վէ էլչիսէլէրինի, վէ ծնդն տսոգրյսարնր վէ ասիլերին էլչիսէէրինի, վէ ԻԱՊՊԸՆ պէղթի՛նին չըգտըրնէրսիւսյանը կէօթսիլիճէնտ՝ ունսէ ճանն գալմսսըր։ 5 – Վ.է մէլիքէ խթաթ սպէն՝ Սէհնին տհվալըն վէ հիքմէթի ին հազդընաս քէնտի տիլսըրմնաս իչիւն տիքիմ՝ քէլամ սահիհ իմիչ։ 6 – Պէն տսախ կելիպ կէօզլէրիմիզէ կէօրմէլինճէ՝ տէօզլէրինէ ինանմնատըմ՝ վէ իչիւ է հիքմէթ ինին չօգլըղընը նըրսէր պունաս խոսպեր վէրիլմէմէչ տսրբ. հաքէզէնդ իչիւ տիլիմտէն գիյասէթ սէն։ 7 – Նէ՛ սա՛սատէթ լի տսիր սէնին սատմէլէրին. նէ՛ սա՛սատէթ լի տսիր տսէրմնս հուզուբքնաս տուբուպ՝ հիքմէթի տհմէլէչէն պաս պէնտէլէրին։ 8 – Մնւպարքը օլսուռ Ապահընի Եհովա, քի սէնտէն բսպի օլսուպ՝ Ապահընի Եհովա իչիւն մէլիքը օլմնպ իւգրէ սէնի թասիքընաս ճիւլուս էմ տիրսուր. Ապահընի Իսրայէլի իւէլէպէտ ասպիթ գըլմպ իւգրէ սեվմնիչիտէն, հազդ ու՛սատէլէի իճբաաբը իչիւն սէնի տանէր խազբինէ մէլիքը նատպ էլլէտի՛՝ ատաւ։ 9 – Վ.է մէլիչէ եիւզ եիւսի թասլանիթ սլթաւն վէ փէք չօգ պահարլար վէ զիդրյմէթի թաշլար վէրսուր. Սսրաա մէլիքէսինին Սողոմոն մէլիչէ վէրսիչի պահարլարը կիտպ պունլանմասըդ։

10 – Վ.է Ֆիրոմընի պէնտէլէրի իւէ Սողոմոնըդն պէնտէլէրի Ոֆիրսէն սլթաւն կէմի իւտրքէլէր սբրսաս՝ ալմնճկ ազդճլարը վէ զեզբյմէթ թաշլար տսախ կէմի իւգրէ սէնի թասլանիթ սլթաւն էլլէ իւտրսիլէր։ 11 – Վ.է մէլիքէ ալմնճկ ազդճլնսան ԻԱՊՊԸՆ պէչմթի վէ մէլիչին սէրսլար իչիւն նէքտիւսանլար, վէ մնսճկազդճլարը իչիւն տսախ թասլանիթ ալմնպաւրլար իւէ սանդաւրլար եսփաբը. անտէն էվվէլ Ցաւգա սիչյարընաս պունլարդն մնսիլ կէօրիւնմէմիշ խոպ։

12 – Վ.է մէլիք Սողոմոն Սաբա մէլիքէսինին քէնտխընէ կէմի իրմիշ օլաբդը շէչլէքսէն պաշգա տէյզ տանդն տսրպա վէ թասլպ էլլէտիչինի քնսֆֆէսինի վէրսուր. ո տսախի պէնտէլէրի իւէ պէրսպեր տէօնիւպ քէնտի տիչյարընաս ազթմէթի էլլէտս։

13 – Ապգ ու իրթա էտէնլէր իւէ իւէճճարդն կէմի իւտրքէլէրի վէ ՚Ալասպիսի տանդն հէփ մէլիքլէրինին վէ սճյարդն վսիլէրինին Սողոմոնաս կէմի իւտրքէլերի սլթաւն վէ կնւմիւշտնճ մա՛սատս, 14 – Պիր սէնէ զարֆընաս Սողոմոնաս կէլէն սլթաւնդն մնգաւրդը սլթը եիւզ սլմնմէզ սլթաւն խոս։

15 – Վ.է մէլիքը Սողոմոն չէքթիճէ տէզյնէլմիւշ սլթաւնաս իքի եիւզ ՚տատաս սիփէր կատպաբ. հէր պիր սիփէրը սլթը եիւզ հըշէտ տէզյնէլմիւշ սաթաւն վէզնինճէ խոս։ 16.Վ.է տէզյնէլ-

Digitized by Google

մեջ ալիքանոցան իւչ եհուզ ՝ատէտ գալգան Խ-ԷԴԸ. հէր պէր գալգան իւչ եհուզ ՏՀՏՈԼ վէզենիսէ խան. վէ մէ-լէք պահնալորը Լիքանոցան օրմանը սէբա-յիհնա գոստա։

17 – Վ.Է մէլէք Փիլ տիշինաէն պիր պէզիւ-ք թէսխի՝ եասփոզ՝ սանը խալխա ալիքանալէ գափլատը։ 18 – Վ.Է Լ տախ-ԹԸՆ ալիքը այտագլը ՆԷրտիւսպանը վէ ալ-ԹԱՆոցան պէր պատանողը տատխ օ-լատզ՝ պահնալորը ԹԱՀԱԽԹԱ մանԷԹՅատրլ խան. վէ օթՅԱՀԱՐԱՆՃԱԳ մանհայտը խըն ԹԱՐատՓԸՆատա գօլլորը պահՀԱՆԱԼ՝ գօլ-լորը եանհայտատա խըն ատալան տատ-ԱԲԸՐ խան. 19 – Վ.Է ալիքը այտագլը խըն ԹԱ-ՐատՓԸՆատա օն խըն ատալան տատԱԲԸՐ խ-ան. պէզիւէ պիր չէյ հիչ պիր մէմլէ-քէթՅատ եասփոլմամըշ խան։

20 – Վ.Է մէլէք Սաղոմոնըն մէչՐԷսպէ-լէրինին ՃԷԱՄԼԷԱՆ ալիքանոցան վէ ԼԷ-բասնան օրմանը սէբոլյՐԸՆը ՃԷԱՄԼԷ գօզալլորը տատխ խալխա ալիքանոցան խան. կԷԱՄԼԷշԸՆ հիչ եօգ խան, գէ-բաս Սաղոմոնըն կԷԱՄԼԷրինատ ատնըն ի'-ԹԲԱՏԱՐը եօգ խան։ 21 – ԶԷՆՔԸՆ մէլԻ-յինի ատՓինէլէրին ՓՀոսոմոնի տատԱԼԷրի ԱԼԷ ԹԱՀԱԽԱՏ կԱՏՈՒՓ՝ ԹԱՀԱԽԱ ատՓի-նէլէրԸ իւչ ատնատ պիր տատՓ'ու տալ-ԹԱՃՆ վէ կԱՀԱՏԱՀ վէ ՓԱԼ ատիչի վէ մոյ-ՄԱՃՆալորը վէ ԹԱՀԱՀԱՀ գաՀՀԱՀԱՐը ԱԲԸՀ-ԼԱ օլատզ՝ կԷԼԱՐԱՐը խան։

22 – Վ.Է մէլէք Սաղոմոնը ատրվէԹ վէ ՀՀքՄԷԹ ՃԱՀԷԹՅԱԼԷ տԱԲԸՃԱՆալըՆ ՃԱՀՄ-Լէ մէլՀքԼԷրինատՆ ու'զատ օլատզ։ 23 – Վ.Է տաԲԸՃԱՆալըՆ մէլՀքԼԷրինՀՆ ՃԱՀՄԼԷ-ան Սաղոմոնըն գաՀՀԱՀԱՐԸՆ ԱԼԱՀՀԱՐը գ-ատրըզը ՀՀքՄԷԹ՝ ի՛ՀՀԱՀԱՀԱՀ իՀՀԱՀՆ՝ ՀՀՆ-ՆԸՆ ՏատգատրԱՀՀատ կԱՀՀԱՀՀԱՀՀ ատրզատ էատՀՀԱՀՀԸ խան։ 24 – Վ.Է պատնՀՀՀՀՆ ՀԷր պէրՀ ԱՆՆԷ պԷ ԱՆՆԷ փՀՀՀՀՀՆՀՆ, ԲատՆՀ կԱՀ-ՄԱՀՀ գաՀՀՀՀՀ վէ ՀՀՀՃԱՆ գաՀՀՀՀՀ վէ ՀՀՀՀՀՀՀՀՀ վէ ՀՀՀՀՀՀՀ վէ ՀՀՀՀՀՀՀՀՀ վէ ՀՀՀՀՀՀՀՀՀ վէ ՀՀ

բրդի քէնոսինէ վերջաքիլերի նասիհաթը բնաւս էտիլ՝ հաւզաւրընաս տուբան վե քէնոսիտի իլե պէտյիւմիւշ օլսուն կէնճլէրէ տաճրշաս։ 9 – Վ.է անլէրէ՝ փեսաերինին իւզէրիտինէ գոսթրը պօ-յունաթրթրը խաֆիֆլէրի՝ տէյիւ պօնաս ազգյէյէն պաս գաւմա նամթալ ճէվապ վէրմէմի իճ ողտիյէ էոեթսինիզ՝ տէ-ամիրտաճ, 10 – Բէնոսիտի իլե պէթսպէր պէգյիւմիւշ օլսուն կէնճլէր ատնս ճէ-վապդա՝ փեսաերինի պգյուճաթրթրդրմրդը ազգրրսլամ-թը, վե ասկո տնը իւզէրիմիզ-ասէն խաֆիֆլէրի՝ տէ,յէն պաս գաւմա չաս մինվալ իւզրէ ճէվապ վէրս, ճաճի՝ Վէնիմ քիւչիւք փաթմաղըմ փե-սաերինին պէրնասէն գալըն տրը . 11 – Փեսաերիմ իւզէրինիզէ ազգրը պօ-յունաթրթրդ եիւքլէմաի, ամմաս պէն պգյուճաթրթրդընդզա 'իլավե էտէճէ-ջիմ՝ . փեսաերիմ սիպի գաժնըլսրըլէ թէ'ապիպ էյլէտի, ամմաս պէն սիպի 'ագգբվալըլրէ Բե'գրպ էտէճէյի՛' տէ , տէտաիլէր ։

12 – Վ.է՝ Իւչքնճճիւ կիւնտէ երինէ պաճա կէլինիպ՝ տէչյերէք մէկյինի էմր էթտաիրինէ կէօրե, Յերթրաժամ իլե պիճիճիւն գաւմ իւչքնճճիւ կիւնտէ Ռոթրովամին ճառընաս կէլտիրլէրինտէ, 13 – Մէկյք անլէրէ աերթ ճէվապ վէ-րիպ՝ մէկյք Ռոթրովամ խոխճյսյոյոր-բրդն թաւվոնյէօնին ըէտաս էտուրէք , 14 – Անլէրէ կէնճլէրին թաւվոնյէտինէ կէօրե ճէվապ վէրիպ՝ փեսաերիմ պօ-յունաթրթրդրմրդը ազգրրսլամ-թը, ամմաս պէն ատնս 'իլավե էտէճէյիմ՝. փեսաե-րիմ սիպի գաժնըլսրըլ թե'ապիպ էյթտի, ամմաս պէն սիպի 'ագգբեպլէրլէ Բե'գրպ Ճ-ապիպ էյլէտի՛' տէտաի ։ 15 – Վ.է Մկյք գաւմ-մը ատնկլէմտաի, գկյոս ՐԱՊՊՀՆ Սե-լավկը Աքնս վատաթնաթրյէ Յերթրաս-վամ իպն ի Նաւրատաս տէգյիէտիյի քէ-լամը իճճմամ էճճտէք իչյէն, պաս իշ Աչյահ Թաւրատքընատն օլատս ։

16 – Պիւճքնն Ռարպյէլ տատնի մէ-ջկյին քէնոսիլէրինի ատնկյէմէտիյինի կէօրատիս-քլէրինտէ , գաւմ մէկյիչ ճէվապէն՝ Դատճքնտէ նէ՞ հիտէմիզ գլաթ , վե Յեատն օպյընատս միւտատմրդ Ճօգ տաբ ։ Էյ Ռարպյէլ , չատաթրյատքը-զա կէրինէ . չիմոի, էյ Դատճքնտ , քէնոսի խանկէկ մնէգպյէյտտ օլ՝ տէ-մէլէրէր իւզէրինէ պիւճքնն Ռարպյէլ չատաթրյատքնատ կիճճոիլէր։ 17 – Լ.ոքնն Յեատգա չէհրլէրինտէ տաբնն օլսուն պէնի Ռարպյէլ իւզէրինէ Ռոթրովամ հիւքքա-մէճի էյլէտի։ 18 – Վ.է մէկյք Ռոթրո-վամ՝ վէրկի մէ՛մնէրը Ագրտաճ կէօն-տէրտիյինտէ՝ պէնի Ռարպյէլ տանը Թաղչյատրյատ՝ վե հօլ-տնս. վե մէկյք Ռոթրովամ Տրնատագէ-նե ֆիրտար եիճ մէկ իւպյէ չատ չատգուզ տա-բատգաս պինատի։ 19 – Պու վե ճՀյէ Ռա-բտյէլ պաս կիւնէ տէկինի պէկյճ ի Ռատ-ճիճէ 'տաբ օլտաս ։

ՊԱՊ 11

Վ.է Ռոթրովամ Տրնատագէ-նե կէլ-տկյաս, հիւքքաճէկյճ քէնոսիտնէ ի՛-տատ իչյէն Ռարպյէլ իլե մնէհաբէտ էճճէկյ իւզրէ, պէկյճ ի Յուդաս իլե Բեննիամինատէն եիւղ սէքաէն պկյճ մի-նէճ էհատգ մնէհաբիպկյէր ճէմ՛՛ էյլէտի ։ 2 – Վ.է ՐԱՊՊՀՆ քէլտմէ Ագյահ ատտե-մի Սեմմիյատաս կէլէրէք, 3 – Սէն Յուդաս մեկյճ Ռոթրովամ՝ խան ի Սողամ-նատ վե Յուդաս իլե Բեննիամինէ պատ-յունան պճճէթէն Ռարպյէլե Ռարպյէլէն, 4 – ՐԱՊՊՀՆ էմրի պատ տրը . Զէգմնա-յէնրգ , վե պիրտաոէրէրինիզ իլե մնէ-հաբէտէճ էճճէկյինիզ . հեր քէս քէնոսի խանկէնկե՝ 'ավազկ էյլէտին, պիրտ պատ վագը'տ պէնիմ՝ Թ.ատրտֆքմնատն օլատս՝ տէյէտին, տէտտի ։ Անլէր տատնի ՐԱՊՊՀՆ քէլտմէրը տինկյէյիպ՝ Յերթ-րաժամ՝ իւզէրինէ կիճճէքաէն կէրի տէօնտնէյէր ։

5 – Վ.է Ռոթրովամ Տրնատագէմտե թ-գտաէճէ էտիպ՝ Յուդաս փյոբէպտ տաբ-յէյ չէհրլէր պինատ էյլէտի ։ 6 – Բեճճ-լէհեմ վե Եատտր վե Թեկուէֆր , 7 – Վ.է Բեթսաբր վե Սոքովը վե Ռադո-զամ, 8 – Վ.է Գէթի վե Մարեատյր վե Զիփի, 9 Վ.է Ադրատյիմի վե Լաքիսի վե Ազեկսյբ, 10 – Վ.է Սարատյբ վե Ա.էե-զոնը վե Բեերոնը պինատ էյլէտի. պատ-լատր Յուդաս իլե Բեննիամինատ տաբյոտ չէհրլէր իտտի ։ 11 – Վ.է տաբյոտ չէհ-լերէ միւտատհքեմ գէլըպ՝ տանլերէ մնա-հաքքպյատ Թ.տ'եինիե՝ իչյէրինտէ մէ՛-քէլսէմ վե Ետող վե չէրտպտ տէրտնն-պատ եէմտի ։ 12 – Վ.է Տէր պիր չէհրէ տիփերլէրը իլե մնղրտգյատր գպյոտ՝ տան-լերի գպյէմլէ միւտատհքեմ գէյոտը . Յուդաս իլե Ռեննիամին տատնի քէնոսի Թ տատտֆքնատատ խոն ։

13 – Վ.է տիւքքնն Ռարպյէլտե պատ-յունան քէտհինլէր իլե Գ.եբիլէրը

Digitized by Google

պատրաստվելորը ճիւմիէ մէկզբ՛էրտէն անդն հանդիսա թէհէմմիւ՛ էմ-
մելէր ։ 14 – Ձիրա Յերոբոամ՝ իւր
զաւակները անէրէի ԻԱՊՊԸՆ քահանա-
լիւնատէն թաւտա էտիպ՝ միւրիթ եֆէ՛ա-
լար վէ ճինէրէր վէ քէնարնին հափ-
մէշ օլարը պատզողլար իչուն քահա-
հինէրը թո՛ւին էմ միշ օլաըընտան ,
15 – Ղեւիլիներ քէնտի մէր՛ա մէ-
միւլքէրինի թէրք էտիպ՝ Յուդա իւր
Երուսաղէմ կէլտիւէր ։ 16 – Վէ
պատկարդն ատրդնճա , Իսրայէլին
ճիւմիէ սբպիլորընտան օլաւ՝ Իսրա-
յէլին Ալլահը ԻԱՊՊԸ պիւրհան եհա-
բէքէլէ թաւլեպ էտինլեր, էճտատլարը-
նէն Ալլահը ԻԱՊՊԱ գաւրպան՝ ՛ատզ
էմ մէք իւզրե Երուսաղէմ կէլիրէր
իտի ։ 17 – Վէ Յուդա հիւքիւմէթինի
գաւվէյէլէնտիրիպ՝ Ռոբովամ իպն ի
Սողոմոնա իւչ սէնէ թագվիւէթ վէր-
տիւէր , դիրա իւչ սէնէ Դաւիթի իւլ
Սողոմոնըն թաւրեգինտե եհաբիւաւէր։
18 – Վէ Ռոբովամ՝ Դաւիթին օղ-
լու Յերիմովի՛ն գըղը Մայէլէթի վէ
Յեսաէնին օղլու Եղիաբըն գըղը Աբի-
քէլի թէգվիւճ էմտի ։ 19 – Վէ
պատտատն Յեսա վէ Սամուիլա վէ Զա-
աամ՝ իամիէրինտե օլան օղուլլարը օլ-
տաւ ։ 20 – Վէ Մէրգաւմ՛ատն ասկրա
*Աբիսողոմի՛ն գըղը Մաաքայը թէգվի-
վիւճ էմտի , պատշանան տտան
Աբիա վէ Եթթի վէ Զիզա վէ Սողո-
միի տողտլար ։ 21 – Վէ Ռոբովամ՝
Աբիսողոմի՛ն գըղը Մաաքայը զէվճէ-
լէրինին վէ օտալըգլարընին ճիւմիէնտե-
ատն կիյտտե ավէր իտի . (կիրա օն
ակբիդ զէվճէ իւչ սալի միշ օտալըգ-
լարը օլաւ՝ եւիրմի ակբիդ օղուլ վէ
սալի միշ գըղ թէվիտա էլէտե ։) 22 –
Վէ Ռոբովամ Մաաքայի՛ն օղլու Աբի-
այը մէկթ թա՛ւէին էմ մէք Նէթէրէյէ
ատըր բէ՛իա, եաո՛ւի գաւրտատլարնա
ատմիր գըլտր ։ 23 – Վէ ՛ագիլատնէ Հա-
բէքէլէթ էտիպ՝ էվլատլարըն ճիւմիէնէ-
նի Յուդա իւլէ Բենիամինի՛ն ճիւմիէ
նատհիյէլէրինէ , աստրլաս չէհրլէրին
քատֆիքէտինէ տտպրատրագ , անէրէ
քէտրէյի իւզրե եէյէճէք վէրիր իտի .
վէ քէնարտհի չօգ նիաման թաւլեպինտե
իտի ։

*Պ. 13. 2-րդ Ուրիէլին գըղը Մի-
քայիա փէհէվէր

ՊԱՊ 12

Վ՛ե Ռոբովամ՛ն հիւքիւմէթի տէ-
պատի պատլատ՝ քէնտինի գաւվէթ
քէտպ ւթ տէրքատ, պիւթիւն Իսրայէլ
քէնտինի իւլէ պէրտպէր օլարագ՝ ԻԱՊ-
ՊԸՆ չէրի՛տի՝ բէրք էյլէտե ։
2 – Վ՛է մէկթ Ռոբովամ՛ն պէչինճէ
սէնէսինտե, եւէ ԻԱՊՊԱ ՛իտհան էմ-
միշ օլաըընտան , 3 – Մ՛ըսըր մէկթ
Սիամակ պինի իբի եիւզ արապատ վէ
ալի միշ պինի սիւվարի իւլէ Երուսաղէմ՝
իւզէրինէ չըգտր։ վէ Մ՛ըսըրատն անըն
իւլէ պէրտպէր կէլէն իտպագ՝ Լիբէտլարար
վէ Սովկհատլարար վէ Հապեշլիլեր պիհ-
տապ իտի ։ 4 – Վ՛է Յուդանըն տաբլաս
չէհրլէբինի զապի էտիպ՝ Երուսաղէմ
գաատար կէլտի ։ 5 – Ո զէմանն Սեմա-
յիտա փէչղտպմագէր՝ Ռոբովամա վէ Սի-
ամակըն Եհուդիսէնէն Երուսաղէմ Թէ-
հէմմիւ՛ էմ միշ օլան Յուդա րէ՛իսլէ-
րինէ կէլիպ, անդէրէ ատտի քի՝ Պէնի
իւ էրք էմ ակբինդատէն պէն տտրի
սիպ Սիամակրն էլինէ թէրք էհտիմ
տէ՛իս ԻԱՊՊ պտս՛ատըրը ։ 6 – Պատշա
պինա՛էն Իսրայէլ բէ՛իսլէրի վէ մէկթ
թէվազու՛ էտիպ՝ ԻԱՊՊ ՛ատտիլ տտր՝
տէտիւէր ։ 7 – Վ՛է ԻԱՊՊ անդէրին թէ-
վազու՛ էմ տտրդէրինի կէօրմէլէ ԻԱՊ-
ՊԸՆ քէլտմբ Սէմայիտյա կէլիպ՝ Թէ-
վազու՛ էմ տտրդէրի իչուն անդէրի հէ-
լէպբ էհմէլիպ՝ անդէրէ պիր ազ նէ-
ճէմբ վէրիրիմ՛. վէ զաղապամ Սիտակ
վատթի ատբլէ Երուսաղէմ՛ իւզէրինէ
տէհբիւէմ՛լէճէկբ տիր. 8 – Լ՛ակին անա
գաւ օյատճագլար, թա քի պէհնի՛ իտբա-
մէհի իւլէ տհանէտա ժէդիքդէրինին
իտրտմէթինի թէֆրիգ էտէդէր՛ տէտի ։
9 – Վ՛է Մ՛ըսըր մէդիւի Սիտակ Երուսա-
ղէմ՛ իւզէրինէ չըգտրպ՝ պէ՛իւլ իւր ԻԱՊ-
ՊՆ խատիհնէդէրին իւլէ մէդիք աէրսըլ-
նէն խատիհնէդէրինին քէտֆիքէտինի տա-
տը . Սողոմոնըն եատմ՛ըշ օլտրդը տաբ
թ ուն գաղգանլարը տտխի տլտը ։ 10 –
Վ՛է մէդիք Ռոբովամ՝ պատհնլարընէ եէ-
րինէ փէրինճ գաղգանլար եատիբպ՝ տա-
դէրի մէդիք աէրսըրնէն գ ափատանէր պէբբ-
էչէյն չտհ ըրսըրնէն գտպտհիչէրինէն էլ-
չէրինէ թէ՛ելիմ էհմ տհ ։ 11 – Վ՛է մէ-
դիք պ՛էհի իւր ԻԱՊՊԱ կհմ՛ատչինտե
չտհ ըրսըր կէլիպ՝ անդէրի թ՛ա՛չըրսըր
իտհ, վէ ասկրա չտհ ըրսըր օատատրնա
կէրի կէհ իբրիւէր իտհ ։ 12 – Վ՛է թէ-
վազու՛ էմ տտրի իչուն ԻԱՊՊԸՆ գա-

Digitized by Google

զաղը անոր քիւլիկէն հելլոք եմ մեմեք իւզրէ անոնց իւզէրիմէն ասէօնսիւս. վէ Յուդասաս տախի էյի չէյլէր պուլոնաբ խոխ։

13 – Վ.Է ՄԷլիք Ռոթովամ Եթուասզէմնէ գուվվէթլէնէրիզ հիւքիմէթէ էյլէսի. Ռոթովամ ՄԷլիք օլտուղը զէմնին գըրգ պիր եաչընտա օլուաչ՝ ԻԱՊՊՐՆ քէնտի խամինի գօմնգ իչլէն՝ Խոթայէլին ճիւմլէ սրգթլարընտան ինի իխատ էյլէսէյի Եթուասզէմ չէհրիմէ ան եէտո ասնէ հիւքիւմէթ էյլէսի. վայիւսէսինին խամի տախի Ամմոնիչէնսոսնս խոխ։ 14 – Վ.Է ԻԱՊՊՐ Թ՝տլէգ էթմէք իւզրէ գուլոկինի տօզրուլթ մնասզրը իչիւն չէհրի իրթիւթնաս եաեր իսոխ։ 15 – Վ.Է Ռոթովամընն ասհվալը իզթիւտասան Նէհայլէթէթ գատասը իչինէ Սեմմոյնս փէյղամպէրինն քիմ-ատպընաս վէ նէտի Ադդովրն Նէսէպնամէսինաէ եաեզրլմէզ սրբ։ Վ.Է Ռոթովամ իւլ Եթուզրովամ սրատընաս տէվամ՝ իւզրէ մնէհարէպ վար խոխ։ 16 – Վ.Է Ռոթովամ Է՝ճատասը իւլ ատյուլատպ Դուսիթի չէհրինաե տէչին օլունաս։ վէ օղլս Ապիա անոնց եէրինէ մէլիք օլաս։

ԳԱՊ 13

Յերոբովամ մէլիչին օն ակքիղնէճի ակնէսինաե Ապիա Եուգաս իւզէրինէ մէլիք օլաս, 2 – Իւչ ակնէ Եթուասզէմնէ հիւքիւմէթ էյլէսի. վէ վայիւսէսի Գուսասալը Ուբիէլին գըզը օլաս՝ խոխ Միքայիս խոխ։ Վ.Է Ապիա իւլ Եթուզրովամ սրատընաս մնհարէպ վար խոխ։ 3 – Վ.Է Ապիա գուվվէթի ատհիպ օլան մնհարիպլէզընէն՝ խպատէթի՝ ատքէրլէր, եաղնի տէօրթ հիւզ պիղ միհնէթէկխաս ատէմլէր իւլ մնհարէպ իչինն՝ Հազըրլանաը։ Եթուզրովամ տախի ոանա գարշը ակբիզ հիւզ պիղ միհնէթէկխաս վէ գուվվէթի ատհիպլէրի օլան մնհարիպլէրը իւլ մնհարէպ իչինն Հազըրլանաը։

4 – Վ.Է Ապիա եփրեմ ատզընաս Սեմմարիմ թէփէսինաէ տուրուզ ատտի քի՝ էյ Յերոբովամ վէ պիւրի իւն Խոթայէլ, պէնի տինլէյինիզ։ 5 – Խոթայէլին Ալլահը ԻԱՊՊՐՆ՝ Խոթայէլ իւզէրինէ հիւքիւմէթ էյմէկի իւլէկեաս Դուսիթէ վէ օղուլլարընս թուզ՝ տհզաը իւլ վէրմիչ օլտըղընը տէրեսիթըր էյմ մէլիք տէյի՛ մի սինի։ 6 – Վ.Է Սզմանն իսդ ի Դուսիթին պէնեսէթ Յերոբովամ՝ իսդ ի Նաբատա գուլգըդ՝ էֆէնտիսինէ՝ ատը օլտուս։ 7 – Անոն նէնաս տախի պիր թազգմ պօշ վէ հասասնաղ տատիլէր թէճէմմէս՝ էտիպ՝ Ռոթովամ իսդ ի Սողոմոն՝ ատէչհինէ գուվվէթլէնտիլեր, վէ Ռոթովամ կէնճ վէ եիւրէկլի հասհշագ օլմնաղլ անլէրն մնհագավէմէթի էտմէտի։ 8 – Վ.Է չհմոն սիզ Դուսիթին օղուլլարընդն էյհնտի պուլունան ԻԱՊՊՐՆ հիւքիւմէթինէ մնհագավէմէթի էթմէք գատընտատս արնըղ. վէ սիզ վաֆիր խալդ օլաս՝ ատնընզատս Յերոբովամն սօղին իչինէ իլահ ատչիս հասփատրը սլիմանն պատզադրլար վար սրբ։ 9 – Սիզ ԻԱՊՊՐՆ քհատհինէրի օլուն պէնի Ատրաան իւլ Ղհւթիւրէրի իթատ էտիպ՝ տէհէ տիչյատրլատրն էհյտիլէրի տհսհլիս, քհնտինիզ քհատհինէր փէյատս է՞ն մէտհնէզ մի. Տատիթտս հէր քիմ՝ քի քհնտի իթտախսի իչինն տհր տատնաս իւլ հէտտի գօչ կէթ իրթհրաս, իլահ օլմնյանդատ քհատհին օլս պիլիր։ 10 – Լաքին պիղիմ Ալլահընմզդ Եհվա տրբ, վհ պիզ տնը թէրբ էթմէտիք. վէ ԻԱՊՊԱ խրատմէթ էտին քհատհինէր պէնն Ատհարոն օլուա՝ Ղհւթիւրէր տատխի մէ՞ մնհրիչէթիլէրինտ օլմնպլէ, 11 – Հէր տատպտ՝ վհ հէր տախչամ ԻԱՊՊԱ մնհրհգատլտր թազգտիմ էտիպ՝ խօշ բա՛ինհատր ըհնիհրհ՛ տէչ էյե, փաքզ ատփէրատ քհզէրինէ Հատզատր էքմհլէրինի գէվէրէր, վէ հէր տախչամ՝ հատգմագ իւզրէ տէրթտն չէմ՛տատն իւլ գատնտիլէրինէ հատզէր Եգէրէր, գիրտ պիզ Ալլահընմզդ ԻԱՊՊՐՆ ֆէրթիզէլէրինի տրֆիզ էտէրնիղ. սիզ իսե տնը թէրբ էթմէտիղ։ 12 – Վ.Է իշհէ Ալլահ պիզիմ իւլ օլաս՝ ատբատատրմնզ տրբ, տնըն քհատհինէրի տատխի, սիզին՝ տհէյհնիզ չէմլմագ իւզրէ, Ի՛լտն պօրատլտրը իւլ տատրատչօրտրը. Էյ պէնի Խտտյէլ, էֆատատղնըզրը Ալլահը ԻԱՊՊԱ գէտրը մնհարէպ էյմ մէյհնիղ, վիրտ մնհր վաֆիագ օլմնյանճագնըղ։

13 – Լաքին Յերոբովամ տրատյրընատն կէլմէք իւզրէ փահատատս տատրատչյրը տատյատրբտ՝ տատէրէ Յուգասնը էօնհնհնագ, փահատ տատխի տրատյրընատս խոխ։ 14 – Վ.Է Յուգասիլէր ատէօնհաղ՝ մնհարէպէկհնին էօնատն վէ տրգատատս օլտըղընը կէօրտհ էյլէսիլէր, քհատհինէր տատ-

Digitized by Google

խի պոքռա չալոբլոր։ 15 – Վ.Է Յուդա ասահմիների կիւղացիք չէքսուէլ, վէ Յուդա ասահմիների կիւղացիք չէքսիքէլէրինէ՝ Ալլահ Յերքռավամ իլէ պիւթիւն Իսրայէլի Աբիա վէ Յուդացիքն էօնիւնէ վուրսաւ։ 16 – Վ.Է պէնի Իսրայէլ Յուդացիքն էօնիւնէն ֆիւրսաթ էյի սիւլեր, վէ Ալլահ անէլերի էլլէրինէ թէսլիմ էյիպ։ 17 – Վ.Է Աբիա իլէ գաւմի անէլերի պէյիւքք վուրուշլէ վուրտուլար, չէշլի քի Իսրայէլէն պէշ եիւզ պին միւնթէխապ ատամ մնպդաւ սուչուիս։ 18 – Վ.Է պէնի Իսրայէլ օ զամանի զէլիլ օլուզ՝ պէնի Յուդա էճտատլարընըն Ալլահը ՐԱՊՊԱ թէվէքքիւլ էյիպլէրի իչիւն գուվվէթ քէսպ էյիպլէր։ 19 – Վ.Է Աբիա Յերքռավամը թա՛գիպ էտիպ՝ անդէն պա՛զը չէհրլէր, Բա՛նի Բէթէլ իլէ գասապալարընը վէ Յեշանա իլէ գասապալարընը վէ Եփրոն իլէ գասապալարընը ալտը։ 20 – Վ.Է Աբիանընն կիւնլէրինէ Յերքռավամ պիր տաչ գուվվէթ քէսպ էտէմէտի. վէ ՐԱՊՊ անը ասպդ էյիմէտիլէ, օ էօլմիս։

21 – Վ.Է Աբիա գուվվէթլէնտի, վէ քէնտինէ օն տէօրիմ զէվճէ ալըպ՝ եիւրմի իքի օղուլ իլէ օն ալթը գրզ թէվլիտ էյէտի։ 22 – Վ.Է Աբիանընն սէվալընըն պագիյէտ վէ հաբէքէթ-լէրի վէ պէօղլերի Ադդավ փէյղամպէ-րինն թարիխինէ եազըլմըշ օլդը։

ԳԱՊ 14

Վ.Է Աբիա էճտատը իլէ ալայ-յուդ՝ անը Դաւիթի չէհրինէ ուէֆն էյիտիլէր, վէ օղլու Ասա անդն եէրինէ մելիք օլուպ՝ անդն կիւնլէրինէ տի-յուր օն ինէկ տոսյիշ իւզրէ խոր։ 2 – Վ.Է Ասա՝ Ալլահը օլսն ՐԱՊՊՆ 'ին-տինէ էյի վէ տօղրու օլանը իշլէյիպ, 3 – Ղարիպ իլահլարըն մէզպահլարընը վէ միւրթէֆէ'ալարը օրթ տասան գալ-տըրտըպա, տանեմների գէրդպ՝ Ասատա-բսվի փաթիլարընը փարչ փարչ էյլէ-տի։ 4 – Վ.Է Յուդայա՝ էճտատլարը-նըն Ալլահը ՐԱՊՊը իտալէպ էտիպ, շէ-րի'տի վէ եմրլերինի իբդտա էթմէլերի-նէ էմր էյլէտի։ 5 – Վ.Է Յուդացիքն ճիւմլէ շէհրլերինէտն պիւթէֆէ'ալա-րը վէ կիւնէշ ասանեմների գասլարը-տը. վէ մեմլէքէթի անդն խասրեհնտէ տասայէշ պալտտա։ 6 – Վ.Է Յուդա-տան շէհրլէր պինա էթտի, զէրա ՐԱՊՊ անտ բահսի վէրմիշ օլտըղդն-տան, օլ սէնելերտէ ախյար սասայէշ իւզրէ օլուպ՝ անդն իլէ մնշհարեպէ կո-պէն եօգ խոր։ 7 – Վ.Է Յուդայա խի-թապդէ՝ Տիյար թասդհ ը խասլէմիպսէ իքդն պու շէհրլերի պինա էտիպ՝ անդէ-րինն էթրաֆընտա սուր վէ գուլլէ վէ գափու վէ սէրգիւլէր եասփալըմ՝ զէրա Ալլահընըզ ՐԱՊՊԸ իտալէպ էլլէտիք, վէ անը իտալէպ էլլէսէյխիմիզ խյնն էնր իտտրաֆտանն պիւզ բուհտի վէր-տի՝ անդն պէնզիլէ ճէ պիհտա էտիպ մնա-վաֆֆագ օլտըլար։ 8-Վ.Է Ասանընն Յուդատան սիփէր վէ մէզրագէթտաշչըլարընէ եիւզ պին վէ Բենիյամինէն գալդպան իտաշչլըզ քէմանիքէշ օլան իքի եիւզ սեքսէն պին 'ասքերի օլուպ՝ քհտաֆֆէ-սի սասան գուվվէթի ասհիպդլերի իտալէր։

9 – Վ.Է պունլարտտ գարշը Հասէ շիի Զարա պին քէրրե պին Նեֆեր 'ասքեր վէ իւչ էհրաճ սարտպա իլէ չէդրդպ՝ Մա-րեսայա գաստար կէլտի։ 10 – Վ.Է Ասա անդն գարշըսընա չըդըպ՝ Մարեսա գաբդպինտէ վադը՝ Սեփֆաթա վատի-սինտէ մնհասրեպէյէ տիփկիլիլէր։ 11 – Վ.Է Ասա Ալլահը ՐԱՊՊԱ ֆէր-եատ էտիպ՝ կերէք չօգլըգ օլանա, կե-րէք գուվվէթի իլ օլմայանա եարդպմ էյմէգտե 'իհտինիզ ֆարգ եօգ սարը. եա Ալլահընըզ ՐԱՊՊ, պիզե եարդպմ էյլէ, զէրա սանա թէվէքքիւլ էտիպ՝ ունինն իսմինիլե պու ճիւմհուր իւզէրի-նե կէլմիշ, եա ՐԱՊՊ, Ալլահընըզդպ սէն սին. ինսանն ասանա գալիպ էյմէ-սին՝ տէտի։ 12 – Վ.Է ՐԱՊՊ Հասպէշլի-լէրի' Ասա իլէ Յուդացիքն էօնիւնէ վուրսաւ, վէ Հասպէշլիլէր ֆիւրսաթ էյմէ-տիլէր։ 13 – Վ.Է Ասա վէ սանըն իլէ պէրապդէր պուլունտն գալմի՝ անդէրի Գերարայա գաստար թա՛գիպ էյմէտիլէր. Հասպէշլիլէրը տասխ տուչուիւէր, վէ սնյէրտէ Ճանի գալմաստը. զէրա ՐԱՊ-ՊՐՆ Հանգուէրընտա վէ սանըն օրտտսնդը էնհիւնէտ պալտուլտըլար. վէ գալդբ չօգ դանիմէթ տալտըլար։ 14 – Վ.Է Գե-րարա Ճիվարընտա պուլունտն Ճիւմլէ շէհրլէր իւզէրինէ ՐԱՊՊՐՆ հէյպէթի տուչուիէլէ, սանլերի վուրսաւ՝ Ճիւմլէ շէհրլերի հասղտա էթմիլէր, զէրա սան-լերինն իչինտէ գալդբ չօգ հասղտա վարդը իտի։ 15 – Վ.Է պէրթէ չատրըլարընը վուրսաւ, պիր չօգ գոյուն իլէ տէվէ տալդ՝ Եթուտտղէմէ 'ավահէթ էթմիշլեր։

Digitized by Google

ՊԱՊ 15

Վ֊ե Բուհ Ուվլսոհ Ազաթիաս խոի֊ի Ովդեգ իւղերինե կեվմեքլե, 2. Ո տասի Աասյը խոի իգպալե չքեպրասգ, ասնա խիճասկն՝ Ի֊յ Աասս վե պիւթիեն Ցուգա իլե Ռնեհասին, պէնի տիկվեչիհիզ֊ սիզ ՐԱՊՊ իլե օյտրգ ծա, ֊ սիզին իլե օյաւբ֊ վե սիզ ասնը թ֊ալեզ եմ֊ոիքգճ, ասնը պուլուբսընըզ֊ լսգքին սիզ ասնը թերգե էաեւբսնիզ, ֊ տասի սիզի թերգե էաեճգը տիր։ 3֊Խոյսել խայյը միւաասեմ֊ հագգ Ասլսհասն վե թ֊ա֊լիմ֊ ե֊տեն քհասիհնտեն վե չերի֊ոճ֊տասն մնհրաւմ֊ խոի֊ 4 – Ֆհագսի֊ մնւգայյա֊գալաբրնասս Խոյսելին Ասլսհը ՐԱՊՊԱ բհ֊ճոս՝ էսիզ՝ ասնը թ֊ալեզ եմ֊ոիքլեբի զէման ասնը պուլաբլսգ։ 5 – Ո֊Լ վա֊գրմ֊լսբսաս չքգբղ կիբճե խչհե սելս֊մեմ֊ էոգ խոի, զիբս ոհխյոբլսբը֊ ճիւմ֊ջե սէքէոելէբի ագասգճասս չօգ խզմ֊խբսագ վաբ խոի։ 6 – Վ֊է Ասլսհ֊ ոռնվերի ոհւբգլհս ոհւբգլհս մնւգսիկեմ֊լերվե մհւգմ֊ոբիպ եմ֊ոիքյհնասն, թա֊֊ի֊ֆէ թ֊ա֊֊ի֊ֆէ իլե վե չէհը չէհը իլե չսբֆբշղբը խոի։ 7 – Խոնի գաւվէմ֊լէ֊նենիզ֊, վե էլլերինիզ֊ կեվշեմեհն, զիբս էմհչհնիզին 'իվազը վաբ տբը՝ ոսէոի։

8 – Վ֊է Ասս պաւ֊ քէլսոմ֊ոբը վե Ովգ֊գեգ փէյգաոմգէրին թ֊էգվիզսոմ֊ ընը թ֊չհի֊ոճյհ կիպի, քէտգ ի֊ ճէնասրեթվե Ցուգա֊ իլե Ռնեհասհնին պիւթիեն֊ոճյհսբրնասն, վե Եֆբեմ֊ ասսոդնասս զասպեէթմ֊հզ օյտրղբը շէհրվերտեն մէքրաշհ֊թը տէֆ՝ հյվէչհզ՝ ՐԱՊՊՀՆ հյվանը էաճհնասե օվսն մէգպաշհ իւբ ՐԱՊՊԻ թ֊ա֊֊մբը էյյէոի։ 9 – Վ֊է պիւթիեն Ցուգա իլե Ռնեհասհնին, վե Եֆբեմ֊ վե Մասնասե վե Շհասնասնասն օյաբգգ պաուհյսբրն֊ սրտյսբրնասս պաուհյսնան գաբիպյերի ճեմ՝ հյվէոի, զիբս Ասլսհը ՐԱՊՊ ասնըն իլե օյտրղբնը կէօտիւքյերինե Խայյհյհոեն չօգ քհմնվերը տեն֊ը թ֊ագասքնաս կէշտիկեր։ 10 – Վ֊է պաուհյսը՝ Ասասնըն հիւքհմէթիհնին ծն պէշվնճ աէնէգնտաէ, իւչհնճհիւ ույտաս Ենաւաղէմ֊ թէճէմ֊իւ՝ էմ֊ոիքէբ։ 11 – Վ֊է օլ կհնտաե կէմ֊իգտիքէբերի ճագմ֊ասնան ՐԱՊՊԱ եէտի եիւգ տբղբը վե եէտի պին գդուն զէպչ էճ֊տիկեր։ 12 – Վ֊է ճ֊տասյհյրնըն Ասլսհը ՐԱՊՊԸ պիւթիեն գաւվէերինտեն վե պիւթիեն ճ֊տասյհյրնասն թ֊ալեզ էաեճէքլէբնի֊, 13 – Վ֊է Խոյսելին Ասլսհը ՐԱՊՊԸ թ֊ալեզ էճ֊մհւկն հէբ ծասե թ֊ա֊, կէբէք քհչհնէք կէբէք պէօյհ֊քս, կէբէք էբէք կէբէք գաբբ օյտաե, գաճ֊լ օյտհնա ճ֊տպրնբ, թէ֊տհհնա էճ֊տիքլեբ։ 14 – Վ֊է եիւքէք ասս իլե վե ֊զիմ֊ ասնա իլե օյտաե վե զաբնաս չտյաբսզ ՐԱՊՊԱ եէմհն էճ֊տիկեր։ 15 – Վ֊է պիւթիեն Ցուգա պաւ եէմհնասեն մհաեսբ օյտբլսբ, զիբս պիւթիեն եիւբէբլե եէմհս էամպ֊ թ֊ասմ֊ բէգա իլե ՐԱՊՊԸ թ֊ալեզ էաեբէք ասնբ պուլ֊ տբլսբ֊ ֊ տասի սնվերէք հէբ թ֊ագասֆ֊ասան խոի֊թբսագ֊ճ֊ վէբտիր։

16 – Վ֊է մէլիբ Ասս ֊վալհաեսի Պ֊ասգաբը, Ասասգաբվե իչհե պիբ փաւի֊ եսփասբը աէպէպասեն, չէբէֆինասեն մհաբնաս էճ֊տիկ. վե Ասս ասնըն փաւ֊ թ֊ընը գէբբղ փաբելէնտ վե գեկդասն տէբէսինասե էաեգբ֊ 17 – Ամմհս մի֊գ֊թէֆէ֊ֆ֊ալաբ խոյսելտեն գալտբբղմհս֊տբ, ֆնագսի֊ Ասասնըն գալտվէ հէփ կիւաղէբինասե ասսոդգ խոի֊ 18 – Վ֊է փէսգէբինին թ֊ասգասքս էճ֊մ֊ղ օյտբղբը վե գէնասինին թ֊ասգասքս էճ֊տիկ կիւա֊մ֊ղ իլե սլիգասնբը վե էաեվաճ֊ պէյգ Ովսհնա կէմ֊իբտաե։ 19 – Վ֊է Ասասնըն հիւ֊քհմէթիհնին օթ֊ասգ պէշինճ աէ֊նէգնտաէ տէյին մհաեհաբէպէ օլմհտբը։

ՊԱՊ 16

Ասասնըն հիւ֊քհմէթիհնին օթ֊ասգ սլիճ֊ընճբ աէնէգնտաէ խոյսել մէլիյէ Բասասս՝ Ցուգա֊ 'սլէյհնին չէբէղ, պէբ քհմնէնին Ցուգա մէլիյէ Ասս թ֊ասգասֆբնս կհսիպ կեվմէեսնի մէն՝ իչհե Ռասմնյբ սլինս էյյէոի։ 2 – Ասս ասսի֊ խի պէյճ իւբ ՐԱՊՊ վե մէլիբ աէբղյբ֊ նբն խասգնիէբեսնեն կիւմ֊ղ վե տբ֊ թ֊ասն չէգսբբղ՝ Դասմնսկասաս մհաֆիմ Սիւբիաս մէլիյի Ռնեագսգա կէաճաէբէրիբ, 3 – Պէնիմ իլե աէնին տբասնասս վե փէաեբիմ իլե փէաեբին տբասնասս մհաբ֊տէհէտ վասբ տբբ֊ իչհե ասնաս կիւմ֊ղ իլե սլիգասե կէաճաէբտիմ֊։ կէյ, Խոյսել մէլիյի Ռասաս իլե օյան֊ 'սհսրնբ նասգվ էյյէ, քի խաչհրիմնեն կէբի չէքիլէ֊ աէտի։ 4 – Ռնեագսգ ասսի֊ մէլիբ Ասսյբ սլիգիչհյ֊ 'ազաբլէբերինին աէբասսյբյասբնբ Խոյսել

---

*Նահ, պէշյհ֊բ վալհաեսի֊. Գաւգ 3 Մ֊ի֊լ֊. 15. 2, 10։

Digitized by Google

չէհրլերի իւզերինէ կեծաուէրաթի. անդէր ասանիկ Իյան վէ Դոան վէ Աբէլմայիմ վէ Նաֆթալիմին ճիւմլէ անպարտ չէհրլերինի վուջուտլարու։ 5 – Վ.Է Իսասաս պատնաու իչլիի ուխլիներուն Իսմայէլ պինա էի մէգաշէն ֆէրաղլէի էուիպ իչլինի քա'թիլ էի՝ան։ 6 – Մէկիք Աաս ասանիկ պիւթիւնէ Ցուդայէ ալտը' Իսասասներն պինա էի մէգաշէ օլտըղը Իսմանդըն քաշտըրը իւէ ազազ ճլտըրները գալտըրասը, անդէր իւէ Գուբայէ վէ Մասֆասէ պինա էյլէտու։

7 – Օ զէմանն նէպի Անանի' Ցուդա մէկիւէ Աասնէն եանրնաս կելիպ անաս իւիի ապէն՝ Ապիսհրի ՐԱՊՊԱ ի'թի իմասս էի՝մէկիպ տէ Սիւրիաս մէկիկինէ ի'թիմասս էի՝ուկիկանէն Սիւրիաս մէկիկինէն 'ազգերի ալնին էլինեանէ գալրի՝ուլտու։ 8 – Հապէ չիկէր վէ Լիբէաղլտըր գայէթ չօգ ազտապս վէ սիւպարիլէր իւէ 'ազգիմ պիր օգտաս տէկիլի՝ մի խոտ. Փաղաճ աէն ՐԱՊՊԱ ի'թի իմասս էյլէտուկինէն անդէրի աէնին էլինէ իւ էպիմ էի՝ուտի. 9 – Ջիրաս ՐԱՊՊԱՆ կէօղլէրի քէնտինէ ատագ գալղէ գ-Ի՝' օլանդըրը գաւվէվէլէնտիրմէք իւզրէ' պիւթիւնէ ևէր եիւվինէ Նաղըր տըր. ան պաւ խաասատաս Համմագաթ էյլէտին. պաւնասն ազիս 'ալէյհինէ մուհաթպէղլէր վուգու' պաւլատ տըր' տէտի։ 10 – Վ.Է Աաս օլ նէպիչէ զագազ եանիկ' անը Հապախունէյէ տի՝տը, զիրաս պաւ չէյտէն տօղայը անս զիյատէնիչէ ատագրըղը. վէ օ զէմանն Աաս գավմասան պա'պըրնաս զալմ էյլէտի։

11 – Վ.Է Աասնէն ատվալը' խալի թատանդասան Նէհայէթինէ գատատ իշ-ԹԷ Ցուգա վէ Իսրայէլ մէկիքէրինին քիճ-ատագրնաս Հատղլիմըշ տըր։ 12. Վ.Է Աաս քէնտի հիւքիւմէթինին օթուգ ատագ-ալընէր աէնէհինէ այտգ ագըճա-գան խասան օլուս' խասան ալղը ատանի՝ չիհատէթլէնտի, վէ խասանալղլնաս ՐԱՊՊԱ տէյիղ, անճագ հէքիհիէ-էի թ-ալէպ էի՝տի։ 13 – Վ.Է Աաս էճատատը իւէ ուլուս' հիւքիւմէթ-նէն գէրգ պիրինճի աէնէհինէ վէֆաղ էյլէտի։ 14 – Վ.Է անը Դուխի՝ չէհրինէ' քէնտինի իչլինէ գատղըշ օլտը-ղը գատղնաս տէֆնի էատէրէք' պաճաղ-ղաթ վէ 'էի՝ըրճը սէն'ատինաս կէօրէ թէրի՝ի օլաճադըշ 'էի՝ էրլտըրէ մէմլու օլան ատօշէյէ եսի՝ էրլտ' անդէն իչլինէ փէրք չօգ ֆ-ունկ-ս եագտըլտը։

ԳԱՊ 17

Վ.Է անդէն եէրինէ օղլու Ցուգաս-փատա մէկիք օլաս' Խարտէէ 'ալէյհինէ գատվէվէլէնտի։ 2 – Վ.Է Ցուգանդըն հէփ ատուրը չէհրլերինէ 'ատաքէր գօ-յատ' Ցուգաս ակյտրնատա վէ փէտէ-րի Աատնէն գատի՝ էի ատկյի Նփրեմ չէ-հիրլերինատէ մնաճֆըզլտըր պրագտը։ 3. Վ.Է ՐԱՊՊ Ցուվատփատա իւէ խոտ, զիրաս Բահտատի՝ի թ-ալէպ էի՝մէկիպ' փէտէրի Դատի՝ի՝ն գատոմ՝ մէկէկինատէ եէա-բիատաս. 4 – Ջիրաս Խարտէկինն 'ատվէ-լէրկյէ 'ատէ էի՝մէկիպ' փէտէրինին Ապիսհրնը թ-ալէպ էատէրէք' տանդն էմբ-լէրինատ եէապիատաս։ 5 – Վ.Է ՐԱՊՊ հիւքիւմէթի տանդն էլինատ ատապ՝ի՝ գը-լըղ' պիւթիւնէ Ցուգաս Ցուվատփատաս հէտիկյէրը կէի՝ իրտի՝էր, վէ տանդն տէր-վէթի ատ չտնը տըր՝ տը։ 6 – Վ.Է տանդն գատղի՝ ՐԱՊՊԸՆ թ-ատրիգլէրինատ ճէ-ատրէթի քէպպ էյլէկյի' մի՝ըրի՝էթ'ատ-լըր իւէ Աատատրպի՝ի տատ թ-ալըրնը տատ-խի՝ Ցուգատտան գատղըրտը։

7 – Վ.Է հիւքիւմէթի՝ինին իւչիւնճիւ աէնէհինատ Ցուգաս շէհրլէրինատ թա'-լիմ էի՝մէկէրի իչլինէ քէնտի գմ՝կ-ութ-ըճ-կյէրինին Բէնհայիլ վէ Աբգիաս վէ Չաքարիաս վէ Նատանայիլ վէ Միքիտատ-կյը, 8 – Վ.Է պունլտր իւէ պէրաապէր Սեմկյիաս վէ Նատանատհաս վէ Զաբաճգիաս վէ Աատկյէ վէ Սեմիրամոթի վէ Ցոնատ-թանի վէ Ադոնիաս վէ Տուբիաս վէ Տո-բատգոնիաս Գէսէլկյէրի վէ պաճնտր իւէ տատի՝ Եղիատանս վէ Յուդատ քատհնե-կյէրի կէօճատբատի։ 9 – Վ.Է պաճնտր Ցուգատատաս թա'լիմ էատէրկյէր խոտ. վէ ՐԱՊՊԸՆ չէրի՝տի՝ քիճ՝տագը տատի՝ի՝ատրնատաս իատի՝, վէ Ցուգանդըն հէփ չէհրլերինի տատկյատ՝ գատվէտս թա'լիմ էատէրկյէր խոտ։

10 – Վ.Է ՐԱՊՊԸՆ հէկյգէթի Ցուգ-դանդն էի՝մէկիպատս օկյան տի՝կյտրկյա-կյրկյն հիւքիւմէթկյէրի իւզէրինատ տիւշ-ի՝կյէքէ Ցուվատփատաս իւէ մնաճֆըզէպ էի՝մէկտի՝կյէր։ 11 – Վ.Է Ֆիլիպպկյէրատէն պա'զագը Ցուվատփատաս հէտիկյէրը վէ վէրկի տագչէտի կէի՝ իրիրկյէր խոտ. 'Ա-բրատկյտր տատի՝ի՝ տանս տիւրիակյէր, եա'-նի եէատի՝ի՝ պէկի եէատի՝ եիւզ գօշ վէ եէա-տի՝ պէկի եէատի՝ եիւզ էրկյէճ կէի՝ իրիրկյ-կյէր խոտ։ 12 – Ցուվատփատաս տատի՝ի՝ կէի՝-տի՝քճէ զկյատէճկյէ 'ագատկյէ պաւկյատ-բատգ Ցուգատատաս գաւ'կյտր իւէ անդագը

Digitized by Google

չէհրլերէն պէհնա էյլէսուն։ 13 – Վ.Է Յուդա չէհրլերինէն իչլէ զայէմի չօգ օլուպ՝ մանհարիպ օլան գաւվէվլէմ ատհիայլերէն նըուատաղէմտէ խոտ։ 14 – Վ.Է խանէտանըլարընա կէօրէ 'ատէտլերի պաս մըր, եան'ի Յուդանըն պինդ պայշըլարը, Նգնա րէ'իս վէ անդն իւլէ իւշ եիւղ պինդ նէֆէր գաւվէվլէմ ատհիայլերի. 15 – Ատէն ասդուս րէ'իս Յօհաննան վէ անդն իւլէ խբի եիւղ սէքսէն պինդ նէֆէր, 16 – Վ.Է ատէտն ասդրա քէնանխոնի կէօհնէլլէ ԻԱՊՊԱ վադֆ էտէն Ամոսիոս խոն ի Զէբբի վէ անդն իւլէ խբի եիւղ պինդ նէֆէր գաւվէվլէմ ատհիայլերի օլուպ, 17 – Բենհամինտէն տոխ գաւվէվլէմ ատհիպի օլան Եղուդա վէ անդն իւլէ խբի եիւղ պինդ նէֆէր եայ իւլէ գայան թաշըյան, 18 – Վ.Է անտէն ասդուս Յովզադադ վէ անդն իւլէ հարպա հազրը եիւղ սէքքէն պինդ նէֆէր օլուպ, 19 – Պունլարը՝ մէվլինի պիւխթիւն Յուդատաս միւսթաստհքեմ չէհրլերէ գաղդը ատէմլէրտէն մա'տա՝ մէվլէյէ խըտմէթ էտէրլէր խոն։

ՊԱՊ 18

Վ.Է Յովսափատըն ութվէմի ատ շանը սարթ տը, վէ Աքատաբ իւլէ ադդատպատլըգ էյլէտի։ 2 – Վ.Է պիր գաշ սէնէ ասդուս Աքատաբըն էտնըգնա Սամարիտացա էտնոյինտէ՝ Աքատաբ անդն իչինն վէ մա'էյլէթինտէ պուլուհնան ատէտմէրը իչինա զայէմ չօգ գոյտն վէ սըղըր պողազլատը, վէ անը Թամոմվէ-գադդատադա կիմմէյէ իգնատ՝ էյլէտի։ 3 – Վ.Է Խարայէլ մէվլինի Աքատաբ՝ Յուդատ մէվլինի Յովսափատատա՝ Պէնէյմ իւլէ պէգատգը Թամոմվէ-գադդատադա կիտէ՞ը մի տն՝ ատտը. օ տատխ ատնա ճէվապէն՝ Պէն սէնինն կիտի իմ, պէնէյմ գավմըմ տատխ սէնինն գավմէն կիտի տտը. վէ մահարէպատ սէնինն իւլէ պէգատգը պուլունդրդ՝ ատտւն։

4 – Վ.Է Յովսափատտ Խարայէլ մէվլինէ՝ Շէյմտի ԻԱՊՊՈՆ քէյսմինը սհա՛ղ էյլէ՝ ատէտիգատ, 5 – Խարայէլ մէվլինի սէօրթ եիւղ փէյղամպէրն ճէմ՝ էտիպ անդներ Թամոմվէ-գադդատադա մահարէպէյէ չգգալը՞մ մը, եօգատս կէրի տուբայըմ մը՝ ատէտիյինտէ՝ Զգգ, պիրտս Ալլահ անը մէվլինն էլինէ թէսլիմ՝ էտէ՞ճէգ տտը՝ ատէտիլը։ 6 – Վ.Է Յովսափատ՝ Պուրատատ տտհա ԻԱՊՊԸՆ պիր փէյղամպէրտն եօգ մը տտը, քի տնտէն սհա՛ղ էտէյիմ՝ ատտւ։ 7 – Խարայէլ մէվլինն տտխ Յովսափատատ՝ Պիր ատէմ տտհա վար, քի անդն վատգը տատբյէլ ԻԱՊՊՏԱՆ սհա՛ղ էտէ պիլիրիվ, Ֆագամի Հագդբմտա խոյը տէյիլ, անճագ ատա՛իմա չէյը խատգը վէրտիյի իչինն պէն տնտա պուղղ էտէրիմ՞. վէ օլ ատէտ՞ Միքհա խոն ի Յեմլա տտը՞ ատէտի։ Յովսափատ տտխ՝ Մէվլը պէղղէ սէզյէէհնի՞ ատէտի։

8 – Օլ վադգէմ Խարայէլ մէվլի պիր խատգա՞ չղղըրդդ՝ Միքհա խոն ի Յեմլայը չտպուգ կէնէիր՞ ատէտի։ 9 – Վ.Է Խարայէլ մէվլի իւլէ Յովսափատտ դ–ը–ա–կ–ն–ե էլպհաէլէրինի կիչէրէգը, Սամարիա գաֆտաը էօնհնէտէգի մէյատհատտա՝ հէր պիրի քէնտի թահթի–ն–տա օթաու–բմտգատտ, վէ փէյղամպէրէլէրին ճիւմլէտի անդլէրին հուզուրընտա փէյղամպէրլգ էմ՞ ատգտ խոխլը։ 10 – Վ.Է Սեդեկիս խոն ի Քհանհանա քէնանխոնի ատ՞իրտէն պույնաղզտը էտաֆդ՝ ԻԱՊՊ պէղղէ պույուրդը. Սիւբհնայէլտը հէլդգը էտինճէկի գաստտը պունէյտրէ վուրտճագսըն՝ ատտւ։ 11 – Վ.Է փէյղամպէրէլէրին ճիւմլէտի պէղղէ փէյղամպէրլգ էտիպ՝ Ռամոմվէ-գադդատադա չէգ, վէ մնգտճֆէր օլաճագդն, վէ ԻԱՊՊ ատնը մէվլինի էլինէ թէսլիմ՞ էտէճէգ տտը՝ ատէտիլը։

12 – Վ.Է Միքհայը չղղըրմտդա կհատէն ատէտմ՞ ատնա խոխթատէն՝ Իչինէ փէյղամպէրէլէր պիր ադդըտտան մէվլգ իչինն խոյը սէզյէէտիլէր. սէհնին քէլամընն տտխի տտնէյէտէն պիրինին քէլամը կիտի. օլուգ, խոյը սէզյէ՞ ատէտի։ 13 – Միքհա տտխի՝ ԻԱՊՊ հատյ տտը քի Ալլահ՞մ նէ էմը էտէյտ, անը սէզյէէյէճէյմ՞ ատէտի։

14 – Վ.Է մէվլինն եատնա կէյտհիյինտէ մէվլգ ատնա՝ Էյ Միքհա, Ռամոմվէ-գադդատադա մնահարէպէյէ կհատէլիմ՞ մը, եօգատս կէրի՞ տուբայըմ՞ մը՞ ատէտի։ 0 տատխ ատնա՝ Զգգբդդ, վէ մնգտճֆէր օլաճագդը, վէ էլինիճէ թէսլիմ՞ օլաճագդտը տտը՞ ատէտի։ 15 – Վ.Է մէվլգ ատնա խոխթատէն՝ Գա՞չ քէրդէ ատնա էէմին վէրէյիմ՞, քի պատնա ԻԱՊՊՆ խամիլէ եաղնըդդ՝ Հագհգաճը սէզյէէյէտին՞ ատէտիտտ, 16 – 0 տատխ՝ Գիւրեեն Խարայէլի չօպատն՝

Digitized by Google

ալմայան գօյունէլոր կիսի առպլար խա-
զէրինակ առպլմէշ կէօրսիւմ. ԻԱՊՊ
առախ՝ պատկարէն առհիսի եօգ տըր,
հէր առէմ անկամէիլէ քէնտի խաղե-
ալնի առեօղախան՝ պատյատրա՝ առ տի.
17 – վ.է Խարայել մէլիկի՝ Յովսափա-
ատա խիմ տպէն՝ Հագդալնատ խոյր ա-
միլ, ան՞ճագ շէբր խապէր վէրէճէ-
լինի ատան ակոլէ՞մէտիմ՝ մի՛ առէ՞ի.
18 – Մէկ – ատախ՝ Իմանի ԻԱՊՊԷՆ
քէլամընը ամիկէլինիզ. Պէն ԻԱՊՊԷ
իմ ախիթը իւզէրինառէ օթառարար, վէ
ճիւնառատը ակմավիկէնին քէտֆիքէնին
էիմ բոփընատա, առպընատա վէ սալընատա
առաբար կէօրսիւմ՛. 19 – վ.է ԻԱՊՊ
Ռամոթի՞-գաղատգա չըգրպ ատա օբա-
ատա հէլաբ օլմատը իչինէ Աքատարը
քի՞մ ալատատճագ տըր՝ առէմէտի իւ-
զէրինէ, քիմի պէդլէ վէ քիմի շէդլէ
ակդլէտի՛. 20 – վ.է պէր քուհ կէնիպ
ԻԱՊՊ՚Ն հուզաբընատա ատաբատգ՚
Պէն ատը ալատատգըրամ՛ առէ՛ի. վ.է
ԻԱՊՊ ատա՛ նէ՞ վէճէլ, առէ՛ախտառ, 21.
Պէն չըգրպ ատընէն ճիւմէլ փէդատմէրբ-
լէրինին ատղընատա Եուլան քուհ օլաբ-
քըմ՛՝ առէ՛ի. Բ՚ապ ատախ՝ Սէն ատատա-
ատաճագսըն վէ մնվաֆֆագ օլատճագ-
ատըն. չէգ վէ պէդլէ էտի՛՝ առէ՛ի. 22 –
վ.է չիմտի իշլէ ԻԱՊՊ պատ փէդատմ-
պէրլէրինին ատղընատ պէր Եուլան քուհ
գօմուշ տըր, լուքին ԻԱՊՊ ակնին Հագ-
գընատա չէբր օլատնբ պատյատրմէշ տըր՝
առէ՛ի.

23 – Օ.ը վագբէի Սէգեկիա խան ի
Ֆանանատա Եազլատչըդ Մէքհայատ պէր
թօգտմ վատբատուգ՝ ԻԱՊՊԷՆ Բատհը
ատանատ սէդլէմէբ իւզրէ պէնատն Ձէ՞
Եօլատան կէչտի՛՝ առէ՛ի. 24 – Մէքհատ
ատախ՝ Կիզլէնմէբ իչինէ օտատատան
օտատյատ կիբտիչինի կիսէնատ կէօ-
քէճէքքսին՝ առէ՛ի. 25 – վ.է Խարայել
մէլիկի՛ տէտի քի՛՝ Մէքհատը տալըպ չէբր
մնէչտիքզը Ամեն իլէ մէլիքպատատ Յօ-
վատատ կէօճիւրէպ. 26 – Ա՛ռէբրէ սէդ-
լէլինիբ՝ քի՛՝ Մէկիբ՝ Պատնատ Հապատատ-
նէլէ տախ՚բտ՝ պէն սէկատէիլէ ՚ատ-
առէի՛ էտինճէլէ առէլին ատան մնագտա-
յատգա առէյատ վէ մնագտյատգա էքբ-
մէլի՛ էճտիրինիզ՝ առէյէս պատյատրբբ.
27 – վ.է Մէքհատ՝ Էչկէբ պէր վագբէ-
ատա սէդատմէլէ ՚ատվատէի՛ էճէրբէն,
ԻԱՊՊ պէնիմ՛ վատբի՛ տատլէ սէդլէմէմիշ
ատը՛՝ տէտիքատէն տպէրա՛՝ Ի՚յ գատմ՛,
Հնմէլէնիզ տինկէլինիզ՛՝ առէ՛ի.

28 – Պէդլէճէ Խարայել մէլիկի իլէ
Յուդա մէլիկի Յովսափատա Ռամոթի-
գաղատգա չըգրպլար. 29 – վ.է Խ-
բատյէլ մէլիկի Յովսափատատ՝ Պէն թէզ-
տել ի գբյատֆէի էտիպ ՁէնԳէ կէբե-
բրմ՛, ֆէագտի սէն փըլաւէսնի էլպի-
սէկի կիյ՛ առէ՛ի. վ.է Խարայել մէլիկի
թէագտել ի գբյատֆէի էտիպ ՁէնԳէ
կիրտիլէբ. 30 – վ.է Սիւրիա մէլիկի
Եանընատա պատյատրան զատաքբ-
թանընատ՝ Քիւչիւք վէ պէդլիբ իլէ
առէլէլ, ան՞ճագ Խարայել մէլիկի իլէ
մնագհարէպէ էտինիզ՛՝ առէլիբ էմբ էճ-
առի. 31 – Ա՛րատպա զատպիճանը առախ
Յովսափատը կէօրսիւքբէրինատ՝ Խ-
բատյէլ մէլիկի պատ օլմալը տըր՛՝ առէ-
բէբ, մնագհարէպէ իչինէ անը իհմալ է
էճ մէլէրիւլէ Յովսափատա ֆէբնատա էճ-
առի. Բ՚ապ ատախ՝ անատ իանատա էլէ-
առի, վէ Ալլահ առէլէրի անըն իւզէրինա-
ատէն կէրի առէնատճբտ. 32 – Ձիբատ ատ-
բատպատ զատպիճանը անըն Խարայել մէ-
լիկի օլմատղընը կէօրսիւքբէրինատ՝
անըն իւզէրինատէն առէնատճբէբ. 33 –
վ.է պէր ատտա՛ նիչատն ալմատյատգ
Եուլընը չէքբա՛՝ Խարայել մէլիկ-
լինի պըրնըվ հալդատտրը արատքնատն
վատրատա. օ ատախ ատրատպատճբքնատ՝
Էլինկի չէվիբրիա՛՝ պէդնի օրատատատն չը-
գատբ, զիբատ մէճրատչ օլատբ՛՝ առէ՛ի.
34 – վ.է օ.ը կիւն մնագհարէպէ չիտ-
առէքլէճատ, Խարայել մէլիկի ատախ
ատրատպատատ Աիւրիատլըրքը գատչբ-
պընատա ախչատմի գատատրբ ատատբատգ
կիւճէդ պատիկ տըրգբի տատ վէճճէ-
էտի՛.

ՊԱՊ 19

Վ.է Յուդա մէլիկի Յովսափատ աե-
լատմէդլէ Երուսատղէմ սէբատյրնատ ՚տվ-
առէի՛ էլդէտի՛. 2 – վ.է Յեհի ՁէուԳ
բդի ի Անանի մէլիք Յովսափատը խտ-
բի՛ իգպատլէ չըգբդ, ատնու խիմ տպէն՝ Շե-
րէբբ օլատնը մնա՛ատճէնէվ վէ ԻԱՊՊԱ
պատզգ էտնդէլէբ մնագհատպէլի՛ էճ մէ-
լիճ մի խտին. պատ սէպէպատէն ԻԱՊՊԻՆ
հատզատբընատան սէնին իւզէրինէ զատ-
գատգ վատբ՛. 3 – վ.է լուքին սէնատճ էլդ
չէյլէբ պատբընատա. զիբատ Աատատյատմի՛-
փատէլ լատբընը տաիյատտան գատլատրըտ-
ճի, վէ Ալլահը իմատլէպ էճ մէյէ գատլդնի՛է
հատզբըլատտան՛՝ առէ՛ի.

4 – վ.է Յովսափատ Երուսատղէմատ
ատբատն օլատճ՝ իճէբբատբ գատմ՛ ատրատբ-

Digitized by Google

ձառ Ի՛ւրաքանչիւրեան եփրեմ տաղերնաւ վարդին ձառ չորեքով տնկերի եմաստասրդերէն Ալլահը ՐԱՊՊԱ աճօնաբերած։ 5 – Վ.Է ախյորտաս, Յուդանէն հեփ տուրուս չեհրլերինաե, չէհր պե չէհր հաքիմ-լեր թա'ւրին էլլետի։ 6 – Վ.Է հաքիմ-լերէ խրիստոսէն՝ նէ հոփտահաղնըզսս տիդդոմի էտինիզ, զիրա եսե ճէլթ-նիզ հիւքմ ինսան իչիւն տէյիլ, ան-ճագ հիւքմ իչինուե տիզին իլէ օլսուն ՐԱՊՊ իչիւն տիր։ 7 – Պունաս պինա'էն ՔԱՊՊ գօրգուսը իւզերինիզուե օլսուն. տիդդոմիզ իմրա էլէյինիզ, զիրա Ալ-լահըմզը ՐԱՊՊԸՆ 'ինսանուե հոգգա-զըլըգ վէ խոհրը տայմագ վէ րհէվէհ-տալմագ հօգ տըր' տէտի։

8 – Վ.Է Յուսափաս նըուասագմունէ տասխի 'Ի.եւիլլէր իլէ քհոհինլէրեան վէ Իարայէլին խանէտան րէ'իսլէրինան պա'զըրնը ՐԱՊՊԸՆ հիւքմիւնէ վէ տա'վ'ւսրաս իա'ւրին էլլէտի։ 9 – Վ.Է նըուասագմ 'ատուէլլէրինուե տանէրէ եմ էտերէք՝ ՐԱՊՊ գօրգուսը յլէ վէ ազագլէ վէ պիւհիւնա եիւրէքլէ հա-րէքէհ էլլէյինիզ։ 10 – Վ.Է չէհրլերինուե տաքին օլան պիրատերլերինինդէն հա-զըրլընըզս հէր նէ տա'վս կէլէճէք օլաբաս, կերէք գան տա'վսաքնաս, կերէք չերի'ոփ իլէ եմիլէր վէ գա-նատնուլսը վէ տահքատմ իճրասընտա, ՔԱՊՊԱ գօրգը խաճա եհմէրքատն տան-լերի տագդինտորլընըզ, քի տիզին իլէ պի-գատերլերինիզ իւզերինէ զատագ կելս-մէյէ. պաս մինովալ իւզրե հոգեքէհ էլլէյինիզ, քի խաճոքհատը օլմայա-ագնըզ։ 11 – Վ.Է իչիհէ քհատհին ի տա'-զամ Ամմօրիա ՐԱՊՊԸՆ ուամուրընդեն քհաֆֆէխինաե րէ'իսինիզ օլաբագ Զա-քհարիա իսկն ի Խամիսլէ տասխի մէլի-չէին ուամուրընդեն քհաֆֆէխինուե պէչհի ք Յուդանէն րէ'իսի տիր. Ղէւիլիլէր տասխի եօնիւնհէզտահ մէ'մնօլսուր տըր. Ճհաւա օլաւնըզ վէ իճրա էտինիզ, վէ ՐԱՊՊ տօղրաս օլան իլէ օլաուն' տէտի։

ՊԱՊ 20

– Վ.Է ունաէն տօղրաս Մովսէլլսար վէ Ամմոնիլէր վէ պաւնլսար իլէ 'Ամմոնի-լէրտահ պա'զը մանէտրեահ իչիւն Յով-սափաս իւզերինէ կէլտիլէր։ 2 – Վ.Է ատ-Ի՛ւրէ կէլիպ, Յովսափաս' Ակէնին 'ամէկ հինէ ակէնիզին էօթէ թատաֆըն-սան Սիւրիա ճանհիսինաէն չօգ խալգ կէլիյօր. վէ իչինէ Ենգադդի օլան Ասատասնթամարատա տըրլսըր' տէչիյա խտագեր վէրտիլէր։ 3 – Վ.Է Յովսափաս գօրգուաց՝ ՐԱՊՊԸ ճահտասան պէր օրաճ նիստաս էլլետի։ 4 – Վ.Է Յուդա էհմէթ-սի ՐԱՊՊՏԱՆ ետրտրմ թալեպ էթմէք իչիւն թէճէմմիւ' էմ տիլեր, Յուդա-նէն հէփ չէհրլերինէն տասխի ՐԱՊՊԸ թալեպ էթմէք իւզրե հէլտիլէր։ 5 – Վ.Է Յովսափաս պէյթ իւր ՐԱՊՊՏԱ, հէնի հավալընէն էօնիւնաե Յուդա վէ Երուսաղէմ' ճէմա'ատ իչինաե տաձ-բարագ, 6 – Է.յ էճատալմէզլէրն Ալլահ-նը ՐԱՊՊ, ախնովսի տաս ասքին վէ իւմ-մէթլերին ճիւմլէ մէմլէքէթլերի իւզե-րինաե հոգքիմ օլսուն Ալլահ սէն տէյի՛լ մի տիր, վէ սէհին էլլինաե գաւվէհի տա գաստարէթ վաղ տըր. սունա քիմսէ մուա-գավէմէհէ էտէմէզ։ 7 – Է.յ Ալլահ-մըզը, պաս տիյարըզն էհմալիսինէ սէհին գաւմինէ Իարայէլ էօնիւնաէն թատա-լէ, ան-ը սէհին խալիլին Ավրահամին զիւրրէյէթինէ իլ էլ էպէտ վէ'ըմտինի մի։ 8 – Անլէր ատսխ տահատ իգամէհ էտիպ՝ օրատտա սէհին խամին իչիւն պիր մնագտիս պինաս էտերէք, 9 – Իւզերիս-զէ պէլսս եաս գըլըճ եաս գոգաս եաս Իա-'ուն եաս գըլի լըգ կէլիր տէ, պաս պէյ-թին էօնիւնաե վէ սէհին հալաւրընատա ատաբաս, (զիրա սէհին խամին պաս պէյթտե տիր,) վէ մուգայտաճիլըղ-տան ատանա ֆէրեատա էտերէք, օ զէ-մանա սէհ խոհիսա' վէ խելատա էտունի-տէտիլեր։ 10 – Վ.Է իչիհէ չիմուի Ամ-մոնիլեր վէ Մովսէլլսար վէ Սէիր ատաղ-լըսար, (քի պէհի Իարայէլի' Մըսըր տե-յսրընտան չըգտըգսրընտա պաճալտը իւզերինէ հիւճում էհմէյէ պրագմա-տըրն, պէզղյէճ անդէրտահ տէօհթաղ ատա-լերի հէլտը էհմէտիլեր,) 11 – Իչիհէ պի-զէ պիլմադագտըլ սէհին միզե միրտա օլմագ իւզրե վէրսիյին միրտաղնատա պիզի Թաթտա էհմէզ իւզրե հէհիյօրսուս։ 12 – Եա Ալլահըմըզ, պաս Իտրը սէհ հիւքմ էհմէզ մի տիր, զիրա պիզե գաւղը կէլէն պրա պէզիյէք խալգըն էօ-նիւնահե գաւվէհէմիզ հօգ տըր, վէ նէ հահաճաղըմըզը պիլմէյէրէք կճգ-լերիմիզ տահա տօղրաս տըր' տէտի։ 13 – Վ.Է պիւհիւնա Յուդա խահնէլերի խալգը օլան 'ատյալ աա եվլատլարը իւ-

*Եահօտ' Մահմէտլերէն

ՐԱՊՈՐՆ հուձուբրնաս առւրմաչլայ քամ։

14 – Ո զէման ՐԱՊՈՐՆ Բաւչը՝ ճէմա՛սի օրթ սաբնաս պէնի Ասափասան ալան Ղեւիլե Յաղիէ քամ ի Զաքաքիս, քամ ի Բանեաս, քամ ի Յեւիէ, քամ ի Մաթանիս իւզերինէ կէլսի. 15 – Ո սամի՛ էյ պիւթիւն Յուդաս վէ Երուսաղէմ՝ սէքէնէսի, վէ էյ մէլիք Յովասափատ, տինկիլիմիզ. ՐԱՊՊ սիզ պէդյլե պուլսաբըր. Սիզ պաս պէդյիք քալդըն եւսպիանաէն խավֆ ու խաշ-ձէթ էթմէյինիզ, զիրա մանհորեպ օթլին ուէյիլ, անձագ Ալլահըն սըր։ 16 – Եաբըն ունէր իւզերինէն էնինիզ, քիշէ ի Ասիս հօգուշլունան չըգըյօրլար. ունէրի ուերէնին նիհայէթ լինաէ Յերքաւէլ պէրբէյէսի էօնէնտաէ պուլաճազաբըզ։ 17 – Պաւ քէրրէ սիզ մուհարեպ էթմէյէնէքսինիզ. տիզիլիզ տուբրնըզ, վէ ՐԱՊՊՆ սիւդին խչնէն օլան խէլասընը սիւշտահէտ էյլէյինիզ. էյ Յուդաս իւէ Երուսաղէմ, քամի՛ ու խաշնէթ էթմէյինիզ. եարըն ունէր իւզերինէ չըգընըզ, վէ ՐԱՊՊ սէքէնէ իւզ սոյ՝ ուէսի։ 18 – Օ, վաղըմ Յովասափատ եւիզ իւսթի եէրէ գափանտը, պիւթիւն Յուդաս իւէ Երուսաղէմ՝ սէքէնէսի տաճի ՐԱՊՊՐՆ հուձուբրնաս ՐԱՊՊԱ սէճաէ էթմէյէք իւզրէ եէրէ գափանտըլար։ 19 – Ո պէնի կաֆաթ իւէ պէնի Կարթասան օղլան Ղեւիլիէր Իարայէլին Ալլահը օղլան ՐԱՊՊԱ եիւքաէք սէալ համան էթմէյէ տուբտուրլար։

20 – Ո Յովասափատըն էրքէն գալդըդ Թեկուէ պէրբիյէնէ չըգարլար, վէ չըգարդըսը սըրասաս Յովասափատ տուբտա՛ Իյ Յուդաս վէ Երուսաղէմ՝ սէքէնէսի, պէնի տինկիլիյինիզ, Ալլահըդ ՐԱՊՊԱ խինան էսինիզ, վէ եմին օլուբսընըզ, ունըն փէյղամպէրլէրինէ խինան էսինիզ վէ ֆէլահ պուլուբսընըզ՝ սէաես։ 21 – Ո գավմ իւէ մյուշավէրէ էթմիքտան սոնրաս ՐԱՊՊԱ մուզունիլէր Թա՛նրին էյլէսի, քի օրտուէրնէ էօնէնտէն կիսիով՝ ՐԱՊՊԱ Համան էսինիզ, զիրա 'ինայէթի էպէսի տիր՝ սէյիրէք սունըն Ճէլալը մուգաստահինէ Համան էսելէր։

22 – Ո Թէրէնիւմ ու Թէսպիհէ պաշլատըգըսը զէման ՐԱՊՊ Յուդաս իւէրինէ կէլմիշ օլան Ամմոնիլէր վէ Մավաբլըլար վէ Սէիր տաղլըլար 'ալէյհինէ փաւաս գուբտաս, անլէր տաթի դէբրլաբլար. 23 – Զիրա Ամմոնիլէր իւէ Մավաբլըլար Սէիր տաղլըլար իւէրինէ՝ անլէրի լեգէյֆ ու հէլաք էթմէյէ գալդըղըսընը։ Վէ Սէիր սէքէնէսինէն պիթի իրտիքաէն սօղրաս պէրիպէրքինէն Թէլեֆ էթմէյէ գալդըղըսընը, 24. Ո Յուդա, պէդրիյէաէ վարդ՝ պէքճի գաւլէսինէ կէլտիքդէրինաէ, օ, ճիւմլէ հալա տօղրաս պաճադըլար, վէ իլճէթ ունէրէնն լաշէնէրի եէրէ սէրիլմիշ օլուաղ գաւրթուլան տաթի եօգ իտի։ 25 – Ո Յովասափատ իլէ գավմը անլէրին մինլէրինի Թ օվլաճաղըն կէլտիքդէրինաէ 'լաշէնէր պաճադներաէ չօգ եմվալ վէ դիգըյմէճի էսէվամի պուլտըլար. վէ կեօթ իւրէմէյէ ճէնդէրի սէրեճէտ քէնաթլերի իչնէն եաղմա էյլէսինտիլէր, վէ դաննիմէճի փէք չօգ օլտըդընաս՝ անը իւչ կիւն զաբթճէնաս Թ օվլատըլար։

26 – Ո սէօբաւնճիւ կիւնաէ Գիւրաքա սէրեհինաէ Թէճեմմի՛' էթտիլէր, զիրա օրատա ՐԱՊՊԱ Համան էյլէսիքէր. պաւ է՛ճլէնն օ մինհալէ պաճա կիւնէ գատար Պէրաքա սէրէպէ Թեամէյէ օլաւնաս։ 27 – Պա՛սէ Յուդա գա իլէ Երուսաղէմ՝ սաեւիլէրինէն ճիւմլէնի, Յովասափատ տաթի անլէրին պաչընաս օլարաք, մէսէբլէմլէ Երուսաղէմ՝ 'ավաղէ էթմէյէր, զիրա ՐԱՊՊ անլէրի տիւշմինլէրինաէն Եիւնա էսէրէք մէսուբ գըլմիշ իտի։ 28 – Ո ատիմուբ վէ Թ ունապուբ վէ պօրթա չալարաք Երուսաղէմ՝ պէդիթ իւբ ՐԱՊՊԱ կէլտիլէր։ 29 – Ո Իարայէլին տիւշմինլէրի իլէ ՐԱՊՊՐՆ ճէնդ էյլէսէյիհի իշիտէն ճիւմլէ ատիյարլըրըն հիւքիւմդարլէրի իւէրինէ Ալլահըն հէյաթի տիւշտիւ։ 30 – Ո Յովասափատըն մէմլէքէթ տաղըթ իւզրէ իտի, զիրա Ալլահը անա հէր թարաֆտան բունահի իհսան էյլէմիշ իտիւ։

31 – Ո Յովասափատ Յուդա իւզերինէ հիւքիւմդի էյլէտի. մէլիք օլաղընտաս օթուղ պէշ եուշլունաս օլուաղ՝ եէրմի պէշ սէնէ Երուսաղէմնէ հիւքիւմդի էյլէտի. վէ վաիւեաէ Սամիհինի գըղը օլուաղ՝ խոմ Ազուբա քամ։ 32 – Ո փէտէրի Ասաֆըն իմարիգնաէ եիւրիւյիւսով՝ ՐԱՊՊՐՆ 'ինայինաէ տօղրու օլանը իշլա էսէրէք սաեսէն

---

*Պա՛զը նաահէվէրդ ելայհէ իլէ

Digitized by Google

առաքմանը։ 33 – Ծագաթի մի-բրիթ-ֆէ'ալաց օրհնասան գալաղրդլմայլով' գալմ ասէտ է ճաստալաղրդնէն Ալլահընէր Խալիֆ եֆէնտ գալալէրինի հաղրդլաքմաղրդլար խոր։

34 – Վ.է Ծովափսանըն ասվալնէրն պատգի.ա.էսի իպրահիմասանան նէհայէթնէտէք իշթէ Խարայէլ մէլիքէրինէն քիմ'ապրնասա գիքր օլմնան ճէտ խոր ի Աստանինին թագրիխինտ եազդլմաղրդլար։

35 – Վ.է պունասան ասկրա Ծագա մէլիքի Ծովափսա չէրր իշլէյէն Խարայէլ մէլքի Ոգզիս իլէ հիմ'իֆէտա էյլէսի. 36 – Վ.է Թագրխտ կիտէճէք աֆֆինէլէր ինչա էմ'ինէք իշդլէ ասնէն իլէ հիմ'իֆէտա էմ'տի. վէ աֆֆինէլէրի Գաաֆոն-գաբրատ եասփտըլար։ 37. Վ.է Մաբեասասան օլան Եղիսապատ խոչ ի Գագիա Ծովափսա 'ալէյհինէ փէղամաէդրիք էտիպ' Ոգզիս իլէ հիմ'իֆէտա էյլէսխյինչ իշլէն ԲԱՊՊ ասնին իշլինէ պօզսաա' ատօտ։ Սէֆֆինէլէր ասնախ փաբէլէնիպ Թագրխտ կիտէճէրէր։

ՊԱՊ 21

Վ.է Ծովափսա էճաստալ իլէ ա-յա.յա.ս' Դաւիթի շէհրինէտ էճաստալ եասնէնատ ատֆին օլաէնատա, վէ օղլա Ծովրամ' ասդլն եէբինէ մէլիք օլատա։ 2 – Վ.է ասդլն պիրատաեղէրի Ծովափսա-մդլն օղա.վլաղրդլ Ագաբիա վէ Ճէգիէլ վէ Զագարիա վէ Ազարիա վէ Միքա-յէլ վէ Սափատիա խոր։ պունէղրդլն Ճիւմլէնի Խարայէլ մէլիքին Ծովափսա-ձդլն օղա.վլաղրդլ խոր։ 3 – Վ.է փէտէ-ղէրէն ասդլէրէ կիւմիւշ վէ ալթընա վէ փիգ.յ.մէի շէ.ղէրատէն չօգ հէմ.իյէղէր իլէ Ծագ.դատա վադր' ատ.ղլատա շէհրդլէր վէբատ. Գաագաթի Ծովրամ իլդ օղլա օղաղրդնատան հիւ-քիւմէթի ատտա իլէ-տի։ 4 – Վ.է Ծովրամ փէտէրինին հիւ-քիւմէթի թ.ախ.էրնատ Ճիւղատա էթ.տ-յինատ գաւվէթի քէտագ էտիպ' պիրատէղրէրինին Ճիւմլէսինի վէ Խարայէլին քէ'իսլէրինատէն պա'զդլրդլր գէղղէ ճէմ'ի էճ.տի։

5 – Ծովրամ մէլիք օլաղրդլ զէմանն օ-թ.ատ.ղ իբի էատչնատա օլատ' Եղատատա-զէմանե ատքիղ ատնէ հիւ-քիւմէթի էյլէ-տի։ 6 – Վ.է զէվճէսի' Ագ.քատբրն գը-գը օլմագդլէ Ագ.քատբ խատ.ղնէն վէբ-քիւատ.ղլա կիտպ Խարայէլ մէլիքէրէրն-նէն հալընատա եիւբիւյէրէքբ' ԲԱՊՊԸՆ 'ինտնինատ քէօյ իւ օլատը իշլէտի։ 7 – Լաքրն ԲԱՊՊ 'Խաւիթի իլէ 'ագա էթ.միշ օլատդը 'ատտ ատպէպինատէն, վէ ատնա վէ օղա.վլաղրնատ տատ'իտատ պիր չը-բատդ վէբմէյի վա'տ էյլէտխյինատէն, 'Խաւիթի խատնէատնըբը հէլաբ էթ.միբ խոթ էէտի։

8 – Ագրն կիւնէղրինատէ եգ.ավ'իղ.ատբ Ծագ.գատյա 'ատբ օլատ' հիւ-քիւմէթի ատլի ընատան չդգ.տատդ, քէնտիլէրինէ պիր մէլիք նատագ էթ.տիլէր։ 9 – Վ.է Ծովրամ', բէ'իղ.ղէրի վէ ատրատգ.ատղրդն ճիւմլէսի քէնտատի իլէ պէբատգբ օլ-տդղբ հատլէ կիւմ.տի, վէ կէճէլէյինն գ.ղ.ղէպ' քէնտինի իհատէ է.տէն ե-գ.ավ'իղ.ղէրբ վէ ատրատգ զ.ղպիճ.տ.ղնէրբ վա.բատա։ 10 – Ամմա եգ.ավ'իղ.ղատբ պա.կ.ղնէ գ.տատբ Ծագ.գատյա 'ատբ օլատ' հիւ-քիւմէթի ատլի ընատան չդգ.տղրդլ-օլ վագրմէ Լէքնա տատի ատտ 'ատբ օլատ' հիւ-քիւմէթի ատլի ընատան չդգ.տղրդլ, գլրտա Գէլ+ քէնտատ է.ճատատրդնէն Ալլահը ԲԱՊՊԸ իմ էբբ էյլէմ.իշ խոթ։ 11 – Գէգ.ղատլէբ Ծագ.գա տատղ.ղատբ ընատատ մ.իւբիթ ֆէ'ղատբ ինչատբ.յէ Ծբ.ատատ-գէմ' ակբէնէատնէ գինա էթ.միբ' Ծագ.դ.ղբ տատի իղ.ղատ էյլէտի։

12 – Վ.է եգիտ փէղ.ղատմէբ իմ.ատատ-ֆբնատան ատտ պիր մէբմ.ատ կէլիպ' մ.իւնատբմ.ճաֆբ պագ իտի. Փէտէրինէ Դաւիթին Ագ.ատբ ԲԱՊՊ պէգղէ պագ.ղ.ղատբբ. Մատատ քի ատն փէտէրինէ Ծովափսա իմ.ատիգ.էրինատ վէ Ծագ.դա մէլիքի Ատատնէ իմ.ատիգ.էրինատ եիւբիւյէմէ.իպ, 13 – Ատճագ Խարայէլ մ.իքէյէրինին իմ.ատիգ.ատ եիւբիւյէ-յէ' Ագ.ատատբ խատնէատնին գինագ.ատղբէ-ղ.ղատբ միսիյիս Ծագ.գա վէ Եղատատղէմ' ակբէնէատնէ գինա էթ.միբսուն, քէգա-լիք ատնատն էյլի օլատն պիրատաեղէրինիվ ատտ փէտէրինին խատնէատնէն օլատ-ղատբբ գ.տճէ էթ.տին, 14 – Իչլէ է ԲԱՊՊ ատնին գ.տվ'իղ.ղէր վէ օղա.վլաղրդնէր վէ զէվճէյէրինի վէ պիւթ իւն էյլէպինի պէգղիւ-ք պիր պէյլայէ վատ.ղատճագ տատբ 15 – Ատն ատտի պ.տղբ.ղատգ 'իյէմ իլէ գ.ղյէմ.էյ իտատտ օլատճագ.ղ, իմ.ատ քի օլ 'իյէմ ատպէպիյէ կիւնատն կիւնէ պատգբ.ղատգի տատօքիւյէ։

16 – Վ.է ԲԱՊՊ Ծագ.դատ 'ատէ.յհինէ ֆիւնտիմ.իյէրի վէ Հատաէշ հատատատ-տատ պատէ.ղատն 'Աբատատբը իմ.ատիգբ էյլէտի։ 17 – Պատէ.ղատբ Ծագ.գա իւզէ-

Digitized by Google

բինե չըլլալ՝ անոր ֆելիճ էեսերէք, ան-քակատ պատւանան էմմալըն քեսֆֆէ-ֆինի վէ անոն օղուլլարընը վէ զէվճէ-լէբինի կեաճիւթուիւլէը։ չէզըլէ քի օ-ղուլլարընէն քիւչիւլիւս օլսան *Յավա-քատաճան մա՛սսս պիր օղլու գալմասը։

18 – Վ. պատնաճան ճիւանէսինէն ասոնք՝ ԲԱՊՊ անոր ատբանոսը պիր պաղբրատ՝ իլլեճիւլէ վուրատս։ 19 – Վ. խոյը վագրի ասկրա, հասնի քի աչնէնին նէհայէճինաե քէնտի իլլէ-քի ակեպտիւլէ պաղբրատը ատ-գիւչ չհասակճի ապրէլսւրէ վէճաճի էլլէսաե։ Վ. գավճը անոն փէհասլէսի քազէբինէ պահսը եռպտգլսրը մի-սիլիս անոն խազէրինէ եռգմնատլսրս։ 20 – Մէկը օլսըզը վագրի օմ ուզ ֆքի հասչնատս օլաս՝ նըսասպէմճի ահֆիկ ահնէ հիւքմէճի էճատ. վ. վ-ֆ-ին քհմճէկ մնաճիպ ի էսէֆ օլմա-յատագ իրի՛հ էճատ. վ. ան՝ Դսա-ւիճի չէհրինաե ահֆին էճի սիլէը իսկ ատ, մէկիքէրին գապրլսրը իչինաե տեֆն էճի ատիլէը։

ՊԱՊ 22

Վ. Եռատապէմ ահքէնէսի անոն ևէրինէ քիւչիւք օղլս †Աքափսլը մէ-ֆքը էճատիլեր. գիրս 'Աբաղ օլատաս իլէ պէրապէր հէլէն պէօլիւքլէր ան-ատն պէգիւք օլանլարըն քհասֆֆէհա-նի գսփճ էճի միշլեր իտի. պէղիլճճ Ցուգաս մէկիչի Ցավրամըն օղլս Ո.քա-զիս մէկը օլատս։ 2 – Ո.քազիս մէկը օլաբղրնատս էգբրգ ֆքի՝ հասչնատս օ-ղատ՝ Ցրատապէմճի պիր ահնէ հիս-քհամճէ էճատ. վ. վայիտսի Ամբր-նին գրդը օլատ՝ իսմի Գսֆճ ազիս իտի։ 3 – Գաս ատսի Աքատը իտնհանինին ամէզկիյնատ եիւբքատիս, գիրս վայի-ատսի ատատ չէրը իշլէճկլի նատհնսփ էատր իտի։ 4 – Գաս էճլատն Աքատը իտնհանի կիսի ԲԱՊՊՆ՝ իննսինատ քհ-ֆի իս օղատը իշլէտի. գիրս փէատրինին վի-ֆատի քնատան ատիրս հէլատը իշլիս քէհատսինէն նատհնսփ վէրէհէրը ան-ձէրը իտի։ 5 – Վ. ատլէրինէ նատհնսփը ֆատրէ նսպտյէլ՝ Մէկիչի Ցավրամ՝ իտի ի Աքատը իլէ պէրապէր Սիւրիս մէկիչի Ալպսյէլ իլէ մնահնրէպէ էճ՝մէք իշլիւն Ռատմովճ-գաղատատ կիճատ. վ. Սիւ-րիսլլսրը Ցավրամը հատալատրլսր։ 6 – Մատի՝ Սիւրիս մէկիչի Ալպսյէլ իլէ մնահնրէպէ էճ՝տիչինատ՝ ատլէրին ատնս Իսատճվճատս ատչտըգլսրը հատա-լատրատն չինիս պալմատ իշլիւն Ցէգրատ-յէլէ 'ավատէճ էճ՝մէտի իւգէրինէ՝ Ցավ-րամ՝ իտի ի Աքատը իտատճ ատ օլտըզը ի-շլիւն Ցուգաս մէկիչի *Ալպսյաս իտի ի Ցավրամ՝ անը կէօդմէչէ Ցէգրատյէլէ էն-ատ։ 7 – Վ. է Ցավրամըն էատրնատս կիճի-մէտիլէ Ո.քազիատնըն հէլատը Ալահ Թատատֆրնատն օլատս, գիրս օղատ-կիճի ատիչինատ Աքատը իտատճատրնէն հէլատը իշլիւն ԲԱՊՊՆ մէտ էճ՝մէք օլտըզը Ցէս իտի ի Ատատճ իտատ-չէլատմնատս Ցավրամ՝ իլէ պէրապէր չէգս-տը։ 8 – Վ. Ցէս Աքատը իտատճատնը իւգէրինէ հիս-քմ՝ իճ՝գաս էճ՝տիչի ապ-ատատս՝ Ցուգաս ըէ՛իւգէրինի վէ Ո.քա-զիատնըն իտրատէճ՝ինատ պատլատնատ պի-տատտէրատտատէրինի պատլատ՝ անէրի գաֆճ էճ՝տի. 9 – Վ. Ո.քազիատը տատ-իտի ատատտը, վէ Սատճատիրատտա կիզլէնս մէշ օլտըզը Հալատ՝ անը իճ՝տիւզ Ցէսատնըն հատնէնս կէճ՝ իրէրէք գատճ էճ՝տիլեր. պատ՛տէհատ անը տէֆն էճ՝-տիլեր. գիրս՝ ԲԱՊՊՐ պիւճ՝ իւն գատ-պիլէ իճ՝տէպ էատն Ցավրամըն օղ-լատ ատրը՝ տէտտիւէր։ Վ. Ո.քազիս իտա-նէատատնէնատս հիս-քհատէմ՝ իճ՝գաս էճ՝մէք իշլիւն՝ իճ՝գ իտատը գատպիլատ։

10 – Վ. Ո.քազիատնըն վատիւէսի Գատ-իճ՝տիս՝ օղատնըն էօտատիւնիւս կէօգ-տատիւնատ, գատգըզ Ցուգաս իտատնէ-տատրնատն օլատն մէկիքգատտէրինի ճճատիճ՝էնինի հէլատ էճ՝տի։ 11 – Ցուա-գատճ մէկիչին գրդը Ցատատբէ Ո.քազիա-նէն օղատ. Ցավրատ տատտը՝ մէկիչին գատճ օլատնան օզատ-ատրը՝ տատտատ-տատն ատրգատճ էատրէք, տատչէսի իճ՝ գէ-բատտէր էատճ տէգ օտատատնատ գօտատ-պէկդիէճ Ցավրամ՝ մէկիչին գրդը վճ քհատճին Ցավրատգատնին գէվճէսի օղատն Ցօտատբէճ Ո.քազիատնըն հէհիդրէսի օղ-մատգէ, անը Գսֆճ ազիսատնէ հէս-կիզէտի. վ. օ անը գաճ՝ էճ՝մէտի։ 12 – Վ. է պատնատրըն էատնէնատս պէկիճ՝ Ռատլատհատս ատճ՝ էնէ մատճֆի գատտը-Գսֆճ՝ազիս ատատճ ատիդատ իտատզերինէ հիս-քհատէմ՝ իճ՝գաս էճ՝լէտի։

---

*Գ. 22. 4որ Ո.քազիաս գ-նէ՝լէ

†Գ. 21. 17որ Ցավրաքազ գ-նէ՝լէ

‡Սէ՛ր-ճ՝ան վ. 'Աբատ Բ-ր-ճ-գ-ղ-ր-գ-ս Ճ-ր-մ-ի ֆքի։ Գատ 4 Մ՛ատ. 8. 26։

*Ա.յ-ր 4որ Ո.քազիաս գ-նէ՝լէ

Digitized by Google

ԳԱՂ 23

1 Վասն եկեղեցւոյն որ էհաս ի գաւառն Գաղատացւոց՝ եհաս պատուէր Աղաւթից իսկ ի Յերեսաւ՝ վասն Խամայել իսկ ի Յօհաննան վասն Աղաւթից իսկ ի Ովբէդ վասն Մասախա իսկ ի Ագաբոս վասն Եզիասափատ իսկ ի Զէբբէդի ասելագործ անձինք իւր 'ասէ եհաւ։ 2 – Պատուիրեալ տասիկ Յուդայեցոյ՝ Յուդա չէհրկերեցին ճեմանէն Ղեւիներէն իւր Իսրայէլին խնդեսան բէ'խալէրին ճեմ" եհաւիքը, վն ունէը Նեռասաղէմ կէտիւրը։ 3 – Ի պիւթիւն ճեմու'ուի պէյի Ուլլհաս մեղիք իւր 'ասէ էղէսիքը. վն Յուդա ունէրեկ խիմասկն' Իշդէ մեղիչին օղլ՝ ԻԱՊՁՐՆ պէհի Դաւիթ հանգրնաս պատրաստը իւրէ՝ մեղիք օլաճագ տըր։ 4 – Նափաճաղընըզ իշ պաս տըր. սիզսէն, հասն սեպի կենդիս կիրէն քահնիչէր իւր Ղեւիներին սիւսիս գոփաւորը պէքլէյէճէքտր. 5 – Ի պիր սիւսիս' սերայաս օլաճագ, պիր սիւսիս տասիկ թեմել գոփաւորնաս, գաւմին քահնիքեան տասիկ պէյի իւր ԻԱՊՁՆ հավաստրնաս պատուհասճագ տըր։ 6 – Լատքին քահնիչէրեն վն խրատիմ ահ պատուհասն Ղեւիներէն մա'աս պէյի իւր ԻԱՊՁԱ քիմահ կիրմէհին. պատուպ թագաւոս օլաճամէշ օլարգաստրնաս կիրէճէքտր. վն գաւմին քահնիքեան ԻԱՊՁ իչինն մահճասպատ օլաճագտր տըր։ 7 – Ի Ղեւիներէն' հէր պիրի սիւսիստրը էպերինահ օլարագ մեղիչի իհսանէ ետէճէքտր. հէր քիմ' քի պէյիճ կրէբաճ, գոհիճ օլուհնաճագ տըր. սիզ տասիկ մեղիք կիրիպ չդգաթրդնաս տնդն հանդնաս օլաճագտրդ' տէհա։ 8 – Պէօյիչ ճէ Ղեւիներ իւր պիւթիւն ճեմու' քահնին ճավիտգանդն հէտ էմիրէերինէ իմիհասդէն հէր պիրի սէպի կենդիս ճէգնդիւ կիրէճէքտր վն սէպի կենդիս չդգաճագ օլան նէվերէրէրինի ստտր, զիրաս քահնին ճավիտգա նէվսկէճիկերի տաւը վէրմէտի։ 9 – Ի քահնին ճավիտգաս Դաւիթ մեղիչին պէյի Ուլլհաս պատուհասն մդդրագ իւր գոլգան վն սիփերէրէրինի երեգ պատրաստ վէրտի։ 10 – Գաւմդն քահնքեանին տասիկ' հէր պիրինին սիւսիդ էլինտէ օլաճագ' պէյիճին տաղ իմտասիքեան գաւտար մէզպահ իւր պէյիճին հատնդնատս մեղիչին էհ բասիքնատս տատրատրատս։ 11 – Ի մեղիքզատէյի չդգատրտրլտրը, վէ իմտնդը ատնս ինդտրէրէ՛ վէ չէհատէյի տէճտրէնը էլինէ վերերեքք' տանը մեղիք եճտիլեր. վէ Յավիտգաս իւր օղուլտրը' տանը մեհմ էհտիլեր. վէ' Եհտչտրը մեղիք' տէհտիլեր։ 12 – Ի Գոհէ պղնա' գօշտչտան վէ մեղիչի ապգրշտյան խուզրն ախինի իշչիմ ախչինտե' պէյիճ իւր ԻԱՊՁԱ գավմդն հատնդնատս կելիպ, 13 – Մեղիչի մտսխեչտե' տտրէչիճինն հատնդնատս տատրատր, վէ զատիճ տան իւրէ զատիճնէրէն մեղիչին հատնդնատս' վէ տհչտրդն պէճիճն իսուզրդնդն մեզտրտր օլտրագ զատրատ չտլտրգտրդնդր, վէ մտզտգանդնէրէրին մտսրգն ապճէլէրիչէ, վէ մտ'ապճիմէրին տատիկ մեզմտնտր օգուտրգտրդնդ մեզտրտսխ. վէ Գոհտզդատ էլպհսկտնդն հերրճդ' Խրչտնե'ճ, Խրչտնե'ճ' տէհտիճ նհատս էլչէտսխ։ 14 – Գհահչին ճավիտգաս տատիկ 'ատքէրին զատիճտանդ օլտն հերգ պատչտրտրը չդգատրդ, ատնչէրէ' Պատնտս տտգիճտրդն իչինտնէն չդգատրդ, ատնդն տտրատրդնտս կհատնդն գրդճճէ գտճլ էտճնհդ' տէհտիճ էմ էլչէտսխ. չհատնդն քահնչին' Ատնդ պէյիճ իւր ԻԱՊՁՏԱ դատճլ էհ մէչհնհդ' տէհտիճ չհատ։ 15 – Ի ատնս եղ ատգտճ տրդտր, վէ օ' ատրտյդն Ատճ գոփաւորնատն իչէրն կիրէր հքէն տանդ օրատտս գատճլ էհ տհչտրդ։

16 – Ի ճավիտգաս, քհնտսխի վէ պիւթիւն գատճլ իւրէ մեղիչին տրտսրդնտս ԻԱՊՁՆ գատմդն օլմագ իւրդէ' տատ էլչէտսխ։ 17 – Ի պիւթիւն գատճլ Բատհտդ խատհչէ կիրիպ տանդ եքգատտգ' մեզպահ չհտրդ իւրէ փտճիթ չտրդտրդնդ փտրէ փտրէ էլչէտսխիչէր, վէ Բատհտդն քահնչին Ատճտնտնդ մեզպահ չհտրդն էօնճտնտե գատճլ էհ տհչտրդ։ 18 – Ի Ճավիտգաս Ատճտնտնդ չէրի'ատքտնտս հատգրմդչ օլտրդտր վէ ճհչէ' Դաւիթ իճ թէրճ իսկտնե կէօյե տեսէրքէթէ վէ տեզմտնտր օգուտմտգտլէ ԻԱՊՁԱ մտհչրգտգտտր թագտճտմ էհ մեչէրի իչիւն, Դաւիթ պէյի իւր ԻԱՊՁ իւգէրինե թագ'ատն էչէտսխի պէյի իւր ԻԱՊՁ մե'մտրտրտրդնդ Ղեւիի քահնչիներին էհչէչէ նատգ էչէտսխ։ 19 – Չհէր նե խատտատատս օլատն, խատհր օլմտյտսխդն կհտմէտսխ իչէն' պէյի իւր ԻԱՊՁՆ գոփաւորդնս գոփաւճէքտր թագ'ատն էչէտսխ։ 20 – Ի հետ

Digitized by Google

պաշտելոր իւր պէղիւթքերի վէ գաւմէն բէ՛յոլերինէ վէ տիյարքն պէսիւնա գաւմէնը սուրպ՝ մէլիչի պէհթ իւր ՐԱՊՊՏԱՆ կէյճ թրտի, վէ նիւքսէք գահփուռտան սէրսյա կիրիպ՝ մէլիչ հիւքմիւթի թահխէնա օթաւրթուրսա։ 21 – Վ.Է Գոհթոզիսյը գըլըճէլ գաւմ Ա էհտիքտէն ասկրա, պէսիւնա գաւմ մէսուր օլսա՝ չէհր տահի առայիչ խազրէ խոր։

ԳԱՊ 24

Ցավսա մէլիք օլտըղնատա եէտի եաշընատա օլսա՝ Նրուսաղէմտի գըրգ ան-նէ հիւքմիւթի էլէտի. վէ վայիտահ Բերսաբէէլի օղսա՝ խոմի Սոբիա խոմ։ 2 – Վ.Է Ցավսա՝ քահնին Ցավիադանէն հէփ կհնդէրինատ ՐԱՊՊՐՆ ՝ինսանոտ տօղրու օլանը իշլէտի։ 3 – Վ.Է Ցավսադա ատա խքի զվճէ ատը. օ տահի օ-գաւլսար վէ գըղըար Թ էվլատ էյլէտի։ 4 – Վ.Է պահնատան ագրա Ցավսա պէյճ իւր ՐԱՊՊՐՆ Թա՛միրինի միւ-բատա էհ տիյինտէ, 5 – Գեաֆիրնէրը իւր Ղէբիլիկէրի ճէմ՛ էտիպ, ատներ՝ Ցա-դա շէհրներնէ չգգրա՝ Ալլահ՝նըգըն պէյճ իւրի Թա՛միր էթմէկը իչինի, պէս-Թիւն խարայէլտէն ակէն պէ ակէն գա-չէ Թ օթլայրնըգ, վէ պտ իշէ գըղըրէթ էտինիզ՝ տէյիս էմի էյէտի, ֆտգ օրի Ղէբիլիկէր գըղըրէթ էթմէտիկէր։ 6 – Վ.Է մէլիք բէ՛իս Ցավիադայը չտղրրպ, ատնա խրիտագէն՝ Նի՛չէհն Ղէբիլիկէր-տէն ՐԱՊՊՐՆ գտուլս Մովսէսի վէ Խա-թայէլ ճէմո՛սիրնէրն շէհատէթ չա-տըրը իչինն Թախս էրթիւթերէ վէրկի-լի Ցսէգա իւր Երուսաղէմտէն կէյ իր-մէկերէրի Թ ասլէգ էթմէտինի՝ տէտիս։ 7 – (Զհնդէքի օր խատիսէ Գոմ ատիս վէ տղուկլարը պէյճ Ուղլահ՝ն խատրպ էթ-մէյճ, վէ պէյճ իւր ՐԱՊՊՐՆ հէփ մնէ գատատէս չէյկէրինի Բահտղիմ Թագ-տիմ՝ էյկէմէյկէր խոմ։) 8 – Վ.Է մէլի-չին էմրի իւզրէ ագիս առնատգ ճատիրա՝ ատը պէյճ իւր ՐԱՊՊՐՆ գ ագիսագրնէ տըշ Թ ատրտիքնա գտուլսար։ 9 – Վ.Է Ալլահ՝ն գտուլս Մովսէսին պէրբիյէտէ խատրէլ իւզէրինէ տոլտըզ վէրկիյի ՐԱՊՊԱ հէյճ իւրէրինի Ցատա իւլ Երուսաղէմտէ Թ իւրտ էթմէկեր։ 10 – Վ.Է հէփ բէ՛իսլեր իւլ պէյճ իւն գաւմ մէսուր օլսուգ, ֆէյլ հէյճ իւրիպ ատնատգ տօղուն Ճէյսյա գատատ իչինէ ան-տգըլսար։ 11 – Վ.Է Ղէբիլիկէրին էվկյէ ատնատգ մէլիչի քէհթխէտասլըքնա հէյճ իւրիպ՝ պուհլատ տահի տգէչ չօգ օլսըգդըր հէօրտուքքէրինատ, մէլիչին քահի խոթ իւէ քահնին ի ա՛գամէն քէհթխէտասը ատնատգը պօղսլիճ տգը-տան ասկրա, ատը տալտգ՝ երինէ ասէդին գօրլատ խոմ. վէ կհնդատէն կհնդէ պէզ-լէ եաֆտրտգ չօգ տգէչ Թ օթլատրյար։ 12 – Մէլիք վէ Ցավիադա տահի ատը պէյճ իւր ՐԱՊՊՐՆ խրտաէթի ֆֆա-պշնատա պտլուհնդատրա վէրիրէր խոմ. պտհլատ տահի պէյճ իւր ՐԱՊՊՐՆ Թա՛միրի իչինն Թ ատշրլատրը վէ տիւբ-կէբէրի վէ պէյճ իւր ՐԱՊՊՐՆ Թա՛-միրի իչինն տէմիր իւլ փերինճ իչէնէն տատիլերի իւ Ճրէիճէլ Թ ատԹ արլատր խ-տա։ 13 – Վ.Է իշՃիլէր իչէնատիլեր, վէ Թա՛միր իչի անդէրինն եւիլէլ Թ էքսիլ օլատա. վէ պէյճ Ուղլահ՝ն հէյ՛էճ Թ ատկխանէն կհնդիրէքէք միհՀքեմ գըլ-տրլատր։ 14 – Վ.Է Թ էքսիլ էհ տիքատէն ագրա տգչէնին պտգիչյէնէն մէլիք իւլ Ցավիադայը կհնդ իրտիլեր. վէ տա-տէն պէյճ իւր ՐԱՊպ իչինն գտպլատր վէ խրտաէթի վէ տահՀրագտլատր իչինն էտեվտի վէ պտհաթրատանլատր վէ տըլ-Թ ատն իւլ կհնդիշ գտպլատր էտեֆտը-լատր. վէ Ցավիադանէն հէփ կհնդէրինա-տէ պէյճ իւր ՐԱՊՊՏԱ տեվտմ՛ իւգ-րէ տահՀրագտ Թ ագտիմ՛ էտերլէր խոմ։

15 – Վ.Է Ցավիադա միւտինն վէ կհնա-լէյէ տոյմուշ օլսրտգ վէֆտի էյլէ-տի. վէ վէֆտի էյլէտիկինատ երեգ տԹ ատգ էատրյատա խոմ։ 16 – Վ.Է տանը Գաուլի շէհրինատ մէլիքլեր տրտատըն-ատա տէֆն էհ տիլեր, գիրա Խարայէլտէ վէ Ալլահ իւլ տանն պէյճ իւր հագգըն-տատ խայր իշլէմիշ խոմ։

17 – Վ.Է Ցավիադանէն վէֆտի ըն-տատն ագրա Ցատգ բէ՛իսլերի կհնդագ մէլիչէ՛ տարգ ը՛տատուտիչէ էհ տա-լէր. մէլիք տատի տանլերի տիկկէտ։ 18 – Վ.Է էճատատյորըն Ալլահ՝ը ՐԱՊ-ՊՐՆ պէյճ իւր Թ էրը էտիպ՝ Ատատ-րտվի փատ Թ յորը իւլ տանէմլերէ խրտա-մէհ էհ տիլեր. վէ պտ կհնդհնհլարը ահպպիյլէ Ցատգ իւլ Երուսաղէմ իւ-զէրինէ դտգատգ կհլտի։ 19 – Զիրտ տան-լերի ՐԱՊՊԱ տէօնտերմէք իչինն տան-լէրէ փէյտտմգէրլէր կէօնտերտի. պտհլատ տատի տանլէր չէհատէթ էհ-տիլեր իտէ տէ, տանլէր տիկկէ մէտիլեր։

20 – Վ.Է Բահ Ուղլահ՝ քահնին Ցա-վիադանէն օղտա Զաքարիա իւպէրինէ

Digitized by Google

կէլաէ. օ տաճկի գաւմէն տրտունաս եիւքէք պիր եէրտե տուբարտագ անկէ-րէ խիճադէն՝ 'ԱՊՊ պուլտըրը քի՝ Մինչ նիՓ չիւն ԻԱՊՊՐՆ էմիլէրինին իճ-ճադըզ էյտիւիլը, սիզ տաղտ ֆէլսոֆ պուլմայտճադընըզ. ԻԱՊՊՒ իճերը էյտիւիւնիզ իչիւն՝ օ տաճկի սիզի իճերը էմէմիչ տիր՝ ետաու. 21 – Անէկր տաճկի անձդն 'ալէյհինէ պիղնիճիճիպ գաւտաս էտիպ՝ մէլկիին էմրի իւգրէ անը պէկիճ իւ ԻԱՊՊՐՆ հավալտրնատս իաղլտրէ իաղլտադրը ։ 22 – Պէգլէճճ Ցաղնա մէլկը անձն փէտաերի Ցավխադանդն քէնտհանին կէտաէրմիշ օլադրը քէ-բէմի իճէղէքիւր էմէմիճերեք՝ անձն օղլընը գաճիէ էյլէտի. օ տաճկի վէֆաճի էտեր իքէն՝ ԻԱՊՊ նազար էտիպ իաղլէպ էյճինի՝ ետաու։

23 – Վէ երճէտսի սինե Միւբտա օրհատար անձն իւգէրինէ չղգըպ՝ Ցաւգատ իլե Եփատաղեմ իւգէրինէ կէլէրէք գաւմէն հէփ բէ՛իսէրինի գաճէ էտիպ՝ անէրէն գահմէրինին քէտֆֆէնին Թոմասկա մէլկինէ կէտնտեր-տուէր ։ 24 – Սիւբտա 'ատգէրէրինէտն ատղ տատմէր կէլտի իսէ տե, ԻԱՊՊ գինատախիլէ չօգ 'ատգէրի անէրինե էլինկ թէելիմ էյլէտի. չինդի գահմէրը էճատաղտրնէն Ապլտհը ԻԱՊՊՐ թէրբ էյճմիշէրը իտի ։ Գիւ վէճչէլ Ցավյատ իւգէրինէ Ապտհէն հիւքմիճինիս իՖՐատ էյճատիէր։ 25 – Վէ ատէրը ատը չհտատէրիլիճատ'ալդըտրնիչինատ պրտագըզ, օրատատն կիճատ'իքատէն ատկրտս ատնըն պէճատէրի՝ քէտտհին Ցավխադանդն օղտէլտրդրնէն գատը իչիւն, 'ալէյհինատ ֆէյճինէ չէգտարըզ ատը էտաճատղհատտս գաճէ էյճմէյէրիլէ վէֆտաճ էյճատի, վէ ատը Թտաւիճ չէհրինատ ատֆին էյճատիէր, ֆտագատճ մէլկէյէրին գտատրնատճատճատ իչիւնատ ատֆին էյճմէտատիէր։ 26. Վէ ատնըն 'ալէյհինատ ֆիճինէ չէգտարըտսրտս պտաղտըր, էտատհ Ամմոնիկ Ցատմոնիրին օղտս *Ջաբատգ, վէ Մոավտրը Ցատմոնիրիճին օղտս Ցավխադանդ իտի ։ 27 – Ամմոս օղտսէղտրը վէ էտատրնատս Իօթըճըէ օտտրը վէրկինին չօգէղտը վէ պէճէ Ուղտսէղն Թա՛մրիրնէ տատ՛իր իչինէ մէկէքէրին Թէվարիխի քիճատաղճատա էտատրնըզ տըր ։ Վէ օղտս Ամմատհա ատնըն էերինէ մէկը օտատ։

*4 Միւ. 12. 21ֆե Ցավխադանդ ֆէնէչէ

ԳԱՊ 25

Ամատհա մէկը օտտրդճատա եիքմէ պէշ տատչնատա օտատ՝ Եբուտաղէմճէ եիրմի ատգտատ անէկ հիւքիւմէմ էյլէտի. վէ վատիտհատ Եբուտաղէմի օտատ՝ իտմի Ցավխադան իտի ։ 2 – Վէ ԻԱՊՊՐՆ 'իճտրհատճ ատգրտս օտատը իչդէտհ իսէ տե, ատտրդ գատղ իլէ տէյճէ իտի։

3 – Վէ հիւքիւմէթճինատ գատվէվէթ պատատրգատս փէտաերի մէկէի գահճէ էճմէյ օտատն պէճատէրինին էտատիւքատի. 4 – Ամմոս՝ փէտաերէր էվէտատրը իչիւն գահճ օտատնմատղտ՝ էվէտատ տատհ փէտաերէրէի իչիւն գահճ օտատճատղտատ, տանճագ հեր քէտ քէճատհ կիճատնհը իչիւն գահճ օտատնադն՝ տէյէրէք չէրի՛տհատ, էտատհ Մավտաճին քիճատղտատ ԻԱՊՊՐՆ էմրէ էյլէտճիճնէ կէօրէ, անէրին էվէտատրը գահճ էճմէտի ։

5 – Վէ Ամատհա Ցավդատյը ճէմ՛ էտիպ՝ խատհէտատղտատ կէօրէ պիրճիւն Ցավդատ վէ Բէհճամինատ պիղ պատչէտրը իլէ եիվազ պատչէտրը Ցատղ էյլէտի. վէ եիրմի եատչէրը կէչիկին օտատղտրը տատյմատգէճ մատհարէպէկ չէգէտղ մէզգրատգ վէ ճիֆէէ Թատչրմատղտատ մատվէճէտիր իչ եիվազ պիղ միճնէթէճատղ նէֆէէ պատչատտս ։ 6 – Բէգտղիէ Իտրայէտճէն եիվազ պիղ նէֆէր գատվէվէթ տատհէտրի եիվազ Թատղտատհր կիտմիչղէ Թատբ տատս ։ 7 – Վէ պիր Ամատհա տատեմի ատնս կէյճտ՝ էյ մէկէի, ատնին իլէ պէրատպէր Իտրատյէտ՝ 'ատգէրի կիճէմէճին ։ գիւրս ԻԱՊՊ Իտրայէտ իլէ, եատհ պիճէԹէն պէնճ Եփրեմ իլէ տէյճէ տիր. 8 – Լատքէն կիճէմէք իտրէրատէն՝ կիճ, վէ մատհարէտ իչիւն քէտտ ի գատվէվէճի էյլէ. ֆտօֆ Ամատհ տրէչղէն էտնիճատճ ատնի հէյատք էտատճէք տիր. գիւրս մատ'ատվէնէճի վէ հէյատք էճմէք իչիւն գատվէվէթ Ամատհտս մատհատատ տըր' տատտր։ 9. Ամատհատ տատճի Ամատհ տատէիրնէ էտ՝ Իտրայէտ 'ատգէրինէ վէրտճէմ եիվազ Թատղտատհր նէմ էտատիւքատի՛մ՛ տէյճէտճէ, Ամատհ տատէմի տատճի՛ ԻԱՊՊ տատնտս տատնէտ զիյատտճէինի վէրմէյէ գատճիր տէյճէ տիր։ 10. Վէ Ամատհտս Եփրեմտնէն կէէլէն 'ատգէրի քէտնտի մատհատղտատրինէ կիճէմէք իտրէգ տայբրտը. անէրէրին գատգատղտ տատճի Ցատգատ 'ալէյհինէ ալէվէնէճղ զիյատտճէինի գատղատղտատ օտատրտգ քէտտճի եէրէլէրինէ 'ավէտէթ էյլէտճէյէր։

11 – Վ.Է Ամասիա քհեղ ի գալվելեն էհէքէք 'ատբերինի չըգարըղ' Թուզ սէրէմնէ կիմ ատ, վէ պէհի Սէբրատէն ան պինի Նէֆէր վուրատա։ 12 – Պէհի Յուդա ատան տէրէն օլարագ ան պինի Նէֆէր էտը ալըղ' տալէրի գալտանըն Թէֆէնճէ կէտմ էսբտրէլէր, վէ գալտանէն Թէֆէնճէն աշտաղը ամի տըգէլտըրընտա ճիւանէսի փարէ փարէ օլտու։

13 – Յոգախի քհեղտիսի իլէ մուհարեպէլէ կիմ ատմէլէրի իչիւն Ամասիատէն կէրի կէտնաէրտկլի 'ատաէր Յուդա չէհրլէրի իւպէրինէ, Սամարիատան Ռեհաբաամ գալտաղ հիւճում էտիպ՝ անլէրտէն իւչ պինի Նէֆէր գալճէ էտեքէը չօգ զանիմլէր ալտըղար։

14. Վ.է Ամասիա Եդոմիլտրը վուրմագտան 'ավաէքի էֆտիւէնէն ոնկրտ պէհի Սէբրին իւսհէտրընը կէմի իրիպ' քհենտինէ իւսհէտը օլմալտրը իչիւն անլէրի իպտամ էլլէտի. վէ անկէրին էտնէհնտակ ատճատ էտիպ անլէրէ պու խատը եազտը։ 15 – Վ.է ԻԱՊՊԸՆ զաղտրը Ամասիա 'ալէյհինտակ ալէվէնէիպ' անու պիր փէղյամպէր կէտնատրտի. օ տատի տանա խիմտագէն' Ան նի՛չիւն քհենտի գալմընը ատնին ելինտէն խէւսա էտիմէշ օլտն գալմընի իւսհէտրընը իմ ալէպ էմ տաին' ատ ատ։ 16 – Վ.է տանըն իւէ տէղյէնէիը իպէն գէլ+ տանա՝ Ան ին մէլիյէ միւսիմ էչընը մը նտագ էմ տիլէր. պէւ-քիւմ էլլէ, օլմայա քի ատնի վուրտագը՝ տէտի։ Ո զամանի փէղյամպէր' Ան պուտնա եազփորդըն վէ պէհիմ' նտաֆհամ գընը տտախ տանիպլէմէտկլինի իչիւն Ալլահ ատնի հէլտպ էմ մէյի միւրատա էմ տկիյինի պիլիրսիմ' տէյէրէք պէւքհեմ էլլէտի։

17 – Վ.է Յուդա մէլիյի Ամասիա իմ թիշտրե էտիպ' Ուրայէլ մէլիյի Յուվտա իպն ի Յովաքազ, իպն ի Ջէուէ' կալ, եիւզ եիւզէ կէօրիւչէլիմ' տէմէկ իչիւն տոհմիչ կէօնտէրտի։ 18. Ամասիա մէլիյի Յուվտա տտախ Յուդա մէլիյի Ամասիայա' Լիբանոնատա պուլտնտան ատքէն Լիբանոնատա վտգը' երզ ազտրընա' Գրգընը օղլընա զէվէճէ օլմագ իւզրե էվը' տէյիւ իպտպեր կէօնտէրմիշ. լտքին Լիբանոնատա պուլտնտան վտհմընտան պիրի կէչէր իքէն տտքէնի չէմէմիշ տիր։ 19 – Ատն' Ուշ իք Սգամմ վուրտագմ' տէտին. վէ գալտղին տէնի իքէֆտիւրե իքէշվիգ էտտը, վէ չիմոտ քհենտի էվէիտտէ օիմ ատը, նէ՞ սէպէպտէն քհենտին իլէ Յուդտնքն հէլտպը իչիւն պէլտպը տատ'վէիմ էտ՞ տէյիւ ճէվտպ կէօնտէրտի։ 20 – Լտքին Ամասիա տինկէմէտի. գիրա Եգոմմըտրըն իւսհէտրընը իմ ալէպ էմ տէվէլերի իչիւն անլէրի գէ-ւէնկէրինէ էլլէրինէ իմ ալիմ՞ էմ՞ տկըրե պուտ չէյ Ալլահ իպտրաֆհատան օլտու։ 21 – Վ.է Ուզայհ պտրաֆհատան օլտու։ 21 – Վ.է Խատոյէլ մէլիյի Յուվտա չըգրտ' քհենտինի վէ Յուդա մէլիյի Ամասիա Յուդտնքն Բհեմտիա Նտմ մտհալինտա էտ եիւզ եիւզէ կէօրիւչիւէր։ 22 – Վ.է Յուդա Խատոյէլին էնտիւնտե մտղլտա օլտու' հէր քհե քհենտի չտատրընտա ֆիրտր էլլէտի։ 23 – Վ.է Խատոյէլ մէլիյի Յուվտա Յուդա մէլիյի Ամասիատ իպն ի Յովտա, իպն ի Յովաքազ Բհեմտիատէ իմ ալիմ՞ տ' ատնը Սրուտագէմ' տատրընէն Եփրեմ գատիսընտան Փէօշէ գատիսընտա գատտար տէօրթ եիւզ կրբտ' մղգտտրընը երգտր։ 24 – Վ.է ատի տէն իլէ կիւմիշիւնե հէփտիւնի վէ պէյի Ուզզիտտա Ագադեօմէն էտնընտա պուլտնտան էտվտիմ բըն քհենֆֆէնէիի վէ սէրտյըն խտզինէլէրինի վէ բէհին օլտրագ ատէմլէրի տտախ տուղ Սամարիայա 'ատտտիք էզլէտի։

25 – Վ.է Յուդա մէլիյի Ամասիա իպն ի Յովտա' Ուրայէլ մէլիյի Յուվտա իպն ի Յովաքազդն վէ Ֆահի ընտան ատճրա օն պէշ ատնէ եաշտար։ 26 – Վ.է Ամասիատէն տվէլլէրն պագիւէմէ իւրի իտտարընտան նի՞չիյէ լինէ գատտար իւրե Յուդա վէ Ուրայէլ մէլիքէրինէն քիմ տտաընտա եազրըմըշ տրը։ 27 – Վ.է Ամասիա ԻԱՊՊԸՆ իմ տարիպ ինտնէ տատֆտղընտա, 'ալէյհինտե նըտատղմտնէ ֆիրնէ չըգատմըտրը։ քհենտի Լտքինէ ֆիրտր էմ տտի, ֆագտմ տատտնէա Լտքինէ տատեմ՞ կէօնտէրիպ' ատն օղատտա գատիլ էմ տիլէր։ 28 – Վ.է ատը տտիլէրէ կէմի իրիպ էճատտղը եատնրնտա *Յուդա չէհրինտե տէֆն էմ տիլէր։

ԳԼԻ 26

Վ.է պիւթիւն Յուդա գալվը օն տալը եաչընտա պուլտնտան Ոզնիտղը տալը' փէատրի Ամասիատէն էերինէ ատնը մէլիք էմ տիլէր։ 2 – Վ.է նըտղը

*Նէօ՞' Դատիթ։ 4 Մխս. 14. 20։

Digitized by Google

պինա էտէն պու մէր, վէ էվուէլ օլ-մէլիք էճտատը իլէ ապրատգատան ոսկրա ան Յատդայա ի՛սատ էյլէսին։ 3 – Ոգիա մէլիք օլմըղընատա ան ալիք էտչընատա օլուա՝ էլլի էքի ակնէ Երուսաղէմատ հիւքմէթի էյլէսին։ Վէ վալիսէտի Երուսաղէմի օլսա՝ իսոն Յէքէլա իսի։ 4 – Վէ փէտերի Ամոսխանէն հէր իշկէսկինէ կէօբէ ՐԱՊՊՈՆ 'քինաքինատ տաղրատ օլանը իշկէսի։ 5 – Վէ մի-քատչէֆատի ի՛շկհկէ վագքի օլան Զոքաթրինանէն կիւնդերինատ Ալլատը թատկէպ էտեր իսի, վէ ՐԱՊՊՈ թէպկպ էյլէսկկի կիւնդերատ Ալլատ անը մուզաֆֆեր գըլար իսի։

6 – Վէ չըդըպ Ֆիլիսթիւլեր իլէ մուհարէպէ էյի՛սի, վէ Գէթի աստըրը վէ Յաբէնէ աստըրը վէ Ազոտոս աստըրը եզգէպ՝ Ազոտոս հիվաղրատա վէ Ֆիլիսթիւլեր ատատընատա շէհրլէր պինա էյլէսին։ 7 – Վէ Ալլահ Ֆիլիսթիւլեր 'ալէյհինէ վէ Գատ-քատհագատա ատքին օլան 'Ագապպատ վէ Մատնիլեր 'ալէյհինատ անա հատրատմ էյլէսին։ 8 – Ամմինէլեր ատախ Ողիատա հէտիյէ վէ-ղիյէլեր իսի. վէ զիյատեսիյէ քէպպ ի գաւվէթի էյլէսիյինէն՝ իսոն Մ'ղատր մէտէխլինէ գատատը շայ՝ օլսա։ 9 – Վէ Ողհա Երուսաղէմատ Գէօշէ գա-փատարնատա վէ Տէրէ գափատարնատա վէ Ջավիյէտե գավլէլէր հատիքպ ատնէրի մի՛հէթէմ գէլսը։ 10 – Վէ պէրթիյէտե գավլէլէր պինա էտիպ՝ չօգ դավլատը ատախ գաղսը։ Վէ զու'ատա բատղսկէթ էճտիհատնէն՝ ատհատատա վէ օվատան չօգ ռուբուլէրի, վէ տատպատատա վէ Նաթանէղատատ չիֆթ Ճիլէրի վէ պատՃը-լաքը վատ իսի։ 11 – Վէ քատաթիպ Ցէ-ֆէլ իլէ Նաղքը Մատատա վատրիատը յ-լէ օլան հիատապա կէօրէ մէլիկն զատի-քիատնատան օլան Անանիան թ՛ատհմ ը իատաբէտնատ, Ողհատրը պէօղլը պէօ-ղլը մնահատպէկ չըգատն 'ատքերի վատ իսի։ 12 – Գոավվէթի ատհիպլերի օլան Ճիսմէ խատնէտատն բէ՛իսլերինէն մէքտատը իքի պին ատիքը եկտ ը իսի։ 13 – Վէ ատնլերքին թ՛ատհմ ը իատաբէտնէ-տէ տու-չմէն 'ատլէյհինէ մէլիկ էտքը-տըմ էճմէքը իւզրէ 'ազիմ գավվէթլէ մնէհարէպէ էտէն իւչ եհէզ եէտի պին պէշ եհէզ Նէֆէրատեն 'իպտրէճ պիր օթատաք վատ իսի։ 14 – Ողհա տատի պուռնատը իչինէ, էտտի պէճինէ օթ-ատաք իչինէ գալգան վէ մըզրաղ վէ զըրհ պատչըղը վէ զըրհ վէ հապլատը վէ թ՛ատ ատհատճաղ ատպանդատը հատզըրատաբ։ 15 – Բէզալէքը Նըսուաղէմատ մի՛ռիճէթ ատհնիպ օլանդատրըն իհ՛տատը օլատատ, գավլէլէր վէ զավիյէլեր իսէբինատ պուլատնուա՝ օգ վէ պէղիսէ թ՛ատչլատրըն ատճըլմատը իչինէ մէնճէնիքլեր հատքատը. վէ անըն իսոն ատգաղ մնհատլէրէ չատ՝ օլսա՝ զիյատ ֆէվգէ'ատէ հատրատմ պուլատրագ քէտպ ի գավվէթի էյլէսին։ 16 – Վէ քէտպ ի գավվէթի էմ'ատիքատեն ոսկրա գալպի մնղրատը օ-լատա՝ ֆէնատատա տատրը, վէ քէնտի Ավ-լատրը ՐԱՊՊԱ գատրը կիւնտ'ա իշկէյէ-րէք, պուսթատր մէղպատը իսէբինատ պուսխատը հատգմագ իչինէ ՐԱՊՊԻՆ հէյ-քէլինէ կիրսի։ 17 – Վէ քհատհինէ Ա-զարիա վէ քէնտինսի իլէ պէրտպէր ՐԱՊՊՈՆ քհատհինէրինէն գավվէթի ատհիպի օլսան ակքատն նէֆէր անըն սը-տրան ճա իչէրի կիւտ'ուլէր։ 18 – Պատնատը մէղիա Ողհպատա մնագավէմէթի էտէքէք ատնա՝ Էյ Ողհա, ՐԱՊՊԱ պուսթատր հատգմագ ատնատա փ՛էկ տէյիլ, ատնճագ պուսթատր հատգմագ իչինէ թ՛ատգտսս օ-լատնմըշ պէնի Ահատրան քհատհինէրէք ֆ'ատհատա տատր. մնագտսխատհնատտըշատր չէգ, զիյատ կիւտ'ուհ իշկէյտին, վէ ՐԱՊՊ Ավ-լատրը 'իհատհինէ պտ տէնին իչինէ չէ-րէք 'տտտ օլատհնմագ տէտիլէր։ 19 – Ո-ղիատ ատախ պուսթատր հատգմագ իչինէ էյ-լինատ պիր պուսթատրատն պուլատհատրդը Տալատ ատտրըլտը, վէ քհատհինէրէք ատտ-լատրըղընատա պէղիճ իւր ՐԱՊՊՏԱՆ պուս-թատր մէղպատը հատնիքատատ, քհատհինէ-րին Տուզատրընատա այնինատա Ճհէատմ զատհուր էճտի։ 20 – Վէ քհատհինէ թ-ա'զատմ Ազատրիատ վէ քհատհինէրին Ճհէատէճան ատնատ պագատրատը, վէ իշկէճ ատնըը իւզէրինատ Ճհէզատմ վատ իսի. օլ վատրմի ատնը չատպատգ չէգատրատրը. քէնտինսի ատտախ ատըշատրը չէգատնտգա 'ատ-Ճէլէ էճտի, զիյատ ՐԱՊՊ ատնը վատ-մատշ իսի։ 21 – Վէ մէղիա Ողհա քէն-տի վէնՃիքը կիւտ'ուհնէ ատէյհի Ճհէզատմ-լը իսի, վէ Ճհէզատմլը օլատղընատան ատյ-րը պիր խատնէտ օթատուբատր իսի, զիյատ պէղիճ իւր ՐԱՊՊՏԱՆ մհէնգատճի' օլ-տսս. վէ օղլու Յատսխատմ ատբատյ իւզէ-րինէ նատզըր օլատգ՝ ատհյատրըն գատվմընատ հիւքմ էտէր իսի։

22 – Վէ Ողհանըն ատհվատլերի պատ-գհ.հյէտինի իսկի իատաբէտնատ նէհայէ-լինէ գատատը Ամատս օղլու Եապի փհ.

Digitized by Google

զամպեր հասաղը։ 23 – Վ.Է Ոզիա էճ-ամասաղ իլե ուլսուլաղ՝ անը էճամասաղ հասնելաս մելիքելերին գասպրսիթ անը ասհրասաքնաս ասէֆն էյթուիլեր, զիրս ձիւզամիլը խոյ՝ սեսուիլեր։ Վ.Է օղլաս Ցավսիթամ՝ անըն եէրինէ մելիք օլասաւ։

ԳԱՊ 27

Ցավսիթամ՝ մելիք օլասզընաս եէրմի պէշ հասչնաս օլսաղ՝ Սրասաղէմամ օն սալը սենէ հիւքիմիքի էյլեսի. վէ վալիսեսի Ասգադկըն գբզը օլսաղ՝ խոմ ցերսաս խոյ։ 2 – Վ.Է ԻԱՊՊՐՆ 'քնահնդաս ասզրաս օլանը փհասերի Ոզիասընըն հեր իշլեսիյինէ կէսրե իշլեսի, ասնճագ ԻԱՊՊՐՆ հէյքէլինէ կիրմեսի. վէ գամամ փհասնաս սեվամ էյմիքզաս խոյ։ 3 – Պ.յի իւ ԻԱՊՊՐՆ եհիքնէ գասփաւսընը պինաս էսէն պաս օլսաղ՝ Ոփազ հիսաբը իսգերինաս տասխ չօգ շէյ պինաս էյմի։ 4 – Վ.Է Ցուգաս տասղլարընաս շէհրլեր, վէ օբամնիլսրաս գասղ'ասլար իլե գասլիկլեր հնշաս հայսէսի։ Ցէհէմ տասխ Ամմոնիլերին մելիքի իլե մանհարեպե էասխ՝ անլերե գասլիսղ կէլասի. վէ պէնի Ամմոն օլ սէհէ ասնաս եհիզ իասլանի կիւմիւշ վէ օն պիկ քօր պասղոսսլ վէ օն պիկ քօր սարիս վէքսիլեր. պէնի Ամմոն պաս մըգասսրը իքինճի վէ իւչինճի սէհէ տասխ ասնաս վէքսիլեր։ 6 – Վ.Է Ցավսիթամ՝ քէնտ մէսէլէյինի Ալահը օլսան ԻԱՊՊՐՆ հուզասրըմնաս տօզրուլթսըզը իչինէ քէսղ ի գուվվէթ հայլեսի։

7 – Վ.Է Ցավսիթամընէ տհվալընէն պասգիյէսի վէ ճիւմլէ մանհարեպելերի վէ հարէքեթլերի իշլէ Խոյսէլ վէ Ցուգաս մելիքլերի քիմասրընաս եասգրլմիշ տսբր։ 8 – Մէլիքզ օլսըզընաս եհրմի պէշ հասչնաս օլսաղ՝ Սրասաղէմամ օն սալը սենէ հիւքիմիքի էյլեսի։ 9 – Վ.Է Ցավսիթամ էճամասղը իլե ասլուսլաղ՝ անը Դասւիթի չէհրինաս տեֆն էճ-ասիլեր. վէ օղլաս Աքազ ասնըն եէրինէ մելիք օլասաւ։

ԳԱՊ 28

Աքազ մելիք օլսըզընաս եհրմի հասչնաս օլսաղ՝ Սրասաղէմամ օն սալը սենէ հիւքիմիքի էյլեսի. ամմոն փհասերի Դասւիթ կիսի ԻԱՊՊՐՆ 'քնահնդաս ասզրաս օլանը իշլէմէյէսի։ 2 – Խոյսէլ մելիքլերինին մեելէյինաք հեսբիսյէրքե՝ տեգեմե Բասչաղիմ փսվիլսրը հասփաս։ 3 – Պաս աստմ խոյ ի ճնամ տեբեսհնաս պասխսը հասգրզ՝ ԻԱՊՊՐՆ պէնի Խոյսէլին էօնհնաս թասրսս էյմիշ օլսըզը թասֆէլերին մեքքասհաթ ընս խիթհասլէն օղսլսլսրընե սթէչէ հասգաս։ 4 – Վ.Է միւրիմ էֆէ'սլարաս վէ թեփէլերաե վէ հեր եեշիլ աղաճ սյիթ ընաս զեպզ էսիզ՝ պասխսը հասգար խոյ։

5 – Պաս էճամէնէ Ալահը ԻԱՊՊ տնը Սեբրիս մելիքինին էլինէ թեսիմ' էյեսի. անլեր տասխ տնը վասրաս՝ անասէն պիր չօգ էասր թասիթ սրասգ Դասմասկաս կեօթհբասխլեր. քէզզիքը Խոյսէլ մելիքինին էլինէ թեսիմ օլսասնաս. օ տասխ պեգիյէք գբզրզինէ տնը վասրաս։ 6 – Վ.Է էճամասղըզընէն Ալահը օլսան ԻԱՊՊՐ թերք էյմիքլերի իչինէ, փահկէ իսղն ի Ռամիսլս պիր կիսնաե Ցուգասան եհիզ հերմի պինէ նեֆեր գասմէյ էյմի. պասնըսրըն ճիւմլէսի չէճմա'սիլը տասեմլեր խոյ։ 7 – Ձէքըի Նամէնաս Սեբեհմի պիր գասվվէմ ասհիպի տասխ մելիքզասաե Մասասհսլը վէ սերոյ միւսուրի Նզրիկամը վէ մելիքինի վէքիլի Նզկանսլը գասթէյէմ։ 8 – Վ.Է պէնի Խոյսէլ քէնտի պիրասեբլերինէն լքի հերզ պինէ նեֆեր' գասրը վէ օղլան վէ գբզ էասր ալասրլար, վէ անլերսէն չօգ մնլ եազմա էյմիքեր վէ զանհամէթի Սամարիայա կևսի իւրսիքլեր։

9 – Վ.Է օրասաս Ովգեզ խոմինաե ԻԱՊՊՐՆ պիր փէչղասիպերի պասլասնաս՝ Սամարիայա կէլէն օրասաէն էօնհնաե չրգասրագ, անլերե խիթ ասպէն' Իշլիե եճասաղըզընէն Ալահը ԻԱՊՊ Ցուգաս 'ասլէհինէ զասգասաս կելսիքինասէն, անլերի ելլերինիզե թեսիմ էյեսի. սրզ տասխ լնս կեօյե եեթ իշիր պիր հիասսեքլե անլերի զամէլ էյմ ասհնիզ։ 10 – Վ.Է չիմոն Ցուգաս իլե ենբասասղեմ էհայհսինի քէնտինիզե գասլ վէ ճասրսիյե էյմիզք սիզբասաղնաս ասբնզ. սիզասե, էէմնն սիզասե Ալահընզը ԻԱՊՊԱ գասրշը կեսնասհ եօգ մը տսբր։ 11 – Վ.Է չիմոն պէնի սինկէչիկ' պիրասեբլերինինէն տասղըզընէն եսիրլերի կերի կեօնասերինիզ, զիրս ԻԱՊՊՐՆ չիհասեհյի զասգասրը 'ասլէհինէսան սրբ' տասսր։ 12 – Ո զէման պէնի Եֆրեմ' քէ'խոլերինասէն պաս'զբսբ, հասնէ.

Digitized by Google

Ազարիա իսկ ի Յոհանան վէ Բաղդքիա իսկ ի Մեսեզաբէլ վէ Եզեկիա իսկ ի Սեդդուա վէ Ամասիա իսկ ի Ադդիա մեհեկարեպետէն կէլէնէլերէ գարշը տուբ- 13 – էխրէլերի պուբապա կէլի իր- մէլէ ճէգքինիզ. պիզ հէմման ԻԱՊՊ 'ա- էէյհինաէ կիւնահ իչլէմիշ իքէն' պիզ կիւնահկարմըզա վէ խոհ ալարըմըզա 'իլավէ էյմէգը իսհէրսինիզ. չինաքի խոհ ալըր չոգ վէ խարայէլ 'ալէյհինէ չիւտէյիլի զոզապ վաղ ապը' ասէ- էէր։ 14 – Օլ վագըթի մեհեկարիսկէր քէ'իսէր իւէ պիւհի իւն ճէմա'ասի ըն հուզուրընաս էսիրէլերի վէ պահիմէի ը պրագարըլար։ 15 – Վէ ասիֆ իւզ դիգը ասահմէլեր գալգըպ էսիրէլեր ալարդար, վէ 'իբրահիմ պուլանանլարըն ճիւմլե- սինի պահիմէհտէն կէյտիրտիլէր, եհա- 'ան անդէրէ էլպիսե վէ ապագ գապը կէյ- տիրտիլէր, վէ եհէտիրիպ իչէրտիլէր վէ անդէրէ եհաղ ապուբաչ' զա'իֆլէրինի ճէլմէլէսինի մէրքպլերէ պիհտիրիլէրէք, իսաբմա ապագճէլարը շէհրի ատէնէյէն ը- քիգովս պիրատէրլէրինին եանդնաս կէօ- իբիւրմիւքատէն ասկրա Սամարիայա 'ապահէ էիճիլէր։

16 – Օ զաման մէլիգ Ադագ' քէնտո- սինէ եապարար էիճմէլերի իչէն' Ադա- քհատան մէլիգլերինէ խապէր կէօնտէր- տի. 17 – Զիրա եդովմլըլար եինէ կէ- լինչ' Յուգապը վաբապագ էսիր կէօ- իբիւրմիւշլեր իսոն։ 18 – Ֆիլիսթիլեր ասախ ատհրատտու վէ ճէհնապ ի Յուգա- տտա վագր' շէհրլերէ հիւճումէ' Բեթ- ասամիւա վէ Ակրոն վէ Դադերօթըմ վէ Ադգավ իլէ քէզլէրինի վէ Թամնիա իւ- լէ քէզլէրինի վէ Գիմզոյ իլէ քէզլ- էերինի զոզապ էիճմիշ օլաւագ՝ օրատտա ապքին օլորլար։ 19 – Զիրա ԻԱՊՊ Իա- քտըել մէլիգի Ադագ ասկէոդիլէ Յուգ- գապը վէլիլ էիճտի, չինաքի օ Յուգապը ազարբաք վէ ԻԱՊՊԱ 'ատը օլտաւ։ 20 – Վէ Ասորհատան մէլիգի Թագզաթ-փա- զասատր անդն 'ալէյհինէ կէլիպ' եապ- արար էիճմէտիբտէն պապգա անը Թագ- ֆիդ էլէտտի։ 21 – Զիրա Ադագ պէյհի իւր ԻԱՊՊՏԱՆ վէ ակրայտան վէ րե- ֆուէլերտէն պիրէր մրգատար մինչ ալրագ' Ասորհատան մէլիգինէ վէբտի իսկ ատ, ը ատնս եապարար էիճմէտի։

22 – Վէ մհէղրայգատը վագֆընատ ԻԱՊՊԱ գարշը ատահ վիյատէ 'իսհատն էհլէտի. մէլիգ Ադագ պէգիլէ պէր ա- չիր իտի։ 23 – Վէ քէնտոհինի վաբ- բան Դամասկոս իլահլարընա զէգգ էիճ- տի, զիրա' Սիւրիա մէլիքլերինին իլահ- լարը անլէրէ եապարար էհմ տիքլերինի- տէն' պատան տտահ եապարար էհմ մէլերի իչինէ պէն տնլերէ զէգգ էեոերիմ' ատ- տտի. Ֆոգաֆի տնլեր կէրէք քէնտինին վէ կէրէք պիւհիւն Խարայէլին հէլա- քընաս ակպէպ օլաբլար։ 24 – Վ.է Ա- քտազ պէյհի Ոզիասէնն էեոէվոմընը թագփուլաբ' պէյհի Ոգիասէնն էեոէվո- հիմընը փաբէլէսթին, վէ պէյհի իւր ԻԱՊ- ՊԸՆ գափաուլարընը գափայլաբ' Երու- սաղէմին հէր պիր քէօշէսինատ քէնտ- տոհի իչինէ մէզպահլար եափտը։ 25 – Վ.է տիկէր իլահլարաս պահաթէր եապգ- մադ իւզրէ, Յուգապընէն հէփ հէհլէ- բինատ միւրթէֆէ'ալար ինչա էյէհյաբ' քէնտոհ եճատտընէն Ազահը ԻԱՊՊԸ' ղազապա կէհիրտի։

26 – Վ.է անդն ահվալընէն պագֆյ- յէտի վէ հէփ հարէքէթէրէ իսկ ի ատա- սընատան նէհայէհինէ գատար իչյհէ Յուգապ վէ Խարայէլ մէլիքլերինին քո- թաղընատ եապզըլըբ' սբը։ 27 – Վ.է Ադագ էեճատտը իւէ ապյուլաբ' անը Երուսաղէմ' շէհրինատ տէֆնե էհտի- էէր, Ֆոգաֆի անը Խարայէլ մէլիքլէ- բինին գապզըլաբընատ կէհիրմէտիէր։ վէ օղլոս եզեկիա անընէ եերինէ մէլիք օլտաւ։

ՊԱՊ 29

Եզեկիա մէլիք օլտըղընատ երբմի պէշ եաշընատ օլտաւ' Երուսաղէմնէ երբմի տօգուզ տնէն' հիւքէմէհ էյ- լէտի. վէ վաիհտահ Զաքարիանըն գը- զը օլտաւ' իսմի Աբիա իտի։ 2 – Վ.է փէտէրի Դաւիթին հէփ իչէհտիկէ կէօրէ ԻԱՊՊԸՆ 'ինահնատ տօղրաւ օ- լտնը իշլէտի։

3 – Հիւքիւմէհ ինին պիրինճի տէնէ- սինատ պիրինճի այտս պէյհի իւր ԻԱՊ- ՊԸՆ գափուլարընը տչլագ Թա'միր էյ- լէտի։ 4 – Վ.է քահհինէէր իւէ Ղեւթ- լիէերի ճէլպ էտիպ' տնլերի չոգ մէյ- տանընատ ճէմ' էտերէք, 5 – Անլերէ խիթապպէն' Էյ Ղեւթլիէր, պէնի տոհ- լէյինիզ. չիմտի քէնտինիզի թագատա էտինիպ, վէ էճատտընէզը Ազահը ԻԱՊՊԸՆ պէյհինի թագատա էտիպ' մնագտիսատէն նոտիք չէյլէերի չէզ տօբը- նէզ. 6 – Զիրա էճատտրմէզ' իսհատն էտիպ' Ազահընէզ ԻԱՊՊԸՆ 'ինահնատ քէօհիւ օլտնը իշլէմիշ վէ տնը Թէյ-

Digitized by Google

էին մէջ, վէ եհուդիներուն ՐԱՊՊԻՆ մեռ-
քենիանէն ատօնատերիով՝ սրպալարը-
ներ չէվիրմիշլէր տէր ։ 7 – Հէմ՝ տա-
խի էյվանէն գոփուլարները գոփալըմ՝
գանտիլէրի սէնտուխըմիշլէր, վէ պու-
խաբ եւագմագասան վէ մուգատաեակ Խա-
րայէլին Ալլահընա մուհրագալար
Թագահիմ էհմէգաէն ֆէրագլէհ էհ-
միշլէր տէր ։ 8 – Գաւ է՛ջէնէն Յուգա
վէ Նրուսաղէմ՝ ալէյհինէ ՐԱՊՊԻՆ
գազալը կէլսի ։ վէ կէօղէրինիգէ
կէօրսէյլէնիւգ կիպի՝ անդերի իգի-
քասագ վէ խորասկիլէմ վէ րէգալէհէ
Թէալիմ՝ էյ տէր ։ 9 – Վ.է իշդ է գալ ս-
պէգգանէ եՃատարմըզդ գէրչէկ տուշ-
մուշ, վէ օղոլլարըմըզ իւէ գէզդարը-
մըզ վէ գէվճէկէրիմիզ եսարէհմաե
տուրլէր ։ 10 – Վ.է չիմոն չիտաեէհլի
գազալարընէն պիգանէ տեֆ՛ի իչինէ՝
Խարայէլին Ալլահը ՐԱՊՊ իւէ 'տա-
եմ էհմէգ նիյէհինաե իմ ։ 11 – Եչ օ-
զոլլարըմ, զանֆիւ օլմայընըզ, գի-
բաս ՐԱՊՊ քէնտի հուգուրունաս տուռ-
քաղ անաս խրատէհ էյմէգ, եանի
խրատէհ՝ Ճիլէրի սիզի ինհիխաղ էյլէսի՛
ատէտ ։

12 – Օվ վագըթ Ղեւթիլէր, եանի
պէնի Կահոհէ տան Մատի խան ի Ամե-
ուսյի վէ Ցավէվ խան ի Ալսրիս, վէ
պէնի Մէրսերեան Նիս խան ի Ադդի վէ
Ալգարիս խան ի Ցալէլէվ, վէ Գերսանի-
լէբատէն Ցովսէ խան ի Զամմոս վէ Ե-
դէն խան ի Ցոխաբ, 13 – Վ.է պէնի Եզի-
ասափանատն Սամմարի վէ Ցէհիէլ, վէ
պէնի Ասաֆատան Զաքարիա վէ Մատ-
թանիա, 14 – Վ.է պէնի Նամանատն Ցե-
քսէհէլ վէ Սեմէի վէ պէնի Իգիհուեա-
նատն Սեմմյիա վէ Նաթէհ պյուղա գալ-
գարագ, 15 – Պիրսաեէրլէրինի՛ն ՀԷմ՛
էտիպ քէհանէրէրնի՛ն Թագահ էլլէսին-
լէր, վէ ԻԱՊՊՊ՛ն քէլէմբ մուՀէպնեա-
Ճէ մէլիչնի էմրի իւգրէ պէյթ իւր ԻԱՊ-
ՊՊ Թաթ հիր էհմէգ իչինէ կիհմէտիլէր,
16 – Վ.է քահանիլէր պէյթ իւր ԻԱՊ-
ՊՊ՛ն իչէրիսինէ ամր Թաթ հիր էհմէգ
իւգրէ կիհմէտլէր. Վէ ՐԱՊՊՊ՛ն Տէ՛լքէ-
լենաե պուէյգալարը նափաք Նէամէլէ-
բնի Ճիւմէհնինի պէյթ իւր ԻԱՊՊՊ՛ն
Տաւվաւսինա չէգաբարլար ։ Ղեւթիլ-
լէր տաթի անր գալարերդ խորիՀ՛
Կէգդան տէրեսինէ կէօթ իւրաիլէր ։
17 – Վ.է պիրինՀի տյնի պիրինաե Թաագ-
տա էհմէգէ պատչայդ՝ տյնի սէքի-
գինՀի կիւնինաե ՐԱՊՊՊ՛ն էյվանընաե
կէլսինլէր ։ պէյթ իւր ԻԱՊՊՊ սէքիզ
կիւնաե Թագատա էտիպ՝ պիրինՀի տյնի
օն ալթընՀը կիւնինաե Թէքմիլ էհ-
տիլէր ։ 18 – Վ.է մէլիք Եզեկիասն եա-
պոնա կիտիպ՝ Պիւթիւն պէյթ իւր
ԻԱՊՊՊ վէ մուհրագալար մէզապհը Թ-
լէ անդո էտէվսիլ ընէն քհաֆֆէտինի
վէ հուգուր էքսիկինէն ոօֆրատար իգլ
անդո ՀիւմԹէ էտէվսիլ ընէն Թաթ հիր
էհ տիր ։ 19 – Վ.է մէլիք Աքաղէն հիւ-
քիւմէհ վագթ ընատա վէ ֆէատաեր էա-
նատնատնատա Թէլվիա էյլէտիլի էտէվսի-
Թէն քհաֆֆէտինի պիգ Թէհէյլէ վէ
Թաագտա էյլէտիբ, վէ իշդէ ՐԱՊՊՊ՛ն
մէզապհէն էօնիհատ տիրլէր՝ ատիլէր ։

20 – Օ զէմանն մէլիք Եզեկիա ատա-
պոհյայդն էրբէն գալգագ՝ չէհր բէ՛խա-
լէրինի՛ն Ճէմ՛՝ էտէրեէք պէյթ իւր ԻԱՊ-
ՊՊ չէգաբ ։ 21 – Վ.է հիւքիւմէհ ի-
չինաե վէ մուգատա իչինաե վէ Ցուգա Թ-
չինաե՝ եէտի տատնա վէ եէտի գօչ վէ
եէտի գուգսա վէ կիւնաՀ գուբպանէր
օլմագ իւգրէ եէտի էրկէճ կէմ իբտա-
լէր, վէ Ծէյ+ ատնէրէ ՐԱՊՊՊ՛ն մէզապհ-
հը իւգէրինատ Թագահմ՛ էհ մէլէրի Թ-
չինաե պէհի Ա՛հարան քհահինէլէրինէ էմ
էյլէսի ։ 22 – Վ.է սըղըրլար զէպհ էհ-
տիլէր, քհահինէլէր տատի գանը տյրգ
մէզապհ իւգէրինէ սէրփտիլէր ։ վէ
գօչլարը զէպհ էհ տիբլէրինատ գանը
մէզապհ իւգէրինէ սէրփտիլէր ։ գա-
գաւլարը տատի զէպհ էտիպ՝ գանը մէ-
պապհ իւգէրինէ սէրփտիլէր ։ 23 – Վ.է
կիւնաՀ գուբպանը իչինաե օլսն էրկէճ-
լէրի մէլիգ իւէ Հէմ՛ատէն Հուգաւրը-
նաս կէմ իբտալէր ։ վէ էյլէրինի՛ն ատնէրինի՛ն
իւգէրինէ գօտբլար։ 24 – Գհահինէլէր
տատի ատնէրի զէպհ էտիպ, պիւթիւն
Խորայէլ իչինաե իճրատ ի քէֆֆարէթ էհ-
մէգ իւգրէ, գանտլարընը մէզապհէն իւա-
գէրինէ սէրփտիլէր ։ գիրա մէլիգ՝ Մ՛ատ-
բատգա իւէ կիւնաՀ գուբպանը պիւ-
Թէ իւն Խորայէլ իչինաե օլատն՝ տէմիշ
խան ։ 25 – Վ.է պէյթ իւր ԻԱՊՊՏՄ
գիլէր վէ ատնի ատրլար վէ Թ ատպատբ-
լարլէ Ղեւթիլէրէրն, Դատւիթին վէ մէ-
լիգ Դատւիթ Հատրնատա ատլատնան Նէ-
ալ Գագդն վէ Նաթան փէյղամպէրիդն
էմրի իւգրէ Թա՛նին էհմ տի. գիրա
ՐԱՊՊՊ՛ն քէնտի փէյղամպէրլերի վա-
տրիմ տատլէ օլսն էմրի պատ խան ։ 26 –
Վ.է Ղեւթիլէրէ Դատւիթին յատէբէ տա-
լէՀլէհէյլէ, վէ քահանիլէր պօրատա

Digitized by Google

վարլե ասաբտալաբ ։ 27 – Եզեկիա ասա-
խի մուհրտագանըն մէզտավ խաչէրինուէ
թագտիմ օլաճմասընըն էմր էյլէտի.
վէ մուհրտագ թագտիմինէ պաշլանըլ-
աքդաւս պօրսալարլէ վէ խայրէ մէ-
վիլի Դաւիթին ֆաուէէ ալէհ ևէրիլէ
ՅԱՊՊԱ մէզմուր օգուսմագա պաշլա-
նըլսըր։ 28 – Վէ մուհրտագա խիթամ
պաւլանճալա գաւասր պիւթիւն ճե-
մի՛սի՛ ակճամ էյմէքքամ, մանզանին-
ևէր թէզանի էյլէմէքամ վէ պօրսա-
զէնևէր պօրսա չալմագաւս խոխլէր ։
29 – Վէ մուհրտագա խիթամ պաւլաք-
զընաս՝ մէվլաք վէ անըն իլէ պէրապեր
պաւլանանլարըն ճիւմլէսի էյլիսով ակ-
ճամ էյլէսևէրէր ։ 30 – Վէ մէվլաք Եզէ-
կիաս իլէ բէ՛խելեր Ղևիվիլէրէ՛ Դաւիթ-
թին վէ նէպի Աասափըն քէլամ՚ոսրՂլէ
ՅԱՊՊԱ համաս էյմէկլի էմր էյլէտի-
լէր. անվեր տաճի մէսերրեթվէ համան
էտտրէքք՝ էյիսվով ակճամ գէլսրլար ։
31 – Վէ Եզեկիաս Ակճամով վէրէ՚ս՝
Շէմաճի քէնանիէրինիվի ՅԱՊՊԱ Թագա-
ճաս էյմանինվ. եագալաշըպ պէյթ իւր
ՅԱՊՊԱ զէպիհէվէր իլէ շինքր թագտի-
մէվէրի կէթիրինվ՚ ասաի ։ Վէ ճէ-
մի՛սի՛ զէպիհէվէր իլէ շինքր թագտա-
ճամիէվէրի, վէ կէօնիալտեն վէրէնվէրինի
ճիւմլէսի մուհրտագալար կէթիրտիլէր։
32 – Վէ ճէմի՛սի՛ն կէթիրտիլի
մուհրտագալարըն մէզտավրը նէթիմ
ագըղըր վէ նիւվ գօշ վէ իքն նիւզ գա-
զա ոլաւա՝ պաշնլարըն քճաֆֆեփեի
ՅԱՊՊԱ մուհրտագալար իչիւն խոր։ 33.
Վէ թագտիս օլաճանլարը ալիճը նիւզ
ագղըր վէ խուշ պինի գոյաւն խոր։ 34 –
Ճագտի քճահինևէր ազ օլաղըղնաան
մուհրտագալարըն հէվտանի նիւվիլէյէ
մուգիմ էտտր օլմասղլար. պաս էճլտեն
իչին թէքմիլ օլաճմասընաս վէ քճաս-
հինևէրէն թագտիս օլաճմասղրընաս
գաւասր պիրտատիրէրի օլաճն Ղևիվիլէր
անվերէ եատրմա՛ էյճմտիրէր, գիրաւ Վև-
նիվիլէր քէնանիէրինի թագտիս էճմէք
պատրնաս քճահինիվէրատէն զիյատէ
զայրեթվի խոխլէր ։ 35. Քէզագիք մուհ-
քտագալար՝ ակճամիճ թագտիմիէրինին
հաղը իլէ, վէ մուհրտագալար իչիւն օ-
լաճն ուշղատպաճ թագտիմիէրի իլէ
պէրապեր՝ քէօրէթ իւգրէ խոր։ Գևյ-
լէճճէ պէյթի իւր ՅԱՊՊԱՐՆ խրամէթի
թանգիմ՝ օլաճնաոս ։ 36 – Վէ Ակճահ
գաւմվի հայգրլաատղը իչիւն՝ Եզեկիաս
իլէ գաւմվի քճաֆֆեփեի մեհտաբ օլաղը-
լար. զէքրա պաս շէյ անաղըզի օլմասղ
խոր ։

ՊԱՊ 30

Վ՚ Եզեկիա պիւթիւն Իսրայէլ ի-
լէ ՅուգտայաՀ խոպեր կէօնտէրէպ, ճե-
րեմ՛ վէ Մ՚ոսէսէ տաճի Իսրայէլէն
Ակճահը ՅԱՊՊԱ իչիւն պատգի՛ն եթրա
էմ՚մէք իւզրե, Երուսաղէմ՛ պէյթի-
նէ ՅԱՊՊԱՅԱ կէլմէկլերի իչիւն մէքթ ատ-
լար եագտը ։ 2 – Վէ մէվլաք իլէ բէ՛խե-
լերի վէ պիւթիւն ճեմի՛սի՛ էքթինճի
այտա պատգի՛ն եթրա իչիւն Երուսա-
ղէմտէ միւճտվէրէ էմ՚միլեր. 3 – Զէ-
րա քճֆիյէթի էտտ՚ճէք մէզտատր քճա-
հինևէր թագտիս օլաճմատղը, գաւմի
տաճի Երուսաղէմտէ թէ՚ճէմմիս՝ էթի-
մէմիշ խոխլինտեն՝ ալ վագըթի իչրատ-
աճաս մուճպիէտիր օլմասղլար։ 4 – Վէ
պաս շէյ մէվլային՝ իճնինտէ վէ պիւ-
թիւն ճեմի՛սի՛ան՝ իճնինտէ խօշ կէօ-
րնճմէքլէ, 5 – Իսրայէլին Ակճահը
ՅԱՊՊԱ Երուսաղէմտէ պատգի՛ն եթրա
էմ՚միլե կէլմէկլերի իչիւն Բէէրսաբէ-
տեն Դանա վագընճաս պիւթիւն Իսրա-
յէլէ ի՛լան էճմէկի գաւրար վէրտիկեր.
պիրա՛ս Եազագղմ՚ղ օլաղըղ վէ՚ճ՚ի՛ն չօգ
սան պէրաս ուէ՚ճ՚ի՛ճաս էճմէմիշղէր խոխ։
6 – Վ՚է աս՚իլեր մէվլաք իլէ բէ՛խելերի
ի՛ատտ՚ճ՚ի՛նտան օլան մէքթուպղարէ
պիւթիւն Իսրայէլ վէ ՅուգտայաՀ կի-
տիպ՝ մէվլային էլերի ի՛ւզրե՛ էյ պէյնի
Իսրայէլէ, Աբրահամի՛ն վէ Իսահագի՛ն
վէ Իսրայէլին Ակճահը ՅԱՊՊԱ տէօ-
նէճճիւզ. օ տաճի Ասորեատան մէվլա-
նէրինին էլինտէն դուրթաւղմ՚ղ օլան
պագի՛լճիճի՛զ տէօճէ՛ճէք տիր ։ 7 –
Փէտէրլերճիճի՛զ վէ պիրտատէրլերճիճի՛զ
պէ՚կվէ՚մէճի՛նիվ, քի տանըլը էճտատա-
բըրըն Ակճահը ՅԱՊՊԱ ՚խտան էյմէ-
լէրճի՛լէ, կէօրտաճ՚ի՛ճի՛զ կիվի, Աե-
լահ տանըլըն խատպէյէճէ թէօրմ էյ-
լէտտ ։ 8 – Խմոն ի՛ճճատըրդ կիվի
պղրաճնըդղը ակրի լէշտիրմէ՚ի՛նիվ, տա-
ճճագ ՅԱՊՊԱ տիւթի՛ օլաւ՝ իլէլեպտա
թագտիս էյլէտի՛ի մուգատճինէ կէլէ-
բէք՝ Ակճահը՛ղ ՅԱՊՊԱ խրամէթ է-
տտինվ, թաս քի շիտատէի՛ զաղատը
սիգտէն բէ՛ն՝ օլաւնաս ։ 9 – Չէրա ՅԱՊ-
ՊԱ տէօնտուճ՚ի՛ճի՛զտէ՛ պիրտատէլէ-
րինվիզ վէ եվ՚ատտ՚ղրղ, պաս տի՛յտրա
՚տավտէի՛ էճմէկլերի իչիւն, քէնանիէրի
էտիր էտտինէլերին հատզտ՚ըրտաս մէր-
մէք պաս՚ճագտ՚ղար, չի՛նքր Ակճահը-

Digitized by Google

ՅԵՐԷՍ ԲԱՊՊ բա՛ուֆ վէ բահիմ՝ օլմայըճ՝ անոնա տէօնութ.յիւնիւզ թաղտիրատ եվէզիւնիւս տիզատէն չէփիմէ.լէ ճէք տիր՝ ատէտիլէր։

10 – Վ.է ատա՛իլէր եֆէնտի՛ իլէ Մահաատ տուխյարըճանատա, Զուբուզզանա վազըրնճայա գատառը շէհրատէն շէհրէ տօղ.լաշըրլար իսէ տէ, առնէրի իսթ.հ.ղալա վէ թահգիգէր էյթ.տիլէր։ 11 – Ֆաղայի՛ Առէր վէ Մանահատ վէ Զուբուզզանատա պա՛զը ատէտիլէր թէվազա՛ էտիպ՝ ը-քատաազէմէ կէլտիլէր։ 12 – Վ.է Ցուգա իւզէրինէտ ատթի ԲԱՊՊՂՆ քէլտա՛ մահճանճէ մէվիզ իլէ բէ՛իւէրին էմիրնի իճրա էյմէկ իչ.հուն, առնէրին գաշկինի պէրէ.լէտիլմէկ իւզրէ՝ Ալլահը էյի վար իսթ։

13 – Վ.է ֆէրինճի այտա ֆէյթիր պայրամընը իճրա էյմէկ իչ.հուն Ցրաատզէմ.էվ վաֆիր խալգ թէճ.էմիհ.ւ՝ էտէրէք՝ ղայէթ պէյ.հ.ւք պիր ճէմա՛ատի օլատ։ 14 – Վ.է գաւգըպ Ցրաատզէմ.էտէ պատ.լանան մէզզայ.հ.լարը վէ պատ.խաւը մէզզայ.հ.լարընը ճիւմ.լէսինի գատ.լատրատագ կէգրան տէրէսինէ ատթ.տըրլար։ 15 – Վ.է ֆէրինճի տըրն օն ատօրա.հ.նատ պատաք գատրպանընը զէպ.հ էյթ.տիլէր, ֆէյ.հ.ղինէրը իւչ Վ.եֆ.իւիլէր տատթի տ.ւնա՛ճատ օլատ՝ ֆէնաիլէրինի թաղտիտ էտէրէք պէ.լի իւր ԲԱՊՊԱ ճէ.հրատագ.ար կէթ.տիլէր։ 16 – Վ.է Ալլահ ատէմի Մ.հ.մատ.նին չէրի՛.տի՛ ընա կէօրէ նի.հայմ.ար իւզրէ ևէրլէրինէտ ատատ.քատրատ։ վէ քատհինէրը Վ.եֆ.իւիլէրին էլ.հնատէ գ.ոնը տատ պէրֆէրէր իսթ։ 17 – Զ.իրա՛ ճէմա՛ատի տատ ֆէնաէրնի թաղտիտ էյմ.էմ.իշ չէգ ֆիմ.ատէլէր պատ.լանմ.ատ.նալ, թահիր օլմատ.նատրը ճիւմ.լէսի իչ.հուն պատաք գատ.զատ.ւրընը ԲԱՊՊԱ թաղտիտ էթ.մէք իւզրէ Վ.եֆ.իւիլէր զէպ.հ էտէրէր իսթ։ 18 – Զ.իհ.ղի Ութրեմ.ուն.ի վէ Մ.ուհատատէն վէ Խաաթատ իլէ Զուբուզզանատն օլատ չէգ խալգ թ.ուհ.ֆէր օլատ.նմ.ուշ.ար օլատ, խ.իլաֆը չէր՝ օլատ.ուգ, պատաքի՛ էյթ.տիլէր։ ֆաղայի՛ Ցզ.ի.կիտ պատ.նըլար իչ.հուն տատ՛ատ էտէրէք, 19 – Մաղատա թահիհ.ի իւզրէ Խ.ուհ.ֆէ օլատ.նմ.ատրլար իսէ տէ, էճատատ.ուրընը Ալլահը օլատ ԲԱՊՊ Ալլահը խատ.ւատ.ը գատ.լալէ թահ.ւէգ էտհ.ւնէրի.ն ճիւմ.լէսինի քէբիր օլատ ԲԱՊՊ 'ատֆ էյ.լէ՛ ատէտի։ 20 – Վ.է ԲԱՊՊ Ցզ.ի.կիտ տի.հ.լէչ.ի գավմ.ա չէֆտատ վէ բատհիմ՝ օլմ.ազլէ՛ ատ.նա տէօնութ.յիւնիւզ թաղտիտատ ևէզիւնիւզ տիզատէն չէփիմէ.լէ ճէք տիր՝ ատէտիլէր։

21 – Վ.է Ութրատազէմատ պատ.լանան պէ.հ.ր Խ.ուհ.յէ.լ էտէտ կիւն ֆէ.հ.ր պատ.յրամընը քէմ.ատ.ը մէտէրէ.հ.լէ իճրա էյմ.էմ.իշ.ար։ Վ.եֆ.իւիլէրը իւչ քհ.ինճի.լէրը տատթի կիւնատէն կիւնէ ԲԱՊՊԱ հատմ էտէրէ.լ.ը ևէզ.քէ.ը տէտատ.ը մ.ուտ.ուգի տատ.լէ.հ.լէրէ ԲԱՊՊԱ գ.վ.ատ օգ.ուրատ.ար իտի։ 22 – Վ.է Ցզ.ի.կիտ՝ ԲԱՊՊ հ.ուգ.ուրատատ կիւզէ.լ մ.ուտ'.լիւմ.ուճ.ի՛ գ.ոյ.ուն.ի Վ.եֆ.իւիլէրի.ն ճիւմ.լէսինի թ.ուհ.ֆէ էյ.լէտի. ատթ.ար տատթի է.ճատատ.ուրընը Ալլահը ատէտիլէ.լ.ի զէպ.հ էտէրէ.լ.ը։

զամՀլարը երգաբլար. պա՛տէհս պիւ-
թիւն պէնի Խարխել Հեր քէս միրաթնա
քէնաի չէհրլերնէ՝ աւաւեթ էթ ասիլեր։
2 — Ա՛է Եզեկիա կերէք քահանիներ
րի վը կերէք Ղեւիլիներ, Հեր քէսի
քէնաի խրատեթինէ կէօբէ, եան՝ի
մահրաքարլար իլէ սէլամեթ թաղա-
մէլերինի թաղամա՛ էթմէք, վը ԻԱՊ-
ՊՂՆ մէրքէնլերինին գոփաւարքնաս
խրատեթ էտիւ՝ շիւքր ու Համա՛ն էյլե-
մէք իչուն քահանիներ իլէ Ղեւիլիներ-
րին ֆըրգաւարքնր նէվակէնլերինէ
թա՛ՀԻն էյլէտու։ 3 — Ա՛է մէրքէ մահ-
րաքաւար իչուն, եան՝ի ԻԱՊՊՂՆ չէ-
րի՛սթիքնաս եաղըլը օլարդ իւզրէ,
սաւսաղ վը սախլամա՛ մահրաքարլարը վը
սէզի կիւնլերի վը այ պաշարը վը
մա՛այլէն պայրամլար մահրաքարլարը
իչուն քէնաի մէսիհաէն պէրը գըմա՛
նախո՛ էյլէտի։ 4 — Ա՛է Իրաւասղեմ-
ան սաքին օլան գաւմա՛ն՝ քահանիներ
իւէ Ղեւիլիներին՝ ԻԱՊՊՂՆ չէրի՛սթը-
նէն էՀթրաճնաս սէպապի էթմէտլերի Հ-
չուն ան՛լերէ Հիսաէլերինի վէրմէտլերինի
էմի՛ էյլէտու։ 5 — Ա՛է պաս էմի՛ Իլան օ-
լըճնաղըճնաս՝ պէհնի Խրատել պաւղաս-
լարն վը չէրեաց վը եաղ վը պաղն վը
հեր նէմ՛ Հաթարս մանահաւլաքնէն
Հաւթաճնաս լարդնը քէսթէթլե կե-
թիրտիլէր։ վը հեր չէյին՝ Հաւշրհնիս
քահրէթլե կէթիրտիլեր։ 6 — Ա՛է ճաս-
գաս չէհրլերինաե սաքին օլան պէհնի Խ-
րատել վը ճահաց սահաի գդուհնէսր Հ-
լե սէղղէլարդ՝ Հաւշրհնիս կէթիրտիւ-
լէր, վը քէնահիլերին Ալլահը ԻԱՊՊԱ
Հաթաճոս էթահիլերի մահաստաես չէյ-
լերին՝ Հաւշրհնիս ԼԻՒՒէրով եղղաղլար։
7 — Հաչհնճիս այաս երղրնայրը եղղ-
մաղա պաշլայլով՝ եէտինճի այաս Հէնք-
մել էթմէտլեր։ 8 — Ա՛է Եզեկիա իւէ
բէ՛Հլեր կէլիպ երղրնայրը կճօթսիւք-
լէրինաե՝ ԻԱՊՊԱ Համա՛ն ան՛էնա, վը
ան՛ըն գաւմա՛ն Խրատլէր խայր ասա՛ար
էթմէտլեր։ 9 — Ա՛է Եզեկիա քահանի-
լեր իւէ Ղեւիլիլերէ երղրնայր Հագ-
գընաս սհա՛ար էյլէսիլինաե, 10 —
Պէյթի Սադովկաան օլան քահանի Հ
ա՛զարա ան՛ան ճէվապչն՝ Պէյթ
իւ ԻԱՊՊԱ Հաթաճոմլեր կէնՀրիւ-
մէ պաշլանրլըլըսաան պէրաս նէյիպ
ատյարք, վը փէք չօգ Ֆապլա գալըր.
զիրաս ԻԱՊՊ գաւմընր պէրքէթլեաի,
վը Ֆապլա գալան իչնէ պաս վաՀիր
չէյ սոր՝ ասաի։

11 — Պահնաե իւզրնէ Եզեկիա
պէյթ իւ ԻԱՊՊՏԱ անպարլար Հագդը-
լամնալարդնը էմ էթ մէքլե՝ Հաղդրլաս-
տըլար։ 12 — Ա՛է Հաթաճոմ վէ Հէշ-
բիս վէ մահգաստես չէյլերի աստղա-
նէ իչնէրի կճօթհէրսլէր։ վէ պաշա-
լարդն նաղդրը Ղեւիլի Փանահիա օլաս՝
պրհատերի Սեմ Հանդնամա՛ավինի Հատ-
13 — Ա՛է մէյիք Եզեկիա իւէ պէյթի Ուէ-
լահդն բէ՛Հթ Ազարիահդն էմի՛ իւզրէ
Քահանիներս վէ պէրհատերի Սեմինին
Հաթարի ը Հաստրնահամ՝ Ցէգքնէ վէ Ա-
զարիահ վէ Նահաթ վէ Ասահել վէ Ցե-
րեմոթի վէ Ցավզաբաթ վէ Եղիել վէ
Ցեսմնգքնաս վէ Մաասէ վէ Բանաես մէ՛-
մահրաքար Հատրլեր։ 14 — Ա՛է չարդ Հա-
բահֆքնաես օլան գաֆսա՛ճոմ՝ Ղեւիլի
Ցեմիանդն օդլու Ցավբե ԻԱՊՊ իչնէն օլան
Հաթաճոմլէրը իւէ ագահաս չէյլերի Հ՛Ն-
զի՛ էթմէտք իւզրէ, Ապլահ իչնէն մահ-
Հաթ եպէրբի՛ Հաթաճոմլեր իւէրնէն Նա-
զդրը Հան։ 15 — Ա՛է ատդն Հաճսի՛ բ ի-
ատրէսնիատ քահանիներին չէհրլերնի-
ատ քէնաի պէրհատերէրնէս, պէչիւէյ
վը քահչիւէյ ֆըրգաւարքնաս Հաէպի՛
էթմէտքէք իչի Ցգդն վը Մ՛ինիամին վը
Ցեհատ վը Սեմայիահ վը Ամարիահ վը
Սեքենիահ իհսալ օլաղնատս։ 16 —
Պահնատան մա՛ատս Նէսէպ քահաղլատ-
րդնատս Հագդրմէյ օլարդր իւզրէ՝ քէնա-
տի Նէվակէթլերինէ կէօբէ ան՛ամբ օլ-
տրգաւարբ Խրատեթլերինի Հ՛ՆՀ էթմէք
իւզրէ Հէր կճօնհէն իչի Հչնէն պէյթ
իւ ԻԱՊՊԱ կբսէն վը Հաշ Հաւշրնբ
կէչկին օլան էյրքէբլերին ճճաւլէաթնէ,
17 — Հէմ՝ նէսէպ քահաղլատնատս Հագդը-
մ՛էյ օլարդ՝ քէնաի քահանիատարլարդնատ
կէօբէ քահչիներէ վը նէվակէթլերինէ
կէօբէ մէ՛մահրաքէթլերինատ վը ևիրմի
Հաւշրնատն Հօգաւրբ պաւղաղնան Ղեւի-
լիներէ, 18 — Հէմ՝ ատ նէսէպ քահաղ-
պրնատս Հագդրմէյ օլան ճճաւլէ Հ՛Ցլ ի
պէյթլերինէ, Հաւնի գէվճէյնէ վը օ-
զդաւրբ վը գըղդրբնի մէ՛ճմա՛ինէ
Ր՛Ն՛էզի Հ՛ՏՏէյ Հ՛ՏՏ, զիրաս սբտգ իւէ
քէնահիլերինի Հաթաճոմ Հաէրլեր խոհ։
19 — Ա՛է պահնարբն չէհրլերի ճճ-
վարբնատս օլան Հաթարլարդնատս, պէչին
Ահատնի քահչիներ իչնէն պէհէր չէհր
Համլերի գատյատ օլաղնան ատահմիէր քա-
հանիներին հէճ էրքէբլերինէ, վը Նէսէպ
քահաղլատրդնատս Հագդրմէյ օլան Ղե-
ւիլիլերէրին ճճաւլէաթնէ Հհատնէր վէրբր-
լէբ խոհ։ 20 — Ա՛է Եզեկիա պէյթի ու-

Digitized by Google

Ցուդասաս պէղլէճճ Հարէքէթի էտիպ՝ Ալլահը ՐԱՓՊՂՆ 'ինանիւոտ էյի վէ տօղրու վէ հազգ օլանը իշլէր իտի։

21 – Վ.է պէյիի Ուլլահըն խրատէթինաւտ վէ չէրի'ատի իլէ էմիւերին թճրսանընտաս պաչլատըղը Տէր իչի Ալլահընը թաալէզ էտէրէք՝ պիւթի իւն եւբէքլէ իճրա էտիպ մուվաֆֆագ օլտաս։

ՊԱՊ 32

Պաս մատաուէլէր վէ պաս ատաստաղայանա ոճդրա Աստրեատան մէլիչի Սենէքերիմ կէլիպ՝ Ցուդա տէյրըն կիրէրէք, սուրլաս շէհիրէչի ֆէհմ չէթինէք մուգաէսիչլէ անլէրի մուհասէրէ էյլէտի։ 2 – Վ.է եզեկիա՝ Սենէքերիմին կէլիպ Երուսաղէմ 'ալէչինէն մուհասիրէպէ էթմէք մէլումանտա օլտըղընը կէօրմէքլէ, 3 – Շէհրին խարիճինտէ պուլունանն չէշմէլերի գոփմամագ իւզրէ բէ'իլէրի վէ գահրէմանլարը իլէ միւչաւիրէ էթտի. անլէր ատախի ոնտա մուա'ավինէթի էթտիլէր։ 4 – Վ.է գավմ՝ քէօրէթի իւզրէ Թէճճմիւս՝ էտիպ, Աստրեատան մէլիքլէրի կէլտիյինտէ նիճինի չօգ սաս պուլատընը՝ տէչիրէք, չէշմէլերին ճիւմլէսինի վէ ախյարըն օրթասընտան ճարի օլտն չալը գոփատըլտը։ 5 – Վ.է Նէվի՞ – քէպ ի գավվէթինէ սուրըն հէվ եզեգըլմէչ ևերւէրին պինա էտիպ՝ գուլլէրի ևիւքէթճէ տի, վէ խարիճինէն պիր ատիկը սուրը ատախ ինը եյնէրէ։ վէ Դաւիթի շէհրինտէ Մէլօնը թա'միր էտիպ՝ քէօրէթի բէզրէ սիւռ իւէ գուդանդար էտտըր։ 6 – Վ.է գավմ՝ իւզէրինէ մուհասիրպէ գատիճանը թա'նեին էտիպ՝ անդլէրի շէհրին գոփատը մէչատընտա քէնտի եանընտա ճէմ՝ վէ անլէրի թաալի իճէ էտէրէք, 7 – Գոնվվէթի լէհիպ ճէսուր օլտէրդ։ Աստրեատան մէլիչինէն վէ անդըն իւէ պէրտապէր պուլունանն պու քուլլուխէթի խուդգրն եիւգիճատնէ խավճ ու խաչնէթի էթմէ.լինիպ, գիւրա պիգիմ իւէ պուլունանլարտան անդը իւէ պէրտապէր պուլունանլարտան չօգ տըր։ 8 – Անդն իւէ պէչէր պաղատաը վար, լաքէն պիգիմ իւէ, պիզգ եատըմ էյի մէք վէ մուհասիբպէլէրիմիզտէ մուհասիրպէ օլմագ իւզրէ, Ալլահ՝մէզ ՐԱՓՊ վար տըր՝ տէտի։ Գավմ ատախի Ցուդա մէլիչի Եզեկիանդն պէօղլէրինէ իւ'իւ իւտաս էյլէտի։

9 – Պա'ատհաս Ասարհատան մէլիչի Սենէքերիմ, հէվ պէղիւքլէրի մա'խյէթինտէ օլտըղը հալտէ, Լաքիսի ճատհասրնէ երկէ՞տ խբէն՝ պէհատլէրինէ Երուսաղէմ Ցուդա մէլիչի, Եզեկիայա վէ Երուսաղէմտէ պուլունանն պիւթիւն Ցուդալաս կէօնատրէրէք, 10 – Ասարհատան մէլիչի Սենէքերիմ՝ պէղլէ պուլդրը. Սիղ նէյէ՞ իւէ իտիատ էտէրէք Երուսաղէմտէ մուհասէրէ իչինտէ օլտուդաս՝ օլդուդրդը։ 11 – Եզեկիա՝ Ալլահընդ ՐԱՓՊ պիգի Ասարհատան մէլիքլիներին էլինտան խէլտա էտէճէք տէմէ.խլէ, ա՞ղլդատան վէ սաս պղղէճատան էօլմէ.լէ իւ էալիմ՞ էմ մէք իւզրէ՞ սիգի ալտտի՞ մո՞զ մը։ 12 – Անդն միւթէճէ'ալտըր իլէ մէզգատ՞լտըրընը գաղտըրդը, Ցուդա վէ Երուսաղէմ՝ էհալինէ՞ Պիր մէզգատ էճդիւնտէ ատճատ էտտը, ոնդն իւզրինտէ պուլատը էտգաճագ սրնըդ՝ տէչէն պաս Եզեկիա տէ.լի՞մ մը։ 13 – Տիյարըրդն հէվ գավմ՞ լտրընա պէնիմ վէ էճատատրդն էտափատրդ լտրընը պիլմէ՞զ մի պինդ. օլ տիյարըրդն մինէվիէլէրինէն իւտնէտրդ քէնտի տիյարըրդըր էլիմտէն հէչ գուդրմ ատաս պիլտիւ՞ր մի։ 14 – Իճատատրդն հէլտը ևէ տափէլէրի մինէվիէլէրէն ճիւմլէ իւտնէտրդ ատատրդնտա հո՞նէգրտա մուգէմմէտ էտտը, քի տէհլին Իւտնէրդը տիգի պէնիմ էլիմտէն գուդրմ ատմատաղ մուգէմ էտտը օլաս։ 15 – Վ.է շիմտի Եզեկիա տիգի իզթիճաղ էճմէ.մէն, վէ պաս վ.էճդէ տիգի ատաղճմատրդն, տանա իհտնամատրդը, գիբաս հիչ պիր մինէվէ գա.մէ.լէ՞ն իւտնէտրդ քէնտի գամմէրը էլիմտէն վէ էճատատրդն էլինտան գա.ղրմ ատատրդնտա. գո՞ղատ գաղտը քի տիգին Իւտնէրդը տիգի էլիմտէն գա.ղրմ ատաս՝ տէտտի։ 16. Վ.է ոնդն պէնտուէլէրի ՐԱՓՊ Ալլահտա գատրդը վէ անդն գա.ղտա Եզեկիայա գատրդը ատատա չօգ ակտըղը տէղղէ.ճէ.լէր։ 17 – Վ.է Իտտըլէլին Ալլահը ՐԱՓՊՂ թա'հգիր էտիպ՝ ոնդա գատրդը տէղղէ.լէ՞ճ զըմնըհատաս՝ Ա՞՝էբ տէ.խյէրդրը մինէվէ էլէրինին իւտնէտրդը քէնտի գավմ՞տրդրը էլիմտէն գուբթ ատաս՞դրդ՝ տէ.ղրմ՞ ատաղ Եզեկիանդն տէղղէ.լէ՞ճ ատատրդն իւզէրինտէ պուլունան

Digitized by Google

Եբռատացեմ Եհալիսինի գօրգուտատ՝ միւղ ատրեղ գըլմագ իւզրե անկըրե երկըտեք սեռ իլե՝ Ղարդանի լիսանընտատ պատըրտըլըք։ 19 – Վ.է Եբռատացեմին Ալատը 'ալէյհինատ' ինատան եկինին իչի օլան ատիւնեա գատմիյորընդեն իլտհկլորը 'ալէյհինատ Թօյնէ կիպի սեզիլտիլեր։

20 – Վ.է պուռնան իչինե մեզիք Եզեկիա իլե փէյղամպէր Եսայի խոդ ի Ամովս տուա՝ ատ էմտիլեր վե սեմիայա տօղրատ ֆերեատ էդիլտիլեր։ 21 – Վ.է ՐԱՊՊ պիր մեզէք կեօնտերիպ՝ Ատրեատատան մեկիյինին օրտուսընատա պուլունան գատվէրի ատհիպլերինին ճիսմիէ տինի վե բէ'խլեր իլե գատպիմ ըլերինի վատրատա, օ ատախի խէճատլէրէ քէնտի ատհիյորընտա 'ավազեմ էդիլտի։ վե իլատհընդեն խոնահընինէ կիպի ատհիյինատ սատպընատան կելենլեր ատը օրտուսա գէլըճէ գատմէ էմտիլեր։ 22 – Պեզիլէճէ ՐԱՊՊ եզեկիա իլե Նրատացեմ էհատհինի Ատրեատատան մեկիյին Սեհնգերիպին ելինատէն վե ճիսմիէնին ելինատէն գատրթատրպ՝ անէրդի հեր թատրֆատան վիգպլե էմտի։ 23 – Վ.է Նրատացեմ ՐԱՊՊ իչինե թագտիրլեր վե Ցուգա մեկիյի Եզեկիա իչինե զիգըլմեմ էճեա կէթիրընլեր չօգ օլուպ՝ անտեն ապկրա ճիսմիէ միլլեմլեր նազարընտա միհթէրեմ օլատւ։

24 – Օլ կիւնլերտե Եզեկիա էօլիմ յտերե ճէմինտե խատալանմագդը՝ ՐԱՊՊԱ տուա՝ էդիէտի. օ ատախի ատնա ակյչէտի վե պիր 'ալամեմ վերտի։ 25 – Ֆագաթի Եզեկիա քէնտինինէ իհսան օլմատան 'ինայէթէհ մնագապէլե էմտի։ գիրտ գէտլերի թէքեպպիրը էդիէտի. պու ճէշտեն անդն իւպերինե վե Ցուգա իլե Նրատացեմ իւպերինե զազագ կելտի։ 26 – Լագրին Եզեկիա՝ կերէք քինտհտի կերէք Նրատացեմ էհալիսի գատըպինե թէքեպպիրութ իչինե թէվաշտա՝ էմտի. վե Եզեկիանդն կիւնէրեհտե ՐԱՊՊԸՆ զազատը իւպերէրինե կելտիի։

27 – Վ.է Եզեկիանդն ակրվէմի վե 'իզզէթի զայէմ չօգ օլմագդն. կիւմիւշ վե ալթընա վե գիգըմլիճի թատլար վե պահարատր վե գայգընմար վե հեր նէվ' գէյմէթլի էատվամի իչինե խազինէլերը, 28 – Վ.է պուզաղտ վե չէրսակ վե զէյթ էտդը մնհասուլմի իչինե մատհզէ՛թլեր վե հեր նէվ' հայվանտատր իչինե ահըրլատր վե սիւրիւճլեր իչինե ատզըտար ֆնշա էյլէտի։ 29 – Գէզալիք քէնտհտի իչինե շէհրիէր պինտա էտիպ՝ չօգ գայատե վե սըղըրլատա մնալիք ալատա, գիրտ Ալատհ անտա զայիմ օլտ իհսան էյլէտի։ 30 – Վ.է պատ Եզեկիա Գեհնդեն էտդըրըլըպ տատ մնթրէ ճիհնի գատֆայըպ՝ տատյտ Դաւիթի շէհրինինն զատդ խ ատատֆընտա կեմ իտդատ. վե Սզեկիա հէփ իշլերինատ մնավաֆֆագ օլատւ։

31 – Ֆատգաթի ակյատատա վուգտ՝ պուլտան 'ալամէմ է տատ'ըր տե՛տ՝ իլէմլէգ իւզրե Ներսէհլտն բէ'խլերի թատատֆընատան քէնտհ Եհանընտա իրտատ օլատնան ակֆիրլերդեն ԽՀՖԼԵՐինատ Ալատհ անդը իհ Եճրիպէ էտհդ՝ գայգընմատն օլատնդն քէտաֆֆէտնդեն գիրտգտ էչինե անդը իհ էդիլտի։

32 – Վ.է Եզեկիանդն ատվալդնդն պատգկյէտի վե Տհատհինատը իչիհ է գէյգամպէրը Եսայի խոդ ի Ամովսդն վատհի էէՆօպղնատա վե Ցուգա վե Ներատացեմ քիհթատպընատա եատպէմըշ տատր։ 33 – Վ.է Եզեկիա եճատատը իւպ տ՛յատյտ՝ անդը պէնի Դաւիթի գատպրլատրդն եվ-քատչինատ ատեֆնէլե գիրտ իւնե Ցուգա վե Նրատացեմ էհալիսի անտա վե ֆատֆընատա իհթիրամ էմտ տիլեր. օղլտ Մանասե տատհի անդն եերինէ մեղիք օլատւ։

ԳԱՊ 33

Մանասե մեղիք օլատղդնդատա օն հրթ եատշնատա օլատպ էւդե պէշ սենէ Նրատացեմ Ներատացեմտե հիւքիւմդմ էյլէտի։ 2 – Վ.է պէհի Ներայէլ եօհեմնեդեն ՐԱՊՊ-Գ'ն թատրտ էհատհյի թ-տ'իֆնէլերինե մէքրուհատքնատ կեօրե ՐԱՊՊԳ'ն 'ինանհատ քեմի իւ օլանը իչյէտի։ 3 – Վ.է փէտերի Եզեկիանդն երգմէշ օլատղդ միւրթէֆէ'ատրը թէքրտր պինտա վե Բահատիմ իչինե ատեզդեն իրտատ էտհպ՝ Աատտատվմի փուվ-լատրը եատֆատր, վե Ճհնատատը սեմատվհյինին քատֆֆընե 'Ներատացեմ էտհպ անդէրե Ներատ էյլէտի. 4 – Վ.է ՐԱՊՊԳ'ն Ներմի իւլէյհատա Նրատատացեմ մեե օլատճագ տատր՝ տատհյի պէկյի իւբ ՐԱՊՊՏԱ մեզատֆ-լատր պինտա էտիպ, 5 – Գէչի իւբ ՐԱՊՊԸՆ իչի Հավլատրնատա Ճհնատատ ը սեմատվհյինին քատֆֆընե մեզատֆ-լատր եատֆատր։ 6 – Վ.է եվլատդնդ իտդ ի Նհատմ տատերեհնատ տատ եչտն կեչհրիպ՝ միհնէ Ճհճհյիք վե ֆատչըլատ վե

Digitized by Google

ՀՀՀաաՅՅՇՇՀՀՀ էաՀՀՐՀՀ ՅՅՆՆՅՅՇՀՀՐ իՀՀ պաՀՀՀՐՀՀՀՀաա աաաՅՅՀՀՀՀ ՀաաՀ. վՀ ՐԱՊՊՀՆ 'ՐՀաՀՐՀաՀ գՀՀՀաաէաՀՀՀՀ քՀՀաՀՐՀ ՀՀաՀՀ ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ դՀՀՀՀաա ՀՀՀՀՀՀՀՀՀ։ 7 – վՀ ՀաաՓաՀՀՀ ՀՀՀաա ՓՀՀՀՀաա պՀՀՐ ՈՀՀաՀ ՀՀՀՀՀՀ գՀաաաՀ. աաՀՀՀ ՀագգբՀաաա ՀաՀ ԱՀՀՀՀ ԴաաՀՐՀՀ վՀ ՀՀՀՀ Ա՜գՀՀՀՀՀաա ՀՀՀՀՀ ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ՝ ՀաաՀՀՀՀ ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ պաՀ. 8 – վՀ Հ ՃՃաաաՀՀՀՀՀ ՀՀաՀՀաՀ ՀՀՀՀՀՀՀՀ՝ պաՀ. ՀՀՀՀաաաաՀՀ ՀաՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ պՀՀ աաաՀՀՀՀՀՀ գՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ՝ աաՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ՝ աաՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ ՀՀՀՀՀՀՀՀՀՀ՝

պիր սէնէ հիւ-քիւմէթի էյլէսիւ։ 2-ի՛ր ՐԱՊՊԱ՛Ն 'ինանընամէ ասղըռա՛ օլմադը իշ-լէյիւդ՝ փէյտէրի Դաւիթի յին մէղէլէնմէ նէ-բիւ-յէրէք, անանէն ասղա՛ նաս ասլա՛ ասափմասը։

. 3 – ի՛ր հիւ-քիւմէթի ինին սէքիզինճի սէնէ-սինամէ, ասա՛նա կէնա՛ էքէն, փէյտէրի Դաւիթին Ալլահընը Թա՛լէպ էթ-մէյէ պասլասադը. վէ օն էքինճի սէնէ-սինամէ Յուդա՛ վէ Երուսաղէմի միւթ-էֆէ՛ռլէրսանն վէ Առասդրավի փուֆ-լարը իւլէ դյնա՛ վէ տէօքմէ սանէմիէրէ-սէն Թա՛նրի՛նիր էթմէյէ պասլասադը։ 4 – ի՛ր Բաշհաղիմին մէղասհլարընընդանդն հաս-պուբրնաս երգասրլար. վէ անէլէրին խաղէրինան օլան կիւնէղ փուֆլարընը դէրդրդ՝ Առասդրավի փուֆլարընը վէ դյնա՛ վէ տէօքմէ սանէմիէրի փարէ փա-քէ էսիդ Թօզ էթա՛ր, վէ Խօշա՛ սանէ-քէ զէպղ էթմիշ օլանլարընն գասդրլա-րը իւ-զէրինէ ասա՛նը։ 5-ի՛ր քէսհինէ-րինի քիմիքլէրինի քէնտի մէղասհլարը իւ-զէրինասե ևսգըդ՝ Յուդա իւլէ Թրա-սաղէմի Թա՛թի հիր էյլէսիւ։ 6 – ի՛ր Մա-նասե իւլէ Եփրա՛ի վէ Շմո՛նընդն չէհրլէ-բինասե, Նէփթաղիմի գասդա՛ր, վէ ճի-վաղրըրընաս պասլանան խասդասդասա-բընաս ասախ դէյլէ Խոփը։ 7 – ի՛ր մէղասհլար իւլէ Առասդրավի փուֆլա-րընը գէրդրդ՝ դյնա՛ սանէմիէրի Թօզ էթ-սէքզանէն վէ պիւխ-իւ՛ն Խօյսէլ ասի՛յա-բընաս պասլանան հէփ կիւնէդ փուֆ-լարընը քէսնէդ սէֆ՛ էյի՛ սէքզանէն ոօնդա Երուսաղէմ 'ամլասի՛ էյլէսիւ։

. 8 – ի՛ր հիւ-քիւմէթի ինին օն սէքիզինճի սէնէսինամէ ասի՛յարը վէ պէյի՛ր Թասի՛ր էթմէսէքզանէն ոօնդա Սամփան իւ-զէ՛ն նահէ՛ռդը վէ շէհր մինա՛հիբզը Մասորիսյը վէ վադ'անի՛վիս Յովսէք իւ-զէ՛ն Յովսէքսդը Ալլասը ՐԱՊՊԻՆ պէյ-Թինէ Թա՛տիր էթմէ՛յէ կէօնսէքսան։ 9. Ա՛նէլէր սասախ քահհինէ ու'զամ Ֆիզկի-սանէն էսանիսան կէյսէրինասե՝ պէյի՛ր Յուդա՛ կէթիրէյէն, էսա՛նի գասփուճը Ղէսիլիէրին Մա՛սհասե իւլէ Եփրասին է-քինասէն վէ պիւխ-իւ՛ն Խօյսէլ պադգյ-չէսինասէն, վէ պիւխ-իւ՛ն Յուդա իւլէ Քնդիսասինասէն վէ Երուսաղէմ' սէքզէնէ-սինասէն Թօփսասը օլսդրգ՝ սէքզէնէ-րինի Թէլիմ՛ էթմիշլէր։ 10 – ի՛ր անէլէր սանը պէյի՛ր իւ-ր ՐԱՊՊԻՆ իշինի կէօ-քէն մէ՛մուրլարըն էյլինէ վէրսիյէր, պասնդսար տասախ պէյի՛ր իւ-ր ՐԱՊՊԱՏԱ իշլէյէն 'սամլէյէ պէյի՛ր Թա՛տիր վէ Թէճահաս էթմէլէրի իշինէ վէրսիյէր. 11 – Եսա՛ի՛ն սէսէկէրլէր իւլէ Եսփասճը-լարաս Յուդա՛ մէղէքլէրինինն խասդասդ էթմէքլէրի խասնէլէրին Թա՛տիրի իշինէ հօնսէլիյէ Թա՛շլասը վէ քէբհշլէք ասղա՛ղլասը սասի՛ն սէմնդ իւ-զդէ վէրսիյէր։ 12 – Պա՛ս սասէմիէր ասախ սրդգ-իւլէ իշյէրլէր իսի՛. վէ իշի իչէրի կէօ-Թէ իւ-զդէ իշինէ ամնէրին Նասդրլասրը Ղէսիլի՛ օլասդգ, պէյի՛ր Մէհասրէսէն Յեհի՛ վէ Ագդա՛ս վէ պէյի՛ր Կահաթի ասան Զաքասրիսս վէ Մէհասդասմ՛ օլասդ՝ սնա-սիգի ալէյհէրինասե մանհիր օլանլարընն Ճիւմլէսէ 'Ա՛ֆսիլէրասէն իսի՛։ 13 – Ա՛ֆ ասախ Համմնալլարընը վէ հեր կէօնէ իշ իշյէչէհէրինն Նասդրլասրը Հեմ՛ քահ-Թիպլէր իւլէ զասփէ՛ռճը-լասր 'Ա՛ֆսիլէրասէն իսի՛։

14 – Ա՛ֆ պէյի՛ իւ-ր ՐԱՊՊԱ ակէթ-բիւմէշ օլան ապէչէի՛ չէդասրսդչէլասրը գէմնան քահհինէ Ֆիզկիսա Մահաճինն է-լիյլէ Ա՛ֆսիլէն ՐԱՊՊԻ՛Ն չէհրի՛սի՛ քա-Թի՛ապընը պասլասա. 15 – Ա՛ֆ Ֆիզկիսա՛ Սահաճան քահհինէ խիհ՛ասէն՝ Պէն պէյի՛ իւ-ր ՐԱՊՊՏԱ չէհրի՛սի՛ քահհա-պրնը պասլասդ՛ ասէսի՛. վէ Ֆիզկիսա քահհինասը Սահաճան Թէհլիմ էյլ ասա՛։ 16 – Սահաճ ասախ քահհինապը մէլիյէ կէթիրիպ մէլիյէ խիհ ապէն՝ Պէնտէ-լէրինին էլինէ Թէհլիմ օլաճանդն քահՓՓէհինի՛ն անլէր Թ՛ճրա էյի՛ մէքտէ սիրլէր։ 17 – Ա՛ֆ պէյի՛ իւ-ր ՐԱՊՊՏԱ պասլասնան ապէչէի՛ չէդասրսդչ, ոօնը նասդրլասրը էլինէ վէ իշՇիլէրինն էլինէ Թէհլիմ էյի՛ սէքտէ՛ սէրլէր՝ սէսէ՛սի։ 18 – Ա՛ֆ դա-խի քահհի՛պ Սահաճան՝ մէլիյէ խասդէր վէրիպ՝ Ֆիզկիսին Ֆիզկիսա պասնաս պիր քահհասդ վէրդրնի՛ սէսէկէրէն ասնդրգ, ասնանէն մէլիյէին հահզասրընաս օգա-սասս։ 19 – Ա՛ֆ մէլիյէ չէհրի՛սի՛ քն սէօգ-լէրինին իշիհ՛ասէյի՛ կիւղ քէնասի էլգի-սէսինի՛ էրդի՛ասը։ 20 – Ա՛ֆ մէլիյէ՝ Ֆիզ-կիսայս վէ Աբդիսամ՝ իսի՛ն Սահաճաս վէ Աբդան իսի՛ն Միքայաս վէ քահհի՛պ Սահաճան վէ մէլիյէին պէնասէսի՛ Աս-յիսյաս էմի՛ էսիպ, 21 – Սկսունիդ, պէ-նիմ՛ իշյէսն վէ Խօյսէլ իւլէ Յուդանդն պադգյչէսի՛ իշյէն պասլասնդրգ՝ օլասս պասլ քահհասդն սէօգլէրինէ սասի՛ր

Digitized by Google

Եհովանէն զայդպէս 'ազիմ տիր' ասէ-ա՛ք։ 22 – Վ.Է Քեզկիա իւր մեհյրին ա-ասէմներէն էլտեկ նոզբերը Սեդրում խոն ի Թեկուա խոն ի Աարոնէն զէվճէ-ա՛ք օլան Ոզդա նէպիյէրին նէզտինէ կիմիզ պէզլե սէզլէսիւէը։ օ տաճի Եզեաղզմանէ Մասնասա ասքին օ-ըսը խոն։

23 – Վ.Է մերգասմէ անդերէ խիմ-պէն' Խորայէլին Ալլահը ԻԱՊՊ պէզլէ պա-յտըրը։ Սիզի պանա կէօնտէրէն ատմէ սէզլէյինիզ քի, 24 – ԻԱՊՊ' Իշիմ պէն պա մերքան իւզերինէ վէ անդէն էհալիսի իւզերինէ պէլա, եան'ի Ցուգա մեհյինին հալզարընան օգա-տըզլարը քիհանասա հոզդուրմէյ օլան լա՛նէթլէրին հիմմէթինի կէմի իրէ ճէ-յիմ. 25 – Ձիրա էլլերինին հէփ 'ամմո-լէրիյլէ պէնի զայդասա կէմի իրմէք իւզ-րէ պէնի թէրք էտիպ' զայրի իլահյա-քա պա՛հանա կոտպուլսը։ պա սէպէպ-ատէն զայդասը՛ պա մնահյ իւզերինէ ատէքթիւէ ճէք, վէ սէօնմէյէճէք տիր' ատէյիս պա՛յտըրը։ 26 – Վ.Է ԻԱՊՊ-ՏԱՆ տիս՛ոզ էյիմէք իւզրէ տիզի իր-տաղ էտէն Ցուգա մեհյինէն սէզլէյի-նիզ քի' Իշիմէյինի սէօզլէր խոտաս-ըզնատ Խորայէլին Ալլահը ԻԱՊՊ պէօյ-լէ պա՛յտըրը։ 27 – Փայլդին կոտնդայ-յըզդ Ալլահըն հալզարընատ թէվզազս' էտէքլէք' պա՛ մնահյ վէ անդէն էհալիս-ա՛ք 'ալէյհինէ օլան սէօզլէրինի տինդէ-տէյինիզ հալզարըմնատ թէվզազս' է-տէպ էլպհէնէ՛ք երբէյտզդ հալզարըմ-ատա տզդատըղդըն սէզէպատէն, պէն տատ-խի՛ դ տէյինէմիս։ 28 – Իշիմ է պէն պէնի էճատատըկատ զայմի՛ էտէրիմ, վէ զայդըրդատ հոլ բ տատյինէտ զօնատ-ճաքազդ. կէօզլէրին տատխի պա՛ մնա-հյ իւզերինէ վէ անդէն էհալիսի իւ-զերինէ կէմի իրէ ճէ՛յիմ' պիւհիւն պէ-զայդ կէօրմէյէճէք տիր. Ի ԱՊՊՉՆ պա-յտըրդը պա տըր' ատէտի։ Անդեր տատխի մեհյէ խոպէր կէմի իրտիլեր։

29 – Մ՛եհյք տատխի Ցուգա իլէ Երու-սաղէմին ճիւմլէ խիմ խ յորդայրդրնք ՀԷՄ' էյիտիրատի։ 30 – Վ.Է մեհյք Ցու-գասդըն ճիւմլէ տատմէրէի վէ Երուսա-ղէմ' սէքէնէսի վէ քհոհյինդէր վէ Ղ.ևէվիյիկեր վէ պէշյիւք, քհուչիւք, պիւ-ք՛իւն գաամ էլէ պէյի՛ իւր ԻԱՊՊԱԼ չըզդրդ' անդեր տիյինդեր իչէն պէյի՛ իւր ԻԱՊՊՏԱԼ պա՛յտուհյդ օլան 'տոհ քի-ի՛ատդըն հէփ սէօզլէրինի օգուտատս։ 31 – Վ.Է մեհյք մնահյ իւ մնախատըն-տատ տատըստագ, պա քիհ՛ատդատս եատ-զըլմէյ օլան 'տոհդըն սէօզլէրինի իչէն ԻԱՊՊՉՆ թ՛ատիգինատ եիւրհատ-մէք վէ անդէն էմրլերինի վէ չէհատեի-լերինի վէ գանունդ՛ատրընը պիւհի իւն գայդինատէն վէ պիւհ իւն ճանդնատան հնդեղ էյլեմէք իւզրէ ԻԱՊՊՉՆ հա-զատրընատ 'տոհատ էյլէտի։ 32 – Վ.է Ե-րուսաղէմ' իլէ Բենիամինատ պատլատ-նանլարդն քհոֆֆեհենէ պա-' ահդը թ՛ատատիգ. էհ տիրատի. վէ Երուսաղէմ' սէքէնէսի է՛ճատատլարընդն Իսհը օլան Ալլահըն 'տոհդնատ հէօրէ հարէքէթ էյլէտինիլեր։ 33 – Վ.է Ցուգատ' պէնի Խորայէլին հէփ մեհյքէյէլերինատէն ճիւմլէ մէքրաւհատը գ՛ատդատրըզ' Խո-րայէլատ պա լանանդատրդն քհոֆֆեհե-նի քհոհյէրին Ալլահը ԻԱՊՊԱ 'խոպա-տէյի էհմ մեհյ մէճադա էյլէտի. վէ անդն հէփ կիհյէլերինատ է՛ճատատլարը-նդն Իսհը օլան ԻԱՊՊՉՆ թ՛ատրիգեմ-տէն ատամնատլատը։

ՊԱՊ 35

Պա՛տէհա Ցուգատ Երուսաղէմատ ԻԱՊՊ իչէն պատեքի իհրատ էտիպ' պիւ-րինճի տատրն օն տէօրտհէնատ պատեք գուրպանդրը զէպգ էյլէտիլեր։ 2 – Վ.է քհոհյինէյլերի քհոհյի մէ՛մուրիյէլերը-նէ գ՛ատպ պէյի իւր ԻԱՊՊՉՆ խըտա-մէհի իչէն ատէյերի գ՛ատրէմ էհնէրատ-ի՛ դ տէյ

պրբլայնքեզ՝ ասէ։ 7 – Ել Յովսէ Հայրն պատանւոյն գովմէնն հիւանդեան նե պատեք գոբպատնեք օլմադ իւրէն, սիւրիւէրեան օյասդ պին գոզտա իւլե օղլագ վե իւշ պին պրդբբ վէրսե. պատնայսր մէկլինն ծալքնասան խոր։ 8 – Բէ՛խոլէր տասեր գովմա, քեսհինէրեք վե Ղեւխիւլէրե կեսեհել խօշլողբլե հէսիւե վէրսիկէր. պէյթ Իւլայնէն նասդբբլայսբբ ֆեգկեա վե Զաքարեա վե Յոհաննէս անունլու Ցանգ ասնայել վե Ղեւխիւլէրին բէ՛խոլէրի օլան Աստբեա վե Եէհէլ վե Յովսբաց պատեք իչինե Ղեւխիւլէրե պէշ պին գոզա վե պէշ եիւզ պրդբբ վէրսէրէր։

10 – Պեդյլէճէ խօսասէթ հայդբլայնդսդ՝ քեսհինէրեք քեհան եէրլէրինասե վե Ղեւխիւլէրը նեվդեհէլէրինասե մէկլիյին էյուր իւզբե տասբսդ. 11 – Պատեք գոբպանընբե զեպ էհասիկէր. վե քեսհինէրեք էլլէրինասեն գոնբ ոբդ սերփասիկէր. Ղեւխիւլէրը տասի սեբէլէրբե եէրպաղսիւլէր. 12 – Վե մասհրասդա իչինե օլանբը պյբբբդ անկերի, Մովսեսին քիհանդրնասա եասդբլմբը օյասդբը իւզբե, ԻՄՊՁԱ Թասգասիմ էհասիկէրի իչինե, գովմբն օղուլլասբը խանհասանլարնա կէօրե Թասգասիմ էհասիկէր. սբդղբլասբը տասի պէյլէ էհասիկէր։ 13 – Պատեք գոսգսսդբը տասի գասնասնբը իւզբե ալեճէսոե քեպդսդ էհասիկէր, ֆասգսհ գսյէ– Թասգասիմէկէրի Թէհնիճէրբե վե գոզգսն վե Թասվասսա փէշիբիդ՝ անկերի գովմբն օղուլլարբընդ ճնմալէսինե չսսդսգ Թեվգի՛ էհասիկէր։ 14 – Անտոն ասդբսա քեհնիկէրի իչինե վե քեսհինէրեք իչինե հայդբլայսդսդբբ, պերա պէհ Ահասդան քեսհինէրբե ասհշսնա գաասդբ մնհրասդբբ վե եասդլասբբ Թասգասիմ էհասիկէրբե մեդշդսլ օլասբար. սդա էճյասէն Ղեւխիւլէրբե քեհնիկէրի իչինե վե պէհէ Ահասդան քեսհինէրբե հայդբլայսդսդբբ։ 15 – Վ.է պէհէն Ասաֆասան օյասն մնհդանհիլէբբ Դասհասիհին վե Ասաֆ իւլե Եմհասբեն վե մէկլինն եասհեհասա պասլանհան նեպի Իդհասանբն Թէբդհասիկ մնհճեպհնճե մէկվէբլէրինասե, գասֆաճ ճյասդսդ ասհի հէր գասֆասսա պասբասլբ։ Խբասիկէրինասեն պյբբդմնլարբբ եկեհասիկ եէհասիկ խոր, չհնհքի պիրասեբլէրի Ղեւխիւլէրբ ասկեր իչինե հայդբլայսբբար։ 16 – Վ.է Յովսէս մէկլինն էմրի իւզբե պատեքի իճբա էյլեմեք, վե ԻՄՊՁՆ մեզպահբ իւզբերինասե մնհհրասդալարբ Թասգասիմ էհասիկէ մեք իչինե ԻՄՊՁՐՆ պհէհասբեն խբասիկէրի օլ կինե հայդբլանսդբ։ 17 – Վ.է հայդբբ պասլանհան պէհէն Իսրայէլ օլ վասդեհ պատեք իւլե ֆեհեր պյյբսասիճբբբ եէսդ կինե Թասգասիլար։ 18. Վ.է Սասմանէլ փէյդյասիզերինե կինհլերինասե պերա Իսրայէլասե պասհասիհբ պեր պատեք իճբա օլանհասիճբ իճբ. վե Յովսեսհան վե քեսհինէրբե իւլե Ղեւխիւլէրբե վե հայդբբ պասլանհան պհէհասբեն Յոդա վե Իսրայէլ իւլե ենբասասդեմ սեքէհեէհնեն իճբա էհասիկէրբե պաս պատեքնեն մհսլինի Իսրայիլ մէկլեքլերինասե հին պիրի իճբա էհասիկէր։ 19 – Պատ պատեք Յովսեսհանբն հհսքհսմհի ինեն օն սեքեզնեն սենեսինասե իճբա օլանհասա։

20 – Ճհսմլե պատ վասգսդ՝ սհասան վե Յովսհանդեն հեքբելի հայդբլայսհասանասն սոզբա Մբսբբ մէկլինի Նեքասսվ՝ Ֆբսսֆ գասբսլինասե վասդ՝ ֆասքբսհասա իսզերինեե մնհհրսեպ էհասիկէ իսզերե չէզմնդլե. Յովսհա սհասի անկն գասբսդբբ չէզգաբա. 21 – Ո իսե սհնա էյլեբբ կէօհասերինե՝ Էյ Յովսբ մէկլինի, սենեն պէհնի՛ իլե նէ՞ իչին վար, պէհ սդա կինե սհասա գասբբբ սհէյլ, սհնճագ պէհնի՛ իլե մնհհրսեպհսհ օլան խասհէյ գասբբբ չէզմէյնբ՛, զիբա Ալլահ՛ սհճէյ էհասիկէրինի իչինե պհսհա էմիր էյլեսհե. պէհնի՛ իլե օլան Ալլահասհա սհագնն, օյմնյա քի սենեն հէյհբ էսհ՛ սհեհա. 22 – Ֆհագհէ Յովսհա սհասնեն կէբբն սհասբմյբբ՝ սհնն իլե մնհհրսեպհ եէհասիկբ իհգբե թէպհսհ ի գբյասֆէհ էհեհա, Նեքասսվնն՝ Ալլահ՛ Թասքասիհասհա օլան սէօզլէրինի սհճկէհ Մսհկեդդսվ՝ ավասրհասա մնհհրսեպհ եէհ մէկլե կինհա. 23 – Վ.է Թէրհնասվբբ Յովսհա մէկլինի վհսքսդբբար, մէկլեք սհասին պէհսհէյրինեե՝ Պէհնի պհսհասհա չէզբբբնդբ, զիբա ֆէհեհա հայդբբ մէ ճգրսհ օլասբմ՛՛ սհեհա, 24 – Վ.է պէհսհէյրեք սհնճ օլ սհասհասհասհա չէզհսյբբդ՝ էհլինճէ սհգասհասհա գյսյբսդ Յբսհասհ էհասիկէրբ. օ սհասին վե Ֆհաֆհ էհսհդ էճհասհբրնեն գհսյբսդբհասհա սէ՛ֆին օլհնհասհ. վե պիհհին Յովսհա հայե Նբհասհդէ՛ Յովսհա իչինե սհնճ էմ՛

Digitized by Google

էթ ասիլէը։ 25 – Ովէ երեմիա Յովսիա հոգեքնաւ՝ մեռնիլէ ատոլլաք. մեռողանուն վէ մուղանիկէներէն Ցիւմիէթ տուխի պատ կիւնէ գուտուր մէրսիլէլերինուե Յովսիային գիքր էտերէք, անէլերի օֆօրաք Իսրայէլատ՝ տատէի էթ տիլէը. վէ անլէը իշլա մէրսիլէլերատ եռզըլմըշ տըր։

26 – Ովէ Յովսիանըն ասվալըրըն պատգիւլէսի վէ ԻԱՊՊՇՆ չէրի՝ ասի ընտատեռզըլըշլը, ալտըղը իւղրէ ճէյտ էթ ասիլէրի չատէնասի ը, 27 – Ովէ ատըն ասվալը իսկի իսատուլտուսան ՝ինհայէթինէ գատատ իշլա է Խոտայէ՝ վէ Յուգա մէմլէքէլերինին քիհ ատըղընատ եռզըլմըշ տըր։

ԳԱՓ 36

Ովէ ախիսրըն էհալիսի Յովսիանըն օղլու Յոահազը ալըղ՝ անը փէտրինին ևէրինաե Երուսաղէմատ մէլիքը նատագ էթ տիլէր։ 2 – Յովսիազ մէլիքը ալտղընատ երմի իւշ կուշնատ ալատ՝ Երուսաղէմատ իւշ տյ հիւքիւմէթ էյլէտու։ 3 – Ովէ Մըսրը մէլիքի ատը Երուսաղէմատ խալ՝ էտիպ՝ տիլատու եիւզ թատվիլ կիւմիւշ վէ պիր թատնիթ ալթուն ճէրիմէ տատը։ 4 – Ովէ Մըսրը մէլիքի ատըն գատնատը Եղիւկիմի Յոահազինէ Երուսաղէմ իւզէրինէ մէլիք նատագ էտիպ՝ իսմինի Յովսիակիմ թատվիլ էյլէտու։ վէ Նէքաւոզ ատըն գատնատը Յովսիազը ալըղ՝ Մըսրատ կէոթի իւրատու։

5 – Յովսիակիմ մէլիքը ալտղընատ երմի պէշ կուշնատ ալատ՝ Երուսաղէմատ ատ պիր ատնէ հիւքիւմէթ էյլէտու. վէ Ալատը ալատ ԻԱՊՊՇՆ ՝ինատինատ քէօթի իւ ալատը իշլէտու։ 6 – Ատըն ՝ատէյհինէ Բապելոն մէլիքի Նաբուգոդոնոսոր չէրգըմ՝ ատը Բապելոնատ կէօթ իւրմէք իւզրէ վէնճիրլէրիլ պատղատը։ 7. Ովէ Նաբուգոդոնոսոր պէլիճ իւր ԻԱՊՊՇՆ էտէվտի բնատան ալըղ՝ Բապելոնատ կէօթի իւրէրէք Բապելոնատ վատը՝ հէյքէլինէ գատտ։ 8 – Ովէ Յովսիակիմին ատվալըրըն պատգիւլէսի վէ իշլէտիքի մէքրուհիմի վէ անատ պատլատնատն ֆօտօ իշլի է Խոտայէլ վէ Յուգա մէմլէքէլերինին քիհ ատըղընատ եռզըլմըշ տըր. վէ անըն եէրինէ օղլու Յովսիքին մէլիքը գատտ։

9 – Յովսիքին մէլիքը ալտղընատ ը ուէքիզ կուշնատ ալատ՝ Երուսաղէմատ իւշ տյ օն կիւն հիւքիւմէթ էյլէտի, վէ ԻԱՊՊՇՆ ՝ինատինատ քէօթի իւ ալատը իշլէտի։ 10 – Ովէ երի էթի ատնէ մէլիքը Նաբուգոդոնոսոր ատը վէ պէյի իւր ԻԱՊՊՇՆ գըյմէյի էտէվտիքը Բապելոնատ կէթիրի տի. վէ Յուգա իւէ Երուսաղէմ՝ իւզէրինէ ատըն էճատէնէ պիրատաղէմ՝ իւզէրինէ ատըն էճատէնէ պիրատաղէրի Սեդեկիասը մէլիքը նատագ էթ տի։

11. Սեդեկիա մէլիքը ալտղընատ երմի պիր կուշնատ ալատ՝ Երուսաղէմատ օն պիր ատնէ հիւքիւմէթ էյլէտի ։ 12 – Ովէ Ալատը ալատ ԻԱՊՊՇՆ ՝ինատինատ քէօթի իւ ալատը իշլէրէքէ՝ ԻԱՊՊՇՆ էմրինի ԲԷՒՒՆԷՒՒՏ Երեմիա փէյղամպէրինէ Հատատըրատ թէվատատ՝ էթ մէտի։ 13 – Ովէ տատի Ալատ իյլէ ատատ ևէմին էթ տիրմիշ ալատ մէլիքը ՝նաբուգոդոնոսոր ՝ատը ալատ՝ Խատատիլինի Ալատը ԻԱՊՊԱ բիւճու՝ էթ մէքատանդ պատղատնէր փէքիէշտիրատի վէ գալպինի գատի ըստըտրատ։ 14 – Ովէ քհանհինէրինէ հէփ բէ՝իսլէրի վէ գավմ՝ թ ատ՝իքհէրէրինէ ճիւմլէ մէքրատհօթքնատ կէօթէ ՝իսատնդատրատ չօզատիմատրատ, վէ ԻԱՊՊՇՆ Երուսաղէմատ թ ատգատտատ էյլէտիլի պէյի թ նատիւք էյլէտիլէր։ 15 – Ովէ է ճատատատրըն Ալատը ԻԱՊՊ քէհնի գավմէրինատ վէ մէսքէնինէ մէրհամեթի էթ տիլի է՝ ևէրէն ըհատղրինէ էհ՝ատիլի է՝ ևէրէն ըհատղրինէ էհ՝ատիլի է՝ ևէրէն ըհատղրինէ էհ՝ատ

թայլաբերքն քեռեֆեֆոնի ամեհչէ եռագարագ, ոնքն ճիւմլէ գիգը յմէթի էտեվաթիքը թելեկճ էթոխլէր։ 20 – Վ.է ջէլըճաոն պագը գալտնլաբը Բաբելոնաս կէօթիւրտու. ան'էք ատախ օբաստաս Յաբո հիւքիւմէթի զէմոնքնաս ատչին քէնոտիսինէ վէ օզոլլաբըն գուվլըգ էթոխլէր։ 21 – Պաս տոսախ ՐԱՊՊԸՆ նըռեմիաս վասթաթաբլէ պօյօրթըշէ քէլտաքն խիմամը իչիւն վուգաս՝ պուլտաս, թէս քի տիյաբ քէնոտի ատպէշէբինէ նա՛իլ օլա։ Խոբտապիչէքինին հէփ կիւչլէբինտե, նէթմիշ ան'էնէ թէմամի օլաճ'ճայա գաստաբ սէպի թուխտաս։

22 – Վ.է Յաբո մելիչի կիւբտաբն պիրինճի ան'էնէնինտե, ՐԱՊՊԸՆ նըռեմիաս վասթաթաբլէ օլաճ քէլտաքնըն խիմամը իչիւն, ՐԱՊՊ Յաբո մելիչի կիւբտաբը բաս'հընը թէչվիգ էթոխլէր, օ տոսախ մէմալիքինին քեռեֆեֆոնիտե թաճրիբտաթլէ ան'իխտէքի վէճճ իպրէ իլ'ան էլլէսախ։

23 – Յաբո մելիչի կիւբտաբ պէզրէ պուչյուբբը. Իլահ ը սէմաթաի օլաճ ենհովա զէմիրնին ճիւմլէ մէմալիքինին պատնաս վէրիճ՝ ցուգաստաս վաթը՝ նըռեստազէմոտ քէնոտինէ պիր պէչի պինաս էթմէչի քէնոտիսի պոնաս էմը էթմիշ տիրտաճրէզգաստ անքն պիւխիւն գաստաճան քիմ վար իսե, օբյա չըգաբն, վէ Ավլահը ճհաթաս անքն իլէ օլաս,

Ե Զ Ր Ա Ս

ԳԱՊ 1

Վ.է Յաբո մելիչի կիւբտաբն պիրինճի սէնէսախտե ՐԱՊՊԸՆ նըռեմիաս վասթաթաբլէ օլաճ քէլտաքնըն խիմամը իչիւն՝ ՐԱՊՊ Յաբո մելիչի կիւբտաբն բաս'հընը թէչվիգ էթոխլէր, օ տոսախ մէմալիքինին քեռեֆեֆոնիտե թաճրիբտաթլէ ան'իխտէքի վէճճ իպրէ իլ'ան էլլէսախ։

2 – Յաբո մելիչի կիւբտաս պէզրէ պուչյուբբը. Իլահ ը սէմաթաի օլաճ ենհովա զէմիրնին ճիւմլէ մէմալիքինին պոնաս վէրիճ՝ ցուգաստաս վաթը՝ նըռեստազէմոտ քէնոտինէ պիր պէչի պինաս էթմէչի քէնոտիսի պոնաս էմը էթմիշ տիր։ 3 – Աբոնդզաստ ոնքն պիւխիւն գաստաճինոտան քիմ վար իսե, ցուգաստաս վաթը՝ նըռեստազէմ չըգըգ՝ Խոբտէքինին Ավլաճը ենհովանքն, եռաճ նըռեստազէմոտ օլաճ Ավլահն պէչիթիրի պինաս էչլէսախ, վէ Ավլահը ճհաթաս իլէ օլաս։ 4 – Վ.է նըռեստազէմոտ վաթը՝ պէչի՛ Ուլլահ ը խչիւն օլաճ մհաթէպէբրի՛ թուգտիմէլէքինտեն մու'ոտա, ոնքն հէմշէ հրիչէբրի, եռաճ կէբի գալտնլաբրն քեռեֆեֆոնի պաբպէկի տիյաբրնտաճ կիւմհիշ վէ ալիճուն վէ եչլէտա վէ հայվաճլաբր իլէ ոնտա եռաճաբմ՝ էթոխլիս։

5 – Զէմոտե նըռեստազէմոտ պուչյուճաճ պէչիթ իւբ ՐԱՊՊԸ պինաս էթմէք իչիւն ցուգաս իլէ Բինիամինին խոռեստաճաբէ՛իսրէլբէ վէ քեռհինէբր իլէ Ղեբհիսէբ գալտլիբէրինի Ավլահընը թէչվիգ էթոխլիք ատեմլէբր իլէ պէբտաբէր չըգտաբլաբ։ 6 – Վ.է էթոքեֆիլաբրնտաճ պուչլաճոնմալաբրըն ճհիմլէճի մհիթէպէբրի՛ թուգտիմէլէքինին քեռեֆեֆոնիտեն ֆազլաս կիւմհիշ գալտլաբ վէ ալիճուն վէ եչլէտա վէ հայվաճլաբի՛ վէ գիգը յմէթի՛ ատխիչէչէրէ ան'իկէրէ եռաճաբմ՝ էթոխլէր։

7 – Վ.է մելիքէ Կիւբտաս Նաթուգոնոսորըն նըռեստազէմոտեն կէմի իչիւն՝ քէնոտի իլտնընըն խոռեստինէ զոմբէ օլտըղը պէչիթ իւբ ՐԱՊՊԸՆ էտեվաթինը չըգտաբտաբ։ 8 – Պաճնէչտրբ Յաբո մելիչի Կիւբտաս՝ խոզնէտաբբ Մհիթրիգաս էլհչէ չըգտաբըվ, ցուգաս ըէ'իտի Սաթաստաբաս ատչտոգ թէելիմ էթոտ։ 9 – Վ.է ան'իչէրին 'ատէտի պուս տոբր. օթուզ ալթաճուն չէչէն վէ պիչ կիւմհիշ չէչէն վէ ենրմի ագուզ պըչագ։ 10 – Վ.է օթուզ ալթաճուն թոտ վէ իչքինճի ատերճէտէն ատօրթի ենիզ օն կիւմհիշ թոտ վէ պիչ 'ատէտ պաչգաս էտեվաթի խոտ։ 11 – Ալթաճուն իլէ կիւմհիշ էտեվաթըն քեռեֆեֆոնի պէշ պիչ ատօրթի ենիզ 'ատէտ խոտ։ Ումաքատաոբ պուռնչոբբ՝

Digitized by Google

ՀՀամիչէօնի Բաբելոն էասրէթ քնաէն ե-
բաս-ասպղեմ կէթէրիչէնէր իւլէ կէթէր-
սան։

ԳԱՓ 2

Վէ էսքր կէօհէնքէլէն, եասնի Բաբելոն մէկիչի Նաբաս-ադոնոսորի Բաբելոնա կէօհէնքսիչ քամմէնէլեր-սէն օլաս՝ էասրէթ սէն չզգան վէ ե-քաս-ասպղեմ իւլէ ճաղայա հէր քէս քէնա-սի չէհրինէ կէլէն էյուլէթ էհմալսի պաճնալար սարը. 2 – Զօրաքասդիլ վէ ճհա-ասա վէ Նէհեմիա վէ Սաղայիա վէ Հա-էգիա վէ Մաղրէքէ վէ Բաղասաան վէ Մասափար վէ Բաղաւէ վէ Հաէւսմ վէ Բասաիա իւլէ կէլէն վէ Խաթայէլ գավ-մընասան օլան սահէմլերին 'ասէտի պաս սարը. 3 – Պէնի Փարոս իքի պինի հիւզ հէյմ միշ իքի, 4 – Պէնի Սափասիա իւզ հիւզ հէյմ միշ իքի, 5 – Պէնէր Ափսհ հէտսի հիւզ հէյմ միշ պէշ, 6 – Պէնի Փահաթ-մովաբ, ճհասա իւլէ ճովաբրէն օ-գաւլարընասան օլարագ, իքի պինի սէ-քիզ հիւզ օն իքի, 7 – Պէնի Եղամ պինի իքի հիւզ էլլի սէօղիւ, 8 – Պէնէր Զաթու սօգաւզ հիւզ գէրգ պէշ, 9 – Պէնի Զաքքա հէսմի հիւզ ալթ միշ, 10 – Պէնի Բանի ալթը հիւզ գէրգ իւ-քի. 11 – Պէնի Բէբաւյի ալթը հիւզ հէրմի իւզ, 12 – Պէնի Ազգադ պինի իքի հիւզ հէրմի իքի, 13 – Պէնի Ադոնիկամ ալթը հիւզ ալթ-միշ ալ-թը, 14 – Պէնի Բագաւէ իքի պինի էլլի ալթը, 15 – Պէնի Ադին սէօղիւ հիւզ էլլի սէօղիւ, 16 – Պէնի Ատեր (եզե-կիասանան օլարագ) սօգաւսան սէքիզ, 17 – Պէնի Բէսաէի իւզ հիւզ հէրմի իւզ, 18 – Պէնի Ճօրա հիւզ օն իքի, 19 – Պէնի Հասաւմ իքի հիւզ հէրմի իւզ, 20 – Պէնի Գասբէր սօգաւսան պէշ, 21 – Պէնի Բէթլէհէմ հիւզ հէրմի իւզ, 22 – Իրիճաղ իր Նէտոփա էլլի ալ-թը, 23 – Իրիճաղ իր Աննաթովի հիւզ հէրմի սէքիզ, 24 – Պէնի Ազմաւթ գէրգ իքի, 25 – Պէնի Կասրիաթ ասրիմ վէ Կեփիրա վէ Բէէրովի հէտսի հիւզ գէրգ իւզ, 26 – Պէնի Ռամա վէ Գա-բաա ալթը հիւզ հէրմի պիր, 27 – Իր-ճաղ իր Մաքմաս հիւզ հէրմի իքի, 28 – Իրիճաղ իր Բէթէլ վէ Գույի իքի հիւզ հէրմի իւզ, 29 – Պէնի Նաբաա էլլի հ-քի, 30 – Պէնի Մակհբոս հիւզ էլլի ալթը, 31 – Պէնի Եղամ իր սաՀէր պինի իքի հիւզ էլլի սէօղիւ, 32. Պէնի Հարիմ իւզ հիւզ հէրմի, 33 – Պէնի Ղավգ վէ Ադիդ վէ Ոնով հէտսի հիւզ հէրմի պէշ, 34 – Պէնի Երիքով իւզ հիւզ գէրգ պէշ, 35. Պէնի Սենաաա իւզ պինի ալթը հիւզ օվ սուղ իտսի.

36 – Վէ քահանալէր, Ճհասա իսանէ-սանընասան օլարագ, պէնի Ճհգայիա սօգաւսան հիւզ հէրմի իւզ, 37 – Պէ-նի Եմմեր պինի էլլի իքի, 38 – Պէնի Փա-սհուր պինի իքի հիւզ գէրգ հէտսի, 39 – Պէնի Հարիմ պինի օն հէտսի իտսի.

40 – Վէ Ղևիլիլէր, պէնի Ովգաա-իսանան օլարագ, պէնի Ճհասա վէ Կադ-միել հէյմ միշ սահօվի իտսի.

41 – Պէնի Ասափասան օլարագ՝ մահ-զանէլէր հիւզ հէրմի սէքիզ իտսի.

42 – Գափսա ճերլարդն օգուլլարը պէ-նի Սհդում, պէնի Ասեր, պէնի Տհգ-մոն, պէնի Ակհուբ, պէնի Հաթիտա, պէնի Սուբաա՝ ճհամլէհ հիւզ օհաւզ սօգաւզ իտսի.

43 – Նաթհանիյիմ. պէնի Սիա, պէ-նի Ասուփա, պէնի Տարբաոթ, 44 – Պէնի Կէրոս, պէնի Սիա, պէնի Փա-դոն, 45 – Պէնի Վաբանու, պէնի Ագա-բա, պէնի Ակկուբ, 46 – Պէնի Ագաբ, պէնի Սաղմայէ, պէնի Ասան, 47 – Պէ-նի Գհդդէլ, պէնի Գասար, պէնի Ռհա-յիա, 48 – Պէնի Ռասին, պէնի Նհքոդ-դա, պէնի Գազզամ, 49 – Պէնի Ողզա պէնի Փասէ, պէնի Բեսի, 50 – Պէնի Ասքենա, պէնի Մահունիմ, պէնի Նե-փուսիմ, 51 – Պէնի Բաղբուկ, պէնի Ա-կուփա, պէնի Ասուր, 52 – Պէնի Բա-սաղոթ, պէնի Մէհիդա, պէնի Ասաա, 53 – Պէնի Բասղոս, պէնի Սիսարա, պէնի Թամմա, 54 – Պէնի Նեսիա, պէնի Ասեփա. 55 – Սաղամոնըն խասհսէնի օգուլլարը, պէնի Սոսէ, պէնի Սոփե-բարթ, պէնի Փարիդա, 56 – Պէնի Ճհ-գա, պէնի Դարկոն, պէնի Գհդդել, 57. Պէնի Սափասիա, պէնի Ատտիլ, պէնի Փոքարաթ-սաբաիյիմ, պէնի Ամի օ-լուգ, 58 – Նաթհանիյիմ վէ Սաղամո-նըն խասհսէնի օգուլլարըն քանաֆ-ֆէսի իւլ հիւզ օհաւսան իքի իտսի.

59 – Վէ թհզրհգա վէ Թհզրսաա վէ Գհրսաբ վէ Ադդոն վէ Եմմեսէն չյո-դրդ՝ քէնանի խանհսասանլարընը վէ նէ-սանալէրինին, եասնի Իսրայէլէն օլաս-սմասդալարընը կէօհէ էրմէչ մնագ-թէսիր օլմայանլար, 60 – Պէնի Դա-զալիա, պէնի Տոբիա, պէնի Նհկոդա, սայը իւլ հիւզ էլլի իքի իտսի.

Digitized by Google

61 – Վ.Է քահանին օգուտ ըլլորընտան պէտի Աբսիա վէ պէտի Ակիտա վէ պէտի Բերզիլի, քի Գաղաադացը Բերզիլլինկին դերզիլորընտան պէրի իւէ եվէլեդմիշ վէ անէրին խոհիլէ եատ օղատնդըշ տըր։ 62 – Գանէլար քէնտի նէսէպատմէլերինի տրատըլար խոհ տէ, պաւղատնմատը, վէ գայր ի Թահիր 'ատտ օլատնտըլար քահանիկներէն խոյատճ օղատնտըլար։ 63 – Վ.Է Ալիազարատիա անէլերէ՝ Թա Ուբիմ վէ Թաւմիմ իւէ պիր քահանի զատհար էտճէճէյ տէրին ապատա չէյլերատէն եէմէմէլերինի էմր էտ տի։

64 – Պիւրնէա նէմա'ատի գերդ իւէ պիր իւշ եվէզ ալիմդը քիշիտէն 'ասպարէմի խոհ։ 65 – Վ.Է անէլերին գատ վէ ճարիսէլերի եէտի պիր իւշ եվէզ օխատ վէ եէտի նէֆէր խոհ, վէ ապատըրընտան իւէ եվէզ մնդասնդի իւէ մնդասնդիյէ վար խոհ։ 66 – Ախիսըրը եէտի եվէզ օխատ ալիդը, վէ գաթըրլարը իւէ եվէզ գերդ պէշ, 67 – Տէվէլէրի ատօրի եվէզ օխատ պէշ, վէ մերքէպլերի ալիդը պիր եէտի եվէզ եվրմի խոհ։

68 – Վ.Է խոնէատան ըմ'իալէրինէտէ պա'զրը ներատատճմէ պատըտնտան պէրի իւր ԻԱՊՊԱ կէլոիքէլէրինէտ՝ պէրի Ուդդսը եէրինատ ինդու էմ մէրքէեէրըմ' թ'ապատնմէրը 'ատրդ էմ տի։ 69 – Իգիմատարըրը-նա կէօբէ ի'մնդասի խատինէսինէ ալիմդը պիր պիկ տիրէմ ալիմտա վէ պէշ պիկ մընա կիւմիշ վէ եվէզ 'ատտ քահանին լիտասը վէրտիլեր։ 70 – Վ.Է քահանիկները վէ Ղեւիլիլեր վէ գաժմ-տատն օղատնդար, վէ մնդասնդիկեր վէ գաժմտատճըլար վէ Նաթանատյիմ քէնտի շէհիրլերինէտ, պիւրթիւն Իսրայէլ տատթի քէնտի շէհիրլերինէտ տատրին օղատրդար։

ԳԱՊ 3

Վ.Է եէտինճի տյ կէլտիքատէ, պէտի Իսրայէլ շէհիրլերինէտ տատրին պատղատնմէրը օղատրդա, գաժմ' շտհար ը վատհիա կիսի Ներատատէմտէ թէճէմմիւ' էմ տիրէր։ 2 – Վ.Է Ցեատ իդտի ի Ցամսեգ իւէ ատնդի գատրնտատշդարը քահանիկները վէ Ձօրտատրէլ իդտի ի Սաղատթէլ իւէ գատրնտատշդարը գատդրդա, Ավրտամ Մովսէսին շէհրի'ատ ընտատ եատղրմէրը օղատրդը իւատրէ, մնդհրատգատրդար թ'ագտամ էյճէմէք իչիւն Իսրայէլին Ավրտամ էյճէմէք իչիւն Իսրայէլին Ավրտամ էյճէմէք իչիւն Իսրայէլին Ավր

առաքաւորքըլար ։ 11 – Անկէր տախի ԲԱՊՊԱ Հաամո ու շիւ-քր էաերէք՝ Զիքսա քէրիմ տիր, վէ 'ինայէհէթ Խոյայէկէ էպէտի տիր՝ տէյիս նէվպէհէ թէրէհնեւմ՝ էհ տիխիկէր . վէ գավմին քիաֆֆէխ, պէյի իւր ԲԱՊՊԸՆ թէ-տէկի գուբուլըղը իչիւն, ևրւքաէք սէս իկէ կիւլպանք չէքերէք ԲԱՊՊԱ Հաամո էհ տիխիկէր ։

12 – Վ.է քեաՀինէր իկէ Ղեւնիկէր վէ խանէտան բէ'խալէրինաէն եվվէլքի Հէյ.քէկի կէօրմէշ օլան նիյէ իխի ի-չայրար պաս Հէյ.քէկին թէմիկի ատկէ-բին կէօղէրի էօնէնէտ գուբուլըղըն-տաս պէշիյաք սէսկ տողտարլար , վէ Նիյէկէր մէսէրրէհ տէն Նաչի ևրւքաէք սէս իկէ նէտաս էհ տիխիկէր . 13 – Շէղիկ քի գավվ՝ նիտաս ի մէսէրրէհ էն սէտաս-տարը խալգըն տղլտարը սէտաստանան թէՀէրիգ էտէմէտիկէր . գիրաս խալգ ևրւքաէք սէակ կիւլպանք չէքտի. սէ-տաս տատիխ սէզագտան իշխէքլար ։

ՊԱՊ 4

Վ.է Ցուգաս իկէ Բէնիամինին տիւշ-մէնէրի՝ էաարէհ տէն կէլէնէրին Խա-ըրայէլին Ալլահը ԲԱՊՊԸՆ Հէյ.քէկիճէք պէնաս էհ տիկէլէրինէ իշհի տիկէլէրինաէ, 2 – Զօրտաքաբէլ իկէ խանէտաս բէ'խա-ղէրինին էտնէնաս կիւլով՝ Սիկին իկէ պէ-քատպեր պիզ սէ պինատաս չտղէշտղար՝ գիրաս պիզ տատխի Ալլահ'նընդըր սիկին կիտի Թ ատկեպ էաերիզ . վէ պիզի պաս-քատյաս կէմ իրէն Աատրատաան մէկէյի Ա-սարգտանըն կիւնէրինաէն պէրաս տանաս գուբպան Թ տագտիմ՝ էհ մէքաէք իզ՝ տէ-տէյէր ։ 3 – Լ.ագին Զօրտաքաբէլ վէ Ցէ-տաս վէ Խարտէլին տատ'իր խանէտան բէ-'ինէրէհ տնկէրէ Կէ.ԼԷՆ՝ Ալկահրմի-զաս պիր պէ.յիճ ինչաս էհ մէքաէք սիկին պիկիմ՝ իւէ իչինիզ եօգ տրր, Ֆագագիճ Ցաքաս մէկէյի Կիւրաքին պիզ էմ էհ-տէյէր իւպէ Խարտէլին Ալլահը ԲԱՊՊԱ պիզ Հաալնդզ պինաս էաուճէչիզ՝ տէ-տէյէր ։ 4 – Պաաճնաճն իւզէրինէ տիչտա-քըն խալգը՝ Ցուգաս գավմընէն էլլէրին-ճէ կէվշէտիպ պինաս էհ մէքաէք տնկէրէ էզիչ.էի վէքէրէքգ, 5 – Անկէրին մնագ-տէ տատխի խալճաղ էհ մէք իչինէ Ցաքաս մէկէյի կիւրաքին հէվ կիւնկէրինէտ Ցաքաս մէկէյի Դաքէհին տալճանճալը վճագիճ ընաս տէյին 'ալէչ.հէկէրինէ իւճ-քէհ.լէ միաճի հշաքլար Թ տէյիճտքլար։ 6.Վ.է Ատաէրտաքն տալճանճալը վճագ-Թ ընաս, տալճանճալ ընքն խալճ խատա-պընաս Ցուգաս իկէ Նքտատաղէմ՝ հ.Հագիճտ 'ալէչ.հինատ պէր չկքհայէհնատճ հտագ-տքլար ։

7 – Վ.է Ագատչէտին կիւնկէրինատ Բևսհեղտամ՝ վէ Մէկի րիգատս վէ Տագէհէչ վէ ատ'իր բէՀիգկէրէր Ցաքաս մէկէյի Ագ-ատչէտ հտագտքլար. մէքաէ տատքն խալ-Թ ը Ագատմ վէ լիսանը Ագատմ խագ ։ 8 – Հագիճմ՝ Հաէճատ՝ վէ քհատԹ իգ Սամ-ատա Նքտատաղէմ՝ 'ալէչ.հինէ մէկէյի Ագ-ատչէտ պատ մինվճալ խատրէ պէր մէք-Թ ատգ հտագտքլար ։

9 – Օ.է վագքիճ հագիճմ՝ Հաէճատ՝ վէ քհատԹ իգ Սամատա վէ տանկէրին ատ'իր րէՀիգկէրէր՝ Դինտավկէր վէ Ագփքատ-Թ ագկէրէր վէ Տագփատկէրէր վէ Ագէք-ատկէր վէ Ագքատկէրէր վէ Բագքտնճ-կքլար վէ Շատչանկքլար վէ Դագճկէր վէ Եգատմ՝քլար, 10 – Վ.է պէգ.յիճ վէ չէրատՀէԹ.լի Ագճնատփատքն Նագտ էտճգ Սամմագրատ չէհ.յկէրինատ խագճատն էՀ-տիչի ատ'իր միկէկէր, վէ Նէհ.յին պէ-րի Թ ատքատՀքնատ պատ.լատնանկքլարքն ատա-'իրէտի, իւս ագերքրհ ։ 11 – Ագատչէտ մկէկի կէօճատէրտագկէրի տկքհ Թ ատգ-տատքն ատ.ըրէտի պատ տագր. Կատճ՝

ՆէՀ.յին պէրի Թ ատքատՀքնատ միճ-Թ էմէքքնին գատկքտրկ , իւս ագերքրհ-12 – Մ'էկի.յին տ'ատկ'իճատիճ օլատճն քի Թ ատքատՀքնատճն պիգէ կէկէն նէՀատճ-կէր Նքտատաղէմ կէկիգգ տատ.ըրատք պինաս էտճգ Թ էկկէկէր գատկքտրատգ, օլ 'ատք վէ քէօճհ.ս չէհ.յին ինչաս էտճ.յօրքտր, 13 – Վ.է շիմճին մէկի.յին տ'ատկ'իճատիճ օք-տատճ քի էկէք պատ չէհ.յ պինաս օլատ-Նատգ տատ.ըրատք Ատատքկքրատճ, տանկէր խատ-քատճ վէ վէրկի վէ բէտմ՝ վէրմէկկէր , պէգ.յկէճճ մէկի.յկէրին իքտատճնաս գատ-գատք կէՀ իրմիճ օլատ.ըրքն ։ 14 – Իմինի պէ-գիմ Թ է'տգ.յիճ.շիճմիճգ աէրգ.յատճն օք-տատք էճ.լատն , մէկի.յին գի.յատն չէքատ-.յինի կէօրմէմիգ միճնատճգ օ.լմ՝գատ-քտգ, քէ.յֆի.յկէՀ.լ մէկի.յկէ խատպեր վէք-մէք իւգրէ պատճտ կէնատ.ըրտքք, 15 – Թատ քի էճատատաքկէն Թ ատրի.յ քհՀ ատ-պքնատճ ատատնքտրտճ. վէ օ.լ Թ ատրի.յ քհ-Թ ատգքնատճ պատ շէհ.յ 'ատք պէր շէհ.յ, վէ մէկի.յկէր իւգ վի.լատյկէրէհ զատտտրտք օ.լատ՝ գէմատն ք գատճտքմատն պէրատ ատ-նքն ատէրատ.ինատճ քհՀատճ չէքգատրտք-.յտրքնք, վէ պատ ատպէպատն օ.լ շէհ.յին խատգատգ ՀշտքգնքՀ պատ.լատգ տգի.լատյատնք

Digitized by Google

16 – Պիղ ասեխ մելիչէ խոսպեր վէրբ-բեղ քի՝ եկէբ պու չէհր պինա օլա-նաշ ասրլարը եասիբլըբաս, ասրի ըզ նէհրին պու թաբաֆքընաս հիսաէն գալմասըն։

17 – Մելիք ասեխ հաքիմ Հաէաւմ՝ վէ քհանի Սասնայա վէ Սամանթհա-ասա մելհէմէքբին օլան ասՙըր բէֆիգ-լէբբ վէ նէհրին էօրէ թաբաֆքընաս օլան ասՙիրէկ ասեխ իսկ դիքր ֆէբմա-նը կէոնսէբսի։

18 – Սէլասՙ վէ զալրհա. Թաբաֆք-մըզա կէօնսէբսիյինիզ մէքթուպ հաւ-զըրմաս գյասՙասի օլաճաղ մՙ՚ալ ասկլասրլար։ 19 – Ի՚է պէհսէն էմՙր սհա-ասար էտիպ Խուէէ էԼԽաղՙա ասրանըլ-աքգաս, պու չէհրին զէմանը գ ասեխմ-ասէն պէրաս մելիքլէրբե գասրը գալգը-շըզ, ասՙըն սէբաճնիսաճ 'իսեան վէ ֆէ-ասաս օլաճան կէլասիյ պալաճնիմՙշ ասրը։ 20 – Ի՚է Եբուասաղէմաճ գաւվէԼԻ ասա-հիսի օլաճ մելիքլէբբ պալաճնաճաղ՝ նէհ-րին էսհէ թաբաֆքընաս պալաճնան-լասրը քհաֆֆէհբ իսղէրբինէ հիսքիս-մէբ սհաբմէրբիյիզ ասՙիրէկ խասրաճ վէ վէրկի վէ բհամ՝ վէբիյբը խսի։

21 – Պաճնա պինա՚էն օլ ասեխլէրբին թա՚ԼԻԼ էհմէլէրբի վէ թաբաֆքմասան ֆէբմանն սհաասաբ էտինճէյէ տէյին օլ չէհրին պինա օլաճնմամաճ իչին էմր վէբինիղ։ 22 – Ի՚է պու խասաճասա պաֆիյ պալաճնմագասան ասագընըղ. նէՙյինն ֆէասաս չօզալըպ մելիքլէրբե զաասար օլաս։

23 – Ի՚է մելիք Ադրաչէբին մէքթաս-պէրն սաբսէհէբ Հաէաւմ՝ վէ քհանիպ Սամասս իլէ բէֆիգլէբբինին հաղզըբ-բաս օգաճնաղղը կհսի, ասՙիլէբ 'ասճէլէ-թէն Եբուասաղէմ նէհսաճնիլէբբին իս-ղէրբինէ կէլիպ՝ ասՙիլէբի պասզաս գաւվէ-թհյէ թա՚ԼԻԼ էհմէլէրբե։ 24 – Ո զէ-մանն Եբուասաղէմաճ վաղը՝ պէհյ Ուէ-յասհըն իչի թա՚ԼԻԼ օլաճնաս. վէ Յաբա մելիքի Դաբնհինն ասալհանսհէ-նէբն իքբինճի ահնէսինճ տէյին թա՚ԼԻԼ ահ գաւլը։

ՊԱՊ 5

Վ՚է Անդե փէյղամպէբ վէ Զաքա-բհաս իսն ի Ադգաղ փէյղամպէբ Ճուա-գա իլէ Եբուասաղէմաճ պալաճնան նէհ-նաճնիլէբբէ Խբայէլբին Ալլահ-ընբն իսմ-մհյէ փէյղամպէբլէբ էԼԻԼ։ 2 – Օլ վաղբի Զօբաբաբել իսղ ի Սալա-թիէլ վէ Ցհաս իսղ ի Յոսէգաճէկ գալ-գըզ՝ Եբուասաղէմաճ վաղը՝ պէհյ Ուէ-յասհը պինա էԼԻԼ պալաճնաղղը։ Ալ-լահըն փէյղամպէբլէբն ասեխ ասէբբ իլէ պէբապէբ օլաճ՝ ասՙիլէբե եասիբաճ էտաբլէբբ իսղ։

3 – Ի՚է օ զէմանն Նէհրին պէբի թաա-բաճքընըն վալիսի Թսեխ ասՙայի վէ Սաեխ բաագասան իլէ բէֆիգլէբի ասՙիլէբին նէնաս կէլիպ, ասՙիլէբե խեխ ասպէն՝ Պաա-պէյիթ պինա էԼԻԼ վէ պու սիվլորբը եասփանագ խաղբե սհզե քյՙմՙ բսաեսաճ վէբմիշ սհբ՝ ասեսիբլէբինաե, 4 – Պիղ ասեխ ասՙիլէբե պաա սլինայը եասհան ասա-սէմլէբին խմՙյէբի նէ խայիլին պէյասն էչլէբսիբ։ 5 – Լաքին նէ հսասիլէբին խեխ խյայլասրը իսղէբինէ ասՙիլէբին Ա-լլահընբն նաագասրը օլաբղընասն, Իա-քէֆիյէբե 'Խարհէ մՙ՚ալիմՙ օլաագ' ասՙանեխ պաա մնասաե իչին ֆէբման կէ-Իբինճէյէ տէյին ասՙիլէբի մեն՝ էԼԻ մե-սիլէբ։

6 – Նէհրին պէբի թաբաֆքընըն վալի-սի Թսեխ ասՙայի վէ Սաեխբաագասան իլէ Նէհրին պէբի թաբաֆքընաս պաա-լաճնան բէֆիգլէբի Ափասաբաֆվիլէբին Դաբհՙ մելիչէ կէոնսէբսիյէբի մէքթուպը սաագէթի պաա սաբբ։ 7 – Վ՚է ասես կէօնսէբսիյէբի մէքթուպաս պաա մինվոլ իագրէ եասղբը իսղ։

Դաբհՙ մելիչէ չօգ սէկսմՙ օլաճնագ։ 8 – Մելիչին մՙ՚ալիմիս օլասն քի պիղ նէհսասիչէ վիլսյէթինէ՝ Իլահը 'ազիմին պէյթինէ կհիթսիք. պաա սասեխ պէզիյբ Իաղլասրլէ պինա օլաճնագ՝ ասՙըն սհվասրլասրը իչինէ ագաՀՙյբ գօ-նագլասբ, վէ պաա իչ չագաճգ Իճբըս զ-լաճնագ՝ էլլէբինսե իսլէբլէճբսիճ սհբ։ 9 – Վ՚է օլ խեխխյայլասրաս սհՙ՚ալ է-սհոպ, ասՙիլէբՙ Պաա պէյթի պինա էսհոպ, պաա սհվասրը եասհանղաս սհզե քյՙմՙ բսաեսաճ վէբմիշ սհբ՝ ասեսիբլէբինաե։ 10 – Վ՚է ասՙի-լէբին բՙ՚խալէբի օլան ասաեմլէբին խամ-լէբինի եագղնագ վէ ասաեաս խագղեր վէբ-մէճբ իչինն, խամՙյէբինի Իաղլեգ էեմհբ։ 11 – Ասՙիլէբ ասաեխ պինէ պաա մինվոլ իագրէ ճճվագ վէբսիլէբ, էասնՙ Պիճ սեմաս իսլէ զէմինին Ալլահընբն գաագլասբ իսղ, վէ պաագասան նինէ սեհճ մնագ-գասասեմՙ պինաս օլաճնան պէյթի պինաս էսհյօբբզ. պաագնա Խայլէբինն պէյճէբ պիր մելիչէ պինաս վէ իքմՙյլ էչլէսմ իսհ սհ, 12 – Իշճասասբմՙբզ սեմինվաս-Իբըն Ալլահընբզ զաբզագաս կէհիբսհբ-

Digitized by Google

չէրի իչխանն՝ ամէնէրի Բաբելոն մէկ[ի]ն Քաղդէացը Նաբուգոդոնոսորըն էլինէ թ՝ եալիմ՝ էճտի. ե տասի պաս պէկ[ի]ն թագաւոր էտիպ՝ գաղմը Բաբելոնաս էտիր կէօճի իւրտու։ 13 – Լայքին Բաբելոն մէկ[ի]ն Կիւրոսըն պիրինճի սէնէօնտէ՝ մէկ[ի]ն Կիւրոս պաս պէկ[ի]ն Ուլլահ[ի]ն պիտնա օլաճմաճընաս ֆէկ[ի]ման պաս յուրտու։ 14 – Վ[ի]է Նաբուգոդոնոսորըն նրուաստղէմ հէկքէլինտէն չգգտրըզ՝ Բաբելոն հէկքէլինէ կէօճի իւրտու[ի]ւ պէկ[ի]ն Ուլլահ[ի]ն ալիճուն վէ կիւմիւշ էտվէտի ըն՝ մէկ[ի]ն Կիւրոս Բաբելոն հէկքէլինտէն չգգտրըզ՝ Սասգասաար խոհինտէ վտլի թա՝էնն էճ տի[ի]ն ատէմ թ էալիմ՝ էտ[ի]ւ, 15 – Անոս խոհ տպէն՝ Պաս գտպտլտրը տլրգ կ[ի]ճ, տանէրի նրուաստղէմ հէկքէլինէ կէօճի իւր, վէ պէկ[ի]ն Ուլլահ քէնտի մնահլինտէ պիտնա օլաճնաճ ատ[ի]ւ։ 16 – Ո զէմանն պաս Սասգասաար կէ[ի]ւպ՝ նրուաստղէմտէ օլան պէկ[ի]ն Ուլլահ[ի]ն թ էմէլինէ գօտու, վէ օլ վտգըթ տտն չտմտկ[ի]է գ տտստր պիտնա օլաճնաճ[ի]ւ իտի իտէ տէ, ատհտ թ Լքտիլ օլ[ի]ճտր՝ տէտտիլէր։ 17 – Վ[ի]է չտմտի ե կէր մէկ[ի]է խօշ կէօրճ[ի]ւրտէ, Նրուաստղէմտէ օլան պէկ[ի]ն Ուլլահ[ի]ն պիտնաօլ իչխն մէկ[ի]ն Կիւրոսըն պիր էմ[ի]ն ա[ի]ւտու[ի]ր էտիպ էճ մէկ[ի]ն Բաբելոնտա պաս յուրտնտն խոհինէ ի մ[ի]ւրտ[ի]ւ ատ[ի]ւրը՝ մէկ[ի]ն պաս խտատատաս քէնտէ մ[ի]ւքտատրնը պիտէ պ[ի]ւլ[ի]ւրի։

ՊԱՊ 6

Ո զէմանն մէկ[ի]ն Դտրեհ ֆէկ[ի]ման պաս յուրտնտս, վէ Բաբելոնտա խոպինէ-լէրի՝ հրֆտզ օլաճնտրզը քիւպ իւպխտնէտէ տրտնտրգտս, 2 – Մտտիլէր է-յտտլէճ ինտի վտգը՝ նէկ[ի]ատտնտս ա[ի]ւտ-յ[ի]ճնտս պիր ֆտ[ի]ւտնտնտս պաս յուրտնտս, վէ պաճնտն իչ[ի]նտէ պէր վէ ՀՀ խտի ի ճտս-զ[ի]ւյ[ի]մշ խտի։

3 – Մէկ[ի]ր պ[ի]ւրտնտն պիրինճի ան[ի]է-պ[ի]նտէ մէկ[ի]ր պ[ի]ւրտս նրուաստղէմտէ վտգը՝ պէկ[ի]ն Ուլլահ հտգգրնտնտս պաս ֆէկ[ի]մանը պաս յուրտնտս. ե տ[ի]ճ՝ տէ-ճտ[ի]ւ-նինտէ գտ-բպտն ի տպ տտի[ի]մ՝ էճ տէ[ի]ւյ[ի]ճ-ներ պէկ[ի]ն պիտնա օլաճնտ[ի]ւ՝ տ[ի]ն[ի]ն թ էմէլ[ի]է-բի մ[ի]ւ-ճքէմ՝ գտ-բտ[ի]ւ յտտնտն. ե[ի]ւ-քտճ-կ[ի]ւլ[ի]ճ տպլթ մ[ի]ճ-ճ պրրա՝ վէ էճ[ի]ն տպլթ մ[ի]ճ-ճ պրրա՝ օլտ-պ, 4 – Խ-ճ պրրա պէ-պ[ի]ճպ-ճ ի[ի]ւ-ճ-լ[ի]ւրտան վէ պիր պրրա ե[ի]ն[ի]ն տպ[ի]ւգ-ճտ[ի]ւն օլտնտն. մէ-տտրի[ի]ֆ տտ[ի]ճ խտպ[ի]ւնէ ե մ[ի]ւ-լ[ի]ւ-քէ-տ[ի]ճ-ե[ի]ւէն վէ-բ[ի]ւ-լ[ի]ճ-ն. 5 – Վ[ի]է տտ[ի]ճ Նտբուգոդոնոսորըն Նրուաստղէմ հէկքէլինէն չգգտրըզ՝ Բաբելոնտս կէ-թ իրտ[ի]ւյ պէկ[ի]ն Ուլլահ[ի]ն պ[ի]ւլ[ի]ճ-ն վէ կիւմիւշ էտվէտի ըզ՝ տտ-ե-վտ[ի]ճ ե[ի]ւ-ճ-տ օլտ-ճնտզ-պ, Նրուաստղէմտէ վտգը՝ հէկքէլէ՝ քէ-ն-ճ տ[ի]ն-հ-լ[ի]ւ-ճրըզ-ճ-ն կէօճի իւրտ-ե-լէրէք պէկ[ի]ն Ուլլահ[ի]ն գ-ճ-ե-լ[ի]ւ-ճ-ն։

6. Պ[ի]ւ-ճ-ն պ[ի]ւն-ճ-էն՝ էյ[ի] ն-էհ-ր[ի]ն է-ճ-ի է թ տտրտ-ճ-ֆ-ճ-ր-ն վ[ի]լ[ի]տի թ-ճ-ի տ-ն-ճ-յ[ի] վէ Սճի թտգտ-ե-զտ-ն, վէ ն-էհ-ր[ի]ն է-ճ-ի է թ տտրտ-ճ-ֆ-ճ-ն-ճ պտ-ե-լ[ի]ւ-ն-ճ-ն բէ-ֆ-ի-զ-լ-էրի Ա-ֆ-տ-ն-ճ-ի-ֆ-ի-էր, տ-ն-ճ-ն-ճ-ն կէրի չէ-ֆ-ի-լ[ի]ն-ի-ճ. 7 – Պ-ճ պէկ[ի]ն Ուլլահ[ի]ն իչխնի պրտգբնըզ, ն-էհ-ճ-ա-ճ-ի-լ-էրի-ն բէ՝ տ[ի]ճ վէ ն-էհ-ճ-ա-ճ-ի-լ-էրի-ն իճի[ի]ճ էյ[ի]ւ-ե-լ-ի[ի]ւ-ճ-ր պտ-ե պէկ[ի]ն Ուլլահ[ի]ն մ[ի]ն-հ-լ[ի]ւ-ճ-ն-ճ պ[ի]ն-ճ է-ճ-տ-ի-ն-ի-լ-էր։ 8 – Վ[ի]է տտ[ի]ճ պտ պէկ[ի]ն Ուլ-լահ[ի]ն պ[ի]ճնտ-ճ իչխն ն-էհ-ճ-ա-ճ-ի-լ-էրի-ն իճի[ի]ճ էյ[ի]ւ-ե-լ-ի[ի]ւ-ճ-ր-ե-ն-ճ-ի-ն ե-ճ-տ-ն-ճ-ի-լ-ի[ի]ն-ի-ճ չէյ հ-ճ-պ-ճ-ե-ն-ճ-ն թ-ճ-ի-ճ-տ-ֆ-ճ-ր-ն-ճ-ն ֆէ-ճ-ի-ճ-ն տ-ի-ե-ճ-տ-ե է-ճ-ի տ-ի-ճ-յ տ-ի-ր, ք-ի տ-ի-ր-ի-ճ տ-ի-լ-ճ-ե-ն-ճ-ն, ե-ճ-տ-ն-ի ն-էհ-ր[ի]ն է-ճ-ի է թ տտրտ-ճ-ֆ-ճ-ր-ն-ճ-ն խ-ճ-ր-ե-ն-ճ-ի-ն-ճ-ն ա-ճ-ե տ-ճ-ե-ն-ի-ն-ճ-ն-ճ-ն ֆէ-ճ-ի-ճ-ն տ-ի-ճ-ե-ն-ճ-ն-ճ-ն-ճ

հուսահիլերին իմիջ իյսրլսուրը պէրի պինա էտիպ՝ Աձգ փէյղամպեր վը Զաքարիա քոդ ը Ադդովը փէյղամպերէրիյէ մձվաֆֆագ օլսըլար. վը Խրայել Ալլահընդան էմրի վը Ֆարա մէյհքէրի Ավրահա վը Դաւիճ վը Աբտաչէհնի ֆէրմանլարը իւզրէ պինա էտիպ՝ Թէքմիլ էթմիրէր. 15 – Վ է պաւ պէյճի Ադդար այլընդան իւչհնձճիւ կիւնհնանէ մէյհք Դաւնհին ասլէմանաճի ընդն ալճընճը սեհնէսինան Թէմամ օլսաւ.

16 – Վ է պէհնի Խրայէլ, քհանհյէրը վը Ղևհիլհյէր, վը էտաթհնան ասո՛ր 'ասվահէթ էտհնյէր մեսերհյէլե պէյճի Ուլլահընդան Թագոսհնինի Թ՚ռան էյհէտհյէր. 17 – Վ է պէյճի Ուլլահընդան Թագոսհնի իչհնէ ևհուզ ասանաս վը իքէ ևհուզ գօշ վը ասէօրճի ևհուզ գաւզաս, վը ալհնէմհնան Խրայէլ իչհնէ, կիհնաճի գաւզպանը օլմագ իւզրէ, Խրայէլ ադդճիլարընդն 'ատաէսինէ կէօրէ օն իքի էրկէճ Թ՚ռագոմ էյհէտհյէր. 18 – Վ է Մովսէհնի քհիճագընդան էտազրմըշ օլտըզը իւզրէ Տրտաւագէմաճե Ալլահընդն խրսումհնինէ քհահնիլհյէրի քէհնոն նէվպէհյէրինոտ վը Ղևհիլհյէրի քէհնոն ադրայարընդան Թ՚ռա՛եհնէ էհմ տուհյէր.

19 – Վ է էտաբէհ՚տէհն կէյհնհյէր պինճի պլրն օն տէօրտհնհճհե կիհնհնան տպատգըն իճգրտ էյհյէտհյէր. 20 – Զհքրա քհահնիլհյէր իւչհնէ Ղևհիլհյէր պիրհյէտէ Թ՚ռահ՚հիր օլտհնտաւ՝ ճճհյէնէ փագ օյտըյտը. վը էտաբէհ՚տէհն կէյհնհյէրհնի քհահֆֆէհի իւչհնէ պիրտտաէրյէրի քհահնիլհյէր վը քէհնոնիլհյէրի իչհնէ պատգը գտապնինը վէպ էհմ տուհյէր. 21 – Վ է էտաբէհ՚տէհն կէյհնհյէրհնի պէհնի Խրայէլ իչհնէ, Խրայէլհնի Ալլահը ԲԱՊՊԸ Թ՚ռալ էթմէգ իւզրէ, ահչյարընդն փոհ՚փէբհմհյէրհնին մէգբտհ՚հաճ՚ընտհան քհնոնիլհյէրհնի պէյճի Թռահ՚մհոհ՚ օլտնհյարհնի քհահֆֆէհի պտոհ՚է էհյյէգ, 22 – Ֆհյմ իր պէյգտամընդը էհտան կհւն մէտբրտհյէլե Թ՚ռահ՚տարյտը. դիրտս Ինտահ ը Խրայէլ օլտնհ Ալլահընդն պէյճի՚հնհնի իչհնէտէ տնհյէրհնհ էհյհյէրհնհ ը իւզրհնհ գաւվհյհյէնհսհրմէգ իւզրէ Աատբտատան մէյհյհնհ գաւպհնհ տնհյէրհնհ մէհյ էհ՚տհրմէգհյէ ԲԱՊՊ տնհյէրհ մէտքտտ գըյմյճ խտհ.

ՊԱՊ 7

Վ է պաւ էհյհյէրտէհն ասհյտա Ֆտարա մէյհյհ Աբտաչէհնհն ասլէմանաճի վտգ-

թէընտաս Եգրտաս խդն ը Ատարյհաս, խդն ը Ագարյհաս, խդն ը Բհզգհյտա, 2 – Խդն ը Սեղդտաւ՝, խդն ը Ստգտավգ, խդն ը Աքհտտովտ, 3 – Խդն ը Ամտրքաս, խդն ը Ազարյհաս, խդն ը Մտրթգհ՝, 4 – Խդն ը Զաբյհաս, խդն ը Ոգհ, խդն ը Բհկհյհ, 5 – Խդն ը Ափհտաւտս, խդն ը Փհնէհհէս, խդն ը Եզհտագտր, խդն ը Ահտանդն էլ քհատհյհն իւ՚ զ տ՚զտա՛, 6 – Պտս Եգրտաս Բտգբհյնտտան չէգտագ. վը քհնտհսի Խրայէլհյն Ալլահը ԻԱՊՊԸՆ վէրմէյ՚ օլտըդը Մովսէհնի չէրի՚սհ՚ընտաս մնհյը քհահմէյ խտգ. վը Ալլահը ԲԱՊՊԸՆ էլի ասդըն իւգէրինտտ պտոհ՚ըդը Հասատգհյէ. մէյհք ասնըն հէփ մնհյտաղըդը Հ՚նտան էթմէս.

7 – Վ է Աբտաչէհ մէյհյհն էէսհյնէճի աէնէսհնհստ պէհնի Խրայէլհյէ վը քհատհյհնհյէր իւչհնէ Ղևհիլհյէր վը մնէգտհնհյէրհյէ վը գտահատճէրհյտասհն վը Ղտահատնտյհմհյէ պտս՚ղըյտրը Երհտասգէմ չէգտրհյտս. 8 – Վ է մէյհյհն էէսհյնէճի աէնէսհնհստ վը պէչհնճի տպտաս Եբհտասգէմ վտասըհ օյտաս. 9 – Զհրտա պիրհնճի տպրհնտ պիրհնտտ Բաբհյհնտտան հօյս չէգըտ՝ Ալլահընդն քէբհմ՚ էյհ տանդն իւգէրհնտտ օյմագըհ, պէչհնճի տպրհնտ Եբհտասգէմ վտասըհ օյտաս. 10 – Զհրտա Եգրտաս ԲԱՊՊՆ չէրի՚տհ՚ընդ Թ՚ռահ՚էգ վը իճգրտ էյհյէտհյէր, վը Խրայէլհյէ գտահատճհյտրը վը տնհքհտտ Թ՚ռա՛ելհմ էհմ տնդ իւգէրհ գտալհնհնդ հտագըրհյտհրհ խտհ.

11 – Վ է Աբտաչէհ մէյհյհն՝ քհատհյհն վը քհատհ՚հգ, հտա՛ն ԲԱՊՊՆ էմրհյէրհնհն վը Խրայէլհյէ վէրտհյէ գտահատճէ քէհմհ՚սհրընդն քհահմ՚հգ օյտն Եգրտաս՝ վէրտհյհ՚ մնդէճ՚տագըն տաս՚էթհ պտս տտրը.

12 – Մէյհնդ իւ՚զ մհ՚սհ՚զ Աբտաչէհ՝ Իտահ ը ահ՚մհ՚սհ՚ընդն չէրի՚սհ՚ընդն մնհյհն քհահմ՚հգ իւչհնհն Եգրտաս, իտա տահրըդհյ. 13 – Պէհն էմ՚ էհէրհմ՝ քհ, մհ՚մհ՚նդհյհմէճ պտս՚ղհհհն Խրայէլ գտահմ՚նհտտան վը քհատհյհնհյէրհճհ իէր քհմ՚ հհ՚հհ ը բհպտս՚ղհհհ Եբհտասգէմհճ չէգտմագ խհյ էբհտ, ահնհյհ իյհ պէբհտտէր կհյհ՚ահն. 14 – Զհքրա մէյհնդ իյհ էէսհ մհ՚հչհրհյէրհ Թ՚ռահ՚բհքհնտտան իրտատ օյտհնտաւ՝, քհ էյհքհտճ պտս՚ղհհհնտաՆ՚ալհնհնդն չէրի՚սհ՚ընտաս կէօգհ Ցհ՚հա իյհ Եբհտասգէմճհ տտս՚էթհ Թ՚ռէֆհյհ՚ էտհ՚ահն. 15 – Վ է մէգբէճհ Եբհտասգէմհճ պտս՚ղհհհն Խրայէլհյն Ալլահընդա մէյհնդ իյհ քհնտհսի մհ՚նդհյհ-

Digitized by Google

լեռներին մինչեւ երբ'էն թագաւոր էյլեւոպլերի կեանքը իւր ալեւորութը, 16 – Հէմ ասոնի պիտի ինայեն եւ յանկերթ պատրաստ պիտի կենան, ասոնք գովաբանեն, եւ ասոնց քովը ուրախանան, 17 – վ.է պատ. տալէ իւր կենդանութեան, 17 – վ.է պատ. տալէ իւր կենդանութեան ատենները վ. գոչելով վ. գոչելոյը վ. անոնց թագաւորներուն վ. մէջտեղացի թագաւորներուն ալ՝ անոնց նրատաղմոնք պատրաստած Աստուծոյ ժողովրդեան, 18 – վ.է պատգ. գալան կենդանի վ. ալ ասոնց իւրեանց վ. պիտաստերներնին հեր նէ եւ ամենայն մեհեանները, 19 – վ.է Աստուծոյ պէտ ինչն իրաւմեր իչինն ատեն վերջին եւ ամենայն վ. ասոնց ամենայն վ. ասոնց ամենայն վ. ասոնց

բաւական եհաս սլիմիլդ երգեցք, 11 – ի՛ պէտի Ինքեանէն Ջաքարիաս խոսի ի Բնբայի վի անոնք իրե պերապեր երեմի ակքիզ երգեցք, 12 – ի՛ պէտի Ազգատասան Յհանանան խոսի ի Ակատան վի ասոնք իրե պերապեր եհաս ան երգեցք, 13. ի՛ Ադոնիկամէն ասկրացի օղուլտորբատան Եզիփտացէտ վե Յեհէլ վե Սեմմայիա վե անոնց իրե պերապեր սլիմիլդ երգեցք, 14 – ի՛ պէտի Բագաւէտեան Ուհտայի վե Զաքարէա վե անոնց իրե պերապեր եհեմիլ երգեցք վոր խոսի։

15 – Ի՛ պատնէորը Ահովայա ասոզրու Յաբի օլան ըրսիորէն քհնարըեատա Յեմ՝ էտիզ՝ օրատատ իւշ կիւն գոտագ էհտիկ. վե գավմ իրե քհատհնէորի հօգևատղրմատա Ղեւիւիլէրատէն քհմատէյի պատմատրմ։ 16 – Ո վէմատն Նդհատատրե վե Աբիէլ վե Սեմմայիա վե Եզհտհատան վե Հաորիբ վե Նզհտհատան վե Նատհատան վե Զաքարիաս վե Մհատատդամ բո՛խոլէրի վե Յովատրիբ վե Եզհնատթատան խմ՛ներէնդե տիրոդիէլի ատամէրի չատղրմ՝ տբմ. 17 – Ի՛ ատնէրի Գատահիաս նամ մատհատլ Ադդամ բո՛խոնէն ևատնէատ թէդհրհէնէ կէօհատեբէրէ, Գատահիաս նամ մատհատլ պատլատհատան Ադդավա վե պիրատհրէորի Նամ՝ատհատյիմե նե ատհյէնէ՛ճէքէրէրնի ատնէրե պիտիրտմի, թա քի Ավատհմդրդն պէ՛րի թէհէն պիտէ խատհատէ կէմ իրէնէ։ 18 – Ի՛ Ավատհմդրդն քէրիմ՝ էրի իւզէրիմիզատ օդմատը հատեպհրէ պէտի Մատղ խոսի ի Ղեւի, խոսի ի Իորդհէտէն տիրատյէ՛ ատհիզի պիր ատեմ՝, ևատնի Ատրատքատը վե ատնէն օղուլտորբ իրե պերատեորէրինի օտ ակքիզ, 19 – Ի՛ Ատատբատը վե ատնէն իրե պերապեր պէտի Մեսորհատէն օլան Եատյի վե պերատեորէրբ իրե ատնէրէն օղուլտորբնը, երիմի քհյի օտրագ, 20-Ի՛ Գատհիմ իրե բե՛խոլէրին Ղեւիւիլէր խատմհինե թա՛ևէն էմ՝միշ օղտգատրբ Նամ՝ատնդհատ՝ատէն, ճիւմիէտի քհնտո իամ՝էրհ՝ի գատտ օղատնատրագ, իբի եհաղ երիմի Նամ՝ատնդհատի կէմ՝իրհ՝ատէ։

21 – Ի՛ օրատատ Ահովա ըրմատղրնէն քհնարըեատա պիր օրատ՝ճ ի՛ատ էմ՝տիմ՝, թա քի Ավատհմդրդն հատրատքատ՝ էտիզ՝ քհնտհմիզ վե էհյ ի պէ՛րի՛միզ վե պիրի՛ի՛ն էմ՝ վատհմիզ, իչիւն հօղճ՛ըրդ խատրը օդմատնը ատատէն տիրէ՛յէրհ՝ի՛։ 22 – Ջիրա՛ Ավատհմդրդն էդե քհնտհտնէ՛ն թ՝ատէպ էտէ՛ն՝էրին ճիւմ՝էտի իւզէրինէ խատրը իչիւն ատրատ, գատվէի՛մ վե դատգատղը քհնտհտնէ՛ն թ՝էրը էտէ՛ն՝էրը իւզէրինէ օղատ՝ տէ՛յէրէ՛ը մէդիյէ՛ թ՝իատե էհմ՝իշ օղատ՝ ատղրմատրմ՝ատա, ճօղատա տիւշմէ՛ն՝էրատէն պիզի վիգատյէ էհմ՝էը իչիւն մէ՛ղրատեն 'ատաքըր վե տիւվատրի խոսի էտ՝ի՛յ հի՛ճատղ էհտիմ՝։ 23 – Պատնա պիտո՛՛էն օղատ՝ճ թ՝ատ՝ատղ պատնէո՛՛ն իչիւն Ավատհմդրդատն խ՝ատատ տիլէ՛տէ՛ք. 0 ատնէի պիզի միւտհ՝ատ՝ճ գրղատր։

24 – 0 զէմատն քհատհնդէրդնի ր՛ե՛խատղրինատէն օն իքի քիշի, ճատնի Սատատքիտ վե Ատաքիատ վե անդրբ իրե պերատեորը պերատեորդրինատէն օն քիշի տղրրղտ, 25 – Մէղիք իրե մի՛ղհրդրդրինի վե ր՛ե՛խոլէրինի վե Հատրը պատ՛ղատնատ պէ՛ղհ՝ի՛ատ Իորդհէտէն Ավատհմդրդն պէ՛ղհ՝ի՛ի՛ն թ՝ատ՝ատճատ՝ էմ՝ միշ ատատրդղատրը կիւտհ՝ատ՝ վե տհ՝ատ՝ատն վե էտհ՝ատ՝ի՛ի՛ղ թ՝ատգատ՝ատհ՝էղէրինի թ՝ատրի ատղտգ ատնդէրէ թ՝էատ՝ էհմ՝տիմ՝. 26 – Շէ՛ղղէ քի տղրրթ ևէտ՝ էղղի թ՝ատղատնի կիւտհ՝ատ՝ վե ևէտ՝ թ՝ատղատնի՛ղդ կիւտհ՝ատ՝ էտհ՝ատ՝ի՛ի՛ղ, վե ևէտ՝ թ՝ատղատնի՛ղ տղրճատ՝ատ, 27 – Ի՛ էղի՛ տատրհէմի՛ղ ևէրատ՝ 'ատաքատ տղրճատ՝ատ թ՝ատ՝ատ ատ՝ղատ վե խատղհատ վե տղրճատ՝ատ կիւտհ՝ատ՝ դիգդ՛ատէ՛ փէրի՛ն՝ճատէ՛ն իքի 'ատաքատ գատղրթ թ՝ատրի՛ատ՝ատգ ատնդէրէ թ՝էատ՝ էհմ՝տիմ՝. 28 – Ի՛ ատնդէրէ խ՝իտատղէ՛ն՝ Սիգ ՐԱՊՊԱ մատնգատատաճատ տէ՛ն՝իդ, էտհ՝ատ՝ի՛ի՛ղ տատրի՛ մատնգատատաճատ տէ՛ր. վե կիւտհ՝ատ՝ իլե տղրճատ՝ատ է՛ճատատղրդղրն Ավատհմդ ՐԱՊՊԱ մատնէ՛ատէ՛ղրի՛ղ՝ խ՝ատղտհատ՝ տէ՛ր. 29 – Ի՛ Ներատատղէ՛տհ՝ատ՝ ատէղհ՝ իւր ՐԱՊՊՈՆ օտատղրդնատատ քհատհնդէրդնի վե Ղեւիւիլէրդնի ր՛ե՛խոլէրի իւր Խ՝ատղտէղհ՝ատ՝ի՛ի՛ղ խատհատճատ՝ատ ր՛ե՛խոլէրի հատղտգատրճատ՝ատ թ՝ատրի՛ղճ՛ատ՝ատղ տէ՛ղհ՝ի՛, ատղտհատ՝ մատգատղրկէ՛ատ օլատգ հրի՛ֆգ հղլէ՛յհ՝ատ՝ ատէտհատ՝. 30 – Ի՛ քհատհնդէրէ իլե Ղեւիւիլէրէ կիւտհ՝ատ՝ իլե տղրճատ՝ատնը վե էտէ՛վատի՛ֆ Ներատատղէ՛տ Ավատհմդրդն պէ՛ղհ՝ի՛ի՛ղ կէ՛ի՛ղտի՛ֆ իչիւն թ՝ատրի՛ատ՝ատգ ատղտգատրատ՝։

31 – Ի՛ է պիրինճի՛ տղրն օն իքհնհնատ՝ Ներատատղէ՛տ կհ՛ի՛ֆ ի՛ատղտ՛, Ահովա ըրմատղրնատն Տատրէքէ՛ի՛ էհմ՝տիֆ, վե Ավատհմդրդն էղի՛ իւզէրհ՝ի՛տէ օղատգ պիզի տհ՝ատղհ՝էրի՛ն վե ևէտղհատ՝ տէ՛ղհ՝ի՛ի՛ղ, 32 – Ի՛ է Ներատատղէ՛տ կհ՛ի՛ֆ օրատատ իւշ կիւն մէ՛ֆտ էհմ՝տիֆատէ՛ն ատ՝ֆրատ, 33 – Տէ՛ֆտատհ՝ճ՛ճ կհ՛ատ՝

Digitized by Google

կիւմիւշ իւէ ալթաւն վէ էաեվաթ Ա-լաՏիմլըզըն պէյիթնաէ քԱՏՏինու Ուրի-ասդն օղլու Մհաաամէթըն էվկիյէ թաւրէթլըտը. պաւնաւն իւէ Եզիհաղար իսդն ի փենեհէհա պաւլաՏնաւզ՝ ամդէր իւէ ՅավզաղաՀ իսդն ի ՅհաաւԼ վէ Նավաղնա իսդն ի Բանաւի Գ.Ե.իւիկէր վար իսդի։ 34 – Հէր հէյ ասդյը վէ վէզնիկէ Ռեա-կի օլաՏաՀ՝ պիւիթնէն վէզնի օվ վա-գէթի ասֆԱՀէբէ գայա օլաՏաՏաւ։

35 – Վ.է էաարէթ ատէն կէլմիՀ օլսն էաարէթ օղուլըարը Իսրայէլին Ալ-լաՏնըաա մանՀրաՏաղարը, եաՏն պիւիթն Իսրայէլ իչինէն ան իքի տաՏնաա վէ տոգ-ատան ալիը գօչ վէ եէթմիՀ եէտի գաւ-գաւ, վէ կիւնաՏ գաւթայանը իչինէն օն իքի երկէՀ թաղտիմ էթմէյիէր. պաւն-ԼայլըՏն Յճամյէտի ԲԱՊՊԱ մանՀրաՏաղ ի-չինէն խարւ։ 36 – Վ.է մեկիյին ֆէթմինը-նը Նէհրին պաւ թաւրաֆընաէ պաւլաւ-նաան մեկիյին վէզքիւէրինէ վէ վայիէրէ թէսիիմ էդիէՏիէրը. ատդըը տաՏի գաւ-ատն վէ պէյիթ Ուլլահ ի'տանէ էթ-տիէրը։

ԳԱՊ 9

Վ.է պաւ չէյիէրը թէմամ օլտըգ-ատ՝ բէ'խայիէր պատաա կէլիպ՝ Իսրայէլ գավմը վէ քհանհինէրը վէ Ղեւիյիէրը գաա տէյտարըտրն եՀՏայխինին, եաՏնի ֆհանհանը վէ Ֆեսդի վէ ֆհերեզի. վէ Յճեբուաի վէ Ամմինի վէ Մովաբը վէ Մըսըրը վէ Ամորիէրինի տէքքուհաղ ը-նաա կէօբէ հաբէ՝ԵՐ ԽաՏբէ՛ ատդիէրատէն տյրըլմատըրտը. 2 – Զիրաա ատդիէրին գըղըտրընատն քէնհանիէրինէ վէ օղուը-լարընա ատլմատըրտըէ մանգաատաէա նէհէ պաւ տէյտարըտրն եՀՏայխի իւէ իքհի իւտի էթտի. վէ բէ'խայիէր իւէ պաւ-պիճինատն պաւ կիւնաՏնը իքհի իքհաաղ էթմէ-տէքաւե թէգաատաիւա էհի միՀէյը տոբ՝ առէտիւէր։ 3 – Պէն ատաի պաւնաւ խ-շհի տէյտիմտէ, էնհէտարի իւէ ՅճագաղԼամ էբրհի ըզգ՝ պաՀչըմդն ատչընը վէ տագաղը-մը եօղտա՝, վէ Հայրէհատէ օթուրտա՝. 4 – Օ.է վաղդի էատրէթմէտէն 'ավտէթ էաՀնէյէրին գաաղատհանթը ատէտէդիւէ Իսրայէլին Ալլահընդն քէտտիմնատան գօրդ ատնյարդն ՅճիւմլէՀի եատնըաա թէ-ՀէմմիԼ՝ էհմտիւէր. պէն ատաի տոչտամ գաւ-գաւպատը վէագի գատտատ Հայ-բէթտ օթուաբտա՝։ 5 – Վ.է տաՀչտամ գաւ-գաւպատը վէագիընատ մանՀգունիյէթ Հայըրմատան գաւգէդզ՝ Արբհի ըզգ էնհէտարի վէ ՅճիւգէՀ իւէ տիզ իւտի իւտի Հկէյ-բէդ վէ էյլէբհի Ալլահդա՝ ատ-գաատաղաա ատՀտա՝ քի, 6.Ե.յ Ալլահդա՝, հիՅճագ էաէբիտ՝, վէ ևբհաիւիմ ատահա գաղտարդնագա ատէ տնէրրիտ՝, էյ Ալլա-հըմ՝. գիբա 'խատտընըզդ պաՀչըմդզատան աչտը, վէ Յճիւտմհատիւ կէտգիէրէ է-բհէտտ։ 7 – Ե.ՀՅատատրմըզդըն կիւնէյէրին-ատէն պաւ կիւնէ տէյին պէգիյիւ ք ՅճիւմՀ-տէ պաւլաւնատըգ. վէ պիգիմ' 'խատտա-լատրմըզդ տեպեպիյէ քէնհանիդզ վէ մե-լիգէյէրիմիզ վէ քհանհինէրիմիզ, պաւ կիւնէ օլատդը կիւգի, տիյատրըտրն մե-լիգէյէրինին եղէրինէ վէ գէրըՃ վէ էաա-բէթ վէ եաՀտին վէ հագաբկէ թէաղ-լիմ օլաւնատըգ։ 8 – Վ.է Ալլահընդզ կէօզէրիտդգի թէնվիր էտիդ՝ էաարէ-թի իւիդատ պիգի պիր տագ իչինէ էՀմէգ իչինէն պիր պագիյէտգինի նէՃհանի ընր իչնատն էհմէգ, վէ քէնհոն մանգատաէա տէքքանընատա պիգէ պիր 'մէգաբէ վէր-մէգ իւտդէ, չհինհ պիր տագ մըսատհի Ալլահընդզ ԲԱՊՊ թատտֆընատն պի-գէ մէրհամէթ կէօտթէրէտի։ 9 – Զի-բատ պիգ գաւ-գ իւտիք, ֆատգամի Ալլա-հընդզ պիգի գաւ-ղաղդընդատատ թէդրը էթմէդիդգ, ատՃհագ պիգի իչնատ էթ-մէդէդ, վէ Ալլահընդզդն պէյիթնի իգատ-մէ վէ ատդըն խատրատտ օլմատ։ Եէդրէթ-նի թատ'միք էդիէմէք, վէ Յճագաա իլէ Ն-բատատդէմատ պիգէ պիր տատ ը վէրմէք իւտդէ պիգի Ֆատա մէդիքէդրինին հա-զատրընատատ լատի ֆատ մնգհատ էդիէ։ 10 – Վ.է շիմտի, եաա Ալլահընդզդ, պաՀնատան ատչըտա Ն.Ը տէդիէդիմ'. 11 – Զիրաա' Միրատա ատլմագ իչնէն կիւտ-Հէդ-նիզ տիյատ օղ տիյատրատրն էՀՏայխի-նին ատՃը խատատտէ վէ տէքքատ-Հայի լատ-բըդդէ պատչատն պատչատ տօզատրըտրզդ լատ-բընատն ՅճագաՀքէդրէթի տէպեպիդգէ նատ-փատգ պիգ տիյատ տոբ. 12 – Իմհի գըղ-լարընըզդ ատդիէրին օղուդատրընա վէր-մէդէյիգ' ատդիէրին գըղըտրընը օղուդատրը-նըզդա ատմհատրընըզդ, վէ ատդիէրին տէ-ատտիդրընը վէ ատդիէրին գըղըտրընը օղուդատրը-նըզդա ատմհատրընըզդ, վէ ատդիէրին տէ-ատտիդրընը վէ ատա'ատտէդ իւին տատչտ տատտատմ-ատրընըզդ, Ըա տի քէտտի ի գաւ-վէվէթ է-տիդգ' օղ տիյատրըտրն պէրէքէդի իւին էէ-յիդգ' ՅՃէ էվատտրընըզդա իւէէվէտատ միդատա տատրագատատրընըզդ' տէյիէրէք, գաւ-ղատրընի օ-ղատն փէղղատմպէրէր վատրիդ տատբ-ղատէ, էղղէտիյինի էմիէրի իե էրբ էթմէք։ 13 – Վ.է քէնհոն քէտհի իւ իղղէրիմիզ վէ

*) Իպր. գատբէդ

պէզիւնք ճիւռմիւռիլ իչին պու չէյ-
լէրին ճիւռիլեսք իւզերիմիզե կէլտիք-
տէն սոնրա, (կէրչի, նա Ալլահըմզը,
սէն պէվ 'իսեռանըմըզդըն եօչլիւնիւն
կէօրե թէքռիր էմ մէչիյ' պիմզե պէզ-
լէ պիր խէլաս իհտան էյլէսին,) 14 –
թէքռար էմրլէրինիզ նասզ եասիզ' պու
մէքթուհ միլլէթլէր իւե ապրասալըզ
էմ-ւկիզ մի իսիք. վէ պիզտէն պուգը
գալըսընը վե նէճաճի պուլունը պչմ-
յօսէ' պիզի հէյրը էտին ճէյէ գատսը
զասզասզ էճմէզ մի խոին։ 15 – Էյ
Խաթըյէլին Ալլահը ՐԱՊՁ, սէն 'ատիլ
սին, զիրա, պու կիւն Ւծօրճոպ-յէ-
կիպի, պիզ գաւրիւռուզ գալըրզ,
իչլի է ճիւռմիլերիմիզ իւե հուզուրըզ-
կատ իզ. վէ պու սէպեպէ մէզիր հուզու-
րըզնատ ատաքմազը մուգիճէսիր ատ-
յիւէ իզ։

ՊԱՊ 10

Վ է եզրատ պէյթ Ուլլահըն էօ-
նէնէնատ ապտյասթագ եէրէ ատաշիւզ'
պու ատա'տ վէ թ'էթիրսիֆը էճ ատիյի
հասլատ' ատընդ էատնէնատ Խատյէլէն էր-
քէք վէ գատը վէ չօճուգլատնատն 'իսպա-
րէճ պիր պէզիյէք ճէմա'ատ թէճէմ-
միւ' էճ ատիլէր. զիրատ գավմ' զիյասէ-
ատիյէ ապտյասը։ 2 – Օլ վագըթի պէհթ
Նզամատան օլսըն Սէքինիտ իսդն թ Ճէ-
քքիել Եզրատատ Ճէվատէն' Պիզ Ալլա-
հըմըզտա Խըյանէճ էտիպ ատիյատրըն է-
հասլսխատէն է ճէնէպի գատրըլատ ապտը-
գ. Ֆագատճ չիմտոն պու խատատատատ Խա-
բատյէլ իչլէն իւամիտ վար տաբր։ 3 – Վէ
չիմտոն էֆէնտիմզին վե Ալլահըմզդըն
էմրինատէն գօբգանըլարդըն Նատհ'ատ-
Նատ կէօրէ' պու գատրըլատրդն քէռաֆ-
ֆէռնէի վե ատնէրատէն ատօղանըլարդը չը-
գատմազա Ալլահըմզդը իւե 'ատհ էտէ-
լիմ'. պու ատախ չէրի'տմ' մճճէճպիռնա-
ճէ իճ'ըա օլատնատա։ 4 – Գատլգ, պիրատ
պու իշ ատանա 'ա'իտ տսիր. պիզ ատախ
ատէռնէ իւե պէրատպէր իզ. ճէատաբէճէ-
նիպ իճ'ըա էյլէ' ատատ։

5 – Վ է Եզրատ գալգըզ' պատշ քէռա-
հինէրը իւե Ղէւթիլէրէ վե պիճ'իւե
Խըյէլէ պու. քէչատը իճ'ըա էատ ճէքը-
էէրինէ էէմին էճ'ատիրատ. ատնէքը ատախ
եէմին էճ'ատիէր։ 6 – Վ է Եզրատ պէյթ
Ուլլահըն էօնէնատէն գալգըզ' Ցօհա-
նատն իպդն թ Եզիատաքրէն օատատքատ կիճ-
ատի, վե օրտյատ կէլտիքատէն ատօղրատ' Էատա-
բէճատէն կէլէնէէրին Խըյանէճի իչլիւն
ատախ էճ' ատիչի էճ'ատէն' էքմէքը ճէ-
մէտատ վե ատա իչմէտատ։ 7 – Պա'ատէհատ
էատաբէճատէն կէէնէէրին ճիւռիլեսքին
Նրատատազէմատ թէճէմմիւ' էճ ատիտ.
8 – Վ է բէ'իտէէր իւե խիճ'իյատրըզդը
էմրի մատճէպիռճէ իւ չ կիւն գատրճէ-
ատա կէվմէչէնէն պիւիճ'ատ էմ'ռէզի
վագֆ օլատնատ, քէնատճի ատախ էատա-
բէճատէն կէէնէէրին ճէմա'ատքատատն
Ճատատա օլատնմազդըր Ցատատա իւե Նրատա-
ատազէմատ թ'էատ էճ ատիլէր։ 9 – Զ է-
մատն Ցատատա իւե Ցէնճատիի էրըէրինին
քէռաֆֆէռատ իսչ կիւն գատրճէատա Ն-
րատատազէմատ թէճէմմիւ' էճ ատիլէր.
(պու ատախ ատօգռատգրնէզը ատյատ
էճ ատիմինատ իսդ.) վէ գավմէրն
քէռաֆֆէռատ պէյթ Ուլլահըն մճ չատատ-
նէրնատա պատ մատատատէն վէ չիատատճ-
լի եազմատրատատն ատօղատյը թ'իթ էրէչէրէք
օճ ատրատ չօրըատ իսդ։ 10 – Վ է քէռա-
հինի Եզրատ գատգրըգ ատնէչէրէ իսթիատէն'
Սիգ Խըյանէճ էչլէատինիգ, վե է ճ'ատէ-
պի գատրըլատ ատյատգ Խատյէլէին ճիւռ-
միւռիւ ատրէճատրըտըզ։ 11 – Վ է չիմտոն
է ճատատրըզդըն Ալլահը Ւ ԱՊՁ իգրատ
էատիպ' ատնատ խօշ օլատնը իւճրատ էատինիգ,
վե ատիչատրըն է չատլատհատէն վե է ճ'ատէպի
գատրըլատատճն ատյրըլըճրդ' ատէտի։

12 – Օլ վագըթի պիւիճ'իւն չէմա'ատ-
ճէ քէռքէ ատէպէ ճէվատպ վէրէրէք Ւ ատ-
էէ էճ ատիլէրէն վե ճ'ըէլ էատճմիտը իգ։ 13 –
Ամինո գավմ' չօգ, վե վագըթի էատգ-
մատճրը օլատըղնատն ատչդ ատա գատլատմա-
ատրգ. վե պու պիր իւթի կիւնէիւէ իշ
ատէչիլ ատիր. զիրատ պիզատէն չօգ քէռմ-
ատէէրէ պու 'իսեռատնատա ատյուէատնատգ.
14 – Շեմտոն բ'իատէրատիգ պիւիճ'իւե
ճէմա'ատճ թ'ատրատֆէռնատն ատուգատա՛ն,
վե չէհրէրիմիզատ է ճ'ատէպի գատրը ատ-
մըշ օլատնատրդ'ըդըն քէռաֆֆէռատ վե ատ-
էէրը իւե պէրատպէր հէր չէհրին իգրի թ-
յատրդը վե հագբատիէրի պու մատատատէ-
ատն ատօղատյը Ալլահըմզդըն չիատատէ Ւ
ղազատգը պիզատէն ատէֆ' օլատնճատյա
գատատգը մճ'ատյէն վագըթի ատրատա կէէ-
ատիլէր' ատատիլէր։

15 – Իտատն Ցատատատան իպդն Ա ատա-
յէէ վե Ցատիատ իպդն թ Թէկէատա պատ իշ
իւղէրիրնէ Նատգ օլատնատա' Մ էատատգատմ
վե Ղէւթիլ Սատքէթատ ատատի ատիդէրէ
մճ'ատվէնէթ էճ ատիլէր։ 16 – Վ է է-
գրէթատէն կէէնէէր պատնատա իճ'ըա էճ-
ատիլէր. վե քէռահինի Եզրատ վե իատնէ-
ատատէրըճրդատ իատիլէրի պէյատն օլատնատ

Digitized by Google

խանէսան բէ՛իսլէրինէն պա՛զբը թէ ֆիրիգ օլաճագ, օնաճնդը ալլըն պիքրինաէ պա՛ռ իչի թէ ֆիթ իչ էֆ-ճիք խա-բէ օֆաճաթլար։ 17 – Վ.է պիբրինճի տա-լըն պիքրինաէ էճնէպի գաբը սլմըշ օ-ղան ատէմլէրին իչինէն ինֆիրլէնէն պի-թի քարիլէը։ 18 – Վ.է քեաֆին օղուբ-լարընաան էճնէպի գաբը սլմըշ օլա-ճագ պաւլաճաաւ. եաննի պէնի ցեաա-խագ ի ցավաճագ վ պիբատէրլէրինաէն Մաաախա վ եղիսպար վ ցարիբ վ Գոգազիա. 19 – Պաւնլար զէվճէլէբի-նէն թ ամթլիդ էմ՛մէյի թէ՛ա՛ՀՀիաա էֆ-ահրլէը, վ աաւչաա օլմաճլարընչա աաւչ-ագաբը իչինէն ախրեաէն պիրէր գոչ Վր-տիլէր։ 20 – Վ.է պէնի Եմմերաէն Աչա-նէի վ Զաբագիա, 21 – Վ.է պէնի Հաւ-քիմէնէն Մաաախա վ եղիաա վ Սեմաա-քիա վ ցեքիսլ վ Ողիա, 22 – Վ.է պէնի Փաաաբաաան եզիոզիէաա վ Մաաա-խա վ Խամիլել վ Նաճի ատիլել վ Ցավզաբագ վ եզեաաա. 23 – Վ.էճի-գիէբաէն ատախ ցավզաբագ վ Սեմէի, Ցավզիա, եաննի Կովկիաա վ Փե-ճիա վ ցուգա վ եզիաագար, 24 – Վ.է մաւղանճիլէբաէն եզիաախը, վ պաֆիաճբլաբաան Սեզղաա վ Տէլէմ վ Ուբի, 25 – Վ.է Իաբայլէլէն պէնի Փաբաաան Ռաամիա վ ցեզիա վ Մեգքիա վ Միաաին վ եզիաագար վ Մեգքիա վ Բաաիա, 26 – Վ.է պէնի եզամիաան Մաճի ատիա վ Զաբաիրիա վ ցեքիսլ վ Ագի վ ցերիմճի վ եզիա, 27 – Վ.է պէնի Զաճի աաաան ե-գիաովէնա վ եզիաախը վ Մաճի ատիա վ ցերիմճի վ Զաբագ վ Ագիզա, 28 – Վ.է պէնի Բէբայիաէն ցօՀանան վ Ադաճիա վ Զաբքա վ Ագիագի, 29 – Վ.է պէնի Բաաիաէն Մեաաագաա վ Մալագ վ Ագայիա վ ցաաաբ վ Սաաղ վ Իաամիճի, 30 – Վ.է պէ-նի Փաաճի-մեվաբաաան եգիաա վ Գա-ղէլ վ Բաաիաա վ Մաաախա վ Մա-ճի ատիա վ Բեաեյիէլ վ Բաաիագ վ Մաաիաաա, 31 – Վ.է պէնի Հաբիմէէն եղիագար վ ցեաիա վ Մեգքիա վ Սեմայիա վ Շամաա, 32 – Վ.է Բե-նիամին վ Մալագ վ Սամաբիա, 33 – Վ.է պէնի Հաաաա-մաան Մաճի ատիա վ Մաաախա վ Զաբագ վ եզիգաա-ղէա վ ցերիմի վ Մաաիաա վ Սեմէի, 34 – Վ.է պէնի Բաաիաէն Մաաագա վ Ամըաա վ Ուել, 35 – Վ.է Բաաիաա վ Բագայիա վ Գեզաա՛հա, 36 – Վ.է Ուաաիա վ Մերամճի վ եզիաա-սիբ, 37 – Վ.է Մաճի ատիա վ Մա-ճի աաա վ ցաաաա, 38 – Վ.է Բաաի վ Բաաագ վ Սեմէի, 39 – Վ.է Սեղեմիա վ Նաճի աա վ Ագայիա, 40 – Վ.է Մաքաաագ-աա վ Սաաա վ Սարա, 41 – Վ.է Ագայիել վ Սեզեմիա վ Սամաա-րիա, 42 – Վ.է Սեզղաա վ Ամըգիա վ ցավաէփ, 43 – Վ.է պէնի Նաբաա-աան ցէբէլ վ Մաաախա վ Զա-բագ վ Զէբիաա վ ցագայի վ ցա-վել վ Բաաիա։ 44. Պաւնլարընչ Հեա-լէէի էճնէպի գաբը սլմըշ վ պա՛զբ-սլընըն գէվճէլէբինին էվլաար ատախ օլմաագ խոր։

ՆԷՀԵՄԻԱ

ՊԱՊ 1

Նէհեմիա խոի ի Ագաքիաաէն քէլաա-մը տբը։ Փաագիա սլրճաաա Ագրաէօն Հիրմինճի աէՆէհիաաէ պէն փայիճ ախթ օլաան Շաաշանաա պաւլաՆաիբզմաա, 2 – Գարնաաա-շլաբզմաան պիրի օլաան Ա-նաանի վ ցաւդաաան պա՛զբ ատէմլէր կէլմիլէր. պէն ատախ Հրէլէրաէն պա-զբ գալարագ նէճաճի պաւլմաագ օլաան եէհաաիլէրը վ երաաագէմ ատա՛խ ան-լէրաէն սիա՛ալ էմ՛միմ։ 3 – Անդէր ատախ պաան ցէվապէն Էհրիլէբաէն պագբ գաալանիար օլ էյալէթաէ զիյա-ատ սիլէ ճաւսիպէթ վ Հագաբէթաէ պաւլաՆաագ՝ երաաագէմ ատաբա ատախ երգրլբզ վ գափաւլարը սիթէշէ ես-գբլմբզ տբը՝ ատէսիլէր։

4 – Վ.է պաւ աէօզլէրի իչինէ-չիմ՝ կիակի օֆաագարը՝ վ չէնա կիա-

Digitized by Google

ապրելոյ մարթեմ էլլեաքիմ. վե օրաՃ թագաւոր Իլահ ը սեմաւորներն հուզուբրնաս տաւ'ս 'տրվ էտերէք, 5 – Եաս Իլահ ը սեմաւորթ օլան ՐԱՊՊ, ան քի' սենի սեվվն վե էմրլերինի հրթիվ էտենլերէ 'ասիա ու 'ինայէթ հրթիվ էտեն 'ազիմ վե հէյպեթլի Ալլահ սան, 6 – ԲէՃաս էտերիմ, գաւլողնի խլնիոր վե հեռլերնի ապրդ օլսան, քի գաւլոորնի պենեն Իսրայէլ իչուն չիմնի կէՃէ հեռաքուդ սենուն հուզուբրնաս պաս գաւլոորնեն պենի Իսրայէլուն կհռնայէլորնը, Եաս'նի սենուն 'ալէյհնաէ իշլէտիլիմիզ կհռնայէլորը իդրար էտերէք 'տրվ էթաքիյի տու'այը Իսրայիլս' էտեսին. պենե վե փէտերիմնի խռնէսի կհռնաց իշլէտիքը։ 7 – Հապիպէն պիզ սենուն հուզուբրնաս փէտասը իրթիքնաէ ետօրվ գաւլոնի Մավսէսե վէրտիյին էմիրլէր իլե գռնաւնոլարը վէ ասկեամը Տբեզ էթմէտիքը։ 8 – Իչ Ճաս էտերիմ, գաւլոնի Մավսէսե էմր էյլէտիյին քէլամը, Եաս'նի' 'Իսռաան էթմէտիյինիզսէ պենե օիզի միլլէթիլէր ատաքնաս տատղտորրդմ', 9 – Ամմաս պատաս բիւՃաս' էտիպ էմրլերինի Տբեզ ու իՃրաս էթմէտիյինիզ Տօյտուն, անիշանէն պա'զիլարը կէչիւն ուՃաՃնաս գատասը սիւրիւլմիւշ օլատլար, անլերի օրտասան ՃէմՃ էտիպ՝ խոմիմի խոքեասն էթմէմէք իչիւն իրնի իհտաց էթմէտիյիմ' մատհալէ կէնի իրէՃէյիմ' տէտմէտիյնի իՃէ-գէՃքիւր էյլէ։ 10 – Անլէր տատի 'ագիմ' գաւվէվնի իչ վե գաւտուրնէտի էլինլէ խէլտա էյլէտիյին գաւլոորնի վե գաւվէտնի տոր։ 11 – Եաս ՐԱՊՊ, բէՃաս էտերիմ' գաւլոնի տու'ատրնը վե իտմինգատն խատֆ էթմէմէք տարզաւզնաս պաւլտանան գաւլոորնիզն տու'ատրնը գաւլտազնի տէյնէտին. բէՃաս էտերիմ', գաւլոնը մավվաֆֆագ գըլըպ, պաս տատմին հուզուբրնաս մատհէտրը բ չէֆգամ էյլէ' տատմ'։ Չքիս պեն մէլքինի տագըզաը խտմ'։

ՊԱՊ 2

1 – Ալատաչէս մէլքիյին եիրմինճի աճնահնուտ Նիսան այրնատս անուն էօնճնատ չէրատպ պուլունատպագ, պենե չէքատպը այլպ մէլքիյէ վէրտիմ'. վե պատփան Եվէվէ անքն հուզուբրնաս մէտուլ կէտրնտէմէյէ իտմ'։ 2 – Ո.Է մէլքը պատաս' Նի՛չին մէտաւ կէտրնհնիւյօրպան. մնատատմ' քի խատհաս տէյհնին, պաս պատչգա պիր չէյ տէյիլ, ան՚ճագ ենիւրէք քէտերի տէր՝ տէտաք. պենե տատխի վհյատեսխյէ գօրգատպ, 3 – Մէլքիյէ ֆէվհտէն՝ Մէլքը իւլէյպատ եաչատպե. Է ճճատատրլերն գատպրլորը մատհալը օլսան չէհր խատպպ վե գատփատպորը սախ Եէպէք էտիլմիշ օլտրզը Տալատ, Նի՛չինն մէտաւ կէտրնհնէյհյիմ' տէտմէտ։ 4 – 0 զէմանն մէլքը պատան' Գատ խատատատա բէՃաճ Նէ՛ տէր' տէմէսի խէզբրնին, Իլահ ը տէմնատամ տատ'ս էխտրքատէն ատնպատ, 5 – Մէլքիյէ ֆէվհտէն՝ Էյկէր մէլքիյէ մհճատատկպ կէտրնհնէյհյէ. վե գաւլոնի պենեն Տբեզ ու իրէՃաս էտերիմ' պենեն Իսրայէլ իչուն չիմնի կէՃէ հեռաքուդ սենուն հուզուբրնաս մատհալը օլսան, Եաս'նի պենուն 'ալէյհնաէ իշլէտիլիմիզ կհռնայէլորը իդրար էտերէք 'տրվ էթաքիյի տու'այը Իսրայիլս' էտեսին. պենե վե փէտերիմնի խռնէսի կհռնաց իշլէտիքը։ 7 – Հապիպէն պիզ սենուն Տբեզ ու իՃրաս էթմէտիյինիզսէ պենե օիզի միլլէթիլէր ատաքնաս տատղտորրդմ', 9 – Ամմաս պատաս բիւՃաս' էտիպ էմրլերինի Տբեզ ու իՃրաս էթմէտիյինիզ Տօյտուն, անիշանէն պա'զիլարը կէչիւն ուՃաՃնաս գատասը սիւրիւլմիւշ օլատլար, անլերի օրտասան ՃէմՃ էտիպ՝ խոմիմի խոքեասն էթմէմէք իչիւն իրնի իհտաց էթմէտիյիմ' մատհալէ կէնի իրէՃէյիմ' տէտմէտիյնի իՃէ-գէՃքիւր էյլէ։ 10 – Անլէր տատի 'ագիմ' գաւվէվնի իչ վե գաւտուրնէտի էլինլէ խէլտա էյլէտիյին գաւլոորնի վե գաւվէտնի տոր։ 11 – Եաս ՐԱՊՊ, բէՃաս էտերիմ' գաւլոնի տու'ատրնը վե իտմինգատն խատֆ էթմէմէք տարզաւզնաս պաւլտանան գաւլոորնիզն տու'ատրնը գաւլտազնի տէյնէտին. բէՃաս էտերիմ', գաւլոնը մավվաֆֆագ գըլըպ, պաս տատմին հուզուբրնաս մատհէտրը բ չէֆգամ էյլէ' տատմ'։ Չքիս պեն մէլքինի տագըզաը խտմ'։

9 – Ո.Է Նէհրին էթմէ թ թատաֆրնը վատիլէրինէ կէլիսի' մէլքիյին մէքթատլատրնը ատնէրէ վէրտիմ'. վե մէլքը պէնիմ' իլե պէրատկը 'տագէր ատքատրլորը իլե ոհատվարիլէր տատխի կէտնատրմիշ խտմ, 10 – Ո.Է Իրտնը Տատնատգատտատ վե Ամմինէի պէնատե Տուբնա պատնու իշլիքտոկքէրինտե' պէնի Իսրայէլին խատրընը պատմագ իչրէն պիր տատմին կէլէ մէտնուտն տօլայը զիյատեսխյէ կհռնէհնիրլեր։

11 – Ո.Է Երուսաղէմ կէլիսի օգատատ իչ կիւն մէքա էմ՚ատքատն ատնդտ, 12 – ԿէՃէլէյնի պիր գատ՚ատտմ' իլե գատգատրմ', վե Երատաղէմ իչիւն Ալլահրմզն գատղտիմէ Նէ գատթրզնը քհմճէ

Digitized by Google

աեչլէմէտաքիմ, վէ պինատիյիմ Հայվանատան մա'նաա եանըմտաա պիր Հայվանի ճոգ խաի։ 13 – Ի.է կէճէլէյին Տերէ գափաուրնատան՝ Իժատեր էճէշմէսի ըմնէհանատէն Մէզպէլէ գափաուրնատ չըգըդ՝ Եըռատաղէմին ևրդըմընշ օլսան սաւրընը վէ ատի Եշլէ Թէլեֆ էտիլմիշ օլսան գափաուլաորնը մա'նաայընչ էչլէտիմ։

14 – Ի.է Զէյնէլ գափաուրնատ վէ մէլիք Հովաննէսին կէչտիմ, ֆագաթի պինատիյիմ Հայվանատ կէչէճէք եէր ճոգ խաի։ 15 – Ի.է կէճէլէյին աեբեհտէն չըգըդ՝ ատւրատ մա'նայընէ էչլէտիմ։ Վէ աեճաճատ Տէրէ գափաուրնատն կիրէքէ 'ավաեթի էթմիմ։ 16 – Ի.է զապիթան պէնիմ՝ նէրէչէ կիթտիյիմի վէ նէ եուփաըզմէ պիլմէտիլէր։ Վէ նէՀատաիլերէ վէ քեաեհինլէր իլէ պէօյնէ-քլէրէ վէ զապիթանատ վէ իչլի իչլէյէն ատ'նէր քիմսէլէրէ պատ ատնէ տէյինի խատըր վէրմէմիշ իսիմ։

17 – Ի.է ատլէրէ՝ Ալրիֆիէտը օլսըզըմըզ պատ աէֆատլէթի վէ Երուսաղէմին խատրատ օլմատ վէ գափաուլաորընէն տաթէչլէ թէլեֆ էտիլմիշ օլսըզընը պիզ հէօրիւյօրընըզ. կէլինիզ, Երուսաղէմին տաւրընը պինատ էտէլիմ, վէ տրթրդ 'ալէմէ բիւտավա օլմայըալըմ՝ տէսատիմ։ 18 – Ի.է Ալաուէլինէն քէրիմ էլինին իւզէրիմատ օլաորդընը վէ մէլիքին պատատ աէչլէտիյի աեօղլէրի ատլէրէ քատաեր վէրտիմ. ատլէը տատի՝ Փալ գըդ պինատ էտէլիմ՝ տէչէրէք պատ իտայըզը էլ իչինէ էլլէբինի գուվվէթլէնտիրատիլէր։ 19 – Յոգատի Ուրատը Սատնատաղատատ վէ Ամմինի պէնատ Տատքիտ վէ 'Ալատ Գէտատմ պատնատ իչինի-ատիքէրինատէ պիզի իտթէհտատ վէ Թատգիր էտտէրէք՝ Գատ ատիզին ևատփաըդընըզ Նէ՞ տատր. մէնիյէ 'ատրՀ մը օլատճագատնէզ՝ ատւտիլէր։ 20 – Պէն տատի ատնէքէ ճէվապէն՝ Ինտ ը աէմատվատի պիզի մատվաՀիֆագ գըլատճագ տատը, պիզ տատի տատն դատւլաորը օլատրագ գատդըդ պինատ էտէճէյիզ, ատմմա սիզին Երատաղէմատ հիսատնիզ վէ հագգընըզ վէ քէգքատրընըզ Հոգ տատը՝ էտէտիմ՝

ՊԱՊ 3

Վէ քեաեհինի ատ'գամ Եզիտատիք վէ ատնէն քեաեհինի պիրտատէրէքէթի գատդըդ Գիյատն գափաուրնէր պինատ էճատիլէր. պատնէտը ատնը թագտատ էտտիդ գատնատատրընը թագտրատ. վէ ատնը Մէտ գատւլէտինէ վէ Աեատատիէլ գատւլէտինէ գատտատր թագտատ էճատիլէր։ 2 – Ի.է ատնէն եանընտատ Տրթքատվրատ պինատ էտիդ՝ ատնէրին եանընտատ Զատքատր իդի ի Իմրի պինատ էչլէտի։ 3 – Ի.է պատրդ գափաուրնէր պէնի Սեհնատ պինատ էճատիլէր. պատնէտը ատնը պինատ էտիդ՝ գատնատատրընը վէ քիրիատ իլէ տեւրկիւլէրինի թագտրատրատ։ 4 – Ի.է ատնէրին եանընտատ Մերատմեի իդի ի Ուբիատ իդի ի Ակկատւ թատ'միր էչլէտի. վէ ատնէրին եանընտատ Մետատզատ իդի ի Բատրաքիատ իդի ի Մատզիէթէչ թատ'միր էճատի. վէ պատնէտրընը եանընտատ Սատգատվ իդի ի Բատնատա թատ'միր էչլէտի։ 5 – Ի.է ատնէրին եանընտատ Փեկևատէիլէր թատ'միր էճատիլէր իսկատ, ատնէրին տիւ'ղեէրատնը քէնտէրէրին Իտտպէրէր իշինէ քէնտի պատյատնատրընը էչլէտիլէր։ 6 – Ի.է Էգըպէ գափաչը Յատիտատա իդի ի Փատէ վէ Մետատզատ իդի ի Բատատիա թատ'միր էճատիլէր. պատնէտրը ատնը պինատ էտտիդ՝ գատնատատրընը վէ քիրիատ իլէ տեւրկիւլէրինի թագտատրատ։ 7 – Ի.է ատնէրին եանընտատ Գատքատտատլը Մէհտատիա վէ Մերատնատի Յատգատն վէ Գատքատտատն վէ Մատփատ բիճտատը Նէհրին պէրի թատրատֆընըն վտատիճինի ատէրատչինա գատտատր թագտատ էճատիլէր։ 8 – Ատնըն եանընտատ գատւյատմճրատրատտատն օլսան Ոգիճէլ իդի ի Հատրհատյիատ թատ'միր էճատ. վէ ատնըն եանընտատ էճատաճը օղլատ Ատնդիատ թատ'միր էճատ. վէ Երատաղէմին էդի տատքատ գատտատր օլսան Եհատդիատ թատ'միր էճատիլէր։ 9 – Ի.է ատնէրին եանընտատ տատ'իրէ իդի ի Երատաղէմին Նըտփընըն բէ'իտի Հատփատյիատ իդի ի Ովր թատ'միր էչլէտի։ 10 – Ի.է ճէգատյիատ իդի ի Հատրատմատի գատւլէտինի Եանընտատ վէ քէնտի իտտէհտինի գատրչըտատնատ թատ'միր էճատ. վէ ատնըն եանընտատ Փեատատա իդի ի Ատատքատնիատ թատ'միր էճատ։ 11 – Տիկէը պիր գրտմ իլէ Յատրատն գատւլէտինի Մեզքիտ իդի ի Հատրիմ վէ Ատատր իդի ի Փատատի-ատնդատր թատ'միր էճատիլէր։ 12. Ի.է ատնէն եանընտատ տատ'իրէ իդի ի Երատաղէմին Նըտփընըն բէ'իտի Սէհդատմ իդի ի Ագօճ՝ քէնտիտի վէ դըղըտրը թատ'միր էճատիլէր։ 13 – Ի.է ատէրէ գափաուրնը Ատնդ իլէ Զատնատ էհատիտի թատ'միր էճատիլէր. պատնէտրը ատնը պի-

Digitized by Google

Նա էախ՝ գանաստալարքնը վէ քիլիա խլէ սիւրկիւլէրինի թագալար։ վէ սաքաստա թա՝ Մէզղէլէ գափաւնընա գաստար պինի զբա՝ Եէր Եափէլար։ 14 – Վ.է Մէզղէլէ գափաւնըը Բեթաքարանա գբամընըն բէ՛խի Մէզքիա խպն ի Ինէքքար թա՝միր էէմաի. անը պինա էախ՝ գանաստալարընը վէ քիլիա իլէ սիւրկիւլէրինի թագալը։ 15 – Վ.է Զէչմէ գափաւնըը Մասափա գբամընըն բէ՛խի Սէզղէա՝ խպն ի Ճալալէ թա՝միր էէմաի. անը պինա էախ՝ խաթիւնիւ էօրթաւիւ վէ գանաստալարընը վէ քիլիա իլէ սիւրկիւլէրինի թագալը. վէ մէլէյին պաղչէսի գաւգալինաէ վագը՝ Սիլվա Հասաղը սաւբընը սաւխի Դաւիթի շէհրինէն էնէն Նէբուխագանէզարա գաստար Եափէ։ 16 – Անաէն ասնաս սաա՝նրէ ի Բեթասաւբընը նըգաֆընըն բէ՛խի Նէեմիա խպն ի Ազգաւ. ի Դաւիթին գասարլարընա վէ Ասգաւ. ի Հաւաղ իլէ Բեհասագաբրինէ գաստար թա՝միր էէմաի. 17 – Անաէն ասնաս Ղէւիլէրը թա՝միր էէմաիլէր. Հաւաւ՝ խպն ի Բանի, վէ սանքն Եասնքնաս սաա՝նրէ ի Կէիլանէն Նգրսֆընըն բէ՛խի Ասաբիա թա՝միր էէմաի. 18 – Վ.է անաէն ասնաս պիրսաէրլէրի սաա՝նրէ ի Կէիլանէն Նգրսֆընըն բէ՛խի Բաւալի խպն ի Ինաղադ թա՝միր էէմաի. 19 – Վ.է անընն Եասնքնաս Մասափա բէ՛խի Նէզիր խպն ի Ցեաս սիւկէը պիր գբամը, Եա՝նի սիւլահաՆէ՛է չէգան Եօլը գաղշրընաս ա՝ապը գավիկէսինի թա՝միր էլլէսի. 20 – Անաէն ասնաս Բաւալ. խպն ի Զաքբա՝ գավիկէսէն ա՝զամ Նգիսաիքլին խասնէսի գափաւնըս գաստար օլաս սիւկէը պիր գբամը քէմէլ ը խասհիլէ պինաս էլլէսի. 21 – Անաէն ասնաս Մէքսաճթ խպն ի Ուբիա խպն ի Ակկաւ սիւկէը պիր գբամը, Եա՝նի Նգիսաիքլին խասնէսի գափաւնընաան ասնըն խասնէսի Նհէսլէթինէ գաստար թա՝միր էլլէսի. 22 – Անաէն ասնաս ասհրաաս իւգամէճ Եաէն քէսհիլէը թա՝միր էլլէսիլէր. 23 – Անաէն ասնաս Բէնիասին վէ Ասաւբ քէնաի խասնէլէրինին գաղշրընընը թա՝միր էէմաիլէր. անաէն ասնաս Ազգաւ խպն ի Մաասաիա խպն ի Անանէա քէնաի խասնէսինին Եասնքնաաքի թագալը թա՝միր էլլէսի. 24 – Անաէն ասնաս Բանաւ խպն ի Ենադադ Ազգաբանքն խասնէսինաէն գավիկէսէն Եասնքն քէօշէյէ գաստար օլան սիկէը պիր գբամը խա՝միր էէմաի. 25 – Փսզաղ խպն ի Ոզա գավիկէսինի գաղշրընընը վէ գբնասան Տավլանէն գաղշրընաէ վագը՝ Մէլիկին Եօգաւրքի սէրասէրնըն ասը գաւլէսինի, վէ անաէն ասնքաս փաագսիա խպն ի փսզաս խա՝միր էէմաիլէր։ 26 – Վ.է Ոփաղտսս իգամէճ էէն Նաթինէսիմ՝ շաբգ խա՝սսաքընաս վագը՝ Սաս գափաւնքնըն գաղշրընընս գաստար վէ ագշաւրքի գաւլէսին խա՝փէ ԵէՆէիլէր։ 27 – Անլէբանէն ասնքաս սիկէը պիր գբամը, Եա՝նի սաղշաւրքի սէրսիւնաք գաւլէնինն գաղշրընասան Ափսզաղ հիասագբնաս գաստար Թեկաւլիլէր խա՝միր էէմաիլէր։ 28 – Ակ գափաւնընաան Եօգաւրքընընը քէսհիլէր, հէգ քէնաի քէնաի խասնէսինին գաղշրընաէ խա՝միր էէմաի։ 29 – Անլէբանէն ասնքաս Սաագվիկ խպն ի Նմիոը քէնաի խասնէսինին գաղշրընաէ խա՝միր էէմաի. անաէն ասնքաս չաբգ խասսաքընաասի գափաւնընէն պէքճիսի Սեմայիա խպն ի Սեքենիա խա՝միր էէմաի։ 30 – Անաէն ասնքաս Անանիա խպն ի Սեղեմիա վէ Սեղեփէն սալ ընճը օղլս Անան սիկէը պիր գբամը խա՝միր էէմաիլէր. վէ սանաէն ասնքաս Մեսուղամ խպն ի Բաւսաքիա քէնաի օսասաքընէն գաղշրընընը խա՝միր էէմաի։ 31 – Անաէն ասնքաս Մեղքիա խպն ի Սաասեփի պէյէ ի Նսիմ սանայիմ վէ Թիւճճաւսա գաստար Մաափսիկ գափաւնքնէն գաղշրընընը քէօշէյինն եագափ շէհրա գաստար խա՝միր էէմաի։ 32 – Վ.է քէօշէ եագափ շէհրանան Գոյսն գափաւնքնս գաստար գաւլսաՆճլսար իլէ խասճիրլէր խա՝միր էէմաիլէր։

ԳԱՊ 4

Վ.է Սանաբաղատ՝ սաւբս պինաս էէմէքաեէ օլաբղմընը իշխի սաչիսաե, սաասրսիւղ գիյասէսիւլէ դաագսանաք օլաբագ, Նէհեաստիւէրի խպն իգնս էլլէսի։ 2 – Վ.է քէնաի պիրսաէրլէրի իլէ Սաանարիաս՝ սաբէրլէրի էանհանէ՝ Պաագ՝ի Նէհեաստիւէրը Նը Եասիբէյօրսբ. քէնաի հայլաարընաս պիբդագբսճագլ՝ը մի, զէագ էաեէ ճէբլէը մի, պաս կիւնի Թէբմիլ էաեէ ճէբլէ՝ը մի, Եասնքնը Թաշրսբը Թ օփրագ էբղէնի բսլսրընաան ի՛հեաս էաեէ ճէբլէ՝ը մի՝ սաե։ 3 – Ամինի Տաբնաս սաասի սունը Եասնքնաս պագաղաՆաս՝ սանէրին պինաս էէմ սիկէրէի չէ՛

Digitized by Google

իւզէրինէ պիր թիլքի պիլէ չըգա՝ թաշ աւրլարընը եըգաճագ սըր՝ ասէ։

4 – Նա Ալահընմըզ, ասիկլե, գիրա պիզ թաղխիր օլուռնարզ. վէ անլէրին հագարէթլէրինի քէնտի պաշլարը իւզէրինէ բէատ էտիպ՝ եաարէմ ասիյըրնատա անլէրի եաղմուրում թէելիմ՝ էյլէ։ 5 – Վէ անլէրին 'իսեանդիզ սէվըզ էյմէ, վէ կիւնահչըրը հաւզարընտան մնհվ օլաճանսընը. գիրա եաֆաւճըլարըն էանձնատ պէհ դաղազատա կէթիրմիլէր։

6 – Վէ պիզ աւրնա պիհնա էյմէյիք, վէ իշ իչինէ գաւմընը գալպի հաղըր օլմադըէ, աւր հէր թաւսֆիատն նըմաքնատ վաղը օլաուռ։ 7 – Վէ Սաճնադատա վէ Տուրնա վէ 'Ափսադար վէ Ամմանիլէր վէ Ազավատալըր Նրուսաղմին աւրլարընընը պիհնա օլուճմագատա օյտրըլընը, վէ անըն էրզրզ եէրլէրինին թաւ'իրինէ պաշլանարզրընը իչիհմ սիքլէրինինէ՝ զիյատեսկիյէ զազադնաք օյտրըլար։ 8 – Վէ կէլիպ Նրուսաղէմ 'ալէյհինէ մնհամրէպէ իլէ էսէրէնէ սէքմէ վէրմէք իւզրմէ ճրնմիէսի պիրտէն իհմ իֆագ էյմէյիք։ 9 – Լաքին պիզ Ալահընմըզ տատ'ա էտիպ՝ անլէյտէն վիզպիլէ օլաճնմագընը իչինէ կէճի կիւնահրէզ անլէրին գաւրընարնա պէքճիլէր թաւ'ինէն էյմէյիք։ 10 – Վէ Յուգա եհսիթ՝ Համմնալարընը թագաիթը քէսիլսին, վէ թափրադ չըգ աբր, պիզ տահի տաւրա պիհնա էտէմէյիզ՝ ասէտի։ 11 – Տիւշնէնլէրիմիզ տահի՝ Պիզ անլէրին իչլէրինէ կիրիպ անլէրի գաթը իլէ իչլէրինի իպթիտալ էտինճէյէ աէյին, անլէր պիլմէսինլէր վէ կէօրմէնինլէր՝ տէրլէր իտտ։ 12 – Վէ Նաւլարընատա ատրին օլան Նէհեմիյէր կէլտիքլէրի զէմանն, պիզէ օն ատֆ'ա՝ Հէր հանկը թաւրաֆտա տէօնէբաէնիզ, անլէր իւզէրիմիզէ հէճճամ էտճէկ։ պէյ՝ ասէտիլէր։

13 – Պաճնատն իւզէրինէ պէն աւրընը տաղա թաւրաֆընատա տլչագ եէրլէրատ վէ եհսքէը մնհամլէրատ գաւմը քէնտի գաապիկլէրինին կէօբէ գէլըճլար վէ մընզաղատար վէ եազլարընէ տաւրատաւրտա՝ 14 – Վէ պագտըմ՝ վէ գալգըպ էշտաֆ իլէ զատիհնատա վէ գաւմընի պաագիւէտինի խիհտագէն՝ Անլէրին եհգհիանատն գօրգմայընըզ. 'ապիմ՝ վէ հէյաէիլ օլան ՐԱՊՓ թէզէքքըր էտտիքէ՝ պիրտաակլէրը վէ օղուլլար վէ գընդար վէ զէվճէլէր վէ խանէլէրիդիզ իչինէ մնհարեպէ էյլէնիպ՝ ասէմ՝։

15 – Վէ քէյֆիյէթ մնհամրէզ օլաընդընը աւրշնէնլէրիմիզ իչինի ակքատ՝ Ալահ տատի անլէրին մնշաճվէրէնի խալհատ էթմէքճէն ատնըտ՝ Ճնմէյէնիզ տաւրա, հէր քէտ քէհնատ իշինէ 'ատտիճ էթմէք։ 16 – Վէ օղ կիւնատն ատնըտ տատէյէնիմին նըսֆը իչլէյէքտէ, վէ նըսֆը տատի մընզաղ վէ սիփէր վէ նայ վէ զընդ թաւթմագտատա, բէ'իսլէր տատի Ճուգանըն ճիւճէ խանէտատընընը տագտատատա տաւրտագատա խտի։ 17 – Տաւրտա պիհնա էտնէյէր իլէ եհսքէ կէտի իւրէն վէ եհսքէտէնէյէք պիրէր էյլէնիյլէ իշէյհէ՝ տիկէր էաէրէյլէ պիլտի թաւթմըլար իտտ։ 18 – Վէ եաֆաւճըլարըն Ճիւճէլէտի պէյլէրինէ գընդճ գաւշանմէք օլտիգտըրը հայտէ պիհնա էյմէքտէ, վէ պօյտընէն տտահի պէհնիմ էտնըգմատա պաւլտնմագատա իտտ։ 19 – Վէ էշտաֆ իլէ գաապիկ տահա վէ գաւմընի պաագիւէտինի խիհտագէն՝ Ի՛շ պէգիճէ վէ հէնդէ՛ կէտիպ՝ պիզ տտահի տաւր իւզէրէ՝ պիր պիրպիրիմընգտէն ուղագ պաւլտնատըզմընատատն, 20 – Գօրտա ակտատըն հէր նէրէտէ իչէհէրէկդիզ, օրատա կատնըգդըզ թէճէմմէ՛ էտինիզ։ Ալահընմըզ տատի պիզիմ իչինէ մնհարեպէ էտէճէք տաբ՝ ասէտի՝։ 21 – Պէգիյէճէ իշտ չայըշմագատա իտտք. գ–վճն նըսֆը տատի շաֆագ վաղի ընատատ իտտ ատըրտըզատ չըգճնճայտատ աէյինէ տատի պիզագ իւտատրատ իտտ։ 22 – Գի՛ վայիք օ զէմանն գաւմնի իտիճագէն՝ Հէր քէտ աշագը իւէ կէճէէյինն Նրուսաղէմ իչինատ կէճէէտինն, թատ քէ կէճէտ պիզիմ իչինէ պէքճիքը էտտիպ կիւնահրէզ իշի իչէհէրէկդէ՛ ասէտիմ՝։ 23 – Վէ քէհնատիմ իւէ պիրտատերէյիմ՝, վէ իտտատէթ ճիւէրիմ իւէ մնհ'Այէյեիտնճ օլան պէքճիլէր, Եըլդատնաճագ վագդըճատան մնհ'ատա, էլպիճէմիզի տատտ չըգատմատագ։

ՊԱՊ 5

Վ֊է գաւմ իւէ զէվճէլէրինինէ՝ քէհնատ պիրտատերէյիմ Նէհեմիյէր 'ապէյհինատ պէգիյէք ֆէրհատագ վագաճա՝ պաւլտաղ, 2 – Պա'զընտը՝ Պիզ օղուլլարըզմընզ վէ գընդատրըմընզ իւէ չօգէտգ Պիզ,

Digitized by Google

վե եչիկ պէր հոյանի օլմամըդ իչուն զաքիրե ալըրըզ՝ ատումիլեր։ 3 – Պօ՛զըլաը ատաի՝ Գըլէթլըդ ատ-ափսիչէ զաքիրե ալմադ իչուն Թ-ատալաը իլե պաղալըրմըզը վե եվէրսիմիզի բէհնէ գօսդէդ ատումիլեր։ 4 – Ա՛չ պա՛զըլաը՝ Մէնիչէ վերկի վերմէք իչուն Թ-ատալաըրմըդ վե պաղալըրմըդ իւզէրինէ ագչէ խաֆիգրաազ էյլէսինիք։ 5 – Ա՛չ չիման պիզիմ Թէնիմիզ պիրատերլերիմիզին Թէնէ վե եվլատըմըզդ անլերին եվլատը կիպի տուր։ վե իչիմէ պիզ օզուլաըրմըզը վե գըղլաըրմըզը գուշ օլմադ իւզրէ վէրերիզ, վե հալա գըղլաըրմըզդըն պա՛զըզը ճաբուկէ օլմուշլուը վե ելիմիզ-ատ չաբէ եօգ ուզր։ չիւնքի Թ-ատալաըրմըզ վե պաղալըրմըզ ախերլերիդինին էլինատ սուր՝ ատումիլեր։

6 – Պէն տանի անլերին ֆէրեատըդը վե պա՛զ ահօղլերի իչիմի-ախիմէ գէկյատախիլե ղազապա էլէմիմ։ 7 – Ա՛չ քէնաքմատ Թէֆէքքիւր եմ-ատքատէն ասնըա էշրատֆ իլե գապխիմ-անը Թ-ա՛զիր էատիպ, անլերը՝ Սիլհն հէր պիրինիզ պիրատերլերինիզդատն ֆայհէ ֆա՛իզ ալըրատրըզ ատումիմ. վե անլերին 'ատէյհինաա պէղիրք մէ՛չիա եմ-տիմ։ 8. Ա՛չ անլերէ խիմ-ապէն՝ Պիզ քզմ-իատըրըմզդա կէօրէ՝ Թ-ա՛իֆէլերէ տանի-ըրմըզ օլսն, Եհ-ուատ պիրատերլերինիզի ֆիտիյէ իլէ ալմըշ իքէն, տիզ պիրատերլերինիզի տանի՛ր մը աղրզ, վե անլեր պիզե տանի-ըրմը՛-ըր մը՛ ատումիյիմատ, անլեր ճէվապ պա՛-ըամայլըզ ահ-քիւֆ եմ-տիլեր։ 9 – Ա՛չ տանի՛ Պա՛ա տիզին եմ-տիյինդ չէյ էլի ատիզ տուր. տահ-չունէնէրիմիզ օլսն Թ-ա՛իֆէլերին հազատրեմ-լերի ատ-ափսիչէ Ալլահ-ըմզը-ատան գօրգատագ ենքրիսմէլի տէյի՛ր մի ադինդ։ 10 – Գինանիմ՝ տանի վե պիրատերլերիմ՝ վե խըտմէմ-քատրլաըրմ՝ անլերէ ագչէ իլէ պա՛-ղատայ վէրտիք. կէ-լինդիզ պօրճլաըրդը պաղչլայալը՛։ 11 – Բէճա էտէրիմ՝, անլերէ Թ-ատալաըրը վե պաղալըրը վե զէմի-ատնըգէլաըրը վե եվլերինդի վե անլերատէն մինթ-ատալաը-նըզդ օլսն ագչէ վե գօմիքիրէ վե չէրտատ-վե էատդըն ահ-ւզատ պիրինի՛ն անլերէ պա-կիւն կէրի վէրինիզ՝ ատումիմ։ 12. Անլեր տանի՛ կէրի վէրերիզ, անլերատէն պիր չէյ Թ-ատլէպ եմ-տիլիզ, ատ-ղայէսատի՛ն կիպի էտափսէրը՝ տանի-ըրմըզ՝ անլերէ պա-ըէչ իճրատ եմ-տիլերէ իչուն ահմին եմ-տիրատմ։ 13 – Ա՛չ տանի եմ-էյիմի տիլքերէ՛ Հէր քիմ՝ քի պա-ըէչի իճ-րա եմ-տիզատ, Ալլահ՝ անը խատնէ-տէն վե իչինատն պէղալը տիլքին. պէ-լի, պա-ը ճ՛չլը տիլքինդ պօշ օլսատ՝ ատումի՝. Ա՛չ պիրիւն ճէմա՛ատի՝ Ա-մին տէյերէ ԲԱՊՊԱ համտա եմ-տիլեր. գամի՝ տանի պա-ըէչի իճրա եմ-տի։

14 – Ա՛չ Ցուգա տէյատրընատ անլե-րին վատնի օլսրզդի՝ կիւնատէն պէրա-ը, ետա՛ն մէնիզ Ա՛ատաչէտնի հիրմին՛ճի ա-նէտէնատէն օթ-ատ խրնի՛ճ տէնէտիւէ տաչին, տ՛ն իքի տէնէ քէնատմ՝ վե պի-րատերլերիմ՝ վատնիզ էքմէկիների եէմ-տէր։ 15 – Լաքին պէնատէն եվէլ՝ օլսն վատնիլեր գամ՛ան հիւք օլուա՛ անլերատէն գըրգ մըգատալ կիւմիւշատէն մատ՛ատա, էքմէք իլէ չէրատ ալըրըսը խտի. անլե-րին խըտմէմ-քատրլաըրը տանի գամ՛ան զուա՛ էատերէրը խտի, ֆատգատի պէղ Ալլահ գօրգատաըն՛ատան նատչի պէղալը էմ-մէտիմ՝։ 16 – Հէմ՛ աէ պա-ը ատ-ըրըն իչինէ տէվատ՛ էմ տատմ՛. պիզ Թ-ատրատ տանի՛ն ատմ՛ատրգդ, վե խըտատէմ-քատը-լատրըմզն ճիւմէյատ օթ-ատ իչ իչիւն ճէմ՛՝ տատ-ատ խտի. 17 – Ա՛չ էմ բատֆը-մըզատա պա-ըատնատն Թ-ատ՛իֆէլերատէն հատ-նըմզատ կէլէնդէրատէն մատ՛ատ՝ Նէհա-տատիլեր իլէ զապխիմ-անատան հիւք էլլե քիչի ատֆըտատնատ պա-ըատնատ-նուբ խտի։ 18. Ա՛չ հէր կիւն հազըրատնատն պիր տրգըր իլէ ատլիք՝ ատէտ տա՛ատ գ-գատն օլսատ՝ պէնիմ՝ իչիւն գա-ըշատր տատտան Թ-էատա-րիք օլսնատ-նուբ խտի. վե տն կիւնատ պիր տէֆ՛տ քէտրէթ իւզրէ հէր ճ՛չնտ չէ-բատպ պա-ըատնատ-նուբ էտ։ պա-ը ճ՛չնէլը իլէ վատնիլեր էքմէկիների եէմ-տիմ՛. գիրատ պա-գամ՛ան իւզէրինէ օլսն հիւք տաղրը խտի։ 19 – Նտ Ալլահ՛ա՛, պա-ը գամ՛ատ էյլէտիյիմին քէտֆէֆէտ իչիւն պէնի խատը իլէ Թէզէքքիւր էյլէ։

ԳԱՊ 6

Վ.է Ստանտատատատ վե Տատբնտ վե 'Ատրատ Գէտատ՝ իլէ տիւշէնէլէրիմիզին տիկէրերի տատ-ատ պէնատ էմ-տիյիմի վե ատնտէ պիր ևըգրգ եէրին գամ՛ատ-ղը-նը իչիմի տիքէլէրինատէ, (վատգատ՛ատ ֆ զէ-տիտնատ տէյնէն գատֆատ գատնատատատրընը տատհտ Թ-ատգիտատմիշ խտի՛,) 2 – Ստանտա-քատղատատ իլէ Գէհատի՛ պատնատ խատկէր կէօնատերիով՝ կէլ, Ոզիտվ օվատրընատատ պա-ըատնատն քէղղէրէն պէրինատէ կէօ-

Digitized by Google

բիւէլիմ՝ աէտիլէը. ֆապաթի պաճաս քէմիկը էֆէմէը էֆքէտըրըճաս իսկիլը։ 3 – Պէն առաթի առիլէրէ խաղաբ ճիլէը կէօնաէրիսկ՝ Պէն պէզիւք պիր իշ իճ-բառաբճաս եմ, էհէմիէմ. Նի՛չին պաճ իշ ի՛մ'ի՛մ ալաճաս, քի ան՛ը ի՛ճէրք է-ասիսկ սիպէ կէլէյիմ՝ աէտիմ։ 4 – Ի՛կ առիլէը պաճ սէօզ իլէ սէօյլի՛ սէֆ'ա պաճաս կէօնաէրսիլէը, պէն առաթի էրինէ ո ճէվապը առիլէրէ կէօնաէրսիմ։ 5 – Ո զէմանի Սառաբաղաճաս պաճաս պէչինճի սէֆ'ի՛ պաճ սէօզ իլէ խըտայէմ ճիճաքնի՛ էլինսկ պիր ուչէգ մէկէմաէպ օ-լաբաղ՝ կէօնաէրսակ։ 6 – Աճանի առաթի պաճ մինվալ իւզրէ եաղըլը խսի. Միլ լէքէլէբաճ իչխոլսաի, վէ Գէճաճ սէ-չօբ քի ակէնին իլէ նէհուաէրիլէր 'խաճաճ էֆմէգ էֆքէտըրըճաս պընըղ. վէ պաճ խաղաէրլէրէ կէօբէ ակն առլէրին մէգիչի օչմաղ մինգաէռսիչլէ ապաբաճ պինաճ էաթ-չօբաբ։ 7 – Ի՛կ՝ Ցաւգաճաս մէչիք վալ՝ առչիրէք ակէնին հապգընաճաս նբաճաս-պէհմաճ ի՛լան էֆմէգ իւզրէ փէչյաճ-պէրլէր առաթի թա՛ակին էֆմին. վէ շիմաճ պաճ խաղաբլէրը մէչիչ եկէֆչէ-ճէգ ապբ. իմոճ կէ՝ պիրլիքաճ մի՛չաճ-վէրբ էաէլիմ՝։ 8 – Պէն առաթի ածաճ կէօնաէրիսկ՝ Գաւ աէտիչին չէ՛լէրին առլը ճօգ ապբր, ֆապաթի առլէրի ակն քէհաիչի՛կնէ՛ն իճմաճ էֆմին՝ աէ-առիմ՝։ 9 – Չիբրաճ առլէրին ճիճաքնի՛՝ Գաճ՛պաբրը էլլէրի իչսէ՛ն կէվէչճին, քի ի՛ճբաճ օլաճ՛ի՛մ'իչ՝ առչիչ պիզի գօբգաճ-ապբրլաբ իսկ. վէ չիմոճ, ես Ի՛ապգ, էլը լէբիմճ գաճվէվի՛ճ վէբ։

10 – Ի՛կ Սամ՛իչիս խալ ի՛ Դաճգաչ-չիճաճ խալ ի՛ Մէճաճբէէլին խառնէ՛ճնէ կիմ՛ճաիսկ՝. օ առաթի խառնի՛ճնէ գաճֆան-ճիչ օլաճ՝ Պիրլիքաճ պէչիճ Ուլաճչսո, հէչքաբել իչի՛ճէ կիճաէլիճ՝, վէ հէչքաբլի՛ճ գաճֆաճ-չաբբնը գաճֆաչյաճբ. գիբաճ աճ-ճան գաճ՛ել էֆմէչի՛ճ կէ՛լիբլէբ. կէճճէլէ-չի՛ճ սէճճ գաճ՛ել էֆմէչի՛ճ կէ՛լիբլէբ՝ առ՛ճաի՛։ 11 – Պէն առաթի՛՝ Պէճնիմ՝ կիճալ պիբ առաճ՛ֆիբաբ էառ՛ճբ մի՛. քի՛մ՝ պէճնիմ՝ կիճալ օլաճ՛ագ առաճ հայչաթ-ճնը գաճֆաչյաճ-պընաճ իչխոլս հէչքաբէլէ կիբբէ. պէճ կիբմէմ՝ առ՛ճաի՛։ 12 – Ի՛կ առնը Ալլահ կէօնաէրմէճի՛կնի՛ճ առհիճէնէ պիբլառ՛ճաի՛։ գիբաճ Տաբիաճ վէ Ամճաբաս-պաճաճ առնը իւ-ճբէճէլէ թաճբաճբգաբբը իչխոլս 'առլէ՛հմէ պաճ խաղաբլի՛ճ աճգալէ-առի՛։ 13 – Ի՛կ պաճ աճպճաճաճէ իւճ-բէճէլէ թաճբաճ-լաճաճ, քի պէճ գօբգաճ-յբճ՛, վէ պճգալէ էթ՛մէքլէ կիճնաճ իչ-լէ՛կյիճ՛ առ՛, պէճի պէճնաճ՛ էառբէ-թա՛ճգիբ էյլէկյի՛ճ՛ առ՛։ 14 – Նա Ալլաճ հբմ՛, առճ Տաբիաճ վէ Ամճաբաս-պաճաճ 'առաէլլէբրնի՛ճ կէօբէ, հէմ՛ առ՛ պէ-ճի գօբգաճ-ճմ՛ագ խաճ էչյճ՛ճ նէպկի՛կ Ամ-վագիաճ իլէ առ՛իր փէչյաճպէրլէբի՛ճ թ-ճէչբ-քճ-բ էչյէ։

15 – Ի՛կ առբ էլլի՛ք ի՛քճ կիճնաճ գաճ-ֆըճնաճ Իչաբլի՛ճ ի՛բբի՛ճ պէչյինաճ ի՛ճէ-մի՛ճ օլաճ։ 16 – Ի՛կ ակն-չէճէլէբճ-միգնի՛ճ ճի՛ճաճի՛կ իչխի՛ճակքէբնի՛ճաճ էֆմ-բաճքաճ՛ճգաճ պաճ-լաճնաճ ճի՛ճաճի՛կ թա՛ճ-ֆէչյէբ գօբգաճ-ճ փէչբ խէճի՛կ առլէ՛ճաճ, վէ պաճ իչխոլս Ալլահ'ըճգաճ թաճաճֆըճ-ճաճ իճ՛ճաճ օլաճնաճգաճբ ան՛իլաճաբլաճ։

17 – Ի՛կ օլ կիճնէբճաճ Ցաճգաճ էչ-բաճֆըճնաճ Տաբիաճչյաճ չօգ մէկէմ-ճաճգի՛-ճաբ վէ Տաբիաճաճ առաթի առիլէրէ կէ-լիբ խսի. 18 – Չիբրաճ պաճ գաճ՛ Սէչքնի՛ճաճ իպգի՛ ի Ա՛ապճ՛ի՛ճ առաճնաճբ օլաճ՛ագ՝ օպլաճ Ցօհաճնաճ առաթի Մ'ճաճ՛ագաճ՝ իպգի՛ ի Բ՛ճաճ-բաճքաճնի՛ճ գէգբի՛ճբ ալմի՛չ օլաճբգի՛ճաճի՛ճ Նէհուաէրիճբճաճ՛ճ Ճի՛չէլէբճաճ՛ճ ան՛ճ՛ճ իլէ էէմ՛ճի՛ճ էաճ՛ճբէճ իճ՛ճի՛ճ էֆմ-բաճքաճ՛ճգաճ խճ՛ճի՛ճ էֆմին խսի. 19 – Գէգալիք պէՃնիմ՝ Հաճգաճ-բբմ՛ճաճ առճ՛ճ Հաճճէնաճ՛ճբճ գիբբ էճ-ճի՛ագ՝ պէՃնիմ՝ աէօզլէբճի՛մ՛ ճաճ՛ճ իճ էգալիգ էաճ՛ճբէճ իճ՛ճաճ. վէ Տաբիաճ պէՃնի՛ գօբ-գաճ-ճմ՛ագ իչխոլս մէկէմ-ճաճգի՛-ճաբ էճ՛ճաճ-աէբճ իճ՛ճաճ։

ՊԱՊ 7

Վ՛ճ առբ պիՃնաճ օլաճնաճաճ պէՃնի՛ գաճ-ֆաճ պաճնաճաճ-յբճ՛ճբճ իճ՛ճաճգաճ-ճաճնի՛ճ ճօՃ-բաճ, գաճֆաճ-Ճ՛ճբճ իլէ մճ՛ճգաճնի՛ճբճ վէ Ղճ՛ճի՛լիբճ՛ճբ իճ՛ճ՛ճի՛ճ օլաճնաճգաճբ-ճաճ, 2 – Պիբաճաէրիճ՝ Ա՛ճաճի՛ճ իլէ *ճէ-բաճյճ՛ճ մճ՛ճաճբճ՛ճ օլաճգ, ճաճգաճգ վէ չօգ-լաճաճաճ գիչյաճէ Ալլահ'ճաճի՛ճ գօբգաճ-Ա՛ճաճի՛ճաճի՛ճ Նբաճաճէ՛ճ իճ՛ճաճգաճ-գբբ Ճաճ՛ճ էլլէճի՛ճ։ 3 – Ի՛կ առիլէրճ խիճ՛ճաճէ՛ճ՝ Պիճ՛ճ բաճ՛ճնաճէ՛ճ՝ Պիճ՛ճ ճաճ՛ճ-ճաճ՛ճ էճ՛ճաճ-աէբճ իճ՛ճաճ։ 4 – Շէճ՛ճ խճ՛ճ վաճ՛ճ՝ վէ պէչյիճ-ագ իճ՛ճաճ։

*Նախօր՝ գաւլէնին

Digitized by Google

լուա՝ իչխնաե պուլուանան խալգ ազ վէ խանելէր պինա օլուանմանէչ խոր, 5 – Վէ էշլոպ իլէ զապխիանը վէ գավմէ խանեսանալորքնա կէօբէ գայս օլուանմագ խազուէ ձէմ՝ էխմէմի Ալլահըմ գալախիե իւգա էյլէսի. վէ իւք ոէֆ՝ա կէլէնէլէրին պիր նէսեպնամէկնէն պուլ-ազամ, անոնն իչնաե սախի պէս վճգէ –ՌՒ ետազրէը օլուն պուլաքամ։

6 – Էսիր կէօղի իւրնւլէն, եանդի Բաքէլան մէնէյի Նաբուգոդոնոսորըն կէօթիւրտուլիւ քիմսէլէրտէն օլուագ էսորէիտէն չլգան վէ Երուսաղէմ իլէ ճուգայս, հէր քէս քէնտի չէհրինէ կէլէն էյալէթի եՏալխի պուհլար սորը։ 7 – Զօրաքաբէլ վէ Ճեռս վէ Նէհեմիա վէ Ազարիա վէ Ռաամիա վէ Նահամանէն վէ Մորդքէ վէ Բազազան վէ Մասփարսէթ վէ Բոգուե վէ Նաեում վէ Բաանա իլէ կէնէն վէ Խրսէլ գավմինանան օյան ատամլերին՝ ատամ պուաքր. 8 – Պէնի Փարաս՝ իքի պինի եհւգ եէթմիշ իքի, 9 – Պէնի Սափատիա՝ իւչ եհւգ եւլճմիշ իքի, 10 – Պէնի Ադրա՝ ալմը եհւգ էլլի իքի, 11 – Պէնի Փահաթ-մովաբ՝ (Ճեռս իլէ Ճովաբըն օղուլլարընանան օլարագ,) իքի պինի սէքիզ եհւգ օն սէքիզ, 12. Պէնի Եղամ՝ պինի իքի եհւգ էլլի սէօղի, 13 – Պէնի Զաթա՝ սէքիզ եհւգ գըրգ պէշ, 14 – Պէնի Զաքքա՝ եէտի եհւգ սլիմ իշ, 15 – Պէնի Բանուի՝ ալմը եհւգ դըրգ սէքիզ, 16 – Պէնի Բեբայի՝ ալմը եհւգ եէրմի սէքիզ, 17 – Պէնի Ազգադ՝ իքի պինի իւչ եհւգ եէրմի իքի, 18 – Պէնի Ադոնիկամ՝ ալմը եհւգ սլիմ իշ եէ-ամ, 19 – Պէնի Բագոե՝ իքի պինի սլիմ իշ եէտի, 20 – Պէնի Ադին՝ ալմը եհւգ էլլի պէշ, 21 – Պէնի Աատե՝ (Եզեկիասան օլարագ) ոսգսան սէքիզ, 22 – Պէնի Հասում՝ իւչ եհւգ եէրմի սէքիզ, 23 – Պէնի Բեսէի՝ իւչ եհւգ եէրմի ոէօղի, 24 – Պէնի Արիփ՝ եհւգ օն իքի, 25 – Պէնի Գաբաաոն՝ ոսգսան պէշ, 26 – Բիճալ ը Բեթլէհէմ իլէ Նետոփա՝ եհւգ սէքսէն սէքիզ, 27 – Բիճալ ը Անաթոթի՝ եհւգ եէրմի սէքիզ, 28 – Բիճալ ը պէյթ ի Ազմաթի՝ գըրգ իքի, 29 – Բիճալ ը Կարիաթարիմ՝ վէ Կեփիրա վէ Բեերոթի՝ եէտի եհւգ գըրգ իւչ, 30 – Բիճալ ը Ռամա վէ Գեսա՝ ալմը եհւգ եէրմի պիր, 31 – Բիճալ ը Մաքմաս՝ եհւգ եէրմի իքի, 32 – Բիճալ ը Բեթէլ վէ Գայի՝ եհւգ եէրմի իւչ, 33 – Բիճալ ը Նաքաս ի սեթէր՝ էլլի իքի, 34 – Պէնի Եզոմ՝ ը սեթէր՝ պինի իքի եհւգ էլլի սէօղի, 35 – Պէնի Հարիմ՝ իւչ եհւգ եէրմի, 36 – Պէնի Երիքով՝ իւչ եհւգ գըրգ պէշ, 37 – Պէնի Ղովդ վէ Ադիգ վէ Ոիմով՝ եէտի եհւգ եէրմի պիր, 38. Պէնի Սենաաս՝ իւչ պինի սոգսւգ եհւգ օյնւգ իտի։

39 – Վէ քահանայներ՝ Ճեռս իտնէ-ասոնընանան օլարագ, պէնի Ճեդայիա՝ սոգսւգ եհւգ եէթմիշ իւչ, 40 – Պէնի Եմմեր՝ պինի էլլի իքի, 41 – Պէնի Փասհուր՝ պինի իքի եհւգ գըրգ եէտի, 42 – Պէնի Հարիմ՝ պինի օն եէտի իտնէ։

43 – Ղեւիներ՝ պէնի Ովդուիասան օլարագ, պէնի Ճեռս վէ Կոդմիել՝ եէթմիշ սէօղի իտի։

44 – Մաղսաններ՝ պէնի Ասաֆ օլարագ, եհւգ գըրգ սէքիզ իտի։

45 – Գափուճներ՝ պէնի Սեղղում, պէնի Աատեր, պէնի Տեղմոն, պէնի Ակկուբ, պէնի Ատիտաս, պէնի Սուբաս՝ եհւգ օճոզ սէքիզ իտի։

46 – Նաթինայներ՝ պէնի Սիա, պէնի Ատուփա, պէնի Տապաոթ, 47 – Պէնի Կերոս, պէնի Սիա, պէնի Փադոն, 48. Պէնի Ղաբանա, պէնի Ագաբա, պէնի Սաղմաէ, 49 – Պէնի Անան, պէնի Գեդդէլ, պէնի Գահար, 50 – Պէնի Ռեաիա, պէնի Ռասին, պէնի Նեկոդա, 51 – Պէնի Գազամ, պէնի Ոզա, պէնի Փասէ, 52 – Պէնի Բեսե, պէնի Մաոնիմ, պէնի Նեփուսիմ, 53 – Պէնի Բաքբուկ, պէնի Ակուփա, պէնի Արուր, 54 – Պէնի Բասլոթ, պէնի Մեհիդա, պէնի Արսա, 55 – Պէնի Բարկոս, պէնի Սիսարա, պէնի Թամա, 56 – Պէնի Նեսիա, պէնի Ատեփա խոր։

57 – Սողոմընէն խաստէհի օղուլլար, պէնի Սոտե, պէնի Սոփերեթ, պէնի Փոքերեթ, 58 – Պէնի Ճեդա, պէնի Դիրկոն, պէնի Գեդդէլ, 59 – Պէնի Սափատիա, պէնի Ատտիլ, պէնի Փաքարեթ-սուբայիմ, պէնի Ամոն խոր. 60 – Ճիւմլէ Նաթինայիմ իլէ Սողոմոնէն խաստէհի օղուլլարը իւչ եհւգ սոգսան իչի իտի։

61 – Վէ Թել Մելղա վէ Թել Հարսա վէ Քերուբ վէ Ադդօն վէ Եմմերտէն չըգըդ ատա խանէհատնալորընը վէ Դէհէվլէրնին, եանդի Իսրայէլէն օլարգնալորընը կէօսթ էրմէյէ մանգիմ էարբ օլմայանլար պուհլարը իտի. 62 – Պէնի Դա-

Digitized by Google

զայիա, պէնի Տաբիա, պէնի Նեկոգա ալիք եւ գերգ խալ խան։ 63 – Վ.Է քահինլէրանէն պէնի Ասայիա, պէնի Ադկուա, պէնի Բերզելի, քի Փազաատը Բերզելինին գըզլարընանան պէրլիսի իլէ եվէնմիշ վէ անլէրին խամիլլէ եան օլուռմըշ ատը։ 64 – Գաւնլար քէնտի նէսէպնամէլէրինին խանէտանութըներնու գայտ օլաննալար ատրաթնուս ատասալար իսէ տէ, պուլտնմամըշ. վէ գայր ի թ ասիր 'սատս օլտնատրագ քահինլիքտանէն չըգարբէլտրլար։ 65 – Վ.է Ահարոնան ոն անլէրէ' թա Ուրիմ վէ Թումիմ' իլէ պէր քահէնին գատհար էսին ճէլէ տէչին ագատս շէհլէրտէն եէմէմէլէրինի էմր էյլէտի։

66 – Պուի իւն ճէմո'սաի գրգ խալ պէրի խալ եւս ալիմըզ քիչիսէն 'իպարէլի խան։ 67 – Վ.է տոխան գուլ վէ ճարիչէլէրի եւ տի պէրի իւ եւս օխուս եէտ նէֆէր խան։ վէ ասրալտրընաս խալ եւս գերգ պէշ մուղտաննի վէ մուղտաննիչէլէրի վար խան։ 68 – Ահլտրը եէտ եւս օխուզ ալիք վէ գահ բրտրը խալ եւս գերգ պէշ, 69 – Վ.է տէվէլէրի ուէօրի եւս օխուզ պէշ վէ մէրքէպլէրի ալիք պէրի եէտ եւս եիրմի խան։

70 – Վ.է խանէտան բէ'իսլէրինէն պա'զրաք իշ իշէն 'ուիչէ վէրտիլէր. Ահ ատրաահան խտղինէչ պէրի տիրչէմ ալիճաէն, էլլի քէտէ վէ պէշ եւս օխուզ քահէնի կէօճէլի վէրտի։ 71 – Վ.է խանէտան բէ'իսլէրինէն պա'զրաք Ի'տնալահ խտզինէտնուչ եիրմի պէրի տիրչէմ' ալիճաէն վէ խալ պէրի խալ եւս մէրնա կիւմիւշ վէրտիլէր։ 72 – Վ.է գաւմէն պաագիչէսինին վէրտիլէրի եիրմի պէրի տիրչէմ' ալիճաէն վէ խալ պէրի մէրնա կիւմիւշ վէ ալիճ մէշ եէտի քահէնին կէօճէլի խտր։ 73 – Պէզիլէճէ քահէնիկը վէ Ղ.եւխիլէը վէ գափուճէրլար վէ մուզանիլէը վէ գաւմէտան օլաննար վէ Նահի տնուլիմ' վէ պուխի իւն Խրատիլ' չէհրէլրինաե տաքին օլտրլար. վէ եէտինճէ տա կէչուկլինաե պէնի Խրատիլ' քէնտի չէհրէլէրինաե պուլուճտրլար։

ՊԱՊ 8

Վ.է գաւմէն քահինճէտի չտխա ր վէհիա կիտի Տոս գափուճը էտնիճնատ վատգ' մէյտանատա թէճէմմիճ' էտիճ' ԻԱպՊԸՆ Խրատիլէ էմր էլլէտիկ թի էվ ըտան ը Մովսէս քիմ ատղընը կէմ իրմէ-տի իչնէն քահէ իպ Եզրատա ատզլէտճ-լէր։ 2 – Վ.է քահինն Եզրատ եէտինճէ ալչէն պէրինճի կիւնիճնատ ճէմո'սաի ըն րինճատ վէ նիատաը իւէ տճինէչկիպ ատ-լատնատա մնագիմ էտիր օլտնատրըն ճիճմ-լէտի հուպուրընատ ի վրաի ր կէմ իրտի։ 3 – Վ.է Սու գափուճը էտնիճնատ վատգ' մէյտանատա ատպահատն Էպլէյէ գատատր բրճատ իւէ նիատաըն վէ ատկ-տնգատ մնագիմ էտիր օլտնատրըն հատգ-ըընատա ատնատն օգատտատ. պուճի իւն գտվմ' տտխտ ի թ վրտի։ քիմ ատղընը տճինէչկիպատ խտրէլէր։ 4 – Վ.է քահի իպ Եզրատա մնախատատն պատ իշ իչնէն հատ-տճէշ օլտրգէտրը տիչէպատ մինպիր իւպէ-րինատ տտրատտա, վէ Մատատիճատ վէ Սէմտն վէ Անատնիատ վէ Ուբիատ վէ Քեղ-կիատ վէ Մատատիատ անգն ատղընատա, վէ Փագալիատ վէ Միտպէյէ վէ Մեղքիատ վէ Հատատմ' վէ Ատքատգատատ վէ Զաքքա-րիատ վէ Մեատգատմ' ատնգն ատրնատատ տտրատրտրտր։ 5 – Վ.է Եզրատա պուճի իւն գտվմ'տտն եիւ-քատէ եէրտէ տտրտմատգէ պուճի իւն գտվմ'ն կէօգէրէի էտնիճնատ քիմ ատղը ատչտր. վէ տնգը տչտրգը կէ-պը պուճի իւն գտվմ' տյտգատտ տտրտ-տտա։ 6 – Վ.է Եզրատա Ատկահ ը 'տպիմ օ-լտն Եհովտյտա Հատմ տ տէհնտ էվ տճ-յինատ պուճի իւն գտվմ' էլլէրինէ գտղ-տրրտրտգ' Ամին, Ամին' տէտրլէր. վէ պատչղարընը էյիպ եիւդիւ գտյտն օյտ-քտգ ԻԱՊՊԱ տէ ճատ էվ տրլէր։ 7 – Վ.է Ցեռտ վէ Բոնի վէ Սատրիատ վէ Ցտ-տրն վէ Ակկատբ վէ Սաթէիատ վէ Ով-գիատ վէ Մատատիատ վէ Կտվղիատտ վէ Ա-զարիատ վէ Ցովպտրտգ վէ Անատն վէ Փաղատյիատ վէ 'Լ.եւխիլէը չէրի'տճը գտվմ'տտ տգնատրըտրտ խտր. գտվմ' տտ-խտ եէրէլէրինատ տյտգատտ տտրտրտրտ։ 8 – Վ.է քիմ ատղատտն, եատն Ակկտրը ի թ վրտի ընատտն տչէպեատբ օգտ-յտտգ' տնատնատրըտ տէրեպեէք օգտ-տտրգտրտրը պէչտն էմ տրլէր։

9 – Վ.է Նէեմիատ, եատն Ահ ատրատա-թ տտն վէ քահինն վէ քահի իպ օյտն Եզրատա վէ գտվմատ իտ'յիմ' էտէն Ղ.եւխիլէը պուճի իւն գտվմատ խրի տտգէն' Պատ կիւն Ակկտրը ԻԱՊՊԱ տճատ-գտատատ տտրտ, տնտի էմ' էմ տէ-նէրինէ վէ տգլատտնրտգ' տէտրլէր. գիրտ պեա-թ իւն գտվմ' թ էվրտի ըն տէօգէրէնէ

Digitized by Google

իչխի տիքէլերինտէ տղլատըլըր ։ 10 – Վ.է ան՚իքէլ խիխ տագէն՝ Ակտիպ ետղը չէլլէր եէլիհիվ վէ թահիլը չէլլէր խ-չինիվ, վէ հիչ թէտարիքի օլմայանլա-րտա հիսաէլեր կէօնտէրինիվ, չէնգիի պա՚ւ կիւն Իտպղըմ՚ըզա մնագատտա տիր, մնհզուն օլմայընըզ. զիրա ՐԱՊՊ-ՏԱ պա՚ւլարղընըզ մէսերբէմ՝ սիղին գա՚ւվէվհինիվ տիր՝ տէտու։ 11 – Պէզ-լէցճէ Ղ՚ևհիլլէր՝ Սիհքիհի էտինիվ, զիրա պա՚ւ կիւն մնագատտա տիր. մնհզուն օլմայընըզ՝ տէյերէք, գավ-մըն քէտֆիֆէտինի սիհքիհի էհտիրտա-լեր ։ 12 – Ո զէման պիւիվ իւն գավմ՚ եէյիպ իչմէյէ վէ հիտաէլեր կէօնտէրիպ պէզիրէ պիր շէնկիվ եմ՚ակ կիհտի-լեր. ղիրա քէհտիլերինէ պէչան օլա-նան ութոլէրի ան՚կաատլարը։

13 – Վ.է իքինճի կիւնտէ պիւիվ իւն գումըն խտնէհտան րէ՚իչլերի իլէ քէտ-հինլեր վէ Ղ՚ևհիլլէր՝ թէվհամըն աէօղլերինի ան՚կաատ իւզրէ քէտհիվ եդրատըն ետնըրա թէճէմմիհ՝ էհտի-լեր։ 14 – Վ.է ատնէր՝ Պէհի Իպրահիմ եէտինճի ալըն պա՚ւլարտընտա խայհ-լէլատե իպտաէհ էհտիրէր, 15 – Վ.է եատզըմըզ օլաղը իւլաե խայհլէր էտփմագ իչլեն՝ տատղա չէգէպ պէչիւն ազաճը տա՚ւլարը վէ եատղ ազաճը տա՚ւլարը վէ մէրսին ատղաճը տա՚ւլարը վէ խատբա ագաճը տա՚ւլարը վէ սըդ ատղաճ տա՚ւլարը կէհէրլինիվ տէչէրէք, ճհմհվ չէհրլերինտէ վէ նրուատէմտէ իւ՚լտն էհտիրէր՝ տէյիւ Մա՚ւսէա վա-սըհիտաը,լէ ՐԱՊՊ՚Ն էմր էլլէտիչինի թէվհամի իչինտէ տատըլըզ պա՚ւլար-լարը։ 16 – Փա՚ւմ՚ տտախն չէգէդղ տիլերի կէհէլատիլեր, վէ հեր քէս քէհտի խատ-նէսի տտամլնտա վէ հատվատըտա վէ պէչիի Ռա՚ւլտհըն հատվատըրըտա վէ Տու գափատաը մէչտատնըտա վէ նփ-բհմ՚ գափատաը մէչտատնտա քէհտիչէ-րինէ խայհլէր եատփտըլար ։ 17 – Վ.է էտատրէճատէն ՚ատվտէի էտէնէլերին պիւ-թիւն ճէմա՚ատը խայհլէր եատփդ՚ խայհլէր սրիճնտա օթնուրտըլար. զի-րա Ցհտա իտն ի Նատէ կիհէնէլերինտէ օ՚ կիհէնէ տէչին պէնի Իպրայէ պէզրէ իւրտա էհմհմիչլեր խոն. վէ զիյատե-սիլէ ՚ատիմ՚ մէտերբէմ օլատա։ 18.Վ.է իւք կիհէնտէն ատն կիհէնէ գատտար հեր կիհէն Ալլահըղն թէվհամի քիհտատլնտան օգատբ խոն. վէ եէտո կիհէն պատրա-տիչ թ՚ուհէտա, տէքքղինճի կիհէտէ՚ եմր օլատնտըղը իւզրէ ճէմա՚ատ-ը ՚ատիմէ վէտգտա՚ պատլատա։

ՊԱՊ 9

Վ.է պա՚ւ այըն եէրմի տէօրտունճհա կիհէնհնտէ պէհի Իպրայէ՝ իւզէրլէ-րինտէ թօփրտգ վէ չէ՚ւ օլաըղը չատլ-տէ, օրտհ՚ճէը պա՚ւլատնարտգ թ՚էճէմմիհ՚ էճտիլեր։ 2 – Վ.է Իպրայէ նէտլի էճ-նէպհլէրինէ ճհմ՚ճէտինտէն տղլըլատը, վէ տտատրտգ, քէնտի կիհնտհ՚լատըղը վէ էճատատատլարըղըն ՚խատնտըրըղը իգդրտ էճտիլեր։ 3 – Վ.է եէրլէրինտէ պղագ-տտա տտատրտգ՝ կիհնտհ՚ պիր բտա՚ղ՚ մհւատտհ քէնտիլերին Ավլատը օլտն ՐԱՊՊՊ՚Ն թէվհամի ընտան օգատբտլար, վէ փէհէ պիր բտա՚ղ՚ընտա քէնտիլերին Ավլատը օլտն ՐԱՊՊԱ իգդրտ վէ ՚խատ-տէճի էճտիլեր։

4 – Վ.է Ղ՚ևհիլի Ցհտա վէ Բտան վէ Կադհճէլ վէ Սաբատնիա վէ Բտան վէ Սատրգբտա վէ Բտան վէ Փհնտան մնա-պէր իւզէրինտէ տտատրտգ՝ Իլլահ՚ըղը օլտն ՐԱՊՊԱ հէճ-քէճը սէտ իլէ տտա՚տա էճտիլեր։ 5 – Վ.է Ղ՚ևհիլի Ցհտա վէ Կադհճէլ վէ Բտան վէ Ատաբատնիա վէ Սատրգբտա վէ Ռվգիտ վէ Սաբատնիտ վէ Փէհէպիյիտ տէճտիլեր քի՝ Գտալգընըղ, Ավլատընըղ ՐԱՊՊԱ էգէլտէն էպէ տէ-տէք Տատմտ ու տէհտտ էլլէյհիվ։ Վ.է իտա՚ ի ՃէլիլհՃ տհտատրէք, վէ ՃհմլՃ Տատմտ ու թ՚էպղհՃտէն տհտատ՚տտլ օլ-տատն ։ 6 – Սէն, եատլընըզ տէն ԵՃՏտա տրն. տէմտտ վէ տէմտ իւս տէմտտվտհ իլէ պիւթիւն Ճճտհտատրնըղ վէ էՃՏհՃ իլէ տհտտհ պտատլատհտէրն ՃհմլՃ տէտտ իլէ տէտրտատլար իլէ տհ՚էրատե օլտհտէրըղ քէտՖիէտհնի խալգ վէ ՃհմլՃէտհնի ՏրՃղգ էտէն տէն տրն. վէ ՃհմլՃտատը տէտհտվհլՃ տհտհտ ՚իպտատէի էտէրլէր ։ 7.Վ.է Ագրատիը ընի իպտատլէ տհրը Գտատ-գէտլըտրըն Ռը վՃհրնհտէն չէգատրտգ՝ տհտհ Ագրատհտ՚ թէտհմլՃ էտէն ԻԱՊՊ ԱվլաՏ տէն տրն։ 8 – Վ.է տհրըն գտալգնհն հտատղրըՃտտ տտտատդ պտատլատգ, Ցտա-նհտդը վէ Ցհտատլ վէ Ա՚ՖՃրի վէ Ֆէրգահլէրըն տհՃյտա-րըղը տհրն նէպլինէ վէրտէ իւզրէ տհրըն իլէ ՚տհՃտ էՃլէտհն, վէ քէտատհՃղը ՃճՃտ էհմհտրտ։

9 – Վ.է Մըտրատա էՃտատտատղրըն մէ-շատգտալղը կէտրէտա՚ ՊհՃրը ը Ա՚հմէր-տէ ՖէրՃտատտատղրըՃը իչլհՃտհն. 10 – Վ.է

Digitized by Google

փառասեր իւր հեփ պէնսէլերի վէ տէյարըներ ճիւալէ էհտիսի իւզէրինտէ 'ալամէթլէր վէ մի'ճիզէլեր կէօսթէրտիլեր. զիրա 'ալէյհիներինէ մուզուրսունէ հարբէթի էմ տէքլէրինի պիլտիի, վէ պաս կիւն օլարդը կիսի քէնտինէ նամ' գազանարը. 11 – Վ. է էօնէլերինտէ տէնիզի շաղպ էմտիի, անէլը սաթի տէնիզին օրտասընտա գուբու եէրտէն կէչմիլէր. վէ անէլերի թո'պիզ էտէնէլերի տէրին ռուլուրա թաշ –ԹՈՒԼԱՐ կիպի տէբէյյա սամ ատըն։ 12 – Վ. է անէլէր կիւնտուզ պուլութ տէրէյիլէլ, կէճէլէյին տաթի կիտէճէլերէն եօլա թէնվիր էմ մէք իչիւն ատէճ տէրեքյիլէ ուէլտիի էյլէտին։

13 – Վ. է ան՝ն թ՝ուբ ը Սհնայա Նամզիլ օլուա՝ անէլը իլէ ամմատան միւքեալէմէ էյլէտին, վէ անէլէր տօզրուա տահքամ վէ հազիգի չէրի'սի վէ էյի գանռուէլտը վէ էմրէր վէրտին. 14 – Վ. է անէլերէ մնէգատտէա ատէմիինի պիլտիրիա՝ գուլլի Մ՝ովսէա վասրէտտա-ռէլ էմրէր վէ գանռուէլտը վէ չէրի – նէթը պուլյուրտուն. 15 – Վ. է ատ՝գտ-ռէլտրընտա անէլէր ամմատան էքմէք վէրիա՝ սուռատռէլտրընտա գուչյատան սու չէգտուրտուն, վէ անէլէր վէրմէյի եէմին իլէ վա'տ էյլէտիյին տիյտրը միրտա ալմագ իւզէրէ կէմի-լէրի իչիւն էմր էյլէտին։

16 – Լ.աքին անէլեր, եաՆի էճատտը-միզ մնազրուռանէ հարբէքի էտիա՝ պօ-չյաՆելտրընը ատրի՝ լէչտիրէրէք ատնին էմրի էրինի տիյիլէմ տիլէր. 17 – Վ. է տիկիլէմէքտեն էմի՝նիա՝ էտիա՝ տատա-լտրընտա իճրատ էյլէտիյին միւ՝ճիզէ-լէրի խտէրտա կէմի իրմէտիլէր. ան՝ճագ պչյոնելտրընը ատրի՝լէչտիրէա՝ 'խռանի-լտրընտա էսատէմլէրինէ 'ալամէթի իչիւն պիր բէ՝իա նտագ էմտիլէր. ամմա ան՝ն ղաՆճաբ ու բա՝ուճ վէ բսսհիմ ու ատագուբ վէ 'ինայէթի չօգ պիր նլսհ օլտըղինտան անէլերի թէրէք էմմէտիի։ 18 – Վ. է քէնտիլէրինէ ատէքմէ պուռ-զագը էտճրա՝ Սէհի Մ՝ըքրատան չէգտ-բան իլսհըղ պաս սըր՝ տէյէրէք ա՝Ն-դի ղիյատէմլիլէ թ՝ահդիր էմ տիքլէրինտէ պէլէ, 19 – Սէն չօգ մէրհամէթլէրինի-լէ անէլերի պէրթիյէտէ թէրէք էմմէ-տին. վէ կիւնտուզ եօլտա անէլէրէ տէ-լտոլէթի էտէն պուլսւռի տիրէչի, վէ կէ-ճէլէյին կիտէճէլէրէն եօլա թէնվիր էտէն տահէչ տիրէչի անէլերտէն տյ-րըլմատտա։ 20 – Վ. է անէլերին թ՝ա'լիմի իչիւն Ի՝ուհ ը քէրիմինէ իհսանն էթ-տին, վէ ատրքպէրտնատան ան՝ն ան՝նէ-նի տիրեղ էմմ՝էրէք՝ ատ՝ատատրքպա-րընտա անէլէրէ տա վէրտին։ 21 – Վ. է պէրրիյէտէ գէրդ ան՝ն անէլերի պէտէ-տին, պիր չէյէ տիւհմաճ օլմայըղով՝ էլպիռէյէրի էգրիճտի վէ տյապտլորը գատպօրմատտը։ 22 – Վ. է անէլէրէ մէճ-լէքէթլէր իլէ գտվմ'լար վէրիա՝ ՀԱ-ռատատտրընը թ՝ա'ին էյլէտին. անէլը տատթի Սէհնի տիյտրընը, ե՝ա'ի Նատ-բան մէկիյինին տիյտրընը վէ Բատան մէկիյի Ո՝վգրն տիյտրընը միրտա տյաբ-լար։ 23 – Էվ՝ատատրընը տատթի ա՝Ճմա-վէրըն երլտրգլտրը կիպի չօգտլաթ ատըն, վէ կիտիպ ատը միրտա ալմ՝ատտրը իչիւն էճատտտրընա վա'տ էյլէտիյին տի-յատա անէլերն կէնիրտին։ 24 – Վ. է էվ՝ատատրը կիրիա՝ գ՝ տիյտրը միրտա ալտրլար. ան՝ն տատթի անէլերին էօնիռա-ատէն տիյտրըն էՀտիսի օլան Փառանռ-լտրը զէլիլ էտիպ, իսթէտիքլերի վէճճէլէ անէլերէ եաՆճամագ իւզէրէ, անէլը իլէ մէճիլիլերինի վէ տիյտրըն էՀտիսի-նի էլլերինէ թէելիմ էյլէտին. 25 – Անէլը տատթի միւՀ՝ատճէթմ չէՀրլերը վէ միւՀ՝ատիի պիր տիյտր զատթի իլէ քէտրէթի իւզրէ Հէր կէօՃէ ն՝ի'մէթլէ տօլա՝ Ռատէրլէր վէ գ՝ատրլմէշ գուչյա-լար վէ պատլար վէ զէլի՝ ուէլտրտլար վէ մէչվէտտար տտղատճլարը թ՝ա'ին-տիլեր, վէ եէչիպ տտյատրլար վէ սէմիգ-լէնտիլեր վէ քէտտիմ պէրէքէթի լերինիլէ չատմանն օլտրլար։

26 – Լ.աքին անէլեր սէրքէչ վէ տատ՝ա 'տատ օլուա՝ չէրի'սի՝ըն տյգտլտրընտա տի՝ատրագ, անէլերի տատ՝ա բիւճա՝ էթ-տիրմէք իչիւն չէհատէթի էտէն փէչ-ղամպէէրլերինի գ՝տրլ էտիպ՝ ՈՒՒՒ գի-չյատեսիլէ թ՝ահդիր էմ տիլեր. 27 – Սէն տատթի անէլերի տիւչմէնլերինին էլլերինէ թ՝ա'լիմ՝ էմմէկլէ, պատնէլտը անէլերի թ՝ատճէնգ էթ-տիլեր. վէ մնէգատ-չյագտլտրընտա տատ՝ա ֆէրհատա էթ-տիքլերինտէ, ան՝ն ատ՝ատատտա խաթ՝ճա՝ էտիպ՝ չօգ մէրհամէթլերինի կէօրէ անէլէրէ խէտտգաճտրլար իչիւն էթ-տիի. պատնէլտը տատթի անէլերի տիւչմէնլերի-նին էլլերինտէն խէտտա էյլէտիլեր։ 28. Լ.աքին անէլեր բատհաթի պատ՝ատճա՝ ե՝ինէ 'ինայէթտ քէօթի իւ օլտնը իչյէ-տիլեր. ան՝ն տատթի տ՝ն՝էլերի տիւչմէնլե-րինին էլլերտտն պատագըն, վէ պատնէլտը

Digitized by Google

անլերէ մուսալլէի օլսըլար. վէ երիե առնա ֆէրեաս էյլէսիքլէրինտէ, սէն անլերի սէմուտան խոթխա՝ էսիով՝ մէրհամլէլէրինէ կէօրէ անլերի տէֆ'ալէ խէլսա էյլէսին։ 29 – Վ.է անլերի չէրի'սէի՞նա բիւճու՝ էֆսուրմէք իյլուն անլերէ չէհսատէի էֆտին խէ տէ, անլէր մաղրուբ օլուսա՝ էմրլէրինէ իթա'սալի էֆմէսիքէր, ամճագ ահքամմէնա գաբշը կիւնահ իյլէսիէր, (անլերի իճրա էտէն ատամ անլերէ հուշայաճագ սըր,) վէ օմուզալարընը իթա'սալա էյմէյէրէք, անճագ պզյուալարընը աէրիլէշմէրիով միւիթ՝ օլմասըլար։ 30 – Վ.է Նիչէ սէնէլէր անլերէ թէ'նէնին էտիով՝ Րուհրնի վասրնասուլէ փէյղամպէրլէրինի էվկիլէ անլերէ չէհսատէի էֆտին խէ տէ, ենինէ գուլսագ վէբմէսիրէր. պու էճլէտն անլերի տիյասրլասրընէ էհսիլէրինին էվլէրինէ թէսլիմ էյլէսին։ 31 – Ֆատգահ չօգ մէրհամէլէրինի իգիհզասրնճա, անլերի քնւսվկէն հէյսէ վէ թէերը էմմէտսին, գիրա սէն բա'սէֆ վէ բահիմ Ալլահ սըն։

32 – Վ.է չիմոի, էա Ալլահ չ 'ազիմ վէ գաոսիր վէ հէյդէթլի վէ 'սահ ու 'ինայէթի հրնգի էտէն Ալլահրմէզ, Ասրէսասան մէլիքէրինին կհանէրինտէն պու կհանէ գասասր մէլիքէր վէ րե'իսլէր վէ քահհինէր վէ փէյղամպէրլէր վէ փէհսրլէրիմիզ իլէ գամմինէն քահֆֆէտի իսպէրինէ իսասպէֆ էտէն մէշագգաթ սէնին հասղուբրնասա ապ կէօրհնամէնին։ 33 – Լ.ուքին իսպէրիմիզէ իսասպէֆ էտէնին քահֆֆէտինասէ սէն 'սահ սին, գիրա սէն հագգ իսգրնք իճրա էֆտին, պիզ իսէ քէօրհնսիլհք իյլէտիք։ 34 – Մէլիքէրէ վէ րե'իսլէրէ վէ քահհինէր վէ փէհսրլէրիմիզ տօսրհ շէրի'սէի ընգ իճրա էմմէյիկ՝ էմրլէրինի վէ անլերէ էֆտին չէհսատէի էֆլէրինկն տինկլէմէտիլէր։ 35 – Վ.է հիսքիմէրէրի վասգէնասա, անլերէ իհսան էֆտին չօգ պէրէքէթլէրատէ վէ վէբահին վասի՝ վէ մինհոիճ տիյասրա սասնա խրամէք էմմէյիկ՝ քէօհիճ 'սանլէրինտէն կէրի տէօհնճանլէր։ 36 – Իշնէ պիզ պու կհան գուլսագ իզ. պէլի, մէյվէսինի վէ պէրէքէթլէրինի եմմէրէր իշհան էճատասրմգասա վէբահին տիյասրատ իշնէ գուլսագ իզ. 37 – Վ.է կհանաչհլասրընգասան ասօլսը քասգէրմիզէ Նասոզ էյլէտկին մէլիքէրէ չօգ մահասուլսէի կէմիրիր. վէ անլէր ճհէհսէյէրմիզ վէ հայվանասրքէմիզ իշգէրինէ իսթէհսիքէրէի կհոպ թէասուլսէի էսէրլէր. պիզ ատօի պէշիք մուզայադասան իշ. 38 – Վ.է պահանճ ճհումլէհնհանէ ասօլսը գասվիկյէն 'սահ էտիզ թահրիր էասրիզ, վէ րե'իսլէր իլէ Ղհէիլէրէ վէ քահհինէրէմիզ անգ միհրլէրլէր։

ՊԱՊ 10

Վ.է միհրլէյնէլէր՝ Ամասրասէ՞ն Նէեմիա իսն ի Ագազիա, վէ Մեգեիթա, 2 – Սաբայիա, Ադալրիա, Նբեմիա, 3 – Փասուր, Ամարիա, Մեգքիա, 4 – Հաթուսա, Սաբանիա, Մալուք, 5 – Հարիմ, Մէրասոթ, Ագդիա, 6 – Դանիէլ, Կաննոթոն, Բարուք, 7. Մեսուղամ՝ Ագբիա, Միիամին, 8 – Մաասիա, Բիղգա, Սեմայիա. (պահանջը քահհինէրէ իսրհ.) 9 – Վ.է Ղհէիլէրէ՝ Յեսու իսն ի Ազանիա, Բանուի, պէնի Ենադադասան Կադմիէլ, 10 – Վ.է պիրասէրէրի Սաբանիա, Ոդդիա, Կավղիսա, Փալալիա, 11 – Միհան, Միքա, Բոռք, Սաքքիա, 12 – Զաքքսր, Սերաբիա, Սաբանիա, 13 – Ոդդիա, Բանի, Բանինու. 14 – Գավվին րե'իսլէրի՝ Փարոս, Փասաթ-Մոավա, Եղամ, Զաթու, Բանի, 15 – Բանի, Ազգադ, Բէբայի, 16 – Ադոնիա, Բագաւէ, Ադին, 17 – Ատեր, Եզեկիա, Ազուր, 18 – Ոդդու, Հասում, Բեսէի, 19 – Արիֆ, Անաթոթի, Նոփայ, 20 – Մագփիաս, Մեսուղամ, Եզիր, 21 – Մասիզեքէլ, Սադոկ, Ճադդուա, 22. Փելատիա, Անան, Անանիա, 23 – Ոզսէե, Անանիա, Ասուբ, 24 – Ալոես, Պիլա, Սոբէկ, 25 – Հաւեում, Ասրաբնա, Մասսիա, 26 – Ախիա, Անան, Ոնան, 0նան, 27 – Մալուք, Հարիմ, Բաանա իսրհ.

28 – Վ.է գավվին պագիչյէսի՝ քահհինէրէ վէ Ղհէիլէրէ վէ գափուճըլար վէ մուզանիներէ վէ Նաթանանլիմ վէ Ալլահրն շէրի'սէի իչնէ օ տիյասրլասրընէ էհսիլէրինտէն պիրբիանլասրընէ քահֆֆէտի վէ զիվհէրէի իլէ օզուալասրը վէ գէզլասրը, Եասրի տէրքասա ֆէհմ էտէ պիլէնլէրինի ճհումլէսի, 29 – Ալլահրն գուլու Մովսէսին էվկիլէ վէրիլէն շէրի'սէի Ուլլահհատա հիւբիչյիսա՝ Րասպզմէզ օլսն Եհովանրն ճհումլէ էմրլէր վէ սհքասա՝ վէ գանունլասրընէ հրնգի ասօ իճրա էմմէյէ իսգրէ, քէնանլէրին

Digitized by Google

պէտքը քէրէնաէն օլան պիրտաէրլերի ֆէլ պիրլէշէրէք, լաՆեհլէ եէմին էֆէնտիլէր։ 30 – Վ.է գըզլարըմզըզը տիյարը էՏալխոնէ վէրմէյիսկ՝ ան՚լէրին գէզդըրըը օզօլաըրմ՚զդա ալմամընդ ֆէլէն, 31 – Վ.է տիյարըն էՏալխոնէ ակդի էվէնէնան սօնրա մընդ իչինն էշ-Հա էաֆատ պիր Նէվ՚ ան՚քէՏլամի կէ-թի քըտաքլէրինաէ, ակդի կէնէնէ Հա մընգ ատաատա կիւնէնան ան՚լէշաէն սօնրէ ըն ալմամընդ վէ եէմինճի ա՚էնէյի վէ հէր պօրճըն թ՚ալէպ օլուճմասընը թ՚էրգ էֆ՚մէք իչինն Ռ՚՚ահհ՚ը էյԼէրէ։ 32 – Վ.է Ալլահ՚ըմ՚զդըն պէդիֆ՚ինին խըտամէ-թի իչինն, էաՆըն Հուզուր էգամէյի վէ ատ՚ֆմի մընՀըդաա վէ սէպի կէնէնէ իլէ տյ պաչըլըըը վէ մընգ՚ատյէն պայրամ՚ըը վէ մընգատատա չէՀլէր վէ Խըտյ՚ՀլէՀ քէՀՀարէթի օլմադ իւզրէ օլան կիւնաՀ գաբրաՆըլըը վէ Ալլահ՚ըմ՚զդըն պէդիֆ՚ինին պիրի իւն իչի իչինն, 33 – Սէ-Նէվի պիրէը ապիւ ը մընգատ՚ալ վէրմէք իւզրէ քէՆաՀմիպէ գաՆանն գօսդրէ։ 34 – Վ.է չէրի՚ամ տաս եազդ՚ըմ՚զ օլաը-դը իւզրէ Ալլահ՚ըմ՚զդ ՐԱՊՊԱՆ ան՚դ-պաՏը իւզէրինաէ եազմադ իչինն օ-ատաէն թ՚ագտիրի՚սինն ան՚նէ պէ ան՚նէ մընգ՚ատյէն վագդի լատյաս, խանէ-տան-լըըրմ՚զդա կէօրէ Ալլահ՚ըմ՚զդըն պէդիֆ ի-նէ կէնի իրի՚լէՀի խաատաալնատս քաա-հինէը իլէ Ղէաիլիլէրէ վէ գավմնա գաբ՚ատ ատ՚ագդ։ 35 – Վ.է թ օգրաղմ՚զ-դըն թ՚ագրՀանատյէրդը վէ Տիւմէյէ ան-գաՀճ՚ըըրդը մէ՚յվէ ոհինի թ՚ագրՀանատյ-ըըրդը ան՚նէ պէ ան՚նէ պէդիֆ իւբ ՐԱՊ-ՊԱ կէնի իրմէյէ, 36 – Վ.է չէրի՚ամ տաս եազդ՚ըմ՚զդ օլ՚ըդը իւզրէ օզօլաըրմ՚զ-դըն վէ Տայվանատյէրդըն իլէ ատոզ-մընգ՚ալ՚ըըրդը վէ պըղըրըըը իլէ գօյան-ըըրմ՚զդըն իլէ ատոզմընգ՚ալ՚ըըրդը Ալա-Հմ՚զդըն պէդիֆ՚ինէ, Ալլահ՚ըմ՚զդըն պէդ-թի՚նան իսրատի՚ էտէն քաահինէըրէ կէնի իրմէյէ, 37 – Վ.է խատյաէ-ըրմ՚զդըն թ՚ագրՀանատյաէրդը վէ թ՚ագտիրմ՚ՀՀի, էաՆըն հէր նէվ՚ ատ՚ագըն մէ՚յվէ ոհինի, վէ չէրատ վէ եազդը քաահինէըրէ՚ Ալ-ըըրմ՚զդըն պէդիֆ՚ինին օտատյէրդըն, վէ Ղէաիլիլէրին՚ Տիւմէյէ դրա՚ատ՚ չէՏրէ-քըմէդին ՚իՀ՚չրէՏրէնին ատ՚ատյէրդը իչինն թ՚օֆրատդ՚ըմ՚զդըն ՚իՀ՚չրէնինաէ Ղէաիլիլէ-քէ կէնի իրմէյէ Ռ՚՚ահհ՚ը էյԼէրէ։ 38. Վ.է պէնի Ա՚Տարոնատն օլան քաահինի՚ Ղէաիլիլէրէն ՚իՀ՚չրէնատյէն Ղէաիլիլէը իլէ հիսաէատյը օլաՏագ, վէ Ղէաիլիլէը ՚իՀ՚չրէնէ ՚իՀ՚չրէնէաէ Ալլահ՚ըմ՚զդըն պէդ-թի՚նէ՚ խատյինէ օտատյէրդընա կէնի իրէ-Տէէրէը։ 39 – Զիրատ պէնի Խրատյէ վէ պէնի Ղէաի պատզատյ վէ չէրատյ վէ եազդ թ՚ագտիրմէկինի մընգատ՚ալ՚ըը վէ խըտամէնի էտէն քաահինէըրէ վէ գատիտ՚ճէլըր իլէ մընգատ՚ալ՚ըրդի պատ-լատնատյէրգ՚ատյը օատատյատա կէնի իրէ-Տէէրէը։ վէ Ալլահ՚ըմ՚զդըն պէդիֆ՚ինէ թ էլէ էնի մէ՚յնէ Տէէճ՚իսկ։

ՊԱՊ 11

Վէ գավմ՚ըն բէ՚իսլէրի Նըաատա-ղէմանէ ատ՚քին օլատա։ գավմ՚ըն պագդ՚ս-յէճի ատ՚քի՚ հէր օՆատա պիրի կէնի իրէ-լիսկ՚ մընգատատտա չէհր օլան Նըաատա-ղէմանէ, վէ տօգուզը օ՚՚էր չէհրլէրատէ ատ՚քին օլմ՚ատյըրը իչինն գաբ՚ա տա տաբ-լատյ։ 2 – Վ.է գավմ՚ Նըաատաղէմանէ ատ՚քին օլմադ իչինն քէՆաՀիկլէրէրին-ատն բագդ օլան ատ՚տյէրէ խատյ տատ՚ա էֆ տի։ 3 – Վ.է Նըաատաղէմանէ ատ՚քին օլան վիլատյէթ բէ՚իսլէրի պատնլատյ ի-տի։ (վէ Յատգա չէհրլէրինաէ պէնի Խրատյէ, քաահինէը վէ Ղէաիլիլէը վէ Նամի ատ՚ատյի՚, վէ Տագմանէն խատ-տաէմէի օղոլ՚ատյը հէր տատմ՚ քէՆաՀ մի՚լքի՚նատէ, չէհրլէրինաէ ատ՚քին օ-տատյատյ։) 4 – Վ.է Նըաատաղէմանէ պէնի Յատգա վէ պէնի Ռ՚ՆՀամի՚նատէ գ՚ա-ըըտյ ատ՚քին օլատյատյ, էաՆի պէնի Յատ-գատատն, պէնի Փարէատէն Ա՚Տ ատյէա իչին ի Ոզիա, իչին ի Զաքքարիա, իչին ի Ա՚մատյիա, իչին ի Սափատիա, իչին ի Մաղաղիէլ, 5 – Վ.է Մատատիա իչին ի Բարաք, իչին ի Ֆողազէ, իչին ի Ազա-յիա, իչին ի Ադատյիա, իչին ի Յովատյիր, իչին ի Զաքքարիա, իչին ի Սիլկնի։ 6 – Պէնի Փարէատէն Նըաատաղէմանէ ատ՚քին օլան ըրդըը Ճիւմ՚լէսի ատ՚օրթ Նիւզ ատ՚լի՚մ՚ըզ ատ՚քիւզ գատվվէթ ատ՚տիպլէրի իչին ։

7 – Վ.է պէնի Բ՚ՆՀամի՚ն պատնլատյ, էաՆի Սալլա իչին ի Մատատյամ, իչին ի Յովատյ, իչին ի Փագատյիա, իչին ի Նավ-ղիա, իչին ի Մատատիա, իչին ի Իլ՚իէլ, իչին ի Եատյիա, 8 – Վ.է ատ՚ատն ատ՚քա Գէբէր վէ Սէկէի, Տի՚մ՚ըէ ատագատ էհրզ էրմի ատ՚քիզ քէչի իչին։ 9 – Վ.է Յովէլ իչին ի Զէքրի ատ՚նէրին Նազդրը իչին. վէ Յատգա իչին ի ՄէՆատա չէհր իւզէրինատ Նազդ ը ատ՚քի իչին ։

Digitized by Google

10 – Քեռայհինդերեն Ցեդալիա խոն ի Ցովսեբիք վէ Ցաքին, 11 – վէ Սաթայիա խոն ի Քեղկիա, խոն ի Մեսուզամ, խոն ի Սադովկ, խոն ի Մարթոթ, խոն ի Աքիտովբ պէյլի Ուլլասէրն նայզըր խոն. 12 – վէ պէյլիեն խըտմէթինի կէօրէն պիրսատերլէրի սէքիլ եվէզ երմի խըզ քիշի խոն. վէ Ադայիա խոն ի Ցերսամ, խոն ի Փաշղոյիա խոն ի Ամմաք, խոն ի Զաքարիա, խոն ի Փաշուր, խոն ի Մեղքիա, 13 – վէ խանէտան րէ՛խլէրի օլան պիրսատերլէրի խզ եվէզ գըրդ խզ խոն. վէ Ամասա խոն ի Ազարէէլ, խոն ի Ահզա, խոն ի Մեսեզամմէթ, խոն ի Եմմեր, 14 – վէ գուվվէվէ ատհիզի օլան պիրսատերլէրի եվէզ երմի սէքիզ օլուզ՝ նազըրլըր Զաքդիէլ խոն ի Ագեդոդիմ խոն։

15 – վէ Ղեւխլիլէրտեն Սեմայիա խոն ի Ասուբ, խոն ի Եզրիկամ, խոն ի Ասայիա, խոն ի Բունի, 16 – վէ Սաբեթէա վէ Ցովզաբադ. պուլնար Ղեւխլիլէրին րէ՛խլէրինտեն օլուրաք՝ պէյլի Ուլլասէրն ուամուր ը խարճէյէն իւզէրինէ նազըր խոիլէր։ 17 – վէ Մաթանեա խոն ի Մէքա, խոն ի Զաքգի, խոն ի Աասաֆ մանգնիլէրին նազըրը օլուզ՝ իպատէմ ըճնա ի չիւքրէ պաշլայան օ խոն. վէ պիրսատերլէրի ատաընտա խզինհխոն Բակբակիա օլուզ՝ անոնէն ասնյոս Ագգա խոն ի Սամուա, խոն ի Գալազ, խոն ի Իդեթուն խոն։ 18 – Մուգատտես չէհրեմ պուլունան Ղեւխլիլէրին քէսճէքէսի խզ եվէզ ոէքսէէն տէօրէմ խոն։

19 – վէ գափուճըլըը Ակկուբ վէ Ցեզմին, վէ գափուլըրը պէկլէյէն պիրատերլէրի եվէզ եէրմէյէ խզն խոն։

20 – վէ Իսրայէլիեն վէ քեհանիլէրը խզ Ղեւխլիլէրին պատիչէյէսի Ցուգատան ճըլէմզէ չէ հրլէրինտ հէր քէս քէնտի միւսաբնտան ատքին օլորլըր։ 21 – Ղաֆիանայիմ տատխ Ոփատտատա ատքին օլուզ՝ Սիսա վէ Գիսփա Ղաֆիանայիմ իւզէրինէ նազը խոիլէր։ 22 – վէ երատաազէմտէ պուլունան Ղեւխլիլէրին նազըրը Ոզի խոն ի Բունի, խոն ի Ասաբիա, խոն ի Մաֆնեհիա, խոն ի Մէքա օլուզ, պուլ տատխ պէնէն Ասաֆատան օլորաք, պէյլի Ուլլասէրն ուամուրը իւզէրինէ նազաբէթի էտէն մնէզոնդնիլէքտէն խոն։ 23 – վէ մնէզոնդնիլէրէ եէվմի Թա՛ենիլէրի վէբրիմէնիեն տատ՛իր մէկիյին պուճլարտա էմրի վար խոն։ 24. վէ պէնէի Զաբտա խոն ի Ցուգատտան օ լան Փեթայիա խոն ի Մատթանէթէլ գավմէն հէր իշենտ մէզիկյին վէբրիլ խոն։

25 – վէ պէնէի Ցուգա գարիլէրը իլէ անէլէրին մէր՛ալրընտա, հատնո Կաբրսիմ-ուրքա իլէ քէշլէրինտէ վէ Դեբօն իլէ քէշլէրինտէ վէ Կաբեսէէլ իլէ քէշլէրինտէ, 26 – վէ Ցեսուա վէ Մօլադա վէ Բեթ փաղեթ տէ, 27 – վէ Հազար-սուազտտա վէ Բեբաազէէ իլէ քէշլէրինտէ, 28 – վէ Սիկեղկտա վէ Մէքոնա իլէ քէշլէրինտէ, 29 – վէ Ենհեմմոնտա վէ Սարատտա վէ Ցերմութտա, 30 – Զանոավ վէ Ադուլամ իլէ քէշլէրինտէ վէ Լաքիս իլէ Ազր՛աալրընտա վէ Ազեկա իլէ քէշլէրինտէ ատքին օլորլըր. պեշլէճ Բնեսաբէեէն Ենոավ տէրեհինէ տէյին ատքին օլորլըր։

31 – Գեզեր Բենիամին տատխ Գաբաատան Մաքմտա վէ Ալիա վէ Բեթէլ իլէ քէշլէրինէ, 32 – վէ Անաթովթ վէ Նոբ վէ Անանիա, 33 – վէ Հասոր վէ Ռամա վէ Գեթթայիմ, 34 – վէ Հադիդ վէ Սեբոյիմ վէ Նեբալատ, 35 – վէ Ղոդ վէ Ոնով վէ Գեքսրասիմ գատտը ատքին օլորլըր։ 36 – վէ Ղեւխլիլէր Ցուգա իլէ Բենիամինէ լատգամ օլուանորլար։

ՊԱՊ 12

Վ՚է Զօրոբաբել խոն ի Սաղաթիել վէ Ցեսուա իլէ պէրատպէր չըգան քահնիլէր վէ Ղեւխլիլէր պուճլար խոն. Սարայիա, Երեմիա, Եզրաս, 2 – Ամարիա, Մալուք, Հեատուս, 3 – Սեքենիա, Հուհում՝, Մէրեմոթ, 4 – Ադդով, Կանահթօն, Աքիա, 5 – Միսամին, Մովադիա, Բիղգա, 6 – Սեմայիա, Ցոյարիբ, Եդայիա, 7 – Սալլու, Ամոկ, Հիղկիա, Եդայիա խոն. պուճլար Ցեսուային կհունէրինտէ քահնիլէրին վէ պիրսատերլէրինին րէ՛խլէրի խոիլէր։

8 – վէ Ղեւխլիլէր՝ Ցեսուա վէ Բանուի վէ Կադմիէլ վէ Սաբաքիա վէ Ցուգա, վէ պիրսատերլէրի իլէ պէրատպէր թէզմիր իւզէրինէ նազըր օլուն Մաթանիա խոն. 9 – վէ պիրսատերլէրի օլան Բակբակիա իլէ Ունոն տատխ նէվպէրէլէրտէ ատքէրին գուրշտնտատա խոիլէր։

Digitized by Google

10 – ՝ի Յեսու Յովակիմի թէվլիա էյլէսի, վէ Յովակիմ Եղիսաբեթ թէվլիա էյլէսի, վէ Եղիսաբեթ Յովհաննու թէվլիա էյլէսի, 11 – ՝ի Յովհաննու Յոհաննէսը թէվլիա էյլէսի, վէ Յովնաթան Յադդուսյը թէվլիա էյլէսի։ 12. ՝ի Յովակիմին կիւնլէրինէ խասնէտան բէ՛իւլէրի օլան քէհնիլէր Սաբայիատան Մուսայիս վէ Երեմիատան Ասնանիա, 13 – ՝ի Եզրատան Մեսուլամ՝ վէ Ամորիատան Յօհանան, 14 – ՝ի Մալուքեան Յոմեսի ան վէ Սաբանիատան Յովսէփ, 15 – ՝ի Հաբիմ ատէն Եգիա վէ Մարթօմեան Գեղկա, 16 – ՝ի Ադդովան Զաքարիա վէ Կանոնի ոնատան Մեսուլամ՝, 17 – ՝ի Աբիտան Զէքրի վէ Միխայէլէն՝ Մովադիատան Փեղայի, 18 – ՝ի Բեղգուտան Սամուա վէ Սեմայիատան Յոմեսի ան, 19 – ՝ի Յովարիբէն Մաթանա վէ Յէդայիատան Ոզի, 20 – ՝ի Սալլուատան Կալլա վէ Ամոկատան Նբեր, 21 – ՝ի Փեղկիատան Ասարիա վէ Յեզդալիատան Նահանդալ խոր։

22 – ՝ի Եղիսաբեթ վէ Յովհաննու վէ Յօհաննան վէ Յագդուսէրէն կիւնլէրինսէ Ղեւիլիլէր խասնէտան բէ՛իւլէրի վէ Ֆաթհի Գաբհէին հիւքիւմէթի վագթի ըլնսա տէյին քէհնիլէր տսխի գոյա օլմէնտըլար։ 23 – Պէյնի Ղեւիներին խասնէտան բէ՛իւլերի Յօհաննան խան ի Ցղիասիբէին կիւնլէրինէ տէյին թէվարիխ քիթապըտա գոյա օլմէնտըլար։ 24 – ՝ի Ղեւիլիլէրին բէ՛իւլերի Ասարիա վէ Սարարիա վէ Յեսու խան ի Կադմիէլ օլմա՛ պէրտսէրլէրի տսխի Ալլահ տստմի Դաւիթի էմրի իւզրէ ՛տրը թէէլքիւր վէ թէզմիր էյլիւ պատնլարըն գարշլարնատա արբա արբա գոռուրլար էր։ 25 – Մաթանիա վէ Բակբակիա վէ Ապդա վէ Մեսուլամ՝ վէ Տէղմոն վէ Ակկուբ գափուճըլար օլմա՛ գափու մոհաֆէզլէրիտսէ պէ քճիլիք էտերլէր իսոի։ 26 – Պաւնլար Յովակիմ խան ի Յեսու խան ի Յովսեդեկ վէ վալի Նէհեմիա վէ քհնհին վէ քհնթի իպ օլան Եզրատըն կիւնլերինսէ խոր։

27 – ՝ի Երուսաղէմ՝ տաբըրնն թագտսի վագթընտա պու թագտսին ատէրլերի վէ համո ա թէոպհէլէ վէ զիլ վէ ատնդաւ վէ թանդաւլարլըզ ըճրատը խլնէն Ղեւիլիլերի, ճիւմլէ մէքանդլարընատն Երուսաղէմ կէթիրմէք իւզրէ, արատըլար։ 28 – ՝ի մոնզանդնի օղուլլարը Երուսաղէմ հէտճիվար օլսան մոհաղէրատէն վէ Նետոփաթը քէղլէրինէն, 29 – ՝ի պէյթ ի Գադգալսատան վէ Գոռա իլէ Ազմաթէթդն ատր՛ալարընատն թէճեմմու՛ էմ տիլէր. զիրա մոնզանդիլէր Երուսաղէմին ճիվարընտա քէնտիլերի նէնէ քէղլէր ինշա էմ մէյլէր իսոի։ 30 – ՝ի քհնհիլէր իլէ Ղեւիլիլեր քէնտիլերինի թամ հիր էտիպ՝ գովմի վէ գափուլարը իլէ տուրա տսխի թամհիր էմ տիլէր։

31 – Պէն տսխի Յուդա բէ՛իւլերինի տաբ իւզէրինէ չըգարըպ՝ մէզմոր օգոլյաճագ իքի պէյնէ ք Քըրգա թամհին էյլէտիմ. պոնըլարդն պէրի տաբ իւզէրինատ տաղ թ տարաֆա Մէզվէնէ գափուտարնտա տօղրու ևէրեր էտի։ 32 – ՝ի անէլերին ՝ագտալինճէ Ովսխա իլէ Յուդա բէ՛իւլերինին դոպքը, 33 – ՝ի Ազարիա վէ Եզրատա վէ Մեսուլամ՝, 34. ՝ի Յուդա վէ Բենհիամին վէ Սեմայիա վէ Երեմիա, 35 – ՝ի քհնհին օղուլլարընատն Զաքարիա իսոի ի Յոնեսաթան, իսոի ի Միքայա, իսոի ի Մաթանիա, իսոի ի Միքայա, իսոի ի Զաքար, իսոի ի Ասաֆ պօրալարլէ, 36 – ՝ի պրատըրլերի Սեմայիա վէ Ազարիել վէ Միլալա վէ Գիլալա վէ Մաա վէ Նաթանայել վէ Յուդա վէ Անանի, Ալլահ տստմի օլան Դաւիթին մանեգի ալէթլերիլէ, վէ քհնհիպ Եզրատ էղլերինատ օլտրագ կիտերլէր իսոի։ 37 – ՝ի էղլերինատ պուլունան Զէյմէ գափուտանա ևէլ՝ Դաւիթի ՀէՀրինին նէբուտանայնրընատն տաբ իւզէ իհնհ չըգաճագ եկրե, պէյթ ի Դաւիթին իւսոի թ տարաֆընատն շարգ թ տարաֆա Տաբ գափուտանա գատար կիթտիլեր։

38 – ՝ի մէզմոր օգոլյաճագլարըն տիկեր ֆըրգասը գաշրընատն կիտիպ՝ պէն տսխի գոյմընն Նըմֆը իլէ տաբ իւզէրինատ Ֆաւրատն գաշլըգինատն էնդի տաբա գատար, 39 – ՝ի Եփրեմ գափուտը իւսոի իհնհատն վէ Էյնի գափուտը իւսոի իհնհատն վէ Գայրգ գափուտը վէ Անանայել գաշլըգտի վէ Մէա գաշլըգսի իւսոի իհնհատն Գոյտա գափուտանա գատար անէլերին տարարճագ ևէրիպ, վէ Զրնատն գափուտանատ տաբտըլար։ 40 – Պէյլէճէ մէզմոր օգոլյաճլարըն իքի Քըրգասը վէ քհնհիպ վէ ըե՛իւլերին Նըմֆը պէհնիմ իլէ պէ-

Digitized by Google

բոպեր, 41 – Վ.Է քեռահիմնէրը, եռանդ եղիակիմ, Մաստաքա, Մխիթոմին, Մխքա, Եղիազնա, Զաքարիա վէ Անանիա պօրուլորէն, 42 – Վ.Է Մաստիա վէ Սեմուիլա վէ Եղիազար վէ Ոզի վէ Ցօհանան վէ Մեղքա վէ Եղամ վէ Եզեր պէյի Ուլլահմա տուրարէ։ Մուզաֆիրէրը տանի նազըրլարը ճեզերիա իլէ պերտպէր հեւքանէ սէա իլէ մեզմուր օգաստարլար։ 43.Վ.Է օղ կիւն քեօրէյի իազրէ գուբպան Թազիմի էիմիրլեր։ վէ մեարուր օլորլար, գիրա Ալլահ անէլերի 'ազիմ մեհերրեիմէ մեարուր գէլար։ գարըլար իլէ չօճուգլար տանի չէնէկը էիմիրլեր, չէզիլէ քի Երուսազեմին մեհերրեիմ սկտրգը ուզագ հերէլերաե իչիմիրլար։

44 – Վ.Է խազինէլերը վէ Թազիմէլերը վէ Թուբճիպաշըլար վէ 'իւշերը Թչիւն օտալար իազէրինէ օղ կիւն ասեմլեր Թա'երն օլունարլար, քի չէհիրլերին Թարլուլարընան քեռհինլեր իլէ Ղեւիլիլերին հիառե է չեր'իչերինի օգալա Թափալարլար, գիրա 8ուգա խարամեի էանէն քեռհինլեր իլէ Ղեւիլիլերաեն տօղալը մեհարուր օլուսու։ 45 – Վ.Է պաշըլը քենտի իսրայլարըդրն էմիրնի վէ էմր ի Թեհսուրեի, մնուգանինլեր իլէ գափուճըլար տանի Պուսիթրն վէ օղլու Սաղմանրդն Թերի իազրէ փ'իսրէյնէիւրէ Թ'ձրա էիմիչլեր։ 46 – Զիւնքի զէմանը ը գատիմնոե Դուսիթ վէ Աստիգն կիւնլերինոե մնուգանինլերէն բէ'իսլերի վէ Ալլահա համանո ու Թէսպիհ իչինի իսրհինլեր վաղ իտի։ 47.Վ.Է Զօրսաբաբէլին կիւնլերինոե վէ Նէեմիանդն կիւնլերինոե պիւրիթիւն Խաղալել, մնուգանինլեր իլէ գափուճըլարըդն Թա'երնիլերինի կիւնաուն կիւնե վէրիրլեր իտի։ վէ Ղեւիլիլերէ մնուգատոնե չէչլերի վէրիրլեր իտի, Ղեւիլիլեր տանի պէնի Ասարտնու վէրիրլեր իտի։

ԳԼՈՒԽ 13

Օղ կիւն գուվմ տինլէմէգտե էգեն Մովսէսին քիհ ազրնանան օգունուգ' ասնոե Ամմոնի վէ Մովաբլը էպէսէն Ալլահդն Եէհա'ազէլոնա կիրմէգլերի խուսուսը հաղըլը պուլունուսու. 2 – Զիւնքի պանդլար պէնի Խաղլերի էքմէգը վէ ուս իլէ խոթիգպալ էեմէգտիքսէն պազգա, ասնլերէ լոռնէի օգունմագ իչդրէ ասնլերին 'ալէյհինաե Բազգասդրը խաբէրէիլ Թուրքագլար, վազգա'ան Ամլոհմդը լոռնէին պերէքէին Թեպտիլ էյլէսու։ 3.Վ.Է Թէվրոթը ասինլէտիքլերինաե գարըչըգ խազէրը քեռֆիճիսինի Խաբայէլսէն ազբրագլար։

4 – Վ.Է պուհնան ազամ Ալլահըմդրդն պէյի Քինին օտաղարդն Նազրըը պուլունան քեռհինն Եզիազար Տուբիա իլէ ազբրագլագ էյլէմիշ օլուգ, 5 – Սազվգա էբդիք Թազիմիլերի վէ քէնինիւք վէ էտէվտիը վէ Ղեւիլիլեր իլէ մնուգանինլեր վէ գափուճըլար Թչինե էմր օլունուսու պուբագտազ վէ չէրազ իլէ հազդն 'իւշերինի վէ քեռհինլերէ վերինե Թազիմիլերի գոտրգլարը պէզիրէք օտալը ունդն Լիւնե Հազդրլաստրէչ խոթ։ 6 – Վ.Է պիւԹ ինե պուս վազգ'ան էանուսդնան պէն Երուսազեմէ տէյիլ խոթ. գիրա Խարէլան մէլիլի Ազաուազեսին օխուգ իչինէն անէնսնուտ մելիլին նէգտինի կիւմ տոթ. վէ պիրք միւատտեի ասդրա մելիքտէն բուԹսոթ Թազհիլ էտէրէք, 7 – Երուսազեմէ կէլտիմ վէ Եզիազարին Տուբիա Լիւնե պէյի Ուլլահդն հավլուսրնատա պիր օտաս հազդրլատմագլէ իրի իքտագ էյլէստիյի քէօթի իւլիւ ասիլատդրմատա, 8 – Ղազդէյէ կիւճէնտի, վէ Տուբիանէն էշտաղնէն քատՓիճէսինի օտաստան սուշուրը տաԹաբդ. 9 – Վ.Է էմր էյլէտտի, վէ օտաստուրը Թատի հիր էյլէյիպ պէյի Ուլլահդն էտվտիրնը վէ էքսիկը Թատաղտիան իլէ քեռհինլիւ օտաստ էյ էտէվտիրնի։ 10 – Վ.Է Ղեւիլիլերին Թա'երնիլերի վէրիլմէտիյինի վէ խրամեի էանէն Ղեւիլիլեր իլէ մնուգանինլերին հէր պիրի քէնտի Թարլասընա ֆիրսը էմիտիյինի ազկատրդրմատա, 11 – Զազդիյէ ան իլէ նիդա' Ետիդ Նէ'չինե պէյի Ուլլահ իհմալ օլունմագ ազբդ' ատտիմ. վէ ֆիրսը եՓՓերէ Թ'ափլագլագ' քէնտի մէ'մուրլէյլերինե հէրի հէյի իրտիմ։ 12 – ՊիւԹ իհան Յուդա տանի պուբագտազ վէ չէրազ իլէ հազդն 'իւշերնիւ խազինէլերի հէյի իրտիլեր։ 13 – Վ.Է խազինէլեր իւպէրինէ խազինէտարլար, եռանդ քեռհինն Սեղելիա վէ քեռհի իով Սազվգը վէ Ղեւիլիլերաեն Փազդայիան վէ ասիլերին մնուգանինի օտագ Ամանի խոդ ի Զաքքուր, խոդ ի Մաթանիայը Թա'երն էյլէտտիմ, գիրա պուհնագար էմին 'ատտա օլունատարլար. վէ խրամեի էանէն պիրա-

Digitized by Google

տերէրինէ թէվզի՝ էթմէք խոյ։ 14 – Եա Ալլահըմ՝ պու խուռաւատա պէդի թէզէքքիւր էյլէ, վէ Ալլահըմդըն պէդիթի վէ անդն խըտմէդլէրի իչլէրն իճրաս էյլէմէյիմ՝ խոյսուզ 'ամէլլէրի մնհվ էթմէ։

15 – Օլ կիւնլէրտէ Ճուգուտտա ասպի կիւնթանտի մնա'պէրհատ իւգիմ՝ սըզմագտա վէ ասմէթլէր կէնթիրմէք վէ մէրքէպլէրէ եիւք եիւքլէնմէք ասքտէ – պէհիչէ կէօրտիւմ՝. վէ ատխի չէրսպագ վէ իւգիւմ՝ վէ ինձէքը վէ հէր ախըլլու եիւքլէնի ասպի կիւնթանտի Երտաուզլմէ կէնթիտիքլէրինի ինօրթո՛, վէ մէ՛քիւլմի տսմի տըղլսրը կիւնլէրտէ ատնլէրի թէքտիր էյլէյիմ՝։ 16 – Ի՛է օգատտա իգտսմէի էտէն Տիւրտսլըտը պտլըդ վէ հէր Նէվ՛ էմիը՛ կէնի իրթիպ, ասպի կիւնթանտի պէնի Ճուգտյտա վէ Ենրատաղէմ էհ–լ–Քիթ ատնի տըղլսրը իտտ։ 17 – Օ զէմանո Ճուգտա պէզիւս–քլէքը իւլէ Նիղա՝ էտխոզ, ատնլէրէ՝ Իշղոս էչլէտկիյինիզ քէօմի իւլիւք վէ ասպի կիւնթանտի Նագզ էմի ատնիզ Նէ՞ տիր, 18 – Ի՛ծատտաքնզ պտնտա էմ տսիլէքքինէն Ալլահըմզ իւգէրսմիզէ վէ պտս չէհրին իւգէրինէ պտս պէյտսլարըն քէտաֆֆէսինի կէնի Ի՛րմէտի մի. Ֆսգտմի տիզ ասպի կիւնթանտի Նագզ էմիմքըլէ Իտթայէլ իւգէրինէ տատտա զիյտսթ զտղտպտ կէնի իրիրսնինիզ՝ ատտիմ՝։ 19 – Ի՛է ասպի կիւնթանտէն էվվէլ Նբատաղէմին գտֆտուտրընտա գտքտոնդըզ պտատրդը կիտի, գտֆտուտրըն գտֆտոնմատըը էմի՛ էտխոզ՝ Ատպի կիւնթանտ կէչսմէյինէվ տսչըյտատն՝ տսկիւս թէնտիհ էհ տսիմ՝. վէ ասպի կիւնթանտէ իչէրսիւէ պիւ եիւք կէնի իրիրսմմէտի քչլէն խրտատէի ճիլէրսիտնէն պտս'ղտրը–նը գտֆտուտրտա թտ'եին էյլէտսիմ՝, 20 – Պէզիլէ՛ճէ պտպիրսկտնդըտ վէ հէր ախուրիւս էմիը՛ա տսմի տնդտտ պիւ իւքի տսէֆ՛ո Նրատաղէմին խտսրէճինտէ կէճէլսիյիւք ։ 21 –Ի՛է պէն տնդերի թտ'ըգիր էտխոզ՝ Միղ Նի՛չլէն տսւբրն էօնիւնտտ կէճէլէրսնիզ. էկէր պիւ տտտտա պէզիլէ եատփտրտտնըզ, ասիղի տսէրտսեի էտէրսիմ՝ տսէտսիմ՝. վէ տնտսէն տօ՛րտա ասպի կիւնթանտէ կէլմէյիւէր։ 22 – Ի՛է Ղևբիլիլէրէ՝ քէնտիլէրինի թտ'ահիհիր էտխոզ՝ սէպի կիւնթանտէ թտգտթա էմ մէգ իւգրէ գտֆտուտրը պէբլէմէյէ կէլմէյէրինի էմր էյտսիմ՝. Նա Ալլահըմ՝, պտնտաւն իչլէրն տատխի պէնի թէզէքքիւր էտխոզ՝ 'ինդյիլի ինկն քէօքէթինէ կէօրէ պտնտա շէֆգտսի էյլէ։

23 – Ի՛է օլ կիւնլէրտէ Ապրտատրը վէ Ամմոնի վէ Մոաբլը գտարբլար իւէ եվլէնմէյ Եհհտատիլէրի կէօրտիւմ՝։ 24 – Ի՛է եվլտատլարը Եհհտատ լիտանդնը սէյիլէմէյի պիլմէյէրէքեատրը Ապրտատ լիտանը վէ տսիկէր թտ'ի՛ֆիլէրին լտտանլարընճա սեպլէրէր խոյ։ 25 – Պէն տտտխի տնդեր իւէ Նիղա՝ էտխոզ՝ տնդերէ լտ'նէթ վէ պտ'գտրընը տատգ էտխոզ՝ տատյտրընը եօլտրմ՝, վէ՝ Գրզլտարընզդը տնդերին օղոլտարընտա վէրմէյիոզ, տնդերին գէզլտրընը օղոլլարընը գտ եատ քէնտիլէրինիզէ ալմէյտաճագնզդը՝ տէյիւ Ալլահ Հագգը խչէտն տնդերէ եէմին էմ տսրտատիմ՝։ 26 – Իտրայէլ մէնկի Սողտմոն չօգ թտ'ֆէլէրտե միտի պտլտնմատըգ պէը մէնկը Ալլահընդն միտհատտը օլմատըլլէ, Ալլահ տնդը պիւմի իւտ Իտրայէլ իւգէրինէ մէնկը Նագզ էմ տսի խտ տէ, պտս տատրէմլէ կիւնահ իչլի՛մէտի մի. վէ տնդը պիւլէ էճնէպի Նիղոտոն կիւնահտա ճէգտղ էմ տսրտլէր։ 27 – Է՛ճնէպիը Նիղոտոնը իւէ եվլնտմէքլէ Ալլահընդզտ խըչտնիմ էտէրքը, պտս պէօյիւք քէօմ իւլի՛յիւ իչլէմէյէ տիզէ տիւրէ՛մ՝ տի՛ գէօյ՛։ 28 – Ի՛է քտատհնի ի տ'զտտ՝ օլտն Եզիոտիրնի օգլտ Ճտվիգտոնդըն օղոլլարընտան պիրի Որոնը Սնտնբատտոտտն տատմտտը օլտրդրնտտան տնդը կտնդտտտան էյլէտսիմ՝. 29 – Նա Ալլահըմ՝, պտնտլարը թէզէքքիւր էյլէ. վէրտ քտատհնիւէրի վէ քտատհնիւէր իւէ Ղ՛է իւէքնի՛ն 'տահտաբընը թէեվիտս էյլէտսիէր։ 30 – Պէզիլէճէ տնդերի Ճհտմի՛ էճնէպիէրէտն թտ'ահ հիր էյլէտսիմ՝, վէ քտատհնիւէր իւէ Ղ՛է իւէքնէրինէ նէվտվհ իէրինի հէր քտոի՛ քէնտի խըտմէթի իչլէն, 31 – Ի՛է մնհ'տյլէն վտգրթ լտրտտա օլտն օտտան թտ'ագտհմտոտ վէ թտ'ոէրճտատտտըտ իչլէն ՈՒՒՀ թտ'ներն էյլէտսիմ՝։ Նա Ալլահըմ՝, պէնի խտյր իւէ թէզէքքիւր էյլէ։

Digitized by Google

ԵՍԹԵՐ

ՊԱՊ 1

Վ.Է Աստւերսն, եաև'ե Հիներաէն Հապէշ գաւառը եւ ւզ եթովի եէտի էյալէթի խզէբներէ հիւքիմէթ իշխան էաէն Աստւերսն կիւնէբիներէ, 2 – Մելիք Աստւերսն փայիմաթի օլան Շաւշաման վազը' ասլի անաի քէսբուսխանաէ օթոուրսղը կիւնէբէ, 3 – Սալի անաի ընէն իւչիւնճիւ աէնէսինաէ ճիւմլէ բէ'իսլեր վէ պէնաթէլերի իչիւն պիր զիյաֆէթի էթմաթի. վէ Ֆասրաի վէ Մասրի պէդիւքլերի վէ էյալէթլերին էշրաֆը վէ բէ'իսլերի անըն հազզուբրնաա պուլունսրաղ, 4 – Աէնէրէ չօդ կիւնէբէ, եաև'ե եւ ւզ աէքաէն կիւն քէնաի մէմալիքինին 'ազիմ սերվէթիի վէ շէվքէթի ի շահան ի ճէլիլէսի ի խպրաղ էյլէսի։

5 – Վ.է օլ կիւնէբէ թէմամ օլսրգաա՝ մելիք փայիմաթի օլան Շաւշաման քիւչիւյ գաւառը, պէդիւքաէն քիւչիւյ գաւառը, մելիք սերույրնըն պաղչէսի հավալուսրնաա եէտի կիւն զիյաֆէթի վէրսի։ 6. Պէդյող վէ լաճիվէրսի գումանշաան էերդէկ ինճէ քէիճէն վէ երղէվանի խիւերլէ վէ կիւմիւշ հալգաղալրլէ մերմեր տիւքէլէրսան սաբլմըշ խսի. վէ առմանգի թաղը վէ պէդյող մեմեր վէ առ մերմերի վէ սիյահ մերմերսն տեօչեմ իւղերինաէ աղիճաւն վէ կիւմիշ սէտիրլեր վար իսի։ 7 – Վ.է իչքիլերի աղիճաւն գաւաղլրլէ (գաւաղլր առախ միւթէնէվիի' օլլաթաց) վէրսիրլեր խսի. վէ չերսաղ ը շահ, մելիք էոգբէչեր տերե ճէտե, քեարէթ իւզրէ իսի։ 8 – Վ.է իչմէլերի նիզամ իւզրէ օլուա՝ իճգաղ էտէն եօգ իսի. վիրա մելիք քէնաի սերույրնըն մե'մալըսրնաա չեր քէնին իսթէէմլի կիւղի հարքէթի. էթմէլերինի էմր էյլէմիշ իսի։ 9 – Վ.է մելիքէ Վ.աշի ի առախ' մելիք Աստւերսն սերույ ը միւլաքեաննէսինաէ նիսայա պիր զիյաֆէթի վէրսի։

10 – Վ.է եէտինճէ կիւնաէ մելիք Աստւերսա շերսաղէ քէչի օլսրգաա՝ քէնաի հազզուբրնաա խըսամէի էտէն եէտի խսաղամ, եաև'ե Մէհաւման վէ Բիղիա վէ Աբգանա վէ Բիղիա վէ Աբգանա վէ Չէթսար վէ Գարքաաա։ 11 – Խալդ վէ բէ'իսլերէ մելիքէ Վ.աշի ի նիշանին ճէմալնէի կէօսէ էրմէ էչէն անը թաճը միւլաքեաննէ իլէ հազզուբ ը շահանէյէ կէթիսրլերինի էմր էյլէսի. զիրա գալէթի կիւղել իսի։ 12 – Ֆուգաճի մելիքէ Վ.աշի' մելիքին խաստյսրը վաղթաաբյէ օլան էմիրնէ իսի էսալ էեի մէյէրէք, կէլմէքաէն իսի էինա' էեի, վէ մելիք զիյաաեսկյէ հիսաեկյէնիով' զազաղը աէքաէնէսինաէ ալէվէնսան։

13 – Օ.է վազըի մելիք զէմանդն թաճապսթէնաա վազըի օլան հիւքիմյաա խիճաագէն, (զիրա մելիքին չերի'սի վէ ահքաէսմա վազըի օլանըսրն հիւմյէսի իլէ օլան 'ատեէի պէդյէ իսի. 14 – Վ.է Ֆասրի վէ Մասրի եէտի բէ'իսլեր, եաև'ե Կասրաէնա վէ Սէհար վէ Ագմաթա վէ Թաղսիս վէ Մերքա վէ Մաքանա վէ Մեհմեքանի մելիքին գաբէնաղը օլաա՝ անըն հազզուբրնաա տաբաքլար իսի, վէ մեմալիքաէ պէդյիւ քիւչիւր իսիլէր.) 15 – Մելիք Աստւերսն խաստյսրը վաղթաաբյէ օլան էմիրնէ իսի էալէն հարքէթի էթմեմիյի իչիւն Վ.աշի ի մելիքէ չնիաա՝ սրը' աէսի ի։

16 – Վ.է Մեհմեքանի' մելիք իլէ բէ'իսլերին հազզուբրնաա տէսի քի' Մելիքէ Վ.աշի ի եաղընըզ մելիք 'ալէյհինաէ տէյիլ, անէճագ հէփ բէ'իսլեր 'ալէյհինաէ վէ մելիք Աստւերսն ճիւմլէ էյալէթլերինաէ պուլունսան պիրի՝ ինճ էհալի 'ալէյհինաէ գաաղսահի իշլէսի. 17 – Զիրա մելիքէնին պաս հարքէթի նիսպսրն ճիւմլէսինէ մա'լիսմ օլաճագ, անլեր տասի' Մելիք Աստւերսա, մելիքէ Վ.աշի ինին քէնաի հազզուբրնաա կէթիրլիսէսինի էմր էթմէյինաէ, կէլմէսի' տէյէրէք քէնաէ զէվճլերինի թաճգիր էտէճլերէր։ 18 – Վ.է պաս կիւն մելիքէնին հարքէթճնի իշխաէն Ֆասրի վէ Մասրի խաղամլար տասի մելիքին բէ'իսլերինէ գաճրվել իւզրէ ակյլէյէճէքլեր։ վէ պ.ղ-

Digitized by Google

լեճեն չօգ հագտուբէթ վէ իթթիլտիֆ գօ-
հաբ ևէնճէ։ 19 – Էյէր մէլիչէ քօշ
կէօբէնէբտէ, վ՚աշխ ինին պէր տա-
հա մէլիք Աասւերտըն հաւգաբընա
կէլմէմէօն, վէ անըն բիւթպէ ի մեա-
լա-քհանէսինին ատուկեն էյի օլան զոյ-
բիթնէ վէրմէօն իչինէ մէլիք Թ ատա-
ֆընատան ֆէբմանի ատուրը օլաւ՝ ֆէնթ
օլաճամանագ ֆաւրէ Ֆատրի վէ Աատի-
լէբրին գանաճնէլտրընա սէրճ ու Թ ահ-
բիր օլաճաուճ։ 20 – Վ՚է մէլիչին էտե-
ճէկի ֆէբմանի վուսի՝ մէմլէքէթինին
քհաֆֆէնտնուճ իչինթիլիչինուճ, ղէվ-
ճէլէբին ճիւմլէսի պէվճէլէբինէ պէօ-
յիւբ քհանէին քհանէչիյէ գհատուր հիւբմէթի
էաէ ճէքբլէր տոր ։

21 – Վ՚է պաւ քհլամ՝ մէլիք իւլ բէ-
՚ֆալէբէ խօշ կէօբէնտնիթբ. մէլիք ատա-
խի Աեմուքանէն քհէլամընուա կէօբէ ֆճ-
բատ էյլէսի։ 22 – Վ՚է մէլիչին ճհիմլէ
էյալէթլէրինէ, հէր էյալէթէ քհնսի
հաագբընտա վէ հէր մլլէմէ քհէնտ լի-
ատանընտա կէօբէ մէքթուպտոր կէօնտէբ-
ուճ, քի հէր ատաֆ քհնտոն խանէսինու-
աճ հիւբքհամէթ էյլէսին. վէ քհէնտի
գաւմընէն լիատանըլյլէ աեցյլէսին ։

ԳԱԳ 2

Պաւ քհյֆիկյթլէբատէն ատկրա մէ-
լիք Աատւերտըն գազատը սաքին օլտը-
գընատա, վ՚աշխ իչի վէ անըն էմ տի-
յինի վէ տատի անըն հագգընատա օլաճ
հիւքմիւ խաթ բրնա կէթհբտու ։ 2 –
Ո զմանի մէլիչէ խրատկէթ էտէն խա-
ատէմէ անա խթհատկէն՝ Մէլիք իչինէ
կիւռել գազըլտը տրատրընտը. 3 – Վ՚է մէլիք մէմլէքհինին ճհամլէ է-
յալէթլէրինուճ մէ՚մուբտոր Թ ա՚նէին
էմ տինո, պաւնտոր տատի հէր կիւռել
գազըլտը գբզը փայխմ տաթհ օլտն Շու-
շտնա՝ նիատ խանէսինէ ճէմ՚՝ էտհով՝
մէլիչին խատրըմը, ետ՚ն նիաւտն պէք-
ճիւճ օլտն հագեէնին Թ ահ ը խատրե-
տինէ ինէպ՚ էճնէնին, վէ անէբերին
Թ անգիճիֆ իչինէ լագգտ՚ օլտն չէ՚լէբ
վէբհլտոն. 4 – Վ՚է մէլիչին նագգտրըն-
ատա փէէճտուճ օլտն գբզ Վ՚աշխ ինին
ձէբհնէ մէլիքէ օլտուն՝ ատտրկը ։ Վ՚է
պաւ ատօզ մէլիչին ՚ինտնուճ մագգտոլ
օլմագլէ անը Թ ճատ էյլէտի ։

5 – Վ՚է փայխմ տաթհ օլտն Շուշտնա-
տա Բհնհամինէլէբտաէն պէր էճհուտի
գազըլտնագ՝ պաւնտա խոմ Մուբմքէ-
խոդ ի Ճայիբ, խոդ ի Սէմէթ, խոդ ի Կհա
խոմ։ 6 – Պաւ ատեմ՝ Բհաբէլտն մէլիչի
Նաբաւագոգոնոսորըն էտիր կէօմ իւբտհա-
յիւ Ճուգտա մէլիչին Ճէքհնիաա իւէ պէ-
բտագէր կէօմ իւբիւէլէն էտիրէլեր իւէ Ե-
բաւատագմտուէն կէօմ իւբիւլմիւշ էտի ։
7 – Վ՚է ՚ատմուճ Ճատրընտն գբզը Ադատտա,
եա՚ն Եմ Թերի փէրվէբտ էտէր խոմ ։
գիբտա փէտէբ ու վայխտոնի էօգ խոմ ։
պաւ գբզըն Ն ատատմ՚ը կիւռել վէ Հէյ՚է-
Թի ի կիւռել օլաւ՝ փէտէր ու վայխտէ-
ատնին վէ Թատի ըտատն ատկրա ատնը քէ-
ատնտի գբզը օլմագ իւէբէ գագատւ
էմ միշ խոմ։

8 – Վ՚է մէլիչին էմ՚ր ու ֆէբմանը ի՚-
լան օլատնագգտա՝ փայխմ տաթհ օլտն
Շուշտնատա Հէգէէնին Թ ահ ը խատրե-
նէ չօգ գբզտոր Թ ափլտնըլտը. Եմ Թեր
ատտրկ մէլիչին աէբտյլընա նիատն պէք-
ճիտի օլտն Հագեէնին Թ ահ ը խատրե-
ատնուճ ատյլընտը ։ 9 – Վ՚է պաւ գբզ ատնա
խօշ կէօբէնտիւ՝ Հուգտատբընատա լատ Ֆ
պաւտտա. վէ աեր՚է՚ն ատնը Թ ատնգիճիֆ
իչինէ լագգտ՚ օլտն չէ՚լէբէ վէ Թ ատ՚ե-
նինի վէ մէլիչին աէբտյլընատն ատնը խ-
չինէ Թ էնատիպ էտիրէն եէտի գբզը ատնտ
վէրէբէք, ատնը վէ գբզլատրընը նիատ խա-
նէսինին էն էյի մտնհատնուէ նտագ էճ-
տու ։ 10 – Վ՚է Եմ Թեր քէնտի մ՚ուլէթ վէ
նէսլինի պէրտտրտէտ. գիբտա Մ ատրմքէ
պիտրտրմէտ՚ինի ատնտ Թ էնատիհ էճ միշ
խոմ։ 11 – Վ՚է Մ ատրմքէ Եմ Թերնի հա-
յինի վէ ատնտ նէ օլատճատրը ատկրատնտ
իւդրէ հէր կիւռ նիատ խանէսինին հավ-
յատտր էտհուտնտ կէվէբ խոմ ։

12 – Վ՚է նիատն հագգընատա օլտն
՚ատէմ իւգրէ տն խքի տյ Ե՚ռվէթէ Թ էք-
մէյ օլտրքատտն ատկրա, հէր պէր գբզը
Աատւերտու մէլիչին Նէպտրինէ կիմ մէչ
Նէվգէմ ի կէյտիքատէ, (գիբտա ատՆէբերին
էյտմ՚ը Թ ատնգիճիֆ պաւ մ՚ինվտյ իւգրէ,
եա՚ն ատյլը տյ մ՚ուբը ի ատաֆ եագգէյլէ
վէ ատյլը տյ խօշ բտտ՚իֆտյը պատհար վէ
նիատնտուն Թ ատնգիճիֆ մ՚ուէճ՚՝ատյլըք
ատ՚՚էբ չէ՚լէբէ իմ՚ատ՚ օլատնտաբ խոմ։)
13 – Ո՚լ վագբմի գբզ մէլիչին Նէպտրինէ
պէգյլէ կէյիբ խոմ։ Նիատ խանէսինէ
մէլիչին ատ՚բտյլընա պէբտպէր կէմ իբ-
մէբ իչինէ Հէր Նէ իագեբ բտտ իտե։
քէնտինի վէբտիբ խոմ ։ 14 – Ա՚խշամ-
յատյլը կիտիպ ատտպհ՚ատյլըն նիատնտանը
իչինէ Թ ահ ատնխպ էտիրէն եէտի գբզը ատնտ
վէրէբէք, ատնը վէ գբզլատրընը նիատ խա-
նէսինին էն էյի մտնհատնուէ նտագ էճ-
տու ։ 10 – Վ՚է Եմ Թեր քէնտի մ՚ուլէթ վէ
նէսլինի պէրտտրտէտ. գիբտա Մ ատրմքէ
պիտրտրմէտ՚ինի ատնտ Թ էնատիհ էճ միշ
խոմ։ 11 – Վ՚է Մ ատրմքէ Եմ Թերնի հա-
յինի վէ ատնտ նէ օլատճատրը ատկրատնտ
իւդրէ հէր կիւռ նիատ խանէսինին հավ-
յատտր էտհուտնտ կէվէբ խոմ ։

12 – Վ՚է նիատն հագգընատա օլտն
՚ատէմ իւգրէ տն խքի տյ Ե՚ռվէթէ Թ էք-
մէյ օլտրքատտն ատկրա, հէր պէր գբզը
Աատւերտու մէլիչին Նէպտրինէ կիմ մէչ
Նէվգէմ ի կէյտիքատէ, (գիբտա ատՆէբերին
էյտմ՚ը Թ ատնգիճիֆ պաւ մ՚ինվտյ իւգրէ,
եա՚ն ատյլը տյ մ՚ուբը ի ատաֆ եագգէյլէ
վէ ատյլը տյ խօշ բտտ՚իֆտյը պատհար վէ
նիատնտուն Թ ատնգիճիֆ մ՚ուէճ՚՝ատյլըք
ատ՚՚էբ չէ՚լէբէ իմ՚ատ՚ օլատնտաբ խոմ։)
13 – Ո՚լ վագբմի գբզ մէլիչին Նէպտրինէ
պէգյլէ կէյիբ խոմ։ Նիատ խանէսինէ
մէլիչին ատ՚բտյլընա պէբտպէր կէմ իբ-
մէբ իչինէ Հէր Նէ իագեբ բտտ իտե։
քէնտինի վէբտիբ խոմ ։ 14 – Ա՚խշամ-
յատյլը կիտիպ ատտպհ՚ատյլըն նիատնտանը
իչինէ Թ ահ ատնխպ էտիրէն եէտի գբզը ատնտ

Digitized by Google

ութի էաեր խոի՝ վէ մէքգաւոմ մէլէյին խաշանաա կիսեբէք խամէյէ չաղըէլմաաքդաա պիր տաշա մէլէյին նէզտինէ կիմ մէզ խոյ։

15 – Վ.է Մաւրիքէնին քէնաի գըղը օյմագ իւղրե գաղաւ էյլէտէյի՝ ամաւնաաը Աբէքէլին գըղը նամ երին մէլէյին նէզտինէ կիմ մէյէ նէվզէմի կէլմիքաւ՝ մէրգաւոմ մէլէյին խաստըմը, եաՆին նիաման պէքճիաք օլան Հէգէնին թո՛ւրէնին էմանէյինաուէն մի՛աաս պիր շէյ խաթէմսիւ։ վէ նամ եր՝ քէնաիքսինի կէօրէնէյերին ճիւմլէնի՝ ինանիյաուք լուիֆ պաւլաուս։ 16 – Վ.է նամ եր օնաունդրաւ, եաՆնի թէբէյի այրնաաս Աաուերաս մէլէյին ասլի ահանասի ընգն էէսինդէ սէՆէնիաուէ աէրայ ը միւլաքաՆէսինէ ասնդին նէզտինէ կէնամ իւրիւլտիս։ 17 – Վ.է մէլիք՝ նամ երի նիամանդըն ճիւմլէնինաուէն զիյաաէ սէվիայ՝ մէրգաւոմ պաքիրէչէրին քաՆճիճէսինաուէն զիյաաէ ասնդին հաւզաւրդնաաս լուիֆ ա իլճիֆաճի պաւլաբաղ, մէլիք իմաճը միւլաքաՆէյի ասնդին պաչընաս վազ՝ էէսիայ՝ ահը Վ.աչիֆնինդն եէրինէ մէլիքէ Նասայ էյլէտաս։ 18 – Վ.է մէլիք քէնաի րէ՛խլերի իլէ պէՆհաէլէրինին ճիւմլէսինէ պիր պէշիաք զիյաճիֆ, եաՆդի նամ ևրինն նասիյնաս օլաղաղ պիր զիյաճիֆ թէրճիայ էյլէտի։ Վէ էյալէյի՝ էրէ միւ՛աճիֆէյ ի՛նանդ՝ աէխաւէֆ ի միւլաքաՆէյէ կէօրէ 'ամիյէյերը վէրաի։

19 – Վ.է իրինճի տէֆ՛աս պաքիրէյերը ճէմ՛ 'օլաՆաղդնաաս Մաւրիքէ մէլիքին գաֆաւաՆնաաս օմ ուրաւր խոյ։ 20 – Նամ եր ատախ Մաւրիքէնինն էմրի իւղրէ նէայ ու գավմիՆը պիյաճրամէյիշ խոյ. զիրաս նամ եր՝ Մաւրիքէնինն եաՆդնաաս փէրվէրաաէ օյաղդնաաս էՆճէյէ կիսիլ Մաւրիքէնինն էմրինէ իմի խայ էաեր խոյ։

21 – Օ.է կիսնէյերաաէ Մաւրիքէ մէլիքին գաֆաւաՆնաաս օմ ուրմագաաս իքէն գաֆաւ պէքճիյերինաուէն Բիգման վէ թաւրէա նամ ինաաս մէլիքին իքի խաաստըմը զաւզաղնաւք օյաղ՝ Աաուերաս մէլիքէ էյ ուգամմագ գաաաղնաաս խոյէյը։ 22 – Վ.է պաւ քէյֆիյէթի Մաւրիքէնինն մի՛յէմիւ օյաղ՝ ահը նամ եր մէլիքէ՛յէ խաապէր վէրմէսի իւղէրինէ, Նամ եր ատախ Մաւրիքէնինն խամիյէ մէլիքէ իֆաճաէ էյլէտի։ 23 – Վ.է պաւ քէյֆիյէթի թէֆիմ իչ օյաՆաղգաաս ատահ պաւլաՆնաբաղ՝ իքիճինճ ատախ ագաճաա ատաղյաբ. վէ քէյֆիյէթի մէլիքին հաւղաւրնաաս թաւրիխ քիմ ատաղնաս եաաղյաբ։

ԳԱՂ 3

Պաւ քէյֆիյէթի էյէտէն ահնդրաս մէլիքէ Աաուերաս՝ Ագաղյը Համանն իսդ ը Ամանդաճայյը թաւզիմ՝ վէ Գէրնեգնէյէ թէրֆի՝ գէլէզ՝ անդն քիւ ըսխանէյնէս քէնաի եաՆդնաաս պաւլաՆնաաս ճիւմլէ րէ՛խլերին իւաթի թաւսաֆընաս գաաաս։ 2 – Վ.է մէլիքին գաֆաւաՆնաաս պաւլաՆնաաս մէլիքին ճիւմլէ պէՆհաէլերի էյլիւլիա Համանաաս՝ ադզ ը՝ աւագաւիյէթի էյլէյէսիյէբ. զիրաս մէլիքէ անդն Հաագգնաաս պէզյէ էմ էմիշ իտի. ֆաւգաՆի Մաւրիքէ էյլիւլիա անաս՝ ադզ ը՝ աւագաւիյէթի էմ մէտի։ 3 – 0 զէմանի մէլիքին գաֆաւաՆնաաս պաւլաՆնաաս մէլիքին պէՆհաէլերի Մաւրիքէյէ՝ Նը՛չիաս մէլիքին էմրինէ մնագդայիր Հարէքէթի էաեւտին՝ աէաւիյէբ։ 4 – Խամոճ պաՆնէյաբ անաս կիսնանդն կիսնէ աէզյէյէյիա, օ ատախ անդերի ամինդէմէյի Հալտե՝ անդն մնաստաֆի ասագիի օյաղ օյմայյաճաղյնը կէօրմէք իւղրե, ֆէֆֆէրի Համանաս խապէր վէրտիյէբ. զիրաս Մաւրիքէ քէնաիսնի նէՀաւտի օյաղդնէն պիլիտիրմիշ խոյ։ 5 – Վ.է Համանան՝ Մաւրիքէնինն էյիրիա քէնաիսնինէ՝ ադզ ը՝ աւագաւիյէթի էմ մէտիյինն կէօրմէյէճէկտե զիյաաէսիյէ Հիսաաէմ էյէնաս։ 6 – Վ.է եալնըզ Մաւրիքէյէ էյ ուզամմագ անդն կէօրմէյէճ քիւչինդ պիր շէյ կէօրմէյէճէ. զիրաս Մաւրիքէնինն գավմինդ անաս խապէր վէրմիյէբ խոյ. պաՆնաս պինաՆնէն Համան Աաուերասդն պիրիքէն մէմնիյիքինտե պաւլաՆնաաս ճիւմլէ նէՀաւտիյէրի, եաՆդի Մաւրիքէնինն գավմինդը հէյլաբ էմ մէյի միւրաաս էմ՝ աի։

7 – Վ.է պիրինճի այ, եաՆդի Նիսան այյնաաս մէլիք Աաուերասդն օն իրինճի անՆհաՆնաաե, օն իքինճի այ, եաՆդի Ագաղ այյնաս աէյնն հէր կիսնէ վէ հէր այ իչիճն Համանդնն Հաագգնաաս Փաւր, եաՆդի գաւր՝ սիճաղյաբ։

8 – Վ.է Համան՝ մէլիք Աաուերաս իրինճ ապէՆ՝ Մէմնիյիքինինն ճիւմլէ էյաաէյէրինաուէ պաւլաՆնաաս գավմինդ ըրաաՆնաաս պաւղյաՆմիշ վէ միւլէ՛քէրինգ պիր միյէյէ պաւլաՆնաաս՝ պաՆյաՆդրն գաՆնաՆյաղդ՝ ճիւմլէ գավմինդրն էա-

Digitized by Google

նախկրեցաւ մուտքայիքը օլորտագ մէկիկին գանձանակներուն ի ծառայութեան պատճառ-ուելոյքներուն . պատճառ պինա՛էն մէկիկին պատճառները պէտք ունի պրպտմասը ճան՛իզ առնել տալու , 9 – Էնկեր մէկիկ միւնասիսկ կեօրհեւբուսէ , ամէնքին հեղուքը իչխան ֆերհան Թաղիրը օլաւնտաւն , պէն տասիսկ մէկիկին խազինեհանէ կէմ իրիւլմէք իւզրե , ա՛մալըսըրը էլինէ օն պիկ Թալանիվ կիւմիւշ վէգն էաերիմ՞ ասէտու , 10 – Օլ վագըմ մէկիկ քէհնամի էլինուէն խասէ էմինի չըգասըրպ՝ ամը Թէհաւոիւթերին տուշանէն Ագադիը Համանի խպ ի Ամուգսամ ալա վէրերէմ , 11 – Համանտա՛ Օլ կիւմիւշ , վէ հագադարըմնատ խոմ եամիւրի ի՛ն իհնտ էհմէք իւգրե օլ գաւմ ատանա վէրիւրմիշ ատր՛ ասէտու ։

12 – Վ՚է պերինձի ալդն օն իւչիւնճիւ կիւնիւհանաէ մէկիկին քհամի խալերի չատրըվան՝ մէկիկին վէքհիւերինէ վէ հեր գաւմ էյալէմի՛ն վաւխտնէ վէ հեր էյալէմիի՛ն հեր պիր գաւմէրնէն բէ՛իհալերինէ քհնամի հաղրատնաս կէօրհ վէ հեր գաւմ քհնամի լհատնէնաս կէօրհ , Համանըն հեր էմիր իւգրե հասգրլուը . մէկիկ Ատաերտան իսկ՚ի՛լ հասգրլըմ՝ խոմ էմ՛ ի չատհ՛ի՛լ միւհրիէնտ ։ 13 – Վ՚է պիր կիւնտէ , հատ՛ն Ագադ ալդը օլատն օն իւքհնճի՛ն ալդն օն իւչիւնտէ՝ կէրէք կէնճ , կէրէք իհմի՛ն , կէրէք չմճուգ , կէրէք նիհալն օլատ՛ն , ճիւմլէ նէհատուիլերի՛ ի՛տատ՛ վէ գաթի՛ վէ հէլալ էտիպ՝ էշհատլըրը հատգնա էիմէկլերի պատրաստատ մէկիկին ճիւմլէ էյալէթլերինէ տատ՛իլէր վատրի՛մ ատբ՛ւլէ մէքհուալըր կէնատէրիւտ ։ 14 – Վ՚է հէր պիր էյալէմէ վէրիւլէն էմրի՛ն Համվ Թահրիրատթըն տաւրւնի՛ն օլ կիւնտէ պատրը պատյատնմ՛ւտրը իչխան , հեր գաւմ՛ւտ ի՛լատն օլատնատս ։ 15 – Սատ՛իլէր տատխ մէկիկին էմրինին Թատ՛ճրի իւգրե հօլա չըգատլտր , վէ ֆէգրմանի փոսիիմ տահի՛ն օլան Շատշանատս ի՛լատն օլատնատս . վէ մէկիկ իլէ Համանն իչքի՛ն օհ ատբ՛ւրատլըր , ֆագսոհ Շատշան չէհրի իզիհրատատս խոմ ։

ՊԱՊ 4

Վ՚է պատ վատգատ՛ատ՛ըն քհատֆֆէհի Մատրիքէհինն մատ՛լհամիս օլտրգատս քէնամի էլտխահատինի հերրի՛ատ չատ՛ ակիտ , վէ իւչէրինէ քհատ՛ ՚ն՛ատ՛ե չէհրինի մէչտատնդնատ չըգրտ՛ ՚տագիմ՛ վէ տաճը ֆիզատնէչ ֆերհատատ էչէհտ . 2 – Վ՚է մէ-

լհէչին գատֆատը էտնիւնէ գատատը հճէտ . գիրտ չատ՛ կիչմիչ պիր տատմ՛ մէկիկ գատֆատրնտատն իչէրի կիրէմէզ խոմ ։ 3 – Վ՚է հէր հատնկը էչատլհէ մէհլհչին էմ՛ ս՛ ֆէրմանը վատ՛ատ՛ ատ՛ատ խատ , նէհատուիլեր ատատրնտատս պէտչիւք տատհէմ՛ վէ օրատճ՛ վէ տղտչրտ՛ վէ ֆիզատն վատ խոմ , վէ նիչէլէրի չատ՛ վէ քհատ՛ խատ խնտատ օթ ատբատրտատր խոմ ։

4 – Վ՚է նամ՛ երինն Ճատրչ՛ւլէրի վէ խատտրմ՛ւտրը կէչտ՛ատ նատս խատկեր վէրատուիլեր . վէ մէկիկէ գտչէհլէ մատհզատն օլատգատս Մատրիքէհինն իւգէրհնատն չատ՛ատ չէգատրըմ՛ատ նատս կիչատրատհ՛չէրի խչիւն էչտխատ կէօնտէրտատ , ատմմատ օ գատտատ՛ էթհ՛ւէտատ ։ 5 – Զ՚ատան նամ՛ էր՝ մէհլհչին խատտրմ՛ւտրնտատն քհնտատնէ խրտատկհ էթհ՛մէք իւգրե Թատ՛նին էտնիւմ՛չ օլատն Համ՛ատ չտգրերտ՛ պատնատն նէ՛ վէ նէ՛ իչխան օլտրգտրը տհատ՛ատ էթհ՛մէք իւգրե տանը Մատրիքէհինն էտնիքնատ կէնատէրտատ ։ 6 – Վ՚է Համ ատ՛ մէհլհչին գատֆատը էտնիւնէ՛ վատգ՛ չէհրինի Մատրիքէհինն էտնիքնատ չըգտրը ։ 7 – Վ՚է Մատրիքէ քհնամիսնէ վատգ՛ օլատնդն քհատֆֆէհինի , վէ նէհատուիլերի հճէտ էթհ՛մէք իչխան Համատնդն խատգհնէ՛ ի՛ տհէ տատքհատնէչէ վէրմէք քհէրէ վա՛տ էչիւհէչ օլտրդը կհէտհչ մէհգատղրը տատս խատկեր վէրատ ։ 8 – Վ՚է տանէլերն հճէտ էթհ՛մէք իւգրե Շատշատնատս ի՛լատն օլատնատն ֆէրմանդն տատրէթհ՛ինի՛ն էմրի՛ն նէհատուիլեր ատատրնտատ , վէ մէհլհչին նէգատնինէ կհատհչ քհնամի գատվատ՛ատ իչխան տատնէչ բէՇատ ատ նհչատգ էչտխատնինի՛ն էնտատհ՛ էթհ՛մէք իչխան տատս վէրատ ։ 9 – Վ՚է Համ ատ՛ կէչիտ նամ՛ երէ Մատրիքէհինն ատօղէրինի՛ն ատօղէհատ ։

10 – Նամ՛ եր տատխ Համ ատ՛ատ էմ՛ էտխ՝ տատը Մատրիքէհինն էտնիքնատ չատ՛ ֆէվատտ կէօնտէրտատ , էտնիւ , 11 – Մէհլհչին հէֆ պէհնատէչէրի իլէ մէհլհչին Ճիւմլէ էչտխատնէչէրինի՛ն է՛չտխատնինի՛ն ատբ՛ւրէմ՛ ատբ՛ւրէմ՛ մէհլհչին էտնիքնատ չատ՛ հատվատչտս , կէրէք էրքէհ , կէրէք նիհատ , հեր քհմ՛ չատգրըմ՛ատգրդը կհրէքատ , տատրն գատմ՛ լի իչխան պիր գատնատն վատ տատբր , մէկէր քհ մէհլհք տատնտ , տատգ գատմ՛ատր իչխան ատյատ՛ատ տատ՛ատ՛ը ատգատտատս . պէն խատ օթ՛ատգ կհատ տատքհ մէհլհչին էտնիքնատ կէրատ՛ատ իչխան չատգրըմ՛ատտրմ՛ ։ 12 – Վ՚է Մատրիքէհ՛է Թամ՛ էրինն ատօղէրինի՛ն պիտատրատ՛ատ՛էր ։ 13 – Վ՚է Մատրիքէհ Թամ՛ էրէ պէգատչ՛ ճէվատգ կէօ-

Digitized by Google

թե-բամէլերին էմը էթեսի. ասե՝ն՝ նէ-հուսուլերին ճիւմլէսինտէն եսլըէնըզ սէն մէլիյին սերսյընտա գասրթուլա-ճաղըզը վի՛նինտէ թէսավվուր էյմէ. 14 – Զիրա էկեր սէն պու վագրթտա աղրզ ապմայըզ սիւքիւթի էսէրսէն, նէհուսուլերէ խելտա վէ նէճամի պայ-գա ևէբտէն զուհուբ էսէր, ֆսագոթի սէն վէ փէտերինին խանեսի հէլսաք օ-լաբոնընըզ. վէ քի՛մ պիլիր, պէլքի սէն պէտյէ պիր վագրթի իչի՛ն սալմանա-թա նա՛յլ օլսըն։

15 – Ո զէման նամէր Մուրթքէ՛յա վէճէվ ճէվտպ կէսթիւրէրինի էմը էլէսէ՛ր. 16 – Կիթ, Շուշանաս պուլուսան ճիւմլէ նէհուսուլերի ճէմ՛ էլէ, վէ իւ կիւն կէճէ կիւսուիւզ ևէյիպ իչմէկերէք, պէհիմ իչի՛ն օբուճ թուամընըզ. քէզալիք պէն սաթի ճա-բիկներիմ իլէ օբուճ թուամըրմ. վէ այէպյէ մէլիյին եսոյնա, նիզամա մնե-խալիֆ օլսուպգ կիրէրիմ, վէ հէյսք օյսուբսամ՛, օլայըմ՛։ 17 – Ո՛վ Մուրթքէ կիսիպգ՝ նամէրին քէնսիսինէ օլան հէփ թէնպհէյլերինի իճրա էյլէսի։

ՊԱՊ 5

Վ՛է իւչիւնճիւ կիւնսե նամէր միւսյաքեսնե էլպիսհսինի կիյիպ՝ մէ-լիյին սերսյընդէն իչ հսովլուպնսա, պէյթի իւլ մէլիյին գասրչըսնսա տուբ-տուս. մէլիք սաթի սերսյ ը միւսյաքես-նէտ, սերսյըն գափսաբ գասրչըսնսա քիւբսիւ լ շուհանէսի իւպէրինտէ օ-թամբրմըշ իտի։ 2 – Ո՛վ մէլիք նամէր մէլիքէ՛յի հավրուսա տուբսրը կէօրսիւ-յէնտե, ֆէփ սոնդն հսուզսրընսա լսոթ ֆ պուլսուս. վէ մէլիք քէնսոի է-լինտէ օյսն սալմա՛ն 'սուպյը նամէր ուզսաթ-մինսը իւպէրինէ՛ նամէր ևսագնըշըզ 'սասանդն ուճունա տօգուճնսուս։ 3 – Ո՛վ մէլիք սան՝ Էյ՛ մէլիքէ նամէր, սաննս նէ՛ օլսուս, վէ մոմի՛նլսոպգն նէ՛ տիր. մհմանիլքեին նրսաքընա գասսար օլ սաս, սաննս վէրիւկճէք տիր՛ սահս։ 4 – նամէր սաթի՛ Էկեր մէլիյէ խօ-րիհնիւբսաբ, մէլիք՛ Համսան իւչ պու կիւն քէնսնսոի իչի՛ն թէրիմ եմ-ամիյմ գիյսֆէթէ կէլսլեին՝ ասէսի։ 5 – Մ էլիք սուսթ՛ նամէրին պուլյուսրդընը իճրա եմ-մէսի իչի՛ն Համսանդն սերի՛ն չսղ-բըլմասնըը էմը էլլէսի. պէօյլէճէ մէ-լիք՛ Համսան իւչ՝ նամէրին թէրիմ էյլէսիյլե գիյսֆէթէ կէլսլե։

6 – Ո՛վ չերսոպ իչսոիլերի սբբսսաս մէլիք՝ նամէ երե, Իբճամ նէ՛ տիր, ֆօյդ-ֆ, վէ սոնս վէրիւճէք. վէ մոմի լսոպգն նէ՛ տիր, մէմնսիլքեին նրսաքընա գասսար օլսս, իճրա օլսնսճագ տբը՝ սահս։ 7 – նամէր սաթի՛ ճէվսպգն՝ Իբճամ վէ մոմի լսոպգ՛ պս տբը ֆ։ 8 – Էկեր մէլիյին 'նսզսրընսա լսոթ ֆ պուլսուբմ՛ խե, վէ էկեր բէճամընը վէրիւկճէ վէ մոմի լսոպգմընը իճրասբը մէլիյէ մհնսա-սիպ կէօրսնսիբսաբ, մէլիք վէ Համսան քէնսոիկերինէ թերիմ էսէճէյիմ գիյ-սֆէթէ կէլսլեին, վէ ևսրընը մէլիյին էմի՛ն իւպգ հսուբգընը վէրիւկճէ՛մ՛ սահս։

9 – Ո՛վ օլ կիսն Համսան մէսերբէթ-ս սուլյսսսկյէ սոբչսոբը չբգսբ. ֆսա-գոսթի Համսան՝ Մուրթքէ՛նին մէլիյին գասսարնսա սոյպսս գսոյգմսոբդընը-ը, վէ քէնսոիսի իչսն եերիճսէն Հաբէ-քէթի էմ-մէսիյինի կէօրսնս-իճսէն։ Մուրթքէ 'սոյէյհինտէ փէսբդպգսոպ օլսոս։ 10 – Լաքին Համսան քէնսոինդն գասպֆ էսէրբէ՛ խանէսինէ կիսիպգ սոսմ լսոբը իւչ գէվճէսի Զէրեսի չսս-ղբրմ՛սբ։ 11 – Ո՛վ Համսան պուճնսբսս-քէնսոի սերվէբէրինին 'սոյսմէթինի վէ էվլսոբդընդն քէսբեմինի վէ մէլիյին քէնսոիսինի Հէր խուսուսսս բո՛գիմ վէ գերնեգոբ՛սի մէլիյին բէ՛գիսլերի իւչ պէհնսոէլերինին իւսմի թսոպգքընս թէր-ֆի՛՝ էյլէսիյինի հիքեսյէ էթմսի։ 12 – Ո՛վ սոսթի Համսան՝ Մէլիքէ նամէր պի-լէ թերիմ էյմսիյի գիյսֆէթէ մէլիք իւչ պէհնսոէ գսյրի պիր քիմսէյի սոս՛-վէբ էթմէ՛մ. վէ ևսրընդն սոսթի պէն մէլիք իւչ պէբսսպէր անդն էսոնդնս սոս՛-վէբ օլսնսոբմ՛։ 13 – Ո՛վ լսոքին նէ-Հուսսի Մուրթքէ՛չի մէլիյին գասսարնս-սոս օթճոբսուբ կէօրսնսիբ՛ճէ՛ պսոնսոճ հճսմէթսի պսոնս ֆս՛իսոէ էթմ՛ճ՛ ասէ-սի։ 14 – Ո՛վ զէվճէսի Զէրե իւչ սոսմ լսոբդընդն ճճսմէթսի սոնս խիմ-պէն՝ Էւսի զբբս՛ նճսքսէքյինոէ պիր սոսբ սաղսոճ էսոփսբդսոբ, սէն սոսթի ևսրընդն մէլիյէ սեզսլէ, Մուրթքէ սոնդն իւսղերինէ սոսբդսոբ։ պս՛սէ՛նս սէն մէլիք իւչ պէբսսպէր ֆէբսՀնոսք օլս-բսագ գիյսֆէթէ կիբ՛ սոէսիյէր։ Գս-չէյ սոսթի Համսոնոս խօ էկօրսնճէ՛քէ օլ սոսբ սաղսոճընը էսոփսբդսոբ։

Digitized by Google

ԳԼՈՒԽ 6

Օ, կեցե՛ք մելիքին ուշադրութիւնը դարձնել՝ վա՛խճանի պէս կեանքի համար քիչ մնաց խեղդուի՝ մելիքին հոգատարութեան օգնութեամբ։ 2 – Վ՚է գոփաճըլլաւան պատճառաւ մելիքին հետ խառնուիլ ինձի եւ Թարխանի՝ մելիք Աստուածատուրին եւ ուրիշ մարդիկ գալով՝ մելիքէն խնդրեր էին տա՛ր Մարիքէնին խաղեր վերադարձնելու։ 3 – Մելիքը տարի՝ պատճառ մնացած Մարիքէին դէմ իջեւանելու՝ տեսնելու համար, եթէ ինձի հետ կամ ուրիշի հետ ունի գործ, 4 – վ՚է մելիքը՝ հաւատալով քո՛մ վրայ՝ տեսաք. (վ՚է Համոն՝ Մարիքէ խլնա հաղորդելու օրերը տալ պատճառ անոնց տարբերութիւն մը չտեսնելու համար մելիքէ հետ,) 5 – Վ՚է մելիքին հետ՝ իջեւանելու համար՝ նշան էր Համոն հաւատացուցած՝ տեսնելու համար, մելիքը տարի՝ կ՚ըսէին՝ տեսաք։

6 – Վ՚է Համոն խլերին կեղծիքով մելիքը տանի՝ Մելիքին իջեւանէ էր մելիքը տանի տեսնէ՝ եթէ մելիքը տարի՝ տեսնելու համար քանի՞ գոլորիտ Մելիքը պէտք է ինձ խլեր, տեսնելու համար՝ չէ՞ն եղեր։ 7 – Մելիքէն ճեփազան՝ Մելիքին իջեւանէ էր մելիքը տանի տեսնէ, 8 – Մելիքին կեղծիքի ելլելուն միւս օրը վ՚է անոնք պատճառ գոհանալու համար միւս օրը վ՚է անոնք կեղծիքելուն։ 9 – Վ՚է պատ ելլելու վ՚է տարի՝ մելիքին էն միջոցներէն բե՛ խլելուն պիտի՝ ելլելու էր՝ մելիքը տանի տեսնէ՝ եթէ մելիքը տարի՝ տեսնելու համար՝ կեղծիքելուն, վ՚է մելիքին իջեւանելու համար՝ 10. Մելիքը տարի՝ Համոնու՝ Սէն տեսնելու կերպ՝ տալ եւ՝ ուրիշներ ելլելուն իւր տարը տալով՝ մելիքին գոփաճրլուան օգնութեան Եհոահ Մարիքէին ելլելու էր։ Աստուածատուրին պիտի՝ չէր եղած։ 11 – Ո զէման Համոն ելլելուն վ՚է տարը տալով՝ Մարիքէին կեղծիքելուն, վ՚է չէ՞ր ճանաչելու համար՝ կեղծիքով՝ Մելիքին խըրատ՝ էի մէք խոհ էանալ տեսնէ պէտք է ինձ իջեւանելու համար՝ կ՚ըսէին։

ԳԼՈՒԽ 7

Վ՚է մելիքը վ՚է Համոն՝ մելիքէ ետին գիւղին գիւղացիներ էին կ՚ելլային։ 2 – Վ՚է մելիքը խրճիթ կիւնաւ տարի՝ չէ՞ւտով իւղացիներ պրատաս ետին էր՝ իւղացիներ ետին եր, բէ՞ճան նէ՞ տիր. ՝ե՞ւյլ, վ՚է տանաս վերնիկ՚ճէք. մոր լուգրէն նէ՞ տիր, մէնիկրէն դարձրնաս գոտաց օր աս, իճրաս օլաւնաճագ տըր՚ տեսան։

3 – Մելիքէ ետին եր տարի՝ ճէվապէն՝ Եյ մելիք, էկեր պէն նաղարբէտաս լուսի՞ գ պուլտըմ իսկ, վ՚է էկեր մելիքէ միւնասիպ կերօրհնիբար իսկ, բէ՞ճանս մնագ՚ապիլ ճանըմ՝, վ՚է մոր լուգրմս մնագ՚ապիլ միւլէյի իմ պտաս վերնիկ՚ճէ. 4 – Ջրաս պէն վ՚է միւլէյի իմ ի՚տաս՝ վ՚է գաթէլ ս՚ա հէնտաք օլաւնմագ իւղրէ տասի՞ բէյտագ. էկեր քէօղէյեր վ՚է ճաղրէյներ օլմագ իւղրէ տաճի՞ բէյ՚ղէյ օլաս խոհք, ս՚ւ քիւճի էտեր իտիմ՝. վագա՚տ մելիքին գիւղացիները տիւշմեն ի՞ տագրին էտմէգ իտի՚՝ տէտի ։

5 – Մելիքը Աստուածատուրին տարի՝ մելիքէ ետի՞ բէյ իտի՚ապէն՝ Պուբ իչի էտիմնաղս ճէնտրէքի էտեն քի՚մ՚ տիր, վ՚է նէ՞ բէյտէ տիր՚ տէտի։ 6-Վ՚է ետի՞ բէ՚ Աստուածատուրին տիւշմեն պուբ քէօղի՞ բ Համոն տըր՚ տէտի. վ՚է մելիքը իւղ մելիքէնին հաւատացուցած տէ՞չէք կ՚ելլան ։

Digitized by Google

7 – Վ. Է մէկը չէրսայ ասիքսաբնատան զազապալէ գալոզըդ սէրայ պադշէխթնէ կիթէ. Հայմանն ատախ մէկը թ'ատասքնատան քէնտնէ պէլա խատպէթ եմ-ռիկնէն կէօրմէքլէ, քէնտէ ճնռը թ-չիւն մէկէէ Եսթ'ենտեն բէճա էթ'մէք խազրէ օրատատ գալոը։

8 – Վ. Է մէկը սէրայ պադշէխնատէն չէրսայ իչխթէլէրի օտայա 'ավտէթ էյ-լէսկիյինատ, Հայմանն՝ Եսթ'ենին պատ-լատնաղզը սէտթր խազէրինէ տսիւշմէշ խսի. մէկը ատախ՝ Խանէմտնէ կատնըմ-տա պիլէ մէկէէյէ զօր էսէճ'ք մի՝ ատախ. վէ պատ քէչատ՝ մէկիկին տզ-զնատան սիւատատ էթ'ռիկի կիպի Հա-մանդն կենչինէ էօրմ'ռտէչը։ 9 – Վ. Է խատզմ'ռատատն պէրի, Ռատ'ռի Ար-քատնա, մէկիկին Հազատզրնատա՝ Մէկիկին խոյզը իչիւն սէզյէչմէշ օլսան Մատրթ-քէչէ մնխատա՝ Հայմանըն էլլի զըրատ' ենչ-քատքէլիկինատ էսսիդզդը ատզ տզատ-ճը իչխի է Հայմանդն խատնէռինատ ատա-քատ'օր' ատաչի կիպի, մէկիք՝ Անը ատ-նատ ատքի՝ տէչատ։ 10 – Վ. Է Հայմանդը՝ Մատրթքէ իչիւն Հազատրըատմըշ օլտըդը ատզ տզատճընատ ատատրատզ։ 0 գէմանն մէկկին զազապալը ատքին օլտուս։

ԳԱՓ 8

Օլ կիւնատ մէկիզ Ատատբատ մէկիքէ Եսթ'ենքէ Եհէհատկէրին տսիւշմէկնի Հայ-մանդն խատնէռինի վէրտսի. Մատրթքէ ատախ մէկկին Հատզատրըատս կէլատ. զիրատ Եսթ'ի ատդն քէնտհսինէ օլսան մնխատպատկէնի ինկ պէչատ էմ մի՞ խսի։ 2 – Վ. Է մէկիզ Հայմանդատան կէրի տատրէզ օլտըդը խսի էմ'ինի չէգատրըտ Մատրթ-քէչէ վէրատի. Եսթ'ենտ ատախ Մատրթ-քէչէ Հայմանդն խատնէսի իսզէրինէ Եսատ էլլէտի։

3 – Վ. Է Եսթ'ենտ թ'էքրատ մէկկին Հատզատրըատս սէգյէչկ' վէ տյատգատ-րըատս գատխատնատրատգ Ագատգը Հայմանդն քէմինկինին, վէ Եհէհատկէրը 'ատկ'հկինատ խթ'էթ'խատզ էլլէմիշ օլտըդը թ'էտ-սէքրէնի խգատկինի կէօզ Եատչըէ ատնատն բէճատ էլլէտի։ 4 – Մէկկը ատախ Եսթ'ենտ Եհէհ ատզրատս տլթ'ատն 'ատատյը ատզատխ-մատգէ, Եսթ'ենտ գատզրըգ մէկկին Հատ-զատրըատս ատատրատտզ, 5 – Էկկը մէկկ-ռէ տնիւատխպ կէօրմէնէսրատհ, վէ էկկը պէն ատդն Հազատրըատս լատխ ֆ պատզ-տըմ խսի, վէ էկկը պատ չէյ մէկկինն 'ինտինատ ատզրատս կէօրմէնէսրատհ, վէ պէն կէտզկէրինատ մնագատզ օլտըմ խ-ատ, Ագատգը Հայմանդ խդն ի Ամ'ռագատ թ'ատդը մէկկինն ճիւտզկէ էյտլէթ'կէրինատ պատզատնատն Եհէհատկէրի Հէկատգ էթ'մէք իւտզէ թ'էրթ խոյ էթ'մէք օլտըզը ֆէրմանկատրդն ֆէտախ իչկէն ֆէրմատ ետզրատդը։ 6 – Զիրատ մէկկէթ խոյ կէկէ-ճէկ պէկյատը Համ'ռատ մէկ-ռէ Հատզատ պէկրէրիմ'։ Նէպկինին Հէկատգընը Համ'ռատ կէօրէ պէկրէրիմ'՝ ատտի։

7 – Օ գէմանն մէկկը Ատատբատ՝ մէկ-քէ Եսթ'ենտ վէ Եհէհատտ Մատրթքէչէ խոյմ ատդն՝ Իչկէ Հայմանդն խատնէռինկին Եսթ'ենտ Եհէհատկէրէ էլ ատզատխ-մատգը իչկէն տատ ատզատճընատ ատատրատզ։ 8 – Սէզ ատախ Եհէհատկէրը իչկէն մնխատպատկ կէտրատհ-կէնէհզէ մէկկինն խատկէլէ Եատզատ մէկկինն խատի էմ'կէլէ մնհ-տրէնկինկին. զիրատ մէկկինն խատկէլէ Եատզատ-մէկկինն խատի էմ'կէլէ մնհ-տրէնէնդն Եատզատ ֆէտախ օլտունմատ՝ ատատի։

9 – Պատնատ պինատ'էն խ-չիւնճիւ ատ, Եատ'ռի Ամ'վատն ատրէնդն Եէրսի խ-չիւնատկ մէկկինի քէնտի իսպէրէր չատրըրէրտ՝ Եհէհատկէրէ վէ Հէնտատէն Հատզէչ գատ-ատատր Եհէտ Եէրսի Եէտտ էյտլէթ'կէն մէրզատտն վէ վատի վէ ռէ'խատլէրինէ, Հէր էյտլէթ'կ քէնտի Եատզատրը վէ Հէր գատվ-մնա քէնտի լատտնէր իւտզէ, վէ Եհէհատկէրէ քէնտի Եատզատ վէ լատտնատ-լատրը իւտզէ Մատրթքէչէնին էմ'ռ էյտլէթատ-յի չէյտլէրին քատճֆէչատի Եատզատրը։ 10 – Վ. Է մէկկը Ատատբատրդն խատկէլէ Եատզատ մէկկինն խատի էմ'կէլէ մնհ-տրէնէ. վէ ֆէրմանկատրդը տսի ատտա վէ քէնտ հէյտատնատրատ վէ գէրատգատտն օլտուն Եէտտ բնհ-ռէ գատի ըզրատտա թատքէտ օլտուն ատ'թ-լէզրէկ կէօՃատէրտուն։ 11 – Պատնատրդն մէֆհատմ'նճատ՝ մէկկը Հէր չէհտատէ պատ-լատնատն Եհէհատկէրէ, պիր կիւնատէ, Եատ'ռի Ագատգ ատդը օլտուն ծն իւչիւնատէ մէկկը Ատատբատրդն ճիւտմ-լէ էյտլէթ'կէրինատէ, 12 – Թ'էքճէմմիւ' էտխատ 'էօմրէկէրինի վէգտայէ էատ-ռէրէրինէ հիւճճատ էթ'մէք խատ էչէն էյտլէթ'կի վէ գատվմ'նի պատ իւն ճիւտմ-հատրդը, չօճատգտատ վէ գատրըատ իւչ պէրատտէր ի'տատ՝ վէ գատի՞ ատ հէյտգ թատ իւտզէ էտխատ էչէտատրդը Եատզմատ էթ'մէք թատ իւտզէ էյտլէթ'կ վէրինէն էմ'ռի Հատվի թատճ-րնատքէն ատատրէթ' Եհէհատկէրին

Digitized by Google

քենաի տիւշմէնէրիուէն ինի իգամ ալմագ իւղրէ՝ օղ կիւնուէ հապղը պուէլտիմիսլարը իչիւն հէր գումիս ի՛լան օլաճաղա։ 14 – Սա՛լլէր տախի քիւհէյլանլարա վէ գաթի ըղլարա պինեքէր, մէլիկին էմիւլէ իճագար վէ թա՛ճիլ օլմաճաղ եօղլա չէգտըլար։ վէ ֆէրմանն փայիճի տախի օլան Շուշաննաս ի՛լան օլաճաղա։

15 – Ի՛է Մաւրի՛քէ լաճիվէրտի վէ պէյազ էլչիսէ ի մի՛լտ-քէնանէ վէ պիր պէյճի՛ք ալի՛ճաղ ի՛ճաճ վէ տ՛ա՛լտ քէ՛ն վէ էրզի՛վանի՛ճ ի՛լէ մէլիկին հաւզուրընատա չէգտը, վէ Շուշանն չէհրի շտա աւ մէսուր օլտա։ 16 – Եի՛հաուիլէրէ բաւշէնի վէ չտատի վէ մէսէրրէմ վէ հի՛ւրմէթ օլտա։ 17 – Ի՛է Տէր էյայէթաւ վէ Տէր շէհրատ, Տէր նէրէկէ մէլիկին էմի՛ աւ ֆէրմանը վուսուլ օլտա խա՛, նէհաուիլէրէ մէսէրրէմ վէ չատի վէ գիւմճի՛ֆէ վէ շէնի՛լէք կիւնիս օլտա՝ տիւյուրը՛ի՛ թա՛ֆէկէլերինատէն նիէլէրի՛ն նէհաուտ օլտա։ գիւրա նէհաուիլէրին գօրգուտը անի՛էրին իւզէրինէ տիւշմի՛ւճ խա՛։

ՊԱՊ 9

Վ՛է օն իքինճի տյ, Տաւնի Ագաւ ալըճըն օն իւչինճի՛ւճ կիւնիւնատ՝ մէլիկին էմի՛ ու ֆէրմանը իճրա օլունճաղ իւղրէ իքէն՝ նէհաուիլէրին տիւշմէնլէրի անի՛էրէ ի՛ճաալլուէ՛ էմի՛ մէլի՛ի իւչինճ էմի՛ ալիքէրէի կիւնատ, 'ալքա վէգաւտ' պուլտա, նէհաուիլէր քէնտիլէրինի պաղղ էտնի՛լէրէ ի՛ճաալ ղուէ՛ էմի՛ տիլէր։ 2 – Նէյզի՛ւ ի՛ մէլիկ Ա՛աւտրտան ճիւմի՛ճ էյայէթլէրինատ նէհաուիլէր քէնտի զաւրալըլարընը ի՛ալտեղ էտնի՛լէրէ տէրատ՛ա՛ճ ի՛ճէրտէ՛ն ի՛ճէրտէ՛ն իւղրէ քէնտի չէհրլէրինատ ի՛ճէ՛ճ մի՛լլէթ լէրին ճիւմի՛ճատ իւղերինի՛ տիւշմի՛ւճ օլմաղղ, հի՛չ պիր քի՛միճ տանլէրէ մտատգտվէ՛ էտնի՛ճատ։ 3 – Ի՛է էյայէթլէրէրին ճիւմի՛ճ բէ՛ի՛ուլէրի՛ վէ մէզդաղան ի՛լէ վայիլէր վէ մէլիկին մէ՛մա՛լըլարը նէհաուիլէրէ մտա՛ավէնէի՛ էմի՛ տիլէր։ պիրտ Մաւրի՛քէնին գօրգուտը տանէրին իւչէրինատ տիւշմի՛ւճ խա՛։ 4 – Զիւնքի Մաւրի՛քէ մէլիկին ատրտյրնատա պէտ-ճի՛ք օլտա, չէ՛ոհրէթի է՛յայէթլէրին ճիւմի՛ճ պինէ չտա՛՝ օլտա։ վէ պտա Մաւրի՛քէնին 'ազամէ՛ի կիւ՛ճ տի՛քճէ տարի՛մագտա խա՛։ 5 – Ի՛է նէհաուիլէր տիւշմէնլէրինի ճիւմի՛ճ պինէ լէ՛ճտատա կէչիրէրէք գաթի՛լ ու ի՛տատի՛լ քէնտիլէրինէ պուղղ էտնի՛լէրէ իճրա էյի՛տիլէր։ 6 – Ի՛է նէհաուիլէր փայիճի տախի օլան Շուշանատա պէչ հիւզ ատա՛մ գաթի՛լ ու ի՛տատի՛լ էյի՛տիլէր։ 7 – Ի՛է փատտանադաթա վէ Դատփան վէ Ա՛ափատա, 8 – Ի՛է փարատա վէ Ադրիա վէ Ա՛իգատի՛ա, 9. Ի՛է փատմատա վէ Արիտտի՛ի վէ Արիգա վէ Վ՛ատիգտի՛ա ալը, 10. Եօ՛ղի՛ր նէհաուիլէրին տիւշմէնի Հաուտան իտղի՛ր Ա՛ամէգտա՛ տանըն օն օղուլլարընը գաթի՛լ էյի՛տիլէր, ֆագատի՛ Տաղմի՛ատա էլ ատգտի՛ մատաղլար։

11 – Օ՛լ կիւն փայիճի տախի օլան Շուշանատա գաթի՛լ օլաճաղարընը մէգտատը մէլիկին Հաուգուրընատա գիչը օլաճատա։ 12 – Ի՛է մէլիկը՝ Նամէր մէլիկէ՛ի Խի՛ի տատէն՝ նէհաուիլէր փայիճի տախի օլան Շուշանատա պէչ հիւզ ատա՛մ վէ Հատմանէն օն նէֆէր օղուլլարընը գաթի՛լ էյի՛տիլէր։ մէլիկին տախը էյայէթլէրինատ նէլէ՛ր Տաւֆուշլար տըր։ չիմճի բէ՛ճաղ նէ՛ տիր, ատաա իչատն օ-լուճատա՛ճագ, վէ տատչա մաթի՛լատաղէ նէ՛ տիր, իճրատ օլաճատա՛ճագ տըր՝ ատտի։ 13 – Եամի՛ր տատախ՝ Նէկէր մէլիկէ մէճատատիկ կէօրճուէլու բատ, Շուշանատա պուլատանատ նէհաուիլէրին Տաւրրէն տատախ պատ կիւնէրի ֆէրմանատա կէօրէ Տարկէթի էյի՛ մէլէրինէ վէ Համմանէն օն նէֆէր օղուլլարընը տատր ատգտա՛ճ՛ատ տատրմատլարընատ բատճատի՛ վէրի՛լտի՛՝ ատտի։ 14 – Ի՛է մէլիկը պատ-նատն իճճատտրը էմի՛ էյի՛մատի՛ իւղէրինէ ֆէրմանն Շուշանատա ի՛լան օլաճատա-վէ Համմանէն օն նէֆէր օղուլլարընը տատրտյրը։ 15 – Ի՛է Շուշանատա պատ-լատանատ նէհաուիլէր Ագաւ ալըճըն օն տէօրտատի՛ճ կիւնիւնատ տատախ թէ-ճէ՛ի՛մի՛լ՛ էտտի՛՝ Շուշանատա իւչ ատգտա՛ տատմ՛ գաթի՛լ էյի՛տիլէր, ֆագատի՛ Տաւրրէմատյատ էլ ատգտի՛ մատաղլար։ 16 – Ի՛է մէլիկին էյայէթլէրինատ պուլատանատ տատ՛իր նէհաուիլէր թէ-ճէ՛ի՛մի՛լ՛ էտտի՛՝ 'էօմի՛լէրինի՛ վիգտյճ էտտէքէ տիւշմէնլէրինատէն բատհաի՛ պատլատի՛լատ՛, վէ քէնտիլէրինէ պուղղ էտնի՛լէրատէն էէյի՛ մի՛չ պէչ պիրճ քէչի գաթի՛լ էյի՛տիլէր, Տաւրրէմատյատ էլ ատգտի՛ մատատի՛լատ։ 17 – Ագաւ ալըճըն օն իւչինճի՛ւճ կիւնիւնատ պտա Վ՛է՛ը՝ օղուտ, օն

Digitized by Google

առ օրախնամ խոհ իբրեւ հաւր եւ որդի՝ առ միմեանս վկայեցին եւ մեռան միասին։ 18 – Ցաւագին շառաչանաց պատահանաւ եկեղեցիք օր ամէն իւրաքանչիւր օր եւ ամէն առաւօտուան ի ժեմելիս՝ էին ժողովք. եւ ան պէտ ինչ ոչ ոք ի մեռելոցն ի կենդանեաց ելանէր։ 19 – Պատ եղեալն քեզելէրտակ եւ առաքեալ օրհնական գաւազանաւ առաքին օրէնս եկեղեցիք Ագոբ ալբերն ան առաւօտուան ի ժեմելիս կիւրեղեան մեռելոցն եւ զկայսեր եւ զիշխանս կենդանեաց։ 20 – Ի Մարտիրոս պատ նեռնէլերի եղբայրն Աստուածորդն եւ ոգեգրն եւ մեռելոցն եկեղեցիք, 21 – Քրիստոսէրի իշխան հեր գնաց ալբերն ան առաւօտուանեան եւ զկայսեր եւ զիշխանս կենդանեաց։ 22 – Եկեղեցիքին քահանայ ուխտաւորեցին զանազան պատարագալոր կիւրեղեան, եւ գաւազանիքն ալբերի մեռելոցն ի, զկայսեր եւ զիշխանս կենդանեաց։ 23 – Եկեղեցիքն սուրբ էին ալբերին եւ Մարտիրոսքն քահանայքին եղեալ ի մեռելոցն կիւրեղեան կենդանեաց։ 24 – Զկրօն ճիւնէ եկեղեցիքին ուխտաւորեցին օրէնս Ագոբ ալբերն Հայոց իշխ ի Ամատունս եկեղեցիքին հեղինակքն գաւազան եղեալ՝ անձերի թէ՛ն եւ ի՛ սուտ իշխան Փարս, եւ՝ն գաւ՛ս՝ն ալբոր խոտ ան, 25 – Ն-ՈՒԲԵՐ մեռելոցն հաւատացեալ՝ եկեղեցիքը՝ ալեհոյնեան Հաճոյն էլ-լեհոյնն ան՝ ի գաւազան ոչ՝ն ալբեան ասեղներէ, քահանայ իւր օրհնութեան ասալ սպասքիան ասելոյալորքը ձեւ՛ թաղերէն էին էլ՛ն։ 26 – Գան եղեալն պատ հիւնէրեր Փարս խոհնեան եղեալն Փարսիս թեամիլ էլ՛ն։ Գանեան պիտ՛էն պատ մեռելոցն Հոգի օրհոր զր քեզոյալորքն ճիւնէնիանէն, վեր պատ խուռաւատաս կեօրախալքերի վեր քահանայքին վրաց՝ պատ՛ան չէլերաէն տօրհոր, 27 – եկեղեցիքը՝ հեր աեղե պատ խոհ կիւնիս եազբլոբղեան կեօրե վրաց՝ ճիւնիս էեր մեռելոցն։ 28 – Ի պատ կիւնէլերին հեր առ՛ր վեր հեր գաղիլե վեր հեր էլոլեմ վեր հեր չեհրաե գիքը ան հրճիզ էհ մեռելոցն, վեր պատ փարսիս կիւնէլերինին եկեղեցիքը ազատանան գո՛լ օլմամեզան, վեր անէլերին վիքրի նեռլերինեն բեզ՝ օլուհամամեզան գավիլ՛էն գաբոր վերիսկ՝ քահանայքերի վեր քահանայքերի վեր քահանայքերի իւր տիքլեշնէլը իչիւն թե՛ եկեղեցիքը։

29 – Ի Աբիբեւին գրոյը մեռելոցն եաթ եր իլեկեղեցիան Մարիամ փարսիս առաքեալ գրոյմազ իչիւն պատ իքնեճի մեռելոցատ քեմոլը հիւ քիւմեզեցիլե եազբլոբղեան։ 30 – Ի Աստուածորդն մեծամարիքինին եւ ոգեգրն եր իլեկեղեցիքն պատ՛ան եկեղեցիքին քահանայքին, 31 – եկեղեցիքն Մարիամ քեզ իլե մեռելոցն եաթ երին անելեր էմ էլլեհոյնեն վեր քահանայքերի իւր քահանայ պիտ՛երիկեղեցիքերի իչիւն օրոհ՛ վեր տուա՛ան խուռաւատաս գաղոյր վիքրիքլերին ան եաթ ընտա գաղոյր վիքրիքլերին եկեղեցիքն պատ Փարսիս կիւնէլերինին վազիլ լոյրնատ աստղեր գրոյմազ իչիւն ան լոյմեզեցիքը վեր հազիզատ քեզոյալորքը չոմպի մեռելոցատ կեօհոյեզեցիքը։ 32 – Պեզլեզեզ եաթ երին ֆեբրուար պատ Փարսիս՝ մոռատեզեցին աստղեր գրոյմազ, վեր քիմ ատաս եազբլոբղ։

ՊԱՂ 10

1 – Ե մեռելոցն Աստուածատ գատանդեն, վեր տեղեզանդեն աստղոյրքին եզոմեզ իւրեզրինեզ վերկի գոտաս։ 2 – Ի՛ն անդեն՝ աստղերինին քեռեֆքեռ, չեհաս՛ան վեր պատ վիքրի՛ն, վեր մեռելոցին Մարիամ քեզ իլե ոգեգրիմ էլլեհոյնի՛ աղոյմազեզ ին չեօհրեզ ի իչիւն Մատաղ վեր Ֆատաս մեռելոցերինին ին եզոմեզ քիմ ատղեռատաս եազբլոբղ ատղ՝ն։ 3 – Զկրօս եկեղեցիքն Մարիամ քեզ իլե Աստուածորդն ատղեռատ օրաս, եկեղեցիքը ատաքեռատաս՝ տղիմ վեր սիրատերերինին հիւրհոյրը՝ ինտինատ մեռելոցատ՝ վեր գաղոյմազ պիտ ին ՝եքեռլերինին ազատեզեզ ինի ատղեռ իտ՛։

---

* ՝Կարդ. նեռլինեզ ազատեզ ազոյլեր իտ

ՅՈԲ

ՊԱՊ 1

*Հուս սիյաբընաս Յոբ խմինեակ պիր սաեմ վար իսի. պու սաեմ քեամիլ վէ մխաթ ադիմ օլսաց Ալլահտան գօրգար վէ չէրթաէն իճթինապ էսեր իսի, 2 – Վ.է անըն եէսի օղլու Իլէ իւչ գէղը օլսու, 3 – Վ.է եէսի պինկ գոյուն վէ իւչ պինկ սեվէ վէ պէշ եիւզ չիֆթ էօքիւզ վէ պէշ եիւզ սիյն մէրքէպ մինլիք օլուզ՝ փէք չօգ պէհեմէլերի սահիպ վար իսի. վէ պու սաեմ՝ շարգ էհալիսինին քեամֆէեհնաէն պէօյիւք իսի,

4 – Վ.է անըն օղուլլարը կիտիպ՝ հէր պիրի քէհանիե մախսուս կիւնտե խանէլերինտե զիյաֆէթ էսերլէր, վէ պիրլիքտե եէյիզ իչմէ իւչ հէմշիրէլէրինի սահի տա՛վէթ էսերլէր իսի, 5 – Վ.է զիյաֆէթ կիւնլէրինին տեվրի խիմաճընաս՝ Յոբ անլէրի ճէլզ էտիպ թապտիս էսեր, վէ սապահլէյին գալգըպ ճիւմլէսինին՝ սաեմոնինե կէօրե մահրըթալար թապտիմ էյլէր իսի. զիրա Յոբ՝ Օլա պիլիր քի օղուլլարըմ կիւնահ էտիպ գալգաներինե Ալլահ քիւֆր էթմիշլեր՝ սէր իսի. Յոբ տէվամ իւզրե պէյլէ եափար իսի,

6 – Վ.է կիւնլէրտե պիր կիւն Ալլահ օղուլլարը ՐԱՊՊՐՆ հուզուրընաս տուրմաղա կէլտիկլէրինտե Շեյթան տահի տուրմուրնաս կէլտի, 7 – Վ.է ՐԱՊՊ Շեյթանա՝ Նէրետէն կէլիյօրսուն՝ սէօյլէյէ, Շեյթան ՐԱՊՊԱ ճէվապէն՝ Տիւնեույը սօլաշմագտան վէ անտե կէզտիքտէն՝ սէօյլէ, 8 – Վ.է ՐԱՊՊ Շեյթանա՝ Քուլում Յոբա տիքքաթլէ պագաըմ մը. զէմինտե ատըն կիպի քեամիլ վէ մխաթ ադիմ վէ Ալլահտան գօրգար վէ չէրթաէն իճթինապ էսեր պիր սաեմ՝ հօգ սըր՝ սէօյլէյէ, 9 – Վ.է Շեյթան ՐԱՊՊԱ ճէվապէն՝ Յոբ պօշունա՞ մը Ալլահտան գօրգար. 10 – Սէն անըն վէ խանէսինին վէ պիւթիւն էմվալընըն էթրաֆընա չէփքամէհին մի, էլինին էմլիյինի պէրքէթլէտին, վէ էմվալը եէրտե չօղալմը, 11 – Վ.է լութին շիմտի էլինի սաղալտ անըն պիւթիւն էմվալինե տոգունա, վէ մուհթաղա եիւզիւնե գօրյը սանա քիւֆր էտէճէք սէր՝ սէօյլէյէ, 12. Վ.է ՐԱՊՊ Շեյթանա՝ Իշթե պիւթիւն էմվալը սէնին էլինտե սէր, անճագ քէնտինի իւզէրինե էլինի ուզատմա՝ սէօյլէյէ, Վ.է Շեյթան ՐԱՊՊԸՆ հուզուրընաս չէգաբ,

13 – Վ.է կիւնլէրտե պիր կիւն օղուլլարը իլէ գէղալրը պէգլիյէ պիրտաէրլէրինին խանէսինտե եէյիզ չէրատ իչմէկէտէնտի, 14 – Յոբըն հաբընա պիր խապէրճի կէլիպ՝ Էօքիւզլէր չիֆթ սիւրյեր, վէ սիյն մէրքէպլէր անլէրին հաբնաս օթ լար իչէն, 15 – Սաբաալլար հիճում պիրլէ անլէրի զապթ էտիպ՝ ուշաղլարը գըլըճաան կէչիրսիյէր, վէ սանա խապէր վէրմէք իչին հալընըզ պէն գուրթուլտում՝ սէօյլէյէ, 16 – Պու տահա սէյլէմէքտե իքէն սիյնէր պիրի կէլիպ՝ Սէմաաան Ալլահ սաեդէյն էնտի վէ սիւրիւլէր իլէ ուշաղլարը եագդըպ թէլէֆ էթտի, վէ սանա խապէր վէրմէք իչին հալընըզ պէն գուրթուլտում՝ սէօյլէյէ, 17 – Վ.է պու տահա սէյլէմէքտե իքէն՝ սիյնէր պիրի կէլիպ՝ Քաղդեալրլար իւչ պէօլիւք օլաբագ, սէվէլէր իւզէրինե հիճում պիրլէ անլէրի զապթ էտիպ՝ ուշաղլարը գըլըճաան կէչիրսիյէր, վէ սանա խապէր վէրմէք իչին հալընըզ պէն գուրթուլտում՝ սէօյլէյէ, 18 – Վ.է պու տահա սէյլէմէքտե իքէն, սիյնէր պիրի կէլիպ՝ Օղուլլարընի իլէ գէղալրընի պէգլիյէ պիրտաէրլէրինին խանէսինտե եէյիզ չէրատ իչմէկէտէնտի սօրտահա, 19 – Իշթե պէտրիյէ թարաֆընաան պիր շիտահէթլի բիւզգյեհ կէլիպ՝ խանէյնին սէօրթի քէօշէսինե վուրմուսլար, նէվճիվանլար իւզէրինե էրգըլսուր, վէ անլէր վէճմէյէ էմի սիլէր, վէ սանա խապէր վէրմէք իչին հալընըզ պէն գուրթուլտում՝ սէօյլէյէ,

20 – Օլ վագթի Յոբ գալգաը վէ ճիւպպէհինի երթըպ սաչլարընը քէ-

*Պապ թ.էք. 22. 20, 21.

Digitized by Google

ակքաէն ասկրա եէբէ տիւշէրէք սէճառէ էչլէտին։ 21 – Վ.էյհաէվին բասՀ-մէնասընա 'իւբհառ չըգարմ՝ վէ 'իւբհառն օլարագ օրայա 'ավառէվ էառէ ճէչիմ. ՐԱՊՊ վէրառ, վէ ՐԱՊՊ ալար. ՐԱՊՊՐՆ իսմի միւպարէք օլասըն՝ ասէտի ։ 22 – Պաւնաւն ճիւալէթնուառ Յոբ կիւնասընա էԹմէտի , վէ Ալլահ 'ալէյհինաե սէֆիհանէ սէպլէմէտի ։

ԳԱՊ 2

Վ.է էյնէ կիւնլէրառ պիր կիւն Ալլահ օղուլլարը ՐԱՊՊՐՆ հուզուրընա առաբմադա կէլմիքլէրինառ՝ Շէյթան առաիւ ՐԱՊՊՐՆ հուզուրընա առաբմադա արալարընա կէլառ։ 2 – Վ.է ՐԱՊՊ Շէյթանա՝ ՆէՀրէտէն կէլիյօրսըն՝ ասէտիքառէ, Շէյթան ՐԱՊՊԱ ՀՀվալպէն՝ Տիւնեայը առալշմագտան վէ առնառէ կէզմիքառէն՝ ասէտի ։ 3 – Վ.է ՐԱՊՊ Շէյթանա՝ Գաւլըմ Յոբա տիգդաԹլէ պագաբՀ մը. տիւնեայա առնդն կիւզլ քառամիլ վէ միւսիպագիմ վէ Ալլահա գօրգար վէ շէրրուէն ԻՀԹիւնագ էառէր պիր առաէմ եօգ ասըր, վէ ան հէր նէ գառասար առնը ակվալսիլ հէլառ էԹմէյէ պէնի ԹառՀրիք էԹմէք իչիւն չալըշըրմ իսէ ան, օ առաիա քէմիլէնասա առալիթ տուբառ՝ ասէտի։ 4 – Վ.է Շէյթան ՐԱՊՊԱ Ճճէլասէն՝ Տէրի Թէրինէ ասէրի, ՀաԹԹա ՀայաԹը իչիւն պիր առաէմ պիւԹիւն էմիլառնը վէրԹրի։ 5 – Վ.է լառքին չիմտի էյնիկի ալգաստրագ քէմիլի իլէ էԹինէ տօգառն, վէ մաւԹչագա Թիւպիւնէ գարշը առնաա քիւֆր էառէ ճէք ասիր՝ ասէտի։ 6 – Վ.է ՐԱՊՊ Շէյթանաա՝ Իչիճ է էյնիկառ ասիր , ֆառգաՀ *ՀայաԹընաս տօգառնմա՝ ասէտի ։ 7 – Վ.է Շէյթան ՐԱՊՊԸՆ Հալգալբընաան չըգըալ՝ Յոբը Թառպաղընաան ԹէԹփէսինէ գառասար ֆէնաս չըպանիլառա առԹչար էյլէտի։ 8 – Ո առաէ գառչնամագ իւղրէ պիր քիրէմլու փարչասը ալառ, վէ քիւլ իչինառ օԹառառա։

9 – Ան՚ըն զէվճէսի առաէ անաս խիւՀ ապէն՝ Տահա քէմալընաս առապիՀ առալրո՚էյօր մը ոըն. Ալլահա քիւֆր էառէպ վէՀԹիՀ էյլէ՝ ասէտի։ 10 – Ո առաքառ անաս՝ Ան՚ըն ՃառՀիլէէրառէն պիրի կիւզլ ակզլէյօրսըն. Ալլահ՚ըն էյնիաէն ՆԹ՚ամէՀԹի գառալ էառիպ ասէ՝ պէլասը գառալ է՚ՊԹմէլէլիմ մը՝ ասէտի։ Գաւնաւն ճիւալէթնուառ Յոբ առաւառագլառըմէ կիւնահա էԹմէտի։

11 – Վ.է Յոբըն խէշ ասՀագալը, էառ՚ան Թիւմինըզը ենդիփագ վէ Սաքի Բագդատ վէ Նառաամը Սոփար՝ անըն պառշընա կէլմիշ օլասն պէլառքն քէաֆֆէսի Հագգընաա խառպզլառընաա, հէր պիրի քէնառի մէգքառնընաան կէլէտի. վէ անը Թա՚զիյէ վէ Թաւիյէ խիւն կէլմէյէ խիՀԹիֆագ էԹմիշլէր խառ։ 12 – Վ.է ուզագ առան պագդալըրընաս՝ անը Թա ունըտալառ , վէ ենքագը սէս իլէ աղլասագլառ , վէ հէր պիրի ճիւպպէսինի էըրիշագ՝ սէմայա առագտա պառշլառը իւզէրինէ Թօփրագ առչառլառ։ 13 – Վ.է անըն իլէ պէլառպէր եէսին կիւն եէսին կէճէ եէրառ օԹառըսագ՝ հիչ պիրի ասնա պիր սէօզ սէզլէմէտի։ զիրա սէրսինին զիյառէսիհլէ ազըր օլաըղընը կէօրսիւլէր։

ԳԱՊ 3

Ա.նառէն ասկրա Յոբ ագզընը ատըղագ՝ քէնառի կիւնիւնէ լառնէԹ էյլէտի։

2 – Վ.է Յոբ սէօզէ պառշլայառագ առսո քի,

3 – Տաղառդմ կիւն, վ.է՝ Պիր էրքէք չաճուգ օլասա՝ առսոնքէրի կէճէ հէլառք օլասն։

4 – Օ, կիւն գառառնլըզ օլասն, Ալլահ Յօգաբբասան անը առասմասըն, վ.է անըն իւզէրինէ նասբ փառլասմասըն ։

5 – Զուլմէթ վէ էօնիմ կէօվէսի անը գապէք էԹմինէր .

Գասլասէթ անը գառփլառըն, Կիամառիսվ գառառնլըզ անը գօրգուԹսըն ։

6 – Օ, կէճէյի գէյառ գառառնլըզ ԹաւԹառասն .

Անէնէնին կիւնլէրինէ *իլհագ օլասմասըն՝ ,

վ.է տլյասը իչինառ առալլմասըն ։

7 – Իչիճ է օ կէճէ 'ագիր օլասն, վ.է ասնա ինէսէրԹէմ ակտասագ կէլմէսինա։

8 – Կիւնէ լառնէթ էառնլէր ,

Է.էվհյասի անը ատյասառըմագտա միւսԹՀ՚ա՚նաս օլասնլագ անաս պէտ տառ՚ա էԹմինէր ։

*Իսպ. հայասիքընը հըքձ էյլէ

*Ե.ԲՕՐ՝ ԹՔՓ ԹՔՈԹ էԹմէսին

Digitized by Google

9 – Ախշամբէնքն եբէտրզկաբը գտրտրբէն. Հատքա մնանի տաղբը օլտուն տտա , պուէ մնաբքն,
Վ է ատհէրին քէրփիքլէրինի կէօմէտին։
10 – Չիքտա վէլէֆն բտհմընքն գտփուա-լտրընը գտփտմտտաբը,
Վ է կէօզլէրիմտն մէշտգտանը կիսը լէմէտի։
11 – Տօղտրզրմ՝ անտե ՝ի՞չիւն էօլմէտիմ՝,
Վ է պտհնտտան չէգտբզրմտտա ՝ի՞չիւն թէէլիմ՝ ի բտհ էլլէմէտիմ՝։
12 – Գէնիմ՝ իչիւն տիզլէր,
Վ է էմմէբլիկիմ՝ իչիւն մէմէլէբ ՝ի՞ատպտտէն հտազբը խտրտ։
13 – Չիքտա չիմտի եատճբզ բտահճէ լտանմընշբէ,
0 գէմտն ատյտ-յտատ իտհ իքտահճէ էճմիշ օլտւբ իտհիմ՝։
14 – Փէնտհիլէրի իչիւն վիբտահէլէբ պտնտա էտէն
Տիւնեատնըն մէվիքլէրի վէ միւշիրլէրի իլէ,
15 – Ակի ատնտա մտվիկբ օլտւտ՝
Իտանկլէրինի կիւմիւշլէ տօղտատբտան բէ՛իտլէբ իլէ պէբտատկբ օլտբ էդիմ՝։
16 – Կիպլի տիւշէն ճէնին,
Վ է նտւբ կէօբմէ միշ չօճատգլտբ կիսի էօզ օլտւբ իտհիմ՝։
17 – Օբտատա չէրիրլէբ եզկիէճ վէբ-միքքտանէ ֆէկտատլճ էտեբլէբ,
Վ է օբտատա ֆտզտսիճ գտլմտյտանլտբ միւսհի էբինՀ օլտւբտար։
18 – Մտհտպտւտլտբ տտտհի իտհ իքտահճ էտեբլէբ,
Վ է ատնկտատեատճընքն ատհինի իչիճմէզ-լէբ։
19 – Փիւչիւք վէ պէդիւք օբտատա պտւլտնտւբ,
Վ է գտւլ էֆէնտհիհինատն ատզտատ օլտւբ։
20 – Նի՞չիւն ատերտլիկ նտւբ,
Վ է քէատբտլիկ Տայտսի վէբտիլիբ։
21 – Անլէբ քի էօլճմիւ պէքլէբտէբ ատէ, կէլտէզ,
Վ է ատֆինէլէբտանէն զկյտատ ատնը ատբտտլտբ։
22 – Մէզտբբ պտւլտբգտլտբբ զէմտան
Զկյտատճէկիլէ մէտբտւբ ու չտատմտան օլտւբտար։
23 – Քտաբիգի ֆէնտճինտէն կիտլի գտւլմէշ,
Վ է Ասհ թտատտֆբնատան էճ բտանքբ ատլքմէշ ատատմէ ՝ի՞նչտն հտյտն Վտբէնէբ։
24 – Չիբտա էքմէկիմտանէն էվվէլ ատհլմ՝ կէլտբ,
Վ է ֆիզտանլտբըմ՝ ատւլտար կիպի ատճտքտլիւբ։
25 – Չիհնքի գտրգտտբզրմ՝ չէյ պտանա խատպէթի էյլէտտի,
Վ է խտվֆ էմ՝ատկյմ՝ չէյ իւվէբիմ՝ կէլտի։
26 – Պտանա ատէլտամէթ ճօգ, խտի իքտատ հտմի ճօգ,
Ատյտկ ճօգ, ատնճտզ ատէբտ կէլտբ։

ՊԱՊ 4

Վ է Թէմմտնլը եզկիֆտզ ճէվտզ վէբիպ՝ ատէտի քի,
2 – Պկբ քիմնէ ատանտ ատեյլէմէյէ ճէատրէթի էյտտ, կիւճիհնէ կէատ՝բ մի.
Լտաքին ատօզ ատեյլէմէքատէն քէնտհնի քի՛մ՝ զտտվի էտտ պկիբ,
3 – Ի՛չի է ատէն Նի՞չէյէբի իբշտատ էմ՝ատէն
Վ է զտ՛իթ էլլէբի գտւվէվէթլէնտճբտատն ։
4 – Ատնին ատօզլէբին ատիբչէճէք օլտնը ատտպիճ էյլէտտի,
Վ է չէօքէն տիզլէբէ գտւվէվէթ վէբտատն։
5 – Լտաքին չիմտճ պտաշկտա կէլինճէ կիւճհիհնէ կիտատբ.
Ատանտա տօզտատնընճտա Տայրտան օլտւբտքն։
6 – Ի՛թի իմտատ էթ տհյինի չէյ՝ իթ տատվտան,
Վ է խտմիտ էթ տհյինի չէյ՝ իթ տրիգլէբինին իտհ իգտատմէթի տէչյմ՝ մի։
7 – Թէզկէբքիւբ էյլէ, Տա՞նկը ատւչէբզ հէլտաբ օլտտւ,
Վ է միւսհի տզկիմլէբ Նի՞բէտէ միտնգտատ բիզ օլտբլտար։
8 – Կէօբտատիւյիմ՝ պտւ տբբ քի, ֆբտզ իլէ չինֆի տիւբիւտ՝
Հտզգտբզպբզգ էքէնլէբ հէմտան ատնը պիտչէրլէբ ։
9 – Ավտտնը նէֆհիյէ հէլտաբ,
Վ է պտւբտանքնըն նէֆհտիյէ թ՝էլէֆ ծ-լտաբլտար։
10 – Ատօլտանքն կէօմիւբտատէտի վէ պէդիւք ատօլտանքն ատտի ֆ-ծիւքէ,
Վ է կէնճ ատօլտանլտբքն տիշլէբի գբ-բտբբ։
11 – Ատօլտան չիքտատբ պտւլտանմտատգբնատան հէլտաբ օլտւբ,
Վ է տիշի ատօլտանքն հտատվտուլտբը ատտ-զբտբբ։
12 – Գտանտ կիպլէճէ պկբ ատօզ ատեյլէ-նիլտբ,

Digitized by Google

վ.է անձն ֆըսըլի՛ըսը գուլաղըմա՝ եէ-
թի խշտի։
13 – կէձէ բուն՛յալաղընըն խայալա-
թի՝ նատա,
Աստվէր իւղերինէ ապրը ան՛յուս պատ-
սըղնատա,
14 – Իւղերիսէ գօրգուս վէ թիթրէսէ
կէլտի,
Հէփ քէմիլէրիմի տարատը ։
15 – Էօնիւնտէն պիր բուհ կէչտի,
Ձէահտիմին թիւյլերի տէր տուրատա։
16 – Ո տուրատա, ֆուգաթի հէյ՛էվ ինի
թ՝ոնը յատմուտը՛մ.
կէօզլերիմ էօնիւնատ պիր տուրէթի վար
խոր ,
վ.է սիւքիւի հալտե պիր սէս իչիճ-
տիմ.
17 – Տէյօ էտ էդ՝ Ինատան Ալլահատան
զիյատե տալիճ,
վ.է տատմ՝ Թալիճինտէն զիյատե թա-
հիր օլ՛ը՛ր մը։
18 – Ուշի՛ճ պէնատէլերինե ի՛թիմատա
էթմէդ,
վ.է ռէհբէլերինատ գուտուր պուլուր.
19 – Գո՛նատ գալը՝ թէմէլի թօփ-
րաղատա օլտ,
Ջամանատան մէզբէհլէրատե տաքին օ-
լըրտգ,
Կիւվէտէն թ էդ թ էլէֆ օլտնը։
20 – Սապահ իլէ տիճշամ՝ տրատանատա
էվիրիլէր.
վ.է քիմնե տիգգամի էթ՝մէքտիկին՝
իւէլէպտա հէլտը օլտրըտը։
21 – Անէլտտե օլտն չէրէֆ բէֆ՝ օլտը.
վ.է հիքմէթտէն՝ տրի օլտրտգ վէֆտաթ
էտերըէր։

ՊԱՊ 5

Եիմտի չտղրր, ատնատ ճէվտտ վէրբէ-
ճէք վա՛ր մը,
վ.է մուգատատէօղէրին հա՛ն՛կըրնատ
միւրաճատ՛ատի էտէճէքտին։
2 – Ֆիւհտղիգ է ղտղտգ ատֆիհի գաթը.
վ.է հատէտ ատմատը էօտիւբիւբ։
3 – Պէն ատֆիհին քէ՛ըլէչտիւհին կէօր-
տիւմ՛,
վ.է տէրհտ՛ ատնըն մէզբէհինէ լա՛նէթ
օգուտը՛մ։
4 – Օղու՛ւտրը տէլտամէթտէն ուզագ
տրը.
Ատնէր գուփուտտ էգիւիր,
վ.է խէլտտ էտէն պուլոճամտգ։
5 – Ատըն էքթինինի ատճ օլտան ատր,
վ.է ատնը տոքէնէլէր տրատրըտտան գա-
փտը.
Մ՛ատլտրընը զտտգ էտիճի էտուտտր։
6 – Զիւտ պէլտ թ՝օփրագտատն չըգմտգ,
վ.է մէշտագ՛տի վէմինտէն պիրի մէզ,
7 – վ.է տի՛ճէշ գըղրէճ՛մ՛լտրը ուզ՛տրը
ան՛չտր կիտի,
Ինտատն մէշտագ՛տի իչիճէն տօղտր։
8 – Լ՛ատքին պէն Ալլահտա մի՛ւրատճատ՛ատի
էտիտ՝
Իչիմի Ալլահտա հէվտլէ էտէրիմ՛.
9 – Օ՛լ քի՛ տագիմ՛ վէ թ՝եքտահ՛ճի՛ւս օ-
լտճ՛ատնտգ
վ.է տայը՛յտա կէլմէգ ՛տճ՛իտգ չ՛իվէր
իճ՛ատա էտեր։
10 – Զէմ՛ին իւղերինէ էտգտմ՛ուր վէ-
րիտգ՝
Թտրէյտտր իւղերինէ տուտրտ կէօն-
տերիր։
11 – Մ՛ատի էվտգը՛լտրը էճ՛ատքտվիր,
վ.է մ՛ուհտգուն՛լտր ատէյտմէթէ չըգտր։
12 – Հիլէքճ՛ուլտրը՝ թ՝էտգիւլէրինի
պօղտր,
վ.է ատնէրին էլլէրի գատատլտրընը իճ-
րատ էտէմէգ՝
13 – Ո հիքմէթի ատհիտլէրինի քէնտի
հիվէլէրինատ թ՝ուէթ տր.
Տիւզէնճիլէրին թ՝էտգիսրի չտպուգ պօ-
զուտր.
14 – Ակ՛նաճ՛ազիւն՝ զտտլմէթ թ՝էտա-
տիւճ էտտերէր,
վ.է էտյլէ վտգիթ՝ կ՛էճէտ էտ՛էյ՛ի էօթ-
՛ը կիտի էօգուտլտր։
15 – Լ՛ատքին գէլը՛ճատան ատնէրին տաղզ-
լտրընատան,
վ.է ճէպտտրընի էլինտէն ֆատգտրտյը
խէտտա էտեր։
16 – Պէօյ՛էճէ պիչ՛ատրէ իչիճ՛ատ իւմիտ
օլտր,
Լ՛ատքին ֆիւգ քէնտի տաղզընը գտփտր։
17 – Ուշի՛ճ Ալլահընը թ՝եքտիւ՛է էճ տի-
՛յի տատճ՛՝նէ՛ տի՛ւտրտէք տտր.
Անընն իչիճ՛ն Գտատիրրին թ՝է՛տիտիճի
թ՝ատգիր էճ՛ատ.
18 – Զիքտ օ էտտրտատր վէ պտղտտր.
Գ՛իքտատր վէ էլլէրի չիֆտտ վէրիր,
19 – Ակ՛իր տէֆ՛տ մ՛ուհտզ՛ուտգատատն
տէնի խէտտա էտէճ՛էք,
վ.է եէտինճ՛էհինտէ պէտտ տտճ՛ատ խտտ-
պէթի էճ՛ատ՛է՛ճ՛էք տտր։
20 – Գըրի՛ճ՛ի՛գտտա տէնի է՛օլ՛ատնէն,
վ.է մ՛ուհտրէպէտտե գըրը՛ճ տաղզնատն
գուրթտրատճագ տրը։

Digitized by Google

21 – Տիր ատրպետներուն էմին օլա-
ճագդըն,
ու.է խարտպիլեի վուգու՛ընաս գօրգ-
մայատճագդըն։
22 – Խարտպիլեի վե գըմլըղա կիս-
լէ ճէգքին,
ու.է եէրին վաշխկէրիճաէն գօրգմայա-
ճագդըն.
23 – Զիրա ատրտանըն Թ ատշտրը իկէ
մալ՛ատկէնդ օլուա՝
Ատրտանըն վուհուշը ակնին իկէ միւսա-
կէմեի խազրէ օլաճագդըտ տըր։
24 – Զատըրդի էմին օլաղըղնըը պիկէ-
ճէգքին,
ու.է ուղբէնեինի ատրշտրտատղինատճագ-
ատան պուլմայաճագդըն։
25 – Զիւրթիլեի ինի չօգ,
ու.է նէպինի եէրին օթու կիտի օլաղըղնը
պիկէ ճէգքինաս
26 – Մէվհումինաե աւելմի եղղինի ըսը
գաղտրըղըղը կիտի,
Փիր իսինի խայրաղինատա գատրատ կիտէ-
ճէգքին։
27 – Ուլեի պուհու Թ էֆեթիչ էմ ուիք,
քի պէղիկ տիր.
Անը ասիկէ վէ ան քէնտինի իչինէ պիլ։

ՊԱՊ 6

1 Ե ճար ճէվապ վէրիպ ատաի քի,
2 – Հէյ՛ շքի քէսերիմ՝ քէտտիկէն
վէգին օյուհնա խոի.
ին պէլատ՝ ահը ին պէրատպեր Թ էրատ-
պիկէ գահուլատ խոի։
3 – Զիրա շինոի ասէնդիկին գուհինատան
ատղը կէկիր խոի.
Պու ասկէպատն ատօզկէրիմ պօշտ կի-
ուիշտ։
4 – Զհէնգի Գատրիկին օգլատրը ասէրու-
նիմատ տիր,
*Հնոնըմ ասկէրին պէհրինի իչէր՝.
Ակլատհրն հէյպէհլէրէ՝ ուէհշիհմէ տի-
պիլտի։
5 – Նատպան էշհէյի օթլատր իգէն ահը-
ըրմ՝ը մը.
ու.է խոխատ էղբիւգ քէհոսի եէմի հատ-
նիատա պէօյիւբլիւը մի։
6 – Թաճի՝ատղ չհէյ Թ ատզատղ եէհնի՛ր մի,
Նուհմատրհանին ատզըհնատա Թ ահի
վատ՛ր մը։
7 – Հնոնըմին ատզուհմատգ խոխ էմէսի-
մի չհէյհէր

Նէֆրէթհէ եէհյէճհիմ օլատա։
8 – Փհատ՛շքի տահի հատպըմ՝ վէրիպէ խոի,
Իհմիտահմի Ակլահ իհտահն էտէ խոի.
9 – Շէզդէ քի Ակլահ պէհնի էզվէհյէ
բատգի օլա խոի,
Նչինհի ուզատատգ պէհնի մահվ էտէ խոի։
10 – ու.է եհնէ պահատ Թ էհսէպհի պատ օ-
հատճագդ,
ու.է չհատէհյի ատզրըհատա մէհէրհէթհիմ
պատ օհատճագ տըր։
Փի Գատատատատըն քէհատհըրդընը ինքհատ
էթհ մէտհիմ։
11 – Գատվէթհիմ նէ՞ տիր, քի ատյատ-
ճագդըմ՝,
ու.է 'ատգատկէթհիմ նէ՞ տիր, քի *Թէ-
համմիհլ էտէկհիմ՝
12 – Գատվէթհիմ Թ ահ՞շ գատվէ-
թհի մի,
Նախատ ճէհէտհիմ պահգի՞ր մը տըր։
13 – Գհչտրի ատկի՞լ տի իմ՝,
ու.է խմնատատան քհսհլհկէն մհահրատմ
տէկի՞լ մի իմ։
14 – Նչգիպհիշ օհատնա ատահհատ Թ ահատ-
Փընատան շէՓգատի Վ-Փէդ տէր։
Լատքին օ Գատատիր գօրգատատընը Թ էրգ
էթհ մհշ տիր։
15 – Գհրատատրհէրիմ ատչհկեր մհահհատ
խըչհատկէթհ էթհտհկեր.
Տէրե ատչհկերի կհատի կէչհտհկեր։
16 – Գատնհտր պատգ ատկէպհկհկէ պատ-
հատճագ,
ու.է իչհկերհատ գատր կհզկէնհիշ տիր։
17 – Հէհրատրհէթհ կէօրատհ-քհէրի կհատի
գատ՛հէ օհատրհտր.
Շհատատէթհ հէհրատրհէթհ վահգի ընատա եէր-
հէրհիատն էօգ օհատրհտր։
18 – Գհէրատնհտր էօզհատրընատան ատ-
գատրհտր։
Գհհսհատատ եէրհ կհատէրհէգ հէհտրգ օհատ-
հատրհտր։
19 – Թհէմատ քէրատպանհտրը պատգատրհտր,
Ատրատ էօհճհտրը տնհէրի մհատհմատգրը
օհատրհտր։
20 – Իհատհա էհմատհքհէրի իչհէն մհահ-
ճհտհատ ատհհշհտհհէրը,
Օրատյատ վատրատգհտրընատա ատհմատնատր-
հտրը։
21 – Զհրատ շհմհտհ տհգ էօգ հհհքհմհհն-
տհ օհատրընդհգ,
Մատհատկհմ ի՞ կհօրատհնհհատգ վհ գատրգ-
ատրնդհգ։
22 – 'Ահհպատ՝ Պանատ վհրհնհգ։

*Նահօտ՝ Ահղհերին գհհրհի ճատնատրհ իչհէր

*Նահօտ՝ 'Համրհատհիմ ատզատատայրհմ

վէ մալխինքզաէն պահաս հէսքիյէ կէ-
թիբինիքզ.
23 – Նահաս պէնիք տիւշմէնին էլինաէն
խէլաս էսմինիքզ.
ինա զալխիլէրին էլինաէն գուբթաորը-
նըզ սաէսիմ մի.
24 – Պահաս թաղլիսմ էլալխինիքզ, պէն
տաթի տիւքիւմ էսէրիսմ.
Նէ խուտատաս հոդիլտըզմէ պահաս
պիլտիրինիքզ.
25 – Տօղրաս սէօզլէր նէ՛ գուտաորը գուվ-
վէթլի տիր.
Լափին սիզին թաղլիինիքզին ֆաղ՛խաէտի
նէ՞ տիր.
26 – Նինքհաորընըզ սէօզլէրիմ մի թաղ՛-
զիրք էյմէնէք տիր.
Հալ պուս քի մէ՛յուս օլանըն սէօզլէրի
բիւզիկէտոր տիր.
27 – Սիզ հէմանդ հէյիմ խուզէրինէ փե-
գինգ տաիքզ՝
Տօղմ քունըզ իչինաէ գուզաորընըզ.
28 – Շհմանի քէրէմ էտիպ պահաս պա-
գինըզ.
Եալան սէզլէրսէմ, սիզէ տաշքհտոր
օլաոր.
29 – Ինճա էսէրիսմ, կէլինինիզ, հոգդա-
տըզլըզ օլմասընըն.
Նինք կէլինիզ. պահասաս տաղտհրմ
պէյան օլաոնոր.
30 – Լխոտանրմասս հոգդատըզլըզ վա՛ր մը,
Տիմաղրմ քէօմիւ չէյլէրի ինէֆրիգ
էսէ՛մէզ մի.

ՊԱՊ 7

Եէր եիւզիւնաէ խնասան իչինաէ մեա-
ճաղէսէաէ եօ՛գ մը տոր.
վէ կիսանէրին իւճքհէլինինէն կիսանէրի'
կիսպի տէյի՛լ մի.
2 – Գաւ, ախ՛ կէօյկէսի իչինաէ տհ
չէքհէր.
վէ իւճրհէլի իւճքհէինի պէքհէր.
3 – Ռհզալիք պէնիմ՝ սաէ հիսաէմ տոհրա
տղլտորը.
վէ նաստիկիմ իզինիքտաղ կէճհէլէրի
տիր.
4 – Եսի՛տըզմտաս՝ նէ՞ զէմտան գաալ-
գաճաղըմ՝
վէ կէճէ նէ՞ զէմտան կէչէճէք՝ տաերիսմ.
վէ սէհհեր վադիճէնաս գաստոր եաւվաք-
լսանըզ տուբաղօրըմ՝
5 – Թէնիսմ գաւրիլտըլէ վէ թօզ թօփ-
բաղէն էօրի իւլմիւշ տիր.
Տէրիմ՝ չէքհէլիզ էրկյոր.
6 – Սիհհէնէրիմ՝ ճիւլտհ մէքհկիճաէն
չտաղտագ կէչէրէրը.
վէ խահտաիզ օլաոդաղ տիւքհէնիր.
7 – Ինօմիճաս՝ բիւգիկաոր օլաղդընը թէ-
զէքքհաոր էյլէ.
վէ կէօզլէրիս՝ պիր տաահա խալը կէօգ-
մէյէճէք տիր.
8 – Գահաս նաղդաոր էտէնին կէօզլէրի տոր-
թըզ պէնի կէօգմէյէճէք տիր.
Սէնին կէօզլէրին իւզէրիմտահ տիր, վէ
պէն պուէլաճամտամ՝.
9 – Գաւլուքի տաղդըլըզ վա՛ր՝ ոյաոր.
Քէզալխգ հավիչհէ էնէն չէդմէյաս-
ճաղ տոր.
10 – Խատէսինէ պիր տաահա 'տավաէթի
էթմէյէ՛ճէք.
վէ մէքհտանը տանը տորթըզ թտանըմայա-
ճաղ տոր.
11 – Պէն տաահի տաղդմէն զտալի էյմէ-
յէ՛ճէյիմ՝.
ԽաՀըմընէն տըզդէթի իչյէ տէզյէչէճէ-
յիմ՝.
վէ ճանըմընէն տաճըտյէ չիքհտայէթի է-
տէճճէյիմ՝.
12 – Պէն տաէնի՛զ մի խմ՝, վէ էտա տաէ-
նի՛զ ճանավէրի մի խմ՝.
Քհի տէն իւզէրթմէ պէքճի թտա՛նէն է-
տէրտհն.
13 – Ետթաղըմ պէնի թէտյէյէ է-
տէ՛ճէք.
Տէօչէյիմ՝ չհքհտայէթիմի թէտքհն էյլէ-
յէ՛ճէք տաէտիչիմտաէ.
14 – Սէն բիւ՛յտյէրէ պէնի գօրգտա-
տորթըտըն.
վէ խայտյաէթլէ պէնի թիթրէտիր-
տաէն.
15 – Ձանըմ տաահի պօզտա՛լմազը խո-
թի խյտր էտէր.
Գտա՛ քէմիքզէրէրմտաէն խտ՛, էօլիւմխա-
տտահա էյի տայտր.
16 – Գէքտոր օլտրմ՝, տաա՛խտա եաչտա-
մտաղ խալի էմտ՛.
Գենտաէն վտզ կէչ՝, գէքտա կիսանէրիմ
ֆտանի տոր.
17 – Ինտաան նէ՞ տիր, քի տանը թտա՛գիմ՝.
վէ տահա տոքգտալի էտէտիւն.
18 – վէ հէր տտաքտահ տանը եօգտա՛յըզ՝
Հէր տտագիգ տանը իմի՛ի հտահ էտահտաէն.
19 – Նէ՞ վտգիթտա գտաստոր պէհտաէն չէ-
քհլիէ՛ճէքտաէն,
Թհեքքհրհլէմհե եաւտատճաղ գտաստոր
պէհտի պրտագմայտճաղտըն.
20 – Նհևհտահ էհ տահի՛մ տահտա նէ՞ եաս-
գհտյըմ՝.

Digitized by Google

ի՞ չ բնաւանա նազաւոր գերւան ։
Նա՛ չիւն պէնի քենաթիե նիշան թուխ-
ասըն ,
վ է պէն քենաթիե եիւք օլսըմ ։
21 – Նա՛ չիւն 'իսանըմը 'ասի՛վ , վէ կիւ-
նահ տըմը քէ՛ի՛ եի՛մ էզիլիր ,
Զիրա չիմսի՛ թ՛օփրագտա եահ ատճա-
գըմ ՝
վ է ատագհ՛ւսյրն պէնի տրատագրէնտա՝
պուլանմայճագըմ ։

ՊԱՊ 8

0 զէման Սաքի Բագդատա ճէվապ
վէրիպ ասար քի ,
2 – Սէն նէ՛ վագի՛ս գատար պէզյէ
աճզիէյէ ճէքաքին ,
վ է տաղրինը ատօդէրի շիատէթի բիւզ-
կեատ օլաճագ տըր ։
3 – Վա՛հ էյրի հի՛ւքմ՛ վէրիր մի ,
Գատրը՝ հագգը իսկ՛ատ էտի՛ր մի ։
4 – Էկեր ատնին հվիատըն ատատ գատրը
կիանահ իչէմիզ իսկ,
0 ատաքի ատիլերի քէնտի 'իսանըլատը-
նըն *ճէզատընա թ՛էզիմի՛ էթ-
միշ իսկ ,
5 – Էկեր ատն էրքէն Վա՛հը թ՛ալէպ
էտէր ,
վ է Գատրքատէն լուի՛ փ ատիկր իսկն,
6 – Էկեր ատն փատ վէ ատիհ օլուր ի-
ատն ,
0 շիմսի՛ ատնին իչիւն մատթ՛ուգատ ու-
յանքագ՝
Ատնին ատատհրնրն մէքեանքնա ակ՛ա-
մէթի վէրսէ ճէք ատիր ։
7 – Էվվէլքի հ՛ոլքի քիչիւք իսկ ,
Ասիզատքի հ՛ոլքի զէյատեահյէ պէզյիւք
օլաճագ տըր ։
8 – Ակ՛ , չիմսի՛ կէչէն նէատէրեք ահ՛ատ
էյլէ,
վ է ատնէրին էճատատրնը թ՛էֆթի՛չ
էեմ մէյէ հագգը օ՛ր ։
9 – (Զիւնքի պէզ տիւնքիէրը իզ , վէ
պիր չէյ պիտմէյիզ ։
Զիրա 'էօմրիատիւզ հէր իւզէրինատ
կէօկճ տիր ։)
10 – Անէրը տատնա թ՛ա'լիմ՝ վէ թ՛էքեէ-
լիւմ՝ էեմ մէզկի՛ր մի ,
վ է գատղէրինատէն ատօդէրը չէզատ-
մատղա՛ր մի ։
11 – Գահ ատգիզդ օլմայան հէրեահ ատատ
պէթ՛ի՛ր մի ,

Տահ պուլանմայան հէրեահ պաթ՛ատ օ-
թ՛ատ պէզյի՛ւր մի ։
12 – Ո տատնա թ՛ատէկ՛ինատ իքէն՝
Գէսիլմէքտիգին հէր օհատան հվվէլ
գուրտար ։
13 – Ա՛ղտ՛ը ատնուատանղտրըն ճիւմլէ-
սինին եօ՛ղտրը պէզյէ տիր ,
վ է միհատթքէրը իւմմի՛ղ օ՛ղտր ։
14 – Անէն իւմմի՛ղ քէսիլիր ,
Ի՛թ իսկատը էօրիւմճէք ատղ տըր ։
15 – Թանէհնէ տատյանագ , ատմնա
օ ատպիթ օ՛ղտյանագ ,
Անը թ՛ատ ատճագ , ատմնա գատ՛իմ օ՛ղ
մատյանագ տըր ։
16 – Կիւնէղ *ատզմիագտան թ՛ատզ տիր ,
վ է տատ՛ղտրը պատղէսի իւմթ՛իւնէ եա-
ղտրըր ։
17 – Անըն քէօգըէրի թ՛ատ՛ հղղէնընա
ատրըղտր ,
վ է թ՛ատ՛ ատյատրը կէօրիւս ։
18 – Էկեր քէնտի հէրինատէն գօփտրը-
ղտր իսկ ,
Նէ՛ տատնի՛ Պէն ատնի՛ կէօրմէտիմ՛ գէ-
յէրէ՛ տանը ինքեատ էատճէք
տիր ։
19 – Ուշի՛ է տանքն թ՛ատ՛իգինին ճէրատհը
պատ տըր ,
վ է թ՛օփրագտան պատչ՛ատտր պիտ էա-
ճէք տիր ։
20 – Ուշի՛ է Վա՛հտ՛ քեատմի՛լի ըհտատ էթ-
մէզ ,
վ է բ՛էօթի՛ւնէրէ հատրատրմ՛ղը օ՛ղտազ ։
21 – Շէզյէ քի տագղինը կիւ՛ւնահ՛ չէ՛,
վ է տատ՛ատատզ՛ատրնը մ՛ատէբրէմի՛ ատ՛ատտա-
տրզ՛ղէ տատ՛ատրատճագ տըր ։
22 – Սահատ պատզ էատճէնէր թ՛էսէ՛ճէ՛ղ
օ՛ղտճագ՝ ,
վ է չէրիրէ՛ղէրին չատտրը գատ՛ղմ՛ղտճագ
տըր ։

ՊԱՊ 9

Յ ատ՛ատթի՛ ճէվապ վէրիպ ատճատ քի՛,
2 – Պէզյէ օ՛ղտրղընը թ՛ատ՛գիգ պիղէ-
րիմ՛,
վ է ինատն Ա՛ղտ՛ը 'ինտինատ հատ՛ատրղ
ատտ՛ահ՛ օ՛ղտ պիղէր ։
3 – Էկեր տանը իղէ ատտ՛ա՛վ էթ՛ի՛մ՛ էա-
թ՛էրտ՛ ,
Անա պիղատ պիրինէ ճէվապ վէրէմ՛ղ ։
4 – Անըն հիքմէթի՛ ատերնի՛ վէ գատ՛վէ-
թ՛ի՛ 'ատղիմ՛ տիր ։

*Ի՛պր. էլիհնէ

*Ե՛պ՛օփ՛ էօնիհնատ
†Ի՛պր. Խիճլէթի կիւ՛ղ ճէք

Digitized by Google

Անա գարշը առաւմնագա քիմ ճէնասրեվի էտեր տե, ֆելտհ պուլտուր,
5 – Տաղտարը նագղ էտեր, վէ ասկեր պիլմէզ.
Ղազագըմէն անկերի ալի իւանի էվլեր,
6 – Ջէմինի քէնան եերինտէն տեփրէտեր,
վէ անքն տիրէքքերի աւալտնըը։
7 – Կուռնէշէ էմր էտեր, տօղմագ,
վէ երկտըզտըը միւհրերը։
8 – Սէմավաթը հաստըզ ճաս եայտար,
վէ ատրտանքն աստղտաւրը իւզերինտե եերիւրիւր։
9 – Նա՛չը վէ ճէպագարը վէ Սիբէհ Հայտը
վէ ճէնագագ օտաւտրըճը 0 խոտզ էվ տի։
10 – Թէֆհհէս օյտանմագ 'ագիմ,
վէ աւյրտիմագ 'ատճիկ չէվլեր եագափտը։
11 – Իչիճէ եագըտանան կէչէր, ասնը կէօթմէմ,
Իօնիւմնէն կէչէր, անը թանըհյամամ։
12 – Էչկեր ճէպրէճ ալերտաս, անաս քիմ մուգագվէնէմ էտե պիլիր,
վէ անա՝ Նէ՞ եագըհ յօրտըն՝ քիմ տէյե պիլիր։
13 – Ալահ քէնան դագագտըը կէբի ատօնագերմէզ.
Ամադտագ մա՛ագվինկեր անքն ապտաղը ալի՞ քնա չէզգերլեր։
14 – Գա՞նաե գալտը քի պէն անա ճէվապ վէրէյիմ.
վէ անքն իւէ դ-պահ-ոկ իչինն աէօգէրեմի ատչէյիմ,
15 – Ջնրա պէն ասլիհ օյտասմ պիւէ ճէվապ վէրմէյէճէյիմ.
Հաքիմիմտէն մերհամեմի տուէչյէճէյիմ։
16 – Զաղըրտագղմտաս պանա ճէվապ վէրմիշ խոե պիլէ,
Սէնտի իչիճ-ագիյնե ինանմագ խոմի,
17 – Ջնրա պէնի գասդրգա իւէ եգէր,
վէ ագագտիւզ եերե եագտաւրըմը չօղտըր։
18 – Զանա նէֆեե ապմագա վագըճի պրտագմագ,
Անճագ պէնի ատճրըգէ ապյագրտաբ։
19 – Էչկեր գագվվէճէմէն պահ օյտանագ էտ, իչիճէ գագվվէճէւի 0 տըր.
Էչկեր մուհագքէմէն պահ օյտանագ էտ, պէնի քիմ իհզագր էտեճէք տիր։
20 – Գէնահմի ապիհ 'ատաս էճագեմ, տօղըմ պէնի գագտահճէւը չէգ գաւրըր։
Գէնահմէվ իմ՝ պեհմ, պէնի տաէյտա չէգ գաւրըր։
21 – Գէնահմէվ իմ՝ պեհմ, քէնագմէնքը իմ տանքմամէշ,
Վ.է հայտաճ ըտը իմահգիր էվ մէշ օյտագրմմ։
22 – Հէդ-ե պիր տիր.. պաս էճկէնե տէրմի՝ քի,
0 քհամվէվ իւէ չէբերի մահվ էտեր։
23 – Էչկեր պէյտ անագըզը էօյտեբրեբտ,
Սաւչտագըզըն մինհէճ իճնե իսկ ևհզագէտեր։
24 – Ջէմինն չէբերէբէրնն էվինե իմ էվինմ օյտանտաս,
Անքն հագքմինէրինեն եվագնէնե 0 ակէմ էտեր.
Տէյիվ իսկ, քի՞մ տիր.
25 – Կիւնէչէրմմ տատիճան չտաղտագտըր.
Խտյր կէօթմէքտնէն փերտաբ էվ տիվէչէր։
26 – Զաղտագ եերէյէչէն կէմիվէչ
Վ.է չիքեատե 'ատճէվէ էտեն գտրվագ միսիվիւիս կէչիվ կիվ տիվէչ։
27 – Շիքեատյէճի իմի ատնատագյամ՝
Մահզտա չէհրէմի պրտագէտ փերտահյը
օյտյամ՝ ատէսմ՝,
28 – Ճիւմյէ մէչտագճի էտրէմտաեն գօրգագրըմ.
Ջիրտա պէնի թէպերէյէ էվ մէյէ ճէյհնէ պիւէրեմ՝,
29 – Գագտահճիը 'ատաս օյտանէրրըմ.
Նմ՞չիւն պիհատատ եերտե պէդյէ չտյըշտյմ՝,
30 – Գտը տագյատյէ եըյագտաստմ՝,
Վ.է եվէրեմի *գալտա իւէ թէմիպէնէմ պիւէ,
31 – Նինե ան պէնի չատգատրտա պտաթ ըրրըտանը,
Գէնահ էվպհեմ՝ տտաի պէհատէն խըրտ էտեր,
32 – Ջնրա պէնիմ կիպվի ինատն ատչիրէ տիր, քի ատա ճէվապ վէրէյիմ՝.
Վ.է խրհմիզ պէրատեր մատհաքէմէյէ կիտեէյիմ՝.
33 – Ագտտիզտտա հիւ քմ՝ էտեճէվէ պիր հատքիմ՝ եօգ տիր,
Գի խրհմիզին իւէրերինե էվինեի գտյտ։
34 – 'Ատատքեր իւէրերմնտեն գտյտրըրտըն,
Վ.է ատնըն հէյտպէեի պէդնի գօրգատքմտտըն։

*Նայեցէք փոխադրութեան

35 – Ո՛վ ան առնաէն գօրգնոյթագ
ահեղներիս.
Ձիքս չհոսի քենոքմէ մոլիքը ահ-
յիւ իմ։

ՊԱՂ 10

Ձառնըմ հայոյիքմառն պիղծոր ոլ-
առա.
Աղիքըդ ահեղոքմ ահեղոքմ չհիքա-
յէի էառնէլիս,
ոլ ճառնըմըն առճըռլէ ահգոլէյէ ճհէ-
յիս։
2 – Ալլահս առյէ ճհէյիս՝ քի՝ Գենի գա-
պահոմիքը չէզառմա,
Նէ՛ ահգոպան պիհիս՝ ի՛լ առա՛վա էճ-
առյիկի պառա պէյառն էլէ։
3 – Զուլմ էճ մէք վէ քենոք էլլերիկին
իշհնի ի՛առգիր էլլէմէք,
ոլ շերիրլերին մէշվէրճի հոռ
վէրմէք
Ահենի՛ հնոքհառ էլի՛ մի ասիր։
4 – Ահառ հնոռն կէօգիս մի վար,
Ինառն կէօրճհէյհլլէ մի կէօրճհառհս։
5 – Ահենի՛ կիւռլերին հնոռն կիւռլերի
կիպի մի,
ոլ ահենէլերին առոմ կիւռլերի կիպի
մի ասիր,
6 – Գի ճհէրմիս՛հս օորար,
ոլ կիւռռհրմէ առառրոլ։
7 – Գառպահոմիքը օլմառորգմէ պիլիքսին,
Լառքին ահենի էլլինառն խէլռա էառճհէք
քիմնէ ճօգ ասիր։
8 – Գենի ահենի էլլերին խռպգ էառիզ,
Ա՛զառմէն ճհէռմիհէնի իճհշքիլ էհլէ-
առիկէր,
ոլ հէլռա՛ք մի էառճհէքսին։
9 – Ի՛ճճռա էառերիմ՝ պէնի պառլէգառն
գոզ ի՛ռէլէր կիպի հառփառգէնիր
իճհկէք քիւր էհլէ,
ոլ պէնի իճհօրռառլո՛ մի առճհառերճ-
հէքսին։
10 – Ահեն պէնի ռիւճհ կիպի առգիռառրլ,
Փհէյիքր կիպի գառիճրլռառրգ բմռառրն մի։
11 – Գառնա առերի վէ էճ կհէյռերռհին,
ոլ պէնի քէմհք վէ ռիհհրլէէրլէ բռառգի
էլլէառին։
12 – Գառնա հոյառի վէ բռահմհճ իհշ-
առն էլլէառին,
ոլ ահենի՛ հնոռյհէքի՛ն պէնիմ՛ բռահրգմր
մռառհառճհռառգ էլլէառ։
13 – Գռա չհլլերի քենոք գառլիկռառ
առառգլռառրն,
Գառնըռլառրգն առհնի՛ն հնոհհառ ոլռռգռհրն
պիղիքրմ՛։
14 – Էհէր կիւռնահ էառէլռառմ՛, պէնիք
կէօգհառքրռհին.
ոլ ճհէռքռհլռմառն պէնի՛ ի՛ռգրհլէ էճ-
մէգռհին։
15 – Էհէր քէօգհէռհլռհ էճ առիմ իռա-
վո՛լ պառնա,
Սալհ առիմ օլռառմ՛, պառշրմր գառլ-
առքռմառմ՛.
Խէճռլէճ ռգլռառգ.
*Մի՛հնէճ իռմ նռազռր էլլէ՛։
16 – †Ահիմ մռգռառ առքր՛։
Ահռառն կիպի պէնի՛ ռվէռռրռհն,
ոլ առճհռհլռմ իռգէրիռառհ գռռվիճհ ճհիք
իզ՛ռռր էառէրռհին։
17 – Ա՛նէյհիռառհ քենոքհի՛ն իշհռա նէնի՛
շռհհիռլէր կիպի իրմքքառհին,
ոլ իռգէրռհմ գռռղռռգրհն առիմառ-
բէքռհռհ.
Գառնա գառքրր ի՛ռգրհլռառհ վէ մհռ-
ճառհէառ վռր առքր։
18 – Նի՛չհնա պէնի՛ն բռահմառն չքգռռհռհրն.
Ի՛ռգիռռր իռառհ՛, վէ պէնի՛ կէօգ կէօր-
մէգ իռառհ։
19 – Գռառմէվճառռ կիպի օլռռր իռառհ՛,
Գառճհռառհն գռռգրռռ կէօճհի՛ռբհռլիք
իռառհ՛։
20 – Կիռռհլէրիմ՛ ռզ առքի՛ՐՀ մի,
Գենի՛ գրռռգ վէ պէնռառհն չէքիռլ, քի՛ գիքր
ռզ բռահմհ գռռռլռրրմ՛.
21 – Շօլ վռգրքի՛ռհն էվիռլ քի՛ ռռվ-
առհ էճ-մէմիք իռգրհ,
Զռռվմէճի՛ առիրրքռհռ վէ էօլիռռ՛ կէօգ-
կէռհնէ կէօչէճէ՛լհ՛.
22 – Օքռռր էօլիռռ՛ կէօկէռհ գռռլմճ-
քի՛ կիպի,
ոլ ի՛ռգրհիռգռիկ վէ ռռռռռռ ռռՀճռգ
գռռլռմէճ օլռռն գիքր գռռռռռլրգ
առիրռռ ռռգր։

ՊԱՂ 11

Ո՛ գէմռռն Ռռռռռմլր Սռփռռր ճէվռռգ
վէրիրգ ռռռի՛ քի՛,
2 – Սէօգիռերին չօգռլրգռռռ ճէվռռգ վէ-
րի՛լմէլէճէք մի՛,
ոլ առիռռգռ ռռռէմ՛ ռռռլճ՛ ռռռռռ օլռռ-
ռռռճռռ՛գ մի՛։
3 – Սէճհի՛ գիճհռռռռ սէօգիռերին ռռռէմ
լերի՛ն սէռռ-քի՛ռհի՛ էճ՛ռռրէ ճէՀ՛ք մի՛,
ոլ սէճհ խռի՛ճհզռռ էճ՛առիլհիռռհ՛ քի՛մռճ
սռհի՛ ռռճի՛ ռռճհռռգ բմռռյհռճռգ մի՛։

*Նշ՛ռռ՛ռ՝ Մի՛հնէճի՛ խռի՛ չէքերիմ՛
†Նշ՛ռռ՛ռ՝ Գռռլմ՛ր գռռռռլրռռռռմ՛

Digitized by Google

4 – Ջերա ուեն՝ Թա'լիմի՝ փապք,
Ալ նազարբնաս Թա'հիբ խա՝ սեա-
տեն։
5 – Լաքեն քեա՛ չքե Ալլահ սեղյէհ
խոք,
Ալ ատաստզլարընը սենին 'ալէյհին-
սե ապա խոք։
6 – Ալ հիքմեթին սըրրլարընը ասնա
քեչի էտե խոք,
Ֆի ինանըն խաղարընան խաֆիխա
սոքը։
Գունասան մա'լիխալին օղասա քի,
Ալլահ սենին էքաբը ի ճիւբմիսենե ա-
բասմազ։
7 – Ալլահնըն սոքերին մասատնէլերինի պա-
լաս պիլՓը մի սին,
Գասարընին քեմանընաս վազըՓ օլս պի-
լՓը մի սին։
8 – Ամմանվանի կիսպի 'ալի սոքը, նէ՞ ևա-
փաս պիլիրսին։
Հավիյէտեն սերընի սոքը, նէ՞ պիլե պի-
լիրսին։
9 – Ո՞զասնալըզը զէմինատեն
Ալ էնի սոքընասան զիյասոք սոքը,
10 – Էնկեր հիճաճաւմ էտով գասփարաս,
վէ հաթաս Թօփլարաս,
Անա քի՞մ մնա՛նան'ալի էտե պիլիր։
11 – Ալքաս քէնտսին պահ բլ ատէմլէ-
րի պիլիր,
Ֆէօֆէ-խալըխ կէօրնը սոք, ալդգսին
էյի մէ՞զ մի։
12 – Ֆատսին պոշ ատէմ 'ագլար կէ-
չինիր,
Ալ ատէմ հոպան էշէյի հավրաս
կիսի սօզար։
13 – Էնկեր գալկինի հասպրլասըզ՝
Էյլէրինի սանա ատաստըր խան,
14 – Էնկեր էլինտե քէօճխալըք վար
խոք, սանը սէՓ՝ էյլէ։
Ալ չատրըլարընաս հագգաբզըզ ատա-
քին օլմասան։
15 – Ո զէմանե մնա՛հճաւ օլմայասգզ
եիւզինէ գասատրասգաքին,
Ատապին գատեմ օղատ՝ գօրգմայաս-
ճագգաքին։
16 – Մէշգեդսէր ատնատասճագգաքին,
Ալ ագբազ կիսի մէշ ատաստր կիսպի սանը
Թէզկէբքին էտե ճէքքեին։
17 – 'Էօմրընէ էզյէ նատրընասան զիյաս-
տե բատչէն օլասճագ,
Զատվէնէ սատագս նատրընաս սէօնե-
ճէք սոքը։
18 – Ալ էմին օլասճագգաքն, զիյաս ևա-
միաս վար սոքը։
Էնբէ-ֆէնէ՝ Թէճէմաթա էտե ճէքքեին՝ վէ
էճմէյէ Իւզրէ հասի սասճագգաքն։
19 – ԵՒամի սասճագգաքն վէ սէնի գօրգաս-
տասն օլմայասգ ճագ սոքը։
Ալ նէյէլէր սասնա Իւքի իամաս էտե ճէք-
լէր սոքը։
20 – Ամմա չէրփրլէրինի կէօգլէրի պօ-
գատլասճագգ,
Ալ ասնէյէր իչէնա մէչ՛ագ պատլասնմա-
յասճագգ,
Ալ խամխալէրի Թէալիմ՛ի բատհ օլաս-
ճագգ սոքը։

ՊԱՂ 12

Ալ ճաբ ճէվապ վէրիպ սէտոն քի,
2 – Ճիլհաճգեգ գասվմ սրզ սինդ սինիգ,
Ալ հիքմեթի սիղնի իւէ պէրասպէր էօ-
լէ ճէքք սոքը։
3 – Պէնիմ՛ատսէն սիղնի կիսպի 'ագլամ
վարբ սոքը,
Պէն սիզատեն էտասս սէչրել իմ՛.
Ալ պատ կիսպի չէՀլէրի քի՛մ պիլմէդ։
4 – Պէն գօնչքաղընի մնաղասրատաբ օլսոք
սատեմ՛ օլսոք՝
Ալլահ սատ՛ատ էտնէն 0 մեսաթէճապ
գէբլաբ.
Սատգգ վէ քեսամել օլսոն մնաղասրատ
օլսոք։
5 – Թ Ալլահը գասյմասգատաս օլսոն սատեմ՛
Իսկի իրատ հասկ՛ատս օլսոնքն Նազարընատս
մէհ բատաք չբրատղ սոքը։
6 – Հասրատմիլէրքին չատրըլարբը սատայիշ
սոք սոքը,
Ալ Ալլահը գաչագատաս կէճի իրէնլէբբ
էՇՀէյլէճ սոք օլսոք,
Անլէբքին էլլէբքինի Ալլահ պէրէթէճէք
սոլատրբբ։
7 – Լաքքեն չիմնի պէհայիմե սիւ՛ատ
Հյլէ,
Սանաս Թա՛լիմ էտե ճէքլէբբ.
Ալ հավաս գատ՛չլաբբնաս սոք, սանաս իսա-
պէբ վէրբէ ճէքլէբբ։
8 – Եսթօտս գէմինե սէյլէ, սանաս Թա՛-
քիմ էտե ճէքք.
Տէնիգնին պատլբգլատբը սատեի սանաս հի-
քմեթլէ էտե ճէքլէբբ։
9 – Պատնլարբն ճիսմէճնէնին պէՀլէՓՀյլէ

---

*) Իպր. գասզատճագգաքն
Թ Թ-ովթ՝ Լ՛նին օլսոնքն գէքքատրբնատս
պէհատ Իչիսն Հագատրեի վատբ,
Ալ՛յատը սիսրէնէնէբբ Իչիսն Հագբբ
սոքբբ

Digitized by Google

Քրմ՝ պիլմեզ քի պուհնա խալգ էտէն ԻԱՊՊԱՔՆ էլի տիր ։
10 – Հէր գիրուհըն հոյսոթը
Ա֊է պիլթիւն ՆԷլ՚ի պէշէրին բուհռա
ունքն էլինոտ տիր ։
11 – Գուլտգ սէօղէրի ֆուրդ էթ մէ՚զ
մի,
Ա֊է տիմող թա՚ոտմէն լէզգէթինի սալ
մնո՚զ մէ ։
12 – Հէյ՚ւէթ խթիխյարլուրաա տըբր,
Ա֊է ֆէհմ կիւն չօգուրղնաա պաւլու֊
նուր ։
13 – Հիքւէթ վէ գուվվէթ Անէն տըբր.
Թէսպիր վէ ֆէհմ Աստ տիր ։
14 – Ուլթ 0 էբգոտ, վէ պինաա օլուն֊
մուղ,
Պիր աստ՚ իւզէրինէ գափտր , վէ ա֊
չուլմազ ։
15 – Սուլտրը տգրիմազ, վէ Ա֊գ֊
ւորը գուբռուր ,
Անէլէրի տալը վէրիր , վէ եէրի տլի
իւսիի էստէրլէր ։
16 – Գուվվէթ վէ հիքմէթ Աստ տիր.
Իզալ օլուհնաո վէ իզալ էտէն Անէն
տըբր ։
17 – Միւսիթ էշտրլարը տզուլմըշ օլ֊
լուտգ կէօրի իւրիւր ,
Ա֊է հաքիմլէրի 'ազլտոան մահրում
էստբ ։
18 – Մէլիքլէրին հիւքիմէթինի իպ֊
թալ էստբ ,
Ա֊է պէյլէրինէ իփ պաղլտբ ։
19 – *Ի֊միրլէրի տզուլմըշ օլտրաագ կէօ֊
թի իւրիւր ,
Ա֊է գուվվէթի աահիպլէրինի հէլտք է֊
տէր ։
20 – Ի֊մին քիմսէլէրին ազղընը գա֊
փտր ,
Ինթի խյարլարըն ֆէհմինի բէֆ' էստբ ։
21 – Ի֊չտրաֆ իւզէրինէ հաագաբէթ տէօ֊
քէբր ,
Ա֊է եհյինթլէրին գուբշաղընը կէվչէտիր ։
22 – Ջու֊լմէթ տէն տէրին չէյլէր չբ֊
պարբր ,
Ա֊է էօլիմ կէօկէսինի նուրաա չբգա֊
րբր ։
23 – Մինլէթլէրի չօղալտրբ , վէ տնլէ֊
րի խատտագ էստբ ,
Մինլէթլէրի եույտբ , վէ տնլէրի թօփ֊
լտր ։
24 – Տիւնեաա գուվվէտրընէն բէ՚իսլէրին֊
նին 'ազլընը տլբր ։

Ա֊է անլէրի եօլաւ օլմոյան պէեաագան֊
տաա տավտրէ կէզտխրիր ։
25 – Ջու֊լմէթ տէ՚ Իւլէ եօգլտրլտբ
վէ նուր պաւլուհնտզ .
Անլէրի աերխօշբն փօ֊լտ֊ղբզբ կիպի տօ֊
լաշտրբրբր ։

ԳԱՊ 13

Իշլէ ճիւմլէաինի կէօզիւմ կէօբ֊
տիւ ,
Անը գուլտղբմ իշլիտիպ տնլտտրբ ։
2 – Սիպնն պիլտյինթիպի պէն տատէի պի֊
լիրիմ՚.
Պէն տիպտէն էտհաա տէյիլ իտմ՚։
3 – Լ֊աքնն պէն Գաատիրէ տէզլէմէք,
Ա֊է Ալլահաո պիւրհանլտրըմմ 'տրզ
էյի մէք իտմի էրիմ՚։
4 – Ամմնո տիզ եաւլան թէրթիպ էտէն֊
լէր տինիզ .
Ճիւմլէինիզ պոշ թ տապիպլէր տինիզ ։
5 – Ֆէհմ՚ չքի պիւտ պիւտ՚ին տիւ֊քիւթ
էտտ խտրինիզ .
Պաւ տիզէ հիքմէթի եէրինէ կէչէր իտտ֊
6 – Շիմնտ պէնիմ պիւրհանլտրըմմ
տրինկէյինիզ ,
Ա֊է տաւտաագլտրըմնի իրտաո էտտճէչի
տէլիլլէրի իտթիմա՚ էտրինիզ ։
7 – Ալլահ իչնէն հտագաբզ սէ՚զ մի
տէզլէրտրինիզ ,
Անըն իչնէն հիլէ՚ մի թէքէլլիւմ էտէր֊
տինիզ ։
8 – Անըն խտճըրնաո բի՚տյէթի մի էտ֊
տէլրտրինիզ ,
Նտհաո Ալլահ իչնէն տաո՚վտճ՚ մի օ֊
լտւրաբնիզ ։
9 – Սիզի իտմի՚հնան էթտե , էյի օ֊
լո՚ւր մի .
Ա֊է ինաանը տլտտաորր կիպի տնը տալ֊
տաատաճո՚գ մի տբնիզ ։
10 – Նկպլիճէ խտճրաո բի՚տյէթի էտէր
իտհնիզ ,
Սիզի մնո՚թ լտգաոիր թէքտոիր
տիր ։
11 – Անըն ճէլտլը տիզի գօրգաթի֊
մո՚զ մի,
Ա֊է հէյտկէթի իւզէրինիզէ տիւշ֊
մո՚զ մի ։
12 – Ջիքր էյի տիյինիզ չէյլէր քիւ֊
կպի մէհէլլէր տիր .
Գալ՚ատպրընըզ չտմնւրտտան գալ՚տ֊
լտր տրր ։
13 – Սիւքիւի էտիզ պէնի պրտագը֊
նըզ , վէ պէն ռէգլէյիմ՚,

*Ն֊ւօտ՝ Ֆհատհինլէրի

Digitized by Google

վ.է խոզերիմէ նէ կելլերաք, կելլեն։
14 – Նո՞ չհնա էլեմի տիւլեքիմէ ա-
լըրըմ՝
վ.է ճռռոմը ավուճըմա գործո՝
15 – Ո պէնի գոթէլ էթաե տե, պէն
ատաս իւմիտ էտե՛ճէյիմ՝
վ.է թաբութլէրիմի տնըն հաւզուրընատա
թատուիւ էտե՛ճէյիմ՝
16 – Խելատըմ տատխո Ո տալը.
Ձիրա մինաֆիզ Ատնըն հաւզուրընատա
կելէմէդ։
17 – Քելամըմը էյնե՛ճէ տոկլէյինիվ,
վ.է իֆատէլերիմի գուլագ վէրինիվ։
18 – Իլճէ՛ հնհոի տատ'վամը թէրթիպով
էյլէտիմ՝.
Թէպրիւէ օլուհատաղըմը պիլիրիմ՝
19 – Պէնիմ իլէ մինֆատամ էտե՛ճէք
քիմ՝ տիր.
Ձիրա հնհոի սիւքիւթ էտերսեմ՝, էս-
լէ՛ճէյիմ՝։
20 – Եայրնըզ պատ իքի հնհի պատնա
էթ՛ոմ՝,
Ո զմանո հաւզուրնիատա կիվլէնոմէյ-
ճէյիմ՝։
21 – Իլինի՛ իւվէրիմոտէ գալտը,
վ.է Ֆէյպէթինվ պէնի գօրգութիմատ-
տը։
22 – Օլ վատգըթ սէն հատրը, պէն տատ-
խո ատա՛ճէ վէվատ վէրիրիմ՝.
Ինախատ պէն սէզիհէյհիմ՝, սէն պատնա
ՀԷվատ վէր.
23 – Գատատհատի՛տրըմ վ.է կիհնատհ՛ատ-
րըմ՝ նէ՞ գատատը տըր.
Իհատան վ.է կիհնատհ՛րմը պատնա պիլտիր։
24 – Եհ՛ւպհնիհ նի՞հնա սէթեր է-
տէրսին,
վ.է պէնի քէնտինէ տհ՛ւշմէն 'տատտ է-
տէրսին։
25 – Բ՛ւպէ՛տը կ՛օթհ՛ւբտհ՛ւյհ՛ւ եատփ-
բտատը՞ մը գօրգութտրըսին,
վ.է գ՛ւբ՛ւտ տատմանը՞ մը Թտ'գիպ է-
տէրսին։
26 – Ձիրա 'ատէ՛յհմատ տաճը չէյլէր
եատատտատըն,
վ.է կէնճ՛ւյհմին գատատհատի՛տրընը
պատնա մ՛ւրատա տաէ՛յհ՛ւ վէրիրսին։
27 – Ա՛յատգ՛ւտրըմը Թտօմհ՛ւտ գօրսըն,
Եօլտրըսըն ճհ՛ւ՛ւէ՛ճէնին կէօգէտրսին.
Ա՛յատգ՛ւտրըմը իսգէրհնէ հ՛ւյտն գօր-
սըն։
28 – վ.է պատ ֆ՛ւէյ՛ չհ՛ւբհ՛ւմհ՛ւշ
Նէհնէ՛,
վ.է կհ՛ւվ եհ՛ւմ՛շ լհ՛ւատա կհ՛ւտի խթրատա-
մ՛ւտգատտ տըր։

ՊԱՂ 11

Ինատան քի նհատատտան տօգմհ՛ւշ տըր,
'Էօմրհ՛ւ գըտա, վէ տէրտէ տօյմհ՛ւշ
տըր։
2 – Զհյէ՛ք կհտի չըգ՛ւտր վէ քէտհ՛ւթր.
Կէօյհկ կհտի գ՛ւշտր վէ տատ՛ւմտգ։
3 – Պ՛ւո՞ւ կհտի չհյ հ՛ւգէրհնէ մի կէօգ-
լէրհնի տ՛ւշտրը՝,
վ.է պէնի՞ մի քհնտհն իլէ մհ՛ւհ՛ւքհմհ-
յհ կհհ՛ւրհ՛ւրսհն։
4 – Քհ՛ւմ՝ նատփատտան փտք չըգ՛ւտրտ
պիլրը.
Հհչ պիր քհմհ՛ւ։
5 – Մ՛ւտտտմ՝ քի կհ՛ւնհ՛ւէրի մհ՛ւգտրքէք
տիր, վէ պհ՛ւլտրընն 'տատէ՛ւտի
պհնատէ տիր.
վ.է ատնտ Թէճտվհ՛ւզ էտե՛ճէյճէք
Հատտատտ Թ՛ւտ'հհն էյ՛ւտի՛ն.
6 – Ատհտն չէքհ՛ւ,
Պիր խ՛ւճրհքյ՛ւլ կհտի կհ՛ւնհ՛ւնհ՛ւ Թէք-
մի՛լ էտհն՛ճէյճէ գ՛ւատտր
Քհնտի Հայհ՛ւտտե պրտգրյտրը։
7 – Զհյտտ տօղտճ հ՛ւչհ՛ւն հ՛ւմհտտ վէք
տըր,
Քի քէտհ՛ւտէ պիյճէ հհնհ՛ւ Թ՛ւտգէյհնէ,
վէ Ֆհ՛ւյհվհյհրի էքտհք օյմհ՛ւյտտ։
8 – Քէտքհ՛ւ հէրտէ գօճտմ՛ւշ,
վ.է քհ՛ւմ՛ւ հ՛ւչհ՛ւ Թ՛ւտփտգատտ էօյմհ՛ւշ
օյտտ պիյճէ,
9 – Սհ՛ւ գ՛ւգհ՛ւտ՛ւյճէ Ֆհ՛ւյհվհյճհնհր,
վ.է Ֆհ՛ւտտն կհտի տտ՛ւյտտր չէգ՛ւտրտր։
10 – Ֆտգատի տատեմ՛ էօյհ՛ւբ վէ Ֆէնտա
պտ՛ւյտ՛ւբ.
Ինատան Թ՛էյհմ՛ հ՛ւտ՛ւհ՛ւ էտեր, վէ նէ՞-
քէտե տհր։
11 – Սհ՛ւյտր տէհնհ՛ւտճն գտ՛ւհ՛ւ օյտհ՛ւբ,
վ.է ըրմ՛ւտգ քէտհ՛ւհ՛ւպ գ՛ւտ՛ւբհ՛ւբ։
12 – Ինատան տատհի եատմ՛ւբ վէ գտյգ-
մ՛ւտգ.
Սէմ՛ւտվհ՛ւի զէվտյ պտ՛ւյհ՛ւյրնճտա գ՛ւտյգ-
մ՛ւտգ,
վ.է ու՛յգ՛ւտատան ու՛յատնմ՛ւյտտր։
13 – Քէտտ՛շքի հտվհ՛ւյէտե պէնի կհ՛ւյէ-
յէ խտին.
Ղատ՛ւտյրնի կէ՛ւնճէ՛ւյէտէք պէնի ատհքի
էյ՛ւէ՛ւյէ խտին,
Պատնա պիր մհ՛ւտատէի Թ՛ատհտհ էտե
խտին,
վ.է օյ վ՛ւտգրի պէնի խտհքրտա կհ՛ւթէ-
րե խտին։
14 – Ատե՛մ վէ Ֆտհի էթ՛ոքյտե՛ն
տօ՛ղրտա տտրհ՛ւյէ՛ճէ՛ք մի.
Մ՛ւքատհ՛ւէտե՛ւնն հէփ կհ՛ւտ՛ւյէրն՝,

Digitized by Google

Եվ վտիտ իմ ոսկրքինձմէ գաստառը պըբէրէ՛ր ճէ՛ր իմ։
15 – Սէն չսըբտառնգաղտն, վէ պէն տառնա ճէվառպ վէրիւ ճէ՛ր իմ։
Էտէրիկին իչինէ իչի խպագ էտէ՛ ճէ՛ք տեն։
16 – Ջիքա չիմնի առպմ՛ներդմէ առպտեն։
Պէնառնէ՛ներդմէ կէ՛ ճէ՛ր մէ՛ պ մի պէն։
17 – Խոնառնգա՛ք էտէ՛ ճէ՛ր վրէ՛ն ոսկր, վէ գառպահ՛ներդմէն խոսքտեն։
18 – Ձիրէ՛ճագիպէ առող ներգէ՛ներդ մնո՛ճվ օլա՛ր,
վէ գպտ քէնառի մնո՛ներդառան նառգէ օլա՛ռնառ։
19 – Ա՛առ՛ներ ի՛ռպ՛ներդը տէ՛ներդներդը,
Ճէ՛ռներդի՛ն ներդէ՛ն ի՛ ճագառպէ՛ներդը կէ՛ռի խոսքեր։
Ճէն առոգի՛ի ի՛նառնգէ՛ն խոսքի՛ռնի՛ի մնո՛ճվ էտէ՛ներդեն։
20 – Ճէն առնա պիլգէ՛ռներ՛ կ՛ պէ՛ռով օլա՛ռդէ՛ն, օ առա կէ՛ներ կի՛ռներ։
Ճէ՛ռնառնէ՛ր առ՛ռի՛ռներդով առ՛ր ի՛ ա՛ռպա էտէ՛ռդեն։
21 – Օ՛ռա՛ռներդը չէ՛ռճ պառ՛ռա՛ռ, վէ քէնառնի՛ն պիլճէ՛ռ։
Հ՛առգէ՛ռ օ՛ռա՛ռ՛ռ՛ռ, վէ հ՛առ՛ռներդէ՛ռ առ՛ճէ՛ռ-ճառ՛ռ։
22 – "Ա՛ռճառգ ի՛ռ՛ռգէ՛ռի՛ռառ պառ՛ռառ՛ռառ էտէ՛ռ առ՛ռգ չէ՛ռքէ՛ճէ՛ռ,
վէ ռառքառ՛ռի՛ռառ օ՛ռա՛ռ ի՛ռառ՛ռառ մի՛ռ-ի՛ռառ՛ռով օ՛ռա՛ռճառգ առ՛ռ՛ռ՛։

ՊԱՑ 15

Օ՛ռ վառգէ՛ռ ի՛ռճառ՛ռ՛ռը ների՛ռառգ ճէ՛ռվառգ վէ՛ռիւ ռառքառ քէ՛ռ,
2 – "Ա՛ռգ՛ռ՛ռը ռառքառ՛ռ հ՛առ՛ռվառ՛ռ ի՛ռառ՛ռառ՛ռ՛ռ ճէ՛ռվառգ վէ՛ռիւ՛ռ մի՛ռ,
վէ գառ՛ռ՛ռնէ՛ռ չ՛ռառգ ռի՛ռ՛ռգի՛ռառ՛ռ՛ռ՛ռ առ՛ռ՛ռառ՛ռ՛ռ մի՛ռ։
3 – Ճառ՛ի՛ռառ՛ռգ ռառ՛ռգէ՛ռ
վէ նէ՛ռի՛ռճէ՛ռգ քէ՛ռ՛ռառ՛ռ՛ռ՛ռէ՛ռ մի՛ռառ՛ռառ՛ռէ՛ռ էառ՛ռ մի՛ռ։
4 – Ձիրէ՛ճագիպէ ռէ՛ռն գ՛ռօ՛ռգառ՛ռ գ՛ռա՛ռ՛ռ՛ռ

21 – Գոգգուլը չէյլերին սեռասալ ասնչն գաւլաղնասա տըր.
Ակլամկի ասե խլչն ասնչն իւղչերինե խաթասալ էասնչն կելիր։
22 – Ջաւվկեձասկն գաւլթաւլաձաղչնա իւմիսա էյմեզ.
Գրլըճ խլչն ասգլասնըլմըշ տըր։
23 – Կըմկը Նէ՛ըհաե տիր՝ տէչերկը տօլաշըր.
Ջաւվկի կիւնիւ՝ էօնիւնաե հազըր օլ տըզկընը պիլիր։
24 – Ա՛ւզալյագա վչ մեչագգաչի ասնը գօրգաւտըր,
ձենակ հազըր օլսն մեչկը կիպի ասնա ձեպը էասեր։
25 – Ջիւրա էլինի Ակլահ 'ալէյհինե ա՛զալմասը,
վչ Գաւսիրե գաւրըշը Թէգէպպիւր էյլեասի։
26 – Անըն իւղչերինե մնազաւրասնե,
վչ գալգանլարընդն գաւլըն եուհմաւլաըրլեչ հիւճաւմ էասեր։
27 – Ջիւրա եիւգիւ եուզ պագլասը,
վչ պէօգրեգլերի սեմիպլեգլե գաւվլասնասը։
28 – Խաւրասպ օլմազ չէ հրլեչասե,
վչ խաւրասպ եիւզ Թաւհմէչ վչ մա՛մմաւլ օլմայսն խասնեգլեասե ասսգըն օլաւր։
29 – Ջէնգինի օլմայսնաձագ, էմիպլը ասսգըն պագը գաւլմայսնաձագ,
վչ սեբվկեձի զէմինի իւղչերնասե չօզաւլմայսնաձագ։
30 – Ջաւվկեձասկն գաւրթաւլմազ.
Տաղլարընը ալեվ գաւրաւսաւր,
Ակզընէգն Նէգեհկիլե գա՛իլ օլաւր։
31 – Ակասնասպագ պագՀըլըզ ի՛ԹԹմասա էյմեսկի.
Ջիրա իւճրեձի պագՀըլըզ օլաձագ տըր։
32 – Հիւնչերի ԹեգմաՀ օլմազասն եվվկ քէօնիւճկը.
վչ ասալլարը Թագէչենմէյճկը։
33 – Ասմա կիպի գօրաւղընը սեգզեճկը,
վչ զէյԹաւն ագաձը կիպի չիչէքլերինի սիւչիւճաւք ճկը տիր.
34 – Ջիրա մեհասնիգզալարընն ճէմնա'ասԹը 'ագիպ օլաձագ,
վչ բիչվեձի չասըրլարընը սաՀեչ եւսգաձագ տըր։
35 – ԳէօԹիւճիւչ հասիլճ օլաւգ ֆըգգ ասգագաւսիրըր,
վչ պագՀնալարը հիլճ ԹերԹիպ էասեր։

ՊԱՊ 46

Օ զէմնան ցաք ճեվասգ վէրԹիպ սեսի քի,
2 – Պաւ կիպի չէյլերի չօգ իւլիՀ սիմճաՀլենիպ ճսան ագգասն Թէսեպիւճիլէր սինիպ։
3 – Հազալչի սեօգիւն նիհայեԹի վո՛լմը.
Եսգեսա սեզի ճեվասգ վէրմէյ մեճասգաւր էասեն նէ՞ տիր։
4 – Գէն ասսգի սիզին կիպի սեզալէյհ պիլիր խոմ.
Էկէր սիզ պէնիմ եէրիմսե օլաւս իսինիպ։
Սիզին 'ալէյհինիզե սեօգլեր սիզիպ,
Գասշըմը իւղերնինզե ասալչասս պիլիր խոմ։
5 – Ան՜եպ ազգըմնե սիզի գաւվլեԹլեն՜ սիրիպ խոմ.
վչ ասաւսասգլարըմնն հարեգեԹի ԺէՀբինզի սեՀ՛ էասեր խոմ։
6 – Էկէր սեզալէսեմ, սեբասիմ սեՀ՛ օլմազ,
վչ եկեր սիւքիԹ էասբասիմ, պէնասեն նէ՞ էքսիլիր։
7 – Ամմա չիմնի պէնի եօրասաւ,
ԳիւԹիւն խասնեմի խաւրասպ էյլեսին։
8 – Սէն պէնի գաւվկյնի գյագը էԹասին, պա՜ գոխ 'ալեչհինե չասհյաւ օլասաւ։
վչ գա՛ֆիլիմ 'ալէյհիմե գալգըզպ եՀ՜գիւմ գաւրշը ճեվասգ վէրիր։
9.Գ՜ասպասպ պէնի փասրեէչինպ Թի՛ասասն էյլէասի։
Տիյլերինի իւղչրիմե գբճըրասաՀ սը.
Տիւչչէնիմ ագգըն կէօզլերինե պասնասսեքսի։
10 – Աղրդասրընը 'ալէյհիմե ասէսրլասը,
ՀազաւրեԹէլե չէնեմե վաւրլասը,
Պիրլիքասե 'ալէյհիսնե ԹեճեմմաՀ՝ էԹասիլէր։
11 – Ակլահ պէնի փասրգ ասեմե Թեւլիմ էԹսի,
վչ չէրիբլերերին էլինե Թերը էյլեսի։
12 – Ի՜սկյնի խոմ՝ վչ պէնի էգսի,
Գդյուճմնանսան Թաւբաւզ պէնի փասրէլեսի,
վչ պէնի քէնասնե հեասեֆ էԹսի։
13 – Անըն Թ իրէնասպդյասրը պէնի իհասԹ էԹ սիրէր.
Մէրհաւմեի էմհյէրեգ պէօգրեգլերիմի ասէլսի.
Էօսիւմիւ եէրե ասէգասիւ։

Digitized by Google

14 – Եարա իւզէրինէ եարա աչլաթագ պէնի եարատտըը .
Իւզէրիմէ ճէպպար կիպի հիւճում էյլէմի ;
15 – Տէրիմին իւզէրինէ չոլ տիքտիմ, Վ֊է պուչխաղըմը թափրագլէ պուլտըշ աղըրտըմ ;
16 – Նէվիւմ տպլտմնգտան գըզարտըը .
Ֆիրփիքլէրիմ իւզէրինտէ էօլիւմ կէօլկէսի վար .
17 – Վ֊ագա՛ա էլլէրիմնէ զուլմ եօգ տըր ,
Տու՛տտ տտխի խալխ տիր ;
18 – Ինչ զէմին, գտնրմը սէիր էյմէ, Վ֊է ֆէրեատըմընի Ինկինտէ իչինա մէքեանտ օլմտըը .
19 – Ինչմէ չիմտի շտհիտխիմ սէմտվտխտա տըր ,
Վ֊է պէնիմ իչինա շէհտատէյ էտնէ ևիւճէկէրտուկ տիր ;
20 – Պէնի իտխ ւրգտա էտէնլէր տտխտլտրըմ՛ տըր ,
Նէօպլէրիմի Ապտհընը հուզուրընտա ետշ տէպտէ .
21 – Բևա՛ շէյն տիր տտտմ քէնտի տտխտ ու իչինա էյմ տիչյի կիպի,
Ապտհընը հուզուրընտա տտխի տիր տտէմին հուզուզընը վիզտյէ ետէ պիլէ իտի .
22-Ջիրտ տպ տնէ կէչտիքտէն տօգրտ,
՛Ավտէյմ էյմէյէճէկիմ պիր եօլտ կիտէ ճէյիմ .

ՊԱՊ 17

Վէֆէտիմ քէտիրը , կիւնլէրիմ մտնչվ օյտւր,
Գտտպրտրտ պէնի պէ֊էվր .
2 – Միւտխի էհղիլէր ևտնըմտտ տէչյ՛Լ տի .
Նէօպլտ մ՛ տնլէրին մտն՛տրգտտրյլէ կէճէչյի կէչյիրը .
3 – Ւրճա էտէրիմ, ևտնըգնտտ պէնիմ իչինա պիր զտմին թէտտրիք Լյլէ .
Ելիմտէն քի՛մ թտւթտճագ տըր .
4 – Ջիրտ դտլպլէրինի ֆէչմտէն մտհրտւմ գրլտրն ,
Պտւ էճլտէն տնլէրի թէրֆի՛ էհմէճյէճէկտին .
5 – Տօսթ յտրընը ոգյուլմտղտտ թէևլիմ էտէն քիմնէնէն էվտատընըն կէօպլէրի պօզուլտւբ .
6 – Խոյգտա պէնի մէռէվ էթ֊տթ , Վ֊է ատնլէրին էօնիւնտէ մէնֆտէթ օլտրմ՛ .
7 – Կէօպլտմ՛ հիւղնտէն գտրտրտթը , Վ֊է տ՛զտյրն քտտֆֆէտի կէօլկէ կիպի օլտտւ .
8 – Միւսթաֆիմ օյտնլտր պտւ շէյէ թէ֊տճճիւպ էտտ ճէքլէր , Վ֊է կիւնահղրը օյտնլտր միհնտֆիզ՛ տչէյհնտէ գտլպրշտճագլտրը տրը .
9 – Սաիհ տտխի քէնտի եօլընտտա ատպտթի իւպրե օյտճագ , Վ֊է էլլէրի փտյ օյտն կիմ տիքճէ քէտպ ի գուվվէթ էտէ ճէքտրիր .
10 – Ֆտագտթի շիմտի ճիւմլէնիզ եթնէ կէլինիզ .
Ամըտճ՛ ատլիլ պիր քիմսէ պտւլտմտյօրըմ՛ ;
11 – Կինէրէրիմ կէչիպ կիթտի, Նիչէթլէրիմ վէ գտլպիմին թէտտվվուրտրը իպկի սլ օյտնտտա .
12 – Կէճէ կիւնտիւզ ատճտնիւզ , Նտւբ գուլմէկ է ետգլտշրը .
13 – Պէբլէմիչյիմ վտր իտխ , Հտվիչյէ խտնէմ օյմտտը տրը .
Ջուլմէթտ տէօշէչյիմի ատրտիմ՛ .
14 – *Գտագրտ՛ Փէտէրիմ տթն , Վ֊է գտւրթյտրտ՛ Վ֊ալիտէմ՛ վէ Հէմշիրէյմ տթն՛ տճտիմ՛ ;
15 – Ակրթ ըզ իւմիտնիմ՝ նէ՛րէտճ տտրը . Իւմիտնի քի՛մ կէօրճէք տտրը ;
16 – Հտվիչյէնին գտփտուլտրընտա էնճէք տտրը ,
Պէչի , թէփրտգտտա պիրլիքտտ բտհտթէտիչյը .

ՊԱՊ 18

Օ զէմտն Սաքի Բտղգտտա ճէվտտգ վէրիյտ՝ տճտի քի ,
2 – Ֆէլտատյտրտ նէ՛ զէմտն խթիմտմ՛ վէրճէքքտնիզ .
Ալյտրընըզ տտա, տնտւէն տճըրտ տէզյէչյիմ՛ ;
3 – Նի՛չիւն Տպլվտն մտգտտմընտտա տտյրւրյտրզ՛ ,
Վ֊է ևտզտրընընզտտա ևտփտք ՛տտտա օլտնտւյտրզ՛ ;
4 – Ինյ զտզտպընտտա քէնտի քէնտինի փտրէչյէյէն ,

*Եաբօ՛՝ Զիչրիւ-քէիւյէ

Digitized by Google

Զեմին աչինն խլուն Թեզք օլաձնա-
ճաղ մը,
Վչ գայա քենտի եերկինաէն նոգլ է-
ակ ճէք մը։
5 – Շեբլուլերուն ըլլըզը մնուխլագա սէօ-
նէճէք,
Վչ ախէչինին ալէվի վկյա վէրմէյե-
ճէք տիր։
6 – Զատըրնաս ըլլըզը գաբաբաձագ,
Վչ իազէրինէ վչյ- վրէն գանտիլ սէօ-
նէճէք տիր։
7. Գուվվէթլի տարըլարըզ գէսալտճագ,
Վչ քենտի Թէսպիրլի անը սխէչբէբե-
ճէք տիր։
8 – Գէնտի սյագլարըզլէ տուգաղա
Թուխ ուլաս,
Վչ չէպկէք իւգչրինտե կէզէր։
9 – Ճտխ տնդն Թափագընտան Թուա-
Թաձագ,
•Գէմէնտ տնդ գապճի էտէճէք տիր։
10 – Անդն իչխն եեբտե տղ,
Վչ եօղ իւգչրինտե գափան կիպկէ-
միշ տիր։
11 – Տէչէվէթչեր տնդ չեր Թաբաքիան
ատարտ,
Վչ տնդ էօմէչէյ պէրիչէ գաչըրըր։
12. Անճլըզ գուվվէթինի տխէքտե ճէք,
Վչ հեվտք տնդն էտնդնատա Հոպըր
տըր։
13 – Տէրիտնինն գուվվէթի ինի եէչէ ճէք,
Էօղխատխն իլգ օղլու տնդն գուվվէթ Ի-
նի տրէքտե ճէք տիր։
14 – Ի'Թի իսաս էմ տուչի չէչ էտտըրըն-
սան գտտագ օլատնաճագ,
Վչ քենտիսի տէչէվէթչեր մէկիչինե
կէօմէ իւրիւչ ճէք տիր։
15 – †Տէչէչի տնդն էտտըրնատա տա-
քին օլտճագ,
Վչ օ տրէթըզ տնդն օլմայտճագ տըր։
Վչ մէտքէնի իւգէրինէ քիպրիմի նա-
զտճագ տըր։
16 – Աչտզըտան քէօքէյրի գուրա-
յտճագ,
Վչ եօգտրըտան տտլտրը քէտիչէճէք
տիր։
17 – Զէքրի եեբտէն մնչվ օլտճագ,
Վչ իտմի օրԹատա գտլմայտճագ տըր։
18 – Ա՛յտընլըգտան գտրտնլըզը սիւ-
րիւչէճէք,
Վչ տխէնտատան Թատա էտիչճէք
տիր։

19 – Գուվմը տգտտքնատա էվտտը վչ
Թօրունտրըզ պուլտնմայտճագ,
Վչ մէտքէնէրինէ պագը գտլտճա ծչ
մնյտճագ տըր։
20 – Անդն կիտնիւնտէն ոօկյտս օլտնըտտ
Թ'ատճիչ էտճէքէրը,
Վչ էվվէլ կէչէնէրը Հայրէվտճ գա-
տտճագտրտ տըր։
21 – Ֆիլիտագը' Փտսըգէն մէտքէնէրի
պէրտչէ տիր,
Վչ Ատտհը պիտմէչէնին մէքտճանը պուտ
տըր։

ՊԱՊ 19

Վչ Ցօբ ճէվտպ վէրիպ տէտոի քբ.
2 – Նէ զէմտնատտէք ճանըմնս էլէմ' վէ-
րէ ճէքտհնիրդ,
Վչ պէդի սեօղէրէչ էվչ ճէքտհնիրդ.
3 – Հատս օն տէ՞ս տրը պանտս սէ-
Թէմ էտհյօրտնէրդ,
Վչ պէդի մէզմտրիպ էմ մէքտճէն Հե-
ճտպ էմ մէհյօրտնէրդ.
4 – Նչկէր ֆիլհագիզ զէնտպէմ տճ պտս-
նատնրմ' իտճ,
ՑէտպէԹիմ' քենտհնտճ գտպրը։
5 – Նչկէր Հագիզտճէն իւգնէրիսճ Թէ-
քէպպիւրչէ
'Ահպրմը եիւպնտճ վտսրմադա գտպԹը-
չտճագ օլտրը իտճնդդ.
6 – Շեհնտճ մա'նիւհնտնիւտգ օլտճն քբ
պէդի Ալտհ Երգտրը,
Վչ տագչտճ պէդի Իհտմի Էմ տճտի։
7 – Ուչմ Ե գտճ-մ' տեպեպկինտճն ֆէրեճտտ
էտճերմ',
Վչ պտճտճ ճէվտպ եօգ տրը.
Իմտճտտ տհչէրմ', վչ ԹհԳագ Ը Հագգ
եօգ տրը։
8 – Եօրմտճ տէճտտ չէքտճի, կէչէմէմ-
Թտրիդչէրհմի գտճ-մտհնէ գագհտրտ ։
9 – 'Իդդէչմ իհմ պէհտճէն տճէդ էմ տճի,
Թտճը պտչ չրմճտճն գտպտրըտ։
10 – Պէդի չէր Թ տրտճֆտճտճ Խտրտգ
էմ տճի, վչ կիԹտճհմ'.
Վչ Իտմնտճհմ տղտճ կհպի քէօքտճէն
գօհտրտտ։
11 – Ղատտգը տճհի 'տճէյհմճ տճէվ-
չէնտճ,
Վչ պէդի տհւշմէչէրիճտճէն 'տճտճ էչ-
չէնտճ։
12 – Անդն 'տտգէրի պիրիքտճ իւգէրը-
մէ կհլտրչէր,
Եօղտրըզը պտճտճ տոզուտ Հպզբրտ-
տրըտբ։

•Եթօ՞ Ղատտգ էտիճի
†Եթօ՞ Ղ՞տչէ՞ի

Digitized by Google

Զատբերքին էի բաշքնատա օգտատ գուբ-
տըլտը ։
13 – Գիրատեղէրիմի պէնատէն ուզագ
գըլտը ,
ու է պէնի պիւէնէլէր պատա պիւս պիս-
թի իւն եատպանճը օլտըլտը ։
14 – Ագրատամ պէնի թելը էիմտի ,
Մահրեմլէրիմ պէնի ուռնու թի տուս ։
15 – Իչլ ի պէյթիմ վէ ճաւրխլէրիմ
պէնի եատպանճը եէրինէ գօրլտը .
Անլէրին նատաբընատա էճնէպի օլտըմ ։
16 – Գուլտումը չատղրտըմ , ճէվապ
վէրմէտի .
Ալղտմէն ատնա քէճա էլլէտիմ ։
17 – Նէֆէսիմ զէվճէմտի ,
ու է բէճամ գարնատաչտըրմա քէրթի
օլտուս ։
18 – Փիւչիւք չօճուգլտը պիլէ պէնի
թատղիք էտէրլէր ,
Գալգատըղմատա պատնա գատրշը սէգ-
լէրլէր ։
19 – Ճիւմլէ սըրատաչտըրմ պէնատէն
իչըրատ էի տի ,
ու է տօպճտըրմ պէնատէն եիւզ չէ-
վիրտի ։
20 – Գէմիլէրիմ սէրիմե վէ էի իմե
եատիրշտը ,
Տիշլէրիմին սէրիսիչլե գուբթ տուբ-
տը ։
21 – Սիզ պատնա մէրհամէթ էտինիզ ,
Ի՛ , տօպճտըրմ , մէրհամէթ էտինիզ ,
Ջիրտա Ալլահըն էլի պէնի վատրատա ։
22 – Նէ՞ չինա Ալլահըն էի տէյի կիմի
պէնի թատղիմ էտէրտինիզ ,
ու է էի իմտէն տղմամազընըզ ։
23 – Գիւռ չըի սէօզլէրիմի չիմտի եատ-
գըլտա խոր ,
Գիւռ չըի քիթի ատպա նատգ օլտանա խոր ։
24 – Տէմիր գալէմ վէ գատրշտուրլ
Մէնէպպատէն էօլճէ էօգրե գայտատա
Հէնգ օլտանա խոր ։
25 – Ջիրա պիլիրիմ քի պէնիմ ալէլիմ
Հատղ տըր ,
ու է նէհայէթ իտտիրագ իւզէրինատէ
տատրատաճագ տըր ։
26 – ու է տէրթմտէն տաղրտա պատ ԲԻՆԻՄ
տտեսի ֆէնտա պուլտուր խոտ տե ,
*Ձէսէտիտտե Ալլահը կէօրճէյիմ ։
27 – Տիկէրի տէյիմ , պէյն քէնտիմ
տանը կէօրէ ճէյիմ ,
ու է կէօղլէրիմ տանտ պատգաճագ տըր .
Տէրտանիմտե պէօզէքլէրիմ էրիր ։

28 – ու է տէմելի խոխնիզ քի՝ Անը նմ-
չինա իտ՝պիզ էիտտիր .
Զիւնքի միտատէնին տալը պէնատէ պատա
լատնատա ։
29 – Գալը ճատան գօրգտնտը , գիրա գա-
զատգըն ճէզատը գալը ճ տըր .
ու է պիլէտինիզ քի մհատճագտի վատ
տըր ։

ՊՍՊ 20

Օ գէմտան Նատատիը Սափար ճէ-
վապ վէրիսպ տէտի քի ,
2 – Գատնատա իչինա էֆքէհատըմ պէնի
ճէվապա իտ էշվիզ էտէր ,
Տէրատնի գալգէթիմ տեպէպիճատէն ՝Էօյ-
լէրի՛ ։
3 – Պէնի իտ է՛տիպ իչինա օլատն իտ՝գի-
րի իչլիտտիմ խոտ տե ,
Անլատագըմտատան բատ՝նիմ ճէվապա պէ-
նի մէճագտը էտէր ։
4 – Սէն պատնատ պիլմէ՞զ մի սէն քի
գատտիմատէն ,
Ջէմիսն խազէրինատէ քնատն օլտըրատն
պէրտա ,
5 – Շէրքիլէրին մէտէրբէթի տէտատը սէտ-
րէքտիզ տիր ,
ու է մհատնատքէրն մէտէրբէթի պիր տատ-
գիպէ տիր ։
6 – Ի՛տքի՛տիր տէմալա գատտատը չէզատս ,
ու է պատչը պատլատիլատա էրիչտէ
պիղէ ,
7 – Նէ ճատատէթի կիպի իէլէպէտ գա՛իլ
օլատը ,
ու է ատնը կէօրմհուշ օլատնլտը՝ Նէ՞բէտճ
տիր՝ տէյլէ՞ճէյլէր ։
8 – Ի՛ուչ՛յա կիպի ուչատճագ վէ ատնը
պատվամայատճագտտը ,
ու է կէճէ խայատը կիպի գատչատճագ
տըր ։
9 – Ատնը կէօրմհուշ օլատն կէօզ պիր տատ-
հատ ատնը կէօրմհուչէնէք ,
ու է մէքհատնը տարի ըզ ատնս նատզատր գէլ-
մայատճագ տըր ։
10 – Ատնըն էվլատտ՝ փատգատրատնըն բի-
գատրնը թ տալէպ էտէճէք ,
ու է ատնըն էյլէրի՛ գատպ էի տահքէրինի
կէրի վէրէճէք տիր ։
11 – Գէմիքէրէրի *կէնճլիքը Խ-Ֆօլատ-
րըլլէ տօլատ տըր ,
ու է՛ ատնըն իւե պէրտպէր թ-փատգատտ
եատճատճագ տըր ։

*Նախօտ՝ Գիւռ ճէռատ

*Նախօտ՝ կէնճլիքլէ տօլատ խոխ ,
Լատքին

Digitized by Google

12 – Եվ երբ նրանք գնում էին, ահա մի ուրիշ
թմբուկ էլ ասաց,
Տիրոջ անձնատուր անող կին լինի իմ,
13 – Եւ նրան անձ էսիրեկէյով իր երեք եղբ եղ-
բայրներ,
Վէ սիմաոնեանս ասացողը իմ տեղ,
14 – Բայց թաւ'սանը պատրաստվողները-
սաս ասէյինով,
Իշխերիհետ ասողը նրան գերհրի օգա-
ծաց տալը ։
15 – Եսաիասը էմիալը իմիհիգաղ
էասէ ճէնք,
Ալլահ անձն պահանջասան անձերի չը-
գտաս ճաց տալը ։
16 – Ո ասողը նրան գերհրի էմէ ճէնք,
Ինձ եղբ նրանցն ամի անձ եօլախա-
ըէ ճէնք տիր ։
17 – ձէսովէլների,
Գալ վէ ախիճ ագըսան տերէլերի վէ
ըրմանգլատրը կէօրմէյէ ճէնք տիր ։
18 – Զահմեհիլէ գասպանտըզները էէմի-
յէ՝ էհրի վէրէ ճէնք ։
Վէ բէտա օլաճանճաց չէյ մտալը գա-
սատ օլաս՝ անառ ֆէրտահ պատը
մեղայաճաց տալը ։
19 – Զէրա ֆատգասրը եզիպոս երէս-
խաթի պըրատգասրը,
Վէ ինչա էհմէտիյի խանէյի գասգի
էվլէտիյի սէպեպտէն,
20 – Տէրսանինաճ տալս բահսիթը օր
մեղայաճաց,
Վէ ատգըս էհմէտիյինի գասբիճատամա-
յաճաց տալը ։
21 – Պիր լոգմա եհէյ ճէյի գասլմեղայաճաց,
Վէլհասրլ սէրվէյի ինձն պատգասը օր
մեղայաճաց տալը ։
22 – Սէրվէյի քէմեղաճ օլտըգընատա
գիլէ՝ մուգատգատատա օլաճաց ։
Հէր էգիլէ չէքէնին էլի անձն 'ողէյ-
հինաճ օլաճաց տալը ։
23 – Փանրնին ատյատրաճաղը վա-
գրէճատա,
Ալլահ չհատեհ լի գատգատղնը անատ եհ-
էի իշտիրէ ճէնք ։
Անը թաւ'սանը էանատգնատա խազերինէ
հատղտրատճաց տալը ։
24 – Տէմիր սիլահ էօնէնատէն գատյտը-
գընատա,
Պատգրը հայ անատ ատֆլանատճաց տալը ։
25 – Ամրլատն օգ ճէհաճինատէն կէնէ-
ճէնք,
Փատլատգ իմրէն էօտնատէն չէփ-ճատ,
Տէհչէհ'լէնք անձն խազերինէ կենէ ճէնք
տիր ։
26 – Հէր նէվ' գատլմէհի անձն խատյինէ-
լէրինաճ ատգլատնատճաց ։
Խազհեհմիչ աճէհէչ անձը էհելեֆ է-
տէ ճէնք,
Զատգրըճատա գատգը գատլան փեղբէշան
օլատճաց տալը ։
27 – Ամմավահի անձն կինատհընը խը-
հար էյլէյէ ճէնք ։
Զէմին ատաբհի անձն 'ողէյհինէ գէյտամ
էտէ ճէնք տիր ։
28 – Խանէպանին խրատը կէօհ խրթա-
լէ ճէնք ։
Ղատգատը կինատնատճաց գա'էլ օլաճաց
տալը ։
29 – Շերթէ տատմին Ալլահ էհատգեշ-
տատն նատհատի պատ տալը ։
Վէ ատատ Ալլահընը էհատգատ էյլէտճայի
մէրատ պատ տալը ։

ՊԱՑ 21

Ցատ տատգան ճէվտատէն տէտտի քեր,
2 – Գէյատմըմ տիրգատի լէ տէհլիյինէտ-
Վէ պատ տգեն էհատկէնէզ օյատն ։
3 – Պատատ էհ'տատմիտլ էտճինէզ, պէհ-
տէ տէպղէհէյէմի'.
Վէ պէհ տէհղլէտճաքատեն տաղրատ' խոյ էհ-
գատ էտճինէզ ։
4 – Պէհնիմ չէքգլտատ էհնատնատ մը տալը.
Վէ նի չէնի ճատնըմ տրգըլմատը ։
5 – Պատատ պատգըզ հայրատն օյատնէզ ։
Վէ էղինէզի տատղընէզ խազերինէ գա-
յատնէզ ։
6 – Թեղէչ քեր քէմաքճ էհ'տաքճ պատատ տէհ-
չէհ կելիր ։
Վէ ճէհատմի էհ'հի բէժէ հատատ ։
7 – Շերխրէր նի չնատ հատչատրատ,
Իհի'հ յատրատնըրատ, գատվէրի քէտատ
էտէրէր ։
8 – Զէմատնըրընատա անղերին նէտի
հատգատրատճատա,
Վէ գիտքրէհէլերի կէտղերի էօհնատ-
տէ գատ'իմ տիր ։
9 – Իհտնէղերի գատգատատան տատհիմ
տիր ։
Ալլահընը տէյնէյի անղեր իտգերինատ
տէհյիլ տիր ։
10 – Անղերին պատղատը չինֆիղէշէր վէ
պատշատ կհի մեղ,
Ինէյնի տատղատրըր վէ հատվրատ տհատ-
մեղ ։
11 – Ըտվրատտատրընը տհատրհատ կհտղի կեղ-
տհրհրտղեր,
Վէ չօճատգատրը բատգատ էտէրէր ։

Digitized by Google

12 – Տէ՛ր վէ՛ր թառպուլէ ու գալոքըրէր,
ու՛է գովալ ափսոսըլէ սէվինըլէր։
13. Ախաղլէրինի խօշ հալսոկ կէյիրըլէր,
ու՛է պէր սանոկ հավայէյէ էնէրլէր։
14 – ու՛է Ալլահ՝ Պիզոսէն սազագ օղ,
Սէնին թաքիպլէրինի պիլմէք խոթէ-
մէյիղ.
15 – Գոսոր քի՛մ՝ ոսիր՝ քի ոսոս 'իպոս-
սէթ էսէլիմ՝,
ու՛է ոսոս սոս՛ս էյի սէյիմիզոսէ նէ՞
Ֆա՛խոսէ կէօրէ ճէլիզ՝ սէրլեր։
16 – Իչիթ սէրվիչլերի քէնոսի էլլէ-
րինոսէ սէյիլ սոիր.
Շէրիրլերին թէսոսլերի պէնոսէն սա-
զագ օլոսաս։
17 – Շէրիրլերին չըթաղը գա՞չ սէֆ'սա
սէօսէր,
ու՛է իսգէրլերինէ պելոսլորը կելիր.
Ալահ զազագը վոգիքնոսա սէրոսլեր
Թագոսիմ՝ էսէր։
18 – Ի՛սգիճոր էօնիսնոսէ օլսան սոսմոն
կիպի,
ու՛է գոսորդոսնէն կէօթիսգոսիյիս սոս-
մոն սաֆոգը կիպի օլոսրլոգ։
19 – Ալլահ սոնէն հոգգոսդոգլոգնէն ֆէ-
գոսէնը էվլոսոգնոս սոագլոգ.
Անոս մի՛ճոգլոգի էոսս էսէճէք, քէն-
սինի սէ պիլէճէք սիր։
20 – կէօզլերի քէնոսի հէլոգքինը կէօ-
րէճէք,
ու՛է Գոսորին զազագնոսան իչէճէք
սիր։
21 – Մոսոսմ՛ քի սոյլոգրնէն 'սոսէսոի
քէսիլմի՛չ սիր,
Արիդ ոգիթ ու՛ նէլոսնոսէն նէ՞ մէ-
սերգեթ օլոսր։
22 – Նիւճէ օլսան՝ լոգրը հիւգմ՛ էսէն
Ալլոսհա
'Ոպմ՛ էգյրէսիլի՛ր մի։
23 – Գիրի քէմալնոսա իգէն սոսոյիչ
ու՛է իսոի իգոսհոսի՛ իւգրէ վէֆոսի՛ է-
սէր.
24 – Նոսնլոգը իոսոլէ գոփոլը,
ու՛է քէմիքլերինին իւլկի թոսզէ
սիր։
25 – Տիկերի խոսյր կէօմիչերէք,
Ճոսն սոճըսլոգ էօլիս։
26 – Թոփրոսգոսս պերլիքսէ իսոիճոսը-
լոսր,
ու՛է սոնկերի գուրթլոսր էօրիճէր։
27 – Ի՛չիճ պէն էֆքիճոսրընըզը,
ու՛է 'սոլէչ հիլոսոճ օլսոն սոս՛ր գոսոսլս-
րընըզը պիլէրիմ՝։
28 – Զիքոս՝ Նոմերին խոսնէսի նէ՞րէսէ
սիր,
ու՛է չէրիրլերին մէգաքէսի օլսոն չոսոգը
նէ՞րէսէ սիր՝ սոէրսինիզ։
29 – Նոշ՛ճլոսոս սիս՛սոլ ԷՊՅԱՆԻՆԻԶ
մի,
ու՛է իչսուհ՛լէրինի Թոսնըմոսզ մը
սընըզ։
30 – Ֆի՛ ֆոսորզգ հէլոգք կիւնոհս իչիւն
սոագլոսնոլոգր։
Ղոսզոսզ կիւնոհսէ ճէլոգ օլսոնսոս։
31 – Անըն Թոսրոգը հօլոս հիսգիսնէ
քի՛մ վոսսոճոգ։
ու՛է հոսֆոսրզգինըն ճէզոսրընը սոնոս քի՛մ
վէրէ ճէք սիր։
32 – ու՛է լոգքին գոսզգոս կէօքհիսբիս-
լէ ճէք,
ու՛է Թիսրոգէ գոսլոսճոգ սոգր։
33 – Տէրէնէն քէսէքլերի սոնոս Թոսիքը
կէլէ ճէք,
ու՛է հէր քէս սոնըն սոսոլճոս կիսէ-
ճէք,
ու՛է նօսհոսնէ ճէ կիպհոսնէ հիսոսպոսրզգ սոգր։
34 – Իսոի պոսնոս Նոմ՛սոլ պիհոսուսէ
Թէսէլսի վէրիյոսրընըզգ.
Զիւնքի սիպին ճէվոսլոսրընըզգ սոնճոգ
Խըլոսոնէք սիր։

ՊԱՊ 22

Օ՛լ վոգքըզ Թիմոնոգը նգիփոգ ճէ-
վոսոգ վէրիգ սէսոի քի՛,
2 – Իսոոսոնքին Ալլոսհա ֆի՛սոխէսի օլմ՛սոր
մը,
'Ադըսոգը սոսէմինս սոնճոգ քէնոսինէ
ֆի՛սոխէսի օլոսր։
3 – Սէնինն սոսոիհ օլմոնկոսոն Գոսոսիրինս
ժէսէրգեթի օլո՛ս ր մը,
Նոսխոսս խոսի իգոսմէ՛լէ նիսրիսմէքլի-
սինկոսն սէնոֆոս՛սոլ ր օլոս՛ր մը։
4 – Սէնոսն գօրգոսրոգ սէնինն իլէ միս-
պոսհէսկ էսոլ՛ր մի.
Սէնինն իլէ մոսհոսքէժկէ կիրե՛ր մի։
5 – Սէնինն քէսոի իսլիսկիսոն չօգ սոէյի՛Լ
մի,
'Ոսհոսոնըզ նիհոսյէԹոսիզ սոէյի՛Լ մի
սոիր։
6 – Զիրոս պիրոսոսէրլերինիսէն պիլս սէ-
պէպ բէհինն օլսրն,
ու՛է չըփկոգ օլոսնլոսրըն էսոլոգքը սոյ-
սորն։
7 – Սոսոսոմ՛ըշ օլսոնս սոս՛ իչիթմէսոին,
ու՛է սոճ օլսոնսոսն էգմէկի սոիրիզ
էյի սոին։

Digitized by Google

8 – Գուժվիճակ ասեմ խոկ, եթէ անձին օձաւոր.
Խորհրդ այսպէսանգամ ասելին օձաւոր:
9 – Տուր գայթակղիչ օձ կենդանեացն,
Ի նեղութեանցն գայթակղեցան.
10 – Պատ սեպհական էին քրիստոնեայ առաքելական վարդ,
Ի նահատակն կելեն գօրգոս սենի մխիթարիչ գերեզման:
11 – Նախատ գուսանել օձոյ, քո կեանքն մեզանի,
Ի տուրքն քեզնէ օձոյ աչեն էօրէր:
12 – Ալտհ սենեակն են նիւթական մուհանգամա տէրի մի,
Նըստողներն նիւթական պատ, նէ գոտեր նիւթական տիրեցը:
13 – Ի սեն՝ Ալտհ նէ պիտիր,
Գոտեա պատկեր իշխանէն հինգամ էտ պիտիր մի.
14 – Պատկերացը ասեն էօձնիանոտ փերան տէր, վե կէօրնէզ.
Սէմուսաղեն ատ՝իրենիանոտ կէդէր տեսանն,
15 – Ինձ ի ֆըզգէն նիւրիւտիւլերի
Դաքի թաթիգ տուգատի էմ՝ին մի:
16 – Պատնատր վոգըմ ազգ գատարկաց տրկատր,
Ի թեմերներին սէյր պատատր.
17 – Պատնատր Ալտհա՝ Պիզատէն ատղատգ օձ,
Ի՝ Գատարիր պիզե նէ էտփատճատգ՝ տէրերէր իտի:
18 – Օ խոճ խոնդէրներին նի՝մէրձէ տօրատրը իտի.
Շերիրներին մէշմէրէթի պէնատէն ատղատգ օձատն:
19 – Սուրհնէր կէօրիտ՝ մեձատր օձատճատղատր,
Ի տուչտրպատր տնղերի խոխրհզտ էտեճերձէր տեր:
20 – Տիւշմէնէրիմիզ հեղատք ծըմնատր մը,
Ի տնղերտէն պատը գատանը ասիճ էն էնէրձ էրը մէտի մի՝ գերուեր:
21 – Կէ՝ տնդն իւճ տօսի օձ, վե սեղատնէի պատղատրտրն,
Ի պատճատան տատնատ խայր կէդէ ճէք տուր:
22 – Անձն տղզընատան՝ շէրի՝տի՝ը գատպատղ էդէ,
Ի տնդն սեօձներինի գատկինտ հընձիգ էդէ:
23 – Գատրիր բիւճու՝ էտեր խէն, մա՝մուր օձատճատձն.
Հապգաբգըձըը չատրբատրգիատն սեզատ գատ գ:
24 – Ի՝ ատղատնը թօփրատգ իւզերինե,
Ի՝ Ոիեր տղճատնրը չտգել թաշկատր իւզերինե գօյատճագատն.
25 – Ի՝ Ֆատխր տատնատ տղճատն եէերինե,
Ի՝ կիւմիւշ եըղնէի ըսը եէերինե օձատճագ տըը.
26 – Զերատ օ գէնատն ու՝սերըեէինգ Գատրիրներն օձատճագ,
Ի՝ եիւղիւնիւ Ալտհա տօղրատ գատը տըրատճագատն.
27 – Անատ նէյտղ էդիէսիկի՝ սէնի մուսթէ ճատգ գըտճագ,
Ի՝ նէզըէրներնի իճեա էտէ ճէքտնի,
28 – Պիր շէյ նէյնէի եէտիրնի գէտիրնի գնձատն մուդէսատէր օձատճագ.
Ի՝ թաթիգներնի իւզերինե նատը փատրաստատճագ տըը.
29 – Պիրն տուչէրատ, Գատրըըըատրն, սետիկիյինէ,
Ասահ մուհեմետզատ՝ օձատնը խէտատ էտճէք տուր.
30 – Պի կիւնատհ օձմատյատնը տատնի գատրթատրատճագ,
Ի՝ սէնէն էդիէրինէն փոքրիկիկէ նեճատի պատատճագ տըը:

ՊԱՊ 23

Յոբ տատնի ճէվապէն ատէտի քի,
2 – Պու կիւնքի կիւն շէքեոյէեիմ տաճը տըր.
Պէվիւչէմ՝ փիղտնրմատն տպըր տըր.
3 – Գիատ՝ չքի Ատնը նէրեատ պատրատճատգըմը պիէչ իտիմ՝,
Ատրն քիւրտատճատնէ գատտատք կիտէը իտիմ՝:
4 – Տատ՝վատմը տնդն հատզատրընատ թէրթիպ էտէը իտիմ՝,
Ի՝ ազգըմը պիւրճատնատրէ տօրտատրը իտիմ՝:
5 – Պատնատ նէ ճէվապ վէրե՝ճէկինի պիւրիր իտիմ՝.
Ի՝ պատնատ նէ ատզիէկէ՝ճէկինի ատնկատր իտիմ՝:
6 – Զօգ գատվիճէ՝ պէնիմ՝ իւճ մուտատսատւ էտե՝ճէ՛ք մի իտի՝,
Իտատր, ատնճագ *պատնատ գատվիճ՝ վէրէկճէք իտի՝:

*Նէօգ՝ հատյատմէ պատգատճագ իտի

7 – Օրատու ասլիկ անէն իլէ միւապահէ-
աէ էաեր իսի .
Պէն տոսի իլէլէպէա Հաքիմիմաէն
գուրի ալաւը իսիմ ,
8 – Իշլի է շարգա տօզրաա կիսէերիմ ,
վէ օրատու տէյիլ տեր .
Գլարլս տօզրաա կէոէերիմ , վէ անը աե-
պէմիմ ,
9 – Իշլէտիլի ևէրէ չիմալէ կէոէերիմ ,
տամիա անը կէօրէմէմ .
Ձէնոպատա կիզլէնիր , վէ անը միւշա-
հէատ էաեմէմ ,
10 – Զիրա մէսլէկիմի պիրիր .
Պէնի թէ ճրիպէ էլլէսիկիմատ ալիմ ան
կիպի չէգա ճադրամ ,
11 – Ակոգլարդամ անէն իպլէրինէ եա-
փրչար .
Անէն թ ատիգինի հրֆիզ էիմամ , վէ
ատիմատամ ,
12 – Անէն տաճատագլարդէն էմրլէրին-
աէն այրրլմատամ ,
Աղզէնէն աէօգլէրինի նոֆիգամատան
գիյատէ հրֆիզ էիմամ ,
13 – Ամմա պիր գարարատա տօր .
վէ անը քիմ տէօնտէրէ պիլիր .
վէ քէնտի իսի էամիկինի եափար ,
14 – Զիրա հագգրատա թ ագտիր էլլէ-
ատիկինի իճրատ էաեճէք ,
վէ անէն եանըատա պատճաէն էմմալը
չօգ տօր .
15 – Պատճաէն իչինա անէն հատգուբը-
տան միւգիմատիսիզ օլաբիլմ ,
վէ թ էճէքքութը էլլէատիկիմատ՝ անտաէն
գօրգուրբամ .
16 – Զիրա Ավլահ եթէրէկիմի էրիթտի ,
վէ Գատիր պէնի միւգիմատիսիզ էյ-
լէտտի ,
17 – Զիւնքի զուլմէթ կէլմէդէն էվ-
վէլ զաթլ օլմատամ ,
վէ տութմանը էօնիմտէն աեթր էթ-
մէտի .

ՊԱԳ 21

Վ ագրթլար Գատիրատէն կիզլէն-
մէտիկի Հալատ ,
Նեաէ՞ն տիր քի անը պիլէդլեր անէն
կիւդլէրինի կէօրմէդլէր .
2 – Շեէրէրէ Հաւատատ նիշանդարընը
գալադրբրլար ,
Աիւրիւլէրի զատագ էատրլէր վէ անդլէրի
օճդատրդլար .
3 – Նեճճիլէրին մէրքէպինի կէօճիւ-
բիւրլէր ,
Տատ գարբնէն էագքաիւնիւ բէչինի
ալբրլար .
4 – Ֆատգաթդալը Հօլտան ատփարբրլար,
վէ տիյարէն պիչարէլէրի պիրատէն
կիզլէնիրլէր .
5 – Իշլի է անլէր չէօլտէքի Հատան է-
չէյի կէտ քէնտի իշլէրինէ չբ-
գարլար ,
Էրբէն չէքատար իչիւն կիսէրլէր .
Ձէօլ տատի էվլատլարը իչիւն անլէրէ
էքմէք վէրէր ,
6 – Գէնտիլէրինին օլմայան Թ ատրլա-
տան պիչէրլէր ,
վէ Հագգգարզլէզէ պատ պօղատրլար .
7 – Զբփլագլարը կէճէատ էավատրդ
Հատ բրբրլար ,
վէ ատզուգատա էօրթի լէլէրի Հօգ տրբ .
8 – Տագլարբէն չիատիկի Հատմատրլա-
բրնատան քատանբրլար ,
վէ մէլճատլարը օլմատագլնատան գայա-
լարը գատճագլարլար .
9 – Նէճի իսի մէմէկէն գօփարբրլար .
վէ պիչարէկէն բէչինի ատբրլար .
10 – Զբփլագլարը էավատրդ կէզտէ-
բիրլէր ,
վէ տաճ օլաճդատր անդէրէն աէմէճլէբի-
նի Թ ատշբրլար .
11 – Անլէրին տատրլարը էչինատ , տատ-
արգ օլարագ , Հատ չբգարբրլար .
վէ մնատարէլէրատ էՀ՞մ պատարլար .
12 – ՇէՀբրտէն տատմէլէր փիղտան էտէր ,
վէ մէճբատՀլարդէն ճանդարը փէրճատա
էլլէր ,
Լաքին Ավլահ պատ փէատատա պագմազ .
13 – Գատնդատր նատբատ մանէտդէփէ է-
տէնդլէրտէն տտր .
Անդէն Թ ատրիգլէրինի պիլմէդլէր .
վէ Հօդդարընատա տատբմազդատր .
14 – Գատի իլ տէ Հէր վագիճ ընատա գատ-
գբգ .
Պիչատբ վէ փագրերի գատճ Հատբ ,
վէ կէճէատ Խբրատգ կիպի օլար .
15 – Պէնի կէօգ կէօրմէտի՝ տէչէրէք
գտնինին կէօգիս ատչմամբ պէք-
լէրէր ,
վէ եթէպինէ էօրիճ էր .
16 – *Կինտուիգիսն նիշտան գատրգլարը
Խանդէրի կէճէլէյին տէչէրլէր
Նատրատ Թ ատրբմազդատր .
17 – Զիրատ ատապտ տնդէրէ Հէմտան էօ-
լիմ կէօրմէճէթ տտր .

*Ե՞ւթօ՝ կէճէլէյին Խանդէրէր տեղերը-
լէր , կիւնտուիգիսն ատգլատբրլատր

Digitized by Google

Զհունքի պատնէսը էօրնեմ կէօրկեսի տէհշէթի էրբէհնէ սոբբամբէ տոբբասը ։
18 – Սաւլար իւզէրինտէ խոֆիֆի տիր , Նամախպէրի պէմինտէ մէլաեն տոբբ .
Գաղլար եօլընտա թէվէ ճճիւհ էթմէզ ։
19 – Փառաղլըդ վէ սրճաղլըդ գար առւլարընը գոփտոբղը կիպի ,
Հավիկէ առախն կիւնահքաբլարը էօֆար ։
20 – Ինհմ անը ունուտատճագ
Գաբթիլար անը լէզզէթլի պիր շէյ կիպի եէյճագբէր .
Օ աբթըդ զիքը օլաւնմայաճագ տոբբ .
Ծըդագ պիր ապաճ կիպի գբբըլտաճագ տոբբ ։
21 – Տաղաւմայան 'ագիր գաբբայա ճէֆնա էտէր ,
Այ տուլ գաբբայա էյիլիգ էթմէզ ։
22 – Գաւվէվէթ էյլէ գաւվէվէթ առհիպլէրինի գաւլարբըր .
Գալգտաղընտա՝ քինանէ հայտաքընտան էմին ոէյիլ տիր ։
23 – Ահա էՇնէյէ իհսանա օլաւնաւբ, օ առախն թէվէքքաբլ էտէր ,
Լաքին Ահհը կէօզլէրի անէրինի թառիհլէրինտէ տիր ։
24 – Ազ վագբլի բիՇ'անէ պաւլարտլար, վէ նօգ օլարտլար ,
Ձհամէ կիպի ՇէնՇա պաւլաւգ հէլաք օլարտլար ,
Այ պայշագլար կիպի քէսիլտիլէր ։
25 – Էյէր պէՇյէ ասէյիլ խոտ , քի՞մ պէհնի հաւլանճը չբդաբտաճագ,
Այ քէյլամի՞մ պիհատաէ օլաբղընը կէօսթէբէճէք տիր ։

ՊԱՊ 25

Օ պէմանո Սաքի Բաղդատա ճէվապ վէրիպ ասէտի քի,
2 – Սալմանտան վէ հէյպէթի Անբն հաստնէտաս տոբբ ,
Քէնտոի եւ-քահբ եէրլէրինտէ սէլամէթի հաւտաւլէ կէմիբէր ։
3 – Անբն ճիւնաւտընը տայմագ միւմքի՞ն մի ,
Այ նաբթաւ քիմի՞ն իւզէրինէ տօղտմայագ ։
4 – Իմոի Ինտան Ալլահբն 'քնտինտէ նամ՞տաբ թէէզբիր օյաւնաւբ ,
Այ նհատանո տօղտան նամ՞տաբ փառք օյա պիւրբ ։
5 – Իշլէճ տյ պիւնէ վէյա վէբմէզ ,
Այ էբլտըզլար ահբէն նագտաբընատա փառք ահէյիբ տիր .
6 – Նէ՞րեաէ գալտաբ ինտան, քի գաւրի՞ տոբբ ,
Այ ատէմ օղլաւ , քի պէօճէք տիր
. . . ։

ՊԱՊ 26

Պաւնա ճէվապէն ՅաբՀատէ քի,
2 – Թագաֆֆաբղ օյաւնաւ նամ՞տաբ խմտատա էյլէտին ,
Այ գաւվէվէթի օյմայան պագագտաբ նամ՞տաբ գաւվէվէթի էյնտաբտան ։
3 – Հէյամէթի տէհն մահբաւմ օյաւնաւ նէ՞ տէհտբլիւ նատհմահ վէբտին ,
Այ պիր չօգ 'իրՓան թա'լիմ էյլէտին ։
4 – Սէհն քիմի՞ քէլտաւ տէյիլ տին ,
Այ քիմի՞ն նէՓէտի տէհնատն չբգտաբ։
5 – Աչագբատաան էօրնէյբէր ,
Այ տաւլար իւլ տէքէնէտի թէՓէրբէր ։
6 – Անբն հաւգտաբընատա հավիկէ ատչբգ ,
Այ հէյտաք էօրթի բատհաւ տիր ։
7 – Շիմտաբ պօյնբգ իւզէրինէ էատար ,
Այ գէմինի հէչ իւզէրինէ տատար ։
8 – Սաւլարբ քէնտի գարտա պաւլաւթ-լարընատա տատար ,
Այ պաւլաւթ տանէրին ատիքնատա էբբթիբյմագ ։
9 – Ֆիւբտահատնէին եհւզհէնէտ էօբթէբ ,
Անբն իւզէրինէ պաւլաւթընբ էատյար ։
10 ֆ Նաւբբն գաւլէվէթ մհնէնէ հէն օլաբղբգ եէրէ՝
Սաւլար իւզէրինտէ հաւտաւտա չէվիրտի ։
11 – Աէմաւտաքնն տիրէբլէրի տաբօբլէրի ,
Այ անբն թա'պիրինտէն հայրատա օլաւբ ։
12 – Գաւվէվէթի իյլէ տէհնիպի թա'պիբ էտէբ ,
Այ հիքմէթիյլէ քիտիբի էզիբ ։
13 – Բաւհբյլէ տէհտաւտաի բ տանահատ ,
Անբն էյի գաւչատն Ի՞Շտէրի խաւզ էյլէտի ։
14 – Իշլէթ պաւնէյատ անբն թաբթիգլէրինին ատնճագ պիր ճիւգի՞ տիր .
Անբն հաւգբնատա իշլէթ տիյիմիգ նէ՞ գաւտաբ տագ տոբբ .
Այ տանբն գաւտաբէթինին հիւբյէտճէքնէ քի՞մ տանէյատ պիւրբ ։

Digitized by Google

ՊԱՂ 27

1 Եհ Ցոր Դաւթ գընաց ասելով՝ Ես-
ատերէքս ատեն քի՛,
2 – Հազգըմէ խալտ էսեն Ալլահըն,
ու ճանըմ ուըլտան Գաստրին Հա-
յոյտը Հազգը իլէն,
3 – Նէ՛ֆէսիմ պէհատ ալսըդ ճա՛ս,
ու Ալլահըն վէրսխլի լուս պուբնըմ-
սա պաւլուանըդ ճա՛ս,
4 – Տաւտագլսըդմ Հազգսըդըդ սեզ-
լէնէլ ճէ՛ք,
ու ասլիմ հիլէ թէքելլեամ էյմէկլե-
ճէ՛ք սիր ։
5 – Հա՛շա քի սիզի թաստիգ էտէլիմ.
քէհելիմ ի բաւ Հասնճէ՛ք սեզլին խա-
թի թիգսամէթիմին էլտէն պրոգ-
միյաճաղըմ ։
6 – Ամլահըմ դաւի թաւթըմ, վէ
գոյ վէրմէյէճէլիմ,
ու միւատէի ի Հօմրիամէ գասլիմ
պէհ թա՛էվզ էյմէկլէճէ՛ք
սիր ։
7 – Տիւշմէնիմ չէրիր կիսի,
ու պասնա մուխալիֆիթ էտէն ֆիսգը-
կիսի օլսուն ։
8 – Զիրա Դմիւսաֆիրգ էմմիւլ թօփլա-
սա սա՛ս,
Ալլահ՝ ասնըն ճասնիրը ալտրգաս, ի-
միսի նէ՛ օլսուճաղ սըդ ։
9 – Ասըն իւղէրինէ մուսիպէթի կէլտի-
կինէ,
Ալլահ ասնըն ֆէրեաստընը սինկէյէ-
ճէ՛ք մի ։
10 – Գաստրէտէ մէհաւը օլ՛ը մի ։
ու Հէր զէմման Ալլահա առա՛ս է-
սէ՛ը մի ։
11 – Ալլահըդն էլինին իշինի սիզէ թա՛-
լիմ էտէճէյիմ՝
Գաստրիդն Հասնըսաս պուբնաճանը կիզ-
լէմէյէճէյիմ՝ ։
12 – Իշիմ սիզ ճիւլէնիզ կէօբսիւ-
նէ՛ս,
ու նէ՛ չիսն քիւլլիյէն պաթըլ օլսը-
ճաղ ։
13 – Ալլահ՝ թաստաֆիրնասան չէրիր ս-
տէմին հիսաճա՛ս,
ու Գաստրիդ խաստաֆիրնասան գօրպասլա-
ըրդն ալսաճագլսըդ սիրաս պուբ
սըդ ։

14 – Էվլասըդ չօգալըդաս , գըլըճ իչիճա-
սիր ։
ու զիւրէյէմ էգմէյէ սօյմօյսաճագ
սըդ ։
15. Պասգը գալսանլասըդնը Հօլիւմ ասէֆնա
Հաճէ՛ճէ՛ք ։
ու սանըն առաւ գասլըլասրը սալամմոյս-
ճագլսըդ ։
16 – Սիւսմիւշիւ թաթրագ կիսի Հըդաս,
ու Հէլպիսէյի չսմոր կիսի չէ՛ք թէ-
սէրրիք Հէթա՛ս ատ ,
17 – Թէսսէրիք Հաթխիյինի սասիհ կի-
յէ՛ճէ՛ք ,
ու կիւսմիւշիւ սաւչսրդ օլսուն թագ-
սիմ Հաճէ՛ք սիր ։
18 – Խանէսինի կիւվէ կիսի ,
ու պէգը ճիհինին Հասիպսրդը դուլիսպէ կի-
սի պիրնաս Հաճէ՛ր ։
19 – Զէնգինն Հասի՛ր վէ Կ՛ֆասրընա
միւնազամմ օլմուգ ,
Կէօզլէրինի ասչսր, վէ պուլաճմասդ ։
20 – Տէ՛ր չէ՛ր Հէլը ասնա առաւսր կիսի
Հէ՛ր իչէ՛ճէ՛ք ,
Կէ՛ճէլէյինի սանր գասըրդա կէօթ Հաբէ-
՛ճէ՛ք սիր ։
21 – Շաւրգ բիւգիասրը սանը սիւրէ՛ճէ՛ք,
օ տասնի կիսէ՛ճէ՛ք .
Անը չիտասէ՛ճէ՛լէ մէգտանըճասան գաս-
սրդասճագ սըդ ։
22 – Ասաճ սանըն իւղէրինէ օֆ սաթա-
ճագ, վէ չէ՛ֆսլի Հիմէ՛լէ՛ճէ՛ք.
0 խաճ սանըն էլինասէն գասլիսդաս ճէ՛Հա
Հաճէ՛ճէ՛ք սիր ։
23. Անըն իւղէրինէ էլ չէրփասճագ՛սր,
ու մէգտանըդասան սանա բալըգ չալա-
ճագլսըդ սըդ ։

ՊԱՂ 28

1 Սագա՛ա կիւսմիւշիւն մա՛ռէնէ,
ու սալի ասունըն գալ օլսուճաճագ մա-
Հաւլը վասը ։
2 – Տէ՛միր թօփրագասան սալընըդ ,
Պասգը թաթլասան էրմիսլիկով չէզգսր ։
3 – Ինասն գասլմէյէ Հաճասուս գօր ,
ու Հէր չէ՛յին սիւսնէ Հ՛ասրընը ,
Զուլմէյէ թասյընը վէ Հօլիւմ կէօլգէ-
սինի ասսիր թէ՛ֆասհ՛ճա էյնէրը ։
4 – Օթաւսրդը մէգտանըճասան չաս-
գօսր գասգսր.
ու ասյագ պասան՛ճագ եէրլէրի օլմէյա-
րասգ , ասսրգասրըլսգ ,
Ասաճլէ՛ճէրսն սալ՛ֆօ ասալյանըրլսգ ։
5 – Զէ՛յինասն էգմէ՛ճ չէգսր ,

Digitized by Google

* Ի՛ալ. մէհէլինէ

† Եբ-Հօթ՝ Ալլահ սիւնասֆիրգը գասթ՛ էսսդ

Աբիմա անէն ալիքը ալիքէշ կիսի տեօ-
նէր ։
6 – Անէն իշաշլարը կեզք եռագումէն
եէրի տիր ։
Վ է անետ ալիմ ան իշօխլաղը վար ։
7 – Եբբի ըշը գուշ անէ հօլէնը իմանը-
մնատը ։
Վ է ապզապատնէն կէօզիս անը կէօր-
մէմի ։
8 – Վ ուհուշ օրտյա այագ պատմատը ։
Վ է տրտյան անտանէն կէչմէմի ։
9 – Իտան էլինի սէրի գայլարտա ա-
զատրը ։
Վ է տատղարը տիզվինտէն տեվիրիր ։
10 – Գայլարտը եարբդ ըրմազլար կե-
չէրիր ։
Վ է կէօզիս հեր գէյմէյլի չէյլ կէօ-
րիւր ։
11 – Ըրմազդարըն ճէրեանէնտա ատատ
չէքեր ։
Վ է կիպլի օլմանը այագնէրդա չըգատրըր ։
12 – Լաքէն հիքմէնի նէ՞րէտե պատղա-
նըր ։
Վ է ֆէհմին մնահալը նէ՞րէտե տիր ։
13 – Իտատն անէն գէյմէյնի պիլմէզ,
Վ է հայտէտտա օլանդարըն տէյտրըն-
տատա պուղանմնատ ։
14 – Տէրնատ՝ պիհնատ տէյիլ տիր՝ տեր.
Վ է տանդիզ՝ Եսանըմնատ եօգ տըր՝
տեր ։
15 – Անէն պէտէլինէ խատտ ալիմատն
վէբիլմէզ,
Վ է գէյմէյնի իչինէ կիսմէշ վէզէն օ-
ղատնմնատ ։
16 – Ո՞վիր ալիմատնը վէ զիզըյմէնի
՝ատգիզ ։
Վ է կէօզ եռագումի տանտ պէտէլ օղ-
մնատ ։
17 – Ալիմատն վէ պիլմատր տանտ մի՛ատտ-
վի կէլմէզ ։
Վ է խալխտ ալիմատն էտէվտէ ըյլէ մի՛ա-
պատէլէ էտիլմէզ ։
18 – Մէրճատն վէ պէզատտի անէն խանդ-
դա զիքր օղատնմնատ ։
Վ է քատհալ ի հիքմէնի ճէվահիրտէն
ա՛լտա տըր ։
19 – Հատգէշ տատրը եռագումէք տանտ մի՛ա-
տատվի կէլմէզ ։
Վ է խալխտ ալիմատն տանտ պէտէլ օղ-
մնատ ։
20 – Իմտոի հիքմէնի նէ՞րէտեն կէլիր,
Վ է ֆէհմին մնահալը նէ՞րէտի տիր ։
21 – Զիւնգի ճիմէնի հոպոյտատա օլանդ-
ըրըն կէօզէրինտէն կիպլի տիր,
Վ է հատվատ գուշ ալատրընտատն մէզհէպատք
տըր ։
22 – Հէվտզ վէ էօյիւմ,
Պիզ գուշ ալատրըմմըզլէ տանէն չէօհրէ-
ֆ ինի իչինի տէրլէր ։
23 – Անէն հօլէնը Ա՛լտահ տանլար,
Վ է հէմրինի 0 պիտիր ։
24 – Զիւտա զէմինէն մինէհէհատնատա
պատատր նատզատր գէյտր ,
Վ է պիւմի ֆէտն սէմտա ալիքնատա պատ-
ղատնատնը կէօրիւր ։
25 – Ի՛ւսկիտտըրն վէզնինի թա՛ֆինէն,
Վ է տատղարն էօչհէպատնէ մնատգատր-
դէր հիմ տէյինատ ,
26 – Եաղմնատա գատնատ՝
Վ է հրղատրըմնատ ֆատրիզ գօտգղրնատա ,
27 – Ո զէմտան տանը կէօրիւզ խատզէր
վէրատի ,
Վ է տանը թէհհիյյէ հէմ տե թէհհատրըն
հայէտի ։
28 – Վ է ինատնատ տետի քի՝ ի՛չինէ
ՍԱՊՊ գօրգատտ հիքմէնի տիր,
Վ է քէօմի իւնա քատէն թէմի ինատզ էյ-
մէզ ֆէհմ տիր ։

ՊԱՊ 29

Վ է ծար եինէ նատի գընատ տեվատմ
էտէրէք տետի քի,
2 – Գիատ չգէն հվվէնգէն տայտարտատ ,
Ա՛լտահըն պէհտի մնահֆատզատ էյ տէյիլ
կհատնէյտտե օլատզդամ կիսի օլտ
իտոմ ։
3 – Ո զէմտան տանըն չէրտատը պատչդամ իա-
զէրինատե զիյտատ վէրիր իտոմ,
Վ է պէհն գատրատնգէտտատ տանըն նատ ըբյլէ
կէզէր իտոմ ։
4 – Գէմտայիմ՝ կիսատնէյէրինատե,
Ա՛լտահըն ՝րիզատտը չտատրդամ իատզէրինատե
իտոմ ։
5 – Գատտիր տատհա պէհնիմ իյէ պէրտա-
պէր,
Վ է չօճատգտարդամ կատնդմնատտ իտոմ ։
6 – Իպդէրիմի տիւմի իյէ եր յատր իտոմ.
Վ է գատրատ պէհնիմ՝ իչինէ զէյի կատ-
դր ըրմազդարը տազըդար իտոմ ։
7 – Գատֆատտատն չէհրէ չըգատրդմնատտ ,
Գիւրտրտատիտ մէյատնատտա գատրդմնատտ,
8 – Կէնճէր պէհնի կէօրիւնճէ կիպլէ-
նիրէր ,
Վ է իհի հատրատր գատղըզ տատգատտատ
տատւրտատրատր իտոմ ։

---

* ՝Իտոմ. տըրըր.

Digitized by Google

9 – Ր՝ֆիլէբ սէօյլէմէքտէն ֆէրազլէթ
էտէրլէր ,
ալ է էլլէրինի տաղղատրը իւզէրինէ գօր-
լար խոխ ։
10 – Էչչաֆ քէնտի սէօյլէրինի քէսէր,
Տիլէրի ամմաղլարընա եւոփըշըր խ-
սախ ։
11 – Գօռլաղ իչլիթմէյինտէ հազ-
գընմաս՝
Նէ՛ միւպարէք սուր՝ սուր խոխ ։
ալ է կէօզ կէօրմիւյինտէ պոնու չէ-
հասաէֆ էտէր խոխ ։
12 – Զէնտքի ֆէրհատ էտէն պիչաղընդ
վէ ևէթիմի ,
ալ է եարաթմաճընը օլմայանը գուրթա-
դըր խոխմ՝ ։
13 – Հէչլաք օլմադ իւզրէ օլանէն խայր-
սաւ՝սաը իւզէրիմէ կէլիր խոխ ,
ալ է սաւ գօրընէն գօլայինի մէօրսէր
գրլար խոխմ՝ ։
14 – ՚Աասալէթի կիւյինէր խոխմ՝ , օ սաս-
խի էլպիսեմ՝ օլսոս .
Հազգանիւյէթի խմ՝ ճիւպպէմ՝ վէ սաղը-
գրմ՝ խոխ ։
15 – Գիէօրէ կէօզ վէ թօփլար սյյագ
օլսըմ՝ ։
16 – Ֆսւ-գաօրսյյս պսպա օլսրմ՝,
ալ է պիլմէմիյիմ՝ սաս՝վսյը թէ էֆէթ իշ
էտէր խոխմ՝ ։
17 – Զալիմմին տաղս տիշինի գըրսար
խոխմ՝,
ալ է տիշլէրինտէն տվը գսւրթսրըր
խոխմ՝ ։
18 – ալ է՝ Եաւվամնսս էօլէճէյիմ՝,
ալ է կիւնէշէրիմի գսւմ գսատսր չօղալ-
սաս ճաղղմ՝՝ տէր խոխմ՝ ։
19 – Գիէօքսւմ տաւլարսա եսյյլրըր ,
ալ է չէյ պիւթիւն կէճէ տսալլարըմ իւ-
զէրինաէ պաւլաՆաւր խոխ ։
20 – ՚Ուզղէթիմ պէնտե թաազէներ,
ալ է եայլըմ էլիմտե սէկէլէրէր ,
21 – Գէնի տսիկլէյիսղ պէկէլէրէր ,
ալ է բէյ վէբտսյիմտե տիւքէթի էտէր-
լէր խոխ ։
22 – Գէն սէօյլէմիքտաէն սօղրատ թէք-
բար սէօյլէմէղլէր խոխ .
ալ է քէլսմըմ՝ սաներ իւզէրինէ տսամ-
լար խոխ ։
23 – Եաղմաւրը պէկլէր կիսի պէնի
պէկլէրլէրէր ,
ալ է սաՆ եաղմաւրաս հաւրէի չէփէր կիսի
տաղղատրընը տչտորլար խոխ ։
24 – Աէրէր կիւլսիւմ՝ խե , իննանմա-
սաղսար ,
ալ է եիւզիւմ՝ իւնաղրընը թահղիր էքի-
մէտիկէր ։
25 – Աէրէրին թաորիգէրինի ինի թիւտաղ
էտէր ,
ալ է բէ՛լա մնագամընտաս օթաւգաք
խոխմ՝ ։
ալ է ՚տաքէրի իչինտէ մէյիք կիսի ,
Մսհէմմ՝ էտէնէրի թա՛զիյէ էտէն
տատմ՝ կիսի տաքին օլսւր խոխմ՝ ։

ՊԱՊ 30

Սմմիս չիմտի եաչտաս պէնտէն քիչ-
չիւք օլսն՝ղար պոնաս կիւկէրղէր ,
ՊաՆղարընն պտպալարընը խսւ, սիւրիւ-
միւն քէղղիերի իլէ պէրտակեր
գօմնգաս թէնէզզիւղ էքմէգ
խոխմ՝ ։
2 – ալ է տաւխ էլլէրինին գաւվէվէթի
պոնաս նէյՀ՞ եարաթ .
Անղէրին տսին՝ճէյի գա՛նղ օլմաչ տաք ։
3 – Զարաւրէթի վէ տաՃղրգտաան գա՛ֆի-
լէնմիշ օլաւրագ ,
Գաւրաագ եէրէ , գաւրաՆղրգ վէ վիբտան
վէ պէեաագտան մտհմալղէրէ ֆէք-
լսար էտէրլէր խոխ ։
4 – Թա՛տմիսղար իչինն չալղրգտաս էզիք
կէօմէ՜կ՛ի,
ալ է տսրսրճ քէզգիւ թօփլարսար խոխ ։
5 – Օրթաւտան թաւրսա օլսՆաւրլսար ,
Խըրսրգտաս պաւէրէ էհէ՝ տարգտալսրըՆ-
տտան տ՜էհ՛ղէ պաղղրէրսր խոխ ։
6 – Անղէր տաւխ գօրգտանճ տէրէվէչը-
տէ , թօփլսագտաս ,
ալ է գաւյտաս պաւլաՆտան ինվէրտաէ տաս-
քին օլսւրլսար խոխ ։
7 – Զալղրգտար տաղտաՆտաս տնիղրրրլսար ,
ալ է գաւրաս չալղրգտար տալի քնտաս ճէվ՛
օլսւրլսար խոխ ։
8 – Սէֆհ՛ վէ պինտամ՝ տաւեմվէրին էվ-
վէտտաը օլաւգ ,
Եէրտէն թ՝տրտս օլսՆաւրլսար խոխ ։
9 – Շէհմոթ խե , տանղէրին թ՝եղքեւռեա
ալ է տանղէրէ էվվէնճէ օլսրմ՝ ։
10 – Պէնտէն իքրահ էտէրէք ատգտաՃ
տաւ բտաւրսար ,
ալ է եիւզիւմ՝ թ՝իւքիւմէքտաէն վտաՃ
կէչմէղէր ։
11 – Մ՝տաատմ՝ քի 0 գաւչտաղրմը չէօ-
գիւզ պտնաս ճէֆնս էվվէտի ,
Անղէր էտնիւմտե եաւվտրը տաֆ տտրտաղտաս ։
12 – Տտագրմնտս վէօվէվ՛ եավրտաւվտրը
գտվէգտղ տյյագվտրըմ՝ իքի վէ-
բիրղէր ։

Digitized by Google

վ֊է ՝ալէչ հիմնած մեւհիլիք թաւրիգլէրթնէն հաղբրլաթլար ։
13-Եօլըմը պաչաթլար վէ պէլլամը տրթաթըբրլար ։
Անէլերե գաւրէտ դաճա հաւթաքմծը հօգ տաբր ։
14 – Ինձայս կէնձէշ ալիբ կէտիքտաէն կեղիրլեբր,
վ֊իքտանէ սլիճբնտաան հաւվաբլանիբրլար։
15 – Իւգէրիմէ ատհշէնիլեբր կէլսին ,
Շէբէֆիմի բիւգիւտր կիսի֊գիտ֊կիտ էտեր.
Ան՝ատաէճիմ պաւլաճի կիսի կեչիկ կիմտաբ ։
16 – վ֊է շիմտի ճանըմ ատբաւնիմտէ էրիբ ,
ֆէտաբ կիւնէրի պէնի զաւպի էճտի։
17 – Ատբբ քէմիքլերիմի կէ ճէլեչին տէլեր ,
վ֊է պինիրլերիմինն բաշխտը հօգ տաբր ։
18 – ՝Ինչրիդ շիտատէճինին քէտրեճէ լիսպաաբնը ի֊տզեիբ էյլէտի ,
Ահիապէմնն հաագտաբ կիսի պէնի իշտիճէ էճտի ։
19 – Պէնի չամնաբ իչինէ սամտաբ ,
վ֊է պէն ի֊օֆբտազ վէ քիւչէ պէնգեբր օյաբմ ։
20 – Սանա ֆէբհատա էտէբիմ՝ վէ պանա ճէվապ վէբմէզլեր .
Տաբաբրբմ՝ վէ պանա տիգգամի էճիէզլեր ։
21 – Անէ պանա մերհամէճի՞ օյաբն,
Էյիձին գաւտրէճիչէ պանա խատաբ֊մէճ կէօմճէբիյնին ։
22 – Պէնի գաւյբբբգ բիւգեատ իւզէբինէ պինտիրիբտնի ,
վ֊է պէնի տիլքաբլիչէ էրիտիբնի ։
23 – Ձիբա պէնի էօլիւմճ ,
վ֊է հայտանատա օյանկաբբն ճիւմլէնի֊նին ճէւ՝՝ էտուլէճէբերի խատնէչ կէօճիւբ֊ճէյինի պիւլբրիմ.
24 – *Լաբքին ատկեր հէյաբ օյտբգկաբբ վաբգիճատա ֆէբհատա էտուլէբ խաչ ,
Խաբատպ իւզէբինէ 0 էլինի ատգտճ֊մատ֊յաճագ տաբբ ։
25 – Հայբ փէրիչտա օյան իչիւն տպյատմի՞գ մէ խատմ՝,

Ֆատգատա իչիւն ճանգամ մատհգտա՞ օյատմի՞գ մէ խատ ։
26 – Լաբքին պէն խայբ ան՝մատ էտեր իչէն չէրբ կէլատ .
Նատբա մատնիմ ազբբ իչէն զատլիճի կէլատ ։
27 – Գաղբբատգլաբբմ գայնատաբ վէ բատհատի օյատմաբ .
Գանատա քէտեր կիտնէչերի հէյի՞չտի ։
28 – Գաբաբտաբմ՝, լաբքին կիտնէչտէն ատհյիչ տաբբ .
ՃէմատաՃատատա գաւլգբգ ֆէբհատա հայէտատմի ։
29 – Ձատգաւլատա գաւրնատաշ ,
վ֊է տէվէ գատշլաբբատ տգգատատաշ օյատմի ։
30 – Տէբիմ՝ իւզէբիմտէ ատհյահ օյտտ ,
վ֊է քէմիքլերիմ՝ հէբատբեի տէն հատտաբ ։
31 – Հատճի֊տ թատնգտաբբմ՝ մտհի էյէ ,
վ֊է գաւվաղբմ՝ տգգյատնատաբբն տէտինէ տէօճատխ ։

ԳԱՊ 31

Ակօգլերիմ՝ իւէ ՝ատհտ էճ տատմի՝,
վ֊է պագիրկ֊է նա՞տբ պագտ պիւլերիմ՝։
2 – վ֊է հօգտբբտատն Ագյահ իճ տատտֆիւնատն հիսատ նէ՞,
վ֊է հիւճէլէբտէն Գատտբբ իճ տատտֆիւնատն միբտատ նէ՞ օյաբ ։
3 – Հէյատբ ֆատգգտբբ իչիւն ,
վ֊է հէյգէճիւէ ՝ատգտ քէօճ իւյիւք իշլէյիչերբ իչիւն տէտինէ մէ՞յ մի ։
4 – Պէնիմի՞ տրճիւլերիմի կէօմիՏ֊զմի,
վ֊է տատբմ՝յատբմ՞ տատյատմ՞գ մի ։
5 – Նկեբ հատյատնէ հիւբիտատմ՝,
վ֊է տյատղմ՝ հիւլէչէ ՝ատճէւէ էճ տատ խատ,
6 – Ագյահ պէնի տօգբատ միղատնէ վէզի՞ էճ տէն ,
վ֊է խատ իգատճէճիմ պիյատին ։
7 – Նկեբ տյատղմ՝ հօյատտան տատֆտբբ ,
վ֊է գատյգիմ՝ կէօգիւմիւճ տարգատբբ տբբատ կիսի֊տ ,
վ֊է տատճ֊ճճատղմ՝ լէքէլէնատ խատ ,
8 – Պէն հքէյիմ՝, պատշգտբբ հէտին ,
վ֊է հքինիմ՝ քէգատէն գօփտբբյտբբ ,
9 – Նկեբ գ֊տյգպիմ՝ նիատատտան պիրինէ տյատտանտբբ ,
Ճախատ գ֊ճնշբմին գ֊տփտբբնատտ փատտատտ պէքյէտատմ՝ խատ ,
10 – Պէնիմ՝ ղէվճէմ՝ պատշգտբբ իչիւն տէկյիբմին չէվիբտին ,
վ֊է տախերկեբ ատնէն իւզէբինէ էյիբտինէբր ։

---

*Նթ֊օ֊՝ Էլինի ատգտ֊տբբղնատտ ֆէբհատտ ֆ֊՝է֊թ ԵՒԹ։

Հէյտբ էճ տատյինատէ ատնէբին ֆէբհատտբ էյի ԵՒ֊թ֊՝ատ

Digitized by Google

11 – Զերա պաս ֆիւճաւը տըր ,
ու֊է հոգիսկէրը թ'ասրասքէնատան հէ֊ւմ֊
եւէլէ֊ֆկ֊ւ թ'էճաւուզ տըր ,
12 – Զերա հէլաք էտիւճէյէ գատասր
մահվ էտէր պիր սախ էշ տիր ,
ու֊է պիւթիւն մահուլըմէ թ'էլէֆ էտէ֊
ճէք տիր ։
13 – Էկէր գուլըմ՝ եախօտ ճաթխէմին
պէնիմ իւլէ պիր տա՛վասը օլըր֊
պընատա՛
Հագգըսրընը խօր կէօրսիւմ խա՛ ,
14 – Ավետ հէ֊ւմ գըշտա՛ էթ'սխէնտաէ
պէն նէ՞ էտսփայըմ՝
ու֊է թ'էֆիի իշ էյլէսխէնտաէ ատնա նէ՞
ճէվապ վէրէյիմ՝։
15 – Պէնի պարճնատա խալգ էտէն ատը
խալգ է՞թ մէտի մի ,
ու֊է պիզի բատհատա թ'էշքիլ էտէն պիր
տէյի՞ր մի ։
16 – Էկէր մուհմ֊ատճան տրգուսէտխյինի
ատնատն տիրիզ էթ'տիմ՝,
ու֊է տուր գարրընը կէտզէրինին պա֊
գատսվմատնատա սէպէպ օլըրմ՝ խա՛ ,
17 – Էկէր լօգ մատմը էսայրըզ եէ տիմ՝,
ու֊է ատնատն ևէթ իմ՝ եէ֊ւմ տի խա՛ ,
18 (Զերա սէպատվէթ իմսէն պէքտս մէր֊
գումէզ փէտէր կիսկի պէպէտիմ՝,
ու֊է ատնամէն պահրնատան պէրտս մէր֊
գումէզի հիմ֊այէ էյլէտիմ՝,)
19 – Էկէր հէլաք օլմագ իւզրէ պատ֊ւտ֊
նատնը էտվատպըզ ,
եախօտ ֆատգիրի էօրմ իւսիւզ կէօր֊
տիւմ՝ խա՛ ,
20 – Էկէր ատնէն պէրի պահատ խայր
տատ֊ա էմ՝ ատեմ ,
ու֊է գօյտընէյորըմ՛ն էտփաղըճնատան
բարնատնատը խա՛ ,
21 – Էկէր գսփատատա մա՛֊ավինէյէրիմ
օլսրդրընը կէօրմ՝էյէ ,
Նէյի իմ՝ ՝ատէյհինէ էլիսի գատսորտրմ
խա՛ ,
22 – Գօլըմ՝ ամատգատան տիւշնսիւն,
ու֊է պատգատ տիրտէքատէն գըրրյատն,
23 – Զերա Ավետ թ'ատրսֆընատան կէլէն
հէլաք պէնի գօրգատտրը խատ,
ու֊է ատնէն ճէնտրը ատպէպինատէն գատվ֊
վէթի իմ՝ գայիտատը,
24 – Էկէր իսմխոռիմ տրթի ատն իսգէրինէ
գօտրմ՝,
ու֊է խատա տրթի֊ատնատ՝ Ի՛թի իմ՝ատրմ՝ ֊ԻՆ
օ՛ն՝ տէտիմ՝ խա՛ ,
25 – Էկէր ատրվէթի իմ՝ին քէտրէթի ինատէն,
ու֊է էլիմ՝ գանիտէթի֊ պատ֊ւտրընատան
մէտրատր օլտրմ՝ խա՛ ,
26 – Ֆարրատտրգընատա կիսէնէչէ,
ու֊է բատչէնիսրէչ տէվր էթ'սխէյինատէ ա֊
յատ պատգատրմ՝ խա՛ ,
27 – ու֊է գատրիմ՝ կիսկի ատլատանըզ,
Ադգրմ՝ էլիմի էօֆատիս խա՛ ,
28 – Գատ տատխի հիւքմէ միւսթաֆահագ
պիր թ'էճաւուզ տըր.
Զերա Ավետ ը միւսթա՛տլը ինքատտր էթ֊
միշ օլատր խատմ՝։
29 – Էկէր պատնատ պատգզ էտէնէն հէ֊
ւտքընատան մէտրատր ,
Եախօտ ատնատ պէրտս խատպէթի էթ'սխէյի֊
տէ՝ չատմատն օլտրմ՝ խա՛ ,
30 – (Ատքըն ճանըտնատ պէտտատս՛տա էթ֊
մէքրէ֊
Տիւրմէ պիրէ կիսնատհ էթ'տիրմէտիմ՝,)
31 – Էկէր չատտրրըմ՛ն տատէմ՛էրի,
*Նէ զիմատն տանըն թ'ատ՛տմընատան տայ֊
մատտրգ՝, տատմ մէշէրէ խա՛ ,
32 (Պ՛տրթիզ խատրճատ կէ ճէնէմէգ խատ,
Նուշրգ՛ատ գատփատ՛ատ՛ն տաչատր խատմ՝,)
33 – Էկէր †Ադամ՛ըն ֊ենէ եֆէնէյէ կիսկի
՝խատատնրմէ տէպէր է էթ'տիմ՝,
ու֊է ճենտրմէտիս գայնէմատա կիսկէտմ՝
խա՛ ,
34 – Խատգրն չօգէրընատան գօրգատյրմ՝ ,
ու֊է գատսկիսէրէրին հագատրէթէ պէհնի
գօրգատթ֊ատնը ,
ու֊է ատ֊քրէմ՝ էտսկ՝ գատփատատան տը֊
շատրը չրգմ՛ատյրմ՝։
35 – Բիտ՛ շէքի պէհնի տրինկէչէն օլտ֊ա
տի. իշմի է չիմ՛ատ՝,
Գատտիր պատնատ ճէվատգ վէրէ խատ ,
ու֊է մրատտատ՛իմ՝ պիր թ'ատգրրը կատգտ
խատ ։
36 – Ատնը մ՛ուէթ֊ատգատ ամատզրմատա թ'ա֊
չէրը խատմ՝,
ու֊է թ'ատճ կիսկի քէնատիմէ պատգտատ խատմ՝
37 – Ատրսի՛տրրըմ՛ն տատյրատրը ատնա
ատօգյէր խատմ՝,
ու֊է բէ֊իսկէրտէն պիրի կիսկի ատնէն կա֊
տնրատա եատգտատշրը խատմ՝։
38 – Էկէր թ'ատրատրմ՝ ՝ատէչհյմէ ֆէր֊
ատատ էտէր ,
ու֊է ատնէն էվ֊էէքէրի պիրէկատ տագտատ
խատ խա՛ ,
39 – Էկէր ատնէն ՝՝ամահատուրնը պէտէչ֊
սիզ եէ տիմ՝,

---

*Ե֊էօտ՝ Ատնէն թ'ատ՛տմընատան տագմատ֊
մէզ տատմ՝ քի՛մ՝ կէտսի էրիր

†Ե֊էօտ՝ տատէմ՛էն

‡Ե֊էօտ՝ տարգատմ՝ պաս տըր քի

՝Խոյ. գատվէվէթ ինի

Digitized by Google

վէ ասհիպոլէրինին էօլմէլէրինէ աէպէտ օլսուն՝ խե,
40 – Պուղսուղ եէրինէ տոքքէն,
վէ տրփա եէրինէ տէլիճէ պիճաքնա։
Յոբքէն աէօպլէրի թէմամ՝ օլտու։

ՊԱՑ 32

Օ զէմանն պաս խուշ ասաէմ Յոբաս ճէվապ վէրմէքտէն ֆէրադզէնի էհմալէր, զիրա օ քէնտի նազարբնաս ասլի՛ խաս։ 2 – Պուհնուն իւզէրինէ Ա՛ստա՛ գապլիէսինաէն Բուդզը նղիուս խպնի Բադրաքիէլին զազատը ալէվէնաճ. Յոբ 'ալէյհինէ զազատը ալէվէնաճ, զիրա օ Ա՛ստա՛ զիյասէն զիյասէ քէնտաճինի հազգլը 'ասաս էյէտ։ 3 – վէ ասնըն խուշ ասամլ ասլը 'ալէյհինէ ասաճ զազատը ալէվէնաճ, զիրա ճէվապ պուղլասմաճգունուրը հալտէ՝ եհնէ Յոբը գապաս հալը չէգասրաղսաս։ 4 – վէ նղիուս Յոբքէն աէօպլէրինին խնի՛ճնէ պէքլէմի խասն, զիրա ասնէր քէնտաճինաէն խնի՛ճյասր խոյէր։ 5 – վէ նղիուս օլ խուշ ասէմինն ազզրնաս ճէվապ պուղլասմասդրդրնը կէօրսուքտո՝ զազատը ալէվէնէսի։ 6 – վէ Բուդզը նղիուս խպնի Բադրաքիէլ ճէվապ վէրիպ ասէաճ քի, Պէն կէնճ իմ՝, սիզ ասաճի հասյէդնէրդ, Պաս է՛ճլսէն չէքինասիմ՝ վէ պիլսիհյիմի սիպէ պէյսան էհմէհյէ գօրգաքմ՝։
7 – Ակսնէրէ սէդյէսինն,
վէ սէնէներին քէսուհմի հիքմէհի պէյսան էյէհնին՝ ասէսիմ՝.
8 – Ֆազգաճի ինսանտաս բուհ վար,
վէ Գաասիրին նէֆճաճ սանէրի սանիսյէշ լէ գէլսար։
9 – Հիքմէհի ասհիպի օլմազ՝ պէօյնքէրէ, վէ հազգը սանիսմազ խոհհյասլասրաս ֆաճաաս ասէյիլ սոքր.
10 – Պուհնուն իչիւն ասէսիմ՝ քի՝ Պէնի սինդնէ,
Պէն ասաճի պիլսիհյիմի պէյսան էաճյիմ՝։
11 – Ուչմ է սէօպլէրինիզէ խնհի իսլար էհմասիմ՝,
վէ սիզ քէնտաճնար ասաս չաղրամազտաս իքէն
Խազգաճ լսրդնէդզս գուլազ վէրսիմ՝։
12 – Սիպէ էյի տոքգազճի էհմասիմ՝,
վէ իչմի է իչինիզտէն Յոբը խաքհաճի էսէն,
վէ անքն սէօպլէրինէ ճէվապ վէրէն էօգ խոի։
13 – Հիքմէհի պաւլաղդ՝ սէճէմէհնէքզ իչինն,
Անաս ինսանն սէչիլ, սանճագ Ա՛լլահ զաալեպէ էասէր։
14 – Լաքին օ պէհնիմ՝ 'ալէյհիմաճ սէօպլէր իէրհի իպ էհմէճաի.
վէ պէն սիպին սէօպլէրնիզզէ սաճս ճէվապ վէրմէչէճիմ՝։
15 – Հայդյան գաալաղլար՝, սրքի ըզճէվապ վէրէմէսնլէր.
Ֆէլսամաս 'ասճիզ գաալաղլար։
16 – Պէքլէսիմ՝, լաքին սէդյէմէսաքլէր.
Անճագ ճէվապդրդրը գաամդյասրագ սասաբաղլար։
17 – Պէն սասխի հիսաէմ կէօրբ ճէվապ վէրէյիմ՝,
Պէն սասխի պիլսիհյիմի պէյսան էասէյիմ՝։
18 – Ջիրա սէօպլէրէլ ամէմլաս իմ՝.
Տէրաէիմաճ օլսան լսաՀ պէնի մէճաաբ էասէր։
19 – Ուչմ է սէբաճնիմ՝ սէյէմաղդչ չէքասդ կիպի,
վէ էրքի բդմագ իսդրէ օլսան նէնի քաաբդմդսր կիպի սոքր։
20 – Սէդյէյէյիմ՝ քի նէֆճաս ալսյդր՝,
Տաաճագդսրդմէ սէչէգ սոս ճէվապ վէրէյիմ՝։
21 – Ֆիմանէնին խաքի բդ'ալէմ էհմէհյէյիմ՝,
վէ սասէմ միճասհանէ էյդյէմհյէյիմ՝։
22 – Ջիրա միճասհանէ էհմէհյի պիլմէմ՝,
Նդնսր՝, Խալիգիմ պէնի չսպասագ գալասրդրը։

ՊԱՑ 33

Լաքին, էյ Յոբ, քէրեմ էհի՝, քէլսամդմբ անկդ,
վէ հէփ սէօպլէրիմէ գաալագ վէր։
2 – Ուչմ է չիմնի սադզդմբ սէչագմ՝,
Տիլիմ՝ սադզդմաս սէդյէմհյէ պաշլասու։
3 – Սէօպլէրիմ՝ գ'ասլիմին խաի իգասմէ-քհյէ օլսհագ.
վէ սասաճագլասրդմ՝ խասլասալ 'էլմ՝ սէդյէհյէճէք սոքր։
4 – Բուհ Ո՛ղլսհ պէնի խալգ էյլէճաի.
վէ Գաասիրին նէֆճաի պաճաս հայսաճի վէրսուն։
5 – Ուհկէր մնագիմ էաքբ խաէն, պաճաս ճէվապ վէր։
Հազգրդրսնդագ գաարշմաս սասաբ։

Digitized by Google

6 – Խշմէք պէն ատենին ատաքլըկին կիպէ Աստ՚ած եղբունէ օլայըմ՝.
Գէնաճամ ատաքի պօղազընդան խալդ ա-
լուճաղըմ՝.
7 – Խշմէ՛ հէյդեմ իմ՝ ատենք գօրգուբի-
մուդ՚ան՚ճաղ,
ու՚ է՝ ելիմ՝ ատանա ազդըրըզ վէրմէյէճէք
ատիր՝.
8 – Հաղիգաթէն գուլաղըմա ատզլէ-
ատին՝,
ու՚ է՝ քէլամլարընէն ատաքնի իչնիճաքիմ
էն՝,
9 – Պէն փուք իմ՝, 'խանանատան ապէրի իմ՝,
Պէն լէքէճիզ իմ՝, վէ պէնատ ճիւրիմ
հօգ ատըր՝.
10 – Իշմէ պատնա 'ատատուլէթի իչնէն պէ-
հանէ ատուլար՝,
Պէնէն քէնտինէ տիւշմէն 'ատատ էտէր՝.
11 – Ատաքլարըմըզ թօմրատզա վռա-
ղատր՝,
ու՚ է՝ թարիգլէրիմիզին ճիւմլէտինի կէօ-
զէտիր՝ գէտին՝.
12 – Իշմէ տանատ ճէվապ վէրթիմ՝ քէ՛,
Գուռ խուատատատա հաղգընի հօգ ատըր՝.
Ջիքրա Ալլահ ինանանտան ու՚զատմ՝ ատըր՝.
13 – Նիչինէն ատնըն իլէ միհնաթզա՚տա է-
տէտինի՝,
Ջիքրա քէնտի իչլէրինիզին հիչ պիրի ի-
չինէն ճէվապ վէրմէզ՝.
14 – Ջիքրա Ալլահ պիրի տէօլէր՝, ի՛բի
տէօլիր՝.
Լուտա տիգդաթի էթմէզ՝.
15 – Ի՛բի՚յատտա, կէճէ խալայլաթի՚ընատա
Աստ՚ամլէր իւքէրինէ ազդըր ուդգատ պատա-
տըղընատա՝,
ենթագատա ատյատատըգլարընատա՝,
16 – Ո՛ զամանն ատատ՚ամլէրինն գուլլաղա-
ըրնըր տէյտը՝,
ու՚ է՝ թէբդիլէրլէրինի միհրդլէր՝.
17 – Թատ՚ քի ինատնըր տէօխ՚ա իչտէն
ատէօտէրէ՝,
ու՚ է՝ տատ՚ամտէն քիպրի տէֆ՚ էյլէյէ՝.
18 – Անըն ճանըրնր գատպրատտն՝,
ու՚ է՝ հայտիճընը գէտըճէ՛ն հէլտք օլմտգ-
ատտն հրթիգ էտէր՝.
19 – ու՚ է՝ տտախի հատի տզդնատա տադրդ,յլէ՝,
ու՚ է՝ ճիւմլէ քէ՛միլլէրի չիտտէթլի կ-
լէ՛նի՛ թէ՛տիտ օլատնատը՝.
20 – ու՚ է՝ կէօդիլ էքսիքտէ՛ն՝,
Հէմ ճանը նէ՛ֆնս թատ՚տմտտն նէ՛ֆ-
բէթի էտէր՝.
21 – Նիչի՛ն էրիլիպ կէօրիւնմէդ օլատր՝,

*Նախօք՝ Աստ՚ամլէրէ

ու՚ է՝ կէօրիւնմէդիէն քէմիքլէրի գսհնը
օլատր՝.
22 – Ճանը գատպրատ՝,
ու՚ է՝ հայտիճը հէլտքտա հտգլտշդրը՝.
23 – Էկէր ատատ՚ամէ խոճ թատ՚ամլէ՛նի՛ պէ-
յտան էճմէք իւգրէ՝,
Ենտնընատա թ՚ա՛ վատատիւթի էտւն պէհնտմ
պիր միւտատէ՚լ օլատ՝,
24 – Ո՛ զամանն ատատ միրհատատէթի էտէ-
րէք ատէյէճէք քի՛՝,
Անը գատպրատ էնմէքտէ՛ն գատրիտ՝ր՝,
Պէն քէ՛ճատթէ՛թի պատ՚ատրմ՝.
25 – Անըն էթի՛ չօճատգ կ՛ինինատէն թատ՚-
պէ՛ օլատճաղ՝,
Կէնճէ՛լէք կիտ՚ատ՚ատրինէ ատէօնէ՛ճէք ատիր՝.
26 – Ալատհա նհ՚յտդ էտէ՛ճէք՝, ո տատտ-
թի ատնատէն բատզի օլատճաղ ատըր՝.
Ատահդը ատիտատրընը ատվ՚ինճէ՛ կէօ-
բէ՛ճէք՝.
Ջիքրա ինատնատա տատ՚ատ՚ընա կէօրէ 'իվատզ
վէրէ՛ճէք տտիր՝.
27 – *Ատէ՛տիլէրէ նատպատր գրլատր՝, վէ պէ-
բէ՛՝ Պէհնատհ իշլէտտիմ՝,
ու՚ է՝ հատգդը իտպ՚տ՚ատ էշլէտտիմ՝,
ու՚ է՝ պատնա գնո՛ընտ էճմ՚էտտի՛՝ ատէրատ՝,
28 – Անըն ճատնընը գատպրատ էնմէքտէն
գուռ՚թ՚ատրըր՝,
ու՚ է՝ ատնըն հայտիճը նատ՚ատ կէօրիւր՚՝,
29 – Իշմէ պատ շէշլէրինն ճիւմլէտինի՛
Ալատհ տատտմէ՛ քի՛ տէ՛ֆ՚տ՚ատ նատ-
գատր՝,
30 – Թատ՚ քի հայտիճատտ օլատնլատրընը
նատ՚ատ՚յլէ տիւնէ՚վէ՛ր օլմտգը
իչինէ՛՝
Անըն ճատնընը գատպրատտն տէօնտէրէ՝.
31 – Էյ ցատ, տիգգաթի էտիպ պէհնի
տտինէ՛՝.
Սիւքքիթի էյլէ՝, պէհ տէօյլէյէ՛յիմ՝.
32 – Էկէր տէօյլէյէճէյինն վէր՚ խէ՝,
պատնատ ճէվապ վէր՝.
Սէօյլէ՝, գիրատ տէհնի հատգդը չըգատրմա-
դատ տատգատմ՝ վատ տըր՝.
33 – Ցօգ խէ՝, տէհնի տտինէ՛՝,
Սիւքքիթի էյլէ՝, վէ տատնա հիքմէթի
թատ՚լիմ՝ էտէյէմ՝.

*Նախօք՝ Աստ՚ամլէրէ թէբէհհիմ էտ-
տէճէք՝, վէ՝ Պէհնատհ իշլէտտիմ՝,
ու՚ է՝ հատգդը իտպ՚տ՚ատ էշլէտտիմ՝.
ու՚ է՝ պատնատ մնո՛գատգէ՛լէ՝ օլմտտտը՝.
28 ճատնընմը գատպրատ էնմէքտէն գատ՚ք-
թ՚ատրատը՝,
Գրի հայտիճըմ՝ նատ՚ատ կէօրէ՝ տտէյէ-
ճէք տտիր՝

Digitized by Google

ՊԱՊ 34

Վ է Եզիսւս ճէվսպքնա սեվամ է-
սեերէք սեսի քի,
2 – Էյ հիքմէթ սասհիպլերի, քէլամը-
մը սինկէլինիզ,
Էյ 'սլիմներ, պահա գուլսագ վէրթ-
նիզ։
3 – Զիրա սհմազ թա'սմըն թասորնը
սլսըղը կիպի,
Գուլագ սասի սեօղլերի խմիհնան է-
սեր։
4 – Քէնահմիզ խլիւն հագգը ինիթ-
խասագ էսեվիմ,
Վ է էյի նէ օլսըղնը սրսամըզսա պի-
լէվիմ։
5 – Զիրա Յոբ՝ Պէն սալիհ խմ,
Լագքին Ալսահ հագգըմը խոյնագ
էթսի։
6 – Հագգըմ խուսուսնահա եսալան
սեղլէկէլիմ մի,
Գասագսահմըմ եօգ ինքն եսրսամ սեր-
մահնաղը սրը՝ սեսի։
7 – Հմ'նէը սասեմ վար սրը քի,
Յոբ մհսիլնա խոյհվագսը սոս կիպի ի-
չէը։
8 – Վ է ֆրագ իշկէյհնէր իլէ րեֆա-
գսոյ էսեր,
Վ է չէրիրէր իլէ պէրսագէր կէվէր։
9 – Զիրա՝ Ալսահա մնագպագ օլմնագ-
սահն
Ասեմ ֆա'իսե եօգ սրը՝ սեսի։
10 – Էյ 'սագիլէր, պու եճլսէն պէհնի
սոյկէլինիզ.
Հա՞շա քի Ալսահսա չէրը պուլսահա,
Վ է Գասոյսան հագգսըղագ օլա.
11 – Զիսնքի սասեմ 'սոյկնէ կէօրե
վէրիր,
Վ է հեր քեսե ֆարիգնէ կէօրե պուլ-
սահըր։
12 – Ֆիլհագգե Ալսահ քէօֆիսլհա-
քէթմէզ,
Վ է Գասոյր հագգը իպթալ էյլէ-
մէզ։
13 – Եէրի սահա քիմ ի'էսլիմ էթմիշ,
Վ է պիլմիհն սոհեհասլը քիմ ֆահա-
զիմ էյլէմիշ սոյր։
14 – Իկէը *մնէրսահ էսերսե՝,
Ինահըն բահհրնը վէ նէֆէսնին հահքնա
ճէմ' էսէր։
15 – Ճիսմէն պէշէր պիրլիգահ էօլհր,

*Իպր. գասլկնին սոհրն իսզէրնէ գօրսահ

Վ է սահեմ ֆ'օֆրահգահ սեճահնէր։
16 – Էկէր ֆէհմնէ վահր իսե, պահնոհ
սոյկնէ,
Ֆէհսմնէյնէն սեսոյնե գահսլագ վէր։
17 – Հագգահ պահզղ էսեն հիսքիհ-
մէթի ինճահ էսե պիլմիր մի.
Հագգ վէ էքզէր օլսոյնը հագգահզղ չը-
գահրահ պիլմիր մի սոյն.
18 – *Օ՛լ քի մէլհյէ՝ նահրահնագզղն,
Վ է էշրահֆահ՝ ՇԷրիր սոյնիզ՝ սոէր։
19 – Օ՛լ քի բէ'իլէրնին խահֆ ըրնահ րի'ա-
յէնի էթմէզ,
Վ է զէնկինէ ֆահգահրահսան պիյահսե
ի'նի խահրահ էթմէզ։
Զիրա ճհսմլէսի քէնահ էյնոյն իշկի
սոէր։
20 – Անահրզղն էօլէճէքլէր,
Վ է կէճէ նահրըգնահսա խահզղ վէհվէհլէ-
յէ սոհրշիսագ զո'իլ օլսոէր։
Վ է շէճա'սահ սահհիպլերի, և սոգուհն-
մնագըզղն, սեֆ՝ օլսոէր։
21 – Զիրա Անէն կէօզլերի ինահնըն
եօլհրը իսզէրինահ սոէր,
Վ է անըն սահրմնահրըզնա ճհսմլէսնին-
կէօրհսէր։
22 – Նէ զոէյնէթ, նէ եօլհսմ կէօլկէ-
սի վահր,
Ֆի սահահ ֆրագ իշկէյհնէր կիպկնէ
պիրկէր։
23 – Զիրա Ալսահ՝ քէնահ հահզղահրդնահ
ինահնըզնա մահհաքէմէյ կէզլէսնե
իչհսե՝
Անահ չգահ գէմնահ սոհգագսի էթմէզ։
24 – Պէյհսքէրէր թէֆիթհ օլսահնա-
մահզղ սահրէմահ գէրսոր,
Վ է հէրկէրնինէ պահչագհսրըզնը նահսագ
էսէր։
25 – Զիրա սահկէրին իշկէրնինի պիրկր,
Վ է կէճկէյհնին սահկէրի սոյի իահմ էհմ-
մէսկյէ եգիրհրէր։
26 – Շէրիր օլսոգհսրը իշհսե
'Ոահմահզղնն նահզահրկեահհնահսան սահկէրի
վահրահր։
27 – Զիհնքի սահա իքհա'սհտահն սահմ-
սորհսոր,
Վ է ահրզն թահրիհգկէրնինին հիչ պիրնինէ
ֆէհմ էթմէսոհրկէր։
28 – Շէհյյէ քի ֆագիրին ֆէրհահսըզնը
սահզն հահզահրզնահ հէհիշհսոր-
սոհրկէր,

*Եահօ՛ Մէկիկ՝ եահրահմագ սզնի,
Վ է էշրահֆահ՝ Շէրիր սինիզ՝ սոէնի-
լի՛ր սի

Digitized by Google

0 առաքի պիչաքէլէրին ֆիզանընըզ խշ-
մար ։
29 – Օ՝ աստչիշ եհսանո էյլէմէյի համը-
ռէ ,
ֆիմ՝ իսկի իրսալ վէրէ պիլիր ։
Պիր միլլէթ 'ալէյհինէ օլսաւն, պիր ա-
ռամ՝ 'ալէյհինէ օլսաւն ,
Նիւզիւնիւ ակէթը էռէբռէ , քիմ՝ ռանը
կէօրէ պիլիր ։
30 – Ֆի միւնաֆիզզ ռաեմ՝ հիւ-քմ՝ էթ-
մէյէ ,
վէ զաւմու ռուզզագ օլմայա ։
31 – Զիրա Ալլահ պէզիլէ իզթռար էթ-
մէյէ կէրէկ ռիր ։
ձէվ- չէքռիմ՝, ռրթ ըզ քէօթիւլիւք
էմ մէմ՝ ։
32 – Պիւլէ՛միյիմի սէն պաձա թա՛լիմ՝
էյլէ ։
Հագգռընըզդը իշլէռիմ՝ խռ , պաւնռան
պէզիլէ իշլէմէմ՝։
33 – Սէնին կէօռլիՙնէ կէօրէ մի միւ-
քաֆֆիմ՝ էռէճէք ռիր , քի
բէռաս էռէբռին ։
Զիրա պէն ռէյիլ , ան ինմի իխռազ էթ-
մէլիռին ։
Իմռի ռէն պիլռիյիզիզ աէզիլէ ։
34 – 'Ագիլլէր վէ պէնի ռինիչէյէն հիք-
մէթմ՝ ռռհիպի
Պէնիմ՝ իլէ ռէյէճէք քի ,
35 – Ցռբ ճահիլռանէ աէզիլէռի ,
վէ ռանըն ռէօզիլէրի 'ազիլռանէ ռէյիլ
ռիր ։
36 – Պէն Ցռբդըն նիհայէթէ գաւռաւր
իմ էճրիպէ օլռնմնռանըզը ռրզաւ
էռէբիմ՝.
Զիրա քէօթի իւ ռաեմիլէր կիպի ճէվռագ
վէրռի ։
37 – Զիւնքի կիւռնաՀրնռա 'իռանա 'իլռա-
վէ էռէր .
վէ ռրռմիզզագռա էլ չբրփիլ՝
Ալլահ 'ռլէյհինէ աէօզիլբինի չօզռլ-
ռըր ։

ՓԱՓ 35

Վէ Եզիռւա ճէվռագըռա ռէվռամ՝ է-
ռէրէք ռէռի քի ,
2 – Պէն Ալլահռան զիյռաէ Հագգիլ
իմ՝ ռէռհյինի ռօզրօ՛ մը 'ռռռա
էռէբռին ։
3 – Զիրա ռէռին քի՝ Պռնա նէ՞ ֆռ՛իւ-
ռէ օլռւր ։
Վէ կիւռնաՀրմիզ հռռըլ օլռնռան զիյռա-
ռէ նէ՞ մէնֆռ'ռէթ ըմ՝ օլռւր ։
4 – Սռնռա , վէ ռէնին իլէ պէրռաթէք
ռռօմ լռրըՀռա ճէվռագ վէրէ-
րիմ՝։
5 – Ռէմիյռա պռագըռ ռանը կէօր ։
Պռւռւթ լռրռա ռիզռռմ էյլէ , քի ռռն-
լէր ռէնռէն հիւքռէք ռիր ։
6 – Նկէր կիւնռահ իշլէրռէն , Ռռնըռ 'ռ-
լէյհինէ նէ՞ էթմէյէ օլռւր-
ռըռ ։
Վէ էկէր 'իռռռնլռրըռնը չօզռլռրը է-
ռէն , Ռռա նէ՞ էթմէյէ օլռւր-
ռըռ ։
7 – Նկէր ռռյիհ օլռռն , Ռռա նէ՞ վէր-
մէյէ օլռռրռըն ։
Եռռհռա ռէնին էլինռէն նէ՞ ռռլրը ։
8 – Ֆէօթռ իւլիւյիւն քէնռռին կիպի պիր
ռռռէմէ փօ՛ռռռռ ,
Վէ ռռլռհրզի ռռռէմ՝ օպլըռնա ֆռ՛էփ
էռէբ ։
9 – Զռւլմիրն չօգլրզըռռան ֆէրեռա է-
ռէրլէր ,
Վէ ճէպպռրլռրրն պռագռւլռրրնըզն զը-
ռրընռռան ֆիլռռն էռէրլէր ։
10 – Պէնի խռլգ էռէն ,
Վէ կէճէլյինի թէբէննիւմ՝ էթռաք-
ըէն ,
11 – Վէ պիպլ զէմիհնի վռհշի հռռ-
վռռնռրըռռան 'ռզբռռը ,
Վէ հռռվռ գռռշռրրնռռան ռիրռռէթիզ
գրռռն Ռլլահ'նէ՞ բռռ ռռքր՝ ռռճ-
մէկզէր ։
12 – Օրռռռռ ֆռռրգռռրրն քիռրիզ ռէ-
պէպինռէն ֆէրեռռա էռէրլէր.
Լռքին Օ իսկ իճռռռիզ էթմէզ ։
13 – Ցհիչռգիզ Ռլլահ պռռի բռռռռը
ռռիզէմէզ ,
Վէ Գռռռիր ռռռռ պռագռռռզ ։
14 – Հէր նէ զռռռռ՝ Ռռը կէօրռէմ՞
ռէր իռէն ռէ ,
Հիւքմ՞ ռռնրն էռռնշռռռռ ռռրը .
Ռէն ռռռռ ռնռնիզ ռռրը օլ ։
15 – Վէ ռնռռռռմ՝ քի չիմռռի զռռռռ-
պռնրն իռռռպէթի պիր շէյ ռէէ-
յիզ ռիր ,
Վէ 'իռռռնը չէռռռէն թէֆիթէշ էթ-
մէմիշ ռիր ,
16 – Ցռբ ռռզրնը պիհռռռռ էէրէ
ռռչռը,
Վէ ճռհիլռռռէ աէօզէրր չօզռլթռը ։

ՓԱՓ 36

Վէ Եզիռռ ռէվռամ՝ էռիռզ ռէ-
ռի քի ,

Digitized by Google

2 – Զանոնք պիտի սաղ թե՛ համմիւռ էյլէ,
ալ է Ալլահ իյնուն ատկն սեղկերնէն ճէկը
չէյլէը վար խոխլինէն առնոս
կեսսիե էրէյիմ,
3 – 'Ինմիմի ուզագասան կէթի քրէ-
ճէյիմ',
ալ է խոսիդմինն 'առասլէթինէն թա-
սդիգ էսճ ճէյիմ'։
4 – Հաղիգսի՛ն սեօղերիմ եասլան
առէյիլ սիր,
'Ինմի քեամիլ օլսուն անոնն եանընատա
սուբ'։
5 – Ինչի՛ Ալլահ էքպերը սիր, վե քիմ-
սեյի խոր կեօրմէզ.
'Ինմ դուվվէթիյլէ էքպերը սիր։
6 – Շէրիրին առղ պուտմազ,
ալ է պիչաղներէրին հապգըճը
էսեր։
7 – Սայիներտեն եիւզ չէվիրմէզ,
ալ է անդերի մէյիքերը իւչ պէյսապեր
թաքթաքա իւչէրեչեա օյմ ուբ-
առաբ,
ալ է թէրֆի' օյուռնարլար։
8 – ալ է էկեր զէնճիրպէնտա օյուռպ,
Մեշղագաթի պաղլարը,յէ թաւթա-
լարըսար խոե,
9 – Ո զէմանն անդերէ իչէրիննէ,
ալ է 'խանանդարը նէ գառսար պէզիւք
օյտաղընը պէյտան էսեր։
10 – ալ է անդերին գառնագլարընը թէ-
սիպէ ատչար,
ալ է քէօթիւիւքտէն սեօնմէդերինէ
էմբ էսեր։
11 – Էկեր տիղիէյիդ Անա խըտմէթ է-
սերդերտա,
Նիհանդերինի խայր, վե սեհնէդերինի նի'-
մէթէ կեչիրիրդեր։
12 – ալ է էկեր տիղիէմզերտա, գըլըճ-
ատան կեչէճէքդեր,
ալ է ճէհաննեմ էօչէճէքդեր սիր։
13 – Լաքին գաղոի ֆատիհա օլանդար
դաղոպ թաֆիսրսար։
Ո անդերի պաղլատըղընտա՝ անու ֆէը-
հատա էյմէդիզդեր։
14 – Անդեր կէնճդիւքտե էօչէճէքդեր,
ալ է 'էօմրդերի ֆատճիրդեր ապատընտա
պ՛իլ օլար։
15 – Պիչաղներէյի մէշղագթը վա-
գաբ ըտնատ խելատ էսեր,
ալ է մնազայագա վագըճնատա գառլագ-
լարընը աչար։
16 – Անդի ատեխի մնազայագատան
Ֆարըղդը օյմնդան կէնիշ եէրէ նագդ
էսեր խոի,
ալ է ասֆըռդէա գօնագլան չէյ հազդ իւչ
տօղու օյուռ խոի։
17 – Ինկեր ուէն չէրիբրին ատ'վասըն իւչ
թի իպտիմ էսեր իսկն,
Տա'վա վէ հիւքմէ թաւթալագ-
պըն։
18 – Զիրա գազագ վար, օլմնդան քի
անդի վագնատա գալմըբրա։
Ո պէմանն չօգ ֆիսիխ անդի դաբրթա-
բատմազ։
19 – Ո անդին աերվէյի ինչ ի'թիպար է-
սե՞բ սի։
Ալի ատնատ վէ էմվալըն խազինէյերինէ
պագմազմազ։
20 – Գամմըսրըն քէնատ եէրէյերինատէն
գառսըբրըսճագլարը կէ ճէյէ
իչյի խյագ չէքմէ։
21 – Սագբն, ֆըռգա մէղղ էյի մէ։
Զիհէնքի անդ պատնատ մէշագթամ ա թէը-
ճիհ էյի տին։
22 – Ինչի՛ Ալլահ քէնատ գառսրէ-
թի խյէ միհթա՛ագ սրը։
Անդն կեպգ թա՛ղիմ էսէն քիմ
սիր։
23 – Անատ թառիղինի քիմ թա՛ղնէն
էյի տի։
ալ է ատոս՝ Հագգ գաբզագբ էյի տին՝ քիմ
սեչէ պիղիր։
24 – Ասեմլէրին 'միւչտհէսե էյի տիքը-
լէրի իչէրինէ թա՛զիմ էյի մէղղ
ատնուէյի տին։
25 – Հէր տասէմ անդերի կէօրիւբ։
Հէր քէս ուզագասան նազդար է-
սեր։
26 – Ինչի՛ Ալլահ 'սագիմ սիր, վե պիղ
սեբգ էսեմէյիղ։
Սէնէկերինին 'առեսոի թէֆիթ իշ օյու-
նատմազ։
27 – Զիրա սուլարընը տատմիլարընը
ճէզգ էսեր։
Անդէր անդն պուխարընտան եաղմուբ
տէգգերէբէր,
28 – Բի պուլութլար անդ սասմիս-
սըբր,
Ասեմնէբ իւզերինէ քէօրէճէ ագբ-
սրբ։
29 – Լաքին պիբ քիմսէ պուլութլա-
րընն եայըլմասընընը,
ալ է խայսէհինին կիւրէնէմսինի անկա-
յա պիլիբ սի։
30 – Ինչի՛ անդն իւզերինէ նուբուռնը
եայար։

---

*ենթ՝ թ եղմիր

Digitized by Google

վէ սէբեանքն սէբին հերելերինի էօբթէր։
31 – Ջիրա պուռնլարըն վասրթասրլէ գավմնարը հիւքմ՝ էտէր,
վէ ռնէրէ քէսրեթի խազրե բզգզ վերբր։
32 – Ավասճլարբլէ չիմնէչի էօրթէր,
վէ դերէչէ վասրասճաղընը՝ էմր էտէր։
33 – Կիւրհլթի խասիւ *սանըն հագգընատ խապէր վէրիր՝,
†ծըգագ խլիւն զազագ հբթիզ օլուռնմբշ ասբր՝։

ՊԱՊ 37

Պաւռնուռն խլիւն գավղիմ՝ լերզան օլուր,
վէ եերինատէն հարէքէթի էտէր։
2 – Անբն սէտասրընը կիւրհլէմէնիչ,
վէ ազգընատան չբգան սէտի տիգգասթլէ տիրնլէչինիզ։
3 – Անբ պիւթիւն սէմիս ալթընաս,
վէ չիմնէչինի զէմինին միւնիթ էհսասընա գատասր կէռնաէրբր։
4 – 'Ագասրինճէ պէղրիւք պիր սէս չբգասր,
'Ազասէմի ինին սէտասրլէ կիւրլէր,
Սէտասր իչլոսրլինճէ՝ սնլէրբի կերի թիւթմազ։
5 – Ավասհ քէնտի սէտասրլէ 'սճիզ սուրէթէ սէ կիւրլէր։
Տերք էսէմէսրլիմիզ՝ 'սպիմ՝ չէյլեր էսրփասր։
6 – Ջիրա գասրա վէ չիսասէճլի էասղմուրա,
վէ գուվվէթլի սասղանագլասրընա եէր իւզէրինէ էնմէլերինի էմր էսէր։
7 – Խալգ էլլէսրլբ հիւմնէ նասրէն ֆէհմ՝ էթի մէլերի խլիւն
Հեր սասէմին էլինի Աիշանն չէքթէր՝։
8 – Վ.ուհուշ քէնտի էսրի ագլասրընա կիրեքլեր,
վէ ինղերինաէ գասլերլասր։
9 – Հէնագասան գասրերդա՝
վէ շիմնասան ասղուգ կէլիր։
10 – Ավասհըն նէֆխիլէ պուզ օլուր,

*Ե–Խօ՝ ասւ–շլէն 'սուէյհինէ
†Ե–Խօ՝ քէնտի ասօվընը անաս պէյասն էտէր
‡Ե–Խօ՝ Սիւրիս ասոխի հօգասրը չբգան պասլսրի խլիւն . . .
'Իդր. մնհրլէր

վէ սուլասրըն կէնթլիկի ասղլասչբր՝։
11 – Ադբգ հավա ասիւմանը ասէֆ՝ էսէր,
վէ ֆուռսա պուլսւթը ասաղրասրբր։
12 – Եեր եիւգնասաէ անբն հեֆ եմրլէբինի իչրա խլիւն,
Անբն թէսսալոնիկլի աէօճիւզ ասօլսղբրլասր։
13 – Անէրբի կերբէք թէ՛ոխղ խլիւն վէ կերբէք ոիւսրբը խլիւն,
վէ կերբէք 'ինաչէթի խլիւն օլասւն, կէխ իրիր։
14 – Էյ 8ոբ, պուռնաւ ոիղլէ,
Տուրուզ Ավասհբն 'սճիզ խղլերինի ոիւչիւն։
15 – Ավասհբն պուռնլասրը ֆասբլ թէերթ իզ էճոիչինի,
վէ պուլսւթ ընասան չիմնէչը փասրլասթասրղընը պիլիր մի սին։
16 – Պուլսւթլասրըն մնվզվէնէսինի,
վէ 'Ալիմ ի մնվթիւսգբն 'սճիզ խղլերինի պիլիր մի սին։
17 – Եէր լօսոս բիւգիեասրբլէ բասհմիլասռնասղրընատ,
Սէնին էլգիսէն ֆասբլ ընբնասղրընը պիլիր մի սին։
18 – Տեգաւռ սլյնէ կիսի միւհքեմ՝ ասմասվսթը
Անբն իլէ պէրասյէր մի եասյասրն։
19 – Ան՝ն նէ ասէյէճէչիմիզի պիզէ պիլասրիր .
Ջուլմի ասգասլինասէն ֆօզ թերթ իզ էսէմէյօրբզ։
20 – Պէն սէղյէճէչիմ՝ Ան՝ա ֆասգլ օլասւնա՞ճաՀ գ մբ.
Լ՝կէր պիր քիմսէ սէղյէրսէ, մնվթասլասա եուսասւլասճաՀ ասբր։
21 – Շիմնի խսէ, *կէգաւռ փասրլասյան ֆուռսա պասգասմազլասր՝.
Իւսգկեասր էսիպ՝ ոնը թէմիզլէր։
22 – Շիմնէ ճանիսգինասէն ալթասւն կնդ ֆասբ կէնիր .
Ավասհըն 'ինասյինասէ հէյասէթլի ճէլսղ վասր ասբր։
23 – Փասսիր ասիր, Անբ սէրբք էսէմէ՛յիզ՝
Փասվվէթ վէ հասգ վէ քւմսղ բ 'ասասյէմի ճիհէթի խլիւ 'սազիմ ասիր։
Ֆիմեյե †զասսր էթմէզ՝։

*Ե–Խօ՝ պուլսւթլասրբ իչինասէ փասրլասյան ֆուռսա կէօբէմէզլէր
†Ե–Խօ՝ ՀԷվասղ վէբմէզ

Digitized by Google

24 – Պա՛ս է՛ճլաէն ատեմլէր ան՛ունէն գօրագրելոր.
Դալկէն հիքմէթլի օլա՛նլարը հին պիրինե բի՛ալէթ էթ՛մէզ։

ՊԱՂ 38

Օ զէ՛ման ԲԱՊՊ գաղըր ղատան Յուսա ճէվապ վէրիպ ատ՛ի քի,
2 – Պա՛ս ճանհիլանէ ո՛ղլերլէ թէ՛սպիրի գա՛ղանլըղա տի՛ման քի՛մ ո՛լոր։
3 – Շիմա՛լի պէլինի մէրատանէ գա՛ւշաթ, պէն ան՛ուս սի՛ւ՛ալ էտէ՛յիմ, անէն ատ՛ալի պա՛նաս *ճէվապ վէր՛։
4 – Պէն զէ՛մանի թէ՛սիս էթ՛մէկիյմո՛ն ան՛էն նէ՛ր՛սէտ խոսէն.
Էդէր ֆէհ՛միդ վա՛ր խա՛ս, խապէր վէր։
5 – Անո՛ւն էօյլի՛ւէրինի քի՛մ թա՛ռնէն էթ՛տի, պիլի՛ր խա՛ռն, ո՛ւօյլ,
Եա՛խօտ ան՛ուն իւզէրինէ խէյթի քի՛մ չէքտի՛։
6 – Գա՛ռնէյէրի նէ՛ իւզէրինէ հէրլէկ-տո՛ւրիլմի՛ւ տի՛ր,
Եա՛խօտ ան՛ուն քէօշէ թա՛ղլընը քի՛մ գօտո՛ւռ։
7 – Օ՛լ վագրէի քի ատ՛ալա՛հ հերլաբզի՛ւտրը պիրիլիքտէ թէրէննի՛ւմ էթ՛տի՛լէր,
Ո՛լէ ճիւմլէ Ա՛լլահ օղռ՛ւլլտրը կիւ՛ղ-պանը չէ՛քտիլէր։
8 – Տէ՛նիզ բա՛հմանան ճօշղրտագ չըգտ՛ղընտա՛ն,
Ան՛ը գ՛ափռ՛ւլտրէ քի՛մ գ՛ափ՛ատը։
9 – Օ զէ՛մանի քի պէն ան՛ուս էավ՛ատ իչի՛ւն ռօւլտ՛ուխ՛ը,
Ո՛լէ գ՛ուհ՛ատագ իչի՛ւն տի՛ւմ՛ան՛ը գօտո՛ւմ՝,
10 – Գ՛ուհ՛ան՛ըմ՛ը ան՛ուն իւզէրինէ գօտո՛ւմ՝,
Ո՛լէ ան՛ուս գ՛ափռ՛ւլտր իւ՛ղ տի՛ւրկի՛ւլէր թ՛ագտո՛ւմ՝.
11 – Ո՛լ՝ Պա՛ռոյս գ՛ուտտո՛ւր կէ՛լէ ճէ՛ք-տի՛ւն վէ՛ թէ՛ճավո՛ւզ էթ՛մէ՛կէ-ճէ՛քտի՛ւն,
Ո՛լէ տտ՛ուղտ՛ուրընէ՛ ղո՛ւրթո՛ւրտու պտ՛ուրտտ՛ուս հա՛ռտո՛ւտ պտ՛ուլտ՛ճ՛ադտ՛ուրը՝ տ՛ուտ՛ուտ՛մ՝։
12 – Մ՛ի՛ւտտէթ ի՛՝էմ՛իւ՛ն՛ի՛ւմ՛ի՛ւ տտ՛ապ՛ահ՛ատ ա՛ղ՛ո՛՝ն մ՛ի՛ւ է՛մ՛ի՛ւ էթ՛տի՛ւն,
Ա՛է՛հ՛է՛րէ՛ մ՛ի՛ւտ՛ի՛ւլ՛ընը ա՛ղ՛ո՛՝ն մ՛ի՛ւ կէ՛տ՛ի՛ւթ՛է՛ր-տի՛ւն.

*՝Ի՛ուդ. պիլտիր

13 – Թ՛ա՛ք քի՛ հէրկի՛ւն ա՛ճ՛ի՛ւտրընը թ՛ա՛ք-թ՛ա՛տ,
Ո՛լէ չէ՛րի՛ւլէր ան՛ըն իչի՛ւնէն ա՛ի՛լ՛քի՛լէ։
14 – Զ՛ա՛ղ՛՝ իւզէրինէ մ՛ի՛ւհ՛ր պտ՛ուտ՛ղ՛ի՛ւմ՛ընէ պտ՛ուլ՛ղ՛ընտ կ՛ի՛ւպ՛ի՛ւ հէ՛յ՛էթ ա՛ւ՛ղ՛ըր՝,
Ո՛լէ հ՛ա՛ր չէ՛յ ղ՛ի՛ւպտա՛ա կ՛ի՛ւպ՛ի՛ւ վ՛ի՛ւ՛ն՛է՛ր կէ՛ա-թ՛ի՛ւ էր՛ի՛ւ՛ր՝։
15 – Լ՛ա՛ւքընն չէ՛ր՛ի՛ւլէ՛ր՛ի՛ւն դ՛ա՛ւ՛ռ՛ա՛ւ քէ՛ն՛ա՛ճ-լէ՛ր՛ի՛ւն՛ի՛ւ՛ն տ՛ա՛ւ՛ղ՛ընը՝,
Ո՛լէ մ՛ի՛ւղ՛ռ՛ա՛ւ պտ՛ուղ՛ռ՛ա՛ւ գ՛ը՛ր՛ի՛ւ՛ղ՛ը՝։
16 – Տէ՛ն՛ի՛ւպ՛ի՛ւն մ՛է՛ն՛ի՛ւպտա՛ղ՛ի՛ւ՛ղ՛ընտա՛ վ՛ի՛ւռ՛ի՛ւ՛ղ՛ը՝ն մ՛ի՛ւ,
Տ՛է՛ր՛ի՛ւա՛ն՛ը՝ն տ՛ա՛ւ՛ր՛ի՛ւն հ՛է՛ր՛ի՛ւ՛ղ՛ի՛ւ՛ն՛է՛ր՛ի՛ւն կ՛է՛ղ՛ի՛ւ՛ղ՛ը՝ն մ՛ի՛ւ։
17 – Է՛օ՛ի՛ւ՛ի՛ւմ՛ գ՛ափ՛ռ՛ա՛ւ՛ղ՛ի՛ւ՛ղ՛ընը ա՛ա՛ղ՛ա՛ա ա՛ւ՛չ՛ի՛ւ՛ղ՛ը՝ն մ՛ի՛ւ,
Ո՛լէ է՛օ՛ի՛ւ՛ի՛ւմ՛ կ՛է՛օ՛ի՛ւկ՛է՛ն՛ի՛ւն գ՛ափ՛ռ՛ա՛ւ՛ղ՛ի՛ւ՛ղ՛ընը՝ կ՛է՛օ՛ռ՛ա՛ւ՛ի՛ւ՛ղ՛ը՝ մ՛ի՛։
18 – Զ՛է՛մ՛ի՛ւն՛ի՛ւն կ՛ի՛ւն՛ի՛ւն տ՛ի՛ւ՛ր՛ը՝ է՛ղ՛ի՛ւ՛ղ՛ճ՛ի՛ւ՛ն՛ մ՛ի՛ւ.
Ր՛ի՛ւռ՛ա՛ֆ՛ֆ՛է՛ա՛ մ՛ի՛ւն՛՝ի՛ւ՛ղ՛ի՛ւ՛մ՛ի՛ւ՛ղ՛ խա՛ս, ա՛է՛ղ՛ի՛ւ՛ղ՝։
19 – Ն՛ա՛ւ՛ռ՛ա՛ւն մ՛է՛ք՛է՛ն՛ի՛ւ՛ն կ՛ի՛ւ՛ն՛է՛ն ե՛օ՛ղ՛ նէ՛՝ր՛է՛ա՛տ,
Ո՛լէ զ՛ո՛ւ՛ղ՛մ՛է՛ք՛ի՛ւն մ՛է՛ք՛է՛ա՛ն՛ը՝ գ՛ա՛ն՛ա՛ա՛՝ տ՛ի՛ւր՝,
20 – Ք՛ի՛ւ ա՛ն՛ը՝ն հ՛ա՛ւ՛ռ՛ա՛ւ՛ռ՛ընա՛ կ՛է՛ք՛ի՛ւ՛ր՛է՛ն՛ի՛ւ՛ն,
Ո՛լէ խ՛ա՛ն՛է՛ն՛ի՛ւ՛ն կ՛ի՛ւ՛ն՛է՛ն ե՛օ՛ղ՛ա՛ւ՛ր՛ը՝ պ՛ի՛ւլ՛է-ա՛ի՛ւ՛ն՝։
21 – Օ՝ զ՛է՛մ՛ա՛ն՛ ռ՛օ՛ղ՛ռ՛ա՛ւ՛ղ՛ընա՛ա՛՝ մ՛ը՝,
Եա՛խօտ կ՛ի՛ւ՛ն՛ի՛ւ՛ղ՛ընի՛ւ՛ղ չ՛օ՛ղ պ՛ռ՛ա՛ւ՛ղ՛ընա՛ռ՛ղ՛ընա՛ա՛՝ մ՛ը՝ պ՛ի՛ւլ՛ի՛ւ՛ր՛ի՛ւ՛ն՝։
22 – Դ՛ա՛ւռ՛ խ՛ա՛ւպ՛ի՛ւն՛է՛ղ՛ընի՛ւ՛ն կ՛ի՛ւ՛ր՛ա՛ւ՛ռ՛ի՛ւ՛ մ՛ը՝,
Ո՛լէ ռ՛օ՛ղ՛ռ՛ա՛ւ մ՛ա՛ւ՛խ՛ա՛պ՛ի՛ւն՛է՛ղ՛ընի՛ւ՛ն կ՛է՛օ՛ռ՛ա՛ւ՛ի՛ւ՛ղ՛ը՝ մ՛ի՛։
23 – Ք՛ի՛ւ պ՛ի՛ւն՛ ա՛ն՛է՛ղ՛ի՛ւ՛ մ՛ա՛ւ՛զ՛ա՛ւ՛ղ՛ա՛ա՛ վ՛ա՛գ՛ի՛ւ՛ճ՛ը՝,
Ո՛լէ մ՛ա՛ւ՛հ՛ա՛ւ՛ռ՛ի՛ւ՛ղ՛ա՛ա՛ վ՛է՛ մ՛ա՛ւ՛գ՛ա՛ւ՛ի՛ւ՛ղ՛ա՛ա՛ կ՛ի՛ւ՛ռ՛-ն՛ի՛ւ՛ճ՛ ի՛ւ՛չ՛ի՛ւ՛ն՛ ա՛ա՛գ՛ի՛ւ՛չ՛ա՛ա՛ռ՛մ՛՝։
24 – Ն՛ա՛ւ՛ռ՛ը՝ն ե՛օ՛ղ՛ա՛ւ՛ր՛ը՝ղ՛ը՝ թ՛ա՛ւ՛ր՛ի՛ւ՛ղ՝ նէ՛՝ր՛է-ա՛տ տ՛ի՛ւր՝,
Ո՛լէ չ՛ա՛ւ՛ռ՛ղ՛ ր՛ի՛ւ՛մ՛զ՛կ՛է՛ա՛ռ՛ը՝ զ՛է՛մ՛ի՛ւն խ՛ա՛ւզ՛ր՛ի՛ւ՛ն՛է՛ նա՛՝ա՛ռ՛ը՝ ա՛ա՛ռ՛ա՛ա՛ռ՛ը՝ռ՛ը՝։
25 – Ք՛ի՛՝մ՛ չ՛ի՛ւտ՛ա՛ւ՛ճ՛ի՛ւլ՛ի՛ւ տ՛է՛ճ՛ի՛ւլ՛ի՛ւ՛ն՛ը՝ ա՛է՛ղ՛ի՛ւ՛ղ՛ի՛ւ՛ն՛ խ՛ի՛ւչ՛ի՛ւ՛ն՛ մ՛է՛ղ՛ի՛ւ՛ղ՝,
Ո՛լէ ե՛ռ՛ի՛ւ՛ղ՛ռ՛ի՛ւ՛ղ՛ի՛ւ՛մ՛ի՛ւ՛ղ՛ ի՛ւ՛չ՛ի՛ւ՛ն՛ թ՛ա՛ռ՛ի՛ւ՛ճ՛ ա՛չ՛ա՛ա՛ռ՛ը՝։
26 – Ք՛ի՛ւ ի՛ւ՛ն՛ա՛ա՛ն՛ի՛ւ՛ղ՛ի՛ւ՛ն պ՛ռ՛ա՛ւ՛ղ՛ա՛ն՛ի՛ւ՛ա՛ռ՛ը՝ղ՛ը՝ է՛է՛ր՝,
Ո՛լէ տ՛ա՛ւ՛ճ՛ի՛ւմ՛ ա՛ա՛ղ՛ի՛ւ՛ն՛ օ՛ղ՛ճ՛ի՛ւ՛ն՛ա՛ռ՛ը՝ղ՛ը՝ պ՛է՛ր՛ի՛ւ՛ր՛ի՛ւ՛ խ՛ա՛ւզ՛ր՛ի՛ւ՛ն՛է՛ ե՛ռ՛ա՛ւղ՛ի՛ւ՛մ՛ը՝ ե՛ ե՛ռ՛ա՛ւղ՛ա՛ռ՛ը՝ա՛ռ՛ը՝,
27 – Ո՛լէ վ՛ի՛ռ՛ա՛ն՛ վ՛է՛ պ՛ի՛լ՛է՛ա՛ռ՛ա՛ն՛ է՛է՛ր՛ի՛ւ՛ մ՛ա՛ւ՛գ՛ա՛ւ՛ռ՛ը՝,
Ո՛լէ է՛է՛չ՛ի՛ւ՛ օ՛ճ՛ի՛ւ՛ն՛ ֆ՛ի՛ւ՛լ՛ի՛ւ՛պ՛ի՛ւ՛լ՛է՛ր՛ի՛ւ՛ն՛ պ՛է՛օ-չ՛ի՛ւ՛ռ՛ի՛ւ՛ռ՛ի՛ւ՛ռ՝։
28. Ե՛ա՛ղ՛մ՛ա՛ռ՛ը՝ն փ՛է՛ռ՛ի՛ւ՛ վ՛ա՛՝ղ՛ մ՛ը՝ ա՛ա՛ղ՛ը՝,
Եա՛խօտ չ՛ի՛ւ՛ մ՛ա՛ւ՛հ՛ի՛ւ՛լ՛ա՛ա՛ղ՛ընի՛ւ՛ն՛ ք՛ի՛՝մ՛ թ՛է՛ վ՛լ՛ի՛ւա՛ռ՛ է՛ղ՛ի՛ւ՛ռ՛ի՛ւ՛ռ՝։

Digitized by Google

29 – Զուգ քմին պատիճընտան չէգտը,
ալ կեզք դէրպէրնէր քիմ ատզուբատուս.
30 – Աւլար թաշ կիպի օլօգ սապլանէր,
ալ աէնկին եիւղիս ատնաք.
31 – Ուգա էս Սիւրէհյայը պազարյա պիլիք մի սին,
ձէպպատրէն պազարընը չէօզէ պիլիք մի սին,
32 – Զուբճիներ վազիմ ընատ չէգտրատ պիլիք մի սին,
Հա՛շ իւէ պէնատճընա աէլալէթ եատ պիլիք մի սին.
33 – Սէմավէրճին գանաւնէրընը պիլիք մի սին,
Անէրին հիւքիւմէթինի պէմին իւզէրինէ գոյատ պիլիք մի սին,
34 – Սէմինի պուլուճէրատ եէթիշէիբ պիլիք մի սին,
Գի աւէլատ քէսրէթի իւզրէ աէնին իւզէրինէ կէլէ.
35 – Տըլտրըմներըը կէօնաէրե պիլիք մի սին,
Գի կէլիպ՝ իշէ պիզ հատըր ըզ՝ ատ-յէլէր.
36 – Պէօզրէքէլէրե հիքմէթի քիմ գօատս,
ալ գալգէ ֆիրատաէթի քիմ վէրսին.
37 – Գիմ պուլուճէրընը հիքմէթէ ատյատ պիլիր,
ալ աէմանըն թաւլամներընը քիմ *պօշէատա պիլիր.
38 – Ո զէմանն քի թօֆուպ գատըրատ-նէր,
ալ քէռքէրէր պէրի պէրինէ եափըշըր.
39. Ակատան իշէն ավ ավէտատ պիլիք մի սին,
ալ կէնճ ատուտանէրատ ատյատ պիլիք մի սին,
40 – Նէ վազրմի քի ինէրինատ չէօմէ-լիրէր,
ալ չիքատ իշէն չատըրգատա պինիպ տուբուրատ.
41 – Գատրպանըն եավրուատրը Ալատա ֆէրհատա էատրէք,
Եվյէճէքէրի օլմատրը իշէն ատօտշ-ատգատրը վազրմի,
Ահա ավընը քիմ թէատրիք էատր.

*) Կազ. եատի ըրատ պիլիր

ՊԱՊ 39

Տաղ քէչիլէրինին ատզուբատրդը վէմանը պիլիք մի սին.

Կէյիքէրէրին եավրատ կէմ իստէյի վազ-թա ատիգտատի էատ պիլիք մի սին.

2 – Անէրէրին թէքմիլ էմ ատիքէրի ատ-յատրը հիատագ էատ պիլիք մի սին,
ալ ատօպատրգատրը վազիմը պիլիք մի սին,
3 – Անէր չէպքիտագ եավրատատրընը ատ-զուբատրատ.
Ազրըատրընը կէչէրիրէր.
4 – Եավրատատրը գատվվէմէնէթագ տահ-բատատա պէզրատրէր.
Կիտիթագ պիր ատտհա ատնէրե կէրթ աէօ-մէզէր.
5 – Եատատան էշէյինի քիմ ատզատաէ պրատագտը.
Եատատան էշէյինին պատղատրընը քիմ չէօզատիս,
6 – Գի պէն ատնատ մէքտան իչիւն պէր-րիչէյիր,
ալ մէքտէն իչիւն չօրատգ եէրի թա՛հին էէթատիմ՝.
7 – Շէհրին կէւրիւմէթ իւսիւնիւ խոթ իհ-զատ էատր,
Սիւրիւճինէն պատրէչէրնը իչիմէզ.
8 – Տօսչտրդը ատատղատ քէնտի մէր'ատ-ատ ատբր.
ալ չեր նէվ՝ եէչիւլէք ատրատ.
9 – Եատատան ատղրբրը ատնատ խըտատմէթ էթմէյէ բատզի օյնըր մը,
Եախատ աէնին ախբրընատա կէճէլէ՛ր մի.
10 – Զինֆիթ սիւրմէք իչիւն էատատան ատ-զբրընատ իփ պատղատյատ պիլիք մի սին,
Եախատ աէնին ատրատն ատբրատ վատհիլէրի թ ատրատ՛ր մի.
11 – Անդն գուվվէմի չօգ օլտրդընատան ատնատ իւթ իսմատատ,
ալ իչիմի ատնատ հեվատլէ էատ՛ր մի սին.
12 – Աէնին մտհատատրընը նէմ կէթ իրե-ճէյինէ,
ալ խատմատնդիկը ատեվչիրէճէյինէ իտնա-նդ՛ր մը սրն.
13 – Տէվէ գուչընդն գանաատատրը սէ-վինճէյնէ չատրփատր.
Լէյլէյհյին գանաատատրը վէ թ իւյլէրի ի՛ւէ գ տ՛ւէ.
14 – Հատ պատ քի էատմուրթ ատլատրընը եէրե պզատագըզ.

Digitized by Google

Անլերի թօփրագատաս գըզատըրըր ,
15 – Վ,է տուրլուհամվ, քի ատյագ ալ-
թի քնատաս էգվիլ ճէք ,
Վ,է ատհրատս վուհուշը տնլերի չկինէյէ-
ճէք տեր ։
16 – Ֆէնատի եավրուտըրնաս քէնատինէն
տէյիլ կիտի մերչամէթտիզ օ-
լուր ։
Էմէյինէն պիհուտե կիտե ճէյինատեն
գօրգմնազ ։
17 – Զիլատ Ալատ տանը հիքմէթտեն
մնատրամ գըլտը ,
Վ,է ատաս փիքրատէթտեն հիտե վէր-
մէտի ։
18 – Նօգտըրյատ ուզատնատրդը վագըթի,
Ախ իւլ պինճհինէն խալ հիզատ էտեր ։
19 – Ախատ գուվվէթի ատ՞ն մի վեր-
տին ,
Պայուհնատաս եէկէյի ատ՞ն մի կիյտիրտին։
20 – Ատը չէքիրկէ կիտի ոըչնատաս պի-
լո՞ր մի ատն ։
Պուրուհնատաս չրգատն Նէֆէսինէն կիու-
բիւլի իւսիւս հէյտէճլե տեր ։
21 – Վ,ատիտե եէրի եշէր , գուվվէ-
թի իւլե քէյֆ էտեր ։
Ասիհյէյատ գատրը չրգատ ։
22 – Թօրգուդյատ իւսի ինզատ էտեր, դէր
վէյտէն խատի էճի մեզ ։
Գրյըճատան չէքինմէզ ։
23 – Ատըն իւզրինատ թի իրքէշ ,
Վ,է փատրատգ մըզրատգ վէ խըշի չատա-
թա ետեր ։
24 – Հիտատեի վէ խըշմընատան եէրի
եուտատը ,
Վ,է պօքու ատատաընատան քէնատի քէն-
տինի զատճի էտէմէզ ։
25 – Պօրա չատնատրգատա՝ Հա՛ հ, հա՛ հ՝
տեր ։
Ատրատաբատրըն ատատս վէ նա՛ բէսթինի ,
Վ,է ճէնդինի գօգուտըրնը ուզագատան
տատրը ։
26 – Տօղան գուշու ատնին մա՛ բի-
ֆէթ ինլե մի ուչար ։
Վ,է գանատատարընը ճէնուտակ տօզրաս
աչար ։
27 – Գատրի տալ ատնին էմինէյլե մի ես-
գատրը յատ չրգատ ,
Վ,է եուվատրնը եվքատնէ եէրլէրատ
եատիտը ։
28 – Գուլատատս տաքին օլուր ,
Սիվրի գատյատաս վէ ատրփ եէրլէրատ
օթ ուրուր ։
29 – Նէյէ ճէյինի օրատատն ատրատը ,
Նէօտլէրի ուզագատան կէօրիւր ։
30 – Անրնի եատվրուլատրը տատի գատն խա-
չէր ,
Լատչէլէր նէրէետ իտե , ե օրատատս տրը։

ՊԱՊ 40

Վ,է եէհնէ ԲԱՊՊ Ցոբա խիթապէն
ուեսի քի ,
2 – Գատիր իլէ միւնատզատ էտէն պիր
չէյ էզրէսէ ճէ՞ք մի ։
Ալատ իւլե միւճատեէլէ էտէն ճէվատզ
վէրմին ։
3 – Օլ վագըթի Ցոբ ԲԱՊՊԱ ճէվատզ
վէրիպզ ուեսի քի ,
4 – Իչիէ պէն հագգը իմ՛, ատնատ նէ՞
ճէվատզ վէրէչիմ՛։
Իլհամի ազգըմ իւվէրինէ գօրբմ՛,
5 – Պիր քէրբէ ավչէսիմ՛, ատրի ըզ
ճէվատզ վէրմէմ՛։
Ինի քէրբէ , լաքին պիր ատհա ակօչ-
էեմ՛։
6 – Վ,է եէհնէ ԲԱՊՊ գատաբզատատն
Ցոբա ճէվատզ վէրիպզ ուեսի քի,
7 – Շիմտի պէլինի մերատնէ գուշտի,
Ատնատ սիւ՛տլ էտէչիմ՛, ակն ուե պատ-
նատ ճէվատզ վէր ։
8 – Պէհիմ՛ հիւքմիւ՛մ իպի՞լ մը է-
ուե ճէքտին,
Ֆէնատինի հատգը չրգատմագ իչինն
պէնի հագգը՞զ մը էյլէյէ ճէք-
տին ։
9 – Ավչատրն պօբօը կիպի պատգնէ
վա՞ր մը ,
Վ,է ատնէն պօքօը կիպի պիր ակատյալէ
կիւրէչէյ պիլի՞ր մի տին ։
10 – Շիմտի ճէչատ ու 'ազատմէթ լէ
քէնտինի ատնատի ,
Վ,է մէճատ ու ճէչատը կիյ ։
11 ՝Վ,ատատզէնն չիտատեի՞նի նէշր էի՞,
Վ,է հէր մատրուբատ պատգը՝ տնը ալ-
չատչատի ։
12 – Հէր մատրուբատ պատգը՝ տնը զէյիլ
էյլէ ,
Վ,է չէբիրլէրի եէրլէրինատե փատյմատլ
էյլէ ։
13 – Անլերի հէվ պիրատէն թօփրագատաս
մնատվ էճի ,
Կիզլե եէրատ եթատզլերինի էօրի ։
14 – Օ զէմնատն պէն ատսի ատնատ իգրատր
էատերիմ՛
Ֆի ատաղ էյինի սէնի խէյատս էատե պիյիր ։
15 – Իչիէ սէնինն իւլե պէրատպէր
խատդ էճատիյատ՛ Իսհէմովի ա
պատդ ,

Digitized by Google

Ինքեզ կիսի օր եբր։
16 – Ինչե անոնք գուվկեի պելինաե,
ոչ չիտաեի գարնընըն ուզելեբրինաե տիր։
17 – Գուլբաղընը էրզ ուղտըը կիսի տալլար,
Պուալտրընըն սինխրլերի էօրնուլու տիր։
18 – Ռէմխլերէ պագըր պօրնուլար տըր,
Ռէմխլերէ ասիրը տիրէքլեր տիր։
19 – Ալտնը իչլերինին պաշլըճասը օ տըր,
Ասլիգի քէնտի դըլըճընը ան եէթ իշտիրէ պիլիր։
20 – Հագիգաթի էն տաղլար անընն ըզըգընը վէրիր։
Օրաան ատրանընն հէփ հայվանլարը ցինարլար։
21 – *Նէօկէլի ուղտընտար՝ այնի ընտա, Իամըշլար էօրնի իւռիւ այնի ընտա վէ պոյի ագլատաա եահի տը։
22 – Նէօկէլի ուղտընտար անը կէօկէլերէ լէ էօրնի էր։
Տէրէ ակչալուլերի անը իչմաե էաեր։
23 – Իչնե ըզմանգ ճօչարտա, գօրգմանգ։
Ցորդանան անընն ադղընտա չտրփարտա, էմին տաբրա։
24 – Օ պագար իքէն, թաւթ տալը մը,
†Տաբզալտարտա պուբաենաե տէլինի՛ր մի։

ՊԱՊ 41

Լեւիտի անը օրթ այլե սիւրիւքլեյէ պիլի՛ր մի սին,
Հէմ ախճիմէ տիլինի պաղայտա պիլի՛ր մի սին։
2 – Պաւրաենընտա իսի թաղըտ,
Չէնէահնի տիքէնլե տէլե պիլի՛ր մի սին։
3 – Օ ատնտա չօգ ըէճտ էտի՛ր մի,
Ատնտա թաւթը ակազ ահօղի՛ր մի։
4 – Ատնին իլե *ուհո էտի՛ր մի.
Անը ատ՛տիմ գուլ օլմագ իւղրէ տալա պիլի՛ր մի սին։
5 – Գուշ իլե գինար կիսի անընն իլե գինատա պիլի՛ր մի սին։
Նատաա ճաորիչէերինի իչիւն անը պաղլատա պիլի՛ր մի սին։

6 – Օրթագլար *անտէն զիյաֆէթ էտէրլի՛ր մի,
Թիւճճար սրասընտա օ թագահամ օլաընը՛ր մի։
7 – Ցէրիսինին հարպկէլերլե,
Ոչ պաշընը պալըգ՝ ը գըպգընլարը յէլե ատլիք ատլիք էտե պիլի՛ր մի սին։
8 – Էլինկի անընն իւզէրինէ գո, ճէնգի թեզէք քիւր էլլե,
Ոչ պիր ատահա էհ ատչճէքսին։
9 – Իչնե անընն Խոռօնը՝ տը իւմիտի պոշ տըր.
Ախ՛ անը կէօրսիւչիւնտ ատ հչէթե տիւշմէ՛զ մի։
10 – Անը ուչտնտըրմնազա ճէտարէթե էտէն եօգ տըր.
Իչյէ խե, պէնիմ հատզուրըմնտա քի՛մ տաբրա պիլիր։
11 – Քի՛մ եվվել պանա պիր չէյ վէրտի, քի անընն մոգտապիլինի վէրչիր՝
Պիւթ իւն ակմա տլե քնտա պուլունան պէնիմ տիր։
12 – Անըն տ՛զատը վէ գուվվէթի
ոչ կիւզել թ էթիթիկի հագգընտա տիւքիւթլե կէչմէչէ ճէչիմ։
13 – Անըն լիպատընը քի՛մ՝ ասյա պիլիր.
Անըն իչի էնկեսի տրատընտա քի՛մ կիւճ պիլիր։
14 – Անըն *ողղրնըն գոփա պանատլարընը քի՛մ՝ աչա պիլիր.
Անըն տիշէերի էթրտաճընտա ատհչէթ վատ։
15 – Մէթի՛ն գալգանլարը անըն ֆախրը տըր.
Միւհրվէնմիչ կէպ միւհքեմ գոփալը տըր։
16 – Պիրիպիրինե չէգյէ մաւթաթտըլ տըր քը
Արատարընտան հավա կէչէմէզ։
17 – Պիրիպիրինե *տափրշըգ օլուպ,
Ախրէլմազ ատրէճէտ եէչտնկէրինե պիրի իչիւ տիր։
18 – Ագտրըգլարընտան նաե փտրլար,
ոչ կէօպչերի ահհերին քիրփկլէրինե պէնգէր։
19 – Ագղընտան տլեվ չէղտար,
ոչ տաի հչ ղըղրչճըմլարը սբչրար։
20 – Պաւրաենընըն տէլիգէլերինտէն՝

*Ես-խօ՝ Աիար ազտճլարը
†Ես-խօ՝ Պաւրաեա իւղ տաւղտգլարը տէլէր

*Ես-խօ՝ անըն իչիւն գուչտ գատպարտի՛ր մը † Ուր. եհչիհնթեն

Digitized by Google

Գայնաւոր թէնեճերէն եւսիսաս գաղանասան կիսակ պահաւոր չէգաւոր ։
21 – Նէֆեսի գօրլարը թուխտաշարքրըր ,
վէ աղղինասան ալկվ չէգաւոր ։
22 – Գայունքնասա գուվվէթի սալքին օլուր ,
վէ էօնիւնակ ոսկէչէնի բաղա էսէր ։
23 – Էյնինին գաճարտրը պէրթակտիրինէ եւսիսաշէգ տըր ,
Գըմըլասանամազ սուբէթակ անքն իւվէրինակ միհէքեմ տիր ։
24 – Գուլպի թաշ կիսակ ոսկրի ,
վէ տէյիսմէնինի ալիճ թաշտը կիսակ միհէքեմ տիր ։
25 – Գալգաղրաղնասա գուվվէթի սասհիպլէրի գօրգարտրտր ,
վէ ասէհշէնիննէն միւզթաւրիպ օլուրլար ։
26 – Անա հիւճում էսէնին գըլըճը,
Մըզրաղը վէ խըշխը վէ գըզհը սայասանումազ ։
27 – 'Ինսանակ ասէմիր' սասմասն ,
վէ պագգը՝ չիւրէք աղաճ կիսակ տիր ։
28 – Օգ անը գուչըրասմազ ,
Անա սաթըլասն սասիասն թաշտտրը սասմասն ասֆատը կիսակ օլուր ,
29 – Թօփուզտար անըն 'ինսանակ սասմասն սալըրըր ,
վէ մըզրաղըն սալլասնամատրնը խաթխզա էսէր ։
30 – Անըն ալթնասա սիվրի քիրէմիթ փուրչալտրը վար ։
Զամանը իւզէրինէ քէզքին շէյլէր սէրէր ։
31 – Տէրճալը գաղան կիսակ գայնաստրը ,
Տէնիզի մէրհէմ թէնեճերէսինակ սէօնասէրիր ։
32 – Գէնամի սրտրնճա եօլու փսրլտրը ,
Տէրճա ագ սասչըլա պէնգէր ։
33 – Գասրատա սանըն մնալի եօզ տըր ,
Գօրգուսսան 'սրի խալգ օլուճասու ։
34 – Հէր պիր եիւքսէք չէյէ պագաս .
Ձիւմլէ 'վուհուշըն մէրլյէ ։ տըր ։

ՊԱՊ ՀՀ

0 զէմման ծոր ԲԱՊՊԱՆ ճէվռալ վէրիալ սէսի քի ,
2 – Պիլորիմ քի հէր չէյէ գաստր սին, վէ միւգասրալի սուլա մէհ' օլուճմազ ։
3 – Թէսպիհի պէղղէ ճահիլանէ սէքը էսէն քի՞մ տիր .
Ձիվվասը՝ սէղը էթմէքսինկին ,
Հասասիմիսէն խասրէճ վէ պիլմէսէյիմ չէյլէր սէղղէսիմ՝ ։
4 – Բէճա էսերիմ՝ սրինղէ վէ պէն սէզչէյէրիմ .
Սասնա սիւ՛սլ էսէյիմ՝ վէ սէն պասնա Թա՛լիմ էյլէ ։
5 – Պէն սէնինի հասգպընասա գուլլոզէ խասգեր սլիշ խասմ .
Լաքին չիմսին սէնի կէօգիւմ կէօրսթէ ։
6 – Պաւ էղլսէն ֆենթէրդն խոխքըսահ էասխոչ ,
Թօփսագ վէ քիւլսէ Թեվզէ էսէրիմ ։
7 – Վէ ԻԱՊՊ Ծոբա պաս սէպղէրը սէղյէսթիքսէն ասղրա, ԻԱՊՊ Թեմսնէը Եղիփսյա խրիսասէն՝ Սէնին իւէ քըր քէֆիգյէրիդին 'սէյհինէ զասգասգրմ' սալէվզէնասթ. զիւս սկենիմ հասգպրմասա գուլըմ Ծոբ կիսակ սօղրաս օլսնը սէզյէմէսթինիզ ։ 8 – Վէ չիմսի քէնսրինէզ իչինէ եէսի պասգաս իւէ եէսի գօշ սալըրզ՝ գուլըմ Ծոբա կիսրինիզ , վէ քէնսրինիզ իչինէ սինհրաղա Թասգ տիմ էսրինիզ . վէ գուլըմ Ծոբ սէղնէ իչինէ սուս՛սա էյէ սէյն, պէն սասխի սոր սիսաթէճասգ գըլսէճսայըմ, Թա՛ քի Հասմասգասթ ընըզդէ ճէզասրնը վէրմէկէյիմ՝ չիճնքի գուլըմ Ծոբ կիսակ Հասգպրմասա սօղրաս օլսնը սէզյէմէսթինիզ՝ սասֆ։
9 – Օլ վասգէյ Թեմսնէը Եղիփսագ վէ Սաքի Թագդասա վէ Նասասէյը Սափսրը կիսրինէ՝ ԻԱՊՊՈՆ քէնսրինէ էմր էյլէսթիյինի իչրաս էթսրէյէ ։ Վէ ԻԱՊՊ Ծոբըն սաս՛սրնը գասգասլ էթսրի ։
10 – Վէ Ծոբ քէնսրի սօսրէյսրը իչինէ սաս՛սա էթսրէյի սրբասսաս՝ ԻԱՊՊ սանը էասրէթ ինսէն ասղասս էյլէսսր. վէ ԻԱՊՊ Ծոբըն պիւթիւն էմՀյսրնէն խրէ միսյինէ վէրսրէ։ 11 – Վէ սանըն սիբրասսրը վէ ՀԷՄՅՈՐԻՀԷրինին ՃհւմյԼեսի վէ մասգասսասեմմա սանը պիէղյէրին քասՓՓեֆսի սանըն Եասնյնաս կէյլիգ՝ սանըն իյլէ պէրասպէր խասնէսինակ էբմէք եէսիյէրվէ ԻԱՊՊՈՆ սանըն իւզէրինէ կէՀ իրսիյի ՃհւմյԼէ պէղյէսսր խասաւսրնասս սանը Թա՛զիյէ վէ Թէսիւէ էՀ սսիյէրվէ սաՀա պիրէր գըՀ՛սա կէսմիշ վէ պիրէրը սայհասա Հալգա վէրսրիյէր։ 12 – Վէ ԻԱՊՊ Ծոբըն 'սագբպեէինին խոխթասասնասնան զիյասսէ պէղբէքէՀյէսի

* 'Ինգ. էպհաս ի քհպրին

Digitized by Google

չէ՞ղէք քո՛ւ ան՛քն ա՛ն տէօրէ՛ն պին գ֊օյու֊նը վէ՛ ա՛լիք պին տէվէ՛նի վէ պին չի՛ֆի֊ էաքի՛ւ֊հիս֊ վէ պին տի՛չի մէրքէ՛ի֊ օ֊ր֊ տա՛ս։ 13 – Վ֊է եէ՛ն ա՛ղու֊ վէ ի՛ւչ գ֊ե֊ղը տա՛նի՛ օ֊ղու֊։ 14 – Վ֊է պիրինճ֊ ա՛ֆինէ Նէ՛մա՛ս վէ ի՛քինճիսինէ Կուսիա՛ վէ ի՛ւչիւնճիւ֊ա՛ֆինէ Կէրեն֊֊Տ֊ա՛ղ֊ ի՛ էամի՛լ էյլէ՛տի։ 15 – Վ֊է պիւ֊ի՛ ան֊ խ֊ա՛ղ֊ա՛ 8֊օրը՛ն գ֊ըզլա՛ր֊ը կ֊ի՛պի կիւ֊ա՛զ֊ գ֊ըզլա՛ր֊ը ե֊օգ խո՛գ֊։ վէ֊ փէ֊տ֊ե֊ր֊լէ֊ր֊ի֊ ան֊լէ֊ր֊ի֊ գ֊ա֊ր֊նա֊ա֊շ֊լա՛ր֊ը իւ֊լ պէ֊ղ֊ա֊պէ֊ր մի֊ք֊ա՛ա վէ֊ր֊տի՛։

16 – Վ֊է 8֊օր պա֊ն֊ա֊ան֊ ա֊ն֊ձ֊ա֊ա ե֊ի֊ա֊ գ֊ը֊ը֊դ ա֊է֊ն֊ե֊ ե֊ա֊շ֊յ֊ա֊լ֊ը֊ա֊ օ֊ղու֊լլա֊ը֊ր֊ը֊ն֊ վէ֊ օ֊ղու֊լլա֊ը֊ր֊ը֊ն֊ օ֊ղու֊լլա֊ը֊ր֊ը֊ն֊ տէ֊օ֊ր֊ա֊ի֊ա֊֊ ճի֊ւ֊ պա֊ի֊ն֊ա֊ գ֊ա֊տ֊ա֊ր֊ կէ֊օ֊ր֊ա֊ի֊։ 17 – Վ֊է 8֊օր ի֊ի֊ի֊ խ֊յ֊ա֊ր֊ վէ֊ կիւ֊ն֊լէ֊ր֊ի֊ ա֊ա֊յ֊մ֊ա֊ն֊ օ֊լ֊ա֊ր֊ա֊գ֊ վէ֊ֆ֊ի֊ա֊ֆ֊ էյլէ֊տի։

*ՄԷՋԱՄԻՐ

ՄԷՋՄՈՒՐ 1

Ա՛ստուածը ասիր օր ասեմ՝
Քո՛ չէրիւլէրին մէշվէրէմ֊ի՛նէ կէզ֊ մէզ,
Վ֊է կիւ֊ն֊ա֊հ֊քա֊ուրլա֊ր֊ը֊ն֊ ե֊օ֊լ֊ը֊ն֊ա֊ա֊ տա֊ւ֊ր֊ մ֊ա֊զ,
Վ֊է միւ֊ա֊մ֊ էնզիլէրին մէ֊ճ֊ի֊ա֊ի֊նէ֊ օ֊֊ թ֊ա֊ւ֊ր֊մ֊ա֊զ֊։
2 – Ան֊ճ֊ա֊զ մէ֊ե֊ր֊բ֊ե֊թ֊ի֊ ԲԱՊՊՐ֊Ն չէ֊ր֊ի֊'ա֊ի֊ ր֊նա֊ան֊ օ֊լ֊ա֊զ,
Ղէ֊ճ֊ կիւ֊ն֊ա֊ի֊ւ֊զ֊ ա֊ն֊ը֊ն֊ չէ֊ր֊ի֊'ա֊ի֊ը֊ն֊ը֊ մի֊ւ֊թ֊ա֊լ֊ա֊'ա֊ էա֊ե֊ր֊։
3 – Վ֊է ա֊զ֊ա֊ր֊ տա֊ւ֊լա֊ր֊ ե֊ա֊ն֊ը֊ն֊ա֊ա֊ տա֊֊ ք֊ի֊լ֊մ֊ի֊ճ֊֊
Վ֊է մէ֊յ֊վէ֊ա֊ն֊ի֊ մէ֊վ֊ը֊ն֊ի֊ն֊ա֊է֊ վէ֊ր֊ի֊ր֊
Վ֊է ե֊ա֊ֆ֊ր֊ա֊զ֊ ա֊ւ֊լ֊մ֊ա֊զ֊ ա֊ւ֊ղ֊ա֊ճ֊ կ֊ի֊ա֊ի֊ մ֊ի֊ր֊
Վ֊է հ֊ե֊ր֊ ն֊է֊ ք֊ի֊ խ֊չ֊է֊ր֊ա֊ա֊ ,֊ մի֊ւ֊յ֊է֊ա֊ա֊է֊ օ֊֊ լ֊ա֊ւ֊ր֊ ։
4 – Շ֊է֊ր֊ի֊ւ֊լ֊է֊ր֊ պէ֊զ֊յ֊լ֊ ս֊ե֊յ֊ի֊լ֊ մ֊ի֊ր֊
Ա֊ճ֊ա֊զ֊ բ֊ի֊ւ֊զ֊կ֊է֊ա֊ւ֊լ֊ե֊ր֊ կ֊է֊օ֊լ֊ի֊ւ֊-բ֊ա֊ւ֊յ֊ի֊ւ֊ ա֊ա֊մ֊ա֊ն֊ ու֊֊ֆ֊ա֊ւ֊լ֊ կ֊ի֊պ֊ի֊ մ֊ի֊ր֊ ։
5 – Պա֊ա֊ն֊ա֊ պ֊ի֊ն֊ա֊'է֊ն֊ չէ֊ր֊ի֊ւ֊լ֊է֊ր֊ մ֊ի֊ա֊-֊ ֆ֊ի֊լ֊մ֊ի֊ճ֊ե֊,
Վ֊է կիւ֊ն֊ա֊հ֊քա֊ուրլա֊ր֊ ա֊ա֊յ֊ի֊ն֊լ֊է֊ր֊ի֊ն֊ ճ֊է֊֊ մ֊ի֊'ա֊ի֊ ը֊ն֊ա֊ա֊ տա֊ւ֊ր֊ա֊մ֊յ֊ա֊ա֊ճ֊ա֊գ֊֊ լ֊ա֊ր֊ ա֊ա֊ր֊ ։
6 – Զ֊ի֊ա֊ա֊ ԲԱՊՊ ա֊ա֊յ֊ի֊ն֊լ֊է֊ր֊ի֊ն֊ ե֊օ֊լ֊ի֊ն֊ը֊ պ֊ի֊֊ լ֊ի֊ր֊ ։
Ա֊մ֊մ֊ո֊ չէ֊ր֊ի֊լ֊է֊ր֊ի֊ն֊ ե֊օ֊լ֊ա֊ւ֊ խ֊ա֊ւ֊ր֊ա֊գ֊ օ֊լ֊ա֊ւ֊։

*Գ֊ա֊ւ֊կ֊. 20. 42։ Ա՛մ֊ո֊ւ֊. 1. 20։

գ֊ը֊զլա֊ր֊ ե֊օ֊գ խո՛գ֊։ վէ֊ փէ֊տ֊ե֊ր֊լէ֊ր֊ի֊ ան֊֊ լէ֊ր֊ի֊ գ֊ա֊ր֊նա֊ա֊շ֊լա՛ր֊ը իւ֊լ պէ֊ղ֊ա֊պէ֊ր մի֊֊ ք֊ա՛ա վէ֊ր֊տի՛։

16 – Վ֊է 8֊օր պա֊ն֊ա֊ան֊ ա֊ն֊ձ֊ա֊ա ե֊ի֊ա֊ գ֊ը֊ը֊դ ա֊է֊ն֊ե֊ ե֊ա֊շ֊յ֊ա֊լ֊ը֊ա֊ օ֊ղու֊լլա֊ը֊ր֊ը֊ն֊ վէ֊ օ֊ղու֊լլա֊ը֊ր֊ը֊ն֊ օ֊ղու֊լլա֊ը֊ր֊ը֊ն֊ տէ֊օ֊ր֊ա֊ի֊ա֊֊ ճի֊ւ֊ պա֊ի֊ն֊ա֊ գ֊ա֊տ֊ա֊ր֊ կէ֊օ֊ր֊ա֊ի֊։ 17 – Վ֊է 8֊օր ի֊ի֊ի֊ խ֊յ֊ա֊ր֊ վէ֊ կիւ֊ն֊լէ֊ր֊ի֊ ա֊ա֊յ֊մ֊ա֊ն֊ օ֊լ֊ա֊ր֊ա֊գ֊ վէ֊ֆ֊ի֊ա֊ֆ֊ էյլէ֊տի։

ՄԷՋՄՈՒՐ 2

Ո՞վ չիւն թա՛֊ֆ֊ի֊լ֊ե֊ր֊ հէ֊ն֊կ֊ե֊ա֊մ֊ե֊ ե֊֊ տի՛ւ֊ ,
Իւ֊մ֊ի֊ե֊թ֊լ֊ե֊ր֊ պա֊թ֊ի֊լ֊ չէ֊յ֊ թ֊ե֊֊ֆ֊ի֊լ֊ք֊ք֊ի֊ւ֊ք֊ ե֊ա֊ե֊ր֊լ֊ե֊ր֊ ։
2 – Տիւ֊ն֊ե֊ա֊ մէ֊յ֊լ֊ի֊լ֊ե֊ր֊ի֊ գ֊ա֊յ֊ը֊զ֊ի֊ւ֊զ֊ ։
Ի֊մ֊իր֊լ֊ե֊ր֊ ԲԱՊՊ֊Ն֊ 'ա֊լէ֊յ֊հ֊ի֊ն֊ա֊ե֊
Վ֊է ա֊ն֊ը֊ն֊ Մ֊է֊ա֊հ֊մ֊ 'ա֊լէ֊յ֊հ֊ի֊ն֊ա֊ե֊
Պ֊ի֊ր֊յ֊ի֊ք֊ա֊ե֊ մի֊ւ֊չ֊ա֊վ֊ե֊ր֊ե֊ ե֊ա֊ե֊ր֊ք֊ե֊ ։
3 – Ա֊ն֊լ֊ե֊ր֊ի֊ն֊ պ֊ա֊զ֊լ֊ա֊ր֊ը֊ն֊ը֊ գ֊ը֊ր֊ը֊ա֊զ֊
Պ֊է֊ն֊ա֊լ֊է֊ր֊ի֊ն֊ի֊ւ֊ լ֊ե֊ր֊ի֊մ֊լ֊ե֊ն֊ ա֊է֊ֆ֊' է֊ա֊է֊֊ լ֊ի֊մ֊' գ֊ե֊ւ֊ե֊ր֊ ։
4 – Սէ֊մ֊ա֊վ֊ի֊ա֊ա֊ ա֊ա֊ք֊ի֊ն֊ օ֊լ֊ա֊ն֊ կիւ֊լ֊է֊֊ ճ֊ե֊ք֊ ա֊ի֊ր֊ ։
Ր֊ա֊զ֊պ֊ա֊ ա֊ն֊լ֊ե֊ր֊ի֊ խ֊մ֊չ֊ի֊ք֊զ֊ա֊ ե֊ա֊է֊ճ֊ե֊ք֊ ա֊ի֊ր֊ ։
5 – Ո֊ զ֊է֊մ֊ա֊ն֊ ա֊ն֊լ֊ե֊ր֊է֊ զ֊ա֊զ֊ա֊պ֊ը֊յ֊լ֊է֊ ա֊է֊գ֊֊ լ֊է֊յ֊ի֊ւ֊' ,
Ա֊ն֊լ֊ե֊ր֊ի֊ խ֊չ֊չ֊ի֊ր֊յ֊լ֊է֊ մի֊ւ֊պ֊ի֊ա֊ր֊ի֊ւ֊ ե֊ա֊է֊֊ ճ֊ե֊ք֊ ա֊ի֊ր֊ ։
6 – Վ֊է֊' պ֊է֊ն֊ մէ֊կ֊յ֊ի֊մ֊ի֊ մ֊ու֊ե֊գ֊ա֊ա֊տ֊ա֊է֊ա֊ ա֊ա֊ա֊գ֊լ֊ա֊մ֊'
Ս֊է֊օ֊ն֊ ի֊ւ֊զ֊ե֊ր֊ի֊ն֊է֊ ն֊ա֊ա֊գ֊ է֊յ֊լ֊է֊ա֊մ֊' ֊֊ թ֊է֊֊ ֆ֊է֊ ֊֊ թ֊է֊ ։
7 – Ֆ֊է֊ր֊ի֊ա֊ն֊ի֊ւ֊ ի֊'լ֊ա֊ն֊ ե֊ա֊է֊ճ֊է֊յ֊ի֊մ֊'֊
Ր֊ԱՊՊ պ֊ա֊ն֊ա֊' Ս֊է֊ն֊ օ֊գ֊լ֊մ֊' ա֊բ֊ե֊,
Պ֊է֊ն֊ ա֊է֊ն֊ի֊ պ֊ու֊ւ֊ կիւ֊ն֊ ի֊ֆ֊է֊վ֊ի֊ա֊ա֊ է֊յ֊լ֊է֊ա֊մ֊'֊
8 – Պ֊է֊ն֊ա֊է֊ն֊ ի֊ֆ֊ա֊լ֊է֊գ֊ է֊յ֊լ֊է֊ ,֊ պ֊է֊ն֊ ա֊ա֊ա֊ի֊ա֊ա֊ ա֊ա֊ն֊ա֊ա֊ մ֊ի֊ր֊ա֊ա֊ ի֊չ֊ի֊ւ֊ն֊ ի֊ա֊'֊ի֊֊ ֆ֊է֊ լ֊է֊ր֊ ,
Վ֊է մի֊ւ֊յ֊ ի֊չ֊ի֊ւ֊ն֊ գ֊է֊մ֊ի֊ն֊է֊ն֊ մի֊ւ֊ն֊ի֊֊ ֆ֊է֊ հ֊ա֊ա֊ լ֊ա֊ր֊ը֊ն֊ը֊ վ֊է֊ր֊ի֊ր֊մ֊' ։
9 – Ա֊ն֊լ֊ե֊ր֊ի֊ ա֊է֊ա֊մ֊ի֊ր֊ 'ա֊ա֊ա֊յ֊լ֊է֊ գ֊ը֊ր֊ը֊գ֊ ։

Digitized by Google

Զեօմլեքչին գալը կիսկի փորելէյէհէք-
սինի՝ ասէ որ.
10 – Վէ չիմսի, էյ մելիքլէր, ՚սզըզ-
լանընըզ,
Էյ ահնանա հաքիմլերի, մըլթէ՚էտոիպ
օլունըզ։
11 – Գօրգուլլէ ՐԱՊՊԱ ՚ուպուտիյէթ
էտինիպ.
վէ թիթրեյերէք խավՔ էլլէյինիպ։
12 – Օղլու էօփհնիւլ, օլմայա քի
Խըշմա կէլիպ՝
Ղալզալը պիր ալ ալէվլէնինճէ,
Եօլսա հէլլաք օլասընըզ։
Անա թէվհէքքիւլ էտինէրինիճ ճիւմ-
լէսի նէ՛ միւպարէք ոլը։

ՄԷԶՄՈՒՐ 3

Ըսաւ Աբրահամն եւ պիւնանէն ֆէրաթ էթմէյէ
զէման Դաւիթին մէգմուրը ասը։

Ե՝ս ՐԱՊՊ, ոհուշմէնէրիմ նէ՛ գա-
տտալ չօղալտը.
Գանա գալըշը այագլանմալը չօք ասը։
2 – Նիչէ քիմսէլեր ճառնըմ իչիւնէ՝
Ալլահ Թաալիպէտան ամնո խելտա եօգ
ասը՝ ասէրլէր։ (*Սէլա)
3 – Լաքին, ես ՐԱՊՊ, ահն պանտա սի-
ֆէր սին.
Պողզէթիմ սին վէ պաշըմը թէրքիր՝ ե-
ատէն ահն սին։
4 – Ավալըմլէ ՐԱՊՊԱ ֆէրհատ էյլէ-
տիմ,
Ո ասախտ մնէգատտահ տտզղնատան պէհնի
սիւսիթէճատ գէլտը։ (Սէլա)
5 – Պէն հաքիգատըմ վէ ատյատտըմ.
Ռահմանատմ տտախտ, դէրտս ՐԱՊՊ պէհնի
հիմմայէ էյլէտիր։
6 – Հէր թատրաֆատան պէհնի իհսանէթ
էտէն խալգըն օհ պիհկէրինտէն
գօրգմատմ։
7 – Ես ՐԱՊՊ, գըյատմ էյլէ, հատ Ալլա-
հըմ, պէհնի խէլտա էյլէ,
Ջիքրս ճիւմլէ տիւշմէնէրիմին չէնգէ-
սինէ վոնտրաքն.
Շէրիրլերին տիյկերինի գըրտըն։
8 – Խէլտա ՐԱՊՊԱ մնախտատա ատը.
Ռէրհէքէթինի գատմընէն իւէրինատ տիր։
(Սէլա)

ՄԷԶՄՈՒՐ 4

*Նկինօթ իւզրէ մատպուհէթը պաշը խէնտ Դա-
ւիթին մէգմուրը ատը։

Ե՝ս ատալտհըմը գէլէն Ալլահ,
Ֆէրհատա էթ տիյկինտահ պէհնի սիւսիթէ-
ճատ գըլ.
Տտրլըգընտատա պատնա կէնդիչինէ վէր-
տտին.
Պատնա մէրհամէթ էտիպ ատա՛ատմը
տտինլէ։
2 – Էյ պէհնի տտահմ, նէ՛ վազիֆա գա-
տտար ՚իպզէթի՛մ ՚ատյ ՚ատտ էտէ-
ֆէտտինէ,
Պահմ ըլլըրդ սեվինճ եատտան տտատտրընըզ։
(Սէլա)
3 – Լաքին մնա՛լիհինէ՛զ օլատտնքի՛
ՐԱՊՊ հէՂ ի թատգվա օլատտը քէնտտինէ
իչինէն թէֆրիհ էյլէտիր.
ՐԱՊՊԱ ֆէրհատա էթ տիյկինտահ տտինլէ-
յէ՛ճէք տտիր։
4 – Թիթրէ՛րէյինիզ վէ կիւնահ իշլէմէ-
յինիզ,
Տէօշէքլէրինիզ իւզէրինտահ գատլգինիզ
իլէ սեվգիլէյինզ տտիւքիւհ էտտ-
նինզ։ (Սէլա)
5 – Սատլահ գուրպանլարը զէպհ է-
տտով,
ՐԱՊՊԱ թէվէքքիւլ էյլէյինիզ։
6 – Պիզե քի՛մ խայր կէօտթէ՛ճէք
տտէյհնէր չօք ասը.
Ես ՐԱՊՊ, նիւպհիհինհա իւզէրինտիզէ
նուրպատյհա էյլէ։
7 – Անլէրին պուվատտըլը վէ շէրատտը չօ-
ղալտըզը զէհհանատա օլսըն ֆէրէ-
շէհտէն զիյատտէ
Գատլգիմէ մէսէրրէթի իհսան էյլէտիր։
8 – Սէլատմթլէ հէմ եատթ սճաղրատմ
հէմ սէ սւյուճաղրատմ.
Զիքրս, ես ՐԱՊՊ, եատլնըզ սին պէհնիմ
մէզաքէհիմի էմին գըլտըրատն։

ՄԷԶՄՈՒՐ 5

†Նհիւթ իւզրէ մա սիգ ատը պաշը խէնտ Դաւի-
թին մէգմուրը ասը։

Ե՝ս ՐԱՊՊ, աէօզլէրիմէ գատլտգ
վէր,
Ֆիքրանըմա տիգգաթ էյլէ։

*Գատ լօգէրին ատըլ մաճատը մա՛նտա
գէյնէ էտ տե, ՚ինչնանի՛մ էանատըգտա
գատրմաք, էտօտ սէտ էթ՚ատտնինգէ էյնէտ
ՀՀէ ՚ինչէրի ատըգտը չանն ը ղտնդ տէր։

†Նէ՛ֆէսլէ ղատլանտ մա՛ատթէ ատըր էտէ
ատըգտը չանն ը ղտնդ տէր։

Digitized by Google

2 – Ձերբառաքեցին սէ առաքեալը տիկնէ, էյ փառաբանհըմ վէ Ալլահըմ',
Զիռնեքի առնաս առա'ս էսէրիմ';
3 – Եա ՐԱՊԲ, առապահլոյլըն սէսիմի իշիտէ ճէքմին,
Առապահլոյլըն առնաս թէվֆիճիհ էսիպ մունթէհի ոզըր օլաբիլմ';
4 – Զիրա սէն չէրիճ բուղի նլահ սէյիհ սին.
Շէրիր սէնին կառնըռաս ասքին օլամազ.
5 – Թէքէպպիւր էտէնլէր սէնին նասզարըն առաբամազ.
Ձըզգ իշլէյէնլէրին ճիւմլէսինէ պաղզ էտէրսին;
6 – Եազման սէյլէյէնլէրի հէլաք էտէրսին.
Գառլը վէ հիլէքեաոր առտէմսէն ՐԱՊԲ իզրահ էտէր;
7 – Պէն իսկ 'Իսրայիլ իներն քէսրէմ իյլէ պէյիմ ինկ կիրիպ,
Խավիճներն մուգաստա հէյքէլներուտ սէճառէ էտէճէյիմ';
8 – Եա ՐԱՊԲ, սուշմէնլէրիմ սէպէպինան 'առատլէմ իներ պէնի իրշատա,
Վէ էօհնէմէմ թ առիճիներ տիւզ էյլէ;
9 – Զիրա ամներին տզղընառա առզրուռլըգ էօգ տըր.
Տէբառնէրի քէօթի իլթիք տիր.
Պօզաղլարըր առէզգ գառզր տըր.
Տիլէրիյլէ մնուառհանի էտէրլէր;
10 – Եա Ալլահ, ամներին գառզահաթլը չէգառ.
Քէնառի մնուշտիկէրէրի վէսիլէսիյլէ սնուշտիւնլէր,
Նէնառհալտըրներն քէսրէթի իշնէն ամնլէրի լա տառա կլէ.
Զիրա առանա 'առը օլարլար;
11 – Լաքին առանա թէվէքքիւլ էտէնլէրին ճնուշմլէսի շառմանի օլառնէլար.
Սէն ամներր հնմզիյէ էթ առիյինտէն իլէլէսգեա թ էրէննէսի էթ առինլէր.
Վէ սէնին իսմինի սէվէնլէր սէնառէ ՀԷզառը օլառնէլար;
12 – Զիրա սէն, եա ՐԱՊԲ, առլիհի մնուզառրէք գէրառճառգրե.
Ակֆէրէրլէ կիսի ամեր հիւռն ի րնզառլէ իհառթէ էտէճէրքնին։

ՄԷՋԱՄՈՒՐ 6

Նկինօք իւղրե *Շէմինիք մուճնիճեն մառափառեր պաղը իւնեն Դաւիթին մէզմուրը սըր։

1 Եա ՐԱՊԲ, պէնի զաշառպէնլէ թէքսիր,
Վէ խըշմինլէ թ'առիպ էթմէ։
2 – Պառնա մէրհառմլէ էյլէ, եա ՐԱՊԲ,
Զիրա պէն զու'ֆէֆ իմ.
Եա ՐԱՊԲ, պառնա շիֆառ իհառն էյլէ,
Զիրա քէմիքէրիմ առտառլըգ օր։
3 – Ճանրիմ առախ զիյառէհէյլէ միւզթառիւպ սըրե.
Վէ սէն, եա ՐԱՊԲ, նէ վառզթառ գառառր կնճ։
4 – Եա ՐԱՊԲ, առէռնիւզ՝ ճանրիմէ գուրթառ.
Մէրհառմէթինի իշնէն պէնի խլառ էյլէ։
5 – Զիրա էօլնւմնէ զիքրինի օլմույլոգ՝
Հավիյէառ առնաս քիմ՝ հառմո էտէճէք սրե։
6 – Ահ չէքմէքառեն հօրուլտըմ՝
Հէր կէճէ առէօշէյիմի առուլտրմ՝
Կէօզ հառշտրգմէն հառի ազրմէ բուլառտրբմ'։
7 – Կէօզլէրիմ դառմինառն ազօզուլառա.
Ձնուշմլէ սիւշմէնլէրիմ առպէպինառէն էօգիհառ։
8 – Պէնառէն չէքիլինիզ, էյ ճիւմլէ ֆիրազ իշլէյէնլէր,
Զիրա ՐԱՊԲ առղուսյէշմէն առատաղնք իշնիմ սիր։
9 – ՐԱՊԲ բէճամէ իշնիմ սրե.
ՐԱՊԲ առա'ատմէ գառպառլ էտէճէք սրե։
10 – Ճիւմլէ սիւշմէնլէրիմ առէճառգ ղույնիմ լէ մնուզիմ սրիպ օլառնլար.
Տէօհնէ՝ առնաղմէն առճառղնլառ։

ՄԷՋԱՄՈՒՐ 7

Բենիամինի գուշին առօզէրի սպէպինյէ Դաւիթին ՐԱՊԲԱ քէրէհնէսի էթմիյէ տՇիկկայոն սրը։

1 Եա Ալլահըմ ՐԱՊԲ, առնաս քէվէքքիւլ էթմիմ.
Պառնա թէ'առառի էտէնլէրին ճիւմլեսինառն պէնի գուրթառրգմ իհէնլառ էյլէ։

---

*Ակքիզիճ
†Եհրէօ՝ Նապզմ, Պագ Ամբ. 3. հն

Digitized by Google

2 – Օձմոյա քի սրտեան կիսոի ճառքմէը
եզրէ՛ըզ փարելէյէ ,
վէ գաւրէ՛սեան պաւլուհմոյա ։
3 – Եա Ալլահ՛մ ՐԱՊՊ , էկէը պաւհու
էթ՛ահի՛ իսէ ,
վէ էլլերիմոճ հայգարզըզ վար իսէ ,
4 – վէ էկէը տահի՛զմա քէմիկէյէ մաւ-
գապէլէ էմ ահի՛մ իսէ ,
վէ պէհի՛ սէպէպոհզ թ՛ազէհզ էտէհի
ոյտրա՛մ իսէ ,
5 – Տիւշմէն ճառքմէը թ՛ա՛գիպ էտիպ՝
եէմ իշտհի ,
՛Էօմրիւմիս եէբէ՝ ոյտգ ալէ՛ճնա տալ
սրէ ,
վէ ՛իզզէմ իւրի թ՛ափրատա էնտիրտրէ ։
(Անէլս ։)
6 – Եա ՐԱՊՊ , զազատրէ՛նէ գուլգըպ ,
պէհի՛ թ՛ազէհզ էտէհէլերին խըշմը՛ն ՛ա-
լէյհինտէ գը՛յամ էյլէ ,
վէ էմ՛ էմ՛ահիյին հիւքմէ պէհի՛մ թ-
չիւն ուշյան ։
7 – Իւմիւէթ՛էլերին ճէմո՛ահը պէհի՛ թ-
չիւն է՛տէ ճէկ տիր ։
Սէն տահի՛ տահի՛լերին իւզէրինտէ եիւք-
ա՛էյ ՛տվուէյ էյլէ ։
8 – ՐԱՊՊ գավա՛յըր հիւքմ՛ էտէ ճէկ .
եա ՐԱՊՊ , տալհմո՛ն վէ պէհի՛տէ օ-
լան՝ քէմի՛նէ կէօրէ պահնա
հիւքմ՛ էյլէ ։
9 – Շէրիրլէրին չէբրի՛ն ՝ի՛հայէթ պուլ-
տու՛ն ,
Լաքին տալի՛հի տապի՛թ գըլ .
Ջիբա՛ , եա տատըդ Ալլա՛հ , ո՛ւէն եիւ-
բէքլէրէրի վէ պէօղրէքլէրի թ՛էֆ-
թ՛ահ՛իչ էտէրսի՛ն ։
10 – Սիփէրիմ՛ գալպի՛ միւահ՛ազ իմ՛
օլտի՛ղարը խէլասա էտէն Ալլահ՛
նէգաւնի՛տէ տիր ։
11 – Ալլահ՛ ՛տահիլ՝ հայքիմ՛ տիր ,
վէ Ալլահ՛ ֆօ՛ւէտ՛ հէր կիւն զազտա-
լանըզը ։
12 – Ֆօ՛ւէտ՛ ո՛էօնմէզ խսէ , Աւահ գը-
լըճընը պիրէյէ՛ճէկ տիր .
Նայրնը գուրտա՛ հայգըրլատը .
13 – վէ ո՛ւնըն խյնէն էօլիւմ՛ ալէհի՛լէ-
րինի՛ հայգը էմ՛միշ տիր .
Օգլարընը ալէվլի՛տիրիր ։
14 – Իշի՛թ ֆօ՛ւէտ՛ ֆէլագ ազրըզը չէ-
քէր ,
վէ քէօհի՛լիւյէ հատիլէ օլուշ՝ հա-
լան տօզուրըզը ։
15 – Գաւրտ գազըզ ա՛չտը ,
Ամմա հատփտըզը չուգուրտա քէնտիտի
տիւչէ՛չճէկ տիր ։
16 – Անըն քէօհի՛լիւյէ՛ քէնտի պա-
չընա տէ՛օնէ՛ճէկ ,
վէ՛է զուլմո՛ւ քէնտի թ՛էֆէտի խ՛ալէրինէ
էնէ՛ճէկ տիր ։
17 – ՐԱՊՊ՝ ՛տատա՛լէթ ինէ կէօրէ հատտա
էյլէ՛յիտ՝
ՐԱՊՊ ը միւհա՛տալըն խտմինէ մէզմո՛ւր
օգուա՛յտճաղլա՛ր ։

ՄԷՋԱՄՈՒՐ 8

•կէթթի՛թ իւտրէ՛ մո՛ւսթ՛ահ՛ազը պաշը իչյո՛ւն Դաւ-
թ՛ըն մէզմո՛ւրը ազը ։

Եա ՛իզզէթ ինի՛ն աէ՛ոնավոթ՛քն ֆէվ-
գինէ գօյսո՛ւն Լատպզէմ՛ըզ Ե-
հովա ,
Իտմինդ պիւհի՛ իւն զէմինատ նէ՛ գատատ՛ս
ճէվիլ տիր ։
2 – Մա՛տաճ՛լարըն վէ սթ՛ուէթ էմ՛ենէլերին
ազզրնատան՝
Աէնէն տիւշմէնէլերին աէպէպինատ՛ն
Հատտո՛ տատպի՛ի՛ լթ՛ահ՛ին ,
Թա՛տ քի տիւշմէնին վէ ինի՛մ իգատ՛մ տալա-
նը տիւքիւ՛ի էմ՛ տիրէ՛տ՛ն ։
3 – Սէմատվոթ՛քնա , աէ՛նին փատմանգ-
լարընըն իչյո՛ւն՝
Նատպ էյլէ՛տիւ՛ին ոյ իլէ էթ՛լատըզլարտա
Նատպզը էմ՛ տիւ՛իլտինէ ,
4 – Տէրէ՛ւ ֆէ՝ Ինատո՛ն նէ՛ տիր , քի տ՛ո՛ն
զիքը էտէ՛տ՛ն ,
Տատհատ՛ ինատո՛ն օղլու՛ նէ՛ ֆէր , քի տ՛ո՛ն
զիքյուրէմ էտէ՛տ՛ն ։
5 – Անը մէզէքլէրտէ՛ն պիր ազ ա՛շտազը
գ՛օտը՛ն ,
Անը ճէ՛լատ՛ ու՛ ՛իզզէթ՛լէ թ՛ատճ՛ատ՛ո-
ատըտըն ։
6 – Անա էլլէրինի՛ն ՛տատ՛լի իւտրէ՛րինէ
Հիւքմ՛ուէ՛ճ՛ վէ՛րիրիզ ,
7 – Հէր շէ՛յի՛, գալա՛ճ՛արըն վէ սբզըր-
լատըն ճ՛ատ՛ճ՛էտ՛ինի՛ն ,
վէ ատ՛նրատ վու՛հատ՛ըզը ատտի՛ի ,
8 – Հատվո՛ գա՛ճ՛ատ՛ըզ իւլէ ատ՛նիզի՛ն պատ-
չէգատ՛ատ՛ըզը
վէ ատ՛նիզէրին հօլատ՛ըզնատա կէզէն-
լէրի՛
Անըն ոյտգը տալի՛ճ՛ատ գ՛օտը՛ն ։
9 – Եա Ի՛տաղտատ՛ըզ Եհովա ,
Իտմինդ պիւհի՛ իւն զէմինատ նէ՛ գատատ՛ս
ճէվիլ տիր ։

•Պէր նէ՛վ՝ ո՛ւտ՛ուէթ՛ ալէ՛ր զ՛ան՛ օ՛ղ՛ա-
նատ ։

Digitized by Google

ՄԼՔԱՄՈՒՐ 9

*Մաթլապղին խաղրե մուսիգատը պուշը էքյուն Դաւիթին մէզմուրը սարը։

Ր ԱՊՊԱ պիւթիւն գուլպիմուէն համառ էաիպ,
Սէնին հէվ 'սաճիպ իշլերինի նագլ եսէ ճէյիմ։
2 – Սէնաւե շատ ու մէսրուր օլաճաղըմ,
Եա Մէւթա'ալ, իսմինէ մէզմուր օգուսյաճաղըմ։
3 – Տիւշմէնլերիմ կերբի սէօնսիւքլերիւնէ,
Տիւշիւսդ՝ ունին հուզուրընատն հելաք օլաճաղլար։
4 – Զիրա սու'վամը վէ հագգըմը իշդագ էթ տին։
'Ադիլ հաքիմ՝ օլարագ թախթա ճիւլաս էյլէտին։
5 – Թա'իֆէլերի թէքսիր, վէ շէրիրի հելաք էտիպ,
Իսմլերինի էպէտ իւ ապատ մինէվ էյլէտին։
6 – Տիւշմէնին խարապ օլուճմասը քիւլլիւկլ թէմամ օլաս։
Շէհրլերի տոխի երգաբն։
Ղամ ու դիշմանլարը պիլէ մինէվ օլաս։
7 – Լաքին ՐԱՊՊ իլէլէպետ պագը սարր,
Թախթէրնը հիւքմ իչիւն գուրմիշ սարր։
8 – Վ է քէնոխի տիւնիայը 'ատտալէթ իւզրե հիւքմ էտէճէք։
Իւմմէթլերե ատդուրդ իւզրե հիւքմ իճրա էյլէյէճէք սիր։
9 – Վ է ՐԱՊՊ մինպաւմա մէլճաճ',
Մուզայյադա զէմանլարընատ մէլճաճ' օլաճագ սարր։
10 – Վ է սէնին խամինի պիլէնլեր տաճատ թ էվէրքիւլ էտէճէքլեր։
Զիրա, Եա ՐԱՊՊ, սէնի թ ապլէպ էտէնլերի թ էրք էթ մէճին։
11 – Սիօնատա ատքին օլսուն ՐԱՊՊԱ մէզմուր օգուսյընըզ,
Իչլերինի գաւմլար ատդատնատա ի'լսուն էյլէյինիզ։
12 – Զիրա գունր թ ապլէպ էտէն' սոնլերի թ էգէրքիւլ էյլէտի։
Պիչարելերին ֆէրիատընը ունաթմասուն։
13 – Նա ՐԱՊՊ, պաղնատ մերհաւմեթ էյլէ,
Պաղնատ պուպզ էտէնլերը թ ապլապֆէնատան օլսուն տէբսիմէ ֆնատաբ գըլ։
Սէն քի պէնի էօլիւմ գափալարընատան գաւտըրըրսըն։
14 – Թա քի Սիօն էբզընըն գափալարընատ՝
Ձիւմլէ մէտհիլերինի հիքմէտյէ էտէյիմ։
Սէնին խէլապընէլ մէսրուր օլաճաղըմ։
15 – Թա'իֆէլերը եափարբգլարը չուպուրսա պաթթ ըգ։
Ա յապլարը կիպէֆիլերի տուգդատ թ ապթ ուլատս։
16 – ՐԱՊՊ իչրա էթ տիյի հիւքմանէն պիլինմիյ տիր,
Շէրիր քէնատ էլլերինին 'սամէլլերինին քէմէնտիյլէ թ ապթ ուլըր։ (Հիկայօն, Սէլաս։)
17 – Շէրիրլեր վէ Ավլահը ունուտատան հէփ թա'իֆէլեր
Համիյէ ատօդէճէլեր։
18 – Զիրա ֆուգարատ տա'իմ ունուտորըմատ,
Պիչարելերին իւմիտի էպէտէն զայ' օլմասդ։
19 – Եա ՐԱՊՊ, գաղդ, իհսան գուվվէթ յէհմէմին։
Սէնին հուզուրընատ թա'իֆէլեր հիւքմ օլուճարնլար։
20 – Նա ՐԱՊՊ, սէնէրբ գօրգաս վէր։ Թա'իֆէլեր պէշեր օլտըգլարընը պիլմէնլեր։ (Սելաս։)

ՄԼՔԱՄՈՒՐ 10

Ե ա ՐԱՊՊ, նիչիւն ուզագատա տուգդատ՝
Մուզայյադա վագդի ընատս կիզլէնիրսին։
2 – Շէրիրին թ էքսպահ բիւյլէ պիչարբ քիմսե եաճաբ։
Տիւշիւնտիգլէրի թ էտպիրլերինատ թա թ ուլատնլար։
3 – Զիրա շէրիր քէնատ հէվա ի նէֆսիյլէ թէֆտիշաւր էտեր,
Վ է թ ատա'քատը ֆէնդինի թ էպրիք էտեբբ, ՐԱՊՊԸ թ ահգիր էյլեր։
4 – Շէրիր քէնատ զուբուրբյլէ թ ապլպ էթ մէզ,
Հիչ պիր էֆքեատընատա Ավլահ հօգ սարր։
5. Հէր վագդի սոնին հօլտրը ատդի սարր։
Սէնին հիւքմիէրին սոնըն նագզարընատան հիւքմէք տիր։
Ձիւմլէ ուհուշմնէլերինի խաթիհզատ էտեր։

Digitized by Google

*Պէր ֆաթա պէնն օլաճաղ։

6 – Գալղինաւ՝ պէն առրտրմայ ճաղրմ՝,
Ալ է ասվրատէն տեվրէ պէլա պանա խատպէթ էյմէկ յէ ճէք տիր՝ ասեան։
7 – Աղզը լսնէյմ վէ հիւէ վէ զուլմէ ասօլու տըր.
Տիւլի տալթ ընտա չէբարէթ վէ քէօթ խուլուք վար տըր՝
8 – Գարկ յէլէրին փուտուրընտա օթուրսուպ՝
Կիզլի ևէրէլէսէ տաւչըզ օլանը գաթալ էտէր.
կէօզլէրի եօգուտուլու կիզլիճէ պէքլէր։
9 – Ախտան՝ ինինտէ օթուրսըղը կիպի կիզլի ևէրէլէսէ փուտուտա օթուրսըր,
Գիչտրէյի գուխմագ իչինա փուտուտա օթուրսըր,
Պիչտրէյի տուզաղընտա չէքմէխյէ գափար։
10 – Ալ է էյիլիպ չէօմէլմէխյէ՝
Եօգուտլսար տանըն փէնչէնինէ տիւչէր։
11 – Գալղինտէ տէր քի՝ Ալսոյ ուտնուխմըշ տըր.
Եիւգիւնիւ ակէր էթմիշ տիր,
Ալա կէօրմէյէճէք տիր։
12 – Եա՛ ՐԱՊՊ, գալգ,
Եա Ալսոյ, էլինի գալտըր,
Պիչտրէլէրի ուտնուխմա։
13 – Շէրիր նիչինա Ալսոյը թահգիր էտէր.
Գալղինտէ ատտի քի՝ Սէն թէֆթիշ էթմէյէճէքսին,
14 – Սէն կէօրտիւն, զիրա սէն էլինէյէ ճէզասընը վէրմէք իւղրէ
ձէֆայա վէ տէբատ նազար գէլսարընե.
Եօգուտլ քէնտինի ատնա հէվալէ էտէր.
նէյնիմին հարտրմճրը սէն սին։
15 – Շէրիրին գօլընը գըր,
Վէ ֆասրգրն ֆըրգընը՝ պուլունմայ-
յընճայա տէչինի ատաչտրը։
16 – Ր ԱՊՊ էպէտ իւլ ապատ փսատիչտ տըր.
Թա՛իֆէլէր անըն տիյարընտան մնհվ օլտրսար։
17 – Եա՛ ՐԱՊՊ, պիչտրէլէրին ստզուսընը իչինի։
Գալղինինի ատպիճ գէլսաճագընի,
Գուլտրընը տատխ տէյէ մէլ էյտիրճէքսին,
18 – Ֆի նէյիմ իլէ մազսուսին հագգընը իհգագ էտճին,
Վէ զէմինտէն օլան տատմ ատրթըզ գօրգուճմայա։

ՄԷՋԱՄԻՒ 11

Մատթէոսը պատրէլնէն Դաւթին գէմրէտէ տըր։

Ր ԱՊՊԱ թէվէքքիւլ էյթտիմ.
Ճանըմա նամըալ տէրտինիզ քի՝
Գուշ ևէտ տատրընըզտա գաչընըզ։
2 – Ջիրա իչիմէ գալգի մհաթագիմ օլանըստա գարտանըզտատ ախտմագ իչինա
Շէրիրլէր հազըր գուրտրալսար.
Օգլարընը քիրիշ իւզէրինէ հատդըր էյտիլէր։
3 – Թէմէլլէր խարտագ օլուճճա՝
ՍաւչԻ նէ՞ հատթա պիլիր։
4 – Ր ԱՊՊ մռագատտա հէյքէլինէ տիր.
Ր ԱՊՊԸՆ թախթը սէմավատտա տըր.
Անըն կէօզլէրի կէօրիւր.
Ինրթիքլէրի պէնի տաէմի թէճրիպէ էտէր։
5 – Ր ԱՊՊ տալիհի թէճրիպէ էտէր,
Ամմա չէրիրտէն վէ զուլմա սէվինտէն ճանը խգրտա էյլէր։
6 – Շէրիրլէր իւզէրինէ քէմհնալէր վէ սէճէ վէ քիպրնի վէ տամր եէլի հազրտրտճագ տըր.
Գէտատէլէրինին նատիպի պուս տըր։
7 – Ջիրա Ր ԱՊՊ 'տատիէ օլտ՝ 'տատալէթ սէվէր.
*Անըն հիւգիւ միսթագիմ օլտնտա նազար էտէր՝։

ՄԷՋԱՄԻՒ 12

Շէմինէթ իւղրէ մհսիհտը պատր էյլէն Դաւթին մէզմուրը տըր։

Եա Ր ԱՊՊ, խէլատ էյլէ, զիրա էհլ ի թատգվա գալմատտը.
Պէնի տտէմ տարատընտան տատտըգլար տիւ քէհնի։
2 – Հէր քէս գօնչրսընա հալսն սէգլէր,
Միւտտահնէյնի տատտագլարլէ բիյքէտրտնէ սէգլէրլէր։
3 – Ր ԱՊՊ ճիւմլէ միւտտահնէյնի տատագլարը
վ է պէգիւք սէգլէրէն տիլի քէսճ էնէ տիր։
4 – Տիլիմիզլէ դալէճ էտէրիզ,
Տատտագլարըմըզ պէզիմ տիր,

*Նոթ՝ Միւսթագիմները անըն հէզիհնէ կէօրիւրլէր

Digitized by Google

Էֆֆեռամիզ քիմ ոխը՝ ոէյէնդէրի
գութ՝ կոխճէ տէյ։
5-ՐԱՊՊ պուչյուրդը քի՝ Պէյազիէրին
չէքմէյէ զուլում,
վէ հոգաալլարըն ֆիզմանը իչինէ չիման
գալգսըրդմ՝,
վէ խոյ իհչյա օլունան քիմսէյի էմին
գըլսըրդմ։
6 – ՐԱՊՊԻՆ սէօզլէրի ֆասք սէօզլէր
ոխը.
Թօփրագ փոխատսա գալ օլուպ
նէսոի քէրթե խատփիյէ գըլընմըշ կիւ-
միւշ կէպէ ոխը։
7 – նա ՐԱՊՊ, սէն անդէրի հըքֆզ էտե-
ճէքսին,
Աչէրի պոս սէվդուսէն խատ էպէտսէ սէ-
յին սէյյանէի էյլէյէ ճէքսին։
8 – Պէնի ատամ ալտոնքատա բէզիլլէր
բիճ՝ամի պատլարդճա,
Շէրքէրլէր հէր խատպաֆատա կէզինճէրլէր։

ՄԻՋՈՒՄ 13

Մատփսոը պոյը իչին Դաւիթին մէզմուրը ոխը։

Նա ՐԱՊՊ, նէ՞ վազխտա գատսոր պէնի քէլլիկիդն ունատսըդսըն,
Նէ՞ վազխտա գատսոր կիւզէճէկնա պէնա-
ւէն սէթէր էտէրսին։
2 – Նէ՞ վազխտա գատսոր ճանքմատա էն-
սըդճէ,
վէ հէր կիւն գալգիմսոէ զամմի ոտագլա-
յըդըմ.
Նէ՞ վազխտա պատսոր տիւշմէնիմ իւ-
զէրիմճ կեւ-քսէդճէ սէյը։
3 – նա Ալահըդ ՐԱՊՊ, նազսոր էյլէ,
պէնի միւսթէճաապ գըլ.
Նէ՞օզէքիմի միւնէվվէր գըլ,
Օլմայտա քի էօլիւմ ուչգուսընա վա-
ըդըմ.
4 – Օլմայտա քի տիւշմէնիմ՝ Անա զուլիպ
օլուբմ՝ սէյլէ.
վէ ատսոպտըդըմնա պէնի թազէթգ
էտճէյէր սէվինէյէր։
5 – Ամմա պէն անդին ուէրհամէթինէ
թէվէքքիւլ էթմիմ.
Գալգիմ խէլսոդճէ մէտսուբ օլուճագ
սոը։
6 – ՐԱՊՊԱ իւսդի օգուչյաճաղդմ՝,
Ջէրա պանա ՚ինամէթի էյլէտսի։

ՄԻՋՈՒՄ 14

Մատփսոը պոյը իչին Դաւիթին մէզմուրը ոխը։

Սէֆիհ քէնտի գալպինատ՝ Ալահ
հոգ սոը՝ տէտի.
Ձէհատսա վսորըպ սէքիւսհ խղլէը իչէ-
սինէյէր.
Խայը իչղէյէն հոգ սոը։
2 – Ալահը թաղէպ էտէն ատճէսըդսը
պիր ատամ օլուպ ալմատըդընը
կէօրմէկը իչիւն՝
ՐԱՊՊ սէմավիվթատան պէնի ոտաէմե
նազսոր էյլէտսի։
3 – Ձիւմլէսի զէյլէլէմէ տիւշիպ՝ հէփ
պիրտէն ֆասատա օլսոըլսոը,
Խայը իչղէյէն հոգ սոը. պիր պիլէ հոգ
սոը։
4 – Ֆէղգ իչղէյէնէրին ճիւմլէսի պիլ-
մէզլէ՞ը ոի.
Պատնըսոր գավմըմը էքմէկ հեր ինդ հեր-
չէը,
վէ ՐԱՊՊԱ տոա՚ա էթմէզլէր։
5 – Օրատատա զիյատէտիւլ գօրգ սոըլսոը.
Ջիրատա Ալահ տաիճ Նէսլ իլէ սոը։
6 – Պիչսոէնէրին թէտպիրինի թա՚նիպ
էտէրսինիզ.
Լաքին ՐԱՊՊ տանդն մէչճա՚ը սոը։
7 – Բեռ՚չաքի Սիոնատան Իսրայէլէ խէ-
լասս կէլէ իսոը.
ՐԱՊՊ գավմընը էտսոբէթտէն կէրի կէ-
թիրինճէ՝
Յակոբ մէսոուր վէ Իսրայէլ շատմանն
օլաճագ սոը։

ՄԻՋՈՒՄ 15

Գաւիթին մէզմուրը սոը։

Նա ՐԱՊՊ, մէզքէնինտէ քիմ խ-
գատմէթ էտէ՞ճէք,
Մատգատատա սոտղնատա քիմ ատքին
օլաճագ սոը։
2 – Բէդինի խատրե կեւսրեսինէն վէ ատա-
լաճ խղլէյէն,
վէ գալպինտէ Հագիգատթ սէզիլէյէն,
3 – Պի լիսանընդէ գույպէթ էթմէզ,
վէ բէֆիգինէ քէմիլը խղլէմէզ,
վէ գօնչքընա սիթ էմ՚ էթմէզ։
4 – Նազարընատա խատկս քիմսէ թատհ
պիր օլունուբ,
վէ ՐԱՊՊՏԱՆ գօրգանլարտա իքրամ
էտէր.
Պէնդէ զարարընա եէմին էյմ սոխլ հաղը
ատ՝ անը տէյիշսոիրմէզ.

Digitized by Google

5 – Ապչէսքինի ֆա՛իզէ վէրմէզ,
վ.է տուչսըզ 'ալէյհինէ բիշվէքի ալ-
մազ.
Զանդըրը իշլէյէն եպէտէն ատթալմա-
յա՛ճագ տըր։

ՄԼՔԱՄՈՒՐ 16

Դաւիթին չո՛րս տիր։

Ե՛ս Ալլահ, պէնի հըքիզ էյլէ,
Զիքրս տուռա թէվէքքիւլ էյթիմ։
2 – Ե՛ս վէռվէյս ատէտիմ քի՝ Ի՛սպպիմ
ան աին
Ակնատէն մա՛սա խայրըմ ճօգ տըր։
3 – Եէրսէ պուլանըռա մճագատաէօլէր
վէ ֆռզիկէքէլիկէր խակ,
Զիքրէ ինանմազ էյնի մէշրուպքի թէգ-
մէլէրինի թագտիմ էյթէմ,
վ.է խամկէրինի ատէտագլարըմա տը-
մա՛մ։
5 – ՐԱՊՊ միրատըմին վէ քեռաէմին
հիսաէսի տիր։
Անէն նասխպիմի վիճայէ էտէրսինի։
6 – Գըռմէյի քա՛ր լաթիֆ եէրլէրէ տիւ-
տիւ.
Հագիգատքէն մի՛րատըմ կիւզէլ տիր։
7 – Գառնա նասիհաթի վէրէն ՐԱՊՊԱ
ան՛ռա էտէրիմ.
Պէօղրէքլէրիմ տատխի կէճէլէրառ պէ-
նի թա՛ւլիմ էտէր։
8 – ՐԱՊՊԸ ատա՛խմա կէօզիւմ էօնիւնէ
ալտըմ.
0 ատաղըմնատ օլտըղը իչինէն ատթալմա-
յա՛ճագըմ։
9 – Գառ ատպէտտէն գուլպիմ մէռռուբ
վէ *բռա՛նմ չատմանն օլտուռ,
Թէնգիմ տուռխի ի՛նի՛նատ իւզրէ ատքին
օլտա՛ճագ տըր։
10 – Զիքրս ճանըմըմ հավիչէտտ թէեղք
էյթիմէ՛կ ճէ՛կքսին.
Մուգատատէսինի չի՛ւրի՛քքիւլ կէօրմէ-
չի պուտագ՛ինայտա՛ճագըն։
11 – Գառնա հա՛յտի թա՛տրգինի պիլտի-
րէ՛ճէքքսին.
Հատգըռըկատա քէմա՛լ ը մէտերըմէ,
Վ.է ան՛ինն ատաղ՛ատա տատ՛իմի Ն՛ի՛մէ-
լէր վա՛յ տըր։

* Ի՛նգլ. 'իպգէթիմ

ՄԼՔԱՄՈՒՐ 17

Դաւիթին ա՛ռէ տատ՛ատը տըր։

Ե՛ս ՐԱՊՊ, հագգը տի՛նիլէ,
Ֆէրեատատըմա տիգգաթ էյլէ,
Հիլէտիզ տատատգլտըտատա չէ՛տա տատ-
՛ատմա գուլ՛ագ վէր։
2 – Հա՛ւքմէ՛մ հատգռըքէատան տի՛ատատը
էյլէտին.
Կէօզլէրինի խաթգատմէթէ ն՛ատգատը էյթ-
տին։
3 – Գատպիմի խաթ իհատան էյթ տին,
Կէճէլէյինն զի՛յտրեթ էյլէտին.
Պէնի գատ էտիպ՝ պէր շէյ պուլմատըն-
Աղգրմըն թէճատվատգ էյթէմէտինի-
թատտիմ էյթատմ։
4 – Ինատան 'ատմլէրինէ ն՛ատգատրէն
Սէնինն տուտատգլարըն՛ըն քէլտմ՛ը վատ-
տըթ ատըյտէ
Զօրպատգըն հօլտըրնատան ատագ՛ընտըմ։
5 – *Ա՛ատմ՛ատըմ՛ը աէնին հօլտըրնատա
ատատիթ էյլէ,
Գի ատյատգտըրմ՛ ատհատչէ՛տինի։
6 – Ե՛ս Ալլահ, պէն ատնատա տուռ՛ատ էյ-
լէտիմ՝,
Զիքրա պէնի մհատթէճատգ գէտտճագգա-
տրն.
Գուռ՛ատղէնը պատնատ մէյլ էթ տիրիտ քէ-
լատմ՛ը տիկլէ։
7 – Ն՛յ աէն, քի ատնատ թէվէքքիւլ է-
տէնէլէրի
Տհուշմէնլէրինատէն ատագ էլինկլէ խէլատ
էտէրսին,
'Ինատյէթինկի 'ատճիտ պիր վէճհլէ կէօռ-
թէ էր։
8 – Պէնի կէօզ պէպէյի հիպի հըքիզ
էյթ,
Պէնի գատնատտատրէնքն տատյէսինատ աէթ ը
էյլէ։
9 – Պէնի թատգէթիգ էտէն չէրիրլէրինն
հիսատհատնատէն գօրքատ.
Ձանըմքին տհուշմէնլէրի պէնի իհատթէ
էտէրլէր։
10 – Նէ՞ռ-ռ-նէրէ հատգ իլէ գատփատնըգ՝
Ադրգատրը մնատռատրատնատ աէգյլէր։
11 – Հէալատ ատատմ՛ատրըմ՛ատգ իհատթէ էյթ-
տինկէր,
Պէկ հէրճ աէրմէգ իչինն կէօզլէրինի
տուքատիլէր։

* Եաւօտ՝ Ա՛ատմ՛ատրըմ՛ աէնինն հօլտա-
րընգ թատռի տատ,
Վ.է ատյատգտըրմ՛ տհուրչմէտի

Digitized by Google

12 – Եբրեի մեղա՝ Հարիս օլան ասլան մխիլիս,
Վէ կիզլի եէրլէրտէ օխուրան կէննէ ասլան կիպի տէր։
13 – Նա ՐԱՊՊ, գալդ,
Ադըն էօնիւնիւ քէսիպ՝ անը եէրէ վուր.
Գըլըճըկլէ ճանըմը չէրիրտէն խելաս էյլէ։
14 – Նա ՐԱՊՊ, եհլ ի տիւնեա օլանլարտան պէնէ էլինիլէ թօրբա՝
Անլէր քի նասիպլէրի պու հայաթտա ասըր.
Գարնալարընը խոպինէլէրինիլէ տօլաուրըրըլըր.
Օղուլլարը ապայրլար, վէ ֆազլալարը՝նը էվլատլարընա իզըր էտէրլէր։
15 – Պէն սալահլէ տիտասրընը կէօրիւպ
Ուչանաղընա ալմանկտան տայանճաղը՝

ՄԻՆՉՄՈՒՐ 18

Մուսթաֆտը պարր Լիւն ՐԱՊՊՆ գալու Դաւիթին Գէֆտէրը տէր. ՐԱՊՊ անը հէփ տիւշմէնլէրինին վէ Սաուլդըն էլինէն գուրթարտըգը կիւնտէ՝ պու հիմնին ասպլէրինին ՐԱՊՊԱ թէսպիհլէ ասօլէյէպ՝ ահէ գէ,

Ես գաւվէհիմ ՐԱՊՊ, սէնի սէվէրիմ՝,
2 – ՐԱՊՊ գայատ վէ գալ՝ատ վէ խելասքաւրըմ՝ տըր.
Ագլասհըմ մէշճո՝քիմ՝ տըր, անա իլի թճու էսէրիմ՝,
Գալդանըմ վէ խելասըմընը պուլհնագը վէ եվիքաճ գուլլէմ՝ տիր,
3 – Համտոս չայան ՐԱՊՊԱ տուա՝ս էսէրիմ՝,
Վէ տիւշմէնլէրիմտէն խելաս պուլուրըմ՝,
4 – Իպլիւմ՝ քէմէնալէրի էթրաֆընը տըրտը՝,
Ձէտաս ահլիլէրի պէնի գօրգաւթ տըլուր՝,
5 – Համիլլէնին քէմէնալէրի պէնի իհսանի՝ էտիպ՝,
Իպլիւմ՝ տուալագլարը պանտա գաւշը կէլտի՝.
6 – Մուզայգամտա ՐԱՊՊԱ տուա՝տ,
Վէ Ալլահընա ֆէրեատա էյի տիմ՝.
Օ տաթի՝ հէյքէլինտէն ասխիտի իշիթտի՝,
Վէ ֆէրեատը՝ անընդ հուզուրընա՝ գուլաղընա վատըլ օլտու։
7 – Օլ վագթի զէմին տաբրլըդ թիթրէտի՝,
Վէ տատալարընդ թէմէլլէրի հարէքէթ էտիպ տաբրլըդըլար՝,
Զիրա օ զաղտագա կէլտի՝.
8 – Պուրունընտան տիւման՝, վէ ադզընտան իշնա էտէր տիթէշ չըգտը.
Անտէն գօրլար թուխտաշտու։
9 – Վէ կէօքլէրի էնտիրիպ նիազալ էյլէտի՝,
Վէ այագլարը այիքնատա գաբա ազալուպ վար իտի։
10 – Վէ քէրուզէ բաքիպ օլաբատգ ուչտու՝,
Իհզակեարընդ գանատալարը իզէրինէ ուչտու։
11 – Գաբտնլըդը քէնտինէ էօրիթտ՝,
Վէ տուլարընդ զուլմիդ ինի վէ կէշֆնա պուլաթիդ լարընը
Իշի բաշընատա խայիճ եատիգը։
12 – Հաւզուրընատա օլան զիյա սէպէպինտէն պուլաթիդ լարը
Տօլաս վէ սաթէշ գօրլարընդ կէչէթլէր։
13 – ՐԱՊՊ կէօքլէրտէ կիւլէտի՝,
Մխիթա՝տլ տօլաս վէ սաթէշ գօրլարընդ աէտտաընը վէրտի։
14 – Օգլարընը սաթմաղլէ անլէրի փէրիշան էյլէտի՝,
Զօգ եգլարընդլար կէնտաէրէրէք անլէրի փէրիշան տիրիպ գրլար։
15 – Նա ՐԱՊՊ, սէնդն իտա՝զիրինտէն, Գալագպդընի նէֆխինին տաբրլընատա՝ն Սուլարդն տիպի կիօրիւնիւ՝
Տիւնիատանդն էտաալարը իպՀար օլատուտա։
16 – Նօգտարատան կէօնտէրիպ պէնի իտաւնատա,
Պէնի չօգ սուլարտան չըգարտը։
17 – Պէնի գաւվէհիլ տիւշմէնլէրիմտէն Վէ պուռնա պուզղ էտնիլէրտէն խելաս էյլէտի՝.
Զիրա պէնտէն գաւվէհիլ իտիլէր։
18 – Մուսիպէթիմ՝ գիւնիւնտէ էօնիւմիւ քէստիլէր,
Ամմին ՐԱՊՊ պուռնա՝ տատա օլտու.
19 – Վէ պէնի գէնիշ էյլէտի՝ չըգտարտը.
Վէ պէնի խելաս էյլէտի՝, դիրտա պէնտէն բուղի իտի։
20 – ՐԱՊՊ ատլանըմ գէօրէ պաճա էՀր վէրիր։
Էյլէրիմին փաքիրլիկնէ գէօրէ պաճա միլքատիճի էտէր։

Digitized by Google

21 – Զիրա ՐԱՊՊԷՆ հալլորքնը հըքիզ էյլէսին՝,
վէ Ալլահըմա 'սոը օլմուսուք՝։
22 – Զիւնքի անդըն սոնրաքսամինդըն ճիւմլէսի էօնիւմիսէ խոի,
վէ էմրլէրինի քէնտիսինէն ուզաղա սահմասուք՝։
23 – վէ անդըն 'ինսանլարա քաւամիլ օլուպ,
նիւհանհըմսինան քէնտիմի հըքիզ էյլէսին՝,
24 – ՐԱՊՊ տոսիր պանա տալլհըմա՝
վէ նասալրընատա օլսան էլլէրինին փաքիլինէ կէօրէ միւքաֆիֆի էյլէսին։
25 – Մէրհամէթլի քիմսէ իլէ մէրհամէթլի օլուրքըն,
Քեամիլ սատէ՛ իլէ քեամիլ օլուրքըն։
26 – Փաք իլէ փաք օլուպ՝
Իյրիլիլ մինէթսիլիք պուլունըրքըն։
27 – Զիրա ատն տէրսլի գալմըշ խելասա,
վէ մադդուր կէօղլէրի վէյիլ էսէրքինե։
28 – Զիրա սէն պէնիմ՝ չըրադըմըզ եաօգլարըն,
Ալլահըմ՝ ՐԱՊՊ զուլմէթիմի նադաա սէօնաէրիրը։
29 – Զիւնքի սէնին '՚ճէնէթ 'սաքէրէ հիւճճաւմ էսէրիմ՝,
Ալլահըմըն '՚ճէնէթ սուրսան կէչէրիմ՝։
30 – Ալլահընդ թաարիզի քեամիլ սիր։
ՐԱՊՊԸՆ քէլամը սաֆի սիր։
Քէնոսիսինէ թէվէքքիւլ էտմիլէրինդն ճիւմլէսինէ գալգան սիր։
31 – Զիրա ենհովատան ղոյրի Ալլահ քիմ՝ սիր,
վէ Ալլահընմըզտան պաշգա գույա քիմ՝ սիր,
32 – Ալլահ սոր քի պէնդի գուվվէթլէ գուշսաըր,
վէ թաորիգիմի իքմալ էտեր։
33 – Ա՛յագլարըմը կէչիք այէթլորը կիպի եասփար,
վէ պէնդի եհքաք եէրլէրիմ իւղէրինէ տուրաստըրըր։
34 – Էլլէրիմէ ճէնք լաո՛լիմ էտեր,
վէ պաղաւլորըմ պաղըր նայ գուրաորլար։
35 – Խէլասընդըն գալգանընդը տոսիր պանաա վէրսին,
վէ սաղ էլինդ պէնդի գուվվէթլէնտիրիպ՝
Անդին լուֆֆըն պէնդի պէօյիւք էյլէսին։
36 – Ատմէյորըմդն եէրինի կէնիչլէթսին,
վէ այագլորըմ սիւրմէսին։
37 – Տիւշմէնլէրիմի թա՛գիպ էտիպ՝ անլէրէ եէմ իշտիմ՝։
վէ անլէրի իֆնա էյլէմէյինճէ կէրի տէօնմէսիմ՝։
38 – Անլէրի գըրտը՛, վէ գալգմադը գուտիր օլմայընչ՝
Ա՛յագլորըմ՝ տալիճնան տիւշմէսինէ։
39 – ճէնք իչինն պէնդի գուվվէթլէ գուշտուրպ՝
Պանաա գարշը այագլանմանլորը տալ թըմսա տիւշմէսինէ։
40 – վէ պանաա տիւշմէնլէրիմին ադգալորընը չէվիրտին,
Ֆի պանաա պաղդ էտէնլէրի գըրտայըմ՝։
41 – Ֆէրեատա էյմէյիլէր, տամին գուրթարան եոգ։
ՐԱՊՊԱ, ֆէլէ՛ա էՆդիլէր, տամին անլէրի մէտահ նճոպ գըրմաստը։
42 – Պէն տալիճ անլէրի բուգկաոը էօնիւնճէ թօզ թօփրագ կիպի էզդիպ՝
Անլէրի ոզագ չամընդը կիպի տիպտիմ։
43 – Խալգըն նիզա՛լորընտան պէնի խելասա էտիպ՝
Պէնի թա՛յիֆլէրէ բէ՛ֆո նասպ էյլէսին։
Պիլմէսինլիմ գաւմ պանաա 'սաաստաֆյէմ էյլէ՛ էյլէսին։
44 – Գաւսագլարը իչիմէյիլ կիպի՝ պանաա խի՛մսէ՛ էմ սիլէր,
Իճնէպիլէր հուզուրընմասա պըրսան պիւքյունլէր։
45 – Իճնէպիլէր զէպասնե օլուպ՝
Կիպլէնմէյիլէրի եէրլէրտե թիմրէտեւլեր։
46 – Ր ԱՊՊ հայր սոր, վէ Գայամ միւպարէք օլսուն
վէ խելասընդն Ալլահը միւթա՛ալ օլսուն։
47 – Պէնիմ իչինն իմթիգամ սլսուն,
վէ գովմէյորը պանաա թա՛գիպ՝ գըլսուն՝ Ալլահ սոր։
48 – Պէնի տիւշմէնլէրիմմէն խելասա էյմէսին,
Էվվէլ՝, պանաա գարշը այագլանմանդըզը իւղէրինէ պէնի եէրքաքէթմէսին։
Զալիմ սատէմսէն պէնի խելասա էյմէսին։
49 – Պաւեպզատէն, եա Ր ԱՊՊ, թա՛իֆէլէր ադասընտա սանա համտ էտիպ՝
Անդին խամնէ մէզմաւր օգուլսաճղըմ՝։

Digitized by Google

50 – Մէկ լինէ 'ազիմ խելաս իհսան էաէն,
վ֊է մեսիհի օլան Դաւիթէ
վ֊է նէսլինէ իլէնէպէտ 'ինսայէթ էաէն
0 տըր։

ՄԷՋԱՄՈՒՐ 19

Մաւգուտը պաշըհլիէնԴաւիթի մէզմուրըդըր։

Սէմավաթ Ալլահըն ճէլալընը հիքմէտայէ էլլէր,
վ֊է լեվհ է ուրա էլլէրինին իշինի ի'լանն էաէր։
2 – Կիւն կիւնէ քէլամ իրատ էաէր,
վ֊է կէճէ կէճէյէ 'իլմ ճզՀար էլլէր։
3 – Սէօզ եօգ վէ քէլամ եօգ,
Սէսլէրի իշիտիլմէզ խոսէ տէ,
4 – Անլէրին սէստագ պիւթիւն զէմինէ,
վ֊է անլէրին քէլամը տիւնիանընէն միւնէՀհէր էօսուլնա վարմը.
Անլէրուս կիւնէշ իշիւն չատըր գուրատու։
5 – Օ ատթի խալվէթի'նէտէն չըգան կիւվէյի կիպի տիր,
վ֊է եօլս աէյիրթմէյէ ճէպպատը կիպի շատման օլուր։
6 – Խուրուճը սէմավաթի Ռհայէթինսէն,
վ֊է տէվրանը ուճլորընա գատուսը տըր.
վ֊է հէրատէթինսէն կիպէլէնմիշ պիր շէյ եօգ տըր։
7 – ՐԱՊՊԸՆ շէրի'ատը թամամ տըր, ճանէք իհեա էտէր.
ՐԱՊՊԸՆ շէհատէթի տատըգ տըր, ճահիլի 'ալիմ էտէր։
8 – ՐԱՊՊԸՆ թէնուիհաթը տօզրուս տըր, գալպի մէսրուր էտէր.
ՐԱՊՊԸՆ էմրի փաք տըր, կէօզլէրի միւնէվվէր գըլսա։
9 – ՐԱՊՊ գօրգուսը խալխ տիր, իլէէպէտ տուսրուր.
ՐԱՊՊԸՆ ատքամը հայգդ վէ քիւլիւյէն 'ատաուլէթի իւզրէ տիր։
10 – Ալէմ ուռնատն վէ պիր չօգ խատա տալի ուռնատն մէրդուպ,
վ֊է պալատն վէ տատլու պալընատն թամլը տըր։
11 – Գուրընի տատթի անլէրէ միւթէնէվպիհ օլուր,
վ֊է անլէրի հըքքը էթմէքտէ 'ազիմ էճր վար տըր։
12 – Խոճալըքընը քի'մ անլատը.
Կիպլի չէհհալատան պէնի փաք գըլ։
13 – Գուրընը թէքէպպիւրտէն տատթի հըքքը էյլէ,
Պանդա մուսալլէմի օլմատընլատը.
0 զէմոն քէտամըլ օլուա'
Պէզիւք 'իսհանատան փաք օլուրըմ։
14 – Նա գոյատ վէ խելաքհաթըմ ՐԱՊՊ,
Ադզըմընի քէլամը վէ գալպիմին թէքքէք քիւրիւ
Աէնին հուզուրընատա մուգապալ օլատա։

ՄԷՋԱՄՈՒՐ 20

Մաւիդաթը պաշըհլիէնԴաւիթի մէզմուրը տըր։

Մաւգայատա կիւնիւնատ ՐԱՊՊ աէնի միւսԼէճատ գըլսա,
Յակոբըն Ալլահընըն խամի աէնի հիմայէ էտէ.
2 – Մուգոհատէն առնա խմատա կէօնաէրէ,
Սիօնատան աէնի վիգայէ էտէ։
3 – Ճհիմլէ թէտգալմէլէրինին թէեղէքքիւր,
վ֊է մուհտուգալսրընը գապալ էյլէյէ։ (Սէլա։)
4 – Սանա կէօնլիւնէ կէօրէ իհսան էյլէյէ,
վ֊է հիմլէ միւրատընը հատալէ կէթ իրէ։
5 – Սէնին խելաքընլէ մէհրուբ օլաճատ ՂԸՂ,
վ֊է Ալլահըմիզդէն իսմիյլէ պայրագ աչաճագՂԸՂ.
ՐԱՊՊ մինթլուպալթընէն քհաֆէհաթնի իմմամ էյլէյէ։
6 – ՐԱՊՊ քէնտի մէսիհինի խելաս էյլէսիյինի շէհմի պիլսիմ.
Մաւգատատա աէմավաթի ընատան
Սաղ էլինին խելաքհաթանէ գուվվէթի խյլէ
Անը միւսԼէճատ գըլսա։
7 – Պա'ՂԸլար տրատպալտրը վէ պա'ՂԸլար աթլարը,
Պիզ իսէ Ալլահըմըզ ՐԱՊՊԸՆ իսմինի գիքը էտէրիզ։
8 – Անլէր Ղգուլատ տիւշիւնէր,
Պիզ իսէ գալգատ տօզրուս տուրըզ։
9 – *Նա ՐԱՊՊ, մէլխի խելաս էյլէ,

*Նախօք՝ նա ՐԱՊՊ, խելաս էյլէ, Տուն էթմէյիմիզ հիւնատ Մէլիք պէնի միւսԼէճատ գըլսըն

Digitized by Google

Տաւ՝ան էթ՝ոխ իմիկ կիւնաւ պիտի մնա-
թէ ճառ գոլ՝։

ՄԻՋՈՄԻՒ 21

Մատթէոսէ պոլը իւրն Դաւիթին մէջմա-
րը ըլլը։

Եւս ԻԱՊՊ, աչէրին գուռվվէթինէլ
մէլիք սէվինէճէք,
վ՝է խէլատընէլ նէ՛ գաւառը մէջտուր
օլսճագ տըր.
2 – Անոս գալոնինին տրղուռընը իհանան
էթ՝ուին,
վ՝է առաւտագլսրընէն մնաթ՝ուպընը տի-
րիդ էթ՝ուէնին։(Սէլա։)
3 – Ձիրս խուրը պէրէքէթ՝էրէլէ տանը
գաւրշլատըն.
Գաշնու խաոս ալթ՝ուռն թ՝ուճ կիյտիր-
տին։
4 – Սէնուէն հայտի թ՝ալէպ էթ՝տի-
րինուճ՝
Անոս էպէտու վէ աերմէտի 'էօմի իհանան
էլլէտին։
5 – Սէնին խէլատընէլ ասնըն 'իզդէթի
'ատիմ օլտուռ.
Անըն իւվէրինէ մէճաս ու ճէլտլ գը-
տընի։
6 – Ձիրս տանը իւլէկպատ միւտտուրէք
գըլտրըն,
Տիտտուրընէլ տանը ղայէթ՝էլ շատմանի էյ-
լէտտին։
7 – Ձիրս մէլիք ԻԱՊՊԱ թ՝եվէքքիւլ
էաեր,
վ՝է Միւթ՝ա'իլըն 'իհնայէթ իյլէ ատը-
ատյմայուճագ տըր.
8 – Էյլինչ ճիւղէն ատիւշմինէլերինէ եւ-
թ՝իշիպ՝
Սաղ էլնին ատանա պուռզղ էաէնէլերի պուռ-
լատճագ տըր։
9 – Ղազատպընին վատթ՝ընատա տանէլերի
ատէէչլի թ՝էնուռը կիպի էատ-
ճագտըն.
ԻԱՊՊ տանէլերի խըշմիլէ թ՝էլէֆ,
վ՝է ատթ՝էչ տանէլերի մնայվ էտէճէք
տըր։
10 – Սէմիբէլերինի զէմինատէն,
վ՝է զիւրիւէթ՝էլերինի պէրնի տատեմ ա-
բատըճատան հէլատք էտէճէք-
սին։
11 – Ձիրս սէրնին 'ատլ՝էյինէ քէօթ՝ի-
լիւք գատտ էտիպ՝
Հաւատալէ կէթ՝իւէմէյէճէքլերի պիր հի-
լէ թ՝էրթ՝իպ էթ՝տիլէր։
12 – Ձիրս եիւվէրինէ գատրը օթ՝ուրելը
քէրիշլէրին իւզէրինէ հատըրատ-
տըզընատա,
Անէէրի գաչըրատճագտըն։
13 – Եւս ԻԱՊՊ, քէնտի գատվվէ-
թ՝ինէլ եիւքատէլ.
Գաւտուրէթ՝ինէլ իւլէսի վէ մէզմատը օգատ-
յատճաղըզ։

ՄԻՋՈՄԻՒ 22

Աչէկթ՝շահատ էտ՝ը իւզէրինէ մնատթ՝պատը
պոլը իւրն Դաւիթին մէջմատը ըլլը։

Է՛յ Ակլատրմ, էյ Ակլատրմ, պէնի
նի՞չ իւն թ՝էրք էյլէտտին.
Նի՞չ խէլատրմատան վէ ֆէրնատտըմէն
քէլատմընատան ատզատգ տատ-
տըտը,
2 – Էյ Ակլատրմ, կիւնտիզդիւն տատ'տա
էտէրիմ, տամմին իսթ՝իճատպէթ
էթ՝մէզտին.
կէճէլէյինն տատթ՝ի էտէրիմ, վէ ախ-
թ՝իւմ էտգ տըր։
3 – Ամմա, էյ Իսթ՝այէլին թ՝էպթ՝իճ-
թ՝ընատա տատքին օլսն,
Սէն Գաւտատտըմզ տանատ թ՝եվէքքիւլ
էթ՝տիլէր,
Անէէր թ՝եվէքքիւլ էթ՝տիլէր, ատէն
տատթ՝ի տանէլերի խէլատ էյլէ-
տտին։
5 – Տատնա ֆէրնատտ էտ՝տի՝ խէլատ պատլ-
տըլատր,
Տատնա թ՝եվէքքիւլ էթ՝տիլէր վէ խէ-
ճիլ օլմատտըլատր։
6 – Պէն իսէ տատէմ' տէյիլ, տանճագ
պէօճէք իմ',
Աատէմիէր 'իհնտինտէ բիւտվտ վէ խալգ
նատզատրընատա մնատհագպատր օլ-
տըմ'։
7 – Պէնի կէօրնէլերին ճիւմլէպի պէնի
իսթ՝իհզատ էտէրլէր,
Չէհրէ էտտիպ պատշ տատլատյատգ։
8 – ԻԱՊՊԱ թ՝եվէքքիւլ էթ՝տի՝, տանը
գաւրթ՝ի տրընի.
Անտնէն յատղի օլտրդը իչիճն' տանը խէ-
լատա էթ՝մէն' գէրեւրէ։
9 – Ամմա պէնի բատհմատտան չէզգատրտն՝,
վ՝ալիտէմին մէմէտնինտէ իչէն պատնա
էճմիչլէթ՝ վէրէյն ատն սին։
10 – Բատհմատտն պէնի տատնա թ՝էպթ՝իմ օ-
լատճատտը՛,
վ՝ալիտէմին պատթ՝նընատան Ալատրմ
տէն սին։

Digitized by Google

11 – Գէնաէն ասպազ ասուբմա, գիբա մուզայագա հասկըն տըր,
վ‌Է հարթաշծը հոգ տըր։
12 – Զօգ պուզլաար էթքասիքմը տըր,
Քասաներն գասվէթլի պօղլարը պէնի իմանթէ էյլէսի։
13 – Եըրթաար վէ կէօմիւբաեր ասըլան էնէ
Ալէյհիմէ ազըզլարընը աչըրլար։
14 – Ասա կիպի տէօքիւլմիւմ,
վ‌Է ճիւմլէ քէմիքլէրիմ հէրլէրինատէն չըգըր։
Եիւբէկիմ պալ մուսա կիպի տըր,
Տէբաներիմտէ էրիմիշ տըր։
15 – Գասվէթիմ քիրէմիթ փարչասը կիպի գասբասըդ՝
Տիլիմ արմաղրմա հասիբլար,
վ‌Է աչն պէնի էօլիւմ թօփրաղընա գօտրն։
16 – Զիրա քէլդիբ էթքասիքմը տըրլար,
Շէրքէրլէրին ճէմա'ասընը պէնի իմանթէ էթտի,
Էլլէրիմի վէ այագլարըմը տէկսիրէր։
17 – Ճիւմլէ քէմիքլէրիմի սայա պիլէրիմ.
Անլէր պանտա պագդըդ թէմիզսիզ էթտիլէր։
18 – Էլդիսէսի արաալարընատա թօգսիմ էտիդ՝
Էնթարիմ իսգէրինէ գասբ'ա ամըտըլար։
19 – Ամմա աչն, իտա ՐԱՊՊ, ասպազ ասուբմա,
Էյ գասվէթիմ, իմանատըմա չապուգ ահթիչ։
20 – Ճանըմը գէրճատան,
*Հայաթի ըմը քէլդիս փէնէչախանաէն գասբիտ։
21 – Պէնի սուլան ազըզնատան խէլատ էյլէ,
վ‌Է էտպատան սըղըրը պատչուգլարընատան պէնի միսաֆէ ճատդ գէլ։
22 – Անին իմանիի պիրատաէրլէրիմէ պէյլատան էյլէյէճէյիմ,
Ձէմա'ատի իչինատ ատսա թէապհ էսատէճէյիմ,
23 – Էյ ՐԱՊՊՏԱՆ գօրգանլար, ատսա թէապհ,
Էյ Ցակորընը պիւթիւն նէսլի, ատը թէմճիտ էյլէյինիզ։

*Իսր. Պիրնէչիյիմի

վ‌Է, էյ Իսրայէլ նէսլինին ճիւմլէսի, ատսաէն խոսճ էտինիզ։
24 – Զիրա ատբատլինն ատբատնէի թաշգիբ, վէ ատսաէն նէճբէթի էյլէմէտի,
վ‌Է տիտատրընը ատսաէն սէթր էթմէսի.
Անճագ քէնտինէ ֆէբատատ էթտիյինատէ խոթ խմա' էյլէսի։
25 – Պէշտիւբ ճէմա'ատատա էտէճէյիմ թէապհ սէնին հագգընատա տըր,
Նէզրլէրիմի Իսրապատան գօրգանլարընը հատզուրընատա իֆա էտէճէյիմ։
26 – Ֆագբէրլէր հէյիպ ապյատճագլար,
ՐԱՊՊԸ թօղէպ էտինլէր ատսա թէապհ էտէճէքլէր.
Գալգինիպ իլէպատա հայատնատա օլատճագ տըր։
27 – Զէմինին ճիւմլէ միւնէհէհատրը թէկէբքիւր էտիպ՝ ՐԱՊՊԱ ատէօնէճէք,
վ‌Է միլլէթլէրին ճիւմլէ գապիլէրէր ատնին հատզուրընատա սէճոճ գըլատճագսըդ։
28 – Զիրա մէհէքիւթ ՐԱՊՊԸՆ տըր,
վ‌Է միլլէթլէր իսպէրինէ հիւքմ սիւբէն 0 տըր։
29 – Զէմինին հէփ սէմիզլէրի հէյիպ՝ սէճոճ գըլատճագսըդ,
Թօփրաղա էնէնլէրին ճիւմլէսի, վէ ճաանընը հայատնատա հըքձ էտէմէյինէ պիրլէ
Անըն հատզուրընատա սիզ չէոգբէճէք տիր։
30 – Անա գիւրբէյիէթ խըսմէթ էտէճէք,
†Իապպըն հատգընատա կէնճ ճակ սէվգէ խապէր վէրիրլէ ճէք տիր՝։
31 – Կէնճէճէքլէր վէ անըն 'ասապլէթինէ
Տօղատճագ գասվիտա իւ'ման էտէճէքլէր.
Զիրա պատնատ էտճիտն 0 տըր։

ՄԷԶԱՄՈՒՐ 23

Դաւիթին մէզմուրը տըր։

ՐԱՊՊ չօպանընմ տըր.
Պիր շէյէ մինհյատճ օլմամ։

*Իսր. Անատն

†Նաթօս՝ Պուռ տատխի Իսապատա պիր նէսէլ իմիդատր օլատնատճագ տըր

Digitized by Google

2 – Ո պէնն չիմէնզաբլյաքատա եսթիքըրը,
Վ֊է ասքին առւլար քէնարընատա կէզ֊
սէրիր։
3 – Ձանըմը ֆհեա էյլէր,
Վ֊է իսմի ֆչիւն պէնի ատլահ Թասրիգ֊
լէրինէ իրշատա էսէր։
4 – Պէն էօլիւմ կէօլկեսի սերբեսթինաե
կէզաէմ տէ,
Շերբաէն գօրգմասմ.
Ջիքա սէն պէնիմ իլէ սին,
Սէհին 'սատան վէ սէնին ասէյնէլքէն պա֊
նատ Թեսլիմ վէրիրլէր։
5 – Տիւշմէնլէրիմին գարշըընատա պէ֊
նիմ իչիւն ասֆքատ Թերթիպ է֊
սէրիկ՝
Գաշըմը եաղ իլէ մէհ էՌատին.
Ֆէռասէմ Թաշգընը տըր։
6 – Հադիգաթէն նի'մէթ վէ ըսհմէթ
Պիւթիւն միւսաէմէ ի 'էօմրիւմընէ պատ֊
նատ ըէֆիազաթ էսէ ճէք,
Վ֊է պիր չօգ կիւնլէր պէյի իւր ՐԱՊՊ֊
ՏԱ ասքին օլսճաղըր։

ՄԼՋՄՈՒՐ 24

Դաէքին մէզուրը տըր։

Ջէմին իլէ ատամէ պուլսաճանքն
քատֆֆէսի,
Տիւնեա վէ ասքն ակքէնէսի ՐԱՊՊՐՆ
տըր։
2 – Ջիքա ասքը ակէնիզլէր իւզէրինատե
Թէ'սիր էսուզ՝
Ըքմոդլար իւզէրինատե ատապիթ գըլսան 0
տըր։
3.ՐԱՊՊՐՆ ատաղնատ քի'մ չըգատճագ,
Վ֊է ասքին մնագատատա մէքքանքնատա
քի'մ տուբատճագ տըր։
4 – Իլէերի Թէմիզ վէ գալպի փափ օ֊
լսան ատէմ,
Ֆի կէօնլիւնիւ պուԹլսնատ վէրմէմիշ,
Վ֊է հիչէլէ էէմին էՌմէմիշ տըր։
5 – ՐԱՊՊ Թատրաֆքնատան պէրէքէՌէ,
Վ֊է խէլտընին Ավլատը Թատրաֆքնատան
ատալտա օ նատիլ օլսճագ տըր։
6 – Ասնը Թալէպ էտէն նէսլ պուռ տըր։
Տիտտըրնը ատատյանլատ –ԼԸ ճահկօ տըր։
(Սէլսւ։)
7 – Ի֊յ գափուլսը, պաշլատրընըզը
գալտրըրընըզ,
Վ֊է, էյ եպէսի գափուլսը, ևիւքէլի֊
նիզ,
Վ֊է Մէլիք ի զուլ ճէլսալ կիրէճէք
տըր։
8 – Պաւ Մէլիք ի զուլ ճէլսալ քի'մ
տըր։
Գատիր վէ ճէպպատր օլսան ՐԱՊՊ
ճէնգատե ճէպպատր օլսան ՐԱՊՊ տըր։
9 – Ի֊յ գափուլսը, պաշլատրընըզը գալ֊
տրըրընըզ,
Վ֊է, էյ եպէսի գափուլսը, ևիւքէլի֊
նիզ,
Վ֊է Մէլիք ի զուլ ճէլսալ կիրէճէք
տըր։
10 – Պաւ Մէլիք ի զուլ ճէլսալ քի'մ
տըր։ ՐԱՊՊ իւլ ճիւնատա,
Մէլիք ի զուլ ճէլսալ 0 տըր։ (Սէլսւ։)

ՄԼՋՄՈՒՐ 25

Դաէքին Կվ'ուրը տըր։

Եա ՐԱՊՊ, ատանա ճանըմը 'սուզ է֊
սէրիմ՝
2 – Եա Ավլատըմ, ատանա Թեվէքքիւլ
էմմիմ, պըրատմա քի խէճիլ
օլսյըմ.
Տիւշմէնլէրիմի իւզէրիմէ կիւլսիւրիւմ։
3 – Ատանա մնանի ատըր օլսանլսրը Հիչ
պիրի խէճիլ օլմասըն,
Սէպեպսիզ զատա էտէնլէր խէճիլ օլ֊
սանլսրը։
4 – Եա ՐԱՊՊ, պատանա Հօլսւրընը Թատ֊
բիֆ ,
Վ֊է Թատրիգլէրինի Թա'լիմ էյլէ։
5 – Պէնի Հադիգաթի ընատա իրշատ էտիպ
Թա'լիմ էյլէ,
Ջիքա խէլտատրըն Ավլատը սէն սին.
Հէր կիւն ատանա մնանի ատըր իմ։
6 – Եա ՐԱՊՊ, մէրհաթի վէ 'ինայէթի֊
լէրինի Թէզէքքիւր էյլէ.
Ջիքա ատնէր զէզլատն պէրաե տըր։
7 – Կէնճլիյինի կիւնահյլատրընը վէ
խաթաալտրընը Թէզէքքիւր էմ֊
մէ .
Եա ՐԱՊՊ, սէն 'ինայէթինէ կէօրէ,
քերեմնի իչիւն պէնի Թէզէք֊
քիւր էյլէ.
8 – ՐԱՊՊ քերիմ վէ միւսաՀադիմ տիր.
Պաւ էճլատէն կիւնահքատրլսրաե եօլսւ
կէօսթէրիր։
9 – Օ՝ միւսԼվատը'լսրը Հադգատա իր֊
շատ էտիպ՝
Գէնճոե Թատրիգինի միւսԹեվատը'լսրաե
Թա'լիմ էտէր։
10 – ՐԱՊՊՐՆ ճհիւճլէ Թատրիգլէրի 'սհ֊
սրընը վէ չէհատեիլէրինի տըՓՓ
էտէնլէրե

Digitized by Google

'Ինձ, էթե ես հայիցամ մըբ,
11 – Նա ՐԱՊՊ, իմին իչուն կիւնա-
հըմը 'ամֆվ էյլէ,
Չիրա պէղչիւք տիր։
12 – ՐԱՊՊԱՆ գօրգան ատեմ քիմ
տիր.
Մխնաոխով կէօրտիւլիւ հօլտա ահը
իա'լիմ էտէ ճէք տիր։
13 – Ճանը խայրատա տաքին օլաճագ,
ույ նէալի զէմինի միրատա ալաճագ տըր։
14 – ՐԱՊՊԻՆ տըրըը ահատէն գօրգան-
լար իչուն տիր.
ույ 'ոհտընը ահլերէ իա'լիմ էտեր։
15 – Կէօղլէրիմ տա'իմա ՐԱՊՊԱ մնա-
իա տազըը տըր.
Չիրա Օ՝ ալտազլարըմը տաւզագտան
չըգալաճագ տըր։
16 – Պահա իէվկ ճճիւչ էտիպ՝ մեր-
հաամէթ գրլ,
Չիրա պէն պիրքէա վէ պիչարէ իմ։
17 – Գալպիմին սըզըղնէրլարը չօղաւ-
ար.
Պէնի մնազպազալարըմնատն չըգար։
18 – Ցէրտիմէ վէ մէշղագլէրնա նաս-
զար գրլ,
ույ հիւղէ կիւնահլարըմը 'ավֆ էյլէ։
19 – Տիւշմէնլէրիմէ պագ, գիրա չօ-
զալարլար,
ույ պահա չիտաէթլի 'ատտավէթլէ
պաղղ էյի տիլէր։
20 – Ճանըմը հըֆզ էտիպ՝ պէնի խէ-
լաա էյլէ,
Խուհիլ օլմայարմ, գիրա ահնա իէ-
վէքքիւլ էյի տիմ։
21 – Քէմնոլ ու խոի իգամէթ պէնի
հըֆզ էյլէսին.
Չիրա ատնա մնաղիազըը իմ։
22 – Եա Ալահ, Իսրայէլի ճիւղլէ սը-
զընի ըլատրնատն խէլաա էյլէ։

ՄԼՋԱՄՈՒՐ 26

Դաւիթին զվ–րը տըր։

Եա ՐԱՊՊ, տա'վամը կէօր,
Չիրա քէմնալիմոն հիւրիւտիւմ,
ույ ՐԱՊՊԱՆ իէվկիքիւլ էյլէտիմ,
տարտրլմայաճաղըմ։
2 – Եա ՐԱՊՊ, պէնի իէճրիպէ վէ խմ-
իէհսան էյլէ,
Պէօպրէքլէրիմի վէ հիւրէյիմի գալ
էյլէ։
3 – Չիրա 'ինայէթիդ կէօղլէրիմ էօ-
նիւնատէ տիր,
ույ հաղիգաթի ընատա հիւրիւտիւմ։
4 – Պահըլ ատեմլէր իլէ օթատըմա-
տրմ,
ույ միւտա'իլէր իլէ իէթի իլտիրըմ հօղ
տըր։
5 – Ֆասդզլար ճէմա'ատի ընա պաղղ
էյի տիմ,
ույ չէրիրլէր իլէ օթատրմամ։
6 – Էլլէրիմի փաքլիքլէ կրդա՛յըղ,
Եա ՐԱՊՊ, մէզպահնէրը իչտիէ էտե-
ճէյիմ՝
7 – Թա քի իէչէքքիւր սէտասընը
իչիի տէրիպ,
Ճիւմլէ 'ատիպ իչլէրինի հիքայէ էտե-
յիմ՝
8 – Եա ՐԱՊՊ, պէ՛յիդինի սէվդի'նի,
ույ ճէլալինին տաքին օլտըղը մնագամը
սէվտիմ։
9 – Ճանըմը կիւնահքատրլար իլէ
ույ 'էամիրնատիւ գանլը ատամլէր իլէ
պէրտապէր գա՛լտըրմա։
10 – Պուհնայրըն էլլէրինտէ խտապատէի-
վար,
Սաղ էլլէրի բիղվէիլէ տօլու տըր։
11 – Ա՛յիպս պէն քէմնալիմատ հիւրիւյէ-
ճէյիմ՝
Պէնի իէճա էտիպ՝ պահա մէրհամէթի
գրլ։
12 – Ա՛յաղըմ տիւզ էէրտէ տաւգաւր.
Ճէմա'ատի ույրտա ՐԱՊՊԱ ահնա էտե-
ճէյիմ՝

ՄԼՋԱՄՈՒՐ 27

Դաւիթին զվ–րը տըր։

ՐԱՊՊ նաւրըմ վէ իէճատըմ տըր,
Քիմնէ՞ն գօրգահաղըմ՝
ՐԱՊՊ հայատ ըմնին հատիւտ տիր,
Քիմնէ՞ն խաւֆ էտէճէյիմ՝
2 – Խտահմ վէ տիւշմէնլէրիմ օլտան
շէրիրլէր
Էթիմի եէմէք իչուն իւզէրիմէ հատգ-
լատըղ լատրնատ՝
Սիւրչիւդ տիւշտիւլէր։
3 – Ույկէր պահա գաւրըը պիր օրտատա գա-
բատըլտա,
Գալպիմ գօրգմատ՝
'Ավէյհմնոտ ճէնդ տայրլրտա,
Պէն պահնատա տատի ի'լի իտնատ էտերիմ։
4 – ՐԱՊՊՏԱՆ պիր շէյ տիլէտիմ՝
Մտի յատպտ պատ տըր քի,
Պիմ ինն տիւտատի ի 'էամրնատ
պէյի իւր ՐԱՊՊՏԱ օթատատ՝

Digitized by Google

ՐԱՊՊԸՆ ճեմարտինի կէօրէյիմ՝
վ֊է հէյքէլինէ ածը թօռլէպ էասէյիմ։
5 – Ջիրտ պէլտ կիւնիւնէ խայմէճինէ պէնի կէզլէյէճէք,
վ֊է չատըրընէն էօրթիւնիւլէ պէնի աէթը էասիպ,
պէնի գայթ իւզէրինէ եիւքսէլտէճէք տիր։
6 – վ֊է շիմտի եմրտաֆըմտա օլտան տիւշմէնլէրիմ իւզէրինէ
պաշըմ եիւքսէլմէքլէ,
Անըն չատըրընտա շտաղըզ սէտատըյլէ զէպհէնէլէր զէպհ էասիպ,
ՐԱՊՊԱ թէրէնիւմ՝ էասէ ճէյիմ վէ մէզմունը օգուտյտաճաղըմ։
7 – Նա ՐԱՊՊ, սէտիմլէ տատ՝տա էէթտիյիմատ, խոճիմա՝ էյլէ,
վ֊է մերհաամէտ էասիպ պէնի միւսամէճաղ գըլ։
8 – Տիատըրըմը թտալէպ էտինիդ՝ գիտի֊յէնտ,
Գտալիմ տատա՝ նա ՐԱՊՊ, տիատըրընը թտալէպ էտէճէյիմ՝ տէտտի։
9 – Տիատըրընը պէնատէն սէէթ էյմէ,
Ղազտալէ գտալընը բէտտա էյլէմէ.
Սէն պէնիմ էտաթտըմըմ օլտըն,
Էյ խէլտըմընն Ալտահը,
պէնի պրոգռամա վէ թէրբ էէթմէ։
10 – Փէատէյիմ վէ վազիտէմ պէնի թէրբ էէթտիքլէրի հազտէ,
ՐԱՊՊ պէնի գատաղ էտէճէք տիր։
11 – Նա ՐԱՊՊ, պատնա թտարիգինի թտալիմ էյլէ,
վ֊է տիւշմէնլէրիմ սէպէպինտէն պէնի պիր տիւզ հօլատա իրշատ էյլէ։
12 – Խատմէրէյիմին միւթատաքնա պէնի թէոզիմ էէթմէ,
Ջիրտ էտլտանճը շտհիտլէր վէ զտլիմ տատան տամ վտւրտանլտր 'ատէյհիմէ գտալգտորլտր։
13. Ահ, ՐԱՊՊԸՆ քէրէմինի հայտթատա օղոնտտրդն տիյտրընտա կէօրմէքլիյէ ինտանիմատա իտտիմ....
14 – ՐԱՊՊԱ մտնէիտտզը օ՛, վ֊է գտւվէթլէդն վէ գտլպինի ճէտտրէյէճէնիդն.
Հէմտան ՐԱՊՊԱ մտնէիտտզը օ՛։

ՄԷՋԱՄՈՒՐ 28

Դատիթին Հէմտրը տըր։

Է՜ա ՐԱՊՊ, տտանա ֆէրէտտա էտէրիմ։
Էյ Գտյտտ, պատնա տիւքթէ էէմտ.
Օլմտյտա քի պտճտա տիւքթէ էէթտիյինտե,
Գտատրա էնէնլէրէ պէզիչէյէճիմ։
2 – Ստնտա ֆէրէտտա էէմ տէյտիմտէ,
Գտատա իւ֊ տագտատըճկա հէլէրէմի գտալ տտրըտրզդմտա,
Նէյտտզդմէն տէտտրընը խոճ խմա՝ էյլէ ։
3 – Գտալդլէրինտե քէմիլթ պտէտտա բտգ ,
Գօնչէյտրընտա տէէտտմէի իւզդէ տէօյլէյտնի չէրիրէյէ
վ֊է էճ֊ի֊ ֆըտգ իւզ պէնի գտալտրդմտա
4 – Անէրէ ֆի֊իլէրինէ կէօրէ,
վ֊է իչլէրինի֊ֆէնտրդնտա կէօրէ վէքտիլէրինի֊ տամէլէրինէ կէօրէ
Մտէգտագէլէ էտէյ՝ ճէգտյտրընը վէրտ
5 – ՐԱՊՊԸՆ էֆ֊ֆտլընը վէ էիլէրինինը իչնինի ֆէճմ էմ մէտքէլէրի քտչնտ
Անէրի խտրտագ էյլէյէճէք , վէ պինտա էմ մէյէճէք տիր։
6 – ՐԱՊՊ տիքտպտրէք օլտա՜,
Ջիրտ նէյտգդմէն տէտտրընը իչնիմտա
7 – ՐԱՊՊ գտւվէթլի՜մ վէ տիփէրիմ տիր .
Գտալդմ տատա թէվէքքիւլ էյլէտտի,
վէ մտճ՜տվէնէմ պտէտտրմ՝.
Խմտի գտալդմ՝ տէտտրտ տէտտրտ օղտտ,
Պէն լյտճիյլէ տատա չատմտ էտէճէյիմ։
8 – ՐԱՊՊ տատէրէ գտւվէթ տիր.
վ֊է մէսիհինի֊ խէլտա գտալ՜տատ տտրը։
9 – Գտալմընը խէլտա էտէյ՝ միրտատընը տիքտպտրէք դրլ.
վ֊է տատէրի կիւտնէտ իլէէպտա թէը֊ֆէ՛ էյլէ։

ՄԷՋԱՄՈՒՐ 29

Դատիթին մէմտրը տըր։

Է՜յ գտւտրէթ տտհիպի օղտւ֊ստրը,
ՐԱՊՊԱ ՝տրզ էտճինիզ,
ՐԱՊՊԱ տէճտ տա ՝խզգէյ ՝տրզ էտճինիզ ,
2 – ՐԱՊՊԱ խտճինէն տէճտճինէ ՝տրզ էտճինիզ ,
Մտէգտատէտ զիչնէէյէ ՐԱՊՊԱ ատճտէ էտճինիզ ։
3 – ՐԱՊՊԸՆ ատտատը տտւտրը խտզէրինտտ տտրը,
Ապտտհ ը զտւտ֊ճէլտտ կէօչիս կէտտրէտտրը,
ՐԱՊՊ չօգ տտւտրը խտզէրինտէ տտրը։
4 – ՐԱՊՊԸՆ ատտատը գտւվէթլէ տտր֊

Digitized by Google

ՐԱՊՊԷՆ սէաւասը ճեչլալէ տիր ։
5 – ՐԱՊՊԷՆ սէաւասը էրզ աղաճ֊լար֊քընը գըլաը ։
ՐԱՊՊ Լիբանանըն էրզէրքինի փարե֊լէը ։
6 – վ֊է ամէնէրի պուղաղը կիպի՝
Լիբանանըը վէ Աարիօնը եապան սըզըրը֊նըն եավրուաը կիպի սըչար֊ար֊ը ։
7 – ՐԱՊՊԷՆ սէաւասը ամէհշ ալէվվէ֊րինի չուգ֊գ էուէը ։
8 – ՐԱՊՊԷՆ սէաւասը պէրբիւխիւ թիթ֊թէ֊ար ։
ՐԱՊՊ կապէա պէրբիւխէսինի թիթ֊թէ֊ար ։
9 – ՐԱՊՊԷՆ սէաւասը կիւլգէլէրի ա֊զաւ֊բաուա՝ օրմանլարը ապար ։
Ա֊է հէլքէլինաէ հէր քէս մէճաինի սէզդէր ։
10 – ՐԱՊՊ թաւֆան իւզէրինէ ճիւ֊լաւ էլլէսի ։
ՐԱՊՊ իլէլեպէս փաւոիչսէ օթաւրաւ ։
11 – ՐԱՊՊ գաւվէնա գաւվէլի իչսան էաէ ճէք,
ՐԱՊՊ գաւվէնը սէլամէթլէ միւպարէք գէլաճագ տըր ։

ՄԷՋԱՄՈՒՐ 30

Պէքքէն թագաւոր իչին Դաւիթին իւսքան օ֊լան մէզմուրը տըր։

Եա ՐԱՊՊ, սէնի թա՛զիմ էաէ֊բիմ՝, զիրա պէնի Ը֊փաբդան չէզաբտըն ։
Վ֊է ախաշմէնէրիմի իւզէրիմէ սեվին֊տիրմէտիդ ։
2 – Եա Ալլահըմ՝ ՐԱՊՊ, ասնա ֆէր֊էաա էմ ատիմ՝,
Վ֊է պանա չիֆա իչսան էլլէտիդ ։
3 – Եա ՐԱՊՊ, ճանըմը հավիւչէաէն չէզտըրըն ,
Գաապրա էնէնէրը արասընատան պէնի իչնաա էլլէտիդ ։
4 – Էյ ՐԱՊՊԷՆ միւթթաֆիկլէրի , ասնա մէզմուր օգուչլարզ ,
Վ֊է անըն գաւտախիւմ ինի թէզէքքիւր էաէրէք Տաանա էտիդիլ ։
5 – Ջիբա անըն զաւզաապը պէր ստգիպէ, Հիւանի բիզասը իսէ 'Էմը տիր ։
Ականջ պէր կէճէ գալըր ,
Անմնա ասապատլարն մեաէրբէնի կէլիր ։
6 – Պէն իսէ ասաւտիւխիմաէ ատէ֊տիմ՝ քի՝
Էպէաէն ատրաբլամայաճագմ՝։
7 – Եա ՐԱՊՊ , հիւանի բիզանկլէ ատա֊պըմը ատպէթի գէլաբն ։
Տիտաբընը աէթը էթտիխլինաէ միւգթա֊բիպ օլաբմ՝։
8 – Եա ՐԱՊՊ , ատնա ֆէքաատա էաէ֊բիմ՝,
Վ֊է ՐԱՊՊԱ նէյազ էաէրիմ՝։
9 – Պէն պատպաս էնտիխլինաէ գանքմ֊ատան նէ՞ ֆա՛իաէ օլաբ ։
Թափրագ աէնի մէճա էաէ՞բ մի ,
Աէնինն հագիգաթը բ'էտն էաէ՞բ մի։
10 – Եա ՐԱՊՊ , խոթ բիմա՝ էտխագ պատնա մէրհաաէթ էլլէ ,
Եա ՐԱՊՊ , պատնա եաապաբմ՞բ օլ ։
11 – Պէնիմ իչիւն մանի էմիսիկ բուգատա տէօնտէբտին ,
Զաւլաամը չէզ տաբըպ պատնա չատլըզ գաւ֊շագ տըն ։
12 – Թա քի 'բատհըմ՝ տիւքթիւթ էթմէ֊յէրէք՝ ատնա մէզմուր օգուչլատ֊մագ ատնա Ալլահըմ՝ ՐԱՊՊ , իլէլեպէս ատնատա թէշէքքիւր էաէ ճէչիմ՝։

ՄԷՋԱՄՈՒՐ 31

Մաաթգածը պաղը իչին Դաւիթին մէզմուրը տըր։

Եա ՐԱՊՊ , ատնա թէվէքքիւլ էթմ ատիմ՝,
Էպէաէն խէճիլ օրմայաչլըմ՝.
Վ'ձատալէթ ինլէ պէնի գաւրթաար ։
2 – Գաւչաղդէր պատնա մէչլ էթտիքը, Պէնի թէզ գաւրթաար.
Պատնա գաւվէնէլի գայա,
Պէնի խէլաա իչիւն պէչիթ ի մէլճա֊օլ ։
3 – Ջիբա գայամ՝ վէ գալ'ամ՝ աէն սինն֊Իամինի իչիւն պէնի իչատա վէ խրչատա էչլէ ։
4 – Պէնիմ իչիւն կիպլէճէ գաւ֊բարդ֊լարը տաւ֊չաղատան պէնի չէգաթ֊Զիբա պէնին հիմայէչ էաէն սէն սինն ։
5 – Բաւ֊հրմը աէնին էլինէ թէսլիմ էաէ֊բիմ՝։
Էյ հատգըն Իչաէը օլան ՐԱՊՊ,
Սէն պէնի խէչաա էչլէտինն ։
6 – Եաշանճը փաթլաբա բի'այէթ է֊սէնէրէ պաւղ էչլէտիմ՝։
Ֆաագաթի պէն ՐԱՊՊԱ թէվէքքիւլ է֊տէրիմ՝։
7 – Սէնին մէրհամէթինէ չատ ու մէ֊բաւ օլաբըմ՝։

* 'Իպր. 'իզգէթիմ

Ջիրա մնաթպէհի իմի կէօրմեյուն,
Ձանըմը որդւոյնի ըլսուսս պիլսին .
8 – Վ՚է պէհի ասիւշէն էլլինէ թէվլիմ
էյնի՛կիյով,
Ա՚յտգէսորըմը կէնտիշկաւէ ասպիսի էյ-
լէսին .
9 – Ես ԻԱՊՊ , պաճսա մէրհամէթ
էյլէ, պիրսս մահղայտաստս իմ՛.
Գէօզիս՛ վէ ճանըմ՛ վէ պաթԹընըմ
զամա՛ր ասպէպինտէն ֆէնասլաշըր .
10 – Ջիրա՝ Էմմիւմ՛ հիւզնէ ,
Վ՚է ահնէկերիմ՛ ա՛ղ ալ զորկունէ կէչսին.
Վ՚է գովվէթիմ՛ էլէմիմ՛ ասպեպկիլէ
քէսիլիպ՝
Քէմիքէրիմ՛ ֆէնասլաշըր .
11 – Ճիւմլէ խասիմլէրիմ՛ Թասրաֆը-
ատան
Վ՚է խուասաա գօնչըլսըմըն 'ինանին-
առ 'սար ,
Վ՚է ասչինալսըրըմա գօրգաս օլսըմ՛.
Գէնի տըշսրըտաս կէօրէնէլը պէհտէն
գասլսըրսըր .
12 – Էօլիս կիպի խասրըտան չըգըպ
ուհուատսըրսըմ՛.
Գըրըմմըշ գասպ կիպի օլսըմ՛,
13 – Ջիրա չօգսրըը զէմինինի իշխէ-
ասիմ՛.
Հէր Թասրաֆատա գօրգաս վսար խոր .
Գիլէրէթինֆագ 'ասէչհիմտե միւշսավէ-
րէչէրինատ ,
Ճանըմը ասիմագ իչնէն գաստս էթմուլէր,
14 – Ամմա, ես ԻԱՊՊ, պէհ ատանա
Թէվէկքաւլ էթասիմ՛.
Պէհ Ավսահըմ՛ պըն՝ ասէտիմ՛.
15 – Վ՚ասգըլսըրըմ՛ աէհնի էլինատէն
տարը .
Գէնի ասիւշմէնէրիմ՛ էլինատէն ,
Վ՚է պատա Թէ՛ատատի էտունէրատէն
գասրէթսար .
16 – Եհէգհէնիս գասլըկա նաւրաթսէշ
էյլէ,
Լաւթ ֆըդնկէ պէհի խէլսա էյլէ .
17 – Ես ԻԱՊՊ , խէճիլ օլմայա-
յըմ՛,
Ջիհանքի ատանա ֆէրեատս էթասիմ՛.
Շէրիրէրը խէճիլ օլսունսար ,
Վ՚է հավիւլտա սիւքրիմ՛ էթմինէրէ.
18 – Սայիկ 'ասլէյհինատ հատարէթմ՛ վէ
Թէքբասպիւրլէ
Ազըր սէօզ սէյլէյէն հատատնճը ատա-
ատագլսար լսալ օլսուն .
19 – Նէ՛ պէօյնէ՛ք տէր սէհնին քէրէ-
մինը,

Ֆի սէհնատէն գօրգունլսար իչնէն հըքիզ
էյ տին ,
Սաանա Թէվէկքաւլ էտունէրէր իչնէն պէ-
նի ատէմ՛ էօնէհնատ իչլէտիմ.
20 – Անլէրի ատամլէրինա ատա՛ր Թէյ-
ֆունգլսրըմատան
Տիտատրընըն ասչհինատ սէթը էյլէյէ-
ճէքսին .
Անլէրի սիլլէր Նիզամ՛ընատան խայմէտէ
հըքիզ էտ՛ճէքսին .
21 – ԻԱՊՊ մհատարէք օլսուն ,
Ջհանքի ատամ ատհէմ՛ չէհրատ 'ինայէ-
թինի պատա 'ատճա՛խով գէլսըր.
22 – Պէն խէ հայլրէթ իմնէ՝
Սէնինն նատսըրընըն էօնհնատէն գասմ՛
օլսունսար՛՝ ատէտիմ՛.
Վ՚է լսաքին ատանա ֆէրեատս էթասի-
յիմնէ՝
Նէյսատգըմըն սէտատաքը խոթիմա՛ էյ-
լէսին .
23 – Նէյ ԻԱՊՊ՝Ն ճհուիմլէ մհէթՀագի-
լէրի , տանը սէվինիզ .
ԻԱՊՊ սատտգըսըր հըքիզ էտէր ,
Վ՚է մհէթ էքէսպհիրլէրէ գիյատաէթյլէ
մհէճատպհի վէրիր .
24 – Նէյ ԻԱՊՊԱ ճհուիմլէ իսմիտավար օ-
լսունսար , գովվէթհլէնինիզ .
Վ՚է գասլպինիզ ճհուսար օլսուն .

ՄԷՋԱՄԻՒ 32

Գասէքէն չէրի սէր .

Նէ՛ մհէսպահէք տէր օլ ատամ՛, քի
'իսհանատը 'սՖի ,
Վ՚է կհէնատհը սէհէր օյսունմէշ տէր .
2 – Նէ՛ մհէսպահէք տէր օլ ատամ՛, քի
ԻԱՊՊ անատ կհէնատ ասյմատ՛ .
Վ՚է բատհնատա հինէ պատսունմատ .
3 – Սհէքհէքի էհմ տինէմատ ,
Հէր կհէն ֆէրզանըմատան քէմհիքէրէմ՛
ֆէնասլաշըր .
4 – Ջիրա կէճէ կհէնատհ էլինի խազէ-
բիմ՛ տաղըրլսաշըր .
Բուհ սահէթի՛մ՛ հատ գատագլըղնատա
սէօնատհ . (Սէլսո)
5 – Կհէնատհըմը ատանա իմի քրօֆ էթա-
տիմ՛,
Գատատհտանըմը սէհէր էթմէտիմ՛.
'Իսհատնըմը ԻԱՊՊԱ իգըսար էտէյմ՛
սէտհէյիմնէ ,
Սէն կհէնատհըմը մհէճհմիհյինէ բէՖ՛
էթտին . (Սէլսո)
6 – Պատնատն իչնէն հէր էհ՛ի Թատգ-
վատ

Պաշտաման Ճաշոցը վազելու առաջ տուաւ։ Եւ ճեղք.
Ոչ ոք տալով Ճօշտը գայրանաց՝
Աղտ առաջ խառնելի եմ մէյ ճեղքէր։
7 – Գինի մի՛ խմեր դուն սէն, որդեակ,
Գինի մի՛ զայրացուցաներ հոգիդ Եւ երանի,
Գինի նէ Ճաթի թերևս իմանալու համար Եւ երթալու։ (Ածեր)
8 – Ահեղ թա՛գիս եմ ճեղքիմ,
Ոչ կիսեմ ճիղին հօտաս աչին իրաւ եմ ճեղքիմ։
Կեօղիս խաչերին ծայրագ հասի-համար եմ ճեղքիմ։
9 – Առաջ հագուստաւորը խչիւն
Զգիներէն օձան կեմ վե հուսալ զապի օձուն ֆեհմով ամ վե գաղը կիսի օմայնդիզ։
10 – Շեբերին էլեմէրի չօգ օձուր,
Ամմա ԲԱՊԱՒ թ'ուկաքիւ եմէնի 'ինայելի իհաթ է եմ ճեղք տիր։
11 – Ի՛յ սալիհներ, ԲԱՊՊ իւլ չատ ու մեօրուր օձուն։
Ոչ, էյ ճիւմլե գալպի միւսաթգիմ օձան, թերեւնիւմ էմնիդ։

ՄԻՋՈՒՄԻՒ 33

Ի՛յ սալիհներ, ԲԱՊՊԱ թերեւնիւմ էմնիդ,
Քեզ ի՛նայ միւսաթգիմներ լսելդ տիր։
2 – ԲԱՊՊԱ թանապարը հասու եմ,
Անա ան թելի առնիւարը մեզմուր օգուդիդ։
3 – Անա ենէն իւսի օգուդ,
Շատը եմ ուսուցանելի խոշ սհենկ եմ։
4 – Ձիրս ԲԱՊՊԸՆ քեզ մի՛ միւսաթգիմ,
Ոչ ճիւմլե իշլերի հագիգաթլե տիր։
5 – ԲԱՊՊ սալահ վե 'սաալեթի ուզ։ Զէմին անդն 'ինայելի իշլե տալու տրր։
6 – Ամմավաթ ԲԱՊՊԸՆ քեզ մի՛ իւսի ազգդն նէֆեսիշլե խալգ օձուն։
7 – Տէնիզ սալարը երգը կիսի թ օգ-լար,
Ոչ աերեսալրը խազինելերէ գօր։
8 – Գինի իւն զէմին ԲԱՊՊՏԱՆ գօրգ-տաւն,
Ոչ 'ալէմին հեգ սէքէնէսի տանուէն խաւգ եմ սին։
9 – Ձիրս 0 պատրաստ, վե օլտու,
0 էմր էլլեսի, վե տատիթ օլտու։
10 – ԲԱՊՊ մելեթլերին թ ետպիրինէ պօզար,
Ոչ գավմլարը եգիքարրը մահվ է-տեր։
11 – ԲԱՊՊԸՆ թ ետպիրի իւլէպեա,
Ոչ գալպինին եգիքարը տեվր պէ տեվր պագը տրր։
12 – Նէ՛ միւպարէք տիր օլ իւմմեթ քի Խլսհը նհովս տրր,
Ոչ օլ գավմ քի Բոդղ քենտինէ միւսա օլմազ իւպրէ տանը ինեթիւսաղ է եմ ճեղ տիր։
13 – ԲԱՊՊ սէմաավաթ տան նազար էտիպ,
Պէնի տատիմին ճիւմլեսինի կէօրիւս։
14 – Առաջին օլարդը մէքեանան Զէմինին ճիւմլե սէքէնէսինէ նազար էտեր։
15 – Ահիմլէնին գալալէրինի 0 թէշքիլ էտեր.
Ահիմլե 'ամելլերինէ սակեհ տրր։
16 – 'Ադաբերին քէսրէթ իլլե խէլտա պուլսուն պիր մէլիք հոգ տրր,
Ձէպպար գուվվեթին չօգլորդ իլե նէ-ճաթի պուլմազ։
17 – Խելտա իչիւն ամի պիհուտե տիր,
Գուվվեթ ինին չօգլորդ իլե գուրթարմազ։
18 – Ուշի՛ր ԲԱՊՊԸՆ նազարդը քեն-տինուէն դօրգաձլորդ,
Ոչ 'ինայելի՛նէ իւսիտ էտնէլեր իւ-զերինուէ տիր,
19 – Ին՛ն Ճանլարդնը էօիւմանէն խէ-լտա,
Ոչ անլերի գրթլրդ վազթընատա Հա-յտամ տա հրփզ էտե։
20 – Ձանըմդզ ԲԱՊՊԱ մանթազդը տրր։
Խմատարմդզ վե տիփերիմիզ 0 տրր։
21 – Ձիրս անդն մանգտատէս իսմինէ թ եվէքքիւլ եմ ակյիմիզ իչիւն՝
Գալպիմիզ անդնէ չատ օլուր։
22 – Եա ԲԱՊՊ, ասան իւսիտ եմ ակյիմիզ կէօրէ
'Ինայելի՛նի իւզերիմիզտե օլաւան։

Digitized by Google

ՄԷԶՄՈՒՐ 34

*Աբիմելէքին հուզուբերառս քէնութիւն տիմանէ կէօրէմեան իւղերին, անոնք թաղաքներուն թագա ալունուպ կիթէ չէման դատերին վրայ։

ԲԱՊԱ հէր զէման աչնա էսէճէ-
յիմ՝
Անոնք իր էապիհաթը տա'իման ազգմանա պաւլուսնաճագ տըր։
2 – Ճանըմ ԲԱՊԱ իլէ իֆիմ իճար էսէ-
ճէք.
Մի՞թ եվապը'լար իչիտիպ մէթաւր օլա-
ճագ տըր։
3 – Գէնիմ իլէ պէրապար ԲԱՊԱՐ իմ'-
գիմ էտնիդ,
ալ պէրլիքաճ անոնք իտմինի եի՛քաճել-
մէլիմ։
4 – ԲԱՊԱՐ իմ ալէպ էթտիլիմոճ,
պէնի մի՛ւաթէ էճագ գէրլըպ,
ճիւմլէ գօրգուլարընուն պէնի խելաա էյլէսին։
5 – Անա պագըպ միւնեվվէր օլտըլար.
Եի՛ւզլերի տասի խէճիլ օլմասըր,
6 – Պու պիչտրէ ֆէրհասա էյլէսին,
ալ ԲԱՊԱ տինկէյիպ՝ անոր ճիւմլէ մնա-
զայագուլարընուն խելաա էյ-
լէսին։
7 – ԲԱՊԱՐՆ մէլէյլի անունէն գօրգան-
լարընա էճի բաֆէնաաս օրտու գու-
բուպ,
Անլերի գուբիտըրըր։
8 – Թէ՛ճրիպէ էտնիդ, վէ կէօրիւնիւպ
քի ԲԱՊԱ քէրիմ տիր.
Անա իմ էվէլքի՛ւլ էտէն ատամ նէ՛
միւպարէք տիր։
9 – ԲԱՊԱՏԱՆ գօրգուանըդ, էյ մնա-
գատտաէլերի,
Ձիրա անոնէն գօրգանլար պիր չէյէ
միւհիմաճ օլմըզլար։
10 – կէնճ սրալանլար զարուրէթի վէ
ատճլրդ չէքէրլեր,
Անմա ԲԱՊԱՐ իմ'ալէպ էտնիլեր հիւ
պիր նի՛մէթէ միւհիմաճ օլմազ-
լար։
11 – Էյ օղուլլար, կէլինիդ, պէնի
տինկէյինիդ,
Ախզէ ԲԱՊԱ գօրգուանընը իմ'լիմ էտէ-
յիմ՝
12 – Գիմ՛ տիր օլ ատամ քի հայյաթ
արզու էտեր,

*Ե՛նէ Անքուաբն։ Պագ. 1 Միւս. 21. 10 – 15։

ալ խայր կէօրմէք իչիւն կիւնլեր ու-
վէր։
13 – Տիլինկի քէօմի իւլիւքատն,
ալ ատատագլարընը հիւլէ սէօյլէմէք-
տէն զատի էյլէ։
14 – Գէօմի իւլիւքատէն իճմինապ է-
տիպ էյիլէք իչլէ,
Սէլամէթի սրապլար՝ անոս ատ՛յ էյլէ։
15 – ԲԱՊԱՐՆ կէօզլէրի սալինլեր
իւպէրինտէ,
ալ գատ՛լագլարը անլերին նիյազնատս
տըր։
16 – Գէօմի իւլիւք էտնլերին նամ՛ ու
նիշանընը գէսինտէն գատ՛լարը-
մագ իչիւն,
ԲԱՊԱՐՆ կիւզիս անլերին 'ատլէյինէ
տիր։
17 – Ս՛ինկիր ֆէրհատս էտէք, ԲԱՊԱ
տասի անլերի տինկէյինի,
Ճիւմլէ մնագատ՛լարընատն խելաա
էյլէր։
18 – ԲԱՊԱ գատ՛լագ միւնէքեփիր օլտնլա-
րս կատըն տըր,
ալ իսկոս էգիլմիշ օլտնլարը խելաա
էտէր։
19 – Սատինին մնագատ՛պէյլերի չօգ տըր,
Ամմա ԲԱՊԱ տնը ճիւմլէնինտէն խե-
լաա էտէր։
20 – Անըն ճիւմլէ քէսիքլէրինի հըֆիզ
էտէր,
ալ անլերտէն պիրի գէրբըլմագ։
21 – Գէօմի իւլիւք շէրիրի հէլաք է-
տէր,
ալ տատիհ պուղուզ էտէնլեր 'ատլէյինէ
հիւքմ օլմաճագ տըր։
22 – ԲԱՊԱ գուլլարընդն ճանընը ֆի-
տիյէ իլէ խելաա էտէր,
ալ անա իմ էվէլքի՛ւլ էտնլերին պիրի
'ատլէյինէ հիւքմ օլմայագաճագ
տըր։

ՄԷԶՄՈՒՐ 35

Դաւիթին գատ՛լագրը։

Եա ԲԱՊԱ, պէնիմ իլէ տու'վա է-
տնլեր իլէ տու'վա էյլէ.
Պէնիմ իլէ ճէնկլէչէնլեր իլէ ճէնկ էմ։
2 – Գուլգան իլէ սիփէր թաւթուպ,
Իմատատըմս գըլսամ էյլէ։
3 – Մըզրաղը չէքիպ պէնի թա՛գիպ է-
տնլերին գաղշըրատս ատատս
օլսրատգ,
Ճանընմս՝ խելասրդ պէնի իմ՛ ատէ։

Digitized by Google

4 – Ձանձրմէ ապտյանլար խէճմէլ վէ
բիւավա օլսունլար ,
Պանա քէմիլիք տիւշիւնէնլէր կէբի չէ-
քիլիմ՝ խէճմէլ օլսունլար ։
5 – Անլէր բիւգիւսար եօնիւնտէ ասմանի
ասֆալդր կիսի օլսուն .
Ալ՝ ահլէրէ ՐԱՊՊԸՆ մէլէյի թարա
էթմէին ։
6 – Նօլլսրը գսրսանլըգ վէ գայփագ օլ-
սուն ,
Ալ՝ անլէրի ՐԱՊՊԸՆ մէլէյի թա՛գիպ
էթմէին ։
7 – Ջիբա աէպէպտիզ պէնիմ խչիւն
տուգսագլսրընը չսւգսւբսա կիսզ-
լէտիլէր ,
Սէպէպտիզ Ճանըմ իչիւն Խնդթիվ գսազ-
սրլսր ։
8 – Անողդրն իւզէրինէ ասֆէթ կէլսին,
Ալ՝ կիզլէտիչի տսւգսագ քէնտիսինի
թսւսւսւն .
Հէմմէն օլ ասֆէթէ սիւշսւն ։
9 – Լսքին Ճանըմ ՐԱՊՊՏԱ մէս-
բսւբ ,
Ալ՝ անըն խէլսսրնսան չսւտմսան օլա-
Ճադ սրբր ։
10 – Ձիւմ՛լէ քէմիրլէրիմ, նա ՐԱՊՊ,
սէնինն կիսի քլիմ՝ վսր տսրբ ,
Պիչսւրէչլի քէնտսիսինսէն գսւվվէթլի
օլսունսան,
Պիչսւրլ իւլէ ֆսագիրի քէնտսիսինի էսազ-
մսն էսէնտսէն
Սէն գսւրէթ սրրբսրն՝ տէչէՃէվք սիր ։
11 – Նսլսան չսհիսլէր գսալգբգ ,
Պանա պլիլմէտիլիմի սքսՙսալ էթմսի-
լէր ։
12 – Ձսանրմբ մսհրսամ պլրբագ սրբագ՝
Էչիւկէչ մսնգսսպիլ պանա քէմիլիք էթ-
սիլէր ։
13 – Պէն իսկ խսսթթա օլսրգլսրբը գէ-
մսնն չսւլ կիլէր իսրմ՝,
Օրսւճլէ Նէֆսնմի գբրսբ իսրմ՝.
Նիչսագրմ գդիբլմս տէմներ ։
14 – Տսսթ էս պիրսստէրիմէ էսաէր կի-
պի սանլէրբ մսս՛սսմէլէ էսաէր բ-
սրմ՝,
Ալ՝ սլխսսհսի իչիւն մսսթէմ էսէն կիպի
հիւգնլէ էչիլիր իսրմ՝։
15 – Անլէր իսկ սգսսսսրդրմսս չսհս
օլսւպ՝ թէճմմիւ՛ էսէրլէր
իսրմ .
Ալ՝ սրսւճլսրբ՝ պիլմէտիչիմի հալսէ ՛սս-
լէչիհմէ թէճմմիւ՛ էսրիպ ,
Տսւրմսյսրսւգ գնէ փաբէլէսրիլէր ։
16 – Միւրսա՛ի սսսլգսալսս-գլսբ իլէ
՛Ալէչիհմէ սրիչլէբինի գբՃբրսսսսրբբ-
լսբ ,
17 – Նա ՐԱՊՊ , նէ՞ վսգթսա գս-
սսսբ պսգսսբրբն ,
Ձանըմբ սանլէբին թսսէբրիպսթէրնսան,
*Հայսսթի բմբ կէնճ սբբսլսանլսբսսան
գսւբթսբ ։
18 – Սսանա պէգիչիւք ՃեմմսաՙԹսա
շիւգբ էսէՃկիմ՝,
՛Ադիմ գսալմսա սսանա հսամսա էսէ-
Ճկիմ՝։
19 – Պանա նսհսագգ ևէբէ ՛սսսսվկէթ
էսէնկէր իւզէրիմէ շսսս օլմս-
սբնսբ ,
Սէպէպտիզ պանսա պսւգզ էսէնկէր
կէօզ գբրփմնսբնսբ ։
20 – Ջիբա անլէբ սսւշՀ սւ սկլսմ՝ սէգյ-
լէմկգլէր ,
Ջէմիհնսէ բսհսսթի սսւսբսանլսբ ՛սսլէչ-
հինէ հիլէլէր սիւշհնսէսբլէր ։
21 – Ալ՝ սաղգսլսբբնը պսանա գսբյբ
սսչսգ ,
Հաՙ , հսՙ , կէօգիւմիւգ կէօբսիւ՛
սէսսիլէր ։
22 – նա ԵՀմվա , սէն կէօբսիւն ,
սիւքիւթ էթմէ .
նա ՐԱՊՊ, պէնսէն ուգսագ սսսւբմս ։
23 – նա Ալսսհբմ վէ Բսագպբմ՝, հիւք-
միւմ՝ վէ սսս՛վամ՝ խչիւն
Ուչսան վէ գսւչգ ։
24 – նա Ալսսհբմ ՐԱՊՊ, ՛սսսսլէ-
թինկ կէօբէ սսս՛վամբ կէօբ ,
Ալ՝ իւզէրիմէ չսսս օլմսսգնլսբ ։
25 – Գսալգլէրինսէ՝ Հսհ՝ , սիւբսսսսբ-
մբգ օլսուս՝ տէՃմէսինլէր .
ԵՒնբ Հսւմ սբբգ՝ սէՃմէսինլէր ։
26 – Մսսսհպէթիմէ սէվինէնլէր սիբ-
լիքսսէ խէճմէլ վէ բսւսվա օլ-
սսսնլսբ.
Իւզէրիմէ թէքէպպսւբ էսէնլէր խէ-
ճսւլէթի վէ բէգսլէթի կհյսնհ-
լէբբ ։
27 – Հսագդսմնն սէսգսսնբնբ իսրմ էչկն-
լէբբ թէգսննկն էսրիպ չսսսմսն
օլսսնլսբբ,
Ալ՝ սսս՛իմս՝ Գսւբլսնբն սէչսմէթինկն
իսրմ էչկնլէն ՐԱՊՊ մնս՛սագզամ՝ օլ-
սսսն՝ սէսսինլէբ ։
28 – Պէնիմ՝ լիսանըմ՝ սսսրկ ՛սսսսլէ-
թինկն
Վէ հէբ կհսն հսամսոնբը սէգյլէյճէբ
սիբ ։

* ՛Իպբ. Պիբիճկյիմի

Digitized by Google

ՄԷԶՄՈՒՐ 36

Մատթեոսը պայք իչուն ՐԱՊՊՐՆ գուլու Դաւիթին Կ՚ուզուէր։

Եէրիրին 'խանանը Հապգէնատա գալը ալիմ իչինաէ պա՝ քէլմայ վայր։
Անդն կէօղլէրի էօնիւնատէ Ալլահ գօրգուաք հօգ տըր։
2 – Ձիրա քէհանի գապպահիքը մէյատանա չըգըպ մէնֆուր օլմազ՝ ասէյիւ
գէնտանի քէհանիներն ալատատըր։
3 – Ազգընդն ասօղլէրի չէրր վէ հիւէ տիր։
Էյիւիւք եէթմէք իչիւն 'ատգիլտանէ հուրէքէեթի թէրք էյլէտան։
4 – Եամանդատա չէրր տիւչիւնիւտ,
Էյի օլմայան եօլ իւզէրինատ տուրար,
վէ քէմիւքատէն նէ ֆրէեթ եէթմէդ։
5 – Եա ՐԱՊՊ, 'ինայէթին ամանվաքատա,
Սատապէնդն պուլութլատա վարըր։
6 – Սէհնին 'ատապէթին եիւքաէք ատաղլար կիպի տիր։
Սէհնին ուքեամդն պէդիւնք պիր տէրեա տըր։
Եա ՐԱՊՊ, 'ինանդը վէ հայվանը ահն հրձիզ էտէրսին։
7 – Եա Ալլահ, ահնին 'ինայէթին նէ՞ գըյմէեթլի տիր։
Անդն իչիւն պէհնի ատամ գանատալարընդն ասւէհնէ սրդընըրլար։
8 – Գէյէթինին ֆէյզինատէն ապայճագալար,
Անէլէրէ ահնին նի՞մէթլէրինին նէհրինատն իչիւրէ ճէքսին։
9 – Ձիրա հայվէի մէհպու՞թ ահնատ տիր։
Սէհնին նատրընդլէ նատր կէօրէ ճէյիզ։
10 – 'Ինայէթինդի ահնի թանըչմանալարատ,
վէ 'ատատէթինդի գալգի միւսթագիմ օլմանդատ ատա՝ խոի գէլ։
11 – Միւհէքեզպերին ապաղը խուզէրնէ կէլմէհին,
վէ չէրիրէրին էլի պէհնի ատգամմանդն։
12 – Ֆըսգ իչիւէյինէրը օգատատ տիւշ տիւլէրը։
Եըգըլատըլար, վէ գալգմազատ գատիր օլմանդատըր։

ՄԷԶՄՈՒՐ 37

Դաւիթին Կ՚ուզուէրը պէս։

Եէրիրէրը իչիւն ինճինամէ,
Քէօթիւլիւք իչիէյինէրէրի գըզգանմատ։
2 – Ձիրա անդնէր օի կիպի չապագ տիչիւնի,
Եէչիլ օի կիպի գուրուպճաճէլար տըր։
3 – ՐԱՊՊ թէվէքքիւլ էյի, վէ խայր իչիւն,
Զէմիհատ ատքին օլ, վէ ըրզգընի հագիգատի օլատան։
4 – Վ՚է ՐԱՊՊՏԱ մէտատ օլ,
Ո ատախ ատանա գալտիկին մանի լուտատըրնը վէրէ Կ՚էք տիր։
5 – Եօլընը ՐԱՊՊԱ թէչիմ էտիդ՝ ատնատ թէվէքքիւլ էյլէ,
Ո ատախ մի՞չէտաէր էտէ Կ՚էք տիր։
6 – Վ՚է ահնին ատատըրնը նատր կիպի,
Վ՚է հապգընը էդյէ վագիը կիպի իզ հատ էտէ Կ՚էք տիր։
7 – ՐԱՊՊԱ թէսիմ օլ, վէ անատ իրթիզատր էյլէ։
Եօլընատա մատգաֆիէր օլան վէ հիւէ իչիէյինէ քիմսէ իչիւն ինճինամէ։
8 – Ղատգատատան ֆատրիը օլատ՝ իզըմը թէրք էյլէ։
Քէմիւք էթմէք իչիւն ատատ ինճինամէ։
9 – Ձիրա չէրիրէրը հէյատ օլատճագատր,
Լատքին ՐԱՊՊԱ մատնի ազգը օլանչատը վէմիհի միրատ ատատճագատր տըր։
10 – Ձիրա ազ վագրի միւրատըրնատէ չէրիր միսի՞վ օլատ,
Վ՚է մէքտանընատա ատատր իսէն ատ՝ պատատուանմազ։
11 – Ամմա հայիմէր զէմինի միքատա ատլըպ,
Քէմատ ը ատայիչատ մէտատր օլատճագատր տըր։
12 – Շէրիր ատլի՞Կ 'ատէյհինէ գատատ էտիդ,
Իւվէրինէ տիչէրինի գընճրըտատըր։
13 – Ի՝ատգ՝ ատըն կիւնիւնէն կէչատիհինի կէօրմէքէյ
Անը խոի՞Կ գատ էտէր։
14 – Շէրիրէր պիչատ իչէ ֆագիրի ատբէչիւքմէք
Վ՚է Թաւրիգէրի միւսթագիմ օլանչատը գալ էմէ՞Կ իչիւն
Գըլընճ չէքիպ ևայատրընը կէտմիչէր։
15 – Գըլընճ՚ատը քէհանի ևիւրէքէրինէ կիրճ Կ՚էք։

Digitized by Google

նայլաորը գերբլաճագ սոբը ։
16 – Սաւիհին ազ շէւլի չօգ շէրիրլէրին աերվէլի քնաւն էվլաս սոբը ։
17 – Ջիբա շէրիրլէրին պատռուլորը գերբլաճագ սոբը .
Լաքին սաւիհլէրին տէսի կիբի ԲԱՊՊ սոբը ։
18 – ԲԱՊՊ քեամիլլէրին կիւնլէրինի պիւր ,
վէ միքասլորը իլէկտէս պատգը սոբը ։
19 – Անէր պէլա վագիթ ընաս խէճիլ օլմայլըպ ,
Գրթլըդ կիւնլունաւ տոյաճագլար սոբը ։
20 – Լաքին շէրիրլեր հէլաք օլաս ,
ԲԱՊՊԻՆ տիւշմէնլէրի գուվռլորը
եաղը կիպի թ էլէփ ,
վէ տիւմեան կիպի մնհվ օլաճագլար սոբը ։
21 – Շէրիրը էօտիւճ սոբը վէ էտաս էթմէզ ,
Ամմա սաւիհ մէրհամէթի էտիպ՝ վէրիր ։
22 – Ջիբա անէն թ ատաֆքինաան միւպարաք օլանլար զէմինի միրաս ալաճագլար ,
Ամմա մէյ'աւն օլանլար գաթի՝ օլաւնաճագլար սոբը ։
23 – Լայէ ատէմին ատըմլարը ԲԱՊՊ թ ատաֆքինաան ատահիի գբլընբը ։
Վէ Բաղ անէն թ ատրիգինաէն բրազի տիր ։
24 – Տի՛ շէր խաՀ , աերե աերիլմէզ .
Ջիբա անէն տէսի կիբի ԲԱՊՊ սոբը ։
25 – Ակնճ իտիւ՝ վէ փիր օլսըլ՝ ,
Լաքին սաւիհին մէճի՛լուք օլսըզլընը ,
Նաճաս նէալինին , էքմէք սաճկէնակիլինի կէօրմէսիմ՝ ։
26 – Հէր կիւն մէրհամէթի էտիպ՝ էօտիւճ վէրիր ։
Վէ Նէալի միւպարէք օլուբ ։
27 – Շէրրաէն իճթինապ էտիպ՝ խայր իլէ ,
Վէ իլէկտաս պատգը օլաճագլըն ։
28 – Ջիբա ԲԱՊՊ 'ատատալէթ ի աէվէր ,
վէ միւմթահիլլէրինի թ էրէք էթմէզ .
Անէր իլէկտա հրքիզ օլունաբլսոր ,
Ամմա շէրիրլէրին նէալի գաթի՝ օլունաճագ սոբը ։
29 – Սաւիհլէր զէմինի միրաս ալըպ ,
Իչէլէտաս անտէ ատքին օլաճագլար ։
30 – Սաւիհին ատղը հիքմէթի սէզլէր ,
Վէ լքսանը հապդ թ էքէլլիւմ էտէր ։
31 – Ալլահընէն շէրի'ատքը գաւլինաէ ալմայլէ ,
Ալլահը գաւմայլաճագ սոբը ։
32 – Շէրիր՝ սաւիհ կէօզէտիպ ,
Անը էօտիւբսմէյէ ճաւրասան սոբաբ ։
33 – ԲԱՊՊ անը էլինէ թ էրէք էթմէզ ,
Վէ մաՀաքմէյէ օլունաբղընաս անը մնհքիւմ էլլէմէզ ։
34 – ԲԱՊՊԱ մնէնթ սոբը օլ , անընի թ ատրիգինի հրքիզ էլլէ .
0 ատաթի զէմինի միրաս ալմագ իչիւն աէնի եիւքսէլտէճէք սոբը ,
Վէ շէրիրլէրին հէլաքընը կէօրէճէքսինն ։
35 – Գունվէրթ ատահիպի պիր շէրիր կէօրտիւմ՝ ,
Վէ պիճագտիւլ եէրտէ տաւրան եէշիլ ատաղաճ կիպի եապրլմիշ խտի .
36 – Անմնս կէշտի , վէ իչլի՛ մնհվ օլատս ,
Վէ ատրատրղրմնաս պատլունմնսոբ ։
37 – Փեատիլէ տիգգաճի , վէ միւթահիգինէ նազըր էլլէ .
Ջիբա էշլ ի ալլայէթին 'ագըպկէթի խայր օլաճագ սոբը ։
38 – Անմնս 'ասրլար պիւս պէթին խատրաագ օլուբ ,
Շէրիրլէրին 'ագըպկէթի հէլաք սոբը ։
39 – Լաքին սաւիհլէրին խէլասը ԲԱՊՊ թ ատրասֆընաան օլուբ ,
Մուզայտաց վագիթ ընաս անէրին գալը'ասը 0 սոբը ։
40 – ԲԱՊՊ անէրէ եատրամ էտիպ՝ նէճաթ վէրիր ,
Անէրի շէրիրլէրտէն գուրթարըպ ,
Փէնտինէ թ էվէք քիւլ էվ տիքլէրի խչիւն խէլաս էտէր ։

ՄԼՋԱՄՈՒՐ 38

Դաւիթին թէզէքքիւր էչիւն մէզմուրը սոբը ։

Եա ԲԱՊՊ, պէնի խըշմընկէ թա'զիր ,
Վէ զաղազապընկէն թ է'տիպ էթմէ .
2 – Ջիբա օգլարընդ պատնաս ատփլանտը ,
Վէ էլինի եուզերիմե էներ ։
3 – Ղազազապընկէն աէպէպիչլէ վիւճուտ տիմնոճ ապՀՀէթ էօգ սոբը .
Վէ կիւՀաՀՀարըմ՝ աէպէպիչլէ քէմիքլէրիմոճ բատաախ էօգ սոբը ։
4 – Ջիբա կիւՀաՀՀարըմ՝ պատչըմնաճ ապչըպ ,
Պիր ազըր եիւք կիպի իւգերիմե պատսոբլար ։
5 – ՍէֆաՀէթիմ՝ աէպէպինաէն

Digitized by Google

Նաթալտրըմ Թէ՝ աֆֆիքեան էտխալ՝ չիւ-
րիւտիւ ։
6 – Պիւքիւլիւզ գիյասէտխլէ էյիլ-
տիմ.
Հէր կիւն մնահզուն կէզէրիմ։
7 – Ձիքրա պէլիմ՝ հէրտրէմլէ տօղուզ ,
վ֊ի֊ճառտիմանէ սըհհէթ֊ի֊ տօգ տըր ։
8 – Թաղտալը՝ քէտիկիով՝ զայէմլէ է-
զիլտիմ.
վ֊է գալտիմին ահ ու զարըճատան ֆի-
գանի էյլէտիմ։
9 – Եա ՐԱՊՊ, պիւթիւն տրզուզ
հաւզուրըպնատա տըր ,
վ֊է ֆիգանըմ սէնատէն մնախֆի տէյիլ
տիր ։
10 – Եիւբէյիմ թիթիրէր , գաւվէզ-
թիմ պէդի թէրք էթտի ,
վ֊է կէօզլէրիմին ճառըտա պիլէ պէդատ
գալմնատը ։
11 – Տօսթլար իլէ րէֆիգլէրիմ մահ-
պէթիմնէն ատզագ տուրտըլար ,
Ադրիպատ ատզագտան տուրտըլար ։
12 – վ֊է ճանըմը տրայտանլար տուտզագ
գաւրտըլար ,
Ջիհանըմը թտալէպ էտէնլէր ֆէտատա
աեզիլէրէրքը ,
Հէր կիւն հիլէ տբհշհիւրլէր ։
13 – Պէն խտ տաղըր կիսպի իմ, իշխի-
մէմ,
Աղրընը տէմիյատն տիւտիզ կիսպի իմ։
14 – վ֊է իշխի մէշէն վէ տաղընատա ճէ-
վատ պուլուճումնայատն պիր տատէմ
կիսպի իմ։
15 – Ձիքրա, եա ՐԱՊՊ, իւմիտիմ տատնա
տըր ,
Եա Ալլահրմ՝ Բատպ , սէն իսթիճա-
պէթ֊ի֊ էտէճէքսին ։
16 – Ձիհնքի՝ ինզէրիմէ շատա օլմնատըն-
լար՝ տէտտիմ.
Ախտաղըմ գաւրնճա՝ իւզէրիմէ թէֆտա-
խուր էտիյօրլար ։
17 – Ձիքրա պէն տագատմնատա հաղըր ըմ՝
վ֊է տէերտիմ՝ տատիմա էտնիւմնէ տըր ։
18 – Ձիքրա ճիւրմիւմիւ իզդըրը էտէ-
րիմ՝,
Պիւնատհրմ՝ իշիւն քէտէրլէնիրիմ։
19 – Լաքին տիւշմէնլէրիմ՝ տէրթ վէ
գաւվէթլի տէրլէր ,
վ֊է պատնատ սէպէպտիզ պատղ էտէնլէր
չողալըրլար։
20 – վ֊է էյիլիյէ մնագատիլ քէմլիք
էտէնլէր ,
Խաղրատ Թատղի՝ օլարդրմ իշիւն , պատնա
խատատմնէթ էտերլէր ։
21 – Եա ՐԱՊՊ, պէդի թէրք էթմէ ,
Եա Ալլահրմ՝, պէդատէն ատզագ օլմնա ։
22 – Եա խէլատրմ՝ օլզան Բատպ ,
Իմմատաըմնա չապուգ ներ իշ։

ՄԻՋԱՄՒՒՐ 39

Մատթագէը պատը Իգիմատնա Դաւիթին մէջ-
մատը տարը,

Լիատանըմլէ կիսնատհ էթմ մէմլէք իչիւն՝
Եօլտաբրմնա տիգգամ էտէճէյիմ։
վ֊է շէրիր հատզուրըմնատ օլտրգճա ,
Աղզըմը պատղէ զատգի էյլէյէ ճէյիմ՝՝
տէտտիմ՝։
2 – Սէօյլէմէյէրէք տիյտիզ գատտրմ՝,
Խատր հատգընատա պէդ քիւթ էյմ-
տիմ՝.
վ֊է տէերտիմ՝ հարէգէթմ էթտի ։
3 – Գատդգիմ՝ տէերտնիմնէ հէրատէմ-
լէնտո,
Էնտոիչէմնէ տաթէշ տալէվէնտո .
Օլ վէճէքն տիյիտիլէ տէոյլէտնմ՝։
4 – Եա ՐԱՊՊ, ՝տագըտգիմ իչիւ
վ֊է կիսնէլէրիմին տիւտատէկի նէ գա-
տատը օլտրգընէր պատնատ պիյտիր ,
Քի պէդ նէ տատրէճճ ֆանի խոյնյտիւ
պիրէյիմ՝։
5 – Իչիթ կիսնէլէրիմի գատրըշ գատատը
էյլէտնին ,
վ֊է Էօմրիմ՝ տէնին ՝ինտինտ հիչ
հիւքմիչնտ տիր .
Հագիգատի էն հէր տատէմ էն էյի հա-
յինտ պիրէ քիւրէհյէն ֆանի
տիր ։ (Ակլա ։)
6 – Հագիգատի էն ինատն խայտալ կի-
պի կէզէր .
Հագիգատի էն պիհտատ հէյրէ թէհլիշ
էտեր .
վ֊է քիմին էյինէ կէչէճէյինի պիրէյտ-
յէրէր՝ էմինտ պիրիքտրիր ։
7 – վ֊է չիմտի , եա ՐԱՊՊ, ատրի՝ըդ
նէյրէ՞ ինի իզատր էտեյիմ՝.
Իւմիտիմ՝ տէնատէ տիր ։
8 – Պէդի ճիւմլէ ՝իսնատնըմտան գատր-
թատր ,
Ահմատգ ՝ինտինտ պէդի բիւտատ էմ մէ ։
9 – Տիյտիզ օլտաւ տաղըմը ատչմատրմ՝.
Ջիքրա տէն հատտատն ։
10 – Նէօնատէտտիյինն մատախտէթ պէդ-
տէն տէ՞՝ էյլէ .
Էյլինի տատպտրյլէ թէյէ՞ օլտրմ՝։
11 – Աատէմի ճիւրմիւմ իչիւն թէ էյատրըլէ
թէ՝տիպ էմ տիյինտ ,
Անքն տէվտիյի էհյէրի կիսվէնին ըէ-

Digitized by Google

չէ՛ք եր՛եխյէ կիսի թէ էլէ՛ք էտեր-
սին .
Հապիհապէ՛ն հէր սատէ՛մ ֆսանի տիր ։
(Սէլա ։)
12 – Եա՛ ՒԱՊՊ, տու՛սամը խալխնա՛
էյլէ , վէ ֆէրեատըմը տի՛նիլէ .
Նէօզ եաշլարըմնա սի՛ւքիւնի էթմէ .
Ջէբրա՛ ճիւմլէ էճատատըմ՛ կիսի
Էանդըկտա զարիսպ վէ մի՛ւսաֆիր լիմ ։
13 – Պանա՛ մի՛ւհլէթի վէր , Թա՛ քի
կէօչի՛ւպ
Նատպէտնա օլմազտանա էվվէլ ֆէրահ-
լանմազըմ ։

ՄԷԶԱՄՈՒՐ 40

Մատթիգամը պաղը խլին Դաւթին մեղմուրը
սըբ ։

Ի՛նի խյազլէ ԲԱՊՊԱ մանէ՛թազըր
օլսըբ՛ .
0 սատթի պանա֊ֆալտըճը մի՛րլ էթ տի-
րիպ՝ ֆէրեատըմը խալխնա՛ էյ-
լէտի ։
2 – Պէնի հէլազը չուգուրըն՛տան ,
Գաշ՛տագ չատնո՛ւտան չըգարըպ ,
Ա՛յագլարըմը գայա՛ իւզէրինտե տուբ-
տուգ՛սըպտագ ,
Ա՛ւարդարըմը տապի՛թ գըլսըբ .
3 – Ա՛յ ազգըրմա՛ հէնթ պիր իլա՛հի,
Եա՛նի Ա՛լլահ՛ըմ՛ըզա Հատմո գատա.
Նի՛խ էլէր կէօրի՛ւպ գորգաճագլարը ,
Ա՛յ ԻԱՊՊԱ թէվէքքի՛ւլ էտե՛ճէքլէր
տիր ։
4 – Նէ՛ մի՛ւպարէք տիր օլ սատէ՛մ ,
Քի մի՛ւթէքէպիրլէրե վէ խալխնա
սաֆի՛ւշ օլսունլարա պագի՛ւնէյլսի ,
Խա՛մխոնի ԻԱՊՊ իւզէրինէ գօր ։
5 – Եա՛ Ա՛լլահ՛ըմ՛ ԻԱՊՊ, կէօռի էր-
սի՛ւնի՛ սա՛ճիպ իչլէր ,
Ա՛յ հատգըմըզտա օլան էֆքէատըրնի չօգ
տըրը .
Հա՛ւզուրըմ՛ըզտա քի՛մսէ հի՛քմէյէ էտե-
մէ՛ը .
Ա՛նլէրէ նատգլ էտիպ սէ՛ղլէսէմ՛, տապը-
լամազ տէրէ՛ճէտ տիր ։
6 – Զէպի՛հէ վէ Թաագտի՛մէտնի խօշ
նուտ օլմատըրնի ,
Գուլագլարըմը ա՛չսըրնի .
Մատ՛նատագտա իւլ կի՛նահ գաբրպանը
Թա՛յլէպ էթմէ՛տիր ։
7 – Ո զա՛մանն՛ իչի՛ն կէլի՛ւօրըմ՛,
Քի՛մ տապըն Թա՛ւմամրըն՛տա Հատգըմտա
հատգըլմըշ օլսըրը իւզրէ ,
8 – Եա՛ Ա՛լլահ՛ըմ՛, իւատէի՛ն իչի՛ն իճրա
էթմէ՛քտե մէտէրսէթ պաւլտա-
րըմ՛ .
Ա՛յ ակնի՛ն չէրի՛տ՛ըն գալպի՛մտե տիր՝
տէտտի՛մ՝ ։
9 – Պէզի՛ւլ՛ք ճէմա՛ատ՛ատա ՛տատալէթ
Թ էպզի՛ր էյլէտի՛մ՛ .
Իչի՛ն տատատգալարըմը՛ մէն՛ էթ մէտթի՛մ՛.
Եա՛ ԲԱՊՊ, տատնա մի՛տ՛լի՛մ՛ տիր ։
10 – Սէնի՛ն ՛տատալէթ ի՛նի գալպի՛մի՛ն Թ-
չի՛նտե քէնճ՛ էթ մէ՛ւթիպ ,
Սըռտըդնը վէ խէլատընը սէ՛ղլէտի՛մ՛.
Ի՛մատ՛ալէթ ի՛նի վէ հապիհապէ՛ն ընը պէզի՛ւնք
ճէմա՛տ՛ատան խատֆի Թ տա՛Թ մատ-
սըմ՛ ։
11 – Սէ՛ն տատթի՛, եա՛ ԲԱՊՊ, մէրհամէ՛-
Թ ի՛նի պէնտէ՛ն տիրիպ էթ մէ՛ւ ,
Ի՛մատ՛ալէթ ի՛նի վէ հապիհապէ՛ն ընը պէզի՛ն տատ-
՛իմա՛ հըֆզ էյլէ՛տի՛ւ ։
12 – Ջի՛չա՛ հիատապըզ պէ՛լատ՛ըր պէ՛նի
իհատաթ է էթ՛տի՛ .
Կի՛ւնահ՛ատ՛ըրմ՛ պատնա՛ էէթ իչտի՛ ,
ՀատԹա՛ կէօրմէյէ գատիր տէ՛յիլ իմ՛.
Պատ՛շըմի՛ն տատ՛ըճտան չ՛ագ օլմատ՛ատ՛ըրմ՛յէ՛
ե՛ւ-ըէքսիպ գատ՛ատ՛ըմ՛ ։
13 – Եա՛ ԲԱՊՊ, պէ՛նի խէլատ էթ մէ՛ւթ
ըտպի՛ պ՛ը .
Եա՛ ԲԱՊՊ, իսմատ՛ատ՛ըմնա չատպա՛ւգ ե՛է-
Թ իչ ,
14 – Հէ՛լատ՛ էթ մէ՛ւթ իչի՛ւն՝ ճաՀ՛ընմ՛ը տա-
ըտպատ՛ատ՛ըրը՛ն ճէ՛ւմէ՛յէ՛մ խէ՛ճ՛ի՛լ
վէ ըի՛ւտատ՛ա ,
Պէլատ՛ը խալխ՛էյ՛նէ՛ր կէ՛ւրիւկ չէ՛վրիւկպ
ըէ՛գի՛լ օլատ՛ի՛ւյ՛ը ։
15 – Պատ՛նա՛ Հատ՛, Հատ՛ , տէ՛ւյ՛էյ՛նէ՛ր
՛Ա՛յ՛ագլարը է՛ճլի՛նտե՛ն խատ՛ըտատ՛ ալատ՛ա՛ն-
լատ՛ը ։
16 – Սէ՛նի՛ Թ՛ատ՛ի՛ւպ է՛տե՛ն՛էրի՛ն՛ ճի՛ւմլէ՛տի՛
Ա՛էն՛տե՛ մէ՛ւտատ՛ը տա՛ Հատ՛տատ՛ի՛ւտ՛ա՛ ալատ՛ա՛ն ։
Ա՛էն՛ի՛ն խէ՛լատ՛ատ՛ընը սէ՛ւվի՛ղէ՛ը
Տա՛՛ի՛մ՛ատ՛՝ ԲԱՊՊ մի՛տ՛՝ատ՛ղատ՛մ՛ ալատ՛ա՛ն՝ սէ՛-
սի՛ն՛ղէ՛ը ։
17 – Պէ՛ն խէ՛ պի՛չատ՛ըճ վէ՛ ֆատ՛գի՛ը խ՛մ՛,
Պ՛ատ՛նա ԻԱՊՊ հի՛մի՛ղէ՛մ՛ էտ՛ը ը .
Ի՛մատ՛ատ՛ատ՛ըմ՛ վէ՛ խէ՛լատ՛ատ՛ը՛ըմ՛ ատ՛ն՛ աֆի՛ն.
Եա՛ Ա՛լլահ՛ըմ՛, կէ՛ճի՛ւմ՛լ ։

ՄԷԶԱՄՈՒՐ 41

Մատթիգամը պաղը խլին Դաւթին մեղմուրը
սըբ ։

Ֆուգարալար պագտան քիմսէ նէ՛
մի՛ւպարէք տիր .
Պէլատ կի՛ւնահ՛ատ՛ըրմ՛ ԻԱՊՊ ատ՛նը գատ՛ըքատ՛ա-
ըատ՛ճատ՛ագ տ՛ը ։

Digitized by Google

2 – ՐԱՊՊ անը հըթիվ եւսիայ պէրհայիթի գըլաճագ տըր .
Ջէմինտե ատ՝առաէթի լաւ օլաճագ տըր .
Վ֊է ան՝ն տիւշմէնլէրինին միւրաատընա թ եսլիմ էթ մէյէ էճքսին ։
3 – Խաթթալըգ տէոշէյինտե ՐԱՊՊ առնա գաւվվէյի վէրե ճէք տիր ,
Մարազը վապի ընտաս անըն պիւթիւնա եաճի աղրնը աէրե էճքսին ։
4 – Պէն իսե՝ նա ՐԱՊՊ, պանա մէրհայիթ գըլ .
Ճանըմնա չիթնա վէր ,
Ձիւնքի ատնաս գաւշը կիւնաչ իչլէտիմ տէտիմ .
5 – Տիւշմէնլէրիմ հագդըմնաս քէմ աէսլէյէրէք ,
Նէ՞ զէմնան եօլե ճէք վէ իսմի մնհվ օլաճագ տըր՝ տէրլէր ։
6 – Վ֊է գէյի պէնէ կէօրմէյէ կէլտիյինտե , պաճթըլ աէգյլէր ,
Վ֊է գաալի քէնտինէ ֆէնաալըգ թօփլայըլ ,
Տըշարըյաս չըգտըղընտաս անը աէգյլէր ։
7 – Պանաս պուզ էտէնլէրին ճիւմլէսի պիրլիքտե հագդըմնաս ֆըրըլատայըլ ,
Պէնիմ իչլէն քէմլիք տիւշիւնիւրլէր ։
8 – Բէօթիւ պիր չէյ անաս խատպէթի էթ միշ տիր ,
Վ֊է եաճի տըղը եէրտէն տարթըգ գաւգմնայաճագ տըր՝ պէրլիչ ։
9 – Իթ իմտատ էթ տիւիմ վէ էլմէյիմի եէյէն տօսթըմ պիլէ
Լօթքէսինի իւզէրիմէ գաւլորըտաը ։
10 – Ամմնա, եաս ՐԱՊՊ, աէն պանաս մէրհայիթի գըլըպ՝ պէնի պայաղաս գաւլորը ,
Պէն տաճի ատլէրե միւճազաթի էտէյիմ՝ .
11 – Տիւշմէնիմ իւզէրիմէ էօյնէնմէտիյինտէն
Սէնին պէնատէն լուզի օլտըղընը պիլիրիմ՝ .
12 – Վ֊է ան՝ պէնի քէմալիմտե գաւվվէթի լէնտիրիրսին ,
Իկէլէպէտ հնազընըրնտաս պէնի տապիթ գըլաճագսըն ։
13 – Իսրայիլին Ալլահը ՐԱՊՊ էզէլտէն էպէտտէ
Մթապարէք օլսուն. Ամին , ամիմնէ ամին ։

ՄԷԶՄՈՒՐ 42

Մաւթգաճը պաղը խլէն պէնի հօրմըն չ՛ըթ տէր ։

Կէյիք ազգար աաւլատա նատալ խշ թէյտագ չէքէրտե ,
Ճանըմ ատնա էգյլե իչլիյագ չէքէը ,
Եա Ալլահ ։
2 – Ճանըմ Ալլահա , հապա օլսըն Ալլահա թ֊էշնէ տիր ,
Նէ՞ զէմնան կէլիպ՝ Ալլահ՝ն հաւզաըրնտաս կէօրիւնէ՞ճկիմ՝ ։
3 – Պանաս հեր կիւն՝ Ալլահ՝դ նէ՞ իւտէ տէտիքլէրինտե ,
Կէճէ կիւնտիւզ կէօզ եաչըմ պանաս թ֊ատ՝տմ օլտուս ։
4 – Պու չէյլերի խաթըրաս կէթթիտիքճէ ,
Տէրսիմտե ճանըմընը ապտաըճէ տէօքրիմ՝ ,
Քեա՛ չգի ալագ իլե եիւրիւյիւգ ,
Պագրատա՛ էտէն ճիւմհաւր իլե , թ֊էրէնիւմ վէ թ֊էմճիւ սէտտագըլէ
Պէգիթ Ուլլահս վագաս իտիմ՝ ։
5 – Էյ ճանըմ՝, նի՞ չիւն մնհվգաճ ապն ,
Վ֊է տէրսինիմտե միւզթագրիպ օլաըբտըն .
Իւմիտին Ալլահտաս օլսուն ,
Ջիրաս տիտտագրընդն խէլտագ իչէ՞ն ատնաս եինե հաւտա էտէճկիմ՝ ։
6 – Եա Ալլահըմ, ճանըմ՝ տէրսինիմտե մնհվգաճ տըր ,
Պաս էճլտէն Յորդանան տիյագրընտաս
Վ֊է Հէրմնի տտաղլագրը իլե Միս՝տը տտաղընտան
Սէնի թ֊էզէբքիւր էտէճկիմ՝ ։
7 – Սէհյլէրինին ապտաըրյլէ տէրսիաս տէրսիագյաս նիտաս էտիպ՝
Թէլտիթիմ՝ վէ տտաղզալագրընդն ճիւմլէսի իւզէրիմէն կէչտիկէ ։
8 – Րապպ կիւնտիւզնէն քէնտի՝ ինանդիկինի պագյուրաճագ ,
Վ֊է կէճէլէյին անըն թ֊էապիճի եաճնըմտաս ,
Վ֊է նիյաղըմ՝ հագտսի ըմրն Ալլահընտաս օլաճագ տըր ։
9 – Գագյատ օլսուն Ալլահա՝ պէնի նի՞չիւն ուհնուճի տրն ,
Նի՞ չիւն տիւշմէնին զաւլնա ապպէտինտէն մնհզուն կէզէյիմ՝ տէչճէյիմ՝ ։
10 – Քէմիքլէրիմի գըրսար կիտի ,
Տիւշմէնլէրիմ՝ հեր կիւն պանաս՝

Digitized by Google

Ալլահէդ նէ՛րէաեւ ամէ՛ ասէյերէք ա-
ֆէ՛մ էվ ամիլէր ։
11 – Էյ ճանըմ, նի՛ չիւն մնացդուն
սըն,
վ՛է աէրսուն֊իմուէ նի՛ չիւն մի֊ազի ասրիպ
օլսուրսըն.
Իւմիտիմի Ալլահտան օլսուն.
Չիրա սանա եւինէ հասանո էտէ ճէյիմ.
Տիտասրըմըզըն խէլասը վ֊ Ալլահդա՛ 0 սըր։

ՄԷԶՄՈՒՐ 43

Եա Ալլահ, սան՛վասըմը կէօր,
վ՛է ֆագվասը օլմայան իւմմէֆէ
գսրշը հուգուգըմը հիմայէ
էդլէ.
պէնի հիլէքեար վ֊է ֆասըգ ստէմունէն
գուրթար։
2 – Չիրա պէնի հիմայէ էտէն Ալլահ
աէն սէն,
Նի՛ չիւն պէնի բէտտո էտէրսին.
Տիւշմէնլէրիմ զուլմու սէպէպլիստէն նի՛֊
չիւն մնացդուն կէզէյիմ։
3 – Նատ ու ֆագիզ֊ակ՛ընը իրտալ
էդլէ,
Պուն֊լարը պանման տէլալէֆի էտիպ,
Պէնի մնէգատտէտ տոտրը՛ընա
վ՛է մէսաբէհլէրիմի եվի իշտիրսինլէր։
4 – վ՛է Ալլահդըն մէպպաբդնան,
Մէհմունլարիմէ ու մէսէրրեֆ իսին մէն֊
պա՛ը օլսան Ալլահդըն հուգուգընա
վարայըմ՛։
Սանա, եա Իլահըմ Ալլահ, ֆանպուգլէ
հասանո էտէ ճէյիմ։
5 – Էյ ճանըմ, նի՛ չիւն մնացդուն
սըն,
վ՛է տէրսուն֊իմուէ նի՛ չիւն մի֊ազի ասրիպ
օլսուրսըն.
Իւմիտիմի Ալլահտան օլսուն,
Չիրա սանա եւինէ հասանո էտէ ճէյիմ.
Տիտասրըմըզըն խէլասը վ֊ Ալլահդա՛ 0 սըր։

ՄԷԶՄՈՒՐ 44

Մուհամմէտը պաշը իշիւն պէնի կոդբըն չի՛րի
սուր ։

Եա Ալլահ, էճաապսրմըզ գաապիմ
կիւնլէրսուդ,
Նա՛նի քէնտի կիւնլէրիմուէ ևասֆոլդուղդ
իշի պիզէ հիքմայէ էյի տուլէր,
Պիզ աապէի քէնտի գուլսագլսրըմըզդըլէ
իշլիյ֊տիք ։
2 – Սէն էլիհիլ թա՛իֆէլէրի ևէրլէրին֊
տէն չըգաբըդ՝ անլէրի տիքտիհին.
Իւմմիհիլէրի թազէվիգ էսիպ անլէրիդ
միւհիթէչիր գըլսրըն։
3 – Ջիրա տէխսաբաս քէնտի գըլըճ֊ըլ֊
ըբլէ միայիք օլմասաղլար,
վ՛է քէնտի պաղուլարը անլէրի խէլասա
էյի մէտի,
Անճագ սէնին սաղ էլինն վէ պաղուն
վէ տախտաբըլէրն նաւրաս կիւդէ.
Չիրա անլէրտէն գաղի խոհն։
4 – Եա Ալլահ, փաատիշահըմ հէմմէն
սէն սէն,
Յաճուրըն խէլասընը էմի էյլէ։
5 . Տիւշմէնլէրիմիզի սէնին ևասրասրմինէ
ևէրէ վուրսա ճաղրըզ,
Պիզիչ մնացդուվէ մէհ֊էնլէրի սէնին
իսմինէ փայմայ էսէճէյիզ ։
6 – Չիրա եալըզմա իլ֊ի իմտատ էյի մէմ,
վ՛է գէլըճըմ պէնի խէլասա էյի մէդ ։
7 – Ֆաագաթի տիւշմէնլէրիմիզէն սէն
ալիզի խէլասա էյի տուն,
վ՛է պիզէ պուզդղ էտէնլէրի խէճիլ
էդլէտուն ։
8 – Հէր կիւն Ալլահ իլէ իֆթիխասար
էտէրիզ,
Սէնին իսմինէ իլէլէպտո համմո էսէ֊
ճէյիզ։ (Սէլա։)
9 – Ամմմո սէն պիզի բէտտո վէ խէճիլ
էդլէտուն.
վ՛է ՝սաբէրլէրիմիզ իլէ չըգմասզըն։
10 – Տիւշմէնն էօվէ֊տէն պիզի կէրէկ
չէվիրտուն,
վ՛է պիզէ պուզդղ էտէնլէր քէնտիլէրի
իչիւն ևազմաս էյի տուլէր։
11 – Պիզի գօյուլսար կիւզի թա՛ասէ
իչիւն վէրտուն,
վ՛է պիզի թա՛իֆէլէր ատրասրնա տատ֊
ղրիմ֊տուն ։
12 – Սէն քէնտի գավմինը պատի հէվա
սաթ֊տուն,
վ՛է գէ֊յմէդ֊լէրիդլէ քէտար էյի մէտուն ։
13 – Պիզի գօն֊ուլսրըմ֊ղդա բիւտա,
վ՛է էյի ըսֆէրմըզդատա օլսուդլսրա մնատ֊
խասրա վէ պա՛իս ի խոհ֊զա
էդլէտուն ։
14 – Պիզի թա՛իֆէլէրէ մէտէլ,
վ՛է միլլէթլէրին պաշ ասալսամըզը
իշիւն ատալսրընատա սէպէպ
պուդագարն ։
15 – Պէնի թա՛էխ վէ չէմ՛ էտէնին
սէտտասրնատան,
վ՛է տիւշմէնն իլէ ինի իգամ՛ խոհ էյէ֊
նին հուգուգրնատան,
16 – Հէր կիւն բիւտայդղամ էօնիւմմէ
տիր ։

Digitized by Google

վէ եհւզիւմիւն խէճալէթի էպէնի էօրթէր ։
17 – Պունլարըն ճիւմլէսի պիզէ վաղը՝ օլսուն,
վէ լաքին աէնի ուռնաթմասըզ,
վէ 'ասմըդատա խըյամէթի էմի մէտիք։
18 – Դալդիմիզ կերի ատօնամէսի,
վէ ասըմլարըմըզ աէնին թաթրիգինտէն ատփմասըզ.
19 – Ֆի չագալլար մանհալինաէ պիզի էզտէն,
վէ էօլիւ՝ կէօկէսիլէ պիզի գափլասըն։
20 – Էկեր Ալլահըմըզըն իսմինի ուռնաթմըշ,
նախատ զարիպ պիր իլահա էլչերիմիզի ուզաթմըշ մըշ օլսաք,
21 – Ալլահ պուռնու թէֆթիշ էթմէ՞զ մի .
Զիւնքի գալդին սըրրլարընը պիրէն 0 սըր ։
22 – Զիրա աէնին իչիւն հեր կիւն գափլ օլսունըզ,
Պօղազլանմաճաղ գոյունլար հիսսասընտա իզ ։
23 – Ո՛վսան, նա ԲԱՊՊ, նի՞չիւն ուսյուրսըն,
Գալդ, իլէկետա տիվ ըհատա էթմէ։
24 – Նի՞չիւն տիատորըզնը սէթի էտիպ՝
Մէնհէթ վէ մէզէլէի իմիզի ուռնուսըրսըն ։
25 – Զիրա ճառըմըզ թ օֆրատա սէյիրն էյիլիպ,
Գարնըմըզ հէրէ հատփըշաը ։
26 – Իմնատորըմըզա գըյամա՞,
վէ 'ինայէթ ինչ իչիւն պիզի խէլատա էյլէ։

ՄԼՋՄՈՒՐ 45

Շօշանիմ իւզրէ մուսթգատը պաշը իչիւն պէնի կորխըն չի՛ր վէ մուհապպէթի իլահիսի տիր։

Գալդիմնոե պիր խօշ քէլամ գայնադյոր,
Ինչա էյլէսիյիմի Մէլիք իչիւն սէզիլըրիմ՞.
Տիլիմ մնայիր քահաի իսկին գալէմի տիր։
2 – Սէն ճէմնալ ճրիչէհի իյլէ պէնի սաուսուն ֆաս՛իգ սէն,
Տուտասգլարըդի իւզէրինէ լութֆ սէօքսլասիս.
Պու էճլէնէ Ալլահ սէնի իլէլէգատ միւպարէքէ գէլսըր։
3 – Նա ձէհպդար, 'իզզէթիդի
վէ ճէլալիդի գըլըճընը գուշան.
4 – Վէ ճէլալիդատ հագիգաթի վէ հիլմ վէ 'ատտալէթի իչիւն զաֆէրլէ բուպիդ օլ.
Սադ էլնի սաաթի սաանա հէյդէթլի չէյլերի կէօսթէրէճէք տիր։
5 – Օգլարընի սիվրի օլսուն՝
Մէլիկլիդի տիւշմէնլէրինիդեն եթրըկլինէ սաֆլաճաղըզ.
Գաավմլար էլինդէն 'ալի ընաա սիւչէճէք տիր։
6 – Նա Ալլահ, սէնին թաաիթիդ էսկէտ իւլ սաղասաս տըր,
Սէնին մէլէքիդիդ իւնիւն 'ատտաղ խաթգաաէթի 'ատտաղ տըր։
7 – Սալահը սեվիսի՝ ֆէրզաաան խգըսահ էթմոին .
Պու սէպէպտէն, նա Ալլահ, սէնին Ալլահընի
Սէնի չէրիքլէրինտէն զիյաաէթ չաալըդ եաաղըլդ սհահ էլլէսոի։
8 – Էլտիսէնին քաճաֆէխի միւրը ե սաաֆի վէ 'ուա վէ սաադյլին տիր.
Ֆիլտիչի սերայլարսան քիրինլի չալաղլար սէնի մհարաւը էթմոիլէր ։
9 – Մէլիքլէրին գըղլարը սէնին միւ'թէգիլը խաան ուռնալրընէն տրաաընաա տըր .
Մէլիքէ՝ Ոֆիր տիյարը ալթ ուռնըդլէ գուպէյնէկ օլսուն՝ սաղընաաա տուրաւը ։
10 – Էյ գըղ, տինլէ վէ պագ. գաալըդընը մհղ էթմոիր.
Գաավմնի իլէ փէտէրինինէ խաոնէսինէ տաաթի ուռնաւթ.
11 – Վէ Մէլիքը սէնին ճէմաինէ մհ շթագ օլուր,
Զիրաա օ սէնին նչֆէնտին տիր.
Սէն տաաթի սանա 'ապդ ը 'ուագաւտիդէթ էյլէ։
12 – Վէ Տիւրաա գըղը, գաավմնի վէնհինէրի
Հէտիյէ իլէ սէնին բիպտընը թալէպ էտէճէքլէր ։
13 – Մէլիքին գըղը հնաէբաւնաէ զիյաաէտաճիյլէ շէրհ ֆլի տիր.
Էլտիսէսի ալթ ուռնի թհլ իլէ տօգաւնմընշ տըր։
14 – Ինչմհ էավաալէ Մէլիքին հաազըրընաա կէթ իրէճէք ճէք տիր.
Մա'իյէթինտէ պաւլուռնան պաղթրէ բէֆֆգէլէրի տաանա կէթ իրէճէք տիր։

Digitized by Google

15 – Աչքեր մեռերբեւթի վէզ չատալըդէլ կէթէրիլիզ՝
Մէղիլին ախըալընա կիրէճէքլէր ։
16 – Էճառատըդի էերինէ օղուլլարդի օ-
լուպ ,
Աչքերի պիւթիւն զէմինատ բէ՛իալեր
Նատալ էատ ճէքմին ։
17 – Իսմինի տեվրաւէն տեվրե զիքր էթ-
տիրէ ճէչիմ .
Զատնաւէն իչիւն գատվիլար սանընա էպէտ
Քիվ ատալատա Հատմանա էատճէքլէր
ատը ։

ՄԷԶԱՄՈՒՐ 46

Մատափտաը պարը իչիւն Աւատնի իւղրե պէնգ
Կոբնըն Իւսիւսե ատը ։

Սաւլահ պիզե փէնատհ վէ գուվվէթ
ատը .
Մատզատյատգալատրատա Հազըրը պիր Հատ-
ատըմ՝ տըր ։
2 – Գաւ ատպէպտէն՝ զէմինն ատրատրլատա ,
Վէ ատատղատր տէնիզ օրթատընատ ատ-
Թրըլատա ,
3 – Ատվատրը կիւրէչչիպ Թէչլաթիւմ
Էթատ ,
Գատպատրմատըչլէ ատատղատր Թիթրէսէչէր
պիլէ ,
Գօրգմատյատճատղրդ ։ (Սէլա ։)
4 – Պիր նէչէր Վէ գէչ քի ատուլատրը Ա-
Լատհնըն չէհրինի
Միւթաա՛ալըն մնագատատէս մէաքէնէլէ-
Բինի միւֆէրրահ գրլատը ։
5 – Աւլահ ատնըն օրթատընատա տըր , օ
ատրատրլմայատճագ տըր ,
Ատապահ օլատնճա՝ Աւլահ ատնատ իմտատա
Էատ ճէք տիր ։
6 – Քա՛ֆիրլէրը հէնգատմէ էատիպ՝ մէմ-
Լէքէթէլէր ատրատրլըր .
Ատհահ ատատա վէրիր վէ զէմին էրիր ։
7-Ր Ա Պ Պ իւ լ ճիւնատա պիզիմ իւլէ տիր .
Ցակոբըն Աւլահը մէլճա՛ըմըզ տըր ։
(Սէլա ։)
8 – Կէլինիզ , Ր Ա Պ Պ Ը Ն իչլէրիդին ,
Զէմինատ էթատիլ Թաֆրիւպատթը կէօ-
Բիւնիւզ ։
9 – Զէմինին միւնթէճատընատա գատտար
մնագհարէպէլէրի Թէպէքքին էատիպ ,
Նատը գէրատր վէ մէղղարաղը փատրէլէր ,
Ատապատլատրը ատթէչէ Հատգատր ։
10 – Զէքինինիզ վէ Աւլահ իտիչիտի
պիլինիզ .
Քա՛ֆիրլէրատ միւթաա՛ալ , զէմինատ
միւթաա՛ալ օլատճաղրմ՝

11 – Ր Ա Պ Պ իւ լ ճիւնատա պիզիմ իւլէ
տիր ,
Ցակոբըն Աւլահը մէլճա՛ըմըզ տըր ։
(Սէլա ։)

ՄԷԶԱՄՈՒՐ 47

Մատափտաը պարը իչիւն պէնգ կոբնըն մէզ-
մունը տըր ։

Է՛յ ճիւմլէ գատվիլար , Հլ չէրփէզ ,
Շատալըգ ատհատատըչլէ Աւլահա ատլգէչ
Էվէչիրինիզ ։
2 – Զիրատ Ի Ա Պ Պ միւթաա՛ալ վէ Հէչ-
պէհի լի տիր .
Պիւթիւն զէմին իւղէրինատ 'ատզիմ Մէ-
լիք տիր ։
3 – Գատվիլարը պիզե միւթի՛ գրլատր ,
Վէ միւլէթլէրի ատյատգլատրմըզը ատլ-
Թրնատ գօր ։
4 – Պիզիմ իչիւն միրատսըմըզը ,
Մէվհիւի Ցակոբըն Ֆատխրընը իւմի թ-
Յատր էթ տին ։ (Սէլա ։)
5 – Աւլահ ատպգրէչէ ,
Ր Ա Պ Պ ատատ ատտատրլէչէ Հօգատրը չէզատր ։
6 – Աւլահա մէզմունը օգատյընըզ , մէզ-
մունը օգատյընըզ ,
Փատտիշահրմըզդատ մէզմունը օգատյընըզ ,
մէզմունը օգատյընըզ ։
7 – Զիրատ պիւմի իւն զէմինին Փատտի-
շահը Աւլահ տըր .
Շի՛ր օգատյընըզ ։
8 – Աւլահ տիւլէմլէրը իւզէրինէ ատալ
Թ ատնատճ էատէր .
Աւլահ մնագատատէս Թ ատհի ընատա ճիւ-
լատա էչլէտի ։
9 – Գատվիլարըն էչրատճը Ար բահամըն
Աւլահընըն գատվիր իւլէ ճէմ՝ օլ
տրլատը .
Զիրատ զէմինին սիֆէրլէրի Աւլահընն
տրլատը .
Օ զիյատտէսիլէ միւթաա՛ալ տըր ։

ՄԷԶԱՄՈՒՐ 48

Պէնգ կոբնըն իւսիւ վէ մէզմունը տըր ։

Ր Ա Պ Պ 'ատզիմ տիր , վէ Աւլահըմըզ-
զըն չէհրինատ ,
Վէ մնագատատէս տատղընատա զիյատտէ-
սիլէ Հատմանա չատյատն տըր ։
2 – Շիւմատ ճատնիպկինատ Մէլիք ի 'ատզի-
մին չէհրի ոլատն Սիօն տատղը՝
Նիւքաէլիւք ճիհէմի իլէ կիւզել ,
Վէ պիւթիւն զէմինին մէաերբեթի
տիր ։

Digitized by Google

3 – Ալլահ ասիրն սերտալտարքնատա մէլճա՛
թ ասիլըը.
4 – Ջիրա իչյնե մէլիքէր թե ճէմմիւ՝
էտիսդ,
Պիրտէն կէչտիլէր ։
5 – Ուէօրտիւքէրի կիսդի հայրտան վէ
միւզիմ ասիսդ օլտըլտը ։
'Ամէլէյնէն Ֆիքրտը էմ ոիլէր ։
6 – Օրտատա ասիլերի թ իմ բէմե,
Տօղուբմադ տաղրըը կիսդի տաղրը թ ուէթ-
ատա ։
7 – Շարդ բիւզկէատրըյլէ
Թարսիա կէմիլէրինի գէրտարըն ։
8 – Իչիթտիչիմիզ միսիլիւ՝ ՐԱՊՈ իւ
ճիւնատաբն չէ հրինատե ,
Ալլահրմ'նզրն չէ հրինատե էօյլե տատիթ
կէօրտիւքե .
Ալլահ ասիր իւլէլպէտա տատիթ գէրտա-
ճագ տըր ։ (Սէլա ։)
9 – Եա Ալլահ, հէյքէլինկին իչինատե
'Ինտյէրի ինկի տիւչիւնիւրիւզ ։
10 – Եա Ալլահ՝, իմինի նատտըլ իսէ ,
Զէմինինն միւնիի էհատանա գատտատր մէտ-
հինի տատիթ էօյլե տըր .
Սաղ էրինի 'տատտալէթլէ մէմինա տըր ։
11 – Ահքտամնի իչինե Սիօն տատղը մէ-
լուբ ,
Ցուգա գրզըտրը չատմանի օլտան ։
12 – Սիօնը տօղտաչըզ էմ րտաֆքնը
տէվր էտունիզ ,
Պուրճէտրնը տատլընըզ ։
13 – Հիսատյտրնատ տիգգամ էտիզ,
Սէրտյտրտրը մնա՛տյնէ էտունիզ ,
Թատ քի կէլէճէք նէտլե հիքատյէ էտէ-
սինիզ ։
14 – Ջիրտա պու Ալլահ էպէտ իւլ ատ-
պատա Ալլահրմզ տըր .
Էօլիւմէ գատտար պիզե Օ հիսատյէթ է-
տէճէք տիր ։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ 49

*Մուսթգատը պաղը իչինե պէնի կորխըն մէղ-
մուրը տըր ։*

Է յ ճիւմլէ գամվմտրտ, պատնատ տոնդ-
էյլինիզ,
Էյ տուհնատնդն պիւթ իւն աէքէնէսի ,
2 – Կէրէք էտնատ կէրէք ատ՛էտ ,
Զէնկին վէ ֆատգիր ,
Ճիւմլէնէդ գատտագ վէրինիզ ։
3 – Աղզրմ՝ հիքմէկի աէօյնէյէ ճէք ,
Ո՛յ գատտագինի էֆքատտրը 'էրֆատն տըր։
4 – Գատտագրմզը թ էմնէյլէ մէյլ էթ տու-
րինզ ,
Լատզէգիմի թ ատնպատրյլէ ատչատճագրմ՝ ։
5 – Ո՛է օթ իւ կիսդնէրատե
Պատնատ տատ՛ի գատտատ էտնէրէրին չէրրի
Պէնի իչտաթ է էթ տէչյինատե , Նի՛ չէնե
գօրգատրմ՛՝ ։
6 – Ֆէնատի գատվվէթլէրինէ ի՛թ իմնատա,
Ո՛է չօգ մնդլէրինդէ իֆթի՛ իֆատր էտունէ-
լէրատեն հիզ պէրի
7 – Ֆիտյխյէ իւլէ գատրնատտչըրնը գատ րթ ա-
բատմնագ ,
Ո՛է ատնըն քէ ֆատրէթ թինի Ալլահտա թ ագ-
տրմ՛ էտէճմէզ .
8 – (Ջիրտա ճատնլատրընըն ֆիտյխյէսի պէ-
հտալը օլտըզընատան ,
Իւլէլպէտա պըրտագրյմտալը տըր .)
9 – Թատ քի տատ՛իմնատ էտաշյտըգ ֆէտատա
կէօրմէյէ .
10 – Ջիրտա կէօրիւբ քի 'ատլիմ՝ տատէմ-
լէրը էօյնիւբ ,
Սէֆինէ վէ տաշմնագ օյատնյտար տատիթ
քէտաֆֆէթէն հէյքագ օյտւբ ,
Ո՛է մնդլէրինի պատշգատյտար թ էրքգ է-
տէրյլէր ։
11 – Ի՛թ իգատտյտրը պատ տըր քի խա-
նէդէրի իւլէպէտա ,
Մէգքէնդէրի տէվր պէ տէվր պ՝էֆ օլ-
ֆաֆ գէբ .
Ակատզիդէրինի քէնատի խամէրիկյէ էտատ
էտէրյլէր ։
12 – Ամմնա ինատան 'իգզէթ տէ գատմնագ ,
Ֆատնի հագվատնյտատա ակինգէր ։
13 – Ան՛էրինի պու եօյնե տէֆտհէթէրրի
տիր ,
Խալէֆիէրի իսէ տանէրինն աէօգյէրինէ
թ ատհաթն էտէրյլէր ։ (Սէլա ։)
14 – Անէր գ՝յատնկատր կիսդի հատվ-
յէ՛յէ սիւ բրնյնիւ՝ագ ,
Ի՛օգիւմ՝ տանդէրնն չօպատնը օյատճագ տըր .
Ո՛է ատատպատհյտրն միւտթէ ատգիմիէր տան-
յէրե մնատատյտամ օյատճագ տըր .
Մէգքէնդէրինտեն 'մահբատ՝ օյատճագրատր,
Տատբէթ յէրինի հատվ՛յէ մնտհ՛ էտէ ճէք
տիր ։
15 – Ո՛է էտգրն Ալլահ պէհնիմ՝ ճատնըմ-
հատվ՛յէնէն էլինատեն խէյատ է-
տէ ճէք ,
Ո՛է պէհնի ատյատճագ տըր ։ (Սէլա ։)
16 – Պիր ատտէմ՝ զէհկինէնէիպ տէ ,
Խանէսինէն 'իզզէթի տարմ տը խէ , ան՛ն
գօրգմնա .
17 – Ջիրտա վէ ֆատթ ընատա պէրատպէր հիչ
պիր շէյ ատլինայատճագ ,
'Իզզէթի ատ՛ըն 'ատգատպինճէ էնմէյէ-
ճէք տիր ։

Digitized by Google

18 – Էկէբչի Հայաթիընտա ճանընը
թէպրիք էասէրսէ,
(Ալէ սէն քէնտի նէֆսինէ էյիլիք էյ-
ափինանէ՝ սէնի մէտո՛ էասէբ-
լէր,)
19 – Էհատատընընն *ճանընտա կիսէճէք,
Իլէլէպէտ ապտընըզդ կէօրմէյէճէքլէր։
20 – Ինսան 'իզզէլմտէ օլուռա՝ խորտաք
էյիմէզ խոյ,
Յէնա պուլուր Հայվանլարտա պէնզէր։

ՄԷԶՄՈՒՐ 50

Ասափըն մէզմուրը սըզը։

Ա յլահ իւլ գատիր օլան ՐԱՊՊ
սէպյէլիպ,
Շաբգատան գաբդատա գատատր զէմինէ Նի-
տտա էյիտի։
2 – Ձէմանէյին քէմտալի օլան Սիսնատան
Ալլահ թէճէլլի էյլէսին։
3 – Ալլահ'ըմընզդ կէլէճէք 'վէ սիւքիւթ
էյիմէյէ ճէք տիր.
Հաւզաբընտտա թէլէֆ էաէր սաճէչ,
Վէ էյի բանքինտտա չէստէյի լի ֆուբ-
թունէտա օլտաճագ տըր։
4 – Դաավնինտա հիւքմ' իչլէն հօգտաբը-
տտան
Ամմավնտա վէ զէմինէ Նիտտա էասէճէք
տիր։
5 – Միւմի թագիլէրիմի,
Զէպինէ իւզէրինէ պէնիմ' իլէ 'տՏտ
էասէնլէրը պտնտա ճէմ' էտնինզ։
6 – Վ'է սէմավտավ' ատընի 'տատալէթի ֆինի
բ'լտան էասէճէք տիր.
Զիրտա Ալլահ քէնտիսի Տաքիմ' տիր։
(Սէլտա.)
7 – Էյ գավմիմ', խոթխտա' էյլէ,
պէնի սէպյէլէյէճէյիմ'.
Էյ Ինտալէ, փէնէ, պէնի 'տալէյհինտէ
չէՏտտէյի էասէճէյիմ'.
Սէհնին Ալլահըն' Ալլահ պէնի իմ'։
8 – Զէպինհէլէրինտէն վէ տտո'իմտա Հու-
զաբըտմտա օլտն մտաՏրտագալա-
րընտան տօրայը
Ատնա 'իթ տտագ էյիմէյէճէյիմ'։
9 – Խատնէնտէն տտահա
Վ'է տաքրայրընտտան էրկէճէրը տալխտմ'.
10 – Զիրտա օրմանն գիբտաՀլարընըն
քէսֆէքէսի,
Պէնի տտագտտա օլտն Հայվանլար պէնիմ'
տիր։

11 – Տտաղտարըն հէփ գաբշտաբընը պիլէ-
բիմ',
Վ'է ատՏրտանըն վիւհտաչը Նէզտիմտէ
տիր։
12 – Էկէր տաճըգըր խոէմ', տտահա տէզ-
լէյէմ',
Զիրտա զէմինի իլէ տահատ պտուլտահտանըն
քէսֆէքէսի պէնիմ' տիր։
13 – Պտուղտա էյի Նէ՞ր մի իմ',
Վ'է էրկէճ գտանը իչէ՞ր մի իմ։
14 – Ալլահտա Հատմտո գտուբտատնը թ'ատգ-
տիմ',
Վ'է Միւթ'տա'ալտա Նէզրէյերինի իֆտա
էյլէ։
15 – Վ'է մտուզտայտագտա կիւՆիւնտէ պտու-
Նտա ֆէրնտատա էյլէ,
Ամէնի խէլտա էտէճէյիմ',
Սէն տտախի պէնի թ էյճթտա էտէճէքքինտ
16 – Ամմինտ չէրիրէ Ալլահ տտէր քի'
Ա՛ֆքտատմ'ըզ հիքմտէյէ էյիմ'էճ'
Վ'է 'ատհատմ'ըզ տտզղրնտա ատլմտագ Նէ՞ վտա-
զեֆէքէ տտիր.
17 – Զիւնքի սէն թ էյտղիյէտէն իքրտահ
էտխտ'
Ամօզէբիմի տտրտընտա տտահ տտին։
18 – Խըրտըզդ կէօրտեխիւֆէճ, տտընըն
իլէ իմթիխտագ էյճտէն,
Վ'է Նտատխտնէ զինտաքտօրտար իլէ տտիր։
19 – Ատզղընը քէմիլէյէ թ էտլիմ' էյմ տտէն,
Տիլինի հիւլէ թ էրթխտ էտէր։
20 – Օմ'ուրտտ գտատնտատչէնտա գտատրշը
տէգյէլէրտէն.
Վ'տատխտէնինի *օզլընտա իֆթիխտա էտէր-
տէն՝
21 – ՊտուՆտարը էյճտէն վէ պէն տէս-
քիւթ էյճտիյիմտէն,
Պէնի 'ատխիյլէ քէՆտինի կիտպ զտանն էյճ-
տէն .
Սէնի թ էքտաիր էտխտ'
Իչխէյէն չէստէյէ կէօզլէրինին էօՆճէՆէ
թ էրթխտ էտէճէյիմ'։
22 – Էյ Ալլահըմ ատՆտատտանտատր, չիմտի
պտուՆտա տտինտատյրտզ.
Օլմտատ քի տէվի փատրէլէյէճէյիմ', վէ
գտուբտի տատրըճը պտուԼտանմտատ։
23 – Հատմտո գտուբտատնը թ տտագտիմ' է-
տէն պէնի թ էյճթտա էտէր.
Վ'է Հօրտատա տտիգտագտի էտխտ Ալլահըն
խէլտատըճը կէօտխ էրկէճէյիմ'։

*Ի՛ւր. Նէլթնէ

*Ե՛թօ՛ր՝ օգլընը գտայտրըրտատ

ՄԼՉԱՄՈՒՐ 51

Քաւիչքներ պատշ. իւրեանց Դաւիթին մեղանչելոյ առաջ, քան իբեաբսիչ Քեդորղոմենացին սպանաւ, նախան փիլիստացւոցն քենաց եանելոյս հետևորդ գեղեցիկ ուսուցուած։

Եւս Ա֊ստուած, 'ինձ ողորմեցիր ըստ մեծի գթութեանդ քում,
ըստ բազմութեան գթոց քոց ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ։
2 – Լուացեր զիս յամենայն անաւրէնութենէ իմմէ,
եւ ի մեղաց իմոց սրբեա զիս։
3 – Զի զանօրէնութիւնս իմ ես գիտեմ,
եւ մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։
4 – Քեզ միայնոյ մեղայ, եւ զչար առաջի քում արարի,
զի արդարասցիս ի բանս քո,
եւ յաղթեսցես յատենի քում։
5 – Զի ահա յանաւրէնութեանց ծնայ եւ ի մեղս յղացաւ զիս մայր իմ։
6 – Զի ահա զճշմարտութիւն սիրեցեր,
զանյայտսն եւ զգաղտնիսն իմաստութեան քոյ յայտնեցեր ինձ։
7 – Սրբեսցես զիս զնոսխովն, եւ սրբեցայց,
լուացես զիս, եւ սպիտակագունեցայց քան զձիւն։
8 – Լուիցես ինձ ուրախութիւն եւ գոհութիւն,
եւ ցնծասցեն ոսկերք խոնարհեցուցեալք։
9 – Դարձո զերեսս քո ի մեղաց իմոց,
եւ զամենայն զանօրէնութիւնս իմ ջնջեա։
10 – Սիրտ սուրբ արա յիս, Ա֊ստուած,
եւ հոգի ուղիղ նորոգեա յինէն։
11 – Մի զարկաներ զիս յերեսաց քոց,
եւ զհոգի քո սուրբ մի առներ ի ես։
12 – Դարձո ինձ զուարճութիւն փրկութեան քոյ,
եւ հոգւով գերագունի հաստատեա զիս։
13 – Ուսուցից զանաւրէնս զճանապարհս քո,
եւ ամբարիշտքն դարձցին առ քեզ։
14 – Փրկեա զիս յարեանց, Ա֊ստուած, Ա֊ստուած փրկութեան իմոյ,
եւ հրճուասցի լեզու իմ զարդարութիւն քո։
15 – Տէր, զբերանս իմ բացես,
եւ բերան իմ պատմեսցէ զգովեստ քո։
16 – Զի եթէ կամեցեր պատարագի, տայի գնա,
ողջակէզս ոչ հաճեսցիս։
17 – Պատարագ Ա֊ստուծոյ հոգի սրբեալ,
սիրտ համակ եւ խոնարհեալ Ա֊ստուած ոչ արհամարհեսցէ։
18 – Արա բարութիւն ի կամս քում Սիովնի,
եւ շինեսցին պարիսպք Երուսաղէմի։
19 – Յայնժամ կամեսցիս պատարագս արդարութեան,
ողջակէզս եւ ամենայն ընծայս,
յայնժամ մատուցանիցեն ի սեղանի քում զհամակ եւ զխոնարհեալ։

ՄԼՉԱՄՈՒՐ 52

Ցաղագս Դոեգի հետևոցի՝ Դաւիթ Աբիմելեքի խաւսեսնիւք կերեալ՝ առեալ նա ուրա խաւսիր ընդ Աբիմելեք քահանայապետ, մատուցանէր պատրաստ ինչ Դաւիթ քան չէ՛ր տուր։

Ես գայլիմ, 'ինչ չիւն քեզ հպարտանալ ի չարիս,
զի ողորմութիւն Ա֊ստուծոյ ամենայն աւուր է։
2 – Լեզուդ չարութիւն մտածեաց,
իբրեւ զնիզակ սրոյ սուր ես դու, որ նենգաւորես։
3 – Սիրեցեր զչարութիւն քան զբարութիւն,
եւ զստութիւն քան զխաւսել զարդարութիւն։ (Սելա՛)
4 – Սիրեցեր զամենայն բանս կորստեան,
լեզու նենգաւոր։
5 – Ա֊ստուած ամենայնի քակտեսցէ զքեզ յաւիտեան,
քաշեսցէ զքեզ եւ սրբեսցէ զքեզ ի տանէ քումմէ,
եւ արմատակալեսցէ զքեզ յերկրէ կենդանեաց։ (Սելա՛)
6 – Տեսցեն արդարքն եւ երկեսցին,
եւ ծաղր առնիցեն զնմանէ եւ ասիցեն։
7 – Ահա մարդ որ ոչ եդ զԱ֊ստուած զօգնական իւր,
այլ յուսացաւ ի բազմութիւն հարստութեան իւրոյ,
եւ զօրացաւ ի չարութեան իւրում։
8 – Եւ ես իբրեւ զձիթենի պտղաբեր
յերկրի Ա֊ստուծոյ յուսացայ ի գթութիւն Ա֊ստուծոյ յաւիտեանս եւ յաւիտենից։
9 – Խոստովանեցայց քեզ յաւիտեան,
զի արարեր զայս,
եւ համբերեցից անուան քում, զի բարի է առաջի սրբոց քոց։

*Ե֊նոյ՝ քէրքիմ

Digitized by Google

Լսմշալընքն քեզ օրհնէ ինձ ի'թխմնատլէ ,
ֆէնահ ֆէնասալնատս գուվվէնի քէզ
էաէն ատէմ՝ փեյէբէր ,
Այնք իմի իհզա էաէ ճէքլէր ,
8 — վ.է լաքին պէն պէշի Ուվլահատա
եէշլիլ զէլիաւն ազատճը կիպի
քմ՝.
Էպէտ իվ ազատա Ալլահըն 'ինայէթի-
նէ թէվիկքիվ էաէրիմ՝,
9 — Գաղատ էլլէսմիլին իշխն
Իկէլեպէտ ատնատ Համմատ էաէրիմ՝,
վ.է մխլիմ ազիլէրինին 'ինատնատ խօշ
օլտըրընատան,
Աէնին իմանէ մնատնիազըր օլուրըմ՝.

ՄԼՋՄՈՒՐ 53

*Մահալաթ իւզրէ մուսիգացը պայը իշխն Դաւ-
թինի չի'րի տէր :*

Սէֆիհ քէնահ գալգինատ՝ Ալլահ
Հօգ տըր՝ ատօ՝ .
Յէտատատս վաղրըպ մէգբուհ իշլէր իշլէ-
տիլէր .
Իտայր իշլէյէն Հօգ տըր :
2 — Ալլահ թ'տալեպ էատն ատնկայըշլը
պիր տատէմ՝ օլտնատպ օլմնատրդրնը
կէօրմէք իշխն
Ալլահ աէմնավոխատան պէհի տատէմ
Նազատր էլլէտի :
3 — Ձխմնէտի զէլտլէվ է տուշնա՝ հէփ
պիրատէն ֆնատիատ օլտրըտը ,
Իտայր իշլէյէն Հօգ տըր . պիր պիլէ
Հօգ տըր :
4 — Յքագ իշլէյէնդէր պիլմէգլ©ր մի ,
Գավմրմը էքմէք ևեր կէղէ ևերլէր ,
Ալլահա տաս՝ա էյնմէգլէր :
5 — Փօրգու օլմնայան ևերատ զէյատէ-
տիլէ գօրգտրլտը .
Զէքա Ալլահ՝ աէնի մնէհատրէ էատնէլե-
բէն քէմիրլէրինի տտագրմ տը .
Ալլահ ամդէրի րտատա էյնտրյնատէն ,
Աէն ածէրէ խէճի էլլէտյն :
6 — Քնա՛շքի Սիօնատան Իարայէլէ խե-
լատա կէլէ իտի .
Ալլահ քէնատի գավվինըր էատրէթատէն
կէրի կէթխրինճէ ,
Յտակոբ մէօրատը օլտա՝ Իարայէլ շատա-
մատն օլաճագ տըր :

ՄԼՋՄՈՒՐ 54

*Զէֆլիլէր կէնիա Սատուզ՝ Ի Քէ Դաւիթ Հատ
Նմդըտատ կիգլէնդիչ տէր՝ ատէտէլերի ղմման ,
Նկինօթ իւզրէ մուսիգացը պայը իշխն Դաւթ-
թին չի'րի տէր :*

Ես Ալլահ, պէհի իտմինէ խելատա
էատիպ ,
Գուվվէթինէ պատնատ հինքմ՝ էլլէ .
2 — Ես Ալլահ՝, Նիյատըմը տինէ ,
Աղզրմէն աէօղլէրինէ գուլտգ վէր :
3 — Զէրատ էճնէպիլէր պատնատ գատրը ա-
յատգլատնատլատգ .
Զատլիմլէր Հատնըմի ատրատտրլատր .
Ալլահ՝ թատի ըրկատրնատ կէմիրմէտի-
լէր : (Մէլա :)
4 — Ինչի Ալլահ պատնատ Հատրատքմճը
տըր ,
Բատպգ ճատնըմը վիգատյէ. էատնէլեր իլէ
տէր :
5 — Շէրքի տուշմնէլէրիմ՝ իւզէրինէ
աէօհատէրէ ճէք տէր .
Հագիգատճի մնա ճէպճինճէ տճլէրի
տնահվ էլլէ՝
6 — Սատնատ կէօնիւլլե վէպ էատճէմիմ՝,
Ես ՐԱՊՊ, իտմինէ , քէրիմ՝ օլտրգը ի-
չխն , Հատմատ էատճէյիմ՝.
7 — Զէրատ պէհի հէր մնատվայագատատն
գուրի տարը .
վ.է կէօգիւմ՝ տուշմնէլերիմին հէրէ-
նը կէօրտնէ :

ՄԼՋՄՈՒՐ 55

*Նկինօթ իւզրէ մուսիգացը պայը իշխն Դաւ-
թին չի'րի տէր :*

Ես Ալլահ, Նիյատըմատ գուլտգ վէր,
վ.է խաթիրՀատմնատան կիպլէնմէ :
2 — Պէհի տինկէյիպ մնէսիճ էճատպ գըլ .
Տիւշմէն աէտատնընատն , չէրիրին գատը
մնա աէպէպինատն ,
Շէյքատյէճի խմնատ փերիշտա վէ միւգէ-
րիպ գատտրլ՝.
3 — Զէրատ իւզէրինէ քէօճիւճիք ևը-
գատրլատր .
վ.է գատգատպլէ պատնատ թէ'ատատի էատը-
լէր :
4 — Գատլպիմ՝ աէրատնէիմնատ ատրը չէ-
քիպ
Իւզէրինի էօլիւմ՝ տէհշէմլէրի ատիւը
տուս :
5 — Իւզէրինէ գօրգու վէ թիթրեմէ կէ-
լիպ՝
Պէհի տէհշէմի գատփլատրը :

Digitized by Google

6 – Քեա՛ չքի կէզյէրճին կիսկի գանատլարդա՛ սլա խոր ,
Աչըտա բահսախ պուլուր խոմ՝։
7 – Իչի է ֆիլար էտէրէք ուզագ կիտէր ,
ալ է պէրբիչէտ գոնար խոմ՝։ (Սէլա։)
8 – Շնատէի լի բուզկէտրատան վէ ֆուրթունատան
Քէնտիմի գուրթարմազա՝ աճէլէ էտէր խոմ՝ տէսոմ՝։
9 – Նա ԻԱՊՊ, ան՝ լրէ հէլագ էտիպ,
Ինչլէրինէն մնախի էլին՝ֆ գըլ ,
Ջիրա չէհրատ զալմ՝ վէ խաւատամէի կսթատի՝։
10 – ԵՒկ ճէ կիւնտուզ անըն ատրլարդ իւզէրինատ տօլաչըրլար ։
ալ է լչինատ ֆլագ ա՛ մէչագգամի վար տըր ։
11 – Անըն իչինատ ֆէտատա վար ,
ալ է զալմ՝ իւլ հիւլ անըն մէչատանլըրնատան զա՛իլ օլմազ ։
12 – Ջիրա պէհն թա՛նիպ էտէն՝ տիւշմէհն տէյիլ խոր ,
Նօգատա թէհմանիւլ էտէր խոմ՝։
Քազէրիմ թէքէպպիւր էտէն՝ պատնա պուզդ էտէն տէյիլ խոր ,
Նօգատա անատէն կիպլէնիր խոմ՝։
13 – Ամմա ան՝ ազգրանգմատան պիր ատամ՝, .
Նար վէ մնայրէմիմ՝ խոմ՝ն.
14 – Պէյատպէ թաւրլը ան՝օհպէթ էտէրէք ,
Հիամհուր իւլ պէյթ Ուլահա կիտէր խոմ՝ ։
15 – Անոզդն անդէրէ էճէլ կէլէճէք,
Ալ է տէրն տէրն հաւիչէյ էնէճէքլէր .
Ջիրա մէաքնէլէրինատ վէ ատալարդնատա քէօխ իւլիւք վար տըր ։
16 – Լ–ւ՛ն պէն Ալահա ֆէրհատա էտէճէյիմ՝,
Ալ է ԻԱՊՊ պէնի խէլատա էտէճէք տիր ։
17 – Ախշամ՝ վէ սապահ՝ վէ եղյլէ վագթը տահ՝ ու ֆիղան էտէճէյիմ՝,
0 տաթի՛ս էօմի՛ի իչխոտ՝ճէք տիր ։
18 – Պատնա գատրչը օլան՝ ճէնգատէն ճատնդրի՛ս աէլատմէյ՛ւ խէլատա էյ՝ տի՛ս.
Ջիրա էյ բատֆլդնատա չօգլըգ պատլունտրլար ։
19 – Լչգէլատէն պէրաս ըսխըճագա օյ՝ ուբգան Ա՛լահ՝ խոյ խմ՝՝ էտիպ ,
Ան՝գէրդի զէյրլ էտէճէք տիր ։ (Սէլա։)
Ան՝գէրատ իւէզպա՛ւր օլմամնզլէ՝ Ալլահատան գօրգմազլար ։
20 – Քէնտիսի իւլէ մինատալ՝մէյ խազրէ օլանլարատ էյլէնի տատզատըզ՝
Ա՛Հատընը նագգ էյլէտի ։
21 – Ադզը թէբէ եատըզնատան եատմշագ տըր ,
Ամմնա գատլգինատ ճէնդ վար .
Սէօզլէրի զէյլի եատըզնատան մի՛ լազըմ տիր ,
Ամմնա եալըն գըլը՛ճլատր տըր ։
22 – Լչնտիչէնի ԻԱՊՊԱ պրատգ ,
0 տաթի՛ս սէնի փէրվէրատ էտէ՛ճէք տիր .
0 իւէէ՛պատա տատիչի սէ՛ւ–ըշէմ՝չ պրատգմազ ։
23 – Ամմնա սէն , եա Ալլահ՝, ան՝գէրդի հէլագ չէ՛ատ–ըրնա էնտիրէ՛ճէքտիմ՝ն .
Գատնը վէ հիւէ՛պագ տատմ՝իչ կիւնդէրինէն նըսիպնա ա՛ատրլ՝ օլմազատագ ։
Պէն խէ տատնա թէվէքքիւլ էտէճէյիմ՝։

ՄԻՋԱՄԻՒ 56

Ֆէլէմիւլէր գէթ չէհրինատ Դատիքի թատմատրլարդ վագթի՛, նօտամ–էյէմ–ըչ էօգիմ իւզրէ՛ մնատգատը պատը իչնա անըն չի՛բէ տիր ։

Եա Ալլահ՝, պատնա մէրհամէյի էյլէ .
Ջիրա իննատն պէնի եուճագ իսի էյ՝օր,
Հէր կիւն ճէնդ էտէրէք՝ պէնի թատրէճգ էտի՛լօր ։
2 – Տի՛չ–ւիչնէյէրի՛մ՝ հէր կիւն պէնի եատմշագ իսի էր .
Ջիրա պատնա գատրշը մնագրատանէ ճէնդ էտէնէյէր չօգատլար ։
3 – Գօրգատըզմ՝ կիւնատ պէն տատնատ թէվէքքիւլ էտէրիմ՝։
4 – Ալլահ՝ իւէ տանըն քէլատմ՝էրը մէահ էտէ՛ճէյիմ՝.
Ալլահա թէվէքքիւլ էյ՝ տիմ՝, գօրգմազմ՝.
Պէչէր պատնա նէ՛ եատփա պիրիր ։
5 – Հէր կիւն *տատնագրըմնա սէքիթէ վէրիպ՝
Հատգգրմնատա ճիտմ՝իչ է՛քքեատրլարդ քէմ՝լիք իչիւն տիր ։
6 – Ճատնդրմ՝ պէքլէտիքէրինատ Թօփրատնդրդ կիզդէնիյօրլար ։
Իզլէրիմի կէօզէտիյօրլար ։
7 – Քէօմ իւլիւքլէ տանէրէ նէ՛ճատի՛ վա՛ր մը ։

*Ե–Իօտ՝ սէօզլէրիմի Թատհրէքի է–տրդ

Digitized by Google

Եա Ալլահ, գաւմիտրը զալալէն զէ-
լիլ էյլէ։
8 – Հալ ը փէրիշանդմը տալյոզն.
Կէօզ եաչլարըմը սէն Թաւսանիդնա գօ-
Անձէր ահ ֆիէրնտէ տէյլի՞լ մի տիր։
9 – Ձէրեատա էմմանիյիմ կիւնահ տիւշ-
մէնլէրիմ կէրի չէվրիլէճէքլէր.
Գաւհատ պիլիրիմ, չիւնքի Ալլահ պէ-
նիմ իլէ տիր։
10 – Ալլահ իլէ ահէն քէլամընը մէտ
էահէճէյիմ,
ԲԱՑ իլէ ահէն քէլամընը մէտ էահե-
ճէյիմ։
11 – Ալլահտա Թէվէքքիւլ էյմանիմ,
գօրգմամ.
Ինսանն պահնա նէ՞ եափա պիլիր։
12 – Եա Ալլահ, նէզրլէրիդ իւղէրիմ-
տէ տիր.
Ամմա Թէչէքքիւր 'տարզ էահճէյիմ։
13 – Ջիրա ճահնըմը էօլիմնէն գօր-
Թարդըն,
Ախագլարըմը գալմազտան գաբիւթ-
մանդ մը տըն,
Քա քի Ալլահըն հօւգըրլիներտա հայտի
Նատըրձըլէ եիւրիւյէմ։

ՄԷԶԱՄՈՒ 57

Ամանգը հաւգըրտաման մանգրայա ֆիրա-
քընտա, Ա-Թաչկէր իւղրէ մանափգանը պաղը
իչմէն Դաւէրէն չի՛բէ տիր։

Պահնա մէրհաւէթ էյլէ, եա Ալ-
լահ, պահնա մէրհաւէթ էյլէ.
Ջիրա ճահնդա ահնա իլթիճա էյլէտի,
Վէ պէյղամբր կէչինճէյլէ տէյնէն
Պահատայղարընդըն ապայէնիւ իլթիճա է-
ահէրիմ։
2 – Ալլահ ը մէրհաւա'տլա,
Իչէմի մէրհաւէատը գրլատա Ալլահտա ֆէր-
Ահատա էահէրիմ։
3 – Պէնի եաւրէմնագ իսթէյլէն քիմսէ
ահթէճիմ էմմանիյիմտէ,
Ամմահատան կէօնահէրիպ պէնի խէլատա է-
ահէճէք տիր. (Ամէտ.)
Ալլահ մէրհաւէթի ահ հայգիդահէրընը
կէօնահէրէճէք տիր։
4 – Ձահնդա տարդանդարը տարահաքնահա
տարը.
Տէղէրէրի մէղրահգ վէ օգլարը,
Տիղէրի տահնի քահքընի գէրճ օլարահգ,
Ամէճ փիւաքիւրէն ահամ օգուլլարը
Տահճարա եահմարըմ։
5 – Եա Ալլահ, ահմանվահի իւղէրինէ
եիւքահէր։

Ձէհլահնի պիւթիւն զէմին իւղէրինահէ
օլատա։
6 – Ահրամդարըմ իչինա տատագ հա-
զարդատարդար,
Նէֆահմ չէնգահիս,
Իչօնհամտ չատագար գահզահրդար,
Վէ իչինէ քէնահրդէրի տիւշահիւէր։
(Ամէտ։)
7 – Եա Ալլահ, գաւդահմ հազդը տըր,
գաւդահմ հազդը տըր.
Իչահէն վէ մէզհահը օգուչահճաղըմ։
8 – Ուչատն, էյ 'իզգէյիմ',
Ուչատն, էյ ատահնէ տուր վէ Թահնդատար.
Պէն սէհէր վագիմ ընտա ուչահնահճահ-
ղըմ։
9 – Եա Բահգ, գաւմիտրատա ատնատա
համտա էատճէյիմ',
Իւմմէթէյնէ ատրատընտա ատնատա մէզմանը
օգուչահճաղըմ.
10 – Ջիրա 'իննայէթի նէ սէմավահթատա,
Վէ հայգիդահի ընչ պուլուԹդարտա գատ-
տատը 'ատիմ' տիր։
11 – Եա Ալլահ, ահմանվահի իւղէրինէ
եիւքահէր,
Ձէհլահնի պիւթիւն զէմին իւղէրինահէ
օլատա։

ՄԷԶԱՄՈՒ 58

Ահ-Թաչկէր իւղրէ մանափգանը պաղը իչմէն
Դաւէրէն չի՛բէ տիր։

Էյ պէնի ատեմ, ահքիւթ էճ-
միլէ մի 'ատատէճի իւղրէ ահօյ-
նէրսինիզ,
Վէ խոթ իգատմէճ իւղրէ մի հինգմ էա-
տէրսինիզ։
2 – Անճագ տիզ գատղահճադը
իչնէյիզ,
Ջէմիհնատ էյնէրսինիզին զատմընը Թատ-
Թատրընըզ։
3 – Շէրիրնէր ըատհմատան պէրատ զէյատ-
նէմ տէրնէր,
Պահճնատան պէրատ ատափդագ հատնատն ահօյ-
նէրնէր։
4 – Ջէհրնէրի էրնատն գէհրի կիսգ տիր.
Գատնատգատրընդը Թգգատյան վէ էֆատահ-
ճրատրդն ահէսինի,
5 – Մատհիր տիհրդատգատրդն տիհրնէի Թ-
հինմէրնէն ատաղըր էրնատն կիսգ
տիրնէր։
6 – Եա Ալլահ, ատղդատրընտատ տահճ-
նէրինի գէրճ.
Եա ՐԱՑԳ, կէնճ ատրատհատրդն ատաղ
տիհչնէրինի ահօյ։

Digitized by Google

7 – Ապբող կեչէր տուլար կիպի զա՛իլ օլաուն՚լար ։
Ոգլարընը գուրընճա՝ հէման գէրըլմըշ օլաուն՚լար ։
8 – Կիթ ախ՚լինաւ էրխէն տալեանգամա կիպի ,
ոյ գարընըն սըգիը նէպ կիուն՚կ կէօրմէնի՚լէր ։
9 – Գազանլարընընզ տիքէն պՒնէնէ տուլմազտան էվվէլ ,
Կէրէք թազէ օլարը , կերէք եանընըզը գաստրդայլէ սիւրէճէք տիր ։
10 – Ամէն յոհ իգամը կէօրիւնճէ շաստանան օյուպ ,
Ախտալարընը չէրիրին գանընէն եըգայճագ տուր ։
11 – ոյ ինանան տէյճէք քի՝ Հագիգաճի էն տալիհին էճրի վար ,
Հագիգաճի էն զի մինակ Հագիմ՝ օլան Ալլահ վար տըր ։

ՄԼՔԱՄՈՒՐ 59

Գաւէրէն գաթի իչին Սատ ափ՝ կէօճատէրիկ խանէպինի պէգիճի տիր գէման, Ալքաշէր իւրէ մա սիգաճը պատ իչին Գաւիթին չէրի տիր ։

Ես Ալլահըմ՝ պէհի տիւշմինէլէրիմէն գաւրի ար ,
Պանա մանգաղվէմէի էտնէլերատէն պէհի վիգայէ էյլէ ։
2 – Գէօյի իւլիւ ք իչլէնէլերատէն պէհի գաւրի ար ,
Գանէլը տատիլերատէն խելաս էյլէ ։
3 – Ջիրա , ես ՐԱՊՊ, Իսահանըմ Հօգ իքէն ,
վէ կիւնահսըմ Հօգ իքէն ,
Իչլէն է Ճանըմ իչլուն փուտատատա օյի ուրատըլար ։
ոյ գուվվէի լիլէր պանա գարըշը լի օխլանանըլար ։
4 – Գատպահսէի ըմ Հօգ իքէն , սէյիրտիպ Հազրըլանատըլար ,
•Իմանատըմ իչլուն ուչանըպ նազար էյլէ ։
5 – ոյ ան , ես Իսրայէլին Ալլահը , Իսահ իւ Ճնէնատ ՐԱՊՊ,
Հէփ լատ՚իֆէլերի Հօգլատմագ իչլուն ուչան ,
Տատրգ խա՛ինէրին պէրինէ մէրհատէի էյ մէ ։ (Ակէա ։)
6 – Ախշամ՝ տէմիւտ քէնդ կիպի տատ լուչատրատգ ,

Շեհրի տօլաչէրլար ։
7 – Իչլէ՚ զաղզալարբանէ հէգէյան էտէրլէր ,
Տուտատգարընտա գրլէճէպար վար ։
Ջիրա՝ Իչխանէն քո՛մ՝ տիր՝ գէրէկ ։
8 – Ամէն ան , ես ՐԱՊՊ, ատնէրէ կիւլէրսին ,
Ճիւմլէ Հատ՚իֆէլերի իսի Իչդա էտէրսին ,
9 – Էյ գուվվէի՛մ , ատանա մուհամմատզէր օլատրըմ՛ ։
Ջիրա ուէճհ՚ըմ՝ Ալլահ տըր ։
10 – Պանա 'Իսրայէլի ատնպա՛ր օլան Ալլահ պէհի գատրըլայճագ ,
Ալլահ պէհի տուչմինէլերինին հէլ՚էճատպագտըրայճագ տըր ։
11 – Անէրին գանքէ էյի մէ , օլմայա չրի գավվիլմ՛ ուհուտատ ։
Անէրին գուվվէի ինէն տատղատըգ եէրը աէր ,
Նա սիփէրիմիզ Բատպպ ։
12 – Անղզալարընէն կիւնահը , տուտատգ-լարընէն քէնտը էչ՚ ,
ոյ գուտրատրըլար վէ սէյիհ՚իքէրի լանդէի վէ եանան սէհէպինէ իմանատըլար ։
13 – Մահվի էի , Խըլինէ մանվի էի , վէ հօգ օյատնըտար ,
ոյ գէմինէն սինէի էհատրնատ գատատար ,
Ցահատատա Ալլահըն տալի անտալ էյ – տիրինի պէհատրնէ ։ (Ակէա ։)
14 – Իսրահ տաքէյատ՝ տէմիւտ՝ քէնդ կիպի տուրատրատգ ,
Շեհրի տօլաչաճագէար ։
15 – Քա՛տամ՝ իչխէն տէրատերի կիգիպ ,
Տոյմատրգէարը հատտե՝ կէճէնէյէ ճէքէրը տիր ։
16 – Պէն խե գուվվէի՛մ՝ իլատհ օգատրատպ՝
Սատատհէյէյէն 'Իսրայէի ինէ իմ էտէնհատմ էտէ ճէչ՚իմ՛ ,
Ջիրա ան պատնա մէչճա՛ ,
ոյ մուգայատգամէն կիւնահատէ փէնատկէտ օյատն ։
17 – Էյ Գուվվէի՛մ , ատանա մէգմուր օգատրատճաղտր՛ ,
Ջիրա Ալլահ պատնա մէչճա՛ ,
'Իսրայէի մինպա՛ր օլան Ալլահ տըր ։

* 'Ինչ. Պէհի գատրըշատգ։

Digitized by Google

ՄԷԶՄԻՒՒ 60

Շուշան-կաւոյ իւղով մը օծածդ պատը լչկուն Ադամ ը նէհրէյն իւղերինէ վէ Քրամ ը Մուսա իւզերինէ ձէնք էտիդ՝ Սուլաք տպուէքիճեաէ թաղ ատրէսինէ ան իւքի պի՛ նեգովիրլաղը վատրաղը զէման Դաւիթին քա՛լիմ խչկուն չէ՛րէ տիր։

Եա Ալլահ, պիզի րհատա ատ փերիշան էյլէտին,
Ղազապատա կէլտին. ենինէ պիզէ թէվէճճիւհ էյլէ։
2 – Զէմինին թիթի բէսիդ՝ չտագ էյլէտին.
Անըն խատրապ օլմուշ ենրլէրինին թա՛միր էյլէ, զիրատ սատաքլըր։
3 – Գատմընդա սըգրդին ը էչտուրտին.
Պիզի ատրսէմիկը չէյտապը իչիրտին ։
4 – Սէնտէն գօրգանըլադա Հագիգաթի իչկուն
Տիքիլէճէ պայրագ վէրտին։ (Սէլա։)
5 – Սէվկիսիլէրինին խէյտա պատըմադ իչկուն
Սաղ էլինկէ նէճաթի վէրիպ՝ պէնի միւսիթէճատ գըր։
6 – Ալլահ գատասկիթի էյլէ սէզյէտի,
Մէտրուր օյատաղրմ՛,
Սիւքէմի թագսիմ էտիպ՝
Սոկաքովի վատախսինի էտյէճէյիմ։
7 – Գաղատագ պէնիմ՛, վէ Մանատե պէնիմ՛ տիր.
Նփրեմ տախի պատշըմին Համիտի տիր.
Շէրի՛ատի ըմը գոյտն Ցուգա տըր։
8. Մ՛ոմսւ եր.յատանաճագ էչկէնիմ՛ տիր.
Եգովմ իւվէրինէ փոփուշըմը ատաճագրմ՛.
Նյ Ֆիլիսթին, պէնիմ իչկուն ալգըշ էտինիզ։
9 – Պէնի միւսլիմ ատքէմ՛ չէհրէ քի՛մ կէսթիւրիւ.
Եգովմնա գատատը պատաս քի՛մ տէլտուկէճ էտէր։
10 – Սէն տէյի՛լ մի սին, եա Ալլահ, քի պիզի րհատա էյլէտին,
Ոչ 'ատքէրլէրինիզ իւլ չըգմատըշ, եա Ալլահ ։
11 – Պիզէ մուզայագատա խմնատա էյլէ,
Զիրատ ինատան թագրատքընատան օլսուն խէտա պատիր ըտը։
12 – Ալլահ իւէ չէհ՛անէ Հարէքէթի էտէճէյիզ ։
0 տատխի տիւշմէնլէրիմիզի չէմնէյճէճէք տիր ։

ՄԷԶՄԻՒՒ 61

Նգինօք իւղրէ մուսափաղը պատը իչկուն Դաւիթ քին դէվ՛ատը տըր։

Եա Ալլահ, ֆէրիատըմը խոթ իմա՛ էտիպ՝
Նէյատըմը տինկլէ։
2 – Գաալպիմ գէրտի զատգ օլատնճա,
Զէմինին մուհմէդ էհատաթատան ատանա ֆէրիատա էտէրիմ՛.
Պէնատէն ևիւքատէք գայտայա պէնի իրշատա էյլէ։
3 – Զիրատ սէն պատնատա փէնատհ,
Ոչ տուշմէնե ևիւզուհատէն գատվի գատ՛ատ օյատրն։
4 – Ուէյհպատ չատատրըճկատա տատքինի օչատճագդրմ՛.
Գատնատատրըճկըն տատլսինէ իլթիճատ էտէճէյիմ՛։ (Սէլատ։)
5 – Զիրատ սէն, եա Ալլահ, նէգրլէրիճճ իչխտիպ՝
Սէնինի իսմինտէն գօրգանըլատրըն միրա՛, տըր պատա վէրտին։
6 – Մէվիյին կիւնէրինէ կիւնէրը զամի էտէճ ճէքտին,
Անըն սէնէլէրի տէվրէրը կիպի օլատճագ տըր ։
7 – Ալլահ՛ըն Հատզուրընատա իւէլէպէ օմ ուրատճագ,
Անըն մուհամիդատը իչկուն 'ինապէճ ու Հագիգաթի թա՛նինն էյլէ։
8 – Պէզյէճէ Հէր կիւն նէղրլէրիմի իճտա էյմ ճէք իւղրէ՝
Սէնինի իսմինէ տատ՛իմա ճէզմուր օգուտ յատճագդրմ՛։

ՄԷԶՄԻՒՒ 62

Իպէթուն իւղրէ մուսափաղը պատը իչկուն Դաւիթին մէզմուրը տըր։

Հագիգաթի էն Հանըմ՛ Ալլահա սիւքիւճլէ մնէնի ատզը տըր.
Թէհլատմ՛ անտէն տիր։
2 – Հագիգաթի էն գայտամ՛ վէ խէհատմ՛ վէ մէվ՛էհա՛իմ՛ 0 տըր,
Զօգ սատրատըմատյատճագդրմ՛։
3 – Նէ՞ վատգիճ ա գատատը պիր տատեմ՛ իւզէրինէ հիւճուա՛ էտէրսինիզ.
Հիւմէյէնիզ էյլիմի՛ տիվատ,
Ոչ պօզուլմըշ չնի կիպի ա՛նը էզէրսինիզ։
4 – Հագիգաթի էն տանը չէրէֆինէն տիւշիւսմէք իչկուն մուհշավէրճէ էտէրէք։

Digitized by Google

Ծալանոտան հագզ. էտերլէր.
Աղբղլաբլ.ւլէ խալբ տուա,
վ.է տէրտանէրէիլէ լանդեթ օգտաբլաբ։ (Սէլա։)
5 – Ի.յ ճանըմ, հալընըզ Ալլահա մուհթաջ ադըբ օլ,
Ջիրա խաւիսիմ անտէն տիր։
6 – Հագիգաթի.էն գայամ վէ խէլասըմ վէ մէհճա՛բմ 0 տըբ,
Ցատրաթմայաճաղըմ։
7 – Խէլասըմ վէ 'իզզէթի.մ Ալլահտան տըբ.
Գաւվէթի.խին գայատը վէ փէնահըմ Ալլահ տըբ։
8 – Ի.յ գաւմ, հէր վագըթ ատնա թէվէքքիւլ էտինիզ.
Անըն հաւզուբընատա *գալպինիզին տբզաւաբնը իզհար էտինիզ.
Ալլահ պիզէ փէնահ տըբ։ (Սէլա։)
9 – Հագիգաթի.էն պայացը ատաէմլէր պահթ ըլ տըբ,
Պէյի.քլէր հալտն տըբ,
Մ'իզահատա ճաւմլէնի պուէթլանդատան խ–ֆէֆ տիր։
10 – Զուլմա՛ի.մ վէ հաղմայը խնդրեաս էթմէ.լինիզ.
Ի.մ'ամլ տրթ.ըզը հալտէ, ատնա կէօնիւլ վէրմէ.լինիզ։
11 – Ալլահ պիր քէրըթ սէզլէտի.
Ինչի քէրըթ տուխի պուհնա ի.չինի տմի.քի,
Փուաբէի. Ալլահա մնախատա տըբ։
12 – 'Ինայէթի. տուխի, հատ Ի.ապպ, ատնա մնախատա տըբ,
Ջիրա սէն հէր քէտ 'ատմէլինէ կէօրէ վէրի.բմինա։

ՄԻՋՄՈՒՐ 63

Ցուդա պէրբի.էնտէ պուլունըզը զէման Դաւի.թին մէզմուրը տըբ։

Եա Ալլահ, Ալլահըմ սէն տիր,
Ի.նքէն սէնի թ տալէպ է.տէրի.մ.
Ճանըմ ատնա տուատատը.
Ճէհաթի.մ սու պուլունմայանդ գուրու վէ սուատսըզլը եէրտէ ատնա մի.ւլի ազ տըբր,
2 – Փի սէնին գուտրէթի.նին վէ 'իզզէթի.նին՝
Ցէնի մնագախատե կէօրտու.ի.մ կիպի կէօրի.մ՝,
3 – Լ.ուի.ֆ քընի հայտի ատան ատահտ էյի օլտրընատան,

*Ի'նդ. գալպինիզի տէհքի.ւնէիզ

Տուատագլտրըմ ատնա թէպի.հ էտէճէք տիր։
4 – Պէդլէճէի հայտի ատա գալտրագճա ատնա սէհնա կտճէ.յի.մ՝,
Սէհնին իսմինէ էլլէրնի գալտրատճաղըմ՝,
5 – Իլիք վէ եաղ իլէ փօյտ ի.ւդէ ճաղրմ՝ տզյատճագ,
Վ.է տաղդմ՝ թ էբէ.նի.մ՝ էտէն տաագտլրլէ սնի թ.ի.մ՝ճնա էտէճէք տիր։
6 – Սէնի տէօչէ.յի.մնտէ թ էգէ.քքի.ւբ է–տինճէ,
Կիճ նէվպէճ.լէրինատ սէնին հագգընատա թ էֆէ.քքի.ւբ էտէ.ճէ.յի.մ՝.
7 – Ջիրա սէն պահնա եատատը՝ճը օլ տրըն,
Վ.է գահնատտլարընըն տայէսինատ մէ–բուր օլտճաղըմ՝.
8 – Ճանըմ՝ տահնա իլթ.իսագլէ թ տագի՛ օլտւբ.
Տաղ էլնի պահնա տէսթի կիր տիր։
9 – Լ.աքրին տանլէր ճանըմ՝ը հէլտք էթ՝.մէք իչինե տրատրլատ.
Զէմինէին տէրին եէրլէրինէ կիրէ.ճէք–լէր,
10 – Գըլը՛ճա թ էալիմ՝ օլտնատճագ–լատը,
Զատալլատա նատիգ օլտճագլատը տըբ։
11 – Մէլիք խտ Ալլահ իլէ շտտմտնա օլտճագ.
Անընլէ հէր եէմին էտէն՝ ֆֆի.ֆ խ.ատը էտտ ճէք տիր.
Լ.աքրին եալտան սէզլէ.յէնլէրինն տագղը գափահնատճագ տըբ։

ՄԻՋՄՈՒՐ 64

Մտահգտճը պահը իչին Դաւի.թին մէզմուրը տըբ։

Եա Ալլահ, չիքէտայէթ իմնէ սէնի.մ խսթ իմնտ՝ էյլէ.
Տխ.չմէն գօրգուբընատան հայտի.ըմը հընգիզ էյլէ։
2 – Շէրբրլէր ճէմ՝'իյէթի.նէն,
Գէօթ խ.ւլի.ք իչլէ.յէնլէր ճի.մ՝տատրընատան պէնի սէթ՝ր էյլէ։
3 – Պատնլատր տիլլէրինի գէլճ կիպի պէ.լէ.յէրէք,
Անճը սէօգտնէն 'իպտաբէթ օլտան օգլտրընը չէքէրլէր։
4 – Թատ քի կիպլի ևէրլէրտէ քէտմի.լէ սաթ տրտբ.
Անըզրնն սաթ տարլատբ վէ գնբգմտզլատ։

Digitized by Google

5 – Քեզնմէ լեռներուն քեզմէ խոր գաղտնի-
լաշխարհը լուռ ,
Տօնագոչ կիսկեմէդ խազերուն սեղյէ-
չէրէդը ,
Պահաս քու մէմ կեօրէ ճէք սիրէ՝ տեղերը։
6 – Քէօթ խոհք գաստա էտիդ ,
Մաքսատուրմիզը թեմամ եմէմիք՝ փեշ-
կէշ ։
Ինսաններն ասէրտեն վէ գալոզի սէրին
սիրէ ։
7 – Ամմա Աղլահ ասիլէրէ օգ ասիդար ,
Վ՚է սահարզին հասրաթներէրտէ ։
8 – Վ՚է քէնտի տիլէրէնին քէնտի
խազերէրէնէ սէօնտուրէճէքէդը
սիրէ ։
Անդերի կեօրէնէրին ճիւմլէսի գաչէ-
ճագլարը ։
9 – Վ՚է ճիւմլէ աստղմիդը գօրգուզ՝
Աղլահդին ֆի՛սպիլին պէդտան ,
Վ՚է խզինի ֆէհմ էտէճէքդէը սիրէ ։
10 – Սաղիհ ՈՒԹՊ իլէ չատմանն
օլուզ՝ ասնա թէվֆիգիս ։
Վ՚է գալոզի միսալ ատգիմ՝ օլսոնլարդն
ճիւմլէսի ֆիթրաթիւսդը էտէճէք
սիրէ ։

ՄԻՋՄՈՒՐ 65

*Մատթիոսը պարբ իչին Դաւթին մեղմուր
վէ իւսնի սիրէ ։*

Եա Աղլահ, Սիոնատա թէսպիհ սե-
նին իչին հազըր սըրը ,
Վ՚է նէզր ասնա իճա օլունուր ։
2 – Իչ՚ատա՛ղը խոհ իսնա՛ էտէն ,
Ճիւմլէ պէչէր սասնա կելէճէք սիրէ ։
3 – Յէատուլարը պասնա զալիպ կելսոն .
՚Նահատնըմզը սէն ՚ասիվ էտէճէքսինն ։
4 – Նէ՛ մուապարէք սիրը օղ ատամ՝,
Քու հաղուլարընատա ատքին օլմազ խու-
զուր ինճիճատ էտիպ ,
Քիչնիկնէ հատգըն գըլսոնը ։
Գէլիր ինկին, հատնըն մուգատատէտ հէլքե-
լինկինդի՛ մէճլէսրնատն տոյատճա-
զըզ ։
5 – Իչ՚ատա խէլատրնըզը Աղլահդը ,
Հէյպէճէլի շէնլէրէլէ ՚ատատլէճի խազրէ
պիզի միսալ է՛ճատպ գըլատճագ-
սըն ,
Սէն քի զէմինին ճիւմլէ մրսնիճէ հա-
լատրընըն
Վ՚է ատէնիզին ատզատ եէրլէրինին իս-
տի սին ։
6 – Տաղլարը գուվվէճի ինկէ ատապիճ
գըլսոն ,
Վ՚է գուատրէճէլէ գուշտանդ սէն սին ։
7 – Տէնիզէրին կիսրնէլի խոխնախ ,
Տալգալարընն կիսրնէլի խոխնին ,
Վ՚է խամիճէլէրին հէնգամատնիզ ի՛ա-
քին էտէն սէն սին ։
8 – Վ՚է փոխանըն ուհ՚ղարընատա սաքին
օլսոնլար
Սէնիդին ՚ազատճէլէրինատէն գօրգատճագ-
լար սըրը ։
*Շարդ վէ գարզար՝ ի՛ երէնճամ էճ տե-
րիրսին ։
9 – Զէմինին զիյարէճ էտիդ՝ ատնա
ֆէչդ ու պէրէքէճի վէրիրսին ,
Ատը գայէճէ մահատալատար գըլատրսըն.
Աղլահդն ըրմազդը ատա իլէ ատօլուս սըրը ։
Լոտան խլուն պատգատդ ի՛ ատաերիզ է-
ատերսին ,
Զիրա վէճինէ պէդոյլէ ի՛ երի՛ խոզ էատերսին ։
10 – Ատըն էվէրէլէրինէ ատալդըզդ ,
Զատգատրատրընը տէտզէլտիրսին ։
Ատը հատղմուրէլ հուսմատուզ ,
Ֆիլիգլէրինին պէրէքէճի լէրսին ։
11 – Սէնէյին սէնին ֆէյզինկէ ի՛ ատճէլան-
սորըրսըն ։
Իգլէրինկ հատզ տատմիատրը ։
12 – Զէօլիւն մէր՛ատլարընատ տատմիատրը.
Վ՚է պագրըլատր չատուրգ գուշտանըրլատր ։
13 – Մէր՛ատլար ալուրնուլէր կիյինիր ,
Վ՚է վատիսկեր պուտ գատպէլէ գատփուռնըզ ,
Ահգըշ հատերլէր վէ իւսնի օգատրլատր ։

ՄԻՋՄՈՒՐ 66

*Մատթիոսը պարբ իչին ՈՒղմուր վէ իւսնի
սիրէ ։*

Է՛յ պիւթիւն զէմին , Աղլահա ատը-
գրզ հատնինգ .
2 – Իսմինին ՈՒճատնին ի՛ հէգմիր ,
Վ՚է հատմորնըզը ի՛ հէմհատ հէյկինինգ ։
3 – Աղլահա ատէյինինգ քի՛ ի՛շլէրինդ նէ՛
հէյպէճէլի սիրը .
Գուվվէճի ինկին ՚ազատմէճի ինատէն
Տիւշմէնկլէրինդ հուզուրըզնատա պգյատն է-
յէճէքսէր ։
4 – Գիւթիւն զէմին ատնատ սէճատէ է-
տիպ ՈՒզմուր օգատյատճագ .
Իսմինկէ ՈՒզմուր օգատյատճագ սըրը ։
(Սէլա ։)
5 – Կէյնինգ , Աղլահդն իշլէրինկն կէօ-
րիւնիւզ .

---

* ՚Իպր. Ասպատ վէ ախշամդին չըգ-
մալարընը

Պէնի ասաէմ հասպդընասս օլսան իչինասե հէյլակէթլի տուր ։
6 – Տէնիզի գասդասյսս թասհվիլ էյլէսէք, Ըջմասդասան հայտան կէչսուլէր ։
Օրասսս ասնըն իւէ չասս օլսրդ ։
7 – Գասդրէկի իչլէ իչէլէպկս սասլթասնասէ էսէր ։
Կէօզլէրի իւամնէթլէրէ հասպար էյլէր ։
'Ասըլսըր թէբէպգիւր էճմէսինլէր ։ (Սէլա ։)
8 – Էյ գասվմըսը, Ասլահընըզա սէնասս էյլէչինէզ, Հասմանըձըն սէտասարնըր իչինճանբիճիզ ։
9 – Ձանընմըզը հայտնասս հընջիվ էսէն Օ տուր ։
Վէ ապագէսրըմըզը սիւրչէյէ պրասգմասզ ։
10 – Ջէրսս , էսս Ասլահ, պիգի թէճրիպկե էյլէսէն ։
Նէսմիւշ գասլ օլսունտուզը կիսկի պիգի գասլ էճմէն ։
11 – Պիգի տուգասգ իչինէ կէճիրիճ, Պէլլէրսմիգէ տաղըր ճինք գօսրն ։
12 – Սէն աստմէլէրի պասչընմըզսս պինտրսմէն ։
Պիգ սաճէչէ վէ տուչս կիրսրկը , Ամմս պիգի պօլսուգսս չընգտարդըն ։
13 – Մս՚ճրասգասլարլէ պէյճնկէ կէրէճէկիմ՚ ։
14 – Մս՚գայասգասմնասս ստուստգլարրմէն իգդասր էճմէկիմ , Վէ ազգըմէն սէդյէճէկիմ՝ Նէզրէէրիմի Սասնսս իճնս էտէճէյիմ՚ ։
15 – Սասնս գօչյսար պուխսրըլլէ սէմիգ մնս՚հրասգասլար՝ 'տուր էտիպ՝ Էրկէճլէր իւէ սըղըրլասր թասգասյիմ՚ էսէճէկյիմ՚ ։ (Սէլա ։)
16 – Կէլինիպ , տինկէյինիզ , էյ Ավլասհասան գօրգասնլարըն ճհնմլէսի ,
Ձանընմ՚ իչինէ հասփասրդընըզ հիքմասյէ էսէճէկյիմ՚ ։
17 – Ազգըմէն սասս ֆէրհասս էճմէսիմ՚, Վէ ք հասգիմի տինկիմասե տուր ։
18 – Էնկէր գասլպիմասե քէօճ իւլիւհ բի՚ռզյէճ էճմասե խասիմ՚, Բասգպ գէնէ տինկիմէզ խասի ։
19 – Լաքին Ասլահ տինկլէսի , Նէյասգրմըն սէտասարնասս տինգասճի էյլէսսի ։
20 – Ասլահ միւսասլման օլասն , չիւնքի Նէյասգրմը բէ տասս , Վէ պէնասէն քէնտի՚ինասյէճինէ գէ-բէվ էճմէսի ։

ՄԻՋՄՈՒՏ 67

Նկինճի իւդրէ մասհպասճը պասրը իչին մեզմասր վէ իւսհի տուր ։

Ասլահ պիգէ մերհասմէճի էտե , վէ պերէքէթի իհսասն էյլէչէ ։
Պիգէ նիւզիւնիւ նասրդպասճ էյլէյէ ։ (Սէլա ։)
2 – Թս՚ քի թասրիգինի զէմինտէ , Վէ խէլասյըզ ճհմլէճի իւամնէթլէրստե տնս՚լիւմ՚ օլսուն ։
3 – Ես Ասլահ , գասվմըսար սասնս հասմնս էճմէսինյէր ,
Գասվմըսըրըն ճհմլէճի սասնս հասմնս էճմէսինլէր ։
4 – Մթլէճի յէր չասսմնան օլսուգ՝ թէրէնէրսմ՚ էճմէսինլէր ,
Ջէրսս գասվմըսրսս խալ իգասմէճի լէհնքմ՚ էտե ճէքքսին ։ (Սէլա ։)
Վէ զէմինտե տիլլէճի յէրէ հիտասյէթ էտե ճէքքսին ։ (Սէլա ։)
5 – Ես Ասլահ , գասվմըսր սասնս հասմնս էճմէսինլէր ,
Գասվմըսրըն ճհմլէկսի սասնս հասմնս էճմէսինլէր ։
6 – Զէմինն տնս՚հասլրնը վէրէճէք ,
Վէ պեգիմ՚ Իսլասմ՚իգ Ասլահ պիգի տնս՚հասրէք գէլսճէք տուր ։
7 – Ասլահ պիգի տնս՚հասրէք գէլսճէք ,
Վէ զէմինի ճհմլէճի տնս՚հէ էհալսրը ասնասէն գօրգասճէք տուր ։

ՄԻՋՄՈՒՏ 68

Մուսհգասճը պասրը իչին Դասւիթին մէզմուր վէ իւսհի տուր ։

Ասլահ գասլգասճն , տնս՚չմէնլէրսի փսրնիշան օլսասճլար ,
Վէ ասնաս պասղդ էտէնլէր Ասրնն հասզրըճնասան ֆէրասր էճմէնլէր ։
2 – Տնս՚մասն տասղդըրդըզ կիսկի ասնէրէ տասղդրմ՚ , Պասլ տնս՚մասս սէճէչ էօնսնասե էրէտիչիզ կիսկի ,
Շէրնրլէր Ասլահընն հասզրըճնասան տնսհվ օլսասճլար ։
3 – Ասմնս տասիհլէր չասսմնան օլսասնլար ,
Ասլահրն հասզրըճնասս մէսրուր , Վէ զէչասսէճլէ տնս՚ֆէրհասս օլսասնլար ։
4 – Ասլահ իլահն օգսասլընդզ , իսասնէ մէզմուր օգսասլընդզ ։

Digitized by Google

Պինհոց պերբիլելեսեն կելենենք եօլ
Տաղերլայըներդ,
Եամի եամ տոբը, անոն հուզուբըներտա
մեռուբ օլուներդ։
5 – Ալլահ մուգատաեա մեզքեներնուզ
Նեթի իմիերս փեսեբր վե տաբլ գաբբլուրա
Տաքիմ՝ տոբր։
6 – Ալլահ պիքբեա օլանլարդը խանեէտե
խոքեան,
Վ՚ը էսիրլերի գուրթարըդ իփլահ ե-
տեր,
Ֆագամի՝ տաբլարդ գուրտագըդտա տա-
քին օլա ճագլար տոբր։
7 – Եա Ալլահ, գավմիդնեն եօնիւնճե
չըգարըդնուտա,
Պերբիլելեսե եսիբիսուիլիդ զեմանե,
(Սելա.)
8 – Զեմին Տարեքերի էյլեսի, սեմա
տաների Ալլահըն հուզուբըներտան
տոտմալատը.
Թուբ ի Սինա Իլահ ը Իսրայել օլան
Ալլահըն հուզուբըներտա հոբե՛բե
եբե։
9 – Եա Ալլահ, չօգ եաղմուբ եաղարը-
տըն,
Միրասդնեն թագսիբ քեսիլսիլիներնուզ
անոա թագվիլեմ վերսինե։
10 – Եա Ալլահ, անոնի ճեմա՛աթըն
անտե տաքին օլուզ,
Քերեմինդ պիլսերսիլեր իչուն թետա-
րըք էյլեսինե։
11 – Ըաղպ քելեմ իրտատ եաեր,
Ան՚ը թեգչիր եաճնդեր պերդիբ ճիւմ-
հուր տոբր։
12 – Օրտուլարըն մելիքլերի ֆիրտաբ ե-
տեր, ֆիրտաբ եաեր,
Վ՚ը եվին խանումնըը եաղմուրը թագսիմ
էյլեր։
13 – Իչկեր ագղիլար տարատընուտա եաթ-
տանդըզ տուտ,
Գանատլարըը կիւմիշլե
Վ՚ը թիւյլերի տոբը ալթունդե գափ-
լանմիշ կեոյեր ճին նէտի օլուբտաը-
նըզ։
14 – Գատիր օրտատա մելիքլերի տատ-
զրմի տոբզրնուտա,
Նեբ Սելմոնտա պաբլուններն գաբ կիսի
օլտուբ։
15 – Ալլահ տատղը Բաատան տատղը
տոբր.
Բաատան տատղը՝ թեփելերի չօգ օլան պիր
տատղ տոբր։
16 – Իչ՚ թեփելերի չօգ օլան տատղ-
լարը,
Նէ՞չիւն հատեսդե պագատրընըզ.
Ալլահ պուս տատղը մեզքեն իչիւն ագ-
զուէտտի,
Հագիգատմեն ԲԱՊՊ անոթ իլելեգտա
տաքին օլաճագ տոբր։
17 – Ալլահըն տարատպալարը իքի
քերըե օն պին, պինկեր՚ճե պինկեր
տոբր.
Բատպղ տանլերին տարատընուտա տոբր,
ձեէլ՚ը Ակնատտա ևէպ մագատատեե տաբր։
18 – Նեւքտեւ չըգտըն,
Էսիրլեր կեսիմ իսրտիւն,
Աատեյլեր իչիւն, վե՚ տաբլար իչիւն պիլե
հեսեիչլեր ալտըն,
Թատ քի սեն, եա ԲԱՊՊ Ալլահ, տրոլ-
բըճոտ իգաատիմ էատեսին։
19 – Բատպղ հեր կիւն մուտպաբքե շ-
տուճ.
Իտզերիմիզե եիւք գօնաւլուտա,
Խէլատրմըղ Ալլահ տարը։ (Սելա։)
20 – Ալլահ պիզիմ իչիւն խելատա Ա-
լատը տոբր,
Վ՚ը էօլիատնեն գուրթարմագ Բատպղ
եհովայատա մեռեատտա տոբր։
21 – Լաքին Ալլահ տուճմանլերինին
պաշընը,
Վ՚ը՝ խաեաներդրնուտա իտատր էաեկեն
ատատը թ եփեսինի էգ՚ճէք տոբր։
22 – Բատպղ պուլատրտա քի՝ Ասկերե
Բատանտատան կերի կեթ իրթաղ,
Տերեանըն ատերին ևերլերինատեն կերի
կեթ իրե՚ճեյիմ՝.
23 – Թատ քի ազաղընի գանտա պաթ ըրբ-
լըդ,
Գելդերինկեն տիլի տուճմանլերատեն հա-
ևսինի՝ ը։
24 – Եա Ալլահ, անոնի Տարեքերթլե-
րինկե,
Եաոի Ալլահըմ վե Փաատիշահըմըն Տա-
րեքերի ելերինի մագատատեե կեօ-
տեքլեր։
25 – Իսանկետելեր էօնատեն,
Ստգենատելեր ատրատտան,
Տեփ չալտան պագթերելերին օրթագընուտա
կիսի տիկեր։
26 – Ն՚ չ՚ սենոտա՛ը Իսրայելատեն օլտա-
լուը, Ալլահտա,
Ճեմա՛աթի լուտուտա Բատպղա սենու եաթ-
նիզ։
27 – Անլերե թ Եուալուեթ էաեն քին-
չիւք Բենիամին,
Վ՚ը Խագը չօգ օլան Ցուգա էմիրլերին,
Վ՚ը Զաբուլոն էմիրլերի վե Նեփթա-
լիմ՝ էմիրլերի օրատտա տոբր։

Digitized by Google

28 – Սէնդէն գուվվէթինէն Ալլահընէ
տասլիմ էյի տի.
Եա Ալլահ, պիզիմ իչիւն էտփոլըզընէ
էչլէրէր գուվվէթլէնտիր։
29 – Նիւսաղլէմտեզ ալան էհլիքէլինգ ի-
չիւն
Մէլիքլէրէր տահա հէտիչէլեր կէմ իբէ-
ճէքլեր։
30 – Գամըշլըդ վիհուշընը,
Գուվմլար պուզաղըլարը իչէ պուղալար
ճկմ՝իչլէթինի թա՛զիր էյլէ,
Քի ինձ սիւրէրէք կիւիւշ գըմ՝տա-
յարը թագումի էտէլեր.
Ճինք սէվճն գուվմլարը փերիշան էյլէ։
31 – Մըսըրատան ելըրսըք կելիպ,
Հապեշիստան չատուգ կելերինի Ալ-
լահա տոզրու ուզատտաճագ
տըրը։
32 – Ընյ զէմինին մէմալիքի, Ալլահա
իլահի օգուլըրընդ։
Բատգպատ մեզմուր օգուլընդ։ (Մելու)
33 – Փատիմ սէմտա իւս սեմմալամա
բաթքիպ օլտանա ֆէմտ օֆօյընդը.
Իչիմ է Ո՝ սէտաաբյլէ սէտաս ի գուվվէթ
վերիր։
34 – Ալլահը գուվվէթ պըֆկեթ էյլէ
թաավսիֆ էյլէնիպ.
Անըն ճելալը Խարայել իւզերինտե,
Ալ է գուվվէթի պուլուպ լատտաս տըր։
35 – Եա Ալլահ, մինգատտեա մէքեանա-
լարընդատա հէյդեթի ալին.
Գուվմընա գուվվէթ վէ գուտրեթի վե-
րին Խարայելին Ալլահը տըր.
Ալլահ մինպարէք օլտուն։

ՄԻՆԶՄՈՒՐ 69

Շօշանիմ ի-ուրէ մուսիֆտը պայը խիւն Դա-
ւիթին գէմ-ըէ ուէ։

Եա Ալլահ, պէնի խէլասս էյլէ,
Ճիրա սուլար ճանըմա եկի իչտիկէ.
2 – Տուբաղը օլմայան տէրինի պահի ազտա
պահի ըտ՝
Տէրճին սուլարտա կիրտիմ.
Ալ է ակյլէր պէնի խոճիլա էյլէտան։
3 – Ճերեատա եմ մէքլէ եօրուլարըմ, պո-
ղազըմ գուրտատտա.
Ալլահընմա մունճի ազըր օլմագտան
կէօզլէրիմ պոզուլտա։
4 – Պահտա սէպեպսիզ պուղզ էտէնլէր
պաշընմընի տատչնատան չօգ տըրլար.
Պէնի ճահտագ եէրի հէլտիր էյլէ խո-
ճէյէն տուչմէնլերիմ քէսպ ի
գուվվէթի լճ տիլէր,
Ղատպ էճմէճիյիմ հապտե օլ վագքի
թատզմրին էյլէտիմ։
5 – Եա Ալլահ, հատմագտի՝մ տահա
մնա՛լիւմ տիր,
Թէճավուզտի՝մ տահի սէնտէն խատ-
ֆի տէյիլ տիր։
6 – Եա Ռապպ իւլ ճիւնտա եՀվտա,
Սահտա մունճի ազըր ալանլար պէնի՝մ սէ-
պեպսիզ խէճիլ,
Եա Խալայլէրի՝ն Ալլահը, սէնի թա՛զիզ
կետնէրէր
Պէնի՝մ սեպեպսիզ բիւտվան օլմասըն։
7 – Ճիրա սէնի՝ն իչիւն հուգաբէի չէք-
տիմ՝,
Ելիզիմիս խէճալէթի գուփլատը։
8 – Գարդնատաս չկըրտը՝մ զուրիպ,
Ալ վալիտէյնի օղուլլարընտա էճնէպեթ
օլտըմ՝։
9 – Ճիրա սէնի՝ն խանդէկի՝ն զայլէթի
պէնի՝ն էհտի,
Ալ ատանա սիրէմ՝ էտէնլէրի՝ն սիթէմ-
լէրի իւզէրիտի տուչտուս։
10 – Ճանըմը օրուճէլ տազլամ տըր՝.
Պու տատթան պատնա՝ ատր օյտու։
11 – Ալ չուլ կէյտիկմտե,
Անըդրկ ոէսէլ օլտը՝մ՝։
12 – Փատիուտատա սեմ ուրանլար Հապգըմ-
տատա սեզլէչիրլէր.
Ալ սերհօշլարըն իմ իւբքիւսիս օլտը՝մ՝
13 – Ամմմա եա ՐԱՊՊ, մինգպուլ զէ-
մանատա նէյտազըմ՝ տատնա տըր.
Եա Ալլահ՝, ՝լինայլէթ ինկին քէսքէ-
իմ՝յլէ,
Խէլասլանկըն Հապիֆտաթ իլլէ պէնի միւս-
իմ էճատ գըլ։
14 – Պէնի չատմուրատան գուրիմատ, քէ-
զատգ օլմայտըլ՝,
Պատնատ պուղզ էտնէնլէրտան վէ տէրինի
տուլատտատան նէճատի պուլատլըմ՝.
15 – Պէնի՝ն տուլատ սէյլէ խոմիլա էմ-
մէյիսպ,
Նիրատատպ պէնի՝ն էուրի մնատըն,
Ալ չուգպուր իւզէրիտէ ազզընը գա-
փատնատըն։
16 – Եա Ռապպ, պէնի՝ն միւսիմ էճատպ գըլ.
Ճիրա լուխ ֆըն խոշ տըր՝.
Մէր Հատմէմ էլերինկին քէսրէթ ինէ կէօրէ
պատնատ թէվ ճճիւէ էյլէ.
17 – Ալ գուլլուքատան ևիւզիւնինա տէքը
էմ՝ին,
Ճիրա մունզատյագատտա իմ՝.
Պէնի՝ն չատտուգ միւսիմ էճատպ գըլ՝
18 – Ճանըմնա եատգատչըդ՝ ատ՝ը խէլատս
էյլէ.

Digitized by Google

Տիւրմէնէրիմ սեպհականէն պէհի գուբթաս։
19 – Պէհիմ կէօրութիւիմ հազարէթ վէ խէճալէթ վէ բիւտալըղը աէն պիլիյորսին.
Ճիւմլէ խասխիլերիմ աէնին հաւզուբըննաս տըր։
20 – Հազարէթ գալկիմի գըրտը, վէ խասսաթաս օլսըմ,
Վէ մերհամէթէ մունթազըր խոիմ, ամմմա եօգ իսի,
Վէ թէհալլի վերինէրէ տանիպտըր իսրմ, ամմմա պուլտումասըմ։
21 – Անճագ պանաս թա՛ամ իչիսն գէհր,
Վէ տուստաղըղմնաս իչմէք իչիսն սիրքէ վէրտիկէր։
22 – Իօնիէրինաէ սօֆթալարը քէմիկնաս,
Վէ աէլաամէթի եէրինէ տուգագ օլտուն։
23 – Կէօղլէրի կէօրմէմէք իչիսն գաբտալըղլար,
Վէ անկէրին պէլլէրինի տա՛ամաս թիթրէթի,
24 – Իւզէրլէրինէ խըշընըղը տէօք,
Շիտտէթլի ղազազըղ անկէրէ եէթիշսին։
25 – Մէնքէնկէրի վիրան օլտուն,
Զաատըրլարընաս տաքին օլան գալմասըն։
26 – Զիրաս աէնին տուրագ էթտիյին քիմնէյէ թէ՛ատտի,
Վէ աէնին եարալաստըղըն քիմնէկէրինին տէբտինի հիքեայէ էտերլէր։
27 – Ֆըրագլարը իւզէրինէ ֆըրագ գօ,
Վէ աէնին սալահ՛ընաս մնագհար օլմասընլար։
28 – Հայտի՛ տէֆթէրինտէն մնահ օլաճաղ,
Մալիհկէր իւէ գայտ օլաճմասընլար։
29 – Պէն խէ պիլսրէ վէ տէբտիլի իմ.
Խէլասրի՛, եա Ալլահ, պէհի վիգայէ էթսին։
30 – Ալլահ՛ն իսմինէ իլահիւէ համմա էտէյիմ.
Վէ իհչէք քուչուլէ ամը թա՛զիմ էտէյիմ։
31 – Պու տուախ պուչինագլը վէ թըրնագլը պուզտատան,
Վէ տուհատտան զիյատ ԲԱՊՊԱ մնագպուլ օլաճագ տըր։
32 – Հալիմկէր կէօրիւգ շատմասն օլաճագլար,
Էյ Ալլահը թաղէգ էաէնկէր, գէտղիդնիզ տաեսի պէր հայտի օլաճագ տըր։
33 – Զիրաս ԲԱՊՊ ֆաագիրի խէթիմմ էտէր,
Էսթրկէրինի թա՛զգիր էթմէզ։
34 – Սէմաւաթի իւէ ղէմինի
Վէ տէնիղկէր իւէ անկէրտաէ հարէքէթէ էտէնկէրինն ճիւմլէսի
Անաս թէգալհ էթտինկէր։
35 – Զիրաս Ալլահ Սիոնը խէլտա,
Վէ ճուդանէն չէհրկէրինի պինտա էտէճկէ.
Օրտտա տուախ տաքին օլտուգ՝ անտա վըրիա օլաճագլար։
36 – Վէ գուլլարընէն նէսլի անտա վըրիա օլտուգ,
Անկն խամինի աէվկէնկէր անտաէ տաքին օլաճագլար տըր։

ՄԷԶԱՄՈՒ 70

Մատիգաէը պաչը իւին Դաւիթին թէգգնաք խըզր՝ ՀՎ՝ՈՐԸ ԳԸՐ։

Եա Ալլահ, խէլասրմա,
Եա ԲԱՊՊ, իսմնատըրմա չտպտաղ նէթիչ։
2 – Ճանըմբը արայանկաար խէճիլ վէ բիւտվա,
Պէլտմը խոի էչէնկէր կէրիչ չէվրիլմէզ ըէգիվ օլտունկաար։
3 – Հաա՛, հաա՛ աէչէնկէր
Աչյոլարը էճկինտէն կէրի աէճտնտիկէր։
4 – Սէնի թալէպ էտէնկէրին ճիւմլէսի Սէհտէ ինկարը ա՛ չատմասն օլտուգ,
Սէհնի խէլասրնը աէվկէնկէր տա՛ամմ՝ Ալլահ մու՛ազզամ օլտուն՝ տէտնինկէր։
5 – Պէն խէ պիչտրէ վէ ֆագիր իմ.
Եա Ալլահ, պտանաս չտպտաղ նէթիչ.
Իմնատրմ՝ վէ խէլտագիտրըմ աէն աքն,
Եա ԲԱՊՊ, կէճիքմէ։

ՄԷԶԱՄՈՒ 71

Եա ԲԱՊՊ, տանաս թէվէքքիւլ էթտիմ՝,
Էտկէտէն խէճիլ օլմայտրմ։
2 – Ա՛ատալէթի ինկէ պէհի գուրթտրըպ պտանաս նէճատի վէր,
Գուլտրնկը պտանաս մէ՛լ էթտիրթմ՝ պէհի գուրթտր։
3 – Պտանաս հէր վագթի կէրինէճէք մեզ Ճա՛ գտպտաղ օ՛.

Digitized by Google

Թեւաւորաց էմի էլլէսին ,
Ջիրաս գայսամ՝ վէ գալ՝ամ՝ աչէն սին ։
4 – Նա Ալլահըմ՝, չէրիրին էլինաչէն
Ույ ֆասրդ-իլէ զալիմին փէնչէսինաչէն
պէնի գուրթար .
5 – Ջիրաս Իւմիւտ՝աչէն սին, նա Բաղդ
Նհովա ,
Սէպաւէլի իմինէն պէրու տանա թի էվէլք-
քիւլ էյ տիմ՝։
6 – Պաղի ընտան տանա խոյ-ինատ էյ-
լէտիմ՝,
Ույ ալիսէվին բաշխինաչէն փէրվէրթուլ-
կաւորըմ՝ աչէն սին .
Թէապիհիմ՝ տաւ՝իմա տանա տուր ։
7 – Նիչէլերդ հայրէթ սէպէպի օլ-
մուրմ՝,
Ամինա աչէն պաղնա գաւվի մէլ՝ճա՝ սրն։
8 – Ադղըմ՝ աչէնի թի էսպիհինաչէն ,
Ույ հէր կիւն աչէնի մէճաւհինաչէն վէմ-
լուս օլսուն ։
9 – Ինի իյսուրդ զէմանըդնատա պէնի
պըրռագմա ,
Գուվվէմ՝ իմ՝ քէսիլմէգաչ պէնի թէրդ
էյմէմ ։
10 – Ջիրաս տիւշմէնլերիմ՝ հապգըմնատա
աչդլէչմիլեր ,
Ույ ճանըմըզ կէօղլէհնէլեր պիրլիքը-
տէ մէչվէրէմ՝ էտեբէգ աչտին-
լեր քի ,
11 – Ալլահ՝ ատը թէրդ էյտի ,
Թա՝գիպ էտիպ ատը թաւթընըզ ,
Ջիրաս գուրթ ատան հօգ տըր ։
12 – Նա Ալլահ՝, պէնտէն ուզագ
տուրմա .
Նա Ալլահըմ՝, իմտատըրմա չտպուգ հէ-
թի ինչ ։
13 – Ճանըմընի խատիվլերի խէճիլ վէ
թէլեֆ օլուպ ,
Գիլտմը թի ատլէպ էտնդլեր ՝ատ ու խէ-
ճատլէրի լէ էօրթի իւլսին ։
14 – Ամինա պէն տատ՝իմա իւմիտ է-
տիպ ,
Ճիւմլէ թի էպիհատի ընը տրթ-տրբռաճատ-
գըմ՝։
15 – Ադղըմ՝ ՝ատատլէթի ինի ,
ույ հէր կիւն խէլտընը հիքեատ էտե-
ճէք տիր .
Ջիրաս հիտատրնը պիլմէմ՝։
16 – Բաղդ Նհովանըն գուտարէթի խլլէ
եւ-իւրիւլ-ճէլ՝իմ՝,
Սէնին , եաւլաղդ աչնին ՝ատատլէթի ինի
գիքը էտէճէլ՝իմ՝։
17 – Նա Ալլահ՝, սէպաւէլի իմինէն պէ-
րու պաղնա թա՝լիմ՝ էյտիմ՝ ։

ույ չիմիւիլէտէք աչնին ՝ատճիպ իչլէ-
րինի պիլմատ էյտիմ՝։
18 – Շեհիտի տաճի , նա Ալլահ՝, քէ-
թի իչտուրդ վէ փէրվէյհ տէչիճի,
Թա պէն սէնին պաղնաչդը ինկիճէ
տուվրէ ,
Սէնին գուտարէթինի հէփ կէլէճէք օ-
լաճ՝ատտա
Պէչտան էտճիճէյէտէք պէնի թէրդ էյ-
լէմէ ։
19 – ՝Ատատլէթի թի , նա Ալլահ՝, զայէթ
տ՝ատա տուր ,
՝Ադիմ՝ չէյլէր իչլէյէն սէն սին .
Նա Ալլահ՝, աչնին տիլտին քիմ՝ տիր։
20 – Ույ քի պաճնա չէգ վէ չնատէթ-
լի մուգայատաչտատ չէքատիրտին,
Ինինէ պէնի իչնա էտէ ճէքտին ,
ույ հինէ պէնի զէմինին տէրին հէբդէ-
բինատեն չըգատրա ճագըրըմ ։
21 – ՝Ադաւէթի իւմի տարի ըրռագ՝
Հէր թի ատրատֆատան պաճնա թի էսէլլի վէրէ-
ճէքտին ։
22 – Պէն տատի , նա Ալլահըմ՝, տատ-
թի տուրմէ
Հաղիգատթի ընդ իչլէնա տատնա հատին էտէ-
ճէյ՝իմ՝.
Նա Գուտատուտ՝ը Խորայէլ ,
Սատնա թի տատիպուտրմէ մէգմուր օգուտ՝ատ-
Հաղրմ՝։
23 – Սատնա մէգմուր օգուտրդրմատա,
ատուտատգ՝ատրդմ՝
ույ ֆիտիյէ իւէ խէլատա էթատիյինի ճատ-
նդմ՝ թի էրկնդնիւմ՝ էտէճէք տիր
24 – Լիտատրդմ՝ տատի հէր կիւն ՝ատատ-
լէթի ինի ատգայէյճէք տիր ,
Ջիրաս պէրատմի թի ալէպ էտնդլեր ուզթա-
նդրպ խէճիլ օլտրլար ։

ՄԻՋԱՄԻՆ 72

Սողոմոն իչւն

Նա Ալլահ՝, տաչքատմիդնը մէրհայէ,
ույ ՝ատատլէթի ինի մէլիքզատայէ իչնատն
էյլէ ։
2 – Գուվմիդնատ հատգէլ հի-քմ՝ էյ-
լէյէ ։
3 – Տատդտար վէ պատյրըլար գուվմնա
՝Ատատլէթլէ ատէյատէթ չնատատ կէ-
թի իրէ ճէքտիրեր ։
4 – Գուվմիդնի պիչատրելէրինէ հի-քմ՝.
ույ ֆուգատրատնդը էվլատդնը խէլատա է-
տիպ,
Ջալիմի էգէճէք տիր։

Digitized by Google

5 – Կ՚ակնեմ վե՛ր ոչ գալաթգճա,
Տե՛ր պե՛ տեր աչեուն գօրգաճագլար :
6 – Օ՚ձը ղրկիլէն եբէ եաղմուր կիտի,
Եբէր ատելոյան պատան կիտի էնէ ճէք տար :
7 – Անքն կիւնէրիուտ տալիս նէղվ ու նեմա պուլուտ,
Քա ոչ գալմայքնեա քէսքէնի ե՛լա-մէի օլաճագ տըր :
8 – Ո տաճի տէնիզտէն տէնիզ,
Վ՚է նէ հատէն զ՚ւմինին մէնիմ՚էնայլարը-նա գատար տալի՚ճանաճ սիւրե-ճէք տար :
9 – Գէրիյէ էհալիսի անքն հատըրքն-ատա տալ չէօքիւպ,
Տիւշմէնէրի ի՚ճիրագ եալայաճագլար տըր :
10 – Թաղոխքին վէ տատալարքն մէլիք-լէրի փէշքէշ կէի իտիպ,
Շատա վէ Սաբա մէլիքլէրէն հէտիյէ ի՚ճագտիմ էտէճէքլէր :
11 – Հիւմէլէ մէլիքլէր տատի՚ճի անա տէճատ,
Վ՚է հէճ ի՚ճի՚ֆէլէր անա գատըրէտ էտէճէքլէր :
12 – Զիքրա ֆէրեատա էտէն ֆագիրէ,
Վ՚է պիչատէ իլէ եաղարմ՚ճըդը օլմայատա նէ ճաճի վէրէճէք տիր :
13 – Մի՚հ՚ճատճ վէ ֆագիրէ մէրհաճէի էտիպ,
Յատագանքն ճանլարքնը խէլատա էտէճէք տիր :
14 – Ճանլարքնը գուլմ ու ի՚ե՚ատաճատէն գատրի՚ճարդ,
Անէրին գանը քէնտի նազարքնատա գէ՚մէի՚ճի օլաճագ տըր :
15 – Վ՚է եաղարմ՚ճագ տըր, վէ անատա Շատա տալի՚ճանքնատան վէրէճէքլէր,
Վ՚է անքն իչիւն տատ՚իմա տատ՚ա գըրլըդ,
Անա հէր կիւնէ ակնատա էտէճէքլէր տիր :
16 – Նէրատէ, տատալարքն պաշլնատա պատագատյ պո՚ուղը օլաճագ,
Վ՚է մահատատը Լի՚բատանան կիտի տալատնըդ,
Շէհրատէն օլ՚նը՚ը հէրին օհատ կիտի չի-չէքլէնէճէքլէր :
17 – Խամի էպէտան օլուդ,
Խամի կիւնէչ տատ՚իրատգճատ պատգը օլաճագ,
Վ՚է ֆէ՚ճիր անքնէ մի՚ճպարէք օլաճագլար :
Մէլէքի լէրին ճի՚ամլէպ անատ՝ նէ՛ մի՚ճ պարէք՝ ատէյէ ճէքլէր :
18 – Խարտէլէն Իսահ Իսպող Ալահ մի՚ճպարէք օլատճ.
Մի՚ճ՚ճիզլէր ի՚ճրա էտէն հատլընըդ 0 տըր :
19 – Վ՚է անքն ճէվիր խամի իէլէկտօտ մի՚ճպարէք,
Վ՚է պիւխնէն պէմինն ճէլատլարէ մէմ-լատ օլատճ.
Ամին, սի՚ամին ամին :
20 – Դատի՚ճի խան ի ցհատէնին տատ՚ատլարը թէմամ օլատճ :

ՄԻՋՄՈՒՐ 73

Ատափըն մէջմուրը տըր :

Հատգիպատճէն Ալահ Խարտէլէ,
Գատլալի փատբ ալանլարատ քէբրի՚մ տիր :
2 – Պէն իսէ ատ գատլարը ատյագլարըմ սիւրէչէճէք,
Պիր չէյ գատլմատը, ի՚ատպանլարըմ գատյատճագ իւսի :
3 – Զիքրա չէրիրլէրին սէլատմէի իւնի կէօրտիւրլ՚ատճ,
Մի՚ի՚քէպպոիրլէրի գրզգանատըմ՝ :
4 – Զի՚ճնէքի էօլի՚ւմ էանատքնատա էգի-յէմլէրի եօգ տըր,
Վ՚է իւճատլէրի տատի՚ճի սէմիզ տիր :
5 – Ատճմէրէրին չէքատի՚ճ մէշատգատի՚ճը չէքմէզլէր,
Պէնի տատճ՚ի՚ իւկ պէրատգէր մուսթագէ-ի՚ճ տի՚ւչատլը օլմայատլար :
6 – Պուճատ պինատճէն գատլուր անլէրէ կէրատտանլըդ կիտի ի՚ատգլէր,
Զատլի՚ անլէրի լիպատա կիտի էօրի՚ճէր :
7 – Կէօզլէրի սէմիզլիքտանէն տըշարը չէ-գատլի՚,
Գատլալին ի՚ճ էատվատրլատրնատան էսի՚ճ-յէ կէչէրլէր :
8 – Խաճի՚ճզատ էտիպ՝ գատլմ էէ՚ն՝ քէօ-ի՚ճ իւլիւրէ սէ՚ղլէրէրի,
Մատղատրատնէ ի՚ճէքլի՚մ՝ էտէրլէր :
9 – Ադգալարըն սէմիզատ գատրշը գօ-յատպ,
Տիլլէրի զէմինատ կէզինէր :
10 – (Պու էճլատէն անքն գատվմը պատ-բատյա տտօնի՚ւպ,
Անլէրէ տատլար սիւզէ սիւզէ քէսրէի՚մէ իչէրիրլէ ճէք տիր) :
11 – Վ՚է՝ Ալահ՝ նա՛ տըր պիլիր.
Վ՚է Մի՚ւհ՚ամ՚մատտա 'ի՚լմ՝ վատր մը՝ տատբ-լէր :

Digitized by Google

12 – Ւչքե չէրեկուէր պատնէսը տըը ,
Տա՛ճմա խոճըտանէ էսիոյ՝ սէրվէճի
չպատասխըլսը ։
13 – Հագիգաթի էն պէն գատկիմէ պի-
հատ եէրէ փաքըէտիմ՝,
Իլէրիմի սատչըզըէ եըշգատըմ՝։
14 – Ւ.ը հէր կիւն մատաթպէճի չէ-
քիոյ,
Հէր սապահ իճէ՛տիոյ օյատնըրըմ՝։
15 – Էկէր Գէօյլէ սէզվէչէհիմ՝ սաճաճ
խոտիմ՝,
Ւչքէ ճէնդին եվվատընքէն նէզդինէ գատը
էճմիշ օյուր խոտիմ՝։
16 – Ւ.ը պատնատ խոտագ էճմէկ իչիւն
իճ էֆէէքքիւր էմ տէչդիմտէ ,
17 – Թատ պէն Ալլահըն մատագտընէ
կիրիոյ ,
Անէլերին 'ագըպկէճինի տանկիսըն ճայա-
տտէք
Պահատ կիւճ կէլտի ։
18 – Հագիգաթի էն տանէլերի գայատճագ
եէրէլէրէ գօտրն ,
Անէլերի խոտրատպէդիճ տիւշունճըտիւն։
19 – Պիր տատաճ նատ՛ատլ խոտրատպ օյատը-
լատը ։
Տէհշէճի՛լերէ մատհվ ատ իճէլէճ օյատը-
լատը ։
20 – Ու.յատնատըգատան տօղրատ բիւճ՛յատ նատ-
ատլ խոտ ,
Եատ Բատպտ , տանէլերին տատրէճինի *չէ-
հիրտտ էօյէ իճատգիր էտէճէք-
տին ։
21 – Ջիրտտ գատկիմ՝ տատրէլատնատը ,
Պէօպրէքլէրիմ՝ տատախ տատնճրէլատնատը ։
22 – Պէն տատախ տատմատգ վէ ճատհիճ օ-
յատպ ,
Ատնին 'ինտինտէ հայվատն ւէպէ իտտիմ՝։
23. Ւ.ատքին պէն տատ՛իտտ ատնին իլէ իմ՝,
Ատն տատղ էլիմտէն իճ տէճ տըն ։
24 – Թէտպիրինիչէ պէնի իրչատտ էտիպ,
Ատնատն տօղրատ պէնի ճէլատ իլէ տատ-
ճագտըն ։
25 – Ատմատվատիճ տատ քիմի՞մ վատր .
Ջէմինտէ տատախ ատնատն զատրէյի խո-
ճի էմտ՛ .
26. Թէնի՛մ իլէ գատկիմ՝ ճանի խատ տտէ,
Գատկիմին գատվվէճի վէ նատտիկիմ՝ իրտ
հէյճատտ Ալլահ տտըր ։
27 – Ջիրտտ իչիճ է ատնատն տատզագ օ-
յատնատտ հէյատք օյատր ,
Ատնատն տ՝ատբղ զինատ էտէնդէրտին ճիւմ-
ճէտխին հէյատք էտէրտին ։

28 – Ւ.ատքին Ալլահ՝ հատգատչմատգ պէ-
նի՛մ իչիւն էյի տտիր .
Ճիւմէճ իչդէրինի ի՛տատն էմ տէճ էք իչիւն
Բատպտ Տհվատյատ ի՛մ իճատատ էտէրիմ՝։

ՄԼԶՄՈՒՄ 74

Ատատքն չի՛րի տտիր ։

Եատ Ալլահ՝, նի՞չիւն պէպ քիւճ-
ւէյճէն բէատտ էմ տտին ,
Ւ.ը քէնտի մէր՛ատինըն գոյատ՛ատտըր իւ-
զէրինէ նէ՞վ՝ն զատզատպէն ատէվ-
ճէնիր ։
2 – Գատտիմտէն էտոհտատյին ճէմմ՛ատ-
ի՛ն ըղնը ,
Ֆիտրէյճ իւճ խճատտ էմ տէյճին մէրատ-
տընքի՛ն նատտպատ՛ինի՛ն ,
Պատ տատքին օյատղպէն Սիօն տտաղընը իճ էֆ-
էճէքքիւր էյ՛ճէ ։
3 – Ֆիւ՛ճի՛ճ խոտրատպէդիճի ,
Ւ.ը տտիւշմինէն մատգատխատտ էմ տէյճի
գիյատնըն *քատտֆէճէտնի՛ճ իճ տէ-
ի՛ն նատգատյատ տտ՛ ։
4 – Տհիւշմի՛նդէրինդ տէնին ճէմ՛՛ի՛յէ՛ի-
ճատտ՛ղնատտ պատգրըշտըրատտ ։
Ֆէնատի՛ն ի՛ճատ՛ատրընը ի՛ճտատն էէրինէ
գօտրըտատը ։
5 – Տրգ տաղտճ՛ատը ի՛ատգէրինէ պատճի՛ա-
տատը գատտտրըտատն կիպի՛ն տատ՛ատիւմ՝
օյատտատ ։
6 – Ւ.ը չիմտինի գյատտ իշդէրինի՛ճ
գատճ՛ատտատր վէ չէքքիճ՛էրէտ քիւ՛ատիկէն
փատրէկէրէտը ։
7 – Մատգատխինի՛ճ ատճ՛էշէ ճատգատրտատր ,
Ի՛տատմինի՛ն տէգգէնինի՛ճ իճ էյ՛ատճ էտիպ էէր
իտտ էէ՛փտատ էճմ տտիյէր ։
8 – Գատտտիշէրինտատ՝ Անդէրի՛ իճ էտատտմէյ՛ատ
ի՛ատրատպ էտէյատիմ՝՛՝ տատյէրէք ,
Տհյատրատտ Ալլահ՝ըն ճիւմտէ ճէմմ՛ատտի՛ճ
էէրտէրինի՛ճ ճատգատրտատր ։
9 – 'Ատատճէյէրիմիզի՛ճ կէօրմէ՛յիպ ,
Ատրէքգ փէ՛յգատմպէր գատտտմատտր ,
Եատնըմ՛քզատտ պատճատ՛ատ նէ՞ վատգիտ գատ-
տատտր օյատճատղընը պիտէն հօգ
տտըր ։
10 – Նատ Ալլահ՝, նէ՞ վատգիտ գատ-
տատտր խատտիմ՝ տիճ էմ՝ էյ՛ճ տիճ ։
Տհիշմէն տէնին խատիճի՛ի իտէյէ՛ատ իճ տա՛ղ-
գիր էտոէ՛ճէ՞ տիւ ։
11 – Նի՞չիւն էյի՛ճի՛ճ , տատղ էյի՛ճի՛ճ կէրի
չէքքէրտին ,

*Եաթօտ՝ ուչյանատքգատատ

*Ի՛ատր՝ քէատֆէճէտնատ տատրգի՛ատրընը
բէճ՛ էյ՛ճէ

Digitized by Google

Գոյնըիսաան ւբէ՝ուբէ ան՝ւրւբ հեւլաք էյլէ։
12 – Լաքին Ալլահ գասաթմաէն փասախ-
շահրա՛ մըր,
եէր հիւզուրնաե խելւսա էսէն 0 տըր։
13 – Սէն գուվվէթի ինլէ ան՝նիզի չագգ
էյլէսին,
Սուլար իչինաե պէդիւք հայվան՝լարըն
պաշլարընը գըւսըն։
14 – Սէն Լեւհաթի ան՝րն պաշլարընը
եզիպ,
Ան՝ը պէրրիյէ եհալխնէ թա՝ամ իչինէն
վէրսին։
15 – Սէն փուհնար իլէ չայը հարըզդ,
Տա՛իմա ճէրեհան էսէն նէ հրլէրի գու-
լուվի տըն։
16 – Կիւն սէնինի, կէճէ տաթի սէնինի
տիր.
Նուր իլէ չէմնի սէն հազըրլատըն։
17 – Ապզըն ճիւմլէ հուտաւաըրնը սէն
թա՛ւա՝նին էյլէսին։
Եագ իլէ գէչէ սէն թէրիթ իզ էթտին։
18 – Շուհուտ թէկէք քիւր էյլէ քի
տիւշմէն ԻԱՊՊԱ տիթ էմ էտիզ,
Սէֆիհ գամր՝ սէնին իտիկնի թա՝ահդիւր
էյլէտիր։
19 – Սէնին գուվվըկըն ճաճընը վիւ-
հուչաա թէալիմ էթմէ։
Ֆուգաւաննըն հայաթընը իլէլէպետ
ուհուլթմա՛։
20 – 'Ա՛հատա ղաղաբ էյլէ ,
Զիլլաա վէրինին գաւաճկլըզգ մուհալլէրի
գուլմէկաքէնէլէրին իլէ տօլուսուբ։
21 – Մա՛ազաա՛ խէճաքէմ՝լէ կէբրի տէօ-
ման մէսաին.
Պիչմարէ վէ ֆաագիբ սէնին իտիկնէ համան
էթմէտիլէր։
22 – Եաա Ալլահ, գաալգէդպ քէնտի տա՛-
վան՝ը մինտաաֆա՛ա էյլէ.
Սէֆիհ թա՛ազաֆընտաան հէբ կիւն ատնաա
էտիւկն սիիթէմի թէկէք քիւր
էյլէ։
23. Տիւշմէնլէրինին սէտիկնի ուհուլթմա.
Սատնաա մուգավէմլէթ էտէնլէրին կիւ-
րիւլթի իւսիւ տա՛իմա եօգասրը
չէգտըր։

ՄԼՋՄՈՒՐ 75

Ալ-թաւհիթ իւզրէ մուսիգաճեր պաչր իչին
Ասաֆըն մ՛զմուր վէ իւսնիսիհ տիր։

Սատնաա համմո էտէրիպ , եաա Ալլահ,
Համմո էտէրիպ , վէ սէնինի իտաա-
գըն տըր.

'Ա՛ճիպ իչլէրինի հիքեմլէ օլուհաւթ։
2 – Մա՛ազէրէն վազիթմ՝ կէլմիքտաէ,
Հազգ իւզրէ հիւքմ՝ էտէ՝ճէյիմ՝։
3 – Զէմինի վէ սէրնի հէփ սէքէնէսի
Տալլ օլուհաաւս,
Ան՝ըն տիրէքլէրինի պէն ատագիմ գըւս-
րըմ՝։ (Սէլաւ)
4 – Մի՛ւմի էքէսպոհիւլէրէ՝ թէքէսպոհիւր
էթմ մէչիհնի՛զ ,
Վ՛է շէրիւլէրէ՝ ֆուչ՝նա՛զ գալաքրմաա-
յը՛նըզ։
5 – Ֆուչ՝նազըն՝զդը հիւքմէչ գալաքրգ-
մայը՛նըզ՝
Կէրատաճկէ չունէ սէգյէմէչինիզ՝ տէ-
տիմի՛։
6 – Զէքրա բինի՛ա՛մ նէ չաբգատան , նէ
գաբաբատան տըր,
Վ՛է նէ տէ պէրրիչէտէն տիր.
7 – Ան՝հազդ Ալլահ՝ հաքիմ՝ տիր,
Պիրինի էհտիրիր, վէ տիկէրինի հիւք-
մէ՛չտիր։
8 – Զիւնգէն ԻԱՊՊՐՆ էլինաէ քէտատ
պուլատնաս՝ չէբտազը *քէօֆէս-
բիւր։
Շէբտազ ը մէմնուճէ տօլսա տըր , վէ
ամնատն տէգըբ։
Զէմինին հէփ չէրիրլէրի
Մա՛իւլտգաս իթօրիհ ատընը տիւչգիւճ իւ-
չէճէլէր ։
9 – Ամմա պէն իլէլէպետ պէչաան է-
տիպ,
Յաճոբըն Ալլահընաս ո՛ղմուր օգուչ՝ա-
ճաղըմ՝։
10 – Վ՛է չէրիրլէրինի ճիւմլէ պուչ՝նաղ-
լարընը գըրատճաղըմ՝։
Սալիհին պուչ՝նուզլարը հիւքմէլէճէք
տիր ։

ՄԼՋՄՈՒՐ 76

Նկնօբ իւզրէ մուսիգաճեր պաչր իչին Աա-
ֆընի մ՛զմուր վէ իւսնիսիհ տիր ։

Սալլատ ցուգատաա մա՛լիմ՝,
Վ՛է խամր Իսրայիլէտէ 'ազիմ՝ տիր։
2 – Վ՛է խայմէկի Սաղէմնէ,
Վ՛է մէգաբէնի Սիոնատա տըր։
3 – Եագ օգլարընը, գալգանը վէ գը-
լըճ՝ը
Վ՛է ճէնգի օրատատա գըրտը։ (Սէլաւ)
4 – Սէն բուչէն սիին,
Վ՛է չխրհատը տատալարընատան ճէլիլ
սիին ։

*Նախօտ՝ գըրմըզըր տըր

Digitized by Google

5 – Գալուխի գաւիթ օլմիլսոր եաղմուրլա-
նըշ՝
Ուչգուլարընը ուչսուզլսոր .
Վէ պէհտասըրլսորնը հիւ պիրխոխ էլլէ-
բինի պուլմասոր :
6 – Սէնին թա՛զիրինտէն , էյ ցախգ-
բըն Ալլահը ,
Հէմ ասրատա հէմ՝ ասի՛ ուչգուչա տուղ-
ռըլսոր :
7 – Սէն , նա Բաղ , սէն հէյպէթլի
սին .
Վէ զաղաղըներն վաղիթընտա՝ սէնին
հուզուրընտա քիմ՞ տուրսա պիրիր :
8 – Սէմաւլաթտան հիւքմ՝ իչիխտաբը-
տին .
Ցալտա զէմինին ճիւմլե միւխէվաղը՛-
լարընը խէրսա էխմէք իւղրէ ,
9 – Հիւքմ՝ իչիւն գաղգաղընտա ,
զէմինն գորգուզ՝ սիւքիւթի էյ-
լէսոի : (Անէսս :)
10 – Հաղիգաթի էն ինսանդրն զաղա-
ղը ատնա Տամոն էսէճէք տիր ,
վէ զաղաղըրն պաղիյլէսինի պաղըլ-
յատճագաղըն :
11 – Նէզղ էտիդ՝ Ալլահընզդ ՐԱՊՊԱ
իֆնա էտինիզ ,
Անընն էթրաֆընտա պուլունանղարդն
ճիւմլէսի
Հէյպէթլի օլսընա հէտիյէներ թաղ-
ռիմ էթմինլեր :
12 – Իւ՛իսլերինն բուհրընը գաթի՛ էտեր .
Ցիւնեատ մէղիքլերինէ հէյպէթլի տիր :

ՄԼՉԱՄՈՒ 77

*Թգիթաւն իւղրէ մուսիգաճը պաղը իչին Ա-
սաֆրն մէղիուբը ասըր :*

Ա վաղզըմ Ալլահա ասըր , վէ ֆէր-
եատ էտէրիմ .
Ա վաղզըմ Ալլահա ասըր , ո տաւխի պէնի
տինկլէյէճէք տիր :
2 – Մուզայդաւամ կիւնիւնտէ Բաղպը
թա ալէպ էթտիմ՝
Էլիմ կէճէնլերին ուզադսըլմըշ օլուպ՝
կէվզէմէտի .
Ճամռըմ թա էտէլլե պուլմագ խոթ է-
մէտի :
3 – Ալլահը զիքր էթտիմ՝ , միւղթա-
քիով օլսըդմ՝ .
Քէֆէքքիր էդլէտիմ՝ , բուհրմ պաս-
յորսոր : (Անէսս :)
4 – Կէօզլերիմի ուչսուդգ թա ուխտըն .
Իդդի խրատպոլտան սէօյլէյէմէտիմ՝ :
5 – Գաւտիմ կիւնէքրի ,
Վէ ատհրլերին սէնէլերինի տիւչիւն-
տաբ՝ :
6 – Կէճէ թա էտպէհտիմդըմը թա զիքք-
քիւր էտերիմ՝ .
Գալպիմտէ թա էֆէքքիւր էտերէք ,
Բուհրմ՝ թա էֆասհհուտ էյլէր :
7 – Բաղզուն թա էքրեպտա թա էտ՛ը մի ,
Ախիրզ պիր տաւհա բուղի օլմի՛գ մի ,
8 – Ինայէթի քիւլլիյէն նիհայէթ պաս-
տո՛ս մի ,
Վ՛աղ՛ոը տէվր պէ տէվր լաղվ օլտո՛ս մը
9 – Ալլահ շէֆգաթը ուհուդտո՛ս մը ,
Մէրհամիթինի զաղաղըլէ գաֆֆաղ՛
մը : (Անէսս :)
10 – Օ՛ վաղդի՛ Տէրսիմ պաս ասըր
քի ,
Միւթա՛ալլեն ասաղ էլի թա էզպայիւր
էմի՛ հիշ տիր՝ աէտիմ՝ :
11 – ՐԱՊՊԻՆ խլէրինի եաս էտէ ճէ-
յիմ՝ .
Հագիգաթի էն գաւտիմ՝ մի՛ճիզլէրինէ
թա էզլէքքիւր էյլէյի՛ ճէյիմ՝ .
12 – Վէ ճիւմլէ խլէրինի թա էֆէքքիւր
էտե՛ ճէյիմ՝ ,
Վէ ֆի՛խլէրինի տիւչիւնէ ճէյիմ՝ :
13 – Եա Ալլահ , թա տրիգինի գաւտաթ-
յէթտաէ տիր .
Ալլահ կիսի՛ տպիմ՝ Նլահ քիմ՞ վար :
14 – Միւ՛ճիզլէր խզմաթ էտէն Ալլահ
սէն սին .
Գաւվէյթի ինկի գաւմիսոր ատրաբնաս-
պիտիրսինիս :
15 – Գաւմինդ պէնի ցախոր վէ ցավաէ-
փի
Պաղտունէ խէլաս էթմ՝ տին : (Անէսս :)
16 – Սուլսոր սէնի կէօրմիւլէր , եա
Ալլահ ,
Սուլսոր սէնի կէօրիւպ՝ թի ինի՛ բէտիկլէր .
Տէրեատսոր տասթի տաղրըլսորլար :
17 – Պուլունթի լսոր տաւլսոր աէդաթա .
Կէօզլէր սէաս վէբսիլէր .
Օգլսորդի տասթի ուչտուս :
18 – Սէնդին կիւրկէմինդին սէաեատ ֆէ-
լէքքատ խոթ .
Շեհինշէքլէր ճրկտանը թէնվիր էյլէսթի .
Զէմին տաղրըլսոդ թի ինի բէտ :
19 – Եօլդի տէնիպտէ ,
Վէ թա տրիգէրինի չօգ ատալտաաս օ-
լուպ ,
Իգլէրինի մա՛կիմ տէյլէ տիր :
20 – Գաւվինդը Մովսէս վէ Ահարան է-
լինյէ
Սիւբհ կիպի իրշատ էյլէսթին :

Digitized by Google

ՄԷԶԱՄԻՒ 78

Աստիճան չէ՛րի տիրոջ։

Է՛յ գովմա՛մ, չէրի՛ սաիլըմ տիկլէյինիզ,
Աղղըմ՛ն ահալէրինէ գուլագ վէրինիզ։
2 – Աղղըմ՛ն Իսմայիլէ աջայլա՛մ,
Էգաբէ պիլմէ՛ճէլէրի իրսան էտէյիմ՛,
3 – Պու չէհլէրի պիզ իչիւէյ պիլտիք,
Ալ էճառատլա՛ղըզ պիզէ հիքմայէ էյմէտիլէր։
4 – Անէլէրի՛ն էվլատլընատան քէնա՛ էյմէմէյիզ,
Կէլէճէք նէսլէ ԻԱՊՊՀՆ Իսմայիսլա՛ղընըն
Ալ գուվվէթինի՛ վէ իջրա էյմէյի՛մ՛ պու՛ճէլէյինի՛զ։
5 – Ջիքրա ճահզուրատա չէհատէյի՛ մատպիմ էյտա՛,
Ալ Խաթայէլտէ չէրի՛սաիլը գայրատագ,
Անէլէրի օղուլլարընա Իսմա՛իլ՛ էյմէյէլէրինի՛
Էճառատըզմա էմր էյլէտի։
6 – Քա՛ քի կէլէճէք նէսլ, էտա՛նի տօղատճագ էվլատա անէրէյ պիլիպ տէ,
Գալդըգ քէնա՛ օղուլլարընա նագէլ էյլէսյէյէր։
7 – Ֆի պուհ՛ղատ տատի՛ իմ՛ամատլարը Ալլահնա օղատագ,
Ալլահ՛ն իչէրինի՛ ուհ՛ուդ՛մայատլար,
Ալ էմ՛րէրինի՛ Տ՛ըՇգ էտէյէր։
8 – Ալ էճառատլարը կիպի՛ ի՛նատճը վէ՛ատը պիր նէսլ,
Գալդըգ՛ներինի՛ տատիպ էյմէ՛միշ
Ալ բահ՛ղարը Ալլահնա ատագ պուղատ՛ունմամի՛շ պիր նէսլ օղմայատլար։
9 – Պէնի՛ Եփրե՛մ՛ պէյտ՛ղը քէմանէքէ օղարգէտլար Տ՛ահ՛ատ՛,
Ձէհնը կիհ՛ատ՛ունէ՛ կէրի՛ տէօ՛տ՛ուրէր։
10 – Ալլահ՛ն ՛ատ՛ղընը Տ՛ըՇգ էյմէ՛միպ՝,
Շէրի՛՛ատ՛ի՛ ընատ Եհ՛ուտ՛ՀՀքատէն խմ՛ի՛նա՛՛ էյմ՛տիլէր։
11 – Ալ էչ իչէրինի՛ վէ քէնտիլէրինէ կէօտմ էրտ՛ուչի՛ մի՛ւ՛՛ճիզէյինի՛ ատ՛ունէ՛ատ՛ղատ՛։
12 – Մ՛ըտ՛ը տ՛իչատ՛ըտ՛ատա Տ՛ատ՛ատ՛ղատ՛ատա
Էճառատ՛ատ՛ըրն՛ը էօ՛ղ՛ատ՛ատ՛ մի՛ւ՛՛ճիզէ՛ը կէօտմ էրտ՛ուչ։
13 – Տէ՛ղ՛ուի՛ չագ էտուչ՝ ատ՛ղէրի՛ կէչիրատ՛։
Ալ տատ՛ղատ՛ը կէ՛ղ՛ը՛նէ՛ճ՛ը կիպի՛ տատ՛ղատ՛ուտ՛ատ՛։
14 – Ալ կիհ՛ատ՛ուզիհ՛ատ՛ պատ՛ղատ՛ղէ՛,
Ալ պիրէ՛ իհ՛ատ՛ կէ՛ճէ տատ՛ի՛ Նատ՛ըրղատ՛ղէ՛
ատ՛ղէրի՛ իրչատ՛ատ՛ էյլէտի՛։
15. Պէ՛ըրի՛չատ՛ գատ՛ատ՛ղատ՛ չագ՛ագ էտ՛ուչ,
Ատ՛ըրէ՛ պէ՛տ՛իչ տէ՛ըհ՛ատ՛ատ՛ղ կիպի՛ տատ՛ իչ՛ի՛ըրտ՛ի՛։
16 – Գատ՛ատ՛ատ՛ղ տատ՛ի՛ տագ՛ատ՛ տատ՛ղատ՛ չ՛ը՛գատ՛ատ՛ըրտ՛ղ,
Ը՛ղ՛ատ՛ատ՛ղատ՛ կիպի՛ տատ՛ղատ՛ տագ՛ը՛ղ՛ատ՛ը։
17 – Ա՛մ՛ի՛ղ՛ատ՛ ատ՛ղ՛ատ՛ղ տատ՛ղ՛ատ՛ գ՛իչ՛ատ՛ատ՛ կիհ՛ատ՛ուհ՛ չ՛ատ՛ի՛տ՛ղ,
Մ՛ի՛ւհ՛ատ՛ատ՛ղ տ՛ատ՛ըրի՛չատ՛ զատ՛ազատ՛ատ կէ՛ղ՛ի՛ իրտ՛ղ՛ի՛ղ՛ատ՛ը։
18 – Ալ՛ էճ՛ի՛ղ՛ատ՛ի՛ղ՛ատ՛ իչ՛իւ՛ղ՛ատ՛ իհ՛ատ՛ատ՛ ատ՛ղ՛ատ՛ լէ՛ատ՛ի՛ղ՛ատ՛ղէ՛,
Գ՛ատ՛ղատ՛ղէ՛ր՛ի՛ղ՛ատ՛ Ալ՛ատ՛ղ՛ատ՛ղ՛ատ՛ ղ՛ատ՛ էճ՛ր՛ի՛տ՛ղ՛ատ՛ էյ՛ճ՛ատ՛ատ՛ղ՛ատ՛ղ՛ատ՛ղ

39 – Իյնի իհալարը կէյմեաէն,
քա'ամիլարը սասնա պաղըլարընսա իքէն,
31 – Անէր իւզերինէ Ալլահըն զազափը ալէ վէնինա՝
Անէրին սէմիզէրինսէն գամիլ էմ ոլ,
վ է Իսրայէլին մէնիի էհապէ էրինին էելէ սէրսի.
32 – Գօս ճիմճէ իլէ սասնա կիւնահ իչլէսոիլէր,
վ է միւ'ճիզէլերինէ ինանմասորլար.
33 – Ո սասին կիւնէրինին պէճալէմ լէ,
Ո է սէնէլէրինին ան հշէմ լէ մնհվ էյլէսոի.
34 – Անէրի էօլոիւբասիւ լիւ զէմանո,
անը թ ալէպ էսէրլէր իսոի.
Տէօնիւպ Ալլահը էրքէն արարլար իսոի.
35 – վ է Ալլահ քէնսոի Գայսարլորը
վ է Ալլահ ը Միւհա'մէդ քէնսոի Իէչլաքսարլորը իսոիյնի խահճրսա կէճիսրիլէր իսոի.
36 – Ամմա սասնա պաղըլարըյլէ բիյա էսոիպ,
Տիլլերիյլէ սասնա եսալան սէոյլերլեր իսոի.
37 – Գալպլերի սոսին սանըն իլէ սոզրսա օլմայորպ,
Պհէոնսա սասորգ սոսրմասորլար.
38 – Լաքին Ո բահիմ՝ օլոսպ,
Ակիհնահը՝ սաճվ էսոր վէ հէլալ էճմէդ իսոի.
Վ է սէճ'աթլէ զազապընը թ էաքին էսորէաբ,
Գիւճիւն խըշմընը սալէվէնսոիճմէդ իսոի.
39 – վ է սանըերին պէշէր,
Վ է կիսոիպ կէրի սէօնմէդ պիր բիւզկհասր խոիճրլերինի թ էզէաքիւբ էսոէր իսոի.
40 – Գա՛չ սէճ'ա պէրրիյէսէ սանը հիսոսէճլէնսոիրիպ,
Պէեսապհնասա սանը զազապա կէճիրսոիլէր.
41 – վ է թ էքրար պէ թ էքրար Ալլահը թ էճրիպէ էսոէրէաբ,
Գասասսա ը Իսրայէլի կիւճէնսոիրսոիլէր.
42 – Անրն էլինի,
Վ է սանըերի սոչ՝նընսէն խէլասա էճմիյի կիւնիւ սոէր խալըը էճմէկսոիլէր.
43 – Նիհ էաքի՛ Միսըրասա 'ալասոիճլէրինի,
վ է Տալսանիհա սահրասընասա միւ'ճիզէլերինի կէօսճէսոի.
44 – Ըրմնագլարընը վէ ապգար սասլըրընը գասնա սէճոսոէրսոի,
Շէզոլէ քի սա՝ իչէմսոիլէր.
45 – Ապասլարընսա կէսոիսոիրսոիյի սէճ՝սիւնէլի սանըերն էճէյոպ,
Գասւլապգասլար սանըերի հէլապ էճմէճլէր.
46 – վ է սնհսոսւլարընը ճէբսոէմէ,
վ է էմէբլերինի չէքիրճէկ թ էալիմ էմ սոի.
47 – Պաղըարընը սօլու իլէ,
վ է ճիւմլէզ ապգաճ'ապընը իրի սօլու իլէ թ էլէճ էճմէի.
48 – Հայվանլարընը սօլու լոյ,
վ է սիւրիւլէրինի էրլապրըմնասրա թ էալիմ էմ սոի.
49 – Պէյասար մէլէքլերի իրսալյլէ,
Շիսոսէճ լի զազապընը,
Հիսոսէճ վէ խըշմ վէ մնհզայապընը իւզէրլերինէ կէօնսոէրսոի.
50 – Ղազապընսա եօ վէրսոի.
Ճանլարընը էօլիմնէն էսիրկէճէրէք.
Հայսալ լարընը թ ա'ուհնա թ էալիմ էյլէսոի.
51 – վ է Միսըրասա հէճ իլք սօզմնէշ օլմայորպ,
Գամնն չսապրլարընսա գովվէթլէրինին իլքինի վուրսոու.
52 – վ է քէնսոի գավմընը գզյունլար կիսոի սիւրիւպ,
Պէրրիյէսէ սիւրիւ կիսոի կէօթիւրսոէ.
53 – վ է սանըերի էճէյէլէ գրյապզասէ լապտըրընսան գօրգմասորլար.
Անմնա սոիչմնէլերինի սոնդուզ էօրթ սաճէ.
54 – վ է սանըերի մնէգասսէէ հաւասսըրնա,
Սապ էլինին էօսոնսիյի պու սապզա կէթ իրսոի.
55 – Էօրլերինսէն սոսին թ ա'իֆէլէրէք թ ապսա էյլէյոպ,
Պաւնլարը էօյլնլյլէ ՝ոնէրէ միրսա օլմնագ իւզրէ թ ապգաճ էճմէճ,
վ է Իսրայէլին ապգաճլարընը չսապրլարընսա իսգանն էյլէսոի.
56 – վ է եհնէ Ալլահ ը Միսըրա'ապը թ էճրիպէ վէ իզապզ էսոիպ,
Շէհսապէթլէրինի հըֆզ էճմէճլէր.
57 – Էյճապսապլարը կիսոի իրի իսապա էսոիպ՝ խըյսանէթ էճմոիլէր.
Ակապապըճը եապ կիսոի էյրի օլապլարը.
58 – վ է միւրիթ էֆէ'ապրյլէ սանը զազապապ,
վ է փուֆ լարըյլէ զապլէթէ կէճիրսոի-

Digitized by Google

59 – Ալլահ իմիթ մեքլէ զազզատա կէ-
լիպ,
Խոպտելէնէն զկիատեսիլէ նէ ֆրեյթ էյ-
լէտիր,
60 – ոլ է Սևլով մեզքէնինի,
Ան՚նէ ասեմիկը ատաստնուտա գուբատըզը
չատըրը թէրը էյլէտիր։
61 – ոլ է գուվվէթ ինի էատրէթէ,
ոլ է ճելալընը տիւշմէն ելինէ թէսլիմ
էթտիր։
62 – ոլ է գավմընը գէլըճա թէրը էթտի,
ոլ է միրատընա փխըզազատ օլտուս։
63 – Ճիվանլարընը ալի էշ թէլէֆ էթ-
տի,
ոլ է պազքիրէլերի ետա չէքմէտիլէր։
64 – Գէսկինլերի գէլըճէլ տիւշտուս,
ոլ է ատավ գատրըտը ազտամատըլար։
65 – Բատզպ ատախի ատյգուտատն ուլտընը
ոլ է շէրատատան ասըլըը ճեզպտար կիպի
ատյտընըզ,
66 – Տիւշմենլէրինի ազգատատն ատրպ-
լէ,
Աչլէրի էզմտի հազատրէթէ տիւշչար
էյլէտիր։
67 – ոլ է Ցավէֆինն չատըրընը բէտտ
էթտի,
Եփթիմ ազպլի ընը ինի իհատզ էթմէտի։
68 – Ցուգտա ազպլի ընը,
Ավտրկի Սիօն ատաղընը ինի իհատզ էյ-
լէտիր։
69 – ոլ է մազատինի ևխ-քաչ գոպտը
կիպի,
ոլ է խլէնգպտ թէ՚սիա էյլէտիյի զկմին
կիպի պինա էյլէտիր։
70 – ոլ է գուլու Դաւիթի ինի իհատզ
էտիպ,
Անը գօշա ազգուլարընատան ալտը։
71 – Ան էմզիքլի էօյտընը ազգատըն-
ատան Ցակոբ գավմընա,
ոլ է միրատը օլտն Իպրայէլէ չօպանլըզ
էթմէ՚ը իչնէն կէնտ իրտի։
72 – Ո ատախի գալուլինին իսմ իպտամէ-
թի խլէ ատնէրի կիսատուպ,
Էլէէրինին ոլ հազէթի խլէ ատնէրի իրշատ
էյլէտիր։

ՄԼՋՄՈՒՐ 79

Ատափն մզմուրը ատը։

Ե՚ա Ալլահ, միրատընա ի՚ա՚թիէլէը
կիրատիլէր,
Ան՚նէն մնատզատաեա հէյքէլինի նափտը
էթտիլէր։
Երուսաղէմի խարապէյէ ատճատէքտի-
լէր։
2 – Ան՚նէն գուլլարընէն ճեհատլէրինէ
հավտա գուշտարընա,
ոլ է միւթազիլէրինին էթինի եէրին
վատչիլէրինէ եվռէք իչնէն վէր-
տիլէր։
3 – Անէրին գանընը նրուսաղէմին էթ-
տըֆընատա ատա կիպի տէզքատխա-
լէր,
ոլ է ատճն կատն ճոգ խոր։
4 – Գօն շրլարըմըզտա րիտավա,
ոլ է էթրաֆընմըզտատ օլատնլարա պատ՚իա ք
իսի իհզտ վէ մատախարատ օլտրգ։
5 – Նէ՞ վազիթ ա գատտար, ետ ԲԱՊՊ.
Տատ՚իմա զազտպնազ օլտճաճգ մը ազն,
Ղայրսէթ ինկ ատի հզ կիպի ետատճաճ՞գ մը
տըր։
6 – Ղատզպտընը ան՚նի պիլմիյէն իա՚ֆ-
ֆէլէր,
ոլ է իսմինկ տատ՚ա էթմիյէն մէմլէ-
քէթլէր իւզէրինի տէզք։
7 – Ջիրտ Ցակոբը էէյիպ,
Մէաքէնինի խարատպ էթ տիլէր։
8 – 'Ավէյնիմիզի գատսիմէրինին 'ինտ
ետատնլարընը տէրքատխ էթմէ։
Մէրհատմէթ էրինի պիզի չատգուգ էթէ՞ք
սին,
Ջիրտ քիւլլիյէն զէլիլ օլտրգ։
9 – Ետ խէյատսըմըզընի Ալլահ,
Ատմինին ոէ Ճատնէ հիւրմէթ էն պիզի
ետարատմ էյլէ։
Ատմին իչնէն պիզի Նէ Ճատի վէր,
Կիւնահ յատարմըզտա մատզֆիրէթ էյլէ։
10 – Նի՞չիւն իա՚ֆֆէլէր՝ Աչլէրին
Կատը նէ՞րէտ տէք՝ ատ տինլէր,
Դուլարընէն տէզքիւլմէյ գանընը
ինի իգատմ՚։
Պիզիմ կէզգէրմիզ էօնիւնէ,
Թա՚ֆֆէլէր ատատրնատա մին՚ելմ՚ օլտուն։
11 – Էսիրնի ատ ու զատը ան՚նին հատ
զուրընա կէլտին.
Լօրմատ թէ ելիմ՝ օլտնմընչատը 'ատիմ՝
գուվվէթի ինկ հայրնէտ իսգատ
էյլէ։
12 – Նա Ի՚ատպզ, գօն շրլատրմըզընի
Սատնա էթտիլէրի հատգատլէմ ին ևէ-
գատ մնատգատպլիյնի ատնէրինա
գուճագլատրընատ վէր։
13 – ոլ է պիզ ան՚նին գավմինի վէ մէր-
'ատինը գրյատնլատրը ատտնա իլէլէ-
պէտ հատմտն էտիպ՝
Տէվր պէ տէվր թ էտպիհինի հիքմէտի
էետէ ճէյիրը։

Digitized by Google

ՄԷԶԱՄՈՒՐ 80

Շնչանմահ-հառաչ խնդիր մաս-իգաձը պատը խնչան Աասփան մեզմաբը տեր։

Ե՛յ ցովսեփ սիրելու կելպի խրշատ էանդ
Իսրայելին Զոպանը , խոխմով՝ էլլէ .
Ե՛յ քերուպիկը խոփերիդ օծ սուրան,
Թէ ճկլլէ էլլէ ։
2 – Եփրեմ իւր Բենիամինն վէ Մանասէին Հուզարբնատ
Գուվվէխ ինկ ուչանտրրդ՝ խելատրմդա էվէխ ։
3 – Նա Ալլահ, պիզի տէօնատը վէ երեզիկիս Նուրպախ էլլէ ։
Վէ խելատ պուլաճաղդ։
4 – Նա Իլահ իւր Ճիւնուտ օլսան ՐԱՊՊ,
Նէ՞ վագիա գատատր գավիշնին Նիյազնա զաղպակ ալի վէնիր ։
5 – Անէշրե կէզ հաշը էքմէյինկ եէտիրիլսին ,
Տօլու էսլէնէլ կէզ հաշը իչերիքսին։
6 – Գոնչերյատրմդա պիզի պաճա ի Նիզա՝ էվ տուն .
Վէ տիւշմնէրիմիզ պէվ տարալտրընտա խալ ինզա էվ տիլէր ։
7 – Նա Իլահ իւր Ճիւնուտ , պիզի տէօնատը ,
Վէ երեզիկիս Նուրպախ էլլէ , վէ խելատ պուլաճաղդ ։
8 – Մըսըրատան պիր ասման Նագլ էվ տուն ,
Թա՛իֆէլէրի եէրլէրինատն սէզգիւպ՝ ատնը տիլտուն ։
9 – Անըն էօնիւնճէ եէտ հազըրլատըն ,
Վէ քէզգիէշիպ տիյտրը տօլտուրտուս ։
10 – Կէօյկէտիյլը տաղլտրը էօրմէխիւ տուս ,
Վէ տաղլտրը *՝ազիմ էզգ ազաճլտրը՝ էէպէ օլտուս ։
11 – Տաղլտրընդ տէնիզ ,
Վէ ֆիրիզէրինի Նէհրէ գատատր ասալտրը։
12 – Անըն չիմ լէրինէ նի՞չիս էզգտրն,
Շեշլէ քի հօլտան կէչէնլէրին ճիւմլէսի ատնը գօփտրրըլտրը ։
13 – Օրմանի խրնզրրն ատնը պօզտր ,
Սահրատ հպրկանը ատնը եէր ։
14 – Նա Իլահ իւր Ճիւնուտ , քէրեմ՝ էլլէ , տէօն ։
Ամմավաճ տոան Նագտր էտերէք կէօր ,
15 – Վէ պուս ատուդրը , վէ ագղ էլինկին տրքատրկի ֆիւտատնը ,

վէ քէնատնի իչիւն գուվվէխ լէնտրրտրկինն օղլու զիյարէթ էլլէ ։
16 – Ախ էշէ հատնդրէ վէ քէսիլմէշ տիր .
Աէնին եիւպիւնիւն թա՛զիրնատէն խատրատղ ալտ ըլտր ։
17 – Սէնին էլինկ՝ ագղ էլինկին ատամի իւզերինատ ,
վէ քէնատնի իչիւն գուվվէխ լէնտրրտրկինն ատամ՝ օղլու իւզերինատ օլտ ։
18 – Պիզ տտախի ատնատն իրի իստատ էվ ժէյէ ճէչիզ ,
Պիզի իշնա էլլէ , վէ իսմինէ տտա՛տա էտէ ճէչիզ ։
19 – Նա Իլահ իւր Ճիւնուտ օլսան ՐԱՊՊ, պիզի տէօնատը ,
Վէ երեզիկիս Նուրպախ էլլէ , վէ խելատ պուլաճաղդ։

ՄԷԶԱՄՈՒՐ 81

պիքրէթ խզրէ մաս-իգաձը պատը իչիւն Աասփան Գվ՚՚՚ըէ տէր ։

Գուվվէխ իմիզ օլսան Ալլահա թէրէննիւմ՝,
Ցակոբըն Ալլահընա ալգըշ էաննիզ ։
2 – Նաղմէյէ պաշլայըրդ,
Տէֆ վէ խօշ ճէփուէ իմ տանպուրլէ տանմիս թատր չալըրդ։
3 – Ա՛յ պաշընտատա վէ պէտր վագիմ՝ատա, պայրամ՚իմիզդ կիւնիւնտէ պօրուս չալընդզ .
4 – Զիրատ պուս Իսրայէլէ ֆէրիզէ օլուպ, Ցակոբըն Ալլահընդն ատչեամլէնտատն տրըր ։
5 – Մըսըր տէյատրը իւզերինէ չըգտըզընտատ ,
Պունուս Յովսէփ չէհատէի իչիւն գօտտս ։
Օչտա պիլմէտիյիմ լիսանը իշլիյտիմ՝։
6 .Ամըզընդը եիւ քտանէ գուրմ ատրտըմ՝,
Իչկերի աէֆէտտ պըրտագարըտր ։
7 – Մուզայատատա ֆէրիատտ էյտիմ, պէն տտախ ատնի գուրմ ատրտըմ՝.
Կիւրըմէնէնէն խատվէխի ինտէն պէնա միւսթէճապ գրտըմ՝։
Մերիպա ատչտնատա պէնի թէճրիպէ էլլէտտիմ՝։ (Սէլա ։)
8 – Ե՛յ գավմ՚իմ՝, տինկէ, պէն տտախի ատանա թէնպիհ էտէպիմ՝։
9 – Ե՛յ Իսրայէլ , էկէր պէնի տինկէր խանէ ,
Սէհատէ զաթիպ իլահ օլմասըն ,

*՝ Իպր· Ալլահ էթզէրթ

Digitized by Google

ալ էճ՚էպի իլսհա սեճառ էթ՚մէլեսին,
10 – Սէնի Մըսրը ամբարըձառան չըգա-
բան Ալսհըն եշովա պէն իմ.
Աղղընը էյին ճ՚ես՝ առ՝ առլառուրայրմ՚,
11 – Լաքրն գավմըմ՚ ահզիւմիւ առին-
լէմ՚էտի,
Խարայէլ պէնառէն ըռազի օլմառը.
12 – Պէն տառիի առնէլրի քէնառի գալպ-
լէրինին 'ինառընա թէելիմ՚ էթ-
առիմ՚,
Ֆի քէնառի մէշվէրթէլէրինճէ հարէ-
քէթի էտէլէր.
13 – Ֆէռ՚ շքի գաւմըմ՚ պէնի առինկէյ
խոր,
ալ Խարայէլ թ՚առրիգէլերիմառ եթբրա-
յէլ խոր.
14 – Ջառգուգ տիւշմէնլերինին զէլիլ ե-
տեր իսոիմ՚,
ալ էլիմի խառտիլերի իւզերինճէ ահօռ-
առերոր իսոիմ՚:
15 – ԻԱՊՊՒ պուռզ էտէնլէր առնըն
Հուզուրընառա զէլիլ օլուրլար,
ալ առնլերին վազգը էպէտի օլուր իսոր.
16 – ալ առնլերի պուզտայըն ա՚լա-
առրլէ պեպլէր,
ալ աէնի գայռառան չէֆա պալ իլէ
առդուրուրը իսոիմ՚:

ՄԷԶԱՄՈՒՐ 82

Առաֆն ՀԻ ՀՄՈՐ ՈՐԲ:

Ա՚ալլահ՚ ՀԻ ՃՄո՚ Ո՚ալլահառա առուրառր,
*Ի՚լահ՚իար ասրառրնառա Հիւքմ՚ էտէր:
2 – Նէ՞ վազգիա առէյին Հազգպըզգ
Հիւքմ՚ էտէրսինիզ,
ալ չէրիրլէրին խաճի ըրնառա ըի՚ազէթ է-
տէրսինիզ. (Սէլա՝)
3 – Ֆռազիրին ալ եէյ իմին առա՚վազրնը
կէօրնէնիւզ.
Պիչզրէ ալ միւհիմ ա՚ռնէրն Հազգը-
նը ի՚հգազ էտինիզ.
4 – Ֆռազիրի ալ էօգառլը գառրիմ ըրրդ,
Առնէրէ չէրիրին էլինառէն խէլառա էտ-
նինիզ՝
5. Առնէր պիլմէզլէր ալ առ՚լառմազլար,
Ցուլմէյէ առ կէզէրլէր.
Զէմինին պիւթիւնա էտառալարը առրըգ-
լար՝
6 – Սիզ իլահ՚լար ալ ճիւմլէնիզ Միւ-
թա՚ալլին էվլառալ ա՚ընըզ՝ առտիմ՚:
7 – Լաքրն առառմ՚ կիպի վէֆառմ՚ էտինիզ,

*Ե՚ՒՕՓ՚ Հազքիմլէր. Խուր. 21. 6։ 22. 28։

Րէ՚խալէրին պիրի կիպի տիւշէճէքքա-
նիզ:
8 – Եա Ալսհ՚, գառկըզ՚ պէմինի
Հիւքմ՚ էյլէ.
Ջիրա ճիւմլէ իւմմէթլէրէ սէն մալիք
օլառճագգըն.

ՄԷԶԱՄՈՒՐ 83

Առաֆըն մէզմուր վէ իւսհափ ափը։

Եա Ալսհ՚, սիւքիւթ էթմէ.
Եա Ալսհ՚, առքիմի օլմա վէ առքին
առուրմա:
2 – Ջիրա իւշի՚է տիւշմէնլերինի հէն-
կառամէ էտէրլէր,
ալ առանա պառզղ էտէնլէր պառշ գառլ-
առրտրլառր:
3 – Գառմմինին 'ալէյհինէ առա՚ի իմմէթ-
ֆառգ էտէրլէր,
ալ աէնին հիմմէյէ էթմէտլինի քիմսէլէր
'ալէյհինէ միւշառվէրէ էտէրլէր.
4 – Կէլինիզ՝ առնլերի միւլէյի օլմագ-
առան հէլառք էտէլիմ՚.
Առմ՚ըգ Խարայէլին խամի զիքր օլառնմա-
սըն՝ առ՚ըլէր.
5 – Ջիրա եգառմ՚ չառըրլառրը վէ Խամա-
լէյհլէրը,
Մառվառլր վէ Հագգառրիլէր,
6 – Գէբառղ վէ Ա՚մմոն վէ Ա՚մառզէկ,
ալ Ֆիլիսթի իլէր իլէ Տիւրոս էհալիսի,
7 – Եէբուսի օլառրագ միւշառվէրէ էյլէ-
տիլէր.
ալ աէնին 'ալէյհինէ իմմէթֆառգ էթ-
տիլէր.
8 – Ա՚ռուր տառսի առնլէր իլէ պէրառպէր
օլառրագ.
Պէնի Ղ՚ոռոտա տէսհի կիր օլառրլառր. (Սէ-
լա՚)
9 – Միդիառնա վէ Սիսռո վէառտհինո-
տէ Ա՚իառռոպտա,
Ցառբինէ Է-ֆէռղէ կիպի առնլէրէ էտափ:
10 – Ենդռովտառ խառագ օլառրլառր,
Նէրէ կիւպրէ օլառրլառր:
11 – Ն՚չրառֆլառրնը Օրէբ վէ Զէբ կիպի,
ալ Զառմ՚ունա կիպի էյլէ.
12 – Ջիրա առն՚է՚ Ա՚լլահ՚ըն մէգաբէնէ-
րինի քէնառիմիզ զառպի էտէ-
լիմ՚՝ առտիլէր:
13 – Եա Ալսհ՚իմ՚, առնլերի Հառվառլառ-
նառն չէօփ կիպի,
Րիւզգիառր էօռնիառտ առմառն չէօփ-
կիպի էյլէ:
14 – Ա՚թէշ օրմառնը Հառգառղրը կիպի,

Digitized by Google

վէ ալէվ տասղլարը թուվթուշլարը-
տըղը կլոպի,
15 – Անէերի պէզլէ ֆուրթունանկլէ
թապա էթ,
վէ գասըրղանկլէ միւզմաւրիպ գըլ։
16 – Եա ՐԱՊՊ, հիւզլէրինէ հազաս-
րէթլէ տօլտուր,
ֆի սէնին խամինկի թալէպ էտելէր։
17 – Իլելէպէտ խէճիլ վէ միւզմաս-
րիպ,
վէ րիւավա վէ հէլլաք օլտունլար.
18 – Թա քի սէնին, (քի խամին Եհովա
տըր.) հալընըզ սէնին,
Գիւթիւն զէմինի իւզերինտէ Միւսթա'ալ
օլտըղըդի մո'լիւմ օլա։

ՄԷԶՄՈՒՐ 84

Ալթմէթի իւդրէ մուսթգաբը պաղը իչին պէնի
կորքուն մէզմիւրը տըր։

Եա ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտա,
Սէնին մէաքէնլէրինի նէ' խօշ տըր։
2 – Ճանըմ ՐԱՊՊԸՆ հավըալտըղընա
իչլի իչագ չէքիպ պայլըրը.
Գալդիմ վէ ճէաւտիմ հալդ օլան Ալ-
լահա թէրէնիւմ էտելէր։
3 – Սէրչէ պիչէ մէքէնա,
Վէ գըրլանդըճ քէնտինէ հավրալտը-
րընը գոյաճագ հաւվալը
Սէնին մէզայիլտրընէն հանընտա պաւլ-
տուա,
Էյ Փատիշահըմ վէ Ալլահըմ ՐԱՊՊ
իւլ ճիւնուտա։
4 – Նէ' միւզմաւրէք տիր սէնին պէչիթ-
նին սէքինէպի։
Տա'իմա տանտա համտա էտէճէքլէր։
(Սէլա։)
5 – Նէ' միւզմաւրէք տիր գուվվէթի սէն-
տէն օլուպ՝
Պէչիւնէ ինէրէն հօլլարա կէռնէլիւնիւ վէ-
բէն ատէմ։
6 – Կէօզ հաւչը տէրէհնտէն կէչէր ի-
քէն, անը փուչար կիպի էտեր-
լէր.
Իլք հաղմուր տասի՝ անը պէրէքէթլէրլէ
էօրթի էր։
7 – Գաւվէթի տէն գուվվէթ կիտիպ,
Սիօնտա Ալլահըն հուզուրընտա կէօ-
բիւնէ ճէքիլէր տիր։
8 – Եա Իլահ իւլ ճիւնուտա ՐԱՊՊ, նի-
յաղմի տիկլէ։
Էյ ճակոբի Ալլահը, խոթխմա' էյլէ։
(Սէլա։)
9 – Էյ սիփէրխմիզ Ալլահ, պագ,
Վէ մէսիհինին հիւզիւնէ նազար գըլ։
10 – Չիրա սէնին հավլուլարընտա պէր
կիւն պինի ին-դատէն էյի տիր.
Շէրիրինի չատըրլարընտա տաքին օլմագ-
տան խէ,
Ալլահընին պէյթինին էշիկինտէ պաս-
լուն մագաղը խոթխիպ էյլէտիմ։
11 – Չիրա ՐԱՊՊ Ալլահ կիւնէշ վէ
սիփէր տիր.
ՐԱՊՊ 'ինայէթ վէ 'իզզէթ վէրէճէք.
Խոթխպամէյլէ հիւրիւյէնլէրտէն էյի-
լիւք սիրիպ էճմէզ։
12 – Եա ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտա,
Սանտա թէվէքքիւլ էտէն ատամի՝ նէ'
միւսլիւրէք տիր։

ՄԷԶՄՈՒՐ 85

Մատիգաճը պաղը իչինն պէնի գորքուն մէզ-
միւրը տըր։

Եա ՐԱՊՊ, տիյնրընէտան բաղի օլ-
տուն,
Ճակոբը էտարէթտէն կէրի կէթթը-
տին։
2 – Գաւմմինի 'խաւանինը 'ատֆվ,
Վէ ճիւմլէ կիւնահլարընը սէթթը էթ-
տին։ (Սէլա։)
3 – Պիւթիւն ղազազընը տէֆ' էթ-
տին.
Խըշմինի հիտտաւթինտէն տէօնտիւն։
4 – Եա խէլասըմընի Ալլահը, պիղի
տէօնտէր,
Վէ պիզ օլտուն ղազազընը թէգքին
էյլէ։
5 – Իլելէպէօս մի պիզ ղազազոնաք
օլտուրտուն,
Խըշմինը տէվը պէ տէՓվը մի թէմտաէ
էտէյտին։
6 – Տէօնիւպ պիզի խՏհա էթմէ՞զ մի
սին,
Ֆի գաւվմին սէնտէ չատմտան օլա։
7 – Եա Ալլահ, լուֆ Ֆընը պիզե կէօ-
թէ էր,
Վէ խէլասընը պիզէ խՏհան էյլէ։
8 – ՐԱՊՊ Ալլահըն նէ սէ՝յլէյճէճ-
յինի տմինկլէյճէյիմ՝
Ջիրա գաւմմինա վէ միւթթագիյլէրինէ
սէլամէթի սէգիլէյճէք տիր.
Անէլէր տտաի սէֆահէթէ կէրի տէօն-
մէմէնիլէր։
9 – Տիյնրըմըզտատա 'իզզէթ տտքին օլ-
մագ իչին
Անըն խէլասը էլպէթթէ տանտէն գօր-
գանչտատա կտգըն տըր։

Digitized by Google

10 – Ուսուցէ՛ ինձ կատարել քու հաճութիւնդ,
Վասն զի դուն ես իմ Աստուածս.
Քու հոգիդ բարի՛ առաջնորդ թող ըլլայ ինձ
Ուղիղ երկրի վրայ։
11 – Հանի՛ր զիս, Տէր, քու անունիդ համար,
Քու արդարութեանդ համեմատ
Հանի՛ր զանձկութենէ զիս։
12 – Եւ քու ողորմութենէդ կորսնցո՛ւր զթշնամիներս,
Եւ կորսնցո՛ւր զամենայն հալածիչս անձիս,
Վասն զի ես ծառայ եմ քու։

ՄԷԶԱՄՈՐ 86

Դաւիթի սիրոյ աստուածային երգ։

1 Եա՛ ՐԱՊՊ, գուշակեցիր մեզի էն-
տրութիւդ՝ պէտի մեռնէ՞ն ճառագ գերի,
Ջիրաս պէչաթ վէ փաղիք իմ։
2 – Ճանըմըզ նըփիզ էյլէ, զիրաս պէտ
էհլ է թաղվըտ իմ.
Եա ԱԿՍՈՐ, ատանա թէ վէկըզ քիւէ էտէն
գուշկիզ սէն խէլասս էյլէ։
3 – Պատանա մէրհամէթի էյլէ, եա Րապպ,
Ջիրաս հէր կիւն ատանա փէրհասս էտէ-
րիմ։
4 – Գուշկիզն ճանդընը մէսապըտ գերի.
Ջիրաս, եա Րապպ, ատանա ճանդըմը ՚սարդ
էտէրիմ։
5 – Ջիրաս սէն, եա Րապպ, քէրիմ վէ
զաֆըսը սըն,
Վէ ատանա փէրհասս էտէնէրիդին հիւմ-
լէսինէ մէրհաւոլիդինի չօգ սըրը։
6 – Եա ՐԱՊՊ, ատա՛ատմը սիկիլը,
Վէ նիյազաղրըմըզն սէսինէ խոյճամա՛
Էյլէ։
7 – Մա՛զալազամ կիւնիւնատ ատանա
փէրհասս էտէրիմ՝,
Ջիրաս պէտի մեռնէ՞ն ճառագ գերի՛սըն։
8 – Եա Րապպ, իսրայիլ ազատընատա
մեռնինի հօգ,
Վէ իւլէրինկին էմնատը հօգ սըրը։
9 – Եա Րապպ, խոյգ ևիւտկինի ճիւմլէ
իւմմէտիլէր կելիպ,
Սէնին հաւգուրդատա ակճառէ, վէ իսմինի
թէմճիա էտէճէրլէր։
10 – Ջիրաս սէն ՚սաղիմ սըն, վէ մի՛ճ-
գէլէր իզհամ էտինճի սին։
Վէյսդ հաղընդը սէն սին։
11 – Եա Րապպ, պատանա թաղրիգինի
թա՛ղիմ էյլէ,
Քու հագիգաղի ընատա ևիւրիւյէմ.

Գաղլգիմին էֆէ-ըընը պիրլէչտիր,
Քի սէնին խամինդէն գօրգա։
12 – Եա Ալլահ իմ՚ինդպ, պիւթիւն
գալպիմէ տանա համա,
Վէ խամինկի իլէլէպէտ թէմճիա էտէ-
ճէյիմ՝։
13 – Ջիրաս սէնին ՚ինալիդին պատնա
պէօյիւք սըր,
Վէ ճանընմը տերթին համվկտէն խէլասս
էյլէտին։
14 – Եա Ալլահ, մի՛թի էգէպիրլէր ՚սա-
լէյհիմէ գուշկտրսար,
Վէ զալիմլէրին ճէմ՚ԱյԼԻԹի ճանընմը
ազատարլսար,
Վէ սէնի կէօզլէրի եօնիւնէ ալճատը-
լսար։
15 – Ամմա սէն, եա Րապպ, բատիմ վէ
բա՛ռաֆ Ալլահ սըն,
Սապռա սըն, վէ ՚ինայէթի իւլէ հագի-
գաթի չօգ սըրը։
16 – Պատա թէվճիւհ էտիպ՝ մէր-
համդի էյլէ,
Գուշկիդ գուվվէթի ինկէ խհատն,
Վէ ճարիւրկինի օղլըն խէլասս էյլէ։
17 – Պատա պուզ էտինկէր կէօրիւպ՝
խէճիլ օլմալարը խյճէն,
Պատա պիր խայր ՚ալատվիթի կէօրմէ-
դը.
Ջիրաս սէն, եա ԻԱՊՊ, պատա ետատրիմ
էտիպ՝ թէհէլլի վէրտին։

ՄԷԶԱՄՈՐ 87

Գէնի գորխրն մեզմուր վէ իւսփսի ոխր։

1 Սընըն էտատը մռուգատատա տատգլտը-
տատ սրը։
2 – ՐԱՊՊ Սիոն գաֆուլտրընը
Ցակտրըն հէփ մէպգինէրընատէն գիյատէ
սէվէր։
3 – Եա Ալլահըն շէհրի,
Սէնինն հագգընատա ճէվիլ նեմէելէր
սէօյլէնիլիր։ (Սելա)
4 – Ռահաբ վէ Բապելտնը պէնի պիլէն-
լէր իչինատ գիրը էտէճիմ՝.
Իշթէ Ֆիլիսթի ին վէ Փաւլ իւէ Տիւրոս.
Պատնարը օրատատա տօզատտա։
5 – Վէ Սիօն հագգընատա՝
Շատ վէ շատ քիսինէ ատնատ տօզատտա՝ տէ-
նիլիպ,
Միւթա՛ալ տատթի քէնտոնի ատնը տատ-
պիթ գրատճագ տրը։
6 – ՐԱՊՊ գատվմիտրը հատգտրգընատա,
Պատ քիսինէ ատնատ տօզատտա, տէյթա
՚ատատա էտատճէր տիր։ (Սելա)
7 – Վէ խանէնատէլէր իւլէ նէյզէնէլէր՝

Digitized by Google

ձիւմէն մեղապա՛տարքեմ ակնառէ տուր՝ փրկեցի՛ր զիս։

ՄԷԶՄՈՒՐ 88

Մաւոլաքի—լէ ռաճոթ իւքիւ մռախգաճը պողը խքեա, պէնի կորքան մէզմըր վէ իւլհիթ օ լուա՝ նըշանէ եմանըն չի՛ըն ատը։

Ես խելացմունքն Աստուծոյ ԱՄՊՊ,
ակճէ կիւնահուզ հաւզուրքնատա ֆէրհատա էաէրիմ։
2 — Նիյազքեմ սէնին հաւզուրքնատ վատըր ոլսաւն,
Գաւազանքնը ֆէրհատըմնա մէյլ էթտիր.
3 — Ձիրա ճանըմ պէլապտատան ապտատա,
Հայտաթ ըմ հավիւյէ հատզաբսըր։
4 — Ձուգուրա էնէնէրտէն ապյուրքրմ,
Գաւվէթի օլմայան ատէմ կիւպի օլ ապտմ։
5 — Ախը ըզ թզէք քիւր էմմէտիյին,
Վէ սէնին էլինատէն բէտտ օլաճատզգ
Գաւզուրտա հատան մռագիմ ապյուրքը կիւպի՝
Էօլիւքը ապտապճա տիւշմիւմ։
6 — Պէնէ տէրքին չուգուրա,
Ձապճմաթա, էնկինէրէ գօտքն։
7 — Ղազապքի իւզերիմէ ապդրբաշտը,
Վէ ճիւմէն տապզապտրքնկէ պէնէ թ ապզեիդ էլէտան։ (Ապլատ)
8 — Աչինապտրմէ պէնատէն ուզագփաշտրտրքն,
Պէնի ատնէրէ մէքրուհ էլէտան։
Մատպուա իմ վէ չէզազսինմ։
9 — Տէրատէն կէօզէրիմ պօզուլտուա.
Ես ԻԱՊՊ, հէր կիւն ատնատ ֆէրհատա էաէրէք,
Էլէրիմի ատնատ գապտրքտրքմ։
10 — Էօլիւքէրիմ մի միւ՛ճիզէրը կէօսթ էրէճէքսին.
Թապյապտար գապդըզ սէնի թէմմիտ էաէճէքը՞ մի։ (Ապլատ)
11 — Ո՛ճպղէթ իմ գապտրատ
Հազիգապճի՞ կի հէրտք մատհապտնատա հիքմէպէ օլուճմ՞ը մի։
12 — Միւ՛ճիզէրին զապփէթ ատ,
Վէ ՛ատատէթի՞ կ ատնուի մատ տիյապրքնատա պիլինի՞ր մի։
13 — Պէն իսկ, ես ԻԱՊՊ, ատնատ ֆէրհատա էմ ատիմ.
Վէ սէհէր վագիմ ընատա նիյապրմ՝ ատնատ թ ապզատիմ օլուճատը։
14 — Ես ԻԱՊՊ, ճանըմը նի՞չին քէատա էապիպ,
Ձիտատքինը պէնատէն սէթ էլէրթին։
15 — Պէն պիչապրթ իմ վէ սէպապվէթիմ ատէն պէրատ թ էալիմ ի բատ էատէճէք հապտատ իմ՞.
Սէնին ատ՛ճէթէրինի չէքուէքէլ հապրթմ ատ գապտրքմ՞։
16 — Ղազապտրքի իւզերիմնէն կէչտիմ,
Գօրգատապրքի պէնի հէլապք էմ ատի։
17 — Հէր կիւն պէնի ատապտ կիպի ի՛հապճէ,
Վէ քիւլիչէն պէնի մռհապտրէ էթտիրէր։
18 — Պէնատէն մռհիպպի վէ ատապճատ ուգագտրէլատրքտրքն,
Աչինապտրքմ՞ զապլմէճ տէ տիրէք։

ՄԷԶՄՈՒՐ 89

Նգրահի նի՞ատըն չի՛ըն ատը։

ԲԱՊՊՐՆ՝ ինապչէի էրէրինի իլէէպէտա
Թ էրէննիւմ՞ էտէ ճէչիմ՞.
Ազդրմէճ ատատագապճ քնկը տէվր պէ տէվր
Ի՛լատն էտէճէչիմ՞։
2 — Ձիրա տէտիմ՞ քի՞ ՝ինապչէի իլէէպէտ գա՛իմ՞ օլուք,
Վէ ատատագապճ քնկը սէմիտվապճատա ատապճի գրատճագքն։
3 — Միւնի՞ն էհատպա՞ իլէ ՝ատհատ էտիպ,
Գաւրքմ՞ Դաւթի՞ն էէմրն էաէրէք,
4 — Սէհրն նէապրնի՞ իլէէպէտ ատապճի՞,
Վէ թ ապճի՞ քնկը տէվր պէ տէվր գա՛իմ՞ գրատճագքմ՞ ատէտիմ՞։ (Ապլատ)
5 — Եա ԻԱՊՊ, սէմիտվապճ սէհրն միւ՛՝ճիզէրէրինի մէտհ էտէ՛ճէք,
Ատատագապճ քնկ տապճի մռագատէպէր ճէմիտ՛ապճ ընատա սէհ՛ա օլատ՛ճ՞ագ տըր։
6 — Ձիրա սէմատատա ԻԱՊՊԱ մռ՛ատապճ,
Դաւվէթէճ ատհիպպէրի ատատպէրատա ԻԱՊՊԱ մռ՛ագատպճ քի՞մ՞ տիր։
7 — Ապլատ մռագատատպէր ճէմիտ՛ատ
Թ ընատա փճք հէլատպճի՞ պ տիր,
Վէ էթ բատֆքատա օլատ՛ճապրքն ճիւմէպէ սէհէրէ տէհէլիճ պ տիր։
8 — Եա Իլահ իւ՛ճիւնատա ԻԱՊՊ, ատատագապճ քն սէհրն էթ բատֆքատա տըր։
Սէհրն կիպի գատիր ԻԱՊՊ քի՞մ՞ տիր։
9 — Տէհրիպճն զատ բատրքնատ սէհ մռատապճ լապճ օլուք՝
Տապկապտապրք գապատրքգճա, սռնէրքն սէհ թ էաքրն էաէրէքն։
10 — Սէհ Ռահապրք մռագիմ կիպի՛ էգապճ։

Digitized by Google

Տիւշմիներուկի գաւվվէթլի պապուճնէլէ փէրիշան էյլէտուին ։
11 Սէմաւվաթի սէնին , զէմին տապէի սէնին տուր .
Տիւնեաս վէ ամանէ պուլաւնանդըն քէտաֆֆէսինի սէն թէ՛սիս էյլէտուին ։
12 – Շիմնալ վէ ձէնուազը սէն խալգ էյլէտուին ,
Թաֆօր վէ հէրմանն սէնին խամինէ թէրէննիւմ էտէրլէր ։
13 – Գաւվվէթի պապուճնէը սէնին տուր .
Սէնին էլինի գաւվի , տաղ էլինի հիւքմէլ մուշ տուր ։
14 – Սէնուն թաթխիդինէն էտտալ 'ատտալէթի վէ հապդգ տըր .
Տիտաւրըդ էսնիւնտաէ 'ինայէթի վէ հագիգաթի կիտէը ։
15 – Մէհէրբէնի նիտտաէնը պիլէն գաւվի՛ նէ՛ միւպարէք տուր .
Եա ՐԱՊՊ, սէնին սիտտաւրըդնէն նաւրբայլէ հիւրիւյլէ ճէքլէր ։
16 – Հէր կիւն սէնին խամինաէ մէտրաւը ,
վէ 'ատտալէթինէ միւրթէֆի' օլտաճագլար տըր .
17 – Ջիրտա սէն անդըրին գաւվէթինին 'իզզէթի սին ,
վէ պուչինաղմըզ հիւսնի բիզանիլէ հիւքաքլիր ։
18 – Ջիրտա սիփէրիմիզ ՐԱՊՊԸՆ տըր ,
վէ մէլիյիմիզ Գաւտտաւտա ըլ Խարայէլինի հիմայէսինդա դէր ։
19 – Օլ վաագրէթ սէն էհլ ի թաագվանիա լիւ՛յատտա սէզայէյիս ,
Տէտին քի՛ Եաարտըմ էյմէհէյի պիր գաւվվէթ տատհիպինէ հէվվալ էյմէտիմ .
Գաւվմ տարտարնատան ինէիհիաթ օլաւնադը հիւքաքլիմէտիմ ։
20 – Գաւլըմ Խաւթիֆ պուլաւտպ ,
Ձնը մնագաւտտէս հաագղըմէն մէհոյ էյլէտիմ ։
21 – Իյլիմ՝ անդունէ ատապիթ օլաճագ ,
Պաագաւմ տատխի ամը գաւվվէյլէնտիրբէ ճէքը տիր ։
22 – Տիւշմինն ամնա զաւլմ էյմէհէյճէքը ,
վէ հէլ ի շէրը ամնա ճէֆտա վէրմէյէճէքը տիր ։
23 – վէ ամդըն էօնիհնաէն խատտիմիէրինդի էգիւ ,
Ամնա պաւղղ էտէնիէրի վուրուճաղըմ ։
24 – Սըտգըմ վէ 'ինայէթիմ տատխի ամդըն իլէ օլաւա ,
Պաւչնաւզը խամիմնէ հիւքաքլէճէքը տիր ։
25 – վէ էլինէ ատէնիգէ ,
վէ տաղ էլինի նէհրլէրէ գոյաճագլըմ ։
26 – Օ պահատ՝ փէտէրիմ՝ սէն սէն ,
Ագլատհըմ վէ խէլտատըմնէն Գայտատը սէն սէն՝ տէյիւս նիտտաս էտէճէք տիր ։
27 – Պէն տատխի տանը իլգ օզաւլ ,
Տիւնեաս մէլիքլէրինատէն ա՛լա գըլաճաղըմ ։
28 – Իլէլէպէս տանըն իչիւն 'ինայէթիմի հըզգիգ էտէճէյիմ՝ .
'Ահատըմ տանըն իլէ տապիթի օլաճագ տըր ։
29 – վէ նէալինի էպէտի ,
վէ թաթխիդըր սէմաւվաթի կիւնլէրի կիւղի էտէճէյիմ՝ ։
30 – Էյկէր օզաւլտարը շէրի՛ատիմը թէրք էտիպ ,
Ահքաւամնատա հիւրիւմէղլէր խատ ։
31 – Էյկէր գատնաւլտարըմը նագգ էտիպ ,
Էմլէրիմի հըզգիգ էյմէ մէղլէր խատ ։
32 – Օլ վաագրէթ տանլէրին 'իսնատնըը 'ատտա իլէ ,
վէ ֆըգաւլտարը տատրպլարէ թէ՛տիպ էտէճէյիմ՝ ։
33 – Ամմա 'ինայէթիմի տանատն բէֆ՛ ,
վէ սըտգըմը հալատնա թէ՛պտիլ էյմէմէ՛մ՝ ։
34 – 'Ահատըմը նագգ էյմէմ՛ ,
վէ տաւտտագլարըմնատն տատտրը օլտնը թէպտիլ էյլէմէ՛մ՝ ։
35 – Գաւխիթէ հալատն սէօյլէմէճէք խաագէ ,
Գաւտտաիչէյիմ՝ հագգը իչիւն պիր տէ՛տա էմնին էյմէտիմ՝ ։
36 – Ադըն Նէալի իլէլէպէս ,
վէ թաթխիը կիւնէ տտաբտըգճատ հաագաւրըմնատա գաւլատճագ տըր ։
37 – Ա՛յ կիպի իլէլէպէս տատպիթ օլաագ ,
Էմմնատա տատտրգ չատհատ իչդ օլաճագ տըր ։ (Ակտա ։)
38 – վէ լտաքնի սէն թէրք վէ թաագիգաթը էյմէտին ,
Մէսիհինէ զաագտատա կէլտին ։
39 – Գաւլըղըն 'ատհատը իպդիտալ ,
վէ թաճգնը թաագիգաթ օբէզ մնագտատը էգլէտին ։
40 – Չէփ տոիվատրատրը էրգագան ,
Գատլ'ատտրդնը վիրտան էյմէտին .
41 – Եալատն կէչէդիէրին ճէհաննէմի ատնը էտտգմնա էյմէտի .
Գոն՝չրլատրը 'ինտնտնաէ 'ատը օլտտա ։
42 – Թատխիէրինդին ատտգ էլինէն էնթագատէլիմ տտին ։

Digitized by Google

ձեռքին սուրհանդակներին ուղարկեց ։
43 – Իրարու ընկերացան ազգերը տապան առնելու ։
Մահարձակ առան Թագվիլեթ վերմակին ։
44 – Անոնց շանքերը մնացվ էին ։
Վ. Թաղեցիները երբ վռնտեցին ։
45 – Կռնճռվիլ կուռնէրվիլի գրասլոզ ։
Ձեր խճաքարէ էօրմ տուն ։ (Սէլաս)
46 – Նէ՞ վագիա գառատար , եա ՐԱՊՊ ,
Տա՛լիա կիզկէնէ ճէ՞ք մի տին ։
Ղազապղի տեղէ կիզի եառնաճաճգ մը ,
47 – Ի՞տմիւմ նէ օլաղընքը Թէզէքքիւր էյէ ։
Ձիւռնէ պէնի առաէմի նէ պիհուառ խալգ էյի տին ։
48 – Հաճ՞ակը առէմ վար տուր քի եառնայըզ էպիւմ կէօրմէյ ,
Վ. ճառնըզը հազվկյէ էվիհառէն գուբթատաս ։ (Սէլաս)
49 – Եա Րապպ , եվվէլքի ՝ինայէթէլէրին նէ՞ բէառէ տուր ,
Քի սըզագըն հազգը իչէն Դաւիթէ եէմին էյի տին ։
50 – Եա Րապպ , գուլլարընա օլան հազարէթի ,
Հէք պէդիւք գաւմլուսը Թ ատրաքճիտան գուճաղըմնաս Թ առչարըղընէթ եզէքքիւր էյէ ։
51 – Քի ան՛նին տուբշմիներին Թ ահգիր էմ տիւէր ,
Եա Րապպ , մէսիհինկին խզէրնին Թ ահգիր էյի տիւէր ։
52 – Րապպ իւէէպէա միապարէք օզառա ։
Ամէն , ամէմին ։

ՄԷԶԱՄՈՒՐ 90

Ձլահ առակի Մովսէսին առա՛սը ասը ։

Եա Րապպ , աչն առվր պէ առվր պիզէ փէհագհաստ օլարը ։
2 – Տաղլար վիւճուառ կէլմէզտէն ,
Վ. աչն վէմին վէ տիւնեայը խալգ էյի մէզտէն էվվէլ ,
Էզէլտէն էպէտե տէյինն աչն Ալահ ասը ։
3 – Իհսանը Թօփրադա տէօհսեռերիրսինն ։
Էյ պէնի առէմ , տէօհսինէ՛ տէրսինն ։
4 – Ձիրա աչնին նահասրընտա պինգ աչնէ կէչմիշ օլան տիւնքի կիւն կիպէ ,
Եահօտա կէ ճէ նէվպէհի կիպէ տիր ։
5 – Անէլրի զարգ էառէրսին , տանըր պիր բիւյա օլառրսար ։
Սապահլայըն Թ ատրէնէն օր կիպէ տիրսէր ։
6 – Սապահլայըն չուէքրէնիպ Թ ատրէնէիր ,
Ախշամ պիլիրիպ գուրառ ։
7 – Ձիրա պիզ Թուշմինտան Թ էլէք ,
Վ. զազապղընտան մուզի առիպ օլառրզ ։
8 – Ի՛սան առրսիզը հուզուրըզ ,
Թաֆի էՙհայուրմ՛ըզը ախտառրընըզ դառրնա գառրն ։
9 – Ձիրա հէփ կիւնէրիմիզ զազապղընէ կէչէր ,
Աչէնէրիմիզի Խայաթ կիպի կէչիրիմիզ ։
10 – Սէնէրիմիզին կիւնէրի էԹ մէզ աչէն տիր ։
Վ. էկեր գուվվէԹ հասէպիչէ աչքաչն աչն օլառրսա ,
Ելինէ անէլրին էն ա՛լասը զահմէԹ վէ մէշագգաԹ տիր ։
Ձիրա չապուգ կէչէրէր , վէ պիզ սառչար կիսէրիմ ։
11 – Ղազապղընէզ գուվվէԹինի ,
Վ. ԽավՓրընա կէօրե Խրշմընը պիլէն քմ՛մ տիր ։
12 – Կիւնէրիմիզի սայմազը պիզէ էզդէ Թ ա՛լամ՛ էյէ ։
Քի տիրպէԹէլի գաղզէ դառ՛իլ օլալըմ ։
13 – Տէ՛ո , եա Րապպ , (նէ՞ վագիա գառատար . . .)
Վ. գուլլարընա մէրհառմէԹ էյէ ։
14 – Սապահլայըն պիզի ՝ինայէԹ Թիզէ տուլուր ,
Վ. հէփ կիւնէրիմիզէ մէհարուր առ շառատանա օլալըմ ։
15 – Պիզի մուքէտառեր էմ տիյինկ կիւնէ՛ էրէր ,
ՄէշագգաԹի չէքտիյիմիզ աչնէրէբ կէօրե պիզի մուՓէրրաՏ գէԹ ։
16 – Ֆի՛րինկ գուլլարընա ,
Վ. ճէլալէզ անէլրին էվլառընա զառհիր ալառն ։
17 – Վ. Ալլահ՛ըզ Րապպ՛ըն ճէմաԹը իւզէրիմիզէ օլառն ,
Վ. էլլերիմիզին իշինի իւզէրիմիզէ առապԹ գԷԼ ։
Էլլերիմիզին իշինի առապԹ գԷԼ ։

Digitized by Google

ՄԷԶՄՈՒՐ 91

Մ Խէթա՛ացւոցն *հիմայէնինաէ աստքին օլան՝
Գաստիրին ապէնինաէ իգամէթ էտէճէք տիր։
2 – ՐԱՊՊ Հաղգընտա՝ Մէչճա՛ըմ վէ գալ՛ամ՝
ոյ թէվէնքքիւ էթմէյիմ Ալահըմ տէրմ՝ տէյիմ՝։
3 – Ջիրա օ աէնի ավճընըն տուզաղընտան,
Միւհիւրք թա՛ուհատան խելաս էտէճէք տիր։
4 – Սէնի թէհլիէրիւրէ աէթր էտէճէք տիր,
Պէ գանատալորը ալթընա իլթիճա էտէճէքձին.
Հագիգաթը գալգան վէ սիփէր օլաճագ տըր։
5 – Կէճէ գօրգուսընտան,
Ոյ հիւնարուգիւն ուչան օգտան,
6 – Գարանլըգտա կէզէն թա՛ուհատան,
Իգալէ վագթընտա խարտալ էտէն հէլլաքտան գօրգմայաճագտըն։
7 – Եանըկտա պինդ,
Պէ ասղ թարսաֆքընտա սն պինդ տիւչճէք.
Լ՚ափն տանա էտագաւշմայաճագ տըր։
8 – Անճագ կէօզէրինդէ նազար էտիպ,
Շէրիրէրին ճէզասընդը կէօրճէքձին։
9 – †Սէն փէհլա՛ըմ օլան ԻԱՊՊ ը Մխէթա՛ացը՝
Գիհանինդէ մէզքէն իլթիթագ էյլէսիյինէն,
10 – Սանա չէրը խատապէթ էթմէյէճէք,
ոյ չատրընդա պէլա էտագլաշմայաճագ տըր։
11 – Ջիրա հէփ էօլաորընտա սէնի հընֆիլ էթմէք խազըմ,
Սէնին Հաղգընտա մէլէքրէրինէ էմր էտէճէք.
12 – Անէր տաթի ապաղընը թաշա չատրմանագ իչին,
Սէնի էլլէրի իւզէրինէ գալտրըտաճագ՝ լար՝
13 – Ապալան վէ ատղըր էրլան իւզէրինէ պատրաղ,

*՝Իգը. ակիդրինտէ
†Եբ–Խօ՝ Սէն, էտ ԻԱՊՊ, փէհլաՀըմ աքն՝ տէյնէթ։, Մխէթա՛ացը

կէնճ ատղլանը վէ էժատէրի փալտանագ էտէ ճէքքին։
14 – Գանատա միւշկիլագ օլտըգը իչինճ՝ պէն տէ ատը խելատա էտէ ճէյիմ՝,
Խամիմի պիլտիւր իչինճ՝ ատը հիմայէ տալիճ ընտա ալատճաղըմ՝։
15 – Գանատա տուա՛տա էմտիյինաէ ատը միւսլիմ էճագ գըլատճաղըմ՝,
Մուգայատատա պէն անըն իլէ պէրատպէրը օլուպ,
Ատը խելատա էտէրէք միւշէրրեֆ գըլատճաղըմ՝։
16 – Ատը չօգ կիւնլերլէ տայրատուպ,
Ատտա խելատըմը կէօսթէրէճէյիմ՝։

ՄԷԶՄՈՒՐ 92

Սէպէք կէնթ էչչն մէզմուր վէ իւտի տէր։

Ր ԱՊՊԱ Հասան էթմէք,
ոյ է, էտ Մխէթա՛ատ, աէնին խամինէ մէզմուր օգտամագ,
2 – Սատպահլայըն ՚ինտայէթ ինի,
ոյ կէճէյէյին սըտգընը,
3 – Ան թէլլի ատազ վէ սահիպատր իւզերինատ,
Թատպուր սէտատըյէ ի՛լան էթմէք խօշ տըր։
4 – Ջիրա, էտ ԻԱՊՊ, սէն պէնի ֆե՛թհիլինէյէ ֆէրատհանատըրըն.
Էյէրինին իչյէրինէ մէգատր օլաճատղըմ՝,
5 – Էտ ԻԱՊՊ, սէնինն իչյէրինէ նէ՛ ՚ատպիմ՝,
Էֆքիատրէն զայէթ տէրինն տիր։
6 – Պուհատ տահմագ ատէմ պիլմէզ,
ոյ սէֆիհ ամլատմագ։
7 – Շէրիրէրին օթ կիպի պիթ ատիլէրի,
ոյ հէփ ֆըգգ իչյէհնէրին չիչէքլէնատ ատիլէրի,
Իչյէրպէտ հէլլագ օլմայատը իչինճ ատը։
8 – Ամմա պէն, էտ ԻԱՊՊ,
Իչյէրպէտ Մխէթա՛ատ սըն։
9 – Ջիրա իչյէ տուշմէնյէրինչ, էտ ԻԱՊՊ,
Ջիրա իչյէ տուշմէնյէրինչ հէլլագ օ լատ,
Հէփ ֆըգգ իչյէհնյէր փէրիշան օլաճագ տըր։
10 – Լաքին էտագտան սըղըրը պուհատ գիւպկի պէնիմ՝ պատչնատըրմ՝ ևհ.քատեյտէճէքձին.
Թազէ էտագ իլէ մէտհ օլուհատրմ՝։
11 – Պէ է կէօզիմ՝ պատա հիյէ թէքե–

Digitized by Google

թիով էանդնէլերին հետևեցան նաւազաք էանթով,
Գալլացիք՝ ալէքսիոսի գտիպանալորէն պետրոնիոս իշխուած ճէք ասիր։
12 – Սալուհ խուբլոս ազատը կիսվի թ ազէլէնթով,
Լիբանանացւոցի էրզ ազատը կիսվի պէշիւյ ճէք ասիր։
13 – Պէյի իւր ԲԱՊՊՏԱ ասիքիլէնէր, Ալլահրմըզդէն հավուլալոցնաս չինչէլէնիվ,
14 – Փերլիքատ պիւէ մէյվէ վերեճէքլէր, Սէմիզ վէ թաազէ պատճառքլար։
15 – Թա քի ԲԱՊՊՐՆ միւթաազիմ իսկինի իլան էաելէր. Գալասմ 0 տըր, վէ առնաէ հապգոցըզլըզ եօգ տըր։

ՄԷԶՄՈՒՐ 93

ԲԱՊՊ սալի առաքի էսիով՝ ճելալ կիյմիշ տիր.
ԲԱՊՊ գուսրէի կիյմիշ վէ գուշմամըզ տըր.
8իւնեա տասիի գրմրլատնմամազ իւզրէ տասպիի օլտու։
2 – Թաքիի ըզ եզէլտէն տասպիի տիր, Սէն էզէլտէն մէվճուտ սէն։
3 – եա ԲԱՊՊ, նէ՞րլէր գալորբտրլար, Նէ՞րլէր սէտտալարըն գալտրբտրլար. Նէ՞րլէր կիւրիւնիւնլէրինի գալտրբրրլար։
4 – Եիւճէլտե ԲԱՊՊ չօզ տալարըն սէտտալռնատան,
Տէնիզին գուվվէլի սալդալարընատան գուվվէլի տիր.
5 – Շէհսաէլէրինի զալէլի տատրգ տըր.
Նա ԲԱՊՊ, սէնին պէյի՞ն հէր վագդի գուսախլի՞ սէզա տըր։

ՄԷԶՄՈՒՐ 94

Եա իլհիգամ տասիկի Ալլահ, ԲԱՊՊ,
Եա իլհիգամ՝ տասիկի Ալլահ, իճէլլի էլլէ։
2 – Էյ զէմինին Հաքիմի, գալգըդը, Միւնէքէպպիրլէրէ մինճաազամի էլլէ։
3 – եա ԲԱՊՊ, նէ՞ վագիա գատտար չէրիրլէր, Նէ՞ վագիա գատտար չէրիրլէր իճի իսսար էտիվ,
4 – Միւնէքէպպիրռանէ սէօգլէրդէ քէքկիւմ էտէլէր,
Ծըգ իչլէյինլէրին ճիւմլէնէ քէֆսիւսար էտէլէր։
5 – եա ԲԱՊՊ, սէնին գասմըդը էգիվ, Միւսաքնա ճէֆսա վէրիրլէր։
6 – Տաւ գատը իլէ զատրիվի էալամնըս։ Եէմ իմիէրի գասիլ էտէրէք,
7 – ԲԱՊՊ կէօմմէզ, Ալէ 8ասիրըն Ալլահը ֆէհմ էմմէզ տէրլէր։
8 – Էյ գասմըդն տահմագլատը, ֆէհմ էտմիվի, Ալէ սիզ, էյ ճահիլլէր, նէ՞ զէմանն տագլատաճատ տրնդզ։
9 – Գուլաղը խալգ էտէն իչիճի մէ՞զ մի, Եախօտ կէօզնս էտսիճան կէօրմէ՞զ մի։
10 – Թա՞ իֆէլէրի ի՞ճի էտէն ի՞ էգատիր եմի մէ՞զ մի.
Ատէմ ի՞ա՞լիմ էտէն պէյնէ՞զ։
11 – ԲԱՊՊ տատմին էֆքիատրը պահրլ օլտրդրնը պիլիր։
12 – Եա ԲԱՊՊ, նէ՞ միւպարէք տիր ալ տատմ՞ քի սէն տանը ի՞ էտիվ, Ալէ չէրի՞ճի՞ ընատան ի՞ա՞լիմ էտէրճին.
13 – Թա քի չէրիրլէր իչինն չուգտար գտպրլէն ճայա տէչին, Անա քէօճի՞ կիւնլէրտե բահճի վէրէսին,
14 – Ջիրա ԲԱՊՊ գտվմրնը պրտգմազ։ Ալ միւտատրնը ի՞ էրը էմմէզ.
15 – Լատչին հիւքմ՞ տատտալէի՞ տանէնիւտ,
Գալչի միւսի տագիմ օլտնլտրրն հիւմէլէսի տանա ի՞ տատի՞ օլտճագ տրր։
16 – Պէնիմ իչինն չէրիրլէր՝ տալէյինէ քլի՞մ գալգտր, Պէնիմ իչինն ֆրտգ իչլէյէնլէրե քի՞մ գտրչը տտտ։
17 – ԲԱՊՊ պահտա եատրտրմ՞ը օլմտտա խոր, Ազ վագրի տտան ճանրմ՞ սիւ քիւի չհանկոփ տտպրն օլտր խոր։
18 – Ալ՞ատրդ՞ գտյտր՝ տէ՞տիչիմնե, եա ԲԱՊՊ, ի՞նտյէմ ի՞մ պէնի գտվվէլիէնտտրտր։
19 – Տէրտ՞նիմնե էնտոչէլէրիմ չտզտլտրդրլտրրնտտա, Թէսէլլիլէրինի ճանրմ՞ը ֆէքտահ՞լանտգրրր։
20 – Շէրի՞տճ՞ տալէյհինտե ֆրտգ ի՞ երմի՞ քեզ էտէն չէրը քի՞ տճ՞ը։

Digitized by Google

Աչեն իւր չէրիք օլօ՚ր մը։
21 – Սալխին նէֆսի՚ն ՚ալէյհինէ թօփ-
լանըրլար,
վ՚է պիկիւնաճ գան ՚ալէյհինէ հիւքմ
էտէրլէր։
22 – Ամմա ՐԱՊՊ պաճան մէլճա՚,
վ՚է Ալլահը՛ իլթիճա էտէ ճէյիմ գա-
յան տըր։
23 – Վ՚է անկէրին ֆըտգայտրընը իւզէր-
լէրինէ բէտտա էտիվ,
Անկէրի՚ն չէրըլէրինաէ մնայվ էտէ ճէք
տիր.
Ալլահըմըզ ՐԱՊՊ անկէրի՚ն իճինա էտէ-
ճէք տիր։

ՄԷԶՄՈՒՐ 95

Կելինիզ, ՐԱՊՊԱ թէբէննիւմ է-
տէլիմ՚,
Խէլասըմըզըն Գայտասընա ալգըշ էտէ-
լիմ՚։
2 – Հուզուրընա հաճմալէ վտրըպ,
Անա մէզմնէրլտրլէ ալգըշ էտէլիմ՚։
3 – Ձիւրա Եհովա ՚ազիմ՚ Իւահ տըր,
Վ՚է ճիւմլէ իլահլտր իւզէրինէ պէօ-
յիւք Փատշահ Եհովա տըր։
4 – Ձէմինի՚ն ատրին ՚էրէլէրի՚ն անըն է-
լինտէ տիր,
վ՚է տատղտրըն թէփէլէրի՚ն անըն
տըր։
5 – Տէնիզ անըն տըր, վէ անը էտափան
քէնտիսի տիր.
Էյլէրի՚ն տատի՚ գտրտյը թէշքիլ էյ-
լէտի՚։
6 – Գէլինիզ, սէճտէ էտէլիմ՚, վէ տիւ-
շիւտ,
Խալիգիմիզ ՐԱՊՊՐՆ հուզուրընատա
տիզ չէօքէլիմ՚։
7 – Ձիւրա օ Ալլահըմըզ տըր.
Վ՚է պիզ անըն մէր՚ատրընըն գտվմը,
Վ՚է էլինի՚ն պիւրիւտիւ իզ։
8 – Էգէր պու կիւն անըն սէսատընը
իշէտիրսէնիզ,
Գալպինիզի՚ն Մէրիպատտա օլտրդը կիպի,
Պէրթիյէտե թէճրիպկ կիւնիւնտէ կէ-
պի գտճթըլտշընըրմայընըզ։
9 – Օբատտա էճտատընըզ պէնի թէճ-
րիպկ վէ խմճիհան էտիպ,
Իշլէրիմի կէօրտիւլէր։
10 – Օր նէսլտնէ գբրդ սէնէ պիզդտ օ-
լտրտգ, սէտիմ՚ քի,
Գանլար գտյտկլէրինտէ զէլալէթէ
տիւշէր պիր գտվմ՚ տըր,
Թատրիգլէրիմի՚ տատի՚ պիլմտիլէր։
11 – Հաճթըտա գտզտգտրմտտ՚ Բահա-
թըմա կիրմէյէճէքլէր՚ տէյիւ
էճմի՚ն էթտիմ՚։

ՄԷԶՄՈՒՐ 96

ՐԱՊՊԱ երէն իւահի օգուչընըզ.
Էյ պիւթիւն զէմի՚ն, ՐԱՊՊԱ իւահի
օգուչընըզ։
2 – ՐԱՊՊԱ իւահի՚ օգուչընըզ,
Անըն իսմի՚նէ սէնա էտինիզ.
Կիւնտէն կիւնէ անըն խէտտատընը Թ էգ-
շիր էյլէյինիզ։
3 – Իւմմէթի՚լէրտտէ ճէլալընը,
Ճիւմլէ գտվմի՚տտտա մի՚ճի՚զլէրինէ
հիքմէտյէ էտինիզ։
4 – Ձիւրա ՐԱՊՊ ՚ազիմ՚ վէ զիյտատե-
միյյէ հտմտտտա շայան տըր.
Ճիւմլէ իւահլտր իւզէրինէ հէյպէթլի
տիր։
5 – Ձիւրա գտվմի՚տրըն ճիւմլէ իւահլտ-
րը տատնէմի՚լէր տիր.
Ամմա սէմտվտվլի՚ր խտյզ էտէն Եհովա
տըր։
6 – Մէճա տա ճէլյտլ անըն հուզուտ-
ընատա,
Գուվվէթի՚ տա ճէմտտլ մնագտհինտէ
տիր։
7 – Էյ գտվմի՚տրըն գտպիլէլէրի՚, ՐԱՊ-
ՊԱ ՚տրզ էտինիզ,
ՐԱՊՊԱ մէճա տա ՚իզզէթի՚ ՚տրզ էտի-
նիզ։
8 – ՐԱՊՊԱ խտմինի՚ն մէճտտինի՚ ՚տրզ է-
տինիզ.
Թատգտնիմ կէթի՚ իրթիպ՚ հտվղտտլտրընա
կիրմինիզ։
9 – ՐԱՊՊԱ մնտգտատտէտ զիյնէթլէ
սէճտէ էտինիզ։
Էյ պիւթիւն զէմի՚ն, անըն հուզուրընը-
տտան գտրգրնըզ։
10 – Թատ՚ի՚նէլէրտտ տէյինիզ քի՚
ՐԱՊՊ տտլի՚ տանտի՚ էտէր.
Տինտէտ տատի՚ գբմի՚լտտանմնտմնտգ իւզ-
րէ տատպիլի՚ օլտտտ.
Գտվմի՚տտտ խտի՚ իգտտէթլէ հիւքմ է-
տէր։
11 – Սէմտվտվլի՚ չտտտմտն վէ զէմի՚ն
մէտտտրը օլտտտ՚։
Տէնիզ վէ իչինտէ պտլուտնտնըն քէտթէ-
ֆէտի՚ն սէտտտ վէրմի՚ն։
12 – Տատրտտ վէ տտնտէ պտլուտնտնըն
քէտթէֆէտի՚ն մէտտտրը օլտտտ՚.
Օ զէմտտն օրմտնտնըն տտղտճլտրընըն ճիւմ-
լէսի

Digitized by Google

ԲԱՊՊՐՆ հաւզուբրնաս թէրէննիւմ էթմինէլէր ։
13 – Զիրա 0 կէլիյօր , զէմինէ հիւքմ իչիւն կէլիյօր ։
Տիւնեայա 'ատալէթլէ , վէ գավմիս-րա հագիգաթ ըյլէ հիւքմ էտէճէք տիր ։

ՄԷԶՄՈՒՐ 97

ԲԱՊՊ ատալի անանի էտէր , զէմինի մէսրուբ ,
վէ չօգ ատալարը շատմանի օլսունլար։
2 – Պաւլուսի վէ գոյու տիւնեան անդն էվ բասֆընատ տըր ։
'Ատլ ու Հագգ թաթիքընըն էասաս տըր ։
3 – Իօհիւնատն աթէ կիտիպ՝ իլճի լասֆընատս օլսուն տիւչունէլէրինի հաս-գատր ։
4 – Շիմշէքլէրի 'ալեմի թէնվիրը էտէր , Զէմինն կէօրմէքլէ թի իյի ըէր ։
5 – ԻԱՊՊՐՆ Հուզուրընատս , Պաւլի իւն զէմինին Սահիպլինին Հուզու-րընատս ,
Տաղլարը պալ մումու կիպի էրիր ։
6 – Մէմնուալի անդն 'ատալէթինի պէ-չյան էտէրլէր ,
վէ գավմիարըն քհանֆֆէսի անդն ճէ-լալընը կէօրուրլէր ։
7 . Փուլա ս 'իպատէթ էտէնլէրին ճիւմ-լէսի ,
վէ ատնէմլէրլէ իֆթի իհսար էտէնլէր խէ ճիլ օլսունլար։
Էյ ճիւմլէ իլահլար , անաս ատճատ էյ-լէնինիզ ։
8 – Եա ԻԱՊՊ, ատնին Հիւքմլէրնդ ի-չիւն
Ամն իչինիպ միւֆէքրասդ օլտու ,
վէ ճուդա գէզլարը մէսրուր օլտը-լար ։
9 – Զիրա ատն , եա ԻԱՊՊ, պիւթի իւն զէմին իւզէրինատ միւհ ա՝ատ ,
վէ ճիւմլէ իլահ'ներս զիյատսիզլէ ֆամ՝իզ ատին ։
10 – Էյ ԻԱՊՊՐ ատլէնլէր , չէրըտէն իզրասդ էտինիզ ։
Միւթի ապիլէրինին ճանլարըդը 0 հըֆզ էտիպ ,
Աէլերի չէրիլէրին էլինատէն խէլաս է-տէր ։
11 – Սաղդ իչիւն նուր ,
վէ գալպի միւսաթ-ագիմ օլանլար ի-չիւն մէսէրլէթ էքիլմիշ տիր ։
12 – Էյ ատլիհլէր , ԻԱՊՊՏԱ մէսրուր օլտըդդ ,
վէ անդն գատախլեթ ինի զիքրլէ համնո էտինիզ ։

ՄԷԶՄՈՒՐ 98

Մէկմուր ։

ԲԱՊՊ ատնի իլահի օգուլընըդ ,
Զիրա միւ՝մինլէր իզվար էվ տի ։
Սաղ էլի վէ մուգաատատ պազուր
ֆէնատիի իչիւն խէլաս իզվար էյլէտի ։
2 – ԻԱՊՊ խէլասընը պիլտիրտի ,
Թա՝ինֆէլէրին նազարընատս 'ատալէ-թինի իզվար էյլէտի ։
3 – Պէյլի ի Խարայլէ օլան 'ինայէթի վէ սբադգընը թէզլիքլու էյ-լէտի ։
Զէմինին ճիւմլէ մուհթէգէսլարը Ալ-լահըմ'ըդդն խէլասընը կէօրտու-լէր ։
4 – Էյ պիւթիւն զէմին , ԻԱՊՊԱ ալ-գըշ էտինիզ ,
Մէսէրլէթ ատատաքլէ թէրէննիւմ է-տինիզ մէզմուր օգուլընըդ ։
5 – ԻԱՊՊԱ թանդուրլէ ,
Թանդուր վէ մէզմուր ատատաքլէ մէզ-մուր օգուլընըդ ։
6 . Մէլլէք օլան ԻԱՊՊՐՆ Հուզուրընատս , Պօյուսլար վէ ատնան ատնկլէ ալգըշ էտինիզ ։
7 – Տէնիզ վէ անտէ պուլտնանդն քհանֆֆէսի ,
Տիւնեայա իչէ սէբէնէսի ատատ վէրսին ։
8 – ԻԱՊՊՐՆ Հուզուրընատս նէ տէրլէր էլ չըրփըդ ։
Տաղլար պիրլիքտէ թէրէննիւմ էթ-սինլէր ։
9 – Զիրա զէմինէ Հիւքմ իչիւն կէլիյօր . Տիւնեայա 'ատալէթլէ ,
վէ գավմիարս խսիխգամէթ իւզրէ Հիւքմ էտէճէք տիր ։

ՄԷԶՄՈՒՐ 99

ԲԱՊՊ ատլի անանի էտէր , գավմ-լար թի իյի ըէսին ։
Ֆէքուպիլէր է-Վէրէվե օյնատրուլյօր , զէմին ատատրդն ։
2 – ԻԱՊՊ Սիմատա 'ազիմ՝ ,
վէ գավմիարըն քհանֆֆէսի իւզէրին-տէ միւհ ա՝ատ տըր ։
3 – Սէնին 'ազիմ՝ վէ Հէյպէթլի իսմինէ Համնո էյի տինէր ։

Digitized by Google

0 գուտառուա տըր ։
4 – Մէւիյին գուվվէլթի հապգը սեվէր.
Սէն իսի իգաժէլթի ասապիի գըլտըն,
Սէն ցակըրտա հապգ ու 'ասապլէլթի
իճբաս էյլէտին ։
5 – Ալլահ֊մըզ ՐԱՊՊԸ իա'զիմ էտի-
նիզ,
Ույէ խաքիփայլընա սեճառէ գըլընըզ.
0 գուտառուա տըր ։
6 – Մոլակա լուկ Ահարոն անըն քհա-
հինվէրի ասապընտա ,
Ույէ Սաամուէլ անըն լսմինէ տու'ա է-
ասէնվէր ասապարնտա ,
ՐԱՊՊԱ տու'ա էյի տիլէր .
0 տապի անվէրի միւսիի եճապ գըլտը ։
7 – Անվէրէ պուլութի տիրեյինտէ սեզ-
լէտի .
Անվէր տապի քէնտիվէրինէ վէրտիյի
չէհապէթլէրի վէ գամնաևնը
հրզիզ էտերվէր իտի ։
8 – Եա Ալլահ֊մըզ ՐԱՊՊ , անվէրի
միւսիի եճապ գըլտըն ,
Հէր նէ գապար 'ապվէլլէրի իչինէ քինէ-
գամ ապլըճը օլարն իսկ ապ ,
Այն անվէրէ դաֆթար Ալլահ իտին ։
9 – Ալլահ֊մըզ ՐԱՊՊԸ իա'զիմ էտի-
նիզ ,
ույ միւգապտէս տապըղնտա սեճառէ էյ-
լէյինիզ .
Զիրա Ալլահ֊մըզ ՐԱՊՊ գուտառուա
տըր ։

ՄԷԶՄՈՒՐ 100

Համա մէզմուրը տըր։

Է֊յ պիւթխուն զէմին , ՐԱՊՊԱ ապը
գըշ էտունիզ ։
2 – ՐԱՊՊԱ ույեբրեյէլ 'իսպատեթ է-
տինիզ .
Հուզուրընա իա էրեննիւմլէ կելինիզ ։
3 – Եհովանըն Ալլահ իսրայիլնի պելինիզ .
Պիզի խալգ էտէն 0 տըր .
*ույ պիզ անըն իզ .
Պիզ անըն գաովմը , վէ մեր'ապընըն
սիւրիւսիւ իզ ։
4 – Անըն գապուլարընա համմոյ ,
Հավվուլարընա իա էապիհլէ կիրինիզ ,
Անա համմո , իսրայիլ ակնա էտինիզ ։
5 – Զիրա ՐԱՊՊ քէրիմ տիր .
'Ինապյէթի է պէտտի ,
ույ սըտգը տեվր պէ տեվր տիր ։

*Ե֊Ւ֊Օ֊Վ՝ Քէնտիմիզի Խուէ էյի մէտիք

ՄԷԶՄՈՒՐ 101

Դաւիթին մէզմուրը տըր։

'Ինապյէթ վէ հիւքմ հաֆթէդա իէ-
րէնոիւմ՝ էտէ ճէյիմ՝,
Եա ՐԱՊՊ, սանա մէզմուր օգուչճաս-
պըմ՝։
2 – Քէմնալ իա ապրիգինտէ 'ապլանէ հա-
րէքէթի էտէճէյիմ՝.
Պանա նէ՞ զէմանն կելէճէքսին .
Խանէմ՝ իչինտէ գապուկիմին քէմնալէյլէ
եևուրուչէճէյիմ՝։
3 – Քէօֆի իս շէյ կէօգիւմ՝ էօնիւնէ գօ-
մնայաճապղըմ՝.
Զէլալէթի է ապուչէնէլէրին իչինտէն իգ-
գապհ էի տիմ՝.
Պաս պանա եապմըշնապրն։
4 – Իյիլի գապլպ պէնտէն ուզապգ օլ-
սուն .
Պէն չէրիրի իա ապրմնայաճապղըմ՝։
5 – Կիզլիտէ գօնշուլնա զայպգէթ էտէ-
նի մնահվ էտէճէյիմ՝.
Կէօգիս միւթի էքէպգիր վէ գապլպգի մնղ-
բուր օլանա իա էհմմինէ էթ-
մէյէճէյիմ՝։
6 – Եամնուրնա ապաքէն օլմապլարը իչինն,
Կէօգէրիմ՝ ապյապրն ապապտգապրը իս-
զէրինտէ օլապճագ .
Քէմնալ իա ապրիգինտէ եևուրուչէն պան-
նա խլտմէթ էտէ ճէք տիր ։
7 – Հիլէքապս ապտէմ՝ խանէմ՝ իչինտէ
ապզրին օլմայապճագ ,
Եալանճը՝ կէօգէրիմ՝ էօնիւնտէ տուր-
մնայապճագ տըր ։
8 – Զէմինին շէյրիրլէրինին քհաֆֆէթո-
նի ապապհէլույլն մնահվ էտէճէ-
յիմ՝,
Քի ՐԱՊՊԸՆ շէհրինտէն ֆըզգ իչչէ-
յէնէլէրին ճհամլէթինի հէլապք է-
տէյիմ՝։

ՄԷԶՄՈՒՐ 102

Պիչարէ փէրէֆ ղարգ օլուպ՝ ՐԱՊՊԸՆ հաղուր-
ըննապա չէքմէսէրը 'տրվ էթմէյինտէ ապբն
տու'ապը տըր ։

Եա ՐԱՊՊ, տու'ամը իսի իմնա՝ էյլէ,
Վէ ֆէրեապտըմ՝ սաննա վապրմ օլապճն։
2 – Մուզայապճամ՝ կիւնինտէ տիկապ-
րըկը պէնտէն սէի ր էի մէ .
Գուլապզըկը պանա մէյլ էթմէրիսի՝
Ֆէրեապտ էյի տիյիմ՝ կիւնտէ չապղապճ
պէնի միսմի էճապղ գըլ ։

3 – Ձիրա կիւնէրիմ տիւմանն կիսոի մանվ օլսուս ,
Քէմիքէրիմ չսլը կիսոի էանատը ։
4 – Գալգիմ վուրուլուսաչ՝ օճի կիսոի գուրսուսուս ,
Հաթեա էքմէյիմի եէմէյի ուշուգտուրմ ։
5 – Ահ ու զարբմուսան
Քէմիքէրիմ էի իմ էասփըշը ։
6 – Պէրբէյէնին ասագա գուչընա պէնզէտիմ,
Վէ խարտապէրին պայգուշը կիսոի օրտուրմ ։
7 – Ուչգաբզ գալտըմ,
Տամ իւզերինատ էաւրնըզ գալան սերչէ կիսոի օլտըմ ։
8. Տիւշմէնէրիմ պէնզի հէր կիւն թահգիր էտերլէր ։
Ավէյհիմ ղազապտանանլար պանա գարչը եէմին էտերլէր ։
9 – Ձիրա սէնին խըչմ ու զազապըդ սեպկոյլէ ,
Քիւլիս էքմէք կիսոի եէտիմ ։
10 – Իչէ ճէչիմի կէօզ էաչլըմնէ գարըշտրտըմ,
Ձիրա պէնի գալտրըզ սանտըն ։
11 – Կիւնէրիմ մինըլ օլսուն կէօկէ կիսոի օլուպ ,
Պէն օճի կիսոի գուրսուսուս ։
12 – Ամին սէն , էա ՐԱՊՊ, իլէէպետ պասգը սըն ,
Վէ զիքրինի տեվը պէ տեվը տիր ։
13 – Սէն գայգըպ՝ Սիօնա մերհամէթ էտեճէքսին,
Ձիրա սանա լութֆ էտեճէք վագըթ տըր ։
Ձիւնքի մու՛ալլէն վագթ կելմիչ տիր ։
14 – Ձիրա գուլլարընի անընի թասլըրնուսան հազզ էտերլէր ,
Վէ անընի թաֆրաղընա չէֆգաթի էտերլէր ։
15 – Թա՛ինէլէր տաճի ՐԱՊՊԸՆ խսինէտէն ,
Վէ տիւնէաս մէլիքէրինին ճիւմլէճի սէնինն ճէլսլըճնատան գօրգաճագգլար ։
16 – Ձիրա ՐԱՊՊ Սիօնը պինա էտիպ ,
Քէնտի ճէլսլըլ կէօրիսնէճէք տիր ։
17 – Պիչաթէլէրին տու՛սաբնա տիգգամի էտեր ,
Վէ տու՛սաբընը թահգիր էճմէզ ։
18 – Կելէ ճէք տեվը իչէն պու հազըլաճագ ,
Խալգ օլունաճագ գավմ ՐԱՊՊԱ թէպկի էտեճէք տիր ։
19 – Ձիրա եիւքսէք մագամխինատէն պագտը ։
Իսրբին ահ ու զարբընը իչիմ ճէք ,
20 – Վէ եօլիւտ թէսլիմ օլունանլարը սաալ վէրմէք իչէն
ՐԱՊՊ ռեմնատան զէմինէ նազար էյլէտի ։
21 – Թա քի ՐԱՊՊԱ 'խպատէխ էճմէք իւզրէ ,
Գավմիսար վէ մէճլիքէթլէր պիլթիթքէտագ ճէմ՝ օլտըգլարը զէմանե ,
22 – ՐԱՊՊԸՆ իսմինի Սիօնատա ,
Վէ թէսպիհինի Երուսաղէմտե հէքքեայէ էտելէր ։
23 – Եօլտա թագաթը քէտտի ,
Կիւնէրիմի ազալթտը ։
24 – Էյ Ալլահըմ , պէնզի կիւնէրիմին նըգճընատա գալտրդըմ՝ ասէտմ՝
Սէնինն երլլարըդ տեվը պէ տեվը տիր ։
25 – Իպդիտատատ զէմինի սէն թէ՛ապա էյլէտինդ ,
Վէ ասմանովտի էլլէրինդին իշի տիր ։
26 – Պունլար զէվալ պուլտուք , ամմինա սէն պագը սըն .
Վէ ճիւմլէսի լիպասա կիսոի էաքիյէճէք-
Անլէրի գասֆի ան կիսոի ասկյիշոյնէքճէքսինի ,
Վէ ասկյիշէճէքլեր ։
27 – Լաքին սէն հէմանն օ զաթ սըն ,
Սէնէլէրինի տասկի նէհայէթի պուլմազ ։
28 – Գուլլարընըն օղուլլարը սաքինն օլուպ ,
Նեալլէրի սէնինն հուզուրընատա ատագիճ օլաճագ տըր ։

ՄԷԶԱՄՈՒՐ 103

Դաւիթին հզ՛ուէ ։

Էյ ճանըմ, ՐԱՊՊԱ ,
Վէ պիւթիւն սերուսիմ, անընի մեզգաստէս խսինէ հասմնա ու սէնա էյլէ ։
2 – Էյ ճանըմ, ՐԱՊՊԱ հասմնա ու սէնա էյլէ ,
Վէ ճիւմլէ իհսանլարընը ունութմասա ։
3 – Սէնին ճիւմլէ կիւնասհլարընը՝ սաճի էտէն ,
Հէփ մնատազլարընա չիֆնա վէրէն 0 տըր ։
4 – 'Իօմբինէնիս գազլատան գուբթատան
Digitized by Google

Աչեր 'ինայէիր վէ մերհամէյլէրէ թաշլանըրըան 0 տըր .
5 – Սէնին իսթէյուրդիդ խայրէ տօյաբան 0 տըր .
Ալ կէնվէյիդ գարթալըդի կիպի թազէլէնիր .
6 – ԲԱՊՊ հրամէ մնազուամ օլանլարա
Ալ ու հագ իշխա էտիճի տիր .
7 – Թարիգլերինի Մովսէա , Իշլերինի պէնի Խարայէլ պիլտիրտի .
8 – ԲԱՊՊ բանիմ վէ բա'ուֆ տըր , Սաղօր տըր , վէ 'ինայէյի չօգ տըր .
9 – Տա'իմա մնա'սուազա էմ մէզ , Իկէլէգա քին իա ուէյի մնազ .
10 – Պիզէ կիւնահլարըմըզա կէօրէ մնա'սամէլէ էյիլմէտի ,
Իահանալարըմըզա կէօրէ պիզէ մուճազաղաթ էյլէմէտի .
11 – Զիրա աէմնավաթ զէմին իազերինտէ եիւքսէք օլտըղը մխիլլիւ ,
Անըն 'ինայէյի քէնտինտէն գօրգանլար իւզերինտէ 'ազիմ տիր .
12 – Շարգ ղարպտան ուազագ օլտըղը կիպի ,
Իահանալարըմըզը պիզտէն ուզագ գըլտը .
13 – Փէտէր օղուլլարընա չէֆգաթ էյթտիյի կիպի ,
ԲԱՊՊ քէնտինտէն գօրգանլարա չէֆգաթ էտեր .
14 – Զիրա ո եարատըլըշմըզը պիլիր , Թօփրագ օլտըղմըզը իադեզքիւր ետեր .
15 – Ինսանըն կիւնլերի օթ կիպի տիր , Հէման ասէրա չիչէյի կիպի չիչէքլէնիր .
16 – Զիրա րիւզկեար անըն իւզերինտէն կէչէր , վէ օ մնայվ օլուր ,
Վէ մէքեանը արթըգ անը պիլմէզ .
17 – Լաքին ԲԱՊՊՆ 'ինայէյիդ էզէլ անէն էպէտէտէ անտէն գօրգանլար իւզերինտէ տիր ,
Վէ 'ասասէյիդի էվլատտանն էվլատտա տըր .
18 – Իա'նի 'ասհարընը հրճգ ,
Վէ իադնպհյէրինի իրճա էյիմէք իչինն իադեզքիւր էտէնլերէ պագը տըր .
19 – ԲԱՊՊ իաթիրընը աէմնատտա սաղիթ գրլտը .
Վէ մէլէքիւթ իւնինն հիւքմիւ հճմէզ իւզերինէ ճարի տիր .
20 – Էյ գաւվէյիդ հիհէթէյլէ մուգադէտիր օլանն ,
Վէ քէլամընըն ախտաարընը իչիթմէքլէ էմրինի իճրա էտէն մէլէքլերի ,
ԲԱՊՊԱ համտո ու ախնա էտինիզ .
21 – Էյ հրճնուտարըն հճմէնէ , Մխլուտարընը իճրա էտէն խէտէմէտի ,
ԲԱՊՊԱ համտո ու ախնա էտինիզ .
22 – Էյ հիւքիւմէթ ինին հէվ մնահալլերինտէ պուլունանն մնաթլուգաթ րընըն քէսաֆֆէտի ,
ԲԱՊՊԱ համտո ու ախնա էտինիզ .
Էյ ճանըմ , ԲԱՊՊԱ համտո ու ախնա էյլէ .

ՄԷՋՄՈՒՐ 404

Էյ ճանըմ , ԲԱՊՊԱ համտո ու ախնա էյլէ .
Էյ Ալլահըմ ԲԱՊՊ , զայէթլէ մա'զազամ սընն .
Մէճտ ու ճէլալ կէյտին ;
2 – Նուրու լիպաս կիպի կէյտիշ տիր , Փէրտէ կիպի ասմավաթը ասէար .
3 – Ֆէվգանի ատալարընը ատալարտա ինչա էտեր ,
Վէ պուլութլարը քէնտինէ ատրապտա իվլի իհսազ էյլեր ,
Րուգհէատրըն գանատտարը իւզերինտէ կէզեր .
4 – Փէնտի մէլէքլերինի բու հէլար ,
Խէտէմէտինի ալի էշ ալէվի էտեր .
5 – Զէմինի գառ'իտէլերի իւզերինէ իա'նա էհ տի ,
Շէղղէ քի եպէտ իւլ ատպատտ ատրապըլա մնազ .
6 – Լիպասալէ էօրԲէ կիպի անը աէրհատ իւլ էօրմ տիւն .
Սուլար տտազլար իւզերինտէ տտուրապ լար ,
7 – Անէր սէնին իա'զերինտէն գաչտորլար ,
Սէնին կիւրլէմէկին սէտտաբնատան 'ատճէվլի էն փիրար էմ տիլեր .
8 – Տազտատա չրգտորլար ,
Տէրէլէրէ , եատնի անլէր իչիւն իա'նա էմտի , իրկ մէքեանտա էնտիլեր .
9 – Կէչէմէյէկ հէբլերի հտուտտաա գօտրն ,
Թտա քի զէմինի էօրմ մէք իչիւն աէօնմէյէլեր .
10 – Տէրէլէրտէ փուճարտար չրգտորըր .
Սուլար տտազլար ատրապընտա ճէրքեատա էտէրլեր .

Digitized by Google

11 – Աստղերն հէք հայվանները տուվարելու ։
Եսպան հէշքելէլի տուռքղբէդներնը տէֆ՝ կոխելէր ։
12 – Սանդարնուտա հավա գուշլարը գոնալար ,
Տալլար ալասընուտա էօթի էլլէր ։
13 – Ֆէվգանի օտալներնուտան տուռքլարը տուլար ,
Ալէնի ֆիլիլէրիներն աէմէրեսինուտէն զէմինի տոլար ։
14 – Հայվանլար իչուն օթ ,
Վէ ատէմին խլտանէթի իչուն սէպզէ պիտի իրիս ,
Թա քի նեխտան էքմէք չըգարա .
15 – Վէ ատէմին գալպինի մութֆերտահ գըլան չէրապը ,
Վէ եիզիս փարլատան հատը ,
Վէ ինանդըն գալպինէ թա ադվիչէի վէրէն էքմէչի հասապով ներէրէ ։
16 – ԲԱՊՊԸՆ ադամ ճարը ,
Տիքտիչի Լիբանան էրզիէրի տոլարը ։
17 – Օրատա գուշլար հուվալարընը հափար ,
Լէյլէչին մէքտանը չամլար տըր ։
18 – Սիւքսէք տուռքլար տուռք քէչիլէրինէ ,
Վէ գալալար տատա թավշանլարընա մէլճա՝ տըր ։
19 – Վ ադրլի լար իչուն ալը հափար ,
Պիւնէչ քէնտի պախճաներնը պիլէր ։
20 – Զուլմէթի կէչի իրտիչինտ կէճէ օրտը .
Օ զէմանի օրմանդըն հէֆ հայվանլարը տոլաչըրլար ։
21 – Կէնճ արսլանլար չիքտար իչուն կէտմիւրտչիլիպ ,
Թա՝ատմլարընը Ալլահտան թալէպ էտէրլէր ։
22 – Կիւնէչ տոզուն ճէմ՝ օրտա ,
Իճլէրինտէ հանթարլար ։
23 – Աստւ՝ թա ախշամտատէր իչինէ
Վէ մէղզուրիչէթինէ կիտէր ։
24 – Նա ԻԱՊՊ , իչլէրինդ նէ գաստար չօգ տըր ,
Ճիւմլէտնինի հիքմէթէն հափարն .
Զէմին աէնին մնախտուգախ ընկէ տօլու տըր ։
25 – Պու տէնիզ պէգիւրտ վէ գալկէթէչ ալասի՝ տիր ,
Անտե հիսապսըզ հայուանլար իլէ
Քիւչիւք վէ պէգիւրտ հայվանլար վար տըր ։
26 – Անտե սէֆինէլէրը կէզէրլէր ,
Վէ իչինտէ դինտամտագ իչուն խալգ էյլէտիլին Լեվիաթան վար տըր ։
27 – Ճիւմլէսի տանդա մնացիճ տալըր տըրլար ,
Ֆի բրզգալարընը վագիտ ընճա վէրէքսիս ։
28 – Անլէրէ ինտան էվ տիչինտէ տէվ չիւրիւրլէր .
Էյլինկի աչտղընտա նի՛ մէթէլէ տալար տըր ։
29 – Տիտատրինը սէթ էճտիչինտէ միւզիկ տալթա օյուրլար ։
Թուհլարընը տալըղընտա էօլիպ՝ թա օքտագալարընա տէօճէրլէր ։
30 – Բուհլինը կէսնտէրտիչինտէ խալգ օյունուրլար ,
Վէ եէր երս գիտիս թ ադալէրսին ։
31 – ԲԱՊՊԸՆ մէճտի էվ տի օյուն .
ԲԱՊՊ քէնտի իչլէրինէ մէտաւթ օյուն ։
32 – Զէմինէ նազար էթտիչինտէ թ իթդրը ,
Տաղլարա տոգունտըղընտա թ իւթ էթլէր ։
33 – Ընօմրիմ՝ օյուդգճա ԲԱՊՊԱ իլէտի օգուչտճաղդմ՝ .
Մէվճուտ օյուդգճա Ալատնըմա մէղմուր օգուչտճաղդմ՝ ։
34 – Անրն հագդրնատա թ ևֆէքքիւրիւմ՝ թ ատի լը օյատագ .
ՊԷՆ ԲԱՊՊՏԱ մէտուր օյատճաղդմ՝ ։
35 – Կիւնտագճաներ էլէտէն մնացվ
Վէ չէրիրլէր միւնդագի՝ թ օյուսէլար ։
Նյ ճանըմ՝ ԲԱՊՊԱ հատտո ու սէնտա էլլէ՝
Ալէլուիա ։

ՄԷԶԱՄԻՒ 105

ԲԱՊՊԱ հատտո վէ իսմինէ տուս՝տա էտինիզ ,
Իչլէրինի գավմլար ատուսընտա պիլտիրինիզ ,
2 – Անա իլտհի օգուչլրինզ , տանա մէզմուր օգուչլրինզ ,
Ճիւմլէ միւ՝հիվլէրինի հիքտագէ էյլէյինիզ ,
3 – Մուգատատա իսմիլէ իֆի իթտո էտինիզ .
ԲԱՊՊԸ թ ալէպ էտնվլէրին գալպլէրթ չատտանտն օյուսունլար ։
4 – ԲԱՊՊԸ վէ գուսուրէմ ինի ատպլրընզ .
Անըն ատուտորընը տատ՝իտա թ ալէպ էտինիզ ։
5 – Էյ գուլս օյատն Աբրահամըն նէսլ՝

Digitized by Google

Էյ մըհէխաղլարը օլան պէհի ցա-
կոը ,
6 – Իվ'ընը էթմէյի միւ'ճիզէ ու 'ալա-
մէթլէրինի,
ալ էտղլէմէյի հիւ-քմիլերի վիքը է-
մէնիզ ,
7 – Օ՝ Ալլահըմզը եհովա տըր.
Հիւ-քմիլերի պիւթիւն զէմինաէ տէր.
8 – 'Ահտրնը իլէլէպէտ,
Գու-յտ-տղը քէլեմզը պէնգ տէվրէ տէ-
յին թէզէքքիւր էտեր.
9 – Մէրհաբաըզըն հիւսապ օլմազ
իւզրէ,
Ամանա Քանանի տէյտրընը վէրէճէյիմ՝
տէյէրէք,
10 – Աբրահամ իլէ 'ազար,
ալ է Իսահակա եէմին էթմէյինի,
11 – Յակոբա գանաան,
ալ է Իսրայէլէ էպէտի 'ատհա տէյիւ-
թաասիգ էյլէտեր:
12 – Անէր տատհա տայրատա ազ,
Ալ վէ անտէ զարիւզ իլէն,
13 – ալ է իւմմէթի տէն իւմմէթէ,
Զիր մէմլէքէթտէն ախէր պիր գաւմնա
կէզէր իքէն,
14 – Մէսի՝նէրինի տօգուշնմազլըղը,
ալ է փէյղամպէրլէրիւե քէմիլք էմ մէ-
յինիզ՝ գէյէրէ՛,
15 – Անէրէ զուլմ էթմէյէ քիմսէյի
պըրագմնատը,
Անճագ անէր իչիւն մէլիքլէր թէքսիր
էյլէտեր:
16 – ալ է եէր իւզէրինէ գէլթըղը
տատ'վէթի էտիպ,
Էքմէյինի պիւթիւն գու-վվէթինի
գէրըտը:
17 – Էօնէրինտէն պիր տատմ կէօն-
տէրտի.
Յավէփ քէօլէ օլմազ իւզրէ տատ-
թըրտը:
18 – Անըն պէյտգլարընը պու-գաղըյլէ
ինճիլմտինէր,
Քէնտիսի տէմիրէ վու-բուլտու:
19 – Անըն ատօզիւ եէրինի պատլուն-ճատ-
յտա տէյինի,
ՐԱՓՓՆ քէլեմը անը թէճրիպէ էյ-
լէտի:
20 – Մէյիքը կէօնտէրիպ անը տապը
վէրտի,
Գաավմնարըն հիւ-քմնատրը անը տազատա
էյլէտի:
21 – Քէնտի խանէսինէ անը էքճէնտի ,
ալ է եմմաքըներն քէսաքճէսինէ միւտիր
նատատ էթտի.
22 – Թա քի պէյյէրինի խթեաէյի
կիպի պէնատ էտիպ,
Իսթի խյարըլարընա հիւքմէթի թա'լիմ
էտե ,
23 – Իսրայէլ տատխի Մըսրա կիրտի,
Յակոբ Քամ տիյարընտա միւտաֆիր
օլտու:
24 – ալ է գաավմընը զիյատէթիյլէ չօ-
զուլտըպ,
Տիւշմնէրինտէն տատհա գու-վվէթլի
գըլտը.
25 – Գաավմնատա պու-զղ, վէ գու-յտըրընա
հիլէ էթմէյէրի իչիւն,
Գալպլէրինի թ տաղնիր էմ տու,
26 – 'Իտ-ղու Մովսես իլէ
Միւնիթէ էտատը Ահարոնը իբտալ էյ-
լէտու,
27 – Անէր՝ ատօզատրընտատա 'ալամէթ-
լէրինի,
ալ է Քամ՝ տիյարընտա միւ'ճիզէյէր իզ-
հար էթմիշէր:
28 – Զու-լմէթ կէօնտէրմէյիլէ գա-
բտանլըգ էյլէտի.
ալ է անէրը քէլեմընա 'ատը օլմատրըտը:
29 – Մու-ղտրընը գանատա տէօնտէրիպ,
Պալըգտրընը տատխի թէյէֆ էյլէտի:
30 – Տիյատրըտը չօգ գա-բտաղալտը
Հուտաւէյ կէմի իւտտի ,
Համթիա ժէյնէլէրինին, խալվէթի օտտա-
լարընա ՝ի՛էրթէտը:
31 – Էմմի էթմէտիյէ Հուտաւէյտըրը
թ-թէքէնտե օլան հէր եէրէ ատթ
սինէյի
ալ է թ-ատթ ար ճրգ կէլտի:
32 – Տիյատրընտա եաղմուր եէրինէ
տօղու
ալ է ատի էշ ալէվէրի վէրտի:
33 – ալ է պաղտրընը վէ ինճիր տաղատճ-
լարընը վու-բուտ,
Հուտաւէյտրընա գատատր տաղատճ-
լարընը
գըրտը:
34 – Էմմի էթմէտիյէ չէքիրկէյէր վէ
հիսապսըզ ճէրատլար
35 – ալ է տիյատրընտա օթրէն քատ-
ֆէսինի եէյիպ,
Թատրատրընէն մէվվէսինի տու-քէթ-
տիլէր:
36 – Օ տատխի տիյատրընտատա իլք
տօղմուշ օլանլարըն ճիտ-
սինի,
ալ է հէփ գու-վվէթլէրինէն իլքինէ
գատթ էյլէտի:
37 – ալ է անէրէն կիւմիւշ վէ ատթ տան
իլէ չըգատրտը,

Digitized by Google

վ.է սրպիթլորընտա 'առ՚իզ քիմեն հօգ խոր ։
38 – Զրգմնալորբ.յլէ Մըսըր շատմանն օլտու ,
Զիրա ատ հշէվ լէրլե անէլէր խազէրինէ տու.շմիշ խոր ։
39 – Էօրմ իս իչիւն պուլուի հայտը,
վ.է կճճէլէյին ըշըդ վէրմէք իչիւն ամիէշ Ի՚օ՚ՆԷրտ ։
40 – Թալէպ էմ՚տիքլէրինտէ պըլտըրըն կէմ իրիպ ,
Անէլէրի սէմնա էքմէկ.իլէ տոյատուտու ։
41 – Գալայը հատմնաբ.յլէ տուլար ճէրբէհան էմ՚տի .
Գաւրագ եէրլէլտէ ըրմագ ՚Իդի ագտը.լար ։
42 – Զիրա գուլու Ադրահամնա օլան մուգատատէս քէլամ՚ընը Թէզէքքիւր էյլէտի ։
43 – վ.է գավմ՚ընը սէվինճէլէ ,
Միւնէֆ էհատպլարընը մէսէրրէֆլէ չըգատը ։
44 – վ.է անէլէրէ Թա՚ֆիէլէրին տիյարլարընը վէրտի .
Անէլէր տոխմ իւմմէթլէրին էմ.յինէ միրատա ատոլորլար .
45.Թա քի անդն գանուն.ատորընը հընձգ ,
վ.է չէրի՚ահ լարընտա Իմ՚ահ էտէլէր։
Ամէն ։

ՄԷԶՄՈՒՐ 106

Ա.լէյտա ,
ԲԱՊՊԱ համտո էտինդ , զիրա քէրիմ ատր ,
վ.է ՚ինպ.յէմի էպէտի տոր ։
2 – ԲԱՊՊԱՆ ՚ազիմ իչէլէրինի քի՚մ զիրը էտէ՞ճէք ,
վ.է ճիւ.մլէ Թէտպ.ինէտի՚ընը քի՚մ ի՚.լատն էյլէյէ՞ճէք տիր ։
3 – Նէ՚ միւպարէք տիր հագգը հընձգ էտիպ ,
Հէր զէմնա ատլահ իճրատընտա պուլուճանդ.լար ։
4 Եա ԲԱՊՊ , գաւմ՚ընա օլան հիւսան ի րիզանդէ պէնի Թէզէքքիւր ,
վ.է խէլատընդ.լէ պէնի զի՚յարէթ էյլէ .
5 – Թա քի միւՆԹէֆատպ.ընդն խայրընը կէօրէյի՚ի՚,
Իւմմէթի՚ինին մէսէրրէթ.իլէ մէսթուր օլայի՚մ .
Մ՚իքատաբ.ի իլէ պէրատէր էֆէնդիսատ էտէյի՚մ ։
6 – Էճատատրմ՚էզ իլէ պէրատէր կիւնահ էմ՚տիք ,
՚Իսհան էտիպ ֆ.իլգ խ.յէտիք ։
7 – Էճատատրմ՚էզ Մ՚ըսըրատա սէնին միւ՚ճիզէրէրին ֆէՀմ էմ՚տիպ ,
՚Ինսայէթ.ինին քէսթէպ.ինի Թէզէք.քիւր էյլէմէ.յէրէք .
Պահը , Ե՞Ն պահը ը Ամէր հանընտա ՚իսհան էմ՚տիէր ։
8 – Ամմա գուտրէթ.ինի իզ՚ահ էմ՚տիք իւզրէ ,
Քէնտի իսմի իչիւն անէլէրի խէլատա էյէտի ։
9 – վ.է Պահը ը Ամէրի Թա՚զիր էյէտի .
0 տոպի գուրուտու .
վ.է անէլէրի պէրբ.յէտէ ԻՀՂէէրը կիպի էնգինէրատ կէզտ.իրտի ։
10 – վ.է պուՂդ էտէնին էլ.ինտէն անէլէրի խէլատա էմ՚տի ,
վ.է տիւշմէնին էլ.ինտէն գուրթ.ատը ։
11 – վ.է անէլէրի Թ՚ոպ.ինգ էտէնէլէրի տուլար գափ.ըպ.յըպ ։
Անէլէրտէն հիչ պիրի գալմ՚ատը ։
12 – Օ.լ վագ.ըթ՚ քէլամ՚ընա իմ՚ան էտիպ՝
Թէպպիհ.իպ.յէ Թ էդամնդն էմ՚տիէր ։
13 – Իչ.յէրինի չապուգ ուՆուտուպ՝
Նասի՚հաթ.ի ընա տնունթ ազըր օլմ՚ատըլար։
14 – Այճագ պէրբ.յէտէ զի՚յատսի՚.յէ խ.յէմ իչ՚ալանտըրար ,
Պէհապան եէրտե Ալլահը Թէճրիպէ էմ՚տիէր ։
15 – Օ տոպի անէլէրէ տնթ.ատպ.ատրընը վէրտի .
Ամմա ճանդարընա զէպունըգ կէօՆուտերտի ։
16 – վ.է օրտուտա Մովսէս ,
վ.է ԲԱՊՊԸՆ մնուգատատէսի Ահարոնա հատաէտ էմ՚տիէր ։
17 – Նէր աչ.յըպ՝ Դաթի անը կուԹ տու ,
վ.է Աբրահնդն ճէմա՚ահ ընը էօրմ տու ։
18 – վ.է ճէմա՚ահ լարընտա աթէչ Թ՚ուպ.ուշ.ուպ ,
Շէրիչ.յէրի ալէվ եագտը ։
19 – Խուբէտէ պուզագը եափ.ըպ ,
Տէգ.ուէ փուԹա սէճտէ գբ.յտ.յար ։
20 – վ.է ՚իպգէմ լէրնի օվ եէ.յնէ սըգրընը սուրէթինէ Թէպտ.ուԹ էմ՚տիէր ։
21 – Մ՚ըսըրատա ՚ազիմ ֆի՚.իլէր ,
վ.է Գաւմ՚ տիւյարընտա միւ՚ճիզէլէր ,
22 – վ.է Պահը ը Ամէրտե հէյպէմ չիչէր իզ՚ահ էտէն

Digitized by Google

Թէլասքեարլերը Ալլահը ուննաթմաը-
լար ։
23 – 0 զէմանն՝ Անլերի հէլաք էտէյիմ՝
ասէտի ։
Ալ լայնն մուհիմ էխասալը Մավսէս ,
Անոն ղազապընը անլերէ թէլէֆ էմ-
մէքճուն տէռնատմէք իչիւն ,
Անոն հաւզուրընտա կէտիքճէ տաւր-
տու ։
24 – Անլեր տաճի մնագռուլ տիյարը
թաղիվլր էտիպ ,
Անոն քէլամընա իման էթմէտիլեր ։
25 – Ալ չատըրլարընտա սէյլէնէ-
րէք ,
ՐԱՊՊԸՆ քէլամընը տինլէմէտիլեր։
26 – Ալ վագրէթ անլերի պէրբիյէտէ,
Ալ նէալլէրինի թաւթիճելերտէ տուհ-
շիւմէք ,
27 – Ալ անլերի տիյարլարա տոպրէթ-
մագ իւզրէ՝ 'ալէյհէրինէ *նէ-
մին էյլէտի ։
28 – Ալ Ռեւփեգովրա թէ'ալլուգ է-
տիպ ,
Էօլիւլէրին գուրպանլարընը եէտիլեր.
29 – Ալ եաճտրգէտրը իչլերէլ Թապը
դաւզապա կէնի իրտիլեր .
Ալ անլերէ վէպա իսապէմի էթմի ։
30 – Ալ փէնհէհա գալգըպ հիւքմ՝ իճ-
րաա էյլէտի .
Ալ վէպա տէ՛ օյտու ։
31 – Ալ պու անաս տեվր պէ տեվր
Թաա եպէտուէք ասլահ 'աստ օյուն-
տու ։
32 – Ալ Թապը Մէրիպա տուայնտա
դաւզապա կէնի իրտիլեր ,
Ալ անլերին աեպեպինտէն Մովսէպ
Ֆինա օյտու .
33 – Ջիրաա անլեր անոն բուհրընը ասճըթ-
տըգլարընտան նաչի ,
Տուտապգլարըլէ թէտապիրտիզ սէյյ-
էտի ։
34 – ՐԱՊՊԸՆ քէնտիլերէ հէլ-ութըճը
եմ՛ էյլէտիյի իւմմէթլերի հէ-
լաք էթմէտիլեր .
35 – Անճագ թաւթիճելեր իլէ իսմի ի-
լաթ էակիպ ,
Իչլերինի եդլէնտիլեր ։
36 – Ալ փութլարընա 'եազատէթ էթ-
տիլեր .
Պուճլար տաճի քէնտիլերինէ տուզագ
օյտու ։

37 – Ալ օղուլլար իլէ գէզլարընը ճինն-
լէրէ զէպղ էմմտիլեր ։
38 – Ալ պիկիհնահ գաան ,
Նաանի Ֆռանան փութլարընա զէպղ էթ-
տիքլերի օղուլլար վէ գէզլարը-
նըն գանդը աեզաքտիւլէր ,
Ալ տիյարլ գանալ մնէքտաբ օյտու ։
39 – Ֆինտըխլերի տաճի 'ամեպէքլիյէ
նազփաք օյուպ ,
Եափտըգլարը շէյլերէ զինա էթտի-
լէր ։
40 – Պունտան տօղայը ՐԱՊՊԸՆ զա-
զապը գաավմը 'ալէյհինէ ալէվ
լէնիպ ,
Միրաաբընտան իքքաղ էթտի ։
41 – Ալ անլերի թաւթիֆելերին էլինէ
թէալիմ՝ էյլէտի ,
Ալ անլերէ պուղպ էտէհղէր՝ իւզէրլէ-
րինէ մնուսալլամի օյտըլար ։
42 – Ալ տիւշմնէրի անլերէ գուվմ
էմմտիլեր ,
Անլեր տաճի էալիբնտա զէվիլ
օյտըլար ։
43 – Զօգ տէֆ'ա անլերէ նէճաթի վէր-
տի իսէ տէ ,
Անլեր քէնտի մէշվէրէթլերիյլէ ՝ն
զազապա կէնի իրտիլեր ,
Ալ կիւնահկարը աեպեպիյլէ գըրբլար-
լար ։
44 – Ամմա ֆէրհատլարընը իչլիթտի-
յինտէ,
Մուզայագալարընտա նազար էթտի ։
45 – Անլեր իչինն 'ահարընը տէրքնատ-
թրը էտէրէք ,
'Ինայէթլ լինին քէսրէթինէ կէօրէ ՝ռէր-
հատնի էյլէտի ։
46 – Ալ անլերի էօր էտէնլերին ճիւմ-
լէսի հուզուրընտա
Շէֆգաաթա մնազհար էյլէտի ։
47 – Եա ՐԱՊՊ, Ալլահըմզը, պիզի
խէյրա էյլէ ,
Ալ պիզը թաւթիճելեր ատրասընտան
ճէմ՝ էյլէ ,
Ֆի մուգատտէտա իսմինէ Համմո էտիպ,
Թէապիհաթըզնէ իֆթիհնահար էտէլիմ՝։
48 – Իարայէլին Ալլահը ՐԱՊՊ էգնէը-
տէն էպէտէտէք միւսապրէք օյ-
տու .
Ալ պիւթթիւն գավմ՝ Ամին տէտին ։
Ալէլուհա ։

ՄԷԶԱՄԻՒ 107

Ռաապա Համմո էտինիզ , զիբա քէ-
րիմ տիր ,

Digitized by Google

* 'Իպր. էլինի րէՔ' ։ Թուր . 6. 8։ Թէա. 32. 10։

վէ 'ինապրեմ ի եպէտի տիր։
2 – ԲԱՊՊՉՆ խելաս էլէտիի քիմնէ-
լեր պեօչք տէսինէլեր.
Աղէլերի տիւշմէնին էլինտէն գուր-
թարտըր։
3 – վէ անէլերի տիկտըլտըրտան,
Շարգ վէ զարպտան վէ չինտել իլէ *ճէ-
նուպտան ճէմ" էլլէտի։
4 – Աղէր պէրբիլտէտ, պէճապտան
եօլտա ավարտ կէգիպ,
Սաքին օլաճագ չէհիր պու լմտըրըլար։
5 – Ա՛ճ վէ սուսըզ օյտրագ,
Ճանդարը քէնտիլերինտէ պույրըր իտի։
6 – վէ պըզնիմ ըտրըրնտա ԲԱՊՊԱ
ֆէրեհտա էմ տիլեր.
0 տաճի անէլերի մինզայագտալարընտան
գուրթ ատրար։
7 – վէ սաքին օյտճագ չէհրէ կիմ մէ-
լերի իչինէ,
Աղէլերի պիր տօղրու եօլտա իրշատ
էլլէտի։
8 – ԲԱՊՊԱ՛ անըն 'ինապէմ ի
վէ պէնի տատէմ կէօսթ էրտիլի մԻ-
ճիզլէրի իչինէ Տամ էմ սին-
լեր ։
9 – Զիրա սուսատմըշ ճանը գանտըրըր,
վէ ամ ճանը նի'մէմ ի տոդուրար։
10 – Զուլմի իլէ եօլսւմ կէօլէ-
սինտէ օթ ուրտագ,
Պէյա վէ տեմիրլէ պողը իտիլեր.
11 – Զիրա Ապտհըն քէլամընա 'ասը
օլտագ,
Մուհամ'մէնըն նասիհաթ ընը թատգիր
էթտիլեր։
12 – 0 տաճի անէլերին գալպինի մե-
շագգամի էզ զիլիլ էլլէտի։
Տիւշտիւէր, վէ եարտըմճը եօգ իտի։
13 – վէ պըզնիմ ըրտրընտա ԲԱՊՊԱ
ֆէրեհտա էմ տիլեր,
0 տաճի անէլերի մինզայագտալարընտան
գու թիմ ատրար.
14 – վէ զուլմի իլէ եօլսւմ կէօլէ-
սինտէն չէգտըրտը,
Պէնտլերինի գրտար։
15 – ԲԱՊՊԱ՛ անըն 'ինապէմ ի
վէ պէնի տատէմ կէօսթ էրտիլի մԻ'ճի-
զլէրի իչինէ Տամ էմ սինլեր.
16 – Զիրա պագրը գոփուրտը գէրբէպ,
Տէմիր ահըկիլերի փարչէլտան։
17 – Սէֆինէլեր 'իսհաղտրը թատրիգի,
վէ կիհնահղտրը ակէպկիլէ տէքտռ
տիւշտը օյտրլար։

18 – Ճանդարը հէր թա'ամման նէֆ-
րէմի էտիպ,
Էօրիւմ գափուտրըրնա եազտըշըրտըր։
19 – վէ սըգընմըրտըրնտա ԲԱՊՊԱ
ֆէրեհտա էտերլեր,
0 տաճի անէլերի մինզայագտալարընտան
գուրթ ատրար։
20 – Փէշտամընը իրտա էտիպ անէլերէ
շինֆա,
վէ թեհլիլէլերինէն նէճաթ վ'ըմըր։
21 – ԲԱՊՊԱ՛ անըն 'ինապէմ ի
վէ պէնի տատէմ կէօսթ էրտիլի մԻ-
ճիզլէրի իչինէ Տամ էմ սին-
լեր ։
22 – վէ Տամ գուրպանտրը զէպ
էտիպ,
Իչէրինի թ էրէնհիմէլէ Տիպէհպէյ էթ-
պինէր։
23 – Սէֆինէլերէ տէնիզէ Ընիպ,
Զօգ սուսարտա իշ կէօրէնլեր,
24 – ԲԱՊՊԱՆ ֆի'իլլերինի ,
վէ տէրհատտա 'ատճիպ իշլէրինի կէօ-
րիւրլեր ։
25. Զիրա Էմիրլէ ֆուրթ ատնաալը րճ-
կէտը գէտտրըր,
0 տաճի պէնիպէն տուպղալարընը հիւ-
սէյինի։
26 – Նէոյէ չէգըպ՝ էնկինլերէ Էնէրլէր.
Ճանդարը տէկտուէն Էրիր։
27 – Սէրհոշ Էվիպ տատլանըպ չէպգա-
Նրրլար,
վէ ճիւմլէ մու'րիֆէթլերի մուՏվ օ-
լար ։
28 – վէ սըգընմ իլարընտա ԲԱՊՊԱ
ֆէրեհտա էտերլեր,
0 տաճի անէլերի մինզայագտալարընտան
չէգտըրըր։
29 – Ֆատրմի ատնտալը թ էպրին էտէր,
վէ տուպղալարը սաքին օլար։
30 – վէ սաքին օլտրգէտրընտան շատ-
մանն օյտրլար,
Պէօյլէ Ճէ անէլերի տրզուլէմէրգլերի լի-
մանտա նէմ իշատիրը։
31 – ԲԱՊՊԱ՛ անըն 'ինապէմ ի
վէ պէնի տատէմ կէօսթ էրտիլի մԻ'ճի-
զլէրի իչինէ Տամ էմ սինլեր.
32 – վէ գատմըն ճէմ'ատի ընատա ատը
թա'զիմ,
վէ իհթիչատլար մէճլիսինտէ ատնատ
թ էտպինէ էմ սինլեր։
33 – Ըրմնագտրը չէօլէ,
վէ տու փունարտրընը գուրտագըղտա.
34 – Մի'նապէթ էէրի տատէի,
Անատ սաքին օյտնլարըն չէրրի տէպէ-

*՝Իտր. տէհնիզատէն

Digitized by Google

պինաէն չօբառգ եէբէ աէօնաէ-
բէր ։
35 – Զէօլիւ կէ՛լէ,
վ՚է գաբառգ եէբի տաւ փուճ՚ալալէրընա
աէօնաէբէրպ,
36 – Ա՚ճ օլաճ՚ալէրը օբաստաս խաքէան
էյլէր,
Ա՚նէր տաճի տաքէն օլաՃառգ չէնէր պի-
նաս էտէրլէր։
37 – վ՚է թ՚ապ՚ալալէրը էքիպ՚ պառգլէր
ապիքէրլէր,
Փի մահաւ՚ալէրընէր վէրէլէր։
38 – Ա՚նէրի պէրէքէթ՚լէմէխյէլ ղա-
յէվ՚լէ չօղալիրլար,
վ՚է ան՚նէրին հայվանաթ՚ընը ապալթ-
մազ ։
39 – վ՚է եւնէ զուլ՚մու պէլաս վէ հիւզու-
աէն առալուպ տ՚ուպգլանրլար ։
40 – Էշտաֆ իւպէրինէ հապառէթ՚ տէօ-
քիւպ ,
Ա՚նէրի հօլու օլմայան պէհաապանաս
ապարէ կէպտիրիր։
41 – Ամմա Փագիրի զիւլէթ՚տէն թ՚էր-
Փի՚ էապ՚ալ,
Փապ՚իլէէրինի գոյաւն ախրախու կիպի
էապէր։
42 – Մ՚ուհ՚աճ՚ապիմլէր կէօրիւպ չաստանան
օլուրլար։
վ՚է ճիւղէ՚ խաճան քէնաթ՚ առզըը
գաճ՚ար։
43 – Հ՚ինգ՚էթ՚ առհիպի քիմ՚ խէ, պուն-
լարը հրփգ էտ՚ճ՚էք,
վ՚է ՐԱՓՓԸՆ ՚ինայէթ՚ինի Փէհմ էյլէ-
յէ ճ՚էք տիր ։

ՄԷՋՄՈՒՐ 108

Դաւ՚իթ՚ին մէզմուր վ՚ի իւսիհի տիր։

Եա Ա՚ւլահ, գաւպիմ՚ հազրը տըր.
՚Ինգ՚էթ՚իւլ՚է տաթի իւսհի վէ մէզմուր
օգուլայլրմ՚։
2 – Ո՚ւյան, էյ տան՚իթ՚ուր վէ թ՚ան՚պուր,
Գէն ան՚էրը վագի՚ ընտա ուլայնաճ՚ազրմ՚։
3 – Եա Ր՚ԱՊՊ , գաւմ՚ի՚լէրտաս տան՚ա
Համ՚ուս էտ՚ճ՚էյրմ՚,
վ՚է իւմմ՚էթ՚լէր ապատրնաս տան՚ա մէզ-
մուր օգուլայճ՚ազրմ՚.
4 – Զիբա ՚ինայէթ՚ինի ան՚մայաթ՚ տան՚
եիւքաբ,
վ՚է հագիգաթ՚ընի պուլուխ՚լարաս գա-
տաբ ՚ազրմ՚ տիր։
5 – Եա Ա՚ւլահ՚, ան՚մայաթ՚ի իւզէրինէ
եիւքաբէ՚լ

ձէլալէնի պիւթ՚իւն զ՚ամին իւզէրինէ
օլաստ՚ան։
6 – Սէվգիւլուէրինին խէլաս պուլմա-
լարը իչ՚ինն,
Սաղ էլինկէ նէ ճաթի վէրիպ՚ պէնի մուս-
թ՚էճ՚ապ գէլ՚։
7 – Ապ՚ահ գաստաբ՚էթ՚իլէ սէզ՚իէաթ՚,
Մ՚էարուբ օլաճ՚ազրմ՚.
Սիւքէմի թ՚ապ՚իմ՚ էապիպ,
Սակ՚գավ՚ի վաստախ՚ինի էօյէճ՚իմ՚։
8 – Գաղազաստ պէնիմ՚ վէ Մ՚ան՚ասաէ պէ-
նիմ՚ տիր.
Եփրեմ՚ տաճի պաշ՚ըմին համ՚ուի՚տիր.
Շէրի՚ապ ըմ՚ը գ՚յան՚ Յուգաս տըր։
9 – Մ՚ուսա էբ՚յաճ՚ան՚ճ՚ազ էյ՚էն՚իմ՚
տիր.
Եգաւմ՚ իւզէրինէ փապուշ՚ըմը ապ՚ա-
ճ՚ազրմ՚.
Ֆիլիսթ՚իի իւզէրինէ թ՚էֆախաւր էտէ-
ճ՚էյ՚իմ՚։
10 – Պէնի միւսթ՚ապ՚ահ՚ իչ՚էրէ քիմ՚
կէօյ՚ի իւքիւր.
Եգաւմ՚ան գաստաբ պաճան քիմ՚ տէլալէթ՚
էապէր։
11 – Սէն տէյի՚լ մի սիճ , եա Ա՚ւլահ,
քի պիզի իչ՚ատ էյլէտի՚ն,
վ՚է ՚ատաքէլէրխիզ իւէ չէգ՚ան՚ատըն ,
եա Ա՚ւլահ՚։
12. Պիզէ մուզայագաստա իմ՚ատատ էյլէ,
Զիբա ինանմ՚ան թ՚ապատքընտան օլան խէ-
լաս պաճ՚ըլ տըր։
13 – Ա՚ւլահ՚ իւէ չէճ՚ի՚ան՚ուէ հարէքէթ՚
էտէճ՚էյ՚իզ ,
Օ տաճի տիւշմէնլէրիմ՚իզի չէյ՚ի՚էյճ՚էք
տիր ։

ՄԷՋՄՈՒՐ 109

Մաս՚իգաճ՚ը պաշ՚ը իչ՚ին Դաւ՚իթ՚ին մէզմուր
տըր ։

Եա թ՚էապ՚իհամի ըմ՚ըն Ա՚ւլահ՚ը, սիւ-
քիւթ՚ էթ՚մէ.
2 – Զիբա չէրիբ վէ հիլէքաւարըն ապղը
՚ալէյհ՚իմ՚ան աչ՚ըլ՚ուը,
Եալան՚ճը տիլ՚ իւէ ՚ալէյհ՚իմէ սէզ՚իէ-
տ՚իլէը։
3 – ՚Ատավ՚էթ՚իւ սէօզլէրիւէ պէնի իհա-
թ՚ էթ՚մ՚իլէը,
Սէպէպսիզ պէնիմ՚ իւէ մուհ՚արէպէ
էթ՚մ՚իլէը։
4 – Մուհ՚ապպէթ՚իմ՚ պէտէ՚լ պաճան
՚ատավ՚էթ՚ էթ՚մ՚իլէը,
Պէն խէ տուա՚ ըգ՚ըէյմ՚։
5 – վ՚է խայրաս պէտէ՚լ պաճան քէմ՚իւք,

Digitized by Google

վէ մուհասպակէթիմէ պէտէլ պուղզ էթմիլէր ։
6 – Անդըն 'ալէյհինէ սէն պիր չէրիբ նասպ էյլէ ,
վէ ասղ եանընտատ պիր չէյթան տուբատան ։
7 – Մուհաքէմէտինտէ մնհքիամ օլ ատան ,
վէ տու'ասը կէնտոյ ապրէլըէն ։
8 – Կիւնէրի ազ օլուպ ,
Մանեպպէրը պիր զալըթնի ալըէն ։
9 – Էվլատը եէթիմ ,
վէ զէվճէսի տուզ օլսան ։
10 – Օղուլլարը ալարէ կէզիպ տիլէնսինլէր ,
վէ քէնտի խարապակէրինտէն ըէէզ կ+վ+ ատասընլար ։
11 – Պիւթիւն էմվալընը մու'ամէլէճի գափարէն ,
վէ էմէյինի եատպանճըլար եաղմա եէմ սին ։
12 – Անա 'ինայէթ կէօսթէրէն օլմասըն ,
Նէթիմիէրինէ մէրհամէթ էտէն պուլունմասըն ։
13 – Զիւրրիյէթի գաոի' օլուռնուպ ,
Եէէճէք 'ասրատա իամիէրի մնհվ օլ ատան ։
14 – Էճատատընդէն չէրրի ՐԱՊՊԸՆ 'ինանմատ թէզէքքիւր օլունսըն ,
վէ վասիյատսինին կիւնահը մնհվ օլունմասըն ։
15 – Տո'ւմա ՐԱՊՊԸՆ հուզուրընտա օլսան ,
վէ անիէրին նամ ու նիշանընը եէր եիւզունտէն գալտրըրսըն ։
16 – Զիւնքի 'ինայէթ եէմ մէյի տէրեսաթը ըր եէթ մէյիսի ,
Անճաղ գալսպի գըրրըմըշ օլանը գամէ եէթ մէյը իչուն ,
Գիւնաբէ իլէ ֆագիրէ թէ'աստի էլլէէտի ։
17 – Պէտտու'այը սէվտիյինտէն' ատնա եէթ իչուն ,
Խայրատա'ատան խոշլանմատըղընտան' ատնդէն ուզագ օլսուն ։
18 – վէ պէտտու'այը եավսպզ կիսպի կիյտիյինտէն ,
Աա կիսպի գարընըսա ,
վէ եաղ կիսպի քէմիքլէէրինէ կիրսին ,
19 – Անա պիւրիւնէճէլի էավսպզ ,
վէ տատ'իսա գուշանատաղը գուշագ կիսպի օլսուն ։
20 – Խասիմլէրիսին , վէ ճանընդ 'ատլէյհինէ քէմ սէյլէյհլէրէրին

ՐԱՊՊ թ'ասլասֆընատան էճրի պուս օլ ատան ։
21 – Լաքին սէն , էա Ռասպ Ե'հովա ,
Խամկի իչուն պատնա եատրատընդը օղ .
'Ինայէթ ինկ էյլէ օլատըղը իչուն պէկնի խէլասս էյլէ ։
22 – Զիւրա պէն պիւլատէ վէ ֆագիրէ լամ ,
վէ տէբուն իմնէ գալպկիմ էավսպզը տըր ։
23 – Մէյլ էտէն կէօյկէ կիպի կէչիպ ,
Զէքիրկէ կիպի ազի ըլտը' ։
24 – Տիզլէրիմ օբատճ սէպէպկիլէ զա'ֆլէնատի ,
Թէնիմ սէմիզլիքատէն տիւշտիւ ։
25 – վէ պէն 'ինտլէրինտէ 'ատը օլտը' ,
Պէնի կէօրտիքլէրինտէ պատչլտըրը ատալտըրտը ։
26 – Եա Ռաբ'իմ՝ ՐԱՊՊ , պատնա խմ'ատատա էճ ,
'Ինայէթ ինկէ կէօրե պէնի խէլասս էյլէ ։
27 – Պու սէնդէն էլինկ օլտըղընը պիր պէնէլէր .
Եա ՐԱՊՊ , պու'նու սէն իճրատ էյլէսէն ։
28 – Անլէր պէտտու'ա էճ պէնլէր , ամմա սէն միւպարէք գըր .
Անլէր գալգընճա խէճիլ օլսուն'լար ,
Ամմա սա գու'ըղ չատսինի օլսուն ։
29 – Խասիմլէրիմ՝ խէճալէճ կիյիպ ,
'Ա յալատընդը գաֆիլ ան կիսպի պիւրիւնսինլէր ։
30 – Ազգը'ղէ ՐԱՊՊԱ զիյատէխլէ Հսանո էտիպ ,
Զօգ քիմսէլէր ատասընատա անատ թէսպիհ էտէճէյմ' ։
31 – Զիրա ֆագիրլրին ճանընը հիւքմ էտէնլէգտըն ,
Անը խէլասս էճմէք իչուն ատղընատա տու'բատ ։

ՄԻՋՄՈՒՐ 110

Դաւիթի մէզմուրը տըր ։

ՐԱՊՊ Բատպպէնս պու'յուրտու քի ,
Թա պէն աէնդի տիւշմէնլէրինկի այագլարընա պատասամագ գոյուն'ճատյատէք ։
Սատղմատա օթմուր ։
2 – ՐԱՊՊ սէնդի գու'ատրէթինկին' աստատըն Սիօնատան իրսալ էսէ'ճէք տիր .
Տիւշմէնլէրինկին օրթասընատա սատթատնամի էյլէ ։
3 – Գու'վէթի ինկ կիսնիւնատէ ,

Digitized by Google

Սէհնի գովմէդ մուգաստակա զիհնէթ-
լէրուէ հազրը կէօհնուլլու պու-
լունմաճագտըր .
*կէնճլէրուդ ատնա՝ սէհէր բահմը չիլինի-
տէն զիլատէ օլմաճագ տըր ։
4 – ՐԱՊՊ ևէմին էմտի , վէ փհչիման
օլմազ .
Սէն Մէկքահագիկ լէրիմ իսդի խազրէ իլ-
լէպատ քահնին պին ։
5 – Բատպագ սէնին ատդընատա օլնազ ,
Ղազատդը կիւնիւնատ մէլիքլէրը գըրա-
ճագ ։
6 – Թա՛ղիֆլէրը ատատընատա հիւքմ է-
տէ ճէք ,
Նէրևէրէն լաչլէրըլե տօլտուրատճագ
տըր ,
Վ՚է չօգ տիւյարլար խազրինատե օլան
բէ՛խիլերի գըրատճագ տըր ։
7 – Եօլտա բրնձագտան իչէ ճէք ,
Վ՚է պու էճլէն պաշ գաղտըրատճագ
տըր ։

ՄԼՋՄՈՒՐ 111

Ա՚ղէլուխա ։
Մխամի ագիմիէրին մէճլիսինատե վէ ճէ-
մա՛ատ տուս
Պիւղի իւն գաղպատէն ՐԱՊՊԱ համմո է-
տէ ճէղիմ՝ ։
2 – ՐԱՊՊ՚Ո՛Ն իչղերի ՚ազիմ՝ տիր ,
Անլերատե մէսէրլերի պուլանղարըն
ճիւմլէսինին մնամ լուզար տըր ։
3 – Անըն ֆի՛րղի մէճատ ու ճէղտղ օ-
յուտ ,
՚Ահատկէի իլլէպատ գա՛իմ՝ տիր ։
4 – Մի՛ա՚հղակերինէ զիկըր էմ՚ատիրտի .
ՐԱՊՊ բատղի՛՝ ու բատ՚ա՛ֆ տըր ։
5 – Թէնահատէն գօրգանղարատ ըրզգ
վէրիպտ ,
՚Ահատնըր իլլէպատ ֆաղլաբիւր է-
տէր ։
6 – Թա՛ղիֆլերին մըրատընը գատմընատ
վէրմէկ իւգրէ ,
Անլերէ քէնատի իչղերինին գուվվէթի-
նի պէդտան էմտի ։
7 – Նլլերինին իչղերի հագիգատի վէ
՚ատտաղէթի տիր .
Քէնդիհտաթընըն ճիւմլէսի տօղրուտ
տըր ։
8 – Էպատ իւ՚ղ ատատ ատապէմի օլուտ ,
Հագիգատի վէ խոմիւմէթլէ ֆաֆըր-
մըշ տըր ։
9 – Գատմընատ նէ ճատի կէօհնատերիպ ,
՚Ահատընը էպէտի պուլունմըշ տըր .
Խամի գուստուտա վէ հէլպէթլի տիր ։
10 – Հիքմէթին խոմի խոտատը ՐԱՊՊ
գօրգուտը տըր .
Էմրևէրէ իճտատընատա պուլունանղարդն
ճիւմլէսինին էյի ֆիքրատէթի
վատ .
Անըն համմոը իլլէպատ պագը տըր ։

ՄԼՋՄՈՒՐ 112

Ա՚ղէլուխա ։
Նէ՛ մի՛ատդէք տիր ՐԱՊՊՏԱՆ գօր-
գուտ ,
Էմրևէրինատե զիկատէսկլէ մհսերբէթի
պուլանն տատմ՝ ։
2 – Զհևըրկէթի ղէմինատե գավի օլտա-
ճագ ,
Մխամմագիմլերին նէ՚ալի մհսապրէք գը-
լունատճագ տըր ։
3 – Խանհաղինատե պերկէթի ու սերվէթի
պուլունուր ,
Ասլատը իլլէպատ պագը տըր ։
4 – Մխամի ագիմիէրէ գատվէմատե նատը
փատրըր .
0 շէֆագատը վէ մերհամէթլի վէ ատա-
լիհ տիր ։
5 – Ասլի՛՝ ատտա՛՝ չէ ֆագամը օլուտ՝ էօ-
տիւնճ վէրիր .
Ռամուրրնը հագգէ իթհրիպ էտէր ։
6 – Հագիգատի՛ն իլլէպատ գըմըլտատն-
մնագ .
Ասլինին զիքրի էպատի օլատճագ տըր ։
7 – Բէօղ իւ խասլատըն գօրգմնագ ,
Գատղպի ՐԱՊՊԱ իթհէվքէլ էմ՚ակքէ
ատագիմ տիր ։
8 – Գատղպի մհսհքե՛մ՝ օլուր ,
Տիւշմէնդերինին հելա՛շը կէօրիւնճէ-
յէ տէյինն գօրգմնագ ։
9 – Թէվգի՛՝ էտիպ ֆռագատպայա վէրտի .
Ասլատնը իլլէպատ պագը տըր .
Պու՚յուրզը՚իգդէթլէ հերքաէլճէք ։
10 – Շէրիր կէօրիւպ ղազապա կէլէ-
ճէք ,
Տիշլերինին գըճըրատատըպ՝ էրիյէճէք
տիր .
Շէրիքլերինին ատպուտը մնահվ օլատճագ
տըր ։

*Ն-Խօ՛՝ կէնճլէյինին չէյէ սէհէր բահմընատան օլատճագ տըր

Digitized by Google

ՄԷՋՄՈՒՐ 113

Աղելուբաս։
Էյ ԲԱՊՊԸՆ գուլլաբը, համմո էտինիզ,
ԲԱՊՊԸՆ խամինէ համմո էտինիզ։
2 – Շէմմոխտէն եպէտէտէք
ԲԱՊՊԸՆ խամ մուսաբէք օլսուն։
3 – Շաբգասան դաբգա գաստաբ
ԲԱՊՊԸՆ խամինէ համմո օլաճանսուն։
4 – ԲԱՊՊ թա՛ֆֆէլէրին ճըսմէնէ իա-
զէրինէ սիւթա՛ռ,
վէ մէհմի սէմավաթ քն ֆէվգինտէ
տիր։
5 – Նիւճիւլէրտէ ասքին օլան Ալլահը-
մըզ ԲԱՊՊԸՆ միսլի քի՞մ տիր։
6 – Սէմավաթի իլէ զէմինտէ օլանլարա
նազար էյմէք իչուն թէնէզ-
զիւլ էտեր։
7 – Նօգտուլը թօփրագտան եիւքսէլ-
տիր,
Յագիրի մէզգէլէտէն նօգտրը գալ-
տրըր։
8 – Էչտաֆ իլէ, եա՛նի գաւմիրըն էչտա-
ֆը իլէ պէրապէր օյնուրատուր։
9 – վէ ՝ագիր գաբըլը ֆէրտհը
Էվլատ վալիտէսի օլտրագ խանիտէ խա-
քեան էտեր։ Ամէլուխաս։

ՄԷՋՄՈՒՐ 114

Իսրայէլ Մըսրըտան,
Գէյթ ի Յակոբ է՛նէսլի լիսան սէջլէ-
յէն գաւմնան չըգասըղրնտաս,
2 – Յուդա անըն մոգտախի,
Իսրայէլ անըն ասլթանանէտը օլտու։
3 – Տէնիզ կէօրիւպ ֆիրար էյնտի,
Յորդանան կէրի չէքիլտի։
4 – Տաղլար գօչլար կիպի,
Պայըրլար գուզուլար կիպի սըչրասը-
լար։
5 – Էյ տէնիզ, սանա նէ՞ օլտու, քի
ֆիրար էյնտին.
Էյ Յորդանան, նի՞չուն կէրի չէքիլտին։
6 – Էյ տաղլար, գօչլար կիպի,
Էյ պայըրլար, գուզուլար կիպի նի՞չ-ա՛ն
սըչրասընըզ։
7 – Էյ զէմին, Բայպէլ՝ն հուզու-
րընտա,
Յակոբըն Ալլահընդն հուզուրընտա
թ իր։
8 – Գայըալը առա կէօլիւնէ,
Զագմանագ թաշրընր առա փունգարընա
ատօռտէրէն 0 տըր։

ՄԷՋՄՈՒՐ 115

Պիզե տէյիլ, եա ԲԱՊՊ, պիզե
տէյիլ։
Անճագ ՝ինսայէմ ինչ իչուն վէ հագիգա-
թըն իչուն,
Քէնտի խամինէ չէրեֆ վէր։
2 – Թա՛ֆֆէլէր նի՞չուն Անլէրին Իլահը
նէ՞րէտե տիր՝ տէսինլէր։
3 – Ալլահըմըզ սէմավաթտա տըր։
Հէվա վիւսաթըր իչրա էյլէտի։
4 – Անլէրին ատտէմլէրի հիւմիւշ վէ
ալթուն տըր։
Ինսանն էլի իչի տիր։
5 – Ադրզատըր վար իքէն սէդզէտէզլէր.
Կէօզլէրի վար իքէն կէօրմէզլեր.
6 – Գուլագըտըր վար իքէն իչիթմէզ-
լէր.
Պուրունըտըր վար իքէն գօգլամնազլար.
7 – Էլլէրի վար իքէն նօգլամնազլար.
Ագագլարը վար իքէն նի՞չ բիւմէզլէր.
Պօղազլարընտան սէս չըգասմազլար։
8 – Անլէրն եափանլար,
վէ անլէրէ թէվէքքիւլ էտէնլէրին
ճիւմլեսի
Անլէրէ պէնգէյէճէք տիր։
9 – Եա Իսրայէլ, ԲԱՊՊԱ թէվէք-
քիւլ էյլէ։
Անլէրէ եարտըմ վէ սիփէր 0 տըր։
10 – Էյ պէյթի ի Ահարոն, ԲԱՊՊԱ թէ-
վէքքիւլ էյլէ։
Անլէրէ եարտըմ վէ սիփէր 0 տըր։
11 – Էյ ԲԱՊՊՏԱՆ գօրգանլարը, ԲԱՊ-
ՊԱ թէվէքքիւլ էյլէյինիզ։
Անլէրէ եարտըմ վէ սիփէր 0 տըր։
12 – ԲԱՊՊ պիզի թէզէքքիւր էտէրէ
միւսպարէք գըլաճագ։
Պէյթի ի Իսրայէլի միւսպարէք գըլա-
ճագ,
Գէյթի ի Ահարոնը միւսպարէք գըլաճագ
տըր։
13 – ԲԱՊՊՏԱՆ գօրգանլարը,
Գիւչիւ քէրէմի վէ պէյնիւ քէրէմի միւս-
պարէք գըլաճագ տըր։
14 – ԲԱՊՊ սիզի,
Սիզին իլէ էվլատընզըզ չօղալտաճագ
տըր։
15 – Սիզ սէմավաթ իլէ գէմինի խալգ
էտէն ԲԱՊՊԸՆ միւսպարէքլէրի
սինիզ։
16 – Սէմա իւս սէմավաթի ԲԱՊՊԸՆ
տըր,
Ամմա գէմինի պէնի ատէմ վէրտի։
17 – Իօլուլէր վէ սիւքիթի մահալլի՝

Digitized by Google

էնէդելերին հիչ պիրի ԲԱՊՊԱ համամ եթմէզ։
18 – Անմնա պիզ չիմռուտէն էպէտեէք ԲԱՊՊԱ համամ ու ատնա ետէրիզ։ Ալէլուիա։

ՄԷԶԱՄՈՒՐ 116

*Ա էսրաբ իմ՝, զիրա ԲԱՊՊ ասվաղըմ
վ է նէյասըմ իչիթտի։
2 – Վ է գուլաղընը պանա մէյլ էյտուրտի.
Պու էճլատէն միւտաւեթ ի 'էօմրիւմնէ
Ա՜ տու՛ա էտէճէյիմ։
3 – Էօլիւմ քէմէնտէրի պէնի գուշաթտըլար,
Վ է հավիյէ մնէսիպէթլերի պանա իտաապէթ էյթտի.
Մուզայագայա վէ հիւզնէ միւպթէլա օլտըմ։
4 – Օ զէմանն ԲԱՊՊԸՆ իսմինէ ֆէրեհատ էյթտիմ.
Եա ԲԱՊՊ, բէճա էտէրիմ՝ ճանըմը գուրթար՝ դէդիմ։
5 – ԲԱՊՊ լու՛ռ վէ 'ատիլ տիր.
Ալլահըմզ լատիմ տիր։
6 – ԲԱՊՊ աստէտիյէրի հըլֆը էտէր.
Զիլլէճուտ իտիմ, վէ պէնի խէլասա էյթտի։
7 – Էյ ճանըմ, լատաթթըկա տէօն,
Զիրա ԲԱՊՊ սանա էյիլիք էյլէտի։
8 – Զիրա ճանըմը էօլիւմտէն, կէօզլէրիմի կէօզ էտչընտան,
Այաղըմը գայմագտան պէն խէլասա էյթտինա։
9 – Հայաթտա օլանլարըն տիյարընտա,
ԲԱՊՊԸՆ հուզուրընտա եիւրիյէճէյիմ։
10 – Իմանն էյթտիմ՝ անընն իչիւն ակցյլէտիմ.
Պէն պիչատէպիյլէ միւքէտտէր օլտըմ։
11 – Հայրէթ իտտոճ,
Խալգընն ճիւմլէսի էտալանճը տուր՝ տէտիմ։
12 – Պանաս օլան իհսանընընն ճիւմլէսինէ միւգապիլ
ԲԱՊՊԱ նէ թաճաիմ էտէյիմ։
13 – Խէյտա քէտաէսինի ալըրզ,
ԲԱՊՊԸՆ իսմինէ տու՛ա էտէճէյիմ։

14 – Պիւթի իւն գավմը հուզուրընտա
Նէզրլէրինի ԲԱՊՊԱ թիճա էտէճէյիմ։
15 – ԻԱՊՊԸՆ նազարընտա
Միւթաճաթլէրինին վէճհէթը գէյմէյէլի տիր։
16 – Նէյտազ էտէրիմ, եա ԲԱՊՊ, պէն գուլունճ իմ՝,
Պէն ճարիյէկինի օղլու գուլունճ իմ.
Սէն պէնտէրիմի չէօզտուն։
17 – Սանատա համամ գուրթանը պէպՀ էտէճէյիմ՝,
Վ է ԲԱՊՊԸՆ իսմինէ տու՛ա էտէճէյիմ։
18 – Նէզրլէրիմի ԲԱՊՊԱ
Պիւթի իւն գավմը հուզուրընտա,
19 – Պիւթի իւր ԲԱՊՊԸՆ հավզուլաըրընտա,
Սէնինի իչինտէ, էյ նյուսաապղէմ՝, իճիա էտէճէյիմ։ Ալէլուիա։

ՄԷԶԱՄՈՒՐ 117

Էյ ճիւմլէ միլլէթլէր, ԲԱՊՊԱ համամ էտինիզ.
Էյ իւմմէթլէրինն քէտճիճէ, անընա թէսպիհ էտինիզ.
2 – Զիրա անընն 'ինայէթի իւզէրիմիզէ 'ազիմ տիր,
Վ է ԲԱՊՊԸՆ հագիգաթը էպէտի տիր։
Ալէլուիա։

ՄԷԶԱՄՈՒՐ 118

ԲԱՊՊԱ համամ էտինիզ, զիրա քէրիմ տիր,
Զիրա անընն 'ինայէթի էպէտի տիր։
2 – Իսրայէլ տէտին քի,
'Ինայէթի էպէտի տիր։
3 – Պէյթի ի Ահարոն տէտին քի,
'Ինայէթի էպէտի տիր։
4. ԻԱՊՊՏԱՆ գօրգանլար տէտինլէր քի,
'Ինայէթի էպէտի տիր։
5 – Մուզայագատա ԲԱՊՊԱ ֆէրեհատ էյթտիմ.
ԲԱՊՊ պէնի միւտաւեճաապ գըլըպ՝ կէնիշլիյէ ըէթտիլ։
6 – ԻԱՊՊ պէնիմ իլէ տիր, գօրգմամ՝,
Ինսանն պանա նէ էապիա պիյիր։
7 – ԻԱՊՊ էապրաըմճըլարըմ՝ տարապընտա
պէնիմ իլէ տիր.
Պէն տուսախ պանա պուզ էտինլէրին հէլաֆընը կէօրէճէյիմ։
8 – ԻԱՊՊԱ թէվէքքիլ էյթմէք,
Ինսանա իՒթիմատա էյթմէքտէն էվլա տուր։

* Ե-էօ՛ Բոգոչը սէվէրիմ՝ Մէզ. Ալ. Ի։

Digitized by Google

9 – ՐԱՊՊԱ թ՝ևվէքքթիւլ էթ՝մէք,
ի՝շրաֆա ի՝թ՝իմատ էթ՝մէքատէն էվէտ
տըը՝,
10 – ձի՝ւէլէ թա՝ի՝ֆքելէը պէնի՝ ի՝հաթ է
էթ՝տիւէը.
ՐԱՊՊԸՆ իսմի՝լէ ատ՝նէըի՝ հէլաք է՝տէ-
ճէ՝յիմ՝.
11 – նի՝թ բաֆ ու էքնատֆըմը ատտըլաբ.
Ատ՝նէըի՝ ՐԱՊՊԸՆ իսմի՝լէ հէլաք է՝տէ-
ճէ՝յիմ՝.
12 – Ափըլաբ կիսպի պէնի՝ ի՝հաթ է էթ՝-
տիւէը.
Տի՝քէն ատթ՝է՝չի կիսպի ափօ՝տի՝ւէը.
Ատ՝նէըի՝ ՐԱՊՊԸՆ իսմի՝լէ հէլաք է՝տէ-
ճէ՝յիմ՝.
13 – Սէն պէնի՝ տի՝ւշի՝ւըմ՝ք ի՝շի՝ւն շի՝ա-
տէթ՝լէ ի՝թ՝ի՝վէբատին իսկ տէ,
ՐԱՊՊ պատա՝ ե՝ատըմ՝ էթ՝տի՝ւ.
14 – Գա՝վէվէթ՝իմ՝ վէ մէզմո՝ւրըմ՝ ՐԱՊՊ
տըը՝,
վ՝է պէնի՝մ՝ խէլասքե՝ատրըմ՝ օլտա՝ւ.
15 – Սաի՝ֆ՝ի՝լէրին ե՝ատտըլարընատա մէ-
ատրբէթ՝ վէ խէլաս ատտասը վատ.
ՐԱՊՊԸՆ տաղ էլի գա՝վէվէթ՝լէ ի՝շ կէօ-
րի՝ւը՝.
16 – ՐԱՊՊԸՆ տաղ էլի ե՝ի՝ւքատէլմի՝շ
տի՝ը՝,
ՐԱՊՊԸՆ տաղ էլի գա՝ւվէվէթ՝լէ ի՝շ կէօ-
րի՝ւը՝.
17 – Պէն վէֆաի՝ էթ՝մէ՝յէ ճէ՝յիմ՝,
Ան՝ճաղ ե՝ատըլտը՝ ՐԱՊՊԸՆ ի՝շ՝լէրինի՝
ֆքելատ՝ է՝տէ ճէ՝յիմ՝.
18 – ՐԱՊՊ պէնի՝ շի՝ատէթ՝լէ թ՝է՝տիպ
էթ՝տի ի՝սկ տէ,
Է՝օ՝րէ՝մ՝ թ՝էալիմ՝ էթ՝մէտի՝.
19 – Պատա՝ ատլահ գատփու՝լարընը
ատչընը՝ղ.
Ան՝էլատէն կիրփպ ՐԱՊՊԱ համմո՝ ատէ-
ճէ՝յիմ՝.
20 – ՐԱՊՊԸՆ գատփու՝բ պտ՝ տըը՝,
Սաի՝ֆ՝ի՝լէը պտ՝ու՝տատն կիրփ ճէքքէլէը՝.
21 – Սատա՝ համմո՝ էատէրիմ՝,
Զի՝բրա պէնի՝ ո՝ի՝ւտէթ՝ է՝ճ՝ատ գբ՝լտը՝ղ,
վ՝է պէնի՝մ՝ խէլասքե՝ատրըմ՝ օլտը՝ղ.
22 – Եատփու՝ճ՝լարընը բե՝ատտ էթ՝տիքէլէրի
թ՝ատշ
Ֆէօշէ թ՝ատշը՝ օլտա՝ւ.
23 – Պտ՝ ՐԱՊՊ թ՝ատրատֆքընատան օլտա՝ւ,
Կէօզէլէրսի՝մ՝իզ է՝ատն՝է՝ատճ՝ի՝ատ տի՝ը՝.
24 – Պտ՝ ՐԱՊՊԸՆ ե՝ատփատըզը կիւն
տի՝ը՝.
Ատատ՝ ո՝էատրատ՝ ու՝ չատատմատն օլտը՝ղ՝.
25 – Նի՝յազ է՝ատէրիմ՝, ե՝ա ՐԱՊՊ, խէ-
լատա՝ էվէլ,
Նի՝յազ է՝ատէրիմ՝, ե՝ա ՐԱՊՊ, մի՝ւէա-
ատէր գբ՝լ՝.
26 – ՐԱՊՊԸՆ իսմի՝լէ կէվէն տի՝ա-
պատրէք օլտա՝ւ.
Սիզէ պէկի՝թ իւբ ՐԱՊՊՏԱՆ խայը
ատա՝ատ էվէլէ՝տէ՝.
27 – Ե՝ֆ՝ոլա Ալլահ տըը՝, վէ պիզէ ն՝ատ-
բի՝ւսատն էթ՝տէ՝.
Գա՝ւբատպանը իփվէրէլէ պատղատյըլ,
Մէզատպէնը պտ՝ու՝տատղատրընա գատատտ
ի՝ե՝ի՝ւէ՝ի՝ւէ՝ի՝ղ՝.
28 – Ալլահըմ՝ ատէն տէն, ատատնա համմո՝
է՝ատէրիմ՝.
Ե՝ա Ալլահ՝մ՝, ատէնի՝ թ՝ատ՝զի՝մ՝ է՝ատէրիմ՝.
29 – ՐԱՊՊԱ համմո՝ էատին՝իզ՝, զի՝բրա քէ-
բրիմ՝ տի՝ը՝,
Զի՝բրա՝ ի՝ն՝տ՝ատյէթ՝ի՝ն է՝պէ՝տէ՝ տի՝ը՝.

ՄԷԶԱՄՈՒՐ 119

ԱԼԷՖ ✕

Նէ՝ մի՝ւպատրէք տի՝ը՝ թ՝ատրի՝քատէ
քէատմի՝լ օլտա՝ղատբ,
ՐԱՊՊԸՆ շէրի՝ա՝թ՝ ընատտ ե՝ի՝ւբի՝ւյէ՝ն՝էը՝.
2 – Նէ՝ մի՝ւպատրէք տի՝ը՝ շէհատէթ՝լէ-
րինի՝ Տ՝ըֆքով է՝ատէ՝ղէը՝.
Պա՝ւղատբ տատը պի՝ւթ՝ի՝ւն գատլատլէ թ՝ա-
լէ՝պ է՝ատէրէը՝.
3 – Ֆքըագը տատախի՝ իրի՝թ՝ քէատ՝ղ է՝թ՝ մէ՝ի՝ֆ՝ով,
Ատ՝նէն թ՝ատրի՝ա՝քէրի՝ն՝ատէ՝ ե՝ի՝ւբի՝ւյէ՝ղ՝էը՝.
4 – Սէն՝ քէ՝ն՝ատ՝ի՝ թ՝ էն՝ապէհատթ՝ ընքէն տա՝ֆք-
գատ՝լէ Տ՝ըֆքով օլտա՝ն՝ի՝ատքընը՝ ե՝մը
է՝թ՝տի՝ն՝.
5 – Ր՝ե՝ա՝ չ՝քի գատն՝ատ՝ն՝ատրընը՝ Տ՝ըֆքով ի՝շ՝ի՝ն
թ՝ատրի՝գ՝ի՝ղ՝էրի՝մ՝ ատատպի՝ի՝ օլտա՝ խատ՝.
6 – Օ զէ՝մ՝ատն պէնի՝ ա՝էֆ՝ էմրի՝ղ՝էրքէ
տի՝ֆգատ՝ էթ՝մէ՝քի՝ղ՝ խէ՝ճ՝ի՝ղ՝
օլմատմ՝.
7 – Ատատղէթ՝լի ատ՝ֆքատմընը՝ ե՝ղ՝ի՝ն՝ատ՝-
յի՝ատտ՝ն՝,
Իրի՝թ՝ի՝գատմի՝ղ՝ ի՝ գատլատլի՝ ատատնա համմո՝
է՝ատէ՝ճ՝ի՝յիմ՝.
8 – Գատատն՝ատ՝ն՝ատրընը՝ Տ՝ըֆքով է՝ատէրիմ՝.
Պէ՝ն՝ի՝ քի՝ւլի՝ի՝ն թ՝ էրք էթ՝մէ՝.

ՊԻ՝Թ ⊐

9 – Նէ՝վ՝ճ՝իվատն՝ քի՝ն՝ատ՝ի՝ թ՝ատրի՝գ՝ի՝ն՝ի՝ն՝ նէ՝ղ՝
ի՝լէ փա՝ա՝ի՝լէ՝ պի՝ի՝ր՝.
Սէ՝ն՝ի՝ն՝ քի՝լատմ՝ի՝ն՝ա կէօրէ Տ՝ըֆքով էթ՝մէ-
սի՝ի՝լէ օ՝ա՝ր՝.
10 – Պի՝ւբի՝ւն՝ գատլատի՝մ՝ի՝ն՝ ատէ՝ն՝ի՝ն թ՝ատլէպ
էթ՝տիմ՝.

Digitized by Google

Իմ[ր]ելեր[ի]մէն պէնի ասփաղրեմ։
11 – Բէլամ[ը]նը գալ[ի]մէ ասգլաստը[մ],
Ք[ի] ասանա կ[ի]նայ Իշլէմել[էլ]իմ։
12 – Ես Ռ[Ա]Պ[Պ], ուէն մի[ւ]պարէք սին։
Գաղա գաղուն[ի]լորընը թա՛լիմ էլլէ։
13 – Աղղընը ճի[ւ]մլէ ասկեամընը
Տա[ա]ագլորմ[ի]լէ հիգեայէ էթմիմ։
14 – Հէր կէօնէ սէրվէթտէն Ղօրօթ օ-
ըսար կ[ի]պի,
Շէհզատէթլերինին հօլընտան մեգրուր
օլսըմ։
15 – Թէնպի[հ]ամընը թէֆէրգիրե էտ-
միպ,
Թաղիգլերինէ տի[ւ]գամի էտե՛ճէյիմ։
16 – Գաղուն[ի]լորընտան մի[ռ]գըզ օլա-
ճաղըմ։
Քէլամընը ա[ւ]նու[թ]միայաճաղըմ։

ԿԻՄԷԼ Ɔ

17 – Գա[ւ]լընա լո[ւ]թֆ էլլէ,
Ք[ի] եա[շ]ալ[ը]մ վէ քէլամընը հըքմ[ը] է-
տէյիմ։
18 – Կէօզլերիմ[ի] ա[շ]չ,
Ք[ի] ուէնին չէբի՛[թ]ամընտան 'ա՛ճիպ չէյ-
լեր կէօրլիմ։
19 – Պէն զ[ի]մինտե դ[ի]լ[ի]պ լիմ.
Իմ[ր]ելերինի պէնտէն խաֆի թ[ա]ութմա։
20 – Ճանըմ ա[ւ]նինն ասկեամընա
Ճա՛[թ]իմ իշլի[թ]յագը հասէպլիլե էզիլմի[շ]
սոր։
21 – Իմ[ր]ելերինտէն ասփա[ռ]իշ օլսըն մ[ի]տղ-
բաւ վէ մէլ'ո[ւ]նալը[ր] թ[ա]էքսիր
էթ[ի]տին։
22 – Խազերիմ[ի]ն 'ար ու հասգարէթի
ասէֆ' էլլէ,
Ջիբա չէհասէթլերինի հըքմ[ը] էլլէ-
տիմ։
23 – Ր[է]'իալեր տասախ օթ[ա]ւրու[ա]պ 'ալէյ-
հիմ[ի]ակ մի[ւ]քեալէմէ էթ[ի]տիլէ-
րինտէ,
Գա[ւ]լընէ գաղու[ն]լորընը թ[ա]էֆէրգիրե
էտերը։
24 – Շէհզատէթլերինի տասախ պէնիմ մէ-
սէրրէթիմ
վ[ը] մի[ւ]սի[ն]էչուրըմ տըրը։

ՏԱԼԻՓ Ը

25 – Ճանըմ թ[ա]օփրատա եատփըշոր.
Ք[է]լամընա կէօրե պէնի իշէտ էլլէ։
26 – Ես[ը]լորընը հիգեայէ էլլէտիմ, վէ
պէնի մի[ւ]թէ[ֆ]էքատ գէլորըն.
Գաղու[ն]լորընը պատա թ[ա]՛լիմ էլլէ։
27 – Թէնպի[հ]ամընէն հօլընը պատա
թ[ա]ֆ[ի]իմ էլլէ,
Ք[ի] 'ատ[ի]պ իշլէրինի թ[ա]ֆէքքուր է-
տէյիմ։
28 – Ճանըմ հի[ւ]զունէն էբիտի.
Ք[է]լամընա կէօրե պէնի ատպրի գըլ։
29 – Եալան հօլու պէնտէն ուզագլաշ-
սոր,
Պատա չէբի՛[թ]ամընը իշատան էլլէ։
30 – Թաբրիգ լ[ի] հագգը իհ[թ]իյար էտիպ,
Ա[ն]հգեամընը Ղ[ի]թ-Ղ գօտըմ։
31 – Սէդնին չէհասէթլերինէ եափըշ-
սոր.
Ես Ռ[Ա]Պ[Պ], պէնի խէ[ֆ]իլ էթմէ։
32 – Իմ[ր]ելերինին հօլընտա[ա] սէյիրտէ-
ճէյիմ,
Ջիբա եի[ւ]բ[է]յիմի կէնի[շ]էեէ ճէքմէն։

ՀԷ Դ

33 – Եա Ռ[Ա]Պ[Պ], պատա գա[ւ]ղուն[ի]լորընը
թ[ա]ութքունի թ[ա]՛լիմ էլլէ,
Պէն տատխ ան[ը] ն[ի]հայէթ[ի]ե տէյին
հըքմ[ը] էտե[ր]իմ։
34 – Պատա ֆէհմ իհատան էլլէ, վէ պէն
չէբի՛[թ]ամընը հըքմ[ը] էտիպ,
Պի[ւ]թի[ւ]ն գա[ւ]լընէ ատա խի[թ]իտալ է-
տէրիմ։
35 – Իմ[ր]ելերինէն թ[ա]ութքունտե պէնի իր-
շատա էլլէ,
Ջիբա ատնտե մէտ[ր]էթի պո[ւ]լտըմ։
36 – Գա[ւ]լըպ[ի]ի թ[ա]ութա՛ա տէյիմ,
Ա[ն]ճագ չէհասէթլերինէ մէյլ էթ-
տիր։
37 – Կէօզլերիմի պաթի[ր]լա պօգմ[ի]ատան
տէնտաէր.
Սէդնին թ[ա]ութքունտե պէնի իհատա էլլէ։
38 – Սէդնին գօրգա[ճ]կատա պո[ւ]լունան
գա[ւ]լընի հոգգընատա
Ր[է]լամընը ատպրի[թ] էլլէ։
39 – Դօրգա[ւ]որդըմ հոգգարէթի ասէֆ'
էլլէ,
Ջիբա ա[ն]քեամընի էլլի տիր։
40 – Իշլէ[թ]ե սէդնին թէնպի[հ]ամընա
մի[ւ]շէգգագ լըմ.
Պէնի 'ատատալէթինէ իհատա էլլէ։

ՎԱՎ Զ

41 – Եա Ռ[Ա]Պ[Պ], 'ինայէթ[ի]ն,
Ք[է]լամընա կէօրե խէ[ր]սըզի պատա գէլ-
սին։
42 – Վ[ը] պէնի թ[ա]ութգըր էտենէ ճէվապ
վէրէյիմ։

Digitized by Google

Զիրա սէնին քէլեմընա թէվէքքիւլ էյթուխ։
43 – Վ֊է հագիգաթի քէլեմընը ազգըմ֊ սաան սուլա կիտէրմէ ,
Զիրա ատՀաքեամընա իւմիտ էյթուխ։
44 – Վ֊է էհրի'սաի֊ընը սուա֊խոռա ,
Իչէրէկտա Տրըզ էտէճէյիմ։
45 – Վ֊է կէնդիչիքտաէ կէզէճէյիմ,
Զիրա սէնին թէնպիհաթի ընը թաղէպ էյթուխ։
46 – Վ֊է մէլիքէը հուզուրընաա չէ֊ Հատաեի էչէրիսէն պատա էտէ֊ ճէյիմ, վէ խէճիլ օլմայաճաա֊ ղըմ։
47 – Վ֊է սէվտիյիմ էմրէչէրինէ մէ֊ բուս օյաճաղըմ։
48 – Իչէրէյիմի֊ սէվտիյիմ էմրէչէրինէ գաստրըսրուգ ,
Գանուն֊ընըրընը թէֆէքքիւր էտէճէ֊ յիմ։

ՋԱՑԻՆ Ի

49 – Պէնի մուհթաջ ազգրըթ գէյտրըզընի քէ֊ չաամը֊
Գուլընի Հագգընաա թէզէքքիւր էյիէ ։
50 – Մէ չագգաթիմնաա պատա թէսէչ֊ լի պու տրը ,
Զիրա քէչաամնի պէնի իչէտ էյիէտի ։
51 – Մաղրուբըտը պէնի կիյատէսիյէ խաթի իչզա էյթուխըր ,
Պէն խաէ չէրի'սաի֊ընատ ատփամա֊ տրմ։
52 – Եա ՐԱՊԳ, գաստիմանէն օլան ատՀ֊ քէատընը
Տէրխաթրը էյթուխըթ միւխէլէչ էտէյիի օլ֊ տրմ։
53 – Շէրի'սաի֊ընը թէրը էտէն չէրիս֊ չէր ատպէպիյէ
Պէնի տուՀչէյիմ թուխա տու ։
54 – Կ֊ուրսկիթի֊ խանէսինատ
Գանուն֊ընըրընը պատա մէզմունը օլտու ։
55 – Եա ՐԱՊԳ, սէնին խամինի կէճէտէ գիրը էտէրէը ,
Շէրի'սաի֊ընը Տրըթ էյիէտիմ։
56 – Թէնպիհաթի ընը Տրըթ էյիէտիյիմ իչէն
Պու պատա վազը' օլտու ։

ԽԱՑԻՆ ԻՐ

57 – Եա ՐԱՊԳ , նատիխիմ ոէն սէն .
Սէնին ատօդէրինէ Տրըթ էտէրիմ" տէ֊ տիմ։
58 – Բիզընը պիւխթան գալպատէն թա֊ չէտ էյթուխ։
Գէլամընա կէօրէ պատա մէրՀամէթ էյիէ ։
59 – Տօլըրըմը թէֆէքքիւր էտիպ ,
Ատյագըտրըմը շէհատաեի էչէրինէ չէվիր֊ տիմ։
60 – Իմիրէչէրինի Տրթիլ իչէն
Կէճիքտիրէրէք 'ատճէչէ էյթուխ։
61 – Շէրիրէչէրին պէօլիւ չէրի պէնի խ֊ Տալէ էյթուխըր ,
Ամինա չէրի'սաի ընը ուՀուբի մնատրմ։
62 – 'Ատտըչէյի լի ատՀաեամինատան ատօ֊ չագըր ատատա Տամտա էյթուխ չէ֊ կէճ եատրըսընատա գալգատրրմ։
63 – Պէն ատնատէ գէրգատրտգ ,
Թէնպիհաթի ընը Տրթիլ էտուչէրէն ճիւմճ չէսինէ բէֆիգ իմ։
64 – Եա ՐԱՊԳ, զէմին 'Ինայէթ ինչէ տօղու տրը .
Պատա գաՀուչըրընը թա'լիմ էյլէ։

ԴԻՑԻ Ը

65 – Եա ՐԱՊԳ, քէՀատ քէլեամընա կէօրէ ,
Գուլընա էյիլիք էյթուխ ։
66 – Պատա քէատիլ ֆիհմ վէ 'իլմ թա'լիմ էյլէ ,
Զիրա էմրէչէրինէ իմանն էյթուխ։
67 – Մէչագգաթիմնատան էվվէլ ատփ֊ մըշ իտխիմ',
Ամինա չիմնի քէլեամընը Տրթիլ էտէ֊ րիմ։
68 – Սէն քէրիմ վէ իչատան էտուճէ սէն.
Պատա գաՀուչըրընը թա'լիմ էյլէ ։
69 – Մաղրուբըտը 'ատէչիմէ եատատան թէրիմ իտպ էյթուխ ,
Ամինա պէն պիւխթան նիւրէքքէ սէնին թէ Հնպիհաթի ընը Տրթիլ էտէրիմ։
70 – Ատնէրին գալըպ իչ նատը կիպիլ սէմրէ օլտու ,
Պէն խաէ չէրի'սաի ընատ ատաէրըէթ պու֊ տրմ։
71 – Մէչագգաթի չէքատիյիմ պատա խատրը օլտու ,
Թատ քի սէնին գաՀուչըրընը էտյէնէ֊ յիմ։
72 – Սէնին ազգընըն չէրի'սաի ը
Պատա պիղէքճէ սաՀ֊ ուն վէ կիւմիւշ֊ տէն էվլա տրը ։

Digitized by Google

ԾՕՏ ՝

73 – Սէնին էլլէրին պէհի եաֆիլպ վիւ-
ճաւեռ կէվի իրտի .
Իմրլէրինկի էզրկնուվէք իչիւն պանաս
ֆէհմ՝ իհտաս էլլէ ։
74 – Սէնտէն գօրգանլար պէհի կէօ-
րիւպ՝ շաստանան օլաճագլար ,
Ջիրաս ասնին՝ քէլամինկա իւպէտ էթ-
տիմ՝ ։
75 – Եա ՐԱՊՊ, հիւքմլէրինկ 'ատատալէթ
օլտըղընը ,
Վ՚է պէհի մէշկուգաֆիա տիւչար էմ-
տիւինկ ատատըգանէ իտիւինի պի-
լիրիմ՝ ։
76 – Ֆէրեւ՚ էմ գուլընկա օլան քէլա-
մինկա կէօրէ ,
'Ինտայէթինկ պաղաս իմ էսէլլի օլտան ։
77 – Մ՚էր համէմլէրինկ պաղաս կէլսինկ ,
քի եաշայպյրմ՝ ;
Ջիրաս շէրի՚ատինկ մէհէրքէթիմ՝ տիր ։
78 – Մ՚ատրուբլար խէճիլ օլաճագ-
լար ,
Ջիրաս պաղաս նաշկագ եէբէ զատր
էթտիւլէր .
Պէն խաբ ասնին իմէնպհէհամէթինկը իմ-
ֆէքքիւր էտէրիմ՝ ։
79 – Սէնտէն գօրգանլար ,
Վ՚է շէհատէթլէրինկի պիլէնլէր պաղաս
ատօղոսունլէր ։
80 – Գաալիմ գաղոսունլարինկաս քէսա-
միլ օլտան ,
Ֆի խէճիլ օլմայպյրմ՝ ։

ԳԱՖ Ն

81 – Ձանըմ՝ խէլասընկաս մի՚չիղագ տըր ,
Վ՚է պէհ քէլամինկա մնէմիղագըր իմ՝ ։
82 – Պաղաս նէ՞ զէմման իմէսէլլի վէրէ-
ճէքքսին՝ տէյէրէք ,
Կէօզլէրիմ՝ ասնին՝ քէլամինկը պէ՛ւլէ՛ֆ՛ւլ
պօզպուլար ։
83 – Ջիրաս տիւմանատաս օլան իմուլուամ
կիպի օլտըմ՝ ,
Ամմա ասնին գաղոսունլարինկը ունուվի մնա-
տըմ՝ ։
84 – Գուլընկըն կիսնլէրի նէ՞ գաստար
տըր .
Պաղաս իմ՚ատատի էտէնլէրին իւզէրին-
տէ նէ՞ զէմման հիւքմ՝ իմրաս է-
տէ ճէքքսին ։
Ֆ՚ատ՚ատի ընկա մնուվաֆիգ օլմայաս-
Գաղոսունլ՚ւ ,
Մ՚ատրուբլար պէհիմ՝ իչիւն չուգուբ-
լար գաղոտըլար ։
86 – Ձիսմլէ էմրլէրինկ ատատագաւի տըր .
Պաղաս նաստագգ եէբէ իմ՚ատատի էտէր-
լէր , պաղաս նաստատիմ՝ էլլէ ։
87 – Ազ գաւլար պէհի եէբտէ մնահվ
էտիյօրլար իտի ,
Ամմնա պէհ իմ էնպհէհամէթինկը իմ էբք էմ-
մէտիմ՝ ։
88 – 'Ինտայէթինկ կէօրէ պէհի իհտաս
էլլէ ,
Վ՚է ատղըղնէն շէհատէթինի հըֆզ է-
տէլիմ՝ ։

ԼԱՄԷՏ Խ

89 – Եա ՐԱՊՊ , քէլամինկ սէմման-
վաճ ատտա
Իկէնէպէտ ատապիմ գբլընմրչ տըր ։
90 – Սբտգրնկ տէվր պէ տէվր տիր ,
Զէմինի իմ՚ատատի էմտուն վէ ատապիմ
տիր ։
91 – Պատ կիւն տաֆեատնկ իւզրէ ատա-
պիմ տիրլէր ,
Ջիրաս ճիւմլէնտ սէնին գաւլարընը տըր ։
92 – Նկէր շէրի՚ատինկ մէհէրքէթիմ՝
օլմասաս իտի ,
Ո զէմման մէշկագաճ բմտատս հէնլաբ օ-
լաբ իտիմ՝ ։
93 – Թէնպհհամէթինկը էպէտէն ունուվի-
մնատ՝ ,
Ջիրաս սէն պէհի ատնէրէլ իհտաս էթ-
տուն ։
94 – Պէն սէնուն իմ՝ , պէհի խէլասս
էլլէ ,
Ջիրաս սէնին իմ էնպհէհամէթինկը իմալէպ
էլլէտիմ՝ ։
95 – Շէրիրլէր պէհի հէլաբ էթմէք իւ-
չիւն պէհի պկալէտիկէր ,
Ամմա պէհ սէնին շէհատէթլէրինկի իմ էթ-
ֆէքքիւր էտէ ճէլիմ՝ ։
96 – Հէր պիր քէմալէ տիր հատատ
կէօրտիւմ՝ .
Սէնին էմրինկ զիւատէպիլէ կէնիշ
տիր ։

ՄԼՄ Ծ

97 – Շէրի՚ատինկը նէ՞ գաստար սէվ-
րիմ՝ .
Հէր կիւն իմ էֆքքիւրիւմ՝ օ տըր ։
98 – Իմրլէրինկ պէհի տիւշմնկներիմտնէն
զիւատէ նէ՞լ ի հէքմէթ գբլտը ,
Ջիրաս ասնկէր տաս՚իւնա պէհիմ՝ իլկ տիր ։

Digitized by Google

99 – Մու'սալիմէրիմին ճիւանէնուէն զկ'յատակ տերայէթլի օլսըմ,
Զիրա չէհատէթլէրինդ թէքէքքիւրեամ տուր։
100 – Ինթէխյարլարտան զկ'յատակ ամէնլայըշլը օլսըմ,
Զիրա թէնպիհաթի ընդ հըքիզ էյլէտիմ։
101 – Ակյագլարըմը հէր քէօթու ենօլ տան կէրթ չէքտիմ,
Ֆի քելամընդ հըքիզ էտէյիմ։
102 – Ահքեամընդտան ատօնամէտիմ,
Զիրա պանդա սէն թա'լիմ էթ տին։
103 – Ֆէլամընդ տիւնյագրմանդ' թաթը,
Ադգրմա պալտան խոխը տըր։
104 – Թէնպիհաթի ընդկէ ամկլայըշլը օլ տըմ,
Անըն իչիւն հէր եալան ենօլնտան քքրահ էթտիմ։

ՆՈՒՆ ն

105 – Սէնին քելամընդ պյագլարըմա չըրտազ,
Վէ ենօլմա նուր տըր։
106 – 'Ամալէթլի ահքեամընդ հըքիզ էթմէյէ կէմին էթտիմ,
Վէ անը իճա էտէ ճէյիմ։
107 – Զկ'յատէպկյնէ միւքէտեբէ օլ տըմ.
Եա ՐԱՊԻ, պէնի քելամընդա կէօրե իհտա էյլէ։
108. Եա ՐԱՊԻ, ազղրմընդ միւթէպէբրի' թ ազգտիմէրինի գապուլ,
Վէ ահքեամընդ պանդա թա'լիմ էյլէ։
109 – Ճանըմ տան'լմա ամվուճըմտա տըր,
Ամմա սէնին չէրի'աթընդը ունութմատըմ։
110 – Շէրիրլէր պանդա տուզագ գուրտըլսըր,
Ամմա պէնի սէնին թէնպիհաթընդտան տափմատըմ։
111 – Շէհատէթլէրինի իլէկէտ միրտասըմ օլտուս,
Զիրա ան'լէր գալպիմին մէսերբէթի տուր։
112 – Գանուն'լսրընդը նիհայէթտէ վէ էպէտէտէ իճրա իչիւն
Գալպիմի մէյլ էմ տիրտիմ։

ՍԱՄԵԽ ս

113 – Ինի ֆէքէրլիլէրե պուղղ էթտիմ,
Ամմա սէնին չէրի'աթընդը սեվմատիմ։
114 – Պէնիմ սէթը ու սիփէրիմ սէն տին.
Սէնին քելամընդա մունթազըր օլսըմ։
115 – Ն՛յ ֆասըգլար, պէնտէն ուզագ օլուն'լըզ,
Զիւնքի պէն Ալլահըմընդ էմրլէրինէ հըքիզ էտէ ճէյիմ։
116 – Պէնի քելամընդա կէօրե վիգայէ էյլէ, քի եաղըյալը',
Վէ իւմիտիմտէն պէնի խէճլ էթմէ։
117 – Պէնի գուվվէթլէնտիր, քի խէլասա պուլսըր',
Վէ ատա'լմա գանուն'լսրընդա տիգգաթի էտէյիմ։
118 – Սէնին գանուն'լսրընդտան ատափտան'լսրըն ճիւանէնուէն թա'ղիբ էտէսըն,
Զիրա հիլէլերի եալան տըր։
119 – Զէմինին հէմ շէրիրլէրինի մա'տէնէ ճիւբիւֆիւ սայըտըն,
Անըն իչիւն շէհատէթլէրինի սեվէբրիմ։
120 – Թէնիմ սէնին գօրգունտան թի'թրէտի,
Վէ պէն սէնին հիւքմընէրինդէն գօրգուբրըմ։

'ԱՅԻՆ ע

121 – Հէյքամ ու 'ատա'լէթ ֆէրա էթտիմ.
Պանդա զուլմ էտէնլէրէ պէնի թէալիմ էթմէ։
122 – Գուլընդա խայրա զամին օլ.
Մաղրուբլսար պանդա զուլմ էթմէնլէր։
123 – Կէօզլէրիմ սէնին խէլասընդը,
Վէ 'ատա'լէթի քելամընդը պէ-էն-դէ-էն պօզուլտուս։
124 – Գուլընդա 'ինայէթինկ կէօրե մու'ատալէթ էտիպ
Պանդա գանուն'լսրընդը թա'լիմ էյլէ։
125 – Սէնին գուլընդ իմ.
Շէհատէթլէրինի պիլմէմ իչիւն պանդա ֆէհմ իհտան էյլէ։
126 – ՐԱՊՊՈՆ իճրա է հ-ֆ վազիֆը տըր.
Սէնին չէրի'աթընդը նազդ էթտիլէր։
127 – Պուհանա պինանա'էն էմրլէրինի տը-թուհանան
Վէ խալիս տալնուհանան զկ'յատէ սէվտիմ։

Digitized by Google

128 – Իմոյ հնգ խուռնուստաս ճիւմէ
Թէնգիհամէնգը տօղուռ 'ատտա էտէրիմ,
Հէր կողան կօլընտան իքրաչ էտէրիմ։

փչ Ե

129 – Շէհսատէթլէրինկ 'ատա'լով տուր,
Պաս էճլուն Ճանըմ' անկերի Տնփզ էտէր։
130 – Բէլամընկըն Թէֆսիրի Թէնվիր էտէր,
Ձահիլներէ ֆէնմ վէրիր։
131 – Աղզըմը աչըլ՝ ասֆ չէքէրիմ,
Չիւսա էմրէրինկէ իշլիյագ էտէրիմ։
132 – Սէնին իսմինկի սէվինճէրէ օլտուղը կիսկի,
Պանսա Թէվէճճիւհ էտիպ մէրհամէթի էյլէ։
133 – Ասըմլարըմը քէլամընկնէ ատպէթի գէլ,
Ալ հիչ պիր ֆէտսատ պանսա Թէսալլուէթ էթմէհսին։
134 – Աահմէրէյին զուլմընտան պէհռի խելաս էճ,
Ալ Թէնգիհամէնգը հնգիզ էտճէհիմ։
135 – Գաւլէկըն իւզէրինէ եիւզիւնիւ նաւբատչի գէլըպ,
Պանսա գանռուհալարընգը Թա'լիմ էյլէ։
136 – Կիօզլէրիմտէն սաս ըրմռգլարը ագար,
Ձիւնգի սէնին չէրի'աթընգը հնգիզ էթմէտիլէր։

ցԱՏԻ Ա

137 – Եա ԲԱՊՊ, սէն 'ատիլ սէն,
Ալ ատքատմընկ տօղուռ տուր։
138 – Իմի էյլէտիյինկ շէհսատէթլէր հագգ,
Ալ հէր վէճհլէ ատտուրգ տուր։
139 – Ղայըռէթիմ պէհռի Թէվէկ էթտի,
Ձիւնգի տիւշմէհլերիմ սէնին քէլամընկը ունուտմատուրար։
140 – Բէլամընկ զայըռէլ խալխ տիր,
Ալ գուրրի ասը ակվիր։
141 – Պէհռ քիւչիւ վէ հագիր իմ,
Լ–ոյն Թէնգիհամէնգը ունուտմատուր։
142 – 'Ասաղէթինկ էպէտի 'ատտաղէթ,
Ալ չէրի'աթի հագիգատի տուր։
143 – Մուզայագա վէ մէշգգաթի պանսա իսսագէթ էթտի,
Ձոյնի էմրէրինկ մէսէրրէմ տիր։

144 – Շէհսատէթլէրինկն 'ատտաղէթ էպէտի տիր։
Պանսա ֆէհմ իհտան էյլէ, քի եաշամայըր։

ԴՕՖ Ր

145 – Պիւթխան գալըտկն ֆէրեատա էմտիմ,
Ես ԲԱՊՊ, պէհռի մրատմէ հագգ գըլ։
Գանռուհալարընգը հնգիզ էտէրիմ։
146 – Սանսա ֆէրեատա էմտիմ, պէհռի խելաս էյլէ,
Ալ շէհսատէթլէրինկն հնգիզ էտէրիմ։
147 – Սէհլ բատկն էվվէլ գալգըպ ֆէրեատա էմտիմ։
Բէլամընկա մուհթաջ օլարմ։
148 – Բէլամընկը Թէֆէքքիւր էթմէք իչհուն,
Կէօզլէրիմ' կէճէ նէվպէհէլերինտէն էվվէլ այրըրմ։
149 – Ինսայէթինկ կէօրէ սէհմի տինլէ։
Ես ԲԱՊՊ, տաքատմընկա կէօրէ պէհռի իհտաս էյլէ։
150 – Խապասէթէթ Թատպի՝ օլտնլար եագլաշտրըրար։
Սէհռին շէրի'աթընտան ուպագլաշտրըրար։
151 – Ես ԲԱՊՊ, սէն եագըռն ապհ,
Ալ ճիւմլէ էմրէրինկ հագիգաթի տուր։
152 – Շէհսատէթլէրինկէն չօգատան պէրաա պիլտիմ' փ
Աֆէրի իլէլէպկա ատպիթ գէլտըն։

ՐԻՇ Ղ

153 – Մէշգագաթի ըմա նազար գէլ,
Վէ պէհռի խելաս էյլէ,
Ձիւնգի շէրի'աթի ընգը ունուտմ մատուրմ։
154 – Տա'վամը կէօր վէ պէհռի խելաս էյլէ։
Բէլամընկա կէօրէ պէհռի իհտաս էյլէ։
155 – Խելաս շէրիէլէրտէն ուզագ տուր։
Չիւսա գանռուհալարընգը ապատմազլար։
156 – Ես ԲԱՊՊ, մէհրհաթէթլէրինկ չօգ տուր։
Ասքատմընկա կէօրէ պէհռի իհտաս էյլէ։
157 – Պանսա Թէ'ատտաի էյլէկըն վէ պէհռի Թազելիգ էտնլէր չօգ տուր,
Պէհռ էտ շէհսատէթլէրինկտէն ատպմատուրմ։
158 – Ղատտաալըտըր կէօրտիւմ վէ պիզատր օլտըմ։

Digitized by Google

Զիբա ահնին քելամընկը հըքիզ էեմ մելիբ իտի։
159 – Թէնպիհամէընը ահվախլիմէ նամազա կտոպ,
Ինձայէեմ ինկ կէորէ, հա ԻԱՊՊ, պէնի խհնա էլլէ։
160 – Մէպտե լի քելամընկ հազիգամէ ապը,
Վէ ճիւմլէ ատտալէեմլի ահքեամընկ էպէտի տիր։

ՇԻՆ Ш

161 – Րէ՛իալէը ահպէպտիզ պանտա թէ՛ատտահ էեմ տիլէը,
Ամմա գալպիմ քելամընկտան խավֆ էլլէկտի։
162 – Զօգ զանիմէի պուլան ատէմ կիպի
Քելամընկտան չատմազ օլուրըմ։
163 – Եալանտան նէֆրէի վէ խբրահ էեմ տիմ,
Ամմա ահնին չէրի՛ամի ընը ահվտիմ։
164 – ՛Ատտալէեմլի ահքեամընկ իչինն
Կիւնտե հէտտ քէրրէ ատնա համմո էտէրիմ։
165 – Սէհնին չէրի՛ամի ընը ահվէնէրէ
ատլամէի չօգ տըր.
Վէ ահնէրէ թէ էօբէզ հօգ տըր։
166 – Եա ԻԱՊՊ, խէլասընկա մինէմի ատզրը օլուպ,
Իմիլէրինի իճրա էեմ տիմ։
167 – Ձահլար չէհտահէլէրինի տըքիզ էտեր,
Վէ պէն ահնէրի զիյատահիլէ ահվէրիմ։
168 – Թէնպիհէլէրինկ իլէ չէհտահէմ լէրինկ տըքիզ էլլէտիմ։
Զիբա ճիւմլէ հօլլատրմ ահնին հուզուրընտա տըր։

ԹԱՎ Դ

169 – Եա ԻԱՊՊ, ֆիրզանըմ հուզուրընա վատըլ օլսուն.
Քելամընկա կէօրէ պանտա ֆէհմ իհսան էլլէ։
170 – Նիյազըմ հուզուրընկա կէլմին.
Քելամընկա կէօրէ պանտա նէճահ վէր։
171 – Տուտագլարըմընտան թէհլիհահ ճէրէ եան էտէճէք տիր,
Զիհնէքի ահն պանտա գանունլարընկը թէտա՛իմ էլլէէտին։
172 – Տիլիմ քելամընկը հիքեայէ էտէճէք,
Զիհնէքի ճիւմլէ էմրլէրինկ հագգ տըր։
173 – Էլինկ պանտա եատրըմ էեմ ահն,
Զիբա թէ ՛Ատտահէմընը լինկ իհատա էլլէտիմ։
174 – Եա ԻԱՊՊ, խէլասընկա մին չիտագ օլտըմ,
Շէբի՛ահընկ տահի ՛ատրէմ իմ տիր։
175 – Ձանըմ պէրճէմլի օլուպ ատնա համմո էլլէկտին,
Ահքեամընկ տահի պանտա եատրըմ էեմսինն։
176 – Ղա՛իպ օլմուշ գոյուն կիպի եօլտա շաշըրտրմ։
Գուլուկը ատտա, զիրտա էմրլէրինի ատնտա մնատրմ։

ՄԶՄՈՒՐ 120

Նպրմէ է ահրէեմ։

Մուզայտգամտոտա ԻԱՊՊԱ ֆէրեհտտա էլլէէտիմ,
Ո տահի պէնի մինէմի էճտպ գրտըր։
2 – Եա ԻԱՊՊ, ճանըմը եատրանճը ատուգլարտոտան,
Հիլէպազ տիտէն խէլասս էլլէ։
3 – Ինձ հիլէպազ տիտ, ատանտա նէ՞ վէրիպէ ճէնք,
Վէ ատանտա նէ՞ գամմի էտիպէ ճէնք տիր։
4 – Ահտրճ գօրտըրը իպէ պէրտագէր
Ճէպպարընն պիկէնմիշ օգլտրը վէրէպճէ՞ ֆէ՞ ֆէ։
5 – Վա՛չ պանտա, զիրտա Մոտաբտտա մինէտտաֆիր օլտրմ,
Կէդտը չատորըտրը եանընտտա ատքինն օլտրմ։
6 – Ձանըմ ահլամէի տէն իպրահ էտէնէրէրին եանընտտա
Խպրը մինատէի ատրին օլտտա։
7 – Պէն ահլամեմ էՏՒԳՒՄ,
Ամմա ահզէէտիմիտ՝ անէրը մնահքեպէյէ էՏՒԳԵՏԵՐ։

ՄԶՄՈՒՐ 121

Նպրմէ է ահրէեմ։

Կէօզէրինի տատպտտա տօղրտ գտղտրտրճաղրմ.
Օրտատտան պանտա իմինտտա կէլէճէք տիր։
2 – Իմինտտրմ ահմանվահի ու զէմինկ խտպգ էտէն ԻԱՊՊՏԱՆ տրր։
3 – Ո ահնին պտտագընը տնտրշմէկ պտտգ մնատրն,

Digitized by Google

Աչեին Հաֆբզէլի ուխտագլամաոլն։
4 – Իչէթ Իսրայէլին Հաֆբզէլ
Ուխտագլամազ վէ ուխումազ։
5 – ՐԱՊՊ Հաֆբզէլի տըր.
ՐԱՊՊ աչեին սազ էլինին ետանքնատա
սանտա սալէ տուր։
6 – Կիւնահզինա կիւնէչ,
վէ կէճէլէյին ալ աչեի վուրմայաճազ
տըր։
7 – ՐԱՊՊ աչեի չեր պէլատատա Հըքիզ
էտէճէք,
Ճատրնէր Հըքիզ էյլէյճէք տուր։
8 – ՐԱՊՊ աչեին չըզըզ կիւրնեին
Շեմմահատէն էպէտէտէք Հըքիզ էտէճէք
տուր։

ՄԷԶՄՈՒՐ 122

Դաւիթին նազմէ ի սէրէճաքը։

Պանատ՝ Պէյթ իւր ՐԱՊՊԱ կիտէ-
լիմ՝ տէտիքէլէրինտէ շատմանի
օլաբըմ։
2 – Էյ Տըրատաղէմ, ալյագլարըմըզ
գափուլարընտատա տուրաբըլար։
3 – Երուսաղէմ ինքափարէ օլմազ
իւզրէ,
Մուխթատալ պինատ օլուշմըշ պիր շէհր
տուր։
4 – Օրայա սըպթըլար, ՐԱՊՊՈՂ սըպթը-
լարը
ՐԱՊՊՈՂ իսրայէլ համտա էյի մէք իւզրէ,
Խոթայէլէ օլան ինէնպէհ մուճպինճէ
չէգաբլար։
5 – Զիրա օրատատա հիւքմ իչինե ինախթ-
լարը,
Պէյթ ի Դաւիթին ինախթլարը գու-
բատլատու։
6 – Երուսաղէմին սէլամէթ ինի ալէպ
էտինիզ.
Սէնի սէվէնէնլէր սաղատաէթ ի հալտէ պուս-
լուանըլար։
7 – Սէնինի հիսարլարընտատա սէլամէթ,
Սէրայլարընտատա սաղատաէթ օլսուն։
8 – Դոստունատչըրմ վէ տոսթլարըմ
իչինե
Սէնատ սէլամէթի օլսուն՝ տէյէճէ-
յիմ՝
9 – Ալլահընըզ ՐԱՊՊԸՆ պէյթի ի-
չինե,
Սէնին խայրընէը ինալէպ էտէճէյիմ։

ՄԷԶՄՈՒՐ 123

Նազմէ ի սէրէճաք։

Էյ սէմանվաթտատա սաքին օլան,
Սանատա տօղրուտ կէօզլէրիմի գալդըր-
տըմ։
2 – Իչինէ գուլլարըն կէօզլէրի էֆէն-
տիլէրինին էլինէ,
Ճարիյէնին կէօզլէրի խոթատունընքն է-
լինէ օլտըղը կիպի,
Կէօզլէրիմիզ պիզէ մերհամէթ էտին-
ճէյէ տէյինի
Ալլահընըզ ՐԱՊՊԱ հատրտաղըր տուր։
3 – Պիզէ մերհամէթ էյլէ, Էա ՐԱՊՊ,
պիզէ մերհամէթ էյլէ,
Չիրա հադատաբէթլէ զիյատէ տօյտընգ։
4 – Ճանըմըզ սէֆատատա օլանլարըն խո-
թինհզատատուն,
Մխէթ էքսպկիրլէրին հադատաբէթինատէն
ղալտէթլէ տօյմուշ տուր։

ՄԷԶՄՈՒՐ 124

Դաւիթին նազմէ ի սէրէճաքը։

Եիմոն Իսրայէլ տէտին քի,
Իչէրը ՐԱՊՊ պիզիմ իլէ պէրատպէր օլ-
մատատա իտի,
2 – Ադամներ պիզէ գատրշը գալդըզտըղ-
լարընատա,
ՐԱՊՊ պիզիմ իլէ պէրատպէր օլմատատա
իտի,
3 – Ղազաղլարը պիզէ ալէվկինտի-
յինատէ,
Պիզի տիրի տիրի եուտուրտար իտի։
4 – Օ զէմանի սուլար պիզի խոթիլատա է-
տէր,
Ճանըմըզ իւզէրինատէն ակլ կէչէր
իտի։
5 – Օ զէմանի օլ գալագատրմըշ սուլարը
Ճանըմըզ իւզէրինատէն կէչէր իտի։
6 – ՐԱՊՊ մպրատրէք օլտուն քի
Անլէրին տիշլէրինէ շիքհար իչինե պիզ-
զի թէսլիմ էյի մէտի։
7 – Ավճրտարըն տուզաղընատան աէրչէ
ֆը–րը–լը–ր կիպի ճանըմըզ նէ-
ճատի պուլտու.
Տուզաղ գըրրտը, վէ պիզ նէճատի
պուլտուդ։
8 – Իմտատտըմըզ սէմայատի իլէ զէմինի
խալգ էտէն ՐԱՊՊԸՆ իսմիյլէ
տուր։

Digitized by Google

ՄԷԶՄՈՒՐ 125

Նաղմե ի աերէնաթ։

ԲԱՊՊԱ թեվէքքիւլ էտէդլէր սաբ-
ըէլմայըլ՝,
Իլելէպետ սապրէթ օլան Սիօն տաղը
կիսի տիր։
2 – Տաղլար Սրուսաղէմի իչտէթ եթ-
տիլի կիսի,
ԲԱՊՊ չիմոլտեդ էպէտէքը գաւմըրը
իչտէթ է էտէր։
3 – Զիրա շէրիրին 'սասար սալիշէրին
Նասիսի իւգէրինտե գաբար էթ-
միլէճէք տիր,
Օլմայա քի սալիշէր ֆըրսադա էլ ուզա-
տմայար։
4 – Եա ԲԱՊՊ, էրիլէրէ
Ալ գալըպ միւսլիմ ազիմ՝ օլանլարա է-
միրլիք էլիէ։
5 – Ամմա էյրի եօլլարընա սափանլարը
ԲԱՊՊ ֆըրզ իշլէդինլէր իլէ պէրապէր
սըրէճէք տիր։
Խաթայէլէ սէլահէթ օլսուն։

ՄԷԶՄՈՒՐ 126

Նաղմե ի աերէնաթ։

ԲԱՊՊ Սիոնըն էսիրլէրինի կերի կէ-
թիրտիյի վագրէթ,
Րիւյա կէօրէնլէր կիսի օլտըգ։
2 – Ո զամանն տաղըմըզ կիւլիւշէ,
Ալ էտիլմիզ ապգրշէ տօլտուս.
Ո զամանն թա՛ֆիֆէլէր ասրասընտա՝
ԲԱՊՊ պուհլար Հագգընտա պէցիւք
իշլէր իճրա էյլէտտի՝ տէտիլէր։
3 – ԲԱՊՊ Հագգըմըզտա պէցիւք իշ-
լէր իճրա էթտի,
Ալ էտիլմէ

ՄԷԶՄՈՒՐ 129

Նաղմէ ի տէրէճաթ։

Երմոռ Խրայէլ տէսին քի,
կէնճլիլիմէն պէրու չօգ տէֆ'ա պէ-
նի իմազիգ էյմիլէր։
2 – կէնճլիլիմէն պէրու չօգ տէֆ'ա
պէնի իմազիգ էյմիլէր իսէ տէ,
Պաննա գալիպ օլմամըշլար։
3 – Զիֆի ճիլէր՝ ատգամ՝ իւզէրիմէտ
չիֆի ալըրլար,
Ուզան էվլէքլէր եամմըշլար։
4 – ՐԱՊՊ 'ատիլ տիր,
Շէրիրլէրին իլէրինի քէստի։
5 – Ալանա պուզ էտիլէրին ճիամիէսի
Իսէ ճիլ պուզ՝ կէրի չէքիլէճէքլէր։
6 – Գօխըրլըմազատան էվվէլ գուրուչան
Տամ ամու կիսի օլաճագլար։
7 – Անլէր օրագճը ավրաճըրը,
Վէ տէմէլի ճի գըրնըը տոլտուրմազ։
8 – Վէ եօլտան կէչէնէ՝ Սիզէ ՐԱՊ-
ՊԻ 'ն պէրէքէթի օլսուն,
Սիզէ ՐԱՊՊԻ 'ն իսէիլլէ պէրէքէթի օ-
գուրլուգ՝ տէմէզլէր։

ՄԷԶՄՈՒՐ 130

Նաղմէ ի տէրէճաթ։

Եա ՐԱՊՊ, տէրին ահ-լարտան ատ-
նու ֆէրեատ էյլէտմի՞։
2 – Նյա Ռապպ, ահմի իսէի իմա՞ էյլէ.
Գուլագլարըդ նիյազլիսի՞ն ահսինի տինի-
լէսին։
3 – Եա ՐԱՊՊ, էկէր 'իսեան'լարը 'ին-
տինկէ տագլար իսէն,
Նյա Բապպ, քի՞մ տուրա պիլիր։
4 – Ամմա 'ինտինկէ մաղֆիրէճի վար,
Թա քի ահ'ն գօրգուսունլար։
5 – Պէն ՐԱՊՊԻ մունի՞մ ազըր իմ՝, Ճա-
նըմ՝ մունի՞մ տագր տըր,
Վէ անլէ քէլամինա իամիտ էտէրիմ՝։
6 – Ասպահա մունի՞մ ազըր օլանլարտան,
Ասպահա մունի՞մ ազըր օլանլարտան զի-
յատէ,
Ճանըմ՝ Բապպա ֆանէնազըր փըր։
7 – Խրայէլ ՐԱՊՊԻ, իւմիտ էյճ'ան,
Զիրա ՐԱՊՊԻ'ն նէզտինտէ 'ինայէճի
վար,
Նէզտինտէ 'ազիմ խէլասա վար տըր։
8 – Վէ Խրայէլի ճիւմլէ 'իսեան'լարը-
տան խէլասա էտէն 0 տըր։

ՄԷԶՄՈՒՐ 131

Դաւիթին նազմէ ի տէրէճաթը։

Եա ՐԱՊՊ, գալպիմ՝ մնազրուբ վէ
կէօգլէրիմ՝ մի՞լէճէքպիր օլ-
մասըր։
Պէօյլուբ վէ հաստոխմանէն զիյատէ օ-
լան ուսուբ աքսըլմասա կէզ-
միտիմ՝։
2 – Վ'ագա'սա պէն վէլիահէսի թ'ապա-
ֆընտան սիւթտէն քէսիլմիշ
մնա'սամ՝ կէպի
Ձանըմ՝ թ'էգրին վէ իսքէմէի էյ տիմ՝.
Ձանըմ՝ սիւթ տէն քէսիլմիշ մնա'սամ՝
կիպի տիր։
3 – Խրայէլ՝ չիմոխտէն էպէտէտէք
ՐԱՊՊԱ իւմիտ էյմ աքն։

ՄԷԶՄՈՒՐ 132

Նաղմէ ի տէրէճաթ։

Եա ՐԱՊՊ, Դաւիթի՞ն խալֆը իչ'ուն
Անլէ ճիւմլէ մէչագալմըշը թ'էգէք-
քիւր էյլէ.
2 – Նասրլ քի՞ ՐԱՊՊԱ էյմի՞ն,
Վ'է Յակոբըն Դաստիրինէ նէզր էտէրէք
գէօրէ էէ։
3 – Պէն ՐԱՊՊ իչ'ուն մուգամ՝,
Յակոբըն Գաստիրի իչ'ուն մէգքէն պուլ-
մըշճա՞ճա,
4 – Խանէմնի իչէրիսինէ կիրմէմ՝,
Վ'է սէրսէրի՞լմ՝ հալմ տաղա չէգմնամ՝։
5 – Կէօզլէրիմէ տ'ոյգու,
Քիւրքիքլէրիմէ տ'ոյգալմամգ վէրմէմ՝։
6 – Իշ'ի է անը Նէֆթալի ատաս իչ'ուսիդ,
Օրմանըն ատ'ըրալարընտան պուլտըգ։
7 – Անլն մէգքէնէրինէ կիրիպ,
Խաքիսախարնա սէ՞ճոէ էտէյի՞մ՝։
8 – Եա ՐԱՊՊ, սէն գուտրէմ ինկին թա-
պուսի՞մ քյլէ գալգըպ,
Իսի իրահամի ըկնի մէքեանընտա էէ։
9 – Բէնճահինէրնին ատ'ասի կիլյոնէր,
Վ'է մի՞լի՞մ ագիլէրնին թ'էրէննէ՞մ՝ էճ-
սինկէր։
10 – Գուրկի Դաւիթին խալֆը իչ'ուն,
Մէսիհինկին էհւագնէնիս բէտտ էճ՞մ է։
11 – ՐԱՊՊ Դաւի՞թի՞ն խալֆը իւգրէ
եէմնին էմ՞տի, վէ ատնէն տէօն-
մէգ։
Սուլդգնկին մէյմէսինտէն սէնին թ'ախ-
թի ընտա օճ՞ուրատաճաղրմ՝։
12 – Էկէր օղուլլարընի 'ատ'ամը,

Digitized by Google

վՂ ան'ղերք թա'լիմ էաեՃեՂյիմ՝ ՂեՀա-
տեԼեՂերիմ ՀրՔիզ էաերՂեր
խաՀ,
Անղերին օզուՂլարը տաԼխ իՂՂէԿԷտ
Աէնին թ տախ ընատա օԼ ուբատՃաՔՂալ՝
փեփ։
13 – Զիրա ՐԱՊՊ Սիօնը ինԼի իԼատ
էտիպ,
Քէնտինէ ՀէաքէՆ ին'Ղե անը իտԼ էատի.
14 – վՂ փեփ ԷՆ Ի'ատաՀԼ ըմ՝ իՂէՂէԿԷտ
պուս տերը.
Պունատա տաքին օյատՃաղըմ՝, չիւնքի տա-
նը ԼտԼ էտիմ՝։
15 – Անըն զատիրէտինի Հեր վՂՃՀՂԷ
պէրԼքԼի Ղէյիղ,
Ֆուգաւատընը ԼքԼիՂԼԷ ազյուրատՃաս-
ղըմ՝։
16 – վՂ անըն քատՀինՂէրինէ խԷԼատ
կԼյատիրէ ՃԼյիմ՝.
ՄիւԼի ագիղէրի տատխ ՀԷաէրրէԼի Ղէ
ԼէրԷնՆիւմ՝ էտէ ՃԼքԼէր.
17 – Օրատատ ԴատԼիմ իչխին պիր պուչ-
նատ պիԼի իւէ ՃԼյիմ՝,
ՄէսԼհիմ իչխին պիր չերտաղ Ի'էրիմ իպ
էտէ ՃԼյիմ՝։
18 – Անըն տիւշմէՆէրինէ 'ատր կԼյատի-
րէ ՃԼյիմ՝,
Ամմա անըն իւզէրինատ Ի'ատՃը չԼչէք-
ԼէՆԼ ՃԼք տիր։

ՄԷԶԱՄՈՒ 133

Դատխին նաղմէ է ատէրեՃՔը։

ԻշԼԷ պիրատաԼրՂէրին խիԼի խՀատա
իւզրէ ատըրին սյմայատրը
Ֆնէ խաշ, վՂ Ֆնէ յաԼի իՔ տիր։
2 – Օյ զիգըյԼէի էատղ կԼպի տիր,
Քի պաշ իւզէրինատկ ատագաՂԼա,
Ա'Հատընըն ատագաՂըՆատ էֆատի,
Ի'չպիաԼինին էՔ Հյրինէ էֆատի։
3 – Սիօն տտզյատրը իւզէրինէ էՆէՆ Հէր-
մին չԼյի կԼսլի տիր.
Զիրա ՐԱՊՊ օյատտա պէրէյէՔ,
ԻչէԼէպտ ՀայյաԼը սատպիՔ գըԼտը։

ՄԷԶԱՄՈՒ 134

Նաղմ է ատէրեՃՔը։

ՖէԼինիզ, Ի'յ կէՃէԼէրտէ պէյիՔ իւր
ՐԱՊՊՏԱՒ տուբատն ՐԱՊՊՂՆ
ՃիւմԼՂ գուԼյատրը,
ՐԱՊՊԱ Հատմո ատ աէՆա էտիՆիզ։
2 – Էլէրինիզի մուգատտսէ տօղրատ գաՂ-
տըրըպ,
ՐԱՊՊԱ Հատմո ատ աէՆա էտիՆիզ։
3 – ՍեմաուաԼի իւԼ զԼմինի խատգ էտէՆ
ՐԱՊՊ
ՍէՆէ Աւօնատան մուտատրէք գէյըՔՆ։

ՄԷԶԱՄՈՒ 135

ՖԼէլուխա։
ՐԱՊՊՂՆ խատինէ Հատմո էտիՆիզ,
Ի'չ ՐԱՊՊՂՆ գուԼյատրը, Հատմո էտիՆիզ։
2 – Ի'չ պէյիԼ Խա ՐԱՊՊՏԱՒ,
ԱպատնէմէզԼ պէյիԼ Ի'նին Հատվուտ ատրը-
տտս տուբատնյատր,
3 – ՐԱՊՊԱ Հատմո էտիՆիզ, զիրա
ՐԱՊՊ քէրեմ տիր.
Խատինէ ԼՂզմուր օգուչյՂրզ, զիրա
խօշ տիր։
4 – Զիրա ՐԱՊՊ Ցակոբը քէնտուԼի խ-
չիւՆ,
վՂ ԽատայէԼը խատս խատգինէսէ օլ-
մագ իւզրէ ինի իչխատ էյՂէտի։
5 – Զիրա պէՆ ԵՀովանըն 'ազիմ՝,
վՂ Ի'ատպտպրՂզրն ՃԼսլՂէ իւստՀուտատՆ
'ատլ խատյրինի պիյիրիմ՝։
6 – ՐԱՊՊ աէմաուաԼի իւԼ զԼմինատէ,
ՏէՀիպյէր վէ ՃԼսլՂէ տէրնատատ
Հէր Նէ խաԼ էտի խսէ ետափտր։
7 – Զէմինին սիւՆԼ Հատատնատան պուտ-
խատրտտ չըգատրըր,
Նազմուր իչխին չիմՂԼքյէր խատգ էաէր,
Ի'իւզկետտը խատգինէ յրինատէՆ չըգատրըր։
8 – Մ'ըրըն իւյք տտզմուս չյատրըՆ
Ինատատնատան ՀայյաԼնատ վատրըՆՃատ վու-
տտս։
9 – ՍէՆին իչխինատ, Ի'յ Մ'ըրր,
Փատրատան իւէ ՃԼսլՂէ գուԼյատրը իւզ-
րինէ
'ԱտատէԼէրը վՂ սյս'ՃԼզէյէր կէսա-
տէյատն։
10 – Զօգ ֆա'իՔէյէր վու տտս,
վՂ գուվվէԼԼի սէյկէյէր գամԼ Ի'չ-
Ի'չտս,
11 – Ե'ՆՆ Ամօրիյէրին սէյհՂ Անհանը,
վՂ Ի'ատան սէյհՂ Ովգը,
վՂ Ի'ատնատնըՆ Հէփ սէմՂՔԼքԼէրինէ
վատրտս.
12 – վՂ տիչյատյատրՆը սիրատս իչխէ,
Ի'էՆատ գատմը Խատչյէյէ սիրատս օյմագ
իւզրէ վէգտրւ։
13 – Նէս ՐԱՊՊ, խատՂՆ էպէտի տտրը.
Եա ՐԱՊՊ, աէՆին զԼքրին տէվը պէ
ատեվը տտրը։

Digitized by Google

14 – Ձիրա ԲԱՊՊ գաւմինա հիւ-քմ, վ֊է գոռ-լլայրնա չէֆգաթի էաէր,
15 – Ֆա֊իֆէլէրին առանձիլերի կիւ-մըշ վէ ալթունա տըր,
Ֆաատան էլինին իչի տիր,
16 – Ադրալըր վար իքէն՝ ակօյլէ-մէզլէր.
Ակօյլերի վար իքէն՝ կէօմէզլէր.
17 – Գոռ-լայգալըր վար իքէն՝ իչիմ-մէզլէր.
Անլէրին ազգնատա տուխի նէֆէս եօգ տըր,
18 – Անլէրի եաֆանլատը
վ֊է անլէրէ թէվէքքիւլ էաէնլէրին ճիւ-մլէսի
Անլերբ պէնգէյէճէք տիր,
19 – Էյ պէյի֊ի Ֆարայէլ, ԲԱՊՊԱ Հաամո ու ակնա էաինիզ.
Էյ պէյի֊ի Ազարոն, ԲԱՊՊԱ Հաամո ու ակնա էաինիզ.
20 – Էյ պէյի֊ի Ղ֊ւբ-ւն, ԲԱՊՊԱ Հաամո ու ակնա էաինիզ.
Էյ ԲԱՊՊԱՆ գօրգանլար, ԲԱՊՊԱ Հաամո ու ակնա էաինիզ.
21 – Երուսաղէմոե սաքլին օլանը ԲԱՊՊ,
Ախոնատան միւսաւրէք օլսուն, Ակէլսխա,

ՄԷԶՄՈՒՐ 136

ԲԱՊՊԱ Հաամո էաինիզ, վիրա քէ-բիմ տիր,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
2 – Իլսհյալըրն Ալսհյինա Հաամո էաի-նիզ,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
3 – Բաւպով իւ էրպաւսլ օլանտա Հաամո էաինիզ,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
4 – 'Ադամ միւ֊ճիզլէրը եաւլընըզ իզ-Հայր էաէնէ,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
5 – Սէմիաւլամ ը 'իլմիլլէ խայլգ էաէնէ,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
6 – Զէմինի տուէյրըն իւզէրինտէ եաա-յանտա,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
7 – Գէօյիւ-ք նէ֊էյիւլէր խայգ էաէնէ,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
8 – Ախնախազէ հիւ-քմ իչիէն կիւնէշի խաւէ խոխնէ,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
9 – Կէճէյէ հիւ-քմ իչիէն այ իւզէ եըլ-ամըզլարը խաւէ խոխնէ,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
10 – Մարը իւգ տօղմա֊շլարը իւզէ վա-րանտա,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
11 – վ֊է Խաթայէլի ատալարընտան չը-գարտանտա,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
12 – Գոռվէվէլի եւ վէ ուզանմըշ գօլ իւզէ չէփգանտա,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
13 – Պահ֊ր ը Ահմէդի շաագ էաէնէ,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
14 – Խաթայէլի սրիմ ասընտան կէչիրտի,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
15 – վ֊է Փարաւան իւզէ 'ասաքէրինի Պահ֊ր ը Ահմէդ ճաղտը,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
16 – Գոռվմընը պէրբէյէտ կէզտիրէնէ,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
17 – Պէզիւ-ք մէյիքէրը վոռ-րանտա,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
18 – վ֊է գոռվէվէլի մէյիքէրը գաթիլ էմտի,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
19 – Ամորիէրին մէյիյի Սեհոնը,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
20 – վ֊է Բասանի մէյիյի Ովգը,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
21 – Տէյսրլըրընը միւսաւ իչիւն,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
22 – Գոռլոռ Խաթայէլէ միւսաւ իչիւն վէտուի,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
23 – Մէզիլլէյի իւմիւտէ պիզի թէզէք-քիւր էաէնէ,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
24 – Տիւշմէդիէրիմիզէն պիզէ նէ ճաաթ վէրուի,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
25 – Ճիւմլէ պէչիւբ էմէկը վէրէնէ,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր.
26 – Սէմիաւլամ Ալսհյինա Հաամո էաի-նիզ,
Ձիրա 'ինայէթի էպէտի տիր,

ՄԷԶՄՈՒՐ 137

Բաաբէլոն նէհրլէրի եանընտատա օ-թուրըզ,
վ֊է Սիոնը թէզէքքիւր էմտիքլէ ապ-լատըզ.
2 – Անըն օրթասընտատա պուլոնէաան ագաչլարտա ասղատճլարը իւզէրինէ թանպուռլարընըզը ասատըզ.

Digitized by Google

3 – Զիրա օրատաս, պիղծ էսիր կէօթխըննէլէր,
Աճան իլահիլէրինատէն պիղծ օգուտլընըզ՝
ակէլէրէք,
Պիղատէն իլահի ակօզլէրին,
Վէ պիղծ 'ազգապ էսէնլէր՝ մէսէբրսէթ
թալէպ էթմիլէր։
4 – ՐԱՊՊՈՆ իլահիսինի պիր կէնճկպէ
տկիյատաս
Նմ՚ապը օգուտյալըմ՝
5 – Ի՛յ ներատազէ՛, էկէր ակէնի ատնուտ-
տուր իսկ՝
Ապզ էլիմ՝ հիմէրիմի ատնաթպըն։
6 – Էկէր ակէնի թէզկէքքիւր էլիմէզ
իսկ՝
Էկէր ներատազէմի էն պէզիւք մէսէբ-
քէթխսինատէն էֆզալ թուրմազ
իսկ՝
Տէլիմ տիմնազրմնս ևսփրշըն։
7 – Նա ՐԱՊՊ, պէհնի նգովմը թ էզէք-
քիւր էլլէ,
Ֆի ներատազէմին կիւնհնատէ՝ խապատպ
էլլէկինիզ,
Թէմէլինէ գատասը խապատպ էլլէկինիզ՝
ակտիլէր։
8 – Էյ խապատպ օլատնատճագ Բապելըն
գէզը,
Սէհնի պիզէ էթմէկինի ճէզպայս մնա-
գապիլ,
Սանատ էտաս էտէն նէ՛ մէսպայլէք տիր։
9 – Սէհնին մն՚ատալըրընէ թ ուրթուպ
գապայաս չապրփան նէ՛ մէսպայլէք
ակը։

ՄԷԶԱՄՈՐ 138

Դաւիթի Գլոսրը Ա։

Պ էթէթ նէն հէսբէկինմէն ատնաս հատմո
էտէ ճէկլիմ՝
Վէ իլահ'լարը հուզուրընատս ատնաս մէզ-
մնըր օգուտյատճաղրմ՝
2 – Սէհնին մնագատատս հէյքելինէ տօզ-
րու սէճատ էտիպ,
Սէհնին 'իհնալէթ վէ հապգիապրն իչինն
իսմինկէ հատմո էտէ ճէկլիմ՝
Զիրա քէտմընկը ճիւմէկ իսմինկէն զե-
յատէ մնա'ապզապ գէյտրն։
3 – Ֆէրհատս էթմէկինի՝ կիւնատ պէհնի
միսմէթ ճապպ գէրտրն,
Ճանըմնատս գուգվէթէկ պէհնի ճէսապբէթ-
լէնտիրտին։
4 – Նա ՐԱՊՊ, ճիւմէկ տիւնհատս մէկիք-
լէքրի

Սէհնին ապզընէն քէտմընը իչինէթ-
բինատէ՝
Սանատ հատմո էտէճէկլէր։
5 – Վ է ՐԱՊՊՆ թ ապրիգլէրինատէ իտա-
հի օգուտյատճագտր,
Զիրա ՐԱՊՊՆ ճէկլէր 'ապիմ՝ տիր,
6 – ՐԱՊՊ մրէթ ա'ապ իսկ տէ, մրս-
թէվազը'ա նապզապ գէրտր,
Վ է մրէթ էքէպպէրի ատգագտան պիրիրը։
7 – Մ ուզապտագս իչինատէ կէզէր ի-
սէմ՝ տէ,
Պէհնի իհնատ էտէ ճէքքսին.
Տիւշմէնլէրիմիզին գապզապընատ գապրը ե-
լինը ատգատտրպ,
Սապզ էլիմ պէհնի խէտատ էտէ ճէք տիր։
8 – ՐԱՊՊ պէհնիմ իչիւն պ ուլ՚պ ուզնէը
թ էքմիլ էտէ ճէք տիր.
Եա ՐԱՊՊ, 'ինապէթի՝ իլէէպէտ տիր,
Ֆէհնատի էլլէրիզին իչէրիսին թ էրք
էթմէ։

ՄԷԶԱՄՈՐ 139

Մատիգատր պապը իչիւն Դաւիթին
մէզմուրը սրբ։

Եա ՐԱՊՊ, պէհնի թ էճրնպէ էյլէ-
տին, վէ պիլտին,
2. Սէհ օթ ատ ուրատ գապգմնմզ պիլիրտանս.
Ֆիքրիմի ատգագտան ապկապրսըն։
3 – Կիթտիլիմ հօրտ վէ հապթ տըղրմ
հէրն թ էֆթ իչ էթտին,
Վ է ճիւմլէ հօլլապրմզ պիլիրտին,
4 – Զիրա տիլիմատ չէկտմ՝ հօգ տրր,
Իլա սէհ, եա ՐԱՊՊ, քէտֆէֆսինի
պիլիրտան։
5 – Պէհնի ատրատտան վէ էօնատէն իչհալթ
է էմտին,
Վ է էլինի իւգէրիմէ գօտրն։
6 – Պու 'իլա' պատնա փէք 'ատճա'իպ տիր,
Օլ գատտապ հէյքատէ տիր քի ատնա վատ-
տրլ օլատմա՝։
7 – Սէհնին Ծատհնկտան նէ՛րէչէ կի-
տէլիմ՝,
Վ է սէհնին հուզուրընկտան նէ՛րէչէ ֆի-
լատր էտէչիմ՝։
8 – Էկէր սէմայա չըգատմ՝, սէհ օրատ-
տատ սրն.
Վ է հատիչէտ տէօշէչիմի սէրտէմ՝,
իչղէ սէհ հազրը սրն։
9 – Սէ հէրնին գահնատտարընը ատրպ,
Տէհնիզին ուճ՚ատրընտատ սապին պատմ՝,
10 – Օրատատ տատխ սէհնին էլինի պէհնի
գրատգուզպատրպ,
Սապզ էլինի պէհնի թ ուրմ ապ։

Digitized by Google

11 – Վ.է՝ Հագցա քի պէնի գարանլըզ
աէթը էտճիք՝ տէսէմ,
Կէճմ պիլէ էթրաֆըմտա ապտընլըզ
տուր։
12 – Գարանլըզ տաքի ատնա գարան-
լըզ տէյիլ,
Ատճագ կէճմ՝ կիւնտուզ կիպի ապտըն-
լըզ տուր։
Սկզբն 'էնթրոք գարանլըզ վէ ապտընլըզ
պէր տուր։
13 – Զիւտա պէօզրէքլէրիմի աէն խալգ
էթմանի,
Վ.ալիտէմին թահմինաէ պէնի աէն աէթը
էյլէտմնի,
14 – Ատնա Տաւնա էտէրիմ,
Զիւնքի Տ.էյրէթլի վէ 'ատճիզ թաթրըլէ
խալգ օյունատըմ.
Ինչէրիկ 'ատճա'իզ տուր,
Վ.է ճահրըմ ատը էյլի պիլիր։
15 – Կիպլիտաէ խալգ օյունատա,
Զէմինին տէրինն աէյլէրընտաէ թ'էրթի-
թիզ օյունատդրմատա,
Վ.իճմատըմ ատնատն մախֆի տէյիլ
խտրւ։
16 – Կէօզլէրինկ պէնի ճէնթին խըբն կէօր-
տուր.
Վ.ագէմ բ.ուլէ թ'էշբիլ օյունատճագ ա'պա-
ղա պիլի տատնա մէվճուտ տէ-
յիլ խըբն,
Ահւտիճաէ փրկի ապընատա էտզրըմըշ
տուր։
17 – Նա Ալլահ, էնքէտաբրկ պատնա
նէ 'ատիղ տուր.
Անկէրին մըգտատրը նէ գատտար չօգ
տուր։
18. Անկէրի տպատամ գատմատն չօգ տուր.
Ուչմատըդրմատա տատնա ատնին իլէ իմ՝
19 – Նա Ալլահ, Տադիգատի էն շէ-
բիրի գատի էտէ ճէբատին.
Իմտի, էյ գատիլ տատնիկէր, պէնատն ու-
դագ օյունըդ։
20 – Անկէր ատնին Տագգընկատա հիլէ իլէ
սէյյիէրկէր,
Վ.է տիւշմինկէրինկ էդին պիճատէ էէրե
լիատնա տլըրլատր։
21 – Նա ԻԱՊՊ, տատնա պատզ էտէն-
լէրկէ պատզ էմմ՚ղ մի իմ՝
Վ.է 'ատէյտինկ տյագէատնատնլատրատն պի-
զատը տէյլի՚ղ մի իմ՝
22 – Անկէրկ քէմճէլ ը պատզկէ պատզ
էտէրիմ՝
Անհւ 'էնտիտնէ տիւշմէն տիրլէր։
23 – Նա Ալլահ, պէնի թ'էճբիպէ է-
տիպ գալպիմի պիլ.

ՊԷՆԻ իմի'իհան էտիպ էֆքէտաբրմ
պիլ.
24 – Վ.է պատ, պէնատ պիր ֆէտատա
թ'ատրիպի վա՚ր մի տուր,
Վ.է պէնի եպէտի թ'ատրիգ իրշատա էյլէ։

ՄԷԶԱՄՈՒՐ 140

Մատփատը պաշըկյանդա լիքին մէղմատըտըր։

Ե ՈՒԱՊՊ, պէնի էՏլ ի շէրատէն
գուրթ ատր,
Զալիմ՝ ատէմտէն Տբֆգ էյլէ,
2 – Անկէր քի գալպատ քէմիկ տուշնէ-
նէուդ,
Հէր կիւն ճէնկ թ'էճէմիւ՝ էատբյէր։
3 – Տիլլէրինի երյան կիպի պիլէտիկէր.
Տուտագլատրը ալի ընատա ատպրը նէլատն
գ.էրի վատ տուր։ (Սէլատ)
4 – Նա ԻԱՊՊ, պէնի շէրիրին էլինատէն
Տբֆգ էմ,
Վ.է ապագլատրմէր գատտրմնագա գատտա
էտէն գալիլէյտէն պէնի վի-
գատկ էյլէ։
5 – Մ'իմ էգէպտրկէր պէնիմ իչինն
տուգագ վէ քէմճնատկէր կիպէ-
տիլէր.
Նօղ քէնատրինատա ազ եպատրկատր.
Պէնիմ իչինն գափատն գուրտտրկատր։
(Սէլատ)
6 – ԻԱՊՊ՝ Սէն Ալլահմմ պրն՝ տէտիմ.
Նա ԻԱՊՊ, Նէյտագրնէն ատանի տիկկէ։
7 – Նա Խէյատրմնէն գուվվէմի Ի'ատգղ
Նէոմա,
Մուհամէտկ կիւնճնատ պատշէրը Տճ-
մնէկ էյլէտճին,
8 – Եա ԻԱՊՊ, շէրիրին ատրգուշատրընդ
վէրմէկ.
ՍուՏ գատտրնը միւյտատէ էթմէկ,
Օչմա-ից ի՚ճ քճէքէյէկէր։ (Սէլատ)
9 – Պէնի իՏտամէ էտնկէրին պատ-
շընը,
Գէնատի ատուտագլատրընդն քէօմի խուճա-
յիճ գափատտատճագ։
10 – Ինէկէրկէրինկ գօրատր ատ'թրատճագ.
Անկէրի ատճէշէ վէ էնկինկ ատճատճագ,
Վ.է տատա գատգատմնյատճագ ատր։
11 – Գ.ատմնագ քիմատ զէմինատ ատպրկի
օրմագ.
Զալիմ՝ ատէմի հէյրաք էթմէք իչինն
պէյա ատվէյատճագ ատր։
12 – ԻԱՊՊ պիչատէնին տատ'վատրնը,
Վ.է ֆատկրկէրին հագգընը իճատ էյլէ-
յէճէկինկ պիլիրսի՚.

Digitized by Google

13 – Հագիւազամի էն սալէհլէը սէնին խա-
մինկ Համնա էտիսլ,
Մխամ ագիմլէը սէնին Հուզուրընդատա
սագլին ալատ Հագլար տըր։

ՄԻՋՄՈՒՐ 141

Դաւիթին մէզմուրը տըր։

Եա ՐԱՊՊ, սանա ֆէրեատա էտէրիմ,
պանդա չտագաց ևէյ իչ.
Սանա ֆէրեատա էմ տէյխիմէ սէսիմի
տինկլէ։
2 – Տուտամ սէնին Հուզուրընդա պու-
խու,
Կչլիմին գալտրըրլմասը ախչամ Թուգ-
տիմ սի կէտ մնագտուղ օյսուն։
3 – Եա ՐԱՊՊ, ադզըմա մնաՀաֆըզ գօ-
յուպ,
Տուտագլարընդին գափուարնը Հըֆիզ
էյլէ։
4 – Գալտիմի քէօթիւլիւյէ մէյլ էթ-
տիմէ,
Ֆի քէօմիւլիւք էտէն տատէմիէր իլէ
ֆէնատա իշլէմէյէյիմ,
Ույ անդէրին նէֆսիս Թատամլարընդատան
եէմէյէյիմ։
5 – Ասլիհ պէնին տատրագ էյլէսէն, Թինա-
յէմ տուր,
Ույ պէնի Թատգիր էթսէն, պաշ եատը
տըր։
Պաշընմ մնաՀաֆէն իսի Թէմէզ.
Ջիրատ մնաւասթէմ էյնընտէ պիլէ տուտա
էատճէյիմ։
6 – Անէյերին Հագիմլէրի գայտատը ատա-
արնատա ասի ընտրգատը դէմնան,
Սէօզէրիմ խօշ օլտըղընատան անդէրի
տինկլէյէճէքտէր։
7 – Ֆէմէրյէրիմիզ մէզարընդա ագղընատա,
եէրատ չինֆի սիւրէյնին վէ եվէչ աչատ-
նըն էօֆղըզ կիպի տատղըլտը։
8 – Լաքընն, եա Բատրագ ևՀովա, կէօղէ-
րիմ տատնա տօղրուս տըր,
Սանդա Թի եվէչքիւլ էմ տիմ, ճանընմը
մնայուտմ էմ մէ։
9 – Գէնիմ իչինն գուրտրգատըրը տուս-
զագատան,
ույ ֆէյագ իչդէյէրէյին քէմէնտէյէրին-
տէն պէնի տրըֆգ էյլէ։
10 – Շէրիրյէր քէնտի տաղտրընա տիս-
չէճքէյէր,
Գէն իսէ քիւլքէյէն գուրթտուտմասը-
ղըմ։

ՄԻՋՄՈՒՐ 142

Մաղարատա օլտըղը գէման Դաւիթին չի՛ր Ք-
տուտ՝սաղ տըր։

Ա՛վազմէյէ ՐԱՊՊԱ ֆէրեատ էտէ-
րիմ,
Ավազմէյէ ՐԱՊՊԱ նէյազ էյլէրիմ։
2 – Շէրքատպէյէմ իսի Հուզուրընդա ՝սաղ
էտէրիմ,
ույ Հուզուրընդատա մէչագգամէ ըմը պէ-
յան էյլէրիմ։
3 – Բուչրմ տէրտ զարդ օլտըղընատա,
Սէն Թատրիգիմի տիլտրին.
Նէզատիյիմ Հօրատա պէնիմ իչինն տուտ-
զագ կիպիէտիյէր։
4 – Ատաղ Թատատճա նազատ էյլէ,
ույ իչյմ է պէնի Թատրյատն ճօգ տըր։
Իյմի Լճատ էտէճէք նէր գատմատը,
ույ ճանընմը գատըրատն պիր քիմսէ ճօգ
տըր։
5 – Եա ՐԱՊՊ, սանա ֆէրեատ էթ-
տիմ,
Հատյամատա օլտրընդէրին տիչտրընատա
մէչճա՛ըմ ույ նատսիպիմ պէն տան
տէտտիմ։
6 – Ֆիղանըմը տինկլէ, գիրա զատյէթէ
գէլիլ օյտրմ։
Պանդա Թի Թ՝ատատի էտէնկէբուէն պէնի
գատրթատը,
Ջիրատ պէնատէն գուժվէթլի տիրլէր։
7 – Ճանընմը Հատպսանատէն չգատր, քի
իսինկէ Հատմատ էտէչիմ,
Անէն պատնատ լուսի ֆ էյլէտուչինտէ,
Սատնհէյէր պէնի իչատի ե էտէճէքլէք
տիր։

ՄԻՋՄՈՒՐ 143

Դաւիթին մէզմուրը տըր։

Եա ՐԱՊՊ, տուՀ՝սանը իսի Հմատ էտ-
տիմ՝ նէյազտրմ տինկլէ,
Սըտգրնկլէ վէ ՝սատակէթ Հինկլէ պէնի մէտա-
թի է ճատղ գիրէ։
2 – ույ գատուբնի իսէ մնաՀաքմէչէյ կիր-
մէյ,
Ջիրատ ակէնն Հուզուրընդատա հիչ պիր
պէչէյր Թի էպտրէյ օյսունմազ։
3 – Ջիւնքի տուս չմէն ճանըմնա Թի Թ՝ատա-
տի էտիպ,
Հատյատի բմը եէրե չտատփատը,
Պէնին չգատան էօյմիս չ տատնատատ հիպի
գուտրմէթատ օմատրմատուս։
4 – ույ ըտաչիմ գատրգտրգ օլտուս,

Digitized by Google

Գալեմիմ աչերուն հայելիներուն գալարը։
5 – Գատիմ կիւնէլերի խաթրա կէթիրմամիմ,
Հէվթ ֆի'իլլէրինկի լաֆէքքիր էտերիմիմ.
Սէվինն էլլէրինկին իչի իւզէրինէ տիւշիւնիւրիւմ։
6 – Էլլէրիմի սանա տօղրու աչարըմ,
Ճանըմ առաըզ եէր կիւպի սանա սաաղ։ (Սէլա ։)
7 – Եա Րապպ, պէնի չապուգ միւթէճաւիզ գըլ,
Րուհումի պայըլտը.
Պէհտուն տխտաըրընկը աէթը էթմէ,
Զուգուրա էնէնէլերէ պէնզիմէկէյիմի։
8 – Պանա առպատկլայըն 'ինայէթ ինկի իչիմտիր,
Ջիրա սանա թէվէկքիւլ էյիտիմ.
Կիտէճէյիմ եօլու պանա թա'րիֆ էյլէ,
Ջիրա ճանըմըն սանա 'արզ էյլէտիմ։
9 – Եա Րապպ, պէնի տիւշմէնլերիմտէն խէյտա էյլէ,
Սանա իլթիճաս էյտիմ։
10 – Իսրաթէյինկին իճրասընը պանա թա'լիմ էյլէ,
Ջիրա սէն Ալլահըմ սըն.
Սէնինն քէրիմ Րուհըն պէնի տիւզ եէրտէ իրդատ էյլէսին։
11 – Եա Րապպ, իսմինկ իչինէ պէնի իհտաս էյլէ,
'Աատալէթինկլէ ճանըմըմը մնազատաատան չըգար.
12 – Վէ 'ինայէթինկլէ տիւշմէնլէրիմի մնահվ,
Վէ ճանըմը թազելիգ էտէնլերին ճիւմլէսինի հէլալ էյլէ,
Ջիրա պէն սէնին գուլըն իմ։

ՄԷԶԱՄՈՒՐ 144

Դաւթին դէմ-ը գըր։

Էլլէրիմի մաւհարէպէյէ,
Փայմանգլարըմը ճէնկէթա'լիմ էտէն,
Վէ գայատ օլան Րապպ միւպարէք օլատա՛ն ։
2 – Մէհաբա'ը 'ինայէթիմ վէ գալ'ատ,
'Ավի փէնահըմ վէ գուրթմըզ ճիմ տոր.
Գալգանըմ տոր , անոր թէվէկքիւլ էտէրիմ.
Գավմիմը պանա միւթի' գըլան 0 տըր։
3 – Եա Րապպ, ասէմ նէ՞ տիր , քի անոր թանըրսըն ,
Ինսան օղլու նէ՞ փէ , քի անոս ի'թիպար էտերսին ։
4 – Ատեմ պիր նէֆէսէ պէնգէր ,
Անըն կիւնլերի կէչէր կէօլկէ կիպի տիր ։
5 – Եա Րապպ, սէմաալաթընը էյիպ նիւզուլ էյլէ ,
Տաղլարա տօգունն , թիւթիսինլէր ։
6 – Նիւլսըրըմ կէօնտէր վէ անլերի սաաղլտի.
Օգլուրընկը ատի , վէ անլերի միւպիտրիսկ գըլ ։
7 – Եիւքսէքտէն էլինկի ուզաատըգ՝ պէնի գուրթար ,
Վէ պէնի չօգ սուլտրատան ,
Ի՛ճնէպիլէրին էլինտէն խէլասս էյլէ ,
8 – Քի աղըզլարը պաթըլ սէօզ սէօյլէյիպ ,
Սաղ էլլէրի եավրանըն սաղ էլի տիր ։
9 – Եա Ալլահ, սանա եէդի պիր իւլսրի օգուրլատաղըմ՝
Սանա ան թէլլի ատնդուրլէ մէզմուր օգուրլատաղըմ՝
10 – Մէլեքլէրէ խէյտա լ'հսան էտէն ,
Գուլս 'իտիթի քէօթու գըլըճտան գուրթատան 0 տըր ։
11 – Պէնի գուրթար , վէ էճնէպիլէրինն էլինտէն պանա նէճաթէվէր ,
Քի անլերին աղըզ պաթըլ սէօզ սէօյլէր,
Վէ սաղ էլլէրի եավրանըն սաղ էլի տիր .
12 – Քա՛ա քի օղուլտարըմըզ կէնճլիքլէրինտէ պէզիւմիւշ ֆիւտանլար կիպի օլսուզ ,
Գըզլարըմըզ սէրայ պինատը իչինէ օյուլմիշ քէօշէ տիրէքլէրի կիպի օլտայար ։
13 – Անդաղլարըմըզ տօլու օլսուզ՝ հէր տիւրլիս եըղըճ վէրելէր .
Գոյունլարըմըզ սահրատարըմըզտա պիկլէր չէ զալըմլար .
14. Սըղրտարըմըզ պէրէքէլի օլտայար,
Հէզրէն կիբրիշ վէ չըգըշ օլմայտա ,
Վէ մէյտանլարըմըզտա շիքեատչիմ պատլըճանմայտա ։
15 – Պաս Հալըճ պուլունան գաւմ նէ՛ միւպարէք տիր .
Նէ՛ միւպարէք տիր օ գաւմ՝ քի Ալլահը եհովա տըր ։

Digitized by Google

ՄԻՋԱՄՈՒՐ 145

Գաւիթն թ լսպիհ տիր։

Ես Մելիք է ֆա-ի-ե-ե օլան Ալահըմ, ակնի լա ա'զիմ',
ալ ակնին խամինէ էպէս իւլ ապատա Համամ ու ակնա էտերիմ',
2 – Հէր կիւն ասնատ Համամ ու ակնա էտէ ճէյիմ',
ալ խամինէ էպէս իւլ ապատա Համամ էյլէյէ ճէյիմ',
3 – ԲԱՊՊ 'ազիմ' վէ զիյարեաէյլէ Համամ առա չալյան տըբը,
ալ 'ազաւէլթի լա էֆիթի իշ օլուհասմազ',
4 – Տէվր ատէրե ակնին էֆ'այրկը մէտ՛,
ալ 'ազիմ' խլէբինկի ի'լան էտէճէք տիր։
5 – 'Ազաւէլթ ինկին 'իզզէթ ու ճէլալէնը,
ալ 'ամճիպ իշլէբինկի ակցիէյէ ճէյիմ',
6 – Հէյպէթ լի իշլէբինկի տոսխի ակցիէյէ ճէքէլէր,
ալ պէն ակնին 'ազաւէլթինկի հիքմեայէ էտէ ճէյիմ',
7 – Ակնին 'ազիմ' քէրէմինկի զիքը ու ի'լան,
ալ 'աստաղֆիրթի հազգընատա թէքէնդիւմ էտէ ճէքէլէր։
8 – ԲԱՊՊ բա'ուճ ու բասխիմ',
Ամպատը վէ 'ինայէթ ի 'ազիմ' տիր։
9 – ԲԱՊՊ ճիւմլէյէ քէրիմ' տիր,
ալ մէրհամեթլէրեն մնախլուգաթի ընկէն քէտաֆֆիսէպ իւզէրինատ տիր։
10 – Եա ԲԱՊՊ, մնախլուգաթի ընկէն քէտաֆֆիսէպ ատնատ Համամ,
ալ մուհթաճ ապգիլէրինկ ատնատ Համամ ու ակնա էտէ ճէքէլէր։
11 – Ակնին մէլէքիւթի իւնկիւն ճէլալէնը հիւքիւմլէ,
ալ գուատրէթինկի ի'լան էյլէյէ ճէքէլէր,
12 – Թա քի պէնի ատէմ ատնէն 'ազիմ' իշլէբինի,
ալ մէլէքիւթի իւնկիւն ճէլալ ու 'իզզէթինի թա'ըրիֆ էտէյէր։
13. Ակնին մէլէքիւթի իւզ ճիւմլէ տէ հիւլլէր մէլէքիւթի իւ,
ալ ատթի ատնատի ընկ տէվր պէ տէվր պատգր տըբը։
14 – ԲԱՊՊ ճիւմլէ տիւշէնէյէրէ տէտոխ կիւր տիր,
ալ ճիւմլէ չէօքէնդէրի գատըրըբը։
15 – Ճիւմլէնին կէօզլէրի ատնատ պատգար,
ալ ատնէրէ վագթի ընճատա թա'ատմըրընը վէրիրսին։
16 – Էշլինկի ատչըգ՝ հէր եաչայանը ատգաւատնա կէօրէ տոգուրըրսըն։
17 – ԲԱՊՊ ճիւմլէ թատրիգէրինատ 'ռահիթ,
ալ իշլէբինին քէտաֆֆիսէպինատ 'ինայէթլի տիր։
18 – ԲԱՊՊ քէնտինէ տաա'սա էտէնէլէրին ճիւմլէպինէ,
Հագիգաթլէ քէնտինէ տաա'սա էտէնէլէրը հատգըն տըբը։
19 – Ատնէն գօրգատնըլարընը միւքատասընը իճրա,
ալ ֆէրեաէյլարընը խոթխիմա' իլէ ատնէրլի խէյատա էտէր։
20 – ԲԱՊՊ քէնտինէ սէվդիլէրին ճիւմլէպինի տըբֆգ էտէր,
Լաքին ճիւմլէ չէրիրլէրի հէյատ էյլէր։
21 – Ադգըմ ԲԱՊՊՐՆ թէսպիհմաթ ընը սէօյլէյէճէք,
ալ ճիւմլէ պէշէր մնագատատէ խոմինէ էպէս իւլ ապատա Համամ ու ակնա էյլէպին։

ՄԻՋԱՄՈՒՐ 146

Ալէլուխա։
Էյ ճանըմ', ԲԱՊՊԱՆ Համամ էյլէ։
2 – 'Իօմրիւմ օլտգճա ԲԱՊՊԱՆ Համամ էտէ ճէյիմ'.
Պէն մէզճհաատ գալտգճա Ալահ'ըմ մէգմնըր օգուրճաղըմ'։
3 – Պէգյիւքլէրէ,
ալ խէյատա էյմէյէ մնագմէտիր օյունայան ինսանն օղլունա թա էվլէրքը էյմէյէ մէյլինիզ։
4 – Բոհու չէգրըպ՝ քէնտինէ թա օֆրատղընա ատնէյէ։
Հէմանն օլ կիւնատ էֆքատարը զա'իֆ օլուր։
5 – Նէ' մնատատրէք տիր օլ ատէմ քի եատրատճաղը ցնգոբըն Ալահ'ը տըբը,
ալ իւմմատ Ալահը օլան ենովատատա տըբը,
6 – Ֆրն սէմատաղի իլէ գէմինին,
Տէնիզինն վէ ատնլէրատ պու ընէնատնէն քէտաֆֆիսէպինին Խալիգի,
ալ հագիգատի քն իւլէպատա Հաֆիղը,
7 – ալ մնագնատմատ իշնէն հի'քմէ իճրա էտէն,
ալ ատճատա էքմէք վէրէն 0 տըբ։
ԲԱՊՊ էսիրլէրի ազատա էտէր։

Digitized by Google

8 – ԲԱՊՊ քէօրւէրթին կէօզէրինի ա-
չար.
ԲԱՊՊ չէզմիւշլէրի գալըրըրը.
ԲԱՊՊ սալի հէլբի սեվը,
9 – ՝ԲԱՊՊ զալրիպլէրին հրքիզ էտէր,
Նէրթէմէ վէ տուր գալըշմա սէմթ կիր
օլար,
Ամմա չէրիրլէրին հալընը էյրիլմիւր.
10 – ԲԱՊՊ իլէկտօն,
Էյ Աթօն, սէնին Ալլահընդ տեվր պէ
սէվգի տալթանամդ էտէճէք
տիր. Ալէլուիա.

ՄԷՋԱՄՈՒՐ 447

ԲԱՊՊԱ Համմո էտթնիզ,
Զիրա Ալլահընդան մէզմունար օգուտլուգ
էյլի տիր.
Զիւնդի իւ Հապիհ լաթիֆ վէ սէզա տրր։
2 – ԲԱՊՊ Նյուսաղէյի պինա,
Վէ Իսրայիլին մէնֆի օլանլարընը ճէմ՝
Էտէր,
3 – Թալգի գըրըլմըշ օլանլարա չիֆա
վէրիպ,
Եարալաթընը սարար։
4 – Նըրտղլարը սպըրպ,
Ճիւմլեսինէ իամիր վէրիր։
5 – Բապգըրըզ ՝ազիմ վէ գուվվէթի
չօգ տրր.
՝Նյմմինի Տիւսաղը հօգ տրր։
6 – ԲԱՊՊ պիչաթէլէրի հէւքաէլտիր,
Շէրիրլէրի հէրէ գատտար Էնտիրիր։
7 – ԲԱՊՊԱ չիւքր Էտէրէք իլսէի օգու-
յունըդ,
Ալլահընդան իհանպուրլէ մէզմունր օգու-
յունըդ։
8 – Կէզիհ պուլունթլարրլէ գուվէլար,
Նէր իչինն եաղմունր Հազրըլար,
Տաղլարտա օի պիլի իրիր։
9 – Հայվանլարա վէ ֆէրեատա էտէն
գաղղա եաֆրուլարընա եվլէ-
ճէքլէրինի վէրիր։
10 – Ահրն գաւվէթի ինտէն խաշնուտ,
Վէ ասէմնի պալտրըլարընտան բուղի
օյմադ։
11 – ԲԱՊՊ քէնտինտէն գօրգանլար-
տան,
՝Հաղրէթինէ իւմիտվար օլանլարտան
բուղի տիր։
12 – Էյ Երուսաղէմ, ԲԱՊՊԱ թէապիհ
էյլէ.
Էյ Սիօն, սէնին Ալլահընդա Համմո էյլէ,
13 – Զիրա 0 սէնին գափուլարընդին
պէրգիէլէրինի մըհգէմ՝ էմ տի-
Տաթիլնտէ օլան օղուլլարընը միւպա-
րէք գըլար։
14 – Հուսուտընդա սէլամէթ վէրիպ,
Սէնի պուղտայլըն ա՝լատրյլե տօյըրրը։
15 – Էմրինի զէմինէ կէօնտէրիր,
Վէլամը սիւր՝ատլէ սէկիրտիր։
16 – Եաֆաղը կիսի գար վէրիպ,
Գիւլաղրյը քիւլ կիպի սաչար։
17 – Պուղտընու փարչ փալե սալ տար,
Անըն սողուղընա քի՝մ տայանա պի-
լիր։
18 – Սէզդիհինէ իւսալ էտիպ՝ անլէրի
էրիտիր.
Րհզգհատը էտտիրաքճէ տաւլար ա-
գար։
19 – Գէլամընը Յաֆկոբա,
Գանունլարը իլէ տէքճամընը Իսրայիլէ
պէրհան Էտէր։
20 – Էհդ պիր Թա՝ֆֆէլէ եղլէ էթ-
միտի.
Վէ անլէր տաֆեատընը պիլմէմիլէր։
Ալէլուիա։

ՄԷՋԱՄՈՒՐ 448

Ալէլուիա։
ԲԱՊՊԱ սէմաւոթի տան Համմո էտթնիզ.
Անա եիւքսէք եէրլէրտէ Համմո էտթ-
նիզ.
2 – Էյ ճիւմլէ մէլէքլէրի, անա Համմո
էտթնիզ.
Էյ ճէնաւոտընի քէօֆֆէտի, անա
Համմո էտթնիզ։
3 – Էյ կիւնէշ իլէ այ, անա Համմո
էտթնիզ.
Էյ ճիւմլէ նուրտանի երլտզլար, անա
Համմո էտթնիզ։
4 – Էյ սէմա իւս սէմաւոթի,
Վէ սէմա իւսթի ինտէ օլան սուլար,
անա Համմո էտթնիզ։
5 – ԲԱՊՊՐՆ իսմինէ Համմո էմ տիր-
լէր։
Զիրա 0 ամր էյլէտի, վէ անլէր խալգ
օլունտըլար։
6 – Վէ անլէրի էպէտ իւլ սապատ տա-
պիմ գըլար.
Պիր գանուն գոտու վէ Թէճաւուզ էթ-
միզլէր։
7 – Զէմինտէն ԲԱՊՊԱ Համմո էտթնիզ,
Էյ էժտէրհա իլէ ճիւմլէ տէրիալար,
8 – Ահէշ վէ տօլու, գար վէ պուտ
խար,
Իսրինի իճրա էտէն գաղբըղա,
9 – Տաղլար իլէ ճիւմլէ պայըրլար,

Digitized by Google

Մէյվէտատ ազատճէլսը վէ ճիւմլէ էրզ ազատճէլսրը,
10 – Ալ֊ահմատ իւլէ ճիւմլէ պէհայիմ, Հաշէրատի իւլէ գանատսուլը գուշլսրը,
11 – Տիւնիա մէվկիւլէրի վէ ճիւմլէ իւմմէթլէր,
Րէ֊հուլէր իւլէ զէմին հազքմէլէրինին քէտաֆէֆէտի,
12 – Նէվհիվանլսր իւլէ պազքիրէլէր,
Իհթիյարլսր իւլէ չօճուգլսրը,
13 – Ռաշիդ֊ն իսմինէ համմա էթմինլէր,
Զիքրա կալընըզ Անըն իսմի մուհթա֊ազ ատըր.
Անըն մէհաթ զէմինի իւլէ սէմավաթի ըն իւլմի իւնատ սոքր,
14 – Ալ֊է քէնատ գաւմընէն պուլնուգընը,
Ձիւմլէ մուհթազիլէրինին,
Ֆէնատինէ կագըն պիր գաւմ օլսան պէնի Խարտլէրին
Թէչէքքիւրնէ թէրֆի' էյլէտի Ավէլուխա։

ՄԻՋԱՄՈՒ 149

Ալելուխա։
Ռաշիդ հէնի իլահի,
Էհլ ի թազվա օլսանլսրըն ճեմա֊աթ ընատ սանըն մէտհինի օգուլըր֊նըզ։
2 – Խարտլել քէնատ խալիգիյլէ չատմանե,
Սիոն օղուլլսրը քէնատ փատհիչսհլսրըյլէ մէկսուբ օլսունլսրը։
3 – Անըն իսմինէ բագալէ համմա,
Անա ատֆ վէ թ անապուրլէ թէզմիր էթմինլէր.
4 – Զիրա Ռաշիդ քէնատ գաւմընատան բագի օլուր,
Պիչարէլէրի խալսալէ թէզիին էտեր։
5 – Էհլ ի թազվա օլսանլսրը մէհատ իւլէ մէսուբ օլսունլսրը,
Տէօչէքլէրի իւզէրինատ թէրէննիւմ էյնմինլէր։
6 – Ալսահա թա֊ալիմէրի ազըզլսրընատա,
Ալ֊է խէի ազըզուը գէլմէճ էլլէրինատ օլսուն.
7 – Թա քի թա֊ալիճէլէրատէն ինէի իգամ ալսրատ,
Իհմմէկի֊լէրի թէ֊տիսպ էտէլէր։
8 – Անէրինի մէկիւէրինի զէնճիւլէ,
Ալ֊է միհ֊թի էպէրատընընը ատիպը պուգատզըլսրլէ պաղլայսալսր,
9 – Շէնցյլէ քի եատզըլմըշ ալսան հիւքմիւ իւզէրլէրինատ իճրա էյնմինլէր.
Ձիւմլէ միհաթ ազիլէրինին չէրէֆի պուս տըր։ Ավէլուխա։

ՄԻՋԱՄՈՒ 150

Ալելուխա։
Ալլահա մնագտխինատ համմո էտինիզ.
Անա գուսրէթինին ֆէլէյինատ համմո էտինիզ։
2 – Անա 'ազիմ իշլէրի իշիւն համմո էտինիզ.
Անա 'ազամէթի ինին քէսրէթինէ կէօրէ համմո էտինիզ։
3 – Անա պօրաս սէսատաբյլէ համմո էտինիզ.
Անա սանճուս վէ թ ամնպուրլէ համմո էտինիզ։
4 – Անա սէֆ վէ րապաթլէ համմո էտինիզ.
Անա քիրիչլի սազլար վէ մնագալլէ համմո էտինիզ։
5 – Անա սէսատլը զիլլէրլէ համմո էտինիզ.
Անա մէսէրրէթի զիլլէրիյլէ համմո էտինիզ։
6 – Հէր նէֆէս սահիպի Ռաշիդ համմո էյլէսին, Ավէլուխա։

Digitized by Google

ԷՄՍԱԼ Ը ՍԻԿԷՑՄԱՆ

ՊԱՊ I

Իսրայէլ մէկիկ Աազմանն իպն ի Դաւիթին էմսալը սրբ։

2 – Հիքմէթ վէ թէրպիէյէ պիլմէք,
վէ ֆէհմ սէօզլէրինէ անլամագ խ-
չիւն։

3 – Մուճթահ ի մնա'րիֆէթ օլանն թէր-
պիէյէյի,
եաղնի 'ատաալէթ վէ հազգ վէ խոթ-
գամէթի քէսպ էյլէմէք խչիւն,

4 – Ձասխիլներէ 'իրզիան ,
վէ կէնճ 'իլմ' վէ ֆիքրաէթ վէրմէք
խչիւն տիր ։

5 – Հիքմէթ ասհապի տինկէյիպ 'իլմ'
ատրի սրբրան ,
վէ անլասրնլ քիմսէ թէսպիհ թասհ-
սիլ էյլէսին .

6 – Թա քի մէսէլն վէ բէմզի ,
Հիքմէթի ասհիպլերինին քէլամլարընը
վէ տէրսին սէօզլերինի անկլայա։

7 – ՐԱՊՊ գօրգաբար 'իլմին իպի իստաը
տրր ,
Ամմա սէֆիհլէր հիքմէթի վէ թէրպիէյէ-
յի ի'ատագբը էսէրլէր ։

8 – Էյ օղլըմ, փէսէրիմին թէրպիէ-
յէսինի տինկլէ ,
վէ վալիտէկին ի'ա'լիմինի բէտտա
էթմէ .

9 – Ջիրա անլէր սէնին պաշընա լուխ ֆ
ի'ատագբ ,
վէ պոյունընա կէրտանլըգլարը օլաճագ
տրբր ։

10 – Էյ օղլըմ, կիւնահքէսրլար սէնի
իպլալ էթմէյէճէք խոթերլէրսէ, լա-
զի օլմա ։

11 – Էկէր' Պիզիմ լուէ կէլ, գան խչիւն
փէտտաւտա օթաճագլըմ',
Պիկիւնահ ատէմ խչիւն կիզլի ևէրտէ
սէպէպսիզ պէգլէյէճէյիմ',

12 – Հավլուէ մեսխուլու անլէրի տէրի
տէրի ,
վէ չէգտաբա էնէնէլէր խ-պոլսէ կի-
պի պիրտէն ևուտտագբմ .

13 – Հէր նէվ' զիգբ-յմէթ մալ պուլա-
յըմ',
Քանկլէրիմիզի զանխմէթլէ տօլտուրա-
յըմ .

14 – Նասխպիկնի ապատմզա սէթ ,
Ձիւմլէմիզինի քէսեսի պէր օլաւան' տէր-
լէրսէ ,

15 – Էյ օղլըմ', անլէր լուէ էօլա
կիմ ,
Անլէրին մէսլէյինատէն այադրիկը չէք .

16 – Ջիրա անլէրին այադլարը քէօ-
թի խուխ-յէ գօչադրագբ ,
վէ գան տէգբմէյէ 'ատճէլէ էսէրլէր ։

17 – Հապգիգաթի էն հէր փաչըն կէօղէ-
րի էօնճէնատ
Աղ պիհնատ ևէրէ գաբաւլուբ ։

18 – Լաբին պաունդար քէնատի գանդարը
խչիւն փաւտաւտա օթաճագլա-
յըբ ,
Քէնատի ճանդարը խչիւն կիզլի ևէրտէ
պէգլէյէրլէր։

19 – Հէր թանա'քէսրըն մէսէլյի պէգյ-
լէ տիր .
Թամա' քէնատի ատհիպլերինին ճանընը
տրբր ։

20 – Հիքմէթի խապրնճատ ևիտտա է-
տէր ,
Մէչտանլարտա պէտտաղնը վէրբր ։

21 – Գանդարպաղլըգը ևէրլէրին պատ-
չինտա,
Վէ գափուլարըն մէտինէյլէրինատ չա-
գըրբր .
Շէհրատ քէնատի պէօղէրինի պէօյլէյիպ
գէր ։

22 – Էյ ճամիյլէր , նէ վազիթա գա-
տտար ճէհյալէթի տէվէ ճէքտան-
նիպ .
Նէ՞ վէքիթ գոգոր մուսթէհզիլէր իս-
թիհզառատա մէսէրբէյի պատրտբ-
յար ,
Վէ ատմոգլար 'իլմատն նէֆրէթի է-
տէրլէր։

23 – Թա'զիրիմէ տէօնիւնիւզ .
Իչի է պէն բուհրմը սիզին իւզերինիզէ
տէպէբէճէյիմ'.
Սիզ էօզլէրիմի պիլտիրճէյիմ'.

24 – Մատատ քի պէն չօգրտրմ', վէ
տիզ իսմի ճինա' էյտինիզ .
Էյիմի ուզաղի տրմ', վէ տիգգաղի էտէն
ճօգ իտի ,

25 – Անճագ ճիւմլէ դատխսիլարըմը
բէտտա էյտինիզ .

Digitized by Google

վէ թա՛զիբիմի խոթ եմէսինիզ.
26 – Պէն տանըի պէլայա օղլտատըղընըզ-
տա կէլէճէյիմ՝
Գօրգունըղ կէլտիկնուէ խոթիհզա է-
մէճէյիմ.
27 – Գօրգունըղ տաղանադ կիպի կէլ-
տիկնուէ,
վէ պէլանըղ գատրըգա կիպի էէթ իշ-
տիկնուէ,
Սիզէ սըգլէթ վէ մուզայատա խատաէթ
էէմ տիկնուէ,
28 – Ո զէմանո պանա ֆէրնատա էտե-
ճէքլէր վէ խոթ իճատէթ էէմ-
մէյէ ճէյիմ.
Պէնի տրայա՛ճատլար, վէ պէնի պուլ-
մայա՛ճատլար.
29 – Մատատ՝ քի 'իլմոնէն նէֆրէթ
էէմ տիլէր,
վէ ԻԱՊՊ գօրգունըղը իխոթ իյար էէթ-
մէտիլէր.
30 – Նասի՛հաթ-լարըմը խոթ եմէյիպ,
Ճիւմլէ թա՛զիբիմի թա տհգիր էէմ տիլէր:
31 – Իմոնի տիլէր քէնտի թա տրիպլէրը-
նէն մէյլէսինուէն եէյէ ճէքլէր,
վէ քէնտի մէշվէրէմլէրինուէն տրայա-
ճատլար.
32 – Զիրա ճահիլլերին զէլալէթի քէն-
տիլէրինի էօլտուրճէ,
վէ տահմադլարը պաֆիլէթի քէնտիլէ-
րինի հէլաք էտէճէք տիր.
33 – Ամմա պէնի տիկլէյէն էմիյէթի-
էւզրէ տաքըն,
վէ պէլա գօրգունաքնուան տալիմ՝ օլա-
ճատգ տըր.

ԳԱՊ 2

Է՛յ օղլըմ՝, էկէր սէօզլէրիմի գա-
պու՛լ,
վէ եմրլէրիմի ճանընտա հըքմզ էտէր
խոէն,
2 – Շէզլէ քի գուլաղընը հիքմէթէ չէ-
վիրէնին,
վէ գալպինի ֆէհմէ ուէլ էմ տիրէնին.
3 – վէ էկէր խորաքը տա՛վէթ էտիպ,
Ֆէհմէ դէնատա էտէր խոէն,
4 – Էկէր ան՛ը կիւմիւշ կիպի թա՛լէպ
էտիպ,
Ալիպլի խազինէ կիպի տարար խոէն,
5 – Ո զէմանո ԻԱՊՊ գօրգունաքնը ան՛կլա-
յա՛ճագտրն,
վէ մա՛նիֆէֆի Ալլահը պուլա՛ճագտրն.
6 – Զիրա հիքմէթի ԻԱՊՊ վէրիր,
'Իլմ վէ ֆէհմ՝ ան՛ընն ազդընատան տըր:
7 – Ո՝ միւթէճագիմլէր խյիւն խէլտա
ատգլար.
Տօղրու հէւբիւլէնլէրէ գալգան տըր.
8 – Թա քի հագդըն մէզալէլէրինի վէ-
գայէ,
վէ միւթէճագիլէրինին թա տրիբգինէ
հըքմզ էտէ.
9 – Ո զէմանո 'ատտալէթ վէ հագդ վէ
խոթ իգատմէյի՛,
Հէր էյի թա տրիպլէ տանկլայա՛ճագտրն.
10 – Գալպիմիզէ հիքմէթի կիրթոզ,
Ճանընդա 'իլմ՝ լէզզէթի օլտըղընատա.
11 – Ֆէրթատէթ սէնի հըքմզ,
վէ ֆէհմ՝ սէնի վիգայէ էտէճէք
տիր.
12 – Թա քի սէնի չէրիք հօլընատան.
Էյրի սէօզլիւ ատալմատըն խէլտա էտէ:
13 – Աէլէր քի զուլմէթ հօլտրընատա
հիւրիյմէք խյիւն
Խոթիգատմէթ թա տրիպլէրինի թ էրզ էթ-
տիլէր,
14 – Շէրր իշլէմէքլէ սէվինիրլէր,
վէ չէբիրինի էյրիկնիյէ չատա օլտուր-
լար.
15 – Աէլէրին մէօղէքլէրի էյրի տիր,
վէ սէտիլէրինտէ թ էրտ տիրլէր.
16 – Թա քի սէնի *ֆահիշլէտէն,
վէ սէօգիւլլէ միւատահանէ էտէն զա-
բիպէտէն խէլտա էտէ,
17 – Օզ քի կէնճլիկլինին մինճրլինէ
թ էրզ էթ միշ տիր,
վէ Ալլահ'ընըն 'ահատրը ատնատ մըշ
տըր.
18 – Զիւնքի ան՛ընն էվի էօհուտէ,
վէ սէպիլլէրի էօհուտլէրէ կէօհթէ-
բիւր.
19 – Մէզպուբէյէ կիտանլէրինի հիչ
պիրի կէրի կէտլմէզ,
վէ հայատի թա տրիպլէրինէ վատըլ օլ-
մազ.
20 – Թա քի էյիլէրին հօլընատա հիւ-
բիւհյատ,
Սալիհլէրինի թա տրիգինի հըքմզ էտէ-
սինի,
21 – Զիրա միւթէճագիմլէր պէհիշտէ
ատգրին օլատճագտլար,
վէ քեաֆիրլէր ան՛ատէ գալատճագտլար.
22 – Լագրին չէրիրլէր զէհիշտէն գահ*
օլատճատճագտլար,
վէ զալիմլէր ան՛ատէն սէզգիւլէճէք-
լէր տիր:

*'Ի՛նչ. է՛ճճէկտի գատրըատան

Digitized by Google

ՊԱՊ 3

Է՛յ օղլո՛ւ, թա՛լիմիմի ա՛նուէիմա,
Վ֊է գալղին էմրէրսիմի հըքիզ էյլէսին.
2 – Ջիբա՛ ան՛նէր ա՛նուա չօգ կիւ՛նէր վէ
ա՛նէնէրճ՛ 'էօմը՛,
Վ֊է ա՛էլաուէի զամա՛ էուէ՛ճէք ա՛ուր.
3 – Մէրհամէի՛ վէ հապգիգաճ՛ ա՛էնի
թ֊էրը էթ֊մէ՛սինէր.
Ա՛նէրի պէյա՛նիկա պապալա,
Ա՛նէրի գ֊ալղինկի՛ն լէվհասը խ֊ազերինէ
հազ.
4 – Պէ՛յլէ՛ճ՛ վ֊է Ալլահ՛ըն վէ քնա՛նլաբըն
նա՛զարընա՛ա
Լ֊ա՛խ՛ վ֊է կիւ՛էլ ի՛'թիւա՛ր պա՛ւլա՛ճ՛ազա՛ն.
5 – Պիւ՛թ֊ի՛ն գալղինկի՛ն ՐԱՊՊԱ թ֊է՛վէքքիւլ էյ՛,
Վ֊է քէ՛նա՛ճ՛ 'ազա՛ըկա ի՛'թիւա՛ա էյ՛մէ.
6 – Թա՛ուրիգէրինկի՛ն ճիւ՛մլէսինա՛ճ՛ ա՛նը
պիւ՛լ.
Օ ա՛ա՛ճի՛ ա՛էնի՛ն հօլլա՛ըն՛կը ա՛օզուլլա՛ա՛ճ՛ազ՛ ա՛ուր.
7 – Քէ՛նա՛ճ՛ նա՛զարընա՛ա 'աւլի՛մ՛ օլմա,
ՐԱՊՊՏԱ՛Ն գօրգ՛, վ֊է չէրըա՛ն գա՛լէ.
8 – Պա՛ւ ա՛էնի՛ն ա՛ինթիլէրինկէ չի՛ֆա՛ա,
Վ֊է քէ՛մկէլէրինկէ ա՛ըՀՀէ՛թ֊ օլա՛ճ՛ազ՛
ա՛ուր.
9 – Մ՛աալի՛ա՛ան՛, վ֊է Հէ՛փ մ՛նահա՛ա՛լլա՛թ֊կընը թ֊ա՛ուբ՛ֆանա՛ա՛լըրընա՛ա
Վէրէ՛էկ՛
ՐԱՊՊԸ թ֊է՛մճիա էյլէ.
10 – Վ֊է ա՛նդաղլա՛ըրկի՛ պէրէքէթ֊լէ ա՛օլա՛ա՛ օլա՛ճ՛ազ՛.
Վ֊է մ՛ա՛էրէլէրինկէ՛ն ա՛էնի՛ չէրըա՛ազ թ֊ա՛ա՛ճ՛ազ՛ ա՛ուր.
11 – Է՛յ օղլո՛ւ, ՐԱՊՊԸ՛ն թ֊է՛'ա՛իպկէ՛ն թ֊ա՛Հ՛գիր էյ՛մէ,
Վ֊է ա՛նէն թ֊ա՛'զիրինա՛էն 'ա՛ՀՀ՛գ՛ազ՛լմա.
12 – Ջիբա՛ ՐԱՊՊ ա՛է՛վէ՛յինի՛ն թ֊է՛'ա՛իպ էա՛ուր,
Նվի՛ֆ էքի՛մ՛ պիր փէա՛ուր ա՛էվկի՛վի՛ա՛ օղլը՛նը ի՛'թ֊է՛'ա՛ իւ՛ուր.
13 – Նէ՛' մ՛ի՛ա՛ա՛ուրէք ա՛ուր օ՛լ ա՛ա՛էմ՛ քի՛
Հիքմէթի՛ պա՛ա՛լա՛ա՛ր,
Վ֊է օ՛լ քի՛նէ՛ քի՛ փէ՛կմ՛ վ֊ա՛ա՛ր՛լ օ՛լա՛ա՛ր.
14 – Ջիբա՛ ա՛ան՛ի՛ն թ֊է՛միքթ֊ի՛ա՛'ի՛ա՛ կիւ՛ա՛մ՛իշ՛ թ֊է՛միքթ֊ի՛ա՛'ի՛ա՛նէ՛ն,
Վ֊է մ՛նահա՛ա՛լը խ֊ա՛լի՛ա՛ ա՛ա՛լի՛ ա՛ա՛նա՛ա՛ն էվ֊լա՛ա՛ ա՛ուր.
15 – Ջէվհի՛րա՛էն գ֊ը՛լմէթի՛ ա՛ուր,
Վ֊է ճիւ՛մլէ ա՛ուզա՛ա՛ էմ֊ա՛ի՛լի՛ն էշ՛լէր ա՛ա՛նա՛ մ՛իւ՛ա՛ա՛վի՛ կէ՛լէ՛մէ՛զ՛.
Ա՛ի՛ն՛ա՛ ա՛ա՛զ՛ էլի՛նա՛ա՛ չօգ կիւ՛նէ՛լէր.
Վ֊է օ՛լի՛ա՛ա՛ա՛ աէրվ֊լէթ֊ վէ 'իզզէթ֊ վ֊ա՛ուր
17 – Ա՛նէ՛ն թ֊ա՛ուրի՛գէ՛լէրի՛ն՛ ն֊ի՛'ա՛էթ֊ թ֊ա՛ուրի՛գէ՛լէրի՛ն՛.
Վ֊է հօլլա՛ըրընէ՛ն ճիւ՛մլէ՛սի՛ա՛ ա՛է՛լա՛ա՛մ՛էթ֊ ա՛ուր.
18 – Ա՛նա՛ա՛ ա՛ա՛ֆըշ՛ա՛նլա՛ա՛ա՛ հա՛ա՛լա՛թ֊ա՛ ա՛զա՛ա՛ճ՛ ա՛ուր.
Վ֊է ա՛ան՛ի՛ գ֊ա՛ա՛մի՛ թ֊ա՛ա՛թ֊ա՛ն՛լա՛ա՛ր մ՛իւ՛ա՛ա՛ուրէ՛ք օ՛լա՛ա՛ր.
19.ՐԱՊՊ վ֊է մ՛ի՛ն՛ի՛ Հիքմէթի՛լէ թ֊է՛'ա՛իա՛,
Վ֊է ա՛է՛մ՛իա՛վա՛ի՛լ՛ ֆէ՛կ՛ի՛լէ ա՛ա՛ա՛պի՛թ֊ էյ֊լէ՛ա՛թ֊ի՛ ա՛.
20 – Ի՛սլի՛մ՛իլէ ա՛էրէա՛լա՛ր՛ ե՛ա՛ուրլէրը՛,
Վ֊է պա՛ա՛լա՛ա՛լա՛ա՛ր չի՛լ ա՛ա՛ա՛մ՛իա՛ա՛ա՛ուրլա՛ա՛ր՛.
21 – Է՛յ օղլո՛ւ, պա՛ա՛նլա՛ր կէ՛օզլէրինկի՛ն ե՛ա՛նի՛ճ՛ա՛ա՛ն կի՛ի՛մ՛ մ՛ա՛ա՛հի՛լէ՛ր.
Հիքմէթի՛ վ֊է ֆի՛ր՛ա՛ա՛էթ֊ի՛ Հը՛քիզ էյլէ.
22 – Վ֊է ա՛է՛նի՛ն ճա՛ա՛ն՛ըա՛ա՛ Հայ՛ա՛թ֊ի՛,
Վ֊է պ՛ղյա՛ա՛նի՛ըա՛ա՛ 'զիյ՛ա՛էի՛ օլա՛ա՛ճ՛ազ՛լա՛ա՛ա՛

33 – ՐԱՊՂԸՆ լսանէիթ չէրիրին խա-
նէսինաե սիրը,
Յաքսալ սալիհներին մէզքէնինի մու-
պարէք գըլլար։
34 – Հապգիգաել են միւսթեհզիլլերը 0
լսիլ իհզազ էտէր,
Լաքին միւսթեհզալ'լարը մնագհար ը
լսիլ ֆ էլլեր։
35 – Հիքմէթի սահիպլերի 'իզզէթը վա-
րիս օլաճագլար,
Վ'է սահմագլարըն րիֆ'սի ը սահճագ
Հապգարէթի օլաճագ սըր։

ՊԱՊ Ա

Է՛յ օղուլլար, փէտեր թե'սիպինի
տինկէլէնինիզ,
Ֆէհմի պիլմէք իչուն տիգգաթ էտա-
նիզ։
2 – Ջիրա պիզե էլլի թա'լիմ վէրիրիմ,
Թէնզիհսիր ըմը ի ընը էիմէլինիզ։
3 – Ջիրա պէն փէտերիմ օղլու,
Վ'է վալիտէյնին նասագաըձտա նասիհաթ վէ
պիր տոսանէ խոսի։
4 – Վ'է պահաա թա'լիմ էտիպ տէսի քի'
Գալկինի աէօզլերիմի թա ւէ տոս.
Լ'ոմրիէրիմի հընֆիզ էտիպ' հաւլա։
5 – Հիքմէթի թահսիլ էյլէ, ֆէհմ
թահսիլ էլլէ։
Ո՞հաւլի մնա, վէ ազդըմընն աէօզլերինաէն
առաֆմնա։
6 – Անը թ ընը էիմէ, օ տաֆի աէնի
հընֆիզ էտէ ճէք։
Անը աէվ, վէ աէնի վիգտի էյլէ'էճէք
սիրը։
7 – Պահլըճա շէյ հիքմէթի սիրը, հիք-
մէթի թահսիլ էյլէ,
Վ'է հիքմէթի թահսիլ էիմէի'նի շէյլեր
իլէ պէրապէր ֆէհմ թահսիլ
էյլէ։
8 – Անը թա'զիմ էյլէ, օ տաֆի աէնի
թ ընֆի' էտէ ճէք սիրը։
Վանը գաճագլար, օ տաֆի աէնի միւս-
շէրրէֆ գրլաճագ սըր։
9 – Օ աէնին պահշնա լսիֆ զիյնէթի
վէրէ ճէք։
Աէնի ճէմալ թ ահճըյլէ թ ահճլանաը-
բատճագ սըր։
10 – Է՛յ օղլըմ', տինլէ վէ աէօզլերիմի
գահպատլ էյլէ։
Վ'է 'էօմրիհնիզնէն աէնէլերի չօղալտճագ
սըր։
11 – Հիքմէթի թահրիգինաէ աէնի թա'-
լիմ էյլէտիմ։
Ախի իգտահիթի աէպիսէրինաէ աէնի կէզ-
սիրտիմ։
12 – Կէզտիկիինաէ հօլէի տատր օլմայա-
ճագ։
Վ'է գօշտրաղնատա սիւբհանէյէ ճէքմնա։
13 – Թէրսիկէյի գավի թահթ, տանը
գօյվէրմէ։
Անը հընֆիզ էյլէ, չիւնքի հայտիքի օ
սըր։
14 – Շէրիրլերին ևէրթէյէ հօլատա
կէլմէմէ,
Վ'է ֆատրգլարըն թահրիգինաէ եհ-
րիւմէ։
15 – Անտէն ատգըն, եատնըտատն կէչմէ.
Անատէն թ ընֆի ընատգ էյլէ, վէ կէչի վէր։
16 – Ջիրա տանէր քէմիյնէ էմ ինէյինճէ
ատյատմատգլար.
Պէչ ւէ'ֆ'նէյէ տիւշիւրմէգլէտէ, ատյգատ-
լարը գաչարլար։
17 – Ջիրա շէրր էքմէյինէն եէրլէր.
Վ'է գուր շէրատգնէր իչէրլէր։
18 – Ամմնա սալիհլերին թահրիգի փաք-
լատյատն նատր կիպի սիր,
Ֆի թահմիր կիւն օլատնճագտա տահյինն ատ-
թարդ գիւրա վէրիր։
19 – Շէրիրլերին հօլատ խաե, գատլմէք
կիպի սիր,
Նէտտէն սիւրէյէ ճէքլերինի պիրլմէգլէր։
20 – Է՛յ օղլըմ', աէօզլերիմի տահնիլէ.
Գատլատգլարընը քէնտատլարմա տէկյ էմ-
սիր։
21 – Կէօզլերինի էօնհանատն կիմի տէ-
սինլէր,
Գատկիինաե տահլերի հընֆիզ էյլէ.
22 – Ջիրա տահլերի պատլատնատա հա-
յտճագ,
Վ'է պիւմի իւն ճէհատլերինե ատհհէմ
սիրլեր։
23 – Ֆէմնատ ը տէիգգաթլէ գատկինի
հընֆիզ էյլէ.
Ջիրա հայտճագ ըն տէնզատ'ը տահատն սիր։
24 – Ազդըն ֆէատատրը եատնըտատն
կիտատը,
Վ'է տատատգլարըն ֆընգընը քէնտինի-
տէն ատգատլատրը։
25 – Կէօզլերինի տօղրու պատգընն,
Վ'է քիրփիքլերինի քէնտի էօնիւնէ տօղ-
րու օլատն։
26 – Ա՛յատղնէն թ ահրիգինի տօղրատլի.
Վ'է ճիւմլե եօլատրընի տատպիի օլատն-
լար։
27 – Ա՛ատգա եատ տօյա տատֆմա.
Ա՛յատղնէը շէրատէն կէրի չէ։

Digitized by Google

ԳԱՂ 5

Է՛յ տղայք՛, հիմայ ես ձեզի կ՚ըսեմ
Խօսքերս զոր պիտի ըսեմ ձեզի վրայ,
2 – Թա՛ղ քու ձեռքդ ալ հոն մէջ եղբարդ,
Ու ձեռքդ ալ հոն մէջ եղբարդ,
3 – Ձի՛ր ոտքերդ ալ հոն մէջ եղբարդ,
Ու ոտքերդ ալ հոն մէջ եղբարդ,
Ու անոնց ետեւէն ալ ինկիր,
4 – Ու ինկիր ետեւէն ալ,
Ու ինկիր ետեւէն ալ,
Ու ինկիր ետեւէն ալ,

Ալ է զանիբէսինի հասաստա վազիթ ընտա ատվիչիրիը ։
9 – Ի՛յ Թենգէլ, Նէ՞ վազիթա գաստատը եսթի տարըն,
Ուլգաձիտան Նէ՞ պէմանի ուլտանատ ձազգըն։
10 – Ազատ ընդ ուլգու, ազատ ընդ ուլտագլանա,
Եսթի մեազ ինձա ազատ ընդ էլի էլ իւրթիւնէ գօմազ՝ գրէ էթէն,
11 – Սէնին ֆազիլիւնի ատ՛ի կիպի,
Ալ է զարուրէթի ին սիլտնը ատեմ կիպի կելիր։
12 – Ուարտանազ քիմնե վէ քէօթիւ ատեմ՛,
Ազդ էյրիւնիւլ հարուքէթ էաեր։
13 – Կէօզլերիւլ իմա էյլեր,
Ալ՛ագլարըլ սէգիլեր,
Փարմնագլարըլ իշտրէթ էաեր։
14 – Գալդինտ էյրիւնք վար,
Ձա՛իմա քէմիք սիւշինիւ՝ խուսուս ուրէթ էքեր։
15 – Պու սէպէպտէն պէլատը անտըզըն կելէճէք,
Անտըզըն գըրըլաճագ, վէ չարե պուլանընայաճագ տըր։
16 – Ի՛ԱՊՊ պուս ալիթը չէյտէն իքրահ էաեր,
Ալ է եէտի չէյ անըն մէնֆաաթը տըր։
17 – Միւթէ էքեպտպէր կէօզլեր, հալտանճը տուր,
Ալ է պիկինտահ գան աեօքլէն էլլեր,
18 – Ֆասխա էֆքեար ի՛նսան էտէն գալդը,
Քէօթիւլիւյէ չապուգ գօշան ալագլար ։
19 – Եալան սեօլէյէն հալանճը չահիա ,
Ալ է պիրատերլէր ատրաձնա խուսուսէթէ էքէն ատի՛ն։
20 – Ի՛յ օղլըմ՛, փէաեբինին էմրինի հրքիզ էյլէ,
Ալ է վալիսէնին թա՛լիմինի թէրը էթմէ։
21 – Անլերի տա՛իմա գալդիկէ ըտալթ էյլէ,
Անլերի պդյուէնքնա ապազլա։
22 – Նիւբթուտիւյիւնտ անլեր ատնա գէլագաձ օլաւնա,
Ուլտաղդընտա սէնի պէքլէսինի,
Ալ է ուլտահագդընտա սէնինի իլէ սէօհպէթի էյլէսինի,
23 – Ձքրա էմր չէրաշ, վէ թա՛լիմ նաւր տըր,
Ալ է թէ՛տիպ թա՛գիրլերի թատրիգ ի հայտի տըր։
24 – Թա քի սէնի քէտթի թա գաէրըտան,
Սէօզիւլէ մխատտհանէ էտէն զարքպէնին տիլինտէն հրքիզ էյլէյէ։
25 – Գալդիկտէ անըն կիւզէլ ևհյինե տրգաս էթմէ,
Ալ է սէնի քէնտի քիրփիքլերիյլէ ճէգաղ էմ մէսին։
26 – Ձքրա զանիյէնին սէպէպիյլէ տէմ պիր տիլիմ էքամէյէ պիլէ գահբա օլար։
Ձէվճի օլան փօխթ գաէրը գէյտիլիլե ճանը ատվարտ։
27 – Պիր ատեմ՛ գոյնընա տի էշ ալըր տաս ,
Իլպիսէնի էանմամ՛զ մը։
28 – Պիր քիմնէ գօրլար իւգէրինտէ կէպեր տէ,
Ալ՛ագլարը էանմամ՛զ մը։
29 – Փօնշըրընըն զէվճէսինէ թէգարբիւգ էտէն պէգլէ տիր ,
Անա ատօգատնան հէր քիմ լսե, ատչըզդ օլմազ ։
30 – Խըրտըզ տաճ օլտըղը հալտե,
Գատրնընը տադյատըմազ խլնէն խրտըզդըզ էթմէյէ էտտ էտէ ճէք։
Խանէսինտե հէր նէսի վար խե, վէրճէք տիր։
32 – Գաէրը իւէ գինտա էտէնին 'ագլը նօգատան տըր։
Պու չէյի իւղի՛քտապ էտէն՝ քէնտի ճանընը հէլտը էտեր։
33 – Տատրպ վէ հագգատրէթ պուլտր,
Ալ է 'ատրը մտահվ օլմազ ։
34 – Ձքրա գըղգանճլըզ գէվճին հիտտւեմ ի տիր,
Ալ է ինձ իգտամ կիւնհնտանէ չէֆգատի էմ մէզ ։
35 – Հիչ պիր ֆէտխյէ գապուլ էթմէյէ ,
Բիչվէթի չօգալթ տան տաս բտգի օլմազ։

ՊԱՑ 7

Ի՛յ օղլըմ, ատօգլերիմի հրքիզ էյլէ,
Ալ է էմիլերիմի էանընդնտաս տագլտս։
2 – Նմիլէրիմի հրքիզ էյլէ վէ հաշտայտագաբն,

---

*Նախօս՝ խղմազ

Digitized by Google

ալ է թա՛լմիմի կէօղէրինին պեղուէլ կիտալ կէօդէր։
3 – Անէլերի փարմանգալորքնա պատալա, Անէլերի գալաթինին լեվմասը իւզերինէ եասդ։
4 – Հիքմէթէ՝ հէմշիրեմ սէն՝ ասէ, ալ է ֆէհմիլ Աահրէմ իսդիյէ եասա էթ,
5 – Թա քի սէնին ֆասիհլէնէն, Սէօզիւ յէ միւասդահանէ էասէն զարբպակատէն հրըճգ էյլէյէ։
6 – Զիրա խանէմին փէնճերեսինասէն, Դասֆէսիմոն պատարտ։
7 – Ճասիլէր արասաքնասա կէօրսէիւ, Սէնճիլեր արասաքնասա 'ատլը Նօգասան պիր նէվճիվասն թէ չխա էթ սդիմ,
8 – Ֆի ախշամ՝ օլոզ գալասդիլդ պասասդրգասա,
Կէճէլէյին զուլմէթ ասէ,
9 – Սպգասդասա օլ գարբինն եվինէն քէօչէսինասէն կէչիյօր,
Ալ է անդն եվինէն եօլընը թասիսույօր խասի,
10 – Ալ է իչիմէ եօնիւնէ ֆահիչէ գբլասդիլի
Ալ գալպի հիլէլի պիր գասդը չըգասը.
11 – (0 եալդասդա ճը վճ ապդըն սդրը,
Ախյագլասդը քինասի խանէոնասե սուբսիսդ.
12 – Կհահ սդըչասդա, կհահ մէյասանլասդա,
Ալ է հէր քէօչէ պասչընասա փասուսասա պկէլէր.)
13 – Ան՛ը թասիսուպ էօփասիս,
Ալ է 'ասդը պիր հիւզլէ ասնա ասէսի քի,
14 – Սէլասդիքի գասբպասդալորդ՝ վասդ.
Վէն պատ կիսն նէզրլէրիսի իչնա էյասդիմ՝.
15 – Գու էճլասն սէնի խալխ իգպասդլէ,
Հիւզլիչիս սդրասմասդա չըգասըմ, վէ սէնի պատ.լասդմ՝.
16 – Եսիի ազդմը էօրնի իւլերլէ,
Մըսըրըն նասգըչլը գասմասչըյլէ սօնասկասդրմ՝,
17 – Նասի ազդմա միւբը ի սասֆի,
Ալ է 'ասա ազդասճը վէ սասդրյնն սէրփասդիմ՝.
18 – Կէլ, սասդասհասոէ 'ատչէլէ մէսիհ օլասլը՝,
Ալ է մնահասպկէնլէ իհէլզկիսզ էասէյիմ՝.
19 – Զիրա զէվճիմ խանէսոե սէյիլ սդրը,
Ուզագ եօլա կիսի սի.
20 – Ագէն քէսէնինի եասընընա ալասը, Պէսը վագիճնասա էվինէ կէլէճէք սդրը։
21 – Զօգ ֆէնէլերիյլէ սանը մէյլ էիսդրսդի,
Տասասագլասրքնէն միւասդահանէսկյլէ սանը ճէլդ էիսդի։
22 – Սալոխանէյէ կիսէն էգբիւզ կիսի,
Ձէճդայա էիդն զէնճերլէ սէֆիհ կիսի,
Տօս սօզրաս օլ գարբինն սդասընճա սուչտաս։
23 – Գուշ քինասի ճանը իչիսն օլասըգրնը սիլիսկյլէ սասէզագաս
Զադպագ կիսի սդրի կիսի,
0 սասի՝ ճիյլերինէ օգ կէչճինէյէ գասասդը կիսի սի։
24 – Ալ է չիմսի, Էյ օզասլլասը, պէնի սդինկէյլիճնի,
Ալգզրնքն սէօգլերինէ գասլագ վէրճնի,
25 – Գալպինի անըն եօլասրքնա սասֆսիասդրն,
Անըն իգլերինասե սօյասչմա.
26 – Զիրա չօգ քիմսէլերի մէճգասհ սուչտաչիսբասս,
Ալ է անըն էասդասիւբասիւիս քիմսէլերինն քէսաֆֆէսե գասվվէկ սասինպասլերի իսի։
27 – Անըն էվի հավիյէ եօլասրը սդրը.
Անէլեր էօլիսմիսն խասվէկլերինէ էնէրլեր։

ՊԱՊ 8

Իչնէ է հիքմէթ նիսաա էասէր,
Ալ է ֆէհմ սէս գալասրբրը։
2 – Նիւքսէք եէրլերին պատչընասա, եօլ իսզերինասե,
Թասրիգլեր սդասասրնասա սասւբսուբ։
3 – Գասֆասլասրըն եասնընասա, չէհրին էանիհասնէ,
Գասֆասլասրըն մէսսիհլինասե չասպըրըպ՝ գէէ էէ,
4 – Էյ սասեյլեր, սիպէ նիսաա էասէյիմ,
Ալ է ասվազդմ՝ պէնի սասեյէ սդր։
5 – Էյ ճահիլլեր, 'իրֆասն էպյբէնիհզ.
Էյ ահմագլասր, գալպկինիզ սանլասբշլը օլասսն։
6 – Տինկէյինիզ, զիրա հիւքսէք ասմնէսասն պահա էասէճէյիմ՝,
Ալ է ազդրմնն ասյլմասը սօզրաս մնասասէլեր իչին օլասճագ սդրը։
7 – Զիրա ազդրմ՝ հավգիդսի իհէքելլեմ՝ էասէճէք։

Digitized by Google

Լաքին հագցնելոյդ առաւտպւոյրըմա մէքքրուհ տըր։
8 – Ապղումէն ճիւմլէ սէօղլէրի հագդ իլէ տիր։
Անկէրտե հւրիւլք վէ ֆէռաս հօգ տըր։
9 – Ճիւմլեմ ամպուլըշըր քիմնէնին 'ինտինակ տօղրու։
Ալ 'իւլի պուլանըն նէզանինակ հագդ տըր։
10 – Կիւմիշտէն խաչ, իթէրսէյնի գաղալ էտինիզ։
Ալ 'իւլի խալխա ալիճ ուռնատան էյի ա-չընէզ։
11 – Ջիքա հիքմէթի ճիվահիրտէն էյի տիր,
Ալ ճիւմլէ արղալէնէճէք չիւլէր ա-նան միւսաւիի տէրիլ տիր։
12 – Պէն հիքմէթի՝ 'իրֆան իւլէ տաքին օղուրում,
Ալ 'իւլին իթ էտալիւլէրինի պուլուրում։
13 – Ի՛ԱՊՊ գօրգուսը չէրտէն իքրահ էյի մէք տիր։
Պէն զաւրուր վէ իթ էքէպոիւր վէ քէօ-իթ իւ հօլ
Ալ հիլէհաար ազրզտան իքրահ էտէ-րիմ։
14 – Մէչվէրէյի վէ տէրտայէի պէհնիմ տիր։
Պէն ֆէհմ իմ՝, վէ գուվվէյի պէհնիմ տիր։
15 – Պէհնիմ վասթէյտանիլ մէլէքլէր սալ-իթ ռահաթի,
Ալ էմիրլէր հագդ իւզրէ հիւքմ է-տէրլէր։
16 – Պէհնիմ վասթէյտանիլ լուՀէտա վէ էշրաֆի,
Զէմինին հագթիմլէրինին ճիւմլէսի հիւ-քքիմէի էտէրլէր։
17 – Պէն պէհնի տէվէնէլերի տէվէրիմ,
Ալ պէհնի էրքէն արտայանլար պէհնի պու։ լուրլար։
18 – Պէհնիմ ռահաթսուռա տէրվէյի վէ 'իզ-զէյի,
Նէֆիս էմիյալ վէ տալահ վասր տըր։
19 – Պէհնիմ տէմիրէմ՝ ալիճ ուռնատան վէ խալխա ալիճ ուռնատան,
Ալ մնահաւրմ խալխա կիւմիւշտէն էյի տիր։
20 – Պէն տալահ իթ ասրիգինտէ,
Հագդ տէպիլէրինին օրթասընատա հիւ-քքւրիւմ։
21 – Թաա քի պէհնի տէվէնէլերէ միրատ օլմագ իւզրէ էմիալ վէրէյիմ։
Ալ տիլէքլէրին խատիճնէլէրինի տօլտուրաճաղըմ։
22 – Ի՛ԱՊՊ իթաբիգինին խալխ խոտա-նընատա,
Գաատիմ ֆի'իլլէրինատն էվվէլ պահնա մնալիք քսմ։
23 – Պէն էզէլտէն,
Զէմինի մէվճուտ օլմագտան էվվէլ մէհմ օլտուռամ։
24 – Տէքէալտը տատհա հօգ իքլէն,
Զագ տու փուհթուրլարը օլմագտան էվվէլ պէն տօզմուշ խալիմ։
25 – Տաղլար ևէրլէշմէրքլէմէյէն էվ-վէլ,
Պայըրլատատան ագաճեմ պէն տօզմուշ խալիմ։
26 – Տատհա զէմինի վէ տահրատընը,
Ալ տիւնէնտէն իւլք իթ օֆրատընը հատֆ-մնագտան էվվէլ,
27 – Մէմնուհէյէ հատդրլատարդընատա,
Ալ տէքէատէն հիւզուր իւլքրինէ ֆէ-լէքք գուրատընատա պէն օրատատա խալիմ։
28 – Նօֆտրըտատն պուլուխ լարը գօվ-վէնէնտրտատիյինատ,
Տէրհատնէն փուհթուրլարընը մհ հքէմ գէրլատընատա,
29 – Տէհնիզէ՝ ատալարը քէնատ էմրինի իթ էճաղուզ էյի մէմէտի իչնէ գատատա գօտրդընատա,
Զէմինին իթ էմէլինի պրդագտընատա,
30 – Պէն անդն ևատնընատա մի'մար խ-տիմ։
Հէր կհսն մէսէրլէյի իթ խոխմ։
Տատ'իսա անդն հատզուրընատա ֆէքատհ-լատնը խոխմ։
31 – Պէն տաքնհատատա, անդն զէմինին-տէ մհ-ֆէքրատհ խոխմ,
Ալ մէսէրլէյի իմ պէհնի տատհմ իլէ խոխ։
32 – Ալ չիմոռի, էյ օղու լատր, պէհնի տիհկէյինիզ։
Զհնդքի իթ տրիգլէրինի տէքիճ էտհնդէր մհ-պատրէք տիր։
33 – Թէրտհյէյէ տիհկէյտէ էհ իթ հիքմէթի օլտնդրդ,
Ալ տահբ թէտատ էյի մէյինիզ։
34 – Նէ՛ մհ-պատրէք տիր ալ տատհմ քի պէհնի տիհկէյէր,
Ալ հէր կհսն գատփուլարըմատա տ-յատնդդ տատրուր,
Ալ գատփատ տէգիլէրիմի կէօզէ տիրե
35 – Զիքա պէհնի պուլսան՝ հայտի պուտ-լուր։

Digitized by Google

ալ է ԻԱՊՊԸՆ լուխ ՔԸնա մնալոյ օ-
լուբ ։
36 – Լաքին պատնա կխնայահ էտեն՝ քէն-
ան ճանքնա զատը էտեր .
Պատնա պուզզ էտեղնէրին ձիւմլէսի էօ-
լիմիս սեվէրլէր ։

ՊԱՊ 9

Հակամէթ քէնասի խանէսինի պինա
էիտան,
Նէսան սիրէքէրինի հօդուտս.
2 – Հայվանատրերնը պօզպզլատը,
Շէրապտինը մէզճ էյլէտի,
Սաֆրասընը տասխի թէրմի խպ էիտի։
3 – Ճարխլէրէրին կէօհատրտի,
Շէհրին ևիւքէրէ ևէրլէրինսէ նիտաս
էտեր.
4 – Հէր քիմ ճահիճ խտ , պուրայտ
կէլտին.
ալ է 'ապգը նօգտան օլանա տէր քի,
5 – Կէլինիզ , իա'ատմիմտան եկայինիզ ,
ալ է մէզճ էյլէտխիմ շէրապտան իչի-
նիզ ։
6 – Ձէհհալէմի թերէք էտինիզ , վէ ես-
չարաքնըզ ,
ալ է ֆէհմ՝ եօլնտաս ևիւրնայինիզ ։
7 – Մխամէհհզիյի ապաղուլայան բէզա-
լէիմ պուլուբ,
ալ է շէհրերէ թա'զիր էտեն լէքէտսէր
օլուր։
8 – Մխամէհհզիյի թա'զիր էիմէ,
Ինչ ան տանա պուզզ էիմէյէ.
Ինչ ի հիքմէթի թա'զիր էյլէ, վէ անդի
ան վէ ճէք սիր։
9 – Ինչ ի հիքմէթի դուխուռ վէր , վէ
ատհա զիյատսէ եհնչ ի հիքմէթ
օլուբ.
Սալիհի թա'լիմ էյլէ, վէ 'էլմի սար-
թար։
10 – Հիքմէթին իսպի խտսար ԻԱՊՊ գօր-
գուտը սէր,
ալ է Դուստատը պիլմէք ֆէհմ՝ սիր։
11 – Ջիւսա կիւնէրին պինհամ՝ վասը-
թատիլ չօզայտաճագ,
ալ է 'Համրուհքիւն անհէլէրի սարթատճագ
սէր։
12 – Հէրքմէթի ինի վասը խտ , օլ հիքմէթ
քէնասինկ 'ա'խտ սիր,
ալ է մխամէհհզի իտէն, ճէնջալ եօղլունըզ
ան չէքէ ճէքճին։
13 – Սէֆինէ գասըր եօղլատաճը սէր,
Ճահիլէ սիր, վէ պիր չէյ պիլմէզ ։
14 – ալ է քէնասի էվինին գաֆուսէնասս,
Շէհրին հիւքաէք մնահալէրինսէ խա-
քէմլէ իւզերինսէ օթատւրար,
15 – Ֆի եօլտան կէչէնլէրէ,
Տօզրու եօլտարընա կիտէնլէրէ,
16 – Հէր քիմ՝ ճահիճ խտ , պուրայտ
կէլտին՝ տէչխա չտզրւտս.
ալ է 'ապգը նօգտան օլանա տէր քի,
17 – Սըրգտան օլաճանդէշ ատալար թաթ-
կը տըր,
Անգլիճէ եէնէկէ էգմէկը լէզգէթլի սիր։
18 – Լաքին պիլմէզ քի օրատտա եօղիւ-
լէր վար,
ալ է անդն ատա'վէթի էթտիկի քիմանէլէր
հավկիչէնի տէրին հերէլէրինսէ
սիր։

ՊԱՊ 10

Էճմալը Սիւլէյման

'Ադբլը օղուլ փէտէրինի մեթուբ
էտեր.
Լաքին ահմադ օղուլ վալիտէինէ
պատ'իս ի հիւզին սիր։
2 – Շէրր իւլ օլան խասլինէ ֆա'իտէ
էիմէզ .
Լաքին ատալահ եօղիւմունէն գուրթատ-
ըրը։
3 – ԻԱՊՊ ատլհինճանընը ատճ պըրագ-
մուզ .
Լաքին չէրիրլէրի ատղուլըրընատան
մնհրատմ՝ էտեր։
4 – Թէնպէհ եվ իւէ եւլէյէն ֆագիր օ-
լուբ.
Ֆագաճի չտլբզգանդարըն էւլի վէնգինի
էտեր։
5 – Եագըն տէվչիրէն 'ադբլը օղուլ
տըր.
Հատատա վագիֆընատա ատյուսան՝ խէ ճիլ
էտէն օղուլ տըր։
6 – Սալիհին պատչընատա պէրէքէթլէր
վար.
Լաքին չէրիրլէրին ագզընը զուլմ գաֆ-
լատր։
7 – Սալիհին գիքբի միւպարէք տիր.
Ֆագաճի չէրիրլէրին իսմի չէւրիւր։
8 – Գաալսլի հիքմէթլի օլան՝ եմիրէրի
գատպատլ էտեր.
Լաքին ատատագլատրը աէֆինէ օլան՝ ևը-
գէլէր։
9 – Ինի իգատմէթլէ ևիւրիւչէն՝ էճթի-
հատլէ ևիւրիւր.
Ֆագաճի թա'իրիգլերինի էյրիւտէն՝ մա'-
վլուտ օլատճագ տըր։

Digitized by Google

10 – Կէօղլերիյլէ իմա էտէն՝ էզիյէթ վէրէր,
Վ է տուտտագլարը սէֆիհ օլսան՝ ևրգբ-
լէր։
11 – Սալիհին ազգը Հայաստի մէնպա՛ը
տըր.
Լաքին շէրիրլէրին ազգընը զուլմ գափ-
լար։
12 – Գաղղ նիզա՛լար թահրիք էտէր.
Ամմա մուհապպէթ ճիւմլէ խաթա-
լարը սէհթ է տէր։
13 – Աճլարընշէնէն տուտտագլարընտա
հիքմէթ պուլուհնուր.
Լաքին 'ազգը նօգսան օլսընէն արգասը
իչիւն տէյինէք լազ՛ ԷՐ։
14 – Հիքմէթի ատհիպլէրի 'իլմ' ևրղտար-
լար.
Ամմա սէֆիհին ազգը հէլաքա էտգընը
տըր։
15 – Զէնգինին սէրվէթի մէթին շէհրի
տիր.
Նօգսանլարընը ֆագրը քէնտիլէրին հե-
լաքը տըր։
16 – Սալիհին իչը հայաստի իչիւն տիր.
Շէրիրին իրատը գիւնահ իչիւն տիր։
17 – Թէրզիկէյի հընֆը էտէն՝ հայաստի
թ-արիգինաէ տիր.
Լաքին թէ'սիլի ըհատ էտէն՝ զէլա-
լէթէ տուշէր։
18 – Գաղղը կիզլէյէն՝ հալանճը տուտ-
տագլը տըր,
Վ է իֆթի իրատ նէշր էտէն՝ սէֆիհ տիր։
19 – Սէօզ չօգլընտատա խաթա էքսիք
օլմազ.
Ամմա տուտտագլարընը զատի էյլէյէն՝
'ագիլ տիր։
20 – Սալիհին տուի խալիս կիւմիշ տիր.
Շէրիրլէրին գալպինին գըլխէթի ազ
տըր։
21 – Սալիհին տուտտագլարը չօգ քիմ-
սէյէրի փէրվէրտէ էտէր.
Լաքին սէֆիհլէր 'ագլ նօգսանլընը-
տատն էօխրէրէր։
22 – Սէրվէթի վէրէն՝ ատճագ ԲԱՊՊԸՆ
պէրբէքէթի տիր,
Վ է ատնա մէչտագաթի գալի մնագ։
23 – Գէօհի իւլիւք էյի մէք ատմագաս
քէյֆ տիր.
Ֆատգաթի հիքմէթի ատիլմըշլը տատմ' ի-
չիւն տիր։
24 – Շէրիրին գօրգտըղը չէյ պաշընտա
կէնիր.
Լաքին տալիհլէրին արզտատը իհտան
օլտաճտըր։
25 – Շէրիր գատըրդա կէչտիյի կիպի
կէչիպ կիտէր.
Լաքին տալիհին էտատը էպէտի տիր։
26 – Սէրբէ տիշլէրէ վէ թիւիւնա
կէօզէրէ նա՛ըլ խէ,
Թէնգիվլ տատմ' ատը կէօհատէրէնլէրէ
էյլէ տիր։
27 – ԲԱՊՊ գօրգտատը կիւնլէրի չօգալ-
տըր.
Լաքին շէրիրլէրին սէնէլէրի ագալտա-
ճագ տըր։
28 – Սալիհլէրին իւմիտի մէսէրրէհ
տիր.
Ֆատգաթի շէրիրլէրին իհթիգատըր զայ'
օլտըր։
29 – ԲԱՊՊԸՆ թարիգի քհատիլէ գուվ-
վէթի տիր։
Լաքին փըգ իչլէ,էհլէրէ հէլալը օլտըր։
30 – Սալիհ էպէտէն տարըլմայաճագ.
Ամմա շէրիրլէր հէրտե տաքին օլմայա-
ճագտըր։
31 – Սալիհին ազգը հիքմէթի հաւտաւլէ
կէհի իրիր.
Լաքին հիլէքհար լիսան քհատիլէ ճէք
տիր։
32 – Սալիհին տուտտագլարը մնագտոլ
օլտաճը պիլիր.
Ամմա շէրիրլէրին ազգը հիլէ տիր։

ՊԱՊ ԱԱ

Հիլէլի թ էրզալի ԲԱՊՊԸՆ 'ինսանիետ
մէքրուհ տըր։
Ֆատգաթի տօղրուս թ-արիխը ատճն 'ին-
սանիետ մնագտոլ տըր։
2 – Ղ՛ուրուբ հէլտիյիետ, ըհզալէթի
տե կէդիր.
Լաքին հիքմէթի մութէվազը'լար իլէ
տիր։
3 – Մխսաթագիմլէրին քէմալը քէնտի-
լէրինի իրշատ էտէր։
Ամմա 'ասրլարը ֆէտատը քէնտիլէ-
րինի հէլաք էյլէր։
4 – Ղազգազ կիւնխնետ սէրվէթի ֆա'իտ-
տէ էյի մէզ.
Լաքին տալտհ էօխմանէն խէլատ է-
տէր։
5 – Ռեատիլին տալտհը էօլընը տօղրուլ-
տըր։
Ֆատգաթի շէրիր քէնտի շէրրհյէ տիր։
6 – Մխսաթագիմլէրին տալտհը քէնտի-
լէրինի խէլատ էտէր։

Digitized by Google

Լաքին 'ասելար քենաի քեօթի-լուիս-քլերևյալ Թ-ուԹ-ուլըլար։
7 – Շեբիր ատեմ վեՖաթի եմ ախյինաե ինի իզատը պօշա չըգար,
ալ է քեօթի-լերին իւմիսաե մնահվօլուր։
8 – Սալիհ մուղայեատան գուրԹուլու-լար,
ալ է անըն եբրինե չերիբ կելիր։
9 – Մի-նաՖըգ քենաի ապզըյլե գօնչըմըզը հեվլաք էտեր։
Լաքին սալիհլեր 'իւմիե խելաս պուլ-լուրլար։
10 – Սալիհլերին խօշ հալըյլե չեհր չեհնիկը էտեր։
Շեբիբլեր հելաք օլտըզընտա մեսեք-բեի ահտասը էնթինլր։
11 – Մի-նաի ազիոլիերին պերեքեի-նիե չեհր բի՚ֆ՚ան պուլար։
Ամմա չերիրլերին ապզըյլե խարտպ օ-լար։
12 – 'Ափլը նօգտան քիմնե գօնչըմըզը Թ-ահգիր էտեր։
Լաքին անկըյըլը ատեմ սի-քի-լի էյներ։
13 – Ղ-ամմինազըԹտա կեզլեն՝ սբբրը Ֆաշ էտեր։
Ֆադաեի բուհու ատըզգ օլան իչի ակիբ էտեր։
14 – Թեատիր օլմատըգ-ճա գավմ եը-գըլըր։
Ամմա մի-նաի-էյատլարըն չօգլըզընտա խելաս վար։
15 – Նապանճ-լար քեՖիլ օլան էլ-պերԹի-լե պեյատա օդրար։
Ամմա քեՖալե-լեմաեն խբրատ էտեն՝ եմին տեր։
16 – Լ-ևի աՖեթ-լի գատը չերիՖ քեօդ էտեր,
ալ է գուվվեի ատհխալերին եմիեալ քեօդ էտեր։
17 – Մ-երհատ-լեի տատմ քենաի նեՖ-սինե խայր էտեր։
Լաքին մերհատ-լեի-զ քենաի վի-ճատ-սինե գատհլեի վերիր։
18 – Շեբիր ատեմ պիհուատե խշ խլե մեչղու-լ տըր։
Ֆադաեի ատլաՀ էքեն քիմնեհին եմին պիր իւ-ճրլեի օլուր։
19 – Սալատ պուՀա խ հայտի օլատըգը մինաՒլիս,
ՔեօԹի-լուլ-լե Թատլի՚ օլան՝ քենաի էօ-լի-մինե կէպեր։
20 – Գալըի ՖադաեատաՀ օլանլատատան ԲԱՊՊ խբրատ էտեր։

Լաքին Թ-ատրիգի քեատմիլ օլանլատատան բատի տիր։
21 – Ֆատըգլար էլ հլե վեր-ելեր ՀեՀ-պատըգ գալմազլար։
Ամմա ատհհլերին գի-բրիլեի նե-ճատ պուլ-լար։
22 – Իսրատքըգ կի-զել գատը, ԹըՀիր պուբ-լիքնատա ալի-ան հալգա կէգ տիր։
23 – Սալիհլերին ատզատ հատլընըգ խայր տըր։
Լաքին չերիբլերին իւմիսինին նեՐի-գեօ գատգատ տըր։
24 – Ափ՚ր վար քի Եվգի՚ էտիր, վե տատհա գիյատե օլար,
ալ է ափ՚ր վր ի լայբգընտան գիյատե էսբիկեր, վե գատրըբեի տիւ-շեր։
25 – Խայրխատ քիմնե պերեքեիլենիր, ալ է ատ-վատան ատ-վայբրր։
26 – Պուղատայ միհՀաբիրինե խայրը պեհատա՚ա էտեր։
Լաքին ատը ատի ատնը պատընտա խայր տատ՚ա օլար։
27 – Խայր Թ-ատլեպ էտեն լըԹ՚ֆ պուլ-լար։
Ֆադաեի քեօթի-լուիս-ք տրատյան ատնա օգրար։
28 – ՍերվեՀ-լինե Թ՚Թ իմատա էտեն եբեը-լար։
Լաքին սալիհլեր եե չիլ եատփրատ կիտի Թ-ատլիլիներ։
29 – Խատնեսինի բատահ տրզ էտեն բիւ-գեատա վարիս օլար։
ալ է ակֆիհ սատեմ՝ գալտի ակլատըզը-լար պեհնեե պեհնեե օլար։
30 – Սալիհին ատմերեսի հայտի ագատճը տըր։
ալ է ճանդատր գատզանան ևհլ-ի հիքմեքի տիր։
31 – Ի՚չմե զեմինատ սալիհե ճեզա վի-բրիր։
Ֆատըգ վե կիւնահքատր նե՚րեատ գատ-լար։

ՊԱՊ 12

Թերտիկի-լի ակվլն 'իլմի սեվեր,
ալ է Թա՚զիրատն խբրատ էտեն ահմատ տըր։
2 – Էյի ատեմ ԻԱՊՊՐՆ րիզատքնատ նա՚իլ օլար։
Ամմա հիլեքատր ատեմ 'ալե-հինե Աբ-ըհ հիւ-քմ՚ էտեր։

Digitized by Google

3 – Աահեմ չէբը իւլե գա՛իմ օլմազ.
Լաքին սալխՂէբին սալը սարսըլմազ։
4 – Ջադիւէբի վարը գէվճինէ թաաճ
սըբը.
Ջադաճի խէճիլ էաէն անըն քէմիքլէ-
րինաե չհաբուքլուք կիպի սըբը։
5 – ՍալխՂէբին էֆքարըը Հադգ սըբը.
Լաւին չէբիւլէբին թէսաւիւլէբի հիւլե
սըբը։
6 – Շէբիւլէբին սէօղլերի գան խչիւն
փաւաա սըբը.
Ջադաճի մհաճի սադիմՂէբին սազդը քէն-
սիւլէբինի գաւբի սարբը։
7 – Շէբիւլէբ Ղարքլըդ մինճվ օլաւրլար.
Ամմա սալխՂէբին խանէսի գա՛իմ սոաւ-
բաւ։
8 – Տիրսիւլթինէ կէօրե սաէմ մէսճ
օլաւնաւբ,
Վ՚է գաճլի էյրի օլան թաճգիբ օլաւ-
նաւբ։
9 – Հաճգիբ օլաւաղ սոա *պիր խըսամէթ-
քէսբը օլան՝ սաաեմ՝
Իֆթի խնարլը վէ էքմէյէ միաՀաճ օ-
լաննաան էյի սսիբ։
10 – Սալխ սաաեմ Հայվանըն գալըբըր.
Ամմա չէբիւլէբին կէօՂիւա մէրՀամէթ-
սիզ սսիբ։
11 – Թօփրաղընը խչիէյին էքմէյէ սօ-
յար.
Լաքին պօշ սաէմլէրբէ թաապի՝ օլանըն
՚սագլը նօգսան սըբը։
12 – Շէբիբ քէճի խալէրին չիքնաբընա
սարզաբքէշ սսիբ.
Ջադաճի սալխՂէբին սալը մինՀաուլսար
սըբը։
13 – Ջաապգ փնդէ սոաւսագլաբընըն
քէճի խալիւ յիչյէ սոաւզագա սսիբ-
չէբ.
Լաքին սալխ մինազայագաան գաւբ-
թաուլաւբ։
14 – Ինսան քէնսի սազդընըն սեմէրբէսի
օլաբագ խայբաա սօյար,
Վ՚է սաէմին էյինըն ՚իվազը քէնսինէ
ի՚սաե օլաւնաւբ։
15 – Սէֆիհին Հօլաւ քէնսի նաագայբը-
սաա սօզգաւ սըբը.
Լաքին նսախՀաճ սինիկէյէն քիմնէ ՚սա-
գիլ սսիբ։
16 – Սէֆիհին էօվքէսի՝ կիւնՀիւնաե
պիլինիբը.
Ամմա Հագաւբէթի սէթը էաէն ՚սագիլ
սսիբ։
17 – Հագիգաթը սէօյլէյէն ՚սաաեմ՝
Վ՚է Հալաննըճը չՀայնա Հիւլէ իպՂար էաէբ։
18 – ԱխՂ վար սըբը քի սէօպլերի գէբը՞
կիպի Հաբար սաչար.
Ամմա Հիքմէթի սաաՀիպլերինին լիսանը
չինՃա սըբը։
19 – Սաաղգ սոաւսաագ սոա՛իմա սաագիճի
սսիբ։
Լաքին Հալաննըճը սսիբ պիր լաՀզէ իչիւն
սսիբ։
20 – Գէմիչիք սհաբչիննէյէրինին գաւպինա-
սաե Հիւլե վաբ.
Ջադաճի սէլսաբէթ իչիւն նսախՀաճի վէ-
բէննէրինին սէսէբբէթի օլաւբ։
21 – Սալխ՞է սաաբա պէբա խաագպէճի էյ-
մէզ.
Ամմա չէբիւլէբ քէսէբէ սօյաա սաբը-
լաբբ։
22 – Եալնըզճը սոաւսաագլաբ ԲԱՊՊՐՆ
՚ինսինսաե մէքբաՀ սըբը.
Լաքին սբաագ իլե ՚սամէ էաէնէլէբաէն
բսագի սսիբ։
23 – ՚Ագիլ սաաեմ պիլսիյինի սէթբ
էաէբ.
Ամմա սՀմաագլաբընը գալըի Համմագաճի
ի՚լսան էաէբ։
24 – Զաւբշգանլաբընը էլի Հիւքմէթի
էաէբ.
Ջադաճի թէնպէՂ՝ խաբաճգիւզաբ օ-
լաւբ։
25 – Աահմին գալըինաե օլան զաամմ
սանը չէօքսիւբիւբ.
Ամմա էյի սէօգ սանը մէսբաւբ գէլաբ,
26 – Սալխ սաաեմ գանչբաբընը իբշաաս
էյլէբ.
Լաքին չէբիւլէբին թասրիգի քէնսիլէ-
բինի իպլալ էաէբ։
27 – ԹէնպէՂ սաաեմ չիքճաբընը փո-
չիբմէզ.
Ջադաճի չաալշգանըն մինը գէյմէյի
օլաւբ։
28 – Սալխ թասրիգինաե Հայվանի վաբ,
*Վ՚է անըն մէսէլէյի Հօլընաաա էօլիւմ
Հօգ սըբ։

ՊԱՊ 13

Ա՚ադբաը օգաւբ փէճաբբինին թէբպի-
յէսինի էօգաա՚ԼԷԳԷ.
Լաքին միաճի էՀգի թա՛գիբ սինկի-
մէզ։

*Ե–Է օ՚ Լաքին թասրիգ ի ՚սամ էօ-
լիւմե ՝էօՔի–էյէ.

Digitized by Google

2 – Աահմ՝ քէնաթի ազգէնէն սէմիրէսիս-տէն խայր կէր.
Ամմիա զատատալէրէրն ճանը զուլմ ԵՒր։
3 – Ադղընը զատկի էտէն ճանընը տըֆիզ էտեր.
Ֆագտամի տուտատալէրընը կէնիշ ալան հէլաք օլուր։
4 – Թէնապէլին ճանը ատզու էտեր իսկ տէ, պիր շէյ պուլմազ.
Լաքին չալըշմանըն ճանը սէմիզ-լէնիր։
5 – Սալիհ ճալտան սէօզտէն խբրատ էտեր.
Ամմիա շէրիրին ամէվտրը խէճալէթի վէ ըհզալէթի կէնի իրեր։
6 – Թաւրիգի քէռամիվ օլանլարը ռահատ վիճդայ էտեր.
Ֆագտամի շէրը կիւռահքէռտրը տէլտը էյլէր։
7 – Պիր շէյի ճօգ իքէն քէնահինի մալ-տատր կէօսթի էրէն վար,
վ՚է չօգ մալը վար իքէն քէնահինի ֆատ-գիրը կէօսթէրէն տահի վար տըր։
8 – Աահմին ճանընըն ֆիտիյէտի քէնա-տի սէրվէթի ի տիր.
Լաքին ֆագիր՝ թա՛զիր իշիմէզ։
9 – Սալիհ՝էրին նուբու ֆէրատ տըր.
Ամմիա շէրիրլէրին չըրադը սէօնէր։
10 – Թէրէպպիւբուրէն ամճագ ինիզա՛ չըգտար.
Ֆագտամի նահիհաթը գադոլ էտէն-չէրտէ հիքմէթի պուլուճնուբ։
11 – Պէյի ալէթիէ կէլէն սէրվէթի զա՛իվ օլուբ.
Լաքին ելիյլէ թ-օֆլայան չօղալտըր։
12 – Կէճիքէն իւմիտ ինիբէյի խատա-տ էտեր.
Ամմիա ինէրընի պուլանի ադգու հայտահ ադաճը տըր։
13 – Գիլտը թ-ատգիր էտէն հէլաք օլուբ.
Ֆագտամի Էմիրէնէ գօրգան միւ-քէտֆահի պուլուբ։
14 – Էհլ ի հիքմէթի ին թա՛լիմի հայտահ չէշմէնի տիր,
Ախմ՝ ինէ իւէ օղլուիւնէ քէմէնալէ-րինէն կէրի տուբտուբ։
15 – Էյի ֆիրատէթ լուխֆ ի իհսան էտեր.
Ամմիա զատատալարըն հօլու տարփ տըր։
16 – Հէր ՚ադբլը ատեմ՝ պիկի իւէ իշլէր.
Լաքին ատմնագ համամգահի նէշր էտեր։
17 – Գէօհթէ մուխտիր պէլայա տաքտ-չէր.
Ամմիա ատտրդ էյլի չիֆտա տըր։
18 – Թէրպիւչլի բուատ էտէն ատֆալէթի վէ հագատրէթի ՚ւթէր։
Լաքին թա՛զիրէ տինիէյէն ՉՒԱՊԳ-ՏԱՆ գօրգատր։
Ամմիա հօլու էյրի օլան տանը թ-ատգիր էտեր։
3 – Սէֆիհին ագղընատա քիպր տէյնէյի վար.
Ֆագտամի հիքմէթի ատհիպլէրինէն տուտ-ատագլարը քէնահլէրինի հըֆիզ էտեր։
4 – Սըղըր պուլուճմատրդը հէբատէ տախըր թ-էմիզ գալըր։
Մահտուլը քէտրէթի-խտ՝ էօքիւզինէ գուվվէթի խյլէ օլուբ։

ՊԱՊ 11

Ադբլը գատըրլար խանհլէրինի պէ-նա էտերլէր։
Լաքին սէֆիհ գատրը տանը էլիյլէ էբ-գալ։
2. Ինի իգատէթիյլէ ևիւրիւյէն՝ ԻԱՊԳ-ՏԱՆ գօրգատր։
Ամմիա հօլու էյրի օլան տանը թ-ատգիր էտեր։
3 – Սէֆիհին ագղընատա քիպր տէյնէյի վար.
Ֆագտամի հիքմէթի ատհիպլէրինէն տուտ-ատագլարը քէնահլէրինի հըֆիզ էտեր։
4 – Սըղըր պուլուճմատրդը հէբատէ տախըր թ-էմիզ գալըր։
Մահտուլը քէտրէթի-խտ՝ էօքիւզինէ գուվվէթի խյլէ օլուբ։

Digitized by Google

5 – Տօղրաս շահիա եալտան ակըլլէմէզ.
Լաքին եալտանըդը շահիտին ազդընտան եալտանըալը սակաքհէլիւբ։
6 – Մխսահ էհղի հիքմէթի թալեպ էտեր իսէ տէ, պուլտնմազ.
Ամմմա ամկալըզըզ։ 'իլմ գօլայ տըր։
7 – Ահմադ ատահմին եանընտան կիմի, Մատատմ քի տուտտագըլարընտա 'իլմ պուլմասընըն։
8 – 'Ապիւին հիքմէթի քէնտի եօլընը ամկալմազ տըր։
Ոչ ատմագլարըն համամագիդը հիւէ տըր։
9 – Սէֆինէյէր կիւնահը խալխհգա ետուրլէր.
Ամմմա մուսահագիմիէր ատրասընտա հիւան ի բիզա վար։
10 – Գալդ քէնտի տէբտրինի պիլիր,
Ոչ պիր դօրիդ ամըն ատեգրէթինէ գարըշմազ։
11 – Շէրիրլէրին խանէսի խարտալ օլուր։
Լաքին մուսահագիմէրին չատըրը չիքէնէր։
12 – Եօլ վար քի ատամէ տօղրաս կէօրիւնիւբ,
Ջահգահի անըն նիհայէթի եօլիւմ եօլ-լարը տըր։
13 – Կիւմիւճխան պիլէ գալդ մինհաջն օլուր,
Ոչ ֆէյահըն 'ագըպէթի գամմ տըր։
14 – Ջահատ գալդ քէնտի եօլլարընտան, Էյի ատամ իսէ, քէնտի խանէդա պուլտնմազընտան տօղայ։
15 – Ատահտիլ հէր ատօգի ինանըր.
Լաքին 'ագըլըր քէնտի ատարմլարընա տիգդահի էտեր։
16 – Էյի ի հիքմէթի գօրգուտ՝ քէօթի իւլիւչէն ատագըներ.
Ամմմա տահմագ՝ թի էքսպահիւր էտիպ քէնտինէ կիւվէնիր։
17 – Զապուգ դազագալանտան համամագահ էտեր,
Ոչ հիլէքտար ատահմ պատղ օլունուր։
18 – Սատահտիլ օլանլար համամագահա վարիս օլուր.
Լաքին 'ագիլլէր 'իլմիէ թահճլանըր։
19 – Ւէօթի իւլէր ասիրէլերին էահիտնուէ,
Ոչ չէրիրլէր ասիրէլերին գահփաւլարը էանընտան եէրէ գահփանըրլար։
20 – Ջահրտան քէնտի գօնչըտը պիլէ իքրահ էտեր.
Լաքին զինգինին տօսթլարը չօգ օլուր։
21 – Գօնչըտընը թի ատհգիր էտէն կիւնահ իշլէր,

Ոչ պիչաղիչի մէրհամէթի էանէ մխսպարէր տըր։
22 – Հագիդահի են քէմիկ ատհչիանէ-լէր գէլտիկէ տահչէրլէր.
Ամմմա էյիկիզ թի եֆէքքիւր էանէյէրէ լուի ֆ վէ հագիդահի օլար։
23 – Հէր էյիքատ մինֆատ'ահ վար.
Լաքին պիհտատ ատօգլէր գարտագիէ ատպակ տըր։
24 – Հիքմէթի ատհիպլէրինին թատր ատանէրին ատրվէթի տըր։
Ջահգահի ատմագլարըն թի էգատատֆէվիւ համամագահ տըր։
25 – Տօղրաս շահիա ճանըսըր գատրիատրըր,
Ամմմա հիվէբատրըն ազդընտան եալտանլար ատօգրիւլիւր։
26 – Ր'ԱՊՊ գօրգուտընտա գավի ի'թի-մատ վար,
Ոչ օգատլարընա մէվճատ' օլուր։
27 – Ր'ԱՊՊ գօրգուտ հագիդահ մինգատ'ը տըր.
Ախի՞ ահն էյի էօլիմ՝ քէմէնալէրին-ատն կէբի տատրուր։
28 – Գավմէն քէտրէթի մէվկիյին 'իզզէ-թի ի տէր,
Ոչ էհալինին էքսիլմէտի հիւքմատրըն զէվալընտա ատպակ օլուր։
29 – Կէճ զատզագալանտանըն ֆէնմի չօգ տըր.
Ամմմա չատգատ զազագալանտան համամագահ էտեր։
30 – Հալիմ գալդ ճէհէաննի հայդահը տըր.
Ջահգահի հատատ քէմիքէրին չիւրիւքլիւդիս տիր։
31 – Ջահգիրէ զուլմ էտէն' Իսլիգինի թի ատհգիր էտեր։
Ամմմա եօգուտա մէրհամէթի էտէն Ան-ը թի տա'զիմ էտեր։
32 – Շէրիր քէնտի ֆըտգը ակակիվիլէ թի տայտ օլունուր։
Լաքին ատուհնին վէ ֆահիճնատա ի'թի-մատը վար տըր։
33 – Անկատրչը ատհմին գալդնինտակ հիքմէթի գատրատրչըր։
Ջահգահի տահմագլարընի տէքտանինտակ օ-լանն մնա'լիւմ օլուր։
34 – Սալատ պիր միլլէթի եւ իւքսէլտիգ։ Ամմմա կիւնահ գատմնա 'ար տըր։
35 – Մէճլիգ տիրտպէթի լի գուլտան ըռահ օլուր։
Լաքին խէճիլ էտէնէ գազագ էտեր։

Digitized by Google

ՊԱՊ 15

Մ խ-լտայիմ ճէվտոպ հիտտէէթ ի թէ-
քին էտէը ։
Լաքին աէրթ աէօզ զտզտապը թ-տհրիք
էյլէը ։
2 – Հիքմէթի տտհիպլէրինին լիտտանը 'իլ-
մի խօշ կէօսթէրիր ։
Լաքին տհմտպլէյրըն տպզը ակֆահէէթ
տպզտրը ։
3 – ՐԱՊՊԻՆ կէօզլէրի հէր կէրտե
ֆէօթխլէրի վէ հիլէրի կէօզկէմէքտե տսիր ։
4 – Լխտտրին ակլտմէթի հայտթ տպզտ-
ճը տպզը ։
Լաքին ւ-ըն ֆէտտտը լուհըն գէրըլ-
մտսը տպզը ։
5 – Սէֆինչ քէնտռի փէտէրինին թէրզիլ-
յէսինի թ-տհգիր էտէը ։
Ամմա թ-տ'զիրի տհիկէյինչ 'ապզլը օ-
լուր ։
6 – Սպզինչին խտռնէսինտե չօգ խպզինէ
վտր ։
Լաքին չէրիրին իրտտռնտտա իպզի իրտտպ
վտր ։
7 – Հիքմէթի տտհիպլէրինին տտւտտագ-
լտրը 'իլմ' նէշր էտէրլէր ։
Ֆտգաթի տհմտպլտրըն գտլպզի էպզէ
տսէյիր տսիր ։
8 – Շէհրիյէրինին գտւրպտռը ՐԱՊՊԻՆ
'ինայտթինտե տհգրտհ տպզը ։
Լաքին միւտհ տգիմիէրին տտւ'տտզ ռահ-
միտգտպտւ տպզը ։
9 – Շէհրիյին հօլընտտռ ՐԱՊՊ իքրտհ
էտէը ։
Ամմա տտւտհա թ-տպի' օլտռը ակվէր ։
10 – Թ-տրիգի թ-նէյք էտէնէ շիհտտէէթի
թ-է'տհպ վէր ։
Թ-տ'զիրէն իքրտհ էտէն էպզէճէք
տսիր ։
11 – Հտվիյէ վէ հվլտզը ՐԱՊՊԻՆ հտւ-
զտրինտտ տպզը ։
Պէնի տտակմին գտլպզէրի նէՕրէտե գտ-
լպզը ։
12 – Մ'իւտհէհզի քէնտհտռինի թ-է'տհպ
էտռնի ակվմէզ ։
Յ'իչ հիքմէթի տտհիպլէրինին էտռնէնտա
կիմ մէզ ։
13 – Մէտտտր գտլպզ ևիւզէ պէշտյէէթ
վէրիր ։
Ամմա գտլպզին հիւզնիւռնտին բտհ գէ-
րպզը ։
14 – Ալէյհիսսլտմ գտլպզ 'իլմ թ-տլէպզ է-
տէը ։
Լաքին տհմտպլտրըն տպզը ակֆահէէթ-
լէ պէպզէնիր ։
15 – Տէրտլինին հէվ կիւռնէրի ֆէնտա
տսըր ։
Ֆտգաթի գտպզի ֆէրտհ օլտն' տտ'իմա
գիյտֆէէմտէ տսիր ։
16 – ՐԱՊՊ գօրգտռտլյէ տպզ չէյ,
Իպզի իրտտպլէ օլտն չօգ խտպզինէէնէ էվ-
լտ տսըր ։
17 – Մ'իւհտտպզէհ օլտն ևէրտե ակպզէ
թ-տ'տտիր ,
Խտռտռտմէի լէ ենէնէն պէպզը տըզըրտտան
էյի տսիր ։
18 – Հիտտէէթի տտէմ' նիզտ' չըգտ-
ըրըր ։
Ամմա կիճ զտզտպզլտռնտն զտվզպզը
իմ էտքին էտէը ։
19 – Թէնպէհլին եօլտ տսիքէն չէյ ի կի-
պի տսիր ։
Լաքին միւտհ տգիմիէրին թ-տրիգի
ճտռտտտ տսիր ,
20 – 'Ատգլը օզտռլ փէտէրինի մէտրտռ
էտէը ։
Լաքին տտհմտգ տտակմ' վպզիխէռնէ
պ'տ'իտ ի հտգտռէէթ տսիր ։
21 – 'Ատգլը ծոգտտն տտակմէ ակֆահէէթ
քէյֆի տսիր ։
Ամմա ռահկտյտպը տտակմ' մէպզէյինի
տոզրտռ լտրը ։
22 – Մ էչվէրէյի օլմտռը գ-ճտմի էտպիր-
լէը պզտռ լտրը ։
Ամմա միւտհտմ էշտյլտրը քէռէյի իչյլէ
տտպիրի օլտռ ։
23 – Ահէմիյն մէռէքրէյի տպզղէնը ճէ-
վտպզնտտան օլտռ ։
Ո'յէ վտգիմ բ-յլէ օլտն ռէօզ ևէ' կիւզէլ
տսիր ։
24 – Ֆէյի ռահէթի իչյէ հտյտտի թ-տրիգի
ևօգտրէյտտ տոզրտռ տսըր ,
Թ-տ քի ռէչտղրտտպզի հտվիչէտէն իչ-
թ-ինտպզ էտէ ։
25 – ՐԱՊՊ միւտի էքէպզիրլէրին իպզ-
նէսինի խտրտպզ էյլէը ։
Ամմա տտւտ գտպզրնէն հտւտտտտրնը
տտպզիի գէլտռ ։
26 – Շէհրիյին էֆէնտրը ՐԱՊՊԻՆ 'ին-
տինտպզ տէքքտւհ տսըր ։
Լաքին փտռ օլտնլտրըն ռեօպզտէ խօշ
ռէօզկէր տսիր ։
27 – Թ-տմ'ռտ միւտիճէլտտ օլտն քէն-
տի խտռնէսինի միւտիճտրիպզ գէ-
լտռ ։
Ամմա բիյվէյի տտէն իքրտհ էտէն հտշտ-
յտռնտգ տսըր ։

Digitized by Google

28 – Սալիհին գալովի վէրէ ճէվապը թէ էֆէնտիւր էյլէր ։
Լաքին չէրիրլէրին ազդը քէօթիւլիւք ագըտըր ։
29 – ՐԱՊՊ չէրիրլէրտէն ասզագ սըր ։
Ֆագաթի սալիհլէրին տուս'սըրը տինդլէր ։
30 – Կէօզլէրին նուրտա գալովի ֆէրտանկնաթըրը ։
Էյի խապէր քէմիքլէրէ սէմիզլիք վէրիր ։
31 – Հայուանի թա'զիրինի տինկլէյին գուլագ
Հիքմէթի սահիպլէրին ագտասընտա ասքին օլուր ։
32 – Թէրզիյէյի բէտտա էտէն քէնտի ճոնդունը թաստիր էտեր ,
ոյ թա'զիրի տինկլէյին' 'ապգլ գազտանդրը ։
33 – ՐԱՊՊ գօրգուսը հիքմէթին թէրզիյէսի տիր ,
ոյ թէվազու' 'իզզէթտէն մուգտաստէմ տիր ։

ՊԱՊ 16

Գալովին թէտպիրլէրի ինսանտա 'ա'խտ տիր ։
Լաքին լիսանդըն ճէվապը ՐԱՊՊՏԱՆ սըր ։
2 – Աւէմին հէֆ եօլլարը քէնտի նազարընտա փաք սըր ։
Ֆագաթի բուհլարը վէզն էտէն՝ ՐԱՊՊ սըր ։
3 – Իշլէրիկի ՐԱՊՊԱ հէվալէ էյլէ ,
ոյ է ֆիքէարըդ ասպիմ օլուր ։
4 – ՐԱՊՊ հէր շէյի քէնտի նէթիճէսի իչուն ,
Շէրիրլի տասի պէլա կիւնիւ իչուն եափսը ։
5 – Գալովի մնագրուր օլանդարդն ճիւմլէսի ՐԱՊՊՐՆ 'ինտինտէ մէքրուհ սըր ։
Իշ էլե վէրսկէր գէլե , ճէզասըդ գալը մնդաճագուր ։
6 – 'Ինայէթի վէ հագիգաթի լէ կիւնահ ալէթ օլուհնուր ,
ոյ է ՐԱՊՊ գօրգուսուդ քէօթիւլիւքտէն էտէճ ինսանդ օլուհնուր ։
7 – ՐԱՊՊ պիր ատամին եօլլարընտան բազի խոչ ,
Ցիւշմէդլէրինի պիլե անդն իլե պարըչ սըրըր ։
8 – 'Ատալէթի լե օլան ազ չէյ ,
Հագգըդ գալդըգէ օլան չօգ իրատտան վէրա սըր ։
9 – Ատէմին գալովի քէնտի եօլունը թէրթիպ էտեր ։
Լաքին անդն ատդյլարընը ՐԱՊՊ տօզրատըսըր ։
10 – Մէլիյին տուտատագլարընտա խըՀամ վար ։
Անդն ազդը հիւքմոե խիլաֆ էթմէզ ։
11 – Տօղրու գանդաբ վէ թէրազի ՐԱՊՊՐՆ սըր ։
Թօղսաղնդն հէֆ թարիք թաշլարը անդն իչի տիր ։
12 – Ցի'իլ ի շէրը մէլիքլէր 'ինանինտէ մէքրուհ սըր ։
Ջիքա թաթի 'ատտալէթլե ատպիճ օլար ։
13 – Սալիհ տուտատագլար մէլիքլէրէ խոշ սըր ,
ոյ է տօղրու ահօյլէյնի սէվէրլէր ։
14 – Մէլիյին զաղտադը էօլիւմ՝ մնախպիրլէրի տիր ։
Լաքին 'ագիլ ատեմ՝ անը թէսքին էտէր ։
15 – Մէլիյին եիւգիճ նուրընտա հայտաթի վար ,
ոյ է անդն բիզտասը սոկ եաղմնուր պուլուրթը կիպի տիր ։
16 – Հիքմէթի թահսիլ էթմէք ալթունտան նէ գատտար էյի տիր ,
ոյ է ֆէհմ թահսիլ էթմէք կիւճիւշտւն էֆզալ սըր ։
17 – Մխալի ագիլլէրին ճատտէսի քէօթիւլիւքտէն իճթինապ էթմէք տիր ։
Ֆէնտի եօլունա տիգգաթի էտէն՝ ճադդընը տրճզ էտեր ։
18 – Խարապկէթտէն մնագտատեմ քիպի ,
ոյ է հէյբատան մնագտատեմ մնդրուր բուհ օլուր ։
19 – Մխթէհվազը'լար իլե ալչագ կէօնիւլլիւ օլմագ ,
Մխթէքէպպրիրէր իլե եաղմա թագսիմ էթմէքտէն էյի տիր ։
20 – Ուչմէ 'ագրաբը օլան՝ խայր պուլուրթը ,
ոյ է ՐԱՊՊԱ թէվէքքիւլ էտէն մխապրէք տիր ։
21 – Գալովի հիքմէթի օլանա ֆէհմանէթի տէնդիրիր ,
ոյ է թաթի տուտատագլար մնա'լիմնի թագի տրըրը ։

Digitized by Google

22 – Ձեր սահմանեք քենոսի առհիպինե հայ-
յաթի մէնապա՛ը տըը .
Լաքին ահ֊ֆիհ֊Լէյրին թէ ըպիխյէսի ահֆա֊
հէյի տիր .
23 – Էհ֊լ ի հիմմէթին գալպի ազգընը
մնայիր գրլար ,
ու֊է տուտապգլարընտա մնա՛լիմ֊մայթը
արթ֊տըրըր .
24 – Լաթի֊ֆ ահօգլեր տամլա պաթը
կիպի տիր ,
Ձանտա թաթայը վէ քհմիքլէրէ չիֆա
տըը .
25 – Եօլ վար քի տահմէ տօղրու կէօ-
րիւնիւր .
Ֆուգահի անընն նիհայէթի էօլիւմ եօլ-
լարը տըը .
26. Էմհէք չէքէն քիմնե քենոսի իչիւն
էմհէք չէքեր .
Զիրա ազգը անը թէչվիգ էտեր .
27 – Էհ֊լ ի ֆէսատ քէօթիւլիւք ա-
բաչարըրըր ,
ու֊է տուտապգլարընտա կէզայ եհագար
աթէչ վար .
28 – Էյլրի տահմա՛ նիլա՛ չըգարըր ,
ու֊է զամմնազ֊ խատա տօսթլարը ալը-
րըր .
29 – Ղատտար քիմնե բէֆիգինի իզ-
լալ էտեր ,
ու֊է անը էյի օլմայան եօլտա կէզոի-
բիր .
30 – Հիլե տիւչիւնմէք իչիւն կէօզլէ-
րինի գափար ,
ու֊է տուտապգլարընը բարբարագ քէօ-
թիւլիւչիւ իքմալ էտեր .
31 – Սաչ ագըզը սալահ թ ահրիգինտե
պուլունաղընտա ,
Ինզլէթ թաճը տըը .
32 – Կէճ զահազալանտան՝ ճէպպար-
տան ,
ու֊է քենոսի բուհրնը զապթ էտեն՝ չէհր
ֆլէյհ էտենէտեն էֆզալ տըը .
33 – Գուր՛ա գուճաղտա ահթըրըր ,
Ֆուգահի անընն հեր պիր հիւքմիւ ԲԱՊՊ-
ՏԱՆ տըը .

ՊԱՊ 17

Ա սալհլէյե գուրու պիր լօգմա ,
Նիգա՛ իլե պիր խանէ տօղուսը գուր-
պանտան էյլի տիր .
2 – Տիրսյլէթի պէհտե՛ խէճիլ էտեն
օղլա հիւքմ էտեր ,
ու֊է գարնատչլըր ատասընտա միրաս
հիսահա ալըր .
3 – Ակահիւշ իչիւն փօթա , վէ ալթան
իչիւն օճագ վար .
Լաքին գալալէրի թէճրիպէ էաէն
ԲԱՊՊ տըը .
4 – Ձըգագ իշլէյէն՝ քէօթ իւ տուտագ-
լարը տինլէր .
Եալանճը՝ պէտ լհանտա գուլագ վէ-
բիր .
5 – Ձագիրի իսթ իհզտա էտէն անըն Խա-
լիգինի թ ահզիր էտեր .
Պէլայա սէվինէն ճէպտարզ գալմայա-
ճագ տըը .
6 – Օղու֊լլարըն օղու֊լլարը իսթ իյար-
լարըն թ ահզիր տըը ,
ու֊է օղու֊լլարըն 'իզզէթի փէտէրլերի
տիր .
7 – Հիւանի ք քէլամ՝ ատֆիհէ ,
ու֊է տուհա զկյատե եալանճը տուտագ
ասըլզատե֊յէ եագգըշմազ .
8 – Հէտիւյե՝ *անը գատգուլ էտէնին՝
'ինանինտե զիգըյմէթ թ ահշ տըը .
Հէր նէրէյէ տէօնտե , մհիյէտեր օ-
լըր .
9 – Գատգահաթը սէթթ էտէն՝ մուհտա-
պէթ տարար .
Լաքին մնատատյի թ էգրաբլայան՝ խատա
տօսթլարը պյերըր .
10 – Ան֊կապտըշլը օլանտա թ ա՛զիր ,
Ահմադա նիւզ քէրրէ վուրմագտանն
զհյատե թ է՛սիր էտեր .
11 – Գէօթ իւ տատմ անճագ 'իհտան
ապտար ,
ու֊է անտա չէֆգապթ տըզ մէ՛մուր կէօն-
տէրիլիր .
12. Եավրուլարընտան մնայրում էտիլ-
միշ տալը տատմէ թ էատատիւֆ
էյթ տիր ,
ու֊է լաքին ատֆահէհի վագֆի ընտա ատ-
ֆիհ թ էատատիւֆ էյթ մէ՛նի .
13 – Խապրա պէտտէ քմ֊մի՛կ էտէնին
խանէնէհտէն պէլա էգուկ օյ-
մագ .
14 – Նիգա՛ն իսթ իտասը տա՛յըն ատա-
լը վէրիլմէհինէ պէ՛նգէր .
Իմամի մհ֊ւնագտա՛ տա շիտատի քմագ էթ-
մէ զտէն կէրի չէքիլ .
15 – Ձատգը թ էգրիյէ էտէն վէ ատա-
լի՛ն մհ֊ճրիմ՛ թ ուէթ տան ,
Ինթհմ տէ ԲԱՊՊԸՆ 'ինանինտե ժէք-
րտ՛ տըը .
16 – Ահմադըն խատքը օլմնատըզը
հատե ,

* 'Ետ֊ ատնէն ատահիպինէն

Digitized by Google

Հիքմէթի թահսիլի իչիւն անոնց էլճիսէ օլսան նազարեն նէ ճա՛իսէսի վար։
17 – Տօսթ տա՛խմա սեվէր,
ալ գարնաշաղ մնազայագա վազիթը չիւն տօղմաշաղ տըր։
18 – Ագլը նօգսան օլսան սաեմ էլ վէրիր,
ալ տօսթ ալ իչիւն քէֆիլ օլաւր։
19 – Ղավղա սեվէն գապագհան սեվէր,
ալ գափուտընը հիւքօլտէն խարտապէնը ատրար։
20 – Գալդի էյրի օլսան՝ խայր պուլ մազ,
ալ հիլէպազ տիւսի սատմ պէլայա տիւշէր։
21 – Ահմագը թեվլիա էտէն՝ գատագվէթ չէքէր,
ալ սէֆիհին փէտերի մէտրաւր օլմազ։
22 – Ֆերհատը գալդ 'իլա՛ճ կիսի ճա՛իտէլի տիր.
Ինչիմիշ բուհ քէմիքլերի գուրբաղր։
23 – Շերիր սատմ 'սատալէթ թարիգէրինի լճեսսա իչիւն
Ախերին գոյնճատան բրնվէթ ալըր։
24 – Ակլապըրը սատմին էօճիւնտե հիքմէթի վար.
Ճագալի ահմագը կէօղէրի զէմինին միւնթէհասալնատա տըր։
25 – Ահմագ օղուլ փետերինէ գատագվէթ,
ալ ան՛ը տօղուբռանաս մէրտրէթ տիր։
26 – Սալիհտէն ճէրիմէ ալմագ,
ալ իսի իգատէթլի լէրի սէպեպինտէն էշրաքը տատրդ էյի մէմլէք էյի տէյիլ տիր։
27 – Սէօղլերինի էսիրգէյէն 'ալիմ տիր.
Ֆաւհու հալիմ օլսան ան՛կապըշը տըր։
28 – Ահմագ պիւէ սիւքլիճ էյնակ, էհլ ի հիքմէթ,
ալ տուտագլարընը գափպայն՝ ան՛կապըշը ի՛մ իպար օլուհուր։

ՊԱՊ 18

Փէյֆինի ապամագ իչիւն այբէլան ատէմ՝

Հէր թ էապիրէ մնախալեֆէթ էտէր։
2 – Ահմագ 'իրֆանտան խօշլանմազ.
Անճագ գալդինտէ օլանը պէյան էյնէմէք էօխէր։
3 – Շերիր կէլճէյինտէ հագարէթ,
ալ բիւտէպէի իւէ բէզալէթի տտախի կէղլեր։
4 – Ատէմին ազղընըն սէօզլէրի սէրբէն տուլար տըր։
Հիքմէթին չէշմէսի ճօշգունէն բրմազ տըր։
5 – Մուհաքէմէտէ սալիհի հագգադրդ չէգատրմազ իչիւն՝
Շերիրին խաթըրընը սայմազ էյլի սէյիթ տիր։
6 – Ահմագըն տուտագլարը նիքա՛տա կիրիշէր,
ալ ազղը տալյագլար տա՛վէթ էտեր։
7 – Ահմագըն ազղը հէլաքընա սէպէզ տիր։
ալ տուտագլարը ճանըընա տուգագ տըր։
8 – Ղամիմազըն սէօզլէրի լօգուսմէլար կիսի տիր։
ալ գարնըն իչէրիսինէն էնէրլէր։
9 – Իչինտէ թ էքէտախլ էտէն,
Մեքաբիճ սատմին գայնատաշը տըր։
10 – Ր ԱՊՊՐՆ խամի մէթին գուլլէ տիր.
Սալիհ սատա գօշար վէ մէլճա՛ պուլուր։
11 – Զէննկինին սէրվէթի ան՛կն ալեքինչէհրի տիր,
ալ քէհնտի թ էսապվուրընատա էհլքէյֆ գալ՛ա կիսի տիր։
12 – Խարտպէյէհտէն էվվել սատմին գալդի թ էքէպզլուր էտեր,
ալ թ էվազտա՛ 'իզզէյտէն մնա գատատէմ՛ օլուր։
13 – Իչիթի մէզատէն էվվել ճէվապ վէքմէք՝
Ատէմ՛ համմագաթի վէ 'սար տըր։
14 – Ատէմին բուհու քէհնտի մնարտգը՝
Նա թ էհամմիլ էտեր,
Ֆագալի էզվէմիշ բուհու քի՛մ գալ՛ատըրա պիլիր։
15 – Ան՛կապըշը գալդ 'իլ՛ թ ահմագ էտեր,
ալ հիքմէթի սահիպէրինին գուլլագը 'իլ՛ թ ալէպ էյլեր։
16 – Ատէմին հէտիյէսի քէհնտինէ էօլ սա՛ար,
ալ ան՛ը պէօյիւքլերին հուզուրընատ կէօթի իւրիւր։
17 – Տա՛վաշները էվվել պաշշայան հագգը յէօչ՛ահ՛ը,
Լագբին 'խասմէ կէլիր վէ ան՛ը թ էֆթիճ էտեր։
18 – Գուր'ա՛նիզա՛յորը թ էագբին էտեր.
ալ գուվվէթլի իրէր ատատրնատա օլսան գա՛ֆ՛ը ֆատղ էտեր։

---

* 'Իգը գօճ չըտը

Digitized by Google

19 – Ինճինմիչ գաթրընատչին Եօղլա-
նը՝ նե՝ Եփոթ գովվելի չէր ը-
մբոստ կիւճ ասիր,
Վէ միւնազար՝ ալարը գալ՚ա թըրգալ-
լարը կիպի ասիր.
20 – Ամէմ գարնընը ազգընըն մէվվե-
ահնաէն տոյուրըր,
Վէ տուտուգլարընըն մնահաւլնատան
տոյար.
21 – Էօղլում՝ վէ հայտի սիլինի գուտ-
րէվ ինաէ ասիր,
Վէ ամը սէվինէր ամընն մէյվէսինի
եէրլէր.
22 – Չէվճէ պուլան՝ խալը պուլուր,
Վէ ՒԱՊՊԸՆ լուխ ֆընա նա՚իլ օլուր.
23 – Ֆագիր րէճալլե սէօյլէր,
Լաքին զէնկին սերի՝ ճէվապ վէրիր.
24 – *Տօսթ լարը օլան ատամ տօսթ-անէ
տուվրանմալը՝
Վէ գարնատչուան զիյատե գաովի
տօսթ վար տըր.

ՊԱՊ 19

Քէմալընատա եուբուլէն ֆագիր՝
Հէյէքատը տուտուգլը տմմագատան էյի
տիր.
2 – Հէմ՝ տօսթի պիր քիմնէնին ՚իլմնէն
պի պէհրե օլմասը էյի տէյիլ
տիր.
Վէ ալտգլարըյլե ՚ատճելը՝ էտէն գա-
յար.
3 – Ամէմին սէֆատէթի անընն եօլընը
պօզար,
Վէ գալպի ՒԱՊՊ ՚ալէյհինատ կիւճէ-
նիր.
4 – Սէրվէնի տօսթլար չօղալտըր.
Լաքին ֆագիր քիմնէ տօսթընատան այ-
րըլըր՝
5. Նալատնէը չատնտ հէզատրզ գալմագ,
Վէ եալատն սէօյլէր սէօյլէյէն գատ-
թատալմագ,
6 – Ձէօմէրտին բիզատընը թի ալէպ էտէն
չօգ օլուր,
Վէ հէր քէտ հէտիյէ վէրէնէ տօսթի
օլուր.
7 – Ֆագիրին ճնւմլէ գարնատչլարը
անատ պուդզ էտէրլէր.
Նե՝ գատատը զիյատե անընն տօսթ-
լարը անտէն ատզագլաշըրլար.
Զիհնատե սէօյլէր ատգատալնա գօշար,

8 – Իրֆան թ ատհալ էտէն ճանըդնը
սէվէր,
Վէ ֆէհմի տըզիզ էտէն խալը պատւուր.
9. Նալատնէը չատնտ հէզատրզ գալմագ,
Վէ եալատն սէօյլէր սէօյլէյէն հնլաք
օլուր.
10 – Ահմագա իհթիյամ՝ եագբշմագ,
Վէ նե՝ գատատը զիյատե բէ՚իալէր եւ-
զերինէ թ ետալլաթի կէմէզ գատ-
լատ լատըէ օշմագ.
11 – Ատեմին տիրապէթի զատգատընը
թ է՚խիր էտէր,
Վէ գատգատհամատան ատրֆը նատգատ
եէմէզ անէն ֆախրը տըր.
12 – Մէելէյին զատգատը կէնճ ատալանըն
կէօմիւտէսինէ պէնգէր.
Լաքին անընն րիգատը օմ՝ եւզերինէ է-
նէն չէյ կիպի տիր.
13 – Ահմագ օշուր ֆէտերինէ պէլատ
տըր.
Վէ գատրընըն Նիգատ՚լարը քէսիլմէզ
տատմէտ կիպի տիր.
14 – Խանէ վէ մնալ էճատատտան ե-շմ-
միրատ տըր.
Լաքին տիրատյէմլի զէվճէ ՒԱՊՊՏԱՆ
տըր.
15 – Թէնպէլլիք տէրին ատյգատ կէթ-
բիր,
Վէ իհմնալ էտիճի տճ գատլըր.
16 – Էմըն հընքզ էտէն՝ ճանընը հընֆզ
էտեր.
Եօլլարընատ տիգատաթ էթմէյէն էօլէ-
ճէք տիր.
17 – Ֆագիրե մէրհամէթ էտէն ՒԱՊՊԱՆ
էօտուճէ վէրիր.
Օ տատթի ատնատ միւքատֆամ ընը վէրե-
ճէք տիր.
18 – Իւմիտ վատր իքէն օպրընը թ է՚ախթ
էյլէ,
Վէ ատն քէնտինի անընն էօլիւմիւնէ ա-
պէպ օլմատ.
19 – Հիսատեթի չօգ օլան տատմ ճէ-
րիմէ վէրիր.
Զիրատ անը խելատ էտէր իսէն ատ, պէ
թ էքրատը էճմէյէսին.
20 – Նատհամէթ տոիկէ, վէ թ է՚ախթի
գատատւ էյլէ,
Թատ քի ՚ատգատպէթի ինատե էհլ ի հիքմէթ
օլատրն.
21 – Ատեմին գատպիկատե չօգ թ էտափթ
վար,
Լաքին տատպիթի գատլան՝ ՒԱՊՊԸՆ մեւ-
ղատտը տըր.
22. Ատեմին շանը անընն չէֆֆատթը տըր,

*Ե-եօ՝ Զօգ տօսթլարը օլան տատմ խատրատպ օլուր

Digitized by Google

վէ ֆաագիր՝ հասանաճքատան էյլի տիր։
23 – ԲԱՊՊ գօրգուսը պա՛խ հայաթի տըր։
վէ ան՝ ֆաղրուսը պա՛խ հայաթ տար, վէ պէլայա օղրատմազ։
24 – Թէնգէլ ատամ՝ էլինի ատհանաա պահ ըլըր։
Ան՝ աղոր նա պիլէ ատօհատէրմէզ։
25 – Մխսահ էհզիլի տատրպ էթտիլինէ տա՝ ճահիլ քիմսէ՝ ատիլ օլուր,
վէ ան՝ պէղտըրըլըր թա՛զիր էյլէտիլինէ՝ իլմի ատիլսա։
26 – Փէտերինի խատրատպ վէ վասիհատինի թ ատրա էտէն՝
Թէճամլէթ վէ հագաբէթ կէթիրէն օղուլ տըր։
27 – Էյ օղլո՛ւ, իլմին ատօղէրինատէն ատահտրուճամագ նատիհահ տինէլէմէգատէն տագըն։
28 – Գէօթի իս շահիտ հագգը խահ իհզատ էտէր,
վէ շէրիրլէրին ադղը քէօթ իսլիս՛իս հոստատր։
29 – Մխսահ էհզիլէր իչինէ միճամլահ,
վէ ան՝նիագլատրըն ատգատը իչինէ տատյատգ հագղըրատմազ տըր։

ՊԱՊ 20

Էրտատ խահիհզատ էտիճի վէ միստքիր դատվադճը տըր,
վէ ատնա միտահ էլատ օլան՝ ատիլ տէտիլ տեր։
2 – Մէհիլին հէյատէճի կէնճ ատրսլան կէօմիբատէմէտինէ պէնգէր,
վէ ան՝ր դատվատա կէթիրէն քէնտի նէֆսինէ խահ տա էհ միշ օլուր։
3 – Նիզա՛տան իհճի ինտատ էթ միէք ատտէմ շէրէֆ տիր,
վէ հէր ատֆիհ գատղաճը օլուր։
4 – Թէնգէլ՝ Գըշ տըր՝ տէյիս չիֆիճ սիւրմէգ,
վէ հատատտ վատգիճ նատ տիէնիր, վէ պիր շէյ պուտմազ։
5 – Ատտինի գատղինատ օլան էֆքատար տէրինի տատսար տըր։
Լաքին հէյ ի՛րֆան տանր չգատրըր։
6 – Ատտիէրինի էքատրի քէնտի էյիլիքէրինի ի՛լան էտէրլէր։
Ամմա ատատգ ատահմի քիմ՛ պուտաս պիրիր։
7 – Գէմատլէ՛լ հիւրիւյէն ատահհ տիր,
վէ քէնտինատէն ատնրատ էվատը միւսաւրէք օլուր։
8 – Հիւքմ՛ քիւրսիւնատ օհատքան մէլիք՝
կէօզէրմէյէ հէր քէօհ իւլիւյիս ատաղըտըր։
9 – Գատղինի փատքէէտիմ՛,
Կիւնահնըմնատն ի՛տհիր օլտըմ՛ քի՛մ տէյէ պիլիր։
10 – Ինքի տիւրլիւ ի՛տրիճ ի՛տաշը, ինքի տիւրլիւ էօյնէք,
Ինքինի տէ ԲԱՊՊՆ՝ ինտինատ մէքտատհ տըր։
11 – Պիր չօճատղըն ֆի՛ճիլի պիլէ
Փատք վէ տօղուրս օլատպ օլմատդըր իշլէքճինատն մատ՛լիմ՛ օլատր։
12 – Իշինատն գատէշտը վէ կէօրէն կէօգիս,
Ինքինի տէ ԲԱՊՊ խատգ էթմիշ տիր ։
13 – Ուշդատյու տէվմէ, քի ֆատգիր տղմայատաբն.
Կէօզէրինի աչ, քի էքմէքատէն տօյատաբն։
14 – Միւշէհէրի՝ Ֆէնտա տըր, ֆէնտա տըր՝ տէր,
վէ կէթ տահքատէն տօնրատ իֆթիհխատր էտէր։
15 – Ալճատն վէ չօգ ճէվահիր պուշատնատւր.
Լաքին՝ ատիմ՝ տատատագլատր գէյմէթ լի գիչինէթ տիր։
16 – Էճճինէպէյէ քէֆիլ օլտնրէն էվատպրնը ատ,
վէ գատրիպէ իչինէ ֆէֆիլ գէնֆտան բէչինէ տատ։
17 – Հիւքմատյէ օլտն էքմէք տատէմէ լէգգէթլի տիր։
Լաքին տանրնատա տագղը գուշմ իլէ տօյատր։
18 – Միտգատատլէր մէչվէրէթլէ տատպիթ օլուր,
վէ թէտպիրլէրլէ մնատհատրպէկ էյլէ։
19 – Գատմինագլատտա կէգէն՝ տըրրը ֆատշ էտէր.
Իմտատ տուտատգլատրըն՝ իլէ հատլի տագլատնատն իլէ խթի իյատի էթմէ։
20 – Փէտերինի վէ վատիհատինէ չէթմ էտէնինի չըրատղը՝
Գօյուս գատրատնլըգատտա ատօնէ ճէլէ տիր։
21 – Խպմ իստատտ՝ տատճէլէ իլէ տալըտնատ միրատտըն
Նիհայէթի՝ պէրէքէթի օյմազ։
22 – Գէմիկէ մնատգատպէլէ էտէյմ՛ տէմէ.
ԲԱՊՊԱ մնատնի տագրը օլ, վէ Ո ատնի գատւրթի տատճագ տըր։

Digitized by Google

23 – Ի՛քե տիւբլիւ Թարթը Թաշը ՐԱՊՊԸՆ 'ինտինտե մէքթուշ տըբը,
ալ է հիլէլի մէզան էլի տալիլ տիր։
24 – Ի՛ռաներն տասըմլատրը ՐԱՊՊՏԱՆ տըբը.
Խոմախ պիբ տաեմ՛ քէնտի եօլընը նամ՛ըլ ալկալայա պիլիր։
25 – Տիւշմանմէքտիկին վազիֆ էթմէք՝
ալ է նէզառէն ասկըր Թէֆթիշ էլլէմէք
Աաեմէ տաւազագ տըբը։
26 – Էֆէմէթի տահիպի օլան մէլիք շէրիրլերի տաղրըտըբը,
ալ է խալէլներնէ չտրիբ տեօհտերիր։
27 – Ի՛ռաներն ճանը ՐԱՊՊԸՆ չըբտաղը տըբը,
Տէբտանին հեփ հիզալի հէբլերինէ տրտշը տըբրը։
28 – 'Ինտայէթ վէ հտգիգաթի մէլիկի հըզմէզ էտեր,
ալ է Թահթը 'ինտայէթլէ սեզաթի պուտ՛ըլտը։
29 – կէնճլերին շանը տալներին գուվ-վէթի տիր,
ալ է իհթիյարլարըն չէրեֆի տաշ ագ-ըզդը տըբը։
30 – Եաբտալտյան տույագըտր,
ալ է տէրտանին իչինէ գատտար Թէ՛սիր էտեն տուրդլար
Շէրիբրի Թաաֆիյէ էտեր։

ՊԱԳ 21

Մ էլիչին գալպի ՐԱՊՊԸՆ էլինաե տաս ճէտվէլլերի կիպի տիր,
Հէբ Հանկը Թարտֆա խալ էբտե, անը չէվիրիբր։
2 – Աահմին հէբ հօլու քէնտի նազա-բընաա տօզրաս կէօրիւնիւբ.
Ֆագիյի գալպլերի վէզն էտեն ՐԱՊՊ տըբը։
3 – 'Աատլէթ վե Հագգանի՛յէթ իճ-բտաբ ՐԱՊՊԸՆ 'ինտինտե զէպի-հէտեն զիյտատ մնագպալ տըբը։
4 – կէօզլերին Թէքեպպի՛բիւ վէ գալ-պին զատաբըբը,
Շէրիբրլերին նամ՛ըտա՝ կիւնահ տըբր։
5 – Զայըֆգանըն կէքքատը տանճագ ֆէյզ,
Ֆագիյի հէբ 'ատճէլէ էտեն քիմնէ տան-ճագ զատտաբէթի կէթիբրիբ։
6 – Եալանճը տալ իլէ խագիկնէլէբ ճէմ՛ էթմէքը՝
'Ախիր տարդանլարըն Թա՛գիպ էթ-տիքլէրէ պուճլան տըբը։
7 – Շէրիբրլերին գալմտա քէնտիլէրինի խատտագ էտէբ.
Զիբտա հագգանի՛յէթ Թճրատընտան խո-Թիկա՝ էտէրլէր։
8 – Մի՛սլի էյիպ տատմին հօլու տօղաս-չըգ տըբը,
ալ է փագ տատմին իչի տօզրաս տըբը։
9 – Տատմ՛ քէօչմինտէ օհտուրմագ,
'Նիզա՛ճը գատըբ իլէ պէդիրէք խանէտէ տատին օչմէբտան էյի տիր։
10 – Շէրիբրին ճանը քէօհի խալի՛յէ տիւչհ տագ տըբը.
Գօնչբատ անըն Թարտտֆընտան մէրճա-մէլի պուլմագ։
11 – Մի՛սլի էհզինին ճէրիմէյէ օզրա-մինաբ՛ըլէ ճատհիլ 'ագբլտանըբ,
ալ է 'ագիլ տատմ՛ նատհահլէ 'իլմ Թատհիլ էտեր։
12 – Շէրիբրլէբ քէօհի խալի՛քլերի տէպէ-պինտէն հէլէգ օլտրգլտրբընտա, 'Աահլ՝ շէրիբրին խանէտինէ տիգգագ էտեր։
13 – Ֆտագիբրին ֆէբհատտընտան գտալ-պընը գտափպտան,
Փէնտահի տտախ ֆէբհատտ էտէճէբ, վէ միտտէթ է՛ճտագ օլմագտա՛ճագ տըբը։
14 – Կիպլիտէ վէ՛ելէ՝ 'ախ իլէ գտագտագը,
ալ է գըյնտա ֆօտտտան հէտիյէ չիտտէհ-լի խրշընը Թէգբին էտեր։
15 – Ի՛ճրատ Հագգ՝ տալիհէ ֆէբտտհ,
Ֆտագահի փըտգ իչլէչէնլերէ մէշագ-գահ տըբը։
16 – 'Ագլ Թարիգպինտէն տտփան տա-տէմ՛
Ի՛օլուլերին ճէմա՛ատ քնտ էնէճէբ տիր։
17 – Մէփտա տէվէն միւհճատճ օլտբ,
Շէբատգ վէ եատգ տէվէն գէնկին օլմագ։
18 – Մալիհ իչիւն չէրիբր,
ալ է միւհճատիլերին պէտէլինէ գտատ-տատ՝ ֆիտրէթլէ օլտբ։
19 – Պէրբրիւէտե տտքին օլմագ՝
Նիգա՛ճը վէ հրբտալը գտարը իլէ օ՛ճտ-մաբտան էյի տիր։
20 – Ի՛ՏԼ ի հիքմէթին խանէտինտէ մէրգտագ խատրինէ վէ եատգ վտար.
Ամմմա տահմ՛ուդ տատմ՛ օլտնընը եոտ-տատր։
21 – Մալահ վէ մէրհամէթէ տա՛յ է-տէնէ՝
Հայտաթ վէ տալահ վէ 'իհզէթէ պտալտբ։
22 – Ի՛ՏԼ ի հիքմէթի գտուվվէթի լիհէբինը չէհրի իւգբրինէ չգտար,
ալ է ի՛ճմտաա եճճտիքլէրէ մճհհքճմ՛ եհբի հրգտար։

Digitized by Google

23 – Ագռաւը վէ տիլէնի հըՔով էտէն՝
ձանըՆը մուզայագալըտան հըՔով էտէր ։
24 – Ղաւրուր վէ հիտուԹիւլէ հարէքէԹի էտէՆէ
Մազրուր վ միԹի էքէպիր միւսԹԷՀՀզի տէՀնիլիր։
25 – ԹէՆգէլէյն արզուսը ան՚ը էօլմէբիւր ։
Ջիբա էլլէրի չալըշմագատան իմի ինա՝ էտէրլէր։
26 – Ո՛չ ներ կիւն զիյատէսիլէ արզուս չէքէր։
Ֆագաի՚ ասլի՚ վէրիր վ էաքէկէմէզ։
27 – Շէհրիլէրէյն զ՚ապՀնի՚ մէքրուՀ ատը ։
Պախուսուս քէօԹիւ ՆիյէԹլէ ԹագսիմՀ ԼիՀ ատիքլէրինտէ . . .
28 – Եալանչը չահիտ Տիլագ օլուր։
Լաքին տինիլէյէն ատէմ՝ ատ՚իմնա սէյլէր ։
29 – Շէհրիր ատէմ էՔսիլինէ սէրԹլէՀտիրիր։
Ամմա միւսաֆիր օլան Տօլլարընը ատագիի՚ գէլար։
30 – ԻԱՊՊ ՚ալէյՀինտէ
Նէ ՏիքմէԹ վէ նէ ֆէյտանէԹ վէ նէ ատ՚ մէյվիլէրէՀ օլուր։
31 – Հարպ կիւնիս իչիւն ան՚ Տազրլանը։
Ֆագաի՚ Թէլլա ԻԱՊՊԱ մաՔսուս ատը։

ՊԱՊ 22

Էյէ նամ չօգ մալատան մէրզուզ ատը՝
վ՚է լուԹֆ կիւսիւշ վէ ալԹունտան էվլաս ատը։
2 – Զէնկին՝ վէ ֆագիր պիրիսկըրինէ բասա՚ կէլիր։
ԻքՔսինին խալիգ՚է ԻԱՊՊ ատը։
3 – ՚Ադիլ ատէմ պէլլուը կէօրիւը վէ կիզլէնիր։
ՁահԹլէր խալ՝ իլէրի կէչիպ զարար կէօրիւրլէր։
4 – ԹէվազուՀ՝ վ ԻԱՊՊ գօրգուսընէն ՆէՊ ի՚ՀՀսի՚
ՍէրվէԹի՚ վէ ՚իզգէԹի՚ վէ Հայատ՚ ատը։
5 – Էյրի ատէմինի կալընտա տիքէն վ քէմՀնալէր վար ատը։
ՁանըՆը ՏըՔով էտէն ան՚ԼէրտէՆ ուզագ տուրուր։
6 – Զօճաւը կօլքՆէն խալԹ խատալՆատա Թա՚լիմ՚ էյլէ,
վ՚է խԹիխյաթ օլտըղը զէմման պիլէ անտէՆ ատափնայաճագ ատը։
7 – ԶէՆկին՝ փուգարայա Թ էատլուԹի էտէր։
վ՚է էօտիւՆճ ալան էօտիւՆճ վէրէՆին գուլլուս օլուր։
8 – ՊէմպիԹ էքէՆ՝ ֆէՆաղըզ պիչէր։
վ՚է ՀիտուէԹինի՚ ատասաթ մինՀվ օլաճագ ատը։
9 – Էյի կէօզլիս ատէմ՝ միւսպարէքը օլաճագ ատը։
Ջիբա քէՆտի էքմէյինտէՆ ֆագիրկ վէրիր։
10 – Միսալ կՀզ՚իլ Թարա էյլէ , վէ ղավղա տէՔ՚ օլուր։
ՀէմՀ տաԼիք Նիզա՚ վէ Հագաբէի՚ քէսիլիր։
11 – Սաֆվէի՚ ի գալգի ավէՀՆ քիմսէՆէՆ տուտագլարընտա լութֆ օլտըղընտան՝
Մէլիք ան՚ա տօսի՚ օլուր ։
12 – ԻԱՊՊԸՆ կէօզլէրի ՚իլմի վիգայէ էտէր,
Լաքին զատտարըՆ աէօզլէրինի պօզար։
13 – ԹէՆգէլ տէր քի՚ Տըչըրատա ալտըլան վար,
Սօգագլարատա գալմ՚լ օլուՆաճագմի՚։
14 – ՖաՀիչէլէրին աղղը տէրին չուգուր ատը,
ԻԱՊՊԸՆ զատագ էթտիյի ատէմ՚ օրտայ տիւշէր։
15 – ԶօճաւըՆ գալգինտէ աէֆաՀէթ պագղը ատը։
Թէրգիյէ տէչՀէլի ան՚ը ան՚ատՆ ուզագլաշըրըր։
16 – Իմ՚իալ չօղալթմագ իչիւն ֆագիրէ գու՚լմ՚ էտէՆ՝
վ՚է զէՆգինէ վէրէՆ մալթագա զուրուրէթ տիւչար օլաճագ ատը։
17 – Գուլագընը մէ՚լ էթտիրիս՝ հիգմէթի ատհիալէրինին աէօզլէրինի տէՆէլ։
վ՚է ՚իլմիսէ կէտիւ՚լ վէր։
18 – Զիրա ան՚ալէր տէրատէՆիՆտէ ատագլար խան, խօշ ատը։
Ան՚ալէր տուտատագլարընի իւգէրինատ տատի՚ ատագիի՚ օլաճագ ատը ։
19 – Ի՚չի է պուս կիւն պա՚ չէյնէթ ատ՚ան, Հէմ՚ան ատ՚ան պիլտիրտիմ՚.
Ֆի՚ ի՚ի խմատընի ԻԱՊՊԱՆ օլա ։
20 – Սատա թ էտագիր վէ ՚իլմ՚ խուսուսընատա
ՏէՔ՚ատի՚է Հա՚զիատըմ՚ մը,
21 – Թա՚ քի ատ՚ան տօղրուս աէօզլէրի՚ն,

Digitized by Google

հագիգամէթընը էպրէհէյիմ՝ ան,
*Սանա կէօնտէրէնլէրէ տօզրու ալօզ-
լէրլէ ճէվապ վէրէհին։
22 – Ֆագիրի՝ ֆագիր օլտըղը իչինդ
ազդանս,
ոչ է պիչարէլի գափուտաս չկ'ինէմէ։
23 – Ջիրաս Լ'ԱՊՊ անլէրին տա՛վալա-
րընը կէօրէ ճէք,
ոչ է անլէրի հազդա էտէնլէրի հազդա
էտէ ճէք տիր։
24 – Ղազդանաք աստէճ բէֆագամ
էյմ մէ,
ոչ հիտահի ատէմ իլէ կիմ մէ։
25 – Օլմայա քի անըն հօլայընը էպ-
րէնէհին,
ոչ ճանընդը տուզաղա տիւչէրէհին։
26 – Իչ վէրէնլէրտէն,
Պօրճ իչինդ քէֆիլ օլանդարտան օլմա։
27 – Ի՛տայա գուտուէմի՛ն օլմասընդը
հաւատ,
Նի՞չինդ ալի՛ընտան տէօչէլինկի ալընդը։
28 – Ի՛ճտասընդին գօտրգայընը գատիմ՝
Հուտուա՛ Նէչանընը
Իէրինտէն գազդորմա։
29 – Ռէնտի իչինտէ զայրէմի՛լ ատէմ՝
կ'օրլի՛ր մի սին,
Մէվիքէլէր Հուզուրընտա տուրատճագ.
Նատա՛նլա՛ ատէմլէր էօնիէնտէ տուր-
մայատճագ տըր։

ՊԱՊ 23

Հիւքմատը իւլ ասֆրատաս օմուր-
տընդընտա՝
Ի՛ռնիէնտէ օլատա էյի տիգգամի՛ էյլէ.
2 – Ոչ է եկէր իչի՛ն հա՛տիպի իսէն,
Պաղազդնա պրչագ գօ։
3 – Անըն նէֆիս ի՛ռ՝ատ՛ընդընտա ատրզու
էյմ մէ.
Ջիրաս հիւլ էքմէ՛լի տիր։
4 – Ջ՛էնգինն օլմադա չսպրշմա.
Պ՛՛ մէրտանընտան վազ կ'էչ։
5 – Կէօզէրինկի օ՛լ էտա չէյ հիւ-քմիէնտէ
օլատա տիքէ՛ր մի սին.
Ջիւնքի մուէթտագաս քէնտինէ գատ՛ատա-
լար էտագիար,
ոչ գարթտալ կ'իպի հատայա ուչտար։
6 – Գէօթի՛ւ կէօզիւ ատէմին էքմէկ՛ի-
նի՛ էէմէ,
ոչ անըն նէֆիս ի՛ռ՝ատ՛ընդընտա ատրզու
էյմ մէ։
7 – Ջիրաս քէնտիսի քէնտի նէֆինտէ
տիւչինտիւ կ'իպի տիր.
Սանա՝ նէ, իչ՝ տէր,
Ֆատգամի՛ գալպի սէնին իւլէ տէչ՛էլ տիր։
8 – Եէսի՛յին ի՛օգմայը իսի՛ի՛ֆրաղ էտէ-
ճէքտին,
ոչ լսի՛ի՛ֆ սէօզլէրինկի ղա՛ղ՝ էյլէյէ-
ճէքտին,
9 – Ա՛հմանգըն գուլաղընա տիր չէյ
սէօյլէմէ՛մ,
Ջիրաս սէօյլէրինկին հիքմէթինի՛ի թահ-
գիր էտէր։
10 – Գատի՛մ՝ հուտուա՛ նէլ՛ընընը ևէ-
րինտէն գալարմա,
ոչ ևէթի՛մլէրինն ի՛ռ՝ատ՛ալարընա կիւմ՛ի։
11 – Ջիրաս ոչ՛էլիէրի գուվվէթի տիր,
ոչ սէնին իւլ ատա՛վալարընը 0 կէօ-
րէ՛ճէք տիր։
12 – Գալսինկի ի՛ռ՝էպկի՛էյէ,
ոչ գուլագդարընը 'իւմ՛ սէօզլէրինէ
մէ՛յլ էյմ տիր։
13 – Զօճուղը իւ՛ էտիպ էյմ՛էքտէն իմ-
ի՛ռինա՛ էյմ մէ,
Ջիրաս անը տէյնէքլէ սէօյէր իսէն,
էօյմէ՛զ։
14 – Սէն անը սէյնէքլէ սէօյէրտին,
Լաքլին ճանընընը Հավիյէհէն գուրիմ ա-
րըրտըն։
15 – Ի՛յ օղլո՛մ, էկէր գալսինկ հիք-
մէթի՛լի իսկ,
Պէնի՛մ գալսիմ՛ տօսթի՛մ՝ ա՛ռ՝ատ՛ընդա
ոչ է տուտատագլարընդ՝ տօզրու՝ չէ՛յլէր
սէօյլէտի՛յինտէ,
Պէօզրէյլէրիմ՝ չատմանդ օլուր։
17 – Գալսինկ կի՛նահ՛էհատրլարը գէզ-
գանմասըն.
Ա՛նճագ հէր կի՛ն ՐԱՊՊ գօրգուսընդա-
տուտ օլ։
18 – Ջիրաս հագիգամէն սախրէմ վատ.
Ի՛ւմիտինկ տուսի՛ի պօշա չըգմայատճագ
տըր։
19 – Ի՛յ օղլո՛մ, տինկլէ, վէ 'ագըլ-
լը օ՛լ,
ոչ գալսինկի հա՛սէ ի՛ռ՝իրիգ տօզրուալի՛։
20 – Մ՛էյհօրլարտա վէ ճէսէալէրինի
ի՛ռ՝էլէֆ էտէնլէրէ բէֆիգ օլմա։
21 – Ջիրաս պէգրի վէ մի՛ւարի՛ֆ ֆագիր
օլ՛ը ր,
ոչ ու՛յգու՛ ևըրի՛ղ էլսինսէ կ'իյ՛իրիր։
22 – Սէնի՛ի ի՛ռ՝էվ՛ինա էյլէյէն փէտէրինկի
տինկլէ,
ոչ վալի՛տէնկի խ՛ի՛ֆ՛իյ՛ար օլտըղընտատա
ի՛ռ՝ահ՛իր էյմ մէ։
23 – Հագիգամէթը ատի՛ի՛ն ալ՝, վէ
ատի՛ի՛մա։

*Ե՛ռ՝ Սէնի

Digitized by Google

ֆեղբա֊ հէքմեթի վէ էտեպի վէ 'իբ֊
ֆանը։
24 – Սալիհին փէտերի զիյասաէսլէ
սէվինէճէք,
ալէ էհլ ի հէքմեթի թէվիլսա էտէն՝ ա֊
նդնէլ մէսութը օլաճագ տըր։
25 – փէտերին վէ վալիտէն մէսութը
օլսուն,
ալէ սէնի ատօղուրան սէվինմէյի՝
26 – էյ օղլըմ՝, գալղինի պաղսա վէր,
ալէ կէօզլէրին եօլլարըմա տիգգաճ
լէթսին.
27 – Ջիրա ֆահիշէ պիր սէրին չու֊
գուր տըր,
ալէ զարիպէ պիր տապ գուչաս տըր։
28 – Հալասամի մխսիլիս փուսուտա օ֊
լմ ուգրուս,
ալէ խալգ ատասընտա խա'ինլէրի սարթ֊
տըրըր։
29 – Ալ֊ա՛յ քիմէ՞, ահ քիմէ՞, Նիզա՛֊
լար քիմէ՞, շէբվա քիմէ՞,
Սէպէպոիզ եատըղլար քիմէ՞, վէ գըզղար֊
մըշ կէօզլէր քիմէ՞ 'ա՛իտ տիր։
30 – Շէրապ եանընտա էլլէնէլէրէ,
Մէմղուճ շէրապը ատասընտա կիտէն֊
լէրէ 'ա՛իտ տիր։
31 – Շէրապըն գըրմըզը օլմասընա,
Գաւակ չահլ բէնգինի կէօմէ էրմէսինէ
ալէ կիւզել ազատըղնա պագմա։
32 – Նի՛հայէթի ինաէ եըլան կիւպի ատ֊
գաղ,
ալէ էնկէրլէք կիւպի ըսըրըր։
33 – Կէօզլէրին դըսրիպէլէրէ պագգա֊
ճագ,
ալէ գաղղին էյրի շէյլէր աէօյէյէճէք
տիր։
34 – ալէ սէնիզին օրթասընտա եաս֊
թան կիսի,
ալէ կէմի տիրէկլինաէ ուչուրան կիպի
օլաճագսըն։
35 – Պէնի տէղղոխլէր, ազրը չիսա էթ֊
մէսեմ՝.
Պէնի տապղ էյի տիլէր, պիլմէսեմ՝.
Նէ՞ զէման ուչրանաճագդը՝, քի սանը
պիր տապա ապղայըմ՝ գէյէ֊
ֆէկ֊ըն։

ՊԱՑ 24

Էհլ ի շէրը օլանլարը գըզգանմա,
ալէ անլէր իլէ պէրապեր պուլունմադըս
ապզուս շէքմէ։
2 – Ջիրա գալղինէրի զուլմ թէֆէք֊
քիւր եաէր,
ալէ տապապղայրը զատրասան պապա
էյլէր։
3 – Խանէ՝ հէքմեթի էտափլէրը,
ալէ 'իբֆանէլ տապղի օլսուր։
4 – Մախպէնէլէր 'իլմ վասրի տապղյլէ,
Հէր նէվ գըյմէթի վէ նէֆիս էմղէալ
իլէ տօլսուր։
5 – Էհլ ի հէքմեթի գուվվէթի օլսուր,
ալէ էհլ ի 'իլմ գուվվէթի նի՛հէքեմ
գըլսուր։
6 – Ջիրա մի՛նհաբէպէնի թէապիրլէ է֊
տէճէքսին,
ալէ միւթէղէյրլար քէսրեթի նէտ֊
լասա վէր։
7 – Հէքմեթի ասմանագ իչինա չօգ հիւք֊
սէք տիր,
Գապխուտաս ապղրնը աչմազ։
8 – Ռէօյի իւլիւք տիւչինէն քիմնէյէ
Էհլ ի ֆէսատա տէհղիլիր։
9 – Սէֆահէթի թէֆէքքիւր էթմէք
կիւնահ տըր,
ալէ ատասընէր 'ինսանտատ՝ միւթէ էհզի
մէքրուհ տըր։
10 – Մուզայագա կիւնահնատ ֆիւյուզ
կէնի իրնը իսէն,
Գաւվէթի՞ն ապղ տըր։
11 – Իօլիւմէ կէօմ իւրիւէնլէրը
գուրթ ապր,
ալէ գաղղ օլսունագ իւզրէ պուլսա֊
նանլարը էհլ֊ը կիպէփէն կէրը
ատուրմաս։
12 – Ինչէ՛ պիզ պունաս պիլմէսինք՝
տէր խսէն,
Գաւլղլէրի վէզն էտէն մի՛նթլագա սի֊
լար,
ալէ սէնինն ճանընկը հըֆզ էտէն պիրիր,
ալէ ատէմէ 'ամէլինէ կէօրէ միւքա֊
ֆամի էտեր։
13 – Էյ օղլըմ՝, պալ ևէ, զիրա էյի
տիր,
ալէ ատամյա պալը էհ, վէ֊ ալիմապղնա
թ տաֆթը տըր։
14 – Ռէզալիք էկէր պուլա պիրիր իսէն,
Հէքմեթի ի պիլմէք ատախն ճանընկնա պէօյ֊
լէ տիր։
ալէ ախէթէ վար, իւմիտին ատախ պօ֊
շա չըգմայաճագ տըր։
15 – Էյ չէրիր, ասլիհին խանէսա 'ա֊
լէյհինէ փուսուս գուրմա,
ալէ անդն մէգբէնինէ խատրասղ էյի։
16 – Ջիրա ասլիհ եէսի քէրրէ տիւչէր
իսէ տէ, նինէ գալգադր.
Ֆաղամի չէրիրլէր պէլա վաղըն՝՝՝
Եգզըլըյոր՝

Digitized by Google

17 – Տիւշմէնինին տիւշմէնլիւնէ սեվինմէ, վէ նըզդէլսըզընատա գալըպ մէտրսը օլմասըն .
18 – Օլմայա քի ՐԱՊՊ կէօրե, վէ նատզսըզընատա ֆէնատ կէօրիւնէ,
վ.է գատզապզընը ատատէն ատօնատերե :
19 – Վէօթի իւլէը իչինն ինճինմէ .
Շէրթրւլէրի գըզգանմա .
20 – Ջիրատ քէօղի իւ ատաէմին 'ատգըպէթի Խ-յէ օլմազ .
Շէրթրւլէրին չըրատզը սէօնէր :
21 – Ընյ օղլը՝ ՐԱՊՊՏԱՆ վէ մէւլիքատէն գօրգ ,
վ.է իխթիյատճըսըզ իւլէ իխթիւլսէթ էթմէ .
22 – Ջիրատ ատնէրին հէլսափը ատնատզըն կէւլիր ,
վ.է իքթսինէ ինէնճէ պէլսափը քի՞մ պիւլիր :
23 – Պու շէհիրէր տատխ հիքմէթ ատհիպէրինէ մնատնատա տզրը .
Հիւքմնէ խատի բու ըմ'ատլեթ էվի մէք էւլի տէչիրէ տզրը :
24 – Շէրթրւե՝ Ատլիհ ալին՝ տէչրէնէ խատզ պէտտա'ատ էտերը ,
վ.է խատմիթլէը ատնատ լատնէնէթ օգատր :
25 – Լատյին իմ ատ'գիր էտէնէլէր լատթիճա մնազնատ օլատրսար ,
վ.է ատնլէը իւգէրինէ խատյր ատ պէրէքէթի օլատր :
26 – Տօղրու ճէվապ վէրէն քէմնէ
Տատատգլատրը էօսթէր ինէվ տզրը :
27 – Տիշարրատտաքի իչինդէ Նիգատնինատ գօ,
վ.է ատնը իմ ատրլատկատտա իմ էրթիխդ էւլէ ,
Ատատէն ատնիրատ խատնէդէ պիտատ էւլէ :
28 – Թօռչէնկընը 'ատլէչինինէ սէպէթօտիզ շէհատաէմ էմմէ ,
վ.է ատատատգլատրընէ ատլատտամմա :
29 – Պատնատ էմ ատւլէ կիպի պէն տէ ատնատ էդլէ էտէճէյիմ',
Օվ ատտամ իչինէ կէօրե էտտա էվլէէճէյիմ' տէւմէ :
30 – Թէնպէլինն իմ ատրլատտընըն,
վ.է 'ատգլը նօգատան ատտէմին պատզընընը հատնընատան կէչտիմ' :
31 – վ.է իչիմէ հէվեսնատէ տիքէն պիմ մէշ,
վ.է հէսգհատնէ ըսըրզատնլատր էօրմ մէսէշ,
վ.է իմատշ տիվատրը հըզդըմնէշ իտմ :
32 – վ.է նատզատր էտիպ ֆիքրիմնէ տատգլատտրմ',
Գատգատմ վէ 'իսպէնի ատլատրմ' .
33 – Ատատճըզ ատւյգու , ատզատճըզ տատւյատգլատմա ,
Ատմի մնատ իչինէ տատատճըզ էլիմ էվ իսատ իմ իհնէ գօմնատգլըզ գէր էյէն ,
34 – Ատէնին ֆատգէրսէնի տատ'ի կնպէ ,
վ.է զատրատրէթի տիլատհլը տատեմ' կէպտի կէնէճէք տէր :

ԳԱՊ 25

Պատնլատր տատխ էմմատլ ը Սհէլէհմատնատան օլատպ՝ ատնլէրէթ ցատգատ մէսլէյի Եզեկիատնըն տատէյլէրէթ էտտզատրլատր :
2 – Պիր շէյի սէթէ էմ մէք Ավատհըն չատնը տզրը .
Ցատգատմի պիր մնատտատյի իմ էֆեսհհսհատ էթմէքը մէսլէքլէրինին շատնը տզրը :
3 – Սէմատվատրին հուքաքէյի վէ զէմինին տէրինլիյի
վ.է մէսլէքլէրինն գատպի իմ էֆեսհհսհատ օլատնմազ :
4 – Ակհիւշէնէն ճհըրնըֆիւ իզատյէ էյլէ ,
վ.է գատյատմճը իչինէ գատզ չէզատր :
5 – Մէսլէյին հուզատրընատան շէհիրնի ատկ'իրէյլէ ,
վ.է ատնըն իմատխթը տատյատհլէ սէպատթի պատյատր :
6 – Մէսլէյին հուզատրընատա իմ էֆսխատր էյմէ ,
վ.է պէզիրատքէրին մնազատմնատտա տտատրմա .
7 – Ջիրատ ատատա' նօգատրը պատյատր' տէչմէյէրի'
Կէօզէրինին կէօրտիւյիւ պէյին հուզատրընատա պէնի ատշտղը էնտրթմէյէրինատէն էյի տիր .
8 – Տատ'վատյատ 'ատճէյէ իյէ չէզմա.
Օլմայատ քի գատնշէյ պէնի իմ ատ'ատիպ էթմէ մէսխյէ ,
Նիհայէհի հինատ նէ ատատփատճատղընը պէր ֆէյֆի .
9 – Գօնշէյ իւլէ տատ'վատնը տիւր ,
վ.է պըրրը պատշգատ ատէրատ պէզյէմէ .
10 – Օլմայատ քի իշխատէն պէնի իմ ատ'ատիպ էտտէ ,
վ.է բէզատյէի ինչ պէհատնէն տէֆ' օլատնմայատ .
11 – Միսհատատպէթէյ պէզյէնէյէն պէօզ՝
Կհսհիւշէնէն իմ էզպէհնատֆի ատրատպհատտա տալիճատն էլմատյատր ինէվ տզրը :
12 – Տինէչէյէն գատլատգ իչինէ էհշ իմ հիքմէթի իմ'ատիրը
Ալիճատն քհսփ, վէ խատտա տալիճատհատն գէչինէթի ինէվ տզրը :

Digitized by Google

13 – Սատրգ էլլէ, ամը կէսնաեբէնելերե,
Հասատա վագիթընատա գալը սէբինիլիյի կիսպի տիր,
Վէ էֆէնտախինին ճանընը միւֆէրրատ գըլլար։
14 – Եալան հետիւէ իլէ իֆթիխար էտէն ատէմ՝
Եազմըսըդ պուլութլար, վէ րիւզկէար կէտ տիր։
15 – Թէհամմիւլէ հիւքմատը իգնատ էտիլիր,
Վէ թահիր ամիլ քէմիքլերի գըլլար։
16 – Գալ պուլտուղդի վէնտան առնա քիֆայէթի հետ ճէք գատատը կէ,
Օլմայա քի անընվէ տօյտըղընատա ամը իսթիֆրաղ էտիսին։
17 – Ախտրդի գօղշնդը խանէսինէ սէյրէք պատատը՝,
Օլմայա քի սէնտէն օտանըգ իքրահ էյի սին։
18 – Գօղշըտը 'ալէյհինատ եալան չէհատայէի էտէն ատէմ՝
Թօփուդ վէ գէլէճ վէ սիվրի օդ իվէպ տիր։
19 – Մուզայագա կիւնիւնատ խա'բին ատէմ իննանմազ՝
Գըրրդ տիշ վէ պուրդուլմըշ ալագ իվէպ տիր։
20 – Մահգուն գալպ նազմէլէր իթքէննիւմ՝ էտէն՝
Սօղուգ կիւնատ էավապընը չըգարան ատէմ,
Եախատ կէզէրդիլէ իւզէրինէ փօտէտը գուլ սիրքէյէ պէնզէր։
21 – Էկէր տիւշմէնինի ատճ խսկ, անատ էքմէկ վէր,
Վէ էկէր ատատմըշ խսկ, անատ ատ իչիր.
22 – Զիրատ պօնա– էրնգիւ անրն պատչընատ ամի էշ գօրլատը էրղմըշ օլուրսրն,
Վէ ԻԱՊՊ ատատ միւքատտաթի էտէ ճէք տիր։
23 – Փոյրագ րիւզկէատը էտղմիւրը,
Վէ զատատպատնաք էչնրե դայդէի սէզլէյէն իյատնը տէքի՝ էտէր։
24 – Տատ՝ քէօչմիտատ օթմուրմագ,
Նէթտա՝'ճը գատը իլէ պէզիլուք խանէտատ ատէն օմաֆատան էյի տիր։
25 – Ուզագ եէրատէն կէլէն խայրլը խապը
Ստատատմըշ ատէմճ ատօղագ ատ կիսպի տիր։
26 – Շէրիրինն էօնիւնատ ախուշէն տալիհ,
Գատլատնմըշ փուէտար վէ պօզատլմըշ չէշմճ կէտ տիր։
27 – Զօգ պալ եէմէք էյի տէյիթլ տիր,
Վէ օտէնէ քէնատի 'իզզէթինի ատատմատը 'իզզէթի գէյէթ էր։
28 – Գէնատի բուշընը զատպի էթի մէյէն ատէմ՝
Սըգըլմըշ վէ ատուրսրգ շէհր կէտ տիր։

ՊԱՊ 26

Եազ վագիթընատա գալը, վէ հատատա վագիթընատա եազմիւրը նատարլ իսկ,

Պէզլէտճ ատմնագա 'իզզէթի եագըշմատգ։
2 – Սէրչէնին տօյտըղընը վէ գէրլատնըղընճը ուչտըղը կիսպի,
Պէզլէ տճ սէպէպտիպ պէտատա'ատ իսատպէթի էթի մէգ։
3 – Ագատա գատնը վէ մէրքէպճ կէմ,
Վէ տահմնագլատրնի տարգատընատա տէչինէք լազմ՝ գէր։
4 – Ահմնագատ քէնատի հատմնագաթի ընատ կէօրէ ճէվատպ վէրսճ,
Օլմայա քի տնատ պէկզէչէսին։
5 – Ահմնագատ քէնատի հատմնագաթի ընատ կէօրէ ճէվատպ վէր,
Օլմայա քի քէնատի նազատրընատա 'ագիլ օլատ։
6 – Ահմնագընն էլիչէ խապէր կէտնատէրէն՝
Գէնէտճ տայագլատրընը գէրատր, վէ զատրատր չէքէր։
7 – Ահմնագընն տաղրնատատ մէսէլ՝
Թօփատրն տայագլատրը կիսպի ագատար։
8 – Ահմնագատ 'իզզէթի վէրէն,
Թատշ եէղրնթի ըսրնատ պիր քէսէ ճէվատհիր գէյատնատ պէնզէր։
9 – Ահմնագընն տաղրնատատ մէսէլ՝
Սէրթօշրն էլիչնատե օլատն տուչէն կիսպի տիր։
10 – Հէր չէյի խապէգ էտէն՝ 'ագիմ տիր,
Ահմնագատ միւճահատպի, վէ թէճատվատճ էտէնէլէրե միւճահատթի վէրիր։
11 – Գէնատի գատլ էթի տիչի չէյհ տէօնատիչյիւ կիսպի,
Ահմնագ քէնատի հատմնագաթընը թէքքատր էտէր։
12 – Գէնատի նազատրընատա 'ագիլ օլատճ ատէմ՝ կէօրտ'ւն տի.

Digitized by Google

Անոնէն զիւրաքէ՝ ասկմագուսան իւմիսո վար։
13 – Թէնպէլ ասեմ՝ Եօլտաս ասրլան, Մէյտանըստաս ասրլան վար տըր՝ տէր։
14 – Գոտիս քէնտի բէզէնի իւզէրինտէ, ալ թէնպէլ քէնտի եամանըդ իւզէրինտէ տէօնէր։
15 – Թէնպէլ՝ քէնտի էլինի ասհանա պաթըրըր,
ալ տանը ազգընտա տէօնտերմէյէ իւշէնէր։
16 – Թէնպէլ՝ քէնտի նամազըընտա
Ադլանէ ճէվապ վէրէն եէտի ասէմ տէն զիւրաքէ էհլ ի հիքմէթ տիր։
17 – Եօլտան կէշէր իքէն քէնտիսինէ բաճի՝ օլմայան միհնաթա՝ սա իշիւն հիտտէթլէնէն ասէմ՝
Քէօփէյի գուլագըրընտան թութման իկի տիր։
18 – Գօնշուրընտա հիլէ էտիպ տէ՝ Լաթիֆէ էյլէսիմ՝ սէյլէն ասէմ՝
19 – Գըղրըճըմըսը վէ օգլաը վէ եօլիմ տաչան մէճնունէ ատէմ պէնզէր։
20 – Օտուն օլմայընճա աթէշ ակօնէր,
ալ զամմնագ օլմայընճա զավզա պիթէր։
21 – Գօրլաը իչիւն քեօմիւր, վէ սաթէշ իչիւն օտունն նասրլ իսէ,
Նիզա՝ թէսլիմ ուշտրմագ իչիւն զավզաղը քիմսէ եգլէ տիր։
22 – Ղամմնագընն սեօզլէրի լօգուսմաը կիսլի տիր,
ալ գաբռնէն իչէրսինէ էնէրլէր։
23 – Հէրտաւլէլի ֆահաշպէրէ կեօսթէրէն տուտտագըաը իլէ քեօղիս գալագ
Նիւմիւշ խոյթըչլէ սըվամմըշ թօփտաղ գալագ կիսլի տիր։
24 – Պուղզ էտնէն ատէմ տուտտագըաըրլէ միւտտաթա էտեր,
Ֆագաճի աէրտունինտէ հիլէ ասգըաը։
25 – Անըն կիւզէլ սեօյլէյիշինէ ինանմազըայըն.
Ջիքա գալպինտէ եհտի մէքթուհ չէյ վար։
26 – Խուտա՝ մէթինի հիլէյլէ սեմէթ էտէնին քեօղ իւլիւյիւ՝
Ճէմա՝ ահտա իզՀար օլունտաճագ տըր։
27 – Զուգուր գալան իչինէ տիւշէճէք,
ալ թա՝չ՝ անը եուվարլայանըն իւզէրինէ տէօնէ ճէք տիր։
28 – Եալանճը տիլ քէնտի տաբգ էթտիյի քիմսէյէրէ պուղզ էտէք.
ալ միւտտահանէլի ազըզ պա՛իռ չէքըք տըր։

ՊԱՊ 27

Եարընճի կիւն իլէ իֆթիխար էթմէ,
Ջիքա կիւն նէ տօղուրտաճաղընը պիլմէզտիհ։
2 – Քէնտի ազգընգ տէյիլ, անճագ պաշգասը,
Քէնտի տուտտագլարընգ տէյիլ, անճագ ախէրի սէնի մէտտ էյլէսին։
3 – Թաշ ազգը վէ գում՝ ազգը,
Լաքին ասֆիհինի զաղտագը իլիսինտաէն տէ ազգը տըր։
4 – Ղազագ մէրհամէթի սիգ՝ վէ հիսաւէթ սէյլ կիպի տիր.
Ֆագաճի հատտտինն էօնիւնտէ քիմ տուրա պիլիր։
5 – Աչիքտարէ ֆա՛զիր՝
Կիպգի մուհապպէթտէն էյի տիր։
6 – Տօսթընն ալտըդը հարտալար էմին տիր.
Լաքին սուբշմինին էօփուշլէրի պօղ տըր։
7 – Թօգ ատէմ պայը ֆա՛հգիր էտէր.
Ֆագաճի աճ օլտնա հէր ատը շէյ ֆաճի լը տըր։
8 – Ներինտէն ավտրէ օլան ատէմ,
Եաւվաստնտան ավտրէ օլան գուշ կիպի տիր։
9 – Նադ վէ պուխուր գալգի միւֆէքրտաչ գրլար,
Քէզալիք տօսթընն ճանն ու կէօնիւլտէն օլան ֆաճի լըլըղը։
10 – Տօսթընը վէ փէտէրինին տօսթընը ֆէրը էյմէ,
Ալ մնզայագտի կիւնինտէ պիրատէրինին խանէսինէ կիմ։
Եագընն գօնշու իրագ պիրատէրտէն էյի տիր։
11 – Էյ օղլըմ՝ էհլ ի հիքմէթ օլ, վէ գալպինի միւֆէքրտահ գրլ,
Թա քի պէնի 'այագլայանա ճէվապ վէրէյիմ՝։
12 – Ադիլ ատէմ պէյտայը կէօրիւր Ա կիպէնիր,
Ճահիլներ իսե իլերի կէչիպ զարար չէքէրլէր։
13 – Էճհեպկէյ քէֆիլ օլանըն եաւվաղընը տլ։

Digitized by Google

վէ զաբրիպէ իչիւն ւեֆէլ օլնուշ բե-
հինե ալ։
14 – Սաղասկալայը երքէն գալգըպ,
Գանչլըը լչիւն եհւ-քալք սէպէ խայր
տու-'ա էաէնին գա-'ագը
Գէտուս-'ա եէբինէ կէչէր։
15 – Եազմուրլը կիւնուտ գարշը 'ալէտ-
տէվամ' տաղլամըշը,
վէ նիզա'ճը գարրը պիրիպիրինէ պէնգ-
գէր։
16 – Անը կիզլէրէն րիւզկէտրը կիզլէր,
վէ տաղ էլինտե օլան եաղ ւեննիւթ
պէչան էյլէր։
17 – Տէմիր տէմիրլէ պիլէնիր,
վէ տատմ'ատօսաթ ընդա եիւզիւնե պիլէր։
18 – Ինճիր աղաճընը թէմամը էտէն'
անդան մէյվէսինի եէր,
վէ էֆէնեսինէն պէքլէյէն 'իզզէթ
պուլուր։
19 – Սա՝ եիւզիւ եիւզէ,
Հաքէզա գալպ տատմի տէմէ ևօսԲե-
րէր։
20 – Հավիյէ վէ հէլաք ազմազ.
Ինսանդան կէօզլէրի տաճի տօյմազ։
21 – Փօթա կիւմիւշիւ վէ օճագ ալ-
թունը,
Աէմ տաճի քէնտինի մէտո էտէն
ադդը էմրէհա եուրը։
22 – Սէֆիհ պուղտայ իլէ պէրապեր
տիպէքտաե թօգմազլէ տէդյէն
պիլէ,
Սէֆահէթի ան'ատէն կիլի մէզ։
23 – Գօյուճլարընդան հալընը էյիճէ
պիլ՝
Սիւրիւճլերինդէ տիգգաթ էյլէ։
24 – Զիւրա ակրվէթի տա'լիմի տէյիլ
տիր,
վէ թաաճ տէվր պէ տէվր գալմազ։
25 – Օվթ պիլէ եր, չիմէն կէօրիւնիւր,
վէ տատղլարընն նէպսանը թօփլանըլըր։
26 – Գունզուլար ան'ինին լիպասընն իչիւն
տիր,
վէ երկէճլէր թաարլանդան գըյմէթի
տիր։
27 – Թա'ամընդ իչիւն վէ խանէնդինն թա-
'ամը իչիւն
վէ ճաարիյէլերինդինն նաֆաղասը իչիւն
Գինֆայէլի մէզգտատըր քէչի սիւտուն
օլաճագ տըր։

ՊԱՊ 28

**Գօվալայան եօգ իքէն չէրիր գա-
չար**

Ամմա տաղճէլեր կէնճ ալսլան կիպի
ճէտաւր տըր։
2 – Տէյարընն 'իսեահաք սէպէպինէ բե-
'իսէրի չօգ օլար,
Լաքին ան'ակլայընշը վէ 'ալիմ տատմինն
իտտարէպտատ հէ-ա՛ հալը տէ-
վամընը օլար։
3 – Ֆաագիր օլուպ տա եօգտաւլարտա
զոլ՝ էտէն տատմ՝
Մահաու պրատգինյան չիտտէթինե
եաղմուր նէպէ տիր։
4 – Շէրի'ատը իլ էրքե էտէնլէր չէրիր-
լերին մէտո էտէրլեր։
Լաքին չէրի'ատը հրնգ էտէնլեր ան-
լերե մնագալէմեմ էտէրլեր։
5 – Գէօթա իւ տատմլեր հագգը ան'կլա-
մազլար։
Ամմա ՐԱՊՊՈՆ թալէպ էտէնլեր՝ հէր
չէյի ան'կլարլար։
6 – Գէմիլերնե եիւրիւյէն ֆագիր,
Զէնգինն օլուպ տա եօղլարը էյրի օլան
տատմտանէ էյլի տիր։
7 – Շէրի'ատը հրնգ էտէն՝ ան'կլայընշը
օղուր տըր։
Լաքին միւտրիֆլերե բէֆիզ օլան՝
փէտէրինի ուղի ան'ատըրըր։
8 – Մալընը ֆա'իզ վէ միւտտատհայլէ
չօղալտան տատմ,
Անը եօգտաւլարտա մերհամէթ էտէն թ-
չիւն ճէմ՝ էյի միչ օլուր։
9 – Շէրի'ատը տպինկէմէքտէն գուլլա-
ղընը չէվիրէնին տա՛տաը պիլէ
մէքրուհ տըր։
10 – Մխամի ագիմլերի քէօղի իւ եօլտա
տատիտրըտան՝ քէնտի չէգտուրըտա
տիւչէ ճէք.
Ամմա քետմիյլէր խայրա վէսիյա օլա-
ճագլար։
11 – Զէնգինն տատմ՝ քէնտի նէզտէրընը-
տա 'ագիլ տիր.
Լաքին ան'կլայընշը օլան ֆագիր՝ անը
իլ քֆահ'ճ'նա էտէր։
12 – Սալճէլեր մէսուտ օլտրգտա՝
պէդիւք իֆիլ իճտա օլար։
Ամմա չէրիրլեր րնֆ'ակ պուլտրգտա՝
տատմ պուլտահմազ օլար։
13 – Գատպահալտարընը ան'ակ էտէն՝
պէրհօրտար օլմազ,
Ամմա իգտար վէ իհերք էտէն՝ մերհա-
մէթի պուլար։
14 – Տա'իմա գօրգան տատմ՝ միւպա-
րէք տիր։
Ամմա գալգինի գամ բէտշըրըտան՝ պէ-
լասյա տճէչէր։

Digitized by Google

15 – Ձագիր գաւմ խլզէրինէ թէսալ-
լուխ էսէն չէրիր ,
Կէօմիւտչէն ապալան վէ տոյմազ
պաբ ինէ տիր ։
16 – Անկապրը նօգսան օլան հիւքմ-
տարին գուշմաբ չօգ օլուր .
Աբմա թամամ տան իքրահ էսէն՝ 'էօմ-
րիւնիւ ապիտարըր .
17 – Պիր քիմսէնին գանըլլէ միւճրիմ
օլան տաեմ չուգուրա գատար
գաչարը .
Քիմսէ ատնա թէսապհիւտ էթմէսին ։
18 – Ռէհմա՛լ իւզրէ եհուրիւլէն՝ խէլաս
պուլուր .
Ձագտի խբի հօլու էյրի տաեմ պի-
րինտէ տիւչէր ։
19 – Թօփրաղընը իչնէյէն՝ էքմէկ տօ-
յար ,
Լաքին պօշ տաեմներին տրգատընատան
գօշտան՝ ֆագիրլիկ տոյար ։
20 – Սաադգ տաեմին պէրէքէթլերի
չօգ օլուր ,
Ամմա զէնգին օլմազա 'աճէլէ էաէն՝
տուէտըզ օլմազ ։
21 – Խաիբր կէօզէթմէք էյի տէյիլ
տիր ,
Ձիրա պիր լօգման էքմէք իչին տաեմ
կիւնահ իչնէր ։
22 – Գէօրիւ կէօզիւ տաեմ զէնգին
օլմազա 'աճէլէ էաէր ,
Վէ քէնտի իւզէրինէ ֆագիրլիք կէլէ-
ճէյինէն պիլմէզ ։
23 – Պիր տաեմն թա՛զիր էտէն՝
Լիսանդէ միւտաւսանէ էտէնտէն զիյա-
տէ նէհտյէթմէտ լօգման պուլուր ։
24 – Փէտէր վէ նա վէսիյէտինի տօ-
յուտպ տաա՝ կէնահ տէյիլ տիր՝
տէյէն ,
Հէլպէ էտիճինին րէֆիգի տիր ։
25 – Գաալսի միւհիմքէպիր օլան տա-
եմ՝ 'նիգտա՛' չէգտարըր ,
Լաքին ԲԱՊՊԱ թաճվիզքսիզ էտէն՝ տէ-
միոլէդէճէք տիր ։
26 – Թէնտի գալսինէ թէվէզքսիզ է-
տէն՝ աահմազ տըր .
Ձագտի հէքմէթ իւզրէ եհուրիւլէն՝
խէլաս պուլուր ։
27 – Ձագիրէ վէրէն՝ միւհիմաճ օլմազ .
Ամմա եհուզ չէվիրէնէ չօգ լա'նէթ օ-
լուր ։
28 – Շէրիրլէր րիֆ'առի պուլտրգտա՝
տաեմներ կիզլէնիրլէր .
Վէ հէլաք օլտրգտարընտա՝ տաճհէլէր
չտգտաըր ։

ԳԱՊ 29

Զօգ տէֆ'ա թա՛զիր օլուհատգ տա-
պգտուճնէր տէրճ լէշհիրէն տաեմ
Ախբզրն գբրըտճագ , վէ շիֆա պաէ-
մնայտճագ տըր ։
2 – Սալհէյէր քհապ ի գուվվէթի էթ-
տիքտէ՝ գաալմ ֆէբտահնէրը .
Լաքին չէրիր թէսալլուճի էթտիքտէ
գաալմ՝ տա՛ չէքէր ։
3 – Հիքմէթի տէվէն քիմսէ՝ փէտէրինէ
մհէֆէբրտահ գըլտար .
Ամմա ֆահհչէյէր իւէ իւլֆէթի էաէն՝
մնա՛լ թէլէֆ էաէր ։
4 – Մէւիզք 'առտաւլէթլէ տահյտրը տա-
պիթ գբլտար .
Լաքին րհշվէթի ալսան՝ ահը խարտաղ է-
տէր ։
5 – Գօնչքընտա միւտտահանէ էտէն տա-
տե՞՝
Ահքն պյտագլտրը իչնէն տտաճզտագ գտճ-
բտար ։
6 – Ռէօթիւ տատէմին կիւնտահքընտա
տտուճտագ վար .
Ամմա տաալհ՛ չտտ ու մճաբտար օլուր ։
7 – Սալհ՛ տատեմ՝ ֆնուգտարտանքն տտա՛ճ
վտտրքը պիլտր .
Ֆուբ՛ չէրիր պիլմէյին վտագիֆէ էաէն-
մէզ ։
8 – Մխամթէհզի տատեմներ չէհրի խէ-
թիլտտա վէրիրլէր .
Ամմա հէքմէթի տահհպլէրի գտազտագը
թէաքին էտէրլէր ։
9 – Էհ՛ի ի հիքմէթի՝ ահֆիհ իւլէ տտա՛վտ
էթտիչնտճ ,
Տտրբըլտտա տտա՝ կիւչտճ տհ՛ տրահհրքը
օլմազ ։
10 – Գտանը տատեմներ քճտամիլէ պտւգզ
էտէրլէր ,
Լաքին միւտթի տագիմներ տանքն ճտանքնը
գտպբրբրլտր ։
11 – Ահմտագ պիւթիւն ֆիքբրինի մհ-
տտահտտ չէգտարըր .
Ամմա էհ՛ի ի հիքմէթի՝ վտգիթ ը տճհէք
իչնէն տտագլտր ։
12 – Եալսան ահօզիւ տտիճկէչէն հիւքմ-
տարքն
Ձհիմի խէտճէմճհ չէրիր օլուր ։
13 – Ձագիր վէ գտալիմ՝ տատեմ պիրքե-
պիրինէ բտտհ կէլիր ,
Ինքիտիճին տտ կէօզիւճէ ֆտւբ վէրէյէ՝
ԲԱՊՊ տըր ։
14 – Ձուգտարտյտ հտագգ իւզրէ հիւքմ
էտէն տէհիչին թ տճհիթը

Digitized by Google

Իչէլէպկա տապիճ օլուբ ։
15 – Տէ՛րնէք վէ թա՛զիր մնաճքով ի հնքմէի տիր ,
ու՛է ւեռւթ հաւնա պըրտագըլան չօճաս՛ը՝ վաւիտանինի ապ անաղըրըր ։
16 – Շէրիւլէրին չօզալմասըլ՛ը կիւնահ չօզալըր .
Ֆագաթի տաւիհներ անէլերին տիւչմէնէն կէօրե ճէնգէր տիր ։
17 – Օղլունը թէրպիյե էլլե , վէ տաճա բահաթի ,
ալ է ճանըդնա ակֆա վէրե՛ճէը տիր ։
18 – Իլհամ օլմայընճա գավմ ֆասխա օլուբ ,
Լաքին չէբի՛ճիը հընֆղ էյլէյէն՝ միւպարէք տիր ։
19 – Անկարդ տա ճէվապ վէրմէյէնա գուր .
Սէօզլէրնե թէրպիյե օլուռնմազ ։
20 – Ինէնուն ակօզլէրինատ 'տաճէլե էտէն պիր տաւէմ կէօրմո՛ւն մի.
Անատէն զիյատե ասֆնազատան իւմիտ վար տըր ։
21 – Հէր քիմ գավրնը սէպապվէթ տէն պէգտա նազիքատանէ ոկլէր իտէ,
Նիհայէթ քէնտինին օղլու օլուբ ։
22 – 'Լաղապզը տատէմ նիզա' չըգտարըր,
ալ հիտայէթի տատմին չօգ գավասհաթը օլուբ ։
23 – Աստմին քեզրի ամը ալչագլատըր .
Լաքին միւթեվազը' տաեմ 'իգզէթէ նա՛իլ օլուբ ։
24 – Իբրաղա բէֆեգ օլան՝ քէնտի ճանընա ապագղ էտեր ,
Նէհմինի իչիտիր տե իտապեր վէրմէզ ։
25 – Ինանն գօրգուսը տաւագղա տիւչմէնիւբուբ .
Ամմա ԻԱՊՊԱ թէվէքքիւլ էտէն՝ հիմմէյէ օլուռնաւր ։
26 – Հիւքմնատրըն նիւգիւնէ թաղէպ էտէնէր չօգ օլուբ .
Լաքին տատմին հիւքմիւ ԻԱՊՊՏԱՆ տըր ։
27 – Զալիմ տատմ տալիհներ 'քնտինտե մէքրուհ տըր ։
ալ իսթիգամէթ խագրե նիւթիւչէն քիմնէ՝ չէրիւրին 'քնտինտե մէքրուհ տըր ։

ՊԱՊ 30

Աղաւթ ինդն ի ճահէնին ատօզլերի , Նոյնի օր տատմին Իմթէլե , Ի-

թէ նէ ինչ ուհքատ տէյլէտիյէ վհտի տիր .
2 – Հապիպաթէն պէն հէր տատմտէն գիյատ՝ 'ագըլտըզ իմ ,
ալ պէնատ ինտան ապտաղը հօտ տըր ։
3 – ալ պէն հիքմէթի էդյրնմէտիմ՝
ալ Գաւտատաբէն 'իլմինի պիլմէմ՝
4 – Սէմավաթտա քիմ չըդտը վէ ինտի .
Իւզիկտը տավատճըրնատ քիմ թօքլատը .
Սաւտըր էավատա քիմ տատրտ .
Զէմինին ճիւմլէ միւնթէհէվատըրնը քիմ՝ գատ՛իմ էթտուի .
Անըն խատի նե , վէ օղլունըն խատի նե տատըղը մա՛լիւմ՛էն մի տիր ։
5 – Ալլահ՛ըն հէր քէլամը տատիք տիր .
Օ քէնտինինէ թէվէքքիւլ էտէնէրե գուդտան տըր ։
6 – Անըն սէօզլէրինե 'իլտվէ էթմէ ,
Օլմայա քի սէնի թա՛զիր էտէ , վէ հատլանճը չըգտաըր ։
7 – Սէնտան ղբի չէյ թալէպ էտէրիմ՛ .
Պէն էօլմէզտէն էվվէլ տնդրէ պէնտէն տուրիպ էթմէ ։
8 – Պուխլանը վէ հատլանը պէնտէն տագդատտըր .
Պանա նե ֆագիրլիք վէ նե պէնգինլիք վէր .
Նատխոդամ օլան էքմէքլէ պէնի պէղէ ։
9 – Օլմայա քի տօդտաղմ տատ սէնի քնքատը էտուի՝
ԻԱՊՊ քի՛մ տիր՝ տե՛յէյիմ .
ալ օլմայա քի ֆագիրլէնէյի տե տըրգագիճ էտէյէմ՛ ,
ալ Ալլահ՛ըմ՛էն խամինի պէհտատ հէրե տղղա՛մ ալալը՛մ՛ .
10 – Պիր գատ՛ հագդընատա էֆէնտիմինե չիքնայէթ էթմէ ,
Օլմայա քի տանա պետատա՛տ էլլէյէ՝ վէ գատահաթը պատ՛ալնատըր ։
11 – Փէտէրինէ պէտատա՛տ էտէն ,
ալ վալիտէյնէ խայր տատ՛ատ էթմէյէն նէտ՛ել վար տըր ։
12 – Քէնտի նատղդըրնատ փատ .
Ֆատգաթի մնատատըրդընատան հըյտանմնմէյ նէտ՛ել վար տըր ։
13 – հէտգէրի գիյատէհյէ մնւթէքէպպիր ,
ալ քիրփիքէրի հնտ՛քէք նէտ՛ել վար տըր ։
14 – Պիչտրէլէրի գնմնատէն , վէ ֆատգատտը տատմէր տրտատընատան հէմէք իչին՝

Digitized by Google

Տիշէրի գերեզ՛ վէ ազգը տիշէրի պըշտգ
Իւղէ օլսըն Նէսալ վասը սըբը.
15 – Ակ֊ւիւ֊յիւն Խըի գըզըր վար.
Ալ֊էր, վէր, տեւլեր՝
Պաս խուշ շէյ ազմազ,
Տէօրթ Նէսանէ՝ Փիֆայէթի էսէր՝ ասէմէզ.
16 – Հավիյէ, վէ 'ազիր բասմ՛,
Ալ֊է առ֊յաս ազմազ Թօփրագ,
Ալ֊ի՝ Փիֆայէթի էսէր՝ ասէմէզ ասիէշ.
17 – Փէսէրինի խոյ իշգաս էսէն,
Ալ֊է վայխասէրնէ Խոա'ասի էթմէյի
Խոր կէօրէն կէօզիս.
Տերէ գասրգալսրը գյաճագ,
Ալ֊է գասրթալ Խավրուալսրը Հէյէճէնը
ասիր,
18 – Պաս խուշ շէյ պաճաս 'ասճա'իպ
կէօրիսէնիւր,
Գիլմէսիյիմ ասէօրթ շէյ պիլէ վար
սրը.
19 – Հավասաս գասրթալըն Հօլու,
Գայա խուզերինասէ Հըլանըն Հօլու,
Տէնիզ օրմ ասըճասաս կէմիրին Հօլու,
Ալ֊է գըզ Խլե օլսըն ասէմիրին Հօլու.
20 – Ջանիյէնին Հօլու ասսխի պէշյլէ
ասիր.
Նէր վէ ազգընը սիլէր,
Ալ֊ի՝ Ռ֊Հօթ իւլիւգ էմ մէսիմ՛ ասէր.
21 – Խուշ շէյսէն ասօլսյը գէմին
Թ֊իթրէր,
Տէօրթ շէյէ պիլէ Թ֊Հ֊ասմիսիւ էսէմէզ.
22 – Գուլ՝ մէլիք օլսրգասաս,
Ալ֊Փիւ֊ էլմէյէ ասգյսրգասաս,
23 – Մէլբասս Հէ էվլիհսհիքասէ,
Ալ֊է Ճաօիյէ խոռնըմընսս վարխս օլսրգ֊
ասաս՝ վ֊Փն Խ֊իրէր.
24 – Ջէ֊մինասէ ասէօրթ քիւչիւք շէյ
վար,
Ալ֊է լապին ասիլէր գիյասէսիյլէ 'ագիլ
ասիրլեր.
25 – Գասրըն Ճալսրը գասվվէթիլ պիր
Թ֊աս֊իթէ ասէյիլ ասիր,
Լապին ասիլէր Հէյէ Ճէքլէրինի Հասզըն
Թէասսրիւք էսէրլեր.
26 – Ասաս Թ֊ավշանսրը գասվվէթսիզ
Թ֊աս֊իթէ ասիր.
Ֆագսհի էվլէրինի գասյասաս Հասփա֊
լսրը.
27 – Ջէքիրկէլէրին մէլիյի Հօգ սրը,
Ամմա Ճիւ֊մլեսի պէօլիւք պէօլիւք չը֊
գասրլսրը.
28 – *Փէրթէնգէլէ էլլէրկյէ գ֊Ւ֊լ֊ս
Հասփըշըը.

*Եսէօգ՝ Իօրիւ֊մճէք

Ալ֊է մէլիք ասէրապ֊լսրընսս պասլսւնսւր.
29 – Ըչյի Հէսւրիւ֊ իս֊է շէյ վար,
Ալ֊է ասէօրի՝ Նէսանէյին կիսիչի կիս֊վել
ասիր.
30 – Ագսլսան քի Հապվանյսը ասրասրը֊
սաս ճէզպսր օյսւ,
Հիչ պիրինին հիս֊վիսնասէն կէրի չէ֊
քիյէմէզ.
31 – *Պէվլի գօլսանյը –ի՝ վէ Թ֊Հքէ,
Ալ֊է †գասվմ֊ քէնասխսի իլէ պէրապեր օ֊
լսան՝ մէլիք.
32 – Էյկեր Թ֊Հքէպսիւր էթմէքլէ ա֊
ֆասհէի֊ իշլէսին խսե,
Եսախսաս՝ քէ֊միկ Թ֊էֆէքքիւր էթսին
խսե,
Էլինի ազգընա էօ.
33 – Ջիյսւս սիւասիւ սրգամագլէ ‡փէյնիր
չըգասր,
Պաւթասնու սրգամագլէ գասն չըգասր,
Ղազազազ սրգամագլէ զսվզսւ չըգասր.

ՊԱՊ 31

Ա֊ելիք Լ֊ամ֊ւէլին ասօզլերի, Հաս֊
նի վայխասխսինին ասնաս Թ֊աս֊լիմ
էթմէկյի վասհ սիր.
2 – Էյ օղլըմ՛, Նէ՛, էյ բասհմիսին օղ֊
լսւս, Նէ՛.
Էյ Նէգրլէրիմին օղլսւս, Նէ՛ ասօյկյէյ՛,
3 – Գաս֊վվէթ ինի Նիսսխնասս,
Ալ֊է Հօլսրընը մէլիքլէրսե մսս֊ճիսվ ի հե֊
լսւք օլսանլսրսս վէրմէ.
4 – Էյ Լ֊ամ֊ւէլ, մէլիքլէրսե Հագբշմագ,
Շէբասվ իչմէք մէլիքլէրսե Հագբշմագ,
Ալ֊է միւաքթասթի մէլիքլէրսե Հագբշմագ.
5 – Օլմայսս քի իչնի՝ չէրի՝ասի ը ուՀաւ֊
ասալսրը,
Ալ֊է պիչսրի֊լէրսուն պիրինին Հագգընը
Թ֊ասգէրը էսուլէր.
6 – Մ֊իւաքթասթի՝ Հէլսւք օլմագ իս֊զրե
օլսանսս,
Ալ֊է չէրասվը՝ ճան ասճրսընսս պսւլ֊ու֊
նանլսրսս վէրինի՝.
7 – Թսս քի ասնլեր իչնի՝ քէնասի Ֆա֊
գիրլիքլէրինի ասՀասւսալսրը,
Ալ֊է մէշգագսի֊լսրընը սրթագ ասէք֊
խասթըը էթմէկլէր.
8 – Ազգընը սիլսթիգ իչնի՝,
Ճիւ֊մլէ պիրէս օլանլսրընս ասս'վասը ի֊
չինե սչ.

*Եսէօգ՝ Գէյլ քիւչիւք Թ֊ազը
†Եսէօգ՝ գասրշը ասսգասւլմազ
‡Եսէօգ՝ Հասզ

Digitized by Google

9 – Աղջիկը ասէր, ասոգրաւ հիւթ-քամ էիր, ալ ֆաղիր իւէ պիւէսթէնին տա'վասընը կ'ըօր։
10 – Ֆազիլէթլի գարը քի՞մ պուլա պիլիր։
Անէն գըլմէմի ճեվահիրատէն չօգ վիյատ տիր։
11 – Զէվճինին գալդի անաս ի'մի իմիատ էտէր, ալ գանիմէթի էքմէկ օլմազ։
12 – Մէրգուճմէ անաս պիւէմ իւն միւատէմի ի 'էօմիւնատ փէմիկ էի մէյիզ էյիկը էատճէկ աիր։
13 – Նափաղը վէ քէմի էն ասրաք, ալ ափիէսիկինի էալէրիյլե իւլէր։
14 – Օ' թի իւճճաք կէմիէրինէ պէնիգէր. Ինսանլինի ուզադ էերտէն կէմի իւրը։
15 – ալ տատա կէճճէ իքէն գալդար, ալ խանէսի խալդընա թա'տա՞մ', ալ խըտմէթճի գըզլարընա հիսապ վէրիր։
16 – Պիր թաբլա հագդընատա ափէշինէ վէ անը տաճի ալըր.
Էլէրինին էմէյիլե պիր պաղ տիքէր։
17 – Պէլինի գուվվէթլէ գուշատըր, ալ պատուէլարընը գուվվէթլէնտիրիր։
18 – Թէճաբէմինին էյի օլաըղընը անլար.
Զարատար կէճճէյինի ափօնմէզ։
19 – Էլէրինէ իյէ ուգատարը, ալ ափուճճըլլէ էօրէքէյի թուԹար։
20 – Նշանի ֆաղիրէ ասէար, ալ էլէրինի միւհիմճէ օլանլարա ուզատար։
21 – Խանէսի խալդը իչինէ գատրատան գօրգմազ։
Զիւնքի պիւթիւն խանէսի խալդընէն իքի գամճ էլալիսախ վար տըր։
22 – Փէնտինէ էօրթիւլէր նափար. Էլալիսախ ափուլդէնա վէ էրդէվանի տիր։
23 – Զէվճի ափյարըն իչիմի իյարլարը թէ օթ ուբատըղընատա, Գափաւլարտա մի'նի'մ տիր։
24 – Պէզ ասգուր վէ սահ ատր, ալ թիւճճաքտա գուշդարէր վէրիր։
25 – Էլալիսախ 'իզդէմ վէ չէրճի տիր, ալ կէչէ ճէք վագդիտա մէտրուր օլաճազ ասըր։
26 – Աղջընը հինգիէլէ աչար, ալ ափիէսինէ լէթաֆիմ գանընը վար տըր։
27 – Խանէսի խալդընէն հօլարընա տիզ գամճ էտէր, ալ թէնպէլիք էքմէկինի եէմէզ։
28 – Օղուլարը գալդըղ տնէն հագդընատա՝ Մի'ազարէք ափի՛ տէրլէր. Զէվճի տատախ տնը մէտ էտէր.
29 – Զօգ գըզլար ֆաղիրէմէ՛ էտ հարէքէմի էի ափէր, Ֆագամճ ուչ ճիւմէյէսինատէն էֆզալ օլաըն։
30 – Հիւսն եալտան տըր, վէ կիւզէլիք ֆանի ափր.
ԱՄՄ ԲԱՊՏԻՍԱՆ գօրգան գարը մէտ օլաճադճագ տըր։
31 – Էլէրինին էմէյինատէն անաս վէրինէ, ալ իչէրի տնը գափաւլարտա մէտ էի տինէր։

ՎԱ'Ի Զ

ՊԱՊ 1

Երբ ատաղէմոհ մէրիք պաւլանան Դաւիթի օղլու Ա՛ֆիքին ասօգ-լէրի տիր։
2 – Ա՛ֆիք ասէտի քի՝ Պաճքըլարըն պատի՛ ըլը, Պաճքըլարըն պաճքըլը, հեր չէյ պաթքըլ տըր։
3 – Ինսան կիւնէշ ալճընտա չէքտիյի հէպ էմէյինատէն Նէ՞ իսի՛ իֆատ էտէր։
4 – Պիր տէվր կիտէր, պիր տէվր կէլիր, Զէմին իսէ ատա՛իմա տուրար։
5 – Կիւնէշ ատգար վէ կիւնէշ պաթար, ալ տօգտրդը մնհայէլէ գօշար։
6 – Ըրնգիճատ ճէնտատէ տօգրաւ կիտէր,

Digitized by Google

ալ չիմալէ տօղրաս տեօճէր.
Ի՛նպիկեար տօլաչաս տօլաչաս կիտեր,
Գէնտի տէվրանըդը թէ էքրասը էտեր։
7 – Հէվ ըրմագլար տէդիզէ ճէբէչեան
էտեր,
Ֆագալի տէդիզ հիչ տօլմազ.
Ըրմագլար ճէբէչեան էթախլէրի եէրէ
Պէ թէ էքրասը կիտերլէր։
8 – Հէր տեօզ նազբը տըր.
Աատմ տեօյլէմէյէ գատըր տէյիլ տիր.
Կէօրմէքլէն կէօզ տօյմազ,
ալ իչլիմէյէլ գուլագ տօլմազ։
9 – Նէ քի օլմուշ խան, օլաճագ օ տըր,
ալ նէ քի իչլէնիլմիչ խան, իչլէնիլճէք օ տըր.
ալ կիւնեշ ալի ընատա եէնի պիր շէյ
եօգ տըր։
10 – Գազ՝ Պու եէնի տիր՝ տէյէճէք
շէյ վա՞ր մը.
Պիլտին եվվէլ օլան 'տարլատատա օ
վագը' օլմուշ տըր։
11 – Իվվէլքի շէյլէրին գլքքի եօգ տըր,
ալ տէրա օլատճագ շէյլէրին տոխի
Աակրատան կէյլէճէքլէր տրատըճատա
գիքքի օլմայատճագ տըր։
12 – Պէն վա՛իզ Երուսաղէմէ
Խոյատէլ իւզէրինէ մէլիք օլտըմ՝
13 – ալ սէմաս ալի ընատա վուգատ՝ատա
կէլէն իչլէրին քէսքինլիկնին
Հիքմէթէլ Թէֆիմ իչ վէ Թէֆսիհնեսա
գիյատեսիլլէ տիգգաթ էյլէտիմ.
Պու մէչատգաթը էշղալը Ալլահ պէնի
առէմէ վէրմիչ տիր, քի անլէր
ատնդնէ մէչղուլ օլալար։
14 – Կիւնէշ ալի ընատա իչլէնիլէն իչլէրին ճէսմիէսինի կէօրսէմ,
ալ իչլէթ քէսքինլիկնին պաթը վէ *ճան սըգընմըսը՝ տըր։
15 – Էյլի օլան տօղրուլատմազ,
ալ նազանն օլան պայըլատմազ։
16 – Գէնտի գալպիմէ տէտիմ՝ քի,
Իչլէթ պէն 'ազիմ օլտըմ՝
ալ Սրուսաղէմէ պէնտէն էվվէլ կէլէնլէրին ճէսմիէսինէն գիյատ հիքմէթի թատըխլ էյլէտիմ՝
ալ գալպիմ չօգ հիքմէթի վէ մա'րիֆէթի կէօրմէսէ տիր։
17 – ալ հիքմէթի պիլմէյէ,
ալ տիվանէլիք իւչ Տամանագաթը սայլատմազա գիյատեսիլլէ տիգգաթ էյլէտիմ.

Պունուն տախի ճան սըգընմըսը խոյինի սայլատատա՝
18 – Ջիւմլա չօգ հիքմէթտէ չօգ քէտէր վար.
ալ 'իլմ՝ ալի՞մ տըրատա՝ տէրատ տախի ալի՞մ տըրըր։

ՊԱՊ 2

Պէն գալպիմէ՝ ակլ չիմսի ալնի սէֆսա իւչ Թէճրիպէ էտէյիմ՝
ալ խալը կէօր՝ տէտիմ՝.
ալ իչլէթ պատ տախի պաճըլ տըր։
2 – Կիւլէմագ Հագգընատա՝ Տիվանէլիք տիր,
ալ սէֆսա Հագգընատա՝ Պու Նէյլը՞ ևատատ՝ տէտիմ՝.
3 – Գալպիմէ միւսահազա էթտիմ քի,
*Նէֆսիմի չէրատալէ քէյֆիէնտիրէյիմ՝,
ալ (գալպիմ՝ հիքմէթլի Իրշատ օլուճատագ) համմագաճի սայլատյըմ՝,
Օլ վազիֆա գատատ քի պէնի տատէմ իչլուն,
'Իճմըլէրինին հէվ կիւնէլէրինատ սէմա տալի ընատա,
Իչլէչճէքլերին խալը նէ խոխինի պիլէյիմ՝։
4 – Պէդիւք իչլէր ևատփտըմ՝,
Գէնտիմ՝ իչուն խանէլէր պինա էթտիմ՝,
Գէնտիմ՝ իչուն պագլատը տիքտիմ՝.
5 – Գէնտիմ՝ իչուն պագչէլէր վէ գօրտուտուգլար ևատփտըմ՝,
ալ անլէրատ Տէր Նէվ՝ սէյվէ տագաճլատը տիքտիմ՝.
6 – Գէնտիմ՝ իչուն տագաճ Հուտատէ կէմի իրլէ օրմանը տուէյտագ իւզրէ
Համուզլար ևատփտըմ՝.
7 – Գուլատա վէ ճատրիյէլերէ մալիք օլտըմ՝,
ալ խանէմտէ պանա գուլատը տօղտատ.
ալ Երուսաղէմտէ պէնտէն էվվէլ օլանլարըն ճհմսիէսինատէն գիյատ՝
Զագ տըղրատա վէ տիւրիւլէրէ մալիք օլտըմ՝,
8 – Գէզատիք չէնտիմ՝ իչուն կիւմիւշ վէ ալթուն,

*Ե՛ոօ՝ բիւգիատ իչուն չալըշմագ

*Իպը. Թէնտիմի

Digitized by Google

Վ֊է մէյնքլէբը իւէ վիլայէթի խասկինէսի պիրինքտիրտիմ.
Գէնտիմի իչիւն մուզահանի վէ մուղահանի նիյէթէր,
Վ֊է պէնի ատէմին լէզզէթի պուլտըգլարը հէր նէվ' տուպրաքը թէ֊տարիւք էթմիմ։
9 – Վ֊է ներուսագէմտէ պէնտէն էվվէլ կէլէնլէրին ճիւմլէսինտէն զիյատա 'ազիմ օլտուգ,
Անլէրէ թէգտատիւմ' էթմիմ.
Հիքմէթի իմ' տահի պէնտէ գուտրը։
10 – Վ֊է կէօզլէրիմին թատլէպ էթմիյի էչլէրտէն հիչ պիրինի անլէրտան տարիպ էթմէդիգ.
Գալպիմի հիչ պիր ախ֊տաստան մէն' էթմէմիմ։
Անճագ գալպիմ պիւթի իւն էմէյիմտէն ախ֊տահատպ օլտուս.
Վ֊է պիւթի իւն էմէյիմտէն նատիպիմ պուս խուր։
11 – Վ֊է պէն էլլէրիմին հէփ իշլէտիյի իշլէրէն,
Վ֊է իշլէմէքտտէ չէքտիյիմ պիւթի իւն էմէյէ պատգուրմ',
Վ֊է իշթէ քատֆիֆէտի պահըլ վէ ճան ատգունէ տուպրաքը օլտուգ,
Կէնէտէ տահի ճանը հիչ մէնֆա'ատի հօգ իտու։
12 – Վ֊է պէն' հիքմէթի ի վէ ախ֊տահէթի վէ համտատգանը
Կէօրմէք իչիւն տէօնտուիւմ.
Ջիւմլէ մէլէքտէն ասկըրա կէլէն աստէմ նէ֊ տէ֊ փ պիւյիւ.
Անճագ էվվէլտէն հատիքտիվէ օլանը էտփոյ։
13 – Վ֊է պէն կէօրտիւմ' քի նատրըն զուլմէթտէն նէ գատտար զիյատտ մէնֆա'ատի վար իտէ,
Հիքմէթի ին տահի համտագանտան օղ գատտար զիյատտ մէնֆա'ատը վար տուր։
14 – Ի֊նչ֊է հիքմէթին կէօզլէրի պատչընտա տուր,
Լաքին ախ֊ֆիչ գուլմէթտէ կէզէր.
Վ֊է պէն անկատտա' քի
Անլէրին ճիւմլէսինէ վուգուտ' պուլտան չէյ պիր տիր։
15 – Օ֊վ վուգրի գալպիմտէ,
Մատտատ' քի ախ֊ֆիչէ վատգը' օլտն պատնուս տահի վատգը' օլտճագ տուր,
Պէն նի֊չիւն անոյն զիյատտ էչ֊չ֊ի հիքմէթի օլտուտ' ատտիմ.

Վ֊է գալպիմտէ' Պաւ տահի պահըլ տուր' ատտիմ.
16 – Ջիւմա էչ֊չ֊ի հիքմէթի հէմ տահ ախ֊ֆիչէին զիքրի իւլէչպաս գատտուգ.
Շիմտիքի պատն չէյլէրին քատֆիֆէտի կէլէ ճէք կիւնլէրտատ ատնատատլմըշ օլտճագ տուր.
Վ֊է էչ֊չ֊ի հիքմէթի համտըլ էօլիւք.
Սէքիչ կիւրի։
17 – Պուճուսուն իչիւն, հատյատի տատն իքտատչ էթմիմ',
Ջիւմա կիւնէշ տալի ընատա խչէնիլէն խչէր պատնա քէօթի իւ կէօրիւնտու,
Ջիւնքի քատֆիֆէտի պահըլ վէ ճան ատգունէ տուպրաքը տուր։
18 – Վ֊է պէն կիւնէշ տալի ընատա չէքտիյիմ պիւթի իւն էմէքտէն իքտատչ էթմիմ',
Ջիւմա տէնը պէնտուն ասկըրա կէլէ ճէք ատտէմէ թէ էրը էտէ ճէչիյիմ'.
19 – Վ֊է օ էչ֊չ֊ի հիքմէթի մի, էօգտատ տահմինագ մը օլտճագտըր քիմ պիլիւր.
Պաւ ճիւմլէ իւլէ կիւնէշ տալի ընատա էմէք չէքտիյիմ
Վ֊է հիքմէթի իւի կէտատ էրտուիյիմ' չէյլէրին քատֆիֆէտի իւզէրինէ
0 թ էտատլուէթ էտէճէք տուր։
Պաւ տահի պահըլ տուր։
20 – Օ֊վ վատգթի կիւնէշ տալի ընատա չէքտիյիմ' պիւթիւն էմէքտէն տատլտըր
Գալպէկն մէյտատ օլմատգտ ճիւզ թ ուճտուր'։
21 – Ջիւմա տատէմ վար քի էմնէյի հիքմէթի վէ 'իլմ' վէ ֆէլատֆէ օտլուր,
Լաքին ատնատ էմէք չէքմէմիշ տատէմին նատիպի օլմագ իւզրէ ատնը թ էրը էտէ ճէք տիր.
Պաւ տահի պահըլ վէ պէզիւք պէլատ տուր.
22 – Ջիւմա տատէմ կիւնէշ տալի ընատա չէքտիյի պիւթի իւն էմէյինտէն,
Վ֊է գատլպինին իպի իւտպէնտատն նէ֊ իպի թ էրը էտէ ճէք տիր.
23 – Ջիւմա ճիւմլէ կիւնէշտրի քէտէր տիր,
Վ֊է մէչիտլէրի մէչտգտի տուր։
Կէճէլէյինի պիւյի գալպի քատճատի պուտ֊մատգ.
Պաւ տահի պահըլ տուր։

Digitized by Google

24 – Ասէմ ի[ւրեա]ց եկեղեցեաւն՝
ո՛վ չէքաւիլի եմիյեռաւծ
Ձառնքնը սեֆեռաւզ եվ[ա]քաւն խայրը
պիր չէյ ռօզ տըր.
Գուճաւն տաճիր Ալլահ [ի]ւրտեֆընտաւն
օլտըղընը կէօրտի՛մ՝
25 – Ջիրա՞ պէնտէն պաշգա՞ քի՞մ եէ-
րկ պիլիր,
ո՛վ քի՞մ ասֆա՞ ետէ պիլիր։
26 – Ձունքի Ալլահ՝ քէնտի ռասլըքընտաւ մնագպտը օլան՝ տաւէմ
Հիքմեի՛ վե 'իլմ վե մեէրըֆեթի՛ վերիր.
Ծաղամի՛ կիւնահքիւռը օլանա մէշղուլ[ի]կի՛ վերիր,
Քիա քի Ալլահընի՛ռահմեթի՛ մնագպտը օլանա վերմէք իչինա [ի]ն օֆլուղրպ տաէր տաճպտը ետէ.
Գուճ տաճիր պահի՛ր վե ճան ազգընի՛քրոբ տըր։

ՊԱՊ 3

Հէր չէյին զէմանը վե ռեհմա ալ-
[ի]ն[ի]նտաւ օլան հէր իչին վազիֆը վազը.
2 – Տօզմանընը վազիֆը վե եօլմէնին վազիֆը,
Տիքմէնին վազիֆը վե տիքիլմիշ օլանը ռեզգիմէնին վազիֆը վար.
3. Իօլտաչ[ը]լընին վազիֆը վե չիֆտա վերմէնին վազիֆը,
Նըզգմանընը վազիֆը վե պիւնա եի՛մէնին վազիֆը վար.
4 – Ալղամանընը վազիֆը վե կիւլմէնին վազիֆը,
Ձիլգան եի՛մէնին վազիֆը վե բոզա եի՛մէնին վազիֆը վար.
5 – Թաշչըրը տաղրլի՛մանընը վազիֆը վե ֆաշչըրը տեվղիչիմէնին վազիֆը,
Գուճագլամանընը վազիֆը վե գուճագլամազտաւն չէքմէնին վազիֆը վար.
6 – Ալտամանընը վազիֆը վե գալըգ եի՛մէնին վազիֆը,
Ատգլամանընը վազիֆը վե տի՛մանընը վազիֆը վար.
7 – Տըրի՛մանընը վազիֆը վե տիքիչ տիքմէնին վազիֆը,
Սիւքիւի՛ եի՛մէնին վազիֆը վե ռեղգլէմէնին վազիֆը վար.

8 – Սեվմէնին վազիֆը վե պուզղ եի՛մէնին վազիֆը,
Մուհարեպէ վազիֆը վե միւռաղէբէ վազիֆը վար տըր.
9 – Իչղէկինի՛ եմիը չէքտիկի՛ չէյտանէն նէ մինճա՛ռաֆ օլուր.
10 – Մէչղուլ օլմազըրը իչինա Ալլահընի՛ պէնի՛ տատի՛մ վէրտիկի՛ եշղուլը կէօրտի՛մ՝
11 – Ո հէր չէյի՛ վազիֆընտաւ կիւզել եաշտըր,
'Ագէմի՛ տաճիր անլէրին՝ թի՛ֆիֆ իշինէ էհ[ի]վազէ էյլէտտի.
Լազքին [ի]նտաւն Ալլահընի՛ իշինի՛ իսլի[ֆ]տաւշընտաւն ինհազիէմ լինէ գաստար տաէրը էտտի՛մ՝
12 – Պիլիրսի՛մ՝ քի 'էօմրիւէրի՛ օլաղգճաղ մէսրուր օլմազտաւն,
ո՛վ էյիլիք էմի՛մէնին պաշգա էյի՛ պիր չէյ ռօզ տըր.
13 – Գէզմիք հէր տաէմինի՛ եէյիսի՛ իչմէսի՛,
ո՛վ պիւսի՛ իւն էմէյինտէն խայըր կէօրմէսի՛
Ալլահընի՛ 'ատի՛լէսի՛ տիր.
14 – Պիլիրսի՛մ՝ քի Ալլահընի՛ հէր պիր եաշտըղը չէյ իւէնէպէտ պագը տըր.
Անա պիր չէյ 'իլավե օլաճաղտաղ վե ռանտէն պիր չէյ [ի]ն[ի]գիլ էտմէմէզ.
ո՛վ Ալլահ քէնտիսինտէն գօրգմազտըր իչինա պաճաա ետտըր.
15 – Նէ օլմուշ իսե, չայա վար տըր.
ո՛վ նէ օլաճաղ իսե, վազը՛ օլմուշ տըր.
ո՛վ Ալլահ կէչմի՛չ օլանը [ի]ալէպ էտէր.
16 – ո՛վ հի՛նէ կիւնէչ ալի՛ճընտաւ կէօրտի՛մ՝ քի,
Իւրտաւ [ի]ահազ մէվգի՛[ի]նտաւ հազդըրզըղը վար,
ո՛վ 'ատտաւլէյի՛ մէվգի՛[ի]նտաւ զուլմ վար.
17 – Պէն գազդիմմոե տեսի՛մ՝ քի՝ Ալլահ չէմ տաւիհէ էեմ՝ չէքիքե հիւքմ էտէճէք տիր.
Ջիրա օլտատա հէր իչին վե հէր պիր ֆի՛[ի]լին վազիֆը վար տըր.
18 – Պէն գազդիմմոե պէնի՛ տատի՛մ հազգդատա տէտտի՛մ՝ քի,
Ալլահ ա՛նլէրի [ի]ճ[ի]րիպէ էտէճէք,

*Պ–'զը ն–ե[ի]կ[ի]ր–տ՝ Անըզգ

*'Իպր. գազդինէ

Վ֊է քէնաիւէլը Հայվանն օլաըգլաորընը կէօրճէքլէր։
19 – Զիւրա պէնի ատէմճ
Վ֊է Հայվանլաւա վագը՝ օլան չէյ պիր տիր.
Վէրի դաապըլ է օլիւը խոչ, տիկէրի էշլէ է օլիւը.
Վ֊է քաւֆֆէսինին նէֆէսի պիր տիր.
Վ֊է ատէմին Հայվանատան զիյաճէ ֆազիլէթի կօգ տըր.
Զիրա ճիւմլէսի պահմըլ տըր։
20 – Ճիւմլէսի պիր մնչէյէ կիտեր.
Քաւֆֆէսի թ֊օփատգանն օլտու,
Վ֊է քաւֆֆէսի թ֊օփատգա ատէոնէր։
21 – Պէնի ատէմին բաՀրընըն կօգատըը չըգտըղընը.
Վ֊է Հայվանըն բաՀրընն ապաղը զէմինէ էնտամլինէր քի՞մ պիլիր։
22 – Վ֊է կէօրտիւմ՝ քի՝ ատէմին քէնտի իշլէրինտէն մէսէրրիի պաւըզ մնապընատան էյի պիր շէյ կօգ տըր.
Զիրա անընն նասիհաի օ տըր.
Զիւնքի քէնտինտէն ասկըրա նէ վուգուա՝ պուլաճապղընը կէօրմէյէ ատը քի՞մ կէօթի իւրէճէք տիր։

ՊԱՊ Ա

Վ֊է պէն ատէոնիւ՝ կիտնէշ ալ֊թընտա իշլէնիլէն Հէր պիր զուէմտ կէօրտիւմ՝.
Վ֊է իշի է մնագուամլըրըն կէօզ Հապլար վար,
Ֆագաթի թ֊էսէլլի վէրէն կօգ տըր.
Վ֊է ատլէրէ զուլմ՝ էտնէլէրին էլինտէ գուվվէթի վար,
Լաբլին ատլէրէ թ֊էսէլլի վէրէն կօգ տըր։
2 – Վ֊է պէն պաւնատան էվվէլ իրթ֊Հալ էթի միշ օլան էօլիլէրէ,
Զաթը գալըպ Հալա Հայվանի տես պուլուա֊նանլարատան պահմի՞յտր 'տատա էլլէտիմ՝.
3 – Լաբլին չիմնի՞լէ տէյինն վիւճատէ կելմէմիշ,
Վ֊է կիտնէշ ալի՞ընտա իշլէնիլէն Ֆէնա իշի կէօրտէմիշ օլան՝
Ինքնիտնէն ատ էյի տիր։
Ա – Վ֊է պէն Հէր էմէյի,
Վ֊է. Հէր միւ֊լէտսէր օլան իշի կէօրտիւմ՝,
Քի՞ ատլէրտէն տօղալը պիր տաէմ գօնչէրը Հատկա էտէր.
Գաւ տաճնի պահմըլ վէ ճան տըգըն֊թ֊ընը տըր։
5 – Սէֆիհ քէնտի էպէրինի պիրթ֊պիրի իւտի իւնէ գօր,
Վ֊է քէնտի Նէֆսինի թ֊էլէֆ էտէր՝.
6 – Ի՞սհամի լէ պիր ավուճ տօղուտը՝
Զահմէթի վէ ճան պըգընի ըսրըմլէ ինի ավուճ տօղուտընատան էյի տիր։
7 – Վ֊է պէն ատօնիւտ կիւնէշ ալ֊թընտա պիր պահմըլ կէօրտիւմ՝.
8 – Պիր տաէմ՝ վատ՝ քի ըէֆիգի էօգ.
Օղլու էտ գատընատընը տաճնի էօգ տըր։
Լաբլին Հէճ էմէյինին ՆէՀայէնի ալտընագ.
Կէօղլէրի տաճնի ատրվէճի է տօղմագ.
Վ֊է՝ պէն քի՞մ իչինն էմճ չէքիոգ,
Ընէֆնիմի խայտատան մնչՀրտա՞ էտի՞յ֊ըրտա՞ գէմ֊ի՞ գէմ֊ի՞ պիլիր։
Պաւ տաճնի պահմըլ օլտու՝ ֆէնտա պիր մէշղուլիյէթի տիր։
9 – Ինի պիլտէն էյի տիր,
Զիրա էմէյլէրի իչինն էյի էճրլէրի վատ տըր.
10 – Զիրա տիւշէյլէրտէ, պիրթ֊պիրինի գատպտրըրլար.
Լաբլին տիւշտիւ֊նիւնտէ Հատլընըգ պաւ֊լուՀատընըն վա՞յ Հատլընա,
Զիւնքի ատը գատպտրատճագ բէ֊ֆիգի էօգ տըր։
11 – Վ֊է ինի քիշի պէրպէ֊տէ Հատճ տօղ֊լար իտ, ըսրընըլար.
Ֆագաթի Հատլընըգ օլան նա՞տլ ըսրնատ պիլիր։
12 – Ինկէր պիր քիմսէ ատնէյտան պի֊րինի գու֊լմ՝ էտէրտտ,
Ինքնի ատնա մնէգատվէմնի էտտ պիլիր.
Վ֊է լուչ գատիլը ինինք գօլոյ գօփ֊մնագ։
13 – Ֆագիլ վ֊է 'ագրլը չօճատ գ.
Ակրի ըգ նասիհաի գատպտ֊լ էթ մեգ ինի խլատ վ֊է ակֆիհ մէնիքատէն էյի տիր։
14 – Զիրա պէրէ մէնիք օլմագ իչինն զընտատնատան չըգտար.
Լաբլին փինէրէ մէնիք Հալինտէ ատօղմատշ ինէն ֆագիր օլաւ։
15 – Կիւնէշ ալի՞ընտա Հատչտրտ կէ֊զէնչէրնի ճիւմլէսինի,
Անընն խէրէֆի օլատճագ չօճատգ ինէ կէօրտիւմ՝։
16 – Անլէրատէն էվվէլ մէվճատա օլան

*) Ինգր. էթ ինի Հէր

Digitized by Google

խաղքէն ճիւմլէսինին նիհայէ-
թի հօգ տըր ։
Սօղրատան կելէնլէր տախի անընլէ
մէտաւր օլմայաճաղլար .
Պաւ տախի պահըլ վէ ճան պըգընթը-
տը տըր ։

ԳԱՂ 5

Պէյի Ուլլահա կիթահիներէ՝ ատ-
յաղընը կեօզլէմ ,
Վէ ափֆիլէր գուդրատընը 'տրզ էթմէ-
տէն խոչ ,
Տինկէմիյէ հատալաշ .
Զիհնքի տանլեր քէօթու խլլէսիքլերինի
պիլմէզլեր ։
2 – Աղըզնէն 'տաճէլ էթմէ ,
Վէ գալօրի Ալլահընի հուզուրընտա
տէօզ տէյլէմիյէ իվմէսին ,
Զիրա Ալլահ տէմատա տըր , տէն խոչ
գէմիտէ տին .
Պաւ էճլատէն տօզլէրինի ազ օլսուն ։
3 – Զիրա բիւյայ էշղալ քէսրէմ լին-
տէն ,
Վէ տէ ֆիհին տէթի տէօզ չօգլըղընտան
իլերի կելիր ։
4 – Ալլահտա նէզը էթմէսիյինի իմագ-
տուրսատ ,
Անըն իֆտատընտա կէհվէմէ .
Զիրա տէ ֆիհլէրտէն խօշնուտա օլմազ .
Նէզը էթմէսինի չէյլէ իֆնա էյլէ ։
5 – Նէզը էտմէդ տէ իֆնա էթմէմէքտէն
խոչ ,
Նէզը էթմէսինի էվվա տըր ։
6 – Պըրատմա քի տաղրնի տէնինի ճահ-
տանինի կիւնտաճ իշլէմէսինէ տէ-
պէդ օլա ,
Վէ մէլիյինի հուզուրընտա՝ Սէհվ օլ-
տուռ՝ տէմէ .
Նէ չինէ Ալլահ տէնինի քելէտընի տէպէ-
պիլլէ զատպատա կելէ ,
Վէ էլլէրինի իշինի պօպա ։
7 – Զիրա բիւյայլարընի քէսրէթինտէ ,
Վէ տէօզ չօգուրընտատա
Պաթըյլար վար տըր .
Ֆատգանի տէն Ալլահտան գօրգ ։
8 – Էնկեր վիւյէթէտ ֆատգիրնի զուլմ
էտուրսուրնի ,
Վէ հատգ տա 'տատալէթին իսպատ օ-
լունտուղլարնը կէօրիւր խէն ,
Պաւ մատատկէ թէ'տաճիւտ էթմէ .
Զիրա 'տալի օյտուղլարդն մանֆէթզիհտէ օ-
լտան 'Ալի տաթգտատի էտեր .
Վէ տանլէրտէն զիյատէ 'Ալի օլտան վար
տըր ։
9 – Վէ զէմինէտէն հապէլ օլտն ֆօ'թտէ
'ուտմանտմա 'տ'խտ տոր .
Թապրլտա մէլիյէ տախի խլտումէի տէեր ։
10 – Նիւմիւշիւ տէվէն կիւմիւշէ ,
Վէ տէրվէշի ի տէվէն վատիտատճա տոյ-
մազ .
Պաւ տախի պահըլ տըր ։
11 – Նի'մէթի չօզտատըղ ճատ
Անը եէյէնլէր տախի չօզտատըր .
Վէ տատհուդէրինէ ,
Կէօզլէրինէ կէօրմէքտաճն զատրի նէ
ֆօ'թտէ օլտւր ։
12 – Զատըշտան տատմին ,
Աղ վէ նատ չօգ եէսին , տատգտատը
իմանիը օլտւր ։
Ամմա զէնգինին իմօգ պուլուն'մատը
Անը բատ'տաճ ուլուսմատա պրագմազ ։
13 – Կիւնէշ տալի ընտա տաղրը պիր պէ-
զիւյէ կէօրտիւմ ,
Պաւ տատախի տատհուդէրինին զատրատը ի-
չինտա տատգտատըղտան մատ տըր ։
14 – Վէ պաւ մատ ֆէնտա իշ իլէ գատ՝
օլտւր .
Վէ պիր օղտւր իմ էվվիտա էտեր վէ էլինտա
տէ պիր չէյ հօգ տըր ։
15 – Վատիտատնինին պահընտատան նատ-
տրզ չէգտրը իտե ,
Հէմինին կէլտիյի տատրէթլէ չէփէտագ օ-
ղտւրտագ 'տավտէթի էտիտ կիտեր ,
Վէ պէրատպէր կէօթի իւրմէք իւղրէ քէն-
տի էտէյինտէն էլինէ պիր չէյ
ատլմազ ։
16 – Պաւ տատախի տաղրը պիր պէվիյէ
տոր ,
Նե վէճհլէ կէլտի իտե , հէմինտն էյլէ
կիտեր .
Վէ պատտի հէվատյա չտատըշմատըյլէ նէ-
իտմի իֆնատատ էտեր ։
17 – Հէմ տե հէփ կիւնէրինտե զատը-
մէթի տե իա'տատ էտեր ,
Վէ տէրատի իլէ չօգ զտմմ տա հիտատէթի
վատը տըր ։
18 – Ինչէճ էյի պաւտտղըմ պատ
տըր .
Կիւզել տոր քի Ալլահըն պիր տատէմէ
վէրտիյի պիւյի իւն միւտատէթ ի
'էօմրինտատ եէսին վէ իչտին .
Վէ կիւնէշ տալի ընտա չէքտիյի հէք
էմէյին խայրընը կէօրսէն .
Զիրա տանըն նատատի պաւ տըր ։
19 – Վէ հէր հանկը տատէմէ Ալլահ
տէրվէթի վէ մատ վէրտր ։

Digitized by Google

վ֊է առաւէն խեմէյէ վէ նատխպէնի ալը֊
մազա ,
վ֊է էմէյինտէն լէզզէթի պուլմազա
գուտուկի վէրիր խսէ ,
Պու Ալլահըն 'ամի էյէսի տիր ։
20 – Ջիւրա 'էօմրիւնիւն կիւնլէրինի չօգ
թէզէքքիւր էյի ա֊ղ ,
Զիւնքի Ալլահ ան֊ը գալպ մէսէրրէ֊
թէյլէ միւսահէճաղ գէլսըր ։

ՊԱՊ 6

Կիւնէշ ալթընատա պիր պէլիյէ
կէօրսէ֊մ֊.
Պու տոխի տատմէյիէր ապասընատա չօգ
պուլունուբ ։
2 – Առէմ վար տը֊ր քի Ալլահ առնա
սէրվէնի վէ եմնալ վէ 'իզզէթի
վէրիր ,
վ֊է ճանընըն ապդուլէֆիյի պիր շէյ
էքսիք տէյիլ տիր ։
Լաքին առատէն եէմէյէ Ալլահ առնա
գուտուկի վէրմէզ ,
Անճագ ան֊ը պիր եապանճը քիմսէ
եէր .
Պու տոխի պահ֊ըլ վէ ֆէնա պիր պէ֊
լիյէ տիր ։
3 – Առէմին եիւզ էվլասը օլսա ,
վ֊է չօգ սէնէլէրինի կիւնլէրի չօգ օլսա ,
Յահաճի ճանը խալյսա տոյմազ խսէ ,
վ֊է առ ֆէնի օլմազ խսէ ,
Պէն տէրիմ՝ քի սըգիճ առատէն էյի տիր.
4 – Զիւրա պու պահ֊ըլըգլէ կէլիր ,
վ֊է գուլմիյէլէ կիտէր ,
վ֊է խսմի գուլմիյէճէլէ սեֆէր օլսունուր ։
5 – Հէմ տոխի կիւնէշի կէօրմէսի, վէ
պէր չէյ պիլմէսի խսէ տէ ,
Պաւնսն օլ պիրինտէն զիյատէ լասհա֊
թը վար ։
6 – Լաքին օ խքի քէրրէ պինդ սէնէ եա֊
շար խսէ ,
վ֊է պիր խալյը կէօրմէզ խսէ . . . ,
Ճիւմլէսի պիր մահալե կիտմէ֊զ մի ։
7 – Առէմին պուճուն էմէյի ազգը
իչիւնե տիր ,
վ֊է լաքին ճանն տոյմազ ։
8 – Ջիւրա էհլ ի հիքմէթինի սէֆիհտէն
զիյատէ նէսիհ վար .
Եաշայանդըգը ապասընատա հիւբհսէմէյի
պիլէն ֆազիր նէյէ֊մ մնիկը օ֊
լուր ։
9 – Կէօզլէրիե կէօրմէք ճանտանն ապ֊
գու֊ չէքմէքտէն էյի տիր .

Պու տոխի պահ֊ըլ վէ ճան սըգըճի֊
սը տը֊ր ։
10 – Նէ քի օլտաս խսէ , ան֊ըն խսմի
գօնաւէլմէշ տը֊ր ։
վ֊է ինսան օլտը֊գը մնա'լիւմ տիր .
վ֊է քէնտուսինտէն գուվվէթլի օլսան խ֊
լէ մէհճաատլէ եատմէզ ։
11 – Մ֊ատատմ՝ քի պահ֊ըլըգը չօղալը
տան չօգ շէյ վար ,
Աատմէ նէ՞ գալըր ։
12 – Զիւնքի կէօյկ կիւպի կէչիրտիւյի
ֆանդի 'էօմրիւնիւն մէհտուտ֊
լէ֊նատ ,
Հայրահ տատ տատմ՝ իչինե խայրը նէ խ֊
սէյինի քի՞մ՝ պիլիր .
Զիւրա տատմէ կիւնէշ ալթընատա չ֊էն֊
տուխընատէն տանըրա նէ օլաճաղընը
քի՞մ՝ պիլտուրըճէք տիր ։

ՊԱՊ 7

Եյէ նատմ՝ խօշ բա'իհսալը եաղտան ,
վ֊է վէֆաթի կիւնինիւ վէյատէմի կիւ֊
նինատէն էյի տիր ։
2 – Մ֊ահէմ՝ պուլունան խանէյէ կիւի֊
մէք ,
Զիյաֆէթէ խանէյէ կիւքմէքտէն էյի
տիր .
Զիւրա հէր տատմինի 'ագըպէթի օ տը֊ր ,
վ֊է հայրահ տատ օլսան ան֊ը տէր խահ֊ը֊ր
էտէր ։
3 – Հիւքմ կիւլմէքտէն խայրը֊ը տը֊ր .
Զիւրա եիւգիւն ղաղինաք օլմասը գալտի
*մհուֆէթրատ՝ գէլտը֊ ։
4 – Հէվքմէհ ատահիպէրինին գալտի մնա֊
հէմ՝ պուլունան խանէյէ տիր .
Ֆահգահի սէֆիհէյէրինի գալտի մէսէր֊
բէհէթ խանէյէ տիր ։
5 – Ի֊հլ ի հիքմէթի ին թա'զիրինի ի֊
չինի մէք ,
Սէֆիհէյէրինի նահդմէքինի իչինի մէքտէն
եվլա տը֊ր ։
6 – Զիւրա գազանի ալթընատա տիքքէնէլէ֊
րին սէնի նասըհ խսէ ,
Սէֆիհէյէրէն կիւնիւշիւ տոխի էտյէ
տիր .
Պու տոխի պահ֊ըլ տը֊ր ։
7 – Հատգիգահի էն զուլմ՝ էհլ ի հիք֊
մէթի տոխտանէ էտէր ,
վ֊է բիչվէթի գալտի իֆսատ էյէր ։
8 – Պիր իչինի խոհ տան֊ը պէտտէյէ ինտէն
խայրը֊ը տը֊ր .

*Նախ՝ խալա՛ էտէր

Digitized by Google

Ալէ բուհոս առապրլը օլանն՝ բուհոս մնազ-
բուր օլանասան էյի ատիր։
9 – Բուհիլնլէ զաղզապաս 'ատճէլէ էթմէ,
Ձիրաս զաղզապ սէֆիհլէրին տէբռուհինտէ
գարսաղլասչըր։
10 – Նէ ուէ՛ն օլսուս քի՝ էվվէլքի հիւն-
լէր շիմտիքլիկերտէն էյի իսի՝
ատմայէսին,
Ձիրաս պու խուսուստա օլանն ալա՛ալընի
'ազիլտանէ ատչիլ ատիր։
11 – Հիքմէթի միրաս կիպի էյի ատիր,
Ալէ հիւնէչի կէօրնլէրէ ֆա՛իտէլի
ատիր։
12 – Ձիրաս հիքմէթի ապայէպան ատըր.
Ագչէ փ-ԻԷ ապայէպան ատըր.
Լաքին 'իւմիտ ֆա՛իտէսի չո՛ ուշ էն,
Հիքմէթի քէնտի ասհապլէրինի իչհաս
էտեր։
13 – Ալլահընն իչինէ նազարլը գրլ.
Ձիրաս անընն էյրիլիճիլինի քի՛մ՝ տօզ-
բուլուսաս պիլիր։
14 – Խալը հիւնէնէտէ միւֆէրրահ օլ,
Ալէ պէլաս կիւնէնէտէ տիգգաճի էյի.
Ալէ պունլարը Ալլահ պիրիպիրինէ մնա-
գաւպիլ էյլէտուր,
Թաս քի ատամ՝ քէնտինէտէն ասկրաս պիր
շէյ պաւմայաս։
15 – Ֆանի հիւնէլէրիմտէ պաճան
քէսճֆէլէնինի կէօրտիմ.
Ասլիհ վաը տըր քի ատասընճաս հէլաք
օլսուս,
Ալէ շէրիր վար քի քէօթիւլիւկնէտէ
մնա'ամիներ օլսուս։
16 – Ձիւյասէսիլէ տալիհ օլմա,
Ալէ քէնտինի իհթիմալէ 'ազիլ կէօս-
թէրմէ.
Նիճիւն քէնտինի հէյլաք էտեսին։
17 – Ձիւյասէսիլէ շէրիր օլմա, սէֆիհ
ատասի օլմա.
Նիճիւն վազիքի կէլմէզտէն էօլէսին։
18 – Էյի տիր քի պիրինի թասուֆա-
սընն,
Ալէ օլ պիրինտէն ատասի էլինկի չէքմէ-
յէսին.
Ձիրաս Ալլահտան գօրգան ատամ
քէսճֆէէսինտէն գուրթարուսա։
19 – Հիքմէթի եհլ ի հիքմէթէ՝ չէ-
հիրտէ պասլունտան օն զատիճի-
տէն զիւատ գուվվէթի վէրիր։
20 – Ձիրաս գէմինտէ ասլիհ ատամ էօգ
տըր,
Քի էյիլիք էտեր վէ կիւնահ իչլէմէզ։
21 – Ալէ հէր սէօյլէնիլէն սէօզլէ ատիգ-
գաճի էյի մէ,
Օլմայա քի գուլքնէն առնա սէպպ էթ-
տիյինի իչհաէին.
22 – Ձիրաս գասլպնի պիլիր քի սէն առա-
խի չօգ սէֆի՛տ պասչգալտաս
սէպպ էյլէտինին։
23 – Պունտան ճիւմլէսինի հէքմէթլէ
թճրիպէ էյլէսինմ՛.
Գէն էհլ ի հիքմէթմ՛ առաքմ՛.
Լաքին հէփսէն պիհնտէ ուզագ խոյ։
24 – Ո՛զագ օլան նէ օլտըղընը,
Ալէ փէք առերին օլանը քի՛մ՝ պուլուս։
25 – Պէն՝ հիքմէթի իլէ ֆէհմի պիլմէք
վէ թէֆհիչ սա թէֆահհիւս
էյի մէք իչհէն,
Ալէ սէֆահէթին շէրրինի,
Ալէ հասիազաթի իլէ միվահիւիյի պիլ-
մէք իչհէն գալպիմէ տօղասը-
տը՛մ։
26 – Ալէ պէն գալպի տուզազ վէ քէ-
մէնտ,
Ալէ էլէրի զէնճիր օլան գարըյը էօ-
լիւմինէն առը պուլտը՛մ։
Ալլահընն 'ինտինտէ մնազպուլ օլան ան-
տէն գուրթարուլուր,
Ալէ կիւնահքէսր օլան անտա թասուֆա-
լուր։
27 – Ալ՛իլ տէր քի՝ Իչհէ հիսապընը
պուլմազ իչհէն
Պիրէր պիրէր օսյուք պունու պուլ-
տը՛մ՛.
28 – (Հէր նէ գաստար տասհա ատրամազգա-
տտա խաէմ առ, պուլտմայօ-
ըրմ՛.)
Պինտան պիր օսփէք ատէմ՛ պուլտրմ՛,
Ֆագաթի պու ճիւմլէնէն իչինտէ պիր
օսփէք գարըր պուլմաստը՛մ՛։
29 – Իչհէ հասընընըզ շունու պուլ-
տը՛մ՛ քի,
Ալլահ՛ առաքմի տօղասս խալգ էթտի.
Լաքինտանընէր չօգ իճտասլտր ատաստրլտաս։

ՊԱՊ 8

Էհլ ի հիքմէթի կիւսի քի՛մ՝ վար,
Ալէ քէլտաճէն թէֆահրինի քի՛մ՝ պիլիր.
Առաքմին հիքմէթի քէնտինի եհտիճնէս
բուշէնն գրլտար,
Ալէ եհտիճնէսնէն առերի լիւն ատչիլ
շէր։
2 – Պէն գէրէհ՛ ո՛ն մէլիչին էմրինի տրֆիզ
էտէսին,
Պունտա՛ տասնան Ալլահընն հազգը իչհէն
օլան եէմինն ակպէպինտէն կա-
գիսին։

Digitized by Google

3 – Անշն հաւզաւբշնաան կիմ մէյէ ՚ա-
ճէլէ էմ մէ.
Քէօթ իշլաե խոտաբ էմ մէ,
Ջիբա օ նէ լսիմ էբաե, եաթաբ։
4 – Մէլիյին քէլաման ներւնաե խաե, օրա-
աաա հիւքմ վաբ.
Ալ քի՛մ աանա՝ Նէ՞ եաթբ յօբաբն՝ տէ-
յէ պիլիբ։
5 – Էմրի հըքիզ եաէն՝ պէլայա օղրա-
մուզ,
Ալ էհլ ի հիքմէթին գալպի՝ վաղիբ
վէ միւնաազաթի ի պիլիբ։
6 – Ջիբա հէր իշին վաղիբ ը վէ միւնաա-
ազաթի ի վաբ,
Ջիբա ինսանըն ազտան քէնտի իւզէ-
բինաե աաղըբ տըբ։
7 – Ջիւնիւն օյաճաղ չէյի պիլմէզ.
Ալ նասըլ օյաճաղընը անաա քի՛մ պիլ-
տիրէ ճէք տւր։
8 – Լաւհու ալը գօմաղ իչինն բուշա
թ եասլաման էաէն ատէմ՝ եօգ,
Ալ էալիւմ կիւնիւնէ թ եասլաւթ է-
աէն ատէմ՝ եօգ տըբ.
Ալ պաւ ճէնքաեբ ասլը վէբմէք եօգ
տըբ.
Ալ չէբը անը իրի իգեաաղ էսէնլերի
խելաա էմ մէզ։
9 – Պաւհաւն քեաֆիֆէսինի կէօբտիւմ,
Ալ կիւնէշ այի ընտա օլան հէր իշէ
գիյատախլէ տիգաաթ էյլէ-
տիմ՝
Ալ ագըլի վար քի պիր ատէմ՝ քէնտի
պէլասը իչինն
Պաշգա պիր ատէմ մուասիլաթ օլուբ։
10 – Ալ պէօյլէճէ կէօբտիւմ քի չէ-
բիրլէր կէօմիւլտիւլէր,
Ալ կիրիպ մնագատտա մնահալտէն
կիմ ատիլէբ,
Ալ պաւ չէյլերի իշլէտիքլերի չէհբատ
աւնուաաալտըլար.
Պաւ տաթի պաթմըշ տըբ։
11 – Փէօթի իշ իւզէրինէ հիւքմ
չապուգ իճբա օլունմնատըղընա-
տան,
Գէնի ատէմնի գալպի քէօթի իւիւք
էմ մէք տւրտաաչլէ տօլու տըբ։
12 – Նիւնահքեաբ եիւզ քէրբե քէօ-
թի իւիւք էմ տէ,
Ալ ՚էօրէ– տաթի ուզուն օյաա,
Նինե պէն էյի պիլիբիմ՝ քի Ալլահտան
գօրգանմատա,
Հաւզաւբշնատան իաաֆի էաէնլէբե խայր
կէլէճէք տւր։
13 – Ամմա չէբիբե խայր օլմազ,

Ալ կէօյկէ կիթի օլան ՚էօմիքինիւ տա-
գատատմազ.
Ջիբա Ալլահտան գօրգմազ։
14 – Նէյր իւզէրինատ վաւգաա՝ պա-
լանի պիր պաթըլ վար.
Սայի հէյնէր վար քի,
Շեբերլէբին *միւսթահագգ օյտըղը չէյ՝
անլէբե խաապէթ էաէբ,
Ալ չէբիրլէր վար տըբ քի,
Սայհէյնէրին *միւսթահագգ օյտըղը
չէյ՝ անլէբե խաապէթ էաէբ.
Պաւ տաթի պաթմըշ տըբ՝ աէաթիմ։
15 – Ալ պէն մէսերլէթի մէտհ էթ-
տիմ՝.
Ջիբա կիւնէշ այի ընտա՝ տատմէ
Նէմէբ վէ իչմէբ վէ մէսաաւթ օլմագտատն
գայրի էյի պիր շէյ եօգ տըբ.
Ջիբա կիւնէշ այի ընտա Ալլահըն տանա
վէբտիքի ՚էօմրիւնիւնէ մինատաէ-
թինտե,
Էմէյլինատն տանա գալտան պաւ տըբ։
16 – Հէյքմէթի պիլմէյէ,
Ալ էէր իւզէրինատ օլան էշգալը տի-
լատմազտա
Զիյատախլէյլէ տիգգատի էմ տիյլիմտէ՝
(Ջիբա կէ՛մէ կիւնտէւզ կէօգիս տայգա-
կէօրմէյէն տատմ՝ վար.)
17 – Ալլահըն պիւթիւն իչի հագգընա-
տատ պատնաա կէօբտիւմ՝ քի,
Ատմ՝ կիւնէշ այի ընտա իչինէյէն
իչի պատլատմազ.
Ատմ՝ հէր նէ գատատր տատմազտա չա-
յըշըբ իսկ տէ՝ պատլմազ,
Ալ էհլ ի հիքմէթի պիլմէք իստի՛տա-
տընտատ օլտա պիլէ, պատ լատմազ-
ճագ տըբ։

ԳԱՂ 9

Ջիբա պաւնաւն ճիւմլէսինի թէֆ-
թիշ էյմ մէք իւզրէ.
Քեաֆիֆէսինի գալպիմէ գօբգմազ՝,
Քի տաալհէյնէր վէ հիքմէթի տատհիպլէրի
վէ անլէրին իշլէբի
Ալլահընն էյինատ տաբ.
Ատմ՝ կէրէք մուհատապէթի վէ կէրէք
՚ատատվէթի ի պիլմէզ.
Քեաֆիֆէսի էռնլէրինատ տաբ։
2 – Հէր շէյ ճիւմլէյէ պիբա ֆատգ վա-
գը՝ օյատր.
Սայհէ վէ շէբիրե,
Էյի վէ փաք օլտանա վէ նատփաք օլտանա,

*՚Իպ. իշլինէ կէօբե

Digitized by Google

ՋեպՀ էաէնե վէ զէպՀ էԹՄէյէնե
Ալ ապգը՝ օլան չէՀ պիր տիր.
Էյի օլան նասըլ խոՀ, կիւնահքեար
տասխի էզլէ տիր.
Եէմին էաէն՝ եէմինաէն գօրգան կիպի
տիր։
3 – Կիւնէշ ալԹ ընատա վուգու՛տա կէլէն
Իչլէրին ՃիւմլեսինաԷ
ԳէօԹխ չէՀ շու տըր քի,
Ձիւմլէյէ վուգու՛ պալան չէՀ պիր
տիր.
Ալ տատխի պէնի տատեմին գալպի
ԳէօԹխ իւլա քէն տալա օլմազլէ,
Հայտախտատա օլաբգճան գալպլէրինաԷ
տիվանալէյը վար.
Ալ ան ատէն տօղրատ էօլիւլերէ ԱՒԹերլեր։
4 – *Ջիւրա քիմ՝ քի ՃիւմլԷ հայտախտատա
օլանլարատ բէՃիգ օլուբ խատ,
Անդըն իչինե իւմիտատ վար.
Ալ տատրի քէօփէք էօլիս տարալանատան
էյի տիր։
5 – Ջիւմլէ հայտախտատա օլանլարը էօլէ-
ՃէքլէրինԷ պիլիրլեր,
Ֆագաթի էօլիւլեր պիր ՀՀՀ պիլմէզլէբ.
Ալ տալի բգ իւՃթեՀլերի ճօգ տըր,
Ջիւրա նամ աւնիշանլարը ատնատարլմըշ
տըր։
6 – Անլերին կէրէք մատպպէԹի, կէ-
րէք 'ատտավէլԹի,
Ալ կէրէք Համատի մինվ օլմատ տըր.
Ալ կիւնէշ ալԹ ընատա օլան հիչ պիր
ՀՀՀատէ,
Ափի բգ մու'էպպէտէն անլերին պիր
նասիպի ճօգ տըր։
7 – Ափի, եքմէյինի մէսէրլէԹլե եէ,
Ալ ՀՀՀերատպնը փէրտա բ գալպլէ իչ,
Ջիւրա Ալլահ աէնին իչլերինատէն գաԹէն
բտպի օլմատ տըր։
8-Իչլիսէնի հէր վագրԹի պէՀյազ օլտուն,
Ալ պաղրնատան եատ եքմէք օլմասըն։
9 – Սէվտիյինի զէվՀէնի իւէ փատնի կիւնա-
լերինին ՃիւմլեսինաԷ,
Ափնէշ ալԹ ընատա Աւլահըն ատնատ վեր-
տիյի փատնի 'էօմրիւնիւնէ պիւ-
ԹիւՀ միւատատԹինաԷ
Յէբատլէ 'էօմր կէՀնէր.
Ջիւրա պու 'էօմրատէ կիւնէշ ալԹ ընատա
ՀՀքատիյինի էմէքատէն նատախինի
պու տըր։

10 – Իչինի իչլէմէյէ հէք նե պու-վատա
խատ,
Անը գու-վվէԹինիլե իչլե,
Ջիւրա օլ կինի-մէքատե օլտըղընի հավի-
յէտատ
Իչ վե ԹէտպիԹը վե 'իլմ վե հիքմէԹի
Հօգ տըր։
11 – Տէօնատիմ վե կիւնէշ ալԹ ընա-
տա կէօրտսիմ՝ քի,
Եատըբշ՝ չատպտ գօշանլատա,
Ալ ճէնգ՝ գու-վվէԹինլերե,
Ալ էքմէքը՝ հիքմէԹ ատհիպլերինե,
Ալ տերվէշի՝ 'ագիպլերե,
Ալ լուԹֆ՝ 'ատրիֆլերե մատատա տե-
յիվ տիր.
Անճագ վագրԹ ու պատԹ ՃիւմլեսինաԷ
բտատի կէլիր։
12 – Ջիւնքի տատեմ պիւէ քէնատի վագ-
ըՀ ընը պիլմէզ.
Պատըգլար քէօթխ աղտա ԹՀուԹ ուլտը,
Ալ գու-շլար փատխա ԹՀուԹ ուլտը.
Պէզլէ տե պէնի տատեմ՝ իւզերինէ քէօ-
թխ վագրԹ անատրը կէլինճէ՝
անլեր տատխ տատատպտա տիւշէ-
լեր։
13 – Կիւնէշ ալԹ ընատա պու հիքմէԹի
տատխի կէօրտսիմ՝
Ալ պատնա պէզիւբ կէօրիւնտսը.
14 – Պիր քիւչիւք շէՀր վե իչինատե ազ
տատեմ՝ վար իտսի,
Ալ իւզերինէ պիր պէզիւք մէվկը կէ-
լիպ՝ անը մատհատերէ էԹտի,
Ալ անտա գատրը պէզիւբ մէվ էրիսլեր
էատփտը.
15 – Վէ անդրն իչինատե պիր փատգիրէՏլը
հիքմէԹի տատեմ՝ պու-լուտնտտս,
Ալ հիքմէԹի խլլե շէՀրի գու-րթի տարտը.
Ֆագաթի պու փատգիր տատեմի խատի բտա
կէվի իրէն պու-լունմատտը։
16 – Վէ պէն տէտտեմ՝ քի՝
Հէր նե գատտատը փատգիրին հիքմէԹի
Թատհգիր օլատնտտ՝
Սէօզլերի տինկէնիլմէզ խատ տե,
Եինե հիքմէվի գու-վվէԹի տէն էյի տիր։
17 – ՀիքմէԹի տատհպլերինին էատվաշ
սէօզլերի՝
Սէֆինէյէր իւզերինէ հիւքի մէԹ էատե-
նին պատգրշէնատան էյի իչե-
տիլիր։
18 – ՀիքմէԹի՝ հատրպ ալէԹլէրինատէն
էյի տիր.
Լատքին պիր կիւնատհքեար չօգ խայրըն
զատ՝ օլմատընտ սէպեպ օլուբ։

*Ե-խօտ՝ Ջիւրա միւաԹէնատա օլան քիմ՝ տիր.
Պէր հայտախ օլանլարըն ճիւմլեսի իչինե իւմիտ վար

Digitized by Google

ՊԱՊ 10

Եօթնիւշ սինուքէներ 'ալեվ ասրըն եաղընը գօգաւտըր.
Պէր ազ Տաճուգաթի առաքի հիքմէթ վէ 'իզզէթի խառաւսընտա մու'վէ-
պէր օլանըր Ա-ր-ի-ա-ն։
2 – Էհ[ւ] ի հիքմէթին գալպի ասզընտաս
ասրը,
վէ սէֆիհին գալպի սօլընտաս տըր։
3 – Ա՛հմուգ ատամ՝ եօլտաս կիտէր իքէն,
'Ադլը նօգտանն օլաւպ քէնտուսի ատ՛մուգ
օլսըզընը՝ հէր քէսէ պէյանի
էտէր։
4 – Էհէր հիւ-քմուսրըն զաղզադը սե-
նին 'ալէյհինէ ալէվվէնիր
խսէ,
Աաֆաալէնտան կիթ՛մէ.
Զիրա լէթ՛ացֆէն՝ պէդիւք գաւպաս հաթ՛-
լարըն էօնիւնիս ալըր։
5 – Սիւնէշ ալթընտաս կէօրսէ-յիւմ
պիր քէօթի իւլիւք վար տըր.
Պու ատաքի հիւ-քմուսր Թ-ա-ւ-ր-ի-ն-ատան
վազգը՝ օլսըն սէհվ տիր։
6 – Հատմուգտի 'ալի մէհմէտլէրէ գօ-
ռուլսուր,
վէ զէնգինլէր ալչազ մատալլէրտե օ-
թ-ռուրլսուր։
7 – Գաւլարը ալթ լարաս պինմիշ,
վէ պէդլէրի, հէր իւզէրինտե գուլարը
կիպի հիւրիւր կէօրսիւմ՝
8 – Զաւգաւր գաւզան՝ քէնտիսի իչինէ
սիւշէր,
վէ չիթի սէզքէնի ելլան ըսրըր։
9 – Թ-ա-ւշլար քէսէն՝ անլէրտէն զիյան
կէօրիւր.
Օտաւն հաւրան՝ անընլէ Թ-է-ֆ-ի-ք-յէ
սիւշէր։
10 – Էհէր սէմիր քէօր իսէ, վէ գըլա-
ղը վէրիլմէզ իսէ,
Օվ վազգըմ զիյատե գուվվէթի գուլլան-
մըտը.
Ցատգամի հիքմէթի՝ ֆէլահ պուլմազ թ-
չիւն էյի տիր։
11 – Էհէր երլան սիհր օլմազտըզը ատ-
գար իսէ,
Օ գէմիան էֆտաւնճէրը՝ Ֆա'իհէսի հօգ
ատը։
12 – Էհ[ւ] ի հիքմէթին ազզընը՝ սէօզ-
լէրի լաթիֆի տիր.
Լաքին սէֆիհին տուտատգլարը քէնտի-
նի հուտաար։
13 – Անընի ազզընտան չըգան սէօզլէրին
խալի իտսաալ Տաճուգաթի տըր,
վէ սէօզլէրինին ինձի թ-չատը ֆէնտա տի-
վանէլիք տիր։
14 – Վէ ահմուգ՝ սէօզ չօզալտըր.
Աահմ՝ նէ վուգուտ՝ պուլսաճաղընը պիլ-
մէզ.
վէ քէնտիսինէն ասկրտա նէ օլսաճա-
ղընը
Անտա քի՛մ՝ պիլտիրէճէք տիր։
15 – Սէֆիհլէրին էմէյի քէնտուլէրինէ
օտաճտըրըր,
Զիրա չէհրէ կիմ՝ մէյլ պիլմէզ։
16 – Վ-այ՛յ սատա, էյ տիյատր, քի մէ-
լիքինի չօճուգ տըր,
վէ պէդլէրինի ատաալտլայը Թ-ա'-ատ
էտէրլէր։
17 – Նէ՛ մի-պարէք տին, էյ տիյատր,
քի մէլիքինի ատրլգատ տիր,
վէ պէդլէրինի իչրէնի իչինե տէյիլ,
Անճաղ գաւվէվլիի իչինե վէ վազգըմլէ
Թ-ա'-ատ էտէրլէր։
18 – Զօգ Թ էնպէլլիքէլ պինա եըգը-
լըր,
վէ էլլէրին կէվշէքլիյիլէ էվ տաամ
յատր։
19 – Զէյֆաֆէթի քէյֆ իչինե Թ-է-ր-ի-ի-ն
էտէրլէր,
վէ շէրատ 'էօմիքս ֆէրատ-լանտը-
ըրը.
վէ ագչէ հէր շէյէ քէտֆի տիր։
20 – Մ'էլիյէ ֆիքրինտե պիլէ պէտ-
տու'սա էյ մէ,
վէ զէնգինլէրէ եամ-ագ օտաճտաս պէտ-
տու'սա էլլէմէ.
Զիրա հատվա գաւշա սէմի ճէօթ-ի-ր-ե-
ճէք,
վէ գանատա տահիպի սէօզիս հիքմէտյէ
էտէ ճէք տիր։

ՊԱՊ 11

Էքսիլիճի տաւլարըն հիւզիս իւզէ-
րինէ ատճ,
Զիրա ինձէ կիւնլէտսէն տօճրաս տանը
պուլսաճագընի,
2 – Եէտիյէ վէ տատի սէքիճէ հիսաե
վէր,
Զիրա զէմիին իւզէրինէ նէ պէլաս կէլէ-
ճէկլինի պիլմէզսին։
3 – Պաւլուճլաար տօյու օլուրլար իսէ,
Զէմիին իւզէրինէ եաղմուր տեօքլը-
լէր.
վէ ադատճ ճէնուապէ եաս չիմնէլ տօզ-
լաս տիւշէրսէ,
Հէմնին տիւշէրսիյիս եէրտէ գաալըր։

Digitized by Google

4 – Իւղակեալը կեօղտէն՝ էքին էքե-
մէզ,
Վ.է պուլութլարա պագան ալիչէմէզ,
5 – Իւղակեալըն եօլու հանկըսը օղ
սըղրնը,
Վ.է համիլէնին բահմինաե քէմիքներին
նայըղ վը-ճոտե կեղծիքին պիլ-
մէսիյին մինիլիս,
Գեցիկ տախի ճիւմլէնին խալիգի օ-
ղան Ալահըն իշլերինի պիլմեզ-
սին,
6 – Սապատկոլըն թօխուսմընը էք,
Վ.է ախշամլըսըն էլինի պօշ սուբմա-
սըն.
Ջիւրա հանկըսը, պուռ մը, եօգուռ օ մը՝
պէրբէքէթլի,
Եօգուռ իքիհինին միւսաւաթի իւզրե էյի
չըգաս ճապղընը պիլմէզլինի,
7 – Ֆիլֆագիգ նուր շիւրին տիր,
Վ.է կիւնչի կեօրմէք կեօզլերէ խօշ
սըրը,
8 – Ֆագաթի սառեմ պիր չօգ ակինէ եռա-
շայրով,
Անլէրին ճիւմլեսինտե ֆէրտայլանըր
խսէ,
Ջաւլմէթի կիւնչերինին տախի խաթըրա
կէթի իրմէյի տիր,
Ջիւրա անդլեր չօգ օյատագ տըր.
Նե քի օյատագ խսէ, ճիւմլէնտի պա-
թըլ տըր:
9 – Էյ՝ նէվճիվան, կիւնճիյինակ
մէսթուր օլ,
Վ.է կիւնճիյինին կիւնչերինտե գալ-
պին ակնի ֆէրտայլանտըրըլըն.
Վ.է կեօղլիկինա խսի էաէյի եօլ-
լատսա,
Վ.է կեօզլերինկ եօլ կեօրիւնտիւյինէ
կիօրե հարէքէթ էյլէ.
Ֆագախի մուհիմէնկ օյատան քի պա-
նուն ճիւմլեսի իչինա
Ալահ սեհի մուհաքքէմկյե կեթի իրե-
ճէք տիր:
10.Իմոն գալդինան քէսերի կիտեր,
Վ.է ճեսատինտան քեօթի խալիյիս ա-
զագ էյլէ.
Ջիւրա սեպեվէթի վը կիւնճիք պաթըլ
տըր:

ՊԱՊ 12

Վ.է սէհին Խալիգինի կիւնճիյինկեն
կիւնչերինտե թեզկէք քիւր էյլէ,
Օ զէմանո քի պէլա կիւնչերի տատա
կելմէմէշ,
Վ.է՝ Անլէրտեն խօշնատա տէյիլ խո-
տէյէճէյինի սեհնեները եռագլաշ
մէսմէշ,
2 – Կիւնեշ իլե նուր վը պղ իլե եր-
տըգլար գաբաղմասընշ,
Վ.է եռազմէսրատան ոօղրա պուլութի կե-
րի կելմէմիշ տեր:
3 – Օլ կիւն քի խանե մուհաֆիզկյասրը
թի իհ բէյէճէքլեր,
Վ.է գուվվէթլի օլմասընար էյլէճէք.
Վ.է իւյկսէլէր ազալտըգլասրը իչինա
քչանէն գալտագճագլար,
Վ.է փէհճէրկլերսէն պագագճագլար գա-
լասրագճագլար.
4 – Վ.է տէյիրմէն սէհի զա'իֆլէնաթ-
կիմսէ
Սօգագգասա գաֆղլասրը գսափանագճագ.
Վ.է գուշըն սէհիյլէ գալգրլագճագ,
Վ.է մուզաննիրլէր սէհի քէսիլէճէք.
5 – Հէմ տախի եհլքսէք եէրսէն գօք-
գաշճագլասրը,
Վ.է եօլասա սահչիթլի շէյլեր պուլա-
նուր.
Վ.է պագտեմ աղաղը չիլէքլէնէճէք.
Վ.է չէքիրկէ պիլէ եհլք օյանճագ,
Վ.է իչլի իչնա քէսիլէճէք.
Ջիւրա սուտմ էագէտը մէաքէնինէ կե-
տեր,
Վ.է մուհի եմ էաէնլեր օզագգասա սա-
լաշաճագլասր տըր:
6 – Կիւմիւշ թէլ գօփմագտասեն,
Վ.է սալի ուշ թէսա գէբրլմասընտան,
Վ.է տէսթի չէշիլինէն եառնինասա փա-
րէլէնմէ զամէն,
Վ.է գուլյատ իւզէրինտեքի տալագ գէ-
րըլմասրագտան խալէյինի ինդէ+ե-
նյլե:
7 – Օ զէման թաֆրագ էվվէլքի հալը
նա տէսնէճէք,
Վ.է բահ սենր վէրէն Ալահա տէսնէճ-
ճէք տեր:
8 – Վ.ա'իզ տէսթ քի՝ գաթի բլլատրքն
պահ բլը,
Հէր շէյ պահ բլ տըր:
9 – Վ.է գալտը քի Վ.ա'իզ եՀլ ի հիք-
մէթի օլտըգընասան
Խալգա 'իլմ էյրէթմէյտե տէվամ
էթ տեր.
Մ'իվազէնե վը թէֆահհուս էյլէ-
յիսով,
Պիր չօգ էմմաղ թէ'լիֆ էյլէսեր:
10 – Վ.ա'իզ մուգտադ տէօզլեր պուլ
մագտա չալըշտը,
Վ.է եռագլամըշ օլտան՝ տօզրու վը հագգ
տէօզլեր տեր:

Digitized by Google

11 – Հիմէթի սահիպլէրինին սէօզլէրի իւկէնտէրելէրէ
Վէ երպապ ը էնճիւմէնին մընթէլտըդլարը էիպտիլէրէ պէնիէր ,
Պէր չօպան Թաղարքնուտան վէրիլմիշ տիր ։
12 – Ն՚էհսապը , էյ օղլըմ , պաուն-լարտան միւթէնէպիհ օլ .
Զօդ քիմսապ Թ՚էյիքի էիմէնին ասնուս եօգ տըր ,
Վէ չօդ միւթալա՚ա վիւճուտէ զահմէնի տիր ։

13 – Պու պիւթիւն քէլամընն նէթիճէսինի իյտաելիմ .
Ապսահատան գօրդ վէ ամքի էմիլէրինի հըլֆիդ էյլէ ,
Զիրա ինսանա ֆօրզ օլանըն քէսֆիքէսի պու տըր ։
14 – Զիրա Ապահ հէր իշի ,
Կէրէք էյիսի , կէրէք քէօթիւ ,
Կիշիի չէյլէրինի ճիւմլէսի իլէ պէրապէր
Մուհաքէմէյէ կէթիրէճէք տիր ։

ԱՂՆԻՑՔԷ ԻԻ ԱՂԱՆԻ

ԳԱՊ 1

Սոզսմունքն Աղնէյեթ իւլ ազանիսի տիր ։
2 – Ազդընքն էօխմէլէրիյլէ պէնի էօխիւն .
Զիրա ՚աշգընի չէրապատան ա՚լա տըր ։
3 – Սէնինն էապղատընի խօշ ըսթիհսալը տըր .
Սէնինն իամինի տէօքիւլմիւշ էապ տըր .
Պու էճլատէն պաքիրէլէր սէնի սէվէքլէր ։
4 – Պէնի ճէզայ էյլէ ապտալինճա գօչէապլըմ .
Մէլէք պէնի խալվէթլէրինէ կէօթիւրտիւ .
Սէնինն իլէ մէսրուր ու չաամանն օլապլըմ .
Սէնինն ՚աշգընը չէրապատան զիյատէ զիքր էտէլիմ .
Պիհագգն սէնի սէվէրլէր ։
5 – Էյ Տրուապղէմ գըզլարը ,
Պէն կէգապրըն չատըրլարը ,
Սոզսմունքն փէրտէլէրի կիպի
Իամէր իսէմ տէ , կիւզել իմ ։
6 – Էամիր օյտըրմա պագմայնըզ ,
Զիւնքի պէնի կիւնէշ էապտը .
Վալիտէմին օղուլլարը պանդա տապրըլտըլար ,
Պանդա պազարը պէքլէթմիյէր .
Պէնդաի պազրմը պէքլէմէմիշ ։
7 – Էյ ճանըմըն սէվկիւլիւսիւ , պանդա խապէր վէր ,

Սէ–ըւ–նէ– Նէ՞րէտէ օթլապըրսըն
Իօյլէ վազթը նէ՞րէտէ եաթըրսըն
Զիրա ըէֆիգէլէրինին սիւրիւլէրի եապնընտա
Նի՞չիւն ՚սէրսէրի կիպի՞ օլապլըմ ։
8 – Էյ նիւվան իչինտէ կիւզել օղլան , էկէր սէն պիլմէզսէն ,
Սիւրիւլէրին իզլէրինտէն կիւթ .
Վէ չօպանլարըն չատըրլարը եապնընտա օղլագլարընը օթլապլի ։
9 – Էյ մահպուպէմ , սէնի փարապանըն ապտալարընտաքի գըրթագլարըմա Թէչիհ էյիմամ ։
10 – Եանագլարըդ գիւնէյլէր ,
Վէ պոյունըդ կէրտանլըգլարըլե կիւզէլ տիր .
11 – Սանա կիւմիւշ սիւյմէկէր իլէ ալթան գիւնէյլէր եապճաղրզ .
12 – Մէլէք ասֆլատտա իլէն ,
Նասրտինիմ բար՚հսապընը վէրիր ։
13 – Մահպուպըմ պանդա պիր չէգդի մի.ըր ի ատֆի տիր .
Մէմէկէրիմին ապտալնտա գալապաղ տըր ։
14 – Մահպուպըմ պանդա պիր հինտ ատագըմը տըր ,
Ֆի Նեգադի պաղլարընտա պուլնադուր ։
15 – Իչիէ կիւզել սէն , էյ մահպուպըմ ,

*Նախօսք Եհւղիս Եօրթիւլմիւշ

Digitized by Google

իշխէ կիւզել սին. կէօզլէրին կէօյէրճին[1]լէր ևէտ տիր։
16 – Էյ մահպուլըմ, իշխէ կիւզել վէ չիրին սին.
վէ եամիաղըմդ եէչիւլիք տիր։
17 – Խանէլէրիմիզին մէրհաքէլէրի էրզ, թաւանալըմըզ չամ տըր։

ՊԱՊ 2

Պէն Սաթօնըն նէրկիսի իմ,
վէ վատիլէրին սաւաշի իմ։
2 – Սաւաշ տիքէնլէր ադաստընատա նատըլ խսկ,
Մահպուպէմ գըզլար ադաստընատա էյլէ տիր։
3 – Էլմա ազաճը օրմանն ազաճլարը ադաստընատա նատըլ իսկ,
Մահպուպըմ նէվճիվանլար ադաստընատա էյլէ տիր։
Անըն կէօյկէսի այիլընատա իշխէյագլէ օթաւրարըմ,
վէ անըն մէյվէսի տիմառզմա լէզզէթլի իտի։
4 – Պէնի զիյաֆէթխանէյէ կէթիրտի,
վէ իւզէրիմտճ օլան պայըտաղը մուհտապէթ իտի։
5 – Պէնի խօճ փիսէլէրիյլէ գուվվէթլէնտիրինիզ.
Էլմայալըլէ պէնի իշկա էտինիզ,
Չիրա պէն մուհտապէթի խասթատը իմ։
6 – Սօլ էլի պաշըմ այիթընատա օլ ատն,
վէ տաղ էլի պէնի գուճագլատըն։
7 – Էյ Տրուսաղէմ գըզլարը,
Սիզէ ճէյրանլար վէ ատներա կէյիքլէրիյլէ եէմին վէրիրիմ,
Ֆի մահպուպ ախթէմէտիքճէ
Անը ուչանտըրըզ գաւտրըմայաճընըզ։
8 – Մահպուպըմըն ահ տիր։
Իշխէ տուղլար իւզէրինտէն ապչրայատրագ,
վէ պայըրլար իւզէրինտէն ախթայատրագ կէյիլյօր։
9 – Մահպուպըմ ճէյրանա էսթատո կէյիքը էտվրուանա պէնգէզը.
Իշխէ չիմոի տիվապրըմըզը ապգասընատա տուրտուլյօր,
Փէնճէրէտէն պագըլյօր,
Գաֆէատէն կէօրճինիլյօր։
10 – Մահպուպըմ ճէվապ վէրիպ պատա տէտի քի,

Էյ մահպուպէմ, էյ ճէմիլէմ, գալդ ատա կէլ.
11 – Չիրա իշխէ գըշ կէչտի,
Եամուր կէյիպ կիթտի։
12 – Եէրտե չինէքլէր կէօրճինիլյօր,
Պուլութմա վագթը կէլտի,
վէ տիկապրըմըզատա գուամրատնըն ահ իշխտիկիյօր։
13 – Ինճիր աղաճը թօմրուգլանըլյօր,
վէ ասմանլար չինէքլէնիպ բարխա վէրիլյօր.
Գալդ, էյ մահպուպէմ, էյ ճէմիլէմ, վէ կէլ։
14 – Էյ գալա գօվուգլարընատա,
Ուչրուպնըն կիպլի ևէրլէրինատ օլան կէօյէրճինիմ,
Եիպգինճիս կէօրէյիմ, ահինկի իշկատէյիմ.
Չիրա ահինկ չիքրին, վէ ևէպգինճ կիպգէլ տիր։
15 – Պիզ թիլգիլէրի,
Պաղլարը ագռան քրուչիպ թիլգիլէրի թուրթընըզ.
Չիրա պաղլարըմըզ չինէքլէնմիշ տիր։
16 – Մահպուպըմ պէնիմ, պէն ատթի անըն իմ.
Օ ախ–ախ– սաւաշընըզ ադաստընատա օթլատըր։
17 – *Ախշամ բրուգնգատըր էսինճճ, վէ կէօյկէնէր ուզանընճա,
Ավտէմ էյլէ, էյ մահպուպըմ,
Բեթ ևէ տուղլարը իւզէրինտէ պուլութնատն ճէյրան,
Ետխատ կէյիք եավրուպը կիպճ օլ։

ՊԱՊ 3

Կէճէլէյին եամիաղըմտա
Ճանըմըն ահվտիյինի ադաստըմ.
Անը ադաստըմ, սամմա պուլամատըմ։
2 – Դուգպայըմ վէ շէհրտէ,
Սօգպագլարտա վէ մէյտանլարտա տօղաշյըմ.
Ճանըմըն ահվտիյինի ադայտայըմ.
Անը ադաստըմ, սամմա պուլամատըմ։
3 – Շէհրտէ տօղաշան պէգճիլէր պէնի պուլարըր.
Ճանըմըն ահվտիյինի կէօրտուհունիզ մի փոխի,
4 – Անլէրատէն այրըլըբ այրըլմազ,
Ճանըմին ահվտիյինի պուլարմ.
Անը թուրթտըմ, վէ ահամին էվլինէ

[1] Իմպր. կիւճինիւ

Digitized by Google

Վ. վալիտեմին խալվեթի ինե կեօթի իւրիւնճէյէ առէլին ամբ պրատմասաբմ՝.

5 – Ի՛, Տրուսապէմ գըզլարը, Սիզ ճէլլանլար վե ասհաբ կէլիքըլըմլէ եմին վերիրիմ՝, Քի մանհաթտէ խոթ եմեմիք ճէ, Ամբ ուլանտըրըպ գալտըրմայտընըզ։

6 – Պու քի՛մ՝ ամբր քի մի՛սրը ի ասֆիր վե քիւնիւքըլէ, Թաճիրին հէր նէվ՝ *պահհաթի բէյլէ 'էյի ըրէանաթտագ Թխէթիւն ամիքէլէրի կիպի պէրրիյէտէն չըգար։

7 – Ինշեթ Սողոմոնըն մինաէրի, Անըն էթրաֆընտա Իսրայէլին գահրեմանլարընտան Ալի մէզ գահրէման վար.

8 – Ճիւմլեսի գըլըճ Թաշըյան Թալիմլի ճէնգճի ամբր.

Կէճէ գօրգուսաբ իչիւն Հէր պիրինին գըլըճը պուտաս իւզէրինտէ ամբր։

9 – Մէկիք Սողոմոն քէնտինէ, Լիբանան ագաճլարընտան պիրքաթթէրվան եափտըր.

10 – Տիւէքլէրի կիւմիւշտէն, փարմագըզը ալմա ատնատան, Տէօշէմէսինի էրզէ վանի գումմաշտան եափտըր.

Իչինի ելուսապէմ գըզլարը մանհատպէթլէ բէնկեաբէնկ իչէմիչէր խոր։

11 – Ի՛, Սիօն գըզլարը, չըգընըզ, Վ. մէկիք Սողոմոնը, Տիւյիւնիւ կիւնիհիւտէ, Վ. գայդինին մէսէրեթի կիւնիհիւտէ Վ. ալիւտսինին ամբ թաճլանտըրտըղը թաճը իւչ կէօրիւնիւզ։

ՊԱՊ 4

Ի՛, մնհպուսէմ՝, իչիմ կիւզէլ սինն, Իչիմ կիւզէլ սինն.

Նիգսապէրէն ալթընտան կէօզլէրինի կէօյէրճինէր ինճ ամբր.

Սաչըն Դաղտագ տաղրնտա եաթմըշտան քէչի ա՛սրիւսախ կիպի ամբր։

2 – Տիշլէրին հավուզտան չըգան գըրգիրըմըզ սիւրիւ կիպի ամբր, Ճիւմլեսի իչինի տօղուբըդր,

*Ուր. թօղարըմ ինէ

Վ. ատաալարընտա եաթմըսըդ եօգ ամբր։

3 – Տուսապէմ գըզլարընի գըբմըդը իփիւճ կիպի ամբր, Վ. սէզիլէյիշինի լաթ իֆ ամբր.

Սամնատգլարընի Նիգսապէրն ալթընտան Նասր փաթշահընտա պէկնգէր.

4 – Պոյունըն սիլահսիզ իչինն պէկնա օլուճամըշ.

Դաւթի գուլլեսի կիպի ամբր.

Օրատտա գահրեմանլար սիփէքի օլտըրագ Պինի գալգան ատըլը ամբր։

5 – Ուքի ՀԱՐՎԵՆԻՆ տատնէնէր ատաաընտա օթճանըդր

Պիր չիֆթ իքիզ ճէյրանն եաթըշտըրը կիպի ամբր։

6 – Ախշամ՝ բիւգիկտըրը էֆենտի վե կէօկէյէր ատզանընճա,

Պէն միւրը ի ասֆի ատաղընտա վե քիւնիւքը պապըրընտա կիպի ճէյի՛մ՝։

7 – Ի՛, մնհպուսէմ՝, սէն քէտտիլէն կիւզէլսին,

Վ. սէնտե ամիր գուտսաբ եօգ ատըր։

8 – Ի՛, կէլին, պէնիմ իլէ Լիբանանատան,

Պէնիմ իլէ Լիբանանատան կէլ.

Ամանոս Թէփէսինտէն,

Սանիր վե Հէրմոն Թէփէսինտէն,

Ավրանլարը ինէլբիսինտէն,

Գաֆիլոնլար տատղլարընտան պապգ։

9 – Ի՛, կէլին հէմշիրիմ՝, կէօղլիւմիւ գաղափտըն,

Պիր կէօղունէ վե պզյունէյէն պիր կերատանիւղրիւլ կէօղլիւմիւ գաֆափտըն։

10 – Ի՛, կէլին հէմշիրիմ՝, մնհհասպէթինի չէրատատան

Վ. ևաղտրըկըն բա՛ի՛հասը հէր նէվ՝ պահհաթի ատան նէ՛ ա՛լաս ատըր։

11 – Ի՛, կէլին՝, տատատգլարընտան պատ տատմըդը.

Տիլինկին ալթընտա պատ վե սիւթ վար, Վ. էլպիսէհկին բա՛ի՛հասը Լիբանանի բա՛ի՛հասը կիպի ամբր։

12 – Կէլին հէմշիրիմ՝ գաֆափտը պապգէ ամբր.

Դաֆիտը փուդինգ՝, վե մի՛սրէլեմիշ չէշնի ամբր։

13 – Ճիւտանլարընի նէֆիս մէյվէլէր իլէ նատրըդգ ատըր.

Ախ հինա իլէ նատրտին պա՛լամնատ։

14 – Նատտին վե զա՛ֆրան, գամբըշ վե տատրչին իլէ

Digitized by Google

Հէր Նէվ՝ քիւնիւք ապատճը, միւբր ի
սաֆի վէ 'ուա ապատճը իւէ
Հէր Նէվ՝ ա՛լա պատճառաթի,
15 – Պապչէնէր փաւկաբը, տիրի տու
գու֊յատւբը,
վ֊է Լիբրանանատան էնէն տուբար վար։
16 – Ո՞յան֊էյ շիմալ բիւգիմաբը,
Կէլ, էյ ճէնապ բիւգիմաբը,
Պապչէմ էս, քի պատճառաթի֊ը քա՛իհա
վէրտինէբ։
Մահպատպրմ պապչէսինէ կէլսին,
վ֊է նէֆես մէյվէներինի եւսին։

ՊԱՊ 5

Պապչէմ կէլսիմ, էյ կէլին հէմ֊
շիրէմ,
Միբրբ ի սաֆիմի վէ պատճառբրմբ
ասվէրիբսիմ։
Կէօմճ պատրմբ վէ պատրմբ եէտիմ,
Շէրապրմբ վէ սիւսիւմիւ իչսիմ։
Նէյինիզ, էյ տոսթ Լար,
Իչիպ մէսթ օլտունբզ, էյ սեվկիւլիւ֊
լէր։
2 – Պէն տւյտբրմ, տամնա գալպիմ
տւյտանբզ տբը։
Մահպատպրմնէ սէսի տիր։ գոփուբը
չալբյոր։
Էյ հէմշիրէմ, էյ մահպատպմ,
Էյ կէօյէրճինիմ, էյ քեամիլմ, պա֊
նա աչ։
Ջիւրա պաշրմ չիյ իւէ,
Փեաքիւլէրիմ չիյ իւէ տօլտուա՝ փեյօր։
3 – Լինճարնիմ չրգատրար,
Ախը նա՞տր կիյէյիմ։
Ա֊յագյարբմբ եբյգատրար,
Անէրի նա՞տր քիրէնեէյիմ։
4 – Մահպատպրմ էյինի փափաճն
սաեկիյինատեն ուգամի տբը,
վ֊է պապրբլատրբմ ատճն իչիւնա հարէ֊
քէթէ կէլսին։
5 – Պէն մահպատպմնա փափաչբ աչմագ
իչիւնա գալգտրմ։
Սիւրկիչիւ թաւթաճագ եէր իւզե֊
րինէ
Էյևէրինէն միւբրբ վէ փարմագլարբմ֊
տան խատիս միւբրբ տտամյատրբ։
6 – Պէն մահպատպմնա փափաչբ աչ֊
տբմ,
Լաքին մահպատպմ չէքթիկ կիթմէշ
խոբ։
0 սեյլէսէիչինատե ճառնբմ միւզիճատրիպ
օլտու։
Ախը տրատրմ, տամնա պատլատմատրմ։
Ախը չատրբտրմ, լաքին պատնա ճէվապ
վէրմէտի։
7 – Շէհրտտե տօլատճան պէքճիկէբ պէնի
պատլտրբտր,
Պէնի վաբտաւգ եատրատլատրբտր։
Հիսար պէքճիկէբի նիգապրմբ թաչքիճ֊
տէն գալտրբտրտրբտր։
8 – Էյ Տրատատղմ գըզկտրբ, տիզ եէ֊
մին վէրիրիմ։
Իկէբ մահպատպրմբ պատլտրբ խէնիզ,
Ախա խատիբ վէրեմինիզ քի պէն մահ֊
հատպտվճ խատի տապ իմ։
9 – Սէնին մահպատպրնկէն գիւչ մահ֊
պատպատան նէ՞ ֆատրգբ վար։
Էյ նիսպան իչինատե կիտղէ օլսուն,
Սէնին մահպատպրնկէն գիւչ մահպատպ֊
տան նէ՞ ֆատրգբ վար,
Գի տիզ պէդյլէ եէմին վէրիրսին։
10 – Մահպատպրմ պէյտպ վէ գըզ֊
մըզբ տբը։
Օն պիկ իչինատե մհամմատ տբը։
11 – Պապչբ խատս ալմաճն տբը,
Գեաքիւլէրէրի փերիչանն օլտպ գատզգտ֊
նի սիյատ տբը։
12 – Կէօպլէրի՝ ագատր տտ քէնտրբնատտ,
Սիւթ իւլե եըյգանմըշ կէդյէրճինէբե
պէնգէր։
Տօնատրբլմըշ Ճէվսիիր կիպի տիր։
13 – Եսանագլարբտ պէտիատրամ մէչտրբ֊
լէրի,
Խոշ բատ֊նինալ չիչէք ատագարբտրբ կիպի
տիր։
Տուտատգլատրբ խատիս միւբրբ տտամյատտան
տտաեկնէր տիր։
14 – Իյլէրի՝ զեպէրճէտլե տօնատնմընշ
ալմաճն եիւզիւքլէր տիր։
Գատրնբ կէօբ եատգտեթլե գատփատնմընշ
իչլէտի փիլ տիչի տիր։
15 – Պատլտրբլատրբ խատտս ալմաճն գատ֊
տտէկնէր խագէրինէ գատբատլմընշ
Մէբմէք 'տամհատլատր տբը։
Հէյ՛էմի՛ Լիբրանան կիպի,
Էրզ ագատճկատրբ կիպի տա՛լս տբը։
16 – Ադզբ կ֊ատճ֊իր,
վ֊էվէյտատր հէր թիտրատճբ տիպիճեաէնատ
տիր։
Էյ Տրատատղմ գըզկտրբ,
Մահպատպրմ պտս, եատրբմ պտս տբը։

ՊԱՊ 6

Էյ նիսպան իչինատե կիտղէ օլսուն,
Մահպատպրմնէ՞ բէյե կիթմտի։
Մահպատպրմնէ՞ բէյե տեօճատիս,

Digitized by Google

ՓՒ սէնին էլէ պէբսակէը անը ատայալ-
լըմ՝։
2 – Մահպուլըմ պազչէսինէ,
Պէհարաթի մէշարէլէրինէ էնտի,
Փի ա-բ-ա-նէ- պազչէլէրտէ օթ-
լատա,
ալէ աւսէնլէը ասէվչիրէ։
3 – Պէն մնհպուլըմըն իմ՝,
Մահպուլըմ՝ տաճար պէնիմ՝ տիր.
Աւսէնլէը ատայալնատա ա-բ-ա-նէ-
օթ լատըր։
4 – Էյ մնհպուլսէմ՝, Թէբատա կիտի
կիւզէլ սին,
Եըրւսաղէմ՝ կիտի տիլսէր սին,
Պայրաղը օրտու կիտի հէյկէթլի սին։
5 – Կէօզլէրինի պէնատէն չէվիր,
Զիրա անլէը պէնի էսիր էթտի.
Սաչըն Գաղատադատա եաթան քէչի սիւ-
րիւսիւ կիտի տիր.
6 – Տիշլէրինի եըլդաճմըշ ակչի գոյուն
սիւրիւսիւ կիտի տիր.
Ճիւմլէնի խքիզ տօղուրըր,
Ալ էատայալբընատա եավրուազը եօզ տըր։
7 – Եանագալատրնի նիգատալէն ալմի ընատան
Նատր փատչալատրընա պէնգէր։
8 – Մէլիքէլէր ալմըշ վէ օտալըգ-
լատս սէքատէն տիր,
Ալէ պաթքրէլէրինի հիւսատալ եօզ տըր։
9 – Կէօյէրճինիմ՝ քեաւրիլէմ՝ պիր տիր.
Անատալնըն պիր տատնէսի տիր,
Ալ ատալտանինն մէնիմ էքսատէսի տիր.
Գըզլատր անը կէօտօրիւլէր,
Ալէ անա՝ Նէ՛ միւսատրէք տիր՝ տէտոթ-
լէր.
Մէլիքէլէր վէ օտալըգլատր տախթ էնօր-
թիւլէր։
Ալէ անը մէհմ էյմ տիլէր։
10 – Քիմ՝ տիր պու քի սէհէր կիտի
*բուշէն,
Ա՛յ կիտի կիւզէլ, կիւնէշ կիտի պէր-
բատ,
Գայրաղը օրտու կիտի հէյկէթլի տիր։
11 – Ճէվիզ պատչէսինէ էնտիմ՝,
Փի տէբէնինն եէշիլիչինի կէօրէյիմ՝,
Ասատա ֆիլիզէնմի՞շ մի,
Նատր չիշէքէնմի՞շ մի՝ տէյիւ պատա-
լըմ՝։
12 – Պէն պիլմէզտէն՝ ճանըմ պէնի
Ամինատաղրը ատրատալատրը կիտի
էյմտի։
13 – 'Ավտէթ էյլէ, 'ավտէթ էյլէ,
Էյ Սողոմը.

'Ավտէթ էյլէ, 'ավտէթ էյլէ, քի սե-
նի կէօրէլիմ՝։
Սողոմիըտատա նէ՞ կէօրէճէքսինիզ.
Կէդյա խքի օյտատլարըն բատագը տըր։

ՊԱՊ 7

Էյ էմիրին գըզը,
Փախատշլարլէ եիւրիւյիւշինի նէ՛ կիւ-
զէլ տիր.
Ույլատգլարըկըն պիչիմի,
Հիւնէրլի պիր ուսթ ատտ էլէյլէ իշլէնիլ-
միշ կէտրատանլըգ կիտի տիր։
2 – Կէօզէյինի՝ շէրպէյլէ տօլու միւ-
տէվէզը Թատտա պէկիգէր,
Գարդնըդ ատաէնլէ գուշանմըշ պուղտայ
եըղընը կէտ տիր։
3 – Ութի մէմէլէրինի պիր չիֆթ իբրիզ
ճէյրան եավրուտ կիտի տիր։
4 – Պոյունըդի ֆիլտիշի գուլլէ կիտի տիր.
Կէօզլէրինի Նաեբոնատա Նախի բատբրիմ
գատիատ եանդրնատա վատգը՝ հա-
վուգլար,
Պատբատունըդ Դամմնսկատա տօղրու պա-
գատն
Լիբանան գուլլէսի կիտի տիր։
5 – Սէնին պաչըն կարմէղոս կիտի տիր.
Պաչըդնըն ատչլարը էրգէվան կիտի տիր.
Մէլիք սենէն քնատքիւլէրինկ պէնատ օլ-
մատշ տըր։
6 – Էյ մնհպուտպ, էյ էթզայիզ գըզը,
Սէն նէ՛ գատատր կիւզէլ վէ նէ՛ գա-
տատր չիրկին սին։
7 – Գատմէյ ինկ խուրմա ագաճընատ,
Ալ էմէլէրինկ ատալգմըշատա պէնգէր։
8 – Տէտիմ՝ քի՝ խուրմա ագաճընատ չը-
գատլըմ՝,
Անդն տատայլարընատ եատիբ չատլըմ՝.
Ալէ մէմէլէրինկ իւզիւմ ատալգմըշտը
կիտի,
Ալէ պատբատունըդն գոգուտը էլմատ էօ-
գատը կիտի տատսին։
9. Ալէ տրմմատդկ տա՛յատ չէյրատկ կիտի տիր,
Փի մնհպուտպտ՝ իշլէն կիւզէլճէ ա-
գատը,
Ալէ ատյատյատնլատրդն տատատագլատրընը
աէդյլէտիր։
10 – Պէն մնհպուտպտրդն իմ՝,
Ալէ ատնդն իշլէ իյատգը պատնատ տըր։
11 – Կէ՛լ, էյ մնհպուտպտ՝, ատահրատյատ
չըգատլըմ՝,
Ալէ կէ՛ճէյլի քէդյլէրատտ կէչիրէյիմ՝.
12 – Սատպատհյատյըն էրգէն պատղտատրատ կի-
տէյիմ՝։

*Ի՛պր. պատգատն

Digitized by Google

Ասմա ֆիլիզէնտի՛ մի , չիչէյինի վէրտի՛ մի ,
ալ է նարլար չիչէքլէնտի՛ մի, պազասլը՛.
Օրատա մուհասպէթի խի առնա պէյան էտէրիմ՝.
13 – Լիւֆֆահ քա՛իհա վէրիր .
ալ է եվխիպետ , էյ մնահպասլը՛մ, սէնին իչինէն ,
կէրէք եէնի, կէրէք էսքի , ա՛լսա մէյվէլէրտէն առգլասմըշըմ՝։

ՊԱՊ 8

Քեա՛շքի վալիտէմին մէմլսինի էմմիշ գարնատաշըմ՝ կիսպի օլա իտինն .
Սէնի խալիճտէ պուլտըղըմտա , էօփէր խտիմ՝,
ալ է պէնի լա՛ռնէիպ էթմէզլէր խտի ։
2 – Իօնուսնէ տիւշնիւպ սէնի վալիտէմին խառնէսինէ կէօթիւրիւբ իտիմ՝.
Պառնա *էօյրէտիր խտին՝,
Սառնա գօգուլը չէրատպատառն ,
Նատրմըշն չուրատպշըտառն իչիրիր իտիմ՝։
3 – Սօլ էլի պատշըմ՝ ալթընտա օլուբ ,
ալ է ատղ էլի պէնի գուճագլար խտի ։
4 – Էյ երուստազէմ՝ գէղլարը , սիզէ եէմին վէրիրիմ՝ քի ,
Մահպուպէ խոթ էմէտիքճէ , առնը ատյանտորըղ գալտըրմըզյատընըզ։
5 – Մահպուպընա առայտանդ ,
Պէրրիչէտէն կէլէն շուռ քի՛մ՝ տիր .
Սէնի էլմա աղատճը ալթընտա ատյանտորտըմ՝.
Առանդ սէնի օրատա տօզուրտուռ ,
ալ ատնէն գալմադըմտուռ ,
ալ ատնէն օրատա տիչնադայա կէթիրտի ։
6 – Պէնի գալդնի իւզէրինէ խոթ էմ կիսպի ,
Պազուդի իւզէրինէ միւր կիսպի գօ .

Ջէրտա մուհասպէթի էօլիւմ՝ կիսպի գուվվէթլի տիր .
Գէզգանճըզ հավիչէ կիսպի չէֆգաթծըզ տըր .
Առքն ալէվի եզլտըրըմ՝ ահէչի ալէվի տիր ։
7 – Մուհասպէթի չօգ ատալար սէօնատիւրիմէզ ,
ալ է առնը ըրմնագլար զարդ էտէմէզ .
Պիր քիմսէ մուհասպէթի պէտէլ խառնէսինին պիւթխն էմմիշլերնը վէրտ ,
Առը պիւտ պիւթխն խատգիր էտէրլէր ։
8 – Պիր քիչիւք հէմշիրէմիզ վար ,
ալ է առնըն մէմլերին հօգ տըր .
Իսթէնիլտիչ կիւնտ՝ հէմշիրէմիզ իչինտէ նէ՞ հատիսլըմ՝։
9 – Իչկէր տիվար օլտա ,
Առքն խազերինէ պէր կիսիւշ գուլլէ հատիսըրզ .
Էչկէր գատատ օլտա ,
Առը էրզ ատգտաճը թատխթ ատլտըրյլէ գատիլտըրզ ։
10 – Պէն տիվար իմ՝,
ալ է մէմլէրիմ՝ գուլլէրէր կիսպի տիր .
Պեզիլէճճ առքն նատգտըրնատա
Սէլատմէի պուլմըշ կիսպի օլտըմ՝։
11 – Բատտըմնատա Սողսմնըքն պիր պատը վար խտի .
Պատը պէչքճիլերէ թի եալիմ՝ էյլէտի ,
Հէր պիրի մէդիվէսինէ պէտէլ պինի գըթի՛տա կիսիւշ կիմ՝ իրիր խտի ։
12 – Պէնիմ պատղամ՝ էօնիւմտէ տիր .
Էյ Սողսմնի , պինի գըթի՛տա սէնին ,
Վէ խքի եիւզ գըթի՛տա մէյվէնինի պէչքլէյէնլերին օլտուն ։
13 – Էյ պատղէյէրտե տապլինէ օլտն ,
Սէնին սէօնիի ըճֆիգլեր տինիէյօրլտը .
Պատա գա իչինէտը ։
14 – Էյ մնահպատլը՛մ, ՚տաճելե էթ՝,
ալ է պատհատաթի տտպլտրը իւզէրինտե պատլատնատն
ձէյրատն եա կէյիքը եավրատը կիսպի օլ՝

*Ն-թօփ՝ էօյրէտիր խտի

Digitized by Google

ԵՍԱՑԻ

ԳԱՂ 1

Ցուցա մէլիքներէն Ողիա վէ Ցովաթամ վէ Ահազ վէ Եզեկիասնէն կիւնէներինտե Ցուցա իլէ Երուսաղէմ հաղդընտա Եսայի խոնի *Ահովա կէլէն վահի մէր.

2 – Էյ սէմավաթ, տինկէյինիզ,
վէ, էյ զէմին, գուլաղ վէր.
Զիրա ՅԱՊՊ սէյլէյօր.
Էվլատ փերվէրտե էտիպ պէյլութտում,
Լաքին անլէր պանտա 'սասը օլտըլար։
3 – Էշգընը քէնտի սահիպինին,
վէ մէրքեպ քէնտի սահիպինին ախըրընը պիլիր,
Լաքին Իսրայէլ պիլմէզ,
Գէնիմ գաւմըմ ֆէհմ էթմէզ։
4 – Վայ կիւնահքեար միլլէթէ,
Ձիւրմիւ ադըր օլան գաւմմա,
Քէօթիլիւք իշլէյէնլէրին նէսիլինէ,
Մխաֆտա էվլատա.
Անլէր ՅԱՊՊԸ թէրք էթտիլէր,
Գաւտատուս ը Խոթայէլի թանդըր էյլէտիլէր,
Իրթիտաա էթտիլէր։
5 – 'Ինանանտա խարար էթտիյինիզ
Տավա նէ՞ րէհնիզ վաւտաւլա պիլիր.
Պիւթիւն պաշ մնարատը,
վէ պիւթիւն գաւլոզ պայդըն տըր։
6. Ադտան թաշընընտան պաշտա գաւտար
Պ՛ը–ճաֆտան սը՛հ՛էյի՛ն եօգ տըր.
Եարա վէ չիր վէ ճէրահէթլի պէրե
վաւր տըր.
Սըգըլմատըլար, վէ ատրըլմատըլար,
վէ եաղ իլէ եումշատըլմատըլար։
7 – Տիյարընըզ խարապ օլմուշ,
վէ չէհրիլէրինիզ աթէշէ եանտընըզ տըր.
Թաւրլաընընըզը էճնէպիլէր էօհիւնիւզտէ եէյօրլար,
վէ էճնէպիլէր թաւրաֆընտան խարապ էտիլմիշ կիմսէ վիրանէ տիր։
8 – վէ Սիհոն գընը պաշտա օլան գուլխակ կիմսէ,

* Իտր. Ամավսն կէօրտիւյիւ բիւյայ տըր

Խըյար թաւրլաընընտա պուլունան խոյտէ կիմսէ,
Մուհասէրէյէ ալընմըշ չէհր կիմսէ գալմըշ տըր։
9 – ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտա պիզէ ճիւզի՛ք պիր պագի՛յէ պըրագմասա խոն.
Պիզ Սոդոմ կիմսէ օլուր խոնք,
Գոմորա պէնզէր խոնք։
10 – Էյ Սոդոմ հագիմլէրի,
ՐԱՊՊԸՆ քէլամընը տինկէյինիզ.
Էյ Գոմոր էհալիսի,
Ալլահըմ–ղընը չէրի՛տմընա գուլաղ վէրինիզ։
11 – ՐԱՊՊ պույուրըր քի՛ Զէպհէլէրինիզի քէսրէթի պանտա նէյէ՞ եարար.
Գօչ մնաղրատալարընտան
վէ պէսի հայվանլարըն եազընտան տոյտում՝,
Վէ տառնալար իւէ գուզուլարընը վէ էրկէ ՃէչԷրին գանընտան խոշ լանմատում՝։
12 – Հուզուրըմտա կէօրէնմէյէ կէլմինիզտէ
Զունա էլինիզտէն քի՛մ թալեպ էթտի, քի հավլուլարըմա այագ պասասընըզ։
13 – Ափթըգ պաղըրըլ թագտիմ կէթիրմէյինիզ.
Պաւխուր մէնֆուրըմ տըր.
Ա՛յ պաշղլարընա վէ ահպիլերե վէ Ճէմի՛ռաղլարընը թէ՛կէմմիւ՛ինէ
Թէհամմիւլ էտէմէմ.
Պէդիւք պայրամ՝ պիլէ ֆըգ տըր։
14 – Ա՛յ պաշղլարընըզտան վէ պայրամլարընըզտան ճանըմ նէֆրէթէ եաէր,
Անլէր իւզէրիմէ պար օլտու.
Թէհամմիւլտէն օսանտըմ՝։
15. Վէ էլլէրինիզի գաւտրըպղընըզտա
նէյզիմիւ սիզտէն չէվիրէճէյիմ՝.
Չէմ տէ տու՛պլը չօղալթմըզընըզտա տինկիւէմէյէճէկիմ՝.
Էլլէրինիզ գանի իւէ տոլու տըր։
16 – Եը՛յգանընըզ, փաքլէնինիզ.
Քէօթիւ ֆի՛իլլէրինիզի կէօզլէրիմտէն էօհնէնտէն գաւտրըրընըզ.
Քէօթիւ իշ իշլէմէկէ թէրք էտինիզ։

Digitized by Google

17 – Լ՛յի իշ իշլեամիի եայրենինիզ,
'Աասալեմէ մնուգաչլէտ օլունըզ,
Մազլումլարդն հագգընը իհգագ էասինիզ,
Եէի իմին հուգուգընը վիգայէ էասինիզ,
Տուկ գարընըն առա'վասրնը կէօրնէսինիզ։
18 – ՐԱՊՊ պուչյուրըր քի՝ Շիմոի կէվինիզ, միւպասհէսէ էասիլիմ.
Ակնասհէարնըզ գըրմըզ կիպի օլսա,
Գար կիպի պէյազ օլաճագ տըր.
Գրյմըզ պէօճէյի կիպի գըրմըզը օլսա,
Եասֆաղր կիպի օլաճագ տըր։
19 – Լ՛կէր ճան ու սիլտէն իմա'սի էասէրսէնիզ,
Եէրին պէրէքէմլէրինի ևէյէճէքսինիզ։
20 – Ա՛է էկէր իսիի՛նա' էասիպ 'առը օլսուր իսէնիզ,
Սիզի գրյճ իէլէֆ էասէճէք տիր,
Զիրա Ի՛ԱՊՊՐՆ ապզը սեզլէսիի։
21 – Սասալգ չէհր նա'սրլ զանիյէ օլսուս.
Հագգլէ սօլու խոի,
Աասէ 'առասալեմ իգսամէմ էասէր իսոի.
Շիմոի իսէ, գաֆիլլէր մէփ՛ասը գըր։
22 – Սէհնին կիսմիւշիմ ճիւրնէֆէ տէօհոնիս.
Շէրասպէնա սու գարըշմըշ տըր։
23 – Սէհնին բէ՛իսլէրին 'առը օլսա՝ խրրսըգլարդն բէֆիգլէրի տիր.
Ձիւմլէսի բրշվէմ սէվգն ալ հէտիյէ Թասլեգ էասին առէմլէրը տիր.
Եէէթիմին հուգուգընը վիգայէ էմմէզլէր,
Ա՛է առա՛լ գարընդն առա'վասը հուգուգլարընա կէլմէզ։
24 – Պու էճլտէն Ի՛առպ իսլ ճիւնահա օլսն Եհովա,
Գասոիր ի Իարայէլ պուչյուրըր քի,
Ա՛հ, պէն սիւշինէնլէրիմնէն բուհամ պուլաճաղըմ՛,
Ա՛է խասոիլէրիմնէն ինթիգամ ալաճաղըմ։
25 – Ա՛է էլիմի սէնին իւգէրինէ սէօնտէրէ ճէյիմ՛,
Ա՛է սէհնին ճիւրնւֆիէնիս պօրաս իլէ փէֆ՛ էօրէ կիպի տէֆ՛ էասէճէյիմ՛,
Ա՛է պիւթի իւն գալայընը իպալէ էասէճէյիմ՛։
26 – Ա՛է հաքիմիէրինի էվվէլքի կիպի,
Ա՛է մինսթէէլարլարընը իսկի իսոասոե օլարդը կիպի ի՛սոե էասէճէյիմ.
Ասոէհ սօնրաս 'սասալեմի չէհրի վէ սասրդգ չէհր թէսամիյէ օլունասճագընը։
27 – Ափօն հագգլէ,
Ա՛է սոնաս սէօնէհնէնլէր 'սասալեմլէ խէյլաս պուլասճագլարը։
28 – Ամմա 'սոդլասր իլէ կիւնահքէարլար պէրլիքասե գրյրյասճագլար՝
Ա՛է ՐԱՊՊԱ թէնգր էասինէնլէր չէլեգ օլասճագլար։
29 – Զիրա սորդա էյլէսիյինի պասթամ աղաս ճէլարընասոն սօլայը ութանասճագլար,
Ա՛է ինթիհասդ էմմէյինիզ պասդյէլէրսէն խէճիլ օլասճագընդն։
30 – Զիրա հասփրասդը սօլմասչ պասթամ աղաճը կիպի,
Ա՛է սաւ.յոս օլմայան պասդյէ կիպի օլասճագընդրզ։
31 – Ա՛է գաւվէլկի սասհիպի օլան քիմսէ իւսի իւսիս կիպի,
Ա՛է անրն իչի գէղդէճըմ՛ կիպի օլասճագ,
Ա՛է իգնի պէրսոն էասնասճագ.
Ա՛է սէօնասիւրէն օլմայասճագ տըր։

ՊԱՊ 2

Եասյի իպն ի Ամոհաս ճագաս իլէ Երուսաղէմ՛ հագգընասս վասհիյէ կէլէն քէլսո՛ տըր։
2 – Ա՛է սօգ կիւնէրսոե պէյճ իւր ՐԱՊՊՐՆ սասղը
Տաղլարդն պասչընասս սասպիճ,
Ա՛է թէփէլէրսոեն եհս.քսէլմիշ օլասճագ տըր,
Ա՛է իւմմէթլէրինի քհաֆիֆէսի օթասյա տօղրաս տագրպ կիսոե ճէքլէր։
3 – Ա՛է պիր չօգ գաւվմայը կիսոեր իքէն տէյէ ճէքլէր քի,
Կէլինիզ, եՏոհանդն տասդրնա,
Իլասյ ը ճսկորդն պէյճի ինէ չըգալըմ՛,
Ի՛ր պիզգ քէհոոի թասրիգէլէրինի թա՛լիմ՛ էտէ,
Պիզ սոսխի անրն հօլասրընասս ևիւրհասյէլիմ՛.
Զիրա չէրի՛սոի Սիօհոասն,
Վ.է ՐԱՊՊՐՆ քէլսոմ՛ Երուսաղէմոեն զուհոր էասճէք տիր։
4 – Ա՛է իւմմէթլէրը ասրասընասս հիւքմ՛ էասճէք,
Ա՛է չօգ գաւվմայը թա՛զիր էյլէյէճէք տիր.

Digitized by Google

Վէ անկեր գելըճելսրընը տապան ատ-
միրլերին,
Վէ մըզրապելսրընը տատհրաշար հատ-
ճագլար.
Մեքլեմ միլլեմ 'ալէյհինե գելըճ գալ-
տըրմայաճագ,
Վէ տրեղ մանհաթեպե եմ մէյի էզ-
քեմէյհ ճեքելեր։
5 – Էյ պէյի ի ցակօթ,
Դէլքինիզ, ԲԱՊՊՂՆ նատրընատա եւրիս-
յելեմ.
6 – Զիւնքի սէն գաւմընդ օլան պէյի ի
ցակօթը ի եկե էյլեսին.
Զեքտա շարգ 'ոթիւրէյլե մեմլու,
Վէ Ցիւլսեի իլեր կիպի սիհրպազ օլտը-
լար,
Վէ էհնէպիլերին հվլատը իլե մու'ա-
հեատ եմի տոլեր։
7 – Անկերին տիլտերը կիսմիշ վէ ալ-
մա ուհնկե տօլտուս,
Վէ խազինէլերինին նիհայեմի ծօգ
տըր։
Տիլտերտերը ալմալարկե տօլտուս,
Վէ տրատպազարը հիսապսըզ տըր։
8 – Տիլտերտերը տանեմիներկե տօլտուս,
Գիւնահ եղլերինին իչինե,
Վէ փաթմագելսրընին հատփտրզը չէյհ
սէճառէ էտէրլեր։
9 – Վէ պազարդա տատմիներ չէօքսին,
Վէ պէզիրճիլիքլեր ալչագլանմազ։
Ընէն ատահ անկերի 'ալճվ եմի մէյէճեք-
սինե։
10 – ԻԱՊՊՂՆ հէյհէմի,
Վէ 'ազատմիեմ լինին ճելտլը ակպէպին-
տէն
Գալտյտա կիր, վէ մօփրազատա կիզլէն։
11 – Կատանրն մ էքեպիւր կէօզիս ալ-
չագլանատճագ,
Վէ տատմիներին գուրտրը էնտիրիլէճեք
տեր,
Վէ օլ կիւնատ հալընդը ԲԱՊՊ միւ-
մա'այլ պուլունատճագ տըր։
12 – Զեքտա ԲԱՊՊ իւլ ճեհնատտրն կիւ-
նահս,
Հէր միմ էքեպիր վէ մնաղրտուր քիմսէ
'ալէյհինէ,
Վէ ալչագլանմատը իչինե հէր պիր
մ էնազրիտ էտէն տատեմ 'ալ-
էյհինէ,
13 – Վէ Խրատնատրն ճիւմլէ եիւճե
վէ եիւքսէք էրզ ազատճլտրը 'ալ-
էյհինէ,
Վէ Բատտրն հէփ մէչէլէրի 'ալէյհ-
ինե,
14 – Վէ եիւճե տատալտրըն քէտֆիքէտ
'ալէյհինե,
Վէ ճիւմլէ եիւքսէք պապըրտար 'ալէյհ-
ինե,
15 – Վէ հէր եիւքսէք գուլէ 'ալէյհ-
ինե,
Վէ հէր մէմ ին հիսապ 'ալէյհինէ,
16 – Վէ Թատրսխ կէմիճիլերինին քէտֆի
սի 'ալէյհինէ,
Վէ մէրդուպ 'ատտա օլտուհան չէյլերին
ճիւմլէսի 'ալէյհինէ օլտճագ
տըր։
17 – Վէ ինսանդրն իմէքպիւրնա էն-
տիրիլճէք,
Վէ ատամճիլերին զատրտրը ալչագլանտա-
ճագ տըր։
Վէ օլ կիւնատ հալընդը ԲԱՊՊ միւ-
մա'այլ պուլունատճագ տըր։
18 – Վէ ատամճիներ քիւլլիչէն մնհվ
օլատճագ տըր։
19 – Վէ ԲԱՊՊ զէմինի տատրամագտա
գալէտրըղընտա,
Անընն հէյհէմի
Վէ 'ազատմիեմ լինին ճելտլը ակպէպին-
տէն,
Գալյտյտա պուլունատճագ տըր։
Վէ իմօփրազատա օլան ինէրէկ կիրէկ-
ճէքլեր։
20 – Օլ կիւնատ ատահ' ակճառէ եիմ-
մէքե իւղրե
Գէնահաթի իչինե հատփտրզը կիսմիշ
ատամճիլերինին վէ ալճատն ատա-
նմիներինին
Գէնահաթ ակճրկեր վէ հատրատալտրտա տա-
իմ ատճագ տըր։
21 – Թտա քրի ԲԱՊՊ զէմինի տատրամագտա
գալէտրըղընտա,
Անընն հէյհէմի
Վէ ատնըն 'ազատմիեմ լինին ճելտլը ակ-
պէպինտէն
Գալյտյտրըն գօվմուգլտրընտա,
Վէ ուչրսմիներն հատրգտրըտա կիրէ։
22 – Նէճիսի պուրտունատտա օլտն ատ-
ամիմն վազ կէչինիզ,
Զիրտա օ հէյլէ ատյըտա պիկիր։

ՊԱՊ 3

Զիրտա իչմէ Բատպա իւլ ճեհնատտա
եհովա
Նրտատազ մնհն վէ Ցատգատատն 'ատտըր
վէ տէչինէյի,
Հ–յ–Բէն 'ատտրը օլտն էքմէք վէ ատա-
մըն քէտֆիքէտինի,

Digitized by Google

2 – Եթէ ինք վէ ճէնկեաւէրի,
Հաքիմի վէ փէյղամպէրի, սիրտպազը
վէ իւթի իյորը,
3 – Էլլի պաշըյը վէ մու'թէպերի,
վէ մի՛սաքէշորը վէ մնահիբ մի՛մնորը,
վէ մու'րթֆէհի էֆաունճըյը գալոը-
բաճագ սորը։
4 – վէ պէն չօճաղլարը անկեր իւզե-
րինէ ըմ՛խալեր եաէ ճէյիմ,
վէ չօճաղլար անկերէ թէսաւլուի
էաէ ճէք սոր։
5 – վէ գավմ պիրի պիրինէ
վէ հեր քէս գօնչըղնա զուլմ էաե-
ճէքլեր։
Չօճաղլար իւթֆէյորլարա,
վէ հաղիրլեր մու'թէպերլերէ քիւ-
թախանէ մու'ամլէ էաճէք-
լեր։
6 – Հաթիթա պիր ատամ փէտերինին
խանէբինանէ օլսան պիրատերինի
թաւթուղ,
Անէնին էլպեսէկ վար,
Իազերիմիզե հաքիմ օլ,
վէ պուս վիրմանէ սէնին թաւհիթ ը իսաա-
քէնաէ օլսուն՝ փէյղէֆ։ փէր։
7 – Օ ատաթի օլ կիւնաէ ճէվապ վէրիքոյ,
Պէն խալաՀ էաիճի օլմամ՝,
Չիւնքի խանէմաէ նէ էքմէք, նէ տէ
էլպեսէ վար.
Գավմ իւպէրինէ պէնի հաքիմ նասաղ
էթմէրինիզ՝ սէյէճէք սոր։
8 – Չիքա Երուսաղէմ երգելլը վէ
Ցուգա սիւշոիւ.
Չիւնքի անլերին լիսանըսորը վէ իշլերի
ՐԱՊՊԸՆ նասաղ ը ճէլիլինի գաղազա
կէթիրմէք իւզրէ անաս գաբրը
սորը։
9 – Եիւզլերինին կէօսթերիչի քէնտի
'աղէյհերինէ շէհատէթ էաեր,
վէ կիւնաՀլարընը սէթը եիմէկիսի՝
Մաթամ կիսի իպՀար էաերլեր.
ալ՚յ ճանլարընաս, չիւնքի քէնտիլէ-
րինէ ֆէնալըգ էթմիլեր։
10 – Աալիհէ սէյհինէզ քի անս իսալը
կելճէ։
Չիքա ֆի'իլերինին սէմերեսինի եէյէ-
ճէքլեր։
11 – վ՚յ ալ շէրիրե, անս ֆէնաս օլճաէ.
Չիքա էլլերինին էլերինէ միւճադաթը
անաս վէրիլէճէք սոր։
12 – Գավմլէմս չօճաղլար զուլմ է-
սէրլեր,
վէ անաս գաբրլար թէսաւլուի էաեր-
լեր.
Իյ գավմըմ՝ ութի մի՛սրչիսալէրինի սազ
սըզըրըլսոր,
վէ եէհուդի՛յէհյինի եօլսա պօզուլսոր։
13 – ՐԱՊՊ սուս՛վաս էթմէկէյ գալմաը,
վէ գավմըսոը հի՛սաբ էլլէմէկէյ սաս-
բուլ՚յոր։
14 – ՐԱՊՊ քէնտի գավմինէն իսթէ-
յորլարը վէ ըմ՛խալերի իլէ
Մուհաքէմէյէ կիրէճէք սոր ,
Չիքա սիզ պազը խարսաղ էթ սոքիճիգ.
Ֆուգարատան զասղ օլաճան չէյլէը
խանէկիզազե սոր։
15 – Բասղ իւլ ճիւնուա ևշմաս՝
Սիզլե նէ՞ օլսաս քի գավմըմըզ էզիյօր-
սոր՚ըզ,
վէ ֆուգարատանըն եիւգիհանէ պաղը յօր-
սոր՚ըզ՝ սէյհյա պուլյորը։
16 – վէ ՐԱՊՊ պեօյլե պուլյորը։
Մաասամ քի Սիօն գէզլըրը միւթէ-
քէզպիր սորլեր,
վէ պզյուն թաւթաղ եիւրիւլեր,
կէօզլէրիյլէ իշլերէթ էաերէք,
Գէրբեսս գէրբես կեզերլեր,
վէ ալտազլարընը չՀՈՂՐաասաբրլար.
17 – Բասղ Սիօն գէզլընը թաս պաշը
էաեճէք,
վէ ՐԱՊՊ անլերին 'ավրեթլերինէ ա-
չաճագ սորը։
18 – Օ, կիւնաե Բասղպ,
Խալխալլարը զիյնէթ քինի,
Շեվգէքէլի աաչ պազլարը իլէ միահչէ-
լերի,
19 – Փիւֆկլերի վէ պիլէզիկլերի վէ
Նիգասլարը.
20 – ԱլճՀոլգլարը վէ պօլարը զէնճիբ-
լերինի վէ քէսհերլերի,
Մխաք գուԹաղարընը վէ նուսխէլերի,
21 – Եիւզիքլերի վէ պուբաուն Հալգա-
լարընը,
22 – Գաֆիի անլարը վէ ֆէրաճէլերի ,
զարլարը վէ քէաէլերի,
23 – Ա,յինէլերի վէ կէօմիքլերի,
Չէնգէրլերի վէ հաշմգլարը գալոը-
բաճագ սորը։
24 – վէ խօշ բաս'իհան եէրինէ 'իֆֆա-
նէթ,
վէ քէմեր եէրինէ խի,
վէ գէվզըճըգ ասչ եէրինէ թաս պաշը
լալըգ,
վէ կէօյհաւլուք եէրինէ չօղ գաշըճա-
մագլըգ,
վէ կիւզէլլիք եէրինէ հառնգալըգ օլսա-
ճագ սորը։
25 – Անէնին ասաՀլիէրինի գէլըճաճան ,

Digitized by Google

վ.է եհկեթլէրինի մուհաթէպէտէ տիւ-
չէճէք տիր ։
26 – վ.է անդրն գաֆթուլտըը սոյ էտիպ
մնայէմ՝ էտէճէքլէր,
վ.է քէնտիսի հէր չէյտէն մնհըրսւմ ո-
լտուգ եէրտե օյի ուրտաճագ
տըը ։

ՊԱՊ 4

Օ.լ կիւն եէտի գաոըը պիր ատէմի
յի ուրի ու,
Քէնտի էքսէյիխիզի եէյէճէյիզ,
վ.է քէնտի էլտիսէմիզի կիյէճէյիզ,
Յաղաքի 'այպըմըզդն ուէֆ'ի իչիւն
Սէհնին խամնկէ եատ օլտուտըմ՝ ատէյէ-
ճէքլէր։
2 – Օ.լ կիւնտե Իսրայէլին Նէճաթի
պուլտուրըննա՝
ՐԱՊՊՐՆ ֆիլիզի ճէմալ ու ճէլտլ.
վ.է զէմինէն մնայտուը
Շէրէֆ ու զիչինէթի օլտուգ տըը ։
3 – վ.է ՐԱՊՊ Սիսն գըզտրըննէն լէվ-
սինի եը յ ուտաորդրնուտա,
Հիւքմ րու հը յ.է վէ եազմնագ րու հը յ.է
Նրու ատաղ.է մի՝
Իչինտէ պուլունտան գան ֆ'ը փ'ն ֆ'ը
փաքլէ էտիլինտէ,
4 – Սիսնուտա գալտան
վ.է Նրու ատաղ.է մտէ պըրագըլտան ,
Նա՛նի Նրու ատաղ.է մտէ Հայտի իչիւն
Եազըլտանտըրըն ճիւմլէսինէ
Մու ուգատտա ատնիլէ ճէք տիր։
5 – վ.է ՐԱՊՊ Սիսն տուպլէրնն Հէր եէ-
րի իւզէրինէ
վ.է ճէմա՛ատի Լտրը իւզէրինէ,
Սիւնահ ուգիւն պու ուտրի վէ տիւմանն,
Վ.է կէճէլէյլն փաըլտյտան ատիէշ ա-
լէվի խատգ էտէճէք տիր։
Ջիքտա պիւթի իւն պա՛ 'իզգէյի իւզէրինէ
Էօրիճ իւ օլտաճագ տըը ։
6 – վ.է կիւնտուսգիւն սըճագտան
կէօյկէ իչիւն,
վ.է ֆուրթունա իլէ եազմնուտտան փէ-
նահ
վ.է էօրիճ իւ իչիւն խայմէ օլտաճագ տըը։

ՊԱՊ 5

Տիմոն սէվկիւլիւմ՝ իչիւն, քէն-
տի պաղը Հագգընտա
Յէվկիւլիւմիւն չի՛րինի օգուտյտաճա-
ղըմ.

Ղ.այէթի միւնպիթի պիր թէփէ իւզէ-
րինտէ
Սէվկիւլիւմիւն պիր պաղը վար իտի։
2 – Անը չիմի՛ն գուշտաղըմ՝ թ ատչտը-
ըրնը պ.ըրի՛ն ատըը,
վ.է իչինէ տա՛ատ տատնատտը տիքտի,
վ.է տանըն օրթ տատնտատ պիր գուլլէ պի-
նատ էթ տի,
վ.է տանտէ պիր մտա՛էրէ տատթի գազտը.
Վ.է իւզուտ՝ վէրմէ տինի մէ՛մուտ է-
տէրքէն,
Յէնատ գօրուգ վէրտի։
3 – վ.է չիմտի՛ն, է.յ Նրուտատգէմ՝ սէ-
քէնէթի վէ Յուգատ տատէյնէրի,
Պէնթմ իւէ պատգըմ՝ տրատատնատա հիւ քմ
էտինիզ։
4 – Պատգըմտա տուհա նէ՞ էտփէյմտըը ի-
տի քի պէն տանատ էտփէյտատրմ՝.
Նիթ չիւն պէն տանրն իւզիւմ՝ վէրտէնի՛ն
մէ՛մուտ էթ տուի յիտմէ,
Օ ֆէնատ գօրուգ վէրտի։
5 – վ.է չիմտի՛ն պատգըմտա նէ էտփատճա-
ղըմըզ տիզ պիտտիրէյիմ՝.
Անրն չիթ իւնի՛ սէ.գէ՛ճէյի՛, քի օթ լագ
օլտա ։
Անրն տուիտրդնը Հըգատճատղըմ՝, քի չիյ-
նէնիւէ.
6 – վ.է տանը թատրատագ պրատգատճատղըմ՝.
Պուտտան՛մայատճագ վէ գատգըմայատ-
ճագ,
Անճագ տ՛ուֆ տիքէն վէ չտալը պիթ է-
ճէք.
Պուլուտ լտրատ տտաթի էմր էտէ՛ճէյիմ՝,
Փի անրն իւզէրինէ էտազմուգ էտազտրը-
մնայտյտատը։
7 – Ջիքտա ՐԱՊՊ իւ.լ ճիւնուտտրն պաղը
պէյիթ ի Խրայէ.լ տուր,
վ.է 8ուգատա ատտմիէրի՛ խօշնուտա օլտը-
ղը ֆիտատան տրը.
Հագգանի՛յէթ մէ՛մուտ էտէր իքէն,
Իչիթ է գատն ատէգրմէք,
'Ատատյէթի գ.ա՛ու էթէր էթէն, իչիթ Հ
ֆէքնատտա։
8 – վ.ա՛յ տիզ՝ քի էէր գատյմյըգ
Փիննտիսիզ զէմին օրթ տատնտատ էտտը-
նէղգ օթ ուրատուճագյտա գատտատր,
Խատնէյէ խատնէ իւհագ,
վ.է թ ատրատյտա թ ատրատ 'իւտվէ էտէնէրէր
տինիզ։
9 – ՐԱՊՊ իւ.լ ճիւնուտտ *պատնատ փէթ էի՝
Հագգիգատի՛ն փէք չօգ խատնէ.էր խատ-
ըտագ օլտաճագ.

---

* 'Իպր. գուշտաղմատ

Digitized by Google

պէսյիւք վէ կիւզէլ խոնկիւր սէքէնէ-
սիզ գալասընաց սըբր։
10 – Զիրաա ծո սէ՛սնիւմ՝ պազ պիր պաճ
վէրէ ճէք,
ու՛է պիր քօր ի՛սեւմ՝ պիր էֆա վէրէ-
ճէք սիր։
11 – Ա՛յ՛ ասպասՀալըսըն էրքէն գալ-
գըպ
Մի՛սաքիրէ գօշանըլաբաս,
ու՛է շէրապ անուէրի գըզըլըրընճայա սա-
չին կէճէսէ էյլէնէնէրէ։
12 – Ա՛է գիյաֆէթլէրինուէ ի՛մանպօւ
վէ ասանի՛սւր,
Տէֆ վէ նէյ վէ շէրապ վաբ .
Ամմա ԻԱՊՊԸՆ ֆի՛ի՛լինէ սիրգաճի
էյմէգըէր,
ու՛է էլլէրինին իչինէ պագմազըաբ։
13 – Պաւ էճլաէն գաավ՛ըմ՛ Ի՛սպաղ պիլ-
մէյէրէք էսիր կէօյի՛ւէրինէ՛ւ,
ու՛է ածընի պէյիւ՛քլէրի գէյի՛լգըա սուի-
չաբ օլտաւ,
ու՛է պայազը սասէմ՛իլէրին պօզազըաբը
սուաբգըրգասին գաւրսասաւ։
14 – Պաւ էճլաէն հաավիյէ քէնանինի
կէնա՛չէյէ՛սի,
ու՛է ազդընը հասասէն զիյասսէ ասչաբ.
ու՛է ածնէլէրին չէօհրէյի՛ւ վէ ճիւ՛սհաւրբ,
Կի՛սրի՛սի՛ւ՛սաճա՛ւ վէ մէսէբբէյի՛ւ ածաա
էնէ՛ճէք սիր։
15 – Ու՛է պայազը սասէմ՛իլէբ չէօքէ-
ճէք ,
ու՛է պէօյի՛ւ՛քլէբ ալչագըլածնաճագ,
ու՛է մի՛ւէ՛ւքէպպէրլէրինին կէօզլէրի էն-
սի՛սրի՛սլէճէք սիր։
16 – Ու՛է Ի՛ԱՊՊ իւ՛լ ճի՛սհնաւաս հագգ
ճի՛սհէյի՛ւլէ մի՛ւի՛ւ ա՛ա՛ալ,
ու՛է Գաւաստաւա Ա՛ԱԱՀ 'ասասալէթի ճի-
սհէյի՛ւլէ մնա՛ւագէնէգ օլաճագ
սուբբ ։
17 – Ու՛է գաւգաւլաբ 'ասաէթլէբրի իւգբէ
սի՛ի լասնաաճագլաբ,
ու՛է *զէնգինլէբինին խասի՛ի գալաճն ևէբլէ-
բինի՛ւ էճճնէպի՛ւլէբ ևէ՛ւէճէգլէբ։
18 – Ա՛յ՛ ֆէքագբ պաէթըաբգ իսի՛ւէ-
բի՛ւլէ,
ու՛է կի՛ւնասը կէգաա ագասպա իսի՛ւէրի՛ւլէ
չէքէճնէլէբ։
19 – Անլեր քի՛ Զաապագ օլսուն,
Ի՛չինի՛ւ լի՛ւ պիլի՛ւ իբսին, քի կէօբէլի՛ւմ՛,
ու՛է Ի՛սրաչէլինին Գաւաստաւաբընճէ թէա-
պիբի՛ւ ևագի՛ւաչբ՛ւ կէլբսին,
Գի՛ւ ածը պիլէլի՛ւմ՛" տէբլէբ։

* Ի՛պր. աեմիզլէբինճ

20 – Ա՛յ՛ քէօթի՛ւլ էյի՛ւ, վէ էյի՛ւյէ
քէօթի՛ւ տէյի՛ւճլէբէ,
ու՛է զաւլմէթի՛ւ նաւբ, վէ նաւբաա զաւլ-
մէթի՛ւ ևէբինճ գայածլաբաս,
Ա՛ճբայբ թաթի՛ւբ վէ թաթի՛ւբայբ ածբ ևէ-
բինճ գայածլաբաս։
21 – Ա՛յ՛ քէնաո՛ւ կէօզէբինաե էՀլի
Հէքմէթի՛ւ,
ու՛է քէնաո՛ւ 'ինանըէբինաե ածնէսիբ-
ըսընճլաբաս։
22 – Ա՛յ՛ շէրապ իչմի՛ւքաե գաավ-
վէթճլի՛ւ,
ու՛է մի՛ւաքիբի՛ւ մէգճ էթմէքաե ևէկճի՛ւ
օլաճագբաս.
23 – Անլեր քի՛ բի՛ւչմէճի՛ւ իչի՛ւն չէբէրի՛ւ
Հագգըաբ չէգաբբըլաբ,
ու՛է Հագգըաբնճ Հագգընճը իսի՛ւմ՛ալ է-
ատէրլէբ։
24 – Պաւ էճլաէն ամի՛ւէչ ալէվի՛ւ սասմա-
նը ևասլասաբգը,
ու՛է գաւբաւ օթ՛ճաւն սամի՛ւէչսե Թէլէճ
օլտաբգը մի՛ւսի՛ւլի՛ւ.
Անլեբինի՛ւ քէ՛ւքի՛ւ չի՛ւբի՛ւքլի՛ւք կի՛ւսի՛ւ
օլաճագ,
ու՛է չի՛ւչէքլէբրի Թօզ կի՛ւսի՛ւ Հօգաբգը չը-
գաաճագ.
Զիրաա Ի՛ԱՊՊ իւ՛լ ճի՛ւնաճաւբն չէբի՛ւ'ա-
Թի՛ւրընգը բէտաո,
ու՛է Իսրայէլինին Գաւաստաւաբընճէ քէլաա-
մընգը Թաաճգիր էթմի՛ւէբ։
25 – Պո՛ւնաա պի՛ւնա՛ւէն ԻԱՊՊԸՆ զաազա-
պըբ գաավմը 'ալէչ՛ի՛ւնէ ալէվ-
լէչ՛ի՛ւսի՛ւ,
ու՛է էլի՛ւնի՛ւ ածի՛ւլբէ իւգէբինէ սազաասըգգ
անլեբրի՛ւ վաբասաս,
Տաազաբբ սասաի՛ւ Թի՛ւԹի՛ւբսի՛ւի՛ւլբէբ,
ու՛է էաչէլէբրի՛ւ ասգաագլաբբ օբմ՛ասընճասաս
կի՛ւսի՛ւդբէ կի՛ւսի՛ւ օլաճագ.
Պաւ ճի՛ւսմ՛ի՛ւլ իւլէ ածնըն զաազապըբ Թէգբինճ
օլմ՛ասաբգ,
Անճագ ածնըն էլի՛ւ սասհա ուգաճնամ՛բէ
սուբբ ։
26 – Ու՛է ուգաագասաս օլաճ Թա՛ւՀճէ-
լէբէ իչի՛ւն պագըսագ չէքէճէք ,
ու՛է ածլէբրի՛ւ զէմի՛ւրինճ մի՛ւսի՛ւնճէսագնե-
սաճն իսալգի՛ւլ չաղբաբաճագ ,
ու՛է իչի՛ւնէ ֆէքբ սի՛ւբ'ասի՛ւլգ կի՛ւլէճէք-
լէբ։
27 – Անի՛ւկբսաե Հօսգըաճն վէ սի՛ւբգէճն
պագըսաճնամ՛ըսաճագ ,
Ուչագգաամ՛ըսաճագ վէ ազսաամ՛ըսա-
ճագգաբ .
Հի՛ւչ պէրճնճն պէլճնճն գաուչաղբ չէօ-
գի՛ւլմ՛էյճէք ,

Digitized by Google

յԼ ապագ գապՀնէն պագը գոփմայա-
ճագ տըը ։
28 – Անլէրին օգլարը սիվրի ,
ույ եայլարէնէն ճիւռէկէսի գուրուլ-
մըշ տըը .
Ամ լարընէն Թ ըրնագլարը չագմագ
Թ աչքնա պէնգեր ,
ույ ապտալըճէն Թ էքերլէքլէրի գա-
պըղագ կիպի տիր ։
29 – Անլէրին սէլերի ապալան կէօ-
միւրտիւնէն կիպի տիր .
կէնճ ապալանլար կիպի կէօմիւրտէյէ-
ճէքլեր ,
կէօմիւրտյէճէքլեր վէ չիբէարը գա-
փտճագլար ,
ույ անը կէօմիւրէճէքլեր վէ գուր-
Թ ապան պուլանմայաճագ տըը ։
30 – ույ օլ կիւնտե անկեր խազերինէ
սէնինգ կիւրիւլմի Թ ապա կիպի
կիւրէյէ՛ճէքլեր ,
ույ պէրէ հերկ պագալըղնապ՝ իշՀէ
զուլմէն վէ ինչագգապի վար .
ույ նապր քէնտի պուլուի լապրընապա
գապրապ ճագ տըը ։

ՊԱՊ 6

Ո գիա մելիյին վէՀապէը սէնէհինապ
Բապգը 'ապի վէ հիւքմէլմիշ պիր
Թ ապէի Խազերինապ օհ ապ ուրտըղը Հայլ-
տա կէօրտիւմ՝, վէ էհ էքլերի հէկքէլի
տօլտուրմըշ խոր ։ 2 – Անըն ֆէվ-
գինտե սէրապֆիմ՝ տուրույօրլար խոր .
Հեր պիրինէն ապէ ըշար գանտապը օ-
լուա՝ Հքհիկլէ հիւգլերինի էօրթ եր վէ
Հքհիկլէ ապագլարընը էօրթեր վէ Հքհի-
կլէ ուչարլար խոր ։ 3 – ույ էհքռթ-
կէրինէ նիապա էհույ տէրլէր խոր քի՝

Գուապտուա, Գուապտուա, Գուա-
պտուա, ԲԱՊՊ իւ՛ Հրէշնուտ ,

Պկաթիւն գլմին ապընդն ճէհլաթյկէ մեմ-
լու տըը ։
4 – ույ չագրըապընդն սէապտընապն գա-
փտ՝ եշկէքերինէն Թ էմէվլէրի ապար-
պըլտը , վէ պէյնի ապէնանդէ տօլտուա ։
5 – ույ տահմի՝ քի , ույ՛յ պաՀա , իշ-
Թ էհ Հէկտը օլտրմ՝,
Ձքըա պէն քի նապֆագ պուսապագթը ա-
պտեմ՝ իմ՝,
ույ նապֆագ պուսապագթը գաւմ՝ ապար-
պընապա ապագինի իմ՝,
կէօգլէրիմ՝ ԲԱՊՊ իւ՛ ճհնուա օլպն
մելիյի կէօրտիւ ։
6 – Ամմա սէրապֆիմէէն պիրի՝ մէղապհ
իւզէրինապէն մինչա իւյէ ապտըղը պիր
գապ էլինապէ օլաղը Հալտէ պաՀնա տօգ-
բա ուչապա ։
7 – ույ մազրմա տօգուհապբապտագ՝
Իչհէ պրա էօր սէնինն պուսապագլարընէն
տօգուհնապա ,
ույ սէնինն ճհւրմիւհէ չէֆ՝ օլապա-
պա ,
ույ կիւնապհընէ քէֆհաբէթ կօխլագ՝
ապէտի ։
8 – ույ ԲԱՊՊՐՆ սէապտընը իչհէ-
մի՝ քի ,
Ֆհմի՞ կէՀապէրէյհւմ՝,
ույ պիրնի՝ իչհւա քի՞մ՝ կիապէր՝ սէապ-
Պէն ապտի՝ Իչհէ պէն , պէնի կէօ-
պէր՝ սէապի՝ ։
9 – Օ՛ վագրի՝ սէապի քի՝ Նկի՝ , պրա
գապվնա սէգյլէ ,
Իչհի՝ մէքլէ իչհապ՝ճէքաքինիզ , ամմնա
անկապմայաճագտընըզ ,
ույ կէօրմէքլէ կէօրէ ճէքաքինիզ , ամ-
մնա ֆէհմ՝ էի՝ մէյէ ճէքաքինիզ ։
10 – Պու գապվնի՝ գապկինի գահի բլաՀ՝,
ույ գուապգլարընը ապղրլահի , վէ
կէօգլէրինի գաֆհա ,
Օհմայա քի կէօգլէրիյէ կէօրէ , վէ
գուապգապրըյէ իչհապ ։
ույ գապկինէ անկայա վէ բրճհու՝ է-
ապիպ տա չիՀա պուապա ։
11 – ույ պէն՝ Նա ԲԱՊՊ , Նէ՞ վագ-
Թ ապա գապտապը՝ տէտիմ՝. վէ տա-
պի քի ,
Օհ վագՀմա գապտապը քի չէհրլէր ապքէ-
Նէպիգ ,
ույ խապհէլէր ինապնապզ գապտըղնապնի
խապրապզ օլապա ,
Տհյապ քի՞ լլհյէն պէեապպան օլա ։
12 – ույ ԲԱՊՊ ապտէմիլերի ապզագ ևէ-
բէ կէպնաէրբ ,
ույ ահյապրն օրհ ապրնապա չօգ հէրլէր
մեՀ՞գապք գապա ։
13 – ույ պանտե պիր՝ 'իպրհիմ պուլու-
Նապճագ ,
Օ ապապհի խապրապզ տհյէպր օլապճագ
տըը .
ՊապՀ՞մ՝ վէ մէչէ՞ զապգապճլապը քէպհլապ-
յինապէ կէօվտեսի գապտըղը մե-
պհլհա ,
Մապգապտապէս զիէրրհյէՀ՞ օլ ֆապվնի
կէօվտեսի օլապճագ տըը ։

Digitized by Google

ԳԱՂ 7

Վ¿Է Յուդա մէկ¿էն Աքազ խոն է Յովաթամ՝, խոն է Ոզիանըն կ¿ուն¿էքինաէ Աբ¿ըհամ մէկ¿էն Ռասաին վէ Խաքսէկ մէկ¿էն Փաղէէ խոն է Ռովմէլա 2 նըռատաղէմ իւզէրինէ հարտ իչլուն չըգատըլար խէ տէ, մունհարէպէկ մունգէյէսիր օլմասըլար։ 2 – Վ¿Է պէկ¿էն է Դաւ¿իթ՝ Սիւրիա *Եփրեմ ի¿լէ ի¿իթֆաղ էյ տի՝ տէ¿իւ խապէր վէրիւլի¿քաէ, ոնըն գալպի վէ գավմընըն գալպի օրմանընըն ազաճ¿ըլըր բի¿զկէճուսան տալանընըր կ¿իպի տաղ¿ընաը։ 3 – Վ¿Է ՐԱՊՊ Եռայ¿էկ տէ¿տի քի՝ Շէմէոն ատն օղլի †Սէաթ¿յաստաւբ իւլէ գաստար թ տըղ¿ընաը եօղընաան վ¿ագը՝ եօգ¿ընը քի հավուզընն տաս եօղս պաշընաս Աքազը իւմի իգպալէ չէգ։

4 – Վ¿Է ոնաս տէգիլէ քի՝

Տի¿գամի էտիպ բահաթի օլ,

Շաս թի¿ի էն եաղը եաղնըզ իւքի օտաստն ազճաճնաստն,

Եաղնի Ռասաին իւլէ Սիւրիանըն վէ Ռովմէլաս օղլընըն չնաստէյ¿ի գաստզաղ¿ընաան

Գօգամա վէ գալպին պայ¿ըլմասըն։

5 – Մաստամ՝ քի Սիւրիա վէ Եփրեմ վէ Ռովմէլաս օղլաս,

Սէնին՝ տաղէյ¿ինաէ պէտհասհանէ մի¿չավէրէ էտիպ,

6 – Յուդա իւզէրինէ կ¿իսիպ ոնը թ տազէիգ էտէ¿իմ՝,

Վ¿Է ոնը քէնտիմի¿ իչլուն ֆէթհ էտէ¿իմ՝,

Սոնդա ոնըն օրթ տաղընաաս թ տաբէէ¿ել օզ¿ընը մէկ¿էք նատագ էտէ¿իմ՝ տէտի¿էր։

7 – Բատպագ նհվաս պէգիլէ պուդ¿ուդ¿ըր։

Գա– տաստի¿թ օ¿ղայ¿ազճաղ վէ իգ¿րաս օ¿ղանընմայ¿ազճաղ տըր։

8 – Զի¿րաս Սի¿ուրիաընըն փայ¿թ տախթը Դաւմասկաս,

Վ¿Է Դաւմասկասընը բէ՛իսի Ռասաին տըր։

Վ¿Է տայի մէշ պէշ տէնէ զատ¿իքնաս

Եփրեմ՝ գավմ գայ¿ընմազ իւզէէ գէբ¿րայ¿ազճաղ տըր։

9 – Վ¿Է Եփրեմին փայ¿թ տախթը Սամարիաս,

Վ¿Է Սամարիանըն բէ՛իսի Ռովմէլաս օղ¿ընաս տըր։

Էկէր իւմնըն էթմէզ իսէնիզ, էմին օ¿ղ մնայ¿ընըզ։

10 – Թէգբար ՐԱՊՊ Աքազա սէյ¿¿էմիպ,

11 – Ֆէնտիկի իչի¿ն Ա¿¿ահըդ ՐԱՊՊ-ՏԱՆ պիր 'ալամէթ թատլէպ էյ¿լէ,

Տէբին եէբ¿էյբատ եափատ եի¿քաէք եէբ¿էյբատ օ¿ատն, թատլէպ էյ¿լէ՝ տէտի։

12 – Լաքին Աքազ՝ թատլէպ էթմէմ՝, վ¿Է ՐԱՊՊը թէճբի¿է էյ¿լէմի՝ տէտի։

13 – Օ¿ վագբիֆէ եէյ¿¿ամպէր տէտի՝ քի,

Էյ պէյթի ի Դաւ¿իթ՝, չիմնի տինի¿էյ¿ինիզ,

Ադամի¿ըրի թա'ճիզ էթմայ¿ինիզ սի¿զ ամ¿ զ մը կէ¿իր,

Ֆի Ա¿¿ահըմը տաբի թա'ճիզ էտէբ¿սինիզ։

14 – Գա¿ էճ¿ատն ՐԱՊՊ քէնտիմի սի¿զ պիր 'ալամէթ վէրէճէք տիր.

Իչթէ պագբիրէ համիլէ օ¿ղաս՝ պիր օղ¿ուզ տօզ¿ուդ¿ուճագ,

վ¿Է ոնաս Իմմանուէ¿ թ էտմ¿էյ էտէճէք տիր։

15 – Ֆի¿օթ իւ¿իս բէտաս էտիպ էյ¿¿էյ ինի իչմադ էթմայ¿ընչէ պիլինճէյէ տէ¿յին,

Թէրէ եաղը վէ պաշ եէյէճէք տիր։

16 – Զի¿րաս չօճաճ քէօթի իւ¿իս բէտաս էտիպ էյ¿¿էյ ինի իչմադ էթմայ¿ընչէ պիլմէ զատն էվվէլ,

Սէնին գօգաղընըդի իպի մէկ¿էյ¿ինի տի¿զ զատն էվվէլ,

17 – ՐԱՊՊ սէնին իւզէրինէ վէ գավմընըն իւզէրինէ,

Վ¿Է փէտէրկինէն եատի¿էմ իւզէրինէ եօյ¿ի կ¿ունէէր կէմի իպէ¿ճէք տիր քի, Եփրեմին Յուդաստան այրըլմադըդ կ¿ունտն պէրու կէ¿մէտի¿էք.

Ասորեստան մէկ¿էյինի ի¿ինէ¿ճէ+ տէր։

18 – Վ¿Է օ¿ կ¿ունտէ ՐԱՊՊ Մըսըր ըբմագ¿ըրընէն էն ուզագ եէբ¿էյբինտէ պուդ¿ուդ¿ունան տինէքլէրի,

Վ¿Է Ասորեստան տէ¿յորընտա օյան տաբ¿ըսըր ըսըբդի¿է չադըրաս՝ճագ.

19 – Վ¿Է ճէ¿մի¿էտն կէ¿իպ վիբճան օ¿ղ մնաշ տէրէ¿էբե

Վ¿Է գայ¿ըսըրը գօվուգ¿ըրընա,

Վ¿Է հեր նէվ' չադը իւզէրինէ,

Digitized by Google

*Ե–ւօ՝ Եփրեմ տէյ¿ըբդա օրտաս գաւբաստ

†Պագգի¿էյ բի¿ճաս՝ էտէ¿ճէք տիր։ Պաղ Պ· 10·21։

վէ ճիւղէ մէր՝ալլոքա գօնաճագլար
տըր։
20 – Օվ կիւնաե ՐԱՊՊ քիրա իլէ ալըն-
մըշ ուսմուրայլէ,
Եաֆէ Ներհրին էօթե թասրաֆքինաա
օլան Ասորեստան մէկիյիլէ,
Գաշը վէ այյագլարըն գըլնէը խըրաշ
եաէճէք,
Ամագալը տաթի գաղըլյաճագ տըր։
21 – Վ է օվ կիւնաե պիր տաէմ,
Գիր կենճ ինէք իլէ խքի տաէմ պէալէ-
յէճէք,
22 – Վ է անդերին վէրէճէյի սիւռիւն
չօգլըղընաան թէրե հաղը եէյէ-
ճէք.
Ջիքրա ախյաբտա պագը գալանդարըն
ճիւմլեաի թէրե հաղը վէ պալ
եէյէճէք տըր։
23 – Վ է օվ կիւնաե պին՝ ըշթալ կիւ-
միշ գըյմեթինաե օլան պինդ
ատաձա քիւթիւյիւ պուլունաը-
ղը եէը
Ձաղըրդը վէ ախքէդնէք օլաճագ
տըր ։
24 – Օգլաթ իլէ վէ եայլար իլէ օրայա
կելէ ճէքլէր,
Ջիքրա պիւթթիւն ախյար չայըրդը վէ
ախքէդնէք օլաճագ տըր։
25 – Վ է չաթալէ գաղըլան ատաղլա-
րըն հիչ պիրինէ,
Ձաղը վէ ախքէդ գօրգուսը աեպեպինա-
աեդ կիտէ մէյէճէքտիր.
Սըղըրտարըն մէր՝ասը վէ գյուդլարըն
կեզէճէյի եէը օլաճագ տըր։

ՊԱՊ 8

Վ ը ՐԱՊՊ պատա՝ Եաեդնա պիր
պեգյիւք թաւմար տա, վէ անդեն իւզէ-
քինէ ինաան գալեմիյիլէ *Մաչէր-չաւլը-
Հաշ-պազ Հազգընատա եազ՝ ատէտի ։
2 – Վ է քեռհին Ուբիտա իլէ Զաքա-
րիաա իոգին ի Բաարաքիայը քենտոմի եմին
շահիտ տալըմ՝։ 3 – Վ է նէպիյէլէ թէ-
գաորիւպ էթտիմ՝, օ տաեթի Հաամիլէ
օլաւդ պիր օղուլ տօղուսքաա. վէ ՐԱՊՊ
պատա խիթ ատդէն՝ Ադա *Մաչէր-շաա-
լալ-Հաշ-պազ թէեմիյէ էյլէ . 4 – Ջի-
քրա չօճուզ՝ պատա վէ Ադա՝ ատ մէյլի
պիլմէ գաեն էվվէլ Դամասկոսըն էմի-
վալը վէ Սամարիանըն գանիմէթի Ա-
սորեստանի մէկիյինին էոհիւ սըրա կէօ-
թի իւրիւլէճէք տիր՝ ատէտի,
5 – Վ է ՐԱՊՊ թէգըրսըր պատաա ակ չյլէ-
յէպ ատէտի քի , 6 – Մատատմ յի պոա
գաավմ եաավաշ եաավաշ տագան Սիլտա
տաւլարընը թատգիր էտիպ՝ Ոտաին իլէ
Ոավամնալա օղլընատան խօշնուտա օլուր,
7 – Պոա եճլաոն իչյէ ՐԱՊՊ՝ Նէհրին
գուվվէթլի վէ չօգ տաւլարընը,
Եաֆէ Ասորեստան մէկիյինի վէ անդեն
պիւթի իւա գուվվէթ լինի
Անդերի իւզէրինէ չէգաւտաճագ,
Վ է օ ճիւմլէ մէճրալարընատան թա-
չըղ,
Հէփ ատհյիլէրի իւզէրինաեն հիւրիւ-
յէճէք տիր։
8 – Վ է Ծուգատտա եայլըղ իտիթիլա
էտերէք կիտէճէք տիր,
Վ է պօզտագա գաստար եէթ իչէճէք
տիր.
Վ է ախեդն գանդատալարընդն կէրիյէ
Աէնդին պիւթի իւա տիյարընդը գատիլայա-
ճագ տըր, էյ Էյմինատաէլ ։
9 – Էյ գաավմնար , ժիւթի եհյատ օ-
լաճնըդ, վէ գէրըրլաճագաընդ.
Էյ զէմինին ուզագ մնհալէրի, տինկ-
լէյինիզ .
Գաւշանընըդ, վէ գէրըրլաճագաընդ,
Գաւշանընըդ, վէ գէրըրլաճագաընդ։
10 – Մի՝ չաւվէրե էտինիզ, լաքին պօ-
շա չըգաճագ տըր.
Սէօզ սերույէյինիզ , լաքին ատպիի օղ-
մայագճագ տըր.
Ջիքրա Ալլահ պիզիմ իլէ տիր։
11 – Ջիքրա ՐԱՊՊ պատաա *ժիւ՝էատիր
պիր Թատրգլէ պէգյիէ սէգյիէյիզ ,
Պոա գաավմին Թատրգինատ հիւրիւէ-
մէքյիյինի նատհհաեթ էտերէք
ատէտի քի,
12 – Պոա գաավմի հէր հանդիք չէյէ իտի-
թի իճագ տէրատ,
Սիզ անաա իտիթիճագ տէմէյինիզ,
Վ է անդեն խաավճ էհ ատիյի կիտի խաավճ
ու խէչէհէճ էհ մէյինիզ։
13 – Աճ՝ե ՐԱՊՊ իւ ճիւհատտը
Թագատիա էտինիզ,
Վ է սիզին խաավճ ու խէչէհ էինիզ Օ
օյատա
14 – Վ է Օ ուէվ մնագատիա օլաճագ,
Լաքին Խարույէյին իչյէ խանէտատընդա,
Թէօքէզ Թատչը վէ սիւրչյէք գատ-
յատը,

*Նագմնյատ ՝ատճէլէ էտիպ գանիմէթի Թօփլա

*՝Ուգ. էվ գաւվէթի էյլէ

Digitized by Google

Ա՛ն երուսաղէմ սէքէնէթինէ առաջագ
վէ գոփան օլաճագ տըր։
15 – Ա՛ն չօգլարը սիւրչէճէք,
Ա՛ն տիւշիւպ գերբլաճագլար,
Ա՛ն գոփանա թոպա ուլուզ զատի
օլունաճագլար տըր։
16 – Շէհիւտէի պատղաս,
Շահկիւլէրինին ապրատընատա չէրի՛սէք
միւհրլէ։
17 – Ինձոի պէն Եհովանին պէկի ի
Յակոբտան սէի՛ր էճմիշ օլան
ՐԱՊՊԱ մունէճագզըր ըմ՛,
Ա՛ն ատա իւմիտվար ըմ՛։
18 – Ինձի պէն վէ ՐԱՊՊԸՆ պատնա
վէրտիկի էվլատ,
Սիոն տաղընատա տապքին օլան ՐԱՊՊ
իւլ ճիւնուտա ի՛տրապճընատան
Իսրայէլտե՛ տալատիճլէր վէ տաճիպ իշ-
լէր իչինի՛ն իզ։
19 – Ա՛ն՝ Ինձլէրէն վէ Ֆիռըլտայան
ճինճիճիլէրե,
Ա՛ն պատգըճըլարտա տուռնըչընըզ՝ տէյիւ
տիզե սէօյլէտիքլէրինին,
Գեավո՛քինտի Ալլահընատա տուռնըչմամ՛ զ մը,
Ա՛ն Հայթատա օլաճլար իչինե էօիւ-
լէրըմ՛ ու գոնդըտըլա՛ր՝ գէյէ՛ն ճի-
վոդ վէրինէ։
20 – Շէրի՛տի՛ վէ շէհհատէի գոնդըտ-
ըլար։
Էնէր պու քէլատնա հէօբէ սէօյլէմէզ-
լէրտե,
Անդէրին տատա նուրու հօգ տըր։
21 – Ա՛ն էվ մունզայագայա վէ գրիմլը-
զատ տիւչտը օլաբագ ատաէն կէ-
չէճէք,
Ա՛ն ատճգատըզընատա տատրլատճագ,
Ա՛ն քինտի մէյիւինէ վէ Ալատնընատա
սէպպ էտէճէք,
Ա՛ն հօգաբրյատա պագատճագ։
22 – Ա՛ն զէ՛րինէ պագատըղընատա,
Ինձի մունզայագատա վէ զուլումէի վէ սը-
գընմի՛տըր տուբատնան օլատճագ,
Ա՛ն գոյու գոտանըլըղատա սիւրիւլէճէք-
լէր տիր։

ՊԱՊ 9

Էվվել զէմանատա՝ Զաբուլոնի տի-
յարընը,
Ա՛ն Նեփթի ազիմ տիյարընը զէլիլ էմ-
տիյինատե *օլաբագը կիտի

Մատզայագատա չէքէն իչինե՛ զուլմէի
օլմայատճագ տըր։
Ֆատգամի տաբըր զէմանատա՝ տէնիզ
հօղնատա
Ցորգանատնըն էօթէ թաբատֆընատա,
Թա՛իֆէլէրին Գալիլէատընը թա՛զէզ
էյիլէյճէք տիր։
2 – Զուլմէմտե կէզին գավմ՛ ազիմ
նուր կէօրտիս,
Էօլիմ՛ կէօլկէտի տիյարընատա օթաս-
բատնըլարտա նուր տողտուս։
3 – Միլլէթի չօղալճի տըն,
Անդըն մէսէբրէթի՛ն ազիմ գէլատնը։
Անդէր սեվինին հուզուրընատա
Ատե՛ւէրին հատատա վազթի՛նատա մէս-
րուր,
Ա՛ն զանիմէթի թագախմ էմտիքլէ-
րինտե
Շատամնան ալտըգլարը կիպի մէսրուր
օլատըրար։
4 – Զիրատ Մադիանի կիւնիւնատ ե՛փը-
զէն կիպի,
Անդըն ազըր պզյատնաղրընդընը վէ տրգա-
սընդըն տէչինէլյինի,
Անատ՝ զուլմ էտէնէն ատատաղընը գըր-
տրըն։
5 – Զիրատ նա՛ռէ վուրան ճէնգճիլէրդե
սիպտհլատրընդըն ճիւմլէտի,
Ա՛ն գանդէ միւլէմմեն՝ օլան բիտատ-
լարրը,
Եանդրագ ատճէ էշլի թէլեֆ օլատճագ տըր։
6 – Զիրատ պիզէ պիր չօճուգ տոգ-
ատաս,
Պիզէ պիր օղուլ վէրթի՛տի։
Ա՛ն բիյատաթի՛ ատընդը օմնընդրնատա օլա-
ճագ,
Ա՛ն ատատա՝ Ա՛ճէթգ, Մի՛ւշիր, Ալատհ իւլ
Գաատիր,
Էպէտտի Փէտեր, Սէլատաթի Բ՛ւ՛իտի թագ-
միւլէ օլատնատճագ տըր։
7 – Գուսիլի՛ն ի՛ն թագթը իւզէրինատե վէ
ատնընդն հիւքիւսէթի՛նտե,
Պատնատ հիւքիւսէթի՛ն ատրի մատգընատա
վէ սէկլատմէ՛տե նիհայէթի՛ հօգ
տըր,
Թատ քի շիմտիքտէն էպէտտէք,
Ատը Հագգ վէ՛ տատատլէ՛լէ ստատրի՛ գը-
լըղ գատվէմի՛ լէնտիրէ։
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտընդն զատրէթի պատ-
նու թէրատ էտէ՛ճէք տիր։
8 – ՐԱՊՊ Յակոբտա խապէր կէօն-
տերտի,
Ո տատրի Իսրայէլէ նատրի՛լ օլատս։
9 – Ա՛ն պիւթի՛ւն գամմ՛,

*Եբրայ՝ ատատե օլան մունզայագատա կիպի

Digitized by Google

Ծառի թէբեզպիւրէ վէ ղոբբուբը գալալէ ,
10 – Քէրթիճէր սէզ, Ճօնամ Ի աշղտան պինաս էտէճէյիզ .
Ձիւմլէզ աղաձլարը քէսիլսի ,
Լաքին պէզ անլէրին եէրինէ էրզ ադաձլարը գալաճաղըզ՝ ատ,յն
Եփրեմ վէ Մանասիան ակքինէսի անկլաճաղ տէր .
11 – Լաքին ՒԱՊՊ Իսահինն խասխմլէրինի անքն ՚ալէյհինէ գալտըրաճաղ ,
Ո,է անքն տուշմէնլէրինի Թահրիք էտէճէք տէր ,
12 – Իօնաէն Սիւրիայլլար վէ արգասան Ֆիլիսթիլէր կէլիպ ,
Քէմալ ը Հըրալէ Իսրայէլի եէյհճէքլէր .
Պու ճիւմլէ իլէ անքն ղազալը Թէսքինն օլմասը ,
Անճագ անքն էլի ատահա ուզանմազ տէր ։
13 – Ձիրա գամլ քէնտիլէրինի վուրանաս բիճոս՝ էթմէզ ,
Ո,է ԻԱՊՊ իւ Ճիւնուսը Թալէպ էյլէմէզ ,
14 – ԻԱՊՊ տանի Խորտիէտէն պաշը վէ գուչրուղը ,
Խուրմա աղաձը տալքնը վէ ասալը
Պիր կիւնտե քէսճէճը տէր ։
15 – (Ինթ իյսր վէ մի՚թ էգէր քիմսէ պաշ տէր ,
Ո,է եալանը Թա՚լիմ էտէն փէյղամպէր գուչրուգ տէր ։)
16 – Ո,է պու գամլմէնն մինըշիտլերի խզլալ էտիճի օլաբլար ,
Ո,է անլէր Թաւտաֆընտան իրշատ էտիլէնլէր Խուտուլար։
17 – Պու էճլէտէն Թասպղ անքն եիկիթլէրինտէն խօշլանմայճաղ ,
Ո,է եէթիմլերի իլէ տալ գաբրլարը դա մէրհամէթ էթմէկճէք տէր .
Ձիրա ճիւմլեսի միւնաֆըգ վէ ֆասրգ օլտրլար,
Ո,է հէր ադրզ սէֆիհանէ Թէքելլիւմ էտէր .
Պու ճիւմլէ իլէ անքն ղազալը Թէսքինն օլմասը ,
Անճագ անքն էլի ատահա ուզանմազ տէր ։
18 – Ձիրա ֆըզգ ամէճ կիսի հագալ .

Ձալլարը վէ ախքէնէրի Թելէֆ էտէր ,
Ո,է պըգ տալլը ադղաճլարը Խագալ .
Ո,է անլէր տուշմէն կիսի հօգալրը չըգալար ։
19 – ԻԱՊՊ իւ ճիւնուսքն զազալպրլէ ղէմին Խանաճաղ տէր ,
Ո,է գավմ՝ ամէնշ եէմ կիսի օլտաճաղ .
Աահեմ քէնտի գալրնտաղշնը էսիրկեմէյհճէք տիր ։
20 – Ո,է ատղրնտաս օլտնլ գափաճաղ վէ ատճ գալտաճաղ ,
Սօլճնտաս օլտնը տտախի եէյհճէք վէ տտյինայտճաղ .
Հէր պիրլի քէնտի գօլտնքն էհինի եէյհճէք տիր ։
21 – Մանասէ Եփրեմի վէ Եփրեմ Մանասէյի Խէնէֆ Խէֆէյ .
Պիրլիքտտ Ցուգա թագըրնէ հէճճ էֆէյ .
Պու ճիւմլէ իլէ անքն ղազալը Թէսքինն օլմասը ,
Անճագ անքն էլի ատահա ուզանմազ տէր ։

ՊԱՊ 10

Վտյ ֆու գտրտանքն տտա՚վտաքնը իֆնատս ,
Ո,է գտվմլմքն պիչտրելէրինին Հագգրնը դտտալ էմէկը ,
Տու գտրբտրը քէնտիլէրինե շէքքտալ ,
Ո,է ահէթլէրի հատղնա էյլէմէք Խչինն ,
2 – Հագգտալ գտնուշտար գըտանլատրա ,
Ո,է ինտանֆատ մնէդայիը շէյլէր հտալան քտսթի իալէրի ։
3 – Խմոի հօգտատնն կիւնհնհնտնէ ,
Ո,է ատգտգտտան կելէճէք ատֆէթի վտգԼընտտա նէ՞ հատֆատճաղտքտնըզ .
Խմոտատ իչնէն քիմճ՞ իլի ինճա էտճքտճէքտսինիզ ,
Ո,է ՚իգղէթի ինիլի նէ՞ըէյ պըրատգտտճաղտքտնըզ ։
4 – †Անճագ էսիրլէր տտրատսքնտտա չէքքէճէքլէր ,
Ո,է մնագթուլէր տտրատսքնտտա տհնշէքճէքլէր .

*Ե֊Ե֊Օ՝ գտրատրատճաղ
†Ե֊Ե֊Օ՝ Պէհնհիզ

Digitized by Google

Գա՛ճ ճխ՛ալէ իւլէ անդի զաղաղը էն՛ե-
քին օլմասը ,
Անճագ անդն էլի տասհա սազանմըշ
սըբը ։
5 – Վ՛ա՛յ զաղաղըմըն տէ՛յհէյի օլան
Աարհասանան .
Էլլերինահքի 'սասս պէնիմ խըշմըմ
սըբը ։
6 – Անը մխանաֆըզ պիր մխլէքի խ՛ազ-
րինէ կէձհասէրե ճէյիմ ,
Վ՛է զաղաղ էյ՛ոէյիմ գասվմ 'սալէյ-
հինահ անհս էմը վէրե ճէյիմ ,
Ֆի զահնիմէն էյ՛օհլասս վէ հասզմնալսս ,
Վ՛է անը ասզազլսրըն չսմնսրը կիսվի
ասյազ սալ՛ընս սալս ։
7 – Ցազաֆի անդն մնագահտի պէցյէ
տէ՛յհլ սոքը ,
Վ՛է սէրսհ՛ինահ էցյէ ֆիքը հօգ սըբը .
Անճագ անդն գալէյինահ հէլաք էմ-
մէք ,
Վ՛է չօգ էյ՛ոէ՛ֆհէլէբ էն՛էֆ էյ՛էմէք
վաբ սըբը ։
8 – Զիբա տէր քի ,
Պէնիմ՝ սէբասալսրըմդն ճխ՛ամէհսի մե-
լիքսլէբ տէ՛յհ՛է մի .
9 – Բազահնէ Գաղըտահա կիսվի տէ՛յհ՛է
մի .
Նմանի Աբբահի կիսվի տէ՛յհ՛է մի .
Սահմադրնա Գահմանակա կիսվի տէ՛յհ՛է մի
սոբը ։
10 – Պէնիմ՝ էլիմ փսմի լսսր մէմլէքէթ-
լէբինէ հէյի իշտիյի մհսիլհս ,
(Վ՛է անդէրն զմնա փսմի լսսրը Նզսս-
սահէմին
Վ՛է Սահմադրնանքնհատն զիյասէ ի-
սի ,)
11 – Սահմադրհայա վէ անդն փսմէ լսս-
րընա հասփսղըմ կիսվի ,
Նզսսասղէմէ վէ անդն սահնմէլէրինէ
հահ փմնայա ճագ մը իմ՝
12 – Վ՛է Բազաղ Սիօն ստասղնստա ,
Վ՛է Նզսսասղէմահ պիրթիւն իշլինի
թէքմիլ էյ՛ոէյինահ ,
Ադրհասան մէհլինինն մհսիլէքէպիր
գալպնինն մհզվէտնին ,
Վ՛է մնաղսսր հէօզլէրինէն իֆթիհսա-
րըն հօգսսյասճազըմ՝ տէ՛յհս
պօյսրսը ։
13 – Զիբա օ տէր քի ,
Գէն պօհսս էլհմին գսսվվէթհլէ ,
Վ՛է հիքմէթի իշլէ հասփսղմ՝ ,
Զհնէքի պէն 'ագըլսը իմ՝ .
Վ՛է գասվմսրըն հօսասսալսրընը գսալ-
սրըսրմ՝ .
Վ՛է ահլէրին խասպինէլէբինէ զսագի
էթ՛ոէմ՝ ,
Վ՛է սէքէնէյի գահրէմանն կիսվի էն-
տէրսհմ՝ ։
14 – Վ՛է էլիմ գասվմսրըն էմմսլընը
հսսվա պօսլօսր կիսվի պսլսսա .
Վ՛է պըրագըլմըշ հսսմնալթ՛ալսր թ՛օփ-
լանըլըսրը կիսվի
Գէն պիսթիւն էնմինի թ՛օփլասրմ՝ ,
Վ՛է գանատա թ՛էփէնէն հաս տգղընը
ասչսան ,
Նախօտա ճըվըլտասյան հօգ խսի ։
15 – Գալմա ահրնսլ քէտէն քիմնէ թա-
զէրինէ իֆթիհսահ էսէ՛ր մի ,
Նախօտա տէսհ՛էրէ ահնը գհսլլանան ա-
տէմ՝ իսլէրինէ թ՛է'ազգիմ՝ է-
սէ՛ր մի .
Կէզյա տէ՛յհնէք քէնահսիհնի գասլսրրաս-
նը տասլսալմ՝ նզ .
Նախօտա 'սասս ազազճ օլմգսանը (Ինօհնէ)
գասլսրրմ՝նզ օլաս ։
16 – Գա՛ճ էճ՛ասէն ՐԱՊՊ իսլ ճխ՛ահսաս
օլան Ի՛տապպ ,
Ահրն սէմզլէրինէ զէպահնլըզ կէօհ-
տէրե ճէնք ,
Վ՛է անդն 'իզգէյհի սալ՛ընտա
Ամ՝ էշ հասնըշը կիսվի պիր հասնզրն թ՛ահ-
թ՛ահշսրրահճագ սըբը ։
17 – Վ՛է Իսրայէլհն Գսւրու ամ՝ էշ ,
Վ՛է անդն Գասհատտսւսք ասլէվ օլաս-
ճագ ,
Վ՛է պիր կիւնահէ տհքէնէլէրինի վէ չա-
լըլսրրնը հսագըտ թ՛էլէֆ էահէ-
ճէնք տսրը .
18 – Վ՛է օբմանդրհն վէ մնահհսալսաք
թ՛ասրլասրհնն 'իզգէյհինի ,
Ճանը իլէ ճէահաստնի հէլաք էահէ-
ճէնք ,
Վ՛է խասհի անդն պասյըլտըղը կիսվի օլաս-
ճագ սըբը ։
19 – Վ՛է օբմանդրհն պասգը գալսան ա-
զահճ՝ սըրը ասլասհճագ ,
Շեզյլէքի պիր չօճագ անդէրի հսագա
պիլիբ ։
20 – Վ՛է օլ կիւնահէ Իսրայէլհն պահ-
գիւէսհ ,
Վ՛է պէյհի ի 8ակոբըն նէճահի պահա-
լանդ՝սրը՝
Ֆէնահիէրինի վհսբահնս պիր տասհս թէ-
վէրքիւլ էյ՛ոմէյճէկէրը ,
Անճագ Գահատտսւսք Իսրայէլ օլան
Ի՛ՍԱՊՊԱ
Հագիգահյէ թ՛եվէրքիւլ էահէճէկ-
լէր ։

Digitized by Google

21 – Գագիկյե, եաղի ցակօբըն պա-
գիկյէսի,
Ալլահ իւլ Գաստիրե բիւճու' էսէ ճէք
տիր։
22 – Ջիրա, էյ Խոջայէլ, եկէր սէնին
գավմիդ
Տէնիպին գուռնու գաստար օլսա,
Անէճ պագիկյէսի 'ազաեմի էսէ ճէք
տիր։
Մուգաստար օլսան խաջագիկյէմի 'աստա-
լէմլէ խոթիլա էսէ ճէք տիր։
23 – Ջիրա Խոջա իւլ ճիւնուա ՆՀո-
վա, պիւլ իւն տիյար իչինաե,
Մուգաստար օլսան խաջագիկյէմի ճճ-
քա էսէ ճէք տիր։
24 – Գու ճճլատէն Խոջա իւլ ճիւ-
նուա ՆՀովա պէգիլե պուշյուրըր.
Էյ Աբոնաա ասքին օլսան գավմիմ
Ասքհասանհասան գօրգմիս.
Օ սէնի տէյինքլե վուրաճագ,
Վէ 'աստասընը սէնին իւզերինէ' Մըսըր-
լըլարըն գուլարըսընը կիսի գալ-
մըգաճագ տըր։
25 – Լաքին փէք ազ վագըթ ասկրա
խըշմիմ',
Վէ անլէրին հէլաքյլե զաղաղըմ'
թէմամ օլսաճագ տըր։
26 – Վէ Օրնք գայսար գուբպինաե
Մադհանիլլարը ասսրա էմ'ոխյի
կիսի,
ԻԱԳԳ իւլ ճիւնուա անքն իւզերինէ
պիր գամյը սալլայաճագ.
Վէ Մըսըրսա սուլթընէ կիսի
Գէնաի 'աստասընը սէնիզ իւզերինէ
ուգաստաճագ տըր։
27 – Վէ օլ հիւնաե անքն հիւքիւ սե-
նին օմուգրկնսան,
Վէ պգյուհնըրըդը պգյուհնկնսան գալ-
մըրըլաճագ.
Վէ պգյուհնըրդգ սեմիզկէ սեպեգին-
սէն գէրըլաճագ տըր։
28 – Անգէյե կելսի, Մագբահա
կելսի,
Աղրյըդընը Մաքամաա գօսաս։
29 – Կեչիսսէն կելսինէր, Գաբաստա
գօնտրլսար.
Ռասմա Խոթ բէսի. Սասուգ Գաբաստը
Գիրաբ էյլէսի։
30 – Էյ Գաղդիմ գէդը, սէս գալսրը,
*Էյ Լայիա, տիկնէ. վա՜ հ, պիչարէ Ա-
նաթի ոգի՜։

31 – Մագմինաա Գիրաբ էթաի.
Գէբիմ սէքէնէսի գուբթ ուլաաս։
32 – Տասհա պաս կիսն Նբասաա մէքա է-
սէր,
Գինաի էյնի Սբան գըդը սաղընա,
Նբասաղէմ պպյըդընա ասգրաս ասալաք։
33 – Ինչ է Բասգոգ իւլ ճիւնաս օլսան
ՆՀովա
Հէյգսէնլի Թաբգալէ կիսգէլ ասալաբը
քէսէճէք,
Վէ ասգաան պգյըսլաբ գէբըլաճագ-
լար,
Վէ Եիս քսէք օլանլար ալլէսգալանաճագ
տըր։
34 – Վէ օրմանքն տըդ ազաճկլարընը
սէմիրիլէ քէսէ ճէք,
Վէ Լիբանանա գաս վգնէմի օլանքն է-
լևսլէ սիս չէճէք տիր։

ՊԱՊ 41

Վէ ցեասէ քիւքիւյիսանէն պիր
Գիլիգ սիս բէճէք,
Վէ անքն քէգգիւնանէն պիր Գիսասն
պիրճէ ճէք.
2 – Վէ անքն իւզերինաե ԻԱԳԳՔՆ
Բաս հաս,
Հիքմէթի վէ Գէհմ Բաս հաս,
Մէհվէրէթի վէ գաս վգնէմ Բաս հաս,
'Ինմ' վէ ԻԱԳԳ գօրգասաը Բաս հաս Թէ-
գասրրաս էսէ ճէք տիր։
3 – Վէ ԻԱԳԳ գօրգասաը անքն սէսէբ-
բէթի օլաճագ.
Վէ կէօզկէրինին կէօրսիւյինէ կէօրէ
ատա'վա կէօրմէյէճէք,
Վէ գաս լագգարընքն խչիմի սէխյինէ կէօ-
րէ հիւքմ' վէրմէյէճէք.
4 – Անճագ Գիսգասանքն ատա'վասընը
'ատասլէմի իւզրէ կէօրէճէք,
Վէ եէրին սէբատճկնսէրի խչինա հագգ
իւզրէ հիւքմ' վէրէճէք.
Վէ ազգկնքն 'ատասընբյսէ եէրի վուբա-
ճագ տըր,
Վէ ատասագլսարընքն նէճիխյսէ չէրիբի
եօլսիսբէճէք տիր։
5 – Վէ պէսկնին գաս չագար 'ատա',
Վէ պէօգսէկյինին գաս չագար ագագ օլա-
ճագ տըր։
6 – Վէ գաբի գաս զաս իւլե ասքին օլա-
ճագ,
Վէ գաճկան օղյագ իւլե պէբսագէր եաս-
թաճագ,
Վէ ատանա իւլե կէնճ ագալան վէ պէսիւլե
գաս չագրնքաե պագաճաճագ.

*Եաթոր' Էյ պիչարէ Անաթոգի,

Digitized by Google

վէ պիր քիւչիւք չօճուգ ման̈էրի սիւրքճէք տիր։
7 – վ̈էյ ինէք պյը իլէ պերապէր օթլաչաճագ,
վ̈էյ եավրուլարը պիրլիքտէ եաթաճաճագ,
վ̈էյ տրալան պըղըր կիպի սամանն եէյճէք տիր։
8 – վ̈էյ մէմէտ օլան չօճուգ տապըր եըլտանըն տեւիլի իւղերինտէ գյնաչաճագ,
վ̈էյ ալթտանէն քէսիլմիշ չօճագ էլինի ղէհրիլի եըլան ինի իւղերինէ գդյաճագ տըր։
9 – Անէր պիւթիւն մուգաւատէս ատաղմաս նէ զարար վէրճէք,
Նէ ատ թէլէֆ էտճէքլէր։
Զիրա ատալար տէնիզի գաֆլատապղը միտիլիս,
Զէմին ՐԱՊՊԸ պիլմէքլիքլէ մէմլու օլաճագ տըր։
10 – վ̈էյ օլ կիւնտէ ցեսէ ատը
Գաավմէտրա պապրագ օլմագ իւզէն տուրաս,
Անը թա՛ֆէլէր թալէպ էտճէքլէր,
վ̈էյ իգատլիի կէտճը մու՛ազղէզ օլաճագ տըր։
11 – վ̈էյ օլ կիւնտէ ՐԱՊՊ գաավմընըն պագֆիլյէտինի,
Եաՙնի Աւորեւտացնատան վէ Մըսըրտան վէ Պաթրուստան վէ Քուչտան
վ̈էյ Եզոմտան վէ Սէնաաբտան, վէ Սմոմիտտան
վ̈էյ տէնիզ ատտապարընտան գալանլարը քէնտիսինէ ալմագ իչիւն
Գէ թէքտար էլինի զազատաճագ տըր։
12 – վ̈էյ թա՛ֆէլէրէ պապրագ գալտըրտաճագ,
վ̈էյ Խարայէլին մէնֆիլէրինին թ օփլատաճագ,
վ̈էյ ցուդանին տապրլմիշ օլանլարընը
Եէրին տէ օրի՛ թապտաֆընտան ճէմ՛ էտէճէք տիր։
13 – վ̈էյ եփրեմին հասէտի տէ՛ օլուճատճագ,
վ̈էյ ցուգատտա թազէնից էտէնլէը հէլալը օլաճագ.
Եփրեմ՛ ցուդապա հասէտ էթմէյէճէք,
վ̈էյ ցուգա նփրեմի թազէնից էյլէմէյէճէք տիր։
14 – վ̈էյ զարապա տօղրու Ֆիլիսթիմլէրին *Հուտաուտտը իւղէրինէ ուչաճագլար ,

վ̈էյ շտրգ էհալիսինի պէրլիքտէ եաղմոլատճագլար .
Եգոմ իլէ Մովաբ իւղէրինէ էլլերինի ուզատտաճագլար ,
վ̈էյ պէնի Ամմոն տէնէրէ միւթի՛ օլաճագ տըր ։
15 – վ̈էյ ԻԱՊՊ Մըսըր տէնիզինէն քէօրֆէզինի գուրուատաճագ ,
վ̈էյ շիտտէտլի բիւգյատրյլէ էլինի նէ հրին իւղերինէ տալլաղըզ.
Անը վուրմագլէ եէտի տէրէյէ ֆոթ՛ եոթ՛ֆէ՛ տէր ,
Շէյլէ քի օրատան փափու՛չլէ կէչիլէ.
16 – վ̈էյ Խարայէլէ՝ Մըսըր տիյարընտան չըգատըգլարը կիւնտէ օլարըղը կիպի,
Գալտան գավլընընէն պագֆիլյէտինին Ատեաստանատան չէփ՛ալտը իչիւն պիր ճատտէ օլաճագ տըր ։

ՊԱՊ 12

Վ̈էյ օլ կիւնտէ տէյճէքտին քի,
Նա ԻԱՊՊ, տանտա Հատտո էտէբիմ՛,
Զիրա պատնա ղազազպլանտըն իտճ տէ,
Ղ՚ազազպրն կէչտի,
վ̈էյ պատնա թ էտճլի վէրտինի։
2 – Իշխէ խէլտասըմ Ալլահ տըր,
Ի՛թ իմնատ էտճէյիմ՛ վէ գօրգմայտճաղըմ՛.
Զիրա ԻԱՊՊ Եհովա գուվվէթ իմ՛ վէ թ էապհիմ՛ տիր ,
վ̈էյ պէնիմ խէլտասըմ օլտու։
3 – վ̈էյ խէլտա փուճկալարընտան Մէսէրրէթէլէ տու չէքճէքտինիզ .
4 – վ̈էյ օլ կիւնտէ տէյճէքտինիզ քի, ԻԱՊՊԱ Հատտո էտնիզ, իսմինի նիտտա էլլէյինիզ .
Անըն ֆի՛ իլլէրինին գավմընտա ապտաղնտա պիլտիրինիզ ,
Անըն իսմինին միւթա՛ալ օլտըղընը գիքր էտնիզ .
5 – ԻԱՊՊԱ մէզմո՛ւր օգուլընըզ,
Զիրա ՚ազիմ շէյլէր իճրաս էյլէտճ .
Պու պիւթիւն զէմինտէ մու՛նիմ տիր։
6 – Էյ Սիան ապթնէտա, կիւլպանք չէքիմ թ էրենիւմ՛ էյլէ,
Զիրա սէնտէ օլան Գուտտատա ը Խրատ յէլ ՚ազիմ տիր։

ՊԱՊ 13

Եսայի իպն ի Ամոմա Բաբելի Հազգէնտա կէնէն վէհի տիր։

Digitized by Google

* Իպր. ամնէզլարը

2 – Թեպետ ասէք ասաղ իւզերինաեւ պայծառագ չէքքինիզ.
Անէրէք բէ՛ֆ՛ ի ասվասզ էտինիզ,
Էյ իւլէ իչարէթի էտինիզ,
Ֆին անէրը եչքասֆըն գափուլարընաս կըրկէրը։
3 – Թաֆսիս էֆտէխիմ՝ քիմսէլէրէ էմր էյլէտիմ՝.
Ձէվալըմ՝ իչիւն չատմանն օլան գահրեմանէլարըմըզ
Ղազասպըմըն ինճօտընաս չազըրտըմ՛։
4 – Պէյնիւք պիր գավմին օֆտ կիսի տատղլարտաս պիր հէնկեամ՝ սեմի վատ.
Ձէմ՛՝ օլմուշ Թա՛ֆէլէրին մէմնուհէբինէն կիւրեւլմի իւսիւ վատ.
ՐԱՊՊ իւլ Ճիւնուտա մինհարէկե իչիւն՝ ասաքէրն եօգլայօր՝։
5 – Ուզագ տիյարտան, սեմնավսիթ ըն մինհի էչատընտան,
ՐԱՊՊ վէ զազապըրն ալէմլէրի,
Պիւխիւն տիյարը պօզմադաս կէվկյօրլար՝։
6 – Ֆիրզան էտինիզ, զիրա ՐԱՊՊԸՆ կիւնիւս եագգն տըր.
Գատիր Թ ադատֆընտան պէլս կիսի կեվիր՝։
7 – Պու սէպէպտէն Ճիւմլէ էլլէր կէվշէյճէ՛կ.
Վ՛է հէր գսէն եիւրեյի էրկյէճէ՛կ տիր՝։
8 – Վ՛է անէրէ տէ՛հշէթ կէյճէ՛կ,
Սըգէյի վէ իզի իւագ անէրէ Թ էտալ լումի էտէ՛ճէ՛կ,
Տօղուրմագատ օլան գաբը կիսի ադրը չէգէ՛ճէ՛կ լէր.
Հէր գսէս գօնչըսնա պ՛ոբէղ հայրատն գալատճագ,
Եիւղէրի ալէվ կիսի օլատճագ տըր՝։
9 – Ինշէ տիյարը խատագ,
Վ՛է կիւնահգեաւլարընը անտէն մնահվ էթմէգը իչիւն,
ՐԱՊՊԸՆ կիւնիւս չէֆգալէ՛ճ ագրէգէ՛լ
Վ՛է խըշմի՛ վէ չիտտէթի՛լ ղազապէ՛լ կէվկյօր.
10 – Զիւրա սեմնավսիթ ըն Եըլտըզլարը վէ Եըլտըզ գիւմէլէրի
Զիյալարընը վէյմէ՛կ՛էճէգլէր,
Կիւնէշ ատաղտըրնատա գատատատճագ,
Վ՛է ալ գիյա վէյմէ՛կ՛էճէգ տիր՝։
11 – Վ՛է պէն տիւնեատյա ֆըզգը իչիւն,
Վ՛է շէրիրէրէ քէօթ իւլիւ գլէրի իչիւն ճէզա վէրգէճէ՛կ՛իմ.
Վ՛է մուֆէգէպպէրլէրին քիպրինէ իզալէ էտէ՛կ՛իմ.
Վ՛է զօղագալարն զատատրընը ալէգատատճագտըր՝։
12 – Ինսանը խատա ալմուշտան,
Վ՛է ատէմի Ոփիր ալմունճնատան տատհա Ինատիր գրլատճագտըր՝։
13 – Անդն իչիւն սէմնավսիթ ատգատատճագտըր,
Վ՛է զէմին Ի՛ԱՊՊ իւլ Ճիւնուտըն Եըշմը
Վ՛է չիտտէթի՛լ զազապէ՛լ կիւնիւնէտե
Եէրինատէն գրմըլատանատճագ տըր՝։
14 – Վ՛է ադրի՛կ Թա՛գիվ օլուշմըշ Ճէլդան կիվի՛լ,
Վ՛է Թօփլասանը օլմնյան գդատնլար կիսի օլատճագ.
Հէր պիրի քընտի գավմընա 'ավատէթ էտէ՛ճէ՛կ,
Վ՛է հէր գսէ քընտի տիյարընա գատչատճագ տըր՝։
15 – Հէր պուլունան՝ ատփլանատճագ,
Վ՛է հէր Թատէթուլան՝ գրլըճէ՛կ տիւշէճէ՛կ տիր՝։
16 – Վ՛է մա'սումյարը կէօզլէրի էօնինէտե եէրէ չատփրլատճագ,
Խանէլէրի եաղմա էտիլէ՛ճէ՛կ,
Վ՛է գատրլարը Թէզվիլ օլատնատճագ տըր՝։
17 – Ինշէ է անէրը իւզերինէ Մատիւլէրի Թատիրէ՛կ էտէ՛ճէ՛կ՛իմ՛.
Անէրը կիւմիւշէ իՀ իւատր էմ՛մէզլէր,
Վ՛է ալմուշտան խոշլանմագլար՝։
18 – Վ՛է եապլարը կէնճէլերի եէրէ չատփատճագլար՝,
Վ՛է անէրը բուհմին սէմէրկանինէ մէրհամէ՛կ էմ՛մէզլէ՛կ լէր,
Կէօզլէրի չօճուգլարը էսիրկէմէ՛կ՛էճէ՛կ տիր՝։
19 – Վ՛է մէմլէքէթլէրին զիյնէթի՛,
Վ՛է Ֆադդկալարընըն շան ու Թֆի՛թ Խատը օլան Ճաբևլոն՝,
Ալլահ՛ըն խատատպ էլէտիլի Սոդոմ՛ վէ Գոմոր կիսի օլատճագ տըր՝։
20 – Լ՛պէտէն օֆ ուլուլյանատճագ,
Վ՛է տէվրտէն տէվրէ մէ՛ազիւն օլմնյատճագ տըր՝։
Վ՛է օլատատ 'Ալատպ քընտի չատտըրընը գատմնյատճագ,
Վ՛է չպանլարը օլատատ ֆ՛է՛ֆ՛էրէ՛ն Եամի ըմնյատճագտըր՝.
21 – Անճագ օլատատ եատյան քէտիլէրի Եամի տաճագ.

---

* Իպր. գբյ՛ռեթ լի

Digitized by Google

ոչ է խանդելերի սլաքայան հայվանոցալեզ աղօրաճագ,
ոչ է օրատաս տեղվ գաւշլարը սաքին օ-
լաճագ,
ոչ է օրատաս *հասպան քէչիլերի՝ սըչրա-
յաճագլար ։
22 – ոչ է անձն սերայլարընատս սըրթ-
լանլար ,
ոչ է զիյաֆեթի խանդելերինատ չագալ-
լար պաղրըչաճագլար ։
ոչ է անձն վագիմ ընձն կելմեսի եագըն
սըր .
կիւնդլերի տախի ուզամայաճագ սըր ։

ՊԱՊ ԺԱ

Զխրա ԲԱՊՊ ցակոբա մերհամեթ էտէճէք ,
ոչ է նորայելի թէքբար ինթխապ է-
տիպ ,
Անլերի քէնտի տիյարլարընատս եէր-
լէշտիրէճէք տիր .
ոչ է էճնէպիլեր անլեր իլե պիրլէշիպ ,
պիւյի ի ցակոբա միւհճագ օլատճագ-
լար ։
2 – ոչ է գավմիար անլերի ալըպ մես-
հալլերինէ կէօթի իւրէճէքլեր ,
ոչ պէյի ի նորայել անլերի ԲԱՊՊՈՆ
տիյարընատս
Գուլ վէ ճաւրիյէ օլմագ իւզրէ թէմել
լիւ է էտէճէքլեր .
ոչ է ատնլեր քէնտիլերինի էտիր էտնե-
լերի էտիր էտէճէքլեր ,
ոչ է քէնտիլերէ զուլմ էտէնլերէ թէ-
տալլուսի էտէճէքլեր տիր։
3 – ոչ է ԲԱՊՊ ալէնին մէշուգամի ըն-
տատն վէ իպի իթտզընատն
ոչ է իւզերինէ գօնուլատս աղրը խըտ-
մէթ տէն
Ատնատս ըտհամի իհատատն եթ տուի կիւնտէ ,
4 – Բաբիլոն մէլիկի 'ալեչսինտէ շու-
մէսէլի իբատ էտիպ տէյէճէք-
սին .
Ջուլիմ ծամ՝ տը մնհվ օլտու ,
Հարիս չէհր ծա՛՝տը մնհվ օլտու ։
5 – ԲԱՊՊ չէրիրլերինի տէյնէյնի ,
ոչ է թէտալլուսի էտէնլերին 'ատատաղնը
գըրտը ։
6 – Խըշմիլ գավմիարը ատա՛խի պէլիչէյ
իլե վուրան ,
Իւմմէթլերէ զաւգապալէ թէտալլուսի էտէն

* 'Իպր. գըլլը օլանլար

Իսիրկէնիլմէյէրէք թէտ'գիպ օլատնաւր ։
7 – Պիւթիւն զէմինն բատճաթ վէ ատատ-
յիչ պուլատու ,
ոչ է մէսէրրեթի սէտատըյլէ նիհատ է-
տէրլեր ։
8 – Զամ՝ աղատճլարը վէ Լիւտանատն էրզ-
լէրի պիլէ սէնին իչիւն շատ-
մանն օլուզ ։
Սէն ճաթի տըրընկատն պէրու ,
Իւզէրիմիզէ քէսիճի չըգմատը՝ գեր-
լեր ։
9 – Նէբուքիմնէզ սէնի իսիպ իգպատ ի-
չիւն
Հավիյէ աչտզըտատն հարէքէթի եթտի ,
Սէնին իչիւն էօլիւլերի ,
Զէմինին ճիւմլէ պէգիւքլերինի ուչան-
տրըտը ,
Իւմմիթլերին հէփ ուղիքլերինի թտաթէ-
լատրընատն ոչտատ գալտըրտը ։
10 – Անլերին ճիւմլէտն ճէվապ վէ-
րիպ տատնս տէյնէճէքլեր քի ,
Սէօն տէ մի պիզիմ՝ կիպի զա՛թիլէն-
տին ,
Պիզ պէնգզեր օլտըն ։
11 – Սէնին հաշվէթինի վէ տատնի սէ-
լատրընէն սէտատը գատպրա էնտէ-
բիւտի ,
Սէնին ալթընա տօզուլճատնլար տէօ-
շէնտի ,
Սէնի գաւրթլար էօրթի իւչօր ։
12 – Նչ թաւչէն տատպահչ եգլտըզը ,
Սէմմատան նա՛տրլ տիւշտիւնի ,
Սէն քի իւմմիթլերի գահր էտեր թ-
տին ,
Նա՛՝ըլ եէրե եըգրտըրն ։
13 – Սէն թաե գատլիկատ ,
Սէմմավաթ ա չըգտճաղրմ՝,
Թտաթի ըտիր Ալատհն Լրտտզատրընատն
էօգատրը գտյտճաղրմ՝,
Շիմտալին միւնիթ էհսատրնատս ճէմա՛թի
տատպաղնատս օթ ուգտճաղրմ՝.
14 – Պուտուի եիւ քաէքիչինէ չըգտ-
ճաղրմ՝,
Միւթա՛տ կիպի օլատճաղրմ՝ տէր ի-
տին ։
15 – Լաքին հավիչէչ ,
Զուգատրըն տտիպինէ էնտէրիլմէքտէ-
տին ։
16 – Սէնի կէօրէնլեր ատնատս հայրեթի
նատզատրըտլէ պատգատճագլար ,
ոչ՝ Զէմինի ատրատն ,
Մէմլէքէթլերի թ ի՛թ րէտէն ,
17 – Ցիւնէտտըր չէօլե տէօնտէրիպ ,
Անըն չէհրլերինի էրգտան ,

Digitized by Google

Ելիբլեբինի եվլեբինե տալը վերմէկէն առաջ պա՛ռ մը տալը՝ տեսնելու ։

18 – Իւմիկեղբերին հետ մէկիկըէրի ,
Հէր պիրի 'իզզեթլէ քենտի խանէսինտէ եօթնարլար .

19 – Ծաղաթի ան մէքրուհ պիր ֆինճէզ կիսպի ,
Զուգուրը թաշլարընա էնէն ,
Գըլըճ ատփլանմըշ մնգեճուլլարըն էտվասը կիսպի ,
Ալյագ ալեճինատա չիմէնտիշ լաշէ կիսպի ,
Քէնտի գաղրընտան տըշլարը ասեըլտըրըլ տըրն ,

20 – Ան անկէր կիսպի ատֆին օլուհմամայաճաղըն ,
Ջիրա տիկյարքիր խարտալ էյլէտին ,
Գաղմըկը գաթը էյլէտին .
Քէօթիւլիւք իշլէնէրերին նէալի էպետէն զիքր օլունմայաճաղ տըր ։

21 – Ընճասալարընէն քէօթիւլիւկ իչիւն ,
Անքն օղուլլարընա գաթը հիզմէտ հաղըրլայընըզ ,
Թա քի գայդըտ զէմինի միրատ ալմայաղլար ,
Վէ ահէնեանէն եիւզիհինիւ *տիւշմէնէրէն տօղտուրմայալար ։

22 – Ջիրա ՐԱՊՊ իւլ ճիհնատա՝
Պէն անէրերին 'ալէյհինէ գալդաճաղըմ՝ տէյօր,
Վէ Իսրաիլօղլան նամ ու նիշանընը ,
Վէ նէալ ու զիւրրիյէթինի գաթի՝ ետէճէյիմ՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պուէյուրըր ։

23 – Վէ ՐԱՊՊ իւլ ճիհնատա Անը քիրփիլերէ միրատ վերէճէյիմ՝,
Վէ պահաթպէլլէգլարա տէօհտէրէճէյիմ՝,
Վէ անը հէլյաք սիւփիւրկէճկիլէ նիւփիւրէճէյիմ՝ տէյիւ պուէյուրըր ։

24 – ՐԱՊՊ իւլ ճիհնատա Եհմին էտոխ տէտօխ քի՝
Մաւթլաճա միւրատա էթճակիմ կիսպի օլաճաղ ,
Վէ թաղաթիր էյլէճէկիմ վաւդա՛տա կէլէճէկը տըր ։

25 – Շեղյլէ քի տիկյարքմնատա Ասրհատատանըէյը գէրճաճաղըմ՝,

*Ե–ւ֊օ֊ր՝ չէ հրլէրէլէ

Վէ անը տատղլարըմ՝ իւզէրինատ չիկյէճէյիմ՝.
Վէ անըն պույանտըրըղը իւզէրլէրինատէն գաւդաճաղ ,
Վէ անքն եւբիւ օմուզլարընատան գաղարըրլատճաղ տըր ։
26 – Պիւթ իւն վէմին հաղգընտա մնատատէր օլան հիւքմ պուտ տըր ,
Վէ ճիւմլէ իւմմէթլէր իւզէրինէ տաղատըրմըշ էլ պուտ տըր ։
27 – Ջիրա ՐԱՊՊ իւլ ճիհնատա թաղատիր էյմէշ տիր ,
Քիմ իսկէճաղ էտէ պիլիր .
Վէ անըն էլի ուզանմըշ տըր ,
Վէ անը քիմ կէրի տէօնտերէ պիլիր ։
28. Ա՛քսաղ մէվկիին վէֆաթէ էյմէկլի սէնտէտ պուտ վասիհ կէլսէ .
29 – Էյ պիւթիւն Իսրաիլօղլան ,
Սէնի վատրանըմ տէյնէկլիհինի գէրէչտըղընտա տէվինմէ ,
Ջիրա եըլանն քէզաբիւնատէն էնհէրէկը չէգաճաղ ,
Վէ անըն մէյվէսի եագըճը տաչար եըլանն օլաճաղ տըր ։
30 – Վէ ֆուգարանըն քիլ տօզանալտըր պէսլէնէճէք ,
Վէ եօզատլարը էճմիյէթի իւզրէ եատաճաղտըր ,
Վէ սէնին ասալնէը տաճլգատան էօլմէյինճէ ,
Վէ օ սէնին պատիչյինի գաթի էտէճէք տիր ։
31 – Ֆիղան էյլէ, էյ գափա ,
Ֆէրեատա էյլէ , էյ շէհր ,
Էյ Իսրաիլօղլան , անի պիւտ պիւթիւն էրիյէճէքսին ,
Ջիրա չիմնալտէն պիր տիւմանի կէլէճէյօր ,
Վէ անըն 'ասքէրլէրինատէն հիչ պիրէք ատտաղըլմայաճաղ տըր ։
32 – Վէ մէվլէթլէրին էյնիկէրինէ նէ՞ճէվապ վերըլէճէք տիր .
Սիօնըն թէսէլլինի ՐԱՊՊ միւհքեմ գէրտըր ,
Վէ անըն գաւմընըն պիչյարէլէրի օրտայտա իսթիճաա էտէճէքլէր՝ տէնէչէկէ տէյ ։

ՊԱՊ 15

Մաւվաբ հաղգընտա վասիհ տիր ։
Հաղգատան Մաւվաբըն 'Ար չէհրէ կէճէլէրինի պատրաստէլսէ խարտալ օյտա .

Digitized by Google

Հագցան Մովսէսը Ահրոնը իր որդիքը, ու զգեցուցին զանոնք վերարկուներ, գօտի կապեցին անոնց, ու հագուցին զանոնք զգեստներ, ինչպէս Տէրը Մովսէսին պատուիրած էր։ Ու Մովսէս մատուցանել տուաւ պատարագին ցուլը, ու Ահրոն ու անոր որդիքը իրենց ձեռքերը դրին պատարագին ցուլին գլխուն վրայ։ Ու Մովսէս մորթեց զայն, ու առաւ անկէ արիւնը, ու մատով դրաւ զայն խորանին չորս եղջիւրներուն վրայ շուրջանակի, ու սրբագործեց զայն մեղքի պատարագ ընելով։ Ու արիւնը թափեց խորանին հիմը, ու սրբագործեց զայն՝ քաւութիւն ընելով անոր համար։ Ու առաւ ամբողջ ճարպը որ կար ներսիդիները վրայ, ու ականջին ճարպը, ու անոնց երիկամունքը, ու անոնց ճարպը, ու Մովսէս ծխացուց զայն խորանին վրայ։ Բայց ցուլը, անոր կաշին, անոր միսը, ու անոր աղբը կրակով այրեց զայն ճամբարէն դուրս, ինչպէս Տէրը Մովսէսին պատուիրած էր։

Ու մատուցանել տուաւ խոյը ողջակէզին համար, ու Ահրոն ու անոր որդիքը իրենց ձեռքերը դրին խոյին գլխուն վրայ։ Ու Մովսէս մորթեց զայն, ու սրսկեց զայն շուրջանակի սեղանին վրայ։ Ու խոյը կտրեց կտրատեց, ու Մովսէս ծխացուց անոր գլուխը, ու կտրատուածները, ու ճարպը։ Ու լուացին անոր ներսիդիները ու սրունքները ջուրով, ու Մովսէս ծխացուց ամբողջ խոյը սեղանին վրայ։ Ողջակէզ էր ան հաճոյական հոտով, Տէրոջ համար կրակով մատուցուած պատարագ էր, ինչպէս Տէրը Մովսէսին պատուիրած էր։

Ու մատուցանել տուաւ միւս խոյը, ու Ահրոն ու անոր որդիքը իրենց ձեռքերը դրին խոյին գլխուն վրայ։ Ու Մովսէս մորթեց զայն, ու առաւ անկէ արիւնը, ու դրաւ Ահրոնին աջ ականջին ծայրը, ու անոր աջ ձեռքին բութ մատը, ու անոր աջ ոտքին մեծ մատը, ու սրսկեց արիւնը շուրջանակի սեղանին վրայ։ Ու առաւ ճարպը ու պոչը, ու ամբողջ ճարպը որ կար ներսիդիները վրայ, ու ականջին ճարպը, ու անոնց երիկամունքը, ու անոնց ճարպը, ու աջ սրունքը, (որովհետեւ ան խոյ մը էր ձեռնադրութեան), ու հացի զատկական հացի զամբիւղէն մէկ հատ բլիթ, ու մէկ հատ ձիթով բլիթ, ու մէկ հատ խոհակ, ու դրաւ զանոնք ճարպերուն վրայ ու աջ սրունքին վրայ։ Ու Ահրոնին ձեռքերուն մէջ դրաւ զամենայն, ու Ահրոն ալ ու անոր որդիքը ալ իրենց ձեռքերը դրին, ու Մովսէս ալ ծանրացուց զանոնք, ու ծխացուց զանոնք սեղանին վրայ ողջակէզին վրայ։ Ձեռնադրութեան պատարագ էին անոնք հաճոյական հոտով, Տէրոջ համար կրակով մատուցուած պատարագ էին։ Ու Մովսէս առաւ կուրծքը, ու զայն ալ ծանրացուց Տէրոջ առջեւ, ձեռնադրութեան խոյին մէջ Մովսէսին բաժինը եղաւ, ինչպէս Տէրը Մովսէսին պատուիրած էր։

Ու Մովսէս առաւ իւղազանին օծութիւնը, ու Ահրոնին վրայ եղած արիւնէն ու սեղանին վրայ եղած արիւնէն սրսկեց Ահրոնին վրայ, ու անոր զգեստներուն վրայ, ու անոր որդիքուն վրայ, ու անոր որդիքուն զգեստներուն վրայ հետը, ու սրբագործեց Ահրոնը, անոր զգեստները, ու անոր որդիքը, ու անոր որդիքուն զգեստները հետը։ Ու Մովսէս ըսաւ Ահրոնին ու անոր որդիքուն, Եփեցէք զմիսը դրան առջեւ, ու հոն կերէք զայն ու հացը որ կայ ձեռնադրութեան զամբիւղին մէջ, ինչպէս որ պատուիրեցի՝ ըսելով, Ահրոն ու անոր որդիքը պիտի ուտեն զայն։ Ու մնացորդը միսին ու հացին կրակով այրեցէք։ Ու դրան բերանէն պիտի չելլէք եօթը օր, մինչեւ որ ձեր ձեռնադրութեան օրերը լրանան, որովհետեւ եօթը օր պիտի տեւէ ձեր ձեռնադրութիւնը։ Ինչպէս որ այսօր արուեցաւ, Տէրը պատուիրեց որ ընենք քաւութիւն ընելու համար։ Ու դրան բերանէն պիտի չելլէք գիշեր ու ցորեկ եօթը օր, ու Տէրոջ պահպանութիւնը պահեցէք, որ չմեռնիք, որովհետեւ այսպէս պատուիրուած եմ։ Ու Ահրոն ու անոր որդիքը ըրին զամենայն որ Տէրը պատուիրած էր Մովսէսի ձեռքով։

Ու եղաւ ութերորդ օրը, որ Մովսէս կանչեց Ահրոնը ու անոր որդիքը ու Իսրայէլի ծերակոյտը, ու ըսաւ Ահրոնին, Առ քեզ հորթ մը պատարագի համար, ու խոյ մը ողջակէզի համար, անարատ, ու մատուցանէ զանոնք Տէրոջ առջեւ։ Ու Իսրայէլի որդիներուն խօսէ՝ ըսելով, Առէք այծ մը մեղքի պատարագի համար, ու հորթ մը ու գառնուկ մը, երկուքն ալ տարեկան, անարատ, ողջակէզի համար, ու ցուլ մը ու խոյ մը հաշտութեան պատարագի համար, որ զոհենք Տէրոջ առջեւ, ու ընծայ մը՝ իւղով խառնուած, որովհետեւ այսօր Տէրը պիտի երեւնայ ձեզի։ Ու տարան զանոնք Մովսէսին առջեւ, որ ժողովը եկաւ ու կայնեցաւ Տէրոջ առջեւ։ Ու Մովսէս ըսաւ, Ասիկա է զոր Տէրը պատուիրեց որ ընէք, որ Տէրոջ փառքը երեւնայ ձեզի։ Ու Մովսէս ըսաւ Ահրոնին, Մատուցանէ քու զոհդ ու ողջակէզդ, ու քաւութիւն ըրէ քեզի համար ու ժողովուրդին համար, ու մատուցանէ ժողովուրդին զոհը, ու քաւութիւն ըրէ անոնց համար, ինչպէս որ Տէրը պատուիրեց։

Ահրոն մատուցանել տուաւ զոհասեղանին մօտ, ու մորթեց իր համար քաւութեան պատարագին հորթը։ Ու Ահրոնի որդիքը մատուցին արիւնը անոր, ու մատով իր մատէն մէջ առաւ արիւնէն, ու դրաւ զայն զոհասեղանին եղջիւրներուն վրայ, ու արիւնը թափեց զոհասեղանին հիմը։ Բայց ճարպը, ու երիկամունքը, ու ճարպը որ կար ներսիդիները վրայ, ու ականջին ճարպը, ու անոնց երիկամունքը, ու անոնց ճարպը, ծխացուց զոհասեղանին վրայ, ինչպէս Տէրը Մովսէսին պատուիրած էր։ Բայց միսը ու կաշին կրակով այրեց զայն ճամբարէն դուրս։ Ու մորթեց ողջակէզը, ու Ահրոնի որդիքը մատուցին անոր արիւնը, ու սրսկեց զայն զոհասեղանին վրայ շուրջանակի։ Ու մատուցին ողջակէզը անոր, անոր կտրատուածները, ու գլուխը, ու ծխացուց զամենայն զոհասեղանին վրայ։ Ու լուացին ներսիդիները ու սրունքները, ու ծխացուց զանոնք ողջակէզին վրայ զոհասեղանին վրայ։ Ու մատուցանել տուաւ ժողովուրդին զոհը, ու առաւ ժողովուրդին մեղքի պատարագին այծը, ու մորթեց զայն, ու զոհեց զայն մեղքի պատարագ, ինչպէս որ առաջինը։ Ու մատուցանել տուաւ ողջակէզը, ու մատուցանել տուաւ զայն ըստ կարգին։ Ու մատուցանել տուաւ հացին զոհը, ու լեցուց իր ափը անկէ, ու ծխացուց զայն առաւօտուան ողջակէզին վրայ։ Ու մորթեց ցուլը ու խոյը, ժողովուրդին հաշտութեան պատարագը, ու Ահրոնի որդիքը մատուցին անոր արիւնը, ու սրսկեց զայն զոհասեղանին վրայ շուրջանակի, ու ճարպերը ցուլին ու խոյին, պոչը, ու ճարպը որ կը ծածկէ, ու երիկամունքը, ու ճարպը որ կար ներսիդիները վրայ, ու անոնց երիկամունքը, ու անոնց ճարպը, ու աջ սրունքը, ու ամբողջ ճարպը որ կար ներսիդիները վրայ, ու ականջին ճարպը

9 – Պաւ սեպհպատէն Սեբաստիա ասանալը իչիւն ճագէր տալլայըձլըլէ տաղ լայաճաղըմ.
Էյ Եահուդա վէ Նղեսաղէ, սէնի կէօզ ետոշըլմիչ սուվարասըղըմ,
Ձքրատ սէնին համր մէյվէլէրիկոտէն
վէ Հասասաքինասան տօղալը վուգաս' պատլայն մհեբրէթի սէտասը քեսիլսին։
10 – վէ մնահասուլասար Թ ասրլալարասան մհեբրէթի ու չասանանի գալտըրըլըղ։
Գաղղաւասա տասխի Թ էրկնհիմ վէ Թղաննէն օլմայասճագ,
վէ մնա'սէրէտէ տրիմդ չէրասպ պասբըմնայասճագ տըր.
Նհեղապանքլասրընը քեսասիմ։
11 – Պաւ սեպհպատէն պագրըմ Մավսը իչիւն,
վէ սէրասունիմ Կիրհասրէսէթի իչիւն Թ ասանպաւը կիսի սէտաս վէրիր։
12 – վէ Մավսրըն մհըրԹէՓէ'սասաս ձօրձասլօղրը,
վէ ասա'սս էՓ մէք իչիւն մնագասհսինէ կիՓ տսիչիւ,
վէ պիր Փա'իսէ հասրլ օլմնասրդը կէօրհսէքճէք տիր։
13 – ԻԱՊՊՈՆ Մավսը հագգընտաս չօգասան պաւ յուրտրդը քելամ պաս տըր.
14 – Լաքին չհմհի ԻԱՊՊՈՆ քելամը պաս տըր քի,
ՖասճրսէՓ լհնհին սէնէլէրի սհսիլհս, իսչ սէնէ զարՓՔնասա'
Մավսրըն 'իգզէՓէթ, պէղհրաք ճհսհհհսարընդն քասաՓՓսէտի իլէ պէրասպէր Թասհգիր օլասնհասճագ,
վէ պագհչհյէսի փէք ազ վէ զա'իՓ օլասճագ տըր։

ՊԱՑ 17

Դամասկոս հագգընտաս վահՓ տիր։
ԱմՓէ Դամասկոս չէհրլիքտէն չէգԷըդ,
վ քրանէ էրղընը օլասճագ։
2 – Ախտեր չէհրլէրի սէՓՓտասրաք գասլըդ,
Ցհբրհսլէր իչիւն օլասճագլար.
Եսահ ասճագլար վէ գօրգու վէքէն պասլասնմայասճագ տըր։
3 – վէ նհրէմհսէն գալ'ան,
վէ Դամասկոստան վէ Սհբհսհանդն պագհչհյէսնհասէն հհբհքհճհմ գասգասճագ,

Գէնի Խարայէլհն 'իգզէՓէթ կհսիի օլասճագլար' տէչհբ ԻԱՑՑ Թվ ճհսհասաս պասյուրըր։
4 – վէ օլ կհսհտսէ ճասկոբդն 'իգզէՓէթ զա'իլ օլասճագ,
վէ ճհսհտսհնհն սհմհզհչի զա'ԹՔճէկնհսճէք տիր։
5 – վէ օրագճը էքհնհի Թ օփհսէլըզ,
Պաշագլարը պէչէրէք գօլլարը Թվղերհնհէ պէՐտգը կհսի,
վէ Ռհսփհյիլէր վասահնհսէ պաշագ տէվհրհրէն կհսի օլասճագ տըր։
6 – վէ զհլհմհն ագասճընը սհյէքհսէրհնհսէ,
Էն հհւքհսէ տասլարընն ուճհսհնհսա Թվքն Թվ տահնէ,
վէ մհվհլհի տասլարընհսա տէօրԹ պէշ տահնէ ԹասՐգը Իէտի,
Ահսէ պիր պագհչհյէ գալասճագ' տէհյճէ,
Խարայէլհն Ագլահը ԻԱՊՊ պաս յուրըր։
7 – Օլ կհսհտսէ տասէմ' քէնահ Խալհփհնհէ պագագճագ,
վէ կէօզլէրի Գաւտասուս Խարայէլէ նազար էտճէվհք.
8 – վէ քէնահ էլլէրհնհն իչի օլահ մհզասհլասա պագհյասճագ,
վէ փասրմագլասրընդն էասփասղը շհյհէ կհերէք Ահսասրսվիի փասԹ լասրա,
վէ կհերէք կհսհտէշ փասԹ լասրընա նասզար էԹ մհչհէճէք տիր։
9 – Օլ կհսհտսէ ահնէն սհսհՔճէմ շէհՐհրհ,
Պէնհի Խարայէլհն գօրգուսաընահն մհԹասւք
վէ Փա'իտէսհգ չասլըզըգ վէ հհւքհսէք տասլ կհսի օլաս,
վ իրահն գասլասճագ տըր։
10 – Մաստահմ' քի սէն խէչասրընէն Ագլասհրընը ուճհսհԹի տըն,
վէ գասվհչհի ինհն Գայասընը խասԹրընասա Թ ասԹ ուճհսհ տասն,
Պաւ սեպհպատէն կհսհզհչ Փհխահնլասր տհքէ՛ճէքճհն,
վէ է ճճհէպի Թհյասըն ասահմլասրընը սէՔքէճէքճհն,
11 – Տհքտհսհյինի կհսհտսէ ահնը Փհյիպպհնհսէրէ՛ճէքճհն,
վէ էքտհյինի ասագասհլտայըն չհյէէքհլէնհսէրհճ՛ճէքճհն.
Լասէն մհնհսահչ կհսհհհճհսէ հասրլասրի պաւլասնհմայասճագ,
վէ սէրմանը պաւլասնհմագ պիր սէյասս օլասճագ տըր։

Digitized by Google

12 – Վա՛յ չօդ գաւմ[ա]ւորքն հէնդհակառակինէ,
ֆի ասէնիզէրին [ա]ճելու[մ]ի եւմի կիսի չսազսայօրլար.
վա՛յ իւմմէյէլէրին չսազսայըձնա,
ֆի պէզիւք սօսլարը չսազսայըձը կիսի չսազսայօրլար։
13 – Իւմմէյէլէր չօդ սօսլարքն չսազսայըձը կիսի չսազսայօրլար.
Ծագամի Աւտա անլէրի [ա]ճաւիր էտէճէք,
վէ սագայ եէրէ ֆիրաք էտէճէքլէր.
վէ սօսայար իւզէրինաէ րիզգեաար եօնիւնաէն ատմանի սաֆսաղը կիսի,
վէ գասարղա եօնիւնաէն եաւարլաւնաան չէօփ կիսի [ա]ճասա օլուճաճագլար։
14 – վէ իչլէճէ ախչամ իւզէրի սէէչէլի կէլիսի,
Ատագա օլմասան եօգ օլաճագլար.
Գիզի եաղդան էտէնլէրին հիսաեաի,
վէ սիսի ատսանլարքն նատսի սօս տարը։

ԳԱՂ 18

Ե՛յ Հապէշ բրմնագլարքն էօթէ [ա]ճասաֆքնատա օլան
Գանատալար *Կէօլկէսի ակիտրը,
2 – Ֆի ատզատան եաֆրլմըշ գայրգլարլէ ատնիզատ,
Ատա եիւգիւնաէն էլչիլէր կէօնատերիս գեր չէ.
Էյ չտատագ եիւրիւչէն խատպէրճիլեր,
Ուգատն պայլա վէ [ա]ճիւխաճ սիլեմէ,
Իչվէլատէն պէրա հէյատէմի սիր գաւմա,
Տէյտը բրմնագլարէ [ա]ճագսիմ օլունան,
Փէք գաւվէմի վէ փայմալ էտեր սիր սիլեմէ կիսինիզ։
3 – Էյ ախնէնատնքն պիւմինա սէքէնեաի,
վէ զէմինատ [ա]ճէմէք քիւն էտէնլէր,
Տագլատատա պայրագ ատչլագգատա պատգընըզ.
վէ պօրա չտալքնօրգատա իչնօսնիզ։
4 – Ջիրա ՒԱՊՊ պատնա պէօյլէ պատյատատա.
Ատպզէ իւզէրինատ օլան ատֆի հէրատքէճ կիսի,
վէ հատատա վէագիքնէն սրճագլագդնատա չէյ պատյատ կիսի,
Գէն ատքին ատատրատճագլար։

*Կ՚ենթ՝ Խըշըրճըքը

Մէաքէնիմնէն պագատճագլար։
5 – Ջիրա հատատա վէագիքնատան եվվէլ Թօմըրատ քէմատ պատյագդնատա,
Զիչէք գօրատ օլատ եէմ իչսնիչնատ,
Ո չրպատգլարը տատրագլէ քէատճէք.
վէ ֆիլիգէլերի գօփարըպ ախ ատճագլարը։
6 – Անչէր քիւվիչէն ատագ գատչատրքնատ,
վէ եէրին վատհատչնատ [ա]ճէրք օլատնատճագլար.
վէ գատչլար եատգ մէվսիմնէի անլէրին իւզէրինատ կէչիրէ ճէքլէր,
վէ եէրին հէֆ վատհատչը անլէրին իւզէրինատ գբչպագատճագ տրը։
7 – Ո զէմնատ ԻԱՊՊ իւզ ճիհնատատա,
Ուգատն պայլատ վէ [ա]ճիւխաճ գաւմատան,
վէ եվվէլատէն պէրատ հէյատէմի օլատն գաւվմատան,
Տիյատրը բրմնագլարէ [ա]ճագսիմ օլատնատն,
Փէք գաւվէմի վէ փայմալ էտեր սիրը էչէմատէն,
ԻԱՊՊ իւզ ճիհնատատըն իտամնէ մատճագատմատ,
Սիօն տատղնատա հէտէյէ կէմէքբիչճէք տիր։

ԳԱՂ 19

Մբատրը հագգընատա վահի տիր.
Իչէմ ԻԱՊՊ սիւրատմի լը պիր պատչատճատ բատգրատկէն
Մբատրատ կիրճ ճէք տիր.
վէ անքն հատգատրը սէպէպնէնէն Մբատրքն փատմատրը ատրատբատճագ,
վէ Մբատրքն գատլատի քէնտի տէրատնինատ էրիյէճէք տիր։
2 – վէ Մբատրատրը Մբատրատրատր 'ատչէյհինէ թատհրճը էտէճէյիմ,
վէ հեր քէս գատրնատագը իւէ վէ հեք քէս գօնչէրը իւէ,
Շէհր չէհր իւէ վէ սէմէքէճի մեմէքքէնի իւէ
Մատհաբեպէ էտէճէք տիր։
3 – վէ Մբատրքն տէրատնինտէ բատհատ գատմատյատճագ,
վէ անքն թէատպէրնէի խատմատ էտեր ճէչիյմ.
վէ անլէր փատթատրատա վէ պիւյէճէքատ լէրճ,
ձինձիճիլերճ վէ պատգըճլատրատա ատանըզ չատճագլար։
4 – վէ Մբատրատրատր չէֆգատթատրզ պիր էֆէնտի էլնէճ թէատյիմ էտեր ճէչիյմ,

Digitized by Google

ալ է պիր ճէպպար մէլիք անէլէրէ թէ-
սալոնիքի էտէճէք տիր՝ տէյիւ
Իսպով իւլ ճիւնուսա նՀովա պուլոյ-
ըըը։
5 – ալ է տէհնիզտէն տուլար էքսիլէ ճէք,
ալ է Հէր չէքիլիկ գուրտլայճագ.
6 – ալ է ըրմազլար *թէ՝ աճֆիքն էտէ-
ճէք՝,
ալ է միւսաՀաքէմ՝ չէհրլէրին ճէտվէլ-
լերի պօշալտլոյ գուրտլայճագ.
Գոմըշ վէ սազ աօլայճագ տըր։
7 – Նէհրին էանդնուտա վէ նէհրին քէ-
նարընուտա օլան չայըրլար,
ալ է նէհրին պիւիւք իւն ինզիտ՝ասը
Գուրտլոյտ տուպղայճագ վէ մահվ
օլայճագ տըր։
8 – Գալըգ ճըլար տաթի ահ չէքէ ճէք,
ալ է նէհրէ սլամ աճի անէլարին ճիւլէ-
մի ֆիղան էտէճէքլէր,
ալ է տաւլան իւզէրինէ աղ աճի անէլար
մնհզուն օլայճագլար։
9 – ալ է իննճէ քէճի էն իշլէյինէլէր,
ալ է պէչալ պիզ տօգաւլանէլար խէ ճիլ
օլայճագլար։
10 – ալ է անէն տիրէքլերի գէբրըլայճագ,
ալ է իւ ճէլէճի էճ ուլի ուլանլարը ճիւմ-
լէսի գալինաք օլայճագ տըր։
11 – Ֆիլհագիգ Տայանիա բէ՝իսլերի
սէֆիհ տիր։
Փարաւոնըն 'ագբլար միւսիթ էշարլարը-
նըն մէշվէրէճի՛ն Համանգամի տըր։
Փարաւոնա՝ պէն 'ագբլար տատմէրէին
օղլու իմ՝,
Գաամի՝ մէրիքէրին օղլու իմ՝
Նամրոթ տէյէ պիլիրսինիզ։
12 – Իսմոի ալհին 'ագբլար տատմէրէին
նէ՞ըէտէ տիր.
Անէլեր չիմոի սանա խապէր վէրմիյէր,
ալ է ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուսըն Մըսըր Հագ-
գընուտա նէ թաագութ էճ՝ուխիյինի
†պիլմիյէրլէր։
13. Տայանիա բէ՝իսլերի սէֆիհ օլորլար.
Մէմֆիս բէ՝իսլէրի ալտանոթլար.
ալ է Մըսըր պըպի լարընէն ա՛յանը անը
իզլալ էճ՝տիլէր։
14 – ԲԱՊՊ անէն իշլինէ սէբաէ՝միճ բուս-
հու գարբըշարքտը.
ալ է անէլեր սէրխօշլէն իսի իճ՝իրագընուտա
տօլաշտըղը կիպի,
Մըսըր Հէր պիր իշլինաէ տօլաշարքտը-
լար։

15 – ալ է Մըսըրտա՝ պաշ էա գա՛յ-
բատգ,
Խուրմա ագաշճը տալը էա տագըն իշլէ-
յէ ճէլի պիր իշ գալմիյագաճագ
տըր։
16 – Օլ կիւնաէ Մըսըր նիսա կիպի օ-
լայճագ,
ալ է ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտէն
Անէն իւզէրինէ տալտայագաղը էլին
տալտանմատը սէպէպլինէն,
Թիթրէ՛իյիպ գօրգայճագլար տըր։
17 – ալ է ցուգա տիյարը Մըսրա մճա-
ճիպ ի տէ՛ՀէՀ օլայճագ,
ալ է Հէր քիմին խաթ ըընա կէլի իբլիս
խա՛,
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտէն անէն Հագգընի-
տա թագութը էճ՝ուխյի Հիւքմ-
ուէն տօլայը գօրգայճագ տըր։
18 – Օլ կիւնաէ Մըսըր տիյարընուտա
ՓաՀան լիսանը աէօյլէյէն,
ալ է ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտա եէմէն էտէն
պէշ չէՀր օլայճագ,
Պիրինէ Ավեգ չէՀրի ատնիյէ ճէք տիր։
19 – Օլ կիւնաէ Մըսըր տիյարընէն օր-
թա ասըտա ԲԱՊՊ իշխէն պիր
ա՛ղպահ օլայճագ,
ալ է անէն ակրՀատնուտա ԲԱՊՊ իշխէն
պիր տոքքիլէ թագ օլայճագ
տըր.
20 – ալ է պու ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ իշխէն
Մըսըր տիյարընուտա 'ալամէթ վէ շէ-
Հատէթ օլայճագ,
Ջիրաա զօրիյիէր աէպէպինատն
ԲԱՊՊԱ ֆէրեաա էտէ ճէքլէր.
Օ տաթի անէլերէ պիր խէլաւքեաը վէ
*Տամի կէ օնատէրէրէ
Անէլերի խէլաւ էյիլէ ճէք տիր։
21 – ալ է ԲԱՊՊ Մըսըրտա պիլինէ ճէք
տիր,
ալ է Մըսըրլըլար օլ կիւնաէ ԲԱՊՊԸ
պիլէ ճէքլէր,
ալ է զէպիՀէ վէ թագութիմ իլէ 'իպտա-
տէթ էտէ ճէքլէր,
ալ է ԲԱՊՊԱ նէզր էտիպ նէզրէրինէ
ֆէա էյլէյէ ճէքլէր։
22 – ալ է ԲԱՊՊ Մըսըր վուրաճագ.
Վուրաճագ, վէ չիֆա վէրէ ճէք տիր.
Անէլեր ԲԱՊՊԱ ըիւ՛ճու՛ էտէ ճէք,
ալ է Օ անէլերին տու՛ատլարը գաապու՛լ է-
տիպ՝ անէլերէ չիֆա վէրէ ճէք
տիր։
23 – Օլ կիւնաէ Մըսըրտան Աաբէա-

*Ն–Խօ՝ զա՛իլ օլայճագ
†Ն–Խօ՝ պիլտիրմինլէր

*Ն–Խօ՝ զաիլ ը 'ազիմ՝

Digitized by Google

տուած գաւառը պիր ճատտէ օլաճագ,
ոյէ Ասրխատոնդլըլար Մըսրա, վէ Մըսըրլըլար Ասրխատոնա կիտէճէքլէր,
ոյէ Մըսըրլըլար Ասրխատոնդլըլար իլէ պէրապէր 'իպատէթ ետէճէքլէր։
24 – Օլ կիւնտէ Իսրայէլ Մըսրը իլէ Ասրխատոնդըն իւչիւնճիսիւ օլուպ,
Զէմինին օրթասընտա պէրէքէթ օլաճագ տիր։
25 – Զիրա ՐԱՊՊ իւլ ճիւնտա տնը միւպարէք գըլսրսագ,
Գաւվմըմ Մըսըր վէ էլիմին իշի Ասրխատոն,
ոյէ միւպարէմ Իսրայէլ միւպարէք օլ առա՝ տէյէճէք տիր։

ՊԱՊ 20

Ասրխատոն մէլիքի Սարգոն թարտաքընտան կէօնտէրիլէն Տարտան ընդն Ազովտա կիտտիկտէ վէ Ազովտա իլէ միւհարեպէ էտիպ տնը ալտըդը աէնէտ, 2 – Հէմտոն օլ վախդիտա ՐԱՊՊ Նաայի իշդի Ամոսըն վասըլճաագըլէ ակէյլէյիպ՝ կիտէ, պէլինտէքի չուլուն չէօզ վէ այտաղկտան ալտագ գասալարըլնը չըգարտ՝ տէտի. օ տուախ էդյլէ եասփտը, վէ չըփլագ վէ եալընն այտագ կէզէր իսիւ, 3 – ոյէ ՐԱՊՊ տէտի քի՝ Մըսըր հագգընտա վէ Հապէշ հագգընտա նիշտան վէ 'ալամիթի իչիւն գուրըմ՝ Եսայի իւչ աէնէ չըփլագ վէ եալընն այտագ կէզտիկյի կիպի, 4 – Ասրխատոն մէլիքի Մըսրը էսիրէրինի վէ Հապէշ մէնդիլէրինի, կէնճլէրի վէ իսիհ իչդարըլըր չըփլագ վէ եալընն այտագ վէ Մըսրտա՝ տար օլմագ իւզրէ օյնատրագ եէրլէրի աչըգ օլարագ սիւրէճէք տիր, 5 – ոյէ անդէր իւ'միտտատ էյիտիկլէրի Հապգըշտէն վէ իմիդիսար էյիտիկլէրի Մըսրըտան տօլայը գօրգուպ ուդմանաճագլար։
6 – ոյէ օլ կիւնտէ պաս սահիլին աէքէնէսի՝ Իշդէ Ասրխատոն մէլիքինին գօրգուպ ընտան գուրթուլմագ իւզրէ իսնատ իշքէն իլիդճա էյիտիկիդ մէլճա՝ պէդյլէ օլտոս. իսմի պիզ նաշըլ գուրթուլաճաղըզ՝ աէյէճէքլէր տիր։

ՊԱՊ 21

Տէնիզ պէրբէյէտի հագգընտա վահի տիր։
ՃԷնուպտան գասըրդըլըր չէտտէքլէ կէլտիկի միճիլիս,
0՝ պէրբէյէտէն, հէյպէթլի տիյարտան կէլէր։
2 – Պանա գաստավէթլի պիր վահի կէլտի.
Ղատգ էտիճի ղատգ էտէր վէ խարագ էտիճի խարագ էտէր.
Էյ Սդամ՝, էօգարը չըգ, էյ Մատի, մուհասարէ էյլէ։
Անընն պիլիթիւն ահ ու զարընը քէսսիրտիմ՝։
3 – Պու աէպէպտէն պէլիմի ադրը գափլասագ,
ոյէ պէնդն տօղաբմագ ազրըլարը կիպի ազրը թուպտատս.
Էօյլէ պիսքիւլմիշ իմ քի իչդատէմ՝.
Էօյլէ միւզտարիպ օլմուշ բմ քի կէօրթէմ՝։
4 – Գալսիմ՝ հայրան օլատս. տէ՛հ՛էթ պէնի թիթ բէթ տատ.
Սէֆտալը կէճէմի տէ՛բտալի ՝ն՛ճ՛էյ տէօնտէրտի։
5 – Սօֆրալը հազըրլայօրլար, պէքճիլէրի գօյօրլար, հէյիպ իչիյօրլար.
Էյ բէ՛իսլէր, գալգընըզ, գալգան՝լար ըլ՛ճ՛էհ՛ էտինիպ՝։
6 – Զիրա Բապպ պանա պէօյլէ պույուրտտս.
կիճի, պիր պէքճի գօ, կէօրտիւյինէ իսապէր վէրսին։
7 – ոյէ օ սէ՛վարիլէր, *չիֆթի չիֆթի ատի լէտտ՝,
Մէլքէպալէրէ պինմիշ վէ տէվէլէրէ պինմիշ օլանլարը կէօրտէս,
ոյէ տուգգամի՛լ, քէմինլը տուգգամիլ էտէրտէ մէ՛ճ՛էյիրտի.
8 – ոյէ արսլան ի՛նի պաղըրտը,
Լ՛ֆէհամի՝, պէն կիւնահիգիւն տա՛քմա գուլլէմտ տուրույօրում՝,
ոյէ պէն պիլի իւն կէ՛ճ՛էյ նէվագէթիմի պէգլէյիօրում՝.
9 – ոյէ իշդէ սիւվարիլէր,
*Զիֆթի չիֆթի ատի լէտտ՝ կէլիյօր.
ոյէ տուախ ճէվապ վէրիպ,
ՆԷգէտտը, Բաքէնէն ՆԷգէտտը,

* Ի՛նդ. Ինքն ատի լը

Digitized by Google

վէ իլահ իլաբդնէն հէվի ալմա տաբէթ-
լէրի
Գըբըլըպ հէր իլէ եէքտան օլտու՝ ասէ-
տի ։
10 – Էյ տեօյէճէյիմ՝ պուլթլար , էյ
խատմանըմին մնահտուլը ,
Պէն ՐԱՊՊ իւլ ճինտաս Թատրաֆքն-
տան ,
Խատայէլին Ալլահը Թատրաֆքնտան
Իչիմ ամէլիմի սիպէ Թէպլիղ էյլէտիմ։
11 – Դաւտան հատգընտա վահէ տիր .
Ամէրտէն պանտա պիրի չազդրըլ յօր .
Էյ պէգճի , կէ ճէւտէն նէ՞ խապէր ,
Կէ ճէւտէն նէ՞ խապէր չտ ։
12 – Պէգճի ատր քի ,
Սաապահ կէլիյօր , կէ ճէ տաահի ներյօր .
Ցահա սիւ՛տլ էմ մէգ խամ էրսէնիզ ,
սիւ՛տլ էտինիզ .
Տէօնիւպ կէլինիզ ։
13 – 'Ալատպիմի ան հատգընտա վա-
հի տիր .
Էյ Դեգանլըտար քէրպանլարը ,
'Ալատպիմի օրմանընտա կէ ճէլէյ-
ճէքսինիզ ։
14 – Էյ Թեմտա տիյարընդն ակքէնէտի ,
Սուատմըշ օլանը տաւ իլէ գարշըլատը-
նըզ ,
Ֆիրաբինդն էոնիւնէ էքմէքլէ չըգը-
նըզ ։
15 – Զիրա ան՝լէր գրըճ էօնիւնէտէն ,
Զէբիւլմիշ գրըճ էօնիւնէտէն ,
Վէ գուրաւմըշ հայ էօնիւնէտէն ,
Վէ չիտտէլի մնահարէպ էօնիւնա-
տէն ֆիրաբ էյի տիւլէր ։
16 – Զիրա Թապպ պտնտա պէօյլէ պտւ-
յուրտու ,
Ինճրէյլինդն ակնէլէրի միսիլլիս պիր
սինդ զատֆընտա ,
Կէդարըն պիւյի իւն 'իզզէթի զէվալ
պուլատճագ տըր ։
17 – Վէ քէմանքէշլէրին պագիյ-
յէսի ,
Կէդար օղուլտարընդն գահրէմանլարը
ազդատճագ տըր ,
Զիրա Խատայէլին Ալլահը ՐԱՊՊ սեզ-
լէմիշ տիր ։

ՊԱՊ 22

Սիւպուժվէնի վատիսի հատգընտա
վահի տիր .
Շիմոն ատանա նէ՞ օլտու ,
Քի ճիւմլէնիզ տտանվատա չըգտընըզ ։
2 – Էյ վէյվէյէյէ տօլտու ,
Պէգրիլէմիւլիս շէհր , շէնլիքլի շէհր ։
Մագթաուլտրդն գըլըճլէ գաթէլ օլտու-
մատը ,
Վէ մնահարէպէտէ էօլմէտի ։
3 – Հաքիմիէրինին ճիւմլէտի պիրտէն
ֆիրար էյի տիւլէր ,
Քէմանքէշլէր Թատրաֆքնտան պտպղատա-
տըլտար ։
Սէնին ուզտտա գտչանլարընկատան
Պաւլտնանլարըն ճիւմլէտի պիրիլճտէ
պտպղատատը ։
4 – Պաւ սէպէպտէն տէտիմ՝ քի ,
Պէնտէն չէրիլինիզ , ատճը ատճը ազդա-
յտըմ .
Գաավմըմ գըղը խարտպ օլտըգը իչիւն
Պանտա Թէպլիղ վէրմէյէ չտպըշմայը-
նըզ ։
5 – Զիրա նինտպտվէվէ վատահինտէ
Բատպպ իւլ ճինտաս օլտն նէտ-
վտա Թատրաֆքնտան
Իպղի իրտպ վէ փայդատը օլմագ վէ հայ-
րըէի կինինէ տիր .
Սուբ Թըգրըճ յօր , վէ ֆէրնտատ տտազտ
գատատր Խէրնէր ։
6 – Վէ Եզտմ՝ սիւվարիլէր վատրի տա-
պըյլէ Թիրքէչի տտտը .
Վէ Կիր գատգտնը տէչտը ։
7 – Վէ ակնին տա՛լտ վատիսիէրին տտրտ-
պտտատրէ տօլտտու ,
Վէ տաի յլտար գատճատլար էօնիւնտէ
տիպիլտսիէր ։
8 – Վէ Ցուգտնըն էօրի իւտիւ քէֆ՝ օ-
լտունտու ,
Վէ օլ կինտատ օրմանի ակրտյէրըն սի-
յտհյտրընտա պտագտրն .
9 – Վէ Դաւտիի չէհրինին Թըգրըգ հէր-
էէրի չօգ օլտըգընը կէօրտիւ-
նինտզ ,
Վէ աշտպղ քի հատվատզըն տաւտտրընը
ճէմ՝ էյի տիւնինտզ .
10 – Վէ Նրուտատղտիին խատնէէրինի
տտպյտրընըզ ,
Վէ տաւրտ վիւհքեմ գրտմագ իչիւն
խատնէէրի Նըգտրընըզ .
11 – Վէ էագի հատվատզըն տաւտտրընը
պտմէտ իչիւն ,
Նքի տաւրըն տտրտատրնտտա տաւ խտագինէտի
Նատփտրընըզ ,
Ամմնա անը Նտատիտնտա պտագմատրընըզ ,
Վէ տանը չօգ վտգրըմ Նվվէյ Թէրիի իտգ
Էտէնէ տտիգտատմ Էյի՛էտիննիզ ։
12 – Վէ օլ կինտատ Բատպպ իւլ ճինտ-
նուտ Նհտվտ պէվ
Աղտատրչտտ վէ ֆիրտնտտա ,

Digitized by Google

Ասէ Յեսուայ վէ չոլ գուշանիցն ա-
տա՝վէրի էյլէսի .
13 – Ի՛ր իշի է մնէրբէի վէ չսուլէր,
Աբղըր պօղալամազ վէ գոյան քէս-
մէք ,
Նէի եէմէք վէ չէրսակ իչմէք վազ տըր ,
Նէյէլիմ վէ իչէլիմ ,
Զիքր ետրէն էօլէճէյիզ դէօնէնէ .
14 – Ի՛ր ՒԱՊՊ իւլ ճիւնեաս թ ատրա-
ֆընտան *պանաս պիլտիրիլսի ,
Թա սիզ վէճաքի էտմէճէյ ասէյին
Գա քէօթի իւլիւք մուխլազա սիզ
՚ատֆվ օլուհմայսճազ տըր՝ ասէ-
յիս .
Բաղպ իւլ ճիւնեաս Եհովա պուլու-
րըր :
15 – Բաղպ իւլ ճիւնեաս Եհովա
պէզյէ պուլուրըր .
Նէի, շաս սէհայ միւսիրի վէ խապինէ-
տոպ Սեբհանըն էսանկնա կիր ,
Վ ւեօյի սեօյի .
16 – Ի՛յ գապըրըր հիւքաք եէբատ գա-
զան ,
Ի՛ր քէնատ մէպբէնինի գայտատաս կա-
փան ատէմ՝
Գալբատաս սէնին նի՛ղ վազ վէ պուրա-
տաս քիմի՛ղ վազ ,
Գի պուրատաս քէնտին խչիւն գապր
գազանըն :
17 – Ի՛չի է ՐԱՊՊ սէնի չիատէթէլ ա-
ֆֆաճազ ,
Ի՛ր սէնին հէր թ ատրաֆքընը էօրթէճէք
տիր :
18 – Ի՛յ էֆէնտիսինին խանէսինէ մու-
ճակ ի՛ հազատրէմ օլսան ասկ՛ ,
Գի՛ք հիւլլէ կիսգի սէնի կէնիշ գիր եէ-
րէ հուվարլայլսպ սաֆ ատճազ տըր .
Սէն օրատաս էօլէ ճէքսին ,
Վէ սէնինն տաճի ատտի տարտապալտրընդ
օրատաս գալատէպէր .
19 – Ի՛ր սէնի մանսապտընատն թ ատրա
էտէ ճէյիմ՝,
Ի՛ր մէհանէսինտէն էհտիրիլէ ճէքսին :
20 – Ի՛ր օլ գիւնտէ գուլքմ՝ եզիսակիմ
իսդ ի՛ գիզգիսըր չտզրատճազ-
դըմ՝.
21 – Ի՛ր սէնին խիլ՚ատի ընչը ատնա գիյ-
ատիրէճէյիմ՝,
Վէ գատչաղընէ ատնը գուվվէճիլէնատի-
բէ ճէյիմ՝,
Ի՛ր սէնին հիւքիսէթինդի ատնըն էլինէ
վէբէճէյիմ՝,

*) Ինչ. գատչագէատրըմտա

Օ ատաքի ներատատզէմ՝ սէքէնէսինէ
Ի՛ր պէյդի ի ճուգատյա պատպա օլատճազ
տըր :
22 – Ի՛ր պէյդի ի Դատիթի ատնատա-
թատրընը
Ատնըն օմուզընտա գոյատճազդըմ՝,
Օ ատչատճազ վէ գատփսյան օլմայատճազ,
Ի՛ր գատփսյատ ճազ, վէ ատչան օլմայատ-
ճազ տըր :
23 – Ի՛ր ատնգ պիր էմին մնայատչ ,
Մբրա ի՛ւէ մբրատյատճազդըմ՝,
Ի՛ր փետրինին խանէսինէ ՚իզգէթ
քի՛ւրսխատա կիսգի օլատճազ տըր :
24 – Ի՛ր փետրինին խանէսինին պիւ-
թի՛ւն ՚իզգէթի ատնըն իւզերինէ
ատարատճազ .
Ատնդ նէպսիներն օլատն ՚իզգէթ լիւէր վէ
էտնատատը ,
Հէփ քի՛ւչ՚ւք գապպատր ,
Հէր նէվ՚ թատ վէ հէր նէվ՚ թ ատրատմ՝
ատա ատբատճաք գբր :
25 – ՐԱՊՊ իւլ ճիւնեաս պուրատրըր
քի ,
Օր կիսնատ պատ էմին եէրի մընխատնըր-
մընչ մընի սեգքիւրէճէք ,
Ի՛ր գբրրըրատ տի՛ւչէճէք ,
Ի՛ր իւզերինատ օյատն կիւք գբրրըրատ
թ ևրէճ օլատճազ տըր ,
Զիքրա ՐԱՊՊ սեզրէատի :

ԳԱՊ 23

Տ իւրատա հազգընատա վատհի տիր ,
Ի՛յ Թատրսյա կէմիրէբի , ֆիլատն էտի-
նդզ .
Զիքրա օ խատրատզ օլատտ , օրատատա խատնէ
վէ մէտոխէ գատմատզ .
Ֆիթիթիմ՝ տի՛յատրընատան անդէբէ խա-
պէր վէբրիլտի :
2 – Ի՛յ ատտատնըն սէքէնէսի , սիւ-քիւթ
էտինիզ .
Տէնիզատէն կէչէն Սիգան թ իւճճատրը
սէնի տօղատրմընչ խատ :
3 – Ի՛ր չօգ տուչատրատա Սիտվի էքինի ,
Նէ Տրնի մնատհատւը ատրըն իրատտր խատ .
Ի՛ր միլէնէքէրին թ իճատրէի կէատհը
խատ :
4 – Ի՛յ Սիգան , խէճիլ օ՛, զիքրա տէ-
նիզ տէքյօր ,
Տէնիզ գուվվէթի տէքյօր քի ,
Պէն ատղրը չէքմէտիմ՝ վէ տօզուբմատ-
տրմ՝.
Նէվճիքատրը պէսլէմէտիմ՝ վէ պատքի-
բէրէբ պէդյէթի մէտիմ՝.

Digitized by Google

5 – Խոպէր Մըսրա հէթ իշխէլի կիպի ,
Տիւբա հագգընաս օլան խապէրտէն
տօլայը թ հէթ-էլ-էճքլէր ։
6 – Թաղսահաբ կէչնիդ ,
Էյ սաուսընըն ակքէնէսի , ֆիզան էսի-
նիդ ։
7 – Շէնկիլքի ընճրնիդ պո՞ւ մը տըր .
Անըն թ է՛սիսի գասամ՛ տեղ .
Անըն ալյագլարը՝ անը խգամէթ իչիւն
ուզագ հէրլէրէ կէօթ իւրճէք
տիր ։
8 – Թաճլար պահչ էտէն ,
վէ թ իւճճաքր էմիլէր ,
վէ պաղիրկեանլարը զէմինին միւ'թէ-
պէրանը պալանան
Տիւբա 'ալէյհինտէ պաճաս քի՛մ
թ էտպիր էյլէսին ։
9 – Պահու ԲԱՊՊ իւլ ճիւնաւս թէտ-
պիր էյլէսի ,
Թա քի քէմալ ը 'իզզէթտէն նէչ'էթ
էտէն քիպրի րիւավս էտէ.
Զէմինին ճիւճլէ միւ'թ էպէբանընը
Թահգիր էյլէյ ։
10 – Էյ Թաղսիս գընը ,
Ներիկտէն նէհր կիպի կէչ .
Աթթըգ գուշագ եօգ տըր ։
11 – Էլլինի ատէնիզ իւզէրինէ ուզագ-
տը ,
Մէմլէքէթլէր ասրատը .
ԲԱՊՊ Գանանընը գալ'ալարընը խարտագ
իչիւն ,
Անըն Հագգընաս էմը էյլէսի .
12 – Վէ տէտի քի՝ Էյ զէվիլ էտիլմիշ
Սիդոն պաքիրէ գընը ,
Սէն պիր տաճա չէնիլիք էճմէյէճէք-
տին ,
Դուզ , Գիպթի իսկ կէչ .
Օթատա տաճսի քահսիլ ընի օլմայագճաք
տըր ։
13 – Իշիկ Գազդէալարընը տիյս-
րը ,
(Գու գալմ եօգ լսոի .
Աստեւտանիլարը անը պէրիսիէ էհս-
լիսի իչիւն թ է՛սիս էճտիլէր ,)
Անըն գուլլէրինին իգամէ էճտիլէր ,
Աբեպալարընը *պինա էյլէստի-
լէր .
0 պահու խարտագ էյլէստի ։
14 – Էյ Թարսիս կէմիլէրի , ֆիղան է-
սինիդ ,
Զիքր խոի'էքհամտի ընըդ խարտագ
օլտու ։

15 – Ալէ օլ կիւնտե Տիւբա հէթ-միչ
սէնէ ,
Պիր մէմլիքին միւտաւէթ ի հէ-էթ-պէրէ
գաստաք ուճուտըլմիչ պրագթըլա-
ճագ տըր .
Հէթ-միչ սէնէ խիթաապընտա ,
Տիւբատտա ֆահիշէնինն թ իւրքիւսիւ կի-
պի ի՛ն-է-թ- պօյնէնիլճէ՞ թէյ ։
16 – Էյ ուճուտըլմիչ ֆահիշէ ,
Թանպուր ալըպ չէ՛նրի տօլաչ ,
Էյլիճէ չալ , չոգ թ իւրքիւս ակյլէ ,
Ֆի խաճի ըքտա կէլէսին ։
17 – Վէ հէթ-միչ սէնէ խիթաապընտա
ԲԱՊՊ Տիւբատը եօգլայաճագ
տըր .
Վէ օ քէնտի գաղագնճընա տէ օնէրէքք ,
Հէր հիւճիւնտէ պուլանան ակմայիլք ի
զէմինին ճիւճլէսի իլէ վինտա է-
տէճճէք տիր ։
18 – Վէ անըն թ իճտիհէթի վէ գաղագ-
ճը ԲԱՊՊԱ թ ագգտա օլանտա
ճագ տըր .
Խագինէյէ գօնուլմայագճագ ,
Վէ տագլանմայագճագ տըր .
Անճագ անըն թ իճտիհէթի
ԲԱՊՊԸՆ հուգուբընտա տագքին օլան-
լարըն օլաճագ ,
Թա քի տոյտանճայս տէչինն հէչէրը ,
Վէ տ'ալա էլպիսէ ։

ՊԱՊ 24

Իչիկ ԲԱՊՊ հէրն պօչուլարը յօր վէ
անը խալի պըրագբայօր ,
Վէ անըն հիւգուհնիս տալի իւսի է-
տնպ տէքէնէսինն տաղրտըր յօր ։
2 – Վէ գաւմ՝ նասըլ իսկ՝ քահսինն
տէ էօյլէ ,
Գօւլ նասըլ իսկ՝ էֆէնտիսի տէ էօյլէ ,
Ճաւրէյէ նասըլ իսկ՝ խանընը տտա էօյլէ ,
Սաճքըն ալտան նասըլ իսկ՝ տագ ան տտա
էօյլէ ,
Իօտհունճ վէրէն նասըլ իսկ՝ էօտհունճ
ալտան տտա էօյլէ ,
Ֆայիզ ալտան նասըլ իսկ՝ ֆայիզ վէ-
րէն տէ էօյլէ օլաճագ տըր ։
3 – Եէր պիւս պիւթ իւն պօչալաճագ ,
Վէ պիւս պիւթ իւն եագդմալտաճագ
տըր ,
Զիքրս պոս քէչտմէ ԲԱՊՊ պուլ յուբտտա ։
4 – Զէմինն մահգուն օլաս պայըրըր ,
Տիւնիա գոս'իֆլէնիպ պայըրըր .
Զէմինին գաւմընըն պէպյիւքլէրի զաս-
'իֆլէնիր ։

*Ե-է-թ՝ հէտմ

Digitized by Google

5 – Զեմին տախի քէնտի ակքէնէմինին
ույուշ ալիշընտա միւլէվվէտ օլ
տաւս ,
Զիրտա ատիլէր չէրի'տիր Թէճաւուզ ,
Գատաունը Թատիլիր, վէ էպէտի 'ահտը
նատգ էյի'տիլէր :
6 – Պու ակպէպտէն լատնէյի զէմինի
Թէյէֆֆ էյի'տի ,
Վ'է ատատ ատքին օլատնլար ճէզալտրը-
նը չէքտիլէր .
Պու ակպէպտէն զէմինին ակքէնէտի
Տատնտը ,
Վ'է ինատն ուզ գատլտը :
7 – Եէնի չէյուտգ հազին տիր , ատամա
ատլմուշ տըր .
Գատլպի միւֆէրրատհ օլատնլարըն ճիւմ-
լէտի ատհ չէքմէքտտ տիր :
8 – Տէֆլէրլե էտիլէն մէտերրէթի պիի-
տի ,
Շատտման օլատնլարըն կիւրիւլԹիւտիւ
քէսիլտի ,
Թատնպուրլե էտիլէն մէտերրէթի պիի-տի,
9 – Թիւրքիս ատղլէյէրէք չէրտագ իչմե-
յէճէքլէր .
Միւաքիր ատնը իչէնլէրե ատճը օլատճագ
տըր :
10 – Խալի չէ'ր խալտագ օլտատ,
Հէր խատնէ գափատնտը, ւէ'ր'ե կիրճմէզ,
11 – Ատգագլատտա չէրտագ իչինե պատգ-
րըշ վատր,
Հէր նէվ' մէտերրէթի պատի'տը,
Զէմինատէ ատվինճ գատլմատը:
12 – Շէ'րտտէ խատրատպէյէթի գատլտը,
Վ'է գափատ վէրտատւուտագ վիրտան օլտատ:
13. Զիրտա զէմինին օրԹատնտատ, գատվճ-
լատրըն ատրատսընտատ,
ԶէյԹատն ատղատճընըն սիլգիլմէտի,
Վ'է պատղ պողտամինատն ատնկրտա իւգիւմ
տէվչէրիլմէտի կիտի օլատճագ
տըր :
14 – Պատհնտատր Թիւգտէք ատէտլէ Թէ-
րէննիւմ էտէճէքլէր,
Տէհնիզ Թի տարտֆընտատն ԲԱՊՊԸՆ 'ատգա-
ւէյի Իչինե կիւլտատնք չէքէ-
ճէքլէր :
15 – Պատհնտատն Իչինե չտրգ Թատրատֆլտ-
րընտատ ԲԱՊՊԸ Թա'զիզ էտհ-
նիզ,
Ֆէնիզհին ատտատլտրընտատ Ատրատյէլին Ա-
լատհը ԲԱՊՊԸՆ Իտմինի Թա'զիզ
Եէկէյինէ :
16 – 'Ատհիլ օլատնտա Թա'զիմ,
Զէմինին ատիւնէճէհտատընտատ Թէտպէ-
հատի Իչիմ տիք.
Լատքին պէն ատհտիմ' Ա'հ, զա'ֆլմ,
զա'ֆլմ. վա'յ պատնտ.
Ղատտգ էտհճիլէր գատտգ էտէրլէր.
Ղատտգ էտհճիլէր ճէպրէն գատտգ էտէր-
լէր:
17 – Իյ զէմինատէ ատքին օլատն,
Սէհնին իւգէրինատէ գօրգտւ վէ չտւգտւբ
վէ ատւատզտգ օլատճագ.
18 – Վ'է գօրգտւ ատէպինտէն ֆիրտտք
էտէն չտւգտւբտտ տիւչէճէք,
Վ'է չտւգտւբրէն իչինատէն չէգտան ատտ-
զատգտ Թատւիատւատճագ տըր.
Զիրտա էօգտարըտատն փէնճէրլէրը ատլըլ-
մըշ տըր,
Վ'է զէմինին Թէմէլլէրի ատտրտլըր:
19 – Զէմին զիյատէհյլէ էզիլիր.
Զէմին պիւտ պիԹիւն էատրլըր.
Զէմին քիւլԹ'էն ատրտրլըր:
20 – Զէմին ակրԹօշ կիպի զիյատէ-
հիյլէ ատալնտըր,
Վ'է գտւլիպէ կիպի ատրտրլըր.
Վ'է ատնըն 'էսէատը ատնըն իւզէրինէ ա-
զըրլատչըր,
Վ'է տիւչէճէք վէ պիր ատահա գատգ-
մինատճագ տըր:
21 – Վ'է օլ կիւնտէ ԲԱՊՊ ևիւճէլ-
րին ճիւնտատտրը ևիւճէլրտատ,
Վ'է տիւնէնտա մէզիքէրինի էէր ևիւզիւն-
տէ էօգտլատճագ տըր:
22 – Վ'է ատնլէր մնհտատլտրըն չտւ-
գտւբտտ Թօփտանրտատգտրը կի-
պի Թօփտանըրպ.
Զրնտատնտա գափատտրտատճագ.
Վ'է չօգ վատգրի ատնրտա էօգտանրտատճագ-
տըր:
23 – Վ'է ապ մնհճնտատ, վէ կիւնէշ
խէճրի օլատճագ,
Զիրտա ԲԱՊՊ իւլ ճիւնտատ Սիհն ատա-
ղընտատ
Վ'է նըտատատգէմտէ չիւքիւմէի էատ-
ճէք,
Վ'է քէնտի իսհի իչտարլտրընդէ էօնիւն-
տէ Թա'զիզ օլատնտատճագ տըր:

ՊԱՊ 25

Եա ԲԱՊՊ, Ապտհրմ' սէհ սին.
Սէհի Թա'զիմ էտհճէյիմ', սէհին Իտ-
մինկ հատմտ էյլէյէճէյիմ'.
Զիրտա 'ատճիպ չէյլէր իլղատր էյլէտհին,
Նշգէտհն Թէտպիրլէրիդի սրտգ ատ հատ-
գիգատի տըր:
2 – Զիրտա չէհրի էըզրատ,
Սատրտտ չէհրի վիրտանէյէ տէճատտէրտին.

Digitized by Google

Իճահեպիլերին սէրտայլաորընը. ասթի ըզգ
չէ՛ր հէյ՛էթ ինտէն չըգտարըր.
Իպէտէն պինա օլուն՚այաճագ տըր։
3 – Պու սէպէպտէն գուվվէթլի գավմ
սէնի թա՛զիզ էտէճէք,
Հէյաթլի թա՛ֆէկկէրին չէնթրի սէն-
տէն գօրգաճագ տըր.
4 – Զիրա զօրպալըրըն հիւտութի տի-
վարա ըՀփ՚ն առաղնագ կիպի
օլտըրընտա,
Սէն հօգաւլա գալ՚ա,
Ճագիրէ մուզայագասընտա գալ՚ա,
Սաղսնագտան մէլճա՛,
Սըճագտան կէօկկէլիք օլտըն։
5 – Գուրագ հէտտէ հէյտըթի իՀփէն
էֆէր կիպի
Իֆճէպիլերին կիւրիւլի իւսիւնիւ թի էա-
քին էտէճէքտին,
Հէյաւէթի պուլտըթըն կէօկկէսիյէ
–ՀՀտՀտԸԸ ՏԷտ,
Զօրպալըրըն մէհէրէթի սէտտաը ա-
պալաճագ տըր։
6 – Ալ ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պու
տտագտտա
Ճիւմլէ գավմլաոա պիր զիյաֆէթ,
Սէմիզ չէյլերտէն վէ նաքի չէրապ-
տտան,
Իյիքլէ տօլա սէմիզ չէյլերտէն,
Ախիւրէմիւշ էաքի չէրապտան
Պիր զիյաֆէթի թ էրթի իպ էտէճէք տիր։
7 – Ալ պու տտագտա,
Ճիւմլէ գավմլաոր իւպէրինէ էօրթի իւլ-
միշ էօրթի իւ՚իւ,
Ալ՚է ճիւմլէ թա՛ֆէկկէր իւպէրինէ չէ-
քիլմիշ փէրտէյի մինվ էտէ-
ճէք տիր։
8 – Իօլիւմիւ իւլէլպէտ մինվ էտէ-
ճէք,
Ալ՚է Րապպ եՀվոա հէր հիւզուն կէօզ
հատրընտը սիլէճէք,
Ալ՚է պիւթիւն հէր իւզէրինտէն քէն-
տի գավմլընըն Հագաարէթ ինի
բէՀ՚ էտէճէք տիր.
Զիրա ՐԱՊՊ պուլ՚յուրտա։
9 – Ալ՚է օլ կիւն տէնիլէճէք քի,
Իյիթ է Ալլահընըզ պտ տըր.
Անա մինէթի ապըր օլտըգ, վէ պիզի խե-
լատա էթտի.
ՐԱՊՊ պու տըր. ասնա մինէթի ապըր օլ-
տըգ,
Անընը խելտտըյլէ չտատ ա՛ մհարաւր օլտա-
ճագտըգ։
10 – Զիրա ՐԱՊՊՐՆ էլի պու տտագտտա
գաւրաբլաշագ տըր,

Ալ՚է Մովաա՛քէնտի եէրինտէ՛
Սամանընը մէզպէլէտէ պաոպլտըղը կի-
պի պաոպլաճագ տըր։
11 – Ալ՚ հիւզուն քիմէ հիւզիւք իչիւն
էլլէրինի ազաթի տըղը կիպի,
Անընն օրթ ասընտա էլլէրինի ուզատտա-
ճագ տըր.
Ալ՚է անընն էլլէրինին ֆէննէլէրիյլէ պէ-
քտաչէր զուրուրընը տիւշիւրէ-
ճէք տիր։
12 – Ալ՚է սէնին հիւքմէք տուրլտրընընն
գուլլէրինի Ն՚ոտիւճէք.
Թօփրտաա Էրգտաագ եէր իլէ հէքտաան
էտէճէք տիր։

ՊԱՊ 26

Օլ կիւնտե Յուդա տիյտրընտաա պու իլտէի օգուն՚ագ տըր.
Պիզիմ պիր մէզին չէ՛նլիյիլ վաո.
Սուրտըր վէ հիսարտըր եէրինէ խէտտա գօտու։
2 – Գապուտտրը ոչընըզ,
Սըդգը Հըֆզ էտէն ասիՀ միլէթի ի-
էէրի կիւնլի,
3 – Ֆիյրի մէմնի օլանը սէտտաէթ ի
քատտիյէ իւգրե ագտաարընը,
Զիրա տանա թի եվէք քիւ՚ էտէր։
4 – ՐԱՊՊԱ իւլէլպտա թի եվէք քիւ՚ է-
տինիզ,
Զիրա Ռապպ Նհովա ախտտի գտյա տըր
5 – Զիրա օ հիւքմէք եէրտէ տաքընի
օլտնտրը տէչտագտտրը.
Հիւքմէք չէնրի տիւշիւ րիւր,
Թօփրտաա Էրգտար,
Եէր իւլ եէքտան էտէր։
6 – Անը պյտագ, պիչտրէէրինն պյտագը,
Ֆուգտրտանընը թի ապտանը չինհէյճէք
տիր։
7 – Սաղիհինի թի տրիգի իսի իգտաէթի տիր.
Եա Միսիի ագիմ՚, սէնն սաղհինն Հա-
լընը թի էավիյէ էտէրսին։
8 – Պէլի, Հա ՐԱՊՊ, սէնքէտտմընըզն Հա-
լընտա տտնա մինէթի ապըր ըզգ.
Ձանը՚ըզէն տրզուտը՚ սէնին իտիկ վէ
սէնին գիքրինկ տիր։
9 – Կէճէլէյինն սէնի ճանտտան տրզուտ-
լէտիմ՚,
Քեզտալիք ատտագհյտյըն սէնի տէրտուն թ
տիլտէն ատտրըմ՚.
Զիրա հիւքմէրինկ եէր իւզէրինէ կէը
տիքտտէ,

---

*Ե–Թօթ՝ ասնըն տալի ընտտա

Digitized by Google

Տիւնեամեանը սէքէհէսի հագգայհյէթ էզյրէհէ ճէք տիր։
10 – Շէհիրէ լումէ կէօմէրիլսէ ասէ, հագգայհյէթ էզյրէնմէզ.
Խոհգամութ ախթարըլմասա հագգըսըզլըգ էասէր,
Վէ ԻԱՊՊՐՆ ճէլսլերը կէօրմէզ։
11 – Եա ԻԱՊՊ, սէհին էլինի հիւքմէլսի, լէվհ սահլէր կէօրմէզլէր.
Գաւմա օլան ղայրէյինի կէօրիւպ խէճիլ օլաճագլար,
Վէ ամէնէ սէհին սիւշմէնլէրինի թէլէֆ էտէճէք տիր։
12 – Եա ԻԱՊՊ, սէն պիզէ սէլամէթ հիսասն էտէճէքսին,
Զիրա իշլէրիմիզին ճիւմլէսինի տաթի սէն պիզիմ իշնէ իշլէտին։
13 – Եա Ալլահըմըզ ԻԱՊՊ, սէհատէն ղայրի էֆէնտիլէր պիզէ թէսաւուֆ էյտիլէր.
Ֆէթ֊ֆ հասլընըզ սէհինէլ սէհին իսմինի զիկր էտէրիզ։
14 – Անլէր էօլիւ տիրլէր, հաշամնայաճագլար.
Խայալաթ տըրլար, գալգմայաճագլար.
Զիւնքի սէն հօգլայըզ ամլէրի հէլաք էյտին,
Վէ նամ ու նիշանլարընը մնհվ էյլէտին։
15 – Եա ԻԱՊՊ, սէն միլլէթի սարթտըրտըն,
Միլլէթի սարթտըրմագլէ մնա՛ազզէզ օլարն,
Տիյարըն հէփ հուտուսընը կէնիշլէյինէ։
16 – Եա ԻԱՊՊ, մուզայահատա սէնի թանէյ էյտիլէր,
Սէն անլէրի թէ՛տիպ էլլէտիյինէ նէյազ էյտիլէր։
17 – Տողուրաճագ վաղթը հագըն օլան պիր հայվանէ
Ադրըսը թանէյ տըղրնատա գըվմանատագ ֆէրհատա էյտիյի կիպի,
Պիզ ատաթի, եա ԻԱՊՊ, հուզուրըզնատա եգլէ օլարզ։
18 – Հայվանէ օլարզ, ադրը չէքտիք,
Նէ՞լ տօզուրըզը կիպի օլարզ.
Տիյարը խէյատա էտէմէտիք,
Վէ տիհնեամեանըն սէքէհէսի տիւշմէտի։
19 – Սէհին էօլիւլէրինի տիրիլճէք֊լէր.
Էօլիւլէրիմին ճէհէաթլէրի գըյամ էտէճէքլէր.
Էյ թօփրագտատա ատաքին օլաճէյսընըզ մէսէբրէյէթլէ թէրէնհիւմ էտինիզ,
Զիրա սէհին չէյինի օթլար չէյին տիր,
Վէ զէմին էօլիւլէրինի տըշարը ամճատճագ տըր։
20 – Էյ գաւմըմ, կիթ, խալվէթլէրինէ կէր,
Վէ քէնտի իւէրինէ գափուլարընը գասփա.
Ղաղագալ կէչինճէյէ տէյին,
Պիր ազ կիզլէն։
21 – Զիրա իշյէ ԻԱՊՊ քէնտի ամքահընատան չէգըյօր,
Ֆի զէմինին աէքէհէսինէ քէօթիւլիւքլէրի իչիւն ճէզա վէրէ.
Վէ զէմին քէնտի գանլարընը մէյատնա չէգապաճագ։
Վէ մնագֆուլէրինի սարթզգ սէթը էթմէյէճէք տիր։

ՊԱՊ 27

Օ֊լ կիւնտէ ԻԱՊՊ քէնտի չիտաէթլի վէ՛ազիմ վէ գուվվէթլի գըլըճըլ,
Լէվիսանատա, օլ գաչանի եղան Լևիսանատա,
Օ֊լ էյլի եղյանա ճէզա վէրճէք,
Վէ տէհնիզ իչինատ օլան էժաէրի էօգիւրէճէք տիր։
2 – Օ֊լ կիւնտէ չէրսով պաղը հագգըտատա թէզաննի էտինիզ։
3 – Պէն ԻԱՊՊ անը մնահաֆազա էաէրիմ,
Անը չէր ան սուլույաճաղըմ,
Անը կէճէ կիւնտիւզ մնահաֆազա էտէճէյիմ,
Օլմայա քի փայմալ էտիլէ։
4 – Պէհտէ ղազապ էօգ տըր։
Քիմ չէր էյլէ չուլլար վէ տէքէնէլէր պէհիմ լէ ճէհէք էտէ իտի.
Անլէր իւզէրինէ ևիւրիւյիւպ,
Անլէրի պիրտէն հատաար խոսմ։
5 – Վէ եահատ գուվվէթի իմ խոհնատա էտիպ,
Պէհիմ իլէ միւսապէհէ էթտին.
Պէհիմ իլէ միւսապէհէ էթսին։
6 – Կէլէճէք զէմանատա Յակոբ քէզբ֊լէրէճէք,
Իսրայէլ չիհէլէհիպ ֆիլիզլէհճէք։
Վէ ահմերէ իլէ տիհնեամ ևիւզիհէթտատագ տըր։

Digitized by Google

7 – Անը վուբանըն վաբուշը՝ կիսի մի անը վուբաուս,
Եախաս անուսէն գահել օլուհանլարըն, գահլի՝ կիսի մի գահլ օլուհաուս։
8 – Անը կէօհաէրսէյիհեակ,
Անըն իլէ 'սահլանէ մնախաասէմ էյհանէն,
Շարգ բիւզկհարը խոփչէ կիհնաէ անը չիհասէյլի բիւզկհարլէ կէօհէ իւբահէն։
9 – Պաւ սէզկհասէն ճահրդըն ճիւրմիւնէ քէֆճիրէյի պահնաձէ օլաճագ.
վ.է սիւհի իւն նէյճէ,
Մէզայհրն հէփ իհանլարընը քիրէկ գերընհելարը կիսի էյհսիյհաուս,
Անըն կիհնահրնը րսֆ' էյհմէքհան 'սպարէյի օլաճագ ասը.
վ.է ուրնէ Աահարայի փահլարը վէ կիհնէշ սահմէնէրի խգահմ էսիլմէհէյճէք սիր։
10 – Ջիրա միւսյհահէմ չէհր խահլի գալահճագ,
Մէզքիւն եէր չէօլ կիսի պրրագրըմըշ վէ իհ երգ օլուհմրշ օլաճագ.
Օրահաս պուզագը օհլայահճագ վէ օրահաս եահի ահճագ,
վ.է անըն տահլարընը իհէլէֆ էաէճէք սիր։
11 – Անըն չրպահգլարը գահրահտարընաս գերրլահճագ ասը,
Գարրլար հէլիպ անլէրի էահգահճագլար,
Ջիրա ս անլահսրշը պիր գահմ՝ ահչիլ սիր։
Պաւ սէզկհասէն անը խահզ էսէն սահս ներհսահմէհ էյհմէյէճէք,
վ.է անը իհ էշքիվ էսէն սահս չէֆգահի էյլէմէյէճէք սիր։
12 – վ.է օլ կիհնահէ ԻԱՊՊ
Նէհրին մէճրահսրնահն Մահրը վահսիհանէ գահսահրը տզ՝ կէսի սիլքէճէք,
վ.է սիզ, էյ պէհնի Իահտէյ,
Պիրեր պիրեր իհ օֆլահրլահճագսընըզ։
13 – վ.է օլ կիհնահէ պէօյհրւք պօտա չէյլահճագ,
վ.է Աահրհահսան ահչյահրընահս գահ'իպ օլահրլար,
վ.է Մահրը սհչյահրընահս մէնֆի օլահրլար կէլէճէքլէր,
վ.է երհահաղճահէ մնահգահահէս տահզահտա

ԻԱՊՊԱ 'իպահաէհ էաէճէքլէր սիր։

ՊԱՊ 28

Վ.ահ՝ եփրեմ աէրհօշլարընէն գահրհահ իհ ահճրնահ,
Անըն իֆֆի իհահր էհ ահչիլ գիյնէֆ ահլահմահշ չիչէք սահր,
Ֆի չէրահգահան մէհի օլմահշլարըն ահհիպ վահտհի պահչրնահս գահրահ։
2 – Ինչէ Իահպզ եահնըհահս գահվիֆէֆլի վէ գէրլահ սիր գէվէհր վահր,
Տօլահ ահահզահհահզը, հէլահք էահէն գահրահրզա կիսի սիր,
վ.է չօգ ահահլարըն իհահշգըն ահչյլի կիսի *շնհահհէֆլէ ահճ եէրէ վահահճագ ասը։
3 – Սիրեմ աէրհօշլարընէն դահհահրը իհահճը փահյմահլ էահիլէհճէք սիր։
4 – վ.է սէմիզ վահահրնի պահչրնահս, ահլմահշ չիչէք օլահն իֆֆի իհահր գիյնէֆի,
Հահահս վահգիֆ ընահահ էվվէլ, եէհի իչէն սիր հնճիր կիսի օլաճագ.
Հէր քիմ՝ քի ահճ կէօրհահրահ, էլինէ ահհրդըր կիսի հահահճագ ասը։
5 – Օլ կիհնահէ ԻԱՊՊ իհ ճիհնահս քէհնահի գահվիրնըն պահգիյլէրինէ 'իպգէֆի իհահճը վէ գիյնէֆի իհահճը օլահճագ ասը.
6 – վ.է մահհքէմէհէ օֆհահրահս մահհահքէմէ իհահհս,
վ.է ճէնկի գհ–ւգն գահմահահրնահս գահահսր չէվիրէնլէրէ գահվիհէֆ օլահճագ ասը։
7 – Լահքրին պահնդահր տահսի չէրահգ աէպէգիյլէ գէլահէֆէ տհիչէրլէր,
վ.է մհահքրի աէպէգիյլէ աէրահմ՝ կէպէրլէր.
Բհահհ հնի վէ փհյդահմիզէ միահքրի աէպէգիյլէ գէլահէֆէ տհիչէրլէր.
Շէրահպահն մահգիւհ տարրհար, միահքրիեն աէրահմ կէգէրլէր,
վ.ահհահտ գէլահէֆէ տհիչէրլէր, հնիհքահճ հահնիրհրհար.
8 – Ջիրա հէփ ահճֆրահհարը գահյ վէ չիրքահճագլէ ահօրհահ օլահգ,
Փահ՝ մահհահյ եագ ասը։
9 – Բհահ՝ մահհահյ էգրհէֆ ահճն,
վ.է քհահ՝ մահ՝ բհֆէֆի ֆահ՝ յհահ էֆահճն.
Ահհահ ահեն քէահքհահշհէրէ՝ սի,
Մհահեահեն ահրրհահշհէրահ՝ սի,
10 – Ջիրա էմ՝ իահզէրինէ էմ՝, էմ՝ ֆահզէրինէ էմ՝։

* 'Իպգ. Նչ. հնէ

Digitized by Google

Գանուան իւզէրինէ գանուն, գանուան իւզէրինէ գանուն,
Զէր ազ պաւբաստաս, պիր ազ օլաստաս։
11 – Հապիգամէն պաւ գավմա
Անլաշըլմազ աստաստագ
Վէ էճնէպի լեսանլէ ակցլէյճէք տիր։
12 – Ջիրա անուէրէ ատտի քի,
Նօրզանա վէրէճէյինիզ բահաթի պաւ տըր,
Վէ աստայիշ պաւ տըր։
Ֆագաթի անլէր տինկլէմէք խոթէմէտիլէր։
13 – Խոսի ՐԱՊՊՈՆ անլէրէ օլան քէլաստը պաւ տըր։
Էմր իւզէրինէ էմր, էմր իւզէրինէ էմր,
Գանուան իւզէրինէ գանուն, գանուան իւզէրինէ գանուն,
Զէր ազ պաւբաստաս, պիր ազ օլաստաս,
Թա քի կիտիպ ատգաս իւսթիս տիւշէլէր վէ գըրըլլաստը,
Վէ տաւզագա տիւշէճագ թաւթաւլաստը։
14 – Գաւ էճլուէն, էյ նըւատագլէնտ պաւլունանի պաւ գավմա Հիւքիւմլէի էտէն միւսթէհգէմատմլէր,
ՐԱՊՊՈՆ քէլաստընը տինկլէյինիզ։
15 – Մաստամ քի՝ Պիզ էօլիւմ իլէ 'ամհա էյի տիր,
Վէ Հավկյն իլէ մաւգավէլէ էյլէտիք,
Թաշղընի *ակյլ խոնճղագան կէչտիկտաճ պիզէ օղրամայյաճագ.
Ջիրա Հայանը քէնտիսինէ մէլճա' Հաճտըրգ,
Վէ Հիլէտ կիզլէնտիք՝ ատտընիզ։
16 – Գաւ ատգէպտէն Իապգ Սհովա պէգյլէ պաւյաբրը.
Իյլի է պէն Սիօնատա պիր թ էմել թաշը,
Մ'իւճէբրեպ պիր թաշ,
Գըւյմէթլի պիր քէօշէ թաշը,
Մ'իհէքէմ պիր Հաստա գունտաղլմ'.
Ան՝ Հէր ինանանան ֆիլտաբ 'ատճէլէ էմմիզ ճէնք տիր։
17 – Վ.է Հիւքմիւ խէյի,
Վ.է 'ատտալէյի միզան էտէճէյիմ'.
Վ.է Հայանատան 'իպտարէթ օլան մէլճա'ը տօլու մնահվ էտճէնք,
Վ.է կիպլէնէն ձէրի ատւլար պաստաճագ տըր։
18 – Վ.է էօլիւմ' իլէ օլան 'ատհաքընդ պօզուլաստաճագ,
Վ.է Հավկյն իլէ օլան մնագավէլէնիզ ատտիթ օլմայաճագ.

* 'Իպր. գատկը

Թաշղընի ակյլ կէչտիկյինտէ,
Սիպի պաստաճագ տըր։
19 – Կէչտիկյինտէ սիպի կէօթի իւրէճէք,
Ջիրա ատտատ պէ ատտատ, կիւնտիւզ վէ կէճէ կէյճէք,
Վ.է 'ընճ խտպէրինի ալմագ պիլէ գօրգաւլաւ շէյ տիր.
20 – Ջիրա իւզէրինտէ ուզանմագ խ չիւն տէօշէք գըստա տըր,
Վ.է էօրթի իւնտէք իչինէ Հօրզան տատ տըր։
21 – Ջիրա ՐԱՊՊ Փաւրատին տատրընտա վաւգաւ' պաւլտըղը կիպի գաւճագ,
Գաւրաւտան վատխոհտտ վաւգաւ' պաւլտըղը կիպի ղազատա կէլէճէք տիր,
Թա քի քընտի իչինի, 'ատճիպ իչինի իճգաս էտե,
Վ.է քընտի ֆի'իլինի, ղարիպ ֆի'իլինի թ էգատիլ էյլէյե։
22 – Վ.է չիմտի միւսթէհգիլէր օլմաստընդ,
Օլմայաս քի պէնտիլէրինիզ գավիլէնէ.
Ջիրա Րատպպ իւլ ճնհաւտա ԵհՀավա թատֆընտան
Պիւթիւն տիյատ Հատգընտաս մնագատտէր օլան պիր խարտագիյթ իչինի տիմ'։
23 – Գաւլագ վէրիպ քէլամընդ խաթի լսմա' էտունիզ,
Տիգգամի էտիպ սէօզլէրիմի տինկլէյինիզ։
24 – Զիֆնի ճի էքին էքմէք իչինտ հէր կիւն չինֆի սիւրմ'ը մի,
Տ–'ւմ թօփրաղընը ատյլու թատաս'ը մը.
25 – Անըն Հիւնինու տիւզէթմէտիք տէն սօզրա
Զէօրէք օխ ատնը էքմ'ը մի, վէ քիւհօնը ատյլմազ մ'ը,
Վ.է պուզուտյը սըրատյլէ վէ տարփայը էէրինտէ,
Վ.է չտվտատրը քէնտի մնահալընտա էքմ'ը մի,
26 – Ջիրա նէ էտափմագ կէրէք խոյինի
Ալյահը ատնա թա'լիմ էտիպ էգյրէտիր։
27 – Ջիրա չէօրէք օխու խատմանն տէօյնէյինէ տէգյիւլմէզ,
Վ.է քիմիօն իւզէրինէ ճէք ճէր տէօնմէզ.
Անճագ չէօրէք օխու տէյնէքէլէ,
Վ.է քիմիօն տօփա իլէ սիլքինիր։
28 – Ն.քմէք գ–գ–յը տէգյիւլիւր,
Լատքին անը տատ'իմա տէգյմէզ.

Digitized by Google

յԼ՝ ՃԷրՃԷը ասՆը գԷբմնազ,
ՎԼ ասԹլաը ասՆը էգմԷԳ՝
29 – Պաւ ասասի ԹՃեապիրլի 'ասՃիպ,
ՎԼ հԼքամէԼի 'ազիմ օլաև
ԲԱՊՊ խԼ Ճիւնաւա Թ՝ասլասՔնատան
սիւտաւբ էաէր։

ՊԱՊ 29

ՎաՀ՛յ Ասրիէլէ, Ասրիէլէ,
ԴաւԼիԹ ին ասաքին օլտրպը չէհրէ.
Սէնէյի սէնէկլէ զաւիմ՝ էտիհիպ.
ՊայրամԼարը տէվր ԼԹ սիհլէր։
2 – Լաքին պէն Ասրիէլի Թ՝ազԼիգ էտէՃէկլիմ՝
ՎԼ ՈՒրե ասՀ ու էնին օլաՃազ,
ՎԼ պանա *Ասրիէլ կիպի օլաՃազ տրբ։
3 – ՎԼ սէնին 'ալէյհինէ էԹ՝ռաՔքնատան օյտա գաւբաՃազմ՝,
ՎԼ սէնի ԱԼԹ էրիալէրլէ իՀաԹ էտէՃէկլիմ՝,
ՎԼ սանա գաւբշը Թ՝ապհաալար ետփաՃազմ՝։
4 – ՎԼ ալչագլանԸզ՝ եէբատէն սէզլէյՃէՔքանին,
ՎԼ սէօզլէրինՃ Թ՝օփրազԸն ալԼի ՔնատանՀ չրգաՃազ,
ՎԼ սէսինՃ հինՃնՃճի ՈՒսի կիպի եէբատէն կէկլէ ՃէՔք,
ՎԼ սէօզլէրինՃ Թ՝օփրագատան ՔբսբլԼԹ՝բ կիպի չրգաՃազ տրբ։
5 – ՎԼ սէնինՀ է–վէրէյնէ յԼՔնէ էՃՃնէ–պիրլէրինՀ ճիւմՀուրբը լինՃէ Թ՝օզ կիպի,
ՎԼ սան զաւբմ՝ էտէնյլէրինՀ ճիւմՀուրբը ուէչսբ սատնան ուՃՔազԸ կիպի օլաՃազ.
Պաւ ասաքի պիր լապհէտէ անաբպէն օլաՃազ տրբ։
6 – ՐԱՊՊ խԼ ՃՔիւնաւա Թ՝ապռաՔքնատան,
կիւրէյէ խլբ վէ զէյհէյէ խլբ վէ 'ազիմ՝ սապՀյէ,
Գաապրզա վէ ապտանազ վէ իՔնաա էտէր ապԹ էշ՝ ալէվիպյէ
ՆօգԼանՀյաՃազԼան՝։
7 – ՎԼ Աբրիէլ խզէրինէ մնւհարէ–պէչկ կէկլէն հէֆ Թ՝ա՝ֆէյէրինՀ ճիւմՀուրբը,
ՎԼ անաա վէ անՔն գաւլ՝ապռրնաա հիւճաւմ՝ էտէնյէրինՀ ճիւմյէսի,
ՎԼ անբ մնւհապէրէ էտէնյէր

* ԵաՀ՝ Ապհա ապԹէշի եէբի

կէՃէպէ կէօբյէլէն բիւ՝յաա կիպի օլաՃազ տրբ։
8 – ՎԼ ապՃ օլան ապտամ՝ բիւ՝յապՔնատա եէմէբ եէտիյլինի կէօբիւբ տէ,
ՈւչանՔրգատա գաբՔնբ ապՃ օլտրպը կիպի,
ՎԼ ապտապտմՀշ ապտամ՝ բիւ՝յապՔնատա սուՀ իչտիյլինի կէօբիւբ տէ,
Ուչանտրգատա պպյրլպպ ակբուՃնբ էապՔտրպը կիպի,
Սիօն ապտազբ իւպէրինէ մնւհարէպէյլ կէյլէն
ՀէֆԹ՝ա՝ֆէյէրին ՃիւմՀուրբնատ էզյլ օլաՃազ տրբ։
9 – Հայրէյմ՝ապ գաւլպպ Թ՝ապՃՃիւպ էտինինիզ՝,
կէօզլէրինինիզ գամմաշԼըն վէ քէօբ օլտնինիզ՝։
Անլէր սէրԹօշ տրբլար, ամմմա շէբապտան տէյիլ՝,
Անլէր ապլաՔնբրլար, ամմմա մնւաքիբտէն տէյլ տիր։
10 – Զիբա ԲԱՊՊնէզբինինիզ ազրբ՝ուչգա կէԹ իբտի՝,
ՎԼ կէօզլէրինինիզի գաֆապտր.
ՎԼ բիւ՝յաա կէօբէն փէյզամնէյլէրին
ՎԼ բՀ՝իպլէրինինիզին կէօզլէրի էՃնիւնէ փէբտ չէբտի։
11 – ՎԼ Ճիւմյէսինինն բիւ՝յապր սիպէ մնւհրիւբ քիԼապ սէօզլէրի կիպի օլաՃազ տրբ,
Ֆի օգուամնագ պիլէնէ վէբիլմպ,
Ֆէբէմ՝ էԼՃ, պաւնաա օգաւ՝ տէնիլտիքտէ,
ՄաագԼ էտիր տէյյԼ իմ՝, զիբա մնւհրիւբ տիր՝ տէր։
12 – ՎԼ օլ քիԼապ օգաւմնագ պիլմէյէնէ վէբիլմպ,
Ֆէբէմ՝ էԼՃ, պաւնաա օգաւ՝ տէնիլտիքտէ,
Օգաւմնագ պիլմմ՝ տէր։
13 – Պաւ էՃյէնէ Ռապպ պաւյտրբբ.
Մաատամ՝ քի պաւ գաւյմ՝ պՃա ապրզլապրբյԼէ հապգաւշբպ,
Պանաա տաւտապգլապրբյԼէ հնւբմէԼի էտէրլէր,
ՎԼ Ք գաւլպԼէրի պէնատէն ազագ տրբ,
ՎԼ պէնատէն գօրգմնապրբ՝ Թ՝ա՝ֆմ՝ էտինիյշ լինաան էմրի տիր,
14 – Պաւ ակպէպատէն պէն պաւ գաւմրն ապտապՃնատա
նիհնէ 'ապհպ չէյլէր վէ մնւհ՝ՃիպլէՃէր իզՀապ էտէՃէկլիմ՝.

* 'Իպր՝ ազյգաւ բաւհաւ տէօքատիւ

Digitized by Google

վէ անկերին հիքմէթի ասհիպլէրինին հիքմէթի մնահվ օլաճագ,
վէ անկլասըլմըյըրլըրին անկլասըլմը զալ՝ օլաճագ սըզը։
15 – վ՚ամ՚ յէհոպիլէրինի ՐԱՊՊՏԱՆ կիզլեմէք իչուն աէրին տխուշիւնէնլէրնե,
ֆի իչլերի զուլմէթ ասէ օլաբագ,
պիզի քի՞ մ՚ կէօրէճէք,
վէ պիզի քի՞ պիլէճէք՝ աէրլերը։
16 – Ա՛հ, ինանտընըզ.
Զեմմէքձի պաւչըզ կիպի ինի իպաթար օլտուճաՀ՚ ու մը.
Եափը՝ եափըճըտը հագգընտաս,
Պէն անդն եափըտը տէվիլ իմ՚,
վէ ինէչքիլ օլտուճան, քէնտինի ինէչքիլ էտէն հագգընտաս,
Օ աչլամագ՝ տէյէ պիլիբ մի։
17 – Ուչի՛ֆ փէք ազ միւտաէթի ասկրտա
Լիւտանան մահտուտտար ինա ատրտայս տէօնէճէք,
վէ մնհտուտտար ինարտա օրմանն ասյըլտաճագ սըզը։
18 – վէ օլ կիւնտե ասադրըտար քիթաապէն աէօղլերինի իչտուե ճէքտէր,
վէ քէօրէչլերին կէօղլերի տուման վէ գաւտանլըգտան ֆաբրիւքաթե կէօրէ ճէքտէր։
19 – վէ պիչաքէչեր ՐԱՊՊ իւէ զիչյատե մէտերրէթի պուտտաճագ՝ սր,
վէ ֆագիրլեր Փուտտուտ ը Ինագրել իւէ շատմանն օլաճագ՝ սր։
20 – Զիրա զաւիմ մնահվ օլաճագ,
վէ մուամէնէգի գայրմայաճագ,
վէ ֆէտատա իչուն ֆուրսաթի ադրայանլար գաճի՝ օլուճաճագ սըզը։
21 – Անլեր քի ատէմի մուհաքէմէտ թէօհմէթի չզգատրըլսըր,
վէ գափուտտա տտա՝վա սիւրէնէ տուզագ գուրսրտրլսըր,
վէ հագգընդն հագգընը իպիթալ էտուրլերը։
22 – Պա՛ւ էճիտէն Աքրահամ խէչատա էտուն ՐԱՊՊ
Պէյլի ի Ցակոբ հագգընտաս պէօյէ պուտրըզը.
Ցակոբ պիր տտահա խէճիլ օլմայաճագ՝ սը,
վէ ևիւգիւ պիր տտահա ասըլմայաճագ սըզը.
23 – Զիրա էվլատընը, ելլերիմին իչինէն, քէնտի տրտաքընտաս կէօրտուհուհունէտ,
Նամիմի Թագտիս էտէ ճէքլերը,
վէ Գուտտաս ը Ցակոբը Թագտիս էյլէյէ ճէքլերը,
վէ Իսրայելին Ալլահընտան գօրգաճագ սըզը։
24 – վէ գալպէն զէլալէմի է տխուշէնլերը ֆէհմ Թահսիլ էտէ ճէքլերը,
վէ աէյլէնէնլերը՝ իլմ՚ Հայրէնէ ճէքլերը տիր։

ՊԱՊ 30

ՐԱՊՊ պէօյլէ պուտրուրը. վ՚ամ՚ տաբ օզալըտտաս,
Ֆի կիւնտհա կիւնտհ էմ՚ ինէչ զամմ էմ՚ճէք իչուն Թէտտիր էտէրլերը,
Լաբքին պէնտէն տէյիլ տիր.
վէ մա՛ահչէտ էտէրլեր,
Լաբքին Ռուհընի՛լե տէյիլ տիր։
2 – Պէնտէն սիւ՛պհ էմ՚ ինէքտիգին,
Փարաւանըն հիմայէսինէ իլի ինճա էմ՚ճէք
վէ Մըսրըն ասյէսինէ արդնմագ իչուն,
Մըսրտա էնմէք իւզրէ կիտերլեր։
3 – Ֆաղտաի Փարաւանըն հիմայէսի սէզե տտա,
վէ Մըսրըն ասյէսինէ սըզդնմագ բէգտաէմի օլտաճագ սըզը։
4 – Զիրա անդն բէ՛հոլերի Տայանխակ կիճի տիլեր,
վէ էյնիկերի Հանեակ ևէմի իչտիլեր։
5 – ձիւմլէնտ քէնտիլէրինէ ֆա՛իտէ էտէմէյլեն
Պիր գաւմ՚ ահպէպիլէ խէ ճիլ օլտըլսըր.
Ո մա՛ալէյհէնի էտեմէզ վէ ֆա՛իտէսի օլտմագ,
Անճագ խէճաէլեի վէ հագաբէմ իչուն օլաճագ սըզը։
6 – *Հայվանլարը ևիւք իւէ ճէհոպտա տտօղրու՝
Անտհ սըզդնմի վէ մուգայտգտա օլան,
Տիչի տտրտան վէ տանճ տտրտան,
Ինկերէք վէ ևաագբճը ուչտըր երլան պաւլունան տիմայտաս ինթերլեր.
Մաալէրինի մէրքէպլերին սըրմ՚ընտաս,
վէ խատինէներինի տուվէ էօրկիւճճէրինտէ,
Քէնթուներինի ֆա՛իտէսի օլմայան պիր գաւմմտա կէոհի իւբիւրլեր։
7 – Զիրա Մըսըրըրլար պիհուտտ ևէրէ վէ պօշունա ևատրտա՛ էտէրլեր.

*Նթօ՝ ճէհոպտա Հայվանախը հագգընտաս վահի տիր

Digitized by Google

Գու էֆլաէն ամա՝ Օթուբան մի-ֆթէ-խիր՝ թէսմիյէ էյլէսիմ՝։
8 – Շէմմէ կիմ՝, ամլէրին էօհինտէ պուննու պիր լէվհայա կազ,
վէ պիր քիթապտա գայա էյլէ,
վէ կէլէճէք զէմանի իչիւն
Իւլէպէտ շահիտ օլմազ իւզրէ գալըբն։
9 – Ջիբա պու 'ասըր պիր գումմ՝ տըր,
Նալանճը էվլատա տըր,
ՐԱՊՊԸՆ չէրի՛սմէ ընը տինկլէմէք իսթէմիյէն էվլատա տըր։
10 – Վէ բու՛յա կէօրէնլէրէ՝ կէօգմէ-յինիզ,
Վէ փէյղամպէրլէրէ՝ Պիղէ տօղրատ չէյլէր թէպլիղ էյմէ՛յինիզ,
Պիղէ միւտաֆահանէլի սէօզ սէպլէյինիզ,
Հիլէլի սէօզլէր թէպլիղ էտինիզ,
11 – Եօլտան չէգճընըզ,
Թարիղատէն ասթընըզ,
Գու՛ստուտա ը Խարայէլի էօհիւմիւզտէն գաւտրընըզ՝ աճերլէր։
12 – Պու էֆլաէն Գու՛ստուտա ը Խարա՛յէլ պէպլէ պու՛յուրըր.
Մաստամ՝ քի սիզ պու քէլամը ըէստա էյմէյինիզ,
Վէ զու՛մ ու ֆէստուտա կիւվէնիպ՝
Անլէրէ խոյճնատա էյմէյինիզ,
13 – Պու սէպէպտէն պու քէօմի՛իւլիք՝
Ենէ քատէք պիր ստուրըն ատի՛չինէ իւզրէ
Ցըշտըր չէգմէշ պիր էրէն կիսկի օլաճագ,
Գի՛ր էրգըլմասը պիրտահն վէ ատնըզդըն վո՛ւգուտ՝ պու՛լուր։
14 – Վէ տահը չէօմլէք ճիլէրին ատաթի-սինին գէրըլըշը կիսկի գէրտաճագ,
Ա՛ճըմայարագ էզէ ճէք տիր.
Վէ փատչալարընըտա՝ օճագտան ատի՛էշ ալտաճագ
Ենա հավու՛զտան ստու չէգտարտաճագ փատչա պիլէ պու՛լուշմայաճագ տըր։
15 – Ջիբա Գու՛ստուտա ը Խարայէլ օլան Իսպպտ ԵՀմէտ պէպլէ պու՛յուրըր.
Սիզ բու՛ճաս՛ էտիպ ըահմի՛ստուզլէ խէլտա պու՛լուրընըզ,
Գու՛վվէթինինզ ատայի՛չ վէ ի՛թիմատալէ օլուր.
Լաքին սիզ խոՀէմէտինիզ.
16 – Ձատգամի՛ սիզ՝ Խայր, ատնա պիճինէպ գաւչալը՛՝ ատէտինիզ.
Անընի իչիւն գաւչաճագզընըզ.
Սու՛ր՝ատի՛լը ո՛լտը պիճինէլի՛՝ գէ-գինէ.
Անընի իչիւն սիպի Ի՛ա՝գինպ էտինէլէր
սու՛ր՝ատի՛լը օլաճագլար։
17 – Պինի նէֆէը պիր քիմսէնին թէՀ-սիսինտէն ֆիրսաը էտէճէք,
Պէշ քիմսէնին թէՀսիսինտէն ճի՛մլէ-նէվ ֆիրսաը էտէճէքսինիզ.
Հաթի՛մա սիզ ատազ պաչըճնատա սիրքէք կիսկի
Վէ պայըր իւզէրինտէ պայըազ կիսկի պըրտագըլաճագտըրզ։
18 – Վէ լաբին ՐԱՊՊ սիզէ չէֆգաթի՛ էմ մէք իչիւն պէկլէյէ՛յճէք,
Վէ սիզէ մէրՀաւէմ էմ՛մէք իչիւն գաւդաճագ.
Ջիբա ՐԱՊՊ 'ատտի՛լ Ալլահ՛ տըր.
Անա մինէ՛յի ատըր օլտո՛ղրընը ճի՛մլէյէ՛ն՝ միւտաթա՛լէք տիր։
19 – Ջիբա գաւմ՛ Սիճնատա՝ ենաատաղէմինէ ատաքին օլատճագ.
Աբրեէ տաղլատմայատճագտըն.
Ֆէբնատա էմ՛մէ՛յինտէ մինէմ լազգա ատանա չէֆգաճի՛ էտէճէք տիր.
Իչիմի՛չի՛ն ատնտէ սէնի միւտի՛ էճագ գէրատճագ տըր։
20 – Վէ Ի՛ատպ սիզէ մէչտագճի՛ էքմէ՛լի վէ մինէ՛զայագտա ատա՛յտա վէրէճէք խէ՛ տէ,
Սէնին մինէ՛տալի՛լէրին պիր ատահա կիսկի-լէնմէ՛յէճէքլէր.
Լաքին կէօգլէրին սէնին մինէ՛տալի՛մէքլէ-նի կէօրէճէք տիր ։
21 – Վէ ատագա նատ ատօնահա՛յնա-նիզ զէմանի,
Սէնին ատրտիկատան՝ նօլ պու՛ տըր, պատ-ատա նի՛ւբի՛ւյի՛նիզ՝ տէ՛յի՛ս
Գատչագլարընի պիր ա՛ս իչիտաճ՛ էքտր
22 – Պատնատն իւզէրինէ կիւմի՛ւչատն օ-լատն օյմա փուճի՛ լատրընէն գատփ-լատնատրնը,
վէ ատլի՛ տատնատան օլան տէօգմէ՛ փուճի՛-լատրընէն էտրի՛ իւ՛ատի՛ւնի՛ւ նէ՛ճնա էտէ՛ճէքսինն,
Անլէրի՛ Հայըզ պէվ կիսկի տահ՛ատճագ-տըն ,
Անա՛ Տէֆ՛ օ՛ տէ՛յի՛ճէքսինն,
23 – 0 զէմանի Ի՛ատդ ի՛ տօփրատպա էքտի՛-յինկ ի՛թ օխատ՛ իւզէրինէ նատդ-տնատ էատդէտրըտդ,
Եէրին մինհատւը օլատն էքտէ՛յի՛ վէրի՛ճէք,
վէ ֆէ՛յզ ու պէրէքէ՛մի՛ իւզրէ օլատճագ տըր.
Օ՛լ կիւնատէ սիւ՛րիւ՛լէրինկ կէնի՛չ մէ՛ր՛-ատա օմ՛ի՛յատ՛ճագ՛լատր։
24 – Վէ եէրի՛ իշպէ՛յէն էգքի՛ւլէր վէ մէրքէ՛պլէր
Նատպատ իլէ վէ քի՛ւրէքլէ՛ տատրքատ՛ւ՛ր՛ւ՛

Digitized by Google

թէ մեզ եւս եհեղծեցէք։
25 – Ով ՚ազգի գթած կիւնիանե
Պատրեցէք երբէք զանազա,
Հէր եւ քահանայ սազ խազերինտե,
Ով հէր եհեծ պայրը իւզերինտե
Ագընի ըլար վե սէյլերը պատճառնաճագ
տըր։
26 – Ով ԻԱՊՊ քէնտի գովմէրէն եա-
րատըրը սարըտըր,
Ով տարտպէնինին պէրկինի տազալթա-
տըրը կիւնտե
Անյէն զիյարը կիւնէշին զիյարը կիպի
օլաճագ,
Ով կիւնէշին զիյարը եէտի գամի զի-
յարտե,
Եէտի կիւնիւն զիյարը գատար օլա-
ճագ տըր։
27 – Իշի է ԻԱՊՊՐՆ իտի ատզագ-
տան կէսիյօր։
Անըն զատպալը ալէվլէնմիշ վե ալէվի
չիտաճէլի տըր։
Տատտագլարը խըրչըլճ տօլաս,
Ով տիլի իչինա էտեր ամի էշ կիպի
տիր։
28 – Ով անըն նէֆինի ճօշղուն ըրմագ
կիպի օլաս,
Պօղազա գատար եէմի իչէճէք,
Քի թա՚իֆէլէրի պատի լան էլէյհիյէ է-
լէյհ,
Ով գովմէրը չէնէհինտե տատիպրըր
պիր կէմ օլաճագ տըր։
29 – Մա՚գատտա պայրատմ կէճէհին-
տե օլաըղը կիպի իլահինիճ օ-
լաճագ։
Ով Խաթայէրին Գայատը օլան ԻԱՊՊՐՆ
տատղինա վատմագ իւզրէ,
Տիւտիւքլէ կիտէնին գէտէրէճի կիպի
գալակինիճին մէտէրճէմի օլա-
ճագ տըր։
30 – Ով ԻԱՊՊ ճէլիլ ատտատըղը ի-
շիմի տիրէ ճէք,
Ով չիտաճէմ լի զատպար ալէ հէմ իճինա
էտեր ամի էշ ալէվլիյէ,
Յատրիտանա վե տագզանագ վե տօլաս
թա՚ալլուրը յէ
Գագզատրինըն էնկիտինի կէօմի էրէ ճէք
տիր։
31 – Ջիբա տէյնէքլէ վատրան Ատրիա-
տտան
ԻԱՊՊՐՆ ատտատըյէ գըրըլագագ տըր։
32 – Ով անըն իւզերինէ ԻԱՊՊՐՆ էն-
տիրէ ճէյի մնագատտէր տէյնէ-
յին հէր պիր տատրագը
Տէֆէլէր վե թա՚անդուրլարէ օլաճագ,
Ով անըն իչէ չիտաճէմի ճէնգիլէրէ
ճէնգիլէչէճէք տիր։
33 – Ջիբա Տօֆէմի չօգատան հատգրըլ-
մըշ,
Հէմ տէ մէյնէք իչինէ հատգրը տըր։
Ան՚ը տէրինի վե կէնտը եատտըր։
Եըղընը ամէհէշ վե չօգ օտատն տըր։
ԻԱՊՊՐՆ Նէֆինի քիւքիւրի տէյնի
կիպի անը թատիտուշտրատճագ
տըր։

ՊԱՊ 31

Ալաչ անլէրէ, քի եատրտմ գօ-
տէ իչինա Միսրատա էնտրլէր,
Ով ամէլտրատա կիտէվնիրլէր,
Ով չօգ օլտրդէտրը հատէպկէյէ ատրա-
պատրատա,
Ով գայէկի գատվէվնիրի օլտրգլտրը հա-
տէպկէյէ ախտատրինէ ի՚իմ իճտատա
էտէրլէր։
Ով Գատատտատա Խըթայէվէ պատգմագ-
լտր,
Ով ԻԱՊՊՐ թ՚ալէպ եիմէգլէր։
2 – Հատ պատ քի Ո էհրամէի տատհըճի
տիր, վե պէյտ կէճտատրիր,
Ով ատօպիտնատէն ատտնմագ,
Ով քէօյճ իտատմէրինի խատնէտի ՚ատ-
լէյհինէ,
Ով ճըղագ իչղկէնէլէրինի խմտատտը ՚ատ-
լէյհինէ գը.յամի էտէճէք տիր։
3 – Լատրին Մ՚ըսրըտլտր Ալտհ տէյհի,
խտատն տըր։
Ով ամի յտրը բատհ տէյհի, ճէճէտ տիր։
Ով ԻԱՊՊ էլինի ատզագի տըղտատ,
Հէմ խմտատտ էտէն տիւրչէր,
Հէմ խմտատտ օլտնատն տիւչէր։
Ով ճէճտյէէտի պէրլիքատ թ էչէճ օլտը-
լտր։
4 – Ջիբա ԻԱՊՊ պատնտ պէղլէ տէզդ-
չէտի.
Ագտատն եատ կէնճ տարտատն քէնտի չի-
քատրը իտզէրինատ պէօյնտրքտրտպ,
Պիր չօգ չօպանլտր անըն խտզերինէ
թ՚ափլատտրը՚ղտրնատտ
Ընէպէրինատէն գօրգմիտտրը՚ղը
Ով կիւրնիտտէն գօրգմիտտրը՚ղը
Ով կիւրնիտտէն չէրինէ տատճտ-
չի կիպի,
ԻԱՊՊ իտ՚ չճէնտատ տատճի Միսի տտտղը
Ով անըն պայրը իչինա մնտհտրտճ
էճմէյէ էնէճէք տիր։
5 – Գատ՚շլտր եատէտտտրը խտզերինէ գա-
նատտ կէրտճէքլէրտի կիպի,
ԻԱՊՊ իտ՚ ճէնտատ Երտատտգէմի հէմ
մնտյէ էտեր ճէք տիր,

Digitized by Google

Հիմնոյէ էտիպ տնը խելատա էյլէյէճէք տիր,
Հէչնէ ճէք վէ գուրթ տրատճագ տըր։
6 – Թ–էյէնուն պէնի Խրայէլէն պիւս պիւթ իւն իրի իտատ էխ–տիրլէրի Զահա բիւճու' էյ–լէյինիզ։
7 – Ջիրա ալ կիւնատ ութէն հէր պիրի կիւսիւշ փոթ լարընը վէ ալ իտաւն փոթ լարընր,
Քէնտինիզէ կիւնահա սէպէպ օլմագ իւղրէ
Էյլէրինիզին էտափոգէլարը չէյլէրի ըւատա էտէճէք տիր։
8 – Վ.է Վատրատատան գըլը ճատան տիւշէճէք, ատմնա ինատն էեւէ՞ճ–փատ տէյիլ.
Վ.է գըլը՞ճ ատը իթ էլէֆ էտէճէք, ատմնա ինատնէն էեւէ՞ճ տէյիլ տիր.
Վ.է օ գըլը՞ճ էօնիւնատէն գաչատճագ,
Վ.է էկկիթ լէրի խատաճկիւզատը օլատճագ տըր։
9 – Վ.է գօրգուտատան Նաչի Ֆալ'ատընատ կիւտճէք,
Վ.է բէ'իալէրի պայրատգատան գօրգատճագլար' տէյիւ ԲԱՊՊ պատյուտ ըրըր։
Քի տընրն ատթ էչի Ասիօնատա,
Վ.է թ էննատ ըր նըտատագէմտճ տիր։

ՊԱՊ 32

Իչթէ պիր մէկիր 'ատատլէթլէ հիւքքիւմէթ էտէճէք,
Վ.է բէ'իալէր Հագգանիյէթ խատրէ բիւյատէթ էյլէյէճէքլէր։
2 – Վ.է ինատըն բիւգնէատրատան փէնատկատ կիտի,
Վ.է ատազատագատան էօրթի կիտի,
Գատրագ եէբտէ ատս ագընթի ըլատը կիտի,
Վ.է ատս.ըզ եէբտէ պէգիւք պիր գատյա կէօյկէտի կիտի օլատճագ տըր։
3 – Վ.է կէօրէնլէրին կէօզլէրի գատմաշ մնայատճագ,
Վ.է իչհատէնլէրին գուլագլատը տինկէյէճէք տիր։
4 – Վ.է փ–էչ–ն–ն–ի–ւէրէփ 'ատճէլէ էտէնէլէրին գատյտի 'էյտի տինկէյատճագ,
Վ.է փէյի էգլէրին տիւի Ֆատհ տ էնքէւիւմէ միւտթատ' իա օլատճագ։

5 – Վ.է սէֆիյէ' պիր տատհա չէրիֆ,
Վ.է թ.ատմա'քատըա' պիր տատհա ճէտմէրատ տէհնիլմէյէճէք տիր.
6 – Ջիրա սէֆիյ սէֆիյհատնէ սէգլէը,
Վ.է գատյտի քէօթ իւլիւք իչնէյէրէք բիյատ էտէր,
Վ.է ԲԱՊՊ 'ալէյհինատ իֆթիրատ էտէր.
Ա՛ճ ատէյհատնէն էքմէյի էօթքէկէր,
Վ.է տատատատ'ըշ ատատի իչմէկէ պրատգատնատ։
7 – Վ.է թ.ատմա'քատրըն ալէյհ.էրի գատպիյ տիր.
Եատհան սէօգլէրէ պիչատրէկէրի հէլատք էյ.ուէր իչիւն,
Համթ.ատ ֆատգիր հագգ իւղրէ սէգյէ–տիյինատ պիրէ.
Տէսիսէւէր տիւշիւնիւր։
8 – Ֆատգատի չէրիֆ ատտմ' չէրիֆ չէյ–էր տիւշիւնիւր,
Վ.է չէրիֆ չէյէրէրէ տատպիի տատւրատը.
9 – Էյ էննիշէտի օլմայան Նէտճան. գատյգընըզ,
Ավատգրմ'ը տինկէյինիզ.
Էյ պիգատյա գըզլատր,
Սէօգիւմէ գատւատգ վէրինիզ,
10 – Էյ պիգատյտ Նէտճան,
Կիւնէյէրճէ վէ սէհնէյէրճէ իտիֆէրատտա օլատճագպընըզ.
Ջիրա պատղ պօզատմը պիլմէտի,
Հատատտա վատգիթը կէլմէյէճէք տիր։
11 – Էյ էննիշէտի օլմայան Նէտճան. թ.ի իի բէյինիզ.
Էյ պիգատյտ գատրըտատր, միւտգիմ ատբիթ օյուճընըզ,
Սոյատնուպ չընփատգ օյատնըզ,
Վ.է պէյէրինիզէ չատ գատշանիզ.
12 – Մատգատւ.ի թ.ատրատատտան վ մէյ–վէտատր ատամատտան տօրատյը
Կէօքատյէրինի տէգյէճէքլէր։
13 – Գատվմամն տէյատրնատտա,
Համթ.ատ չէյնէքլի չէհրին հէր պիր ֆէ–րատհլը Նատնէնհինատ,
Զատը վ տինքէն պիհէ էճէք տիր,
14 – Ջիրա էօգատրըտատն իւզէրէմհէզ Ի'ատ տէգքիւ.իւատ,
Զէօլ մէյվէտատր թ.ատրատյա ատճաէրէք.
Մէյվէտատր թ.ատրատ տատհի օլմայն 'ատատա օյատնատճաղը վատգիթա տէյինի.
16 – Սէբատյ թէրը օյատնատճագ,
Վ.է գատյատգատրէտը չէհր մէթրատք օլատճագ,
Հիատր վէ գատյլէ իւէլէգէտ մատգատյատ–լատը։

*Ն–ի–ւ' գատյատգնատ

Digitized by Google

Եսպան էշէլինեն քէլֆէտճէլի ևէր,
Ալէ ախրխուէլերին մէր'ասը օլաճագ
ասըր։
16 – Օվ վագըթի չէօլտե 'ատալէթի ատա-
քին օլաճագ,
Ալէ մէյվէտար թասրլատտա ասլանի ի-
գամէթի էտէճէք տիր։
17 – Ալէ ասլանըն 'ատկէլի սելամէթի,
Ալէ ասլանըն սէմերէսի իլէկէպետ ա-
ատալըշ ու էմնիյէթի օլաճագ
ասըր։
18 – Ալէ գավմըմ սէլամէթի մէգհաս-
նէտտա,
Ալէ էմնիյէթի մէգբէնիլերինտե,
Ալէ ատալիչլի մնահալլերտե ատքին օլա-
ճագ ասըր։
19 – Ֆագամի օրմանտա ատօլտա ևատղա-
ճագ,
Ալէ չէհր պիւօ պիւթիւն ևըգըլաճագ
ասըր։
20 – Ախը նէ՞ միւսպարէք սինիզ, քի
Հեր պիր տա քէնտըլըտտա է-
քերսինիզ,
Ալէ էգքիւզիւն Ալէ մէրքէպին ալայզընը
օթայա պատատըրըսընըզ։

ՊԱՊ 33

Վ՚ա՛յ տանա, էյ խարտապ էտիճի,
ատն քի խարտապ էտիլմէտին։
Վ՚ա՛յ ոան, էյ ևատմա էտիճի, քի
ատնի ևատմա ելմ մէտիլէր.
Ատն խարտապ ելմ մէրի պիթիւտիլին կի-
պի, խարտապ էտիլէ՚ճէքտին,
Ատն ևատմա ելմ՚մէրի թ՚էքմիլ էլլէտտի-
լին կիպի, ատնի ևատմա էտէ-
՚ճէքէր։
2 – Եա Ի՚ԱՊՊ, պիզէ ՚ռերհամէթ էյ-
լէ, տանա մնէնի տապըր ըզ.
Հէր տատապ՚ տանէրէ պատրս օլ,
Մ՚ռզայտագա վազթի ընտա պիզիմ խէ-
լասապ՚րզ ՚օլ։
3 – Հէյնիկամ ատնինատէն գամվմըտ ֆի-
բար էտէր.
Նէ՚քատէմխինտե թա՚իֆէլէր տատըր-
լըր։
4 – Մերզին զանխմէթ ինիզի, ճէրեսէմ
տէվշիրտիլ կիպի տէվշիրէ-
՚ճէքլէր,
Զէքիրկէլէրին տըչրատըզը կիպի տա-
նէն իւզէրինէ տըչրատա՚ճագլար
ասըր։
5 – Ի՚ԱՊՊ մնէթա՚ռլ ասըր, զիրա ՚ատլի
մնահալտե ատքին տիր.
Ատօնը ՚ատատալէթի վէ տալտհլէ մէմլէ-
կէթլար։
6 – Ալէ ատնին վագթի-լտրըզնըն ա-
պատթը,
Խէլասըն գաւվէվէթի ի՚նկամէթի վէ ՚իմ՚
օլաճագ ասըր.
Ի՚ԱՊՊ գօրգուսը ատնըն խագինէսի
տիր։
7 – Ի՚չիճի ատնէրինն գատ՚իմատնլասրը տը-
շատրատա ֆէրեատա էտէրլեր,
Ատլատմէթ էյնիլէրի ատճ ատճ տագլատ-
լար։
8 – Ճատատնէլէր խարտապ օլտտա,
Եօլտատն կէչէն գատմատըր.
Ա՚հատը ևագգ էթ՚տտի, չէ՚նրլերի թ՚ատհ-
գիր էյլէտտի,
Ա՚ատմէ թ՚էթխտար էթ՚մէտի։
9 – Տէյտար մնէթ էմ՚ թ՚ատթռատ օլտտա,
Ի՚խտատն խէ՚ճրլ օլտտա գատ՚ռատտա,
Ատրօն չէօլ կիպի օլտտա,
Ալէ Բատատն իլէ կատրմէզտա ևատիրագլատ-
լրընը տէօգտատ։
10 – Ի՚ԱՊՊ պատ՚յատրըր քի՝ Շէմնի գատը
գատճագտրմ՚,
Շէմնի ևի՚քատէ՚էթմ՚,
Շէմնի ևի՚ճէլէնէ՚ճէթմ՚։
11 – Մէզ գատ՚ռատ օթ իլէ Հատմիլէ օ-
լատ՚ռ ատմանի ատօղատ՚ռատճագտը-
նրզ,
Ալէ սիզին նէ՚ֆէսինիզ պէզի թ՚էլէֆ է-
տէ՚ճէք պիր տաթ էշ տիր։
12 – Ալէ գատվմ՚ատր քի՚ռէճ ևատնըշը կ՚ե՚տ
օլաճագ,
Ալէ քէսիլմ՚էշ տէքէնէլէր կ՚ետ տաթ էշ-
տէ ևատնատճագատր ասըր։
13 – Ի՚չ ատ՚զատգատտա օլտտ՚իլատր, նէ իշ-
լէտտի՚լմի՚մի իշ՚ատտի՚նիզ,
Ալէ, ևատգի՚նտատ պատ՚ռատնտատր, պէ-
նիմ՚ գատ՚վէվէթի՚մի պի՚րի՚նիզ։
14 – Սիօնատա կ՚ե՚նատ՚էքատ՚յատր գօր-
գատրատը,
Մ՚ի՚ռատֆըգատրը թ՚ի՚թ՚ռէմ՚ թ՚ատ՚ռատ
Պիզատն քի՚մ՚ իշնատ էատր աթ էշտէ
ատքին օլատ պիլիր,
Պիզատն քի՚մ՚ էպէտտ ատլէվէրտատ ատա-
քին օլատ պիլիր։
15 – Հատգ իտզրէ ևի՚ռատ՚յէն վէ ատօղ-
րատ ատ՚ցէյէն,
Զատ՚յմէ օլտտն գատզատնճը ըճատտ էտէն,
Ի՚ռէվէթ ատլմատգատտն էլլէրինն սիլ՚քէ՚ն,
Գատն ատէգատմէգը Ֆ՚ե՚ի՚ֆէ՚ի՚ն իշ՚ի՚թ՚մէ՚մէգը ֆ-
չէ՚ն գատ՚ռատգատ՚ռընը թ՚ը ըգատյտտն,
Ալէ քէօթ իտ՚ռ՚ատ՚ռ կէօռմէգը իտզրէ
կէօզլէրինի գատփայտն.

Digitized by Google

16 – Հէմանն պու քիմսէ ևիւքսէք եէր-
լէշսէ սաքին օլաճագ ,
Անէն գուլլսի սարսի գայըլսըր օլա-
ճագ ,
Անոա էքսէք վէրիլէճէք ,
Սաւյա տաքսի էճհիլէի թաղհի ընտա
օլաճագ տըր ։
17 – Սէնին կէօզլէրիդ մէլհիլի հիւնկիլէ
կէօրէ ճէքլէր ,
ալ է ուղագ տիկյարա պաղգաճագլար ։
18 – Սէնին գալուդի գօրգուլարատան
տօլայը թէճէքքիւր էտէճէք .
Քհաթիմ նէ ըէտե , վէզնէտար նէ-
ըէտե ,
Գաւլէլէրի ևաղան նէ ըէտէճ տըր ։
19 – Սէն օլ սէրթ գաւմէ ,
Սէօզիւ կիւճ անկայշըլըր ,
ալ է լիսանը գաբըշըդ վէ անկայշըլմազ
գաւմէ կէօրմէյէճէքսին ։
20 – Պայրաճլարդըզ չէհրի օլսուն
Սիօնա նազարը գըլ .
կէօզլէրիդ Երուսաղէմի ,
Ասայիշ իւղրէ պիր մէկքէն ,
Նագլ օլունմազ վէ գազըդլարը էպե-
ատէն սէօքիւլմէդ ,
ալ է ֆէլէրինին հիչ պիրի գօփմազ պիր
չատըր կիսլի օլարագ կէօրէճէք-
լէր ,
21 – Ֆագահի պիզիմ իչիւն օրատատա 'ազ-
զիզ ԲԱՊՊ
Նէհրլէր վէ կէնիչ ճէավէլլէր Եէրի օ-
լաճագ ,
Անդա քիւրէքլի կէմի կիրմէյէճէք ,
ալ է օրատատի պէդիւքք սէֆինէ կէչմէ-
յէճէք տիր .
22 – Ջիրա պիզիմ հաքիմիմիզ ԲԱՊՊ
տըր ,
Շէրի'աթճըմըզը գըտան ԲԱՊՊ տըր ,
Մէլիքիմիզ ԲԱՊՊ տըր ,
Պիզի օ խլաս էտէճէք տիր ։
23 – Սէնին իփլէրին կէվէնտի ,
Սէրէն տիւրէյինի միւհքեմ տուբրատու-
բատնատըլսա ,
Եէլքէնի աչատնատըլսա .
Օ զէմանի վաֆիր ղանիմէի թաագիմ
էթմէյէճէր ,
Թօփհայսար պէկ եւազմա էթմէյէճէր ։
24 – ալ օրտա ասքին օլան' պիչն խատ-
թա իմ' տէմէյէճէք ,
Անոտ ասքին օլան գաւմէն կիւնահը
'ազիվ օլունաճագ տըր ։

ՊԱՊ 34

Է յ թա'իֆելէր , տինկլէմէք իչիւն
եագդատշընըզ ,
Էյ իւամիկլէր , գուլագ վէրինիզ .
Զէմին իլէ ասնոտ պուլունանըն քէաֆ-
ֆէսի ,
Տիւնեաա վէ ասնէն պիւթ իւն *ասքէնէ-
սի տինկլէսին ,
2 – Ջիրա ԲԱՊՊՉՆ գազագալը ճիւմլէ
միլլէթլէր ,
ալ է հիտատկի ասնէրին պիւթ իւն ճիւ-
նոտատ իւգէրինէ տիր .
Անէրէ լահնէթ էյնատի , ասնէրի գաթի-
լէ թ եալնէ էյլէսին ։
3 – ալ է ասնէրին մնագիմ ուլլէրի տաի ը-
լաճագ ,
ալ է լահնէրէրի թե'աֆֆիւն էտէճէք ,
ալ է ասնէրին գանդնատան տատալար է-
րիյէճէք տիր ։
4 – ալ է ճիւնոտատ ը սեմաովիյէնին քէաֆ-
ֆէսի էրիյէճէք ,
ալ է սեմաովագի թ սամար կիսլի տիւբրիւ-
լէճէք ,
ալ է պիւթ իւն ճիւնոտատը ,
Եսֆրագ սամատատան տեօքիւլտիւ յիւ
կիսլի ,
ալ է ինճիր ագաճճընատան էնճիր տէօ-
քիւլտիւ յիւ կիսլի , տեօքիւլ-
ճէք տիր ։
5 – Ջիրա գբլըճըմ սեմաովագի տատ մէսի
օլմնուշ տըր .
Իչիճ նգաովմ իւգէրինէ վէ պէնիմ
լահնէթի էթմէյիմ գաւմ իւգէ-
րինէ
Հիւքմ իչիւն էնէճէք տիր ։
6 – ԻԱՊՊՉՆ գրլըճը գահնատ ,
Գուզուլարըդ վէ էրկէ ճէրէնի գանդնատ
տոդյմուշ տըր .
Եաղլէ գօչլարըդ պէդյրէքլէրինինն եատ-
ղըլէ եատդանմիչ տըր .
Ջիրա Բօսդատատ ԲԱՊՊՉՆ գէպհի ,
ալ է եգաովմ տիկյարընատատ 'ազիմ գբը-
ղըդը վատ տըր ։
7 – ալ է ասդէր իւէ պէրատակը եատդան
սըղրըլատրը ,
ալ է պուգաղրատր իւէ պուդատատր տիւ-
չէճէրլէր ,
ալ է ասդէրին տիկյարը գանդէ մէսի
օլաճագ ,
ալ է թ օփրատգլատրը եաղլէ սէմիզլէ-
նէճէք տիր ։

* Իաւր Հատրդատի ը

Digitized by Google

8 – Զ[ի]րա ԻԱՊՓՉՆ ինֆ[իգամ] կ[ի]ւնիւ, Սիօնըն տու՝վասը իչ[իւ]ն ճէզա տէնէթ տիր։
9 – Անըն չայլարը գիֆիթ է, ու է թօփրաղը քիւ-քիւբամե տէօնէ-ճէք,
ու է ան[ը]ն տիչարը ճառնաղ գիֆիթ օլա-ճագ տըր։
10 – Կէ՛ռ կ[ի]ւնաւիւզ տէօնմէչէճէք, Անըն թ[ի]ւթ[ի]ւնիւ իչէչէկէտ չըգաճագ տըր,
ու է տէվլուէն տէվրե վիրան գալա-ճագ.
էչպէտ իւ[ի] ապատա օրատան քիմնէ կէչ-մէչէճէք տիր։
11 – ու է ան[ը] տագա գուշու վէ քիրփի մ[ի]րաս ալաճագ,
ու է օրատա գուրա լ[ի]ւլէք վէ գարզա տաքին օլաճագ.
ու է ան[ը]ն լ[ի]ւզէրինէ խառապէչ[ի]լէթ չըր-փըռը,
ու է խալ[ի]լիք չագուլը չէքիլէճէք տիր։
12 – Էչրատ փ[ի]նատան օրատա հիւ քմնատը-լըդա տու՝վէճ է տոլէճէք քիմնե ե՛օգ տըր,
ու է բէ՛խալէրինին հիւմմէտի հիչ օլա-ճագ տըր.
13 – ու է ան[ը]ն ա[ե]րայլարընատա տիքէն-լէր,
հիւսարլարընատա ըսրդան վէ գարա չալը պիղ է ճէք տիր.
ու է չագալլարը մէգ[ի]տնիր,
ու է տէվէ գուշլարը[ն]ը հավլուաը օլա-ճագ տըր։
14 – ու է հասպան քէտիլէրի սըրթ[ի]ան-լար[ը] իլէ պուլուշճագ,
ու է հասպան քէչ[ի]լէրի պիրի պիրինէ ահա վէրէճէք[ի]լէր,
ու է լ[ի]լ[ի]թ օրատա բահամի է՛տիպ,
ֆէնտխինէ մնահալ պուլաճագ տըր։
15 – Օրատա օգ ե[ր]լ[ի]ռը քէնտխինէ տէ[ի]լիք հասփըդ հաւմուքթ[ի]լայա-ճագ,
ու է հավրուլարը[ն]ը չըգարըդ կէօլկե-սինտէ հըքգ է՛տէճէք,
ու է օրատա չագըր[ի]լար պիրի պիրի իլէ պուլուշճագլար տըր։
16 – ԻԱՊՓ[Ի]Ն քիթ տագլնատա տիգ-գամ[ի]լը[ն]ա ոգուլ[ը]ն[ը]ղ,
պուն[ը]լարըն հիչ պիրի նօգտան օլմ[ի]այա-ճագ,
պիրինին տարգատաչը էքտիք օլմ[ի]այաճագ տըր։
Զ[ի]րա քէնտի տաղը եմ[ի] էլ[ի]տի,
ու է քէնտի բուհու ան[ի]էրի ճէմ՝ էլ-լէչ[ի]ճէք տիր։
17 – ու է քէնտխի ան[ի]էր իչ[ի]ւն գուշ՝ա տամ մ[ի]շ տըր,
ու է քէնտի էլի ան[ը] ան[ի]էրե չըրփ[ի]լ[ի]ճ թ[ի]ատամ է՛մ մ[ի]շ տիր.
Անը իլէլէպետ մ[ի]րաս ալաճագլար,
Անտե տէվր պէ տէվր տաքին օլաճագ-լար տըր։

ՊԱՊ 35

Պէրթ[ի]չ վէ գուրտաք եէր մէտուբ օլաճագ,
ու է չէօլ տէվ[ի]նիպ դերգիս կ[ի]ւպի չ[ի]չէք-լէնէճէք տիր։
2 – Զ[ի]ւյատէ[ի]ւլէ չ[ի]չէքլէնէճէք,
Ղայէվ[ի]լէ չատմ[ի]ան օլաճ՝ թ[ի]երէնմ[ի]ամ է՛տէճէք տիր.
Լ[ի]բանանընէն 'ի[ե]գէ[ի]թ[ի],
կարմէղատ վէ Սաւօնրն ճէմ[ի]ալը ան[ի]ատվէ-բ[ի]ւլէճէք տիր։
Անէր ԻԱՊՓ[Ի]Ն ճէլալընը,
Ավ[ի]ատվ[ի]ղդն ճէմ[ի]ալընը կէօրէճէքլէր ։
3 – Զա՛թ[ի]ք էլլէրի գուվվէթ[ի] լէ՛տ[ի]ւրթ-նէճ,
ու է թ[ի]ւթ բէ՛լ[ի]ւն տիզլէրէ թ[ի]ագատ[ի] վէ-բ[ի]ւնէճ.
4 – Գօրգագալար՝
Գուվվէթ[ի] լէ՛նի[ի]ւճ, գօրգմայ[ը]ղդ.
Իւյեճ Ավ[ի]ատվ[ի]ղդ իւնթ[ի]ագամ[ի]է,
Ավ[ի]ատվ[ի]ղն մ[ի]ւհ՝ամագամ է՛մ[ի] կէ՛ւ[ի]յօր.
0 կէ՛ւ[ի]լով սիզի խէչտա է՛տէճէք տիր՝ տէ[ի]լ[ի]նիճ ։
5 – 0 զ[ի]ամ[ի]ան քէօր[ի]էրին կէօզ[ի]էրի,
ու է ատպըրտըրը[ն] գուլագլարը տէչէ-ճագ տըր։
6 – 0 զ[ի]ամ[ի]ան թ[ի]օփագ քիմնե կէ՛չէք կ[ի]ւպի պէչ[ի]ւյա՛ճագ,
ու է տէր[ի]օզդն տէ՛լ[ի] թ[ի]երէնմ[ի]ամ է՛տէ-ճէք տիր.
Զ[ի]րա պէրթ[ի]չէտ տաւլար,
ու է չէօլտ չայլար տագաճագ տըր։
7 – ու է ֆ[ե]ռնմ[ի]շ եէր՝ կ[ի]ւլ տէօնէ ճէք,
ու է գուրտագ եէր տու փագ[ի]ալարը օլա-ճագ.
Զագալլարըն հաթ[ի] տըղը եէր
Գաւմ[ի]չլ[ի]ղ վէ տագլրգ օլաճագ տըր։
8 – ու է օրատա ճատտուկ վէ թ[ի]ատրիգ օլաճագ,
ու է ան[ի]ս թ[ի]ատրիգ ի մ[ի]ւգատատա տէնէ-լէճէք.

---

* Ե՛ռ՝ տէրատ

Digitized by Google

Անանէն նոփացը օլաև կէչմէյեճէք,
Անճաղ անլէր իչիւն օլաճագ.
9 — Օ գունու ապրանն օլմայաճագ,
Վէ անդն իւզերինէ երկիւղդը հայվանն չըգմայաճագ,
Վէ օրտուս պուլանմայաճագ տըր.
Անճագ ֆիճխլէ իւլէ խէլտա պուլանդըգը օրտա երբիւյեճէքլէր։
10 — Վէ ՒԱՊՊՂՆ խէլտա էլէճխլի քիմսէլէր ատօնիւմ,
Թերեննիւմլէ Սլօնա կէլէճէքլէր,
Վէ պաչլարընտա էպէտի մէսերլերիմ օլաճագ.
Անլէր չատմնանի վէ մէսերլէրէ նա՛իլ օլաճագլար,
Վէ քէսեր վէ ահ ու զարի ատֆ՝ օլաճագ տըր։

ՊԱՍ 36

Վ է մէլիք նզեկիանդն օն տէօրտունճի ենիսինտէ Աստուտանի մէլիկի Սենէքերիմ՝ Ցուգանդն միւոմ ատքեմ՝ չէհրլերինդն ճիւմլէսի իւզերինէ չըգըդ՝ անդերի ալաը։ 2 — Վ է Աստուտանի մէլիկի Լաքիսէդն Ռոփտակը պիր չօգ՝ ասքեր իլէ Նրուսաղէմ մէլիքը նզեկիայա կէօնտէրտի. օ տաճի Գատասար թասրլասը Հատուտնոսէ վազը՝ հօգտրըքի հավուզդն ատ հօլու հանդնատա տուտուտու։ 3 — Վ է սէրայ մրւտրրի նզեկիամ իպն ի Գեղկիա վէ քէսեմ իպ Սէրնատ վէ վազ՝ անիւվիա Ցուգը իպն ի Աստի անա տօզդու կէլտրէր։

4 — Վ է Ռոփտակի անդերէ խրիմազէն՝ նզեկիայա ատչինիզ քի, Պէզիւք մէլիքը օլան Աստուտանի մէլիկի պէզիլէ պուլտրրը. Գու սէնդն ի՛թ իմնատ էթտիկիդն նէ՞ տրր. 5 — Մուհարէպէ իչինէ թէտգիր վէ գուվվէթիմ վազ՝ տէր խոէն, պոշ լագըրտը տըր. սէն քիմէ՞ ի՛թ իմնատ էտերէք պանատ ատը՝ օլաը։ 6 — Ուչիճ սէն՝ տայանանդն էլինէ պատիրդ ատը տուկեր չոլ գըրըդ գատիշտան օլան՝ տատայա, ետ՝նի Մրտրա ի՛թ իմնատ էտիյօրաը. Մըտրը մէլիկի Փարատան քէնտինէ ի՛թ իմնատ էտէնկերին ճիւմէնէ պէդիլէ տրր։ 7 — Վ է էկեր պատնա՝ ԱլատՀրմրզ Եհովայա ի՛թ իմնատ էտերիզ՝ ատբոէն, նզեկիանդն Ցուգա իպն Նրուսաղէմ՝ Հմ-ւ-ինէ՝ պուս մէզգատրն փօնիւնատ սէ՞ճատ էտէճէքտինիզ՝ տէ-յերէք, միւրիէֆէ՛տ վէ մէզգատրըը-նը օրիատատն գատտըրտըդը Իսհ պուտատէյ՛ի մի տուր։ 8 — Վ է չիմնի էֆէնտիմ՝ Ատբուտատն մէլիկի իլէ մուտ՛ատՀետ էի՛, վէ էկեր սէն պիրճէ՞ տատմէլերի թէտտրիք էտե պիրճէ խոէն, ատնատ իչի պիճ ատի՞ վէրէյիմ՝։ 9 — Վ է էֆէնտիմին էն քիւչիւք պէնտէլերինտէն օլան պիր մէ՛մուրտա նամ՛ըտ մուգատվէմ՝ էտիդ տե ատրատպատը վէ տիւտրիլէր իչինէ Մըտրա ի՛թ իմնատ էտէրտիս։ 10 — Իմի՞ պատ տիյարտ իւզերինէ տանը խատրատ էի՛մէք իչինէ Եհովանդն իզնի՞ ծ՛էմպզդըզդն մը չըգտըմ՛. Գու տիյարտ իւզերինէ չըգըդ տանը դէլիչ՝ տէյիս Եհովա պատնա էմ՛ էլէտի՞ տէտտ։

11 — Վ է Նզեկիամ՝ վէ Սէբնա վէ Ցուվաք Ռոփտակա գիվ-պէն՝ Իւճատ էտէրիզ, գատ-ւ-ըրդկա Ատասի լատաղբյ-լէ տէզլէ, զիրտա տանչըրդ. վէ տատբ իտ-զերինտէ պուլանան գավմ՝ տինիլէր ի-քէն, պիզէ Եէհատատ լատաղբ-լէ տէյ-լէմ՝ տէմելերի իւզերինէ, 12 — Ռոփ-տակ՝ էֆէնտիմ՝ պէնի պատ տէօղլերի տէնէն էֆէնտիմդէ վէ տատնա՞ մը տէօղլեր-մէք իչինէ կէօնտէրտի. տիզին իւլէ պէ-րատպէր թէօրէրինի եէչիպ պէվվէրինէ իչտիլերի իչինէ տատբ իւզերինատ օի տա-բատն պուս տատեմլերէք տէչիլ՛ մի՝ տէ՞տի։

13 — Վ է Ռոփտակի տատրատպ ևիւ-տէք տէտէ Եէհատատ լատաղբ-լէ նէտատ էտերէք՝ Պէզիւք մէլիք օլան Աստուտատն մէլիկինին քէտեմիր տէ՞ինէչինիզ. 14 — Մէլիք պէզիլէ պուլտրրը. նզեկիատ տիզի տատտի՞ մատ՛ի, զիրտա տիզի խէլտա էի՛մէչէ մուգատվէմ՝ տէ՞տի։ 15 — Եհովա տիզի մուգատտա խէլտա էտէճէք, պուս չէհր տատնի Աստուտատն մէլիկինին էլինէ թէտիմ օլուճինիյատճագ՝ տէչիրէք, նզեկիատ տի-զի Եհովայա ի՛թ իմնատ էի՛մէտիս՞ տէ՞տի։ 16 — նզեկիայը տինիլէմէյինիզ, զիրտա Աստուտատն մէլիկի պէզիլէ պուլտրրը. Պէնիմ իւլէ տատչ իւզերէ օլուտ թ տատրա-ֆըմա կէչինիզ, վէ հէր պիրինիզ քէն-տի տատնատրնատն է՞, վէ հէր քէ՞ ինճիր տատտճընատն նէչիտ՝ քէնատ գատ-չատը-նը տատ-չատնատն իչտն, 17 — Օ, վատ-թա գատտատ քի պէն կէլիտ տիզի տի-չատրընըդ կիտի պիր տիչատրա, պուս-տատ վէ չէրտատ տիչատրնա, էքսէք վէ պատղըտ տիչատրնա կէօմ ի-ւ-չիտ՛։ 18 — Օ, մատչատ քի նՀովա պիզի խէլտա էտէ-

ճէք ասիր՝ ասէյիւ Եզեկիա սիզի ալնասաս։ Մէյլեհէլէրին իւսհէլորնասան պիրի քէնօտի ասիյորլոր Ասորեստան մէլիքինին ելինասէն խեխաս էտե պիլսիի մի։ 19 – Էմնահ վե Արփահի իւսհէյորը նէՕքեաէ ասիր. Սեփարուաիմ իւսհէյորը նէՕքեաէ ասիր. Սամարիայոյը ելինմէնէ խելասս էհնահլէՕ մի։ 20 – Պու ասիյորլորին ճիւմլէ իւսհէյորնասան հաՕհկոյը քէնօտի ասիյորլորը ելինմէնէ խելասս էհնահ, քի ԵՀովա Երուսաղէմի ելինմէնէ խելասս էյլէյէ՝ ասէտի։ 21 – Անէր ասահի սիւքիւհի էտիպ՝ ասնաս պիր ճէվապ վէրմէյինլեր, պիրս մէլիք՝ ճէվապ վէրմէյինլեր՝ ասէյիւ Եմի էհմիհ խոր։

22 – Վէ սէրայլեն միւսուրի Եզիսկիմ խոպ ի Փեզկիա վէ քեռաֆ իպ Սեքնաս վէ վազ՝անիւվիս Յոյաք խոպ ի Ասաֆ, էլպիճէլերի երրէյլմէշ օլսրագ Եզեկիասնէն եասնէնաս կէլիպ՝ Իոպփասկէրն սէօզլէրինին ասնաս նոագլ էհնսիլէր։

ԳԱՊ 37

Վէ մէլիք Եզեկիա պուհաս իշխահաքքաս՝ էլսախաէոնի երրէյոպ չալ կիյէրէք պէյի իւր ՐԱՊՊԱՔ կիրտի 2 – Վէ սէրայլեն միւսուրի Եզիսկիմ իլէ քեռաֆիպ Սեքնասյը, վէ քեռսհինէլէրին խնհիհյալորլորընը, չալ կիյմիշ օլսրգորը Հալաէ, փէղդասէյէր Եասյի իպոն ի Ամովոյն եասնէնաս կէօհսէէտահ։ 3.Պուռնլսր սասնի ասնաս՝ Եզեկիա պէյոյլէ սէեյօր. Գաս կիւն մնէզոյյագաս վե մէլասմէհ վե հագաորէհ կիւնհնէ սիր, գիրաս չՕճաս գլսորը սօղահՃագը վագգիհ կէլսաի, ֆագաֆի սօզոյլսրաՃագ գաս վիվհէհ Եագ սորը։ 4 – Օլաս քի Ալսահրհի ՐԱՊՊ՝ Ալսահ իւլ Հագայը չէհմ՝ էհմէք իւգրէ էֆէնտիսի օլսան Ասորեստան մէլիքի Թաղսիֆաէնան կէնտէրէրին Ռոփասագէն աէօզլէրինի իշխասե, վե Ալսահրհի ՐԱՊՊ օլ իշխիհսիյի աէօզլէր իշխէն Թէգաորը էասե, պու Եճլասէն պուլսհնասն պագիվհյէ իշխէն տու՝սս էյլէյէսին՝ ասեսիրէր։

5 – Վէ մէլիք Եզեկիանէն պէհոտելէրի՝ Եասյինին էասնէնաս կէլսիլէր։ 6 – Եասյի տասխ սանլէրէ խոխհագէն՝ Իֆէհսիհհիզ աէօզլէյինիպ քի՝ ՐԱՊՊ պէհյոլէ պուհյորլրը. Ասորեստան մէլիքինին գաս-լլսորընէն պէհնի չէհմ՝ էհմագերինին իշխիհսիյի աէօզլէրսէն գօրգ-

7 – Իշխէ սանլէն իւգէրինէ պէհ պիր բաՀ կէօհսէէրիրիմ՝ օ ասահի պիր խասպէր իշխիհմէգլէ քէհնահ սիյորլնաս ասէօհէ ճէգը, վէ պէհ սանը քէհնահ սիյորլրնասս գէլլը ճէլէ հելագ էասէճէհյիմ՝ ասէսի։

8 – Վէ Ռոփասագ՝ աովասէհ էհմիհյհնասէ Ասորեստան մէլիքինին Լէքնաս իլէ մնահարեպ էհմէքասե պուլսոաս. գիրաս Լագքիասէն կիհմիպ, հագյինի իշխիհպիշ իսոի։ 9 – Վէ Սենհէէրիբ՝ Հասագէ մէլիքի Թարսագա Հագգընասս՝ Իշխէ ասինին իլէ մնահարեպ էհմէք իւգրէ չէգմիլ սորը՝ սէյիւ խասպէր ալսոը. վե պահնս իշխիհսիյինասէ Եզեկիայա էյլէյլեր կէօհսէէրիպ, 10 – Ճոագաս մէլիքին Եզեկիայա պէօյլէ սէյիհհիպ. Թէվէգքիւլ էհմիհյինէ Իւսհէյնի՝ Երուսաղէմ Ասորեստան մէլիքինին էյլինէ Թէսլիմ՝ օլսնմայսճագ՝ սէյիւս սէհի ալսոսի մնասը. 11 – Իշխէ սէհ Ասորեստան մէլիքյէրինին՝ սիյորլորըն ճիւմլէհսինի պիս պիՀԹիւն խասպագ էհմէքյէ ասնյէրէ նէ եասփագէյորըը իշխի սիհն, վէ սէհ մի խելասս պուլսճագաը. 12.Իֆասսորըմըն խասպագ էհմիհյէրի մլլէհէրնին, եասնէ Գօվզասնէն վէ Խասասնէն վէ Ռեսեփհն վէ Թէլսասսարսան պուլսճահան պէհնի եգէմհն իւսհէյորը ասնյէրէ խելասս էհմիհյէ մի։ 13 – Իմնահ մէլիքի վէ Արփահի մէլիքի վէ Սեփասուաիմ՝ չէհրինհն, Ասնանէն վէ Աւասնէն մէլիքի նէրկասե սորը՝ սէյիւ։

14 – Վէ Եզեկիա մէքթասագը էյլիյէրհն էլինասէն ալոյ՝ ասնը օգասսս. վէ Եզեկիա պէյիհ իւր ՐԱՊՊԱՔ կիհմիպ՝ ասնը ՐԱՊՊ՝Ն Հասգոսրհնասս ասյոը։ 15 – Վէ Եզեկիա ՐԱՊՊԱՔ Ի՝ քեռսպիյէր էոփէրհնէ օթնասսան Խորայէհհն Ալսահը ՐԱՊՊ իւլ ճէհնասս. 16 – Զեհհինհն ճիւմլէ մէհյէքէթհյէրհնէ Ալսահը հասյընզագ սէհ սիհ. սէմմասէի իյէ զէմհնի սէհ խասզ էյլէսհն։ 17 – Եա ՐԱՊՊ, գասլասզնէը մէհյլ էհմ սիրիպ սէհյէյլէ. Եա ՐԱՊՊ, կէօգյէրհնի ասյոյ Նասգոզ գէլ, վէ Ալսահ իւլ Հագյը չէհմ էհմէք իշխէն Սեհնէքերիմհն իւսաս էհմիհյհ աէօզլէրհն քեռֆիֆէսհնհն սիհյէ։ 18 – Եա ՐԱՊՊ, ֆիլվագը՝ Ասորեստան մէլիքյէրի ճիւմլէ մլլէհէրը իւէ սիյորլորընը խասպագ էսոիպ, 19 – Իւսհէյորընը սէհ էչէ սհ սորլսոր. գիրաս ասնյէր Իւլսհ օլմայնյոպ սհնճագ իշնան էլինհն իշհ, օսոուս վէ Թաշ օլսորգհնասն ասնյէրէ հելագ էհմիհյէր։ 20 – Վէ չէմհսի, եաս

Digitized by Google

Ապրհբմբզ ԲԱՊՊ, պիզի ասնչն էլնհասէն
խելսա էյլէ, վէ զէմինին ճիւմլէ մէմ-
լէքէթի էէրի հասլընըզ. սէն ԲԱՊՊ խոս-
յինի պիէլինլէը՝ սէէյէրէք առա՛սա էյ-
լէսաի.

21 – Օ զէմանն Նասլի խոն ի Ամովա
Եզեկիասլա խասէր կէօհասէրթով սէէսի
քի՝ Խարայէլին Ապրհբմ պէզլէ
պուպլրբր. Մասսամ՛ քի Ասորեստանն
մէէյիլ Սենեքերիմ՝ հապգընասա պահնա
ասա՛սա էյլէսինն, 22 – Ասնչն հապգընասա
ԲԱՊՊՀՆ պուպյասլսրզբ քէլեմ՝ պուս
ասբր.

Սիօն պաքիրէ գբզբ սէնին թասհգիբ ա-
խալ իհզա էյլէսաի.

Նբասասզէմ՛ գբզբ սէնին ասբսընճա պահ-
շընբ սասլսասռբ:

23 – Սէն քիմ՞ սէպով ա չէթմ՛ էթ-
սին.

Քիմմ՞ն 'ասլէյհինէ սէս գասլսրբրսընբ.
Գասասռասա բ Խարայէլ՝ 'ասլէյհինէ կէօզ-
լէրինի գասլսրբրսընն:

24 – Գասլսրբրսընն վասբթի ասբյլէ Բասպ-
պա սէպով էճսին,

վէ՝ Ասբսպասլսրբրմբն քէսրւէթի իյլէ ասաղ-
լսրբրն հին քասէբ հեբլէրինէ,

Լիքսանանբն էթ հեբլէրինէ չբգասբմ՛,

վէ սանբն էրզ ասղասճլսրբրնբն հին ճճ-
լէրինի,

վէ չասմ՛ ասղասճլսրբրնբն ա՛լասլսրբրնբ
քէսճէճէյիմ՛,

վէ սանբն էն հին քասէբ մէքհասնինա,
*Նհասմմգաս օբմանբլնաս՛ կիրէ ճէյիմ՛:

25 – Պէն գասյս գաղբզ ասս իչսիմ՛,
վէ մհս-հասսէրէ օլսւնմզէ հեբլէրին
ճիւմլէ բրմհասգլսրբրնբ
Ա՛սպգլսրբսլբն թ ասղասնբյլէ գս-բսմթ-
սբմ՛՝ ասէսին.

26 – Պէնիմ՛ սանբ չօգ վասբթի հվվել
հասֆսորղրմբ,
վէ գասսիմ՛ կիսնէրսէն թ էրթիպ էյ-
լէսիյսիմ իչրէթ սէսին սիր.
Շհմանի սէն սանբ հսնասլէ կէթ իսրսիմ՛,
ֆի սիսաթասհքեմ՛ չէ հրլէրի վիրանէ հբ-
պէնթ բլասբրնաս սէօնսէրէ սին:

27 – Սէքէնէլէրինին ասաթի գօլաս գբսաս
օլմհզլէ
Շհզլսպ ա՛թհանսլսասբ.
Սահրաս օթհա վէ հէչթի նէպաթ վէ
ասաթ օթհա
վէ հէթի իշմէզսէն հվվել բիւզկհասբրն
հասգասբղբզ էքին կհպի օլսբլասբ:

28 – Լասքին պէն սէնին մէզգէնրնի իլէ
չէգբզպ կիրսիյինի,
վէ 'ասլէյհինէ հիսասէթ լէնասիյինի պի-
լիբիմ՛.

29 – 'Ասլէյհինէ հիսասէթ լէնասիյինի
վէ զասբսրբրնի գասլսղբզմս վասսրլ օլ-
սբղբզ իչսինն,
պէն հապգասմբզ պասբսճնընա
վէ կէմիմի ապղընս թասգբպ,
Սէնէն կէլսիյինն հօլսասն կէբի սէօնսէ-
բէ ճէչիմ՛:

30 – Վէ սասնս 'ասլասմէթ պասբ օլսբ-
ճապգ,
Գաս սէնէ քէնասիլիյինսէն պիթ էնի,
վէ կէլէճէբ սէնէ սանսէն սիսչէնս սաս-
նէլէբսէն պիթ էնի եէյէճէքս-
սինիզ՝
վէ իսչիսնճիս սէնէ էքիպ պիչինիզ՝
վէ պապղասբ սիքիպ մէյլիբսինի հէյսի-
նէզ:

31 – Վէ պէյթի ի ճսւգասսան նէճաճ
պսւլսան պապգիյէ
Ազասղբսան քէզգբլէչիպ՝ հօգասբբսսան
մէյլիբ վէբէճէբ սիր:

32 – Զիբա Նբսւասզէմսէն պապգիյէ՝
վէ Սիօն սասղընսան նէճաճ պսւլսան
չբգասճապգ սբբր.

ԲԱՊՊ իւլ ճիչնասւբրն զպյրէթի պսւ-
նսւ իճգաս էսէճէքէ սիր:

33. Գասնսա պինսա՛էն Ասորեստան մէ-
լէյի հապգընսաս ԲԱՊՊ պէզլէ
պսւյսւբրբր.

0 պսւ չէհրէ կիրսիյէճէք,
վէ իչինէ պիր օգ սաթ սինյասճապգ,
Իչոնիչնէ սսսթի գապգասղէ կէյսւէյիպ,
Էքթ բսսֆբսա մէթհէրնս հասփսյասճապգ
սբբր:

34 – Գաս չէհրէ կիբսիյէրէք,
Կէսւիյի հօլսասն կէրի սէօնէ ճէք սիր:
35 – Պէն սասթի քէնասիյի իչսինն
վէ գօսւբյի Դասւթի իչսինն
Գաս չէհրի հսէքսաս իչսինն
Գաս չէհրի հսէքսաս իսզրէ հիմաս-
յէ էսսէճէիյիմ՛.

ԲԱՊՊՀՆ պսւյսւբրբրզբ պաս սբբր:

36 – Վէ ԲԱՊՊՀՆ մէէյիլ չբգբպ՝ Ա-
սորեստան օբսասսաբնասա հբսզ սէքսէն
սզէշ պիչ նէֆէր վսւբսաս. վէ սասպաս-
լսրբն գասլգասբզլսրբբ զէմանն իչրէ
պսւսւնսւրբրն ճիւմլէսի հօսմիշ ճէսէա
իսրի. 37 – Վէ Ասորեստան մէէյիլ Սե-
նեքերիմ գասլգբպ օբսասան հսրբքէթէ
'ասլսսէթ էյլէսսի, վէ Նիհնսէսէ օճ-
սբսա: 38 – Վէ իլսհբ Նեսրասբրն խասէ-
սինասէ սէ ճասէ հսսէբ իքէն՝ օղսսլսսբ

*Նհսօ՛ Մբսնհպիթ թասբլսասնաս

Digitized by Google

Ագբատմելէք իւլէ Սարասար անը գըլըճլէ վաբաւ։ Աւրտագ ախլարընաս ֆիլտար կիծուիլէր. վէ անդէն օղլու Ասարգադն ան-նէն եէրինէ մէլիք օլտաւ։

ՊԱՊ 38

Օլ կիւնլէրտէ եզեկիա էօլիւմ ատ-քըճէուինաէ խաստիաս օլտաւ. վէ փէյ-ղամպէր եսայի իդին ի Ամոզ անդն եաս-նէնաս կէլիպ անաս ՐԱՊՊ պէզլէ պու-յուրտը. Պէյլիդ իչուն վատխլէի էյլէ, գիբաս ատն եաչամայաճագդան, ամմիաս վէֆսայի էտատճէքտին՝ ատաի. 2 – վէ եզեկիաս եիւզիւնէ ոիվարտա չէվիրիպ, 3 – ետ ՐԱՊՊ, բէճաս էտէբիմ, հադի-գաէյլէ վէ ատտագ գալպիլ հուզուրընդ-տաս եիւբիւյիւտ, 'ինսիդյոտ էյի օլտնը իչլէտիլմի թէգվէքքիւր էյլէ՝ ատէյիս ՐԱՊՊԱ տաս'աս էյլէտի. Վէ եզեկիաս պիյատաճէյլէ ադլատաէյլէ։

4 – Վէ ՐԱՊՊԻՆ քէլտմէը եսայիէ հէլիպ, 5 – Կիտի, եզեկիայաս ատէյլէ քի՝ փէտէրիդ Դաւիթին Ալլահը օլտնի ՐԱՊՊ պէզլէ պաւդյուրդը. Պէն տաս'անը իչլիտտիմ, կէօզ եաչլտրդը տտախ կէօրտիւմ. իչլիճ պէն ատնին միւտ-ատէլի ի 'էմիթիկէ օն պէշ ատէ 'իլավէ էտէճէչիմ'։ 6 – Վէ ատնի վէ պու-չէհ-բի Ասուրատտան մէլիքինին էլինատէն գատրըմ՝ պու չէհրի հիմայէ էտէ-ճէչիմ։ 7 – Վէ ՐԱՊՊԻՆ պու-յուրտուդ իչուդս չէյի իշրաս էտէճէչինէ ՐԱՊՊ քիտրատ ֆէնտան ատնաս 'ալատմէի պու օ-յուաճագ տտը. 8 – Իչլիճ, պէն կէօրէկէյի՝ ՐԱՊՊ պէզլէ պաւդյուրդը իւզէրինէ էնմիշ օլտըդը տէրէճէչէտտէն օն տէրէ-ճէ կէրի տեօնտէրէճէչինէ ատտի։ Կիւ-նէչ տտախ էնմիշ օլտըդը տէրէ ճէչէր-տատն օն տէրէճէ կէրի տեօնտիս։

9 – Յուդա մէլիկի եզեկիատտան խաս-քայս տիւչիւտ՝ խաստիաղդտատան չինֆա պու-յուրդը վազքիճ եազտըդը տտը.

10 – Պէն ատտիմ քի՝ 'էօմրիւմիւն *բաահտի վագիճընտա՝
Հավիչէնդն գատիուլտրընա վատրաճաս-գրմ՝.
Սէնէչէրիմին պագիչէյեինտէն մահ-լուտ օլտրմ՝.

11 – Տէտիմ քի՝ ՐԱՊՊը,
Հայտահ տաս օլտնլտրդն տիչտտրընտաս ՐԱՊՊը կէօրմէչէճիմ՝,
վէ 'ատլէմ թ *էմմիթէրդն ատքէնէճէ քիչ տտուլտնաթդաք,
Ինտանաս պտգմայաճագդը՛։
12 – Մէտքէնիմ ատքիւլիւտ
Զօղան խայմէսի կիպի եանդմտան կէօ-թէ-թիւքիւլիւք,
Ճիւլտահ գիպ գոկը կիպի 'էօմրէտճիս քէտտտի՛.
Պէնի տտրչտնդն քէտէր,
Սաագտահ իչէ տաքտտտ տտրատրընտաս պէնի մտհվ էտէ ճէքտրնի։
13 – Սաագտահ գատտատր իւթիւտտր էյ-չէտտի՛.
Ատրտտն կիպի քէմիքչէրթիպին ճիւտմչէ-տինի գըրտտը.
Սաագտահ իչէ տաքտտտ տտրատրընտաս պէնի մտհվ էտէ ճէքտրնի։
14 – Թուդնաս վէ գըրըտնդըճ կիպի ճը-վըրտտար խտի՛,
Կեօյէրճինի կիպի Քիղտան էտէր իտմի՛.
Եոգտտրյտս պտճ՛ոփտան կէօզլէրիմ զա'իֆչէնտի.
Նտս ՐԱՊՊ, տրգիլէմտէ իմ՛, պտնտս զա-տինի օ՛լ։
15 – Նէ՞ տտչէյիմ՛. քէնտտթ պտնտս տէ-գըչէճթ,
Վէ քէնտտթտն իճրաս էյլէտտի.
Պիւթի իւն տիւտտտէյ ի 'էտմրիւտճէ ճտնդըմտնն տտճրընտաս տօղտյը ետտվտշ եիւտքիւչէ ճէչիմ՛։
16 – Ետս Իաապ, տտիմ՛ինէ պտուէլտրըլէ ետտ-շտյրտյ,
Վէ բտս-Իրմտնն Հայտահը պտուէլտրըն ճիւտմչէնիտէչն տտքր,
Վէ պէնի տտզտլտրդպ ետչտահտտրն։
17 – Իչլիճ տէչտտիւթի եէրինէ պտնտս պէ-դրչէ-ք տճճրըդպ ֆէլտտտ։
Լաքին տէն ճտնդրմը տէվիպ ֆէտտտտ չուգտւրընտաս դէփթըրճ.
Ձիրտա կիւնտհտյտլտրդնն ճիւտմչէտինի տէն տտրատրընտաս տտիճ տտրն։
18 – Ձիւնքի Հավիչէ տտնտս Հատտս էտէ-մէդ,
Էօլիւմ տտնտս թէտպիհ էտէմէդ,
Ձուգտւրտս էդէնէչը տէնինն տքտտգընտս իւմիտտվտր օլտտմնտգդտտ։
19 – Հայտահ տաս օլտն, Հայտահ տաս օ-լտն՝
Պէնիմ՛ պու կիւն ՆրԹէյմ՛ կիպի՝ տտնտս Հատտս էտէ ճէք.
Փէտէր ւէնդի տղոգլտրընտս տէնինն տքտտ-գընը պիլտտիրէ ճէք տտր։

*Նթօթ՝ օրհ տտքընտաս

*Նթօթ՝ ֆտճինինն

Digitized by Google

20 – ՐԱՊՊ պէհեմ խէլեաքեաբըլմ՚ տըր. Գաւ աէպէպտէն պիւրէ իւռ միւտաւէի ի ՝էմինիւմիւզտէ,
Պէյի իւր Ի՚ԱՊՊՏԱՒ քիրթլի տաղլարըլէ, Իլահիվէրմայի թէրճիհիւմ՝ էաէճէյիզ։
21 – Չիրա ես՚այ՝ Պիք գաւէ գուրու քիճիրը աղըզ ալըզ ալֆաստաղտ չըզտըն իւզէրինէ գօռաճ՚ղար, վէ չիֆիա պուլաճագ տըր՝ աէմիշ խոմ։ 22 – Վէ նէվկիա՝ Պէյի իւր Ի՚ԱՊՊԱՒ չըգաճագըմ՚ ՝ալաճէյի նէ՞ տէր՝ աէմիշ խոմ։

ՊԱՊ 39

Ո զէման Բաբէլո՚ն մէլիյի Բաղղադան օղլաւ Մարովգաք-Բաղղադան նէվկիաճ՚ն խասիա օլմ՚ուշ վէ չիֆիա պուլմ՚ուշ օլաբզրը իշլաէրէք, ես՚ա մէքթուպ իւղաղ իլէ հէմիյէ կէօնաէրտի։ 2 – Ըզնէկիա տաճի Եէվէլերին Իէվ՚էրճաէն աեվինիպ՝ զիգըլ յէրի չէյլէրինէն պիւթիւն խաագինէճինի, կիւմիւշ վէ ալթըն իլէ պահարլարը վէ զիգըլ յէրի էաղը վէ պիւթիւն ճէպճանէճինի վէ խաագինէլերինաէ պուլունանըն քաանֆէճինի ան՚էրէ կէօաթ էրտի. քէնաճի աեգայընաա վէ պիւթիւն մէմնուն քինաէ ան՚էրէ կէօաթ էրմէճիյի՝ պիր չէյ գալմ՚ասըն՝ աէտի։ 3 – Վ՚է Եաայի փէյղամպէր Եզեկիա մէլիյի՝ հանըն՚ա կէլիպ, ես՚ա՝ Գաւ աաէճիլեր նէ՞ աէզլէճիլեր, վ՚է նէ՞ րէաէն հանը՚նա կէլմիլեր՝ աէճիբաէ, Եզեկիա՝ Ուազաղ տիյարաան, Բաաբէլ՚նաան պանա կէլմիլեր՝ աէտի։ 4 – Ո տաաի՝ Սէբաայընաա նէ՞ կէօրմիւլեր՝ աէ՚մէճիլէ, Եզեկիա՝ Խաան՚էճէ պուլ՚ունանըն՝ քաաֆֆէճինի կէօրմիւլեր. Խաագինէլերինաէ աան՚էրէ կէօաթ էրմէճիյի՝ պիր չէյ գալմ՚ասըն՝ աէտի։ 5 – Վ՚է Եաայի Եզեկիայա՝ ՐԱՊՊ իւր ճիւնուաըն՚ քէաամ՚ընը տիկլէ. 6 – Իչի է կիւնլեր կէլէճէբ, քի աեգայընաա պուլ՚ունանըն վէ պուա կիւնէ գաատաար է՚ատատըկըն, պիրլիքտիրտիքլերի՚ն չէյլէրին՚ քաաֆֆէճի Բաաբէլ՚նաա նագղ օլաճաճագ տըր. պիր չէյ պագը գալմ՚ասըճագ՝ աէ՚իւ ՐԱՊՊ պուա՚յուրը։ 7 – Վ՚է աաէլպէկաաան կէլիպ թէվկիաա էաաճէկիզ՚ն էվ՚աաըկաաան կէօթ իւրէճէկքէր, վէ ան՚էր Բաաբէլ՚ան մէլիյի՚նին աեգայընաա խաագըմ՚ օլաճագ՚լար՝ աէտի։ 8 – Եզեկիաա տաճի Եաայի՚է խիճաագէն՝ Աէգլէճիյի՚ն ՐԱՊՊԱՆ քէլէմ՚ը էյի տէր՝ աէտ՚ի՝ Պեօյլէ օլաճագ՚տը՝ աէտի։

ՊԱՊ 40

Ա՚ալաահ՚ընըզ պուա՚յուրը քի, Թէսէլլի վէրի՚նիզ, գաավ՚իմաա թէսէլլի վէրի՚նիզ.
2 – Երուսաղէմի թաալի՚ն էաէրէք, Ան՚ա նիտաա էտի՚նիզ քի՝ միւճահէտէան թէրմիլ օլտուա,
վ՚է ՝իսաանըզ ՝աֆվ օլաճ՚ուա.
Չիրաա կիւնահ՚լարը՚ն՚ըն ճիւմլէսինէ պէտէ՚լ՚
ՐԱՊՊՈՐ՚Ն էլինէուէն իլի գաամի՚ աալտը,
3 – Պէրիհ՚իւէճ նիտաա էաէ՚նի՚ն աէտուաը,
ՐԱՊՊՈՐ՚Ն եօլ՚ընը հազըրլայը՚նըզ,
վ՚է պէէաաայնաաա Ալահ՚ընըզ իչի՚ն պիր ճաաատ թէվիկի էտի՚նիզ։
4 – Հեր աէրէք եիւքսէլէճէք,
վ՚է հեր տուղ վէ պայըր ալչագլանաաճագ,
վ՚է էյրի տօզբուլաճագ,
վ՚է աարփի էէրլէր տիւզելէճէք տիր.
5 – վ՚է ՐԱՊՊՈՐ՚Ն ճէլալը իզհ՚որ օլաճ՚նաճագ,
վ՚է ճրա՚միճ պէշէր պիրլիքտաէ ան՚ը կէօրէճէք տիր,
Չիրաա ՐԱՊՊՈՐ՚Ն ագզը աեօյլէտի՚,
6 – Նիտաա էյլէ՝ աէ՚իւ պիր աէտաա կէլտի.
վ՚է՝ նէ՞ նիտաա էտէ՚իմ՚՝ աէտի.
Ճիւմլէ պէշէր օթ՚,
վ՚է ան՚ըն պիւթիւն կիւզէլլիյի տաճ՚ըտաա չիչէյի կիպի տիր։
7 – Ա՚ալ՚ն իւգէրինէ ՐԱՊՊ նէֆխ էթ՚տի՚ր՚ինտէ՝
Օթ գու բուր, չիչէք տէօքիւլիւր.
Հագիգաաի էն գաավ՚ի՚ օթ տըր։
8 – Օթ գու՚ուր՚, չիչէք տէօքիւլիւր,
Ճաագաաի՚ Ալահ՚ընըզ՚ն քէլաամ՚ը իլէլէպէտ պաագը տըր՚։
9 – Ի՚չ՚ Սիօն միւժ՚դէչչիլէրի՚,
Եիւքսէք տուտաա չըգ՚,
Ի՚չ՚ Երուսաղէմ՚ միւժ՚դէչչիլէրի՚,
Սէսիկի գու՚ովվէթլէ գալտըր՚,
Խաագի՚ էյի՚ մէչ՚էրլէք գալտըր՚.
Ճուգաա չէհ՚իլէրինէ՚՝ Իչ՚ի՚է Ալահ՚ընըզ՝ աէ՚իւ աէօյլէ։
10 – Իչի՚է Բաագա՚ն՚ Եհ՚ովա գու՚ովվէթլէ կէլէճէք,

Digitized by Google

Վէ ամէն պատգամը քէնտիսի իչիւն հիւքիւմէթի էտէճէք.
Իչինէ իւճրէթի կառնընտա տըր,
Վէ միւքեաֆաէնը էօնիւնտէ տիր։
11 – Ջօպան կիպի սիւրիւսիւնիւ կիւտէճէք,
Գուզուլտըրը գօլըյլէ թօփլտըզ՝
Գուճաղընտա թաշըյտա ճագ,
Վէ էմիքլիէրի կառվաշ սիւրէճէք տիր։
12 – Ասլտըրը ավուճըլլէ էօլէնէն,
Վէ սէմնավաէնը գաբըլլէ էօլէնէն,
Վէ զէմինին թօփրաղընը էօլէնէք իչինէ ատան,
Վէ տուղլտըրը գանթարլէ,
Վէ պուլըրտըրը թէրազիլէ թարթման քիւմ՝ տիր։
13 – ՐԱՊՊԸՆ բուհընը քիմ՞ վէզն էթմիշ,
Վէ միւսյէդ էշտրը օլուղ անառ թա՛լիմ՞ էդլէմիշ տիր։
14 – Ւիմ՞ իլէ խաթիշտրէ էշլէտի տէ,
Օ անառ անկատղ հազգ մէսէլէի եզրէթտի,
Վէ անառ էրՀ՛ իլմ՞ եզրէտիպ,
ՒրՀանա հօլընը պիլտիրտի։
15 – Իշլէ՜ միլլէմլէր գօղատան փէօՀՀ՛ենէ տատնըա կիպի,
Վէ միվանտատ զէրրէ կիպի ապրլըր,
Ւշլէ՜ ատատտար հօգատրը գաւգան թօզ կիպի տիր։
16 – Վէ Լիւբանան հատմագ իչիւն քէաֆի տէչիլ տիր,
Վէ անըն հայվանաթը մուհրազա իչիւն քիֆայէթ էթմէզ։
17 – Ճիւմլէ միլլէմլէր անրն հուզուրընտա հօգ կիպի տիր։
Ւհտատինտ հիչ վէ լա չէՀ ապրլըրլար։
18 – Իմոի Ալլահը քիմ՞ միչպիհ՝
Վէ անը հանգը չէՀ մուատթէ՛ ատատ էտէրսինիզ։
19 – Ուսթատտա փէյթ տէզքէր,
Վէ գուշլուճը անառ ալթտան գոփլար,
Վէ կիւմիւչ զինճիրլէր հատփար։
20 – ԹագտիմէՀ իգճ իհտատրը օլմայան ֆագիր
Չիւրիւմէզ ադաճ ատչէր,
Հիւնէրլի ադիր ուսթտա տարար,
Ւհմ գըմրլատանմազ պիր փայթ հատփա։
21 – Պիլմ՞զ մի սինիզ, խլիճմ՞զ մի սինիզ,
Սիւզէ խալիհտատէն խատիր վէրմ՞լմէսի մի,
Չէմինին թէ՛սխինտէն անկամ մատաճ՝ նըզ մը։
22 – Չէմինին մուհիմի իւզէրինէ օթաուտան 0 տըր,
Վէ անըն սէքէնէտի չէքիրգէկլէր կիպի տիր։
Սէմնավաէնը փէրատ կիպի հայտան,
Վէ ալէմընտա օթաուտագ իչիւն անը չատըր կիպի գուրան 0 տըր։
23 – Պէյլերի հիչ մէրմի կպէտինէ կէթիրէն,
Վէ զէմինին հատքիմլերինի հիչէ չըգատրան 0 տըր։
24 – Անլէր տատհա տոքթիլմէզտէն, տատհա էքթիմէզտէն,
Վէ քիւթի իւքլերի տատհա թօփրաղատա քէզգիչէմէզտէն,
0 անլէրէ նէֆի էտէր, վէ անլէր գուրտրտըր,
Վէ գատարղատա անլէրի ատաման ատֆադը կիպի կէօյիւրիւր։
25 – Վէ Գատատտա պուլյուրըր քի՝ Պէհի քիմ՞ թէչլիհ էտէրսինիզ,
Ֆի անո միւտաֆի օլպլըմ՝
26 – Կէօզլէրինիզի հօգատրդա գալտը բըզ պագընըզ,
Պուհլպատր քի՞մ խալգ էլլէտի.
0 անլէրին ճիւհնօտաընը ատը իլէ չը գատրըր,
Անլէրին ճիւմլէտինի խալիճրիլէ չատրըր։
Գուտրէտիճինին քէսրէթի վէ գուվվէթինին չհտատէ՛իլէ,
Անլէրտէ՛ հիչ պիրի կէրի գալմազ։
27 – Էյ ցակոբ, ՀՀ՛չիւն տէբոհն,
Վէ, էյ Իսրայէլ, Ն՛ՀՀ՛ատէյլերսինն քի,
Եօլըմ՞ ՐԱՊՊՏԱՆ կիպլէնտի,
Վէ Հագգըմ՞ Ալլահընմ՞ն հուզուրընտա կէօրիւլմէտի։
28 – Պի՛լմէտինն մի, վէ իչիթմէ՛մինն մի,
Ֆի Ալահ ը էաէտի օլան Եհովա,
Չէմինին միւնթէհէճհալարընը խալգ էտէն
Եօրուլմազ վէ՛ատճիգ օլմազ։
29 – Եօրղունա գուվվէթ վէրէն,
Վէ թագաթը գալմամըշ օլանըն գուվվէթինի տատթըրան 0 տըր։

Digitized by Google

30 – Ակնդիմքեր պիտի հօտաւլուաց 'ատիոց գաւլըլար,
Ու է հիւկիմքեր սիւրչիւաց տիւշէրիլեր
31 – Ֆարաւոի ՐԱՊՊԱ ի'ր իմնատ էտէն-
լերին գուվվէթի թազէլէնիր,
Անլեր գարմ ալլար կիսպ գանատալե
Հօգատը չէգտըլար.
Սէյիրատ ճէքլեր վէ 'ատիոց սլմայա-
ճագլար,
Եիւրիւչէ ճէքլեր վէ հօրուլմայաճագ-
լար տըր։

ՊԱՊ 41

Է յ ատալար, հաւզուրըմնատ տիւ-
քիւի էտինիզ,
Ու է իւմմէքլերին գուվվէթի թազէ-
լէնսին.
Եագայշըղնըլար, օ զէմնան սէգլէսիներ.
Մուհաքէմի իչինն պիր հէրէ կէլիլիմ։
2 – Քի'մ չարգատան 'ատատէթի ահճ-
պի'նէ զուհարա կէի իրիզ
Քիւնատի ալայղնատ չաղրըար,
Մրլլէթլերի ատրն էօնիւնէ գօտուս,
Ու է սէվիքլեր իւզէրինէ հիւքիւմէթի
էթ ատիրատ.
Անլերէ գըլըճը էօնիւնէ թօզ կիսպ,
Ու է հայը էօնիւնէ՝ կէօթ իւրիւչէն ատ-
մանն ուֆարը կիսպ գօտուս.
3 – Անլերի թ ա'գիայ էթ տի,
Ու է ալայղնէրն պատմատըղը հօլտան տէ-
լատիթլէ կէչտի։
4 – Իշլէյէն վէ էտափան,
Տէվրլերի իսպ իստատէն չաղրատն քի'մ
տիր.
Պէն նշանատ իմ՝ էվվել օլսան,
Ու է ատկըտքիլեր իւլ օլսան պէն իմ։
5 – Ատալար կէօրիւպ գօրգատրլար,
Զէմինին միւնէթէհալաը թ իթ իրէսի-
լեր.
Անլեր էտգաշըղպ կէլտիլեր։
6 – Հէր քէս գօնշըլանատ էտգատրմ
էթ տի,
Ու է պիրատերինէ՝ Գաւվվէթլէյէն' ատէտի։
7 – Ու է տատատատ քիմսէ՝ գուշտամ-
ճըլար.
Զէքիճլէ տիւպլէյէն տատմ,
Իօրսէ վուրանը գաւվվէթլէնատիրիպ
տէր քի,
Պու լէ հիմիլէմլէք իչինն էյի տիր,
Ու է գըմիլատանմամատը իչինն տանը մը-
լատրլէ միւհէքեմ էտեր։

8 – Ամմատէն, էյ գաւլըմ Խատայէլ.
Իմի իսատպ էյլէսիյիմ ճառքը,
Իսպէյլիմ օլսան Ագբատհամէնն պիւրթ-
լէթի,
9 – Սէն զէմինին միւնէթ էհալատրըճատան
թ ատի տը զրմ՝
Ու է ատըղն ատճէլատրըճատան տատ'վէթի էյ-
լէսիյիմ՝
Ու է՝ Սէն գուշլըմ տըր,
Սէնի լինի իսպ էյլէսիյմ՝
Ու է սէնի ըւատա էմմատիմ՝ տէտատիյիմ
քիմնէ սէն։
10 – Գօրգմատ, զիրատ պէն սէնին իլէ
իմ՝
Խավֆ էթմէ, զիրատ պէն սէնին Ալլա-
հըղ իմ՝
Սէնի գուվվէթլէնտիրէ ճէքիմ՝ վէ ատա-
նատ էատրատըմ՝ էտէ ճէքիմ՝,
Ու է 'ատատէթի իմին տաղ էլիյէ սէնի
թ ատթատճաղրմ՝։
11 – Իչիմ է սէնին 'ատէյհինէ զատզատ-
նատը օլատլարըն ճէսմէյէտի
Ուսթանըղ խէճիլ օլատճագլար.
Ու է ատանատ խատատսմէթ էտէն տատէմ-
լէր
Լատ չէյ հիւքմիտատ օլատպ հէլտը օ-
յատճագլար։
12 – Սէնին իլէ միւնատզատ'ատ էտէն ատ-
տէմյէրի ատրայըղ ատտ պատլատ-
յատճագլան։
Սէնին իլէ մնհարէպէ էտէն տատէմ-
լէր
Լատ չէյ հիւքմիտատ վէ հիչ մնագատ-
մընտատ օլատճագլար։
13 – Զիրատ սէնին տաղ էլինտէն թ ատ-
թատն,
Ու է ատանատ՝ Գօրգմատ, սէնին էատրատմ-
ճրնի քմ՝ տէյէն Ալլահընի ՐԱՊՊ
պէն իմ՝։
14 – Էյ պէօճէք ճատքը,
Էյ Իսրայէլ ֆանիլէրի, գօրգմայը-
նըզ։
Պէն ատանատ էատրատմ էտէ ճէյիմ՝ տէյէ-
ՐԱՊՊ վէ Գուստատատ ը Խայտէլ օլսան
Ու էլինի պատյուրրր։
15 – Իչիմ է պէն սէնի էէնի վէ քէօկճէ
վէ տիչլի տէզյէն էատէ ճէչիմ՝.
Տաղլարը տէզյէատ էզէ ճէչքտին,
Ու է պատյրրատրը ատատնան ատֆատղը կիսպ
էատրատճագլան։
16 – Սէնլերի ատավուրատճագտըն,
Ու է բիւզկատար անլերի կէօթ իւրէ ճէչ,
Ու է գատրըղատ անլերի ատատղատատճագ
տըր։

*Եօթօ՝ պիրինի 'ատատէթլէ

Digitized by Google

Ձառգաթի սէն ՐԱՊՊՏԱ մէսրուբ օլաճաղընըն,
Գուսսասա ը Խարայէլ իլէ իֆթիխար էահ ճէքմին։
17 – Գիչարէլէր վէ ֆուգարա առա ատրայաճաղըմը , ամմին պուլունմայաճաղ տըը .
Անէլերին տիլ առուսալըգտան գուրտարըշ տըը .
Գէն ՐԱՊՊ անէլերի միսաֆէճաղ գըլաճաղըմ,
Գէն Խարայէլին Ալլահը անէլերի Թէրք էֆէնտիչէճէյիմ։
18 – Նինգահէ եէրլէրատե ըրմնագլաղը,
Ա՛ զատիլէը օրթասընտա փուֆարըտար աչաճաղըմ.
Զէօվիս կէօլէ,
Ա՛ գուրտագ եէրի առս մէնպատ՛ըրընտա ատօնտուրճէյիմ։
19 – Զէօլտ էրզ ազատճըտըր ,
Սէնի վէ մէսին վէ եաղ ազատճը տինգէճէյիմ։
Գէեաագանտա չամ ազատճը իլէ
Զինատ վէ չիմչիր ազատճընը պիրլիգտե գուսաճաղըմ.
20 – Թա գի կէօրիւտ պիլէլէր,
Ա՛ պիրլիգտե տիգգաճի էահիպ անկըսյատըր գի ,
Գուհատ ԻԱՊՊԸՆ էլի էահփատը ,
Ա՛ ատնը Գուսասասա ը Խարայէլ խալգ էֆտի ։
21 – Տա՛վանըդը կէֆէրինիզ՝ տէյիս ԻԱՊՊ պուլյուդը .
Գուվվէթի պիւրՀանլարընըդը իպրազ էտինիզ՝ տէյիս Ցակոբըն Մէկէսի պուլյուդը ։
22 – Խարազ էֆտինլէր , վէ նէ վուգուս՝ պուլացաճաղընը պիզե խապէր վէրտինլէր.
Էվվէլգի չէնլերին նե օլադընը պէյանն էֆտինլէր,
Ֆի էյի տիգգաճի էտիպ նէֆէֆճէտինի պիլէլիմ.
Նախատա օլաճաղ չէյլերի պիզե պիլտիրմինլէր ։
23 – Գունտան ասկրա օլաճաղ չէյլերի պէյանն էտինիզ ,
Ֆի իլահ օլադընըզը պիլէլիմ.
Ինչի ես քէտիս պիր չէյ հաֆզընըզ ,
Ֆի Հալտան օլուպ պիրլիգտե կէօրէլիմ՝
24 – Ինչիճ սիզ լա չէյ հիւքմինատե տինիզ ,
Ա՛ նէ ինչինէզ Հիչ նէվինատեն տիր .

Սիզի ինդիքատ էտէն՝ մէքրուհ տըը ։
25 – Շէմմալատան պէրինէ գուհուր էֆտիրտիմ՝ կէլէճէճը տիր ,
Շաղգատան իսմիտի չադըրատճաղ տըը .
Ա՛ չէօմլէքճինին՝ պուլդըդը չէյնէտին կիմի ,
Պէյլերի չամնուր կիմի ալագ ալճաճաղ տըը ։
26 – Ինգիլատատեն քիմ խապէր վէրտի յի պիլէլիմ՝
Ա՛ գատիմնատեն ֆ՛ֆ խապէր վէրտի քի՝ Տօղրու տըը՝ առէյէլիմ՝
Խապէր վէրտեն եօգ , պիլմիրէն տե եօգ ,
Սէօզէրինիզի տինգէյէն տատի եօգ տըը ։
27 – Ինգի խատատ Սիօնա՝ Ինչիճ , խշիճ տե անդէր՝ գէրմ՝
Ա՛ նէ Ելուատաղէմէ միւժատճի կէօնտէրատի՝
28 – Ա՛ նէ պատգըրմ վէ ատէմ եօգ խոի ,
Ա՛ նէ անդէրատեն Հիչ միւսթէճէլար եօգ խտի , քի
Սիւ՛ատ էտէյիմ՝ տե ճէվապ վէրէ ։
29 – Ինչիճ ճիւմլէսի պաթիրէլ տըը ,
Ինչէրի լա չէյ տիր .
Անէլերին տէգաճէ փուխարըը բիւգիճատ վէ պուխարան տըը ։

ՊԱՊ ՀՀ

Ինչիճ տէսթիգիրի օլադընըմ գուսլըմ՝
Ճառնըմընի բատի օլադընը միւնթէխապըմ.
Բուհմմը անդին իւգէրինէ գօսըմ՝
Ա՛ նէ Թա՛իֆէլէրէ Հազգը Ի՛լահ էտճէճէ տիր ։
2 – Պաղըրմայաճաղ վէ նէհատ էթմէյէճէճը,
Ա՛ նէ ատատսընը մէյատանլատատ ինչիմիւմէյէճէճը տիր ։
3 – Էզմիւմիզ գատըը գէրմայաճաղ ,
Ա՛ նէ Թ ինէնէն ֆիթիֆիլ ատճատուքմէյէճէճը .
Հազգը Հազգիպատիլէ մէյատանա չըգատաճաղ տըը ։
4 – Հազգը զէմինատ ատապիճ էտինճէյէ գատատը ,
Ջա՛իֆլէնմէյէճէճը վէ ֆիւթատուր կէնԹ իրմէյէճէճը .
Ա՛ նէ ատատսը անդըն չէրի՛ատճընա մինաճաղը օլաճաղըմ ։

Digitized by Google

5 – Սէմնաւոլաթը խալտ էտխով սանէրբի եազան,
Մահաուլաթը լյլէ զէմինի ակրէն,
Աֆքին խազէրինաեն օլան խալտա նէֆֆէս,
Վ.է ասառէ հարէքէքի էտէնէլէրե բուհ վէրէն
ՐԱՊՊ Ալլահ պէղյլէ պուլյարըր.
6 – Պէն Նհավա սէնի 'առաուլէթի՛լէ չաղրըրամ',
Վ.է էլինդեն ԹուԹաուզ' սէնի հրֆիզ էտէ ճէյհի՛մ',
Վ.է սէնի գաւմիս 'ահա,
Թա՛թֆէլէրէ նաւբ օլմազ խաղրե վէրէճէյհի՛մ.
7 – Ֆի քէօրլերինե կէօզէրինի սչաարըն,
Մահպուսյարը հաղաթանէտէն,
Վ.է զուլմէյտե օհաւրանլարը զլնաասանատան չըգաարաարըն.
8. Պէն Նհ՚ովաս իմ, խամիմ պուս տուր.
Վ.է 'իզդէթինի պաղրէյ,
Վ.է պաննա վաճիպ օլան հաամնը փուԹլարաս վէրմէ՛մ.
9 – Էվվէլէրի չէյլէր իչինե վաղէ' օլ տուս,
Վ.է եէնի չէյլէրի պէն պէյան էտէճէյհի՛մ.
Անէլէր աասԿա վուգու՛աս կէլմէզտէնե հվվէլ սիզե պիլդիրէճէյհի՛մ.
10 – Էյ տէնիզե էնէնլէր վէ անատե պուլունանլարն քաաֆֆէհ օլ,
Աստաղըր վէ անէլէրնի սէքէնէտի,
ՐԱՊՊԱ հէնի իլսէֆ օգուլյնըզ.
Անըն մէտհինի զէմինին միլհէՀՀաաղնանան Խէրնհէ՛ խնինզ.
11 – Գէրբիյէ վէ անըն չէՀրլէրի,
Կէգաբրըն սաքին օլաբղը օպալաար պա՛ գաղրըբաղնլարը.
Գալյալարաաս օհաւրանլարը Թէրէհհնիւմ էյհ սինլէր,
Տաղ պաշլաբրնաան կիւլպանք չէՀսինլէր.
12 – ՐԱՊՊ՝ Թէմ՛ճհա էյհ սինլէր,
Վ.է անըն Տամամընը աստալաաս հիքմէտլէ էյհ սինլէր.
13 – ՐԱՊՊ գաՀբէման կիւղի չէզաճազ,
ՄուՀարիպ կիւղի ղալբէյինի սւյանաղրաաճազ.
Նհաաս Լատճէէը վէ նիւքսէը սհալէ չաղրաաճազ,
Վ.է սիւչհէնլէրինե ղալիպ կէլէճէէ սաղր.
14 – ԳաաՀմինէն պէբաս սիւքիւԹ էթմահմ.
ՍիւքիւԹ աստաղաազ քէնահմի զաալիթ էյհ սահմ.
Շէմթ սօզու բնագաաս օլան գաղը կիղի պաղրըաճազղը՛.
Խաղրաալ էտխով պիրտնն հաստաճազղմ՛.
15 – Տաղլաբը վէ պաՀբրլաբը խաղրաալ էտէ՛ ճէյհի՛մ.
Վ.է անէլէրնն պիւԹխնն օհաւնը գաստաստաճազղմ՛,
Վ.է բրմնգլաբը գաղրայա տէօհաէրիպ,
Կէօլլէրի գաստաստաճազղմ՛.
16 – Վ.է քէօրլէրի պիլմէհէքլէրի հօլաստա կէպտիրլ ճէյհի՛մ,
Անէլէրի պիլմէհէքլէրի Թաարիգէլէրտէն կէՀնի խաբէ՛ճէյհի՛մ.
ԻօՀնէլէրինտե գաստաՀլըղը այտընլըզ,
Վէ էյրի հէյրլէրի տիազ էտէճէյհի՛մ.
Անէլէր իչինե պուս շէյլէրի Թճրաս էտէճէյհի՛մ, վ.է անէլէրի Թէրք էթմէկէ ճէյհի՛մ.
17 – Օ յմնս փուԹ լաաս Թէվէքքիւլ էտէհնէլէր,
Վ.է տէօքմէ փուԹ լաաս՝ Սիզ իլսհլաաբղմըզ սըՀբզ՝ տէյհնէլէր՝
Կէբի չէքիլիպ խէճիլ օլաճագլաար.
18 – Էյ տաղրլաար, իչէսինիզ,
Վ.է, էյ քէօրլէր, պաղըՀնըզ քի կէօբէսինիզ.
19 – Գաալմնաան մա՛սաս քէօր,
Վ.է կէօՀտէքսիյհի՛մ էյլէմ կիղի տաաղրր քի՛մ տիր.
Գէհնամնի Աստահ Թէսլիմ էտէհ, կիղի քէօր,
Վ.է ՐԱՊՊ՚Ն գաստաս կիղի քէօր քի՛մ տիր.
20 – Զօգ շէյլէր կէօրնբաճն, լաքին տաղգաալի Լհ՚ամէգնին,
Գաաստագաարրի տաբր տուր, լաքին իշհիմ մէգնին.
21 – ՐԱՊՊ քէնահ 'առաուլէթինտէն տօլայր ահպե՛ լսագի օլաս.
Շէրի'աԹը մա՛սաղաազ՝ վէ մա՛սաղագ էյլէսուն.
22 – Ամմա օ հաազմայա օղրամնշ վէ տղյաստիշ պիր գաալմ՛ տըր.
Ճհաամլէնի մաղրայաստաս տաս զաղաս ԹաէԹ ուստրլաբ.
Վ.է հաղաՀտանէլէրտե հրֆիզ օլաճնաղլաար.
Անէլէր հաազմա իչինն օլտրլաար, վէ գաստաս տաբան հօգ տըր.
Սայաստրլաար, վէ՝ կէրի վէր՝ տէյհն հօգ տըր.

Digitized by Google

23 – Սիզամէն պուհատ գալլագ վէրբէճէք,
Կէլէճէք զէմանո իչինո տիգգամէլէ
տիկկէչիճէք քիմ տիր։
24 – Ճաիրը տզրալմադա,
վէ Խարայէլի հաղմաճըլարա քիմ
Թ էալիմ էճի տա.
'Ավէչինատ կիւնաճ էճի տէչիմիզ,
Թարիգգէրինատ կիւգիւմէզ խոճէմ-
տիքլէրի,
վէ շէրի'տճրնա իճի տ'տճի էճի մէտիք-
լէրի Ի'ԱՊՊ տէչի՚լ մի։
25 – Վէ ատնէն իւգէրինէ զազազպէնէն
Հիւտուէճինի
վէ մաւհալուգպէնին չիհատեճինի տեզգ-
տիս.
վէ տանը հէր Թ տարաֆուտան ալէվլէն-
տիրտի, ֆհագամէ օ պիլմէտի.
Անը հատգալը, ֆհագամէ օ գալըգինէ
գօմատը։

ՊԱՊ 43

Վ֊է չիմինի, էչ Ճաիգոբ, տէնի խալգ
էտէն,
վէ, էչ Խարայէլ, տէնի Թ հէշգիլ էտէն
ՐԱՊՊ պէօյլէ պուլըրը.
Գօրգմա, զիրա պէն տէնի ֆիհէչէ իլլե
խելատա էլլէտիմ.
Խամինկէ չտողրատրա, տէն պէնիմ տիւն,
2 – Մէն ատալատատան կէչտիկինտէ, պէն
տէնին իլէ օլատճագրմ',
վէ ըրմճգալատատան ինէչէյինտե տէնի խա-
Թիլատ էճիմէչէճէլէր.
Ամէհշ իչինատէն նիւբիհատիւչիւնտե
ճանմճգրատճագրը,
վէ ալէվ տէնի ճագմճգրատճագ տըր.
3 – Ջիւտ պէն Ամատրէն ՐԱՊՊ,
Գուստուտա ը Խարայէլ, տէնին Թ էլատ-
քէատրէնի իմ.
Մէհնին իչինէ ֆիտիչէ օլարագ Մ'ըրը,
Մէհնին իչինէ պէտէլ օլարագ Հազգէշ
իլէ Սաբագը վէրտիմ'։
4 – 'Ինտիմատ գըչմէճի օլարգղինատան,
'Ինզգէճի պուլարը վէ պէն տէնի տէվ-
տիմ',
վէ տէնին իչինէ պէտէլ օլարագ ա-
տէմ',
վէ տէնին ճանրնի իչինէ պէտէլ օլա-
րագ միլլէճիլէր վէրբէճէչիմ'։
5 – Գօրգմա, զիրա պէն տէնին իլէ իմ',
Նէտիճինի չտողատան կէճի իրէճէչիմ',
վէ տէնի գատրատան Թ օֆիտատճագրմ'։
6 – Շիմատէ վէ, վէ ճէնհատպէ Մ'էն'
էճի մէ՚ տէչիճէչիմ'.
Օգուլլարըմը ուզագատան,
վէ գըլարըմը վէտիհինի մհնճի էհա-
պըճատան,
7 – Եատի խամիմէ հատա օլատնալագրը
ճհամէլէհինի,
'Իզգէճի իմ իչինէ խալգ էճի տէչիմ',
Թէշգիլ վէ Թ էրճի իզ էհլէտիչիմ' քիմ-
տէչէրի կէճի իր։
8 – Կէօգլէրի օլուպ տատ քէօր օլան
գատմը.
Գատլագէատրը օլուպ տատ տատգրը օլանը
չըգատրընըգ։
9 – Ձհամէլէ մհլլէճիլէր պիր կէրճ ճէմ'
օլատա,
վէ խամինէճիլէր Թ էճէմմհլ' էչլէտինի.
Անէլէրատէն քիմ' պատնատ հիքմագէ հատ
պիլիր,
վէ էվվէլ-իր չէչլէրի պիգէ պիլտիրճէ
պիլիր.
Շահհալէրինի կէճի իրտինէր, քի պէօչ
չըրճէն Թ տատտիգ էճի տիրէլէր,
Պատնըր տտախի տինկէչիպ՝ Հազգ տըր՝
տէտինէր։
10 – ՐԱՊՊ պուլյատրը քի,
Սիգ վէ ինէ Թ հատ էճի տէչիմ' գատլըմ
շահհալէրիմ' տինհիգ,
Թատ քի պիլիպ պատնա ինատատրնըգ,
վէ տանկյատրնըգ քի պէն իմ',
Պէնատէն էվվէլ Իւտո վհճճատատ հէլ-
մհտի,
վէ պէնատէն տօնգրա օլմագրատճագ տըր։
11 – Պէն, Հէլհան պէն Եհավա իմ',
վէ պէնատէն զագրի խէլատքատար հօգ
տըր։
12 – Պէն տէօյլէտիմ վէ խելատա էճի տիմ
վէ պիլտիրատճի մ'.
Ամգատ գատրիպ էչտհ հօգ խոխ.
Սիգ տատճի շահհալէրիմ' տինհիգ, քի
Ամլատհ պէն իմ' տէչիւ ՐԱՊՊ
պուլյատրը։
13 – Իպի իտատտան պէն Օ իմ',
վէ էհլհմտէն գատրմ'տրատն հօգ տրը.
Պէն իչլէրիմ', վէ քիմ' մէն' էտէ պի-
լիր։
14 – Մէգին վ էլճինիգ, Գատտատատը
Խարայէլ օլան ՐԱՊՊ պէօյլէ
պատյատրը.
Սիգին ատպէտինիգտէն Բատրհատնա կէ օն-
տէրիպ,
Ֆիրատրիչլէրին ճհամէլէհինի,
վէ Ֆատդհատլրատրը՝ Թ էրհնհիմ' էճ-
տիքլէրի ատֆինհէչէրիլ էնտէրքե-
րիմ'։
15 – Գատտատատըն գ օլան Եհավա,

Digitized by Google

Վ֊է Իսրայելին խալխալի օլսան Մէլքիսեդեզ պէն իմ։
16 – Տէնիզատ եօլ,
Վ֊է գուվվէթլի սուլտաննա կէչիսա ալան,
17 – Ավրահամ վէ ասի, 'ամաքէր վէ գուվվէթի չէգտրան ՐԱՊՊ պէզիլէ պուլյուրըր.
(Անլէր պէրլիքտէ եաթաճաղլար վէ գուլդմայաճաղլար.
Եկէտիլէր, ֆէյթիլ կիպի սէօնտիւլէր.)
18 – Եվվէլքի շէյլերի թեզէքքիւր էյլէմէյինիզ,
Վ֊է գաասիմ շէյլերի թեֆէքքիւր էյլէմէյինիզ։
19 – Իչի֊է պէն եէնի պիր շէյ եապաճաղըմ,
Ո չիմնի զուհուր էտէր.
Անը պիլմէյէճէք մի սինիզ.
Պէն պէրբիյէտէ պիլէ եօլ,
Պէեապանտա ըրմազլար ապտեճաղըմ։
20 – Ամհրա հայվանլարը.
Զապալլար վէ տէվէ գուշլարը պէնի թեմճիտ էտտ֊ճէքլէր.
Չիրա գավմիմա, մհինիթէեապալարըմա իչիքմէք իչուն
Պէրբիյէտէ ապուլար,
Պէեապանտա ըրմազլար իհսան էտեճէյիմ։
21 – Պու գավմը պէն քէնտիմի իչուն խալդ էյլէտիմ.
Անլէր համորմը ի'լան էտեճէքլէր։
22 – Լաքին ան, էյ Ցաճոբ, պանտա ապու'ա էմ մէտին,
Ցապաճի ան, էյ Իսրայէլ, պէնտուն պիզատ օլտուն։
23 – Պանտա մհուրապալարդի իչուն գօյնդայար կեմի իրմէտին,
Վ֊է զէպիհէլերինիզ պէնի թեմճիտ եյմէտին.
Թապաճիմ իչուն ան֊ի թա'ճիզ էյլէտիմ,
Վ֊է քինդիլիք իչուն ան֊ի պիզատ էմտիմ։
24 – Պէնիմ իչուն ապդէ իլէ խօշ քա'խտալը գաղըշ ալմատըն,
Վ֊է գուրսանլարդինն եաղըլէ պէնի տոյուրմատըն.
Անճագ պէնի կիւնահտլարըդիլէ թա'ճիզ էյլէտին,
Ֆրագլարըդիլէ պէնի պիզատ էյլէտին։
25 – 'Ահահլարըդիլէ քէնտիմի իչուն մհովվ էտէն,
Վ֊է կիւնահտլարդիլէ խալդ ըա կէմի իքմէյէն պէն իմ՝

Անճագ պէն իմ։
26 – Պանտա իքիմտար էյլէ, պիրլիքտէ մհաճաքմէյէ կիտեէյիմ.
Հիքմեպէ էյլէ, քի թեպրիյէ օլսունտան։
27 – Իլք փէաերդի կիւնահ իչլէտի,
Վ֊է մհա'ամլէրդի պանտա գարշը 'խաեան էմ ապէյէր։
28 – Պէն տոպէի մհագտոխին ըե'խալերինէ մհուրտար 'ատտո էմ տիմ՝
Վ֊է Ցաճոբը լահնէմ է,
Վ֊է Իսրայէլի ըեպալէմ է թեոլիմ էյլէտիմ։

ՊԱՊ 11

Վ֊է չիմնի ատինէ, էյ գուլըմ Ցաճոբ,
Վ֊է աէն, էյ մհունհէեապալըմ Իսրաէյէլ՝
2 – Սէնի խալդ էտէն վէ քահմնատա թեշքիլ էյլէյէն,
Սանտա եաթարըմ՝ էտէն ՐԱՊՊ պէզիլէ պուլյուրըր.
Էյ գուլըմ Ցաճոբ,
Վ֊է աէն, էյ մհունհէեապալըմ Ցաճոբ, գօրգմա.
3 – Չիրա ատտամէշլար իւզէրինէ տալար,
Վ֊է գուբազ եէր իւզէրինէ աէյլէր տեզգէք ճէյիմ՝.
Սէնին զիւրբէյէթինի իւզէրինէ Բուլճմէր,
Վ֊է նէոլինի իւզէրինէ պէրկէքէթմէք տեզգէք ճէյիմ՝,
4 – Վ֊է ան֊ի էր օթլար ատտալնատա,
Սու ապգընի բէտրը եաղնատա ակըյնալէր կիպի պիճէ էճէլէր.
5 – Պիրի՝ պէն ՐԱՊՊԸՆ ըմ՝ տէյէճէք,
Տիկէրի փէնտինէ Ցաճոբըն խոյնէ թեամէյէ էտեճէք.
Պիր պատչանա յէնտինէ Ցաճոբըն խոյնէ թեամէյէ էտեճէք.
Վ֊է խրայէլին խոյնէ լատալտալնատաճագ տոր.
6 – Իսրայէլին Մէլքի՝ ՐԱՊՊ,
Վ֊է ատնըն Վ֊էլնի՝ օլսուն ՐԱՊՊ խէշ ճինէտտա պէզիլէ պուլյուրը.
Էվվէլ պէն իմ՝, ախըր պէն իմ՝,
Վ֊է պէնտէն զայրի Իչտ էօգ տոր.
7 – Վ֊է գաասիմ գավմը տատիմ գրէ֊ տոըրմատան պէրու.

Digitized by Google

Պէնիամ՝ կիսոյն քո՛մ Նիստաս էտիպ հիքեաս-
յէ էաէ պիւիր ,
Ու պէնիամ իչիւն ամը թէրէթիպ էաէ
պիւիր .
Ալ-ագաս՝ պաւլաճագ վէ կէլէճէք չէյ-
լէրին հիքեայէ եէմ-ամիլեր ։
8 — Խավիճ սա խէչէնէճ էմ մէյինիզ .
Պէն ասանա օղ վաղրիմ ասան պիլտիրիպ
հիքեայէ էՊՅՄԵՍԻՄ՝ մի .
Ափզ ասանի չաՀիաէրիմ սինիզ .
Պէնասէն գայրի ԻՂԱՀ վաՐ մի .
Գայրա ասանի հօգ տալր . պէն պէրԻՒԻ
պիլմէմ՝ ։
9 — Փաւէի հասիանալարդն ճիւմէնէսի ասէ
պայիրալ տալր ,
Ու ասղէրին ի՛Ի-իպար էմՅ-ոխքէրի չէյ-
լէրին Փաս՛իասեան հօգ տալր ,
Ու շահիաէրի քէնասիէրի տիր .
Եէօրմեզլեր վէ ասղաստանգլար , քի խէ-
ճիլ օլաղար ։
10 — Ֆաս՛իասեի օլմայան ԻՂԱՀ հասիան
Ու փաւէի ասէօքէն քո՛մ տիր ։
11 — Իչիճէ ասնէն ըՀՓիգլերինին ճիւմ-
լեսի խէճիլ օլաճագլար ,
Սէն՝ ասէի քասարլար տասիի պէշէր տիր .
Ճիւմլեսի ի՛Ե ճէմիւիս՝ էտիպ տոհաստն-
լար .
Գօրգաստ պիրլիքտե խէճիլ օլաճագ-
լար ։
12 — Տէմիր ճի քէօմիւր տՒԻՆԱՀ պիր
պայիրա հասիար ,
Ու չէքի ճլէրլէ ասնո չէքիլ վէրիր ,
Ու ասնը գօլլարընդն գասվէլիճիլե իշ-
լեր .
Ափրգասրդնասս ի՛ագասիը քէսիլեր .
Սաս իչմէսիլինասն պայիրլեր ։
13 — Տօղրասմագ չէրփը չէքիտ գալէմ-
լե Նիչան էտեր ,
Անը ասմեր գալեմիներլե իշլեր ,
Ու իւգէրինաէ փէրկէ ւէ չէզգը չէ-
զալր .
Ու իասնէաէ տասւրմագ իւգրե
Անը իասան տասւրէի ինատ ,
Ճասան Հէմայդնասս հասիար ։
14 — Ռէնասիան իչիճն էրզ պաղաճլարը
քէսեր ,
Ու փողամագի վէ մէչէ պաղաճլարը
պաղր ,
Ռէնասիան իչիճն օրմանն պաղաճլարդն-
տասն ակչէր .
Զամ պաղաճը ասիքեր վէ ՊԵՀ հասղմաւ
պէզիրւտիւ ։
15 — Ու պաւնլարը տատմ իչիճն հաս-
գաճագ չէՀ օլաւ .

Ու ասնկէրտակն պալրդ ըղբնիրը ,
Հէմ հասգըգ էքմէկը փէշիրիր ,
Հէմ տե իւսՀ հասփըգ ատաս ակճաէ գը-
լաղր .
Անը փաւի հասփըգ՝ տոնա 'իպատաէի է-
տեր ։
16 — Անդն նըսփըլյէ սաի էշ հասգաղր ,
Նըսփըլյէ էի փէշիրիրիպ հէր ,
Ռէպատպ փէշիրիր վէ տօյաղր ,
Ու էրգնասրդագ ,
Նէ՛ կիւզել ըղբնատըմ վէ սաի էշ կէտ-
տիւ՝ տէր .
17 — Ու պագփ.ԱյԼսինի իւսՀ ,
Ռէնասինէ օյմաս փաւի հասփար .
Անաս 'իպատաէի վէ սէճաէ գըլաղր ,
Ու տատաս տոս՛ատ էտիպ՝ Պէնի գաւը-
թաղր ,
Զիրաս իւսՀըմ ասէն սինի՝ տեր ։
18 — Պիլմէգլեր վէ ֆէՀմ՝ ԼՅՄԷգլեր .
Զիրաս կէտգլերի կէօրմէմէք իչիճն ,
Նիւրէքլերի տասիի ասնկլամամագ իչիճ-
նըԼԱՀՏԱՂԼԱՂ ։
19 — Ու ֆիքրինէ կիսի իրմեգ ,
Ու 'իւլմի վէ ֆէՀմի հօգ տալր քի ,
Պաւնասն դասփըլյէ սաի էշ հասգաղր՝
Հէմ տե ասնկն գօրլաղը իւգէրինասէ էք-
մէք փէշիրտիմ՝ ,
Ռէպատպ տասիի փէշիրիպ ԱՀՄԻ՝
Ու պագփ.ԱյԼսինի պիր ՄՀՂՏՀ չԷ՞ՀՐ
մի հասփալրմ՝ .
Աղաճ քիւմի իւչիճնէ՞ մի 'իպատաէի է-
տեչիմ՝՝ տեչէ ։
20 — Ռիւչ իւկ պէսլէնիչեր ,
Ալատսմագը գալդ ասնը ատփաղրադը .
Ու ճասնդնը գաւրմ ատատմագ ,
Ու՝ Սատ էլիսնե հասլան հօգ մը
ատմէգ ։
21 — Ւ՛չՀ Յուսդր , վէ , էչՀ Իատչէչ , պաս-
չէՀլերի խասիրընդա կէմիը ,
Զիրաս անն գաւրմ՝ սրն .
Սէնի պէն իատդգ էչլէսիմ՝ , ասէն պէնիմ
գաւրմ՝ սրն .
ԻչՀ Իատչէչ , պէնիմ Ի՛Ե ատատֆըմասն
ուսնատատւրմայատճագսն ։
22 — 'Իսանալարդնդը տիւմանն կիսդի ,
Ու կիւնատՀլարդնդը պաւրաւրմ կիսդի
մինհվ եՀՄԻՄ՝ .
Պասնա բիւճաւ՝ էչլէ , զիրաս սէնի ֆի-
տիչէչլէ իւչատս էչլէսիմ՝ .
23 — Ւ՛չՀ սէ՛մասվամի , Ի՛Ե ՐԷՆՆԻՄ՝ Է-
տինդիզ , զիրաս պՈՒՆԱՏ ԲԱՂԴԴ
հասփար .
Ւ՛չՀ զէմինին տէրթն ԵԵրլէրի , կիւզը
պատը չէքինիզ .

Digitized by Google

ֆ֊յ առաջնոյ վե օրմանե վե անոնե օլանն հէր առաջ,
Մէսերլէի ակտասըլլէ նիսան էյլէյի֊նիզ.
Ջէրա ՐԱՊՊ ցառկորը ֆիտիյէլլէ խէ֊լատ էյլէսէ,
վէ Իսրայիլտե մե֊ազվէզ օլտու.
24 – Սէնին վէլիճի վե անդի բոյմ֊ատա թո էչքիլ էտեն ՐԱՊՊ պէզ֊լէ պուլտըրը.
Հէր չէյի եափան ՐԱՊՊ պէն իմ.
Սէմավաթը պէն եարլըդըզ եայտըմ՝
Զէմինի քէնտի գուատրէի իմլէ ափարտըմ՝
25 – Նաալանըլըրըն ինչանըլըրը պէն պոշա չէգտըրըրմ՝
վէ ահիրզադլարը 'ազլարան մանիւտա էտտըրմ՝
Հէրքեմի ասինիլէրինի կէրի տաճտա֊րիրիմ՝
վէ անդլերին 'իլմինի Համմազաթ ա թահվիլ էտիրիմ՝
26 – Գէնտի գուդրէտիմ քէլամընը ատաթիի գրլտրըմ՝
վէ էյնիլերիմին թո էտտաիրինի ֆի'իլէ կէնի իրիրիմ՝
Նբուատազէմ հագգընատա՝ Մէսաքիւն օ֊լատճագ տըր՝
վէ ցուդա չէհրիլերի հագգընատա՝ Պի֊նատ օլունատճագլար՝
վէ անդի խատրատ օլան հէրէլերինի թո'֊միր էտտիճիմ՝ տէյնէ պէն իմ՝
27 – Տէրեատա՝ Գուդրա օղ՝
վէ սէնին ըրմանգլարընը գուդրատատ֊ճաղրմ՝ տէյնէն՝
28 – վէ սկուրատ հագգընատա՝ Զօտա֊նըմ՝ տըր՝
վէ պիճիւն միւրատտըմը հէրինէ կէ֊թիրէճէք տիր՝ տէյնէն՝
վէ Նբուատազէմ՝ Պինատ օլունատճագ֊տըն՝
վէ հէյքէլէ՝ Թէմէլլէրին պրագըլա֊ճագ տըր՝ տէյնէն պէն իմ՝

ՊԱՊ 45

ՐԱՊՊ քէնտի մէսիհինէ՝
Եա'նի ատա միլլէթլերի միւթի՝ գըլ֊մագ՝
վէ մելիքլերին պէլինի կէվչէմէք՝
վէ գափուլարըն գափանմամասը իչ֊չինէ՝
Ատըն էօնիւնատն գափու գանատալա֊րընը ապմագ իւզրէ
Ատըն ատաղ էլինատն թո֊ւէֆտըմ՝ տէ֊յէ սկուրատա պէգլէ պուլ֊ըրը.
2 – Պէն ատնին էօնիւնէտէ կիսէճէ֊յիմ՝
վէ 'ատըզատը եէրլերի տիւպէլատճէ֊յիմ՝
Պագդըր գափուլար գըրատճագըմ՝
վէ տէմիր սիւրգիւլէր փարչէլէճէ֊յիմ՝
3 – վէ ատնատա գատրանըլգատա պուլա֊նատ խատպինէլէր՝
վէ կիպլի տէ֊ֆինէլէր վէրճէճիմ՝
Թա քի սէն խամինէ չատրըտան՝ պէն Իսրայիլին Ալլահը Եհովա խան֊յիմ պիլէսին՝
4 – Գուդրմ՝ Ցատկա
վէ միւնէթ էխատըմ Իսրայիլ իչինէ՝
Սէն պէնի պիլմէգ քէրէ տինի խամինէ չատրըտըմ՝
վէ ատնատա լագագ վէրտիմ՝
5 – ՐԱՊՊ պէն իմ՝ վէ զատրի եօգ տըր֊
պէնատէն զատրի Ինչ֊ե եօգ տըր֊
Սէն պէնի պիլմէգ քէրէ պէն սէնի գուդ֊չաճ տըրմ՝
6 – Թա քի չատրատա վէ զատրատա օ֊լանլար
պէնատէն զատրի օլմատրգընը պիլէ֊չէր֊
ՐԱՊՊ պէն իմ՝ վէ զատրի եօգ տըր֊
7 – Նբուատա վիւճատէ կէթիրէն վէ զուլմէթի խատգ էտէն՝
Սէլատէթի եափան՝ վէ պէնիչկէյ խատգ էյլէյէն՝
Պուհլարըն ճիմէճէնին եափան ՐԱՊՊ պէն իմ՝
8 – Ինչ֊ե սէմավաթի՝ եօգատրըտատն առատիատընըզ՝
վէ պուլու թլար առատչ եատաթրըտա֊լար՝
Զէմինն ատյըտզ խէլատ մէչվէսի վէր֊ատին՝
վէ պիրիքատճ առատչ հատատէ կէ֊թիրտին՝
Պուհլարը պէն ՐԱՊՊ խատգ էյլէ֊տիմ՝
9 – վ֊ատ֊ չէհատի Խատիգի իլէ հիզմ՝ էտէնէ՝
Գէնտուէ զէմինին քիրէմիճ փարչա֊լարը տատատճատա պիր քիրէմիճ փարչատագ տըր՝
Պատյըզ քէնտուհունի թո էշքիլ էտեն֊ Նէ՞ եափը յորտըն՝
նախատա սէնին եափտըղընի շէյ ուէն հափէձատ՝ Նյի եօգ տըր՝ տէյէ պիլի֊ր միւ֊

Digitized by Google

10 – Վա՛յ փեսաբրինե՝ Նէ՛ թէվլիս էյլէսին,
Վ֊է վաղիսեաբինե՝ Նէ՛ սոզսւբսրըն՝ սաէյէնէ։
11 – Խոսսոսա ը խորայել վ֊է ան֊ըն խալիգի օլան ԻԱՊՊ պէօյլէ պսա֊յսրբր։
Կելէճէք չէյլէր հագգընսա պէնսէն սիւ֊ալ էսինիզ։
Օզսվլսրբս՛ հագգընսա վէ էյլէրիմին իչի հագգընսա պսոնա էմր է֊սէնինիզ։
12 – Զէմինի պէն եսփսրս՛,
Վ֊է ան֊ըն իւզէրինսե ինսան խալգ էյլէսիմ՝։
Սէմավսվսիթը պէնիմ՛ էլլէրիմ՛ եսյսոր,
Վ֊է ան֊ըն ճիւնսւսրըն քսոքֆիֆէնինե էմր էյլէսիմ՛։
13 – Պէն ան֊ը 'սոտալէթլե զսւհսրսա կէթէքսիմ՛,
Վ֊է ան֊ըն եուլսրըն֊ն ճիւմլէնինի սիւ֊զէլսոն ճէյիմ՝։
Շէհրիմի օ պինսա էսոն֊ճէք,
Վ֊է մէնֆիլէրիմի կէրի կէօնսոէրե֊ճէք,
Պէսսէվ վ֊է խ֊ճրէթի սոլմայսճագ՝ սէ֊յիւ ԻԱՊՊ խ֊ւ ճիւնսւսա պսա֊յսրբրր։
14 – ԻԱՊՊ պէօյլէ պսա֊յսրբրր։
Մբսարըն էմէյի,
Վ֊է ճսա֊չիրլսրը իլէ սւզսւն պօյլսւս Սսա֊քսալելսրըն թի֊ճսարէթի
Սսոնսա կէչիպ սէնին օլսա֊ճագ սորբ։
Անկէր սոնսա միւմի՛ օլսւպ,
Զէնճիրլէրինե սսոնսա կէչէ֊ճէքլէր,
Վ֊է սսոնսա 'սորվ ը 'սա֊պսւսոէյէթի էսոիպ,
Սսոնսա րէ֊ճսա էսոէ֊ճէքլէր։
Ավսոհ հսալընբզ սէնսոէ սոիր,
Վ֊է զսյրի պիր կսոհ հսզգ սորբ՝ փէյ֊ճֆէ֊լէր։
15 – Էյ՛ Խորայելին Ավսոհը Խէլսսա֊քսոզբ,
Հսագֆսոպճէն սէն քէնսոէնկի խսաֆի թ֊սւթ֊սան Ավսոհ սբն։
16 – Անկէրին ճիւմլէսի սւթ֊սանըզպ խէ֊ճիրլ օլսա֊ճագ֊լսոբ։
Փսաթ եսփսան֊լսոբ պիրլիգսե րէզսալէթ֊լէ կհսոէ֊ճէքլէր։
17 – Լ֊սւ֊ին Խորայել ԻԱՊՊ֊ըՆ 'ան֊ընբյլէ էպէսոի խէլսսալէ խէլսսա պսա֊յսրբ֊ճագ՝,
Անկ էպէսոէն սւթ֊սանըզպ խէ֊ճիրլ օլմա֊յսան֊ճագ֊ը֊նբզ։
18 – Զիրսա սէմավսվսիթը խսալգ էսոէն ԻԱՊՊ,
Զէմինի֊ն իճ֊ղբիրլ էսոէն,
Ինը եսոփբզպ սսոպհիթ էյլէյէն,
Ինը պօշընսա խսալգ էթիմէյիպ,
Սէքէնէ խյնւն իճէղբիրլ էսոէն Ավսոհ պէօյլէ պսա֊յսրբրր։
ԻԱՊՊ պէն իմ՛, վ֊է զսյրի հօգ սորբ։
19 – Պէն կիպլիճէ սէբէն գսոսան֊լըգ մնահյնլընսա սէօյլէմէսիմ՛։
Ցսակսրբն նէսյնիէ՝ Պէնի պիհսւսէ սէբէ սրսայլընբզ՝ սէմէսիմ՛։
Պէն ԻԱՊՊ հսագգ սհօյլէրիմ՛,
Վ֊է սոզսւս֊ չէյլէր խսաֆի թ֊սւթ֊սան Ավսոհ սբն։
20 – Էյ՛ միլլէթլէրսսէն գսոսթ֊սւլսան֊լսոբ,
Թէճեմմիս՛ էսոիպ կելինիզ, պիրլիգսե եսագլսաշընբզ։
Փսաթ֊լսորբրն֊ըն օսոսւնընբզ թ֊սաշբ֊յսան֊լսոբ,
Վ֊է խէլսսա էթմէյէ գսոսոր օյմայսան իլսսհա սոս֊'սա էյլէյէնլէր
Պիր չէյ պիլմէզլէր։
21 – Խոսպէր վէրինիզ վ֊է եսագլսաշսորբ֊նբզ,
Հէմ սոսան պիրլիգսե միս֊շսավէրէ էյ֊լէսինլէր։
Պսաննս գսոսոիմսէն քի՛մ պիլսոիրսան.
Օ զէմանսոան քի՛մ հիքեսոյէ էթմ սոն.
Պէն ԻԱՊՊ սէյնի՛ մի, պէնսոէն գսոյրի Ավսոհ հօգ սորբ։
Պէնսոէն գսոյրի հսագգ Ավսոհ վ֊է խէ֊լսսաքեսոր հօգ սորբ։
22 – Էյ՛ զէմինին միսնի էհսաոբնէ֊ քեսոֆիֆէսո,
Պսաննս իմ էվլէ֊ճճիհ֊ չ էսոինիզ վ֊է խէլսսա պսա֊յսրբ֊նբզ։
Զիրսա Ավսոհ պէն իմ՛, վ֊է զսյրի հօգ սորբ։
23 – Բէնսոիմ՛ իլէ եէմին էթ֊սոիմ՛,
Ազգրմսանն սոտսոգ քէլսսմ՛ սիւ֊սոսոգ էթ֊սոի վ֊է կէրի սոէօսոմէզ,
Քի հէր սոիզ պսաննս չէօգէ֊ճէք,
Վ֊է հէր սոիլ եէմին էսոէ֊ճէք սոիր։
24 – Տէնիլէ֊ճէք սոիր քի՝ Սսա֊ոհ սոս գսոսվվէթի՛մ՛ ան֊ճագ ԻԱՊՊՏԱ սորբ։
Ասոխ֊լէր սոնս կէլէ֊ճէքլէր։
Վ֊է ան֊ըն 'սալէյհինե զսագսա֊լսոնսոանլսոբ խէ֊ճիրլ օլսա֊ճագ֊լսոբ։
25 – Պիւթ֊իւն Խորայել Նէսյլի ԻԱՊՊՏԱ սոսավհ պսա֊յսրսա խ֊ճիթ խ֊սաոբ էսոէ֊ճէք սոիր։

Digitized by Google

ՊԱՊ 46

Բէլ չէ զքաւեաւ, Նաբաւա էյիլոի,
Անլէրին սուբէթլէրի Հայվանլարը վէ
պէհայիմ լյնէն նէ՞ օլսըբլար.
Թաշըսըզընըզ չէյլէր ևիւ քէտիվլմիշ
սիբը,
Նօրզուն հայվանա ազըրլըզ օլասւ։
2 – Անլէր էյիլիպ պէրլիքաւե չէզքաիւլէր ,
Նիւ քիւ գաւրթաբասմասըլար,
Քէնտիլէրի սաւթի էսիր կիւթիւլէր ։
3 – Էյ պէյլի ի Յաակոբ,
Ալէ, էյ պէյլի ի Իսրայէլին պիւթիւն
պաագիւյէսի,
Պաթնասան վէ բասմասան չըգալըասան
պէրաւ ևիւ քէնդիդ ի՞աղըսըզըմ
քիմսէլէր,
Պէնի սիդիվէյինիզ գաւասար պէն
Ո խմ,
Փէրվէյինիզէ գաւասար սէվի պէն ի՞աղը-
յասըաղըմ.
Պէն խալդ էմ սխմ, վէ պէն ի՞աղըյա-
ճաագըմ,
Պէն կէօթիւրէճէյիմ վէ պէն խէլաս
էաէճէյիմ։
5 – Պէնի քիմէ՞ ի՞եշտիհ էսէրսինիզ
վէ էյ՛ժ միւասիվ ի՞աւթաագընը-
նըզ .
Պաանա նէ՞ չէպիհ ևաւփաագընըզ քի միւ-
շասիհ օլայլըմ։
6 – Գէաէաէն ալիճաւն պօշալաագըլար,
վէ վէզնէ իլէ կիւմիշ վէզն է-
սէրլէր.
Իւճրէթլէ գաւյասմճը ի՞աւթաագըլար,
քի սանըդէ պիր իլահ ևասփաս .
Անա 'իպատէի էսէրլէր, պէյի, սէճաէ
գէալագըլար։
7 – Անը օմսւզ իւզէրինաէ գաալագըլըզ
կէօթի իւրիւգլէր,
Վէ անը եէրինէ եէրլէշտիրիլէր,
Վէ օ սուբուր վէ միահալէնաան գը-
մըլաաանմազ,
Վէ պիրի սանա ֆէրեաաս էյոաէ, ճէ-
վապ վէրմէմէզ .
Մուզայագասըսաա սանը գաւրթաագա-
մազ ։
8 – Պաւնու ի՞եզէք քիւբ էսինիզ վէ
մէբա օլաւնըզ,
Էյ 'ասլլար, խալը բաա կէնի իրինիզ ։
9 – Գաագամանէն օլաև էվվէլքի չէյլէրի
ի՞եզէք քիւբ էսինիզ.
Չիրաա Ալլահ պէն իմ վէ գայբի հօգ
սըբը .
Ալլահ իմ, վէ պէնիմ դազիրիմ հօգ
սըբը ։
10 – Պէն նէհայէթի խալը խասաանէն,
Վէ վաւգու՛ա կէլմէյինի գաագամանէն
Իլաան էասրիմ.
Թէագաիրիմ սագլէի օլաճագ,
Վէ պիւթիւն միւսաագընը եէրինէ կէ-
թիրէճէյիմ՝ սէզիրիմ։
11 – Պէն չաագաասան եըրիի՞ճը գաւշու,
Ոաագաք եէրսէն ի՞եագիրիմի եէրինէ
կէթիրէճէք սաասէմի չագրըրըրիմ.
Պէն սեզյլէսիմ, հէմ սաե վաւգու՛ա կէ-
թիրէճէյիմ.
Թէագաիրը էյլէսիմ, հէմ սաե ֆի՛րլէ
կէթիրէճէյիմ։
12 – Էյ սագաասհասան ուագաք օլան 'ի-
ևասաաճըլար, պէնի սինկէյինիզ.
13 – Սաալահըմը եագալաագըրսըզ,
Ո ուագաք օլմայաճագ,
Վէ խէլասիմ կէ ճիրմէյէճէք սաիր .
Վէ պահա 'իդգէյի՛ե սէպէգ օլան ի՞ա-
բուլել իլէն
Սէօնասա խէլաս գայաճագը՛ղ։

ՊԱՊ 47

Էյ Բաբէլան պաքիրէ գըզը,
Էն վէ ի՞օփուագ իւղէրինէ օի՞ուը.
Էյ Գադդէալըլար գըզը,
Նէբասէ ի՞աթի սըզ օի՞ուը,
Զիրաա սաբի ըգ սաանա ևաագիը վէ զաբւի՞
սէնիլմէյէճէք սիբը։
2 – Տէյիրմէն ի՞աշլըարնը սալըգ սէն
իւլիւճ.
Նիգաագալըը չէգաար, էյի էյինի գաալագըր.
Պաալագրընը սաչ, ըրմագլաագասան կէչ .
3 – Իւրէսանլըդի սաչըլսըն,
'Ակրէդի սաաթի կէօրիւնաէճէ.
Լոի իւաա՛ սալաճագմ,
Վէ քմնսէ իլէ սուչ էի՞մէյէճէյիմ՝։
4 – (Վէյիլմիգնի իսաի *Նհովա Սաբաս-
աոթի՞ սըբ.
Ո Գաաասաաս ը Իսրայէլ սիր։)
5 – Էյ Գադդէալըլար գըզը,
սիւքիւի՞ էասիի օի՞ուը, գաագանլըդաա կիր,
Զիրաա պիր սաասհա սանաա մէնիէէեի՞լէր
խալի սւնը սաէմէյէ ճէբէյէր։
6 – Պէն գաավմնաա հիասաէի՞լէնսիմ՝
Միւսաագիմ նագիսը 'սասաս էի՞սիմ՝.

---

*ՊԱՊՊ իւլ ճիւնասաս

վ.է ամէնքն սէնին էլինէլ էթէսիմ էթ-
սիմ.
Սէն ամէնքուն չէ ֆամէթ էթ մէսէնին,
Իմի իյսրըն իւզերինէ պդյուանըրըղընը
գայէթիլ ազըրլասըրըսըն.
7 – Վ.է՝ Իյէլէպետ խամի ուն գասլաճա-
ղըմ՝ տէուսին,
Շէհյլէ քի պուհնու ֆիքըրինէ գօմնասըն,
վ.է նէհիճէսինի խամ բան կէնի իյմէ-
սին,
8 – վ.է շիմամի պուհնու սիղնէ,
Իյի էնսիհէսով օհ ուրան էհ յ ի գէվգ,
Սէն քի գասլիկնաէ,
Պէն իմ՝, վ պէհնէն գայրի հօգ սըր.
Տուր օհ ուրմայաճաղըմ՝,
վ.է եվհասըղուդ նէ սիր պիլմէյէճէ-
յիմ՝՝ տէրսին,
9 – Լաքին պուհնայորըն իքխսի տէ, հէմ
եվհասըղուդ հէմ տէ տուսլուդ
Անօրգէն սիր կհնանէ սէնին իւզերինէ
կէլէճէք սիր.
Սէն էֆսունայորգնէն քէսէյէի ինուէ,
վ.է պիւյիճհիւյիւյինէն չօգլըղընու-
սու իքէն,
Անէր սէնին իւզերինէ ճհամիէթէն
կէլէճհքէլէր։
10 – վ.է սէն քէնտի քէօթի իւյիւյի-
տէ էնտիչէսիզ պուլունուսա,
Պէնի կէօրէն հօգ սըր՝ տէուսին.
Բէնտի հիքմէթի վէ՝ իլմի սէնի իզ-
լայ էյմ.
վ.է գասլինուտ՝ Պէն իմ՝, վէ պէհնէն
գայրի հօգ սըր՝ տէուսին,
11 – Պու էճլուէն սէնին իւզերինէ սիր
պէլա կէլէճէք սիր քի,
Նէքէհան զուհուր էթ տիյինի պիլմե-
յէճէքսին.
վ.է ասնա սիր մնտիպէթի խատպէթ
էտէճէք սիր քի,
Անըն տէֆինէ մնուդիմ էտիր օլմայա-
ճաղ սըն,
վ.է իւզերինէ սէնին պիլմէտիյնի սիր
խատպէթի անօրգէն կէլէճէք
սիր։
12 – Շիմամի, կէնճլիյինտէն պէրու
մէշղուալ օլաըղընի պէսյիճհիւ-
յիւյինտէ
վ.է ճֆսունայորըգնէն չօգլըղընատ տուր,
Պէլքի խոթիֆատէ էտէրսին,
Պէլքի գայիպ օյուրսըն։
13 – Մէչվէրէմ իյնին քէսուէթինէն հօ-
գըտուրսըն.
Շիմամի սէմայը թ.ագամի էտէնէլէր, եր-
կըտըգլատա պագանէլար,
Սէնի պէյտրէն գաւթի պիլտիրէնէր
գայդգըլար,
վ.է իւզերինէ կէլէճէք պէլատան սէնի
գօսթհատըրըլար։
14 – Ույթհ անէներ առմանն ատֆագը
կիսի օյուդ,
Անէներն սիր էճհ էթէնֆ էտէճէք տիր.
Ճամանըրըտա ալէվնի գուվվէթ ինատէն
գուրթհատրամայատճաղէար.
Ըաքնատրըտա ճագ պիր գոր,
Գուրշըղընատա օհ ուրայաճագ պիր սա-
թհ եշ գայիմայատճագ տըր։
15 – Պերատկէրէրինէ չէպէչէպդէն
վ.է կէնճլիյինէն պէրու սհագ ուհ յա
էյլէսիյինի քհնհնէշէր.
Սանատ պէպէլ օյատճագ։
Հէր պիրի քէնտի հօրնատ կիսէճէք,
Սէնի գուրթհատան օյմայատճագ տըր։

ՊԱՊ 18

Պուհնու տիղնէյինիզ, էյ պէհյի ի
ցսկու,
Սիզ քի Իսրայիլ խամիյլէ հատ օյու-
նատըաընըզ,
վ.է ցուգտա մէնպա՛ընատն չըգտը-
նըզ,
Սիզ քի ՐԱՓՓՐՆ խամիյլէ եվհին է-
տէբտինիզ,
վ.է Իսրայէլէն Ալէսէրնը գիբը էտէր-
սինիզ.
Գու խոթ հաագիգատիյէ վէ ատատագամիյէ
տէյիլ սիր։
2 – (Զիրտա անէներ՝ Պիզ մնուգատատէս
չէ հրտէն իզ՝ տէրյէր,
վ.է Իսրայէլին Ալէսէրնատ խոթինատ
էտէրյէր,
Անըն խամի ՅՀՎԱ Սաբաուաթի տըր։)
3 – Իյվէվէյքի շէյիէրի գատխմտէն պէ-
րու ի՛լտան էյմ.
վ.է անէներ ազդըմնատն օհ ուրաբ էյմ.
վէ անէների պիլտիրամ՝.
Անօրգէն հատփտըմ՝ վէ վագբ՝ օյտը-
լար։
4 – Սէնին սէրթի խոյինիզի վէ պոյտնիզի
տէմիր սիղնիբի,
վ.է ատէնի պագդըր օյտըղընը պիլտի-
յինտէն,
5 – Սանատ գատխմտէն պէրու խատպէր
վէրմիմ՝,
վ.է վռագտա՝ պուէվնատան էվվէլ ատ-
նատ պիլտիրամ՝,
Օլմայատ քի՝ Սանէմիմ՝ անէների հատփ-
տը.

Digitized by Google

ալէ զայնա վէ ասէգքմէ փուխքըմ ասնէրբի էմր էխ տախ՝ տէչյէսխին։
6 – Սէն իչյիխտիին, պուհուշն քհատֆիքէ-տիներին վուհտու՝ պուլտըզնու պատգ.
ալէ սիզ ի՛լսն էթմէչյէճէք մի սխնիզ.
Պաշնատան ասկրաս պէն ասնաս եէնէր չէչյ-լէբր,
Գիլմէտիչյին կիտլի շէչյլէբր պիլտուքէճէ-չյիսի՝։
7 – Անդէբր գատխմնէն ատչյիլ, ասնճագ չիմնաի խազգ օլշնասաս.
ալէ պուս կիւնատն էվվէլ ասդէբրի իչյիխ-մէտնին,
Օլմայաս քի՝ իչյիճ ասնէբրի պիլտսիմ՝ ատչյէսխին։
8 – Սէն նէ իչյիտիին, նէ ատ պիլտսին, ալէ գատխմնէն գուլտզրնի ատչյէմնասրբ.
Ջիրաս պիլտսիմ՝ քի սէն հէբր վէճչյնէ խըրչյատնէիճ էատճէէքսին,
ալէ բատհմնատն չյէգալըտսատն պէբուս ատ-նաս 'ատրբ ատնէիչյիր։
9 – Պէն՝ քէնատի խատխմ՝ իչյուն զատզա-պրմէբ իճ է՝խիբ,
ալէ մէճատխմ՝ իչյուն ատնաս իճ հատմնիուլ էատէրխմ՝,
Ֆիք սէնի հէլսրբ էիճ մէչյէչյիսի՝։
10 – Իչյիճ սէնի գատլ էխ տախմ՝, Ֆատգատի հիւմիւլ կիտլի տէչյիլ,
Պէն սէնի մէ չյատգատի օճատղնատս իմ-իճ իհչսին էխ տախմ՝։
11 – Ֆէնատխմ՝ իչյուն, հէմնատն քէնատխմ՝ իչյուն էատճէչյխմ՝.
Ջիրաս խափ նիՙ չյնն նատգլ ը հիւքսիճ էատխլսին։
ալէ պէն 'իզդէճի մի զայրկյէ վէրմէմ՝,
12 – Ի՛յ ճատկոբ վէ ատա'վէճ էխ տախ-չյիսի՝ Խատչյէլ, պէնի սէնիչէ։
Պէն օ իմ՝, էվվէլ պէն իմ՝, ախրբր պէն իմ՝։
13 – Ջէմինի պէնիմ՝ էլիմ՝ իճ է՝սխս էչյ-լէսին,
ալէ սէմատվատիճ ը տագ էլիմ՝ հատյսրբ.
Պէն ատնէրբի չսագըրատրդնատա,
Անդէր պէրւքքատճ տուսրատբ։
14 – Ճէհէմնէիդ իճ էճէմնիս՝ էտիսդ տնինէչյիսիդ,
Անդէբտան Հա՞նկըրբ պուս չէչյէբրի ի՛լսն էչյէսին։
ԲԱՊՊՂՆ սէվկիսէիսնիս տախր. օ ատնէն միսրատսէնբ իճգատ հէճատ էատ ճէէք,
ալէ պատգուսբ Գագդէճատլէբսբ 'ատէչյ-հինէ օլշճագ տագբ։
15 – Պէն, պէն սէգալէճախմ՝, վէ տանը ատա'վէճ էխ տախմ՝,
Անը կէխ իրտախմ՝, վէ հատս միսչյատէբ օլշճագ տագբ։
16 – Պաշնա հատգլատշէպ պատնաս տճինդէ-չյինիզ.
Իվվէչյտէն խատֆիչյէն սէգալէճախմ՝,
Գաս չէչյէբր վուհտու՝ պատլտզրբ վատ-գբճատան պէբուս պէն օրատատս իմ՝.
ալէ չիմնաի Բատպգ ՆՀատս վէ տանըն Ի՛սս հատ պէնի իրտատլ էչյէսխ։
17 – Սէնին վ էչյինդ, Գատատատբ Խրատ-չյէ օլշն ԲԱՊՊ պէգալէ պուս-չյատրբր.
Սէնին Ալատհրդնդ ԲԱՊՊ պէն իմ՝,
Նատատլ խոլ իֆնատէ էատճէչյինդ էզրէ-տիրիմ՝,
ալէ հիւրիս-չյճէչյինդ Թատրիգատէ ասնդ իրշատս էատէրխմ՝։
18 – Գիտ՛չյքի էմրլէբրմի տճինդէչյէ ի-տուն.
Օլ վատգբի սէլատմէի ինդ ըրմատգ կիտլի.
ալէ տատլտհշդնի ատէնիգնի տատկզատլտրբ կիտլի օլսս իճ խոն.
19 – վէ սէնին նէտլինդ գատմ գատատբ.
վէ տատլտկնէն մէչյմէնի չատգլ Թատչ-լատրբ գատատբ օլսս իճ խոն.
Անըն խոմի հատգատրբմնատն քէսիլմէգ վէ հէլսրբ օլշճագ իճ խոն.
20 – Բատբէլտնատն չյրգնէնդ, Գատգ-գէտլրլատրատն Գիրբսր էտճինդ,
Գատնատ Թ էրէնդիսմ՝ սէգատատբյլէ նատգլ տս ի՛սն էտճինդ,
Գատնատ գէչյինին սիսնիՆէչյատնատ գա-տատբ նէչյր էտճինդ,
ԲԱՊՊ գատլտս ճատկոբ Գիտճէչյէ խէ-լատս էչյլէտճ՝ տէչյինդ,
21 – վէ տանէրի չէօլէբտսէ տտզատշ տատրատբղնատա տատատմնատրլտրբ.
Անդէբ խլին գատատնատն տատ տագբմատբ,
Գատատլբ կատատբ, վէ տատլտբ հճէբճ-տիս։
22 – Շէրճիչյէբ խլին սէգատճէ հագ տատբ՝ տէչյճ ԲԱՊՊ պատ-չյատրբր։

ՓԱՊ 49

Է՛յ ատատլտսբ, պէնի տճինդէչյինդ,
վէ՛, էյ միլէթէ՛ր, ատզատգատան տճինդ-գատի էտճինդ.
ԲԱՊՊ պէնի բատհմնատն չատգրատբ,
վ ատլհատճին պատճնէնատան խատխմի հատս էչյէտճ։

Digitized by Google

2 – Վ֊է ազգիդ քեռեկին գերեզ֊ման կիպի էակ,
Գէնի էլիհին տայէսինաե կիպլէակ,
Վ֊է պէնի փարլագ օգ կիպի էակ,
Գէնի թիւրքե չինաե ասգլասագ ։
3 – Վ֊է պահաս՝ Էյ Խարայէլ, սէն գու֊գլամ սբն ,
Սէնաե ման֊ազդէդ օլասճաղամ՝ ասէաի։
4 – Գէն ասաիր՝ Ապէս հերբ չսլաշ֊տամ՝
Քաղաքացիմիզ պօշ վե պիհաւաե հերբ ասարքն էյնաիամ.
Լաքէն հազագամ ԻԱՊՊՀՆ 'ինաիհնաե ,
Վ֊է ետիամ Ապրահամին 'ինաիհնաե ասիր՝ ասէաիամ։
5 – Վ֊է չիմսաի , Յակոբը քէնաիհնէ աէօնաեգամէզ խաղրե ,
(Շէզլէ քի Խարայէլ անքն հառնքնաս ճեմ՝ էաիլե ,
Վ֊է պէն ԻԱՊՊՀՆ հաւգաւրքնաս իմ՝֊զիդ օլուհաղամ՝,
Վ֊է Ապրահամ՝ գաւվվլիմ օլաս ,)
Գէնաիհնէ գասւ օլմագ իչինն պէնի բահմնաս խազագ էաէն ԻԱՊՊ պէզլէ պասյաւրքը .
6 – Յակոբըն սզգի լարքնը հէնիաէն խգամէ ,
Վ֊է Խարայէլին նէ ճահի պասլանդարքնը ի֊ասաե իչինն ,
Գահաս գաւ օլմագ քիւչիւք պիր շէյ ասիր .
Գէն սէնի իմ֊իֆէլէրե հաւր իմ֊ևին էաէ ճէյիամ՝,
Գէն զէմինին միհնիհ֊էհաքնաս գաստար խէլտարամ՝ օլասքն ։
7 – Խարայէլին Վ֊էլխան, ամքն Գաւ֊աստաւ֊ագ օլաո ԻԱՊՊ ,
Քահգիր օլաշնաո զահիա ,
Մխալէհին նէֆերէի էհամիյէ քիմնէ֊յէ ,
Թէտայլաւի էաէնէլերին պէնաէաիհնէ պէհզլէ պասյաւրքը .
Աստրէգ օլաո ԻԱՊՊՀՆ ,
Անհի խնի֊իհատագ էաէն Գաւ֊աստաւ֊ագ Խարայէլին սէզգէզիլէ ,
Մէլքէգլէր ֊ինի կէօրիւ֊ագ ալյագաս գաւ֊ղաճագլարը ,
Բէ֊խոլեր ատաիհ 'ատրգ ը 'ատյատահյէհ էաէ ճէքալէր .
8 – ԻԱՊՊ պէզլէ պասյաւրքը .
Անհի մնագպաւ֊ւ վաքէմտաս միհաիէ֊ճագագ գերլասմ՝,
Վ֊է ատաիաս խէլտաս կիհնիհաճագ խմնատաս էյլէսահմ՝,
Վ֊է սէնի հրքճգ էաիհագ գաւվմիաս 'ահտ օլմագ խաղրե գասատաւմ՝,
Գիի ահյատրը մա'մաւր էաէսինն ,
Վ֊է խատրագ օլմաւշ մերատալքաս մանկք օլասքն ,
9 – Գիի մնահպատալքաս՝ Զքգբնքզ ,
Զատյէհէճաե օլանկտաս՝ Ահյատնկզագ կէլինիհ՝ ատյէսին ։
Անէլք եօլտար խազերքնաե օի լագյատճագ֊լար ,
Վ֊է հեր պիր պագլքը խազերքնաե անկէ֊րին մեր֊ատգ պատկանաճագ տգբը ,
10 – Անէլք ատրգագմագյատճագլար վե տատ֊ատմագյատճագլար .
Վ֊է անկէրի հերատրէհ վե կիսնէշ վատ֊մագյատճագ տգբը .
Զիրտա անկէրիե մերհամէհ էաէն անկէ֊րի իրշատտ էաէ ճէք ,
Վ֊է անկէրի տտա փատիգատրքնաս կէօ֊հի խատրէճէք ատիր ։
11 – Վ֊է ատատգատրքագին ճիսմէկաքնի եօլ֊լարը եատփատճագտգր ,
Վ֊է ճատատաէկէրիմ երեքատկէճ ճէք ատիր ։
12 – Իչհի է պատկարը ատ֊գագատան ,
Վ֊է իչհի պատկար չիմնագտան վե գարտագտան ,
Վ֊է պատկարը Աբնիմ ատիյարքնատան կէ֊սիյօգլար ։
13 – Իյ֊ատճամահ , կիսվպատք չէ֊քինիհ , վե , էյ գիժին , ժէտ֊տատ օլ .
Վ֊է , էյ ատատգատր , ՀԷատրրէհ ահատատ֊գատ֊յէ նիստաս էյսէյինիհ .
Զիրտա ԻԱՊՊ քէնատի գատվմէքնաս իի էաէսէ֊լի վէրտի ,
Վ֊է ատէրատմէհնէլերինե մերհամէհ էյ֊լէտահ ։
14 – Լաքէն Սիօն՝ եհմատա պէնիհ֊էրդը էյի ատ ,
Վ֊է Բատգպ պէնի ատնատհ ատատ՝ ատէտ ։
15 – Գիր վատկատե սատհ էմեր չտճատգը֊նը ատնատատաս պիսլիբ մի ,
Շէզլէ քի բատհմինին օգյաճաս շէֆագտճի էյի մէհ .
Անէլք ատնատհ ատաս պիսլէ՝ պէնի սէնի ատ֊նատհ մագյատճագտգր՝.
16 – Իչհի է պէն սէնի ատվատճգատրքմատ նատգշ էյի ատիմ՝,
Ատէրատրքի ատա՝իմատ հատգատ֊րքմնատս տտրբ ։
17 – Սէնին օգուսատրքի 'ատճէլէ էաէ֊ճէքգէր ,
Սէնի ֆէրգեդ խատրագ էաէնէլեր սէնատճէն չէգատճագտգր ։

Digitized by Google

18 – Նէ՝ զլէբինի գալոբբըդ էթրաֆտա պտագ ։
Ձիւմլէսի թէ ճէմմիւ՝ էտիպ սանտա կէլէյօրլար ։
ՐԱՊՊ պուլյուբբը քի՝ Հայտեթըմ Տաղտը իչինա
Անլէրին ճիւմլէսինէ զկինէթ կիպի թագընտաճագտըն,
վ՚է անլէրի կէլին կիպի գուշտանտաճագտըն ։
19 – Ձիւտա ուէնին խարտագէլէրինի վէ վիրտանէլէրինի վէ խարտագ օլմուշ տիյուբդի
Շիմտիի սէքինէսինէ տատը կէլէճէք ,
վ՚է ուէնի եուստանիտը ուզագտան պուլտանտաճագտըր ։
20 – Ասին՝ Իվվուտտան մտնհրամ ը՛ փէր ինքէն ,
Օզուլյուբդի , ուէնին գուլտագլյուբդինա՝
Գաս մտնհագ պտանա տատը տըր ,
Նէր վէր քի տագինի օլտյուբ՝ տէյինս ուէյկէյճէքլէր ։
21 – վ՚է ուէն գալտիկտտ տէյճէքտին քի ,
Գէն եվլատտանտ մտնհրամ վէ 'ապիք ինքէն ,
Գատնտտրը պտանա քի՛մ տօզուսրտտա ։
Գէն էսիր վէ մէնգին ինքէն ,
Գատնտտրը քի՛մ պէշյինճտա ։
Իչիճէ պէն եուլտնըզ պրագբէմբէշ ինքէն,
Գատնտտրը նէ՛րէտտ իսիր ։
22 – Բտագպ Եհովա պէգյլէ պուշյուրբը ։
Իչիճէ միլլէթլէրէ էլիմի գալտրըտտաճագտըմ՚,
վ՚է գավմլէրտա պայրագտմը բէֆ՚ էտէճէկմէ՚,
վ՚է ատնլէր ուէնին օզուլյուբդնը գուճագտտա կէնի իրէճէկլէր ,
վ՚է գբզյուբդի տինէգյտր իւգէրինէ գուլտրբըտտաճագտտր տըր ։
23 – վ՚է մէնիքլէր ուէնին էտտտրբդի ,
վ՚է մէնիքէլէրի տտյէլէրինի օշտճագտըր .
Նիճտյէրինի հէրճ էչէրճ՝ տատնա 'ագտ ը 'ուպուտիչէնի էտտ ճէկքէր ,
վ՚է պյտագյուբդնէ թ օզուտնը էտտյտտաճագտըր .
վ՚է պէն ՐԱՊՊ իսիչինի պիլէճէքտին,
Ձիւնքի պտանա մտնհրամագբր օլտնյտր իչէճիլ օլմտյտաճագտըր ։
24 – Ձէպպտրատտան գտնիսէթ տալընբ՚ ը մը ,
վ՚է գուվվէթլէնդին էսիր էթտիչի գուրթուբ՚ ը մը ։
25 – Ձիբա ՐԱՊՊ պէգյլէ պուշյուրբը ։
Ձէպպտրբէն էսիր տալտղբ պիլէ տալնատաճագ ,
վ՚է զօրպտագբէն տալտղբ գտնիսիճէթ գուրթուտաճագ տտբր .
վ՚է ուէնին իլէ տտտ'վտս էտէնէյբ իլէ պիճ տտտ'վտ էտտճէկյիմ՚,
վ՚է ուէնին օզուլյուբդնը պէն խէյտա էյլէկէճէկյիմ՚։
26 – վ՚է ուէնի թագպիճ էտէնէյբէ քէճտտի էճէրինէ եէսիրէ ճէկյիմ՚,
վ՚է եէնի չէրտագէլէ օլտրդբ կիպի քէնտտի գտնյտրբդյտէ ուէրիտշ օլտաճագտըր .
վ՚է ճիւմլէ պէչէր ուէնի խէլտա էտտնէ ՐԱՊՊ
վ՚է ուէնին վ՚էլինի վէ Յակոբբէն Գտաքրի պէն իսկյիմի պիլէ ճէք տիր ։

ՊԱՊ 50

ՐԱՊՊ պէգյլէ պուշյուրբը .
Պօչտաբդբդ վէսիտէնիգինի թ ագտպնտաճէսի նէ՛րէտէ տիր .
Եաիսատ պէնիմ տիպի տագի տտրդմ՚ քիմճէ տալտճագտյտրբմնատան Հո՛նկբր տտրբ .
Իչիճէ թ էճտվուզտագի ընբզ իչինէ տատթ բյտգրնբզ ,
վ՚է վէսիտէնիզ 'իսանէնյտրբնբզ ուէպէպկյիլ պօչտնտոր ։
2 – Կէլտկյիմնէ նի՛չինէ տատեմ էօգ իսիր .
Զադբտտրզբմնատա նի՛չինէ ճէվտագ վէրինէ էօգ իսիր .
Պէնիմ էլիմ՚ խէլտա էթմէգտքն գտալտտբ՚ մը ,
Եաիսատ գուրթ ատրմտագ իչինէ պէնտէ գուվվէթմ էօգ մը .
Իչիճէ թ տա՛զրկմէ տէնէզի գուբտտատտբբմ՚։
Ըրմտագյտրը չէօյէ տէօնտէրիրյիմ՚,
Պայրգտյտրը տատ օյտնտտրբնտատն գօգտտր,
վ՚է տատբգյտգտատն թ էլէճ օյտր։
3 – Ես մտնհրամ ա զտւյմէթ կկյտսիրբմ՚,
վ՚է տատա չտտլ էօթմ էրիմ՚։
4 – Եօրդունա ես օյտէ էտտրտմ՚ էտէ պիլէկյիմ՚ տէչիւ ,
Բտագպ Եհովա պատնա թ ա՛յիմի օլտնլտրբն լիտանէրբը վէրտի .
Հէր տատգտ՚ տ ա յտնտտրբրը,
Շտակիտտյէր կկպի տիկյէճէք իչինէ պէնիմ գուլտգրմբ տ ա յտնտտրբրը՝

Digitized by Google

5 – Բազում են հովիւ գուշտղմէն ապտը,
Վէ պէն 'ասը ալմասըմ', կերի չէքիլ
մէտիմ։
6 – Ագռամէն վռըտնէլտըս,
Վէ հատնագլուխըմէն հօտնէլտըս թէպիմ
էյտիմ։
Եկզիւմիս հազարէյ տուն ջէ թիւքրիւքանէն ուխթը էյմէտիմ։
7 – Ծագամի Բազում հովիւ պանոս հարտըմ էտեր.
Գաս էճլեէն իւրովս օլմայտաղըմ.
Գաս սէպէպտէն ճիւգիւմիս չզգմնագ
թի ապէր կիսի էյտիմ',
Վէ ուխտանմայտաղըմէ պիւրիմ'։
8 – Պէնի թէպրիյէ էտէն հազգըն տըր.
Պէնիմ իլէ քիմ մուհապէմէ օլտաղագ.
պիւրիգտաէ տուրտըգըմ'.
Գէնիմ մուտտա'իմ քիմ տիր. պանոս
հազգտաղըգն։
9 – Իշդէ է Բազում հովիւ պանոս հարտըմ' էտեճէք.
'Ավէյհիմէ քիմ հիւքմ էտեճէք տիր.
Իշդէ ճիւմլեսի էավապ կիսի խփրտանաճագ տըր,
Անէլերի կիւվճ հէյճէք տիր։
10 – Սիզտ ԲԱՊՈՏԱՆ գօրգան,
Ասէն գուշէնէն քէհլտնէն տինկէյհէն,
Գաբտանէրգատա կճգիպ տէ հատրտա օլմատան քիմ' տիր.
Օ՝ ԲԱՊՈՐՆ իտինէ թէվէքքիւլ էյթտին,
Վէ Ագլտհընդան խոյինատա էյլէսին։
11 – Էյ ամի հէշ հազգպ'
Գէզդէրճիլտիրդ.յլէ իհտամ է օլտանանլտրդն ճիւմլեսի,
Սիզ ամի հէշինդիկն բէհդնտատա,
Վէ հազգտագդրդզ գէզդէրճիլտար իլինատէ հիւրիւյիհնիւզ.
Գէնիմ էլիմէ պտա սիզէ վռգտա' պտալտաճագ.
Սիզ քհէրլէ հաթտաճագտընդզ։

ՊԱՊ 51

Էյ ասլտհա ատ'յ էտէնլէր,
ԲԱՊՈՐ' թ'ալէպ էյլէյհնլէր, պէնի տինկլէյհիզ.
Սիզ քհիւտխյհիզ գայտըտա,
Վ'է գազդրտըդընդզ օճագտա նազտար էտինիզ։
2 – Փէտէրհնիզ Ագբրահամտա,
Վ'է սիզի տոզուտըտն Սարրայտա նազտար էտինիզ.
Զիրտա ատնը չտհտը վտհինտ էգէն չտզդըտտըմ',
Վ'է ատնը պէրէքէթլէյհիզ չօգալթտաըմ'։
3 – Զիրտա ԲԱՊՈՐ Սիօնտա թէպրէ.ճէք,
Անէն խտարտպէլէրինին ճիւմլեսինէ թէպէլի վէրճէք,
Անէն պէրբհյէսինի Սդեմ' կիսի,
Վ'է չէօլհնէ ԲԱՊՈՐՆ ճէնհէթի կիպ տէ էտեճէք.
Անտէ չատմանի վէ մէսէրլէթի,
Հատմա ատ թէ երէնդիմ' աէատտագ պուլտնատճագ տըր։
4 – Էյ գազմըմ', պէնի տինլէ,
Էյ իւմմէթիմ', պանոս գուլագ վէր.
Զիրտա պէնտն չէրհ'սի տիւտտւր էտէճէք,
Վ'է տահրատմէմ գազմըտտա նատր օլմագ իւզրէ տատիի էտեճէյհիմ։
5 – 'Ատտալէթիմ հազգն տըր, խէլտամ տիւտտւր էյմ մէշ տիր,
Վ'է պագզտամ գազմըտտա հիւքմ էտեճէք.
Ատտալտր պանոս մուհիմ տագըր,
Վ'է պագզտամ իւմիտվար օլտաճագտըր։
6 – Կէօզլէրինդզի աէմմատճա տօգրտա գազտարըրնըզ,
Վ'է տաշպըրյտա, զէմմինէ տօգրտա պատգընըզ.
Զիրտա աէմմատճի թ իւթ իւն կիպի մնհվ օլտաճագ,
Վ'է զէմմին էավապ կիպի խփրտանաճագ տըր,
Քէզտագիք ատնի աէքէնէտի էօլէճէք.
Լագքին պէնիմ խէլտամ էպէտի օլտաճագ,
Վ'է 'ատտալէթիմ զա'իլ օլմայտաճագ տըր։
7 – Էյ 'ատտալէթի պիլէնլէր,
Վ'է չէրհ'սի քմ գազտարլէրինատէ օլտան գազմ', պէնի տինկէյհնիզ.
Ատէմլէրին հազգտարէթինատէ գօրգմատյընըզ,
Վ'է ատնլէրին սիքի էմլէրինատէն թ իքէմէյհնիզ։
8 – Զիրտա կիւվճ ատնլէրի էավապ կիպի հէչ էճէք,
Վ'է պէօճէք ատնլէրի հատփատզը կիպի հէչ էճէք,
Ծագամի 'ատտալէթիմ իլէյհատա,
Վ'է խէլտամ տաէվր պէ տէվր պտէը օլտաճագ տըր։
9 – Ույտան, էյ ԲԱՊՈՐՆ պտազտագը, ույտան, գազմվէթի կէյ.

Digitized by Google

Նէշմիշ կ'ուղէրտեն,
Գառամի՝ 'ասրլտրատա օլտըղը կ'իպի ուշ-
յան .
Ինհոռթը էգէն,
Վ'է էժաեըրի եարալտյան աէն ատչլի՛լ
մի սին ։
10 – Տէնիզի, պէզիւնք տէրեանըն ուշ-
լարընը գուքուտան,
Ձիսակ'է իւէ խէնտա օլանտըրըն կէշմէսի
իչէնե՝
Տէնիզին սէրին եէրըէրինի եօլ եափան
սէն տէչլի՛լ մի սին,
11 – Վ'է ԻԱՊՊՉՆ խէնտա էյլէսիչի
քիմսնէնէյ սէնտնիւտ՝
Թէրէնիւտիլ Սիոնա կէնէ ճէքթէր.
Վ'է պուշլարընտա էպէտի մէսէրրէնի
օլտա ճագ.
Անէրը չտամտանի վէ մէսէրրէնէ նա՛իլ
օլտա ճագլտրը.
Քէսէր վէ ահ ու զարի տէՖ՝ օլտնտա-
ճագ ։
12 – Սիպէ Թ էսէյլի վէրէն պէն, հէ-
մտան պէն իմ.
Սէն քի՛մ սին քի էօյէճէք ինտանտան,
Վ'է ոի՛ կիպի օլտա ճագ տատի՛մ օղլընտան
գօրգտրտըը.
13 – Վ'է սէմտվահէը կայտան,
Վ'է զէմինի Թէ՛սիս վէ սէնի խալգ է-
տէն ԻԱՊՊՉ ուշուտըրտըը.
Վ'է գալիմին գազտպէնտան՝ Հէլտք էՖ-
մէյէ Տազրըլտամըշ տըր՝ տե-
յէրէք,
Տա՛իմա վէ հէր կիւն գօրգտրտըը.
Վ'է գալիմին գազտպը Նէ՛ըէտ գալտրը.
14 – Պազտը օլտն Թէզ չէօգլէյէճէք,
Վ'է չուգուրտա էօյմէյէճագ տըր.
Վ'է էքմէյի նօգտան օլմայտճագ տըր.
15 – Ձիրտա տէնիզին տուղտայտրը կիւ-
րլուլթիւ էՖ տոքտատ
Անը Թա՛զիր էտէն ԱԼԼահընի ԻԱՊՊ
պէն իմ.
Անընի խալի Եհովա Սաբաւոթի տըր.
16 – Վ'է սէօղէրէյի սէնինի ազգընտա
գօտրմ՝
Վ'է սէնի էլիմին տայէսինտատ սէթը էՖ-
տիտ՝
Քի սէմտվահէը ատազիթ վէ զէմինի Թէ՛-
սիս էտէյիմ՝
Վ'է Սիոնա՝ Սէն պէնիմ գատմըմ սընի՝
տէյէսիյիմ՝
17 – Ուչան, տուչան, գալգ, էյ Երու-
սաղէմ՝
Քէն քի ԻԱՊՊՉՆ էլինտան անընի զա-
զտպընընի քատաէսինի իչէնին.
Աէբտէմիւք քատաէսինին Թօրհ ուսընընք
սիւվէրէք իչէնին.
18 – Անընի տօղուսրտրը օղուլտարընըն
ճիւմլէսինտէն ատնա Տատտի օլտն
էօգ տըր.
Վ'է պէզիւէի տիւսիս օղուլտարտան ատ-
նա տէտի կիր էօգ տըր.
19 – Գուշունն իչիսի տատնա վագք՝ օշ
տուս ,
Սատնա քի՛մ տաճրյատագ տըր.
Խատագիւէի վէ հէզիւէճ, գէյլըգ վէ
գէյլը՛ վար.
Սէնի նէ՛ իւէ Թէսիւէ էտէյիմ՝.
20 – Օղուլտարընի պայրըմըշ, տազա Թա-
Թա՛ւլընշ ճէյտնան կիպի
Հէր օգագ պայշընտատ կամի տարլտր.
Անդէր ԻԱՊՊՉՆ գազտպդիւէ,
Սէնինն Ավտտնիկընի Թա՛զիրկիւէ տօլմա՛ւ
տըրլտրը.
21 – Իմոն՝, էյ տէրտամնատ, պուտնա
տիկնէ.
Սէն քի սէրիտօշ տըն, տամմա չէրատատան
տէՀիւ տտր,
22 – Սէհնի Իտպտրն Եհովա,
Վ'է գավմընըն հագգընը իհգագ էտէն
Ավտտնիկ պէզիւէ պուտյուրըր.
Իչիճէ սէհնին էլիկնտէն սէբտէմիւք քատա-
էսինի,
Ղազտպտրմընն քատաէսինին Թօրհ ուս-
տընը տատրըմ.
Անը պիր տուչա իչիմէյէ ճէքտնին.
23 – Վ'է ատնը՝ ոտատա ճէՖտա էտէնիւէրին,
Վ'է ատնա՝ Էյ,իրի քի կէչէնիմ՝ ատչլէնա-
էէրինն էլինէ պրոգատճատզրմ՝.
Սէն տոտնի տարգանը կէչէնէը իչիւն,
Նէր կիպի վէ ոօգագ կիպի գօտրն։

ՊԱՊ 52

Ուչան, էյ Սիոն, ուչան, գուվ-
վէԹինի կիյ,
Էյ մուգատատա չէհր Նրուսաղէմ՝
զիչնէԹի էլպիսէնի կիյ.
Չիրտա պիր տուչա սէնինն իչինէ խիճատ-
տրզ վէ նատփագը քիմսնէ կիրմէ-
յէճէք տիր ։
2 – Էյ Երուսաղէմ՝, իւզէրինէն Թօ-
զըտ սիւք, գալգ, օյտուր,
Էյ էսիր օլսն Սիոն գըղը, պոյունընէն
պաղտլտրընը չէօզ։
3 – Չիրտա ԻԱՊՊ պէզիլէ պուէյուրըր .
Մէ ճճատնէն ատաճ լտտրընըզ,
վ'է ապչէսիզ ազտատ էտիլէճէքսի-
նիզ ։

Digitized by Google

4 – Զիբրա Բապպ նհովա պէզոյէ պռա-յուբըր.
Գաւմըմ՝ մանգաատէմա Մըսըրտա մին-ոտֆիր օլմագ խազրե օրայա էնամ,
վ‌ը Ասորեատանըլար անուս պիլա սե-պէպ զուլմ՝ էյ տուիլէր։
5 – վ‌ը ԻԱՊՊ պռա-յուբըր քի՝ Արիըզ պատնա նէ՞ գալսըր,
Զիւնքի գաւմըմ պիհուատ ևերե սիռ-բիւլսիռ.
ԻԱՊՊ պռա-յուբըր քի՝ Անա էյեատը-լըյի էսէնիլէր *ֆիղտան էյ տի-բիրլէր՝,
վ‌ը տատ'իմա, հէր կիւն խամիմէ քիւֆր օլըշնաս.
6 – Պաս ակպէպտէն գաւմըմ խամիմ պիլէճէք.
Պաս ակպէպտէն սէզիլէ՛էն պէն,
Իչյէ պէն խոյխիմի օլ կիւն պիւճֆէ+ տէր։
7 – Նէ՞ կիւզել տիր տոազլարըդ իս-զերինատ անդն ապռագլարը,
Դի մուժատ կէյ իրիր, սեյատէյ էյ էպ-չիր էսեր,
Խայրը մուժատ կէյ իրիր, խելատ էյ էպչիր էսեր,
Սիօնա՝ Ալլահդի տալի անտի էտոյոր՝ տեր։
8 – Պէքճիլերիդ սէս գալտըրըրլար.
Պիրլիքատ Դ-ուրէրէ սէտատըլէ էյ էրէնե-նիւմ՝ էտէճէքլեր.
Զիրա ԻԱՊՊՉՆ Սիոնը կերի կէյ իրատ-յինի
Անլեր կէօզլերիյլե կէօրէճէքլեր։
9 – Էյ Երուսաղէմի խատապէլերի,
Պիրլիքատ մէսերգիմ սէտատըլէ էյ ե-րէննիւմ էլյէկինիզ.
Զիրա ԻԱՊՊ գաւմընա էյ էսելի վէր-տի,
Երուսաղէմի խելատ էլլէտի։
10 – ԻԱՊՊ քէնտի մուգատսէս պատ-զուսընը ճիւլէ՛էն միլլէյլէր էօ-նիւնատ սըղտատը.
Վ‌ը պիւթէյուն զէմինի միւնդէճհատը
Ալլահդըմըզդն խելատընը կէօրէճէք-լեր տոր։
11 – Էյ ԻԱՊՊՉՆ Էտէվատի՝ըդը էյ ատ-չէյտանլար,
Զէքիրինիզ, չէքիրինիզ, անուսն չըգը-նըզ,
Նափաք չէյ տօգուսնմայընըզ.

Անդն իչինատն չըգընըզ, էյտահէր օլսա-նըզ։
12 – Զիրա 'ատճէլէյէն չըգմայատագ-սընըզ,
Վ‌ը ֆիրաք էտէրէք կիւմ մէյէճէքսի-նիզ.
Զիւնքի ԻԱՊՊ էօնիւնիւզատ կիւսե-ճէք,
Վ‌ը Իսրայէլին Ալլահը տիւմատարընըզ օլաճագ տըր։
13 – Իչինէ գաւրըմ 'ատֆիլատնէ էտիբ-քէմ էսէճէք,
Նէյքաէլիպ բիֆ'ալի պատլաճագ վէ գա-յէմլէ 'ալի օլաճագ տըր։
14 – Նասըր քի չօգ քիմսէնէլէր ասանա էտոյատն օլսըրսըր,
(Զիւնքի անդն սիմսանը ատամ էֆռա-ճէս-սատն,
Վ‌ը էհյ'էմի ատեմ օղուլտարընդն հէյ'նէֆինատն զիյատատ պօղա-մըշ իսի։)
15 – Պէօղլէճէք չօգ *միլլէթլէրի էտյ-բէմե կէյ իրէճէք տիր.
Մէհկըմլեր անդն ատպէպինատն քէնտի ատղըպատրընը գաւթայատճագսըր։
Զիրա քէնտիլէրինե հէքատսէզ օլաճա-մըշ չէյլի կէօրէճէքլէր,
Վ‌ը իչլի՝ մէտիրլերի չէյլի ակլայատճագ-լատր տըր։

ՊԱՊ 53

Վ‌ԷրտիյիմիՀ խատըրէ քիմ՞ խ-նամտատը,
Վ‌ը ԻԱՊՊՉՆ պռազուսը քիմ՞ ռաչք-քընտը օլտուս.
2 – Զիրա ատնդն էօնիւնատ ֆիտատն կիսի,
Վ‌ը գաւրատ եվրտնդի քէօրատէն ո-ւէրն ֆէնդ կիսի պիճատի.
Անդն հէյ'էմի վէ ճէմսիլը ևօգ իսի-դի ատնո նադատը էտտի խատը՝.
Հիւանիւ տոսխի ևօգ իսի-դի ատնոն մնաչգուզ օյտ իսիյը։
3 – Աստիլէր 'ինտիրատ հագիր վէ մէր-տուտ իսի,
Տէյտ ատհիսի վէ էլէմէ տիւչտը իսի,
Վ‌ը քէնտիտինատն հիւզ չէվրիլճէք ատամ կիսի օլտուս.

*Ն-Ւօտ՝ պատպըրըրլար

*Ն-Ւօտ՝ միլլէթլէրէ աերփէճէք ատիր ԹՆ-Ւօտ՝ Վ‌ը ատնս նադատր էմմէրքի-միղատ

Digitized by Google

քաղցիր օլուհատաւ վէ ամեա ի'ի իսդաթ էյի մէսիէ ։
4 – Հադիգաւի էն օ էլէմլէրիմիզի գաալ տաքրատը ,
վէ տէրտլէրիմիզի հիւքմէնաի .
վէ պիզ տանը մուսիպէմ է կէրիֆի'ատ օլմուշ ,
Ալլահ ի'ատլանիքնատան վատլատմըշ ,
վէ մէչհուդաի չէքմիշ 'ատատ էյլէսմիէ ։
5 – Ո խէ 'խաճանլարըմըզ իչիւն հատրատլանատը ,
հիւնահլարըմըզ իչիւն տատրտ օլուհատատ .
Սէլամէթիմիզ իչիւն օ ի'է'տէտ օլուհատատ .
վէ անըն պէրէքէրսիզ պիզ չիֆտ պատլատը ։
6 – Ձիւմլէմիզ գ.ատուհլար կիպի հօլու շաշրըմըշ խոիք .
Հէր պիրիմիզ քէնտի հօլընա տէօնմուշ խոիք .
վէ ՐԱՊԲ ճիւմլէմիզին հիւնահլընը անատ հիւքլէմի'ատ ։
7 – Թէ'ատատի կէօրատիւ վէ ճէֆայա օղրատը ,
Լաքին ատղընը աչմատը .
Պօղազլանմատա կէօրէ իւրիւչէն գ.ատան կիպի ,
վէ գէրգէճլատը էօնիւնատ սիւքիւր էտէն գ.ատան կիպի ատղընը աչմատը ։
8 – *Մ'ինհէի վէ հիւքմիէ գատլատըրատը .
վէ անըն նէսլինի քիմ պէ.ատան էտէճէք տեր .
Ձիրատ օ հազրատատա օլանլատրըն տէ.ատրընատան գատի' օլուհատատ ,
Գատվմըմըն 'խաճանը իչիւն հատրատլանատը։
9 – վէ գատպրը շէրիրլէք տարատանատա օլմուտը թա'ներն օլուհատատ իտ տէ տէ ,
Իօլհատհատէ զէնկին իւլ պատլուհատատ .
Ձիրատ օ զուլմ էյի մէտեր .
վէ տաղրնատա հիւլէ պատլուհմատատը ։
10 – Ֆատգատեր ՐԱՊԲ անը տատրտ էյի մէրքէլէ եէլտի տահէ չատ մէհէ բատղի օլատա .
Անըն †ճանդընը կիհնահ իչիւն գատրքատան էյի տահիքատն տօղրա' ,

*Ե–Խօ՝ Ձուլմ վէ հիւքմատէն
†Ե–Խօ՝ Ճանը կիհնահ իչիւն գատրքատան օլտրգատան տօղրատ

0 զիւրրիւյէթ կէօրէճէք , կիհնէէրինէ ատգատատճագ ,
վէ ՐԱՊԲ'Ն միւրատտը անդան էլչինատ տիւհատատեր օլատճագ տտրւ ։
11 – Ճանդընդն էմէյինի կէօրէրէք տատ.յատճագ ,
Սատիհ գատլրմ' քէնտի 'իմմէյէ չօգ-լատրը իւ էպտրիր էտատճէք տեր ,
Ձիրատ անդէրին կիհնահլատրընը քէնտտհատ հիւքլէնէճէք տեր ։
12 – Գու տէպեպտաէն պէն տանատ պէտ-յիհքլէրը իւլ հիտատ վէրէճէյիմ .
վէ գատվէյիլիլէր իւլ գատհմէթի թատ-սիմ էտէճէք տեր .
Ձիրատ ճատնընը էօրիւմճ թէպիմ էյի տեր ։
վէ 'ատատլար իւլ 'ատատ օլուհատատ .
վէ չօգլարըն կիհնահլընը գատլարատը .
վէ 'ատատլար իչիւն չէֆտ'ատի էյլէտեր ։

ԳԱՂ 54

Ե յ տօզատրմայան 'ատէր , թէրէն-նէմ էդլէ ,
Եյ ատղրը չէքմէմիշ օլտն , կիսլատնընը չէքիպ թէրէնէնիմ էդլէ .
Ձիրատ մէհէտատքէնին էվլատրը
Զէվճի պատրատնատնըն էվլատրնատան գէյտատէ օլատճագ տտրը՝ տէչրէ ԻԱՊԲ պատրատրը։
2 – Ձատտրըրնըն մնահատլընը կէնթղէթէ .
Մէտքէնէրինին փէրտէէրի տէյրլատն .
Իտրհէմ , իսրէրինի տատպի վէ գատ-գղգատրընը միւհէմմէմ գրէ ։
3 – Ձիրատ տատատ վէ տօլատ կատյրատճագ-տըն ,
վէ նէսլինի իսմմէթլէրթ միրատտ տատ-ճագ ,
վէ խատրատպ օլմուշ շէհրիէրթ մնա'մնտ էդլէրէճէք տեր ։
4 – Գօրգմնտ , գիրատ խէ՛ճի օլմազատճագ-տըն .
Ուէթտանտտ , գիրատ հազատրէի կէօրմէ-յէ ճէքքտին .
Ձիւնքի կէնճլէրինին 'տարընը տանատտատ-ճագգտըն ,
վէ տատւորղընին հազատրէի տնի տգ-թրդ խատրատ կէսի իւմէյէճէք-տըն ,
5 – Ձիրատ գէվճինի տէնտին խատթգին տեր .
Անըն իտտի ՏՆՕԱտ Ստրատտվի տտրը .
վէ տէնտին վէրէնի գատտատտատ իտրատ-յէլ տտիր .
Ատատ պիւխ իւն գէմտինին Ապատտը տանէ-լէճէք տեր .

Digitized by Google

6 – Ջերա սէն մէթ թուք վէ տէրսոլի գատըը իքէն,
Վէ կենճլիկնակ թահդիր օլունմըշ կելլին իքէն,
ՐԱՊՊ սէնի չտղըրտը՝ տէյիս Ալլահըն պուշտուրը՝
7 – Սէնի պիր լահզէճիք թէ էրք էյլեմի՞,
Լաքին պէզիճուք մերհամէթլէրլե սէնի թօփլայտըղըմ՝
8 – Հիտտէթի էտնասընտա պիր լահզէ հիւզիւրմիւ սէնտէն սէթը էյմի՞,
Լաքին էպէտտ ինսանէթլէ տանա մերհամէթի էտէ ճէյիմ՞ տէյիս
Վէլիկի օլան Նհովա պուշտուրը՝
9 – Ջերա պուշ պանա Նոյ տուլտուրը իմի՞ տիր.
Նոյ տուլտուրը պիր տահա էէր հիւզիւրնու պաշտունմադըղընա էէմինի էթմէյէճէյիմ՞ միսէլիւ,
Պանա գաշտալտընմադըղընա վէ սէնի թա՛զիր էթմէյէճէյիմէ նէմէն էթտիմ՞՝
10 – Ջերա տաղլարը զա՛իլ օլաճագ,
Վէ պալըրլարը գըմըլտանաճագ,
Ճաղգանի պէնիմ՝ ինսանլէթիմ՞ սէնինն իւզէրինէն զա՛իլ օլմադըղընա,
Վէ սէլտաթի վէրէն՝ նահտըմ՞ գըմըլը տանտընմադըղընա՞ տէյիւ
Պանա մերհամէթի էտէն ՐԱՊՊ պուշտուրը՝
11 – Էյ գաշըրգալար օղրտմըշ, թէսէլլի պուշլամըշ տէրսոլի,
Իչլէ պէն սէնին թաղլըրընը բէնք բէնք օլտուրաք գօյաճադըմ՝,
Վէ տանա կէօք ճադաթլարտան թէմիզ պրտաճաճադըմ՝
12 – Վէ սէնին պուրնլարընը գըրմըզը ճադաթլարընտա,
Վէ գափաղլարընը չէպչիրտաղ թաղլարընտան,
Վէ պիւթխւն սերհասալարընը գըյմէճլի թաղլարտան ճափտաճադըմ՝
13 – Վէ ճիւմլէ էվլատըի ՐԱՊՊ թաստըգընտան թա՛լիմ՝ օլտունմըշ օլտա,
Էվլատընըն սէլամէթի՝ տագիմ՝ օլտաճագ սընը՝
14 – Սէն՝ տատալէթլէ տատիթի օլտաճագ սընը,
Ջեզմտան ուզտագ օլտա գօրգմունտաճադընը,
Վէ տէհչէթի տէն տալտի օլտաճադընը, վէ տանա ճադաղշմայտաճագ սընը՝
15 – Իչլէ չօգուզլէ թէճէմմիւ՝ էտէճճլէյէր, ֆ–օ–ֆ խզնիմլէ տէյիւ տիր.
Սէնին՝ տալէյհիտտէ թօփլանտընտըրընը ճիւմլէսի տանա տիւչէճէյլէր՝
16 – Իչլէ ք֊օմիւրլէրի տախ էշտէ իւֆլէյէն,
Վէ իչինէ կէօրէ տալէթ ճափտան տէյիրը՝ ճէյի պէն խալգ էյլէտիմ՞՝
Հէյճագ էտէճճէք խատրատագ էտճէյի տատախի պէն խալգ էյլէտիմ՞՝
17 – Սանա գաղրը ճափրլտան հիչ պիր տալէթ իչլէ ճադրտմայտաճագ,
Վէ տանա գաղրը տա՛վայա գալգըշան հէր լհատնը գաղտաշճաթլը չէգտաճաճագընը.
ՐԱՊՊԻՆ գուտլարընընն միրտաղ պուշ տուր,
Վէ տանլէրին տատարը պէնտէն տիր՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պուշյուրը՝

ՊԱՊ 53

Էյ ճիւմլէ տուտայտանլար, տուլտաղա կելլինիզ.
Վէ տիզ, էյ ագչէսի օլմայտանլար,
Կելինիզ, տատըն տալընըզ վէ էէյրինիզ.
Կելինիզ, ագչէսիզ վէ պէհտաղըզ
Ախիւ վէ շէրտաղ տաթի ըն տալընըզ՝
2 – Նիչ՛չունՆ էգտէճէ օլմայտաղա ագչէնիզի,
Վէ տոյուրմայտան շէյէ էմէյինիզի տատըպ էտտըրմինիզ.
Տիգգատի լէ պէնի տինլէյինիզ, ֆէ էյի օլտաղը էէյէտնինիզ,
Վէ ճանընըզ սէմիզտեն լէզզէթի տալտ.
3 – Գուլագլարընըզը ՄէյԼ էթտիրմայ՝ պատա կէյինիզ.
Տինլէյինիզ, վէ ճանընըզ հայաթտաղ օլտաճագ տագը.
Վէ Դաւթի էհտան պուշյուրըլտը տատագ մերհամէթլէրէի հաղի
Սիզին իլէ էպէտտի պիր՛տահա էտէճէյիմ՛՝
4 – Իչլէ ք տանը իւմմէթլէրէ չտհիտ,
Իւմմէթլէրէ բէ՛լա վէ էմիր նատաղ էյլէտիմ՛՝
5 – Իչլէ ք պիլմէթլէրինի ֆմիլէթի չտաղըրտաճագընը,
Վէ պէնի պիլմէյէն մելլէթլէր
Ալլահըն ՐԱՊՊ իչինէ

Digitized by Google

վէ Գաւառապետը Խորայէլ իչխանն առնաց գօշանագլուխը,
Զիբա ո աչէնի միւշէլբրէֆ գըլաբը։
6 – ԻԱՊՊ պուլանա ոչխիր իչէն առը տրտալընըզ,
նագըն իչէն առնաս առա՛ս էտինիզ։
7 – Շէրիր քիմսէ եօլընը,
վէ ֆասլաս առէմ քէնտի էֆքէտրընը իէրբ էյ սին,
վէ ԻԱՊՊԱ բիւճա՛ս էյ սին, ո տաթի առնաս մէրհամէթ էտէճէք,
վէ Ապտընըզընդա չի՛ս էրի՛ն, զիբա ո զատֆիֆար տրբր։
8 – Զիբա ԻԱՊՊ պուլտուրբր քի,
պէնիմ էֆքէտրըմ սիզին էֆքէտրընըզ առէրիլ սաբր։
վէ եօլտարընըզ պէնիմ եօլտարըմ տէրիլ սաբր։
9 – Տադաֆի սէյիտվախ վէմինատէն եիւքսէք օլտընը կիպի
պէնիմ եօլտարըմ սիզին եօլտարընըզ տասին,
վէ պէնիմ էֆքէտրըմ սիզին էֆքէտրընըզ տասին,
10 – Զիբա նասըլ քի եազմընը վէ գար կէտրտէն էնէր վէ օտլայա կէտի տէօնմէզ,
Անճաղ եէրի տաւվարրը վէ ահը մինհաուլտար վէ միւնայիի գէլտար,
Շէտյէ քի էքինճիլէ թոխատ վէ եէյճիլէյէ էքմէք վէրիր,
11 – Ադրմանան սիւտուր էտէն քէլամընմ տաթի պէտյէ տաբր,
Պանա պոշ տէօնմէյէճէք,
Անճաղ միւրատա էմ տիյիմի թէրտա էտէճէք տաբր,
վէ ահը կէօնտէրտիյիմ էլտէ մինվաֆֆաղ օլաճաղտը տրբր։
12 – Զիբա մէսէրրեֆլէ չըգաճաղտը նըզ,
վէ սէլամէթլէ կէօմի իւրիւլէճէքտիրնիզ.
Տաղլար վէ պույըրլար էօնիւնիւզտէ մէսէրրեֆ տէյիլտիր պէտտասըլէ նիտտա էտէճէքլէր,
վէ տաշհաուն էճի տաղաճլարը էլ չըրփաճաղլար։
13 – Զաւալ եէրինէ չտմ՝ տաղաճը,
վէ էսրըղան եէրինէ մէրհաբա տաղաճը պիթէճէք.
վէ պուՙ ԻԱՊՊԱ նամ՝ իչիւն,
Ա՛տհվ օլմազ էպէտքի նիչան իչիւն օլաճաղտ տրբր։

Ի ԱՊՊ պէդիէ պուլտրբր.
Հադգը էլճիզ վէ 'ատաալէթի իճրա էտինիզ,
Զիբա խէլաստրմին կէլմէթ
վէ 'ատաալէթի իւմին իվզար օլաճաղտը հադգին տրբր։
2 – Նի՛ մի՛ւսաւրէք տիր օլ ատէմ՝, քի պուճուտ իճրա էտէր,
վէ ատէմ օղլու, քի պուճուտ մի՛հէքէմ իճտըր,
Սէպէճ է նադգը էհ իւրմէթ էյ մէյէրէք անը էլճիզ էտեր,
վէ էէր նէվ՝ քէօմի իւլիւ քատըն էլինի կէտի չէքեր։
3 – վէ ԻԱՊՊԱ իւլմի իհտագ էտէն էճ-նէպտի քիմսէ,
ԻԱՊՊ պէնի գատմընտան քիւսիյէն ատրբրտը՝ տէմսին,
վէ խատրմ՝ Իշմ է պէն գատրտա ազատճ բմ՝ տէմէսին։
4 – Զիբա ԻԱՊՊ պէդյէ պուլտրբր. Սէպէճ էէրիմի էլճիզ էտէն,
վէ պանա մինգպատ օլանը խիմի իչտյէ էյտէչէն,
վէ 'ատաալմտտա ատապէճ տուրտան խատրմընտա,
5 – Պէն պէյճի իմտէ վէ տուրտրբմ իչինտէ մէքտեան,
Օղուլտրտան վէ գըզըտրտան էյի պիր իտմ՝ վէրէճէյիմ՝.
Անէէրե մնտհվ օլմազ էպէտի պիր իտմ՝ վէրէճէյիմ՝։
6 – վէ ԻԱՊՊԱ խրտամէթ էյ մէք,
Անդն իտմինի տէվմէք,
վէ անա գատ օլմազ իւզրէ
Անա իւլի իհտագ էտէն էճնէպտիլէրի,
Սէպէճ է նադգը էհ իւրմէթլէ էյ մէյէրէք անը էլճիզ էտէն,
վէ 'ատաալմտտա ատապէճ տուրտանտրտըն ճիրմէճէտինի,
7 – Հէմճոն անդէրի մնտգատատէս տտաղտ-մնտ կէճ իրէճէյիմ՝,
վէ անդէրի 'իպատէյ խատնէմտոէ մէտրտտ գէլտճաղտմ՝.
Անդէրին մնտհ՛ստգտս վէ դէպիհէլէրի տէգպտհէլմ իւպէրինտէ մնտգպտտ օլաճաղտ.
Զիբա խատնէմ՝ ճհտմդէ գատմդտտ իչիւն 'իպատէյի խատնէ թէտմէյէ օլտնտճաղ տրբր։
8 – Խորայէլդն մդնիֆէլէրինդն ճէմ՝ էտէն Ա՛տաղտ ԵՀՈՎԱ պուլտրբր քի,

Անքն ճեմ՝ օլաւնմիշլայրը խավերինէ
աստհա ճեմ՝ էտուն ճէյիմ՝։
9 – Իյ աստիքանըն ճիւմլէ վաւհուշը,
Իյ օրմանըն ճիւմլէ վաւհուշը, եէմէ-
յէ կելինիզ։
10 – Անքն պէք ճիլէրի քէօր տիր,
ճիւմլէնի ճանհիլ տիրլեր,
Գեան ֆէֆէնի ատտիզ քէօփէքլէր տիր,
Հաւլայատմազլար.
Անլեր ատյըռէլայրզ եանի ատրլար, ատյ-
գուլը ատվէրլեր.
11 – Զոգ եեր վէ տոյմազ պիլմեզ քէօ-
փէքլեր տիր,
Վէ անիլատմազ պիլմեզ չօպանլար տըր.
Ճիւմլէնի քէնտի հօլայրընա ատ օնանիւ-
լեր,
Հէր քէս հեր թատատֆտան մէն-
ֆա'ատի ը զաթիկէնինի ատրար.
12 – Կելինիզ, չէրապ կէթի իրկիյիմ՝,
Վէ մուաքիրլէ ատրքօշ օլայրմ՝.
Եապըն տատնի պու կիւն կիսի,
'Ազիմ վէ տատհա զիյատէ օլատճագ
տըր՝ փեշինը։

ՊԱՑ 57

Սալիհ հէյլազ օլուր, վէ վազիֆէ
էտինէն ատէմ՝ հօգ տըր.
Այ Թ ադվա ատհիզլերի փէնթափան
գօլայրբայըր.
Քիմնէ ահլատազ քի սալիհ պէյլա կել-
մէզսէն գօլայրբայըր։
2 – Ահլատէթի վարըր.
Նահի իգատէթի իւգրէ եիւրիւյէնլեր
Եապատազլարը իւգէրինատ բատհաթի պու-
լուրլար։
3 – Լաքին սիզ, էյ ահիզազ գատը օ-
դուլլայը,
Զանին վէ գանիյէ ֆէալի, պուլայա
եազգայչընըզ.
4 – Սիզ քիմի՞ զէվգլէնիրսինիզ,
Քիմի՞ն 'ալէյհինէ ազդըզ ակլորընըզ,
Տիլ ուզատրսընըզ։
Սիզ 'իսանտ էվլատը,
Հիյլէ նէ՞ալի ատյի՞լ մի սինիզ։
5 – Սիզ հեր եէյիլ ազդատ ալիճընատա
Փուխլարլէ գըզըշրսընըզ,
Զօճուգլարը տերէլէրսոռ,
Գայա եարըգլարընատա պօղազլարընը-
նըզ։
6 – Սէնին հիսաէկ տէրէնին չագըլ
ֆուլուրընա տըր.
Սէնին ֆասիկին անլէր տիր, անլէր
տիր.
Սէն անլէրէ պիէ մեչրուազաթի Թատգ-
տիյէտի 'ատը էյ տէն,
Էքտէք Թատգատիյէտի Թատգտիմ՝ էյլէ-
տէն
Պէն պուռնուլուրա Թէհատիմէլ էտէ պի-
լի՞ր մի իմ՝։
7 – Եահի ազդընը 'ալի վէ հիւքաք պիր
տատղ խազէրինէ գօտրն.
Օրատատ տատհի զէպիհէ Թատգտիմ՝ էթ-
մէյէ չէզտըն։
8 – Այ Թ էգքատրընը գատփուլարըն վէ
գատփատ ոէյէէրինինին տէրգատզ-
նատ գօտրն.
Զիբտա պէնատն գըչէյէ տէչլատըն,
Այ Թ հօգատրը չէզէյմ՝ եահի ազդընը կէ-
նիչլէյմատին,
Այ Թ ատնլեր իլէ մատ'ատհէտէ էյլէտին.
Անլերին եահի ազդընը ատվիպ մէքատան
հատզէրլատսընըն։
9 – Այ Թ մէհլիյին եատնընատ խօշ քատ'իհա-
լը եատղէ կիսի՞տին,
Այ Թ 'ըմըրլատրընը չօզատի՞տըն,
Այ Թ էյչիէրինի ուզատտա կէնատհէրտին,
Այ Թ քէնտինի հատվիչէյէ գատտատր տէ-
չատլատի՞տըն։
10 – Եօլընըն ուզատնըլզընատան եօրատ-
տըր տըն,
Լուտիա հօգ տըր՝ ատէմէտին,
*Գուվվէյի՞նի Թատգէլէյի՞տին՝,
Պատ ատպէտատէն զատ'ֆէլէտէտին։
11 – Այ Թ ատն քատմինէ գօրգատաք խատվի
էտէրէք եատլատնըզ օլատն,
Այ Թ պէհին Թ էգլէք քիւր էյի մէչիյոռ խատ-
Թ ըրտա կէյի էրմէտին.
Սէհին պէհատէն գօրգմատտըզընէն ատ-
պէտի
Գատտիմ՝ զէմանատան պէրտատ տիւքիւթ
էյի տէչիյիմ՝ տէչիլ մի տիր։
12 – Պէն ատհին ատատհրնըզ վէ տա'մէլէ-
րինի պէչատհ էտէ՞մէչիյիմ՝,
Ֆատգատի՞ տանէր ատատհ ֆատ'իտէ էյի մէ-
չէ՞մէչ տիր։
13 – Սէհ ֆէրատտ էյի տէչիյիպատ՝, ճէմ՝
էյի տէչիյին էտ-Թէյէր ատհին գօտր-
Թ ատրտրնատր,
Ֆատգատի՞ ճիւմլէհինի բիւգգատր գատլ
տրրատճատգ.
Պիր նէ՞ֆէս կէօյի՞ւբէ՞ճէք.
Լաքին պատհատ իւմիտ էտէ՞ն՝ ատրի Թէ-
մէլլիւճ էտէ՞ճէք,
Վէ մուգատատէտ տատղէմը միրատտ ալտ-
ճատգ տըր։

*'Իսկ. Էլիճկին հայատթընը պուլարըն

Digitized by Google

14 – Թէ ովիկ էսինիք, թէ ովիկ էսինիք.
Նոլա հաղբրլալընըզ,
Թէ օգնէսի գալվէսինն նոլնասան գալոցբընըզ՝ սէհնիլ ճէգ սիր։
15. Զիրա Մխիթա՛ռ վէ Մխիթէֆի՛,
Վէ էպէսէյէմ ասքին վէ խոմի
Գուստուսա օլան պէհլէ պուլդըր.
Պէն 'սին վէ մուգաստաէս ֆաէմդա ասքին իմ՝,
Հէմ աե էուտ գէրբլմընչ վէ բուհուս մխիթէվազը' օլան իլէ իմ՝,
Ֆի մխիթ էվազը'լարըն բուհընը իհնաս էսէյիմ՝,
Վէ գալոլէրի գէրբլմընչ օլանլարը հայդաթաս ասգլայդը՛։
16 – Զիրա իլէլեպէս ատա'վա էմ մէմ՝,
Վէ ահվալ՝ իւգրէ գազագ էմ մէմ՝.
Զիրա բուհլար,
Վէ խալգ էլէսէյիմ՝ ճանլար էօնիւմ՝ սէ պայդաշագ տըր։
17 – Թատա'ընըն քէօֆիւլիւյիւ իչինն գազագլանդըգ անը վուբտըմ՝,
Նէ՞ւչ–դա սէնէ էսիկ գազագլանմագդա՛.
0 տաճի 'տաղ օլարագ կէօնիւնիւն խաթէսիյէ նօլա կիճ տի։
18 – Անըն հօլտըրընը կէօրտիւմ՝, վէ ատա չինա վէրէճէյիմ՝,
Վէ անը իրչատա էտիպ՝ անը վէ մահզուհլարընը իթէսիյէ էսէճէյիմ։
19 – Տուտաղլարըն սէվէրէսինի պէն խալգ էսէրիմ՝.
Ուզագտա օլանա սէլամէթ,
Վէ հազընտա օլանա սէլամէթ օլտուն,
Վէ պէն անա չինա վէրէճէյիմ՝ սէհիբ ՐԱՊՊ պուլտըրը։
20 – Նաբին չէրիբլէր չայգանան սէհիզ կիպի օլուգ բուհարի էսէմէզ,
Վէ անըն տուլտրը պայդագ իլէ չամուրը տըշտըր ամանը։
21 – Շէհբլէր խչէն սէլամէթ հօգ տըր՝ սէհիբ Ալտինըմ պուլտըրը։

ՊԱՊ 38

Եհուգսէզ սէռէլ չաղըր, ալտըձէ էսիրկէմէ,
Մէսինի պօրու կիպի գալտըր.
Գամմըմա 'խաճանդըրընը,
Վէ պէյրի ի ցաճուրա կիւնահդըրընը պէյտան էյլէ։
2 – Հալ պուս քի անդէր, տալտո խշէյնէ
Վէ Ալտինդըն ահգաւամընը թէրք էմէսէյնէ միլէթի կիպի,
Պէնի հեր կիւն տրտրլար, վէ թարիխէրիմի պիլմիճ խալ էրլէր.
Վէ պէնատէն տալտո. ահգաւամընը սիւ՛ռէ էսէրլէր։
Ալտո հազընը օլմադը տրզտա էսէրլէր։
3 – Ղիչիւն պիզ օրուճ թաւթագդ. վէ ուն պագմայտագն,
Քիւր ի նէքա էյագ, վէ ուէն պիլմէտին՝ գէրւէր.
Իչիճ օրուճընըզ կիւնիւճաճ տրզտաղընըզ ի՛ճտա էսէրսինիզ,
Վէ 'տահլէնիճիզ հէր իչինիզի միւտա'ատէսիզ ճափտըրըրընըզ։
4 – Իչի է նիզա' վէ զավզա իչիւն,
Վէ չէրր հաւմըտագրյլէ վուբմագ իչիւն օրուճ թաւթագընըզ.
Սէսինիզի եիւքաք մահվալաե իչիճտրմէք մնագսէսիյլէ
Գա կիւնէքի կիպի օրուճ թաւթ մայընըզ։
5 – Պէնիմ ինի իճատագ էյագիմ օրուճ
Ատա՛ քէտը ի նէքա էսէճէյի կիւն պէհլէ՛ մի օլաբ.
Գաչընը գամըզ կիպի էյնագ,
Սպէնա չուլ վէ քիւլ սէբմէ՛քլէ մի օլաբ.
Պաւնա օրուճ վէ ՐԱՊՊԱ մագտագուլ կի՛ւն մի սէբսին,
6 – Պէնիմ ինի իճատագ էյագիմ օրուճ պօա սէյի՛լ մի տիր,
Ֆի չէրբին պագղաբընը չէօգսին,
Վէ զղյուհաբրբզը՛ պագղաբընը կէվշէսէին,
Վէ էգիլէնէլէրի ազատ էտիպ,
Հէր պղյուհաբրբզը գբրտագը՝։
7 – Էբահիմի՛կի ատճ օլաճա ատգրտայտըն,
Վէ ավտուբ կէպէն պէչտրեւէրի էվէ կէպ իրէսին,
Զբփլտագը կէօտաճ–չիճաճ կիչտիճէսին,
Վէ քէճատ *գօճչէնատան կիպիլէնմէչէսին։
8 – Օ՛լ վագդի նատրդի ատագտ կիպի աչրլատճագ,
Վէ ագՀՀէպի չատաւգ հատրլ օլատճագ,

* 'Ինգ. թեհնիսեն

վէ ասպահէի սէհին էօձիւդճէ կիսէճէք,
ՐԱՊՊԸՆ ճիլտը տաքի ախուամաբէի օլաճագ տըր.
9 – Օվ վագրի չտպրտաճագդըն, վէ ՐԱՊՊ խոյ ի ճադպէի էտէճէք,
Յէքտաս էտէ ճէքտին, վէ Օ՝ ինչի է հադրը քո՞ տէչիճէք տիր։
Ինկը իչնիպտէն պղտուհըրըդը,
փադմանգիչ իշտրէի էյմէկի վէ քէօխու տէօզլէրի գօլտրըրը ֆտէն,
10 – Էկէր ատ օլաճաս կէօնիլտէն վէրիր խէն,
վէ միսկինաճէքն ճանքը տոյուրտուր խէն,
Օվ վագրի նադրի գուլմէի տէ փադլաչագ,
վէ ատնին գոյու գադտանլըդի էյլէ վագրի կիպի օլաճագ տըր.
11 – վէ ՐԱՊՊ տա՛խտիս սէհի ինչտաս էտէճէք,
վէ ճանքը գուրտագվգտաս տոյուրտուճագ,
վէ սէհին քէմիքէրինի գուվվէի լէնտիրէճէք տիր.
վէ սէն տավտրըմըշ պադչէ կիսի,
վէ տույտ էքսիլմէզ տու փուհարը կիսի օլաճագտըն։
12 – վէ սէհատէն փօշտնուր էսքի խուրտպէլէրի պինաս էտէճէքլէր,
Ջագ տեվրիչքատէն պէրտւ ֆուլըդ ի՛մէլլէրի իգամէ էտէճէքտին,
վէ տատաս՝ ԱՀտիքլէր գադփատան,
վէ իգամէի ինչիւ ի՛տրիգլէր ի՛էտվիչ էտէ՛ տէհինլէճէք տիր։
13 – Էկէր ոէպիտ, մուգատտէս կիւնինէմտի,
ֆէհատի տրգուճէրն իճրատրհատան պյտպիր տէօհտէրիր խէն,
վէ սէպի ի ֆէքրատ,
վէ ՐԱՊՊԸՆ մուգատտէս ևՏնինէմ միսկինէի՛մ՝ 'ատաս էտէը խէն,
Շէպյէ քի քէհատի հօլտրըճաս հարէքէճի,
վէ քէհատի տրգուճը իճրատ էյմէկյէքը,
վէ փհոթ սէօզլէրինի սէօյլէմէկյէրէք ատնաս հնւրմէի էտէր խէն,
14 – Օ զէմտան սէն ՐԱՊՊՏԱ մէտրուր օլաճագտըն,
վէ սէնի ևէրին ևիւքէք մատհալէրինէ չըգտաճագտը՛,
վէ ատնաս փհատերինի ցահրըցին միքտատ սրնը ևէտիրէճէք։
Ջիրաս ՐԱՊՊԸՆ տաղը սէզլէտի։

ՊԱՊ 59

Իչլէճ ՐԱՊՊԸՆ էլի խէլտաս էճմէքտէն 'ատճիկ օլմուտը,
վէ գուլտաղը իչլիճ մէքտէն ատպրըտը մուտը,
2 – Ան՛ճագ տիպի Ավտհրնըզտան ատըրտան տիպին 'խանտայրնըզ տըր,
վէ կիւնտհրնըզ ՝ոնէ հիւդիւնճէ տիպտէն ակիր էյմ՝ տի,
Շէպյէ քի տաս՝ատնէզ իչնի՞ մէզ։
3 – Ջիրաս էլլէրինիզ գաղլի,
վէ փատմագլատրընըզ 'խտանէլ մնաէվէվս օլատս.
Տուտագլատրընըզ հատան սէզլէտի,
վէ տիլլէրինիզ հագգաբզլըճ ի՛էլէֆֆիւզ էլլէտի։
4 – 'Ատլէճի իչնէն նիտաս էտէն հօգ,
վէ հագգ իւզրէ ատա՛վս տիւրէն հօգ տըր.
Անլէր պուլճանաս ի՛էվէքչիւլ էտէրլէր, վէ հատան սէզլէրէր.
Ֆէհատաս համիլ օլուս՝ քէօմիւլճէք տազտուրըլտը։
5 – Ջէհրլի հըլտան հատամէրի ատտրքատտան հատիրտս չըգտրրըլտը.
վէ էօրնամէնճէք տաղ տ՝տուրտը.
Նամահրի ատտրքատտան հէչկն էօրնք,
վէ գըրըճանտան էնկերնք չըգտը։
6 – Ադլտրինտան էչտիսէ օլմազ,
վէ խշկտրնէրի շնչէրըճ էօրի խնթիճը մէզ.
'Ամէլլերի քէօմիւ 'ատմէլլէր տիր,
վէ հէլէրինտ զուլմ իչի վար տըր։
7 – Ա՛յագլատրը շնչրէ գօշատր,
վէ տուչտրզ գան տէզգմէկյէ 'ատճէլճ էտէրլէր.
Իչիքճտրլտրը քէօմիւ էճիքճտր տըր,
Նօլտրրնտան խտրտակյէմի վճ հէլտաք վար։
8 – Ակլտամէի թտարիգինի պիլմէզլէր,
վէ մէսկէքլէրինտ հագգ նօգ տըր.
Թտարիգչիլէրինի էյրիլմէտիկը,
Անլէյտտ նիւրնւրնէրինի հնչ պիրքի ատլտամէի պիլմէզ։
9 – Գու էճլտէն հագգ պիզտէն ատգաճ օլատս,
վէ 'ատատլէի պիզ վատրլ օլմազ.
Նուրտս մանիճ տագր խտիք,
վէ իչլի զտտմէի վար.

Digitized by Google

Ջէյտա՝ Հաղիջաէր էրէ, Լութին ասէ. Մանանա կէզբրիզ։

10 – Գէօր կիսի ասիլարը լէմն էտէ-րիզ.

Վէ կէօզլէրի օլմայանչայը կիսի եվ իլէ Հօգլարըզ.

Էշտէ վազիթը, կէճէսէ օլարզը կիսի, Թէզէկէ օզարըզ.

Ասէմիզ, Եէրլէրատ՝ էօլուչէր կիսի Հզ.

11 – Ճիւմլէսիզ ասլըսար կիսի Հօմու-ատանդրըզ.

Վէ կէօյլէրճինլէր կիսի ասվամ իւղրէ Փիզան էտէրիզ.

Հազդա մունդի ազըր Իսրէ, ասմինա Հօգ ասըր.

Թէլատա Հաղրդաէր էրէ, ալիզատէն ուզագ օլատ.

12 – Ջէյտա 'իսհանդլատրըմզը Հաւզու-րըզնատա էօզատլար,

Վէ կիւնահլարըմզը 'ատէյհիմիզէ չէ-Հատէի էտէր.

Ջէյտա 'իսհանդլատրըմզը Եանդըմդատա ասըր,

Վէ թէճավուզատլի ըմզրը սիլէրիզ.

13 – 'Իսհանդ էյտուր, Ի՞ԱՊՊԸ Ինքեատ էվլէտուր,

Վէ Ամլատըմզրա թասդի՝ օլմադատան վազ կէչտիր.

Ջաւլ ու Փիլթէնէ ատօյլէտուր,

Գաւզատէ Եավլան ատօզլէր ատուշիւնքատ թէքէլիւմ էյտուր.

14 – Վ.է Հասդ կէօրէյէ չէվրէլտի,

Վ.է 'ատատլէյի ուզագ օլատ.

Ջէյտա Հաղիջաէի մէյատանատա Եէրէ տուշտու,

Վ.է խոյ իզատէյի իչէրի կիրէմզ.

15 – Վ.է Հասդիջաէի զատ'իլ օլուր,

Վ.է քէօյի իւլուքատէն իզնի ինատ էտէն ատրտուրը.

Վ.է ԻԱՊՊ կէօրտու վէ Նատզարընատա քէօյի իւ կէօրուտու.

Ջէյտա Հաղդ գատմատար.

16 – Վ.է ատամ ատուլուտնմատրզրը կէօրտու,

Վ.է չէֆա'ատի ճը ատուլուտնմատրզրնատա թէ'ատճէրտ էյլէտուի.

Իմամի ատզատար քէնատուի իչուն խէլատա իճրատ էյտուի,

Վ.է 'ատատլէյի քէնատուէ տէսոյ կիր օլատու։

17 – Վ.է 'ատատլէյի զբրհ կիսի, Վ.է խէլատը ատչընատա մէզգիճը ւէտի կիսատի,

Վ.է ինդի իզատ էլզիսէճէնէ էտվատզ կիսատի կիսատի.

Վ.է զէսդրէյէ ճէսատզէ կիսի ատիլատու։

18 – Ա՞մէլլէրինէ զէօրէ միւճատզատի էտէ ճէլը.

Տիւշմէդնէլէրինէ զատզատզ, Խատմէլէրինէ ճէզատ վէրէ ճէլը ասը.

Ա՞ատալատա ճէզատ վէրէ ճէլը ասը։

19 – Վ.է զատզ ԻԱՊՊԸՆ խատմէտէն, Վ.է չատգ ատնըն ճէլատլըտատան զատզատ.

Տիւչմէն ասիլ կիսի կէլատմինատ, ԻԱՊՊԸՆ Բատհատ ատնատ զատզատզ ատզատրըտատճագ ասը։

20 – Վ.է Սիսն իչինէ վէ Ցատկատատա 'իսհանատան րիւճատ' էտէնէը իչինէ Խէլատգատատ կէլէ ճէլը ասը՝ ատէյհ ԻԱՊՊ ատատյատրըը.

21 – Վ.է պէնդի՝ ատնէյը իւլէ օլատճագ 'ատհատրմ' ատատ.ատը՝ ատէյհ ԻԱՊՊ ատատյատրըը.

Սէնդին խատզէրինատ օյատն Բատհըմ՝

Վ.է ատզդընատ զատզատզրմ՝ ատօյլէրիմ՝

Սէնդին ատզդընատան վէ նէատլինէն ատզդըատան,

Վ.է նէատլինէն նէատլինէն ատզդրատատն,

Շիմոնհատէն էտէտէատէը զատ'իլ օլմադատ ատը՝ ատէյհ ԻԱՊՊ ատատյատրըը.

ՊԱՊ 60

Գատզդ, միւնէվվէրը օ՛. զիրատ նատրզրմ կէլատի,

Վ.է ԻԱՊՊԸՆ ճէլատլը ատնէն խատզէրինէ զատրլատատը.

2 – Ջէյտա իչմէ կէմինէն զատ.լատէթ,

Վ.է խատմէթլէրէն զ.ըտա զատզատնլըզ զատվատյատճագ.

Լատքէն խատզէրինէ ԻԱՊՊ զատրլատատճագ.

Վ.է ատնըն ճէլատլը ատնէն խատզէրինատ կէօրտու.նատ ճէլատլը ատը.

3 – Վ.է ատէնէն նատրըտատ միւէմթլէը,

Վ.է իւատզէրինատ զատրլատատն զիյատա միւմթլէը կէլէ ճէլատլէը.

4 – Կէօզլէրինէն զատլատրըտ էթրատճատ ատատ.

Ճիւմլէսի թէ'ճէմիւ՝ էտէտ՝ ատատատ կէ-միւօրատ.

Օզատլատրընէ ատզդատատն կէլէ ճէլը.

---

*Ն-Խօտ՝ Գատատնլըզատատ

*Ն-Խօտ՝ ատնը զատլատրատճագ ատըր

Digitized by Google

վէ զբաղարքի գործագործ կէթէրիլէճէք տիր ,
5 – 0 զէման կէտիճէքտին վէ հիւզուրէ րատչէն օլաճագ ,
վէ գալդիկ հարէքէթէ կէլիպ միւֆէքքարտ օլաճագ տըր .
Ջէքա ատէնիկին ֆէյզ ու պէրէքէթի ատնա ատօնէճ ճէք ,
Միլլէթլէրին սէրվիթի ատնա կէլէճէք տիր ,
6 – Տէվիլլէր գամագըր ,
Մագիանըն վը 'Ի՛ֆանըն կէնճ ատվիլլէրի ատնի գոփալագաճագ .
Ձիւանիկու Սաբատատն կէլէճէքլէր ,
Ալիտան խլէ քիւնիւք կէթէրէճէքլէր,
վէ ՒԱՊՊԱՆ թ հատիկտիքնը ի՛լան ատէճէքլէր տիր ,
7 – Կնգատրըն հէֆ գոյտանլարը ատնին հատնկնա թ օփլանատճագ ,
Նարքօփ՛ըն գօյլարը ատնա խըտամէթ ատէճէքլէր .
Մագազալ էօրդան օլարագ մէզպահ՛ըմա չըգատճագլար ,
վէ 'իզդէնիմին պէկիթինին թ եզէլին ատէճէ՛իմ՛ ,
8 – Գաւլուխ կիսկի վէ հուվալարընա ասըան հէգդէրճինէր կիսկի
Գաւ ուչանլար քի՛մ տիր ,
9 – Հագիգատին ատատալար,
վէ էվվէլա Թարտիսին կէմիլէրի
Գաշնա մուհէմագրը օլաճագլար,
Քի՛ Ալլահ՛ըն խտի խչիւն,
Գաւատատւը Խգատկէլ խչիւն,
Ուզագատան ատնին օգուլլարընը,
վէ ատնէր իւլէ պէրատպէր կիւմիւշ վէ ալթունլարընը կէթէրէճէք .
Ջէքա ատնի միւչէրգի՛ գրլան 0 տըր ,
10 – վէ էճնէգիլէր ատնին ատրլարընը պինա էտէ ճէքլէր ,
վէ ատնէրին մէլիքլէրի ատնա խըտամէթ էտէ ճէքլէր .
Ջէքա ատնի զատագրմէ վատրամ ,
Լ՛ագքին հիւանթ բիզատմէ ատնա մերհամէթ էլէկէ ճէկ չիմ՛ ,
11 – վէ միլլէթլէրին սէրվիթի՛նին ատնա կէթէրիլէճէք ,
վէ ատնէրին մէլիքլէրինին ճէլդ օլաճամ՛ընը խչիւն
Գոփուլարընի ատա՛իմա ատչէգ ատուրաճագ ,
վէ կէճէ կիւնահուղ գոփանամ՛ալաճագլար ,
12 – Ջէքա ատնա խըտամէթ էթ՛մէչէն ճիլէթի վէ հիւքիւմէթ հէլագ ,
վէ օլ միլլէթլէր քէ՛ւլկ՛ին խատագ օլաճագլար ,
13 – Մագատխամ՛ին մէքքանընը թ էզնէթին խչիւն
Լ՛իբատանըն չատը,
Ջամ՛ ատգատճը , չի՛նատր վէ չիմ՛չիր ատգատճը պիւլիքատաէ ատնա կէլէճէք տիր ,
վէ ալլագլարըմընի մահալընը մու՛ազզէգ գրլաճագըմ՛ ,
14 – վէ ատնի թ ատգէնիգ էտէնէլէրին օգուլլարը
Էյիլերէք ատնա կէլէճէքլէր,
վէ ատնի թ ատգդիր էտէնէլէրին ճիւմլէսի
Սէնին ալլագլարընի թ ատգանալարընա փէ՛ւտ՛ագ 'ատզ ը 'ատգատ՛ալէթի էտէ ճէքլէր,
վէ ատնա ՒԱՊՊԱՆ չէհրի,
Գաւատատւը Խգատկէլին Ա՛իճը թ էտ՛մէկ էվլէւլէ ճէքլէր .
15 – Մ՛իւլէթ էտէնի օլ՛ալագագ մէթ՛բատ՛ք վէ մէնֆատ՛ք օլաբղնա մու՛գատ՛իվ
Սէնի էգէտի ֆամր վէ տատ՛իմ ֆէրատ գրլաճագըմ՛ ,
16 – վէ միլլէթլէրին ռհատհէնի,
վէ մէլիքլէրին ա՛էմ՛էլէրինի էմ՛ճէքատին
վէ ատնին խէլագաբատրի ՒԱՊՊ,
վէ ատնին վէլիդի օլան Գատտիր ի ցատկագ պէն իսկ՛իմի պիլէճէքտին ;
17 – Գագդըր էէրինէ ալի՛ատ՛ն կէթ՛իրէճէ՛իմ՛ ,
վէ ատ՛միր էէրինէ կիւմհիւշ ,
վէ ագաճ էէրինէ պագդըր,
վէ թագ էէրինէ ատ՛միր կէթ՛իրէճէ՛իմ՛ .
վէ ատնին նագդրլարընը ատլատ՛ի՛մ՛ ,
վէ զագիթ՛ատնընը 'ատատլէմ՛ էտէճէ՛իմ՛ ,
18 – Ա՛րթ՛ըգ ատնին ատ՛իտրէնատա զատ՛մ՛ ,
վէ հատատատրընը տատհէլինատ թատատպի՛իմ՛ վէ հէլագ խչհատ՛մէ՛իճէք տիր .
Ատճագ տատրլատրընա Խելատա ,
վէ գատփատ՛ատրընա Հատմա թ էտ՛մէ՛իճ էտէ ճէքատին ,
19 – Ա՛րթ՛ըգ կիւնահուզիւն նատրընի կիւնատնէշ օլմ՛ատատճագ ,
վէ ատ՛ատընդրգ խչիւն տ՛ի տատնա գի՛իտ վէրմ՛ի՛ճէք .
Ատճագ ատնին էգէտի նատրրի Եհվատ ,
վէ 'իզդէնինի ատնին Ալլահ՛ընի օլաճագ տըր ,

Digitized by Google

20 – Ափիըդ կիւնէչինի պահի մայաճագ,
ալ ե ալըն էգոխլոհլ ե՛ճէք,
Ձիրա սէնին էպէտի նաւրըն եհովա
օլաճագ,
ալ ե մահի եմ կիւնլէրինի խիթամ պուա-
լաճագ տըր։
21 – ալ ե սէնին գաւմընդըն ճիւմլէսի
տալհ օլաւ,
Ձէմինի իլէլէպա միրաս ալաճագլար.
Տիքտիրիմ ֆիտան՝ էլլէրիմին իշի,
'Իզլէթիմ պա'իս օլաճագ տըր։
22 – Փիւչիւխ՝ պիչ,
ալ է ետնասը պէշիւք պիր միլլէթ օլա-
ճագ տըր։
Գէն ՐԱՊՊ պուհնաւ վազիքնաս չա-
պաւգ լ'ուրաս էտէ ճէյիմ՝։

ՊԱՊ 61

Բաւպով եհովանըն Րաւհու իւզէրիմ-
տէ տըր։
Ձիւնդի ՐԱՊՊ պէնի ֆաւգաւրայաս պէ-
չաւրէմի ի թէպչիր էի՛մէք իչիւն
մեզ էտիլ,
Գալղի գըրըպմիշ օլանլարաս չիֆաս վէր-
մէք,
Էսիրլէրէ հաւրըհյէթի,
Մահապաւտարաս հապտխանէնին ապչը-
մաստընը ի'լան էի՛մէք,
2 – ՐԱՊՊ'ն մագպաւլ սէնէգանին,
ալ ե Ալլահ'ընդըն ինի իգաւմ՝ կիւնեհս-
նու ի'լան էի՛մէք,
Մահի եմ էտնլէրին ճիւմլէսինէ թէ-
սէլլի վէրմէք,
3 – Սէօհպեն մահի եմ՝ էտնլէրի իչիւն
թէ էտաւրլիք էտիլ,
Անլէրէ քիւլ եէրինէ միւզէյէն աս-
րըզ,
Մահի եմ եէրինէ չապալըզ եաղը,
Մէ'յուս բաւշ եէրինէ հաւմո լնիպասը
վէրմէք իչիւն պէնի իրսալ էյ-
լէմի.
ալ է ապլէրէ Սալահ ադաճ ճալաբը,
ՐԱՊՊ'ն քէնաի 'իզզէթի իչիւն տիք-
տիյի ալ՝ֆ՚ը թէսիյէ օլաւ-
նաճագ տըր։
4 – ալ է գաւտիմ խաբաւզէլէրի պինա
էտէճէքլէր,
Էսքի վիրաճէլէրի իգաւմէ էյլէյէճէքլէր,
ալ է խաբաւզ օլմաւշ չէհրլէրի,
ալ է չօգ տէվրլէրտէն պէրաւ վիրաճ
գալան եէրլէրի թէճոհաս էտէ-
ճէքլէր։

5 – ալ է գաւրթալէր գալգաճագ տիւրիւլ-
րինիգի կիւտէճէք,
ալ է էճնէպիլէր չիֆի ճիլէրինիգ վէ
պաղճըլաւրընդ օլաճագ տըր։
6 – ալ է տիգ ՐԱՊՊ'ն քէսհյիլէրի
թէսիյէ օլաւնաճագ տընդ,
Ալլահ'ընդըն խաւտէմէն ճիլէրի տէ'քի-
նիգ,
Մէլլէթլէրինն տէրվէթինէն եէյէճէքսի-
նիգ,
ալ է ասլէրինն չէրէֆինէ մալիք օլաճագ-
տընդ,
7 – Խէճալէթինիգ եէրինէ իքի գաւթի
գուէրէն օլաճագ,
ալ է հաւգաւրէմ եէրինէ ասլէրինն նաս-
տիպլէրինէ թէրէննիւմ՝ էտէ-
ճէքլէր.
Պաւ էճլատէն ասլէրինն տիյաւրընաս իքի
գաւթի միրաս ալաճագլար.
Անլէր էպէտի մէսէրլէթի նա՛իլ օլաճ-
ճագլար։
8 – Ձիրա պէն ՐԱՊՊ հաւգդը սէվիրիմ՝
Ձաւլմ իլէ զաւպտաճան իչիւն էտէ-
րիմ՝.
ալ է ասլէրին մալ-քաճաֆաթընը հաւգ-
գաւնիյէթի իւզրէ վէրճէյիմ՝,
ալ է ասլէր իլէ էպէտի պիր 'ատհտ էտէ-
ճէյիմ՝,
9 – ալ է ասլէրին նէտլի միլլէթի լէրտէ,
ալ է գիւրիւհյէթլէրի գաւվմ՚իյէ ապտա-
պահտա մատ՚ըհ՝ օլաճագ տըր.
Անլէրի կէօրէնլէրին ճիւմլէտէ,
ՐԱՊՊ'ն միւսաւպաքաթ գըլտընդը նէտլ
օլտըգտաւրդը ասկնյաճագլար։
10 – Գէն ՐԱՊՊՏԱՆ զաւյէթլէ մէս-
բաւթ օլաճագտա՛ր՝,
Ձանդա՛մ Ալլահ'ընտա՛ղ չատտանտ օլաճագ
տըր.
Ձէյնէթլէ միւշէրրեֆ գըլընտան կիւ-
վէյի կիւպի,
ալ է թէգինտէճէ՛յէ միւզէյյէն օլտան
կէլինն կիւպի,
Պատտա խէյատա եաւպտընդ կիյտիրտըն,
ալ է պատտա 'ատտաւլէթի էլպիսէճաթ կիյ-
տիրտըն։
11 – Ձիրա զէմին՝ ֆիլիսթլէրինի չէգաւբ-
տընդը,
ալ է պաղչէ տտնտէ էքինէն չէ՛ւէրէթ պէ-
թի իրտիյի կիպի,
Պէզլէճէ Բաւպով եհովա միլլէթլէրին
ճիւմլէտէ էտնիւտտէ,
'Ատտալէթի վէ հաւմտո պիճի իրէճէք տըր։

Digitized by Google

ՊԱՊ 62

Սալտհը նուբ կիսի,
վ֊է խելսաբ էանաբ մէշ՛սալէ կիսի զաս-
հիբ օլուն՚ձալա գաստաբ
Սիօն խչհէն սիւքիւթ,
վ֊է Նլուսաագէմ՝ խչհէն բահաթ էթ՚մէ-
յէճէյիմ՚։
2 – վ֊է միւլէթ֊լէբ սէհէն սալահդնը,
վ֊է հեփ մէյիքլէբ սէհէն ճէհալէնկը
կէօբէ ճէքլէբ.
վ֊է սէն ԻԱՊՊ֊ն ազգըն֊ըն սէօյլէյ֊է-
ճէյի հէն֊ի իսմ֊էյ֊է թ֊էաէյէ օլա-
նաճաագդան՚։
3 – վ֊է ԻԱՊՊ֊ն էլհնաե՝ ՚իզգէթ
թ֊աճը,
վ֊է Ալահ֊ըն աւոաճհնաա մ֊իւսու-
քիւնե պիր թ֊աճ օլաճագդա՚ն՚։
4 – Սանաա ապթ֊ըգ Մէթ֊իսաքե,
վ֊է ան֊իյաբ֊ընա ապթ֊ըգ Վ֊իրանե սէ-
նէթ֊ան֊ի֊յէ ճէք.
Ան՚ճագ ասնաա Մէբգի֊յէ,
ղ֊է ան֊իյաբ֊ընա Մ՚էնքի֊սհ֊ւ սէհնի֊լէճէք
սիբ.
Զէբաա ԻԱՊՊ սէնսէն բասգի օլաճագ,
վ֊է ան֊իյաբ֊ըն՚ նէքհաա֊ն֊լանաագ՚ճագ սբբ՚։
5 – Զի֊սա նէվճի֊վան՚ըն գբգա նէքհաա֊ն֊-
լանաբդը կիսի,
Օղաա֊լլաբ֊ըն՚ ասնաա նէքհաա֊ն֊լանաագ՚ճագ֊-
լաբ.
վ֊է կիս֊վէյի կէլհնաէն ատօլաբը մէս-
բաա֊բ օլաբդը լէաէ,
Սէհնի֊ն Ալահ֊ըն սէնսէն ատօլաբը մէս-
բաա֊բ օլաագ՚ճագ սբբ՚։
6 – Ի՚յ Նլուսաագէմ՚, սէհնի֊ն սաա֊բլաա֊
բ֊ըգ ի֊սգէբի֊նաե պէգբ՚ճի֊լէբ ի֊գա-
մէ էճ՚սիմ՚.
Անլէբ պաւ֊էթ ի֊էն կի֊սա վէ պաւ֊էթ ի֊էն
կէ՚ճէ սալա սիւ֊քիւ֊թ էճ՚մէ֊յէ-
՚ճէքլէբ.
Ի՚յ ԻԱՊՊ֊ն գիբբ էսէ՚նլէբ , բասհաթ
էճ՚մէ֊յի՚նիզ,
7 – վ֊է Նլուսաագէմ՚ սաագիթ՚,
վ֊է ամնբ զէ֊յի՚նաե մէ՚մնաա֊հ գբլըն՚ճաա-
֊յաա գաստաբ,
Անաա բասհաթ վէբմէ֊յի՚նիզ՚։
8 – ԻԱՊՊ սաագ էլի վէ գաւ֊վիվէթ֊լի
պաագաաբ հագգբ իչ֊ի֊ն՚ ևէ֊մի՚ն
էճ՚սի՚.
Սէհնի֊ն պաւ֊գաագ֊յ֊ըգբ սբբ՚էգ սիւ֊չմէն֊-
լէբ֊ի֊նէ թ֊ան՚սամ՚ օլմնագ՚ իչ֊ի֊ն՚
վէբմէ֊յէ՚ճէ֊յի՚մ՚,
վ֊է էմ՚ճք չէքաի֊յի՚ն՚ չէբաագ֊լ֊ըն՚գբ էճ՚նէ-
պի֊լէբ իչմէ֊յէ՚ճէքլէբ.

9 – Ան՚ճագ սանբ սեվչիբէն՚լէբ ևէյէ-
ճէքլէբ.
վ֊է ԻԱՊՊ֊ն՚ չի֊ւքբ էսէ՚ճէքլէբ,
վ֊է սանբ ճէմ՚՚ էսէն՚լէբ մնագաատէս
հավ֊լաա֊լաբդնաա իչէ ճէքլէբ.
10 – Կէչինիգ՚, գաւֆաա֊լաբաան՚ կէ-
չինիգ՚.
Գաավ֊մէն՚ հօլբնը հաագբդլաագ՚ճնբգ՚.
Թ֊էավ֊կի֊յէ էսինիգ՚, ճաատաէյի֊ն թ֊էավ֊կի֊յէ
էսինիգ՚.
Թ֊աշլաբդը սան֊վիբբինիգ՚.
Գաավ֊մի֊լաբ իչ֊ի֊ն՚ պաւ֊գաագ՚ աչ֊ընբգ՚.
11 – Ի՚յ֊ի֊ն՚ ԻԱՊՊ գէ֊մինի֊ն մ֊ի֊ն֊ի֊յէ էհա-
սնաա գաստաբ սէհնի֊ն իչ֊ի֊մ-
սիւսի՚.
Սիօն գէբգի՚նա՚՚ Ի՚յ֊ի֊ն՚ խելսաբ֊ընբգ֊ի֊ն՚ կէ-
լի֊յօբ.
Անբգ֊ն իս՚ճգ֊ի֊ն՚ էաճ֊ի֊նբնաա,
վ֊է մ֊իս֊քէսճաա֊յ֊ի֊ն՚ էօնի֊նաե սիբ՚ սէ-
֊յինիգ՚.
12 – վ֊է անլէբգ՚ Մաս֊գաատէս գաավ՚,
ԻԱՊՊ֊ն՚ ֆիսի֊յէ իլէ խելսաա էհ՚սի֊յէ
քիմնէլէբ՚ սէհնի֊լէ՚ճէք սիբ,
վ֊է սէն՚՚ Մաագի֊լաագ օլաան վէ ի֊ն էբբ օ-
լաագ՚ի֊մ՚յաան՚ չէ֊ն՚ ի֊էսհ֊յէ օլա-
նաաճաագդան՚։

ՊԱՊ 63

Պա֊ւ քի՚մ՚ սիբ քի՚ ևգավ՚մաան՚,
Գբբ֊ի֊լգբ էավ֊ագի֊լէ Բ֊ուսաաան՚ ևէլհ֊յօբ,
Ի՚չ֊ագհաէ ի֊ֆաի֊ի֊բէ իլէ մ֊իս֊զէ֊յէն օ-
֊լաբաագ,
Գաս֊վիվհ֊ի֊նի֊ն քէսաբէթ֊ի֊նաե ՚ագգաա-
մեագ֊լէ հ֊ան֊բէքհ֊ի֊ն էսի֊յօբ,
Պէն քի՚ ՚ատաալէթ֊ի֊ խ֊գբե սէ֊յլէ-
բի֊մ՚,
Խելսաա էհ՚մ֊լէ գ֊աասիբ իմ՚.
2 – Ի՚չ֊ագհ֊ի֊ն՚ նի՚չ֊ի֊ն՚ գբբ֊ի֊լգբ սբբ՚,
վ֊է էավ֊ատբդի֊ն՚ ա՚ճ՚ա֊տբհ֊ի֊նաե խ֊պ֊ի֊մ՚ պա-
սան՚ընբքի֊ կիսի սիբ՚,
3 – Մ՚ա՚֊սէ֊բ֊ի֊նաե պէն՚ ճաալբնբգ՚ խ֊պ֊ի֊մ՚
պաատաբմ՚,
վ֊է գաավ֊մի֊լաբաան՚ պէն՚իմ՚ իլէ պէբաա-
պէբ՚ քիմնաե էօգ՚ իսի՚.
վ֊է ան՚լէբի֊ն գաագաագ֊բ֊մի֊լէ պաատաբմ՚,
վ֊է խբշմ֊էմ֊լէ ան՚լէբի֊ն չի֊յ֊ի֊նէաա֊ի֊՚,
վ֊է ան՚լէբ֊ի֊ն գաան՚բ էավ֊ատբմ՚ խ֊պ֊էբ֊ի֊-
նէ սբբ֊չաատաբ,
վ֊է պաւ֊էթ ի֊էն էլ֊ագի֊նաե պգ֊պաատաբմ՚,
4 – Զի֊բաա գ֊աալ֊ագ֊մ՚ի֊ն՚ ի֊ն՚ի֊թ֊գաամ՚ կի֊նա-
նի֊ն վ֊ան՚ ի֊սհ֊յ.
վ֊է խելսաա էհ՚սի֊յէմ՚ քիմնէլէբ֊ի֊ն՚ սէ-
նէսի֊ն կէ֊լի֊մ՚ ի֊սհ֊յ՚

Digitized by Google

5 – Վ֊է պագաբեր, լաքին հարթաբմ֊ը
հօգ խոխ,
Վ֊է տէաթի կիր օլմասըդընա թէ՝ աճ֊
ճիւղ էյ տիմ՝.
Օ֊ր վազբի քէնտի պազաւմ՝ քէնտիմ՝
իչիւն խէլաս ֆի՝իլինի իչբաս էյ֊
լէտի,
Վ֊է խըշմըմ՝ պաղնա տէաթի կիր օլտաւ։
6 – Վ֊է զաւզաղըմ՝ի գաւմ՝ըսը չկ֊նէ֊
տիմ՝,
Վ֊է խըշմըմ՝ի անկէրի սէրթօշ էյլէ֊
տիմ՝,
Վ֊է անկէրին գանընը հէրճ ագբի֊տըմ՝,
7 – ՐԱՊՊԸՆ ՝ինայէթ լէրինի,
Վ֊է ԲԱՊՊԸՆ թ էապիհաթընը,
ՐԱՊՊԸՆ պիզ էյլէտիյի հէր պիր իչ֊
ատանընտա կէօրէ,
Վ֊է մերհամէթլէրինե վէ ՝ինայէթ֊
նին քէսրէմ՝ի ինէ կէօրէ,
Պէյթ ի խարայէլե իհտան էյլէտիյի
պիւթիւն էյիլիյինի զիքր էտե֊
ճէյիմ՝,
8 – Ջիւրա՝ Հագիգաթի էն անկէր պէնիմ՝
գաւմ՝ըմ՝ տըր.
Խըյանէթ էյ֊մէյճէք եվէտա տըր՝
տէսի.
Վ֊է անկէրին խէլասաքհարը օլտաւ։
9 – Ձիւ՝իլե մու֊զայտաքալըրընտա ◦
մու֊զայտա չէքտի,
Վ֊է հու֊զուրընդն մէնէյի անկէրի գու֊ր֊
թ ատըրը,
Մու֊հաթպէթի վէ չէֆգաթքըյլէ անկ֊
էրի խէլաս էյլէտի,
Վ֊է անկէրի գաւմ՝ըրընդ հէփ գաւտիմ՝
կիւ֊նէրէ թ աչըրտը։
10 – Ֆագաթի անկէր ՝ատը օլտաւ անկէն
մու֊գաւտաէտա Բաւհընը մատզուն
էյ տիկէր.
Օ տաւթի աէօ֊ինաւ անկէրէ տու֊չ֊մէն
օլտաւ,
Վ֊է անկէր իլէ մու֊հարէպէ էյլէտի։
11 – Օ֊ր վազբի գաւտիմ՝ կիւ֊նկէր,
Մովնա իլէ գաւմ՝ը գիքր օլտաւ֊
տաւ.
Ֆիւրիւ֊սի֊նէթ չօպանր իլէ աէ֊նիզաէն
չըգաւտան նէ՝ըէտէ տիր.
Անկէրին տէրտ֊նիհէ Բաւհ իւլ Գաւտ֊
սընը իլգա էտէն,
12 – Մովնէտին ատազ էյհ֊լլէ պէրտազէր,
՝Իզգէյ֊ինին պաղտ֊սընը Հարէքէթի
էյ֊տիրէն,
Գէ֊նտինէ էպէտի նամ՝ գաւզանմագ խ֊
չիւն
Էօհկէրինտէն տաւ֊լասրը Հաբտան,
13 – Գէրրիյէաէն ատի ՝ևէ֊նէ կիտի,
Ա֊յագ֊լարը գաւյմ՝այտագ անկէրի տէր֊
Հաւլատտան կէ֊յէրէն նէ՝ըէտէ
տիր.
14 – ՐԱՊՊԸՆ Բաւհաւ անը վաատիյէ է֊
նէն պէհայիմ՝ կիւղ բաՀամի֊
լանտըրտը.
Գէնտինէ ՝իզգէյ֊ի պիր նամ՝ գաւզան֊
մագ իչիւն,
Գաւմ՝ընը պէ֊զիլ իրչատ էյլէտիյն ։
15 – Սէմաւտան պագ.
Վ֊է ան՝նին գաւ֊տագիյէի վէ ՝իզգէյ֊ինին
մէգաբէ֊նիաէն նաղտըր գըլ ։
Ղայրէթի֊ն վէ գաւ֊վէյի֊ն նէ՝ըէտէ
տիր ։
Պաղդընընը Հարէքէթի վէ պաղնա օլտն
մերհամէթի էյրինի մէն՝ օլտա֊
ճաՀ մը։
16 – Ա֊ըրտհամ՝ պիզի պիլմէզ,
Վ֊է Խարայէլ պիզի ի֊ան՝մազ խոխ տէ,
Հագիգաթ֊ի էն պիզիմ՝ փէտէրիմիզ տէն
տին ։
Սէն, ևա ՐԱՊՊ, փէտէրիմիզ տին,
Էզէլտէն պէրտա իտմին՝ վ֊էյիմիզ տիր։
17 – Նա ԲԱՊՊ, նի՝չինէ պիզի Հօլտ֊
ըըշնաան ատփտըըրտընը,
Սէնտէն խազի էյ֊մէյճէք իւպլէ գաճ
պիմիզի գաճ֊ըլտաղըրտըրտը.
Գաւլտըրընդ իչիւն,
Վ֊է միրատընէն պէզիլտըը իչիւն կէբի
ատօն։
18 – Սէնին մու֊գաւտաէտա գաւմ՝ընդ գէտա֊
ըըրնտ֊ պիր ազ վազբի խոխ
թիֆտատ էյ տէ.
Տիւշմէնէրիմիզ մնագ֊տիկին փայմազ
էյ տիյէր։
19 – *Պիզ գաւտիմ՝նէն պէրտա ՝էնէն խզ.
Անդէրէ Հիւ֊քիւմ՝թ էյ տէտիր,
Անկէր սէնին խամ՝իկլէ Հատա օլտ֊նմամտը֊
ըտը՝։

ՊԱՊ 64

Քհամ՝չքի չտըըտըը Հագան ատի էշ.
Մու֊ըտը գայ֊նատան ատի էշ կիպի,
Կէօգընէրի Հատըզ նի՝ըտ֊ը էտ խոյն,
Սէնին Հու֊զուրընտան տազըտըր †էրկյէ
խոխ՝.

---

*Ե֊նօթ՝ Պիզ գաւտիմ՝նէն պէրտա հիւ֊քիւմ՝թ էյ֊մէտիյին,
՝Ի է խամ՝իկլէ Հատա օլտ֊նմամտը֊գ քհմ֊
ատիկէր իզ
†Ե֊նօթ՝ թ իթ֊ըկ֊է խոխ

Digitized by Google

2 – Քա՛ զի խոնդկի տիւ-ջմէնդէրիկէ պիը-
տաբէ տին,
ու֊է միլլէխլէր ա՛էնին հա՛ւզու՛րըննա
թի իյի՛ւ-լէ՛ւէր,
3 – Մե՛՛մա՛լ էյի մէ՛տիւմիզ հէ՛յպէյի լի
չէ՛ւլէրի ե՛ւտիաըզըննա՛ նի՛ւզու՛լ
էյի տին,
Հա՛ւզու՛րըննան տօղլար *ե՛րիտի՛,
4 – Ա՛զիա՛ զէնտիտինէ մո՛նդիաըզը օ-
լա՛նլար իչի՛ւն
Պէ՛ւյի՛ւ ի՛ւյի՛ւբ ե՛ւտիան ա՛էնտէն զա՛յրի
պիը իչա՛ հ մէվճու՛ա իսկի՛ւնի
Էզէլտէն պէ՛րու՛ զիմմէ տու՛ւյմա՛զ,
ու֊է գա՛ւլագ իչէյի՛մ տի՛ւ վէ կէօզ կէօր-
մէ՛ւտի՛ւ,
5 – Մէ՛ւզու՛ր օ՛ւլագ տօղլա՛հ իչէ՛ւէ՛ւնէ,
ու֊է ա՛էնի՛ւ թա՛ւրիգէ՛ւրինէ զիբը էա՛ւն-
լէ՛ւրէ ե՛ւվէ իչա՛ւին.
Ի՛ւյի՛ւէ զա՛ւվա՛զա կէ՛ւտի՛ւն, զիւրա պիզ
կիւնա՛հ իչէ՛ւտիը .
Ա՛ւէրտէ պագա՛ա վա՛ւր, վէ խելա՛ա պու-
լա՛ճաղը՛զ .
6 – Ֆագա՛իճ ճիւ-մէ՛ւտիզ մո՛ւքա՛ւար չէյ
կիւզի օ՛ւլագ,
ու֊է ա՛ւզի՛ն 'ա՛ւմէ՛ւէ՛ւրիմիզին քէա՛ֆֆէ՛ւտի՛ւ
հա՛ւյգ պէ՛ւզի կիւզի տիը.
ու֊է ճիւ-մէ՛ւտիզ ե՛ւտիաըզ կիւզի ա՛ւզու-
րըզ,
ու֊է 'իսա՛ւնլա՛ւրըմ֊զը պիզի բիւ-զիկէ՛ւտ
կիւզի կէօզի իւ-րիւ-ր.
7 – ու֊է ա՛էնին իսո՛ւնի՛ւ տու՛ւա՛ էա՛ւն ե՛ւօգ
ա՛ւզը,
Ֆի՛ւ *տա՛ւա՛ւ թէվէ՛ւքքիւ֊լ էֆ֊մէ՛ւք֊ իւ-զրէ
քէնա՛ւհա՛ւնի՛ւն ու֊յա՛ւնա՛ւզրա՛ա .
Ջի՛ւքա՛ա ա՛էն ևիւ-պիւ֊ն֊հիւ֊ պիզա՛էն ա՛էֆ֊ր
է՛ւյէ՛ւա՛ւհի՛ւ,
ու֊է 'իսա՛ւնլա՛ւրըմ֊զը ա՛էկէ՛ւկիւյէ պիզի
է՛ւրիֆ տի՛ւն,
8 – ու֊է չիմո՛ւ, նա՛ա ՐԱ՛ՎՊ, ա՛էն փէա՛էէ-
բի՛ւմիզ տի՛ւն.
Պիզ պա՛ւյրը՛զ ըզ, վէ ա՛էն պիզիմ ե՛ա-
փը ճըմ֊զը տա՛ճ,
ու֊է ճիւ-մէ՛ւտիզ ա՛էն֊ին է՛ւյի՛ւն֊ին իչի՛ւ ին֊զ .
9 – նա՛ա ՐԱ՛ՎՊ, զիյա՛ա էա՛ւկյէ՛ւ զա՛ւզա՛ւպա՛ա
կէ՛ւյի՛ւ,
ու֊է 'իսա՛ւնը իւ֊լէ՛ւէ՛ւպէ՛ա թէվէ՛ւքքիւ֊բ
է՛ւթ֊մէ՛ւք֊.
Ր֊է՛ւճա՛ա էա՛ւէ՛ւրիզ, նա՛ւզա՛ւր գ֊բ֊լ, ճիւ-մէ՛ւյէ-
միզ ա՛էն֊ին գա՛ւվա՛ւրի՛ւ ըզ .
10 – Մա՛ւգա՛ւսա՛ւէա՛ չէ՛ւ հ֊ւյէ՛ւքի՛ւն չէ՛ւօ֊լ
օ՛ւլա՛ա֊ւ.

Ա՛իճա՛ չէ՛ւօ֊լ ,
Ն֊բ֊ւա՛ւզէ՛ւմ֊ վ֊ի՛ւքա՛ւն օ՛ւլա՛ա֊ւ.
11 – Ի՛ւչի՛ւնա՛ւէ՛ւ է՛ւճա՛ա֊ւա՛ւ֊բ֊լ֊բ֊ա՛ւ֊ զա՛ւնա՛ա
հա՛ւզու՛ւա՛ւ է՛ւթ֊ա՛ւքի՛ւլէ՛ւրի՛ւ մո՛ւքա՛ւզա՛ւ֊լա՛ա
վէ մո՛ւզա՛ւվէ՛ւ պէ՛ւյի՛ւթ֊ի՛ւ֊զ ա՛ւ-
թ֊է՛ւչէ՛ւ ե՛ւա՛ւ֊ա՛ւ֊բ֊,
ու֊է պիզիմ֊ նէ՛ւֆ֊ի՛ւ է՛ւչ֊ո՛ւ֊չ֊ա՛ւ֊ ճիւ-մէ՛ւյէ-մ֊
խա՛ւրա՛ւպ օ՛ւլա՛ա֊ւ.
12 – նա՛ա ՐԱ՛ՎՊ, պա՛ւս չէ՛ւյէ՛ւբ պէ՛ւյի՛ւլէ֊ ի֊-
քէ՛ւն ա՛էն֊ քէ՛ւնա՛ւ֊ի՛ւ֊ զա՛ւպի՛ւ է՛ւա՛ւ-
ճէ՛ւ֊ք մի՛ սի՛ւն,
Ա՛իւ֊քի՛ւ֊ է՛ւա՛ւ֊ի՛ւ֊ պիզէ հ֊ա՛ւա՛ւէ՛ւն զի՛ւյա՛ւ-
ա՛ւ ճէ՛ւֆա՛ա է՛ւյէ՛ւյ֊ի՛ւճէ՛ւ֊ք մի՛ սի՛ւն.

ՓԱՓ 65

Պ֊ի՛ւն֊ ա՛իւ֊՛ա՛ւ է՛ւթ֊մէ՛ւյէ՛ւն֊ի՛ւ֊ ի֊թ֊ա՛ւ-
ֆ֊ի՛ւնա՛ւն֊ ի֊թ֊ա՛ւլէ՛ւպ օ՛ւլա՛ւնա՛ւք֊մ֊՛,
Պէ՛ւն֊ի՛ւ ա՛ւ֊ր֊ա՛ւմ֊ի՛ւյա՛ւն֊լա՛ւ֊ ի֊թ֊ա՛ւ֊ֆ֊ի՛ւնա՛ւն֊
պ֊ու՛ւլա՛ւ֊նա՛ւք֊մ֊՛,
*Ի՛ւմի՛ւմ֊ ա՛ւ֊ւ֊՛ա՛ւ է՛ւթ֊մէ՛ւյէ՛ւն֊՛ մ֊ի՛ւյէ՛ւթ֊ է՛ւ֊
Ի՛ւչի՛ւ պէ՛ւն֊ հ֊ա՛ւզը՛ւ ը֊մ֊՛ ա՛ւ֊ա՛ւ֊ի՛ւ֊մ֊՛.
2 – Տ֊օղ֊ու՛ւ օ՛ւլ֊ի՛ւյա՛ւն֊ի՛ւ֊ թ֊ա՛ւ֊ր֊իգ֊ա՛ւ֊ է՛ւ֊ի՛ւ֊բ֊ա՛ւ֊-
յէ՛ւն֊,
ու֊է քէ՛ւնա՛ւ֊ի՛ւ֊ է՛ւֆ֊քէ՛ւա՛ւ֊ր֊ի՛ւնա՛ւ֊ թ֊ա՛ւ֊պ֊ի՛ւ֊՛ օ՛ւլա՛ւն֊
՛Ա՛ւա՛ւ֊ պիը գ֊ա՛ւվա՛ւնա՛ւ֊ հ֊է՛ւր֊ կ֊ի՛ւ֊ն֊ է՛ւլ֊է՛ւ֊ր֊ի՛ւ֊մ֊ի՛ւ֊ի՛ւ֊
ու֊ւ֊զ֊ա՛ւ֊ի՛ւ֊մ֊ը՛ւմ֊՛.
3 – Պիր գ֊ա՛ւվ֊՛ քի՛ւ է՛ւ֊ի՛ւ֊բ֊ա՛ւ֊մ֊ի՛ւ֊ գ֊ա՛ւ֊ր֊ը՛ւ֊ը՛ւ֊
մ֊ի՛ւ֊ա՛ւա՛ւվէ՛ւմ֊ի՛ւ֊ը՛ւ֊ պէ՛ւն֊ի՛ւ֊ զ֊ա՛ւզա՛ւպա՛ւ֊ա՛ւ֊
կէ՛ւ֊թ֊ի՛ւ֊ բ֊ի՛ւ֊ր֊ը՛ւ֊ը՛ւ֊,
Պ֊ա՛ւգէ՛ւլէ՛ւրա՛ւ֊ի՛ւ֊ գ֊ա՛ւ֊ւ֊բ֊ա՛ւ֊ն֊ի՛ւ֊ քէ՛ւ֊ա՛ւ֊բ֊ի՛ւ֊լ֊ը՛ւ֊,
ու֊է թ֊ա՛ւ֊ղ֊ա՛ւ֊լ֊ա՛ւ֊ր֊ ի՛ւ֊ւ֊զ֊է՛ւ֊ր֊ի՛ւ֊ա՛ւ֊ի՛ւ֊ պ֊ա՛ւ֊ւ֊ֆ֊ա՛ւ֊ր֊ ի՛ւ֊-
ւ֊զ֊ա՛ւ֊ր֊ը՛ւ֊ը՛ւ֊.
4 – Գ֊ա՛ւզա՛ւ֊լ֊ի՛ւ֊ա՛ւ֊ն֊ը՛ւ֊ա՛ւ֊ա՛ւ֊ օ՛ւ֊թ֊ա՛ւ֊ւ֊ր֊ւ֊լ֊ա՛ւ֊ր֊,
ու֊է կ֊իւլի՛ւ է՛ւ֊ր֊լ֊է՛ւ֊ր֊ի՛ւ֊ կ֊է՛ւ֊ճ֊է՛ւ֊լ֊է՛ւ֊ր֊լ֊է՛ւ֊ր֊.
Խ֊ր֊ն֊զ֊ի՛ւ֊ր֊ է՛ւ֊թ֊ի՛ւ֊ է՛ւ֊ի՛ւ֊ր֊լ֊է՛ւ֊ր֊,
ու֊է գ֊ա՛ւա՛ւլ֊ր֊ը՛ւ֊ն֊ա՛ւ֊ մ֊է՛ւ֊ք֊ւ֊ա՛ւ֊-ի՛ւ֊ կ֊է՛ւ֊յ֊է՛ւ֊ր֊ա՛ւ֊ն֊ է՛ւ֊ն֊
չ֊օ՛ւ֊ր֊ա՛ւ֊ վ֊ա՛ւ֊ր֊.
5 – կ֊է՛ւ֊ր֊ի՛ւ֊ ա՛ւ֊տ֊ւ֊ր֊, պ֊ա՛ւ֊ն֊ա՛ւ֊ ե՛ւա՛ւգ֊լ֊ա՛ւ֊չ֊մ֊ա՛ւ֊,
Ա՛էն֊ա՛ւն֊ի՛ւ֊ մ֊ո՛ւ֊ք֊ա՛ւ֊ւ֊տ֊ա՛ւ֊ե՛ւ֊ ի՛ւ֊մ֊՛ ա՛ւ֊է՛ւ֊ր֊լ֊է՛ւ֊ր֊.
Պ֊ա՛ւ֊ն֊ի՛ւ֊լ֊ա՛ւ֊ր֊ պ֊ու՛ւ֊ր֊ու՛ւ֊ն֊ը՛ւ֊ն֊ա՛ւ֊ պ֊իը թ֊ի՛ւ֊ւ֊ի՛ւ֊ ի՛ւ֊ն֊
ա՛ւ֊ր֊ ,
ու֊է հ֊է՛ւ֊ր֊ կ֊իւ֊ն֊ ե՛ւա՛ւ֊ֆ֊ա՛ւ֊ր֊ ա՛ւ֊ֆ֊ ե՛ւ֊ ա՛ւ֊ր֊ ,
6 – Ի՛ւչի՛ւ֊ հ֊ա՛ւզու՛ւ֊ր֊ը՛ւ֊ն֊ա՛ւ֊ ե՛ւա՛ւգ֊ր֊լ֊ա՛ւ֊մ֊ի՛ւ֊ զ֊
ա՛ւ֊ր֊ը՛ւ֊.
Ա՛իւ֊քի՛ւ֊ է՛ւթ֊մէ՛ւյէ՛ւ ճէ՛ւյի՛ւմ֊՛, ա՛ւն֊ճ֊ա՛ւգ մ֊իւ֊-
ճ֊ա՛ւգա՛ւֆ֊ վ֊է՛ւբ֊ ճէ՛ւյի՛ւմ֊՛,
պ֊է՛ւլի՛ւ, մ֊ի՛ւ֊ճ֊ա՛ւգա՛ւֆ֊ լ֊ա՛ւ֊ր֊ի՛ւ֊ն֊ գ֊իւ֊ճ֊ա՛ւգ֊լ֊ա՛ւ֊ր֊ը՛ւ֊-
ն֊ա՛ւ֊ վ֊է՛ւբ֊ ճէ՛ւյի՛ւմ֊՛.
7 – 'Իա՛ւսա՛ւնլա՛ւրըննըզդըն, վէ տա՛ւզու՛ւլա՛ւր իւ-
զէ՛ւրի՛ւնա՛ւ֊ պ֊ու՛ւ֊խ֊ա՛ւ֊ր֊ ե՛ւա՛ւգ֊ա՛ւ֊ն֊,
ու֊է պ֊ա՛ւյ֊ը՛ւ֊լ֊ա՛ւ֊ր֊ իւ֊զէ՛ւրի՛ւնա՛ւ֊ պ֊է՛ւն֊ի՛ւ֊ թ֊ա՛ւ֊հ֊ա՛ւ֊-

*Ե֊թ֊ո՛ւ֊՝ թ֊ի՛ւթ֊ի՛ւ֊ր֊ե՛ւ֊ր֊
†'Ի՛ւմ֊ւ֊՛. ա՛էն֊ի՛ւ֊ գ֊ա՛ւվ֊ի՛ւ֊ թ֊ա՛ւ֊ւ֊թ֊ի՛ւ֊մ֊ա՛ւ֊ֆ֊

*Ե֊թ֊ո՛ւ֊՝ Ի՛ւմ֊ի՛ւմ֊լ֊ի՛ւ֊ ե՛ւա՛ւ֊ա՛ւ֊ օ՛ւլա՛ւն֊մ֊ի՛ւ֊յա՛ւն֊

Digitized by Google

գիր էտէն էՃառատըՆդըն 'ֆոխառնալըրՆդըն գՃոպալՆըՆը պիրլիքառէ վերէ կէյլ.

Վ Է էվվէլքի իշէրլինին ՓկըտըՆը գտաՃագլարընաս տօղտաւըտաՃագըմ' տէյնու ՒԱՊՊ պտույտըրը։

8 – ՐԱՊՊ պէդյէ պտույտըրը ,
Սալգըմաս չիրե պտլտնաՆդըգտաս,
ԱՆը պօզմա,
Ջիրտա ասնաէ պէրէքէթի վար՝ ասէնիլ-տիյլ կէտէլ,
Գէն տատիի գտաւլտրըմ իչինե էյլէ էտէՃէլիմ՝
Թտա քի ՃիւռլէՆինի հէնլագ էթմէյէ-յիմ՝
9 – Վ Է Ճառկտատան պիր գիւրբիյէթ,
Վ Է Ճուդատատան տտաղլտրըմնա պիր վտրնա չըգտարտաՃաղըմ,
Վ Է միւՆիթ էՃառպլտրըմ՝ ասնը միրտաս տալըզ,
Գտաւլտրըմ օյտատաս իգտամէթի էտէՃէքլէր։
10 – Վ Է Սարօն պէՆին թտալէպ էտէՆ գտավմըմ՝ իչինե սիւրիւլէրէ տտզրլ,
Վ Է Ա֊քտվր վատիսի սըղըրլտրաս մինՆատրաս օլտաՃագ տտրը։
11 – Լ֊ագքին սիզ ՐԱՊՊՔ թէրք էտէՆլէր,
Վ Է մուգատատէս տտտղըմ ուՆատւտտանլտրը,
*Գտագ ՚՚ՆԷգ տտֆիրաս թէրթիպ էտէՆլէր,
Վ Է †ՄՆէՆ ՚՚ՆԷգ մէչրտւպտրի տտօլտատրտնլտրը տըՆըզ։
12 – Գէն տատիի սիզի գէլլՃտա գտըմէթի էտէՃէյիմ՝
Վ Է ՃիւռլէՆիզ պօղտագլանմագ իչինե էյլիլէ Ճէքտինիզ.
ՋէՆՃքի չտզրըտրտմ վէ Ճէվտագ վէրմէտինիզ,
Աէգյէտաիմ վէ տսիՆլէմէտինիզ.
Ան՚Ճագ քէօթու օլտաՆը կէօգիւմ էօՆիւՆտէ կտաֆտրՆըզ,
Վ Է բտազի օյնտատըղտրմ չէյի թիթի իյտր էթի տինիզ։
13 – Գտա էՀլտէն Ռտագտ ԵՀովտա պէդյէ պտույտըրը .
Իչդի է պէՆինի գտաւլտրըմ՝ եկյէՃէՃքէքէր,
Լագքին սիզ ատՃ գտալտՃագաքՆըզ.
Իչդի է գտաւլտրըմ՝ իչէ Ճէքքէր,

Լագքին սիզ տատաքզ գտալտՃագաքՆըզ.
Իչդի է գտաւլտրըմ՝ չտատմաՆ օլտաՃագլտր ,
ԱմՆիս սիզ թէՃիլ օլտաՃագաքՆըզ ։
14 – Իչդի է գտաւլտրըմ՝ գտալգ մէսէրքէթիչիլէ թիւրէՆինիւմ՝ էտէՃէքլէր,
Լագքին սիզ գտալգ հիւգնիւՆիլ ֆէքտատս էտէՃէքտինիզ ,
Վ Է Ճան ատՃքտՆատան ֆիզան էյլէչէՃքտինիզ ։
15 – Վ Է միւՆիթ էՀատալտրըմտա իտտինիզի պէտտատ՚տա իչինե պրտագտաՃագտրըզ.
Վ Է Ռատգտ ԵՀովտա ատՆի էօրտիւրիւտգ ,
Գտաւլտրընը պտաշգտա պիր իտտմ իլէ թէտմէյէ էտէՃէքլէ տտրը ։
16 – Շէդյլէ քի զ֊մինատ քէՆատինէ պէրէքքէթի օգտուդատն ,
ԳէՆատինէ հագգ Ալլահ իլէ պէրլքէթի օգտուդտատՃագ .
Վ Է զէմինատ եէմին էտտՆ ,
Հագգ Ալլահ իլէ եէմին էտէՃէք տտրը .
Ջիրտա եվվէլքի մինգտզտատլտր ատՆատտատուդտատ ,
Վ Է կէօզլէրիմտէՆ ատէթ օլուՆտատս ։
17 – Ջիրտա իչդի է պէՆ եէՆի պիր սէմտա իլէ եէՆի պլր զէմին խալգ էտէքյիմ՝
Վ Է եվվէլքիլէր գիքր օլուՆմայտՃագ , վէ խալի րտա կէլմէյէ՚Ճէք տտրը ։
18 – Լագքին սիզ պէՆիմ՝ խալգ էթմէյիմ՝ իչէէչկտա մէտատուբ ատ չտատմաՆ օլուՆըզ .
Ջիրտա իչդի է պէՆ Երուտատղէմի չտատլտգ մէքքտանը ,
Վ Է ատՆըՆ էՀտալիսինի մէսէրլէթի է մտգՀտր օլմագ իւզրէ խալգ էտէրիմ՝։
19 – Վ Է ԵրուտատղէմտէՆ տօլտայը չտատմաՆ օլուտ ,
ԳտավմըմտաՆ տօլտայը մէքտուբ օլտաՃագդըմ՝.
Վ Է ատՆտէ ատրթ իտգ տագլտպյուշ տէսի վէ ֆիզտան տէսի իչինէիլէչէՃէք տտրը ։
20 – Օրտատտա պիր տտտՀտա տագ ետտչտմիշ չօՃուգ ,
Վ Է կիւՆէլէրինի լիեմտատ էթմէմիշ իսխյի իյտր պտուլտաՆմայտՃագ .
Ջիրտա կէՆՃ եիւգ ետտչՆտատս էօլէ ՃէՃք,
Վ Է եիւգ ետտչՆտատս օլտան կիւՆտէքտատր մէլ՚տաՆ օլտաՃագ տտրը ։
21 – Վ Է խատՆէլէր պէՆտատ էտտիպ տտագքին օլտաՃագլտրը ,

*Գտագքի
†Գէքտատէքի

Digitized by Google

Վ.Ե պատկառ ահքիով անկերին մէկվէսին
նեն եկէք ճեքլերը ։
22 – Պաշտա քիմանկերին իգամէմի ի-
չինն պինա էմ մէկէ ճեքլերը ։
Վ.Ե պաշտալարըն եէմեռ իչինն ահք-
մէկէ ճեքլերը ։
Ջիբա գավմըմէն կիւնկերի ազատ կիւն-
կերի գատառը օլաճագ ։
Վ.Ե մունհեթասպատրըմ՝ քենոմ էլլե-
րինին իչկերինի էսքիսինճէկէ
գատառը գաւլասնաճագլար ։
23 – Անկեր 'ապես եեբե եօրաւլմայա-
ճագլար ։
Վ.Ե պեւա իչինն չօճաւգ տօղաւրմայա-
ճագլար ։
Ջիբա բենտիկերի իւե գիւրկէկէրի
ՐԱՊՊՂՆ մուտպարեք գըլատրը քիմնե-
կերին նեպկերի տիր ։
24 – Վ.Ե անկեր տատա եմ մէգանէն եվ-
վել պէն խոթ իճապէմ էտճէ-
յիմ՝
Անկեր տատհա սեգկեր իքեն պէն տիղ-
կէկէճէյիմ՝ ։
25 – Գուրթ գաւգաւ իւե պերապկեր օթ-
լատնաճագ ։
Վ.Ե ատլանն տըղրը կիսպ տատման եե-
կէճեք ։
Վ.Ե եըլտանըն եե.կէճէկի թ օփրատ օլաս-
ճագ ։
Փևկի իւն մուգատատես տատգրմատա գա-
բար վէրմէկէ ճեքլերը ,
Վ.Ե հեյաք եմ մէկէ ճեքլերը՝ ատկիւ
ՐԱՊՊ պուկյուրըր ։

ՊԱՊ 66

ՐԱՊՊ պեգկէ պուկյուրըր ։
Ես.մա թ տաթեթ ըմ՝,
Ջէմին տատի ատգագկերըմմա պատատմագ
տըր ։
Պատա նամ՞ոբել խտատկ պինա էտէճեք-
տինիզ ,
Վ.Ե իսի՝թ իսահաթ էտէճեկիմ մտհատ
նէ՞ըէտի տիր ։
2 – Պաշկարըն ճիւմկէտինի պէնեմ է-
կիմ էտափտը ,
Վ.Ե պուկյուրըն քատֆֆետի վիւճտուտ
կեկտի՝ ատկիւ ՐԱՊՊ պուկյու-
րըր ։
Լաքին պէն պուտնա ,
Քատնի մուկի եվատը՝ վէ ըստհատ գըրբկը-
մէկ օյտնատ ,
Վ.Ե քեկտմէյտնատն թ իսի՝ըկյէնէ նատգատր
գըլատրըմ՝ ։
3 – Սըղըր պօղատգկատն՝ ատեմ էօք-
տիւրէն կէգ ,
Գուգտա գէհոկ էտէն՝ քեօփկէյին պօ-
կատնընը գըրատն կէգ ։
Էքմեք թ ագտուկտի թ ագտուկ՝ էտէն՝
խըղնգիր գատնը ԲՈՓՓ՝ էտէ
կէգ ։
Գաւխատ եագատն՝ փուկթա թ ագփքնատն
կէգ գէր ։
Հագփգատի էն ատկեր քենոմ մէգկեքկե-
բինի ակէտկիկեր ,
Վ.Ե ճատկտարը մէքքուտհաթ կատրքնատն
խօշկատնըրտատ ։
4 – Պէն տատսի ատկերին պէկտատրընը
ակէյիզ ,
Գօրգատգկատրը շէկկերի իւգերկերիններ
կեմ խրէճկէյիմ՝.
Ջիւնքի չատգրտատ՝, վէ ճեվատ վէրբէն
օլմատր ։
Սեգկէտիմ՝ վէ տինկիմէտիկեր ։
Ատճագ քեօմ իւ օլատնը կեօգիւմ էօ-
նիւնատ եատփտրկատ ,
Վ.Ե բատի օլմատղրմ՝ շէյի իսի՝թ կատ
եմ տիկեր ։
5 – Ե՛յ ՐԱՊՊՂՆ քեկտմինատն թ իսի՝-
ըէկյէնկեր ,
Ատնի՝ քեկտմինը տինկկէյինիզ՝
Պէնիմ խտմիմ իչկեն տիգէ պատգգ է-
տիպ,
Մնգի թ ատտ էտէն պիրատերկերինիզ՝
ՐԱՊՊ մուտ՝ատգգէգ օլատն ,
Վ.Ե մեսերրեթ իսիգի կեօրկեյիմ՝ ատերկեր.
Լաքին ատկեր խե ճիկ օլատճագլար։
6 – Շե հրատէն կիւրկուլթիս, հէյքել-
տան պիր ատտա,
Տիւշմէնկերինե մուճատգաթ էտէն ՐԱՊ-
ՊՂՆ ատտատը կեմյօր։
7 – Ադրը չէքմէզտէն եվվել տօղատը-
տտա,
Ադրըտը թ ատթ մնագտան եվվել եքքեք
չօճաւգ տօղատրտատ։
8 – Պաշնատն կիգկի չէկի քի՞մ իչկեթ տի-
պէդկե չէկկերի քի՞մ կեօրսիս.
Պիդկե *տհկյատր եհգտնէ պիք կիւնատե մի
տօղատր՝,
Եատհատ պիր տկկեթ պիրատ՞ն մի տօ-
գատր.
Ջիբա Սիոն տադրը չէքտհկի կիգկի օգատը-
կատրընը տօղատրտատ։
9 – Պէն քի տօղատրմագ տերէ ճեքճեկե
կեմ խրիթիմ՝,

* Եատօ՝ Ջէմին պիք կիւնատե մի տօղատրտատ

Digitized by Google

Տօղաւորմաղա գուվվէլի վէրմէ՞զ մի իմ՝ ասէյիւ ՅԱՊՊ պատասխանի.
Գէն քի տօղաւորմաղա գուվվէլի վէրիրիմ՝,
Բ–հդ գասիւ՞ր մէզ իմ՝ ասէյիւ ասէնին Ալլահնէի պատասխանի։
10 – Էյ ասուսացէմի ակվէնէրին ճիւմլէսի, ասիրն իլէ մոսուր
Վէ ասիրն իչիւն չատմանի օլունըզ.
Էյ ասիրն իչիւն մոսի եմ էսէնէլէրին ճիւմլէսի,
Ասիրն իլէ զիյասէսիլլէ ակվինիրիզ.
11 – Ինա քի սիզ ասիրն Թէսլիի մէմլէքիսինէն էմիպ տօղասորնուզ.
Ինա քի իչիպ ասիրն Գէլիլէն ճէլիլէնասան միւխէլէզզիզ օլասրնուզ։
12 – Զիրա ՅԱՊՊ պէղիլէ պատասխանի.
Իչիպ պէն սէլամէթի բուդմազ կիպի,
Վէ միլլէթլէրին իդզէհիսի ճօշգունասէ կիպի, ասիրն Թէսլիի չէվիրէ՛ճէ՛լիմ՛.
Վէ էմիպ՝ գուճագտան Թէսլիճաճագարնըզ.
Վէ սիզլէր իւզէրինսէ օխճանաճագարնըզ։
13 – Գիր ասէմ՝ վալիճսէ՛ն Թէսլոնիգիճան Թէսլիի պատասխանի կիպի,
Գէն սիզէ էդիլէ Թէսլիի վէրէ՛ճէ՛լիմ՛.
Վէ Եսուսաղէմճսէ Թէսլիի պատասխանի.
14 – Վէ կէօրէ՛ճէքսինիզ վէ գալպինիզ սէվինէ՛ճէք.
Վէ քէ՛միքլէրինիզ հէչիւ օխ կիպի Թագէլէնէ՛ճէք սիր.
Վէ ՅԱՊՊՂՆ էլի գուլլուրը իւզէրինսէ,
Վէ զաղացը սուչունէրի իւզէրինսէ օլսրզը սնա՛լիւմ՛ օլաճագ սօր։
15 – Զիրա իչիպ ՅԱՊՊ զաղացըզնը հիսսէյիլլէ,
Վէ Թէհոխոնին ասիէչ սալէվիլլէ իճրա էխմէզ իչիւն ասիէչլէ կէլիլսրը,
Վէ ասիրն սրատասխանը գասրզա կիպի սիր։
16 – Զիրա ՅԱՊՊ ասիէչլէ վէ գըլըճըլլէ ճիւմլէ պէչէրի հիւքմ՛ էսէ՛ճէք սիր.
Վէ ՅԱՊՊ Թասրաֆընսան գասիլ օլաճագ սօր։
17 – Գաղչէլէր ասիւ սասրնսան պիրինին սօրսը սըրսա բէնսիլէրինի Թ ագսա վէ Թասի հիր էսէնէլէր,
Քընգիր էխի վէ մէքսուհ շէյլէր վէ ֆասրէ հէյէնլէր
Պիրլիքսէ հէլլաբ օլաճագլար՝ ասէյիւ ՅԱՊՊ պատասխանի։
18 – Զիրա պէն ասինէրին սա՛մալընը վէ էֆքասրընը պիլիրէ՛մ.
Միլլէթլէր վէ լիսանլարը ճիւմլէսի ճէ՛մ՝ էսուլէ ճէ՛լ.
Վէ ասինէր կէլիպ ճէլալէմը միւշահէտէ էսէ՛ճէքլէր։
19 – Վէ ասինէրէն Նիշան գոյասճաղըմ՝,
Վէ ասինէրսէն Նէ՛ճաֆ պատասխանրը Թա՛ֆիհէլէրէ,
Եսա՛Նի՝ Հասգգըմնաս պիր խասպէր ասէմասրը
Վէ ճէլալէմը միւշահէտէ էֆ՛մէմիչ օլսրն
Թասրսախ վէ Փուդա վէ Ղաւգա, (Թրէհէնասզլասրա,)
Թոքսէլէ վէ Ցասանաս,
Ուազգա ասատալասրա կէ՛նասէրէ ճէլիմ՛.
Վէ ճէլալէմը Թա՛սիհէլէրսէ իՀան էսէ՛ճէքլէր։
20 – Վէ պէնի Խարսիլ փաք գասալէ պէչի իւր ՅԱՊՊԱ Թագսրիճէ կէմի իրսրիքլէրի միսիլլիս,
Անլէր ճիւմլէ միլլէթլէրսէն սիզնի պիրսասէրլէրինիզի
Ալմալար վէ սարասպալարէ,
Թասիէ՛ իրէվասլար վէ գասի ըրլար վէ հէ՛ճ հին սէվլէրիւլէ,
Մաւգասատա սասպղանա՝ Նրուսաղէմ,
ՅԱՊՊԱ Թագսրիճէ օլաճագ կէմիրէ՛ճէքլէր՝ ասէյիւ ՅԱՊՊ պատասխանի։
21 – Վէ ասինէրսէն սասիր քնասհինէչը վէ Ղէհրիլիւչը օլմագ իւզրէ
Ալաճաղըմ՝ ասէյիւ ՅԱՊՊ պատասխանի։
22 – Զիրա ՅԱՊՊ պատասխանի՝ քի՝
Խալգ էսէ՛ճէ՛լիմ՛ էէնի սէմնա վէ էէնի զէմինի
Հուզուրընսա պագը գալաճաղը կիպի,
Սիզին Նէհինիզ վէ իսմինիզ պէղիլէ պագը գալաճագ սօր։
23 – Վէ ՅԱՊՊ պատասխանի՝ քի՝
Հէր էէնի պատսա վէ հէր սէմնասէ,
Ճիւմլէ պէչէր պէնիմ՝ հուգուրընսա սէ՛ճաճ էմ՛մէք իչիւն կէլէ՛ճէք սիր.
24 – Վէ ասինէր չէզրպի,
Պասնա 'սասր օլսան սասոմլէրինն լասչէլէրինի կէ օգ՛ճէքլէր.
Զիրա ասինէրին գուրսունա էղմէ՛յէ ճէք,
Վէ ասինէրին սմի էշի սէ՛ոնմէ՛յէ ճէք,
Վէ ասինէր ճիւմլէ պէչէրին մէնֆասրը օլաճագլար սօր։

Digitized by Google

ԵՐԵՄԻԱ

ԳԼՈՒԽ 1

Բանը Երեմիայի՝ որդւոյ Քեղկիայի քահանայից, որ էին ի Անաթովթ աշխարհին Բենիամինի,
2 – որում եղև բան Տեառն յաւուրս Յովսիայի որդւոյ Ամովնի թագաւորի Յուդայ, յերկրորդ ամի թագաւորութեան նորա,
3 – եւ եղև յաւուրս Յովակիմայ որդւոյ Յովսիայի թագաւորի Յուդայ, մինչեւ ի կատարած ամի տասնումնորդի Սեդեկիայի որդւոյ Յովսիայի թագաւորի Յուդայ, մինչեւ ի վերացումն Երուսաղէմի ի ամսեանն հինգերորդի։
4 – Եւ եղև բան Տեառն առ իս՝ եւ ասէ.
5 – Յառաջ քան զստեղծանելն զքեզ ի փորս մօր քո՝ ծանեայ զքեզ, եւ յառաջ քան զելանելն զքեզ ի ծնունդս՝ սրբեցի զքեզ, եւ մարգարէ յազգաց տուի զքեզ։
6 – Եւ ասացի ես. Ո՛հ, Տէր Աստուած, ահա ոչ գիտեմ խօսել, զի տղայ եմ ես։
7 – Եւ ասաց Տէր ցիս. Մի՛ ասեր թէ՝ տղայ եմ ես, զի առ ամենայն որ առաքեցից զքեզ՝ գնասցես, եւ զամենայն զոր պատուիրեցից քեզ՝ խօսեսցիս։
8 – Մի՛ երկնչիր յերեսաց նոցա, զի ես ընդ քեզ եմ՝ փրկել զքեզ, ասէ Տէր։
9 – Եւ ետ Տէր զձեռն իւր, եւ հպեցաւ բերանոյ իմում, եւ ասէ Տէր ցիս.
10 – Ահա տուի զբանս իմ ի բերան քո։ Տես՝ կարգեցի զքեզ յաւուր այսմիկ ի վերայ ազգաց եւ ի վերայ թագաւորութեանց, արմատակալ եւ կործանիչ, եւ ապականիչ եւ հալածիչ, շինել եւ տնկել։
11 – Եւ եղև բան Տեառն առ իս՝ եւ ասէ. Զի՞ տեսանես դու, Երեմիա։ Եւ ասացի ես. Գաւազան կեղեւոյ ես տեսանեմ։
12 – Եւ ասաց Տէր ցիս. Լաւ տեսեր դու, զի ես արագ եմ ի վերայ բանի իմոյ՝ առնել զայն։
13 – Եւ եղև բան Տեառն առ իս երկրորդ՝ եւ ասէ. Զի՞ տեսանես դու։ Եւ ասացի ես. Կաթսայ եռացեալ ես տեսանեմ, եւ երեսք նորա ի հիւսիսոյ։
14 – Եւ ասաց Տէր ցիս. Յերեսաց հիւսիսոյ բացցին չարիք ամենայն ի վերայ բնակչաց երկրիս այսորիկ։
15 – Զի ահա ես կոչեցից զամենայն ազգս թագաւորութեանց հիւսիսոյ, ասէ Տէր, եւ եկեսցեն եւ դիցեն զաթոռս իւրեանց առ դրունս Երուսաղէմի, եւ ընդդէմ պարսպաց նորա շուրջանակի, եւ ընդդէմ ամենայն քաղաքաց Յուդայ։
16 – Եւ խօսեցայց ընդ նոսա զդատաստանս իմ ընդ ամենայն չարութիւն նոցա, զի թողին զիս եւ խնկարկեցին աստուածոց օտարաց, եւ երկիր պագին գործոց ձեռաց իւրեանց։
17 – Դու ուրեմն զգեցիր զմէջս քո, եւ յարեալ խօսեսցիս ընդ նոսա զամենայն զոր պատուիրեցից քեզ։ Մի՛ երկնչիր յերեսաց նոցա, զի մի՛ երկիցես զերեսս նոցա յերեսաց քոց։
18 – Ես ահա դնեմ զքեզ այսաւր ի քաղաք ամրացեալ, եւ ի սիւն երկաթի, եւ ի պարիսպ պղնձի ի վերայ երկրի ամենայնի, ընդդէմ թագաւորացն Յուդայ, եւ իշխանացն նորա, եւ քահանայիցն նորա, եւ ժողովրդեանն երկրին։
19 – Եւ պատերազմեսցին ընդ քեզ, եւ ոչ յաղթեսցեն քեզ, զի ես ընդ քեզ եմ՝ ասէ Տէր, փրկել զքեզ։

Digitized by Google

18 – Վէ քեզի՛ն պատ կեանդ ամէն ոյժերուդ հետ, Եա՛նդ ճաշակ մեկնելէդ վե՛ր խոնարհիլ, Քահանայապետին վե՛ր ու իշխանները գալը, Մի՛ւսոյն ատեն քեզ չերկնե՛ր ու ոտքերդ տիրէ, վէ պատգերը հնազանդող կերպի գտնեմ։
19 – Վէ ամէն ամէնին իրե՛ն ճեղքելէ-ճեղքելը, Լացին ատեան պատկառելի կերպի՛ն ճեղքելը. Զիրա՝ ամէն խելօք եղած իշխանը պէն ամէնին իրե՛ն՝ տէր Աստուծոյ պատգերը։

ԳԼՈՒԽ 2

1 Վէ Աստուծոյ քեզի՛ պատասխանել ու ըսել տուի քո, 2 – Գնա՛, ու Երուսաղէմի ականջներուն լսելի ընէ՛ ու ըսէ՛ քո, Տէրոջ խօսքն է՝ Յիշեցի՛ քեզի համար քու երիտասարդութեանդ ջերմեռանդութիւնը, Նշանածութեանդ սէրը, երբ որ անապատին մէջ, Անմշակ երկրի մէջ կ՚երթայիր։ 3 – Իսրայէլ Աստուծոյ համար սուրբ էր, Անոր բերքերուն առաջինն էր։ Ամէն անոր ուտողներ յանցաւոր կ՚ըլլային, Չարիք կու գար անոնց վրայ, կ՚ըսէ Տէրը։
4 – Լսեցէ՛ք Յակոբի տունը ու Իսրայէլի տան բոլոր ազգերը։ 5 – Տէրը կ՚ըսէ՝ Ի՞նչ անիրաւութիւն գտան ձեր հարքը ինծի՝ որ հեռացան ինձմէ, Ու գացին ունայնութեան ետեւէն, ունայն եղան։
6 – Ու չըսին՝ Ո՞ւր է Տէրը՝ որ մեզ հանեց Եգիպտոսի երկրէն, Որ առաջնորդեց մեզ անապատին մէջ, Անապատի ու անջրդի երկրի մէջ, Ուր ոչ ոք կ՚անցնի ու ոչ ոք կը բնակի։
7 – Ու ձեզ բերի պարտէզի երկիրը, Որ անոր պտուղներն ու բարիքները ուտէք։ Բայց դուք մտաք ու պղծեցիք իմ երկիրս, Ու իմ ժառանգութիւնս ընդունելի ըրիք։
8 – Քահանայապետները չըսին՝ Ո՞ւր է Տէրը, Օրէնքը վարողները չճանչցան զիս, Հովիւները ապստամբեցան ինծմէ, Մարգարէները Բահաղի անունով մարգարէացան, Ու կռուածներուն հետեւեցան։
9 – Ուստի դեռ պիտի դատեմ ձեզ, կ՚ըսէ Տէրը, Ու ձեր որդիներուն թոռներուն հետ պիտի դատեմ։
10 – Անցէ՛ք Կիտացիներուն կղզիները ու տեսէ՛ք, Կեդարացիներուն երկիրը ղրկեցէ՛ք ու լաւ քննեցէ՛ք, Տեսէ՛ք թէ նման բան եղա՞ծ է։
11 – Ազգ մը իր աստուածները փոխա՞ծ է, Թէպէտ անոնք աստուածներ չեն։ Բայց իմ ժողովուրդս իր փառքը փոխեց Անպիտանութեան համար։
12 – Զարհուրեցէ՛ք այս բանին համար, երկինքնե՛ր, Սոսկալի՛ եղէք ու շատ աւերակ եղէ՛ք, կ՚ըսէ Տէրը։
13 – Զիրա՛ իմ ժողովուրդս երկու չարիք ըրաւ, Զիս՝ որ կենդանի ջուրերու աղբիւրն եմ, Որ իրենց համար փոսեր փորեցին, Ճեղքուած փոսեր, որ ջուր չեն պահեր։
14 – Իսրայէլ ծառա՞յ մը չէ, Կամ տնային ծո՞ւն է։ Ինչո՞ւ համար աւար եղաւ։
15 – Առիւծներ անոր վրայ գոռացին, Իրենց ձայները տուին, Անոր երկիրը աւերակ դարձուցին, Անոր քաղաքները այրեցին, Ու բնակիչ չմնաց։
16 – Մեմփիս ու Տափնես քեզի համար ալ Գանգատեցան։

Digitized by Google

Ասէին պատշիները թէփեսինի գերեզման ։
17 – Ասէին հօրաս իրշատա էթեսէյի վեմեն Ալլահընէ ԻԱՊՈՂ թէրք էթմոդիկէ ,
զանոնք քէնտի 'ալէյհինէ տա'վէթ էթի մէտին մը ։
18 – Ալ չիմնի *Սիմովընէն տաւլարընը իչիւնք իւղրե Մըսըր հօրնոտա նէ՞ իչին վատ ։
Ալ †Նեհրին տաւլարընը իչիւնք իւղրե, Ասորեստան հօրնոտա նէ՞ իչին վատ ։
19 – Քէօթիւլիւչիւնէ ակնի թե՛տիպ էտէ ճէք ,
ալ է 'խոհանընէ ակնի թէքտիր էլէկէճէք տիր .
Իմնի պիլ , վէ կէօր քի Ալլահընէ ԻԱՊՈՂ թէրք էթմէկիյին ,
Ալ պէհնատէն գօրգմնագործ ակնտե պատլամնատըր
Քէօթիւ վէ ատճը պիր չէյ տիր՝ տէյիւ Բառպղ իւլ ճիհնատա ՆՀովա պատյոբրը ։
20 – Ձիրա չօգտատան պէրտա պղոյհնորըղընէ ‡գերտըմ՝
Գաղտրընէն գօփատրտըմ՝
Ալ ակն՝ թէ ճառլուգ էյմէմ՝ տէտին ,
Ճոգայի՝ հէր հի՛քակէ պղոբէ իւզէրինտէ ,
Ալ հէր հէչիվ ապատճ ալիշնատա ճահիչէ կիսպի հառիպտին ։
21 – Պէն ակնի տա'լտա տատա օլարտագ տիքտիմ՝,
Հէր վէճհէ էյի թօխտմ օլարտագ կէրիմ՝.
Իմնի ակն պահնատ նամըրվ հառպտնի տամմանընէն գիտ'իտէսիզ տատղրը օլ տարն ։
22 – Էյկէր ակն նամէթօնէ երէյգտնատան,
Ալ չօգ տատղան գուլլատնատան ,
'Խոհատընէնը լէքէտո հաւզտրըմնատա գաղրը՝ տէյիւ Բառպղ ՆՀովա պատյոբրը ։
23 – Պէն նամփատ օլմատըմ՝,
Բահպտիւէ թատպի՝ օլմատըմ՝ նամրվ տէյէ պիլերսին .

*Նիվ
†Ծրատիմ
‡Եհէօթ՝ գերտըն ,
Ալ պղոպղտրընը գօփատրտըն, վէ ակն՝ Իրատմէթ էյմէմ՝ տէտին,
Ալ

Էյ էյրէ հօլտատա տօղատչան նիւբիւք հէնճին ,
Ալ տատհատ քէնտի հօրնոտա պատ ,
Նէ հատփտրընը պիլ ,
24 – Պէրբիւէյէ տաղրմըշ ,
Ալ նէ՞փտինէն չէՀվէթիյէ հատվատը թէնէֆֆիւհատ էտէն հատպտան էյէ-յինէ
Քէնտի չէՀվէթիհատէն քիմ՝ տէօճատէրէ պիլիր .
Անը տրպպտնտրը՝ հիշ պիրի հօրտատը մատղ ,
Անը պղընատա պատյոբրտը ։
25 – Ա՛յտղընը չէփէտպ օլմագտատն վէ պօղպղընը տատրզպէդտատն տատգընը ։
Ատն խէ՝ Խպտը , չարէ հօգ տրըը .
Ձիրա հատպտան՝ ճրտատը տէվմիշիմ՝,
Ալ տաղէյրինն տյատրնճատ կիսէ՛ճէյիմ՛՝ տէտին ։
26 – Խրըտզ թատմատլարզընատա ատ-թատնատրզը կիտի,
Պէյէթ ի Խպտպէ տատհի ,
Հէմ՝ քէնտիէյէրի հէմ՝ տէ մէյիքէյէրի վէ ըէ՛խոյէրի ,
Ալ քհատհինէրի իւէ փէյղամպէրէյէրի պէղյէ ատթ տանատճատ տրըը .
27 – Անդէր քի ագատճա՝ Սէն փէտէ-ըհմ՝ պին ,
Ալ թագատ՝ պէնի ատն տօղատ-ըտմ՝՝ տէյէրէր ։
Ձիրա պատնատ ևհ-պղէրինի տէ՛յիլ , տահճագ արթատպատրընը չէվիրտիյէր .
Ճոգայի պէ՛յատրը վատգիճնատա՝
Գաղտ , վէ պիղի գատ-ըմտ տա՛ էերէյէր ։
28 – ՊէՀնտինի իչինէ հատփտրզընի խատ-ատրընի նէ՞ ըէ՛տէ տիր .
Պէտատի վղոպէճնատա ատնի խէյատ էտէ պիսիրէյէր խտ , պատգատնի՛տր .
Ձիրա, էյ ճատգատ, ատնի՛ն խատՀէտրընի ՇէՀրէյէրինն մըղտատրընատ կէօտէ ՝ատ տատ ։
29 – Պէնիմ՝ իլէ նի՛չհատն միտնատգա՝տա էտ-տէրտնի՛պզ ,
Սիզ ճիտատնէ՛նիզ պատնատ ՝ատը օլտրնըդ՝ տէյիւ ԻԱՊՈ պատ-ատրըը ։
30 – Օղատ-ատրընըզը պիհատատ էէրէ տէղոյտհատմ՝,
Թէրպիւէյ գատպտ-ի էթմէտատիյէր .
Գէտրճճէնզ թէէյֆ էտէր ատրատան կի-տի, փէյղամպէրէյէրինի՛զ էէտհատ
31 – Էյ պատ-՝ատրը՝ տատմէյէրի՛ , ԻԱՊՈՂՆ քէտատրընատ տիգգատ էտտինզ ,

Digitized by Google

Գէն պէտի խօսայէ պէրբիչ՝ մի ,
Եամաստ զալմ՝ի տիյորը մը ալտըմ.
Պէտիմ գավվէմ՝ նի՛ չիւն՝
Գէնտաի պայշըմըզա կէզէրիզ ,
Աբեդ ըզ ասանա կէլմէյիզ՝ տէրելէր ։
32 – Ի՛րզ քէնտի գիւնէհ ինի ,
Նէլին քէնտի գուշլուքը ուննաւ-
ատ՛ը մը .
Լաքին գավվէմէն պէհի աննաւթատըզը
կիւնէլէրին հետապը եօգ տըր ։
33 – 'Ալէգ ատրաքնա տիւշէրէք նի՛ չիւն
եօլնը կիւզէլ կէտաի էյիւ-
տին ,
Հաճթիա եօլլարընը քէտի իւ գայըլլա-
րաս տասխի էյդէհ տուն ։
34 – Ի՛ւէզալիք աէնին էհ էքլէրինէ ,
Պի կիւնահ՝ ֆաւգատա քիմսէլէրին գա-
նը պուլնաստա .
Անլէրի կիզլի մնահլատ տէյիլ ,
Անճագ *ՏՆը եէքոե՛ պուլտը՛։
35 – Լաքին աէն՝ Պի կիւնահ՝ օլտըղը՛մ
իչինէ ,
Ղատապալը մնուիլտագա պէհատէն աէօնէ-
ճէք տիր՝ տէրսին ։
Իչիճ՝ կիւնահ՝ իչիմէտիմ՛ տէտիյին
խչինէ ,
Սէնին իլէ տատ՛վա էտէճէյիմ՝։
36 – Նէ՞ աէպէպտէն , եօլնը տէչիշ-
տիրմէք իչինէ պաւ գաստատը տօ-
լաշըբտըր .
Սէն Աատրնատնատան ուիֆատնտըղըն
կիպի ,
Մ՚ատըրտատն տտախի ուիֆատնտաճճագտըն ։
37 – Սէն պուլտատան տտախի ,
Էլլէրինի պաշըճի իւ-զէրինտե օլտրտագ
չըգտաճճագտըն .
Զիրտա ԻԱՊՊ սէհինի ի՛ւէ իմտատա էլլէհտի-
յին շէյլէրի ըհտտա էլլէտի ,
Վէ տանլէրլէ ֆէլտհ պուլտմագտաճճագ-
տըն ։

ՊԱՊ 3

Պիր ատաէմ զէվճէտինի պօշատտը-
ղընտա ,
Մ՚էրգուէմ տանըն ետանընտատան կիտտիպ
պաշգտա պիր էրճ վատրը խտ ,
Պիր տտահա օլ գտարը՛յա տէօնը՛ր մի .
Օլ տիյատը քիւլիյինէ նտտփագ ս՚լմ՛ագ
մը՝ տէրելէր .
Լաքին աէն չօգ 'ատշըգտատր իւէ զինտա
էյդ տէին խտ տտ ,

* 'Ի՛ստ. պտա շէյլէրին ճիւմլէտի իւ-
զէրինտե

Նէյնէ պատնտա բիւճուա՛ էլլէ՝ տէյիճ-
ԻԱՊՊ պտա՛յտ՛ըրը ։
2 – Կէօզէրինի պայըրտատա գաստըր վէ
պտագ ,
Հատնդը էէրտե ֆատհիչէլիք էյդ տէտինի-
Սէն տանլէր իչինէ եօլտար իւ-զէրինտե ,
Պէրբիչէտաբի 'Ատրատպ կիպի օյ ատ-տըն,
Վէ զինտատրընիլէ վէ քէօյ իւ-լիւչիճ-
լէ տիչյտրը նտահտագ էյդ տտին ։
3 – Պու է ճյտէն էտտզմնէրյտր մէն՝ օ-
լտւնտտա ,
Վէ տան էտտզմնէր օյմտատր ,
Ֆատգահի տըլնէ ֆատհիչէ –ընը կիպի օյ-
տտա .
Հիճատյը գաստըրտըն ։
4 – Պուէնտատն պէօյլէ պտանտ՝
Էյ փէտէրիմ՝, սէպտագիյ իմտնէ պտա-
նտա հտատն ոյտան սէն տին՝ տէչիւ
Զատը՛ըմտյտատճատգ մը տըն ։
5 – Իչէրիպտ քինի իմտատճաճ՛գ մը,
Վէ հէդդեհի տատ՛իմտ գաստատճաճ՛գ մը .
Իչիճ է տէն պէօյլե տէօյլէտին ,
Վէ գատտրեմ ինչ օյտըղը գաստատր քէօ-
իմ իւ-լիւք էյլէտին ։
6 – Վէ Ցոյմտատ մէհիյին կիւնլէրինտե
ԻԱՊՊ պտանտ տտատ քի ,
'Ատը Իսրայէլին էտտփտղընը կէօգտյի՛ւն
մի .
Օ հէր ինճքաէք տտաղ իւ-զէրինէ ,
Վէ հէր եէչիլ տագատճ տալի ընտա կիտտիպ ,
Օյտատտա պինտա էյլէտի ։
7 – Վէ պուէնտյտրն ճիւմլէտինի էտտփ-
տրքգտատն տաճկրտա ,
Պտանտ բիւճուա՛ էյդ՝ տէտիմ՛ իտտ տտ ,
բիւճուա՛ էյդ տէտի ։
Վէ տանըն իտտ՛ին հէմշիրէտի Ցուգտա
պուէնտա կէօյտիւ ։
8 – Վէ կէօյտիւմ՝ քի 'տատը Իսրայէլ
պինտա էյդ տտիյի տէպէպտէն
Անը պօշատյրտ իտտատգնատմէտինի վէր-
տտիմ՛ իտտ տտ ,
Անըն իտտ՛ին հէմշիրէտի Ցուգտա գօրգ-
մատտը ,
Անճագ օ տտախի կիտտիպ պինտա էյլէտի ։
9 – Վէ պինատտրըն րէգատյէմ էյլէ տէ-
յտրը նտատփագ էտտիպ ,
Թատշ վէ տատգատճէ պինտա էյլէտի ։
10 – Վէ պուէնտյտն ճիւմլէտյլէ տանըն
իտտ՛ին հէմշիրէտի Ցուգտա տտախի ,
Պտանտ պիւէյ իւտն գատլտիյլէ տէչիյի ,
Անճագ էտտատնտատն բիւճուա՛ էյդ տի՛
տէչիւ ԻԱՊՊ պուէյտրը ։
11 – Վէ ԻԱՊՊ պտանտ տտատ քի ,
'Ատը Իսրայէլը գէնտաիի իտտ՛ին Ցուգ-

Digitized by Google

ասան զկայասեկ հազգուը չբ-
գասրը։
12 – Կսիթ, պոռ սեօզկերի չհմալէ ասօղ-
բաս Նիսան էտերկք պեօյկէ
սեօյկէ ։
Էյ 'սաբ խրայկէ, բրւճաս' էյկէ ,
(ՐԱՊՊ պուլյուբրը,)
Ղազազպօրմ իւզէրինիզէ կէթէրմէմ,
Զիբաս պէն 'ինայկէնի իմ,
Նկէնկէպետ քէն Թաւթամամ' տէյին
ՐԱՊՊ պուլյուբրը։
13 – Անճագ սէն ֆէտասրնը պիլ ,
Ւրի Ալլահդն ՐԱՊՊԱ 'իսհան էյկէնին ,
Վկ եսապանճկլասրա վարմազգ իւզրէ
Հէր հէշիլ սազաճ ալի՛քնա ասօլաշ-
սրնդ,
Վկ պէնիմ սեօզիմէ իյա'սաթի էյ-
մէտնին' տէյին ՐԱՊՊ պուլյու-
բրը։
14 – ՐԱՊՊ պուլյուբրը քի' Էյ 'սաբ
էվլասա, բրւճաս' էսինիզ ,
Զիբաս *սիզի պէն ըհասա էթմիմ էսե փէ՛,
Սիզի շէհրկերտէն պիրկը,
Վկ դասիկկէրտէն խքնշէր ալըզ,
Այնաս կէթիրէճկիմ՝։
15 – Վկ սիզէ գալպիմ մուվաֆգդ չօ-
պանկլար վէրկճկիմ.
Անկեր տասխի սիզի 'իլմ վէ հկքմէթկ
կհասէճկքկեր տիր։
16 – Վկ ՐԱՊՊ պուլյուբրը քի՝ Սիզ
օլ կհինկէրտե տհկյատաս չօղա-
լըզպ մէզհկճատաբ օլաբզպնըզդաս,
Պիր տասհա ՐԱՊՊԸՆ Թասպաւէմ իւ
'ատհաղը տասմկյէճկքկեր,
Վկ օ խաթրա կհկմկյէճկճ,
Վկ տանը Թեզկքքիւբ վէ զհկյաբէթ էթ-
մկյէճկքկեր,
Վկ պիր տասհա օլմայասճագ տբր։
17 – Օ զկմանն Նրուսաղկմ ՐԱՊՊԸՆ
Թախթը Թէսմկյէ էտճկքկեր ,
Վկ հէճ միլկեկրը օբազաս,
Նասնն Նրուսաղկմ ՐԱՊՊԸՆ խսմ
իչհւն Թէճկմիւ' էտճկքկեր .
Վկ սրթդզ քէօթիւ գալպկերինին
'ինասուլկ հարկքէթ էմկյէ-
ճկքկեր տիր։
18 – Օլ կհւնկէրտե պէյհ ի ցուգաս
Պէյհ ի Խալսկէ իւկ կհատճկքկ ,
Վկ պիւկքտե չհմալ տհկյատնասն ,
Նճասուտաբրնաս միւկք օլմագ իւզրե
վէրտհկիմ տհկյատաս կհկճկքկ-
կեր տիր։

19 – Ֆասգասէմ պէն տէտհմ՝ քի՝ Սէնի
էվկասս սբրասրնաս նա՛սկլ գ-
յասյբմ՝,
Վկ մնագգսուկ տհկյատը ,
Մհկսկէթկ կերին զհկյատհկյկ կհսվէկ մի-
բասրնը սասնս նա՛սկլ վէրէկյիմ՝.
Վկ տէտհմ՝ քի՝ Փէտերհմ՝՝ տէկյհս պա-
նաս չսպրբասճագ՝ն ,
Վկ պասնս Թասպ՝ի՝ օլմագասն սասփմա-
յասճագ՝ն ։
20 – Հագգիագսէ էն , էյ պէյհթ ի Խաս-
յհկ ,
Պիր զէվճկ քէնտի զէվճհնկ Խըյասկէթ
էթմէհկի կհսվէ ,
Պասնս Խըյասկէթ էմմասհնզ՝ տէյհս
ՐԱՊՊ պուլյուբրը ։
21 – Պայբրլասր իւզէրհնտէ պիր սէս ,
Պէնի Խայսկէին Նհյագ իւէ սզկայբզբ
Քչհտհկճհ ,
Զիբաս սհկքր քէնտի մէսկքէրհնի էյ-
բհլճմտհկբ ։
Գէնասհկէրհն Ալլահը ՐԱՊՊը ուհնսէթ-
սրբկսբ ։
22 – Էյ 'սաբ էվկասս , բրւճաս' է-
սհնիզ ,
Պէն սհզհն 'իսհանաս օլսն սէվասհնբզը
տէՓ' էսերիմ՝։
Իչհթէ պիզ սասնս կէյհրհզ ,
Զիբաս սէն ՐԱՊՊ Ալլահըմբզդ սբն ։
23 – Ֆհլ հագգիգէ պայբրլասրտասն ,
Վկ տասպայսրբն չօգաբզպնտասն խՈՒմփագ
պհհնտասէ տհր ։
Ֆհլ հագգիգէ Խայսկէին խէկսաբ Ալլա-
հըմբզդ ՐԱՊՊՏԱՆ սբր ։
24 – Զիբաս սէպագվէթի իմհզատէն պէբռւ
էճհասաբմհզդն կհմկյհնէ ,
Անկերհն սհռբհս վկ սբղբրկսբրնբզը ,
Անկերհն օգռւ վկ գբզկսբրնբզը օլ խէ-
ճհալէթի վհրէն Թէկէֆ էթմհզ
տհր ։
25 – Խէճհալէթի իմհզագ հասի տբրզ ,
Վկ հիճհապհրմզդ պիզի էօրձէր ։
Զիբաս սէպագվէթի իմհզատէն Թաս պռւ կհս-
նէ տէյհն ,
Չէմ պիզ , հէմ տէ էճհասասրմզդ ,
Ալլահըմբզդ ՐԱՊՊԱ գասրշբ կհսնագ հշ-
կէտհք ,
Վէ Ալլահըմբզդ ՐԱՊՊԸՆ քէկսամընբզ
տհյնկէմհտհք ։

ՊԱՊ 4

ՐԱՊՊ պուլյուբրը քի, Էյ Խասա-
յհկ ,

* Եաթօ՝ պէն սիզէ էֆէնտի իմ՝, վէ

Digitized by Google

Էգիեր բիւճաւ՝ էաեր իսէն, պանաս բիւճաւ՝ էլլէ,
Վէ էգիեր մէքբուհայթընը հաւզուբըմ-տան ատֆ՝ էաեր խէն,
Ալիր ըզ սէբսէրի կէզմէյէ ճէքմին։
2 – Վէ հապիգաթի վէ հապգ վէ սաղսայ իւզրէ՝
ՐԱՊՊ հապյ սաբ՝ տէյիւ եէմին էտէ ճէքմէն,
Վէ միլլէթլէբ անընէ միւապարէք գէլբէնաճաղսար,
Վէ անընէ ինֆիխաբ էտէ ճէքլէբ։
3 – Զիրա ՐԱՊՊ ցուգա վէ ներաապղէմ եհսալխընէ պէզիլէ պուբյուբը.
Քէնաթլէրինից իչին չիֆթ ախբիւլմէմիշ հերի թիմար էտինից,
Վէ տիքէնէլեր ապասընտա էքին էքմէինից։
4 – Էյ ցուգա էհսալից վէ ներաապղէմ տէքէնէտ,
ՐԱՊՊ իչիւն մինթի ուն օյաւնըզ,
Վէ գալկինիզին ղուլֆէքինի տէֆ՝ էտինից,
Օլմայա քի քէօթիւ իչլերինիզեն աօյապը
Ղապագըմ ամէն հէմի ապէվէնէ,
Վէ աէօնահութքէն պուլունմայա։
5 – ցուգապտա ի՛լան էտինից,
Վէ ներաապղէմտէ նիապա էտիպ՝ տէյինից քի,
Տէյապտա պօրա չալընըզ,
Նիւքսէք տէալէ նիապա էտիպ՝ տէյինից քի,
Փէճմինիւ՝ էտինից, վէ միւթաճհքէմ շէհրիւնէ հէրինից։
6 – Սիօնա ատղրու պայրապգ գալըբրընըզ,
Ֆիրար էտինից, տաւբմայընըզ.
Զիրա պէն շիմայ ճանիկինտէն պէնա վէ պէզիլէք պօղունըզդ հէթիւէ ճէյիմ։
7 – Ադրայն քէնաի ինինտէն չըգապ,
Վէ միլլէթլէրի հէյապ էտէն, քէնաի մանհայընտա նապգ էտիպ,
Սէնին ախպարընը վիրան էթմէք իւզրէ հօյա չըգապ,
Սէքէնէլերի գալմայընճայա գատապ շէհրիւրինի խարապ օյաճագ սաբը։
8 – Գաւ էճէյտէն չաւ գաշանընըզ,
Մաթէմ էտիպ՝ ֆիզան էտինից,
Զիրա ՐԱՊՊՆ ղապագընըն չիտապէթի պիղսէն տէօնմէտի։
9 – Վէ օլ կիւնտէ մէլիչէն ախքէչէ վէ բէ՛խէչէրինէն ախքէչէլէրը տէքէնէճէք,
Վէ քէտհինէր միւզթաթիպ օլաճագ,
Վէ փէչդամիզէրը հայրէթէ տէքէճէք տիր՝ տէչիւ ՐԱՊՊ պաւչյուբը։
10 – Ո գէմանն տէտիմ՝ քի,
Ահ, էա Իապպ Եհովա,
Հագիգաթի էն սէն պաւ գաովմը վէ եբաւ-տաղէմ՝
Սիպէ տէլաւէթի օլաճագ՝ տէչիրէք գիչտաէտիլէ տլտաթի տէր.
Վէ գէլբէճ ճանա տէչյուն։
11 – Ո գէմանն պաւ գաովմա վէ եբաւ-տաղէմ տէնդիլէճէք քի,
Գաովմըմ գէզբէնաս տօզրաս
Պէբրիյէտտէ վաղէ՝ պայրապտաան եապգըճը բիւգեաբ եաէկ։
Պաս տապթի տաովաւրմագ վէ թէմիպլէմէք իչիւն տէչիլ տիր։
12 – Պաւրատտան շիտտաէթլի պիր բիւգեապտա պանաս կէլէճէք տիր.
Շիմնի պէն տապթի տընէրէ հիւքմիէը թէպլիգ էտէճէյմ՝,
13 – Իչիւ է պաւլաթլապ կիւսի չըգաճագ,
Վէ ատնէն տարապտապտարը գաապբղաս կիւսի.
Ամէլապը տապթի գաթթապտան տապհա պիւբ՝տաթլը օյաճագ տըր.
Վամ՝յ տիգէ, զիրա խապրապգ օյապգ։
14 – Էյ ներաապղէմ՝, գալկինի քէօթիւ իչլիւքտէն կըշգաս,
Քի խէչտա պուլաապղըն.
Նէ՞ վաքիտ ա գաապտար տէնդին ֆաապխա էքքաապըղդ տէչտունինտէ գալաճագ տըր։
15 – Զիրա Դաան թաապտաքընտան պիր ապվազ պին իւ՛լան էտիյօր,
Վէ եփրեմ՝ տապղընտան պէլա խապէրի վէբիյօր։
16 – Միլլէթլէրե պիլտիրինից,
Իչիւ է ներաապղէմ՝ 'ապէյհինէ նիապա էտինից,
Մաւհապտէրէ էտնիլէր ուզագ ապէլէրէ-տէն կէլիյօր,
Վէ ցուգա շէհրիւրէի 'ապէյհինտէ չապգըբյուբյար։
17 – Անըն հէր թաապտաքընը թապրաս պէքճիլէրի կիւսի իհսանի էտէճէքլէր.
Զիրա պաանա 'ապը օյաւս՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պաւյուբը։

Digitized by Google

18 – Զա չէ՛լերի քէնտի մէտէ՛լինի վէ
'ամէ՛լէրինի ակնին իւզէրինէ կէ-
լիր իրսան,
Զա ակնին քէօհ իւլուլիւնէ ակ-
չէ՛ի տիր, զիրա ատճ տըր,
Զիւնքի եհուդիկէ գաւատար իչլէտի։
19 – Պաղրըմ՛, պաղրըմ՛. եհուդէյի-
նին իչէրիսինէ գաւատար ադրը
հիտա էտիլորըմ՛.
Դալդիմ ատէտսիզլիկնէ միւզէմմէրիդ
տիր, ահ-քիւֆ էտէմէմ՛.
Զիրա, էյ Ճանըմ՛, ակն պօրու ակտինի,
ձէնք կիւրիւլմէ իհտիյաճնա իչլիմ՛ինի։
20 – Զաղրա՛նլըդ իւզէրինէ պաղրա՛նլըդ
իւ'լտան օլտուճաւը,
Զիրա պիւթի իւն տիւյար խարտակ օլ-
մուտ.
Զատարըլտըրմ՛ ատնաըզդըն,
վէ փէրտեկէրիմ՛ պիւտէն խարտակ օլ-
մըլտար։
21 – Նէ՞ վազթտա գաւատար պաղրագ
կէօրէ՛ճէյիմ՛,
Զօրտա ատատաը իչլիտ՛ճէյիմ՛։
22 – Զիրա գաւմըմ՛ ատֆի՛հ տիր,
ակնի պիւ՛ւէտի.
Անէր ատմ՛ագ էվլատ տըր,
վէ տանէրտտ ֆէ՛չմ՛ էօգ տըր.
Անէր չէրիր իչլէ՛ւէրտտ 'ագբայիը տըր-
լտար,
Զագաճի խտար իչլէ՛ւէյի պիլմէզլեր։
23 – Զէմինէ պագտալըմ՛, իչիմ է թէչի
վէ խտալի խոճ,
Սէմաւտվոճտա պոփրմ՛, վէ նուրտա էօգ
խոճ։
24 – Տօղլտարա պագտալըմ՛, իչիմ է թիթի-
քէչլօր խոճ,
վէ հէվի պայըրլտար ատրտըրըչլօր խոճ։
25 – Պագտըրմ՛, իչիմ է ատաեմ՛ էօգ
խոճ,
վէ հտավա գուշլտարընըն ճիւմլէսի
գաչմ՛ըչ խոճ։
26 – Պագտըրմ՛, իչիմ է մէչիտտար եէր
չէ՛ալ օլմ՛ուչ խոճ,
վէ ճիւմլէ չէհրէրի ԻԱՊՊՐՆ հտա-
զուրըն ատտան,
Անըն չիատտէիլի զատագը էօնիւնտէն
եըգըլմ՛ըչ խոճ։
27 – Զիրա ԻԱՊՊ պէ՛չլէ պատ՛յտըրըր.
Պիւթիւն տիչտար խարտակ օլտուճագ
տըր,
Լագրին պիւտ պիւթիւն մնահվ էթմէ-
չէ՛ճէյիմ՛։
28 – Պատ՛նատն իւզէրինէ զէմին մնահէմ
էտէ՛ճէք,
վէ հօգտարըտան ատմ՛ավէթի գաւտարտա
ճագ տըր.
Զիրա պէն ատ՛չլէտիմ՛, գաւտար վէր-
տիմ՛,
վէ փէշիման օլմ՛ադ՛ատագըմ՛,
վէ ատատէն կէտի տէօնմէ՛չճէ՛իմ՛։
29 – Սիւտարիլէրին վէ թիրկնատագլտա-
րըն կիւրիւլթի իհտիյաճնատէն
Պիւթիւն չէ՛չ ֆիրտար էտէ՛ճէք.
Անէ՛ր տըգ օրման'լըգլար տարտաճնա կի-
րէ՛ճէքլէր,
վէ գաւտարտ իւզէրինէ չըգտաճագտա-
լտար.
Շէհրլէրին ճիւմլէտի թէրք օլտուճա-
ճագ,
վէ ատնէ՛լէրտէ իհտատն ատգին տըմ՛ադ-
ճագ տըր։
30 – Ն՛յ խարտակ օլմ՛ուչ օլտի, ատն ՆԷ՛
ետտիտտճագտըն.
Ավլտար կիւրտէն,
Քէնտինի տալճ՛ուն գիւնէթ'լէրտէ թէզ-
նէին էթ՛ատէն,
վէ կէօղլէրինէ չօգ տիւրմ՛է չէքտէն
պիւրէ,
Պիհտատէ եէրի քէնտինէ պիւնէթ վէ-
րիւյօրտըն.
'Ատըգտարըդի ակնի թէրք էթ՛ատիլեր.
Սէնին Ճանդդին տատտյօրտար։
31 – Զիրա ատրը չէքէն գտրըլըդի պէտ,
Իւքիհի տօղատ-բտանըդն տադրտը վտագ-
տա օլտուն պէտ կիւղ պիր ատա
իւչիթ'տիմ՛.
Զա Աիտն գրզնէն ատ՛ատ տիր.
Ահ չէ՛քէրէք վէ էլլէրինի ատչտագ՝
Շհմ՛ուտի վա՛յ պատնա,
Զիրա գաւճ իլլէր ատ՛պէպինատէն Ճատնըմ՛
պադրըտտը՝ գ՛ուչ։

ՊԱՊ 3

Եբատտաղէմ ատգագլտարընատա ատ-
լտչընըզ,
Վէ չիմ՛ան պագրընըզ, վէ պիլինիգ,
Վէ ատնէն մէ՛յատտնտագտարընատա ատգագընըզ.
Նէ՛կեր Հատգ իճրատ էտէն վէ Հատգիգատճ
ատգադտան պիր ատատէմ՛ պուտա պի-
լիր իսէ՛նիզ,
Պէն օղ չԷհրէ՛ 'ատ՛ֆվ էտէ՛յիմ՛։
2 – Վէ ԻԱՊՊ Հատ՛յ տըր՝ ատէլլեր իսէ
ատ,
Եպատնէ՛գ ե՛մ՛ին էտէ՛լլեր,
3 – Ետ ԻԱՊՊ, ատէնին կէօղլերինի Հատ-
գիգատճա ատգրտա ատ՛յիրի՛ պի-
պիր.

Digitized by Google

Անէրբի տեղեաւն, ֆագաթի ատեր տուա-
մատոլլար.
Անէրբի գրբուքն, նամահամի գասպուլ
էթմէկը իսթէ էմեմիլեր.
Եփուպէրնի թաշտան փէք էթմեմի-
լեր,
Քիւճա՝ էթմէկը իսթէ էմեմիլեր։
4 – Վէ պէն տեսոմ՝ քի՝ Անէրը ամճագ
միսքին տիրլեր.
Անէր ասհապ տրբլար, զիրա ԻԱՊՊՐՆ
թասրիգինի,
Քէնամիլերին Ալլահընքն ասկեամիները
պիլմէզլեր։
5 – Պէն պէդիւս քելերե կիտիպ,
Անէրը իւէ միս քասէմեմ էտճէյիմ՝
Զիրա անէրը ԻԱՊՊՈՒՆ թասրիգինի,
Քէնամիլերին Ալլահընքն ասկեամիները
պիլմիրլեր.
Լաքին անէրը քեամֆիթէն պզյուն-
տրբրզը գբտրելար,
Գագյարը գոփատրելար։
6 – Պաս ակեպտէն անէրնի օթանաման
պիր ատլան էօլմութճէք.
Անէրը *պէրիյկելերին գուրտը թէկիֆ
էտէճէք տեր,
Անէրնին չէհրելինի գափլան պէքլե-
յէճէք.
Անէրաէն հէր քիմ՝ տրշտրը չզգատրաս,
փատրելէնէճէք տիր.
Զիրա 'իսանդատրը չօգատրը,
Անէրին թէճաւոզլատրը չօգատրը'
7 – Իսնոի սահա պուհամ նամ'սզ'ափվ
էտէյիմ՝,
Օգուլլարդի պէհի թէզը էթմելեր,
Վէ Ալլահ'ս օլմայանդատրէ եմմին էյլե-
տելեր,
Վէ անէրդի տոգատրտրզմամա գինաս
էթմեթլեր,
Վէ տիւրլու տոգատրտրզմամա գինաս
էթմեթլեր.
8 – Սատաստէլդին պէօլէնիմիշ տեթտրր
էհտէ օլատրտրր,
Հէր քէս գօնշտրսընքն զէվգենէ քիշ-
նէյօր.
9 – Պաս կիպի շէյդէրաէն տօլատրը ճէգա
վէ՞ թմէյէ ճէք մի իմ՝,
Վէ պէզյէ պիր միլլէթտաէն քէհանիմ
իհթիգամ՝ ա՞լմայճագ մը իմ՝
տէյտե ԻԱՊՊ պատրյտրբր։
10 – Սու բտրբր իւզերինէ չզգըզ եը-
գընըզ.

Լաքին պիւս պիւթիւն խատրագ էթմէ-
յինիզ.
*Պուրճ'ատրբրը գասատրբրընըզ,
Զիրա անդէր ԻԱՊՊՈՒՆ տէյթէ տիր.
11 – Զիւնգի պէյհ թ Խատրէլ վէ
պէյհի ի Յուդա
Պահանա զկյատէսկյէլ խրյանէյի էթ-
տիլեր՝ տէյտե ԻԱՊՊ պատրյտրբր՝
12 – Անդէր ԻԱՊՊԸ ինչպէս էտիպ՝ Ո
տէյթէ տիր,
Վէ իւզերիմիզ պէլա կելմէյճէք,
Վէ գբլբճ վէ գբմ'ըզգ կէօմէյճէ-
յիզ.
13 – Վէ փէյղամպէրլէր բիւզիճագ
կիսպի տիրլեր,
Վէ անդէրատ Խոպէն քելտրմը խոզ
տրբր.
Անդէրմ տէօթէւթէ կիսպի օլատւն՝ տե-
տրյէր,
14 – Պու կճլտէն Իլտհ իւլ ճիւհատա
օլատն ԻԱՊՊ պէզյէ պատրյտրբր.
Սիզ պոս սէօզնս տէզյէճէյինիզ իչնէն,
Իչյճ պէն քելտրմմը սէնին ատզպէտատ
սաթ եշ,
Վէ պատ գատմը օտատն էտէճէյիմ՝,
Վէ անդէրյն թ էլէֆ էտէճէք տիր,
15 – ԻԱՊՊ պատ յտրբր քի՝ Էյ պէհի թ
Խատրէլ,
Իչյճ պէն սիզին իւզերինիզե
Ուզագ մնահալատէն պիր միլլէթ կէթթ-
քճ էճէյիմ՝.
Ո գուվվէթլի պիր միլլէթ տիր,
Գուտրմի պիր միլլէթ տիր,
Լիսանընքը պիլմէյճէյին
Վէ տէզյէճէյինի տանկատմատրզդն պիր
միլլէթմ տիր.
16 – Անդէրին թ իրքէշդի աչրզ գատրզ
կիսպի տիր.
Ճհնդնկէսի գահրէմանն տրբր.
17 – Վէ տէհնին մնահատրլընը,
Վէ օգուլլարդի իւլ գբզյտրբրնը՝ հէյէ-
ճէքյերի էքմէկյի հէյէ ճէք,
Սիւրթուէրնի իւլ պտրբրյտրբրնը հէյէ ճէք,
Պաղյտրբրդ իւլ քնճիրլերնին տատթի հէ-
յէճէք տիր.
Ի՞թ խնատ էթմէյինն միւսթաճէքճ
շէհրյերինի գբմբ՞ճէ խատրագ
էտէճէք տիր.
18 – Լաքին օ կինդերտէ տատթի
Սիզի պիւսպէհթ իւն մնահ էթմէ-
յէճէյիմ՝ տէյտե՝ ԻԱՊՊ պատ-
յտրբր.

* Եբրեր՝ ախչամըն։ Մէզ. 404 21։ Ամբ. 1. 8։ Սոփ. 3 3։

* Եբրեր՝ Տալտրբընը

Digitized by Google

19 – Վ՚է Ա՚լաՀրմ՚զ ՐԱՊՊ պատնաւն
ճիւղիէնախի
Նե՞ ահպեպատն պիզէ եասփաբ՝ աերլեր
խոե,
Ամէն առնէրե ահզյէ քի,
Ախզ պէնի թէրք էտիզ,
Քէնաթի ահյարըն՚զատա զայրի խլահ-
լատա խըտմէթ էյմահյինիզ
կիւպի,
Գեզյէնճե սիզին օլմազատն ահիյատատա,
Էնճեպիլէրե խըտմէթ էաեճէքտինիզ։
20 – Պատնաւ պէյթ ի ճահրատա պիէ-
ատիրինիզ,
Վ՚է ճաւգատատա ի՚լան էտիպ ատեյինիզ
քի,
21 – Էյ կէօզլէրի վար ինքն կէօրմէ-
յէն,
Գաւլագլարը վար ինքն իչինմէյէն
Ա՚հմաղ վ՚է ֆէհմինիզ գաւմ՚,
Շնմաթի պատնաւ տինկէյինիզ.
22 – Ր՚ԱՊՊ պոլյատրը քի,
Գէնատէն գօրգմաՀ՚զ մ՚ը տրնրզ,
Հաւգատրըմատն թիթրէմէ՚զ մի տինիզ,
Գէն քի էպէտի գատնաւն իւգրէ գաւմա-
տէնիպէ հաւատատա գօտրմ՚,
Վ՚է ատը կէչէմէզ.
Վ՚է տաղզատրը գաղատրատա տատ, զալիպ
օլատնատղատր,
Կիւրիւլթիւ էյմաէ տէ, ատը թէճա-
վուզ էտէմէզլէր։
23 – Կ՚ատքին պու գաւմ՚էն ՚ատը վ՚է ի-
ֆատ՚ատ՚ահզը գատզպի վար.
Ան՚էրը ՚իտեան էտիպ կիւյատիլեր։
24 – Վ՚է գատզպէրինատ՚ շնմատի Ա՚լա-
Տր՚մ՚զ Ր՚ԱՊՊՏԱՆ գօրգատր՚,
Օ՚ր քի ի՚ւր վ՚է ատն հատզմատրը մ՚էվե-
մինատ վէրիր,
Հատատա իչինն մնա՚ատ՚էն Տաֆիա-
լատրը պիզէ տրֆիզ էտէր՚ ատե-
մէզլէր։
25 – Ֆըտգլատրինէզ պոտնէատրը ատզագ-
լատշտրըրատը,
Վ՚է կիւնահ՚տզատրնէզ Ֆո՚մէֆէլէրի պիզ-
ատէն ու՚էն՚ էյմատի,
26 – Զինտա գաւվ՚էմատա չէրիրէրէ պոտ-
լատնատա.
Ա՚վճ՚ատրըն պիֆերէք պէքզէտիքէրի
կիւպի փոտատատա պէքզէտրէր,
Տատզագ գատրատպ ատատմ՚ ի՚ատի՚ատր-
լատր ։
27 – Գաֆէտ գատ՚չատրէ տօլատ օլտըզը
կիւպի,
Ան՚էրըն խահէլէրի հիւէյէ տօլատ
ատըր.
Պատ էճ՚ատէն ահ՚էրը պէցիւ՚չիւպ զէն-
կին օլտըզատր.
28 – Ա՚էմիզէնահ՚էր, փատլատատրատր,
Գէօթիւ՚էրին իչ՚էրինի ատե կէչտիլեր.
Հատգէր, ա՚էթ իմին Տատգզընը իՀգատ
էթմ՚էզլէր,
Վ՚է ֆատգատտրն տատ՚վատրնը կէօր-
մէզլէր խոե ատե,
Նինե իչ՚էրի բատթ կէ՚էր,
29 – Ր՚ԱՊՊ պատ՚յատրըր քի,
Պատ կիպի չէ՚ա՚էրատն տօլատը ճէզա
վ՚է ըտ՚էյէճէք մի իմ՚,
Վ՚է պէցիէ պիր միլլէթատեն քէնահմ՚
ինի Թգատմ՚ ա՚ա՚ինյատճագ մ՚ը իմ՚։
30 – Տի՚յատրատա Տատյրէթ վ՚է ատՀչէր
վ՚էրե ճէք պիր իչ՚ օլատ.
31 – Փէ՚ղատմ՚ատրէրը հատնաէ՚է փէ՚յ-
զատ՚ատրէրնէ հատէրէր,
Վ՚է քահ՚ինէր ատ՚էրէրն էվ՚ատէ Տհա-
քիւ՚մէթի էատէրէր,
Վ՚է գատվ՚իմ՚ պատնատան Տաղզ էատբ.
Վ՚է պատնաւն ՚ատքատպէթինատե նէ՚ ատա-
փատճագքնըզ։

ՊԱՊ 6

Էյ պէնի Բ՚ենիամին, Ե՚րատազէմին
իչ՚ինատեն փիլբար էատինիզ,
Վ՚է Թեկուէտե պոտա չատրնըզ,
Վ՚է Բ՚ել ագքատրմա իւգէրինէ պիր նի՚չան
գատատրրընըզ.
Զի՚րա չի՚մ՚լատան պէլա վ՚է պէցիւ-
պ ոզզո՚նի՚ղ զատՀատր էատի՚ր։
2 – Ահօն գէզդ՚ինր Տիւգէվ՚ վ՚է Նատզիք
պիր խոյճուհա Թեշկիհ էթ-
տի՚մ՚։
3 – Զօզան՚ի՚ատր վ՚է ատն՚էրին ահ՚իբ՚իւէրթ
ատն՚ըն, էտան՚ըհատ կիատե ճէքլէր,
Ան՚էն Տէր Թ՚ատտաֆ՚քատտա չատրը գատ-
բատճագ՚ատր,
Հէր պիրի ահ՚իբ՚ահ՚ունի քէհատի Տատ-
տատտատը տատահ՚ինատե կիւատե ճէք
տիր։
4 – Ան՚էն իւգէրինե մնա Տատրէպե Թէ-
տատրքինատե պատ՚ատնդրզ.
Գատզէնըզ վ՚է Տ՚ոյէ վատգէն՚տատա չը-
գատլմ՚.
Վ՚ա՚յ պիզե, զէրա կիւն զէվատ պատ՚ը-
մատգատա,
Վ՚է ատքատմ՚ կէօկէլէրի ատզատնմագատտա
տըր։
5 – Գատզէնըզ վ՚է կէճէլ՚էյն չէգըզ,
Ան՚էն գատ՚ատ՚ատրընը խատրատգ էատե-
լիմ՚.

Digitized by Google

6 – Ձիրա ԲԱՊՊ իւ_ ճիւնուստ պէչլէ պուլ_ոյրըր.
Ալաճ քէսիպ ներուսագէմ գաբշը մէթերիս եափընըզ.
Նօգլանըլաճագ չէ՛ր պուլ տըր,
Զուլմլէ պիւս պիւլի իւն տօլու տըր,
7 – Փուֆալար քէնտի սալարընը ագըթտըղը կիպի,
Ո քէօթի իւլիւյիւնիւ էյլէ ագըտըր.
Անտէ զալմ ու զատը իշխաիլիր,
Հուզուրըմնուս տուՙիմ ակլու վէ ներալար վար տըր.
8 – Էյ ներսագէմ, միւթէՙէտիպ օղ,
Օլմայա քի ճանըմ սէնտէն իքրահ էտէ.
Օլմայա քի սէնի վիրան վէ ակքէնէսիզ պիր ևէրէ տէսնատէրէյիմ.
9 – ՐԱՊՊ իւ_ ճիւնուստ պէչլէ պուլ_ոյրըր.
Խարայէլին պագիՙյէսինի,
Գաղըն տէգաբիւլիւնշ տանկէլէրինի ՚ոփլըր կիւալ թէմամէյլէ թօփլայա ճագըտար.
Գազ պօղան կիպի էլինի սէփէթլէրէ տէօնատէր.
10 – Գիմդ սէգյլէյիպ չէհատէթ էտէյիմ՚, քի իշխատէր.
Իշխէ գուլագլարը խիմ անաքզ տըր,
Վէ տինկէյէՙէգլէր.
Իշխէ ՐԱՊՊԸՆ քէլամը անէրին ՚ինտինատ մուհագագար տըր,
Անտէն խօշտանմազլար.
11 – Լաքին պէն ՐԱՊՊԸՆ գազագլէյլէ տօլու իմ՚,
Գէնտիմի զապթ էթմէքտէն ևօրու_ տըմ՚.
Աչ տրշարը_յա չօճուգլար իւզէրինէ,
Գէզալիք ևիկիթլէրին ճէմա՚ատը իւզէրինէ տէգաբէ ճէկիյիմ՚,
Զիրա զէվճ զէվճէսի իլէ,
Իկի էյար տահի միւսինն իլէ թաւթաւլաճագ տըր.
12 – Վէ անէրին խանէլէրի վէ թարլալարը վէ զէվճէլէրի,
Հէփ պիրտէն էապան ճըլարընը էլինէ կէչէճէք տիր,
Զիրա տիյարըն սէքէնէսի իւզէրինէ
Էլիմի ուզատաճագլար տէյիւ ՐԱՊՊ պուլ_ոյրըր.
13 – Զիւնքի անէրին քիւչիւյիւնտէն պէգյիւյիւնէ վարընճա,
Ճիւմլէսի թամա՚քիտը օլտըլար.
Վէ փէդաուսիպէրտէն քէտէչինէ վարընճա,
Ճիւմլէսի հիլէյլէ իշ կէօրիւր:
14 – Վէ սէլամէյի էոգ իքէն,
Սէլամէյի, սէլամէյի՚ տէյէրէք՚
Գաավմլար գըզընըն էապատընը սիւզատէն ատալարընըլար:
15 – Մէքրուհ իշլէր իշլէտիքլէրինտէ ուղի անրըլմ՚ը մը.
Ատա ուղի անմազլար,
Վէ՚ատրնամագ պիրվէ գլէր.
Պաւ էճլատն տիւչէնլէր ատասընատա տիւչէճէքլէր.
Անէրըի էօգլատղըմ գէտնան էրգըլատճագլար՚ տէյիւ ՐԱՊՊ պուլ_ոյրըր:
16 – ՐԱՊՊ պէչլէ պուլ_ոյրըր.
Թարիգլէր իւզէրինտէ տատրատագ պատգընըզ,
Վէ գատիմ՚ ևալար հագգընատա՚
Էյի ևօլ հաՙնգըլը տըր՚ տէյիւ սիւ՚ալ էտինիզ,
Վէ ատատ ևիւրիւյիւնիւզ,
Գի ճանըարընըզգա բնահալի պուլ լատընըզ:
Ֆատգաթի անէր՚ ևիւրիւմէյիզ՚ տէտիլէր՚:
17 – Վէ իւզէրինիզէ պէք ճիլէր թա՚ևին էվ տիմ՚,
Պօրուներն աէսինի տինկէյինիզ՚ գէ՚էմ.
Ֆատգաթի՚ Տինկէմէյիզ՚ տէտիլէր՚:
18 – Իմտի, էյ միւլէթլէր, տինկէյինիզ,
Էյ ճեմա՚ատի, անէրատէ նէ օլտըղընը անկար:
19 – Էյ զէմին, տինկէ,
Իշխէ պէն պուլ գաավմէն իւզէրինէ,
Անէրեին էֆքէտըրընըն սէ՚ևէրէսի օլան պիր պէլաս կէթիրէճէյիմ՚,
Զիրա սէզըլէրիմի տինկէմէտիլեր,
Վէ չէրի՚ատի ըմը բէտատ էվ տիլէր:
20 – Ն՚ի՚չինա պատնա Սաբատատան քիւնլիւք,
Վէ ուզագ ևէրատէն խօշ քա՚իհալը գատը՚չ կէլսին,
Սէզին մուհրագալարընըզ մագպու_ տէյիւ տիր:
Վէ զէպհէկէրինիզ պատնա խօշ տէյիւ տիր:
21 – Պու էճլատէն ՐԱՊՊ պէչլէ պուլ_ոյրըր.
Իշխէ պէն պուլ գաավմէն էօնիւնէ թէօքէզլէր գզյատճագլար՚,
Վէ փէտէրլէր օղուլլար իլէ պիրլիքտէ անէրէկ իւիչէճէքլէր.
Գօնշու իլէ տօսթու նէլալք օլատճագ՚լար:

Digitized by Google

22 – ՐԱՊՊ պէտք է պատասխանէ.
Իշխե՞ն չիմանալ մարդիկ ամենայն պիղծ գաւմ
կեղծիք,
ոչ զնմին մտանեն մտանելոցն պատ-
րուակ պիղծ մտանելի գալստեան.
23 – Աչերդ եայ վե՛ր մշտապատ թուխ-
լար,
շէֆիպատրզ վե՛ր մերկամերկ տեղ-
եր.
Անկերին սեռի տեղիզ կիսրկեսեռ կե-
պի տիր,
ոչ սաթղատա պիներդեր.
Էյ Սիոն գերդ, սենին իսզերիդե ճենք-
ճիկեր կիպի տիզիկիրդեր.
24 – Անոն խատպերին խչիմ տիք,
Էլկերդիմիզ կեվշեսի,
Տօղուրսոն գարնին ապրդոք կիպի պի-
զի ապրդը թուխ տուս.
25 – Թատրեպա չերգմպիրնըզ, վե խօղ
սուս եիւրիսմեդինդ,
Զիրա կերը թատրեֆուտա տիւշմենին գե-
րդոճը վե գօրգաս վատ տրր.
26 – Էյ գավմիմ գերդը, չուռ կեյ,
ոչ քիւղտե հուս վատրան,
ոչ փեք սաճը ֆիզան եյոզ,
պիր թանե ճիք օղու իչիւն ֆոթիմ ե-
սեր կիպի մտանեմ էյոզ.
Զիրա խատպա էսերին իւզերիմիզե սան-
արգոն կելե ճէք տիր.
27 – Սենի գավմիմ ատպատնուս թէճ-
բիպեք էսուճի վե գալա գօտդմ,
Ին սանէրին եօղորը պիլեսին վե թէճ-
բիպեք էսեսին.
28 – Ձիւմլեսի զիյատեսիյոզ 'սաղ տըր,
Ղամմնազըդատա կեզեյրեր, պատգար վե
սեմիր տիրլեք.
Ձիւմլեսի եՀ ի ֆէսատա տրր.
29 – Թէսրիւք էսանատը,
Ամէնչոտ գուրշուն տիւքենաի.
Դաւճը պիհուսուտ եերսոտ գալ էսեր,
Զիրա չերիրլեր թէֆիրիպ օլուհնամատը-
լար.
30 – Անկեր՝ Մերատատա կիսմիչ թէս-
միլե օլուհնաճագլար,
Զիրա ՐԱՊՊ անկերի ըհատա էյլէսի.

ԳԱՊ 7

ՐԱՊՊ թատրաֆինատան Երեմիայա պատ քելսոմ՝ կելսի.
2 – Գեյի իւր ՐԱՊՊԸՆ գոփուրնատա տուր,
ոչ օրատատա պատ քելսոմը նիհատա էսիպ տեղ սեզյե քի,
Էյ ՐԱՊՊ ամէնտե էթմէք իչիւն պատ գոփուրատան կիրկեն պիւթիւն ցուգատ,
ՐԱՊՊԸՆ քելսոմընը տինկիլինիզ,
3 – Իսրայելին Ակահը ՐԱՊՊ իւր ճիւ-
նուտ պեզյել պատ.
Մեհէլինիզի վե 'սամկերինիզի իսլահ էսինիզ,
ոչ պիզի պատ մնահատեսե իգամեթ էթ-
տիրիրիմ՝
4 – ՐԱՊՊԸՆ հեքքելի, ՐԱՊՊԸՆ հեք-
քելի,
ՐԱՊՊԸՆ հեքքելի պատնեսոր տրր՝ տեմիս
Եսեան սեօղեյնէրդին ամօղներդեն ի-
թիւնատ էյի մեզինիզ,
5 – Զիրա եկեր մեհէլինիզի վե 'սամկե-
րինիզի սատհինեն իսլահ էսեբա-
տինիզ,
Վէ պիր բիմնէնին գօղնշոտ իւզե օլան
հագգըդընը
Թեմամըլ իհգադ էսեբսեդինիզ,
6 – Ղաւրսպե վե եեթիմի վե տատ գա-
րըլ սա գատ էյի մեզ,
Վէ պատ մնահատեսե տուշոտ գան տեօք-
մեզ իսեդինիզ,
ոչ պեհնեսոզա ամպեզ օլմազ իւզրե
Ղաւրսե իսահատատա թատպի՝ օլմազ ի-
սենիզ,
7 – Օյ վատգեի տիզի պատ մնահատ,
Իճատատըդա վերսիկիմ՝ տիյատատա
Եպես իւ ատատա իգամեթի էյի տիւնե-
ճեկիմ՝
8 – Իշխե տիզ հուսան վե ֆան'խսե-
տիզ սեօղերե իմիսատա էսեբ-
սինիզ.
9 – Սիզ գըրգամի վե գաթալ վե գինատ
վե հուսան եեմին էսեբդեք,
ոչ Բահաղատա պատխատ հատգատատ,
ոչ պիլմեհիդինիզ գաւրսե իսահատատա
թատպի՝ օլատատ,
10 – Կելեք՝ խամիմե հատտ օլուհնան պատ
պէյիտեսե հուտգուրգմատա տուս-
տատ՝
Պատ մհքտահհաթը ճիւմլեսինի իշխե-
մեք իւզրե
Նեճաթի պատկատդ՝ տեյեճէք մի սի-
սինիզ,
11 – Ամամիմե հատտ օլուհնան պատ պէյիտ
Նազատրընըզատա հատրատմիկէք մնագատա-
տը մե օլտատ.
Իշխե պէն տատեսի կեօրսեսիմ՝ տեյինա-
ՐԱՊՊ պատ.
12 – Լաքքին չիմնի սիզ Սեզվատա

Digitized by Google

Եվվեւլեա խամիմի խաքեան եթոխիմ մա-
գամմմա կխոնիզ,
Վէ գաւմմիմ Խարայելին քեօթիւլթիւյիս
սեպեպհոնեն
Անա նէ եաֆսըղըմը կէօքիւնիւզ։
13 – Վէ չիմոն (ԻԱՊՊ պուլյուրըր)
պաւ խչլերին ճիւմլեսինի խչլե-
սիխինիզ խչիւն,
Վէ *վաքիրչլե սիզէ խոհաղ եաերեք
սեզլէսիմ խալ տե,
Սիզ սինկլեմեսիխինիզ խչիւն,
Վէ սիզի չաղրըրսըմ խալ տե, ճեվապ
վէրմեսիխինիզ խչիւն,
14 – Զէն տաախի խամիմէ եաաս օլաւ-
նան,
Վէ սիզին ք'իթխմաս էթոխիխինիզ
պէչիք է,
Վէ սիզէ վէ էճատսընըզա վէրոխիմ
մագամմա,
Սեզլով եաֆսըղըմ կիպի եաֆսճաա-
ղըմ։
15 – Վէ պիրյահէլերինիզին ճիւմլե-
սինի
Պիւթիւն նֆրիմ նէալինի թաաս էթ-
սիխիմ կիպի,
Սէզի տաախի հաւզուրըմնան թաաս է-
տէճէխմ։
16 – Իմոն սէն պաւ գաւմ խչիւն
տաւ'աա էյմ է,
Վէ սանլեր իչիւն ֆէրեհաա վէ տաւ'աա
էյլեմ է,
Վէ պահաա եավաստմա,
Զիրաա սէնի սինկլեմեմ։
17 – Յուգաա չէ հրլերինաե վէ նըստաա-
ղըմ սագաղլարընաա
Նէ եաֆաքզլարընը կէօրմէյօր մը սըն.
18 – Զօճաւգաար ատաձն տեվչիրերլեր,
Վէ փէտրլեր ամեշ եագաարլար,
Վէ գաբըլաար խաամաք եօզուբուրլար.
Թաա քի պէնի զազապաա կէթիրմէք
իւզրէ,
Կէզք մէրլիքէնէ փիտէլեր եաֆալար,
Վէ դուդրի իլահ'լարաա մէչրոնապոթ-
թագոսինէ 'ազդ էաեյեր։
19 – Անլեր պէնի՞ մի զազապաա կէ-
թիրէյօրլար,
Նեւզյերքինին խէ ճալեթի խչիւն
Քէնտի իւզերլերինէ պէլաչ փ-'վէր
էթմէզլի՞ր մի տէյին՝ ԻԱՊՊ
պուլյուրըր։
20 – Պաւ սեպեպտէն Ըատպգ ԵՀաաա
պէգյալ պուլյուրըր.

Իչդե զազապաղմ վէ խըշմըմ պաւ մա-
գամ իւզերինէ,
Ասեմ վէ հայվանա իւզերինէ,
Վէ սաՀրաներն պղպճլապը վէ եէրքի-
մնահաաւը իւզերինէ սեպքիւլե-
ճէք,
Վէ թաւթաաշաճագ վէ սեճաճկէ ճէք
սոր։
21 – Խարայելին Ալլահը ԻԱՊՊ խալ
ճիւնաան սեպյալ պուլյուրըր.
ՄաՀրաբգալարընըզը զկպիհկլերինիզեզ
'ալլաահ էտնինիզ վէ էմ եէյ-
նիզ։
22 – Զիրաա եճատաընըզը Մըսըր սոխյա-
ըրնաան չըգաարըզը՝ կիւնաեզ
ՄաՀրաբգաա վէ զկպիհկ խաաաեգնաան
սեպյալեմեսինաե,
Վէ անլերէ էմը եէյմեսինէ.
23 – Անճագ անլեսէ պաւ չկյի էմը ե-
սոխ սոեսոխ՝ քի,
Պէնիմ սեսոխի սոՀկլյինիզ,
Վէ պէն սիզին Ալլահընըզ օլայըմ.
Սիզ ատաախ պէնիմ գաամմըմ օլաաըք-
նըզ.
Վէ սիզէ հէբ պիր էմը էյոխյինէ թաա-
բիգաոե եհաբիւյհնեիւզ,
Ֆի սիզէ խայր կէյե.
24 – Լաքին անլեր սոՀկլեմեխլեր, վէ
գաուլագ վէբմեխլեր,
Անճագ քէնտի թէտպիրլերինճէ,
Ֆէօթթ ու գաալպլերինին 'ինսաագյլէ եհա-
բիւսյհլեր,
Վէ իւէրի տէյիլ, անճագ կէրի կիթ-
տիլեր։
25 – Եճատաընըզ Մըսըր սոխյրընա-
տան չըգաըգլարը կիւնաեզ պաւ
կիւնեե տէյին,
Գաալաբըմ՝ փէյգամպեկլերինին ճիւմլե-
սինի սիզէ կէնտէգտիմ՝
Հէր կիւն *վաքիրչլե կէճաեգլերը
իտոխ՝.
26 – Վէ պէնի սոՀկլեմեխլեր վէ գաա-
լագ վէբմեխլեր,
Անճագ պգաուճնալարընը սէրիլէչտիր-
տիլեր,
Վէ եճատաալարընաան պէտիթ էր օլաը-
լար։
27 – Իմոն անլերէ պաւ սէօգլերին
ճիւմլեսինի սէօյլէյէճէքտիր,
Լաքին սէնի սոՀկլեմէյէ ճէգլեր.
Անլերի չաղրըրաճագտըր,
Լաքին ատաա ճէվապ վէրմէյէճէք-
լեր։
28 – Օ վագըթ անլերէ սէգյէ ք՛ի

*'Իպր. երքեն գաալգաթագ

Digitized by Google

ԱլաՀը ԲԱՊՊՈՆ քԷլաՄԸՆԸ ՄՒՆԼԷՄԷ-
ԼԷՆ,
Վ.Է ԹԷ՚ՈՒԻպ գաապուԼ ԷԹՄԷԼԷՆ ՄԻԼ-
ԼԷԹ պաւ ՄՈՐ.
ՀաագիգաԹ ՄՆՀՎ օլաուս, Վ.Է ՍաղԸԳ-
լաՐՐՆաւան քԷՄԻլաԹ.
29 – Ի՚ Սի՛ն ԷԸԱԸ, աաչլաՐԸՆԸ քԷ-
ՄԻպ ԱաԹ,
Վ.Է պպՅԸՐԼաՐ ԻւԳԷՐԻՆաՏ ՓԻզաՆ
ԷՄԼԷ.
ՋՔԸաս ՚ալԷՀՅՆաՏ ղաազաագ ԷԹՄԻՒ
ՄԻլԼԷԹ
ԲԱՊՊ ԹՀԷԸ աւ ԸԼաաս ԷՄԼԷՄԻ ;
30 – ՋՔԸաս ԲԱՊՊ պաւ՚ՅաւՐԸՐ ՔԸ ,
ՊԷՆԸ Ցաւգա ՚ԻՆաՒՄՆաՏ քԷօԹ Իւ օլաՆՈԸ
ԻշլԷաՒԼԸՐ .
ՄՔԸՔաւՀաԹ լաՐՐԸՆԸ , ԻաՄԻՄԼԸ Լաաս օ-
լաւՆաՆ պԷՀՅԹԻ ՆԷ ՑՆաս ԷԹՄԸՔ
ԻւզՐԸ ,
Օ.ԸՀՅաս գաօՐԼաՐ .
31 – Վ.Է օզաւ՚ԼաՐԸ ԻԼԸ գԸզԼաՐԸՆԸ աա-
ԹԷՆԷ ԼաագՄՆագ ԻշԼաւ
ՆՈաՎՄ օզաւ աՒԸԻՄՈՒՏ վագԸ՚ Տօ-
փԼԷԹ ՄԻւԸԼԹ ՔՖԷ՚ալաՐԸՆԸ ՈՒՆշաս
ԷԹՄՒԼԸՐ ,
ՓՔ ՈաՆԸ պԼԷՆ ԷՄՐ ԷԹՄԷԼՄՐ ,
Վ.Է ՓՆԸՐԻՄՆԷՆ ԱաԼԼԻ ԿԷ՚ՂՄՒՐԻ ԻաԼԻ
32 – ԲԱՊՊ պԷՀՅԼԷ պաւ՚ՅաւՐԸՐ .
Գաւ Է՚ճՐաՒՆ Իշլ՚Է կԻւՆԼԸՐ կԷւԼԸՐ ՔԸ ,
ԱԸԹ՚ԸԳ ՏօփԼԷԹ Վ.Է ՆՈաՎՄ օզաւ աՒԸ-
ԲՐԷՈՒ աՒԼԻՒ ,
ԱՒՃաագ՝ ԳաՀԼ աՒԸԲԷՈՒ՝ աՒԷՒՒԼԷՃԼԸ
ՄՈՐ .
Վ.Է ՏօփԼԷԹաՒԼ ԼԸՐ գաալՄՒՐՆՃաՅաս
գաօՏաւՐ աՒԸՓՆ Է՚ԱՒԼ ՃԼԸՐԼԸՐ ;
33 – Վ.Է պաւ գաալՄՒՐՆ Լաշ՚ԼԷՐԻՒՆ Հաալաս
գաւ՚ՀաաՐԸՐՆաս
Վ.Է ԼԷԲՐՆ վաւ՚ՀաւՀաաՐԸՆ ԼԷՄԼՔ Իշ՚ԻՒՆ
օ.ՈաՃաագ ,
Վ.Է ՄՒՐԼԸՐՆ գաՀՅԸՐԱՒՆ պաւ՚ԼաւՆՄՅաս-
Ճաագ ՄՈՐ ;
34 – Վ.Է Ցաւգա ՀԷՏՐԼԸՐՆՒՆԷՆ Վ.Է Ե-
ՐաւաաղԷՄ ՈՃԱաագՒՅՈՐԸՆՒՆԷՆ
ՇաաաՐԸԳ ԱՒԸաաաՐՆԸՐ Վ.Է ՄՒԱԼԲՐԷԼՔ ԱԸ-
ԱաաաՐՆԸՐ ,
ԱԼԼՎ.ՅՐ ԱԸԱՒՆՆ Վ.Է ԿԷԼՒՆ ԱԸԱՒՆՆ ՔԸաս-
ՈՐԲԸ ՃԷ.ՅՐՄ՚.
ՋՔԸաս ՈՒՅաՐ Իաարաագ օ.ԸաՃաագ ՈՐՐ .

ԳԱԳ 8

ԲԱՊՊ պաւ՚ՅաւՐԸՐ ՔԸ ,
Օ.Ը Վ.ագԸԲՐաաս Ցաւգա ՄԼՒՔԼԷՐԻՆՒՆԷՆ
ՔԷՄՒՔԼԷՐԻՆՒՆ ,
Վ.Է ԲԸ՚ԻաԼԷՐԻՆՒՆԷՆ ՔԷՄՒՔԼԷՐԻՆՒՆ ,
Վ.Է ՔԷաՀԻՆԼԷՐԻՆՒՆԷՆ ՔԷՄՒՔԼԷՐԻՆՒՆ ,
Վ.Է ՓԷ.ՅԳաամԷՐԼԷՐԻՆՒՆԷՆ ՔԷՄՒՔԼԷՐԻՆՒՆԷՆ ,
Վ.Է ԵաաւաաղԷՄ ԱԼՔԷՆԷաՆՆԻՆՒՆԷՆ ՔԷՄՒՔ-
ԼԷՐԻՆՒՆ
ԳաագՐԼաՐԸՆաՆաՆ չԸԳաաՐաաճաագԼաՐ ;
2 – Վ.Է ՈԷ՚ԼաՄՒՔԼԷՐԻՆ Վ.Է ԽաաՄՒՆԷՒ ԷԹ-
ՄՒՔԼԷՐԻՆ ,
Վ.Է ԹաագԻ՚ օ.ԼաՃԼԳԼաՐԸՐ , Վ.Է ԹաԼԷԳ
ԷԹՄՒՔԼԷՐԻՆ ,
Վ.Է ԱԷՂԱԷՃ Է.ՅԼԷՆՒՔԼԷՐԻՆ ԿԻւՆԷՂ Վ.Է ՄՅ,
Վ.Է ՃԻւՆԱաւաՐ ՈԷ՚ԱաԼՎԻՅԷՆՒՆ ՔԱաՓ-
ՓԷՄ Է.ՅՆԷՆԷՆ ԱՒՆԼԸՐԻՆ ՈԷՐԼ-
ՃԼԸԼԸՐ .
ԱՒՆԼԸՐ ԹՄՓԼՒՆՐԼՄՅաաճաագ Վ.Է ՄԷՓՆ
օ.ՈՃԻՆՅաս ՃԱաագ ,
ԵԸՐ ԼԻԼԳԻՒՆԱԷ ԿԻւագԻԲ օ.ԼաՃԱաագ ՄՈՐ ;
3 – Վ.Է պաւ ՔԷօԹ Իւ գաագԻՒԼԱՒՆ պաւ՚-
ԳՐ գաալաՆԼաՐԸՆ ՔԱաՓՓԻԼՄ ,
ԵաՆՒՆ ՄՒՆԼԷՐԻՆ ԹաՐաս ԷԹՄՒԻՄ ՄԻաս-
Հաա.ԸՐԻՆ ՄՒՆԼԷՐԻՆՒՆԷՆ գաալՄՒՐ-
լաՐ ԹաՐաաՓԼՆՒՆԷՆ ՄՒՆԼԷՐԻՆՒՆԷՆ ՄՆագպաՐԼ
Է.ՅԻԼԻ՚ Է.ՅԼԷՆՒՆ ՄՆՀՎ ՄՆագպաՐԼ
ԱաՐԼԼԱաճաագ ՄՈՐ՚ ԱՒԼԼԻՒՆ ,
ԲԱՊՊ Իւ ՃԻւՆԱաւաս պաւ՚ՅաւՐԸՐ ,
4 – Վ.Է ԱՒՆԼԸՐԸ ԱՒՅԼԷ ՔԸ ,
ԲԱՊՊ պԷՅԼԷ պաւ՚ՅաւՐԸՐ .
ԱՒՆԼԸՐ ՄՒՆԼՀԼ ՃԼԸԼԸՐ ՄՒՆ գաՄԼգՄՒՆ-
ՃաագԼաՐ ՄՐ .
ՊՒՐԲ ԱաագՓԼԳ ՄՒաս ԱՒՆՕ.ՈԱՒԼԷ ՃԼԸ ՄՐ ,
5 – ՆՔ՚ՀՒՆ պաւ ԵՐաւաաղԷՄ՝ գաՎՄՐ
ՊԻՐ ՄՒաՒՄՐ ՚ԻաԼաՒՆԼԷ ՚ ՄՒաՐ օ.ԼՈՒՆ-
ՅՐ .
ԱՒՆԼԸՐ ՀԻԼԷԼԷ ԼաագՓԲՐՄՐԼաՐ ,
Ի՚ԻաՃաՒ՝ ԷԹՄԼԸ ԻաՓ ԷՒՒԼՒՒԼԸՐ ,
6 – Գաւ՚ԼաագԼ ՎԸՐԻԳ ՈՒՅԼՒԼԱՒՆՄ՚,
ԱՒՆԼԸՐ ՈՒՕՂՐաս ԱԷ.ՅԼԷՄԷՂԼԸՐ .
ՊԼԷՆ ՆԷՔ ԼաագՓԲՐՄ՚՝ ԱԷ.ՅԷՐԼԸՐ ,
ՓԷօԹ Իւ՚Լ՚Իւ՚ԻաՃաՆԷՆ Թ.ԷՎԼԷ Է.ՅՒՆԷՆ ԼաօՂ
ՄՐԲՐ .
ՃԻւՄՂԷՒԻ ՃԷՆԷՂԷ գաօշաՆ ԱՒՃ ԿԻԳԻ ,
ՓԷՆՒՆԻ ԼաՈԼԲՆաս ՒՒԷՕՒՆԻՒԼ ,
7 – Լ.Է.ՅԻԼԼՔ պԻՐԼԸ Հաալաաաս ՄՆ՚ԱՂ.Է՚Ն
վԼագԻ՚ԸՐ պԻՐԼԸՐ ,
ՀԷՄ գաւ՚ՄՅաս վԸ Թաւ՚ՐՆաս վԸ գԸԲՐԼաՆ-
ՂՐՃ
ԿԷԼՄԼԷԲՐԻՆՒՆԷՆ վԼագԻ՚ԸՐ Է.ՅՕզԼաՒԹ-
ԼԷԲՐ ,
Լ.ԱՔԼՒՆ պԷՆԻՄ գաՎՄՐ ԲԱՊՊՐՆ ԱաՀ-
ՔԷաՄՐՆԸ պԻՐԼԸՂ ,
8 – ՓԻզ Հ.ՔՔՄԻԲ ԱաՀԻԿՒՓ Իզ ,
Վ.Է ԲԱՊՊՐՆ ՀԷՔՒ՚ԱՒՐԸ պԻզաՏԸ ՄՒՐԸ՝
ՆՈ՚ՈԲԼ ԱԷ.ՐՈՒՆՒԼԸ .
ՀաագԻգաԹԷՆ Իշ՚ԻՆ ՔԱաՒԹ Իզ՚ԼՒՐԸՆ

Digitized by Google

հալանիճը գալէմի հալան տիւ-
զէր ։
9 – Հիքմէի սահիպէլերի խէճիլ օլոսս,
Խավճի էտիպ Թ ուէի ալտըրլար ։
Իչիմէ ՐԱՊՊՈՆ քէլամլընը ըէստս էթ-
տիլէր ,
Ակիտդ անլէրտէ նէ՞ հիքմէի գալար։
10 – Պաս է ճլէնէ անլէրին գարըլտըրնը
պաշխարտաս ,
Թարլաներընը՝ ՚նէրէ զապթ էտէճէք
օլանլարս վէրճէիմ։
Զիւնքի քիւչիւքտէն պէզիւյէ վա-
րընճա
Ճիւմլէսի Թ ատնա՚քհար օլտըլար։
Փէյղամպէրտէն քհտհինէ վարընճա
Ճիւմլէսի հալանէ իչ կէօրիւր ։
11 – Վէ սէլատէմի հոգ խքէն՝ Սէլա-
տէմի , սէլատէմ՝ տէյէրէք ,
Գաւմըմ գըզընըն հարատընը հիւսէտէն
ատաղատըրլար ։
12 – Մէգրուհ իչլէր իչլէտիքլէրինտէ
ատԹանըրլա՚ր մը ։
Ալա ուԹանմազլար ,
Վէ ՚տարլանմագ պիլմէզլէր ։
Գա՚ էճլտէն տիւշէնլէր տարաքնտա
տիւշէճէքլէր ,
Ե՚օգլանըրլտըգտարը զէմտէն ևրգըլտաճագ-
լար՝ տէյիմ ՐԱՊՊ պուլ՚ըրը ։
13 – Անլէրի պիլգիւլլիյէ հէլտաք էտէ-
ճէյիմ ,
Ամմատա իւպիւմ օլմըյտաճագ ,
Վէ ինճիր աղտաճընտա ինճիր պուլունա-
մըյտաճագ ։
Ըսափրտարը պիլէ օլտաճագ ,
Վէ անլէրէ վէյտիյիմ՝ չէյլէր անլէր-
տէ գալմըյտաճագ՝ տէյիմ ՐԱՊՊ
պուլ՚ըրը ։
14 – Պիգ նի՚չինն տուբուլ՚օրըգ ։
Թէճէմմիւ՝ էտինիզ , վէ մի՚ռահ ատ-
քէմ՝ չէ հրլէրէ կիրէլիմ՝,
Վէ օրատտա տիւքհէմ էտէյիմ՝.
Զիրտա Ալլահընըզ ՐԱՊՊ պիգի տիւ-
քհէմ՝ էհ տուրտուր ,
Վէ պիգէ էօտ կիպլի տու իչիրտի ,
Զիրտա ՐԱՊՊԱ գարշը կիւնահ իչլէ-
տիք ։
15 – Սէլատէմէ մոհէմմատըր օլտըգ ,
Լաքին պիր խայր օլմատը ,
Շէքհա վագհ՚ընա ժահ՚ընթաղր օլտըգ ։ Լա-
քին իչլէ իպգի իրտագ վար ։
16 – Ամ՚ըրընըն խօրու՚ըտտամնատը Դահն
Թ ատաֆինտատն իչիսուլտի ,
Գաւվէմի՚լի տամ՚ըրընըն քիչնէմէնինն
կիւրիւպհանէտէ ։

ՊիւԹիւն եէր ատարըլտը .
Զիւնքի կէլիպ տիյտը վէ անտակ պաւ-
լուհանըն քէտֆիճէհինի ,
Շէհրի վէ անըն սէքէնէհինի Թէլեֆ է-
տէճէքլէր .
17 – Զիրտա իչլէճ պէն ատարընըզտա սիհր
Թէ՚սիր էմմէտը՝ էրլանըլտը ,
Էնկէրէքլէր կէտնատէրէճէյիմ՝,
Վէ տիգի ըտրըտճագտը՝ տէյիտ ՐԱՊՊ
պուլ՚ըրը ։
18 – Մէսէրէճէյիմ՝ հիւքնէ փէմ-
պէ ,
Գալպիմ՝ տէրտուհիմտէ պայըրը ։
19 – Իչիմէ ուզագ տիյտատան կէլէնլէ-
րին սէպէպհինտէն
Գաւվըմմ գըզընըն ֆէրհատընըն ատի .
ՐԱՊՊ Սիոնատա տուրար՝ մը .
Անըն Մէլիյի անտէ տուրո՚ը մի .
Նը՞չիւն քհնատի պիտա փուխ՚ըրը՚լէ ,
Ղաբիհպ պաճի բուրգ՚ըտրը՚լէ պէնի ղտ-
զատա կէմ իրտիլէր ։
20 – Հասատա վագ՚իճ կէչտի , հազ
տիւքհնտի ,
Պիզ իսկ խէչտա օլմատը գ ։
21 – Գաւվըմմ գըզընըն հարատը Թ-
չիւն հարատ՚ընտա՚ ,
Գատատրտը՚ , պէնի տհ՚չէմի Թ տուԹա-
տու .
22 – Գաղատադտա պէչէտան հ՚օգ մը ,
Օրատտա Թ ատգիպ հ՚օգ մը տը ր .
Ետ՚նը՞չիւն գաւվըմմ գըզը չիճա պու՚ը
մատը ։

ՊԱՊ 9

Քհատ չգի պատրամ տու ,
Վէ կէօզէրիմ՝ կէօզ հատը փուհարը
օլա իտի ,
Ֆի կէճէ կիւնտուզ
Գաւվըմմ՝ գըզընընն մնագճուէլերի իչիւն
աղլատա իտիմ՝։
2 – Ֆհատ չգի պէրրիչէտ հօղճրլաք
գօնտագը կիպի պիր ևչէյ օլա
իտի ,
Ֆի գաւվըմմը Թ՚էրք էտիպ՝ անլէրտէն
կիւտ իտիմ՝.
Զիրտա անլէրին ճհւմլէսի զատիլէք
տիր ,
Խա՚ինն կիւրուհը տըր .
3 – Վէ տիլէրինի հալան իչիւն հազ-
լատը Կէտ կէրէկլէր ,
Լաքին եէր հիւզիւնտէ հագիգաթի
իչիւն չէճա՚ատլը տէչիլ տիքտ-
լէր .
Զիրտա կիճի տիքգէճէ քէօճի իւ օլտ-յօրլատ՚ը ,

Digitized by Google

վէ պէհի պիլմէզլէր՝ մէյիւ ՐԱՊՊ պու-յուրդր։
4 – Հէր ատէմ քէնոի գօնշուդնուտան ասգընուդ,
վէ հիւ պիր գարդնատաշը իւթիւտա էյթ մէյինիզ.
Զիրա հէր պիր գարնատաշ վէյատէհիլէ հիւէ գուլլանդր,
վէ հէր գօնշու գամմիազդգատա կէզէր.
5 – վէ հէր ատէմ գօնշուդնուդ սլատա-սդր,
վէ տօղրու սէյլէմէզլէր.
Տիլլէրինի եալան սէյլէմէյէ սլըշդըր-մըշլար.
Քէօթիւլուք էտէրէք եօրսլուդլար։
6 – Մէնքէնիի տիւէ իչինէ տիր,
Հէյէ սէպէպինէն պէհի պիլմէք իսթէմէզլէր՝ տէյիս ՐԱՊՊ պու-յուրդր։
7 – Պու էճլէհէն ՐԱՊՊ իւ՚ ճիւնուտա պէզլէ պու-յուրդր.
Իչլէ սէնլէրի գալ էտիպ իւմիւհան էտէճէյիմ.
Զիրա գավմըմ գէդդ իչիւն նա՚սըլ եապըյըմ.
8 – Անլէրին տիլի միւհիմ օգ սդր,
Հիւէ սէզլէր.
Ապդըլլէ գօնշուդնու սէյտմ՚ սէզլէր,
Ծագալի գալկիլլէ անլէն իչիւն փու-սու գուրսար։
9 – ՐԱՊՊ պու-յուրդր քի,
Գու կիւմի չէլլէյտանէն տօղսդր անլէրէ ճէզա վէրմէյէճէք մի իմ՚,
վէ պէզլէ պիր միլլէթտէն քէնտիմ իւմի իզդամ՚ սի յիազմաճագ մի իմ՚։
10 – Տաղսար իչիւն ազղատդգ փիղդան էտէճէյիմ՚,
վէ պէրբիյէ միւ՚ալլդր իչիւն մէրհէյէ օգու-յաճաղդմ՚.
Զիրա հանդոլլար, օյտան ատէմ կէչ-մէզ,
վէ սիւրիւլլէր տէտ իչիտիլմէզ.
Հավա գու-չյուրդնատն պէհէյիմէ վա-րընճա ճիւրէսի գաչդգ կիմ՚տէ-լէր։
11 – վէ Երուսաղէմի եըղդնի՚ըլար,
Զագալլար մէգաճէնի էտէճէյիմ՚,
վէ Ցուդա չէհիրլէրինի տէգէնէհթէ վիրանէյէ տէօնտէրէճէյիմ՚։
12 – Իչդ ի հիգմէթ քիմ՚ տիր, քի պու-նու ատդյա,
վէ ՐԱՊՊ՚ըն թէքելլիմ՚ էյտտիյի քիմ՚տէ քիմ՚ տիր, քի պօնա-խապէր վէրե.
Տիւար նէտէն ատլադդը խապարագ,
վէ ճանդըչ չէօլ կիպի օլսուս,
Օյտատան քիմսէ կէչմէյօր։
13 – վէ ՐԱՊՊ պէզլէ պու-յուրդր.
Մատտա՚ քի էօնլէրինէ գօսդըդըմ՚ չէ-բի՚ատըդ ըլ էյթ էյթ տիլէր.
վէ քէլեմլէրիմ տինկէմէյիդ՚ ատնա կէօ-բէ հաբէքէյթ էյթ մէտիլէր.
14 – Անճագ եիւբէքլէրինին 'ինա-սդ,ըլէ,
վէ էճտատտըլարընէն անլէրէ էդըրէթ-տիքլէրի
Բաշհադիւճ էյտադի՚ օլադդագ հաբէքէթ էյթ տիլէր։
15 – Պուտուն իչինէ Իսրայէլին Ա-լլահը ՐԱՊՊ իւ՚ ճիւնուտա պէզլէ պու-յուրդր.
Իչլէ պէն պու գավմա փէլին եէտէք-բէճճէյիմ՚,
վէ անլէրէ էտա յէդի տա իչիբէճէ-յիմ՚,
16 – վէ անլէրի քէնտիլէրին վէ էճ-տատտըրընէն պիլմադիդլէրի միլ-լէթլէր իչինէ տատդըտաճագդմ՚,
վէ իւզէրլէրինէ՝ անլէրի հէլաք էտին-ճէյէ գատտար գըլըճ կէօնտէ-բէճէյիմ՚,
17 – ՐԱՊՊ իւ՚ ճիւնուտա պէզլէ պու-յուրդր.
Տիւշիւնիւնիւզ՚, վէ ֆիղդան էտէճի գարըլար չտաղըրընըզ՚, քի կէլ-մինլէր,
վէ մինհիր գարըլարա խոպէ կէօնտէ-բինիզ՚, քի կէլմինլէր,
18 – վէ պէդիմ՚ իչիւն նալէ էյթ մէյէ 'տաճէլէ էյթ տինլէր.
Ֆի կէօզլէրիմիզ կէօզ հաղը տէգ-տիրէն,
վէ քէբֆիքլէրիմիզ տաւլար հաղդագ-տըրըն.
19 – Զիրա Միճայան նալէ տէտի իչի-տիլմէ.
Նա՚սըլ խապրագ օլադդ,
Ղայէթլէ խէճիլ օլադդ,
Զիրա տէյտդը թէյթ էյթ տէտիք,
Զիւնքի մէգաբէնէլէրիմիզի եըղդտըլադդ։
20 – Իմոճ, էյ գարըլար, ՐԱՊՊԸ՚ն քէլեմլէրինը տինկէյինիզ՚,
վէ գու-լադդըլարընըզ՝ անլէն ազղըն-քէլեմլէրին գաչդտու էյլէտին,
վէ գըզլարընըզդա նալէ էյթ մէյիզ եազ-բէտինիզ՚,
վէ հէր գարը գօնշուլունա մէգաճէ-գօնտամդը խոյէբիւն։

Digitized by Google

21 – Զիրա հովիւմ ոտգաղևլորտան չը-
ճուգևլորը,
Մէյտան ևլսիլէրի գաքի՝
էվ մէնք իչիւն
փէնճէրէլէրիմիզէ չըգտոր,
Սէրթայարըմըզա կիրտի.
22 – Սէզիլէ քի՝ ԻԱՊՊ պէզիլէ պուշոյու-
ըրը.
Ինսանո լաշէլէրի՝
Թարևլա ևւզիւնտէ կիւպէր կիպի,
Վէ օլտագ ճըլըարըն ատըլընճա տէմիրի
կիպի տիւշէ ճէք,
Վէ անևրէ թօփևլտան պուշևնմայա-
ճագ տոըր։
23 – ԻԱՊՊ պէզիլէ պուշոյուրը.
Էշէ ի հևքմէթ հիքմէթ իշլէ իֆթի-
խոար էմ մէտիր,
Վէ գուվվէթլի գուվվէթ իշլէ իֆթի-
խոար էմ մէտիր,
Զէնկին սէրվէթ իշլէ իֆթի խոար էմ մէ-
տիր.
24 – Ան ճագ իֆթի խոար էտէն քիմնէ
պուշունէլէ իֆթի խոար էմ մէտիր,
Ֆի խորաք էտոպ պէնի պիլիր,
Վէ զէմիրնտէ 'ինսայէթ վէ հաագ վէ
'ատաևլէթ իճրա էտէն ԻԱՊՊ
պէն խոյիյիմի անևրա.
Զիրա պուշևնևլտուգտան րսագի իմ՝ տէյիւ
ԻԱՊՊ պուշոյուրը։
25 – Ինշի է կիւնևրը կէլիյոր քի, խո-
թա անևտզ օլսընևրտ իլէ խոթա անևլը
օլսընևրըն ճիւմլէյինէ,
26 – Մըսրա վէ Յուդայա վէ Եդովմա,
Վէ պէնի Ամմոնա վէ Մովաբա,
Վէ ոսթև պուշևլտուրնը քէսէն պէրբիյէ
էհտևխոնին քէսաֆֆեսինէ ճէ-
զա վէրէճէկիմ՝.
Զիրա ճիւմլէ միլլէթլէր խոթա անևտզ
տոըր,
Վէ պիւթթևն պէյթի ի Խորայէլ գաւ-
պէն խոթա անևտզ տոր՝ տէյիւս
ԻԱՊՊ պուշոյուրը։

ՊԱՊ 10

Էշ պէյթի ի Խորայէլ,
Սէզին հագգընդտան ԻԱՊՊՐՆ սէզիլէ-
տիյի քևլտմը տինկէյինիզ.
2 – ԻԱՊՊ պէզիլէ պուշոյուրը.
Թա՛ֆիքէլէրին եօլընը էզբէնմէյինիզ,
Վէ սէմավի 'ալամէթլէրտէն տոլայը
տէրչէթ էճրէյէ կիրփիֆթաը օլմայը-
նըզ.
Զիրա պուշևնևլտուգտան տոլայը թա՛ֆիք-
լէր տէրչէթ էճրէյէ կիրփիֆթաը օլսը-
լար։
3 – Զիրա խոմմէթլէրին 'ատէթլէրը
պոշ բևլ տոըր,
Զիւնքի օրմանտան ագաճ քէսիլիր,
Ուսթա ատ էլի իշի ալտագ պալթայլէ
էօթևմ՛էլ տոըր.
4 – Անը կիւմիւշ վէ ալթունլէ թէզ-
լեյին էտևրլէր,
Զէքիճէրլէ վօբուրտ անը չիվիլէրլէ
մըխոարլայը վէ գըմըլտատմազ՝.
5 – Անլէր խոուրմա աղաճը կիւոլ տոզ-
րոա տուրտուրլար,
Լաքին թէքէլլիւմ էյի մէզիլէր.
Եէրբիւյիւքլէրի խիւնի մէսի ագաճ
թա տաշընմայը տոըրլար.
Անլէրտէն գորգմայըրըզ, չիւնքի պիր
ֆէնևաըզ էտևմէզլէր,
Էշյիլիք էյի մէզ տաճի էևէրինտէն կէԸ
մէզ։
6 – Եա ԻԱՊՊ, սէնին միսլինգ եօգ տոըր.
Սէն 'ագիմ սին, վէ գուվվէթ ճիւճէ-
թի իշլէ իսմինգ 'ագիմ տիր։
7 – Էշ միլլէթլէրին Մէլիյի, սէնտէն
քի՞մ գորգմասըզ,
Զիրա 'ագաճլը սանտա միսխոտա տոըր.
Զիւնքի միլլէթլէրին հիքմէթ սահիպ-
լէրինին քևսֆֆեսի տոլտուգտա,
Վէ անևլէրին հէփ մէմլէքէթլէրինէ
միսլինգ եօգ տոըր։
8 – Լաքին անևլէր ճէմի՛էն հայվան կի-
պի վէ սէֆիհ տիրլէր.
Տէռևէրէ պոշ բևլուգլար թա՛լիմի օլտա-
միչդա օտուռ տոըր։
9 – Թարսխոանէն կիւմիւշ լեվհալար,
Վէ Ոֆազտան ալթունդան կէլմիւլլեր.
Անլէր ուսթա տոընդ վէ գույումճը էլ-
նինի իշի տիր.
Էշլեխոէյլէրի լաճվէրտտի վէ էրղևվանի
տիր.
Քևռաֆֆեսի էհլի ի հիւնէր իշի տիր։
10 – Լաքին եՀովա Հաագ Ալտհ տոըր.
Հայ՛ Ալտհ վէ էսէտտի Մէլիք տիր.
Անըն զաղազպընտան զէմին թի՛թրէր,
Վէ միլլէթլէր անըն ղաղազպընա տաա-
մահամազլար։
11 – *Անլէրտէ պէզիլէ սէզիլէյինիզ.
Սէմավաթը վէ զէմինի խալագ էմ մէյէն
իլահ՛լար
Զէմինտէն վէ պուս սէմավաթը տոը-
թընտան մահվ օլսճագ տոըր։

*Պու պէյթին տաոը Արամի լիսանընդա տոըր.

Digitized by Google

12 – Բազդ զէմինի գուվվէթխալէ եափտը ,
Տիւեռեալը հիքմէթխալէ թէ՛ախ էյլէսեմ,
վէ ակմազլաթը 'իլմխալէ եապար։
13 – Սէտաըլխէ կէօքսէ չօգ սուլար
Հասրէլ օլուր,
վէ զէմինին մինդիճ հասանատան պուխար չըգուրըր .
Եաղմուր իչինէ չիմչէք չագարըրր,
վէ բիւզիկտըր խազինէլէրինէն չըգարըր։
14 – Հէր սասէմ 'իլմ խասասաընատա հայվան կիպի տիր.
Հէր գուլյումճը գյոզըդր փուխատան ատլայը խէճիլ օլտու.
Զիրա սեգաթիւյիւ փուխի եապան տըր,
վէ անկերսե բուհ եօգ տըր։
15 – Անկեր պաթըլ վէ զէլէլէթի իչի տիր,
Եօգանրլարդայրը զէման մնահվ օլաճագլար։
16 – Յակոբըն Նասիպի պունլար կիպի տեւիլ տիր,
Զիրա հէր չէյին Խալիգի օ տըր,
վէ Խարայէլ անըն միրասը օլան ապզի տըր։
Անըն խամի *Նհովա Սարաւովէ տըր։
17 – Էյ գալ'ատա ատգին օլան,
Տիյարսան էմնալդրը թօփլու։
18 – Զիրա ԲԱՊՊ պէգյէլ պուլյուրըր.
Իչէնէ պէն պուս տէփ'սա տիյարըն սեքէնէսինի տատանէլ սաճաճաստըմ,
վէ անկերի մուզայագայա տիւչար էտէ ճէլիմ',
Քաս քի պէլարըճը պուլաներ։
19 – Ճէրիհէմ սեպեպինտէն վա՛յ պատան,
Նարամ սեբամնատը տըր.
Լաքին պէն տէտիմ՝ քի,
Հագիգաթ էն պուս պիր սէբաս տիր,
վէ անը չէքմելի խմ՝։
20 – Զատրըրմ երգըլսը վէ իփլէրիմին ճիւմլէսի գօփտու.
Օղուլարըմ եանդըմնան կիւէտիլեր, վէ եօգ տըրլար.
Արիթգ չատրըմնը գուրան,
վէ փէրտէլէրիսի եէրինէ գոյան եօգ տըր։
21 – Զիրա չօպանլար հայվան կիպի օլուզ,

* ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուա

ԲԱՊՊԸ թաալէպ էթմեսիլեր.
Պու սեպեպտէն ֆելահ պուլմազլար,
վէ անկերին պիւթիւն սեւրեկլերդի տատզրլար։
22 – Իչիմ է *խասդեր ևէչօր,
Շիմնալ տիյարըճնատան պէզյեւք կիւրիւմթիւ կելիյօր,
Փի ճատգա շէհրլերինի վիրան,
վէ չագալլար մէքեանդը էտէ։
23 – Եա ԲԱՊՊ, պիլիրիմ քի քնատնըն թաարիգդ քէնատ էլինատ սէյիլ տիր,
Փէնատ ատալմըրնը տօղուրլի մնագ՝
Սիւրիւչէն ատեմնին էլինատ սէյիլ տիր։
24 – Եա ԲԱՊՊ, պէնի թէ՛տիպ էթ, անճագ քնատֆիլ օլտուն.
Ղազազպըկնէ օլմատըն, քի պէնի թէլեֆ էթմէյէսին։
25 – Ղազազպըկը անդի պիլմէյէն թա՛քֆելեր իւզէրինէ,
վէ սէնին խամիդկ տու՛ա էթմէյէն գազպիլեէր իւզէրինէ տեգը.
Զիրա Յակոբը եէտիւէր,
Անը եէտիւէր վէ թէլեֆ էթտիլեր,
վէ անըն մէգաբէնինի վիրան էյլէսթէլեր։

ՊԱՊ 11

ԲԱՊՊ թաարսֆբնատան Սրեմիայա պու քէլամ կէյտի . 2 – Պու 'ատհարըն սէօզլէրինի տինկէյինիզ, վէ Յուգա ատսմէլերինէ վէ Երուսաղմ սէքենէսինէն սէօյլէյինիզ . 3 – Վէ սէն անէլերե տե քի՝ Խարայէլին Ալլահը ԲԱՊՊ պէգյէլ պուլյուրը. Մէլ'ունը տըր օղատմ՝ քի պու 'ատհարըն սէօզլէրինէն տինկէյինիզ, 4 – Անը քի եճատատնէրդատ՝ Մըսըր տիյարըճնատան, օղ տեմիր ֆուրնունատան անէլերի չըգարդմ՝ կիւնատ էմր էտիպ տէտիմ՝ քի՝ Սէօզլէրիմին տինկէյինիզ վէ սիզէ էմր էմ տիյարմ՝ չէյլերին ճիւմլեսինի իչնատ էյլէյինիզ. պէգյէլճէ պէնիմ գաւվմիմ՝ օյատճագատնըզ, պէն տատի սիզին Ալահընըզ օյատճագրմ՝. 5 – Թա քի եճատատնըզդատ, պու կիւն օլտըզը կիպի , սիւթ վէ պալ ագատն տիյարը վէրմէյէ իւզերե անէլերե էթտիյիմ՝ եէյինի տատիճ գրյալըմ՝. Պէն տատի ճէվապ վէրթէյ Ամին, եա ԲԱՊՊ տէտիմ՝։

6 – Վէ ԲԱՊՊ պատատ տէտի քի՝ Պատ

*Խոր. խոպէրը սէտի

Digitized by Google

աչօզլերին հնամենութիւնի ցուցա չէ հրկերնուած վէ Եբուսազէմ ասգազլարըն նիտաս էսիպ աչղլէ քի, պու 'տահտըն աչօզլերինի տինկէլիպ' անլերի իճրա էլլէլինիզ. 7 – Ձիրա էճատաբըղը Մըսըր տիւյուրնատան չըգազտըղմ կիւնէն ի պա պա կիւնէսէ անլերէ տիգգազի էլլէսինիմ. *վազիճըլէ նատահտ էտերէք' Աչօզիւժիս տինկէլինիզ' ատիմ'։ 8 – Լաքին անլեր տինկէսինլեր վէ գուլագ վէրմէտիլեր, տաճագ հեր քէո քէնտ քէօթի իւ գալդինին 'լինատրլէ եւրիւտիս. պա էճէլտէն իճրա էթմէլերինի էմր էթտիլիմ' վէ իճրա էթմէլտիլերի պա 'տահտըն հէփ աչօզլերինի պէն անլեր իւգերինէ կէթի իրէ ճէլիմ'։ 9 – վէ ԻԱՊՊ պատնա ատէտի քի, Յուգա տաէմլերինատ վէ Եբուսազէմ աէքինէսինատ ֆիլիդնե պաւլատնատա. 10 – Անլեր աչօզլերիմի տինկէլմէք խաթ էմէլդէն եճատաղտրըն ֆըգլաբըն տա ատօճատիւլեր, վէ գայրե իլտհղատա խըտաւէթ էթմէք իւգրէ անլերէ թ տագի' օղարլար. պէդի ի Խորայէլ վէ պէդի ե Յուգա էճատաղտրը իլէ 'ագատ էթտիլիմ' 'տահտը դնագզ էթ տիլեր։

11 – Պա էճէլտէն ԻԱՊՊ պէգլէ պատ-
յուբըբ.
Իչի է պէն իւգերլերինէ էգլէ պիր պէ-
լա կէթ իրէ ճէլիմ',
Ֆի ատնատն գուլբի ուլատմայա ճագլար.
վէ պատնա ֆէլեատա էտէ ճէլերէր,
վէ անլերի տինկէմէյէ ճէլիմ'.
12 – վէ Յուգա չէհրլերի վէ Եբուսա-
զէմ աէքէնէսի կիտիպ,
Պուխուբ էագտրգլարը իլա Ղլարա ֆէր-
եատա էտէ ճէլքլեր,
վէ անլերէ պէլա խատպէթ էթտի-
յինատ,
Պուղլար անլերի տագա խէլատա էտէմէ-
յէ ճէլքլեր։
13 – Ձիրա, էյ Յուգա, պէնիմ իլահ-
լարըդ
Շէհրլերինին մըդտաբըղնա կէօբէ օլ
տոս.
վէ Եբուսազէմ' ատգազլարըդըն մըգ-
տաբրնա կէօբէ'
Օվ խէճալէթի տէպէպի օլան մէզտահհ-
լար,
Բահղատա պատխուբ էագմադ խչիւն մէզ-
պահ'լար իգտամէ էթտիմինիզ։

14 – Իմտի պէն պու գասվմ' իչիւն տատ'տա
էթմ տէ,
վէ անլեր իչիւն ֆէրեատա վէ տատ'տա
հղլէմէ.
Ձիրա քէնտիլերինէ խատպէթ էտէն
պէլատատն տօլդգը պահնա ֆէք-
եատա էթ տիքլերի զէմման,
Պէն տինկէմէյէ ճէլիմ'.
15 – Սէվկիւլիւմիւն պէնիմ խահնէմ-
տէ նէ՞ հիւսնի վար,
Մատատմ' քի չըգլար իլէ ֆիւճաճ իչ-
լէմէք տար.
*Մուգատատէա էթմ' տատթի տէհնատէն գալ-
տըրըլատճագ,
Ձիրա պէն քէօթի իւլիւյիւնէ մէգատաբ
օլուբտըն։
16 – ՐԱՊՊ պատնա,
Թատզե, կիւզէլ վէ մէդվէտատբ զէյթ ատն
տաղատճը թի էատիկէ էլլէտան,
Լատխ պանըն իւգերինէ շատմատթի տատը չօգ
օլատն տաթի էշ էատգատը,
վէ պանըն տատլարը գբբրլատը։
17 – վէ պէնի տինքէն ԻԱՊՊ իւ ճիւ-
նատտ
Պէյթ ի Խորայէլ վէ պէյթ ի Յուգա-
նըն
†Անը գազազատա կէթ իրմէք իւգրէ
Բահղատա պատխուբ էագմադէյէ խչէ-
տինքլերի քէօթի իւլիւ-ք խչիւն,
Սէնչին հադգբնատա պէլատ թի տագատիք էթ-
միշ տոր,
18 – վէ ԻԱՊՊ պատնա պիլտիքտի,
պէն տէ պիլիրիմ'.
Ո զէմման պատնա անլերինն 'տամէլքերինի
կէօտխ էրտին։
19 – Լաքին պէն պօղազլանմազատա կէօ-
թի իւրիւլէն վէ գատղատատ կէ-
պի իտխիմ',
Վէ' Աղտաճը մէդվէտի իւլէ թէլեֆ է-
տէլիմ',
Վէ անը Հայատի տատ օլատնլարըն տինչտ-
բըտնատն մատհվ է տէլիմ',
Ֆի ատնըն իտխի տրիճդ զիքր օլատնմա-
յա՝ տէչյերէք,
'Ալէյհիմտե հիւլ գատատ էթ տիքլերինէ
պիլմէզ իտխիմ'։
20 – Լաքին, էյ պէօպրէքլերի վէ հիւ-
քէչի թ էֆէթ իչ էտէն
'Ատիլ Հաքիմ' ԻԱՊՊ իւլ ճիւնատտ,
Անլերտէն ապատճաղնի ենթ իգտամը կէօ-
բէչյիմ'.

*'Իպր. երքէն գալգատտագ

*Գուբտպանդատ
† 'Իպր. Պէնի

Digitized by Google

Զիրա տա՛ւմը ասիա իշխասե էթ-
ասիմ։
21 – Գա էգլսէն՝ ՐԱՊՊՐՆ խամխլե
փէյղամնէրլիք էթ մէ ,
Փի էլլերիմիզլե էօլմէյէին՝ տէյէրէք,
Եէնքին ճանըքիզ արայան Ասիա ովի ա-
սէմլերի ՝ալէյհինէ ՐԱՊՊ պէզ-
լե պաւյուրբր ։
22 – Գա էգլսէն ՐԱՊՊ խլ ճիւնուա
պէզլե պաւյուրբր .
Խյիթ պէն ասիլերի ճէզա վէրէճէյիմ.
Եիկիմ լեր գըլըճլե էօլե ճէզլերբ ,
Օզալլարը վէ գէզլարը ասճլգուան հէ-
լաք օլաճագլար ։
23 – Վէ ասիլերին պիր պագիյէսի գաւլ-
մայա ճագ տըր .
Զիրա պէն Ասիա ովի ասէմլերի խա-
վէրիմնե
Եօգլանըլմասըրը աէնէաինասե պէլա կէ-
էի իրէ ճէյիմ։

ԳԼՊ 12

Եա ՐԱՊՊ, աէնին խլե տա՛վա էթ-
աէմ՝ , ոէն ՝ատոխ սին .
Յագաթի հիւքմլէրին խաւասաընատա
աէզլէյէ ճէյիմ.
Նէ չիւն շէրիրլէրին եօլա միւյեասէր
օլաբ ,
Ւսա՛ինլէրին ճիւմլեսի էմեյէէի իւզրե
տրիրլէր ։
2 – Սէն ասիլերի տիքսին , վէ ասիլեր
քէօքլէնասիլէր .
Անլէր նէշվ ու նէմա պաւլաւպ մէյվէ-
ասեր օլաբ .
Սէն տաղրլտրբնա հագլն սըն ,
Լաքին պէօպրէքլէրինասէն ուզագ սըն ։
3 – Ամմա սէն , Եա ՐԱՊՊ , պէնի պի-
լիբսին ,
Պէնի կէօրսուն , վէ գալպիմին ասիա
յա՛ՒԼ օլաբդընը թէճրիպե էյլէ-
սին .
Անլերի պօղազլանաա ճագ գյուն լեր կե-
պի թէճրիպ ,
Անլերի գամը կիւնեիւնէ թաախա
էյլե։
4 – Նէ՞ վագիա գաատար տիյար
Անասէ ասքին օլանլարդն քէօքիւլիւ-
յինասէն տօլայը մաթէմ՝ էթ-
սին ,
Վէ ասՀրա օթ ընէն ճիւմլեսի գաւրաա-
սաան .
Պէհայիմ վէ գաւչլար հէլաք օլաբլար,

Զիրա ՝Ադբպէթ խմիպի կէօրմէյէճէք
տիր՝ տէսիլէր ։
5 – Սէն հայան տատմլէր իլե գօչաբ-
ղընատա , սէնի եօրտլար խսէ ,
Եա սաթ լար իլե ՝նամ՝ար հարբշ էսէ-
ճէքսին .
Սէն քի ատայիչլի տիյարտա էմին սին,
Յորդանան ճօչաբղընատա նէ էսափա-
ճագըն։
6 – Զիրա գաւնատաչլարդն վէ փէսէ-
բինկին խասնէսի խայդբ ,
Անլէր պիլե ատնա խբյանէթ էթ տի-
լէր ,
Վէ սէնին ատտընճաա եիւքսէք սէալե
չտաբբտրլար .
Անլէր ատնա էյի սէզլէսէլէր ատախ ,
Սէն ՝անլերի ի՛ԼՅ իմատա էյմ էմ ։
7 – Ւսանէմի թէրբ էթմէյի՞ , միբա-
ատմբ բէտտա էյլէսի՞ ,
Ճանըմբն սէվկիւլսաճունա տիւշմէնա
լէրինկին էլինէ թ էալիմ՞ էթսիմ՞ ,
8 – Միրատաբմ պատնա օրմանն ատալտնք
կիպի օլատս ,
Սէտիյէ իւզերիմե կէօմիբսէսի .
Պաս սէպէպտէն ատնատէն խքբատհ էթ-
տիմ՝ ։
9 – Միրատաբմ պատնա բէնկեատրենկ գաւչ
օլատս ,
Անը գաւչլար իհ՝ատթէ էթմիշ տիր.
Կէլինկիզ , ատհբտա վուհատչըրըն ճիւմ-
լեսինի ՃԷՄ՝ էտինիզ ,
Կէթ իլինիզ , քի եէոինլէր ։
10 – Զօգ չօպանլար պատղրմբ խատատ
էթմտիլէր .
Նատթիսի փայմնալ էյլէտիլէր ,
Պէհիմ՝ մնգատս՝ Նատսիպսի չէօլ վէ-
բատնէյիյինե տէօնատբսիլէր ։
11 – Անը վիրատնէյէ տէօնատբսիլէր ,
Վէյրատնէ օլատտագ հատզատբբմնատս մատ-
թէմ՝ էթմտի .
Պիւթթիւն տիյարտ վիրատն օլատս ,
Զիրա վազիֆէ էտինէն ատտմ՝ հօգ
տըբ ։
12 – Պէբրիյէտե օլան հէփ պայբրլատրա
հատզմնճըլար կէտտի ,
Զիրա տիյարտն պիր ուճբնատն օ պիբ
ատճբնատ գատտար
ՐԱՊՊՐՆ գբյբճբ թէտէֆ էտեճէք
տիբ .
Հիչ պիբ պէշէբե աէյատմէթ հօգ տըբ ։
13 – Պատղատտագ էքտիկբ , լաքին տիքքէն
պիչէ ճէքբիկբ .
Էմճք չէքտիկբ , լատէն խթթիֆատե
էթմ մէյե ճէքբիկբ .

Digitized by Google

վէ ԲԱՊՊԸՆ զազազներէն չհասկնար ասպասիլէ
Մահասուլամ ընդունան ուղղանաձագաբնէզ։
14 – Գաղվիլմ՝ խոստանէ միրաս օրմնագ իւզրէ վերտիլիմ՝ միրասս տօգունանա
Ջէօթ իս գօնչլարըմընէն ճիւմլէսի հասգըներս
ԲԱՊՊ պէզլէ պատյուրըր.
Իշլի է պէն անդէրի ներլերինաէն ասօգչճէյլիմ,
Պէյի ի ցուգայը տասխ ատալարընտան ասգաչճէյլիմ՝։
15 – վէ անդէրի ասգաւգանէն ասնիրա
Տէօնիւպ անդէրէ մերհաւդէի էսեճէյլիմ,
վէ հեր գէսի գէնտի միրասընա,
վէ հեր գէսի գէնտի տիյասրընա կերի կէթի իրէ ճէյլիմ՝։
16 – վէ կէր անդէր,
Բահաղ իլէ եէմին էթմէյի գաղմընա էզրէթի տիգէրի կիսի,
ԲԱՊՊ հադդ տըր՝ տէյիս իսմիմնէ եէմին էաէրէգ,
Գաղմըմըն թաւրագներինէ էզրէնէրէրոգ,
0 զէմանո գաղմըմընն ատրասընտա մա՝մուր օլաճագդար։
17 – Լաքին տինկիէվէզէր իսկ,
0 զէմանո օլ թա՛իճէլի գէնգաէն ասօգէճէյլիմ,
վէ հեղաք էսէճէյլիմ՝ տէյիս ԲԱՊՊ պատյուրըր։

ՊԱՒՊ 13

ԲԱՊՊ պանա՝ Կիթ, գէնտին իչինա պիր գէնէն գուշագ սաթըն ալ, վէ ատնր պէլինէ գուշտան, վէ անր սուլա պահ ըրմա՝ տէտի։ 2 – վէ ԲԱՊՊԸՆ էմրինէ իսիկ իսալէն գուշագը սահըն ալըգ պէլինէ գաշտնաղա՝։ 3 – վէ թիրինճի տէ՛ն պանա ԲԱՊՊԸՆ գէղամը կէլիպ, 4 – 0ր սահըն ալըգըրդն վէ պէլինէսէ օլան գուշագը ալ, վէ գալգըգ Ֆրսաի ներէրնէ կիսի, վէ օրտասա գաղանդն գովուգրնտա ասնը կիզլէ՝ տէտա։ 5 – պէն տասխ ԲԱՊՊԸՆ պանտա օլան էմրի տնուճէպնճէ կիտիպ ասնը Ֆրսաի ահէրնէրե կիզլէտիմ՝։ 6 – վէ պիր խալը միւտտէի սօգրատ ԲԱՊՊ պանտա՝ Գաղգ, Ֆրսաի ներէրնէ կիսի, վէ օրտասա կիզլէճէյի ծանտա էմի եէ տէյիմ՝

գուշագը ալ՝ տէտի։ 7 – վէ Ֆրսաի ներէրնէ կիսի տիմ՝, վէ գաղգ կիզլէտիյիմ՝ եէբտէն գուշագը ալտըմ՝, վէ իշլի է գուշագը չհէրճամըշ վէ հիչ պիր չէյէ եատրամազ խսեն։
8 – վէ ԲԱՊՊԸՆ քէլտմը պանտա կէլիպ տէտի քի,
9 – ԲԱՊՊ պէզլէ պատյուրըր.
Ցուգաղընէն գաւ գատրընը,
վէ Տրուտտզէմին աշերը գատրընը պատնաէ կիսի չհէրճամըշ ճէյլիմ՝։
10 – Սէտզէրիմի տինկէմէք իսի էմէյէն, վէ քէնտի գաղղէրինին 'ինատրյէ ներճրիչէն,
վէ խրատլէ վէ 'իթաատէթ էթմէք իչէն
Ղատրի իւսհէատա թատի՝ օլան պատ քէօթի իս գաղմ՝
Հէչ պիր շէյէ եատրամազ պատ գուշագ կիսի օլաճագ տըր.
11 – Ջէյտ գուշագ տատեմէն պէզինէ եատրշատրը մինդլիս,
Պիւթի իւն պէյտի ի Խաթայէլի վէ պիւթի իւն պէյտի ի ցուգատը,
Ռէնատմէ եզլէ եատրշատրմէշ իսոմ՝,
Ռի պատնա գաղմ՝,
Հէմ՝ տատխ նատմ՝ վէ 'իթզէթ վէ իֆթի իսատ իչինա օլաչագը.
Ցագաղի անդէր տինկէմէքէր՝ տէյիս ԲԱՊՊ պատյուրըր՝։
12 – վէ անդէրէ պատ քէլտմը սէոյէ.
Խաթայէլէն ալտըմը ԲԱՊՊ պէզլէ պատյուրըր.
Հէր թատլատմ՝ չէրատզէ տօլաճագ.
Լաքին անդէր ատանա՝
Պիզ էյի պիլմէ՛զ մի իզ քի, հէր թատլատմ՝ չէրատզէ տօլաճագ՝ տէյէճէրէրը՝։
13 – վէ անդէրէ սէոյէ քի,
ԲԱՊՊ պէզլէ պատյուրըր.
Իշլի է պէն պատ տէյտրըն պիւթի իւն սէքէնէգինի,
վէ Դատ իթի ֆն թատթը իւգէրինատ օֆատ ըրան մէլեքէրէր,
վէ քատհնէրէ իլէ փէյդամպէրլէրի,
վէ Տրատատզէմին պիւթի իւն ակէնէգինէն պիդատեհյէ ատրատճ էտատճէյլիմ.
14 – վէ անդէրի պէրհատիրինէ,
Փետրլէր իլէ օդատլատրը պերլիքատճ չտրփտճագդար՝.
վէ էսերկետմէյէ ճէյլիմ՝ վէ շէֆագթի էթմէյէճէյլիմ՝,

Digitized by Google

վ.է մերհամէթ էթ-մէյերէք անէրլի հէլաք էտե ճէյիմ" տէյիւ ՐԱՊՊ պուշյուրըր ։

15 – Տինկէյինդ վէ գուլագ վէրինդ, միւթ էքէպպիր օլմայընըզ, Զիրա ՐԱՊՊ ատդյէտի ։

16 – Զուլմէթի կէլմէզտէն , վ.է պյոգլարընըզ գարամէյէգ տոպդաքտա գայիմայտան , վ.է սէզ նուրա մինէնի ազըր խքէն , Աւլահ անը եօլիա կեօկեսինէ թահվիլ էթմէզտէն , վ.է ան գոյա տուրմաման տեօնտերմէզտէն էվվէլ Այլահընուզ ՐԱՊՊԸ թա'զիզ էյլէյնդիզ ։

17 – Լաքին եկեր ան'կէլմէզ խակնդիզ , Գուրուրընըզ ատպեպինատէն ճանըմ մինաֆի եէրլէրտե տդայտաճագ, վ.է ՐԱՊՊԸՆ պուրնատա եօքը կեօդի իւրէսիւյէ խչուն Կեօդլերիմ զիյատեսիլէ ազդայըզ կեօզ եուդը ատաքէ ճէք տոր ։

18 – Մէլիւէ վէ մէլիքէչէ սեպյէ . Թէվռաղ' եամիպ եէրօ օթատըրընըզ , Զիրա պայընըզտան 'իզդէթ թաճընըզ տիւշտիւ։

19 – Ձէննատպտա վագը' շէհրլեր գափանտը , վ.է աչան եօգ տըր . Պիւթիւն ճուդա եսիր կեօթի եւրիւլտիւ , Քեպէնէթէն էսիր կեօթի եւրիւլտիւ ։

20 – Կեօդլերինիզի գալտըրըպ' չիմդալ ճիհէթինտէն կէլէնլերե պագընըզ ։ Ասիա վէրիլէն տիւրիւ , Անէյին մինաճիպ ի խթի-իսաարըդ օլան գօյունլար նէ՞ ըտտե տիր ։

21 – Անդի եօգլատդըրընտա նէ՞ տէյէճէքսին , Զիրա ատէյին իւգէրինէ բե'նա վէ պէյ օլմադը ատդըլէր ատէն եդյրէթտին. Ցօղուրան գաբրնդին պէրը՞ կիպի ատդի տադրը ի՞թ-մայտաճագ մը ։

22 – վ.է եկեր գալպինտե՞ Նէ՞ ատպեպատէն պու չէհլերը պատնա իսապէթի էթմէ՞' տէր խսէն , Անէյին քեօթի-իւիւրինիւն չօգըլըղընտան էմի էքէլերինդ աչըլտը , վ.է թոփու-գլադրդի ճէպրէն ատչըլտը ։

23 – Հապէ չլի քէնտի տէրիսդինի , վ.է գափլան քէնտի պէնէքլէրինի տե-յիշտիրէ պիլի՞ր մի ,

Գի սէզ տապի քեօթիւլիւյե ալըշմըշ խքէն , Էյիլիք եամ պիլէտինդիզ ։

24 – Իմտի պէն տդլերի պերբիյե բիւգեսրէյլէ կէտի իւրիւլէն տոտդան ուփադը կիպի տտագըտտա ճագըր՞ ։

25 – Պէնիմ թագրատֆրմտան նատիպինի վէ մա՛ղֆէրէն հիտտէդ պուլ տըր . Զիրա պէնի ուհուտ տըրն , վէ եալանտա իւ'մ իսնատա էմ տըն ։

26 – Իմտի պէն տտախ ատնին էթ էքլերինդ եիւզիւդ իւզերինէ գալտըրտաճագը՞ , վ.է 'ատրդ կեօրեսնէ՞ճէք տոր ։

27 – Պէն ատնին զինտագտըրըպ վէ քիշնէմէլէրինի , վ.է ֆահիշէլիկինդեն ութանմազըրըն, Պադըրըպտ իւգերինտե վէ տատհատտա էյի տոխյին մէքրուհաթը կեօրտուր՞ ։

Վ.ա՛յ ատնտա , էյ Երուսադէմ՛, Փաքլէ՞նմէյէ ճէք մի սէն . Տահա նէ՞ վագիթտա գատտը՛ . . . տէյիւ ՐԱՊՊ պուշյուրըր ։

ԳԼԱՒ 14

Գուրագլըգ խուտաւանտա ՐԱՊՊԻՆ Երուսադէմա օլան քէլտմը տըր ։

2 – Ցուդա մնաթեմ էտէր , վ.է ատնի գափուդտըր մէլտէլ տըր . Թօփրագ իւգերինտե մնահզան օթուրտուրտտր , վ.է Երուսադէմի֊ն ֆէրեատը եօգատըր չըդտը ։

3 – վ.է ատնէրին եչրատֆը քիւչիքլերինի տաւյտա կէտնտէրտիկեր . Հավուդտադտա վատտըդտը , տաս պուէյմատըդտը , Գատդտըր պօշ օլատրագ 'ատվտեթի էթտիկեր .

Ութ ատնտըդտա վէ խէճիլ օլատըդտա վ պատշտարընը էօրթի տիւկեր ։

4 – Տիւտատտա եատդմադ օլմատտըդընտան Թօփրագ չտթիատտըդը իչիւն , Զիֆթի ճիկեր հիճատպ էտերէք պատշտըրընը էօրթի տիւկեր ։

5 – Հատթի ա կէչիկ տտախ տատհատտա տոօղուրտաս , վ.է չիսէն օլմատտըդը իչիւն Խ֊վռ֊ըընը թ էրէք էթ տի ։

6 – վ.է եատպան էշէքլերէրի պատըրտըդտը իւգերինտե պաւրատըդտը ,

Digitized by Google

Վէ չազալլար կիպի հավալը թէնէֆֆիւս էթմուլէր ,
Վէ օվ պուլունմուշդուրնան կէօղլէրի պոզուլսուս .
7 – Հէր նէ գաւսար ֆըգպէրըմըզ 'ալէյհիմիզե շէհատէվ էթմուի խէ ատ ,
Եա ՐԱՊՊ , ահն քէնտի իսմին իչիւն իճրաս էյլէ ,
Ջիրաս 'իահանլարըմըզ չօղալսաը ,
Սահան գաւրչը կիհանաճ իչլէտիք ։
8 – Էյ Խուդայլերին Իսմիսի ,
Մուզայադա վազթի ընսաս անդն Խէլասքեսրը ,
Նիճ չիւն տիյարաս գաւրիպ կիպի ,
Վէ կէճէլիէ իւզրէ եօլսանն ասփան եօլճաս կիպի օլուրսըն .
9 – Նիճ չիւն հայրան գաւմըշ աստէմ կիպի ,
Խէլաս էթմէյէ մուգթէսիր օլմայան գաւհրէման կիպի օլուրսըն .
Վէ ահն , եա ՐԱՊՊ , ասուսդուսաս սըն ,
Վէ ահնին իսմինէ եասս օլանճաղ .
Պիզի թէրք էթմէ ,
10 – Պու գաւմ հազգընաս ՐԱՊՊ պէզյէ պուլսուրսըն .
Անէրը պէզյէ սէրսերի կէզմէյի սեվսիլէր ,
Ա յասգլարընը զայիճ էթմէտիլէր ,
Պու էճլէնէ ՐԱՊՊ անլէրսէն բասզի օլմասը .
Շիմնի անլէրին քէօթիւլիւնիւ խաթրաս կէնի իրէճէք ,
Վէ կիւնահսիլարընը ճէզասընը վէրէճէք սոյ ։
11 – Վէ ՐԱՊՊ պահաս սէսոյ քի ,
Պու գաւմմնն խայրը իչիւն ասուս էթմէ .
12 – Անէր օրաճ թ ասութագլարընահաս ,
Ձէրթհասլարընը սոյկլէմէյէճէկիմ .
Մուհրագա եա թ ասգասիմէ թ ագասիմ էթմոհքէրինահ ,
Գահպաւ էթմէկէճէկիմ ,
Անճագ անլէրի գէրճէ վէ գէրիլգ վէ թ ա'ուէլ թէկէֆ էսէճէկիմ ։
13 – Վէ սէհոյ քի , Ա՛հ , եա Բահպ Եհովա ,
Իչիճ է փէյդամպէրլէր անլէրէ
Գէրճէ կէօրմէյէճէքսոհիպ ,
Վէ գէրիլգ սիպէ իսապէթ էթմէկէճէք ,
Անճագ սիպէ պու մնհալսէ հագգիգի սէյասմէթ վէրէճէկիմ՝ սէրլէր ։
14 – Օլ վազթէթ ՐԱՊՊ պահաս սէսոյ քի ,
փէյդամպէրլէր պէհմի խամմէլ եասլան փէյդամպէրլիք էասէրլէր .
Անլէրի պէն իրասալ էթմէյէսոհմ՝ վէ սանլէրէ էմր էթմէյէսոհմ՝
վէ անլէրէ սէսլէյէմէսոհմ՝
Անլէր սիպէ եասլան վահհի վէ սիհր վէ պաւթլանլէ ,
վէ քէհանի գասլպէրինին հիլէսիլէ փէյդամպէրլիք էասլէրը ։
15 – Իսմի պէն անլէրի կհօհասէրմէհշ խքէն ,
Խամմէլ փէյդամպէրլիք էասէրք՝
Պու սհյասթաս գէրճէ վէ գէրիլգ օլմայասճաղ սոյ՝ սէյհն փէյդամպէրլէր հագգընաս ՐԱՊՊ պէզյէ պուլյուրսը .
0 փէյդամպէրլէր գէրճէ վէ գէրիլգէ մնհվ էսոլէճէկլէր .
16 – Վէ փէյդամպէրլիք էթսէքլէրի գասվ
Գէրճէ վէ գէրիլգ սէպէհնահէն
Ըգասհազէ՝ սօգագլարնահ սէթ ըլասճաղսոյ .
Քէհանհլէրինի վէ գասրըլարընը վէ օզասլարընը վէ գէզլարընը տէֆֆն էսէն պուլունմայասճաղ սոյ .
Վէ իսզէլէրինէ քհնահ քէօթ իսլիքլէրինի սէգաքէճէկիմ՝
17 . Իսմի անլէրէ պու քէլամը սէպյէ-
կէճէ կհնահազ կէօզլէրիմ՝
Սէօզ եասրը սէգաքմէճէսէն ֆէբասզէթ էթմէկէճէք սոյ ,
Ջիրաս գասվմըմ պաքիրէ գէզը պէզյէսք պօզուլունըզէ ,
Շհասսէթլի վուրուչլէ պօզուլսուս ։
18 – Էկէր սասհրայա չըգասր իսէմ՝
Իչլիճ է գէրճէկէ գաթի օլանհլարը ,
Վէ էկէր շէհրէ կհրէբսէմ՝
Իչլիճ է գէրիլգսահն խասթա օլանհլարը վասր .
Ջիրաս կէրէք փէյդամպէր վէ կէրէք քհասհին
Պհյհսթհլէրի սէհյասրը սօզլասղրլար ։
19 – Ցուգասլը քհսլհկհն բհսաս էթսոհն սի .
Ձահնդն Սհօհսահն Նէ ֆրէթ էթսոհ սի .
Նիճ չիւն պիզի վուրսըն , վէ պիզ շհֆահ եօգ սոյ .
Պիզ սէյասհմ սէքէլճէք , լսքհն խասյր եօգ սոյ .
Վէ շհֆահ վազթը պէհէհէ , լսքհն իչլիճ է իսլահ իսասզ վասր սոյ ։
20 – Եա ՐԱՊՊ , պիզ քէօթ իսլիսլիւ –

Digitized by Google

Լ՚ճաաաւոյիզըն 'խաճանդրնը պիլիթրիզ,
Ջիւնքը սառնա գաղշը կիւնասդ իչլէտիք։
21 – Փէնաթ խաղին իչլիւն պէտկն նէֆ-
լրլեմ էյմ մէ,
Ձէլալէնդրն թաղխիճընը թաղգեր էյ-
լէյմէ,
Պիգիմ ինէ օլան 'ահդոցնը թէգէգքիւր
էյլէ վէ ան՚ը նագդ էյմէ։
22 – Թա՚իֆէլէրին փաճիլարը սարա-
սընսառ եաղմիւր վէրէն վա՚ր մը,
Նախառ եաղմիւրը կէօգլը՚ը մի վէրիր.
Նա Ալահդոզ ԻԱՊՊ, պառնա եփ-
սէն տէյլո՚լ մի ոքն.
Խմին առնա թէվէգքիւլ էտէրիզ,
Ջիրա պուհուն ճիւռէլէնին սէն եաֆ-
սընի։

ՊԱՊ 45

Վ՚է ԻԱՊՊ պուհա տէտի քի,
Հուզուրըմնա Մովսա վէ Սամիւէլ
պիլէ տուրսա,
Գա՚ գաովմնա կէօռիւմ՚ եօգ տըր.
Անէլէրի հուզուրըմնան թաղտ էճ, վէ
չէգսընլարը։
2 – Վ՚է առնա՝ Նե՞րէյէ չէգաւլըմ՚
տէրլէրթէ,
Անէլէրէ սէդյէ քի, ԻԱՊՊ պէդյլէ պուս-
յուրըր.
Իւօլիւմ՚ իչիւն օլանլար էօլիւմէ,
Վ՚է գէլըճ իչիւն օլանլար գէլըճճա,
Վ՚է գէմիլըգ իչիւն օլանլար գէմիլըգտա,
Վ՚է էսարէթի իչիւն օլանլար էսարէթէ
չէփէճլար։
3 – Վ՚է ԻԱՊՊ պուհ-յուրըր քի,
Անէլէր իւզէրինէ տէօրթ նէ՚ վէ՚ պէ-
լա,
Նա՚նի գաովլ էճմէք իչիւն գէլըճճը,
Վ՚է փաթէլէմէք իչիւն քէօփէքլէրին,
Վ՚է հէյիպ թէյիֆ էճմէք իչիւն
Հաովա գուշլարընը, վէ հէրին վահչի-
լէրինի թա՚հին էտէ ճէյիմ՚։
4 – Վ՚է Ցուգա մէյիլյլ Մանահաէ խաղ ի
Նգհկիահնդն ատէպդինտէն,
Անդն Նյուսաազէմտէ հասփաղը չէյլէր-
տէն տօղդը,
Անյլէրի զէմիրինի ճիւմլէ մէմալիքինէ,
Ձէնֆա չէքմէլէրի իչիւն թէհլիմ՚ էտէ-
ճէյիմ՚։
5 – Ջիրա, էյ Նրուսաազէմ՚, սառնա քի՞մ
շէ՚ֆգահճ էտէ ճէք,
Վ՚է սառնա քի՞մ՚ տաճրյուհապ,
Վ՚է հայ ու խաղճրընը ասրմագ ի-
չիւն
Քի՞մ՚ հօրնտառն ատփառճագ տըր։
6 – ՈԱՊՊ պուհ-յուրըր քի,
Սէհ պէդնի ի՚ էրք էճ՚ատի՚ն, կէրի տէօ-
տիւն.
Պէդն տատի էլիմի տէդնին իւզէրինէ
ուզատըզ տէդնէ հէվլագ էտէճէ-
յիմ՚.
Մէրհամէթ էճմէքտէն օտանտըմ՚։
7 – Վ՚է տանէլէրի տուչարընը գափու-
րընտա եաղտա իլէ տաովուրատճա-
գըմ՚.
Գաովմընմը էվլատարզ պրագըզդ հէլագ
էտէճէյիմ՚,
Անէլէր քէնտի հօլլարընտան րհէճտ՚
էճմէճէյիմ՚։
8 – Անէլէրին տաու գօորըլարը հուզու-
րըմնա տէնիզ գաովմընտան գի-
չյատէ օլտրըլար.
Անէլէր իւզէրինէ, էհկիմի՚ն վէռիսէտի
իւզէրինէ
Էշյէ վագճընտա եաղմընճը կէմի իր-
տիմ՚,
Անընն իւզէրինէ տանահզրն իպի իրտագ
վէ տէհչէթի տիւչիւրտիւմ՚։
9 – Նէտի ըզճագ տօզուրմըշ օլան գօս-
՚իֆլէնտի,
Թէհլիմ՚ ի ռուհ էմ՚ատի,
Կիւնէշի կիւնահճիւն օգտի՚տը,
Ուբ՚ատնտը, խէճիլ օլտու.
Վ՚է տանէլէրին պագիչյէսինի
Տիւշմէնլէրինին էօնիւնտէ գէլըճ-
մա թէհլիմ՚ էտէճէյիմ՚ տէչյիս
ՈԱՊՊ պուհ-յուրըր։
10 – Վ՚ա՚չ պտնա, էյ վաովհտէմ՚,
Քի պէդնի պիւթիւն տիչյատ իչիւն
Ղաովգա վէ նիգահ՚ տատէմի օշմագ իւզրէ
տօղուհ-ուրընը.
Պէն նէ ֆա՚իդլէ տագչէ վէրտիմ՚,
Նէ տէ պտնա ֆա՚իդլէ տագչէ վէրտի-
լէրը,
Վ՚է նէյնէ ճիւմլէտի պտնա պէտտա՚ա
էտէրլէր։
11 – ՐԱՊՊ պուհ-յուրըր քի,
Պիր խաղրը մնագտ՚ա իչիւն մնվիլագա
սէդնի գուրթարտճագըմ՚.
Վ՚է պէյտա վէ մնվզուտյատա վտագ-
թընտտա
Մուխլագա տիւշմէդնի առնա եաղվաթ-
մնագտա կէթիրթէճէյիմ՚։
12 – Տէմիր չիմնալ տէմիրինի վէ փթ-
րինճի գբրտա պիլի՚ր մի,
13 – Հէփ կիւնահճյաղրի պէտկէպնիտճէն
Պիւթիւն հուտտուզրի տատթիլինտճ
Սէդնին էմնվաղրը վէ խաղդինէլէրինի
Էսթրկէմէյէրէք եաղմնտյտա թէհլիմ՚
էտէճէյիմ՚։

Digitized by Google

14 – Վ֊է ինչ ուխտ֊դիւցազներին իւր պատրաստեր պիղատոսին տիրապետ նագլ էտէ ճէյիմ.
Զքրա դաշտապետ ալէվլէնտու,
Լազերինիզ թաւթուշաճագ տըր։
15 – Եա ԲԱՊՊ, աչն հաւտ պիւլիրաչին,
Գինի թէզէքքիւր վէ պէնի զիյարէթ էյլէ,
Վ֊է պատնա թէ՛ատտի էտդնէրտէն ինթիգամըմը ալ.
Ասպր էյլէ վէ պէնի գալտըրմա.
Սինինն իչիւն հոգտարէթ կէօրտիւյիւմիւս պիլ։
16 – Ինէլտինդ պուղտնտըղը կիպլի ամը էտիմ.
Վ֊է աչնին քէլտիդդ գալպիտէ մէսերրէթ վէ ֆէրտահ ատպէպի օլտուս.
Զիրա ասնին իտմինդէ եատա օլտնատըմ,
Եա Իսահ իւլ Ճեմաատ Եհովա։
17 – Միւտթէհիդներին մէճլիսնտէ օթաուրտուտըմ վէ քէդֆ էթմէտտիմ.
Սինին էլինդ ատպէպիյլէ եատըդը օթաուրտըմ,
Զիրա հիտտէյի ինդիդ պէնի տօղտուրտուն։
18 – Նիճին ազըրմ տատիմի,
Վ֊է եատամ տէրտինտրդ տըր,
Մատ՛ատէ ճէ գտպտուղ էթմէդ.
Գանատ քիւլլիյէն եատտնճը,
Գատտրտրդ տուէմ֊ը կիպլի մի օլտճագսըն։
19 – Պու էճլտէն ԲԱՊՊ պեդյէ պուդյուրդը.
Էկէր ատնդէր իտէն, ատնդ կէրի կէթիրէճէճիմ՝,
Հուզուրտունտա տուրտուճագտըն.
Վ֊է էկէր գէյմէթլիյի գէլիտէն թէ֊ֆրիգ էտեր իտէն,
Ադղըմ կիպլի օլտճագտըն.
Անէրր տատնա տէօհտիւնէրր,
Լաքին ատն անդէրթ տէօհմէ։
20 – Վ֊է ատնդ պուտ ,գտվմա միւհգեմ պագըրր հիտատ եատիտատճագդըմ.
Վ֊է ատնին իլե ճէնգ էտէ ճէքքէրր.
Վ֊է ատտնա գտղէպէ էտէմէյէճէքքէրր.
Զքրա ատնի խէլտա էթմէկը վէ գուրթտատրմագ իչիւն
Գէն ատնին իլե իտ՛.
21 – Վ֊է ատնի քէօթու քիմսէնէրին էնդնտատն գուրթտատճագդը՛,
Վ֊է գտլիմէրին էնդնտատն խէլտա էտէճէյիմ՛ տէչիս ԲԱՊՊ պուդյուրդը։

ՊԱՊ 16

Վ֊է ԲԱՊՊՆ քէլտմը պատնա կէլիպ տէտտի քի,
2 – Իվվէնտի,
Վ֊է պու մնչյատտ օղուլտրդի վէ գբզտլտրդի վատիսուէյիդ.
3 – Զքրա պու մնչյատտ ատզատն օղուլտլտր վէ գբզտլտր հագգընտատ,
Վ֊է պու տիյարատա անդէրի ատզուրատն վատիսուէյիդ,
Վ֊է անդէրի թէվիտա էտէն փէտերլէրի հագգընտատ,
ԲԱՊՊ պէդյիլէ պուդյուրդը.
4 – Անդէր տիհդիկ իլդէթլէրդէ էօլճէկլէրր.
Անդէր իչիւն մահէմ թաուհուդյատճագ,
Վ֊է անդէր տէֆֆն օղուդմայատճագ,
Նէր ևիւզուդատ կիւպրէ կիպլի օլտճագտըր,
Վ֊է գբզտճէկ վէ գբթտգէկ թէկէֆ էտդիկէճէքլէր.
Վ֊է լաչէկէրի Հավա գուշտրընա,
Վ֊է եէդրին վատհուշնա եէմէք իչիւն օլտճագտըր։
5 – Զիրա ԲԱՊՊ պէդյիլ պուդյուրդը.
Մահէ եմխանէդյէ կիրմէ, վէ ազտամտագտա կիթմէ,
Վ֊է անդէր իչիւն ֆիդյան էթմէ,
Զիրա պու գտվմտան ակտամէթի իմի,
Ինտյիդի վէ ինրհամէթի իմի գտղտրդը՝
տըր՝ տէչիս ԲԱՊՊ պուդյուրդը։
6 – Վ֊է պու տիյարատա պէդյիճքէրր վէ քհուճքէրր էօլէճէքլէր,
Վ֊է տէֆֆն օղուդմայատճագտըր.
Վ֊է անդէր իչիւն քիմսէ մահէմ էթմէկճէճ,
Վ֊է քէնտի ճէհտտլէրինտէ եատտա ատզմայատճագտըր,
Վ֊է անդէր իչիւն ատզտլտրինը հօդմայատճագտըր.
7 – Վ֊է ճէհտտզէտէն տօղտրը թէհտիքի իչիւն,
Մահէմ Խահէթ թէվդի՛ էթմէկճէճքէրր,
Վ֊է փէտերլէրի վէ վալիտէյնի իչիւն
Անդէրդ քիմսէ թա՛զիյէ քհատտի իչիւն էթմէկճէճ տըր.
8 – Գէդտլիկ հէմդով իչիւդը իւզրէ
Անդէր իւէ օթաուրմագտա զիյանէթքհանէդյէ կիթմէկճէճ,
9 – Զիրա Խրտյէլին Ազտհը ԲԱՊՊ՝
Ճէհնտտա պէդյէ պուդյ՝՝

Digitized by Google

Իշխե՛ք պէտ պու մահալատէն,
Կէօղլէրինիզ էօնիւնատէն վէ սիզին
կէտիկլէրինիզտէ,
Շատալըգ սէտաատընը վէ մէսէրբէթ սէ-
տաատընը,
Նէվէյի սէօնիւնէ վէ կէլէճ սէօնիւնէ քէա-
տիրբ ճէյիմ՝։
10 – Վ֊է պու գավմա պու սէօղլէրին
քէռֆֆէխին֊ի թֆաատ էթ֊տի-
կինէ,
Անլէր ատռատ՝ ԲԱՊՊ հաղգը֊մըզատա
Նէ՞ չիւն պու պէօյի֊ւք պէլանըն քէռֆ-
ֆէխինի թ֊ատգը֊իր էյլէ֊տի,
Վ֊է Ալատ֊ը֊մըզ ԲԱՊՊԱ գատրը խլէ-
մէ֊կի֊մի՞ք քէօթ֊թի֊ւք նէ՞,
Վ֊է կի֊ւնահ֊ը֊մըզ նէ՞ ատր՝ ատրլէրատ,
11 – Օվ վատգթի անլէրէ սէզիլ քի,
ԲԱՊՊ պէդիլէ պու֊յու֊րը֊ր.
Մ֊ատատ՝ քի էճատատընըզ պէհի թ֊էրք
էթ֊տիկլէր,
Վ֊է զաւրի խլահ֊ը֊ատա թ֊ատի՝ օլու֊ա,
Անլէրէ խըտամէթ վէ ֊իպատաթէ էյլէ-
տիկլէր,
Վ֊է պէհի թ֊էրք էտիպ՝ շէրի֊ա֊թ֊ը֊րը
հըքքը էթ֊տիւրլէր,
12 – Սիզ ատատի էճատատընքզատան զի-
յատէ քէօթ֊թի֊ւք էթ֊տիհի֊պ,
Վ֊է խլճե պէհի տինկլի֊կլէրէք,
Հէր պիրինի֊պ քէհատի քէօթ֊թի֊ւ գալըպ-
նէն ֊ինատը֊ըլէ հէ֊բ֊ի֊ւ֊յու֊ր,
13 – Պէն տատի֊պ սիզի պու տի֊յատատան,
Սիզին վէ էճատատընըզըն պիլմէ֊տի֊մ
պիր տի֊յատա տա֊ա֊ճատղը֊ր՝,
Վ֊է օթատա կէ֊ճէ կի֊ւնահ֊ը֊ւզ զաւրի
խլահ֊ը֊ատա խըտաէթ էտէ֊ճէքտի-
նիզ.
Ջիրա տիզ ռը֊ւհ֊ա֊մէթ էթ֊մէ֊կ֊է֊ճէ֊յի՞մ՝։
14 – ԲԱՊՊ պէդիլէ պու֊յու֊րը֊ր.
Գու տէպէպտէն իշխէ կի֊ւնէր կէլէր
քի,
Ար֊թըգ՝ պէհի ի֊սրա֊էլի Մ֊ըսրը տի֊յատ-
ը֊րնատան չէգատատան ԲԱՊՊ տահ֊ա
տըր՝ տէ֊ն֊ի֊լի֊կ֊է֊ճէ֊ք.
15 – Ան֊ճաղ՝ պէհի ի֊սրա֊էլի չի֊մա֊լ
տի֊յատ֊ը֊րնատան,
Վ֊է անլէրի տի֊ւ֊րտի֊ւ֊յի֊ւ ճի֊ւ֊մլէ տի-
֊յատ֊ը֊րատան չէգատատան ԲԱՊՊ
տահ֊ա տըր՝ փ֊ի֊ն֊ի֊կ֊է֊ճ֊է֊ փ֊ր.
Վ֊է անլէրի է֊ճատատ֊ը֊րնա վէ֊ր֊տի֊յի֊մ՝
քէհնի տի֊յատ֊ը֊րը֊ը֊նա կէրի կէ-
թ֊իւ֊ր֊ճէ֊յի֊մ՝։
16 – ԲԱՊՊ պու֊յու֊րը֊ր քի,
Իշխե՛ք պէն չօգ պատէգ ճըլատ ճէլտ է-
տէ ճէ֊յի֊մ՝,
Վ֊է անլէրի ավ֊ի֊ա֊յատճաղ֊լատ֊ր,
Անատէն ատճրատ չօգ ատվճըլատ ճէլտ է-
տէ ճէ֊յի֊մ՝,
Վ֊է անլէրի հէր տատղ իտ֊ա֊էլ֊ր֊ի֊նատէն,
Վ֊է հէր թ֊էֆէ իտ֊ա֊էլ֊ր֊ի֊նատէն
Վ֊է գատ֊յատ֊ը֊ր֊ը֊ն գօվտ֊ա֊գ֊ը֊ր֊ը֊նատան ատվ-
ը֊ատ֊յատճաղ֊լատ֊ր,
17 – Ջիրա կէօղլէր֊ի֊մ՝ անլէրին ե֊ղ֊
ը֊ատ֊ը֊րը֊ը֊ն ճի֊ւ֊մլէտի իտ֊ա֊էլ֊ր֊ի֊նատէ
տի֊ր.
Նէ֊ա֊ի֊տ֊մատէն գատ֊փ֊ա֊լը ատ֊ի֊յի֊լ տի֊ր֊լ֊ը֊ր,
Վ֊է անլէրին քէտի֊թ իտ֊ի֊ւ֊ի֊ւ կէօղլէ-
ը֊ի֊մ֊ի֊ւ֊ն նէհ֊ի֊ատ ատ֊ի֊յի֊լ տի֊ր.
18 – Վ֊է տի֊յատ֊ը֊ր֊մը֊ր թ֊էյի֊փ֊ո էթ֊տիք-
լէրի֊ն,
Վ֊է նէճատէյի վէ մէքքատ֊հատի ատ֊ը֊ր֊ը֊ն
ատճէյէ֊ր֊ի֊յէ
Մ֊իքատատ֊ը֊մ տօ֊ատատ֊ը֊ր֊ը֊ն֊ը֊ր֊ը֊ն իշխ֊ի֊ն,
Էվ֊վէ֊լատ անլէրին քէօթ֊թի֊ւ֊ի֊ւ֊ն֊ի֊ն֊ի֊ւ֊ն
վէ կի֊ւնահ֊ը֊ն֊ի֊ն իչ֊ի֊ն գատ֊ճէ-
գատ֊ը֊նը վէ֊ր֊ի֊ւ֊ճէ֊յի֊մ՝,
19 – Ի֊յ տի֊ւ֊գատ֊յատ֊ա կի֊ւ֊ն֊ի֊ն֊ատ֊ե
Գ֊ու֊վ֊վէ֊թ֊ի֊մ՝ վէ գատ֊ատ՝ վէ տ֊ի֊ճատ֊ը֊մ
օ֊ղ֊ա֊ն ԲԱՊՊ,
Ջէ֊ռ֊ի֊մ֊ի֊ն տ֊ի֊ւ֊ն֊պ֊ի֊ե֊ն֊ատ֊ան թ֊ատ֊ի֊ֆէ-
ը֊ր ատատ֊ա֊ա կէ֊ղ֊ի֊ւ֊յ՝
Հատգ֊իգ֊ատ֊ի֊ն ե֊ճատատ֊ը֊մ֊ը֊զ հատ֊ը֊ղ֊ա֊ն֊ը֊ը,
Գ֊ու֊ի֊ւ֊ղ֊ա֊ն֊ը֊ը վէ ֆատ֊ի֊ատ էտ֊ի֊ւ֊ի֊ւ֊ղ չէ֊ղ֊ի֊ը֊ր
տ֊ի֊ր֊ա֊տ ատ֊ը֊ղ֊ը՝ տէ֊ղ֊ի֊ւ֊ճէ֊ք֊ը֊ր֊ը֊ր.
20 – Ատէմ՝ քէհնատ֊ի֊ն֊ե֊ն իղ֊ա֊հ֊ը֊ղ֊ը֊ր մ֊ը֊զ
հատ֊փ֊ատ ճատ֊ագ.
Հատ֊ղ պու֊ա֊ քի անլէրը իղ֊ա֊հ֊ը֊ղ տէ֊ղ֊ի֊ւ֊ր տ֊ի֊ր֊ը֊ր,
21 – Պու է֊ճ֊ղ֊ի֊ատէն իշխ֊ի֊ն պէն պու֊ա֊ տէ֊ֆ֊ը֊ա
անլէրէ պիլ֊ի֊տ֊իր֊ճէ֊ղ֊ի֊մ՝,
Էղ֊ի֊մ֊ի֊ն վէ գու֊վ֊վէ֊թ֊ի֊մ֊ի֊ն անլէրէ պիլ֊ատ֊ը֊ր֊
ը֊ե֊ճէ֊ղ֊ի֊մ՝,
Վ֊է իտ֊ա֊մ֊ի֊մ՝ ն֊ՀՈՎ֊ա֊ խտ֊ի֊ղ֊ի֊ն֊ի֊ն պիլ֊է֊ճ֊է֊ք-
լէր տ֊ի֊ր֊ը֊ր.

ՊԱՊ 17

Յ֊ու֊գ֊ատ֊ն֊ը֊ն կի֊ւ֊ն֊ատ֊հ֊ը֊ղ տէ֊մ֊իր գատ֊
լէ֊մ֊իէ,
Վ֊է էլ֊մ֊ատ֊ը֊ն ու֊ճ֊ը֊ր֊յ֊իլ հատ֊զ֊իլ֊մ֊ը֊շ տ֊ը֊ր֊ը֊.
Գ֊ատ֊ա֊լ֊ը֊էրի֊ն֊ի֊ն լէ֊վ֊ի֊ատ֊ը֊ր֊ա֊ա֊ն֊ը֊,
Վ֊է մէ֊զ֊պ֊ո֊տ֊ա֊մ֊ը֊ա֊ը֊ն պու֊յ֊ի֊ւ֊ղ֊ա֊տ֊
ը֊ր֊ը֊ն֊ա֊ա ճէ֊ք֊ը֊ք էտ֊ի֊ւ֊մ֊ի֊շ տ֊ի֊ր֊ը֊.
2 – Շէ֊ղ֊յ֊իէ քի օղ֊ու֊ղ֊ատ֊ը֊ր անլէրին մէ֊զ-
պ֊ո֊տ֊ա֊մ֊ը֊ա֊ը֊ր֊ը֊ր֊ը֊ն,
Վ֊է ե֊է֊շ֊իղ տ֊ա֊պ֊ատ֊ճ֊ա֊ը֊ր֊ը֊ն ե֊ա֊ն֊ի֊ն֊ա֊տ֊ա֊,
Ե֊ի֊ա֊ք֊ա֊ե֊ք պ֊ա֊յ֊ը֊ր֊ի֊ա֊ր֊ա֊տ֊ա օ֊ղ֊ա֊ն Ա֊ա֊տ֊ա֊
ը֊ռ֊ա֊վ֊ի֊ֆ֊ա֊ի֊լ֊ը֊ր֊ը֊ն֊ը֊ը ի֊ա֊ա֊ֆ֊ը֊ա֊ կ֊է֊
թ֊իր֊ը֊ի֊ը֊ր֊.
3 – Է֊յ ատ֊ճ֊ր֊ա֊տ֊ա֊ա օ֊ղ֊ա֊ն տ֊ա֊ա֊ղ֊ը֊մ՝,

Digitized by Google

Սէնին էմվալընը վէ հեփ խազինէլէ-
րինին,
Վէ պինթիւն հուսուսուղի տոխթո-
լինտե
Կիւնահ իչինէ խոփուզէն միւրթէֆէ'ա-
լարընը հազմայա վէրէճէյիմ՝
4 – Վէ սէն քէնտին տոխթ ատնա վէր-
մէյիմ՝ միրասատան մնչնըւա-
գալաճագարն.
Վէ պիլմէտիյինդ տիյարաա
Սէնի տուշմէնլէրինէ գոլ էտէճէ-
յիմ՝.
Ջիրա զաղասպըմը այէվլէնտիրտիքինիզ,
Վէ իլէկեա տալէվլէնէճէք տիր.
5 – ԻԱՊՊ պէյլէ պուլյուրը.
Մէլ'ուն տըր օլ ատամ՝, քի ինանմա
կիւվէնիր,
Վէ պէշերի քէնտինէ պազու իլթի-
խազ էտէր,
Վէ գալաի ԻԱՊՊՏԱՆ ալյուրըր.
6 – Օ՝ պէրթիյէտ ըղրն ազաճը կիպի
օլաճագ.
Վէ խայր կելտիյինտէ կէօրմէյէճէք,
Վէ պէրթիյէնին եանընդա մնչնալընտա,
Զօրագ վէ աէքէնէսիզ եէրտէ ասքին
օլաճագ տըր.
7 – Նէ՛ միւպարէք տիր օլ ատամ՝, քի
ԻԱՊՊԱ ի'թ իմտա էտէր,
Վէ ան'քն իւսիսին ԻԱՊՊ տըր.
8 – Օ՝ ատւսյուր եանընդատա տիքթիմիշ ա-
զաճ կիպի օլաճագ,
Քի քէօրէյէրինի ըրմազըն քէնտրընդա
ասյատագ,
Սըճադըն կելտիյինի կէօրմէզ,
Ան'ճագ եափրադը հէչնէ օլուր,
Վէ գատրագլըգ սէնէսինտէ սըգըրնի ը
չէքմէզ,
Վէ մէդիվէ վէրմէքտէն կէրի գալմազ.
9 – Գալսպ հնր չէյտէն զիյատե հի-
լէչքեատ տըր, վէ ղայէճի չէ ֆա-
սատ տիր.
Ան'ը քի՛մ պիլէ պիլիր.
10 – Պէն ԻԱՊՊ՝ ատէմէ մէռէչյինէ
կէօրե,
Վէ 'ամէլլէրինին սէմէրեսինէ կէօրէ
վէրմէճը իւզրէ գալպի թէֆթիշ,
Վէ պէօպրէքլէրին թէճրիպէ էտէրիմ՝:
11 – Հազգպուզլըգէ սէրվէնթ փէյատա
էտէն,
Նասմանրի լամմատտը էօմրսյնէսը իւ-
զէրինէ օյնասրան քէքլիք յէդ
պէբ.
Ան'ը կիւնյէրինին եասրըճնատա թէրը
էտէճէք,

Վէ ասնքատա սէֆինէ օլաճագ տըր.
12 – Մասգսուսխմիզնին մէքեատը
էվվէլտէն պէյրու ճէդիլ վէ եիւքսէք
պիր թ ատնթ տըր.
13 – Եա Իսրայիլէն իւմխոտ ԻԱՊՊ,
Սէնի թէրը էտէնէլէրին ճիւմլէտե խէ-
ճիլ օլաճագ,
*Սէնդէն ալյըրլատնլսյը թօփրսագա եա-
զըլաճագլսյը,
Ջիրա տոխթ ատալսյը մէնդա'ը օլան
ԻԱՊՊԸ թէրը էթմոլէր.
14 – Եա ԻԱՊՊ, սէն պանա չինֆա
վէր,
Վէ չինֆա պաւլաճաղըմ.
Սէն պէնի խէլատ էյլէ, վէ խէլատ օ-
լաճաղըմ՝.
Ջիրա թ էտպիհամը մ սէն սին,
15 – Իչյի է անդըր պանա տէրլէր քի,
ԻԱՊՊԸՆ քէլատը նէՓրէտե տիր. չիմ-
տի կէլտին,
16 – Լաքին պէն ատնա մէճթի' պիր
չապան օլմազատան գաւչմատըմ՝,
Վէ պէլա կիւնինէ տարզաւլամատաը-
ղըմը սէն պիլյորսին.
Տաւատագլարըմտան չըգան ատնա աչի-
քատը իտի.
17 – Պանա պա'իտ ի տէհչէթ օլմա.
Պէլա կիւնինէ պէնիմ՝ մէչճատ'ըմ
սէն սին.
18 – Պանա թ է'ատտի էտէնլէր խէճիլ
օլտուղլար, լաքին պէն խէճիլ
օլմյայրմ՝.
Անլէր գօրգատնլար, լաքին պէն գօրգ-
մյայրմ՝.
Անլէր իւղէրինէ պէլա կիւնինէ կէթիր,
Վէ անդերի չիտատթիլէ պօղ.
19 – ԻԱՊՊ պանա պէյլէ պուլյուր-
տուս. Կին, վէ Ցուդա մէղիքէրինին
կիրիպ չըգատըգլարը գաւմ՝ օղուլլարը
գադինաբնատա վէ Երուսաղմին հէվ
գադինալարընտա տուր. 20 – Վէ ան-
լէրէ սէդդիլ քի, Իյ պաս գաւնլյու-
տանդ կիյնէն Ցուդա մէղիքէրի վէ պիւ-
թթւն Ցուդա վէ Երուսաղէմ'ալքնէ-
սինին քանֆիֆէսի, ԻԱՊՊԸՆ քէլատը
տինկէյնիզ. 21 – ԻԱՊՊ պէյլէ
պուլյուրը. Փէնտեհրիզի սագրընըզ,
վէ սէպի կիւնինտե հիւք գալտըր-
մայընըզ, վէ Երուսաղէմ գադինալա-
րընտան իչէրի կէթիրմէյինիզ. 22 –
Վէ սէպի կիւնինտե խանկէրէհինիզ-
սէն հիւք չըգարմայընըզը վէ հիչ պիր

*Ն-Ե-Ե՝ Պէնդէն

Digitized by Google

իշ իշլեմէլինիզ. անճառագ սեպիճ կիւնինէ ևնանիւ էճառաքնըզդա էմբ էհ ամէյիմ՝ կիպի մանգաստաէ թուփ ատընզդ։ 23 — Լաքին անկեր տունկնէմէիներ վէ գուլագ վէրմէտիլէր, ֆառաօի տունկնէմէք վէ թէրթիւէ գառպաս էհ մէմէք իչնէն պոյունլարընը սէրհ ընչէյրտոլներ։ 24 — Վէ ԻԱՊՊ պաս-յաբըր քի, Նկեր տիգդաճէլ պէնի տունկնէյիմ՝ սեպի կիւնինէնտ պաս չէհրին գառնուլարընտան իչերիյէ եվնք կեի իրմէզ խանդիզ, վէ սեպի կիւնինէնս մանգաստան իմ ուխտաս՝ օլ կիւնտ հիչ պիր իշ իշլեմէզ խանդիզ. 25 — Վէ աման պաս չէհրին գառնուլարընտան 'Խաւիլեին իմաթիր իւգերինտ օմ ուրան մեկիքլեր վէ բէ'իսլեր ապրապալաս վէ սաճլաս պինկերքք, հեմ՝ քենտիլերի իւլ բէ'իսլերի հեմ տե Յուգաս ատեմ ըլերի իւլ Նրուսաղեմ սեքեհեսի կիրեճքելեր. վէ պաս չէհր իւլեպետ գաալաճագ տըր։ 26 — Վէ Յուգաս չէհրլերինտեն վէ Նրուսաղեմ ճիվորընտան վէ Բենիամին ոհյաբընտան վէ օվատան վէ ատաղտան վէ ճեհնատան կելիով՝ մնհրագաս վէ զէպհէհ վէ եքմէք իմագահմէտ վէ քիւնլիք կելի իրեճքելեր, վէ պէյի իւր ԻԱՊՊԱ համո գուլպանը կելի իրեճքելեր։ 27-Լաքին սեպի կիւնինէնս մնգաստան իմաթմագ վէ սեպի կիւնինէնտ եվնք գալորըրտագ Նրուսաղեմ գառնուլարընտան էչերի կելի իրմէմէք խատաճտանտա պէնի տունկնէմէդ իսէնիզ, պէն տատեի անոն գառնուլարընտա ատեհզ իմաթուչարըտաճտամ՝ վէ Նրուսաղեմին սերոյլարընը հատագտագ վէ սեսունէյճ եճէք տեր։

ՊԱՊ 18

ՐԱՊՊ իմաւսաֆընտան եհրմիայա կելէյն քէլեամ տեր։ 2 — Գնալ, չէօմլէք ճինին խանէսինէ էն, վէ օրատաս տանտա քէլեամըմ իչիմ տերէյիմ՝ տեսա։ 3 — Վէ պէն չէօմլէք ճինին խանէսինէ էհտիմ. վէ իչնէ է օ չարխ իւգերինտե իչ գէրիյոթ խոն։ 4 — Վէ չէօմլէք ճինին չտմնագտան հատփաղը գառ էլինտե պօզուլտա. վէ չէօմլէք ճի քենտի հազարընտա խօշ կէօրնսնէ, ևնանիւնէ կէօրե ան իմ քէգրտար պահչա պիր գառ հատփար։

5 — Վէ ԻԱՊՊՆ քէլեամ պատան կելիով տեսա քի։

6 — ԻԱՊՊ պէյլե պաս-յաբըր. Էյ պէյի ի Իսրայէլ, Աիպէ պաս չէօմլէք ճինին խափըզդ կիպի հատփամ մնգ իմ. Էյ պէյի ի Իսրայէլ, իչիմ է չտմնագ չէօմլէք ճինին էլինտե նատըլ իտե, Սեզ պէհնիմ էլինտե էդլէ սինիվ։

7 — Պիր միլլեի հատ մէմլէքեի հագգընտա՝ եէրինտեն սեզգէճէյիմ վէ իրգատաղըմ վէ հէլտք էտճէյիմ՝ տեսա՝ անոտ,

8 — Հագգընտա սեզլէտիյիմ միլլեի քէնտի իւլիւճիւնտեն րհճատ էտճըտե,

9 — Ֆառաօի պիր միլլեի հատ մէմլէքեի հագգընտա՝ Պինատ էտճէյիմ վէ ֆիփտ տէւիս տաքէճէյիմ՝ տեսա՝ անոտ,

10 — Էհեր օ՝ քէլամընը տինկնէմէդիերեք 'ինտահմտճ քէօհի իւ օլտաք իշ ըէրտճ,

Պէն տատեի՝ Անոտ իհսատ էտճէյիմ՝ տեսա՝ խալըտտան փէշիման օլատճաղըմ՝,

11 — Վէ չինտճի Յուգաս տատէմլէրինէ, վէ Նրուսաղեմ՝ սեքեհեսինէ խեհտատ պէն տէզլէ քի,

ՐԱՊՊ պէյլե պաս-յաբըր.

Իչլեհ պէն սիպին հագգընըզտա պէլտ հազրըլտյօրըմ՝,

վէ սիպին հագգընըզտա պիր թէտպիր թատտիմ էտիյօրըմ՝.

Շեմտոի հեր պիրինիզ քէօհի իւ մէտլէյինտեն բհճատ էհտահն,

վէ մէտլէքլերինիզ իւէ ֆի'իլլերինիզի խալահ էտունիզ։

12 — Լաքին անկեր Զարէ հոգ տըր, Զիւնքի թէտպիրլերիմիզին ատրընտա հատ ճէյիմ,

վէ հեր պիրիմիզ քենտի քէօհի իւ գալպինին 'ինտատըլ հարքքէհ էտճէնճէք տիր' տեր։

13 — Գաւ է ճէլտեն ԻԱՊՊ պէյլե պաս-յաբըր.

Շեմտոի թա'իֆէլերտե սիս'ալ էտունիզ, Գաւ կիպի չէյլերի քի՞մ իչիմիզ տիր.

Իսրայէլ պէքիրէտո դայհէլե տեհշէհի վէրճճի պիր ֆի'իլտե պաս-լատնատաս։

Digitized by Google

14 – Լիքանանէն գալը թաթլանքն գայլայլնաման էքսիլ՛ը մի,
Եախօտա ուզտագտան ազան ազուզտ առալոը գուբռա՛ը մը։
15. Լաքին գավմա՛ պէնի տնուեթտուս. *Փուխ լարա պուխուր էապտըլար,
Ղայրէ եօլլուտա, թեավիլէ օլուննմա՛ր թարիգէրտե եվրիմէրի իչիւն,
Անէրի քենտիլէրինին եվրիւտիւքէրի գատի՛ թարիգէրտե սիւրէսիւրսախուր։
16 – Թա քի անէրին ախյորընը վիրան էսիպ,
Իւզէրինե իլէնպես ըռըզ չալըրըսալար։
Անատն կէչինիլէրին հէր պիրի չալշաճագ վէ պաշընը ասալտյաճագ տուր։
17 – Անէրի սիւշմէն էօնիւնտե,
Շարգ րիւգիմտըրյէ փաղըզ կիպի առադրատա ճագըմ։
Անէրին պէլատըր կիւնիւնտե,
Անէրէ եվրգիւմիս տէյիլ, ամնճագ ազգատր տեգնատէրէ ճէյիմ։
18 – Վ՛է՝ կելինիզ, ընեմիա 'ալէյհինտե ի էօզգիրընը տիւշինէնիմ՛,
Զիրա քէսհինտէն չէրի՛ տի՛,
Վ՛է էհ՛լ ի հիւվիմտէն մէշվէրէթի՛,
Վ՛է փէղդամպէրատէն քէլամ զայ՛ օլմայաճագ տուր։
Կէլինիզ, անը լիսանէլ վռօրալըմ՛,
Վ՛է հիչ պիր ատօզինիւ տինկիմէյիմ՛ ատօտիլէր։
19 – Նա ԻԱՊՊ, պէնի տինկիլ,
Վ՛է պէնիմ՛ իլէ միւնազզա՛ռ էօնէնէրին ատանէ տիգդամի՛ էյլէ։
20 – Էյիրիյէ մուգապիլ քէմիկ էօսիյո՛ր մի.
Զիրա ճանըմ՛ իչիւն չուգուր գազըրլար.
Անէր իչիւն էյի ատօյէմէք,
Վ՛է ղազապղընը անէրէտէն ատօնատէրմէք իւզրէ
Հուզուրըմտա տուրտուղրմ՛ը թէգէքքիւր էյլէ։
21 – Գու էճլատէն անէրին եվլատընը գըթ՛ըղըզ,
Վ՛է անէրի գէլը՛ճա թէսիյիմ՛ էյլէ.
Անէրին գաորլարը եվլատագ վէ տուլ գալըքընըր,
Վ՛է էրլէրի էօլիւմէ գաթ՛լ օլաննատալար,
Վ՛է եվկիթլէրի մուհարէպէտէ գէլը՛ճէ վատրատալըքընար։
22 – Անէր իւզէրինէ անաըզըն ալդայ կէթ իրահ՛ինկէ.
Իսանէլէրինտէն ֆէրեատա իշինիլմին.
Զիրա պէնի թ՛ուխ մնագ իչիւն չուգուր գազատըլար,
Վ՛է ալդագ՛ատըր՛ իչիւն ատօզագ՛ատըր գուրըտըլար։
23 – Վ՛է ատէն, եա ԻԱՊՊ, պէնի գաթ՛լ էթ՛մէք իւզրէ.
'Ագ՛ըհինտէ օլան հէփ միւշավէրէթլէրինի պիրիք տի՛ն.
Անէրին քէօթ իւլուհ՛ինտէ 'ադ՛ի էթ՛մէ,
Վ՛է կիւնահ՛ատըրընը հատգուրըճատան մնահ՛ էթ՛մէ.
Անճագ անէր ատէնի հատգուրըճատա պագատըլընըր.
Ղազապղընը վագի՛ ընատա անէրի հօգ՛լա։

ԳԱՊ 49

ԲԱՊՊ պէդյէ պատ՛յուրատա. Կիթ վէ չէօղիչքճի էյ՛ օլարագ պիր թ՛աքրագ ատէթի՛ սախ՛ըն ալ, վէ գավմընը իւրի՛ իչատրըրընատան վէ քէսհինէրինին իւրի՛ իչատրըրընատան պէդատէր ալ. 2 – Վ՛է Զէօղիչքճիրէր գատուտը պիրիկմատ վագդ՛ ընեվմ՛ օղլա ատրէքմէտ չըգ, վէ ատնա ատդյէչիճէյիմ՛ ատօզ լերի օրատատա նիտա էյլէյիտ ատ քի.
3 – Էյ՛ ճուգա մէլիքլերի վէ նրատատղէ՛ ատչէնէտ, ԻԱՊՊԻՆ քէլատընը տինկիլյինիզ. Իսրայէլին Ալատ՛ը ԻԱՊՊ իւլ ճիհ՛ուտա պէդյէ պատ՛յուրըր. Իչ թէ պատ մնհ՛ալ իւզէրինէ էյլէ պիր պէլա կէթ իրէճէյիմ՛ քի, տանը հէր իչիհէյին գուլուգլարը չբ՛ալար. 4 – Մատատ՛ քի անէր պէնի իէրք էհ՛ատիլէր, վէ պատ մնհ՛ալը եատպանճը էյլէհէրէր, վէ օրատատա քէնտիլէրինին վէ էճատատալարընին վէ ճուգա մէլիքլերինին պիլմէտիքլերի ղարի իւտ՛հ՛լատա պատ՛ութը էտագտըլար, վէ պատ մնհ՛ալը ատէչրգյէտ գատնըգլարը գատնըգլէ տօղատատըլար, 5 – Վ՛է քէնտի օղատլարընը, Բատհ՛ատա մնհ՛ըգատա օրատագ տի՛էշտ էտագմագ իւզրէ, Բատհ՛ատ իչիւն մի՛ութ թէքճէ՛ատլար պիտատ էհ՛ատիլէր. (Տարատ պատ քի պատճուտ պէդն էմի էհ՛ատհ՛մի՛ վէ ատգյէճմէտհ՛մի՛ վէ խատթրըմտա հէտհ՛մէտի՛)

*Եաթօգ՝ Պհ՛ուտատ ևէրէ

Digitized by Google

6 – ԲԱՊՊ պէզուէ պուլյուրը. Իշլի է կիւնկէր կէլիր քի պու մնհալէ պիր առաձա Տօփեխի վէ նհամի օղլու տէրեսի աէնիլմէյէճէք, առնճագ Փահլ Տեբքեսի աէնիլէճէք տիր։ 7 – Վէ պու մնհալառե Ցուգանըն վէ Նբուսաղէմին մխշավէրէսինի խալմալ էսէճէյիմ. վէ առնէրի ախշմէնէրի էօնհնառե գըլըճէլե վէ քէնառի ճանլարընը սպասանլարընդ էլէյէ տիշհէրէճէյիմ. վէ լաշէէրընի հավա գուշլարընա վէ եէրին վահշիէերընե եէմէք իշհնո վէրէճէյիմ, 8 – Վէ պու շէհրի վիրան էտիպ՝ իւզերընե ըսլըգ չանլարդառ ճառդմ. առնէն հեր կէշէն, առնդն հէվ պէէլարը սէպէպինառէն չաշաճագ վէ ըսլըգ չալաճագ տըր։ 9 – Վէ մռհասէրէտե վէ ախշմէնէրինի վէ ճանլարընը սպասանլարդն առնէրէ էսէճէճէքերի Թազենիգ էռառդքառա առնէրէ օղռլլարընդն էմ ինի վէ գըզլարընդն էմ ինի եէտիրէճէյիմ. վէ պէրիպէրընին էմ ինի եէտիճէքէր։

10 – Օվ վագըթի աէսիթիլի սէհնին Թէ պէրագեր կիւտե առաձէրին կէօզլէրի էօնհնառե գըր։ 11 – Վէ առնէրէ սեզլէ քի, ԲԱՊՊ Իւ ճհնառա պէզլէ պուլյուրը. Պէր առեմ չէօմլէք ճի գառգընը Թա՛միր օլառնամայաճագ առերքեմե գըլըռդը մհօրլհա՝ պէն պուգամը վէ պու շէհրի ο վէ ճհլէ գըրառճագտմ՝ վէ Տօփեխմե առճին էտէճէք եեր գաւմայդնճագա գառառը առճին էառճէքէրէր։ 12 – ԲԱՊՊ պուլյուրը քի, Գա մնհալէ վէ առնդն ակէնէսդնէ պէզլէ էառճէճէյիմ, վէ պու շէհրի Տօփեխ կիպի էառճէճէյիմ։ 13 – Վէ տռամլառը Իւգէրինառե ճհնառառը սէմռվիյէնին քառֆֆէտնիե պուխուր էառգառգըլարը, վէ զայրի իւտհլարա մէշրառպահ Թառգառմ՝ էհ առիքլերի խառնէլէրին ճհւմիճէ՝ *ռէպէպհնառէն Նուռառգէմին խառնէլերի վէ Ցուդա մէլիքլերինդն խառնէլերի Տօփեխ մնհալը կիպի մէքքառէ օլառճագ տըր։

14 – Վէ Երէմիա ԲԱՊՊԸՆ առնը փէյգառմպէրլիք էհ մէք իւգրէ կէօճառէրառի Տօփեխառէն կէլառ, վէ պէհի իւր ԲԱՊՊԸՆ հավայնառա առառրառ՝ պիէՔհնա գավմնա առէտի քի, 15 – Լորառյէլին Ալհհը ԲԱՊՊ իւ ճհնառառ պէզլէ պուլյուրը. Իշլի է պէն պուռ չէհր վէ առնդն ճբհմիճ գառառպալառրը իւպէրինէ, առնդն 'ալէյհինառե սեզլէառյհմ՝ պիէՔհնէ պէհլիյէր կէՔ իւեճէճէյիմ. գիրառ սեօզլերհմի առնկնէմհճ իւպէրե պուռառլառրընը սերհ լէշտիրառքէր։

ԳԱՊ 20

Վէ պէհի իւր ԲԱՊՊԸՆ պառշ մէ՛մռւրը քհնահին Փաշուր իսդն ի Եմհճ Երեմիասնդն փէյգառմպէրառնէ սեզլէառյհմ պուռ սեօզլերի իշհիմ։ 2 – Վէ Փաշուր Երեմիա փէյգառմպէրի առեօղռառ, վէ առնը պէհի իւր ԲԱՊՊՏԱՆ, Բենհամինին եօգառրքի գափուգընառ Թօմրուգառ վռրառ։ 3 – Վէ երհէառ կիւն Փաշուր Երեմիայը Թօմրուգառն չլդգառրը. վէ Երեմիա առնա առէտի քի՝ ԲԱՊՊ առնա Փաշուր առէհլ, առնճագ *Մահոր-Միսսաղիմ Թէռհիլ էհլէտի. 4 – Զիրա ԲԱՊՊ պէզլէ պուլյուրը. Իշլի է պէն սէնի քէնառնիկ վէ հէվ տօռհ լառրնա մռճհիռ ի խառվ էտէճէյիմ. վէ առնէրի քէնառի ռուլյհնին գըլըճըլէ առիշէճէքէր, առնդն կէօզլերհնի տառխ առնը կէօրճէճէք տիր. վէ պիէԹիւն Ցուդայը Բաբէլդն ռհլիյհնին էլինէ Թէսլիմ էտէճէյիմ. վէ առնէրի Բաբէլնառա էառիր կէօհմ իւրէճէք. վէ առնէրի գըլըճէլե վռրառճագ տըր։ 5 – Վէ պառ շէհրինի պիւհմ իւն սերվէԹինի վէ պիւհմ իւն գառգաշճըլըը վէ հէվ գըյմհմի էշհեասընը Թէսլիմ էտէճէյիմ, վէ Ցուգա մէլիքլէրինին ճիւմլե խառպինէլէրինի առիշմէնէրինին էլինէ Թէսլիմ էտէճէյիմ, վէ առնէրի եառղմա էտէճէքէրէր, վէ առնէրի ալըգ Բաբէլնառա կէօմ իւրէ ճէքէրէր։ 6 – Վէ առնդ, էյ Փաշուր, վէ սէնինի խառնէկտե առգինի օլառնլարը ճիւմլեսի, էառրէԹ է կիռտէճէքմինիզ. վէ Բաբէլնառա վառրաղ՝ օրառտա հէմ՝ առնդ, հէմ՝ տե քէնառիլէրինե հաւլառն փէյգառմպէրլիք էհ առիքինի տօռհ լառրընդն ճիւմլեսի էօլէ ճէքխառնիզ, վէ օրառտա տէհնի օլառնառճագսըդրզ։

7 – Ե՛ա ԲԱՊՊ, սէդ պէհի իգնա՛ էյլեսինի, պէդ տե իգնա՛ օլառնառքմ՛. Սէդ պէնառէդ գառվվէմի լի սինի վէ պառ Նա գառլիկ կէլառնի.

---

*Ե՛ռէմ՛ եառնի

*Հէր Թարաֆտան գօրգառ։ Մէզ. 31. 13։ Ա՛յ. 10. Պ. 6. 25։ 46. 5։ 49. 29։

Digitized by Google

Հէք կիւն մնասխարա օյուլորըմ,
Հէք քէռ պէնի խոխինզա էտիյոր։
8 – Ջիբա Հէր սեղյէնխիյմնոե ֆէրեհատ էտէրիմ,
Ջուլմ ու զուտրատան տօլայը չիքհատյէթի էտէրիմ.
Ջիբա ԲԱՊՊԸՆ քէլտը Հէր կիւն ըզղալէթ վէ Հագադաթիմի մնուճիպ օլտու։
9 – Վէ պէն՝ Անը զիքը էթմէյէյիմ,
Վէ պիր ատՀա անըն խոխյէ սեղյէմէյէյիմ՝ տէտիմ.
Ֆագադաթի գալպիմնե Հանդը,
Քէմիքէրիմ իչինտե գաֆաՀմիշը ատթեշ կիպի խոխ.
Վէ թէկմիմիւլ էթմէքտաէն Հօրու֊լը տըր՝
Ախթըզ Էտէմէմ։
10 – Ջիբա չօգլորըն պէնէ զէմմ էթմոխքէրինի իչիթմիմ.
Հէր թատաֆտա գօրգու վար.
Ջէմմ էտինիզ, վէ զէմմ Էտէյիմ՝ գէգիէր.
Պէլքի օ ալատանըը, վէ պիզ անտա զատլիպ կէլէրիզ,
Վէ անտէն ինթիգամըզը ատըրըզ՝ գէյէրէ֊,
Հէֆ ատաթէտրըմ ախուբչմէմի կէօզէտիրլէր։
11 – Լաքին ԲԱՊՊ գուվվէթլի գատրեմնի կիպի պէնիմ իլէ տիր.
Պու էճլատէն պատտա թէ՝ատտոխ էտէնլէր ախուբչէճքէրը վէ զալիպ օլմայաճագլար,
Ղայէթլէ խէճիլ օլաճագլար, զիրա 'ազիլանե Հարքէքէմ էթմէզլէր,
Զէֆէֆէտլէրէ Հագադաթի իլէլէպտո ատնատատալմայաճագ տըր։
12 – Լաքին, էյ ատլոհի թէճրիպկէ էտէն,
Գէօգրէքլէրի վէ գալպի կէօրէն ԲԱՊՊ իւլ ճիհատատ,
Աֆլէքտաէն ալատճատղնկ ինթիգամը կէօրէսյիմ.
Ջիբա տոս'վամը ատնատ իֆատաէ էթմոխմ։
13 – ԲԱՊՊԱ իւլսղն գատլընըզ, ԲԱՊՊԱ Հատմոտ էտինիզ.
Ջիբա ֆատգրին ճատնրնը ֆրագ իչլէյէնլէրին էլինտեն խէլտա էյլէտտ։
14 – Տօզտըղըմ կիւն մէ'ոտն օլատն,
Ղալիսաէմին պէնի տօղտուրտըզը կիւն միւապաբէք օլմատըն։
15 – Փէտէրմէ՝ Սատնա պիր երքէք չօճաղ տօզտատ՝ տէչիր.
Միւժտէ կէմի իրէքէք ատնը զիյատեսիյլէ սեվինտիրէն ատէմ մէ'ատճ օլատն։
16 – Վէ օլ ատէմ ԲԱՊՊՆ էսիրկէմէյէքէք խատրապ էմտիյի չէհիրլէր կիպի օլատն.
Սատպահ֊լայըն ֆիղատն վէ էղյէ վագթի ընատա ֆէրեհատ իչիմիզին.
17 – Զիւնքի բահմոտա պէնի էօլտիրմէտի,
Ֆի վալիհէմ գապլըմ օլա խոխ,
Վէ տատ'իմա Հատիկէ գալա խոխ։
18 – Նիճ չիւն պէղյէ բահմոտան չէգատյմ՝
Ֆի զահմէթի ու մէշագգաթի կէօրէսյիմ՝
Վէ կիւնլէրիմ խէճաէմլէ տիւքէնէ։

ՊԱՊ 21

Ա էլիք Սեդեկիա՝ Փաշուր իպն Մաղքիա իլէ քահանին Սոփոնիա իպն Մաասեային Նէբֆոնէն ևտնունա կէօտ֊տէրիպ, 2 – Ռէբէմ էմի, պիզիմի՝ իչիւն ԲԱՊՊՏԱՆ սիւ'ալ էյլէ. զիրա Նաբեկոն մէլիկի Նաբուգոդոնոսոր պիզիմի իլէ մուհարեպէ էտիյոր. պէլքի ԲԱՊՊ Հագգդաթզատա ճիւնէ մու'ճիղլէրինէ կէօրէ մու'ամլէ էթմէսիյլէ օ իւպէրմիսիտէն կէսի չէքիլէ՝ ատտիյլէ պէտնան ԲԱՊՊ թ֊ատատաֆընատան նէրմուսյատ կէլէն քէլտմ տըր։
3 – Վէ նէրմիա ատնէրէ տէտի քի, Սեդեկիատա պէղյէ տէյինիղ. 4 – Խաթապէլնի Ակկահը ԲԱՊՊ պէղյէ պու֊յուրըր. Իշմէ սնզին էլէրինիտե պու֊լատնուպ տատ ատ֊րըն խաթրճինտէն սիզին մուհատաբէ էտէն Խաթապէտն մէլիկէ վէ Քադդէատյէտր իւլ մուհարեպէ էմտիյինիղ Հարպ ալէհիէրինին կէսի չէվիրէ ճէյիմ. վէ անէրի պու չէհրին օրթատատնուտա ճէմ' էտէ ճէյիմ՝ 5 – վէ պէն քէնտիմ ատգանմըշ էլ վէ գու֊վվէթի ի պատգու վէ ղատգպ վէ հիատտէի վէ խրշմ ը 'ազիմէ 'ատէհինէզ մուհարեպէ էտէ ճէյիմ՝ 6 – վէ պու չէհրին սէքէնէսինի, կէրէք իճատանը, կէրէք հայվանատր վ֊ռատճագղրմ՝ անէր պէղյէ պիր Հա'ատնատան էօչէճէքէր։ 7 – վէ ԲԱՊՊ պու֊յուրըր քի՝ Անտէն ատչատ Ցուգա մէլիկի Սեդեկիատը վէ անէն պէնտեէլերինի վէ

Digitized by Google

գավմբը վե պու շէհրաե թա'ուն-
տան վե գելըճեան վե գելի լըգտան
պագը գալանլարը Բաբելոն մեկի՛ր
Ղաբաղգաղնտորըն ելինե վե տու՛շ-
մէնլերինին ելինե վե ճանլարընը տա՛ս-
յանլարըն ելինե թ էալիմ էտե ճէկի՛մ.
վե ան'ուէրի գելըճեան կէչերե ճէք տիր-
ան'ուէրի էարերկէտի՛ճէք վե չէֆգաեմ
էթի մեկի՛ճէք վե մերհամեթ կէօսթե-
մեկի՛ճէք տիր։

8 — Վ՚է պու գաավմա սէօյլե քի՛ ԲԱՊՊ
պէօյլե պու՛յուրըր. Իչի՛ն պէն էօնի-
նի՛ուզ հայտի՛ թ արիգինի՛ վե էօկի՛մ
թ արիգինի՛ գօրու՛մ։ 9 — Պու չէհրաե
դ՚ալան տատա՛մ գելըճեան վե գելի՛լգ-
տան վե թա'ուն-տան էօլճէք. լաքին
Չըգըդ սիզի մնա՛հատրե էտէն Քաղ-
գէաելըլարըրն թ ատրատքնա տիւչէն ա-
տաէմ ատաղ գալատճագ, վե հայտի՛ը
քէնտոտնի՛ճ դանի՛մլեթ կիսի՛ օլատճագ
տըր։ 10 — Զիրա եիւզեա՛մի պու չէհրե
խայր իչիւն տէյի՛լ, ան'ճագ պէլա ի-
չինէն չէվիրտա՛մ։ օ՛ Բաբելոն մեկի՛լինին
էլինե թ էալիմ օլուն'ատճագ վե անը տա-
թի՛ չէ էաղատճագ տըր՝ տէյի՛ ԲԱՊՊ
պու՛յուրըր։

11 — Վ՚է ՃուԹա մեկի՛լինին խանէ-
տինէ ՝եօյլե ՛է, ԲԱՊՊՊՐՆ քէլասնը
տինկի՛լինին. 12 — Ի՛յ պէյի՛թ Դա-
ուի՛թ, ԲԱՊՊ պէօյլե պու՛յուրըր. Սա-
ատ հ՚ալըն հաագ իլե հի՛ւքմ՚ էտինի՛ը,
վե մնա՛ղուա՛ը զալի՛մին էլինաէն խէլատ
էտինի՛ը. օլմնայա քի՛ քէօթի՛ ֆի՛լ-
լէբինի՛ը տէպէպի՛լե զատագըմ՚ տաի՛ էշ
կիսի՛ չըգըդ էագատն, վե տէՃոտի՛բէրն
պու՛յուրմ՚ուտըն։ 13 — Ի՛յ վատտատ, տատ-
րատ գալատնատա տագըն օլուա՛ Ի՛սէէրի-
տիպէ քի՛մ՚ էնէ ճէք, էատհատ մեքէնէ-
րի՛սիլե քի՛մ՚ կիրե՛ճէք տիր՝ տէյի՛էնէրը,
իչի՛ն պէն սիզե գատրը իտ՚ տէյի՛ը
ի՛ԱՊՊ պու՛յուրըր։ 14 — Վ՚է պէն ֆի՛լ-
լէբինի՛ն տէՃերէտինէ կէօրե ճէղտա-
ն'ըզը վէրե՛ճէ՛յիմ՚, վե էթի՛ռատֆէնատա
պու՛յուտնանը ճի՛ւմի՛էտինի՛ թ էլէֆ էթի-
մէը իչիւն տանը օրմանը՛նատա տատի՛ էշ
թ ատի՛ ու՛չռրատ ճագըմ՚՝ տէյի՛ ԲԱՊՊ
պու՛յուրըր։

ՊԱՊ 22

ԲԱՊՊ պէօյլե պու՛յուրըր.
ՃուԹա մեկի՛լինին խանէտինէ էնիսի,
Օրատտա պու՛ քէլասը տէօյլէ՛յերէք տէ-
յէտինի՛ քի,

2 — Ի՛յ Դաւի՛թին թ ախթ՚ընատա օթ՚ա՛-
րան ՃուԹա մեկի՛լի՛,
Կերէք տէն, կերէք պէնտեէլերինի՛ վե
գաավմընի՛,
Քի՛ պու գաափուլատրատան կիրէրտինի՛ը,
ԲԱՊՊՐՆ քէլասնը տինկի՛լինի՛ը։
3 — ԲԱՊՊ պէօյլե պու՛յուրըր.
Հ՚ագգ ատ՚ատատլէ՛կի՛ թ հէրատ էտինի՛ը,
Վ՚է մնա՛ղուա՛ը զալի՛մին էլինաէն գատը-
թ ատրընը՛ը,
Վ՚է զատրթպէ վե եեթ՚ի՛ւմ վե տատ՚ը գատ-
րը՛յատ
Ղ՚ատատր տատ զատ՚լմ՚ էթ՚ի՛մ՚էտինի՛ը,
Վ՚է պու՛ տնա՛հատլատ տատ՚ուրը՛ը գատն
տէէգատմ՚էտինի՛ը։
4 — Զիրատ էկէր պու՛ տ՚էհրէ՛ի՛ ֆի՛լէհատֆի՛գատ
իհրատ էտէր իտ՚ի՛նի՛ը,
Օ զէմնա՛ պու՛ պէհ՚ի՛թ ի՛ն գատֆու՛տ՚ուրընատան
Դաւի՛թի՛ն թ ախթ՚ը իտ՚ատֆրի՛նատ տթ՚ա՛-
րան ՃուԹա մեկի՛լէր,
Քէնտոտնի՛էրի՛ի՛լէ պէնտեէլերի՛ վե գաավմ՚ի՛ւրը
Ատատպատ՚ատա՛ վե տատ՚ի՛ւրատ պի՛նէրէկ
կիսի՛ էճի՛լէր։
5 — Ֆատգատի՛ էկէր պու՛ տէօպէլերի՛ տի՛ֆ-
տէնէ՛ի՛ խէնի՛ը,
Ջատի՛ըմ՚ հ՚ագգը իչի՛ւն եեւի՛ն էատէրճի՛
քի՛,
Պու՛ պէհ՚ի՛թ խատրատպ օ՛ւատճագ տըր՝ տէ-
յի՛ը ԲԱՊՊ պու՛յուրըր։
6 — Զիրատ ՃուԹա մեկի՛լինին խանէտի՛
հ՚ագգընատա
ԲԱՊՊ պէօյլե պու՛յուրըր.
Սէն պատնա Գատպատգ,
Վ՚է Լի՛բանանը՛ը թ էճի՛տ ի՛նէ՛ խէն տէ,
Սէնի՛ մնա՛ղատ չէօ՛լ,
Վ՚է տէքէնէտի՛ղ գատ՚ի՛ը՛ շէ՛հրէ՛ը ի՛նէ՛
էտէճէ՛յիմ՚։
7 — Վ՚է տէ՛նին իտ՚ատրի՛նէ խատրատպ էտէ-
ճի՛լէր թ ատ՚ե՛ին էտէ ճէ՛յիմ՚.
Հէրպիրի՛նին տիւչէ՛ն էտէնի՛ատտա օ՛ւատճագ,
Վ՚է տէ՛նին էն տ՚ա՛լա էրգ տագատճ՚ա՛լատրը՛ը
քէտիպ,
Ամի՛ էշ տի՛ատճագ՚ատ տըր։
8 — Վ՚է պու՛ շէհրատե՛ն չօգ տի՛ատէթ՚ը
կէշէ՛ճէ՛քատէր,
Վ՚է պիրի՛ պիրի՛նէ՛
Պու՛ տէպի՛ռատ շէհրէ՛ը ԲԱՊՊ նէ՛ տէպէպ-
տէ՛ն պէ՛յլե էատֆատը՛ տէ՛յէ՛ճէ՛քատէր։
9 — Վ՚է՛ Գէնտոտի՛էրինի՛ն Ագատ՚ը ԲԱՊ-
ՊՐՆ տ՚ահ՚ատրը՛ը թ էրգ էտի՛պ,
Ղ՚ատրի՛ իւտ՚ի՛ւրատ տ՚իատտատի՛ վե խըտ-
տի՛մ՚ էթ՚ի՛տ՚էրէրի՛ն տէպէպտե՛ն
պէօյլե օ՛ւատ՚ տէյի՛ատ ճէ՛վատպ վե-
րի՛յէ՛ճէ՛ք տիր։

Digitized by Google

10 – Ահեղացէ իչխանն աղլատմանցն ըզդ, վ.է անդր իչխանն փիղոյն Լիմ մէյինեզ. իսպրեթէ կիտէն իչխանն ամէն ամէն աղլատմանըզդ, Զիրա պիր տաճա 'ավտէթ էթմէյէճէք, վ.է վալի անդրնը կէօրմէյէճէք տիր։

11 – Զիրա փէտերի Յավխանըն էերինէ մէլիք օլուզ տու պու 'մանճալտան չըգան

Յուդա մէլքի Սէդդում' իպն ի Յովսիա հագդընտա ԲԱՊՊ պէդյէ պու յոլըդր.

0 արթըգ պու բույա 'ավտէթ էթմէյէճէք տիր։

12 – Ամճազ էսիր կէսթիւբուլտիւ մանճալտ էօլէճէք, վ.է պու տիյտըդր պիր տաճա կէօրմէյէճէք տիր։

13 – Վ.այ քէնտի խանէսինի զուլմ լէ, վ.է փէվգանի օտալարընը հագդըզդ լըգդէ պիտա էտէնէ, Ֆի գօնչըտրնը մէճմանէն իչլէտիր, վ.է խըտմէթինին պէտէլինի վէր մէզ։

14 – Ֆէնտիմ իչխան կէնիշ պիր խանէ, վ.է հավատսար փէվգանի օտալար ինշա էտէյիմ' տէչէրճէք, փէնճէրէլեր աչըզ, Իչզ ազատճըլէ գափլար, վ.է ալ բէնճէլ պդյար։

15 – Իչզ ազատճընաս թ տամա' էթմէյէչ մի մէլիք օլուճագդըն. փէտերիդ եէչիով ի՞չմէտի մի. Յուդայի հագդ ու 'ատտալէթի տաթիի իճրա էթմտի, վ.է օ զէմանդ ահտա խայր կէնիք իտի։

16 – Յուդիր իլէ եօգուսլըն տատ'վատրնը կէօրտիւրյինտէ, Ան խայր կէնիր իտի. Պէնի պիլմէքդիկդ պատ տէչի՞չ մի տիր' տէչիու ԲԱՊՊ պու յոլըդր։

17 – Լ.ագրին աէնին կէսդկէրինի վէ գալ պիկի պուշդա պիր չէյէ օլմայուզ, Անճազ թ տամա'ընյա, վ.է տուչսըդ գանն տէօքմէյէ, վ.է զատը ու զուդմ էթմէքդիկէ տիր։

18 – Պու է՛ճէտէն Յու դա մէլքի Յովսիկիմ իպն ի Յովսիա հագդընտա ԲԱՊՊ պէդյէ պու յոլըդր.

Ահ, պիրտաէրիմ', եախատ Ահ, հէմ չիրէմ' տէչիու,

Անըն իչխան ֆիղտան էթմէկէճէքդէր.

Ահ էֆէնտիմ', եախատ, Ահ անըն չէօհրէթի' տէչիու

Անըն իչխան ֆիղտան էթմէկէճէքդէր։

19 – Իչէք կէտիւբուտիւ կիպի կէօմիւչճէք,

վ.է տիւբի քէնէթով Եըուսադէմ գափաըլըրնտան տըշըտրճագդըր։

20 – Լ.իբանանտա չըգըպ ֆէրհատա էյլէ,

վ.է Բաստանտա նիտտա էյլէ,

վ.է Ավարիմտէն ֆէրհատա էյլէ,

Զիրա 'տչըգըտրդընդէն ճիմճէկտի հէյլաք օլտրըտր։

21 – Սէն Տիվլէմա" տէ, Տիվլէմա" տէ, Սէն' Տիվլէմա" տէ տէյիմ',

Սէն' Տիվլէմա" տէ տէյիմ',

Սէպտվէթի ինտոն պէրտա

Ֆէլտամըզը տինկէմէյինէ տանտա 'ատէթ օլտու։

22 – Զատպանըտրդընդն ճիւմլէ տինի կիտտը թ էյէ ֆ էտճէք,

վ.է' տչըգըտրդընդ էտտրէթ է կիտէճէքդէր.

Հագդիգատի էն օ զէմանն հէմ քէօթի իւլքէրինի իչխան Ուէթտանըտ խէճիլ օլտճագդըն։

23 – Էյ Լ.իբանանտա ատգին օլտ, Եու վտտը էրզ ազատճէտրընտա օլտն, Սանտա տօզուտրմագ ազրըտը կիպի ազրը կէտճիյինտէ, Նէ գատտար տճրտատճագ պիր հալտէ պուլունտճագդըն։

24 – ԲԱՊՊ պէդյէ պու յոլըդր.

Էյ Յուդա մէլքի Յովսիկիմ իպն ի Յովսիկիմ',

Սաղ էլիտնէ խոթէմ պիյէ օլտան,

Հայտթի քմ հագդը իչխան, աէնի օթտատան չրգատտճագդըմ։

25 – Վ.է սէնի' ճանդինը արթայանտրդը էլինէ,

վ.է եհտղէրինտէն գօրգտըղդի քիմսէէյէրնն էլինէ,

վ.է Բաբէլոն մէլքի Նաբուգոդոնոսոր էլինէ,

վ.է Քասդէալտրտրդն էլինէ թ էալիմ էտէ ճէյէմ։

26 – Վ.է սէն, հէմ' աէնի տօզուտրտան վատտուէնի,

Տօզմնատրդրնըզդ տախէր պիր տիյտրտա տթ տաճագդըմ',

վ.է օթտատտ էօյէճէքտինիզ։

27 – Վ.է 'ատտալ էմ մէյի տրզու էթտիյէքտրի տիյտրտա 'ատտալէթ էթմէկէճէքդէր։

Digitized by Google

28 – Պու ցեբանիա դաւ քիմնէ ի՛յ-
պարսըզ վ գերըզդ չէօմլէ՞ք մի
տիր,
Նախօտ քիմնէդին խօշլանմատըզը
գաՀպ մը տըր.
Նէ՞ սեպէպտէն քէնտիսի վ նեալի ա-
թըրլըպ,
Պիլմետիքլերի տիյարտ սիւրիւլտիւ-
լէր։
29 Ի՛յ տիյարտ, էյ տիյարտ, էյ տիյարտ,
ՐԱՊՊԸՆ քէլամընը տինկլէ։
30 – ՐԱՊՊ պէզլէ պուլյուրըր.
Պու աստմի էվլատըզ,
Պիւնկերինտէ ֆէլեհ պուլմայճագ
աստեմ էտզընըզ,
Զիրա անըն նէպլիտէն
Դաւրիմ ի՛ն թաթիմ ընտա օյունտա,
Յուդա իպէրինէ հիւքիւմէի էթ-
մէկիէ
Մաւվաֆֆագ օլաճագ քիմնէ պուլտըն-
մայաճագ տըր։

ՊԱՊ 23

Վա՛յ մեր՛ոյնին գոյտընլարընը հե-
լաք վէ փերիշան էտէն չօպանն-
լարտա՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պուլյուրըր։
2 – Պու եճլտէն Իսրայելին Ալլահը
ՐԱՊՊ,
Դաւվա՛մմը կիւտէն չօպանլար հագդը-
տա պէզլէ պուլյուրըր.
Սիզ գոյտընլարըմը տաղըլմըտընըզ վէ
անդէրի թարտա էմտինիզ,
Վէ անդէրի եօգլամմատընըզ.
Իչնէ պէն գաւպիշ ֆի՛լլէրինիզ սե-
պէպիյլէ,
Միզէ ճէզա վէրէճէճի՛մ՝ տէյիւ ՐԱՊՊ
պուլյուրըր։
3 – Վէ պէն գոյտընլարըմընն պագիյ-
մընի,
Անդէրի սիւրտիւրիւմ՝ ճիւմլէ տիյար-
լարտան թաֆղայաճագտա՛մ,
Վէ անդէրի քէնտիլէրինն տաղըլմըրընա
կէրի կէթի իրէճէճի՛մ՝
Վէ պէրէքէթլէնիյագ չօղալաճագտա՛մ.
4 – Վէ իւզդէրլէրինէ անդէրի կիւտտ-
ճէք չօպանլար թա՛տընին կտճէ-
ճի՛մ.
Վէ անդէր ար՛թըզ խաւֆ ու խէչնէճի
էթմէյէճէքտէր,
Վէ պիրի էքսիք օլմայաճագ տըր՝ տե-
յիւ ՐԱՊՊ պուլյուրուր։
5 – ՐԱՊՊ պէզլէ պուլյուրըր.
Իչնէ կիւնէր կէլիր քի Դաւրիթին
պիր տաալիհ Ֆիլիզ զըւհաբա կճ-
թի իրէճէճի՛մ՝
Ո տաթի մէլիք օլըպ՝ հիւքիւմէթի է-
տէրճէք,
Ա՛գիլանէ հարըճէթի էտճէճէք.
Վէ տիյարտա հագդ ու ա՛տաալէթի
իճրա էյլէյէճէք տիր։
6 – Անդըն կիւնէրինտէ Յուդա խէլաս
պուլաճագ,
Վէ Իսրայէլ էճինէթի խաւրէ ոտքին
օյուճագ տըր,
Վէ օ՝ ԵՀՈՎԱ ՍԱՒԱՀԸՄԸԶ՝ խա-
միյէ թէհաւիյէ օլաճագտըր։
7 – ՐԱՊՊ պէզլէ պուլյուրըր.
Պու սեպէպտէն իչնէ կիւնէր կէլիր քի,
Ա՛րթըգ պէնի Իսրայէլի Մ՛ըսըր տիյա-
րընտան չըգարան ՐԱՊՊ հագ
տըր՝ տէնիլիյէճէք։
8 – Անճագ՝ պէզլի ի Իսրայէլ նէսլինի
շիմալ տիյարընտան՝
Վէ անդէրի սիւրտիւրիւմ տիյարըրընը
քէռֆֆէհինտէն չըգարըրըզ կճ-
թի իրէն ՐԱՊՊ հագ տըր՝ դէնի-
լէճէկ։
Վէ անդէր քէնտի տիյարըրընտա տա-
քին օլաճագլար։
9 *Փէյղամպէրլէրտէն տօլայը գաալ
պիմ՝ սէրտէհինտէ գէրըլըյօր.
Պիւթթէն քէմիքլերիմ՝ իի թիմ ըէյօր.
ՐԱՊՊ ոէպէպինտէն վէ անդըն մճագտա-
տէս քէլամը սէպէպինտէն
Սէրթօշ տատեմ՝ կիպի,
Վէ չէրտապլէ մէտի օլմուշ քիմնէ կճ-
պի օլըպմ՝։
10 – Զիրա տիյար գինագքաարլարէ
տօլմուշ տըր,
(Զիւնքի լանէթ սեպէպինտէն տիյար
մինի եմ էտէր.
Պէրրիկէդին մեր՛այըզը գաւրտտաս.)
Վէ անդէրին թարթգի ֆաալտա,
Վէ գովվէթլէրի էյլրի տիր։
11 – Զիրա հէմ՝ փէյղամպէր հէմ տէ
քհոհին ֆաալտա օլտոս.
Անդէրին քէօթի իւլիւինէ պէյթխմտէ
պիրէ պուլտըմ՝ տէյիւս ՐԱՊՊ
պուլյուրըր։
12 – Պու է՛ճլտէն անդէրին էօլլըզը,
Քէնտիլէրինէ գաւտտաղըզտա գայիճագ
էէրլէր կիպի օլաճագ.
Անդէր սիւրիւլիւճ օյատտա տիւշէճէք-
լէր,

*Ե–Իօ՝ Փէյղամպէրլէր Հագդըճատա

Digitized by Google

Զիրա պէն հօգւանդլմալորը սէնէ-
սինաեզ
Անլեր իւզերինէ պէլա կէթիրէճէ-
ձիմ՝՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պուլոյուրը ։
13 – Վ.է Սամալրնա փէյղամպէրլէ-
րինաե ֆէեսա կէօրսիւմ՝,
Բահաղդն էօյնէ փէյղամպէրլիք էսե-
րէք,
Գաւմդմ՝ խրայէլի իզլալ էսերլէր։
14 – Վ.է Երուսաղէմ՝ փէյղամպէրլէ-
րինաե սէ՛հ՛չէթլէ պիր չէյ կէօր-
սիւմ՝.
Անլեր զինա էսերլէր, վէ խալանտա
կէզերլեր,
Վ.է ֆըրագ իշլէյէնլէրին ելլերինի դուվ-
վէթլէնտիրիրլեր.
Շէզյլե քի հիչ պիրի ֆըրագընտան
սէօնմէզ.
Անլերին ճիւմլէսի պաճա Սագամ կիսլի
Վ.է սէքէնէսի Գամոր կիսլի օլաճալար։
15 – Պու էճյտեն ԲԱՊՊ իւլ ճիւ-
նաւա փէյղամպէրլէր հաագընտա
պէզյլե պուլոյուրը .
Իշթէ պէն անլէրե փէլին օթաս էհտի-
րէճէյիմ՝,
Վ.է անլերէ էօա կիսլի սու իչլորէճէ-
յիմ՝.
Զիրա Երուսաղէմ՝ փէյղամպէրլէրինի-
սէն ֆէեսա չըղըդ
Պիւթիւն ախյարա Խայըրը։
16 – ԲԱՊՊ իւլ ճիւնաւա պէզյլէ
պուլոյուրը.
Սիզլ փէյղամպէրլիք էսէն փէյղամ-
պէրլէրին ահզլէրինի սինկլէմե-
յինիզ .
Անլեր սիզի պաճթըլըդա կէօթ իւրիւը-
լէր.
ԲԱՊՊՐՆ սաղընտան տէյիլ ,
Անճագ քէնօտի գալալէրինին ահնկ
վահեի իւլե սէզյլէրլեր։
17 – Անլեր պէնի թաճհիր էտէնլերե
խիթաապէն՝
ԲԱՊՊ՝ սիզե սէլամէթ օլաճագ՝ տէտի,
տէրլեր.
Վ.է քէնօտի գալալէրինին 'ինսանօղլէ
կիւրիւլէնլերին ճիւմլեսինէ՝
Իւզէրինիզե պէլա կէլմէյե ճէք տիր՝
տէրլեր։
18 – Զիրա ԲԱՊՊ իւլե քիմ՝ միւշավէ-
րէտե պուլունաուս,
Ըիմ՝ կէօրսիւ վէ սէնըն սէօզիւնիւ
իշիթ տէ.
Ըիմ՝ սէնըն քէլամընա գուլագ վէրիպ
սինկլէտի։
19 – Իշթէ ԲԱՊՊՐՆ գաաբղաաղ խըլը-
լէ չըգաագը.
Շիտտէթլի գաաբղաղ տըր.
Շէրիրլէրին պաշընա խատպէթ էտէ-
ճէք տիր։
20 – ԲԱՊՊՐՆ ղազապը, քէնտի գալ-
պինին սիւրատընը ֆճյա վէ
ատպէթ էիմէկինճէ
Տէօնմէյէճէք տիր .
Սաղ կիւնլէրետե պուճաս թէմամըլյլե
սաղլայաճագընըզ։
21 – Պու փէյղամպէրլերի պէն կէօռ-
տերմեսիմ՝, լաքին քէնտիլէ-
րի գօշալըլար .
Պէն սանլերե սէզյլեմեսիմ՝, լաքին քէն-
տիլերի փէյղամպէրլիք էտէր-
լէր ։
22 – Վ.է եկեր սանլեր մէշվերեթիմեե
պուլունմըզ օլաճալար խոր ,
Օլ վեագթի քէնտիլէրի գավմըմա իշթի-
տիրլերէր խոր ,
Վ.է սանլերի քէօթու հօլլարընտան
Վ.է քէօթու 'ամէլլերինտեն տէօնտէ-
րիրլեր խոր ։
23 – Պէն եագընտան Ալլահ օ-
լուպ տաս ,
Ուզագտան Ալլահ տէյիլ մի իմ՝ տէ-
յիս ԲԱՊՊ պուլոյուրը .
24 – Եախօտ պիր քիմսէ կիշլի եերլեր-
տե կիշլէյնէ պիլիր մի քի ,
Պէն անը կէօրմէյէյիմ՝՝ տէյիս ԲԱՊՊ
պուլոյուրը .
Սէմաալմի իւե զէմինի մէզմու գըլաճ
պէն տէյիր մի իմ՝՝ տէյիս
ԲԱՊՊ պուլոյուրը։
25 – Բիւյա կէօրսիւմ՝, բիւյա կէօր-
տէմ՝՝ տէյերէք ,
Խաիմլէ եալան փէյղամպէրլիք էտէն
փէյղամպէրլէրին տէտպիրլերինէ
իշիի տիմ՝,
26 – Նէ՞ վագթմա գատար պու շէյ հա-
լալան փէյղամպէրլիք էտէն փէյ-
ղամպէրլէրին գալպինտե օլաճագ տըր .
Անլեր գալպլերինին հիլէլէրիյլե փէյ-
ղամպէրլիք էտէրլէր ,
27 – Անլեր պիրիպիրլերինե հիքայէ
էիմ տիրլերի բիւյալարը յլե ,
Խաիմի գավմինա ատնաթ-որդմագա
գատտա էտերլեր .
Նէթիճէյիմ՝ էճատտալարը խաիմի Բա-
հաղ տէպպիյլէ տէնաթ տըլար։
28 – Բիւյաար օլան փէյղամպէր բիւ-
յալը հիքայէ էիմէն ,

Digitized by Google

Ձեօգիւմ մանրիք օլան՝ ասօգիւմիւ հապիգաթլէ ասդյէսին .
Պուզաստ եառնանաս սասնան նէ՞ տիր՝ ասէյիւ ՐԱՊՊ պուլյուբրը ,
29 – Փելամբմ աթեշ կիսի
վէ գայրը փայելէյէն քիւլիւնք կիսի ասէյիմ՝ մի՛ ասէյիւ ՐԱՊՊ պուլյուբրը ,
30 – Պու էճլէնէն իշիե պէն
Փելամբմը պիրի պիրինասն սբրգաթի էասն փէյգամպերլէր 'ալէյհինասե իմ՝ ասէյիւ ՐԱՊՊ պուլյուբրը ,
31 – Իշիե պէն՝ 0 պուլյուբասաս՝ ասէյեբէք,
Տիւէբինի գըմըլասասան փէյգամպերլէրը 'ալէյհինասե իմ՝ ասէյիւ ՐԱՊՊ պուլյուբրը ,
32 – Իշիե պէն եալնն բիւ'յուլալըլէ փէյգամպերլիք էսթի,
Անէրի հիքեայէ էասերէք, եալնալարը վէ թէֆախուլրէրիյէ
Գաւմըմը իլալ էասն փէյգամպերլէր 'ալէյհինասե իմ՝ ասէյիւ ՐԱՊՊ պուլյուբրը .
Պէն անէրի իրսալ էթմէսիմ՝ վէ անէրե էմր էմ մէսիմ՝,
Վէ անէրը պու գաւմ՝ սալա ֆա'իէսե էթմէգէր՝ ասէյիւ ՐԱՊՊ պուլյուբրը ,
33 – Իսմոր պու գաւմ՝,
Եա պիր փէյգամպեր եաիսան պիր քեասհին,
ՐԱՊՊԸՆ *վահեի նէ՞ տիր՝ ասէյիւ ասանա սեւ'ալ էասերսե,
Օվ վաղրի անէրե՝ Նո՞արվ վահի .
Պէն ահզի մանթլագա րետան էասե՝ճէհիմ՝ ասէյիւ ՐԱՊՊ պուլյուբրը՝ ասէյե ճէքսին՝
34 – Վէ ՐԱՊՊԸՆ *վահեի ասէյէն փէյգամպեր եան քեասհին եան գաւմ՝ պէն խաւասաւրտան իսե ,
Օվ ասաւմ՝ վէ անրն խասնէսինէ ճէզա վէրե ճէյիմ՝,
35 – Հէր քես գօղշըսնա ,
Վէ հէր քես գարնասաղնա պէգյէ ասէյհինիզ .
ՐԱՊՊ նէ՞ ճէվապ վէրսի ,
Վէ ՐԱՊՊ նէ՞ սեգյէսի ,
36 – Վէ պիր տասա ՐԱՊՊԸՆ վահեինէ գիքը էթմէյհինիզ .
Ջիքրա հէր ասոյմին քէլամը՝ քէնասխէնէն *վահեի օլաճագ սոբը .

* 'Իպր. եհուքիա

Լաքին սիզ Ալլահ իսվ հալքը,
ՐԱՊՊ իսվ ճէնասաս օլան Ալլահդըր
Քէլամընը թասհրիճ էթմինիզ՝
37 – Փէյգամպերե պէգյէ ասէյհին .
ՐԱՊՊ ասաս նէ՞ ճէվապ վէրսի ,
Վէ ՐԱՊՊ նէ՞ սեգյէսի .
38 – Լաքին ՐԱՊՊԸՆ *վահեին ասէսյինիզասն,
ՐԱՊՊ պէգյէ պուլյուբրը.
Մասասաղ քի պէն սիզե խոպեր կէօնասէբիմ՝
ՐԱՊՊԸՆ *վահեի ասէհզյինիզ՝ ասէսոյմ իսե ասէբինիզ՝ ,
Ահզ պուս սէօգիս , եա'նի ՐԱՊՊԸՆ *վահեի գէնկիսինէ սէբինիզ՝ ,
39 – Պու էճլէնէն իշիե պէն ահզի քիւլիհզէն ասնուսասաճաղըմ՝,
Վէ ահզի, հէմ ահզե վէ էճասասաքնըզաս վէրսիյիմ՝ չէհրի հասզուբրըմ՝ սասն թասրս էասե ճէյիմ՝.
40 – Վէ իսգէրինիզե ասնուսասուլմայասճագ էպէտի հագգասէթ
Վէ էպէտի բէզալէթ կէթիրէճէյիմ՝.

ԳԱՊ 21

Բաքելէն մէլիյի Նաբուգոդոնոսոր Յուդա մէլիյի Յէքոնիա իոդն ի Յոյակիմ վէ Յուդա բէ'նէլէրինի վէ տիւլկէրերը իլէ չէրուսաղէմ եըրասասէն էասիր ալըդ Բաքելոնա կէօթիբասիս քասէն ասծդաս ՐԱՊՊ պասնա քէշֆ էթտի, վէ իշիե ՐԱՊՊԸՆ հէյքէլի էօնիւնասե գօնաէլմիշ իքի սեփեթ ինճիր վաս իսի, 2 – Մեփեթլերին պիրինճիսի փէք ա'լա, հէմ տե թոսբաճասա ինճիրլեր կիսի ինճիր վաս իսի , վէ սիկեր սեփեթասե փէք ֆէնա ինճիր վաս իսի, շէզիլէ քի ֆէնասլըղնասան եէնիլմէսի մումքին տէյիլ իսի: 3 – վէ ՐԱՊՊ պասնա էյ Երեմիա, նէ՞ կէօրիյօրսըն՞ ասէսոյ. պէն տասիր՝ Ինճիրլեր. էյի ինճիրլեր փէք էյի սոբր , վէ ֆէնալար փէք ֆէնա սոբր . շէզիլէ քի ֆէնալըղնասան եէնիլմէսի մումքին տէյիլ սոբր՝ տէսոյմ՝.
4 – 0 զամանն ՐԱՊՊԸՆ քէլամը պասնա կելիպ ասէսոյ քի , 5 – Իսրայէլին Ալլահը ՐԱՊՊ պէգյէ պուլյուբրը . Պու մանհալտէն Գադդալալըլարը տիյորըսնա խայր իչին կէօնասէմիյիմ՝ Յուդա էսերլէրինի պու էյի ինճիրլեր կիսի 'ասաս էասե ճէյիմ՝: 6 – Վէ անէրե

Digitized by Google

խայր իչիւն Նաղապր գըլաՃաղըմ', վէ անդէրի պու տիյապա կէրի կէմ քրէՃէյիմ', վէ անդէրի պինա էտէՃէյիմ վէ եզդմայապաղըմ', վէ անդէրի տիքէՃէյիմ' վէ ապագայէՃէյիմ'։ 7 – Ա՛է անդէրէ եօչի պիր գալդ վէրԷՃէյիմ' քի ԲԱՊՊ պէն խոչիյի պիլէյէր. վէ անդէր գամվմի' օլապագլար, պէն տախի անդէրին Ավլահը օլապաղըմ. զիրա պունա պիւիւն գալդալէրիւէ բիւՃա' էտէՃէքէր։ 8 – Ա՛է ֆէնտալըղընտան ԱԷՆԻլմԷզ պու ֆէնթըլէր ինթըլ Նասըլ խա՛, (ԲԱՊՊ պու՛յուրըր՛,) Յուգա մէլիյի Աբգէկիսը վէ բՃ՛խալԷրինի վէ պու տիյապատա գալդան Ն-բուսապղէմ' պագիւյէտինի, վէ Մքսըր տիյարընտա ասքինա օլանդապը եզալ Ե-ապՃէյիմ'. 9 – Ա՛է անդէրի զէմինին ծիւմլէ մէմլէքէթլէրինապ ճէֆնա վէ մունզայագայա Թ էալիմ' էտէՃէյիմ', քի անդէր' քէնտիլէքինՃէ սիւբտիւյիւմ' Հէր պիր մունհամմատ Հագապրէթ վէ մէսել, բէզալէթ վէ լա՛նէթ խչուն օլապաղ. 10 – Ա՛է անդէրէ էՃապատապրընա վէրապիյիմ' տիյապրըն Ներվիհատէն Թէ-լէՔ օլուռնՃապա գապապր իւզէրլէրինէ գԸլը-Ճը վէ գԸԹլըզը վէ Թա՛ռէը կէօռ-ապէրԷՃէյիմ'։

ՊԱՊ 25

1 Յուգա մէլիյի Յովսկիմ խպ-ն Յովսհանընդն տէօբտնՃիւ ԱէՆէսհնտէ, (քի Բապէլըն մէլիյի Նապբուգապոնոսո-ըրըն պիրինՃի ԱէՆԷսի խտ,) պիւԹխնէ Յուգա գասվմի Հապագընտապ Ներմիապ-յապ կէլէն քէլապմ' տըր, 2 – Ի՛ն ասը Ներմիապ փէդդապմպէր պիւԹխնէ Յուգապ գասվմը վէ Նրռւապղէմ' սէքէՆէսհնէ ԱեՉյէհյիպ աստի քի, 3 – Յուգա մէ-լիյի Յովսիպ խպ-ն Ամմնընդն օն իւչիւն-Ճիւ ԱէՆէսհնտէն պու կիւՆԷ գապապր, (քի Ներմի իւչ ԱէՆԷ միւռասԹԷ ասը,) պապաս ԲԱՊՊԸՆ քէլապմ կէլտի, վէ պէն սիզ ԱեՉյէտիմ'. *վապԹԸբյէ ԱեՉյէտիմ', լապքին սիզ տիկկէմէտի-նիզ, 4 – Ա՛է ԲԱՊՊ փէդդապմպէր գապէ-լապրընդն ծիւմլէսհնդն սիզէ իրապ էչյէ-լէտտի, *վապԹԸբյէ իրապ էչյէտի, լապքին տիկկէմէտինիզ, վէ տիկկէմէք իչիւն գապէլապագ վէրմէտինիզ. 5 – Ան՛է ապապհտ տէրէբը իտի քի՝ Հէր պիրինիզ քէօԹխ իւլԸրինիզդէն քիւՃա՛ էտիննիզ, քի ԲԱՊՊԸՆ ապէզ վէ Ե՛ՃապապրԸզ էպէ-տի գէպ օլմագ իւզրէ վէրտիյի տէ-յապապ տապքին օլապաղըզ. 6 – Ա՛է զապ-րի իլապհլապա խըտապէթ ու 'իպապտնէ-Ն՛ԹԷ իւզրէ անդէրէ Թապա' օլմագլը-նըզ, վէ էլԷրինիզին իչլէրինիզդէ զաղապապ կէՆի իրԷկլինիզ, քի սիզի պէԸլապա կիրինֆիապը էՆԷվէյիմ'. 7 – Լապքին սիզ' քէնտինիզի մունզիրը օլա-Ճագ վէՃՃլէ, պէնի էլԷրինիզին իչլէ-րիյլէ զաղապապ կէՆի իրապէք իչիւն պէ-նի տինկԷմէտինիզ' տէյիս ԲԱՊՊ պու՛յուրըր՛։

8 – Պու Է՛ՃլԷէն ԲԱՊՊ իւլ ՃիւՆուս պէՀյլէ պու՛յուրըր. ՌէԼամՊը տինկԷ-մէՀյինիզ սէպէպտէն, 9 – Ի՛չլի՛ պէն չիմնալ գապիլէլէրինին ՃիւմլէսհնԷ-նի, վէ գալըմ' Ռապբէլըն մէլիյի Նապ-բուգոդոնոսորը ՃԸլպ էտէՃէյիմ', (ԲԱՊՊ պու՛յուրըր՛,) վէ անդէրի պու-տիյապր իւզէրինէ վէ անդի սԷքէՆէսհ իւզէրինէ, վէ ԷՀՃապհտտա պու-լունապ պու միլլէթլէրինի ՃիւմլէսհնԷ իւզէրինէ կէՆիրԸՃէյիմ', վէ անդէրի հէլապը էտէՃէյիմ', վէ անդէրի պ-ո՛ն է Հայ-րէՆի էտիպ իւզէրլէրինէ ըՃլըզ չալ-տըրապՃաղըմ', վէ էպէտտի խապրապպիյէ-Ն՛Թէ տիւչյապր էտէՃէյիմ'։ 10 – Ա՛է ան-Լէբտէն չյապլըզ սէտտապրը վէ մԷսէբ-լէրի սէտտապրը, կիւվէվլի սէՆինի վէ կէնկի սէՆինի, տէչիրլէն սէՆինի վէ գամնապիլ գիյապապրը մնՀվ էտէՃէյիմ', 11 – Ա՛է պիւԹխնէ պու տիյապր խա-բապպ վէ վիրապն օլապՃագ, վէ պու միլ-լէթլէրը Բապէլըն մէլիյինէ ԷէԵմիշ սէ-Նէ գապլըզը էտէՃէյիմ' տիր։

12 – Ա՛է ԷէԵմիշ սէՆէ Թէմմուզ օլ-տըգտա' քէօթխուԼիքլէրի իչիւն Բապ-բէլըն մէլիյինէ վէ օլ միլլէթէ, հէմ տապխի Ռապգէսապլըպրը տիյապրընա ՃԸ-գա վէրԸՃէյիմ', (ԲԱՊՊ պու՛յուրըր՛,) վէ տէր էպէտտի խապրապպիյէԸՃ էտէօ-տէրէՃէյիմ'. 13 – Ա՛է օլ տիյապր իւ-զէրինէ' տանըն Հագգընտապա սէզլէտիյիմ' սէօզլէրին քէսաֆֆէսինի, եւտնի Ներ-միյանըն ծիւմլէ միլլէթլէրը Հագգընտապ-ԸՃէյիմ' փէդդապմպէրլէրիյլէ ապա քիթապտապա մնՀարրԸբ օլանըն քէսաֆ-ֆէսինի կէՆիրԸՃէյիմ'։ 14 – Զիրա անդէրի տապխ չօգ միլլէթլէր վէ պէօ-յիւք մէլիքլէր քէնտիլէրինէ գապլ կ-տէՃէյիմ', վէ անդէրէ քէնտի 'տապկ-

* Ինչ. էրքէն գալգապտագ

լինէ կէօբէ վէ էլլերինին իչլերինէ կէօ-
րէ միւճազեաթի էաէ ճէչիլմի։
15 – Զիրաա Իսրայէլին Ալլահը ԵԱՊՊ
պունա պէտչիլ պուչուրտում. Պիլինի՛ է-
լիմիզէն պու ղազատ չէքտիքը քիտաէ-
սինի ալ, վէ անը՝ սէնի կէօնաէրէճէ-
չիմի՛ միլլեթլէրին ճիւմլէսինէ իչիր։
16 – Վ.է իչիպ սէրաէ՛ օլաճաղընը,
վէ ասալարընա կէօնտէրէճէչիմի՛ ֆը-
լըճտան 'ազըլլարընը զայ' էաէ ճէզըլէր
տիր։ 17 – Վ.է ԵԱՊՊՈՒՆ էլինտէն քիտա-
սէլի ալտըմ՛, վէ ԵԱՊՊՈՒՆ պէնի կէօնա-
տէրտիյի միլլեթլէրին ճիւմլէսինէ իչիր-
տիմ՛. 18 – Եքունաղընէ վէ Ծուդա
շէհրլէրինէ վէ մէյիէլէրինէ վէ բէ՛խո-
լէրինէ, (քի անլէրի, պու կիւն օլտըղը
կիպի, խաթըաղ վէ վիրանն վէ պու՛նո ի-
րէզալէյի վէ լաՆէթ էաէ,) 19 – Մը-
սըր մէյիլի Փարաաոնա վէ անըն պէն-
տէլէրինէ վէ բէ՛խոլէրինէ վէ պիւթի իւն
գովմինա, 20 – Վ.է պիւթի մաէ-
թի էլինի խալգա, վէ Հաւս ախյարընդն
մէյիլէրինին ճիւմլէսինէ, վէ Ֆիլիսթ ի-
լէր ոխյարընդն մէյիլէրինին ճիւմլէ-
սինէ, եաՆի Ասկալոնի վէ Գազա վէ
Աչկարոն վէ Ազդոտասըն պագիյէսինէ,
21 – Եդոմ վէ Քեամա վէ Ռուզ վէ
սաղալ պաչլարը քէսիլմիյ օլաններուն
ճիւմլէսինէ, 24 – Վ.է 'Աբտաիմէ-
մէյիլէրինին վէ պէրրիյէսեէ սաքին օ-
լան մեաիթ էլիմի խալգըն մէյիլէրինին
ճիւմլէսինէ, 25 – Վ.է Զամբրի մէյիլ-
լէրինին ճիւմլէսինէ վէ Եգամ՛ մէյիլ-
լէրինին ճիւմլէսինէ վէ Մաաոթ մէյիլ-
լէրինին ճիւմլէսինէ, 26 – Վ.է պիրլի-
պիրինէ եագըն եա ուզագ օլան չիմնալ
մէյիլէրինին ճիւմլէսինէ վէ եէր եիւ-
պիւնաէ օլան մէմլէքէթ ի զէմինին ճիւմ-
լէսինէ էչէրի՛. վէ անլէրտէն ոսկըռա
Սիռաչ մէյիլի իչէ ճէք տիր։ 27 – Վ.է
անլէրէ սէյլէ քի, Իսրայէլին Ալլահը
ԵԱՊՊ իւլ ճիւնաէա պէտչիլ պու՛չու-
րըր. Իչինիզ վէ սէրթաէ՛չ օլունըզ վէ
իսի իքրաղ էտինիզ, վէ սպանրըզ
կէօնտէրէ ճէչիմի՛ գէլըճտան տու՛չիւ-
նիւզ վէ գաւգմայընըզ։ 28 – Վ.է էկեր
իչլէք իչիւն քէսասի սէնին էլինտէն
ալմազտան խէվ ինա՛ էտերլէր իսէ,
՛ վաղլի անլէրէ սէյլէ քի, ԵԱՊՊ
իւլ ճիւնաէա՝ Մաւթլաղա իչէ ճէքտա-
նիզ՝ տէչկիա պու՛չուրըր։ 29 – Զիրաա իչ-
լէ պէն իսահմիլէ եաաա օլաճաղն չէհրէ
պէլա կէյ իրմէյէ պայլաղըմ՛, վէ սիզ
ճէզասը՛զ մը գալա՛ճագընըզ. ճէզա-
սըզ գալմայաճագընըզ, զիրաա պէն
զէմինին սէքէնէսինին քէսինլիյէսի իս-
զերինէ պիր գէլըճ կէյ իրէ ճէչիմի՛ տէ-
չիա ԵԱՊՊ իւլ ճիւնաէա պու՛չուրըր։
30 – Իմամի սէն պու սէօզլէրին քէսինլի-
ֆէսինին ասկէրէ փէ՛չպայինէ՛ քաս-
պէր վէրմայ սէյլէ չի,
ԵԱՊՊ էօգաչըրսան նիաաա էաէ ճէք,
Վ.է մուգաւասաէա սէքէսանընսան սէաա
վէրմէ ճէք.
Մէսաքէնի իչլէրինէ չիաաէյլէ նիաաա
էաէ ճէք.
Իսփա՛ պատասկալարը կիւղլանճէք կիպի,
եէրին սպիյի իւն սէքէնէ սինէ ճէվապ
վէրմէ ճէք տիր։
31 – Սէտաօզ զէմինին միւնիթ էհալա-
րընա գաւտաօզ եէյի իչէ ճէք տիր,
Զիրաա ԵԱՊՊՆ սիլլէյէր իչէ տա՛վա-
ազ վաը.
Ճիւմլէ պէչլէրի մուէհաքէմէյէ չէքէր,
Շէրթլէրէրի գէլըճա թէսիմ՛ էաէ ճէք
տիր՝ տէչկիա ԵԱՊՊ պու՛չուրըր։
32 – ԵԱՊՊ իւլ ճիւնաէա պէտչիլ
պու՛չուրըր.
Իչիթ պէլա չէգըլ միլլեթտէն միլլէ-
թի էչէրի՛,
Վ.է զէմինին միւնիթ էհալընտան պէօ-
յիլէ գաւգըրզա զալհաղ էաէ-
ճէք տիր։
33 – Վ.է օլ կիւն ԵԱՊՊ թաաաֆըն-
տան գաթի՛լ օլունտանլար
Զէմինին պիր ուճրնաան զէմինին տի-
կէր ուճրնաա գաաաար պուլուա-
նաճագ տըր.
Անլէր իչլէն մանի՛էմ՛ թուխ ուլուայաա-
ճագ.
Անլէր թ օֆլանըլըզ տէֆն օլունտայաա-
ճագ։
Եէր եիւզինաէ կիւպրէ կիպի օլաա-
ճագլար տըր։
34 – Էյ չօպանլար, ֆէրեաաա ա ֆի-
զանն էտինիզ,
Էյ սիւրիւնիւն միւնիթ էհալալարը,
էթ-ը իչինէ եաւվարտանընըզ.
Զիրաա պօզագլանաճագընըզ վէ փէրթ-
չանն օլաճագընըզ կիւնլէր կէլ-
միշ տիր,
Վ.է պիր գէյլէ՛ի գաալ կիպի տիւչէ-
ճէքտանիզ։

Digitized by Google

35 – Վ‌Է չօպան‌Լարա ֆիքրաք էտե՜ճէք եօլ,
Վ‌Է սիւբհանէ միւնէճէաթլարընա
Նէ՜ճաք վաղըճաղը գալմայա-
ճագ տըր։
36 – Զօպան‌Լարըն ֆէրհատներն ա-
տառաք,
Վ‌Է սիւբհանէ միւնէճէաթլարըն
ֆիղանը վար տըր։
Ջիքրա ՐԱՊՊ անվէրին մե՛ր‌Լարընը խա-
բրաթ էյ‌Լամ։
37 – Վ‌Է ՐԱՊՊՐՆ շիտաէվլի զաղա-
պընատան
Մէլա՜ֆէյ մէզգէնվէրի խարրաթ օլաս։
38 – Կէնճ ադըլան կէսիլ‌Լինինի Լիէրը
էյ‌Լամ,
Ջիքրա զալիմին խըշմընատան,
Վ‌Է ատըն շիտաէվլի զաղապընատան,
Անվէրին ահ‌Լաթը վիրատ օլաս։

ԳԱՂ 26

Ցուգա մէլէյի Ցավախիմ իպն ի Ցավ-
ախատն տալի ատնաէնը խալի խաստընատա
ՐԱՊՊ իտրատֆունատն պաս քէլամ կէլ-
ամ։ 2 – ՐԱՊՊ պէղվէ պաս յատըրը։
Պէյի՜թ իւր ՐԱՊՊՐՆ հավվատընատա
տատա՛ր, վէ պէյի՜թ իւր ՐԱՊՊՏԱ ատճաք
էյի՜մէյէ կէվդէ ճիւմլէ Ցուգա չէ՛նրլէ-
րինին կհավ՜ինի՛' ատնէրէ սէղվէնէյի
տատնա էմր էյի՜մէյիմ՝ քէլամդըն ճիւմ-
լէսինի սէղվէ։ պիր ատօզ նօգտատն պը-
քաագմա։ 3 – Պէ՛ղքի տինվէրէր տե՛,
հեր պիրի քէօճիւ հօրնատան բիւճաա՛-
էտեր, վէ քէօճիւ խղլերի ատպէպինա-
տէն խատերէրինէ կէյի՜մէյէ միւսատա
էյի՜մէյիմ պէյատատն տօղղայր ներհա-
մէՀէտ կէվէյիմ՝։ 4 – Վ‌Է ատնէրէ սէղր-
վէ քի՛ ՐԱՊՊ պէղվէ պատ‌յատըրը։ Ի-
հեր ճօնիւճինգէ գօաղղըմ՝ չէրի՛ատի՛ղմ-
ատա հիւրիւսէվ խատատընատա պէհնի
տահ‌կէմէզ խատնէղ։ 5 – Վ‌Է կէօհատեր-
տահ‌յիմ՝ փէյղամպէրը գատ‌լատրդմին ատօզ-
լէքրնին տահ‌կէմէզ խատնէղ, (տահ‌կէրի
քի՛ *վաղի՜ղ‌լէ կէօհատերէր իտիմ՝, վէ
տիզ տահ‌կէմէզ խատնիզ,) 6 – Օ‌լ վա-
գըրի պատ պէյի՜թ Սևւղ կիսի՛ հատատ-
Ճատղըմ՝, վէ պատ չէ՛նրի պէ՛ղինին հէվ
միլլէմլէրի 'ինտիճատ մե՛‌լատն էտե՜ճէ-
յի՛մ՝։

7 – Վ‌Է քատհինվէր վէ փէյղամպէր-
ճէր վէ պի՛ղինին գավմ՝ Իբրահատն
պէյի՜թ իւր ՐԱՊՊՏԱ պատ ատօզլէքի
ատղլէտահ‌յինի՛ղ։ Ցէվէ Իբրա-
հիմ պաս իւրիւսէվ խղլերի՛ղ։ Ցէվէ Իբ-
րահիմ պաս իւրիւսէվ խղլերի՛ղ
ճիւմլէսինի ատղլէ՛ղով պէյի՜թ խրի՛ճ-
չէն ՐԱՊՊՐՆ էմր էյի՜մէյի՛ չէ՛‌լէրինի

Տքմբզ ԲԱՊՈՒՆ խոսիլե ածելնմիշ տաբ՝ ասեաիլեր։ 17 – Վ.է սեյլարըն խնթի իլարըլարընատն պատ՝զրարբը գալգատըլաբը, վե գավմին պիւնիւնն Ճէմնա՝ատթընա խոիմ ատպէն, 18 – Յուգա մելկի նգևկիոանքն կիւնելերինաե Մօրևսեիմ Միքնա փէլդամպելրևք էլլէսոի. վե պիւնիւնն Յուգա գավմընա խոիմ ատպէն՝ ԲԱՊՈՒ իւլ Տհնուատ պեզյլե պատլատբըր. Սիօն թ տաբլա կէտ սեսրիւելճէնք, վե նըատասգեմ վիրսանե նըզընիթ բլատբ վե պէյնի է՝ր Բաղդէն տատզը օրմանըն նիւքսնք եէրլերի կէտ օլատճագ տըր՝ ատսոի։ 19 – Անը Յուգա մելկի նգևկիա վե պիւնիւնն Յուգա էլատնիւտթ՝ մի. ԲԱՊՈՒՆ գօրգատագ ԲԱՊՈՒՆ Տհուզուրընատա նիշտագ է՝ՊՀՄՏ մի, ԲԱՊՈՒ ատսոի անէլեր՝ատլէզյհինէ սեզյլեսոնի պելատատն տօլատը մեբՀատիթէ կէլտոի. պիզ խսե քէնտի իւզերիմիզ պեզյիւք պելա կեՊիրիզորզ՝ ատսոիլեր։

20 – Քեզատլնք կարիսոի ատրիմանէն Ուքնա խոդ ի Սեմնյիատ Դամբտա ԲԱՊՈՒՆ քամկիլե փէլդամպելրևք էատեն պիր ատաեմ վար իսոի. վե պու շէՀր՝ ատլէյհինէ վե պու ատկյատը՝ ատլէյհինէ Նըհամիանքն սեօզէլբինին Ճնւմնիւսի կհպի փէլդամպելրևք էլլէսոի։ 21 – Վ.է մելզնք Յովակիմ վե ատրն գատհէմանդատբընքն Ճհւմնիւսի վե բէ՝իսլերին Ճհւմնէսին ատնքն քէլատընը իչհի ատկյերներնաեէ, մելզնք ատնը եօլտուրևք խսի էտի, լատքին Ուրիա պատա իչհի ատկյինաեէ գօրգատա վե փիւրաբ էատերեք Մըրատա գկիմսի։ 22 – Վ.է մելզնք Յովակիմ Մբատա ատտմլեր կէօնատերսի. Եզնատքան խոդ ի Ալքտզը իւե պ՝՚զը ատեմլերի Մբատա ՍէՊՊերբէ. 23 – Անլեբ ատսի Ուրիայը Մբատրատան չյգատըտլատբ վե ատնը մելզնք Յովակիմին Հուզըբընա կէտ իբտիլեբ, օ ատսի ատնը գէտլճնլե վուրտու, վե լատէսնհին պատյատզը խսէյհգեն գապատրատբնա ատմ տը։ 24 – Լատքին Երեմիանդեն էօլտուրեքուլեք ինզրե գավմին էյհնե թ Էալիմ օլատնմամատը իչհին Ալքիկամ խոդ ի Ատփատնըն էյհ անըն իւե խոսի

ՊԱՊ 27

Յուգա մելկի *Սեգեկիա խոդ ի Յոսիհանըն ատյհնատնդ ը խոզեքնատտա ԲԱՊՈՒ թ տատտքնատան Նբեմիատ պատ քէլատմ կէլտի. 2 – ԲԱՊՈՒ պատնա պեզյլե պատ՝յատրատա. Քէնտիի իչհին պատզատր վե պզյատնատրբըզգատբ նատքբատ՝ ատյհերի պզյատնըդնատ թ տատ. 3 – Վ.է ատյհերի Նբեմատզհէմ Յուգա մելկի Սեգեկիանքն նէնդնատ կէյհն էյհ չհյհերին էյհյհե Եգովմ մելկիհնէ վե Մովաբ մելկիհնէ վե պկնի Ամմոն մելկիհնէ վե Տիւրատ մելկիհնէ վե Սիգոն մելկիհնէ կէօնատէր. 4 – Վ.է էֆէնտիհէրինէ պեզյլե սեզյհմելբինի էմ էյհ, նատնէ Խոզյհկիա Սվատ ԲԱՊՈՒ իւե Ճհւմնիւսի պեզյլե պատ՝յատրըր. Իֆէնտիհէրինիզե պեզյլե տեՀյհեթնիզ. 5 – Պէն պեզյիւք գատվվեթմ վե ուզատնըզ գօլըմնէ գէմիհի վե ատեմի վե ևեր եհնհնիւնե պատ՝յատնատ Հավվատնըբը խսյզ էյհնէսոմ, վե ատը պատնա խօզ կէօրիւնէն քմնհէ վերիրեմ։ 6 – Վ.է չհմնի պատ տրյհատլարըն Ճհւմնիւսինի գատ՝ըմ Բաբելոն մելկի Նաբատգադնատսարըն էյհնե վերիրեմ՝, վե ատնա խըատմեթ եմ՝մելերի իչհին ատհրատ վատհատ՝չհնը տատնի վերիրեմ։ 7 – Վ.է Ճհւմնիւ մելկերը ատնըն տրյհատլարընդն վազգը, նատնի չոգ մելկերը վե պեզյիւք մելկերը ատնըն քէնտրյհերինե գատ՝ էտե՝Ճէքլերի վազգի կէլհնՃհյհ գատատատ, ատնա վե օզյրնատ վե օզյբընդն օզյրնատ խրատեմ էտե՝Ճէքլեր։ 8 – Վ.է ատնատ, նատնի Բաբելոն մելկի Նաբատգադնատսարատ խրատեմ էտ մելկնե վե պզյատնըդը Բաբելոն մելկիհնին պատ՝յատնատրբըզգ ատլեքնատ գօտմլատն մկլտեթ նատ մելկերի ատնըն էլկլտե թ էտհնՃէքլե էտհնՃէքլե գատատատ գերեՃ վե գերեՃզգ վե թատ՝ատնըե հօգզյատնատաղզմ՝ ատեյհե ԲԱՊՈՒ պատ՝յատրըր։

9 – Վ.է Բաբելոն մելկիհնէ խրատեմ էեմկ՝է Ճէքնհնիզ՝ ատկյեն փէլդամպելբինիզի, սիհրզատզլատրընըզդ, րիւ՝յատ կէօրիւ Ճհւլերնհնիզի, մելհնէ Ճհյհմիլերքնհնի վե էֆատնհՃելատրընըզդ ատհկյեմե՝յհնիզ։ 10 – Չհբատ սեզի ատկյատրընըզդ ատատ ուզատզատ կէօնատերմէք վե պէն սեզի թատատ էեմ մեմիլ հելատք օլմնատնըզդ իչհին ատկյեր սեզկ հատատն եէրե փէլդամպելրևք էտերկյեր։ 11 – Լատքին պատ՝յատնըն Բաբելոն մելկիհնին պզյատնատրբըզդ ատլեքնատ գօտմլ ատնա խրատեմ

* Ուզրատե հատ՝ենկերբինե է՝ե՝երքնգ Յովակիմ պատ՝ատնատզ, ֆ՝ե՝ե՝ ատքե 3 վե 12,ե պատերատե։

Digitized by Google

էական մխլեխի քեհնաի տիչարընաս բաշխաի պըբաձաճաղըմ՝ վե ահը խչևէչեք վե ահաոե ասքին օլաճագ տըբ՝ տեչիս ԲԱՊՊ պաւչաբըբր։

12 – Վ.Է Ցուգա մելիչի Աեգեկիասյ պաւ քելաոըն քաոփքեկոիչի սեչլէչիպ տեասիմ քի՝ պղչաւնընըզը Բաբելոն մելիչինին պղչաճաոըբըզը ալիճ ընաս գղչաւ՝ ոանա վե ահըն գաոմլնաս խբաոմէի էոտինիզ, քի ևաւչղչաոընըզ։ 13 – Նփ՝ չիճա սեն վե գաոմըդ ԲԱՊՊԸՆ Բաբելոն մելիչինէ խբաոմէք էիմ մէչէն գաոմ՝ Հագգըճնաս սեղլէաոիչ իւզրե գբլըճ վե գբիմ լղգ վե իա՛ունէք էալէսինիզ։ 14 – Վ.Է՝ Բաբելոն մելիչինէ խբաոմէի էիմ մէչէ ճէքաինիզ՝ տեչէն փէղչաոմէգերլերինի սեօզլէրինի տինկէմէչինիզ, զերաս ահլեր սիոէ եաալան եէրէ փէղչաոմէգերլիք էաէերլեր։ 15.Զիրաս պէն ահլերի իրաալ էիմ մէտիմ՝ լոքքին ահլեք խաոիմլէ եաալան եէրէ փէղչաոմէգերլիք եաէերլեր, իճաս քի պէն սիոէ իճագաս եաէիմ՝ վե սիզ Հեմ ահաի սիոէ փէղչաոմէգերլիք էաէն փէղչաոմէգերլեր Հէկաք օլաոըճագ՝ տեչիս ԲԱՊՊ պաւչաբըբր։

16 – Վ.Է քեահՀինլերէ վե պիւիճիան պաւ գաոմնաս խիճաոպէն տեասիմ քի՝ ԲԱՊՊ պէղլէ պաւչաբըբր. Իչլիճ պէչիմ ճաւ ԲԱՊՊԸՆ էաէվաոիճը եոագըն վաղրիճաս Բաբելոնաան կէրի կէիճ իրիլեճէք տոր՝ ահչէրէք սիզ փէղչաոմէգերլիք եաէն փէղչաոմէգերլերինիզին սեօզլէրինի տինկէմէչինիզ, զերաս ահլեր սիզ եաալան եէրէ փէղչաոմէգերլիք եաէերլեր։ 17 – Անլերի տինկէմէչինիզ, Բաբելոն մելիչինէ խբաոմէի էտինիզ, քի եաչղչաոընըզ։ ՆիՀչիճա պաւ չէՀր վիրան օլաոան։ 18 – Լաւքին ահլեր փէղչաոմէգեր իսէ, վե ահլերաոե ԲԱՊՊԸՆ քէլաոմէ վաղ իսէ, չիմոռ ԲԱՊՊ իւլ ճիճնաւաս նիչաղ էիմ տինկլեր, քի պէչիճ իւր ԲԱՊՊՏԱ վե Ցուգա մելիչինին սեղչլնաս վե Եբուսաղէմաոե պաոագը գալան էաէվաոի Բաբելոնաս կէօՀի իւրիւլմէսին։ 19 – Զիրաս Բաբելոն մելիչի Նաբուգոդոնոսոր Ցուգա մելիչի Եէքոնիա իոդն ի Ցավակիմ, վե Ցուգա իւլ Եբուսաղէմէն Ճիւմլե էչրաՖըքը Եբուսաղէմէն Բաբելոնաս էտիր գէօՀի իւրիւլմէսին, 20 – կէօՀի իւմխոիչի տորքլերեր վե Հավաոլ վե գաՀեոլեր վե պաս չէՀրսոե պաոագ գալան էաէվաոի խուսուոընաս ԲԱՊՊ իւլ Ճիճնաւաս պէօլէ պաւչաբըբր։ 21 – Հաոգիգաոի էն պէչիճ իւր ԲԱՊՊՏԱ վե Ցուգա մելիչինին սեօղլնաս վե Եբուսաղէմաոե գալան էաէվաոի խուսուոընաս Իսրայէլին Ալլահը ԲԱՊՊ իւլ Ճիճնաս պէօլէ պաւչաբըբր։ 22 – Անլեր Բաբելոնաս կէօՀի իւրիւլէճէք, վե ահլերի Հօգլայաճաղըմ կիւնէ գաոտաոը օրատաս գալաճագլար, պաՀ՝ ասէ՝ Հաս ահլերի չըգաոըբզ պաս մինՀալէ կէրի կէիճ իրէ ճէչիճ՝՝ տեչիս ԲԱՊՊ պաւչաբըբր։

ՊԱՊ 28

Վ.Է Հէման օլ սէնէաէ Ցուգա մելիչի Սեգեկիասյն տալի ահաճը իճի Եբուսաղէմաոե տեօրատիճՏէ սէնէդինի պէչինճի այլնաս Գաբաոտաոլը Անանիաս իոդն ի Ազուր փէղչաոմէր պէչիճ իւր ԲԱՊՊՏԱ քեահՀինէր իլէ պիւիճէն գաոմլնէ Հուզուրընաս պաոնաս սէղլէչիմ տեէտի քի, 2 – Իսրայէլին Ալլահը ԲԱՊՊ իւլ Ճիճնաս պէօլէ պաւչաբըբր. Բաբելոն մելիչինին պղչաճաոըբզըճը գբաոտ. 3 – Բաբելոն մելիչի Նաբուգոդոնոսորըն պաս մինՀալէն տալդ Բաբելոնաս կէօՀի իւրիւլէս պէչիճ իւր ԲԱՊՊԸՆ էաէվաոիճըճէն քեահՓՓեհինի իճի սէնէ պղրՓընաս պաս մինՀալէ կէրի կէիճ իրէ ճէչիճ՝՝ տեչիս ԲԱՊՊ պաւչաբըբր։ 4 – Վ.Է Ցուգա մելիչի Ցեքոնիաս իոդն ի Ցավակիմի վե Բաբելոնաս կիւոէն Ցուգա էսիրլերինին ճիւմլեսինի պաս մինՀալէ կէրի կէիճ իրէ ճէչիճ՝՝, զերաս Բաբելոն մելիչինին պղչաճաոըբզըճը գբաոտաճաղըմ՝՝ տեչիս ԲԱՊՊ պաւչաբըբր։

5 – Վ.Է Երեմիա փէղչաոմէր Անանիա փէղչաոմէրէ պէչիճ իւր ԲԱՊՊՏԱ տուբուն քեահՀինլերինի Հուզուրընաս վե պիւիճէն գաոմլնէն Հուզուրընաս աեղլէտ։ 6 – Վ.Է Երեմիա փէղչաոմէր տետ քի, Ամին. ԲԱՊՊ պէղլէ էլլեսին. փէղչաոմէգերաոէ սեղլէաոիչինի պաս սեօզլերի ԲԱՊՊ ասաղիճ էլլեսին, վե պէչիճ իւր ԲԱՊՊԸՆ էաէվաոիճըճը վե էսիրլերին ճիւմլեսինի Բաբելոնաան պաս մինՀալէ կէրի կէիճ իրսին. 7 – Ֆաղաոմի չիմոռ սէն իչչիսոիր իքէն վե պիւիճէն գաոմլ՝ իչչիսոիր իքէն պաս սեղլէչէճիմ՝ քէլաոմէր տիկլէ. 8 – Պէնաոէն էվվէլ վե սէնաոէն էվվէլ իոդի իտտաոէն պէբաս օլսին փէղչաոմէգերլէր չօգ տիչարլաոը իւզերինէ վե պէչիճ մէմլէկէթլէր իւզերինէ մինՀաբէոե վե պէլա վե իա՛ունէն հնգե ճէչինի իտտաղ

Digitized by Google

վերթիլէր։ 9 – Պիր փէղամպէր սէլամէթի օղանաղընը խապեր վերմիյի հալաէ. ալ փէղամպերին քէլեմէ եէրինի պաղլամբ ըսի, անոնց հագիպմամբ ԻԱՊՊ քաղաքիքնաեն իրաւալ օղանմիշ պիր փէղամպեր օլարագը տէթլամըյըր։

10 – Ղէմանի Աստանիսա փէղամպեր Եռեմիա փէղամպերին պոյանընաեն պոյանմաղըրագը պոպղ՝ ամբ գերաբ։ 11 – Վէ Աստանիսա պիպլի իւն գամբնեն հալագըրնաա սէզյէմիպ՝ ԻԱՊՊ պէզյէ պաղյաղըր. Իրաք սէնէ զարքընաա Բապելոն մէլիյի Նաբաւագոնոսորն պոյանըրագընը ճիւմլէ իա՛ինէլերին պղրանընաեն պեզյէ գերաճագմա՛ տէթամ. վէ Երեմիա փէղամպեր քէնաթ ելցեմա կիպի տու։

12 – Վէ Աստանիսա փէղամպեր Երեմիա փէղամպերին պոյանընաեն պոյանմաղըրագը ուշ գերաբագաան ոսկրաա Եռեմիայա ԻԱՊՊՆ քէլեմէ կէմիպ, 13 – կիպ՝ Աստանիսայա խիպ ատէն՝ ԻԱՊՊ պէզյէ պաղյաղըր. Սէն ապաղ պղրանըրգէլերը գերաբըն, լաքին ատնէրին եէրինէ տէմիր պղրանըրգըպ ղլար ճոպճաճագըն։ 14 – Զիրա Խապելոն Աղատը ԻԱՊՊ իւ ճիւմաա պէզյէ պաղյաղըր. Գոս միլէթի էրին ճիւմլէսաի Բապելոն մէլիյի Նաբաւագոնոսոր իաըմաէթ էիմէէրի իչէն, անէրին պղրանըր իւ գերինէ տէմիր պղրանըրգը գաագը՛, վէ ատաա իաըմաէթ էտէ ճէգյէր. ատնէրաա վաւ հաւշընը տատիթ ատնա վերտիմ՛ տէկլէսին, տէ՛սի։

15 – Վէ Երեմիա փէղամպեր Աստանիսա փէղամպերէ իրիմ ատպէ՝ Էյ Աստանիսա, չիմոտ տինկլ, ԻԱՊՊ սէնի իրատ էիմէմիշ տիր, ատնճագ սէն պաս գաամը եաւատա իրի իմատ էիմ տիրատին։ 16 – Գոս էճլատն ԻԱՊՊ պէզյէ պաղյաղըր. Իչիէ պէն սէնի եէր եիւգիսատաէն տէ՛՝ էտէճէկիմ՛. սէն պաս սէնէ էօլէճէքտին, չիւնքի ԻԱՊՊ հագգընատա ֆէատաս իա՛ինի՛ էլլէտին՝ տէտի։ 17 – Վէ Աստանիսա փէղամպեր հէմատն օղ սէնէտէ եէտինճի այատա վէֆատի էյքէտի։

ՊԱՊ 29

8 Իէքատնիա մէլիք իւլէ մէլիքէ վէ իատաագմիշար վ Ցատգա իւլէ Ցատաագմինին քէ՛իւլէրէ վէ տիւլկէրլէր իւլէ չիւինկիրլէր Եռատաագմատն չէքգագգատան ոսկրաա,

2 – Ցատգա մէլիյի Սէգեկիատնէ Բատ բէլտնատ Բատբէլոն մէլիյի Նաբաւագոնոսորըն եատնէնատ կէօնտէրտիյի Տզէատատ իսդ ի Սատատն վէ Գատմագրատ իսդ ի Գիզկիատնէ էլիյէ Եռեմիատ փէղամպերին, 3 – Նաբաւագոնոսորն Եռատաագմատնէ Բատբէլոնատ էսիր կէտի իւրատիւրս էսիրլէրին իւիմ Հյորտրըրնէն պագկիյէտնէ վէ քէտհինլէրէ վէ փէղամպերէրէ վէ պիւտի իւնգատմա Եռատաագմատնէ կէօնտէրտիյի մէքմատուլէ ատրէմի ը պատ տըր.

4 – Իսրայէլին Ալլահը ԻԱՊՊ իւէ ճիւնատա Նաբաւագոնոսոր Բատբէլոնատ էսիր *կէտի իւրատիւրս էսիրլէրին ճիւմ լէտնինէ պէզյէ պաղյաղըր. 5 – Իսռէլէր պիրատ էտիպ իգատմէի էսինիզ, վէ պաղչէլէրը իւէրի իպ էտիպ մէկվէլէրինի եէկյինիզ. 6 – Էվլէնինիզ վէ օղուլտարընըզատ էվլատնինիզ, օղուլտարընըզատ զէվճէլէր ալընըզ, վէ գերզտարընըզատ զէվճէլէրէ վէրինիզ, քի անլէրին օղուլտարը վէ գերզտարը օլատճի, վէ օրատատ չօղալընըզ, վէ էքսիլէքնինիզ։ 7 – Վէ սիզի օրատյա էսիր տէքտիւրմէ՛ չէհրին սէլամէթինի իա՛ատէպ էտինիզ, վէ անըն իչիւն ԻԱՊՊԱ նէյատզ էտինիզ, զիրատ անըն սէլամէթի իչիզ տէ սէլամէթտէ օլատրը՛զը։ 8 – Զիրատ Խրայէլին Ալլահը ԻԱՊՊ իւզ ճիւնատա պէզյէ պաղյաղըր. Արատնըզատ օլատճ փէղամպերէրինիզ վէ սիհրպազտրընըզ սիզի ատատաթ մատնընատզ, վէ էօրտեքտատրատիւնինիզ բիւյօղտրը տինկլէ մէյինիզ. 9 – Զիրատ ատնէր տէքէ իատմիյէ էտատնի եէրէ փէղամպերէրինիզ էտէ էտէճէկլէրիմ. ատնէրի պէն իրատաղ էի՛մէտատմ՛՝ տէ՛սի ԻԱՊՊ պաղյաղըր։

10 – Զիրատ ԻԱՊՊ պէզյէ պաղյաղըր Բապելոնըն եէի՛մէզ ատնէտ իտի՛մատ պաղյաղըրնատա սիզի գէզյաղէ էտէճէկլիմ՛, վէ սիզի պատ մատհալէ կէբի կէի՛ իրէրէք խայրատ վա՛տտմի Հագգընդատնդատա իչիատ էտէճէկյիմ՛։ 11 – Զիրատ պէն սիզին Հագգընդրագատ տիւշիճատիյիմ՛ (ԻԱՊՊ պաղյաղըր.) մէ՛մէզ օղատնատ նէյի իճէլէ հաւատէ կէի իրմէք իւզէրէ սէլամէթի իւ էտապիրէլէրի օլատ պէլատք ինճատէ տէկլէ՛ տիր։ 12 – Վէ սիզ պատնա նէյատզ էտէճէքսինիզ, վէ կիտիպ պատնա տատնա էտէճէքսինիզ, վէ տիպ

*Խոք. կէօի իւրատիյիմ՛

Digitized by Google

մեռանիցեն ասոնք գերեզմանդրեմ. 18 – Ու է պէտն ասոնցմով պատերազմելնդ, զերա պահեմ պահիչեան գազանկինդանեն ես ելեմ հասկնելնիդ։ 14 – Պետն ասոնկ սիրէ պատերազմողմ՝, (ԲԱՊՈ պատ.ըրդր.) վե սիրդ էասորեմանեն կերդն կեմիրեն ճեչմիմ. վե սիրդ ասրասոցնեան սիրտիս-չիւսմ՝ ճիւռնէ մրկերէն վե հեփ մեհայելբանեն թափչոյացողմ՝, վե սիրդ՝ օրատան էսիր սիրտիս-չիւսմ՝ ճհայոգ կերդն կեմիրեն ճեչիմ՝՝ ասելու ԲԱՊՈ պատ.ըրդր։ 15 – (Զիւնդէր՝ ԲԱՊՈ պիտիմ՝ իչիւն ինաբելնասոս փեչդատմդեր-չէդ գատհատ էեմաերտան՝ ասէտինդ։)

16 – Զիրս Դատիմեն թափիչնասոս օմանան սեչէդ հատգընասոս վե պատ չեհրատ ասգեն օրան պահիչեան գատմ՝, եատնի սիդին իւե էասրեմեմ կեմիչէն պիքատաելերնինդ հատգընասոս ԲԱՊՈ պետդէ պատ.ըրդր. 17 – ԲԱՊՈ ինէ ճհնասոս պէտդէ պատ.ըրդր. Իչիմ պէն ինաչերդերնեն գէդէչդ վե գեմիդէդդ վե թա՛ասէնդ կէօնասէրեճեչիմ՝, վե ասնէդրի՝ ֆէնասէդդընասոն նեներմեզ ֆէնաս ինճիրդեր կիպի էասէ ճեչիմ՝. 18 – Ու է ասներն գէդէչ վե գեմիդէդ վե թա՛ասէնդ թա՛գիտ էասէ ճեչիմ՝, վե ասներդ զեմե-նեն ճհնասէնդ մէմներէգեմ էներնասոս ճեն ֆասյաս թեսեիմ՝ էասէ ճեչիմ՝, քի ասներդ սիրէ-սիրէմ՝ ճհնասէնդ մրկերէդեր ատրասդնասոս ասներդ լա՛նէդ վե հայրէդ վե բեզոգէդ վե հատգասրեի՛ թչեան օլաէդդ։ 19 – Զիրս փէդդամոգեր գասէդդատրըմ՝ վատգի՛տաէդ,դէ եօնասէտրամչիմ՝ քէդատմը ասրիկէմասրիդեր՝ ասէչիս ԲԱՊՈ պատ.ըրդր. *վատգի՛տ,դէ եօնասէտրամիմ՝ խատ տէ, ասրիկէմէմասրիդ՝՝ ասէչիս ԲԱՊՈ պատ.ըրդր։ 20 – Ինասի, էյ նրատասդէմասէն Բաբելնասոս եօնասէտրամչիմ՝ էսրերէդերն ճհնասէնդ, սիգ ԲԱՊՈՐՆ քէդատմը ասրիկէմիդ՝՝։ 21 – †ԲԱՊՈՐՆ խատ՝կէդ՝՝ սիգ էատնի ներե փէդդամոգ-պօդդէգ էասէ։ Ա՛գատգ թգի՛ն Կադիոս վե Սեդեկիաս իգդի՛ն Մասաոսիաս՝ ատէդ-չհինասէ՝ Խարայէդեն Ալատհը ԲԱՊՈ իւ՛ ճհնասոս պէտդէ պատ.ըրդր. Իչիմ պէն ասներդ Բաբելոն մէդիդ՝ Նաբատ-գադաճասորըն էդիներ թա՛էսիմ՝ էասէ ճեչիմ՝, վե ասներդ կէօդէրնինդեն էօ-ճհնասոս գատմ՝ էասէ ճեչիմ՝ սոբո։ 22 – Ու է Բաբելնասոս պատ.ըրդնեան Ցատգա էսրբ-

- *՝ Ինգր. էրգէն գատգատգ
, †՝ Ինգր. Պէչհիմ՝ իսմիդէդ

դերիներնին ճհնասիչէդ ատգատգնասոս, պատ-նէտրատ վ-տ-՝ դ-ըն չէ պէտ տոտ՝ատ կիգդի՛ տաէդ՝ըդ՝ ԲԱՊՈ ատէդ Բաբելոն մէդիդիներն սոբո եչատ գասվատ-բատգէդ Սեգեկիաս վե Աքատգ կիգդի էդիէգին՝ ատէդնիդէ ճեչ սոբո. 23 – Զիրս Խարայէդատ ատճատչհէդ իշդէտիդէր վե գատչդատգիներն գատրըդատգը իդէ գինաս էճ՝տիդէր, վե ասներէդ էմ՛ էճ՝ մէտհէդիմ՝ եատնի ատգատգերնէդ իսմիդէդ, վե ասներէդ էմ՛ էճ՝ մէտհէդիմ՝ եատնի ատգատգերնէդ իսմիդէդ ատգատգնասոս ասներ

ԳԼՈՒԽ 30

ԲԱՌՔ Երեմիայի առ Տէր հասանելոց. 2 – Խրատ Երեմիայի Աւետարանը ԻՍՐԱՅԷԼԻ պէտք է պատուիրել. Սաստ անպատկառ հեթանոսաց. 3 – Ջերմ (ԻՍՐԱՅԷԼԻ պատուիրք) Իշխել հիւսիսոյ կողմէ քան զամենայն Խրատել վասն Յուդայեցւոյն երկրին կերպ կերպ չարչարանաց, վասն անհնարին ճնշմանցն վերստին, վասն մերոց ազատութեան ապրիլ ԻՍՐԱՅԷԼԻ պատուիրք.

4 – Առ Երեմիա հաղորդեալս վասն Յուդայ հաղորդեալս ԻՍՐԱՅԷԼՑՒՆ պատուիրք քարոզել պատ. 5 – ԻՍՐԱՅԷԼ պէտք է պատուիրք. Հեռացեալին պիտ սէս իշխեմք. Գործս վատ, վասն անհնարին հոգ տալ. 6 – Շիմաղ սիւռ ազգ երկիր պատճառ, Երբեք տօգուս քո մէջ. Նոր չիւն հեր հիւսիսի՝ Տօգուս ճամբայ գործ հնոյն ելեր ոչ պէտ հնոյն, Ոչ հեր պիր չէ հրէշ սոլմուշ կերպիս յօրմ. 7 – Էյ վա՜հ, գիտա օր հիւն ազգիմ տիր. Անդն միայն հոգ տալ. Ոչ Յակոբա մուզայագա վագիք օյաճագ տալ, Յաղագաւ անհնին խելացս պատճառք տալ. 8 – Ոչ օր հիւնոտ, (ԻՍՐԱՅԷԼ իւր ճիւնուս պատ.) Անդն պատուհասելոցդ սէնին պատուս ընդնոտն գերս ճաղիմ, Ոչ պաղատարդն չէօզէ ճէյիմ, Ոչ էճնէպիւլեր տարիդ անդ քէնոտիւերինէ գուլ էսէմէյէճէքլեր. 9 – Անճագ անդեր քէնոտիւերինին Սաստ ԻՍՐԱՅԷԼ, Ոչ անդերէ նասագ էսէճէյիմ մելիքլերի Դատիմէ խրատէճէքլեր ; 10 – Ոչ սէն, էյ գուլըմ Յակոբ, գօրգմա, (ԻՍՐԱՅԷԼ պատ.) Էյ Խրատել խաւֆի էյիմ, Ջերա իշխէ պէն սէնի ազգագատան, Ոչ գիւրիւէյիդին էսէր օլտըգլարը տէյատան խելաս էսէճէյիմ. Ոչ Յակոբ 'ազատէյ էտիպ' խոնարհաս էսէ էսէճէք վէ ասպէյէ իւզրէ օլաճագ.

Ոչ ահա գործակս վերջին պատճառաճագ տալը.

11 – Ջերա սէնի խելաս էյիմէք իշխեմ պէն սէնին իւլէ իմ, (ԻՍՐԱՅԷԼ պատ.) Ջերա սէնի ատալարընա ատաղէյտըգրմ մէյլէյէրին ճիւմլէսինի թէ էլէֆ էսէճէյիմ, Ճագաճի սէնի պիւսպիւթիւն թէլէֆ էյմ մէյէճէյիմ, Լագրն սէնի պիւս պիւթիւն գազագհամ ոչ ըգատմագ, 'Աճիկանէ թէ' ասիպ էսէճէյիմ՝ 12 – Ջերա ԻՍՐԱՅԷԼ պէտք է պատուիրք. Ձէրիհէնի չիֆտ պատլմագ վէ եատրանի ասէրմանագը տալը. 13 – Անդ պաղատմագ իշխեմ տա'վանդ կէօրէն հոգ տալը. Սէնին իշխեմ 'իլաճ վէ մէրհէմ հոգ տալը. 14 – Սէնին 'ատչըգտարընդն ճիւմլէսի սէնի ունէմ տալար, Սէնի ատատմագլար. Ջերա փըգտարընդն չօգլըգը Ոչ կիւնահյտարընդն պէպիւրգիւիւ սէպէպինտէն, Սէնի սիւչիւնին ատարպէպիյէ, Ոչ չէֆգաճի տըգ օլանդն թէ էքսէրիյէ վուտաթը՝ 15 – Ձէրիհէնի իշխեմ նէյ՞ ֆէրեատ էսէրտին. Տէրտիդ ասէրմանագը տալը. Սահան պատ չէյլէրի ֆըգտարընդն չօգլըգը, Ոչ կիւնահյտարընդն պէպիւրգիւիւ սէպէպինտէն հասփտըմ՝ 16 – Պատ էճլէդն անդ հատտանդարընդն ճիւմլէսի հատատարագ, Ոչ սէնի թագսիդ էսէդնէրիմ քէսֆէթսէ էսիր կիւսէճէքլեր, Ոչ սէնի գատագ էսէդնէր գատագ էսէլէճէքլեր, Ոչ սէնի հագմիս էսէդնէրին ճիւմլէսինի հագմիյատ թէ էսէճէյիմ՝ 17 – Ջերա էօտնը սատրաճագըմ՝ Ոչ սէնի հատրատարընտան չիֆտատագ գրըհաճագըմ՝ Ջիւնքի՝ պատ սատրանը օլմադան Սիօն տալը՝ փէյբէր՝ Սահան՝ Մէթրատ թէ էսիմիյէ էմէտիէր՝ ատչիւ ԻՍՐԱՅԷ-պատ.

18 – ԻՍՐԱՅԷ պէտք է պատ. Իշխէ պէն Յակոբըն չատարընդն էսիրկիյինէ խոնարհ տա՝ վէրսէճէյիմ,

Digitized by Google

Վէ անձն մեաքենէլերինէ յերկամեի էսէճէլիմ.
Վէ շէհր քէնտի վիրանէլերի իւզէրինտէ պինա օլունաճագ,
Վէ սէրայ հէյ'էթի ի տալխէտի իւզրէ տուրաճագ տըր։
19 – Վէ անէլբատէն համօն աէտի,
Վէ շաատմանն օլանլարըն աէտառը չէզազաճագ.
Վէ անէլերի չօզալտաճագըմ՝ վէ ազալը մայտաճագլար,
Վէ անէլերի միւէյրէթի գէլաճագըմ՝ վէ քիւչիւք տիւշմէյէճէքլեր։
20 – Վէ օղուլլարը եվվէլքի կիպի օ-լաճագլար.
Անէլերին ճէմ'ատէի հուզուրըմնատ ատպիճի օլաճագ տըր,
Վէ անէլերի թ ազէճիգ էտիդլերին ճիւմլէսինէ ճէզա վէրէճէճիմ։
21 – Վէ անէլերին բէ'իսի քէնտիլերինտէն օլաճագ,
Վէ հիւքմտարլարը քէնտի ատաղարընատան զաւհուր էտէճէք տիր.
Վէ անը հատդաշտրատաճագըմ՝ վէ պատնա հատդէն կէլէճէք.
Ջէրա պանատ հատդաշմագ իւզրէ գատիպինի հազրըլտըղատն քի՛մ տիր,
22 – Վէ տիզ պէնիմ գաւմիմ օլաճագտըրըզ,
Պէն ատաեի տիպկին Ապրահիմնըզ օլաճագըմ՝ տէ՛յիւ ԸԱՊՊ պատ՛ւրըր.
23 – Ի՛նչթէ ԸԱՊՊՐՆ գատրըզատը խըշմիճ չէգտը.
Շէհատէի՛լի գատրըզատ տըր,
Շէրիւլէրին պատչնատ խատպէճի էտէճէք տիր։
24 – ԸԱՊՊՐՆ շէհատէի՛լի գազատպը,
0 քէնտի գատդինին միւքատտիրը իճրատ վէ տատպիճի գէլմատըղընճատ,
Տէօնմէյէճէք տիր.
Սօդ կիւնէլրատ պատնատ անկատատճագ-սընըզ։

ՊԱՊ 31

ԸԱՊՊ պատ՛ւրըր քի,
0ւ վագէի տատ Իսրայէլին ճիւմլէ գատպիճէլէրինին Ապրահը օլաճագըմ՝
Վէ անէր պէճիմի գաւմիմ օլաճագ տըր։
2 – ԸԱՊՊ պէճիճ պատ՛ւրըր.

*Իսրայէլ բատհաճի պատ՛ւմագ՝ կիսէք խգէն,
Գէլճէճատն ճիքտար էտէն գատմ՝ պէքճիյէտ լատի՛ճ պատ՛ատտ։
3 – ԸԱՊՊ պատնատ չօգատան կէօրիւնիճատ գիւդ է,
Սէնի էպէտի մատհապէիճէլ սէվտիճ՛,
Պատ էճէատէն թսէնի՛ իճտայէճէլ ճէզդ էճիտիմ՛։
4 – Էյ Իսրայէլ պատքիրէտի,
Սէնի թէքքատր պինա էտէճէյիմ՛, վէ պինատ օլաճունաճագտըն,
Էնինէ ատճիլէրինիլէ ատօտանէտդ,
Շատատմանն օլանլարըն բատգատ տատրը իլէ չէզատճագտըն։
5 – Ատատմատրատ տատղատրնատտ էինէ պատզատր տէքէ՛ճէքտիր.
Տէքճիճիլէր տէքէիդ՝ մէդվէլէրինին եէյէճէքլեր։
6 – Ջէրա պիր կիւն օլաճագ քի
Եփրեմ՛ տատզրնատտ պէքճիլեր,
Գաղգընըզ, Սիօնա՛
Ալատհըմըզ ԸԱՊՊՐՆ հատղատրընատ չը գատրմ՛՝ տէյէճէքլեր։
7 – Ջէրա ԸԱՊՊ պէգյէլ պատ՛ւրըրը –
Ճաճգը իչինա մէսէրլէթլե թ էրէննիճատ էտմինիզ,
Վէ միւէթէրլերին բէ'իսի իչինէ կիւլ-պանէը չէէքմինիզ,
Նիհատա էտմինիզ, հատմօն էտմինիզ,
Վէ՛ նատ ԸԱՊՊ, գատմինիզը,
Իսրայէլին պատգիչէտնէի խէլատտ էլլէ՛ տէյմինիզ։
8 – Ի՛նչթէ պէն անէլերի չիմտճ տէյատրընատան կէճ իրէ՛ճէյիմ՛,
Վէ անէլերի վէմինին միւնճէհատնատտան,
Ատրատարընատ քէօր վէ թօփատ,
Հատմէլէ օլատն վէ տօզատրատն պատւէտնը հատլատե, ճէմ՛ էտէճէյիմ՛.
Պատրատյատ պիր պէղիւք ճէմ'ատ՛ 'տավտէմ էտէճէք տիր։
9 – Ատլատյատրատգ կէլէ՛ճէքլեր,
Նէյտազ էճի՛ճքատէ օլտրգլարը հատլատե անէլերի կէճ իրէ՛ճէյիմ՛.
Անէլերի տատ՛ ճէտովէլերի էտաէրնատտա,
Տօղրատ՛ եօլատտ կէզատրէ՛ճէյիմ՛.
Անատ պիւրէմէյէ՛ճէքլեր.

---

*Ե՛թօ՛ պէն Իսրայէլէ բատհաճի վէրմէյէ

†Ե՛թօ՛ ատէնին հագդընատտ 'ինայէ՛ թի թէմէթատ

Digitized by Google

Զկնա Իսրայելին փետեքի քմ,
Վէ եփրեմ իւր օյլեմ ասը.
10 – Լ՛յ մէլլեթլէր, ԱՅՊՊՆ քէ-
լամընը տիկնէյինիզ.
Վէ ուզագ ասասալատա խապէր վէրիպ
ասէյինիզ քի,
Իսրայէլի ատազատան՝ անը ճէմ՛ էասէ-
ճէք,
Վէ չօպան քէնասի սիւրիւսէնէ ֆա-
հօքալը կորէ կիտի
Անը մեահֆազա էասէ ճէք տիր.
11 – Զիրա ԱՅՊՊ Յակոբը խէլասա էյ-
լէսան,
Վէ անը անասէն գաւվէյիճի օյանըն ե-
լինասէն ֆիճիյէ իւլէ գուբ-
խաթագը.
12 – Վէ կէլէճէքլէր, վէ Սիօնըն հիւք-
սէքը մեահալինասա խէրէնդիմ
էասէ ճէքլէր,
Վէ ԱՅՊՊՆ՝ նի՛մէթլէրի,
Եաղի պուղատագ վէ չէրասագ վէ եաղ
Վէ գոյան վէ սըղըր հասվրաւլարը ի-
չինա
Փէսէքիլէ խէճէմմիս՝ էասէճէքլէր.
Վէ քէնանիկը սաւվարըլմըշ պաղչէ
կիպի օլասճագտըր,
Վէ ալիր տուհա պուլդուրմայասճագտըր.
13 – Օ գիման պուքիւրե ըսագա էասէրէք,
Եէնիճէրը վէ իհթիյարլար իւլէ պիրլիքէ-
սէ մէսդուր օլասճագ.
Զիրա անդէրին մինճէ էմինի մէսաքրէմէճ
ասդասադըլ ճէկիմ՝
Վէ էլէմիլերինէն տօղադը անդէրե խէ-
սեւլի վէրիպ մէղասը գէլասճագ-
գըմ՝.
14 – Վէ քէսհինդէրին ճանընը հոզ
իւլէ գանաղդասճագտըր՝
Վէ գաւմըմ նի՛մէթլէրիմիէ տոյա-
ճագ տըր՝ ասէյիւս ԱՅՊՊ պուս-
յուրդը.
15 – ԱՅՊՊ պէղոյէ պուսյուրդը.
Ասամասաս պիր ուէտաս,
Եաղի ֆիղտան վէ ատճը տաղլաղըճ իչի-
տօրիսի.
Ճոպէել եվկասդաս տաղլաղըպ,
Նիվկասդը ճասմէվճուս օլաղդագտըր իչիւն
Անդէքասի տօղադը խէսեւլի գաղագալ
էմի մէզ իտի.
16 – ԱՅՊՊ պէղոյէ պուսյուրդը.
Ասէքիկ տաղլասմագտան,
Վէ կեօզէրինի կէօզ ճասչնասան մէն՝
էյլէ,
Զիրա իչինի իչիւն իսճրէմի վար տըր,
(ԱՅՊՊ պուսյուրդը.)
Վէ տիւշմէն տիկդագդասան՝ տավաճի
էասէճէքլէր.
17 – Վէ ասէդին՝ տագբագիճինի իչիւն իւ-
մէտ վար տըր,
Ֆի օղուվլարընի քէնասի հասասագդարը-
նա՝ տավաճի էասէճէքլէր՝ ասե-
յիս ԱՅՊՊ պուսյուրդը.
18 – Ֆիլհագիգաճ եփրեմին պէօյլե ֆէքր
ասաս էմէդիկինի իչիմճէմ.
Պէնի թէ՛ասիպ էմասին,
Վէ ատըրէմմիշ ատասա կիպի թէ՛ասիպ
օլասնագդմ՛.
Ասն պէնի ասճանաէր քի ասճանէյիմ՝,
Զիրա ԱՅՊՊՆ՝ ՐԱՊՊ ասն սին.
19 – Ֆիլհագիգաճ ասճանասիս քասէն
սօկրա փէշիմանի ալադմ՝,
Վէ թա՛լիմ՝ օլասնագդասան սօկրա
պուսասէման վասըդմ՛.
Ումմասաըմ՛ վէ խէճիլ օլադմ՛,
Զիրա կէնճլիկիմին հագաւէթինի չէք-
սիմ՛.
20. Լեփրեմ՛ պէնիմ՛՝ տաղիճ օղլըմ՛ մը տըր,
Սէվկիլիս չօճուգ մը տըր.
Զ՛յտա սանըն հագդըղնասա սէօյլեսիկճէ,
Տօ՛իւնա սանը թէղէք քիւր էասէրիմ՛.
Զա սէպէպտէն պաղդըմ՛ սանըն իչիւն
Հարէքէթի կէլասի.
Մասմ՛լասագա սանա մէրհասմէթ էասէճէ-
գիմ՛՝ սէյիս ԱՅՊՊ պուսյուրդը.
21 – Գիւնասին իչիւն հէչդասն իմ սաչդաս-
րը իդադամէ էյլէ, սոլքէլերը տիր,
Գասլընի ճասսասէչէ՝ սէնին կիմ սաչին
եօլա չէվիր.
Տէօն, էյ Իսրայէլ պուքիրէսի,
Սէնին պուս չէ՛տրէբիդիկէ՝ տավաճի էյլէ.
22 – Լ՛յ՝ տասը գէլմ, Նէ՞ վէսգիճա գա-
տասը սէբասէրի կէսճէճէքսին.
Զիրա ԱՅՊՊ զէմինասե եէնի պիր չէյ
եարասճագտըր.
Գասրը *էրքէչին հիմմէյէ՞ էասէճէք տիր.
23 – Իսրայէլին Ալլահը ԱՅՊՊ իւլ
ճիւնասա պէղոյէ պուսյուրդը.
Իսիրէրիմին կէրի կէթիրսիյինճէ,
Պաւնասան պէղոյէ Ճուգա սիչյասրնասա,
Վէ տանըն չէ՛տրէբիմասէ պուս սէօզիս,
Եաղի՛ Լ՛յ՝ տասասէչի մասգասմէ պէղո
մինգասատես տասէղ,
ՐԱՊՊ սէնի մհսպասրէք գէլսըն՝ տէչէ-
ճէքլէր.
24 – Վէ ասնսէ, եաղի Ճուգասաս, վէ
սանըն չէ՛տրէբիմին ճհսմճէսէնասի
տասիի,

*Ե-ԻՕՓ՝ էրքէչէ գալէգոզ

Digitized by Google

Զինքն ծիծաղելը վե՛ւ սիրելուն իւր նման՝ վասն
որոյ քեանէ եանէն ամբարիշտ ելանէ օրէնս-
ճառելովը։
25 — Զիրա՞ն ճամբայ հարցուն օրանը փե-
րասկանաւորաց ճաղրեմ՝
վե՛ւ ճամբայ պատրաստ օրանն հերս առեմ
տալու ըստ ճաղրեմ՝։
26 — Պատուհաս իւրերին ուխտանքով պատ-
րաստ՝
վե՛ւ ուխտաւոր պատուհաս թափել խոխ։
27 — ՐԱՊՊ պերոյնէ պատուհասը։
Ինչի՞ կու՛նէր կեցիր քու,
Գերի՞ ի խրատուելե՛ւ պերոյն ի ցուա-
գոյս
Ասեմ ի՞նչու՞մու՞ վե՛ւ Հայվանն ի՞նչուամու՞
էքէ՞ ճէկիմ՝։
28 — Սերդոնէք վե՛ւ երգմնագ վե՛ւ պօղ-
մնագ
վե՛ւ հեղագ էի՞մէք վե՛ւ պերոյաս օգրուսի-
մնագ իչխուն
Պատնեշոյ հասպգրնաս հասպգը տուրսագ-
գրմ՝ մինչեւ՞ր՝
Գիմաս էի՞մէք վե՛ւ տիկամէք իչխուն
տասնի՞
Անձեր հասպգրնաս պերոյնէ հասպգը տուս-
գասնագրմ՝ ասէ՛կու ՐԱՊՊ պատ-
յաւ՝ագրը։
29 — Օ՛ւ կու՛նէլուսե պիր տասհա՝
Փետռերէք գօրաց եկաք,
վե՛ւ օգուլպարնէրն տիչնէրի գամնելոր՝
ասէ՛կէ՛ճէկըներ։
30 — Ա՞ճագ հեր առեմ՝ քէօ-
թի՞ւկու՞կու իչխուն էօրէճէք.
Գազաւագը եէ՛չէն հեր առեմին տիչնէրի
գամնաշտաճագ տըր։
31 — ԻԱՊՊ պերոյնէ պատ՝յաւ՝ագրը։
Ինչի՞ կու՛նէլուսե կեցիր քու,
Գերի՞ ի խրատուելե՛ւ իւր վե՛ւ պերոյն ի ցուա-
գա իւր
Ինձի՞ պիր՝ ասհա էասէ՛ճէկիմ՝։
32 — Պու տասիի՞ էճատասկրրնը Մ՛ւսրըր
տիկամրնասան չըգատմագ իչխուն
Հայերիններուն ճամփըտարդմ՝ կու՛նասե,
Անձեր իւր էի՞տիկիմ՝ ասհա կուսի օր-
մնայտճագ տըր։
Զիւնդի՞ տանկը՝ ասհագմէ նագագ էի՞-
տուկը։
•Պէն տասիի՞ տանկերի՞ քէտաս էի՞տիմ՝,
ասէ՛կու ՐԱՊՊ պատ՝յաւ՝ագրը։
33 — Զիրա՞ս օ՛ւ կու՛նէլուսէն ասկրաս,
Գերի՞ ի խրատել իւր՝ ազգա՞ս էասէ՛ճէ-
կիմ՝ ասհա պատ տըր։ (ՐԱՊՊ
պատ՝յաւ՝ագրը։)
Եւ՞նի՞ չէրի՞ասի՞ քմ՝ը տէրտունէրինէ գօ-
յուագ,
Գազալկերի՞ իւ՛գէրինէ հասպտճագրմ՝,
վե՛ւ պէն տունկերէ Ալլահ օրատճագրմ՝,
Անձեր տասիի՞ պատաս գասվմ՝ օրատճագ
տըր։
34 — Վե՛ւ տարի՞ զգ հեր քէս քէնասի գան-
չըգնաս,
վե՛ւ հեր քէս քէնասի գտուն՝տաս՝չնաս,
ՐԱՊՊՐ պիր՝ տէ՛կերէ՛կ թա՛՝կիմ՝ էի՞մէ-
կէ՛ճէք տիր։
Զիրա՞ս քու՛չի՞կ պէգյու՛կ առկերին ճիւմ-
կնան պէնի պիրկէ՛ճէք տիր։
Զիւնդի՞ 'իսհատկրրնը 'ասի՞կ էասէ՛ճէ-
կիմ՝,
վե՛ւ կիւնասհագրնը տարի՞զգ խոսի՞զրմաս
կեմ՝ իւ՛կէ՛կ ճէկիմ՝՝ տէ՛կու ՐԱՊՊ
պատ՝յաւ՝ագրը։
35 — Կիւնասհագիւն գիկա՞ իչխուն կիս-
նէ՛չի,
վե՛ւ կէ՛ճէկէ՛կին գիկա՞ իչխուն ալ ի-
նէ՛կ երկտզկերրն գասնուկագրնը
Թա՛՝կին էասէ՛ն,
Տէ՛նդիզի, տանդն տասղագկերը կիւրիս-
Թիւ էմ՝ տէկիմնասէ՝ Թա՛՝զիր է-
ասէ՛ն՝,
վե՛ւ խամ եՀովա Սաբաւոթի՞ օրատն
ՐԱՊՊ պերոյնէ պատ՝յաւ՝ագրը։
36 — Նկեր պատ գասնուկագաս հատագրըմ-
տասն գտ՝իլ օրատ իսէ,
Խոսկել գիւրէկէ՛ի՞ տասիի՞ տատ՝իւնս
հատագրըմնասս մի՞լկի՞ օրմագ-
տասն գատճագ տըր՝ տէ՛կիւ
ՐԱՊՊ պատ՝յաւ՝ագրը։
37 — ՐԱՊՊ պերոյնէ պատ՝յաւ՝ագրը։
Նկեր ակմնավակ հոգաբրտասն հօրկիւ-
Թիւ խսէ,
վե՛ւ գէ՛մէնկն Թեմելկերի՞ աշտաղտասն
ատատշաբրրյրբ խսէ,
պէն տասիի՞ (ՐԱՊՊ պատ՝յաւ՝ագրը) պիւ-
Թիւն Խոսկել գիւրէկէ՛ի՞ւնի՞
Իչկէտիւկերէրի՞ շէ՛կէրէրին քատաֆէկոթ իւ-
չիւն բէտատ էտէ՛ճէկիմ՝։
38 — ԻԱՊՊ պերոյնէ պատ՝յաւ՝ագրը։
Ինչի՞ կու՛նէլուսե կեցիր քու,
Անտնագկել գատկէ՛ճնասկն Գէօրէկ գատ-
գիտատ՝նատ գատատ,
Շէ՛կր ՐԱՊՊ իչխուն պիտատ օրատնատճագ
տըր։
39 — Վե՛ւ հօրկիւ խոսի՞ տանդն գատրշտաքնա-
տասն,
Գատրեր պատրբրքնատ տատգրատ չէրգատճագ,

•Նախ՝ վ՛ազա՛տ պէն տանկերին Սատ-
հիտկի՞ խոսիմ՝

Digitized by Google

վէ Գաղաադ տոզրաւ տէսանէ՞ք սիր։
40 – Վ.է լաշէկէր իւէ քիւլ –Թուէլուէ
վասանին քեռֆֆէսի,
Վ.է կէգրան տէրէսինէ գատտար,
Շաթգէն Ամ գափաւոր զավիչէսինէ
գատտար
Հէֆ Թաղլալար ԲԱՊՊԱ մուգատատա
օյանճագ տըր.
Ազիզդ էպէտէն տէգբիւլմէչէ՞ք վէ
Բըգդըմայատճագ տըր։

ՊԱՊ 32

Յուդա մէլիչի Սեդեկիանըն ծնունդը պէհէնիատ, (քի Նաբուգոդոնոսորըն օն սէքքիզինճի տէհէսի խոխ,) ԲԱՊՊ Թագաւորիանան Երեմիայա պատ քէլմամ կէղաւ։ 2 – Վ.է օլ վագըթ Բաբելոնի մէլիչինին 'ասգարլէրի Երուսաղեմի մուհասարէ էֆ-մէքատ օլուագ՝ Երեմիա փէղամպէր տախի Յուդա մէլիչինին տէքալլուճոտա պուլունան գընտանըն հավլուսընտա մոհպուս խոխ։ 3 – Զիքրա Յուդա մէլիչի Սեդեկիա տանը հապո էտէրէք, Սէն՝ ԲԱՊՊ պէգոլէ պուլուրըր։ Իչլէ պէն պատ շէհրի Բաբելոնի մէլիչինին էլինէ Թեսլիմ՝ էտեճէլիմ, օ տաախի տանը զապի էտեճէք տիր։ 4 – Վ.է Յուդա մէլիչի Սեդեկիա Փազդէտլըսրըն էլինոտէն գուրթուլմայատճագ. տանճագ Բաբելոն մէլիչինին էլինէ մուհալագա Թեսլիմ օլուճոտճագ, վէ տանըն իլէ տաղըզ տաղըզա սէգյէչէճէք վէ կէօղու տանըն կէօզինինու կէօբէճէք։ 5 – Ո տաախի Սեդեկիասը Բաբելոնա կէօմիւբէճէք, վէ պէն տանը Երգէսըն ճագայա գատտար օրատտա գալատճագ տըր։ (ԲԱՊՊ պատ.ըրըր.) էկէր Փազդէտլըսը իլէ մուհարեպէ էտէր խոնդիզ, զաֆէրէտաց օլմայատճագտընըզ՝ տէ.իւ նի՞ չէն փէղամպէրլիկ էյլէտճէ՞ տատի։

6 – Ո.է վագըթ Երեմիա տէտի՝ քի՝ ԲԱՊՊԸՆ քէլմամ պատա կէլիպ, 7. Ի՞շ քի 'տամուճտան Սեդդուգըն օղլու Անամոյէլ տատա կէլիպ՝ Անամէլ տատա օ-լան Թաղլալըմ քինտին խչխէն տատի՞ն, գիրա տանը տատի՞ն տալիճագ խոտատգինատա վէլիկը Հապգը սէնին տիր՝ տէ.իէճէք, տէ՞տի։ 8. Վ.է ԻԱՊՊ.Ը՞Ն քէլտամնատա կէօքէ, 'տամուճտամ՝ օղլու Անամոյէլ Հապտինէնին Հավլուսընտա կոնդուտա կէլտի, վէ պատա՝ Իվ ձա՛ տէտիր՝, Բնդհատմին տէ.իատրըմատա վագը՝ Անամէլ տատա պատ-լուճտան Թաղլալամ տատի՞ն տա՞, գիրա վէգրատէ՞ Հապգը սէնին տիր, վէ վէ-լիկը հատէը սէնին տիր. քինտին Թ-չխատ տի՞ն տա՞, տատի՞. պէն տատի՞ պատ ԻԱՊՊ.Ը՞Ն քէլտամը խոխ.իէնին պիչ-տիմ։ 9 – Վ.է 'տամուճտամ օղլու Անամոյէլտէն Անատէվիտատ պատ-լուճտան Թաղլալը տատի՞ն տալըգ պատա ապգէչի, ո՞ն կէտի մըզգալ կիւմիւշ օլատագ, վէգո՞ էչկէտիմ։ 10 – Վ.է պիր չէօճճէկէ՞ կոպըգ մուհրիկտիմ վէ չոհխատլէր կէ՞Թրտիմ վէ կիւմիւշիս Թէրատգիլէ Թարիհ տատի՞մ։ 11 – Վ.է կէրճագ հիւգմ՞ ու գատնատն մուճէպհինճէ մուհրիկնէն միւլգ հէօճճէկէ՞Թինի՞ վէ կէրճագ այդգ օլատը տատի՞մ։ 12 – Վ.է միւլգ հէօճճէկէ՞Թինի՞ 'տամուճտամ օղլու Անամոյէլինին կէօզիս էօնիւնատ վէ միւլգ հէօճճէկէ՞Թինատ խ՞սիրէ հատգրլմէչ օլատն չոհխոլէր իլէ հապտխանէնինին հավլուսընտատա օյատատճան Եէհուտիլէրինն Եէմէլէսինին կէօզլէրի էօնիւնատ Բարատգ իպն ի Ներճատ իպն ի Մատտատիպատ վէգատիմ։ 13 – Վ.է 'տանէրին կէօզլէրի էօնիւնատ Բարատգատ Թէէպհէ՞ էտիպ, 14 – Խորայէլին Ապատհը ԲԱՊՊ իւլ ճհունատա պէգոլէ պուլուրըր. Գատ հէօճճէկէ՞Թէրի՞, Եատ՞ պատ մուհիրիլիս միւլգ հէօճճէկէ՞Թի՞ իլէ պատ այդգ հէօճճէկէ՞Թի՞ տատ, վէ չօգ զէմտան տուբմատըրը խչխէն տանէրի պիր Թօփրագ գատպատ գ.օ։ 15 – Ջիքրատ Խորայէլին Ապատհը ԲԱՊՊ իւլ ճհունատա՝ Գատ տիչպատատ Եինէ խատէ՞լէր վէ Թարիհատր վէ պագ-լատր տատի՞ն ապգնատճագ տըր՝ տէ.իէ պատ.ըրըր, տէ՞տի՞։

16 – Վ.է միւլգ հէօճճէկէ՞Թինի՞ Բարատգ իպն ի Ներճատ վէգատիքատէն տօ՞-գրատ ԻԱՊՊԱ տատա՞ էտիպ տէտի՞մ քի՞, 17 – Ա՛հ, Եատ Բատպգ Եհովատ, խչխէ՞ն տէն 'տագիմ գատվվէթի՞նի՞ վէ տագտան-մէշ գօ.իշկէ՞ տէմմատի՞մ իլէ զէմի՞նի՞ խատգ էչկէտին. տատնատ հիչ պիր չէկ միւշգիլ տէ.իէ՞լ տատր. 18. Սէն պիճճէ-ճէ քիմճէկէրէ՞ 'ինատյէ՞ էտէրսին, վէ փէտէրկէրէ՞ քէօճ-իւլիս-յինինէ՞ ճէգատ-սընը տանէրատէն ատկրատ օղլուտ-ղըլըրըն գօ-ղընտատ վէրիրսին. տէն խոմ Եհովատ Աստատտամի՞ օյատն 'տագիմ վէ գատտրԱյատհ տատն։ 19 – Սէն Թէտպիրատ 'տագիմ վէ 'տամճլատ գատվվէթի՞լ սին, չէգյէ՞լ քի՞ հէր քէ-տէ՞ ժէտճէ՞յինէ՞ կէօրէ՞ վէ-րիրսէ՞ Իչխէն տէ.իէ՞ճէ՞ կէօզլէրինի՞ պէկնի՞ տատէ՞յին հէփ մէգգատ-

Digitized by Google

չերի իւղերինե տալըք տըր։ 20 – Մեհ քի պու կիւնե գատարը Մըսրը տիւրըհատա վե Իսրայէլտե վե նատա պէյինտեն 'ալատմէթլէր վե միւ'ճիզլէր իզհար էտէրէք. պու կիւնե օլտուղը կիտի քէհանիկ նամ գազանտըն, 21 – Վե գավմընի Իսրայէլ 'ալատմէթլէր վե միւ'ճիզլէրե վե գատարէթլի էլ վե սազանընը գոլ իլե վե պէզիւք հէյգէմլէ չըգարտըն, 22 – Վե ռահլէրք վէյնէք իւղրե եճատատըրնա եէմին Լէհուիյին պու տիւրտը, եա'նի ափէի վե պալ ազան տիւրտը ռահլէրե վէրտիս։ 23 – Վե կէնիզ ռահը թէմիզ լինէք Լէհ տիւլէր, լոզքին ռէնին քէլամընը տիւկէմտիւլէր վե չէրի'ռահքի մուճիւ պինճի հիւբիւմէտիլէր. ռահլէրք հէր նէ քի էմր էթտին իսկ, ռահը իճրա էհի մուտիքլէրինտեն իւզէրլէրինէ պիհիբին պու գիւնտըզ կէհիրտին։ 24 – Իչիթ չէհրի ալտընգ իչինե ռահա գարշը մէթէրիսլէր գուրուլտուս, վե չէհրը քէհանի իւզէրինէ ճէնկէ կէլէն ֆազդէսլըլտըրը էլինէ գըլըճ վե գրիլըճ վե թա'ռան ռէպէրինտեն թէհելիմ օլտուս, վե ռէզդէկտիյին շէյ վազը' օլտու, վե իչիթ կէօրհուլօգրան։ 25 – Լաքին ռէն, եա Բաղրպ ՏՀովա, Գու թա'րլըզը ռագէնե իլե քէհնտին իչինե ռահրըն ալ, վե շահիտլէր կէհիբ' ռէչիս պուռա ռէօղլէրին. ֆազաճի չէհր ֆազդէսլըլտըրը էլինէ թէհելիմ օլտուռտու։

26 – Վե ԻԼԱՓՊՆ քէլամը ԵրեմիաՀա կէլիպ ռեփո քի, 27 – Իչիթ պէն պիճիթին պէչէրին Ալտհը ԵՀովա իմ. պուռա մի'չքիլ պիր շէյ վո'ր մը տըր։ 28 – Գու եճլատէն ԻԼԱՓՊ պէզիլէ պու-յոլտըրը. Իչիթ պէն պու շէհրի ֆազդէսլըլտըրը էլինէ վե Բաբէլտե մէհիյի Նաբու-գոդոնոսորըն էլինէ թէհելիմ էռեճճէհիմ, վե ռահը ալտընճագ տըր. 29. Վե պու շէհրէ գարշը ճէնկ էռէն ֆազդէսլըլտըրը կէլէ ճէքքլէր, վե պու շէհրի ռահէչէ վէրիպ' ռոր վե պէնի զազուռա կէհիրտիքք իչինե ռոսիյտըրը իւզէրինտե Բռահազտա պու-խաբ էռազդըլտըրը վե զաղրի իլռահ Լտըռա մէշրու-ռատըզ իճտագռիճէտի տէօրռուճի խռա-նէլէրի ռոսխի էռագռճռագլըր։ 30 – Չիրա պէնի Խարպել իլե պէնի Յուդա ռէպռռէվէթլէրինռէն պէրռռ Ինռոմռոռ ռանճագ քէօհճե օլռռը իչլէրլէր, չինքի պէնի Խարպել էլլէրինին իչինէ պէնի ռոս'իռռռ զազռռա կէհիրտիլէր՝

տէրհե ԻԼԱՓՊ պռս'յռրը. 31 – Չիրա պու շէհր պինռռ օլռռճաքղը կիռռռճէն պռս կիռռնէ գռռռռռ խրդմ ռռ, զռռզռռղը-մռ ռէպէզ օլռռս. 32 – Ինռ քի պէնի Խարպել իլե պէնի Յուդանընը, կէրքե քէհռռիլէրին վե կէրքե մէլքք վե բէ'ռռ վե քէռռհնին վե փէչղռմռզէրլէրինէ վե Յռռռռռ ռռռէմլէրինին վե Տրռռռռղէմ ռէքէհէռինին պէնի զռռզռռռռ կէհիբ-մէք իչինե իչլէհռիլէրին չէհրի իչինէ քռռճքէհէռ ռէպէզինռէն ռռռքռ տէհ' էռռչիմ։ 33 – Վ ռռռռռռ եհռռլէրինին ռէչիս, ռռռճռագ ռրզգռռլռրրընը չէհիրռիլէր. վե հէր նէ գռռռռռ 'վռռքիրռլէ էռլէհռէրէք, ռռռ-լէրի իճ'լիմ' էհմի իռռ ռէ, իէքռ-պիչէլի գռռռռլ էհմէմք իչինե ռռքիլէ-ռէռիլէք. 34 – Ֆազռռի իռռռրնի Եռռռ օլռռնռռ պէչլի նէ ճճռ էհմէմք իռռրե մէքբռռհռռի լռրրընը ռռրնի իչինէ գռռռ-լռռ. 35 – Վ է օզռռլռրրը իլե գըզլռրրը-նը Մռղռռ իչինե ռճէչէրե կէչլրմքք իռռրե նռռվմ օզլռռ ռէէրհռիռռէ պռռ-լռռնռռռ Բռահզղ միւրմի էֆէ'ռռիրնը պէ-նռռ էէռռռիլէր. Հռլ պռռ քի Յռռռռռռ կիռռռռռ էհռռռռռմք իռռրե պռռ մէքբռռ-հռռիրը իչլէհռիլէրինի պէչ էռռ էհմէմքը իռռռմ, իռռռքրըմռռռ տռռքի կէչռմէմքը քռռռ։

36. Պռռռռ պինռռ'էն՝ Գրըլըճ վե գրիմ-լըգ վե Թա'ռռռռլէ Բռռքէլռռ ռէչիլինքին էլինէ թէհելիմ՝ ռռռճռռռճռագ տըր՝ ռռճ-ռէչինիզ պռռ շէհրի Հռռգգրնռռռ Իռռռռ-յէլինի Ալտհը ԻԼԱՓՊ պէզիլէ պռռ-յոլտըրը։ 37 – Իչիթ պէն ռռնէլրի զռռզռռղռմ վե հիռռռէհ իռռլէ վե պէզիւք Խըչմէնէ սիբռռռիչիլռռ՝ ճիռռռլէ ռէչիս-ռռռռռռռռռռ թռռփլռռռճռռղռմ՝ վե ռռնէլրին պռռ-մռռհռռլէ կէրի կէհիրէ ճէչիմ՝ վե ռռնէլրին էմռէչէհ իւզրէ իռքռռռռ էռռէ-ճէչիմ։ 38 – Վ է ռռնէլր գռռմռռմ օ-լռռճագ, պէչ ռռռռի ռռնէլրին Ալտհը օ-լռռճագղռմ։ 39 – Վ է ռռռ'իռռռ պէնռռռէն գօրգռմռռրը իչինէ, վ է քէհռռռէլէրինի վե քէհռռռէլէրինռռէն ռռռրռռ եվռռռռռռ-րընռռ Խռռր կէլմէռի իչինէ ռռնէլրէ պիր գռռռ թռռրիգ վէրէճէչիմ՝ 40 – Վ է ռռնէլրէ էլիւնքէ էհմէք Խռռռ-ռռռռքռռռռ ռռնէլրռռէն կէրի ռէռռռռճէ-ճէչիմէ ռռնէլր իւէ էռռռռռ պիր 'ռռռռ էռռէ ճէչիմ՝ վե պէնռռէն ռռռքիմռռ-մռռլրրը իչինէ գօրգռռռէ գռռռլռէրքռ-

* 'Ինռ. երքէն գռռգռռռռգ

Digitized by Google

եւ գրաճաղաւմ. 41 – Վ.է անդերբ էյնվ էմ՝մէլէ անդերին հագգընաս մէռրսւբ օլաճաղաւմ, վէ անդերբ պու տուդյաթաս հագգախդէ վէ պիւմ իւն գաղպէտէ վէ պիւմ իւն ճանբսէնէ տիքէճէյիմ՝. 42 – Ջէքս ՐԱՊՊ պէզյէ պու յուրբբր. Պու գավմ իւղերինէ պու պէյիւք պէլանըն քնաֆֆէնէրնի կէխ խոսէյիմ՝ մխսլբս, քզալդ անդեր չագգընաս սէզյէնէյիմ՝ էյիւլբյէրին ճիւմլէնէն անդեր իւղերինէ կէմ խրէճէյիմ՝. 43 – Վ.է՝ Վ.իրան տբր, տաեմի վէ հայվանբր խօգ տբր, Գաղդէսլուլաբրն էլինէ վէրիմիշ տոր՝ ատէսյինդ պու տուդյաթաս Թ՝ուրլուլաբ տամ ըն ատբճաճագ տբր. 44 – Բնդնամէն տիդյաբրնաս վէ Ցուգաս չէհրլէրինաե վէ տաղ չէհիրլէրինաե վէ օվա չէհրլէրինաե վէ ճէնաւագ չէհրլէրինաե ագչէ խլե Թ՝ուրլաբ տամ ըն ալաճաղլար, վէ հէօճճէլէբ խաղդագ միւհրլէճէբլբր, վէ չահիտլբր կէմ խրէճէբլբր, զիրա ադլէրին էսխրլէրինէ կէրի կէմ խրէճէյիմ՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պու յուրբբր.

ՊԱՊ 33

Վ.է Եբէմիա տաՏա հագգախդանէլէին հագվաւսդնաս մնՏիդաւս խքէն ՐԱՊՊՊՆ քէլաճը խքինճի տէՓ՝ա օլաղագ ադնս գէլիպ տէտի քի, 2 – Պու չէհրէ պիդնաս էտէն ՐԱՊՊ, վէ ադը գա՝խի էմ՝ճէ խչինէ Թ՝ էշքիլ էտէն վէ խոմի ՆՀովաս օլան ՐԱՊՊ պէզյէ պու յուրբբր. 3 – Պադնաս տուս՝ա էյլէ, վէ սէՀի միւսիթ Է՝ճաղ գբլաճաղլար՝, վէ տադնս պիլէհէդյէն՝ տագնի՝ վէ միւշքիլ չէյլէբրի խաագբ վէրէճէյիմ՝. 4 – Ջէքս պու չէհրին մէթի էրիալէբտէն վէ գբլբճՏաւսն ԵրգբլԱն խադնէբրի վէ Ցուգաս մէդյէյլբրինին սէբայյաբրբ Հագգընաս Իսրայէլին Ալլահը ՐԱՊՊ պէզյէ պու յուրբբր. 5 – Գաղդէսլաբրբ խլե մնՀաբէպգ էյմ մէդյէ կէլինյօրլար, վէ օլ Է՝ռնէյբ գաղագպար՝ վէ հիտտէթ իմի՝ վռ-բտղդար՝ տատմէյբրին լաշէյէրիդյէ տօլադնագ. զիրա քէօմի խալիս-բէյբրինին քաագՓէֆնէհնէրն տօլդբր պու չէհրտէն ԵրգբլԱնտի՝. 6 – Ի՝չմէ ադնա սբՀՀէմ վէ չիՓաս Ի՝ՀՀան էտէ՝ճէյիմ՝, վէ անդերբ չիՓաս վէբէ՝ճէյիմ՝, վէ անդերբ քէմմոյ բ տաեբէ՝ճէտ աէյատիվ վէ Հագգիագախ իզՀար էտէ՝ճէյիմ՝. 7 – Վ.է Ցուգադնըն էռխրէբրնի՝ վէ Ի՝ռաէյէնի՝ էռխրէբրնի՝ կէբի կէմ խրէճէյիմ՝, վէ անդերբ եվ վէյբի կիռվ մնՏ՝ռբ էտէ՝ճէյիմ՝. 8 – Վ.է պադնաս գաբյբ խլե՝ռխբյէրին կիռնաՀլաբրբն Ճիւմլէնէնադն անդերի թ՝ախ Հիբ էտէ՝ճէյիմ՝, վէ պադնաս գաբյբ խլե՝ռխբյէրին կիռնաՀ խլե՝ խռնաճդաբրբ՝ ագՓվ էտէ՝ճէյիմ՝. 9 – Վ.է անդերբ ի՝Տադնս էտէ՝ճէյիմ՝ էյիւլբյէրին Ճիւմլէնէնի խշիտէն տբռնադնս ռէյիբյէրինի՝ քնաֆֆէնէ՝ նէռխնադնս պու պադնաս մնՏ՝ճէյ թ մէտբրբլթ պիբ իտտ օլռս՝ Տաեմս տա՝ խգզէՀ է սէպէպ օլաճաղ տբբ. վէ ադնա ի՝Տադնս էտէ՝ճէյիմ՝ պիՓի՝ իւն խաբյբ տա սէլաաՀէթ ատէն տօլդբբ գօբգռսւ խի՝ի՝ բէյէ՝ճէյիմ՝ տբբ.

10 – ՐԱՊՊ պէզյէ պու յուրբբր. Ադէ՝մի վէ Հայվանբր գաալմայբրադգ չէօլ օլմռշ՝ ատէսյինդնի՝գ պու մնՏ՝Հաալսդ, վէ տատեմի վէ սէբէնեաի վէ Հայվանբր գաալմայբրադգ չէօլ օլռշ՝ Ցուգաս չէհրլէրինաե վէ Եբռաատգէմ՝ տօգադյբրբնաս, 11 – ՆէՀէ չաալբգ սէտտաբբ վէ մէսէբրէՓ սէտտաբբ, կիռվէյիբ սէՀ՝ վէ կէլինէ սէտ՝, վէ պէյիՓ խռ ՐԱՊՊԱ Հաամս Թ՝ռբդ՝ռնբ կէՓ խրէճրէք ՐԱՊՊ խռ՝ չ Ճբռնադնս Հաամս էսխնդի՝, զիրա ՐԱՊՊ քէբիմ՝ տբբ, զիրա ՝ինայէՓ Է՝պէՀ տբբ՝ ատ՝չէնէլրէրին սէտ խշիտնէլէ Ճէք տբբ. զիրա պու տուդյաթբն էսխրլէրինի՝ էվվէլքի Հալլէրինէ ի՝՝տատ էտէ՝ճէյիմ՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պէզյէ պու յուրբբր. 12 – ՐԱՊՊ խռ՝ Ճբռնադնս պէզյէ պու յուրբբր. Ադէ՝մի վէ Հայվանբր գաալմայբրադգ չէօլ օլմռշ՝ օլաճաղ պու մնՏ՝Հաալսդ վէ տաղդ չէհրլէրինին Ճբռնադնէնաե էրիՀ տաեբէ՝ճէտ չէսպէնլբրբն մէտբՓէճէլէրի՝ Հաամ ըրսն չէսպէնլբրբն մէտբՓէճէլէրի պու՝ռնռճաեգ տբբ. 13 – Տաեգ չէհրլէրինաե, օվա չէհրլէրինաե վէ ճէնռնաե չէհրլէրինաե վէ ԲնՆէթաամին տիյաբրնաս վէ Եբռաատգէմ՝ էյիւլբյէրինի՝ Ճբռնադնս վէ Ցուգաս չէհրլէրինաե էրիՀ գաչճէ՝ռլար՝ տալաճաղդ էլինաե էէչէՓէճէլէր՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պէզյէ պու յուրբբր.

14 – ՐԱՊՊ պէզյէ պու յուրբբր. Ի՝չմէ կիռնէյբ էէյիր, քի պէյիՓ Թ՝ խռ՝ռչէլ վէ պէյիՓ Թ՝ Ցուգաս Հագգընաս սէզյէնէյիմ՝ խայբյբբ էմբի Թ՝ճբռ էտէ՝ճէյիմ՝. 15 – Ո՝լ կիռնէյբտէ վէ ո՝լ զէմմռնաս Դաաւիմ սէՀ՝ պագսաՀ ՓիլիզՓ պիՓի՝ բէՀճէյիմ՝. ո՝ տաեմի տիյաբրնաս Հագգընաս՝ ատ՝ռաալէՓ Թ՝ճբռ էտէ՝ճէՀ տբբ՝ 16. Ո՝լ կիռնէյբտէ Ցուգաս խէչռս պու չէհրէ՝ճաղ վէ Եբռաատգէմ՝ տաեմի՝չ խռ՝ռչէ

տաքին օլաճագ, վէ՛ ՝ն՚ չվով տալաշխ-
մըշ խոխլե եատ օլուճաճագ սըր։ 17.
Զիրա ՐԱՊՊ պէդյլէ պուլուրըր. Դատ-
ճիին պէդյլէ ի ԼարպՀել թաթիճիճա ճիւ-
լուա էտէճէք սատէմ էքսիք օլմայա-
ճագ սըր. 18 – Վ՚է Ղէբիլի քեռհին-
լէրատէն մուհրագա թագաճիմ էտէճէք
վէ էքմէք թագաճիմճի եռագաճագ վէ
զէպիհէ ՚սրզ էտէճէք սատէմ, հիչ պիր
վազըթի հուզուրըմնան էքսիք օլմայա-
ճագ սըր։

19 – Վ՚է ՐԱՊՊՀՆ քելամի ԸրԼմիա-
յա կէլճա ատամ քի, 20 – ՐԱՊՊ
պէդյլէ պուլուրըր. Կիհանճէ վէ կէճէ
քէնամի վազըթի լարընճա օլմամալարը
իչիւն կիւնտուզ ՚ասԽարմը վէ կէճէ
՚ասԽարմը նագզ էտէ պիլիր իսէնիզ,
21 – Թաթիճնատա հիւքիմէթ էտէճէք
օղլու օլմամագը իչիւն գուլըմ Դատճի-
լէ օլան ՚ասԽարմ՝ վէ պանատա խըտմէթ
էտէն Ղէբիլի քեռհինլէր իլէ օլան ՚ահ-
պըմ տատիկ նագզ էտիլէ պիլիր։ 22 –
Ճիհատատ ը սէմագիչէ սայրըլմագ վէ
նէհինիզ գուժան էօլչիլմէզ օլարըր մի-
նիլիս, գուլըմ Դատճիին նէհինի վէ
պանատա խըտմէթ էտէն Ղէբիլիլէրի էշ-
լէ չօզալատաճագրմ։

23 – Վ՚է ՐԱՊՊՀՆ քելամի ԸրԼմիայա
կէլճա ատամ քի, 24 – Գու գավմին նէ
սէդյլէտիչինի կէօրմէզ մի սին, ՐԱՊՊ
ինճիմագ էմճիչի իքի գասիլէչէի
ըտատ էմտի՝ ատըլէր. վէ անլէր քէնա-
տի նատզարլարընատա գավմիմէ միլլէթ
ատյմայատագ թագչիր էտէրլեր։ 25 –
ՐԱՊՊ պէդյլէ պուլուրըր. Էչկէր կիհա-
տիզ վէ կէճճ իչիւն ՚ասԽարմ՝ եագ
իսէ, վէ սէմագիճ իլէ զէմինէ գա-
Նանունլար գօմմագիշ իսէմ, 26 – Ճակո-
բըն վէ գուլըմ՝ Դատճիին նէհինի
քեռատա էտէրլեմ՝ քի ատյմ ըզ անըն նէ-
լիհատուն, Ավրատամ վէ Իսահագ վէ
Ճակոբըն նէհինի իւզէրինէ հիւքմտատա-
լար ատյմայրմ՝. գիրատ անլէրին էտիր-
լէրինի կէրի կէթիրճէճիմ՝ վէ անլէրէ
մէր՚ատճէմ էտէճէքմ՝։

ՊԱՊ 34

Բ ատճէլան մէլիչի Նաթանագոդոնոսար
Գնամէն ՚ատաքէրլէրի վէ Թ ատճի ը հիւ-
ճումէթինատ օլան տիյարըն մէհիչ-
ճէհլէրինին ճիւմճէ ՚ատէրլէր վէ ճիւմճէ
գովմիար իլէ պէրատակր Նբուճատնէմ՝
ճէլ վէ անըն չէհրլէրինին ճիւմճէճատ
Խլե մուհարէբէ էքմէքիչնատ ՐԱՊՊ
Թ ատրաֆընատան Նրեմիայա պուս քէլամ՝
կէլճի. 2 – Ի ատրայէլին Պալճը ՐԱՊՊ
պէդյլէ պուլուրըր. Նկիթ, Ճուգա մէ-
լիչի Սեդեկիայա Խրիատպէն ռեզյէ քի,
ՐԱՊՊ պէդյլէ պուլուրըր. Իչլէ պէն
պուս չէհրի Բաբելոն մէլիչինին էլինէ
թ էսլիմ՝ էտէճէչիմ՝, վէ անը ախէչէ
հագաճագ սըր. 3 – Վ՚է ան՚ան
էլինատէն գուրթուլմայաճագընը, լա-
քին մուհճագա թաթիճուլ ան՚ան
էլինէ թ էսլիմ՝ օլուճաճագընը. վէ
կէօղլէրինի Բաբելոն մէլիչինին կէօղլէ-
րինին կէօրճէճէք, վէ ո ան՚ին իլէ ատըղ
ատըղատ ռեզյէչէճէք սոր, վէ ան՚ի Բա-
բելոնատ կիոճէճէքտին։ 4 – Լաքին, էյ
Ճուգա մէլիչի Սեդեկիա, ՐԱՊՊՀՆ
քելամընը ատիկլէ, ՐԱՊՊ ան՚ին հագ-
գընատա պէդյլէ պուլուրըր. 5 – Ան՚ն
գըրլէճէլէ էօլմէչէճէքտին, ան՚ն բատճի
Նալատ էվլէճէքտին. վէ ան՚նատն էվմէզ
է ճատատաքի օլան գատիմ՝ մէլիքլէր իչիւն
պօխօչ հագգըդէլորը մոհուլու, ան՚ին
իչիւն տատիկ հագգատճագլար, վէ՝ Ա՚ՀՀ
էֆէնտիմ՝ տէյլէրէճ ան՚ին իչիւն ֆի-
զատն էտէճէքլէր, գիրատ պուս քէլամը
պէն ռեզյէտիմ՝ տէյլ ՐԱՊՊ պուս-
լուրըր։

6 – Վ՚է Նրեմիատ փէյղամպէրը պիճ-
թիճի պուս քելամին Նբուճատնէմճէճ
Ճուգա մէլիչի Սեդեկիայատ ռեզյէճէչի
գէմճին, 7 – Բաբելոն մէլիչինին ՚ատա-
քէրի Նբուճատնէմ՝ ՚ատըչ հինէ վէ պագը
գալան Ճուգա չէհրլէրինին ճիւմճէճի
՚ատըչ հինէ, Լաքիս իլէ վէ Ազեկատ իլէ
մուհաֆըզէ էտիլճէ իսէ, գիրատ Ճուգա
չէհրլէրինատէն գալան միւճահատճէմ՝
չէհրլէր պուռնագ իսէ։

8 – Մէլիճ Սեդեկիա Նբուճատնէմճէճ
պուլունճան պիճի իչէ գավմ՝ իլէ չէր
քէս գուլընը վէ հէր քէս Ճարիչինին,
Ի ագրանի վէ Ի ագրանիչէլէ ատըղ վէր-
մէճ, վէ պիր քիմսէ պիրատաէրի օլմա-
նէհատիչէ գուլլուղ էթ ատրմէճէճ իչ-
նէ, 9 – Հուրրիչէթ ի՚լան էթմէճը
պատպունատ ՚ատճո էթ ատիքատէն ռոքատ
ՐԱՊՊ թ ատրաֆընատան Նրեմիայատ կէ-
լէն քելամ՝ ատըր։ 10 – Վ՚է հէր քէս
քէնատի գուլընը վէ հէր քէս քէնատի
Ճարիչինին, հուրր օլատագ ատըր վէ-
րիպ՝ ատրմէճ ան՚ին գուլլուղ էթ ատր-
մէճէճ իչիւն ՚ատճո ատատիկ օլատ
բո՚խօլերին ճիւմճէճի վէ պիրքիճ
գավմ՝ ի՚մա՚ատ էթ ատիքէր. ի՚մա՚ատ

Digitized by Google

հեռով անվրէպ սուրը վերամիլեր. 11 – Ձագեայի անասէն ազգաս ասեցնիւս՝ հուբրը օլաշագ սաղը վերամիշ օլաղբլաղրը գուշլաղ իւլ ճարիչելերի կերի կեհիրեբէք, անդերի գալ վե ճարիչե օլմազա ի ճագար եհմարիր։)

12 – Վէ ԲԱՊՊ ի ազաքընաան Երեմիայա ԲԱՊՊԸՆ քելամի կելիպ ասեաք քի, 13 – Խրոպելին Ալլահը ԲԱՊՊ պեղյէ պուլաբրը. Էճագաղնըզը Մբազը տիչաղրնաան, էապաբեի խանէսինաեն չերգաբաղըզ կիւնահ անդեր իւլ 'ազա եհպա, 14 – Եհտ սէնեհեն խրհեամընաա հեր պերինիպ քենանահ ազահըլմըշ օլան 'Իպրահի պիրապաերինի սաղը վերինիպ, վե օ ազհըզ սենէ խըսամեի եհտիւլսեն ազրա անը հանդնաան հալբը օլարագ սաղը վեր' ահտիմ'. լաքրն եճագաղնըզդ պենի սինիչէմիչիզ' գալագ վերմահիլեր։ 15 – Վէ տիզ պուլ կիւն տեօնիւալ հեր քես քենտի գօնշըզընաա հալբրիչեի ի'լան եհմէքեբ 'ինահմահ տօղրաս օլանը իչէսինիպ, վե իամինիչ եապա օլանան պէհիտահ հալգաբրըմնաա 'ազա էհտինիպ. 16 – Լաքրն տիզ կերի տեօնիւալ իամիմ ի'եանաա եհտինիպ, վե տիզտեն հեր պիրի քենտի գուլլրը վե ճարիչէսինեն, հալբը օլարագ, միւրասալարընճաա սաղը վերամիշ իքէն, անդերի կերի կեհիրտեն, վե անդերի քենտինիզե գալ վե ճարիչէ օլմազա ի ճագար եհտինիզ։

17 – Պաս էճլահեն Ի'ԱՊՊ պէղյէ պուլաբրը. Սիզ հեր քես պիրաստերի վե հեր քես գօնշըզը իչիւն հուբրիչեի ի'լան եհմէքը խուապաբնաա պէհի տանիլէմտինիզ. իչլեհ (ԲԱՊՊ պուլաբրը) պէհ տիզին հագգընըզաա գբլը ճաա վե ի'ա'ապաա վե գբլի'լըզաա հուբրիչեի ի'լան էապէհչիհ'. վե տիզի գէմինին ճիւմլե մէմչիքէմիլերինաե ճէճայա տոճապաղ էապէհչիհ։ 18 – Վէ պուապզը իքը չագգ էտիպ ապաալարընաան կէչերիք հուզապրմնաա եհտինիլերի 'ազաքը քէլամընը իշաա եհմէչիպ' 'ազաքը քէլամընը իշաա եհմէչիպ' 'ազաքմը ի'եճավուզ էաեն քիմնելերի, 19 – Նա'նի պուզագընըն փապչալարը ապաալընաան կէչէն Ցուգա բէ'իլերի իւլ Երուսաղէմ բէ'իլերինի, խաապաճ լարը վե քհանինլերի վե տիզարըն պէհիճն գավմընը, 20 – Տիւչմինիլերինն էլինէ վե ճանլաբրնը ապայանլարըն էլինէ ի'եալիմ էաեճէչիմ. վե անդերին լաչէկերի հավա գուշլաբրնաա վե եէրին վուհաչընաա եէչէճէք իչիճ օլաճագ սաքա։ 21 – Վէ Ցուգա մէկիմ Սէդեկիամը վե անդն բէ'իալերինի ախչէ մէնէլերինին էլինէ, վե ճանլաբրնը ապայանլարըն էլինէ, վե իազերինիզտեն չէքիլմիշ օլան Քապաելն մէկիմինին 'ապաքերինին էլինէ ի'եալիմ էաեճէչիմ', 22 – Ի՛նէ պէհ էմի էհմահմ', վե անլերի պաս չէհաե կերի կեհիրեճէչիմ', վե անդն իւլ մնահաբեպէ էաեճէքլեր, վե անը ալլագ սաճէչէ էապագ ճագգլար վե Ցուգա չէհլերինի ախչէհեհ օլմնապան վիրանէչէ ատեօնաեւէճէչիմ' ապհաբ ԲԱՊՊ պուլաբրը։

ՊԱՊ 35

Ցուգա մէկիմի Ցովնգիմ իպն ի Ցովնապանդն կիւհէրինաե ի'ԱՊՊ ի'ապաֆքնաան Երեմիայա պաս քելամ' կելիպ, 2 – Ռեքաբիկեր խանէսաանդնաա կիմ', վե անլերը իւլ ապագէշ, վե անլերի պէղյէ իւր ի'ԱՊՊԱ օսապլարըն պիրինի կելէ իրիպ անլերէ չերապպ իչիր' ապաի, 3 – Պէն տապի Յէզոնիապ իպն ի Երեմիապ իպն ի Ֆաքաապնիաաե վե գարնաապլարրնը վե օղոլլարընդն ճիւմլէպնի վե ի'ռեքաբիկեր խանէսաանդնաան օլմազլարրն ճիւմլէպնի պապ։ 4 – Վէ անլերի պէղյէ իւր ի'ԱՊՊԱ, գափուճը Մապապիապ իպն ի Սեղղեմնի օսապաբնդն իւաճի իւնապեքաե բէ'իալեր օսապաբնդն կապնդնաա վապգը' Ալլահ ապաէմի Յէզգոպ զիապնդն օղլաե Ա'նապնդն օղոլլարրնդն օսապաբնաա կելի իրապ։ 5 – Վէ Ռեքաբիկեր խանէսաանդնաան օլմազլարրնդն էօնդնէպե չերապպէ տօղլաե ի'ապլար վե քապապէկեր գդլարագ, անլերե' Չերապ իչիդնիզ' ապաի', 6 – Վէ անլեր' Չերապ իչմնիլիզ. զիրաե փէապերիմիզ Ցովնադապ իպն ի Ռեքաբ պիզե ի'եդնդնչ էապիպ' Սիզ վե օղոլլարրնըզ եզպէսէն չերապպ իչմէչէսինիզ, 7 – Վէ խանե ի'ննչաա եհմէչէսինիզ վե էքրին էքմէչէսինիզ վե գպագ պապզ ապէքմէչէսինիզ վե գաւ ապաղ ապիքմէչէսինիզ վե գաւ ապաղ հիմզ օլմազլապնդզ, ապնճագ պիւհի իւն 'էօմրնէնիւզաե չապապրլապաապ ապաքին օլապնդզ, քի միւապաֆիր օլաբզնըզ ապիլապաապ չօգ կիւնլեր ճապղլապրնըզ ապէապ։ 8 – Պիզ ապաճի' փէապերիմիզ Ցովնադապ իպն ի Ռեքաբքն պիզե էմր եհ ապիչ չէլլերին ճիւմլէպնիաեե ապօզնէնիւ ապինկէմբլէ, պիւհի իւն 'էօմրնէնիւզե քէնտիմիզ, գապբլապրնըզդ,

Digitized by Google

ծղուլլաբերմիզ վէ գրգլաբերմէզ չէրեզայ իչմէյիզ. 9 – Վէ սաքին օլմազ իւգրէ խանէ հինչա էվ մէյիզ, վէ պազ վէ թամըլա վէ էքմէիմիզ եօգ սըդր. 10 – Անճաղ չատրըվանատա սաքին ալըդրըզ, վէ իչ ա'սաճի էտերէք փէտէրմիզ ցովնադաբըն պիզէ էմր էլլէտիլի չէլլէրին ճիւմլէսինէ կէօրէ հարէքէթի էտերիզ. 11 – Ֆագաճի Իւսրէլըն մէյիլի Նաբուգոդոնոսոր պուռ ատիչատա չրգաըդը զէմման՝ հէլինիզ վէ Քադդէսալը 'ադաբերինին վէ Սիւրիատը 'ադաբլրինին եիւզուհանէն ներուսադէմ կիտէյիմ' ատէոիք, վէ պէզլէճճ ներուսադէմոտ սաքին օլուչօրդը՝ ատէոիլէր։

12 – Վէ ԲԱՊՊԸՆ քէլամը երեմիատա կէլիպ ատէոի քի, 13 – Խրայէլին Ալլահը ԲԱՊՊ իւ ճիւնուտա պէզլէ պուչյուրդը. Կիթ, ցուդա ատէոիէրինէ վէ ներուսադէմ ակէդնէսինէ պէզլէ քի, Սէօգիւհիւ տինկիւհէք խուսուսնատա (ԲԱՊՊ պուչյուրդը) դոճդան էօրնէք ալմազ մը պընդզ։ 14 – Ցովնադաբ իպէն ի Ռեքաբբէն՝ չէրատայ իչմէմէլերի խուսուսընատա օղուլ լարընատա էմր էիճոէքի սէօզլէր ի Եհոնադաբ պէզլէ եէրինէ կէիճրիլտի. զիրա փետրէլէրինին էմրինէ իւա'սաճի էտերէք պուռ կիւնէ գատատար իչմէղլէր. Ֆագաճի պէն սիպզ սէօյլէտիմ', *վագիթ ըլլէ սէօյլէտիմ'. լաքին սիզ պէնի տինկէմէսինիզ։ 15 – Վէ փէյղամպէր գուլլուրդումն ճիւմլէսինի սիպզ կէօնտէրտիմ', *վագիթ ըլլէ կէօնտէրէրէք՝ Հէր ատիմ՝ քէնտի քէօթիւ եօլընատան տէօնսինէն, վէ 'ամէլլէրինիզին տօղրուլտընըզ, վէ զոյրի իւսկէլտա գուլլըզ էմ մէք իւզրէ անէլէրէ իա'սաճի՝ օլմընըզդ, վէ սիզ՝ եճատտընըզա վէրտիկիմ' տինկտատա սաքին օլաճագպընըզդ՝ տէօնիմ' իսկատ, սիզ գուլագ վէրմէտինիզ վէ պէզնի տինկէմէսինիզ։ 16 – Վէ Ցովնադաբ իպէն ի Ռեքաբբէն օղուլլարը փետրէլէրինին քէնտիլէրինէ վէրտիկի էմբր իա էմմընդկէ եէրինէ կէիճ իրտիլէր, լաքին պուռ գավմ պէզնի տինկէմէտի։ 17 – Պու է՛ճէտէն Խրայէլին Ալլահը, Իսրայէլ Ճիւնուտա օյան ԵՀովա պէզլէ պուչյուրդը. Իչիթ պէն Ցուդա վէ Ներուսադէմին պիւթիւն սէքէնէտի իա՛ղերինէ, 'ալէյհէրինէ պէզլէտիկիմ'. պիւթիւն պէզլէը կէիճրէճէյիմ'. զիրա

* 'Իպր. երբէն գալգալագ

բա անլէբէ սէօյլէտիմ', լաքին տինկէմէտիլէր, անլէրի չաղըրտըմ', լաքին ճէվապ վէրմէտիլէր։

18 – Վէ Երեմիա Ռեքաբիլէր իանէսընատանընօլուրլատա տէտի քի, Խրայէլին Ալլահը ԲԱՊՊ իւ ճիւնուտա պէզլէ պուչյուրդը. Փէտէրինիզ ցովնադաբըն էմրինին տինկէմէյինիզ վէ անըն հէր պիր էմրինին չըփզ վէ սիզ օլան հէր պիր էմրինի թզա էվտիչինիզ իչիւն, 19 – Խրայէլին Ալլահը ԲԱՊՊ իւ ճիւնուտա՝ Ցովնադաբ իպէն ի Ռեքաբբէն հէզազըրմատա տուրա ճագատմի էքսիք օլմայաճագ սըդր՝ տէօիլ պուչյուրդը։

ՊԱՊ 36

Վ ը Ցուդա մէյիլի Ցովակիմ իպէն ի Ցովսիանընէն տէօրտընճի աչնէսինէ ԲԱՊՊ Իաուսֆէրնատան Երեմիայա պուչ քէլամ՝ կէլիպ, 2 – Փիլճագ օլաճագ պիր թռւմար ալ, վէ ատանա սէօյլէտիչի պաւլըդըզմ՝ կիւնէն, ետան Ցովսիանընէն կիւնէրինէտէն Իա պուռ կիւնէ տէյին Խրայէլ Հագգընատա վէ Ցուդա Հագգընատա վէ Ճիւմլէ միլլէթլէր Հագգընատա ատանա սէօյլէտիչիմ' քէլամընն ճիւմլէսինի անըն իչինէ եազ. 3 – Պէլքի պէյթ ի Ցուդա պէնիմ' անլէրէ կէիթրմէչի միւրատա էիճտիչիմ' պիւթիւն պէդիչիչ Հագգընատա տինկէչիճէք տիր, վէ Հէր քէս քէնտի քէօթիւ եօլընատան տէօնսինէն, պէն տաթի 'իսեան վէ կիւնահլըրընը 'աֆվ էտէյիմ' տէտի։

4 – Վէ Երեմիա Բարուք իպէն ի Նէրիյալը չաղըրտը. վէ Բարուք Երեմիանըն ազըզնատան ԲԱՊՊԸՆ ատա սէօյլէտիչի քէլամընն քէտֆիէսինի օլ քիթապ օլաճագ թռւմար իւզրինէ եազտը։ 5 – Վէ Երեմիա Բարուքա իսիմ ատպէն՝ Պէն մնսդաւա բմ', պէզլի իւր ԲԱՊՊԱ կիտէմէմ'. 6 – Սէն կիրի վէ ազըզմնատան թռւմարա եազտըդը՝ ԲԱՊՊԸՆ քէլամընը օրուճ կիւնիւճնատ պէդիթ իւր ԲԱՊՊՏԱ *գավմնա օգռ, վէ քէնտի չէհրէրինատէն կէլէն պիւճ քէօթիւ եօլընատան տէօնէր. զիրա

* 'Իպր. գավմընն գռւլագլարընա

Digitized by Google

ԲԱՓՊՂՆ պու գավմ 'ալէյհինաե ակ-
լէսէյէլի ղազադ վէ հիաեէթ պէդիբէ
տիր՝ տէյիս էմի էլլէսի ։ 8 – Վէ Եա-
բուբ իդի ի Նէրիա Եբէմիա փէղամ-
պէդին քէնտիսինէ օլան Հէր պիր էմ-
բինէ իմի իսալէնա պէղիթ իւր ԻԱՓՊՏԱ
քիմ ապտան ԻԱՓՊՂՆ քէլամընը օ-
գուտու ։

9 – Վէ Յուգա մէլիքի Յովակիմ իդի ի
Յոզոնիան պէչինէճ ականէսինտէ ատօ-
գուղնճը ապտա Եբուտաղընտէ պու-
լունան պիրիմ իւն գավմա վէ Յուգա
շէհրիլիսինէն Եբուտաղմէ կէլէն պիբ-
լի իւն գավմա ԻԱՓՊՂՆ Հատազբընտա
օրուճ իլան օլտուտա ։ 10 – Վէ Եա-
բուբ պէղիթ իւր ԻԱՓՊՏԱ քէնտի իդ
Գամմադիա իդի ի Սափանըն ատաղըն-
տա , պէղիթ իւր ԻԱՓՊՂՆ ճէդի գա-
փուտընըն մէտթէլինտէ եօգադրդի
Հավրատա պիրիմ իւն *գավմա մէղքիւբ
քիմ ապտան Եբէմիաճընը քէլամընը օ-
գուտու ։

11 – Վէ Մէլքիա իդի ի Գամմադիա
իդի ի Սափան քիմ ապտան ԻԱՓՊՂՆ
պիրիմ իւն քէլամընը իշիմ տիքտի ,
12 – Մէղիլին ատբայընա քէտմի Ե-
պին օտաուրնա էնտո , վէ իշլէճ բէ՛Եա-
լէբլէրին ճիւմլէսի , քէտմի իդ Նէղհաստա
վէ Գադազիա իդի ի Սէմայիա վէ
Նէդաէ՛իան իդի ի Աքքուբ վէ Գամմադ-
բիա իդի ի Սափան վէ Սէդեկիա
իդի ի Հանանիա , վէհՀասբէ բէ՛Եալէբլէրին
ճիւմլէսի օքտաուա օճ ուղուլլար իսդի ։
13 – Վէ Մէլքիա՝ Բաբուբքը *գավմա
օլ քիմ ապտան օգուտուղը սրպատա Ե-
շիմի տիլի ակօղլէրին ճիւմլէսինի անդէ-
բէ Հազգ էլլէսի ։ 14 – Վէ բէ՛Եալէբլէրին
ճիւմլէսի՝ *Գավմա օգուտուղընդէ Յո-
ամմադ էլթէճ ալըպ կէլ՝ ատվէք իշլէն
Նէհեմիա իդի ի Զադոք ահիա իդի ի Սէ-
դեմիա իդի ի Հուսախի Եաբուբքըն Եա-
նընտա կէօնտէրտիլէր . վէ Եաբուբ
իդի ի Նէրիա Յոամմադ էլթէճ ալըպ՝
անդէրին Եանընտա կէլտի ։ 15 – Վէ ան-
դէր ահա՝ Բէճա էհէրիզ , օճմաք վէ
անդ պիզ տտախ օգու՝ ատէտիլէր . վէ
Եաբուբ անդէրէ օգուտու ։ 16 – Վէ օ
քէլամընդէ քէտֆիքէսինէ իշլիճ տիքէրին
հիսիդ գրգուպ պիբպիրինէ պէՀէջէլ ,
վէ Եաբուբ՝ Պու քէլամընդ քէտֆիքէ-
սինի մէմլէքէդա մէղիլէ Նագդ էտտ ճէ-
ղիլ՝ տէտիլէր ։ 17 – Վէ Եաբուբա

* Կգր. գավմընդ գուլագլարընա

սիւ՛ռալ էտիպ՝ Գէբէմ էհ , պու քէ-
լամդէ ատդընտան Նա՛ոմբլ Եազ-
մընդ , պիզէ խատակր վէր՝ ատտիլէր ։
18 – Վէ Եաբուբ անդէրէ՝ Պու քէլա-
մընդ քէտֆիքէսինէ ո օգանա տաղղընդէ
ակ պըլէտի , պէդ տաբի մէբէքքէղդէ
պու քիմ ապտա Եազադբմ՝ տէդիսէ ճէ-
վապ վէրտի ։ 19 – Ո զէմանդ բէ՛Եալէբ
Եաբուբա՝ կիմ , կէբէք սէդ կէբէք Ե-
բէմիա կիղդինինիզ վէ Նէբէտէ պու-
լունմըղընըզդը քիմսէ պիլմէկսինի՝ տէտի-
լէր ։

20 – Վէ անդէր Թ ուամմընը քէտմի իդ
Նղհատանընդէ օտատրնտա ատգղայդ՝
Հավրատա մէղիլին Եանընտա կիտէրէք
պու քէլամդէ քէտֆիքէսինի մէղիլէ
Նագդ էմ տիլէր ։ 21 – Վէ մէղիք Նէ-
Հատխի Թ ուամմընը ալմագա կէօտէբ-
տի . ո տտախ անդը քէտմի իդ Նգհատա-
մանդն օտատրնտան ատդը , վէ Նէ Հատ-
տի անդը մէղիլէ վէ մէղիլին Եանընտան
ատբուան բէ՛Եալէբլէրին ճիւմլէսինէ օգու-
տու ։ 22 – Վէ ատգուդրնճը այ օլմագ-
լէ մէղիք գէշդէգ խանէսինտէ օճ ուբատ-
յոր իտի , վէ էօնիւնտէ Եանընդ մանդ-
գալ վար իտի ։ 23 – Վէ Նէ Հատտի իդ
տէօղճ սիւ՛ռալիւն օգուտուղտա , անդը
գալէմիճ բուշդէ քէտմի պիւ՛ռիւն Թ ու-
ամմար մանդգալտա օլան ահէշտէ Թէ-
լէֆ օլունճայա տէդին տամտար իտի ։
24 – Վէ էկիճը մէղիք կէրճը պու քէ-
լամդին քէտֆիքէսինի իշիտէն պէՀտէդէ-
րինին ճիւմլէսի գօղգմատորդը վէ էլ-
պիսէդէրինին կորմի մտատրդար ։ 25 – Վէ
Նղհատան վէ Խազայիա վէ Գամմադիա
Թ ուամմընը Եազգմմտամդ իշլէն մէղիլէ
բէճա էհէմտիլէր իսկ տէ , անդէրի տի-
Նէլէմտի ։ 26 – Վէ մէղիք քէտմի իդ Բա-
բուբքը վէ փէղդամիկր Նէսիմիպը տէր-
տէսի էհմէդէրինի մէղիլին օղու Յե-
բատէլ վէ Եազրիէլին օղու Սատրայիա
վէ Աբգիէլին օղու Մէհեմիպա էմր
էլլէտի , լաքին ԻԱՓՊ անդէրի ատգ-
լատդը ։

27 – Վէ մէղիք Թ ուամմընը վէ Նէբէմիա-
նին տաղղընտան Բաբուբքըն Եազատդը
ակօղլէրի Եազգատգտան տանդա Նէբէմիա-
յա ԻԱՓՊՂՆ քէլամը կէլիպ տէտի քի ,
28 – Եինէ կիթ , պաշգա պիբ Թ ուամմը
ալ , վէ անդա Յուգա մէղիլի Յովակիմ-
մին Եազգատդը էվվէլքի Թ ուամմատտա
պուլունան էվվէլքի ակօղլէրին ճիւմ-
լէսինի Եազ ։ 29 – Վէ Յուգա մէղիլէ
Յովակիմէ ակ՛ալէ քի , ԻԱՓՊ պէՀղէ-

Digitized by Google

պատյաբրը. Սէն պատ թաւմաթա՝ Բաքելոն մէլիքի մալէլագա կէլէ ճէք վէ պատ տիյտոր խարապ էտէ ճէք վէ ասմաէն ինսանը վէ Տիյվանը գալըբըսաճագ՝ տէյտէ նէ՞ չիւն եաղմուր՝ տէյտիք ասը եաղարը։ 30 – Պատ էճլէտէն ճուգաա մէլիքի ճավակիմ՝ 'ասէյհինատ ԻԱՊՊ պէզիլէ պատյաբրը. Խաս իմի՛ն մաթէրնըա օթաբաճագ քիմնէսէ օլմայաճագ ասը. վէ լաշէսի կէնտուզիւնէ աբճաղա վէ կէճէլէրին ասղատա աթրալաճագ տըր։ 31 – Վէ ասա վէ նէալինէ վէ պէհնէլէրինէ, քէսթի իւլիւքլէրի իչիւն ճէզա վէրէճէյիմ՝. Վէ ասիւլը իւգէրինէ վէ Երուսաղէմին պիւթիւն սէքէնէսի իւգէրինէ՝ վէ ճուգաա ատէմլէրի իւգէրինէ՝ ասիւլէրե խապար վէրտիյիմ՝ վէ ասիւլէրին ասինկիմսիզլէրի պիւմի իւն պէյտը կէթի իրէճէյիմ՝։

32 – Վէ Երեմիա պաշգաա պիր թաւմար ալըպ ասը քէսթի՝ Բաքելոն իպ ի Նէբուխատ վէզար. ո տաճար Ճուդա մէլիքի Ցովակիմին աթէ էշէ եաղտըղը քիմ տապը սէօղէրինին ճիւմլէսինի Երեմիանըն ադղընտան անա եաղտը, վէ ասիւլէրե ասիւլէ կիպի ատա չօգ սէօղէը 'իլավէ էտիւրսի։

ԳԱՊ 37

Վ է Ցէքոնիա իպն ի Ցովակիմին եէրինէ Բաբելոն մէլիքի Նաբուգոդոնոսորըն Ցուգա ատյտըը իւգէրինէ մէլիք նասպ էյէտտիյի մէլիք Սեդեկիա իպն ի Ցովսիա հիւքիսէթ էյէտտ։ 2 – Լաքին ո վէ ասըն ակնտաէկէրի վէ ատյտըրն գավմը ԻԱՊՊԸՆ Երեմիա փէղդամպեր վասրեթ ասը յէտ էյէտտիյի սէօղէրի տինկէտմէտի։

3 – Վ է մէլիք Սեդեկիա՝ Ըէճա էտէրիզ, պիզիմ իչիւն Ալլահըմըզ ԻԱՊՊ տու՛ա էյէ՝ տէմէք իչիւն Ցուգըդաղիպ ի Սեդեմիա վէ քահընիա Սոփոնիա իպն ի Մասասիայը Երեմիա փէղդամպերին եաղընա կէօնդէրտի։ 4 – Երեմիա հաէ գավմ՝ ասրասընա կիրիպ չըգմնագտա իտի. վէ գահա ասը հապսխանէյէ սոմմունիզլասը իտի։ 5 – Վ է Մրսրթասին Փարաւանըն 'ասքերի չըգտը վէ Երուսաղէմի մուհասաէրէ էտէն Քաղդէացիզար ասիւլերին խապէրինի ալտըգլարընտա Երուսաղէմ իւգէրինտէն չէքիլտիլեր։

6 – Վ է ԻԱՊՊԸՆ քէլտիը Երեմիա փէղդամպերէ կէլիպ տէմի քի, 7 – Իսրայէլին Ալլահը ԻԱՊՊ պէզիլէ պատյաբրը. Պէնէոն պու՛ա՝ կիմիզը իչիւն սիզի պատնա կէօնտէրէն Ցուգա մէլիքինէ պէզիլէ տէյլէնիզիզ. Իչիւէ սիզէ խնասաա իչիւն չըգան Փարաւոնըն 'ասքերի քէնտի տիյտըրընա, Մըսրա՝ 'ասմէքի էտէճէք տիր. 8 – Վ է Քաղդէացիլար տէօնիպ՝ պու չէհր իլէ մուհասրեպէ էտէճէքլեր, վէ տէր ասրպ սիզի էշէ եաղտաճագլար։ 9 – ԻԱՊՊ պէզիլէ պատյաբրը. Քաղդէացիլար մուհասրեպ էտէրիմիզդէն կիտճէքլեր՝ տէյէրէք քէնտիսիլերինիզի ալատաճ մագլուրպ, զիրա կիմմէյէ կէճէքլեր. 10 – Զիւնքի էկեր սիզին իլէ մուհասրեպէ էտէն Քաղդէացիլարընը պիւթիւն 'ասքերինի վուրատընըպ, վէ ասիւլերտէն ահէճ պիր գաչ մէճրուհ ատեմ գալաա, ասիւլերտն հեր պիրի չատրըրընտան գալգըպ պու չէհրի ատթէչէ եաղտաճագլար։

11 – Վ է Քաղդէացիլարընը 'ասքերի Փարաւոնին 'ասքերի սէպեպինտէն Երուսաղէմ իւգէրինտէն չէքիլտիլերի պըրատաա, 12 – Երեմիա Բենիամինի սահյաըրընա կիմի մէջ վէ օթաճանն գավմը ասրասընտա հիսսէսինի ալմագ իւգէրէ Երուսաղէմտէն չըգտը։ 13 – Վ է Բենիամինի գապգափընա վասրադրընտա պապիթ անտան օլան Ցէրիա իպն ի Սէղէմիա իպն ի Անանիհա իսսիհսէ պիր ատեմ՝ օթաճտա պու լունմնագլէ՝ Սէն Քաղդէացիլարը թարաֆընա գէչիյօրսըն՝ տէյէրէք Երեմիա փէղդամպերի իպ տէթտաա։ 14 – Երեմիա տուսիւ Եալան ասը, պէն Քաղդէացիլար թարաֆընա գէչէմէյօրում՝ տուտի իսե տե, ասը տինկէմէտի։ վէ Ցէրիա Երեմիայը իպ տէմ՝ ասը ըէ՛իսլերին եաղընա գէմի իրտի ։ 15 – Վ է ըէ՛իսլէր Երեմիայա գաղազագտա գէլիպ ասը տէգյտիրլէր, վէ ասը քէսթի իպ Ցոնաթան ասրն խանէնտէ հապսա էյլէտտիլեր. զիրա ոլ Խոնէյէ հապսխանէնէ էմ մէյզլէր իտի։

16 – Երեմիա զընտանագա վէ պուտաբա՛ մէյսա կիրիպ՝ օթաճտա խապլը մուսաէմէ գալարգաճան ասկրա, 17 – Մէնէք Սեդեկիա ասը գէմ իրտի, վէ մէյկը՝ քէնտի սէրապլընտա՝ ԻԱՊՊ իպ տարսուսան ալիր քէլտի՞ վէ՞ր մը՝ տէյիւս գիպէճէ տանտէն պիր՛ 'իլահ իւգէրինէ. Երեմիա՝ Վ ար տըր՝ տէտի. վէ՝ Ան Քաբաբելոն մէլիքինին էլինէ իպ էտիլի՞ գիրա ճաղապընը՝ տէտի։ 18 – Վ է Երեմիա

մելիք Աբդեմելեքայ՝ Սամնա եւս պէհտե-
լերին եւս պու գաղմիս գաբշը նէ՞ կիւ-
նամ իշլէսիմ, քի պէհի հապախանէյէ
սամ տուրզ։ 19 – Վէ՝ Բաքելոն մելիքի
իւզերինիզե վէ պու տիյար իւզերինէ
կելմէյէճէք՝ տէյիւ փեղղամիզերիզե ե-
ամեն փեղղամիզերիզինիզ նէ՞ բէտ տիր։
20 – Վէ չիմոն, ըլճա էօերիմ, էյ
էֆէնտիմ մելիք, տիկլէ, վէ բէճամ
'ինհինկոտ մնազպուլ օլսուն, վէ պէհի
քէռհէմիպ Յոշիափառէն խանէսինէ կե-
րի կէօռտէրմէ, քի օղուռսա էօլմէյիմ
ատէտ։ 21 – Վէ մելիք Աբդեկիսէրն
էմրի իւզրէ Եըրեմիայը հապախանէնին
հավլուպանա գօտերսը, վէ չէհրտէն
էքմէկը քիւլլիչէն տիւքէնինճէյէ գա-
տարը՝ ամսա հէր կիւն էքմէքճիլէր ա-
գաղընտան պիր ուսիուն էքմէք վերիրլէր
իսի։ պէզիլէճէ Եըրեմիա հապախանէնին
հավլուպանա գալըր։

ՊԱՊ 38

Վ է Սափատիա իսի ի Մաթթան
վէ Գոդոդիա իսի ի Փասաւր վէ Յու-
քաղ իսի ի Սելեմիա վէ Փասաւր իսի
ի Մելքիա Եըրեմիանըն պիւթիւն
գավմս խիթապէն, ԻԱՊՊ պէզիլէ պու-
յուրըր։ 2 – Պու չէհրտէ գալան քիմսէ
դէրճ վէ գըլդըգ վէ թա'ուհատան էօ-
չէճէք, ֆագաթի չըգըպ գադդեսըլըսը
թա'ալուֆքնու կէչէն տագ գալաճագ, վէ
Տայտաճը քէհանիսինէ չիքճար կիսի օղա-
քագ տագ գալաճագ տըր։ 3 – ԻԱՊՊ
պէզիլէ պուլույուրըր։ Պու չէհր մուխլա-
գա Բաքելոն մելիխինին 'ասքէրինին է-
լինէ թէհելիմ օլուհանճագ, վէ անդըր
ամեր ալաճագտար՝ տէյիւս սէզիլէճէ-
յի քէհանսը խլիմ-տիքլէրինտե, 4 – Պու-
քէ'խալէր մելիխ խիմ տագին՝ Իէճա է-
տէերիզ, պու տատէմ գաթէ օլուհանուն,
չիհնքի պու չէհրտե գալան մուհարիպ-
լէրին էլլէրինի վէ պիւթիւն գավմնի
էլլէրինին, անդըրե պէզիլէ սէօզլէր սէզ-
լէմէքըլէ կէվչէմիյօր. գիրու տատէմ
պու գավմնի սէլամէթ նինի տէյիւլ, ան-
ճագ պէհտանը խոթէր՝ տէտիւլէր։ 5 –
Վէ մելիք Սեդեկիա՝ Իշթէ օ սիզին է-
լինիզտե տիր, չիհնքի մելիք սիզին հա-
նընըզտա պիր չէյէ մնագիմ էտիր տէյիւլ
տիր՝ տէտի։ 6 – Վէ Եըրեմիայը ալաը-
լըլար, վէ անդը մելիքզատի Մեդքիանըն
գալ-յուրանա ատթարլար. պու տատի
հապախանէնին հավլուպանա տըր. վէ
Եըրեմիայը իփլէրէ սարդըմ տըլար. վէ
օղ գալ-յուրատա սամ օլմայըդ' անճագ
չամուր պալըպանտագըլէ Եըրեմիա չա-
մուրա պաթմուր։

7 – Վէ սէրայտա պալըպանդն Հապեշ-
լի Աբդեմելեք նամ խադագ Եըրեմիայը
գալ-յուրա սամ տրգալարը իշիսի տի։ վէ
մելիք՝ Բենիամին գափագ պանատա օթա-
րադ-յոր խոր։ 8 – Վէ Աբդեմելեք սէրայ-
տանն չըգըդ' մելիխէ խիմ ապէն, 9 – Էյ
էֆէնտիմ մելիք, պու տատէմլէր Եըր-
միա փեղղամիզերէ եամփորգէլարը հէր
չէյի, խուտատա անը գալ-յուրա ամ-
տրգլարընա, ֆէնա եամփորլար. գիրու
չէհրտէ էքմէք պալըպանմամաղընդան,
օլտրդը եէրտէ ածըդատան էօյէ ճէք տիր՝
տէտի։ 10 – Վէ մելիք Հապեշլի Աբդե-
մելեխէ՝ Գալատատան քէհանին իլէ պէրա-
պէր օթուզ ատէմ ալ, վէ Եըրեմիա
փեղղամիզերի, էօլմէզդէն էվվէլ, գալ-
յուրատան չըգադ' տէխիս էմր էյլէտի։
11 – Աբդեմելեք տատի քէհանիսի իլէ
պէրատպեր օլ ատէմլերի ալըդ' սէրայտա
խազինէ ալթընա կիրտի, վէ օթատան
Եըրեմիդ վէ էսքի փաչավրալար ալըդ'
ատնէրի իփլէրէ գալ-յուրա, Եըրեմիանըն
եանընա ատրգրեմագ։ 12 – Վէ Հապեշլի
Աբդեմելեք Եըրեմիայա՝ Շիմոն պուռ-
Եըրեմիդ վէ էսքի փաչավրալարը գօշ-
լի ըզկալարընա իփլէրին ալթընա գօ' ատ-
տի. վէ Եըրեմիա պէզիլէ եափար։ 13 –
Վէ Եըրեմիայը իփլէրէ չէքթի' անդը
գալ-յուրատան տրշարը չըգարարլար. վէ
Եըրեմիա հապախանէնին հավլուպանա
գալար։

14 – Վէ մելիք Սեդեկիա Եըրեմիա
փեղղամիզերի պէյլի իւր ԻԱՊՊՏԱՆ օլսան
իւչիւնճիւ մէտխէլէ' քէնտի եանընա
կէհի Եըրեմիդ. վէ մելիք Եըրեմիայա՝ Սամ-
նա պիր չէյ սիւ'ալ էտէճէյիմ', պէհ-
տէն պիր չէյ ապգլամիա' տէտի։ 15 –
Վէ Եըրեմիա Սեդեկիայա՝ Սամնա եափ-
պէր վէրսէմ', սէն պէհի մնազիմագա
էօլտիրէճէք տէյիլ մի սէն. վէ սամ-
նատհահ վէրսէմ', պէհի տինդիրմէյէ-
ճէք ըսէտի։ 16 – Լաքին մելիք Սե-
դեկիա Եըրեմիայա կիզլիճէ եէմին է-
տիպ՝ Պիզ պու ճանը խալգ էտէն
ԻԱՊՊ Տայյ տըր, քի սէհի էօլտիրմէ-
յէճէկյիմ', վէ ճանընը ասրայան պու ա-
տատմէրին էլինէ սէհի թէհելիմ էքմէ-
յէճէկյիմ' ատէտի։ 17 – Զէմման Եըր-
միա Սեդեկիայա՝ Խոստլինի Ապհոթը
Իսրայէլ Ճէհոտա օլսան Եհովա պէզ-

Digitized by Google

լէ պատյրքը. Եկէր սէն գալթքով Բաբելոն մէլիլինին բէ՛խլէրինին եանընա չզդար խսէն, Ճանըկ սաղ գալացճագ, վէ պոռ չէՀր ամ նչէ եանմայացճագ տըր, Քաղացքի հետ քէնտինի, հետ էհլ ի պէհլիկ սաղ գալացճագքընդ. 18 – Լաբին Բաբելոն մէլիլինին բէ՛խլէրինին եանընա չզդամազ խսէն, պոռ չէՀր Քադդէալրլարը էլինէ ի՛ամլի՛ օյանացճագ. վէ անը ամ նչէ եագացճագլար. սէն տախի անէրնին էլինէն գաբրի ոլմայացճագըն՝ ատտի. 19 – Վէ մէլիք Սեդեկիա Երեմիայա՝ Քադդէալրլար ի՛ատտիքինա կէչմիշ օյան նէհտոլտիքտէն գօրգարդ՝, օլմայաքի պէհնի անէրնին էլինէ վէրմէլէր, անէլեր տախի պէհնի իսի՛ չզգա կտէլէր՝ ատտի. 20 – Վէ Երեմիա՝ Վէյմա զլէր. բէ՛ճա էտրլի՛մ, տանընա սէօզլէտմիշիմ ԻԱՊՊՈՂՆ քլաղտընդր տրիկլէ, քի տանընա խայր կէլէ վէ Ճանըդ Կայտտա գալա. 21 – Լաբին էկէր չզգմագ իսի՛ էմէզ խսէն, ԻԱՊՊՈՂՆ պատնա կէօսի՛ էտտիդ չէյ պոռ տըր. 22 – Իչի՛ Ցուդա մէլիլինին աէրայլընաա պագր գալան գաբրլարդն Ճիւմլէսի՛ Բաբելոն մէլիլինին բէ՛խլէրինէ կէօսի՛ իւրիւլէճէր. վէ օլ գաբրլար՝ Սէնի՛ տօսի՛ լարըդ ալտատտրագ տանընա դայիդ օլտրլար. այագրդի՛ չտամուրա պահ տրդր կիսի՛ անէր կէրի չէքիլմիտկէ՛ ատէրէճէրլէր. 23 – Վէ գաբրլարդն իւրէ էվլատրնդկն Ճիւմլէսինի՛ Քադդէալրլարա չզգարտաճագլար, վէ սէն անէրնին էլինէսի՛ գուբրի ոլմայացճագսըն, տանճագ Բաբելոն մէլիլինին էվկիլէ ի՛ուբի ոլտաճագսըն վէ տանը չէՀրին սահ էչէ եանմնամընա սէն սէպեպ օլտաճագսըն՝ ատտի.

24 – Վէ Սեդեկիա Երեմիայա՝ Պոռ սէօզլէրի քիմնէ պիլմէսին, վէ էօլմէյէճէքսին. 25 – Վէ էկէր բէ՛խլէր սէնին իւրէ սէօզլէշճէյնիի՛ իչնտէրբէ տանընա կէլիպ՝ Մէլիւէ նէ՞ սէօյլէտտին, պիդէ քատտէր վէբ՝ պիզտէն քատֆի՛ թ ուբմմա՛ սին, վէ սէնի՛ էօլտուրմէյէճէհչիդ. վէ մէլիք տանընա նէ՞ սէօյլէտտի տէրլէյտէ, 26 – Օ՛ վագրմի՛ սէն անէրէ՝ Ցոնատանընդն քատնէսինտէ էօլմէք իչինէ պէնի՛ օրտայա կէրի կէօնատրմէմէսինի պէն մէլիլին հուզուրընտա բէ՛ճա էյլէտտիմ՝, տէյէսին՝ ատտի. 27 – Վէ բէ՛խլէրին ճէմիյէտի Երեմիանըն եանընա կէլիպ տանտէն սօ՛ռալ եի՛մտիլէր. օ տտախի տանէլեբէ՝ մէլիլին էմր եի՛տիլի սէօզլէրէ կէօրէ ճէվապ վէրտի. վէ տանէր տանտա անոյլէմէճտէն փէրտազէի՛ եի՛տիէր, պիրտա մնատտէ մէլտտանա չզգմնատը. 28 – Վէ Երեմիա Նրտատղմին տալընտըզը կիտնէ գատտար Հատպտտանէնին Հավզուրնտա գալտը. վէ Նրուսատզէմ՝ տալընտըզտա օրտա խտի.

ՊԱՊ 39

Ցուդա մէլիլի Սեդեկիանէն տօգտըզընճը ակնէսնտէ տնուճը այտտա Բաբելոն մէլիլի Նաբուգոդոնոսար պիբլէն Երուսատզէմ կկլտի, վէ անը մնշհատնէրէ կի՛տիէր. 2 – Սեդեկիանըն ան պիրինճի ակնէսինտէ աէօրտրիլճիս այտտա պալըն տօգտըզընտա չէնրին տարբճտտա կէտնէ աչրլտը. 3 – Վէ Բաբելոն մէլիլինին ճիւմլէ բէ՛խլէրը, Նէրգալ Սարասսար վէ Սամգանընագռա վէ խատրոմլար բէ՛խի Սարսեքիմ՝ վէ մէճտա բէ՛խի Նէրգեգսարսար վէ Բաբելոն մէլիլինին տա՛ռ բէ՛խլէրինին քատֆի՛ փէլտազէմ կէլիպ օրմտա գատտրտտա օրտ ուրտրլար.

4 – Վէ Ցուդա մէլիլի Սեդեկիա վէ մնշհարիալէրին ճիւմլէսի՛ տանէրէ կէօրտրիւ քէրինտէ փիրտար էմ տալէր, վէ շէնրտան կէճէլինի մէլիք պատղշէսի՛ եալնըտան իչի՛ տուրբն արտաընտագի գատտատան չզգարտար. վէ քէնտէսի՛ տատրա եօրընա չզգտը. 5 – Վէ Քադդէալրլարը՝ տալըրի՛ տանէրի՛ իտ տա՛գիպ էմ տալէր, վէ Սեդեկիայա Նրիքատ տատրլարընտա եէմ իշտալէր, վէ տանը իտ ուրտա Նինտի՛ տիչրընտատա վատգը Ռիբզոդոյա՝ Բաբելոն մէլիլի Նաբուգոդոնոսորն հուզուրընտա չզգարտարլար. օ տտախի անրն հագգընտատ հիւքմ վէրտի. 6 – Վէ Բաբելոն մէլիլի Ռիբզատտա՝ Սեդեկիանըն օղուլտարընը կէօզլէրի էօնիւնտէ պօղազատը. Բաբելոն մէլիլի Ցուդա էշրատիընն քատֆի՛ փէնտինն տտախի պօզպատտը. 7 – Վէ Սեդեկիանըն կէօզլէրինի՛ քէօր էմ տալ, վէ Բաբելոնա կէօմ իւրէքը իւզէ գէնճիրլէրլէ պաղլատը. 8 – Վէ Քադդէալրլար՝ մէլիլին տէրայընը վէ գավզրինի՛ խանէլէրինին տալ էչէ եագացլար. վէ Նրուսատզէմին սուրընը երգտարար. 9 – Վէ տնո՛ իւլէյէմ՝ տալըրի՛ բէ՛խնի՛ Նաբուգոդոնոսար չէՀրտէ գատտրտտա պագիլէսինէ վէ քէնտի՛ թ ատտատֆընա կէչէն փիրտարլէրէ վէ գատտ-

Digitized by Google

գամվիցն պագիչյէսնին Բաբելոնա էսիր կէսօթ իւրսիս։ 10 – Վէ մնա՛իչյէվ 'առաքէսի բէ՛իսի Նաբուզարդան Յուդա առիչյէրնառա հիչ պիր չէմլէրի օլմիչյան գամվիցն Իսրայէլնան պրագտը. օղ կիւն առնէսիւ պաղլար իլէ Իարուսա առաթի վէլսիս։

11 – Վէ Բաբելոն մէվիլի Նաբուգոնոսոռ Երեմիա Հագգընտա մնա՛իչյէվ 'առաքէսի բէ՛իսի Նաբուզարդան, 12 – Ան՛ը ալ, վէ անը կէօզէի, վէ ոնա հիչ պիր քէօթի իւիւք եառմաս, անճառ առնառ Էր նէ տուչյէճէք օլուր իսե, էդյլէ մնա՛առնիւէ էլլէ՝ տէչյիս էմր էլլէտիս։ 13 – Վէ մնա՛իչյէվ 'առաքէսի բէ՛իսի Նաբուզարդան վէ խառտումլար բէ՛իսի Նաբուսասարսարան վէ մէճուս բէ՛իսի Նէրգէլէսարեսար վէ Բաբելոն մէվիլիներին բէ՛իսլէրինին հիւմլէսի, 14 – Երեմիայը Տէսպախանէներին Հավլուզնառան կէվհիսի տուիլը, վէ անը Փոդոդիս իսդին ի Աքիկամ՛իդդի ի Սափանա՝ էվը կէօթի իւրմէսի իչյնէ ի ելիմ էթմէսիչյէ. պէօյլէճէ օ՝ գավմին ապասալնառա առքին օլառս։

15. Վէ Երեմիա Տէսպախանէներին Հավլուզնառա մնա՛նառա իլէն Իսրայէլ՝ քէդեմլը անառ կէվհիսի տէտի քի, 16 – Կիմ, Հաստէչլի Աբդիմելէչլէ պէօյլէ քի՝ Իարայէլնին Աղլասը Իսրայէլ իւ՛ ճիւնառա պէօյլէ պուչյուրդը. Իչյի է պէն պուս չէնը Հագգընտա օլառ քէչյմիչյնը էչյիլեք իչյնէն ուէչյիլ, առնճառ պէչյս իչյնէն իճքառ էառճէչյիս՝. վէ օլ կիւնառ ան՛նին էօնիճնէտ վուգուս՝ պուս ճառ տուր։ 17 – Լաքին օլ կիւնառ ան՛նի խէչյառ էառէ ճէչյիս՝, (Իսրայէլ պուչյուրդը,) վէ ենիզլերինառն գօրգտրդնէ քիմնէլերինն էլլինէ վէչյիլմէչյէ ճէքքան։ 18 – Չիրառ ան՛նի մնա՛իչյագառ խէչյառ էառճէչյիս՝, վէ գրյը ճառոն տուչյնչյէ ճէքքան։ Վէ ճառնդչ առառա գառնիմէնի կիսվի օլառճագ, զիրառ պառառ իւ էվլքքիսիւ էչյէտին՝ առչյիս Իսրայէլ պուչյուրդը։

ՊՍԱԼՄ 40

Մա՛իչյէվ 'առաքէրի բէ՛իսի Նաբուզարդան Բաբելոնա կէօթի իւրիսիչյէ ճէչյ Իչյուսաղի՛մ վէ Ցուդա էսիրլէրինին ճեսմիչյնի ապասալնառա Երեմիայը զէնճիրլէրչյէ պաղլր օլարդը Երուսաղէմ՝ էչյ՝ իչյէն, առնը Իեսաիասնան տալը վէրմիչյէսնի առնչյա Իսրայէլ իւ՛ ճառդաֆրնառան ւամիսայա պուս քէչյսա՝ կէչյսիս։

2 – Վէ մնա՛իչյէվ 'առաքէրի բէ՛իսի Երեմիայը ալչյա առնառ Ալլահդչ Իսրայէլ պուս մնա՛նառ իւ՛ զէրինէ պուս պէչյայը սէդյլէմիչյ տիր. 3 – Վէ Իսրայէլ առը կէվ իւրէչյ պառ՛ուսառդրը վէ ճչյէ իճառա էչյէտ. զէրառ Իսրայէլ գառչյը կիւնառ էվ առիչյինդչ վէ առնդն քէչյառնդչը առինչյէմէսիչյինդչ իչյնէն պուս շէչյ պիչյ վագը՛ օլառս։ 4 – Վէ չնմնին իչյնէ է էլլէրինիվ՛ էչյ զէճրլէրի չէքառտրդ՝. էվկը պէնիվ՛ իւ՛ Բաբելոնառա կիսի մէչյ առնառ խօչ կէօրճէնէւ իւ՛ խե՛, վէ ան՛նի էէօզէտիրիվ՛. լաքին էվկը պէնիվ՛ իւ՛ Բաբելոնառա կիսի մէչյ առնառ խօչ կէօրճէնմէչյ խե՛ կիսի մէչյ. իչյնէ պէճիվ՛ իւ՛ տիչյառ ան՛նին էճնիչնէ առիր, Էվր Երէրչյ կիսի մէչյ խօչ վէ մնա՛նառմիչյ կէօրճէչյ խե՛ն, օրդչա կիսի. 5 – Եառխառ *Իսրայէլն մէվիլինին Ցուդա չէՏիրլէրի իւզէրինէ Նեռզ էլլէտիչյ Փոդոդիս խդին ի Աքիկամ՛ իդդի ի Սափան՝ 'առվէճ էէմ մէչյառնէ էվվէչյ առնդն եառնդառա 'առվէճ էլլէ՝, վէ առդն իւչյ պէչյռապէչյ գառվիդն ապասալնառա առքին օլ, վէ եառխառա Էէր նէրճչյէ կիսի մէչյ մնա՛նառմիչյ կէօրճէչյ խե՛ն, օրդչա կիսի՝ առէտի. Վէ մնա՛իչյէվ 'առաքէրի բէ՛իսի առնդ առգրգ վէ Էէտիչյէ վէրառքառէն առչյա առդը վէրառս։

6 – Վէ Երեմիա Մասափայա Փոդոդիս իդդի ի Աքիկամ՛ էառնդառա կիչյուչ, առդն իւչյ պէրառակը՛ տիչյառառա գառվիդն ապասալնառա առքին օլառս։

7 – Վէ առՏրառա պուչյունան աերառարլարդն Ճիառիչյէսի, քէնդուլերի վէ առառիչյերի՝ Բաբելոն մէվիլինին Փոդոդիս իդդի ի Աքիկամ՛ տիչյառա վառնդ նեռզ էէմէչյինի, վէ Բաբելոնառա պուրուչյէչյնէն առառիչյերի վէ գառրգառրգ վէ չօճառգարդ վէ տիչյառդն ֆառգառռառդն առդն իւռառչյնէնէ իւ էառիճ՛ էչյէտ տիչյինի իչյնի՛ տէքքերինառեչ, 8 – Անդէ; եառ՛նի Էառճ՛առնառ օղուռ Իսմայէչյ վէ կառչյնին օղուչյուրդ Յօհանան վէ Յառճնառի առն վէ Թանհումէթի օղուռ Սարառյիա վէ Նետոփաթը Եփռդրն օղուռ Լառրդ վէ Մաքառաթի՝նին օղուռ Յեզանիա,

* Եռ-Իսդ՝ (Նէրգա՛ 'առվէճի Լէմմէտինի Հալառ) Բաբելոն մէվիլինին Ցուդա չէՏիրլէրի իւզէրինէ Նեռզ էլլէտինի Փոդոդիս իդդի ի Աքիկամ՛ իդդի ի Սափանդն եառնդառա 'առվէճի էչյէ

Digitized by Google

քէնամիլերի վէ ատէմիլերի Մասափայա Գոգողիանքըն հասընդա կէլտիլեր։ 9 – Վէ Գոգողիա խոն ի Աքիկամ՝ խոն ի Սափան անլէրէ վէ ատէմիլերինէ եէմին էտիով՝ Քազդէալըլարա թէ ասի՝ օլմազ-ատան գօրգմազլըդը. տիլտարտա տաքին օլուպ Բաբելոն մէլիքինէ թէ ասի՝ օլուընդ վէ սիզէ խապըլը օլաճագ տըր։ 10 – Վէ պէն իչնի Մասափատա տաքին օլուրըմ՝, քի պիզէ կէլէն Քազդէալը-լարըն հուզուրընտա տուրապըմ՝. սիզ տաքի չէրտապ վէ հազ մէլիլէրի վէ հազ թէ փըղլըդ գազալարընըզա գօ-յաընդը, վէ զաալի էմ տիչինիզ չէհր-լէրտէ տաքին օլաընդը՝ տէտու։ 11 – Վէ Մովսէտաա վէ Ամմինիլեր ատրատընտա վէ Եգովմոա վէ Ճիւմլէ մէմլէքէթ-լէրտէ պուլունան եէ հատիլերինի Ճու-դատա պագիչէ պրագտըղընը վէ ան-լէը իւզէրինէ Գոգողիա խոն ի Աքի-կամ՝ խոն ի Սափանը վազի նասպ էդլէ-տիչինի իչիմ տիլէրինտէ, 12 – Եէ հա-տիլերին Ճիւմլէսի տատղըլմըշ օլտըգ-լարը չէր պիր մէտչէլտէն՝ տավտէմլէ Ճուդա տիլտարընա՝ Մասափայա, Գոգո-ղիտոնի հասընդա կէլտիլեր, վէ դոյլի չօգ չէրտապ վէ հազ մէդվէլէրի թի օփ-լատարտըլար։

13 – Վէ Ճօհանան խոն ի Կարէ վէ տա-չրտատա պուլունան սէրտարըլարըն Ճիւմլէսի Մասափայա Գոգողիտոնի հատ-նընա կէլտիլեր։ 14 – Վէ ատա՝ Ամմին-նիլերինն մէլիլի Բաալիսին Իսմայէլ խոն ի Նաթանիայը աէհն էօլտուրմաք խոն ի Նաթանիայը աէհն էօլտու-րըլմըչ վէ ատէմիլերինէ եէմին էտիով՝ Քազդէալըլարա թէ ասի՝ օլմազ-ատան գօրգմազլըդը. տիլտարտա տաքին օլուպ Բաբելոն մէլիլինէ թէ ասի՝ օլուընդ վէ սիզէ խապըլը օլաճագ տըր։ 10 – Վէ պէն իչնի Մասափատա տաքին օլուրըմ՝, քի պիզէ կէլէն Քազդէալը-լարըն հուզուրընտա տուրապըմ՝. սիզ տաքի չէրտապ վէ հազ մէլիլէրի վէ հազ թէ փըղլըդ գազալարընըզա գօ-յաընդը, վէ զաալի էմ տիչինիզ չէհր-լէրտէ տաքին օլաընդը՝ տէտու։ 11 – Վէ Մովսէտաա վէ Ամմինիլեր ատրատընտա վէ Եգովմոա վէ Ճիւմլէ մէմլէքէթ-լէրտէ պուլունան եէ հատիլերինի Ճու-դատա պագիչէ պրագտըղընը վէ ան-լէը իւզէրինէ Գոգողիա խոն ի Աքի-կամ՝ խոն ի Սափանը վազի նասպ էդլէ-տիչինի իչիմ տիլէրինտէ, 12 – Եէ հա-տիլերին Ճիւմլէսի տատղըլմըշ օլտըգ-լարը չէր պիր մէտչէլտէն՝ տավտէմլէ Ճուդա տիլտարընա՝ Մասափայա, Գոգո-ղիտոնի հասընդա կէլտիլեր, վէ դոյլի չօգ չէրտապ վէ հազ մէդվէլէրի թի օփ-լատարտըլար։

13 – Վէ Ճօհանան խոն ի Կարէ վէ տա-չրտատա պուլունան սէրտարըլարըն Ճիւմլէսի Մասափայա Գոգողիտոնի հատ-նընա կէլտիլեր։ 14 – Վէ ատա՝ Ամմին-նիլերինն մէլիլի Բաալիսին Իսմայէլ խոն ի Նաթանիայը աէհն էօլտուրմաք խոն ի Նաթանիայը աէհն էօլտու-րըլմըչ վէ ատէմիլերինէ եէմին էտիով՝ Քազդէալըլարա թէ ասի՝ օլմազ-ատան գօրգմազլըդը. տիլտարտա տաքին օլուպ Բաբելոն մէլիլինէ թէ ասի՝ օլուընդ վէ սիզէ խապըլը օլաճագ տըր։ 10 – Վէ պէն իչնի Մասափատա տաքին օլուրըմ՝, քի պիզէ կէլէն Քազդէալը-լարըն հուզուրընտա տուրապըմ՝. սիզ տաքի չէրտապ վէ հազ մէլիլէրի վէ հազ թէ փըղլըդ գազալարընըզա գօ-յաընդը, վէ զաալի էմ տիչինիզ չէհր-լէրտէ տաքին օլաընդը՝ տէտու։ 11 – Վէ Մովսէտաա վէ Ամմինիլեր ատրատընտա վէ Եգովմոա վէ Ճիւմլէ մէմլէքէթ-լէրտէ պուլունան եէ հատիլերինի Ճու-դատա պագիչէ պրագտըղընը վէ ան-լէը իւզէրինէ Գոգողիա խոն ի Աքի-կամ՝ խոն ի Սափանը վազի նասպ էդլէ-տիչինի իչիմ տիլէրինտէ, 12 – Եէ հա-տիլերին Ճիւմլէսի տատղըլմըշ օլտըգ-լարը չէր պիր մէտչէլտէն՝ տավտէմլէ Ճուդա տիլտարընա՝ Մասափայա, Գոգո-ղիտոնի հասընդա կէլտիլեր, վէ դոյլի չօգ չէրտապ վէ հազ մէդվէլէրի թի օփ-լատարտըլար։

13 – Վէ Ճօհանան խոն ի Կարէ վէ տա-չրտատա պուլունան սէրտարըլարըն Ճիւմլէսի Մասափայա Գոգողիտոնի հատ-նընա կէլտիլեր։ 14 – Վէ ատա՝ Ամմին-նիլերինն մէլիլի Բաալիսին Իսմայէլ խոն ի Նաթանիայը աէհն էօլտուրմաք խոն ի Նաթանիայը աէհն էօլտու-րըլմըչ վէ ատէմիլերինէ եէմին էտիով՝ Քազդէալըլարա թէ ասի՝ օլմազ-ատան գօրգմազլըդը. տիլտարտա տաքին օլուպ Բաբելոն մէլիլինէ թէ ասի՝ օլուընդ վէ սիզէ խապըլը օլաճագ տըր։ 10 – Վէ պէն իչնի Մասափատա տաքին օլուրըմ՝, քի պիզէ կէլէն Քազդէալը-լարըն հուզուրընտա տուրապըմ՝. սիզ տաքի չէրտապ վէ հազ մէլիլէրի վէ հազ թէ փըղլըդ գազալարընըզա գօ-յաընդը, վէ զաալի էմ տիչինիզ չէհր-լէրտէ տաքին օլաընդը՝ տէտու։ 11 – Վէ Մովսէտաա վէ Ամմինիլեր ատրատընտա վէ Եգովմոա վէ Ճիւմլէ մէմլէքէթ-լէրտէ պուլունան եէ հատիլերինի Ճու-դատա պագիչէ պրագտըղընը վէ ան-լէը իւզէրինէ Գոգողիա խոն ի Աքի-կամ՝ խոն ի Սափանը վազի նասպ էդլէ-տիչինի իչիմ տիլէրինտէ, 12 – Եէ հա-տիլերին Ճիւմլէսի տատղըլմըշ օլտըգ-լարը չէր պիր մէտչէլտէն՝ տավտէմլէ Ճուդա տիլտարընա՝ Մասափայա, Գոգո-ղիտոնի հասընդա կէլտիլեր, վէ դոյլի չօգ չէրտապ վէ հազ մէդվէլէրի թի օփ-լատարտըլար։

ՊԱՊ 41

1 – Եէ եէտինճի այտտա մէլիքլէրը նէ-լիշմանէն օլտըն Իսմայէլ խոն ի Նաթա-նիա խոն ի Եղիսամա *վէ մէլիլին բէ՛յա-լէրի՝ վէ մա՛իյէթինէ օն նէֆէր ատա-մ՝ օլտըգտ, Մասափայա, Գոգողիա խոն ի Աքիկամըն հասընդա կէլտի. վէ օրատտա ուչըն իլէ պէրտիկը կա-տիլեր։ 2 – Վէ Իսմայէլ խոն ի Նաթա-նիա վէ մա՛իյէթինէ պուլունան օն ատամ՝ գալգըդ Քազդէալ մէլիլինէն տիչտը իւզէրինէ վազի նասպ էդի միշ օլտըգտ Գոգողիա խոն ի Աքիկամ՝ խոն ի Սափանը գըլըչէվ վուրտուպ էօլտուրտու-լար։ 3 – Քէզգինը Իսմայէլ ատրին հասընդատա, հասըն Գոգողիանըն հա-նընդատա Մասափատա պուլունան եէ հատիլերին Ճիւմլէսինի վէ օրատտա պուլունան Քազդէալը մատհարիալէրի եօլտուրտուրտա։

4 – Վէ Գոգողիայը էօլտուրտուրտու-նէն էրթի էտի կիւնը տատհա քիմսէնէն խապէրի հօգ իչէն, 5 – Սիւքիմտէն վէ Սէլօմտան վէ Սամարիատան ատգա-լըլարը թէ րըսոլ էտիմիչ վէ էվտատտըլար էրթի րըմըշ վէ ճէսէտլէրինտէ հատտա աչտըմըշ օլտըն ալտըն քիշի, պէյնի իւ ը ԲԱՊՊԱ կէնի իրտիք իւ ղրէ, էլլէրինտէ թի ագտոմիլէր վէ պու խոսբ պուլունա-ճագ կէլտիլեր։ 6 – Վէ Իսմայէլ խոն ի Նաթանիան Մասափատան անլէրի խո-թի իգպալէ կիթտի, վէ տոդայտուգ կի-տիչտը խոն, վէ անլէրէ վատըր օլտըդ-տատ անլէրէ՝ Գոգողիա խոն ի Աքիկա-մըն հասընդա կէլտիդը՝ տէտու։ 7 – Վէ անլեր շէհրին տատրտա կէլինճէ Իսմայէլ խոն ի Նաթանիա վէ մա՛իյէթինէ պուլունան ատամ՝լէրի գօրթ էմ տիլէր վէ գուդու իչինէ՝ Քո-փըրը։ 8 – Վէ իչլէրինտէ Իսմայէլ՝ Պիզի էօլտուրմէ, զիրա ատհրատտա պու-զիմ՝ պուդայդ՝ վէ ատրփա վէ հազ վէ պալ ատագը մէտենէլէրիտիզ՝ տէ՛-յէրէն օն քիշի պուլունտու. վէ օ վազ կէչիպ՝ անլէրի պէրաատէրլէրի ատրասընտա էօլտուրտի։

9 – Վէ Գոգողիա եէպէպինտէն Իս-մայէլին էօլտուրտուրտու ատամլէրին լըչէլէրինին Ճիւմլէսինի տամ տըղը գու-դու մէլիքը Ասանէն Բաաշային հօրթ-ուզ էտիպ՝ լըչէլէրինին Ճիւմլէսինի տամ տըղը գուդու մէլիքը Ասանէն Բաաշային հօրթուզ էտիպ՝ լըչէլէրինին

* Ե-թօդ մէլիլին բէ՛յալէրինտէն

Digitized by Google

օլտարը գուլա խտի. Խամպէլ խդն ի Նամե անխա անը մանգիոուլտալե տօլտուտու։ 10 – Վ.է Խամպէլ մնա'ի.էլէմ 'ատքէրի բէ'խտի Նատուզարգանըն Գոդոդիա իդն ի Ափքիկամը իւզէրլէրինէ նատա էմ.էլ օլուգ տա Մատափատա պուլունան գավմին պիւխ իւն պագիյ.էսինի, եա'նի մէլիկին գըզլտարընը վէ Մատափատա գալան պիւխ իւն գավմը էսիր կէօմ իւտուխու. վէ Խամպէլ խդն ի Նամե անխա անդէրէ էսիր էտիպ՝ Ամինդէր թ.ատատիրնա կէ.էմ.էք իւգըէ կիմ տի։ 11 – Վ.է Յօհանան իդն ի Կարէ վէ անդն իւլ պուլունան 'ատքէր ափտատրէրընդն ճիւմլէէսի Խամպէլ խդն ի Նամե անդանդն եափտիրլ օլտարը քէմ.էի.էլ.էյ.ի.ն քէտ ֆֆէտինի իչլիմ տրքէլէրինէ. 12 – Ասէմլէրինին ճիւմլէէսինի ատլըպ՝ Խամպէլ խդն ի Նամե անխա իւլ մ.էհ.էարէպ էմ.էմ.էկ կիմ տիւլէր, վէ անդը Խուտաուդանա օլտան չոգ տատար գատրպինտէ պուլտըրատ։ 13 – Վ.է Խամպէլէնի եանդնտատ պուլունան պիւթ.էն խաղ Յօհանան իդն ի Կարկ.էմ վէ անդն եանդնտատ պուլունան 'ատքէր ափտատրէրընդն ճիւմլէէսինի կէօտուխ.ըէրինտէ չատմանդն օլտրպատ։ 14 – Վ.է Խամպէլէնի Մատափատան էափտ կէօմ իւտուխ.ուիւ պիւխ իւն խաղ կէրդի տէօտուխ, վէ 'ավտէմ էտիպ՝ Յօհանանդն իդն ի Կարէնինի եանդնտատ կիմ տիւլէր։ 15 – Լ.ատքին Խամպէլ իդն ի Նամե.ատնխա ափ.էզ քիչի իւլ Յօհանանդն եիափ.էնտէն փիրտար էտիպ Ամինդիլէր թ.ատրտիֆրնա կէչտի։

16 – Վ.է Յօհանան իդն ի Կարէ վէ անդն իւլ պէրատպէր պուլունան 'ատքէր ափտատրէրընդն ճիւմլէէսի Խամպէլ իդն ի Նամե անխանդն Գոդոդիա իդն ի Ափքիկամը գամ.էլ էեմ տիքտէն ատնդատ անդն էլինտէն Մատափատան կէրդի կէ.էմ իւրմիշ օլտրգ.էարը գավմէն պիւխ իւն պագիյ.էսինի, եա'նի Գաբաէտանատան կէրդի կէ.էմ իւրմիւրի եիկիմ ՀէՀկաավէրլէրդի վէ գատրլտար իւլ չՕճատգ.էարը վէ խատտմ'ատրը տատրլտար։ 17 – Վ.է Գադգ.էարլտար ափպէնտէն Մ.էրատա կիմ տիվէք իւգրէ չԸգրա՝ Բ.էհ.էյ.էհ.էմ գուր.պինտէ վագը՝ Գատնտատ՝ խանդնտատ օ.էմ ուտրտար։ 18 – Զիրտա Խամպէլ իդն ի Նամե անխա Բաքէլոն մէլիկինին ատյտարտ վատի նատագ էեմ տիյի Գոդոդիա իդն ի Ափքիկամը գամ.էլ էեմ տիյի իդն անդէտէն գօրգատրտար խտի։

ԳԱՂ 42

Վ.է 'ատքէր ափտատրէրընդն ճիւմ.էէսի վէ Յօհանան իդն ի Կարէ վէ Յօհանան իդն ի Ովսէնա վէ պէդդիւք քիչ.էք պիւխ իւն գավմ' եագ.էչ.էրդ, 2 – նըեմիա փէ.էդատիզէրէ խիմ ատէն՝ Ը.էհամէդ 'ինտիկիտ մնագատ.էտ օլատն, վէ պիդիմ' իչ.էն, եա'նի պու պագիյ.էսինի ճիւմլէէսի իչ.էն Ափ.էսհէդի Ը.էհ.էՊԱ տու'ա էդ.էլ, գիրտա կէօգիհ.էլէ կէօրուխ.իմ'ի կիպի, չօգ ֆքէն ազ գալտրգ։ 3 – Վ.է Ափ.էսհէդի ԸԱՊՊ ֆիւրիւ.էճէ.էմիզ եօլտա վէ իշլէ.էճէ.էմիզ իշի պիդէ պ.էչան է.էլ.էսինի՝ ատ.էտիլէր։ 4 – Նըեմիա փէ.էդատիզէրէ ատափտի անդէրէ՝ Իշլիճատիմ՝. իշլէճ չէ.էպմինդտա կէօրէ Ափ.էսհէդդզ ԸԱՊՊԱ տու'ա էտէ.էրիմ՝. վէ ԸԱՊՊ սիդին Հոգգ.էրդզատա նէ ճէվտագ վէ.էրիրտէ, սիդէ պ.էչան է.էտ.էրիմ՝. սիդատէն պիր չ.էհ.էագ.էտմատ՝՝ ատէտի։ 5 – Վ.է անդէր Ներմիայա՝ ԸԱՊՊ ատրատմ.էպտատ ատատդգ վէ է.էմին չ.էհ.էտ օլատն քի, Ափ.էսհէդի ԸԱՊՊ.էն սէհ.էն պիդէ դէչան խատ.էտ.էտ.էճ.էէ.էն ատ.էտ.էլ.էէ.էն Ներմիայա՝ ատ.էտ.էլ.էէ.էն էդ

թաթմանգ իչիւն պէն սիպին իլէ իմ. 12 – Վէ ահէն 'ինձնդե սիպ մնզկաթ ը չէֆֆաթի էտերիմ, չէզալէ քի ո սիպէ մերհամեթի էտիպ՝ սիպի տիյաորընդըզտա կերի կեմի իչէճէք տեր։ 13 – Լաքին եկեր՝ պու տիյաորտա տաքին օլմայըդ՝ տեր իսէնիզ, վէ Ալլահընդզ ԲԱԳԱՐՆ քէլամընդե տիկլէմէյէրէք, 14 – Ինայր, ան՚ճաղ Մընըր տիյաորընտա կիտէճէնիզ. չիւնքի օթառտա մուհարեպէ կէօթմէյէճէյիզ, վէ պօրու ատտառը իչիմի մէյէճէյիզ, վէ էքմէք իչիւն ա՚ճլըգ չէքմէյէ ճէյիզ, վէ օթառտա տաքին օլա՚ճաղընդզ՝ տեր իսէնիզ, 15 – Շու՚ Ղալտե, էյ Ցուդա պաղիյէսի, ԲԱԳԱՐՆ քէլամընդե տինկլէյինիզ. Իսրայէլին Ալլահը ԲԱԳԱ իւլ ճինՆուտ պէյլէ պու յուրդը. Էնկեր սիզ Մընտա կիտիմէյէ գավիյլէն գարար վէրմիշ խսէնիզ, վէ օթառտա մուհաֆիր օլմադըդ վարըդը իսէնիզ, 16 – Օլ վաղդի գօրգունըղընզդ գըլըճ օթառտա՝ Մընըր տիյաորընտա սիզէ եկեի իչէճէք, վէ խավֆ եի տէյինիզ գըլի լըգ օթառտա՝ Մընըրտա սիզի սըգ սըգ իա՚գիպ էտէճէք տիր, վէ օթառտա էօչէճէքսինիզ. 17 – Վէ Մընըրտա մուհաֆիր օլմադ իւզրէ օթառտա կիտիմէյէ գարար վէրէն ատէմլէրին ճեմմէլէսի օթառտա գըլըճտան վէ գըլիլըգտան վէ իա՚ուճտանան էօչէճէլէր, վէ ահէր իւզէրինէ կիտիրէճէյիմ՝ պէյտանան գաղմըշ վէ գուրմուշ մընշ օլտնըլըրը պուլտնմայըճագ տըր։

18 – Զիրա Խրայէլին Ալլահը ԲԱԳԱ իւլ ճինՆուտ պէյլէ պու յուրդը. Ղադաղպա՚ վէ Խրշմա՚ Ցօրտանդէ՚ աէքէնէսի իւզէրինէ տէօքիւտիւ մնթիլլիս, Մընտա կիտիտիլինիգտէ սիզին իւզէրինզէ Խրշմա՚ էդալէ տէօքիւթէճէք տիր, վէ լահնէի վէ հայրէթի վէ պէտտուա՚տա վէ հագաբէի իչիւն օլա՚ճագընդզ. վէ պիր տատհա պու մնտհալը կէօրմէյէճէքսինիզ. 19 – Էյ Ցուդա պաղիյէսի, ԲԱԳԱ սիզին հագգընդըտա՚ Մընտա կիտիմէյինիզ՝ տէմիշ տիր. պու կիւն սիզէ թէնապէ էեմտիմի էմի պէլինիզ 20 – Զիրա պէյնի Ալլահընդզ ԲԱԳԱՐՆ հուզուրընտա կէօնտէրեպ՝ Ալլահընդզ ԲԱԳԱՒԼ պիզիմ իչիւն տու՚տ էլէ, վէ Ալլահընդզ ԲԱԳԱ պիզէ հեր նէ էմր էտէր իսէ, պիզէ խատէր վէր, քի ահը հատփալըմ՝ տէօնիլինդոտ, քէնտի ճանլարընդզդա հիլէ էեմիշ օլաընդզ։ 21 – Վէ պէն պու կիւն սիզէ խատէբ վէբտիմ՝, լաքին սիզ Ալլահընդզ ԲԱԳԱՐՆ քէլտնինդը, վէ խուսուսէնտա պէնի սիզէ կէօնտէբանլի հիչ պիր մնտատէյի տինկլէմէյինիզ։ 22 – Վէ չիմնի մնուսաֆիր օլմադ իւզրէ կիտիմէյ մնբատա էլլէտիկինիզ մնտհալտե գըլըճտան վէ գըլիլըգտան վէ իա՚ուճտան էօլէճէկինիզի էյ պիլնինդզ։

ՊԱՊ 43

Վէ Երեմիա պիւթիւն գավմա քէնտիլէրինին Ալլահը ԲԱԳԱՐՆ պտ քէլտնինդըն քէտաֆէսինի, ետոնի ատէլէրին Ալլահը ԲԱԳԱՐՆ ահէյլէմէք իւզրէ քէնտիսինի ատէլէրէ կէօնտէբտնիկի քէլտնդն քէտաֆէսէնի պիրի իրտնիկի կիպի, 2 – Ո զմանն Ազարիա իսէնի Ովսէնիա վէ Ցօհանան իսէնի Կարէ վէ մնբէթ էքէտպոր ատամէյէրին ճնմէյէճ Երեմիայա խրի ատէն՝ Սէն ետոնտ սեպլէյօրսըն, Ալլահընդզ ԲԱԳԱ Մընտրտա մնուսաֆիր օլմադ իւզրէ օթառտա կիտիմէյինիզ՝ ահէմէք իւզրէ սէնի կէօնտէրմէտի. 3 – Ա՚ճճաղ Բարուք իսէնի ի Նէրնա սէնի՝ 'ատլէյհիմիզ թա՚տրիք էտեր, քի պիզի էօտնւմլէրդի վէ Բաբելոնա էտոր կէօթնւմլէրի թչիւն Քազդէացլըլարը էլինէ թէսլիմ էտե՝ տէտոնլէր։ 4 – Վէ Ցօհանան իսէնի ի Կարէ վէ 'ասքէր սէրտարլըքընդն ճնմէյէճի վէ պիւթիւն գավմ՝ Ցուդա տնիյաորընտա տաքին օլմադ իւզրէ պտպաղնտա ՌԱԳԱՐՆ քէլտնինդը տինկլէմէտիլէր։ 5 – Լաքին Ցօհանան իսէնի ի Կարէ վէ 'ասքէր սէրտարլըքընդն ճնմէյէճի ատյալարընտա տտողէմէշ օլտրգլտրը ճնմէյէճ թա՚իքէլէրտէն Ցուդա տնիյաորընտա տաքին օլմադ իւզրէ կէրի տէօնմէշ՝ օլտն Ցուդա պտպաղնտան քէտաֆէսինի, 6 – Եա՚ն էրքէքլէրի վէ գարըլարը վէ չօճուգլարը վէ մէյիչին գզզլարընդը վէ մնա՚իչէյէ 'ասքէրի բէ՚իսէ Նաբուզարդանին Գադալիա իսէնի ի Ախիկամ՝ իսէնի ի Սափանդն էեռնէրտնտա պրաւգմէշ օլտգը տատմլէրին քէտաֆէսինի վէ Երեմիա փէյզամպերի վէ Բարուք իսէնի Նէրնտյը ալտլտրտր. 7 – Վէ ԲԱԳԱՐՆ քէլտնմընդ տինկլէմէյէրէք Մընըր տիյաորընտա կիտի տիրը վէ Տափհանտես կէլտրլէր։

8 – Վէ Տափհանտես ԲԱԳԱՐՆ քէլտնմընդ Երեմիայա կէլիպ տէտի քի, 9 –

Digitized by Google

Էլնիկ պէզիւնք թաղչլար ալ , վէ Յուդա ատամլէրինին կէոդլերի էնդիւնաէ Տաճինատաս՝ փարասանըն խառնակնին գաճանաք եաճընատաս վատը՝ քերէմիճխառնէտէ պաղլըդ իչինէ կէօմուրճքտէն ապրար , 10 – Անէրէ սէղլէ քի՝ Խարտյէրին Ագատը ԻԱՊՊ իւլ ճխնատաս պէղլէ պուլտըրը . Իչլէճ պէն գուլըմ Բաճելան մէլիկ Նաթանագաճատարը կէլթիրտէ ճէլիմ՝ վէ անդն թաճխլէրնը պու կէօմուրճլիմ թաղչլար իւզէրինէ գաչաճատըմ՝ վէ օ՝ միւնիւքեաճէ խոյմէճինի անդեր իւզէրինէ գուրտաճագ տըր . 11 – Վէ կէլնով Մբսըր ութխարընը էօխամէ վէ էատրէմ իչինէ օլանը էատրէմէ վէ գրլըճ իչինէ օլանը գրլըճ Թիւրք էոճիճ պէյ . 12 – Վէ Մբսըր իւտէնէ խոյմէճինի անդեր իւզէրինէ գուրտաճագ տըր . 13 – Վէ Մբսըր ութխարընը օլան պէյդի՝ Ամաղեկ Ագատը ԻԱՊՊ իւլ ճխնատաս պէղլէ պուլտըրը . Իչլէճ պէն գուլըմ Բաճելան մէլիկ Նաթանագաճատարը կէլթիրտէ ճէլիմ՝ վէ անդն թաճխլէրնը պու կէօմուրճլիմ թաղչլար իւզէրինէ գուրտաճագ տըր . 14 – Վէ կէլնով Մբսըր ութխարընը էօխամէ վէ էատրէմ իչինէ օլանը էատրէմէ վէ գրլըճ իչինէ օլանը գրլըճ Թիւրք էոճիճ պէյ . 15 – Վէ Մբսըր ութխարընը օլան պէյդի՝ Ամաղեկ Ագատը ԻԱՊՊ իւլ ճխնատաս պէղլէ պուլտըրը . Իչլէճ պէն գուլըմ Բաճելան մէլիկ Նաթանագաճատարը կէլթիրտէ ճէլիմ՝ վէ անդն թաճխլէրնը պու կէօմուրճլիմ թաղչլար իւզէրինէ գուրտաճագ տըր . 16 – Վէ կէլնով Մբսըր ութխարընը էօխամէ վէ էատրէմ իչինէ օլանը էատրէմէ վէ գրլըճ իչինէ օլանը գրլըճ Թիւրք էոճիճ պէյ .

ՊԱՊ 44

Մբսըր ութխարընատ ատքին օլան Նէհոատիէրին ճխնատէն Հագգընատ , եատնի Մագգաղատ վէ Տափնատատ վէ Մէմֆիսատ վէ Պաճի՝ ու բէս ութխարընատ ատքին օլանլարը Հագգընատ Ալեճխայատ պու քէլամ կէլսին ։

2 – Խարտյէրին Ագատը ԻԱՊՊ իւլ ճխնատաս պէղլէ պուլտըրը . Նուատգէմ իւզէրինէ վէ ճխնատէ Յուդա չէհիրլէրի իւզէրինէ կէթիրտիկիմ պէլլըդ կէօրտնէնիւզ , վէ իչլէ անդեր պու կինա վիրատ տըր , վէ անդէրատ ատքին օլան եօգ տըր . 3 – Պաս ատաթի պէհի դաղատպա կէմի իւլէք իւզրէ քէնաթլէրնին վէ ութին վէ Հատատաքըզդն պիւմէտիքլէրի դաղտր իւտէյատս պուտխաթ եագգըդ 'իպատաէմ Եմմէլէրիւլէ իչլէտիքլէրնի քէօմի իւլիւքլէր ատկպինատէն օլատս ։ 4 – Վէ պէն սիզ գուլըլարըմ՝ օլան փէդդատիպէրլէրին ճխնատինի 'վագթը ըլէ կէոնատրնէրքէ՝ Պատիքքատ էմի ատիլիմ՝ մէքքատ չէյի իչլէտմէկլինի՝ ատէտիմ՝ 5 – Լաքին քէօմի իւլիւքլէրինատէն ատէոնէտ զաղրի իւլտյէյատս պատխաթ եագգընատ ութխլէտատիկլէր վէ գուլագ վէրմէտիկլէր ։ 6 – Խմոի խըշմ ու զաղապզրմ՝ ատէքթիւլիւզ Յուդա չէհրլէրինատ վէ Երատաղէմ՝ ատգագէլըրնատս ատլէվէլէնատի , վէ տալէր , պու կինա պատլատնըդը կէպի , խարատզ վէ վիրատն օլագլար։ 7 – Վէ չէհոմի, Իւտյ իւլ ճխնատաս օլատն Խարտյէրին Ագատը ԻԱՊՊ պէղլէ պուլտըրը . Նո՞ չինա սիզ Յուդա ատատնըդատան էւլգէչի վէ գատրըլը , չոճուդր վէ մէմէտէ օլաճը , քէնատինիզ պագթիւլէ գաճմայատճագ ատրէ ճէտէ գաճի՝ էհի մէքը իւզրէ , 8 – Մխատֆիրը օլմատս կինի՝ ակիճխինի Մբսըր ութխարընատս զաղրի իւտյէյատս պատխաթ եագգատգ վէ էւլէբինիզին իչլէբինիւլէ պէնի զաղտպատ կինի իզրէքէք քէնատն ճանլարընըզդա պատ պէղլիւք քէօմի իւլիւլիւ էախյատնըզդ , Իմա քի քէնատինիզի գահի՝ էատխինիզ , վէ պէմինին ճխնատնէ մէլլէքէրի ատատնըդատս լատնէմ վէ Հագգատէր իչլէն օլատնըզդ ։ 9 – Յուդա ութխարընատս վէ Երատաղէմ՝ ատգագէլըրնատս էճատատքըզդն իչլէտիքլէրի քէօմի իւլիւքլէրի վէ Յուդա մէքքէրինին քէօմի իւլիւքլէրինի վէ գատրըլատրընըդ քէօմի իւլիւքլէրինի վէ քէնատ քէօմի իւլիւքլէրինդի վէ գատրըլատրընըզդն քէօմի իւլիւքլէրինի ատնատի տրընըզդ մէ ։ 10 – Անէրէ պատ կինէ գատատզ իւվատտ՝ էքմէտտիկէր վէ գօրգմատըլատր, վէ էօնինէլէզ վէ էճատատրըզդն էօնինէ գատգըդմ՝ չէրի՝ատի վէ գատնատնըլատրընատ եւբրիսէտտիկէր ։ 11 – Պատ էճնէն Խարտյէրին Ագատը ԻԱՊՊ իւլ ճխնատաս պէղլէ պուլտըրը . Իչզի է պէն եհիպէտիս՝ ատլէյհինդզ պէլլատ իչինէ վէ պէմինէ Յուդագատյր գահի՝ էհի մէքք իչնէ չէվրէք ճէչիմ՝ . 12 – Վէ Մբսըր ութխարընատս մինատֆիր օլմագ իւզրէ օլատյատ կինմէկէ գատատր վէրէն Յուդա պագթիչէհրէնի ատատգաղտմ՝ վէ ճխնդիկէ էհրէն Յուդա պագթիչէհրէնի զաղրի իւտյէյատս պատխաթ եագգընատ վէ էւլէճխլէր՝ վէ ճխնդիկէ Մբսըր ութխարընատս իւլ էւլէճ օլատճագտար . գրլըճատան վէ գրլի լըգատան տուշխագ իւլ էւլէճ օլատճագտար . պէղլիւք քինիւք գըլըճատան, վէ գրլի լըգատան էօչէ ճէչլէր . վէ լատնէմ վէ Տաղրէմ վէ պէմատտա՝ վէ Հագգատէմ իչինէ օլատճագտար ։ 13 – Վէ Մբսըր ութխարընատս ատքին օլանլարը՝ Նբուատգէմի գըլըճ

---

* 'Ինգ. Երբէն գաղգատրագ

Digitized by Google

վէ գբի՛լըգ վէ թա՛ւունէ հօգլատորըմ՛ կիսի հօգլայա ճաղրմ՛։ 14 – Վ՚է Մ՚ըսըր ախ՚յարընատա ո՚իւսանիր օլմնգ իւղրէ օղատյա կիսուն Ցուդա պագիկ՚յէհինատէն նէ՚ճաղի պուլան՝ վէ պագը գալան օ՚ղ մնդայա՚ճագ, քի՛ 'ալ՚ուէ՚թ էտիպ սագին օլմնդը արդուլէտիքէրի՛ Ցուդա տի՚յա՚ըրնա 'ավ՚ուէ՚թ էտէ՚։ գի՛րա ատ՚ճագ փի՚ռարիլէր օղատյա 'ավ՚ուէ՚թ էտէ՚ճէք տիր։

15 – Վ՚է քէ՚նօթ գարբլարը՚ընդ՚ դայրի իւսՀ՚ատա պուխատը էտագըգլարը՚ընը պիլէ՚ն էրքէքլէրին՝ ճիւմ՚լէպ վէ Հադրը օլան գարբլարը՚ընդ՚ ճիւմ՚լէպ, պիր պէօ՚յիւ՚ք ճէ՚ւնա՚ան օլ՚ը՚ղագ, վէ՚ Մ՚ըսըր ախ՚յարընատա Պաղդ ա՚ւրնատէ սագին օլան պիլի՚թիւն գավ՚ա՚ Երեմիայա ճէ՚վապէն,

16 – ՐԱՊՊ՚Ը՚Ն խաՀ՚լէ պիղէ սէ՚յլէ՚տիւն քէ՚լա՚ա՚ խուսուսընատա ա՚էնի տի՚նլէ՚մէյ, 17 – Ա՚նճագ սէ՚մա՚ ո՚իլիքէ՚ունէ՚ պուխատը էտագադագ, վէ՚ անատ ա՚էշրուսպաՀ՚ի թագատիմ՚էրէ՚ն տէ՚ք՚էրէ՚ք, ա՚ի՚լէ՚ատ՚ագ ատղրա՚ըզատան չէգատն Հէր սէ՚օգիւ թ՚ճա էտէ՚ճ՚յէ՚ղ, նի՚թէ՚քի՚մ Ցուդա չէՀ՚յէ՚լէրինատ՚ վէ Երուսաղէմ՚ ատգագ՚լարը՚ընատ պիղ վէ էՃատատըմ՚ղ, մէ՚լիքէ՚լէրի՚մ՚ղ վէ բէ՚նիամէյ՚մ՚ղ, թ՚ճա էյ՚լէ՚տիք, վէ օ զէմ՚ան էքա՚մէյ՚ղ ատյագդ վէ Հալ՚ը՚մ՚ղ էյ՚ի խատ։ վէ պէ՚լա՚ կէօրմէ՚տիք։ 18 – Լ՚աքին սէ՚մա՚ ո՚իլիքէ՚ունէ՚ պուխատը էտագ՚ադը վէ՚ մէ՚շրուպաՀ՚ի թագատի՚մ՚ էՀ՚ի մէ՚յի՚ թ՚ճա էտէ՚ճ՚յէ՚ղ, վէ՚ օ զէմ՚ան էքա՚մէյ՚ղ ատյագդ վէ՚ Հալ՚ը՚մ՚ղ էյ՚ի խատ։ վէ պէ՚լա՚ կէօրմէ՚տիք։ 18 – Լ՚աքին սէ՚մա՚ ո՚իլիքէ՚ունէ՚ պուխատը էտագ՚ադը վէ՚ մէ՚շրուպաՀ՚ի թագատի՚մ՚ էՀ՚ի մէ՚յի՚ թ՚ճա էտէ՚ճ՚յէ՚ղ, նի՚թէ՚քի՚մ՚ Ցուդա չէՀ՚յէ՚լէրինատ՚ վէ՚ Երուսաղէմ՚ ատգագ՚լարը՚ընդ՚ պիղ վէ՚ էՃատատըմ՚ղ, մէ՚լիքէ՚լէրի՚մ՚ղ վէ՚ բէ՚նիամէյ՚մ՚ղ, թ՚ճա էյ՚լէ՚տիք

Աթգեկհայը՝ սուշմէնի վէ ճաճընը ա-
քսայան Բաբելոն մէլքի Նաբուգոդոնո-
սորը էլինէ թէ եալիմ միսիր-
լը՝ Մըսրը մէլքի Փարաւոն Վափռա-
սուշմէնէլրինին էլինէ վէ անոն ճա-
ճընը ալայանլարըն էլինէ թէ ալիմ
էսեճէյիմ։

ԳԱՊ 45

Ցուգա մէլքի Ցովսկիմ իպն ի Ցով-
սիասընէն ասօրտիւճիւ ակնէսնոսէ Բա-
րուգ իպն ի Ներիա Երեմիանըն ազ-
զընասան պու սէօզլէրի պիր քիթապա
ճասընա Երեմիա փէյղամպէրնին
ասնա ակզէնտիկի քէլամ որը ։ 2 – Էյ
Բարուգ, Իսրայէլին Ալլահը ԻԱՊՊ ա-
ծին հագգընասա պէզիլէ պու յարըր.
3 – Շեմնի վա՛յ պասնա, զիրա ԻԱՊՊ
քէսէրիմէ էլէմ զամմ էյճոն. փիղա-
նըմասան հօրտլարմ վէ ըսսընճի պու-
լամասորմ՝ տէտին, 4 – Անա պէզիլէ
ասէյիլէսին. ԻԱՊՊ պէզիլէ պու յարըր.
Իչլէ պէն պինա էյճոնիյիմի եզգասճաղ-
ղըմ՝, վէ տիրմըտիյիմ, վէ համի թա-
պա պիւճի իւն տիյարը ակօգէ ճէկիյիմ։
5 – Վէ սէն քէնտինի իչին պէտյիգ
շէյլէր մի ասրարըն. սորասնա, զիրա
իչլէ պէն ճիւմլէ պէշէր իւզէրինէ
պէլա կէլի իրէ ճէկիյիմ. լաքին կիտէ ճէ-
կիյէն էճի մնահայլէրտէ ճաճընը ատնո
գանընիմէ եերինէ վէրէ ճէկիյիմ՝ տէյիւ
ԻԱՊՊ պույուրը։

ԳԱՊ 46

Ցա՛իֆէլէր հագգընասա ԻԱՊՊ թա-
բասիրնասան Նեբուխա փէդղամպէրէ կէ-
լէն քէլամ որը։

2 – Մըսրը հագգընասա, Եսոնի Ցու-
գա մէլքի Ցովսկիմ իպն ի Ցովսիա-
նընն ասօրտիւճիւ ակնէսնոսէ Նաբու-
գոդոնոսորըն վաբա-
սորը Մըսրը մէլքի Փարաւոն Նէքա-
ասընվն Ֆրաթ նէհրի գասրպոյնասէ՝ Քար-
քամիստէ օյնան ասասքէրի հագգընասա
որը։

3 – Դալգան վէ սիփէր հազըրլայը-
նըզ,
Վէ մնահայէպէկի հագգայշընըզ.
4 – Ալոյորը գոշընըզ, էյ ասավորիլէր,
պինդինիզ.
Մթգեհերլէրնէ տոռըննըզ,
Մըզրաղլարը փարլասընըզ, զըրհլարը
կիւյնինիզ.

5 – Նի՞չինն անդէրի հայրէթէ ասհա՞
միւշ վէ կերիյէ ասեօռմէյճէ
կէօռտիւմ.
Անդէրին գահրէմանլարը պօզուլաը-
լար,
Ասիւ՛տէնէ փիրար էթմէյէր վէ կե-
րիյէ պադմասորլար.
Հէր թասարֆճանն գօրգու վար՝ տէյիւ
ԻԱՊՊ պույուրը։
6 – Ասյաղը չապասըգ օլսըն գաչսընմայա-
ճագ,
Վէ գահրէմանն գաչրթմասընճաճ.
Շիմալ թասարֆընասա՝ Ֆրաթի նէհրի
գասրպոյնան,
Սիւրչիւպ տիւշէճէյլէր։
7 – Ինի կիմի ճօղասըբ չէ-
գան քիմ՝ տիր,
Սուլարը ըսընմագլար կիմի չտոգանըր։
8 – Մըսրը Նիլ կիմի ճօգասըբ չէգար,
Վէ սուլար ըսընմագլար կիմի չտոգա-
նըր,
Վէ՝ ԵՈգասրը չէգայյըմ՝, զէմինի գասփ-
լայայըմ՝,
Շէհրի վէ անոնէ ասքինն օյանը հէլաք
էսէյիմ՝ տէր։
9 – Էյ ասիի լար, ճօգասրը չէգընըզ,
Էյ արապալար, խըզըր հարէքէթի էսէ-
նիզ.
Վէ գահրէմանլար,
Գալգան թաղան Հապէշլիլէր վէ
Փութլիլէր,
Վէ հայ թաղաուդ կէրէն Ղուգիլէր
չէգընըլար։
10 – Զիրա պու կիւն Տէսպոտ իւ Զեբա-
ոռաա ՍՏՀովճոնըն
Տիւշմէնլէրինէն ինթիգամ ալաճաղը
ինիի իգամ՝ կիւնիւ տիր.
Վէ գըլըճ եէյիպ տոյասճագ,
Վէ ասիլէրին գանընասան մէթի օլա-
ճագ,
Զիրա չիմնի՛ տիյարընասա՝ Ֆրաթի նէհ-
րի գասրպոյնտէ
Բասպպ իւ ճիւնուա ՍՏՀովանըն գասը-
պոյնը վար որը։
11 – Էյ Մըսրը պասքիրէ գընը,
Գաղուսագա չըգ վէ պէկէսասէ սա՛,
Մասՙսըզ ճէյի պէհնուսէ եէրէ չօգալը
որրարն,
Սաննա ասէրմանն օյմազ։
12 – Միլլէմլէրը աէհնի 'սորընը իչի-
տիլէր,
Վէ փէրեասընդի տէիյարը տօլտուգասա.

* Ե–ԻՕՓ՝ ՆԷՀՐ

Զիրա գասրհէմեան գասրհէմեանա էսրփ-
տը ,
Իքիսի պէրտէն տիւշտիւլէր։
13 – Խաբէլեն մէլիչի Նաբուգոդոնո-
սորըն կէլիզ
Մըսըր տիչսրըն վու-քիսաը խուսաբ-
ըտաս ՐԱՊՊՆ Եըմմիս փէչ-
զամնդէրե սէզլէտիչի քէլամ՝
սրը ։
14 – Մըսրըտաս հիքեայէ էսրհինիզ, վէ
Մազգոդոտաս ի՛լան էսրհինիզ ,
վէ Մեմփիս ի՛լէ Տոփհնոտաս ի՛լան
էսրիպ տէչլհինիզ քի,
Տուր վէ հազրը օլ ։
Զիրա հէր թոտաքիվնը գըլըճ թէլէֆ
էտե ճէք տիր։
15 – Նի՞չիւն պէ Հաստըրլըրդի ԵրգԳլը.
Տուրսմասոդլաը, զիրա ՐԱՊՊ անլէրի
եէրե վուրտու։
16 – Եըգըլտըլըրը չօղալթոը, վէ պի-
րի պիրի իւզէրինե տիւշտիւլէր.
վէ՝ Գալգ վէ զալիմ գըլըճ էօնիւն-
տէն
Գավմնդըզա վէ վաթանդըմզա 'ավաոէթ
էտէլիմ՝՝ տէսիլէր։
17 – Օրտուսա՝ Մըսրը մէլիչի Փարաա-
ւան *Հէլաք օլտու՝,
Մա՛ազկէն վագթընը կէչիրտի՝ տէչիւ
չազրըտրլար։
18 – Խոչ ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուա օլսան
Մէլիք պուչուրը քի,
Հայաթ քո Հագգը իչիւն, տաղլար ա-
բասրընաս Թաագր,
վէ տէնիզ քէնարընաս Կասրհդոս
նաապլ իսէ պէղլէճէ օ կէլէճէք
տիր։
19 – Էյ Մըսրըտաս տաքին օլան գըզ,
Էտապրիթ էշէսսը թ էտապրիք էլլէ.
Զիրա Մեմփիս վիրան օլաճագ, վէ էտա-
Նրսզ տէքէնէտիզ դաղաճագ տըր։
20 – Մըսրը ղալէթ կիւզէլ պիր
կէնճ ինէք տիր,
Լ–ւէն հէլաք կէլիյօր, չիմնդ ճանիի-
պինտէն հէլաք կէլիյօր։
21 – վէ իւճբէհլէ թաւթ տըզը 'ա–ւէր
Անլէրին ապաստնտաս պէգալի պուզաղը-
լապր կիպի տիր.
Զիրա անլէրը տաճան տէճանիւլէր,
Տուրմայըզ պիրլիկտե փիրար էմտի-
լէր.
Զիւնքի իւզէրլէրինե պէղլապրը կիւ-
նէու ,

*'Իդր. Մահվա չամանեա տըր

Եօգլանըլաճագլապրը վագրթի կէլսին։
22 – Անըն տէսի Եըլան –ւ–ւ կիպի չը-
գաոր,
Զիրա 'ապաէրլէ Հաթքէթի էտէճէք,
վէ օտաաճ քէսթճիլեր կիպի անըն թա-
գերինե պալմալապրլէ կէլէ-
ճէքլեր։
23 – Ա՞ֆլըդը Հիսաապրդ իսէ տէ,
Անըն օրմանըը քէսէճէքլէր , (ՐԱՊՊ
պուչուրըր,)
Զիրա անլէր չէքիրկէտէն չօգ տըր,
վէ անլէրին Հիսապը Եօգ տըր։
24 – Մըսրը գէղը բևգիլ օլաճագ ,
Շիմնդ գավմինըն էլինէ Թ Եալիմ՝ օլաա-
նաճագ տըր։
25 – Խոպսէբնին Ալլահը ՐԱՊՊ իւլ ճիւ-
նուա պուչուրը քի ,
Նովալը Ամոնը, վէ Փարաաոնը ,
վէ Մըսրը վէ անլըն իլահլապրընը վէ
մէլիքլէրինին,
Եաոնի Փարաաոնը վէ անաս Թ եվէք-
քիւլ էտոնլէրի Եօգլայաճագլըմ։
26 – վէ անլէրի՝ ճանլապրընը արայանա-
լապրըն էլինէ ,
վէ Խաբէլէն մէլիչի Նաբուգոդոնոսոր-
րըն էլինէ,
վէ անլըն պէնտէկլէրինին էլինէ Թէա-
լիմ՝ էտէճէչլիմ՝,
վէ ասոտէն սօնդա, եվվէլքի կիւնլէր-
տե օլտըղը կիպի
Մա՛մաւր օլաճագ տըր՝ տէչիւ ՐԱՊՊ
պուչուրըր։
27 – Լաքին, էյ գուլըմ Ցակոբ, սէն
գօրգմա ,
Էյ Իսրայիլ, խավֆ էյմ էմ.
Զիրա իչլի պէն սէնի ուզագտան ,
վէ նէսլինի էսիր կէօղ իւրիւտիւքլէ-
րի սիչսրտան գուրթարաճաղ-
ղըմ՝.
վէ Ցակոբ 'ավտէթ էտիպ խոֆ իրտա-
Համ էտէճէք,
վէ ասոտիչ իւգրե օլաճագ,
վէ գօրգու վէրլին պուզուռնմայաճագ
տըր ։
28 – Էյ գուլըմ Ցակոբ, սէն գօրգմա ,
Զիրա պէն սէնին իլե իմ.
Սէնի ասոտլարընա տոտգրթ տըղըմ՝ միր-
լէղլէրին ճիւմլէսինի
Պիւա պիւթ իւն Թէլէֆ էտէճէյիմ՝.
Ֆաագաթի սէնի պիւա պիւթ իւն Թէլէֆ
էթմէյէճէյիմ՝.
Անճագ սէնի պիւա պիւթ իւն գաոդա-
Համ տրզ չըգասրմայաճագ
'Աահիլսանէ Թ Է՛տիպ էտէճէյիմ՝։

Digitized by Google

ԳԱՂ 47

Փ Արաւոնի Գազային վռնդմանէն
Եվհել ԻԱՊՊ Թ ազատ Քրնաան Երեմիա
Գէղդամիներէն Ֆիլիսթիմիներէ հագեցնաա
Գէլէն քալամ տալը։
2 – ԻԱՊՊ պէղիէ պուլ յաբերը.
Իշլէ չիմալաան առւլաը չէգէլ յօր ,
Վէ ճաշղուն երմնագ օլաճագլար.
Վէ ահիյարը վէ անաէ պալաննաններն
քեաֆֆէլէնին,
Շէհրի վէ անրէն աէքէնէնին խոթ իլլա
էտէճէք տիր.
Վէ ատէմլէր ֆէրեաա էտէճէքլէր,
Վէ ահիյարլն պիւթիւն աէքէնէնի Ֆի-
դանի էտէճէքլէր տիր ։
3 – Գուվվէթլի ալ ի լարընդն Թ ըրնագ-
լարընդն աէնէնաէն,
Ապռալարընդն կիւրիւլթիւնաէն ,
Վէ Թ էքէրլէքլէրինին չամանի տաընա-
տան,
Փեաէրլէրին էլլէրի կեվշէհիյի աե-
պէպաէն,
Օղուլլարընդա պագմնդաճագլար .
4 – Զիւնքի Ֆիլիսթի իլերին ճիւմլեսինի
հէյաք էտէ ճէք,
Վէ Տիւրոս իլէ Սիգոնըն պագը գալան
հեր պիր էտուրմ ճլարընը գը-
րաճագ կիւն կելիյօր.
Զիրա ԻԱՊՊ Ֆիլիսթիներին,
Կապիթոր առաւարընն պագիյէսինի հե-
լաք էտէ ճէք տիր։
5 – Գազանըն Թ ապա պաչլը օլաճաղը
վագրի կելտի,
Աճկալոն քէնտի վատխինին պագիյ-
յէսի իլէ պէրապեր վիրան օլտու.
Նէ՞ վագիմ գաատաը ճէսէտինդէ հա-
րա տչաճագաըն,
6 – Էյ ԻԱՊՊՐՆ գերըճը,
Նէ՞ վագիմ գաատաը քահոթի տաբ-
րինագաըն.
Գրընկան կիր,
Բահոթի օլ վէ ահքաքէմ էյլէ։
7 – ԻԱՊՊ անը Աճկալոն վէ ատնդիզ
աահիլի տալէյհինէ մէ՛տաւր գեր-
մըշ իքէն
Նյա՞ տալ բահոթի տաւրա պիլիր.
Անը օրտայա կէօնտէրմիշ տիր։

ՊԱՂ 48

Մ ովաբ հագագրնաա Խարթյէլին Ա-
լահը ԻԱՊՊ իւլ ճիւնաւտ պէզդ-
լէ պուլյաբերը.

Վա՛յ նէաբաւտա, զիրա խարաագ օլտաւ.
Կարիսաթեմ ուլթ անադը, ֆէհի՛ չ օլաճ-
տոս .
Մաագաբ ուլթ անադը վէ իւզէրինէ աէչ-
չէլմ կելտի։
2 – Մովաբըն ֆախբը տարթըգ Էնեբաճ-
տաս գալմտադը .
Անքն տալէյհինէ տաւլ գաատա էտէք-
լէր՝.
կելինիզ, անը միլկեմ օլմագտաան գաթ՝
էտէլիմ՝ փէրւէբ .
Սէն տոսախ , էյ Մագդին , հէլաքը օլաճ-
ճագգարն.
Գերլրճ սէնի Թ ա՛գիպ էտէճէք տիր ։
3 – Ուրանայիմտէն ֆէրեաա , իշխաթիւ-
յօր.
Խարագիյէթի վէ պէղիւթ պողդունլըգ
վար ։
4 – Մովաբ Թ էլէֆ էտիլտի .
Մա՛սամլարը ֆէրեաաս էֆ տաիլէբ .
5 – Զիրա Ղուբիթ Եօգուրը
Անղտյաս տաղտյաս չէգէլաճագ տաբր .
Զիւնքի տիւշմէնլէր Ուրանայիմ էդե-
շէնտէ
Գերղընլըգ ֆէրեաաը իշխիթ տիլէր ։
6 – Ֆիլիսթ էտոնիզ , Նէֆախինդի գաբ-
Թ ատրընդ,
Վէ պէրրիյէտէ բաղըն ագագը կիպի օ-
լուռնդ.
7 – Զիրա իշլերինէ վէ խազինէլերինէ
իՎ Թ իտաաս էֆ տաիլին իշլուն,
Սէն տոսախ ֆէհի՛ չ օլաճագճագգարն ,
Վէ Գամոսը քէնտի քէտհինլերի
Վէ բէ՛հիյէրի իլէ պէրապեր էտիր կե-
ոէ ճէք տիր ։
8 – Վէ ԻԱՊՊՐՆ պուշուրաղը կիպի,
Հեր շէհրէ խաթաագ էտիճի կիբրճէ-
սիյէ ,
Հիչ պիր շէհր գաւրԹ ալմյաճագ .
Վ ատաի հէլաք օլաճագ , վէ օվա պօ-
զուլաճագ տիր .
9 – Ուչուպ ֆիրար էֆ մէսի իչին Մա-
վաբաա գանատալար վէրինիզ .
Վէ շէհրէրի սէքէնէսիզ գալաբագ
վիրան օլաճագ տիր ։
10 – ԻԱՊՊՐՆ իչինի հիկմյէ իշխէն
մէ՛տան օլտուն ,
Գերլրճընը գանատան մէն՝ էսէն տաճի
մէ՛տան օլտուն ։
11 – Մովաբ աէպավէմ ինատէն պէբտ-
հալ ը աատյիշտ իտի ,

---

*Նեբոթ՝ գալմտադը . Նեբեճնատաա ա-
նընդն 'ալէյհինէ տաւ՛ի գաատա էտէրլէբը

Վ.Է չէր ոչ ինչ թ օրինուած իւզելբինաէ առուրուչոյր իսկ ,
Վ.Է գազանան գասպա ագըտրըլմասը ,
Վ.Է էսիր կիլի մէսի .
Պաս սեպեպտէն լէզգլի քէնտինտէ գալըը ,
Վ.Է բար'իչասը տէյիչմէսի ,
12 – Պուհնա պինա'էն իչիմէ կիւնդէր կէլիը քի , (ՐԱՊՊ պուչուրըր ,)
Անը տէվիրմէկը իչիւն ատէմիլէր կէտնտէրէ ճէչիմ' ,
Վ.Է ամը տէվիրէ ճէքլէր .
Վ.Է ամըն գազալարընը պօշալտրպ թուլումլարընը փասլէչէճէքլէր ,
13 – Վ.Է պէչիմ թ Խարսիլ իմ իմասո էյնտէչի Բիմէնէլէն տօլասը ուսթ ամտըզը կիտի ,
Մավաւ տոսքի Գամամիտասն տօլասը ուսթ ամտճագ տըը ,
14 – Նա՞սըլ տէչէ պիլիրսինիզ քի' Պիտ գասհրէմանլասը ըզ ,
Վ.Է ճէնք իչիւն գուվվէլլի ատէմլէր իզ ,
15 – Մովաւ խարսագ օլասա վը շէհրլէրի ևամասը ,
Վ.Է միհրի էխատ եիկիթլէրի պրղալըլամնագ իչիւն էնտիլէր' տէչիւ Իամի ԲԱՊՊ իւ ճիէնասա օլան Մէլիք պուչուրըր ,
16 – Մովաւբուն հէլտքը կէլմէք իւզրե տոր ,
Վ.Է պէլտաը զպչէթ սիւ'տի լէ կէլիչոյ ,
17 – Ն,յ անըն էթ բաճէնասա պուլուհնանլագը ,
Անըն իչիւն փիղան էտինիզ ,
Ն,յ անըն խսիրնի պիլէնտլերին ճիւմլէսի ,
Գուվվէթի 'ատասը վը թիթի թէսար տէչյնէլին
Նա՞սըլ գրըլտը' տէչիրնիզ ,
18 – Ն,յ 'Իէլանասա ատքին օլան գըզ ,
'Իզդէթի տէչ տիւշիւպ ատաբզըգտասա օթուր ,
Զիրա Մովաւբը խարսագ էտէն սէնինն իւ վէրմէկ կէլէրէք ,
Նոթի իչիւսանթի ընը պօզաճագ տըը ,
19 – Ն,յ Ակոսը ատքինէսի ,
Ատասա տուրուպ պէկլէ .
Զիրտըը էտէնէ վը նէճաճի պուլանաս' Տէ՞ օլասա' տէչիւ պիւ'տէլ էյլէ ,
20 – Մովաւը ատի անտը, զիրա գբըրլտը .
Ձիրտան ու ֆէրեհասա էյլէ .
Մովաւբըն խարսագ էսթիլտիչինի Աէնանասա խասիլը վէրմինիզ ,
21 – Վ.. ովա օլան հէր թւզէբինէ ,
Ֆազըլ վ Ցասասա վը Մեհմադոթի ,
22 – Վ.Է Ինսան վը Նաբասա վը Բեթդէբլատի եմ' ,
23 – Վ.Է Կարիտաի եմ' վը Բեթգամազը վը Բեհի մասան ,
24 – Վ.Է Կարիտի վը Բօզրա թւզէբինէ Վ.Է Մովաւ ատիյաբընէն ,
Կէրէք ուզագասա կէրէք էտպընասա օյանո
Շէհրլէբինին ճիւմլէսի թւզէբինէ հինքամ կէլտի ,
25 – Մովաւբըն պուչիասզը քէնիլտի,
Վ.Է պապասը գէրբրլտը' տէչիւ ԲԱՊՊ պուչուրըր ,
26 – Անը սէրեօշ էսինիզ .
Զիրա ԲԱՊՊԱ գասրշը թ Ի'ապդիամ Լիթատի .
Վ.Է Մովաւ գալ Լիթատի շէյ իչինասէ եուվաբլանասը ,
Վ.Է մասախասա օլասա ,
27 – Խարայէլ ատաս մասախասա օ'լմասոը մը .
Խըրսըզլտը սրասաընասո մը պուլասնասս .
Զիրա ան անըն Հադգընասա սէպլէտիքճէ պաշ սապլար իսինիզ ,
28 – Ն,յ Մովաւ սէքէնէսի , շէհրլէրի պրոտգէպ գալաստաս սապին օլասնըզ ,
Վ.Է չուգուր քէնապլարընասա եուվասընը եասիան կէօյէրճին կիտի օլասնըզ .
29 – Մովաբըն թ էքէսպիւբլիսնիս թշլիմտիր .
0 զայէթլէ միհթէքէսպիր տիր .
Անըն թ Ի'ապդիմիսնիս , թ էքէսպիւբլիսնիս վէ զուբուրընը ,
Վ.Է գալպինին ֆօսասլըընը էյնիթէ+ ։
30 – ԻԱՊՊ պուչուրըր քի ,
Պէն անըն հնտասէթինի պիլիրիմ' ,
Բի պիհնասէ տիր .
Անըն յաթիլարը պօշաս չըգասճագ տըը ։
31 – Պու էճլտնն Մովաւ իչիւն ֆիղանս էտէճէչիմ' ,
Վ.Է պիւմի իւն Մովաւ իչիւն ֆէրեհասս էտէճէչիմ' .
Ակրհարկս ատէմլէրի իչիւն մինթէմ էտիլէճէք տիր ,
32 – Ն,յ Ակոսնս ատմասը , աէնին իւզէրինէ Ցասզեր ազըսըշըյէ տաղլայաճաղըմ' .

Digitized by Google

Ամէնն ֆիլիշտէրիմ տէնիզի կէչէրէք ,
Յաղեր ամէնիմնէ գատաւոր վասըլ օր-
մանըշ իտի .
Նապ եմիշլէրիդին իւզէրինէ
Վէ պապ պօղազլըգըդն իւզէրինէ հապ-
սընըր հիւճում էյթտի ։
33 — Վէ մահաւէլտար Թարլատան վէ
Մովաբ տիյարընտան
Մէհէրբէյճ վէ շաւղըդ գալտըրըլտը.
Վէ մա՛աերէլէրտէն չէրտալը քէստիմ.
Կիւլդանըլէ Է—՞ պատրլամայաճագ,
Վէ կիւլդանը չէքիլմէյէճէք տիր։
34 — Եաերոնըն ֆէրեատընտան Եզե-
ողէ
Վէ Յաասա, իւշ Եղլղդ ինէք կիպի,
Սեգովղատան Որոնայիմ գատաւր Նիտա
էյմ տիլէր.
Ջիրա Նեմրիմի՛ տուլտրը պիլէ խարտապ
օլտու։
35 — Վէ միւրիմ էֆէ՛ատա մհաՀրագա
Թ ագատիմ՝ էտէնի,
Վէ իւսիՀլդրնա պուխարը եագադը
Մովաբտան գալտըրա ճաղըմ՛՝ տէյիւ
ՐԱՊՊ պուլյուրը։
36 — Պու էճլտէն գալպիմ՝ Մովաբ
իչիւն Նէյլէր կիպի ինիլէյճէք,
Վէ կիր Չարէա ատսիյէրի իչիւն
Գալպիմ՝ Նէյլէր կիպի ինիլէյճէք տիր.
Ջիւնքի գատաւտըղը էմիվալ զայ՛ օլ-
մտու։
37 — Ջիրա Հէր ատսիմ՝ Թատա պաշլը օ-
լաճագ,
Վէ Հէր ատգալ քէսիլէճէք.
Հէբ պիր էլ իւզէրինէ եարտա ապը-
լաճագ,
Վէ պէյլէր իւզէրինէ չուլ պաղլանա-
ճագ տըր։
38 — Մովաբլուն տամլարընտան ճիւմլէսի
իւզէրինտէ,
Վէ ամէն ապգագլարընտա զիյատէսիյ-
լէ ֆիղան օլաճագ,
Ջիրա Մովաբը, զայըֆ մնագտուլ գատը
կիպի գըրտրա՛՝ տէյիւ ՐԱՊՊ
պուլյուրը։
39 — Նա՛սըլ գըրըլտը,
Մովաբ նա՛սըլ Թէ ճալէթիլէ ապգա-
սընը չէվիրտի՝ տէյիւ ֆիղան
էտէ ճէքլէր .
Վէ Մովաբ քէնտի էթրապիչնտա պաե-
լուանալարընտան ճիւմլէսինէ
ԽաՀ իչզա վէ գօրգու ՀՀէդի օլաճագ
տըր ։
40 — Ջիրա ՐԱՊՊ պէդյլէ պուլյուրը.
Իչիւէ օ՝ գալթալ կիպի ուչաճագ,
Վէ գանատալարընը Մովաբ իւզէրինէ
կէբէճէք տիր։
41 — Շէհրլէր ֆէթՀ օլունաճ յօր ,
Վէ գալ՛ատար ալընըյօր.
Վէ օ կիւնտէ Մովաբ գահրէմանլա-
րընըն ԹիւրէյԹի,
Աղրըսը Թ ուՀմ ան գաբրընըն ԹիւրէյԹի
կիպի օլաճագ տըր։
42 — Վէ Մովաբ խարտապ օլարագ մէյ-
լէթ Հէյ՛էթ ինտէն չէգաճագ
տըր .
Ջիւնքի ՐԱՊՊԱ գարշը Թէքէպպիւր
էյլէտտի։
43 — Էյ՛ Մովաբ սէքէնէսի,
Գօրգու վէ չուգուր վէ տաւզագ
Սէնիմ էօՀնէնտէ տիր՝ տէյիւ ՐԱՊՊ
պուլյուրը։
44 — Գօրգու սէպէպինտէն ֆէրար է-
ան՝ չուգուրա տիւշէճէք,
Վէ չուգուրտան չըգան՝ տաւզագա
Թ ուՀմ ուլաճագ.
Ջիրա ան՝ն իւզէրինէ, Եա՝նի Մովաբ
իւզէրինէ,
Եօգլանըլաճագլարը սէնէյի կէբէ-
րէճէյճի՝՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պաե-
յուրը։
45 — Ֆիրար էտէնլէր , *Թ ագաճէլտրը
քէսիլէրէք
Եահբոնըն կէօյկսինէ տաւբուլյօրլար.
Լ ապքին Եահբոնտան ալՀ էշ,
Վէ ՍէՀոնըն իչինտէն ալեվ չըգըպ.
Մովաբըն ուճուրը,
Վէ կիւրլուլթի էտէնլէրին Թէփելէ-
րինի Թէլէֆ էտիյօր։
46 — Վա՛յ սանա, էյ՝ Մովաբ,
Քամովս գաոլմը Չեմաա օլտու .
Ջիրա օղուլլարդ վէ գըզլարդի էսիր
կէօֆ իւրիւլտիւլէր։
47 — Լ ապքին սոկ կիւնլէյտտէ,
Մովաբը էսիրլերինի կէբէ ինէ Թէճ-
յիմ՝՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պաելյուրը։
Մովաբ Հապգրնտա օլան Հիւքմ պաե-
լտա գատաւր տըր։

ՊԱՊ 49

Պէնի Ամմոն Հապգրնտա ՐԱՊՊ պէդյլէ պուլյուրը.
Իսրայէլին օղուլլարը եօ՞ք մը.
Անրն վարիսի եօք մը.
Նի՞չիւն Մեղքում Գադա վարթա օլաճ-

*Նոթ՝ ԻւլէՀ 'ապգէրինտէն գատ էարագ

Digitized by Google

Գալմը անձն չեհրէրիմաե ասքին օլ աստւ ։
2 – ԲԱՊՊ պէզլէ պուլուրը.
Պաւ էշլատն իշլի՛ կիւնդէր կէլիր քի,
Պէնի Ամինդըն Իսաքաս չեհրինտէ,
Մահարէպէ կիւրքմի՛ իւսթ իշլիմ ասիրէ՛ճէկիմ՝,
վէ օ վիւանէ եղդինի՛ըսը օլսուպ ,
*Փէդիլէրի ամի էշլ եաղրլաշմազ ,
վէ Խաթայէլ քէնտի միւլքիւնիւ զաւալի էտէնին միւլքիւնիւ
Զաւալի էտէճէք տիր՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պուլուրը ։
3 – Իյ Եահաո՛, ֆիզան էյլէ , գիրա 'Իսրայէլ խաթայ օլսուս .
Իյ Ռաքիւա գէզլուրը , ֆէրհատ էտինդիզ ,
Զուլ կիւիսպ տաղլսընըզ ,
Զիմ տէն չիմի՛ է գօշընըզ .՝
Զիրա Մէդրամ՝ քէսհինլէրի վէ րէ՛խալէրի իւէ պէրատլէր էտիր կիտէր։
4 – Իյ Խազինէլէրինէ կիւվէնիպ ,
Իւզէրիմէ քիմ կէլէ պիլիր՝ գէյէն 'ասրը գէզ,
Նի՛չիւն վատրիլէրինիզէ խիմ իէստէրսէն է-
տէրսէն .
Մէնիմ †վատրիկ խասրատ օլասը՝ ։
5 – Բաապ իւլ ճիւնատ եՏվա պուլուրը քի ,
Իշլի է պէն ատէնի իւզէրինէ ,
Էյի՛ըտիճկատ պուլանինլատրըն ճիւմլէսի թ ատրաֆընատ գօրգատ կէսի իւրէ ճէյիմ՝,
Վէ հէր քէս բաանի՛ կէլսինյի թ ատրաֆընա կիւրէր ։ , տատղրլատճագատրնըզ .
Վէ ֆիրսատ էտէնլէրի ճէմ՝ էտէն օլ մինդատճագ տըր ։
6 – Վէ ատնտէն ատնըրատ պէնի Ամինդըն էսիրլէրինի
Կէրի կէմ իւրէճէյիմ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պուլուրը ։
7 – Եգոյմ՝ Հագդընատ ԲԱՊՊ իւլ ճիւնատ պէզլէ պուլուրը .
Թէմմուտատ ատրմըզ հիքմէթ գամլմատը մը .
Անկատըլատրատան թէսպիհ զատ՝ օլատո՛ մը .
Անվէրին հիքմէթի ատիքէնտի՛ մը ։
8 – Իյ Դէդան ակքէնէսի ,
Ֆիրսատ էտինիզ , տէօնիւճինիւզ ,

Տէրին եէրլէքատճ ատքին օլունըզ .
Զիրա Եատատ էօգլատրդըմ՝ վագրէմ
Անըն իւզէրինէ պէլատ կհմի իւրէճէյիմ՝։
9 – Իչկէր ատանա պատղ պօզատճըլատր կէլսէ իտի ,
Զինկիլէր պրատգմապ՛ը մը իտի .
Իչկէր կէճէլէյինի իւրսպզդ կէլսէ իտի ,
Փէնտիլէրինէ քիֆայէթ էտէճէք գատատ գատֆատրլատր իտի ։
10 – Լաքին պէն Եատատ ատյատմ՝,
Անըն կհզլի եէրլէրինի տէսատմ՝,
Վէ կհզլէնէ մէյէ ճէք տիր .
Անըն դէսլի վէ պէրատեէրլէրի վէ գօնշատրը հէլաք օլատս .
Վէ օ մէվճուտ տէյիլ տիր ։
11 – Եէմի իմլէրինի պատգ , պէն անլէրի ատղ ատգլատյատճաղմ՝.
Վէ տուլ գատրըլատրդի պատնս թէվէքքիւլ էյմ՝ էրլէրէ ։
12 – Զիրա ԲԱՊՊ պէզլէ պուլուրը .
Իշմէ քեատեյի իչմէյէ միւսթատհագդ օլմազատնլատր մատէլատգս իչէճէքլէր ,
Վէ սէն պէրատթէքիւն ճէզատ՛ը մը գատլատճագտըն .
Ձէզատրդ գատլմատյատճագտըն ,
Անճագ մատէլատգս իչէճէքտին ։
13 – Զիրա զատճըմ՝ հագդը իչիւն եէմին էսէրիմ՝ քի ,
Բօսրա վիրատն վէ հագատրէմ վէ խատրատգ վէ լաՆէմ օլատճագ ,
Վէ չէհրէրինին ճիւմլէսի իւլէպատս խատրատգ գատլատճագ՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պուլուրը ։
14 օ Թէճէմմիւ՝ էտինիզ , վէ անըն իւզէրինէ կհտինիզ ,
Վէ մինհատրէպէյէ գրյատմ՝ էտինիզ՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ Թ ատրաֆընատան խատպէր իշլիմատիմ՝,
Վէ միլլէմլէրէ խատպէրճի կէօնտէրիլմիշ տիր .
15 – Զիրա իշլէճ ատնի միլլէմլէր ատրատսընատա քիւչիւք ,
Իտոզ ատրատսընատա մինհագդատր էյլէսինիմ՝,
16 – Իյ գատյատ եատրըգլատրընատա ատքին օլսուն ,
Վէ եիւքատք պատյրրլատրատա եատփընշն ,
Ատնին հէյատթինի վէ գօ-րուրը ը գամլ պիկի ատնի ատյատմի տը .
Եատվանկը գատլմատ կհպի եիւքատք եէրատե էտփատան պիլէ ,

* Ալտ. Գրզլատրը
†Եաթօպ՝ վատրիկատն էան ագատր

Digitized by Google

Սէնի օդատան էնտիրէճկիմ՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պուլյուրըր ։
17 – Վէ նդովմ՝ վիրան օլաճագ ։
Անտէն հէր կէչէն հայրան գալաճագ ,
Վէ անըն հէփ պէլալայնատան ատօլայը
բայրգ չալաճագ տըր ։
18 – ՐԱՊՊ պուլյուրըր քի՝ Սոգոմ՝ վէ
Գոմոյ ,
Վէ անըն էթրաֆընտա պուլունան չ-
հէլերին խարապկէրի կիպի օ-
լուպ ,
Օյատա քիմնէ օթուրմայաճագ ,
Վէ անտէ պէնի առէմ՝ ադըն օլմա-
յաճագ տըր ։
19 – Իչիմէ Ցորդանանըն ֆախրընտան
Օ՝ արսլան կիպի *գուվվէլի մէգէն՝
իւզերինէ չգդաճագ .
Լաքին անը անըն իւզերինէն թէզ
գաչըրաճագտըմ՝ .
Վէ անըն իւզերինէ նասպ էտճէկիմ՝
միւնթէխապ քի՞մ՝ տիր .
Զիւրա միւնթէխապ քի՞մ՝ տիր .
Վէ քի՞մ՝ պէնի մուհաքէվէյէ չէքէ-
ճէք ,
Վէ հուզուրըմնատա տուրաճագ չօպան
քի՞մ՝ տիր .
20 – Պու էճլատն ՐԱՊՊԸՆ եգովմ՝
հոգգընտա էյլէտիյի թէտ-
պիրի ,
Վէ թէմման ակքէնէսի՝ հագգընտա օ-
լան միւրտարընը տինկլինիճ .
Մուխլագա սիւրիւնիւն էն քիչչիւյիս
անէլերի սիւրէճէք ,
Մուխլագա մէգգէնկլերինի անէլեր իյէ
պէրաապեր խարապ էտէճէք
տիր ։
21 – Անէլերին սիւչմէնկլերինին սէմին-
տէն էէր ատարըրը ,
Ֆէրեատօրը Պահր ը Ա՛մէրէ գատտար
իչիտիլիր ։
22 – Իչիմէ օ՝ դարմալ կիպի ճիւքէ-
յէ չըգըպ ուչաճագ ,
Վէ գանատտարընը Խաթա իւզերինէ
կէրէճէք ,
Վէ օ կիւնահ եգովմ՝ գահրէմանկլեր-
ընէն ճիւրկլի ,
Ադրըսը Թուճիան գարընէն ճիւրկլի
կիպի օլաճագ տըր ։
23 – Իամմանակոս հագգընտա տըր .
Նէմէ՞ վէ Ափտան խէ՞ճի օլտըկտար ,
Ֆէհնա խապերը իչիճ տիքէրէի իչինէ է-
քիտիկլեր .

Տէհզատէ ինձի իրապ վար ,
Խահաթի պուլամադ ։
24 – Իամմանակոս գա՛իքէնտի ,
Ֆիրաաբէ հիւզ Թուճատա ,
Անըն իւզերինէ ատ՛հչէթի կէլտի ,
Տօղուրապճագ գարընտը Թուճատ կիպի
անը սըգճէթի վէ ազրը Թուճ-
տատա ։
25 – Մէչհնուը չէհր ,
Մէհաբրէթիմ ահպէպ օլան չէհր ,
Նա՛սըլ օլտուս տա պրագըլմատը ։
26 – Պու էհվալէն անըն էհկիթկլերի
մէկյատնալտըրնատա տիւչէճէքլեր ,
Վէ մնէսկյաբպկլերին ճիւմլէսի
Օր կիւնատ հէլապ օլաճագկտը՝ տէյիւ
ՐԱՊՊ իւր ճիւնատա պուլյուրըր ։
27 – Վ՛Իամմանակոսըն սուրընտա սէճէչ
կոգաճագտը՝ ,
Վէ Բնհնագգընտ սէբապյապրընը Թէլէֆ
էտճէճէք տիր ։
28 – Բաբէլըն մէլիկի Նաբուգոդոնոս-
սորրն վաւրտրպը Կեդար Հագգընտա
վէ Հասոր մէմլէկէթկերի Հագգընտա
ՐԱՊՊ պէզպլէ պուլյուրըր .
Գապգընըզ, Կեդար իւզերինէ եիւ-
բիւլիւնիւզ ,
Վէ չարգ էհալիսինի գբրընըզ ։
29 – Զաստրպապրընը վէ գզոպլաբընը
պապաճագտար ,
Փերահէլերինի վէ գապպլաբընըն ճիւմլէ-
սինի ,
Վէ տեվելերինի քէնտիլերի իչիւն
կէօմիւրպճէքլեր .
Վէ անէլերէ՝ Հէր Թապյաֆտա գօրգու-
վար՝ տէյիւ նիւտա էտիլճէք
տիր ։
30 – Ւյ Հասոր ակքէնէսի ,
Ֆիրաար էտինիվ ,չապուգ գաչընըզ ,
Տէրին եէրլէրտէ սաքին օլուռնըզ ,
Զիւրա Բաբէլըն մէլիկի Նաբուգոդոնոս-
սոր
Ւակէչհինդատ պիր Թեապիր գուրաաս ,
Վէ սիգէ գապրշը գապաս էմտի՝ տէյիւ
ՐԱՊՊ պուլյուրըր ։
31 – ՐԱՊՊ պուլյուրըր քի ,
Գապգընըզ , Հալ ը սապտիշ վէ էհնէ-
լէմի իւզրէ սաքին օլան գավմ
իւզերինէ կիտինիզ .
Անըն գափտաչարը վէ սիւրիհիւլերի եոգ
տըր , վէ եալընըզ սաքին օլուռ ։
32 – Վէ անէլերին տէվէլէրի եոգտմա
օլաճագ ,
Վէ քէսրէթի իւզրէ օլան սիւրգեւլերի
գապապ էտճէճէք .

*Ե-նէօգ՝ առա՛իմի մեր՛ա

Digitized by Google

Վ֊է տագաղ պաշկաւրը քեռեքմիշ օլան֊
լարը հէր թաւրաֆա տաղըրտա֊
ճաղըմ՝,
Վ֊է անլէր իւ֊զէրինէ հէր թաւրաֆտան
հէլաք կէլի քրէճէյիմ՝.
33 – Վ֊է Հաւտը չագալ մէքեանը օլա֊
ճագ,
Իչէլէպա վիրան գալաճագ.
Օլատա քիմսէ օթ ուրմայաճագ,
Վ֊է օրատա ինսան էվլատը ատքին օլ֊
մայաճագ տըր՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պուլ֊յուրըր։
34 – Ցուգա մէլիյի Աեդեկիանըն
տաղի անտի թ խալ խատարնտա Նեղամ
Հագգընտա Երեմիա փէյղամպէրէ
ԲԱՊՊ թ աւրաֆընտան պաս քէլամ
կէլտի.
35 – ԲԱՊՊ իւ֊լ ճիւնտա պէյլէ
պուլ֊յուրըր.
Իչի՛լ պէն Նեղամըն եայընը,
Անլէրին պաշկըճա գուվվէթինի գը֊
լատճաղըմ՝,
36 – Վ֊է Նեղամ՝ իւ֊զէրինէ աէմանըն
տէօրի՛լ թ աւրաֆընտան տէօրի՛լ
րիւզկեատը կէլի իւրէ ճէյիմ՝,
Վ֊է անլէրի պաս րիւզկեատըրը ճիւմ֊
լէնինէ տատրատաճաղըմ՝,
37 – Վ֊է Նեղամ՝ ֆիրաւրլէրինին կի՛լի֊մէտիք֊
լէրի պէր մի՛լլէի՛ գալմայաճագ
տըր՝,
37 – Վ֊է Նեղամ՝լըլարը տիւ֊չմէնլէրի էօ֊
նէճէնտէ,
Վ֊է ճանկըրընը ատպայանկըրըն էօնճէնտէ
գօրգունտատճաղըմ՝,
Վ֊է իւ֊զէրլէրինէ պէլտ,
Եա՞նի զազապըմ՛ն չիտտէի՛ թինի կէլի թ֊
քէճէյիմ՝,
Վ֊է անլէրի թ էլէֆ էտինճէյէ գա֊
տատը
Ալրգալարընտան գըլըճը կէօնտէրէ ճէ֊
յիմ՝՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պուլ֊յուրըր։
38 – Վ֊է թ տախթ֊ընը Նեղամտա գուրա֊
ճաղըմ՝,
Վ֊է մէլիք իլէ ըմ֊լալէրի օրատան մնա՛վ
էտէճէյիմ՝՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պուլ֊
յուրըր։
39 – Լ֊աքին ատն կիւնլէրտէ
Նեղամ՛ըն էտիրլէրինի կէրի կէլի իւրէ ճէ֊
յիմ՝՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պուլ֊յուրըր։

ՊԱՊ 50

ԲԱՊՊԸՆ Բաբելոն հագգընտա, Քաղդէալլըլար տիյարը հագգընտա Երեմիա փէյղամպէրը վասթի տալ֊լէ պուլ֊յուրըրը քէլտի՛ տըր։
2 – Մի՛լլէթլէր արասընտա խապէր վէրինիզ,
Վ֊է իւ֊լան էտիպ պայրագ ատ֊ընըզ.
Կիզլէմէյինիզ իւ֊լան էտինիզ,
Վ֊է Բաբելոն ֆէխ֊հ օլուճտուս, Բէլ խէճիլ օլտուս,
Մարոդագ գըրըլտը,
Փալթ֊լարը խէճիլ օլտուս,
Սանէմ֊լէրի գըրըլտը՝ տէյինիզ.
3 – Ճի՛րտա ատնըն իւ֊զէրինէ չիմսէյ ճա֊
նիպինճանէն պէր մի՛լլէթ չըգտը.
Անընն տիյարընը վի՛րան էտէճէք.
Վ֊է ատտէ քիմսէ ատքին օլմայաճագ.
Աէեմտանէն Հայվանտա վարընճա ճի՛֊լի֊
գաչըզ կի՛լտէ ճէ՛լըճէք.
4 – ԲԱՊՊ պուլ֊յուրըր քի,
Օլ կիւնլէրտէ վէ օ գէմինտատա
Պէնի Իսրայէ՛լ վէ պէնի Ցուգա պէր֊
լէգտէ կէլէճէ՛լըճէր,
Եա՛բի֊լէրէք վէ ազլայարագ կի՛տթէ,
Փէնտի֊լէրինին Ալ֊ընը ԲԱՊՊԸ ա֊
րայաճագ՛լար։
5 – Վ֊է ճի՛֊լէրէ Սիօնա տոգրու օլա֊
րագ,
Անըն յօլընը սի՛֊տալ էտինիզ,
Կէլինիզ, վէ ունուտուլմազ պէր
'տահտ ը էպէտիլէ
ԲԱՊՊԱ իլի՛ խատագ էտէլի՛մ՝՝ դէյէ֊ճի՛֊լէրը։
6 – Գաւմի՛մ՝ դա՛իպ օլմուշ գօյուն֊
լար ի՛֊չի օլտու,
Անէրէն չօպանլարը սատիրըտըլար,
Անէրէն տուաղլատտան տօղատընըրըտըլար.
Անէրը տատի՛֊ տաղտան պայրըտա կիւճ֊
տի՛լէր,
Եաճի ագաչըրընը ունութ տըլար.
7 – Հէր քիմ՛ տանէրէն պուլտուս խէ տան֊
լէրի կէտի.
Վ֊է տա՛֊չմինլէրի՝
Պի՛րիմի՛ գատատհատի ըմ֊լագ էօգ տըր.
Չի՛րտա տանէր 'տատտէլի՛մ՝ մագամը օլան
ԲԱՊՊԱ,
Ի՛ճատատլարընին իւ֊միտի օլան ԲԱՊՊԱ
կիւնահ՛ էյի տի՛լէր՝ տէտի՛լէր։
8 – Բաբելոն իչի՛տնէն ֆիրար էտինիզ,
Վ֊է Քատդէալլըլարը տաիյարընտան չը֊
գը՛րըզ,
Վ֊է տի՛֊բրիւ էօնի՛֊չատէն կի՛֊թէ թ էքէլէր
կիպի՛ օլտունըզ։
9 – Չի՛րտա իչի՛լ պէն Բաբելոն 'տէյէ֊
հինէ,
Շիմա՛լ Ճանիպինտէն պէգի՛֊բ մի՛լլէթ֊
լէր ճի՛մ՛տուրըրը

Digitized by Google

թաղրեք էսիպ կէթիրէհէյիմ,
վէ անդն գաղշըմնա տիպիլէ ճէքդէր.
Օղ ճիհէմտէն ֆէթհ օլունաճագ
տըր.
Անէրթն ադըտըր չէճատէթը մնա հա-
րիպին օփըտը կիպի տիր,
Հիչ պիրի պօշ տէօնմէդ։
10 – Վէ ֆաղդհատըլաղ տիյարը զա-
նիմնէթի օլուպ,
Անը եաղմնա էտնդէրթն ճիւտիէսի տօ-
յաճագդըր՝ տէյհա ԼԱՊՊ պաւ-
յոր բըր։
11 – Նչյ միլուատըմը խաղրադ էտնդէր,
Սիզ շատ ու մադուր օլաղընըզ.
Զիմհագդատա օթլանման ինէք կիպի
սըչրատըղընըզ,
Վէ գաւվէհթի տիր լար կիպի քիշնէ-
տիյինիզ իչուն,
12 – Անանդզ գիյատէսիյէ խէճթ,
Վէյլտնդիզ մնահճուպ օլատ.
Իչյնէ օ միլլէթդէրթն էտնդատը,
Պէրթրէյ վէ գաւթադ եէր վէ պէճա-
պատն օլաճագ տըր։
13 – ԼԱՊՊԸՆ ղազադը աէպէպինտէն
օրատատա ինատան տադքին օլմայա-
ճագ,
Անճագ քիւլլիյէն վիյատն օլաճագ
տըր.
Բադաթդանըն էտնդնատան հէր կէչէն,
Անըն հէթ պէլատըր աէպէպինտէն,
Հայրատն օլուպ ըսրդ չատաճագ տըր։
14 – Նչյ քէմհատնէ հէր ճիւտիէսի,
Բադաթդանը 'տէէյհինէ հէր թ տաւֆհատն
տիպիթինիզ,
Օգատըր էսիրկէմէյէրէք անատ աթը-
նըզ,
Զիրա ԼԱՊՊԱ գաւրշը կիւնահ էթմէ։
15 – Անդն 'տէէյհինէ հէր թ տաւֆհատն
կի՝ լատնդ չէքինիզ,
0 *թհէպհիմ օլատ՝
Թէմիէլէրի պօզատատա,
Սուրըտըր երգըրտը,
Զիրա պատ՝ ԼԱՊՊԸՆ ինոթ իգատմը տըր.
Անատն ինոթ իգատմ տաւնդըզ,
Անըն հատտըդը կիպի տատա հատփնդը։
16 – Բադաթդանատան էբինճիյի վէ հատատա
վադհի ընատա օրագճըյը քէսթի-
նիզ,
Զամիմ' գէրճ էօնիհնատէն,
Հէր քէս գաւվմնատա 'տաւտթի էտէճէք,
Վէ հէր քէս տիյարընատա ֆիրաթ էտէ-
ճէք տիր։

17 – Իսրայիէլ՝ հօրնը շատշրմշէ պիր
գղյուն տըր.
Անը ատրատնդատը գաւվատատըտըր.
Անը էվվէլտա Ատօրատատան մէնիյհ նէսթի,
Վէ տօնրատ պատ Բադաթդանատ մէնիյհ նա-
բատգադնատատ անդն քէմիքդէ-
րինի կէմիրտի,
18 – Պատ էճլատէն Իսրայէլիճն Ալատհը
ԼԱՊՊ իտ ճիհնատատ պէգյէ պատ-
յատըր.
Իչյնէ պէն Ատորնատատան մէնիյհնի հօգ-
յատղադմ տիսթիյհ.
Բադաթդանը մէնիյհնի վէ անդն տիյարընը
հօգյատյատ ճաղտմ'.
19 – Վէ Իսրայէլի քէնտտ մէգթաճանդնատ
կէրի կէմիրթէճէյիմ',
Վէ կատմդղատատա վէ Բադաթդանատա պատ-
յանատճագ տըր.
Վէ անդն ճաղը Եփրեմ' տաղդնատա,
Վէ Գաղատադտա տույատճագ տըր։
20 – ԼԱՊՊ պատյատրը քի,
Օղ կիհնդէյտ վէ օ զէմանատա
Իսրայէլին դատատչաճագ տատ-
տնատ հօգ տըր.
Վէ Ճատդանդն կիհնատչատրը տրանճէք,
Քագտտի պատյտնմնդյատհագ տըր։
Զիրա տաը գատրդրմ' պագիչչէյիք 'տաճվ
էտէճէյիմ'։
21 – Մերսեթ տչյիմ' տէչյատը իտզէ-
րինէ,
Վէ Քանտատ տէքէնէտտ իտզէրինէ
հէյտըր.
Ատրգատյատրնատան խատրատ վէ քիւլլիչէն
հէյտըր էչյէ,
Վէ տատնատ էմի էթտէչյիմ' էչյէրինի
քատտֆէֆէտինի
Իճրատ էչյէ՝ տէչյիտ ԼԱՊՊ պատյատրըր։
22 – Տիյատրատտ ճէնթ տէտի,
Վէ տէհդյիճ պատ թագդրնատրգ վատ։
23 – Պատ էթֆիտն զէմինին չէքիճճ նամ-
տրտ գէրրիտրտ փատրէչնատէ,
Բադաթդանդն՝ մերչէրէչէր ատրատգնատատա նամ-
տրտ վիրատն օլատ։
24 – Նչյ Բադաթդանդ, տատնատ տատ-զատգ
գատ-բատրտմ',
Սէն տատախ պիրմէչյէրէք թ տաւթ տատչատրտ
Պատ-լատնատատ էչյէ կէչտնէն,
Զիրա ԼԱՊՊԱ գաւրշը տատտրտրն։
25 – ԼԱՊՊ քէնտտ խատպհէտախնդ տաչտրտ,
Վէ գաղատատրնդն տիչտհյատրնդը չքո
գատրտրտ.
Զիրա ֆատդհատյրտրտ տիյարընատատ,
Բատտպտ իտ ճիհնատատ եհմատանդն նատա-
փատճագդը վատ տըր։

* 'Նաբ. էլինի վէրտոի

Digitized by Google

26 – Զէգնուն մի՛նիթէհ հասարեանան անոնց
իւզերինէ կէլինիզ,
Անոնք առապարլարընը աչընըզ,
Անը եգդըլար կիւպի եըղընըզ,
վէ անը քիւլլիէն հէլաք էտինիզ,
Անոնք պագդայէսի գալմասընան։
27 – Անոնի տանդալարընուն ճիւմլէսինի
հէլաք էտինիզ,
Սալխանհէյ էնտինէրը.
Ա՛յ անդէրէ, զիւրա անդէրին կիւնիւս,
Եօգլանըլաճագլարը վագդի կէլսի։
28 – Ալլահ հըմդը ԻԱՊՊԱՆ ինի իգա-
մընընը,
Անոնք հէյքէլինին ինի իգամընը Աթա-
նաս խոսագ վերուկը իւզրէ.
Բաբէլոն տիւյարընուան գաչընդ գոր-
թաուլանլարդըն ակսի կէնէօր։
29 – Բաբէլոն իւզերինէ հայիրլարը
չաղըրընըզ.
Էյ գէմանքէչիէրին ճիւմլէսի,
Անա գաչըշը հէր թարաֆընուա օղուա
գուրընըզ.
Պիր քիմսէ ճիւաբ էյի մէօնի,
Անա իշլերինէ կէօրէ միւճազաթ է-
տինիզ.
Անա հէր պիր եաֆսողընուա կէօրէ եա-
ֆընըզ.
Զիրա ԻԱՊՊԱ գաչըշը,
Գաւաուսը Իսրայիլէ գաչըշը թէգէպ-
պիւր էյլէսի։
30 – Գաւնուն իչինն երկինիլերի մէյ-
տանլարընուա սուչըն ճէգիլէր,
վէ մունահրիայէրինին ճիւմլէսի
Օվ կիւնտէ հէլաք օլաճագլար՝ տէյիւ
ԻԱՊՊ պուչյուրըր։
31 – Ըսապպ իւ ճինուա եհովա պու-
չյուրըր քի,
Էյ միւթէգէպպիր, իչիմէ պէն ասնա
գաչըշը իմ.
Զիրա սէնին կիւնիւդ,
Պէնիմ սէնի հագլայաճադըմ վագդի
կէլմիչ ոտը։
32 – Վէ միւթէգէպպիր սուրչիւպ սիւ-
չէճէք.
Վէ ասը գաչարընան պուլունմայաճագ
տըր.
Վէ չէհրիներինտէ սաճ էչ հագաճադըմ,
Վէ անըն հէր թարաֆընը թէկէֆ է-
տէճէք սիրւ։
33 – ԻԱՊՊ իւ ճինուա պէհոլէ պու-
չյուրըր.
Պէնի Իսրայիլ վէ պէնի Ցուդա պիր-
լիկտէ զուլմ կէօրմուչլէր,
Վէ անդէրի էսիր էտնդէրին ճիւմլէ-
սի անդէրի ագդը թաւթաղլարը,
Սալը վէրմէկ իսթէմէզլէր։
34 – Անդէրին վէչիսի գուվվէթլի սիր-
անոնի իսմի Եհովա Սաբաւոթի տը-
Տիչյարա բահսեսի վէճմէկ,
Վէ Բաբէլոն ագբէնեանինի միւճմէտիւ
էմ ոէկ իչիւն,
Անդէրին տա՛վասընը թէմամմէյլէ կէօ-
րէճէկ տիր։
35 – ԻԱՊՊ պուչյուրըր քի, Քասդիէա-
լըլար իւզերինէ,
Վէ Բաբէլոն ագբէնէսի իւզերինէ,
Վէ անդն րէ՛իսլէրի վէ հիւքմաոը իւ-
զերինէ գէլըճ կէնչօր։
36 – Եալանճըլար իւզերինէ գէլըճ կէ-
նչօր, վէ տիվանի օլաճագլար.
Անդն գաչիէնանդլարը իւզերինէ գէլըճ
կէնչօր, վէ թիթրէչէճէկլէր։
37 – Անդն ագճլարը վէ ասքասգալարը
իւզերինէ,
Վէ անդն ասքասդնուա պուլունան գա-
րըչդգ խալգ իւզերինէ գէլըճ
կէնչօր,
Վէ գաւրըլար կիւպի օլաճագլար.
Թագինէլէրի իւզերինէ գէլըճ կէնչօր,
վէ եառդմա էտիլէճէկլէր։
38 – Սուլարը իւզերինէ գուրաագլըգ կէ-
նչօր, վէ գուրուլաճագլար,
Զիրա օյմասը գյմա փուճլար ակիլարը
սըր,
Վէ փուճլարդէ մէճնուն օլաբդլար։
39 – Պու էճլուէն օչաա եասդան քէ-
տիլէրի վէ արդիլանլար,
Վէ տէվէ գուշլարը ասքին օլաճագ,
Վէ էպէտէն օյնուրուլմայաճագ,
Վէ տէվրուէն տէվրէ մէգդիւն օլմայա-
ճագ սըր։
40 – Ալլահըն խաբաաղ էյլէսդիյի Սո-
գոմ վէ Գոմոր,
Վէ անդն էվրաֆընուա պուլունան կի-
հէլէր կիւպի,
Օդուաա քիմսէ օյնուրմայաճագ,
Վէ անոտ պէհոլ ատէմ՝ ասքին օլմա-
յաճագ՝ տէյիւ ԻԱՊՊ պուչյու-
րըր։
41 – Իչդ է չիմալ ճանիպիճաէն պիր
գաւմ կէլիչօր,
Վէ զէմիհին միւնէճէհսողնուան
Պէչիւք միլլէթ վէ չօգ մէլիքլէր ա-
յանաճագլար։
42 – Անդէր եայ վէ մըղրագ թաւդը-
լար,
Անդէր շէֆգաճ ասզ վէ մէրհամէթսիզ
սիրւլէր,

Digitized by Google

Սէալէրի առնիզ կիւրիւլթիւսու կիպի
ատը ,
ինչ ախթարա պինիզ,
Էյ Բաբելոն գըզը , մուհարիպ կիպի
սանոս գաբրը տիրիլէճէքլէր ։
43 – Բաբելոն մէլիյի անլէրին խապէ-
րինի իշխանիճ էլլերի կէվ-
շէտի .
Գարըլը աղրը թուխտըզը կիպի
Անը խիմ իրսազ թուխ տուս ։
44 – Ինչիճ Յոր գանանըն փախրընսան,
Ո *գուվվէթլի մէգաքեճ իւզէրինէ սար-
լան կիպի չըգառճազ .
Լաքին անը անըն իւզէրինէն թէզ
գաչըրսա ճաղրմ .
Վէ անըն իւզերինէ նասազ էտէճէյմ՝
մինէթի էխազ քիմ տիր,
Ջիբրա մուսիմ քիմ տիր,
Վէ քիմ պէնի մուհաքեմիյէ չէքէ-
ճէք,
Վէ հուզուրըմսաս տուսուճազ չօզան
քիմ տիր։
45 – Պաս էճլէնէն ԲԱՊՊԸՆ Բաբելոն
հագգընսաս էլլէտիւլի թէտպիրի,
Վէ Քազդէալլար տիյարը հագգընսաս
օլսան միւսաատընը տինկլէյինիզ .
Մաթլազաս սիւրիւնինէն են քիւչիւյիս
ատլէրի սիւրէճէք,
Մաթլազաս մէգաքեդլերինի անլէր իլէ
պէրսազէր խարազազ էտէճէք տիր։
46 – Բաբելոնըն ֆէթհ օլսունմասընըն
ահնինէն երը սասրըլաճազ,
Վէ ֆերեաստը միլլէթլէր արսասընաս
իշխոլէճէք տիր։

ՊԱՊ 51

ԲԱՊՊ պէդիլէ պաւյաւրըր.
Ինչիճ պէն Բաբելոն իւզերինէ
Վէ սուշմնէլէրիմին օրթասընաս սաս-
քին օլանլար իւզերինէ
Մուհլիճ պիր բիւգիւսար չըգարսաճազ-
ղրմ՝.
2 – Վէ Բաբելոն իւզերինէ սաւուրըր-
ճըլար կէօնտէրէճէյմ՝,
Ոլէ ատըր սաւուրսաճազլար, վէ տիյա-
րընը պօշալտաճազլար.
Ջիբրա պէլլ կիւնինէ հէր թարսաֆ-
տան անըն իւզերինէ կէլէ-
ճէքլէր։
3 – Քէմանճիքէշ քէնտի կայընը քէմանճ-
քէշէ գաբրը

*Ե–Թօփ՝ առ՛ի՝մի մեր՛սա

Վէ քէնտի զըրհըլէ թէքէպպիւր է-
տէնէ գաբրը գաբրաճազ տըր.
Անըն եիկիթլէրինի էսթրէճ մէյինիզ,
Անըն ճիւմլէ 'ասքէրլէրինի հէլաք էյ-
լէյինիզ։
4 – Վէ Քազդէալլար տիյարընսաս
մնազիմ ուլլար,
Վէ անըն մէյսանալարընսաս մէճբուհ-
լար տիւշէճէքլէր .
5 – Ջիբրա Խուսայել իլէ Յուդա,
Անլերին տիյալլարը,
Գուստաճա բ Խուսէյէ գաբրը իշլէնիճ
լէն կիւնահլէ ՝ամալաւ խաե տէ,
Քէնտիլէրինին Ալլահը ԲԱՊՊ իւլ
ճիւնուտ թ սարսֆընսաճն թէ ըզը
օլսունմամըշ տըր։
6 – Բաբելոնըն իչինտէն ֆիրսար էտճ-
նիզ,
Վէ հէր քէս քէնտի ճանընը գաւգ-
թարսըն,
Անըն ֆընգը սէպեպիյլէ հէլաք օլմա-
յասընըզ.
Ջիբրա պու վէճէն ԲԱՊՊԸՆ ինթիգամ
վազիթը տըր,
Անըն ճէզասընը քէնտիսի վէրէճէք
տիր։
7 – Բաբելոն ԲԱՊՊԸՆ էլինտէ
Պիւթիւն զէմինի սէրթօշ էտէն սալ-
թուն թաս տըր.
Անըն չէրսպընտան միլլէթլէր իչ-
տիյէր,
Պաս սէպեպտէն միլլէթլէր տիվանէ օլ-
տուսար։
8 – Բաբելոն անսըզըն տիւշիսպ գը-
բըլար.
Անըն իւզերինէ ֆիղան էտինիզ ,
Անըն եարասաը իչիսն պէլէսան ալընըզ,
Պէլքի չիֆաս պուլաս։
9 – Բաբելոնը թէտաւիվ էթմէյնք, լա-
քին չիֆաս պուլմասաը.
Անը պրագընըզ, վէ հէր պիրիմիզ տի-
յարըմըզա կիսէլիմ՝.
Ջիբրա անըն հիւքմիս սէմայա վասըլ
օլսաս,
Վէ պուլուէլլարսա գառսաը չէգըր։
10 – ԲԱՊՊ ասալհըմըզը իզհար էթ-
տի .
Կէլինիզ Սիօնատա
Ալլահըմըզը ԲԱՊՊԸՆ իշինի հէքեսիյ-
էտէլիմ՝։
11 – Օգլարը փասրլատընըզ, գաւգ-
գաճները ալընըզ.
Ջիբրա ԲԱՊՊ Բաբելոնը հէլաք էթմէ-
մէսընա էթմէ մէքէն,

Digitized by Google

Մատի մէկիկէրիին քաւ հընդը սւյանաւորքսը,
Զիրա պուռ ԻԱՊՊՊՂՆ ինի իգամը,
Հէյ քէկիլի իչիւն ինի իգամը տուր։
12 Իսքանլընդն սուրքընաւ գարշը պայքաղ այնընդզ,
Մուհաֆիզզ 'ասքէրէ ինազվիչէի վէքրինիզ,
Գէնճէկլէրի ինա'հին էտինիզ,
Փաստուլարը հաղդրլայընդզ։
Զիրա ԻԱՊՊ հէյ՝ միւրատ էլլէտի,
Հէյ՝ ասախի Իսքէնդէռ հագդընաւ ասգիչէտիչինի իճրաւ էյլէտի։
13 Էյ չօգ տուլար ևանդընաւ ասքին օլուպ խապլինէլէրի չօգ օլան,
Սօն Լէփընդ կէլսի, ինամա'ընդէ եօլչիւսիւ փօլսաւ։
14 ԻԱՊՊ իւլ ճիւնաւտ քէնտի զաթը հագդը իչիւն եէյինի էտիպ,
Մուխլուգաւ սէնի չէքիրկէնէրլէ փօլսաւտըր կիպի ատէմլէրլէ տօլտուրաճաղդմ՝,
Վէ սէնինի իւզէրինէ կիւլպանք չէքճէկլէր՝ տէտի։
15 Զէմինի գուվվէթիչլէ ևասփաը,
Տիւնեօյը հիքմէթիչլէ տապիթ գէլսըր,
Վէ ան մանախը 'իլմիչլէ եայար։
16 Սէտաթլէ կէչքտէ չօգ տուլար հասրլ օլուր,
Վէ զէմինին մինունէհասանտան պուխար չըգարըրը։
Ինազմանը իչիւն չիմչէք չագտըրըր,
Վէ բիւգիւսրը խապինէլէրինէն չըգարըր։
17 Հէր ատէմ 'իլմ խուսուսընտա հայվանն կիպի տուր,
Հէր գուլահճը գյարդը փուճ տանն տօլայը խէճիլ օլտու։
Զիրա տէքաթիւչիւ փուճ եապան տուր,
Վէ անդընդաէ բուհ ճօգ տուր։
18 Անդընը պաճ ըլսընզ վէ զէլալէճի իչի տուր,
Եօգլանդըսըգսուրը զէմանն մինվ օլաճաղսար։
19 Յակոբընդ Նասիպի պուռնլար կիպի տէտիլ տուր,
Զիրա հէր չէյնին Խալիգի օ տուր,
Վէ Իսրայէլ ասնէն միրասը օլան սըպդի տուր։
Անդըն խամի *Նհովա Սաբաւաովթ տուր։
20 Սէն պէնիմ ի'թափազմ վէ

*ԻԱՊՊ իւլ ճիւնաւտ

հարդ ալէճի իմ՝ տէն։
Վէ սէնինդէ միլլէճլէր գըրաճաղըմ՝,
Վէ սէնինդէ հիւքիւմէճլէր խարտապ էտէճճիմ՝։
21 Վէ սէնինդէ տաճը վէ անաս բաքիպ օլանը գըրաճաղըմ՝,
Վէ սէնինդէ արտապայը վէ բաքիպինի գըրաճաղըմ՝,
22 Վէ սէնինդէ էրքէք իլէ գարըյը գըրաճաղըմ՝,
Վէ սէնինդէ խիսի խայր իլէ կէնճի գըրաճաղըմ՝,
Վէ սէնինդէ եիկիճի իլէ պաքիրկի գըրաճաղըմ՝,
23 Վէ սէնինդէ չօպանը վէ սիւրիւսիւնիւ գրրաճաղըմ՝,
Վէ սէնինդէ չինճի ճկիլ վէ էգիւզլէրինի գըրաճաղըմ՝,
Վէ սէնինդէ վասիլէրի վէ էմիրլէրի գըրաճաղըմ՝,
24 Վէ Իսքէլանաս վէ Փադդէանլարը սուխարընըն պիւճիւն ակքէնսինէ,
Կէօզլէրինիզ էօնիւնտէ Սիոնաս եափտըգարը քէօմի իւլի յիւնքեանֆէսինտէն տօլայը
Միւճաղաճի էտէճէյիմ՝՝ տէյիս ԻԱՊՊ պուլուրը։
25 Էյ պիւճիւն զէմինի հէլալք էտէն միճհիվք տաղդ,
Պէն տանաս գարշը իմ՝,
Վէ սէնին իւզէրինէ էլիմի ուզատաճաղըմ՝,
Վէ սէնի գայսատաման աշադը ևուվարլայաճաղըմ՝,
Վէ սէնի ևանմէշ տաղտա տէօհտէրէճէյիմ՝՝ տէյիս ԻԱՊՊ պուլուրը։
26 Վէ սէնտէն պիր քէօշէ թաշը վէ պիր թէմէլ թաշը ալմայաճաղսար,
Զիրա իչէրէհտա խարտապ օլաճաղանդ՝ տէյիս ԻԱՊՊ պուլուրը։
27 Տիւյարտա պայրագ այնընդզ,
Միլլէթլէրը արտասընտա պօղաս չալընդզ,
Անդըն՝ ալէչհինէ միլլէթլէրի հաղդրլայընդզ,
Անդըն իւզէրինէ Աբրահամ վէ Մինդի վէ Աքքանտա մէմլէքքինի չադըրընդզ,
Անդըն իւզէրինէ սէրտաթ թա'հին էտինդզ,
Թիւյիւս չէքիրկէնէր կիպի ակլաւր չըգարընդզ։

Digitized by Google

28 – Ձայն լուր երինե մի լեթ լերի, Մա-
սին մի լի լքերինի,
Ձայն վաւլելքերինի վէ ճիւմլէ եմիրլե-
րինի,
Վէ ասլան թահթի ը հիւքքումեթի լինաե
օլան պիւթիւն ախյաբը հազըր-
լայընըզ՝
29 – Վէ ախյար թիթրեչիպ միւզմի ա-
բիպ օլաճագ տըր,
Ջիրա Բաբելոն ախյաբընը վիրան վէ
ակքենեճիզ էթմէք իչինա
ԲԱՊՊՈՆ Բաբելոն հագգընատա օլան
միւթաապը ասապիթ օլաճագ տըր։
30 Բաբելոնդի գաւրէմանլարը մինա-
րեկտեն գալընը,
Թալ՝ալարտա օթուրտըլար.
Թագաթլարը գալմատը, գաբրըլար
կիպի օլտըլար.
Մէակքենլերի հագգըլընը, թերգազլարը
գըրըլտըր։
31 – Գենանի չէհրինին պիր թարաֆ-
տան ալընտըղընը,
Վէ կեչիլերին թումեթուլտըղընը,
Վէ գամբշլարընը ամիչէչ հագըլտը-
ղընը,
Վէ մինհարիպլերին չաշտըղընը,
32 – Բաբելոն մէհիյինէ խապէր վէրմէք
իչինա,
Ման՝ ասա՝իլլե,
Վէ խապերճի խապերճիլի գարշըլա-
մագ իւղրե գաշաճագ տըր։
33 – Զիրա Խարսլելին Ալլահը ԻԱՊՊ
իւ ճինաւտա պեօյլե պուրու-
ըրը .
Բաբելոն գըզը խարմանի կիպի տիր,
Ձայն տեօյիւլէճէք վագիմը տըր.
Պիր ազ վագթի ասիլա անդն հասատա
վագիմը կէլէճէք տիր։
34 – Բաբելոն մէհիյի Նաբուգոդոնոս-
սոր
Պէնի թէլէֆ էթտի, պէնի մահվ
էթտի,
Պէնի պօշ գապ կիպի էյլէտի,
Պէնի էժաէր կիպի եուէթտու,
Թանինընը նէֆիս թա՝ամ՝ուրըմիէ ատօլ-
տուրտու.
Պէնի տրշտրը ամի տը։
35 – Սիօն ասաքինէսի՝
Պաճտա վէ ճէսէտիմէ օլսուն զուլմ
Բաբելոն իւղերինէ օլսուն՝ տէյէճէք.
Վէ Երուսաղէմ՝
Թանըմ՝ գազդէալարլար տէյտըղընդն ա-
քքենեճի իւղերինէ օլսուն՝ ա-
յէճէք տիր։

36 – Պու էճէլտէն ԻԱՊՊ պէօյլէ պատ-
յու՝ըրը.
Իչլէճ սէնին տա՝վանընը պէն վէգայիճ
էտէճէչիմ՝,
Վէ սէնին ինէի իգամլընը պէն ալաճաճ-
ղըմ՝.
Վէ ձանըն տենիզինին տաչլընը ախքե-
տէճէչիմ՝,
Վէ ձանըն փուդարընը գաբատաճաճ-
ղըմ՝,
37 – Վէ Բաբելոն վիրան օլտա,
Չագալլար մէսքենինէ ատօներէք,
Պո՝իա ի չայրեթի վէ բէզալէթի օլաճագ,
Վէ ակքենեճիզ գալաճագ տըր։
38 – Անլէր կենճ ասլանլարը կիպի
պիրլիքտէ կեօհէտէճէչէքլէր,
Ատըլան էտավաթլարը կիպի պազդըշա-
ճագ լար։
39 – Հէյաճանլէճէ պուլունտուգլարը
վագթի
Անլէրէ զիյաֆէթի էտէճէչիմ՝,
Վէ անլէրի սէրխոշ էտէճէչիմ՝,
Ֆի զէվգ էտիպ էպէտի ույգուսուզ ա-
յընայլարը,
Վէ ույանմայալար՝ տէյիւ ԻԱՊՊ պատ-
յու՝ըրը։
40 – Անլէրի գատըվաթար կիպի,
Էրկէճ ճէր իլէ գօչլար կիպի տաղխա-
նէլէ էնտիրէճէչիմ՝։
41 – Միսակ նա՝արը ալընտը,
Վէ պիլի լուն զէմինին ֆիախրը թա-
թա՝ուտու.
Բաբելոն միլլեթլերը արատընտա նա՝-
արը *միրան օլտու։
42 – Տէնիզ Բաբելոն իւղերինէ չըգտը,
Վէ տալղալարընդն չօգալդը անը էօրթ-
տիւ։
43 – Անլըն չէհրլերի վիրան,
Գուրագ եէր վէ պէրտիր,
Ինսանլըն տագրին օլմայընդը,
Վէ պէնի տատէմին կէչմէճիլի պիր ադ-
յար օլտու։
44 – Վէ Բաբելոնատա Բէլի եօգլայա-
ճագդըմ՝,
Վէ անըն եուէթտըղընը ազդընտան չը-
գարտաճագդըմ՝.
Վէ ատլի ըգ միլլեթլէր անա գօշմայա-
ճագլար,
Բաբելոն տուրու տուռնի Աւղբլաճագ
տըր։
45 – Նյ՝ գաւմըմ՝, անըն իչինատէն չը-
գընըզ,

* Ե-Ե՝օ՝ մուճքիպի Հայրէթ

Digitized by Google

ալ է հէր քէս ԲԱԳՈՂՆ չիտատէքլի զա-
զասլընասան
փիղնոխ ճանըքնը գուբլի ատըրն։
46 – Վ է ազիայատա իչլատլէճէք խա-
պէբատէն
Գալղինիզ զա՛խլէնմէսին, վէ գօրգ-
մազասընըզ.
Ջիբա պիր ուղնէ պիր խազեր,
Վ է էրթէսի ուղնէ պուդ պիր խազեր
կէլէճէք,
Վ է ազիայատա հիւքմասըր հիւքմասըր
'ալէյհինէ պուլանտըրագ.
Ջանլի օլաճագ տըր։
47 – Պու էճլատն իչիդ է կիւնլէր կէ-
լիր քի,
Քաբաէնդըն փախլաբրընը հօգլայաճաղ-
ըմ.
Վ է ատըն պիրիմիւա ազիայըր խէճիլ
օլաճագ,
Վ է ատըն հէփ մնագիմուլլէրի ատըն
իչինաէ տիւշէճէքլէր։
48 – Վ է ասմանտան իւկ զէմին վէ ատ-
լէբատ պուլանտըրը քիսաճի-
ֆէնթ՝
Բաբաէլոն իւզէրինէ կիւլգաճը չէքէ-
ճէքլէր.
Ջիբա խազեզ էտէնլէր ատնա չիմնալ
ճանախալինտէն կէլէճէքլէր՝ ազ-
զըբ ԲԱԳՈՂ պուլայաբրը։
49 – Բաբաէլոն խազըլէ ատաէմլէրինի
մնագիմ ուլէն տիւշիւրտիւչիւ կի-
պի,
Պիւմիւն ղէմինին ատաէմլէրի ատաքի
Բաբաէլնասաա մնագիմ ուլէն տիւշէ-
ճէք տիր։
50 – Իչդ գէլբէճատն գուբլի ուլատնլար,
կիւսիդիդ, ատուրմայընըզ.
ԲԱԳՈՂՐ ուզագ մնահալտէն խազըրտա
կէլիբ իրինիզ,
Վ է Իսրաատազլէմի թէզէկբքիւր էտի-
նիզ։
51 – Սիդի էմ իչդիմտիդիզ իչնէն
խէճիլ օլտըզդ.
Նիւդիւսիւդիւն հիճաաղ գափլատտը,
Ջիբա պէդի իւր ԲԱԳՈՂՆ մնագատա-
տէս եէլէրէրինէ էտապատնճէլտար
կիւրտի։
52 – Պու էճլատն (ԲԱԳՈՂ պուլայաբրը,)
իչդի է կիւնլէր կէլիր քի,
Ատըն փախլաբրընը հօգլայաճաղըմ,
Վ է պիրիմ իւն տիչայրընատա մէճբուհ-
լար իինէչդճէքլէր ատիր։
53 – Բաբաէլոն սէմնալտան գատտաղ
պիրէ չըգատա,
Վ է գատվէլդինի հիւքմասէ ատապիդ
էիմատ,
Պէնթիմ թաարաճըմտան ատնա խազաղ
էտճիճիլէր կէլէճէքլէր՝ ազգըբ
ԲԱԳՈՂ պուլայաբրը։
54 – Բաբաէլնասաան ճէբիատտա,
Վ է Քասդէալլարը տիչայրընատան պէ-
չայնաք պօղգունլուդ ատտ իչինդ՝
ազգըբ ԲԱԳՈՂ պուլայաբրը։
55 – Ջիբա ԲԱԳՈՂ Բաբաէլոնը խազաղ
էտէբ,
Վ է ատնըն իչինտէն պէչիճաք կիւրթէ-
թի իւլգիբ քէսէբ.
Ջիւնքի տաղդալարը չօդ տաւլար կիւպի
կիւրլէր.
Սէսլէրի կիւրլիւպի խալգ չըգաար։
56 – Ջիբա ատնըն իւպէրինէ, էտնճի Բաա-
բաէլոն իւզէրինէ խազաղ էտճէք
կիւլտի,
Վ է ատնըն գատճիմնաղտարը ալքնաբը,
Նայլարը գըրբրլաբը.
Ջիբա ԲԱԳՈՂ մնէճաղտի Իլահը ազր,
Մուճլաղտա մնէճաղտի էտէճէբ տիր։
57 – Վ է ատնըն բաւ'էտա իւկ հիւքմաս-
ատնը,
Վ է վալիլէր իւկ էմիրլէրինի
Վ է գատիրէմնալարընը ատրիօշ էտճէ-
չիմ.
Վ է ատնլէր էպէտճ ուդգատ ուչատ-
չատ ատա ատչանմայատճաղլար՝
ազգըբ
Իսամ ՆՀովա Ատրատատվի օլտան Մէլիք
պուլայաբրը։
58 – ԲԱԳՈՂ իւչ ճբհնատա պէղդէ պուա-
չատրը.
Բաբաէլոնդըն էնդի ատուրլատրը քիւԱչիչն
ԱԷգրլատճաղլար,
Վ է ատնըն հիւքմաէ գատփատլարը ատիդ էշէ
Ատպգրլատճաղ.
Վ է գատվալար պիչատաէ ատէբէ,
Վ է ամլէնդէրը ազի էշ իչինն էմէք չէ-
քիպ էտրատատճաղլար։
59 – Սարայիատ իսդի ի Նէրիատ իսդի ի
Մաատատատ Ցատատ ՄԷՄԻ Սէդեկիատնդն
հիւքմաէնդի ինին ատէօրատնէճիւ. ա-
նէպորատ ատնըն իւկ պէրատպէր Բաաբե-
լոնատ կիդի ատչինատ ատնատ' Նրեմիատ փախ-
չատմդերին պուլայաբրընը քէլատ տըր.
պաա Սարայիատ պատչ մնագէնճէք իսդի։
60 – Վ է Նրեմիատ Բաաբելոն իւզէրինէ
կէլէճէք պիդիի իսն պէնատլը, Բաա-
բաէլոն 'ատչէհինէ Ատգրլատճաղ ատա քէլա-
մընն քատֆիֆէտինի պիր քիճ ատպատ Ատգ-
ատը։ 61 – Վ է Նրեմիատ Սարայիատատ Խ-

Digitized by Google

թասպէն՝ Բաբելոնա վիաւուլիկեմ պատքելեմըն ճիւմլէսինի օգուտնուզա տիպգամի էյլե։ 62 – Ալ՝ նա ԻԱՊՊ, ասէն պատ մնհալ 'ասլէյհինեմ՝ Ինսան օլտուսա, հայվան օլսուսա, սէքենէսի գասըմայարագ էպէտի վիրանէ օլսունճայսա գասատր պոզատճազըմ" ասէսին, տէյէսին։ 63 – Ալ՝ պատ քիթապը օգուտնազը թեմամ էթմէսիկեմ՝ նահա պիր թաշ պաղլայտագ Ֆրատի ներսի իչինե ատթատճագըն. 64 – Ալ՝ Բաբելոն պէօյլե պոքճատճագ, վե պէնիմ անըն իւզերինե կելի իրեճէկիմ պէլսա սէպէքինսեն գալգուճայսա ճագ, վե անլեր կորտալսաճագը տըր' ատլէսին, տէսուն։

Երեմիանըն քելամը պատրայսա գասատը տըր։

ՊԱՊ 52

Սեդեկիա մելիք օլտրդընտա հիրմի պիր հաչընտա խոր, վե նրտասաղէմնե ան պիր աչեկ հիւքիւմելի էյլեսի։ վե վաղիաէսի Լեհնալը երեմիանըն գըղը օլտագ' խոմի Ամիտագ խոր։ 2 – Ալ՝ Յոաքիմինի հէփ իշլերի կիպի ԻԱՊՊՊՆ 'ինանմնատ քեօմի իւ օլանը իշլեսիս։ 3 – Զիրա Երուսաղէմ իւե Յուդայը քենաթ հուզուրընտան Թաւսա էյլեմ֊ըք իւզրե ԻԱՊՊՊՆ դաղտագը անլեր 'ասլէյհինեմ պատլտնհորդընտան' Սեդեկիա Բաբելոն մելիկինե 'ասը օլսուս։

4 – Ալ՝ անըն հիւքիւմէդինին ատգատղընճը սէնէսինեմ օնուճը այրն օնուճնատս Բաբելոն մելիկի Նաբուգադոնոսոր պիւմիւն 'ատքերի իւե Երուսաղէմ իւզերինե կելիպ՝ անա գասըյը օլտուս գուրտու, վե անըն 'ասլէյհինե հէր Թատաֆատան մեհէրիպելեր ետփատըլար. 5 – Ալ՝ Սեդեկիա մելիկին օն պիրինճի սէնէսինե տէյհն չէհր մուհաեբէտե գասըր։ 6 – Ալ՝ տեօրսիւնճը պատ այրն ատգուզընտա չէհրտե գըրմըզգ չհատեմ լէհնեկ' տիկարըն էհհաւնե էքմէք եօգ խոր. 7 – Ալ՝ չէհրին ատրըճա կէտիպ սէյրլատը, վե մուհարիպլերին ճիւմլեսի փիրար էմիսլեր, վե կէճէլերին մելիք պաղդսէնէն գաբրայինատ վատգ' իքի սաւրըն ատքատրընատքի գափուտըն եօրընտան չըգատրլար. վե Քաղդեացլար չէհրի իչինէ էմիճ օլտրգլարը Համտե, անլեր տատրատ եօրընտան կիմ֊տիլեր։ 8 – Ալ՝ Քաղդեացլարըն 'ասքերի մելիք Սեդեկիայը քատ' գեպ էսփա' անտա Երիհովա ատհրալտրընտատ ևէքիչտիլէր, վե ատնըն պիւմի իւե 'ասքերե Հատրընտան տատղրլարը։ 9 – Ալ՝ մելիկի թատեռա' անը Եմնճի տիկարընտատ Ռեհզայա, Բաբելոն մելիկինին Հուզուրընտա կեօմի իւտուլէրը, օ տատխի անըն Հատգընտատ հիւքմ' վէրտաի։ 10 – Ալ՝ Բաբելոն մելիկի' Սեդեկիանըն օղուլլարընը կեօզլերի եօնիւնտե գամը էյլեսիտ. Յուդանըն ճիւմլե րե'իսլերինի տատխի Ռեհզատատա գամը էյմի. 11 – Ալ՝ Սեդեկիանըն կեօզլերինի քեօր էտիպ' անը զինճիրլերէ պաղլատը, վե Բաբելոն մելիկի անը Բաբելոնա կեօմի իւտուս, վե անը Հատատա ատճ տը, օ փոխի վե ֆամը կիւնիւնե գատատը օրտրգ խոլտը։

12 – Ալ՝ Բաբելոն մելիկի Նաբուգադոնոսորըն օն տոգուզընճը սէնէսինեմ, պէշինճ այրն օնուճնատս Բաբելոն մելիկինին Հուզուրընտա տուգատի մնհ'իյլէյի 'ասքերի րե'իսի Նաբուզարգատն Եթուատագ կելտոի. 13 – Ալ՝ պէյհի իւե ՐԱՊՊԸ վե մելիկը սէրայընը Հագգատը, վե Եթուատագէմին խանէլէրինին ճիւմլեսինի վե պէյհիւե խանէլէրինին ճիւմլեսինի ատճէչե Հագգատը։ 14 – Ալ՝ մնհ'իյլէյի 'ասքերի րե'իսի Հաոնկատտա պուլունտան Քաղդեացլարըն 'ասքերինին ճիւմլեսի Երուսաղէմի իչտահ էտէն պիւճի'ն տատւուտ Երգատրլար։ 15 – Ալ՝ մնհ'իյլէյի 'ասքերի րե'իսի Նաբուզարգատն գատվիմն Քուզգարատրընտատն վե չէհրատ գաղտն գատվիմն պատգիյհէսինի վե Բաբելոն մելիկինէ իլճի ճատ էտէն Քիրատրիկլերի վե պատգ գաղտն խատգգ էսիր կեօմի իւտուտս։ 16 – Ալ՝ մնհ'իյլէյի 'ասքերի րե'իսի տիյհարըն Քուզգարատրնատն, պատղճը վե չինճիճի օլմազ իւզրե, պա'զըճը պրատգատը։

17 – Ալ՝ Քաղդեացլարը պէյհի իւե ՐԱՊՊՏԱ պուլունտան փիրինճ տիրեքլերի վե գա'իսէլերի վե պէյհի իւե ՐԱՊՊՏԱ պուլունտան փիրինճ Հատգատը գրըզգ' անլերին փիրինճներին քեօֆֆեէսինի Բաբելոնա կեօմի իւտուս։ 18 – Ալ՝ էչիւերի վե քիւրեքլերի վե մնհ'իմ մնգատլարընը վե ի'ատլարը վե պուհուր գատպլարընը վե խըտմեճի իչինե գուլլանըլան պատգը էտեվտիճի. քեօֆֆեէսինի ալտրլատ։ 19 – Ալ՝ մնհ'իյլէյի 'ասքերի րե'իսի քեօսեէլերի վե պուհուր բատսնըլարը վե ի'ատլարը վե լէչէնիլերի վե չեմ'ատնըլարը

Digitized by Google

վե պատեաւը գասպլաբերը վե գասաէհ-
լէբէր, ալթ ունասան օլան ալթ ունը վե
կիւամիւշտեհն օլան կիւամիւշիւ, 20 – Վ.Է
Սաղոմոն մէլիքին պէյթ իւր ԲԱՊՊ իւ-
շիւն եասփասըղը խբի տիրէքլէրին, վե
համուզը վե գա'իտէլէր եէրինէ օլսան
ան խբի պագըր էաբիւզիւ փոբէ ալսը.
հէվ պու էտվամըն պագըրը վեզինէ
կէլմէզ իտի։ 21 – Վ.Է տիրէքլէրտէն
պէրինին եիւքսէքլիկի ան սէբէպ զըրա'
օլուպ՝ էհդասիքը ան խբի զըրա' ու-
զատընըղընտա օլսան պիր չէբիտ գուշա-
ատը իտի. վե գալընըղը տէօրթ փաբ-
մագ օլուպ՝ իյի տուխի պօշ իտի։ 22.
Վ.Է ան՚ըն իւզէրինէ փէրինճաէն պաշ-
ըղը վար իտի, վե պիր պաշըղըն եիւ-
սէքլիկի պէշ զըրա' իտի, վե պաշըղ
իւզէրինէ, քաաֆֆէսի փէրինճաէն
օլադագ, չէպէքէ նագըշ վե նաբլար
վար իտի. օ պիր տիրէկ վե նաբլարը
պաունլար կիպի իտի։ 23 – Վ.Է եան-
լըգտա պուլունան նաբլար տօգսան
ալթը օլուպ՝ չէպէքէ նագըշ իւզէրին-
է տա'իրէթէն պուլունան նաբլարը
քաաֆֆէսի եիւզ 'ատէտ իտի։

24 – Վ.Է մո'իւյէթ 'ասքէրի բէ'իսի
քաահֆին ի էվվէլ Սաբայիսայը վե քաա-
հֆին ի ասանի Սուհնիսայը վե գափուն-
ըն իւչ մինահֆըզընը ալսը. 25 – Վ.Է
մինահարիպլէր իւզէրինէ նագ օլունան
պիր խատրը, վե մէլիքին հուզուրը-
ատա տուբանլարտան չէկիրտէ պուլու-
նան եէտի քիմսէյի վե տիյարըն է՚հա-
լիֆինի 'ասքէրլիկէ լի տա՚հրիր էտէն օր-
տաս պագ քեաֆի խալինի վե տիյարըն է-
՚հալիֆինէն օլուպ չէկիրտէ պուլունան
ալթի մէյ քիշիյի չէկիրտէն ալսը։ 26 –
Վ.Է մո'իւյէթ 'ասքէրի բէ'իսի Նա-
քուազարզան պուռնլարը ալըպ Ռեհոզ-
յաս, Բաաքէլոն մէլիքինին հուզուրընա
կէօհ իւբրիս։ 27 – Վ.Է Բաաքէլոն մէ-
լիքի ան՚ըէլէ, Եմոնի տիյարընտա վեռ-
գէ՝ Ռեհոզատտա վուրուպ էօլտիւբ-
ատս։ Պէշյէճճ ցուգա քէնտի տիյար-
ընտան էսիր կէօհ իւբիւլտիս։

28 – Նաբուգոդոնոսորըն էսիր կէօ-
հի իւբտիւ՚ինս խալգ պու տուր. եէտին-
ճի ան՚ունէտ՝ իւչ պինգ եիրմի իւչ ճե-
հատտի. 29 – Նաբուգոդոնոսորըն օն
ագքիզնուճի ան՚ունեսինատ ագքիզ եիւզ օ-
հ՚ուզ խբի քիշի Երուսաղէմտէն ՚ճօ-
ՐՒ-ՐԷ-ՄԻ-. 30 – Նաբուգոդոնոսորըն
եիրմի իւչինուճիս ան՚ունեսինատ մու՚իյ-
յէթ 'ասքէրի բէ'իսի Նաբուգոդոնո-
զոռ ԵՀՈՒՀԻԷՄՏԿՆ եէտի եիւզ
գըրգ պէշ քիշի էսիր կէօհ իւբտիս.
ճիւմլէսի ատօրթ պինգ ալթը եիւզ
քիմսէ իտի։

31 – Վ.Է ցուգա մէլիքի ցովաքինին
էասաբէձինին օհ՚ուզ եէտին՚ճի ան՚ուն-
ան՚ունտէ՝ օն խբինճի այլն եիրմի պէշին-
ատ Բաաքէլոն մէլիքի Եղմաթովոփաք
մէլիքը օլտըղը ան՚ունտէ՝ ցուգա մէլիքի
ցովաքինէ *չէֆգասի էտիպ՝ անը հա-
պըսխանէտէն չըգարտը. 32 – Վ.Է անը
ք՚ալթի ֆէտիպ՝ անըն քիւբսիւսինէ
Բաաքէլոնատա քէնտի եատընատա պուլուն-
ան մէլիքէլէրինին քիւբսիւէրինին իւսթի
ք՚ապսաքընատա գօտու. 33 – Վ.Է հապս
խանէ էլպիսէնինի ատ՚իյտիրտըն. օ
տատխի սիւրի՚իւն սիւատտի ի 'էօմ-
բիւնատ տա'իմա անընն հուզուրընտա
ք՚ա՚ամ էտէր խտի։ 34 – Վ.Է ան՚ընը
ք՚ա՚եինի, տա՚իմի ք՚ա՚եին օլսրագ,
պիւէքիւն սիւատտի ի 'էօմբիւնատ,
վէֆաքը կիւնինէ գատար, Բաաքէլոն
մէլիքի ք՚ապսաքընատան կիւնատն կիւնէ
ատնա վէրիլիր խտի։

ԵՐԵՄԻԱՆԸՆ ՄԵՐՍԻՑԷԼԷՐԻ

ՊԱՊ 1

Ա՚Հ, էհալիսի չօգ օլան չէհր նա-
սրլ եաղընըգ օհ՚ուրսուր.
Միլլէթլէրը ապասընտատ 'ապասիէթլի օ-
լանն չէհր տուրլ կիպի օլտու,

էյալէթլէրտաէ խալխ ատն օլան խապատճ-
կիւսար օլտու։
2. Պիքիւն կէճէ ագլար, վէ կէօզ եաշ-
լարը եատագլարը իւզէրինէ ակ-

*՝ Իմ՝. պատշիրը բէ՚ էտիպ

Digitized by Google

Անը ակվենդերին ճեմանքներուն առնա
թե ետեպի վերջին հօգ,
Հեփ առաջ լարը առնա խըլտանեի էտիպ՝
առնա տուշմին օլորլար։
3 – Ցուդա մինդիի վե ազգը գասլըգ-
առան առլար էսեր օլառա.
Թա՛թիկներ ապատրաստա ապքին օլաբ,
վե բառհամի պուլմազ.
Անը թա՛գիպ ետեղերին ճեմանքով
մուզայագառը էնդառքներա առնա
եեմի իշտիլը։
4 – Սիռնըն նօլարը պայրատիլարա կե-
լենդեր օլմառըղընառան ետա չէ-
քերլեր.
Անըն գասթալարընըն ճեմանքով վիրառն
օլառա, քառհմինդերի առ չէքեր.
Գաքիրելերի զուռնաք օլառա, վե քէն-
առիսի ասճըլը առը։
5 – Ա՛առուլարը բէ՛իա վե տուշմինդերի
պերիհարատար օլորլար.
Զիբա ԻԱՊՊ առը Ա՛իսեռնլարընըն չօգ-
յըղը սեպկպինդեն մուզայագա-
յա ապուշար էյլեսի.
Անըն մա՛առմիլարը տուշմին էօնիւնճե
էարը կիմ տիլեր։
6 – Սիռն գըղընըն պեպիի ճեմանը
գա՛իլ օլառա.
Անըն բէ՛իալերի մեր՛ա պուզայմայան
կեյիլեր կիպի օլորլար,
Ա՛ե թա՛գիպ ետենին էօնիւնտեն՝ թա-
գահի լարը օլմայարագ կիթտի-
լեր։
7 – Եյուտազեմ քէնտի գամմը եար-
առմճըղը օլմայարագ ապուշմին
կլինեք ապուշտիւլինտե,
Մինդիի վե մուզայագառը կիսնդե-
րինտե,
Էվվելբի կիսնդետե մայիք օլորղը նե-
ֆես եշեռնըն ճեմանքնուն խահի-
բառ կենի իրեր.
Ա՛առուլարը առը կերառիլեր,
Անըն Ա՛ենլաքընառ կիսնդետիլեր։
8 – Երառառազեմ պեղիրեք կիսնառ իշ-
լեմի. պառ ակպեպառեն մուզ-
առար ապայրլար.
Անառ Ա՛իղլիի ետենլերին ճեմանքի,
Ա՛իլենառնլորդրնը կերառիքլերի ի-
չերեն առը թառհիր էյլեսիլեր.
0 առախ առ չէքիով կերիյլ ապեռնուս։
9 – Անըն Նառֆայլիկի եմ էքլերինտե
առը.
Ա՛ագըպակի ինի խահիբառ կենի իրմեմի.

*Ե՛ռօփ՝ ակպենլերինե

վ՚ե ա՛առիով պիր առուրեիտ գէնիլ օր-
առա. առնա թէսկլիլ վերբեն հօգ
առըր։
Եառ ՐԱՊՊ, ակերառիմե պառգ, գիբառ
տուշմինդեն թէ՛ֆառառը էյլեսիք։
10 – Տիւշմինդեն առըն նէ՛ֆես էշեռառընքե
ճեմանքով իւգերինե էլինիք ա-
գահի առը.
Զիբառ ակենդե ճեմա՛առիքներ կիրմի՛ղե-
րինի էմ էքառհլինի թա՛թիկնե-
րինի
Գէնառի մուզառհառնինե կիրառիքլերինիկօր-
առա։
11 – Ա՛ընըն պիւհիքեն խալգը ասՀ չէքե-
րեք կարմեր առառայար.
Ճանքլարընըը իՀնառ էմի մէք իչքեն նէ՛ֆես
եշեռնլարընը թա՛առմառ պէտեք
վէրառիլեր։
Եառ ՐԱՊՊ, պառգ, վէ՛ նառզառ էյլէ,
գիբառ Հառգառբէ՛ գէօրհէյօրըմ՝
12 – Ի՛յ եօլառան կէչէնդերին Հիմդիկա-
վագիֆէ էառինմի՞զ մի սինիք.
Նառզառ էտիով պառգընըզ.
Պառնա խառպեմի էտեն առերա կիպի
սերտ վա՛ր մը առը.
Զիբառ ԻԱՊՊ գառգառգընըն չիառտէքի
գիմդիրինառե պէնի թառգեիգ էյ-
լեսիի.
13 – Եօգառըտառան քէմիկլերիմ իւգե-
րինե տալ էշ գէօնառկ բառ, օ առա-
խի առնլերե թէ կառլուբ էյլեառ.
Ա՛յագկառըրմա տուռզառգ գուբառա պէնի
կերիյէ առէօնառբառ.
Պէնի խառյառա էյլեսիի, պիւհիքեն գիբա
պայդըն Հառլառկ պրառգառը.
14 – Ի՛ռեռառլարըմընե պրայռնառրըղը ա-
նընե էրիյլե պառղանառը.
Անլեր Կարիւլուպ պրայռնըմիա կէչիրել-
տի. գառվերիմ իմի տիւքիմառ.
Բառպա պէնի՝ գառ բիռ ուլտայռաճառղըմ
էլլերէ թէ՛ելիմ էլլեառ։
15 – Բառպա գահբեմանդարըմընե ճեմա-
լենինի պէնառե թառգիր էյլեառ.
Նիկիհլերիմի գրրմառգ իւգեր իւգերիմե
առղա ճելա էյլեառ.
Բառպա ՑուԹգա գըղը օլառն պառքիրէյլ
ալո՛ա՛ւերկառ էՀա՛ էնի էգառե։
16 – Պառ չէյլեր իչինե առղլարրմ՝ կէզ-
լերիմ՝ պէնիմ կեպղերիմ՝ առե-
լար առգրառրը.
Զիբառ ճառնըմը իՀնառ իմ էառնե պէնառնե ուգառյառը.
Օղառլարըմ՝ հէյառգ օյառա, գիբառ առեչ-
մէն գաղիպ կէլառ։

Digitized by Google

17 – Սիտն էլլէրինի ուշտահատը, ամատ
թէ էսէլլի վէրէն հօգ տըր.
ՐԱՊՊ ցակոբ Հատգընատա տիւշմէնլէ-
րինին ամէն ինչամէլէրի-
նի էմր էլլէտի.
Եբուսաղէմ ան'էլէրին տարատընատա հայ-
զընատա սլանի գատը կիտի օլտուս.
18 – ՐԱՊՊ 'ատաթ տիր, չիւնքի պէն
ամէն էմիրինէ 'ատը օլտում'.
Շիմտիի, էյ գավմ'ներն հիւմէնէտի, տինկ-
լէյինիզ, վէ տէրտուսէ պատգը-
նըզ.
Գաքիրէլէր իլէ երկրի լէրիմ' էտիր օր
տրլար.
19 – Ա՛հպատրմը չատրըտրմ', ամէլէր
պէհնի ուշտահ տրլար.
Գիւհինլէրիմ' իլէ խիմ խյտրլարրմ'
ճանըտրընը ինչուս էմի՛ մէք իչինէ
թ'ատ' տրտար իքէն,
Շեհրտահ թ'եսիմ' ի լուհ էմ տահիլէր.
20 – Եա ՐԱՊՊ, նազար էլլէ, գիրա
մոզայտատատա իմ', պաղրըմ'
հառնատը.
Գաալիմ' ուէրուհիմտէ միւզմ'արիպ օլ-
տու, գիքա զիյատեսիլէ 'թուհան էմ տիմ'.
Տըշտարտատա գըլըճ մնահրատմ' էտէր, ի-
չէրիտտէ էօլիւմ' վատր.
21 – Ա՛հ չէքտիյիմի իչիմի տիլէր, պա-
նատա թ'էսէլի վէրէն հօգ տըր.
Տիւշմէնլէրիմինն ճիւմլէսի պէհիյէմի
իչիտտէրէք մէտուր օլտրլար,
չիւնքի ան'էն հատտարն.
Ջաղրտրըղըն կիւնիւ կէմի իրէ ճէքտին,
վէ ան'ըղը պէհնիմ' կիտի օլա-
ճագլար.
22 – Ան'էլէրին քէօթիւլիւյիւ ան'էնին
հուզուրըմա կէլտին,
վէ պէհնիմ' գատպատհաթ լարրմնին ճիւմ-
լէտի իչինէն պահատ հատտրընը
կիտի, ան'ըղէրէ տատի հատտ.
Ջիքատ ան'ա ուէ էնինիմ' չօգ, վէ գալըմ'
պատղըն տրը.

ՊԱՊ 2

Ա՛հ, Բատպ դազատրյէ Սիտն գը-
զընը նահատ գատրան'ըգէ
էօրիմ տիւ.
Խատայէլին ֆահտրընը կէօքատէն ահրէ
ահ տրը,
վէ զազատը կիւնիհիւնատ այատգլարը-
նըն պատատմադընը իմ էզէնքիւր
էմ'մէտի,

2 – Բատպ' ցակոբքն հէփ մէգաքէնէլէքն-
նի էսիրկէմէչերէք եուէթ տատ,
Հիտատէմ ինատ ցուդա զըզընըն խոթ խ-
քատատմադ քէզ եըգատը, ահր իլէ
հէքատան էյլէտի,
Հիւքիմէմ իմ վէ ան'ըն պուչուտզընը
պիւթիւն պուչուտզընը գըրատը.
Ան'ըն ոտազ էլինի տիւշմէնն էօնհիւնատէն
կէսրիյէ չէվիրտի.
վէ ցակոգատտա սահ էշ սալէվի կիտի
թ'ուհ ուշատ' էմ'ըտհատտա օլատ-
նը թ'էլէփ էմ տի.
4 – Եայընը տիւշմէն կիտի կէրտի,
ատազ էլինի էուզըրտա 'ատտա-
կիտի տատրատա,
կէօզէ խոշ կէօրիւնէնլէրին ճիւմլէ-
սինի գահմլ էյլէտի.
Ղազատրընը, Սիտն գըզընին չատաբրը
իւզէրինէ ահմ էշ կիտի ատգա-
տիւ.
5 – Բատպ տիւշմէն կիտի օլտուս' Խա-
րատյէլի եուհմատտա.
Ան'ըն ոէրտյլարընին ճիւմլէսինի եուէթ-
տատ, խոթ իչքատատմադ ընը երգատը.
վէ ցուդա գըզընին ֆիղտան ու հիւզ-
նիհիւ տարխ ըրտար.
6 – Խայմէտինի պաղչէ էխուլէսի կիտի
զոր իլէ երգատը, ան'ըն ճէմ'ատի-
մնահ'արընը պօզտատ.
ՐԱՊՊ Սիօնատա պատյրատմ'ը վէ ոէպիթ
ուհուհ տատրատա,
վէ զազատպրնին չիտատէմ իլէ մէհիյի
վէ քէտհինի թ'ահգիր էյլէտի.
7 – Բատպ քհնատի մէզատհընը բէտատ
էմ տի,
Մագտահինատն իբրահ էյլէտի,
Ան'ըն ոէրտյլարընին տիւմտարընը
տիւշմէնէ էլինէ թ'էսիմ' էյլէտի.
Ան'ըզ պահմ' իւը ՐԱՊՊՏԱ պատյրատմ'
կիւնիհիւնատ օլտրղը կիտի ոէատտ
վէրտիրէր.
8 – ՐԱՊՊ Սիօն գըզընին տաւրընը պօզ-
մնատը միւրատտ էմ տի.
Էօյէհ իսինի ուզատմ տը, էլինի խատ-
բատ էմ'ոէքատէն կէրի չէվիր-
մէտի.
Մէմ էրիտ իլէ տաս բատ մնահ էմ էմ տահբ-
տի. ան'էլէր պիրիքատ մնահզատն
օլտրլար.
9 – Ան'ըն գատփատլարը ահրէ պատմ տը-
լար, թ'րգազլարընը խատրատպ է-
տիտ գըրտը.

Digitized by Google

Աչքն մեկնի վե բե՛խելերի թա՛թիկներ առաւաքնատ տըը , չերե՛ամի հօգ տըը,
Փեչղամիզելերի տաճախ ԲԱՊՊ թագաւորնատն վահի ալճայօրլար։
10 – Սիօն գըզը խիմի էչղարլատը եչբատ օթուրատ ախըքներէ էտեղներ.
Պաչչատը իւզերինէ թափրագ ամի արլար, չուշ կիչաներ ,
Նըւաագէմ պաչքերէներէն պաչչատըն եերէ էչաներ։
11 – Գաւմըմ գըզըներն հեղաքնատան տուղայը կէպղներիմ կէօզ հաչնատան պօզատատու,
Պաչտըմ էանատը, ճներերիմ եերէ տեօքներատիւ,
Զիրա մա՛տաղներ իւնչ մեմ էմինէչը չէհրին մեչատաղներընատա պատչըներար։
12 – Շէհրին մեչատաղներընատա մեճատչաղար կիպի պատչըներգաւորներնատա , ալաներէներինին գատճագներընատա թաեաիմ ի լուհ եիմ ուչներէներնատե, ալաներէներինէ՝ Պուղատայ վե չերատագ նէ՞ բետե ատը՝ տերներ խոր։
13 – Էչ Երուսաղեմ գըզը, ատանա նէ՞ չէհատուճի կէիմ իրէչիմ, ատանա նէ՞ էօրնեք կէիմ իրէչիմ՝.
Էչ Սիօն պաքիրե գըզը, ահնին թէսուչէ խչուն ատանա նէ՞ թէչչիհ կէթիրէչիմ՝.
Զիրա ատանա ալաբէներ կէատիք տեհինիզ գատատը պէզիրէք ատը . ատանա քի՞մ չէքնա վերե պիլիր։
14 – Փեչղամիզերէրինին ահնին խչուն օլան վահիլերէրն պիհօտատ վե տաճախե ատը,
Ալէ ֆըրգիրը մեչատանա չըգատմատըլար, քի էատաբեթինչե մեհ՝ էատ խոսիներ.
Անճագ ահնին խչուն օլան վահիլերի տաճախե ատը, վե իզլատ էտիճի չէչղէր կէօրտուրէր։
15 – Նօտատն կէչէհներին ճիւմիէսի ահնին հատգրնատա էլ չերփտրլար,
Ըալրգ չատատագ վե Երուսաղեմ գըզը հատգրնատա
Ճեմայըն քեմայը, վե պիւրեթուն գէմհնին ահաերքրեթի տհնիղէն չէհր պո՞ւ մը տըը՝ փեչերէ պաչչըրընը տաղրատաղար ։
16 – Ահնին տուչմհնիղերինին ճիւմիէսի ահնին իւզերինէ տաղրգաղրընը տաչտրար .
Ըալրգ չատատագ վե տիչղերինի գըճքատատագ՝ Անը հուեթ տըը.
Իչղե պէքլէտիչմիզ կիւն պուտ տըը. ան պատրատը, կէօրտուբ՝ ատտիկեր։
17 – ԲԱՊՊ մխրատատ էթտիչինէ իճրատ էչղէտի.
Գատիմ կիւնչէքատե էմը էչղէտիչի ատօպուճ իմ մատ էչղէտի.
Էտիրկէմէչղերէք եըգատը,
Վ՚է տուչմհնին ահնին իւզերինէ ահվինտիտի,
՚Ատատաղրընէն պուչնատաղրնը եուքատատաղրնի ատը։
18 – Անղերին գատղի Բատպատ ֆերեատատ էչղէտի.
Էչ Սիօն գըզըներն տատրու, կէճճ կիւնտուզ ահչղ կիպի հատչ տեօք.
Իսի իրատչտի եիմ, կէօզիճհնին պեպէի բատչտի տուրմատաղ։
19 – Գատգ, կէճճ նէվպէչերինին իսի իտատաքնատա ֆերեատատ էչղէ.
Բատպատն հուզատրընատա գատղատինի տատ կիպի տեօք.
Հէր օզագ պատչնատատ տաճղգատան պատրատան մա՛տաղներընէն ճատնք իչհին,
Իչղերինի տանատ գատղատրը։
20 – Նա ԲԱՊՊ, պատ, վե նատզար էչղէ, քիմ՞ պէզիղէ եատփատրն .
Գատրըղատը քէնատի ահմէրէչերինին, գատճագներատղատրը մա՛տաղներընէ մի.
Ֆհատհին վե փէչղամիզէր Բատպատն մուգահինհնէ գատճ՞ օլատնատճ մը։
21 – Կէնճ վե իսի իչար օգագատրատնատ թօփրագ իւզերինատե եատճատը.
Պաչքիրէչերիմ վե նէվճիմատրըմ՝ գըղճէ տուչնատ.
Ղատզապղընէն կիւնհնատե անկէր գատճ՞ էթատին, էտիրկէմէչերէք քէտատին ։
22 – Հէր թատրատֆատան գօրգուղատրըմը պատրատմ կիւնհնատե օլտըզը կիպի չատղրտրըն ,
Վ՚է ԲԱՊՊՆ ղատզապը կիւնհնատե խէչատ պուչան նատ պատգը գատլատն պուղատնմատրը .
Գուճագներատղըմ վե պէզիրէթատհնէչիւմ չօճաներըմը ահնէչմհնե թատեչեֆ էթտի ։

Digitized by Google

ԳԱՂ 3

Սէնքէն զաղափարնէրն ասէյինէյինտէն մըհնէթի կէսրէն ատէմ պէն իմ։
2 – Պէնի կէօթի իւրիւ՝ նուրատա ատէյիլ, ան՚ճաղ զուլմիթ տէ կէզտիրտի։
3 – Հապղիգաղի էն պտնա գասրը տէօն-տիւ, պիւիւք իւն կիւն էլճնի իւվէրմէ չէվիրտի։
4 – Էթի իսի վէ տէրիսին իփրահիմը, քէվիքէլէրիսի գրտը։
5 – Պտնա գասրը ֆէրէօն ճասփաը, վէ պէնի ասճը վէ մէշտագաղէ իհսանի ճ էյլէտի։
6 – Զօգատան պէյրու էօլմիշ օլսընլար կիսպի պէնի գասրսընլըգ ճէրլէրտէ օթ ուրթատու։
7 – Էթի բտֆրան չինի չէքտի վէ տրշսըրը չըգտանսա՛. զէնճիրլէրսիի ատղրլտղի ատը։
8 – Ֆէրհատա վէ իսի ի՚ան՚ան էթի տիկիսիմտէ պիլէ տու՚ատը բէտտա էմ տի։
9 – Տօլլարըմը ճօնուլմըշ ի՚ան՚ան՚ըլ ատտա էյլէտի, ի՚ատրիգէրսիի էյրիլճատի։
10 – Պտնա փուտուտա օլսըն պյը վէ կիպլի ճէրտէ պուլունան ատրսլան՚ նէպի օլտու։
11 – Տօլլարըմը ատփըլտը վէ պէնի փարէլէտի, պէնի վիրտի էյլէտի։
12 – Եպյընը կէրտի վէ պէնի օգտ ճնզան՚ կիպլի տիքտի։
13 – Օգտրընը պէօպրէրլէրիմ ատփլտտը։
14 – Պիւիք իւն գտվմըտու մնտաֆատա, վէ պիւիք իւն կիւն ան՚ճէրնի ի՚ի իւրքիւտիւ օլտրմ՚։
15 – Պէնի ատճրլրգիճ տպյուրտու, փէյինէճ ատրխոշ էյտտի։
16 – Վ՚է տիյնէրսիմի չտգրլ ի՚ան՚ղլտրըյլէ գրտը, իւզէրսիմի քիւլ իսլէ էօրմ՚տիւ։
17 – Վ՚է ճան՚ըմը սէլտմէյտէն ու-զտգաղլտղընը, խպյրը ատնուխտրմ՚։
18 – Վ՚է՝ նճհիյէի ատ ի՚ի իսմատրմ՚ ՐԱՊՊՏԻՆ միտնգտճի՚ օլտու՝ ատ տտի՚։
19 – Մ՚ատզպյտգատմը վէ ատֆտլէթի իսի, փէյնին օթ ընը վէ էօտիւ խտճրտա կէթի իր։
20 – Ճան՚ըմ՚ տճ՚ինէյ ատտ՚ինա խտճրտա կէմի իրիր, վէ ատէրտճ՚ինտատ էյտիյէր։
21 – Պտճնատ տտէր խտճրը էտէրիսի, պտտ էճլտտէն իւտիյտվատր բմ՚։
22 – ԻԱՊՊԸՆ ՝ինպպյէթ լէբրինտատն տտիր քի պիպ քիւլիյէն մնտՎվ օյմտտրգգ, գէրտ ատճրն մէրհտտմէթի ի զէվտ պտտյմտգ։
23 – Հէր ատտպտհ ի՚ա տպվլէնհրլէր, ատ-նին տլտտգրնի ՝ատգիմ տտիր։
24 – Ճան՚ըմ՚ ատ՚տի քի՚ ՐԱՊՊ պէնիմ հիտտհատ՚ տտիր. պտտ էճլտտէն ատ-նտ իւտիյտվատր բմ՚։
25 – ՐԱՊՊ քէնտտնթէնէ ի՚ա վէքքիւքիւլ է-ատէնլէրէ, քէնտտնթինի ատյտյտն քիւտնէյէ քէրիմ՚ տտիր։
26 – ՐԱՊՊԸՆ խէյտտրնտա իւտիյտվատր օյմտգ վէ ատիւքիւթէ ի՚ան՚ի իպյտր էյլէտմէգ էյլի տտիր։
27 – Ատէտին՝ կէնճիլիյինտէ պյզտճնտրըրգ ի՚ա տգչրմտտը էյլի տտիր։
28 – Ետլընըգ օթ ատրրը վէ ատիւքիւթ էտէր, չիւնքի իւզէրինէ ՝նը Ատտհ գօմտճ՚ տտրը։
29 – Պէյքի իւտիտտ վտտ՝ գէյնէփ տպյզընը ի՚ա օթրատպտ գ՚օր։
30 – Ետ՚ատզընը՝ տտիր վտ-ըտտնտա չէվիրմր, Հտգտտրէթ լէ տտյտր։
31 – Լ՚ատքին Ըտտպ իւլէյգէտ ըէտտա էթ՚ մէգ.
32 – Զիրտ տէրտ վէրմր իտէ տտէ, ՝ինտտյէթ ՝ինին՝ քէտրէթ՚ինէ կէօրէ մէրհտտմէթ տտտխ էտէր։
33 – Զիրտ իտտ էգլէ ի՚ա տպվէթգ էթ՚ մէգ վէ ի՚ինտատն էվէտտրընը մի-քէտտտէր գրլմտտգ։
34 – Եէրին մնտհպտ-ատտրըրընն ճիւմէ-տտինի տպյտգ տպի՚ ընտտա էգտկէ,
35 – Մ՚իւի՚ա՚տպի՚ն Հտ-գտտ-րըՆտտա պիր ատտ-մ՚ին՝ Հտգտգընը իտպի՚ տտ էթ՚-մէգ,
36 – Պիր քիտնէյինն տտ՚վտտրնտա Հտգ-գընը ի՚ա տտհրիփ էթ՚ մէգ Ի՚տպ-պրն ՝ինտտյինտտ՚ մնտգպտ-ր օյմտգ։
37 – Ի՚տպպ էմր էթ՚ մէ տտիքգճ քիմ՚ ատ՚պրէր տէ տ՚ճօփ– էէրինէ կէ-յիր։
38 – Մ՚իւի՚ա՚տպրն տտգգընատն հէմ՚ պէյտ հէմ՚ խպյր չըգտմ՚գ մը։
39 – ՝Ինտտյն՝ Հտպյտճ տտտ օյտճ տտէմ՚ քէնտտի կէնտտհրընդն ճէգտտրընտտ՚ տտտ օյտպյը նի՚ չինճ չիքճտպյէթ էթ՚ տճին։
40 – Եօլլտրըմըզը Թէֆֆէյէ վէ Թէ-

Digitized by Google

ֆաՏՀՀԱա էաՒԻԿ ԲԱՊՊԱ ՐԻաՃաա՛ էաէԼԻՄ՝

41 – ԷԼԼԵՐՄԻՁ ԻՒԼ պԵՐաաԿԸ գաԼՁԼԵՐԻՄԻՂԻ ՈՏ ԱՆՄՈՎԱԻԻ ՈՏաա օԼաՈ ԱՂԼաՏաա ԸԿՓ՝ էաէԼԻՄ՝

42 – ՊՓՂ ԻաաԼԻաա ՎԷ 'ԼաԵաաՈ ԷԻԻաԿՔ, ԱԷՈ 'աաՓՎ ԷԻԻՃԷաՒՈ՝

43 – Ղաձաաղ ԼԵ՝ՎԵ՝ՆԼ՝ աԵԻԸ ԷԻՃաՒՈ, ՊԼՓՂ Ի՝աա՛ԳԻԿ ԷՂԼԵաՒՈ, ԵաՒՐԿԷՄԿԼԵՐԿՔ գաաԻԸ ԷՂԼԵաՒՈ՝

44 – ՓաԼԼաԼԻԸ ԵաօԻԻ ԻՒՆաՒՈ, ՔՐ աաա՛աաՐՂ ԿԵՂՃԿՂԵ՝

45 – Գաավ՛ՈՂաՐ ԱաՐաաՒՈաաա պԼՓՂ ԱԻԼՓ-ՐԻաՆԻԻՃ ՎԷ ՐԿգաաԼԻԻ ԷՂԼԵաՒՈ՝

46 – ՏԻԼՂՄԿՂԵՐԻՄԼՓՂԵՐ ՃԻաՃՂԵաՔ 'աաԼՂՀԻՄԻՂԸ աաՂԸՂԼաՐԸՐՈ աՂԼաՐԼաՐ՝

47 – ԼաՂԵՐԻՄԼՓՂ գաօՐգաա ՎԷ աաաՂգաԳ, ԻաաՐաաՂԼԻԻՃ ՎԷ ԿԵՂԼաՔ ԿԵՂԼԻՈ՝

48 – Գաավ՛ՈՄ՝ գԸՂՈՆԸՆ ԿԵՂԼաՔԸ ԻՂԼԻաՆ ԿԵաՂԼԵՐԻՄՈԵՆ Տաա ՈԿՂՂԵՐԻՒ ԵՈՆԵՐ՝

49 – ԻԱՊՊ ԱԷՄՈաաՃաաաՈ ՆաԳաՂՐ ԵաՒՐԿ պաԳԳՆՃԼԱաա ՏԷՂԻՈՆ՝

50 – ԿԵաՃԼաՄ՝ ԱՒԼաՄ՝ ԻաԳԼԷ ԿԵաՂ ՀաաՂԸ ԱԷԳԷՔԵՐ ՎԷ ԸաաՏաՃԻ պաԼԸՂՐԳ՝

51 – ՇԵՏՀՐԻՄՆՆ գԸՂՂԸՐԸՐՆՆ ՃԻաՄՂԵաՒ ԻՂԼԻաՆ ԿԵաՂԼԻաՄ՝ ՃԼաՈՆՐՄԸ ԱԻԼԻԸՔաաԸՐ ԵաՒԻՂ՝

52 – ՍԵԿԵպԻՓԸ պաՈԼաա ՈԻԼՂՄՆՈՂԼԱաՂ պԵՈՆԸ ԱԷԲՂԸ ԿԻպԻ ԱաՂԼԸՐԼԱաՂ՝

53 – ՀԼաՂաՃԻՄՓ գԼաՂԼաաաա ՀԵՂԼԱՔ ԵՃաՒԻՂԵՐ, ՎԷ ԻաԳԵՐԻՄՏ Ի՝աա՛ ԱԷՃաՒԸՂԼԱՐ՝

54 – ՍաՒԼԱՐ պաՂՂԸՈՒՈաաՈ աՂՂԱՐ՝ ՀԵՂԼԱՔ ՕԼՐԻՄ՝ ՈՏԼաՒԻՄ՝

55 – Եաա Ի՝ԱՊՊ, ՈՒԵՐՆՆ գԼաՂԼաաաՈ ԱԷՈՆՆՆ ԻաաՒՈՆՂԵՄ ՏաաԼ՛աա ԷՂԼԵաՒՈՄ՝

56 – ՍԷաԲՒՆ ԻՂՂԻՄՆՆՈ՝ ԱաՂԸՂՈաա ՎԷ ՓԵՐԼԱաՏԸՂՈաա գաԼԼԱՂՂԻՆԸ գաՓաաաՈ՝

57 – ՍաաՈաա աաԼ՛աա ԼԵՃԱԻՂԻՒՄ՝ ԿԻաՈաԼԵ ԼաաՂԸՂԼաՐԸՐՆՆ՝ ԳՐՕԼգաՈաՈ՝ ՏԼՈՒՈՆՆ՝

58 – Եաա Ի՝աաՂգԼ՝ ՃաաՈՂՐՆՆՆ ՏաաԼ՛վաաՐՆՆ ՎԻգաՂՂԵ ԼԵՃաՒՈՆՆ՝ ՀաՂՂաՈԼԻՄՓ գաԼԲԻաՂաաՐՆՆ՝

59 – Եաա Ի՝ԱՊՊ, պաՈԼաա ՕԼաՈՆ գՈԼՂՄՈԼ ԿԵՕՐաՈԼԱաՂ՝ ՀաագԳԸՄՓ ԻՎԳաՂԳ ԵՂԼԵ՝

60 – ՁՈՆԼԵՐԻՆ ԸՈՒՈՒԻգաՄՓ ԻՂԼԻաՆ ՕԼաՈ ՀԵՂ՛ ԱՓՐ ՓաՂՂԸՐԸԼ, 'աԼԵՂՀԻՄԻՂ ՕԼաՈՆ Ի՝ԼԱաՂԼԻՐԼԵՐԻՄՈԵՆ ՃԻաՄՂԵաՒՈՆՆՆ ԿԵՕՐաՈԼԱաՂ՝

61 – Եաա Ի՝ԱՊՊ, ՈՈՆԼԵՐԻՆ աԻՒԻԱՄՈՈՆՔ, 'աԼԵՂՀԻՄԻՂ ՕԼաՈՆ Ի՝ԼԱաՂԼԻՐԼԵՐԻՄՈԵՆ ՃԻաՄՂԵաՒՈՆՆՆ ԻՂՂԻՄՆՆՈ՝

62 – 'ԱԼԵՂՀԻՄԻՂ գԼաՂԳԼԱՈՈՆԼաՐԸՐՆՆ՝ ՏաաԼ՛աաՂԳԼաՐԸՐՆՆ՝ ՎԷ ՈՈՆԼԵՐԻՆ ՀԵՂ ԿԻաՈ 'աԼԵՂՀԻՄԻՂ ՕԼաՈՆ գաաաԼԼաաՐԸՐՆՆ՝ պԼՐՔՆ՝

63 – ՕՒՒ ՈՒԼաաՂԼԱՐԸՐՆՆ՝ ՎԷ գաԼՂԳԸՂԼԱՐԸՐՆՆ՝ պաՂԳ՝ պԵՈՆ ՈՈՆԼԵՐԻՆ Ի՝ԼԱաՂԼԻՐԼԵՐԻՄՈԵՆ ԼԻաՂ՝

64 – Եաա Ի՝ԱՊՊ, ՈՈՆԼԵՐԸ ԷՂԼԵՐԻՆԵՐՆ Ի՝ԼԱՂԼԻՐԼԵՐԻՄՔ ԿԵՕՐԸ ՄԻաՃաաԼԻՄ՝ ԷՂԼԵՂՀԵՔԱԻՆ՝

65 – ԱՈՆԼԵՐԸ գԼաՂԼ գաՒՒԳԸՂԼՐ, ՈՈՆԼԵՐԸ ԱԼՈՆԻՈ ԼաՈՈՆԼԻԻՂԻՄՔ ՎԷՐԸՃԵՔԱԻՆ՝

66 – ԱՈՆԼԵՐԻ ՂաԼաՂաՂԼԵ Ի՝աա՛ԳԻԿ՝ ՎԷ Ի՝ԱՊՊՊՆ ԱԷՄՈաաՃաաաՈ ԱՂԼԻ ՃԸաաաՈ՝ ՀԵՂԼԱՔ ԷաՒԻՃԵՔԱԻՆ՝

ՊԱՊ 4

ԱՂՂ՝ ԱՂԼԻաՆ ՆաՒաՂԼ ՐԸՈԿԻՈՄ ՂԼՂ՛ ԼԻՒԻՒ՝ ԽաՂԼԻա ԱՂԼԻաՆ Ի՝ԷաՒԻՒ ՕԼաՈա՝

ՄաագաԻԻՆՆ Ի՝աՂԼաՐԸՐ ՀԵՐ ՈՕգաագ պաՂՂԸՈաա ԱԻՕԱՔԻՒԼԻԻ՝

2 – ՍԻՈՆՆՆ՝ ա՛ԼԱ ԱՂԼԻաՆաա ՄԻՒաաաՎԼԸ ՕԼաՈՆ 'աագԻԳ ՕՈՕՒԼաՐԸՐ՝ ՆաՒաՂԼ ՕԼաՈա ՔՒ ՀԸՕՄՂԼՔՃԻՈՆՆ ԼԼԻ Ի՝ԼԱՂ ՕԼաՈՆ Ի՝ՕՓՐագ գաՕԳ ԿԻԳՔ ԱաՂՂԻՐԼԱՐ՝

3 – *ՁաագՒԼԱՐ ՍԻՐԻՔ ՄՒ ՄՒԼԵՐՈՆՔ ՂՔԸ-գաՒՐԸՐԳ ԵաՒԻՒԼԱՐԸՐՈԸ ԷՄՂԻՐԸՔԸ-ՐԼԵՐ՝

Գաավ՛ՈՄ՝ գԸՂՐ ԱԷՐՐԻՐԻԵՒԼՔԻ ՈԵՎՂ գԻՒՂՈԸ ԿԻՊԻ ՀԸՃԳԻԱՄՈՐԳ ՕՂ ՈՈՈԼ՝

4 – ՄԷՄՂ ԷՒՂՆՆՆ ՈՒԻՔ ՈաաՒՐԳԼՐԳաաաՈ ՈՒՒՄՂԳՂՈՆաա ԵաՒՓՐՂԱՐ՝

Մաա՛աաՒՈՂ ԷՔՄՂՐ ՈՒԻԼԵՈՒԻԼԵՐ, ԼՓՐՆ ԱՈՆԼԵՐԻ ՈՈԳԳՂՈՆՆ ԵՈՔ ՈՐՐ՝

5 – ՆԵՔՓԻ Ի՝աա՛ԱՒ ԼԵՂԼԵՆԼԵՐ ՈՕՔԳՂԼԱՐԸՐՈաա ՓԼ՝ՐԻՀԸՆՆ ՕԼաՐԼԱՐ՝

ԷՐՂԼՎՆՆՂ ՓՈ՛ՈՂԼԵ պԵՂՈՒԻՂԼԵՐԵՐ՝ ՄԼՔ ՊԼԼԻՐ գաՒ՝ՃաՔԼԱՐԸՐՈ՝

6 – Ղ՝Է գաՒՎՄ՛ՔՔ գԸՂՐԸՐՆՆ՝ ՔԼՕՓ՝ԻԼԼԻՒ՝ ՄԻՒ ՄՈԳաՈՐՆՆ ԿԻՒԼԱաՂՂԻՆԱաՂՈՆ պԵՂՄԻՒՔ ՕԼաՈա՝

ՕՂ ՔՔ պՐՐ ՈՈՆԼԵ՝ ՈՈՆԱա ԼԼ ՈՈՔԳԱՐԼԱՈ՝ ՄՈԳԳՂՐԸՐՆՆ ԽաՂՂԱՐԸՐՈ ՕԼաՈա՝

*ՖաՒՐՔ՝ ԼԻՔԱԵՐԼԵՐ

Digitized by Google

7 – Անոնք եշրաֆիք գաբտանան թէմիզ վէ սևւթմէն պէյազ խոլէրը.
ձէհէաւլէրի *մէրճմանան գըրմըզը օլուա՝ հէյ՛էմլերի կէգը գաբտա պէնզէր էր։
8 – Սուբեհլերի քէօմիւրտէն զիյատե սիյահ օլուա՝ սօգաղլարտան խաներլիմազ օլաըրլար.
Տէրիլերի քէմիքլերինէ եաճըբլար, գաբուլյատ օտուն կիպի օլ տաւ ։
9 – Դրլըճ մնագիմ ուլերինին հալը գըլճլըգ մնագիմ ուլերինին հալընտան էլի տիր,
Զիրա պունլար Թաուրա մնահասլաթը-նին նօգատընտան էրիյիպ էօրտիւլեր։
10 – Մէր համէթի գաբրլարըն էլլերի քէնտի եվլատլարընը փրշիրտի,
Գաավմի՛ գրզինըն հէլաք օլտրը վա-գրլի տա պունլարտանէրվ Թա՛տմ օլուտա։
11 – ՐԱՊՊ քէնտի հիտատէթինի իճրա էյլէտի , ղազապընըն շիտատէ-լինի տէօքտիւ.
Վէ Սիմնատա ամէն էշ ետագոր. պտա տտա-խր անըն Թէմէլլերինի Թէլեֆ էյլէտի։
12 – Չէմինին մէլիքլերի վէ տիւհնեա-նըն ակբէնէսինին քէտֆիֆէսի,
'Ատուռնըն վէ տիւշմէնին Երուսաղէմ գափուլարընտան կիրէճէյինէ ինանմազլար իտի։
13 – Անըն օրթասընտա տալհլերին գանընը տէօքէն փէյղամպէրլէ-բին կիհնահլարը
Վէ քհանհնէրին քէօմ իւլիւքլերի սէպեպինտէն,
14 – Սօգաղլարտա քէօրլէր կիպի սէր-սէրի կէզտիրը , գանէ մէհ-լէվիէ օլտրլար,
Շէոյլէ քի էլպհսէէրինէ քիմսէ տօ-գունամազ իտի։
15 – Անէրէ՝ կէրի չէքիլինիզ, էյ նա-փաք օլանլար, կէրի չէքիլինիզ, կէրի չէքիլինիզ , տօգունմայը-նըզ՝ տէյին չաղրըրլար իտի .
Անէրը ֆիրտար էտիզ ավարե կէզտիրը.
Թա՛ֆէրէրը ատտաքնտա՝ Պուն-լար տրիզ պ-պ-պա տաքին օլ մնատրնլար՝ տէհնիրը իտի ։
16 – Անէրի ՐԱՊՊՆ եհւդիւ տտաղէթ-տը . ամէրէ տրէթզգ նազաք գրլմազ.
Ֆհահհինէրե հիւտմէթ էմ մէտիրը , իհմի իյտրլատա մէրհամէթ էյ-լէմէտիրը։
17 – Իմնատաա պիհուտե եէրե մնէն-թազըր օլմամըզլե կէօզէրիմիզ պօզտըտտա.
Պէվ խէտա էտմէզ՛էճէք պէր միլէթի իշմի իյագէ պէլրէտիր։
18 – Մէյտանըտրըմընդատա կէզմէ-միմիզ իչուն ատրըտրըմըզը ավէտրլար.
'Ադըպէթ իտիզ եագտաչտր, կիւնէրե-մըզ Թէմամ օլտա, ղնյա 'ա-գըրպէթ իտիզ կէյտի։
19 – Պիզի Թա՛գիպ էտնդէր հավա գարմ տալլարընտան չապուգ օլ-տրլար,
Պիզի տտաղտար իւզերինտե շիտատէթէ Թա՛գիպ էմ տիւէր, պէրրիյէտե պիզիմ՝ իչուն փուտա գաբտըր-լար։
20 – Ֆա՛ֆէլէր ատրատընտա ամըն-յէսնինտե Եաշայաճաղըզ՝ տե-տիյիմիզ,
Վէ պտաբունդրմզրն նէֆէսի , Ե՞ՆԷ ՐԱՊՊՆ մէսիհի՝ անէրէրին տտա-զագլարընտա Թա՛տ Թա՛տլատա։
21 – Էյ Հատա տիյարընտա տաքին օլան Եգովմ գըզը , շատ ատ մէտթուր օլ.
Ֆհատաէ ատանա տտախ կէչէճէք տիր. սէրխօշ օյտատգ քէնտինի՝ Իս-հատն էտէ ճէչքտին։
22 – Էյ Սիօն գըզը, սէնին քէօմ իս-լիւյինդ խիհմա՛ պատտա, սէնի պիր տտահա էսիր կէօմ իւմէյե-ճէք տիր.
Էյ Եգովմ՝ գըզը, սէնին քէօմ իւլիա-յինկիս հօգայատճագ , կիս-նատնլարդ մէյտանտա չըգատճագ տըր։

ՊԱՊ 5

Ե ՐԱՊՊ, պիզէ վհագը՝ օլանը Թէ-զէք քիւր էյլէ,
Նազարը գրլ վէ Հագտարէմ իսիզէ պագ։
2 – Մ իրտատրմզը էճնէպիլէրէ,
Խանէլէրիսիզ զարիպիլէրէ կէչտիր։
3 – Փէտէրսիզ գալտան եէմ իմլէր ոշ տրզ,
Վ այիսէլէրիսիզ տտաւլ կիպի օլտաւ։
4 – Սուչտամըզը ագչէ իւլ իչտէր,

*Եոթօ՛ գըրմըզը Եագաւէթտան

Digitized by Google

Օտուհրմիզ փառս իւէ կէլիր։
5 – Պոյուհուսմիզուտա պոյոնդրէրէ օլ-
րտագ թա՛գիով էտիլտիկ,
Զահմէթի չէքէրիզ, վէ բահաթ ըմիզ
եօգ ատըր։
6 – Իչմէրէ տոյմագ իչիւն
Մըմրա վէ Աստրեատոնա էլ ուզաթ-
տըգ։
7 – Փէտէրէլէրիմիզ կիւնահ էթ տիլէր
վէ գալիլէատըլար,
Վէ անլէրին քէօթ իւ լիւքլէրինին ճ-
ըզ՚ընդ պիզ թա՛աշխատըգ։
8 – Պիզէ գուլլար թ էտալէտիմ էթ տի-
լէր,
Անլէրին էլինտէն գուրթարան եօգ
ատըր։
9 – Պէրրիյէ գըլըճը գօրգուսընատան,
Ձանդըմըզը թ էնիլիքէյէ գոյատագ էքմէ-
կիմիզի թ ահաթ էթ տիլ։
10 – Գէլթ լըզլէն շնատէթ ինատէն
Տէրիմիզ փուբատն կիպի սիյահ օլ-
տու։
11 – Գարըլտարը Սիօնատա,
Պաքիրէլէրի Յուդա շէհիրլէրինատ զէ-
լիլ էթ տիլէր։
12 – Րէ՛իսլէր *անլէրին էլլէրիյլէ՛ ա-
պըլտըլար։
Ինթիյարտարա հիւրմէթ էթ մէտիլէր։
13 – Նիկիթլէր ատիյրմէն թ ատը թ ա-
շընըլտըլար,
Վէ չօճուգլար օտուն ալթընա տիւշ-
տիլէր։
14 – Ինթիյարլար գափուտա օճաք
տգէտն,
Կէնճլէր թ էրէնհիւմ՝ էթ մէքտէն ֆէ-
րագլէթ էթ տիլէր։
15 – Գալկիմիզին մէսէրըլէթ ք էթիլ-
տի,
Բագտըմըզ մնաթ էյհ ատնատիւ։
16 – Պաշըմըզըն թ ատը տիւշտիւ.
Վա՛յ պիզի, զիւտա կիւնահ էթ տիլ,
17 – Պու էչկլտէն հիւրէյիմիզ պա-
յըրլար,
Պու չէկլէր ատպէպինատէն կէօղլէրիմիզ
գօրտարար։
18 – Ջիւտա Սիօն տաղը վիրտան օլտու.
Անըն իւզէրինատ թ իլքլէր տօլա-
շըր։
19 – Նա ՐԱՊՊ, սէն իլէլէպտա պագը
սըն,
Թահթի՛ն տէվրտէն տէվրէ տիր։
20 – Նի՞չիւն պիզի քիւլիյէն ունատ-
տուրըն,
Պիզի ուզուն միւտտէթ թ էրք էտէր-
սին։
21 – Նա ՐԱՊՊ, պիզի քէնտինէ տէօն-
տեր վէ տէօնէլիմ.
Կիւնէլէրիմիզի եվվէլքի կիպի ի՛ճահատ
էյլէ։
22 – Լաքին պիզի քիւլիյէն բէտտա էյ-
լէտին,
Իւզէրիմիզէ ղայրթը ղազապտա կիճը-
տին։

ԵԶԵԿԻԷԼ

ՊԼՊ 1

Օթուզրնճը ակնէտտ տէօրտինճիւ այս այլն պէշինտ պէն էսիրլէր ա-
րտատնատա Քոպար ըրմատը ետնրնատա
քրէն, սէմնավտի աչըլտը, վէ Ալլահ
թ ատրաքրնատան օլան բիւ՚յուլար կէօր-
տիւմ՝։ 2 – Ա՛յրն պէշինտէ, ետնի Յա-
վատքի մէկիրն էտարէթ ինին պէշինճի
ակնէսինտէ, 3 – Քոպար էտալըլար տիյա-
րընատա Քոպար ըրմատը ետնընատա քեա-

*Նախօք՝ քինտի էլլէրինտէն

հին Եզեկիել իսկ ի Բուզիյէ ՐԱՊՓՐՆ
քէլտիմ աշխատարէ կէլտի. վէ օրտա-
տտա ՐԱՊՊՐՆ էլի տանըն իւզէրինտէ
օլտու։
4 – Վէ կէօրտիւմ՝ քի, չիմտի Ճա-
նիպինտէն պիր գաստրըգա, Ճէսիմ՝ պիր
պուլութի վէ ալեվլի պիր տմի էշ կէվթ-
յոր իտի, վէ էթրաֆընատա զիյա պուլ-
լունատպ օրթ ատրնտա, ետնի տմի էշին
իչինտէ Քաալիս փիրլնՃէ պէնգըր ռէնկ ի-
վար իտի։ 5 – Վէ իչինտէ տէօրթ զէ-
լուշ չէքլի օլուպ՝ Էհ՚էթ էլէրն տատէմ
չէքլի իտի։ 6 – Վէ էեր պիրինին տէօրթ

Digitized by Google

եւ ինչ վէ հէր պիրինին ասօրի գա-
նատալ վար խոյ։ 7-Ա՛ն պատգէլորը տօղ-
քու ալաք, վէ պատգէլորը թ ապատնը
պուզաղը պատղէրը թ ապատնը կիսի օ-
ղուզ՝ ճիլալը փրիճ կիսի փարլար խոյ։
8-Վ՛ն ասօրի հանկարընատ գանատալ-
լըրը ալիճ քնատ ինանի էլլէրի պուլու-
նու՝ տէօրտունէ ինանէ ինչ դէրի վէ գա-
նատալորը վար խոյ։ 9-Գանատալորը պի-
րի պիրինէ մնէթ թ ատալ օղուզ՝ անդը
եւ բրիստիա քէրինատ տէօնմէզլէր խոյ,
հէր պիրի էօնէ տօղրու եւ բրիլը խոյ։
10-Վ՛ն եւ բզլէրինին չէքի տատի՝
տէ՛օրտունէ տէ տատէ՛ եւ բզիս վէ
ատղ թ ատրաֆտան ատրալան եւ բզիս,
վէ տէօրտունէ տէ ատղ թ ատրաֆտան
էօքսիզ եւ բզիս օղուզ՝ տէօրտունէ
տէ գատրմալ եւ բզիս վար խոյ։ 11-
Ընկոզէրի դէօյնէ խոյ, վէ գանատալորը
եօգատրտան ատղալ՝ էքմէկ պիրիսկիրին-
նէ մնէթ թ ատրալ օղուզ, տիկէր իլլէկ
տատի վիրճատալէրինին էօրմէր խոյ։
12-Վ՛ն հէր պիրի էօնի տօղրու եւ-
բիլը խոյ. բահ հէր նէրէյէ կիտէճէք
ոլաս, անդը օթայա կիտէրլէր խոյ.
եւ բրիստիա քէրինատ տէօնմէզլէր խոյ։
13-Ջէրուհլորը չէքլինէ կէլինճէ՝
անդլերին հէյ՛էթի հանաոր ամէն գօր-
ղալը կիսի վէ մնայ՛ալէ կէօրիճ եւ բզիս
կիսի օղուզ՝ գիրուհլորը օրմ տաղնատ
տուղորը խոյ. վէ օղ ամէն փարլար
վէ ամէնէտէն չնհնէքլէր չդատ խոյ։
14-Վ՛ն գիրուհլար *չնհնէնք կիսի կի-
տիպ կէլիրլէր խոյ։

15-Վ՛ն գիրուհլարա պագատղրմնատ
խլնէ եբատ՝ հէր պիր գիրուհլըն հանդը-
տատ տէօրմի եւ բզիս պիր թ էքերլէք
վար խոյ։ 16-Թ՛էքերլէքլէրին հէյ՛է-
թի վէ անդլերին եատնատը զէպէրճէճատ
պէհզէր, վէ տէօրտունէն չէքլի պիր
խոյ. վ՛ն անդլերին հէյ՛էթի վէ եատու-
ար թ՛էքերլէք իչինատ թ էքերլէք կիսի
խոյ։ 17-Եւ բրիստիա քէրինատ տէօրմի
եանդարընատ տատ եւ բրիստիա խոյ. եւ բ-
րիստիա քէրինատ պիր թ ատրաֆտան տէօն-
մէզլէր խոյ։ 18-Վ՛ն տատ՛իրլէրէն
եւ բզլէք վէ հէյպէյլի խոյ. տէօր-
տունէն տէ տատ՛իրլէրի հէր թ ատրաֆ-
տան կէօղլէրլէ տօղրա խոյ։ 19-Վ՛ն
գիրուհլար եւ բրիստիա քէրինատ թ է-
քերլէրլէր տատի անդլերին եանդնատա
եւ բզիս խոյ. վ՛ն գիրուհլար եէր իւզե-
րինատն էօքսորը գողգորդլորնատա թ է-
քերլէրլէր տատի էօքսորը գողգորը թ-
ատի։ 20-Բահ հէր նէրէյէ կիտէճէք
օղաս, անդլեր օթայա բուհրն կիմ տէյլ
եէրէ կիտէրլէր, վէ թ էքերլէքլէր ան-
դլեր իւլէ պէրատպէր էօքսորը գողգորդլոր
խոյ. գիրաս թ էքերլէքլէրատ պիրատհլատ-
րըն բահրհ վար խոյ։ 21-Անդլեր եբ-
բրիստիա քատ, պօնճոր փա եբրիստիա թ-
տի. վ՛ն անդլեր տատ՛իրգատա պօնճոր փա
տատ՛իրգր խոյ. վ՛ն անդլեր եէր իւզերինա-
տն էօքսորը գողգորգատա, թ էքերլէք-
լէր տատի անդլեր իւլ պէրատպէր գողգ-
գորլոր խոյ. գիրաս թ էքերլէքլէրատ
գիրատհլորըն բահրհ վար խոյ։ 22-
Վ՛ն գիրատհլորըն պատղորը իւզերինատ
լէվհ ի ատ՛ինա շէքլի, անդլերին պատղորը
իւզերինէ եօգատրտան եպղրմէզ օղաս
*զատկէթ փարլատ՛ պիրնատա պէհ-
զէր խոյ։ 23-Վ՛ն լէվհին ալիճ ատա
անդլերին գանատալորը պիրիպիրինէ
տօղրատ կէլիր խոյ. հէր պիրինին պէր
թ ատրաֆտան վ՛ճատրնը ալճ թ լատն
իչի գատրտ վար խոյ, վէ հէր պիրինին
տիկէր թ ատրաֆտան վիրճատրնը ատկ թ
էատն իչի գատրտ վար խոյ։ 24-Վ՛ն
եւ բրիստիա քէրինատ գանատալորընէն
կիսրիպ իւլ իստիճա չօգ տատլար կիս-
րիպ իւլ իստ կիպի՝ գատրտրնին ատտատը
կիսի, կիսրիպ իւ ատի վէ օրտու չղա-
տնալ տատը կիպի իչիճ տալմ. անդլեր տտա-
տղատա գանատալորընը էնտրիրլէր խ-
տի։ 25-Վ՛ն անդլեր տտատ՛ատ գանատա-
լորընը էնտրիտնէրլէրինատ պատղորը
իւզերինատ օլան լէվհին իւտի իւտատն
պիր ատտա կէլիր խոյ։

26-Վ՛ն պատղորը իւզերինատ օլան
լէվհին իւտի իւտատ կէօղ եօգատթ
կէօրիճնէ իչինատ պիր թ ատի՝ չէքլի
վար խոյ, վէ օղ թ ատի՝ չէքլինին իւ-
զերինատ եօգատրտան անդլն իւզերինատ
ատտմ՝ հէյ՛էթի կիպի պիր չէքլ վար
խոյ։ 27-Վ՛ն պէլինատն եօգատրը օլան
հէյ՛էթինի խալիճ փրինճէ պէհզէր վէ
լէմ բատքը էյնէ իչէրինին ատի էքէօրճ-
նիւշիս կիպի կէօրտուճմ՝, վէ պէլինատն
ատղատր օլան հէյ՛էթինի ատի էքէօրճ-
նիւշիս կիպի կէօրտուճմ՝, վէ էթ իտատֆ-
տատ զիյատ վար խոյ։ 28-Նատղմալրը
կիսնատ պտւլտի տատ օլան գատ-
զատ կէօրճնիւշիս նատրլ խտ, անդը
էնթ իտատֆտատ օլան զիյանդը կէօրճ-

* Իպր. չհմշէք կէտթի էրեչի

* Իպր. հէյպէթի

Digitized by Google

Նախշիս էղլէ խոյ։ Պա՛ ՐԱՊՊՈՆ *ճէլլալէրուն կէօրիւնիւշիւ իսի. վէ անոր կէտուսիւլմամէ եհէզ իւսմի իւ տիւշսաւա՛, վէ ակղէնէն պիրինուն սէսինի իչիմսինի։

ՊԱՊ 2

Վ֊է պանա՝ Էյ իսկի ի տաեմ, սայգուս տուբ վէ սանա սէղլէնէլիմ՝ սաէսի ։ 2 – Վ֊է պանա սէղլէսիչինսէ ի֊ղէրիմի ԲաՀ կէլսի, վէ պէնի ալյագտաա տուբտուբտուբ , վէ պանա սէղլէյէնին ւերինէ իչիմսինի։ 3 – Վ֊է պանա սաէսի քի՝ Էյ իսկի ի տաեմ՝, պէն սէնի պէնի Խալտչէլէ՝ պանա 'իսեւան էտնէն 'սաբ պիր միլլեթե կէօնտէրիյօրում՝. Հեմ՝ քէնտիլէրի Հեմ՝ էճտատլարը, պտս կիւնէ գատաբ պանա գաբշը կիւնահ իչլէտսիլէբ։ 4 – Անէլբ եւսզիւ փէք վէ գաղվմսաս տուբ. պէն սէնի սանլէբէ կէօնտէրիյօրում՝. վէ սանլէբէ սէղլէ քի՝ Բատպպ ՆՀվաա պէղլէ պտսյօրբը։ 5 – Վ֊է սանլէբ, կէբլէք տիՆկէսինլէբ, կէբլէք իՀմաղ էԼմ սինլէբ, (զլիսա սանլէբ 'սաբլար խանէսի տուբ,)ենԼ սաբսալարընտաա փէդղամսիզէբ օլաբզընը պիլէ՞ճէլբլէբ ։

6 – Վ֊է սէն , Էյ իսկի ի տաեմ՝, Հէբ նէ գատաբ սէնին Հանը՞կտաա ։ 'ինտատճը վէ 'սաբսի սատմլէբ՝ պտսլատնտագ սէն 'սագբլպլէբ Հանը՞կտաա օլաբյոբ խանի տէ, սանլէբտէն գօբգմա, վէ սէօզլէբինսէն խագվճ էյմ֊էմ. Հէբ նէ գատաբ 'սաբլաբ խանէսի խէլէբ տէ, սէօզլէբինսէն գօբգմա վէ չէՀրէլէբինսէն խագվճ էյմ֊էմ ։ 7 – Վ֊է 'սաբ օլաբգլաբընտաա կէբլէք տիՆկէսինլէբ, կէբլէք իՀմաղ էԼմ սինլէբ, սէն սանլէբ քէլսմըմը սէղլէ ։

8 – Վ֊է սէն, Էյ իսկի ի տաեմ՝, ստսնտա սաէսիլիսի տիՆկլէ. սէն օլ 'սաբ խանէ կիսվլ 'սաբ օլմա. տաղվրկը սչ վէ ստսնտա վէբտսիչիմի էէ ։ 9 – Վ֊է կէօրտիւմ՝ քի պանա ստգտնմլրչ պիր էլ վէ ստսնտ քիԼմագ օլաբ ճագ պիր Խաւմտաբ վաբ իսկի. 10 – Վ֊է սանը էօՆիւմէ սչսաբ վէ իչէբիսի վէ սաբգտաբը Խագվբյը իսկի, վէ ստսնտ մէբսիչէէբ իլէ սչ աա զտաբի էաղվբյմըշ իսկի ։

ՊԱՊ 3

Վ֊է պանա՝ Էյ իսկի ի տաեմ՝, պաւէբ տէբղկը էէ, չաւ Խաւմտաբը էէ, վէ կիՆի պէչլի ի Խալտչէլէ սէղլէ՝ տսէտի ։ 2 – Վ֊է պէն տաղվբմը սչտաբմ՝, վէ պանա օլ Խաւմտաբը էէսիբտսի, 3 – Վ֊է պանա՝ Էյ իսկի ի տաեմ՝, պէՆիմ՝ ստսնտա վէբտսիչիմ՝ պաւ Ўճտատլարը էէչիբէբ փաբՃընչտաա փ վէ իչինկէ տօլտաւբ՝ տսէտի. պէն տաաբի էէսիմ՝, վէ տաղվբմնտաս պաէլ կիսվլ Խագվբյը իսկի ։ 4 – Օլ վաբգլմ պանա՝ Էյ իսկի ի տաեմ՝, սէն պէչլի ի Խալտչէլէ կիսի, վէ սանլէբէ քէլսմըմը սէղլէ։ 5 – Ջիբտս սէն լտգլէճի ի միՀշգիլ վէ յնտաաՆը ստգիլ պիր գաղվմսա տէչլիլ, սանճագ պէչլի ի Խալտչէլէ Ўրտաալ օլաՀաբը. 6. Սէն սէօղլէբինսէ սանլատնտաղըն վէ լտգլէճի ի միՀշգիլ վէ լիտսանը տսագիլ օլաճ չօգ գաղվմսատա կէօնտէրիլմէբսինի. էկբը սէնսի սանլէբէ կէօնտէբէ իսկի՝, սանլէբ սէնսի տինկլէբլէբ իսկի. 7.Լաբսինի պէչլի ի Խալտչէլ սէնսի տինկլէմէ իսկի էմէբճէկ, գէբտս պէնսի տինկլէմէբ իսկի էմէբճէբ լէբ. չիՀրէբ պիլէ՞ճի պէչլի ի Խալտչէլինսի սէնբ պէ վէ գաղվմ ի Խալտաա սէնսի սանլէբ պէ վէ գաղվմ փէբ տսէբ։ 8.Իչլէճ սանլէբինսի եԼսզիւնէ գատաբ սէնսի եԼսզինԼս սէբճ վէ սանլէբինսի սաղնտաա գաբշը սէնսի տաղնըգը սէբճ էյլէտսիմ՝ 9 – Սէնսի տաղնըգը էլմաա կիսվլ՝ գաղվտաա սէբճ էյլէտսիմ՝. սանլէբ 'սաբլար խանէսի իսկ տէ սանլէբտէն գօբգմա, վէ եԼսզլէբինսէն խագվճ էյմ֊էմ՝ տէսսէ։

10 – Պէկզակբ պանա՝ Էյ իսկի ի տաեմ՝, ստսնտա սէղլէյէճէկիմ՝ քէլսմըմը քէսճճէՆիՆ գաղվկիճէ սալ վէ գաղվտաբյկիլ էչիմ՝ ։ 11 – Վ֊է էսբը օլաճ գաղվմնկէ օղղաւլաբընտաա կիսի. վէ կէբլէք տինկլէմէսինլէբ, կէբլէք իՀմաղ էԼմ սինլէբ , սանլէբէ խսիմ սաղնտաա սէղլէ քի՝ Բատպպ ՆՀվաա պէղլէ պտսյօրբը՝ տսէտի ։

12 – 0 զէմանի ԲաՀ պէնի գաղվբյբտբ , վէ սաբգտաբտսնտաս պէբ պէչլիբ կիսվբիլմի իս սէսի իչիմի տիՆ՝ քի՝ Բատպպ֊ճէկլէբ քէՆճոն մէքՀանըՆտաաՆ միսգտաբէբ օլաճտաս։ 13 – Վ֊է գիբտսՀլաբըՆ պիչիսիբիբինսէ տօղտաՆտաս գաՆճտաաղլաբըՆ սէսինի , վէ Հանկլաբընտաս օլաՆ թէքբէյէքլէբինսի սէսինի վէ պէբ պէչլիբ կիսվբիլմի իս սէսի էչէՆ֊ճէ՞։ 14 – Վ֊է ԲաՀ պէնի գաղվբյբտբ կէօթի իսկիս, վէ պէնի բաՀչըՆսի՞Ն Հէբտաա բսէկ իՆկիճի տիՆ՝. վէ

* Ինչ. ճէլլալէրուն չէքթինին
†Նախօք՝ չաւլարար վէ տէքէնէբբ

Digitized by Google

ՐԱՊՊՐՆ էվի իւզէբիմէ գուվվէթլի օլ աաս։ 15 – Վէ Խթսար ըզմաղը գուբպինաակ սաքլեն օլսան Թեէլաթիպ էսիրլէբինեն էանըլնա կէլսիմ, վէ անէլէրին օվաւրգէլսըր եէբտսե օվ ուրսըմ, վէ օրատա, անէլէրին ատրաակնատա եէտի կէտե Տայրան օլատագ օվ ուրսըմ»։

16 – Վէ եէտի կէտեն ասնընատա պանա ՐԱՊՊՐՆ քէլսէմը կէլիպ, 17 – Էյ իպի ը աաւմ, պկեն ակեր պկլիթ ը Խարայէլէ պկաճի թա՛ռեն էվ ուրսըմ. վէ պկեռիմ՝ թաւրաֆըմնատա քէլսամ իշխախ՝ պկեռիմ՝ թաւրաֆըմնատա անէլէրի ատագնտըրատըն։ 18 – Շեկիրկ՝ Մուխլագա էօկ ճէբբսին՝ ատաէյլմատ, սէն ատը ատագնտըրմագ իսէն, վէ շէկիր հաշատնատը զրմնընատա ահա սէգլէմէգ իսէն, օլ շէկիր քէնտի քէօվ իւլիւյիւնատ էօվէճէբ, լսքին անդն գանըբ նէ սէնին էլինկատն թա սկեպ էտէճէյիմ՝։ 19 – Ֆսագսմի սէն շէկիրկ ատագնտըրտըղկնատա շէկրինատն վէ քէօվ իս էօքընատան տէօնմէգ իսէ, օլ քիմնե քէօվ իւլիւյիւնատ էօվէճէբ, լսքին սէն քէնտի ճանդկը գուրմ ատրկշ օլատճագտըն։ 20 – Վէ սատկշ սատսէնտնատն ատէնիւպ քէօվ իւլիւբ իշկեր իսէ, էօվմէսի իշխն անդն էօնիւնէ թէօքէգ գօտրղրմնատա, սէն անը ատագնտըրմնատրղկնատն օվ քիմնե կկնատնըտնատա էօվէճէբ, վէ անդն իշկէսէկյէ սատսէնը թա էգէբքիւբ էտիւմկյէ ճէբ տիր, լսքին անդն գանըբը սէնին էլինկատն թա սէգէպ էտէճէյիմ՝։ 21 – Ֆսագսմի սատկշնեն կկնատնա էթա մէմեսի իշխն սէն ատնը ատագնտըրըբը իսէն, օլ սատկշ տատթեբ կկնատնա էթա մէգ իսէ, ատագնտըգը իշխն մնէթ լագատ եատչատճագ, սէն ատաեբ քնտի ճանդկը գուրմ ատրմէգ օլատճագտըն՝ տէտի։

22 – Վէ օրատատ ՐԱՊՊՐՆ էյի իւզէքիմնէ օլուզ պանատ Գաղգ, օվատյատ չըգ, վէ օրատատ սէնին իւլ սէգյլէշէկյիմ՝ տէտի։ 23 – Վէ պկեն գաղգըմ օվմյատ չըգտըմ. վէ իշյի է օրատատ՝ Ֆոքատր ըզմնդը էատնյնատա կէօրտեկյիմ՝ ճէկատ կեսի ՐԱՊՊՐՆ ճէկատը տատըտյօր իսի, վէ պէն եիւգ իսեի իւ տիուշտատիմ՝։ 24 – Վէ Իսւ պանատ կէկիպ պկեռի ապյագ իւզէրի տուսըտուբատու, վէ պկեռիմ՝ իւլ սէգյլէչէրէգ պանատ տէտի քի՝ Նկեռ, քնտի էվինկատ կկզկնե։ 25 – Էյ իպի ը աաւմ, իշյի է սէնին իւզէրինէ պատկշտ գէյատճագտըր, վէ անէլէրկ սէնի պատկշտատճագտըր, վէ անէլէրին իշյինէ չըգմյատճագտըն։ 26 – Վէ սէնին տիւկեի սեմատըկնատ եատփէշտըսատճագտըմ՝, վէ տիւսեի օյատճագտըն, վէ անէլէրին իշյինատ էա՛տեի էտէն ատեմ՝ կկսի օվմյատճագտըն, զիսա անէլէր՝ ատրկտր խատնէսի տիր։ 27 – Լատքին պկեն սէնին իւլ սէգյլէշէկյիմնէ, ատզզկը ատյատճագտըմ՝։ Վէ անէլէրէ սէգյլէ քի՝ Բատգ Եչովա սէգյլէ պատյատրըբ։ Իշյնատն իշյեի սեին վէ իշմատ էտէն իշմատ էեի սեին, զիբա անէլէր ՝ատրկտր խատնէսի տիր։

ՊԱՊ 4

Վ ե սէն, էյ իպի ը ատաեմ, պիբ թուղատ ատ, վէ անը էօնիւնէ գօ, վէ անդն իւզէրինէ Եբատատգեմ շէհրինէ ըւամ էւլէ։ 2 – Վէ անը մնէհատատբ էյլէ, վէ անատ գատրշը թատպատ եատփ, վէ անատ գատրշը մնեի էրիս իգատճ էյլէ։ վէ անդն ՝ատէյհինէ օրատս գատբ, վէ անդն հէր թատաֆըքնատ մնէճէնիգլէր գօ։ 3 – Վէ սէն պիբ ատմիբ ատճ ատլըգ՝ անը գէնատին իւլ շէհրէն ատրատգնատ ատմիբ հիսատ կէտ գօ, վէ մնէհատաերկ օլատնմնատը իշյեն եիւգիգիբ անատ գատրշը ատղտսւլի։ վէ անը մնէհատատրկ էյլէ։ պատ՝ պէյի ը Խարայէլէ ՝ատլատմի օլատսե։

4 – Վէ սէն ոօլ եատնքկ իւզէրինէ եատի, պէգյլէճէ պէյի ը Խարայէլկն քէօվ իւլիւյիւնէնիւ անդն իւզէրինէ գօյատճագտըն։ անդն իւզէրինէ եատի ատրղկ կկնէլերկն ՝ատատատնկե կէօրէ ատնէլերկն քէօվ իւլիւյիւնէնիւ եիւքէլէնէճէքսկն։ 5 – Ջիբա պէն անէլերկն քէօվ իւլիւբ էեի տէյլերի սէնէլէրի կկնէլերկն ՝ատատկնկե կէօրէ իւչ հիւգ ատզատան կկսե օլատրատգ, սէնկն իւզէրինէ գօտրմ՝, վէ սէն պէյի ը Խարայէլկն քէօվ իւլիւյիւնէնիւ եիւքէլէնէճէքսկն։ 6 – Վէ պտւ կէ՝ՆՆէրէ թէքսիկ էեի տէյլկյէ սատ եատի եատի ատճագտըն։ վէ գէրգ կկսե պէյի ը Ցատգատնկն քէօվ իւլիւյիւնէնիւ եիւքէլէնէճէքսկն։ ատանա էէր պիբ սէնէ եէրկնէ պիբ կկսե վէրտրկ՝։

7 – Վէ Երատ ատգեմ մնէհատէրսկնէ թէ էվճճկնէ էատէրէք գօլզկը ատրղտյղ սէնկն ՝ատլէյհինէ փէդյատսէրէրկք էտե։ 8 – Վէ իշյեէ պէն սէնկն իւզէրկն՝

Digitized by Google

պէհտալէր գոյացաղար, քի մուհասեբէնին կիւնլէրինի իմմէտ էտինճէյէ գատարար, պիր հատըկատան օ պիր հասէքայա ատօմատըկսին։

9 – Վէ ան՝ քէհանին իչինէն պուղտադա վէ արփա վէ պադղայ վէ մըճմըճէ վէ տադրը վէ չավտարը տալըդ՝ անլէրի պիր գադաս գօ, վէ անլէրտէն քէհանին իչինէ էքմէք հասփ. անը՝ օվ հանդի իւգէրինէ հասի տըդըն կիւնլէրին՝ տատահինէ կէօրէ, հասըն իւշ հիւդ ուգատան կիւն եէյէճէքսին։ 10 – Վէ եէյէճէյին Կ֊ի֊Կ կիւնտէ եվրմի մըգադայ օլարադ վէզի իչէ օլսուն. անը վագրվի վագրվի եէյէսին։ 11 – Վէ տույա էօյլինլէյէ, հասըն պիր սիւտա ի հին մըգադարը իչէճէքսին. անը վագրվի վագրվի իչէճէքսին։ 12 – Վէ Կ֊ի֊Պ֊էյէ՝ տարփա փիտէլերի կիպի Կաֆէտէ եէյէճէքսին. վէ անը՝ անլէրին կէօզլէրի էօնիւնտէ՝ տատէմտէն չըգսըն նէճաստի֊Կ֊էվլիյի փիշիրէսին։ 13 – Վէ ԲԱՊՊ՝ պէհի Կարտէլ, անլէրի ախբէր ճէչիմ՝ միլլէթլէր արասընտա, էքմէքչէրինի պէջիչ մուտարտ օլարադ եէյէճէքսէր՝ տէտի։ 14 – Վէ պէհ՝ Ա՛Ո, հա Բապպ Եհովա, իշլէճ հոսփադ օլտըդը՝ հագ տըր, վէ սէպատլէթլիմէնէ չհիմիչէ գատասը լավչէ հոքսա Հայվանըն փասիլէտիլինի եէմէտսիմ՝ վէ տադրմա ուէքրուհ Կէի կիսուէտսի՝ տէտիմ։ 15 – Ո տոխի պահնա՝ Գագ, ասանա ատմ նէճասէթի եէրինէ սըդըր Թէզկիրնի վէրտիմ՝, վէ էքմէչինի անըն իւչ փհշիրուճ ճէքսինի՝ տէտի։

16 – Ռէզալճը պահնա տէտի քի՝ Նյ Խոն ի տատէմ, Իշլէճ պէհ Երուսաղէմ ատ էքմէք՝ տատասընը գրրատադար՝, վէ էքմէչի Թաւրիթ ըշլէ վէ Էհոռիչէլէ եէյէճէքսէր, վէ տույա էօյլինլէյէ վէ Հայրեվի֊չ իչէճէքսէր։ 17 – Զիրա էքմէչէ վէ տույա միւհիմճ օլտաճագլար, վէ պիրիպիրինէ պօէզդ Հայրատ գաղտրտագ քօմիւնիքէյէրինատ Թէլէֆ օլտաճագլարը տըր։

ՊԱՊ 3

Վէ ան՝ էյ իսոն ի տատէմ, քէհանինէ պիր քէռքինի պըչտագ տա, պիր պէրտըէր ուսահուսատը տալըդ՝ պատչըճ իւչ տտղտալընը Թէրտուշ եէյլէ. պիր Թերտղի տատոխ տալըդ Էեւը Կ֊ատահմ էյլէ։ 2 – Ուչտէ պիրինի մուհասեբէ կիւնլէրի Թէհլիսիմ օլտըգատա, չէհրին օրթատանատա ատմ եէյէ հագ. վէ իւչտէ պիրինէ տալդ՝ հէր Կատատըհա պըչտագ վուտատան. վէ իւչտէ պիրինի բուզկհատա տահ տատըն, վէ պէհ տանլերին տատրըճ գեւըճ չէքէճէյիմ՝։ 3 – Վէ տանլերտէն տազ պիր մըգատարընը տալդ՝ Նէքէլերինէ պատալա։ 4 – Վէ հինէ տանլերտէն տալդ՝ տահ էշ իչինէ տաճ, վէ տանլերի տահ եէյէ հագ. տանտէն պիւէճիհ պէյիմ ի Նատայէլէ տահ էշ չըգաճագ տըր։

5 – Բապպ Եհովա պէհյէլե պուչտըրը. Պու՝ Երուսաղէմ տիր. տանը միլլէթլէր ատասընա վէ էճրատֆըներտա պուչտանան տիչտարար ատատընա գոտրմ՝։ 6 – Վէ օ՝ տաչքատրմէ միլլեվլէտտէն վէ գանատնտարմէ էճրատֆըտատա օլտան տիչտարատան զիչտատ չէրըչ Թատհիվ էյլէտի. զիրա տաչքատրմէ բէտտա էճի տիլեր, վէ գանատնտարընա կէօզ Հարեքէմ վէ տաչքատմէրը Թէրա էճրատհնիլ. էճրատֆըրզատա օլտան Թատիֆէլերին՝ տատահինէ պիլէ էճրատհնիզ։ 8 – Պու էվլտէն Բապպ Եհովա պէհյէ պուչտըրը. Իշլէ պէհ, հէմտան պէհ տատա գաչըր իս՝, վէ միլլեվլէրին կէօզլէրի էօնիւնտէ, տէհին օրթատատա հիւքիւր իճրատ էտէճէյիմ՝։ 9 – Վէ եատմինատըրտմ վէ միսլինի պիր տուչա էատմինյատճաղտմ չէյի՝ տէհին մէրուհատի ըչինի հիւմէքէ տէպէպինատտէն՝ տէհտտէ եատիտճաղտմ՝։ 10 – Պու էվլտէն տէհին օրթատատա փէտէրլերը օզուլտըրը հէյէճէքսէր, վէ տուչտըրտը փէտէրլերինի հէյէճէքսէր. վէ տէհտտէ հիւքիւր իճրատ էտէճէյիմ՝, վէ տէհին պագը գաղատնտարընի ճիւմլեպինի հէր րևկհատա տտագրտատճաղտմ՝։ 11 – Պու էվլտէն Հայտատ քմ հագգը իչինե, (Բապպ Եհովա պուչտըրը,) ատն ճիւմլե մէքրուհատի վէ մէնֆուրատի ընկէ մնագտինատինի նատճաք էյլէտիյինի տէպէպինէն, պէհ տատի֊ճէհ գրրատճաղտմ՝։ կէօզիւմ էտերքէէ մէչէճէ վէ տատա չէֆգատի էեմ մէչէճէյիմ՝։ 12 – Մէհին պիր տիւլտիճէ Թատունատան էօյէճէք, վէ օրթատճատա գրրիլգատան Թէլէֆ օլտաճագլար. պիր տիւլ տիւճէ էեմ տատրճքէտա գէլըճատան

Digitized by Google

ահւշէ ճէք, պիր ահւլսիհիւ տահի հէր բհւզկհատա տտղրտլով՝ ալգալաբրն ճատ գբւլբճ չէքէ ճէյհմ։ 13 – Պէզյէ ճէ զահզատլմ՝ եէրհնի պռւտճատգ, վէ խրշմհմբ ահնէբրհն իւզէբրհնէ էնտհրէ ճէյհմ, վէ ինի իգտամ ալճատգտլմ՝, վէ խրշմհմ՝ ահնէբրտէ եէրհնի պռւտռռւտատ պէն ԲԱՊՊ զտյրէի իտհլե աէզյէտհյհտի պռւէճէքէբր։ 14 – Վ.է եօլտ՞ն կէչէնէբրհն ճհւմհլէսհնհն կէօզէբի էօռհնատե՝ աէնհն էէժրատիչտատ օլատ մհւլէհմէբրհն ատռատճատատ սէնի խատռպհյէհմ վէ հտգատրէիե թ էսհլհմ՝ էտէճէյհմ՝։ 15 – Վ.է զատզատ վէ խրշմհե վէ խրշմ՝ թ էքռտիրէբրհյհե աէնտէ հհւբգմհբ իճրատ էճռտհյհմտե աէնհն էհմ րտֆիչտատ օլատ մհլէհմէբ վէ բէզատլէբ, 'իպռէհմ վէ հայրէհմ իչհւն օլատճագտրն. պէն ԲԱՊՊ սէզյէտհմ՝։ 16 – Սհզի հճլատք էհմ մէք իչհւն կէօռտէրէճէյհմ՝ գբհլբղղրն քէօճհւ վէ մհւչհլք օգռտրղրտ ահնէբրհն իւզէբրհնէ կէօռտէրտռհյհմտե, գբհլբղղ սհզհն իւզէբրհնհզ չհատէհլհ գբհատճատղմ՝, վէ էքմէք 'ատատհղղբ գբհատճատղմ՝։ 17 – Վ.է իւզէբրհնհզ գբհլբգ հլէ զատրտրհբ վռհշռհբ կէռտէրէբճէյհմ՝, վէ ահէն էվհատտրհգ պրտգատճատգատ տրրտ. վէ օրհմ ատռտան ֆատ՞ռտն վէ գան կէչէճէք վ.է իւզէբրհնէ գբհլբճ կէհմ իբէճէյհմ՝. պէն ԲԱՊՊ աէզյէտհմ՝։

ՊԱՊ 6

1 – Ա.է պատռա ԲԱՊՊՐՆ քէլտմբ կէլհգ տռեատ քի՝, 2 – Էմ իպռն ի տատե՝, Իսրատյէլ տտղղտրբհտ ֆէվկտատմպէրհլք էտէրէք, 3 – Սէզղտբ քի՝ Էմ Իսրատյէլ տտղղտրն, Բատպ ԵՀովռհնբէ քէլտմբնր տրհկէէլհնհպ. տտղղտրատ վէ պատյբրտատա, տէրէլէրէ վէ վատռհլէրէ Բատպ ԵՀովռա պէզյէ պռւտյբրբ. Իչհյէ պէն սրպհն իւզէբրհնհզ գբհլբճ կէհմ իբէճէյհմ՝, վէ մհւբհ էֆէ՝ֆատբրհզբղբ Իսրատյ էտէճէյհմ՝։ 4 – Վ.է մէզպատհյատբրհզ վիբատն գռատճատգ, վէ կհւնէշ ատհւմհլէբրհնհզ գբհրբատճատգ, վէ մհւգմէռհւլէբրհնհզ ֆռհմհլ տատբրհնբղբն էօճհւնէ տռեչհւբէ ճէյհմ՝։ 5 – Վ.է պէնհ Իսրատյէլհն տատչհլէբրհնհ ֆռհմհլ տատբրն էօճհւնէ գզյատճատգմ՝, վէ քէմհլէբրհնհզհն մէզպատհյատբրհնբղբն էհմ բռատֆիչտատ տտղղտրատճատգմ՝։ 6 – Սաքրհն օլտբղհնբղ եէբհլէբրհն ճհւմհլէսհնտե չէհրհլէբ խատրատպ օլատճագ. վէ մհւբհ էֆէ՝ատտբ վիբատն գռատճագ, չէռյէ քի մէզպատհյատբրհնբղ խատրատպ վէ վիբատն օլռտպ՝ ֆռհմհլ տատբրհնբղ գբհրբատտրատ պռտհֆհմհլ օլատտբ, վէ կհւնէշ ատահնհմէյէբրհնհզ ֆհէլֆի վէ իչհլէբրհնհզ մհնհվ ատռտան՝։ 7 – Վ.է տրֆհմ ահնէբղատա մհզգմռհլէբ ահիւշէճհքէբր, վէ ԲԱՊՊ պէն խռհյհմէ պհլէճէքսհնհզ՝։

8 – Լաքրհն ահզ ռհյատրատա տտղղտրտղղատա, գբհլբճատգ գռատճռհլմէշ օլահնյատբրհնբղբզ մհլէհմէբ ատռատճատգ պագհյհյէ պռտգատճատղմ՝։ 9 – Վ.է գռատճռհլահնյատբրհնբղ էսէբ ահռբհռէճէքէբրհնի մհլէհմէբ ատռատճատգ պէնհ զհքբ էտէճէքէբր, քէհռէբրհնհ զհնատքատբ վ.է պէհռատհն իրհմհռատ էռհն՝ *գատհյէբրհնհզ վ.է փռհմ լատբրհնա Թատպ՝ օլմհագհբգհէ զհնատ կէօզէբրհնհ գբատտրղրհնտա՝, ահնէբբ, ճհւռհլէ ռէբգատրղրհնտա՝ իչհէտհքէբրհնի բէօճհւ իռհլհռէբբ ահզատհնհզ էհմ բհւռհլէբ ատռատճատգ, վէ ռհյհտ ռհյհտ ռհյհտ՝

ճեմարէնսեան Դեբզա պէրբիյեսեանեն պիյասաե վիրան վէ խաբասպ էսեճէյիմ. վէ պէն ՐԱՊՊ խոխյիմի պիլէճեքլէր տաքը։

ԳԱՊ 7

1 Վ֊է պահաս ԲԱՊՊՈՆ քելամը կելնաց,
2 – Այն, էյ խոն ի տաեմ, փէյնե,
Բաապպ նէռվա խարայել տիյասբընաս պէզիլէ պուլյուբը.
Նիհայլեի տիյասբըն տեօրթի խաբասֆընեն նիհայլեի կելսին։
3 – Շիմոն ասէնն նիհայլեմ ինէ ՝ելսէ,
վ֊է զաձապպըմը սէնին իւզերինէ կէօնաւերլ ճէյիմ.
վ֊է մէզբհինէ կէօրե սէնի հիւքմ էսեճէյիմ,
վ֊է ճիւմլէ մէքբաւհամի ընէն ֆէլաճընը ասնին իւզերինէ կէմիրէլ ճէյիմ։
4 – վ֊է կէոզիւմ՝ սէնի էսիրկէմէյճիվ, վէ շէֆգաաի էյմէյճէյիմ.
Անճաձ մէսէլինէ կէօրե սէնին իւզերինէ ճէզա կէմիրէճէյիմ՝
վ֊է մէքբաւհամի ընէն օրմանտաս պաւլունաճաձ,
վ֊է ՐԱՊՊ պէն խոխյիմի պիլէճեքսինիվ՝ սէհմի,
5 – Բաապպ նէռվա պէզիլէ պուլյուբը.
Գէլա, իշմե պիր պէյա կէլէյօր,
6 – Նիհայլեի կելէյօր, նիհայլեի կէլեյօր.
Սէնին՝ աէլէհինէ ուլյանաը, իշմե կելէյօր.
7 – Էյ տիյասթաս ատպնին օլան, նէվպէյի տանա կելէյօր.
վ֊ագըլի կելէյօր, ատաղլարընը մէսէրբէյ սէհատաը տէյիվ,
Անճաձ իզմի իրտպ կէնհու եագընը տօրը։
8 – Շիմոն եագընտաս խոշմինը սէնին իւզերինէ սեօգրէճէճիմ,
վ֊է զաձապպըմը իւզերինէ ՝ելէնիաճիվ՝ իճրաս էսեճէյիմ՝
վ֊է սէնի մէսէլինէ կէօրե հիւքմ էսեճէյիմ՝
վ֊է հիւմլէ մէքբաւհամի ընէն ֆէլաճընը իւզերինէ կէմիրէճէյիմ՝
9 – վ֊է կէոզիւմ՝ եաքընմէյէճէնէճ, վէ շէֆգաաի էյմէյճէյիմ՝
Անճաձ մէսէլինէ կէօրե ճէզաընը վէքեճէյիմ՝
վ֊է մէքբաւհամի ընէն սէնին օրմանտաս պուլունաճաձ,
վ֊է ՝եհի վաբասի պէն ՐԱՊՊ խոխյիմի պիլէճեքսինիվ՝
10 – Իշմե օլ կիւն, իշմե պէլ կելէյօր՝
Նեվպէյի սաս կելսին,
'Ասաս չիշէքլէնսին՝ զաւբասը ֆիլիվէ լէնսին՝
11 – Զաւլի գէյամ՝ էսիպ շէրը 'ասասաը օլսուս.
Անլէրսէն քիմսե գաալմայաճաձ,
վ֊է անլէրին ճիւմհաբրընասն վէ եմվալընտան պիր շէյ,
վ֊է աստայտըրնաս պիր ՝սա'լսս շէյ՝ գաալմայաճաձ տաքը։
12 – վ֊ագըլի կելէյօր, կիւն եագլաղտաը.
Ալսան մէքբաւր վէ սաաթ սան մինդէճէն օլմասըն,
Զիրա անլն պիւթիւն ճիւմհուրընաս գաալմայաճաձ տաքը։
13 – Զիւնքի սաաթ սան, պէր հայտաի օլաաղտաը պիլ՝
Ասաի բէսնաս 'սալսնի էյմէյճէյիմ՝
Զիրա պիւթիւն ճիւմհուրը հնագըրնաս ոլսան բիւյաս տէօնմէյճէճէ,
վ֊է քիմսե քէնտի 'էմմիւնիւն քէօխ խաբիւյի՝ իլէ գաւվէվէյճէնմէյճէճէ տաքը։
14 – Պօռաւյու չաղտըրտաը, հէր շէյն հազըրլասըլսաը,
Լաքին մինհարեպէյ կիսէն քիմսե եօգ տաքը։
Զիրա զաձապպըմ անլն պիւթիւն ճիւմհուրը իւզերինէ տաքը։
15 – Տըշարըտաան գէյնճ, վէ իշէրիաէն թաաուսն վէ գէյնէյգ օլաղտ,
Սաահրաատաս օլան՝ գէյնճաաան էօլէճէճէ,
վ֊է շէհրաեճ պուլունաանը գէյնէյգ վէ թաաուսն թէնէկէճ եաճճէճէճ տաքը։
16 – վ֊է անլէրին գաւբրմաւլանըտրը գաւբրմաղտ՝
Տաղլաատաս սաէրե կէօյերճինէրին կիպի օյաճաձգաաը.
Ճիւմլեսի՝ հէր քէս քէնտի քէօխիւ ւնէյնե իչինե, ֆիզան եաճճէճէ տաքը։
17 – Հէր եվ կեվէյնէճէճէ,
վ֊է հէր տիգ սաա կիպի օյաճաձգ տաքը։
18 – վ֊է անլէրե չաղ գաւբաանաճաձգաէ՝
վ֊է անլէրի սաճհշէնի գաաֆլայաճաձգ.

* Ն֊ԽՕՔ՝ մինդէմ

Digitized by Google

Վ.է հէր եւ.զէ խէճալէթի կէլէճէք,
Վ.է հէր պիրի թաս պաշլը օլաճագ տըր։
19 – Կի.ամիւչլէրինի ասգագլարա ա-թաճագլար,
Վ.է ալի ա.նլարը նախագը 'աստա օլու-նաճագ.
Անլերին կի.ամիւշ իւլե ալի ա.նլարը ՐԱՊՊ'Ն զաազագը կիւնէնի.ատ
Անլերի գաւրի ատամայաճագ տըր.
Ճանլարընը տոլատաւմայաճագլար,
Գարնլարընը տոլատաւմայաճագլար.
Զիւրա 'խանն իչլէն անլերէ իճագէզ օլաստ։
20 – Զիւնէթլէրինին հի.անի.ւնի քիպրէ թաՀվիլ էմիւլեր,
Վ.է անընլէ մէքտուհամի Վ մէնֆաւ-ատճէլարընը ատաքէթլէրինի Հաօփատլար.
Գաս էճլանէն պէն անը անլերին 'ճնաթիատ նախագ գէլտըրմ'.
21 – Վ.է զաազ էմ մէլերի իչլէն անը էճնէպոլէրին էլինէ,
Վ.է Հատզմա էմ մէլերի իչլէն ատիյարըն չէրիւլերինէ վէրէճէ.իմ',
Վ.է անը նէ.ճիա էտճ.էճէքլեր։
22 – Վ.է հի.ամիւմ անլէքտէն չէվի-րէճէ.իմ',
Վ.է խալվէթի իմի նէ.ճիա էտճ.էճէքլեր.
Վ.է օրտայա զօրտագլար կիւրճէքլեր,
Վ.է անը նէ.ճիա էտճ.էճէքլեր տիր։
23 – Պիր զէնճիր Հատա,
Զիւրա ատիյար գաձա տա'վատը.յլէ տօլ-տատ,
Վ.է չէՀր զատըմիէ տօղտատ։
24 – Վ.է թա'իփնէլէրին էն քէօճի.ւլէ-րինի կէմի իւլ.էճ.իմ',
Վ.է անլէրին խանէլէրինի զատիճ է-տէ.ճէքլեր.
Վ.է զատիմլէրին քիպրիթի մնՀվ էտէ-ճէ.իմ',
Վ.է անլէրին մնւգատատէս եէրլէրի.ե նէ-ճիա էտուլէճէք տիր։
25 – Հէլաթ կէլիւօր.
Վ.է ատ.ւատիճ ատագյաճագլար, լաքին պուլունմայաճագ տըր։
26 – Պէլա իւգէրինէ պէլա կէլէճէք,
Վ.է թ.ևէտճի իւգէրինէ թ.ևէտճի իւր օլաճագ,
Վ.է փէ.ղաամպէ.ատէն վահի թատէպ է-տէ.ճէ.իլեր.
Վ.է քէտճինտէն չէրի'տճի վէ իւիթ իւ-յատլատատան մէ.չվէրէճի զատ' օլաճագ տըր։
27 – Մ'էլիք մաճէմ էտէ.ճէք,
Վ.է բէ'իս Հայրէճի կիւյէճէք,
Վ.է տիյատրէն գատվինէն էլլէրի գօր-գատատան կէվէյի.ճէք.
Անլէրին մէ.ալէքլէրինէ կէօրէ անլէրէ մի.ճ.ահատճի էտէ.ճէ.իմ',
Վ.է անլէրի ատՀքատատըրյալէ Հի.ւքմ էտէ.ճէ.իմ',
Վ.է պէն ՐԱՊՊ խոխ.իմի պիլէճ.ճլէլէր տիր։

ՊԱՊ 8

Վ.է ալի ընճը աէնէատ՝ ալի ընճը տյլէն պէշինտէ պէն խանէվտուն օմ ատ-տրղը՝, վէ Ծատգա իմի.ամլէրը ատա-խի գատշմատա օմ ատրատգլարը Հալտե Ի'սպղ եՀվատնէն էլի 'պատնա ատգատն-ատա։ 2 – Վ.է ալե էշ կէօրճէնի.շլինտե պիր տտի շէքլի կէօրտի.մ. պէլինտէն աշատղը ալե էշ կիսի օ.ւատ՝ պէլինտէն Հատարընը խատա փէրինճէ պէնգիր պիր ճելիլ կէօրճէնի.շ իտի։ 3 – Վ.է պիր էլ ատ.ւրեի.ե ատ.զատղ՝ պէնի պատղրընն փէրշէմինտէն Թ.ուճ ատա.։ վէ Ի'սՀ պէնի պէմին իլե աէնտա ատրատընա գալ-տըրդ՝ Ալ.ահ Թ.ատատքնատան օլատն բի.ւ'յատրլե պէնի Երատատգէմ, շինտել ճանիպինի պատգան իշ գատփուրն ան-խելինե՝ դայրե.ի.ե Թ.ահ'րիւչ էտէն Ղայ-րե.ի փուճ.ունըն ատ.ւրատրդը աէրէ կէ-Ի.իրտի։ 4 – Վ.է իշ.ի.ե օվատատ բի.ւ'յա-ատա կէօրտի.ւչի.մ' կիպի թրատատ Իսրա-յէլին Ալ.ահ'ընըն ճէչտալի վատ խտի։
5 – Վ.է պատնա' Ի'յ խատն տատեմ՝ կէօզլէրինի շինտել շինտել ճանիպինէ տատղատ գատրդը՝ տէ.ւէտճ իւգրճ.ի.ե, պէն կէօզլէրիւմի շինտել ճանիպինէ տտզ-ըտա գատտրդընճատ, իշ.ի.ե մէզատհ գատ-փուտը մէ.ահէ.լինին շինտել ճանիպինատ պատ Ղայրե.ի փուճ.ու վատ խտի։ 6 – Ո զէմանի պատնա՝ Ի'յ խատն ի տատեմ՝, ատ-լէրին նէ Հատփուրգ.ատրընը, Հատնի մնագ-տիսիմտէն ատգատգատ.շլինտ Իշ.ի.ե պէ.ի.ե Ի.ատրայէլին պատ.ուստատա Հատփուրգ.ատրը պէշի.ւք մէքտուհամի.ը կէօրճ.ի.ե մը տընե. լաքին Հինէ տէ.ւտ, վէ փահ պէտ-յի.ւք մէքտուհամի կէօրտի ճէ.ւքտին' տէ.ւտ։ 7 – Վ.է պէնի Հատվատ գատփուտընատա կէօճի.ւքտտխ, վէ կէ.ւտտխ.մ' քի տի-վատրատա պիր տէ.ւիք վատ խտի։ 8 – Վ.է

* Ի'սր. իւղէրիտէ տի.ւշտխ.

Digitized by Google

պահա՝ Էյ իսդն ի ատէմ, չիմնի պռա-
սիվորը ասէլ՝ ատտի. վէ պէն սիվորը
ասէլուիլիմնե իշլէ պիր գոփռա վոր
խոր։ 9–վէ պահա՝ Իչէրի կիր, վէ պռա-
քռատա եասիռդլարը ֆէնտա մէքռաս-
թա պռագ՝ ատտի։ 10 – վէ կիրիպ պիր
տէ պռագռամ քի, հէր նէվ՝ սիռիւնե-
նին վէ մէքռաս հայվանըն ռաբէթի
վէ պէյթ ի Իսռայէլին փռէթլարընդն
քառաֆֆէտ սիվոր իւզէրինատ, հէր
թառռահատա ըեռ՝ օլառնմէյ խոր։ 11 –
վէ ատլէրին էօնիւնատ պէյճի ի Իսռա-
յէլին իսթիխլարլարընատն ևէթիմիշ
քիշի, օրմանլարընատա տուխ ցեզռնիա
խոդն ի Աֆռան պռոկոնսուլատ, տռէռ-
յօրլար խոր. վէ հէր պիրինին պռոխռա-
ատառը քէնտի էլինատ օլառ՝ պռոխռըն
սիմանը պռոլսի կէտ ևօգռը չդգը-
յօր խոր։ 12 – Օ, վագթի պահա՝ Էյ
խոդն ի ատէմ, պէնի Իսռայէլին իսթի-
յարլարը գառռանլըգատա՝ հէր քէս քէն-
տինին բէսմէլե տօլռ խալկնի ևառնի-
ատէ նէ ևոփռաղռը կէօրմէ՞ն սի. գի-
ռա ատլէր՝ ՐԱՊՊ պիզի կէօրմէզ, ՐԱՊՊ
սիյռարը թէզռը էյնտի՝ տէյօրլար՝ ատ-
տի։ 13 – վէ պահա՝ Եինէ ատօճ, ատ-
լէրին ևառիտռգլարը գոճ պէզիհէ-
մէքռատհաղը կէօրէ ճէչքին՝ ատտի։
14 – վէ պէնի պէյթի իռ ՐԱՊՊՆ
չիմնի թառռաֆընա տօղռա օլառն գա-
փռատռընդն մէռահէլինէ կէնիյռտի. վէ
իշլի է օրատա գառռլար օֆռուռա՝ թա-
մամէզ իչիւն տաղդօրլար ռնդի։ 15 –
վէ պահա՝ Էյ իսդն ի ատէմ, կէօր-
սէֆ՝ ռա մի. եինէ ատօճ, պռոնդատառն
պէզիհէ-ք մէքռատհաղը կէօրէ ճէչքին՝
ատտի։
16 – Օ զէմանն պէնի պէյթի իռ ՐԱՊ-
ՊՆ իշէրիքի հավռատռանա կէնիյռտի.
վէ իշլի է ՐԱՊՊՆ հէյ՝ քէյնինին գափռա-
ռընատա՝ էյվատն իլէ մէզպահ տռառատընատա
եևրմի պէշ քիշի գատառը պռոլռնռատ,
տռրգ՝ ալռըը ՐԱՊՊՆ հէյ՝ քէյնինէ վէ
եևզիլէրի շառգա տօղռա իսդն. պռոնդատռը
շառգա տօղռա, կիւնդէշ սէճատ էտռի-
յօրլար խոր։ 17 – վէ պահա՝ Էյ իսդն ի
ատէմ, կէօրսէֆ՝ ռն մի. պէյթի ի ցռագա-
յատ՝ պռոբատռա իշլէտիքլէրի մէքռատ-
հաղը եևգփմագ քիչէ-ք պիր չէյ մի
կէօրնմէ՞յնէ-ք, քի ամլէր ռաֆյռըը զռուլմի
ռատռատռատ՝ պէնի զառգռագռա կէնի իր-
մէյնէ ռաճնահռնլէր. վէ իշլէ է ատռ փռոռ-
չատռընդ քէնտի պռոբռնդռյռնռա ռա զառ-
ռլառը ։ 18 – Պէն տահի խըշմիդ մռա-

'ամլէր էտէճէյիմ. կէօզիւմ էտիրկէ-
մէյնէ ճէք վէ չէֆգահի էյմէյնէճէյիմ.
վէ ատլէր՝ պահա եիռ-քառք սէյլէ չա-
ղըրտաճագլարը խատ ատ, ատլէրի տիյնէ-
մէյնէճէյիմ՝ ատտի։

ԳԱՊ 9

Վէ՝ պահա եիռ-քառք սէյլէ չադը-
րըդ՝ Շէհրին իւզէրինէ թա՝եին օլռ-
նամլըդռը եագռլաշըրըդռը, վէ հէր պի-
րինին հէյռագ էտտէճի տէյթի էյինատ
պռոլռնռատ՝ ատտի։ 2 – վէ չիմնի
թառռաֆընա տօղռա օլառն եօգռըդռը քի
գափռա եօլռնատառ տէյթի քիշի կէյռէք-
ատ օլառ՝ հէր պիրինին փառռէյճճի
տէյթի էյինատ խոր, վէ իչէրիսինատ
քէյճէն էյպհատէյի պիր քիմնէ պռո-
լռնռատ՝ պէյինատ պիր քառռէ իպ տի-
վիթի վագռ խոր. վէ ատլէր կիտիպ պռո-
գըր մէզպահդն եառնդնատա տռռ-ըռռյռռ։
3 – վէ Իսռայէլին ՍԱռռէյճէն ճէչռա-
լը՝ օլռ տռռդռը քէրռռպինին իւզէրին-
տէն պէյճի էչէյինէ չըգատ։ վէ օլ
քէյճէն էյպհատէյի վէ պէյինատ քեռա-
յի իպ տիվիթի պռոլռնռատա ատէմի
չադըրտը. 4 – վէ ՐԱՊՊ ատա՝ Եյռռա-
ատդ՝ չէհրինին իչինատէ կէչ, վէ ա-
նդն իչինատ իշլէյինէյնէ ճիռմէյճ մէկռռա-
հառճատառն տօղռա՞յը տռ՞ռ ու ֆիռատն էտէն
ատտէճէրինի ատդնդռը իւզէրինէ նէյշդն
գօ՝ ատտի։ 5 – վէ պէն իչիտիր իչէն
օլ պիր քիտիռէչէրե՝ Ան՞ն ատռառնճատ
չէհրատն կէչիպ վռռըդռը. կէօդէչէր-
նինի էսիրկէմէյինէ վէ չէֆգահի էյմէ-
յինինի. 6 – Իսթիխլարը, կէնճ վէ
պաքիրէչի վէ մռռ՝ռռռմէ վէ գռռբըլարը
գառճի ռռ էյնէյռռ իսդնի, լռքի իւ-
զէրինատ նդշառնը օլառն էյճ պիր ատէ-
մէ տօգռռնմայլըդռ. վէ պէնիմ՞ մռգռ-
տհիմնէն պռոչռայրնդռ՝ ատտի։ Ան-
լէր տռռխի պէյթի էն էօնիւնատ պռոլռռ-
նառն իսթի իչռայրատռանի պռոչռատռըդռ։
7 – վէ ատլէրէ՝ Պէյթի նէճճռ էտիպ
նդռ վէ հավռռլռատռը մռգռթռռլռատռի
տօղռտռռռռռռ՞ չէգռնդռ՞ ատտի։ Անլէր
տռռխի չէգռնդռ չէչռատէ օլռնռռռռ վռռգ-
տռռռռռ։
8 – վէ ատլէրի վռռտռռգռռռռռ տռռռռ-
տռռռ պէն է–ռռռռռ գռռռռռռգ եիռռ իռռ-
թի գռափռռռռռռ՞, վէ՝ Ա՛հ, եռռ Ռռռռռռ
Եհռվռռ, ռռն եռռռռռռռմ՞ իռզէրինէ

* 'Ինչ. գռռռռռգռռռռռռռ

Digitized by Google

խըշմբին տեղբէրէք Խոթայէլին պագիյ-
էանին քեռՖֆէլէն հէլ՛ած մը է տե-
ճէքանի՝ տէյիւ ֆէրեաստ էյլէտիմ՝։
9 – Վէ պատա՝ Պէյթ ի Խոթայէլ իւէ
ճուգանըն ֆէտաստը ֆէվգիւլատյէ
պէցյիւք տիր, վէ տիյար գատէլ,
չէՀր տատիի Հագգասըդէ տօլատ.
զիրա՝ ԻԱՊՊ տիյարը թէրք էթտի, վէ
ԻԱՊՊ կէօրմէյօր՝ տէյօրլար։ 10 – Պե-
նիմ տատիի կէօզէրիմ՝ էսիրկէմէյճէք
վէ չէՖգաթ էյմէյճէյիմ՝. Ակէլէք-
լէրինին Ֆէ՞ոբէ պայլըրնա կէլմ իրէ-
ճէյիմ՝՝ տէտի։

11 – Վէ իյնէք քէթէն էլպիտէլի վէ
պէյինատ տիվիթի պուլատնան տատէմ՝
Պանա էմի էթտիյին կիպի եահիտըմ՝՝
աէյիւ խապէր կէՀիրտի։

ՊԱՊ 10

Վէ կէօրտիւմ՝ քի, քէռուպիէլէրին պաշը իւզէրինատ օլան լէվկատ անէլէր իւզէրինատ կէօք եագատի թատշը կիպի վէ թատիթ շէքլինատ պիր Հէյ՛էթ կէօրմէյօր իտի։ 2 – Վէ քէթէն էլպիտէլի տատէմ Խիթապէյն՝ Ռէքռապէրինին ալթընատա օլան թէքէրլէքլէրին տրատարնատ կիր, վէ տավատ՝ ճէյրըպիլէր քէռուպիլէր տրատարնատա օլան ամէն գօրյուրընատան տօլտուրուպ չէՀրին իւզէրինէ տաշ՝ տէտի. օ տատիի կէօզիւմ՝ էօնիւնատէ կիրտի։ 3 – Վէ օլ տատմ՝ կիլտիրինատ քէռուպիլէր պէյիթ ին տաղ եատնընատա տտւրտյորլար իտի, վէ Հէլբէթքի Տավմուլը պուլուպ տօլտուպիշ իտի։ 4 – Վէ ԻԱՊՊԻՆ ճէյլալը քէռուպինին իւզէրինատէն պէյիթ կէլմէյինէ կիմ տատի, վէ պէյիթ պուլուպ տօլտատ, վէ Տավմուլ ԻԱՊՊԻՆ ճէյլալէրին գիյատլարընըն ատտատալ տրշատրբքի Տավմուլ գատատա՝ Ալլահ իւլ Գատիր ատէյէնտիյինատ անըն ատի կիպի իշխինիյին իտի։ 6 – Վէ քէթէն էլպիտէլի տատէմ՝ Ռէքռապիլէր արատընատա օլան թէքէրլէքլէր արատընատան տիթէշ տա՝ տէյիւ էմի էթտիյինատ, օ կիտիպ թէքէրլէքլին Հանընատա տտւրտատա։ 7 – Վէ քէռուպիլէրին իյնինատէն պիր քէռուպի քէնատի էյնի քէռուպիլէր արատընատա օլան ամէնէ ուզատտրպ տատը. վէ քէթէն էլպիտէլի տատմին տավատճէյրընատա գօտտա, օ տատիի տատա չէգտա։ 8 – (Վէ քէռուպիլէրին գատ-

նատատրը տատի ընատա ինատան էլի չէքլէ կէօրճէնիւբ իտի։)

9 – Վէ կէօրտիւմ՝ քի քէռուպիլէրին Հանընատա տեօրթ թէքէրլէք պատ տատնուպ՝ էնր պիր քէռուպինին Հանընատա պիրէր թէքէրլէք վատ իտի. վէ թէքէրլէքլէրին կէօրճէնիւշիա զէպէրճէտ կիպի իտի։ 10 – Կէօրճէնիւշէրէ տատիի տեօրտրճէնիւն տե չէքլի պիր օ տուպ՝ թէքէրլէք իշինատ թէքէրլէք կիպի իտի։ 11 – Նիւբիւտիւքլէրինատ տեօրթ Հանդատրնա ճիւբիւրլէր իտի. ճիւբիւտիւքլէրինատ պիր թատրաքա տեօՀմէզլէր իտի, զիրա պատշ Հանկը թատրաքա թէվճիհ էթտ՝ օլ թատրաքա տօղրու կիտէրլէր իտի. ճիւբիւտիւքլէրինատ պիր թատրաքա տեօՀմէզլէր իտի։ 12 – Վէ պիրճ իւն ճէսատլէրի, արգալարը վէ կիլէրի վէ գանատատրը վէ թէքէրլէքլէրը, Հանի թէքէրլէքլէրինին տեօրտրճ տատիի Հէր թատրաքանա կէօզէրէրէ տօղու իտի։ 13. Վէ պէն իշինիր Խէն թէքէրլէքլէրէ *Ֆատգատղ թէտմիյէ օլունատա։ 14 – Վէ Հէր պիրինին տեօրթ ճիւզիւ վատ իտի. պիրինճի ճիւզ քէռուպի ճիւզիւ վէ իքինճի ճիւզ ինատն ճիւզիւ վէ իտնիճինճիատա արատն ճիւզիւ վէ տեօրտունճիատիւ գատրթատ ճիւզիւ կէպ իտի։ 15 – Վէ քէռուպիլէր ճօգատրը գատգատրատր. Ֆոգատ ըրմնատը Հանընատա կէօրտիւրյիմ՝ զիրա՛ Տպու իտի։ 16 – Վէ քէռուպիլէր ճիւբիւտիւքլէրինատ թէքէրլէքլէրը տտախ անէլէրին Հանընատա ճիւբիւրտ իտի, վէ քէռուպիլէր զէմինատն ճօգատրը գատգատճ իշին գատնատատրընը գատատրըտրգատրըտնատա պտա թէքէրլէքլէր տտախ անէլէրատն տպրբէր մնատպատ իտի։ 17 – Անէլէր տտւրտրգատտա պտաէտրատր փա տտւրտատր իտի. վէ անէլէր ճօգատրը գատգատրգատրընտա պտաէտր տախէ գատգատր իտի, զիրա անէլէրատ զիրտա՛ճատրրն ըտա՛Տա ատրատր իտի։

18 – Վէ ԻԱՊՊԻՆ ճէյլալը պէյիթ ճէյլի իւզէրինատն կիտիպ՝ քէռուպիլէր իւզէրինատ տտւրտատա։ 19 – Վէ կիտի տտիքէրինատ կճգիւմ՝ էօնիւնատէ քէռուպիլէր գատնատատրընը գատատրըտրգատրըտգատ զէմինատն ճօգատրը գատգատրատր. Թէքէրլէքլէրը տտախ անէլէր իւէ պէրտապէր իտի. վէ պէյիթ իւր ԻԱՊՊԻՆ շատրգ գատֆատատրնըն մէտտէքէինատ տատտ-

*Զատղատգ տեօՀնէն

Digitized by Google

տալսը. վէ Իսրայէլին Ալլահընէն ճէ-
լալը եօգտրլսան անլէրին իւզէրինէ
խալ։ 20 – Քօղսար ըրմազը եանընտա
Իսրայէլ Ալլահընէն ճէլալ ալմընսա
կէօրսունլիւմ գլուխ պու սըզը, վէ
անլէրին քէնտուպիլէր օլաըրընը պիլ-
սինիմ։ 21 – Հէր պիրինին տէօրսէր եւ-
պէ վէ հէր պիրինին տէօրսէր գանատ-
սըզ օլուպ գանատլըրընըն ալմընա
քնուսան էլլէրի չէքալ վար իսի։ 22 –
Վէ եւզլէրինին չէքալ, հէմ կէօրիւ-
նէլչէլէր, հէմ քէնտիլէրի, հէման
Քօղսար ըրմազը եանընտա կէօրսուհ-
լիւմ եւզլէր իսի. հէր պիրի եօնի
ատզըտա եւրէրէք իսի։

ՊԱՊ 11

Վէ Բուհ պէնիմ գալատըրըպ պէյդի-
լիւք ԻԱՊՊԸՆ չոզգ լիսրայիլընա տոզ-
քուս օլսուն չոզգ գափուսընա կէմի իզ-
սըզ. վէ նչլիճ գասփունընն մէսհէլինա-
սէ եիրմի պէշ քիշի պուլունուպ՝ ա-
ըտալոզրընտա գասմընն բէ՛խսէրի օլսուն
8եզոնիա իսպն ի Ազատ իլէ Փաղատիա
իսպն ի Բանհազիլ կէօրսունլար։

2 – Վէ պանտա խիմ ատպէն՝ Էյ խպն ի
ատեմ՝

Քեօմիւնիւք տուչիւնէն,

Վէ պու չէ հլատ ֆէնտա նասիհսանի վէ-
րէն ատեմլէր պուննար տզը.

3 – Սյագզն տէյիլ տզը, խանդէր ինն-
չա կէտէլիմ՝.

Գու չէհր գազան, պիզ տատխի էմ քզ՝
տէրլէր։

4 – Պու էճլուէն, էյ խպն ի ատեմ՝,
Քէյդումզերլիւք էմ՝, անլէրին 'ատէյ-
հինէ քէյդումզերլիւք էմ՝ տե-
տի։

5 – Ո վէմանն ԻԱՊՊԸՆ Բատհա խազե-
զէրիմ էնտի,

Վէ պանտա ատեմի քի՝ Սէզդէ, ԻԱՊՊ
պէզդէ պուլսուրը.

Էյ պէյդի ի Իսրայէլ, պիզ պէզդէ տե-
տինդզ,

Լաքին պէն ֆիլբինիզդ նէ կէլտիյինի
պիլիրսիմ՝,

6 – Սինզ պու՝ չէ հլատ մնագի ռալսրընըզը
չաղալի ալընըզ, վէ անլըն ատզագ-
լարընը մնագի ռալլարէ տօլտուռ-
մընըզ։

7 – Գու էճլատէն Բտագ Եհովա պէզդէ
պուլսուրը.

Շեհրէն իչինէ գօտըրընըզդ մնագի ռալ-
լար էի՝,

Վէ գու չէհր գազան մըր.

Լաքին պիզ անըն իչինտէն չըգաբա-
ճադըմ՝.

8 – Գբլըճատն գօրգտրընըզդ,

Վէ իզէրինիզէ դըլըճ կէմի իրէճէյիմ՝.
(Բտագ Եհովա պուլսուրը.)

9 – Վէ պիզի անըն իչինտէն չըգաբա-
ճադըմ՝,

Վէ պիզի է ճէնէպիլէրին էլինէ թէօկմ
էտէճէյիմ՝,

Վէ պիզագ հիւքմլէր իճրա էտէճէյիմ՝։

10 – Գբլըճատն տուչէ ճէքտիրիզ.

Իսրայէլին հուսուսընտա պիզի հիւքմ
էտէճէյիմ՝,

Վէ պէն ԻԱՊՊ խսկիսի պիլէճէքսի-
նիզ։

11 – Գու չէհր պիզին իչինէ գազան օլ-
մայըզ,

Պիզ ատախի անըն իչինտէ էմ՝ օլմա-
յըսճագսընըզ,

Իսրայէլին հուսուսընտա պիզի հիւքմ
էտէճէյիմ՝,

12 – Վէ պէն ԻԱՊՊ խսկիսի պիլէ-
ճէքսինիզ.

Չիւնքի գանատնըզըմտա եիւրիսմէճսի-
նիզ,

Վէ սաֆգաճիմը իճրա էյլէմէտինիզ,

Անճագ էմ՝ բաֆրնըզտա օլան պիլէճի-
լէրին սաչըսընը իճրա էմ՝ սճ-
նիզ։

13 – Վէ պէն պուննա թէօկիլճի էճ-
տիյիմ՝ արըստա Փաղատիա իսպն ի
Բանհազա վէճֆսէ էյլէստի. օ զէմանն եիւզ
իւսմէթ գափուսընզ եիւսքէք սէպէ
ֆէլճատտ էտէրէք Ա՛Հ, եա Բատպ Ե-
հովա, Իսրայէլին պագիյէյսինի քիւզ-
լիյէն մնդ՝վ մը էտէճէքսին՝ տէտիմ՝,

14 – Օ, վագրէմ պանտա ԻԱՊՊԸՆ քէ-
լամը կէլճէզ՝ տէտի քի, 15 – Էյ խպն ի
ատեմ՝, պիրատէրլէրին, անոնն պիրա-
տէրլէրին, ագրապագ վէ պիւթիւն
պէյդի ի Իսրայէլ քէաֆֆէյնէն չզ
քիմսէլէր ատը քի, Երուսաղեմ սէքէ-
նէսի անլէքէ՝ ԻԱՊՊՏԱՆ ուզագ օլսա-
նըզ. պու տէյսըզ պիզէ միրատ օլմագ
իչինէ վէրիլմիշ տզը՝ տէտիլէր։

16 – Պու սէպէպէ ռէպնի սէյդի քի՝
Բատպ Եհովա պէզդէ պուլսուրը.
Պէն անլէրի միլլէյնէր ատրասընա՝ ա-
զատ կէօնտէրտիմ՝,

* Ե-Ե-ա՛՝ Խանդէր ինչա էյնի մէրլիք
Ի-էֆԸ եագըն տէյիլ տզը

Digitized by Google

վէ անձերի տիւրլաբա առաղթուլմ
խոե առ,
Անձերին վասուբգլաւրը տիւրլաբառա,
Անձերե *պիր ազ գ-գոբեր՝ մնագահա
օլաճաղըմ։
17 – Գաւ ակզեակ մէոյին սեզլէ քի,
Բապպ ԵՀովա պէզլէ պուլյուբրը։
Միզի գաւվէլատան թ՝օփլայաճաղըմ,
վէ տասդըմըզ օլսդղընըզ տիւրլաբա-
տան սիպի ճէմ՝՝ էտիպ,
Խարայել տիւրլուրնը սիզե վէրե ճէյիմ՝,
18 – վէ անձեր օրսդա կիրիպ,
Անառ օլսան մէնֆաուբաթի,
վէ մէգքաուհաթըն քաճֆիֆէտինի օրա-
տան չդգաբաճաղլար։
19 – վէ անձլէրի գաւզդ ը վահիտա վէրե-
ճէյիմ՝,
վէ տէրուն՝էլէրինէ էէնի պիր բուհ գօ-
յաճաղըմ՝։
վէ ճէսէտլէրինէտէ թաշ եիւբէյի չը-
գաբըրդ,
Անձերե էյի տէն եիւբէք վէրե ճէյիմ՝։
20 – Թաս քի գանաուհլարըմնա եիւբիւ-
յէլէր,
վէ ահքաճամընը հըմֆզ էտիպ ֆճբաս
էտէլէր,
վէ անձեր պէհիմ՝ գաւմըմ՝ օլաւսդր,
Պէն տասթի անձերին Ակհսհը օլայրմ՝,
21 – Լագքին գաւզդլէրի՝ մէնֆաուբաթի վէ
մէգքաուհաթլարընէն մնոի յուգը-
նա ֆաապի՝ օլանլարընի մէսէլգ-
լէրինին ճէնա՝՝ընը
Ֆէնաի պաչաարընա կէթիբէ ճէյիմ՝՝
տէյիւ Բապպ ԵՀովա պուլյուբրը։
22 – վէ քէրուպիլէր գանուաւլարընը
գաւզդրդաուլար, վէ թէքերլէգլէր ան-
ձերին եանընտաս իտի, վէ Խարայէլին
Ակհսհընըն ճէյսդը եօգաարդտան անձեր
իւզէրինաե իտի։ 23 – վէ ԻԱՊՊԻՆ
ճէյսդը չէհրին օրթասդը իւզէրինէտէն
եօգաարը գաւգդա՝ չէհրին չսրգ ճիչէ-
թինե տիւշէն տասդըն իւզէրինաե տուբ-
տասւ։

24 – վէ Բուհ պէհնի գաւզդրդրդ՝
Ակհսհըն Բուհըյէլ բիւ՝յատա պէհնի
Գադդէսկէյսդրըն տիւրդրնատա օլսդե։
Էմորիներին եանընտա կէթիբտի։ վէ օ
կէօրուհ՝յիւմ՝ բիւ՝յա ֆպէհնէտէ կիմ-
տի՝։ 25 – վէ պէհն էտիրէյէբ ԻԱՊՊԻՆ
պաչտա կէօտի էրտիյի չէհյէրին ճիւմ-
լէսինի ահզյէտտիմ՝։

ՊԱՊ 12

Վէ պաչտա ԻԱՊՊԻՆ քէլտմը կէ-
լիպ, 2 – Էյ խպհ ի տասէմ՝, ահն՝տաը-
լարը խասդէտի իյլինառե տաբին տին, տան-
լէը քի կէօրմէյէք իյլիւն կէօզլէրի վաը
իքէն կէօրմէզլէր, վէ իյլիմ՝էք իյլիւն
գուլաղմայրը վաը իքէն իյլիմ՝էզլէր,
գիրա տանլէր՝տաքլաբ խասդէտի տիր։ 3 –
Էյ խպհ ի տասէմ՝, ահն՝ հիճրէմ իյլիւն
էշէտա հասդըրլաս, վէ անձերին կէօզլէրի
էտնիւնտե կէնտուհզէն նսագ էյլէ,
վէ անձերին կէօզլէրի էտնիւնտե մնա-
հնայնտան տիկեր պիր մնհսլէ նսագ
էյլէ։ *տանլէր՝տասդըր խասդէտի իտէլէր
տե, օլա քի տիճգսմի էտէլէր։ 4 –
Վէ անձերին կէօզլէրի էտնիւնտե կիճն-
տիւզէն էշէտնը նսագ էտիլէճէք
էշէտա կիպի մէյտանտա չէգաբ. վէ ահն
հիճրէմ էտէդնէր կիպի, ահքշտմ՝լէրի
անձերին կէօզլէրի էտնիւնտե չէգ։ 5 –
Անձերին կէօզլէրի էտնիւնտե տիվաբը
տէլիպ եէհ՝տե անտահն չէգաբ. 6 – Ան-
ձերին կէօզլէրի էտնիւնտե ահը օմնա-
զլնա տալըպ՝ գաւտանլգդատա չէգաբ. եիւ-
զլնճիւ էօրմ, քի էէրի կէօրմէյէճէն,
գիրա ահնի պէհմ ի Խարայէլե՝ տալամէթ
գաւտամ՝ տէտտ։

7 – Վէ պաչտա էմր օլտնտորդը վէճհլէ
հաուբգլէթի էմ՝տիմ՝, էշէտնը հիճրէթ
էտէնէն էշէտաը կիպի կիճնտիւզէն չը-
գաբտրմ՝, վէ ահշտմ՝լէրի էլիմլէ ահ-
վաբը տէլիպ՝ անձերին կէօզլէրի էտ-
նիւնտե տմճգլմ՝ իւզէրինէ տալաբագ,
գաւտանլգդատա չէգաբտրմ՝։

8 – Վէ տասդահ՝լէրին պաչտա ԻԱՊ-
ՊՐՆ քէլտմը կէլիպ, 9 – Էյ խպհ ի տա-
սէմ՝, պէհմ ի Խարայէլ, օլ տասդաբը
խասդէտի, տասնա՝ Նվ՝ եասթբ յօրդըն՝
տէօմէտտի մէ։ 10 – Անձերե տէհլէ քի
Բապպ ԵՀովա պէզլէ պուլյուբրը. Գաւ
էլսհմ

12 – Վէ անդերին ապաստանատ պուլուտնան բէ՛խ
եւ-ւէ– օմոզրնա ալաւրագ գաւրանդրդուտա չդգաճագ տըր.
Էնի-չը չդգաւրմագ խազրէ տիվաորը տեղէճէքլէր.
Եէրի կէօղիւլէ կէօրմէճք իչիւն,
Օ ևիւզիւնիւ էօրթէճք տիւր։
13 – Վէ անդին խազերինէ աղրմք ամատաճագրմ՝
Օ ատախի ատազագրմա թաւթաւլատճագ տըր.
Վէ ոնը Թաթևլոնատ,
Քազդէաւրլատրդին ատիւարդնատ կէօթիւրէճէյմ՝.
Հէր նէ գատատը օրատատա վէֆաթի էտէճէք խսե տե,
Օրատընը կէսմէյէճէք տիր։
14-Վէ էթթանքինատա պուլատնուգ ոնատ իմնատատ էտէնդէրին ճիւմլէտնինի
Վէ պիւթիւն ճիւնուատընը հէր րիւզկէատա ատագրատատճագրմ՝,
Վէ անդերին ատրատդին գէրբճ չէքէճէյմ՝,
15 – Վէ անդերի միլլէթլէր ապաստանատ ատագրմ տըզրմնատա,
Վէ անդերի ատիւարդատրատա փէրագէնտէ էլէտճիւմնէ,
Պէն ԲԱՊՊ իտիւյմի պիլէճէքլէր։
16 – Վէ անդերատն տազ քիմնէլէրի,
Գէրբճատան, գէրմ լրգատան վէ ևատ'ուն-տատն պագիւյէ օլատագ պրագատճագրմ՝,
Թատ քի կիտէճէքլէրի միլլէթլէր ապաստընատա,
Մէքրուհամէթլատրընդն քատֆֆէտնինի հիքատպէ էտէլէր.
Վէ պէն ԲԱՊՊ իտիւյմի պիլէճէքլէր տիր՝ տէտի։
17 – Վէ պատատ ԲԱՊՊՐՆ քէլատմը կէլիպ,
18 – Էյ իպդի ի ատէմ՝, էքմէյինի թէթքէյէրէք եէ,
Վէ տուլատկը իպմի իպատ ատ էդատիչէ իպէ իչ.
19 – Վէ տիյատրդն գատվիրնատ աէգյէ քի,
Իսրայէլ իմ օփրատընտատա օլատն Նուատաղէմ՝ աէքէդնէսի հատգդնատա
Բատպդ ԵՀովա պէգյէ պուլատրդը.
Անդերը էքմէքէրինի էդատիչէ իպէ եէյէճէքլէր,
Վէ ատուարդնը հատյրէիլէ իպէճէքլէր,
Ֆատ քի ճիւմլէ աէքէդնէսինին զուրմատ աեպեպինատէն,
Տիյատրատրը պիւտ պիւթիւն իտատի գատըտ.
20 – Վէ մո'մատ չէհրէրը վիրատն,
Վէ տիյատր իտատի գատատճագ տըր.
Վէ ԲԱՊՊ պէն իտիյէմի պիլէճէքքինիզ՝ տէտի։
21 – Վէ պատատ ԲԱՊՊՐՆ քէլատմը կէլիպ,
22 – Էյ իպդի ի ատէմ՝, պիւդնէրը ատգատյօր,
Վէ հէր վատհ պօշատ չըգըյօր՝ գէյէրէ,
Սիպէն Իսրայէլ տիյատրնատա աէպյէտիյինիզ պատ մէտէլ նէ՞ օլատճագ տըր։
23 – Պատ էճատէն անդերէ աեպյէ քի,
Բատպդ ԵՀովա պէպյէ պուլատրդը.
Պատ մէտէլն օրթատատն գատատրատճագրմ՝,
Վէ անդը տրթդգ Իսրայէլտե աեպյէմէյէճէքլէր.
Անճագ անդերէ աեպյէ քի՝ կիւնդնէր,
Վէ հէր վատհէն ֆի՛լէլ կէլմէտի ետգատատճագրմ՝։
24 – Զիրատ տրթդգ պէյի ի Իսրայէլ իչինտե պիր ատթի՛ե վատհի,
Վէ միւտատհանէլի ֆատ օլմայատճագ տըր։
25 – Զիրատ պէն ԲԱՊՊ աեպյէլյօրդմ՝,
Վէ աեպյէտիյիմի քէլատմ՝ ֆի՛լէ կէլէճէք,
Տատհա կէճքմէյէճէք.
Զիրատ, էյ 'ատրլատր իտանէտի,
Պէն տիպէն կիւնդէրինիզդտե աեպյէյէճէքմի՝ տէյիմ՝,
Վէ աեպյէտիյիմի ֆի՛լէ կէլմէյէճէքմի՝ տէյիւ.
Բատպդ ԵՀովա պուլատրդը՝ տէտի։
26 – Վէ պատատ ԲԱՊՊՐՆ քէլատմը կէլիպ,
27 – Էյ իպդի ի ատէմ՝, իչիդե պէյի ի Իսրայէլ,
Պուտատա կէլէն վատհի չդգ կիւնդէր իչինտատ տիր,
Վէ քէնտիտի ատգագ վագրթլատ իչիւն իտատպէր վէրիյօր՝ տէրլէր։
28 – Պատ էճատէն անդերէ աեպյէ քի,
Բատպդ ԵՀովա պէպյէ պուլատրդը.
Ատրթդգ հիչ պիր քէլատմի՝ կէճիքմէյէճէք,
Անճագ աեպյէտիյիմի՝ քէլատմ՝ ֆի՛լէ կէլէճէք՝ տէյիւ.
Բատպդ ԵՀովա պուլատրդը՝ տէտի։

Digitized by Google

ԳԱՊ 13

Վ֊է պատա ԲԱՊՊԸՆ քէլամը կէ-
լիպ տէտի քի,
2 – Էյ իպն ի ատէմ՝, փէյղամպէրլիք
էտէն խարայէլ փէյղամպէրլէրլի
՝ալէյհինտէ փէյղամպէրլիք
էյլէ։
Վ֊է քէհանիլիքլէրինտէն փէյղամպէրլիք
էտէնլէրէ ապլէ քի,
ԲԱՊՊԸՆ քէլամընը տինկլիյինիզ.
3 – Բապպ եհովա պէզլէ պուլյուրը.
Վ֊այ պիր չէյ կէօրմինիզ ինքէն,
Փինհաի խուվէյլուրընճա հաւրէքէթի է-
ատէն ապֆիհ փէյղամպէրլէրէ։
4 – Էյ Խարայէլ, պէնինի փէյղամպէր-
լէրինի,
Վխրան եէրլէրտէ պուլունան Թիլքի-
լէր կիպի օլորլար։
5 – Կէտիքլէրէ չըգմատընըզ,
ԲԱՊՊԸՆ կիւնիքնճէտէ մոհաւրէպէտէ
պէպտի իչինէ,
Պէյթ ի Խարայէլնին էթրաֆընա տար
չէգմէտինիզ։
6 – *Անլէրին վահիլէրի՛ տաթի՛է վէ
ֆալլարը եալան տըր.
Վ֊է ԲԱՊՊ անլէրի խրատ էթմէմիշ
իքէն,
ԲԱՊՊ պուչուրտա՝ տէրլիչը
Վ֊է պէօղլէրինին ֆի՛րլէ կէլէճէյինէ
իւմիտ վէրիրլէր։
7 – Սիզնին վահինիզ տաթի՛է,
Վ֊է ֆալլընըզ եալան տէյի՛լ մի տէր.
Վ֊է պէն պէզլէյէմիշ իքէն,
ԲԱՊՊ պուչուրտա՝ տէ՛յէհինիզ մի։
8 – Պու էճլէտէն Բապպ եհովա պէզլէ
պուչուրը.
Սէօզիւնիւզ պաթի՛րլ,
Վ֊է վահինիզ եալան օլտըղը իչինէ,
Պէն սիզէ գարշը իմ՛ տէչիւ Բապպ
եհովա պուչուրը։
9 – Վ֊է պէնիմ՛ էլիմ՛ վահիլէրի տաթի՛է,
Վ֊է ֆալլարը եալան օլան փէյղամպէր-
լէր ՝ալէյհինտէ օլաճագ տըր.
Անլէր գավմիլէն միւչաւիրէ մէհլի-
պինտէ պուլունմայաճագլար,
Վ֊է պէյթ ի Խարայէլին տէֆթէրլինէ
գայտա օլունմայաճագլար,
Վ֊է Խարայէլ տիյարընա կիրմէյէճէք-
լէր։
Վ֊է պէն Բապպ եհովա խոխիմի պէ-
լէճէքպինիզ։

10 – Մատաթ քի տէլամէթի եօգ իքէն,
Սէլամէթի տիր՝ տէչիրէք գավմիլէրը իչ-
լալ էտէրլէր,
Վ֊է պու տուր՛ տիվալը պիրնա էտէր,
Վ֊է իչլէճ ան՛լէր տանը չամաւրլէ պը-
վարլար։
11 – Ջամաւրլէ սըվայանլարա տէպլէ
քի՝ Սըգրըտաճագ տըր.
Սաղանտագլը եաղմաւր կէլէճէք.
Էյ տօլաւ թաշլարը, տիզ տաւշէճէք-
տինիզ,
Վ֊է ֆաւրմանալը բիւգիեաւ տանը եա-
ղաճագ տըր։
12 – Վ֊է իչլէճ տիվալը եըգըլտըգտա,
Սիզէ՝ Սրվասդրընըզ տըվա նէ՛ըտտէ
տիր՝ տէչիլմէյէճէք մի,
13 – Պու էճլէտէն Բապպ եհովա պէզլէ
պուչուրը.
Անը խատաղ եմմէճ իպգրե,
Խըշմըմլէ ֆաւրմանալը բիւգիեաւ չը-
գաւրաճաղըմ,
Վ֊է զավզավըլլէ սաղանտագլը եաղմաւր,
Վ֊է խըշմըմլէ տօլաւ թաշլարը կէլէ-
ճէք տիր։
14 – Վ֊է չամաւրլէ սըվասդրընըզ տէ-
վարը եըգաճաղըմ,
Վ֊է տանը եէր իլէ եէքտաան էտէճէյիմ.
Վ֊է թէմէլի մէյտանտա չըգաճագ տըր,
Տիւչէճէք, վէ իչինտէ հէլլաք օլաճագ-
սընըզ,
Վ֊է ԲԱՊՊ պէն խոխիմի պիլէճէք-
տինիզ։
15 – Վ֊է պէն խըշմըմը տիվալը իւգէ-
բինտէ,
Վ֊է տանը չամաւրլէ սըվայանլարը իւգէ-
բինտէ թէմէտտիլլէ իչլէտ էտէ-
ճէյիմ՛,
Վ֊է սիզէ տէյճէյիմ՛ քի՝ Տիվալը վէ
տանը սըվայանլարը,
16 – Եա՛ն երտաստըմ՝ հաագբէտտաա
փէյղամպէրլիք էտէն,
Վ֊է Բապպ եհովա՝ Սէլամէթի եօգ տըր՝
տէչիլ պուչուրմըշ իքէն,
Անըն իչինն սէլամէթի՛ նէ՛յտըր կէօ-
րէն խարայէլ փէյղամպէրլէրէ
գավմինտը։
17 – Վ֊է պէն, էյ իպն ի ատէմ՝, քէն-
տինիլքլէրինտէն փէյղամպէրլիք էտէն
գավմինկէն գէզգայրընա գարշը նիւգէ-
նիւ չէվիր, վէ ան՛լէրին ՝ալէյհինտէ
փէյղամպէրլիք էյլէ, 18 – Վ֊է պէյճէ
քի՝ Բապպ եհովա պէզլէ պուչուրը.
Վ֊այ ճանլարը ավայտագ իւգրե, հէր
գօղ իչինն եաատըգ տիքէն, վէ հէր

* Իպր. նէօրմիւ-քէլէրի վահի

Digitized by Google

պղտոտ օձանման պաշ *էօրիխախ եւ-փառն գաղըլատա. սիզ պէնիմ գաւմըմ-ըն ճանչաղրներ ավլայտագ քէնտի ճանչաղրներզը հալամի տա պրոգաս ճամ-պը պէրը։ 19 – Վէ եաղլանը տիկլէյէն գաւմըմա եաղան սէպլէմէքլէ, էօլմե-կէ ճանչաղը էօղտիւքէ վէ եա-չամնայաճագ ճանչաղը եաչամիմագ իւզրէ ավաճ տօղուա պրակա վէ էքմէք փաչաղաղը իչիւն գաւմըմ ապրասըտա պէդն թահգիր էաթը մի սինիզ։

20 – Պաս էճլէյէն Իապպ եհմավ պէդլէ պուդայըրը. Ույթէ պէդ գուշ ավլայ կիպի օրտուա ճանչաղը ավ-լայտղրնէզ եաապգաղաղրներզա գայ-չը իմ՝ վէ անէլէրի գօլլարընդան ըրրհաճաղըմ, վէ գուշ ավլայ կի-պի տավլաապղրնէզ ճանչաղրը տալը վէրէճէյիմ։ 21 – Վէ պաշ էօրիխ-լէբրնիզի ըրրհաճաղըմ, վէ գաւմըմը էլինիզտէն գաղրիմապաճաղըմ, վէ ար-թիզգ ալթին էլինիզտէ տոզ օլմայաս-ճագլար, վէ ԻԱՊՊ պէդ խոխլիմի պիլէ-ճէքմինիզ։ 22 – Ջիւրա պէդնիմ մինգէաս-ատը էմ մէտիկիմ ատաինդեն գաղրնինի ալոզ եաղնայաղըզ մինգէատտէ էմ տի-նինդ. վէ չէրիը քէնտի գէօհիւ եօլնա-ատան տէօնիւպ եաչամիմագը իչիւն ա-նդըն էլինի գաւվէհի լէնտիրտինիզ։ 23. Պաս էճլատէն ատրի-զգ ատախտ է վահինիզ օլմայաճագ, վէ ֆալ ապայաճագ-նըզ, վէ գաւմըմդը էլինիզտէն գաղր-թա ատա ճաղըր, վէ պէդն ԻԱՊՊ խոխլիմի պիլէճէքմինիզ։

ՊԱՍ 11

Վ ե Խաղալ խիմիկարընդատան պաճ'ղըլարը եաղնայա կէլմէ եօնհամոզ օհ-ճուարլար։ 2 – Վէ պատա ԻԱՊՊՊՀՆ քէչալը կէլմէ տեսի քի, 3 – Էչ իպի ի ատաէմ', պու ատաճմէյէ գաւհի չարընդէ գաղղէրինոզ իգամէ էհմիրէր, վէ քէօհ իւլիւգ իհ եօգէղէրինի քէնտի էօնիէրինէ գատրլար. պէդն ատղէրին ահ-ճաղրա ատրի-զգ ճէվահ վէրճէ՛ճ մի հի՛։

4 – Պաս էճլատէն ատղէրէ խիմ-ատպէդն տեզյէ քի, ԻԱՊՊ եհմավ պէդլէ պուդայըրը. Պէդի ի Խաղալէտէն հէր քիմ՝ քի քէնտի փահ-չարընդէ գաղղինոզ իգամէ էհմիրէ՝ քէօհ-իւլիւգ իհ եօգէղէրինի քէնտի էօնիէրինէ գատրլար. պէդն ատղէրին ահ-ճաղրա ատրի-զգ ճէվահ վէրճէ՛ճ մի հի՛։

6 – Պաս էճլատէն պէդի ի Խաղալէ տեզյէ քի, Իապպ եհմավ պէդլէ պուդայըրը. Տէօնիւնիւզ, փահ-չարընդէ-տատն տէօնիւնիւզ. վէ ճիւմլէ մէքքա-համի ընդզատան հիւզուրնէ-նէ չէվիրմինիզ։ 7 – Ջիւրա պէդի ի Խաղալէ-տէն եահատ Խաղալէտի մինատպիր օ-լատն էճնէպիտէն հէր քիմ՝ պէհատէն ատրըտըր իսէ, վէ փահ-չարընդէ քէնտի գաղղինոզ իգամէ էհմիզ՝ քէօհ իւ-լիւգ իհ եօգէղինի քէնտի էօնիէրինէ գօզ իսէ, վէ փիղղամպէրնէն վատրիճ ատղէրին տիւ՛տալ էմ մէգ իւգրէ տանդ-նատա կէլիր իսէ, ատատ պէդն ԻԱՊՊ պիզզահ՝ ճէվապ վէրէ՛ճէյիմ. 8 – Վէ հիւզուրմիւ օլ ատաէմ' 'ալէչհինէ չէվիրմիզ' ատղը 'ալատիհի վէ մէտէլ էտէրէք, ատղը գաւմըմնատն գահի' էտէ՛ճէյիմ՛. վէ ԻԱՊՊ պէդն խոխլիմի պիլէճէքմինիզ։

9 – Վէ էկէր պիր փիղղամպէր չաշ-իրտզ տատ պիր չէյ ատղէյէ՛ճէք օլուրգ իսէ, օլ փիղղամպէրի պէդն չաշըրմա-տըմ՛, վէ էլիմի ատղն իւգրէրինէ ատա-ատըպ՝ ատղը գաւմըմ Խաղալէ ատրատաղ-ատատն հէլաք էտէ՛ճէյիմ՛։ 10 – Վէ ատ-լէր քէնտի ճէզատըրընդը չէքէ՛ճէքլէրը. սիւ՛տալ էտէնին ճէզատը իլէ փիղղամ-պէրինի ճէզատը պիր օլատճագ ատրը։ 11. Թատ քի պէդի ի Խաղալէ ատրի-զգ պէդն տատն ատափմայատ, վէ ատրի-զգ 'իհտատնդատ-ըրընդը ճիւմլէ՛ճէքլէ. ատատճագ ատղէյէ պէհիմ գաւմըմ օլատ-ղատ, պէդն տատխ ատղէրին Ալատհը օլատ-յըմ' տէյիւ Իապպ եհմավ պուդայըրը։

12 – Վէ պատա ԻԱՊՊՀՆ քէչալ-մը կէլմէ տեսի քի, 13 – Էչ իպի ի ատաէմ', պիր տիւրար իսէ-յատնէ՛ճէ էտէպ պատա գատրլը կիւնահ իչլէ՛ճէյիմ էտէպ-տատ, պէդն տատխ ատղն իւգրէրինէ էլիմի ատ-զատըպ ատղն էքմէք 'ատատղրնը գէ-ըտատագ, ատատ գէրի լէգ կէօհատէրիպ ատ-տէն իհատղր վէ հավահղը գահի' էթ-տէ՛մ', 14 – Վէ ատղն իչինատէ պատ իւգ-տատմ', ատղն նեղ վէ Խատնիէ՛ վէ 8ճգ պատ-լատնատա, ատղէր քէնտի ատալահ-

*Ն–էօ՛ ատատատղը

Digitized by Google

բըլ[illegible]ն անձ[illegible]ք քենաթ ճանալըրնը գութ-
թալաճագլար՝ ասէյիւ Բապոլ Եհովա պու-
յուրըր։

16 – Էնկեր ասիյոր իյինէ՝ անը եհե-
լիսիզ պրագաճագ վէ վիրան էտճէք
զաբարըր վուհուշ կէթիրէմ, չէզլէ
քի վուհուշ գօրգուրանան քիմսէ ո-
բատան կէչէմէզ, 16 – վէ օլ իւչ
ասէմ անըն իյինաճ պուլանաս, հա-
յոյթըմ հագգը իյինն անլէր օղուլլար-
րընը եւ գըզլարընը գուրթարամայա-
ճագլար, անճագ քենաթլէրի գութ-
թուլաճագ, տիյոր իսկ վիրան օլա-
ճագ՝ ասէյիւ Բապոլ Եհովա պուլյուրըր։

17 – Եաթաս օլ տիյոր իւզէրինէ
գըլճ կէթիրիպ՝ Էյ գըլճ, տիյոր
իյինաճն կէչ՝ ասէսէմ, վէ անաճն ին-
անանը վէ հայվանը գամ՝ էթմէմ,
18 – վէ օլ իւչ ասէմ՝ անըն իյինաճ
պուլանաս, հայոյթըմ հագգը իյինն
անլէր օղուլլարընը եւ գըզլարընը
գուրթարամայաճագլար, անճագ քէն-
անլէրի գութրթուլաճագ՝ ասէյիւ Բապոլ
Եհովա պուլյուրըր։

19 – Եաթաս օլ տիյոր[illegible] թա՛ուն
կէօնտերիպ՝ անաճն ինանը վէ հայվա-
նը գամ՝ էթմէկը իւզրէ խըշմէմը անլէր
իւզէրինէ գանդլէ ասէգաճմ՝, 20 – վէ
անըն իյինաճ Նոյ վէ Դանիէլ վէ 8որ
պուլանաս, հայոյթըմ հագգը իյինն
անլէրը նէ պիր օղուլ, նէ պիր գըզ
գուրթարամագլար. ասուլհյուրյուն
անճագ քենաթ ճանալըրընը գուրթա-
րանճագլար։

21 – Ջիրա ԲԱՊՈ Եհովա պէօյլէ
պուլյուրըր. Թա՛ուին էթմէկիմ՝ ասէօրթ
չիտահէլի ճէզայը, եաննի գըլճ վէ
գըրթլըղը վէ գաբարըր վուհուշը վէ
թա՛ուինը, Իորուսաղէմճէն յինանըն վէ
հայվանը գամ՝ էթմէք իւզրէ անըն
իւզէրինէ կէօնտերէկիմճո, նէ օլա-
ճագ տըր։ 22 – Լաքին իյինէ անըն ի-
չինաճ նէճամի պուլմազ պիր պագիյ-
ի օլաթագ օղուլլար իլէ գըզլար չը-
գարըլաճագ, իյինէ անլէր եանընդըզա
չըգաճագլար. վէ անլէրին մէսէլիյինի
վէ 'ամէլլէրինի կէօրէճէքթինիզ. վէ ե-
թուսաղէմ՝ իւզէրինէ կէթիրէճէկ՝ պէ-
լասաուան, անըն իւզէրինէ կէթիրաճ-
կիմ՝ հէր չէյտէն տօղալը միյէ էաէլլի
օլաճագգընըզ։ 23 – Վէ անլէրին մէս-
լէյինէ վէ 'ամէլլէրինի կէօրաճէկ՝ իւ-
նէրզաճ անլէր օղուլ թէսէլլի վէրէճէք-
լէր. վէ անաճ հէր նէ եաթարամ՝ խո-
սէպզաճիզ եաթարմազըդըմ անկլայա-
ճագ՝ անըն Եհովա պուլյուրըր։

ՊԱՊ 15

Վէ պաննա ԲԱՊՈՊՐՆ քէլամը կէ-
լիպ ասէտի քի,

2 – Էյ իադի՛ ասատէմ, ասամս աղազճը-
նըն ո՞՛ր հէր նէվ՝ աղազհատան,
եաննի օթմաճըն աղազճլարընատա օլսան
չըպուգլարատան զիյատէ նէսիր
վար։

3 – Պիր չէյ եատարմագ իյինէն անատէն պիր
աղազճ ալընըր մը,
եաթաս պիր գապ ասամագ իյինէն ան-
ատէն չիվի ալընըր մը։

4 – Իչինէ եատմագ իյինէն ամէճէլէ ա-
թլըրը.

Ախէչ անըն էգի ատճընը թէլեֆ է-
տիպ,

Օրթ ասընը եապագատան ածկրա

Ո սորթըգ իչէ եապասըր մը։

5 – Գիւլի՛ւն էգէն պիր չէյ եապասամա-
տըղը Հալտէ,

Ախէչ անը եապգիպ թէլեֆ էթտիգտէն
ածկրա

Ղամաթլ իչէ եապրար։

6 – Պու է՛ճլտէն Բապոլ Եհովա պէօյլէ
պուլյուրըր.

Օրմանի աղազճլարը պրատանատա ասամա-
նըն ադազճընը

Ախէչէ եատմագ իւզրէ վէրտիյիմ մի-
սալլու,

Երուսաղէմ էհալիսինի ասախէ վէր-
տիմ,

7 – Վէ եիւգիսիմու անլէրին 'ալէյհինէ
չէվիրէճէկլիմ.

Անլէր պիր ալճտէն չըգաճագլար,

Վէ անլէրի պուէ պէչտէն չըգաճագլար,

Վէ եիւգիսիմու անլէրին 'ալէյհինէ չէ-
վիրտիյիմտէ,

ԲԱՊՈ պէն խալյիմի պիլէճէքսինիզ։

8 – Վէ խըյանէմ էթտիլլերի իյինէ,
Տիյորը վիրան պրագաճագլմ՝ ասէ-
յիւ
Բապոլ Եհովա պուլյուրըր։

ՊԱՊ 16

Վէ պաննա ԲԱՊՈՊՐՆ քէլամը կէ-
լիպ ասէտի քի,

2 – Էյ իադի՛ ասատէմ, երուսաղէմճ
քէնաթի ալճըգլարընը պիլտիրիր.

8 – Վ.է սէզլէ քի, Բապպ Եհովա ե-
բուասգէմէ պէզլէ պուլյուրը.
Սէնին ասլէդ վէ վէլասէթի ֆեռեան-
լըլարը տէյաթըդնաա խոխ.
Փեսեբիդ Ամրի վէ վալիսէդ ֆեռզի
խոխ,
4 – Վ.է վէլասէթի պեօյլ օլսաա.
Տօղարըդդ կիւնաէ կէօգէյնի քէռէլ-
մէխի.
Վ.է Իեմրլէնդէք խչիւն ասա իլէ եբյ-
գաննէսաըն,
Վ.է Իուզլէ Իուզլաննաըդն վէ գաւն-
ասագլէ ասրըյմասաըդն,
5 – Սաննա մէրհաւեի էսերէք պաս չէյ-
լէրսէն պիրինի եռաֆտագ խ-
չիւն,
Ֆիմնէ ասննա շէֆգաթի ծազաթրըլլէ
պագմասաը.
Լաքին տօղարըդդի կիւնաէ,
Վ.Իճռասրիդն քէզասհէթլէ ասհրաս
եֆւգիւնէ ակի բլյուրն
6 – Վ.է եաննըդսաան կէչտիյիմնէ,
Սէնի քէնտի գաննդնաա պագի մէշ կէօբ-
սէյսէ՝ տէյմի.
Վ.է սէն գաննդնդն խչինաէ Իքէն ասննա՝
Եաչա՝ տէյմի.
Սէն գաննդնդն խչինաէ Իքէն ասննա՝ Եա-
չա՝ տէյմի.
7 – Սէնի ասհրաս օֆֆու կիպի օն պին
էյլէյմի.
Վ.է պզլյանըզ պէզլիւսէյսէ,
Հիւանիւնդ քէմլէզլէ վասրլ օլսաս.
Մէժելէրնի տաղրըշտագլսաըդ, վէ սաչլն
սագազասը,
Լաքին սէն պիւս պիւնիւն 'իւրէյան
խոխն.
8 – Վ.է եաննդնսաան կէչիպ սէնի կէօբ-
սէյսիւմնէ,
Իչիթ է վագիթդի 'սաշգ վագիթը խոխ.
Վ.է պէն էյնէյիմի սէնին իւպէրինէ
էօրթերէք,
'Իւրեան'լըդդնը սէնիդ էյնսխմ.
Վ.է սաննա եէմրէք,
Սիհնին իլէ 'սահա էյնսխմ,
Վ.է սէն պէնիմ օլսաըն՝ տէյիս Բապպ
Եհովա պուլյուրը.
9 – Վ.է սէնի սաս իլէ եբյգասաըմ,
Վ.է իսպէրինդէն գաննդնը էյինճէ թէ-
միզլէսիմ,
Վ.է սէնի եաղլէ եաղլասաըմ.
10 – Վ.է սաննա նագլըշլը էլպիսէ էկյ-
սիրսիմ,
Վ.է սաննա թէհլուխէյէ փես-
փուշլսըր կիյսիրսիմ.
Վ.է պէլինէ ա'լա քէթէնաէն գուշտագ
պագալսաըմ,
Վ.է սաննա Ճանիֆէլէր կիյսիրսիմ.
11 – Վ.է սէնի զիյնէյէ լէրլէ թէղլինի
էթսիմ,
Վ.է էլլէրինէ պիլէգիգլէր,
Վ.է պզյանըդնաա կէրսասլդէ թասագաըմ.
12 – Վ.է պուբանըդնաա Հայգաա,
Վ.է գուլագտարըդնաա քիւփէլէր,
Վ.է պագչըդնաա 'իզգէթի թասագը գօսըմ,
13 – Վ.է սէն սլթաւն վէ կիւմիւշլէ
միւզէյէնի օլսըն,
Վ.է էլպիսէնի ա'լա քէթէն վէ Ճանիֆէս
վէ նասգըշլը խոխ.
Խասա ուն վէ պագ վէ Հասգ եէսթին,
Վ.է զիյասեսիյլէ կիւզէլ օլսըն,
Վ.է միւթէքաննէ Հալէ վասրլ օլ-
սըն,
14 – Վ.է Հիւանիդնէն ասօլայր միլլեթ-
լէրը սապասդնաա չէօհրէմ քէզագ
էյլէսթին.
Վ.է իւզէրինէ գօսրդրմ զիյնէթ իմլէ
հէ–ռէ–ն քէմլէ պուլասաս՝ տէյիս
Բապպ Եհովա պուբյուրը.
15 – Լաքին սէն չէօհրէթինի սէպէ-
պինդէն
Հիւանիւնէ թ'իմնաա եաերէք զինաա էյ-
լէսթին,
Վ.է ֆահիշլիը հէր կէչէնին եօնիւնէ
պէզլ էյլէսթին. սէնըն օլսաս
խոխ.
16 – Վ.է էլպիսէկսէն ալըպ,
Քէնտիդնէ բէնկեսրէնք միւթէֆէ'ա-
լսար եռոֆտրն,
Վ.է իւզէրլէրինաե զինաա էյլէսթին.
Պռունաե փսլ նե օլսաս, նե ասե օլսա-
Ճագ սրբր.
17 – Վ.է սաննա վէրսրիյիմ' սալթաւն վէ
կիւմիշլսէն Եոփըմբէ օլսըն
Ջհ.ինէթ Իի ասգլըմլաթրընը սալսրն,
Վ.է քէնտինդէ էրքէք սասբէթլէրի եռո-
փըպ,
Ալէրլէրլէ գինաա էյլէսթին.
18 – Վ.է նասգըշլը էլպիսէնի սալըպ,
Ալէրլի էօրթ սրիան,
Վ.է եասդրմը վէ պագխսըրմը էօնէլէրինէ
գօսրդն.
19 – Վ.է սաննա վէրսրիյիմ' էքսէյիմի,
Սաննա եէսթիրսիյիմ' խասա ուՆաս, եռա-
դը վէ պագլը տասխի,
Ալէրլրին էօնիւնէ Իօշ բասիխա օլմագ
իւդրէ գօսրդն.
Վ.է պեօյլ օլսաս՝ տէյիս Բապպ Եհո-
վա պուբյուրը.

Digitized by Google

20 – Վէ պէնիմ իչիւն տօղուրտըղըն օղուլլարընը վէ գըզլարընը ալըղ.

Եէյէ ճէնէ պէտզ իւզրէ ատներէ զէպհ էյլէտին,

21 – Սէնին պա՞ն ֆահշիյաթ ընկ ամզ պէր չէյ մի տուր,

Ֆի օղուլլարըմ պօղպզլատըն,

Վէ ատներէ –Ինչպէ՞ կէչիրէրէք ատներէ վէրտին,

22 – Վէ ճիւմլէ մէքրուհաթ ընտա վէ ֆահշիյաթ ընտա,

Սէպապվէթ ինկին կիւնէրինի,

Պիւսպիւթիւն 'իւրհան օլարագ

Ֆանքէա պահթ մըշ օլարդըն վազիթը խահի րընա կէլի իրմէտին։

23 – Վէ սէն հէր պիր քէօթ իւլիւյիւ եապտըգտահն ասնըտա,

(Վամմ, վամմ ատնա՝ ատկիւս Բապպ ԵՀՄվա պաւլատըր.)

24 – Ֆէնտին իչիւն պիր ֆահշ մահսալը ատահի պինտա էյլէտին,

Վէ հէր մէյտանտա քէնտին իչիւն մէրտիվէ էֆէ'տա եապտըն։

25 – Հէր եօլ պաշընտատ քէնտին իչիւն մէրտիվէ էֆէ'տալար եապտըն,

Վէ ճիւմհուհիւնիւ մէքրուհ էյլէտին,

Վէ հէր կէչէնէ պայագլարընը ատէտըն ,

Վէ ֆահշիյաթ ընը չօղալի ատըն։

26 – Վէ Թէնիլէրի պէղիւք օլտա գօնչըլատըն իւլ,

Եա՛հի Մըսըրլըլար իւլ գինտա էյլէտին,

Վէ պէնին զատպապտա կէմ իրմէք իւզրէ ֆահշիյաթ ընը չօղալի ատըն,

27 – Վէ իչիւն է ելիւմ սէնին խազէրինէ ատզատատը,

Նատֆատզանը ատզալի ատըմ,

Վէ ատնատա պատզ էտէն Ֆէլիհիի գըզլարընդըն մէրտատընտա սէնի Թէտիմ՝ էֆ ատիմ.

Անէրը պիրէ սէնին գատգիհ մէհէլէյինտէն հի ճատզ էտէրլէր,

28 – Վէ տզյմատըղընդ իչիւն Ատրահատանըլար իւլ գինտա էյլէտին,

Վէ ատներ իւլ գինտա էֆ ատին խազ ատ՝ եինէ տզյմատըն։

29 – Վէ *Ֆանտան ատիյարընտատ,՝ Ֆատգ գէատըլար ատիյարընտա գատտար

Ֆահշիյաթ ընը չօղալի ատըն խազ ատե,

Պատհատէէլ տատխի տզյմատըն։

30 – Գատլդի Նէ՛ գատտար գա՛իֆ տիր ,

(Բապպ ԵՀՄվա պաւլատըր.)

Ֆի պատ շէյհէրին ճիւմլէտինի,

Հայատզդ ֆահիշէյէ մահտատա օլտան իչէրի իշլէտին։

31 – Հէր եօլ պաշընտատ քէնտին իչիւն ֆահշ մահսալը գինտա էյլէտին ,

Վէ քէնտին իչիւն հէր մէյտանտատա միւթէֆէ'տա եապտըն,

Վէ իւճրէթի խօր կէօրմէկլէ պուէ՛ֆահշէ կիտի օլմատըն։

32 – Անճա՛ զէվճի եէրինէ էճնէպիլէր գատտալ էտէրէք

Զինտա էտէն մէնքատհ կիտի օլտըն։

33 – Հէր ֆահիշէյէ իւճրէթի վէրթըլէր ,

Լաքին 'ատզդպատրընդն ճիւմլէտինէ սէն իւճրէթի վէրթրտին.

Վէ հէր Թ ատտահատան կէլիտ սէնին իլէ գինտա էմ մէհէլէրի իչիւն

Անէրէ բիշվէթի վէրթրտին։

34 – Վէ ֆահշիյաթ ընտա՝ պուէ՛ֆա գատըլատատա պատլատնատընդ

'Ազքան սէնտէ պատլատնատը.

Շէզլէ քի գինտա էմ մէք իւզրէ սէնին ատրտընդա տիւշէն եօգ էքէն,

Սէն իւճրէթի վէրթտ՝ պատշգատընտատն իւճրէթի ալմատմազլէ

Սէն 'ատքոն հատրէպէք էյլէտին։

35 – Պու էհլատէն, էյ ֆահիշէ, սէն ԲԱՊՊԸՆ քէլատմէնը տիթկլէ.

36 – Բապպ ԵՀՄվա սէզլէ պաւլատըրը.

Սէնին պատգըրընի իտրատի օլատնատ,

'Ազքէգլատրընդն վէ մէքրուհ փուհլատրընդն ճիւմլէտիկլէ էթմէտկին ֆահշիյաթի սէպէպինտէն

'Իւրհանլըղընի ատզլատրդը իչիւն ,

Վէ ատներէ վէրտիկլին օղուլլարընդը գատը իչիւն ,

37 – Իշթէ պէն՝ մահզուզ էյլէտիկին 'ատշգլարընդը ճիւմլէտինէ ,

Վէ սէվտիկլին քիմսէներին ճիւմլէտինէ,

Պու՛զդ էթմէտիկին քիմսէներին ճիւմլէտի իլէ պէրատպէր ճէմ՛ էտէճէկիմ՝.

Վէ ատներէ հէր Թ ատտահատան սէնին 'ատչիհինկ Թ օփլայատճազդմ՛,

Վէ սէնին 'իւրհանլըղընկը ատներէ ատչատճազդմ՛,

Վէ պիւթիւն 'իւրհանլըղընը կէօրէճէկդիր.

38 – Վէ գինտա էտէն վէ գատ սէկզէն գատրըլարդն հիւքմ՝ օլատնատզդըր միսիլլու սէնի հիւքմ՝ էտէճէկիմ՝.

*Ֆ–իւօ՝ Թէճատրէթի տիյատը օլատն

Digitized by Google

ել ասանա խըշմ ա. զայրեթէլե գամ ճկըտա վէրբէ ճէլիմ՝.

39 – ել աէնի անդէրին էլլէրինէ թէ էալիմ՝ էտէ ճէլիմ՝,
ել անդէր աէնին ֆաճշ մնահալընը եը-գաճագլար,
ել մէալթէֆ՝ալարընը պօզաճագլար,
ել էլլահէնկի ալար ճագլար ,
ել աէնին զիյնէթի թ ագըմլարընը ա-լըզ ,
Աէնի պիւա պիւթիւն 'իւրեան պրագա-ճագլար ասը ։

40 – ել աէնին 'ալէյհինէ պիը ճէ-մնա'ամի թ օֆլալըզ ,
Ամէնի թ աշլալըլե թ աշլայա ճագլար ,
ել ասանա գելլճէլար ասֆլայա ճագլար.

41 – ել աէնին խանէլերինկի ամէնշ էաա գաճագլար ,
ել չօգ գաղըլարըն կէօզլէրի էօնիւն-ասէ աէնասէ հիւքմ՝ընը իճրա է-ասէ ճէլքլեը .
ել ֆահիշանէ հարէքէթի էթմ՝ագաէն աէնի վասդ կէչիրէ ճէլիմ՝,
ել պիր ասայա թ ճրնէթի վէրմ՝էյէ ճէլք-սինի ։

42 – Պէզլէ ճէ 'ալէյհինասէ օլսան խըշ-մընա նէհայէթի վէրբէ ճէլիմ՝.
ել զայրեթի իմ՝ աէնին թ ալէրինասէն կի-ասէ ճէլը ,
ել բահաթի էտիպ՝ ալթընգ հիասէէթի-լէնմէյէ ճէլիմ՝։

43 – Մասասամ՝ քի աէն աէպասվէթի ինկին կիւնլերինի խաթրընա կէթի իւր-մէասին,
Անճագ պու շէյլերին ճիւմլէսինէ պէ-նի զասդասդա կէթի իւսին,
Պաա էճլասէն , իչլէթ պէն ասանի ասանա մէալէյինկէ կէօրէ միա ճագլամի էտէ ճէլիմ՝,
ել աէն՝ մէքթաւհաթընկըն քասֆֆէ-ան իւպէրինէ ,
Պաա խէպասէթի ասանի 'իլասվէ էթմէ-յէ ճէլքսինի՝ ասէյիւ
Բասպագ նէհալա պուայաւրը ։

44 – Իչլէթ հէր մէսէլ աէզլէյէն քիմնէ աէնին հագդընասա՝
Գըզը վասիւսէթի կիւպի տիր՝ ասէյիւ մէ-սէլ աէզլէյէ ճէկը ասը ։

45 – Աէն՝ զէվճինասէն ել օզուլլարըն-ասան նէֆբէթի էտէն վասիւսկին գըզը սըն.
ել զէվճէլերի իւլե օզուլլարընասան նէֆ-բէթի էտէն հէմչիրեէրինկին հէմ-չիրէսի սին .

վ ալիսէնթիզ Փեասի վէ վճաէրինէզ Աձերի ասը ։

46 – Պէզիւք հէմշիրեկ դէզլասըը իւլե պէբասդէր
Սէնին՝ ասլ թ ասլասֆըկատ ասգին օլսան Սասմասրնա ասը .
ել քիւչիւք հէմշիրեկ՝ դէզլասըը իւլե պէբասդէր
Աէնին ասդ թ ասլասֆըկատ ասգին օլսան Սոգամ՝ ասը ։

47 – ել աէն անդէրին մէսէլէբէրինասէ հիւբիւմէսէն ,
ել անդէրին մէքթաւհաթը կիպի եասվճ-մնասրը .
Անդէրին կասվբաէնը ասգ վէ քիւչիւք ասալասասգ ։
Հէմ մէսէլէբէրինասէ անդէրասէն գիյա-սէ ֆասվհա օլսան ։

48 – Բասպագ նշմաս պէզլէ պուայաւ բըը .
Հայասի ըմ՝ հագդը իչլիւն ,
Աէնին հէմշիրեկ Սոգամ՝, քէնասինի վէ գըզլասրը ,
Աէնին վէ գըզլասրընըն եասվճասրը կիպի եասվճասրլասը։

49 – Իչլէթ աէնին հէմշիրեկ Սոգամընը քէօհի իւհիւիւ պու խոր .
Եա՝նի օ վէ գըզլասրը մնաղրուր վէ էք-մէկի թ ասգ վէ պիրզայս վէ բաա-հաթի խոիկը .
վ է ֆագիր իւլե պիչասբէյէ ասէսթիկիը օլմնասը ։

50 – ել թէքէպպիւր էտիպ՝ հասգաա բրմնաա մէքթաւհաթի իչլէսինէր .
ել անդէրի կէօրսթէյիւմ՝ կիպի ասէ-ֆէ էյյէտիմ՝.

51 – ել Սասմասրնա աէնին կիւնասհլաա բընդըն նըսֆը գասասդր իչլէմէսին-ել աէն մէքթաւհաթընկը անդէրինքէն-տէն զիյասէ էյյէսին ,
ել իչլէսինկին ճիւմլէ մէքթաւհաա իյրնկէ ,
Հէմշիրեէրինկ ասալհ չրգասրընը .

52 – ել աէն քի հէմշիրեէրինկի հիւքմ՝ էմ՝ասին ,
Անդէրասէն զիյասէ մէքթաւհ օլսաա ,
Անդէր աէնասէն ասալհ օլսագնասրը ֆա չիւն,
Կիւնաֆէյասրընկ աէպէզինասէն քէնասի 'ասրընը չէք .
ել հէմշիրեէրինկ ասալհ չրգասրը ղընկ իչլիւն ,
Հիճասպ էտիպ՝ 'ասյոնընը չէք ։

53 – ել անդէրի եասվրէճէէրինասէն ,

ետանի Սատամ իւէ գբզլաբբնը էսաբէթ-
լէբինաէն,
վ է Սամարիա իւէ գբզլաբբնը էսաբէթ-
լէբինաէն,
վ է անդէբին ատրասքնատա սէնի տատի է-
սաբէթ ինդուէն ազատ էսէ ճէ լիմ։
54 – Քա քի անդէբէ մնաճիպ ի խ է-
սէլլի օլարագ ,
Եսփաբդրէն հէր չէյսէն սօլդը հի-
ճատ էսիդ ,
Քէնտի 'ատրդը չէքսին ։
55 – Վ է հէմդիրսէլէրին Սատամ իւէ
գբզլաբբը
Էվվէլքի հալէդրինէ տէօնիւդ ,
Սամարիա իւէ գբզլաբբը տատի
Էվվէլքի հալէդրինէ տէօնճ ճէքդիր ,
վ է սէնին իւէ գբզլաբդի տատի
Էվվէլքի հալնդզա տէօնճ ճէքդինիդ ։
56 – Զիրա Եհ էքէպպիւրինի վազիդ ըն-
տա ,
Հէմդիրսէնի Սոդամդէն վէրէ սէնին ազդըք-
տան իչխիւիմ էտի ,
57 – Օ վազդիմ քի սէնին քէօթի իւ-
լիւլիւդ տատա մէյտանա չբգ-
մէտդէ խտի ,
Նատըդ քի չէ՛րդ սէնի հէր ճիհէթ-
տէն Եհ տէգիր էտէն Սիւրիա
գբզլաբբ էօնիւնտէ ,
վ է տանէլբին էմի բատիշնատա օլան Ֆի-
լիսթիմ ի գբզլաբբնէն ճիւմլէսի
էօնիւնտէ ,
Սէն մնէհաղդար օլաբդղնատա ԹԷՕՐԻ-
ԱՒՏԻՆ ԴԷՊՈՆ ԼԷՔԴԸ ։
58 – Գէնտին խէպատէի վէ մէգբուէհա-
ի բինդն ԵԿՆԱԲԸ ,
Գէնտին չէքսին՝ տէյիւ ԻԱՊՊ պռօ-
յուբդը ։
59 – Զիրա ԻԱՊՊ Եհովա պէդյլէ
պռօյուբդը .
Ամանա՝ Եսփաբդրէդ կիսի Եսփաբ Ճատդիմ՝
Զիւնքի Եէմինի Եհ տէգիր վէ 'ատ Ճատը
Նատգ Հլլէսին ։
60 – Լաքին պէն ատպավէյի Եհ կիւն-
լէբինատ սէնին իւէ օլան 'ատ Ճատը-
մը Եհ էզէլբ քիւբ էտիդ ,
Սէնդէն իւէ 'ատ Ճատը էպէտի ատպիի է-
տէ՛ճէքմ՛։
61 – վ է մէտէկիէլի խոսէբդնա կէվ Ե-
բէ՛ճէքսին .
Վ է պէդյիւբ վէ քիւ՛իւբ Հէմդիրսէլէ-
բինի գատպատ Հի տէյիւնտէ Հին-
ճատ էտէ՛ճէքսին ,
վ է անդէբի ատնա գբզլաբ օլմագ Խ-
զ-
բէ՛ վէբէ՛ճէքմ՛,
Լաքին սէնդէն 'ատ Հաղդնէ օլմադ-
ատը .
62 – Վ է պէն սէնդէն իւէ 'ատ Հաղդը ատա-
պիի էտէ՛ճէքմ՛,
վ է պէն ԻԱՊՊ խոսէյմի պիլէ՛ճէքսին.
63 – Քա չի սէնդէն Եսփաբդրնի չէյլէ-
բինի ճիւմլէսի իչխիւն ատնա մնագ-
ֆիւրէյի էհ տէյիմ՛ գէմատ ,
Սէն խոսէբա կէվ Եբէ՛ճ Հէճատ էտէ-
սին ,
վ է հէճատդնատան Նատի պիբ ատատա
ապդրնը ազինդյատդն՝ տէյիւ
Ի ատպպ Եհովա պռօյուբդը ։

ՊԱՒՊ 17

Վ է պատա ԻԱՊՊԸՆ քէլամը կէ-
լիպ տէտի քի , 2 – Է՛յ իսդն ի ատեմ՝
պէդյի ի Խոդայէլէ պիբ պիլմէճճ վէ
պիբ մէտել իբատատ էտէդքդ սէդյլե քի ,
3. Ի՛ատպպ Եհովա պէ՛դյլե պռօյուբդը. Գէօ-
դյուբ գատնատդը վէ ուզգուն Եեէ՛ճքդի վէ
չօգ Ի խդյիւ վէ կիւ՛ճէ՛լ բէ՛ն՛քդի պէդյիւբ
պիբ գատի՛ատ լ Լիբատնատա կէվ՛ երգ
ատպաճքդէն էն Եբէ՛ քդէբ տատիդը ատդը-
4 – Ինդն Ի տատէ Ֆիլիսթդէբինին ուճքդը
գօփատբդ՝ ատդը Ի իւ՛ճճատ ախ՛յբդնատ
կէ օթի իւբէ՛բդ Ի իւ՛ճճատ չԵհբինատէ
տիբատ։ 5. Վ է օդ ախ՛յբդէն Ի օթաւ՛մ՛ճն-
տատն ատդդ՝ ատնը մնէհատիի պիբ Ի ատբ-
յատ էքատ. չօգ տատ՛յատ Եատնդնատ կէօ-
Ի իւբէ՛բդ ուէդյիւատ տատդէդը կէգի տնիքդ-
ատ։ 6 – Վ է օ պիբի ատ վէ Եէ՛ւէ Եատյէւ-
տ՛յ՛ ատյէտգ պիբ տատմա օդատ , չէդյիէ
քի տատյէտբը ատնա պռօգատբ , վէ քէգբ-
լէբին ատէդն ատի՛ճնատա Ի տատ . պէդյլէ ճէ
տատմա օդատ՝ չբգուէ՛դյատբ Հատդլ Եէ՛ճ-
բէ՛ճքդ Ֆիլիսթիէբ չբգատբատը։
7 – Վ է պէդյիւբ գատնատդը վէ չօգ
Ի իւ՛յլիւ պռօյշգատ պիբ պէդյիւբ գատբ-
Ի ատ՛ ատատնի վ ատբ Ի տատ . վէ իշխէ պռօ-
տատմա՝ քէգբլէբինի ատնա տատգուէ տատյատը.
վէ տատյէտբնը ատնա տատգուէ ատ՛ճատը,
քի քէնատի տիքիլտէդյի մէ՛չտրէլէբինատէ
օ ատնը տատ՛յատ ։ 8 – Ա՛լա պիբ տատմա
օդատգ տատյատ չբգատբդ մէ՛յվէ Հատ-
տ՛ւէ կէվ Եբէ՛ճէ՛ն իչխէն՝ մնէհատիի
Ի ատբյատատ չօգ տատ՛յատ Եատնդնատ տիքիլ-
տի։ 9 – Սէն տէդյլէ քի , Ի՛ատպպ Եհո-
վա պէդյլէ պռօյուբդը . Մատվաֆֆագ
օդատճ՛ագ մ՛ը , գատ՛ւբատմատդը իչխէն տա-
նդն՝ քէգբլէբինի տէօ՛քէ՛լէ՛ճէ՛լբ մ՛ը ,
վէ մէ՛լվէսնէդի գօփաօ՛բմ՛յատճագ մ՛ը ։
Ատատ պիրի էն Հէբ պիբ Եատփբագ գատ-

Digitized by Google

քաւչարաճագ, վէ գուվէթլի պագու վէ չօգ խալդ օլմադըղըն անը քէզգաէն գօփաճարաճագ սըբ։ 10 – Վ.է իչլէ տի-քիլաի խաե ահ, մալվաֆֆաղ օլաճաղ մը. ահա չարգ բիւզկատը տօգուհաղը-ղը կիպի քիւլկէն գուրմ՚ալայաճագ մը. ահքէլտէյի մէչարէկէտաե գուրուճ-յաճագ սըբ։

11 – Վ.է ԲԱՊՊԸՆ քէլամը պահաս կելիպ ահաե քի, 12 – Նիմահ 'ահաբլար խահնէհինե պէդիլե աէյլէ. Պու չէյլերին նէ օլաբղընը պիլմէ՞զ մի սինիզ. աէյլէ քի, Իչլէ Ֆաբելան մէկիչի Նուհահաղէ-մէ կելսի, վէ անըն մէկիւր իլե բէ՚խա-լէրինի ալըպ՚ ահլէրի քէհան էահնէնաս Ֆաբելոնաս կէօթի-իւսհու։ 13 – Վ.է մէ-լիկ պէ-բրկէթինահէն պիրինի ալըպ՚ ա-նըն իլե 'ահաս էաեւրէբ ահաս եէմին եմ-ահիսահ. ահչյաբրն գահրէմահլաբրնը ահաեի ալաբ. 14 – Թահ քի մէմլէքէթի ահ ֆէի գալըպ՚ րի֊ֆ՚ահի պուլմայա, վէ քէհան 'ահ'տրնը հրնֆղ էաեւրէբ ահնահ ահահպի գալա։ 15 – Լահրին քէհահսհոխ-նէ Մբաբրսահն ահճլաբ վէ չօգ 'ահաքբ վէբրիլմէահ իչինե օրայաս էլլիլեր կէօն-ահերմէքլէ ահնա 'ահաբ օլաահ. օ մնա-վաֆֆաղ օլաճաղ մը. պու չէչլերի Ֆահսհահ նէ ճահի պուլաճաղ մը, Ֆահ-քաս 'ահ'տրը Նահզդ էաեւրէբ գուրլհ ու-լաճաղ մը։ 16 – Բահպղ Եհովահ պու-չոլրբր քի՝ Հայահհլամ Հահգգբ իչինե՝ մնահիլահա քէհահսհոխնի մէկիբ Նահզդ է-ահէ վէ ահրն եէմհիհնի իահհդիր վէ 'ահհաբրնը Նահզդ էմհահչի մէկիբհն մնա-Հահլրնահաս, ահրն Ֆահնէհահաս Ֆաբելոն ի-չինահէ էալէճէբ ահիր։ 17 – Վ.է չօգ Նահս-ֆահա գբրմահզ իչինե մէմէբրիս իգահմէ վէ իահահեահլար իննէս օլահնահրգահաս, Ֆֆաբահահն մնահհաբէպ էաեւրէ 'ահզհմ գահվ-վէնի վէ պէդիլահքբ ճէմհա'ահի լէ ահրն ի-չինե հիհ պիբ չէյ եահֆահմհյահճագ սըբ։ 18 – Եէմհրն իահհդիր էահիզ 'ահ-տրը Նահզդ էյլէահհյի, վէ իչլէհ է էլհրն վէբահքբահէն ահզրաս պու չէյլերին ճբահ-լէհհրն եահֆահտրը իչինե գուրմահալմա-յաճագ սըբ։

19 – Պու էճլահէն Իահզպ Եհովահ պէդիլե պահ՚չոլրբր. Հայահհ բմ՚ Հահգգբ իչինե՝ եէմհրնհմի իահհդիր վէ 'ահ'տրմէ Նահզդ էճհահրնհն Ճբահ-ահէ ճահլհ-յահգաս պահչէրնաս կէհճիրէ ճէչհմհ։ 20 – Վ.է Հահգ-գբմհահս էյլէահհյի խբ յահհէթ իչինե ահ-նըն իահվէրրնէ ահզրմէ ահհահճահզբմ՚, վէ ահահզահզրմահս իահահլահճագ սըբ, վէ ահնը Իահքբհլրնահս կէօճհահքբհահ՚ ահնը իչճբ օլաահահս ահա՚վահ էաեւճէչհմ։ 21 – Վ.է ահնըն ֆհիբահրհլէրհրնհն ճհահմէհհի իչճբ պհլհճհահն ճհհահհահաե գբլբճահահն ահհահչէ-ճէչքէբ, վէ պահգբ գահահնլահբ հէբ բհահգբ կհահաս ահահղբլահճագ սըբ, վէ պահնաս աէօյլէչէն պէդն ԲԱՊՊ խահչհմհ պհլէ-ճէչքհնհնհզ։

22 – Իահպղ Եհովահ պէդիլե պահ՚չոլ-բրբր. Պէդն ահահքհ եհհ-քահէք էրզ ահղահճբ-նըն էդն եհհ-քահէք ահահլհնահան ահլբղ ահհ-քէճէչհմ՚. ահնըն ֆհիլհգէբհրհնհն պահչէնա-ահան իմահզ պհբ ֆհնվ գֆահպբրբ՚ ահլբ վէ եհհ-քահէք պհբ ահահղ իահգէբհնհէ ահհ-քէճէչհմ՚. 23 – Անբ Իահչհյհրհնհ եհհ-քահէք ահահղհնահաս ահհքէճէչհմ՚. վէ օ ահահլ-լահբ չբգահբբղ մհչհվէ Հահահղ էաեւճէչքէ վէ ահ՚լահ էրզ ահղահճբ օլաճաղ սըբ՝ վէ ահնըն ահլհճնահաս հէբ նէվ՚ գահահահղբ գահահ գօհահրահգ ահահլահբրնըն կէօհկէ-ահնահաե ահաքհնհն օլաճաղ սըբ։ 24 – Վ.է ահահհբաս ահզահճլահբրնհն ճհհահհէհ պհլհ-ճէչքհնհբ քի պէդն ԲԱՊՊ հհհահքբ ահղահ-ճբ ահյէահգահհահ՚ահբ, ահլէահգ ահզահճբ հհհահքբհահ՚ահհահ. հէչհլ ահղահճբ գահա-բահհահբ՚, վէ գահբահաե ահզահճբ հէչհյհ-լէհնհրհահհահ՚. պէդն ԲԱՊՊ աէօյլէահհահ՚ վէ իճբաս էվ՚ահհահ՚։

ՊԱՊ 18

Վ.է պահնաս ԲԱՊՊԸՆ քէլամը կէ-լիպ ահէահի քի, 2 – Փէահէրլէբ գօրուգ եէահլհբ, վէ օղահլահբրնհն հհչհլէրհն գահ-մահչաբ՝ ահէյէրհբ, Իահպղհլ իթ օֆբհահղհնհ-ահան պահ մէահհլի աէօյլէմհբլէ նէ՞ ահէա-ահնբ իահհէթհահհնհզ։ 3 – Բահպղ Եհովահ պահ՚չոլրբր քի՝ Հայահհլամ Հահգգբ իս-չինե՝ Իահչհյհլահհ պահ մէահհլի պիբ ահահ-Հահ աէօյլէմհբլէ ճէչքհնհնհզ։ 4 – Իչլհճ է էէբ ճահն պէդնհմ տհբ. փէահէրհն ճահբ պնհմ օլահրնբ կհպի օղլըն ճահնբ ահահթհ պէդնհմ տհբ. կհահնահհ իչհլհյհն ճահն քէհահսհոխ էօլէճէբ տհբ։ 5 – Վ.է պիբ քհմհճ ահ-լհհ օլահահ՚ Հահգգ ահ 'ահահալէթ իահզպ հահրէքէթի էհմահ, 6 – Տահզ պահչհլրբն-ահահ էէմհզ, վէ կէօզէբհրհնի պէդհ՚ք Իահահյհլհնի փահթհլահրբնահս գահղահրբմահզ, վէ գօնչբրբնըն գահբբահրնբ լէքէահահբ էթհ-մհզ, վէ Հահչհնահահս օլահն գահբբ յահ քհ-գահբբհահ էյլհէմհզ խահ, 7 – Վ.է քհմհ ահյէ զահահբ էթհմհլհիպ ահէ պօրճհբյահ բհհնհնհնի կէբի վէրհբ խահ, զօրլէ պիբ չէյ գահփհմհզ, վէ էքհմհյհնի ահճ օլահ

Digitized by Google

նա վէրիր վէ չբժչացը կէյտիրիր խսե, 8 – Ծայիզլէ ուէնէ վէրմէզ վէ մուրասպահա գապուլ էյմէզ խսե, էլինի հապզըրզըդասան կէրի թաւլասար, վէ ինքն ատեմ սարսընտահա հապզ իւզրէ հիւքմ էտեր խսե, 9 – Սաատըզատէ հարքէքէթ էտերէք գահանալարդմահա եհուբիւր վէ ահքհաալէնէ հընթզ էտեր խսե, ալ ատեմ սալիհ տիր. մանէլ լապա եասչայահագ տըր՝ ատէյհա Իապզ Նհովա պուհյուրըր։

10 – Ծապգահի պուս ատեմ զօրպազ վէ գան ատաքիւճիւս պիր օղուլ թէվլիսա էթսե, օ տահին մէգքիւր չէյնէրատէն պիրինի եասիսա, 11 – Նոհին ֆուդ օլահէն քհաֆֆէհինի եասիմայըզ տուս, անճահագ տուզ պահչուրըհասա եէր վէ գանչըսրնէն գասրըսրնը լէքէասար էտեր խսե, 12 – Պիչաար իւէ պիր չէյ գասիսա խսե, բէհնի կէրի վէրմէզ վէ եէօզլէրինի փասվ լապա գահտրպտագ մէքքուհնամ իչլեր խսե, 13 – Ծայիզլէ ուէնէ վէրիր վէ մուրասպահա գապուլ էտեր խսե, պուս քհմնէ եասչայահագ գ մը. եասչայահագ տըր. պուս մէքքուհամէն ճիւմլէհինի իչլէհէյի իչնէ մանվ լապա գօլէճէք, վէ ահնի գահը քհնամի իւզէրինէ օլահագ տըր։

14 – Վ է էկեր պուս ատեմ պիր օղուլ թէվլիսա էտեր տե, օ տահին փէտէրինին իչլէտհյի կհնահչլարըն քհահֆֆհինի կէօրմէսէյէ գօրգուս՝ ատէյհ կէօրէ հարքէքէթ էյմէզ խսե, 15 – Նահի տուզ պահչուրըհասա եէմէզ վէ կէօզլէրինի պէյթ ի Խարայէլին փոխլարըհա գահտրպտագ խսե, գահչըսրնէն գասրըսրնը լէքէասար էյմէզ, 16 – Վ է քմնէյէ զատը էյլէմէզ խսե, բէհնի ապը գօմագ վէ զը իւէ պիր չէյ գասիմագ խսե, էքմէհյինի ամ օլահա վէրիր վէ չբժչացը կհյտրիր, 17 – Պիչտրէյէ զամ էնէփտէն էլինի կէրի չէքեր վէ ֆայրզ վէ մուրասպահա գապուլ էյմէզ խսե, ահքհաալէնէ իհրա էտիպ՝ գահնունալարդմահա եհուբիւր խսե, պուս քհմնէ փէտէրինին քէօթ իւլիսյիս իչնէ էօլմէյէճէք. մանէ լապա եասչայահագ տըր։ 18 – Պունուն փէտէրի խսե զուլմ էտիպ՝ պիրատէրինէն զը իւէ գահտրպը վէ էյհ օլնդայը գաւմէ սարսընտահա իչլէհյի իչնէ, իչլէհ պուս ատեմ քէնտի քէօթ իւլիսյինատ էօլէճէք տիր։

19 – Լապքին պիզ՝ Օղուլ փէտէրինէն քէօթ իւլիսյինէ ճէզասըը նի՞չնէ չէքմէզ՝ տէրսինիզ։ Օղուլ հապզ ու՝ ատատալէթ իւզրէ հարքէքէթ էտիպ՝ գասնունալարդմահա ճիւմլէհինի հընթզ ու լճրտա էյլէսհյի իչնէ մանվ լապա եասչայահագ տըր։ 20 – Կիհնահ իչլէյնէ ճան քէնտհտի էօլէճէք. պիր օղուլ փէտէրինին քէօթ իւլիսյինէ ճէզասըը չէքմէյէճէք, վէ պիր փէտէր օղլընէն քէօթ իւլիսյինէ ճէզասըը չէքմէյէճէք տիր. ատէյհնին ատասը քէնտի իւզէրինատ վէ չէրէրնէ չէրըն քէնտի իւզէրինատ օլահագ տըր։ 21 – Վ է չէրըր իչլէտհյի կհնահչլարըն ճիւմլէհինատէն ատօռէրէք, գահնունալարդմահա ճիւմլէհինի հընթզ, վէ հապզ ու՝ ատատալէթ իւզրէ հարքէքէթ էտեր խսե, մանվ լապա եասչայահագ, վէ էօլմէյէճէք տիր։ 22 – Նիհտիյէ՝ հահանալարդն հիչ պիրի ահնի՝ ատէյհնինատ զիքր օլունմայահագ տըր. իչլէտհյի ատասընէ եասչայահագ տըր։ 23 – Ի՝ատպտ Նհովա պուհյուրըր քի՝ Պէն չէրէրնէ էօլիսմէյհնէն խօշնուտ մը իմ. խօշնուտլուզդ անրն քէնտի ուէօլէյհնատէն ատօռիսպ եասչայահագ տըր։ 24 – Լապրին էկէր ատիհ ատասընհնատան ատօռիսպ՝ քէօթ իւլիսք իչլեր վէ չէրէրնի իչլէտհյի մէքքուհամէն ճիւմլէհինէ կէօրէ հարքէքէթ էտեր խսե, եասչայահագ տըր. էյհ տիյէ թէճաւուզ զամ վէ իչլէտհյի կհնահչընատան էօլէճէք տիր։

25 – Վ է պիզ՝ ՐԱՊՊՐՆ եօլտա տօզբտու տէչիլ տիր՝ ատէտրնինզ. չհմտի, էյ պէյթ ի Խարայէլ, տրնկէյհնինզ. պէյնի՝ եօլըմ մը տօզբտա տէչիլ տիր. տօզբտու օլմնդայն՝ պիզնի եօլընէզ տէչիլ մը տիր։ 26 – Սահիհ ատասընհնատան ատօռնիսպ՝ քէօթ իւլիսք իչլէչլերէք ահատ էօլտուքտտ, իչլէտհյի քէօթ իւլիսք ատպկպհյլէ եօլիսը։ 27 – Շէրիր տտսրնի իչլէտհյի չէրըտտն ատօռիսրէք հապզ ու՝ ատատալէթ իւզրէ հարքէքէթ էճտհյինատ, քէնտի ճանընէր պէրհայտի գըլատճագ տըր։ 28 – Միւլասահագ էտերէք էճտհյի՝ հահանալարդն ճիւմլէհինատէն ատօռտհյի իչնէ, մանվ լապա եասչայատճագ տըր. էօլմէյէճէք տիր։

29 – Ծապգահի պէյթ ի Խարայէլ՝ Իապպէն եօլտա տօզբտա տէչիլ տիր՝ ատէրսիզ. էյ պէյթ ի Խարայէլ, պէյնիմ

Digitized by Google

եօլլարքմ՝ մը տօզրաւ տէյիլ ատիր. տօզրաւ օլմայան սիզին եօլլարընըզ տէյիլմի տիր։ 30 – Պաւ էշլէնէն Լատպ Եհովա պատւրդր քի՝ Էյ պէյիթ ի Խրաէլ, սիզտէն հէր պիրինի քէնտի եօլլարընա կէօրէ հիւքմ էետճէյիմ. րիւճաւ՝ էտինիզ, վէ 'իսհանկլարընըզդէն ճիւմլէսինտէն լեվկէ էտինիզ, քի քէօթի իւլիւք սիզէ մնաճիպ ի հէլաք օլմայա։ 31 – Էյնի տէյինիզ 'իսհանկլարընդ ճիւմլէսինի իւզէրինիզտէն տէք՝ էտինիզ, վէ գայդընիզդի վէ բատհրընըզը լե՛ճտիսա էտինիզ. Էյ պէյիթ ի Խրաէլ, նի՞ չբեն եօլէյինիզ։ 32 – Ձիրա էյնէնին եօլուսհանտէն խօշնուտա տէյիլ իմ՝ տէյիւս Եհովա պատւրդրը. իմանի տէօնիւպ եռաղայընըզ։

ԳԼՈՒԽ 19

1 – Եվ Խրաէլին բէ՛նլերի հազգընտա մէրսիյէ օգու յատաղ տէջ-լէ քի՝ 2 – Վալիտէդի նէ՞ տիր. տաթլանըլար ատրասընտա եահի տար, վէ եավրու-լարընը կէնճ տաթլանըլար ատրասընտա պէտլէր պիր տիշի տարացան տար։ 3 – Վէ եավրու-լարընտան պիրինի պէօ-յիւլ տահս, 0 տահի կէնճ տարլան օլուա՝ շիքեար գափմաղր էշյրէնէրէք տատմ հէր խտի։ 4 – Վէ տանըն հազգընտա միլլեթլէր խտագէր ալտրլար, 0 տանլէրին չուգտրընտա թաւթաւլտա. Վէ տահ տալ պատւրդ Խ-թէդ՝ Սէրտր տիյտրընտա կէօթի իւտաթիւլէր։ 5 – Վէ պէհո-պե նեւր պէքլէտիյինի կէօրտիւթքտե իւտիճի քէսիլէ-րէք, Նատիւսլարընտան տիկէր պիրինի տալըզ, Անը կէնճ տարլան էյնտի։ 6 – Պաւ տահի տարտաղնըզ տարտաղնտա կէհզէր խտի, Վէ կէնճ տարլան օլուա՝ շիքեար գափմաղր էշյրէնէրէք տատմ հէր խտի. 7 – Վէ *սէրտպտրդը պիլտի, Վէ շէհրէրինի խտրտտպ էլլէտի. Վէ տանըն կէօթիւքտէ-ւէահինտէն Տիյտր վէ տահտէ օլտանըն քէտաֆիքէ-թի իմի րէտճէտ։ 8 – Վէ էյի բատֆատա օլտան էյտպէթլէր-տէն միլլեթլէր տանըն իւզէրինէ չէգտպէլտր. Վէ տագլտրընը տանըն իւզէրինէ տայ տալ-լտր. 0 տտահի տանլէրին չուգտրընտա թաւ-թաւլտտա. 9 – Վէ տահտա Հազգատլտր Խ-թէդ՝ գա-ֆէտէ գօտրլտր, Վէ տանը Խտրաէլտն տէրիյինին ետտրնտա կէօթի իւտաթիւլէր. Սէտի պիր տատհա Խտրտյել տտագլտրընտա իշլէտիլմէտէտի իշլէն, Անը գալ՝ատա գօտրլտր։ 10 – Վալիտէդի տէնինի *տիւշտպէհ-թինի իւզրէ՝ Սատլտր ետտրնտա տէրիթլիմիշ ատամ կի-պի տիր, Սատլտրըն չօգլտղրնտատն տէրվէհտտր օ-լուա՝ տատլտր տատր վէրտի։ 11 – Վէ հիւքմտատրլտրա 'ատտա օլմազ իւզրէ տանըն գտւվէհթի չը-պատգլտրը օլտատ. Վէ տանըն պզտատ տրգ եետփրտագլը տատլ-լտր տատրատրնտատն եհիւքտէլտի, Վէ քէնտիսի եհիւքտէ վէ տատլտրը չօգ ո՛լտրդրնտատն կէօրիւնտիւ. 12 – Լտքին խըշմին գօփտրլտրտ հէրէ տահ գլտր, Վէ շտրգ րիւգեհետրը տանըն մէդվէհ-նի գտատրտի տատ. Անըն գտւվէհթի չըպտսգտլտրը գէրը-լտրտ գտտրտատ, Վէ տահ եշ տանլէրի Խ էյնէֆ էհտահ։ 13 – Վէ շիմտահ պէրրիյէտե, Գտատրտ վէ տատատրգ հէրտե տահքիլտի. 14 – Վէ տանըն տատլտրընըն պիր չը-պատգընտատն տահ հշ չգէգտրգ, Անըն մէդվէհտինի Խ էյնէֆ էհտահ. Վէ հիւքտէմէյ 'ատտատր օլմազ իւզրէ Անատ գտւվէհթի պիր չգպտգ գտշ-մտատր։ Գտա մէրտհյէ տահր, վէ մէրտհյէ իշյէն օլտաճագ տագր։

ԳԼՈՒԽ 20

1 – Եէտհնէհի ահնէատե պէշինճի տա-յըն տնուտնտա ՐԱԳՈՏԱՆ տիւ՛տալ էշ-մէք իշյէն Խրաէլ Խէթ էյտրլտրընը-

*Ե–Խօթ՝ տատւ գտրգլտրընը

*Ե–Խօթ՝ գտանըտնտա

Digitized by Google

ասան պա՛զլաները կէլիպ՝ էօձիւմոճ օ-թառւթաղլարը ։

2 – Վ.Է պատաս ԻԱՊՊՐՆ քէլաճմը կէ-լիպ՝ ատաո քի , 3 – Է.յ իպին ի ատեմ՝ Խրապել խիճէկյարլարնաս խիճատպէն ատալեր քի , Ի՛ապպ ՍՏովաս պէղալէ պատ-յաբլարը . Պէնատէն սիւ՛ռմ՛ կէմ ՚ի՛ք խ-չիւն մի կէլաճիճիզ . Հայտայճըմ Հապդը իչիւն սիպէ ճէվապ վէրիւլէ ճէկիպմ՚՚ ատէ,ին Ի՛ապպ ՍՏովաս պատ,յաբլար ։ 4 – Ա՛նէլերի հիւքմ էատ ճէ՛ք մի սին , էյ իպին ի ատեմ՝ հիւքմ էատ ճէ՛ք մի սին. անէլերը էճատատյարընէն մէգբատհայճը-նէ պիւտիր։ 5 – Վ.Է անէլերէ սէղալե քի՝ Ի՛ապպ ՍՏովաս պէղալէ պատ,յաբլար. Խա-ճատյէրէ իչիճիւտպ վէ պէ,լէ ի 8ատհագ ՀԷալինէ եէմիճն էճատիւմ՝ վէ Մ՛ըսըր ատիյաբընատս քէՀատիճի անէլերէ պիւտիր-իւպ , Ա,լատ՝նըղդ Ի՛ապպ պէն իմ՚՚ ատե-յէրէք եէմին էչլէճատիւմ՝ կիւՀատ, 6 – Հէմճան օղ կիւՀատ անէլերի Մ՛ըսըր ատի-յաբընատն քէՀատիլերի իչիւն Հապդը-լատըղդմ՝ սիւճի վէ պալ ապգան վէ ճիւմլէ ատիյաբլարլրի գիչ՚ճէի ի օլան ատիյատս չէդաբմապ իւպրէ անէլերէ Է-մին էաէրէք , 7 – Հէր քէս կէօղլերբ-նէին ատգբատհայճդընը ատի՛սըն , վէ Մ՛ը-սըր փատիճարլյէ ատիւչ՚ճվէս օ,տայյա-նըղդ . Ա,լատ՝նըղդ ԻԱՊՊ պէն իմ՚՚ ատե-ատիմ՚։

8 – Լ.ատքին անէլեր պատնատ 'ատաը օլատ,' պէնէ ատինլէմէք խատէմճատիլեր . Հիչ ատիր քիմսէ կէօղլերինին ատգբատհայճը-նը ատի՛մատը , վէ Մ՛ըսըր փատիճարլյէ իէ՛էլը էէ՛մէճատիլեր . օ գէմճան՝ Խրըմճ-ատ անէլեր իւպրէնէճ ատեաբէ՛ճէ՛իմ՚՚ վէ Մ՛ըսըր ատիյաբը իչիւնատ դաագապլէր իւ-պէրէլերինատ իէ՛էմատիլ՚ի՛ էճատա էատէ-ճէ՛իմ՚՚ ատեատիմ՚։ 9 – Լ.ատքին պատնատ խատիմ՝ իչիւն Հատիւրըմ՚՚, քի անէլերի Մ՛ըսըր ատիյաբընատն չէդաբմապ՚ղդ կէօղլերի էէմիճնատ քէՀատիմ՚ի ատիճ՚ճ

մամբ յլեք իմա՛ ասէ տէր։ 22 – Լաքին ելիմ չէքասիմ, վէ նէ ե-ւթ-ուժ իւ խամիմ իչինա եասիքում, քի կէօզլերքի եօնիւնտէ անլերի չէզասըլըքըմ՝ միլլեթլերին նազարըննասը անաս նազգը ը հիւրմէթ օլաճանըմսըս։

23 – Բէզալիք անլերի միլլեթլեր ազասըննա ասազըասա ճազըմ վէ տիչսըրլասըասա փէզասքինազ էեսե ճէչիմ՝ ասչիւս պէրբիչէազ անլերբ եէմին էթ տիմ՝, 24 – Ջիրա ասՀքեասիմըմը իւճաս էթ տիանլերը վէ գառնասնչսրըմը բէասս էթ տիանլեր վէ սեգիլերքիմի նազգը էչլեսիլեր. վէ կէօզլերի ե ճառասասըրընը փասիլազըննասս գալազը։

25 – Պէն տասիթ անլերբ էչի օլմասչան գառնասնլազը վէ անլերիւբ եասչսչասմեչաճազըմզը ասՀքեամ՝ վէբասիմ՝։ 26. Վչ է անլերի հէլազը էթ մէչ իչինա թ ազտաքիմէլեր ելչ բասհմին իւչ ատգամըչբնը –ինէրտն կէչիրմէլերիմչլէ անլերի միւլէվվէս օլմազաս պլազատըմ՝, թա քի ԲԱՊՊ պէն խաչիմի պիլեբ։

27 – Պա ե ճէասէն, է, իւդ ի տասէմ՝, պէլիթ ի Խարայէլ էլիմ ազեն սէգլէ քի, Բասպա ԵՀովա պէգալե պա՛չ՛սրբը. Ի՝ճառազանըզ պասնասնչէ տասիթ, եա՛նի պասնաս 'խասան էթմէլերիչլէ պասնաս քիւֆը էթմասիլեր։ 28 – Շեգալէ քի անլերբ վէրմէք իւզրե եէմին էթտիչիմ՝ ասչ՛սրա անլերի կէօզլ իւրսիւչիւնե, հէր եիւքաբ պազսրբը վէ հէր օզդ տասլը ազաճը կէօբասիքլերինասե գէպսհէլերինի օբասաս զէպ էթտիլեր, վէ մնաճիպ ի զազգազ օլասն Թազտսիմէլերինի օբասյա կէօզլ իւրսիւչիւլեր, վէ խօշ քա՛ֆհ՛ալասրընը օբասաս 'ասրզ էթմիլեր, վէ մէշրուպաթի Թազտսիմէլերինի օբասաս ասէզքսիւլեր։ 29 – Վ է՝ կէթտսիչինիզ պաս միւրթ եֆէ՛ս նէ՞ ասքի՝ ասչիս անլերբ սեգլէտսիմ՝, վէ ասնա պաս կիւնե ասչին Միւրեէֆե՛ս ասէնիլեր։

30 – Պա՛ե էճլասէն պէլիթ ի Խարայէլէ սեգլե քի՝ Բասպա ԵՀովա պէգալե պա՛չ՛սրբը. Է՛ պէլիթ ի Խարայէլ, սեզ է ճառասընըզըն մէսէլինասե նազիպաբ օլասըզընըզ, վէ անլերին մէքբա՛համ թ ասրի՝ օլմազըզէ զինասե էթտսինիզ, 31 – Վ է Թազտսիմէլերինիզի Թազտիմ՝ էասերբ վէ օզդա՛լասրընըզը ասթ էչլասէն կէչիրբերբ, պաս կիւնե ասչին Հեի փասիլասրընըզէ նազարըննասը անաս նազգը ը հիւրմէթ օլասնմայաս։

32 – Վ է՝ Պիզ օտասնաս վէ Թ ասչա՛ իպասաեի էմ մէբզե Թա՛ֆիճլեր կիպի, ասչ՛յասրլասրըն գասզիլեչլերի կիպի օլասճազըզ՝ ասչ՛սրբաբ ֆիքրինիզե կէչնե չէյ վա՛գաս՝ պասլմայաճազ սըբ. 33 – Բասպա ԵՀովա պասյասրբը քի՝ Հայասթըմ Հազգը իչինա մնաթ լազաս պէն իւզէրինիզե գասսրսէթլի էլ իլե վե ասզանմըշ գալ իլե վե՝ չնասեեթլի իչրշլե հիւքասմէթի էասճէչիմ՝։ 34 – Վ է գասսրսէթլի էլ իլե վե ասզանմըշ գալ իլե վե չնասեեթլի իչրշմէ սեզի գասմ լասրասան չէզասրաս ճազըմ, վե ասզղըասզղընըզ ասչ՛յասրլասրասան Թ ափլայասճազըմզ՝։ 35 – Վ է սեզի գասմլասրըն պէբբի՛լէասինե կէօթի իւբէճէչիմ՝, վե սեզին իլե օրասնաս եիւզ եիւզե ասա՛չա էասեճէչիմ՝։ 36 – Մ ըսբը ասչ՛յասրընըն պէբբի՛լէասինասե էճնասասընըզ իլե ասա՛չա էթ ասչ՛յասր մնաթլիս, սեզին իլե եզիլե ասա՛չա էասեճէչիմ՝ ասէ՛յս Բասպա ԵՀովա պասյասրբը։ 37 – Վ է սեզի ասէ՛յնէ ազիթ ընասան կէչիրէճէչիմ՝, վե սեզի 'ասհազըն պէճնասինէ կէթի իւճէչիմ՝։ 38 – Վ է 'ասզըլասրը վե պասնաս գասզըբը կիւնասչ էասեճէլերի սեզասե ազըբասճազը՝. ասնէլերի զա՛ւրսիւճլերի ասչ՛յասրընասան չէզասրաս ճազըմ, վե Խարայէլ Թ ափլասրընաս կիւզէճէճլերբ. վե ԲԱՊՊ պէն խաչիմի պիլե ճէքասինիզ։

39 – Է՛յ պէլիթ ի Խարայէլ, Բասպա ԵՀովա պէգալե պա՛չ՛սրբը. Մ ասասամ՝ քի սեզ պէնի ասինէլմէչյօրընըզ, կէասինինիզ, պասնասան պէգալե հէր պիրնիզ փասիլասրընըզա 'իպասաեի էասճնիզ. լաքին պէնիմ գասսրսէթս իմասիլ Թ ազտսիմէլերինիզ վե փասիլասրընըզբ նազգ ը հիւրմէթ էճմէչինիզ։ 40 – Ջիրա Բասպա ԵՀովա պասյասրբը քի՝ Մ ուգասասէս ասազընասա, Խարայէլճնի եիւքաբ ասզղընասա պիւթիւն պէլիթ ի Խարայէլ, եասնի ասչ՛յասրաս օլասնըզաբբ ճիւմլեսի պասնաս օրասնաս 'իպասաեի էասեճէքլերբ, օրասնաս ասնէլերասէն բասզի օլաճազըմ՝, վե Թազտսիմէլերինիզ իւլե Թ ասւրֆնասնաս հէասչ՛յլերինիզի, ճիւմլե մնաբասասէս նէասնէլերինիզի օրասնաս Թ ալէգ էասեճէչիմ՝։ 41. Սիզի գասվմլազբ ասրասաընասան չէզասրասզընմաս վե ասաս-

* 'Իպր. ասեոքիւլէն

Digitized by Google

զբոմբշ օլաբզբնբզգ ակխարլաբաաան ճեա՛ եթաակխմանե, խօշ բաա՛նհա խլե ակզ-աէն բաագի օլաճաղրա՛, վե սիգին ադա-նբզգաա, ակլեթելէրին նաագարբնաա գաւաաաա պիլինե՛ճէյիմ՝։ 42 – Վ.է սիգի խարակել թաօփբաագբնաա, եաա՛ն եճ-աաաագնբզգա վէբմէք խչւնե եէակին էլլե-ակխիմ՝ ակխարա կէթէրակխիմանե, ԲԱՊՊ պէն խաակխմի պիլէ՛ճէքանիզ։ 43 – Վ.է մեակխինիզի վե ակպեակխլէ նաափաք օշ-ադբզբնբզգ հեփ՝ ամէլլէրինիզի օբաաաա խաթ՛բա կէթի՛բէ՛ճէքանիզ։ վե խչլե-ակխինիզ քէօթի՛խլի՛-քլէրին ճիւմլէ-սինաէն ադօլայբ քէնաի քէնաինիզան-էն խքբահ էաե՛ճէքանիզ։ 44 – Է.յ պէյհի՛ թ խարակել, քէօթի՛խ մեակխինիզ վե քէրիհ՝ ամէլլէրինիզե կէօբէ տե՛խլ, ան՛ճաք քէնաի խամի՛ խչւնե սիգե պէօյե մա՛ամէլե եթաակխմանե ԲԱՊՊ պէն խաակխմի պիլէ՛ճէքանիզ՝ ակխ-ի՛ Բաագա նհօվա պաւ-յաւ-բբրր։

45 – Վ.է պաանա ԲԱՊՊՐՆ քէլաամբ կէլ-լէզ, 46 – Է.յ խան ի՛ աաեմ՝, ճէնաւ-ագե ադօզբաւ թէվէ՛ճճւհ՛Ե էաիզ՝ ճէ-նաւագե ադօզբաւ խլիճ-ագլե ճէնաւագե աաՀբաա օբամնէբ՝ ա՛ակէյհնաաե փէ՛յզաամ՝ պէբվլէք կալէ։ 47 – Վ.է ճէնաւագե օբամ-նաաա ակէյլե քի՛, ԲԱՊՊՐՆ քէլաամ՛նբզ էաիլե։ Բաագա նհօվա պէյլե պաւ-յաւ-բբրր։ Իչլի՛ե պէն սէնաե ակի՛ե՛զ եագա-ճճաղրա՛, վե սէնաե պաւ-լաւնաե՛ն Հէբ Հէ-չնվ ագաագճբ վե Հէբ գաւբաւ ագաագճբ թէլէ՛ֆ էաե՛ճէք ակիր։ չիաաւեթի՛ի ա-լէվֆ ակաՀմէկ՛էճէք, վե ան՛բզնվէ ճէ-նաւագնաա չիմաակէ գաագաբ Հէբ թ ագաագ՛ֆ Հաաճաագ՛ աբբր։ 48-Վ.է ճիւմլէ պէչէբ պէն ԲԱՊՊ ան՛բ Հագգաբղբաբ՛ կէօբէ-ճէք, օ ատաի՛ սէՀմէկ՛էճէք ակիր՛ ատ-ատի՛։ 49 – Օ.յ վագբի՛ պէն՝ Ա՛Հ՛, Հա Բաագա նհ՛օվա, ան՛լէբ պէնի՛մ՝ Հագգ-գբաաա՛՝ Գաաճաաե սէօյլէաե՛ի՛ չէ՛լէբ մե՛սէլ ատյի՛լ մի՛ ակիր, ատէրլէբ՛ ատ-ատիմ՝

ՊԱՊ 21

Վ.է պաանա ԲԱՊՊՐՆ քէլաամբ կէ-լէզ ատ-ատի՛ քի՛, 2 – Է.յ խան ի՛ աաեմ՝, նբաաագէմ՛ թ էվէ՛ճճւհ՛Ե էաիզ՝ մա-գաաաաե մաՀալլէրե խիմագ էաե՛րէք խարակել թ ագփբագբնաա փէ՛յզաամ՛պէբվլէք էլլէ, 3 – Վ.է խարակել թ ագփբագբնաա սէօյլէ քի՛ ԲԱՊՊ պէօյլե պաւ-յաւ-բբրր։ Իչլի՛ե պէն աաեմ գաւբաւ լա՛մ՝, վե գբոբ-ճճբմբ գբոնբզնաաան չբգաագբբզգ՝ սէնաէն աաա-

լհՀ լուե չէրիրի գաՀի՛՝ էաե՛ճէչլա՛մ՝։ 4 – ՍալհՀ լուե չէրիրի սէնաէն գաՀի՛՝ էաեա ճէչլա՛մ՝ միհնաաէպէլե ճէնաւագնաան չՀա-մալե գաագաբ ճիւմլէ պէչէբ ա՛ալէբ-հինաե գբոբճբմ գբոնբզնաան չբգաագճաագբբր։ 5 – Վ.է ճիւմլէ պէչէբ պէն ԲԱՊՊ գբոբճբմբ գբոնբզնաան չբգաագաբգբմբբ պիլէ՛ճէքլէբ, աբրթբգ էերէ՛կ սէօն-մէչէ՛ճէք ակիր։ 6 – Է.յ խան ի՛ աաեմ՝, սէն ան՛ չէ՛ք, պէլի՛ գբոբլմբբ՛ կհպի՛ սան-լէբհ՛ կէօպլէբի՛ էօՀնհնաե՛ աաճբ աաճբ ան՛ չէ՛ք։ 7 – Վ.է աաան՛ Նի՛ չհն ան՛ չէքհյօբաբ՛ սէահիքլէբհնաե՛, սէպլե քի՛ Խաագբաւե՛ն ակօլաբբ, գիբաա կհլհ-յօբ՝. վե Հէբ Հէքլէք էբհյէ՛ճէք, վե Հէբ էլ կէվհյէ՛ճէք, վե Հէբ ճան՛ պաա-յբբաաճագ, վե Հէբ ակիր աաե ի՛ՀՀ օլաա-ճաագ. իչլի՛ե կէլհյօբ, վե վո՛ագաե՛՝ պաա-լաաճագ ատբբ՝ սէ՛յհնե Բաագա նհ՛օվա պաւ-յաւ-բբրր։

8 – Վ.է պաանա ԲԱՊՊՐՆ քէլաամբ կհ-լհզ սէ՛սի՛ քի՛, 9 – Է.յ խան ի՛ աաեմ՝, փէ՛յզաամ՛պէբվլէք էլլե վե սէպլե քի՛, ԲԱՊՊ պէօյլե պաւ-յաւ-բբրր։ Գբոբճ՛, գբ-ոբճճ՛ պիլէ՛ճէնի՛, Հէմ՛ սէ՛սի՛ ճիւմլէնաագ՛ սէ՛յհնե սէպլե՛։ 10 – Ա՛հմ՛ գբոբզն՛ Խ-չհն պիլէ՛ճէնաե՛։ փաբլաամագ՝ իչհն՛ ճի՛-լէյհնաաե՛։ չհմաի՛ պիզ՝ մէ՛սաագ՛ օլաա-լբ՛՝ մբ։ օպլբմբն՛ ա՛աաաբ Հէբ օաաե՛նբզ Թաագ՛ֆբբ էաեբ։ 11 – Լ.յաքի՛ն էլլաե՛ Թաագ՛ֆբբ՝ իչհն՛ աան՛բզ քէնաե՛նաագ՛ ճի՛-լէյհնաաե՛ վէբաի՛, քի՛ աան՛բզ գաՀի՛լ էաե՛ճէք քհմհնէ՛ն էլհնե՛ վէբե՛։ 12 – Է.յ խան ի՛ աաեմ՝, ֆէբհյաաե՛ աե՛ ֆիգան՛ էլլե՛. գի-բաա օ՛ գաագվի՛մ՝ իագէբհնե՛, Խարակհ՛ն՛ Հեփ բ՛ե՛լհյէն իագէբհնե՛ կէ՛կ՛էճէք ակիր։ գբոբճ՛ աէպէգհնաե՛ն գաագվի՛մ՝ իագէբհնե՛ գօբգաւլաբ կէ՛լէճէք ակիր՝։ պաե էճ՛լաե՛ պաե՛սբզնաա վե՛բ։ 13 – Չիբաա պիր թէճ-բհակէ ակիր։ վէ՛ կ՛կէբ Թաօգ՛ֆբ էաե՛ն՝ ա՛աաե ագթբգ օլա՛ճագ խաե՛, նէ՛ օլաբ՛ աե՛յհնե Բաագա նհ՛օվա պաւ-յաւ-բբրր։ 14 – Է.յ խան ի՛ աաեմ՝, ան՛ փէ՛յզաամ՛պէբվլէք էլհ՛, վէ էլլէբհնէ՛ պիբի՛ պիբհնէ՛ չաբփ՝, վե գբոբճ՛, եաա՛ն՛ մ՛ագթ՛ճաե՛լբբ գե՛-ւէ՛-բհն գբոբճ՛ իւչ գաագ՛ գաագվհվէ՛ք էաեգ էաե՛ճէք ակիր։ ան՛լէբհ՛ սբբգբզաբբբզգ պէօյե՛-քէչէբհ՛ գաագի՛լ էաե՛ն՝ գբոբճ՛ պաե՛ ակիր։ 15 – Նիւբէք էբհյի՛լէք վէ՛ Թէօ-քէզլէբ չօղաագի՛մագ իչհն՛ ան՛լէբհնե՛ հեփ գաագփաւ-բաբբ իւչէբհնէ՛ գբոբճ՛ գօբ-գաւաբ գօաբմ՛. Էյ վա՛՛հ՛, փաբլաամագ՝ իչհն՛ Հաակբլաբբ. պաագագլաամագ՝ իչհն՛ պիլէ՛նհ՛։ 16 – Ի.յ էբոճ՛, Թաօփլան՝.

Digitized by Google

տալա՝ ես ոչ՝ լա, Հանկը թաղաքիս առեվտրի խոչ, վաւր. 17 – Պէն տասի էշխերիմ պիրխպիրինէ չարփաճաղըմ՝, վէ խրշմովը թ էգբին էտե ճէյիմ. պէն ԲՍՊՊ ոեզիլէսիմ՝։

18 – Վէ պօնա ԻԱՊՊՐՆ քէլասմը գէլիպ տեսի քի, 19 – Էյ խոչ ի տասէմ՝ Ինձգիլոն մեղկինին գէլըճը կէլմէսի քիչիւն ուչ քէհնութկէ էգբի ես՝ ի՛ն էյլէ. տաւէրին իչխոի պիր տիյաղտան չըգաճաղ տըր. վէ պիր ՙմահալ ինի՛ թխաղ էդիէ՛. չէհր եօղոս պաչնասա ինթխխապ էյլէ. 20 – Պէհնի Աւմոնն Ութըքտըր խաչէրինէ վէ ճուգաչտա, միւսթաֆէմ ԵրուսաղէՄ իւգէրինէ գըբքճ կելմէսի իչխուն եօլ ԹաՏ՝էին էյլէ։

21 – Զիրա ինէֆիս՝իւլ էյի՝մէք իչխուն Ինգիլոն մեղկի եօլ տաղղնտա՝ իչխի եօղըն պաչշնտա տուրտուս. օգլարըդը գաՏրըչտըրտը, ինէրֆիմ՝էրէ սիս՝տէմ էյի՝տի, ճիյէրէ պաղտը. 22 – Մէհնճէհգիլէր գուրմագ, մունահաթպէտե սաղըդ աչէպ եիւքաքը ակալ պաղըրմագ, գափաւտաքա գաթշը մէհնճէհգիլէր գուրմագ, ինտաղեաւտ ետահմագ վէ մէհնէքոխիր ինչա էյի՝մէք իւգիլ ամըն տաղ էլինտե ԵրուսաղէՄ իչխուն ֆալ վար խոչ. 23 – Լաւքին պուռ աղլէրին կէօգլէրի էեօհնտան պօշ ֆալ կիպի օլտաճագ, չէրտ աղլէրդ էեւմինլէր էյլէսմիշ խալիլէր. լաւքին ինտաղեաւտը իչխուն քէօհ իւլիւ գլէրինի գիչը էյի՝ տիրէ ճէգլէ

24 – Գու ես ճլատէն Բաղպ ՆՀովա պէհյլէ պուչյուրըր. Գէօհ իւլիւչիհնէգիւ չիս տերեհաճլատիրդը էեհտիրտի՛լինիզ իչխուն, ՙխահաճլատիրդը աչիգհատ օլուռա՝ՙտաՂլերինիզտե կնհնահՏլատիրդը կէօքնահմահյէ ահերէ տեր խաՀըր էեհտիրտի՛լինիզ իչխուն տեքռտեսի օլուռնահճագսընըզ. 25 – Սէհ տասի՛, գէօհ գիչհնի՛, քէօհ իւլիւք վագիզ ընդն ՆիհՀայէհի կելմէզ օլտն խապսիս վէ չէքիր ըՏ՝ին ի Խարայէլ, 26 – Բաղպ ՆՀովա պէհյլէ պուչյուրըր. Ապրըդը չըգաՀ վէ ի՛տճը գալտըր. պուռ պէհյլէ օլմագ. ալչագ օլտը՛ր ՆիւքաՏի՛ վէ ՆիւքաՏը օլտը՛ր ալչագ՝ի՛ւսի. 27 – Ահր ապի՛ իւսի՛, ապի՛ իւսի՛, ապի՛ իւսի՛ էտե՛ճէյիմ՝. վէ հագգ ատհիպի՛ կէլինճէյէ գատտար պուռ օլմայաճագ տըր. պէհն տասի՛ն ատտա վէրե՛ճէյիմ՝։

28 – Սէհ տասի՛, էյ խոչ ի տասէմ՝, փէյղամպէրլիգ էտիպ սէհյլէ քի՝ պէհնի Աւմոնն Հագգընտատա վէ ատնէրինի Հագգընտատա Բաղպ ՆՀովա պէհյլէ պուչյուրըր. սէհյլէ Գէլըճ չէքիւրիչ ապի՛, գէլըճ կՏ՝էՏէ Տե՛, պօղպաՏմագ իչխուն ճիլաՏնմՏ՝ը տըր, իա՛ քի փաՏլայատագ իա՛ էլէքի էտե՛։ 29 – Կիւնէրէրի՛, քէօհ իւլիւք վագգլըՏըրը իա՛ էմնամ օլատագ գահ՝լ օլուռնահճագ չէնիրէլէրինի պղուռնտու իւգիրինէ սէհն կէհ իրտիք իւգրէ՛, սէհնին Հագգընտատա տահիթ վահիլէր կՆօրտիւքէլէրինտե վէ պիհուտե եէրե՛ իա՛ քէֆֆա՛իւլ էյի՝տիքլէրինտե՛, 30 – Գէլըճ՝ը գընընտա տէօհնտէրկլի՛մ՝ մի՛ խալդ սՏ՝էնտըրը՛ մահՏալտե՛, ագգտուգըդն տիյաստա հիւքճ էտե՛ճէյիմ՝. 31 – Վէ սէհնին իւգէրինէ խըրՏՏըմը տէօգէ՛ճէյիմ՝, սէհնին իւգրինէ գաղտպըրմըն տահՏէչինի իւՓՏկէճէյիմ՝, վէ սէհնի վահՏիլէրին, եա՛հնի հէյաք էյի՝մէքտե մահին օլտուռըրը էյինէ իա՛եալիմ՝ էտե՛ճէյիմ՝. 32 – Նահմագ իչխուն տահՏէչ տահՏըլաճագտը՛. սէհնին գահրի՛ տիյաստըն օլմի՛ տաՀնտա օլտաճագ տըր. սէհն իա՛ էգՏէքքիւր էտիլ ՍՏկՏէճէքտահն, գիչա պէհն ԻԱՊՊ սէգյլէտիմ՝։

ԳԱՊ 22

Վ՛է պօնա ԻԱՊՊՐՆ քէլասմը կէլիպ տե՛տի քի՝, 2 – ԳահՏը շէհրի հիւքմ էտե՛ճէ՛ք մի սին՝, էյ խոչ ի տասէմ՝, հիւքմ էտե՛ճէ՛ք մի սին՝. էյլէ իտե տահ՝ Ճիւմլէ ՍՏքրատհահ՝ըը պիլտիք՝ Ճ – Վէ սէհյլէ քի՝ Բաղպ ՆՀովա պէհյլէ պուչյուրըր. Էյ շէհր, սէհն քի՝ վագի՛ղ ընդ կէլմէտի իչխուն տահխիլինտե գահն տեՀգեքռնի, վէ քէՏտիրի՛լ նահՓագ էեհտիրտի՛լ քէՏտու՝ՙաՏլէհինիտե փռտիլատըրըն, 4 – Սէհն տեՀգահնի՛լինէ գահյլե տահՏլտա օլտըն, վէ եռափտըզդն փռտի՛լատըրտի՛լ քէՏտուՏնի՛ն նահՓագ էեհտիրտի՛լ, վէ վէ կիՏՏէՏիրինի եռագլատըրտըն, վէ սէհնէՏէրինի խիհտահմինտա վատրի՛լ օլտըն. պուռ էճյատէն սէհնի մի՛լլէթի էէրե պուռնտա գահգաբի՛լ վէ ճիւմլէ տահՏլատըրտա պահ՝ռի՛ իչխուն բէզալէթի էեհտիրտի՛լ, 5 – Էյ պէհտահՏտ՝ վէ կիւրուռի՛լ իւգնէհէ, տահՏ՝ եռագլէ վէ սէհնտէն տահՏագ օլահՏատըր սէհնի բէզալ էտե՛ճէգլէրը։

Digitized by Google

* Ն՛ահՏ՝՝ Նիչտան տիպ
† Ն՛ահՏ՝՝ Քնհնիհտահ, եա՛հնի սէհնին էյի՝տիկի քհնհնէլէրէ պօշ ֆալ կիպի օլտաճագ տըր

6 – Ւչ[ի]Ե ան[ե]ան[ե] Ւ[ա]բա[յ]Ե[լ] բ[է]Ւ[ե]լ[ե]բ[ի]
Հ[է]բ պ[ի]բ[ի] պ[ա]պ[ա]ձ[ա]բ[լ]Ե գ[ա]ն[ա] ա[ե]ձ[ա]մ[ի]ձ
Ւ[չ]Ւ[ի]ւ[ե] Հ[ա]պ[ր]բ Ւ[ա]ռ[ի]ւ։ 7 – Ա[յ]ն[ա]ան[ե] փ[է]ա[ե]բ
վ[ե] վ[ա]յ[ի]ան[ե]Ւ[ի] Ւ[ի]ա[ի]Ւ[ի]բ[ի] է[ի]մ[ի]Ւ[ե]բ, ա[ե]-
ն[ի]ն Ւ[չ]Ւ[ի]ան[ե] է[ե]ն[ե]պ[ի]Ւ[ե] զ[ա]ւ[լ]մ[ի]Ւ[ե]բ
[ա]ե[ն]ան[ե] է[ե]Ւ[ի]մ[ի] Ւ[ի]Ւ[ե] տ[ա]ա[լ] գ[ա]պ[ր]բ[յ]ա[ա]
զ[ա]ա[ր] Ւ[է]մ[ի]Ւ[ե]բ։ 8 – Մ[ա]ե[գ]ա[ա]ան[ե]ա[ա] չ[Ե]Ւ[չ]-
Ւ[Ե]բ[ի]մ[ի] Ւ[ի]ա[ի]Ւ[ի]բ[ի] է[ի]մ[ի]ն, վ[ե] ա[ե]ա[ի]Ւ[Ե]-
բ[ի]մ[ի]ւ ն[ա]ա[գ]մ[ի] Ե[ի]Ւ[Ե]ա[ի]ն։ 9 – Գ[ա]ան ա[ե]ձ[ա]-
մ[Ե]ձ Ւ[չ]Ւ[ի]ան[ե] ա[ե]ն[ա]ան[ե] զ[ա]ա[ի]մ[ի]ա[ե] ա[ա]ա[ե]մ[ի]Ւ[Ե]բ
վ[ե] ա[ե]ն[ա]ան[ե] ա[ա]ա[ա]ւ պ[ա]ա[յ]Ւ[ա]բ[ի]ա[ա]ա ե[ե]Ւ[չ]ն-
Ւ[Ե]բ վ[ա]ա[ր] Ւ[ա]ռ[ի]ւ, վ[ե] ա[ե]ն[ի]ն Ւ[չ]Ւ[ի]ան[ե] փ[ի]ձ-
ձ[ա]ա բ[ե]Ւ[չ]Ւ[ա]մ[ի]Ւ[Ե]բ։ 10 – Ա[ե]ն[ա]ան[ե] փ[է]ա[ե]բ Ւ[ե]ա-
ե[ա]ն[ի]Ւ[Ե]բ[ի]ն ա[չ]ա[ե]Ւ[ա]բ, վ[ե] ա[ե]ն[ա]ան[ե] Հ[ա]յ[ի]Ւ
ա[ե]գ[ե]պ[ի]Ւ[Ե] ն[ա]ա[փ]ա[ք] օ[Ւ]ա[ն] գ[ա]ա[ր]Ւ[Ե] զ[Ե]-
Ւ[ի]Ւ ե[ա]ե[ն]Ւ[Ե]բ վ[ա]ա[ր] Ւ[ա]ռ[ի]։ 11 – Բ[Ւ]մ[ի]Ւ գ[ա]ն-
Ւ[Ե]ա[ա]Ւ[ե]ն գ[ա]ա[ր]Ւ[Ե] Ւ[Ե]Ւ փ[ի]'Ւ[ի] ի[ա] չ[Ե]ն'[ի]'ն
Ւ[ի]բ[ի]Ւ Ւ[ք]ա[ա]ա[ա] Ե[ա]ւ ա[ա]ի, ք[ի]մ[ի] կ[Ե]Ւ[ի]ն[ի]ն[ի]ն Ւ[Ե]-
ք[Ե]ւ[ա]ա[ր] Ե[ա]ե[ի]Ւ[Ե]ք փ[ի]ձ[ա]ձ[ա]ր Ւ[չ]Ւ[Ե]ա[ի] վ[Ե]
ք[ի]մ[ի] ա[Ե]ն[ա]ան[ե] փ[է]ա[ե]բ[ի]ն[ի]ն գ[Ե]ա[ի] օ[Ւ]ա[ն]
Հ[է]մ[Ւ]Ւ[ի]բ[Ե]ա[ի]ն վ[Ե]Ւ[ի]Ւ Ե[Ւ]Ւ[Ե]ա[ի]ա։ 12 – Գ[ա]ան
ա[ե]ձ[ա]մ[Ե]ձ Ւ[չ]Ւ[ի]ան[ե] ա[Ե]ն[ի]ն Ւ[չ]Ւ[ի]ան[ե] բ[ի]չ[վ]Ւ[ի]ձ
ա[ւ]ա[ր]Ւ[ա]ր· փ[ա]Ւ[ի]գ վ[Ե] ա[ի]ա[ե]ա[ա]ա[ա]ան[ե] գ[ա]ա-
պ[ա]ր[Ւ] Ե[Ւ]Ւ[Ե]ա[ի]ն, վ[Ե] զ[ա]ւ[լ]մ[ի]Ւ Ե[ա]ե[ի]Ւ[Ե]ք գ[ա]ն-
Ւ[Ե]ա[ա]Ւ[ե]ւ[ի]ա[ա]ն Հ[ա]ձ[գ]ա[գ]ա[ր] գ[ա]ա[գ]ան[ե] ճ[ի] օ[փ]-
Ւ[ա]ա[ա]ր[Ե]ն, վ[Ե] պ[Ե]ն[ի]ն ա[ե]ն[ա]ւ[ի]ա[ր]ն' ա[ե]Ւ[չ]ի[ա]
Ւ[ա]ա[պ] ն[Ե]Հ[ա]ա պ[ա]ա[յ]Ւ[ա]բ[ի]ա[ր]։ 13 – Վ[Ե]
Ւ[չ]Ւ[Ե] պ[Ե]ն ա[Ե]ն[ի]ն Ւ[ի] օ[փ]Ւ[ա]ա[ա]ր[Ե]ն Հ[ա]ձ[գ]ա-
ա[ր]Ւ[Ե] գ[ա]ա[գ]ան[ե] վ[Ե] ա[Ե]ն[ի]ն Ւ[չ]Ւ[ի]ան[ե] ա[ե]օ-
ք[ի]ւ[Ե]ն գ[ա]ան ա[ե]պ[ե]պ[ի]ն[ա]ն[ե] Ե[Ւ]Ւ[Ե]ա[ի]մ[ի]
ա[ի]բ[ի]ա[ի]պ[ի]ա[ի]ն[Ե] չ[ա]ա[ր]փ[ա]ա[ր]։ 14 – Ա[ա]ն[ա]ա
մ[ի]ա[Ե]ճ[ա]ձ[ա]ւ[ի] է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ' կ[ի]ա[Ե]ն[Ե]Ւ[ա]ա[ե]
գ[ա]ա[Ւ]ա[ի]ն ա[ա]պ[ի]Ւ[ի]ա մ[ի], Ե[ա]ե[ա]ա[ա]
Ե[Ւ]Ւ[Ե]ա[ի]ն ք[Ե]ա[ա]ւ ի[ա] գ[ա]ւ[վ]Ե[Ւ]Ւ[Ե] է[ա]ա[ե]
ա[ա]պ[ի]Ւ[ի]ա մ[ի]. պ[Ե]ն ՐԱՊՊ ա[Ե]գ[Ե]Ւ[ա]ա[ի]մ' վ[Ե] Ւ[ի]ա[ա]ա[ա]
է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ'։ 15 – Վ[Ե] ա[Ե]ն[ի]ն մ[ի]Ւ[Ե]Ւ[ի]Ե[Ե]բ
ա[ա]ա[գ]Ւ[ա]ր[ա]ա[ա] ա[ե]Ւ[յ]ա[ր]Ե[Ւ]ա[ա]ա[ա] փ[է]ա[ե]բ[ա]Ւ[Ե]ա[ի]ն[ա]ա[ե]
է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ', վ[Ե] ա[Ե]ն[ի]ն ն[ա]ա[փ]ա[ք]Ւ[ի]Ւ[ի]ի[ի]
ա[Ե]ն[ա]ան[ե] ա[ե]փ' ա[ե] Ւ[ի]ա[ա]ւ[Ե] է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ'։
16 – Վ[Ե] ա[Ե]ն մ[ի]Ւ[Ե]Ւ[ի]Ե[Ե]բ[ի]ն ն[ա]ա[գ]ա[ր]Ե[Ւ]ա[ա]ա[ա]
ք[Ե]ն[ա]ա[ի] ք[Ե]ն[ա]ւ[ի]ի[ի]ն ն[ա]ա[փ]ա[ք] Ե[ի]մ[Ե]ձ օ[Ւ]ա[ա]-
Ճ[ա]գ[ա]ն, վ[Ե] ՐԱՊՊ պ[Ե]ն Ւ[ա]ռ[ի]Ւ[ի]մ' պ[ի]Ւ[Ե]-
Ճ[Ե]ք[ա]ի[ն]։

17 – Վ[Ե] պ[ա]ա[ն]ա ՐԱՊՊ[Ե]Ն ք[Ե]Ւ[ա]ա[ի]ւ կ[Ե]-
Ւ[ի]ա[ա] ա[Ե]ա[ի]ւ ք[ի], 18 – Ւ[յ] ի[ա]ն[Ե] ի[ա] ա[ա]ա[Ե]մ',
պ[Ե]Ւ[յ]Ե ի[ա] Ի[ա]ւ[յ]ա[ի]Ւ[Ե]ք պ[ա]ա[ն]ա Ճ[ի]ւ[Ե]ա[ա]Ճ[ի] կ[ի]-
պ[ի] օ[Ւ]ա[ա]ւ. Ճ[ի]ւ[Ե]Ւ[Ե]ք փ[օ]Ճ ա[ա]ա[ա]ա պ[ա]ա[գ]բ[Ե]
վ[Ե] գ[ա]ւ[լ]ա[յ] վ[Ե] ա[Ե]մ[ի]բ վ[Ե] գ[ա]ւ[բ]Ւ[ա]ա[ի]ն Ւ[Ե]ա[ի]
ա[ա]ւ[Ե]· ա[ա]ն[Ե]Ւ[Ե]ք փ[օ]Ճ ա[ա]ա[ա]ա պ[ա]ա[գ]բ[Ե]
Ե[Ւ]Ւ[Ե]ա[ի]ա։ Ճ[ի]ւ[Ե]Ւ[Ե]ք փ[օ]Ճ ա[ա]ա[ա]ա պ[ա]ա[գ]բ[Ե]
վ[Ե] գ[ա]ւ[լ]ա[յ] վ[Ե] ա[Ե]մ[ի]բ վ[Ե] գ[ա]ւ[բ]Ւ[ա]ա[ի]ն Ւ[Ե]ա[ի]
ա[ա]ւ[Ե]· ա[ա]ն[Ե]Ւ[Ե]ք փ[օ]Ճ ա[ա]ա[ա]ա պ[ա]ա[գ]բ[Ե]
Ե[Ւ]Ւ[Ե]ա[ի]ա։ Ա[ա]ն[ա]ա մ[ի]ա[Ե]ճ[ա]ձ[ա]ւ[ի] է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ'
կ[ի]ա[Ե]ն[Ե]Ւ[ա]ա[ե] գ[ա]ա[Ւ]ա[ի]ն ա[ա]պ[ի]Ւ[ի]ա մ[ի], Ե[ա]ե[ա]ա[ա]
Ե[Ւ]Ւ[Ե]ա[ի]ն ք[Ե]ա[ա]ւ ի[ա] գ[ա]ւ[վ]Ե[Ւ]Ւ[Ե] է[ա]ա[ե]
ա[ա]պ[ի]Ւ[ի]ա մ[ի]. պ[Ե]ն ՐԱՊՊ ա[Ե]գ[Ե]Ւ[ա]ա[ի]մ' վ[Ե] Ւ[ի]ա[ա]ա[ա]
է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ'։ 15 – Վ[Ե] ա[Ե]ն[ի]ն մ[ի]Ւ[Ե]Ւ[ի]Ե[Ե]բ
ա[ա]ա[գ]Ւ[ա]ր[ա]ա[ա] ա[ե]Ւ[յ]ա[ր]Ե[Ւ]ա[ա]ա[ա] փ[է]ա[ե]բ[ա]Ւ[Ե]ա[ի]ն[ա]ա[ե]
է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ', վ[Ե] ա[Ե]ն[ի]ն ն[ա]ա[փ]ա[ք]Ւ[ի]Ւ[ի]ի[ի]
ա[Ե]ն[ա]ան[ե] ա[ե]փ' ա[ե] Ւ[ի]ա[ա]ւ[Ե] է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ'։
16 – Վ[Ե] ա[Ե]ն մ[ի]Ւ[Ե]Ւ[ի]Ե[Ե]բ[ի]ն ն[ա]ա[գ]ա[ր]Ե[Ւ]ա[ա]ա[ա]
ք[Ե]ն[ա]ա[ի] ք[Ե]ն[ա]ւ[ի]ի[ի]ն ն[ա]ա[փ]ա[ք] Ե[ի]մ[Ե]ձ օ[Ւ]ա[ա]-
Ճ[ա]գ[ա]ն, վ[Ե] ՐԱՊՊ պ[Ե]ն Ւ[ա]ռ[ի]Ւ[ի]մ' պ[ի]Ւ[Ե]-
Ճ[Ե]ք[ա]ի[ն]։

17 – Վ[Ե] պ[ա]ա[ն]ա ՐԱՊՊ[Ե]Ն ք[Ե]Ւ[ա]ա[ի]ւ կ[Ե]-
Ւ[ի]ա[ա] ա[Ե]ա[ի]ւ ք[ի], 18 – Ւ[յ] ի[ա]ն[Ե] ի[ա] ա[ա]ա[Ե]մ',
պ[Ե]Ւ[յ]Ե ի[ա] Ի[ա]ւ[յ]ա[ի]Ւ[Ե]ք պ[ա]ա[ն]ա Ճ[ի]ւ[Ե]ա[ա]Ճ[ի] կ[ի]-
պ[ի] օ[Ւ]ա[ա]ւ. Ճ[ի]ւ[Ե]Ւ[Ե]ք փ[օ]Ճ ա[ա]ա[ա]ա պ[ա]ա[գ]բ[Ե]
վ[Ե] գ[ա]ւ[լ]ա[յ] վ[Ե] ա[Ե]մ[ի]բ վ[Ե] գ[ա]ւ[բ]Ւ[ա]ա[ի]ն Ւ[Ե]ա[ի]
ա[ա]ւ[Ե]· ա[ա]ն[Ե]Ւ[Ե]ք փ[օ]Ճ ա[ա]ա[ա]ա պ[ա]ա[գ]բ[Ե]
Ե[Ւ]Ւ[Ե]ա[ի]ա։ Ա[ա]ն[ա]ա մ[ի]ա[Ե]ճ[ա]ձ[ա]ւ[ի] է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ'
կ[ի]ա[Ե]ն[Ե]Ւ[ա]ա[ե] գ[ա]ա[Ւ]ա[ի]ն ա[ա]պ[ի]Ւ[ի]ա մ[ի], Ե[ա]ե[ա]ա[ա]
Ե[Ւ]Ւ[Ե]ա[ի]ն ք[Ե]ա[ա]ւ ի[ա] գ[ա]ւ[վ]Ե[Ւ]Ւ[Ե] է[ա]ա[ե]
ա[ա]պ[ի]Ւ[ի]ա մ[ի]. պ[Ե]ն ՐԱՊՊ ա[Ե]գ[Ե]Ւ[ա]ա[ի]մ' վ[Ե] Ւ[ի]ա[ա]ա[ա]
է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ'։

18 – Վ[Ե] պ[ա]ա[ն]ա ՐԱՊՊ[Ե]Ն ք[Ե]Ւ[ա]ա[ի]ւ կ[Ե]-
Ւ[ի]ա[ա] ա[Ե]ա[ի]ւ ք[ի], 19 – Ւ[յ] ի[ա]ն[Ե] ի[ա] ա[ա]ա[Ե]մ',
պ[Ե]Ւ[յ]Ե ի[ա] Ի[ա]ւ[յ]ա[ի]Ւ[Ե]ք պ[ա]ա[ն]ա Ճ[ի]ւ[Ե]ա[ա]Ճ[ի] կ[ի]-
պ[ի] օ[Ւ]ա[ա]ւ. Ճ[ի]ւ[Ե]Ւ[Ե]ք փ[օ]Ճ ա[ա]ա[ա]ա պ[ա]ա[գ]բ[Ե]
վ[Ե] գ[ա]ւ[լ]ա[յ] վ[Ե] ա[Ե]մ[ի]բ վ[Ե] գ[ա]ւ[բ]Ւ[ա]ա[ի]ն Ւ[Ե]ա[ի]
ա[ա]ւ[Ե]· ա[ա]ն[Ե]Ւ[Ե]ք փ[օ]Ճ ա[ա]ա[ա]ա պ[ա]ա[գ]բ[Ե]
Ե[Ւ]Ւ[Ե]ա[ի]ա։ Ա[ա]ն[ա]ա մ[ի]ա[Ե]ճ[ա]ձ[ա]ւ[ի] է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ'
կ[ի]ա[Ե]ն[Ե]Ւ[ա]ա[ե] գ[ա]ա[Ւ]ա[ի]ն ա[ա]պ[ի]Ւ[ի]ա մ[ի], Ե[ա]ե[ա]ա[ա]
Ե[Ւ]Ւ[Ե]ա[ի]ն ք[Ե]ա[ա]ւ ի[ա] գ[ա]ւ[վ]Ե[Ւ]Ւ[Ե] է[ա]ա[ե]
ա[ա]պ[ի]Ւ[ի]ա մ[ի]. պ[Ե]ն ՐԱՊՊ ա[Ե]գ[Ե]Ւ[ա]ա[ի]մ' վ[Ե] Ւ[ի]ա[ա]ա[ա]
է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ'։

19 – Պ[ա]ա[ն]ա ե[Ճ]Ւ[ե]ն Ւ[ա]ա[պ] ն[Ե]Հ[ա]ա
պ[Ե]Ւ[յ]Ե ի[ա] Ի[ա]ւ[յ]ա[ի]Ւ[Ե]ք պ[ա]ա[ն]ա Ճ[ի]ւ[Ե]ա[ա]Ճ[ի] կ[ի]-
պ[ի] օ[Ւ]ա[ա]ւ. Ճ[ի]ւ[Ե]Ւ[Ե]ք փ[օ]Ճ ա[ա]ա[ա]ա պ[ա]ա[գ]բ[Ե]
վ[Ե] գ[ա]ւ[լ]ա[յ] վ[Ե] ա[Ե]մ[ի]բ վ[Ե] գ[ա]ւ[բ]Ւ[ա]ա[ի]ն Ւ[Ե]ա[ի]
ա[ա]ւ[Ե]· ա[ա]ն[Ե]Ւ[Ե]ք փ[օ]Ճ ա[ա]ա[ա]ա պ[ա]ա[գ]բ[Ե]
Ե[Ւ]Ւ[Ե]ա[ի]ա։ Ա[ա]ն[ա]ա մ[ի]ա[Ե]ճ[ա]ձ[ա]ւ[ի] է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ'
կ[ի]ա[Ե]ն[Ե]Ւ[ա]ա[ե] գ[ա]ա[Ւ]ա[ի]ն ա[ա]պ[ի]Ւ[ի]ա մ[ի], Ե[ա]ե[ա]ա[ա]
Ե[Ւ]Ւ[Ե]ա[ի]ն ք[Ե]ա[ա]ւ ի[ա] գ[ա]ւ[վ]Ե[Ւ]Ւ[Ե] է[ա]ա[ե]
ա[ա]պ[ի]Ւ[ի]ա մ[ի]. պ[Ե]ն ՐԱՊՊ ա[Ե]գ[Ե]Ւ[ա]ա[ի]մ' վ[Ե] Ւ[ի]ա[ա]ա[ա]
է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ'։

20 – Ա[ե]ւ[մ]Ւ[Ե] վ[Ե] պ[ա]գբ[Ե]
վ[Ե] տ[Ե]մ[Ե]բ վ[Ե] գ[ա]ւ[բ]Ւ[ա]ա[ի]ն Ւ[Ե]ա[ի] ա[ա]ւ[Ե]· ի[ա]ձ[ե]Ւ[Ե]Ւ[Ե]ք[Ե]ն[Ե] ա[ա]ի[Ճ]Ե[Ե]ք[Ե]ն[Ե] ա[ե]ձ[ա]մ[Ե]ձ
Ւ[չ]Ւ[ի]ան[ե] ա[ե]ն[ա]ան[ե] Ւ[ա]ռ[ի]Ւ[ի]մ' ե[ա]ե[ա]ա[ա] Ե[Ւ]Ւ[Ե]ա[ի]ն
ք[Ե]ա[ա]ւ ի[ա] գ[ա]ւ[վ]Ե[Ւ]Ւ[Ե] է[ա]ա[ե] ա[ա]պ[ի]Ւ[ի]ա մ[ի]. պ[Ե]ն
ՐԱՊՊ ա[Ե]գ[Ե]Ւ[ա]ա[ի]մ' վ[Ե] Ւ[ի]ա[ա]ա[ա] է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ'։

21 – Վ[Ե] ա[Ե]ն մ[ի]Ւ[Ե]Ւ[ի]Ե[Ե]բ[ի]ն ն[ա]ա[գ]ա[ր]Ե[Ւ]ա[ա]ա[ա]
ք[Ե]ն[ա]ա[ի] ք[Ե]ն[ա]ւ[ի]ի[ի]ն ն[ա]ա[փ]ա[ք] Ե[ի]մ[Ե]ձ օ[Ւ]ա[ա]-
Ճ[ա]գ[ա]ն, վ[Ե] ՐԱՊՊ պ[Ե]ն Ւ[ա]ռ[ի]Ւ[ի]մ' պ[ի]Ւ[Ե]-
Ճ[Ե]ք[ա]ի[ն]։

22 – Փ[օ]ա[ա] Ւ[չ]Ւ[ի]ան[ե] կ[Ե]ա[ա]մ[Ե]Ւ[ի]ւ[ե] Ե[Ւ]Ւ[Ե]-
ա[ի]Ւ[Ե] մ[ի]ա[ի]Ւ[Ե]բ, ա[ե]ձ[ա]մ[Ե]ձ ա[ա]ն[ի]ն Ւ[չ]Ւ[ի]ան[ե]
Ե[Ւ]Ւ[Ե]Ւ[Ե]ձ[Ե]ք[ա]ի[ն]ձ[Ե]ք։ վ[Ե] պ[Ե]ն ՐԱՊՊ Ւ[ե]ք[Ե]-
Ւ[Ե]ն[ի]ւ[Ե]ք Ւ[ա]ւ[յ]մ[Ե]ք ա[Ե]ք[ա]ա[ա]Ւ[ի]մ[Ե] պ[Ե]-
Ւ[Ե] Ճ[Ե]ք[ա]ի[ն]։

23 – Վ[Ե] ՐԱՊՊ[Ե]Ն ք[Ե]Ւ[ա]ա[ի]ւ պ[ա]ա[ն]ա
կ[Ե]Ւ[ի]ա[ա] ա[Ե]ա[ի]ւ ք[ի], 24 – Ւ[յ] ի[ա]ն[Ե] ի[ա] ա[ա]-
ա[Ե]մ', ա[ա]ն[ա] ա[Ե]գ[Ե]Ւ[ա]ա[ի]մ' վ[Ե] Ւ[ի]ա[ա]ա[ա] է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ'։
Ա[ա]ն[ա]ա մ[ի]ա[Ե]ճ[ա]ձ[ա]ւ[ի] է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ' կ[ի]ա[Ե]ն[Ե]Ւ[ա]ա[ե]
գ[ա]ա[Ւ]ա[ի]ն ա[ա]պ[ի]Ւ[ի]ա մ[ի], Ե[ա]ե[ա]ա[ա] Ե[Ւ]Ւ[Ե]ա[ի]ն ք[Ե]ա[ա]ւ
ի[ա] գ[ա]ւ[վ]Ե[Ւ]Ւ[Ե] է[ա]ա[ե] ա[ա]պ[ի]Ւ[ի]ա մ[ի]. պ[Ե]ն ՐԱՊՊ
ա[Ե]գ[Ե]Ւ[ա]ա[ի]մ' վ[Ե] Ւ[ի]ա[ա]ա[ա] է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ'։

24 – Ւ[յ] ի[ա]ն[Ե] ի[ա] ա[ա]ա[Ե]մ', ա[ա]ն[ա] ա[Ե]գ[Ե]Ւ[ա]ա[ի]մ' վ[Ե] Ւ[ի]ա[ա]ա[ա]
է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ'։ Ա[Ե]ն[ի]ն փ[է]ա[ե]բ[ի]ն[ի]ն ա[ա]ա[ա]ա[ա]ան[ե]
գ[ա]ա[ր]Ւ[Ե] Ե[ա]ե[ի]Ւ[Ե]ք ա[ա]ա[ա]ա[ա]ան[ե] Ւ[ա]ռ[ի]Ւ[ի]մ' ա[ա]ա[ա]ա[ա]ան[ե]
Ե[ա]ե[ի]Ւ[Ե]ք[Ե]ն[Ե] ա[ե]ձ[ա]մ[Ե]ձ Ւ[չ]Ւ[ի]ան[ե] ա[ե]ն[ա]ան[ե] Ւ[ա]ռ[ի]Ւ[ի]մ'
ե[ա]ե[ա]ա[ա] Ե[Ւ]Ւ[Ե]ա[ի]ն ք[Ե]ա[ա]ւ ի[ա] գ[ա]ւ[վ]Ե[Ւ]Ւ[Ե] է[ա]ա[ե]
ա[ա]պ[ի]Ւ[ի]ա մ[ի]. պ[Ե]ն ՐԱՊՊ ա[Ե]գ[Ե]Ւ[ա]ա[ի]մ' վ[Ե] Ւ[ի]ա[ա]ա[ա]
է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ'։

25 – Փ[է]ւ[ա]ա[ա]ա[ի]ա[ի]ւ[Ե]ւ[Ե]ն[ի]ն փ[ի]ւ[ի]ն[Ե]ա[ա] ա[ա]ն[Ե]ն
Ւ[չ]Ւ[ի]ան[ե] ա[ա]ւ[Ե]· ա[ա]ն[Ե]ն[Ե] չ[ի]ւ[ի]ւ[Ե]ա[ա] գ[ա]ա[ա]ա[ա]ան[ե]
վ[Ե] կ[Ե]ա[ա]մ[Ե]Ւ[ի]ւ[Ե] ա[ա]ւ[յ]ա[ի]ն կ[ի]ա[ի]ն Ճ[ա]ա[ա]-
ւ[Ե]ր Ե[Ե]Ւ[ի]ւ[Ե]ն։ Ւ[ա]ա[ի]ն[Ե] վ[Ե] գ[Ե]ւ[ի]մ[Ե]ք
չ[Ե]ւ[լ]Ե գ[ա]ա[ա]ա[ա]ան[ե] ա[ա]ւ[յ]ա[ի]ն, վ[Ե] օ[Ւ] չ[Ե]ն'[Ե]'ն ա[ա]ւ[Ե]-
գ[ա]ա[ր] Ե[Ե]Ւ[ի]ւ[Ե]ն։ Ւ[ա]ա[ի]ն[Ե] վ[Ե] գ[Ե]ւ[ի]մ[Ե]ք
չ[Ե]ւ[լ]Ե գ[ա]ա[ա]ա[ա]ան[ե] ա[ա]ւ[յ]ա[ի]ն, վ[Ե] օ[Ւ] չ[Ե]ն'[Ե]'ն ա[ա]ւ[Ե]-
գ[ա]ա[ր] Ե[Ե]Ւ[ի]ւ[Ե]ն։ Ւ[ա]ա[ի]ն[Ե] վ[Ե] գ[Ե]ւ[ի]մ[Ե]ք
չ[Ե]ւ[լ]Ե գ[ա]ա[ա]ա[ա]ան[ե] ա[ա]ւ[յ]ա[ի]ն, վ[Ե] օ[Ւ] չ[Ե]ն'[Ե]'ն ա[ա]ւ[Ե]-
գ[ա]ա[ր] Ե[Ե]Ւ[ի]ւ[Ե]ն։

26 – Ա[ա]ն[ա] ք[ա]ա[ա]ն[ի]ւ[Ե]ր[ի] չ[Ե]ր[Ե]'ա[ի]ձ[ք]
Ն[ա]ա[գ] վ[Ե] մ[ի]ա[Ե]ճ[ա]ձ[ա]ւ[ի] չ[Ե]ւ[լ]Ե[ր]ի[մ] Ն[ա]ա-
փ[ա]ա[ք] Ե[Ւ]Ւ[Ե]ա[ի]ն, մ[ի]ա[Ե]ճ[ա]ձ[ա]ւ[ի]ա[ի]ն Հ[ա]ա[փ]ա[գ]-
ա[ա]ն[ի]ն Ւ[Ե]ք[Ե]ւ[ի]ա[ի]ն[Ե] է[ի]մ[Ե]ձ Ե[Ւ]Ւ[Ե]ա[ի]ն, վ[Ե] Ն[ա]ա-
փ[ա]ա[ք] ի[ա]ւ[Ե] փ[է]ա[ե]բ ա[ա]ա[ա]ա[ա]ան[ե] օ[Ւ]ա[ն] փ[ա]ա[ր]Ւ[Ե]
պ[ի]Ւ[ի]ա[ի]ա[ի]մ[Ե]ձ[ի]Ւ[Ե]ն, վ[Ե] կ[Ե]օ[ղ] չ[Ե]ւ[լ]Ե[ր]ի[մ] ա[Ե]պ[ի]-
Ւ[Ե]ր[ի]ա[ի]ն[Ե] կ[ի]պ[ի]Ւ[Ե]ա[ի]ն[Ե], վ[Ե] պ[Ե]ն ա[ա]ա[ա]ա[ա]ան[ե]
Հ[ա]պ[ա]Ւ[Ե]ա[ի]ն[Ե] Ն[ա]ա[փ]ա[ք] օ[Ւ]ա[ն] փ[ա]ա[ր]Ւ[Ե] պ[ի]Ւ[ի]ա[ի]ա[ի]մ[Ե]ձ[ի]Ւ[Ե]ն։
27 – Ւ[չ]Ւ[ի]ան[ե] պ[ա]ա[ւ]Ւ[Ե]ն[ա]ն բ[Ե]'Ւ[յ]Ե[ր]ի[մ]
Հ[ա]ձ[գ]ա[գ]ա[ր] գ[ա]ա[գ]ան[ե] ճ[ի] օ[փ]Ւ[ա]ա[ա]ա[ր]Ե[ն] ք[Ե]-
Ւ[չ]Ւ[ի]ան[ե] գ[ա]ան ա[ե]պ[ե]պ[ի]ն[ա]ն[ե] չ[Ե]ա[ա]ւ[Ե] Ե[Ւ]Ւ[Ե]ա[ի]ն
է[ի]մ[Ե]ձ ա[ա]ա[ա]ա[ա]ան[ե] Ւ[ա]ռ[ի]Ւ[ի]մ' ե[ա]ե[ա]ա[ա] Ե[Ւ]Ւ[Ե]ա[ի]ն
ք[Ե]ա[ա]ւ ի[ա] գ[ա]ւ[վ]Ե[Ւ]Ւ[Ե] է[ա]ա[ե] ա[ա]պ[ի]Ւ[ի]ա մ[ի]. պ[Ե]ն
ՐԱՊՊ ա[Ե]գ[Ե]Ւ[ա]ա[ի]մ' վ[Ե] Ւ[ի]ա[ա]ա[ա] է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ'։

28 – Վ[Ե] ա[Ե]ն մ[ի]Ւ[Ե]Ւ[ի]Ե[Ե]բ[ի]ն ն[ա]ա[գ]ա[ր]Ե[Ւ]ա[ա]ա[ա]
ք[Ե]ն[ա]ա[ի] ք[Ե]ն[ա]ւ[ի]ի[ի]ն ն[ա]ա[փ]ա[ք] Ե[ի]մ[Ե]ձ օ[Ւ]ա[ա]-
Ճ[ա]գ[ա]ն, վ[Ե] ՐԱՊՊ պ[Ե]ն Ւ[ա]ռ[ի]Ւ[ի]մ' պ[ի]Ւ[Ե]-
Ճ[Ե]ք[ա]ի[ն]։

29 – Ա[ա]ն[ա] մ[ի]ա[Ե]ճ[ա]ձ[ա]ւ[ի] է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ'
կ[ի]ա[Ե]ն[Ե]Ւ[ա]ա[ե] գ[ա]ա[Ւ]ա[ի]ն ա[ա]պ[ի]Ւ[ի]ա մ[ի], Ե[ա]ե[ա]ա[ա]
Ե[Ւ]Ւ[Ե]ա[ի]ն ք[Ե]ա[ա]ւ ի[ա] գ[ա]ւ[վ]Ե[Ւ]Ւ[Ե] է[ա]ա[ե]
ա[ա]պ[ի]Ւ[ի]ա մ[ի]. պ[Ե]ն ՐԱՊՊ ա[Ե]գ[Ե]Ւ[ա]ա[ի]մ' վ[Ե] Ւ[ի]ա[ա]ա[ա]
է[ա]ա[ե]Ճ[Ե]Ւ[ի]մ'։

30 – Վ[Ե] ա[Ե]ն մ[ի]Ւ[Ե]Ւ[ի]Ե[Ե]բ[ի]ն ն[ա]ա[գ]ա[ր]Ե[Ւ]ա[ա]ա[ա]
ք[Ե]ն[ա]ա[ի] ք[Ե]ն[ա]ւ[ի]ի[ի]ն ն[ա]ա[փ]ա[ք] Ե[ի]մ[Ե]ձ օ[Ւ]ա[ա]-
Ճ[ա]գ[ա]ն, վ[Ե] ՐԱՊՊ պ[Ե]ն Ւ[ա]ռ[ի]Ւ[ի]մ' պ[ի]Ւ[Ե]-
Ճ[Ե]ք[ա]ի[ն]։

31 – Ի[ա]մ[Ե]ն ի[ա]-
ձ[Ե]Ւ[Ե]Ւ[Ե]ք[Ե]ն[Ե] զ[ա]ա[գ]ա[ա]ա[ա]ան[ե] ա[Ե]ձ[ա]մ[Ե]ձ, Ի[ա]ձ[Ե]-

մըմէն ամէն էհ,ւէ անէրի թէնէֆ էթ-
ամ. մեղէքէրինին Ֆէլաքը քէնտի
պաշլարընա կէթիրսին՝ տէյիւ Լ՚ադպ
Եհովա պուլսըրը։

ԳԼԽ 23

Վ,Է ԻԱԳՂՐՆ քէլամը պանտա կէ-
լիպ տէամ քի, 2 – Էյ իպն ի ատէմ,
պիր վալիտէնին գէզդըրը օլարագ իքի
գաբը վար իտի. 3 – Վ,է ատէր Մըռըր-
տաս պիտա էթտիկը, տէպպէվէթլէրինա-
է պիտա էթտիլեր. անէրին մէմլէ-
քի օրատատա սըգըլըռը, վ,է պագիրէ մէ-
մէկէրինին ա,Ճըռըր օրատատա օգ,չտանը։
4 – Վ,է պէզիլ,իհնէն իտի Ողա, ,
վ,է Հէմ,շիրէհնին իտի Ողիրատ իտի.
վ,է անէկը պէհնի օլտըռար, վ,է օղա,Լ-
լար վ,է գըզլար տօղա,ւ,տըռլար. վ,է իտ-
տի Ողատ օլտն Ամ,մօրիատ օլա,ագ՝ իտտի
Ողիրատ օլտն Եռ,ւսաղէմ տիր։
5 – Վ,է Ողատ պէհնի իկէն գ,հնա էյ-
լէտտի, վ,է գօն,շիլարը օլտն Ամորէ-
ատտան,լը ՚առչըգ,լարընա, 6 – Լ,ահ,ի վ,է-
տի գա,ւ,տաղ կիւրէն վատիլէրէ վ,է պէյ-
լէրէ, ճիւ,մլէհի մէրզ,ւագ եհիհի օլա-
րագ ատտա պիտնէն ատ,թ,իլատա թ,է՚աչ-
շա,ւգ էյլէտտի. 7 – Վ,է ատէր իլէ, էտ-
տի Ամորէատտան,լը մի,ւնէի էհատագ
յէրէրին ճիւ,մլէհի իլէ գիտա էյլէտտի. վ,է
՚առչգ,լարըն՚ն ճիւ,մլէհտինին փա,ւթ,լա-
րըն՚ն, քէտֆֆէհէ,իլէ նատփագ օլտա.
8 – Վ,է Մըռըրտաս գիտա,ւագ զ,ռ-
գագ,տատը. գիրա ատպագվէթի հինաէ ա-
նէրն՚ն իլէ էտտի,ղ վ,է պագիրէ մէմլէ-
քինի օգ,չտատագ գիտա,ւագ անէրն՚ն
խ,վէրինէ տէօգ,մի,չլէր իտտի։ 9 – Պա,ւ
է,ճլէհն անը թ,է՚աչշըռ,ւգ էյթտիլի ՚ա-
չըգ,լարընէն, էտ՚ն Ամորէատտան,լրա-
րըն՚ն էլինէ թ,էգ,իմ էթտիմ. 10. Անչէր
ատնըն ՚խ,րէատ,լըղընը ատչտրտար. օղա,Լ-
լարընը վ,է գըզլարընը ատտրտար, վ,է
ատնը գըռըճ,է գատի,ղ էթտիկը. օ ատտա-
խէ նէտտա ատրատատնատա մէչ,հ,ռը օլտա.
վ,է անէրն՚ն իւ,գէրինատ հի,ւքմ՚ խ,ճրատ էթ-
տիկը։
11 – Վ,է Հէմ,շիրէհի Ողիրատ պատնա
կէօրտա,լ,իհնատ թ,է՚աչշըգ,ւրէ ատ՚ն-
տէն գիյատատ ֆէտտան օլտա, վ,է Հէմ-
շիրէհնատէն գիյատատ իրմ՚ն իլէհատագ ը գի-
նա էյլէտտի. 12. Վ,է գօն,շիլարը օլտն Ա-
մորէատտան,լրատա՝ ճիւ,մլէհի կիւ,գէլ էհ-
կիմ՚ն իլէ օլտագ էլէպհէկ ի ֆատխրէ կի-
յէն վ,ուլիէրէ վ,է պէ,ւլէրէ, ատտա պիտնէն
ատ,թ,իլատա թ,է՚աչշըգ,ւ էյլէտտի։ 13 –
Վ,է մի,ւլէվ,էս օլտըղընը կէօրտա,ւ,տ,
իքթիհինին տէ մէտէյի պէր օլտա։ 14.
Վ,է գինատլարընը տարմ՚տրտար, շէհյիլ քի
ատիվար իւ,գէրինատ ֆատգ օլա,ւմ,ճէ ա-
տէմ՚լէրէ, Ֆատգ,եատլարընը տ,ւ բէ՚ն,ճլէ
բէտտ՚ օլա,ւմ,ճէ ատ,բէ՚ն,լէրինէ, 15 –
Ըտ՚ն պէ,ւլէրինէ գա,ւշտգ պատպատ,ճէ
վ,է պատչտրընտա բէն,ճ բէն,ճ ատտրըգ,ւրտրը
օլա,ագ՝ ճիւ,մլէհի պէյ հէյ՚էթինատ,
՚ատ՚ն ատտը Բատբէլըն էհ,ւատի վ,է Ֆատգ-
գ,ւատլարընը շէքի,ւնատ ատտա պատպատ,
16 – Կէօղէրի,լէ կէօրտա,ւ,տ,իհնատ ատ՚ն-
լէրէ թ,է՚աչշըգ,ւ էյլէտտի, վ,է անէրէ՚
Ֆատգգ,ւատլարը տի,յատրընտա էյլէրէ կէօ-
տէթտի։ 17 – Վ,է Բատբէլ՚ն՚ղլարը ատ՚ն
իլէ ՚աչգ եատֆատգընտա կիւտ,ւէրէ, վ,է
ատը զի՚ն,ատրէյնէ թ,էվ,էտ էթ՚ն տ,ւէրէ.
օ տտատի ատ՚ն,լէր իլէ մի,ւլէվ,էվ,էս օլտատ.
վ,է տ՚ն,լէրտէ՚ն իքթատհ էյլէտտի։ 18 –
Վ,է զի՚ն,ատրընը աչիքթատր էյլէտտի վ,է
՚իբ,ւատ՚ն,ղըռը ատչտը. վ,է պէհ տատը
Հէմ,շիրէհնին իքթատհ էթ՚ն տ,ւիյ՚մ կէ-
տի ատտէհ տտատի իքթատհ էյլէտտի՚մ։
19 – Վ,է ատպագվէթի՚նատէ, Մ՚ատրը տի-
յատրընտա զի՚նատ էթ՚ն տ,ւիյ՚մ վ,ատգ՚թ
թատ կէթ՚ն իտ՚մ՚էթ զի՚նատլարը չօղատ-
տը. 20 – Վ,է թ՚էյլէրի հէչ թ՚էհն վ,է
պէ,ւլէրի տահ պէրի հիտի օլտն ՚աչգ,ւա-
րընտա թ,է՚աչշըգ,ւ էյլէտտի։ 21 – Վ,է
ատ՚ն կէ,ւճ,ւ,ւ,ւիհնէն մէմլէկէթի ատպագվէթլէ՚
ատ՚ն,ղէ ատ,ճ,ւատրը Մ՚ատրըռըրը
օգ,չտատնատը,ւ,ւ կէ,ւճ,ւ,ւիհնէն Ֆէ,ւ,ճատրը-
տը թ,է էբ,ւատրատնատրն։
22 – Պա,ւ է,ճլէհ՚ն էյ Ողիրատ, Բատգպ
Եհովա պէզիլէ պատ,ւատրը. Իյ,ղէ պէհ
ատ՚ն,ղէ իքթատհ էթ՚ն տ,ւիյ՚մ ՚աչգ,ւարը-
րը։ 23. Էտ՚ն Բատբէլ՚ն՚ղլարը վ,է Ֆատգգ,ւա-
տլարը՚ն ճիւ,մլէհ՚ն՚ն, Ֆատգ,եատգը վ,է
Սատէն վ,է Կատէհ, վ,է անէրը իլէ հէփ
Ամորէատտան,լրատը, (ճիւ,մլէհի կիւ,-
գէլ եհկիմ՚լէր, վատիլէր վ,է պէ,ւլէր,
ճիւ,մլէհի ատ՚ն պէհնէն ատ,ճ,ւատրը
տտրը,) ատ՚ն,ղէ իւ,գէրինէ տա-
յատտրըտաճագ՚մ՚ վ,է անէրի հէր Ի-
սրատ՚ֆատ՚ն ատ՚ն,ղէ իւ,գէրինէ կէթ՚ն իտ-
տի՚մ՚. 24 – Վ,է անէրը սիյատհատր վ,է ա-
տրատագտատր վ,է Իէ,ւէրիւ,ւէրը վ,է գատվ,է-
տատր ճիւ,մլէհատրը իլէ ատ՚ն,ղէ իւ,գէրինէ կէ-
լէճէ,ւէրը, վ,է ատ՚ն,ղատ գատրը հէր Ի-
սրատ՚ֆատ՚ն տիփէր վ,է գատգատ՚ն վ,է մի,ւ-
ֆէր Իատ,ւէ՚ճագ՚ատր, վ,է հ՚ն,ւքմա-
անէրէ՚ն էլ՚ն՚ւ վէրէճէ,իհ՚մ՚ վ,է ատ՚ն
քէհնատ ատ՚քթատ՚մ՚տրը՚ն՚ճա հ՚ն,ւքմ՚ էագ-

Digitized by Google

ճէքլէբ։ 25 – Վ է աէնին 'ալէ,հինաէ զալրէթ իսի կէօսթէրէճէ,իմ. վէ սանա խըշմին մու'ամէլէ էաէ ճէքլէր, պուքսունաէը վէ գուլագլարըկը քէսէ ճէքլէր, վէ պագիւյէն գէլըճաէան ախըշէ ճէք տիր. օղուլլարընը վէ գըզլարընը ալաճագլար, վէ պագիւյէն ալի էշլէ իի էլէք էսիլէճէք տիր։ 26 – Վ է աէնին էլ-ալիաէինի ալաճագլար, վէ զիւինէի իի ադըմ'լարընը ալաճագլար տըր ։ 27 – Վ է փիւճաըրընը վէ Մըսըր տիւյդաա օլաի զինալարընը աէնաէն տէֆ' էաէ ճէ,իմ'. վէ կէօզլէրինի աէլէրէ գալդըրմայաճագաը վէ Մըսըր տրթի ադ խալրա կէի իրմ,իճ ճէքսին ։

28 – Զիրա Իասպ Եհովա պէզլէ պուլ,ուրըր . Իչինճ պէն աէնի պուղ վէ իքրահ էի՝ա,իլին քիմսէլէրինէ էլլէ-րինէ իի էալիմ' էաէ ճէ,իմ'։ 29 – Անլէր սահի սանա 'ասահվէ,իլ էնճ մու'ամէլէ էահի' պիւ,իի,ն էմ,իլինճ ալաճագ-լար , վէ աէնի պիւս պիւ,իի,ն 'իւ,ուհան պրագագճագլար. վէ զինալարընը 'այ-պը վէ ֆիւ,ճաըրընճ վէ ֆաա,իչ,իալրճ աչ,իքաէար օլաճագ տրթ։ 30 – Թա'իֆէ-լէրէ իի'ամի' օլարագ զինաա էի՝ա,իլին իչ,իւն վէ անլէրճն փաւ,իլարը,իլէ միւ-լէվէվս օլաճագրն իչ,իւն սանա պաս չէ,յ-լէրճն էաճագճագմ'։ 31 – Սէն էհ'մ,իէ-բէնճն մէպէ,յհանաէ եիւ,ըիսահն . պէն սահի աէնճն էլ,ինճ անըն քէսահաէ,ինճ վէ,ըճ էճ,իմ'. 32 – Ըասպ Եհովա պէզ-լէ պուլ,ուրըր . Սէն հէմ,իէ,ինճն տէ-բէ,ինճ վէ կէ,ինիշ քէսահաէ,ինճ իչ,իճէքսին. իսի ի՝ագա վէ մնահաըրագ պա'իա օլա-ճագաըն. օ,ը ֆ·ասի չօգ տալըր. 33 – Սէն սէրհօշ,ուրգ վէ մի՝ն,էիճ լէ տայագճագաըն. հէմ,իէ,ինճն Սահնորհանճն քէսահաէ հայ-բէ,ինճ վէ ահէշ,էիճ քէսահէ,ին տիր. 34 – Վ է աէնի անըր իչ,իճէքսին , հէմ' ահէ սի,ուղճ ճէքսին . վէ անըն փաբչալարընը չ·հալայաճագաըն , վէ մէհէլէրինի ևրբ-թաճագաըն , զիրա պէն աէզլէահմ' տէ,ի,իս Ըասպ Եհովա պուլ,ուրըր : 35. Պու է չ,իւէ,ն Ըասպ Եհովա պէզլէ պուլ-ղուրըր . Գէ,ն ռահաէահաէ տրթրնաա ահի տրզրը իչ,իւն աէն տահիֆիւ,ճաւ-ըրնը վէ զինալարընը ճէզ-ըճը չէքճ-ճէքսին ։

36 – Վ է ԲԱՓՓ պահաա տէահի քի, Էյ ֆալ,ի ն Սահ, Ոահա իւ,ճ Ոագիքաայը հիւ,քմ' էահճէ,ք մի աէն. էալէ խահ ան-

---

*Ե·Խ·օ· կէմ,իրճէ,քսին

լէրէ քէնահի մէքքաւհահի լարըընը պէ,յահ էչէ : 37 – Զիրա զինաա էհ'ահ,իլէր վէ էլլէրճնճն գահ վէտ· վէ փաւ,իլարը,իլէ զինաա էհ'ահ,իլէր , վէ պահաա տուզաա-տրբզ,ուլարը օղուլլարընը իի էլէֆ էհ'մէք իչ,իւն ահէչ,էն կէչ,իրտ,իլէր։ 38 – Պուս-նաա տահի պահաա էահֆարըլար . հէմ'ահն օ,ը կիւն մնագ,ահի,իի էի՝ագիա վէ ահէֆի-լէրի,իի Նահգ էհ'ահ,իլէր ։ 39 – Զիրա օղուլլարընը փաւ,իլարընաա զէհգ էհ'-ահէքէրի,իահ' հէմ'ահն օ,ը կիւնահէ մնագ-ահահի,իի էի՝ագիա վէ ահէֆի-լէրի,իի Նահգ էհ'մէք իւ,ըէ ահնաա կիրտիլէր . վէ իչ,իճէ է ահէ,իճ իչ,իճահէ պէզլէ էահֆարըլար . 40 – Քէզլէճ տա-զագահան կէլէճէք տահէ,իլէրճ էահ-ճէ,իմ'. 47 – Վ է օ,ը ճէմ'ահ'ահ անլէրի իի տաշլարւէ րէճմ' էահի' անլէրի քէնահի գէրլէճլարը,իլէ քէահ ճէքլէր . օղուլ-լարընը վէ գըզլարընը գահի,ի էահ ճէքլէր վէ իահն,էէրինի տահ էշէ էահգագճագլար տրթ։ 48 – Վ է տի,յատահն ֆիւ,ճաւ,ըր տէ,ի՝ էահ ճէ,իմ', քի ճիւմլէ գահրր,ար 'իալէ,էի տահի՝ տիրն ֆիւ,ճաւ,ըրընը։

ARMENIAN STUDIES

ալի եւ ամփոփ էլաբ։ 49 – Ա՛ն ֆիւ-ճուրը-նէզըն ֆէլսոֆէնը իւզէրինիզէ կէլմէ-ճէքլէր, անոզ տահի փոխ լարընդող խուտաբնատ ալան կիւնահընդըզըն ֆէլսոֆէնը չէքէ ճէքմինիզ, վէ Իապպ Եհովա պէն խոյիմի պիւճէքմինիզ։

ՊԱՊ 24

Վ՚է տոգաւզըն ճը ակնէտէ օնուճնը ալաս, ալըզ օնուհնաս պահնա ԲԱՊՊՉՆ քէլմէզ կէլիպ ատահ քի, 2 – Է՚յ ֆալ ի տատէմ, ան պահ կիւնահնա խոմնի, հէմանդ պահ կիւնահ եաղ։ Խաթէլան մէհիյի հէմանդ պահ կիւնահէ ներուսաղէմէ եագլաւշաբ։ 3 – Ա՛ն 'տաբլաբ խանէպնինէ մէսէլ ակռէլէհպ տէյէնին քի, Իապպ Եհովա պահ-զալը պահ-յարըը։ Թէնճէրէյի օճաղ գօ, գօտորդըն կիպի իչինէ տահի տաւ տօյտաւը։ 4 – Փաթչալարընը, էյի փաթչալարդն ճըհանէպնին, պահա իլէ ատօշիւ տնըն իչինէ իթօֆլաս, էյի քէմիքէերիւ տօլտահս։ 5 – Գոյտաճնարըն տ՚ետարնը տլ, վէ քէմիքէերի տահի տանըն ալիճնա եըղ։ անը էյիճէ գայդահի, իչինտաէքի քէմիքէեր տահի փէչնին։

6 – Պաւ էճլտէն Իապպ Եհովա պէօյլէ պահ-յարըը։ Վ՚այ գահնը շէհրէ, ժէնկին իչինէ ոյտպ ժէնկին իչինտէն չզգմայիչ Թէնճէրէյէ. անըն իւպէրինէ գօւ-ծա տահ բլմնգաբզդն տանը փաթչա փաթչա չզգար. 7 – Ջիրա տանըն գահնը իչինտէ տօր. տանը գոբտա գայա իւպէրինէ գօտա. տանը եէր իւպէրինէ տաճաքմ՚տօր, քի Թ օֆրատլէ էօրմէ։ 8 – Վ՚ազագար ու յտանտըրդպ ինկ իզգամ՚ տալ մ՚տգ իչինտ տանըն գահնը գոբտա գայա իւպէրինէ գօտա՚, քի էօրմէ իւպմէյէ։ 9 – Նու էճլտէն Իապպ Եհովա պէզլէ պահ-յարըը։ Վ՚այ գահլը շէհրէ, պէն տահի –Նէզ ելղընըդը պէզիհտէճէյիմի 10 – Ո ռունու չողալի՚, ահէ-չէյն Թռտաէտար, էյի էրհին, վէ պէհարլէ Թէզգուդ էյի, քէմիքէեր տահի հանտաբնատ։ 11 – Պա՚տէհու պօշ Խնէնճէհէյէ գօղար իւզ՚էրինէ գօ, քի պագբըը գըզրգ էտա՚տմատ՚ղէ իչինտէքի հնգփաքլինի էրհէյի պ ժէնկի մնհվ օլտահ։ 12 – Ո զահնմի՚լէրէյէ "պէհէ էօրտահ։ վէ ատնը չօգ օլտահ ժէնկի ահէ չղէ պիլէ քէհտահնէն չզգմատը։ 13 – Ջէնկին հնգփաքլինի՚ հէ ֆիւճուր վար. մհատահ քի ահնի փաքլէհմէյէ չտէլշզրպմհատ ահնի փաքլէհնմէտհին, գահգատպմհը ահնի իւպէրինէ իթի մնտ՚ էտհնէճէյէ գահտաբ ատի ըգ հնգփաքլինի՚ փաքլէնմէյէճէքտհին։ 14 – Պէն Իապպ ահզղպ ահզղէտհմ՚. վհաքտա՚ պահ-յարճագ վէ իճքտա էտհ-ճէյհմ՚, 'ահֆվ էթմէյէճէյհմ՚ վէ չէֆգահի էթմէյէճէյհմ՚, էհմ՚ տահի մէրհամէյի էթմէյէճէյհմ՚. ահնի մէզէյինէ կէօբէ վէ 'ամէլլէրինէ կէօբէ էհ-քտ էտհ-ճէքէյէր՝ ահէյհ Իապպ Եհվահ պահ-յարըը։

15 – Ա՛է պահնա ԻապպՉՆ քէլմէզ կէլիպ, 16 – Է՚յ Խպ ի տատէմ՚, իչինէ պէն ահնին կէզղպնէնէհ ահվկհ-իւբտահ-նու պիր ահճինէյէ ահնատն ալահճագդմ՚. լտգքին ֆիղտան էհմէյէտհին վէ ատղտահ-յտատն վէ կէօզ Խտըը ահէգճմէյէտհին։ 17 – Ահրնըն ահտ իչխտհլմէտհին, ճէնտագ մնվէմհ Թտահմատ, տատրղղնը պահչնա տար, վէ ատպգ գահպտարընը տահղղնըզ կհ, վէ տահ-տահգահրընը էօրճտհմ վէ գ-ւէ՚ահ տահ մէրէնդհ էգմէյէճէյհնէ ահ՚ տահ՚։

18 – Ա՛է տահպահ՚էղղրն գահվմա ահգ-լէտհմ՚ վէ տհխղտահ՚էղղրն գէվճէմ՚ վէ-ֆնտի էյլէտհ՚. վէ էրՆէտ տահգտ՚ պահնա էմ՚ օլտահղղը Խտըը ճտահբտ՚։ 19 – Ա՛է գահվմ՚ պահնա՚ պաւ ահնին ճտահ-տահրղն պիգիմ՚ Խչնա՚ նէ՚ ահճմէք օլտահ-զղնը պիգէ Խտահգր վէրմ՚զ մ ահճ՚ ահէտհյէր։

20 – Պէն տահի ահղէքէ ճէվգահգէն պէօյլէ տահտհմ՚. ԻապպՉՆ քէլմէզ պահնա կէզղպ ահէտհ քի, 21 – Գէլի՚ի Խտրտյհէյէ ահէյղէ, Բահպգ Եհվահ պէօյլէ պահ-յարըը։ Ի՚յնէ պէն մնգտահհմ՚ գահվվէյհ ինհգնհ Իհհի Խտրղղնը, ճահգահ-ըղնդգահ մէրղտահգ օլտհը վէ ճահնքէ-զղնը չէֆգահի էհմէյէճէյհնէ Թէղվհա էահէ-ճէյհմ՚. վէ պրահգահզղհնէզ օգահլլահ Խ-լէ գրգտարնըզ գէլը ճնահն ահՆէչէճէք տհր։ 22 – Ա՛է տհզ պէհնի՚ ճահֆահզղմ՚ կհպգ ճահֆահճագնըզ. տահ-տահգ-լահզղնըզ էօրմէ մէյէճէյհնէզ վէ գ-ւէ՚ահ տահէմէյէճէյհնէզ. 23 – Ա՛է տահրգ-լահզղնըզ պահչնահ-ըղնդահ վէ տհյտահ գ-ւահ-յահզղնըզ ահգահ ճահգ. ֆիղտան էհմէյէճէյհնէզ վէ տահղղտահ՚ճահգահ-նէզ, տահ՚ճահգ ֆիղգ-լահզղնըզ տէպգէպհնտէն իչինա օլտահ-ճահգահնըզ. վէ տհրէ-պհրհնհզ իլէ ֆիղտան էահէճէյհնհզ։

*Նախօր՝ հօտուվտաս

24 – Վ.Է եղեկիէլ տիզե տիր 'ալամէթի տիր. սիզ անդր հեր տիր Էտֆաղրը կիտի Էտֆատաճագրնըդ. վե պատ չէյ վուգաս' պուլունճա Բաղպ ԵՀովա պէն խոխլիմի պիլէճէքնիդ։

25 – Էյ իդդի ի ատամ', պէն անկէրատէն գատվիլէլէրինի, վե ֆախրլատրընը մատճիթ օլան մէսէրլէթի, Ղազաբլատրընատա մէրզուգ օլանը, վե ճանլարրընէն սեվոխլէլէրի օզուլլար իլե գըզլատրընը ալարդամ' կիտնամ է, 26 – Հէմնոն օլ կիտնատ Նէճամի պիր ատամ' կէլիպ *ասնաս խոպէր վէրէճէք տիր։ 27 – Նէճամի պատ լատնա օլ կիտնատ ազգրի այլատճագ, վե սէպիլէյճէքքին վե տարի ըզ տիլիդ օլմիյատճագդըն. վե պէն անդրէրէ պիր 'ալամէթի օլատճագդըն, վե ԲԱՊՊ պէն խոխլիմի պիլէճէքլէր տիր։

ՊԱՔ 25

Վ.Է պահատ ԲԱՊՊՐՆ քէլեմը կէլիպ տէտի քի, 2 – Էյ իդդի ի ատամ', պէնի Ամմոնատ Թ էվէճճիւճ էտիպ 'ատէյէրինէ փէյղամպէրլիք էյլէ. 3. Վ.է պէնի Ամմոնատ ատյլէ, Բատպ ԵՀովատնըն քէլեմընը տիճլէյինիդ. Բատպ ԵՀովատ պէգլէ պատյուբրը. Մատամ' քի մատաճխումին Թ էվվիս օլատնմատը իսէքրինէ ատատ' վէ Խորայէլ տիյատրը խոռրատ օլատ պէգլի ի Յուդա էսիր կէօթի իսրիսլէմի իսէքրինէ անդրէ' Հատ, Էյատ' ատէտին. 4 – Պէն ատախի իդդի է սէնի շարգ էՀալիսինէ միրատ օլմագ իսէքրէ վէրիրիմ', վե անդրէ օպալարրընը սէնին իչինատ գատրատճագդատր, վե մէգաբնէլէրինի սէնատէ պինատ էտէճէքլէր, վե սէնին մէվէլէրինի եէչիկ սիտտիդիս իչէճէքլէր։ 5 – Վ.է Ինարբատրը տէվէլէրէ տարրվ վե պէնի Ամմոնի տիյատրընը սիտրիւլէրէ մատնատա էտէճէյիմ', վե ԲԱՊՊ պէն խոխլիմի պիլէճէքմինիդ։ 6 – Զիրատ Բատպ ԵՀովատ պէգլէ պատյուբրը. Մատամ' քի սէն էլ չըրփտրն վե տյատղընը Էէրէ վատրատրն, վե Խորայէլ տիյատրը 'ատէյհինատէ քիւլլէյն Թ ահգիրլէ գատյատնէն մէսրատր օլտրն, 7. Պէն ատախի իչղէ է էլիմի սէնին իսէքրինէ ռատյատատճագդատ', վե Էտղատնտ էտիլէ Էէր

ԳԼՒ 26

1 Եւ ան պիրինեն սէնէսէ՝ ալլըն իպ-
թիտաուանտա պանտա ՐԱՊՊՈՆ քելմըշ
կէլիպ ատամ քի, 2 – Իյ իպնի ատամ՝
մատամ քի Տըռատպէմ 'ալէյհինտէ
Տիւռա՝ Հաշ, հաշ, գավմներըն գա-
պու ռասրը գէրթըլտը, պանտա իպնի իպտալ
կէմսի՝ անըն խարտպ օլմատըղը պէն
մանտընտը օլատճաղըմ՝ տէտի, 3 – պէն
ատամ՝ (Ռապպ Եհովա պռօյէրըդը)
է, Տիւռա, տանտա գարշը իմ, վէ տե-
նիդ քէնտի տաղղատըրընը գաղտրմըշ-
ղը կիպի, սէնին 'ալէյհինդէ չօգ իտ'ի-
ֆէներ գաղտրմըշտընտա, 4 – Վէ տանէր
Տիւռանըն ատրտընտընը պօզմատճաղըտր,
վէ գողլէներինի էրգատճաղըտր. վէ
թ օ ֆ ր ա զ ը ն ա ն ե ն ա հ ի փ ի ռ ի ւ տ ի՝ տանը
գուռու գալա կիպի էտե ճէյհի՞. 5 – Օ՝
ատ ե ն ի զ օ ր ի մ ա ն ը ա տ ա ղ ա ե ր լ ի ճ է ք
հէր օ ւ ա ճ ա ղ տ ը ր, զ ի ր ա պ է ն ա զ լ ի յ ը-
տ ա հ ի՞ տէտի Ռապպ Եհովա պռօյէրը-
վէ թ'իֆէլէր թ'ատրաֆընատն էտալմա
էտալէ ճէք, 6 – Վէ տանըն ատհրատատ օ-
լատն գըզլտրը գըլտրնէլ գատմ՛ օլուն-
ճաղլտր, վէ ԻԱՊՊ պէն խալխիմի պի-
լէճէլքլեր։

7 – Զ ի ր ա ռ Ռ ա պ պ Եհովա պէզյլէ պռօ-
յէրըդը. Իչնի պէն մէլիք Իւլ մի՛ւլուք
օլատն Բաքաբնե մէլիյի Նաբուգոդոնոսո-
որը չիմսալ թ'ատրաֆընատն ատմլտր վէ
ատրատպտր վէ սիվատրիկեր վէ ճիւմ-
հուր վէ վաֆիր խալգ իւլէ Տիւռա իւ-
զէրինէ կէնդիրէ ճէյհիմ՞. 8 – Օ՝ ատհրա-
տատա սէնին գըզլտրընը գըզրճէլ գատմ՛
կատ ճէք, վէ տանատ գարշը մէնի էրիս ի-
գատմ էւլէյէճէք վէ տանատ գարշը
ի թ ա տ վ կատ ճատճաղ, վէ սէնին իւգէյ-
նէ սիվերը գատրգատճաղ տտը։ 9 – Վէ
ատ ռ ա պ պ ի ն գ ա ռ շ ը Հ ա ռ պ մ ի ն ճ է ն ի ֆ է ի-
բ ր ի ն ի գ ա ռ ա ճ ա ղ, վէ պ ա պ ի մ ա ռ պ ր ի յ ի ւ է
գ ո ւ լ ե ն ի ե ր ի ն ի ե ք գ ա տ ճ ա ղ տ ը ր։ 10 – Ա-
ն ը ն տ ա մ ի ռ ր ի ն ի ն չ օ գ ի ր գ ի ն ա տ ա ն ի լ ե ր ի ն
թ ա օ ղ ռ ա սէնի գ ա ֆ ի լ ա յ ա ճ ա ղ, ատ ռ ու ե ր-
գ ր ի յ ի ր չ է հ ր ե կ ի ր է ն ե ր կ ի պ՝ ա ն ի ե ր
ա ե հ ի ն ի գ ա ֆ ի ռ ա ռ ր ի կ ա տ ն ի կ ի ռ ի ռ կ ի ռ ի ն-
ա ե ա տ ա ճ ի ռ ր ի ն ը ն վէ թ'ե ք ե ր ի ե ք ե ր ի ռ ի ն ի ն
վէ ա ռ ա ա տ ա ռ ր ի ն ը ն կ ի ռ ի ռ ի ւ ի ե ա ե հ ի-
ա տ ե ն ատ ռ ու ե ր գ ի ն ը ռ ա տ ռ ա ռ ճ ա ղ տ ը ր։ 11.
Ո օ գ ա ֆ ի ռ ր ի ն ը ն ճ ի ռ մ է ն ճ է հ ի՛. ա մ ի ռ ր ը-
ն ը ն ի մ ը ռ ն ա գ ռ ր ի ռ ի ռ չ ի ն ի ե ր ի ե ք ճ է ք, ա ե-
ն ի ն ի գ ա ռ մ ի ն ը գ ռ ը ռ ի ե գ ա մ ի ռ է տ ե ք ճ է ք,
վէ գ ռ ռ վ է ի ռ ի ե ա ֆ ի ռ ե ր ի ն ի ե ե ր ի ե ի ե
ի ռ ռ ա ն օ ռ ա ճ ա ղ տ ը ր։ 12 – Վէ սէնին
է մ ճ ռ ռ ի ե ե ռ ա գ ռ ա ե ա ի ռ ի՝ է մ ճ ռ ի ռ ի ե ե ռ
ի ե ռ ռ ռ ռ ա գ ռ ռ ռ

պալատականներուն՝ ուրկից Բաբել ե-
կաւած պատկերը ։

ԳԼՈՒԽ 27

Վեր պատառ ՐԱԳՈՂՆ քելամը կե-
ղծիկ տեսի քի , 2 – Էյ իսկ ի՛ր տեսէ՛ր,
ուէն Տիւրոս հագցնուած մերկութիւն օգուտ։
3 – Վէ Տիւրոսա ուէյլէ քի՝ Էյ ուէնե-
զին մէտխէլներինուէ ոսքին ոլտն վէ չօք
ատատլարտա գաւմիներ իւլէ թիճարէթի
էտէն ։ Էհէ, Բաբել ե՛ն ուէյլէ պատ-
յութը ։ Էյ Տիւրոս, ուէն՝ ձեմիալէտ
քեատիլ քա՛՝ ուէսթին ։ 4 – Հատատտուի
տէնիզին օրթասընտա սարը։ ուէնի պե-
նա էտէնլէր ուէնին ճեմիալէնը միւքեմ-
մել գէլտիլար ։

5 – Անէլէր ուէնին ևոփ թափթալա-
րընդին ճիւմլէնինի Սանիր չամլարըն-
ատան եոփտուլար ։ ուէնին իչինա կէմի
տիրէքլէրէր եոփմագ իւզրէ Լիբանանա-
տան էրզ ագաճլարը ալտուլար ։ 6 –
Փիւրեքլէրինկի Նասներ մէչէլէրինուէն
եոփտուլար։ օթաւուգ թափթալարընդը՝
Ֆիլիսթիչիւլ էյնէնդէ օլարագ, Փիւրթ քա՛
ատատլարընատան ևէնչ չիմչիրտէն եոփ-
տուլար։ 7 – Ալտընդըն եելքէն՝ Մարդն
նագէրը քէթենինուէն խոթ։ Եօրթ իւն
Եզիպտա ատատլարընդըն լաճիվերտա վէ
էրդէվանի գասապը խոյ։ 8 – Սիդոն իւլէ
Արուադ էհալիսի քիւրէգ ճիլէրին խոթ։
Էյ Տիւրոս, ուէնուէ օլտն էհ՛լ ի հիւներ
ուէնին կէմիճիլէրին խոյ ։ 9 – Ուէնուէ
պալատնան Գեբալ իթթիչարլարը վէ
էհ՛լ ի հիւներն գալաֆաթի ճըլարըդ ի-
տոր։ ուէնուէնին հէփ կէմիլէրի իւլէ կէմի-
ճիլէրի ուէնին իւլէ թիճարէթի էթ-
չինն ուէնուէ պատլանուելարը խոյ։ 10 –
Ասքէրլէրինդ ատատպնատա օլտն մնչհա-
րիալէր Ֆատոլլար վէ Ղուդլարը վէ
Փուդլարը խոյ։ ուէնուէ գալգան վէ մըղ-
ֆէր ատատն ասնէր խոյ։ ասէր ուէնի մնա-
շէրերէ գէլարլար։ 11 – ԵՒարատգլարը
ուէնին 'ասքէրինդ իւլէ պերատէր հէր
ի՛ատաֆատա ուէնին ատատլարընդ իւզէրինա-
տէ խոյ, վէ Գամամգլարը գատլէլէրինդ-
տէ խոյլէր։ ասէր գալգանլարընդը հէր
ի՛ատաֆատա ուէնին ատատլարընդա ատատ-
լար խոյ։ ասէր ուէնին ճեմիալէնը մնա-
քեմիլէ գէլարլար։

12 – Հէր նէվ՛ եմրե՛ա քեատէթ իւզ-
րէ օլտրգընատան Թարսիս նհամպոն ուէնին
ի՛ատաֆատնդի խոյլէր։ ասէր ուէնին չատ-
չէլարընդա նՓե՛ն՝ կհամրշ վէ ատե-
մէր վէ գալայ վէ գատրչուն իւլէ մնա-
պատէլէ էտէրլէր խոյ։ 13 – Ցատան վէ
Թոբել վէ Մոսոք ի՛ատաճատրընդ օլտա՛
նատֆատը ի՛ատանդիրէ վէ փէրնհճ էտէ-
վտի մնպատէլէտի էտէրլէր խոյ։ 14.
Թոգարմա խատնէտանդատան ուէնին չատ-
չէլարընդա ատի՛ատ վէ 'սհամպորլէր վէ
գամ՛ըրտար կէմ ի՛ըրլէր խոյ։ 15 – Դե-
գատնէլէտ ուէնին ի՛ատաճատրընդ խոյ։ չօք
ատատլարընդը ի՛ատճատրէթի ուէնին էլիմնե
խոյ։ ասէրլէր ուէնին իւլէ ֆիլսթիչի վէ ա-
պատնա մնպատէլէ էտէրլէր խոյ։ 16 –
Էլ իչէրինդին քեատէթի ի՛ըրէն Սիւրթա-
լըլտար ուէնին ի՛ատաճատրընդ օլտա՛ չատչէ-
լարընդատա Խ՛րե՛–նէ, չէզիչէրտող վէ ե՛ր-
դէվտնի վէ նագէրլը գատմագ վէ ա՛լտ
քեմ էն վէ մէրճանի վէ գէրմըզը
նագատի իւլէ մնպատէլէ էտէր-
լէր խոյ։ 17 – Ցատան վէ Խարայէլ
ատի՛ատրը ուէնին ի՛ատաճատրընդ օլտա՛ ուէ-
նին իւլէ Մէննհիթ պատղատլը վէ խատ-
մատ իչի վէ պատ վէ հագ վէ պէլէ-
ատան մնպատէլէտի էտէրլէր խոյ։ 18.
Էլ իչէրինդին քեատէթ ինատէն հէր նէվ՛
էմրե՛ատ չօք օլարդրնատան, Դատմատոտ՝
Փեղրան չէրատտը վէ ագ նոփտող ի՛ատ-
ճատրէթի էտէր խոյ։ 19 – Վ՛էդատ
վէ Ցատան ուէնին չատչէլարընդա ի՛ատ-
լիք կէմի՛ըրլէր խոյ։ էմրե՛ատ ատ-
րատրնատա իչէնդիշ ատէրը, վէ խը-
տատրչէնագ վէ խոշ ըտ՛իհտալը գատմէշ
վատ խոյ։ 20 – Ատատպա ատէօչէմէլէրի
կէնէթերէն ի՛ատճատրընդ Դեդան խոյ։ 21.
Ատատլարը վէ Կեդատրդն հէփ ըտ՛իհտլերի
ուէնին ատատ՛իհտ ի՛ատաճատրընդ օլտա՛ գա-
գատ վէ գօշ վէ էրկէճ ի՛ատճատրէթի է-
տէրլէր խոյ։ 22 – Ցատան վէ Ուեգմա
ի՛ատաճատլարը ուէնին ի՛ատաճատրընդ օ-
լտա՛ չատչէլարընդատա Խ՛րե՛–նէ հէր
նէվ՛ ատ՛լտ պէհատլար վէ հէր նէվ՛ գի-
գատմէթի ի՛ատշ վէ ատիճատն իւլէ մնպատ-
տէլէ էտէրլէր խոյ։ 23 – Խատան վէ
Գաննէն վէ Եգեմ՛, Սհեպտ՛ Ցատան
ի՛ատճատրը, Ասորեստան վէ Քալդէմ
ուէնին ի՛ատճատրընդ խոյ։ 24 – Անէլը
գատրիճ ըրնտա վէ լատճիվերտի վէ իչլէ-
մէ ճիւպպէ վէ կհատզէլ էսվատլէ գօլտա
վէ իփէրլէ պատղը վէ էրզ ագաճլա-
տան նատփերմէշ ատանդագ ի՛ատճատրէթի
էտէրլէր խոյ։ 25 – Ի՛ատտատա կէմիլէրի
ուէնին ի՛ատճատրէթի ինչ իչնհա ատօչէրլարը
խոյ։ վէ ուէն ուէնդագ օրթատրնատա մնա-

*Խ՛ատ՛օտ՝ գէրատտագլարը

Digitized by Google

լաւ վէ զիյաաեաիլէ միւշէբբէֆ օլաջան։
26 – Ֆիւրէֆճիլէրինի սէնի պէյլէք աաւլաիա կէլի իրսիլէր. չարգ բուզկեաաբը սէնի սէհիզ օրթաաջաաա գըրաաը։ 27 – Սէնին էմի ը՛աղ վէ չաուշըլաըդի վէ ախզ աւ իի՛աղ վէ կէմի ֆա՛ֆիլէրինի վէ կէմիճիլէրինի վէ գաալաֆաաի ճըլաաբդի վէ սէհինի իլէ ախզ աւ ֆ՛իա ետնէլէբ վէ սէհնէ օլաան ճիւճիլէ մենհաարիալէբ վէ սէհնէ օլաան պիւթի իւա խալգ հէլաաբդի կիւնիւնաեհ սոնէնիզ իչինէ տիւշէճիլէբ։ 28 – Կէմիճիլէրինինի ֆիզաանիաաան ճիւաաուլաաբդի տաաըլաաճաղ տաը։ 29 – Վ.է քիւֆբէ չէքէն կէմի ֆա՛ֆիլէրինին ճիւմլէհի վէ սէնիաւտ կէզէն կէմիճիլէրին ճիւմլէհի կէմիճիլէրինիաեն էնիաղ գաւուտաա տաաբաաճաղտաը։ 30 – Վ.է սէհնէն տօլաուը ճիւֆբէհէբ սէալէ տաճը տաճը ֆէլէաաա էտաե ճէկլէբ վէ պաաչաաբը իւզէրինե ֆ՛օֆբաղ տաի ըղ՝ քիւ.է իչինտե եուաաուլաաճաաաղտաը։ 31 – Վ.է սէնինի իչիւն տաաչէտաարնը եօլտաղ չուլ գուշաաճաաաղտաը. վէ սէհինի իչիւն ճաան տաճըտաըլէ տաճը տաճը ֆիզաան էտաիղ տաղտաղտաճաաաղտաը։ 32 – Վ.է մաի էմիէբրինտե սէհինի իչիւն մէրսիչէ օգուտաաճաաաղտաը, վէ սէհինի իչիւն մէրսիչէ օգուտաաբաղ տէչէճէկլէբը քի՛ Տէհնիզ օրթ տաղնաա խաբգաղ օլաան Տիւրաա կիւիի հաճնկը ւ՛հր վէաը իտտի։ 33 – Թիճաաւէթ ֆի՛ սէհնիզտէհ օլմաղըլէ չօգ միւկեֆֆէրլէրի տօգուտաըրը իտտի, չօգ էմի՛աղ ու էմի ը՛աղկէ տաիւնաա մէկեֆֆէրինի զէհնինի էտէբ ի-տաին։ 34 – Տէբինի տաւտաաաա սէհնիզ գ՝ուտաըրաըդըն վաղէթի թիճաաբէեի ֆ՛ի պիւեֆֆիւն իտտիգդի օրթ աղնաա տիւշուհա.35. Աատաաըրդի ճիւմլէ սէբէհէաի սէհնէհէ տօտաըը հաղրէհի տիւշուհուբը, վէ մէկեֆֆէրլէրի զիյաատաքկլէ ֆէեֆի բէկէրէբ եիւգլէրի տօտաաա։ 36 – Գաաի՛աղ տաաաաճնաա պաղիբկեաճաըտաը սէհնէհէ տօտաըը բաաըդ չաը-տաըտաը. սէն պաա՛իա ի տէհշէեի օլաաղ իէլէէպէա պաուտաճնի՛աղ՝ճաղգըն։

ՊԱՊ 28

Վ.է պաճնա ՐԱՊՊՐՆ քէտաաըը կէզիիաղ սէտաի քի, 2 – Է.յ իաղ ֆ՝ աաեմ, Տիւրաա հիւքմաաըրընաա սէալէ քի, Ըաաղպ ԵՀօվաա պէզյատաըրը. Ծ-տաաաաի՝ քի գաաըկի ֆ՝էքէպպիւրբ էտէրէբ՝ պէն իտտհ ըմ, սէհնիզ օրթ աաըճնաա իտտհ թ՝ախի՛ղ ընտաա օֆ՝ուրաաղ՝ըմ՝ սէտտն. (Ֆաագաաի՝ սէհ *քէհաաիկի ի-տտհ հէբինէ՝ գաաըն իսէ սէ, սէհ ի-տտհ օյնայըղ սէհնէգ պիբ սաաէմ՝ սիւն.) 3 – Իչինէ սէհ Դաանիէլսէհ ՝ագիվ սիհ, սէհաաէհ խաաֆի օլաաճագ հիչ պիբ օբբբ էօգ տաբը. 4 – Հիքմէհի վէ ֆէհմիհիվէ մաալ գաազանաըդ վէ խաագիհէէրինէհ աաղճաաճ իւէ կիւհաիւշ ճէմ՝ էչյէաիհ։ 5 – Ֆէեուհի ի հիքմէհի վէ ի՛ի հաաուբէտ ի՛իվէէ ֆաղ տաբբաաըդ, վէ տէբվէէտ ի՛իվէ սէպեպիչյէ գաալաղիհ միւհի՛էքպիբ օլաաա։ 6 – Գաա սէպեպսէհ Ի՛աաղպ ԵՀօվաա պէզյէ պաուտաբբը. Սէհ *քէհաաիկի իւաղ հէբինէ՝ գաաըդըն իչյէհ։ 7 – Իչյի՛ե պէհ սէհնի իւզէրինէ էճճէպյէրի, եաա՛ղ ի՛ա՛ֆէէրինի զաղիաճ ի՛էբինի՛ի կէի՛ի՛ըէճէչիա՛, վէ ամղէբ սէհնի հիքմէհի՛իղ՝ի չէբէճ՝ի՛ ՝ալէչյհնէ գբաբճաաբդըբ չէբէճէէբ, վէ սէհնի ճէմաաղըճ ի՛ի՛էհաա էտէճէբ։ 8 – Սէհնի չուգաաբաա էհաիբէճէբ վէ սէհնիզ օրթ աաըհնաա մաագիհ ուղղ՝ի՛ էօղեաաիվէ էօղեճէքաաին։ 9 – Սէհնի գաաիղ էաեհնէհն էօհհնէաե՛ պիղ իչյէ ըմ՝ սէհ՝ չէ պիղբ մի սին. սէհնի գաաիղ էաեհ՝ի՛էբինի էղհնաե իւյէ տէչյիղ, ամճագ աաէա՛ օլաաճագաըն։ 10 – Էճճէպիչյէբինի էհչյէ, խիհ ամհաբղաըբդի էօղեաաիվէ էօղեճէքաաին, պիբաա պէհ սէհ՝ի՛էբինտ՝ տէչյիւ Ըաաղպ ԵՀօվաա պաուտաբբը։

11 – Վ.է պաճնա ՐԱՊՊՐՆ քէտաաըը կէզիիաղ սէտաի քի, 12 – Է.յ իաղ ֆ՝ աաեմ՝, Տիւրաա սէհչյի հագգընաաա սէբսիչէ օգուտաաբաղ ամճա սէեյլէ քի, Ըաաղպ ԵՀօվաա պէզյէ պաուտաբբը. Սէհ քէտաաըը իաաի՛իսի սին, հիքմէհի՛ի սէհնիաե վէ ճէմաաղ ճիհէէհիչյէ սաբքէտաաիղ սին. 13 – Ալաահնը ճէհնէհի՛ի օլաան ենտաճաղ իաաին. սէհնին էօբբիհ՝ի հէր հէվ՝ գբ.յ՛սէհ ի՛ի ֆ՝ աաշտաան, էաճի գբրաաիղբ՝ ՝ագիվգ վէ սաբը էաագաւ՝ի՛ վէ էչյիաա վէ զէպէրճէէ վէ ՝ագիվգ վէ էէչիմ՝ վէ կէօք էաագաւ՝ի՛ վէ չէաչիհաաղ վէ զիւ.միհ՝ի՛ատէհ վէ ալի աահտան՝իսպտաբի՛ի՛ի՛ի. †տէֆ ի՛ի՛ չէ՝ի՛ղբինի՛ սէհնի իչյիաե էաագաւ՝ օլաահաղբղըն կիւնտե սէհնին իչյիաե էաաֆբաաիղ՝ի՛ի՛ խիս։ 14 – Սէհ ֆ՝ահաֆ էաագաղ

---

* Ինդր. քէհաաի գ՝ալդինի իւյէ գ՝ալ-պի էէբինէ

†Ե–Խօֆ՝ ճէվաաիհբ իաահէէբրի վէ թէբսի՛ի

կէօլկէ էտէն քէրուպի խոյն , վէ պէն աչէնի եօյն գէլըմ՛ վէ սէն Ալլահ՛ըն մուգաուաէտ ասպրնուտ խոյն , ամի եշ-տէն Թաշլար ապասընտա տօլաշըր ի-տին : 15 – Խալգ օլուն ապրդին կիւնտէն աչեակ քէօթի իւիւք պուլունտուղը կիւ-նէ ատ՛ին սէն մէկէլինէակ քէնտիկ ի-տին : 16 – Ի՛ն Ճարւեմ ինկն չօգուղընտան սէնի գուշմուշ տօլաուա՛ըտըր , վէ կիւնաց ի՛նէլէյիր . պէն տաթի սէնի Ալլահ՛ըն ապա-գընտան նամեալ չէյ կիպի ամի՛ըմ : Էյ կէօլկէ էտէն քէրուպի , սէնի ամի՛եշտէն օլան Թաշլար իչինտէն մնայվ էյլէյեմ՛ : 17 – Շէրէֆինկտէն տօլայը գալուինի միւ-Թէքեպպիր օլաուս , ճէմաըլ՛ի սէպեպինէ հիքմէթի ինի պօզուղը . պէն ատ սէնի ևէրէ ամի՛ատըմ՛ , սէնի մէլիքլէր էօնիւնէ Թէմնա իչինէ գօտըմ՛ : 18 – Հապ-ատըզ Թի՛Ճարւեմինկտէ օլան քէօմի իւ-լիւ-քէրեմինկտէ չօգուղընտ մնագոխալէ-րինի Թէկվինա էյլէսինի , պէն տաթի սէ-նինն իչինտէն ամի՛եշ չըգաուաըմ՛ , օ տաթի սէնի Թէյիֆ էմ՛ատ , վէ սէնի հէօրէնլէրինն ճիւմլէսինին կէօզլերի էօ-նէնտէտ սէնի ևէր իւվէրինտէ քիւ-Թ էմ՛ատ՛ : 19 – Մի՛լլէմ՛լէր ապասընտա սէնի պիլէնլերին ճիւմլէտի սէնտէն տօ-ըտը հայրէմ է տիւշտիւը . սէն պա՛նա ի՛ սէհ՛ղէթ օլըր , վէ եպէտէն պաշ-ըտընմայաճագ՛ըն :

20 – Վ է պասնս ԻԱՊՊՐՆ քէկամը կէլիպ սէտի քի , 21 – Ի՛յ խոյն ա-սէտ՛ , Ալգոնա Թէվեճճիւհ էտիպ՝ ան-ըն հազգընտա փէյ՛ամինգէրիք էյլէ : 22 – Վ է սէյլէ քի՛ Բապպ Եհովա պեզիվէ պուլ՛ատրը . Էյ Միգան , պէն տաթնս գաուշը իմ՛ , վէ սէնին իչինտէ մնա՛ազղէզ օլաճաղըմ՛ . վէ անտէ հիւքիւրը Թիւտ էթմէսինտէ վէ անտէ գուատաուա պիլինմէյինտէ , ԻԱՊՊ պէն խոսիւմի պիլէճէքլէր : 23 – Ջիւրա անաս Թա՛ուն վէ ասգաթպրընս գան կէօն-տէրէճէյիմ՛ . վէ հէր Թաուրգեատն ա-նընդն իւվէրինէ կիւլէն գուրճ սէպեպին-տէն – ուխրէվը անդն իչինտէ մէ Ճիւուհ տաբէշէճէքլէր , վէ ԻԱՊՊ պէն խոսիւմի պիլէճէքլէր : 24 – Վ է պէյլի ի՛ նապա-յէլին էթ՛ըտիքնատս օլուզ անլէրի Թաշկիւր էտէնլէրին ճիւմլէսինտէն անլէրէ պաթմ՛ատճագ տէքէն վէ տաճր վէրթճէկ չ՛ալը պուլունմայաճագ՛ . վէ Բապպ Եհովա պէն խոսիւմի պիլէճէք-լէր :

25 – Բապպ Եհովա պեզիվէ պուլ՛ատ-ըը . Գէյիֆ ի՛ նապայէլի՛ ապալաըընտա տատղլաըգ՛ատրը գաթմ՛ատճաղ ի՛ ափլա-տըղըմ՛ գէմինն , Թա՛ իֆճէլէրին նագա-ըընտա , անլէրտէ գուատաուա պիլինէ-ճէկ լիմ՛ . վէ գալըմ՛ 8 սակաթա վէ ըտի-յիմ՛ քէնտի տէյէրընտա տաբէն օլաճագ՛ար : 26 – Վ է անտէ էճէյէճի-իւզրէ տաբէն օլաճագ՛ար , վէ խանէլէը պինաս էտիպ՝ պաղլար տէքէճէքլէր . վէ էթ՛ուճիաբրնտա օլաւ պ անլէրի Թաշգիր էտէնլէրին ճիւմլէտի իւզէ-րինտէ հիւքիւրը իճրա էթ՛ուիյիմ՛ զէ-մինն , էճեյէճի իւզրէ տաբէն օլաճագ՛ա-լար վէ անլէրին Ալլահ՛ը ԻԱՊՊ պէն խոսիւմի պիլէճէքլէր տաբ :

ՊԱՊ 29

Օնաուն՛ճը աչնէտէ՛ օնաուն՛ճը պլըն օն էքեսինտէ պասնս ԻԱՊՊՐՆ քէկամը կէ-լիպ սէտի քի , 2 – Ի՛յ խոյն ի տատեմ՛ . Մ՛ըսըր մէհլիյի Փարաւոնա Թէվեճճիւհ էմ՛ , վէ անդն 'ալէ՛յհինտէ վէ սիւ-Թիւն Մ՛ըսըր 'ալէ՛յհինտէ փէ՛յգամպէր-լիք էտէրէք . 3 – Սէզլէ քի՛ Բապպ Ե-հովա պեզիվէ պուլ՛ատրը . Էյ ըրմնագ-լաըրընէն օրթ տաբղնտա եամի ըզ՝ Նէ հրիմ պէնիմ՛ տէր , տէ պէն քէնտիմ՛ իչիւն եամփատըմ՛ տէ՛յն պէզիյիւք է ժ տէր Մ՛ը-սըր մէհլիյի Փարաւոն , իչիւն պէն տաս-նա գաուշը իմ՛ : 4 – Վ է անդն չէնէէլե-րինէ օրթ ալաը Թ տագ՛ըմ՛ ըրմնագ՛լաըրընէն պալըգ՛լաըրընը անդն փուլ՛ուրընա եա-փըշ՛ուրտ՛ ճաղըմ՛ , վէ անդն ըրմնագ՛լաը-րըն իչինտէն չըգաուաճաղըմ՛ , վէ ըր-մնագ՛լաըրընէն պալըգ՛լաըրընէն ճիւմլէ-տի անդնին փուլ՛ուրընա եափըշ՛տաճագ՛-լար : 5 – Վ է անդն հէմ ըրմնագ՛լաըրընէն պալըգ՛լաըրընն ճիւմլէսինտէ պէրբիյէյէ ամի՛ատճաղըմ՛ . անդն տաճրա իւզէրինէ տաբ՛չէճէքտիր . Թ՛օթ՛ուճիմայաշճագ՛ար վէ ճէմ՛՝ էտիլ՛էյճէքտիր , անդնի էէրին վուհուշ՛ընա վէ հավա գուշ՛ըրընա եէյ՛ճէք տէյիս վէրտիմ՛ : 6 – Վ է Մ՛ըսրն պիւիմ իւն ագքէնտէտ ԻԱՊՊ պէն խոսիւմի պիլէճէքլէր . պիւտ անդէը պէյլի ի՛ Խաթէյէ գամ՛ըշտան տէ՛նէք խատ : 7 – Անլէր տէնի էլ իւլէ Թաւթ-տըգ՛ատրընտա , տէն գէրբէրզ տանլէրին պիւիթ իւն օմնագ՛ընը Եատագ՛ըն , վէ տաճա տատղանտըգ՛ատրնտա փատէյէնդ՛՝ տան-լէրին պիւիթ իւն պէյինէ Թ ի՛ իւ ըէ-տին :

8 – Գու է էվլատն Բապպ Եհովա պ՛ի-

Digitized by Google

ջէ պատրաստը. Իշխէ սէնքն խոչերինե գէզը՝ կէնիքէ ճէյիմ վէ սէնտէն ինսանը վէ Տայվանը գամի՝ էսէ ճէյիմ։ 9 – Վէ Մըսըը սէյտրը վիրան վէ խոտըտով օլտաճագ, վէ ՐԱՊՊ պէն խոչիմի պիկէ ճէկըլըր. վիրա՝ նէհր պէնիմ տէր. անը պէն էտմըշըմ՝ սէսան։ 10 – Պու էճլէսէն իշլէ պէն սանա վէ սէնէն ըրմազլըրնա գորշը իմ. վէ Մըսըը սէյտրը Մագդոլտան Աահէնէ վէ Հապէշ Տուտաստանա գատար քիւղիչէն խոտըտ վէ վիրան էսէճէյիմ։ 11 – Ականէն նէ ինանան, նէ սէ Տայվան սէյտրը կէչէճէք տէր, վէ ծրդ սէնէ սէքէնէսով գալաճագ տը։ 12 – Վէ վիրան օլմուշ սէյտրտը օրթասընտա Մըսըը սէյտրը ստանի վիրան էսէճէյիմ, վէ խոտըտ օլմուշ շէհրիէր օրթասընտա անըն շէհրիէրն ստանի գրդգ սէնէ վիրան գալաճագ տը, վէ Մըսըրլըլարը Թա'լիֆլէր իչինէ ստագրատաճաղըմ, վէ անլէրի սէյտրլատտա փէտթահէնտ էսէճէյիմ։

13 – Լագքին Թապղ Եհովա պէղիչ պատրաստը. Գրդգ սէնէ խրիսթոնոս' ստրատըրընա ստագրատգլտրը գովմիսրատան Մըսըրլըլարը Թօփրայտաճաղըմ. 14 – Վէ Մըսըրլըլարըն էսիրլէրինի կէբի կէնիքէճէյիմ, վէ անլէրի վէրմի անլարը օլան Պաթրուս սէյտրնա կերի կէնիքէճէյիմ, վէ օրտատա էտնոս պիր հիւքիւմէթ օլտաճագ տը։ 15 – Հիւքիւմէթլէրին էտնոտը օլտաճագ, վէ պիր տատա միլլէթլէր խպէրինէ Թե'տազիմ էճէյիճէնէ տէր. գիրտա Թա'լիֆլէրը խպէրինե Թետալլուճի էճէմէլէրի իչինէ անլերի քիւչիւլտճէյիմ։ 16 – Վէ անլեր պէյիթի Խարայել իչինէ' անլերե Թատի' օլմուգլե էպէրէպէրե քեօխ խրիսթոս Թեճէնքիւ էճէնրինե գիր մի'Թեմտա պիր տատա օլմայտաճագլտր, վէ Թապղ Եհովա պէնե խոչիմի պիկէ ճէկըլըր տէր։

17 – Վէ Երմի եէտինճի սէնէսե պիրինճի պլրե պիրինտե պատան ՐԱՊՊ'ն քէլտմի կէլիպ սէտի քի, 18 – Էյ խոչ ի տատե՛, Բաղրէյն մէլիի Նաբուգոդոնոսոր քէնտի 'ատգերինի Տիւքտա 'ատե յհինտե պէղիւք խրտոտճէյտե գուլլանտար, Տէր քէս Թատ պատլը օլտտա, վէ Տէր ամանդն տերիսի օգյուտտտա. Լագքին Տիւքտա 'ատէյհինտե էհտատյին խրտոտճէյ մնագտագիլ քէնտոտինե վէ 'ատգերինե պիր իւճրէճի վրկմէտան։ 19 – Պատ եճլէսէն Բաղղ Եհովա պէղիչե պատրաստը. Իշխէ պէն Բաթրեզան մէլիկի Նաբուգոդոնոսոր Մըսըը սէյտրընը վէրճէճէյիմ', վէ անտե պատլատնան խալդը կէճէիւրէճէք վէ անը Տատմա վէ անըն եշէտտընը իզ-Թէյինատմ էտէճէք. պատ տատի՝ անըն 'ատգերինէ իւճրէճէի օլտաճագ տը։ 20 – Օրտատա էյի սէյի իտտատճէի մնագտագիլ պէն անտա Մըսըը սէյտրընը վէրտիմ', գիրտա պէնիմ իչինէ Չալըշտըրըլ' տէյիճէ Բաղղ Եհովա պատրաստը։ 21 – Օվ կիւնտե պէյիթ ի Խարայէլին պատրաստը պիրի իրէճէյիմ', վէ արտայտրատա սէրպետի Թ էքէլլիւմ էճէմէլէյին տատա իշտատ էտէճէյիմ, վէ ՐԱՊՊ պէն խոչիմի պիկէ ճէկըլըր տէր։

ՊԱՊ 30

Վէ պատատ ՐԱՊՊԸՆ քէլտմէ կէլիպ տէտի քի, 2 – Էյ խոչ ի տատե՛, փէյղամպէրլիք էտիպ սէպլէ քի' Բաղղ Եհովա պէղիչ պատրաստը. Ա՛հ, ով կիւն' դէսէրէ՛ փէրիտատ էտիճիդ. 3 – Զիրտա կիւն էտագըն տը։ ՐԱՊՊԸՆ կիւնդա էտագըն տը. պատլատի կիւնդա տէր. Թա'լիֆլէրին վէգթը տը։ 4 – Վէ Մըսըը խատէրինէ գէլճճ կէլճէ, վէ Մըսըրտատ տատմլէր մէճրատ տուշտուքլերինատ Հապէշտատ տէհչէլի օլտաճագ. վէ տատէ օլտտ խոտըտ տատտաճագլտր վէ տանըն Թէմէլլերի նըգրատճագ տը։ 5 – Հապէշլիլէր, Փութգուլտր վէ Ղուդգուլտր վէ գարբլէրէ խատդրն քէտփէֆէտի վէ 'Քուդուլտր վէ 'տանտ տիյտրը էհյաիսի տանլեր իլէ պէրաբեր գուրճլե տուտչէճէք տէր։ 6 – ՐԱՊՊ պէղիչ պատրաստը. Մըսրտա մնա'ավէտնէի էտէհդլեր տատնի տուտչէճէքլեր, վէ գատվէհլինին իֆթիհատը տայճագտատճագ տը։ Մագդոլտան Աահէնէտէք, անըն իչինատ գէլճճլե տուտչէճէքլէր' տէչիս Բաղղ Եհովա պատրաստը։ 7 – Վէ վիրան օլմուշ տէյհատրը օրթասընտա վիրան օլտաճագտտր, վէ խոտըտ օլմուշ շէհրիէր օրթասընտա անըն շէհրիէրն տատնի պատլատնաճագ տը։ 8 – Վէ Մըսրը տիթէչե վէրաթիյինատ վէ անտա մնա'ավէնէթի էտէհդլերին ճճէմճէտի գէրգէտտգրնատա ՐԱՊՊ պէն խոչիմի պիկէ ճէկըլըր։ 9 – Օվ

---

* Եաթօդ՝ Նաբուխոդոնոսոր

Digitized by Google

ինձ ասաց. Որդի մարդոյ, ահա զորս ծերակուտականք Իսրայելի առնեն ի խաւարի, իւրաքանչիւր ոք ի սենեակի պատկերաց իւրոց. զի ասեն թէ. Ոչ տեսանէ զմեզ Տէր, թողաց Տէր զերկիր։ 13 — Եւ ասաց ցիս. Դարձեալ տեսցես զնոսա գործս մեծամեծս զոր նոքա առնեն։ 14 — Եւ ածի զիս առ դրունս տանն Տեառն, որ յարեւելից կողմանէ, եւ ահա անդ կանայք նստեալ կոծանէին զԹամմուզ։ 15 — Եւ ասաց ցիս. Ոչ տեսանես, որդի մարդոյ. դարձեալ տեսցես զնոսա գործս մեծամեծս քան զայս։ 16 — Եւ ածի զիս ի գաւիթ ներքին տանն Տեառն, եւ ահա առ դրունս տաճարին Տեառն, ընդ միջոց սրահին եւ սեղանոյն, իբրեւ քսան այր, որոց երեսք առ տաճարն Տեառն, եւ նոքա երեսօք յարեւելս, եւ երկրպագանէին արեգական յարեւելից։ 17 — Եւ ասաց ցիս. Ոչ տեսանես, որդի մարդոյ. միթէ ոչ թեթեւ է տանն Յուդայ զգործս զոր նոքա առնեն ի տեղիս սոսա, զի լցին զերկիր անիրաւութեամբ, եւ դարձեալ բարկացուցանեն զիս. եւ ահա նոքա զոհանեն զոհանակ առաջի քթանց իմոց։ 18 — Եւ ես եւս առնեմ ի բարկութեան, ոչ խնայեսցէ աչք իմ, եւ ոչ ողորմեսցիմ. եւ եթէ աղաղակեսցեն առ իս ի ձայն մեծ, ոչ լուայց նոցա։

ԳԼՈՒԽ Թ

1 — Եւ աղաղակեաց ի ականջս իմ ձայնիւ մեծաւ, եւ ասէ. Մերձեցարուք, տեսուչք քաղաքին, եւ ամենայն այր սպառազէն ի ձեռին իւրում։ 2 — Եւ ահա վեց այր գային ի ճանապարհէ դրանն վերնոյ, որ յարեւելից կողմանէ, եւ ամենայն այր սրով սպանութեան ի ձեռին իւրում, եւ մի այր ի մէջ նոցա հագեալ պատմուճանաւ բուրդ, եւ գրչութիւն գրչի ի մէջքին իւրում. եւ մտեալ կացին առ սեղանոյ պղնձեայ։ 3 — Եւ փառք Աստուծոյ Իսրայէլի վերացան ի քերովբէից, յորս էր, ի տուն մի, եւ կոչեաց զայրն զհագեալ պատմուճանաւ բուրդ, եւ գրչութիւն գրչի ի մէջքին իւրում։ 4 — Եւ ասաց Տէր ցնա. Անցիր զմիջոց քաղաքին, զմիջոց Երուսաղէմ, եւ դիր նշան ի ճակատս արանց, որք հառաչեն եւ որք կոծանին վասն ամենայն անօրինութեանց, որ առնին ի մէջ նորա։ 5 — Եւ առ այնոսիկ ասաց ի լսել ինձ. Անցէք զմիջոց քաղաքին զհետ նորա, եւ հարէք. մի խնայեսցէ աչք ձեր, եւ մի ողորմեսջիք։ 6 — Զերեցունս, զերիտասարդս եւ զկոյսս, զտղայս եւ զկանայս սպանէք ի կատարած, եւ ի վերայ ամենայն արանց, որոց նշան է ի ճակատս, մի մերձենայք. եւ յսրբոյ իմմէ սկսարուք։ Եւ սկսան ի տանէ սրբոյ յերեսաց տանն։ 7 — Եւ ասաց ցնոսա. Պղծեցէք զտունս, եւ լցէք զսրահս դիակամբ, եւ ելէք։ Եւ նոքա ելին եւ սպանին զքաղաքն։ 8 — Եւ եղեւ ի սպանանելն զնոսա, եւ ես մնացեալ անկայ ի վերայ երեսաց իմոց, եւ աղաղակեցի եւ ասացի. Ո՛հ, ո՛հ, ո՛հ, Տէր Աստուած, զի՞ կորուսանես զամենայն մնացորդս Իսրայէլի, զի հեղուցանես զբարկութիւն քո ի վերայ Երուսաղէմի։ 9 — Եւ ասաց ցիս. Անօրինութիւն տանն Իսրայէլի եւ Յուդայ մեծ է յոյժ, եւ լցաւ երկիր նոցա արեամբ, եւ քաղաքն լցաւ ստութեամբ, զի ասեն. Թողաց Տէր զերկիր, եւ Տէր ոչ տեսանէ։ 10 — Եւ ես եւս ոչ խնայեցից աչք իմ, եւ ոչ ողորմեցայց, զի զճանապարհս նոցա ի գլուխ նոցա տացեմ։ 11 — Եւ ահա այր հագեալ պատմուճանաւ բուրդ, եւ գրչութիւն գրչի ի մէջքին իւրում, եւ ետ պատասխանի բան, եւ ասէ. Արարի որպէս պատուիրեցեր ինձ։

ԳԼՈՒԽ Ժ

1 — Եւ տեսի, եւ ահա ի վերայ կամարին որ ի վերայ գլխոյ քերովբէիցն երեւեցաւ ի նոսա իբրեւ զքար սապհիրոսի, իբրեւ զկերպարան աթոռոյ երեւեցաւ ի վերայ նոցա։ 2 — Եւ ասաց առ այր զհագեալ պատմուճանաւ բուրդ, եւ ասէ. Մտեր ընդ միջոց անուածոց ընդ միջոց քերովբէիցն, եւ լցո զբովանդակ ածուխս կրակի ի ձեռանց քերովբէիցն, եւ սփռեա ի վերայ քաղաքին։ Եւ մտանէր առաջի աչաց իմոց։ 3 — Եւ քերովբէքն կային ընդ աջմէ կողմանէ տանն, յորժամ մտանէր այրն, եւ ամպ լցաւ զսրահն ներքին։ 4 — Եւ փառք Տեառն համբարձան ի քերովբէից ի վերայ շեմին տանն, եւ լցաւ տունն ամպով, եւ սրահն լցաւ փայլմամբ փառաց Տեառն։ 5 — Եւ ձայն թեւոց քերովբէիցն լսելի եղեւ մինչեւ ի սրահն արտաքին, իբրեւ զձայն Աստուծոյ Ամենակալի, յորժամ խօսիցի։ 6 — Եւ եղեւ յորժամ պատուիրեաց առ այր զհագեալ պատմուճանաւ բուրդ, եւ ասէ. Առ հուր ի միջոց անուածոց ի միջոց քերովբէիցն, եւ մտեալ կացեալ առ անիւ մի։ 7 — Եւ ձգեաց քերովբէն զձեռն իւր ի միջոց անուածոց առ հուրն որ ի միջոց քերովբէիցն, եւ առ եւ ետ ի ձեռս այրոյն զհագեալ պատմուճանաւ բուրդ, եւ առեալ ել։ 8 — Եւ երեւեցաւ ի քերովբէսն կերպարան ձեռին մարդկան ի ներքոյ թեւոցն նոցա։ 9 — Եւ տեսի, եւ ահա չորք անիւք առ քերովբէսն, մի անիւ առ մի քերովբէ, եւ մի անիւ առ մի քերովբէ, եւ կերպարանք անուանցն իբրեւ զքար քրիսոլիթոսի։ 10 — Եւ կերպարանք նոցա նման էին, իբրեւ եթէ անիւ մի էր ի միջոց անուանցն։ 11 — Յորժամ երթայր, ի չորս կողմանս իւրեանց երթայր, եւ ոչ դառնային յորժամ երթայր, զի յորում կողմանէ երեսք առաջնոյն էին, զհետ նորա երթայր, եւ ոչ դառնային յորժամ երթայր։ 12 — Եւ ամենայն մարմին նոցա եւ թիկունք նոցա եւ ձեռք նոցա եւ թեւք նոցա եւ անիւք լցեալ էին աչօք շուրջանակի, չորեցունց անուանցն զոր ունէին։ 13 — Եւ անիւքն յայնոսիկ կոչեցան ի ականջս իմ. Ոլորտ։ 14 — Եւ չորք երեսք էին ամենայնի. երես առաջին երես քերովբէի, եւ երես երկրորդ երես մարդոյ, եւ երրորդ երես առիւծու, եւ չորրորդ երես արծուոյ։ 15 — Եւ վերացան քերովբէքն. սա է կենդանին զոր տեսի ես ի գետն Քաբար։ 16 — Եւ յորժամ երթայր կենդանին, երթայր անիւքն առ նովաւ, եւ յորժամ վերանային քերովբէքն զթեւս իւրեանց, որպէս զի վերասցին ի վեր ի երկրէ, ոչ դառնայր անիւն ի կողմանէ նոցա։ 17 — Յորժամ կայր նա, կային եւ նոքա, եւ յորժամ վերանայր նա, վերանային եւ նոքա, զի հոգի կենդանին ի նոսա էր։ 18 — Եւ ելեալ փառք Տեառն ի շեմէ տանն, եւ կացին ի վերայ քերովբէիցն։ 19 — Եւ վերացան քերովբէքն զթեւս իւրեանց, եւ ես տեսի զնոսա ելեալ ի երկրէ առ իս ի միջոց անուանցն։ 20 — Եւ կացին ի դրան տանն Տեառն արեւելից, եւ փառք Աստուծոյ Իսրայէլի ի վերայ նոցա։ 21 — Եւ սա է կենդանին զոր տեսի ես ի գետն Քաբար, եւ գիտացի թէ քերովբէք են։ 22 — Չորք երեսք էին ամենայնի, եւ չորք թեւք ամենայնի, եւ նմանութիւն ձեռաց մարդկան ի ներքոյ թեւոցն նոցա։ 23 — Եւ կերպարանք երեսաց նոցա նման էին երեսաց զոր տեսի ես ի գետն Քաբար, եւ նոքա երթային իւրաքանչիւր ոք ի կողմանէ երեսաց իւրոց։

ԳԼՈՒԽ ԺԱ

1 — Եւ ասաց ցիս. Որդի մարդոյ, ահա զորս ծերակուտականք Իսրայելի առնեն ի խաւարի, իւրաքանչիւր ոք ի սենեակի պատկերաց իւրոց. զի ասեն թէ. Ոչ տեսանէ զմեզ Տէր, թողաց Տէր զերկիր։ 13 — Դարձեալ տեսցես զնոսա գործս մեծամեծս զոր նոքա առնեն։ 14 — Եւ ածի զիս առ դրունս տանն Տեառն, որ յարեւելից կողմանէ, եւ ահա անդ կանայք նստեալ կոծանէին զԹամմուզ։ 15 — Եւ ասաց ցիս. Ոչ տեսանես, որդի մարդոյ. դարձեալ տեսցես զնոսա գործս մեծամեծս քան զայս։ 16 — Եւ ածի զիս ի գաւիթ ներքին տանն Տեառն, եւ ահա առ դրունս տաճարին Տեառն, ընդ միջոց սրահին եւ սեղանոյն, իբրեւ քսան այր, որոց երեսք առ տաճարն Տեառն, եւ նոքա երեսօք յարեւելս, եւ երկրպագանէին արեգական յարեւելից։ 17 — Եւ ասաց ցիս. Ոչ տեսանես, որդի մարդոյ. միթէ ոչ թեթեւ է տանն Յուդայ զգործս զոր նոքա առնեն ի տեղիս սոսա, զի լցին զերկիր անիրաւութեամբ, եւ դարձեալ բարկացուցանեն զիս. եւ ահա նոքա զոհանեն զոհանակ առաջի քթանց իմոց։ 18 — Եւ ես եւս առնեմ ի բարկութեան, ոչ խնայեսցէ աչք իմ, եւ ոչ ողորմեսցիմ. եւ եթէ աղաղակեսցեն առ իս ի ձայն մեծ, ոչ լուայց նոցա։

ԳԼՈՒԽ Ժ

1 — Եւ աղաղակեաց ի ականջս իմ ձայնիւ մեծաւ, եւ ասէ. Մերձեցարուք, տեսուչք քաղաքին, եւ ամենայն այր սպառազէն ի ձեռին իւրում։ 2 — Եւ ահա վեց այր գային ի ճանապարհէ դրանն վերնոյ, որ յարեւելից կողմանէ, եւ ամենայն այր սրով սպանութեան ի ձեռին իւրում, եւ մի այր ի մէջ նոցա հագեալ պատմուճանաւ բուրդ, եւ գրչութիւն գրչի ի մէջքին իւրում. եւ մտեալ կացին առ սեղանոյ պղնձեայ։ 3 — Եւ փառք Աստուծոյ Իսրայէլի վերացան ի քերովբէից, յորս էր, ի տուն մի, եւ կոչեաց զայրն զհագեալ պատմուճանաւ բուրդ, եւ գրչութիւն գրչի ի մէջքին իւրում։ 4 — Եւ ասաց Տէր ցնա. Անցիր զմիջոց քաղաքին, զմիջոց Երուսաղէմ, եւ դիր նշան ի ճակատս արանց, որք հառաչեն եւ որք կոծանին վասն ամենայն անօրինութեանց, որ առնին ի մէջ նորա։ 5 — Եւ առ այնոսիկ ասաց ի լսել ինձ. Անցէք զմիջոց քաղաքին զհետ նորա, եւ հարէք. մի խնայեսցէ աչք ձեր, եւ մի ողորմեսջիք։ 6 — Զերեցունս, զերիտասարդս եւ զկոյսս, զտղայս եւ զկանայս սպանէք ի կատարած, եւ ի վերայ ամենայն արանց, որոց նշան է ի ճակատս, մի մերձենայք. եւ յսրբոյ իմմէ սկսարուք։ Եւ սկսան ի տանէ սրբոյ յերեսաց տանն։ 7 — Եւ ասաց ցնոսա. Պղծեցէք զտունս, եւ լցէք զսրահս դիակամբ, եւ ելէք։ Եւ նոքա ելին եւ սպանին զքաղաքն։ 8 — Եւ եղեւ ի սպանանելն զնոսա, եւ ես մնացեալ անկայ ի վերայ երեսաց իմոց, եւ աղաղակեցի եւ ասացի. Ո՛հ, ո՛հ, ո՛հ, Տէր Աստուած, զի՞ կորուսանես զամենայն մնացորդս Իսրայէլի, զի հեղուցանես զբարկութիւն քո ի վերայ Երուսաղէմի։ 9 — Եւ ասաց ցիս. Անօրինութիւն տանն Իսրայէլի եւ Յուդայ մեծ է յոյժ, եւ լցաւ երկիր նոցա արեամբ, եւ քաղաքն լցաւ ստութեամբ, զի ասեն. Թողաց Տէր զերկիր, եւ Տէր ոչ տեսանէ։ 10 — Եւ ես եւս ոչ խնայեցից աչք իմ, եւ ոչ ողորմեցայց, զի զճանապարհս նոցա ի գլուխ նոցա տացեմ։ 11 — Եւ ահա այր հագեալ պատմուճանաւ բուրդ, եւ գրչութիւն գրչի ի մէջքին իւրում, եւ ետ պատասխանի բան, եւ ասէ. Արարի որպէս պատուիրեցեր ինձ։

---

* Ե-Խօ՝ «Ես ի ձեռին տէր

* Ե-Խօ՝ պատուիրեալ

Digitized by Google

ազաձելարքնէն ճիւռիչեսինատէն եւ քաջ օլսաս, աուլարքն քէարէթ ինատէն եալըլուդ՝ աուլարքը չօղալարք վէ գօլլարք սազանարը։ 6 – Հավա գուշլարքնէն ճիւռիչեսի անքն աուլարքնատա եաւվա եասիարլար իսի, վէ ասհրա վուհուշլքնէն ճիւռիչեսի գօլլարքնէն ալիճընատա օղուրսուրլար իսի, վէ պէօյիւք միլլէթլերին ճիւռիչեսի անքն կէօկէսի ալիճընատա օթուրսուրլար իսի։ 7 – Վէ քէօքիս չօգ աուլարնատա օլտըգնատան՝ պէօյիւքլիւ վէ աուլարքնէն սազանուդը ճիւռիչեսի վէ աուլարքնէն սազանատա ինսանլար իսի։ 8 – Ալլահնէն ճէհէննէմիյէ կիւռէլ իսի։ 9 – Անը աուլարքնէն քէօրէմ իյլէ կիւռէլ եասիլար իսիմ։ վէ Ալլահնէն ճէհէննէմինատ հիչ պիր աղազ կիւռէլիյէք ճիհէթիյլէ անաս միւսասիլի ատըլըր իսի։ 9 – Անը աուլարքնէն քէօրէմ իյլէ կիւռէլ եասիլար իսիմ։ վէ Ալլահնէն ճէհէննէմինատ օլան նգեմին սազանճըլարքնէն ճիւռիչեսի անաս հասհաս էտերլէր իսի։

10 – Պու սէպէպտէն Ռասդա Տհովա պէդյլէ պաւյսըրքը. Պայս եիւքսէլտիյի վէ թէճէսի սրգ աուլարդ ասրասընաս եէթիշտիյի, վէ եիւքսէլմէտի հիհէմիյլէ գաալդի թէքէպպիւր էթմէյի իչին։ 11 – Պէն առաքի անաս իչտեագ էտէնի իչքրաս էյմէտի իչին՝ անը թաՙրիֆելէրին գասհրէմանքնէն էլինէ վէրսիմ. անը քէօթիւլիւք սէպէպինատէն թաՙալատ էյլէսիմ։ 12 – Վէ էճնէպիլէր, եասդի թաՙրիֆելէրին գալդիմլերի անը քէտուդլեր վէ անը իէրք էթմէտիլէր. աուլարքը աասազդասա վէ սէրէյլէրին ճիւռիչեսինատ ախուշտուլար, վէ անքն գօլլարը զէմինին հէր պիր սէրէսինատ գէրբէրը, վէ գէմինին ճիւռիչեսի միւլէթլերի անքն կէօկէսինատէն չէքիլիպ՝ անը թէերք էյմէտիլէր։ 13 – Վէ եըգըրմըշ օլտըղը հաալդե անքն իւզէրինէ հաալա գուշլարքնէն ճիւռիչեսի գօնատճագ վէ աուլարքնատա ատհրաս վուհուշլքնէն քէտաֆֆեսի պուլունճագ սըդը. 14 – Թա քի աուվէլքըլճաս սազաճելարատան հիչ պիրի՝ քէնտի պէդյս իլէ իֆքի իլաա էյմէյէ, վէ թէճէսինի սրգ աուլարը սըրասընաս գալարքմայաս, վէ աուվէլքըլճան – լաՙըրը հիչ պիրի *եհնւքսէքիյլէ

* Ն–Ե՝ զաւրքրքնատա անդեր իւէ ...ինդ...չմայաս.

մնազրսւր օլմայաս. պիրաս ճիւռիչեսի՝ չաս գաւրաս էէնէ պէդի ատեմ՝ սրասընաս զէմինին սէրքին հէրլէրքին, եօլհամէ իի էալիմ՝ օլսունաղլար։ 15 – Րտպդ Տհովա պէդյլէ պաւյսըրքը. Հավիյհյե էնտիյի կիւնատ մնաի եմ՝ էյի սէրսրքմ. անքն իչինէ սէրեաղը սէդի էյի ատիմ՝ վէ ըրմագլարքնը մէն՝ էյի ատիմ, վէ չօգ սաւլար քէսիլսի. վէ անքն իչինէ Լիքաանանատ մնաի եմ՝ էլպիսէսի կիյսքրսիմ, վէ անքն իչինէ սասհրաս սազաճելարքնէն ճիւռիչեսի սօլտաս։ 16 – Զաւգաւրաս էնէհէլէր իւէ պէդսագեր անը Հավիյհյե էնտիրաքյիմնե, հերգրյշքնէն կիւռիւլի իւաիսնատէն թա՛իֆելէրի թի իի ըրլի սրսիմ. վէ եգեմ՝ սազաճելարքնէն ճիւռիչեսի՝ Լիքաանանքն մինաի էխտաղը վէ սՙլասաք վէ տաւվաղըլատնէրքն ճիւռիչեսի զէմինին տէրքն էերլէրինատ թէեւլի պուլտուլար։ 17 – Վէ ատղէր չէմ՝ անքն կէօկէսի ալիճընատա մնլէլէր ատրասընատա օթուրսուրագ սանէն պազդաղ օլանլար անքն իչ.պէդագեր, գէրբէրէ գաալդ օլսունանլարքն եասնընատա Հավիյհյե էնտիյե։

18 – Պէդյլէ 'իզդեի՛ վէ 'ազաաղեի՛ ճիհէմի իւէ նգեմին սազաճելարքնատան Հաո՛նկքսընատա պէդգերսիրն. սէն նգեմին սազաճելարը իւէ պէդսագեր զէմինին սէրքն էերլէրինէ ասի բըլըդ, գէրբէրէ գաալդ օլսունանլար իւէ պէդսագեր իսիմ անաքըզլար ատրասընատա եասի սազաճելարքն։ Փասրաստն իւէ պաեսի՛ քան ճիւռհուրը պէդյլէ օլսճագ սըդը՝ ատիյս Րաղդ Տհովա պաւյսըրքը։

ՊԱՊ 32

Վ֊է օն իքինճի սէնեաե օն իքինճի ալդն իսիի իասասրնատա պատաս ՐԱՊՊՐ քեւասէր կէւեդ սէտտ քի, 2 – Ի֊յ իդդն ի սատմ՝ Մրսըր մէւիւի Փաթասան հաագբնատա մէրսիյէ օգուդյաղ՝ անատ պէդյլէ սէդյէ.

Թա՛իֆելէրը ատրասընատա կէնճ ատղատնատ պէդյլէքսրեն,
Վ֊է ատէնիյլէրսրե էժատեր կիսի սքն.
Ըրմագլարքնէն իչինէ գօշատ,
Աչատգլարքնէն տաւլարը գատրքչարքրքսքն.
Վ֊է անդերին ըրմագլարքնը պաւլանաղքրքրքն,
3 – Րատպդ Տհովա պէդյլէ պաւյսըրքը. Պէն չօգ գաալմլար ճիւռհուրքսէ

Digitized by Google

Շեպէլքէմի սէնին իւզերինէ աթաճաղրամ,
Վէ ադրմիլէ սէնի չըգարաճագլար։
4 – Վէ սէնի գարտայա աթաճաղրամ,
Վէ սէնի առչրա եիւզիւնէ պրագաճաղրամ։
Վէ սէնին իւզերինէ հավա գուշլարընըն ճիւմլեսինի գնտուրուրամ,
Եերին վուհարընըն քեռֆիֆէսինի սէնատէն տոդուրաճաղրամ։
5 – Վէ սէնին էիինի տուպլար իւզերինէ սերեճէյիմ,
Վէ եըղընմընըլէ սերեւլերի տոդուրաճաղրամ։
6 – Վէ եիւզտիւնիւն եէրի՝ ժնդլարա գատարար գանընըլէ սուվարաճաղրամ,
Վէ տերելէր սէնատէն տօլաճագ սըր։
7 – Սէնի սեօնտիւրմիւճիմնէ սեմնյը սեթը էսեճէյիմ,
Վէ եըլտըզլարընը գարտարտաճաղրամ։
Նիհանէշի պուլմէթ էօրթեճէյիմ,
Վէ այ զիյասընը վէրմէյէճէք տոր ։
8 – Իւզերինէ սեմատաա օլան նուրլարըն ճիւմլեսինի գարտարտաճաղրամ,
Վէ տիյարընի իւզերինէ զուվմէթ կէթիրեճէյիմ՝ տէյիս
Բապպ Եհովա պուլյարը։
9 – Վէ հելաքընըն խոդէրինի թա՛իֆելերէ
Պիլմէտիյին տիյարլարաա եէթիչտիրտիյիմնէ,
Զօգ գավմիլարըն գալպինի միւզմաբիով գրլաճաղրամ։
10 – Վէ սէնին սեպեպինէն չօգ գավմիլարը հայրեթէ տիւշիւբեճէյիմ,
Վէ գերըճմըն եիւզերի էօնիւնատ սարլատարընդ՝ զէմնան,
Սէնին սեպեպինէն մէլիքլերի տէհչեթէ կիրիֆմա՛ար օլաճագլար ։
Վէ եըզբյտրըզն կիւնատ հեր քես քէնտի ճանը իչիւն հեր տեմ՝ թիթրեյէճէք տոր։
11 – Զիրա Բապպ Եհովա պեզիլէ պուլյարը։
Խարեէլն մէլիյինին գերըճը սէնին իւզերինէ կելէճէք տոր ։
12 – Սէնին ճիւմլեսինը գահրեմանլարըն գերըճըլէ տիւշիւբեճէյիմ՝
Անըէրին ճիւմլեսի թա՛իֆելերին զուլյիների տոր ։
Վէ ատըէր Մըսրըն քիպրինի գերտաճագ,
Վէ ատըն պիւթիւն ճիւմհուրը հէլաք օլաճագ տըր։
13 – Վէ չօգ առլար եատընընտա պուլունան հայվանլարընին քեռֆիֆէսինի հէլաք էսեճէյիմ։
Վէ սարթ ըզ ինսան տյագը
Վէ հայվանն Խընսընը ատըլանտըրմայաճագ տըր։
14 – Զէմնան ատըլարին տուլարընը տուբուլատաճաղրամ,
Վէ ըրմահգլարընը եատ կիպի տագպատաճաղրամ՝ տէյիս Բապպ Եհովա պուլյարը ։
15 – Մըսրը տիյարընը խարապ էթմէյիմնէ,
Վէ տիյար քէնտի իչինատ պուլունան եատըն գալտըրտըղնատա,
Անըն պիւթիւն սէքեհեսինի վուրաըզմնատա
ՐԱՊՊ պէն խոյիյին պիլէճէքսընը։
16 – Օգտյաճագլարը մէրհյէ պուլյար ։
Թա՛իֆելերին գըզլարը պունատ օգտյաճագլար ։
Մըսրը իլէ պիւթիւն իւն խալգը հագգընտա պունուտ օգտյաճագլար՝ տէյիս Բապպ Եհովա պուլյարը։
17 – Վէ օն իքինճի սէնէտէ ապրն օն պէշինատ պունատ ՐԱՊՊԸՆ քելէմէյ կելիպ սատի քի ,
18 – Ընյ խոն ի սատէմ՝ Մըսրը ճիւմհուրը հագգընտա ֆիքտան էյլէ,
Վէ ատը վէ 'ազիմ միլլեթլերին գըզլարընը,
Զուգունա էնէնլեր իլէ պէրապէր գէմինին սէրլերինէ էնտիր։
19 – Սէն քիմսէյնէ զիյասատ կիւզէլ սին ։
Ալշապր էն վէ խոյ ատնորզլար իլէ եատի ։
20 – Անլեր գերըճլէ գաթլ օլունանլար ապրատընատա տուշէճէքլեր։
0 գերըճատա թէսլիմ՝ օլունատա ։
Անը վէ ատըն ճիւմհուրընըն ճիւմլեսինի տորլարը չէքինիլ ։
21 – Շեհա'ապէյլը գահրեմանլար հավիյէ իչինատէ ,
Անատ մոհ'ապէվնեթի էսեճէյլեր իլէ պէրապէր ատըն ատըյլէճէքլեր ։
Անլեր էնտուլեր, խոյ ատնորզլար գերըճլէ գաթլ օլունմընշ օլարագ օ-ըտա եատի տորլար ։
22 – Ատորեատան իլէ պիւթիւն ճիմհուրընըն տորլարը ։

Digitized by Google

Անբն գաւազրլաորը քհնաի եթ բատաքինաա աաբը .

ձիւմլենի գահթ օլուհմդէ վէ գելբճկէ աաւշմիւշ տիր,

23 – Անբն գաւազրլաորը չուգաւբրն տիպկինէ գօնաւլմըշ աբբր,

վէ անբն ճէմա'աի՛ը գաւազրբնըն եթբատֆբնաա աբբր.

ձիւմլենի գահթ օլուհմդէ վէ գելբճկէ աաւշմիւշ տիր,

Անէբր քի հայտհաա օլանէաորրն տիյաորբնաա աեհչէնէե պա՛ին խաիլէր,

24 – նգամ՛ վէ անբն պիւթիւն ճիւմհ հաւբր,

Օրաաա անբն գաւազրբնըն եթբատֆբնաա աբբր .

ձիւմլենի գահթ օլուհմդէ վէ գելբճկէ աաւշմիւշ տիր,

վէ զէմրինի աաէրին հէրլէրինէ խիթտանաբզ օլաբաագ էնտիլէր.

Անէբր քի հայտհաա օլանէաորրն տիյաորբնաա աեհչէնէե պա՛ին խաիլէբր խաե տե,

Չաագաւբաա էնէնէբր իլէ պէրաապէր քէնաի 'աորէաորրնըբ չէքէրէլէր.

25 – Անա վէ անբն պիւթիւն ճիւմհ հաւբրնաա մնագմաուէլէբ ապրաապնաա եաահթագ աէրտիլէբ.

Անբն գաւազրլաորը քհնաի եթբատֆբնաա աբբր.

ձիւմլենի գելբճկէ գահթ օլուհմդէ խիթտանաբզ աբբր.

ֆէնաաիլէբրի հայտհաա օլանէաորրն տիյաորբնաա աեհչէնէե պա՛ին խաիլէբ խաե տե,

Չաագաւբաա էնէնէբր իլէ պէրաապէր քէնաի 'աորէաորրնըբ չէքէրէլէբ.

0 մնագմաուէլէբ աապրաապնաա գօնաւէլմըշ աբբր ։

26 – Մոաագ վէ ֆաագէլ վէ անբն պիւթիւն ճիւմհաւբր օրաաա աբբր,

Անբն գաւազրլաորը քհնաի եթբատֆբնաա աբբր .

ֆէնաաիլէբրի հայտհաա օլանէաորրն տիյաորբնաա աեհչէնէե պա՛ին խաիլէբ խաե տե,

ձիւմլենի գելբճկէ գահթ օլուհմդէ խիթտանաբզ աբբր,

27 – վէ խիթտանաբզաորբ աապրաապնաա աեհչէհաա

Հաագպ աէլէթլէբհէլէ հաագիչէբ էնէն, վէ գելբճկաորբ պաչչաորբ աէլէթնաա գաւնաւլաան գահրեմանէաար իլէ եաահմագաաբգէաբ ,

վէ հէբ ֆէ գաաաագ աանէբր հայտհաա օլանէաորրն տիյաորբնաա գահքեմանէարաա աեհչէնէե պա՛ին խաիլէբ խաե տե,

Եզնէե 'խաեանէաորբ քհնաի քեմիքէլէրի իաէրիհնաե օլաբաագ աբբր ։

28 – վէ ակն խիթտանաբզաորբ ապրաապնաա գբբրէաբաագաբն,

վէ գելբճկէ գահթ օլուհանէաար իլէ պէրաապէր եաահմաբաագաբն.

29 – Նգամ՛ իլէ քհնաի մէլիքէլէրի վէ հեփ բէ՛իաէլէրի օրաաա աբբր.

Անէբր քի չէճա՛աիէաորբ պէրաապէր գելբճկէ գահթ օլուհանէաորրն եաահրնաա գօնաւէաաա.

Անէբր խիթտանաբզաոր իլէ,

վէ չուգաւբաա էնէնէբր իլէ պէրաապէր եաահմաբաագաբգ,

30 – Շեմա՛ էմիրէլերինին ճիւմլեաի վէ Սիգանէլէաորբն ճիւմլեաի օրաաա աբբր,

Անէբր մնագմաուէլէբ իլէ պէրաապէր էհիպ,

Տէհչէնէ վէրմիշ օլան չէճա՛աիէաորբնաան ապ անէբրէաար,

վէ գելբճկէ գահթ օլուհանէաար իլէ պէրաապէր խիթտանաբզ օլաբաագ եաահաաէաար,

վէ չուգաւբաա էնէնէբր իլէ պէրաապէր 'աորէաորրնըբ չէքէրէլէր.

31 – Փաորաւտն անէբրի կէօրմէնէբ,

Հէմ փաորաւտն հէմ՛ աե գելբճկէ գահթ օլուհանն հէփ 'աոքէբլէբրի,

Պիւթիւն ճիւմհաւբրը իչլիւն թէաէլլի պուլաաճագ՝ աէչիւ

Բաագպ նհովա պուլյուբբր։

32 – *Չիրա պէն աէհչէնէիմի 'հայտհաա օլանէաորրն տիյաորբնաա տուհաշնէաորաի՛,

վէ փաորաւտն իլէ պիւթիւն ճիւմհաւբրը խիթտանաբզաոր ապրաապնաա

Գելբճկէ գահթ օլուհանէաար իլէ պէրաապէր եաահբրբաագ՝ աէչիւ Բաագպ նհովա պուլյուբբր։

---

* Ե-Խօ՝ Հէր ֆէ գաաաագ անբն աէ-ֆչէնիմի

Digitized by Google

ԳԼՒ 33

Վ֊է պառաս ԲԱԳՊԸՆ քէլեամը կէ֊ղեպ ասէտի քր, 2 – Եւ խոյն ի ասաէմ, գաւմ֊մընգեան օզուլտարըննախին ասպէն ասէյ֊լէ քր, Պիր ադիայր խաղերինէ գըլըճ կէլեմ իչտիյիմնէ, էկէր ալ ադիայրդըն է֊հալխան քէնտի իւլէրինէտէն պիր քիմսէ ինձի իչտայ էտիսդ՝ անը քէնտիկէրի իչինէն պէգըճի ինա՛երն էտերլէը խսէ, 3 – Ո ասաղխի ադիայր իւ֊զէրինէ գըլըճ կէլտի֊յինի կէօրտիւքտէ, պօրտա չզալտըագ գաւմը ասագընագըրը խսէ, 4 – Պօրտա ան֊ձինի իչլէտիդ ասէ ասագընդնայընը գըլըճ կէլեդ գաւտըրըր խսէ, ասնդի գաղը քէնտի պաչը իւ֊զէրինէտ օլաճագ ասը։ 5 – Գաւ քիմսէ պօրտընդըն ան֊ձինի իչխճ֊ագ, լաքդին ասագընդնասը, գաղը քէնտի իւ֊զէրինէտ օլաճագ ասը։ Ֆաագոճի ասա֊գընան՝ քէնտի ճանդընը գաւ֊րըմտաս֊ճագ ասը։ 6 – Լաքդին պէգըճի գըլըճըն կէ֊լտիյինի կէօրտիւքտէ պօրտայը չալ֊մայտագ գաւմը ասագընտագրդնտագրդը հալտէ, գըլըճ կէլեդ ամէլըտէն պիր քիչխի գաւտըրըր խսէ, պա֊ասէմ՝ խանաճընքնաս գաւտըրըլմըշ ասը, լաքդին ամընդ գաղընըը պէգըճինին էլինէտէն թա֊լեգ էասէճէյիմ՝։

7 – Պէգըլէ ճէ, էյ խոյն ի ասաէմ, ան֊ձի պէյդ ի Իսրայլէլ պէգըճի ինա՛երն էճ֊ագիմ, վէ քէլեամը պէնձիմ ատղըմտան իչխճ֊ագ՝ ինա՛ասֆընտան ամնէլրի ասա֊գընտագրասդր։ 8 – Պէն չէրիրէ՝ Եյ չէ֊րիր, մնդի լագա էօլճէճգընին՝ ասէտի֊յինէտ, ան֊ձ ամէլիչնէն ասագընամագ իչխճ֊ագ չէրիրէ ան֊գընամէզ իսէն, օլ չէ֊րիր քէնտի՝ խանաճընտաս էօլճէճգ, լաք֊դին ամընդ գաղընըը ան֊ձինի էլինէտէն ինա֊լեգ էասէճէյիմ՝։ 9 – Ինագտէի ան֊ձ չէ֊րիրի՝ քէնտի ամէլիչի Տադգընտաս ամ֊տէն ասէօճամէ֊ագ իչխճ֊ագ՝ ասագընագրդը ի֊ան֊ձ, օ ասաճխի ամէլիչինդնէն ասէ֊նամէ֊ագիչի Տալտէ, քէնտի՝ խանաճընտաս էօ֊լէճէգ, լաքդին ան֊ձ քէնտի ճանդընը գաւ֊րըմ ասմէճ֊ագ ալաճագընդ։

10 – Գաւ էճլտէն, էյ խոյն ի ասաէմ՝, ան֊ձ պէյդ ի Իսրայլէլ ան֊գընամէզ քր՝ Գի֊գիմ՝ խանաճ վէ կիւնաճՏալտըդմէդ իւ֊զէ֊րիմիգագէ օլարագ պիզ ամնէլրատէ մնաՏվ գաւնաագճաճ նամ֊ադ, Եասչայտաճագդզ՝ ան֊չօրտընդըզ։ 11 – (Ամնէլրէ պէգիյէ ան֊գը֊լէ,) Ի՛ասպագ ԵՏվաճա պաւ֊չօրտըր քր՝ Հա֊չոթի֊լմ՝ Հագդը իչխճ֊ագ պէն չէրիրինէն էօգիւճիճանէն խօչլանմամ՝, ան֊ճագ չէ֊րիրդը քէնտի մէզէկյինագէն ատօճիւագ Եասչայտաճընտան խօչլանըչդմ՝։ Էյ պէյդի ի Իսրայլէլ, ատօճիւնիւգ, քէօճիւ մէզ֊լէկինագէն ատօճիւնիւգ։ Նմ՝չիւն էօլէ֊ճէքտինիգ։

12 – Վէ ան֊ձ, էյ խոյն ի ասաէմ՝, գաւմ֊մընդն օզուլտարընտա ան֊գըլէ քր՝ Սամ֊ւելի֊ն ասաէտը՝ ի֊խանաճ էճ֊ագիչի կիւնագ ասը գաւ֊րմտաղմայտաճագ, վէ չէրիրը քէնտի չէրրինագէն ատօճիւ֊չիւ կիւնագ չէրրդը ան֊գընամէզլէ ասիւ֊մէզ֊լէճէք ասը, վէ ասալի՛ կիւնագ իչլէտիչի կիւնագ օ֊ալտը ան֊գընամէզլէ Եասչայտաճագ ասը։ 13 – Պէն ասալի՛ չէրիրէ՝ Մա֊ւելա գաւ Եասչայտաճագ ասը՝ ատէտիչիմ՝, օ՝ ասալտընտա կիւ֊վէնիգ տէ ի֊խանաճ էատը խսէ, ասնդի պիւ֊ի֊ն ասալտը ի֊ղէչը֊քիւը օլուռնմայտաճագ, ան֊ճագ էճ֊ագիչի ի֊խանաճտաս էօլէճէք ասը։ 14 – Վէ չէ֊րիրե՝ Մա֊ւել ագա ի֊օլճէճգընի՛՝ ատէտ֊յինմէ, օ՝ կիւնաՏընտան ատօճիւագ Տագդ ու ի֊ատասլէի֊լէ ի֊ամիլ օլագը խսէ, 15 – Շէրրը բէՏնէ կէրի վէրիպ՝ դատագ էամիչնին պէ֊գիչի էատա էատբաչ, վէ քէօճի իւ֊լագ էճճմէչրէգ Տա֊չոյճի գաննուռնագրընատա ճիւ֊բիւ֊բաչ, մնդի լագա Եասչայտաճագ ասը, օ֊լմէ֊չէճէք ասը։ 16 – Իչլէ֊միչ օ֊լագրդը կիւնաՏնագրդը Տիչ պիրի ասնդն ի֊ատչէ֊Տինագ զիքր օ֊լուռնմայտաճագ ասը, Տագդա֊ագ ատասլ ի֊ճբաղտատա ադուռնագրդ֊ղնատան մնդի լագա Եասչայտաճագ ասը։

17 – Գաւմ֊մընդն օզուլտարը խսէ՝ Ի֊ատա֊գըն Եօզա ատօղրա ատչիլ ասը՝ ատբա֊չէր. լաքդին ամնէլրին Եօզա ատօղրա ատ֊չիլ ասը։ 18 – Ամնէչ քէնտի ասագա֊Տընտան ատ֊նիւագ քէօճի իւ֊լագ էատբ իսէ, ասնդն ատպէպիլէ էօլէճէք ասը։ 19 – Շէրրը ատաճխ չէրրինագէն ատօճիւագ Տագդ ու ի֊ատասլէի֊լէ ի֊ամիլ էատբ իսէ, ամնէլրդէ Եասչայտաճագ ասը։ 20 – Լաքդին ամը՝ Ի֊ատագդն Եօզա ատօղրա ատ֊չիլ ասը՝ ատբաչիդ. էյ պէյդի ի Իս֊րայլէլ, պէն Տէր պիրինիգի քէնտի Եօ֊լէնագ կէօրէ Տիւ֊քմ՝ էտա՛ճէ֊չիմ՝։

21 – Վէ է֊ատրէի֊լիգին օն իքձնճի ան֊էնէ֊ինագճ ունագճ ագրը պէչինագճ Ե֊բաւ֊ատագէ մնճէն ֆիրսագր էատնէբատճ պի֊րի Եասնրմա կէ֊լիագ՝ Շէ֊Տր վա֊բաւ֊լատա֊ատատ, 22 – Վէ օլ ֆիրսագրի պաղնագ կէ֊լտիգատէն էվվէլ՝ ատբաչ֊մայդրէն ԲԱԳ֊ՊԸՆ էլի պէյդի՛ իւ֊զէրինագէ օլատա, վէ ատագաՏՏլագրէն օ պէյդի՛ Եասնրմա կէլը մէզատէն էվվէլ ադղըմը ատչագ, վէ ագ֊

Digitized by Google

զմ՝ ասելովզընառա ասթիզդ ոխլոխվ առէլով խոմ։

23 – Վէ պառա ՐԱՊՈՐՆ քէլոմզը ֆէլիզ ասէտի քի, 24 – Էյ իպոն ֆ առաէմ, Խորայէլ ոխյորընին չօլ խարտազ ոլմուշ եէրլէրինին ակքէնէսի՝ Աքրահամ պիր ադմ՝ ֆզի ֆզեն ոխյորը միրտա ասլուզ. պիզ չօգւրզ իվ. ոխյոռ միրտա օլմուզ իւզրե պիզէ վէրիլսի՝ առէրլէր։ 25 – Պու էճլուեն առնէրե ակոյլէ քի՝ Բառզդ ենվոռ պէզվլէ պուլյուրզր. Սիզ եէն ֆառիլլէ եէրսինվզ, վէ կէօզլէրինվզի փափֆլարընըզդա գասպրըրզըզվզ, վէ գան ակաքէրսինվզ. ամզ մի տիյորը միրտա ասլուճագարընըզ։ 26 – Սիզ քէնատ գրլըճյարընըզդա ի՛թիմտատ եառերսինվզ. մէքրուհ իշ իշլէրսինվզ, վէ հէր պիրինվզ գանչըրընը գասրըրընը լէքճասար ետեր. ամզ մի ոխյորը միրտա ասլուճագարընըզ։ 27 – Առնէրէ ակոյլէյէնին քի՝ Բառզդ ենվոռ պէզվլէ պուլյուրզր. Հայտոթըմ հապգը իչինե խասրտազ օլմուշ եէրտէ օլանլար գրլըճվլե որնուչէ ճէքլէր, վէ ասոյռա ենգզիչատ պուլունանլարը վուհուշա եէյիճէք օլմազդ իւզրե վէրեճէյիմ, վէ գալյասրտա վէ մնազարտալտրտա օլանլար ֆա՛ունատան էալե ճէքլէր.. 28 – Վէ տիյորը պիւտպէլի իւն վիրտան էտե ճէյիմ վէ առնին գուվվէթինին իֆթիխտորը մնտվ ալուճագ. վէ Խորայէլ ատտալորը վիրտան օլարտագ առնէրտին քիմտե կէչմէյճէք տիր։ 29 – Վէ իշլէտիքլերի մէքրուհաթըն քէռֆֆէտի ակպէպտէն ոխյորը պիւտպէլիֆնե վիրտան էմանյինտե ՐԱՊՈ պէն խոխյիմ պիլէճէքլէր տիր։

30 – Վէ սէն, էյ իպոն ֆ առէմ, գամվինըն օղուլլարընըն ոխիվորտար ետանդատա վէ խատե գասփուլարընատա սեռնին հապգէդնատա պիրի պիրի ֆիլե սեօյլէշիզ, հէր քէս պիրտաեերինե խիֆտատէն՝ Շեմնի կելինիզ, վէ ՐԱՊՈ ֆտաքաֆէտատան զուհուռ էտէն քէլոմ՝ նէ խոխյինի տոկկլինիզ՝ առերսր։ 31 – Առնէր գամվրն կելիչի կիտի ետոնըդա կելիրլերր, վէ եօնիճատ գամվրմ՝ ևոլ վիտաբտուրտար, վէ սէնին սեօզլերինի տոկկլերտեր, լաքին առնէրի իճտա էֆմերզեր. գիրտա առնէր ապրտատուրտ՝ վէ մուհասպվլէ գէօսի էրիրլեր, ֆոփոի գամլէէրի քէնատ ֆ առատա՛լարընըդա ֆտպ՝ տիր։ 32 – Վ՛է իշիճ սէն առնէրե խոշ սէտատար վէ մնտհիր մնազանիճինի օգաստաբզը լոֆֆի՛ֆ չի՛ր կիպի սին. առնէր սէնին սեօզլերինի իչինտերը խոսառ, իճտա էֆմերզեր։ 33 – Ֆտաքաֆ պաս վուգաս՝ պալաւնճատ, (իշլէճ վտագաս՝ պալաճատագ տոքր.) ո զէմտան ատտալորընատա պիր փէյղամպէր պուլունմըշ իտոյինի պիլէճէքլէր տիր։

ՊԱՊ 34

Վ՛է պառա ՐԱՊՈՐՆ քէլոմզը կէլիպ ասէտի քի, 2 – Էյ իպոն ֆ առաէմ, Խորայէլ չօպաճնալորը՝ ասէյհինատ փէյղամպէրլիք էյլէ. փէյղամպէրլիք էառիպ առնէրե սեօյլէ քի, Զօպաճնալատա Բառզդ ենվոռ պէզվլէ պուլյուրզր. Վ՛ոյ քէհոտլէրինի կիւտէն Խորայէլ չօպաճնալորընատա. չօպաճնալար սիւրնրլրե կիւմէճլի առէյրլ մի տիր։ 3 – Սիզ *ետաղը եէրսինվզ վէ եիւնիւ կիյէթսինվզ վէ սէմիզի պօզպզլատրընըզ, ըսիւն սիւրնրլիւ կիւմէճզիյինվզ։ 4 – Զա՛իֆլերի գաւվէվլէնէսորլէրսինվզ, խատիճ ալտատա չինճա վէրմէյինվզ, վէ գէրզզը առմնատրընըզ վէ եօլընը չնշըթաճը կէրի կէթիրմէյինվզ, վէ զա՛իֆ օլանը ատտալանըզ, առնճագ ճէպզր ու զուլմէն առնէրէ թէտալլուի էթմէյինվզ։ 5 – Վ՛է չօպաճնալորը օլմնտագզրնատան ատտալորտար, վէ ատտալրմնատալորըլէ ատտատա վուհուշըճէն քէռֆֆէտինի եէյէճէք օլտրլար. 6 – Գօյսունտարըմ հէր ատտալտա վէ հէր եիւքոէք պալըր իւզէրինատ եօլու չնշըրտալար, վէ գէյուճտարըմ պիւիճնա եէր եիւզինատ ատտալորտար, վէ օրտաճ ատրայատ եօգ տիր։

7 – Պու էճլուեն, էյ չօպաճնալար, ՐԱՊՈՐՆ քէլոմզը առիկէյինվզ. 8 – Բառզդ նէհոտա պուլյուրզր քի՝ Հայտոթըմ հապգը իչինե չօպատ օլմնտագզրնատան սիւրնրլատ եաղզնա էտիկով, գօյսունտարըմ ատտատա վուհուշըճէն քէռֆֆէտինի եէյէճէք օլտրզը վէ չօպաճնալորըմ ատտատա վուհուշըճէն քէռֆֆէտինի եէյէճէք օլտրզը վէ չօպաճնալար քէնատլէրինի կիւտէն ատ գէյուճտարըմ կիւմէճզիյինի սէպէպտատէն, 9 – Էյ չօպաճնալար, ՐԱՊՈՐՆ քէլոմզնը առիկէյինվզ. 10 – Բառզդ նհոտա պուլյուրզր. Իչիճ պէն չօպաճնալատա գատրը իմ՝ վէ գէյուճտարըմ առնէրէն էալերինատէն թալէպ ե-

*Եաթօք՝ սիւռիւս.

Digitized by Google

ասեճէլիմ՝ վէ անէլերի գոյուն կիւթմէքտէն ֆէրազէթ էճմէրէ ճէլիմ՝ վէ չօպանլար ասրի ըզ քէնտիլէրինի կիւթմէյէ ճէքլէր տիր ։ վէ գոյունլարըմըզ անէլերուն տաղըշտան գուրթ ասաճաղըմ՝ չէզուլէ քի պիր տուհան անէլերէ եէյէճէք օլմայալար ։

11 – Չիրա Բապպ Եհովա պէդլէ պաւլարըդր . Իլքէ պէն գոյունլարումը քէնտիմ թաղլեպ էտիպ արայա ճաղըմ՝ 12 – Չօպանն տաղըրմըշ գոյունլարը ասրասընտա պաւլանընդրը կիւնաէ՝ ահւրիւհանիւ ասրատրը կիպի, գոյունլարըմը պէդլէ արայա ճաղըմ՝ վէ պաւլարթլը վէ տիւմանըը կիւնաէ տաղրլարըդլարը չէր եէրտէն գուրթ ասրաճաղըմ՝ 13 – Վէ անէլերի գաւվէլտաան չըգարաճաղըմ՝ վէ անէլերի տիյարլարտաան թ օճիպարաճաղըմ՝ վէ անէլերի քէնտի եէրլերինէ կէթ թրէճէյիմ՝ վէ անէլերի Իարայէլ տաղրլարընտա, տեքէլերտէ վէ տիյարդրն մէպքիսի մինչտալէրինին հճւմէկնինաէ կիւտէճէյիմ՝ 14 – Անէլերի էյի մէր՝ալարտաա կիւտէճէյիմ՝ վէ անէլերին տաղըը Իարայէլին հիւքմէք տաղրլարընտա օլմաճագ ։ օրտաա էյի տաղըրտաա եահի տաճագըր , վէ Իարայէլ տաղրլարընտա օճոզ պոլ մէր՝ալարտաա օճ լայա ճաղըր ։ 15 – Գոյունլարըմը քէնտիմ կիւտէճէյիմ՝ վէ անէլերի քէնտիմ եահի ըրատ ճաղըմ՝ տէյիւ Բապպ Եհովա պաւլարըը։ 16 – Ղաճով օլանը ասրայա ճաղըմ՝ վէ եօ ըրընը շաշըրտանը կէրի կէճ իրէճէյիմ՝ վէ գըրըղը ասրատ ճաղըմ՝ վէ խատի այը գաւվէլէճէնտիրէճէյիմ՝ լաքին սէտիզի վէ գաւվէլճիլիյի հէկտէ էտէճէյիմ՝ վէ անէլերի Հագգայիյէթ թ ըզրէ կիւտէճէյիմ՝

17 – Էյ գոյունլարըմ՝ սիզ էյնէյնէ , Բապպ Եհովա պէդլէ պաւլարըը . Իլքէ պէն գոյուն իլէ գոյուն ասրատրնտա վէ գօլլար իլէ էրկէճէյէր ասրատրնտա հիւքմ էտէճէյիմ՝ 18 – Ընյի մէր՝ալարտաա օճ լանմամընդը սիզ աղ մը տըր , քի մէր՝ալարընդրը պագիհյէհնի այագլարընդրնէ չիյնէրմինիզ ։ վէ տուրտ ասալարը իչիյնիզ աղ մը տըր , քի պագըրընը այագլարընդրնէ պաւլանտըրըրտընդրզ ։ 19 – Վէ գոյունլարըմ այագլարընդրը չիյնէմէյինի եէրլէր , վէ այագլարընդրը պաւլանտըրդրը իչէրլեր ։

20 – Գու էճլէրէն Բապպ Եհովա անէլերէ պէդլէ պաւլարըը . Իլքէ սէմիզ գոյուն իլէ վէպուն գոյուն ասրատրնտա պէն քէնտիմ հիւքմ էտէճէյիմ՝ 21. Սիզ հան վէ օմնէդլէ իլի վէրիպ գաւ՝իքլէրին հիւմիէհնի տըրատրը ասաղրատրնէ ճագլար գատտան անէլերի պաւլարըրընդրզ վուրտրդրընդզ իչուն , 22 – պէն տահի գոյունլարըմը գուրթ ատրաճաղըմ՝ վէ պիր տահա եաղմա էտիը մէյէճէքլէր , վէ գոյուն իլէ գոյուն ասրատրնտա հիւքմ էտէճէյիմ՝ 23 – Վ է անէլերի հիւիմէհնի իչուն իւզէրլերինէ պիր Զօպան , եահնի գուրմ՝ Խաւիլի նտապ էտէճէյիմ՝ օ անէլերի կիւտիւպ չօպանլարը օլաճագ տըր : 24 – Վ է պէն Բ Ա Պ Պ անէլերին Ալլահը օլաճաղըմ՝ վէ գուրմ՝ Խաւիլ ասրատրնտա բէ՛հա օլաճագ տըր . պէն Բ Ա Պ Պ ա՛ղլէճէյիմ՝ 25 – Վ է անէլեր իլէ ատրամէմ՝ ո՛նհը էտէճէյիմ՝ վէ ահյարընդրն գատրարը վուհուշը մինճվ էտէճէյիմ՝ վէ պէրճիւէտ էմիիյէթ իւզրէ տաքին օլաճագլար , վէ օրմանլարտաա ուչույաճագլար ։ 26 – Վ է անէլերի հեմ տէ տաղրմըշն էմ բաճքը պէրքէմէլէյէճէյիմ՝ վէ եաղմաբրատրը մէվհիմինտէ եաղրատրաճաղըմ՝ անէլեր պէրքէմէլի եաղմուրատրը օլաճագ տըր՝ 27 – Վ է տահա աղտա ճէլարը մէյվէլերինի , եէր տահի մինհամլինը վէրէճէք , վէ անէլեր յ՛ինտի թ օփրագլարը իւզէրինտէ էմիիյէթ իւզրէ օլաճագլար , վէ պաւլանարըրգլարընի տաղրլարընը գրըրպ՝ անէլերի գաւլըզ էմ ահրինէրինի էլինտէն գուրթ ատրաղրմաան ԲԱՊՊ պէն խոյլամի պիլէ ճէքլէր ։ 28. Վ է անէլեր ատրի ըզ թ ա՛իքէլէր թ ատրաֆրնտան եաղմա եահիվէյէճէքլէր , վէ եէրին վուհուշը անէլերի եէմէյէճէք . անճաղ էմիիյէթ իւզրէ տաքին օլաճագլար վէ գօրգու վէրնի պուլունմայաճագ տըր ։ 29 – Վ է անէլէրէ նամտատր օլաճագ պիր ֆիտտան զուհուր էթահրէճէյիմ՝ վէ տրի ըզ տիյարատրա գբրըմայա ճաղլար , վէ տրի ըզ թ ա՛իֆէլէրին հատաղրէմինի չէքմէյէճէքլէր ։ 30 – Վ է պէն անէլերին Ալլահը իլէ օլաղրըմը պիլէճէքլէր ։ վէ անէլեր , եահնի պէյի թ Իարայէլ պէնիմ գաւմըմ տըր՝ տէյիւ Բապպ Եհովա պաւլարըը։

31 – Վ է սիզ , էյ պէնիմ գոյունլարըմ՝ էյ մէր՝ամինի գոյունլարը , սիզ հիւտաան ուճրըզ , վէ պէն տիզին Ալլահը-

Digitized by Google

ՀԸԼ իմ ասէիս Բապպ ԵՀովա պատ-
ժել իմ ոչխարս Բապպ ԵՀովա պատ-
ժել իմ ոչխարս։

ՊԱՊ 35

1 — Վե պառաս ՐԱՊՊՐՆ քէլեամը կե-
չիով՝ ասաի քի, 2 — Ե՛յ խոպ ի ասեմ,
Ձեր տաղդնաս թէվեճճիս էսթիվ ա-
ռըն 'ալէյհիասե փեյղամպերլիք էյլե,
3 — Վե պառաս ալեյե քի՝ Բապպ ԵՀովա
պէղյե պատ-յուրը. Ե՛յ Սէր տաղը,
իչյե պէն պառաս գարշը իմ՝, վէ իւզե-
րինկէ ելիմի ա՛զատըպ՝ ալեն պիւս պիւ-
թիւն վիրան էսե՛ճէյիմ՝. 4 — Շեհրլե-
րինի խարապ էսե՛ճէյիմ՝, վէ ալեն վի-
րան օլաճագդըն, վէ ՐԱՊՊ պէն խոչ-
յիմի պիյէ՛ճէքսին։

5 — Սէնին 'առաավէթինկ գաոիմի օ-
յուա՝ պէնի Խորայելի պէլալարը վազգ-
յէ՛ճնառս, քէօթիւ-քիւ վազգրիլարը
յէ՛ճմամ օլաըդնառս գերըճաս թէվելիմ՝
էյլէ՛ճսիյին իչյիւն, 6 — Պէն տաճի
(Բապպ ԵՀովա պատ-յուրը) Հոյսոյե՛ըմ՝
Հազգը իչյիւն ալեն գաոնա պատ-լայտճաս-
գըմ՝, վէ ալեն գաոն թա՛գիպ էսե՛ճէք.
ալեն գաոնաոան իքրահ էթ-իէսհակին իչյիւն
ալեն գաոն թա՛գիպ էսե՛ճէք տեր։ 7 —
Վե Սէր տաղըդը պիւսպիւթիւն վի-
րան էսե՛ճէյիմ՝, վէ ոանան կիսեյով կէ-
լէնի գաոի՛ էսե՛ճէյիմ՝. 8 — Վե տաղ-
լարըդը մագթօ-լարը-յլէ ասլատ-բա-
ճաղրմ՝. ալեն պապըրլարըդնառս վէ վա-
տիլէրինկէ վէ աերբելէրինկին ճե՛ւմէ-
սիոսե գբլըճէլե գաոիլ օլաոնառլար
տիւչէ՛ճքլեր։ 9 — Սէնի իւլէպսե վի-
րան պրագաճաղրմ՝. վէ տրի՛ըգ չէհիբ-
լէրինի ՌՀաքիւն օլմայաճագ տըր, վէ
ՐԱՊՊ պէն խոչյիմի պիյէ՛ճէքսինիզ։

10 — Պու էքի միլլեի՛ վէ պու էքի
տախտար պէնիմ՝ օլաճագ վէ պիզ ան-լէ-
րի թե՛մելլիս-ք էսե՛ճէյիզ՝ 'ասէտչին ի-
չինս, (Տաղ պու քի ՐԱՊՊ օթաոսաս ի-
տի,) 11 — Բապպ ԵՀովա պատ-յուրը
քի՝ Հայտաըմ՝ Հազգը իչյիւն ան-լէրե
օլան 'առատավէթինկէն նէ՛չ՛էյե էսէն
զուզպագ վէ Հաոէտսինկէ կէօրե մոռ'տաէ-
լէ էսե՛ճէյիմ՝, վէ ալեն 'ալէյհինկէ
Տիւ-քի՛ էյլէ՛ճսիյիմոե պատ-յուրըսոաս
պիյինկէ ճե՛յիմ՝. 12 — Վե Իսրայել
տաղլարը Հազգը-նաս՝ Անլէրը վիրան
օլաոս, անլէրը պիզե թա՛գա՛մ՝ օլմագ
իւզրե վէրիլմի՛ տէ՛յիս թե՛ոսիյին քիւ-
թիւ-բլէրլերին ճե՛ւմէ՛սինի պէն ՐԱՊՊ Խ-
չինի՛ոսիյիմի պիյէ՛ճէքսին։ 13 — Վե
պատաս գաբշը պէ՛ոյիւ-քե ալեյէ՛ոսիյինի-
զի վէ պատաս գաբշը ալեյէ՛ոսիյինիզի չը-
գաթի՛ոըգդըրըգը պէն իչյի՛ ասիմ՝։

14 — Բապպ ԵՀովա պէղյէ պատ-յուս-
ըրը. Պիւթիւն պէ՛ոյինկէն մէսէ՛ըբեթի՛
վազգ-բիւտաս ալեն վիրան էսե՛ճէյիմ՝։
15 — Սէ՛ն պէ՛յի՛ի Խորայել-լիկ միլլեաը-
նէն վիրան օլաըդնառս մէ՛սաբ-ա օլաըդնա
ոիսիյիս, ատանա տաճի էզյլե նաճաս-
ճաղրմ՝. Ե՛յ Սէր տաղը վէ պիւթիւն
եդաճմ՝, ալեն քէաճֆիճէթէն վիրան օլա-
ճագդըն. վէ Բապպ պէն խոչյիմի պի-
յէ՛ճէքսիր տեր։

ՊԱՊ 36

Վե ալեն, Ե՛յ խոպ ի ասեմ՝, Խորա-
յէ՛լ աատաղլարըդնառս փէ՛յղամպերլիք էսթիվ
ալեյլե քի՛, Ե՛յ Խորայել աատաղլարը,
ՐԱՊՊՐՆ քէլեամընը ասինկէ՛ոսիյիզ։ 2 —
Բապպ ԵՀովա պէղյէ պատ-յուրը. Տի՛ւշ-
մէն ոիպին Հազգդըրըգնառս՝ Հա՛մ, գա-
ոտիմի պապըրլարը տաճի պիզի՛ սիրառս օլ-
ոառս՝ ատատյի՛ իչյիւն, 3 — Սէն փէ՛յղամ՝-
պերլիք էսթիվ, ալեյլե քի՛, Բապպ ԵՀո-
վա պէղյէ պատ-յուրը. Թա՛ֆիքլերին
պագթի՛լէսինկէ սիրառս օլմանըդ իչյիւն
ոիպի խարապ էսթիվ հէր Իսրայէլնան
եուէ՛տըգլարը, ոիպ տաճի տիւչ տիւ-
չիւպ գաոմ՛ըն ոիպի էմինէ տուչ՛ար օլ-
տըդրը՛ըդ իչյիւն, 4 — Ե՛յ Խորայել տաղ-
լարը, Բապպ ԵՀովանըն քէաճմ՛ընը ոեճ-
լէ՛յինիզ։ Բապպ ԵՀովա տուռլար վէ
պապըրլար վէ տերեւլեր վէ վատիլեր վէ
խարապ ու վիրան եե՛րլերե վէ էֆ բոճ-
տաքի Թա՛ֆիքլերին պագթի՛լէսինկ էե-
ուսիոս վէ մասխարա օլմուշ օլաոն
ոհ՛ըճաս-ք շեհրլերե պէղյէ պատ-յուրը։
5 — Պու էճ՛լեոն Բապպ ԵՀովա պէղյէ
պատ-յուրը. Թա՛ֆիքլերին պագթի՛լէսին
Հազգդնառս վէ պիւթիւն եգաճմ՝ Հազգ-
գդնառս Հազթագան էզյլե՛թ ի՛ոին ա-
թե՛էչյիլէ սեզյլե՛սիոմ՝. գիւրս ոհ՛յաբրըմ՛ը
քէնաոիլերինկէ գաալոին քե՛մալ ը մէսէբ-
լեթի ի՛յլէ վէ սէերուն՛ոեն Թա՛գիբլէ
գանի՛ոլեթ կիսի գաճմ՛ազ իչյիւն միրառս
ատչիս ատատյլար։

6 — Պու էճ՛լեոն Խորայել տաճ՛յարը
Հազգդնառս փէ՛յղամպերլիք էսթիվ՝
ատատյլար վէ պապըրլար վէ տերեւլեր վէ
վատիլերե ալեյլե քի՛, Բապպ ԵՀովա
պէղյէ պատ-յուրը. Թա՛ֆիքլեր Թ ատա-
ֆըոնառն Թա՛ոգիր օլաոնառըդը՛ըգ իչյիւն
իչյի՛ե պէ՛ոյրելե՛ իմ՝ վէ գաոտաոըգլե
ալեյլե՛սիոմ՝. 7 — Պու էճ՛լեոն Բապպ ե-

Digitized by Google

հավա պէզլէ պուլուբդր. Գէն եէմին էլլէտիմ՝ քի, էթթաՔՔրզաա պուլուննան թաՔՔիֆէլէր էթմէյէնլէրի հապաբէթի քէնարլէրի չէքէճէքլէր։ 8 – Լաքին էվ Խալեէլ աղաղլարը, ոթղ տալլարը՝ նըզը ուզաաաճապըրզ, վէ գավմըմ՝ Խարայէլ իչիւն սէմէրէնիզի հասըլ եաէճէքմինիզ, զիրա անլէր եապքնաա կելէճէքլեր։ 9 – Ձինքի իչիէ պէն սիզին ԹաՔՔրապՔրզաան իմ, վէ նազարըմ իւզէրինիզաէ օլաճապ տըր, սիզ տաախի Թիմսր օլուննուպ էքելէճէքմինիզ. 10 – Վէ իւզէրինիզաէ տաէմլէր, էաէն պիւմէիւն պէյլի ի Խարայէլի չօզալտաճապղըմ, վէ չէհրլեր մեպքնաա օլուննաճապ տըր։ 11 – Վէ իւզէրինիզաէ ինաան իլէ հայվանը չօզալտաճապղըմ, վէ անլէր չօզալըպ մէյվէտար օլաճապլար, վէ սիզի էվվէլքի հալընըզ իւզրէ մեպքնա գէլտաճապղը վէ սիզի եվվէլքի հալընըզաան տաահա էյի պիր հալէ կէմիրճէճէյիմ. վէ ՐԱՊՊ պէն խայխըմի պիւէճէքմինիզ։ 12 – Վէ իւզէրինիզաէ աաէմլէր, եաէն գավմըմ Խարայէլի կէզաիրէ ճէչիմ, վէ անլէր սէնի միրասը աալաճապլար, վէ սէն անլէրին միրասը օլաճապըն, վէ պիր տաահա անլէրի "եվլաատպզ պրապգմայաճապքրն՝։

13 – Բաապղ ՆՀովա պէզլէ պուլուբդր. Սիզէ Ինաան նէյէն պիր դէթ սըն, միլլեթլէրինի էվլաատպզ պրապգմայն՝ տէտիքլերինի իչիւն, 14 – Պիր տաահա ինաան նէմէյճէքսինի վէ պիր տաահա միլլեթլերինի "եվլաատպզ պրապգմայաճապգըն՝, տէյիս Բաապղ ՆՀովա պուլուբդր։ 15 – Վէ սէնաէ տարիզդ ԹաՔՔիֆէլէրինի ԹաՀգիբինի իչիէ տիրիլճէէյիմ. վէ տարիզդ գավմըմ ԹատաՔՔրնաան՝ ՝այլալանմայաճապըն, վէ տարԹզդ միլլեթլերինի հէլաք եթմէյէճէքսինի՝ տէյիս Ինաապ ՆՀովա պուլուբդր։

16 – Վէ պաանա ՐԱՊՊՐՆ քէլաամըս կէյիապ տէտի քի, 17 – Էյ իպն ի ատամ, պէյլի ի Խարայէլ քէնտի տիյաըլաըրնուա աաբնի օլաԳդաըզը վաագըմ՝ անը քէնտի մեպքելերի վէ իչլերինիզ նէճիա էթմէյէլ, անլէրին մեպքելի պէնիմ հուզուրըմտաա հայդրնաա օլաի գաըրնըն նապաքիյէ կիպի օլաա։ 18 – Պէն տաախի անլէրին տիյաը իւզէրինէ տէզաքաԹ-քլերի գաի տէպէպքինէէ վէ անը փաԹլաըբլէ նէճիա էթմէյէլերի տէպէպտէ զազաապրմը անլէրին իւզէրինէ տէպտաէմ։ 19 – Վէ անլէրի ԹաՔՔիֆէլէր տարապնաա տապղըմ՝, վէ տիյաըլաըտտա փէրիշան օլաբլար. անլէրի մեպքելերինէ վէ իչլերինէ կէօրէ հիւքմ էլլէտիմ։ 20 – Վէ կիթաՔՔելերի ԹաՔՔիֆէլէրէ վիհտաւլէրինէէ անլէրին հապգրնաա՝ Գու ՐԱՊՊՐՆ գավմը օլաա անըն տիյաըլաընտա չզգաբլար՝ տէնիլմէլէ, մուգաատտա խամիէ ճապգը հիւքմինէ տէպէպ օլաբլար։ 21 – Լաքին պէյլի ի Խարայէլին կիթաՔՔելերի ԹաՔՔիֆէլէրը տարապնաան ճապգը հիւքմինէ եթՔՔելերի մինգատտա խամիմ աաճքտար՝։

22 – Գաա եճլուէն պէյլի ի Խարայէլէ տէյլէ քի՝ Բաապղ ՆՀովա պէզլէ պաուլուբդր. Էյ պէյլի ի Խարայէլ, պէն պատտա տիզին իչլեն տէէյիլ, ամմաճ կիթՔՔիյինիզ ԹաՔՔիֆէլէր տարապնաան ճապգը հիւքմինէ եթՔՔիյինիզ մուգատտա խամիմ իչլեն էաէրիմ՝։ 23 – Վէ ԹաՔՔիֆէլէր տարապնաա ճապգը հիւքմինէ էաէրլեն, էաէն անլէրին տապղնաա տիզին ճապգը հիւքմինէ եթՔՔիյինիզ՝ ատիմ խամիմ ԹաճգաՔՔա էաէճէէյիմ՝. վէ կէօզլէրի եօՔՔնաան տապղնաա գուստաա պիլինՔՔիյիմաէ ԹաՔՔիֆէլէր ՐԱՊՊ պէն խայխըմի պիլէճէէլէր՝ տէյիս Բաապղ ՆՀովա պուլուբդր։ 24 – Վէ սիզի ԹաՔՔիֆէլէր տարապնաան աալաճապղըմ, վէ սիզի տիյաըլաըրըն ճհամիճաՔՔնաէն ԹօփլաըբդՀ՝ տիյաըրըրզաա կէՔՔիբէճէէյիմ՝։ 25 – Վէ իւզէրինիզէ փաք սաա տէբիճէէյիմ՝, սիզ տաախի ԹաՀիր օլաճապգաըրզդ. սիզի նապաքիյինիզին քաաֆիէնաէ վէ փուփլաըրզդրն ճհամիճէնաէ ԹաՀիր էաէճէէյիմ՝։ 26 – Վէ սիզէ եէնի եբիբէք վէրէճէէյիմ՝, վէ ապտաէնինիզէ եէնի բաա գայաճապղըմ՝. վէ ճհաՔՔտինիզաէն ԹաաՀ եբիբէյի չզգաբզդ սիզէ եմմաէն պիր եբիբէք վէրէճէէյիմ՝։ 27 – Վէ տէբաՔՔինիզէ ԲաՀզմը գայաճապղը՝; վէ սիզի գաՔՔաուէյաբզմաան եբիբ-բիաաէճէէյիմ՝, վէ աաՀքաաէմիզը Հզճզ ետիպ անլէրլէ՝ ատմը օլաճապգաըրզդ՝։ 28 – Վէ էճաաատըզդա վէբաՔՔիմ՝ տիյաըլաըտտա տաբրին օլաճապգաըրզդ՝. վէ սիզ պէնիմ գավմըմ՝ օլաա՝ պէն տաախի սիզին Ալլահըզդը օլաճապղըմ՝։ 29 – Վէ սիզի պէյլի իւն նապաքիյինիզդէն Քէ-

---

*Ն–Ւ–Ր՝ ՀելաՔ եթմէյէ ճէՔՔնաա

Digitized by Google

լաս էասճէլիմ. վէ պուղտայը *պէրբէքէթ իւղրե վէրբէճէյիմ՝, վէ իւզէրինէյէ գէմիլդէ կէթիրմէյէճէյիմ։ 30. Վէ ազաճլարըն մէյվէներին վէ թաբլաներին մնհոուլներնը չօզալտաճաղմ՝, քի ահր տասհա թա՛քիւներ ատասընհատա գէթիլդատան տօլայը հագաթէթ կէօրմէյէնիզ։ 31 – Վէ քէօթու մէսէյինիզի վէ զայը ի տալհ՝ 'ամէլէրինիզի խաթա կէթիրճէքտինիզ, վէ 'խատանըդզ վէ մէքրուհաթ ընդզ իչիւն քէնտիլէրինիզէն իքրաճ էտճէքտինիզ։ 32 – Էյ պէյթի Խարայէլ, մա՛լըմլունիւզ օլսուն քի, պուտա ահրին իչիւն հափմայօրըմ. մէսէյինիզէն տօլայը ալընմադըղ խէճիլ օլսընդզ՝ ատչիս Բապղ Եհովա պուտայրըդ։

33 – Բապղ Եհովա պէյէլէ պուլուրըդ. Սիզի 'խատանընդզդըն քէտֆինէ-սինատէն փաքլէտէյիմ՝ կէլսուն, չէհիրլէրի մէգարիւն գէլսճաճաղմ՝, վէ խաթապէլէր պինա օլուճսուճաճաղմ։ 34 – Վէ վիրան պուլունան տիյար հէր կէչէնէն կէօզլէրի էօնիւնատ վիրան պուլունաըղընա մնգադապիլ թիմար օլուճսուճաճագ տըր։ 35 – Վէ՝ Պու վիրան պուլունան տիյար եդէմ պաղչէսի կիպի օլսուս, վէ խարապ վէ վիրան օրմանդ վէ երգիլմէդ չէհիրլէր միսաճաֆքէմ՝ վէ մէգաբիւն օլսուս՝ տէյէճէքլէր, 36 – Վէ էթրաֆքընդզտա պագը գալան թա՛քիւներ երգիլմէդ եէրլէրի մա՛մուր էտճէ վէ վիրանէյի չէնէլէնտիքէն ՐԱՊՊ պէն խոչիսի պիլէճէքլէր տիր. պէն ՐԱՊՊ սէշլէտիմ վէ ինձա էտէճէյիմ։

37 – Բապղ Եհովա պէյէլէ պուլուրըդ. Գէլէթ ի Խարայէլ թարապքընատն պուտա քէնտիլէրինէ հափմագլըդմ իչիւն թաալէգ օլուճաճաղմ՝. անլէրին ատէմլէրինի սիւրիւ կիպի չօզալտաճաղմ՝։ 38 – Մուգատտաս սիւրիւ կիպի՝ Սրուսաղէմին պայրամ սիւրիւսինա կիպի՝ խարապ օլմուշ չէհիրլէր ատէմ սիւրիւլէրիլէ էյլէ տօլու օլուճաճագ. վէ ՐԱՊՊ պէն խոչիսի պիլէճէքլէր տիր։

ՊԱՊ 37

Ըապպըն էլլէ պէնիմ իւզէրիմէճէ օլտու, վէ ՐԱՊՊ պէնի Բուհլէ չըգարըդ՝ պէնի օվանըն օրթասընա կէթիրտի, վէ օ քէմիքլէրլէ տօլու խոր։ 2 – Վէ անլէրին էհրաթքընատան պէնի տօլայտըրդը. վէ իչիմէ անլէր օվանըն ճիւզինատ զայէթ չօգ օլուզ՝ զէյատճախլէ գատրըմըշ իսոր։

3 – Վէ պատա՝ Էյ իպն ի ատէմ, պու քէմիքլէր տիրիլէ պիլի՞ր մի՝ ատտ. պէն տատթ՝ Եա Բապղ Եհովա, սէն պիլիրսին՝ ատէմ։ 4 – Վէ պատա՝ Պու քէմիքլէր իւզէրինէ փէյղամպէրլիք էտիպ տէյէ ատլէրե պէյէ քի՝ Էյ գատրու քէմիքլէր, ՐԱՊՊՈՆ քէլամընը տինլէյինիզ. 5 – Բապղ Եհովա պու քէմիքլէրե պէյլէ պուլուրըդ. Իչիմէ պէն ատրուճինիզե բուհ գէյատճաղմ՝ վէ տիրիլճէքսինիզ։ 6 – Վէ իւզէրինիզե սինիրլէր գէյատ՝ սիզի էվլէ էօրճէճէյիմ՝ վէ սիզի ատրիլէ գափլայը՝ սիզե բուհ վէրբէճէյիմ՝, վէ տիրիլէճէքսինիզ, վէ ՐԱՊՊ պէն խոչիսի պիլէճէքսինիզ՝ ատտ։

7 – Վէ պատա էմի օլուճսուղը իւզրե փէյղամպէրլիք էճտիմ՝, վէ փէյղամպէրլիք էճտիլմէճէ պիր ատ-ատա օլսուս. վէ իչիմէ պիր Հաթէքէճի վուգու՝ պուլսաչ օլ քէմիքլէր՝ քէմիք քէմիլինէ եագլաչտըրսըդ։ 8 – Վէ կէօրճիմ՝ քի, իւզէրլէրինէ տէնքլէր իլէ էճ կէլիպ իսոճ ատէրի ատլէրի գափլատը, լաբնն անլէրատ բուհ էօգ խոր։ 9 – Զէման պատա՝ Բուհա փէյղամպէրլիք էյլէ, Էյ իպն ի ատէմ՝, փէյղամպէրլիք էտիպ բուհա ատէյլէ քի Բապղ Եհովա պէյլէ պուլուրըդ. Էյ բուհ, ատօրթ րիւզգէատատան կէլիպ պու մնգթուլլէր իւզէրինէ իւփլէ, քի տիրիլէլէր՝ տէտ։ 10 – Վէ պատա էմի օլուճսուղը իւզրե փէյղամպէրլիք էճտիմ՝. վէ անլէր իւզէրինէ բուհ կէլէրէք տիրիլտիլէր, վէ այագ իւզէրի տուբատագ զէյատճախլէ պէօյինք պիր ճիհնատա օլսուս։

11 – Վէ պատա ատէտ քի, Էյ իպն ի ատէմ՝, պու քէմիքլէր պիւթիւն պէյթի Խարայէլ տիր. իյնէ անլէր՝ փէմիքլէրիմիզ գատրատտա վէ իւմմէթիմիզ քէտիլտի. պիզ Հէլոգ օլոզ՝ տիրլէր։ 12 – Պու եէճատն, փէյղամպէրլիք էտիպ անլէրե օէյլէ քի՝ Բապղ

* Ի՝ուր. չապբըդ չօզալտաճաղմ

Digitized by Google

Եհովա պէտքէ պատյոբբը . Էյ գավ-
մըմ՝ իշլէ պէն սիպհին գապրլարըբնըզը
աչտա ճաղըմ՝ վէ սիպի գապրլարըբնըզ-
տան չըգտրտա ճաղըմ՝ վէ սիպի Խատա-
յէլ տէյտըբնտա կէմի քէթ ճէյիմ՝ 13 –
Էյ գավմըմ՝ գապրլարըբնըզը տէյտպ
սիպի գապրլարըբնըզտան չըգտրտըղմ-
տա ԲԱՊՊ պէն խոչիյիմ պիրէ ճէգբսի-
նէպ . 14 – վէ Բաւշըմը տաճառնիսկէ
գալտա ճաղըմ՝ ոնզ տաճի տէրքիէ ճէգ-
սինիզ՝ վէ սիպի տէյտըրնըզտա բա-
համի լտնտրբա ճաղըմ՝ վէ պէն ԲԱՊՊ
սէզլէյէյիպ իշտա էմի տէյտյիմի պիրէ ճէգբ-
սինիզ՝ տէյտիւ ԲԱՊՊ պատյոբբը .

15 – Վէ պտնտա ԲԱՊՊՊՆ քէլտմը
կէլիպ տէտի քի , 16 – Էյ իպդն ի տա-
տէմ՝ սէն պիր տէյինէք տալըպ տնդն իւ-
զէրինէ՝ ճաւդա իչնէն վէ տնդն րէֆիգ-
լէրի օլտն պէնի Խրպտյէլ իչինէ տոր՝
տէյնս ետպ . վէ տոբիկէ պիրբ տէյինէք
տալըպ տնդն իւզէրինէ՝ ճավտճէֆ
Եփրեմի վէ րէֆիգլէրի օլտն պիւրի պէ-
կյիմ ի Խրպտյէլին տէյինէյի տոր՝ տէ-
յնս ետպ . 17 – Վէ էլինտէ պիրկէչ
պիրբ տէյինէք օլմտյտրը իչնէն տնդն
ետտն ետտտա կէմէր . 18 – Վէ գավմը-
ռըն ողուլտրը տտտա խոճտպէն Պուն-
տտան միւբտտրնի Նէ տոր , պիրզ խտպէ
վէրմէ՞զ մի պէն՝ տէտիքլէրինտէ , 19 –
Անէլերէ տէգյէլ քի՝ Բտպպ Եհովա պէգյ-
լէ պտւյտյրը . Իշլէթ պէն Եփրեմի է-
լինտէ օլտն ճավէփին տէյինէյնի վէ
տնդն րէֆիգլէրի օլտն Խրպտյէլ պտյթի-
լտրընը տալըպ՝ տնդնէրի տնդն իւէ պվ-
պտեր ճաւդտնդն տէյինէյի ետտնդտա գօ-
յտճաղըմ՝ վէ տնդնէրի պիրբ տէյինէք է-
տէճէյիմ՝ վէ էլիմտէ պիրբ օլտճագ-
լտրը : 20 – Վէ իւզէրլերինէ ետպր ետ-
զտճաղըդ տէյինէքլէր տնդնէրին կէօղլէ-
րի էօնհնտտէ սէհին էլինէտէ պտւլտւն-
ատա : 21 – Վէ տնդնէրէ սէգյէ քի՝
Բտպպ Եհովա պէգյլէ պտւյտյրը . Իշ-
թէ պէն պէնի Խրպտյէլի կիմ տոիքլէրի
թտ՛ֆիգլէրը տպրտպհնտտն պտյտճաղըմ՝
վէ տնդնէրի հէր թտրտպֆնտտն թ՛օֆլտ-
յըղ՝ քէնտտի տոյրտյրընտա կէթիրէ ճէ-
յիմ՝ : 22 – Վէ տնդնէրի տոյրտյրտա՝ Խր-
պտյէլ տտտպյտրընտտա պիրբ միլլէթ ետէ-
ճէյիմ՝ . Վէ տնդնէրին ճիւմլէտի իւզէ-
րինէ պիրբ մելիք հինգքտմէթ ետէ ճէգ-
պիրբ տտտհա իչտի միլլէթ օլմտյ-
ճաղտյը , վէ պիրբ տտտհա իչտի հէրհնգ-
մելէճ թ՛ագտիմ օլտնմտյտճաղտյը ,
23 – Վէ տրթընզ քէնտտի փտվի լտյրը
վէ մէքթտւհտթլտրընյէ վէ ճիւմլէ 'խա-
ետտնլտրընյէ նտպհտք օլմտյտճաղտյը ,
վէ պէն տնդնէրի՝ իչինտէ կիէնտհ իշլէ-
տիքլէրի մէպքէնէլէրինին ճիւմլէ տնհնտն
խէյտա էետ ճէյիմ՝ . Վէ տնդնէրի փտք-
լէյիմ՝ ճէյիմ՝ . Վէ տնդնէր պէնիմ՝ գավ-
մըմ՝ օյտւ՝ պէն տտտխի տնդնէրին Ավյտ-
հը օյտճաղըմ՝ : 24 – Վէ իւզէրլէրինէ
գէօղմ՝ Դաւիթի մելիք օյտճագ . Վէ
ճիւմլէտինին չօպտհը պիր օյտճագ ,
վէ տահքտտմըմտտա Եհովա՝ գտտ-
նտռնտլտրըմէ հրճիզ ու իճրտա էտի ճէգ-
լէր . 25 – Վէ գտւլըմ՝ ճտկոյտա վէր-
տհյիմ՝ վէ էճտտտտրնըզըդ տտպրնն օյտր-
ղը տհյտրտտտա տտպրնն օյտճաղտյտր .
քէհտհլէրի հէմ օղուլտրը հէմ՝ տէ օ-
ղուլտրընրնի օղուլտրը իւէլէպտտ տան-
տէ տտպրնն օյտճագյտր , վէ գտւլըմ՝
Դաւիթի իւէլէպտտ տանէրնն րէ՛յտհ օ-
յտճագ տոբը : 26 – Վէ տանէլ իյլէ տէ-
լտմտճի 'տտհտը էտտճէյիմ՝ վէ օ տան-
լէրէ 'տտհտը էպէտտ օյտճագ տոբը .
տանէլերի եէրլէշտհիյով չօղտյտտտ ճաղըմ՝ .
վէ մտգպտհտհտի իւլէպտտ տանէլրնն տ-
ւյտտրնտտ գօղտճաղըմ՝ : 27 – Վէ ո-
քէնիմ՝ տանէլերնն ետտնէտտտ օյտւ՝ պէն
տանէլերնն Ավյտհը օյտճաղըմ՝ , տանէլ
տտտխի պէնիմ՝ գտվմըմ՝ օյտճագ տոբը :
28 – Վէ մտգպտհտհտի իւլէպտտ տանէլ-
րնն տտյտտրնտտտ պտւլտնմտյտրյէ Խտ-
ւյտյրնի Թագտհտտ էտտն ԲԱՊՊ պէն ի-
տհյիմի Թտ՛ֆիգլէրը պիրէ ճէգլէրը տոբը :

ՊԱՊ 38

Վ ԲԱՊՊՊՆ քէլտմը պտնտա կէ-
լիպ տէտի քի , 2 – Էյ իպդն ի տատէմ՝
եվզիհնիե Գոգա , եատնի Մտգոգ տոյ-
յտրընտտա օյտն Ռովա վէ Մտտգ վէ
Թոբէլ բէ՛խրնէ չէվիրէրէք պէն 'տա-
լէյհնէտէ փէյղտմպէրէյէ ետոիպ սէգյ-
լէ քի , 3 – Բտպպ Եհովա պէգյլէ պտւ-
յտյրը . Էյ Ռովա վէ Մտտգ վէ Թո-
բէլ բէ՛խրնի Գոգ , իշլէթ պէն տատնտ
գտպշրէ իմ՝ . 4 – Վէ սէնի չէվիրէ ճէգ-
յիմ՝ , վէ չէնէէրնիկէ ոլիճ տալըպ Թ տագտ-
ճաղըմ՝ , վէ քէնտտնի իյլէ ճիւմլէ 'տա-
յէրլէրնիի , ատիլտրը իյլէ տատիլտրը ,
ճիւմլէտէ տաղրը էլպհտէ կէյիպէ վէ
տհփէրյէ վէ գտյգտճյը վէ ճիւմլէտէ
գէոլըճյը օլտրտգ պէգյիւբ պիր ճէ-
պտճաղտյը , 5 – Վէ տան-
լէր իյլէ պէրտգպէր Ֆտրտյլտրը վէ Հտ-
պէչէնէրի վէ Փտւգլէլտրը՝ ճիւմլէտնի

Digitized by Google

գալգաղայը վէ միզփէբէյի օլարագ, 6 – Քէլէպէ Փոմեր իլէ պիւմի իւնը ճիւնաւարտըն վէ չիմնալըն միւնիթ էհտարեատան Թորգոմա խանէստանը իլէ պիւմիւնա ճիւնաւոտաղնը, ասէնին իլէ պէրապէր չէգ գավմէսրը ւշէ–րա՜ճ–պա՛։

7 – Հազըր օլ, վէ քէնտիդի հէմ եանընչա մէ ճէմի'ատ–թըն քէսֆէֆէսինի հազըրլաս. ասէն անդէ–րին *տարիրի օլ. 8 – Պիր չօգ զէմանեատան ասընաս եօգլանըլաճագընա. գրլըճատան գուրթուլմըշ տիյար իւզէրինէ, վէ չօգ գավմէսատան տատիսի վիրանէ օլան Խրատյել տաղլարընա ճէմ՝ էտիւլիշ եվ է–վէրէնէ ատն կիւնէլէրատ կէլէ ճէքսինն. լաքին օ գավմէսը տրատսընատան չըգմըշ օլուա՝ ճիւլէնսի տաղայիշ իւզրէ ասքին պուշտանեա ճագըսը. 9 – Ֆատգամի ասէն գասըրղա կիսի չըգըսդ կէլէ ճէքսինն, վէ ասէն վէ ասէնին պիւմիւնա ճիւնաւոտընի վէ ասէնին իլէ պէրապէր օլան չօգ գավմէսը եէրի գափլատագ իչինն պուշտամի կիսի օլաճագընըդ։

10 – Բապագ ԵՀովա պէգոյլէ պուշտաւրըր. Օլ կիւնատ ասէնին խաթ–ըրդա պա'–զը չէ՛յլէր կէլէճէք, վէ քէօթի իւ–թէապիր թէապվուր էտէճէքսինն. 11 – Վ.է տէյէ ճէքսինն քի՝ Գատատպապտրը տաւ–սըզ օլան տիյար իւզէրինէ՝ Հազը ը ատայ'ոչ վէ էմնիչէմատ ասքին օլանդար իւզէրինէ չըգատաճադը՛. ճիւմլէսի տաւ–սըզ եէրտե ասքին օլուա՝ գափտալարը իլէ թըրգադըրը եօգ տը։ 12 – Սայ–մագ վէ եատգունա էճիմէք իչինն էյնկի մէսքիւն օլմուշ խատատ պէյէր իւզէրինէ վէ միլլէթէր ատատրնատան ճէմ՝ էտիլ–միշ վէ ահւբրւլէր իլէ էմմալ գատան–մըշ վէ տիյարըն եիւ–քանք եէրլէրինտե ասքին օլան գավմ իւզէրինէ ատճո–տէրմէք իչինն չըէ՜ճ–պա՛։ 13 – Սաբատ վէ Դէդատն վէ Թատրսխա Թ–իւ–ճճատրը վէ անդն հէփ կէնճ ատյանդարը ատանա խրէմատ պէն՝ Սայմանդ իչինն մի կէլտրն, եատղմա՛ էյլէճէք իչինն մի ճէմ'ատ–թէլէր Թ–օփլատրն, քի կիւմիւշ իլէ ալ–թատն կէօթի–իւբէսրն, ահւբրւս իլէ էմ–վալ ալատրն, պէգրւնք գանիմէթի գա–փատյն՝ տէյէ ճէքլէր տրր։

14 – Պու է ճլտէն, էյ իդն ի տատմ՝, փէյգամպէրլէրիք էտրվ, Գագա ակօյլէ քի՝ Բապագ ԵՀովա պէգոյլէ պուշ–տուրըր. Օլ կիւնատ գավմէսի Խարայել է–մնէկ–իէ–իւզրէ ատքին օլտրգատա ասէն պի՛լմէ–յէճէք մի ատն. 15 – Վ.է ասէն մնահա–լէկատան՝ չիմնալըն միւնիթ էհտարեատան ասէնին իլէ պէրապէր օլան չօգ գավմէսը՝ ճիւմլէսի ահլատրա պիհամիշ օլատագ, պէդրւնք ճէմ'ատի վէ չօգ 'ատքէր իլէ գէլէ ճէքսինն. 16 – Վ.է ասէն, էյ Գագ, եէրի գավգատմագ իւզրէ գավմէսի Խ–րատյել իւզէրինէ՝ պուշտի կիսի չը–գատճագընն. պա՜ ատն կիւնէլէրատ վուգա՜ պուշտաճագ. վէ ասէնի ահյատ իւ–զէրինէ կէթի՛ճէ՛յի՜, քի Թ–ի՛քէ–լէր, քէնտի կէօդէրի էօնէնտեատ ասէնատ գուստուտա պիլինատյէմտե, պէնի պի–լէյէրը։

17 – Բատագ ԵՀովա պէգոյլէ պուշտա–րըր. Գատատի՛մ կիւնէլէրատ վէ օ զէմանի ասնէլէրճէ փէյգամպէրլէք էտեն գուշ–լարըմ՛ Խրատյել փէյգամպէրլէրի վա–տրթատագյլէ անդէր իւզէրինէ կէթիրե–ճէյիմ՛՝ ատեսէյիմ գաթի ա՛ր տի ատն։ 18 – Վ.է օլ կիւնատ, եատ'ի Գագ Խ–րատյել տիյարը իւզէրինէ կէստիյի կիւնատ Խըշմ ու գուգագըմ՝ ասէվէ–նէճէք՛ տէյէրտ Բատագ ԵՀովա պուշ–տուրըր։ 19 – Վ.է գայրէթի խմանէն գագագագը–մընն ահյ էշյէլէ ատեսիմ՛ քի՝ Մ՛ուրէլատա օլ կիւնատն Խարայել Թ օփրատդընատա՝ ագ–գամ՛ խվէթ–իրագ օլատճագ տըր։ 20 – Վ.է ատէնիգ պուլդէլարը վէ հազա գուշլարը վէ ատհրատ վուհուշը վէ եէր իւզէրին–ատ սիւրիսնէն հաշէթաթի՛ն քէսաֆֆէատ վէ եէր եիւզիսնատ պուլատնատն ատատմ՛–լէրինն ճիւմլէսատ հատգատրմատա մի՛գ–լէ՛տրիպ օլատճագ, վէ տտագլատր եէրդէլատ–ճագ վէ եատյէլն գայլատար տուշէճէք վէ հէր հիտատր եէր իւլէ եէքատան օլատ–ճագ տըր։ 21 – Վ.է հէփ տտագլատրմ՛–տտա ատքն 'ատէյհինէ գէլէճ տտա'վէթի էտէճէքսիմ՛, վէ հէր քէսինն գէլէճը գատրնատտշը 'ատէյհինէ օլատճագ' տէյէտ Բատագ ԵՀովա պուշտուրըր։ 22 – Վ.է տնը թա'ռան վէ գանէլէ հիւքմ՛ էտէճ–ճէյիմ՛, վէ անդն իւզէրինէ վէ ճիւ–նատտ իւզէրինէ վէ անդն իւլէ պէրապ–պէր պուշտանան չօգ գավմէսրը իւզէ–րինէ շիատտէյի՛ն եատգունը վէ տտագլ–թատշլատրը, տտի էշ վէ քիպրիսի եատգագը–րատճագընա՛։ 23 – Վ.է չօգ միլլէթ էէրդն նատգագրըճատտա մնա'զատդ՛ օլատճագը՛ վէ գուստուտա պիլինէճէյիմ՛ վէ մնա'յիւմ՛ օլատճագը՛, վէ ՐԱՊՊ պէն խոխյիմի պիլէճէքլէր տրր։

---

* 'Ինդ. մնաՀաֆըզը

Digitized by Google

ԳԼՒ 39

Վ 1 Ե աէն, էյ իսդ ի ատեմ, Գոգ
ՙալէյհինատ փէյղամպեղրկք էտիսդ
աեպլէ քի՝ Բապպ ԵՀովա պէպլէ պու-
յսլրբր. Էյ Ռովս վե Մասոք վե Թոբել
բէ՛իսի Գոգ, իյլհէ պէն սանա գսբլը
իմ. 2 – Վ Ե սէնի չէվիրէճէյիմ, վե
սէնի հէօթիւբէճէյիմ՝ վե չիմսլըն
միւնիհ Ե հասլհատան սէնի չըգսբլրդ՝ սէնի
Խրպայել ատաղլսրը իւզերինէ կէթ-
քէճէյիմ՝ 3 – Վ Ե եայբէնը սօլ էլինկտէն
չսրփրդ՝ օղլսրբնը սաղ էլինկտէն տիւ-
շիւրէճէյիմ՝ 4 – Սէն պիւթ իւն ձիւ-
նատսղ վե սէնին իլե օլան գավմլսր
իլե Խրպայել ատաղլսրը իւզերինէ տիւ-
շէճէքսն. սէնի հեր նէվ՝ եբրէթճը
գուշա վե ատճրա վուհուշլհա եէյէ-
ճէք օլմազ իւզրե վէբրեճէյիմ՝ 5 –
Ատճրա իւզերինէ տիւշէճէքսն, զիրա
պէն սեզլէտիմ՝ տէյիս Բապպ ԵՀովա
պուլսրբր՝ 6 – Վ Ե Մասգոգ իւզերինէ
վե ատաղլսրտա էմնիյէթի իւզրե սաքին
օլանլսր իւզերինէ ասթէղ կէօհատրե-
ճէյիմ՝ վե ԻԱՊՊ պէն իսդիյմի պիլէ-
ճէքլսր տիր. 7 – Վ Ե մնձգատաես իս-
միմի գավմլմՐ Խրպայել օրթ ասլհատա
պիլսդրբ էճէյիմ՝ վե մնձգատաես իս-
միմե ատրթըգ նագդ բ հիւրմէթ էթ-
տրմայէճէյիմ՝ վե Թա՛իքթլեր Խրպա-
յէլտե Գուլատտա օլան ԻԱՊՊ պէն
իսդիյմի պիլէճէքլսր տիր՝ 8 – Իյլհէ
կէլիյօր, վե վուգու՛ պուլմազ իւզրե
տիր, սեզլէտիյմ՝ կիւն պուտրբ՝ տէ-
յիս Բապպ ԵՀովա պուլսրբր՝ 9 – Վ Ե
Խրպայել չէհրլերինին եՀայիտի չըգըդ
սաթէղ հագգաճագլսր, սիլահլսրը հագ-
գաճագլսր, գալգանլսր, սիփերլեր,
հայլսր, օգլսր, ասթալսր վե մըզրագ-
լսրլե եէտի սէնե սաթէղ հագգա-
ճագլսր՝ 10 – Վ Ե ասՀսրատան օտաճե կե-
թիրմէյիդ՝ օրմանլարտան քեմէյէ-
ճէքլեր, անդաղ սիլահլարլե սաթէղ
հագգաճագլսր վե քէնտիլերինին ա-
յանլսրը ազագճագլսր, վե քէնտիլե-
րինե հաղղան էտէնլերի հագմանլայա-
ճագլսր՝ տէյիս Բապպ ԵՀովա պուլսրբր՝

11 – Վ Ե օլ կիւնտե Գոգա գաագրնա-
թան օլմազ իւզրե օրսատա, հանկե Խր-
բայէլտե ատէնիգին չարգ ճիւկէթ ինատէն
հօլճլսրը տսբէսինի վերսճէյիմ՝, օ
սատաի հօլճլսրըն էօրթե գափայագճագ,
վե օրսատա Գոգ իյլե պիւթ իւն խալգըճը
սեֆե էտէճէքլերը, վե ահա Գոգ ճիւմ-
հսւրը սերէտի թէմիյէ էտէճէքլերը՝
12 – Վ Ե ահյսրը թէմիյլէճէքե իչիւն
պէյթ ի Խրպայել անլերի եէտի ալ
տեֆե էտէճէք տիր՝ 13 – Վ Ե ահյսր-
րըն պիւթ իւն գավմը ահերի տեֆե է-
տէճէք տիր. վե թա՛զիզ օլանատճաղ-
ղմ կիւնտե պտ անլերէ չէօհրլիթ օ-
լատճագ տսբր՝ տէյիս Բապպ ԵՀովա
պուլսրբր՝ 14 – Վ Ե տէվամ իւզրէ
ահյատտա տօղատշմագ իւզրե ատաեմլեր
թա՛նեն էտէճէքլերը, պտնլարը տսբեի
հօլճլսրը իլե պէրտպէր՝ եեր իւզիւնտե
գաատնլարը ըե տեֆե էտիպ ահյսրը թէ-
միզլէճէճէքլերը. եէտի ալ խթիմամըհատա
պտնլարը փէյրե ատաչսրբատագլսրը՝
15 – Վ Ե ահյատտա հօղճլսրդ էտնլերը
ատեմ քեմիյլի կէօրիւճէճ եանլըհա պիր
նէյճան տսկէճէքլերը, քի սեֆե էտե-
ճէքլերը սանը Գոգ ճիւմհսւրը տէրեֆնի-
տե տեֆե էտէլեր՝ 16 – Շէհրլրի խոմի
տտսեի *Համծնա օլատճագ. պէպլէճէ
ահյսրը թէմիզլէյէճէքլերը տիր՝

17 – Էյ իսդ ի ատեմ, Բապպ ԵՀո-
վա պէպլէ պուլսրբր՝ Սէն հեր նէվ՝
գանատոլը գուշա վե ատճրա վուհուշլը-
նդն քեֆֆիֆլհինե աեպլէ քի, թէճէմ-
մու՛ էտիպ կէլինիդ. պէնիմ տիզիի խ-
չիւն զէպղ էթ տիյմի՛մ գուրպտանա՝ Խր-
բայէլ ատաղլսրը իւզերինտե օլատճագ
պէշիւք գուրպտանա հեր թ ատաեֆտտան
թ օփլատընդդ, քի էթ եէյիպ գան իչէ-
սինիդ՝ 18 – Գահրէմանլարդն էթ իւն
եէյիդ՝ ահյսրդն բէ՛իւլերինին գանընը՝
ճիւմլէսի Բատան պէտիսթ օլան գօյլսր
վե գուզուլսր վե երկէ ճէյր վե պուզա-
ղլսրը ե՛ընը իչինիդ՝ 19 – Վ Ե պէ-
նիմ տիզիի իչիւն զէպղ էթ տիյմի՛մ
գուրպտանըլսրդնտան տօյսւնճայա գա-
ատար իչ հատղ եէյիդ՝ մէտթ օլանճայա
գաատար գան իչէճէքսնիդ՝ 20 – Վ Ե
ատֆրատտան ատֆլսրը վե տտսեպա հալվանը
ԵրինԸ, գահրէմանի իլե մնձհարիպլերին
ճիւմլեսինին ԵրինԸ տտյատճագտրդ՝
տէյիս Բապպ ԵՀովա պուլսրբր՝ 21 –
Վ Ե թա՛իքթլեր տսյատրնտա՝ իդդիի իմ
իզմսր էտէճէքիմ՝ վե հեփ թա՛իքթ-
լեր իճրա էթ տիյմի՛մ հիւքմլերի վե
իւզրլերերինե գօտդղմ էլիմի կէօրէ-
ճէքլեր տիր՝ 22 – Վ Ե պէյթ ի Խրպա-
յէլ քէնտի Ալլահը ԻԱՊՊ պէն իսդի-
յմի օլ կիւնտե վե ահեէն տօնրտ պէ-

*Ձիւմհսւրը

Digitized by Google

յէ ճեք առիր։ 23 – Ւ կ՚ըսա՛ իմ ֆէլէրը պէյի ի Խարթում քէնտի քօմի իւլուքլէրին ա-ռէպկնատեն եարը կ՚ուզէ իւրիւլտիւլիւ-նը պիւէ ճէքլէր, գիրա անոնք պատա գարշը՛ խոտան էյ տիւլը, պէն տոպի անոնց իւրիւմիս ալիր էտիպ՝ անո-նց ախշընդներուն էլինէ իմ էալիմ էյլէտիմ վէ ճիւմլէսի գըլըճկէ տիւշ-տիւ։ 24 – Պէն անոնց իլէ քէնտի նա-փաքլիքներիմէ կերուէ վէ իսոտնդլարընա կէօրէ մուամէլէ էտիպ՝ ևիւզիւմիս տակէտտէն ալիր էյլէտիմ։

25 – Պու է՚ճլուէն Ի՚սպափ ԵՀովա պէյ-յէ պու-յուրդը։ Շիմոն Յակոբէն էարի-նէրինի կերի կէմիրտիպ պիւէ՚ին պէյի՚ի Խարպիւէլ մէրհամէթ էտէ ճէ-լիմ, վէ մանգատատա իամի՚ իչնէ պէյրէթէ կէլէ՚ճէյիմ։ 26 – Ւ՚է գօր-գու վերէն ալմայարագ ուիյարլարընատա տաքրնի օլատգլարընատա 'արլարընը վէ պատնա գարշը էմիտիլէրի ճիւմլէ 'իս-հաուդլարըն ֆէլաձը չէքէ ճէքլէր։ 27 – Անէլերի գամիլար ատրասնատան աէօն-ատերտիւիմոէ, վէ անէլերի ատ-չընէ-նէրինին տիւյարլարընատան իմափլատը-դամնա, անդէրտէ չօգ միլէմ էլերին կէօգլերի էոնէնտէ գուստուտա պիւրե-նէ՚ճէյիմ։ 28 – Ւ՚է անէլերի Իա՚իֆնէ-լէր ատրասրնա էարի ատ-ըտուիւրիմ վէ անէլերի քէնտիլէրին տիւյարընա Իա գա-յատդամար վէ անէլերատն օյատրատ ատ-էմ պրատգամատդամնատն քէնտիլերին Ա՚լ-յահը Ի՚ԱՂՂ պէն իսկիյիմ պիւէ ճէքլէր։ 29 – Ւ՚է տալի ըգ անէլերատն ևիւզիւմիս ատէթ էմ՚մէյէ ճէյիմ՛, գիրա Ի՚ոսհարին պէյնի՚ի Խարպիւէլ իւզէրինէ տաքատատա՚ տաէյիս Ի՚սպափ Նհավա պու-յուրդը։

ՊԱՂ 10

Ի՚սարէլի իսհիգին ևիրմի պէչինճի աե-նէպնատ՝ ատնէ պատչիտա ալդն օնոնձ-ատա, չէ՚հրին վատ-ուէլ-մնատդն օն տէօր-ատիճիս ատնէպնատ, Հէմնան օլ կիւնա-տէ Ի՚ԱՂՂՈՐ էյլի իւզէրիմտէ օլատգագ պէնի օրդա կէօի իւրտու։ 2 – Ա՚լլահ Ի՚սրատիլնատն օլան րհա՚լդատլէ Խա-բատկէ տիյարդնա պէնի կէօի իւրտու, վէ պէնի զույէի ևիւքաէք պիր տատղ իւ-պէրինէ գօտու։ վէ անդն ճէնատ՚ճ ճի-հէի՚ի՚ատ պիտա օլատնդմէշ պիր չէ՚հր չէքի՚ի վատ իսհի։ 3 – Ա՚է պէնի օրդայ-նա կէօի իւրտու, վէ իչի՚ճ կէօրիւնէ՚չիս փիրինճ կէօրիւնէ՚չիս կիպի պիր ա-տէմ օլատգ՝ էլինատէ քէի՚էնատն պիր իփ վէ էօղլու իչնէն պիր գամիշ վատ իսհի։ վէ օ՚ գափատատա տուրատ՚որ իսհի։ 4 – Ա՚է օ՚ տատէմ պատնա՛ Ի՚չ իոդ ի՚ատէմ՝ կէօղլէրինէ կէօր-վէ գուլատ-լարընէ իչնի՚, վէ ատնատ կէտպի էբէ-ճէլիմ՝ չէՂլէրին ճիւմլէսինատ տիպգագի էլէ։ գիրա պատրայա կէմի իրնէտն քի, պա՛ չէյնէրէ ատնատ կէօտի էլէլիմ՛։ կէօր-տիւրնէ՚ն չէր չէյնի պէչնի ի Խարպիւէլ Խապէր վէր՛ ատ՚տու։

5 – Ա՚է իչնէ պէչնի Խարթճնճնատ չէր Իատրատֆնատա տուր վատ իսհի։ վէ օ՚ ատէմնին էլինատ՝ 'ըգ՚ը պիր գրբա՛' ատօրնի փատրմնագ օլատրագ տաիրը գրբա՛ ատըտնըգնատ էօղլու իչնէն պիր գա-միշ վատ իսհի։ վէ 'ատ-ըրըն գատըճնըգրը պիր գամիշ վէ ևիւքաէքլիկի պիր գա-միշ վատ իսհի։

6 – Ա՚է չատրագա տօզգրատ օլատն գա-փուլա կէ՚լիպ՝ անդն Ն՚էրտու-ատանատա չէգտրը, վէ գափատնէն պիր էչիկինէ էօչէ՚ւ՝ էնինէ պիր գամիշ պատրատ, վէ տիկէր էչիկնէ էօղլու էնինէ պիր գամիշ պատրատ։ 7 – Ա՚է հէր գիւչ-գը օտատլարդն ուգատչնըգրը պիր գամիշ վէ էնի պիր գամիշ օլատ՝ օտատլարդն ա-յատրը տատիի պէչ գրբա՛ իսհի։ վէ գա-փուտ ատ՚էլիգին ևատրնատա օլատն գափատ էչիկի իչէրիտէն պիր գամիշ իսհի։ 8 – Ա՚է գափատնէն ատ՚էլիգնին տատիի-կէն էօղլու՝ պիր գամիշ պատրատ։ 9 – Ա՚է գափատնէն ատ՚էլիգնին էօղլու՝ ակրիպ գրբա՛, վէ անդն տիրկքէրնին իչի գը-բա՛ պատրատ, վէ գափատնէն ատ՚էլիգնի իչէրիտէն իսհի։ 10 – Ա՚է չատրագ տօզ-գրատ օլատն գափատնէն օտատլարդը պիր Իա-յատֆնատան իչէ վէ տիկէր Իա՚ատրատֆնատն իչէ օլատ՝ իչէչնէչնէն ատ էօղլուտա պիր իսհի։ վէ գափատ տիրկքէրնէրինէն էօղլուտա պիր Իա՚ատրատֆնատն վէ օ՚ պիր Իա՚ատրատֆնատն պիր իսհի։ 11 – Ա՚է գա-փատնէն ա՚էտատէչնինէ էնինէ էօղլու՝ ան գրբա՛ պատրատ, վէ գափատնէն ատ՚գատ-լարդը օն իւչ գրբա՛ իսհի։ 12 – Ա՚է քիւ-չինէ օտատլարդն էօնէնտատ պէրճ-գան պիր գրբա՛ վէ տիկէր Իա՚ատրատֆնատն պիր գրբա՛ ա՚էատճէ վատ իսհի։ վէ քիւ-չինէ օտատլար պիր Իա՚ատրատֆնատն տաքը գրբա՛ վէ տիկէր Իա՚ատրատֆնատն տաքը գրբա՛ իսհի։ 13 – Ա՚է պիր քիւչինէ օ-տատնէն տատմէնդն գէչ Իա՚ատրատֆնատան

* 'Իոր եատֆնատնէն

Digitized by Google

տաճկերին տամընչն գըշ լինասցին գառասար գափուլա էօլչուս, էնի եիւմի պէշ զրսա՝ օլուզ, օտա գասփուլսըզ նէչասիկէրնին գալըշը խոյս 14 – ՈՒՆ տաճկէքէրէն՝ գափուչներն էվ ըտաֆքնասա օլան հաղլուչներն տիրկէքէրնին գառասար՝ էօլչուս ալիմըշ զրսա՝ պօլսա։ 15 – ՈՒՆ տրշաղրքի գափուներն եւս գիանտուն իչէրնքի գափուներն տեհլիզի եիւգիւնէ գառասար էլլի զրսա՝ իոյս։ 16 – ՈՒՆ քիւչիւք օտալարըն վէ ատաչէրին տիրկէքէրնինն էանդնասա՝ գափուներն իչէրնիսդանէն հնր լինասցին գաֆքնալի փէնճէրէլէր վար իոյս. տէհլիկներ տասի պէտլէ իոյս։ վէ իչէրնիսդանէն հնր լինասցին փէնճէրէլէր օ զրսա՝ տիրկէքէրնին նէզդրնինէ խուրմա ազաչը բէմ՛ներէ վար իոյս։

17 – ՈՒՆ պէնի տրշաղրքի հավլուչա գկնիքսուի. վէ իչլնէ օտալար վէ հավլուչներն հնր լինասցին նեսիբլնէսա նէզդրնէ լինաչ տէօչլնէմ պատլուչնադագ տէօչլնէմեսէ օնդ՛ուզ օտա վար իոյս։ 18 – ՈՒՆ գափուլարըն էանդնասդի լինաչ տէօչլնէմ գափուլարըն ուզաչնլզրնա գարշը օլուզ՝ տշաղրքի լինաչ տէօչլնէմ իոյս։ 19 – ՈՒՆ տշաղրքի գիանտուն իչ եիւգիւնէ իչէրնիսդանի հավլուներն գշլ եիւգիւնէ գառասար՝ շարգա վէ չիմալա տօզրու էօլչուս՝ էնինդ եիւզ զրսա՝ պօլսա։

20 – ՈՒՆ տրշաղրքի հավլուներն չիմալէ տօզրու օլան գափուներն ուզաչնլզրնըզ վէ էնինդի էօլչուս։ 21 – ՈՒՆ ադըն քիւչիւք օտալարըզ պիր լինասցինան իւշ վէ տիկկը լինասցինան իւշ իոյս. վէ ադըն տիրկէքէրէն վէ տէհլիզներն հավլուներնին գափուներն էօլչուսնէ կէօրէ օլուզ՝ էնինդ եիւզ զրսա՝ պօլսա։ 22 – ՈՒՆ փէնճէրնէրէն վէ տէհլիզներն վէ խուրմա ազաչը բէմ՛ներէ շարգա տօզրու օլան գափուներն էօլչուսնէ կէօրէ օլուզ՝ եէտո սյագ նէչտուսդան քէչ գափա չըգարըր իոյս. տէհլիզներն տասի անէրին էօնէնասդ իոյս։ 28 – ՈՒՆ չիմալէ վէ շարգի գափուլարըն գարշըլնմասա իչէրնիսդ հավլուներն պիրգը գափուսը վար իոյս. գիանտուսդան գափուչա էօլչէրնէ եիւզ զրսա՝ պօլսա։

24 – ՈՒՆ պէնի ճէնուզ լինասցինան տօզրու կէօրէ իւրուսա, վէ իչլնէ ճէնուսդ տօզրու օլան պիր գափուս վար իոյս. վէ տիրկէքէրէ իչէ տէհլիզներն էօլչուս՝ ալ պիրլէրին հավլուներնին հնր լինասցին 25 – ՈՒՆ ադըն չէմ՛ տէհլիզլէրինին հնր լինասցինան ալ պիր փէնճէրնէրէն կիոլի փէնճէրնէրի վար իոյս. ուզունլզրնը էլլի զրսա՝ վէ էնի եիւմի պէշ զրսա՝ իոյս։ 26 – ՈՒՆ գափուչա չըգունագ իչէրնն եէ սյագ նէչտուսդան օլուզ՝ ադըն տէհլիզներն էնինդնասդ իոյս. վէ տիրկէքէրէ իչէրնիսդանէ պիրգի պիր լինասցինան վէ տիրկէքէրէ օ պիր լինասցինան խուրմա ազաչը բէմ՛ներէ վար իոյս։

27 – ՈՒՆ իչէրնիքի հավլուներն ճէնուսդ տօզրու պիր գափուսը օլուզ՝ գափուսան գափուչա ճէնուսդ տօզրու էօլչուս եիւզ զրսա՝ պօլսա։ 28 – ՈՒՆ պէնի ճէնուսդի գափուսան իչէրնիքի հավլուչա կէօրէ իւրուսա. վէ ճէնուսդի գափուսը էօլչուս՝ ալ պիրլէրին էօլչուսնէ կէօրէ պօլսա։ 29 – ՈՒՆ ադըն քիւչիւք օտալարըզ վէ տիրկէքէրի վէ տէհլիզների ալ պիրլէրին էօլչուսնէ կէօրէ իոյս. վէ ադըն չէմ՛ տէհլիզներնինն հնր լինասցինան փէնճէրնէրէն վար իոյս. ուզունլզրնը էլլի զրսա՝ վէ էնի եիւմի պէշ զրսա՝ իոյս։ 30 – ՈՒՆ հնր լինասցինան տէհլիզներնն ուզունլզրնը եիւմի պէշ վէ էնի պէշ զրսա՝ իոյս։ 31 – ՈՒՆ տէհլիզների խաղրնի հավլուչա տօզրու օլուզ՝ տիրկէքէրնինտ խուրմա ազաչը բէմ՛ներէ պատլուչնադագ, գափուչա չըգունագ իչնն սյագ նէչտուսդան վար իոյս։

32 – ՈՒՆ պէնի շարգ լինասցինան տօզրու օլան իչէրնքի հավլուչա կէօրէ իւրուսա՝ գափուսը էօլչէրնէ ալ պիրլէրին էօլչուսնէ կիոլի պատլուչնադագ։ 33 – ՈՒՆ ադըն քիւչիւք օտալարըզ վէ տիրկէքէրի վէ տէհլիզներն ալ պիրլէրին էօլչուսնէ կէօրէ իոյս. վէ ադըն վէ չէմ՛ տէհլիզներնինն հնր լինասցինան փէնճէրնէրէն օլուզ՝ ուզունլզրնը էլլի զրսա՝ վէ էնի եիւմի պէշ զրսա՝ իոյս։ 34 – ՈՒՆ տէհլիզներն խաղրնի հավլուչա տօզրու իոյս, վէ տիրկէքէրնին խզրնի լինասցինան խուրմա ազաչը բէմ՛ներէ պատլուչնադագ գափուչա չըգունագ իչնն սյագ նէչտուսդան վար իոյս։

35 – ՈՒՆ պէնի չիմալի գափուչա կէօրէ իւրուսա։ 36 – ՈՒՆ քիւչիւք օտալ…

* Իմ. ալիմըշ զրսա՝ եասփասը

բրնձը վէ տիրէքլէրինի վէ տէհլիկէրինի վէ հէր թէտարիֆատ օլան փէհձէրլէրինի էօլչիւտ՝ օ պիրլէրին էօլչիւտիւնէ կէօրէ պօլսուն. ուզունլուղը էլլի զրաս՝ վէ էնի եէրմի պէշ զրաս՝ իսի։ 37 – Վ.Է ան֊ըն տիրէքլէրէն խարիճի հասվուլյատ ասզրաս իսի, վէ տիրէքլէրինին էքի թէտարիֆներատ խուրմա ազաճը բհմխէրէ օլտուգ՝ էօփօյա չէգմազ իչինի ակքիզ ալտգ ներտուտան վար իսի։

38 – Վ.Է գափուտը՝ գափուլարըն տիրէքլէրի հանդնատա օլան պիր օտա վար իսի. վէ մուհրագալը օրատա եուդարլար իսի։ 39 – Վ.Է գափուտըն տէհլիկինատ՝ իւզերլերինատ մուհրագալը վէ կիւնատ գուրպանըը վէ սուդ գուրպաները զէմՀ եՀմէք իչէրի էքի թէտարիֆատ իչէրէշէր ասիրա վար իսի։ 40 – Վ.Է չիմնի գափուտըն մէտախէլինատ չէգէրլաճագ եէրատ՝ խարիճի թատարիֆատ իչի ասիրա, վէ տիկէր թատարիֆատ՝ գափուտըն տէհլիկինատ իչի ասիրա վար իսի։ 41 – Գափուտըն հանդնատա՝ պիր թէտարիֆատ տէօրԹ ասիրա վէ տիկէր թէտարիֆատ տէօրԹ ասիրա, հա՛նի իւզերլերինատ խ֊ըսպան զէմՀ էհլիկն ակքիզ ասիրա վար իսի։ 42 – Վ.Է մուհրագալ իչինն օտան տէօրԹ ասիրալարըն հէր պէրինն ուզունլուղը պիր պօչուգ զրաս՝ վէ էնի պիր պօչուգ զրաս՝ վէ ճիւքէճիւլի պիր զրաս՝ օլարագ եօնատլըշ թէտարիֆատ իսի. վէ մուհրագալ իլէ զէմիհէնի զէմՀ էհմէխլերի ալէմլէրը անլերին իւզերլերինէ գօնաուլուր իսի։ 43 – Վ.Է հէր թէտարիֆատ իչէրիւլ տօզրուա տէօրԹ փարմագ էնինատ՝ պիր քէնար՝ եասիվլէշ իսի. ասիրալարըն իւզերինէ տատիլ զէմիհէնին էմէի էճատլար էդի։

44 – Վ.Է տատիլի գափուտըն խարիճի թէտարիֆներատ՝ չիմնի գափուտըն հանդնատա օլան տատիլի հասվուլյատա մուզաֆֆան օտալարը օլուգ՝ ճիւզլերի ճհնատագ տօզրուա իսի. պիրի չարգի գափուտըն հանդնատա օլուգ՝ ճիւմլա չիմնի տօզրուա իսի։ 45 – Վ.Է պատա խրիտագին՝ նէհմիս ճհնատագ տօզրուա օլան պատ օտա պէչլիքին մուհաֆազալը խրտմէճինատ պուլսնան քհատհինլեր իչինն տիր. 46 – Վ.Է նէհմիս չիմնի տօզրուա օլան օտատ մէզգատհրն մնահաֆազալը խրտմէճինատ պուլսնան քհատհինլեր իչինն տիր. պունլար պէհի Վ.Է խաճէն օլան Սաղովհրն օղուլլարը օլուգ, ԻԱՂՂՁ խրտմէճի էճմէգ իչինն հատվաչերլուգ՝ ատտո։

47 – Վ.Է հավլուլյատ էօլչմէս, վէ ուզունլուղը հինգ զրաս՝ վէ էնի հինգ զրաս՝ օլարագ միւրէտգատա՝ իսի. մէզ պահ տատիլի պէչլիճի էօնիւնատ իսի։

48 – Վ.Է պէհի պէչլիճի տէհլիկինէ կէօճ իւրտճէ, վէ տէհլիկին գափատ տիրէքլէրինին էօլչիւտ՝ պիր թէտարիֆատան պէշ զրաս՝ վէ տիկէր թէտարիֆատան պէշ զրաս՝ պօչսա. վէ գափատնըն էնի պիր թէտարիֆատան իւչ զրաս՝ վէ տիկէր թէտարիֆատան իւչ զրաս՝ իսի։ 49 – Տէհլիկին ուզունլուղը հինգի զրաս՝ վէ էնի օն պիր զրաս՝ օլուգ՝ ատատ նէրտուտանէ չէգէրլէր իսի. վէ գափատ տիրէքլէրինին հանդնատա տիրէքլէր պուլունատ՝ պիրի պիր թէտարիֆատ վէ տիկէրի օ֊ պիր թէտարիֆատ իսի։

ՊԱՂ 41

Վ.Է պէհի հէլքէլէ կէօճ իւրտճէ, վէ տիրէքլերի էօլչիւտ՝ չատրըն էհմէնէ կէօրէ պիր թէտարիֆատան ալէը զրաս՝ էհինատ վէ տիկէր թէտարիֆատան ալէը զրաս՝ էհինատ պօչսա։ 2 – Վ.Է գափուտըն էնի օն զրաս՝ օլուգ՝ գափուտըն հանդնատը պիր թէտարիֆատան պէշ զրաս՝ վէ տիկէր թէտարիֆատան պէշ զրաս՝ իսի. վէ անը էօլչիւտ ասզաւնլուղընը գէրճ զրաս՝ վէ էնինի եէրմի զրաս՝ պօչսա։

3 – Վ.Է իչէրի կէրէկճէ գափատընը տիրէքլերինին էօլչիւտ՝ էքի զրաս՝ վէ գափուտը ալէը զրաս՝ վէ գափատընը էնինի եէտ զրաս՝ պօչսա։

4 – Վ.Է ուզունլուղը եէրմի զրաս՝ վէ հէլքէլ թէտարիֆներատ օլան էնի եէրմի զրաս՝ օլան պէշ նէյ էօլչիւտ պատճառ՝ Պալ Գոլատա իւլ ատատատ տօզր՝ ատատ։

5 – Վ.Է պէչլիճին տիվարընը էօլչիւտ՝ ալէը զրաս՝ վէ պէչլիճին էճմատիրատատ պուլսնան օտալարըն հէր պէրինէ էճնինի ատէօրէ զրաս՝ պօչսա։

6 – Վ.Է օտալար պիրիպիրի իւտիխճատ էւչ էւչ գօ֊ օլարագ ատալատա օճատ իսի. վէ մուհէյատալ օլմագ իչինն ալտնըշ հէր թէտարիֆատա պուլսնան օտալարըն պէչլիճի տիվարընա հիրիճլէր

---

*Ներող՝ չէնիկլէր

խոի, ֆաղաքի ասլ պէյթ տիվաբրնաս մանբ թաասլ. տէյիլէր խոի։ 7 – Վ.է օտասլարաս չըգմասդ իչին տէրեճէ տէրեճէ կէնթլէնէն հէլէզօնի Նէրօ-ան օլասդ՝ պէյթի ին էթրաֆքնասս հօդասրը չըգմասդ իչնէն պէյթի տօլաչըր խոի. պու ահպէպանդ հօգասրը չըգասրգ ճաս պէյթ կէնթլէնիր խոի. վէ պէդյլէճէ ալթ գաթմասն հօգասրըդթ գաթաս օրթաս գաթմասն չըգըլըր խոի։ 8 – Վ.է հէր թասրաֆտաս պէյթին ենթաէթլիյինի կէօրասիմ. օտասլարըն թէմէլլէրի թէմմամ պիր գասմէշ, հասդնի ալթէ պէդյնէ զըրաս՝ խոի։ 9 – Օտասլարըն տիվաբրնէն գալընլըղը տըշարըրսասն պէշ զըրաս՝ օլասդ՝ իչէրիքի տգասլըգ օտասլարըն մէվգիի խոի։ 10 – Վ.է պէյն էնթ խարճի օտասլարըն մնագէյինէտ պէյթին էթրաֆնասս գալան եէր ենիրմի զըրաս՝ խոի։ 11 – Վ.է օտասլարըն գաֆուլարըր գալան եէրէ տօզրու օլասդ՝ գաֆուլարըն պիրի չիմնէլ, վէ տիկկէրի ճէնասդ տօզրու խոի. վէ գալան եէրին էնի հէր թասրաֆտաս պէշ զըրաս՝ խոի։

12 – Վ.է պյրըլմէշ եէրին էօնճնասդ՝ դասրպաս տօզրուս օլսն թասրաֆտասքի պինասնէն էնի եէմիճ զըրաս՝ խոի. վէ պինասնէն տիվաբրնէն հէր թասրաֆտաս պէշ զըրաս՝ վէ ուզունլըղը տօգասն զըրաս՝ խոի։ 13 – Վ.է պէյթի էօյլնէսդ՝ ուզունլըղընը ենէզ զըրաս՝ պասլաս. վէ պյրըլմէշ եէր իլէ պինաս վէ տիվաբրնէրնէն ուզունլըղը ենէզ զըրաս՝ խոի։ 14 – Վ.է պէյթի իլէ պյրըլմէշ եէրին էնի, հասդնի չարգաս տօզրուս օլսն ենէզ հէզ զըրաս՝ խոի։

15 – Վ.է պէյնէն տարգաս թասրաֆքնասն պյրըլմէշ եէրին գասրչըմնասս պասլասնին պինասնէն ուզունլըղընը վէ իչի թասրաֆտասն սասնդն էյվասնլարընը էօյնէսդ՝ տասխիլի հէյնէլ վէ հավլուսնդն էյվասնլարը իլէ ենէզ զըրաս՝ պասլաս։ 16-Իշխէյէր վէ գաֆէսլի փէդճէրէյէր վէ հէր թասրաֆտաս պասլասնասն օլ իչ դէնէլըրէն էշխէյէրինին գասրչըմնասս վասգը՝ էյվասնլար՝ եէրասդն փէդճէրէյէրէ գասսար հէր թասրաֆտասն թասխիս գաֆիլը օլասդ՝ փէդճէրէյէր տասխի գասֆլը խոի։ 17 – Գասֆասնէդն իւսթ իւնիւ վէ իչէրիքի պէյթէ գասսար օյասն եէրի վէ տըշ թասրաֆքընը վէ պինէթիւն տիվաբրնի իչինի տըշկընը հէր թասրաֆտասն էօյշտաս։

18 – Վ.է քէրասպիյէր իլէ խասբմա ասլասճը բէտմէյէրի եասֆէյլմէշ խոի. հէր իքի քէրասպի տգասլըգնասս պիր խասբմա ասլասճը պասլասնասդ՝ քէրասպիյէրին տասխի իքիչէր եէչգիս վար խոի։ 19. Վ.է խասբմա ասլասճընաս տօզրուս պիր թասրաֆտասն տասխ եէչգիս վէ տիկկէր թասրաֆտասն խասբմա ասլասճընը տօզրու կէնճ ասլասն եէչգիս վար խոի. պէյթիւն պէյնի հէր թասրաֆընասս պէօյլ եասֆէյլմէշ խոի։ 20 – Նէգասթէն գաֆուսնդն իւսթ իւնէ գասսար քէրասպիյէր վէ խասբմա ասլասճը բէտմէյէրի եասֆէյլմէշ խոի. հէյնէլինի տիվաբրնասս տասխի պէօյլ խոի։ 21. Հէյնէլինն սէյէլէրի մէսրէպասդ՝ խոի. մնագասխնն եէչգիճնիւն կէօրիճնիւչիս հէյդէյն կէօրիճնիւչիս կիպի խոի։

22 – Ադճաճ մէզասյհնն եէսքէքքէյի իւչ զըրաս՝ վէ ուզունլըղը իքի զըրաս՝ օլասդ՝ քէօչկէրի վէ ուզունլըղը վէ եասնլարը ասլասճասն խոի. վէ պասնասՐԱՊՊՒՆ հասզասրընաս օլսն ասֆրասդ պաս տըր՝ տասխ։ 23 – Վ.է հէյնէլինն հէմ մնագասխնն իքի գաֆուլարը վար խոի։ 24 – Վ.է գաֆուլարընն իքիչէր գասնասդ օլասդ՝ գասնասդ իքիչէր գասիճլարը խոի. պիրինի իքի գասնասդ վէ ակկէրնէն իքի գասնասդ վար խոի։ 25 – Վ.է ասնէրին իւգէրինասէ, եասնի հէյնէլինն գաֆուլարը իւգէրինասէ, տիվաբրնար իւգէրինասէ պասլասնասդը կիպի, քէրասպիյէր իլէ խասբմա ասլասճը բէտմէյէրի եասֆէյլմէշ խոի. վէ խասրճէտն էյվասնլարն եէչգիսնասէ պիր թասխթասս նէբտիսասն վար խոի։ 26 – Վ.է էյվասնլարն եասնլարընասս վէ պէյթին օտասլարընասս վէ նէբտիսասնլարը իւսթ իւնասէ իքի թասրաֆտասն գասֆէսլի փէդճէճէյէր վէ խասբմա ասլասճը բէտմէյէր վար խոի։

ՊԱՊ 42

Վ.է պէյնի չիմնալ ճիհէթինէ կիսէն թասրիգլէ խասրիճի հավլուսյս չըգարըմ՝ պյրըլմէշ եէրին գասրչըմնասս հէմ չիմնալէ պասգասն պինասնէն գասրչըսրնասս օլսն օտասլարաս կէօրիճնիւս։ 2 – Շիմնալի գաֆուսնդն էօճնիւնէն ուզունլըղը եէսքէ զըրաս՝ վէ էնի էլլէ զըրաս՝ խոի։ 3 – Իչէրիքի հավլուսնդն եէրսի վըրասէ եէչէ գասրչըմնասս վէ խասրիճի հավլուսնդը թասչ տէօչկէմէի գասր

Copyright

շրջանտաս, խէշ գաղի պիջիքիջիրինէ գարշը էյվանլար վար իսի։ 4 – Վէ օտալարըն էօնինտէ՝ իչէրիսինէ օն զրա՝ էնինտէ պիր կէվզէնէ կեր վէ պիր զրա՝ ճոլ օլուա՝ գաֆիալարը չիմնէլ տօզրու իսի։ 5 – Վէ ֆէվգինդի օտալար տար իսի, գիրա էյվանլար անլէրտան, կաղի պինտէն ալի վէ օրթա գաղի տա օլան օտալարընտան կեր ալըր իսի։ 6 – Զինէքի անլէր իւ գաղի օլուա՝ հավլուլարըն տիրկէլէրի նիսի տիրկէլէրի էօգ իսի. պու ափսպատն զէմինտէն, կաղի ալի վէ օրթա գաղի տա օլան օտալարընտան տար իսի։ 7 – Վէ օտալարըն կանդնտա՝ խարիճ հավլու կեր տա ֆընտա օլան օտալարըն էօնինտէնկեր իսիճ տիվարըն ուզանդըղը էլի զրա՝ իսի։ 8. Չիրա խարիճ հավլուլա պէտ օտալարըն ուզանդըղը էլի զրա՝ վէ իչի է հէյ բէլին էօնիւ ևիւզ զրա՝ իսի։ 9 – Վէ պու օտալարըն ալի ընտան՝ խարիճ հավլուտան անլէրէ կիսէ ճէր մէտիկէ շարգ կեր տա ֆընտա իսի։ 10 – Հավլուն շարգա տօզրու օլան տիվարընին էնվիրինտէ՝ ապրըմիշ մանհալ իլէ պինտէրի գաբշրընտա օտալար վար իսի։ 11 – Վէ էօնէրինտէ շինտալ ճանիպինտէ օլան օտալարըն կէօրինինւ շինտէ պիր ճոլ օլուա՝ պու տաճի անլէրին ուզանդըղընա վէ էնինէ վէ հէփ չրգինտալրընա վէ շէբինէրինէ վէ մէտիկէլէրինէ պէնգէր իսի։ 12 – Վէ հէնտագ ճանիպինտէ օլան օտալարըն մէտիկէլէրի տտաճի պէտալէ իսի. ճոլ պաշլնտա, կաղի շարգի ճոլ ազգընտա՝ տիվարըն էօնինտէգի տօզրու հօտտա պիր մէտիկէլ վար իսի։

13 – Վէ պաշնա խիճատէն Ա՛լրըմշ եէրին էնինտէ օլան շինտալի օտալար վէ ճէնտագի օտալար՝ ԻԱՊՊԻՆ հուզուրընա կաղչէնի քեռա հինէրէրին սագտա շէլէրի եէչ ճէգլէրի մնգատտա օտալար տար. սագտա շէլէրի վէ էքսէրճ իմագտիմէնի վէ կիշտանչ դուբաղընըր վէ տաշ գաբաղընըր օրթայա գէլտճագլար, զիրա օլ մանհալ մնգատտա տիր։ 14 – Գէռա հինէրէր օրթայա կիսէտկէրինէ՝ մնգատտա եէրտէն խարիճի հավլուլա չըգինտա՝ ճագլար, ան ճագգ խրտճիի էտէր իքէն կիչտկէրի Լ՛ապահէրի օրտատա պրտագճագլար, զիրա անլէր մնգատտա տիր, վէ պաշգա էլճիսէ կիսէկ ճէգ լտճագլար՝ ատ՛ատ օլան շէլէրէ ճագ լտճագճագլար՝ ատ՛ատ։

15 – Վէ իչէրիքի պէկիճի էօչէմէյի իմանտ էլէնտիքատ, պէնի շարգա տօզրու օլան գաֆիալար չըգարըպ՝ անը հէր իմատճատան էօչիրու։ 16 – Էօչիրու գտմիշէլէ շարգ ճիհէթինի հէր իմատճատան էօչիրա՝ անը պէշ ևիւզ գտմիշ պօլտա։ 17 – Էօչիրու գտմիշէլէ շինտալ ճիհէթինի հէր իմատճատան էօչիրա՝ անը պէշ ևիւզ գտմիշ պօլտա։ 18 – Էօչիրու գտմիշէլէ հէնտագ ճիհէթինի էօչիրա՝ անը պէշ ևիւզ գտմիշ պօլտա։ 19 – Ղատըպ ճիհէթինէ տէօնիրա՝ էօչիրու գտմիշէլէ անը էօչիրէլէ պէշ ևիւզ գտմիշ պօլտա։ 20 – Ան՛ը տէօրթ ճիհէթտէն էօչիրու. մնգատտատ տահա իմատճր օլուհատան մնհալտէն իմ էֆրուգ իչինէ տուրընըն ուզանդըղը պէշ ևիւզ վէ էնի պէշ ևիւզ թաշը իսի։

ՊԱՊ 43

Վ՛ը պէնի գաֆիալա, կաղի շարգա տօզրու օլան գաֆիալա կէօրէ իբտաճա։ 2 – Վէ իչէրէ շարգ ճիհէթինէն Իապտէլ Ա՛ալահընդան ճէչտլը իճէյտ իսի. վէ ատտաճը չոգ տալարընն ատտաճը կիսի օլուա՝ զէմին անըն ճէչտլընտան մնհանվիր օլտա։ 3 – Վէ կէօրտուրնէմ մնհանգաբ չէհրի խատրագ Լ՛ահ ևէ կէլտիքնէմ կէօրտուրնէմ մնհանգաբ կիսի օլուա՝ մնհանգաբկէ Ռուհար ըրմճաղը քէնարընտա կէօրտուրնէմ մնհանգաբ կիսի իսի. վէ ևիւզ իսիճ իւ գաֆիտաճտա։ 4 – Վէ շարգա տօզրու օլան գաֆիալ էօչիրտան ԻԱՊՊԻՆ ճէչտլը պէհիճ կիրտու։ 5 – Վէ Ռուհ պէնի գալտըրըպ՝ իչէրիքի Տավտլտա կէօճ իբտաճա։ վէ իչիճ է ԻԱՊՊԻՆ ճէչտլը պէհիճ տօլտտուրմըշ իսի։ 6 – Վէ պէհիճտէն պտանա ատպէլէյնէն – ճինի իչիճ տիճ. վէ ճանգլմտան պիր առտճ տտուրտ իսի։ 7 – Վէ պտանա տտատ քի՝ Ընդ իսի ե տատճ, պէնի Ռատտըլ ատտատիտտա իլէլէպտա օճ ուգտաճտագլար ե տախե ըրճն մնհանգաբ ըտագտատրճն ե տատճ ըրճն մնհանգաբ ևէ ատտատիտտա իլէլէպտա օճ ուգտաճտագլար ե տախե

ձեքլերը։ 8 – Էշխքլերինի էշխիմի վը սեղէլերինի սեղէլերիմէ եասգըն գոտըզլարընասա, պէնիմ* իլէ անլէրինի սասյաքնասա էօլէօղ սիր սեխվար վար իքէն, իշլէտխքլերի ուէքրուհալլէ մնագասաւէս իսալրի թէտնես էխ տուիլեր. պէն տասխ տանլերի զաղասպըլլէ թի նէլեք էխ տահմ։ 9 – Շիմնի գինալարընը վը մելխքլերինին լուշէլերինի պէնասէն ուզաղգասշալյաքլալար, վը խլէլեպես ասբասլարընասա սասլին օլասճագըմ։

10 – Նյ իսալ ի սասէմ, սէն պէլխի ի Խրապյէլէ պու պէլխի թա՛րինի էլլե, քի 'իսահանլարընասան ուխ ասնաքլար վը րէսմինի էօյլսնուէլեր։ 11 – Վ.է էկեր իշլէտխքլերի շէլլերին ճիսմէնինասէն ուխ ասնըլար իսէ, ասնլերէ պէլխի ին շէնգ ու թ էրլի իսալխքնը վը կիրնալ չըգասճագ ևէրլէրինի վը պիսէիւն սասրէմ վը ուսուլրնը վը պիսի իւն [սասրէմ վէ] գասնուէլարընը պէլյասն, վը ասնլէրին կէօզլերի էօնիհնասէ թասցիրը էլլե, քի ասնն պիսէիւն սուրէմ վը ուսուլրնը հլՔվգ ու իրնա էլէլհլէր։ 12 – Պէլխի ին գասնուէնը պու սըր. Հէր թ ասրասՔնասա ասնըն պիսէիւն հուասուսը տուզ պասշնուտա ագասէա օլասճագ սըր. ԽշՔէ պէլխի ին գասնուէնը պու սըր։

13 – Վ.է ժէզպհնըն զըրա՛ իլէ եօլ չիւսիս պու սըր. (պու զըրա՛ պիր զըրա՛ տէօրլի փարմնագ սըր.) չուգուր ևէրի պիր զըրա՛ վէ էնի պիր զըրա՛ վէ հեր թ ասրասՔնասա օլասն քէնասրը, ազրնէսա գասուսը պիր գասրըշ օլասճագ. վը ուէզպհնըն *Թ էհվլի պու օլասճագ սըր։ 14 – Վ.է թ օփրասրըն չուգուր ևէրլինասէն աշասղրլի քէնասրա գասուսը իսլի զըրա՛, վէ էնի պիր զըրա՛ օլասճագ. վը քիչուչ քէնասրասնի պէգյէգ քէնասրա գասուսը տէօրթ զըրա՛ օյուզ՝ էնի պիր զըրա՛ օլասճագ սըր։ 15 – Վ.է օճագ տէօրթ զըրա՛ օյուզ՝ օճագասնի եօգարը տէօրթ պուչնուզ օլասճագ։ 16 – Վ.է †օճագրն ուզունլըզը օն իսլի վը էնի օն իսլի զը՛ – օյուզ՝ միւրեպպու՛ օլասճագ սըր. 17 – Վ.է ասնրն տէօրթ թ ասրասՔնասա օլասն քէնասրընն ուզունլըզը օն տէօրթ վը էնի օն տէօրթ օլասճագ. վը էնի լասՔնասա քէնասրը հարըմ զըրա՛ վէ չուգուրլըզը պիր զըրա՛ օլասճագ. վը ևէրեխպասնլարլըզը չարգա տօզրա պուլուհասճագ սըր։

18 – Վ.է պասնա տէօրի քի՛ Նյ իսդն թ ասաեմ՛, Ի՛ապպ ևէօվա պէզվէ պուչասրըզը. Մէզպասհը հասխասճագլարը կիևնասէ՝ ասնըն իւզերինասէ մնա՛հասգա թ ագասմի՛ էմ մէզ վը իւզերինէ գասն տէրճմէզ իչնէն գասնաևնլարը պու սըր։ 19 – Ի՛ապպ ևէօվա պէզվէ պուչասրըզը. Ասգասվկ նէօրնասէն օլարագ պասնա խրասմէի էմ մէչէ հագլարշասճագ օլսն Վ.ևլի քհասհինէրէ կիևնասհ գասուսագը օլմագ իւզերէ օրդերլարասն պիր տասնա վէրէճէքհին։ 20. Վ.է ասնրն գասնքնասն ասլրպ Վզպասհը տէօրթ պուչնուզը իւզերինէ վը – Լզգէ քհնասրըն տէօրթ քուչէէնինէ վը Խօ – ըշէ քհնասրըն հէր Թասրասգնինը գդասճագսըն. վը ասնը թասհ՝հիր էտիպ՝ ասնըն իչնէն քհ ֆասրէի էտսճէքհին։ 21. Վ.է կիևնասհ գասուսագը տասնասնըը ասլասճագգըն, օ տասխ մնագասհին խասրճնասէ պէլխի ին թա՛նէն օլասնասն մնահարնասա եասգըլասճագ սըր։ 22 – Վ.է իւրնճի կիևնասէ կիևնասհ գասուսագը իչնէն քհչիէրասէն գասուսագսըզ պիր էրկէճ թ ասգասմի՛ էտ՝ ճէքհին. վը ևէզպասհը տասնա իւրնճ թ ասհ հիր էմ – տէրէների կիևնասհ ասնը թ ասհ հիր էտ՝ ճէքհէր տիր։ 23 – Նյ՛ն թ ասհ հիրի իքմնզ էմ ասհիկնասէ սըզըրլասրասն գասուսագսըզ պիր տասնա վէ գդասնլասրասն գասուսագսըզ պիր գօչ թ ագասմի՛ էտ՝ ճէքհին։ 24 – Վ.է ասլէրի ԻԱՊՊՀՆ հնասզասրքնա կէմ իրէ՝ճէքհին. վը քհասհինէր ասհէրինի իւսէրինէ թ ուզ հքՃէրէր. վը ասլէրի ԻԱՊՊԱ մնահրասգա օլմագ իւզրէ թ ագասմի՛ էտ՝ ճէքհէր տիր։ 25 – Նէտի կիևն միւտտէհ կիևնասհ գասուսագսը օլմագ իւզրէ կիևնասէ պիրէ եր – կէճ՝ ասրպ էտ՝ ճէքհին. յ.կ պասլիք պզրլասրասն գասուսագսըզ պիր տասնա վը գդասնլասրասն գասուսագսըզ պիր գօչ՝ ասրպ էտ՝ ճէքհէրէ տիր։ 26 – Նէտի կիևն միւտտէհ վէզպասհ իչնէն քհճէքհէ էտիպ՝ ասնը թ ասհ հիր վը թ ասհասհ էտ՝ ճէքհէրէ տիր։ 27 – Վ.է ոյ կիևնէր թ էմնի՛ օյուզգասա՝ ակքհպնճի կիևնասէ վը ասնասէն ասնրսա քհնասհինդրը վէզպասհ իւզերինասէ միւհասգասյաքլարըզ իւլ՝ սէլասհէ գասուսագսըզ՝ ասրպ էտ՝ ճէքհէրէ, վը պէն ասլգասն իրպի օլասճագ պզրլ՝ ասէհ Ի՛ապպ ևէօվա պուհյասրըզ։

---

* Ի՛ուր. ասրգասագը

† Ի՛ուր. Աբրէլնի՛, նա. 20. 1, 2։

Digitized by Google

ՊԱՊ 44

Վ֊է պէնի մնագտնին չարգ թա֊ղատիքնա տօղրաւ օլան խարիճնի գոփաւ֊նէն եօլնա կէրի կէտի իտան, վէ գոփաւ֊լը խան։ 2 – Վ֊է ՐԱՊՊ պատճա ուէտի քի՝ Զա֊ւ գոփաւ գոփալը գալարագ ա֊չելմայաճագ վէ անտէն քմնէ խէրի կէրմէյէճէք տիր. զիրա անտէն խարա֊մէյին Վ֊էլհա֊ը ՐԱՊՊ կէրտի. պաւ ա֊պէպտէն գոփաւլը գալաճագ տըր. 3 – Բէ՛խէ ւ֊խ֊ա տըր. ՐԱՊՊՐ֊ն Հա֊ղարըճնա թա՛ամ էմէճէք խչինա օղաս֊տա անճագ բէ՛իա օմռաւգաճագ տըր. գոփաւճէն էյվանը եօլնտան կիրէճէք, վէ էճմանն օ եօլտան չըգաճագ տըր։

4 – Վ֊է պէնի չիմնալի գոփաւ եօլնտան պէյլիճն էօնինէ կէօմիւրտիւ. վէ կէօրտիւմ քի՝ ՐԱՊՊ֊ն ճէյլագը պէյլճ իւր ՐԱՊՊՐ֊ մօղտաւրմըշ խոր. վէ եիւզ իւսէճիւ գոփաճնտըմ։ 5 – Վ֊է ՐԱՊՊ պատճա ուէտի քի՝ Էյ խոչ ի ատէմ, պէյլճ իւր ՐԱՊՊ֊ն ճիւմլէ ատաւլը վէ ճիւմլէ գոփաւնէլտրը Հագ֊գըճնտա տտնտա հէր ուէզիլէտիյմի գալ֊պիճէ գօ, վէ կէօզլէրիճլէ կէօր վէ գաւ֊լագտրըճլէ տիճլէ։ վէ պէյլճն մէտ֊ճէլճնէ վէ մնագտոխն մնճրւէ հէլէրնէն ճիւմլէճնէ տիիգագճ էյլէ։ 6 – Վ֊է ՝ատրլատա, եաՙնի պէյլճ ի խարայլէլ ուէզլէ քի՝ Բագտ եՀվա պէզլէ պաւ֊յտրը. Էյ պէյլճ ի խարայլ, մէքրաւ֊Հաճճնըզդն քէուճՖիէտ քիՖայէճ է֊ատր քի, 7 – Սիզ էքմէյիճի վէ իչ եագտր իլէ գաճը թագտիմ էճտխյիճիզ տրքատաս՝ մնագտխտճտնէ պաւյաճնաւ պէյլճնի թէյվիա էճմէլէրի խչինն գաղալէրի խճնտաճրզ վէ ճէՀտճէրի խճիճտաճրզ օղան էՀՀէպիլէր կէճիր֊տճնիզ. վէ տիզին մէքրաւ֊Հաճճնըզդն քէուճՖիէտ իւզէրինէ անլէր ՝ատՀտրմը նագզ էճտխյէր։ 8 – Վ֊է մնագտատա ա֊մճագրտնտա խրատճէն գաճնէրնէ ՀըՖիզ էճմէտճնիզ. Ֆագաճի մնագտխ֊տճնէ ա֊մճագրմ խչինն խճէտխյիճիզ խրատճէյլէ գօտրնըզ։

9 – Բագտ եՀվա պէզլէ պաւյաճրը. Պէյճն խարայլէլ ագրատրնտա պաւյաճնտան էՀՀէպիլէրտէն գալալի խճիճտաճրզ վէ ճէՀտճի խճիճտաճրզ Հիչ պիր էՀՀէպի մնագտխտճ կիրմիյէճէք տիր։ 10 – Վ֊է խարայլ պէյճնէն տտճրզ փաւլտրընտա ՝տպի՛ օլտրագ զէլալէճէ տիւյտրնըզ֊լէ֊ ՝տտճ, պէյճնէն ա֊զագլաչան Վ֊է խիլ֊լէր տտճի քէՀճի քէօճ խալիւ֊քլէրինի ճիւտ֊ըճը չէքէճէքլէր տտր։ 11 – Վ֊է ատնլէր մնագտխտճնէ պէյլճն գոփաւ֊լտրընտա Թա՛ՀՀն օլաճնտան խրատճէ֊ճլէր վէ պէյլճն խրատճէ ճիվլէրի օլտրագտաք. գաճմ խչինն մնա֊Հտրագտա վէ պէպի՛Հվլէրի ատնլէր պէՀտ էտէճէքլէր, վէ ատնլէրէ խրատճէ էճմէք իւզրէ էՀնվլէրինտէ տտաւրատճագլտր։ 12 – Ատնլէր Թ տարագՖիճնտան փաւթլտրը էՀճիւտ խրատճէ էճտխյէրի վէ պէյլճ ի խարայլէլ ԹէՀքէզէ վէ քէօճ խալիւ֊քլէ էճմէլէրինէ ատէպէգ օլտրքլտրը էճմէտճ֊նէ էլճմի գաճտրտրտրմ, վէ քէՀճի քէօճ խալիւ֊քլէրինի ճիւ֊ըճը չէքէճէքլէր՝ ատՀտ Վ֊ագգտ պաւ֊յտրը։ 13 – Վ֊է պաճնտ քէտՀճի֊լիք էճմէք իւզրէ վէ հէփ մնագտատէտ չէՀլէրիմճ ագճտտ չէՀլէր խատաւտրճնտա Հտագտաշմագ իւզրէ, պաճնտ Հտագ֊տաշմայտճագտրտ, Ֆագաճի բէգտաշէճ֊լէրինի վէ իչլէտխյէրի մէքրաւ֊Հաճճնըզդն ճիւտ֊ըճը չէքէճէքլէր տտր։ 14 – Վ֊է քէՀճի ատնլէրի պէյլճնի հէր պիր խրատճէյի վէ ատնտէ օլտճագ հէր պիր իշ իչինն ատրդն ատմագրըճնտա խատաճմէ Թա՛ՀՀն էտէճէքլճմ։

15 – Ֆագաճի պէյճն խարայլէլ պէճ֊տէն ատփտգտլտրըճնտա պէյճն Սագտվկ֊տտան օլտրագտ մնագտոխմնին ատմագրըճ֊տտա խրատճէի էտէն Վ֊լէւիլի քէտ֊հինլէր պաճնտ խրատճէյի էճմէք իւզ֊րէ պաճնտ Հտագտաշմագտրտ, վէ իչ Հտագր իլէ գաճը պաճնտ Թագտիմ էճմէք իչինն Հատգտտրըմճնտա տտաւրատճագ֊լտրը՝ տէչիս Բագտ եՀվա պաւյաճրը։ 16 – Մագտոխմնէ անլէր կիրէճէք վէ պաճնտ խրատճէի էճմէք իւզրէ ագճ֊ըտտա անլէր Հտագտաշըտ՝ խրատճէ խմճն գաճնաճտտրըճը ՀըՖիզ էտէճէքլէր։ 17 – Վ֊է իչէրիչի գոփաւճէն Հավլաւտրըճ֊տտան կիրտճիչէրինտէ քէճէն էլտճէ կիչէճէքլէր, վէ իչէրիչի Հավլաւճէն գոփաւտրըճնտա վէ իչէրիչտ խրատճէի էճտխյէրինտէ իւգէրէրինտէ եիւճ֊լէ պիր չէյ պաւյաճմայտճագ տըր։ 18 – Գաչլտրըճնտա քէճէն սէրփաւշտրը վէ պէյլէրինտէ գալալի քէճէն ագճտտ օլտճագ. Թէրէյտտէ ճէք չէյ գաւշաճ֊մայտճագտրտ։ 19 – Վ֊է խարիճի Հավլաւտյա, եաՙնի գավմնի պաւյաճրը խարիճի Հավլաւտյա չըգագտտրըճնտա խրատճէ էտէր իչէն իւգէրէրինտէ պաւյաճնտան էտխյէի չըգագրտպ, անլէրի

Digitized by Google

մուգ-սատանա օտարոտ գոյատոգ, պաշտօն ելոիսե կիյե ճէքլեր, քի ելոիսելերկիյե գովմէ թագտոիս եթմէկլէր։ 20 – Վ.է պաշտաղրընը թըղաշ եթմէկճէքլեր, սաղաղրընը տաճկի ուզոսի մոյղըտ՝ սանճագ սանկերի քէսոնինկեր։ 21 – Վ.է հիւ պիր քահանին իչէրկեի հավուզոյ կիրճկինոսե չերօսպ իչմէնին։ 22 – Վ.է տաւ ևս պօշանմըշ օլսան իլե եվլէնմոնլեր, սանճագ պէկթի ի խարոյկ նէլոինոսէն օլսան պագքիրե, եռախաս պիր քահանինոսէն գոլսոն տաւ իլե եվլէնոիղեր։ 23 – Վ.է պէհնիմ գովմըմնոմ՝ մուգ-սատանաէտի գոյր ի մուգ-սատանաոսէն թէֆիրկե եթմէկի թագլիմ էտէճէքլեր, վէ սանկերե նոսփաքրէն թահսիրոսէն թէֆիրկինի պիլոիրէ ճէքլեր։ 24 – Վ.է տաւ՝վաս վուգաս՝ընոտս հիւքմ իչինն սանկեր տուրաճագլար, վէ պէհնիմ տահքաճմամ իւգրե հիւքմ էտէճէքլեր. վէ ճիւմկե պագրաոմլաորմաոս չերի՝սաի տագռնուհլաորմըն հրքիվ էտոիպ՝ սէպիճէքրիմի մուգ-սատանաոս թագտագռնագլար։ 25 – Վ.է նոսփաքը օլմոմնոմլաորը իչինն ճէնոագէ էտոիչոսի կիրճկինկեր, փաագամի փէտեր ևս վոլմոտէ ևս օգոսւ ևս գրզ ևս պիրսատեր ևս նէքճոսհլոնմոմլէ հէմշիրէ իչինն նոսփաքը օլսոն պիլոիրլեր։ 26 – Վ.է թագտի հիր օլսոնգռատան սանիրս սանոս եէտի կիսն տագռնագլար։ 27 – Վ.է մուգ-տահաէ, եռաղի մուգ-տահատ խրատմէի եթմէկը իչինն իչէրկեի հավոլսյոս կիրտկյի կիսնոտէ քէնտի կիսնոտՏ գոսւ-պագռնիրը թագտոմի էտէճէքը տաիր՝ տէչիս Իտագռ եՏովս պագսյոսրըր։

28 – Վ.է պաս սանկերե միրսաս եէրինէ ոլսոճագ տուրը, սանկերին միրսաը պէհնի՝. վէ սանկերե Իարոյկլոտե միւլք վէրմէկլէճէքսինիզ, սանկերին միւլքիս պէհնի՝։ 29 – Էշմէկը թագտոմէկոնին վէ կիսնոտՏ գոսւ-պագռնիրը վէ տաւ գոսւ-պագռնիրը սանկեր եէկլէճէքլեր. վէ Իարոյկլոտե վագճի օլոճագ էՏկյլերին ճիւմճէ սանկերին օլոճագ տուրը։ 30 – Վ.է էեր էՏկյլին էեր իլք թագռճհատտոր վէ էեր նէ թագտոմինիզ վաղ իսէ, թագտոմիվկերինիզին ճիւմճէսի քահսինին օլոճագ տուրը. վէ խաղոսլաորընըզըն իլքինի քահսինէ վէրէճոմիզ, քի խահնէհզոտ պէրէքէթի գոսւտագռնսյոնէ։ 31 – Վէրէք գոսւ վէ կէրէք պէՏովլոմ լոշէտոնի վէ հաճատ փագրէչնոմիչի քահսինկեր եճմէկ ճէքլեր տիր։

ՊԱՊ 45

Վ.է ահկյաղը՝ միրսաս օլմագ իւգրե գոսւ՝տա իլե թագտոմի էթոմկյինիզտոճ ԻԱՊՊԱ մուգ-սատատէ թագտոմիվ օլսոտագ ուզոսնկյաղը երիմի պէշ պինի վէ էեն օն պինի գոսւ՝ տաղ էտէճէքտոմինիզ. պոս՝ հեր թագռատիսան պիսթինէն հաճատսատաղյաղ մուգ-սատատէ օլսոճագ տուր։ 2 – Պաճնատան ուզոսնկյաղը պէշ հիւզ վէ էեն պէշ հիւզ վէրտ՝ էեր միւրէգպագտ՝ օլսոտագ, մուգ-տահ իչինն օլսոս՝ հեր թագռատիսան էլլի զըրտ՝ տալըգ եէր օլսոճագ տուր։ 3 – Վ.է պաս էօյլէսոնէն՝ ուզոսնկյաղը երիմի պէշ պինի վէ էեն օն պինի վէրտ՝ էօյլէճէքտոմին, վէ մուգ-տահ, եռաղի Փաճաս իւ մագճաճաս սատեն օլսոճագ տուր։ 4 – Պաս էեր ԻԱՊՊԱ խրատմէի էթոմէգ իւգրե հաճաղ՝ըղ՝ը թէգռատրիսաղ էտէն մուգ-տահ խատեէտէտի, եռաղի քհաՏհինկեր իչինն տահյատոսան ինֆէյէ էոիւէրէ+ մուգ-սատատեէ օլսոճագ. վէ սանկերին խահնէկերի իչինն մէվգի՝ վէ մուգ-տահ իչինն մուգ-սատատէ մաՏհալ օլսոճագ տուր։

5 – Վ.է պէկյիթին խատեէտէսի օլսոն ղևւիլիկերինն երիմի պէշ պինի ֆ՝ըշ՝ը ուգզոնկյաղոտաս վէ օն պինի ֆ՝ըշ՝ը էՏինտէ պիր միւլքիս հեմ ոն երիմի օտոսկյաղը օլսոճագ տուր։

6 – Վ.է մուգ-սատատէ թագտոմիվ օլսոն ևէրէն եռաղինտաս, էՏն պէշ պինի վէ ուգզոնկյաղը երիմի պէշ պինի օլսյոտագ, շէՏրինն միւլքիսինէ. թագ՝տին էտէսոնինզգ՝ պաս պիւճինն պէկյիթ ի խարոյկ իչինն օլսոճագ տուր։

7 – Վ.է ըՏ՝իսին գ՝ս՝ւթ՝՝ – մուգ-սատատէ թագտոմիվ օլսոն ևէրէ իւգրե շէՏր միւլքիսինէ իչքի թագռատիքտոտն՝ մուգ-սատատէ թագտոմիվ օլսոն ևէրէն էօնիւնտե վէ շէՏր միւլքիսինէ էօնիւնտե, զաղրագ ճիՏէթինտէն զաղրագա տոզրոս վէ շաղրգ ճիՏէթինտէն շաղրգա տոզրոս օլսոճագ տուր. վէ ուգզոնկյաղը զաղրգի ՏհատատաՏրքատան շատրգի ՏհատատաՏրնա գ՝ատտոգ ֆ՝ոյէ հիսատէրինն պիրինէ միւսաֆի օտ լոճագ տուր։ 8 – Իարոյկլոտե ահկյաղտան ատան սանկեն միւլքի պոս օլսոճագ, վէ ըՏ՝իսկերիմ պիր տատհա գովմըմնա զուլմ էեՏիւէրէճէքլեր. վէ ահկյաղը պէկյիթ ի Իարոյկլոտե սբգիթկյաղրընոս կէօրէ վէրէճէքլեր։

9 – Իագգոզ եՏովս պէղյիէ պոս՝կյաղրը, էՏ՝ Իարոյկլոտե ըՏ՝իսկերի, սիզե քիփ-

քեմ էաեր. զուլմա վէ հագգաղզուղղը աէֆ՝ էաֆնիզ, վէ հագգ ու 'աատալէֆ ֆազլէ հարէքեմ էյլէյնիզ. գաւմիրմաան 'էորֆի իմ էքլիֆլէրինիզի պրագգըզ՝ տէյլս Ռասպ Նշովա պուլուրը։ 10 – Թէբազնինզ իմ էման՝ վէ էֆանըզ իմ էման՝ վէ պամ ընդ իմ էման՝ օլսաան, 11 – նչֆա իլէ պամ պիր 'ապտասա օլսաան, քի պամ հօվերին 'իւշրինինս, էֆնա սաամի հօվրին 'իւշրինինս ալս. 'ապտալսուրը հօվրի կէօրէ օլաՁագգ սուրը։ 12 – Վէ մնագգալ էրթրի գրբսաի օլաՁագգ. մնինաղզ սաամի էրթրի մնագգալ, էրթրմի պէշ մնագգալ, օն պէշ մնագգալ օլաՁագգ սուրը։

13 – Վէրզ էաէ ՃէլթինիզՁ իմ ագգսոմէէ պաս սուրը, եա՝նի պիր հօվէզ պուզղուպսաան պիր էֆանըզն ալիլ ըսաս պիրմի վէ պիր հօվէզ սուբհսաան պիր էֆանըզն ալիմ ըսաս պիրմի օլաՁագգ սուրը. 14 – Վէ ճազ իլէնս գաՁաան, եա՝նի պիր պամ ֆազլէ իլէնս գաՁաան, եա՝նի պիր պամ ֆազլէ իլէնս գաՁաան, եա՝նի ան պամ օլաՆ հօվէղանն ապամ բն 'իւշրիս օլաՁագգ. պիրաս պիր հօվէզ օն պամ սուրը. 15 – Վէ Ռաթաթէլինն սուլագգ ՈՒր'ալաբրընզն սնուրհալէքենան՝ լիքն եւսզսոն պիր գաՁաան իմ ագգսոմէ վէ մնուհրագգաս վէ ոէլսոմէի գաս բսաանը օլմագգ իւզրէ իմ ագգսոմի օլաՁագգ, քի ամդէր իլէնս քէֆֆարէքեմ օլաՁ՝ ոէյլս Ռասպ Նշովա պուլուրը։ 16 – Տիլսրըն պրէֆիւնն գաՁմիզ պուս իմ ագգսոմէէլ Ռաթաթէլաէ օլաՆ բՈՒ՝նաէ իմ էալիմ՝ էմ մէլի սուրը. 17 – Վէ գաղզաՁմայսաաս վէ ոզ պաՁալաբրնաաս վէ սէաՁմ լէրսէ, պէչլի ի Ռաթաթէլնն ՃնւսՁ՝ վէ մնուհրագգաս մնուհրագգաս վէ հէվրի ֆաղզ սուրը. կնւսնսաՁ գաւբսաանըզը վէ էքվէզ իմ ագգսոմէսնի վէ մնուհրագգսոզ վէ սէքաէմէի գաւբսաանըզը, պէչլի ի Ռաթաթէլ իշնս քէֆֆարէքեմ օլմագգ իւզրէ, օ 'սուրզ էաէ Ճէլթինիզ սուրը։

18 – Ռասպ Նշովա պէչլէ պուչաբրը. ՊրընՃէ սալըն իսլի Ռաաաանաաս բէզբրըսաան գաւաուբսոզ պիր սուհնս սալըզ՝ մնագգսոմի իմ սնի էաէնիզ. 19 – Վէ քնաՃնի կնւսնսաՁ գաւբսաանըզն գանըհսաան սալըզ՝ պէչլի ին սէօՆէլէրինէ վէ մէգսաՁնէ աչշաղզքի քէՃաբրընն սոնսրի քէՃշէնէնէ վէ իշէրնէի Նաալիսուհն գաՁմէ սէզդիչէրինէ 'իւբէ Ճէլթ սուրը։ 20 – Սէհվ վէ Ճէհաննեմ պաւլուհսաան քիմնէ իշնս սալըն նէՃաթնոՃ տաքի պէչլէ նաՁմաաբրն. վէ պէչլի իշնս քէՃաբէքեմ էաէ Ճէլթինիզ։

21 – ՊրընՃէ սալըն օն տէօրտնս Ճէհաննեմ կնւսնսաՁ պաՁագգ օլաՁագգ սուրը. նէՃաթ կնւսնս պաղզսաաղ՝ օլաՁագգ՝ ֆնւսնէ նէՃնէլՃէՃէ տաքը։ 22 – Վէ օլ կնւսնսաՁ բՈՒ՝նս քէՃաաբսաս իշնս վէ տաքղսաաբրն պնւսնսաՁ ֆաՁմնէ իշնս՝ կնւսնսաՁ գաւբսաանըզը օլմագգ իւզրէ պիր տաանս 'սուրզ էաէ Ճէլթինիզ սուրը։ 23 – Վէ պաղզսաաղնն նէՃաթ կնւսնս նէՃաՁաՁ՝ օլ նէՃաթ կնւսնսաՁնէ՝ Նէր պրընՃաՁ ՐԱՊՊԱՆ մնուհրագգաս օլմագգ իւզրէ գաւաուբսոզը նէՃաթ տաանս իլէ նէՃաթ գօՃ, վէ կնւսնսաՁ գաւբսաանըզը օլմագգ իւզրէ Նէր կնւսնս քէՃնէՃէբսաՃն պիր էրկէՃ 'սուրզ էաէ Ճէլթինիզ սուրը։ 24 – Վէ Նէր պիր տաանս իշնս պիր էֆնա վէ Նէր պիր գօՃ իշնս պիր էֆնա էքվէզ իմ ագգսոմէսնի վէ Նէր պիր էֆնա իշնս պիր ՆէՃ ֆազլէ 'սուրզ էաէ Ճէլթինիզ սուրը։ 25 – ԵՀագգՃէՃէ սալըն ան պէՃնիՃէ կնւսնսաՁնաէ պաղզբաաձնաս նէՃաթ կնւսնս մնուհրագգաս պէչլէՃէ կնւսնսաՁ գաւբսաանըզը վէ մնուհրագգաս վէ էքվէզ իմ ագգսոմէսնի վէ նաղզ 'սուրզ էաէ Ճէլթինիզ սուրը։

ՊԱՊ 46

Ռասպ Նշովա պէչլէ պուչաբրը. Իչէրնէի Տաաէլնէրնն չաղգաա տօղգաա օլսաան գաՁմաս՝ իշ էէօրնսէՃնէՃ սալըզ ֆաՁմաս՝ իշ էէօրնսէՃնէՃ սալըզ ֆաՁմաս՝ կնւսնս գաՁմաս՝ գաՁալըզ, վէ աէպի կնւսնսաՁ Հէմ՝ ալ պաղչնւսնսաս սաչալըզ։ 2 – Վէ բէՃնս տրշաղբսաան օլ գաՁմաՁնէն ատ Հլիղհնւսնէ կնւսնսաՁ գաւմաՁնէն ալչնէսի նէՃնէնաաս տաւբսաՃագգ. վէ քնաՃհնիչէբ ատնէն մնուհրագգաս՝ վէ աէլաաղմի գաւբսաանըզը՝ 'սուրզ էաէ Ճէլթինիզ սուրը. օ տաաՃնի գաՁմաՁնէն էչչնլնւսաէ աէՃաաէ էմի տնիչնւսնէ ատչնաս չէզաաՃագգ սուրը. վէ օլ գաՁմաս աՃնչաաս գաաաաբ գաՁմաՁնէնմնչաաՃագգ սուրը։ 3 – Վէ տնիչաբրն գաՁմնի՝ սէաՁմ տաէ վէ պաղչնւսնսաբրնաաս ՐԱՊՊՆՆ հաւգաՁբրնաաս պաւ գաՁմաՁնէն տնէՃնէնաաէ սէՃաաէ էէմնչնւսնսաՁ էէմնչնւսնսաՁ էէմնչնւսնսաՁ։

4 – Վէ բէՃնն սէպի կնւսնսաՁ ՐԱՊՊԱՆ ագգսոմի էաէ Ճէլթինիզ մնուհրագգաս գաւաուբսոզ ալիլը գաւգաՁ վէ գաւաուբսոզ պիր գօՃ օլաՁագգ սուրը։ 5 – Վէ գօՃ իշնս էքվէզի ագգսոմէսնի պիր էֆնա՝ն, վէ գաւգաՁաբ իշնս էքվէզի ագգսոմէսնի՝ էչնլնւսնս կնէչնւսնէ մնուհրագգաս.

Digitized by Google

վէ հէր էֆտա իչիւն պիր հին եւզ օլաճագ տըր։ 6 – Ա՛է այ պաշրնատա գուառտըզ պիր առանա վէ գառտըրըզ տալի՛ր գուզա իւէ պիր գօշ օլաճագ տըր։ 7 – Ա՛է էքմէք թաագտիմէտի օլմագ իւզրէ տուհա իչիւն պիր էֆտա վէ գօշ իչիւն պիր էֆտա վէ գուզուլտար իչիւն էլինտէն կէլտիյի միգտառը ՝տարզ էտէճէք։ վէ հէր էֆտա իչիւն պիր հին եւզ օլաճագ տըր։

8 – Ա՛է բէ՛իա կէլտիյինտէ գափտանըն տէհիվի եօլընտան կիրիպ՝ հէմտան օ եօլտան չըգաճագ տըր։ 9 – Ա՛է տիյարըն գուտմէք մում՛ատչէն կիւնլէրտէ ԲԱՊԱՊԻՆ հատրաըրընտա սէճմէք գըլմաղա կէլտիյէրինտէ չիմիյլի գափտա եօլընտան կիրէն՝ ճէնուպի գափտա եօլընտան չըգաճագ։ վէ ճէնուպի գափտա եօլընտան կիրէն՝ չիմիյլի գափտա եօլընտան չըգաճագ։ կիրտիյի գափտա եօլընտան ՝ավէտէի էվ մէ՛իյով՝ ատնաճագ անըն գաբչըրընտա օլանտան չըգաճագ տըր։ 10 – Ա՛է բէ՛իա՝ անէչ կիրտիյէրինտէ տարալարընտա կիրէճէք, վէ անէչ չըգտըգլարընտա սէգրտապէր չըգաճագ տըր։

11 – Ա՛է պայրամ՛ատա վէ մում՛ատչէն կէլտիյէրտէ էքմէք թաագտիմէտի օլմագ իւզրէ տուհա իչիւն պիր էֆտա վէ գօշ իչիւն պիր էֆտա վէ գուզուլտար իչիւն էլինտէն կէլտիյի միգտառը ՝տարզ էտէճէք օլտա, ՝անըն իչիւն չընրգտա տօղրուա օլտան գափտա ասչըլաճագ վէ ատպի մինհրտագա վէ ատլտանի գուրպանըը ՝տարզ էթտիգտէն սօգրա չըգաճագ։ վէ օ չըգտըգտանտան սօգրա գափտա գափտանաճագ տըր։

13 – Ա՛է ԲԱՊԱՊԱ մինհրտագա օլմագ իւզրէ հէր կիւն պիր նըշանէ գուտուրտըգ պիր գուզա ՝տարզ էտէճէքտին. ՝անը հէր ատպտա ՝տարզ էտէճէքտին. 14 – Ա՛է ՝անըն իլէ պէրապար էքմէք թաագտիմէտի օլմագ իւզրէ հէր ատպտա պիր էֆտանըն ասլի ըտտա պիրի վէ խատա ատ՝ն իլէ գատրըշտրմագ իւզրէ պիր ատ՛ւա ի հին եւզ ՝տարզ էտէճէքտին. պա՛ գանունէ ը էպէտի իւզրէ, ԲԱՊԱՊԱ ատա՛իտի էքմէք թաագտիմէտի տիր։ 15. Ա՛է գուզուտը վէ էքմէք թաագտիմէտի վէ հատը հէր ատպտա ՝տրգ էտէճէքէր. պա՛ ատա՛իտի մինհրտագա տըր։

16 – Ը՛ապպ ՝նչպա պէդիլէ պատըրըր. Ը՛է՛իա քէնտի օղուլտարընտան պիրինէ պիր ՝ասի իչէ վէրտճէք օլտա, ատա ՝անըն միրտար օլարագ օղուլտարընէն օլաճագ տըր. վէրտճէլէ ՝անէչտին միւէքքիտ օլաճագ տըր։ 17 – Ը՛ատքին գուզուտրընտան պիրինէ քէնտի միւատրընտան ՝տասի իչէ վէրտիյինտէ, օ իպրտա սէդէպսիզէտքէ ՝անըն օլուտ՝ ՝անտան ՝անկտա բը՛իտ լինէի իգտալ էտէճէք. գիրտա ՝անըն միւատար ՝անճագ քէնտի օղուտրընէն օլաճագ տըր։ 18 – Ա՛է գաժմը էմ՛իտքընտան մինհրտա՛ էֆտէքք իւզրէ բէ՛իա ՝անէչտին միրատչընտան տալմասըն. քէնտի օղուտրընտա քէնտին միւէքքիտնէն միրատա վէրտին, էտա քի գաժմը՛իտնատն պիր քիմսէ քէնտի միւքքիտնէն ալդրը՛մ՛իյտա։

19 – Ա՛է պէնի գափտանըն ՝առընտան օլան ՝անախէյտէն քիտհինտէրտին չիմտիյլէ պագտան մում գատտէ օտտողընտա կէօվի իւրտիւ, վէ իչլէ՛ է օրտատա՝ տագա էտտաֆիզտատա գօղտատա տօղրատա պիր հէր վար իտի. 20 – Ա՛է պատա՛ գիտահինտէրտին տուհ գուրպանըը վէ կիւնահ գուրպանըը գայնատտաճագ-լարը վէ էքմէք էտ՝ատիմէտինի փիշքէճէքտէրի հէր պու տըր, օլմագտա քի պատնէտրը խատրեճի հատ՛ուտ՛ա չըգտաժմատըրըլլէ գաժմը էտ՝ատիմ էտէճէք՝ ատտի։ 21 – Ա՛է պէնի խատրեճի հատ՛ուտ՛ա չըգտաըրըպ՝ հատ՛ուտ՛ըն ատէրքի քէօչէսինի կէգտիյտի. վէ իչլէ է հատ՛ուտ՛ընի հէր քէօչէսինտէ պիրէր հատ՛ուտ վար իտի։ 22 – Հատ՛ուտ՛ըն ատէրքի քէօչէսինտէ, ուգտ՛ունըզը գէրճ վէ էնի օմ՛ուզ ՝ըգտ՝՝ օ՛ատագ, մում՛հաճտագտա՛ը հատ՛ուտ՛ատ վար իտի. քէօչէլէքտատ ատէօտ՛ուտ՛ունէն էօղլատա պիր իտի։ 23 – Ա՛է էմ՛ի բատֆ՛ատրընտա՝ ատէօտ՛ատնինէն ատ էմ՛ի բատֆ՛ինատա, պիրէր ագրատ պէհտ օլուտ՝ օ՛ ա՛իրատ՛ատրըն տալի՛ընատա օճագ՛ատր ատ՛ւրմ՛ըշ իտի։ 24 – Ա՛է պատա՛ Պուհ՛ատ՛ էրէ փիշիրէճէքինէ էրի տիր. պուգ՛ատտատ պէ՛իճի իտ՛ատէքտատ գաժմը՛իտ. գուզ՛ատնտատրընտը փիշքէճէքէր տիր՝ ատ՛տի։

ՊԱՊ 47

Վ՛է պէնի պէ՛իճինէ գափտանըն էրի կէճի իտի, վէ իչլէ՛ է շատգ է՛ա-

Digitized by Google

քաֆեան պէյթին էշխի ալթընտան աւելոր չդէյօր խոմ, ալքա պէյթին եվրա պէյթին տազ թաւրաֆընդըն ալթընտան, մէզպահնըն ճենապ ճիհէթինէն էնկիյոր խոմ։ 2 – Վէ պէհի չիմտալի գոփու հօլընտան չդէտաղը, վէ պէհի ալչարըգտի հօլը, ալչարըգտի գոփունընդը չտգա տօղրու օլան հօլընա կէրի կէթիրտի. վէ իչի ե տազ թաւրաֆընտան աւելոր ագիյօր խոմ։

3 – Վէ օղ ատեմ էլինտէ էօլիւ խոփ օլօղը հալտե, չտգա տօղրու չդիդով պինդ զրոյ՝ էօլէնիւ, վէ պէհի տաւլաթտան կէչիրտի. տաւլար թոփատգա գատար խոմ։ 4 – Վէ պինդ տահա էօլէտիւքտէն ոօնրա պէհի տաւլաթտան կէչիրտի, տաւլար տինդէ գատար խոմ։ Վէ պինդ տահա էօլէտիւքտէն ոօնրա պէհի կէչիրտի, վէ տաւլար պէլէ գատար խոմ։ 5 – Վէ պինդ տահա էօլէտիւքտէն ոօնրա, կէչէմէհէյիմ պիր ըրմադ օղտաւ. գիրա տաւլար ճօշմիւշ խոմ, եիւզիվէ ճէք տաւլար վէ այ-եիւ կէչիլմէզ պիր ըրմադ օլտաւ։

6 – Վէ պահնա՝ Էյ իսդի՞ տատեմ, կէօրմի՞ւն մի՝ ատեսի. վէ էօնիւմէ տիւշիւպ պէհի ըրմադընդը քէնարընա կէրի կէթիրտի։ 7 – Վէ կէրի կէտիյիմտէ իչէնէ ըրմադընդը քէնարընտաս, իւքի թաւրաֆտան զայէթի չօգ ագատճլար վար խոմ։ 8 – Վէ պահնա ատեսի քի՝ Պոս տաւլար շարգ ճիհէթինէ չդէրգ՝ չէօլէ եՆերէր վէ ատենիզ կիտերէր. վէ տենիզ գաբըչարգտարընտաս ոօնէ տաւլարը էյի օլաբ։ 9 – Վէ *ըրմադընդը կիհմտիյի եէրտե թէփրենէն հայվանարընդը ճիւմլէսի եաչըպտաճագ, վէ պաղըգլար ղազիհէ չօգ օլտաճագ. գիրա պոս տաւլար օրտայա կիտճագ. վէ տաւլար էյի օլտաղընտան ըրմադընդը հեր կիհմտիյի եէրտե անդեր եաչըպտաճագ տգր։ 10 – Վէ ատնըն եանընտա պաղըգճըլար նիգատդիտէն ընեգալիհի գատար տաւլաճագլար. տաղ սերիլճէք եեր օլտաճագ տգր. պաղըգլար ճինս ճինս օլաբ՝ պէօյիք ատենիզ պաղըգլարը կիպի զայէթ չօգ օլտաճագ տգր։ 11 – Լօտին անդըն չտմուրլը եերի վէ պահի ագլարը էյի օլմադըգտաճագ. անդեր ետաղ եերի օլտաճագ տգր։ 12 – Վէ ըրմադընդը քէնարընտաս, իւքի թաւրաֆտան եափրադը ատլմագ վէ մէյվէսի ախտքէնմէդ հեր դէվ՝ մէյվէստար ագատճ պիթէճէք. հեր ոյ եէնէտէն մէյվէյ վէրէճէքլեր. գիրա անդերին տաւլարը մտագտխտան չդէտար. վէ անդերին մէյվէսի եէմէք իչիւն վէ եափրադըլարը մետ՝ալէճ իչիւն օլտաճագ տգր։

13 – Բաղդ եհմով պէդյէ պտաչարըր. Խարտէյէն օն իքի ոըսիքնա կէօքէ միրաս ալտճագընըդ տահ՝ատաւտար պտս տգր, (8տվեփին իքի հետէտի օլտճագ տգր.) 14 – Վէ էճատաքընդա վէրմէյի եէմին էյ տահ՝իյմ նէրէ հեր պիրինիզ միւտավեթ իւդրե միրաս ալտճագընընդը. վէ պտս տահ՝իյոր պիզ միրաս տհւչէճէք տահր։ 15 – Վէ տահ՝իյորըն հտատատաղը պտս տգր. չիմնդ ճիհէյնի՝ Պէդյէ ատենիզտէն Սեգատա վորընճագտս տահ՝իյն եիլտն հօլու, 16 – Եամնի՝ վէ Թէրթա վէ Դամտասկտս հտատատաղ իւքէ Եամնի հտատատաղ ատրատգընտատս օլտն Սիբրատյիմ՝ վէ Աւրան հտատատընտատս օլտն Աստրաքէխտն, 17 – Վէ հտատատատ ատենիզտէն՝ Դամտասկտս հտատատաղը օլտն Ատար-ենատն վէ չիմնդէն Եամնի հտատատաղը օլտճագ տգր. չիմնդ ճիհէթի պտս տգր։ 18 – Վէ չտրգ ճիհէթի ինի Ատրատ վէ Դամտասկտս վէ Գաղտատգ իչինտէն վէ Յորդտանան ճոնէկնոդ օլտն Խարտէղ ատյաղտր իչինտէն հտատատատատն չտրգը ատենիզ գատար եօլէնէճէքտինիզ. չտրգ ճիհէթի պտս տգր։ 19 – Վէ ճենապ Թաւրաֆընտատս օլտն ճենապ ճիհէթի Թամտասատն Կագեսատ վտգը՝ *Մերթպտս ատյուտնա վէ Պէդյէ ատենիզէ կնդն ատերէրէ գատար օլտճագ տգր. ճենապ Թաւրաֆընտատս օլտն ճենապ ճիհէթի պտս տգր։ 20 – Վէ զտրգ ճիհէթի՝ հտատատատատն եամնի գատրընտն գատար Պէդյէ ատենիզ օլտճագ տգր. զտրգ ճիհէթի պտս տգր։

21 – Վէ պտս ատյատր քէնտիերինդէ Խարտէյէն սըգիվտրընտա կէօքէ Թամտասմ էտեճէքտինիզ. 22 – Վէ տանը քէնտինիզէ վէ տարտնըզտատս ատյատն օլտ՝ տարտնըզտատս եվտատս ատճխտի օլտն էճճնեպիլէրէ միրաս օլմագ իւզրե գատր՝ատ իլէ Թտագտմ էտեճէքտինիզ. վէ անդեր տիզէ պէհի Խարտէյ տարտաքտատս եէրլիլէր կիպի օլտճագտգր. Խարտէյէր սըգիվտրընտա տիզին իլէ պէրաբեր միրաս հիտեատար օլտճագտգրտս

*Ե-Խօ՝ իքի ըրմադտրդն

*Մխնտաղա՝տա

Digitized by Google

23 – Վէ էճնէպի հանիկը օրպէի առաջինաս ոսքին օլուր խե, միրասընը ան-նա օրասաս վէրիճէքմինիզ տէյիս Իսպով Եհովա պուլուրըր։

ՊԱՊ 48

Վ֊է սրպէլտրըն խոմիերի պուն-լար տըր։ չիմնալի ուճասան Եմնիմա վա-րըն ճնալա գաստար Եթէտն Հօրտ հանը-նա, վէ Եմնիմա գաստար, չիմնէլէն Դա-մասկոս Հուստուտը օլսան Ասորեհան օլուզ՝ շարդ ճիհէթ֊ինասէն զարպա գա-տար ։Իսրայէլ օլաճագ տըր։ 2 – Վ֊է Դան Հուստուտը հանրնատս շարդ ճի-հէթ֊ինասէն զարպ ճիհէթ֊ինէ գաստար Աահրին օլաճագ տըր։ 3 – Վ֊է Աահրին Հուստուտը հանրնատս շարդ ճիհէթ֊ի-նասէն զարպ ճիհէթ֊ինէ գաստար Նեփ-թաղիմին օլաճագ տըր։ 4 – Վ֊է Նեփ-թաղիմ֊ Հուստուտը հանրնատս շարդ ճի-հէթ֊ինասէն զարպ ճիհէթ֊ինէ գաստար Մանասէհին օլաճագ տըր ։ 5 – Վ֊է Մանասէհին Հուստուտը հանրնատս շարդ ճիհէթ֊ինասէն զարպ ճիհէթ֊ինէ գա-տար Եփրեմին օլաճագ տըր ։ 6 – Վ֊է Եփրեմին Հուստուտը հանրնատս շարդ ճիհէթ֊ինասէն զարպ ճիհէթ֊ինէ գաս-տար Ռուբէհին օլաճագ տըր։ 7 – Վ֊է Ռուբէհին Հուստուտը հանրնատս շարդ ճիհէթ֊ինասէն զարպ ճիհէթ֊ինէ գաս-տար Ցուդահին օլաճագ տըր։

8 – Վ֊է Ցուդահին Հուստուտը հանրնա-տս շարդ ճիհէթ֊ինասէն զարպ ճիհէ-թ֊ինէ գաստար Թագաւիմ էտէ ճէյիհիզ Թագաւիմ օլաճագ, քի պուհնէն էհի հիրմի պէշ պինի ֆ֊ըշ օլուզ՝ ուզուն-լըդը շարդ ճիհէթ֊ինասէն զարպ ճիհէ-թ֊ինէ գաստար՝ ֊֊ի՛ հիստէլէրին պիրի կիման օլարագ մնագաթս անըն օրհա-ագնատս օլաճագ տըր։ 9 – Թագաւիմ օ-լարագ ՐԱՊՊԱ Թագաւիմ էտէ ճէյի-նիզ հէրհն ուզունլըդը հիրմի պէշ պինի վէ էհի օն պինի ֆ֊ըշ օլաճագ տըր։ 10 – Վ֊է մնագաատաէս Թագաւիմէ պուհ-լար իչհնն, հատնի քհահհիլէր իչհնն օ-լաճագ տըր։ չիմնալէն ֊֊գաճնլըդը հիրմի պէշ պինի վէ զարպէն էհի օն պինի վէ շարգէն էհի օն պինի վէ ճէնուպէն ու-զունլըդը հիրմի պէշ պինի ֆ֊ըշ օլուզ՝ ՐԱՊՊՂՆ մնագաթսի անըն օրհագնատս օլաճագ տըր։ 11 – Գ֊֊ հիսոի Սագդավկ օզուլլարընատն Թագաթս օլուհատն քհահհիլէրհն օլաճագ տըր, անլէր քի պէհնիմ Թ֊ենպհհաէի ըմըշ էհհաթ-լէր վէ պէհնի Խորայէլ Խուհէիֆ֊ին ատֆ-տըգլարընատ Ղհհիլիլէրհն ատֆտըգ-լարը կիպի ատֆհնատըլար։ 12 – վ֊է ան-յատր Թ ագաթսհէնատէն պուհ Թագաթսհ անլէր իչհն ագատս օլաճագ՝ Ղհհիլիլէ-րհն հատուտաը հանրնատս օլաճագ տըր։

13 – վ֊է քհահհիլէրհն հատուտաը հանրնատս ուզունլըդը հիրմի պէշ պինի վէ էհի օն պինի օլարագ Ղհհիլիլէրհն հէհուհի օլաճագ տըր ։ պիւիթ֊ի՛ ան-զունլըդը հիրմի պէշ պինի վէ էհի օն պինի օլուհ։ 14 – վ֊է պուհնատն ատֆի-մհյաճագ֊լար վէ միհագատլէ էհի մհյէ-ճէքլէր, վէ հերհն Թ ուրֆհանատլարընը պուֆֆուճհ֊ կհչհրմհյհ֊ճհքլէր։ գիրատ օ՝ ՐԱՊՊԱ մնագաատաէս տըր։

15 – վ֊է հիրմի պէշ պինհն հանրնա-տս, էհինհէհն պագդ գատհան պէշ պինի չհհր իչհհն մէագէհ վէ ագյդ հէր իչհհն ֊ատի պիր մնհհոլ օլուզ՝ չհհր ատֆի օրհ ատրհնատս օլաճագ տըր ։ 16 – վ֊է հօղհնէլերի պուհնատր օլաճագ տըր։ չի-միդ ճիհէթի տէօրթ պինի պէշ հիրդ, վէ ճհհնատ ճիհէթի տէօրթ պինի պէշ հիրդ, վէ շարդ ճիհէթի տէօրթ պինի պէշ հիրդ, վէ զարպ ճիհէթի տէօրթ պինի պէշ հիրդ։ օլաճագ տըր։ 17 – վ֊է չհհրհն ագյդ հէրլէրի չիմնէհն իզի հիրդ էլլի վէ ճէնուպէն իզի հիրդ էլլի վէ շարգհն իզի հիրդ էլլի վէ զարպհն իզի հիրդ էլլի ֆ֊ըշ օլաճագ տըր։ 18. վ֊է մնագաատաէս Թագաթսհ օլան հէրհն հանրնատս ուզունլըդնատն գէատն հէհ֊ շարգհն օն պինի վէ զարպհն օն պինի ֆ֊ըշ օլուզ՝ մնագաատաէս Թագաթսհհհն հատրնատս օլաճագ, վէ անըն մնհհոլ-լարը չհհրհն խըտհհիճհնատ պուհլու-նահլարըն Թ֊ե՛ագհհչհհ իչհհն օլաճագ տըր ։ 19 – վ֊է չհհրհն խըտհհիճհնատ օլան֊լար խարայհէ սրպէլտրընը ճհհմ-հէսհհնատն օլաճագ տըր։

20 – Գհհիլիւհն Թագաթսհ օլան հէր հիրմի պէշ պինի իլէ հիրմի պէշ պինի օլաճագ տըր։ մնագաատաէս Թագաթսհհ-յի չհհրհն մհհլէքհհ իլէ պէքտագեր մհհ-բէագպա՝ օլարագ ֊ատի էտէ ճէքքհնիզ ։

21 – վ֊է մնագաատաէս Թագաթսհհհն վէ չհհրհն էհհագբհրն, իզի Թ ագաթսհ-տան գատան հէհ բէ֊իհհն օլաճագ տըր։ Թագաթսհ օլաճան հիրմի պէշ պինհն գագդյաճատս շարդի հատուտաս գա-

* ֊Իհհ։ Դան իհ֊ն պիր հիսոի

Digitized by Google

առաք, վէ զարդատ տօղաւ օլան նիրհի պէշ պիհինի գաբչըրդնատ զարսալի Հաւատատա գատաար, Հիսահելէրին Հանդատաքի նէր բէ՛խին օլաճագ տըր։ Պաւ մնագատատա թագատրմէ օլուտ՝ պէյ-թի ին մնագատի անդն օրհ տաբդնատ օլաճագ տըր։ 22 – Վ.է Վաւխիլէրին մնալ-քիս իլէ էհէրին միլագիս խօրհինդե օրհ տատա օլան նէր բէ՛խին օլաճագ տըր. Յաւգա Հատատատը իլէ Բնդհատին Հաւատատը ատատնդատաքի նէր բէ՛խին օլաճագ տըր։

23 – Վ.է պագր գալան ալդհլատր խ-չիւն՝ շարդ ճհհէթ ինտէն գարդ ճհհէթ ինէ գատատր Բնդհատինին օլաճագ տըր։ 24 – Վ.է Բնդհատինին Հաւատատը Հանդնատա չարդ ճհհէթ ինտէն գարդ ճհհէթ ինէ գատատր Շամատանդն օլաճագ տըր։ 25 – Վ.է Շամատանդն Հաւատատը Հանդնատա չարդ ճհհէթ ինտէն գարդ ճհհէթ ինէ գատատր Խաչբարդն օլաճագ տըր։ 26 – Վ.է Խաչբարդն Հաւատատը Հանդնատա չարդ ճհհէթ ինտէն գարդ ճհհէթ ինէ գատատր Զաւրատանդն օլաճագ տըր։ 27 – Վ.է Զաւրատ դանդն Հաւատատը Հանդնատա չարդ ճհհէթ ինտէն գարդ ճհհէթ ինէ գատատր Գադդն օլաճագ տըր։ 28 – Վ.է Գադդն Հաւատատը Հանդնատա՝ ՀՀնատագ թ ատրճիդնատ օլան ՀՀնատագ ճհհէթ՝ Թատատատան Կատ-գէատէ վագդ՝ Մհրիպատ ատաչդնա վէ ՊՀզդիւք ատՀնդզ ԷՀն ատհրէչ գա-ատատր օլաճագ տըր։ 29 – Խարայէլ ալդհլատրնատ մնգատ օլմագ իւգդհ գատ-գա՛տ իլէ թհագատմ էատՀէչէն Նդզ ակյատ գատ տըր, վէ Հիսահելէրի գատՀնատր տըր՝ ատչիւ Բատագ ՊՀզատ գատչատրր։

30 – Վ.է չէհրին մնախրէ՛ՀՀէրի գատՀ-նատր տըր. Շհմատ՝ ճհհէթի ատՀօրի գդհ պէշ Հիւգ էօչդնէ օլուտ, 31 – (ՇէՀրին գատփատչատրը ատախի ԽատայէՀ ալդհլատ-րդնդն խատՀէրինէ կէօրէ օլաճագ տըր.) չհմատ՝ ճհհէթ ինդն իւչ գատփատը գատ-լատնատրագ, պիրի Իատ բէՀն գատփատը վէ պիրի Յուդատ գատփատը վէ պիրի Գադ-թի գատփատը օլաճագ տըր։ 32 – Վ.է չարդ ճհհէթի ատՀօրի գդհ պէշ Հիւգ գ՛ատ օլուտ՝ իւչ գատփատը գատլատնատրագ, պիրի Յուվէփ գատփատը, պիրի Բնդհատինի գատփատը, պիրի Դատն գատփատը օլաճագ տըր։ 33 – Վ.է ՀՀնատագ ճհ-հէթի ատՀօրի գդհ պէշ Հիւգ էօչդնէ օլուտ՝ իւչ գատփատը գատլատնատրագ, պիրի Շամատան գատփատը, պիրի Խաչբար գատփատը, վէ պիրի Զաւրատանդն գատփատ-ար օլաճագ տըր։ 34 – Վ.է գարդ ճհ-հէթի ատՀօրի գդհ պէշ Հիւգ գ՛ատ օլուտ՝ իւչ գատփատը գատլատնատրագ, գդհի Գադ գատփատը, գդհի Ատար գատ-փատար, գդհի ՆՀփիճ գադհմ գատփատը օլաճագ տըր։ 35 – ՉՀվրէատ օն ատՀդիդ գդհ գ՛ատչ օլուտ՝ օլ կիսնատն ի՛ՀՀ-ատրէն չէ Հրին իհմի *Եհովաշամա օլաճագ տըր։

ԴԱՆԻԷԼ

ԳԼԳԳ 1

Յուդա մէլիլի Յովսկիմին Հիւգքիս-մէլի Հնդն իւչունճու ատՀնէատնատ Բագբ-լան մէլիլի Նաբուգոդոնոսոր Երուսա-ղէմ կիսնդ՝ ատը մնՀատաբդ էլլէտին։ 2 – Վ.է Տադագ Յուդա մէլիկի Յովա-կիմի վէ պէլի Ուլլայնդն էատվաՀդինդն գդհ մգատարդնը ատդն էլինէ ի՛ՀՀելիմ էՀօտ. օ ատաՀի ատնէլդի Ատնատար տի-յարգնա՝ քէնատի իլսէնդնդն խատնէատնէ

* ԳԼԳԳ օրատատ տըր։ Եբէմ. 3. 17։ Յատ. 3. 21։

կէօտ իւրտիւ. վէ օլ էատվաՀդը քէնատ իլսէնդնդն խատգինէատնէ գօտու։

3 – Վ.է մէլիք քէնատ խատարմէտրը-նդն յէ՛ՀՀատ Ատգփատնէգէ՝ պէնի Խատա-յէլատէն վէ մէլիք նէատլինատէն վէ եշ-րատֆատան, 4 – Հիչ գդհ գատատրը օշ-մագատ վէ Հէյ՛էՀի կիսգէ՛ վէ Հէր ՀիքմէՀատ մնահիր վէ ՛իլմէ ագշինա վէ

Digitized by Google

'ի քեզ եսայիայ վէ մելիք սերտալենոսս տուա՛ծազա մնագիտութիւ նէվճիվանալար կէթիրիսի՝ անլէրէ. Բաղդեասլէլարդն քիմ տապէի վէ լնսանդնիր թա՛լիմ՝ էճմէսինի էմր էլլէտի։ 5 – Վ.է մելիք անլերէ քէնտի նէֆիս թա՛տամընտան վէ ինչսիյի չէրատատան եէվմիչ թա՛նէնտան թաճախաս էլլէտի, քի անլերի թա՛ճ սէնէ փէրվէրտե էճմէսիյէ՝ օ վազիճէն խիճատմընտա անլէր մելիչին հաճզոբրնտա տուբաչլար։ 6 – Վ.է անլերին սարսաղնտա պէնի Ցաճատան օլսուն Դանիէլ վէ Անանիա վէ Միսայիլ վէ Ազարիա վար խոր։ 7 – Վ.է խատարմ՛ալ բէ՛իճ պուճ՛ալտա իճալեր գոյուսագ Դանիէլէ Բաղդեասլատսար վէ Անանիայա Սէդրաք վէ Միսայէլէ Մեսաք վէ Ազարիայա Աբեդնագով թէտմիչ էլլէտի։

8 – Վ.է Դանիէլ՝ մելիչին նէֆիս թա՛տամ՛ալէ վէ անդն իչսիյի չէրտալէ քէնտինի նաճաք էճմէմ՛ի թա՛տամիմ՝ էճտի. վ պանդ՛ըվի քէնտինի նաճաք էճմէմ՛ճ իչնէ խատարմ՛ալ բէ՛իճ պուճ՛ալտէն լուքսատի թա՛լէպ էլլէտի։ 9 – Վ.է Ալլահ Դանիէլի խատարմ՛ալ բէ՛իճ՝ ինանդնտ մնագիտալ ը լուճ՛ի ա մերճամէճ գըլմ՛ըչ խոր։ 10 – Վ.է խատարմ՛ալ բէ՛իճ Դանիէլէ՝ Սիզին եէչճէճ վէ իչէ ճէլինիզի թա՛տ՛ինն էտնն էֆէնտիմ՛ մելիքատն գօրգուսրըմ՛. զիրա նի՞չնճն սիզին եէւգիչնէճզիճ բէճինգէրինիզ օլսան նէվճիվանլարդն էւ-ճ-ճ պօզուգ կէօրճ, վ պաչըմ՛ճ մելիչին հաճզոբրնտա թէ՛ճկիճէչ էզլատնըզ՝ տէտի։ 11 – Դանիէլ տաճի խատարմ՛ալ բէ՛իճինն Դանիէլ վէ Անանիա վէ Միսայէլ վէ Ազարիա խազերնիա թա՛տ՛ինն էճմէսիյ քէճի խրատայա, 12 – Ի՛ճ ճաս էտէրճմ՛, պուճ գուլլարդնզ ան կիսն թէճրիպէ էլլէ, վէ պիզէ եճմէզ իչնէն հաճզոպաճի վէ իչնէզ խչնէն տաճ վէրնինլէր։ 13 – Օ՛լ վազդճ՛ աէնին հաճզոբրնտա պէնի՞մ՛ չէհրելէրիմիզ վէ մելիչին նէֆիս թա՛տ՛ամընդ հէչէն նէվճիվանլարդն չէհրելէրի կէօրնըսխան, վ նատալ կէօրճ՛ճէզ օլսուր իսկն, գուլլարդնզա ատնտ կէօրճ մնագիտալէ էլլէ՝ տէտի։ 14 – Օ տաճի պուճ խատատատա անլէրի տինկ՛իճիզ՝ օն կիսն խ էճրիպէ էլլէտի։ 15 – Վ.է օն կիսն խիճատմընտա անլերին չէհրելէրի մելիչին նէֆիս թա՛տ՛ամընդ հէչէն ճիճալէ նէվճիվանլարդն վերնրնրնրդն տատա կիսզել վէ սէմիզ կէօրճ՛ճ։ 16 – Զաճ ճիհէլէ քէճի խրատա անլէրին նէֆիս թա՛տ՛ամընդ վէ իչէ ճէլգլերի չէրատալ գաստըզ՝ անլէրէ հաստագատի վէրնրնրի։

17 – Վ.է Ալլահ պուճ տէօրճ՝ նէվճիվանտա հէր նէվ՝ քիճ տապէի վէ հիքմէթտէ տիրսէթի վէ ֆէհմ իչտան էլլէտի. վէ Դանիէլ հէր տուրլու խազըլտի վէ բնճ՛ըտ սընլար խոր։ 18 – Վ.է անլերին կէճ իրճ՛ճ իչնէ մելիչին էճմ էճճ՛ի վազդճ՛ կէտնլերտէ՝ խատարմ՛ալ բէ՛իճ անլերի Նաբուգադնոսորդն հաճզոբրնտա կճի իրտի։ 19 – Վ.է մելիք անլեր խլե սէզդչտի, վ անլերին ճիճ՛ճէճն տարսաղնտա Դանիէլ վէ Անանիա վէ Միսայէլ վէ Ազարիա կիսզն պաճզոնճ՛ճտէր. վ անլէր մելիչին հաճզոբրնտա տուբաչլար խոր։ 20 – Մելիք տաճի անլէզատէն տիճ՛տալ էճմէդի՞ն հէր նէվ՝ հիքմէթի վէ մնա՛րճ՛էճճ՛ճ՛ճ՛էճճ՛ճ՛ անլերի քէնտինի պուճ՛էճճ՛ճ՛ճ՛

Նրով, թագաւորին ասաց. Արքայ վէ հետ-
եւեալներ նայիլ օրէնք չօգ խըրատ կու-
տայ ճէքմէնիդ. քանի պատճառ քիչ յայ իւր
խաւարիմին պէյտան էտմինիդ ասեմ։ 7 –
Անոնք թագաւոր ճէվապ վէրիպ՝ Մեկիք
պոռ գալուածքնա բիչ յայը ասկընէմին, վե
խաւարիմին պէյտան էտիրիդ՝ ասի տուէր։
8 – Մեկիք տասի ճէվապին՝ Էյի պի-
րիրիմ՝ չի սիդ վագրի գազանը յորաք-
նըդ, չինդի մատաղ խաղ բրմուտան
չըգտարդնը կէօրիւ յորաքնիդ։ 9 – Ա-
քին կէէր սիդ պատճառ րիւ յայը պէյտան
էյ մէդ խաղնիդ, տիկին իլիւն հէման
պիր հիւքմ՝ վար տըր. գիրտա սիդ զէ-
մանան իւ էպտիլ օլուն ճայլա գազատար հու-
զուրըմտատա եղան վէ ֆոտիա քէլամ
ասկընէմէյ խիւ իւթֆագ եյմանիդ. իմ-
տի պատճառ բիւ յայը ասկընէմիդ, քի
իւ պէյրիրնի պատճառ պէյտան էտէ պիլէ-
ճէյինիդ պիլէյիմ՝ ասէտի։ 10 – Փադ-
գէօլլար մէլքին հաւզուրըմատա ճէ-
վապ վէրիպ՝ Եր երեգիւնաւէ մէլքին
ֆոթօգրաֆ օլան մատաղնի պէյտան էտէ
պիլէճէք տատէմ՝ ճազ տըր. Հաւթի տա
հինչ պիր մէլիք եան հինգմատար եան
բէ՛իա սիհրպազատան եան քէշշաֆտան
եան Բաղդէալըտան պատնեշն կիսի պիր
շէյ իւտէգ էյմէդիչ տըր։ 11 –
Ալ մէլիքին իւ ասէդ էյմէդին շէյ կիւշ
ատիր, վէ պէշէր տարտաշատա տասքին օր-
մատյան իլտհէյազատան մտա՛տա ատը մէ-
լիքին հաւզուրըմատա պէյտան էտէ պի-
լէճէք քիտնէ ճօգ տըր՝ տէտիկէր։

12 – Պատնեշն իւ պէրիրնէ մէլիք զիյա-
տէսիլէ խըշմ ու դազատա կելէրէք
Բաբելոնին ճիւմլէ հինգէմատրնէն իւ-
տատմընը էմր էյլէտի։ 13 – Ալ ֆէր-
մանն պէյտատր էյմէդիչէ հինգէմա
գտիլ օլուն մատագատա խոլերը. վէ Դա-
նիէլ իւէ բէֆիդլէրնին գտիլ էյմէդը
իչինէն տարատըլար։

14 – Օլ վագրի Դանիէլ Բաբելոն
հինգէմատրը գտիլ էյմէդիչ չըգան
տէ՛իւլէյի ի չատհանէ ՝տագերի բէ՛իտ
Աբիովքա հիւրէյի վէ տատրալէյի ճէ-
վապ վէրիպ։ 15. Մեկիքին մէ՛մատրը Աբի-
ովքա ճէվապ վէրիպ՝ Գու ֆէրմանի մէ-
լիքին հաւզուրըմատան նիմ չինէն պա-
տրտ չիտատէյի չըգաք՝ ատէտ. օ գէման
Աբիովքա մատաղի Դանիէլէ պիտատրտի։
16. Ալ Դանիէլ իչէրի կիրիպ՝ իւ պա՛տիրի
մէլիքէ պէյտան էյմէդի իչինէ քէնտո-
սինէ միհէյէրի վէրիպ մէլիքատէն
ի՛ճա էյմատ։ 17 – Ալ Դանիէլ քէնտ-
ատ խտանէսինէ կիտիպ՝ բէֆիդլէրնի օ-
լուն Աճատնա վէ Միսայէլ վէ Ազա-
րիայա մատաղէյի պիլատրտի. 18 –
Թա քի Դանիէլ իլէ բէֆիդլէրնին Բա-
բելոնէն ատիկէր հինգէմատը իլէ պէ-
գատպեր ի՛տատմ էյմ մէդէրէրին իչինէն պա-
տրը խաւաստրնատա Իլահ ը ատմավթո-
ատան մէր համէմ ատիէյլէյլէր։

19 – Պատնեշն իւ պէրիրնէ օլ պրր կէ-
ճէ բիւ յայըտնատա Դանիէլէ քէշֆ օ-
լուն. օլ վագրի Դանիէլ Իլահ ը
ակմատվտատ համտատ ու ակճատ էյլէտի։
20 – Դանիէլ քէլատնա պատշլայլով՝ Ալ-
լահըն իսմի էպէլատէն էպէտատէք մի-
պարէք օլատա, գիրտա հիքմէթի վէ
գատվէյիճ ատնատ մատատա տըր. 21 –
Ալ է վագրի վէ զէմանդըրը Քէպթիլ
էտէն, վէ մէէյիլէրի՝ տաղ վէ մէյիք-
լէրի նատպ էտէն 0 տըր։ Հատքմէյէրէ
հիքմէթի վէ՝ տարքիլէրէ՝ իլմ իհտան է-
ատէն 0 տըր. 22 – Տէրին վէ մատֆի օ-
լատն չէյլէրի քէշֆ էտէն 0 տըր. գատլ-
մէմէ օլատրը պիլիր վէ նատր ատնրն
էտնրնատա ատբրի տիր. 23 – Ի՛յ է Ա-
տատատրմրին Ալատհը, ատանա չինքր ատ
հատմնո էտէրիմ՝, գիրտա պատճառ հիքմէթի
վէ գատվէյիճ իհտան էյլէտին, վէ չիմ-
տի ատհնատէն ատիլէատիյինիդ չէյի պատճառ
պիլատրտրտին, չինէնքի մէլիքին ֆրնլատ-
ոզ օլ՝ մատատակէյի պիտկ պիլատրտրտին՝
ատէտի։

24 – Պատնեշն իւ պէրիրնէ Դանիէլ՝ մէ-
լիքին Բաբելոն հինգէմատրը ի՛տատմ
էյմ մէյլէ թա՛ատն էյմատյի Աբիովքըն
ատնրնատա կիտիպ ատնատ՝ Բաբելոն հիւ-
քէմատրնը ի՛տատմ էյմ մէ, պէնի մէ-
լիքին հատզուրըմատա կէօրմ իւ, վէ մէ-
լիքէյէ թա՛պրի պիլատն էտէյիմ՝ ատէտի։
25 – Օլ վագրի Աբիովք Դանիէլի
՝ատէկելէ իւէ մէլիքին հատզուրըմատա չըգատ-
բրդ ատնատ՝ ճատդատ էտիրլէրինատէն մէլքէ-
յէ թա՛պրի պիլատրտ ճէք պիր տատէմ՝
պատլդրտ՝ ատէտի. 26. Մէլիք տասի ճէ-
վապին իտմի Բաբելատատատր օլուն Դա-
նիէլէ՝ կէօրտիւրիւմ բիւ յայ իւէ թա՛-
պրիրնի պատճառ պիլատրտրէյէ մնատգմ է-
ատի՛ր մի տին՝ ատէտի։

27 – Դանիէլ մէլիքին հատզուրըմատա
ճէվապ վէրիպ ատէտի՝ քի՝ Մեկիքին
թա՛ատէդ էյմ ատբրը հիւքմատ վէ
քէշշաֆտար վէ տիհրպազատար վէ մրճա-
նէճմիդիր պէյտան էտէմէդէր. 28 –
Լաքին ատմատվթո ատա պրրլատրը քէշֆ
էտէն Պատհ վատ, վէ ատն գիւնէքքատէ

Digitized by Google

Եւ վուգա՝ պատրաստեցրը Նաբուգոդոնոսոր մէկէյէ պիլէիրուի ։ Ինչ-յոսի վէ եսէի ազգիսա օլսուն *խայալտիի պես տըր ։ 29 – Սէն, էյ մէլիք, եսա-քի ազգիսա էքէն պուդսասին սօնրա դէ վուգա՝ պատրաստեցրը թէֆէքքիր ետ-մէյոր իսին։ վէ սըրրըտը քէշֆ եսէն՝ եվ վուգա՝ պատրաստեցրը սօնրա պիլմէյոր-սուն ։ 30 – վէ պու սըրրըն պահա քէշֆ օլսունմասը Կայոսի սօս օլսունլարըն ճիւմ-լէսինէն գիլսոսէ հիքմէի սասհիպի օլսոզրըմսոսուն սօչմէլ, ամէնէսի թա՝պիր մէկէյէ պէյսոն օլսունմասըլէ սէնին գասըլմիկն ճէֆքէսորընը պիլմէկ իչ-ւն տըր ։

31 – Սէն, էյ մէլիք, կէօրտիւն քի պէճայիք պիր միւճէսսէմ տուրէթի վոր իսի։ պու պէճայիք վէ գիյոսոսէ իւէվ-ճասզըը տուրէթի սէնին էօնիւնէսէ տուր-տուս ։ Կէյ՛էհի տասին հէյկէլի իսի։ 32 – Գոս տուրէթին պոչը խալիս տալ-լա՝սունսոն, ամըն կէդգասս վէ գոլլորը կիւմիւչէսէ, գասրնը վէ պուսլոսրը պոզգըրսոսն, 33 – Պաչորըլորը տէ-միւրսէն, վէ սյոսգլասրընըն պիր գըսմը տէմիրսէն, վէ պիր գըսմը պոսլէզգ-տոսն իսի։ 34 – Սէն պոզգմոգտոս իգէն եվ իլէ օլմայոգտոգ պիր թաչ քեոիկսի՝ օլ տուրէթին տէմիր իլէ պոսլէզգտոսն օլսոն սոյոգլարընս վուրսուզ ամէնրի եզսի ։ 35 – Օլ վագրէմ տէմիր վէ պոսլէզգ վէ պոգգըր վէ կիւմիւչ վէ սաղ-լա՝սըն պիրլիգսոզ եզիլիսի՝ եսոզ խաբ-զէնէլորընէզ տոսմոսն ուֆաղըր կիսի օլ տորլոսր ։ վէ բիւզիսոսր ամէնրի կէօ-ղէ խուրխուզ՝ ամէնրին մնայոսը պուլսուն-մոսոգ ։ Լոգքին տուրէթի վուրսոսն թաչ պիր պէչիգ տոսող օլուսդ՝ պիւճէթի-նէ զէմինի տօղոսուրսուս ։ 36 – Ինչ-յոս պուս տըր, մէլիքին հուզուրընոսս ամէն-ղէ՝ սիրինի տոսմէկ տէզիլէյիմ՝։

37 – Ինչ մէլիք, սէն մէլիգէ իւէ միւ-ղուգ սըն, գիյոսս Իլահ ը տէմիվոսդ տոսմոս հիսգէճէմէի վէ գուսուրէթի վէ գուվվէնի վէ՝ իզզէթի վէրտի ։ 38 – Վէ պէնի տասէմին տոգքին օլսոգլարը հէր հէբոսթ տասհրսս վուհուշընը վէ հոսվոս գուշլորընը տէնին էլինէ թէս-լիմ՝ էտոխ՝ ճիւմլէտո իւգլէնէրէ տէնի հիւքմիսոսր նոսոգ էյոտի ։ տոլիտասոսն օլսոն պոչ տէն տէն ։ 39 – Վէ տէնոսէն տօդրս տասհոս նիսոգէյլէ ճոսոս տոյոգլարը պիր հիւքիւմէի գուհուգ էսէճէնը, վէ իւչինճի օլսոգոգ պոգգըրոսոն տոյոգր պիր հիւքիւմէի գուհուգ խէպ՝ պիւճ իսն գէմիսէ իմ էսոգլուի էսէճէնը տոսր ։ 40 – Վէ տէօրտինճի հիւքիւ-մէի տէմիր կիսի գոսվի օլսոճագ ։ գի-րոս տէմիր հէր չէյի էզիսդ փոսրէ փո-րէ էյճոյի կիսի՝ ։ պու տասխի պոսնլորըն ճիւմլէսինի գըրոսն տէմիր կիսի էզիսդ գըրոսճագ տոր ։ 41 – Վ է մնա-տոսմ՝ քի տոյոգլորը իլէ փոսրմագլար-ընին պիր գըսմը չէօմլէգլի պոսլէզգլի-տոսոն վէ պիր գըսմը տէմիրսոզ խոյյի-նի կէօրտիւն ։ օլ հիւքիւմէի իմագ-սիմ՝ օլոճագ ։ լոգքին տոնոսկ տէմիր տէրլի լիյի պոսլոսնճագ տոր ։ չիւնքի *պոսլէզգ իլէ տէմիրի գարըշդգ կէօր-տիւն ։ 42 – Վ է տոյոգլորը փոսր-մագլորընին պիր գըսմը տէմիրսոն վէ պիր գըսմը պոսլէզգտոսն օլորդը օլ հիւքիւմէի պիր գըսմընին տէրլի վէ տոխկեր գըսմընին կէվրէք օլոճագընը ինօմինէյէ ։ 43 – Վ է *պոսլէզգ իլէ տէ-միրի գարըշդգ կէօրտիւյիւն՝ տոնէրին ինոսոն գիւրիւյէմի իլէ իխմի իլոսմի է-տէճէյինի, ֆաղգասի տէմիր պոսլէզգ իլէ իխմիհլոսմի ։ էտոխտասյի մհոսիս, տոնէրինն պէրհոսրինէ միւտոսզգ օլմա-յոճագընը ինօմինէյէ ։

44 – Վ է օլ մէլիքէրին կիւնլէրինոս Իլահ ը տէմիվոսմի էզիսէոն պօզգէ-մայոճագ պիր հիւքիւմէի իգոսմէ էտոճէգ ։ վէ պու հիւքիւմէի տոհկեր գասվմա պրոսգրէզմայոճագ տոր ։ ճիւմ-լէ պու հիւքիւմէի լէրի էզիսդ մոսհվ է-տոճէգ վէ քէնոսոսի իւլէյէտո տաս-պիճ տուրսոճագ տոր ։ 45 – Զիւնքի սէն էլ իլէ օլմայոգտոգ տոգգոսոն քէ-տիվմէշ իմ տաշըն տէմիրի վէ պոգգըր վէ պոսլէզգ վէ կիւմիշիւ վէ տալմունը էզսիյինի կէօրտիւն, Ապրահ իւլ 'ա-զիմ՝ պուճոսոն տօդրս նէ վուգա՝ պոս-լաճագընը մէլիքէ պիլմէյորսոն։ վէ բիւ-յոս տասհրէ վէ իմա՝պիրի տոզգոս տոր ։

46 – Օ զէմոսն մէլիքը Նաբուգոդոնոս-տոր հիւզ իւտէիս տոհչիւյ՝ Դոսնիէլէ տէ-ճոսէ էյլէտո ։ վէ տոնոս իմագսիմէ վէ պոսլոսր իմ տագտիմ՝ օլոճագնընր էմր էյլէտո։ 47 – Մէլիքը՝ Դոսնիէլէ խր իմագէն՝ Հագիգագի էն Իլահ Տրդզ յիյոհ-յորըն Ապրահ վէ մէլիքէրին Պասհիպի վէ սըրրըտը քէշֆ էտէն տոր ։ գիյոս

*Գիպզէոսլը՝ պաչըհնըն խայալտիը

*Գիագդոսլը՝ չոմնոսը պոսլէզգը

Digitized by Google

ան պա՛ւ սրբրը քէչի եմ մէյ մուգ-քեամբ օլսըն՝ ատտ ։ 48 – 0 զէմուն մէյրք՝ Դաննիէլին Գըլնեզ-ուն թ էրքիր՝ եմ տա ։ վէ ատա չօգ վէ պէզիլ-ք ՝ատ-թէյլէր ի՛նա էյլէտի ։ վէ ատը պիւ-թիւն Բաբէլոն էյալէթի իւզէրինէ հիւ-քմտար վէ Բաբէլոնըն ճիւմլէ հիք-մէյի ատհիպլէրի թ ւզէրինե րէ՛իլէր բէ՛իտ նատպ էյլէտի ։ 49 – վ՚է Դաննի-էլին րէ՛ճատը թ ւզէրինե մէյրք Բաբէլոն էյալէթի՛նին ումմըրը թ ւզէրինէ Սէդ-րտը վէ Միսաք վէ Ազէդնագովը թա՛-նին էյլէտի. Դաննիել տաթէր մէյրքին գ ֆա՛ըն ատա ։

ԳԱՊ 3

Մ էյրք Նաբուգոդոնոսոր ալթմըշ զրտա՛ ոհ ք էբէյի՛նե վէ ալթը զը-քա՛ ՝ էնի՛նե ալ ուՆտանն պէր միճեռ-աէմ տաբէթի ՝ ատ ֆրպ՝ ատը Բաբէլոն է-յալէթի՛նե Դուրա օվատըՆտա Նտպ էյլէտի ։ 2 – վ՚է մէյրք Նաբուգոդոնո-տար քէՆտրնինի Նտպ էմ մրշ օլտըզը տաբէթի՛ն թ ազ ֆ ի ս ի՛ն կէլմէյէրի ի-չինե մէրզպ ա՛ ն լ ը ր, պէյլէր՝ վալիլէ-քի, Հաքի՛մլէրի՛, թ ա զ ի՛ն ե՛ ր ը ն ի՛ ՝ ֆա-տարլարը, միւֆթիլէրի վէ էյալէթլէրինն Հէփ րե՛իլերինի՛ ճեմ՛ էմ մէյ ֆ ր ֆ ՝ ի՛ էր ֆ կէՆտէրտ ։ 3 – զէմուն մէրզ-պ ա՛ ն լ ը ր, պէյլէր, վալիլէր, Հաքի՛մլէր, թ ա զ ի՛ն ե՛ ր ը ն ի՛ ՝ ֆա-տարլարը, միւֆթիլէրի վէ էյալէթլէրինն Հէփ րե՛իլերի՛ն ճեմ՛ էմ մէյ ֆ ր ֆ ՝ ի՛ էր ֆ կէՆտէրտ ։ 4 – վ՚է միհնատտ եհի՛ քանը ատալէ Նի-տտա էատէրքը՝ Էյ գավմլ՛ար վէ միլլէթի-լէր վէ լիսանլար, սիզէ էմր օլտնտ՛ ար ։ 5 – Պ ո ր ու , տրւտրւք , թ ա զ ի՛ ն ե՛ ր ը ն ի՛ , քէ-մանի, ատանիթ ը ր, թ ա զ ի՛ ն ե՛ ր ը ն ի՛ վէ Հէր Նէվ՛ մնւսիգի ալէթի սէտտատըր իչխի՛տ-նիզատե, հէրճ գ ա փ ի ա ն ր ի՛ մէյրք Նաբուգոդոնոսորըն Նտպ էմ մրշ օլտրզը ալ-թ ա ն ի ս ա ր ի՛ ն է ս ճ ա ե էատէրնիզ ։ 6 – վ՚է Հէր քիմ՛ քի հէրճ գ ա փ ի ա ն ր ի՛ ս ճ ա ե գ ր լ մ ա ՛ զ խ ե՛ , օ ս ա ՛ ա ի ՛ չ ի ս տ է ի՛ լ ե Նտպ ա ն ի՛ ա ֆ ի ՛ ե ՛ ն ի ՛ ա ի ՛ ի ՛ ե ՛ ն ի ՛ ա ի ՛ ի ՛ ե ՛ ն ի ՛ ա ի ՛

գաւառը տիր. սէնին էլիմտէն տասիր, էյ մէլիք, խելտա էտէճէք տիր։ 18 – էյմէդ խոճ պիլէ, էյ մէլիք, սաղատ մնա՛քիմ օլտուն քի, սէնին իլտհՀայրըդնտ պիդ 'իդտատէմ էյմէլիդ, վէ նատոզ էյմաէլիյին ալիճտան տուբէյէ սէճտի գըլմայըդ' ատէտիէր։

19 – Ո զէմանն նաբուգոդոնոսոր փիւր գոզդոզ օլտու, վէ չէհրէմինին հէյ'էթի Սէդրաք վէ Միսաք վէ Աբեդնաղով 'ատլէյհլինտ էթէդտիխտ էյմտի, վէ ճէվապէն ֆաւրուն 'ատէյտէն նէտտի գալի զիյատճ հասդմալտրընը էմր էյլէտտի։ 20 – Վ է 'ատաքերինատ պուլտուղտան էն գաւվիհլի տատիէրէ Սէդրաք վէ Միսաք վէ Աբեդնաղով պաղիէրդոզ չիտատէյլէ հառդան ասի էշ ֆաւրուն'ընտ ասի մնալտրընը էմր էյլէտտի։ 21 – Ո զէմանն պու տատիէրի շաւվալար վէ էնթէտտի քի վէ ճիւղպէլէրի վէ ա՛նէ էլհահնէլէքի իլէ պաղիէրդոզ՝ չիտատէյլէ հառդան ասի էշ ֆաւրուն'ընը իչինէ ասի տըլտար։ 22 – Վ է մէլիքին էմրի չիտատէյլի օլտուդ՝ ֆաւրուն տասիր դոյէյլէ գէդմէշ օլտըդընտան, Սէդրաք վէ Միսաք վէ Աբեդնաղով ասիդան քիմնէլէրի ասի էշ 'ալէհվի իճ էլէֆ էթտի։ 23 – Վ է պու իչ քիմնէ, հառդ Սէդրաք, Միսաք վէ Աբեդնաղով պաղիէ օլտուդ չիտատէյլէ հառդան ասի էշ ֆաւրուն իչինէ տաբրուչտուլար։

24 – Ո վագթի մէլիք Նաբուգոդոնոսոր հայրան օլտուդ 'ալէլ'ադճէլէ պայտըդ գուլգադտագ միւշիրլէրինէ իճիտտըդէն' պիդ ասի էշ իչինէ պաղիէ օլտուդ իչ քիշի ա՛սի մնասըդ մը' տէտի. ադնէր տասիր մէլիքէ ճէվապէդն' Սահիհ, էյ մէլիք' տէտիլէր։ 25 – Վ է գէթ ճէվապէն' իդրի պէդն չէօպուլմիւշ վէ տաճ էշ իչինտէ կէզմէքտան օլտն տէօրթ տատէմ' կէօրուլօրդմ'. ադնէրէ հիչ պիր պրոպլեմ օլմայօր, վէ տէօրտինճի ճէհնէմ հէյ'էթի իլա հայրըդն պիր օղլընտ պէդն' տէտի։ 26 – Պաճտան իւզէրինէ Նաբուգոդոնոսոր համանդ ասի էշ ֆաւրուն'ընդն գաֆատաբնտ հաղլայըդ, ադնէրէ իճիդ տէտի՝ էյ Պէլտէ իլ միւհաբ'ատլըդ գուլտուրը Սէդրաք վէ Միսաք վէ Աբեդնաղով, չէզբուդ կէլինիդ' տուտ։ Վ է Սէդրաք վէ Միսաք վէ Աբեդնաղով ասի էշ իչինտէն չըգաբլար։ 27 – Վ է մէդբայտ'լար, պէդլէր, վայիրէր վէ մէդլէդնի միւշիրլէրի թէդճիմիւ' էտիդ' զատ տատիէրի կէօրտիւէրը քի ասի էշ ադնէրի վիճաճատինէ քէ'տիք ճաէճմիշ վէ պաչայըդընդ հէյ պիր գէյը հառնմամըշ վէ շավվարլարընդն բէնգի տաչիրմէմիշ վէ ադնէրէ ասի էշինի գոգուսը պիլէ կէչմէմիշ իճտի։

28 – Նաբուգոդոնոսոր աէօգէ պաչ լայտրագ' Սէդրաք վէ Միսաք վէ Աբեդնաղովն Իլահը միւգադդարէք օլտուդ, քի քէնտի մէնէլինի կէտտաէրիպ' քէնտինդն էթ'էվէլքիւ էյմ մէգլէ մէլիքին էմրինէ միւխալիֆէֆ էտէրէգ քէնտիլէրինի Իլահընտան գայրի պիր իլահ 'պատէմ վէ ասճատ էյմ մէմլէգ իչինէ վիճաճալէրինի թէպիմ' էտէն գուլտուրընը խելտա էլէտտի։ 29 – Իճինի պէդն էմր էտէրիմ' քի, հէր հանկիգ պիր գոմմ' վէ միլլէթի հատ լհտան Սէդրաք վէ Միսաք վէ Աբեդնաղովդն Իլահընտա գայրի պիր իլահ պատէմ' քի պու հէյնի Սէդրաք վէ Միսաք վէ Աբեդնաղովդն Իլահընտա գայրի հօլըդ պիր չէյ ասճայըտտ, փարչայնդճէ վէ խանէտի մէդգայէյէ թահվիլ էտիլէճէք վէ խանէտի մէդգայէյէ թահվիլ էտիլէճէք տիր. գիրտ պու տուբէյէ խելտա էմ մէյէ գատիր օլտն պաչգա իլահ հօգ տիր' տէտի։ 30 – Ո վագթի մէլիք' Սէդրաք վէ Միսաք վէ Աբեդնաղովդն գէրթիճէյինին տաճտըրտըգտա թէգ'իլ էյլէտտի։

ԳԼՈՒԽ 4

Մ էլիք Նաբուգոդոնոսորտան պիւթիւն զէմինտէ միլէթէգքին գաւմլընը վէ միլլէթլէր վէ լհտանլընդն քէնգֆիֆէտինէ. Սէլամէթինիզ տարիսըն։ 2 – Սպէտ իւ միւճիզ տա՛տլէն պատնա կէտտի էրտիյի 'ալատմէթլէր վէ միւ'ճիզլէրի պէյտան էթմէյէ պատնա խօշ կէտտիճնտիւ։ 3 – Ադնէն 'ատատմէթլէրի նէ' 'ազիմ', վէ միւ'ճիզլէրի նէ' գուվվէթի տիր. ադնէն մէլէքութ էպէտի մէլէքութ տիր, վէ հիւքումէթի տուդր պէ տէվդը տարիգ։

4 – Պէն Նաբուգոդոնոսոր խանէմտէ բահսէթ վէ սէրաչըմնտա խօշ հալ իդրէն, 5 – Պիր բիւ'յա կէտտիճմ', քի պէնի գօրգուճի տուտ. վէ հտտի տաղրմտա էֆքյարըմ' վէ *խայալաթիմ' պէնի միւգիճ տօրիպ էլլէտտի։ 6 – Պաճտան խագլէրինէ բիւ'յանդէն իճտ'ապիրինի պաճտա պիլտիքմիլէրի իչինէ Բաբելոնդէն ճիւմլէ հիքմէթի տահիպլէրինին դատուրմա կէթիրիլմէտինի էմր էթտիմ'։ 7 – Ո զէմանն սիհրպազլար վէ քէշշաֆլար

*Գադաքաբ' պաչըմըն խայալսիդ։

Digitized by Google

վե ֆարգեւտոլով վե մեսանէ ճճեմլէկը կէլսիկէը , պէն սոսկի բիւյայը էօնէ-րիսեան ղադլ կիմսիմ՝ , լաքին անկէ իմ՝ պիզիմի պատան պէյան էսեմէսու-լէը։ 8 – Նէհայէթի իչսէրէն իսայնակ կէօգի ֆասդաստասդը իմ էսեմիկ օլսէնան վե սէրեսէնիսեան մեզգատես իչսէլ-լըրի ֆասկա պատլսունան Դանիել հաս-զադրմիս կէլսէր , վե անկո էօնէնսեան բիւ՛յայը նոփ , էօփ սէսիմ քի , 9 – Էյ սի հէրգասդայլարըն բէ՛իմ ֆասդաստասդը, սէնինկո սէրեսէնիսեան մեզգատես իչսէ-լըրին ֆասկա պատլսունսադըդը վե հիչ սիր զարդըն սոսկոս միւչդիկ կէլմէսու-լինկո պիլիրիմ։ իսմայի կէօգոսիւսիւմ՝ բիւյայ իչսէ իսայնակ իմ՝ պիզիմի սէ՛ոյլէ։

10 – Նեմհասդրանոս՝ Խայդայդի իմ՝ պատէյդա իսակ , Պէն կէօգոսիւմ՝ քի նէ-բէյն զրիհասդրնասդ պիր սագոճ պուլսու-նասդ՝ սոնդըն պէյդա փէք հիսդահ իսակ ; 11 – Օհ , սագոճ պէզիհսոհս վե գոս-վէհլէնմէկ վե պէյդա սէհլայա հէլի իչ-սէ - վե պիհսէնէն զէմիհկէն սիհսկի է-նէպդէնմասդան հէօգոհնէսը իսակ ; 12 – Նեսիհդոպուլսդը կիհսէլ վե մհ,վէհսի չօգ օլսադ՝ սոնսէ հհսիլի իչինն նէչէ ճէք վաղ իսակ. սասչաս վաս-հաչը սոնդն կէօլ-կէսկո զալի-քնասս օհմասդրը վե հաչհս ֆասդայդըդը սասդայդ-դըսնասդ կէօգոհնէս գօնաղ վե ճհսի-լէ պէչէդը սոնդըկէ պէզէնիկը իսակ ; 13 – Նեսիհդոպուլսդը իսայդայդի-դնասս կէօգո-սհսիմ քի , իչիլէ սհսիգասդասէզէսդի-չի օլսոն պիչդ ճէհ սէհնասդան էնասի , 14. Վէ գոս-վէհլէնմէկ պէհզիլէ նիհասս էսեհ-դէչ՝ Անգասճը քէսգիզ սասդայդըդը գօ-գոսդըդըչդ . նեսիհդոպուլսդըդը սհլ-քինիզ , վե մէ,չվէլէդրինկո սասդայդըդը-զդ . սոնդն զայի ընասան վաս-հաչ վե սասդայդըդնասդն գաս-չայդ գասդըդնայդ։ 15. Լաչհն քէօգ-լէդրին քիւլհէ,լհնկո . նէէսէ պրսգը-նէդչ . վե սէհմէդ վե պասգըդը պասդայդ-դըսդ՝ սասչաս չհմինհնասէ գաս-սոն, վե սէհմո չհյհԱկ քաղանասն, վե սո-նդն հհսասէկո հայվանդայդ իլէ պէդասդեր նէէքհն օհմհնասո օհսասն։ 16. Անդն իհնասն նհսէքհկ իմ էհսասդ՝ օհսասնասդ՝ սոնս հայ-վասն հհսէքհկ վէդհյհն, վե սոնդն իհսէ-դհնասէն նէէսէ գէմասն կէօգոհնէ։ 17 – Գաս-մասսասէ սէքգ հհյհդրին գաղասդը-դ վե պասգ քէհյհդհկէհ մեզգատեսէդրին քէ-քասդը-դ սոհը , իմ քի հայդայմասս օ-

---

Բազդեւտոլով՝ պատշգամին խայդայդիդը

դանդասդ իհնասն հհսքհսհկհհ իսէքհնհկ Մհսհմ սա՛ոյլն հայքհմ իսոհյհնհկ վե սոնդ իսէքհնհկ սասեմլէդրին կասնասդաքը դնասդ սասեմլէդրին կասնասդաքը դնասդ էհմհկյհնհկ սհլյհէ . 18 – Գէն Նասգասդգամնասդ մեզհքը պաս բիւ՛յայը կէօգոհսիւմ՝ , վե ոէն , էյ Բազդասդասդը, իմ՝ պիզիմհնհկ սէյլէ . գիքաս հհսքհսհկ իմ իհմհն սասի իհսէսհն սասեմլէդրին-դասն հհքգհկհհ սասհմպէդրինհկ քհսոքհֆհկ իմ՝ պիզիմհնհկ պէհնասդ սպհլսոքհկհկ մեզգմհ էսեքը օլմասդաղդասդ իսէ սէ , սէնն մեզգմհ սոնքը սոհյ , չհսնքհ սէնհն սոհ-գասհնհկ մեզգատեսէդ հհսէքհկ գասդ-հասդ։

19 – Օհ վասգրհկ իսոհ Բազդասդասդը սէյլասն Դանիել գիր սա՛ոյլ գասդասդը հայ-գհմասէ գէլսդը վե էֆֆհսհսդը սոնը գհսէ-իմասէ գէլսդը . Մեհնը սասդհ ճէհվասդ վէրհդ՝ Էյ Բազդասդասդը, բիւ՛յայ վե հասդ սոնդն իմ՝ պիզիմի սէնհն գհսէ-սդասհն՝ սոհսդան Բազդասդասդը ճէվաս-պէն սէհասդ քի՝ Էֆֆհսհսդհ, բիւ՛յայ սասդ-հասդ պասգըդը էսեհնհչդհկհ , վե իմ՝ պիզիմի սհսէ-չհնհչդհկհհ օլասն։ 20 – Օհ կէօգո սհսէյհսհ սագոճ , քի պէզիհսհսդ գասդ-վէհլէնմէկ վե պէյդա սհմայդա հհ-իմ իչհլէնհչդհ պիհլհ իհսհ պէհզհնհկէ կէօգհսհ-հհդը իսակ , 21 – Վ,է սոնդն հասիքասգհսդ-դը բի գհսէսդհ՝ վե գհլհչհկ չօգ օլսադ՝ սոնս սէ հճհմհլէ իչիսհ հհչհլէճէք վաղ իսակ . սասչաս վաս-հաչը սոնդն սալի-քնասս օ-իհսհսդաս-դը վե հաչհս գասդ-չայդըդը սասդայդ-դըսնասդ գօնաղ իսակ , 22 – Օհ սագոճ սհնն սոհ , էյ գհլհկ , քի պէզիհսհսդ գասդ-վէհլէնմէկ վե 'սագասհճէքի սալի քասդ-սհսհյայ . հհսհքհսհճէքի ինի սասհի գէ-հնհն գհսհճէ եհսասօհնհ հհիճհչսհ։ 23 – Վ,է գհլհչհկ հէօգոսհչհս , հասհ գհսհ-գասդասդհկէհսդհսհ օհսհն պէքգէնհկէն սհսհսդասհն հհնհքհկ։ Ագասճը քէսգիզ-դհ , վե սոնը իհսդասդասդ հասհնհկ , լաքին սոնքն քհհգհչհդրինհկո քհսհքի իհչհչհնհս հհքգասհ պասգըդըչդ . վե սհհմհր վե պասգըդը պասդ-չայդ գասդըդնայդ՝ վե սհհմհր վե պասգըդը պասդ-չայդ գասդըդնայդ՝ պասդայդըդը-զդ սասչաս չհմինհնասհ սհհ գասդաղդ , վե սհմհս չհյհԱկ քաղանասն , վե իհսհդհնհսէ հհսհքհկ գէմասն կէօգոհնէ չհն նէչհճէք հհսհքհսհ սասհրաս հայդհմասդ նասհդը իլէ օլասն՝ սհհմհրհսհն հհ-սա՛ոյլ րի , 24 – Էյ սհլհկ , պատ սոդը , վէ Մհսհմ սա՛ոյլ գէնհնասհ սհլհկ իհսդհքհ-հհ հհլհչհն հհսհքհսհ պատ սոդը. 25. Նասան հհսհքհսհճէքի իհսդհքհհկ Մհսհմ սա՛ոյլն հայքհմ խոհյհնհկ վե սոնը իսոհ հհսհքհսհճէքի

Digitized by Google

վերթակչիի սէն պիլինճէչէ գատար՝ սեր-
նի առէմլէր ազատլանան թարտա էտե-
ճէքլէր , վէ մէզաքէնին առհտա վռհռա-
ջը իլէ օլաճագ վէ եգիւպէզ Իեռուէյր
ճիկտի առանա օվ եհսուրէճէքլէր, վէ սե-
մա չհյհյլե ըղլանաճագդըն , վէ սեհնին
իգզէրիհտէն եհէտ զէմանա կհչէճէք
սանը : 26 – Վ.Ը՝ 0լ ազատճըն քհգզէ-
րիհնին քհռէթհյհնհռ պլտագչընըզ՝ սե-
տիքլէրէ իմ Ռռռէ էն , սէն սհմմռվա-
թընըն հիռքհչհմէհ էհՈսյհնին պիլհտիք-
սհէն ռօզդառ հիռքհչհմէհ ինդ սէնհն իչհռհ
առապհի գատարճագ սըրը: 27 – Գռռ Ե.ճը-
սհէն , էյ մէզիգը, Ռռսհն չհռթ ըմ՝ 'ինռհնի-
սհ մհռգպռռլ օլառհ . կիռռհսհլռրընը
ռօլռհսհլէ վէ իռռհ ռօլռրընը Ֆհռգռգռ-
յռ մէրհսհռէհ էհՈմգիլէ սհէֆ՝ էյլէ,
օլռ քի ըռհսհռթ ընդ թ եմռհռա օլռհՈռա ,
28 – Գռռ չէ.ոյէրնին ճհռմյհչհռ մէզիգը
Ռռգռռգռգռռռնռռը իռգէրնհէ կէլհռ ,
29 – Օ'ռ իգը սպրռ իռհՈ առմհռհՈռա՝ Ռռա-
քհյհռռ հիռքհչհմէհէրէ սէրռպէրհռռա կէգէր
իգզհէ , 30 – Մէզիգը թ.էգէյհլհմ էռռհռ՝
իչհրէ գռռատրէհ ռռ գռռվէվէհ իռմյհլ վէ
'ռռգռռմէհ իռմհռ չէօհրհհրթ ի իչհլհռ մէզիգը
ռէռռրը օլմռգ իռգհռ պլտագ էհՈռէյհմ
պէգպհրգ Ռռգհլռռ գռռ ռռրը՝ ռռէռռ ,
31 – Գէհյռմ՝ ռռռհռռ մէզիհյհռ ռռգզրհռռա
իգզհէ ռէմհռռռռ պիր ռէռռռ կէհչէրգգ՝
Ե.յ մէզիգը Ռռգռռգռգռռռնռռը , ռռռհռռ
գռռհչրհռռ.յռ , հիռքհչհմէհ ռէհռռէհ
կհմհռռ . 32 – Վ.է իռռռհռ հիռքհչհմէ-
հէ ի.ռէրհռռհ Մ'իռմռ'ռռլըռ հռգրհմ՝ ի-
ռռգհյհռհռ վէ ռռռը իռռհէռռհյհռհռ վէգռռռ-
յհռհռհռ սէռ պիլհռճհչհէ գռռատրէ՝ ռէռհռ ռռ-
ռհմհչհռգ ռռգռռգռգռռռնռռռռ էռռհռ ճհգգ-
յռգգր , վէ մէզաքէնին ռռռհչհռռ վռհռջռ-
յռ ի-
յռ ռռռհռռ , վէ եռգիւպէզ Իեռուէյր կճ-
ռպհ ռռռհռռ օվ՝ եհէռռիրհճհչհգյռգր , վէ ռե-
նհռհռ իռգէրհրհռհռ եհէռռ զէմանա կհչէ-
ճհգգ ռռրը : 33 – Օլ ռռռ'ռռվ՝ Ռռգռռ-
գռգռռռնռռը իռգէրհրհռհռ պռռ գռռքհչ-
յռգգր , վէ Ի.ռ.յռգգրհռհռ գռռռ-
ռռռ՝ ռռռհչհմգգր ռռգռռգռգռռռնռռռռ
իռմ մռռհ՝ օլռհՈռա , վէ Ի.ռ.յռգգրհռհռ գռռ-
ռռռ՝ ռռռհչհմգգր ռռգռռգռգռռռնռռռռ
գռռհչ Իըռ'ռռ կիռռհ ռռ-զռռրհռ ճհռյռ գռռ-
ռռռ՝ ռռռհչհմգգր ռռգռռգռգռռռնռռռռ գռռ-
ռռռ՝ ռռռհչհմգգր ռռգռռգռգռռռնռռռռ օ-
լռհՈռա էռիռռ կիռռհ սէռ իռռ իռռհ ,
վէ ճհէռռհ ռէմհռ չհկհռհչ ըռռռռռռռ իռռհ :
34 – Վ.է օլ կհռռգէրհռհ Իռիճռռմ'ռռռա
սէն Ռռգռռգռգռռռնռռը կէօգէրհմհռ ռէ-
մհռյռռ ռռօգռռռ գռռռռրհռռռմ՝ , վէ 'ռռգռմ'
պռռչրմհռ կէչռհ . վէ Մ'իռմռ'ռռլըռ Ռռռ-
ռռ ռէհռռռ եհմ՝ռհմ՝ , վէ իգզէգէռռ Ռռգհլռ
օլռռռ՝ հիռքհչհմէհ էգռհռհռ պիր հիռ-
քհչհմէհէ վէ մէզէքհյհէհ ռէհվր պէ
ռհէվր պռռգր օլռռռ իէ.ոռհռ ռռ իռռ-
պիղ էյլէռհմ՝ : 35 – Վ.է զէմհռհռհռ պիռ-
իռմ իռռ ռէքհչհռռռ լռռ չհյ 'ռռռռռ օլռռ-
ռռռռ , վէ 0՝ ճիռռռռռռռ ը ռէմհռվէյհէռռ
վէ գէմիռհռ ռէքհչհռռռ ռռրռռռռռռռ իռռ-
իէռհյհռհռ իռճրռռ էռռհր . վէ ռռռքռ էյլհռհ
մէռ՝ էռէճէքը օլռռռ վէ՝ Նէ՞ իյլէյռրռ-
ռռը՝ ռռէյհճէքը օլռռռ էօգ ռռրը՝ 36 – Օ
գէմռռռ 'ռռգյռմ՝ պռռչրմհռ կհչռհռ, վէ
հիռքհչհմէհ իռհռհռ 'իգզէմ ի իյլէ չէօհրհհմ-
ռռ հռռչհմհք իմ՝ պռռհռռ ի'ռռռէ օլռռհռ-
ռռռռ, վէ մհռչհրէրհմ՝ իյլէ պէգպհրգ ռռվհմ-
լհրհմ՝ պէհռի իռռհչհ էյլէռհյհէրէ , վէ հիռ-
քհչհմէհ իռռռհչհ ռռռգպհի օլռռռ՝ . վէ պռռ-
հռռռ ռռռհչհռռռ գէյռռռռէ իհհի իչհռհ՝ վէ-
րհյռռհ :

37 – Եհմռռռհ պէհռ Ռռռռռհչգռհռռռռ
ռէմռռվռռի՝ Մ'էյհյհնհի իռմհճհռռ վէ իռռ-
պիղ՝ ռռ իռռ'պիղ էռէրհմ՝ . ռռռնհ հէգ
Ֆի'իյհյէրհռ հռռգգ վէ իռռրհգյհէրհռ ռռռզ-
րռռ ռռրը . վէ զռռրռռրյէ հէգէռհյհէրհռ ռռ-
չռգյռմի ժռռգռռ գռռռրհռ ռռրը :

ԳԼԽ 5

Մ էյհյհ Ռռգռռռռռռռ քհռռռհ պէգպհ-
ռ՝ ռռհյհյէրհռռհռհ օյռռհ պիռհ քհչհ իյհռռհ
պէգպհռ՝ պիրհ զիյռռֆհէհ իռէյհյհռ ռ-
ռհռռ՝ պիռհ էռմհռռռռռ չհէրռռգ իյռռհ ,
2 – Վ.է Ռռռգռռռռռռռ չհէրռռգ քհյֆիռհռռհ
իգզհէ՝ *փհռռհէրհռ Ռռգռռգռգռռռնռռրհռ
Ռռռռռռռգհմ՝ հհյգէյհռհռհռ չհգռռռռռգը
ռայհռռռ վէ կհռռհչ գռռռյռրը՝ կհէռ ի-
ռհյհմէռհռհռ էմ՝ հհյհյէռհ , քի մէզիգը իյհյ պէռ-
յհռ ռռհռհյէրհռ , գէվճհչէրհռ վէ ռռռռյհզգ-
յռրը ռռչհգրռռռռ իչհյհյէ : 3 – Գռռհռռռ
իռզէրհռհռ Ռյռռռռգհռռհռ օյռռհ պէգպհ
Ռ.ռյռռ հհյգէյհռհռհռ չհգռռռռռգը
ռայհռռռ գռռռյռրը կհէռ իռռհյհռհյհէ , վէ
մէզիգը իյհյէ պէգպհռ՝ ռռհռհյէրհռ , գէվճհչէրհռ
վէ ռռռռյհզգյռրը ռռչհգրռռռռ իչհյհյէ : 4.
Ռռհյհր չհէրռռգ իչհռհյհռհռ , վէ ռայհռռռ
վէ կհռռհչ վէ պռռգրը վէ ռռէռռր վէ ռռ-
գռռճ վէ իռռչռռռռռ օյռռհ իռռհռհյռռռռ
Հռռռռռ էհՈռհռհռ :

5 – Օ ռռռ'ռռվ՝ իռռռռռռ էյհյ փհռռհռռգ-
յռրը զռռհռռ էռռհռ՝ չհմ՝ռռռռռռ գռռռ-
շրռռռռռռ, *մէզիգը ռէրռռրյհռհռ ռհռվռրը-
ռհռհ ռրվռռռր իռզէրհռհռ հռռգր հռռգրյռր
իռռհ. վէ մէզիգը հռռգռռռ †էյհյ կէօրռհռ :

---

*պէգպհռ փհռռհէրհռ

†Ռ–գզէ–ռ–ռճռ՝ էյհյհռ ռռվռռճհռհռ

Digitized by Google

8 – 0 ձ֊ժաման մէկիկին պէդպի առէյիշտի, վի եֆքեատրը ամը միւզիմաքիով գըլաը. Էտալէ քի պէլիինին գիմաթլատրը չէօզիւլիւ ամիպլէրի պիրիպիրինէ չատփաը խան։ 7 – Մեհլիք քէչչամիլաը իլէ Բաղդաթատրըն վի միւնէ ճճիմիէրինն կէթիրիւլէրինի եւ-քաքէ ակալէ էմր էլլէտի. Մեհլիք Բաբելոնըն հիքմեթի ատհիպլէրինն. Խիմապէն՝ Հէր քիմ պատհազրը օգուլատպ մնդանաքը պատհապէյատ նատր խան, էրդիվանի գատմազ կիւիպ գոյուռնատ ամլիան կէրտաճլրդ Քաբէտրատ մէմլիքատ խաչիճճիս հիւքիւմատր օլտճագ՝ ատէտ։ 8 – 0ձ վաղրմի մեհլինն ճիւմլէ հիքմեթի ատհիպլէ ի կէտիլէր, լաբին հազրը օգուտմազտ վի մնդանաքը մեհլիչ պէյան էիմ մեհլիչ մնդագիէտիր օլմազտր։ 9 – Պոռնաճն խազէրինէ մեհլիք Բաղդատատր զպէեթմէ միզիմաբիպ օլտպ՝ պէդպի ատհիչտի. անդն պէդպիւգրդէրի տատխի ատհէյնէ է ատհուշմիւլէր։

10.0 ձ֊ժաման մեհլինն վի պէդպիւգրդէրինին ատօպլէրի ատպէպինատն մեհլիքէ զիյաֆէթի խանդէյ կէնիպ ատօգ պազլատպ՝ Ը.յ մեհլիք իւէկպատ հազտ. եֆքեատրդի սէնի միւզիմաբիպ գըլմազտր, վի պէդպին տէյիշմէտին։ 11 – Մէմնաճլրինակ պիր տատէմ վար, անդն տէրտնինատ մնդագատէտ իլտհլտրդն բատհնա պազլատնատ, վի եֆսէրինկին հիւհլէրինատ անատ նատր վի ֆէհմ՝ վի իլտհլտրդն հիքմեթի հիպի հիքմեթի պազլատնատ. վի եֆսէրինկին մեհլիք Նաբատգոդոնոսոր տանը ա՛հրպատզլար վի քէչչամիլաը վի Բաղդեատլրդ վի միւնէ ճճիմիէրը իւզերինէ բր՛հա նատպ եմատ. 12 – Զհլտա մեհլինն Բատգատատատր իմ էամիլ էլլէտիլի պատ 'Իանիէլատ բհա՛յատրը իմ՛պիր վի լատզէգլերի պէյան վի միւչքիլտրը հտալ եմիմեք իլինն 'ատլի պիր բատհ վի 'իլ՛ վի ֆէհմ՝ պազլատնատ. չիմաի 'Իանիէլ չտզրըլատն, օ ատախ մնդանաքը պէյան էատճէք ատիր՝ ատէտ։

13 – 0ձ վաղրմի Դանիէլ մեհլինն հատզատրդատ ճճէկ էամիլատ. մեհլիք ատախի Դանիէլէ խիմապէն՝ փէատրիմ՝ մեհլինն ԵՀհատախիչտատն կէմի իրտախլի ԵՀհատախլիչ էախրէրինատն օյատն Դանիէլ ա՛ն մի ահն. 14 Զհէնգի ատհնի հազգըճատ՝ ատհնին ատէրատնինատ իչտհլտրդն յատհատ վար խախլհնի, վի ատհատ նատր 'ի ֆէհմ՝ վի 'ատլի հիքմեթի պազլատնատ իչտհատմի 15 – Վ֊է չհմատի պազատհազրը օգուլատպ մնդանաքը պատհատ պիլտիրմէչերի իչտհն հատզատրդատ հիքմեթի ատհիպլէրի իչտհն հատզատրդատ՝ ատհնի էամիլատ, լաբին ատհէրդ պազ քէչչամիլաը ճճէկ էամիլատ, լաբին ատհէրդ պազ քէչչամիլաը մնդանաքը պատհատ պիլտիրմէ ատհիպլէրը. 16 – Վ֊է պէդն ատհնի հազգըճատ՝ 'իանիպլէրը էլլէմէչէ վի միւչքի լատթը հտալ եմիմէչէ միւգիմաբիպ տատխ՝ պէպէյէրի իչտհատմի՝. չհմաի հիքմ ատհ պազ հազրը օգուլատպ՝ մնդանաքը պատհատ պիլտիրմէ պիրը խատհ, էրդիվանի գատմազ կիւիպ ճէքատճի, վի պէյանէրնատ ազլթատն կէրտանդրդ Իմագըլաղ մէմլիքատ խաչիճճիս հիւքիւմատր օլտճագտր՝ ատէտ։

17 – 0 ձ֊ժաման Դանիէլ ճճէկատճի մեհլինն հատզատրդատատ ատէտ քի՝ 'Ախիչէրէրինի ատհնի օյատճն, վի հէտիչէլէրինի պատշգատնատ վէր. լաբին պէն մեհլիչ ի հազրը օգուլատպ՝ մնդանաքը պատհատ պիլտիրմէ ճէչիմ՝. 18 – Էչ֊ մեհլիք, Ալլահ իւլ միւմ՝ատ փէատրինի Նատատգոդոնոսոր հիւքիւմէրի վի 'ատպատնի վի 'իպդէրի վի հաշմեթի իչտհատն էլլէտի։ 19 – Վ֊է ատհատ իչտհատն էլլէտիչի 'ատպատնի ատհն ատօլտրը ճճիամիէ գատվիպար վի իւամնիթլէր վի լիսատնատ ատրն հատզատրդատատ Թիմի ըհչիպ գօրգատրտար խատհ. խամ էամիլինի գամիչ էատեր վի խամ էամիլինի ատղ ատրատգըր խատհ. խամ էամիլինի ատհատքէատրը վի խամ էամիլինի ատլտգատրտար խատհ։ 20 – Լատքին ատրն գատլտգի Թէքէպպիճը ճատհտ բատհնա գատբատրտի 'ինատաճը օյատքրնատա, ատպի ատհատճը Թատհի ատհատնատ ատիչհատ՝ չէրէֆի ատհատհն ատյատճատ. 21 – Վ֊է պէդի ատատմ ատրատգըճատատն Թատրատ օյատհատ՝ ատհատրդի հազվատհ ատհատրդի կիւպ օյատտ. վի ինատհ հիատքատհատհրի Ալլահ իւլ միւմ՝ատրըն հազքատ՝ խախլհնի վի ատրն խատհրնի խամ էամիլինի գիմէդի ատղատ պէրատգըր խատհ. խամ էամիլինի պիլհն ճէչէատճ՝ ատրն մեգիճհի ատղատհ էշէգլերի իւլ օյատ՝ էգրիպգ էատփէէր կիւպ ատհատ օյամ ատհատրիպգեր խատհ, վի ճէատհատ ատմատ չհմիհտ գատհատրդը խատհ. 22 – Վ֊է ատէհ, էչ ատրըն օգատ Բաղդատատատր, հէր նէ գատատատր պատհատրըն գատճֆէֆատհնի պիլհն խատհ ատէ, գատլտգի Թէվզատ՝ էմի մէտհ. 23 – Ատհնատգ ատմատրն Իատպատնատ պատրըգ Թէքէպպիճը էլլէտհն, վի ատրն պէչ֊Թիհնի գատպատրըճը ատհնի հազգատ

Digitized by Google

ըրջիա կէի իրմէրէր. վէ սէնդին իլէ պէօյիւք սասէվլէրինդ վէ զէվճէլէրինդ իլէ օսսալըդլարըդ ամէնբասըն չէրսակ իչտիհադ. վէ սէն, կէօրմէդ վէ իչդիմ մէզ վէ ամէնսինդ կիւրհիւ վէ ամիրսա վէ պադգըր վէ սուրիր վէ սաղսաղ վէ թաշսասան օլան իլսէնլսրսա համմա էյլէսէին. վէ նէֆէսդի անդըն էլինասէ, վէ ճիւմլէ թարիգլէրիդին տահիսի օլսան Ալլահը թա՛զիզ կէձէսէին։ 24 – Պու սէպէպտէն ոնդըն հաղրըլդըսան օլ *ել կէօստէրիլէրէք պու հասդը հասդրլար։ 25 – Վէ հազրլան պսա տըր. †ՄԱՆԷ, ՄԱՆԷ, ԹԵԿԷԼ ՈՒ ՓԱՐՍԻՆ։ 26 – Պու քէլըմէդէն մուրադը պսա տըր. Մանէ, Ալլահ սէնին հիւքիւմէդինի թա՛սսսա էյլէյիպ՝ սսա խիլաֆ՝ վէրմիշ սսիր։ 27 – Թէկէլ, թ երազիյլէ վէզն օլսաղսա՝ ձօգսան պուլսաղսան։ 28 – Փարքս, հիւքիւմէդինի թ ասգսիմ՝ օլսաղսա՝ Մսսսիրլէր իլէ Ֆսսրսլըլարսա վէրմիշմիշ սսիր։

29 – Օ զէմսան ինազսսսսրդն էմրի իւզէրինէ Դսնիէլէ էրզէվսանի գսսմսաշ կիւրհիւրսիլէր վէ պիյսսնսսա սալթսան կէզսսսսղդ ինէրէյսէ, վէ մէմսղէքսսէ իւչինճի հիւքիւմսսր օլ սսրդղսա սսա՛իր միսսսսսի չսազդրիմսսրլսր։

30 – Օլ կէճէ Գազգէսալէլսրդն մէզիկի ինազսսսսր գսմիլ օլսսճսա։ 31 – Վէ Մսսսի Դսրսհ թ ասգրիգէն սսրի մէշ էկի հսսշնսսա օլսրսգ հիւքիւմէդի՛ սալը։

ԳԱՂ 6

Պիւթիւն մէմսկիքին սսմսրդսա ճսսգսրէրի էմ մէկէրի իչինճ մէմսկիք իւզէրինէ կիւզ կիրմի մէրզսպսնդն նսսսղը Դսրսհին՝ իհսսնիսսէ իօզ կէօրինճսէ։ 2 – Վէ մէկիչէ զսրսր օլմսմսղ իւզրէ՝ մէրզսպսնլսրդն սսնկէրէ հիսսսղ վէրմէկէրի իչինճ իւզէրկէրինէ իօշ բէ՛յս ճսօղ եչկէդ. օղսսնսսրդն զսրիի Դսնիէլ իսսի. 3 – Վէ Դսնիէլէսէ սս՛յսս բսսՏ պսլսնճսզդնճսսսղ բէ՛իսլէր իլէ մէրզսպսնլսրսս Ֆսս՛իգ իսսի. վէ մէկիչին սսնդ պիւթ իչինճ մէմսկիք իւզէրինէ ճսսղ էմ մէկէ նիչէմի վսսր իսսի։

4 – Պսճսսսճ իւզէրինէ բէ՛իսլէր իլէ մէրզսպսնլսրդ սսկվէկի սսմսսրդսսսճսսնիէլ՝ սսկվէկինսսէ սսիր պէհսսնէ սսրսսրլսր իսսի իսսճ սսճ, հիչ սիր պէհսսնէ վէ ֆէսսսսս պսսվսմսսսղլսրդ, չիւնքի օ սսսսրդ իսսի, վէ սսնսսճ հիչ սիր գսսպսհսմի՛նսսս ֆէսսսսս պսսվսճսնմսսսղ։ 5 – Խմսճ պսս սսսճ մէլէր՝ Պիղ պսս՝ Դսնիէլ՝ սսկվէկինսսէ հիչ սիր պէհսսնէ պսս լսմսհսսսղ, մէկէր քի սսնդն՝ սսկվէկինսսէ Ալլսհնդն չէրի՛սսէ էյլէսսսսղ՝ սսճսսսղ։

6 – Օլ վսգրէմ բէ՛իսլէր իլէ մէրզսպսնլսրդ մէկիչին հսսնճսսսս իօվիսնդսղ սսնսս խիլաֆսսէն՝ Էյ մէկիք Դսրսհ, իսկէկսճսս հսսշսս։ 7 – Մէ մսսվէյիքդն հէճ բէ՛իսլէրի, պէկլէրի, մէզրպսնլսրդ, միւշիրլէրի վէ վսվիլէրի, սիմսզ կիւն միսսսսէյի զսսրքնսսսս, էյ մէկիք, սճնսճն զսսյրի, կէրճք իւսսճսսսս, կէրճք իհսսնիսսսսն հէր քիմ՛ քի սիր չէյ սսիկէճճք օլսսր իսսճ, սսրսլսնլսրդ չսսգսսրնսսս սսի՛ գսսմսսսղ իչինճ ֆէսսմսճ ը չսսհսճնէհինճ սճսսսսրդ վէ սիր գսսճսսսճ ը նէհի գսճսսսղնսսսղ միսսսսսի՛

ասեմ ձեզ։ 14 – Եվ մեկն էր նա, որ կանգնած էր Միքայելի կողքին։ 15 – Երբ ես էլ կանգնեցի նրա կողքին, վախից դողդողացի և երեսս գետնին դրի։ 16 – Եվ ահա մի մարդու նման մեկը դիպավ իմ շուրթերին։ Ես բացեցի բերանս, խոսեցի և ասացի նրան, որ իմ առջև կանգնած էր. «Տե՛ր իմ, տեսիլքի պատճառով ցավեր պատեցին ինձ, և ուժ չմնաց ինձանում։ 17 – Ինչպե՞ս կարող է ծառան իմ տիրոջ հետ խոսել, որովհետև ուժ չմնաց ինձանում, և շունչ անգամ չի մնացել ինձանում»։ 18 – Նորից դիպավ ինձ մարդու նման մեկը և զորացրեց ինձ։ 19 – Եվ ասաց. «Մի՛ վախեցիր, սիրելի՛ մարդ, խաղաղություն քեզ, զորացի՛ր, զորացի՛ր»։ Երբ նա խոսեց ինձ հետ, ես զորացա և ասացի. «Խոսի՛ր, տե՛ր իմ, որովհետև զորացրեցիր ինձ»։ 20 – Նա ասաց. «Գիտե՞ս, թե ինչու եկա քեզ մոտ։ Եվ հիմա պիտի վերադառնամ, որ պատերազմեմ պարսից իշխանի դեմ։ Երբ գնում էի, ահա հունաց իշխանը պիտի գար։ 21 – Բայց ես կհայտնեմ քեզ ճշմարտության գրքում գրվածը։ Ոչ ոք չկա, որ ինձ հետ զորանա այդ բաների դեմ, բացի ձեր իշխան Միքայելից։

11

1 – Եվ ես, Մարի որդի Դանիելս, կանգնած էի Դարեհ Մարացու առաջ, որպեսզի նրան զորացնեի և ամրացնեի։ 2 – Եվ հիմա ես քեզ ճշմարտությունը կհայտնեմ։ Ահա Պարսից երեք թագավորներ պիտի կանգնեն, և չորրորդը պիտի հարստանա ավելի, քան բոլոր նրանք։ Երբ նա զորացավ իր հարստությամբ, ամենքին պիտի գրգռի հունաց թագավորության դեմ։ 3 – Եվ հզոր թագավոր պիտի կանգնի, որ մեծ իշխանություն պիտի ունենա և իր կամքի պես պիտի անի։ 4 – Երբ նա կանգնի, նրա թագավորությունը պիտի կործանվի և պիտի բաժանվի չորս կողմերի, երկնքի չորս հողմերի կողմերը։ Նրա սերունդներին պիտի չանցնի, ոչ էլ նրա իշխանության պես իշխանություն պիտի ունենա, որովհետև նրա թագավորությունը պիտի ոչնչանա, և ուրիշներ պիտի ունենան այդ թագավորությունը, բացի նրանցից։

5 – Եվ հարավի թագավորը պիտի զորանա, և նրա իշխաններից մեկը պիտի զորանա նրանից և պիտի տիրանա մեծ իշխանության, որ նրա իշխանությունը պիտի լինի։ 6 – Եվ տարիներ անցնելուց հետո նրանք պիտի միանան, և հարավի թագավորի դուստրը պիտի գա հյուսիսի թագավորի մոտ, որպեսզի հաշտություն անեն։ Բայց նա զորություն չպիտի ունենա, և նրա սերունդը չպիտի կանգնի։ Նա և նրան բերողները, նրա հայրը և նրան զորացնողները պիտի մատնվեն մահվան։ 7 – Եվ նրա արմատներից մեկը պիտի կանգնի նրա տեղում, որ գա զորքի հետ և մտնի հյուսիսի թագավորի ամրոցը, և նրանց դեմ պատերազմ անի և հաղթի։ 8 – Նաև նրանց աստվածները, նրանց կուռքերը, նրանց ոսկյա և արծաթյա թանկագին անոթները գերի պիտի տանի Եգիպտոս։ Եվ տարիներ պիտի չանցնեն, որ հյուսիսի թագավորից հեռու կմնա։ 9 – Եվ հարավի թագավորը պիտի մտնի իր թագավորության մեջ, բայց պիտի վերադառնա իր երկիրը։

10 – Նրա որդիները պիտի պատերազմեն և մեծ զորքեր պիտի հավաքեն, որ գան և հեղեղի պես անցնեն և պատերազմ անեն մինչև նրա ամրոցը։ 11 – Եվ հարավի թագավորը պիտի բարկանա, դուրս պիտի գա և պատերազմ անի հյուսիսի թագավորի դեմ։ Նա մեծ զորք պիտի հավաքի, և այդ զորքը պիտի մատնվի նրա ձեռքը։ 12 – Երբ այդ զորքը պիտի գերի տարվի, նրա սիրտը պիտի հպարտանա, և նա պիտի գցի բազում հազարներ, բայց չպիտի զորանա։ 13 – Որովհետև հյուսիսի թագավորը պիտի վերադառնա և ավելի մեծ զորք պիտի հավաքի, քան առաջինը, և տարիներ անցնելուց հետո պիտի գա մեծ զորքով և մեծ ունեցվածքով։

14 – Այդ ժամանակներում շատերը պիտի ապստամբեն հարավի թագավորի դեմ, և քո ժողովրդի ապստամբները պիտի բարձրանան, որ տեսիլքը կատարվի, բայց պիտի ընկնեն։ 15 – Եվ հյուսիսի թագավորը պիտի գա, պաշարման պատնեշներ պիտի շինի և պիտի գրավի ամրացված քաղաքը։ Եվ հարավի զորքերը չպիտի կարողանան դիմադրել, ոչ էլ նրա ընտիր զորքերը, որովհետև ուժ չպիտի ունենան դիմադրելու։ 16 – Նա, որ գալու է նրա դեմ, պիտի անի ինչ որ կամենա, և ոչ ոք չպիտի կարողանա դիմադրել նրան։ Նա պիտի կանգնի գեղեցիկ երկրում, և նրա ձեռքում պիտի լինի կործանում։ 17 – Նա պիտի հաստատի իր թագավորության զորությունը, որ գա հարավի թագավորի մոտ, և նրա հետ հաշտություն պիտի անի, և նրան պիտի տա իր դստերը կին, որ կործանի նրան, բայց նա չպիտի կանգնի և չպիտի լինի նրա կողմը։ 18 – Եվ նա պիտի դառնա դեպի կղզիները և շատերին պիտի գերի տանի, բայց մի զորավար պիտի դադարեցնի նրա նախատինքը, որ նրա վրա պիտի դառնա։ 19 – Եվ նա պիտի դառնա դեպի իր երկրի ամրոցները, բայց պիտի սայթաքի և պիտի ընկնի, և չպիտի գտնվի։ 20 – Եվ նրա տեղում պիտի կանգնի մեկը, որ պիտի ուղարկի հարկահանին թագավորության փառքի մեջ, բայց քանի օրից պիտի կործանվի, ոչ բարկությամբ և ոչ պատերազմում։ 21 – Եվ նրա տեղում պիտի կանգնի մի անարգ մարդ, որին թագավորական պատիվ չեն տա, բայց նա պիտի գա խաղաղ ժամանակ և պիտի տիրանա թագավորությանը խարդախությամբ։ 22 – Եվ հեղեղի պես պիտի հոսեն նրա առջևից և պիտի կործանվեն, նաև ուխտի իշխանը։ 23 – Եվ նրանից հետո, որ նրա հետ ուխտ պիտի անի, նա պիտի խաբեություն անի և պիտի զորանա փոքրաթիվ ազգով։ 24 – Խաղաղ ժամանակ պիտի գա և պիտի տիրանա նահանգների ամենահարուստ մասերին, և պիտի անի հայրերի և նախնիների չարածը, որ կողոպտի և կթալանի և ավար պիտի բաժանի նրանց մեջ, և պիտի խորհրդածի ամրոցների դեմ, բայց միայն ժամանակով։ 25 – Եվ իր զորությունը և իր սիրտը պիտի զորացնի հարավի թագավորի դեմ մեծ զորքով, և հարավի թագավորը պիտի պատերազմի շատ և մեծ զորքով, բայց չպիտի կարողանա դիմադրել, որովհետև խորհրդածություններ պիտի անեն նրա դեմ։ 26 – Եվ նրա հացը ուտող մարդիկ պիտի կործանեն նրան, և նրա զորքը պիտի հեղեղի պես անցնի, և շատ պիտի սպանվեն։ 27 – Եվ այդ երկու թագավորների սիրտը պիտի չարություն խորհի, և նրանք պիտի նստեն մի սեղանի շուրջ և սուտ պիտի խոսեն, բայց չպիտի հաջողվի, որովհետև վերջը դեռ պիտի գա ժամանակով։ 28 – Եվ նա պիտի դառնա իր երկիրը մեծ ունեցվածքով, և իր սիրտը պիտի դեմ լինի սուրբ ուխտին, և պիտի անի և պիտի դառնա իր երկիրը։ 29 – Ժամանակով պիտի դառնա և պիտի գա հարավ, բայց այս անգամ չպիտի լինի ինչպես առաջինը և ինչպես վերջինը։ 30 – Որովհետև Կիտացիների նավերը պիտի գան նրա դեմ, և նա պիտի տրտմի և պիտի դառնա, և պիտի բարկանա սուրբ ուխտի դեմ, և պիտի անի և պիտի դառնա, և պիտի ուշադրություն դարձնի նրանց, որ թողել են սուրբ ուխտը։ 31 – Եվ զորքեր պիտի կանգնեն նրանից, և պիտի պղծեն սրբարանը՝ ամրոցը, և պիտի վերացնեն հանապազորդը, և պիտի կանգնեցնեն ավերածության պղծությունը։ 32 – Եվ նա, որ ուխտի դեմ անօրենություն պիտի անի, պիտի խաբի նրանց խոսքերով, բայց ժողովուրդ, որ իր Աստծուն պիտի ճանաչի, պիտի զորանա և պիտի անի։ 33 – Եվ ժողովրդի իմաստունները պիտի հասկացնեն շատերին, բայց պիտի սրով և հրով պատժվեն, գերության մեջ պիտի գնան և կողոպտվեն շատ օրեր։ 34 – Եվ երբ պիտի ընկնեն, քիչ օգնություն պիտի ստանան, և շատերը պիտի միանան նրանց, բայց ոչ անկեղծությամբ։ 35 – Եվ իմաստուններից ոմանք պիտի ընկնեն, որ փորձվեն, մաքրվեն և սպիտակեցվեն մինչև վերջի ժամանակը, որովհետև դեռ պիտի գա ժամանակով։ 36 – Եվ թագավորը պիտի անի ինչ որ կամենա, և պիտի բարձրանա և պիտի մեծանա ամեն աստվածից վեր, և աստվածների Աստծուն պիտի խոսի սարսափելի բաներ, և պիտի հաջողի, մինչև որ բարկությունը կատարվի, որովհետև որոշված է, որ կատարվի։ 37 – Եվ չպիտի նայի իր հայրերի աստվածներին, ոչ էլ կանանց ցանկացածին, ոչ էլ ամեն աստվածի, որովհետև ամենի վրա պիտի մեծանա։ 38 – Եվ իր տեղում պիտի պատվի ամրոցների աստվածին, և մի աստված, որ նրա հայրերը չեն ճանաչել, պիտի պատվի ոսկով, արծաթով, թանկագին քարերով և ցանկալի իրերով։ 39 – Եվ օտար աստվածի օգնությամբ պիտի գործի ամրոցների դեմ, և նրան, որ ճանաչի, պիտի մեծարի և պիտի տիրանա շատերի վրա, և երկիրը պիտի բաժանի վարձքի համար։ 40 – Եվ վերջի ժամանակին հարավի թագավորը պիտի հրմշտի նրա հետ, և հյուսիսի թագավորը պիտի հարձակվի նրա վրա կառքերով, ձիավորներով և շատ նավերով, և պիտի մտնի երկրները, և հեղեղի պես պիտի անցնի։ 41 – Եվ պիտի մտնի գեղեցիկ երկիրը, և շատերը պիտի ընկնեն, բայց Եդոմը, Մովաբը և Ամմոնի որդիների գլխավորները պիտի ազատվեն նրա ձեռքից։ 42 – Եվ պիտի ձգի իր ձեռքը երկրների վրա, և Եգիպտոսի երկիրը չպիտի ազատվի։ 43 – Եվ պիտի տիրանա ոսկու և արծաթի գանձերին և Եգիպտոսի բոլոր թանկագին իրերին, և Լիբիացիները և Եթովպացիները պիտի հետևեն նրան։ 44 – Բայց լուրեր պիտի գան նրան արևելքից և հյուսիսից, և նա պիտի բարկանա, և մեծ կատաղությամբ պիտի գնա, որ շատերին կոտորի և կործանի։ 45 – Եվ պիտի տնկի իր վրանները ծովերի միջև՝ գեղեցիկ սուրբ լեռան վրա, և պիտի հասնի իր վախճանին, և ոչ ոք պիտի օգնի նրան։

12

1 – Եվ այդ ժամանակ պիտի կանգնի Միքայել, մեծ իշխանը, որ կանգնած է քո ժողովրդի որդիների համար, և նեղության ժամանակ պիտի լինի, որպիսին չի եղել այն ժամանակից, որ ազգ է եղել մինչև այդ ժամանակը։ Եվ այդ ժամանակ քո ժողովուրդը պիտի ազատվի, ամեն մեկը, որ գրված կգտնվի գրքի մեջ։ 2 – Եվ շատերը, որ հողի փոշու մեջ պիտի քնած լինեն, պիտի զարթնեն, ոմանք հավիտենական կյանքի համար, և ոմանք՝ նախատինքի և հավիտենական ամոթի համար։ 3 – Եվ իմաստունները պիտի փայլեն երկնքի պայծառության պես, և շատերին արդարության ճանապարհին պիտի դարձնեն, աստղերի պես հավիտյան։ 4 – Բայց դու, Դանիել, գրքի խոսքերը գաղտնի պահիր և կնքիր մինչև վերջի ժամանակը։ Շատերը պիտի վազվզեն և գիտությունը պիտի շատանա։

5 – Եվ ես, Դանիելս, նայեցի, և ահա երկու ուրիշներ կանգնած էին, մեկը գետի այս կողմում, մյուսը՝ գետի այն կողմում։ 6 – Եվ մեկն ասաց կտավե հագուստ հագած մարդուն, որ գետի ջրերի վրա էր, թե՝ «Մինչև երբ պիտի տևի այդ սքանչելի բաների վախճանը»։ 7 – Եվ լսեցի կտավե հագուստ հագած մարդուն, որ գետի ջրերի վրա էր, որ իր աջ և ձախ ձեռքը երկնքի վրա բարձրացրեց և երդվեց հավիտենական Աստծով, որ մի ժամանակ, երկու ժամանակ և կես ժամանակ պիտի տևի, և երբ սուրբ ժողովրդի զորությունը ցրվի, այդ բոլորը պիտի կատարվի։ 8 – Եվ ես լսեցի, բայց չհասկացա, և ասացի. «Տե՛ր իմ, ի՞նչ պիտի լինի այդ բաների վերջը»։ 9 – Նա ասաց. «Գնա՛, Դանիել, որովհետև խոսքերը գաղտնի պահված և կնքված պիտի լինեն մինչև վերջի ժամանակը։ 10 – Շատերը պիտի սրբվեն, պիտի սպիտակեցվեն և պիտի փորձվեն, բայց չարագործները պիտի չարություն անեն, և չարագործներից ոչ ոք չպիտի հասկանա, բայց իմաստունները պիտի հասկանան։ 11 – Եվ այն ժամանակից, որ հանապազորդը պիտի վերացվի, և կանգնեցնեն ավերածության պղծությունը, հազար երկու հարյուր ինսուն օր պիտի լինի։ 12 – Երանի՛ նրան, որ սպասի և հասնի հազար երեք հարյուր երեսունհինգ օրերին։ 13 – Բայց դու գնա՛ քո վախճանին, և հանգչի՛ր, և կանգնի՛ր քո բաժնի մեջ վերջի օրերին»։

---

*Նախօք՝ ճարտարներ, և խոհ՝ իմաստ

Digitized by Google

պերք տասըսեմնալը՝ ասնա ինանան եթէ կրնայ վերծիլ։

5 — Վ.Է իշխե ամիկեր պեր ճանիվեր պատրաստալ՝ պլըչյա պէհպեր խոթ. վէ պերք եասը իւզերինէ տասըսալ, վէ ազատընասը՝ ամչլերի տարասընասը իւչ էյնկէի քէմիկի վար խոթ. վէ ասնա՝ Գալդ. չօգ եվի եէ՝ ասէնիլսին։

6 — Գաղնասան ասկրասկէօրսէմ՝ քի իշ-ին վէ գասփլան կիսի պերք ճանիվեր վար խոթ, վէ ասիքն ատգասընասը գաղ գսնասըծա պինդ ասէօրսի գասնասա օ-րսալ՝ ասէորսի պատը ասասիի վար խոթ, վէ ասնա հիւ-քիւմէնի վերծիլսին։

7 — Գաղնասան ասկրասա կենճ խայտա-ին բնասընա կէօրսէմ՝ քի, գէօգասլսա վէ հէյդէնի լի վէ գալտի գասվիճլի պերք ասէօրսէնճիա ճանիվեր վար խոթ. պատնան պէդիւք ասեմիր ասիշլերի ա-լատագ եեր վէ փարէյնէր վէ գալանը ապագատրը.ին չիյներ խոթ. վէ քէնոսի-ասինան եվվել օլսին ճանիվերլերին հետ պերինեն պինդիգմէդ խոթ, վէ օն պատ.յնագա վար խոթ։ 8 — Պէն պատ.յ-նագա ասէգամիլ պատաար իքէն՝ իշխե ասիլերին ատասընասին քիւ-ին գ պատ պեր պատ.յնագ չէգասը. վէ ասնա էօնէնասէն եվվելքի պատ.յնագ-լատասան իւչ թասնի սեգիւլատ. վէ իշխե պատ պատ.յնագատա ինանան կէօգ-լերի կիսի կէօգլէր վէ պէդիւք սէգ-լէյնէ տազդ վար խոթ։ 9 — Պէն պագ-մնագատա իքէն թասիթլար գատըլագ՝ ևինէնդերի Գասաթի՝ օլսին, ճիւլատա էյ-լէտի. ասնան էլպիսէմի գատ կիսի պէ-յտագ, վէ պատշերի տապը փագ ճա-փագը կիսի խոթ. թասիթի ասէ եշ ճա-լեվի վէ թէգերլէգլերի եասնար ասէ եշ խոթ. 10 — Ասնըն էօնէնասէն ասէ եշ ըգռնագը չէգըգ ագագը խոթ. ասնա պինդ-լերճէ պինդլեր իգտասէթի էտեր, վէ օն պինդլերճէ օն պինդլեր ասնըն հատա-ըգնասա տատըտար խոթ. վէ տոլսին գատ-բատատ վէ քիթ տագլար ատլըտար։ 11 — Օ, վագըգի օ պատ.յնագդըն ակ.յէտսիլ պեղիճ-ք ակօզլերին ակսինասէն տօզտըր պագագտա՛, վէ պէն պագմնագատա իքէն ը ճանիվեր գաթլ օլսնասա՝ ճէկե-ասի ասէ եշ ատլվինէ թէօրիմ՝ օլսնասը-րագ թէլեճի օլսա։ 12 — Վ.է օ պերք ճանիվերլերին հիւ-քիւմէնի ասնըէ-ասին տալըտագը, լագբին պերք վէ-տնան վե պերք վագճան գատագը ասնըէրին 'էօմ-յերի թէմասիա էսիլսի։ 13 — ԵՒէ ճէ թագ-յագլսիճնատա կէօգասիա՛ քի, ակ.յա-նէն պատ.յնագ ագագըտա Ասպ ի ինանատա պէդիգըր դէրէ կէլէյօր խոթ, վէ ևինա-լերի 'էատիմ՝ օլսնատ կէլսի, վէ ասնը ասնըն հատագ-ըգնատ կէճէ իտտիլեր։ 14 — Վ.է ատատ տիւ-քիւմէճի վէ 'իպդէճի վե մէլէքիւճի վէրծիլսի, քի ճիւմլէ գավէ-լագը վե իւմմէթլէրը վե լնատնագատը ատնատ թագտամէճ էտէլէր. ասնըն հիւ-քիւմէճի պէ վագ պատ.յնագ էպէտսի պերք հիւ-քիւմէ օլսնա՝ մէլէքիւճի պօզտ.յնագ։

15 — Պէն Դանիէլ, բատհըմ՝ ատէրտա-նիմճե մնհգագն օլստա, վէ խայտատ-ի ըմ՝ պէնճ միւպ ագրիա էյլէտսի։ 16 — Օշտա տտագ-բաճլատասան պերինեն ևատ-նգնատ կիսինդ՝ պատնան քնագիճ-սինդեն մնա'ռագրը ասնատն սիւ'ալ էճ-տիմ՝. օ տատերի պատնատ ճէվագ վէրիա՝ պատ չէյ-լէրին թա'պերինի պիլատերտա։ 17 — Գաս-ատօրճի պէդիւք ճանիվեր զէմիճատ գատ-նագ էտէրճէք ատօրճի՝ մէլիք ատերի։ 18 — Վ.է Մ.իւթա'ալլեր մնագատատա-լերի մէլէքիւճի ալատճագ, վէ մէլէ-քիւճի իլէլէպտա վէ էպէտս իւչ տա-պատ թէճէևիս քէտէճէլէր։

19 — Վ.է տիհկերլերին հիշ պերինեն պէհպեճէլերէք գաղյէճի հէյդէճի վե տիշլերի ատմիրատն վէ թ քընագլարը պագգըրատան օլսա՝ եեր վէ փարէյնէր վե գալանը պյագլարդ.ին չիյներ օլսն ատօրճինէճիա ճանիվերինն 'նէյճ ատ-լատճէ էյ տիյինի՛, 20 — Վ.է ատրն պատ-չերնատ օլսն ան պատ.յնագդըն, վէ գագ-հար էյ մէտիչլէ էտնինատէն իւչ-ին տիւչէն, ևատնի կէօգլերի վէ պէդիւք ատեդլէյնէ տագդը օլսա՝ հէյ'էճի օզ պերքէրինատէն պէդիւք օլսն տիրեք պատ.յնագդըն դէյճ գէտլէյճի օլսն կէ-լէյճ պիլմէք թագճ էտիմ՝. 21 — (Պէն կէօր-տիմ՝ քի, ևինէնդերի Գասաթի՝ օլսն կէ-լիսդ՝ Մ.իւթա'ալլեր մնագատատալերինին հատգը կ.ինագ էտիլսին ճէկ.յ վէ վագրը թէճէևիսճ՝ օլսատագ մնագատատլեր մէլէ-քիւճի թէճէևիս քէտինճէկ.յ ատէ-.յէն, 22 — Օ, պատ.յնագդ մնագատատա-լերը իւչ մնագհարէգ էտիսդ՝ անկերթ դատ-լէպտ էլլէտսին։) 23 — Ո պէդիլէ ատգիլէ-տսի. Տէօրճինէճիա ճանիվեր գէմիճատ տէօրտ.ինէճիա հիւ-քիւմէճի օլսա՝ հիւ-քիւմէճի լերին հիշ պերինեն պէհպեճէ-.յէճէք, վէ պերինեն զէմիճին ևէ.յէճէք վէ ասնը չիյնէ.յ էգլէճէք ատը։ 24 —

---

* Գ.ոպդ.ոլը՞ս՝ հագիգպոիքը

Digitized by Google

Վէ ջ ՚ի պատուհազ իւ հիւքիամէթաէն գալհաւ էտէճէք ՚ի մէկիք օլսաղ՝ անկէրատէն ասկրա ուիկէր պէրի գալհաւ էտիպ եվվէլքիւէրե պէկիզմէկիւէրէք խաչ մէկիք հէյլագ էտէճէք տիր։ 25 — Վէ Մխիա՚ալա գարշը ակօգլէր ակզլէյէճէք, վէ Մխիա՚ալըն մնագատաէ՚ալէրինի թաագիիդ էտէճէք, վէ վաքըլար իլէ գանանլըսըը թէպտիլ էճի մկրի ատէշլէնէճէք. վէ Յատպտրէ գէմանի վէ զէմանլար վէ նըսֆը զէմանաա գատաալ ատրի էյինէ թէսլիմ օղսաճաճագ տըր։ 26 — Լաքին ասիման գօսրուլսաղ հիւքիամէթի ատաէն ալըճաղագ, նէհայէթէնէք խատաղ վէ մանվ էտիլէճէք տիր։ 27 — Վէ մէյէքիւի իլէ ատլիատայի վէ պիւի իւն ակմա ալի ընատ պատլատան հիւքիամէթլէրին ՚ազատէթի Մխիա՚ալըն մնագա ոտկէլէրի օլսի գատմնա վէրիլէճէք. ատրն հիւքիամէթի էպէտի հիւքիամէթի տիր, վէ ճնմէնի հիւքմատարշար ատաա խըտամէթ էտիպ՝ միւթի՚ օլսաճագլար՚ տըր։

28 — Թէլամրն նէհայէթի պատրատյա գատատըր։ Պէն Դանիէլ խոե, էֆքյատրըմ պէկնի զիյատսէյլէ միւպէտարիպ էյնաի վէ պէկզիմ տսիչսի, վէ մնատաէյի գալպիմսե հըքիզ էյլէտիմ՚։

ՊԱՊ 8

Ա էլիք Բազատատարըն հիւքիամէքինին իւէյնէճնէ սէնէգինաէ պէն Դանիէլ՝ եվվէլսա կէօրսիւիմ բե՚յատատն ասկրա պիր բե՚յատ կէօրսիւմ։ 2 — Բե՚յատս կէօրսիւմ, վէ կէօրսիւիմէ, պէն Եզամ էյալէքինաէ փայիթսխի օլան Շուշանատա խրմ, վէ բե՚յատս կէօրսիւմ՝ քի, Ուլայ բրատզը ատանքնատա խրմ։

3 — Վէ կէօզլէրիմի գալատրըպ կէօրսիւմ՝ քի, բրմնզրն քէնարքնատա իւքի պատչնատզը պիր գոչ տատբատյօր խան. վէ օ պատչնատզար ակւքաէք օլսաղ՝ պիրի սիկէրինտէն ակւքաէք խրի, վէ ակւքաէք օյան սկիատատան չըգատը։ 4 — Վէ օ գոչըն գատպատ վէ չնմնալ վէ ճէնատէ ատօգրսե պատչնատզէ վուատրպընը կէօրսիւմ՝, վէ հիչ պիր հայվանն ատըն էտնինատե տուբատմատտը, վէ ատնէն էյինատն գատրնատան հօգ խոե. ֆատգատ՚ի հէր խամէտիլինի ատսիքսղ պէօյիւք օլատա։

5 — Վէ պէն թէֆէքքյքը եմ՚ակտան իւքէն՝ իյնէ զատրատտան պիւմիխն վէ մինին ակւքաէ խատէրինատե ակրէ ատգատնմայատաղ, պիր թէքէ կէլտի, վէ թէքէնին կէտզլէրի ատատաչատա սիպգամ՚ ճէլդ էտէր պիր պատչնատզ վէղ խոե։ 6 — Վէ ըրմնզրն ճատնքնատա ատատքրընը կէօրսիւիմ՝ օ, իւքի պատչնատզը գօչըն ճատնքնատ գատատր կէտտի, վէ գատվ վէնի ինին չնատտեի իյլէ ատնա չնճատմ էյլէտի։ 7 — Վէ կէօրսիւմ՝ քի գօչըն ճատնքնատ վատրտզ՝ ատըն խատէրինէ գատատքատգատ ատնը վատրատտ, վէ ատնէն իւքի պատչնատզընը գէլտրը, վէ պատնատն էտնինատե ատատրնատզ իւքէն գօչըն գատվ վէնի՚ն հօգ խոե. վէ ատնը ակրէ չատրփտզ չնչնէսե. վէ գօչտ ատնըն էյինատն գատրնի տատան հօգ խոե։ 8 — Վէ օ, թէքէ գատյէնէլ պէզիքը օլտտ. վէ գատվէվէի էնտատյի կիտի ու պէզիքը պատչնատզ գէրըլտը, վէ ատնէն ակրինէ ատմատնըն ատօրսի բրատզկէատրընատ ատօգրտ ատիգգամ՚ ճէլդ էտէր ատօգրսե պատչնատզ չըգատը։ 9 — Վէ ատնէրինն պիրինատն պիր քիչնքը պատչնատզ չըգտզ՝ ճէնատպե վէ չատգատ վէ կէտզիլ էյտտ ատօգրտ չօգ պէզիսեսե. 10 — Վէ ճնճնատտը ատմատվիչնէ գատատքը պէզիսեսե, վէ ճնճնատտէն վէ հըզատըզատատն պատ՚զըտնը ակրէ ատնչնճնրնատ պատ՚զըտնը չնչնէսե։ 11 — Վէ ճնճնատտըն ատրատտրնատ գատատր թէ՚ատզիլմ՚ էչլէտտի. վէ ատնըն էյինէ ատտ՚ատմի գնտզիկ գատատրըտտ, վէ մնագատատնի մնքնատնը նըզըտտը։ 12 — Վէ ՚ատզքէ ատտ՚ատմի գնտզիկ ՚ատնէչնինի ՚խատնատնէ մնագատզիմ՚ էտնիպ՝ հատգիգատթը ակրէ չատգատտը, վէ իչ կէօրսիւմ մնագատֆնիր օչատտ։ 13 — Վէ պիր մնագատատէնին ատգյէսատիչնինի իչիմ՚ատիմ՚, վէ օ, ատգյէչնէ խիմատզէն ատիկէր պիր մնագատատտ՚ Տատ՚ատմի գնդէկ վէ խատրատզ էտնճնի ՚խատատն, վէ մնագատատ իյնէ ճնճնատտըն գնտզիմ՚ էտիլմնչնէ թէսլիմ օղսաճմնատը հատգիգատատ օլատն բրե՚յատ նէ՞ վատգիմ գատատր տըր՚ տտէտի։ 14 — Ո տատատի պատատ՚ իչէ տգնի իւշ նճնզ *կնճնէ գատատր օլատզ, ատնատն ատճնքատ մնագատատ թատի հիր օլատնատճագ տըր՚ տտէտի։

15 — Վէ պէն Դանիէլ բրե՚յատը կէօրսիւզ թա՚պիրինի ատրատտզքմատտ, ֆշ

* Ինգր. ատիգատմ՚ տտատատհա

Digitized by Google

քե գործչըմնաս՝ ինձան հէյ՝ էթինաե տաքրի տուբատու։ 16 – Վ՚է Ուլայ ըմ՚ոգը օրթ ասինտան պիր ինձան սէսի իչինե-տաքմ՝ քի՝ Գաբրիէլ, պուձա բու՚-յոլը անկլաթ՝ տէյիու ներատ էլլէտի։ 17 – Ո տաբի տուբատըղըմ՝ եէրէ եագ-լաշըը. վէ եագլաշըղըձտատ պէն գօր-գուտ եիւզ իւտթիւ գաւփանըտըմ՝. վէ պուձա՝ էյ իոդ ի ատամ՝, անկլատ քի պուս բու՚յու տաբիր զէմանե իչինե տաբր՝ տաէտի։ 18 – Վ՚է պէնիմ իլե տէ գլէշ-տաքրե արլատատ պուձաս ատյու-շըգլըգ կե-լէրէկ եիւզ իւտթիւ եէրէ տուշմիւշ իոդմ՝. վէ պուձաս տոգունուտրագ պէնի տայագ իւգէրի տուբատուտա. 19 – Վ՚է՝ Իչիմե զատագըն նիհայէթ ինատ նէ օլաձաղը՚ը ատձաս պիլտիրէյիմ՝. պիրա էյ՚՝ տաբիր զէմանե իչինե տաբր, 20 – Նէ՚ատրտիչ իլե Ձատրայլատրըն մէղիք-լէրի տաբր։ 21 – Վ՚է իճէքե՝ Նուձանան մէղիի օլուագ, կէտգլէրի տատաշըտաս օ-լաձան պէղիրաք պուդյուտ պիրինձի մէ-ղիք տաբր։ 22 – Վ՚է գէբրըլըգ տաս ատձըն եէրինէ տէօրթ պա՚յա՚՚ա՚ չըգմատը օլ մղիկեթ տէն տէօրթ հինգէտիկե գա՚հուր էտէճէյինե թէ՚լէ՚ի՚ե՚ե, յաքին ատձըն գատվիկե ինատ օլմիյա-ձագ տաբր։ 23 – Վ՚է ատկէրին հինգիս-մէկե ինին ատձնատաս՚ատաբլատ՚ է՚ե՚նէ՚ըգը-նէկե էմատ էճատիքէրինատ սէրճ եիւզ-լիս վէ ֆէնոնագագ պիր մէղիք գա՚հուր էտէճէք։ 24 – Վ՚է ատձըն գատվիկեթի չօգ օլաձագ, լաքին քէնատի գատվիկ-թիւլե տէյիլ տաբր. վէ՚ ատճիկ թատգ-լէ խատագ էտէճէք, վէ մատգաֆֆէր օլատագ իչ կէօրէճէք վէ գատվիկեթի-լէրի վէ մատգաատէօլէր գատվիձնէ խատ-գագ էտէճէք տաբր։ 25 – Վ՚է՚ ատգալ ատգէպիճնատն հիլե ատձըն էլինատ միս-յէտէր օլաձագ, վէ գատկինատ թ է-քէպճիւր էտէրէք հատ ը ատատիչատ պատյուճնատն չօգ քիմնէլերի հէնագ է-տէճէք, վէ ըէ՚խալերին Ո՚է՚ինի ՚ատէյ-հինէ գայգատձագ, ֆէգատի ել տատ-գատճնատգատզըն գէբրըլատձագ տաբր։ 26 – Վ՚է պուս՚յուրըլմէշ օլատն ատիշատ վէ ատատաս բու՚յուտ հատգիգէ տաբր. ատն վատհէի գատֆատ, գիրատ չօգ կինդէ ի-չինե տաբի՚ ատտի։

27 – Վ՚է պէն Դանիէլ պատյուրատ պիր գատ կինե խատթատ օլտրմ՝. պա՚ատէ Տա-գատվըտ ռեհիյին ուսմատրինատ պատգատմ՝. վէ բու՚յատ ատպատգինատէն հատյրէթ ատ ք-տիմ՝. վէ ՚ատկատատն հօգ խատ։

ՊԱՊ 9

Ատատի նէտգինատէն օլուագ՝ Քատղդէա-լէատրըն հինգիսմէկե ի ատգէրինէ մէղիք նատտ օլատնատն Դատգէհ իոդն ի Ատատեթա-սըն պիրինձի ատնդատիտատ, 2 – Ատձըն հինգիսմէկեինին պիրինձի ատնդատիտատ պէն Դանիէլ օլ ատնդէյէրին ՚ատատտինդ, եատի ԵԱՊՊԻՉՆ Ելատիատ փէդյատպգե-րե օլատն քէդատմյատ կէօրէ Ներատատդէ-տինն միսատտեի ի խատրատպիչէի եէթ-միչ ատնդատե խիմ՝ պատյուճատղձը քիմե ատպդատտատն ատկատատդ՝։

3 – Վ՚է պէն օրատճ խատթատագ չատլ վէ քիտլ իչինատե օլատրատգ տատ՚ատ վէ նիհյատգ էմ՚ատգ իւգրէ Բատպգ Ալատհա-լե էնդէճէհ էմ՚ատմ՝. 4 – Վ՚է Ալատհ-հըմ՝ ԵԱՊՊԱ տատ՚ատ իլէ ի՚էի իրատճ է-տէրէգ տէտիմ՝ քի՝ Ա՚Հ, էտ Ի՚տագդ, տէնդ տէվէնդէրե վէ էմդէրինի հնքճգ է-տէն ՚ատդիմ՝ վէ հէյդէթի Ալատհ, 5 – Պիգ կիտնահ իչդէտգիւ, ֆիրագ իչդէտգիւ, չէրրի ի՚ըի իքատագ էչդէտգիւ, ՚իսատան էչդէտգիւ վէ ատնդին էմդէրինէն վէ տահ ատտդինատն ատատրագ։ 6 – Վ՚է տէ-ի՚էրէրինի՚ե վէ ը՚ե՚իալերիմիզե վէ փէ-տէրէրերիմիզե վէ տիյատրըն պիր ի՚ե՚ե գագմըշատ ատնդին իատինդե տէգդէչէյէ գագմըշատ ատնդին իատինդե տէգդէչէյէ գա՚հուրդըն փէդյատմյատէրդէրի տինդէմէ-տիր։ 7 – Եատ Ի՚տագդ, ՚ատատտէյի տատատ մինհատտ տրր, էտգին պիգէ, եատնի ՅՈատա տատդէրէրինէ վէ Ի՚ըտատատդէմ տէգդէնատտէ վէ տատատ գատյը էյի տէգ-տէրէրինէ վէ տատատ գատյը էյի տէգ-տէրէրի ՚իսատատյատրը տէյէ տատ-գատ տատ՚ատ ատկատատդէնէ տատ-տէրէ տատ՚ատ ատկատատդէնէ տատ-տէրէ տատ՚ատ ատկատատդէնէ տատ-տէրէ

ՐԱՊՊԸՆ քէլամբնէը ասիկկէմտաէք։ 11 – Վէ պիւթիւն Իսրայէլ աէնին չէբի'աթըձը թէ ճավռաղ եէթաիւէբ, վէ աէնին քէլամընը ասիկկէմկէրէք ասափաբլար. պռս էշխանէ Ալահընը գուլու Մովսէին չէբի'աթընաս հազրլմըշ օլան լա'ղէթ վէ եէմին պիզէ խասպէթ էդլէսի. զիրա Անա գաբզը կիւնահ իշլէսիք։ 12 – Վէ իւզէրիմիզէ պէզիւէք պէզիւէյէ ձէթթիրմէյէ 'ալէյհիմիզէ վէ պիզէ հիւքմ էաէն հազիմլէրիմիզ 'ալէյհինէ պռյռտըաբզը քէլամը ասափիմ էյլէսի. չէզյլէ քի Երուսաղէմնի վռւգռ' պռւլան կիւզի պիւթիւն սէմռ ալէթնաս վռւգռ' պռւլմամըշ տըր։ 13 – Մովսէնին չէբի'աթընաս հազրլմըշ օլտըղը կիւզի պիւթիւն պռս պէյէյէ պիզէ խասպէթ էյլէսի. Լաքին պիզ 'իհանալտըրմըզման աէօձիւզ սէնին հագիգաթձէկնաս անկըտըղը օլմագ իւզրէ Ալահընմըզ ՐԱՊՊԸՆ հռւգռրընաս նիյազ էձմէտիք։ 14 – Վէ ՐԱՊՊ պռս պէյիձյէ իշնէն հազըր տռւբռւզ' ան՚ը իւզէրիմիզէ կէթիրմի. զիրա ՐԱՊՊ Ալահընմըզ հէր պիր հասիռղը իշլռ 'ասոիլ տըր, պիզ իսե անձն քէլամընը ասիկկէմտիք։ 15 – Վէ չիմռտ, էյ գռւռտէթի էլ իլե գավմընը Մըսըր ասիյարընաս չըգարմազէ, պռս կիւնէ օլտըղը կիւզի քէնդինիզէ նամ գազանմընշ օլան Ալահընմըզ ՐԱՊՊ, պիզ կիւնահ իշլէսիք, չէրբի իրթիքաձ էձմէտիք։ 16 – Նա Ռազպ, բէճա էաէբիմ, մէրհամէթլէրինիզէ քէնդինէ կէօրէ աէնին մռնգռռատէս տռզրընաս' Նըռսաղէմ չէհրինաէն խռրմ ան գազանմընշ օլան Մէհիհ օլան բէ'իաէ գռռատը աէօնռնէն. զիրա կիւնահ էյլըմըզմ աէաէպինաէն վէ էճռռատըմըզըն 'իհանը աէպէպինաէն Երուսաղէմ վէ աէնին գավմընի' էթրռֆըմըզռռս պռւլանմանլարը ճիւմլէսինին 'ինանմանճ բիւավաս օլռռս։ 17 – Վէ չիմռտ, էյ Ալահընմըզ, պռս գռւլընէն տռս'ռաըը վէ նիյազընը ասիկկէմկ' ՐԱՊՊընէ նէ իշնէն աէնին վիրան օլմագ ճռգռտռսին իւզրընէ եիւգիմինէ նռւբռյաէբ էյլէս։ 18 – Ի Ալահընմ, գռւլընէնէ ասիլ էթմէյիրսէ իսրի'իմա' էյլէ. կէօզլէրինի աա՚, վէ վիրանլընէրիմիզէ վէ աէնին խամընինէ կռռս օլանման չէհրէ պռգ, զիրա պիզ նիյազլարըմըզը քէնդինի ասաՀըմըզ ասկկէպինէ տէյիկ, ան՚ճագ աէնին 'ասիմ մէրհամէթլէրինիզ աէպէպինէ հռւգռրըձըն 'ռզրզ էռէրիզ։ 19 – Նա Ռազպ, իսթիմա' էձլէ, նա Ռազպ, աէնիկկէյիկ իշլէ. նա Ռազպ, ասիկկէյիկ իշըմ էյլէ. էյ Ալահընմ, քէնդինի իշնէն էյլէ էձիգմէ. զիրա աէնին չէհրինէ վէ գավմընի աէնին խամընինէ կռռս օլանճագ։

20 – Վէ պէն ռաՀա աէյլէր վէ նիյազ էռէր, վէ կիւնահընմըզ վէ գավմընմ Իսրայիլին կիւնահընը իգըռռ էռէր իքէն, վէ Ալահընմընս մռնգռռատէս տռզրը իշնէն նիյազընմը Ալահընմ ՐԱՊՊընս հռւգռրընաս 'ռզրզ էռէր իքէն. 21 – պէն ռաՀա տռս'ռա էձմէքճէ իքէն վէ վէ լքի բրի'յառաս կէօրռսիյիմմ ռաէէմ, իռռնի Գաբրիել, ախռռմ գռռբզռռնը վագիձը գառարըլըբընաս սիր'ռձէ ռչըրռռգ պռռնա ռռգռռնռռս, 22 – Վէ աիկռռռռռռգ պէնիմ իլե սէյլէչէմ, վէ ռռէռռ քի' Էյ Դաձիէլ, աիկռռռռգ խռռռռռռնաս պէնի' 'ռգիլ գըլմագ իշնէն չիմռտ չըգարմ. 23 – Սէնին նիյազլըկընի խըթիռռռռռռնաս եմր սիռռռռռ էյլէսի. վէ պէն խռռպէր վէրմէյէ կէլէռմիմ, զիրա սէն չօգ սէվկիլիձսիզ. իմռտ քէլմմ աիկռռ, վէ բրի'յառը ֆէհմ էյլէ. 24 – 'Իռռնռռս խիռռմ վէրմէյէ վէ կիւնռռհլըրը թէթիմի վէ ֆըռգ իշնէն քէֆֆառէթի էյլէմէյէ վէ եռգռռռ ռռռռհր կէթիրմէյէ վէ վռհի իլե փէյգռմպէրլիյի միհրլէմէյէ վէ Ագռռռ օլմագ մէռճ էյլէմէյէ իշնէն գավմընս վէ մռռգռռռռռռ շէհրինէ եէթմէյ հռռֆիռռ մռռգռռրբր օլմռռ տըր։ 25 – Իմռռ պիլ վէ աիկռռ քի Երուսաղէմին եէնիռռռռն պիռռռռ օլռռնմռռռը իշնէն էմրինէ սիռռռռռռ

զրա ազգակիցներ թագավոր օլուանան հե-
լոյք խոստացին էսինձէն գաստար խոս-
քատոյ էսին՝ ինքզնիզէն գաստար խոս-
քատոյ էսին՝ ինքզնիզհամի պատրաստ իս-
տէրքինաե օլուծէ ուշ։

ԳԼՈՒԽ 10

1 Ցամա մէկ տարի կիւրոսին իւչիւնճիւ
անէնէքինաե Բաղտասարասոյ թագաւոր օ-
լուանան Դանիէլէ քէլսաւ քէշֆ օլուա-
տաւ. վէ օր քէլսաւ ատհիհ օլուտ՝ 'ատ-
պիտ մէշատգամէ էտրատ դա՛էր խոսք. օ
տուսէք քէլսաւէ ամպաղրոյ՝ բիւ՛յուկ փեհմ
էյիէտսէ։ 2 – Օր կիւնէրտեսէ պէն Դա-
նիէլ թաւմիտ իւչ հաֆթա տնամէտէմ
վի խոսք. 3 – Թաւմիտ իւչ հաֆթա
թէքմիլ օլուճաղա գաստար լէզգէյի մի
թա՛ամ՝ եէմէտսիտ վէ ազըզմա էֆ ետա
չէբասէ կէրմէտսի, վէ ատա խաղ սիւ-
քիւնմէտսիտ։

4 – Վ.Է պիրինճի այրն ևրմի ատօր-
տունճիւ կիւնինաե պէն պէզիրգ
նէհր օլան Տիգրիսին ատհիրինաե թա-
տիտ։ 5 – Վ.Է կէօզլէրիտի գաստարըրդ՝
կէօրտիւմ քի, քէթն էն պէզի կիւմիշ
վէ պէզինէ Ոփազ ալճաղանան պիր
գուշագ գուշտնմէշ պիր ատամ վար
իտսի։ 6 – Վ.Է անըն ճէսատսի զէպէրճէտ
կիսի օլուտ՝ լէհզէտսի չիմ՛չէք կիսի վէ
կէօզլէրի ալճ եշ ալեվլէրէք կիսի վէ
գօլլարը իւչ ալտգիտրը միւճէվ֊
բինճ րէհզի կիսի իտսի։ վէ քէլսաւմէնըն
ատատաղ ճիւմհուր ատաղ կիսի իտսի։ 7.
Վ.Է պատ բիւ՛յուկ պէն Դանիէլ եալ-
նըզ կէօրտիւմ։ վէ պէնիմ իւչ պէրտա-
պեր պատլուանն ատատմէրը բիւ՛յուկ
կէօրմէտսիլէր, ան՚ճաղ անլէր բիւզէրինէ
տէյիւճաք ատհչէյի տուչէրէք կիզլէն-
յիլաք իչնէն փիւտար եէմաթլէր։ 8 – Վ.Է
պէն եալնըզըդ գալտրմ՝ վէ պատ պէօ-
յիւճաք բիւ՛յուկ կէօրտիւմ՝, վէ գաւվիվ-
էմ գալմատսը։ վէ հիւանիւմ պօզատ-
տատ, վէ գաւվիվէմ գալմատսը։ 9 –
Վ.Է անըն քէլսմինէն ատատաղըդ իչնի-
տտիմ։ վէ քէլսմինէն ատատաղըդ իչնի-
տտիմ իւչ պիրինճի պատնատ ատ֊յատչըդ կէ-
լէրէք եիւճ իւսդնէ եէրէ գաւվիտսատրմ՝։
10 – Վ.Է իչնի պատնատ պիր էլ տօ-
գատնատ՝ պէնի տիզլէրիմ վէ էլլէրի-
յինի ատճատ ճէլատրը իւսդէրինէ գատտրտրտր.
11 – Վ.Է պատնատ խիմ ատդէն՝ Ե՛յ Դատ-
նիէլ, էյ ատվկիւիւ տատտ՛, տատնատ
քէզիէյէ ճէէյիմ՝ քէլսամը ատ՚ճատ, վէ ատ-
յատգատտ տատր, պիրատ չիմնատ տատնատ իրտ-
տատ օլուանատրմ՝ ատէտտ. վէ պատնատ պատ-
տէզիւտ ատզյէտսիւիճնատ պէն թիխի րէյէ-
քէք տատտրատրմ՝։ 12 – Վ.Է պատնատ՝ Ե՛յ
Դատնիէլ, գօրգմատ, պիրատ ատճ ատճ՚ատտնատ-
գատ վէ Ալատհ՛ըդն հատզատրքնատտ միւթէ-
վատզը՝ օլմատգատ ատէրտատճ ի ատճ՚ատէն պատ՚ճ-
լատտրդը՛ իւչք կիւնատճէն պէրտատ ատճէնի
ատօզյէրինի իշխատրտատ, վէ պէն ատօզյէ-
րինի ատեզատիտատէն կէլտատմ՝։ 13 – Տատ-
գատմ Տատրատ մէտնատյիքնինէն բէ՛իսի ատիրմի
պիր կիւնէն ատճ֊գիւտմէ գատրչը տատտրտատ-
լատքնի պիրինճի բէ՛իսլէրատէն պիրքի օ-
լատն Միքատյէլ եատրատտրմատտ եէմի իշտի.
վէ պէն օրատտատ Տատրատ մէտնատյէլէրինէն
եատճըքատտատ գատտրմատ՝։ 14 – Վ.Է տատն կիւնի-
լէրտատ ատճնինէ գատվմէյնատ նէ վատգատ՛
պատզատճատպղէրը ատատատ պիրտատրմատյէ կէլ-
տատմ՝. գիրտատ վատհ կէլէճէք կիւնյէր
իչնէն տատր՝ տատտրտ։

15 – Վ.Է պատնատ պէզիլէ ատօզյէր ատզ֊
լէտատյի կիտատ ճիւգիւմիտ. ատէրտ էյէրէք
տատյատիզ գատտրտրտ՝։ 16 – Վ.Է իշի է պէ-
նի տատտմ՝ Հէյ֊էմ ինատ օլատն պէէ տատտ-
տատգատյատրըմատ տտօգատնատտատ, վէ պէն ատգ-
գատմ՛ը տատյատ ատեզյէտսիմ՝. վէ գատյըմտատտ
տատտատնատ՝ Ե՛յ էֆէնտիմ՝, պատտ բիւ՛յատ
յիւ իւգէրիտի տատրը կէլտատ, վէ գատվ-
վէմ գատլմատտը։ 17 – Վ.Է պատ էֆէն-
տիտիճն գատտրտ՝ պատտ էֆէնտիմ՝ իւչ ատեզ֊
լէշտիւ նատ՛ատրտ տատտգատ էատրտ օլատ, պէ-
րատ ատրտքատգ պէնատ գատվվէմ վէ նէֆէս
գատլմատտը՝ ատէտտ՝։ 18 – Վ.Է ատատմ՝
Հէյ֊էմ ինատ օլատն օր քիմսէ Թէքրատր
պատնատ տտօգատնատտ պէնի գատվվիվէ֊
տատիրէրէք, 19 – Ե՛յ ատվկիւիւ ատատմ՝,
գատրգատմ՝, ատնատ ատեզտատվէմ՝. ատէն գատվ-
վէմէշէն վէ ճէտատրտ օր՝ ատէտտ. վէ պէ-
նիմ իւչ ատեզյէշտիւի կիտատ գատվվիվէ֊
լէշէրէք՝ Ե՛յ էֆէնտիմ՝, ատեզյէ՝ գիր-
տատ պէնի գատվվիվէլէշտիրտատ՝ ատէ-
տտ՝։

20 – Տ տատտատ ատէտտ քի՛ Վատնատ կէլ-
մէտտի ատեզպիտի պիլի՞ր մի տատն. վէ
չիմտի Տատրատ բէ՛իսի իւչ մատտհաթատ
եմ֊մէյէ 'ատվատէթ էատէճէյտտ. վէ պէն
չէգճ՛էճատ՝ իշի՛ճ կնատնատ բէ՛իսի կէյէ-
ճէք տտիր։ 21 – Վ.Է լատքին պէն ատատնատ
հատգգ քիթ֊ատգատտ հատզյատրմ՛էշ օլատնը
պէյատն էատէ ճէյիմ՝։ վէ բէ՛իսինիզ Մի-
քատյէլատէն մատ՛ատտ գատտ չէմյէյատէ պատնատ
հատրատրմ՛ էատէ ճէէք քիմսէ տտօգ տատր։

Digitized by Google

ԳԼՈՒԽ 11

1 Ես Մաստի Դարեհին պիրքին մեջ ես եղեցի՝ պէն անոր ստիպիմ զօրանալ եւ զօրավիգ ըլլալ անոր։ 2 – Ես հիմա ճշմարիտ հաղիգացը պիտի յայտնեմ քեզի։ Ահա Պարսկաստանի մէջ երեք թագաւորներ պիտի յառնեն, եւ չորրորդը անոնց բոլորէն աւելի մեծ պիտի ըլլայ հարստութեամբ։ Երբ անիկա իր հարստութեան մէջ զօրացած ըլլայ, ամենուն պիտի գրգռէ Յունաստանի թագաւորութեան դէմ։ 3 – Եւ զօրաւոր թագաւոր մը պիտի յառնէ, որ մեծ տէրութիւն մը պիտի տիրանայ եւ իր կամքին համեմատ պիտի գործէ։ 4 – Եւ երբ անիկա զօրացած ըլլայ, անոր թագաւորութիւնը պիտի կտրտուի եւ չորս հողմերուն կողմը պիտի բաժնուի, բայց անոր յաջորդներուն պիտի չանցնի, ոչ ալ անոր իշխանութեան պէս իշխանութիւն պիտի ունենան, որովհետեւ անոր թագաւորութիւնը պիտի քակտուի եւ ուրիշներուն պիտի տրուի՝ անոնցմէ զատ։ 5 – Եւ հարաւոյ թագաւորը զօրանալու է, բայց անոր իշխաններէն մէկը անկէ աւելի զօրաւոր պիտի ըլլայ եւ իշխանութիւն մը պիտի տիրանայ, որ մեծ իշխանութիւն մը պիտի ըլլայ։ 6 – Եւ քանի մը տարի վերջ միութիւն պիտի ընեն, եւ հարաւոյ թագաւորին աղջիկը պիտի երթայ հիւսիսոյ թագաւորին հետ հաշտութիւն ընելու համար, բայց զօրութիւնը պահել պիտի չկարենայ, ոչ ալ անոր զօրութիւնը պիտի կենայ։ Ասոնք ալ պիտի մատնուին, ինքն ալ որ զինքը բերած էր, անոր մարդիկը եւ անոր ատենին զօրացուցած անիկա։ 7 – Բայց անոր արմատներէն մէկը անոր տեղը պիտի յառնէ, որ զօրքին գալով հիւսիսոյ թագաւորին բերդը պիտի մտնէ եւ անոնց դէմ գործելով զօրանալու է։ 8 – Եւ անոնց աստուածները, անոնց ձուլածոյ պատկերները եւ անոնց ընտիր սպասները արծաթն ու ոսկին՝ Եգիպտոս պիտի գերէ, եւ քանի մը տարի հիւսիսոյ թագաւորէն հեռու պիտի կենայ։ 9 – Ան ալ հարաւոյ թագաւորին երկիրը պիտի մտնէ, բայց իր տեղը պիտի դառնայ։ 10 – Անոր որդիները պիտի զինուին եւ մեծ բազմութիւն մը պատերազմական զօրք պիտի ժողվեն, որ պիտի գան եւ հեղեղի պէս պիտի անցնին եւ նորէն պատերազմ պիտի բերեն մինչեւ անոր բերդը։ 11 – Հարաւոյ թագաւորը պիտի բարկանայ եւ պիտի ելլայ անոնց դէմ պատերազմելու հիւսիսոյ թագաւորին հետ, որ մեծ բազմութիւն մը պիտի հաւաքէ, բայց այդ բազմութիւնը անոր ձեռքը պիտի տրուի։ 12 – Եւ երբ անիկա այդ բազմութիւնը առնէ, անոր սիրտը պիտի հպարտանայ եւ բիւրաւոր մարդիկ պիտի գետին տապալէ, բայց պիտի չյաղթէ։ 13 – Որովհետեւ հիւսիսոյ թագաւորը նորէն մեծ բազմութիւն մը պիտի դարձնէ, աւելի մեծ քան առաջինը, եւ քանի մը տարի վերջ մեծ բանակով եւ շատ զէնքերով պիտի գայ։ 14 – Եւ այդ ժամանակները շատեր պիտի ելլան հարաւոյ թագաւորին դէմ, եւ քու ազգիդ ալ ապստամբները պիտի ելլան՝ տեսիլքը կատարելու համար, բայց պիտի չյաջողին։ 15 – Հիւսիսոյ թագաւորը պիտի գայ եւ պաշարի պատնէշ շինէ, եւ ամրացած քաղաքը պիտի առնէ։ Հարաւոյ զօրքերը պիտի չդիմանան, ոչ ալ անոր ընտիր զինուորները, որովհետեւ ուժ պիտի չունենան դիմադրելու։ 16 – Անոր դէմ եկողը իր կամքին պէս պիտի ընէ, եւ անոր դէմ պիտի չկենայ։ Ան ալ պիտի կենայ գեղեցկութեան երկրին մէջ, եւ անոր ձեռքը պիտի կատարուի։ 17 – Եւ իր ամբողջ թագաւորութեան զօրութեամբ պիտի գայ, եւ անոր հետ ուղիղ պայմաններ պիտի դնէ, եւ անոր աղջիկը պիտի տայ, որ զայն կործանէ, բայց պիտի չկենայ եւ անոր պիտի չըլլայ։ 18 – Ետքը իր երեսը պիտի դարձնէ կղզիներուն եւ շատերը պիտի գրաւէ, բայց մէկ զօրավար մը անոր նախատինքը պիտի դարձնէ անոր վրայ, եւ անոր նախատինքը պիտի չթողուն որ իրեն դառնայ։ 19 – Ետքը իր երեսը պիտի դարձնէ իր երկրին բերդերուն, բայց պիտի սայթաքի եւ պիտի իյնայ, եւ պիտի չգտնուի։ 20 – Անոր տեղը պիտի յառնէ մէկը, որ պիտի ղրկէ հարկահանը թագաւորութեան փառքին համար, բայց քանի մը օրէն պիտի կործանի, ոչ թէ բարկութեամբ եւ ոչ ալ պատերազմի մէջ։ 21 – Անոր տեղը պիտի յառնէ մէկը անարգ, որուն թագաւորական պատիւը պիտի չտան, բայց խաղաղութեան ատեն պիտի գայ եւ հնարքով թագաւորութիւնը պիտի գրաւէ։ 22 – Եւ հեղեղի պէս պիտի հեղեղուին անոր առջեւէն եւ պիտի կործանուին, ոչ միայն անիկա, այլ նաեւ ուխտին իշխանը։ 23 – Եւ անոր հետ ուխտ ընելէ ետքը պիտի նենգէ եւ քիչ ազգով պիտի զօրանայ։ 24 – Խաղաղութեան ատեն պիտի գայ եւ գաւառներուն ամենէն հարուստ տեղերը պիտի մտնէ, եւ անոր հարքերը եւ նախահարքերը չէին ըրած՝ պիտի ընէ, աւար եւ ապրանք եւ ստացուածք պիտի ցրուէ անոնց մէջ, եւ ամրոցներուն դէմ իր խորհուրդները պիտի խորհի, բայց միայն ատենով։ 25 – Եւ իր զօրութիւնը եւ սիրտը պիտի յուզէ հարաւոյ թագաւորին դէմ մեծ բանակով, եւ հարաւոյ թագաւորը պատերազմի պիտի պատրաստուի մեծ եւ զօրաւոր բանակով, բայց չպիտի կենայ, որովհետեւ անոր դէմ խորհուրդներ պիտի խորհին։ 26 – Անոր հացը ուտողները պիտի կործանեն զանիկա, անոր բանակը պիտի ցրուի, եւ շատ մարդիկ պիտի սպաննուին։ 27 – Եւ այդ երկու թագաւորներուն սիրտերը չարութիւն պիտի խորհին, եւ իրարու սեղանին առջեւ սուտ պիտի խօսին, բայց չպիտի յաջողի, որովհետեւ վախճանը դեռ պիտի գայ իր ժամանակին։ 28 – Եւ մեծ ստացուածքով իր երկիրը պիտի դառնայ, եւ իր սիրտը սուրբ ուխտին դէմ պիտի ըլլայ, եւ իր կամքին պէս պիտի ընէ եւ իր երկիրը պիտի դառնայ։ 29 – Նշանակեալ ժամանակին պիտի դառնայ եւ հարաւոյ կողմը պիտի գայ, բայց առաջուան պէս պիտի չըլլայ։ 30 – Որովհետեւ Կիտացիներու նաւերը անոր դէմ պիտի գան, անոր համար պիտի տրտմի եւ պիտի դառնայ, եւ սուրբ ուխտին դէմ պիտի բարկանայ եւ պիտի ընէ։ Եւ պիտի դառնայ եւ սուրբ ուխտը լքածներուն պիտի ուշադրութիւն դարձնէ։ 31 – Եւ անոր կողմէ զինուորներ պիտի կանգնուին, եւ սուրբ ամրոցը՝ տաճարը, պիտի պղծեն, եւ ամենօրեայ պատարագը պիտի վերցնեն, եւ աւերածութեան պղծութիւնը պիտի կանգնեն։ 32 – Եւ ուխտին դէմ անօրէնութիւն ընողները պիտի պղծէ խոսակցութեամբ, բայց ժողովուրդ մը պիտի ըլլայ, որ իր Աստուածը պիտի ճանչնայ եւ զօրաւոր պիտի ըլլայ եւ պիտի ընէ։ 33 – Ժողովուրդին իմաստուն վարդապետները շատերը պիտի սորվեցնեն, բայց քանի մը օր սուրի եւ բոցի եւ գերութեան եւ կողոպուտի մէջ պիտի իյնան։ 34 – Եւ երբ իյնան, քիչ մը օգնութիւն պիտի ստանան, բայց շատեր պիտի միանան անոնց՝ խաբէութեամբ։ 35 – Եւ իմաստուններէն ոմանք պիտի իյնան, որպէսզի անոնք փորձուին, մաքրուին եւ սպիտկցուին մինչեւ վախճանին ժամանակը, որովհետեւ նշանակեալ ժամանակին պիտի գայ։ 36 – Եւ թագաւորը իր կամքին պէս պիտի ընէ, եւ ամէն աստուածներէն վեր պիտի բարձրանայ եւ պիտի խօսի աստուածներու աստուածին դէմ սոսկալի բաներ, եւ պիտի յաջողի մինչեւ որ բարկութիւնը լրանայ, որովհետեւ որոշուածը պիտի կատարուի։ 37 – Եւ իր հարքերուն աստուածներուն պիտի չհետեւի, ոչ ալ կանանց ցանկացած աստուածին, ոչ ալ որեւէ աստուածի պիտի հետեւի, որովհետեւ ամէնէն վեր պիտի մեծնայ։ 38 – Բայց իր տեղը ամրոցներու աստուածը պիտի պատուէ, եւ հարքերը չճանչցած աստուածը պիտի պատուէ ոսկիով եւ արծաթով եւ թանկագին քարերով եւ ընտիր ընծաներով։ 39 – Եւ օտար աստուածի օգնութեամբ ամրոցներուն դէմ պիտի գործէ, եւ ով որ զինքը ճանչնայ՝ մեծ պատիւ պիտի տայ, եւ զանոնք իշխան պիտի ընէ շատերու վրայ, եւ երկիրը պիտի բաժնէ վարձքի համար։ 40 – Եւ վախճանի ժամանակին հարաւոյ թագաւորը անոր դէմ պիտի գործէ, եւ հիւսիսոյ թագաւորը կառքերով եւ ձիաւորներով եւ շատ նաւերով պիտի գայ անոր դէմ, եւ երկիրներուն դէմ պիտի գործէ եւ հեղեղի պէս պիտի անցնի եւ պիտի կործանուին։ 41 – Եւ գեղեցկութեան երկրին մէջ պիտի գայ, եւ շատեր պիտի կործանուին, բայց Եդովմ եւ Մովաբ եւ Ամմոնի որդիներուն գլխաւորները պիտի ազատին անոր ձեռքէն։ 42 – Եւ իր ձեռքը երկիրներուն պիտի տարածէ, եւ Եգիպտոսի երկիրը պիտի չազատի։ 43 – Եւ ոսկիին եւ արծաթին գանձերուն եւ Եգիպտոսի բոլոր թանկագին իրերուն պիտի տիրանայ, եւ Լիբացիներն ու Եթովպացիները անոր ոտքի տակ պիտի ըլլան։ 44 – Բայց արեւելքէն եւ հիւսիսէն լուրեր պիտի գան զինքը վրդովելու, եւ մեծ բարկութեամբ պիտի ելլայ՝ շատերը կոտորելու եւ բնաջինջ ընելու համար։ 45 – Եւ իր վրանները Ծովուն եւ գեղեցկութեան սուրբ լերան միջեւ պիտի խարի, բայց պիտի հասնի իր վախճանին, եւ անոր օգնող չպիտի ըլլայ։

*Ե–Թոթ՝ ճիշմիշոտը հարիւր գայլերը ղբնաստ

Digitized by Google

մա՛սամ ամէնն հազարէմ ինի քէնամի խա-
զերինէ ասէնամէրէ՛ճէք տիր ։ 19 – Վէ
քէնամի ախ՛յարընէն գալ՛ալարընամ թե-
վէ՛ճճէ՛ս էսէ՛ճէք խաե ասէ , ախ՛բէ՛իսպ
ախ՛չէ՛ճէք վէ պալ՛ուն՛մայ՛ամազ տիր ։
20 – Վէ հին՛քէ՛մէ՛իմ ինին չէրէֆի խ-
չին՛ մէ՛մէ՛քէ՛ճամ թ՛ամ՛հ՛իսամ տօ-
լա՛չարընան պիր ֆէ՛լ՛ֆ ամէն ե՛էրինէ զու-
հ՛ուր էսէ՛ճէք խաե ասէ , ազ վագէ՛մ-
ասա ղազ՛ասպէզ վէ մա՛հ՛ամէ՛ֆ՛ամիզ
հ՛էլաք օլա՛ճազ տիր ։
21 – Վէ ամէն ե՛էրինէ պիր մա՛հ՛ագ-
ֆազ քինէ զու՛հ՛ուր էսէ՛ճէք , վէ ա-
նա սազի՛ամնամի չէրէ՛քինի վէ՛ր՛մէ՛լէ-
ճէք՛էլէր ։ լաքին օ ա՛ա՛լա՛ճա՛ս կէ՛լ՛իպ՝
հ՛ին՛քա՛ա՛ւէ՛մի՛ ե՛ամի ագ՛ազամ՛ամազ՛ել ա՛լա՛ս-
ճազ տիր ։ 22 – Վէ ամէն էօ՛ճ՛ունէն
թ՛ամ՛ֆամ՛ին գա՛ա՛վէ՛ֆ՛ի՛լէ՛ք խ՛պի՛ իւս օ-
լա՛չա՛ա՛ա գէ՛ր՛ր՛ւ՛ս՛ճազ՛էլ՛ր ։ 'ա՛հ՛ս բէ՛՛ի-
ա՛ր ասա՛խի է՛ա՛ր՛ե՛ա՛ճ՛ֆ գ՛ա՛ր ։ 23 – Վէ ա-
նէն իւլ մա՛՛ա՛հ՛ա՛ւ՛ե՛ էֆ՛ճ՛ք՛ա՛ե՛ն ա՛ճ՛ֆ՛ա՛ս
հ՛ի՛ւ՛լ՛ե՛ ե՛ա՛ս՛ճ՛ք՛ա՛ս՛ , վէ չ՛ե՛գ՛ե՛ա՛ ք՛ի՛ս՛չ՛ի՛ւ՛ա՛
պիր գա՛ա՛վ՛ի՛լ՛ե՛ ե՛ւ՛լ՛ե՛ֆ՛ի՛ե՛ ա՛ի՛ր ։
24 – Շե՛ւ՛ղ՛լե՛ ք՛ի՛ ե՛ա՛ղ՛լե՛ֆ՛ի՛ն՛ ա՛ե՛ր՛լ՛ե՛ք՛ե՛ք՛լ՛ի՛ր՛
ե՛ե՛ր՛լ՛ե՛ր՛ի՛ն՛ե՛ ա՛ա՛լ՛ա՛ճա՛ա՛ ք՛լ՛ի՛ր՛ե՛ճ՛ք՛ , վէ
փ՛ւ՛տ՛ե՛ր՛լ՛ե՛ր՛ի՛ն՛ վէ ա՛ե՛ղ՛ի՛ա՛ք՛ փ՛ւ՛տ՛ե՛ր՛լ՛ե՛-
ր՛ի՛ն՛ ե՛ա՛փ՛ի՛ա՛ա՛ղ՛լ՛ա՛ղ՛ր՛ ճ՛ե՛ղ՛ի՛ն՛ ա՛ա՛ֆ՛ղ՛ա՛ա՛
հ՛ի՛ղ՛լ՛ե՛ ե՛ա՛ս՛ճ՛ք՛ , վէ չ՛ե՛գ՛ե՛ա՛ ք՛ի՛ս՛չ՛ի՛ւ՛ա՛
պիր գա՛ա՛վ՛ի՛լ՛ե՛ ղ՛ա՛ւ՛ե՛ա՛ք՛ ե՛ւ՛լ՛ե՛ֆ՛ի՛ե՛ ա՛ի՛ր ։
25 – Վէ չ՛ո՛գ 'ա՛ա՛ք՛ե՛ր՛ ի՛ւ՛լ՛ե՛ գ՛ա՛ա՛վ՛ի՛լ՛ե՛ֆ՛ի՛ն՛
վէ գ՛ա՛ա՛լ՛ի՛ա՛ղ՛ի՛ն՛ ճ՛ե՛ղ՛ի՛ն՛ա՛ւ՛ ա՛ղ՛ի՛ա՛ք՛ 'ա՛լ՛ե՛ղ՛ի՛ն՛ե՛ք՛
թ՛ե՛ ե՛ղ՛վ՛ի՛ք՛ ե՛ա՛ս՛ճ՛ք՛ ։ վէ ճ՛ե՛ղ՛ի՛ա՛ւ՛ ա՛ղ՛ի՛ա՛ք՛ ղ՛ա՛ղ՛ի՛ե՛ք՛
ղ՛ա՛ղ՛ի՛ե՛ք՛ չ՛օ՛գ՛ վէ գ՛ա՛ա՛վ՛ի՛լ՛ե՛ֆ՛ի՛ն՛ 'ա՛ա՛ք՛ե՛ր՛լ՛ե՛ր՛
մա՛՛ա՛հ՛ա՛ւ՛ե՛ք՛ե՛ք՛ ա՛ա՛ղ՛ի՛ա՛ք՛ ե՛ա՛ս՛ճ՛ք՛ խ՛ա՛ե՛ ա՛ս՛ե՛ք՛ , ա՛ա՛ղ՛ա՛ա՛ա՛ա՛ա՛ճ՛ք՛ ։
26 – Ա՛ն՛ղ՛ն՛ ն՛ե՛ֆ՛ի՛ա՛ թ՛ա՛՛ա՛ղ՛ի՛ա՛ղ՛ր՛ե՛ր՛ ե՛ե՛ւ՛լ՛ե՛ղ՛ե՛ ա՛ա՛ս՛ի՛ւ՛ ա՛ն՛ղ՛ր՛ա՛ճ՛ք՛ ։ վէ ա՛ա՛-
ղ՛ն՛ 'ա՛ա՛ք՛ե՛ր՛լ՛ե՛ *ա՛ա՛ա՛ղ՛լ՛ե՛ա՛ք՛ ֆ՛ի՛ե՛ չ՛օ՛ղ՛ մ՛ա՛ղ՛-
թ՛ա՛ւ՛ ա՛ի՛ւ՛չ՛ե՛ճ՛ք՛ ա՛ի՛ր ։ 27 – Վէ պա՛ւ՛ ք՛ի՛ր՛
մ՛ե՛լ՛ի՛ւ՛լ՛ե՛ր՛ի՛ն՛ գ՛ա՛ւ՛ղ՛լ՛ե՛ր՛ի՛ ք՛ե՛օ՛ղ՛ ի՛ւ՛լ՛ի՛ւ՛ք՛ ֆ՛ի՛ղ՛-
լ՛ե՛մ՛լ՛ե՛ ֆ՛ե՛ա՛ւ՛օ՛լ՛ա՛ղ՛ի՛ղ՛ պ՛ի՛ր՛ օ՛ֆ՛ի՛ա՛ա՛ա՛ա՛ճ՛ք՛ ե՛ա՛ա՛ս՛
լ՛ա՛ղ՛ա՛ն՛ ա՛ե՛ղ՛ղ՛լ՛ե՛ր՛ի՛ ի՛ա՛ք՛ ա՛ե՛ , ի՛ղ՛ մ՛ի՛ւ՛-
յ՛ե՛ա՛ե՛ր՛ օ՛լ՛ղ՛ա՛ղ՛ճ՛ազ՛ ։ ֆ՛ի՛ա՛ա՛ ն՛ի՛ն՛չ՛ա՛յ՛ե՛ֆ՛
մ՛ա՛՛ա՛ղ՛լ՛ե՛ր՛ի՛ն՛ վ՛ա՛ա՛ֆ՛ղ՛ի՛ա՛ա՛ա՛ օ՛լ՛ա՛ճ՛ազ՛ տիր ։
28 – Վէ ա՛ի՛ղ՛լ՛ե՛ր՛ի՛ն՛ պիր չ՛օ՛գ՛ ե՛մ՛ղ՛ա՛լ՛լ՛ե՛
'ա՛վ՛ա՛ե՛ֆ՛ի՛ ե՛ա՛ս՛ճ՛ք՛ ։ վէ գ՛ա՛լ՛ա՛ֆ՛ի՛ մ՛ա՛գ՛ա՛ա՛ա՛-
ա՛ա՛ս՛ա՛ա՛ մ՛ա՛ն՛ա՛խ՛ա՛ֆ՛ի՛ օ՛լ՛ա՛ղ՛ա՛ճ՛ք՛ ի՛ղ՛ կ՛է՛օ՛-
ր՛ի՛ա՛ղ՛ ա՛ի՛ղ՛լ՛ե՛ր՛ի՛ն՛ա՛ 'ա՛վ՛ա՛ե՛ֆ՛ի՛ ե՛ա՛ս՛ճ՛ք՛ տիր ։
29 – Ս՛ա՛ւ՛ղ՛ն՛ վ՛ագ՛ե՛ֆ՛ի՛ա՛ա՛ ե՛ր՛ի՛ն՛ե՛

*Ե՛ա՛ե՛օ՛ պ՛ա՛ա՛ղ՛լ՛ե՛ղ՛

ճ՛ե՛ն՛ա՛ա՛լ՛ա՛ կ՛ի՛ա՛ե՛ճ՛ք՛ , լ՛ա՛ք՛ի՛ն՛ ա՛օ՛ղ՛ա՛ղ՛ք՛
ե՛վ՛ե՛լ՛ք՛ի՛ կ՛ի՛ա՛ի՛ օ՛լ՛ղ՛ա՛ա՛ճ՛ազ՛ տիր ։ 30.
Զ՛ի՛ր՛ա՛ Ֆ՛ի՛ր՛ի՛թ՛ի՛մ՛ կ՛է՛մ՛ի՛լ՛է՛ր՛ի՛ ա՛ն՛ղ՛ն՛ 'ա՛լ՛է՛յ՛-
հ՛ի՛ն՛ե՛ կ՛է՛լ՛ե՛ւ՛է՛ր՛լ՛ե՛ օ՛ ֆ՛ի՛լ՛ե՛ա՛ա՛ր՛ կ՛ե՛լ՛ի՛ն՛-
ր՛ե՛ճ՛ք՛ , վէ ա՛ե՛օ՛ճ՛ե՛ա՛լ՛ մ՛ա՛ն՛գ՛ա՛ա՛ա՛ա՛ճ՛ա՛ա՛ 'ա՛ս՛-
ա՛ա՛ա՛ գ՛ա՛ա՛ր՛լ՛ե՛ ղ՛ա՛ղ՛ա՛ա՛ղ՛ն՛ա՛ք՛ օ՛լ՛ա՛ա՛ղ՛ ի՛ւ՛ղ՛
կ՛է՛օ՛ր՛ճ՛ք՛ե՛ք՛ ։ վէ ա՛ե՛օ՛ճ՛ե՛ա՛լ՛ մ՛ա՛ն՛գ՛ա՛ա՛ա՛ա՛ճ՛ա՛ա՛
'ա՛ս՛հ՛ո՛ղ՛ թ՛ե՛ղ՛ե՛ք՛ ե՛ա՛ս՛ճ՛ք՛ ա՛ի՛ր ։ 31 – Վէ ա՛ն՛ղ՛ն՛ թ՛ա՛ա՛ղ՛ա՛-
ֆ՛ք՛ն՛ա՛ա՛ղ՛ն՛ պ՛ա՛ղ՛ա՛ղ՛լ՛ա՛ր՛ ա՛ա՛ղ՛ա՛ա՛ղ՛ճ՛ազ՛ , վէ
գ՛ա՛լ՛՛ա՛ օ՛լ՛ա՛ն՛ մ՛ա՛գ՛ա՛ա՛ն՛ա՛ք՛ ն՛է՛ճ՛ա՛ ե՛ա՛ս՛ճ՛ք՛-
լ՛ե՛ր՛ , վէ ա՛ա՛ղ՛ի՛մ՛ի՛ վ՛ե՛պ՛ե՛ֆ՛ի՛ղ՛ գ՛ա՛ղ՛ա՛ղ՛ր՛ղ՛լ՛՝
ե՛ե՛ր՛ի՛ն՛ե՛ խ՛ա՛ղ՛ղ՛ա՛ղ՛ մ՛ե՛գ՛ա՛ա՛ղ՛ն՛ե՛ք՛ ե՛ա՛ս՛ճ՛ք՛-
լ՛ե՛ր՛ի՛ն՛ ա՛ղ՛ա՛ղ՛ա՛ղ՛ճ՛ազ՛ ։ 32 – Վէ 'ա՛հ՛ս՛ղ՛ն՛ խ՛ի՛ւ՛-
ֆ՛ք՛ն՛ա՛ա՛ղ՛ չ՛է՛ր՛ր՛ի՛ւ՛ ի՛ր՛ի՛ի՛ ի՛ւ՛ղ՛ք՛ե՛ա՛ա՛ղ՛ ե՛ա՛ս՛ի՛ւ՛լ՛ե՛ր՛ի՛
ե՛ա՛ւ՛ի՛ ա՛ղ՛լ՛ա՛ա՛ղ՛ճ՛ա՛ա՛ղ՛ն՛ի՛ղ՛լ՛ե՛ ի՛ղ՛լ՛ա՛ղ՛ ե՛ա՛ս՛ճ՛ք՛ ։
լ՛ա՛ք՛ի՛ն՛ ք՛ե՛ա՛ղ՛ի՛ա՛ղ՛լ՛ե՛ր՛ի՛ն՛ Ա՛լ՛ա՛ս՛ի՛ղ՛ն՛ թ՛ա՛ղ՛ղ՛-
լ՛ա՛ա՛ղ՛ ֆ՛ա՛ա՛ղ՛մ՛ գ՛ա՛ա՛վ՛ի՛լ՛ե՛ք՛ ք՛ե՛ա՛ղ՛ ե՛ա՛ս՛ճ՛ք՛-
լ՛ե՛ր՛ի՛ն՛ իշ՛ կ՛է՛օ՛ր՛ճ՛ք՛ե՛ք՛ տիր ։ 33 – Վէ գ՛ա՛վ՛ի՛ն՛
'ա՛ա՛ք՛ե՛ր՛լ՛ե՛ր՛ի՛ղ՛ չ՛օ՛գ՛լ՛ա՛ա՛ղ՛ թ՛ա՛՛ա՛լ՛ի՛մ՛ ե՛ա՛ս՛ե՛-
ճ՛ք՛լ՛ե՛ր՛ , վէ պ՛ի՛ր՛ մ՛ի՛լ՛ա՛ա՛ղ՛ա՛ղ՛ի՛ղ՛ ք՛ե՛ղ՛ճ՛ա՛ա՛ վէ
ա՛ա՛ճ՛ե՛ղ՛լ՛ե՛ , ե՛ա՛ա՛ր՛լ՛ե՛ք՛ վէ ե՛ա՛ա՛ղ՛մ՛ի՛յ՛ա՛ օ՛ղ՛-
ք՛ա՛յ՛ա՛ճ՛ա՛ղ՛լ՛ա՛ր՛ ։ 34 – Վէ օ՛ղ՛ա՛ա՛ղ՛ճ՛ա՛ղ՛լ՛ա՛-
ր՛ղ՛ն՛ա՛ա՛ , պ՛ի՛ր՛ ա՛ղ՛ մ՛ա՛՛ա՛վ՛ի՛ղ՛ե՛ք՛ ա՛ղ՛ղ՛ա՛լ՛ա՛-
ճ՛ա՛ղ՛լ՛ա՛ր՛ , վէ չ՛օ՛գ՛ ք՛ի՛մ՛ի՛ղ՛լ՛ե՛ր՛ ա՛ղ՛ղ՛ե՛ք՛
ե՛ա՛ւ՛ի՛ ա՛ղ՛լ՛ա՛ղ՛ճ՛ա՛ա՛ղ՛ն՛ի՛ղ՛լ՛ե՛ մ՛ի՛ւ՛չ՛ա՛ղ՛ օ՛լ՛ա՛ճ՛ա՛ղ՛-
լ՛ա՛ր՛ ։ 35 – Վէ 'ա՛ա՛ք՛ե՛ղ՛լ՛ե՛ր՛ա՛ա՛ղ՛ն՛ ա՛ա՛ս՛՝
զ՛ղ՛ղ՛ն՛ գ՛ա՛լ՛ վէ թ՛ա՛ւ՛ղ՛ հ՛ի՛ր՛ օ՛լ՛ա՛ղ՛ճ՛ա՛ղ՛ ղ՛ա՛ղ՛
ն՛ի՛ֆ՛ա՛յ՛ի՛ե՛ վ՛ա՛ա՛ղ՛ճ՛ա՛ղ՛ն՛ գ՛ա՛ա՛ղ՛ր՛ ա՛ե՛լ՛ա՛ղ՛
չ՛է՛գ՛մ՛ի՛լ՛ա՛ղ՛ր՛ ի՛ւ՛չ՛ա՛ղ՛ ղ՛ա՛՝ չ՛է՛ա՛ի՛ե՛ր՛ օ՛ղ՛ա՛ղ՛-
յ՛ա՛ճ՛ա՛ղ՛լ՛ա՛ր՛ ։ զ՛ի՛ր՛ա՛ օ՛ մ՛ա՛՛ա՛լ՛ա՛ղ՛ն՛ վ՛ա՛-
գ՛ե՛ք՛ տա՛ա՛ օ՛լ՛ա՛ճ՛ա՛ղ՛ տիր ։ 36 – Վ՛է օ՛ղ՛ մ՛է՛-
լ՛ի՛ք՛ խ՛պ՛ ե՛ա՛ի՛լ՛ի՛ն՛ ե՛ա՛ա՛ֆ՛ա՛ճ՛ա՛ղ՛ վէ ղ՛ե՛ր՛
լ՛ի՛ա՛ս՛ ի՛ա՛ե՛ք՛ի՛ն՛ե՛ ե՛ի՛ւ՛ք՛ա՛ղ՛ի՛ա՛ ' թ՛ ե՛ա՛ղ՛-
զ՛ի՛մ՛ ե՛ա՛ս՛ճ՛ք՛ վէ ի՛ա՛ս՛ի՛ա՛ղ՛ն՛ա՛ա՛ղ՛ն՛ ա՛լ՛ի՛ա՛ղ՛ն՛-
ն՛ա՛ ղ՛ա՛ղ՛լ՛ե՛ ' ա՛ա՛ք՛ ե՛ղ՛ի՛ղ՛ լ՛ե՛ա՛ղ՛ ա՛ե՛ղ՛ղ՛լ՛ե՛ա՛ք՛
ե՛ղ՛ղ՛ա՛ղ՛ճ՛ա՛ղ՛ն՛ ա՛ղ՛ղ՛ա՛ղ՛ճ՛ազ՛ , զ՛ի՛ր՛ա՛ մ՛ի՛ւ՛-
գ՛ա՛ա՛ա՛ա՛ա

չօգնեսցաննաց, վէ՛ ամենքեր չօգնեսցէ իւ-
զերինն հիւանդութիւն վերկ ճեր, վէ՛ ան-
յայտերը իւ՛ճրկեի տէյնէ ՝ինչէր իւ տագնապ
էտէ՛ ճէք տիր։

40 — Վ՛է նիհայկէի վագրընաս ճե-
նուագ մէլիյի առնէ իւ ճէնդէլէչէ ճէք,
վէ՛ չիմաշ մէլիյի սարսաղալար վէ տա-
ւարութէր վէ չօգ կէմիկերէլ առնէ իւզե-
լինէ ֆաւրթունա կիսի կէլէ ճէք, վէ
ուիյարսաս կերկ ճէք, վէ խոի իւա
Լուսիս կէչէ ճէք տիր։ 41 — Կիւզել տի-
յարս տասեի կերկ ճէք, վէ չօգ գէսբ-
Լօր խոբաղաց օյաճաց։ Լաքին առնէն է-
լիւնունէն պուճալար, եաՙնի նգաղմ վէ
Մովսէ վէ պէհի Ամմոնէն պաչլըճա
չէհրէ գուբթի ուլաճաց տըբ։ 42 — Վ՛է
էլինի տիյարլար իւզերինէ ուգաստա-
Շուց։ վէ Մըսըր տիյարը գուբթի ուլա-
մայաճաց տըբ։ 43 — Վ՛է ալթըն իւլե
կիւտիւշ խաքինէլերի իւզերինէ, վէ
Մ՛ըսրըն հէֆթա եշխաղը իւզերինե
թ՝եաղլաճաթ էտէ՛ճէք։ վէ Լիբիյալար
իւլե Հապեշլիլեր առնա թ՝ագի՛ օյաճագ-
լար։ 44 — Լաքին չղրգտառն վէ չիմաշ-
առն կելեն խապեր առնը միւգիմ տարիւ գը-
լաճաց։ վէ պիր չօգ տաեմլերի հէկաղը
վէ թ՝ելկի էթ՝մէք իւզրէ չիտառեթ՝լի
գազապլէ չըգաճաց տըբ։ 45 — Վ՛է ա-
ղաչլար կիսի օյան չտաղբրլարընը *տե-
նիզլեր ազգասրնտա, կիւզել վէ մաւ-
գուտէա տաագատա գուբթաճաց տըբ։
Լաքին օ նիհայկէթ՝ինէ վարաճաց վէ
առնա Հատրում էտէն պուլունմայա-
ճաց տըբ։

ԳԱՂ 12

Վ՛է օլ վագրթ՝ատա գավմընէն օ-
գուլլարը իւլէն տուբատն պէդիւթ բե՛նա
Ա՛ֆթալել տուբատճաց, վէ մինէթ օլա-
լըտան պէբուբ թ՝ատ օլ վագրթ՝ա գատատ
վուգուտ՝ պուլունմէշ պիր մնագայաթա
վագրթ՝ը վուգուտ՝ պուլուճաց տըբ։ վէ
օլ վագրթ՝ատա ալենին գավմընէն, եաՙնի
չիմի տագատա Հազրըմէշ օյանդարընը ճիւմ-
լէտա նէճաթ պուլաճաց տըբ։ 2 — Վ՛է
եէրինէ թ՝ափրագընատա ուլուչանլարատան
չօգլաբ՝ պա՛զբը էգէտի Հայնթ՝ա, վէ՛
պա՛զբը Հագուբէթ՝ վէ էգէտի բէ-
զագէթ՝է ուչրատճաց տըբ։ 3 — Վ՛է ՚ա-
գըղլար ալէմընէն նատրա կիսի վէ
չօգլարը ուլաչա իրչատա էտէնլեբ ՝նը-
մագլար կիսի էգէտ իւլ տագատա գիյա-
տատ օյաճաց տըբ։

4 — Վ՛է ալն, էյ Դանիէլ, նիհայկէի
վագրթ՝ընա ատէյին քէլամընտրը գափա,
վէ յիթ տագը մինէրլե։ չօգլարը մնա-
թ՝ալա՛տ էտէ՛ճէք վէ ՚իմ տարթ՝ատճաց
տըբ։

5 — Վ՛է պէն Դանիէլ կէօրտիմ քի,
տիկեր էքի քիմսէ՝ պիրի նէհրին պիր
թ՝ատրափընտա, վէ տիկերի նէհրին ո
պիր թ՝ատրափընտա՝ ատուբուլար խոբ։
6 — Վ՛է պէտ քէլէն պէգի կէյիճ օ-
լատագ նէհրին ատուբրը իւզերինէտ
փուրան քիմսէ՛չ՝ Գնա՛ ՚ատճիպ չէլէբինն
նիհայկէթ՝ի նէ՛ զէմանն օյաճաց տըբ՝
ատտի։ 7 — Վ՛է քէլէն պէգի կէյիճ
նէհրին ատուբրը իւզերինտ օլան քիմ-
սէնին՝ քէնտ տագ վէ տալ էլինի տէ-
մայա գալտըբտագ, վէ Լէլէկտէտ
Հալ՛ օլանըն Հագդը իչինն եէմին էտէ-
բէք՝ Զէմանն վէ զէմանլար վէ նըֆտ ը
զէմանն օյաճաց, վէ մնագատաէա գավ-
մընն գուվվէթ՝ինի քիւլլիւկն տուգրը
տըբ՝ կիսի պուն՝լարընն ճիւմլէտա խո-
տամամ՝ օյաճաց տըբ՝ ատէյինի թ-
չիմի տիմ։

8 — Պէն իշիթ տիմ, լաքին ալամա-
գաբ՝։ վէ՛ ՚Ի՛ճէնտիմ, պուն՝լարընն նի-
հայկէթ՝ի նէ՛ օյաճաց տըբ՝ ատէտի՛։
9 — Ո տատի՛ ՚Իյ Դանիէլ, կիսի, գիբա
պու ատօգլէր նիհայկէթ՝ վագրթ՝ընա գա-
տատր գափագը վէ մնագրիւթ տըբ։ 10 —
Ձօգլար թ՝ատ Հիբ օյատագ պէկյագ
գրլըճաճաց, վէ գալ էտիւէ՛ճէքլեր։
Ֆնագտի ՚չէրիբլէբ ՚չէրբի իրի՛ քէտագ
Լատճէքլեր։ վէ ՚չէրիբլէրին Հէշ պէբի
ֆէչմ՛ վէ մէ՛լճէ՛ճէք, լաքին ՚ատբլուլար
ֆէչմ՛ էտէ՛ճէքլեր։ 11 — Վ՛է տատ՛իճ
գէպիհէնին գալտրբլուլ՝ խատրագ էտէ՛ճ
մ՛էքբուհսիրն գնագուլմագը վագրթ՝ընա
տ՛ՒՒտգրէն պիրի Հբի՛ն տօգտագն
կիսն օյաճաց։ 12 — Մ՛ուհիմ տարը օյա-
լրագ պիրի իւ՛լ Հիւլ օրտուլ տէկ
-նե՛ էհի իչէն ատէ՛մ՛ Հէ՛ միւգատրճ տէքը։
13 — Լաքին Հիհայկէթ՝ը գատարը սէն
կիսի. գիբա խոի իրտահի՛ էտէ՛ճէքտիճ.
վէ գիւնլերին Հիհայկէթ՝ինտէ Նատաքը-
պիրինտէ տատգատճաքը՝ ատէտի։

* Նէ՛տ՝ տէ՛նիզլէր էլէ կիւզել վէ մագ՝ուտատէա տտաղ տրտաղնտա

ՈՎՍԷ

ԳԱՂ 1

Յուգա մելիքների ոգին վե Յովսեփոամ վե Աբսող վե Եզեկիասըն կխնելբինաե վե Խոյակե մելիքի Յերուսալեմ խոն ի Յովսըն կհնդելբինաե Ռվահե խոն ի Բեերիյե կելեն ԼԱՂՊՂՆ քելամը սըբ։

2 – ԼԱՂՊՂՆ Ովահե վսոքիասը,լե օլսեն քելամընեն խոիթասոը սըբ։ ԼԱՂՊ Ովահեյե խոիթսոպեն՝ կիթ, քենաեինե գինա կոխը պիր գասըբ, վե գինա Նոխը եվլասա ալ. գիրա ահյասը ԼԱՂՊՂՆ ի՞սրիգիմնաեն սոփսլսոգ գիյսաեսոիյե իոիթիքեսոգ ը գինա էյլեսոի՝ ասէսաի։

3 – Ո սոսիր կիսոխ՝ Դաբելսլիմին գբղը Գոմերբ սլսը. վե մեզպսրե հսամիլե օլսոզ՝ սոնա պիր օղսուլ սողսրբսոսս։ 4 – Վ.Է ԼԱՂՊ սոնա խոիթսոպեն՝ Գաննա Յեզրայել թեամիյե էյլե. գեբսա սոգ վսագբեի սօիրսս Յեզրայելսե գեօէ-լ-ի՞ն գասըբ Յեօս խոնէսքիսոնեն ի՞սլեզ եսոեճեյիմ՝, վե պէյի ի՞ խոյակելեն հիս-քիսլեմեիինե խոիթսոմ վեբէճեյիմ՝։ 5 – Վ.Է օլ կիսնաեե Յեզրայել վսոսիսոինսե խոյակելին եսոյնը գբբոսաճագբմ՝ սոէսոի։

6 – Վ.Է Գոմեր ի՞էբբոսը հսամիլե օբսոզ՝ պիր գբղ սողսրբսոսս։ Վ.Է Ի՞սգդ Ռվէնեյե խոիթսոպեն՝ Գոննա *Լ.օբսոհսամնս ի՞էյլե. գիրա պէն սոբի՞էբդ պէյի՞ ի՞ խոյակելե ւերհսամեիի էյի՞ մէյհ-ճեյիմ՝, ան՞ճագ ան՞ը քիսլիյեն գասըբսոսաճագբմ՝։ 7 – Լ.սքեն պէյի՞ ի՞ Յերհսամեի՞ էսոիպ՝ ան՞ըեի՞ քենաեիսլերեի՞ Ռվհսոը ԼԱՂՊՂՆ ՚ան՞ըբ.լե խելսոս էսոեճեյիմ՝, վե ան-լեբեի՞ նե եպյ, նե գբլբճ, նե ճեի՞ք, նե սոիճ՞սոբ, նե սիւվսոբիսլբ վսոսիսոինսե խելսոս էսոեճեյիմ՝ սոէսոի։

8 – Վ.Է Լ.օբսոհսամնսը սիւիճսոեն քեսոանեճե եի՞նե հսամիլե օլսոզ՝ պիր օղսուլ սողսրբսոսս։ 9 – Օլ վսագբեի Ի՞սպպ սոէսոի՞ քի՝ Գոննա ի՞Լ.օսոմմի թեամիյե էյլե, զիրա սիւ պէնիմ՞ գսոմմըմ՝ սոէյիլ սի՞նիպ՝ վե պէն սիպգին Ասւ-հըճեվ օլմայսոճագբմ՝։ 10 – Լ.սքեն պէնի՞ խոյակելին սիւգսոսոբը էօյնէսւ-ըմեպ վե սոպրէմոպ սոէ-նիպ գսոմմս գսոսոբս օլսոճագ սոբբ. վե՞ Սիպ գսոմմըմ՝ սոէյիլ սի՞նիպ՝ սոէնիլ-սոխյի՞ մնհսոպլսոե, օրսոսոս Հսոյ օլսոն Ասլլսհ՞ն եվլասոբ թեամիյե օլսոնսոճագբսոբ։ 11 – Վ.Է պէնի՞ Յոսէգ վե պէնի՞ Խոյակել սիիյիթիքեհ՞սոս թեճեմիիե՝ էսոիպ՝ քենաեիսլերի՞ խյնեն պիր բէ՝իս թեա՝եի՞ն էսոէրէգ սոխյսոգսոսոն չբգսոճագբսոբ։ գիրա Յեզրայէլի՞ն կհնդելբ՚սոգնմ՝ օլսոճագ սոբբ։

ԳԱՂ 2

Պիրսոսոէրլէրեի՞նիզե Ասմի՞ն,

Վ.Է հեմշիրեվէրեի՞նիզե Խոս-հսոմնս սոէյի՞նիզ.

2 – Վ.Յոլնսոէն՞իզ իյլե մնս՚սորսոգս էյ-սոի՞նիզ,

Մոս՚սորսոգս էսոի՞նիզ, գիրա ո պէնի՞մ զեվճեմ՚ սոէյիլ սոիբ,

Վ.Է պէն սոնբն զեվճի՞ սոէյիլ իմ՝.

Եի՞էգնեսոեն գենսոլսորբնը

Վ.Է մեմլեքի՞ սոբսոբնսոսոն ֆսոհշիյսոթ՞բնը սոէ՞ էյլեսոի՞ն.

3 – Օլմայսո քի՞ սոնը սոյսոսոպ ՚եսոբեսոն էսոեյիմ՝,

Վ.Է սոօգսոբդբ կեսոնսոէ օլսոլդբ կիսոկի՞ սոբսոգսոյսոմ՝,

Վ.Է սոնը չէօյէ թեսոհվիլ,

Վ.Է գսոսոբսոգ եէբսոէ թեպսոեիլ էսոէ-բէքբ.

Ան՞ը սոսոսոզլբգսոսոն էօյսոիսոբէյիմ՝։

4 – Վ.Է սոնբն էվլսոսոբնսո մերհսոմեի՞ էյի՞ մէյհ-ճեյիմ՝,

Զիրա սոնլէր գինա կոխը էվլասոս սոբբ։

5 – Զիրա սոնլէրբեի՞ վսոլիսոեսոի՞ գինա էյլէսոի՞.

Անլէր իյլե հսամիլե օլսոն բիսոսվսոյսոբգ էյլէսոի՞,

Շեօյնէ քի՞ էնքսոեյիմի՞ վե սոսոյսոսոմբ ը եսոսոիգսոդսոմբ վե քեյիճէնիմի՞,

Նսոդբմբ վե մեշրսոսոպսոի՞քսոմբ վեբէն՚սոշբգսոյսոբմբնն սոդբսոբնեճսո կհսոեճեյիմ՝ սոէսոի։

* Մերհսոմեի՞ե նս՚իլ օլմսոմբշ

†Գսոսոմմըմ՝ սոէյիլ

Digitized by Google

6 – Պաւ է՛ճլատէն իչլի պէն *անդէն հօլըէնա ախքէնկլէչատէն չիմի՛ չէքճէչիմ՛,
վ՛է հօլլարընը պաւլամամասը իչինա ախվասը չէվիրճէչիմ՝։
7 – վ՛է՝ 'աչըգլարընդէն ապրանճա կիտէ ճէք, լաքին անկէրճ եէթ-չէմ՛ճէք,
վ՛է անկէրի ապրատճագ, լաքին պաւլամայատճագ ապր.
Ո զէման՝ վ՛ախոխ եվվէլքի զէվճիմէ 'ավասէթ էտէչիմ՛,
Ջքրա օղ վագրի պանա չիմինքգինատն էչի իտի՝ ատչէճէք ախր։
8 – Ճագախ պաւզագայը վ՛ չէրապը վ՛ եաղը անտա վէրէն,
վ՛է Բահադղ ատնի՛ւէրէ եափտրգլարը կիւմիշ իլէ ալի ատնը
Զօղալատան պէն իտիչիմի պիլմէտի։
9 – Պաւ է՛ճլատէն ատօռնիւպ՝ պաւզատապրմէը մէվռիմինատ,
վ՛է չէքատպըմը մռւ'ապէն վագրճնատա ալատճագմ՛,
վ՛է 'իւրնատնդրընը էօրթէն եափտգմ՛ իլէ քէիճէնիմի կէրի ալատճագմ՛։
10 – վ՛է անըն 'աչըգլարընդէն կէօգլէրի էօնճնատ
Խապատէի ինի մէկատնատա գօյատճագմ՛,
վ՛է անը էլլիմնէն քիմնէ գռւրճ տրատմայատճագ ապր։
11 – վ՛է անընն պիւթւն մհէրրեթ ինէ,
Պապրամիարընատ վ՛է ալ պաչլարը իլէ ահպիճլերինէ,
վ՛է հէփ մռւ'ապէն կիւնլերինէ խթի ատ՛ վ՛իրէ ճէչիմ՛։
12 – վ՛է՝ Պաւնլատ 'աչըգլարմընն պատնատ վ՛էտիչի հէտիչլէը տուր՝
Տէռկի պապլար իլէ ինճիր ագատճլատրընը
Խապատ էտիպ՝ օբմանատ ատօնատերէճէչիմ՛.
վ՛է անկէրի ատհրատ վռւհռւշը եէչէճէք տուր։
13 – վ՛է Բահադիմէ պաւխռւր եագտրագ կիւնկէր իչինն անընն ճէզատըը վ՛էրէ ճէչիմ՛.
Քիւփէկլերէ վ՛ զիչնեքլերիլէ ատնատնըպ,
'Աչըգլարընդէն ապրանճա կիմ՛ատի,
վ՛է պէնի ատնատ՝ատ՝ատչիւ ԲԱՊՊ պաւչլարըը,

14 – Պաւ է՛ճլատէն իչլի պէն անը գատնատրըպ
Պէրրիչիչ կէօթի իւրէ ճէչիմ՛,
վ՛է անը թ ալի իչ էտէ ճէչիմ՛։
15 – վ՛է օբտատան անատ պապլարընը
վ՛է Ա՛քտը վատախնի՛ իւմիտ գատփռւը օչմագ իւզրէ վ՛էրէ ճէչիմ՛.
վ՛է օբտատա կէնճլիչինէն կիւնկէրինատ
վ՛է Մ՛ըտը ախչարընատն չէքգատըը կիւնկէրատ օբտատէը կիտի
Նատպամէրը օգուչատճագ ապր։
16 – վ՛է օղ կիւնատ (ԲԱՊՊ պաւչլարըը) պանա՝ Ջէվճիմ՛ ատչէճէքտին,
վ՛է ապրի՛ գգ պանա՝ Բահադղմ՛ ատմէչէճէքտին։
17 – վ՛է Բահադիմ՛ իտմ՛էրինի՛ անընն ագղինատան ատ՛ֆ՝ էտէ ճէչիմ՛,
վ՛է պիր տատչա իտմ՛էրիչլէ գիքր օլտնամայատճագտր։
18 – վ՛է անկէր իչինն օղ կիւնատ ատհրատ վռւհռւշը իլէ
վ՛է հավա գաւչլարը հեմ զէմինին պիտրինէնկէրէր իլէ
'Ահա էտէ ճէչիմ՛.
վ՛է տիչատատան հատ վ՛է գէլը՛ճ վ՛է մռւս հարէեպէչի *գատլարընգ
Անկէրի ատապիշ իւզրէ հատիրատճագղմ՛,
19 – վ՛է ան՛ի քէնատիմէ իչլէչպէտա նէքչատնատճագմ՛,
Սէնի քէնատիմէ 'ատատչէի՛ վ՛է Հագգ վ՛է 'ինտչիլի՛ վ՛է մէրհամէի՛քէ նիշանատպատճագմ՛.
20 – վ՛է ան՛ի քէնատիմէ սրատգէ նէքչատնատճագմ՛.
վ՛է ԲԱՊՊ պիլէ ճէքտին։
21 – վ՛է օղ կիւնատ (ԲԱՊՊ պաւչլարըը) ճէվատ վ՛էրէ ճէչիմ՛.
Պէն սէմնատամ ճէվատ վ՛էրէ ճէչիմ՛,
վ՛է անկէր զէմինէ ճէվատ վ՛էրէ ճէքճէքկէր։
22 – վ՛է զէմին պաւզատայ վ՛է չէքատգ վ՛է հատգա ճէվատ վ՛էրէ ճէչէ,
վ՛է անկէր ՕՀզատչկէ ճէվատ վ՛էրէճէքկէր։
23 – վ՛է անը քէնատիմ՛ իչինն ախչատքատտա էքէճէչիմ՛,
վ՛է մէրհամէի՛քէ նատ՛իլ օչմամիշտա մէքհամէի՛քէ էտէճէչիմ՛.

'Ուղ. ախնին

* 'Ուղ. գէրրըպ

Digitized by Google

Վ.Է գաւմմըմ օլմայանա՝ Սէն գաւմըմ
ըգն՝ ատէյճէ՛մ։
Ո տաթի՝ Ալլահըմ ըգն՝ ատէյճէգը տիր։

ՊԱՊ 3

Վ.Է ԻԱՊՊ պանդա ատէտի քի՝ ենէ
կիթ, ատօթ ու թ ատրաֆքընտան ակվիլէն
ոպրը զանիյէ ուվ, Նիյ Էքիմ՝ պէնի Խ-
քտայել զուրի իլահ Լսրա ատէնթիւ՝ խ-
պիմ՝ փիտէլերի ակվէրլեր խտ ատ,
ԻԱՊՊ անէլերի ակվէր։ 2 – Վ.է պէն մէզ-
պաւրէյի ան պէշ ՛ըւթաւլ կիւմիւշ վէ
ոպրը պաւչուգ Համէր ատրփայա պէտել
ալտըմ՛։ 3 – Վ.է ան՝ պէնիմ՝ իչիւն
չօգ կիւնդէր սթաւր, վէ գինա էթմ՛ վէ
քիմսէյէ վէրմ՛ա, պէն տաթի սէնին ի-
չիւն օլաճաղըմ՝ ատէտիմ՛։
4 – Ձիրա պէնի Խպայել չօգ կիւն-
լէր մէլիքտիվ վէ ըւ՛խտիվ վէ դաւրպան-
տըգ վէ փաւթոզգ վէ կֆօտտըգ վէ թ-
գաւֆիմինգ օթո ուլաճաղլար ։ 5 – Ա-
տէէն ատիրա պէնի Խպայել ատօնւսա՝
քէնտիլէրին Ալլահը ԻԱՊՊԸ վէ մէլիք-
լէրի Դաւխիթի ատրայաճաղլար։ վէ ատն
գիւնդէրտ ԻԱՊՊԱ վէ ատէյն քէրէմինէ
տրգընաճաղլար տըր։

ՊԱՊ 4

Էյ պէնի Խպայել, ԻԱՊՊԸՆ քէ-
լամընը տիկէյինիզ,
Ձիրա տիկ՛ատտաս Հագիգաթի վէ չէֆ-
գաթի,
Վ.է Ալլահը պիլմէգլիք պաւլաճմ՛ըտը-
զընտան
Տիկ՛ատըն՝ ատքէնէտի իլէ ԻԱՊՊԸՆ տա՛-
վատը վատ տըր։
2 – Եէմին վէ Եսալան վէ գաթի՛լ
Վ.է տըրգսի՛թ վէ գինա չօգտ՛ըշ տըր,
Ա.է գան իւզէրինէ գան տէգձիւրիւր։
3 – Գաւ ատպէպտէն տիկ՛ատ մ՛ան-
գի՛թ ատճաղ,
Վ.է ան՝ըն պիւ՛ի իւն ատքէնէտի
Վ.է տաՏ՛տա վաւհաւշը վէ Հավա գաւշ-
լարը զա՛թիլէնէ ճէք,
Վ.է տէնիգին պաւլգէտրը տատիկ մ՛անվ
օլաճաղ տըր։
4 – Լաքըն քիմսէ մ՛ան՛ատաչա էթմէ-
սին վէ քիմսէ թա՛գիր էվլէ-
մէսին,
Ձիրա ատ՝ըն գաւմմըն՝ քատահին իւլէ մ՛ան-
՛ատաչա էտէնվէր կիպի տտր։
5 – Գաւ էճլատէն կիսնաթուգիւն սթւրվէ-
ճէքտիր,
Վ.է կէճէվէյին փէյլասմալեր ատէնէն իւլէ
պէրապեր սթւրվէճէք տտր ։
Վ.է վայիտէնվի հէլտք էտէճէյիմ՛։
6 – Գաւմմըմ՝ Ալ՛ահը պիլմէտիյինտէն
հէլտք օլտաս,
Սէն պիլմէգլէյի բէտտա էթմ ատիյին իչիւն,
Պէն տտաթի սէնի՝ պաւնա քատահին օլ-
մագտտան բէտտա էտէճէյիմ՛,
Վ.է սէն Ալլահընըն չէբի՛տիրը ատ-
նամ՛ատրդրն իչիւն՝
Պէն տտաթի սէնին վէլատընը տաՏտա-
տտաճաղըմ՛։
7 – Անլէրը նէ գաստար չօգալտրլտրը խէ,
Պաւնա գատրը օլ գաստար կիւնահ էթ-
տիրէր։
Անլէրին ՛իդգէթինի վէլլէթ ատէօնտէ-
քէճէյիմ՛։
8 – Անլէրը գատմըմըն կիւնահ ֆտ-ըգտն-
ւ-ըՏՏ-ը հէրլէր,
Վ.է ճանլարը անլէրին ՛իհտանընա ատ-
գաւ-քէշ տտր։
9 – Վ.է գաւմ՛ Նատտլ խտ, քատահին ատ
էշլէ օլաճագ.
Վ.է անլէրէ մէլէգլէրլէրինին ՀԷղտատընը
վէ րէճէյիմ՛,
Վ.է ՛ատմ՛ալլէրինին կէօբէ մ՛ուճաղտի է-
ատէճէյիմ՛։
10 – Վ.է եէյէճէքլէր , լաքին տտյմա-
յատճաղլար.
Ձինա էտէճէքլէր վէ չօգալմ՛այաճագ-
լար.
Ձիրա ԻԱՊՊԱ իթ ա՛ատթը թ էրք էթ-
տիրէր։
11 – Ձինա վէ չէբտագ վէ եէնի չէ-
բտագ ՛ատգէր ատլըր։
12 – Գաւմմըմ՛ քէնտի ատգատճընա ատտ-
Նըշըր,
Վ.է ատ՛չինէլի տանա խտագէր վէրթր.
Ձիրա գինա սէվտտագը անլէրի ատ-
գաւրտագը.
Վ.է քէնտիլէրին Ալլահընը թ էրք էտէ-
րէք գինա էթմ տիլէր ։
13 – Տատգ պաչչաւրընտա գէչմ էտէր-
լէր ,
Վ.է պաչչաւրլտրը իւգէրինտէ մէչէ վէ գա-
վագ վէ պուխմ՛ ատգատճը ատ-
թ-քընտա
Անլէրին կէօլկէտի խտշ օլաբգընտան
պաւխտւր էտագաւրլտրը .
Գաւ էճլատէն գէզկաւրընըզ ֆիւճաւր իշ-
լէյէ՛ճէքլէր ,
Վ.է կէսինկինէ՛ճէ գինա էտէ՛ճէքլէր ։

Digitized by Google

14 – Ձեւ-ասաք ինչ-ևէ-ինքն-ուի ինձ-ան դէպ-
լաբանքդ-ին,
ինչ-ևէ գինա եմ-ուիքդ-ուի խնձ-ան կեղծ-ին-կե-
ցիս-ին ձեռ-ագործ-ը վեր-ամբ-
ձեմ՝.
Զի-բա *քեռնորհիդ զանի-կներ իւր բե-
ֆագաթի էաե-քորհիդ,
ինչ-ևէ ֆառ-ին-կներ իւր զեպ-ի էաե-քորհիդ.
Իմանի ձեզ-հնանիդ գաղմ՝ հեղ-ուք օլաշ-ագ
ասբր։
15 – Էյ Իսրայէլ, ասէն գինա էաեր
ինձն ասէ,
Յուդա ասուլու օլմասդ-ին.
Գազգազդայս կեմ մեղ-ուիդ, վէ ին-
ֆառաստուս չբդմեղ-ընբզ,
ինչ-ևէ ՐԱՊՊ հազ ասբր՝ ասէ-իւ եէմին
եմ մեղ-ուիդ։
16 – Զի-բա Իսրայէլ 'ինասդ-ին ինէք կե-
ամբ 'ինասս էաեր,
Շեմանի ՐԱՊՊ անէլդ-ին կենդ-ին ասբր մա-
հալաե գասպաս կիսի օմ-լասաս-
ձագ ասբր։
17 – Եֆրեմ փասֆլաբա ևասփբշմբշ
ասբր.
Անբ ազասգբնբզ։
18 – Զէյ-ուֆէթ-էբդ-ին ֆէեասաս վասմբշ
ասբր.
Զօգ գինա էմ ասէբդ.
Վ էրենիզ՝ փեդ-ուէ ասէբդբդ,
իՊէ-իսրայէլինէ 'ազդ։
19 – Իւ-զգեսար անբ քեռնոմ գանասալա-
բդ-ուէ ասասմբշ ասբր,
վ ասէլդ զէգիհէլբնասէն ասմ ասաս-
ձագ-ասբր ասբր։

ՊԱՊ 3

Էյ քեռհինէլդ, պասնաս ասինէլ-
յինիզ,
Էյ պէդբ-ի Իսրայէլ, ասիգգամի էաե-
նինզ,
Էյ մէլիք խանէասանբ, գաւլագ վէբի-
նինզ,
Զի-բա հիւ-քմ ասգինի հազգբնբզդասս ասբր.
Զի-ևէ-ֆբ Մասփասաս ասուզագ,
ինչ-ևէ Թագար իւ-զերինասէ ասբեմբշ ազ
զասբնբզ։
2 – Զէլզալեմ-ե ասուշենէլբ իֆբսաթ-լե
քեասերլբբ,
Լագբին պհէմ-լեսինի ֆէ-'ասիզ էաեն
պէն ֆմ։

3 – Պէն Եփրեմի պէհերեմ,
վ-է Իսրայէլ պէնասէն մնաք-ֆբ ասէյիզ
ասբր.
Պէլի, էյ Եփրեմ, չեմնաի ասէն պինա
էեմ ասին,
Իսրայէլ մհուէվվէս օլասաս։
4 – Փէնհոլէրբն Ալլահդ-ան բհաճաս'
էեմ մէք իւ-զբե,
«'Ամհլէրինի ասողասլբմ մնազլասբ».
Զի-բա ասնէրասէ պինա ասվասասբ վասբ,
վ-է ՐԱՊՊ պհէմ-լեզէբ։
5 – Իսրայէլդ-ին գասբասբբ քէնասի փէա-
նէնասէ գէեմ էասիէ-ձէբ.
վ-է պաս էհ-լասէն Իսրայէլ իւ-լե Եփ-
բհմ 'իսհասդ-ասբբէ-յէ ևբզբէլաս-
ձագ-ասբբ։
Ճասգա ասասի անդէբ իւ-լե պէբասդէբ ևբ-
գբլաձագ ասբբ։
6 – Անդէբ սհասբհ-լէբդ վէ ազգբլասբբ իւ-լե
ՐԱՊՊ ասասմագաս կիսան ձէբլէբ, լաս-
քին պասլասմագ-ասձագ-լասբ.
Օ անդէբասէն չէբհասբ։
7 – Անդէբ ՐԱՊՊԱ Իսբ-յասնէյ էեմ-ասհ-
լէբդ,
Զի-բա գասբհով էվ-ասաս թէվհիաս էեմ ասիդէբ-
Շեմնաի քէնասիդէբ նասհասլէբդի իւ-լե պէ-
բասդէբ
Պիբ ասյ իւ-լինասէ թեվէ-ֆ օլասձագ-լասբ։
8 – Գասբասաստաս պօրասս,
Ռասմնասաս սասբնաս չասլբնբզ.
Էյ Բնհնասմին, փհ-ւէն անէնին ազասգնի-
ասաս ասբբ՝ ասէյիզ
Բնեմ-ասհնասաս ևհա-քասէք ասէալէ նհասաս
էասինիզ։
9 – Թա՛զիբ կիս-նհասնասէ նեփբեմ վհբասն
օլասձագ,
Իսրայէլ ազալ-լասբբնասաս հազգիգասթբ
պիլասհիասմեմ՝,
10 – Ճասգա բհ-էսլէբդի հասասաս նհ-
շասնբնբբ ևեբնասէն գասլասբբասն-
լասբ կիսի օլասբլասբ.
Անդէբ իւ-զերինէ զասզասզբմբզ ասս կիսի
ասեզբգ ձեյիմ՝։
11 – Եփրեմ զասւլմ՝ չէքասէ վէ հիւ-քմլէ
էզիւլմիշ ասբբ,
Զի-բա իսհ էգալէ էմնէ մհասի ի՛' օլասս։
12 – Պէն Եփրեմէ կհ-վէ կիսի,
վ-է պէ-յբի ի Ճասգա-յաս ազասձ գասբասաս
կիսի օլասձագ-լասբ։

*Ե-նօթ՝ 'Ամհլէբդի անդէբդի պբասգ-
մազ
†Ե-նօթ՝ ևհասզհասնէ գասբյբբ չէ-հասս
ասէքի էասբբ

* 'Ինբ. քէնասիդէբի
† 'Ինբ. Գասյգասնէյասբբնաս

Digitized by Google

13 – Եփբեմ քէնաի մնաթսաքնը վէ Ցուդա քէնաի եսթաստաքնը կէօրբէնճէ ,
Եփբեմ Ասորեստանա կիթսէի .
Վէ Ցաքէբ մէհիւճ եւնիւրբ կէնճաէրսաի .
Լաքին օ տիզէ չիֆտա վէրմէյէ վէ եսթաստանզը էյի էիմէյէ մնաթսիէսաքը սէյիլ սաքը .
14 – Ձիրա պէն Եփբեմէ ասրոլան կիթսի
վէ պէհի ի Ցուդայա կէնճ ասրոլան կիսպէ օլաճաղմ .
Պէն , պէն փարքէլէյիպ կիսէճճէյիմ .
Կէօթիւրէճէյիմ՝ վէ գուրթարան օլմայաճաղ սաքը .
15 – Անէր գաղպսէնթիը օլսրգէլսրբնը ի թիւրսաճ էսոիպ
Սիւպհէմիւ թալէպ էմինճէյէ գաստար,
Պէն կիսիպ մնհալըմա 'ավէսէի էսէճէյիմ .
Մուզայագալսրը վագիբնատա պէնի էրքէն թալէպ էսէճէքէր սոր .

ՊԱՊ 6

Կէլինիզ , ԻԱՊՊԱ բրնճաւ' էսէյիմ ,
Ձիրա օ փարէլէսի , վէ պիզէ օ չիֆտա վէրէճէք .
Օ վռաթտա , վէ պիզի օ սաբահճաղ սաբը .
2 – Ինքի կիւնատն ոճլաս պիզի իհէտա էսէճէք .
Իպչինճիս կիւնատ պիզի ապահա գալ սաբահճաղ ,
Վ‌է ասկն հռաքաբընատա հաշայահճաղզը .
3 – Վ‌է պիլէճէյիզ , ԻԱՊՊ‌Ը պիլմէյէ սա՛յ էսէճէյիզ .
Անքն խռաքաճը չսաֆտաղ կիպի մնաքսաբրնը սոր .
Վ‌է օ պիզէ հազմնաւր կիպի ,
Ձէմինի տաւրայատն ասն հազմնաւր կիպի կէլէճէք սոր .
4 – Էյ Եփբեմ , ատանա նէ՞ հասփայըմ՛ ,
Էյ Ցուդա , ատանա ատա նէ՞ հասփայըմ՛ ,
Ձիրա սիզին թ‌ադփանըզ ատատՀ պահաղմաղը կիպի
Վ‌է էրքէն էնէն չէյ կիպի սոր , քի զա՛իլ օլսաք .
5 – Պաւ ահպէպատն անկէրի փէյղամպէրլէրը վռաթի ասըյլէ գէրսրմի՛ ,
Ապզմէն սեօզլէրիյլէ անկէրի եօլսխաքսաճա՛ ,

Վ‌է՞ ահպէն հիւքմլէրնի՞ նասը կէտ գաճաղ սոր .
6 Ձիրա պէն գաբրիէլ սէյիլ , անճաղ մէրհաճէի .
Վ‌է մնաՀրաքաւատան զիյասէտ Ավսաղը պիլմէյէքլէք խոճէրիմ՛ .
7 – Լաքին անկէր ատէմ կիպի 'ատղը նազգը էիմէյիէր ,
Օրատատ պաճան խըլյանէյի էիմէյէր .
8 – Գաղպսաղ փըղգ իշկէյնէրէրին չէհրի սոր ,
Գանկէ մէրէճմա՛ սոր .
9 – Հայատատ պեռկիւքլէրի ատէմ իչինն փատատատ պէրքէճսէքլէրի կիպի ,
Բհատհինէրին կիւրսաճը Աբրահէմ հուլնատատ ապր՛ գաղի էտերլէր .
Զիւնքի անկէր խէպատէյի իշկէրլէր .
10 – Պէյի ի Խարայէլսե սէհՀէյի պիր շէյ կէօրմահմ՛ .
Եփբեմին զինատսրը օրատատ սոր ,
Խարայէլ մէրէճվէճ օլատ ;
11 – Պէն գաղմըմը էատրէյի տէն կէրի կէլի իրատիյիմոե ,
Էյ Ցուդա , սէնին իչինն ատաքի հատատատ մնաքսաբրնը սոր .

ՊԱՊ 7

Խարայէլե չիֆտա վէրաքյիմոե ,
Եփբեմին 'խռաքաղը վէ Սամարքանդըն քէօյի իւրիւչ աշկէնաք օլատ .
Ձիրա անկէր հիլե էտերլէր ,
Վ‌է իչէրիյէ խըրսըզ կիրէր ,
Տըշտարատատ եշգիյատ ապատ ;
2 – Վ‌է հեփ քէօյի իւրիւ քէրէմնի զիքր էյի ապ‌իյիմի
Գաղպսէրինատ տիւշինմէյէր .
Շիմտի 'ատմլէրի քէնաիսէրինի իհատէյ էյի ժիշ սոր .
Անկէր հուգաբրդատա սրբ .
3 – Մէհկիյի քէօյի իւրիւքէրիյէ
Վ‌է բէ՛խսէրի եաղսաղսրբյէ սէվինտիւքբէրէր .
4 – Ձիւմլէսի զինաքեաք սրբ .
Իչքէրճինի եաղսրբդը Ֆատրան կիպի սոր ,
Գի խատնէրը եօզատրտգատան ապկրատ .
Մ‌ալայատ կէլինճէյէ տէյիսի եաղմագատան գէբատզէի էաէր .
5 – Մէհկիյիզին կիւնհնատ ,

---

*Նախօտ՝ պէհիմ հիւքմլէրիմ

Digitized by Google

Բէ՛խալէը շէբտագ հէբատւէթի ինանէն խատ-
թա օլտըլար.
0 միւսաֆէհզիլէը իւլ իմի թաֆագ էթտի,
6 – Զիբա ան՝նէը փուտատատա օֆատ ալբատ-
թագ
Գալղալէրինի ֆատւան կիսի հազբրլատ-
տըլտար.
Էքմէքճիլէրի պիւճիւնէն կէչմէ ուս-
յուբ,
Հատաղնէյրէն ալէվլի ամիթէշ կիսի հատ-
նատւ.
7 – Ձիւմլէնի ֆուրսատն կիսի գէզտար,
Վէ հաքիւլէրինի հէսապէը.
Մէլիքէյէրինին հիւմլէնի տիւշտիւ,
Անլէրին ատատնատա պատնա ֆէրհատա
էտէն հօգ տըր.
8 – Նէֆհմ գատվիտար իւլ գատրէշտը,
Նէֆհմ՝ չէվրիլմէմիշ փիտէ տիր.
9 – Անէն գատվէթի իւր է՛ճնէպիլէը հէ-
տի, վէ քէնտիսի պիլմէզ.
Ատչնա տատնի տէզ տիւշտիւ, վէ քէն-
տիսի պիլմէզ.
10 – Վէ Խատայէին գատրատրը քէնտի
*Էօճնիւնատ զէյիլ էտտիսի՛.
Գօւ ճիւմլէ իւլ անլէը քէնտիլէրին
Ալտնը Ռաղղաս բիւճու՛ հէմ-
մէզլէր,
Վէ անը ատրատնզատր.
11 – Վէ Նէֆհմ՝ ճատհիլ վէ 'ատգըտրզ
կէզյէրճին կիսի օլտու.
Մըսըրըլտրը չտաղրրըլար, Ատրնատատ-
նատ կիսէրլէր.
12 – Նիատճէլէրի զէմանի՝ իւզէրլէրինէ
ատղմի հատյատճագմ՛,
Անլէրի հատվատ գատչտրը կիսի էնտիրէ-
ճէ՛իմ՛.
Անլէրին ճէմնատ՝ատի ընատ վէրիլէն խատ-
պէրէ կէօրէ
Անլէրի Լ՛է՛տիպ էտէճէ՛իմ՛.
13 – Վ՛մ՛յ անլէրէ, չիւնքի պէնատէն
ֆիրատր էթտիրէը.
Հէլատք օլատճագտար, չիւնքի պատնա 'խա-
էատն էթտիրէը.
Անլէրի խէլատս էյլէտիմ՛ խատ ատէ,
'Ավէյհիմնէ հատյատն ատգոյէրլէր.
14 – Անլէը հատթատգլատրընատա ֆիզատն
էթտիքլէրինատէ,
Պատնա հիւբէքատէն ֆէրհատա էթտմէտի-
լէր.
Անլէը պատ՝գատպ վէ չէքատգ իչիւն Լ՛է-
ճէ՛իմիւ՛ էատիզ,

Պատնա 'խատհատն էատէրլէր.
15 – Վ՛է պէն տանէրէ Լ՛է՛տիպ էատիզ,
Պատգատւատրընը գատվէվլիթ լէնատէրատ՛իմ՛ խ-
ատ տէ,
Անլէր հատգգատմատա քէօթի իւ տիւշտ-
նէուրլէր.
16 – Անլէր ատէօնէրլէր. լատէն Մի-
Լ՛ատ'ատլատ տէչ՛իլ.
Անլէր պատատատրճը հատյ կիսի տէրլէր.
Րէ՛խալէրի՝ լիատանլատրընէն չիատէթի
Լ՛չիւն գէրլճատան տիւշէճէրլէր.
Մ՛ատրը տէչ՛յատրընատա տանլէրի կէլէճէք
Հատգատրէթի պատ օլատճագ տըր.

ՊԱՊ 8

Պօտւ՛յատ ատղզրնատ ֆօ.
Պէչ՛թի իւր ԲԱՊՊ 'ատլէ՛հինէ գատրթատլ
կիսի Լ՛ելի՛ճէ.
Զիբա 'ատհատրմէ Լ՛թէճատվատզ էթտի-
լէր,
Վ՛է չէբի'տի լատա 'ատր օլատլատր.
2 – Խատյէլ պատնա՝ Լ՛յ Ալատհրմ՛.
Պիզ տէնէի պիլիրիզ՝ տէ՛յիւ ֆէրհատա
էատէճէքլէր.
3 – Խատյէլ էյի օլատնը րէատա էթտի,
Տիւչմէն տանը Լ՛ատ'գիտ էատճէր.
4 – Անլէը յէլիքլէր Նատտ էթտիլէր,
Լատքին պէնատէն տէ՛յիւ տիր.
Րէ՛խալէը Լ՛ինի Լ՛իատէթ էթտիլէր, Լատքին
պէնտիմ՛ Լատպէրիմ՛ հօգ խոն.
Մ՛իւնգատի՛ր՝ օլմատրը Լ՛էյնէ
Նէւմիւշ իւլ ատի՛ տանլատրընը քէնտի-
լէրինէ փուէ՛լատ հատփատլատր.
5 – Լ՛յ Սատմատրիատ, պատւզատրի՛ մէր-
տատատ տըր.
Ղատզատպտ՛ 'ատէ՛յհէլէրինէ տալէվլէնտի.
Ընէ՛ վատգ՛ատ գատտատր փատքլէնէմէյէ-
ճէքլէր.
6 – Զիբա պատ տատնի Խատյէլէին տիր.
Անը ուսմատատ հատփատը. Ալատհ տէչ՛իլ
տիր.
Սատմատրիատն պատւզատրատ մատ Լ՛թատգատ
փատրէ փատրէ օլատճագ տըր.
7 – Զիբա բիւզգիատը էքտիլէր, գատըր-
գատ պիչէճէքլէր.
Անատէն պիր չէ՛յ հատտըլ օլմատզ,
Հատտըլտի ընատատն ուն օլմատզ.
Օլատ պիչէ տանը է՛ճնէպիլէը հատատտա-
ճատգ տըր.
8 – Խատյէլ հատատտլատտ,
Շիմմէն Լ՛թ՛է՛քճէլէր ատրատրնատտ գատյր է
մատգատտ՛ գատզ կիսի օլտատ.
9 – Զիբա տանլէր հատլէնըզ կճզէն հատ-

Digitized by Google

*Ն՛ատ՛ հիւզհատնէ գատթյը չէհատատէթ էատէր

պան։ Եւ Հէյի կիսի Աստիատանան
կին Եփրեմ։
Եփրեմ խնդրելէ 'ալ չըզլալ թուա-
տու։
10 — Թա՛ի ինկելըստեն խնդրելէ թուա-
տուլար խոտ ալ, չիմնի անլե-
րի թօփալայ ճաղլա՛։
Վե բե՛խալեր մեկլիներին կիսքանաեն
պիր մըգատար ազգինին չէգե-
ճեքլեր։
11 — Զիրա Եփրեմ կիանաց խլնե մեզ-
պոհլար չօզալի տը։
Օլ մեզպոհլար տասխի քենտինե կիս-
նաց ոգպէպ օլատու։
12 — Գեղիւք եմրէլերմի անաս եազըլա՛
խալ ալ,
Ղաբիպ չէյ ի՛նկիպար օլանտըլար։
13 — Պանաս թագտիմ օլուներ ճագ գէ-
պիհէլեր ևերինե *հայվան գէգ
էտիպ եերլեր,
ԻԱՊՊ անլերտեն բասի տէյիլ տիր։
Շիմնի անլերին 'խաեանըը խոխ-
րատ կելի իրե ճեք,
Վե կիանահլարըն գեզատըը վերե-
ճեք տիր։
Անլեր Մըսրա 'տավոեի էտե ճեքլեր։
14 — Խարտել քենտի խալիգինի ատ-
նաս տատ, վե հեյքելեր պինա
եի տի։
Վե 8ուգա միւսիմ՛ահլեմ շեհրլերի
չօզալի՛տը։
Լագին պէն անըն շեհրլերինե տիճեչ
կեռնատլե ճեյիր՝,
Վե անրն ավրատլարընը խելէֆ էտե-
ճեք տիր։

ՊԱՊ 9

Է յ Խարտել, գավմիտը կիսի գի-
յատեսիյե մատատ օլմա,
Զիրա Ալահընըտան ատէղ գինա էի-
տին,
Հեփ պուղատայ խարտմանլարընատա վինա
իւ՛ճրեի՛ն ատվատին։
2 — Խարտման վե մա՛սերե անլերի պես-
լեմե՛յ ճեք,
Վե օրատատա շիրե խոտատրընատա իւմիտ-
լերի պա՛շա չըգատճագ տըր.
3 — Անլեր ԻԱՊՊՆ ակյարընատա տատ-
րին ալմայատճագլար,
Անճագ ևփրեմ Մըսրա 'տավոեի էյլե-
յե ճեք.

* 'Ինգ. էի

Վ է Աստիատանատա նափաք չէյլեր եե-
յե ճեքլեր։
4 — ԻԱՊՊԱ չէրատպ թագտիմ էի՛մէյե-
ճեքլեր։
Վ է անատ մնագպատ օլմայատճագլար.
Գատգատանլարը անլերե մտսի էմ խնա-
խանլարըն էգտէյի կիսի օլա-
ճագ,
Անը հեր եե՛յեն նափաք օլատճագ.
Զիրա անլերին էգտէյի քենտիլերի խ-
չիւն տիր,
Գէյի խը ԻԱՊՊԱ կիսմէյե ճեք տիր։
5 — Ճեմա'ատի կիսնիւնատ,
Վ է ԻԱՊՊՂՆ պագըատը կիսնիւնատ
նէ՞ եատիատճագտընըզ.
6 — Զիրա խղճե պեւս սեպեպինատեն
կիսի տուլեր.
Մըսրը անլերի թ օփալայատճագ,
Մեմֆիս անլերե տէֆն էտե ճեք.
Անլերին կիսմիչ ալճան էյի եերլեր-
րինի
Ըսբրզան գագաճ էտե ճեք,
Զատըբլատրընատա տիքէնլեր պիքե՛ճ։
7 — Նօգլանըբատճագլարը կիսնիւնը կեր-
տի,
Ճեզա կիսնիւնի կելսի,
Խարտիել պիլե ճեք տիր,
Սէնին 'խաեանըզին քեարեի
Վ է մնախալեֆեի քեարեի սեպեպին-
ատեն,
Փէյղամպեր ատմագ, վե բատհանի ա-
տեմ տիվանի օլատու։
8 — Եփրեմ Ալատհրմա մնանթագրը
տըր.
Փէյղամպեր հեփ նօլտրընատա ավճը
տատգագը տըր,
Ալատհրընըն պէյի՛տնտե մնախալեֆեի
ե՛ևեի տիր։
9 — Գագատա կիսնիւնի՛ն օլտըգը կիսի
գիյատեսիյե ֆատխա օլտըլար.
Անլերին 'խաեանըը խոխ բատ կեի իրե-
ճեք,
Կիանահլարընըն ճեզատընը վերե ճեք
տիր։
10 — Խարտիել՝ պերբիչատ զատն խ-
գիւմ կիսի պատվատլա՛,
Ի՞ճատատընըզը ինճիր ատգատճընըն իւք
նատգաճանատատը կիսի կեօգ-
տիւմ՛.
Լագին անլեր Բելֆեգվատ կիսի՛տիլեր,
Վ է նէֆսիլերինի խե՛ճալեի՛ե վերտի-
լեր.
Վ է սեվտիլերի՛ն չէյ տիտիւնե քենտի-
լերի տատի՛ մէգրուհ օլատլար։

Digitized by Google

11 – Եփրեմին 'խղկէին վ. էլ-ասաէիմ ասէն վէ բահմ'ուան վէ բահմ'ուս ասիւ-էլասիւ-յիս վէ-մեհուասան Գաւշ կիսոյ ասէլաճագ տալը .

12 – Էվվասլարդ ապէյհէմ ասէլէր ասե, Ամղէրի ասաէմասէն մահմ'ուտ պէյզադա-ճագլըմ,

վ. է պէն ասնղէրատէն ապրըլասըդըմտան վա՛յ ասնղէրի :

13 – Ֆիւթուռը կէօրտիւյիւմ միտիւլիա Եփրեմ պահի խօշ պիր մէվզը'ատա ասի-քիւլմիշ խոսի ,

Լաքրին Եփրեմ քէնտի էվլատընէր գա-ռէթել իչիւն մէյատտատա կէմի թզել-ճէկը ասիր ,

14 – Նա ՒԱՀԳ, ասնղէրե վէր . նէ՞ վէ-րէ ճէկըսէն .

Ասնղէրե չօճուզ ասիւչիւքիւր բահմ' վէ գաւռատա մէմէկէր վէր :

15 – Ասնղէրին պահի ֆէօթիւլիւյիւ Գաւզդաղատատա ասէր ,

Ջէքրա օղատտա ասնղէրատէն ֆքըտահ էէթ-ասիմ .

Գէօթիւ իչլէրի ասկէպիճասէն Ասնղէրի պէյհի իմտատէն ֆահատա էասէճէ-յիւմ',

Ասիմ ըզ. ասնղէրի ասվէմէյէճէյիմ'.

Բէ'խտէրինին ճիւմլէսի 'ատը ասէր :

16 – Եփրեմ վատրատա ,

Գէօթիւլէրի գաւռատատա , մէհվէն վէրմէ-յէ ճէկըլէր .

Տօղատրատատր ատա ,

Բահմ'ուդերինին կիւզել ասմերելէրինի էօլմիւրէ ճէկյիմ'.

17. Ավէտրդմ' ասնղէրի րէատտ էասէճէք, Ջէքրա ասնը ասիկնէմտիլէր .

Վ. է ֆա'իֆէլէր ատրատընատա ասէրասէրի օլաճագլատր տալը :

ՊԱՊ 10

Իսթայէլ քէնտի իչիւն մէ.վէ վէ-րէր էասիլմէշ պիր ատամա տալը.

Մէվէլեսինին էզդիւղընատա կէօրե մէզ-պահլատր չօզալմ'ատը ,

Տէյատրընէն կիւ-զէլիւյինէ կէօրե կիւզել փուֆլատր էասփատլատր :

2 – Գատլդէրի գատրատրդ տալը , չիմտի տատչատա չըգատճագլատր .

0 ասնղէրին մէզդահլատրընը էըզատճագ, փուֆլատրընը ապզատճագ տալը :

3 – Ջէքրա ասնղէր՝ ՒԱՀԳՏԱՆ գօրգմա-տրդմէդ իչիւն մէյհիմիդ էօզ տալը .

Վ. է օղատ մէղնէը պէզիմ՝ իչիւն նէ՞ էա-փատճագ՝ ատ.յէ չիմտի ատօղլէ-յէ՞ճէկըլէր :

4 – Նատան էէմինէ 'ատա էատէրէք ատօղլէր ատօղլէատիկէր .

Վ. է հիւքմ' Իսթայէլդն էվվէլքիւրինատէ զէհրէլի օճի կիտէ պիթէ՞ճէկը ասիր :

5 – Վ. է Ծատմատրիատ ատքէնտ.ատ Բնէճա-ւատն պատզադըլատրը ատզատզինն ատէն գօրգատճագլատր ,

Ջէքրա գատմ'ը ատատէն ատօղատը մէտէ՞ճէմ էատէճէք .

Վ. է ատնըն 'իսգէլէ՞ի էէօճիւքիւրէատիկ իչիւն ,

Փուֆ քէատհիղէրի ատնըն իսզէրճէճ Իմիճրէկէ՞ճէկըլէր :

6 – 0 ատատիր Ծատրէք մէզիկէ հնատգի-ատմագ խոզրե ,

Ասարեատատան կէօճիւքիւրէ՞ճէկ ասիր . Եփրեմ հատգատրէի՞ կէօրե՞ճէկ ,

Վ. է Իսթայէլ քէնտի մէ.վէրէրէի բնատէն ատօղատը Իե՞ճիլ օղատճագ տալը :

7 – Ատամ'ատրնա մէզիկ՝ ատե. ճիւզինատէ օղատն քէօփիւ.ք կէտզի հատզէատա օղատճագ տալը .

8 – Վ. է Իսթայէլին կիւնատհը օղատն Ե.ւ-ւէն մէ.ւրի՞ֆէ՞ատտրը վէրատն օղատճագ ,

Մէզդատհլատրը իւզէրինատէ ատիքէն վէ՛ չատը պիթէ՞ճէկը ասիր .

Վ. է ատատղատրա՝ Գիզի էօրմ իւնիւզ ,

Վ. է պատրէատրա՝ Իւզէրի՞մ՞էզ ատնա-շիւնիւզ՝ ատ.յէ՞ճէկըլէր :

9 – Էյ Իսթայէլ , Գաւրատա կիւնէլէ-բինատէն պէրու կիւնատհ իչլէատին.

Օղատատա ատուրատրդատր .

Գատրատատա չէրը օղատ.ատրը 'ատէ.յհինա ատե օղատն մահմ'ատէ.ա ատնղէրի էէմի՞ իչլէատի .

10 – Ատնղէրի Իե՞ատէզ էէմ՞էճէ իսթա՞ե-բիմ՞.

Իզքի Ֆէօզատրը իչիւն պատղատճագլատ-բընատա ,

Ատնղէրի՞ 'ատ.յհինէ գատմ'ատր Իե՞էճէ՞ մի.ւ' էատէճէք ասիր :

11 – Եփրեմ իսթատմատն ատեզմէյի ատվէ-ճէն ատրէդմէշ պիր կէ՞ն՞ն ինէք ատիր .

Լաքրին պէ՞ն ատնըն կիւ-զէլ ապդատնատ իւա-զէրինէ պէր պօղատ՞ատրըսէ կէչիքա-տիմ՞.

Եփրեմի ատատատդատ գօչատճագպմ՞, Ճատգա չիֆ՞ֆ ատւ-բէ՞ճէկը ,

Ճատկը Իե՞ատգդատչատճագ տալը :

Digitized by Google

12 – Քէնաւնիով իչխան ասլանՀէ է-
քիզ,
ՄէբՀասեհէլէ պիչինիզ.
Խչլէնիլմէյիչ եէրի թիմսար էտմինիզ.
Ձիբա ՐԱՊՊ կէլիզով իւզէրինիզէ ասլանՀ
եազըտըրըբ՝ ճազա գատտար,
Անը թալէպ էյի մէզք վաքիր տըր։
13 – Շէրբ *Էքտինիզ, քէտի իւվիւք
պէչտինիզ,
Եալանդըն մէյվէտինիզ եէտինիզ.
Ձիբա ահն քէնտի մէսէլյինիզ,
ԳաՀրէմանլարընըզ չօգուըզնա ի'թիմ-
մասա էլլէտինիզ։
14 – Խմսի գավմինտա գարըշմագըզ
գուՀսուր էտէ ճէք,
Ոչ գալ'ապարընըզդն ճիւմլէտի խարապ
օլաճագ,
Նիթէքիմ Սաղման մուՀարէպէ կիւ-
նէյունէ
Ռնթարըճի խարապ էլլէտի.
Իվլասա իլէ վալիտէ եէրէ չարփըշմը։
15 – Ի'ֆքինի տէրսէճէտէ օլան քէտ-
թիւլիւչինէյ իչիւն,
Ռնթէճ սիզէ պէզյլը եասփաճագ տըր.
ՍէՀէր վագիտ ընատա Խարայէլին մէլիկի
պէւասփէյիւն քէսիլէճէք տիր։

ՊԱՊ 11

Խարայէլ նէվճիվան իչէրէն ասը ա-
վէրը իտիմ՝
Ոչ օղլիմը Մըսըրատան չատըրըմը՝
2 – Ջադրըրըտըգ ճա՝ ւ-ղէբ-ճ-ըրըն էօ-
նէյնատն կիւմտիլէր.
Քասազիմէ զէոգ էտէրլէր,
Ոչ փուԼղատա պուԼթաւը եազդարլար
իտի։
3 – Եփրեմի պէն Իւսրիէմիւմ.
Աչէրի գօլլարընատն Թուէյտ իտիմ,
Լաքէրն քէնտիլէրինէ չէքճա վէրտիգիմի
պիլմէտիլէր։
4 – Անլէրի ինատն իփէրիկլէ՝ մուՀասա-
պէյի պէնտլէրիկէ չէքէր ի-
տիմ՝
Ոչ ասլերէ պղրատ իւզէրինատէն պօ-
յունտըրըզդ չըգարատնլար կիւպի
օլսըմ՝
Ոչ անլէրի լէՀտաֆէյլէ պէտլէտիմ՝
5 – Օ՝ Մըսըր ափկարընա տէօնմէյէ-
ճէք,
Լաքէն ասրն մէկիկ Աասրևատանլը օ-
լաճագ,

Ձիբա ատօնմէքատէն իտիմ՝ էյի տէ-
լէր։
6 – Ոչ չէՀրէլէրիդնէ գէլըճ Հիւճում՝ է-
տէճէք,
Անըն բէ'իլէրինէ մէչվէրէյի լէրի սէ-
պէպիկլէ
Թէլէֆ էտիպ Հէլյագ էտէճէք տիր։
7 – Ոչ ի գամվմիմ՝ Թարիգիմիզն ատա-
մինատա մէկյալ տըրլար,
Ոչ ՄուՀա'մալա ատա'վէյ օլաճագ
իտէ ատէ,
Հիչ պիրի ահը Թա'զիմ էյի մէզ։
8 – Նյ Եփրեմ՝ ատնի նա՞տըլ վէրէ-
յիմ՝,
Էյ Իսրայէլ՝ ատնի նա՞տըլ Թէսլիմ է-
տէյիմ՝.
Սէնի նատըլ Ադմա կիպի էտափյըլմ՝.
Սէնի նատըլ Սէբոյիմին Հայընա գօ-
յըյըրըմ՝.
Գալպիմ՝ տէրուն իմտէ Հարէքէթէ կէ-
լիյօր,
Շէֆգաթի՝ լի՝ տատի գայնայօր։
9 – Ղազապըրմըն չիտատէյ լինի ֆի'իլէ
կէնի իրմէյէճէյիմ՝.
Եփրեմի հէլյագ էյի մէյ տէօնմէյէճէ-
յիմ՝,
Ձիբա պէն ինատան տէյիլ, ատնճագ Ալ-
լահ իմ՝.
Սէնինն տօրմագատա պէն Գուատատա իմ՝.
Ղազապալէ կէլմէյէճէյիմ՝։
10 – ՐԱՊՊԱ թատի՝ օլաճագլար.
Ասլատն կիպի կէօմիւբտէյէճէք.
Օ կէօմիւլատ տէյինատն չօճուգլար 'ատճէ-
լէյէն կէլէ ճէքլէր։
11 – Անլէր Մըսըրատան սէրչէ կիպի,
Ոչ Ասորեատան տէյյարընատն կէօյէր-
ճինն կիպի 'ատճէլէյէն կէլէճէք-
լէր.
Ոչ անլէրի խանէլէրինատ իսքատան է-
տէ ճէյիմ՝՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պուա-
յուրըր։

ՊԱՊ 12

Եփրեմ՝ Հաւլանըլէ,
Ոչ պէյթ ի Խայէյէլ Հիլէյիլէ պէնի
իչտահ է էթտի.
Լաքէն Յուգա տատա *Ալլահըն 'ավէ-
նըյլէ հիւքիւմէթի տիրըր,

* Նախ՝ Ալլահա, ատտըգ օլան
Գուատատա կիւ'ֆրա տիպէ էրէատիա
տիր

* 'Լաչ. չիֆթի տիւքտիւնիւգ

վ.է մուգաստաէ.ալէր ատաբ.նատա սատ.
տրդ տբր՝
2 – նեփրնմ՝ բիւ.զկեսրլէ պէալէնիբ, վէ
չատրգ բիւ.զկեսրը ատրտրնա տեւ.
չէր.
Պիւթիւն կիւն եսալտնը վէ գու.լմու չօ.
զսլսլտրը.
վ.է Աստբատան իլէ 'տհա էսէրլէր,
վ.է Մրտրա եսգ կէօթի իւրի.լի.ր.
3 – ԲԱՊՊՐՆ Յուգա իլէ տոսթի տատ'.
վատրը վտր,
վ.է Յակոբա մէ.ալէյինէ կէօբէ ճէզա
վէրէ ճէբ,
վ.է 'տմէ.լէբրինէ կէօբէ ոռնա մի.ճա.
զսլթի էսէ ճէբ տիր.
4 – Օ՝ բահմնատ գատրնատչէրը թ.օփու.
զընտան թ ուխ տոս.,
վ.է գու.վվ.լի.թ իլէ Ալլահ իլէ մի.ճա.
հէսէ էվլէտիր.
5 – վ.է մէլէբ իլէ մի.ճահէսէ էսթպ
զսլէնպ էթի տիր,
Ալլատը վէ ռռնատն մէրհամէթ տի.
լէտիր.
Անը Բնի.ելտ պու.լտս.
6 – վ.է Եհմպա է.ռ.դ.ի վիքր օլ.ռնան
ԲԱՊՊ իս.լ ճի.ռնս.ա Ալլահ օրատաս
պիդիմ իլէ սեզիլէ.շտր.
7 – Իմտոի սէն Ալլահ.ընա բի.ճա.' էլ.էլ,
Մէրհամէթ վէ հագգը հբ.ֆզ է.սթպ,
Տտ'իմա Ալլահ.ընա մռնի.ռազբր ո.լ'
8 – Նէրէ՞ թ.ատհիր օլ.ս.պ' էլինռսէ հի.
լէ.ի թ էրտպի վտր,
Զ.ատր էթ մէ.լի սեվէր.
9 – վ.է նեփրնմ՝ Հագիգատթէն զէն.կինն
օլտբմ,
Փէ.ռնահմէ մտս.լ պու.լտբմ՝
Պիւթիւն է.մէ.լիմ խռս.ատ.ընռնատ
Պէ.ռնատ կիւ.նատ ա.զբլէ.ն քէօթի իւ.լի.ք
պու.լմայ.ռնճագ.լար՝ տէ.տի.
10 – Լ.ատրին սէ.նէ Մ.ռատբ տի.յատրընատն
չէփ.ռ.լ.ռ.ն պէ.րս.ս պէն սէ.նէյին
Ալլահ.դէ ԲԱՊՊ իմ.
Սէ.նի տատ.ռա չատատբրլատտատ՝
Փէ.պ.ի.ք պայ.ռատ՝ կիւ.նահ.էրինէ օ.լտբդը
կիպի իսքեան էսէ ճէ.յիմ՝
11 – վ.է փէ.յղատմի.կ.րէ.ր վատբի.ատ
բ.յլէ սէ.պյի.էտիմ՝
վ.է պէն վատիւ.էրի.ն էւիյլէ թ.էմիս.լ
.էր սէ.պյի.էտիմ՝
12 – Հագիգատի.էն Գատատատ Ֆատբգ
տտրբ, Հագիգատի.էն պատի.բ.լ օ.
տրյտբ.
Գատգատատատ տբղբբ պէպհ էի տսի.էր.
Մէզպատհ.լտրբը տտսի.է թ.ատբ.լ էվլէք.
.էբ.ինռէ օ.լռն թ.ատշ է.զբ.ընի.ը
.լտրբը կիպի տիբ.
13 – վ.է Յակոբ Ատատ թ.օփրատ
զբնա ֆիբտր է.թ տսի.
վ.է Իտրպ.իէ պէ.վ.ճէ իչ.իւն խբատմէթ
է.թ տսի,
վ.է պէ.վ.ճէ իչ.իւն չօպռնի.ը.ր էյ.լէտսի.
14 – վ.է ԲԱՊՊ Իտրպ.իէ.ի պիբ փէյ.
զպատ.ի.պէր վատբի.ատ.յլէ Մ.ռատբ.
ատռն չը.զ.տրտբ,
վ.է պիբ փէ.յղատմի.պէր վատբի.ատ.յլէ օ
հբֆզ օ.լռ.նատս.
15 – Եփրնմ՝ Ալլահը պի.յատհ.ի.էլէ գա.
զպատա կէ.թ իւրտի.
Պա.ս է.ճ.լատն գ.ռնի.ընբ իս.պէ.բինէ տեի.ա.
ճագբ,
վ.է ռռնբն Իատպպր հագ.ս.բի.ի.ինի.ի իս.պէ.
բինէ չէվիրս.ճէբ տիր.

ՊԱՊ 13

Եփրնմ թ.իթ բէ.յէրէբ սէզիլէսթ.
յինռէ՝ Իտրպ.իէլտս բինի՝.ռնի
պու.լտս.
Լ.ատբին Բահատլէ ատս.յլս.ս օ.լտբզընատ՝
է.օ.լտս.
2 – վ.է չինմոի տատհա կիս.ռնահ.ս իշէբրլէբ,
վ.է քէ.ռնահ.էրբինէ կիս.մի.շէրէբինռէն
Փէ.ռնահ 'տգբլէտբրբնատ սէ.զբմէ փատբ.
լտբ վէ ռռնահ.մէ.ր,
Ճիս.մի.էսի ս.ռտհ ռռնատ իչի օ.լտբտգ, էռսփ.
տբլտբ.
վ.է պռն.ի.լտբ Հագգբնատս,
Զ.էհգ է.տէն ատէ.մի.էբ պռ.զատզբլտբբ
է.օփսիս.ի.լէբ՝ տէ.բլէբ.
3 – Գս է.ճ.լատէն ռռ.ի.էբ ատտգահ պատ.
լ.ս.թ կիպի,
վ.է էբբէն է.ն.իպ զա՛.իլ օ.լս.բ չի.յ կիպի,
Խտրմռնատան գատբբգատ իլէ կէօթ.քս.
բիս.լէն ատմռն ս.ֆտգբ կիպի,
վ.է պատճատատն չէբռն թ.իս.ի.ւն կիպի
օ.լռնճագ.լտբ.
4 – Լ.ատբին սէ.նէ Մ.ռատբ տի.յատրընատն
չէփ.ռ.լ.ռ.ն պէ.րս.ս պէն սէ.նէյին
Ալլահ.դէ ԲԱՊՊ իմ,
վ.է պէ.նատէն գ.ռյտբի իւ.լտս թ.ռնի.ընմայ.
ճագ.ռբն,
վ.է պէ.նատէն գ.ռյտբի իս.լ.ռքատբ ճտգ
տրբ.
5 – Պէն սէ.նի պէբրի.լտտճ,
փէ.ք ատս.ռբզ է.ե.բռճ թ.ռնի.ընբմ՝
6 – Ռ.ն.լէբ մէ.բ'ռ.լտբբռնատ հէ.օբէ ռռ.յտբբ.
լտբբ,

Digitized by Google

Յայտնեալ վէ գալիլեբի մուքէբեպիբ օլտու,
Պաս է՜ճլուէն պէնի ատնաթաբլար։
7 — Պէն ատախի անլէբէ ապալան կիպի օլա՜ճաղըմ',
Եօլ ճանընատա գափալան կիպի ան՜կէրէ պէքլէյէ ճէ՜լիմ'։
8 — Եավրուլարընատան մնա՜հաբամ էտիլմիշ ալը կիպի անլէրէ թէսաւուֆ էտէ՜ճէյիմ',
Վէ ևիւրէքլէրինին փէրտեսինի եըրթա՜ճաղըմ',
Վէ անլէրի օրատատա ապալան կիպի ևէյ՜ճէյիմ',
Սա՜հրատա վուհուշը անլէրի փարքէլէյէ՜ճէլբ տիր։
9 — Էյ Խորայէլ, սէն քէնտինի հէլաբ էյմ՜տին,
*Լաքին ճասրատընի պէնտէ տիր՝։
10 — Շիմտի սէնին մէլիյինի նէ՜բէտէ տիր,
Ֆի սէնի չէհրլէրինին ճիւմլէսինտէ խէլաս էտէ՜.
Վէ՜ Պաղտատ մէլիք վէ րէ՜հալէր վէբ' ատախլինի հաքիմլէրինի նէ՜ բէրթ տէ՜։
11 — Պէն սանա զատապրըմլէ մէլիք վէրա՜խիմ',
Վէ խըշմըմլէ ապորմ՜։
12 — Եփրեմին 'իսեսանը տորբըմըշ,
Կիհնասը հըքիզ էտիլմիշ տիր։
13 — Անա՜ տօզուտան գաորընըն տաղրաբը կէլէ՜ճէք.
0 'ապըլը օղուլ ատլիլ տիր
Եօգաս բուհմին տղզընատա ● գատար տուբմազ իտի։
14 — Անլէրի հավիյինին էլինտէն գաւրթա՜տա ճաղրմ',
Անլէրի էօլիւմունէն խէլաս էտէ՜ճէյիմ'.
Էյ էօլիւմ', սէնին թա՜նընըդ նէ՜ բէտէ տիր.
Էյ հավիյէ, սէնին խարապ էթմէքլիյինի նէ՜ բէտէ տիր.
Նէօզլէրիմինէն փէ չիմանի սէթը օլտա՜նատաճաղ տըր։
15. Պիւտատ էրլէր ատրատընատա օ մէյվէ՜տատը օլատա տուտ,
Շատրգ բիւզկեատը կելիպ,
Պէբրիյէտէն ԸԱՊՊԱՂ՚Ն բիւզկեատը չը՜գա՜ճաղ,
Վէ անըն մէհնաա՜ը գաւրուշուպ,

*Ե՜թօթ' Զհունքի պատնատ՝ սէնին նատ՜ատըմճընա գաւրչը իտին

Փաւխատը պիւտպուէթիւն քէտիլճէք տիր.
Ձիւմլէ զիգը յմէճ էտեվատըն խոտքա՜ նէսինի եաղմատա էտէ՜ճէք տիր։
16 — Սաամնարտա *վիրտան օլա՜ճաղ՜.
Ձիրտա Ակտա՜նընատ 'ատը օլտու.
Անլէր գէլը՜ճատան տիւ՜չէճէք,
Մա՜տա՜մյատը ևէրէ չտրվըլա՜ճաղ.
Վէ համիլէլէրի եաղըլա՜ճաղ տըր։

ՊԱՊ 14

Էյ Խորայէլ, Ակտա՜հըգ ԸԱՊՊԱՂ բիւ՜ճու՜ էլլէ,
Ձիրտա 'իսեսանըդնէլէ եըգըլտըն։
2 — Փէնտինիգ իլէ պէրտապէր սէօղլէը ատըղ ԸԱՊՊԱՂ բիւ՜ճու՜ էտինիգ՜.
Վէ ատնա՜ Հէր 'իսեսանը տէ՜ֆ' էլլէ,
Վէ դէվե խաղըլէ գաօտու՜ էլլէ։
Վէ ատատաղ†ատրդմ՜ղդըն †գատ՜ղտանդատ՜ղ՜ըն թ՜ագտիմ՜ էտէ՜ճէյիգ։
3 — Ատաբեատան պիզի գատ՜ղթագմ՜ղատ՜ճաղ,
Ամ՜ատա պինտի՜ղճէ՜յիգ՜.
Ամ՜թատ ըգ էլլէբտիտղին խ՜ընէ՜,
Ատ՜ղտ՜ղտ՜ղ ապը՜ տէ՜ղճէ՜յիգ՜.
Ձիրտա եէթ իմ՜ տէ՜ճատէ մէբճամէթ պատ՜ղտ՜ղ՜ տէ՜ղտինիգ՜։
4 — Անլէրին 'իսեսան տէվ՜տ՜ըմը տէ՜ֆ' էտէ՜ճէյիմ',
Անլէրի կէօնիւլտեն սէվճէյիմ',
Ձիրտա ղատապտմ՜ տանլէրատեն տէօճատ՜ղ՜.
5 — Խորայէլէ չէյ կիպի օ՜ղա՜ճաղըմ',
0 ատատեն կիպի՜ չէյէքլէճէք,
Վէ քէօքլէրինի Լիբանան կիպի տատ՜ղատ՜ճաղ տըր։
6 — Տատ՜ղատը եաղըղատ՜ճաղ.
Վէ կիւզէլլէյի վէ՜ղճատ՜ղ ատգատ՜ճը կիպի.
Վէ բատ՜չ՜ատը Լիբանան կիպի օ՜ղատ՜ճաղ տըր։
7 — Անրն տայէսինատ օթ ատ՜ղատ՜ղ՜ատ՜ղ՜ատ՜ղ՜ նէ՜ճէքլէբ,
Պատ՜ղտատ՜ղ ևէպ թ՜ագէլէճէ՜ղ,
Ատ՜ղտ՜ղ կիպի ֆիլիպլէ՜նէճէքլէբ։
Անրն գէքբի Լիբանան չէբտատ՜ղ կիպի օ՜ղա՜ճաղ տըր։
8 — ‡Նփրեմ՜ փատ՜ղ՜ղտ՜ղ իլէ տարթ ըգ նէ՜ խշի՜մ՜ վատ՜ տ՜ղ՜ֆ՜ տ՜ղ՜։

*Ե՜թօթ՜ ճէզատ՜ղ՜ղ՜ըդ չէքէճէք
† Ի՜պր. պատ՜ղտ՜ղ՜ղ՜ատ՜ղ՜ղ՜ըդ
‡Ե՜թօթ՜ Նփրեմ՜ իտե՜ փատ՜ղ՜ղտ՜ղ՜ իլէ տարթ ըգ նէ՜ խշի՜ վատ՜

Պէն խոխճապիք եմ ասիմ՝ վէ ասիս նազարը էյլէսիմ.
Պէն հէչիվ չեմ ազարծը կիսպի իմ՝
Այնքան մէյվէնդ պէնասէն հասըլ օլսուն՝
9 – Էյնվ ի հիքմէթ քի՞մ ասիր, քի պուհնլորը ասիլսուս,
Անլատընը ի՞նչ դուր քի պուշէյլէրի պիլէ.
Չիքա ՐԱՊՈՊՂՆ թասդիգլէրի տօղրան տըր,
Վէ ասլիհնէր ասնէրտան հէսապսըզճընէ-լէր,
Լաքին՝ ասըլսըր ասնէրտան սհսապսըզճընէ-լէր տիր.

ՅՈՎԻԼ

ԳԼՈՒԽ 1

Յովէլ խոդի փոթաուէլնէ կէլէն ՐԱՊՈՊՂՆ քէլամը տըր՝
2 – Էյ խոխճայորլար, պուհնաս ասիդլէյնիզ.
Էյ ասիյորլըն պիլիդիւն սէքէնէսի, գուլաղ վէրինիզ.
Այսին կիհնէլէրինիզտէ
Նախոտ եճնասաղընըզըն կիհնէլէրինտէ
Պէդիյէ պիր շէյ վաղը՝ օլսո՞ւ մը.
3 – Պուհնաս էվլատընըզա հիքմայէ էտինինիզ,
Էվլատընըզ ասախի քէնտի էվլատլարընա,
Վէ ասդլէրին էվլատլարը կէլէճէք նէսլի հէյհնայէ էո-էնլէր՝
4 – Գասիսարըն պրատգոլղընը չէքիրկէ հէհտի,
Վէ չէքիրկէնին պրատգոլղընը ճէրատա հէհտի,
Վէ ճէրատըն պրատգոլղընը ճէրատմ հէհտի.
5 – Էյ սէրհոշլար, սհյանըզ ազլարընըզ,
Էյ չէրատ իչէնլէրին ճիսմէհտի,
Ճէնի չէրատատան սօղայը ֆիղատ էտինինիզ,
Չիքա ազղընըզատան քէսիլմիշ սհր.
6 – Չիքա սհյորլըմ՝ իւզէրինէ գասվէվլի մի հնսատ պիր թատիճէ չէգատը.
Տիշլէրի սրատան սիշլէրի սհր,
Վէ անտէ սէշի սրատանըն ազատ սհշլէրի վար սրը.
7 – Ո ատմամը խարատ էտիդ,
Ինճիր ագատմամը փարչա էմ տի.
Անը պիտ պիսիճէնա ազատ՝ հէրէ ատի տը,
Չքատգլորը պէյատ գոլորը.
8 – Կէնճլիչինտէ վարտըգը պէվէճի իչինա
Չուլ կիյորիշ կէլէն կիսպի ֆիղատա էյլէտ
9 – Պէյրի իւր ՐԱՊՈՊՏԱՆ էգմէգը թատգատհմէտի վէ մէչրատգաթի թատգատհմէտի քէսիլսի.
ՐԱՊՈՊՂՆ խատեմէտի օլսո՝ քէսհինլէրը մահէմ թուրթորլար.
10 – Թորլա խարատ գլատ,
Չէմինի մահէմ թուրթար,
Չիքա պուղտաղ խարատ օլսուս,
Նէնի չէրատ գուրատատա, պէյրնատա ճաղը զահիլ օլսուս.
11 – Պուղտաղ վէ սրփատատան տօղտաղը.
Էյ չինճիճիլէր, խէճիլ օլսունըզ,
Էյ պաղճըլար, ֆիղատա էտինինիզ,
Չիքա թորլա մահատուը թէնէճ օլսուս
12 – Ասմա գուրատատա վէ ինճիր ատ ղաղճը տօղատա.
Նատ ազատճը վէ խուրմա ազատճը վէ էլմա ազատճը,
Թորլա ազատճլարընըն ճիսմէհտի գուրատատա,
Հաճիճա պէնի ատէմ սրատատանատ մէսէրգէճ զահիլ օլսուս.
13 – Էյ քահանհինէր, ղուլ գուշտանըզ ազլայորլարընըզ,
Էյ մէզպահ խատէմէտի, ֆիղատա էտինինիզ.
Էյ Ալլահ[ը]ըզըն պէհլիվանլար,
Չիքա Ալլահ[ը]ըզըն պէհլիվանընէ
Իչգինէ կէճէհլինինիզ.
Չիքա Ալլահ[ը]ըզըն պէհլիվանընէ
Իչգինէ կէճէհլինինիզ.
14 – Օրուճ կիհնիս թահխա էտինինիզ.
Պէդիյէ ճէմաղատի ատա՝վէտ էտինինիզ.
Իհնիճ հայորլար իւէ սէհլորըն պիհնէն սէքէնէսինէ

Digitized by Google

Աչքահաճրզ ԻԱՏՊՐՆ պէս[1] մեծ[2] եղուկ,
ՐԱՊՊԱ ֆերեհատ հղէ[3]ցինիզ։
15 – Ա՛հ, օ, կիւն,
Ձիրա ԻԱՏՊՐՆ կիւնիս եղոգդն տըր,
Վէ Գաստիր թաղաքացոցն ամֆէթ կիսպի կելէցճէք տիր։
16 – Իշիմ կէօղչերիմիզ եօնիւնտէն եէյէճէք,
Աչքահաճրզդն պէյթիւնտէն մեհերքէթ վէ չաղրզդ քեսիլսի։
17 – Թօխուս[4] քեռէքչէրի ալճըցաղ չիւրիւտիս,
Ամպէհնէլէր պօշ գալը, անպաղրլար երգըրլար,
Ձիրա էքին եանդաղ։
18 – Հայվանլար նամալ ինկէր,
Սըղըր սիւրիւչէրի չաչարլաղ,
Ձիրա անկէր իչիւն մեր'ա եօգ տըր.
Գոյուն սիւրիւչէրի տաճի թելէֆ օլ-տաղ։
19 – Եա ԻԱՏՊ, տանա ֆերեհատ էտէրիմ[5],
Ձիրա պերրիյէ մեր'ալաղրդնը տաճ եշ թելէֆ էճ։տի,
Վէ տահրա տաղաճլաղրդէն ճիւմլէսինի ալչէվ եատաղը։
20 – Սահրա հայվանլարը տաճի տանա պաղալարլար,
Ձիրա սու ճէտվէլլէրի գօչրօտաղ,
Վէ պէրրիյէ մեր'ալաղրդնը տաճ եշ թելէֆ էճ։տի։

ՊԱՊ 2

Սիօնտա պօրտ չալընըզ,
Վէ մուգաուտտա տաղդրմնտա եիւքօքէք սէռալ չալընըզ,
Տիյարըն պիւրիւն սէքէնէսի թիրքեսինի,
Ձիրա ԻԱՏՊՐՆ կիւնիս կելիյօր, հէմ տէ եագըն տըր.
2 – Գարանլըզ վէ տիւմտան կիւնիս,
Պուլուտ վէ գոյս տիւմտան կիւնիս տիր.
Տաղլար իւզերինէ եողլումըզ չափագ կիսպի,
Պէդիւք վէ գօվվէթլի պիր գաովմ ինէյօր.
Գաստիմտէն պերրս պէգլէ պիր չէյ օլ-մամըշ,
Վէ տանէն տաճրա կելէճէք զէմանտաս,
Տէվր ոչ տէվր տաճի օլմայաճագ տըր։
3 – Իօնիւնտէ տաճէշ թելէֆ եօսէր,
Վէ տրտրճտաս տալէվ եատաղ.
Իօնիւնտէ զէմին նգէմ պաղչէսի կիսպի.
Վէ տրտրճտաս գաստաղ չէօլ տիր,
Վէ տանտէն գաստրմտալճան եօգ տըր։
4 – Հէյ՛էմ լէրի տաճլար հէյ՛էմէք կիսպի տիր,
Վէ տաճլարդ կիսպի գօշաճագլար։
5 – Տաղլար պաչլարընտա տրտպալար կիսպրիպլիճտիս.
Սամանը թելէֆ էտէն տաճ եշ տալէվ աէսկիլճ.
Մաճհարեպէճ տիգիվիմիշ գաովվէթլի պիր գաովմ կիսպի գօշաճագլար։
6 – Նիչիլէրինէն գաովմլար թիրքեյէճէք.
Հէր տաճէմին պէդիդի տաճ տաճագ տըր։
7 – Գահրէմանլար կիսպի գօշաճագլար։
Մաճհարիպլէր կիսպի տաճ իւզերինէ չըգաճաճագլար,
Վէ հէր պիրի քէնտի եօլընտա նիճրիյէճէք,
Վէ եօլլարընը տէչիշմէյէճէքլեր։
8 – Վէ պիրիպիրինի տըգըշտրմայաճագ,
Հէր պիրի քէնտի եօլընտա նիճրիյէճէք.
Վէ պիլտհլար իւզերինէ տաճրլաճտաճ պիրէ, մէճրուհ օլմայաճագլար։
9 – Շեհրտէ տօղաչըզ տաճ իւզերինտէ գօչաճագլար.
Խանէլէր իւզերինէ չըգըպ,
Խըստըզ կիսպի փէնճէրէլէրտէն կիրճէքլէր։
10 – Էօնլերինտէ զէմին թիրքեյիպ տէմամլամի տաղլարլաճագ.
Կիւնեշ թէ տպ գաղտարըպ՝
Եըլտըզլար քէնտի պիյալարընը վէրճէյէճէքլեր։
11 – Վէ ԻԱՏՊ քէնտի ճիւնեստաղ էօնիւնտէ տէտտաղընը վէրճէճէք.
Ձիրա օղուտաղ զալէթ պէդիւք տիր,
Ձիւնէքի տանդն տէօղիւնիւ եէրինէ կէթիրէն գաովվէմլի տիր.
Ձիրա ԻԱՏՊՐՆ կիւնիս 'տաղմ վէ գաչէէ հէյտէկլի տիր,
Վէ տանա քմ՛ թէհամմիւլ էտէ պիլիր։
12 – Նաքին չիմտի տէ, ԻԱՏՊ պաչլարըր,
Պիւթիւն գալպինիզտէն
Վէ օրտաճ վէ տալըսըշ վէ ֆիզտանէ պատնա քիւճ՛ էտտինիզ.
13 – Վէ էլհէնդիի տէյիս, տանճաղ գալդէրինիի էրրիթընըզ.

Digitized by Google

վէ Ասլահընդէզ ԻԱՊՊԱ բիւճաւ՝ էսթէնիզ.
Ջիքա ո բան՝ուշ վէ բահիմ տիր.
Սապատ վէ 'ինայէթի չօգ տըր,
վէ պէլատան սօլտը մէրհամէթե կէլիր.
14 – Փիմ պիլիր, պէլքի ո սէօնիւպ մէրհամէթե կէլէ,
վէ Ասլահընդէզ ԻԱՊՊԱ էքմէք թագսըմէն,
վէ մէչլուպաթի թագսըմէնի իչինէ
Ակաքն ճոս պէրէքէթի պրագա.
15 – Սէնոսա պօրս չտղընդէզ,
Օրաճ կնէնէ թահսիս էսթինիզ,
Գէզիւք ճէմո՝աճի տոս՝վէթի էսթինիզ.
16 – Գոսվէր թօփտըրընդէզ, ճէմո՝աթը թագպահս էսթինիզ.
Իհթիյարըտըր ճէմ՝ էսթինիզ.
Զօճապտըր վէ մէմէ էմինէրէն թօփտըտըրընդէզ.
Նիւվէնի քէնօսի ծասաքնոսան՝,
վէ կէլին քէնօսի խասվէթինոսէն չըգսըն՝,
17 – ԻԱՊՊՐՆ խասէմէսի օլսան քհասհինէր՝
Էյլսան իւլ մէզպահ տրասաքնոսա տաղտասնիզ՝,
վէ սէհինէր քի՝ նա ԻԱՊՊ, գասվէմընդա չէ փիգսի էյլէ,
վէ մէրտասնընդը իսգասվէթե թէսվիմ էյնէ,
Օրմանա քի թա՝ինֆէլէր *ասնէրե թէսասսուճի էտէրէր՝.
Ճաճ չհան գասվինտա տրասաքնոսա՝ Անէլբին Իլահը ՆԸՐսեռ տիր՝ տեսնինէր.
18 – Օր վագրէթ ԻԱՊՊ քէնօսի տիյասըր իչին զագրէթի չէքէ ճէր,
վէ գասվընդա մէրհամէթի էլէկէ ճէր տիր՝
19 – վէ ԻԱՊՊ ճէվապ վէրիպ՝ քէնօսի գասվընդա սէկէ ճէր տիր քի՝,
Իչիե պէն սիզ պուգասը վէ չէրասը վէ հապը կէօնաէրե ճէյիմ՝,
վէ սիզ առնէրսէն տոյաճագսընըզ,
վէ պիր ասսէս ԹԱ՝ինֆէլէր ասսընճագսընըզ՝
20 – վէ չինաՀ՝ ՝ասփէրնէրնէ իսգէրինէվսէն ուգագվասընրասճագընզ՝,
վէ ևհսին չսրգի տէնիզէ *

*Նախօտ՝ առաստաքնոսա մեսեհ օրսա

վէ սրգասը գաբգի սէնիզէ առգրսա օրսագ՝,
Անը գասրագ վէ պէհասգան հէրճ սհսա բէճէյիմ՝,
վէ առնքն՝ ինֆինէնէի վէ քէրճհ բա՝ինհասը հօգասրը չըգասճագ տըր.
Ջիքա պէգյիւք իչսէր իչէնճի՝
21 – Էյ տհյասը, գօրգմա՝, մէսրասը ու չատմանի օր,
Ջիքա ԻԱՊՊ պէգյիւք իչսէր իչնէյճէք տիր՝
22 – Էյ ատհյատ վասհասը, գօրգմասյընդ,
Ջիքա պէրսիչէ մեր՝ասըրը թագպէնէնիզ,
Ջիքա ագատճ մէչվէտինի վէրիր,
Իճճիր ագատճը վէ տատմա՝ գասվէթընինի վէրիրսէր.
23 – Իսմոն Էյ Սիօն օգասլասրը,
Ասլասընընդ ԻԱՊՊՏԱ մէսրասը ու չատմանի օրսասնընդ,
Ջիքա օ իւլք հատմանըր սիզէ քհաֆի մէգասսատա վէրէճէք տիր,
Սիզէ հատգմասրը՝ իւք հատմանըր վէ ատճ հատգմասրը *մէվհսինինաճ վէրէճէք տիր՝
24 – վէ խատմանդասը պասէղատյընզ տօրս օյատճագսը.
վէ մատ՝սէրսէրը չէրտագ վէ հատպէն թագտատճագսը՝
25 – վէ չէրիրէկէնին վէ ճէրատըն վէ ճէրսասէնին վէ գատմասրն՝,
Ատ՝նի ատտնըգսա կէօնասէրսէնիւ պէօյիւք օրտասնըն հէտիյն սէնհճէրը ՝տհսո—ւճը սիզէ կէրի վէրճէյիմ՝.
26 – վէ պօլ պօլ հէյնէ տտյատճագ՝ տընդը՝,
վէ սիզին իչնէ ՝ատճինգ չհյսէր խգհագ էտնէ Ասլահընդէզ ԻԱՊՊՐՆ խատմինէ հատմա էտէ ճէքտինիզ.
վէ գասվընդ էպէտէն խէ ճէսվ օլմէյատ ճատգ տըրը՝
27 – վէ Իսրայէլին օրճատգաքնոսա պէհնիմ պուսաՀնատղղընդ՝,
վէ Ասլահընդէզ ԻԱՊՊ պէն խսիյնմ՝,
վէ ղտյրսնսի օլմատղղընճ պինէ ճէքճսնհնիզ.
վէ գասվընդ էպէտէն խէ ճէսվ օլմէյատ ճատգ տըրը՝
28 – վէ պատնատան տօճրատ
Բատհատնընդ ճհսինէ պէչէր իսգէրինէ տէօգրէ ճէչիյնմ՝,

*Իպր. էվվէլինտէ

Վէ օգուստոսբերդ վէ գըզլաբերդ իւլ-
համլէ սեղլէյէճէք ,
Խիթէյսըրլըբերդ բեւնյոլսը կեօրե-
ճէք ,
Վէ կենճլերինիզե վահիլէը կելէճէք
տիր ։
29 – Վէ օղ կիւնլէրտեն պէն գուլլար
իւզերինէ ,
Վէ ճաբրիյէլեր իւղերինէ տաճի Բաւ-
հըմը տեզքէճէյիմ ։
30 – Վէ սեմա իւլե զեմինատե 'ալաամէթ-
լէր ,
Եաֆէի գան վե ամէ նէշ վե տիւմանի տի-
րէքյէլերի վէրէճէյիմ ։
31 – ԲԱՊՊՂՆ 'ազիմ' վէ հէյպէթլի
կիւնիւ կիւլէճեգան էվվէլ ,
Ալիւնէշ զալըմէթ վէ այ գանատ տեօ-
նէճէք տիր ։
32 – Վէ հէր քիմ* ԲԱՊՊՂՆ իսմինէ
տուա'տա էտերսե , խէյլատ պուլա-
ճագ տըր ։

Զիքրս ԲԱՊՊՂՆ պուդյաթզը կիպէ ,
Սիճօ տատղնատա վէ Նրուսատզէմնէ ,
Վէ ԲԱՊՊՂՆ տա'վէլի էյլէտիյի պա-
գէյէյէ իւլինատե նէ ճամի պուլաճա-
նատագ տըր ։

ՊԱՊ 3

Զիքրս իւլէճ օղ կիւնլէրտե վէ օղ վազգըլնատա ,
Պէն Յուդա իւլ Նրուսատզէմին էսիրլէ-
րինէն կելըն կէմ իւտիյիմտե ,
2 – Հէմ Թա'իֆէլլէրի Ճէմ' էտիպ ,
Անլէրի *Յովսափատա վատոհինէ էնատի-
րէճէյիմ' ,
Վէ գավմիմ վէ միրսասըմ օլսան Իսրա-
յէել իւիւն ,
Օրատատա ունկէր իւլե տա'վա սիւրէճէ-
յիմ' .
Զիւնքի ասկէրի Թա'իֆէլլէրը ասրասընա
տատղնի տրլսը ,
Վէ տոյսրըմըն Թա տագամ էյմտիլէր ։
3 – Վէ գավմիմ' իւպէրինէ գուբ'ատ
ատի տրլսը ,
Վէ օղլտնը' Ֆատհիյէ Է–ճէրնի հէրինէ
վէրտիլէր ,
Վէ գըզը շէյսպ իչիւն տատի տրլսը ,
քի իչկէլէր ։
4 – Է՛յ Տիւրտս վէ Սիդոն , վէ Ֆի-
լիսթի լինէն հէպ սէվճէքէթլէրի ,
Սիզկէն պէնիմ' իւլ նէ՞ իչինիզ վար ,

Սիզ պատա մուգապէլէ՞ մի էտեճէք-
սինիզ .
Էկէր պատա մուգապէլէ էտեճէք օ-
լուր իսէնիզ ,
Փէք սուր'ատլի մուգապէլէնիզի պատ-
շընըզտա չէվիրէճէյիմ' ։
5 – Զիքրս կիւսիւշիւմ' իւլ ալիտնը-
մը տատրըզզ ,
Վէ պէնիմ' նէֆսիս վէ կիւզէլ շէյլէ-
քիմի հէյքէլլէրինիզե կէօմ իւրս-
տուճուլ .
6 – Վէ պէնի Յուդայը վէ Նրուսատզէմ'
էհալիսինի ,
Քէնտի վատատան հատատատրընատան
ատագտա կէօտուրէճէք իւզրե ,
Նատնանէլէրե ատմ տունըզ .
7 – Իչլէ պէն անլրի ատմ տըզըրզ
մինհատատէն գաստրրզ ,
Մուգապէլէնիզի պատշընըզտա չէվիրէ-
ճէյիմ' ։
8 – Վէ սիզկէն օգուստրընըզը վէ գըզ-
լաբընըզը պէնի Յուդանըն էլ-
լէրինե ատմ տատղտ' .
Անլէը ատսի անլէրի ուդագ պիր Թա'ի-
ֆէք օլսըն Սատաստըստա ատմ տա-
ճագլատ ,
Զիքրս ԲԱՊՊ աէօյլէտի ։
9 – Պաւնու Թա'իֆէլլէրը ատրասընատա
նէշր էտինիզ ,
Հատրը ի'լտան էյլէյինիզ ,
Դատհրէմինլտրը ուչատտրընըզ ,
Մուհարիպլէրինե ճին մէյտանտա նատգ-
լատընըզ , եօգատըը չրգարնըտ ։
10 – Սապատն տէմիրլինիզի գըլըճ ,
Վէ տոտհրատտրընըզը մ'ըղտագ ետտը-
նըզ .
Զա'իֆ օլսան' պէն գատհրէմատն իմ' տէ-
սինե ։
11 – Է՛յ էհ լատֆատտա օլսան հէփ Թա'ի-
ֆէլլէր ,
'Ահճէլէյէն կէլինգ Թէճէմմիհա' էտի-
նիզ .
Նատ ԲԱՊՊ, սէնինե գատհրէմինճլտրընը օ-
բատտա էնատիւ ։
12 – Թա'իֆէլլէր ուչատնտզ *Յովսափատա
վատոհինէ կէլսինլէր ,
Զիքրս էհ բատֆատտա օլսան հէփ Թա'ի-
ֆէլլէրի հիւքմ էհ մէրէք իչինե օ-
լատտատա օթ ուտատճաղտ' ։
13 – Օրատղը ատսրրզ , զիքրս մինհ-
սատ էհեթ իչտի .
Կէլինիզ , էնինիզ , զիքրս մա'սէրե
տօլատտ ,
Թէքնէլէր Թա տագտը .

*ՐԱՊՊՂՆ հիւքմիւ

Digitized by Google

Զի՛ն ձեր քեռիներ քեռիքներուն չօգ տըր։
14 – Ձիւա՛ղ ըրէք, Հիւքմ վառոխինոյ ճիւա՛ղ ըրէք վար տըր։
Զիրա Հիւքմ վառոխինոյ ԲԱՊՊԸՆ կիւնիւ եղաքն տըր։
15 – Կիւնիդ իւլե ալ գարարաճագ,
վ՚է եըլտըզլար քինոյ պիյալերինը վէրմի՛կ ճեքլեր։
16 – ԲԱՊՊ Սիոնացոյ դիտաս էտէ ճէք,
վ՚է ներսաագէմճուն սէտասընը վէրեճէք,
վ՚է սէմավոյի իւլե գէմին տարըլաճագ,
Տաղոյի ԲԱՊՊ քինոյ գաւմընըն մէջ ճա՛ր,
վ՚է պէնի Իսրայէլին գալ՚ասը օլաճագ տըր։
17 – վ՚է մնուգատաեա տապրմ Սիոնաց սաքին օլան
Աւլուհընդը ԲԱՊՊ պէն խախիմի պիլէճէքսինիզ.
վ՚է ներսաագէմ մնուգատաեա օլաճագ,

վ՚է անտէն ատրթըգ էճնէպիկեր կէչմէ՛կ ճեքլեր։
8 – վ՚է օլ կիւնտէ տապլար ձէնգ շէրապ տասլատաճագլար,
վ՚է պապրըլար սեւի՛ տգրտաճագլար,
վ՚է Յուդանդն հէպ սէրէլէրինտէ տաւլար ճէրէյան էտէ ճէք,
վ՚է պէյի՛ իւր ԲԱՊՊՏԱՆ պիր փուֆար չըգըլա,
Սատիմ սէրէսինի տաւլայտաճագ տըր։
19 – Պէնի Յուդայա երկրէն զաւմ սէպէպինտէն,
Մըսըր վիրան օլաճագ,
վ՚է եգաւմ գաւրագ չէօլ օլաճագ,
Զիրա տիյարտրընտա տաւչարզ գան տէօքտիւլեր։
20 – Լա՛քին Յուդա իւլէպէտ,
վ՚է երուսաղէմ տէվր պէ տէվր մա՛մնը օլաճագ տըր.
21 – վ՚է փաքէմէկի՛մ գանդարընը փաքէչէճէ՛կ,
վ՚է ԲԱՊՊ Սիոնաց սաքին օլաճագ տըր։

Ա Մ Ո Վ Ս

ՊԱՊ 1

Թեկուէ չօպանդարը տրտաընտա պուլունան Ամովսը քէնտը տըր, քի Յուդա մէրկի Ոզիանդը կիւնդէրինտէ վ՚ Իսրայէլ մէրկի Յերոբովամ իպդն ի Յովասը կիւնդէրինտէ զէլզէլէտէն իրի աւնէ էվվէլ Իսրայէլ հագգընտաս պատի թարիգիլէ ատաս կէչմի։
2 – վ՚է ատ՚ի՛ քի,
ԲԱՊՊ Սիոնատն դիտաս էտէ ճէք,
վ՚է ներսաագէմճուդն սէտասընը վէրճէք տիր,
վ՚է չօպանդարըն մէր՚ալարը մնմէ՛մ էտէ ճէք,
Կարմէլդագը թէփէտի տաքի գաւրաս յատաճագ տըր։
3 – ԲԱՊՊ պէզոյէ պատ՚ասրրը.
Դամասգոսըն իւչ վե համաթա տէօրթ՚իսեատը սէպէպինտէն
Ղ՚ոզ՚ոչը անտէն կէրի չէվիրմէ՛յէճէ՛յիմ՛,

Զիրա անդէր Գաղատագը սէմիր ճէրճէրլերըլե տէ՚ղտրուէր։
4 – Լա՛քին պէն Ազա՛էլին խանէսինէ տամ կէ՛ կէօնտէրէ ճէ՛յիմ՛,
վ՚է Բէնհագատրն սէրթապ՚ալարընը թէլէֆ էտէ ճէք տիր։
5 – վ՚է Դամասգոսըն թէրգատզարընը գըրատճագըմ՛,
վ՚է Աւէն օվասրնտան սէքէնէ՛յի,
վ՚է եգէմ խտանէսինտէն ՚սատ թատ՚ամը գաթի՛ էտէ ճէ՛յիմ՛,
վ՚է Սիւրիայը գաւմը կիրէ էպիր կիւտէ՛ճէք տէ՛ղտէ ԻԱՊՊ պատ՚ասրրը։
6 – ԲԱՊՊ պէզոյէ պատ՚ասրրը.
Գաղատնըն իւչ վե համաթա տէօրթ՚իսեատը սէպէպինտէն
Ղ՚ոզ՚ոչը անտէն կէրի չէվիրմէ՛յիմ՛,
Զիրա անդէր էսիրէրի եգաւմա թէսլիմ էյի՛մէք իւդրէ
Անէրէյ թէսիմէ՛յէլ էսիր սիւրտիւլեր։

Digitized by Google

7 – Լաքին պէն Գազանքն ասելքնաս ա-
թէղ կէօնտէրէ ճէլիմ՝
Ու անքն սէրայլաբքնը թէլէֆ էսէ-
ճէք տիր։
8 – Ու Ազըվատատան սէքէնէլի,
Ու Ակագոնատան 'սատա թաւթանը
գալի՝ էսէ ճէլիմ՝
Ու էլիմի Ակկատան 'ալէյհինէ չէվի-
րէ ճէլիմ՝
Ու Ֆիլիսթիլէրին պագիկյէսի հելաք
օլաճագ տըր՝ տէյիւ
Բասպ Եհովա պատյաբքը։
9 – ԻԱՊՊ պէզիլէ պատյաբքը.
Տիւրտան իւչ վէ Համաթա ամօրթի 'խա-
ճանը սէպէպինատէն,
Ղօղըմ անատէն կերի չէվիրմէյէճէ-
յիմ՝,
Զիրա էսիրլէրի թէմամլյէ նգովմա
թէպիմ էթմիւլէր,
Ու պիրատէր 'ատմքնը թէզէքքիւր
էթմէտիւլէր։
10 – Լաքին պէն Տիւրտան ասելքա իւ-
պէրինէ ալթէղ կէօնտէրէ ճէ-
յիմ՝,
Ու անքն սէրայլաբքնը թէլէֆ էսէ-
ճէք տիր։
11 – ԻԱՊՊ պէզիլէ պատյաբքը.
Նգովմին իւչ վէ Համաթա ամօրթի 'խա-
ճանը սէպէպինատէն
Ղօղըմ անատէն կերի չէվիրմէյէճէ-
յիմ՝,
Զիրա պիրատէրինի գելըճէլէ թա՝գիմ
էթմէտի,
Ու *մերհաւէթի գասլաբքնտը,
Ու գասլատը ատա՝իմա փարէլէր,
Ա՛ խըշմինը տէվամ իւգրէ ասգլար
իտի։
12 – Լաքին պէն Թէմանա ալթէղ կէօն-
տէրէ ճէյիմ՝,
Ու Բօսրանքն սէրայլաբքնը թէլէֆ
էսէ ճէք տիր։
13 – ԻԱՊՊ պէզիլէ պատյաբքը.
Գէնի Ամմինքն իւչ վէ Համաթա ամօրթի
'խաճանը սէպէպինատէն
Ղօղըմ անատէն կերի չէվիրմէյէճէ-
յիմ՝,
Զիրա քէնտի հուսուսալաբքնը կէնիշ
լէթմէք իչիւն,
Գազատագքն Համիլէյիրինի եարատըլար։
14 – Լաքին պէն Ինաբքանքն ասելքն-
ատա ալթէղ Թաւմա՚չաբքաճաս-
ղըմ՝,

Ու էնքն սէրայլաբքնը՝
Մա՚հարէթէ կիւնէհնատէ կիւրքիւլ-
թի իւլէ,
Ու գասաբքատա կիւնէհնատէ Ֆաւրթա-
նայլէ թէլէֆ էսէ ճէք տիր։
15 – Ու 'անլէրին մէկիյ՝, քէնտիքն
Ու բէ՚իւլէրքն,
Պիրլիքատ էտիր կիւէ ճէք՝ ատ՚յէ ԻԱՊՊ
պատ՚յաբքը։

ԳԱՊ 2

ԻԱՊՊ պէզիլէ պատյաբքը.
Մովաբքն իւչ Վէ Համաթա ամօրթի 'խա-
ճանը սէպէպինատէն
Ղօղըմ անատէն կերի չէվիրմէյէճէ-
յիմ՝,
Զիրա նգովմ մէկիյինին քէմիքէրինի
քիրէճ օլուճագայա գատաբ
Համագաբ,
2 – Լաքին պէն Մովաբա ալթէղ կէօն-
տէրէ ճէյիմ՝,
Ու Քարիօթքն սէրայլաբքնը թէլէֆ
էսէ ճէք տիր,
Ու Մովաբ վէյվէյէ վէ կիւրքիւլթի-
վէ պօրու սատաճյէ էօլէճէք
տիր։
3 – Ու օրթաճաքնատան Համքիմի գաթի՝
էսէ ճէյիմ՝,
Ու անքն իւէ պէրտաչէր հէփ բէ՚խա-
լէրինի
Գատի էսէ ճէյիմ՝ տէյիւ ԻԱՊՊ պատ-
յաբքը։
4 – ԻԱՊՊ պէզիլէ պատյաբքը.
Ցուգաքն իւչ վէ Համաթա ամօրթի
'խաճանը սէպէպինատէն
Ղօղըմ անատէն կերի չէվիրմէյէճէ-
յիմ՝,
Զիրա անլէր ԻԱՊՊՐՆ չէրի՚ամքնը
Թանգիր էթմէյիլէր,
Ու գանուճնէրքնը Տրքիզ էթմէտի-
լէր։
Ու էճատատաբքնէն Թատի՝ օլորգ-
լաբքը Համալուլաբ
Անլէրի իւլաչ էթտի։
5 – Լաքին պէն Ցուգաչա ալթէղ կէօն-
տէրէ ճէյիմ՝,
Ու Ներսատաղէմին սէրայլաբքնը Թէ-
լէֆ էսէ ճէք տիր։
6 – ԻԱՊՊ պէզիլէ պատյաբքը.
Խարայէլին իւչ վէ Համաթա ամօրթի
'խաճանը սէպէպինատէն

*Ե՚խ. Քէնտի մէրհամէթինիքն

*Ե՚խ՝ Մեղքամ՝ Երեմ. 49. 3։

Digitized by Google

Ղևտացիք անուշն կերի չէվիրմէյե-ճէյիմ,
Ջիրա անուշը ապրի չի ապչէյե ,
Ու ֆագիրի պիր չիֆթի ալյագ գասպը-նա սահմ տըրլար։
7 — Անէնը եօգասուլարըն *պաչընը եէ-բին թ օփրացընա պոմոզ հա-պըր տըրլար՝,
Ու պիչարեէբին եօլընը էյրիկտիրլեր։
Ու մուգասուսա իսմիմէ նազգ ը հիւր-մէթի էյիմէք իւզրե,
Պիր ասեմ հէմ ասե փէտերի պիր գը-զա թ էգզարրիւզ էտերլեր ։
8 — Ու է հեր պիր մէզայահ եանընասա,
Բէհին ալընմընշ էլղիսէ իւզերինտե եահմ տըրլար։
Ու է իւսհլարընըն խանէսինտե՝
Ձերբիմե իւե հիւքմ էտիլեդիերին չէբա-պընը իչէրլեր ։
9 — Լաքին ալեն անուերին էօնիւնտէն
Պուրա էրզ ազագը կիպի եիւքսէք ,
Ու է մէշե կիպի գասիլ օլանն Ամորիյի հէլեպ էյիտիմ՝,
Ու է եօգատրըսան մէյվէսինի ,
Ու է ատաղըտան քէոքելերինի մնահվ էյիտիմ՝։
10 — Ու է պէն ահդի Մըսըր տէյարըն-սան չըգասրըմ՝,
Ու է Ամորինին տէյարընը մէրսա ալմա-նընդ իչիւն,
Ահդի պէրբիդնէտ գըրգ սէնէ տօլաշ-տըրըրմ՝։
11 — Ու է օղուլլարընըզսան փէդդասի-պէրներ ,
Ու է եիկիթճէրինիզսէն նէզիրլեր զա-հատա կէյթքընէմ՝.
Էյ պէնի Խոյտէյ, պէզդյէ տէյի՛ մի տար՝ տէյիտ Բ ԱՊՊ պուդյարըր ։
12 — Լաքին ահզ նէզիրլերե չէբասդ իչէրտունիզ,
Ու է փէդդասիդէրլերե՝ փէդդասդպէ-րինք էյմ մէդինիզ՝ տէյերէք եմն էյ-տունիզ ։
13 — Իչիդե պէն տէմիթճէրնէ տօլու օ-լսան տարագանըն պատարդը կիպի,
Ահդի՝ օլտըղընըզդ եէրտե պատաճաս-դը՛՝.
14 — Շեդյլէ քի ապտդընա չապուգ օ-լսան գադչամդյաճագ ,
Ու է գաւվէյէքի օլսան գաւվէյէքինի գաւ-ԱՆնամդյաճագ,
Ու է գահրէման քէնահ նէֆսիդի գաբ-թարամդյաճագ տըր ։
15 — Ու է եայը թաւիթան տաբռասնա-յաճագ,
Ու է ապտդընա չապուգ օլսան գաբ-թաւլամդյաճագ ,
Ու է ահթա պինէն քէնահսինի գաբ-թարամդյաճագ տըր։
16 — Ու է գահրէմանլար ատաբընատա ճէտտէր օլսան՝
Օվ կիւնատ 'իւրեսան օլտրագ ֆիքրը էտէճէք՝ տէյիտ ԲԱՊՊ պուդյարըր ։

ՊԱՊ 3

Էյ պէնի Խոյտէյ, ԲԱՊՊԸՆ ադինն հագգընըզատա,
Մըսըր տիյարընսան չըգարտըղը պիւ-թի իւն գասդիլէ հագգընատա
Պուդյարտըղը պուս քէլտը տինվէմի-նիզ ։
2 — Զէմինին հէփ գասդիլէրինտէն եաւրընըզ տիվի պիլտիմ՝,
Պուհունն իչիւն 'իսհանդյարընըզդն ճիւմ-լէսի սէզէպինտէն ճէզասընըզը վէրե ճէյիմ՝։
3 — Ինի քիչի, իմի իչճագ իւզրե օվ-մուտդյարը հալտե,
Պիրլիգտե եիւրեդյէ պիլիրլէ՞ը մի։
4 — Շևիգասը օվմուտդյարը հալտե
Ադտան օրմանատա կէօմիւրտ՞ը մի ,
Պիր չէյ գասիմատդյարը հալտե
Կէնճ ադտան քէնահ իհինտե սէահինի չըգասրը՞ը մը։
5 — Կուշ քէնահ իչիւն տաւզագ գաւ-լուվմատդյարը հալտե,
Եէրտե փախատ տիւչէ՞ը մի.
Պիր չէյ իմուվմատդյաճագ
Ֆոսի եէրտեն գադտըրըրը՞ը մը։
6 — Շեհրտե պօրտս չղընը տատ, գաւմ գօրգմի՞ը մը։
ԲԱՊՊ կվիթիրմէտիլ հալտե չէհրաճ պիր պէյտ օլ՞ը մը .
7 — Զէյտ Բատպ եհովա գաւլտըը օ-լսան փէդդասդկէրէրե
Սըրըրը՞ը պէյտն եիմէյինճե պիր շէյ եատփմազ ։
8 — Ագտան կէօմիւրտէտե, քի՞մ գօրգ-մազ .
Բատպ եհովա աէօյլէտե , քի՞մ իմէգ-լիդ եիմ մէզ ։
9 — Ագովատատա օլսան սէբայլագ քնա-զէրինտե ,

*Նոթ՝ պատչնատա օլսան թ օփրատգա սարգա էտերլեր

Digitized by Google

Վէ Աբեղը սիկյորընաս պուլտնան սէրտյուլը խուզէրինաէ ներաս էտինիզ,
Վէ տէյինիզ քի՝ Սամարիաս սառալտը խուզէրինաէ թէճէմմիւ՝ էտինիզ,
Վէ անոն իչինաէ օլան պէզիւք հէնգեաէյի,
Վէ օրթաքնաս պուլտնան զուլմա կէօրէնիւզ։
10 — Ջիւմլա անոնէր ուզրաս օլանը իչնէմէյի պիլտիզիզ։
Անէրալտընընա զաար ու զուլմա թօփլատընտըգ՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պուլյուրդը։
11 — Գաս էճլտէն Բաալպ Եհովա պէդյէ պուլյուրդը։
Տիյոբըն հէր թաորաքընաս ախուշմէն պուլտնուզ,
Սէնին գուվվէթի իչնի իզալէ էտէճէք,
Վէ ակռալյուրընի հօգմնտնաճագ տըր։
12 — ՐԱՊՊ պէդյէ պուլյուրդը։
Զօգան ասալտնընն ապզընաան քի փայտա,
Նախաս պիր գուլտագ փաբէտը գուբթաորըդը միխլիս,
Սամարիասաս սէտիր քէօշէքնաէ,
Վէ *Գամմուգաս ետիզ ագ իւզէրինաէ օթուրան պէնի Խրատէլ Գէդյէ գուրթուլտագ տըր։
13 — Ինաչ իւլ ճիւնաս օլան Բաալպ Եհովա պէդյէ պուլյուրդը։
Տինկէյինիզ վէ պէդյի ի ցակոբաս չէհաուէյի էտինիզ քի,
14 — Խրատէլին 'խանաղտըրընն ճէզատընը իւզէրլէրինէ կէթիրտիյիմ կիւնատէ,
Քնթէլ մէզպահ'լտրընն ճէզատընը տասին վէրէճէյիմ.
Վէ մէզպահ'ըն պուլյունուզտըր գէրբուզտ եէրէ սիւչէճէք տեր։
15 — Վէ գբչիւդ խասնէ խէ եասալտգ խասնէյի վուրտաճագտը՝,
Վէ ֆիլտրչինատն օլան խասնէլէր խատրտպ,
Վէ պէդյէ խասնէլէր մնհվ օլաճագ՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պուլյուրդը։

ՊԱՊ 4

Ե՛յ Սամարիաս առաքնաաս պուլտնուզ տաս,

Եօգտաչտաս զաւմ էաէն,
Վէ ֆուգաստալը էգէն,
Վէ էֆֆէնտիէրինէ՝ ևէթ քի իչէլլիս՝ տէյէն Եաաան քնէքչէրթի,
Պաս քէչտամը տիկկէյինիզ։
2 — Բաալպ Եհովա քէնտի գաստաչկէթի հագտգը իչինէ էէմին էթտի քի,
Իչթէ սիգի սիգ ալտալտչէ
Վէ գիւրբիւէթի ինիզի պալըգ գըզգընչլարըդյէ
*Գալտըրաճագտըմ կիւնէլէր խագէրինէգ կէլիյոր։
3 — Վէ սիգտէն հէր պիրի կէտիքէլէրտէն՝ քնտի գաստչէթնաս չըգտաճագ տըր,
Վէ գալ'ոյաս տիթըլտաճագընըգ՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պուլյուրդը։
4 — Ինթէլէ կէլիգ 'խաաան էտինիզ.
Գաղգաղտաստա 'խաաանը չօգալտընընգ.
Վէ հէր սաապահ գէտիհէլէրինիզի,
Հէր իւչ կիւնատէ 'իւչլիէրինիզի կէթիրինիզ։
5 — Վէ չիւքր գաւրթաոնընը մայալը օլտրաագ թաագիմ էտինիզ,
Վէ մինէի էագէրր' թաագիմէլէր ի'լտան վէ նիսաս էտինիզ,
Զիրա, էյ պէնի Խրատլէ, սիզ պէդյէ կուֆրտը ակէտինիզ՝ տէյիւ Բաալպ Եհովա պուլյուրդը։
6 — Պէն ասախի սիգի՝ չէհրլէրինիզին ճիւմլէսինաէ սիչ թէմիզլիյի,
Վէ հէր պիր մնհալլընգտաս էքմէք գէրմի լըգը վէրտիմ՝
Լագին պաունս բիւճաս՝ էմմէտտինիզ՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պուլյուրդը։
7 — Հէմ տասին հատաստաս ատահս իւչ այ վար էյնէն
Սիգտէն եագմնտըր մն՝ էմտիմ.
Վէ պիր շէհր իւզէրինէ եագմնտը եագմնտրտըմ՝,
Վէ տիկկէր պիր շէհր իւզէրինէ եագմնտրմնտըմ.
Գիր թաորլաս իւզէրինէ եագտը,
Վէ իւզէրինէ եագմնտըդը թաորլաս գուրտաստա։
8 — Վէ էքի իւչ շէհր ատա իչմէք իչինէ Գիր շէհրէ թաօփլտնտրլտար խէ տէ, գաստնմտտրլտար.
Լագին պաունս բիւճաս՝ էմմէտտինիզ՝ տէյիւ ՐԱՊՊ պուլյուրդը։
9 — Սիգի ատամի եէրիլէ վէ եագտագտանլէ վուրտրմ՝.

*Եբ-Թօփ՝ Դամմուգաս գուամայչնտան

*Իտալ. Գալտըրաճագը

Digitized by Google

ֆևարէի խաղրէ պալատնական պաղչէ իւէ պալատըրընըզը
վ֊է ինճիր վէ զէյթուն ագաճլըրընը֊զը չէքթիկէ եէտի ,
Լաքին պանտա բիւճաւ՝ էյմէտսինիզ՝ տէյիւ ԻԱՊՊ պուլտըրըր ։
10 — Մըսըրտան վուգաւ՝ պուլտըզը վէճկիւէ ագաճըզը թա՛ուն կէօնտէրմի՞ ,
Սիկիւի լէրինիզի գիւլճիւէ գաթի էյմաթմի՞ ,
վ֊է ամի լարընընզը եագմուռ էյմաթրտիմ՞ ,
վ֊է օրտալըրընզը՝ ֆիֆիհէյի ինի պալտըրտուռսունզա չըգտըրտըմ՞ ,
Լաքին պանտա բիւճաւ՝ էյմաթինիզ՝ տէյիւ ԻԱՊՊ պուլտըրըր ։
11 — Ալլահդն Աոգամ իւէ Թամռրը հէլալը էյլէտիւի մի՞սիւլիւ
Սիզի տառիխ հէլալը էյլէտիմ՞ ,
վ֊է ամի֊էշտէն չըգտըրըլան եառը եառնմըշ օտաւն կիտի օլտընըզ ,
Լաքին պանտա բիւճաւ՝ էյմ մէտինիզ՝ տէյիւ ԻԱՊՊ պուլտըրըր ։
12 — Պաւ էճլէրէն , էյ Խոտայէլ , ատանա պէդյլէ եուֆտա ճաղրմ՞ .
Պաւնաւ առանա եուֆտա ճաղրմ՞ իչիւն ,
Էյ Խոտայէլ , Ալլահդնդն հուզուրընա չըգմազտա հոզրը օ֊լ ։
13 — Զիրտա իչիմ առտալտրը թէշքիթլ վէ բիւդգեաոր խոտգ էտէն ,
վ֊է ինտանտա ֆիլբրինի պէյտան էտէն ,
Շառֆտադր գուլլուխ է չէվիրէն
վ֊է զէմինէն եիւքտէք եէլլէրի իւպէրինտէ կէզէն Օ տըրը .
Անըն իտամ Իլտհ իւլ ճհնուտա Եհովա տըրը ։

ՊԱՊ 5

Էյ պէյիթ ի Խոտայէլ , պաւ քէլտամը ,
Եառնի հագգրնըզտա օգտաորըզմ՞ մէրսիհէյի տինկէլինիզ ։
2 — Խոտայէլ պաքիրէսի աւէշտիւ , պիր տատհա գուզգատայտա ճագ տըր .
Թօփրտադր իւղէրինէ պրտագըլտը , ատնը գուտըրտան օճգ տըր ։
3 — Զիրտա Ի՛ատգ Եհովա պէդյլէ պաւ֊յոտրը .
Իչինտան պիդ նէֆէր չըգտան չէհրտէ՝ Նէւգ նէֆէր գուլտաճագ ,
վ֊է նէւգ նէֆէր չըգտան մնահլտէ՝
Պէյիթ ի Խոտայէլէ ան նէֆէր գուլտաճագ տըր ։
4 — Զիրտա ԻԱՊՊ պէյիթ ի Խոտայէլէ պէդյլէ պալատըրը .
Պէնի թաալէգ էտինիզ , քի եառէյտան ապնըզ .
5 — Լաքին Բնէիելի թաալէգ էթմէյինիզ ,
վ֊է Գազգազտալտա կիրմէյինիզ ,
վ֊է Բերսաբէէյէ կէչմէյինիզ .
Զիրտա Գազգազտա մնահլտագ էտէր կիտէճէք ,
վ֊է Բնէիել մահվ ալտաճագ տըր ։
6 — ԻԱՊՊ թաալէգ էտինիզ , քի եառէյտանընզ .
Օգմայտա քի պէյիթ ի Յոսէֆ տաթէշ կիտի տուչիւտ ան֊ը ինէ կիտէճէք էտէ ,
վ֊է Բնէիելտէ աէօնտուրէն պալատնայտա ։
7 — Էյ հագգը փէյղն օթ քնան աէօնտէրիտ՝
Աառալէյի ե՛երե տաթանտը ,
8 — Սիւրէյայտը վէ ձէպպատը խոյգ էտէնի ,
վ֊է էօլիւմ՝ կէօլկէսինի տատպահա աէօնտէրէնի ,
վ֊է կիւնահտա կէճէ կիտի գտբտը֊տանը ,
Տինիգին տառտրընը չտզբրըտ ,
Անէրի եէր ևիւզինէ աէօգէնի ,
(Խամի Եհովա տըր .)
9 — վ֊է հելտգ գալ֊ատյա ևէթիշմէտ իչիւն
Դուվվէլի֊լինին իւզէրինէ անօգտգէն հէլտգ կէթիրէնի ևուկ էտինէ ։
10 — Թափուտաա էօպահ֊ինըյէ թա՛֊զիր էտէնէ պուգ էտէրէր ,
վ֊է տօզրտա սէգյլէյինտան իգրտահ էտէրէր ։
11 — Մ՛աատամ՝ քի ֆագիրի ատտգ տալթընա տալըտ ,
Անատէն պուլտատյ փէշքէշների տալտընըզ .
Եօնուտմըշ թա֊աշտան խոտնէյէր եառփտընըզ իտէ տաէ ,
Անէրտան օթ֊ուրմայտա ճագգանընզ .
վ֊է տա՛լտա պուղտուր տիրտինիզ իտէ տաէ ,
Անէրին չէրտատլտատն իչվէյէ ճէյգտինիւ .
12 — Զիրտա քէսրէթի իւզրէ օլտան ֊ի֊ա եառնյատընզը
վ֊է տաղըր կիտնահյատրընզը պիւրիրմ՞ .
Սատիհի թտագէթգ էտիտ՝ քնչէյէթի տալըտընըզ ,
վ֊է գտփտատտա ֆռւգտատրանէն հափէնէը իւպէտ տալ էտէրտինիզ ։
13 — Պու էճլէտն ֊ատգըտը օլտան տ վէրգըտ տատա տիւ քիւթի էտէ ճէյգ ,

Digitized by Google

Ձիբա ֆիննա պիր վագբի տբր ։
14 – Շեբբի՛ ասխիլ, ասն ճագ խայբը
թ ալէպ էտնիդ, քի եսչայս-
սընըզ.
ալ ակզալէ ոճ Իլահ իւլ ճիւնաւա օ-
լան ԻԱՊՊ,
Տէսիյինիզ կիպի , ասիկն իւլ օլաճագ
տբր ։
15 – Շեբբաւեն իքրահ էտիպ՝ խայբը
ասվինիզ,
ալ գափաւա Հապգը ասալիմ էտ-
նիզ ,
Օլա քի Իլահ իւլ ճիւնաւա օլան
ԻԱՊՊ
Յավկֆին պագիւկսինէ մերհամէթ
էտէ ։
16 – Պաւ ասպէպտէն Իլահ իւլ ճիւ-
նաւա օլան Իտապ Սհովա ակզ-
լէ պաւյաբբր .
Հէր մէկտաճտա ֆիդանի էտէճէքլէր,
ալ հէր ագագատա՝ Ահ վահ , ասխլե-
ճէքլէր ,
ալ չէֆիթ ճիլի մնաի էմէ ,
ալ մէբսիւ օգաւմադը պիլէնլէրի ֆի-
զանաւա չտզբըտաճագլար ։
17 – ալ հէր պիր պադդատա ֆիդանի օլա-
ճագ ,
Ձիբա ասէնին օրթաճկատան կէչէճէ-
յիմ՛՛ տէկիւս ԻԱՊՊ պաւյաբբր ։
18 – ալ՛յ ԻԱՊՊԸՆ կիւնիւնիւս ար-
զաւ էտէնլէրէ .
ԻԱՊՊԸՆ կիւնիւս նէ՞ վազիֆէնիզ տիր.
Օ նաւբ տէկիւլ , ասն ճագ զաւյմէճ տիր.
19 – Նիհի էքսիմ՝ պիր ատամ՝ ատալանի
էանիւնաուն գաչտբղընատա՝
Աձաս ապր իճ էատտիւճ էատբ .
ալ խանէյէ կիրիպ էլինի տիվաբաս
տագյատաբղընատա՝
Անը եբլան ատագաբ ։
20 – Իչհի է ԻԱՊՊԸՆ կիւնիւս նաւբ տէ-
կիւլ , ասն ճագ գաւլմէճի տիր.
Անատէ զիկյա էտգ , ասն ճագ գ գաբ-
բանկբզգ վաբ տբր ։
21 – Պագյտամկյաբընըզատան իքրահ վէ
նէ ֆբէհի էտէրիմ՛.
ալ պէօյլէ գ ճէվապ՝ատի կյաբընըզատան
խոշկանմամ՛։
22 – Պատնաս մինէհրատգալար վէ էքմէգբ
իճ ագաւտիէէրիդիդի իճ ագաճիմ
էճի ակէդիդ տէ՛
Գատաւէլ էճի մէկէ ճէկիմ՛,
ալ պէօլի Հօյվանկյաբընըզատան օլան
ակէյատճի գաւբզագկյաբընաս պագգ-
մայաճագըմ՛։

23 – Իկահիկէբինին չատճի ատաքնը պէն-
տէն ատագկյաչտբր ,
Ձիկյա ատանի ատբկյաբընըն նատգմէ ակ-
տիկկէ մէկյճէ՛։
24 – Կաքնն Հօգգ՝ տատկյար կիպի ,
ալ ՛ատատկէթի տատ՛իմ ճէբէկյան էտէն
բբմնագ կիպի ագաբն ։
25 – Ընյ պէկյի ի Խաթայէկ , պէբբկյէ-
տէ գբբգ ակնէ
Պատնաս պէտկհէկէբ վէ ի՛ագաթմէկէբ
ի՛ագաճի՛ էճի ակնի՛գ մի .
26 – Ան ճագ սիպին Մագգբբն չատբբ-
կյաբընը ,
ալ ֆիտէն փատի կյաբընընըզ ,
վէ քէնտինիզ իչիւն եատփաբղընըզ կ-
կյատկյաբընընըզն եբկյաբզընը ի՛տա-
չբտընընըզ ։
27 – Պաւ է ճկյէտէն ակպի Դամմնսկուտան
է ախ էչէ էաբր ակբբէճկյի՛՛ տէ-
կյիս
Իամի Իլահ իւլ ճիւնաւա օլան Սհովա
պաւյաբբր ։

ՊԱՊ 6

Վա՛յ՛ Սիօնատա ատատատէ հալ օլանկ-
կյաբտա ,
ալ Սամարիաս տատպընատա էնտիշէսիզ
պատկյանանկյատբտ .
ալ պէկյի ի Խաթայէկյեն մի՛բատճա՛ատի
էճի տիկյէբէրի
Մինկյէյկյէրին պէրբինճիսինին էշյատ-
ֆբնատ ։
2 – Գատպտնէկյ կէչկով կէօբիւնիւզ ,
ալ օբատատան պէօյիւ-ք Եմմանա կի-
տէնիզ ,
Անատէն Ֆիլիսթի կյէրինն Գէճի նա՞ կնհի-
նէ էնինիզ .
Անկյէր պաւ ժէմինկյաէն էկյի՞ մի
տիբ ,
Եսխատա ասկյէրին Հուատատաւբ սիպին Հու-
ատատընըգատան կէնի՞շ մի տիբ,
3 – ալ՛յ ՛Ադվէրՙ քի պէկյա կիւնիւ-
նիւ ատագաճկյաբընըբբկյատբ ,
ալ զատկյ քիւրսիսատիւնիւ եատգբն կէ-
կի իբկյբկյէր,
4 – Ֆիկյսիկյի եատի տագկյատաս եատի տբ-
կյատ,
ալ տէօշէկյէկյերի իւպկյերինատ ատզանբբ-
կյատ,
ալ սիւրիւատէն գատզատկյատբբ,
ալ տախբբ իչկյնատէն պատզատզկյատբբ եէբ-
կյէր։
5 – Սանկի ատբ ակտատաբկյէ իրկյատկյատբ,

Digitized by Google

Ալ Դաւիթ հեգի քէնոխլէրի խլուն մուռթգի ալէխլէը թ՚ասա էսէը-լէը։

6 — Գիասակէրէլ էէրտալ խէրլէր,
Ալ է ա՚լա եօղլարլէ էասլանըլլար,
Ալ է ցավէ փին գըրլմասընասան ասօ-լայը քէսէր ևիմէղէր։

7 — Գաւ է ճլատէն չիմնի եվվէլքի էսէր-լէր իլէ էսիր սիւրիւլէ ճէլլէր,
Ալ է ևաֆթա ուզանանլարըն մէսէր-քէի աէասասը քէսիլէ ճէք սիր։

8 — Ինսո իւլ ճիւնաւա օլան ՐԱՊԳ պատւարըր քի,
Բասպ նՀովա քինոմի Հազգը խլուն եէւիւն էեմի,
Գէն ցակոբըն ֆախրընասան խքրահ է-ատ ըիմ՝
Ալ է ասրն աերպալարընասան նէֆրէթ էսէրիմ՝,
Ալ է շէՀր իւլ խլինասէ պատւանանըն քէսաֆէֆսինի փւ-ւիսէ թէսլիմ՝ էսէ ճէլիմ՝։

9 — Ալ սիր խանէասէ ան քիշի գալա-ճագ օլաս պիկ,
Անէրը ատ էօլճէք սիր։
10 — Ալ է խանէասէն քէմիքլէրի չըգատ-մագ իչուն պիր քիմնէնին 'սա-մուճաագը
Ենախատ ցէնագէչ Հազգաճագ ատեմ ասըր գատլաբրասճագ.
Ալ է խանէ իչինասէ պատւանանաս՝
Ենանըկաս տատՀա վա՚բ մը՝ տէյէճէք.
Օ տատխի՝ Խայր՝ տէյիւ ճէվապ վէ-բէճէք.
Պաւ տատխի՝ Սիւքէքի էյլէ,
Զիրա ՐԱՊՊԸՆ խամինի զիբը էմ մէք օլմագ՝ տէյէ ճէք սիր։
11 — Զիէնքի իչլէ ՐԱՊԳ էմը էտի-յօր,
Ալ է պէգիւք խանէյէի Հըզագճագ,
Ալ է քիւչէք խանէասէ կէտիք ասչաս-ճագ տըր։
12 — Գայատաս ամի լար գօչաբը մը,
Ենախատ ատատ էգբիւլէրէլ չինֆի սիւ-բիւլի՚ւբ մի.
Զիրա սիզ Հազգգը գէՀրէ,
Ալ է 'տատալէմի սէմերէսինի փէլէն օֆը-նաս թ՚ատՀիլ էէտինիզ։
13 — Էյ լաչէյլէ մէսթաւբ օլամլարը,
Գէնեաի գուվվէթի խմիզլէ
Գէնեախիզ իչուն պատւյնաւզլար եամ փ-մնատգ մը՝ տէյատինիզ։
14 — Պաւ էճլատէն, էյ պէյլի ի Խ-բատէլ,
Իչլէ պէն 'ալէյհինէվէ պիր միզլէթ ապատգա գատլաբրասճագբմ՝,
Օ տատխի սիզի Ցմամի մէսաբէլինասէն պէբրիյէ տէբէսինէ գատատը
Թատգիճգ էսէ ճէք տիր՝ տէյիւ
Իչսո իւլ ճիւնաւա ՆՀովա պատւյա-բրը։

ԳԱՊ 7

Բասպ նՀովա պատնա պէգյլէ կէօա-թէ էբտի,
Ալ է խլիե սօն օթը՚ն պիրի էճէյի վագ-թը ըն խպի իատասընատա
Զէքէրկէլէը եատրասի տը.
(Ալ է խլիե մէլէյին օթ պէյէմինասէն սօկրաս սօն օթ խտի.)
2 — Ալ է ան՚լէը վէմինին օթ ընը պէա-պիւթ իւն նէսպէյատէն ատկրաս,
Նա Բասպ նՀովա, բէճա էսէրիմ՝, 'ասֆիվ էյլէ.
Ցակոբ ապզրդ օլտրգրնատան նա՚սըլ գատլաբճագ տըր՝ տէտիմ՝։
3 — Գաւնատան տօլայը ՐԱՊԳ մէրհա-մէի է կէլտի.
ՐԱՊԳ՝ Գաւ օլմայաճագ տըր՝ տէտի։
4 — Բասպ նՀովա պատնա պէգյլէ կէօսթէ էբտի,
Ալ է խլիե Բասպ նՀովա ատի էչ վաա-սըթ ապատլէ տատ՝վա կէօրմէչը խագբէ տանը չատդրըլլոր խտի.
Օ տատխի պէգյիւչ տէրհատսը մատհվ էեմ տի,
Ալ է թատրլայտըը էի էյլէֆ էյլէտի։
5 — Ալ է պէն՝ Եա Բասպ նՀովա, բէճա էաերիմ՝, ֆէբատգիի էյլէ.
Ցակոբ ապզրդ օլտրգրնատան նա՚սըլ գատլաբճագ տըր՝ տէտիմ՝։
6 — Գաւնատան տօլայը ՐԱՊԳ մէրհա-մէի է կէլտի,
Բասպ նՀովա՝ Գաւ տատխի օլմայաճագ տըր՝ տէտի։
7 — Գատնա պէգյլէ կէօսթ էբտի,
Ալ է խլիե Բասպ՝ էլլինատ չագգաւլ օ-լատագ,
Շատգաւլ իւլ խ-թէա՚ճէ տիվատ իւգէրինա-տէ տատբատյօր խտի։
8 — Ալ է ՐԱՊԳ պատնա՝ Էյ Ամվօ, նէր կէօրիւյօրսըն՝ տէտի.
Պէն տատխի՝ Պիր չագգաւլ՝ տէտիմ՝.
Ալ է Բասպ՝ Իչլէ պէն գատվէյմ՝ Խրատ-յէլ օրՀատագնատ պիր չագգաւլ գդյատճագբմ՝,
Ալ է պիր տատՀա 'խ-խ-ալրըճգան տատրֆ ը նագատը էեմ մէյէ ճէլիմ՝։

Digitized by Google

9 – Վ՚է Իսահակն մեր[illegible]է՚ալորը խաբուած,
ոչ է Իսրայէլին մոգափոխէրքն վիրան օձա՚ն ածած տըր,
ոչ է Յերոբովամ՝ խանէաթ իւզէրինէ գըլուխ՚ն՚է գալգաճաղըմ՚՝ ասաւ ։
10. Վ՚է Բեթէլին քահանի Ամասիա՝ Իսրայէլ մէլքի Յերոբովամա խոսէր կէսնասէրիզ,
Ամովս պէյի՚ի Իսրայէլ օրի՚ասըն՚ասա աշխին 'ալէյհինէ ֆէտասա չըգասըր,յօր,
Ցիյսար անրն ասօզլէրինին ճուռլէթինէ իմէ չասմայիւլ էասէ՚էզ .
11 – Զիրա Ամոս՚ն՚ Յերոբովամ՚ գըլուխ՚ն՚է էոյէ՚էզ,
Վ՚է Իսրայէլ մունի՚ազա քէնտի տեղ յուրնուսան էսիր սիւրիւլէ՚էզ՝ ասէյօր, ասէսին ։
12 – Վ՚է Ամասիա Ամովս՝
Էյ նէպի, կիտի, Յուդա տէյսըրնա փնիյսայ էյլէ,
Վ՚է օրատա էքմէք էե, վէ օրատա փէյղամպէրլիք էյլէ.
13 – Վ՚է պիր տըսա Բեթէլտէ փէյղամպէրլիք էմէ,
Ձիւնքի պուրասը մէլէյին մոգափոխ տիր,
Վ՚է հիւքիւմէթի խանէաթ տիր՝ ասէտ ։
14 – Վ՚է Ամոս՚ն Ամասիայա ճէվապէն ասէտ քր,
Պէն փէյղամպէր, էսխաստ փէյղամպէր օղլու՚ ասէյիլ խոմ՚,
Անճաղ չօպան, վէ ճիւմիզ ագաճը մէյվէսի տէզիյրէն խոմ՚.
15 – Վ՚է Ի՚ԱՊՊ պէնի՚ սիւրիւ սուրըն՚ասըն ասլոր,
Վ՚է Ի՚ԱՊՊ պատա՚ զԱԹ, գաւմիմ Իսրայէլէ փէյղամպէրլիք էյլէ՚ ասէտի,
16 – Վ՚է չիմոի Ի՚ԱՊՊ՚Ը՚Ն քէլամի՚նը տինլէ.
Սէն՝ Իսրայէլ հաագըմասա փէյղամպէրլիք էյմ՚մէ,
Վ՚է պէյի՚ի Իսահակ հաագըմասա աեոզ սէյլէմ՚՝ ասէյօրսըն՚,
17 – Պու էմէտէն Ի՚ԱՊՊ պէզիէ պուրյօրը.
Ջէվմէէ՚ի չէ՚հրտէ պիրնա էսէ՚ճէք,
Վ՚է օզուլլսօրսի՚ի իւէ գէզլսօրսի գըլըճասան տիւչէ՚ճէք,
Վ՚է Ի՚օփրատըն՚ սիճիմի՚է Ի՚ագամ՚ օլասնասճաղ,
Վ՚է սէն մէքքաւհ պիր Ի՚օփրագասա էօլէ՚ճէքսի՚ն.
Վ՚է Իսրայէլ մունի՚լագա քէնտի Ի՚օփրագըմասան էսիր կիտէ՚ճէք սիր՚,

ՊԱՊ 8

Ի՚ագող ՅՀովա պուռնա պէզիյէ կէսասի՚էրսի՚,
Վ՚է իլի՚ճ պիր սէփէի՚ հագ մէյվէսի զատ իսի՚,
2 – Վ՚է՝ Սէն, էյ Ամովս, նէ՚ կէսրիսյօրսըն՚ ասէտ .
Պէն ասէի՚՝ Պիր սէփէի՚ հագ մէյվէսի՚՝ աէսիմ՚.
Վ՚է Ի՚ԱՊՊ պատա՚ աէտի՚ քի՚
Գաւմիմ՚ Իսրայէլին 'ագըպէյի՚ի կէլէսի՚,
Պիր ատասա 'իսրա՚ըլըդան ասրի՚ք ի՚ագագար էյմ՚մէյի՚ճէյիմ՚՝.
3 – Վ՚է օղ կիւ՚նուէ՚ էէյ՚քէլին իլէսի՚ճէլէրի՚ փիղաճլարա սէճանէ՚ճէք,
Լաշէլէր չօղալըճագ,
Վ՚է անէրի՚ էէր մունայէ սիւ՚քիւի՚լէ սի՚ճաճագլար՚՝ ասէյիւ՚
Ի՚ագող ՅՀովա պուռյօրըր՚՝
4 – Պուռնա սուի՚լէյի՚նի՚զ, էյ ֆաւգարայը էաւասանլար,
Վ՚է սէյյարըն պէյսըրէլէրինի՚ն էէ՚լագ էսէնէլէր՝
5 – Ա՚յ պաչը նէ՚ զէմանի՚ կէչէ՚ճէք, քի՚ զաճիրէ՚ճ սաի՚ճալըր՚մ՚,
Վ՚է սէպի՚ն նէ՚ փի՚ճա կէչէ՚ճի՚ զի՚ պուգտասը սաի՚ճալըր՚մ՚՝
Վ՚է էֆայը քիւչիւլտիւզ սի՚ճագալը պէյյիսատէլիմ՚՝,
Վ՚է էի՚լէլի՚ի էէրագի գուլլանալըր՚մ՚.
6 – Փի՚ի էօգասալը սագէչէյ պէսէ՚լ.
Վ՚է ֆաւգարայը պիր չիփէ՚ սայագ գաւպնա սաի՚ճի՚ն ալալըմ՚,
Վ՚է պուղայալըն՚ սիւ՚քիւնէ՚ի՚ իսի՚ն՚ սաի՚ճալըմ՚՝ աէ՚ճանէ՚նիզ ։
7 – Ի՚ԱՊՊ Յակոբըն ֆաւգարը հաղ իչիւն էէմին էասիզ գէ՚էէ ։է,
Անէրէի՚ն էասգասըզ չէ՚լէրին տի՚ւ պիրինի՚ էզէսէն ասանէ՚ի՚ մայասաճագըմ՚՝.
8 – Գաւ չէ՚յ իչիւն սէյյագ ի՚ի՚ի՚ըէ՚ճի՚մ՚ ,
Վ՚է սանասէ՚ հէր սագրի՚ն օլսան մունի՚էմ էի՚ի՚ճի՚մ՚ ,
Վ՚է պիւի՚ի՚ճէն գէյագ նէհր կիսի՚ի՚ էօգասրը չըգաճագ,
Վ՚է Մ՚ըսըր նէհրի՚ն իւս ագըզը կիսի՚ի՚ էօ-

Digitized by Google

թիկա օլանաւ՝ զարգ էտիլեճէք տիր։
9 – Վէ Իապպ Եհովա պէտիլե պաւ-
յուրդր ։
Օվ կիւնաէ կիւնէդլի էդդիկ վազիճըն-
տա պաղիշդաճաղդմ,
Վէ կիւն զիյաղը վազիճնատա եէրի
գաթարտաճաղդմ։
10 – Վէ պաղշամդաղրդը մանի էմէ,
Վէ խլահիլէրինիզին քնաֆիէսինի մէր-
սիյէյէ աէօնատէրէճէյիմ։
Վէ հեր պէյէ չաւ պաղլատըդ,
Հեր քէսի ի֊տա պաշդը էտէճէյիմ։
Վէ պիր ի֊տաէ ճէք օզաւ իչիւն օլան
մանի էմ կիտի պիր յ֊ոխ,
Վէ 'ազըպէյինի տաճը կիւն կիտի է-
ատճէյիմ։
11 – Իապպ Եհովա պէօյէ պաւյաս-
յուրդր ։
Իչիճէ կիւնլեր կէլիդը քի ,
Պէն ախյատա գէլիյէդ, էքմէճը գէլի յէ-
դը ատյիլ, վէ տաւ գէլէճէի
ատյիլ,
Անճաղ ԲԱՊՊՐՆ քէլամընը իչիճի մէք
եէվնէտէնը կէօնատէրէճէյիմ։
12 – Վէ ատնիդաճն ատնիդճէ վէ չի-
մաշտատան շաւզատա տօլաշտաճաղ-
լաւր ։
ՏԱՊՊՐՆ քէլամընը տարայտաղ էտի է
պէրսի գուշատճաղլաւր,
Լաթքին պաւլանըյաճաղլաւր ։
13 – Օվ կիւնաէ կիւզէլ պաքիրէլեր ,
Վէ եէհնիյէյէ տաւարըզատան պայը-
լատճաղլաւր։
14 – Ամմանրիհանըն կիւնաէհընա ուխդա
օլանըն հադգը իչիւն եէմին
էտիդ՝
Էյ Թեան, ատնին իլահընի հադյ տաւր ,
Վէ Ռեհաապէատնին մէսիհի հադյ տաւր՝
ատչէնէյէր տախըճէճքլեր,
Վէ պիր տաւհա գաւգմանյատճաղլաւր
տաւր ։

ՊԱՊ 9

Ր աղպը մէզգահ իւզէրինատ տաւ-
բաւր կէօտիւմ, վէ ատտի քի,
Գաշուշդա վաւր քի էչիքէյէր տաւրպըլաըն,
Վէ անդէրտն ճիւմլէսինին պաչդաւրը իւ-
զէրինէ փաւրէ փաւրէ էդդէ,
Վէ անդէրտէն պաղգը գաւշանը գէլէճճէյ
գաւթլ էտէճէյիմ.
Անդէրտէն պիր ֆիրաւրի ֆիրաւր էճմէ-
յէճճէք ,
Վէ անդէրտէն պիր գաւրթաւգաւն գաւգ-
թաւդանդաղ տաւր ։
2 – Անդէր Հաաֆկախ գաւտաւր գաղտաս-
յաւր ,
Գէնթիմ էլիմ՝ անդէրտի օգաւտատն տալտ-
ճաղ ,
Վէ սէմմայա գաւտաւր չգգաւտաւր ,
Անդէրտի օգաւտատն էնտաիրէճէյիմ։
3 – Վէ Կաբմէզատըն պաչչընատա կիմ-
չէնէնէր,
Անդէրտի ատրայտաղ օգաւտատն տալտճաղդմ,
Վէ կէօզէրիմ էօնիւնատն աէնդիճի
տիմիճինատ կիպչէնատէր ,
Օգաւտատ եգլատնատ էմը էտէճէյիմ, ֊ ա-
տատի տանդերի տօգաւտճաղ տաւր ։
4 – Վէ տիւշմէնդերի էօնիւնատն էտիր
կիտատերէր խատ ,
Օգաւտատ գէդդճաս էմը էտէճէյիմ, ֊ ա
տատի տանդերի գաւթլ էտէճէք
տիր ։
Վէ տանդերի խաւր իչիւն տէյիլ , տան-
ճաղ պէդատ իչիւն կէօզէտէճէ-
յիմ։
5 – Ջիրա Բապպ խա ճիւնաւտա եհո-
վատ տաչդաւտատ տօգաւտնաւտ, ֊ ա տատ-
խի էդիր ,
Վէ պիւիճիւն ատքէնէտատ մանի էմ էտեր,
Վէ պիւիճիւն փյաւր նէհր կիտի հօ-
գաւտը չդգաւճաղ,
Վէ Մըտըր նէհրի էտ ֊ ըշտա կիտի գաւրդ
էտիլէճէք տիր ։
6 – Ատմանատատա քէնտի ֆեվգատնի օ-
տատաւրդընը հատֆատն,
Վէ գաւտպգեսինի զէմմին իւզէրինէ
թէ֊սիս էտէն,
Տէնթիգին տատաւրդընը չտաղդրդպ գաւտատ
իւզէրինէ ատճաքէն ֊ ա տաւր ,
Խամի Եհովա տաւր։
7 – ԲԱՊՊ պատյաւրդը քի , էյ պէնդի
Խաւրայէլ ,
Սիզ պատնատ գիւշդաւրատ եվէտատը կիտի
տատյի՞լ մի սինի՞ ։
Խաւրայէլի Մըտըր ախյաւրընատան,
Վէ Ֆիլիստի հէզրի կատփի օգաւտատն,
Վէ Սիւրիատյէյատրը կիդատէն չդգաֆ֊ը-
մատտաւր մի ։
8 – Իշդի Եաւպպ Եհովանդն կէօզէրդի
պատ կիւնատչդատտ հիւ֊քիւմէֆի
'ատէյհինատ տաւր ,
Վէ պէն ատնը հէր իւզիւնատէն մատհվ
էտատճէյիմ։
Ֆատգաճի պէյիճի ֆ Յակոբը պիւտպիճ֊
թիւն մատհվ էճմէյէճէյիմ՝
տէյիւ Բապպ պատյաւրդը ։

Digitized by Google

9 – Ձիրաս իշխէ պէն էմը էաերիմ,
Վէ պէշխ ի Խոպայելի՝ ճիւմլէ իսմ-
մեթլէրը տրասքնատա
Գալդաւ-բատա պաղդայ էլէսխքլէրի կե-
պի էլէյէճէյիմ՝,
Լաքին պիր թանէ եերբ տիւշմէյէ-
ճէք տիր։
10 – Պէյա պիզէ հէթիշմէյէճէք,
Վէ պիզէ խոպպէմ էմ մէյէճէք տիր՝
տէյին
Գաւմըմըն հէփ կիւնահքաթլարը գը-
լըճէլէ էօլէճէք տիր։
11 – Օլ կիւնաէ Դաւթին տիւշ-
միւշ մէնքէնինի իգամէ էտե-
ճէյիմ՝,
Վէ կէօքլէրինի գաճմասաա ճաղըմ՝,
Վէ եըգըլմըշ եէրլէրինի պինա էտե-
ճէյիմ՝,
Վէ ահը գասաիմ՝ կիւնլէրաէ օլըգը
կիպի էասմա ճաղըմ՝։
12 – Թա քի նգաւմըն պագիւլէսինի,
Վէ խամիմլէ էատա օլուհան ճիւմլէ
խամինէթլէրի միրաս ալալար՝
տէյիւ

Պատուհաս իճմայ էտէն ԻԱՊՊ պատյուրըր։
13 – ԻԱՊՊ պէշղէ պատյուրըր.
Իչիդ կիւնլէր կէլիր քի,
Զիքիր ճի՝ օլսադճըյա,
Վէ խալճամ պատան՝ թօխուամ՝ էքէնէ
եէթիշէճէք,
Վէ տատլար եէնէ չէրատա տատմէտատա-
ճադըլար,
Վէ պայրըլարըն ճիւմլէսի եէրիչէճէք
տիր։
14 – Վէ գաւմըմ՝ Խոպայելին էսիրլէ-
րինի կէրի կէթիրէճէյիմ՝,
Վէ վէրսան օլմուշ չէհրլերի պինա է-
տիպ՝ տաքին օլաճադըլար,
Վէ պաղլար տիքիպ՝ անլէրին չէրատ-
պէրը իչէճէքլէր,
Վէ պատչէլէր եատիպ՝ ատչվէլէրինի
եէչէճէքլէր տիր։
15 – Վէ անլէրի քէնատի տիչատլարըն-
տատ տիքէճէյիմ՝,
Վէ անլէրէ վէրտիչիմ՝ տիչատլարըն-
տատն տարիգդ ատգիւլմէչէճէք-
լէր՝ տէչիւ
Ալլահդէն ԻԱՊՊ պատյուրըր։

ԱԲԴԻԱ

Վահմի ի Աբգիա։
Բաագդ եհովա Նգաւմ՝ հագգընատա
պէօյլէ պատյուրըր.
ԻԱՊՊ թագատգընատան խապէր իչիդ-
տէք,
Վէ միլլէթլէրէ էլչի կէօնաէրիլտի.
Գալգընըգ, անդն իւզէրինէ մուհարե-
պէվի չըգտալըմ՝։
2 – Իչիդ ատնի միլլէթլէր ատրագնատա
քիւչիւլմի տիւմ՝,
Ղալթէթլէ մնահագդար սըն։
3 – Էյ գէյտա հատրգելարընատա տաքին
օլաս,
Մէգքէնի եիւքսէք օլան,
Վէ գալդինատ՝ Պէնի քիմ՝ եէրէ էն-
տիրէ պիլիր՝ տէչէն,
Գալդինդին դուբուրը ատնի ալտտաթտը։
4 – Գալթատ՝ կիտի եիւքսէչէն,
Վէ հաւտնդը հըլտըգլար ատրագնատա
հաճատան պիլէ,

Օրատատան ատնի էնտիրէճէյիմ՝ տէչիւ
ԻԱՊՊ պատյուրըր։
5 – Էկէր ատնատ խրտըգլար հատխատ կէ-
ճէլէչին հայտատիկլէր կէլսէ խոր,
(Ա՛հ, նատրլ հէլսգ օլսուն,)
Անլէր քէնտիլէրինէ քիճիգլէմ էտե-
ճէէ մէգտատր սըրգսմի էթմէգ-
լիՙր մի խոր.
Էկէր ատանատ պաղ պօզուճըլար կէլսէ
խոր,
Զինկիլլէր պրագմադգլըՙր մի խոր։
6 – Նատա նատրլ թէճիսհնատ օլուն-
տատ.
Կիգլի մնահլարըր տրատնըլտը։
7 – Սէնին իլէ մնա՛տահէտ էտնլէրին
ճիւմլէսէտ սէնի հուտատատա գա-
տատր կէօնատերտիէր,
Սէնին իլէ միտատլիմի խագրէ օլան-
լէգր սէնի ալտտատը՝ տատնա գա-
լինգ օլտրլատ.
Էչգմէյիկի էհչէնէ սէնին ալդ ընա տաղ
տէրտիէր.

Digitized by Google

Անոնք ֆիլհմ՝ հօգ տըր։
8 – ՐԱՊՊ պատասխըր ըր,
Օ՛ կիւնահ եգովմոան հիքմէթի սահմիկներնին,
Վ՛ երես տալու տարբերութեան ֆիհմի մեծ-ագա մեհվ էտե ճէրիմ՝։
9 – Ի՛յ Թեմոան, սէնին գահրեմանլատրըդ ատ հղէթի կերթիքիտար օլաճաղլար,
քա՛ քի երես տալու տարբերութեան հէր քէս գաթի՛ լիէ գաթի՛ օլաճաս։
10 – Գոյնատաղչին ցահօգաս օլսան զուլմ ահպէպինոան
Անոնի խէճալէթի գափղատաճագ տըր,
Վ՛ երկուքն գահ՝ օլաճաճագըն։
11 – Գոյշըտաս տատրատաղըն կիւնահէ,
Ի՛նձնէպիլէր ասըն՝ տարբերնին էսիր կեօխի իւրտիւրլերի,
Վ՛ ետապանճրլատր գափուլտրըտաս կիրսիքլերի,
Վ՛ Նրատաղէմ իւզրինէ գտր՛ատ ահի տրգլատրը կիւնահէ,
Անոն տահեր անկերին պիրի կիտի խոին։
12 – Գարձատաչրինըն կիւնահէնիւ,
Անըն մնատիպէնի է կիւնիւնիւ տէյր էհմէմէլի
Վ՛ պէնի ցատանըն հելտաքը կիւնիւնատէ մէսրուր օլմամալը
Վ՛ մուզայագա կիւնիւնատէ
Գէդյիւք տէդլէմէ մէլի խոին։
13 – Գոավիլմին գափատարնատ՝ տաֆէիլերի կիւնիւնատ կիրմէմէլի
Վ՛ տաֆէիլերի կիւնիւնատ պէլտատրնը ան տէյր էհմէմէլի
Վ՛ տաֆէիլերի կիւնիւնատ անկերին մնրընատ Եւ ատզահ մնամալը խոին.
14 – Վ՛ անկերին ֆիրարիլերինի հէտատաք էհ մէք իչիւն
Եոլ ազդնատա տատրմնամալը
Վ՛ մուզայագա կիւնիւնատ
Գատրի ատանդատրընը էլէ վէրմէմէլի խոին։
15 – Ջիրա ճիւմլէ մէլլէթլեր իւզերինէ

ՐԱՊՊՆ կիւնիւնիւն կիւլմէք հատգըն տըր։
Անն հատփտրգըն միսիլլիս տահա հատգըտատաղ։
Վ՛ ճէզատի պատշղնա տէօնէ ճէր տրր։
16 – Ջիրա տէզ մնատգատատէս տատրգըտ տատ նատտրլ իչտինփգ խոէ.
Հէփ Թա՛ֆիկլէր տատիր տատ՝խոա իչէճէրլեր։
Հէմ՛ իչէճէրլեր, հէմ՛ նատատաճագլատր,
Վ՛ էհ՝ օլմամէշ կիտի պատճագլատր։
17 – Ճատգատի Սիօն տատրգնատա ձէճաճի պատրատնատճագ,
Վ՛ գատատիչէթի օլաճագ,
Վ՛ պէչի՛ թ ցահգոր մհրկերինի թէմէլլիտ էտէճէրլեր։
18 – Վ՛ պէչի՛ թ ցահգոր ատի էշ,
Վ՛ պէչի՛ թ ցահգատ պէեվ,
Վ՛ պէչի՛ թ նատատ տատճոն օլաճագ.
Վ՛ տահկերին իչինտատ Թատթատշլագ,
Անկերի Թէչէֆ էտե ճէրլեր,
Վ՛ պէչի՛ թ նատատրն պատգիւէսէթ օլ մնյատճագ տըր,
Ջիրա ՐԱՊՊ տէգլէ՛տի։
19 – Վ՛ ճէնատագ Եհսէ՛թ նատատ տատգրնը,
Վ՛ օվատ Եհսէ՛թ Ֆիլնսի՛լեր գէյրէնը միրատա ատատճագլար.
Գէգատլիք Եգիրեմ՝ տատչրատրնը վէ Նատմնրնատ տատչրատրնը,
Բնեհիտմին տատիր Գատգատագը միրատա ատատճագլատր։
20 – Վ՛ պէչնի Իարպէլէրին պատ՝ տարքերինատէն օլատն էսիրլէր
Նատրնգիվ տյատ գատտատր Գատնատնլատրըն գէյրէրնը.
Վ՛ Երատատգէմին Սեփատատգատտա օլատն էսիրլէրի
Ճէհնատագի շէհրլերի միրատա ատատճագլատր։
21 – Վ՛ էհ՛լատգէատրատր Եհատ տատգրնը հիւքմ՛ էմ՛ մէք իչինտ
Սիօն տատգրնատ չրգատճագլատր.
Վ՛ մէլէքութի ՐԱՊՊՆ օլատճագ տըր։

---

* Եհսէ՛թ՝ մնագրնը

ՅՈՎՆԱՆ

ՊԱՊ 1

Վ.Է Յոհաննան խոնի Աննախիչ ԲԱՊՊԻՆ քելեմբե կելերեք, 2 – Գալգ, պեզդիրեք չէնր օլսան Նինաեւիէ կիմի, վէ անդն 'ալէյհինէ նիւտա էլլե, գիրա անդէրին քելմի խրիսդոս Հաւգուրդսուս չըգսաբ՝ ուտաի։ 3 – Լազարին Յոհաննան ԲԱՊՊԻՆ Հաւգուրդնաան Թաարսխակ Ֆիրսաբ էմմէք իւզրէ գալգսաը. վէ Եաֆսայա էնիդ՝ Թաարսխակ կիուէճէք պիր կէնի պուլսաա, վէ անդն նասվէնէրնը վէրիպ՝ ԻԱՊՊԻՆ Հաւգուրդնաան անդէրը իլէ Թաարսխակ կիմի մէք իւզրէ անաա պիննսի։

4 – Վ.Է ԻԱՊՊ անէնիլ իւզէրինէ չիսաէմլի պիր բիւգիսաար զաՀաբ էմաիրմէքլէ անէնիլսաէ պէգդիւբ պիր Ֆաւրիճնաա օլսաա, չէգդիլ քի կէմի փաորէլէնէ ճէք աեբէ ճէյրէ կէլսան։ 5 – Վ.Է կէմիճիլէրը գօրգսաըլսար, վէ հեր պիրդի քէնաան իլսէնդնաա Ֆիբիաաա էյլէսաի, վէ խաՓիֆլէնմիլէրի իչինէ կէմիճաէ պուլունաան էշէսդիգ անէնիգ սաիգսաըլսան։ Յոհաննան իսէ կէմինին ասնպաըրնաա էնիպ հեմի մըշ վէ պաղըր ալդուսյաա տասմըշ իսդի։ 6 – Վ.Է կիմինին բէ'նսի սանաա հաագդալշըպ սանաա խիմասպէն՝ Էյ պաղըր ալդուգյա տասլան, սաանաա նէ՞ օլսաա գալգ, Իլսէնիկաա Ֆէբիաաա էյլէ, պէլգի Ավլսհ պիգի թէճէլգբիւբ էսէբ աա հէլսգբ օլմայըշ՝ ասէսաի։

7 – Վ.Է պիրիպիրինէ՝ Սէլինիգ, գաւր'սա սիմալդի՞ վէ պիգի պաա պէլսա քիմին սէպիպիլէ խասպէկի էիճիչինի պիլէլիմի՞՝ ասէսիլէր։ Վ.Է գաւր'սա սիճսաըգլայրնաաա՝ գաւր'սա Յոհաննաա սուշսաու։ 8 – Վ.Է պաՀաննան իւզէրինէ ասնլէր սանաա՝ Շիմոն պիպի խասպէբ վէր, պաա պէլսա իւզէրիմիզ քիսի՞ն սէպիպիլէ օլսաա. սէնին իչինի նէ՞ սիր, վէ նէ՞ բէսէն կէլիյորսուն. վաՀ սանդի նէ՞բէսի սիր, վէ սէն հմ՞նկը միլէճի սէն աճն՝ սէսիլէր։ 9 – Ո սուսի սիլէրէ՝ Պէն 'Իսդիյոն իմ՝, վէ սէնիգի վէ գաբդայը խալգ էսէն Իլսհը սէմիվսիճ Եհովասանի գօրգարըմ՝ ասէսի։ 10 – ՊաՀաննան իւզէրինէ օլ ասսէմլէր զաւիէլ գօրգսաըլսար, վէ սանաա՝ Պաա սէնին եասիսաըգդ նէ՞ սիր՝ ասէսիլէր։ գիրա ԻԱՊՊԻՆ Հաւգուրդնաան Ֆիրսաբ էմմէքիչինի օլ ասսէմլէրէ խասպէր վէրմէք օլսաըգդնաան սանլէր պաՀաննա պիլիրլէր իսի։ 11 – Վ.Է սանաա՝ Տէնիգինի իւզէրիմիզսէն Թէճէնի օլաՀնմասաը իչինի սանաա նէ՞ եասիսաըլսո՞՝ ասէսիլէր. գիրա սէնիգինի գաապսրմասաը կիմմէքճէ չիսասէճ՝ քէսդ էմմէքսաէ իսի։ 12 – Ո սուսի սանլէրէ՝ Պէնի գաապսրդսաը սէնիգի սմ՞ ընդ, վէ սէնիգի իւզէրինիգսէն Թէճէնի օլաՀնմասաը սաբդ. գիրա պաա պէգդիւբ Ֆաւրիճնաա իւզէրինիգ պէնիմ սէպէպիմնէն կէլմիյինի պիլիրսիմ՞՝ ասէսի։

13 – Վ.Է օլ ասսէմլէր Իճէյէ գօրգսաս չէվիրմէճէք իչինի քիւրէճ չէքմիլէր իսէ սէ, մնէգմէ էսէր օլմնասաըլսար, գիրա սէնիգինի գաապսրմասաը սանլէր իւզէրինէ կիմի մէք իւզրէ անաա պիննսի։ 14 – Վ.Է Եհովասաա Ֆէբիաաա էսէրճէք՝ Րեճաա էսէրիճ, հաա Եհովա, բէճաա էսէրճիգ, պաա սասէմլին ճանդ սէպէպինսէն հէլսգբ օլմնայըլմ՞, վէ իւպէրմիլէ սաաչըգլ գան ճիւրմիճնիճ պրոգգամա, գիրա, հաա Եհովա, քէնանինկէ խոշ օլսանը նասիսաըն՞՝ ասէսիլէր։ 15 – Վ.Է Յոհաննան գաապսրդսաը սէնիգի սմ՞ սոգգալսարը կիպի սէնիգինի գաապսրմասաընաա աճճքունէմի կէլսան։ 16 – Ո զմանն ս սասէմլէր ԲԱՊՊՏԱՆ գիմյասէսիլէ գօրգսաըլսար, վէ ԲԱՊՊԱ պէպիՀ էմ ասգսամի՞ էսէմ՞՝ Դէգդիլէր էյլէսիսէր։

17 – Վ.Է Յոհաննան հաճիմնագ իչինէ ԲԱՊՊ պէգդիւբ պիր պայլգ իմ'նինէ էմմէք իսէն վ. Յոհաննն իւշ կիսէ իւշ կէճէ պայլգդին գարնդնաա գալգսր։

ՊԱՊ 2

Վ.Է Յոհաննն պայլգդին գարնդնաան Ավլսհը ԲԱՊՊԱ նիյազ էսէմ ասէսի քի,

2 – Մասգայսագամնաա ԲԱՊՊԱ Ֆէբիաաա էյլէսիմ՞.

0 սուսի պէնի մնասէճէճաագ գէգլսը.

Digitized by Google

Հավիւնէին խլհեաէն չսպրեսրեմ,
վ.ր ահսիմի իշխի տոնն։
3 – Պէնի ահնիզ օրհ տասընա, տերեսպա
ասի տոքն,
վ.ե ապրնիմ բլսոր պէնի իհսահե ե՛ծոք.
Թելսոհ իւմ վե տասղոսլորքնէն ճիւմ-
լեսի իւզերիմնուէն կեչսու։
4 – վ.ե տահիմ քի՝ պէնի ահնին կեօղ-
լերինդ եօհիւնատէն Թասրա օլսնա-
սրմ՝,
Տոգահի՝ ևինե մուգտատես հեյքելինէ
պոգոճճողրմ՝։
5 – Սուլսոր ճանրմա գասատոր եՀրաս-
ՀրմԸ ասղորլսոր,
Տերևա պէնի իհսահե եյլեսի,
Պասչրմա եօսուն սասրբլսոր։
6 – Տահղսորըն տիպլերինդ եՀնոհմ՝,
Չէմինդ Թի բղդազլսորբլյլե տոգ՝իմնա իւզե-
րիմնե իսի.
Նյոքին՝ ևա Ալլահրմ ՐԱՊՊ,
Սէն հայահի բրմը չօգաբրսոան չբգասր-
սոքն։
7 – Ճանրմ՝ տերսուհիմնե փերփե մուս-
ԹէղրոգԸ օլսորըՂնոա ՐԱՊՊՂ
դիկբ էյլեսիմ՝.
վ.ե Նի՛յոգրմ՝ ասանա՝ սէնին մնագտատ-
սէս հեչքելինէ վասղոլ օլսու։
8 – Նալսանըճը փուԹլսրա բի՛այեհ է-
ասենլեր
Քէնահլերբինե նելեճկ՛ Նի՛մեհի Լոնրբ
էսեերլեր։
9 – Նյոքին պէնի ասանա համիս սեգասոգ-
լե զեպիհե Թոգսիմ՝,
վ.ե Նեզրլերիմի խիա էսեճճեյիմ՝.
Խելսոս ՐԱՊՊԱ մնախոսս սորբ։
10 – վ.ե ՐԱՊՊ պոլղոս եմն եՀմե-
սի իւզերինե Յոհնանը ասղղն-
ասան գասոլսա սահ սոբ։

ՊԱՊ 3

Վ.ե իքինճի սեՔ՝ա ՐԱՊՊՐՆ քե-
չսմի՛ Յոհնանա կեչերեք, 2 – Գսալ,
պեզիւք չեհր օլսան Նինուէյե կիհի՛,
վե ասանա սեյեճճեյիմ՝ սեօզլերի՛ ասանա
Նյոսոս էյլե՛ սոէտ։ 3 – վ.ե Յոհնան
ՐԱՊՊՐՆ քեչսմի՛նա խոհ խոսյեն գալ-
գդղ Նինուէյե կիհի՛տի։ Վ.ե Նինուէ
իւչ կիւնասէ կեգիւիր պեզիւք պիր չե-
հիր իտի։ 4 – վ.ե Յոհնան չեհրե կիրր-
սեյե պոչչատը, վե պիր կիւնիւք սե-
ասՔե կեգերեք՝ Նինուէյեն խասրատղ
օլմասրնա ասնճագ գերդ կիւն վար՝
սեՀրե Նիսոս էյլեսի։

5 – վ.ե Նհինսէ եՀմեհի Ալլահա Թ-
նասնըղդ՝ օրսուճ Նիսոս էյլեսիլեր, վե
պեզիւք քիչէք չսել կհյտիլեր։ 6.
վ.ե պոս քեչսմ՝ Նինուէ մեկիյինե վա-
սղլ օլսըգդասս, Թահիհ ընասնա գոլդղդ
վե իւզերինէն րհսոասրնը չբգասրբղդ
չսել կհյտի, վե քիչ իւզերինասե օ-
Թասրսոս։ 7 – վ.ե մեյիքք իլե պեզիւք-
լերինեն ֆերմանբյլե՝ Նիսոան վե հայ-
վան, սոդղբ վե գդյուն պիր չէյ եէժե-
սինե, օյնլսոնմասրնե վե սոս իչմեՔնե։
8 – վ.ե Նիսոան իլե հայվասհի՛ չսել
կհյտդղ՝ ու-ՐԻ՛ն գսվվեյհ լերբյլե Ալ
լահա ֆերմասս եՀմինլեր. Վե հեբ
քես քեօհիս Հօլընսոան վե եյնհասե օ-
լսան գսսլմոան սեՀՀոհնե։ 9 – Գի՛մ՝
պիլբր՝ պեսւե Ալլահ սեՀօհնսդ մերհա-
սեհեմ կեսլեր, վե չհոսեհեյի գասգաս-
պլնոան վսղ կեչէր ոսե պիգ հեյսոք
օլմյոլդղ՝ սեՀյերեք Նինուէսե մհեՀաս-
սի չսգղբհ՛տը։
10 – Ալլահ սասխ 'սամեյլերինի՛ ե
ևսՀի քեօհիս Հօլյոբրընոան սեՀՀո-
սիսքյերինի՛ կեօբոսիս. վե Ալլահ սն-
յերե՝ կեՔհիբեՃեյիմ՝՝ սեՀՀոյի պեյս-
սոան սոօլսղբ մերհամեհեՃ կեհյոգ, կե-
ԹերմեՃսի։

ՊԱՊ 4

Վ.ե Յոհնանըն փեՔ կհսՃիսհնե կի-
սոերեք գասգաղնաքք օլսու։ 2 – վ.ե
ՐԱՊՊԱ սու՛ա էսոերեք՝ ևԱ, ևա ՐԱՊՊ,
պեն սոսհա վահիճոերմնոա իքեն սեօ-
զիւմ՝ պոս սոչյՔ մի խոբ. պոս սե-
պեգասեն Թասրսոսե ֆիբրոբ էսոՃեՔք օ-
սոբտ՝. գիբոս սեն բա՛սւ-Ք վե բոհյմ՝,
սոսպասբ վե 'ինայեհի չօգ Ալլահ օ-
յսու՝ պեՀյոսոան սոօլսղբ մերհամեհեՔ
կեՀյեՃեյինի պիյհբ իւսիմ՝։ 3 – վ.ե չհմ՝-
սոբ, ևա ՐԱՊՊ, բե՛Ճոա էսոերիմ՝, ՃսՃ-
նըմՔ սղ. գիբոս պոսնա եսյմեՔ ևասղղ-
մհգդասոան եվյոս սորբ՝ սոէտ։ 4 – վ.ե
ՐԱՊՊ Տոբբլմհգդա հագգբն վ՛օ՛բ մբ՝
սոէտ։

5 – վ.ե Յոհնան չեհրսոէն չբգբղդ՝
չեհրին չոորգ Թի սոբտոՔբնոա օՔՔոսս-
սոսե. վե օբոսնոա քենոհՔե պիբ Հասյմե գհս-
լոսս՝ չեհրե նե օլյոՃագրնբ կեօբոմՔբ
իւզե սոնբն սոյհ բնոա կհյոկհսե օ-
Թասրսոս։ 6 – վ.ե ՐԱՊՊ Ալլահ պիբ
գասգաղնաքք ևասմհոբ Թի՛ՃԻն եՔՔ սոէ-
Թ, քբն Յոհնանբն իւզերինե չբգբղդ՝ սոնբ սոէբ-
սոհնոէն գսսլրմ՝ սորմագ Հյյհն պոչչնոա
կեօյկհ էսոե. վե Յոհնան գասգաղնաքք սոօ-

Digitized by Google

ժնաբնաւան զկայաեակյլէ մեարաւբ ոլ-
առաւ ։

7 – Վ.է էրիէաթ կիւն ակհէր վագ-
թընառա Ալլահ ոյիր գուբառ իա՛ւեին
հէիաի , վե պու գոպագ առամառնըը
ժուբառաւ , օ առաթի գուբառառաւ ։ 8 –
Վ.է կիւնեշ առագունեառ Ալլահ հառգը-
ճը պիր շարգ բիւգկառրը իա՛ւեին էի-
առի . վե կիւնեշ ճոմընառնըն պառշընառ
վուբառաւ , շնջոյնէ քի պոյլըրգ քընառի-
աի իչիւն էօլիւմիւ առգառնէկյէրէք Պա-
ռնառ էօլմէք հառշամնագառան եվլաս առը՛
առեաի ։

9 – Վ.է Ալլահ ճոմընառա՝ Գառագագ
առամնաբնառան առօլառը առարբլմնագառ
հագգբէն վաբ մը՝ ատեաի . օ առաթի՝
էօլիւմիւ առբա-էկյէ+ առէրէճէառէ առա-
րբլմնագառ հառգգբմ՛ վաբ՝ ատեաի ։

10 – Վ.է ԻԱՊՊ՝ Այն էմէք չէրթպ
պէշյիւթ մէառէկյին , վե պիր կէճէառէ
պիրթիւ՝ պիր կէճէառէ գա՛իլ օյառն գա-
պագ առամնաբնառա առճրառըն . 11 – Վ.է
պէն իչյինառէ առաղ իլէ առլըն թէֆիր-
գինէ մնագթէառիր օլմէյառն նթ-
եիրւմ պիդառէն գէկյառէ առաէա՛, վե
չագ հայվառնառթ պառլուառնան պառ պէօ-
յիւթ շէհր ընիռուէկյէ իա էբառհհթ-
էրի մէկյէկյեմ՛ մը՝ առեաի ։

ՄԻՔԻՆԱ

ՊԱՊ 1

Ճուգա մէկյիքէրի Ճովթիառմ՛ վէ
Ալքագ վե Նգեկհառնըն կիւռնէրինառէ
Մօրհութիլ Մէկյիքէառա՛ Սառմնաքառա իլէ
Նբռաառագեմ՛ Հագգընառա՛ վառհկյէ կե-
լէն ԻԱՊՊՈՆ քէլառմը առբը ։

2 – Էյ գառվմլառբ , ճբռմլէնհիգ առհի-
լէյինհիգ ։
Էյ զէմին իլէ առնառէ պառլուռնառնըն
քառֆֆէառի , առիգգաթի էյլէ ։
Վ.է Բառպպ Նհվառա՛ առկյհյինհիգէ ,
Բառպպ մնագառառէա հէյքէլինառէն '՛ա-
կյհյինէվ շառհյառա օլառա ։
3 – Զիրառ իչյիե ԻԱՊՊ քէնառի մնագառ-
մըէնառան չբգբլոր ,
Վ.է էնհիգ զէմինին ևիռքառէք եէբլէրի
իւգէրինառէ կէգէճէք առիր ։
4 – Վ.է պառ մնառմռ առհ էչյին գառչբ-
ռընառա էրէփյի կիպի ,
Վ.է առլառբ էնհյառէն առչառղբ առգառբղբ
կիպի
Առըն առյհ ըռնառա առառգլառբ էրէյկյէճէք-
լէրբ ,
Վ.է վառհյլէբ եառբլառճագլառբ ։
5 – Պուհառն ճբռմլէառի Ճառկառբըն 'իա-
եառնէ ,
Վ.է պէյհ ի Իարառյէյին կիւռնառհլառբբ
իչյիւն առբբ .
Ճառկառբն 'իռեառնըբէն ռվգվգ քիմ՛
առբբ .
Առամնարիա առէյհլ մի .
Վ.է Ճուգա միւռթի էֆիֆ'առլառբըէն ռվգվ-
գի քիմ՛ առբբ .
Նբռաառագեմ՛ առէյհլ մի ։
6 – Պառ առպէպառէն Առամնարհառբբ իա՛ռբ-
լառնըն իա՛առ եբղբնհի բռբբ ,
Վ.է պառղ առհքյլէ ճէէբ էառէճէյհմ՛ .
Վ.է առնըն իա՛առլառբնէբ առէրէյհ եռռ-
վառրլառյառ ճառղբմ՛ ,
Վ.է իա՛էմէյլէբինհի առչառճագղբմ՛ ։
7 – Վ.է առնըն հէփ փուհի՛առբբ գբբրլառ-
ճագ ,
Վ.է վէլառհյլէբրի հէառհյէյէբինհ ճհմմ-
լէառի առհի էշյէ եագղբլառճագ ,
Վ.է առռբէհի յէբրինհ ճհռմլյէառնհի խռ-
բառղ էառէճէյհմ՛ ,
Զիրառ առնյէբրի փառհիշյէ իռճրէհի ֆյլէ
իի օֆիլառառբ ,
Վ.է առնյէբ եվնէ փառհիշյէ իռճրէհի ֆնհ
կիառէճէբյէբ ։
8 – Պուհառն իչյիռն առղլառյբղ փֆիգառն
էառէճէյհմ՛ ,
Սոյռւռմբշ վե 'իռբեառն կէգէճէյհմ՛ ,
Զագռաւլառբ կիպի փֆիգառն վե առեվէ գռռ-
շառ կիպի մնառհէմ՛ էառէճէ-
յհմ՛ ։
9 – Զիրառ առնըն եառբլառբբ առէրմռառ-
առղ առբբ .
Զիռնէքի Ճռռգռլառ գառառբ կէլառի .
Գռավմբմըն գառփռռռառնըն՝ նբռաառագեմ՛է
գառառբ եէհ իչառի ։

Digitized by Google

10 – Գէթ ասէ խապկը վէրմէյինիզ, հիչ ապլասմայընըզ.
*Ընէթ ափրատաս թ օփրագ իչինտէ եռա-վարլան :
11 – Էյ †Ասափըր ասքինէտի , 'իւքսան վէ խէճիլ օլարագ կեչ.
Աասանան ասքինէտի ասըշտար չըգմանզ.
Բէթ եսէլին մանիէմի ակզանէն գօնա-ճագ եէրինի ասըր.
12 – Ջիրա ‡Մասրօթի ասքինէտի խայր իչինա տաճնըրը .
Ջիրա Ի.ԱՊՊ թ ասրասֆընասան Ընուսաս-զէմ գափուսարնա պէլա էնտի :
13 – Էյ Լաքիա ասքինէտի , քիւհէյ-լանը ասրասպայա գօշ.
Անո գէլզինըն կինանահընքըն իսկէ իսաս-տը օ տըրը .
Ջիրա անդասէ Իսրայէլին 'իսէտանը պուս-լանասաս :
14 – Պաս էճլատն Մօրեսէթ-գէթէ հե-տիչէլէը վէրե ճէքսին .
Ա.քէպիր խանդէլէրի Իսրայէլ մէլիքլե-րինե քէսազիպ պուլանասճագ-լար :
15 – Էյ ‖Մասրնաս ասքինէտի , էննե տանաս վարիս կէնի իրէ ճէչիմ',
Իսրայէլին 'իզդէնի ի Ոգազամա գաստար կէլէ ճէք տիր :
16 – Սէվկին լիս էվլասքի իչինն տաչ-լարընքը եօլ վէ քէս .
Գարդոտ հիսկի պիւտպահէթիս իմտաս պուշլը օլ ,
Ջիրա անդին եռանընկատան էսիր կիմի-տոլնէը :

ՊԱՊ 2

Պ[illegible]ոյ չէրը ասիւչիւնդիրէր,
Վէ ևսոյ ապլասրընտաս քէօթի իւլիւք իս-ճատա էտնդէրէ .
Էլլէրինտէ իգի իսատը պուլանընտաղընտասան,
Աստպահ ապլասրատղընտաս ասնը ֆէ'իլէ կէնի իրէրէր .
2 – Վէ ասնէրը Իսրայէլատաս Իմանա' էտ-տիպ ՈՒնէրէ պահի էտէրէր ,
Վէ խանդէլէրէ Նամա' էպէրե ասնէրէ ա-յէրլար .
Վէ պիր քիւնէ չէմ խանդասինէ ,

*Թօփրագ խանդէտէ
†Հիւսան
‡Մէրսրէթի
‖Միքսաս

Ասէտճ վէ միրասրնաս գաստր եռանէրէր,
3 – Գաս էճլատն ԻԱ.ՊՊ պէդիլէ պուս-չատրը.
Իչիդէ պէն պաս գասպիլէ 'ասլէյ հինդ չէդիլէ պիր պէլա Իմտասպը եռան-րիմ' քի.
Անդըն ապլի-քնատան պդյասնընըզդը չէգա-բասմայաս Նաագասընըզ,
Վէ մնագրաս-քանէ կէզմէյէճէքսինիզ,
Ջիրա պէլա վագիքը տաբր.
4 – Օլ կիւնտէ սիզին հագգընըզդասա մէսիհ սեդյէյէճէքլէր ,
Վէ հագին պիր փիդնալէ փիլտան ե-տիպ'
Գիւլլիչին խատրագ օլտրագ ,
Գասավիմնին հիսասինին Իմ էպտալ էմաք,
Անը նամադ պէնատէն ապտը,
Թարըլապտրմընզը *կէրի վէրմէյէգ տէ' Իմ ագասիմ' էյլէտի' տէյէճէքլէր:
5 – Պաս էճլատն ԻԱ.ՊՊԸՆ ճէմա'ատ-Իմ գնատաս'
Սէնին իչիւն սիճիմ չէքէրէք գաս-ատ ապի տան պուլանընտայաս ճագ տաբր .
6 – Փէդդասնդէ բրլիք էտէնլէրէ' Փէդ-դասնդէրլիք էմ մէյինիզ' գէբլեր.
Անլէրէ փէդդասնդէրլիք էմ մէյինէճէք-լեր. Հագագրէմ տէ' օլանընտաս-յաս ճագ տաբր,
7 – Էյ պէդիլ ի Ցագոբ Իմտամիչ օլաս-նատն ,
ՐԱ.ՊՊԸՆ Րաս հա գբատատը մէ.
Անդն իչլէրի պոս մէ տաբր.
Ասի իդատիէթլէ Հարէքէմի էտէնէ սեօզ-լէրիմ' էյի տէյ[illegible]լ մի,
8 – Վէ պէնիմ գատվիմ' տիւշմէն օլ-մագը չօգատան պյոտա գալգագը.
Մատհաթպէտէն 'ավատի էտէրէք էմ-նիյէթլէ կէչէնլէրատէն
Էնդասրի իւզերինատն ճիւպպէճի տաբր-սընըզ,
9 – Գավմընին նիսատնդը ֆէբասիլը խատնէլէրինատէն Իմտրատ էտէր-սինիզ ,
Անլէրին էվլատընատան զիդնէթիմէ գատի Իյէյէն տապրսընըզ.
10 – Գատկըդ կիսինիզ ,
Ջիրա պուրատը իսի իրասատի եէրմի տէյիլ տաբր,
Նէ ճէտ օլատնտրդը սէպէպատէն
'Ադամ' հէլատյէ հէլատը օլտճագ տաբր:
11 – Պիր ատամ' բիւգիւտր վէ պատի-լատնա Իմտալի' օլտպ'

*Նախօք' մնացեալ տատա օլանտար

Սամսոն շէրասպ վէ միւաքիբ հազգընտա փէյդամպէրլիք էաէյիմ" տէյէրէք եաւուն սէպլէր խոէ,
0 քիմսէ պուռ դաւմէնի փէյդամպէրի օլաճաղ տըր,
12 – Էյ ճակոբ, ճիւմլէնիզի մութլաքա ճէմ" էաէճէյիմ",
Իսրայէլին պադիշահընի մութլաքա թօփլայաճաղըմ,
Բօռնա գոյունլարը կիպի,
*Ադրաարընտա պուլունան պիւրքիւլէր կիպի ատլէրի պիր եէրէ գոյաճաղըմ.
Ասէմլէրնի էէուրէյէ սէպէպլինտէն կիւրիւլմիւ օլաճաղ տըր:
13 – կէտիք աչան էօնլէրինճէ չըգաը.
կէտիք աչըղ գափաւտան կէչտիլէր վէ անտէն չըգտըլար.
Վէ ատլէրին մէլիսի էօնլէրինճէ կէչէր,
ՐԱՊՊ ատլէրին սէրտարը տըր:

ՊԱՊ 3

Վ՚է ատտիմ քի, Էյ՝ ճակոբըն բէ՚նալէրի,
Վ՚է պէյթ ի Իսրայէլին հազքիմլէրի,
շիմտի տինլէյինիզ.
Հազգը պիլմէլի տէյի՚լ մի սինիզ:
2 – Սիզ քի խայրա պուդը վէ շէրբէ մուհաղաֆէյի. էաէբսինիզ,
†Ատէմլէր իւզէրինտէն տէրիլէրինի վէ քէմիւլէրինտէն էթէլէրինի ատյասընըզ,
3 – Պուռնալար գաւմընըն էթինի եէրլէր,
Վ՚է իւզէրլէրինտէն տէրիլէրինի եիւզէրլէր,
Վ՚է քէմիւլէրինի էզէրլէր,
Վ՚է անլէրի գազանտատա վէ թէնճէրէտէ օլան էյի կիպի ատօզատարլար:
4 – 0 զէման ՐԱՊՊԱ ֆէրհատա էտէճէքլէր,
Լաքին օ անլէրի տինլէմէյէճէք,
Օլ վաքթի եիւզիւնիւ անլէրտէն ակթը էտէճէք սիր,
Ջիրա անլէր քէօթիւ իշ իշլէտիլէր:
5 – Գաւմիմմ իպլալ էտէն,
Տիլէրիմնէ ըսրըտան վէ սէլամէթ ֆիրատա էտէն,
Վ՚է անլէրնէն ազդընա պիր չէյ գօմայան քիմսէ 'ալէյհինէ

*Մէր'ալարընտա
†'Իպր. Անլէր

Ի'լանը հարզ էտէն փէյդամպէրլէրը հազգընտա
ՐԱՊՊ պէօյլէ պուրուրը.
6 – Պուռ եէրլէտէն տիզէ կէճէ օլաճաղ,
Ֆի բիւ'յա կէօմէկյէտինիզ,
Վ՚է տիզէ զուլմէթի օլաճաղ,
Ֆի թէֆա'իւլ էմմէկյէտինիզ.
Վ՚է փէյդամպէրլէրը իւզէրինէ կիւնէշ պաթաճաղ,
Վ՚է անլէրը իւզէրինէ կիւն գարարաճաղ տըր:
7 – Վ՚է բիւ'յա կէօրիւճիւլէրը աթանաճաղլար,
Վ՚է ֆալճըլար խէճիլ օլաճաղլար.
Վ՚է ճիւմլէտի տուտաղլարընը էօրթէճէքլէր,
Ջիրա Ալլահ Թաալաֆքընտան իսթէճաճէթ էօզ տըր:
8 – Լաքին պէն ճակոբա 'իսեանքընը,
Վ՚է Իսրայէլէ կիւնահընը պէյան էթմէք իւզրէ,
ՐԱՊՊԸՆ Բահրլէյէ,
Գաւվէթի վէ հիւքմ վէ ճէասրէթլէ տօլու իմ՚,
9 – Էյ պէյթ ի Ճակոբըն բէ՚իալէրի,
Վ՚է պէյթ ի Իսրայէլին հազքիմլէրի,
Շիմտի պունու տինլէյինիզ.
Սէզ քի հազգտանն էքրահ էտիպ,
Հէր տօզրուլուզը էյրէլտիւնինիզ.
10 – Սիոնը գանլէ,
Վ՚է Երուսաղէմի հազգտըզընճէ պինաա էտէրսինիզ,
11 – Անդն բէ՚իալէրի բիչիլմէթլէ հիւքմ էտէրլէր,
Վ՚է քէհանինլէրի իւճբէթլէ թա՚լիմ էտէրլէր,
Վ՚է փէյդամպէրլէրի ադդէ իչինն թէֆա՚իւլ էտէրլէր,
Վ՚է՝ ՐԱՊՊ ալլահընա տէյի՚լ մի,
Պէլա պիզէ իսապէթի էմմէյէճէք՝ ատէյէրէք,
ՐԱՊՊԱ խոթինատա էտէրլէր:
12 – Պաւնուն իչինն Սիոն տիզին ատպէպինիզլէ թաալա կիպի ալուրիւճէք,
Վ՚է Եբուսաղէմ՚ թաալ եըղընթըլարը օլաճաղ,
Վ՚է պէյթի՚ն տաղը օլմանընն եիւքսէք եէրլէրի կիպի օլաճաղ տըր:

ՊԱՊ 4

Վ՚է ատն կիւնէէրտէ պէյթի՚ իւք ՐԱՊՊԸՆ տաղը

Digitized by Google

Ցաղլարքն պատչինաս ասպիւթ վէ՛ թէ-
փէլէրսէն եւս քանէք օլաճագ
տուր .
Վ՚է մուլէթլէր օթայս ատօղուս ատգըզ
կիտէ ճէքլէր՝
2 – Վ՚է կիտէր ինքն չօգ մուլէթլէր
տէյլէ ճէքլէր քի,
Կէլինիզ , Եհովանըն տատղընաս,
Իյա՛ր ցակօբըն պէյթինէ չըգալմ՛,
Ինչ պիզ քէնտի թաւրիգլէրինի թա՛-
լիմ՛ էտէ ,
Պիզ տէ ան՚ըն ճօլլարընատա եւրուիւ-
լիմ՛.
Զիւրա չէրի՛ապի Սիոնատան ,
Վ՚է ՐԱՊՊ՚Ն քէլտիր Երուսաղէմտէն
գուհուր էտէ ճէք տիր ։
3 – Վ՚է չօգ գաղմիլար տարատընատա
հիւքմ՛ էտէ ճէք ,
Վ՚է ուզագտա պալուտնան գուվվէթլի
իւմմէթլէրի թա՛գիր էտէ ճէք
տիր .
Վ՚է անդէր գըլըճ՚ներընը ասպան տէ-
միրլէրի ,
Վ՚է մըզրագլարընը տատհրալար եռափա-
ճագլար.
Միլլէթի մուլէթի ՚ալէյհինէ գըլըճ՚ գալ-
մըրմայատճագ ,
Վ՚է ապթըգ մնահարէպէ էթմէյի էզ-
րէնմէյէ ճէքլէր ։
4 – Անճագ հէր ատամ՛ քէնտի ատա-
մնատը ,
Վ՚է քէնտի ին՚ճիր ազատճը ալթընատա
օհ ուբատճագ ,
Վ՚է գօրգաւ վէրէն օլմայատճագ տուր ,
Զիւրա ՐԱՊՊ իւլ ճիւնատըն ազգը
սէօյլէտի։
5 – Զիւրա ճիւմլէ գաւմլարըն հէր պիրի
գէնտի իւլտէրընէն իամիյլէ եհուբիւբ ,
Լաքին պիզ էպէտ իւլ տատատա
Այլտհրմէզ ՐԱՊՊ՚Ն իամիյլէ եհուբիւ-
բիւզ ։
6 – ՐԱՊՊ պուլուրքր քի , Օլ կիւնա-
տէ թօփալը ճէմ՛ էտէ ճէ-
յիմ՛,
Վ՚է թատրատ օլուռնանը վէ պէլայատ տիւ-
չմըր էյլէսէյիմի թօփալայատճա-
զըմ՛,
7 – Վ՚է թօփալը պագիյէյ ,
Վ՚է ուզագ գէօնտէրիլէնի գուվվէթլի
միլլէթի էտէ ճէյիմ՛.
Վ՚է ՐԱՊՊ անդէր իւզէրինէ Սիօն տատ-
դընատա ,
Շիմոխուէն էպէտէտէք հիւքւմէթի է-
տէ ճէք տիր ։
8 – Վ՚է ան՚ն, էյ սիւրբիւ գուվլէթի, Ա՚ճէ
գէղընընն տատղը ,
Էվվէլքի հիւքիւմէթի տատնա գէլէճէք,
Երուսաղէմ՛ գէղընատա տալի տատճի վա-
սըլ օլատճագ տուր ։
9 – Շիմոխ նի՛չինն հիւքւմէք ատալէ
չտաղըրըրսըն .
Սէնտէ մէվլիւ եօ՛գ մը ,
Մուշիրնի հէլաք մը տլատա ,
Ֆի ան՚ի տտղուրմագ տաղրըտը թատթը-
տատա ։
10 – Էյ Սիօն գէղը , տաղրը չէք ,
Վ՚է տտղուրմագ տաղրըտընատա օլ .
Զիքրա չիմոխ չէհրատն չըգըտ՚ տատհրատ-
տատա տատքինն օլատճագտըն ,
Վ՚է Իաւրէլնատա գատտար կիտուտ՚ օրատ-
տատա խէյատա պատլատճագտըն .
Օրատատա ՐԱՊՊ ան՚ն տուշմ՚նէրինէն
էլինտէն գուրթատ տատատճագ տուր։
11 – Վ՚է շիմոխ ան՚նին խազէրինէ չօգ
թա՛ղիճէլէր թէճէմիւ՛ էտիտ՚
Մուրատտր օլտատն , վէ պիգիմ՛ կէտալէ-
րիմիզ Սիօն՚ըն հաղընը կէօրթուն՚
տատ՚էյ ճէքլէր տիր ։
12 – Լաքին ան՚նէր ՐԱՊՊ՚Ն միւքատտը-
նը պիլմէզլէր ,
Վ՚է ան՚ըն թ՚էտպիրինի ան՚լամազլար .
Զիքրա տուհմէթլէրին խատրատնատա ֆէյ-
ղէնմէյէ կիտի Օ ան՚նէրի թ՚օփալ-
յատճագ տուր ։
13 – Էյ Սիօն գէղը , գատգ վէ խատր-
մանն տէզ՚յ ,
Զիքրա պատչինաղընը տէւմիր ,
Վ՚է թըրնազլարընը պատգըր էտէ ճէ-
յիմ՛,
Ան՚ն տատթի չտգ գաւմլատ էգէ ճէքքէն.
Վ՚է ան՚նէրին քէտրընը Եհովատա ,
Վ՚է մուլտրընը պիւթի իւն գ՚մինն Իատպ-
ղընատ վագֆ էտէ ճէյիմ՛։

ՊՍՁ 5

Շիմոխ , էյ ՚ատաքեր ատահիպի գըզ ,
՚Ատաքերի հատգրատ .
Պիգի մնահատերէյէ ալտրլատ .
Խրատյէլ հատքիմինին եանապզընատ տէյ-
նէքլէ վուրատճագլատ ։
2 – Վ՚է ան՚ն, էյ Իսէլէհեմ՛ Եփրատթա,
Ցատգա պինդերի տրատրընատա քիւչիւք
խան՚ն տէ ,
Պէհիմ՛ իչին Իատյէլ իւզէրինէ հիւ-
քիւմէթի էտէ ճէք օլան ան՚նատէն
չըգատճագ տուր .
Անըն խուրուճը գատտիտ՚ն ,

Digitized by Google

իշխելի կին՝ նէրսէսն պերսաց տըր ։
3 – Պաս եղեալն առաջնոյն առաջնորդացաւ վագին ա գաստար
Անուերի թ եալիմ՝ էտէ ճէք տիր ,
վ է անոնք պիրատներէրինին պագիւյէսի
գնէին կարալիէք՝ ազատէի էտէ ճէք տիր։
4 – Ո առաքի առաքաց՝ ԲԱՊՊՐՆ գնա-վ
վէթ խլէ ,
վ է Ալեսիը օլան ԲԱՊՊՐՆ խոմինին
ճէլալըտլէ կիւտէ ճէք ,
վ է անոնէր առքին օլաճագլար ։
Ջիբաս չիմոի՝ ազատէիի զէվինին միւնթ եհսաբնա գնատար վարաճագ
տըր ։
5 – Վ է սէլամէի պաս օլաճագ տըր ,
Առաքատանըլարը տիյարըմըզա կէլ-տիքլէրինէ ,
վ է սէրալարըմըզա պիյագ պատագըլարընատա
Անրն՝ ալէյհինէ եէտի չօպան
վ է սէքիզ էմիր իգամէ էտէ ճէյիզ ։
6 – Վ է Առաքատան տիյարըրնը գըլըճէ ,
վ է Նէբրաւոի տիյարըրնը մէտինէլլէ-րինատ խաբրատ էտէ ճէք տիր ։
վ է Առաքատանըլար տիյարըմըզա կէլտիքլէրինատ ,
վ է հաւատարըմըզա պիյագ պատագըլարընատա ,
Պիվ անկէրատն գնարիմ ատաճագ տըր ։
7 – Վ է Յակորըն պագիւյէսի չօգ գաւմիտար իչինատ ,
ԲԱՊՊ թ ատաֆքինատան կուն չիյ կիտի ,
վ է ինանատան պիր շէյ պէքլէմէյէ-րէք ,
վ է պէհի ատէմնէն պիր շէյ խամիտ էթի մէյէրէք ,
Ջիմէն խազերինէ տատմայատն հատմուր կիտի օլաճագ տըր ։
8 – Վ է Յակորըն պագիւյէսի միլլէթ-լէրատ ,
Չօգ գաւմիտար իչինատ
Օրմանըն վուհուշը ատատընատա օլան ատարլան կիտի ,
վ է գոյուն ախրիախուատ կէնճ ատարլան կիտի օլաճագ տըր ,
Ֆի կէչմիյինատ չիյիթը վէ փարէլէր ,
վ է գատրմատրան պուլունմագ ։
9 – Անէնին էլինի խատմիլերինին՝ ալէյհինէ գաւտրըլաճագ ,
վ է տիւշմէնլերինին ճիւմլէսի գաթի՝ օլաճագ տըր ։
10 – ԲԱՊՊ պուշուրըր քի,
Օլ կիւնատ ամէլտրընը անէնին իչինատէն թէլէֆ ,
վ է ատրապալարընը մահվ էտէճէ-յիմ՝.
11 – վ է տիյարընըն չէհրլէրինին խատաղ էտէ ճէյիմ՝,
վ է խոթ ինճատամոի ընկըն քատաֆքէ-նի էրգատճաղար՝։
12 – վ է անէնին էլինէն էֆատաճէլը-ղը ատ՝ք՝ էտէ ճէյիմ՝,
վ է ատրի ըզ անէնատ միւնճէմլէր պատ-լատնմայատճագ տըր ։
13 – վ է անէնին իչինէն ույմա փատթ-լատրընը,
վ է ատատէմէրինին մնահվ էտէ ճէյիմ՝,
վ է պիր տատհա էլլէրինին իչինէ 'խատատէի էթի մէյէ ճէքտին ,
14 – վ է իչինէն Աստատաւոի փատթ-լատրընը ատգաքէ ճէյիմ՝,
վ է չէհրլէրինի վիրատն էտէ ճէյիմ՝։
15 – վ է խի տա՝ատի էթի մէյէն միլլէթ-լէրատէն
Խըշմ՝ տա գատգատալէ խնթիգամ՝ ատատճաղար՝։

ԳԱՊ 6

Շեմոն ԲԱՊՊՐՆ ատգալէսիյինի տրինէյիզ ։
Գալգ , վէ տատգալար էօնիւնատ տատ՝վատ տիւր ,
վ է պատրըստար ատ՝տրինի իչինի տինէր ։
2 – Էյ տատգալար , էյ զէմինին գաւմի էտատատը ,
ԲԱՊՊՐՆ տատ՝վատընը տրինէյինիզ ։
Ջիբաս ԲԱՊՊՐՆ քէնատ գաւմը խլէ տատ՝վատը վատր ,
վ է Խատալել խլէ մունհաքէմէ օլաճագ տըր ։
3 – Էյ գաւմըմ՝, տատնատ նէ՞ հատփատըմ՝,
վ է նէ՞ խլէ ատէնի հօգատրմ՝,
'Ալէյհինատ շէհատաէի էյլէ ։
4 – Ջիբաս ատէնի Մըսըր տիյարընատան չըգատրատըմ՝,
վ է ատէնի էատրէմի խատնէ տինատան խէ-լատս էյլէճէմի՝,
վ է ատէնին էօնիւնճէ Մավսէս խլէ Ահատրանը վէ Մատրիատը կէսնատէր-տիմ՝։
5 – Էյ գաւմըմ՝, Մավսը մէհլի Բատղատկըն նէ թէտպիր էմի տէյինին,
վ է Բատզատատ խոն ի Ռէվրըն տատատ նատրել ճէվատպ վէրտիյինէ ։

Digitized by Google

վէ Աստխմեան Գազդազայա գաստառը
Նի Լ-ափա' գօ-Լուբէնը խոթ բոս
կելթ իր ,
Քիք ԻԱՊՊԻՆ 'ատաալելթ ինի պիլէսին ,
6 – ԻԱՊՊԻՆ Հա-զալ-իրքնա նէ՞ իլէ
վատալյոմ',
ԵՒաշահ իւլ միւհա'ալըն Հու-զալ-իրքնատա
նա՞-ըէլ ահ ձամե գըլալյոմ'.
Անքըն Հա-զալ-իրքնա մինա Հրատգալա՞ րլէ մի,
Գիք ահնելիք գալ-գալղլա՞ րլէ մի վատա-
յոմ'.
7 – ԻԱՊՊ պիղիէրճե գօյլաթատան,
Ով պիղիէրճե գէմիա՞ն Հաղը իրմանգ-
լարընատան խօշնատա օլա՞ւր մը .
'Խահանդի' իչինե իւլք օղլըմը,
Ճանիքմէն կինհատնը իչինե ատուղըմէն
ահմերհահնի՞ մի վերհյոմ'.
8 – Ի՛յ ատամ', ատնատ էյի օլանը
պէյտան էլլէտաք.
վէ Հազգ իւգրէ Հարքէքեթ էմ ձէք վէ
մերհամէթի ահվմէք,
վէ Ավլահըդ իւէ միւհթէվազը'անէ
հիւթիմքատեն պատշգատ
ԻԱՊՊ ահնատեն նէ՞ թ ալէպ էտեր.
9 – ԻԱՊՊԻՆ ավազը շէհրէ Նիսատ
էտեր,
վէ 'ագբաւը օլան ահնին խոմինի կէօ-
րէ ճէք տոր.
Տէյնէյի վէ անը թ ա'նինե էտէնի տինի-
Լէյինիպ .
10 – Շերիրին խանհահնատե տատհա շէբր
խազինհէլէրի
վէ յէհնճաւր օլան էքոխք էֆատ վա՞ր մը
տոբ.
11 – Ֆէօհ իւ Լթէրազիսի,
վէ քահահնատե հիլէյի թ ատիթը թ ատշ-
լարը օլանը փոք 'ատատ էտե-
յի՞ մի,
12 – Ջիրատ անդն գէնհինէրի գիյատե-
հնէյի գալիմ տոբ,
վէ ահքահնէսի Հատլան ահզյէրը,
վէ ազդազարընատա հիլէյի լհատնէլարը
վատր տոբ:
13 – Պա՛ Լ ճէլատեն պէն ահնի շհատաւԼթ Լ
ատոբպ էտե ճէյիմ',
վէ կհատնահզարընդ իչինե ահնի վիրատն
Էյհէյէ ճէյիմ'.
14 – Ահն հէյէ ճէքթահն, լաքին տօյմատ-
յատ ճագագահն,
վէ ատ ճէրդդին գատրնդնատ գատյատ ագ .
Գատարրատ ճատգահն, լաքին գատրթ ատրատ-
մնդյատ ճագագահն,
վէ գատրիմ ատրատրդնէդ գէրբէճատ թ էհալիմ
էտե ճէյիմ'.
15 – Ահն էքէ ճէքթահն, լաքին պիչմէյէ-
ճէքթահն,
Ջէյիթատն տէզյէ ճէքթահն, լաքին հատ-
պընը տահ-բիհատնհյէ ճէքթահն.
Իհզիհմ պատատհագթահն, լաքին շէբատդ
իչմհյէ ճէքթահն.
16 – Ջիքրատ Ատմրնին ֆարդատրը,
վէ Ազքատտը խատնէահնին հէֆ 'ատհէք
Լէրի հրֆդ օլատնհատյոր.
վէ ահզ ատնէլէրին թ էտագիրլէրթնէ կէօրե
Նիսրհյոթատնընդ,
Գիք ահնի խատրատդ,
վէ 'ահքհնէնհի պատ'խո ի րէզալէթ էտե-
յիմ',
վէ գատվմրմէն հագատրէմ ինի չէքէ ճէք-
ահնհդ .

ՊԱՊ 7

Վա՛յ պատնա , քի ահվհէրհիլմիշ
Նատգ եհմիչ կհիպհ,
Գատգ պօզատմընատան Խ-ւա՞ չինհկհպէր
կհպհ օլատրմ'.
Նհյհ ճէք ատղդրմ' Նօգ տոբ .
Ճանքմ' թ ուրքմանատյատ տրզատ չհ-
քէր :
2 – Ի՛նհ ի թ ագվա հէբատեն մատհվ օլ-
տոս,
վէ ատատմիէր ատրատսընատա տօզրատ տատեմ'
գատլմատոբ.
Ճհատմիհէսի գատն իչհնե փատտատ գատ-
բատր,
Հէր պիրի գատրնատտշընը տզյե ավլատր :
3 – Ի՛նհէրի քհօխ իւլհատքատճ մատհվքը
տոբ,
Ըե՛խա բհէվհե թ ալէպ էտեր,
վէ Հաքհմ' իւ ճրհթ ատբ,
վէ պէզյհատք ատատմ' հէվատ ի Նէֆսիքնե
կէօրհ ահզյհէր.
Պհզյհէճե իչհ հէյրհխորհյեր:
4 – Ան Լերինե Էյհսի տոքհէն կհպհ,
Տօղրատտը տոքհնատեն չհիթ Ւնդ տոքը.
Պհքը ճհլհերհնհին կհւնհնհւ,
Նօգհնընհյատճատդրնդ վատգթի կհելհյոր,
Ան Ներհին իզհմ իրատտը չհմնոր օլատր:
5 – Տօսհատ քնատնմատյհնընդ,
Խատատ տօսքհատ թ հվհէքքհւ էթմհյհ-
նհզ,
Գօյհնընհյատ Նատթ ատնատան ատզդրնքհն գատ-
փատտատրընը կհօգհթի :
6 – Ջհյատ օղատւ փհտհերհնհի թ ահհգքը
էտեր,

---

* 'Ինչ. ահքհնհնհնհի

Digitized by Google

Գըզ քէնոճի վալիտէսի վէ կէլին գալ՚ն վալիտէսի ՚ալէյհինէ գալգաբը.
Ասէմին տիւշմէնլէրի քէնոճի խանէսի խալգը ապը՝
7 – Լաբլին պէն ՐԱՊՊԱ մունէճճաղըր,
Խէլասըմըն Ալլահընա խամխավաբ օլսաճաղմա՚,
Ալլահընդմ պէնի տիճկէյէճէք ապը՝
8 – Էյ տիւշմէնիմ՝ խալէրիմէ աէվինմէ.
Տիւշէմ ասէ գալգաճաղըմ՝,
Զաւալլիճէտ սէճաւապտա՚ տատ ՐԱՊՊ պաճանտա նուբ օլսաճագ տըր՝
9 – ՐԱՊՊԱ գարշը կիւնահ իչլէտիճիմէնէ
Օ տատ՚վամը կէօրիւպ
Հագգըմը իչդագ էտինճէյէ տէյին՝
Անըն զաղապզինտա թէկամմիւլ էտէճէյիմ՚.
Օ պէնի նուբա չըգարսաճագ,
Պէն տատախի ապըն՚ատատլէթինէ կէօրէճէյիմ՚՝
10 – Օլ վագթը տիւշմէնիմ՚ կէօրէճէք,
Վ՚է՝ Ալլահընդ ՐԱՊՊ նէ՞րէտէ տիր՚ տէյհէնի
Խէճաչէթի գադիւլսաճագ տըր՝
Կէօզլէրիմ՚ ապըն ճկը՞ըճը կէօրէճէք,
Սօգագ չամանըր կիւրի փայսինալ օլսաճագ տըր՝
11 – Սէնինի տատրսարըկըն պինտա օլտանտաճաղը կիւն,
Հէմմանի օլ կիւնտէ էմր ուզագլաշտաճագ տըր՝
12 – Օլ կիւնտէ Ատարէտտանտան վէ *միւսլիմտանլարմ՚ չէհրիլէրտէն,
Վ՚է միւսլիմտանլարմ՚ չէհրտէն՝ Նէհրէ գատտար,
Վ՚է աէնիզտէն տոնհիւլ վէ տատզտատն տատզտա հէնէրէ՛ տատնա կէլէճէքլէր՝
13 – Վ՚է տիչտար քէնոճի տէքէնէճի,
Ինչէրինին տէմիրճիի տէզգէճիճատէն խատրատ օլտաճագ տըր՝
14 – Գատվարկը,
Կատմէդտա օրճատտըճատտա օրմանտատա եատլէնդըգ օճագ տաբան միրատըկըն տիւճրիւճիհ
՚Ատաճկլէ օճագ լտճի՝.
Անլէր գատտրմ՚ կիւնլէրտէ օլտըգը կիճի՝
Բատատանտատա վէ Գատզտատգտատա օճագլտըճըլտար՝
15 – Մէսըր տիչտարըճատան չէգտըգլէն կիւնլէրտէ օլտըգը կիճի՝
Անտա միւ՚ճիզլէր կէօճագ էրէճէյիմ՚՝
16 – Թատ՚իճճլէր կէօրիւպ՝
Պիւճի իւն գատչիւճատնըգլտգլտարըճատան ատճագ տատնա ճատգլտար,
Ադրգ իւզէրինէ էլ գդյատճագլտար,
Գաւլտգլտարը տատդրը օլտաճագ տըր՝
17 – Նըլսան կիճի իճագրտագ նալտյատճագլտար,
Եէրին սիւրճինդլէրի կիճի
Սագլտանտըգլտարը եէրլէրտէն ճիճէյէրէք չէգտաֆտար,
Ալլահընդմ՚ ՐԱՊՊ սէպէպտինտէն տէհչէյճէ կիրճիճճի տատ օլտաճագլտար՝
Վ՚է սէնտէն գատվարկը տատդրտաճագլտար՝
18 – Սէնինի կիճի հատ՚նկը ինտհ վատր տըր,
Քի կիւնտէնտը ՚ատճի էտէր,
Վ՚է միրատըճըն պատգիյէսինի ՚իտտէտտանտատա տատրճ ը նատզտար էյլէր՝
Ղատզտատըճը իլէլէպտա տատգլտամտագ,
Ձիրտա ՚լինտյէճի սէվէր՝
19 – Քէնոճի տէօճիւպ պիճէ մէրճատճէճի էտէ՛ճէք,
՚Ինտանդտարդմ՚ղը պատղը տալճ ընտա տատտաճագ տըր՝
Վ՚է կիւնտէնտլարընդն ճիւմլէճիւի տէճիճէի տճպիճնէ տճճ տաճագտըն՝
20 – Գատտիմ՚ կիւնլէրտէն
Ի՞ճատտագմ՚ղտա եէմինլէ վա՚տտ էյլէճէքլէրինի Հագիգատճի ը Ցակոբտ,
՚Ինտյէճի ի Ապրատհամտա իճգտա էտէ՛ճէքտէն՝

* Ե-Խօ՝ Մըսըր չէհրլէրինատէն, վէ Մըսըրտատն

ՆԱԽՈՍԻՄ

ԳԱՂ 1

Ներհուն հագցընատ վահի տիր.
Ալիսալի նատուամբն վահի քիմ տաղը տիր։
2 – ԻԱՂՂ ղայուր վէ ինի իգամ տալը պիր Ալահ տիր.
ԻԱՂՂ ինի իգամ վէ ղազատ ատահի տիր,
ԻԱՂՂ տիուշմէնէրինատէն ինի իգամ տալատճագ.
վ.է 'ատուլտրնատ էամ տագլայատճագ տիր։
3 – ԻԱՂՂ տատատր վէ գատիր տիր,
Լատքին Լէնահգէտէ տալա ինէպրիյէ էմ մէզ.
ԻԱՂՂԸՆ եօլա գատրքղա վէ ֆուրինատատա տիր,
վ.է պուլտինէր ատնէն ալյատղէնէն ինօղու տիր։
4 – Տէնիզի ինա'զիր էտեր վէ տանը գուրատտիր,
վ.է ըրմագլատրն ճիւմլէսինի գուրատտիր.
Քատատն վէ կաբմէղատ տօլար,
Լիրատնատ չինէյի տատնի տօլար։
5 – Իօհաննատէն տատղլատր ինի ինդրէրլէր վէ պայըրլատր էրնրլէր.
վ.է տանըն հուզուրընատ զէմինի,
Տիւնէատ իլէ պիւրինատ ակքէնէատ տատնի հարէքէնի էտեր։
6 – Անըն հիտատէնի էօնիւնատ քիմ տատւրատ պիլիր,
վ.է ղազատպէնէն շիտատէնինէ քիմ տատյէնատ պիլիր.
Խըշմը տանի էշ կիպի տէգօքիւլիւր,
վ.է գայատտր տանըն փատվէրէյնի փատրէնէր։
7 – ԻԱՂՂ քէրիմ տիր, մնազատյագատ կիւնէիւնատէ գալ'ատ տիր,
վ.է քէնատնինէ ինի էվէքքիւլ էտնէրէրի պիլիր։
8 – Լատքին տանըն մէքատնըրը ինատղատն էտատն ինատֆատնէրէ խատրատպ էտատճէքը.
վ.է զատլմէնի տանըն տիւշմէնէրինի ինա'գիտ էյնէյէճէքը տիր։
9 – ԻԱՂՂՁ գատրշը նէՙ տիւշնիւնիւքտիւնիւզ.
Պիւատիւնի իւն տնահվ էտէն 0 տըրը.
Մատզատյատգատ իքինճի տէֆ'ատ զատհատը էմ մէյէ ճէք տիր։
10 – Զիրատ տանկը տէքէնէլեր կիպի տատրըմընը,
վ.է իչքիլէրինէ տերինօշ օլտանլատր կիպի պուլտնատւը իքէն,
Էյիճէ գատրատմընշ տատմատն կիպի ետնատճագլատր։
11 – ԻԱՂՂՁ գատրշը քէմիկը ինէպրը էտէն ետատրատմագ միտատնէշտը
Ատէնատէն գատհատը էմ տի։
12 – ԻԱՂՂ պէղյէ պուլատրըրը.
Անկեր տատպիշ իտզրէ պուլտնատագ քէտատնէմ իտզրէ իտսէկեր տէ,
0 կէչտիյինատէ գատ'ատ օլտնատճագլատր.
Սէնի ինագէրիգ էմ տիմ' իտսէ տէ, պիր տատհա ինագէրիգ էմ մէյէ ճէքյիմ'։
13 – վ.է չիմնի տէնին իւզէրինէտէն տանըն պուլատնատրըզդըր գէզատճագդըր'.
վ.է պատղատրըզդը չէօզէ ճէքյիմ'։
14 – վ.է ԻԱՂՂ սէնին հագգընատ,
Ակրիշգ սէնին իտմինատէն զիւրքիյէքի օլմնատնատրնը էմ էմ տի.
Իլահլատրընէն իատնէնինատէն
Օյմնատ վէ տէօքմէ փուխլատրը մնահվ էտէ ճէքյիմ'.
Օրատրնը սէնին իչինա գատզր ետփատճագդըմ',
Զիրատ սէն հագիր օլտնը։
15 – Իչի է տատղատր իւզէրինատէ միտատէ կէնի իքէնին՝
Սէլատմէի ինէպրիմ էտնէրին տատղլատրը . . .
Էյ ցուդա, պատրտմլատրնը հընճգը, նէզդրէրիկի իֆնա էյնէ.
Զիրատ ետրատմնագ քիմսէ պիր տատհատ սէնատէն կէչմէյէճէք.
0 պիտատպիւնի իւն գատ'ատ օլտնատտա։

ԳԱՂ 2

Փատրէնէյէն սէնին եիւզինէ գատրշը չէգատր.
Գատլ'ատր հընճգէ էյնէ, եօլա կէօզէքը.

Digitized by Google

Պեղեցէք գուվվէթ լէնաթիր , զիյաոե-
սիյէ գուվվէթ քէսոզ էլլէ ։
2 – Զիբա ՐԱՊՊ Ճակոբըն ֆաթըրընը
Խարայէլին ֆախըը կիսի թէճաիա էյ-
լէսոե .
Զիբա պոշլատանլաը անէլէրի պոշլի-
սըլսոր ,
Ա՛է անէլէրին սասմա չըպաւգլաըրնը
պոզըլսոր։
3 – Անըն գասհրէմանլաըրընըն գալգանը
գըսմըզը օլսոու ,
Գաւվէթ ատհիպլէրի ալ կէյմիշ սոիր ։
Հազըրլանսոզը կիւնտէ սուրսաթը չէ-
լիզ կիսի փաուլայաճագ ,
Ա՛է մըզդագլաըը ասալանաճագ սոը։
4 – Ազաթալար ասգանգլաոսոս խըզ իլէ
գոշաճագլսոր ,
Մեչսոանլաուսոս պիրքիրինէ չսոփա-
ճագլսոր .
Կեօրէ էրիշէրի մեչ'ալէլէը կիսի օ-
լսոաք ,
Շեմշէքլէը կիսի սէչիրսոէ ճէքլէը ։
5 – Գասհրէմանլաըրնը թէգզէքլսոր
էսէ ճէք.
Սիւրթիսոիս քլէրինաէ սիւբշէճէքլէը,
Տէւդի անըն սուրընաս 'աճէլէթի էն
կէշէ ճէք ,
Ա՛է սիֆէր հազըրլանաճագ սոը։
6 – Ըրմանգլաըրըն գասփոլաըրը աչըլա-
ճագ ,
Ա՛է սէրսոյ ԽըգԽլաճագ սոը ։
7 – Էսաւրէթ է կիթ մէսի թագսոիր օ-
լսոանտոս ,
Ա՛է ճաղրիչէրերի կեօյիսալէրինի սէօ-
յէրէք ,
Ա՛է կեզլեր ճինլէր կիսի ինկիլէրէք,
Անըն իլէ պէրաաեր կիսէ ճէքլէր ։
8 – Ա՛է Նինուէ խալթիսոասէն սուլար
հավուզը կիսի իսի.
Լաչքին անէլէր ֆիրար էսէրլէր,
Տաւքընըզ , սուրընըզ՝ գՆիչ իսէ սէ,
Կերի սէօնէն հօգ սոը։
9 – Ակսամիշ հազմա էսինիզ , ալի սա-
հազմա էսինիզ ,
Զիբա թէզինաէ պիհիսսոզ սոը ,
Գըյմէթլի էսէվսոիթ զոչկէլէ չօգ
սոը ։
10 – Գօշ վէ խալի վէ վիրան օլսոու ,
Ա՛է հիւրքլէը էրիր , վէ սոիպլէր պէ-
քաակիրինէ չարփար,
Ա՛է հէր քեսին պէլի թիթրեր ,
Ա՛է հէր սոէսինն հիւգիւ օսոլար։
11 – Ասլանլարըն հասի սոզը ,
Ա՛է կէնճ ասրօլանլարըն չիքհարկհաչը,
Էրքէք ասրօլանըն, սոիչի ասրօլանըն
Ա՛է սրօլան հաճրաարընը կէզսոիլի,
Ա՛է անէլէրի գաչըրսան պուլանմայսոզը
հէր նէ՞րէսէ գօլսոը։
12 – Ա՛լսոան քէնտի հաճրաւլսոը իչիւն
քիֆայէթ էսէճէք մէգասոըը
փսուլէը ,
Ա՛է սոիչի սրօլանըսոը իչիւն պօղսոր,
Ա՛է ինէրինի ավէ,
Ա՛է համի ագլաըրընը չիքհարլէ սօլսոու-
ըը հսի ։
13 – Իչիմ է պէն սանաս գասրչը իմ՝,
Ա՛է սրօսոպօլսոըրընը պիւսոպէթ հաս-
գաճհազմ՝,
Ա՛է աէնին կէնճ սրօլանլաըրնկը գըլըճ
թէլէֆ էսէ ճէք.
Ա՛է չիքհարըկը հէր հիւպիւնաէն մնհվ
էսէ ճէյիմ՝,
Ա՛է աէնին էլչիլէրինկէն ահի պիր
տաՏա իչլհոլիէճէք՝ տէյիս
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնաա պոլսոուրը։

ՊԱՊ 3

ՎաՀ գանըը չէհրէ ,
Քիւլլէյէն հասան վէ ղասապէ սօլսո-
սոը .
Օբսո չիքհար էքտիբ սէյիլ սոը։
2 – Գասմընը ահի,
Ա՛է թէքէրլէք կիւբհլթի իսահս,
Ա՛է գօշան սոթ վէ սոբչըսոլսոագ կի-
սէն սուրսաթսոըրն սէհի Վէ գըր։
3 – Սիւվսորի հասլսոագ գըլըճ՝ը վէ
չհմշէք կիսի օլսոն սՊզդսոագը
սասլսոր ,
Ա՛է մնագհմուլէը չօգ վէ լսոշէկէրին
սՊզգասոըը պէհյիսոր ,
Ա՛է էօսիւէը պի հիսսոզ սոը,
Լաշէկէր իւգէրինաէ սիւբշէրլէը։
4 – Զիւնքի զինաալսոըլսոլէ սիլլէթլէր,
Ա՛է սիհրլէրինէ գասպհլէկէր սահ սան
կիւսոզէ զանհկէնին,
Սհհրլէր սահհիսի օլսոնըն զինաալսոը չօգ
սոը։
5 – ՐԱՊՊ իւլ ճիւնաա պուլայսոըրը քի,
Իչիմ է պէն սանաս գասրչը իմ՝,
Ա՛է աէնին էյիէրլէրինկէ հիւպհւնկիւն
խգզէրինէ գասլսորսաճագսոմ՝,
Ա՛է աէնին 'քսրհաճլսոզընը սհլլէթլէրէ,
Ա՛է 'ասլսորընը սէհլէքհլէրէ կէսահ է-
րէ ճէյիմ՝,
6 – Ա՛է աէնին խգզէրինէ սէքսոաՀ չէյ-
լէր սահհ սաճագսոմ՝,
Ա՛է աէնէ րէգիլ էսէ ճէյիմ՝,

Digitized by Google

Վէ ահեղ 'իոյրեիի իչիւն գոյաճաղլըմ։
7 – Վէ ահեղ հեր կեօրէն ահեռուն գասչըդ։
Ընինուէ խարտաղ օլսուս,
Անոս քիմ աճըչյաճագ սոըր.
Սէնին իչիւն իմ եռեւլի էտիճիլէր նէրեաէն ասուդայըմ՝ ատչէ ճէկ սոիր.
8 – Սէն բրուճագլար իւզէրինաէ իգաճէմի էտիդ,
Սաւդարէ իչմայի է օլուճանան Նաւամանուսան էյլի մի սիւն.
Անէն հիսարը տունիդ,
Վէ աուրսս տունդուզ իտիդ։
9 – Անէն գուվվէյի՛ Հապէշ վէ Մըսըր օլսուդ,
Հասան ան հիսարը հոգ իտիր.
Փուգըլլար իլէ Լիբիայըլար սէնին մանա'ավինէրինի իտիր։
10 – Օ տուխի սիւրիւլուս, էսարէմի կիմ տի,
Անէն մա'սուդայըր սիլէ հեր ասգագ պաշընտա իմաշա չարփըլսըր,
Վէ ահէն էշրաֆը իւզէրինէ գաւր'ա սալի տրլար,
Վէ պէդիւլլէրինին ճիւմլէսի զէնճիբ պէնտա օլտրլար։
11 – Սէն տախի սէրեօշ օլուս՝ նապէտիտա օլաճագսըն,
Սէն տախի տիւշմէնէն էիւպիւնաէն ոէլճա՛ ատրայաճագսըն։
12 – Սէնին իսիմ'ի հըբաւանի՛մ ընկէն քաոֆֆէսի
Թաւրֆանտալարը պուլունան ինճիր ազատճլարը կիսի օլաճագ սոըր,
Քի սէլքէտիյի կիսի ևէյինճինին ատզընա ատիշէրլէր։
13 – Իչիճէ գաւվմէնի սէնին օրմանատա գաբրըլար սոըր,
Սէնին ահիյաբընէն գաֆաւլարը
Ցիւշմէնէրինի իչիւն պիւտպէսի՛ն ատչըլաճագ սոըր,
Սէնին ահէքկիւլէրինի ասի էշ քէնէֆ էտուճէք սոիր։
14 – Մուհամաէրէ վագիը իչիւն քէնասինէ տուս չէք,
Իսի՛ի՛հքաուանի՛ընը գուվվէյի՛նէաիր.
Զամանագա կիրիպ պայընգա պուս,
Վէ ի՛ա ալըզ ուճաղընը ի՛ա՛սիր էյլէ։
15 – Օրտուս ասի՛ էշ սէնի՛ի քէնէֆ էտուճէք,
Գիլըճ սէնի՛ի քէսէճէք.
Վէ ճէրտաս ի՛կիի քէսէճէք։
Ձէրտաս կիսի չօգալ,
Զէքիրկէ կիսի չօգալ։
16 – Թիւճճարընը սէմա՛ ևըլատգլաբընաան գիյատ չօգալմաըր.
Ձէրտաս հայդարը վէ սուդար կիսէր։
17 – Սէնին ի՛աճճատալարընի՛ չէքիրկէ կիսի,
Վէ սէրտատալարընի՛ չէքիրկէ սիւրիւսէ կիսի սոիր,
Քի սօղուգ կիւնտուկ չինի՛լէրէ գօնաբլար,
Կիւնէչ սօղունճաս գաչալարլար,
Վէ անլէրին սնուհալը նէրկատ օլաբգալ պիլինմէգ։
18 – Էյ Աատրատան մելիկի՛, չօպանալարընի՛ ուչուրլար,
Իչլասիքընի՛ հասի՛ ատլար,
Գաւվմընի՛ սուպլատատա տուպլալար,
Վէ ճէմ՛ էտէն հոգ սոըր։
19 – Պօզուլմաճաղ չսալ հոգ սոըր,
Ետատնի՛ սէրսինաբգ սոըր։
Սէնին խապէրինի՛ իչիսէնլէրին ճիւմլէսի անհատէն սօլսուր էլ չէրփատճագսըր,
Ձի՛սա սէնին՝ քէօճի՛իւլիւչի՛ սէ վատիլէ քիմի՛ն իւզէրինաէ կէչմէ՛ճ սոիր։

Ա Մ Բ Ա Կ Ո Ի Մ

ՊԱՊ 1

Ա՛մբակո՛ւմ փէյղամպէրէ հէլէն վահի՛ սոիր։
2 – Ե՛ա Լ՛ԱՊՊ, նէ՛ վատքի՛ա գատար չապըսայըմ՝ վէ իչինի՛ մէյճէքքին,
Ջաւլմատան տօղայը ատնատ ֆէքիատաա էտէյլի՛մ վէ գուրթի՛ ատրմայատճագքըն։
3 – Նի՛չինի՛ կէօղիչերի՛մի՛ քէօճի՛ իւլիւչ՛է պագատրրըսըր՝
Վէ պատնա ճէֆնա կէօսթէրիրքին.

Digitized by Google

Զկրա էանիւմնէ զաստգ վէ զալմ վար,
յէ միւնաղա՛սա օլսւը վէ միւճասսէլէ
զսւհսւը էսէր,
4 – Պաւ էճլսւէն չէրի՛սէ հիւքմնէն
սոիւշսիւ,
յէ հադգ սասլա մէդյասնա կելմէզ,
Զկրա չէրիը սասլսն իհսահէ էսէր.
Պաւ ակպատէն հագգ թաղիիր օլսւ-
նսւր,
5 – Միլլէթլէրը սորասրնսւա պադգդ
սոիգդսահ էսինիզ,
Էվէ թէ՛ասճհաւ էտիզ հայրսան օլսւ-
նրզ,
Զկրա սիզնի կիւնէրիննգսահ էօյլէ պիր
իշ իչնէյէ ճէյլի՛ քի,
Հէքեայէ օլսնսա, իննանմայասճագսը-
նրզ,
6 – Զկրա իչլէ պէն գահդգէասլըլսրը.
Ծ՛ սէրի՛ վէ հիասէի՛լ միլլէթի,
գէնսահնի՛ն օլմայսան մէսաքնէլէրէ թէ-
սապսւա էի՛մէք իչլսն
Զէմինի՛ն հէր թսրսա գիրնը սօլսշսան
միլլէթի թէչիվգ էտէ ճէչլի՛մ՝
7 – Ծ հէյսկեթի՛լ վէ սէհչէնէ՛լ սսիր,
Հիւքիւմէթի՛ վէ րիճ՛ապ՛ը քէնսահնի՛ն-
սէն սիւսսւր էտէր,
8 – Ակի լսրը գսվլսնլսրսսան չապսւգ
եիւրիւր,
յէ սահչամ՝ գսւրի՛լսրընսան սադգըն
սորլսար.
Էվէ սիւվաբիւլէրի սըչրադյասճագլսր,
Հէմ՝ սիւվաբիւլէրի սւզագսասան կելէ-
ճէքլէր,
Վէ եվլէճէք իւզէրինէ '՛ասճելէ էտէն
գսւրի՛սալ կիւսի սւչասճագլսր՝
9 – Ճհիւմլէսի զսւրմ՛ իչնէն կելէճէք,
Պհօլիւքլէրին եիւզլէրի իւլէրիյէ սօզ-
րսս օլսասճագ,
Վէ էսիրլէրի գսւմ՛ կիւսի թ՛օիլսյա-
ճագ սորը՝
10 – Վէ մւլքլէրի խսիճհգսա էտէ-
ճէք,
Վէ էմիրլէրի մնսահսարյսա սալասճագ.
Հէր կէսնէ խսիճհքնասնա կիւլէճէք,
Զհնձրի թ՛օիգսագ եըզլսգ՝ սոնը գհէիճհ
էտսճէք սսիր՝
11 – Օլ վագդսի գհէքրի թէպէսսուլ
էտսիգ՝ թէ՛ճասվսւզ էտսճէք,
Էվէ պսւս գսւվվսհի՛ն 'իլսհ՛ընսան օյս-
գսսճ սի՛ւ՛ճրսի՛մ՝ օլսասճագ սորը՝
12 – Էյ Ալսհ՛ըմ՛ ԻԱՊՊ, էյ Գսւս-
սսւսսւրմ՝

Ակն գսասրմնէն սսէյ՛ը՛լ սի՛ սնն՝ սիզ
էօյլէյէճէ՛լ՛լզ.
Եսս ԻԱՊՊ, սէն սոնը հիւքմ՛ իչնէն
թ՛սո՛էնն էչլէսէն.
Էյ Գսւյս, սոնը թ՛էքսսիր իչնէն նսասդ
էչլէսէն՝
13 – Կէօղլէրինի օլ գսասսար գհսւր սորը
քի, քէօթի իւլիւյնս կէօրճէզ,
Վէ ճէգհսյաս պսագգասնսգսրն.
Ղսասսասսրլսրսսա նի՛չնէն պսագգսրըն,
Եէրիը քէնսահնի՛ն գի՛յսասէ սսէյ՛էհ
օլսոնը եսւթ՛ սորըն՝սսա
Ն՛էչ՛ն սհս քհէթ՛ էտէրսի՛ն,
14 – Վէ ինսասոնը սսէնիզ պսյսգգսրը
կիւսի՛,
Վէ հիւքմնսսրլսրը օլմայսան սհս քհս-
նէ՛լէր կիւսի գրլսրսրն՝
15 – Անլէրին ճհսճ՛իէնի՛ն օլմ՛սյէ չէ-
գասրը՝
Անլէրի՛ քէնսահ սաղ՛յէ թ՛սւթ՛սր՝
Վէ սանլէրի՛ քէնսահ սասչմասը՛յէ թ՛օգ-
լսր՝
Պաւ էճլսէն չսասս սւ՛ճսրսսւը օլսւր՝
16 – Պաւնսա պլիսա՛էն սաղ՛նսա զէպհ է-
սսէր՝
Վէ սասչմասրնսսա պսսհսւը կասգսր՝
Զկրա պսսնլսրյէ սանըն հիասսւսի սճ-
սի՛գ՝
Վէ թ՛սո՛սսի՛ր լէզգսէ՛յի՛ սսիր՝
17 – Պաւ սհ՛սպէպսհ՛ն սաղ՛ընը պսշչսլսսսս-
ճսա՛գ սի՛ր՝
Վէ էսիրկէճ՛էրէսը սիլլէթլէրի սսո՛թ-
սնսս գսսճ՛ը՛լ էտէ՛ճ՛ք սի՛ր՝

ՊԱՍ 2

Ավվպէթի՛ եէրսիմսճ սսւբսասճագդսր՝
Վէ գսայ՛սս իւզէրինսսճ սսւբսասճսս-
զրսր՝
Վէ պսսնսսս նէ սէգհէչ՛էյ՛ ճէչ՛էյնի՛ն՝
Վէ սւ՛ըզսը՛ թ՛էքսսիրսսն սսօլսյը նէ
ճէվսսսգ վէրմ՛ ճէչ՛էյնի՛ն
Կէօրմ՛ըք իւզէրէ սպէրչէչ՛էյ ճէչ՛էյնի՛՝
2 – Վէ ԻԱՊՊ պսսնսս ճէվսսսգ վէրնէգ
սսէսսի՛ քի՛,
Վ՛սո՛էնի՛ եսսզրսգ՝ լէվհ՛սյսսսր իւզէրինսճ
սւզդ թ՛սրպէն էչլսրնի՛ն էչլէ՛ն՝
Քի՛ սանը օգաւ՛յսն գօշսսսն՝
3 – Զկրա վսսո՛էն սսո՛էհսս սնս՛սպէն սպէր
վագդսի՛ իչնէն սսիր՝
Լսագէն նի՛հսյէնի՛ն սսաղրսս՝ '՛ասճելէ է-
սսէր՝ վէ եսւլսան չգձնէյսսճագ
սորը՝
Իչնէր նէ՛ճ՛քնսսսճ՝ սանըն իչնէն պէրլ՛ւ՝

*Ե-եօ՛՝ քէնսահնի՛ն իլսհ՛

Digitized by Google

Զիրա մեռելացա հէնէճէք վէ հէրի գալմայաճագ սըր։
4 – Իչի՛ե միւհէնէգպիրին ճանը քէնա՛ սեբեպնէճէ տօղրաւ սէյիլ սաիք,
Լաքին սայիհ քէնաի իմանըչ ևա՛ չալաճագ սըր։
5 – Ճագալի՛ չէրսով գաստաղ սըր։ Ատմ՛ մագրաւր սըր, վէ բայնի՛ սաւրմագ,
Զիրա ճանընը հալիյէ կիսի կէնիչ լէաիր,
վ֊է էալի՛ս կիսի սիր, սայմագ,
Աձագ հէփ միլլէթլէրի քէնաինէ ճէլգ էաեր,
վ֊է ճիւմլէ գաալմըրը ևաճընա իւօփլար։
6 – Գաձղագրըն ճիւմլեսի անըն 'սալէյհինէ մէսեհ սեգյլէ՛մէյէ ձէլքլէր մի,
վ֊է անըն հագգընաս իսիհ֊իգսըլէ լաչգէգ սեգյլէկլէրէք՝
վ֊ա՛յ քէնաինին օլմայանը չօգաղաստաս, (Նէ վագիվ ա գաստար։)
վ֊է քէնաինի բէհրինէրլէ ևիւքլիս էսէնէ՛ սէ՛մէյէ ճէքլէր մի։
7 – Ինէնի բագրաճագ սլանլար անսրդըն գա՛լգմայաճագլար մի,
վ֊է սէնի իւազէիգ էսէնլէր սւյա՛նմայաճագլար մի,
վ֊է ան֊ն անլէրէք ևաղմա օ՛լմայաճագ մի սըն։
8 – Սէն չօգ միլլէի֊լէրի գայարդըն իչինա,
Ինաան գանը վէ սէկյայրըն վէ չէհրին
վ֊է անըն ճիւմլէ սէքլէնէսինին չէքսէկյէրի գալմ՛ սէգէգլինաէն,
Սէնի տաճի գաալմըրդն գիւմէիւն պայգիւյաի սայաճագ սըր։
9 – Վ֊ա՛յ քէօմիս սաաե՛ էլհինատէն քէնաինի գաս֊գիւսայմագ իւզրէ ևաւալաղնը եիս֊քաէք հէրէ գօմագ իչինա,
Քէնաի իսանէսինէ ֆէնա իաամո՛ իլէ գաազանճ սարգաչընաս օլսնաս։
10 – Զօգ գաալմըսր գրբսմագլէ
Քէնաի իսանէնէ մուճիգ բ հագայրէթ օլսան չէյ սուչ չիւնաիւն,
վ֊է քէնաէ ճաճրդէ 'սալէյհինաէ կիւնաՀ իշլէնսին։
11 – Զիրա սիվրսրսան իաաշ ֆէրհաաս էաէ ճէք,
վ֊է պ֊ընաընդ քէրէսի էսիհնաէն մէրի՛էք ասնաս ճէվագ վէրէ ճէք սիր։
12 – Վ֊ա՛յ գանդէ չէհր պինաս,
վ֊է հագգգաղլէգէլ գաղէյէ իաէ՛սիս էսէնէ։
13 – Իչի՛ե գաս ՐԱՊՊ իւլ ճիւնաւաս իաաղաֆընաան սէչի՛ՕԼ մի սիր,
Քի գաալմ՛սար սաիսէշ իչինա էա՛էք չէքէրլէր,
վ֊է իւմմէիէ՛լէր պիչհաւաե եէրէ եօգաւլար։
14 – Զիրա սաւլագ սէնիգի գաֆլաղաղը գիսի,
Զէմին ՐԱՊՊ֊ն ճէլաալընը պիլմէգլէ սօղաս օլսաս ճագ սըր։
15 – Վ֊ա՛յ գօն֊չըղնաս իչքի իչիրէնէ,
Սէն քի անլէրին 'իւբևաճլըղնաս պագագմագ իչինա
Մ՛իւաքիրսաի՛ գնը պօլ պօլ վէրիսագ
Ակվրէ սէրեսօշ էաեսրսին։
16 – 'Իգզէի սէն իսսե հագգագրսէ՛լէ սօգսաըն,
Սէն սաաիսի իչ, վէ 'իւբևաճլըղնի սաչըլսըն.
ՐԱՊՊ֊ն սաագ էլիհինէն քաաեէաք սաճնաս սսէօճնէ՛ճէք,
վ֊է 'իգզէի՛ իգ իւզերինէ բէգալէի՛ն ևա՛ մ՛գեփ ֆէր։
17 – Զիրա իճնաան գանը վէ սէկյայրըն վէ չէհրին
վ֊է անըն ճիւմլէ սէքլէնէսինին չէքսէկյէրի գալմ՛ սէգէգլինաէն,
Լիքաճնաա օլսան գալմ՛ սէնի սէքը էսէ՛ճէք,
վ֊է վալհալըն գաաագը ֆինի գօրգաւսաագ սըր։
18 – Ըհլ ի սէն'սաի՛ըն գյագրդը փաւէթ,
Տեգգսի՛ փաւէթ վէ եաալաճճը մճա՛սալ՛ իճմ՛ նէյէ՛ էաերսր,
Քի ևհլ ի սէն'սաի՛ եաափաերդը չէյճ թեվէքքի՛լ էսեե,
վ֊է սուիսիզ փաւէյսեր եաափաս։
19 – Վ֊ա՛յ սաղաճաս՝ Ո՛ւյսան,
վ֊է սուիսիզ թ֊սաչաս՝ Դաւէ, սէյհենէ.
Օ՛ գէր չեյ էօյգեսե պիլի՛ր մի,
Իչյի՛ե սալեսան վէ հիւսիւչյե գաֆլգ սըր,
վ֊է իչինաե հիչ բաւհ եօգ սըր։
20 – Լագքին ՐԱՊՊ մճագաասեա հէյքէինաե սաիք։
Էչյ պիւքի՛սն գէմին, անըն հաւագաըրընաս սիւքրէ՛ սաաե։

Digitized by Google

ՊԱՊ 3

*Եկիքօնեի իւզրէ Ամբակում փեյղամպէրին սոս՝սար սըր ։
2 – Եա ՐԱՊՊ, սէնին խոպէրթիդ իշխի սիմ՝ վէ գորգսիմ՝.
Եա ՐԱՊՊ, սէնէլէրին օրթա սաղընատա քէնար իչինի իհեա էյլէ .
Սէնէլէրին օրթա սաղընատա պիլսիր ,
Ղազապ էանատղընատա մէրհամէթի թէզէքքիւր էյլէ ։
3 – Ալլահ Թեմանիտան ,
վէ Գաւսատաւս Փառանն սուպղընատան կէլսին . (Սէլա .)
Անըն ճէլալը սէմավաթը գափլատը ,
վէ զէմինն անըն մէճտիլէ սօլատա ։
4 – վէ զիյասը նաւր կիսի իսի ,
Անըն էլինտէն շէօ՝լէէր ւէփէր էփ ,
վէ գաւվէթիհին կիզլէնմէսէ օրատատ իսի ։
5 – Ի՝նֆէնտէն թա՝ուն կիտեր իսի ,
վէ ալյագլարը ՝ազապլինճէ հիւմմա չըգար իսի ։
6 – Ո սուրատ զէմինի էօլչիւ ,
Գադար վէ մէլլէթլէրի թիթրէյէ տի .
վէ էպէտի սաղլար փարչէլէնտի ,
Գադարմի պայըրլար ալչագլանտը .
Անըն թաւրթուլէրի էպէտի տիր ։
7 – Գաւշանըն չատըրլարընըն մէչագգամի ալթընատա օլտըգընըր կէօրսէյիւմ .
Մադիանի տիյարընըն փէրատէլէրի թիթրէտտի ։
8 – ՐԱՊՊ ըրմնագլատա՝ մը ղազապ էթտի ,
Թըշմընդ ըրմնագլա՝ը ՝ալէյհինատ մի իսի ,
Հիսաապէթինդ աէնի՝զ ՝ալէյհինատ մի իսի ,
Գի տախ՝ատրընէա ,
Թէլատա ատատպալատրընդատ պինտիին ։
9 – †Ալգիլատա օլսուն եէմինէլէրին վէ քէլէմիդի իւզրէ՝ ,
Նայրի գէուրքընատան չըգատը . (Սէլա .)
Զէմինի ըրմնագլարընէ եատտըն ։
10 – Տաղլար անըն կէօրթիւզ թիթրէտտիլէր ,
Սուլար թաւգեան էթտի ,
Տէրնատ ակա գատտըրատը ,

*Եաիօա՝ Նազմէլէր ։ Պապ Մէզ . 7. ՝քանվատն։

†Եաիօա՝ Գէլատիդի եէտտի քէօշէլի օգլատը օլատ

էյլէրինի հօգաթրէյատ գաւլատրատը։
11 – Ակնանէշ էյնէ ալ մէչգանալարընատա տատրատրատը ,
Անէլէր սէնին օգլատրընդէն նաւրէյլէ ,
Ա՝է չիմշէնէ կիսի օլտան մէզղատդընդէն զիյասէյլէ եիւրէտատիւէր։
12 – Զէմինի հիտատէթլէ տալաշտըն ,
Մէլէթլէրի զազատպէլ փայտալ էյլէտտին ։
13 – Գաւմընդէն խէլատը իչիւն ,
Մէտիհին իւէ խէլատ իչիւն չըգտըն .
Թէմէլի պօզատատ գատատը աչատպագ ,
Շէրթրին խանէտանէտէն պաշը էպտինն։ (Սէլա)
14 – ՝Ատալատրէյէլ բե՛իալերինին պատշընը գըրտըն ,
Պէնի փէրիշան էյճ՝ինէ իչիւն փաթրա ուէնատ կիսի չըգատըտ ,
Պիչտրէյէլ կիզլիճէ թէէֆ էյճ՝ինէ ամէլէրէ մուճիմ ի մէաթրէթէյ իտտի։
15 – Ամէլտրընէէ տաճիպատ ,
Զօգ սուլտրընէ թա՝ուճանը իւզէրինատ կէզտիի ։
16 – Ի՝չիթ սիմ՝ վէ սակրատճիմ՝ միւզթաւրիպ օլտու ,
Սէտատաընատան սուսատգլատրըմ թիթրէտտի ,
Փէմիրքէրիմէ չիւրիւք քիւրէ կէլտի .
վէ պուլուճանտըղա՝ եէրատէ իմ իմ րէստիմ՝ ,
Գաւմ՝ ՝ալէյհինէ չըգըպ պէօյիւքքիւրէյէ սաճատ հիւճուճ էյճ՝ատիյատէ ,
Պէն մուզթատյատգա կիւնճիւճատ իտտի իթտահատի էտտ ճէյիմ՝։
17 – Զիւսա ինճիր ագաճը փիւիզէնճէ ,
վէ ատամ՝ատրատտա մէյվէ օյմատ ,
Զէյթի ուճատտան մինճատ կէյմէզ ,
վէ թաւրատտատ եէյէճէք վէյատ խէ ,
Ադրատան գատաճ քէսիլիր ,
վէ սաթրըտատտա սըզըր պուլուճանմազ իսէ պիլէ .
18 – Պէն ԲԱՊՊՏԱ մէտատաւ օյճաճադըմ՝ ,
Թէյատատրէն Ա՝ատհընատա ատվինէճէյիմ՝ ։
19 – Բատպպ նճ՝ոյա գուվվէթի՛մ՝ տիր ,
վէ ատյագլարըմընը կէյթէ՝ տա՝ըճ կէտպի էտէճէք ,
վէ պէնի եիւքսէք եէրլէրիմտէ կէզտըրճէք տիր ։
վէ պէնի եիւքսէք եէրլէրիմտէ կէզտըրճէք տիր ։
Բիրիչլի ատպլատրմէյէ չալճ՝ատ իւզրէ մուճատիգատճը պատշը իչիւն տիր ։

Digitized by Google

ՍՈՓՈՆԻԱ

ԳԱՂ 1

3ուգաց մէկիկ Յովսէս իպան ի Ամենէն կիւնէրնուն Սոփոնիա իպան ի Գուսաֆ, իպան ի Գագպէլ, իպան ի Ալմարիա, իպան ի Եզեկիայ կելէն ՐԱՊՊԸՆ քեզմէ ասէր՝

2 – ՐԱՊՊ պուչյուրէր քի, եէր եհուվիանուն հէր շէյի քհուվիչէն մնչվ էսէճէյիմ՝,

3 – Ինսան իլէ հայվանը մնչվ էսէճէյիմ՝, Հովս գուշլարընը վէ ասէնիզ պալըգլարընը, վէ շէրեվելէր իլէ Թէօքէպէրի մնչվ էսէճէյիմ, վէ եէր եհուվիանուն ինսանար գամի՝ էսէճէյիմ՝, (ասէյիս ՐԱՊՊ պուչյուրէր՝)

4 – վէ ցուգաց իւզէրինէ, վէ Սրուսաղէմին պէրթինուն ակէնէսի իւզէրինէ էլիմի ուզատահաղըմ՝, վէ պու մնահալտան Բահազը պագիլէսինին, փուի քհահինէլէրինին իսմինի քհահինէլէր իլէ պէրապէր,

5. վէ առանձաք իւզէրինուն ճհնուսը ակսնալիչէյէ ակճամէ գըլանըլարը, վէ սէճամ գըլաթագ ՐԱՊՊ հապգընա եէմին էսէնէլէրի, վէ Մեգամ հապգը իչինա եէմին էսէնէլէրի,

6 – վէ ՐԱՊՊԸՆ թաբիգինուն առափանըլարը, վէ ՐԱՊՊԸ թալչէգ եհիլէնէլէրի, վէ անը արսանայանըլարը գամի՝ էսէճէյիմ՝,

7 – Բապգ եհովանըն հազգըրնատա ահ քհիթ էլլէ, Զիքրա ՐԱՊՊԸՆ կհնինա եւագըն տըր, Զհնանչի ՐԱՊ պիր գուբգան հապգըրըտը, Ցա՝վհիթիլէրինի թագափա էլլէսի՝,

8 – վէ ՐԱՊՊԸՆ գուբգանը կհնինուզ Պէ՝խալէրին վէ շահզատաէլէրին, վէ գարիպ էլգիսէյի կիյէնէլէրին ճհնմիէսինին ճեզատընը վէրճհյիմ՝,

9 – վէ եշիք իւզէրինատէն ապչայատաղ Իֆէնտիէլէրինին խանէսինի գազմ՝ վէ Տիլէյէ տօլատարանըլարըն ճհնմ լէսինին ճեզատընը օլ կհնատէ վէրճհյիմ՝,

10 – վէ ՐԱՊՊ պուչյուրէր քի, Օլ կհնատէ Պալըգ գափատընատան ֆէրեատա, վէ Մատենատան ֆիզան, վէ պուլըրլարընատան պէգիւթ գըրգընի իչինտիլ ճէկը տիր՝

11 – Էյ՝ Մաքի էս ակքհնէսի, ֆիզան էսինիզ, Զիրա պիւթիւն Թհճհար Թագըմը մնչվ օլատա, Կհմիշ կելի իրէնէլէրին ճհնմիէսի գամի՝ օլուհատա՝

12 – վէ օ զէմանն Երուսաղէմի չըթագըլարըն ատրչարըտաճագըմ՝, վէ չէրտա կէտի Թօրհուլարը խազէրինատ բահամի օֆուրտա, Եհուքքէրէնատ՝ ՐԱՊՊ նէ էյիլիք էսէճէք, նէ պէլա կէմիսճէք տիր՝

Տէյէն ատեմիէրին ճեզատընը վէրճհյիմ՝,

13 – վէ անէլէրին մնալը եագմա, վէ խանէլէրին վիրատա օլաճագ, վէ խանէլէր պինա էսէճէքլէր, ֆագամի ատաքին օլմայատաճագլար, վէ պագլար տիքէճէքլէր, լաքին անէլէրին չէրատընը իչմէյիճէքլէր՝

14 – ՐԱՊՊԸՆ 'ազիմ կհնինա էսագըն տըր, Եագըն տըր, վէ զիյատեսիյէ ափագ'աիթլէ կելիյօր՝

ՐԱՊՊԸՆ կհնինինուն ատեատը կնչյօր՝ Գահրէմանն օրատատա ազը ազը ֆէրեատա էսէճէք տիր՝

15 – Օլ կհնն զագատագ կհնինա տիր՝ Մուզայատագա վէ մէշատգամի կհնինա, Վիրատա վէ խատրատպիյէի կհնինա, Զուլմէի վէ տիւմանն կհնինա, Պաւլուսի վէ գոյօ գատանըլգէ կհնինա տիր՝

16 – Սուրլա չէհրէր 'ալէյհինէ՝

Digitized by Google

վ.է եւ.քանք պատրճլոր 'ալէ.ւհինե պատու վէ նա'րե կիւնիւ տիր։
17 – Վ.է ԻԱՊՊԱ գաւրշը կիւնաւհ էթ-տիքլէրի իչիւն
Աստվէրի մուզայագայա կիրիֆիտար էտէ հէ.լիմ՝,
Քէօրէհր կիսլի տուլաշճաղլար,
վ.է ասկէրին գոնը լծոզ կիսի ,
վ.է լաշկէրի կիւպրէ կիսի ասէգիւ.լէճէք տիր ։
18 – ԻԱՊՊ.Ն զաղապը կիւնիւնէտէ
Նէ կիւմիւշլէրի, նէ ալթունլարը ասկէրի գուրթճուղա մուէթէ.տիր օլաճաղ տըր ։
Ա՛ճաղ զայրէթ ինին ասթ էշինտէն պիւլթիւն ուխյար թէէլճ օլաճաղ տըր ։
Ձիրա ուխյարը ճիւմլէ ասքէնէսինի չար չապուգ մնահվ էտէճէք տիր ։

ԳԱՊ 2

Է.յ հոյատըզ միլլէթ,
Քէնտինիզի թէճիթ էտինիզ,
2 – Մուգատաէր վուգու՝ պաւլմազ ատան ,
Վ.է կիւն ատանան ուճաղը կիսի կէշ.մէզէն ,
ԻԱՊՊ.Ն չիտտէթի զաղապը իւզէրի.նիզէ կէլմէզճէն ,
Վ.է ԻԱՊՊ.Ն զաղապը կիւնիւ սիզէ եէթի իշլէզճէն էվվէլ
Քէնտինիզի թէճիթ էլլէ.լինիզ։
3 – Է.յ ԻԱՊՊ.Ն ասկէրատինա կէօրէ հարէքէթի էտէն
Ջէմինին ճիւմլէ միւթէվազը'լարը ,
Անը թասլէպ էտունիզ .
Սալահ ատայբէրը, թէվազու՝ ատրա.յբէրը,
Օլա քի ԻԱՊՊ.Ն զաղապը կիւնիւնէտէ կիզլէնէսինիզ ։
4 – Ձիրա Գազա թէէր օլուն.ուզ ,
Ասկէրն վիրան օլաճաղ տըր .
Ազալտաը էղլէ վագթընտա թաստա էտէճէքլէր ,
Վ.է Ակկարոն ա.էօքիւլէճէք տիր ։
5 – Վ.է՛յ տէնիզ ատհիլինտէ տաքին օ.լան'լարա՝
Քէրեթէ իլէր թա՛թիէսինէ .
Է.յ Տիւիտա իլէր տիւրը Քաֆէն ,
ԻԱՊՊ.Ն քէլտմը սիզին 'ալէ.յհինիզէ տիր .
Սէնի տաթի՝ սէքէնէ գալմայընճայա գատար խարատ էտէճէ.յիմ՝։
6 – Վ.է տէնիզ ատհիլի չօպանլար թա չիւն ուէքէն իլէ հավա.գլար ,
Վ.է սիւրիւլէր իչիւն ապէլլար օլաճաղ տըր ։
7 – Վ.է ատհիլ պէյլի թ ճուգա պագէյ.յէսինին օլաւոզ ,
Սէ՛.բէ՛.լէրէնէ պրատտա սիճ.լատտաճաղլար.
Ախշամճիյէրն Ակկաղոն խանէլէրինաէ եամի ատճաղլար ,
Ձիրա անէլերին Ավհօղը ԻԱՊՊ անէլերէ զիյարէթ էտիւ ,
Իտարէթի տէն էգրի գէմ իրէճէք տիր ,
8 – Մովաբըն էվտէյի սիմ իչիլի տիմ՝,
Վ.է պէնէ Ամմոնըն էվտէյի սիմ իչիլի տիմ՝,
Քի անէլեր գատվմըմն թահգիր էմ ատ.լեր ,
Վ.է անէլերին հատտատը 'ալէ.յհինաէ թ էգեպպիւր էլլէտիլեր ։
9 – Պու էճէտէն Իսրայէլին Ավհօղը ԻԱՊՊ իւ ճիւնաա պուլտա.ըըր քի ,
Հայտաթըմ' հագգը իչիւն Մովաբ Սագմ կիսի ,
Վ.է պէնէ Ամմոն Գամըր կիսի,
Գատա չալը մնահալը վէ թատ մնատէնի ,
Վ.է տատ'իսի վիրանէ օլաճաղ տըր .
Գատվմըմն պագգէյէսի անէլերի եագ.մնա էտէճէք ,
Վ.է միլլէթ իսին պագգէյէսի անէլերը վիրատա ապաճաղ տըր ։
10 – Պու անէլերէ թ էգեպպիւրլէրի իչիւն վուգու՝ պուլաճաղ ,
Ձիրա անէլը ԻԱՊՊ իւ ճիւնաւոլն գատվմընը թահգիր ,
Վ.է անէլն 'ալէ.յհինաէ թ է'տզգիւմ էլլէտիլեր։
11 – ԻԱՊՊ անէլերէ հէյպէթի օլաճաղ տըր ,
Ձիրա Օ զ.վիհնին ճիւմլէ իւսհ.լատրընը մնահվ էտէճէք ,
Վ.է միլլէթլէրին ատտալտրընն ճիւմ.լէսի ,
Հէր պիւրի քէնտի մնահալնտան անտա աէճուճ էլլէյէճէք տիր ։
12 – Սիւ տատի, է.յ Հապէշլիլեր ,
Գ.բլր հրտլէ գատի՛ օլուն.ուճաղ.ար.դուզ ։
13 – Վ.է Օ էլնին չիմտալ 'ալէ.յհինէ ատ գատատաճաղ ,
Վ.է Ասդատատնը խատրատ էտէճէք ,
Վ.է Նինու է.յի վիրանէ ,
Չ.օլ կիսի գատրատ եէր էտէճէք տիր։
14 – Վ.է անէն իչինտէ սիւրիւլէր ,

Digitized by Google

*Մխլեթլերին քեսաֆքե ի վուհուշը եսեխ սաճագլար ,
Սագա գուշու խլե քիրթի
Անդն ուբեւ պաշլարընսաս կեճելհյեճեքլեր ,
փևնճերկերսե էօթեճեքլեր ,
Էշիքլերսե խոսաղհյեթ օլաճադ ,
Ջիբա երզ ի-ի-ի-ը սեօքևլեճեք սիր ։
15 – Շենլիքլի շեհր պու սըբ , քի եմ-նիհյեթ իւղրե սաքին օլուպ
Գալպինաք՝ պեն իմ վե պեհնեն զայրի հօգ սըբ՝ սեր իսի .
Նա՛սըլ վիրանե վե վուհուշ եսեխսաղը օլսուս .
Անսեն հեր կեչեն բոլըդ չալըպ ելինեք սասլայաճադ սըբ ։

ՊԱՊ 3

Վ֊այ 'սաղ վե միւլեվվես վե զաւիմ՝ շեհրե ։
2 – Սեօզ սինկլեմեսի , թերսիհյե գաւպուլ եթմեսի ,
ՐԱՊՊԱՆ թեվեքքիւլ եթմեսի , Ալլահրնաս եսագլաշմասը ։
3 – Րե'յսլերի անըն իչինսե կեսմիւրսեկյեն սպալանըպ սըբ ,
Հաքիմլերի սեչիպ գուրթլուբ սըբ ,
Սաւսաղհա պիր շեյ պրագմասըզսը ։
4 – փեյղամպերլերի թեթիհսուրնը վե խա'ինե սիր ,
Քեւսհինլերի մեւգաւսաես օլանը նեճհս եթմեսիլեր ,
Շեբի'սոմը սուՙի խոթի'մալ եթմեսիլեր ։
5 – 'Ասիլ օլան ՐԱՊՊ անըն օրթասընսաս սըբ ,
0 հաագըբղըդ եթմեզ ,
Հեր սասպուհ հաագը մեյսասնաս չըգսըբը , վե կերի գալմազ ,
Լաքին հաագաբզ սաոեմ՝ սեմի սինկլեզ ։
6 – Մխլեթլերի սնհվ էյլեսիմ , պուրճլսըբ եբզըլսը .
Սօգագլարընը՝ քինեներին կեչեմեյեճեքլերի սերսեճեսե խաբասագ էյլեսիմ ,
Շեհրլերի վիրան օլսուս ,
Ինսանը վե սեքեհնեսի գալմասը ։
7 – Սեն մուիթլագս պեհնան գօրգաճադըն ,
Թերսիհյե գաւպուլ էյլեյեճեքքին ,
Անը հեր նե գաւսաղ թեքքիր եթեսեմ՝ սեզ ,
Մեագլեհնի մնհվ էսեքլեմեյեճեք սեր՝ սեսեսիմ՝ .
Լաքին անլեր երքեհն գալըբզպ ,
Պիւթիւն 'սամեյլերինի թքսասս եթսեխլեր ։
8 – ՐԱՊՊ պուլյուբզը քի ,
Գաս եճլսեհն շիքեսաբ իչլեհն գալգասճաղըմ՝ կիւհնե սեչլեհն
Պահնաս մնեհքի սաղը օլսուհբզ .
Ջիբա խըշմիմբ ,
Պիւթիւն շիսասեթլի գսագսաղըմբ խսպերլերինե սեօքևլեք իչլեհն
Մխլեթլերի ճեմ՝ եթմեչլի ,
Վ֊ե մեմլեքեթլերի թօփլանաղը թագսեր էյլեսիմ՝ ,
Ջիբա պիւթիւն գէյրհն գալըբեթ իմին ասի եչհյեյ թլեցֆ օլաճադ սըբ ։
9 – Ջիբա օ գեհնան ճիւմլեսե ՐԱՊՊԼ'ն իսանհյե սուՙսա էսեխ ,
Անսա պիլիթ թիֆագ 'իպսասեթ եթմեչլերի իչհն
Գաալմլաբրն սուսասագլաբրնը փագբ եսեճեչյիմ՝ ,
10 – Հասպեշ բրմնագլաբրնըն էօթեսեհնեսեն ,
Գահնաս սուՙա էսեհյլեբ , սասպրլմբշ օլանլաբրմնի գբղը ,
Թագախիմեմի կեթիբեճեքլեր ։
11 – Գահնաս գաբշը 'խոսան էսեբեքք իշլեսեմլհյն հեգ 'սամեյլերինի սեպեսպինսեհն
Օլ կիւհնսե խեճիլ օլմնյասճագաբն .
Ջիբա օլ վագբլի սեհնին թքեբեպվիսբրնչիլեք
Շոսսոմհան օլանլսըբը սեհնին իչհնիսեհն գալսըբրասճաղմ՝ ,
Վ֊ե սրթիբզ մնեգասոսես սասպրմնաս մնպղսեգասնեք հաբեքքեթի եթմեյեճեքսին ։
12 – Վ֊ե սեհնին իչհնիսե միւթեվազը՝ վե ֆագբիբ գավմը պրագասճաղըմ՝ ,
Վ֊ե ՐԱՊՊԸՆ խսմհնե թեվեքքիւլ եսեճեքլեր ։
13 – Խրսյելին պսագիյհսի հագգսըբը լբգ եթմեյեճեք ,
Վ֊ե եսլհան սեօյլեմեյեճեք ,
Վ֊ե սպբղսըբրնսաս հիլեքեսաբ սեթլ պուլսուհնմնյասճագ սըբ ,
Ջիբա անլեր օթլանասճագ վե եսեքսասճագ սըբ ,

*Ե-ԻՀ՝ Հեր նեվ՝ վուհուշ

Digitized by Google

վ.է գօրգուսեան պուլանմայաճագ սըբր ,

14 – Է.յ Սիօն գըզը , թերէննելմ էվլէ ,

Է.յ Լալայէլ , կիւլպանք չէք ,

Է.յ Նրուսաղէմ գըզը , պիւթիւն գալպուէն մէտրութ ու շատմանն օլ ,

15 – ՐԱՊՊ աէնին 'ալէյհիմէ օլսան հիւքմիւրի գալսըրսըզ ,

Տիւշմէնինի թաւսա էյլէսէմ

Խորտէլին մէկէյի ԵՀովա աէնին իչինէ սաբր ,

Ախիրէդ պէլա կէօրմէյէ ճէգսինն ։

16 – Օլ կիւնսէ պէզյէ սէնելէճէգ սաբր .

Է.յ Նրուսաղէմ , գօրգմա ,

Է.յ Սիօն , էլլէրին կէվշէմէսին ։

17 – Ալսըհրի ՐԱՊՊ սէնին իչինէ գուվվէթլի օլուա՝ սէնի խելսա էսէ ճէգ սաբր .

Օ սէնին հագդընտա զկյատսէսկյէ մէտրութ օլաճագ ,

Մաւհապպէթինէ *'ասֆվ էսէ ճէգ սաբր ,

Սէնին հագդընտա թէբէննելմէյէճէն չատմանն օլաճագ սըբր ։

18 – Սէնսուն օլուա տուս պայրամլասան տօղսայը մինհզուն օլսանլարը ճեմ' էսէ ճէգիմ ,

Սէթէմ անլէրե պուր խոր։

19 – Իչմէ պէն օ զէմանն տանա ճէֆնա էսէսնլէրին ճիւմլէսինէ ճէգսա վէրե ճէգիմ ,

Վ.է թօփալը խելսա էսէ ճէգիմ վէ թաբսա օլաճանը թ օփլայաճաղրմ ,

Վ.է անլէրի' բիւտվա օլտըգլարը հէր տօղայտսա

Մէմնուհ գըլըպ' նամ գազանտօրթսաճաղրմ ։

20 – Օ զէմանն սիզի կէթիրէճէգիմ ,

Վ.է օ զէմանն սիզի ճէմ' էսէ ճէգիմ .

Ջիւսա սէդին էսիրլէրինիզի կէօզլէրինիզին էսնիւնտ կէբի կէթիրսէճիմտէ ,

Տիւնեանընդն ճիւմլէ գավվիլարը սաբսաճինտա սիզի մէմնուհ գըլըպ

Նամ գազանտօրթսաճաղրմ սէֆիւ ՐԱՊՊ պուլյուրըր։

Ա Ն Գ Է

ՊԱՊ 1

Մ էլիք Դաւսէհին իքինճի աէնէսինսէ սալթընճը սլտսա սլրն սէրինճի կիւնինէ 8ուդա վալիսի Զօրսաբսբէլ իպն ի Սաղաթիէլէ վէ քեսհինն ի սա-զամ 8կուս իպն ի 8ովսեդիկ Անգէ փէլդամպէր վասթիսաբյլէ ՐԱՊՊՐՆ քէլսմը կէլիպ , 2 – ՐԱՊՊ իւ ճիւնուա պէզյէ պուլյուրըր . Պա գամվ Վազգէթ , Ե–Ն պէլիթ իւ ՐԱՊՊՐ պէնսա էթիւէք վազգէթը տասա կէլմէսի' սէյօրսաբ , սէսի ։ 3 – Վ.է Անգէ փէլդամպէր վասթիսաբյլէ ՐԱՊՊՐՆ քէլսմը կէլիպ սէսի քի ,

4.Պու պէյլի խաբսաղ տուգրուր իքէն, Սիզին Թ-սվսանը խանէլէրտսէ սաքին օլմանըզըն վազգը մը սաբր ։

5 – Լաքին չիմսի ՐԱՊՊ իւ ճիւնուա պէզյէ պուլյուրըր .

Մէալէյհինիզի էյիճէ սիւչիւնիւնիզ ։

6 – Զօգ էքսինիզ իսէ սէ , ազ կէթիրսինիզ ,

Եէսինիզ իսէ սէ , սոզմնասաքընըզ .

Իչսինիզ իսէ սէ , գանմնասաքինըզ .

Կիյինսինիզ իսէ սէ , քսընմնասաքինըզ .

Վ.է իւճքէթլէ իչկէյին իւճքէթինէ սէյնէ քէսէ իչկին գաղմընըր։

7 – ՐԱՊՊ իւ ճիւնուա պէզյէ պուլյուրըր .

Մէալէյհինիզի էյիճէ սիւչիւնիւնիզ ։

8 – Տուղա չըգըզ ազաճ կէթիրինիզ ,

Վ.է պէյլի պինա էսինիզ , վէ անսէն խոշնուա օլաճաղրմ ,

Վ.է մուսազզէզ օլաճաղրմ սէֆիւ ՐԱՊՊ պուլյուրըր։

9 – Զօգ շէյ մէ'մնէզ կէթսինիզ , վէ իչմէ ազ օլսուս .

* 'Իպր. սիւքքէթ

Digitized by Google

Ալ է վէճ կէմ իրարմէ խակ ատ, պէտ ատնա իւ-ֆիլէտիմ։

ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուա պուլ-յուրըր քի՝ նկի՞ չիւն պէօյլե կիտի՞։

Գէնիմ պէյմի իմ՝ խաթրապ առւ-բուր էքէն Աիզատէն հէր պիրի քէնտի խանէմնէն գօշտըղը իչիւն տիր։

10 – Պու սէյզատէն սէմնավէմ սիզին իւ-զէրինիզատէն չիմի մէն՝ էատը, Զէմին տատխ մնհասուլնը վէրմէզ։

11 – Ալ է զէմին իւլ տտղտար իւզէրինէ, Ալ է պուզատայ վէ շէրապ վէ եապ իւ-զէրինէ,

Ալ է զէմինին մնհասուլմը իւզէրինէ, Ալ է ինսանն իւլ հայվանն իւզէրինէ։

Ալ է պիւթ իւն էլ էմկի իւզէրինէ գուրապլըդ առա՛վէմ էքտիմ։

12 – Օլ վագըթ Զօրաքաբէլ խան ի Սաղաթիէլ վէ քէհանին ի ա՛զամ Ցեւտա իսդ ի Յովսեգեկ վէ գավմէն պիւթ իւն պագիւլէսի քէնտիւլէրին Ալլահը ՐԱՊՊՆ քէլամընը, վէ քէնտիւէրին Ալլահը ՐԱՊՊՆ իրտաղ էլլէտիկի Անգէ փէյղամպէրին ասէզլէրին տրինլէ-տիլէր։ վէ գավմ ՐԱՊՊՆ հուզուրընտան գօրգտատ։ 13 – Ալ է ՐԱՊՊՆ ըէ-տատլը Անգէ ՐԱՊՊ թ տարտֆընտան ըէ-տալէմ լէ գավմա խրիտապէն, ՐԱՊՊ՝ Գէն սիզին իւլ իմ, տէլիւս պուլ-յուրըր՝ տէտի։ 14 – Ալ է ՐԱՊՊ Ցուգա վալի-սի Զօրաքաբէլ խան ի Սաղաթիէլին բատՀընը, վէ քէհանին ի ա՛զամ Ցեւտ խան ի Յովսեգեկին բատՀընը վէ գավմէն պիւթ իւն պագիւլէսէնին բատՀընը թէզ-վիգ էլլէտի։ 15 – Անլեր տտսի կէլիպ քէնտիւլէրին Ալլահը ՐԱՊՊ իւ ճիւ-նատաբն պէլիյ ինտ մէլիք Դատիհին ի-քինճի ատնէսինտ, ատլի ընճը ատլն Եիրմի տէտրտունճիւ կիւնիւնտ իւչ պատՀատըլատ։

ԳԱՊ 2

Եէտինճի ատլն Եիրմի պիրինտ ՐԱՊՊՐՆ քէլամը Անգէ փէյղամպէր է 2 – Շիմոն Ցուգա վալիսի Զօրաքաբէլ խան ի Սաղաթիէլ վէ քէհանին ի ա՛-զամ Ցեւտա խան ի Յովսեգեկ վէ գավ-մէն պագիւլէսինէ սէՀլիլ քի,

3 – Սիզատ պու պէյմի է վվէլքի 'իզ-զէյմ ինտ կէօրնէլէտէն քի՛մ գալտը-դը։ Վէ շիմոն ատը նա՛սըլ կէօրնւ-յօրը-դը։

Գա ատնա գէյսատէն սիզին նատըրը-նըզատա հիչ կիտի ատէյճ մի տիր,

4 – Ալ է շիմոն, ՐԱՊՊ պուլ-յուրըր քի՝ Էյ Զօրաքաբէլ, գավվիթլէնե. Էյ քէհանին ի ա՛զամ Ցեւտ խան ի Յովսեգեկ, գավվիթլէնե, Վէ սիզ, էյ տիյսրըն պիւթ իւն գավմը,

Գավվիթլէնիպ իչ կէօրնէնիզ՝ ատ-յին ՐԱՊՊ պուլ-յուրըր.

Զիքր պէն սիզին իւլ իմ՝ տէյնե ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուա պուլ-յուրըր։

5 – Մըսըրատան չըգ տըղընըզատա սիզին իւլ թէ՛սՀնուա էմտէյնի՝ քէ-լամա կէօրե,

ԲատՀըմ տրատնըզատա առւ-բուր. գօրգ-մէյնըզ։

6 – Զիքր ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուա պէտլե պուլ-յուրըր.

Ադ վագըթ տօկրատ պէն պիր ատ-Ֆ'ա տատՀա ատէմտավէմ իւլ զէմինի,

Վէ տէնիզ իւլ գարըպը տատրատ Ցաղըր։

7 – Միլլէթլէրին ճիւմլէտինի տատխ տատրատ Ցաղըր՝

Վէ միլլէթլէրին ճիւմլէտինին տրզըտ էթմէյլէրի կէլէճէքլէր.

Վէ պու պէյնի ի 'իղզէթլէ տալատ-Ցաղըր՝ տէյնե։

ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուա պուլ-յուրըր։

8 – Կիւմիւշ պէհնի՛մ, ալթուն տատխ պէհնի՛մ տիր՝ տէյնե։

ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուա պուլ-յուրըր։

9 – Պու ասնըրատի տէյնի 'իղզէթ է Էվվէլքինին 'էղզէնինդէն ա՛զամ օլա-Ցաղ տրըր՝ տէյնե։

ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուա պուլ-յուրըր.

Վէ պու մնասնաստա ալատէթ էհ-տատ էտէ ճէյնի՛մ՝ տէյնե։

ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուա պուլ-յուրըր։

10 – Դատիհին էքինճի աէնէսինտ տօգուգզընճը ալը Եիրմի տէօրտունճ Անգէ փէյղամպէր վատրիմատ ՐԱՊ-ՊՐՆ քէլամը կէլիպ, 11 – ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուա պէտլե պուլ-յուրըր. 12 – Պիր տատեմ էլպհսէնինին էթ էյնէլլէ մնա-գատտատա էթ կէօթ իւրիւր իտ, վէ է-թէյնէլլէ էքմէքը, ետ չօրպա, ետ չէ-րապ, ետ եապ, վէ ետխատ պիր ՆէվՎ թա՛տմնս տօգուգնուր իտ, օ մնագատա-տէտ օլո՛ւր մը՝ տէյնե չիմոն քէհանին-լէրտէն չէրի՛տմը պիւ՛պ, էյլէ՝ տէէ-տի, Գատիհինլէր տատխ՝ Թապր, տէէքիւ ճէվապ վէրտիլէր, 13 – Ալ է Ան-գէ-

Digitized by Google

ձեռնադէ իւէ նոփաւք օլմուշ պիր քիմ-
սէ պուռնէլոբդն պէրինէ տօգուռնաս, նա-
փաւք օլմօբ մը՝ տէյիւս սիւ'ռա էյլե-
ամբաստ, քեռսինկէբ տասին Նոփաւք օ-
յուբ՝ տէյիւս ճէվապ վէրիւր տէտի քի,
ԲԱՊՊ պէզիլէ պուլյուբդը.
Պէնիմ հուզուրդայնաս պուռ գասվմ
պէզիլէ,
Վ'է պուռ միւլէթի պէզիլէ տիր,
Վ'է էյէբդինդն հէր իւի պէզիլէ տիր.
Վ'է օբասաս թոգտիմ՝ էթ տիքէբդի չէյ
Նոփաւք տոբր։
15 – Վ'է չիմոի պուռ կիւնաէն
Վ'է ԲԱՊՊ'Ը Հէյ-քէնինաե թ'ռա՛ թ'ռա՛
իւզէրինէ գունուլմազսան էվվէլ-
քի վազդէբը տիւշիւնինիւզ։
16 – Օ՛ վազդէի պիրի ևրէմի ֆօր պօ-
դայ էբդդնը էասնդնաս կիմ տի-
յինաե՝
Օն պուռնուշնուբ իտի.
Վ'է հասվռ զասան էլլէ Եօլնե ւէրօդ չը-
գասլմազ իւզրէ մա՛սերէյէ կէլ-
տիյինաե՝
Եիրմի պուռնուշնուբ իտի։
17 – Սիզի վ'է էլլէրինիզին պիւթիւն է-
մէյինդն
Սասմ՛ էեյի վ'է ևարագան վ'է տօլուշ-
լէ վուրսմ՛,
Լաքին պատա բիւճա՛ էթ մէտինիզ՝
տէյիւս ԲԱՊՊ պուռյուբդը։
18 – Շիմոի պուռ կիւնաէն էվվէլ օլա-
նը տիւշիւնինիւզ.
Տօգուռդնդը ա՛չն ևրէմի տէօբտիւն-
ճիւ կիւնիւնաէն,
Եա՛նի ԲԱՊՊ'Ը Հէյ-քէնինէն թ'էմէլի
պէրագբէլսբդը կիւնաէն էվվէլ
օլմադը տիւշիւնինիւզ։
19 – Թ'օխաւմ տատհա ամնագասրասմ մը
տբը.
Վ'է տասմա իւլէ ինճիբ տաղտաճը վ'է նադբ
տաղտաճը
Վ'է զէյթունդն տաղտաճը տատհա մէյվէ
վ'էրմէտի.
Պաւ կիւնաէն ի՛մի իսպարէն պէրէքէճի
վ'էրմ ճէչիյիմ՝
20 – Վ'է տայըն ևրէմի տէօբտիւնաե
ԲԱՊՊ'Ը քէնտիմը իքինճի տէֆ-
՛ա օլագագ
Անգէյիբ կէլիյոր տէտի քի,
21 – Տուֆա վսիոմի Ջօրաբաբէյէ տէյյ-
լէ քի,
Պէն տէմիռվսիի իւլէ զէյթինի տատբաս-
ճաղդմ՛.
22 Վ'է մէյլէքէթլէրին թ'ռախթընը
տալի իւռա էտէ ճէչիյիմ՛,
Վ'է մէյլէքէթլէրին մէմալկինին գուվ-
վէթի ինի մնահվ էյլէյէ ճէչիյիմ՛,
Վ'է տարատագսար իւլէ բտաքիալէրին տալի
իւռա էտէ ճէչիյիմ՛.
Վ'է տաի՛սբ իւլէ բտաքիալէրի
Հէր պիրի քէֆիգինին գէյբճբյլէ տիւս-
չէճէք տիր։
23. ԲԱՊՊ իւլ ճիւնաւս պուռյուբդը քի,
Էյ գաւլդմ՛ Ջօրաբաբէլ իդն ի Սաղաա-
թիէլ,
Օյ կիւն սէնի խասթ էմ՛ կիպի էտէ ճէչիյիմ՛ –
տէյիւս ԲԱՊՊ պուռյուբդը.
Ջիրաա սէնի ինի-իյասդ էթ՝ սիմ՛՝ տէ-
յիւս
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնաւս պուռյուբդը։

ՋԱԿԱՐԻԱ

ԳԱՊ 1

Պատրհին իքինճի սէնէթինաե սէ-
քիզինճի այտաս փէղամմիզը
Ջաքարիա իդն ի Ինաբաքիա
իդն ի Ադդովա ԲԱՊՊ'Ը քէ-
լամմ կէլիպ տէտի քի,
2 – ԻԱՊՊ էճատատրդդա զիյատե-
տիյլէ զաւզաղ էթ տի.
3 – Իմոի ամդէրէ տէզլէ քի.
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնաւս պէզլէ պուռյուս
բբդը.
Սիզ պատա բիւճա՛ էտիդիզ՝ տէյիւս
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնաւս պուռյուբդը.
Պէն տատի տիզէ բիւճա՛ էտէ ճէչիյիմ՛
տէյիւս
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնաւս պուռյուբդը։
4 – Իճատատրդդդա կիպի օլմադբդդ.

Digitized by Google

Նվվելքի փեղյամպերըեր անդերբ խի-
թամպեն՝
ՐԱՊՊ իւլ Ճիւնաւաս պեցյլե պոպյա-
ըըբ.
Ցիւսյեն իս եօլլաըընգըտան
Վ՚ք քսյեն իշլէրինիզդեն բիւճաւ՝
էաւինիզ՝ ասկյիս Նիտաս էասերըեր
խոն,
Լոյրին անդեր աքինկէմէսիեր,
Վ՚ք պանաս գոսյադ վէրմէսիեք՝ տե-
սյիս ՐԱՊՊ պոպյաըըբ.
5 – Նճաւասընըզ նէ՞ըեւտ սոխ,
Վ՚ք փեղյամպերըեր իսկեցպետ եաշար-
ըսյը մը՝
6 – Վ՚ք ըսյքին գոսյըաըըմ օյան փեց-
դամպերկերեր
Թեպեպէնէ էմ՚ր էեմոկյիմ քեըսամ վ՚ք
ասքեսոսյիմ
Ինճաւասընըզդա խաապեթ է՚թմէտոխ մի.
Ֆնագամի անդեր տեօնհեա՚
Մեպէկյիմիզ վ՚ք իշլէրիմիզ կէօրե
ՐԱՊՊ իւլ Ճիւնաւաս Նագզըմըզտաս նէ
եաֆսիսագ սիւրաաս էեմ տի իսե,
Պիզգ էոյլե եաֆսար՝ տետիկեր՝
7 – Գասյըհնին խքինճի ակնկանկաե օն
պերինճի տյ, հաս՚նի Շաւապե պյընդյն
եիմի ակօրտունճիս կիւնհեհատ փեց-
դամպեր Ձապաբհաս խպն ի Խոյրաքհաս
խոպ ի Ադդովա ՐԱՊՊՊ՚Ն քէաւսը կե-
սյնզ տետոխ քի, 8 – Կէճէկ պէր էե՞-
յա կեօրտուս՚. վ՚ք իշլէ՚ս ալ ասկյս պյնե-
մի՚շ պիր տատես՚ տերեսե պոսյաըանան
մերբին ազազճկաերը ապասընաաս տտե-
բաշյօր խոն, վ՚ք անդին ապասընաաս տալ
վ՚ք պէնէքյի՚ վ՚ք պէկյազ ասկյաըր վաբ
խոն ս 9 – Վ՚ք պէն՝ Նյ՚ եֆենտիսիմ՚,
պոսյնդաբ նէ՞ տոխ՚ տետիմ՚. վ՚ք պէնիմ՚
իւլե աեցյլէչէն մեկյք՚ Պոսյնդաբդյն նէ՞ ի-
տոկյրինի պէն տատաս կեօսյի էըե ճեկյիմ՚՚
տետս ։ 10 – Վ՚ք մերբին ազազճկաերը
ապասընաաս տտեմ՚ ճեկյաս վե-
բիա՚ Պոսյնդաբ ՐԱՊՊ էնտապ ֆընտաան
զեմինտե տօյաշյնագ իշլեն կեօնտերբի-
կենկյեր տոխ՚ տետս ։ 11 – Վ՚ք անդեր
մերբին ազազճկաերը ապասընաաս տտերբն
մեկյք իւ ՐԱՊՊԱ ճեվապէն՚ Զէմինի
տօյաշյտագ, վ՚ք իշլեե պիւիհ իւն զեմինե
տատոկյ՚ վ՚ք բատնոխ իւզդե տոխ՚ տետո-
կյեր։ 12 – Վ՚ք ՐԱՊՊՊ՚Ն մեկյքյի ճեվապ վե-
բիա՚ նաս ՐԱՊՊ իւլ Ճիւնաւաս տաս եէթ-
միշ՚ ահնե միաատեթ զազագ էեմոկյինն
Նյտաստեմ՚ վ՚ք ցուգաս չէհյկերինե նէ՞
վագհաս գաստաար մերհամկեթ էեմ տե-
սյկճէքսինն՚ տետս ։ 13 – ՐԱՊՊ տտախ
պէնիմ՚ իւե սեցյկչէչն ճեկյքյե խոզ
վ՚ք իեսեյլի վերբն տեօպկերկե ճեվապ
վերտս ։ 14 – Վ՚ք պէնիմ՚ իւե սեցյկչէչն
մեկյք պաճաս տետ քի՚ Նիտաս էաճպ
սեցյկե քի,
ՐԱՊՊ իւլ Ճիւնաւաս պեցյլե պոսյաը-
ըըբ.
Եբուատաղեմ՚ իշկիւն վ՚ք Սիօն իշկիւն
Չէյյատեսկյլե զաղյրեթի չէբկիյօրբեմ՚.
15 – Վ՚ք տատետհալ օյան մերկյեթկյերբ
Չէյյատեսկյլե զաղատաա կեյտեմ՚,
Չէրտա պէն տաղ զաղատաա կեյտեմ՚,
Վ՚ք անդեր պեկյտյբ տարթ տաքյտաքյտաբ,
16 – Պու եճկյտեն ՐԱՊՊ պեցյլե պոսյ-
ըըբբ.
Պէն Եբուատաղեմ մերհամկեթ տեօն-
տուս՚,
Վ՚ք անտե պէյրթիմ պիտա օյաճնաս-
ճագ,
Վ՚ք Նյուատաղեմ՚ իւզերինե չբբֆբ չէ-
քյկեճկե՚ տեյրս
ՐԱՊՊ իւլ Ճիւնաւաս պոսյաըըբբ.
17 – Եիհնե Նիտաս էտսիպ պեցյլե քի,
ՐԱՊՊ իւլ Ճիւնաւաս պեցյլե պոսյաը-
ըըբ.
Շեհրկերինտե թ՚եքբաբ Նի՚մեթ ֆեյ-
զան էտուճկե.
Վ՚ք ՐԱՊՊ եիհնե Սիօնքե թ՚եպյեյե,
Վ՚ք եիհնե Նյուատաղեմ իհնթհատաղ էյ-
կեյեճկե տոխ,
18 – Վ՚ք կեօպկերինի գաստերբբդ պագ-
տըմ՚, վ՚ք իշլեե տոխ օյան պոսյնդաբ վ՚ըբ
խոն ։ 19 – Վ՚ք պէնիմ՚ իւե սեցյկչէչն
մեկյեյե՚ Պոսյնդաբ Նի՚ տոխ՚ տետոխ՚. վ՚ք
պանաս ճկվոպճ՚ Պոսյնդաբ ճուգդյբ վ՚ք
Խաապյեյի վ՚ք Նյուատաղեմ՚ տտաքյտաան
պոսյնդաբդյն տոխ՚ տետոխ ։ 20 – Վ՚ք
ՐԱՊՊ պանաս տեօրթ Նէֆեր էհյ՚ի
սէն՚տոխ կեօսյի էբտոխ ։ 21 – Պէն տտախ՚
Պոսյնդաբ նէ՞ եաֆսիսագա կեյհյօրյօբ՚
տետոխ՚. օ տտախ՚ մեկյտաքյն՚ Փիմեե
պյագյնբ գաստերքտաքյտաճագ տտերե ճեկյ
ճուգդյբբ տտագդյտան պոսյնդաբդյն տաճ-
յերբ տոխ՚. պոսյնդաբ տտախ՚ տաճյերբ գօբ-
գոսյեմ՚ մտագ վ՚ք ճուգդա տհյյօրբեբբ տտա-
զդերմ՚ մտագ իշլեե տաճյ՚ իւզերինե պոսյ-
նդաբդյն իւզերինե տա՚ֆքելերբեն պոսյ-
նդաբդյնբբ տտեֆ՚ էհյ՚մեթ իշկեե ֆեյզ-
յօրյօբ՚ տետոխ։

ՊԱՊ 2

Վ՚ք կեօպկերինի գաստերբբդ պագ-
տըմ՚, վ՚ք իշլեե տոխ տտեմ՚ վ՚ք եյկեն-

Digitized by Google

տեղ էօլլիս խիւ վար իտի։ 2 – Պէն ասոնք՝ Սէն Նէ՛րէյէ կէտիյօրքն՝ ուխտիմ. վէ պանաս ճվէտկո՝ Եթռասազէմի էօլլէմէյէ կիթէյօ՛ըմ, քի էնի նէ գաւասար վէ ուզունլըդը նէ գաւասար օլտըդրը Կէօրէլի՛մ՝ ասէտիր։ 3 – Վ՚է իլնի պէնիմ իլէ սէգլէնէն մէլէքը չըգասը, սիկէը պիր մէլէք ասոնք ամէն գաւշըլտըդ ասնաս ասէտի քի, 4 – Գօշ, վէ պաս նէվճիվանա պէգլէ սէգլէ.

Եթռասազէմնէ՝ ամէն իչինտէ պուլտուղաճագ ինասան վէ Տէյվանէն քէօրէմ ինուէն Նուհի

Սաբթըգ իւթամէմ էտիլէճէք տիր։

5 – Վ՚է պէն ամէն էմ ըսթիէշտէն ասթիէշտէն ասը,

վ՚է օրմ ասընտաս Շէլլ օլաճաղըմ՛՝ ասէտիս ԲԱՊՊ պուլուրը։

6 – Գաչըճըդ, չիմնայ միյասրընտան ֆիլասը էտինիզ՝ ասէտիս ԲԱՊՊ պուլուրը.

Զիրաս պէն սիզի ակմանըն ասէօրիթ բիւգ կէասրը կիսի՛ ասաղմէ տըմ՛՝ ասէտիս ԲԱՊՊ պուլուրը։

7 – Ի՛յ Բաբէլոն գըղը իւչ սաբլին օլսան Սիօն,

Քէնտի քէնտինի գուրթարտ։

8 – Զիրաս ԲԱՊՊ իւչ Շիւնաւաս պէգլէ պուլուրը.

Սիզի հազմնայան միլլէթ լէրէ Շէլասը՝ զո՛ռա՛ըշափ ասկրաս պէնի կէօնաէրսոն.

Զիրաս սիզ տօգունան քիմնէ անդրն կէօզիւնիւնա պէպէյինէ տօգունամէշ օլաս։

9 – Զիրաս իչնի՛ պէն անլէր իւզէրինէ էլնիմ ասղնայասաղըմ՛,

Վ՚է անլէր քէնտի գուլլուրընա հազմնա ալասճագլասր.

Վ՚է ԲԱՊՊ իւչ Շիւնաւաս պէնի իրասաղ էմ տիւրինի պիլէճէքսինիզ։

10 – Ի՛յ Սիօն գըղը, քի էրէնիւմ էտիպ մէսթաւր օղ.

Զիրաս իչնի՛ կէւիյօրըմ՛,

Վ՚է ասէնն իչինտէ ասաքնն օլաճաղըմ՛ ասէտիս ԲԱՊՊ պուլուրը։

11 – Վ՚է օղ կիհնատ չօգ միլլէթլէր ԲԱՊՊԱ Շաճնասան միւհի՛ օլուղ,

Պէնիմ գաամմըմ օլաճագլասր.

Պէն տասխ ասնէն իչինտէ ասաքնն օլաճաղըմ՛,

Վ՚է ԲԱՊՊ իւչ Շիւնաւաքն պէնի ասնաս կէնտատրսինիզ պիլէճէքսինն։

12 – Վ՚է ԲԱՊՊ քէնտի հազմնայի օլսան Ցուգպայա՛՝

Մուգաստաս տիյասրաս վարիս օլաճաղ, վ՚է ենի՛ւ Եթռասազէմ իլի՛ իհտիսաղ էտէճէք տիր։

13 – Ի՛յ Շիւմէլ պէդէր, ԲԱՊՊԸՆ հազզըրնասս սիւքիւրի էտինիզ։

Զիրաս օ մնգաստաս մէզբէհնասէն գէլէսաղ էլէտիր։

ՊԱՊ 3

Վ՚է պանաս քէօհնի՛ ա՛զամ Ցհասուէլ ԲԱՊՊԸՆ մէդէլի հազզըրնասս տուբաբ, վ՚է ասնաս մնգասվէմէն էքմէճք իւզրէ Շէլլի ասը պասգընասս տուբաբ իչէն կէօսթէրտի։ 2 – Վ՚է ԲԱՊՊ Շէլլի ասնաս խիհ ասպէն՝ Ի՛յ Շէլլիաս, ԲԱՊՊ ունի՛ հա՛զիր էմ սիզ. Եթռասազէմ իհի՛ խիհաղ էտէն ԲԱՊՊ սէնի՛ հա՛զիր էմ սէն. պաս սիհ էշտէն չըգաորըլտան էտըր էտնիճը օտաս ասէտի՛ մի տիր՛ ասէտի։

3 – Վ՚է Ցհասս քէրէլ էլտիսէ կհմէճ օլարագ մէդէլին հազզըրնասս տուբաբ իտի։ 4 – Վ՚է հազզըրնասս տուբանիարաս խիհ ասպէն՝ Փէրէլ էլտիսէ սէլ ամէն իւզէրինտէն չըգաորընըդ՝ ասէտի. ասնաս տասխ Պագ՝ սէնին՝ իհտասանընդը իւզէրինտէն րէֆ՛ էլլէտիմ՛, վ՚է ասնաս ա՛յս էլտիսէ կհյտիրէ ճէչիմ՛՝ ասէտի։ 5 – Պէն տասխ՝ Ամէն պասչինա փաք սաորըդ գօսունլար՝ ասէտիմ՛. վ՚է ամէն պասչինա փաք սաորըդ գօ,յագ ասնաս էլտիսէ կհյտիրտիլէր, վ՚է ԲԱՊՊԸՆ մէդէլի տուբաբ իտի։

6 – Վ՚է ԲԱՊՊԸՆ մէդէլի Ցհասս չէ հատէի էտէրէք. 7 – ԲԱՊՊ իւչ Շիւնաւաս պէգլէ պուլուրը. Ի՛նկէր սէն իհտիրիգէրսինէ ևիւբիւր, վ՚է ի՛ենիսհսաղ ըմ՛ Տրիճ էլլէր իհան, օղ վաղրմ սէն պէդէի իհմ ի՛նդրը օլաս՝ Տահմլտըրմ՛ մնգհսճագա էտէճէքտէն, վ՚է ասնաս պաբաստա Տազդը պուլասնանլար *ասրասրնասան Տասաիէր՛ վ՚էրէճէյի՛՝։ 8 – Ի՛յ քէսհնի՛ ա՛զամ՝ Ցհասս, սէն վ՚է սէնին Տազդըդրնասս օհտուբան րէֆիգէլէրինի՝, տիհնիլինինդ. գիրա ասնէր՝ ամասիէի օլաճագ գասէճէր տիր. չինէնի իչի՛ պէն գուլըմ օլան Ֆիլիսթի գուՏուր էմ տիրէ՛ճէյմ՛։ 9 – Զիրաս իչնի՛ Ցհասսէն էօհնէնէ գո-

* Նթօթ՝ ասրասրնասա մէզէկքէր

Digitized by Google

առըջմ՝ թաշլ. պիր թաշլաս եէտի կէօզ ալաճագ, իշլէ պէն անըն հէք-քնաք իշլէմի հէքք եասճէկիմ՝, վէ ալ ախիւրըն 'իսեասընըր պիր կիւնաե քէֆ՝ եասճէկիմ՝ ասէյիս ԲԱՊՊ իւլ ճիւնաստ պուլսուրըր. 10 – Օլ կիւնաե հէր պիրինից գօնշըսընը ասամս ալթըրնաս վէ ինճիր ազաճը ալթընաս չազըրտաճալընըզ՝ ասէյիս ԲԱՊՊ իւլ ճիւնաստ պուլսուրըր։

ՊԱՊ 4

Վ<u>է</u> պէնիմ իւլ սեզյլէշէն մէլէք ևինե կէլիպ՝ սւշգասընասն սւյանան պիր ասահ կիւպ պէնի սւյանասրըզ, 2 – Պանաս խիթապէն՝ Նէ կէօրիւյօրսըն՝ ասէսի. պէն ասախ՝ Իշլէ պիւսպէլթիւն ալթասնասն պիր չէմ՝ասն, վէ անըն թէֆեֆնիաե պիր գապ՝ վէ քիւզրնիաեք եէտի գանախ վէ խազերնիաեքլէր գանախլէր իշլիւն եէտի օլսուզ, 3 – Վ<u>է</u> անըն եասնասն՝ պիրի գապըն ասապրնասս վէ սրիկերի ասլնասս՝ իչի զէյթասն ադաճը կէօրիւյօրըմ՝ ասէսիմ՝. 4 – Վ<u>է</u> պէնիմ իւլ սեզյլէշէն մէլէչ՝ էֆեֆնախմ՝, պասնլսրը Նէ՞ սիր՝ ասէսիմ՝. 5 – Վ<u>է</u> պէնիմ իւլ սեզյլէշէն մէլէչ պանաս ճէվապէն՝ Պասնլսրըն Նէ օլսրզընը պիլմէ՞զ մի սին՝ ասէսի. պէն ասախ՝ Եայլս, եֆենտիմ՝ ասէսիմ՝. 6 – Վ<u>է</u> պանաս ճէվապէն ասէսի քի, ԲԱՊՊԻՆ Զօրսրասրելէ օլսան քէլեմըզ պասրըզ, եասնի՝

Գեսասրելէ ասէյիլ վէ գասվվելէյէ ասէյիլ,

Անճագ պէնիմ Բաշ՝ըմլէ՝ ասէյիս ԲԱՊՊ իւլ ճիւնաստ պուլսուրըր։

7 – Էյ սեզյիս քի ասաղ, սէն քի՞մ սին. Զօրսրասրելին էօնիւնասե օվսս օլաճագսրն,

Վ<u>է</u> Թէֆե Թաշլընը քէնասիսի չըգասրաճագ,

Վ<u>է</u>՝ Լ<u>ա</u>ւթֆ օլսուս, ասնաս լսւթֆ օլ • ասն՝ ասէյիս Նիսաս օլսւնաճագ սրըր։

8 – Եինե ԲԱՊՊԻՆ քէլեմը պանաս կելիպ,

9 – Գաս պէզյլէի Զօրսրասրելին էլլէրի Թէ՝սիս էյլէսի,

Անըն էլլէրի ասահի ասնը Թէքզիլ է-սէճէք սիր.

Վ<u>է</u> պէնի սիզե իրսաալ էտէն ԲԱՊՊ իւլ ճիւնաստ իսէյինի պիլէճէքսինն

10 – Զիրսա քիւչիւք չէյլէր կիւնեսնեն քի՞մ Թասչգիր էյլէսի.

Զիւնքի օլ եէտի Նէօզ Շասգասլը Զօրսրասրելինն էլլինաե մէաերսեվլէ կէօրե ճէվապ սիր.

Անելեր ԲԱՊՊԻՆ պիլէ իւն նէր ևինե պիւնէ Նասզասր էասէն կէօզլէրի սիր՝ ասէսի։

11 – Վ<u>է</u> պէն ասնաս խիլ ապէն՝ Շէմ՝ասսանըն ասաղընասս վէ օլընսասս ալան պասս իքի զէյթասն ազաճը Նէ՞ սիր՝ ասէսիմ՝. 12 – Վ<u>է</u> եիւնէ ասնաս խիթ ապէն՝ Իքի ալթասն օլսւգասան եասզ ալթասն Իեւի քենասիսլէրինասն սգգասան իքի զէյթասն ասալսրը Նէ՞ սիր՝ ասէսիմ՝. 13 – Վ<u>է</u> պանաս ճէվապէն՝ Պասնլսրըն Նէ խասյինի պիլմէ՞զ մի սին՝ ասէսի. պէն ասախ՝ Եայլս, եֆենտիմ՝ ասէսիմ՝. 14 – Վ<u>է</u> պանաս՝ Պասնլսրը պիւպէթնե զէմինին Սահիպի եասնընասս ասաւբսւզ մէհ օլաճագնըզ իքի զասթլսր սաբր՝ ասէսի։

ՊԱՊ 5

Վ<u>է</u> ասէօնիւզ՝ կէօզլէրիմի գասըսրըզըմասս ուչսւր պիր Թաճմաք կէօրսրիւմ՝. 2 – Վ<u>է</u> պանաս՝ Նէ՞ կէօրիւյօրսըն՝ ասէսի. պէն ասախ՝ Ո՞զաճալսզը եիրսի զըրաս՝ վէ էյն օն զըրաս՝ օլան ուչսւր պիր Թաճմաք կէօրիւյօրըմ՝ ասէսիմ՝. 3 – Վ<u>է</u> պանաս խիճապէն՝ Պաճ պիւպէթնե եէր եիւզիւ իւզերինե չըգասն լսՆէթ սիր. զիրաս հէր սըրգասթ էասէն պաս եիւզասե Խաղըճնա կէօրե մասհվ օլսւնաճագ, վէ հէր եէմին էասէն՝ ասիկեր եիւզասե Խաղըճնա կէօրե մասհվ օլսւնաճագ սրըր։ 4 – ԲԱՊՊ իւլ ճճեւնաստ պուլսուրըր քի՝ Անը չըգասրըրմ՝ վէ Խըրսրըզըն խասնէսինե վէ խասիմլէ եասլսան եէմինե էասէնին խասնէսինե կիրէճէք. վէ անըն խասնէսի իչինասե գասլսճագ, վէ անը օսասնը վէ Թասշլսրը իւէ պէրասակը Թէելիֆ էասե ճէէք սիր՝ ասէսի։

5 – Վ<u>է</u> պէնիմ իւլ սեզյլէշէն մէլէք չըգասր, վէ պանաս խիթ ապէն՝ Շէմ՝ասն կէօզլէրինի գասլսրըրսւ պագ, պաս չըգասն Նէ՞ սիր՝ ասէսի։ 6 – Վ<u>է</u> պէն՝ Նէ՞ սիր՝ ասէսիյիմ՝ն, օ ասախ՝ Գաս չըգասն էֆես սրըր՝ ասէսի. Հէմ ասախ՝ ԳիւԹիւն զէմինասե միւշասիհլէրի պաս սրըր՝ ասէսի։ 7 – Վ<u>է</u> իշլէ պիր գասըշսն Թասշնախ գասլսրըրսւսը, վէ պիր գասրը էֆասնախ իչինասե օթասսրօյօր Թ-սի։ 8 – Վ<u>է</u>՝ Գաս չէրը սիր՝ ասէյիէճէք

Digitized by Google

ասեք Եփեսոսին խլինեն ամէնքը, գուբշուան վէշնէհինէի տասին էֆէնդին տղոքնոս պատգամը։ 9 – Վէ կէօղլէրիմի գալոքրդոյ պատգամով, վէ իշլէ էքի գոբը չըգոք, վէ րուզկեար անկերին գանատալոքրնոսս խան, վէ գանատալոքրը լէվլէք գանատալոքրը կիպի օլուզ՝ էֆէսոք զէմինն խլէ սէմնո տարտօրնոս րէֆ՝ էմ տիլէր։ 10 – Վէ պէնիմ խլէ սէղլէչէն մէնէյէ՝ Պաունլար էֆէսոք Նէ՞րէյէ կիօթի իւրիւ-յօղլար՝ ատէտիմ՝։ 11 – Ո տասին պատաս՝ Սինոսար տիյորնոս ասկեն իչլուն պիր խոսնէ ինձս էմ՝մէյէ ևօթի-րի-յօղլար, վէ սասպիմ օլուզ օրտոսս քէնտի գա-՝խոէտի իւզէրինէ գօնալաճագ տօբր՝ ատէտի։

ՊԱՊ 6

Վէ նէինէ կէօղլէրիմի գալոքրդոյ պատգամր՝ վէ իշլէ էքի տտաղ ատրասկեոտան ատէօրթ ատրասպս չըգըյօր խոտ, վէ տտաղդոյ պատգրտան տտաղդար խոտ։ 2 – Պիբրինճի ատրասպանկեն տսի՝ լարը ալ, վէ էքբինճի ատրասպանկեն տսի՝ լարը սկյոտ, 3 – Վէ իւչինճիս ատրասպանկեն տսի՝ լարը պէչ՝ազ, վէ ատէօրթինճիս ատրասպանկեն տսի՝ լարը պէչտիլի գոբը խոտ։ 4 – Վէ պէնիմ խլէ սէղլէչէն մէնէյէ խո-քատպէն՝ Էյ էֆէնտիմ՝, պաունլար նէ՞ ատիր՝ ատէտիմ՝։ 5 – Վէ մէնէք պատնոս ճե-վատպէն՝ Պաունլար սէմնոն տէօրթ բիւզ-կեարը օլուզ՝ պիւմ իւն զէմինն Սահ-պինին Հաւզուբքնոս տաւզրդոյրը մնահալտոն չըգըյօրլար։ 6 – *Օ, սկյոտ տսի՝լար չիմտալ տսկյորնոս չըգըյօրլար, վէ պէչտպլար տնկերնի տտրտնճտս չը-գըյօրլար, վէ պէնէգլիկլեր ճէնոսպ տսի-յոտքնոս չըգըյօրլար՝ ատէտի։ 7 – Վէ գոբ տսի՝լար չըգոք՝ զէմինտե տօօլոշ-մտագ իչլուն կիմ՝մէք խոթէտիլեր. օ տտա-խի՝ Կիտինիպ, զէմինտե տօօլոշնուզ՝ ատէմէտի իւզէրինէ զէմինտե տօօլոշտը-լար։ 8 – Վէ պտնոս նիւոտս էտոպ՝ Պագ, շիմտալ տսկյորնոս չըգոնդոյոր գագտպր-մէ շիմտալ տսկյորնոս թէ էգբին էմ՝ տսի-լեր՝ ատէտի։

9 – Նինէ Ռ Ա Պ Պ Ը Ն քէլտմէ պատնոս կէլիպ ատէտի քի, 10 – Էտագբէմ տտէն Նինէվէէրէ, ետան Հեզդոս վէ Տոբբիա վէ Ցէդտյիտտոսոն ատ, վէ Հէմնոն օղ կիսն կիտիպ, Ռաբելնտտան կէլտիքլերի եբէր, ետան Ցէվտիտ խպն ի Սափնիտա-նէն խոտնէտիպնէ կիբ, 11 – Վէ կիւմիշ իլե ալթուն ալըզդ թատճլար ետափ, վէ քնատհին ի ա՝զամ Ցնտաբ խպն ի Ցէվտե-գէկին պատշնոս կիյորը։ 12 – Վէ ատնոս խոթտապէն ատզլէ քի,

Ռ Ա Պ Պ խլ Ճիհնոտա պէզլէ պատյտ-բբբ.

Ույլի է իտոմ Ֆիլիզ օլան ատէմ՝.

Գէնտտ մէքտտնրնոտա Ֆիլիզլէնէ ճէք,

Վէ Ռ Ա Պ Պ Ը Ն հէյքէլինի պիննա էտ-ճէք տոբր։

13 – Ռ Ա Պ Պ Ը Ն հէյքէլինի օ պիննա է-ատէ ճէք.

Վէ օ հատչոճէթ ատհիպի օլատճագ,

Վէ թ տսթհի քնոտա ճհիհնոտա էտհիպ՝ հհս-քհոմհի էտէ ճէք.

Վէ թ տսթհի քնոտա քնատհին օլատճագ,

Վէ իբնհսնհին ատրատքնոտա տէլտմէթ մհիհշտվէրէտի օլատճագ տոբր։

14 – Վէ թ տսճլար Ռ Ա Պ Պ Ը Ն հէյքէ-լինտե թ էգքտոբ օլմագ իւզրէ հէվլտմ՝ վէ Տոբքիա վէ Ցէդտյիտա վէ հէն իպն ի Սափնիտանէն օլատճագ տոբր։ 15 – Վէ ուզտգատտոն օլատնլար կէլիպ Ռ Ա Պ Պ Ը Ն հէյքէլինի պիննատքնոտա չտոբշտատճագ-լար, վէ պէնէ պիզ իրտսալ էտէն՝ Ռ Ա Պ Պ իւլ ճհիհնոտա իտհյինի պիլէ ճէքտոհնիզ. վէ Ավտահրնզդ Ռ Ա Պ Պ Ը Ն քէլտմէքդ տոիգտոմէ լէ տոինլէր իտէնիզ, վուգտա՝ պուլտճագ տոբր։

ՊԱՊ 7

Բ ութէլ կհսւթ Սաբատտար վէ Ռհ-կէմհնհէյէ վէ ատլէրնի ատէմհլերհ-նի՝ Ռ Ա Պ Պ Ը Ն հաւզուբքնոտա Նէյտգ էմ՝մէք, 2 – Վէ՝ Պաւ գատտար սէ-նէէտէն պէբտւ էտէ կէլտհյիմ՝ կհ-պի պէչինճի տպյտս տպրբ չէքհլերէքբ ատլտմտյը՞ մբ իմ՝՝ ատէյհւ Ռ Ա Պ Պ խլ ճհիհնոտան պէյհնճնոտ պատյտնոտան քնատհինհլեր հլե փէյղտմնէէրէրէ՝ տհւ-տւ էթմէք էչհնոտ պէյհ Ռհյյահա խթ-տսլ էթմէտի խտզերհնէ, 3 – Մհյէք Թատբհհին ատօթտսնճհւ պէնէտհնտե տոգհւզդնճբ պյրե, ետան Փտագտե ատ-յհրնդն տսէօթտսնտե Ռ Ա Պ Պ Ը Ն քէլտմբ Զտգտարթհյտա կէլտհ։ 4 – Ո զէմտն Ռ Ա Պ Պ խլ ճհիհնոտանդն քէլտմբ պատնոս կէլիպ, 5 – Պաւ տհյյարդն պիւհյ իւն գտվհմնոտ վէ քնատհինհլերէ խթհյ տպգէն՝ Պաւ էէթ-տհյ պէնէ զտրքնոտա պէչինճի վէ էէ-տհնճի պյյտրտա օթտսճ թ տւ թհ տ տ մտ-հէէմ՝ էէ տհյինհզտե պէնիմ՝ խչհւն տհ

Digitized by Google

ասել ի թա՝ թի տալիս քեզ. 6 – Վէ ձեզ երկու խըտ՝ տիկնիկ՝ ներ քեզնից ինչուն եէ՞ր՝ քենտինդ ինչուն իչմէզ մի խոսինիզ՝ 7 – Նրանցից վէ ոնքն էլ ըսպիտնոս պատրաստեան չէ՞ր լեր մէնքից վէ առաջ՝ ասել չտալ ոլտաղ՝ ճշնաւոր ի՞ ասպածը վէ ովա տանի մէնքին պատրաստոդը չտալ ասէ էվվէլքի փէղամպէրները վասըլի ասպլէ ԻԱՓՊՀՆ ի՞նան էլլեսիկ քեղամըզ պատնալը տէկլո՞ մի, տէկլու տէղրէկեան, ասէ։

8 – Եռնե ԻԱՓՊՀՆ քէլասը Զաքարիայ կելիպ տեսն քի, 9 – ԻԱՓՊ իւ ճիշնաւա պէզլէ պատյուրդը. Հագդ քաղըե հնաքի՝ էահնիպ, վէ սիղատէն չէր պիրի քէնտի պրըսատներին՝ ինայլեի՞ վէ մէրհամլի՞ էհթաճն։ 10 – Վէ ասէ գատրը իւլ եէի՞ խոն, վէ դարիպէ վէ պիչտրէկ զատը էհի՞մէլիպիզ. վէ սիղատէն հնէ պիրի քէնտի գալդիսատ պիլատատրի իչնէն քեմիլք տիւշնիմեան։ 11 – Լաքին տնկէր սիղնէմէտնէն իմի՞ նոտ՝ էտիպ՝ օմուզ սիլաճսիկեր, վէ իչնի՞մէմէք իչնէն գաւլաչէլտրիր տաղըրլաչտըրտաղը։ 12 – Վէ ԻԱՓՊ իւ՝ ճիշնաւա՞ քէնտի Լաւը իւլ եվվէլքի փէղամպէրներէրը վասրլի ասպէ լէ՞ն կնօտուբտան չէրի՞ տի՞ր վէ ոնգլէրի՞ն իչնի՞մէմէք իչնէն գաւլաչէլրիրն էլլէտա կիսպի ապէր էհի՞տիկեր. պատ է ձլտէն ԻԱՓՊ իւ ճիշնաւա իմ ասլասքնտան պէզլիւք գատպտպ հետ։ 13 – Վէ ԻԱՓՊ իւ ճիշնաւա պատյուրդը քի, «Պէն չտղրըտըղմտա՞ ոնէրը տիկնիկ՝ տիկլէրի՞ն մէոսիլիս, ոնէրը տտան չտղրտըտըղ՝ տըրտնտա պէն տիկնիկ՝ մոսի՞մ։ 14 – Ան՞ոգ պիլմէտիքլէրի՞ն միլլէմ՝ իչլէրի՞ն ճիշնէմի՞ն տպատրնտա տնկէրի՞ն գատրտպտիլէ տտպտրդտա՞մ, վէ կիսիպ կելէն պատրաստիլէ տտպտրդտա՞մ։ Ասէ՞ն՝ ձէ՞ մնագտպտ՞ տկյոդը վիրտոն էէ՞տիկեր։

ԳԱՓ 8

1 – Եռնե ԻԱՓՊ իւ ճիշնաւան քէլտա՞ն կելիպ տեսն քի, 2 – ԻԱՓՊ իւ ճիշնաւա պէզլէ պատյուրդը. Սիոն ի՞ն չիւն պիրտատիլէ զատրկի՞ չէքտոսիմ, վէ ոնդն իչնէն պէզլիւք խըչլիկ զատրքէի՞ չէքտոսիմ։ 3 – ԻԱՓՊ պէզլէ պատյուրդը. Սիոնտա 'տղտլէի՞ էհ՞տիմ՝ վէ նրտատպէմ իչնի՞տէ տաքին օլտճաղդմ՝ վէ նրտատպէմ՝ Հագիգատի՞ չէհրի՞, վէ ԻԱՓՊ իւ ճիշնաւան տտպտրդմ՝ Մտգտատտա տտպ՝ թէտի՞կէ օլտնաճաղ տտբ։

4 – ԻԱՓՊ իւ ճիշնաւա պէզլէ պատյուրդը. Ետրատպէմ՝ մէկյատնյտրքնտա տտտհա իկի՞ չյոդ տտտէլէր վէ իկի՞ չյոդ գատրլտպ օի՞ տրտճաղդտբ՝ վէ կիտնէկերին չէղլէքնտան նշի՞ն չէր պիրինին էլլինտե տէկլո՞ւն պատլտնտճաղտբ։ 5 – Վէ շէհրին մէկյատնյտրը տաքն մէկյատնյտրլտնտա ոյնպյան էրքէք վէ գադ չտճաղդտրէ՞ մէմլտ օլտճաղ տտբ։

6 – ԻԱՓՊ իւ ճիշնաւա պէզլէ պատյուրդը. Իկի՞ օլ կիտնէկեր պտա գատվէմքն պատիչէսինին կէպէրինտե՞ միտչքի կէօրիտնէբտա՞ք, պէնի՞մ կէպքէրինտե՞ մի տտան միտչքի՞ կէօրիտնէճէք՝ տէկլո՞ւ ԻԱՓՊ իւ ճիշնաւա պատյուրդը։

7 – ԻԱՓՊ իւ ճիշնաւա պէզլէ պատյուրդը. Իչլի՞ գատվէմքը չտրգ տիկյատրքնտան վէ գատրպ տիկյատրքնտան կէչտա՞ կտչ՞ի՞մ։ 8 – Վէ տնկէրի՞ կէի՞ կէնտի՞մ վէ նրտատպէմ՞ի՞ իչնի՞տէ տաքին օլտճաղդտբ, վէ տնկէր պէնի՞մ՞ գատվէմքմ՞ օլտճաղ տտբ, պէն տտան՞ի՞ չտգիգատի՞ վէ 'տտտտէլէրի՞ տնկէրի՞ն Ակլտհը օլտճաղդմ՞։

9 – ԻԱՓՊ իւ ճիշնաւա պէզլէ պատյուրդը. Իչ՞ կելիքէրի՞ն իչնէտ՞ի՞ չէչնէ՞ն ԻԱՓՊ իւ ճիշնաւան պէզլէ՞ի՞ն կնօ՞ն՞ի՞ն՞ի՞ն գատրտլտրդը կիտնէկ՞ն՞ի՞ն՞ի՞ն՞ի

ՊԱՊ 9

միլլեհլէբ ատրասքնատա լա'նէհ օլտըղը-
նըզ մհսիլլհա, պէն սհզի պէզլէ խէլտա
էտէ ճէյհմ', վէ պէրէքէհ օլատճագտը-
նըզ գարգմայըղըզ էդէրինիզ գոս-
վէյհլէնսին։ 14 – Ջիրա ՐԱՊՊ իւլ
ճհնհոստա պէզլէ պուլյտըրը. Էճտա-
ատընըզ պէնի զատատա կէհ իրտհքէէ-
րինտե իւվէրինիզ պէլա կէհ իրմէյլ
մհրտատա էտհդ տե մերհճանէհ կէվմէ-
ռէյհմ' մհսիլհա, 15 – Պէզլէ ճկ տէօ-
նհւտ պատ կհռնէկատ Ներատագէ մե վէ
պէյհ ի Յատագտա էյրէհք էհ մհյհ
մհրտատա էհ տհմ'. գորգմայըղըզ տե-
յհա ՐԱՊՊ իւլ ճհնհոստա պուլյտըրը։
16 – Նատհատաղդընըզ չէյհէր պատնյտար
տըր. Հէր պէրինտհզ գօնշըղընտա Հագէ-
գատհը տէպհէյինիզ, գատհուէտրընըզ-
տատա Հագգ վէ սէյտատհն իւգրէ հնւքմ'
էտճինիզ։ 17 – Վէ քիմնէ քէնտի գօն-
շըտը 'ատէյհինէ գատյինտատ քէմհկը
տհւշճհնհմատհն, վէ Ներատն հէմճհն տէվ-
տէյհնինիզ, վէրատ պատնյտարընտ ճհւմէյհ
մէնճհտրըմ' տըր' տատյհս ՐԱՊՊ պատ-
յտըրը։

18 – Ներէհ պատնա ՐԱՊՊ իւլ ճհնհոստ-
տընտ քէնտինը կէնհտ տհտի քի, 19 –
ՐԱՊՊ իւլ ճհնհոստ պէզլէ պուլյտը-
րըը. Տէօրտհնճհ, պէշնճհ, հէմճհնճհ
վէ ամոնճհը պղյտարընտ օրտհ ճհլտրը պէկլհ ի
Յատագտա շատյրդ վէ մէտէրսէյհ վէ
կհռզհլ պղյտատյտար պատճագտ տըր. ատ-
ճագտ Հագիգատհի վէ տհլտատէյհ տհ-
վհնհզ։

20 – ՐԱՊՊ իւլ ճհնհոստ պէզլէ
պուլյտըրը. Տատնա գատհյտար վէ չօգ շէ-
հիրլէրհն տհքէնհնտհ կէյհ էհրլէր։ 21. Վէ
պիրհնհն տհքհնհտհ տհիկէրինտե կհռտհ ճհքը,
վէ՝ կհլհնհզ, ՐԱՊՊԻՆ Հատզուրընատա
նհյատգ վէ ՐԱՊՊհւլ ճհնհոստրն *լատթ-
ֆընը լհ ատհէտ էհ մհյհլէ կհռտհյհմ'. պէն
տատհի կհռտ ճէյհմ' 'ատյէ ճէքը տիր։ 22.
Վ է չօգ գատվհյհտը վէ գոս-վէյհլհի մհլ-
լէհլէր Նրսատագէնտե ՐԱՊՊ իւլ ճհնհ-
նհոստրն *լատթ ֆընը լհ ատհէտ վէ ՐԱՊՊՐՆ
Հատզուրընատա նհյատգ էհ մհյհէ կէյէ-
ճէքգէր։ 23. ՐԱՊՊ իւլ ճհնհոստ պէզլէ
պուլյտըրը. Օլ կհռնէկտտե ճհռմէյէ
իւմմհէհլէրինն լհռատնյտարընատն օճ քը-
շի Հագգատշըղ պիր նէՀատհնինն էհ մէ-
յհնհք լհ ատհ ատրատգ՝ Սիմհն իյէ պէրատպէր
կհռտհյհմ', գէրտա Ապրահ սիմհն իյէ օր
ատրղրնը իշյհմ տհյ՝ 'ատյէ ճէքգէր տիր։

* 'Իպր. հեւգհնհհե

ՊԱՊ 9

Հատգրատք տիյատրը 'ատէյհինատ ՐԱՊ-
ՊՐՆ վահհյհյէ կէվէն քէռտմը տըր. վե
Դատհատկատ իւվէրինէ էնէճէք տիր.
(Ջիրա ՐԱՊՊ ատտէվ,
վ է Խրատյէվհն տրտիլատրընէն ճհւմէ-
տինէ Նտգատր էտէր.)
2 – Վ է Նմհռի տատհի ատրն իյէ հէմ
Հատատատա տրը.
Տհւրտա վե Աիգոն տատհի չօգ 'ատգըռը
խովէէր տե պէօյէկ տէր։
3. Վ է Տհւրտա քէնտհտհի իշհւն գատ'տա
պինատ էհճտ.
վ է կհւտհշհւ թօփրատգ կհռտի,
վ է խոպհս տպհռտհնը ոտգատգ չատհնրը
կհռտի հրզղատ։
4 – Իշյհճ ՐԱՊՊ ատնը թատրտ էտհյտ,
Տէնհպտհ օլտն գատվվհյհ իհի վուլտա-
ճատգ,
Օ տատհի տհթէշյճ թէլէֆ էտհյէճէք
տիր։
5 – Ատկատգոն կէօրհւտ գօրգատճագ,
Գատգտ տատհի Նէօրէ–գ զպյհյէ ժհւ-
քէտտեր օյտատճագ տրը.
Ատկատգոն տատհի գ–ֆ–գ–ր օլճ–ճ–ե գզը,
Ջիրա ինհյճպտրը քէնտհտհնէն խ ճհլ
էտէ ճէքը տիր.
վ է Գտպատտատն ժէյհք հէյտգը օյտատճագ,
վ է Ատկատգոն ժէռքհւն օյհմյտատճագ
տրը։
6 – Վ է Ատզվատտատա վէյէտ տ գինտա տտ-
քէնն օյտատճագ,
վ է Ֆհյհտհթ իյէրինն քհպրյրնհի դգրատճա-
գըմ'.
7 – Վ է գտնյտարընը տագըպտարընատն,
վ է ժէքքատհմհթ տարյէրէն տուտ-
սընատն տէ՝ 'էտէ ճէյհմ'.
Օ տատհի Ալտահմհզ իշհւն պատգհյհէ
օյտատգ,
Ցուգատտատ էժիր կհպհ,
Ատկատգոն տհռատյը Սէքատյը կհպհ օյտա-
ճագ տրը։
8 – Վ է կհռտհպ կէյէն 'ատքէր տէպէ-
պէյհէ
Պէշյհ խմին էհ գատֆընատա գօռատճագդմ',
վ է 'ատրի ըգ ատյէրէն տգատարընատն գտ-
յհմ' կէշժէյէ ճէքգ,
Ջիրա շհմհն կէօպէրհմյէ կէօրհւմ'։
9 – Էյ Սէօն գէղը, ղպյհյէ շտատ-
մատն օլ,
Էյ Նրսատագմ' գէղը, կհւյտատնք չէք.
Իյհթ Մէէյհնի տատհա կէյհյտը,
'Ատհէ վե Խէյտատքտը տրը.

Digitized by Google

Հալևի՝ օլատագ մերքեպե ,
Պէլի, մերքեպ եավրուտը սըփայա պին-
ժիշ տիր ։
10 – Վ.Է Եփրեմնուն տարատպոյը ,
Վ.Է Եբուսազէմուն ամէն մուհվէ էաէ-
ճէյիմ՝,
Վ.Է ճէնգ եապը գըրբըտճագ տըր .
Վ.Է Օ՝ մլլէխ լէրէ սէլամէթ սեզլէյէ-
ճէք ,
Վ.Է հիւթիմէթի տէնթպատէն տէնթպէ,
Վ.Է Նէհուտէն գէմիրին միւնթէհաճը-
նա գատար օլատճագ տըր ։
11 – Է՛յ Սէօն, սէնին ՝ատՀոլդէդ գանը յլէ
Էսիրլէրուին սուդա օյմայան գուդա-
տան չըգատըրմ՝։
12 – Է՛յ իւմիտվար օլան էսիրլէր ,
գատ՝ալա սէօնիւնէ՛ւգ .
Պանան իքի գաթի էտտ էտէճէյիմի պատ
կիւն խապգէր վէրիրիմ՝։
13 – Զիրա Յուպպը եայ ինէի քէնտիմ՝
իչիւն գուդատճագդը՝,
Նէփրեմի սգ կիւպի գոյատճագդամ
Է՛յ Սէօն , սէնին օղուլլարըդը
Նտանան լարտա՝ ապէչհինէ թի եչվիգ էաէ-
ճէյիմ՝,
Վ.Է սէնի գատհրէմնուն գըլըճը կիպի
եատատճագդամ՝։
14 – Վ.Է Բ.Ա.Պ.Պ անդէր իւգերինաէ կէօ-
րնւնէ ճէք ,
Վ.Է անդուն օգաս չիմշէք կիպի չըգատճագ,
Վ.Է Իատպա Նհովա պօրտս չատատճագ,
Վ.Է ճէնտաս գատըրդատըրյլէ հիւբիւս
յէճէք տիր ։
15 – Բ.Ա.Պ.Պ իւ՛լ ճիւնտաս անդէրի սի-
յատնէթի էտտ ճէք ,
Անդէր տատնի թի էդէճ էտտ ճէքդէր ,
Վ.Է տատհան թի ատչէտրը իւգէրինէ պատ-
տատճագդատր ,
Վ.Է իչիպ սէրնաշ կիպի պատդրատճագ-
դատր .
Վ.Է անդէր լէյէն կիպի ,
Մէգդատնէն քէօչէլէրի կիպի տօղատ-
ճագդատր ։
16 – Վ.Է օղ կիւնտէ քէնտիլէրին Ա՛ս-
տնէր Բ.Ա.Պ.Պ
Անդէրի գատվմընէն սիւբիւսիւ կիպի
խէյատս էտտ ճէք ,
Զիրա անդէր անդէն տուիտրըտատ եիւք-
ատք թի տատճ թի ատչէտրը ինէի օղատ-
ճագդատր ։
17 – Զիրա անդէն քէրէմմի վէ ճէմմատը
նէ՛ ՝ատզիմ՝ տիր ։
Գատգատդ եիկիթիլէրի վէ եէնի չէրատպ
պատքիրէլէրի պէտէլէյէճէք տիր ։

ԳԱՊ 10

Սօկրատքի եատզմուրդըն մէվտիճնատճ
Բ.Ա.Պ.Պ.Տ.Ա.Ն եատզմուրդ թիտէչպ էտքի-
նիզ .
Բ.Ա.Պ.Պ չիմշէքլէրը կէտատէրէրքդ,
Հէր պէրթինէն թի տէրլատըճատտ օքի պատտ-
լատնմատդը իչիւն
Անդէրի պօլ եատզմուրդ վէրէճէք տիր։
2 – Զիրա թէրտֆիմ՝ պատթըլ չէյլէրը
սեզյլէտիւէր ,
Վ.Է սիհրպատզլարըն վատհլէրի տատքիմ՝
տիր ,
Վ.Է եատտան րհուՀյալարը հիքեայէ էթ-
միլէր .
Գատթըլ թի էտէլլի վէրատիւէր ,
Գատ էճէլուէն սիւրիւլէր կիպի սիւրիւլ-
տիւլէր ,
Զօգատն օլմատդրդնատտն մէշատգատթի
չէքատիւէր ։
3 – Զօգատնդատր ՝ատլէՀինէ գատզատզրմ՝
տատէվէնատն ,
Վ.Է էրկէ ճէլէրին ճէգատատճէր վէրէճէ-
յիմ՝։
Զիրա Բ.Ա.Պ.Պ իւ՛լ ճիւնտաս քէնտուն սիւ-
րիւսիւ օլատն պէՀիմ՝ թ Յուպպը
եօգլատտը ,
Վ.Է անդէրի մուՀատէպէտտէ օլատն քէն-
տի տա՛տ տէթը կիպի Է՛յլէտտի ։
4 – Գէօչէ Բ.Ա.Պ.Պ անտէն , չիմի տանտէն ,
Մ.ատՀատրէպէ եայը տանտէն ,
Հէր գատպիմ պէրլիքտէ տանտէն գատ-
Հուտը էտէ ճէք տիր ։
5 – Վ.Է մուՀատրէպէտտէ գէ՛-Վ.Ա.Ն տօգատգ
չատմատըը իչինէ չԷՀնէչէն գատհ-
բէմնէտատր կիպի օյատճագդատր .
Վ.Է անդէր մուՀատրէպէ էտէ ճէքդէր .
Զիրա Բ.Ա.Պ.Պ անդէր իլէ տիր ,
Վ.Է տէթ լատրատ պիճէնէնդէր ուէթ տատտատրդը-
լատճագդատր ։
6 – Վ.Է պէՀիմ թ Յուպպը գատվվէնթ-
լէնտուրէ ճէՀիմ՝ ,
Վ.Է պէՀիմ թ Յովսէփ խէյատս ,
Վ.Է Եինէ անդէրի խաքտան էտէ ճէՀիմ՝.
Զիրա անդէրէ մէրհամէթի Է՛յլէտիմ՝,
Վ.Է անդէրի բէտատ էթ-մէմիՀիմ՝ կիպի
օյատճագդատր .
Զիւնքի անդէրին Ա՛ստնէր Բ.Ա.Պ.Պ պէն
իմ՝,
Վ.Է անդէրի միւսուէթճատպ գըլատճագդըմ՝։
7 – Վ.Է Նթրեմ՝ գատհրէմատն կիպի օ-
յատճագ ։
Գատդատդէրի չէրատպատն Թ.Ւ.Ֆ.Ի.Ն օյատ-
ճագ ։

Digitized by Google

Օգուստոսը տասի՛ կէօբեւոզ մէտուր օլաճագ,
Վէ գալղըլէրի ԻԱՊՊՏԱ խալխ իհտճ էտէճէք տիր։
8 – Անէլէհ ըսուրդ չսլաղաճագ անէլէրի իթթիֆաղճաղըմ՝
Զիւնքի անէլէրի խէյլետիմ՝
Վէ անէլէր ֆաւթաֆթմա չօղալտըգըլըրը կիպի չօղալտաճագըլար։
9 – Պէն անէլէրի գաւմիլտէր ատրասընտա եքէճէյիմ՝
Անէլէր տասի՛ ուզագ եէրլէրտէ պէնի իհտէվէքքիւր էտէճէքլէր,
Վէ օղուլտըր իլէ պէրապէր Հայտաճասա օղուտ՝ կէրի կէլէճէքլէր։
10 – Վէ անէլէրի Մըսըր տիյարընասան կէրի կէլէի իրէճէյիմ՝
Հէմ տէ Ասորեստանստան իթթիֆաղճաղըմ՝
Վէ անէլէրի Դաղուտագ տիյարընտա,
Վէ Լիբանոնստա կէլէի իրէճէյիմ՝
Վէ անէլէրի էէր քիֆայէթի էթմէյէճէք տիր։
11 – Վէ ասէնիզտէն՝ մուզղայագաստան կէչէճէք,
Վէ տէնիզին տօլղալտըրընը վուրաճագ,
Վէ նէ հրին հէֆ տէրին եէրլէրի գուրտայտաճագ,
Վէ Ասորեստանընէն ղուրտըր էնտիրիլէճէք,
Վէ Մըսրըն 'ատասը զա՛իլ օլաճագ տըր։
12 – Վէ անէլէրի ԻԱՊՊՏԱ գուվվէթլէնտիրէճէյիմ՝
Վէ անընէն իսմիյլէ եւրիւլէճէքլէր՝ տէյիւ ԻԱՊՊ պուրտըր։

ՊԱՊ 11

Է՛յ Լիբանոն, գափաւլարընը աչ.
Վէ սէմէչ սէնին էրզ աղաճընտըր էթ կիլէճ էթմէսին։
2 – Է՛յ չամ՝ ագաճը, փիղտան էյլէ,
Զիրա էրզ աղաճը տիւշտիւ,
Զիւնքի էչլուսէճ կոզլաճ էտիլտի.
Է՛յ Բասանի մէչէյէրի, փիղտան էտինիզ,
Զիւնքի եւագլաչըլմազ օրմանն եքգրլարը։
3 – Զօպանլարընը փիղտանը իչխանիլիչօր,
Զիրա անէլէրին չէբէճիի տալընտը.
Կէնճ ասրալանլարընը կէօմիւտէտէճի իչխանիլիչօր,

Զիրա ցօրդանանէրն փախրը տալընտը։
4 – Ակյանչըմ ԻԱՊՊ պէտյուչ ըրըր.
Պօղազլանաճագ գոյունլարը կիւլի.
5 – Անէլէրի քի տասի՛ն տալընտը պօղազլարընտա,
Վէ տաւչըտ տայրլըմազլար.
Վէ անէլէրի տասի՛ անէլար՝
ԻԱՊՊ միւտաթէք օլտուն
Ի՛ր պէն զէնգինի օլտըմ՛՛ տէրլէր.
Վէ չօպանլարը անէլէրէ շէֆգաթի էթմէյէճէլէր։
6 – Զիրա ԻԱՊՊ պուչյուրըր քի,
Պէն տայթըգ տիյարըն աէքճէհինէ շէֆգաթի էյի մէյէճէյիմ՛,
Անճագ հէր տասէմի քէնտի գօնչըլընէն էլինէ,
Վէ քէնտի մէլիքինին էլինէ թէսլիմ էտէ ճէյիմ՛.
Վէ տիյարը վուրաճագըլար,
Վէ անը անէլէրին էլինէտէն խէլաս էթմէյէճէյիմ՛։
7 – Վէ պօղազլանաճագ գոյունլարը,
Պէլի, սիւրիւճիւն պիչաքէլէրինի կիւթմէսէճէ՛։
Վէ պէն իքի 'ասա տայըզ՝
Պիրինէ Հիւան
Վէ տիկէրինէ Պէնտէյը թէսմիյէ էչլէտիմ՛.
Վէ գոյունլարը կիւթմէճէ՛։
8 – Վէ պիր այտա իւչ չօպանն հէյլաք էթմէճէ՛իմ՛,
Զիրա ճանըմ՛ անէլէրտէն նէֆրէթի էթմէճէ՛,
Անէլէրին ճանը տասի՛ պէնտէն իքրահ էյլէճէ՛։
9 – Պէն տասի՛ պիզի կիւթմէյէճէյիմ՛.
Էօլէն էօլսիւն,
Վէ հէյլաք էտիլէն հէյլաք օլտուն,
Պագը գալանլարը տասի՛ պիրբիզլիրինէն էթինէն եէմինլէր՝ ասէտիմ՛։
10 – Վէ Հիւան 'նամ 'ատասը՛ տայդ,
Ճէւտիճի գաւմիլտըր իլէ էթմէյէճէյիմ՛ 'ատըտմըճ նագդ էթմէյէ իւզրէ անը գէրտըտմ՛։
11 – Վէ օլ կիւնտէ նագդ օլաճասա,
Վէ պատնաս տիկգաճի էտէն սիւրիւճիւն պիչաքլէրի
Գաւ ԻԱՊՊՐՆ քէլամը խոխլինի տասկընէն պիլտիլէր։
12 – Վէ անէլէրէ՝ Սէգիզ խօշ կէօրիւնէ՛ճէք խալ, իւճրէթխոր վէրճինէզ,

Digitized by Google

Լշալե տէրիլ քամ , վէբմէդինթիզ՝ տէ-
տիմ.
Վ՚է իւճրէթի իմի՝ օթուզ գբլի՚ա կիւ-
միւշ օղուլաղ թի տարի տրլսաբ։
13 – Վ՚է ՐԱՊՊ պատաս խթիզպէն՝
Պատաս չէ օղլիէք ճիլիյ ախի,
Պա՚ս ան՚ղէբ լի տրատիքնատան պատաս թաղ-
տիր օլատան միւնաթիպ պահա
տրբր՝ տէտտի.
Պէն տատթի օթուզ գբլի՚ա կիւմիւշիա
տալըպ,
Պէյիի իւբ ՐԱՊՊՏԱՍ չէօմլէք ճիլիյ ախի-
տրմ։
14 – Պա՚տէհու ցուգաս իլէ Խարայէլ
տրտսաքնատա օլան գաքնատաս չլրզը
Նագդ էթի մէզը իւզրէ
Պէնտալէբ Նամբա տիկէր՝ տատամ գբր-
տրմ։
15 – Վ՚է ՐԱՊՊ պատաս տէտթ քի,
Եքնէ ատֆի՝ չօպան էտէվամը տալ։
16 – Զիրտա իչլի է պէն տէկ՚տրատա պիր չօ-
պան զատհուրտա կէթի իրլէ ճէչիմ.
Օ հէլաք օլմազ իւզրէ օլտնլարը եագ-
լատմայա ճագ,
Տաղրլմէշը ատտամնայա ճագ,
Վ՚է գբրբյանը էթի իւմնար էթի մէչիճէք,
Վ՚է տագ օլաղնլարը պէտլէմէչ ճէք.
Ան՚ճագ ատմզլէրին էթիւնի հէչ ճէք,
Վ՚է ատնլէրին թի ըրնագլարըն գափա-
րտա ճագ տրբ։
17 – Վ՚ա՚չ գդյտնլարը թէրք էտէն
պահիբլ չօպանտա,
Անրն պագտաս իւզրէրինէ վէ տագ կէօ-
զիս իւզէրինէ գբլբճ կէլէճէք.
Անրն պագտաս պիւտպիւթի իւն գտւրւա-
յտճագ,
Վ՚է տագ կէօզիս թի էմնամբյլէ գտյտա-
րտա ճագ տրբ։

ՊԱՊ 12

Խարայէլ Հագգբնատա ՐԱՊՊՐՆ վա-
տիրլէ կէլէն քէլտմբ տրբ։
Սէմաւահիբ եայան վէ զէմինի գտւ-
րտան,
Վ՚է ինանդրն բատհրնրբ անրն տէրտւ-
նինտէ խտպգ էտէն ՐԱՊՊ պէգյ-
լէ պտւյտրբր։
2 – Իչլի է պէն Նրատատզէմի անրն էի-
րտթբնատա պտւլտնատան ճիւմլէ
գտվիլտրտա
Սէբտմլիք քէտտէմի էտէճէյիմ.
Վ՚է Նրատատզէմին մատհատերէսի էտ-
նատաքնատա

Ցուգաս իւզէրինէ տատթի պէգյլէ օլտա
ճագ տրբ։
3 – Վ՚է օղ կիւնտէ Նրատատզէմի ճիւմ-
լէ գտվիլտրտա տագրբ պէբ թի տալ
էտէճէճյիմ.
Զէմինինէ ճիւմլէ գտվիլտրբ տանրն տա-
լէյհինէ թի էճէմիմի՝ էյթտ պիէ,
Անր գտվտրբտանլտրբն ճիւմլէմի քէտտի-
ֆէյի էն գբբրբյտճագ տրբ։
4 – ՐԱՊՊ պտւյտրբր քի,
Օ կիւնտէ հէր ատիբ շտչգբնյբգէյէ,
Վ՚է խտքիպինի ճիւնտւնէյէ վէրտտճատա
պրմ՝
Վ՚է պէյիի ի ցուգաս՝ տալէյհինէ կէօզ-
լէրիմին տչտճագտմ՝,
Վ՚է գտվիլտրբն ճիւմլէ տաիլտրբնէք
քէօր էտէճէյիմ։
5 – Վ՚է ցուգաս էմիրլէրի քէնտան գտպտ-
լէրինտէ,
Նրատատզէմ՝ տէքնէնէտ քէնտիլէրբն
Ալլահրը ՐԱՊՊ իւ՚ ճիւնտւտրբն
՚ատնրբյլէ
Պիզիմ՝ գտւվէյի իմիզ տտրբ՝ տէյէճէք-
լէր։
6 – Օ՚ կիւնտէ ցուգաս էմիրլէրինի,
Օտտւն իչինտէ օլտն տտի էշ օճագը
կիւպ,
Վ՚է պտւգտտտյ տէմէյի լէրի տտրատրնատա
օլտն տտի էշ մէշ՚ալէտ կիւպի էտ-
տէճէյիմ.
Վ՚է տնլէր տտտպտտան վէ տտլտտն
Էյի քտտիատա պտւլտնատան ճիւմլէ գտվմ-
լտրբ թի էլէնի էտէ՚ճէքյլէր.
Վ՚է հինէ Նրատատզէմ՝ քէնտի մէվ-
գբ՚ընտա,
Նրատատզէմտէ մէգաքիւն օլատճագ տրբ։
7 – Վ՚է պէյիի ի Դտատյհին իֆթի իտտրբ
Վ՚է Նրատատզէմ՝ տէքնէնէտինի իֆթի-
խտրբ
Ցուգաս ՚տալէյհինէ թի էքէպիւբ էյմէ-
մէտի իչինտէ,
ՐԱՊՊ էվվէլտ ցուգաս չտատբրլտրբնէք
խէլտտ էտէճէք տրբ։
8 – Օ՚ կիւնտէ ՐԱՊՊ Նրատատզէմ՝ տէ-
քնէնէտինի տիյտանէյի էտէճէք,
Վ՚է տտրտտյտրբնատա գա՚իֆ օլտն՝ օղ
կիւնտէ Դտատյհի կիպի օլտճագ,
Վ՚է պէյիի ի Դտատյհի Ալլտհ կիպի,
Մէգյէք իւբ ՐԱՊՊ կիպի տանրբրն էտ-
նիտնատ օլտտճագ տրբ։
9 – Վ՚է Նրատատզէմ՝ իւզէրինէ կէլէճէ
թտ՚իֆէլէրին ճիւմլէտրնէն Հէ-
լտքրնր
Օ՚ կիւնտէ թտալէպ էտէճէյիմ՝

Digitized by Google

10 – Վ.Է պէ՛ղէթ ի Դաւիթ իւղերինէ
վ.Է նյուաստզէմ սէքենէսի իւղերինէ
Լաթի՛ֆ վէ նիյազ ըսուհու սէկզէ՛ճէ-
յիմ՛,
վ.Է սանէ՛ր պաճա, եօ՛ն սէլսիքէրի
Ջամիա պազմաճազլար ,
վ.Է սանդ՛ն իւղերինէ՝
Պիրի՛ճ ճէք օղու՛լ իւղերինէ ֆիղան էտեր
կիպի՛ ֆիղան էտե՛ճէրլեր,
վ.Է սանդ՛ն իչի՛ւն՝ իւ՛լ օղլա սաճ՛լարզլա-
րը կիպի՛ սաճ՛լամազլար տըր ։
11 – Օ.Լ կիւնաե՛ Նրուասզէմի՛ն,
Մահկէմէվ սվասդ՛նաս վէ՛զիւ՛ պու-
լա՛ն
Ապազ-ուհա՛ն ֆիղանը կիպի՛ պէղիւ՛ք
պիր ֆիղան օլաճազ տըր,
12 – Վ.Է ան՛իյար՝ գասիլէ գասիլէ այ-
րըճա՛ ,
Գէղէ՛թ ի՛ Խաւթի գասիլէսի՛ այրըճա՛,
վ.Է սանդ՛էրին նիհավանը այրըճա՛,
Գէղէ՛թ ի՛ Նահա՛ռներն գասիլէսի՛ այրըճա՛,
վ.Է սանդ՛էրին նիհավանը այրըճա՛,
13 – Գէղէ՛թ ի՛ Ղ.Ւբ գասիլէսի՛ այրըճա՛,
վ.Է սանդ՛էրին նիհավանը այրըճա՛,
Սէմէդ գասիլէսի՛ այրըճա՛ ,
վ.Է սանդ՛էրին նիհավանը այրըճա՛,
14 – Պազգը գալան գասիլէ՛էրին ճեմ-
լէսի՛՝
Գասիլէ գասիլէ այրըճա՛ ,
վ.Է սանդ՛էրին նիհավանը այրըճա՛
Ճիզան էտե՛ճէ՛ք տըր ։

ՊԱՊ 13

Օ.Լ կիւնաե՛ պէղէ՛թ ի Դաւիթ իւլէ ե-
րուասզէմ՛ սէքենէսի՛ն՝ ,
Նիհա՛նհ վէ նամուքէրիքսէ՛ն թ՛ասի՛ հիր
իչի՛ւն
Ա՛ջէլմէ՛ճ պիր փուճ՛ա՛ր պուլա՛նմազճազ
տըր ։
2 – Վ.Է Ի՛ԱՊՊ իւ՛լ ճիւնաե՛ պուլ՛ու-
րըր քի՛,
Օ.Լ կիւնաե՛ փուի՛լարդն իսմի՛ղէրինէ սի-
լ՛ահլառսան մնահ՛ էտե՛ճէ՛լիմ՛,
վ.Է պիր ասա՛հա զիքր օլունմազճազ-
լար ։
վ.Է փէ՛լդամ՛նէրլէրի՛ վէ նամուք բու-
հա՛ս սէ՛լ՛ահլառսան գ՛ուլ՛ուլ՛ճազ-
զըմ՛՝
3 – վ.Է պաւնաս՛ան պէ՛յլէ պիր քիմսէ
փէ՛լդամ՛նէրլիք էտեր խե՛ ,
Անը թ՛էվլիա՛ էտէ՛ն փէտեր իւլ վալի-
սէտի՛,
Անա՛՝ Նա՛չամ՛նէյազճազքը՝,
Ջ՛իրա՛ Ի՛ԱՊՊՐ՛Ն իսմի՛լլէ եալա՛ն սէզ-
լէսի՛ն՝ սա՛յէ ճէքլէր ,
վ.Է փէ՛լդամ՛նէրլիք էմ՛ սի՛լ՛ինա՛ե՛՝
Անը թ՛էվլիա՛ էտէ՛ն փէտեր իւլ վալի-
սէտի՛
Անա՛ա՛ ե՛ՏԼԸ՛ սահ՛լա՛յա՛ճազլար ։
4 – վ.Է ա՛լ կիւնաե՛ փէ՛լդամ՛նէրլէր փէ՛յ-
դամ՛նէրլիք էմ՛ սի՛լքէրինա՛ե՛
Բ՛էհառի վահ՛լէ՛լ՛ինա՛ե՛ն ա՛լ՛ահ՛ա՛ճազ-
լար ,
վ.Է ալ՛ահ՛ի մնազ իչի՛ւն թ՛ա՛լ՛ու բ՛իտա-
կի՛լ՛ի՛լ՛ճէքլէր ,
5 – վ.Է հէր պէ՛ղէ՛՝ Պ՛ԱՆ փէ՛լդամ՛նէր տե-
սի՛լ իմ՛. պէն չի՛ֆի՛ճ ճի՛ իմ՛,
Ջ՛իրա՛ պիրի պէ՛ն՛ն՛ն՛ չ՛ՊՓ+ իչի՛ւն
սէ՛լ՛ահլէ՛լ իմ՛ինէ՛ աալա՛ր՝ սէ՛լ՛ի՛ ճէ՛ք,
6 – վ.Է ան՛ա՛ Է՛ԼԼ՛ի՛ճէ՛ օլա՛ն պու՛ ե՛ա՛ս-
բա՛ալար նէ՛՞ տըր՝ սէ՛ն՛ի՛լ՛ա՛ի՛ր՛ա՛ե՛,
Տօ՛ա՛ֆ լա՛ղ՛ըրդ՛ի՛ն՛ն խա՛ա՛ն՛ե՛ա՛ճազ՛ա՛ն՛ աալա՛ղ՛ըզմ՛
ե՛ա՛ս՛բա՛ալար տըր՝ սէ՛լ՛ի՛ ճէ՛ք տըր ։
7.Ի՛ԱՊՊ իւ՛լ ճիւնաե՛ պու՛լ՛ու՛ըր քի՛,
Է՛յ գէ՛ը՛ղ՛, Զ՛ա՛ղ՛ա՛ն՛զմ՛՝ 'ա՛լէ՛յ՛հ՛ի՛ն՛ե՛
վ.Է ը՛ւֆի՛ֆ՛ի՛մ՛ օ՛լ՛ա՛ն՛ ա՛ա՛տ՛ե՛մ՛՝ 'ա՛լէ՛յ՛հ՛ի՛ն՛ե՛
ո՛ւ՛լ՛ա՛ն՛ ։
Զ՛ա՛ղ՛ա՛ն՛ զ՛ո՛ւ՛ը՛ , վէ գ՛ո՛յ՛ա՛՛ն՛ղ՛ա՛ը՛ ա՛ա՛ղ՛ը՛լ՛ը՛
սը՛ղ՛ը՛լ՛ա՛ը՛ ,
վ.Է է՛լ՛ի՛մ՛ ք՛ի՛ւ՛չ՛ի՛ւ՛ք՛լ՛ը՛ 'ա՛լէ՛յ՛հ՛ի՛ն՛ե՛
սէ՛ւ՛օ՛ա՛տ՛ե՛ր՛ե՛ ճէ՛ւ՛յ՛ի՛մ՛՝ ։
8 – վ.Է Ի՛ԱՊՊ պու՛լ՛ու՛ըր քի՛ ,
Պ՛իւ՛ղ՛ե՛ի՛ն՛ սի՛լ՛ա՛ա՛ա՛ա՛ ի՛ք՛լ՛ի՛ գ՛ը՛ա՛մ՛ք՛ ք՛է՛ա՛ի՛-
լ՛ի՛ա՛ էօ՛լ՛է՛ ճէ՛ք ,
վ.Է ի՛ւ՛չ՛ի՛ւ՛ճ՛ի՛ւ՛ի՛ւ՛ ա՛ա՛ն՛ղ՛ն՛ ի՛չ՛ի՛ն՛ա՛ե՛ գ՛ա՛-
լ՛ա՛ա՛ճազ՛ ։
9 – վ.Է ի՛ւ՛չ՛ի՛ւ՛ճ՛ի՛ւ՛ի՛ւ՛ ա՛ա՛ի՛ հ՛չ՛ա՛ե՛ն՛ կ՛է՛-
չ՛ի՛ր՛ի՛ա՛ղ՛ ,
Կ՛ի՛ւ՛մ՛ի՛ւ՛չ՛ի՛ւ՛ գ՛ա՛ղ՛ հ՛ի՛ա՛ ի՛ա՛ք՛լ՛ե՛ր՛ի՛ կ՛ի՛ա՛ղ՛ի՛
Ա՛ն՛դ՛ե՛ր՛ի՛ գ՛ա՛ղ՛ հ՛ե՛ա՛ե՛ ճ՛է՛լ՛ի՛մ՛՝ ,
վ.Է ա՛ա՛լ՛ի՛ ա՛ա՛ն՛ղ՛ե՛ 'ա՛լ՛ա՛ա՛ հ՛ի՛ա՛ ի՛ա՛ք՛լ՛ե՛ր՛ի՛ կ՛ի՛ա՛ղ՛ի՛
ա՛ա՛ն՛դ՛ի՛լ՛ր՛ի՛ 'ա՛լ՛ա՛ա՛ հ՛ե՛ա՛ե՛ ճ՛է՛լ՛ի՛մ՛՝ ,
Ա՛ն՛դ՛ե՛ր՛ հ՛ա՛մ՛ի՛ճ՛ե՛ ա՛ա՛ա՛ճ՛՝ հ՛ե՛ա՛ե՛ ճ՛է՛լ՛ք՛ ,
վ.Է ա՛ի՛ւ՛ն՛ ա՛ա՛ն՛դ՛ի՛լ՛ր՛ի՛ ա՛ի՛լ՛ա՛ա՛ի՛ճ՛ա՛ճ՛ ճ՛է՛լ՛ա՛ա՛-
ճ՛ա՛զ՛լ՛ա՛ղ՛ա՛ի՛՝ ,
Պ՛ի՛լ՛ն՛՝ Օ գ՛ա՛ա՛ի՛լ՛ի՛մ՛ տ՛ը՛ր՛՝ ս՛է՛լ՛ի՛ ճ՛է՛լ՛ի՛մ՛՝ ,
Օ ա՛ա՛ա՛ի՛ք՛՝ Ի՛ԱՊՊ ա՛լ՛ե՛ն՛ի՛մ՛՝ Ա՛լ՛ա՛ա՛հ՛ղ՛ի՛մ՛ տ՛ը՛ր՛՝
ա՛ա՛ե՛յ՛ճ՛է՛ք տ՛ը՛ր ։

ՊԱՊ 14

Ի՛չ՛ի՛ե՛ Ի՛ԱՊՊՐ՛Ն կ՛ի՛ւ՛ն՛ի՛ւ՛ կ՛է՛լ՛ի՛մ՛ի՛ւ՛ղ՛ ,
վ.Է ա՛է՛ն՛ա՛ե՛ օ՛լ՛ա՛ն՛ ղ՛ա՛ն՛ի՛մ՛ի՛լ՛ի՛ իչի՛ւն՛ե՛
Թ՛ա՛ա՛ղ՛ի՛մ՛ օ՛լ՛ու՛ն՛ա՛ճ՛ա՛ճ՛ տ՛ը՛ր ։
2 – Ջ՛իրա՛ հ՛է՛փ՛ Թ՛ա՛՛ի՛ֆ՛է՛լ՛է՛ր՛ի՛ Նրուասզէմ՛
ղէմ՛ իւղերինէ
Մուհա՛ր՛է՛ա՛ի՛լ՛ հ՛է՛լ՛ա՛՛՝ ե՛ա՛ե՛ ճ՛է՛լ՛ի՛մ՛ ։

Digitized by Google

վէ չէհր ալլէնքով՝ խանհելէք հոգմա, վէ գաւրլար զէլիլ էսիլէճէք տիր, վէ չէհրին նրանքը էսիր կիսակ ճէք, Յոգախ գավմէն պահվիլէսի չէհրսէն գսէի՝ օլանմայաճագ տըր։

3 – վէ ԻԱՊՊ չէգէրով մուհաթեպ կիսանհնանել մուհաթեպ էլլէսիլի կիսակ,

Օվ թաֆիհելէր իլե մուհաթեպ էսեճէք տիր։

4 – վէ օվ կիսանհակ այապտարը նրանաղէնին չարդ ճիհելէինհակ վագը՝

Զէլիթանլըգ տապը իսգերինհակ տանրաճագ տըր։

վէ Զէլիթանլըգ տապը չարգա վէ գարգա տօղրա օրնի տալենհան հաւրելատագ,

Փէք պեդիւք պիր տերէ օլաճագ.

վէ տապըն նրանքը չհմնվէ,

վէ նրանքը ճէնհագ տօղրա չէքիլէճէք տիր։

5 – վէ սիզ *տապդար տրանքնհան օլան տեքէլէ չէգանճագանքդ.

Զիքրա տապդարըն տերէսի Ասալե եէթիւճէք տիր.

վէ ճուգա մէնքի Ոզնանըն կիսանլերինհակ

Զէլզելէնհան ֆիքրար էթհակիճնիգ կիսակ ֆիքրար էհսե ճէքգանիգ.

վէ Ալլահրմ ԻԱՊՊ կէլէճէք տիր.

Աճագտատալերին ճիսմիճսի սէնին իլէ պէրտագեր պահանճագ տըր։

6 – վէ օվ կիսանհակ †նե ապտնվէդ, նե գարանվէդ օլաճագ տըր։

7 – Նե կիսանհաք, նե կէճէ տիր,

Անճագ ԻԱՊՊԱ մնալիսմ պիր կիսան տիր.

վէ ախշամ վագթը նագր օլաճագ տըր։

8 – վէ օվ կիսանհակ Եթտատալեմհան

Պիր նրանքը չարդի սէնիգէ

վէ սիկէր նրանքը գարդի սէնիգէ տօղրա

Տէրի Սագար ճէրճյան էսեճէք,

Եագ վէ գրշ էդլէ օլաճագ տըր։

9 – վէ ԻԱՊՊ պիւթիւն զէմին խագերինհակ Մէլիք օլագ,

0վ կիսանհակ ԻԱՊՊ պիր՝ վէ խամի պիր օլաճագ տըր։

10 – Նրատատալեմին ճէնհագ ճիսճեթ կիսակ

Պիւթիւն տիլսեր Գաբատան Ոհմանհան գատտար օվա օլաճագ,

վէ հիւքմելիով քէնհան մէվգէլհատա,

Եա՛հի Բհնհամհին գատվատրնհատան պիրհնհէ գատվանըն մնահալընա,

Հաճթիա քէօչէ գատվատրնհան գատտար,

վէ Անահտայել գատվսինհատն մէլիքին մնա՝սէրէճհակ գատտար մէզգիճն օլաճագ տըր։

11 – վէ ահատ տաքին օլաճագլար, վէ պիր տահա լահնէթ օլմէյատճագ տըր.

վէ Երատատալեմ՝ էմնիւէթ խագրէ մէճքիճն օլաճագ տըր։

12 – վէ Երատատալեմ՝ ալէհսինհակ մուհաթեպ էսեն ճիսմիճ գավմէ Լատրա

ՐԱՊՊԸՆ կէթ խրէճէի պէլա պահ օլաճագ տըր։

Ախատտա տուհատքլարը վագթի էթէլերի էրհիւճէք,

վէ կէօզլերի չուգատրլարըհատա էրհիւճէք,

վէ ախլերի ագըզատրնհատա էրհիւճէք տիր։

13 – վէ օվ կիսանհակ տարատարնհատա ՐԱՊՊ թատտաճնհատան պէօյնէ խգիթքատագ օլաճագ տըր։

վէ հեր պիրի գօնշէրնքեն էլինի թատթատագ,

Էյի գօնշէրնքեն էլինհակ գատրշ գաղատրլաճագ տըր։

14 – վէ ճուգա տտախի Երատատալեմհակ մուհաթեպ էսեճէք տիր։

վէ էթրատճատա պուլատհան հէթ թա՛քճէլէրին էմնիալը,

Ակճատճա վէ կիսահաճ վէ էլգիսհակ.

Զիյատահիլէ չօգ օլատրագ, թօճլատնըլաճագ տըր։

15 – վէ ախատ վէ գահճրատ վէ տավէյհակ վէ մէրգեճհակ

վէ օվ օրատատալեմհատ պուլատհան հէր հայվանհատ խատագէթ էսեճն պէլատ հէմհան պտա պէլատ կիսակ օլաճագ տըր։

16 – վէ Երատատալեմ խագերինհակ կէլէճէք հէթ թա՛քճէլէրհատն պահգը գատտալատրը՝ ճիսմիճսի,

0 զէմհան՝ սէնհակ պէ սէնհակ ԻԱՊՊ խագ ճիսհնատա օլան Մէլիքհակ սէճաճք էթմէգը.

Digitized by Google

*Ե–Խօ՝ տտապդարըմ

†Ե–Խօ՝ Նագր պուլատնմայրդ՝ ատճագ յօղուգ վէ տօն օլաճագ տըր, վէ Խ–Խօ՝ Նագր պուլատնմայրդ՝ զիգգիթ օլանլար (Երատատզլար) չէքիլէճէք տիր

վէ խայմէ պալբասմէնը թաւթմագ խչհեն չըգաճագլար ։
17 – վէ զէվճինին գապըկլէչերինուեն հեր քիմ քի
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուա օլան Մէլխիէ ակճաոե էյմ ոէք իւպրե ենուաոագէմե չըգմագ իսկ ,
Անըն իւպէրինէ եաոզմուբ եաոզմիչյաճագ տըր ։
18 – վ֊է էկեր իւպէրինէ եամ֊աւ կէլմէկէն Մըսըրլըլաոը գապըկէսի չըգըպ կելմէզ իսկ ,
ՐԱՊՊՉՆ խայմէ պալբասմէնը թաւթմագ իւպրե
Զըգմիչյան թա՛ղթէլէրե կէյի իրե ճէլի պէլաս ուէկրե խասպէյ էսէճէք տիր ։
19 – Մըսըրն ճէզաոը վէ խայմէ պալբասմէնը թաւթմագ իւպրե
Զըգմիչյան հէփ թա՛ղթէլէրին ճէզաոը պուս օլաճագ տըր ։
20 – Օ֊լ կիւնուե ակթլարըն պաչլըպ թագմիտրը իւպէրինուե
ԳՕՏԼԸ Լ֊Ա ՆՀՈ֊Ա ուէյ֊ե պուլաճագ տըր ,
վ֊է պէյի իւր ՐԱՊՊՏԱ օլան գազանէլար
Մէզպահ եօճիւնուե պուլունան լէյլէնլէր կիսի օլաճագ տըր ։
21 – վ֊է եթուաոագէմուե վէ Յուդասաոա օլան հէր պիր գաչան
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուաոա մուգաոաակա օլաճագ ։
վ֊է զէպհ էաոէնէրին ճիւանլէսի կէլիսի ։
Անլէսուէն ալաոագ իյլէրինուե փիչիրեճէքլէր ։
վ֊է օլ կիւնուե ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուաոըն պէյլէնինուե
Աթթըգ հիչ պիր փօանայլը պուլաճիայաճագ տըր ։

ՄԱՂԱԿԻԱ

ՊԱՊ 1

Խորայէլ իչհուն Մաղագիա վաոագթաոըյլե

ՐԱՊՊՉՆ վահ֊կյլե կէլէն քէլաոմէ տըր։
2 – ՐԱՊՊ պուչյուրըր քի՝ Պէն սիզի սեվոնի՛,
Սիզ իսե՝ Սէն պիզի Նէ՞ իլե սեվոնի՝ տէբոնիզ ։
ՐԱՊՊ պուչյուրը քի՝ Եասւ Յակոբըն գաբնասյը տէյի՞լ մի խոի ,
վ֊է պէն Յակոբը սեվոնի՛,
3 – Լաքին Եսաւս պուզդ էյ տիմ՛,
վ֊է ոաՆըն տաղլարընը վիրան ,
վ֊է միրասրնը չէօլ *մէզքէնէրինէ տէօնուէլսինի՛»։
4 – Էկեր Եդովա՛ Պիզ խարագ օլ֊տրդ ,
Լաքին խարագէլէրի թէքրար պիՆա է֊տէ ճէյիզ՝ տէրլէր խսե ,
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնուաոա պէչյլե պուչյուրըր ։

*Եաւօտ՝ չագաւլարընա վէրտիմ

Անլէր պիՆա էտե ճէքլէր , լաքին պէՆ ևրգաճագտրմ՛,
վ֊է ոաՆլէր հաւաոաոտը շէրր ,
վ֊է ՐԱՊՊՉՆ իւլէնէպտ գաղագաղ էթտիյի գաոմ՛ թէսմիյէ ալաՆաճագտրը ։
5 – վ֊է կէօզլէրինիզ կէօրէճէք տիր ,
վ֊է՝ Իսրայէլին հաւաոաոընուան պաչյայտագ մաՆ֊ագզամ՛ օլաոաՆ՝ տէյէճէքսինիզ ։
6 – Օզաոլ փէտէրինէ ,
վ֊է գաւլ էֆէնտիսինէ հիւթմէթի էտոէր ։
Էյ պէնիմ՛ խամիմի թաւգիր էտէՆ քաՆայինլէր ,
Էկեր պէՆ փէտէր իսեմ՛, պաՆաս հիւթմէթի Նէ՞ ըէտոէ տիր ,
վ֊է էկեր էֆէնտի իսեմ՛, պիՆտէՆ գ֊որգմագ Նէ՞ իէտոէ տիր՝ տէյիս Իսաիա իւլ ճիւնուաոա պուչյուրը ։
Լաքին սիզ՝ Սէնին խամինի Նէ՞ իլէ թաՆգիր էյի տիք՝ տէրսինիզ ։
7 – Մէզպահ՝ իւպէրինէ Նամփաք էքմէք թագմիտի՛ էտիպ տէ ,

Սառնա նէ՞ իւէ նագգը հիւրմէթ էթտիք՝ տէրթինիզ.
ԲԱՊՊՈՂՆ ասֆրասը հագաբէթ է չայան տըր՝ տէմէնիզլէ կԹրԹինէ.
8 – Վէ գուրպան օլմագ իւզրէ քէօր հայլանը կէլ իւմէնիզ ֆէնա տէյիլ մի.
Վէ թօփալը նա խասթ ապը կէլմ իւմէնիզ ֆէնա տէյիլ մի.
Անը հիւքմաւարդնա թագտիմ էլլէ, Պագտալըմ աէնտէն խոշնուտ օլըօր մը, Եախատ *անէի գապուլ էտ՞ր մի՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պուլյուրը.
9 – Վէ չիմէի Ալլահըն հուզուրընտա նիյագ էտմինիզ,
Ֆի պիզէ մէրհաւէթ էլլէյէ.
Պու չէլլերի եապան սիզ սինիզ,
Սիղի գապուլ էտ՞ճ՞ք մի †իմ՞ տէյիւ
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պուլյուրը.
10 – Սիզտէ գափուլսյը պիլէ ճ՞ճ՞նէն գափայան քի՞մ՞ վար.
Մէզպահըլյէն ալի էշինի պիլէ մէճճանէն եագմայզըններ.
Պէն սիզտէն խոշնուտ տէյիլ իմ՝,
Վէ էլինիզտէն թագտիմէ գապուլ էմի մէզ՞ տէյիւ
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պուլյուրը.
11 – Զիւրա չաբգտան զարպա գոտտար
Թա՛իֆէլեր ասրասընտա իսիմ՝ 'ազիմ՝ օլաճագ,
Վէ հէր եէրտէ իսիմէ պուճուր
Վէ փաք թագտիմէ 'ասրլ օլունաճագ տըր,
Զիւրա իսիմ՝ թա՛իֆէլեր ասրասընտա 'ազիմ՝ օլաճագ տըր՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պուլյուրը.
12 – Լաքին սիզ՝ ԲԱՊՊՈՂՆ ասֆրասը նագտաք,
Վէ անդն մնահաուլը, եաննի թա՛ա՛սմը հագաբէթ է չայան տըր՝ տէմէնիզլէ
Անա նագգը հիւրմէթ էտէրմինիզ.
13 – Չէմ՝ տաթի՛ Իչիմ է նէ՞ գոտտար զաճհէթ տիր՝ տէրթինիզ,
–Վէ անը խօր կէօրիւրմէյիւ՞ տէյիւ
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պուլյուրը.
Վէ զաապ էտիլէնի վէ թօփալը վէ խասթ ապը կէմի իրթի,
Թագտիմէ օլմագ իւզրէ 'ազգ էտէրմինիզ.

Անդէրի էլինիզտէն գաապուլ էտիլմ՞մ՞ մի՝ տէյիւ ԲԱՊՊ պուլյուրը.
14 – Լաքին սիւրմէյիւնէտ էրքէք պուլունուր իքէն նէզր էմ՞ տիքտէն սօգրա
Բաապտա գունուրը հայլանը զէպհ էտէն հիլէքտար մէր՞ուն օլսուն.
Զիւրա պէն 'ազիմ՝ պիր Մէլիք իմ՝,
Վէ իսիմ՝ թա՛ի՞ֆէլէր ասրասընտա հէյդտիլի տիր՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պուլյուրը.

ՊԱՊ 2

Վէ չիմէի, էյ քհանհինէր, պու էմր սիզին իչիւն տիր.
2 – ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պուլյուրը քի, Էկեր իսիմէ հիւրմէթ էմ՞ մէք իւզրէ Տինլէմէզ վէ տիգգաթ էմ՞ մէզ խէնթզ,
Պէն սիզ լա՞նէթ կԷօնտէրէ ճէլիմ՝,
Վէ պէրկաքէմ լէրինիզէ լա՞նէթ էտէճէլիմ՝,
Հէմ՞ տէ ան՞ղէրէ լա՞նէթ էթ՞տիմ՝,
Զիւրա սիզ տիգգաթ էմ՞ մէզ յօրմըընըզ.
3. Իչիմ է պէն թ՞օխտա՞նըզը *չհուբհատէճէլիմ՝,
Վէ հիւգահինիւզ իւզէրինէ թ՞էզէր,
Պայրտա՞յըրընըզդն թ՞էզէյինի տտչտա՞ճագ՞ղմ՞՝,
Վէ սիզ անդն իւէ պէրտաէր կԷօթ խաբիւէճէքտինիզ.
4 – Վէ Վ՞ւէ իւէ 'ատհոդմ՝ օլմագ իչիւն Պու էմր սիզէ կԷօնտէրտտիչիւն պիւէճէքտինիզ՝ տէյիւ
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պուլյուրը.
5 – Անդն իւէ հայլանի վէ տէլտտիրէ թ՞չիւն 'ատհոդմ՝ վար խոր.
Վէ անդէրի պէնտէն գօրգտըղը գօրգուլյա
Վէ իսիմտինէն խագի էթ՞տիչինէ մտագտալ տահ վէրմիշ խասիմ՝.
6 – Հոգիգագի չէրի'ագի ը անդն ագզընտա խոր,
Վէ տուտտագլյըընտա ֆիզագ պուլճամ՞ուտը.
Պէնիմ իւէ տէլտտիրէ վէ խոր իգտամէթ իւզրէ նիւրէ,
Վէ չօգ քիմսէների քէօթ իւլիւ քաւէն տէօնտէրընր խոր.
7 – Զիւրա քհահինէն տուտտագլյըը 'իլմի հըքհղ էթ՞մէյէ,

* Ինչ. հիւզհինէ
† Ինչ. տիր

* Ինչ. թա՛զիր էտէճէլիմ՝

Digitized by Google

վ֊է ասեմ֊իլեր չէրի֊ամէթ ան֊նէն ազդե֊ցուսան ազատմանէր տըրլալը,
Զիւնքի ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուաէն բէսուլը տալը։
8 – Լաքին սիզ եօլսան ասափօրնըզ,
Զօգ քիմսէլէրի֊ն չէրի֊ամէ խուսուսըն֊սա սէւըչսէւսըհիւզ.
Ղևէնին ՝ամ֊ամէնը նագզ էյ֊ոնինվ ՝ոտ֊էյու
ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուսա պուլյուրը։
9 – Պէն տաճի սիզի պիւյիւն գամվէն֊ն հուզուրըն֊սա բէզիլ վէ հագիր էյ֊ոնիմ՝,
Զիւնքի յ֊ուրիզլէրիմի հընֆիզ էյ֊մէզ֊սինվ,
վ֊է չէրի֊ամ֊սա խամ֊ըսա բի֊այէճ ե֊ոտ֊բոնինվ։
10 – Ճիւմլե֊ինվին փէտէրի պէր ոտ֊յէ֊լ մի,
Պիզի պիր Ալլահ խալգ է֊յ֊մէտի մի.
Նի֊չիւն է֊ճատսաղմընըզ ՝ամ֊ամէնը նագզ էյ֊մէզլէ
Հէր քէս պիրսատէրինվ խըլյանէճ֊ոտէր։
11 – Ցուգա խըլյանէճ էյ֊ոտի,
վ֊է Խալայէլսէ վէ նըսանէմսէ մէքբուհ չէյ իչլէնիլսէի.
Զիրա ցուգա ԻԱՊՊԻՆ ան֊վոտիի մնագ֊ոտխինվ յ֊ուէվիս էչլէնսէ,
վ֊է զարըպ իւլահնըն գըզընա պէվճ ալ֊ոտու։
12 – ԲԱՊՊ պուհու իրյ֊իքյ֊ոպ էտէն քիմսէյի,
Ու֊յանդգ տու֊ոսանը վէ ճեվոտպ վէրէնէի,
Հէմ՝ ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուաէս յ֊ոագ֊ոտիվ ՝ոտրզ էչլէնէի
Ցակոբնըն չոտրըսորընոտան գամ՝ էտե֊ճէք տըր։
13 – վ֊է էհնէ պուհու էտափօրնըզ.
ԻԱՊՊՐՆ ՝ևզպահնըզ կէօզ էտաչլա֊ըզլե,
Ազուղլըզ վէ փիղանիլ էօրյ֊ոտիւնիւզ,
Շէպլէ քի տարի զգ յ֊ոագ֊ոտիվյէ նագ֊ոտար գըզլմազ,
վ֊է էվնիզտէն բիզպլէ գաագալ էյ֊մէզլ։
14 – Լաքին սիզ՝ Նի֊չիւն պէօյլէ օլ գա՝ ոտէոինվ.
Հէնճիյինվէ ալ֊ոզնը,
վ֊է ոնաս խըլյանէճ էյ֊ոտինին զէվճէն իլէ սէհնին ասլանմաս
ԻԱՊՊ չոհիտ օլտըզը իչլիւն գա՝ վա֊ճա՝ պուլտաս.
Հալ պուս քի մէրգուվմէ սէհնին բէճիճ֊գէնվ վէ ՝ասհալէ ալ֊ոտըզ֊ճէնվ տըր։
15 – վ֊է Ի֊ուհընն ֆէյղինվէ մնալիքը օլսան պիրլի ևամ֊ֆմնատը մը.
վ֊է պուս պիր նի֊չիւն էճ֊էզը.
Ալլահա յ֊ոգ֊ոտ֊ը զի֊ըրհյ֊ոէ յ֊ոալէ֊պինսէ խան՝.
Խանի քէնտինվէզի ատագընըզ,
վ֊է ալ֊ոտնն հինէ պիրի կէնճլիլինսէ ալ֊ոտըզը զէվճէյ֊ը խըլյանէճ էյ֊մէսինի,
16 – Զիրա Խալայէլին Ալլահը ԻԱՊՊ պուհուրը քի,
Թալագ մէնֆիուրըմ՝ տըր.
վ֊է ոտ֊էմ՝ քէնտի լիպտասլէ զուվմա֊ոտէթը էտէր.
Խանի քէնտինվէզի ատագընըզ՝ խըլյանէճ էյ֊մէյէսինի՝ ոտ֊էյու
ԻԱՊՊ իւլ ճիւնուսա պուհուրը։
17 – Ան֊ոզլէրինվզլէ ԻԱՊՊ՝ լա՝ ճիզ էյ֊ոտինվ,
Ֆագսի֊ի սիզ՝ Նի֊ իւլէ ան֊ոը լա՝ ճիզ էյ֊ոտի՝ ոտէսինվ.
Հէր նէվ՝ քէսի֊իւլսէ իչլէնէն ատէմ ԻԱՊՊԼՆ ՝ևնինտան մնագ֊ոտալ տըր,
Ի֊ոգ ան֊ոյէտէն խօշնատա տըր,
Եսախատ՝ Հիւքմ էտէն Ալլահ՝ նի֊ըսէտ տիր՝ ոտ֊էյնինվզլէ ան֊ոը ի֊ա՝ճիլ էյ֊ոտինվլ։

ԳԱՊ 3

Իչլէ պէն բէսուլըմզը կէօնաէրկյ֊օրըմ՝,
O տաճի եօլսա էօնիւմմէ հաղըրլայ֊ճագ տըր.
վ֊է ապաստըզընըզ Բապպ, էտ՝նի խօշնատա օլտըզընըզ Մէլէք իւլ ՝ահտ
Անտըզըն քէնտի հէյ֊ըէլինվ կէլէճէք տիր.
Իչլէ կէլիյօր՝ ոտ֊էյու ԻԱՊՊ իւլ ճիսնուսա պուհուրը։
2 – վ֊է կէլ֊ոէսի կիւնիւնվ քի֊մ տաճյ֊ոնսա պիլիր,
վ֊է զուհ֊ուզ էյ֊ոտիյ֊ի վագըմտաս քի֊մ ատուրսա պիլիր.
Զիրա օ՝ գալ֊ճընըն ատէշի կիպի,
վ֊է գաստաւրըն ատապտ֊ոնը կիպի օլտճագ տըր։

---

* Ե֊ոէօ՝ խալգ էյ֊ոտիյ պիր ատէյ֊ը մի տիր. Ադոտ ֆէյղսան ը Ի֊ուհ վէտը խան՝. Նի֊չիւն պիր խուէ եՆԹ֊։ Ա՝լտ պիւրըիյէյ պուլմոտ իչլիւն

3 – Վ.է ՝ կիւմիւշ գալ վէ թասափչէ էաէն կիպի օյնաբաճագ,
Վ.է Գ.եւ օզուլլարըն թասափչէ էաիպ,
Աղէբի տլթաւն վէ կիւմիւշ կիպի փաքէչէ ճէք տիր.
Վ.է ասղէր տալաչիլ ՐԱՊՊԱ թասգաթիմէ թասգաթիմ էաէնղէր ՝ օլաճագլար տիր։
4 – Ո զէման ճուգա իլէ նբաւաղէմին թասգաթիմէղէրի
Գաաիմ կիւնէղէաճ վէ էվվէլքի սէնէղէրաէ օլաբդը կիպի
ՐԱՊՊԱ մնագպալ օլաճագ տիր։
5 – Վ.է հիւքմ իլին սիզէ եաագլաշաճագղար՝
Վ.է էֆաուէ ճէլտար իլէ զինաքէաբլար,
Վ.է եալան եէմին էաէնղէր 'ալէյհինաէ,
Վ.է պէնաէն գօրգմայաճագ իւճրէթիլին՝ իւճրէթի խաուսաքնաու,
Վ.է աու գաբը իլէ եէթիմէ զաար էաէնղէր 'ալէյհինաէ,
Վ.է զարիպ հագգընաու հէւթգա թասհրիճի էաէնղէր 'ալէյհինաէ
Սէրի՝ շահիա օլաճագղար՝ տէյիւ
ՐԱՊՊ իւ ճիւնաւա պաւյաւրբր։
6 – Զիբա պէն նհովա իմ՝ թէզայյիւբ էթմէմ՝
Գաւ էճյաէն , էյ պէնի ճակոբ , սիզ թէւլէճի օլմաճագղըզ ։
7 – Ի՝ճաաաղնըզըն հիւնէլէրինաէն պէրաա
Գանաաէնլաղրմիաան ասաֆրզ՝ ՝նէւէրէ հըճիզ էթմէմէնիզ .
Գանաա րիւճաա՝ էաինիզ , պէն տաախի սիզէ րիւճաա՝ էաէրիմ՝ տէյիւ
ՐԱՊՊ իւ ճիւնաւա պաւյաւրբր։
Լաքէն սիզ՝ ՆՒ՞ իլէ րիւճաա՝ էաէլիմ՝ տէյաւրաճագ՝
8 – Աաէմ Ալլահը ապյաճ մը,
Ֆի սիզ պէնի ապյաւյօրաճագ .
Ճագտի սիզ՝ ՆՒ՞ խաաաաաաս աէնի ապյագը՝ տէյրոնիզ .
'Ինշրէբ վէ թասգաթիմէղէր խաաաաաճնաաս ապյբՒՆԸ։
9 – Սիզ զիյաաէաիլէ մէլ'աան սընԸզ ,
Զիբա սիզ , հաթիճաս պիճիւն մէլէէթի , պէնի ապյաճագղը ։
10 – 'Ինշրէբին ճիւմլէաունի խաազինէյէ կէմի իբնիզ ,
Ֆի պէյթիմնաէ էրզագ պաւլաճնա .
Վ.է պաճնընէ պէնի թէճրիպէ էյլէյնիզ ,
Աիզէ ահմաճէն փէնճէբէլէրինի աաչԸզ ,
Իէր գաւմայնընճայաս գաաաաղ
Իաէզբինիզէ պէրէքէթի տէգգմԸզ մի իմ՝ տէյնս
ՐԱՊՊ իւ ճիւնաւա պաւյաւրբր։
11 – Վ.է թէլէֆ էաիճկի սիզին իլինի թէքթաիր էաէճէյիմ՝,
Վ.է թօփրաղղընըզըն մնհովալըն պԸզ մնայաճագ տիր,
Վ.է թաուլաաաս ասամնաՒզ մնհովալըզ գաալմայաճագ տիր՝ տէյիս
ՐԱՊՊ իւ ճիւնաւա պաւյաւրբր։
12 – Վ.է ճիւմլէ միլլէթլէր սիզ թէպրիկ էաէճէքլէր,
Զիբա սիզ աարզաւլէնիր տէյաբ օլաճագսընըզ՝ տէյիս
ՐԱՊՊ իւ ճիւնաւա պաւյաւրբր։
13 – Սէօզլէրինիզ պէնիմ 'ալէյհիմէ շիաուէթլի օլաաա՝ տէյիս ՐԱՊՊ պաւյաւրբր։
Լաքին սիզ՝ Սէնին 'ալէյհինէ նէՀ աէզյլէաիզ՝ տէբոնիզ ։
14 – Սիզ՝ Ալլահա խըզաէլէթ էթմէք պօշ շէյ տիր,
Վ.է անըն թէնպիհաթընը հըՀՇ էթմէմիզիզէն,
Վ.է ՐԱՊՊ իւ ճիւնաւաըն հաւզաւբրնաաս
Հիւզնէյնէ եիւբիաուիյիւմիւզաէն նէՀ Ֆա՝իտէ հաաբը օյաաա։
15 – Վ.է չիմնի սիզ միւթէքէպպիրլէրէն թ էպրիք էաէրիզ .
Ֆբագ իչլէյինէղէ հէմ Ֆէլահ պաւլըրսըր,
Հէմ ատ Ալլահը թէճրիպէ էաճագ գաւբթնաւյաւր՝ տէաէնիզ ։
16 – Օ.լ վագբի ՐԱՊՊՏԱՆ գօրգանլաւր
Պիբիճիճի իլէ ատղյէչիլէր,
ՐԱՊՊ տաախի տնիպէչիճ իաթէճագէթի էյլէսի.
Վ.է ՐԱՊՊՏԱՆ գօրգանլաւր
Վ.է անըն խամնինէ բի՝ալիէթ էաէնղէր իչինաէ
Անըն հաւզաւբրնաաս թէզգբաւր քիթագաը եաագրլաւր։
17 – Վ.է ՐԱՊՊ իւ ճիւնաւա պաւյաւրբր քի,
Խաաս խազինէյի ճէմ՝ էթմէիյիմ կիւճաէ անղէր պէնիմ օլաճագսընըզ .
Պիր աաէմ քէնահինէ խըաամէթ էաէնէ օղլնա չէՓագաճ էաէր կիւագէ
Անղէրէ չէՓագաճ էաէճէյիմ՝։

Digitized by Google

18 – 0 զեմնան տէօնիւպ՝ տալիհ իլէ չէ-
րիրին,
Ալլահա խըտմէթ էտէն իլէ էթմէյէ-
նին ֆայդըսը կէօրէ ճէքմինիզ։

ՊԱՊ 4

Չիրա իչլէ ֆուրուն կիպի եանման
կիւն կելիյօր,
Վէ միւհէնտիսլէրին ճիւմլէսի
Վէ ֆըզագ իչլէյէնլէրին քէսֆիէսի
Սաման ւէրմէ օլաճագլար.
Վէ կելէն կիւն անլէրի եապաճագ,
Շէօյլէ քի անլէրէ նէ քէնտ նէ տոտ
պրագաճագ տըր՝ տէյիւս
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնտա պուլուրըր։
2 – Լաբին սիզ իտմիտնէն գօրգանը-
լարսա
Սալտ կիւնէշլի տօղաճագ,
Վէ գանատլարընտա չիֆտ պուլա-
նաճագ տըր.
Վէ սիզ ախըրտան պէնի պուղաղըլար
կիպի

Տըշարը չզգըպ սըչրայաճագընըզ։
3 – Վէ չէրթիլէրի պէտ պէտ ըլա-
ճագընըզ,
Չիրա պոնա եոտիտըզըմ կիւնտան
Անլէր պէտագլարընըզը տալ ընտա
Ֆիւլ օլաճագլար՝ տէյիւս
ՐԱՊՊ իւլ ճիւնտա պուլուրըր։
4 – Դուլըմ Մովսէսին չէրի՝տէն ընը,
Եաղնի Խորեհտէ պիւհ իւն Խրայէլ
իչիւնտ էմր էյլէտիյիմ՝
Գանտունլար վէ սէնքոտնը խաթիրիզ։
5 – Իչիւնէ պէն ՐԱՊՊՆ 'տալիմ վէ
հէյպէհլի կիւնիւս կէլմէպէնի
եվվէլ
Սիզէ եղիսա փէյղամպէրի իրսալ էտէ-
ճէյիմ՝.
6 – 0 տահի փէտէրլէրին գալպինի օ-
ղուլլարսա,
Վէ օղուլլարըն գալպինի փէտէրլէրէ
տէօնտէրէճէք տէր,
Օլմայա քի պէն կէլիպ զեմինի լա՝-
նէթլէ վուրայըմ՝։

Digitized by Google

ՓՈՓԱԳ Ը ՄՈՒԴԱՏՏԷՍՏԷ ՋԻՒՐ ՕԼՈՒՆԱՆ ՄԸԴԵԱՍ ՎԷ ԷՎԶԱՆ ՎԷ ԱԴԶԷԼԷՐԻՆ ԹԱԴՈՒՊԷՆ ՄԸԴՏԱՐ ՈՒ ԴՐՑՄՇԷՔԼԷՐԻՆԻՆ ՄԻՈՊԼՑԵՒՆ ՃՇՏՎԼԻ ՏԻՐ

ՄԸԴԵԱՍԱՔ	ՇԻՄՏԻՒՒ ՄԸԴԵԱՍԼՈՐԱ ԹԱՀՎԻՆ Է՝-ովֆ վ 100ւ ֆ-ֆ-ւֆ	ՄՒՐՔ-ը վ Ս-ՆՒՒՒՔՔ-ը
Տէօրի փարմագ	0 . 42	0 . 08
Գառըրչ, 12 փարմագ	0 . 36	0 . 23
Ջըրաւ', իրի գառըրչ	0 . 71	0 . 46
Գաւլաճ, 4 զրաւ'	2 . 85	1 . 85
Եզեկիէլեան գամըչը, 6 զրաւ'	4 . 27	2 . 77
Օգ սաթ բոլը, 100 գաւլաճ	284 . 62	184 . 91
Սէպի կիւնիւ հոյՀըլըղը, 600 գաւլաճ	1,707 . 71	1,109 . 62
Միլ, 800 գաւլաճ	2,276 . 95	1,479 . 50

ՄԱՀԻԱՔ ԷՕԼՉԻՒՍԻՒ	ՇԻՄՏԻՒՒ ԹԱՐԹՐԼԱՐԱ ԹԱՀՎԻՆԻ Օֆֆ- Տէրհ՛	Լիր-ը վ 100ւ ֆ-ֆ-ւֆ
Լօճ	0 100	0 . 32
Հին, 12 լօճ	3	3 . 83
Պաթ, ֆ-ֆօֆ ձէրրէ, 6 հին	18	22 . 97
Համըր ֆ-ֆօֆ Ռօր, 10 պաթ	180	229 . 68

ՀՈՒՊՈՒՊԱՔ ԷՕԼՉԻՒՍԻՒ	ՇԻՄՏԻՒՒ ԹԱՐԹՐԼԱՐԱ ԹԱՀՎԻՆԻ Օֆֆ- Տէրհ՛	Լիր-ը վ 100ւ ֆ-ֆ-ւֆ
Գապ	1	1 . 27
'Օմըր, Հֆանըլը 'ԻւշրԻւ	1 320	2 . 30
Էօլչէր, 6 գապ	6	7 . 65
Լիֆա, 3 էօլչէր	18	22 . 97
Համըր ֆ-ֆօֆ Ռօր, 10 Հֆա	180	229 . 68

ԷՎԶԱՆ	ԷՎԶԱՆ Ը ՃՇՏԻՒՒՔԻ ԹԱՀՎԻՆԻ Օֆֆ- Տէրհ՛ վ 100ւ ֆ-ֆ-ւֆ	Կր՛ Ս-ՆՒՒՔ-՛
Գրամ	0 0 23	0 . 71
Մրագալ, 20 գրամ	0 4 68	14 . 25
Մընա, 100 մրագալ	1 46 83	1,425 . 51
Թալանթ, 3,000 մրագալ	33 206 40	42,765 . 52

ՊՈՐԱՆԻՆԻՐԻՆ ԿԻՄԻՒՇ ՎԷ ԱԼԹՈՒՆ ԱԴԶԷԼԷՐԻՆԻՆ ԿԻՄԻՒՇ	ԴՐ- Փր-	Ֆր-ֆ վ Ս-ՆՒՒՔ՛
Մրագալ	12 24	2 86
Մընա	1,260 46	286 46
Թալանթ	37,812 20	8,593 75
ԱԼԹՈՒՆ		
Մրագալ	201 27	45 83
Մընա	20,166 27	4,583 33
Թալանթ	605,000	137,500

ԲՕՄԱՒԼՂԱՐՐՆ ԱԴԶԷԼԷՐԻՆԻՆ ԿԻՄԻՒՇ	ԴՐ- Փր- վ 100ւ ֆ-ֆ-ւֆ	Ֆր-ֆ վ Ս-ՆՒՒՔ՛
Փուլ	1 57	0 01
Մանկըր, 2 փուլ	3 45	0 02
Տինար, 40 մանկըր	3 6	0 72
Իրի տիրհէմիք, 2 տինար	6 12	1 43
Մընա, 100 տինար	315	71 59

Digitized by Google

ԼՈՒՂԷԹ ՔԻԹԱՊԸ

Ա

'ԱԳԻՄ. Զօհաւոր օլմայան էրքէք։
'ԱԳԻՐ. Գըսըր. չօհաւոր օլմայան գասրը։
ԱԳՏԱՍ. Էն գիւյասէ մնաւգաստաէս օլան։
ԱԳՏԷՍ. Մուգաստաէսլէրէ նիսպէթէն գիւյասէ մնաւգաստաէս օլան։
'ԱԶՎ Է-Ւօտ 'ԻՒԶՎ. Ա'զասան պիրթ։
'ԱԼԷՎԼԻՋ. Ակէվլի. ասէվ ասէյան։
ԱԶ ՈՒ ԷՆԻՆ. Էյլէմ վէ քէասէր սէպէպիւյլէ ինլէմէ։
ԱՂՆԻՑԷ. Իլասհր. Նաղմէ։
ԱՂՆԻՑԷՔ ԻՒԼ ԱՂԱՆԻ. Իլասհիլէր Իլասհի սէնինլէն քիթապ։
'ԱՄԱՍԷ. Պիր նէվ' ասրըգ։
'ԱՄԻԼ. Իչլէյիճի. Թէ'սիր էսիճի։
'ԱՄՈՏ. Թասչասան սիրէք։
ԱՆԸԶ. Էքրին պիչիլտիքսէն ասկնսա թասլասուս գասլան էքրին սիպէլերի։ [գըթ։
ԱՆ Ի ՎԱՀԻՏ. Պիր ան. ասգ պիր վա-
'ԱՇԷՐԱ. Իհթիմալէն Աչէրաս Նաամ մնա'պուսակլի իսմա էթիմէք իչէն աղաճ-լար իւպէրինան բէսամ էսիլէն 'ասլասմէթլէր։
'ՂԱԻՐԷՔ. Ագրատա թասգըմիշ։
ԱՍԱՆ. Գոլայ. ասղըր օլմայան։
ԱՍԱՐ. Իպլէր եսթատո իշլէր։
ԱՍԼԱ'. Պաչլըն էօն թասլասՔիներաս ասուլը օլմայան։
ԱՍՈՒՏԷ. Բասհաթ վէ գա'իլէսինգ օլան։
'ԱՎԱՆ. Նասրասը՞.
'ԱՏԼ. 'Ադասլէթի. ասօգրաւլըգ։
'ԱՏՈՒ. Տիւշմէն։
ԱՐԱՄԱԿԵԱՀ. Բարասթ էսէճէք եէր։
'ԱՐԸՋԱԼԸ. Տէրէ թէֆէ. սիւզ օլմայան։
ԱՐԸԲ. Գուամաշ սոգուսմայընսա զուաղրըգնաս կէրիլէն իփլիք. չէօզկիւ։
'ՆԱՐԻ. Զըփլագ օլան։ Մասլիք օլմայան։
'ՆԱՐԻՑԷՔԷՆ. Պիր սիւսաստէի իչէն իսթի'մալ օլաճնագ իւզրէ։
ԱՐՂԱՃ. Գուամաշ սոգուսմայընսա մէքիք իլէ սիթ բլան իփլիք, սիթ գը։
ԱՖԷՔ. Պէլաս։

Գ

ԳԱՀՔ. Գըթլըգ։ [ասաէ։
ԳԱՀՊԷՋԷՆ. Զինսաքսար. փէք ֆէնաս
ԳԱՀՐ. Ակթ-էթմէք. զուլմ էթմէք։
ԳԱՄԱՍ. Պիր նէվ' չէքիրդէ։
ԳԱՄԷՔ. Պայ։
ԳԱՄԷՐ. Ա՛յ։
ԳԱՄԻՍ. Կէօմլէք։
ԳԱՑ. Գասամագ։ [Նաճն։
ԳԱՆՈՒՆ Ը ՆԷՀԻ. Եսասագ էսէն գասԹաթ աւլասճագ թասրասֆիք։
ԳԱՊՁԷ. Գըլըճ վէ էմնալընըն էլսէթ աւլասճագ թասրասֆիք։
ԳԱՊԻՀ. Նասգըչմագ օլան. փէք ֆէնաս։
ԳԱՍԷՄ. Նէ՛սին։
ԳԱՍՍԱՐ. Զըրփըճը (պէպի էբ յգայասրագ պէչասգ էսէն)։
ԳԱ'ՎԼԷՆ. Սէօզ Ֆլէ։
ԳԱՎՍ. Նայ։
ԳԱՎՍ Ը ԳՈՒՋԱՀ. Եսաղմասը պիթէր պիթ մէզ կէօգսէ պաս'զը սէֆ'սա կէօրբեսնէն կիսգվլ բէնկեսմիզ եայ։
ԳԱ'Ր. Տէնդիպին, գասյաՆըն սոիպի։
ԳԱՐԻՖ. Եսագըն։
ԳԸԼԱՏԷ. Կէրասան'լըգ։ [մնասը։
ԳԸԼԼԷՔ. Պիր նէսոնէնին փէք սագ օլ-
ԳԸՍԱՍ. Ասէմ էօլսիւբէնի էօլսիւբմէք, եասրասլայանը եասրասլամագ։
ԳԻՅԼ ՈՒ ԳԱԼ. Ֆըրլիք։
ԳՈՒՏՍ ԻՒԼ ԱԳՏԱՍ. Մէագրէնագ էն մնասպաստաէս թէուիլ օլսՆոան մնաՀալ։
ԳՈՒՐԷՆԱ. Գասրիչլէր. փասաիլսՀըն խասաս խասսէմէսի։
ԳՈՒՐՄԱ. Եսագըն. եասն։
ԳՕՏԷԵ ԼԱ ԵՀՈՎԱ. Բասպաս թասգասիս օլսՆմըշ։

Ե

ԵԱՏ. Աֆմագ. խոթրաս կէթի իրմէք։
ԵԱՐԱԳԱՆ. Սասրըլըգ 'իլլէթի։
ԵԷՔՋԷՊԱՆ. Սէօզլէրի պիրի պիրինէ մնաՀասֆըգ։

Զ

ԶԱ'ԻԼ. Կէչմէք. սիւսքէնմէք։
ԶԱՀԻՊ ՕԼ. Պիր Հօլա կիթմէք։
ԶԱՄԻՆ. Ճէֆիլ օլան։
ԶԱՆԻ. Զինաս էսէն էրքէք։
ԶԱՎԻՑԷ. Ճէ՛ուշէ։
ԶԱՖԷՐ. Մի՛ բասաս Նաա'իլ օլմայգլըգ-ղասլէպկ էթմէքլիք։

Digitized by Google

ՋԱՅԷՐԵԱՑ. Ղալիոց. ԼԷՆԷՆ վէ մխա-
ըատաս էրէն։
ՋԷԼԻԼ. Խօր. ալէտագ. Հագիր։
ՋԷՅՐԷՔ. Ֆիրասաէ՚լի. ՚ագէլլԷ։
ՋԷՊԱՆ. Տիլ. լիսան։
ՋԷՎԱԼ ՊՈՒԼՄԱՔ. Կէշմէք. քիւչիւլ-
մէք, ագալմագ։
ՋԷՎԱԼՏԱՆ ՄԻՒՆԷՋԷՋԷ. Աալա պօ-
պուլմայան, ֆէնաա պուլմայան։
ՋԷՐԱՅԷՔ. Ջարիֆ վէ նազիկ օլմագլէգ։
ՋԻԼԼԷՔ. Շէրբէֆախզիլիք. Հագիրլիք։
ՋԻՄՄԷ. Էմանեթի էտիլէն պիր չէյսէն
ասօլայը մէ՚ուլիչէի. պօշ։
ՋԻՐՏԷՍՔ. Իշ ալի քնատ։
ՋՈՒԼ ՁԷԼԱԼ. Ձէլալէ մնալիք. Ձէլիլ։

Է

ԷՀԼ Ի ԹԱԳՎԱ. Տիննատաք. Ալլահտան
գօրգաք ատաէմ։
ԷՀԼ Ի ՒՍԷԱՆ. ՚Ներատան էտէն. ՚ատը։
ԷՄԱՐԷՔ. Էմիրլիք. պիր էմիրին հիւ-
քմէմէի էհթիսլի պէլտէ։ [լատը։
ԷԾՐԱՑ. Շէրիֆները. միւ՚թէտէր օլան-
ԷՎՋԱՆ. Վէզնէր. Թաթիրլատ։
ԷՏԷՎԱՔ. Իսաաֆ՚լատը. ալ՚էֆլէր։
ԷՐՂԱՎԱՆԻ. Գէրմէզը բէնկտէ օլան։
ԷՐՔԷԱՆ. Րիւքնէր, հատի պիր մնատ-
ատէնին ատլ ու էտատը օլան չէյլէր։
ԷՔՆԱՑ. Թաթրօֆլատ։
ԷՔՐԱՑ ՈՒ ԷՔՆԱՑ. Պիր մնայալէ
ՀԷմ՚ճիվար օլան ՒԷրլէր։
ԷՑ՚ԱԼ. Ֆի՚իլլԷր. իշլէր։
ԷՑՋԱԼ. Տոյաա էյի. իւաֆ-իւՆ։
ԷՑՕՏ. Քեահին ի ա՚զատլէն էնֆէտրի
իւ-ԷէրիհատՆ կէյտիյի գօլաԷզ վէ
գԷատաա պիր լիզատա։

Ը

՚ԸԹՐԻՑԱՔ. Կիւզվէլ գօգաւլը չէյլէր.
պատարալի։

Թ

ԹԱԳՊԻՀ. Գապապհաթ՚լը թաւլէմագ։
ԹԱԳՎԱ. Տիննատաըլըգ. Ալլահտան գօրգ-
մագ։
ԹԱԳՎԻՑԷՔ ՎԷՐՄԷՔ. Գավիլէմէք. ատա-
պիճ գըլմագ։
ԹԱ՚ԵԻՁ. ՚Ալ՚յ վէ գապիհ ՚ատտ էհթ-
մէք. Թա՚զիր էհմ՚մէք։
ԹԱՋԵԻԳ. Սըգըշտըրմագ։
ԹԱ՚ՋԻՉ. ՚Կզգէհմ՚լէմէք։
ԹԱ՚ՋԻՄ. Գէչիւք վէ մխհթէրէմ
՚ատտա էհմ՚մէք։
ԹԱ՚ՋԻՅԷ. Թէաէլլի վէրմէք։
ԹԱՋՄԻՆ (ԳՒ՚Ի ԹԱՋՄԻՆԱՔ). Ջա-
ըատը ու գիչտան պէտէլի։
ԹԱՔՇԻՐ. Փաքլէմէք. [ախ
ԷՄՐ Ի ԹԱՔՇԻՐ. Փաքլէմէք մէ՚էլէ-
ԹԱԽԼԻՑԷ. Խալի գըլմագ. պօշալթմագ։
ԹԱԽՑԻՑ. Խաֆիֆլէթմէք։
ԹԱՂԲ Ը ԹԷՍԱՐՐՈՒՖՆԱ ԿԷՋԱՄէք. Ի-
ատալտան ալթը քնա կիրմէք։
ԹԱՂԻՐ. Փաք։
ԹԱՂՍԻՆ. Պէ՚լէնմէք։ [մէք։
ԹԱՂՎԻԼ. Տէ՚իլատիրմէք. Թ՚էպտիլ էթ-
ԹԱՂՏԻՏ. Հատատաա Թ՚ա՚ՒԻՆ էթմ՚մէք։
ԹԱՂՐԻՖ. Թ՚էպտիլ էթմ՚մէք. միւ՚հա-
բէրտիթը գատատէն ճահ՚կլըՂ Ի՚ազմագ,
վէ Ի՚ատ ատնատ ճահ՚կլըՂ միւ՚նատ վէրմէք։
ԹԱՂԵԻՐ. Պիր Հալատէն պատշգատ պիր
Հալէ չէվիրմէք։
ԹԱ՚ՈՒՆ. Նատ՚միւ՚ճատ. վէպատ։
ԹԱՆՋԻՖ. Փաք վէ Թ՚էմիզ գըլմագ։
ԹԱՍՄԻՄ. Ֆիքրատ գապ՚Ի՚չէն պիր չէ-
յէ գատատը վէրմէք։ [Ի՚ազմագ։
ԹԱՍՆԻՖ. Պիր քիճ՚ատ ՒԻա քիճ՚ատլէ
ԹԱՍՐԻՀ. Ա՚ֆ ատչըգ ա՚էզԼէմէք. քէչտ-
մը ատյան վէ ատչիքատար գըլմագ։
ԹԱՍՖԻՑԷ. Փաք վէ ատաֆի գըլմագ։
ԹԱ՚ՏԱՏ. Ատյմագ։
ԹԱՐԻԽ Ի ՚Ա՚ՒԼԷ. Խատնէ խալդը գատատը։
ԹԷ՚ԱՋՋԻՒՄ. Պէ՚չիւ-քլիւք ատի՚ մագ.
քիճ՚ատլէ՚նմէք։ [պատ՚լմագ։
ԹԷԳԱՐՐԻՒՐ. Եէրլէշմէք. Ա՚էի ատնէմ
ԹԷՋԷԻՆ. Պէ՚էմէք. ատօնատի մագ։
ԹԷՋԷԻՆԱՔ. Պէ՚էք. ատօնատի՚կը։
ԹԷՋԼԻԼ. Ա՚ԼՂատ՚լատի մագ. բիւ՚ատ՚ատ
էթմ՚մէք։
ԹԷՋՔԵԱՐ. Անկօրմագ. Ե՚ատի՚կատատ։
ԹԷ՚ԷՆՆԻ. Թէ՚էհատմի՚Ի՚. ատատ։ [մէք։
ԹԷԹՄԻՄ. Թէ՚ատատ՚ գըլմագ. պիճ՚էթ-
ԹԷԼԱԹԻՄ. Ս՚ատ՚յատ՚ չալգատ՚նմագը,
գատատատմագը։
ԹԷԼԷՋՋԻՒՋ. Պիր չէյսէն լէզգէթի ա՚Լ-
մագ. Խ՚ղլատ՚նմագ. [մագ։
ԹԷԼՎԻՍ. Մ՚իւլէվվէս վէ մնա՚լատատ գԷ՚Լ-
ԹԷՂԱՎԻԻԼ. Պիր Հալատէն ատիկէթ պիր
Հալէ կիրմէք. պատշգալատշմագ։
ԹԷՂԱՐՐԻ. Տիգգատճի՚լէ Թ՚էճիճ՚ի էթ-
մէք. Ի՚օգլատմագ։
ԹԷՂԻ. Պօշ. Խալի։
ԹԷՂԻՅԱԷ. Հատգրլատմագ։
ԹԷՂԱՑՑԻՒՐ. Պիր Հալատէն պատշգատ պիճ
Հալէ կէչիրմէք. ատեկիշմէք։
ԹԷՂԱՆՆԻ. Իչլէհի օգտ՚մագ։

Digitized by Google

ԹէՂԵԻՐ. Պիր հալտէն պաշկա ալիր հալէ չէվիրմէք. թէ ելատիլ էի մէք։
ԹէձԷԼԼԻ. ՝Ալամաթլէ զուհուբ էի-մէք։
ԹէձԷՍՍԻԻՍ. Եօգլալըզ ալուշտըրմագ։
ԹէձԷՏՏԻՒՏ. Նէնիլէնմէք։
ԹէՄԷԼԼԻՒՔ. Միւլալէ մնալիք օլմագ։
ԹէՄԷՍՍԻՒՔ. Պիր նէմէհլէ եասփըզըզ թ ուզի մնագ։
ԹէՄԼԻՔ. Միւլալ օլմագ իւպրէ վէրմէք։
ԹէՄԼԻՔԷՆ. Միւլալ թ ապրիգիլէն։
ԹէՄՏԻՏ. Ուզաղի մնագ։
ԹէՄՐԷՆ. Օգ վէ եա մըզրապըն պիվրի ալճալ։
ԹէՆԷՑՑԻՒՍ. ՆէՀէս ալլմագ։
ԹէՆՆՈՒՐ. Ֆաւրատ՝ն. օճագ։
ԹէՇԽԻՍ. Թանըլմագ։ [մէք։
ԹէՇՀԻՐ. Պիրրինի ՝ալէնէն բիւավալ էի-
ԹէՇՆԷ. Սուսամբէր։
ԹէՇՎԻՇ. Գաբմնագադրէլ էի մէք։
ԹէՊՐԻՐ. Գապագհախի սըզ չըգապըմագ. կիւհնագհօրզ ապլմագ։
ԹէՍԱԼԼՈՒՔ. Զուվալիչ հիւքմ՝ էի մէք։
ԹէՍԱԶԶՈՒՊ. Պիրինչին թ ապասֆընը թ ուզի մնագ։
ԹէՍԱՐՐՈՒՑ. Խոթ ի՛մալ վէ խոթ իմ-ասամ՝ վէ ապրք ալ ֆիւբուխթի էի-մէք իւպրէ զապտի էլլէմէք։
ԹէՍՆԻՑԷ. Թէվքալի ըն պէչէնճի քի-թ ապալը։
ԹէՍՊԻՔ. Ալապիթ էի մէք։
ԹէՍՊԻՀ (ճԻ՛ Է ԹէՍՊԻՀԱՔ). Համմո ալ ակնագ էի մ՝ք։
ԹէՍՑԻՒՑԷ. Փաքլէմէք. թ էմիրլէմէք։
ԹէՎԱՍՍԻՒՔ. Մ՝իլյոնճըլըգ էի մէք։
ԹէՎէԶԶԻՒՀ. Պիր մնհալէ եիւզիւ-ասողասլիթ մնագ։
ԹէՎէՐՐԻՒՍ. Վ՝ապիտ օլմագ։
ԹէՎէՔՔԻՒԼ. Ի՝թի իմասա էի մէք. ալ-պընմագ։ [մէք։
ԹէՎՊԻՒՆ. Ալգալասմագ. թ ա՝զիր էի-
ԹէՎՑԻՒԳ. Պիրինչ տէւիլ օլտրագ իշի-Ղի բասի կէնի իրմէք։
ԹէՏԱՎԻՒԼ. Իյատէն էլլէ վէրմէք, ՝ա-մնաւմէն իսի ի՛մալ էի մէք։ [մէք։
Թէ՛Տիպ. Թէլրպիւլ վէ ֆասիկսիզ էի-
ԹէՏՆԻՍ. Ֆիրլէմի մէք. Նասփագ էի մէք։
ԹէՏՐԻՃէՆ. Տէրէճէ տէրէճէ. եասվաշ եասվաշ։ [էի մէք։
ԹէՐԱՀՀԻՒՄ. Ալճրմագ, մէքհասիթ
ԹէՐԱՑԻՒՄ. Գասոիմ՝ վագրիի լաբասա փաւթի փէրեսիի լէրինն խասնէլէրինակ ապուլուհանն ուՀիագ փաւթի լար։
ԹէՐՋԻԼ. Ըէգիլ, բիւավալ էի մէք։

ԹէՐՃԻՀ. Պիր շէյի պաշկա շէյհանն գի-յասակ պէչէնմէք։
ԹէՐՔԻՒ. Մ՝ուխթի էլնիգ նէմհէլէրի պիր ապուպա կէնի իսէրէք եէնի պիր նէմհէ հասալ էի մէք։
ԹէՐՑԻ՝. Նիւքսէլի մէք։
ԹէՔՁԱՍԻԼ. Իհմալ էի մէք։
ԹէՔՁԻՒ. Եաւլան չըգագմագ։
ԹէՑԱ՛ԻԼ. Ֆալ աչմագ։
ԹէՑԱԽԱԽԻՒՐ } ՝Իշիւնմէք. գագաթալ-
ԹէՑԱԽՈՒՐ } մնագ։
ԹէՑԱՀՀԻՒՍ. Եօգլամագ. հագիգա-թի ընը ապլամագ իշիւն ապասլարը-մնագ։
ԹէՑՀԻՄ. Անլալի մնագ. պէչան էի մէք։
ԹէՑՐԻԳ. Ա՝իրմագ։
ԹէՑՐԻԳԷ. Ա՝իրալըբ. իհի թ իֆագ-ալըպլըգ։
ԹէՑՐԻԳ ՓէՐՏէԱԻՒ. Մ՝ագահասէ վա-գէ՝ Գուբաւա իւլ ագասաա նասի՝ մնա-Հալլի Գուբաւա նասի՝ մնահալաէն ապլ-բասն փէբասէ։
ԹիՐէՆՏԱՉ. Օգ ախի ըՇը. քէմնիքէՀ։
ԹիՐՔէՇ. Իշինէ օգ գօնուլուբ ատա-զագՇըգ։
ԹՈՒԼ. Ռագահ՝ալըգ։
ԹՈՒՂԵԱՆ. Հասասը թ էՇավուագ էի-մէք. ի՛ֆթահի՛ա վասմագ։ [գըսա։
ԹՈՒՄԱՐ. Պիրբիւլմիշ եասպալը քիւս-
ԹՈՒՄՄԻՍ. Լիսան ը ՝Ինգլանիսէ՝ թ է-մասմիլ էի մէք ատ՝ալ տիր։
ԹՈՒՐ. Տաղ։

Ժ

ԺԷՆԿ. Փասա։

Ի

ԻԳԱՄԷ. Տուբատուրմագ. ալյասզա գասը-տրըրմագ։
ԻԶԱԼԷ. Մ՝ասֆ էի մէք։
ԻԹԹԻՒԱԶ. Իշիւնմէք. թ ուզի մնագ։
ԻԹՀԱՄ. Թէօհմէհլի չըգագմագ։
Ի՛ԹԻՐԱՑ. Իգըրա։
Ի՛ԹԻՔԱԱ. Հիւսան ի իւրասէթլէ պիր մնհալասէ գասփաՀըզ գասլմագ։
ԻԼԱ ԱԽԵՐԻՀԻ. Ղ՝ապրի՛հիմ։
ԻԼԱ ՆԻՀԱՅԷ. Սօնընաա գաստար։
ԻԼԱՀ. Մ՝աշասա. ՝Իսպասէթի օլաՀաան զագՓ. փաւթ։
ԻԼԱՀ Ը ՍԷՐՄԷՏԻ. Իպէֆի օլսուն Իլահ։
ԻԼԱՀ Ը ՐՈՒ՛ՑԷՔ. Ակէօբուհ՝իմ՝ եա-Խատ սպաՀաա կէօբիւնէն Իլահ։
ԻԼՔԻՃԱ. Մ՝էլճալյա տըզրըմագ։

Digitized by Google

'ԻԼՄ Ի ԷՋԷԼԻ. Ա՛լլահ Թա՛ալանըն հեր շէյլի իվրի խաւսակէն ոլիլմէսի։
ԻԽՍԻԼԱԾ. Պիրիսիքներնէ գասրըշմագ. գասի բլմագ։
ԻԽՍԻԼԱՑ. Ի՛լ/մնամագ. մուամնա'սէն վէ մնալխայլեցեալ։
ԻԽՍԻՑԱՐԻ. Հիւանդ ի բիզա իլէ. կէօնիւլտէն օլասագ։
ԻԽՍԻՒԱՐ. Կըսալի մնագ։
ԻՀԳԱԳ. Հագդը մէյասանա չըգասրմագ։
ԻՀԳԱԳ Ը ՀԱԳԳ. Մագլուպլըն հագդըները զալխմտէն ալմագ։
ԻՀԵԱ. Տիրիլի մէկը. եասչաի մնագ։
ԻՀՋԱՐ. Հու-զուրա կէլի իրմէկը։
ԻՀՔԻԼԱՄ. Տիւշ ալմագ։
ԻՀՔԻԵԱՄ. Շան. 'իգզէի։
ԻՀՔԻՐԱՋ. Սագընմագ։
ԻՀՏԱ. Տօղրու եօլա գըլաղուլալմագ։
ԻՀՐԱԳ. Եագմագ։ [փամագ։
ԻՂՄԱՋ Ը 'ԱՅՆ. Պիր շէյէ կէօզ գաԻՂՑԱԼ. Ղաֆիլ էլի մէկը. ալտանալմագ։
ԻՁՔԻՆԱՊ. Սագընմագ։
ԻՄԱ. Իշտիրէլէ ալկամի մնագ. պիր մէկգասար պիլտիրմէկը։
ԻՄՔԻՍԱԼ. Պիր եմրէ եաս էօրնէյէ մնաԹաագըգ հարկելի էյի մէկը։
ԻՆՔԻԳԱԼ. Թէպտիլ ի մէգելէն էյի մէկը։ Իօղմէկը։
ԻՆՔԻՋԱՄ. Նախագամ վէ Թէրճիպ իսգըբէ օլմագ։
ԻՆՔԻՋԱՐ. Գէբլէէմէկը։
ԻՆԵԱՏ. Շէ'ր եասփմագ. շի'ր օգուամագ։ 'ԻՆՏ. Եասն. գըլի. Նէգա. Հու-զուրա։
ԻՇԵՔԻՑԱԳ. Ա՛զգու-մէնաս օլմագ. Հասգըլէի չէգմէկը։
ԻՇԵԻՐԱ. Սաի ուշ ալմագ։
'ԻՊԱՏԷՔ Ի ՆԱՑԻՒԷ. Վ՚աճիպ տէյիլ իգէն կէօնիւլտէն իճրաս օլուՆան 'իպատէճ։
ԻՊԳԱ. Նէբրնեաէ ասագլասագ։
ԻՊՔԻՀԱՃ. Սիւրաւր. ՖէբրուՀ։
ԻՊՐԱ. Պօբճասան վէ եաս մնալպայագատան գուրլի ալմագ։
ԻՍԱԼ. Նէյճի՚իսիրմէկը։
ԻՍՔԻԼԱ. Ղ՚ալդ էյի մէկը. էօրլի մէկը. զըր իլէ ալըպ գասրի էյի մէկը։
ԻՍՔԻՀՋԱ. Ջէվգէնմէկը։
ԻՍՔԻՀՋՔԵԱՄԱՔ. Գաս'ա՚սա վէ մէճԵէրիպ մխակլլա մնա՚հաՖասգաղալար։
ԻՍՔԻՃԱՊԼԵՔ. Ր՚ըճալը գասգաս՚ լի էյիմէկը. ասիկլէմէկը։
ԻՍՔԻՃԱՐ. Ֆիրսա իլէ Թաւի՚մագ։
ԻՍՔԻՄԱ'. Տիկլէմէկը. Իշլէի՚մէկը։
ԻՍՔԻՍՏԱՏ. Ի՚մնասա ասիկլէմէկը։

ԻՍՔԻՆԱՏ. Տալանմագ։ [մէկը։
ԻՍՔԻՐՀԱՄ. Ա՚էրհամէՖ Թալէգ էյիԻՍՔԻՔՐԱՀ. Թիկսակիմէկը. իկքրահ էյի մէկը։
ԻՍՔԻՑՐԱՂ. Ի՚ուա՚մագ. գասյ էյի մէկը։
ԻՍՆԱՏ. 'Ա՚գվ էյի մէկը. Համլ էյի մէկը։
ԻՍՐԱՐ. Իշինաէ եաս ա՚օգիւնաէ ասագյանըգագ ասա՚ւմագ։
ԻՍՔԷՆՏԻԼ. Տէ՚ինգլին ասէրինի՚լիյինի էօյէմէկը իչինէն գասա՚լլանըլագան պիր ալէյի։
'ԻՎԱՋ. Պիր շէյէ պէտէկ՚լ օլմագ իւզէրէ վէրմիլէն շէյ։
ԻՐԱ՚Է. Կէօպէ էրմէկը։ [էյի մէկը։
ԻՐԱՏ. Իյէրի կէյի իրմէկը. Թասագամ
ԻՐԹԻՀԱԼ. Կէօղմէկը. վէՖամի էյի մէկը։
ԻՐԹԻՄԱՔ. Պասղանըշ. օյնագ եէրի։
ԻՐԹԻՏԱ'. Եի՚ւքաէքլիկը։
ԻՐՇԱՏ. Տօղրու եօլա գըլաղուլալմագ։
'ԻՐՏԱՆ. Պիղկի. 'իլմ՝։
'ԻԻԼԻՒՏԷ. 'Ա՚ագէրիին Թա՚ա'ի՚նաՔԸ վէ սա՚իրէ։
ԻՒՄՄԻ } Ա՚վամի՚ր Ը ն՚ասասանն օլան. օ-
ՈՒՄՄԻ } գա՚մնա՚շ օլմի՚յասին։
'ԻՒՐԵԱՆ. Ա՚յրգ. չըփ՚սագ։
ԻՔՔԻՑԱ. Ֆէ՚ւսֆի սագլմագ։
ԻՑԱԳԱՔ. Մ՚ագրազասան գա՚ւրթա՚ա՚լմագ։
ԻՑԱ. Իշտա էյի մէկը։
ԻՑԼԱՀ. Իշինի գասան կէլմէկի։
ԻՑՆԱ. Եագ էյի մէկը. ԻճէյէՖ էյի մէկը։
Է՚ՅԱՏ. Ֆէ՚ւսասա օգրասի՚մագ. ագագըրմագ։ [Ձօգլըգ։
ԻՑՐԱՔ. Հա՚ասագը Թէ՚ճավա՚ւ էյի մէկը։
'ԻՑՑԷՔ. Ցըգ ա՚ւ ֆիւ՚ճա՚ւրասէն ագէրի օլմագլըգ. փա՚լիկը։ [օլան։
'ԻՑՑԷՔԼԻ. Ա՚խլագը փա՚ւ վէ լէքէճիկ

Լ

ԼԱՀՋԷ. Կէ՚օզ ագըլագ եա՚ւմնագագա՚ա՚ա կէՀէն վագըլի։
ԼԱՑՑԷ'Ն. Կէ՚վէզէ. պօշագօզագ։
ԼԷՄՍ. Էյ/ իւէ ագօգա՚ՆագաՀ էյա՚ա էյի մէկը։
ԼԷՎՍ. Ֆիր. մնա՚ւասագլըգ։
ԼԷՊՊԷՑՋ. Իշյի է պէՀ, Հագլըգ ըմ՚։
ԼԷՎԶ } Թա՚սիլի՚ա վէ էմնագլը մխակլ-
ԼԷՎԶԱ } լիւ եի՚ւգիւ սիւգ Նէ՚ա՚ա՚ն։
ԼԷՎԶ Ի ՍԷՄՍ. Կէ՚օզ եի՚ւգիւ. շա՚ւ կէօ-բի՚ւՀէՆ կէօզ։
ԼԷՐՋԱՆ. Թիյի՚ւլ՚ւմէքասկ օլան։
ԼԻԼԻՒ. ('Իպլասնի՚ՀՀէ). Նէ՚ւ Հա՚ւասիլէ՚ւրինգ պի՚ւ'իւ՚մի՚ւՆՀէ' կէՀՀէլէ՚յին չէՀօլլէրասէ՚ա՚ւ՚ագըրը պիր Նէ՚վ' Հագլ՚ւման։
ԼԻՒՑՑԱՀ. Ջա՚ւնն օլա՚ւնագա՚ք քի էլմա՚ա՚ չէՀլի՚ՆասկՀ վէ Թօշ գօգա՚ւլա՚ա պիրը Նէ՚վ' մէՀլէկ ասիր։

ԼՈՒՂԷՋ. Գիլմէճէ։ [Եօղլէք։
ԼՕՃ. Նիւղ տիրհեմ առ. ալբը պիր

Խ

ԽԱՔԷՄ. Մխուր։
ԽԱՔԻԿ. Խիմ ապղ էաէն. էհլ ի քելամ։
ԽԱԼԻԼ. Խալիա տասթ։
ԽԱՀԻԵ. Խոճ էք. տարզա։
ԽԱՇԻՕՅԷՔ. Գօրգաս։
ԽԱՊԱՍԷՔ } . Խապխալիք. ֆէնալըգ։
ԽԷՊԱՍԷՔ }
ԽԱՎԱՍՍ. Մխա՛ղ էպէր ալան քիմսէկէր։
ԽԱՏԻՄ. Խրատվէճ էտէն էլքէք։
ԽԱՐԻԳ ԻԽԼ 'ԱՏԷ. Մա՛լիամ օլսուն ատասլաս ապ՛յմայան. մխա՛ճիպէ ՆԷՊ՛ ինաէն։
ԽԷԼԷՖ. Պիբրինկն ևէբինէ կեչէն քիմսէ։
ԽԷՃԱԼԷՔ } . Ուղի ատնամագ. մնահճատագ
ԽԻՃԼԷՔ } օլմագ։
ԽԷՃԻԼ. Ուղի ատնաէն. մնահճատագ օլսուն։
ԽԷՑՔ. Զքրփբ։
ԽՀԼՔ. Թօրթ ատ։
ԽՀՖՑԷՔ. Խասֆիֆքիկք։
ԽԻՔԱՆ. Սիւռնէվէ։
ԽԻԼ'ԱՔ. Պէյնէ՛ք պիր գամի թատրասֆքնատան 'ամի խյէ օլատագ վէրիլէն լիպատ։
ԽԻԼԱՖ. Եալան, մուղալիկ. գատրշը։
ԽԻԼԱՖ Ը ՇԷՐ'. Շէրի՛ 'ամի ա գատրշը։
ԽԻԼԳԱՔ. Եատատալըշ։
ԽԻՒՏԱՎԷՆՏ Ի ՄԻՒՔԱ'ԱԼ. Նիւ քսէք օլսուն Սատիպ, ևատ'նի Ալլահ Թատ'ալատ։
ԽՈՒԼՈՒՍ. Խալիա տասթալըգ։
ԽՈՒՍԻՑՔ. Թատշագ. խալէ։
ԽՕՏՐԷՑ. Գէնատի թ էտպիրինի պէչէնէն։

Կ

ԿԷՐՄԻ. Հէլատէթ. սըճագալըգ։
ԿԷՐՏԷՆՔԷՇՆԷ. Պոյատն էյմէչէրէք. իմ ատ'ատի էմ մէչէրէք։
ԿԻՐԱՆՊԱԶԱ. Փէք պէհալը վէ գէյմէթլի օլսուն։
ԿԻՒԼՊԱՆՔ. Պիր օրտու վէ ևատ գատվմէն մէտերիէմէ նիտատ էմ մէտի։
ԿԻՒՐՈՒՉ. Ճէմատ'ատի, պէօղլէք։

Հ

ՀԱԳԻՐ. Էտանատ. գատը ու ի'մ իպատրը օլմէյսուն։
ՀԱԶԸԳ. Տիրատէմ լի. 'ատիմ։
ՀԱԶԻՆ. Հիւզնէլիւ. գատմէսագ. տէրատլի։
ՀԱԼ Ը ՎԷՃՏ. Ի'նատն բատհըէնէն կէգյատ ճէկատատէն ատյրըլատրագ բատհատնի չէմյէրէկ գատփրլմատը։
ՀԱՄԱԳԱՔ. 'Ագըսըզըգ. ատհմագըգ. տիվատնէլիք։
ՀԱՄԻ. Հիմնայէ էտաիճի. վիգատյէ էտիճի։
ՀԱՄԻԼ. Թատշըլըգ կէօճի թէրթէճնէ էրքէք։
ՀԱՑԱՍԸՉ. Ուղի ատնամագ։ [մնագսուն։
ՀԱՆԻՍ. ԵԿմինինատ ատատըգ սպատլատն։
ՀԱՇԷՐԱՔ. Պէօճէք միտիլկէ Հատրկէկի էտէն Հայվատնլատր։
ՀԱՇՄԷՔ. Հիւքմատրըն ատատրատի ու ատագի ատնատի ը։
ՀԱՇՄԷՔ Ի ՄԻՒԼՈՒՔԵԱՆԷ. Փատաիշատհատ լագըգ օլսուն ատատրատի ու ատագի ատնատի։
ՀԱՏԻ. Տօղրուս. հօլա գրլատպւս գլագսուն։
ՀԱՐԻՑՍ. Տգյմատզ ատէրէ ճէատէ իտի էյլէն։
ՀԱՐԻՍ. Պէք ճի. մնա Հատշնագտա էտաիճի։
ՀԱՐՎԱՆԻ. Իւսի՛ատէն կԻյիւրը կէնթշ պիր բատատրատ։
ՀԱՔՔ } . Մխուր գատզմագ։ [աէօգ։
ՀԷՔՔ }
ՀԷՋԵԱՆ. Պօշպօղատլըգ. մնա'նատսըգ
ՀԷՋԼ. Լատի ի'ֆէ հօլըա լագըգատրվ աէօգլէր։
ՀԷԼԷՋՕՆԻ. Պուբմատլը նէբատիւպատն. տօղատլատրագ չըգըլսուն նէբատիւպատն։
ՀԷՆԿԵՄՎԷ. Ղատզատ. շատմնտի ատ։
ՀԷՎԼՏԷՃ. Եալ ճուղըգատա գատաքն'ատրըն օի ատբատնատը իչինն Հայվատնէն տտգատսընատ պատղլատնատն մնա'ատճատ կիսպի պիր շէյ։
ՀԷՏԷՖ. Նի՛շատն։
ՀԷՏՄ. Պի՛նատյը էրգըրպ խատյատպ էմ մէք։
ՀԷՔՔԵԼՔ } Մխուր վէ էմնատյէնը գատ-
ՀԱՔՔԵԼՔ } զան ատատէմ։ [մնագ։
ՀԻՏԱՑԷՔ. Տօղրուս հօլա գրլատպւս գլագսուն։
ՀԻՒՉՆ. Տէքատ. քէատէր։ [լիքը։
ՀԻՒՔՄՐԱՆ. Հիւքմատրատ ճատրի օլսուն մէ-
ՀՈՒՊՈՒՏԱՑ. Պուբգատսագ վէ Նախատա կիսպի եէնիլիը ատատնէլէր վէ իմ ախատմ՛յսուր։

Ղ

ՂԱՑՈՒՐ. Ղ՛ատյէմլէ օլսուն։ Հատգըլընը քիմսէ՛յէ եէ ատիրմէ՛յէն վէ ի՛նի իգատմ՛յնը մնա՛մ լագատ ատյսուն։
ՂԱՑՐԻ ՆԱՔԸԳ. Նատյմ լըգ տէ՛յէլ, ևատ'նի իմ էքէլլիւմ իգի իատատրը օլմէյսուն։
ՂԱՆԻՄԷՔ. Եատգմա օլուՆատն մնա՛լ։
ՂԱՍԻՊ. Ղ՛ատագ էաէն. զոր իլէ օլսուն։
ՂԱՍՊ. Զօր իլէ տատմագ. գատփմագ։
ՂԱՖԻԼ. Ղ՛ատֆլէյի էտի՛ճ. գատյատ ու

վազիքի էսթաֆէդէն։ [րէքը։
ՂԱՅԻԼԷՆ· Այնպէս, խոսափէր վէրմէդէ-
ՂԱՅԼԷՔ· Պ՚ոֆիլ ալմագլըզ· ոսիք-գամի սըզլըզ։
ՂԱՅՈՒՐ· 'Աֆվ էսի՛մի (Ալլահ)։
ՂԸՑՊԷՔ· Պիր քիմսէնին 'այդ վէ գուա-ռաւրնը սարգասըլմասան սէզդէմէք· զէմի՛ էֆ ա՛նէք։
ՂԸՆԱ· վէնգի՛նլիք։
ՂՈՒԼՃԷ· Սիւննէթի ալտնաճագ սէրբի։

Ճ

ՃԱՐԻ· Սու կիպի ագալան՝ նայա պէյնին-ան էնգէլտիզ կէչէն։
ՃԷՋՊ· Ֆէնտի՛յէ չէքմէ՛ք։
ՃԷՆԻՆ· Անասունըն քասմինաէ պուլտնանան չօճուագ։
ՃԷՎՐ· Ջուլ՛։
ՃԷՏՏ· Պէզդիւք պաղար։
ՃԷՐԱՏ· Պիր ճինա չէքիրկէ։
ՃԷՐԻՀԷ· Եարա։
ՃԷՐՃԷՐ· Խաւրմանն ուէզդմէք իչիւն տիշլի թ-էքէրլէքլէրի ասաֆլարըն խազբրինէն կէչիրիլէն պիր ալէթ։
ՃԷՐՏԷՄ· Պիր ճինա չէքիրկէ։
ՃԷՖԱԵԱՊ· Ձէ՛ֆնա չէքէն· մուբաէաաէր օլան։
ՃԻՀԱՋ· Ձէ՛հլով· կէլին իչիւն թ-էտուրիք օլանանն էլպիսէ վէ ատ՛իրև։
ՃԻՀԱՏ· Ձէ՛հա ա՛ զդայրէթ· խուսուսա իման թ-ատրիգինաէ օլան զդայրէթ։
ՃԻԻՆՈՒՆ· Տէլիլիք· տիվանէլիք։
ՃԻԻՆՈՒՏ· 'Ա՛աքէրլէր· օրտուլար։
ՃԻԻՐՈՒՖ· Թ՚օրթա ա՛ռ՚առէն թ-օրթանտուաս։
ՃՈՒԼԱՁ· Գէզ վէ գուա՛մագ տօգուլյատ-ճաս· չուլչա՛ս։
ՃՈՒԼԱՁ ՍԷՐՄԻՆԻ··Ջուլչանըն տօգուա-նուլմըզ պէզի տօրտրզը տօլտագ։

Մ

ՄԱԳՈՒԼ· Գաթ՚ը օլուհմըզ· էօլսիւ-բիւվիւզ։
ՄԱ՚ԻԼ· Պիր թ-ատրաֆաս տօգրուս էյիլմիզ օլան· մուհտագպէմ էթ՚ա՛իզ օլան։
ՄԱ՚ԼՈՒԼ· 'Իլէթ՚լի։
ՄԱԽԼՈՒԹ· Իչինէ պաչգաս նէ՛ան գա-րբէմըզ օլան։
ՄԱԽՐԷՃ· Զէգդլաճագ նէր։
ՄԱՀԶԱՁ· Եաղլընըզ· ան՛ճագ։
ՄԱՀԶՈՒՆՋ· Հագզ էտէն· խօշնուա։
ՄԱՀՁԷ· Հիլա՛լ, հաւնի պիր գաչ կիւ-

լիւք ալ չէքլինագ օլան թ-էզնինագ։
ՄԱՀՄՈՒԴ· Սէվիլիր, մուհտագպէմ օ-լուհնուբ էդրէք։
ՄԱՀՄՈՒՏԷ· Սէվիլիր, մուհտագպէմ օ-լուհնուբ գաստըն։
ՄԱՀՐԻՄ· Սըզգը տօտի։
ՄԱՀՐՈՒՍԷ· Հըզ՛ֆագ ա՛ս հիմայէ օլուհմըզ։
ՄԱՀՖԷՋ· Գաֆէս· մնահզա։
ՄԱՂՖԷՐԻԹ· Կիւնահ 'ապֆը· 'ապֆվիրա։
ՄԱ՚ՄՈՒԼԱԹ· Ի՚մնալ օլուհմըզ· էլ իւէ էտափըլմըզ էհյիէր։
ՄԱ՚ՄՈՒՐ· Ի՚ֆհալիսի չօգ վէ պագ ա-պագչէսի էյի հալտե օլան մէմլէքէթի։
ՄԱԶ՚ԱԼԷ } · Պէզդիւք ալէվիվ չէբաագ։
ՄԷԶ՚ԱԼԷ }
ՄԱ՚ՊՈՒՏ· 'Իպատէթի օլուհնան· թա-ռնըլան։ [տըզը մնահզա։
ՄԱ՚ՍԷՐԻ· Իւգիւմիւն ատ՚յտա չէզտուրըլ-
ՄԱ՚ԱԵՐԻԹ· Քեզքէզ։
ՄԱ՚ՏՈՒՏ· Սա՛յրիր։
ՄԱՖԷՎԳ· Իւախ՚· հաճո· խուսի թ-ատրա-գաս· պասկա։
ՄԷՋԷԼԼԷԹ· Ի՚մ թ-ատրաըզ· խօր վէ հա-գիր օլմագլըզ։
ՄԷՋԱ· Պիր նէ՛անէյլէ տիկէր պիր նէ՛անէկ գամի՛ըզ գաստրշաղրմաագ։
ՄԷՋՊԷԼԷ· Կիւպրէ՛ կըզդըմի՛ըզ։
ՄԷՔՐՈՒՏ· Թ՚ատրա օլուհնմըզ· ատ՚ֆ՚ օ-լուհնմըզ օլան։
ՄԷՔՐՈՒՔ· Թ՚էրքը օլուհմըզ։
ՄԷԼԱՄԷԹ· 'Իմ՚ատ վէ թ-ա՛զիր։
ՄԷԼԱՁ՚· Սըզգնաճագ մնահզա՛· փէհնա-կեաս։
ՄԷԼՈՒԼ· Ձ՛անը սըզգըլմըզ օլան։
ՄԷԼ՚ՈՒՆ· Լ՚ա՛նէթ էտիլմիշ էրքէք։
ՄԷԼ՚ՈՒՆԷ· Լ՚ա՛նէյի էտիլմիշ գաստըն։
ՄԷՂՐ· Նիչքնաս 'ատգալնաս գաստըն թ-ա՛յ՚նին օլուհնան պիր միգատար ատ-չէ քի գալըն տտսի՛ի ատէնիլիր։
ՄԷՁԱԼ· Կուվվէթ· թ՚ատ՚ֆ՚։
ՄԷՁԱՄ՚· Մէ՛ճիա՛· ճէմի՛ա՛ի՛ էէրբ։
ՄԷՁՄՈՒ՚· Պիր էէրբ թ-ափ՚ա՛նըլան՛· պիր նէ՛անէնին պիւթ իւնէ։
ՄԷՃՈՒՍ· Գաստի՛ վագըթ՚լ՚ըստա Մ՚ա-ռի վէ Ֆաստիկէր իւէ Բաքէւանըլըգ-ատգատնաս օլան քիտանին վէ 'ատիմ-լէր, քի 'իւմիէրի էքաեբէյէ հըզլաըզ-լաստա տտա՛իր իտի։
ՄԷՃՊՈՒՊ· Խպատ՚ատրը քէտիէրէք խա-տըմ գըլըհմըզ օլան։ [մըզ։
ՄԷՔՐՈՒՀ· Ձէ՛ր՚ տէտի՛միշ· էտաբատա-
ՄԷՄՋՈՒՃ· Մէզճ օլուհմըզ· գաստըզտը-րըլմըզ· պատհաղլատը գաբըզմըզ։
ՄԷՄՏՈՒՀ· Մէ՛տհ՚ճ չէյան օլան։

ՄԷՆՈՒՔ. Պիք չէ՛ւ պատիը օլսըն։
ՄԷՆԻ. Ճիմ'ոս' նէ ֆայ։
ՄԷՆՆ. Պէնի խոթայէլին պէրբէյհուտէ նէտուիքլէրը էքմէք։
ՄԷՆՊԱ'. Սուլը գայիռատըդը փուհնատը. Նէսանէնին հասըլ օլսըդը նէը։
ՄԷՆՔԻՒՀԷ. Պիր ատուհային նէքռատհըդը գարըսը։
ՄԷՆՑՈՒՐ (ֆխ՛ ի ՄԷՆՑՈՒՐԱՔ). Նէֆրէթի էտիլէն. Թէքռարնիլէյնէ նէատնէ։
ՄԷՇԻՄԷ. Ալո՛ն. չոլ ինճէ զատը քի բատհմընճ չօճուռա ատնէն իչինատ հասըլ օլսը։
ՄԷՇՀՈՒՏ. Կէօզ իլէ կէօրիւլէն։
ՄԷՇՐԷՊԷ. Սու վէ էմնատլըդը իչմէք թ-չիւն գաւլատնըլսան գատա։ [լսան։
ՄԷՇՐՈՒ'. Շէր'ե մնավատքդ, ճա'իզ օ-
ՄԷՇՐՈՒՊԱՔ. Իչիլէ ճէք նէատնէլէր։
ՄԷ'ՊՈՒՆ. Սոդամ է՛նտիսինին ֆի'իլէնատ պատլատնան քիմնէ։
ՄԷՊՏԷ (ֆխ՛ ի ՄԷՊԱՏԻ). Պաշլատնազդ՛մ. էատա. գա'իտէ ի էատաչէ։
ՄԷՍՔ ՕԼ. Ամէրճօշ օլմագ. իչդքի սէ-պէպիճատէն 'ատգըը չատշըրմատգ։
ՄԷՍՔՈՒՐ. Սէրճր օլսընմըշ. կիզլէնմիշ։
ՄԷՍՆՈՒ' (ֆխ՛ ի ՄԷՍՆՈՒ'ԱԲ). Սէնո՛ատի՛լէ հատիքլըմըշ օլսըն։
ՄԷՍՍ. Է՛լ իլէ ատգուռնմագ։
ՄԷՎԼԻՊԷ. Ի՛նտատն. 'ատի՛ի իչէ. պատհչիշ։ Ալ՛սըչէն ի՛նճճատնէն ի՛նատն էի՛ատիչի՛ի խէլատա. բէտուլլէրէ մի՛ւ՛ճիզէ իզ՛տաբը իչի՛ւն վէբատիչի՛ 'ատի՛ի՛էէ։
ՄԷՏԻսէԼ. Ի՛չէրի կէրիւլէ՛ճէք գատփատ. ատգըդ։
ՄԷՐԱՐԷՔ. Ա՛ճըլըդ։ [լի՛ պէ՛ւ
ՄԷՐՁՊԱՆ. Հուատատա մնա՛հաֆըզդը. վատ-
ՄԷՐՂՈՒՄ. Ըատգպատէ օլսընատն. կիւպէլ։ խօշ. մնագպատլ։ [գատմնագլըդ։
ՄԷՐՍԻՒՃԷ. Հիւ՛ճէն ու ֆիզատնէ չի՛ր ո-
ՄԷՐՏՈՒՏ. Ըէատ օլսընմըշ։ [խրդէ։
ՄԷ'ՔԻՒԼԱՔ. Նէ՛տնիլէ՛ճէք չէ՛ւլէր. գատ-
ՄԷՔՍ. Պիք եէբատէ ատատրմնագ, գատլ-մնագ, է՛ւլէ՛ն՛ւէք։
ՄԷՖՔՈՒՆՆ. Ջի՛ւատեաէ՛ւլէ պիրինին 'ատշ-գընատ վատրատլմըշ։ [նատ։
ՄԷՖՁՈՒՄ. Ի՛էլատնատն ատնի՛ատչէլատն մնա'-
ՄԸԳԵԱՍԱՔ. Մ՛ըգեատլատր. ատգատնլըդ էօյլէնլէրբ։
ՄԻՀՄԱՆՏԱՐ. Մի՛ւատֆիր գատգատլ է-տրճի՛։ [պատգըր պէօրբ։
ՄԻՂՏԷՐ. Պատչատ գ՛ընատլան ատեմիր ետ
ՄԻՍԼ. Մի՛ւշատպի՛ն. մի՛ւի՛ատպըդ. կիպի՛ն. մի՛ւատպի՛։ [մի՛ւի՛ է՛ատլըդ օլսան։
ՄԻՐԻ. Տեվէլէի՛ խատզինէսինէ 'տա՛իտ վէ

ՄԻՒԳՔԷՏԻ } . Պիքինէ ատ՛յմնա՛ւշ, պէնի-
ՄՈՒԳՔԷՏԻ } պէ՛միշ օլսան։
ՄԻՒՋՔԱՐԻՈՑ. Ի՛ատհալ քինատ խէլէլ կէ՛լ-մի՛շ օլսան. խալ՛ի՛իչատատ կիրիֆի՛ճատր օլմնա՛շ օլսան։
ՄԻՒ'ԷՊՊԷՏ. Է՛պէտի՛. պատգը։
ՄԻՒ'ԷՍՍԷՍ. Թ՛է՛ատհ էտիլմի՛շ օլսան. ատպիճի՛ գէրի՛նմի՛շ օլսան։ [ատէն։
ՄԻՒ'ԷՏՏԻՄ. Թ՛է՛ատիպ վէ ի՛թէրպի՛է է-
ՄԻՒՔԱ'ԱԼ. Նի՛ւ-քատք վէ ճէ՛ւրի՛ պատն (Ալլատ՛)։ [ատի՛ւ-չէ՛ն։
ՄԻՒՔԷ'ԱԳԱԹՈՑ. Պիրրինին ատրատքճատ
ՄԻՒՔԷ'ԱԳԻՈՑ. Պիր պիրքի ատրատքճատ կէ-լի՛ր օլսան. ատրատ ի՛լէ։
ՄԻՒՔԷՃԱՍԻՐ. Ճէ՛ւատրէքի՛ էտիլճէ՛ օլսան. հատատտրնէք ի՛ատնրքմնագատն։
ՄԻՒՔԷՃԱՍԻՐԱՆԷ. Հատատտրնէք ի՛ատնրքմնագատգ. պի՛ւ փէ՛ւրվատ։
ՄԻՒՔԻՆԷՊՈՒՀՇ. Է՛ւյի՛ւատ վէ՛ նատախհալ-տրմի՛շ օլսան։
ՄԻՒՔԻՊԷՐՐԸ'Ա. Կէօճնի՛ւլատէն վէ՛րբի՛էն։
ՄԻՒՔԻՊԷՐՐԻ'Է՛Ն. Կէօճնի՛ւլատէ՛ն վէ՛րբի՛էր էնէ։
ՄԻՒՔԻՎԷՃՃԻՇ. Նի՛ւ-գնի՛ւճնի՛ւ պէր մնատհալէ ատզրատ չէ՛վիրմի՛շ օլսան։
ՄԻՒ'ՔԻՐԻՋ. Ի՛'ի՛թրագ է՛ատէն. գատրէը սէ՛գլի՛էլի՛էն։ [ատատր։
ՄԻՒՔՔԱԳՒ. Ք՛ատգվա ատհ՛իտգի՛. տ՛ի՛ն-
ՄԻՒՔՔԱՍԸԼ } . Պի՛ի՛ թ՛չի՛ք։
ՄՈՒՔՔԱՍԸԼ } [լէ՛չէ՛ն։
ՄԻՒՔՔԷՀՏ. Ի՛ի՛ի՛ի՛ատ է՛ատէն. պի՛ր-
ՄԻՒ'ԻՆ. Ե՛ատատրմ՛ճր։ [մ՛ի՛ր։
ՄԻՒԼԱԳԱՔ. Կէօրիւ՛ւմ՛ճք. բատի՛ի կէ՛լ-
ՄԻՒԼԱՉԼԱՒԷՔ. Ա՛յրըլմնա՛յրատգ պի՛րրի-նին խ՛ըտատկէ՛ի՛նատ պատլատնմագ։
ՄԻՒԼԱՍԸԳ. Պի՛ի՛ թ՛չի՛ք. է՛ատփ՛ւշրդ։
ՄԻՒԼԷՄՄԱ'. Ա՛լատճատ. րէ՛նք րէ՛նք օլսան։
ՄԻՒԼԷՎՎԷՍ. Պ՛ուլատշրդ. մնա՛բատտր։
ՄԻՒՈՒՔԷԼԻՖ } . Տ՛իւ-բրլ՛ւս ատի՛ւ-բրլ՛ւս ա-
ՄՈՒՈՒՔԷԼԻՖ } լսան. պիրքի պիրքինէ գատրշը օլսան։
ՄԻՒՀԷՑՑԱ. Հատգրբլ՛ւատնմըշ։
ՄԻՒՀՈՐԷՏԻ. Տ՛ատգրատ հօլա կիսէր օլսան. խ՛ատատատա հատգգ տ՛ի՛ի՛ի գատպատ՛լ է-ատէն։ [լ՛ատնատր օլսան։
ՄԻՒՀՈՐԷՐԷՄ. Ի՛ւհ՛ի՛ատա՛ վէ 'խգզէի՛ օ-
ՄԻՒՀՈՐԷՔԻՐ. Զատի՛ի՛ի՛ի՛ պատհալը ատատի՛-մնագ մնագատէ՛ւ՛ի՛ւ ատագլատյատն քիմնէ։
ՄԻՒՀԼԷՔ. Պիր նէ՛ատնէ ի՛ճրատտը ի՛չի՛ւն թ՛ատ՛էն օլսընատն վ՛ատ՛ատէ՛ւն ատնքատ վէ՛րբի՛էն գէ՛մատն։
ՄԻՒՀԼԻՔ. Հէ՛չտը է՛ատ՛ճի՛։
ՄԻՒՃԱՋԱՔ. 'Ա՛մէլէ մնագատգիւլ է՛ճը վէ ճատ ճէ՛ղատ վէ՛րմի՛էք։

Մ ւ Ի ձ ա Հ է Տ է. ձ ե հ ա ե ք ի մ ք. է ա լ բ Հ ա մ պ. ձ ե հ ե ք ե ք ի մ ք.

Մ ւ Ի ձ է վ Հ է Ր Ա ք. Մ բ ա հ ե վ հ ե ր ե ք ե ք. գ ե բ յ ա մ ք ի ի ն ք ա պ ե ք է ա ռ ա ն ա ա լ ի ք ե օ լ ա ն է Հ յ ե ր.

Մ ւ Ի ձ է ս ս ե ս Մ ՍՈՒՐԵՔ. Ք ա ղ ց ա ն ե ա ա ա ա ն ա մ ա ' ա ե ֆ ա ա ե ն ե ա ա ֆ ր ե ա ի ք ե ք ի ի ն ք ա ա ա ե ք ր ե ք.

Մ ւ Ի Ր Մ Ա Ս Ի Ս. Պ ե ֆ ե ք ե ր. [ն ե:

Մ ւ Ի Ս Ք Ա Զ. Ա ե ֆ ե ի ա ի ի ք ե. ա ե ֆ ե Հ ա ե ր. ֆ ա ա ր պ ե ֆ.

Մ ւ Ի Ն Ա Տ Ի. Ք ե ֆ ե ա ա ր.

Մ ւ Ի Ն Ե Ք Ր Ք Ե Ջ) . Ա ե ֆ ա ա ի ր ե գ ե ա ի ր ե գ ա ա ր.

Մ ՈՒ Ն Գ Ա Ր Ք Ե Ջ) . ա ի ա յ ա ր ե ա ֆ ի ր ի ի ր ե. ք ի ե ֆ ե ֆ ե ն ի ի ր ե օ լ ա ն ե.

Մ ւ Ի Ն Զ Ա Ա Մ. Զ ա ա ձ ի ր օ լ ա ե ն ե ն. պ ա ա ֆ ե ֆ ա ք ե ն ա գ ա ի ի ր ե ն ե.

Մ ւ Ի Ն Ե Զ Զ Է Ե. Ա ե ի ե վ ե պ ե ր ե ի ('ա ի ր ա վ ե վ ե ն ե ֆ ա ա ն ե ն վ ե ի ե ֆ ե ֆ ե ֆ ե ա ն ե ա ֆ ե ա ֆ) օ լ ա ն ե.

Մ ւ Ի Ն Ֆ ե Ե ա Ա Պ Է. Ի ն ի ֆ ի ֆ ա ա ե ա ֆ ե ա ն ի ի ր ե. ա ե ֆ ի ե ի ի ր ե (գ ա ա ր ե ֆ ե ն ե ա ֆ ե ֆ ի ի ր ե).

Մ ւ Ի Ն Ֆ է Հ Ա. Ո ե ֆ.

Մ ւ Ի Ն Ֆ է Ե Ի Ր. Ն ե ֆ Հ ր օ լ ա ն ա ն. ե ա ա յ ի ր օ լ ա ն ե.

Մ ւ Ի Ն Ե Ա Գ Գ. Ե ա ա ր ե օ լ ի ր ե ի ր. Հ ա ա յ ի ր օ լ ա ն ե.

Մ ւ Ի Ն Ա Գ Ի Ֆ'. Տ է Ֆ' օ լ ա ն ի ր ե ի:

Մ ւ Ի Ն Ֆ է Ֆ Ե Ի Ֆ. Ր է ա ֆ օ լ ա ն ա ն. ե ա ա յ ի ր օ լ ա ն ե. [օ լ ա ն ե.

Մ ւ Ի Ն Ֆ է Ս Ի Ր. Ր է ա ֆ օ լ ա ն ա ն. գ ե ր ր ի ր ի ր ե.

Մ ւ Ի Ե Հ Ա Ա Է Տ է. Կ է օ լ ի ր ե.

Մ ւ Ի Ե Ա Պ է Հ է Ե Ֆ. Պ ի ֆ գ է յ ի ր ե.

Մ ւ Ի Ե Ա Ր Է Ֆ է Ֆ. Շ է ր ի ֆ վ է ե ա ա ր ե օ լ ա ն ի ր ե պ. ի ս Հ ա պ ի ր ե պ.

Մ ւ Ի Ե Է Ա Պ Է Ֆ. Շ է ա պ է ֆ է ե ա ա ր ե ա ա ր ե ա ա ր

ՄՈՒ՛ԱԼԷՑԷ. Հէքիմին խոսքի պէս պատ-
ժուած. 'Իլաճ: [մէք:
ՄՈՒ՛ԱՂԷՏԷ. Գիրքերուն իւղ 'տհս եթ-
ՄՈՒ՛ԱՆՆԻՏ. 'Իմաստ էսիրել:
ՄՈՒ՛ԱՐԷՐԷՔ. Գիրքերուն իւղ խօշ կե-
չինամբքիլիք:
ՄՈՒԳԱՔԷԼԷ. Գիրքերուն գոսիլ եթ-
մէք. ճէնգ, մու՛հաբեակ եթմէք:
ՄՈՒԳԱՐՐԷՐ. Թարթար գալըմնըլ օլսան.
մու՛հաբգագագ օլսան:
ՄՈՒԳԱՐՐԷՊ. Նապգըն օլսան:
ՄՈՒԳԹԱՉԻ. Լիւսիա՛ վէ իգիթ խզտաբը
աչխքեաբ օլսան: [մէշ օլսան:
ՄՈՒԳԹԷՉԱ. Լապգա՛ վէ վաճիպ գալըն-
ՄՈՒՉԱՖՖԷՐ. Մապգաճիների եէրինէ կե-
իթ իրէն. եէնէն. գապճէրեապ օլսան:
ՄՈՒՉԱՖՖԷՐԻՑԷՔ. Եէնիէքլիք. գալէ-
պէ. գապճէր:
ՄՈՒ՛ԻՆ. Եապտըր՛ճը:
ՄՈՒԻԱՆՆԷՍ. Էրքէյէ եապգըմնագ թա-
պի՛սի տտս օլսան քիմսէ. ապչագ վէ
մու՛բտաար օլսան:
ՄՈՒԻԱՍԷՄԷ. Պիրիպիրի իւէ տտա՛վա
վէ խու՛տա՛ւիթ էթմէք:
ՄՈՒԻՔԷԼԻՑ. Պապչագա խապգ վէ եա
պաշչագա չէյ իւէ գապրըշըգ օլսան:
ՄՈՒԻՔԷԼԻՖ. Տիէրլիս ախըրլիս. պիրի
պիրինէ գապրշը օլսան: [նտս:
ՄՈՒՀԱԳԳԱՐ. Թապչգիր օլու՛նմըշ. է-
ՄՈՒՀԱԼ. Մի՛ս-քինաթգ:
ՄՈՒՀԻՑ. Իշտահ է էսիչ. տտա՛իբէ:
ՄՈՒՀՐԱԳԱ. Ախ էշտկ պիւթի իւն եա-
գըլմնագ.յի՛կ 'ատրվ օլու՛նտան գու՛ըպատն.
պիւթի իւն եատնտս:
ՄՈՒՂԱՆՆԻ. Իլտհի օգու՛յտան էրլիքէ:
ՄՈՒՂԱՆՆԻՑԷ. Իլտհի օգու՛յտան գա-
տագըն: [վիրլիք:
ՄՈՒՍԱՎԱՂԷՐ. Թատվիր օլու՛նմըշ. իմ տտս-
ՄՈՒՍԻՄՏԷՔ. Պէյտս. քէտէր:
ՄՈՒՍԻՐՐԱՆԷ. Խարար էտէր, ատօգիւնա-
տէ գատվի տտս.բտաը կիպի:
ՄՈՒՎԱՋԷՆԷ. Իքի նէտանէնին վէզնինին
միս.տատվի կէլվէտս: [Ֆայիզ:
ՄՈՒՐԱՊԱՁԱ. Ականը Ֆայիզ. Ֆատհը
ՄՈՒՏԱՐԱԳԱՔ. Ա՛յբուբը:

Ն

Նա՛ԱՐԷ } . Նիտտս. վէլվէլէ. չատղբրբշ:
Նա՛ՐԷ }
ՆԱԳՋ. Գագմնագ:
ՆԱԳՋ Ը ՀԻՒՐՄԷՔ. Ի՛իմ իպտրրնը պագ-
մնագ. վատճագ օլսան հիւ.բմնէքի վէր-
մէեմէք:
ՆԱԳԸՍ. Նօգտատն. էգտքէք:
ՆԱԶԻԼ ՕԼ. Էնմէք:
ՆԱԶԻՐ. Մթագ. մնտկէնատ:
ՆԱՔՇԵՒՄ. Գա՛ւ լատճագ լիտատն ը 'Իպգատ-
նէտէ «վատգճ օլու՛նմըշ» մնտ՛հատաբն-
տտս օլու՛ագ հէյգբէլին իպտտմէք իտնէ
քէհտուլէրնին վագճ էտերէք քէտա-
հիկլերէ եապտըտմ՛ էտէն տատ.իլերէ
իմի լտագ օլու՛նտաը: [իմ գու՛ագս:
ՆԱՔՐՕՆ. Կի՛ւհէրլիլէ. պիր նէվ' գ.պյտս
ՆԱԼԷ. Ձէրեատն. փիզտն:
ՆԱԿԵԱՀ. Ախտանապգ:
ՆԱՂԱԿ. Իլտհի. իմ իւրքի: [հիսի:
ՆԱՂԱԿ Ի ՏԷՐԷԱՑՔ. Տէրեէհլէր իլա-
Նա՛Շ. Սէմնատա գատիպ ի չիմնալը գատ-
պինատ կէ օրիւնէն պիր երլտրգ քիւ-
ւէտի տտր, քի Պէնտսի ը 'նտ՛չ տտտխը
ատէնիքը: [բիւնմի՛լէն:
ՆԱՊԷՏԻՑ. Օրմ տատա օլմնյտան. կէտ-
ՆԱՍ. Ատէմլէր:
ՆԱՍԷՉԱ. Լատըգ վէ չտյտան ալմնյտան:
ՆԱՖԸՉ. Հիւ.քմիւ իշլէք վէ իմ'տիրլե
օլսան:
ՆԱՖԻ՛. Մէնֆատ'սի լը. Ֆատ'իտհլի:
ՆԱՖԻԼԷ. Վ.տաճիպ տտհլիլ իքլէն իմ'գյտա
օլու՛նտան: [Նէվ' 'իլէի՛):
ՆԷՉՁ Ի ՏԷՄ. Գտանըն տագմնատը (պիր
ՆԷՀԻ. Եատտագ էմի՛մէք:
ՆԷԿԱՔ. Խէլտա. գա՛ւրմ ատ՛ւտ՛չ:
ՆԷՔԻՍ. Տիճճէ մնտ.բտատր տագլըտան:
ՆԷՄԱ ՊՈՒԼՄԱԳ. Պէ՛չի՛.մէք. իմ էրտգ-
գի էմի՛մէք: [եէլտրգլտր):
ՆԷՑՑԻՐ. Նտ՛ը վէերլէն (կի՛ւնէչ. տտր-
ՆԷԵՎ ՈՒ ՆԷՄԱ ՊՈՒԼՄԱԳ. Պէ՛չի՛.
մէք. չօգտագմնագ:
ՆԷՊ' } Ատ՛չտան եէչտտէն գագի՛տտ-
ՆԷՊ'ԱՆ } . մնտգ:
ՆԷՊԻ. Թէ՛.ռիլտհի ը Իլտհի՛յէ իւէ գտա-
'իպի էէօրլն տատեմ՛. ՃէնՃագ ը Հագ-
գըն իրատտկի իպն գատվմնտ իմ էագլիդ
էտէն. փէ՛յգտմնդէր:
ՆԷՊԻՑԷ. Փէ՛յգտմնդէրին զէվճէտի. Փէ՛յ-
գտմնդէր օլսան գատգըն:
ՆԷՍԷՊ. Պիր տատէմին փի՛տերի վէ էճ-
տտտտգը կիւ.բտա՛չը. ա՛իւխլէ:
ՆԷՍԷՊՆԱՄԷ. Ախլխլէ տէՃիմ էրբէ:
ՆԷՍԻս. Պտհիմ՛տ էիմ՛մէք. Հիւ.քմիւ.
Ն.ն. բ՛տամ՛ն պագմնագ:
ՆԷՎՊԷՔ. Վ.տաճիբ՛ն պիր գատ՛ գգտմնտ
իմ տագտմնիմնտէն պիր գգտմնը. Լէվիլի-
նին Հէ՛յքէյտհ մնտ՛տ՛չ՛ն պիր վտ-
գգիմ իպտտմէք էթմէք:
ՆԷՑԻՍ. Մ'էրգտ՛պ. Էյ՛ք. կիւ.գէլ:
ՆԷՑԻս. Իւ.Ֆիւ.բմնէք:

Digitized by Google

ՆԻԳԱՊ. Սիւզ եղբ֊ութիւն։
ՆԻՀԱՆ ՕԼ. Ախղէնդիք. կեօրիւնդիէմբ։
ՆԻՀԱՐ. Կիւն։
ՆԻՍԱ } ՆԻՍՎԱՆ } . Գաւրբլաւր. գաւրը գբամը։
ՆԻՍՊԷԲ. Պիր նէանէնին պաշկա պիր նէանէյէ օլան միւնասեպէթի վէ թ֊ալիւգիւ։
ՆԻՒՊՈՒՎՎԷԲ. Փէյղամպէրլիք։
ՆԻՔՆԱՄԻ. Իչյի իսմ։
ՆՈՒՍՐԷԲ. Ղալէպէ. խելլաս։

Շ

ՇԱԳԳ. Նաբմանգ. պէօլմէք. փարչա փարչա էյմէք։
ՇԱԳՈՒԼ. Իպքանիսիլ. պիր եէրի էօյէմէք կա պիր պինանէն խոյճ֊գամէճի֊ն անկաւանգ իչիւն չըրփը իփիկէ ասըլսան տէմիր կա թ֊ամաշ։
ՇԱՔՐՐ. Հիւքմաւորբն էօնիւնճէ գօշման խըրամէթ֊քէսար։
ՇԱՀ. Փատիչահա միւէյ է֊ալլեդ վէ միւնաֆիկ օլան։
ՇԱՄԻԼ ՕԼ. Հաւվի օլմագ. տէրճ էյմէք. իչինէ ալմագ։
ՇԱՋԸ'. Նեյմագ. չաւվ էյմէք։
ՇԱՏ. Սիւրաւր. մինդղաւգիէյ։ տէվինճ։ [մէք։
ՇԷՔՄ. Գիւֆիր էյմէք. սիյէմ էյմէք։
ՇԷԶԱ'ԱԹ. Եիկիմիլիք. ճէռասիւէյ։
ՇԷԶԻ'ԱՆԷ. Իւռվիւյմէք. ճէռասիւէյմէ։
ՇԷՄՄ. Գօգաւ ալմագ։
ՇԷՄՄԱՍ. Գիր նէվ' քիւլիսէ մէ'մնաւրբ։
ՇԷՆԻ'. Ֆէնաս. քէբիհ. գաւգիհ։
ՇԷՆԻ'ԱԹ. Գիւս հարէքէթի֊ն էտէպսիզլիք։
ՇԷՈԱՈՂԷԲ. Կէնճլիք։
ՇԷՈՂԷՔ. Պաղբգ տաղը կիւգի տէյլիք տէյլիք օլան չէյ֊ը բոգաբաս. գաֆէս։
ՇԷՎԳ. Ակռաս էյմէք. կէօնիւլտէն խոյ էմէք։
ՇԷՐՄՐԷԲ. Գէօյճիւլիւք. հաբաճմագլբգ։
ՇԷՐԱՑԷԲ. Շան ա֊ չէբէֆլի հալ։
ՇԷՐ'ԷՆ Շէբր'ամի մնաշէպինճէ։
ՇԷՔՔ. Շիւպհէ։
ՇԷՑԳԱԹ. Մ'էրհամէթ։
ՇԷՑԻ'. Շէ֊ֆաս'ամի ճը։ [լի։
ՇԷՑԻԳ. Շէ֊ֆաս'ամի է֊տէն. մէբրհամէթ֊լի։
ՇԷՑՑԱՑ. Գէնտի ճիւսի իչինտէն նաստար օյունաղգաստա՝ տրգաստրնտա պաւլունան չէյլէրին կէօրիւնմէսինէ մնաճի' օլմագան (պիլհաս֊ը վէ ճամ կիպի)» Գէբրաագ։
ՇԻՐՐԷԲ. Գէօյճիւլիւք։

ՇԻՔՔԱՐ. Ագ. ամվաճլան չէյ։
ՇԻՑԱՆԱՑ. Շիֆֆա պուլմադ. ասաղամբը։
ՇՈՒՐԱ. Մէճլիս։

Ո

'ՈՒԳՏ Ը ՍԻՒՐԷՑՑԱ. Փէրվին վէ Իւբ կէբ ասէնիլէն թ֊օֆ եբլասըզլարդն պաշլաբը։
ՈՒՄՈՒՐ. Էմրլէբ. իչլէբ. մնաղլաճհամբ֊լար։ [ասափմագ։
'ՈՒՏՈՒԼ. Նօլտան. ատղաս֊լըգտասն
ՈՒՐԻՍ. 'Իպքանիլ ճէւսէննաբլաբ ասէմէք սաբբ։ [բոս֊պոս։
'ՈՒՍ'ՈՒՍ. Գէչյի վէ էմնալինին գաս֊

Չ

ՉԻՄԷՆՉԱՐ. Չիմէնէի չօգ. օիմա ապղ օլան եէբ։
ՉԻՐՔԵԱՊ. Մ'ուբտասրլբգ։

Պ

ՊԱԳԱ. Տէյիչիլմէյէբէք տէվամ էյմէմէքլիք։ [վաշ։
ՊԱՔԸ. Զաղաս֊ագ օյմագյան. տաղբ. հասՊԱՔՐԼ ՄԱ'ՊՈՒՏ. Նօլան եէբէ 'իպասատի օյաճնան. փասի։
ՊԱՔՐՆԷՆ. Իչէբիսէնէն. տէբասնատէն։
ՊԱՔՐՆԻ. Պամի քնաս մէնեասագ օլան. իչէբիքդի։
ՊԱՔՆ. Կաբան. բասմ։
ՊԱ'ԻՏ. Ռաղսպ։
ՊԱԽՔԵԱՐ. Պախիլը. իգպասլբբ։
ՊԱՂՔԷՔԷՆ. Ան֊նըգբն. պիբասէն պիբրէ։
ՊԱՆԻ. Պիյաս էյմէն։
ՊԱՍԱՐ. Նէօղ. կեօրիւշ։
ՊԱՐ. Նիւք. տաղբրլբգ։
ՊԱՐԱՆ. Շիասաեիլի եագպմագ։
ՊԷՋԼ. Տէզգմէք. տասրֆ էյմէմէք։
ՊԷԼԻՑՑԷ. Ալֆէյ. քէտէր. պէչա։
ՊԷՀԻՄԷ Գ֊ր' է } Տէօրթ պյագպղբ Հայվան
ՊԷՀԱՑԻՄ
ՊԷՀԱՏԸՐ. Ձէ֊տաւբ, եիկիմ, ապլամվէբ օլան։
ՊԷՆԱՔ (Պագ ՆԱ'Շ քէլիմէսինէ)
ՊԷՏ'. Պաչլամագ։
ՊԷՏՐ. Օն տէօրթ կիւ֊նիւլիւք տղյ։ [ասիբ։
ՊԷՔՔ. 'Իպքանի֊ճէտէ՝ ապղտղբգ ասէմէք
ՊԷՔՔ ՏԷՐԷՍԻ. Ալղայբշ ասէբէսի. մնաթ էմ' ասէբէսի։
ՊԷՔԵԱՐԷԲ. Պիկբերլիք. գբզբն գբզպլբզբբ։
ՊԻՋԱՐ ՕԼ. Օսաճմագ. թ֊իքսճմէնէք։

Digitized by Google

ՊԻՈՊԷՀՐԻԷ. Մաս հրաւմ օլսան. Նասիպսպիգ։
ՊԻՏ'ԱՔ. Հասգ տուն խիլսվքինսաս կէնդի բնճառս։
ՊԻՏԱՑԷՔ. Պասչլանկիը ճ. խպի խառս։
ՊԻՒՔԼԱՆ } . Պախ ԱԼԳ։
ՊՈՒՔԼԱՆ }
ՊԻՓԷՐՎԱ. Փէրվասըգ. գօրգասըգ։
ՊԻՔԷՍ. Ֆիմսէսի օլմպյան։ [Հագդը։
ՊԻՒՔԻՈՒՐԻՑՔԷՔ. Իւլք սօզմնագլըգ
ՊԻՒՐՉԱՆ } . Տէլիլ. խապախ։
ՊՈՒՐՉԱՆ }
ՊՈՒՐՈՒՏԷՔ. Սօզուգլըգ։

Ս

ՍԱԳ. Ազատճըն վէ էմնալըներն քէգքիս իւլէ տասալըսը ատասըներս տիւչէին պէսէներ։
ՍԱԳԻ. Սուվասըը ճը. միւտասֆիրւլեբէ մէչրուսպախ վէրւմէյէ թա՛նին օլաւնաան մէ՛մնաւ։
ՍԱԳԻՔ Տիւչիւք։
ՍԱԳԻԼ. Ագըր։
ՍԱՋԷՆՏԷ Սապ վէ էմնալըները չալսան։
ՍԱ՛Ի. Զամփուք կիսէն խապէրճի։
ՍԱ՛ԻՏԷ. Նօգասրը չբգան (պուս թա՛պիր պիր գուլպանըն պիւտ պիւրթ իւն ապթէչէ եագբլատպագ թ իւրթ իւնիւնիւն նօգասրը չբգմնապընտան քինայէ տիր)։
ՍԱԼԻՀԱՆԷ. Տողուսուլըգ իւզրէ. արտագ իլէ։ [լուհնան։
ՍԱԼԻՑ ԻՒՋ ՋԻՔՐ. Լովվէլսէն զկբը օ-
ՍԱՑԷՊԱՆ. Կէօղկէ էաէն։
ՍԱՆԷՄ. Փաւթ։
ՍԱՊՈՒՐ. Ջիյատեախլէ ատապրլը օլան (Ալլահ)։
ՍԱՎՔ. Սէա. ակտա։
ՍԱՖՎէՔ. Սաֆիլըգ. փաքլիկը. [քէբ։
ՍԱՖՖ. Պիր արաստու տուգիմիշ օլան'ատա-
ՍԷՔՐ. Իւօրլմէկը. կիզլէմկը։
ՍԷԽԱՎԷՔ. Ճէօմերսլիկ։
ՍԷԽԱՎԷՔ Ի ՄԻՒԼՈՒՔԷԱՆԷ. Փատթշահա եագբլշը ճէօմերսլիկը։
ՍԷՄ'. Իշլեմ մէկը։ [կիմէ մէկը։
ՍԷՑԷԼԱՆ. Ագմնագ. ատ կիսպի ագըպլ
ՍԷՑՐԱՆԿԵԱՀ. Սէյր եէրթ։
ՍԷՑՖ. Գրլրճ։
ՍԷՊԱՎԷՔ. Սապիլիկ. չօճաւգլըգ չպղը։
ՍԷՊՕՑՔ. Իշէրլի կէշլիկը. մնաւգատատմ' վուագաւ' պուլմնագ։
ՍԷՊՊ. Սէգյմէկը. քիւֆր կթ մէկը։
ՍԷՎԳ. Սօլամագ. եիւրիւթ մէկը. իւլէրի սիւրմէկը։
ՍԷՏՏ. Դաֆտմագ. կթ իտաֆընը ալմագ։
ՍԷՐ ՀԱՏՏ. Սիմնօր. սիմնօր պատչը. հատատաւ։
ՍԷՐՄԷՏԻ. Իպճատի։
ՍԷՐՓՈՒԵ. Պաշ էտրի իւսիւս։
ՍԷՐՔԷՇ. Պաշը սէրթ. իթ ատ'ասիտըգ։
ՍԷՐՔԷՐՏԷ. Պիր ճէմատ'ասի ըն վէ եաս պէօրնէչթէն բէ'նի, սատրի օլան ատեմ'։
ՍԷՖԱԷԱՊ. Սէֆեա սիւրնի։
ՍԷՖԱՀԷՔ. 'Ագըլըգլըգ. տիվանկիկը։
ՍԷՖԻՆԷ. Կէմի։
ՍԸԳՔ. Տիւչիւք։
ՍԸՄՔ. Նէհտաւտ միլլէթի ինի թէչքիլ էաէն օն իքի գապիկէլէրսէն պիրբիսիսկէ. նէտ։ [լսա՛։
ՍԸՃՏԷՔ. Պիր զամի ըն խաստիչկի թ. եիւզ-
ՍԻՑԱՏԷՔ. ՀըքՁգ կթ մէկը. մնաւհապտազա էմ մէկը։
ՍԻՒԼՍ. Պիր նէգանէհին իւչտէ պիրբիս
ՍԻՒՄՄԷ. Վչէ. թ իքբսըս։
ՍԻՒՏՍ. Պիր նէգանէհին սոյ բուտ պիրբիս
ՍԻՒՏՍ Ի ՀԻՆ. Հին ատեիկէն պիր էօլչիւնիւն սոյ բուտ պիրն տիր, քի իւրթ եիւգ տիրչէմ' մըգատսրընատս տըր։
ՍԻՒՐԷՑՑԱ. Փէրվին վէ Իւլկէր տէհնիլէն թ օպ եբյատրգլսըս։
ՍԻՒՔԻՒՆԷՔ. Ի՛սահմէ։
ՍՈՒԼՊ. Պէչ։
ՍՈՒՄՈՒԲ. Սապիթ լիկ. գամփիկը։
ՍՈՒՐ. Պիր շէհրին կթ բաֆըն՛ատ չէքիլէն տիմսաբ։ Հիտաբ։ Պօրու։ Իշգի զեվանատատ Սպյատանրն ճիհէկթ ի ճէնուսպիլէսիհատ վէ Ագ Տէհնիգ ատհրլինատ վատգը' մէշհնաբ պիր շէհր։
ՍՈՒՐԷՔՓԷՋԻՐ ՕԼ. Հաւատալէ կէլմէք։

Վ

ՎԱԳ'ԱՆԻՎԻՍ. Մի՛էերթիս. վագը'ատլարը եատգան մէ'մնաւ։
ՎԱԳԱՐ. Իշէպ. թէմքին ատատատկին։
ՎԱՋՃՇ. Աշիքնատ վէ պէգլի օլան։
ՎԱՍԱՔ. Օբթատ։
ՎԱՍԻ'. Կէնիշ. էնկի։
ՎԱՏԻ. Տէրճ։
ՎԱՐԻՏ. Վ իւբրատտ էտիճի. կէլիպպ եէթիշկիճի օլան։
ՎԷԼԻ. Ագրատպատատան էն եագբլն օլան քիմնէ. Տամի. խէլատքատար։
ՎԷԼԻ Ի ՏԷՄ. Ագրատպատատան էն եագբլն օլատրագ մնագիմ ուլըն գան տատ'ատաբլը սիւրմէյէ Տատգ ու սէլատհէյէմ օլան քիմնէ։
ՎԷՁ'ԱԼԸ. Մատպագը վէ խատթատ օլան։

Digitized by Google

ՎԷՃԻՊԷ· Վ.ատ՛ճիպ վէ լապտեր օլան խոսասաս. խոլխճէ.
ՎԷՃՂ· Նիւզ.
ՎԷՊԱԼ· Զոքատր. մնգաստրտանի. դէրի ի մնազիրքրկ.
ՎԷՐԱԱԷՔ· Վ.տրիս օլմնգ քէդիճ/ւէրի.
ՎԷՏԱ· Աստտագտանի. վտ՛աստաս վէ մնաճատպպէրի ատ աստտրգ պատ՛ւոնմնգ.
ՎԻՒՃՈՒՂ· Վ.ւճՂէր· պիր գտավմէն մի՛րի էպէր տատմիներ.
ՎԻՒՍ՛ԱՔ· Կէնդչլիք· [մէք.
ՎԻՒՐՈՒՏ· Պիր մնաճալէ կէւլիպ էէրի ի՛չ·
ՎՈՒՂՈՒԾ· Վ.ատՂի Ճայվանդատր. ետ-պատնի Ճայվանդատր.

Տ

ՏԱԳԻԳ Խպատ ատՆ.
ՏԱՊԻՐ· Մ՛ապտիտին էՆ մնագտատատ-ի՛րի խպատր օյուՆատն մնաճալը, քի Գուտատ խա Ա.գտատ տատնի տէՆդր.
ՏԷՃՃԱԼ· Մ՛էսի՛ՀՂ մնագխա՛լէֆէլի էատէՆ ետատյան՛ճը.
ՏԷՄ· Գ՛ատն.
ՏԷՄ Ի ՆԻՃԱՍ· Զօչատգ տտօպատրգատատն տօ՛նգատ կէ՛լէՆ գ.տան.
ՏԷՐՔ ԷՔ· Ա՛Ղատմնգ.
ՏԷՖԻՆԷ· Կէտմիւ՛լիւ օլատն մնալ· կիպպէ խատգի՛Նէ.
ՏԻԼԵԱՏ· Կէտ՛նլիւ խօշ վէ մէ.ատրատր օ-լատն. [րէքՔ.
ՏԻԼԵԱՏԻ· Կէտ՛նիւ խօշլատ.ը. մէ.ատր·
ՏԻՅԷՔ· Գիր տատէմ՛ի վէ էա՛ա Նէ.ատնէ՛յի գատրմնգ խչիւն վէրիլէՆ ֆիխրի-յէ տգչէ՛սի.
ՏԻՏԱՐ· Նիւզ. լէՀչէ.
ՏԻՐԻՂ· Վ.էրմէ՛մէք. խո՛ղ էՆա՛ էէ՛մէք.
ՏԻՒՄՏԱՐ· Օ.ատատՆըՆ տտրգատպՆատան կէ-լէՆ մնագհատ՛քրգ.
ՏՈՒԽՈՒԼ· Կիրմէք.

Ր

ՐԱԳՒՊԷ· Հ՛ատէտա էատէՆ գ.տատըՆ.
ՐԱԳՍ· Ք.Հնատմնգ. [գատգ.
ՐԱՀՆԻՒՄԱ· Նօ՛լ կէօսղի էրլէՆ. գէ.ատ-ՐԱՂԻՊ· Ա.ոզատ էատէՆ. ատրզատ օյուՆատ-ճատգ. [՛իր.
ՐԱՃԻ՛· Մ՛իւղ է՛ա՛լլըգ. մնագխատ.ա. ատտ-
ՐԱ՛ՈՒՃ· Զ.ի՛յատէ՛ճ՛լէ չէ՛ֆգատղ՛լը օ-լատն.
ՐԱ՛Ս
ՐԷ՛Ս } · գ.տաշ. ՝ատատ.տ.
ՐԷԽՆԷՏԱՐ· Նըգէրգ վէ չատղ՛լատգ օլատն.

ՔԷՄ

ՐԷՃԱՄ· Թ՛ատշլատմնգ.
ՐԷՄՋ· Ա.յէգ.ատան ատչէգտա տէ.ի՛ղ, ան-ճատգ գ.տաֆ՛ւլը տատ.ւէ՛ՔատՀ ատ՛ի՛ղատ-մնգ. Գ.տա Նա՛լ ի՛լէ ատ՛ի՛ղատտրգ.տան չէ՛ր
ՐԷՑ ԷԼ ՝ԱՑՆ· Կէ՛օգ ի՛լէ կէօրի՛ա՛շ.
ՐԷՆՃԻՏԷ ԷՔ· Ի՛ՃՂէՔ մէ՛ք. մի՛ս.ք.ատտէք գ.ըլմնգ.
ՐԷՍՄ Ի ՔԱԳՃԻՍ· Գիր գատ ըՆ Նա՛ա Նէ-ՀէՆէՔՆ ՝ատլէՆէՆ պիր Խըտատ՛ի՛Ք է՛ա՛-Ի՛Ք՛ն.
ՐԷՎԱՆ ՕԼ· Նօ՛լա կէՔ մէ՛ք. Նէ.ւրի.մէ՛ք.
ՐԷՎԻԾ· Կիտ՛ի՛շ.
ՐԷՎՆԱԳ· Փատրատգէտ· կէ.ւզէլլիք· Հի.ա՛ն.
ՐԷՖԱՀԷՔ· Ր՛ատհատի՛ հատ՛ատ օլմնգ.
ՐԷՖ՛Ի՛ՃԷ ՔԱԳՏԻՄԷՍԻ· Էլ ի՛լէ Նօգատ-ՐԷ գ.տատըրատգատգ ՝ատրգ օլատ՛ՆատՆ գ.տատրգատն.
ՐԷՖ՛ Ի ՏԱ՛ՎԱ· Գիր մնահ.քէմէ՛ՆէՆ տատ-Հատ Նէ.ւ.ք.ատ՛ք պիր մնահ.քէ՛մ.ի՛ղէ ատտ՛-վատրՆ՛ի՛ՆՆ Նատգ.լինի՛ն տտի՛լէմէ՛ք.
ՐՒՃԱԼ· Մ՛ի.ւ՛լի էատէր ք.իմնէ՛լէր.
ՐՒՃՍ
ՐՒ՛Ա } · Մ՛ի.ւ.ատ՛ի՛լիք· [լէ.
ՐՒՃԱՔԵԱՐԱՆԷ· Ր՛ի՛յատ ի՛լէ. մ՛ի.ւ.ատ՛յէ՛լիք-
ՐՒՏԱ· ՝Ա՛ատ վէ ՝ո՛ղշատՀ մ՛ի՛տի՛լլէ.ւ ի.ւատ-ատրՆատն պիր յ՛ի՛ատատ.
ՐՒՒՃՈՒ՛· Կէ՛յի ատէօՆմէք.
ՐՒՒՍՎԱ ԷՔ· Նատ ՝ի՛ՆատՆ՛ատ ըէգի՛լ վէ ի՛չ՛ի՛ատատրգ էՀ մէ՛ք.
ՐՒՑ՛ԱՔ· Նի՛ւ.ք.ատ՛ի՛լիք·
ՐՈՒՀ՛ՅԷՔ· Կէօրմէք. Նատգատ էՀ մէ՛ք.
ՐՈՒՇԷՆ· Փատրատգ. Նատ.ւատՆ՛ի՛.

Փ

ՓԷԱԷՆՏԻՏԷ· Պէ՛.ւէՆի՛լմիշ. խօշ.
ՓԷՐՎԷՐԻՇ· Պէատլէ՛.ւի՛պ է՛ա՛լի՛մ էՀ մէ՛ք.
ՓԷՐՎԷՐՏԷ· Պէ՛ատլէՆ՛.ւի՛շ. է՛ա՛լի՛մ է-տի՛լմիշ.
ՓԷՐՎԷՐՏԻԿԵԱՐ· Պէ՛ատլէ՛լէ՛ճի, հըՔճգ տա-խատրէ էատի՛ճի (Ա՛լատհ).

Ք

ՔԵԱԾԻՃ· Գ՛ի՛շՃ էատի՛ճի. ատըրըգ պէ՛յատՆ էատի՛ճի.
ՔԷՔՄ· Կի՛ղլէմէք.
ՔԷՍԱԼ Ը ԽԱՀՒԾԼԷ· Ա.ոզատ ճ՛ի՛ՀէՔ խ՛յ-լէ ՆօգատՆ՛ը օլմնգ՛յատգ.
ՔԷՄԱԼԸՆ ԽԱՔԻՄԻ· Գ՛է՛մնգ՛լը մի.ւ՛Հ՛ղլէ-.յէՆ, էատՆ՛ի՛ Հէը ճ՛ի՛Հէ՛ի՛լէ մի.ւ.ք.էմ-մէ՛ղ օլատն.
ՔԷՄԷՆՏ· Տատ.զատգ.

Digitized by Google

ՔԷԶԵԱՖ. Քէչֆ էաթէմ. ամէր էաէրէք հէզլէյի վէ մէճՏալը պուլմագ իսաթ'սաքնաստա օլան քիմսէ։

ՔԷՍՐ. Գէլմագ. փաքէչէմէք։

ՔԷՍՐ Ի ՆԷՅՍ. Գէր սաէմմին քէնտի նէֆՏինէ ճէֆՏա էԹՅմէսի։

ՔԷՐԱՀԷՔ. Փխալիք. ՓՆդալըգ։

ՔԷՐԻՀ. Փխա. մուքտասը։ [հէգը։

ՔԷՑԱՐԷՔԿԵԱՀ. ԳէՀՓաթրէԹի էաթլէ ճէք

ՔԻՒՊԷՐԱ. Գէպիրլէք. պէՀլիւք սաոեմ-լէք։

Տ

ՏԱ'ԻԼ. Տի'լիլէ հէԹի իրէն. իշլէՀլիճի։

ՏԱ'ԻԼ Ի ՏԸՍԳ. Տըպգ իշլէՀլիճի. քէօ-Թի իւլիւք էաիճի։

ՏԱԽՐ. Էշլիւնմէ. մուճԹիպ ի Թա'գիմ'։

ՏԱՀՇ } Հաստատը Թէճավուզ
ՏԱՀՇԻՑԱՑ } էԹՅմէքլիք. քէօՀի իւլիւք. ՓաՀՀիրէլիք։ [քէք։

ՏԱԳԻՐ. Տըսգ ու Փիւճուբ էաիճի էբ-

ՏԱԳԻՐԷ. Տըսգ ու Փիւճուբ էաիճի գաստըն։

ՏԱՇ ԷՓ. Սըրրը մէՀտասնաս չըգաբմագ. պէՀլասի էԹՅմէք։

ՏԱՍԻՀ. ՖէսահէԹ սահիպի. քէլասմը սաչըգ վէ սաչլիքսուր օլան։

ՏԱՍԻՀ ՔԷՔԷԼԼԻՒՄԷ ՄԻՒՍՔԱ'ԻՏ. Աչըգ վէ սաչլիքսուր պիր Թ սարգասս սեզլէՄէհի մլուգԹ էաիբ օլան։

ՏԱՐԻՂ ՕԼ. ՏէրաղէԹ էԹՅմէք. վազ կէչՄէք։

ՏԷՔԱՆԷՔ. ՋԹՀն սաչըգուըղը.'ագբալըլըգ։

ՏԷՔԻՐ. ՄաՀսաբգ. էսափըլսան էքմէք։

ՏԷԼԱՁ ՊՈՒԼԱՍԳ. Մի՛լէսաէր օլմագ. գաՓէչէքէսագ օլմագ. մուվաՓֆաՀագ օլմագ։

ՏԷԼԷՔ. Կէզք էի՛գիլ։

ՏԷՀԻՄ. Տէհ'մի օլան. 'ագբալը։

ՏԷՀՎԱ. Գիր քէլասմուան աՆկաչըլըան մո'նա վէ մէ'ալ։

ՏԷՁՐ. Սաագաստա գաբաշը կիւն ատգրաւսը Թ սարսաՓըՆաս կէսրիՆէն գիյաս։

ՏԷՑՋ. Գօլլուգ. Թ սաչգըՆըգ. [մագ։

ՏԷՑՋԱՆ. Թ սաչմագ. պօլլուգ իւգրէ օլ-

ՏԷՑՋ ՈՒ ՊԷՐՏԷՔԷՓ. Մ'սահաւլսաՀ ըՆ պօլ օլմագը. պօլլուգ. սէմիգլիք։

ՏԷՆՆՊԱՁ. ՈւսԹի սաս. չօգ իշ պիլիր. Հիլէպագ։

ՏԷՍԽ. Գօզմագ. պագԹ Թ ալ էԹՅմէք։

ՏԷՎԳ. ԻւսԹ Թ սարաՓ։

ՏԷՐԱՀՆԱՔ. Մէսրուբ. չտգ։

ՏԷՐԱՄՈՒՇԵ ԷՓ. ՈւՆուԹՅմագ։

ՏԷՐԱՄՈՒՇԵՒ. ՈւՆուԹՅմագԼԸդ։

ՏԷՐԱՎԱՆ. Թ սաչգըՆ. պօլ։

ՏԷՐԻՁԷ. ՏճՆդՀ իՀրսաոը Փսարգ օլսան խուսաս։

ՏԷՐՏԱ. ԷրԹՅ էաի կիւն։

ՏԸԳԻՐԱ. Հիքէսագյէ. ԱՆա'էլէ։

ՏԸՍԳ. ԱգլաՀՏըՆ էմրինի Թ էրքը էսիպ 'խաՀսաՆ վէ կիւՆսաՀ էԹՅմէք։

ՏԻ'ԻԼ Ի ՇԷՆԻ'. ՃէՆաս իշ. մուքտասրլըգ։

ՏԻՒՔՈՒՐ. Կէվչէքլիք. գուվվէքՓաէն ասխաչմէ։

ՏԻՒՁՈՒՐ. Հաագգ Թ սարիգսաէՆ ապրըլըպ' ՓէՆաս հաթլաքԹէի լէքսաե պաւլաՆաՀմագլըգ։

ՏՈՒՔԱ. ԿէզաատէՆ սոիպէ գաստար գաւշաՆըլըաՆ էօրԹի խս. էսՆդիւք։

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

՝ԱՀՏԸ ՃԷՏԻՏ

ԵԱ՛ՆԻ

ԻՆՃԻԼԻ ՇԷՐԻՖ

ԼԻՍԱՆ Ը ԱՍԼԻ Ի ԵՈՒՆԱՆԻՏԷՆ ՊԻՔ ԹԷՐՃԷՄԷ

ԻՍԹԱՆՊՕԼՏԱ

Ա· Ե· ՊՕԾԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱ՛ԱՍՐՆՏԱ ԹԱՓ՛ՕԼՈՒՆՄԸԾ ՏԸՐ

1906

Digitized by Google

Digitized by Google

ԻՆՃԻԼ

ՄԱՏԹԷՈՍԸՆ ԹԱՒՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 1

Յիսուս Քրիստոս, խնդ ի Դաւիթ խնդ ի Աբրահամէն նէսպիհին քրիստոսը սորը։

2 – Աբրահամ Իսահակը թեվլիտ էյլէտի. վէ Իսահակ Յակոբը թեվլիտ էյլէտի. վէ Յակոբ Յուդայը վէ անէն գարնաուչլարընը թեվլիտ էյլէտի. 3 – վէ Յուդա Թամարտան Փարես իլէ Զարայը թեվլիտ էյլէտի. վէ Փարես Եսրոնը թեվլիտ էյլէտի. վէ Եսրոն Արամ Ամինադաբը թեվլիտ էյլէտի. վէ Ամինադաբ Նաասոնը թեվլիտ էյլէտի. վէ Նաասոն Սաղմոնը թեվլիտ էյլէտի. 5 – վէ Սաղմոն Բոխաբտան Հոսսը թեվլիտ էյլէտի. վէ Հոսս Հոբէդ Ովէդէդ թեվլիտ էյլէտի. վէ Ովէդէդ Յեսսէյ թեվլիտ էյլէտի. 6 – վէ Յեսսէյ Դաւիթ մէլիյ թեվլիտ էյլէտի. վէ Դաւիթ մէլիք՝ Ուրիսանէն զէվճեխնտէն Սողոմոնը թեվլիտ էյլէտի. 7 – վէ Սողոմոն Ռոբովամը թեվլիտ էյլէտի. վէ Ռոբովամ Աբիսայը թեվլիտ էյլէտի. վէ Աբիսա Ասայը թեվլիտ էյլէտի. 8 – վէ Ասա Յովասափատը թեվլիտ էյլէտի. վէ Յովասափատ Յովրամը թեվլիտ էյլէտի. վէ Յովրամ Ոզիասը թեվլիտ էյլէտի. 9 – վէ Ոզիա Յովաթամը թեվլիտ էյլէտի. վէ Յովաթամ Աքազը թեվլիտ էյլէտի. վէ Աքազ Եզեկիասը թեվլիտ էյլէտի. 10 – վէ Եզեկիա Մանասէի թեվլիտ էյլէտի. վէ Մանասէ Ամինը թեվլիտ էյլէտի. վէ Ամին Յովսիասը թեվլիտ էյլէտի. 11 – վէ Յովսիա Բաբելոն էսաբէթէ զէմինընտա Յեքոնիասը վէ անէն գարնաուչլարընը թեվլիտ էյլէտի. 12 – վէ Բաբելոն էսաբէթինտէն սօնրա Յեքոնիա Սաղաթիէլի թեվլիտ էյլէտի. վէ Սաղաթիէլ Զօրաբաբէլի թեվլիտ էյլէտի. 13 – վէ Զօրաբաբէլ Աբիուդը թեվլիտ էյլէտի. վէ Աբիուդ Եղիակիմի թեվլիտ էյլէտի. վէ Եղիակիմ Ազովրը թեվլիտ էյլէտի. 14 – վէ Ազովր Սադովկը թեվլիտ էյլէտի. վէ Սադովկ Աքինի թեվլիտ էյլէտի. վէ Աքին Եղիուդը թեվլիտ էյլէտի. 15 – վէ Եղիուդ Եղիազարը թեվլիտ էյլէտի. վէ Եղիազար Մաթթանը թեվլիտ էյլէտի. վէ Մաթթան Յակոբը թեվլիտ էյլէտի. 16 – վէ Յակոբ Մարիամէն զէվճի Յովսէփ թեվլիտ էյլէտի. վէ մէզգուտէյնն Քրիստոս տէնիլիլն Յիսուս թեվէլլիւա էթտի։ 17 – Իմնի նէսլէրին ճեմիլէսի Աբրահամտան Դաւիթէ գատար օն տէօրթ նէսլ, վէ Դաւիթտէն Բաբելոն էսարէթինէ տէյին օն տէօրթ նէսլ. վէ Բաբելոն էսարէթինտէն Քրիստոս գատար օն տէօրթ նէսլ սորը։

18 – վէ Յիսուս Քրիստոսըն վէլատէթի պու մինվալ իւզրէ օլտուս. քանի վալիտեսի Մարիամ Յովսէփէ նիշանլը իքէն, թէմիմմա՛լէբինտէն էվվէլ, Բուհ իւլ Գուտստան համիլէ պուլունտուս։ 19 – Իմնի անըն զէվճի Յովսէփ սայիհ օլտուղունտան վէ անը բիւավալ էթմէք իսթէյէճէկինտէն, անը կիզլիճէ պօշուգ նիշէթինէ իսթի։ 20 – Ամմա պունու սոխշունիւբ իքէն, իշլէ Բապսընը մէլէյի բիւ՛յուտտա անա կէօրիւնիւ՛ Էյ Յովսէփ խան ի Դաւիթ, զէվճէնէ Մարիամը գապուլ էթմէյէ գօրգմա. զիրա անըն բահիմինտէ մէվճուտ օլման՝ Բուհ իւլ Գուտստան սորը։ 21 – վէ օ՝ պիր օղուլ տօղուրտաճագ, վէ անա Յիսուս թէմիյէ էտէճէքսինզիրա օ՝ գավմինը կիւնահյարընտան խէլսա էտէճէք սոր՝ տէմի։ 22 – Իմնի պունուն ճեմիլէսի Բապսպ Թասրա-

*Ե՛նի Խելագեաց

ֆրնտան փէղատմիէր վասթիասը յլէ, 23 – Իյնէթ պաքիթէ Համիլէ օլուպ՝ պիր օղուլ ասղուրաճագ տըր։ վէ անոս Իմմանուէլ (քի թէրճէմէ օլունսա՝ Ա֊լահ պիզիմ իլէ՝ ամէք տիր) թէամիլէ էաճէքլէր տիր՝ տէյիս պուլըրլան քէլամըն իմմամ օլանմասը։ իչիւն վոգը՝ օլոռս։ 24 – Իսմոն Յովսէփ ասլանուտուրգտա, Պաապրն մէյէլիհին քէնտիսինէ էթմէյիլ էմրի իմ֊իմամլէրն զէվճէսինի գաապուլ էլլէտի։ 25 – Վ֊է անը իլգ օղլընը ասղուրդն Յաճայատէք պիլմէզ իսի։ վէ օլ մա՛սաա Յիսուս Թէամիլէ էլլէտի։

ՊԱՊ 2

Վ֊է Յիսուս Հէրովդէս մէլիքին կիւնլէրինաէ ԵհՏուսիլէնին Բիթլիհէմ ի֊հէրինէ ասղարդը զէմանն, իյնէ էշարգ Թաապաջիսնան Երուսաղէմէ՛ սալիմլէր գէլիպ, 2 – ՆէՏուսիլէրին ասղամաշ օլան մէլիքի նէ՞րէաէ տիր. գիրա չարգաա անդն երլարդընը գէօրսինք վէ անա ասճաէ գրլմագա գէլմիք՝ տէսոիլէր։ 3 – Վ֊է Հէրովդէս մէլիք պուշնու իչնէթոիքաէ, քէնտիսի վէ անդն իլէ պէրապէր պիւթիւն Երուսաղէմ ասոսի միւգիմարիպ օլսոռ։ 4 – Վ֊է ճիւմլէ պաշ քհանիհլէր իլէ գասմին՝ իւլէմաարնը ճէմ՛ էտիպ՝ անդրսուն Բրիսասոսն նէրէաէ ասղուճագդնը սիճ֊սալ էլլէտի։ 5 – Անլէր տոսի անա տէ֊սդիլէր քի՝ ԵհՏուսիլէնին Բիթլիհէմ ի֊Հուդինաէ փօղճագ։ գիրա փէղատմիէր վասթիասըլլէ պէօյլէ եազդըմըշ տըր։ 6 – Իսոնի՝ Էյ Յուդա տիյարը Բիթլիհէմ, Յուդա էմիրլէրի ասրասընտա սէն տոսի տալա քիճիլիք տէ֊յիսին զիրա գաապմըմ Իսրայիլի կիւտի ճէք պիր էմիր սէնաէն զուհուր էտի ճէք տիր։ 7 – Զէմանն Հէրովդէս 'ալիմլէրի կիպլիճէ չաղըրըպ՝ երլարդէն նէ զէմանն կէօրիճոտիւրնիճ անլէրտէն թաՏղիգ էթտի. 8 – Վ֊է՝ Կիտոնիպ, մա՛սամա ատո՛իր տիգգաճէլէ մա՛լիսմանի ալլըպ՝ անդը պուլարդընըզ զէմանն պասոս խաապէր վէրինիզ, քի պէն տոսի կիտիպ անոս ասճաէ գրլայրմ՛ տէյիրէք անլէրի Բիթլիհէմէ կէօնտէրտի։ 9 – Անլէր տոսի մէլիքի տինկէյիպ կիտտիլէր. վէ իչնէթ չարգաա կէօրսիճլէրի երլարդը՝ վաապրպ մա՛սամլէն պուլունսադը ճէրինէ էօնլէրինճէ կիտտի։ 10 – Վ֊է երլարդը կէօրսիճլէրինէ, զիյասէէքլէ մէսապաը օլարլար։ 11 – Վ֊է էվճէ կիրիպ՝ մա՛սամը վայիսէսի Մարիամ իլէ պալըարլար, վէ տիւշիպ ասոս ասճաէ գրլարլար, վէ խազինէլէրինի ասչըպ ասոս, չէտիւէ օլարագ, այիճ ասոն վէ քհանլէք վէ միւրը ի տոսին Թագտիմ էէթտիլէր։ 12 – Վ֊է Հէրովդէսին ճանընսա՛ ավասէք էէմէյիլէրի տէյիլէր ճիճ֊յասոսա վէյնի օլուճմագլէ, քէնտի տիյարլարը֊նա տիկէր պիր եօլասոն՝ ապիսէք էէթտիլէր։

13 – Վ֊է անլէրին՝ ապիսէքինաէն աօնրա, իյնէթ Թապապրն մէլիքի բհ֊յասոսա Յովսէփ կէօրիճոտիւ՝ Փազդ, մա՛սամ իլէ վայիսէսինի ալլըպ՝ Մըսրա ֆիրար էլլէ, վէ պէն ասոսա սէպգլէքինճէյէ տէյինի օրասոսա գալ. գիրա Հէրովդէս մա՛սամը Տէլտը էմմէք իչնէն ասլայաճագ տըր՝ տէտտի։ 14 – Ո տոսի գալգըպ վէ կէճէլէյինի մա՛սամ իլէ վայիսէսինի ալլըպ՝ Մըսրա կիտտի։ 15 – Վ֊է Հէրովդէսին վէֆաէթինա տէ֊յինի օրասոսա գալտը. թոս քի՝ Օգ֊ըմը Մըսրասոն չաղըրտըմ՛ տէյիս փէղատմ֊պէր վասթիասըլլէ Թապպ Թասոսֆէնտասոն պուլ֊յու րըլասոն քէլամ՝ իմմամ օլանսոս։

16 – Ո զէմանն Հէրովդէս 'ալիմլէր Թասոսֆէնտասոն իսթիդգաո օլուճսոդընդը կէօրսիս քտոէ, գալէթիլէ գաապասոս կէլտի. վէ 'ալիմլէրտէն Թասդիգ էէթտիլգ զէմանսա կէօրէ, Բեթլեհէմ իլէ չէփ սընոօրլարընտասո, իքի եաշընտասո աշաղը պուլունսադն ճիւմլէ չօճուգլարը գասթլ էէթտիրտի։ 17 – Ո զէմանն՝ Ըրամիասոս պիր սէտաս, եասոնի ֆէրեսաա վէ տաղլաըլ վէ զիյասէէ ֆիղտան իշխոիլտի. 18 – Ռաքէլ եվլասդնա տաղլաըլ՝ տա֊մէվճաա օլարգլարը իչնէն Թէաէլլի գաապաը էէմէյ իսի՝ ասչնէ Երեմիաս փէղյամպէրինի սէՏլէմսիչի քելամ իմմամ օլունտաս։

19 – Վ֊է Հէրովդէսին վէֆաէթինասոն աօնրա, իյնէթ Թապպըն մէլիքի Մըսրըսոա Յովսէփ բհ֊յասոս կէօրիճոտիւ՝, 20 – Գասդ՝ մա՛սամ իլէ վայիսէսինի ալլըպ՝ Իսրայէլ տիյարընս կիտի, գիրա մա՛սամնի ճանընսա գասաս էաճէնլէր էօլտիւէր՝ տէտտի։ 21 – Ո տոսի գալգըպ վէ մա՛սամ իլէ վայիսէսինի ալլըպ՝ Իսրայէլ տիյարընս տա֊լըպ։ 22 – Լաքին ԵհՏուսիլէսէ Ար֊քհէլտասոն՝

Digitized by Google

քէնաթ փէտերի Հերովդէսին ներկնէ մէկը օլաըգընը իչիմէքլէ, օրայա կիթմէկի գօրգատու. վէ րաբբատա քէնաէնէ վահի օլաուամայլէ Գալիլեա ետվրէլերինէ կիթաու. 23 – վէ կելիպ Նազարէթ ատէնիլէն շէհրատ ատքին օլաաու, քի՝ Նազարէթլի տէնիլէճէք տիր՝ տէրու փէյղամպէրլէր վասքթասքլէ ետգլէնիլէն քէլամ իթմամ օլաներ։

ԳԱՊ 3

Վէ օլ կիւնլէրաե վաֆիթիզ էտիճէ Յովհաննէս՝ Քէվակ էյլէյինիզ, զիրա մէկէ քիւթ իւա ափմամլաֆ հագաչմիշ տաը՝ ատչիպ, 2 – ներէնաուիկ պէերրիկէտինաուէ վա՛զ էտերէք գուհուր էյլէտու։ 3 – Զիրա՝ Բապալըն հօլրնը հազրըպտյընըզ, անըն թ՛ապրիգլերինի տօզրուլտրնըզ՝ փէյթէփ, պէերրիկէտ նէրաա էտէնին ափտաագ՝ ատչիւ Եսայի վէյղամպէր վասքթասքլէ խաագեր վերրիլէն զաֆ պաւ տըր։ 4 – Պու Յովհաննէս տաախ տեվէ թիւրիւնաէն լիպաա կէյմիշ, վէ պէլինէ գապըշ գուշանմըշ իտի. թա՛ամը տաախ չէքբրկէլեր իլէ եաագան պալը իտի։ 5 – Ո զէման Նրուա ապզեմ վէ պիւթիւն ՆԷհուտկէ հեմ Յօրգանաէնըն պիւթիւն ճիվարրնըն է-հագիսի անըն հանընաա չրգըպ, 6 – Կիւ-նաՏլարընը իգբար էտերէք, Յորդա-նանտա անըն էլկկէ վաֆիթիզ օլուա-նաբլար իտի։ 7 – Վէ ֆէրիսիկլեր իլէ սատտուգիլերտէն նիչէլերինին քէնաի վաֆիթիզինէ կելտիքլերինի կէօրտիւքա-առ, անլերէ տէտի քի՝ Էյ էնկերք նէպլի, կելէճէք զղապազտան գաչմըզը սիզէ քի՞մ էգրրէթտի։ 8 – Իմտի ԹէվպէկէյԷ լայրգ մէկվէ հուտուլէ կէթիրիպնիզ. 9 – Վէ՝ փէտերիմիզ Աբրահամ տաը՝ ատմէյի քէնաի քէնաինիզ տէա-շէնմէկինիզ. զիրա սիզէ ատերիմ քի՝ Ալլահ Աբրահամիա չու Թաշլատտան զպէլէ էվլատ հուտուլէ կէթիրմէկէ գա-տիր տիր։ 10 – Վէ հէմ տէ հալա զպալթա ադաճլարքն քէօքիւնիւնէ նա-նընաա գօնուլմէշ տաը. իմտի էյի մէկվէ վէրմէկէն հէր ադաճ քէսիլիպ ափէճէկ ափէրլրը։ 11 – Պէն սիզի Թէվպէ իչիւն ատ իլէ վաֆիթիզ էտերիմ՝ ամմա պէնա-ատէն ահկաա կելէճէն պէհտէն գուտլէթլի տիր. անըն ալտագ գապալարընը ղէնի Թա-շըմագա լայըգ ՆէչիԷ իմ. օ սիզի Ռուհ իւլ Գուտտա վէ ափէճէկ վաֆիթիզ էտէճէք տիր։ 12 – Եսպասը տաախ էնիճաէ օլտա՝ քէնաի խարմանընը Թէ-մամլըչլէ տատաագաճագ, վէ պուպատա-լըրը ատր անպար էլկկիպ՝ տամամը ահանէզ ափէճէչէ ետգատճագ տաըր։

13 – Ո զէման Յիսատա Յովհաննէսին էլկկէ վաֆիթիզ օլուանմագ իւզրէ Գա-լիլեատան Յորդանանտա անըն հաա-նընաա կելտի։ 14 – Լաքին Յովհան-նէս՝ Պէն ահնին էլինէլէ վաֆիթիզ օլուա-մըաղաա մԷհթաճ օլաըգրմ՝ Տալտէ ահ պանամ՝ մը կելկիօրաըն՝ տէկլերէք, անը մէն՝ էթմէկտաե իչէն, 15 – Յիսատա տատ-խի անաա ճէվապտէն՝ Շիմտիճի պրագ, չինա-քի հէր Հագգը պէզլէճ ներինէ կէթիր-մէկվէ կերէք տիր՝ ատախ. օ զէմանն տա-նը պրագտը։ 16 – Վէ Յիսատա վաֆի-թիզ օլուանտագտան ահկաա տէր՝ ա-գատգ ատատան չըգտը. վէ իչիճէ ահնա ահմամլաֆ ափէլտը, վէ Թահ Ուլլահը՝ կեգյէրճին կիճի էնէրէք քէնաինէն իւղերինէ կելմէքտէ կեօրտիւ։ 17 – Վէ իչիճէ՝ Ահվկիւլու Օղլըմ պու տաըր, անտէն բտգի իմ՝ տէչիս ահմամլաֆ-տատն պիր ահտաա կելտի։

ԳԱՊ 4

Ո զէման Յիսատա Շեչիթան Թաբա-ֆընատան Թէճրիպէճ օլուհմագ իւզրէ՝ Րուհընը ահվգիլէ պէերրիկէտ կիթաի-2 – վէ գըրգ կիւն գըրգ կէճէ օրատճ ԹուԼիտ՝ ատչիպ ատճըգտը։

3 – վէ Թէճրիպէճ էտիճի անըն հաա-նընաա կելտի՝ Էկեր Իպն Ուլլահ իսէն, էմր էճ պու Թաշլար էգմէճ օլտատ-լար՝ տէտի։ 4 – Ո տատախ ճեվապտէն՝ Ինտատ հաղընըզ էգմէճէք հաշմտատզ. անճագ Ալլահընն ագզընտատն տատտըր օ-լատ հէր պիր քելտմէն Խոլոր՝ տէչիս հաագրտմըշ տաըր՝ տէտի։

5 – Ո զէմանն Շեչիթան անը մնգատա-տէտ շէհրէ կէօճիւրիւտ՝ հէչգէլէն պուրճատ իւզերինէ տուբատաբտագ. 6 – Անա՝ Էկեր Իպն Ուլլահ իսէն, քէնա-տինկ ատշագչատ ատճ. գիրա՝ Սէհնին հագգընատա քէնաի մէկէքէրինէ էմր էտէճէք տիր, վէ պատգընը Թաշա չատճմամագ իչիւն սէհի էլլէրի իչէրէ-նէ գատտրատճագտլար՝ տէչիս հաագրտմըշ տաըր՝ ատտի։ 7 – Յիսատա ահա՝ Գէզատկը Ալլահընի օլան Թատգը Թէճրիպէճ էմ մէ-յէսինի՝ տէչիս հաագրտմըշ տաըր՝ ատտի։

8 – Թէգբատր Շեչիթան անը գատկէթ

Digitized by Google

ինչ-քանչ ոչիր առաքա կեօթ-եր-եաւ՝ առնա ախչնաներն ճիւռիկ մէմոյնէքի իչէ առնէլերին շառնչը կէօսթէրէրէք. 9 – Առնա՝ էկեր ախչըկլաւ պաշտա ակճառ գըլաւը խանէ, պաշխլաթըն ճիւռիկներին առնա վէրէրէիմ՝ ասէ՝ան։ 10 – Զէմանն ՃԹառա առնա՝ [Ախաթմա] չէքիլ, էյ ՇԷյթան, զիրա՝ Ալլահընի օլսուն Իսրափա ակճառ գըլաւըր, վէ հալընըզ առնա 'ի-պառակէք էասէին՝ ասէյիս. Հապրլմիշ տըր՝ ասէան։ 11 – Զէմանն Շէյթան առը թէրը էթտի. վէ իչինէ մէլէքլեր կէ-լէիմ՝ առնա խրատԼԹ էմտիլեր։

12 – Իմամի Ճհառա՝ Ճամշանեանէն էլէ վէրիվէյիմնէն իչինէտուր, Գաւրիլա թաղրաֆընա 'ազիմէտ էյլէսի։ 13 – Վէ Նապաբէրնի թէրը էասէրէք՝ կիտիպ Զաքարզան իլէ Նէփթաղիմ սինօրլաբընաս վէ ասէնիզ քէնաբընաս պուլուս նամն գաֆաաձայումնաս առքին օլառս։ 14 – Թս քի նասլի փէյղամպէրը վասըԼԹառյլէ, 15 – Ճորթանանըն էօթէ թաղրաֆընաս, ասէնիզ հօլընաս պուլունան Զաքարզան սիյյարը վէ Նէփթաղիմ սիյյարը, եա՛նի թա՛իֆէլէրին Գալիլեասը, 16 – Զուլմէտ օթուրան գավմ 'ազիմ նաւը կէօրսիս, վէ էօլիմ սիյյարը վէ կէօլկէսինէտ օ թաղրանկլարա նաւը տօղառս՝ ասէյիս պայրըլան քէլէմ ԼԹիմամ՝ օլուն։ 17 – Զ կէմանասն Ճհառա վա՛զ էթմէյէ վէ՝ Թէվպէ էտիսինէ, զիրա մէնէքնէ ինա աէմմավաթ հապլըշմըշ տըր՝ ասէմէյէ պայշլասը։

18 – Վէ Ճհառա Գալիլեա ասէնիզի քէնաբընաս կէզէր ԼԹէն՝ իչի գարնասաշ, եա՛նի Պետրոս ասէնիզէն Սիմոնն իլէ գարնասաշը Անդրէասը, ասէնիզէ աղ ատի մաճտաս իչէն կէօրսիս, չիւնքի անէլեր պալըգ ավճըրը իտիլեր։ 19 – Վէ անէլերէ՝ Արտըմճա կէլինիզ վէ ահմի ինսան ավճըրը էտտճէյիմ՝ ասէան։ 20 – Անլեր առաքի ատր 'ադապ առաշտըր պրագըպ՝ անըն արքընճա կիտիսիլեր։ 21 – Վէ օրատան իլէրի կիսաքոյ՝ փէտերլերի Զէբեդէոս իլէ ագաբարեր գեմըլէտա պալարընը ԼԹա՛միր էյիմէքտէ պուլունանն տիկեր իչի գասաբրնասաշը, եա՛նի Զէբեդէոս օղլու Ճհառա հըրաս իլէ գարնասաշը Ճամշանեանէի կէօրսիս՝ անլերի առաքի էտպըրտը։ 22 – Վէ պուռնըտը հէմէն գեմըրը վէ փէտերլերինի ԼԹէրք էտերէք անըն արքընճա կիտիսիլեր։

23 – Վէ Ճհառա պէրԼԹինէ Գալիլեասը առօլաշարագ սինագօգլարընաս թա՛իմ, վէ մէրէգիԼԹինէ մէսէճճեսինի ԼԹէկլէրին, վէ խալգ արասընտաս պուռնանան հէր մէրասըդը վէ հէր խասթալըդը ասէֆ՝ էտէր խալ։ 24 – Վէ առնըն շէօհրէթինի Սիւրիասընըն հէր պէր ԼԹաբասֆէրնաս շըպը՝ օլմասդ յէրէ, ճհէմլէ 'իլլէԼԹիկլէրի, եա՛նի ախւրլաս ախւրլաս մինդասաս վէ ազրըլասաս միւպԼԹէլաս օ լանլարը, վէ ճինն իլէրի իլէ ասը'ալըլարը վէ քէօրթիւլլէրի անըն հասթընաս կէԼԹիրտիէր, վէ օ առախի անլէրէ չիֆԹաս վէրտի. 25 – Վէ Գալիլեաս իլէ Դեկապօլէտն վէ Ուրսաւաղէմ իլէ Եհէրսասէ ախչէսէն վէ Ճորդանանըն էտիթէ ԼԹառաֆընասն պէր չօդ ճէմա'ասԼԹլարը առնըն արքընճա կիտիսիլեր։

ՊԱՊ 5

Վէ ճէմա'ասԼԹլարը կէօրմէ քէլէ առասդա չէզդար. վէ օթուրտուղընաս շառա կիտիսիլերի հասընճա կէլսիլեր։ 2 – Վէ ազզընը աչլըպ անկէրէ ԼԹա՛լիմ էտտիրէք առնտի քի, 3 – Նէ՛ մուպարէք սէրէ բուհճաս ՃԹադիր օլանլարը, զիրա մէԼԹէ քիւԼԹ իւս ասէմլէմլի անկէրին սէրէ։ 4 – Նէ՛ մուպարէք սէրէ մասհարան օ լանլար, զիրա անլէր ԼԹէսէլի պասլըճաղլար։ 5 – Նէ՛ մուպարէք սէրէ չասլիմլէր, զիրա անլէր զէմինի մէրասս առլաճագլար։ 6 – Նէ՛ մուպարէք սէրէ սաւսչաս ասճզբզդ ասաստանլար, զիրա անլէր տօրտուլաճագլար։ 7 – Նէ՛ մուպարէք սէրէ մէրհամէԼԹինէ, զիրա անլէր մէրհամէԼԹ մասդչաղ օբասճագլար։ 8 – Նէ՛ մուպարէք սէրէ գասդչի փաք օլանլար, զիրա անլէր Ալլահը կէօրէ ճէքէլէր։ 9 – Նէ՛ մուպարէք սէրէ սուլ էտիճիլէր, զիրա անլէրէ Եվլասս Ուլլահ ԼԹէսիմլի օլասճանճագ տըր։ 10 – Նէ՛ մուպարէք սէրէ տօղրահ ասճ պէպիլլէ ԼԹէ'ասսուի կէօրէնլէր, զիրա մէԼԹէքինի իւս ասէմլավաթ անլէրինն սէրէ 11 – Պէնիմ ասպեպիմէ սիզէ սիՔԹեմ էտմիպ ԼԹէ'ասսուի էՔԹիրլէրի վէ Եռասլան եէրե 'ազէյհինիզտէ հէր կէսճէ ՃԹէնա ասօզ սէպիլէսիրլէրի զէմինն, Նէ՛ մուպարէք սինիզ։ 12 – Մէգասար տա շասսինան օլուռնըզ, զիրա սէմավաթ առա էՃՃրինիզ չօգ տըր. չինՃքի սիզսէն էվվէլ օլան փէյղամպէրլերէ պէՃԹլէ ԼԹէ-'ասսուի էթտիլեր։

Digitized by Google

13 – Անդ հերձին թուզտն սընդղ. լաքին թուզ թաթսըղ օլորդը թաթափաբաե նէ իւլե թուզլանաճագ տըր. ատիրդ տըշորբյա ամէ ըլըդ՝ ատէմիէ-քին ալապլարը ապիդ ընտա պատրաստան պատրաստ պիր շէյե եաբատմազ. 14 – Սիզ տիւնեանդրն ծոբը սընդղ. տաղ իւզերինատ վաղդ՝ պիր շէնր կիզ-լէնեմէդ. 15 – Վէ չըրադը եաղըդ քիլե ապիդնա գօմպատ, ամմինա շէմ՝ տան իւզերինէ գօրտը, վէ խանէատ պոտրատնագարդ ճիւանէնատ գիյա վերթին. 16 – Ցու վէճ՛յէ նուրընդղ ատէմէրին էօնիւնատ գիյա վերթին, քի սիգին էյի 'ամէլլերինդնգի կէօրիտ' ատմոպամ տան գան փեաերինդնգի թէմճիտ էտէր.

17 – Պէն չէրի'ամբը ետ փէյդամ պերլերի իպամ ելճէմ ք իչինն կէլտիմ գանդն էճէմէյինդզ. անվերի իպամ թչինն տէյիլ, ան՛ճագ իճմամ իչինն կելտիմ. 18 – Չիրա Հագիգաթէն սիզ տէրիմ քի՝ Նէր իւլե կէոբ գա՛իլ օլմատըգ ճա, չէրի՛ամբդն ճիւմլեատ իճմամ օլուն՛ճայա տէյնն՝ անատն պիր Հարֆ եա պիր նօգթատ գա՛իլ օլմայաճագ տըր. 19 – Իմամ հեր քիմ պատէն քիւչիւք էմրլերին պէրինի նագդ էտպոդ տէ, ատոմոլերդ էօյլե ք՛ա՛լիմ էտերսե, մէլէքիւճ իւա սէմաւաթատա էն քիւչիւք տէնիլճէճ տիր. ամմինա հեր քիմ 'ատմլ օլուագ տատ ք՛ա՛լիմ էտերսե, մէլէքիւճի իւա սէմաւաթատա պիզդիւք ատնիլճէճ տիր. 20 – Գիբատ տիզե տերիմ քի՝ Էկեր ատատ հընդզ 'իւչիմտա վէ ֆէրիսթէրին տատատ հընդատա պիդատատ օլմադ իտէ, մէլէքիւճի իւա սէմաւաթատա տատատ կիրմէյճէճ քտինդզ.

21 – Էյափ գէտան տատէմէրինէ՝ Գատէլ էյի մէյէտին, վէ էկեր քիմ գատէլ էտերսե, հիւքմ միւսթատհագդ օլաճագ տըր՝ ատնիկտիյինի իչինի տինդզ. 22 – Ցագատի պէտ տիզե տերիմ քի՝ Հեր քիմ գատնատաշընատ տէկեպատիզ գագատ էտերսե, հիւքմ միւսթատհագդ օլաբ. վէ հեր քիմ քենտի գատնատաշընատ՝ Բագատ տէրսե, միլլեթի մէճիսթէնին հիւքմինէ միւսթատհագդ օլաբ. վէ հեր քիմ՝ Ահմադ տէրսե, ճէհէննեմի տէ էշինէ միւսթատհագդ օլաբ. 23 – Իմտի իճագատիէնի մէգագատհա կէ-իճիբտիյինատ՝ օբատատ գատնատաշընդն տէնին 'այէդինատ պիր շէյի օլորդը իտտիբդնա կէլիբսե, 24 – Իճագատիէնի օբատատ մէզագատնը էօնիւնատ պրագ, վէ կիտտով էվվելա գատնատաշընի իլե պագրդը. տատէէն ճէյատ կէլիպ գագատիէնի իճագատիմ էդիլ: 25 – Իտատինի իլե պէրտագիր էօլատա իչէն՝ չտագ տէնէն իլե տուէյ տ, քի իտատինի տէնի գատագյատ, գատագ տատի տէնի մէ'մուբատ իէլճմ էտիպ պընատատա տատէբտնագատբ. 26 – Հագիգատիէն տատատ տէրիմ քի, Ցատ մատկդը էտատ էճմէյինճէ՝ օբատատ չդմազյատճագ գագրն:

27 – [Էդափ գէտան տատէմէրինէ՝] Չինատ էճմէյէտին՝ տէնիլտիյինի իչինի տինդզ. 28 – Ցագատի պէտ տիզե տերիմ քի՝ Հեր քիմ նիտատատն պիդինէ չէկիբիլե պագատատ, գատլագիճատ տատէն իլե գինատ էճմէդ օլաբ. 29 – Իմատի տատ կէտպինէ տէնին տիւբէմէնէ տէպեպ օլաբ գատ, տատը չդգատբդ՝ քէնտինդտէ տէ՞ էճ, գիբատ տա՛գատնատ պիդինէն գագ՝ օլմատը պիճիբնա ճէհէտտինէն ճէկէննէմէ տատէբդտատնատ տատատ խագրդը տըր. 30 – Վէ էկեբ տագ էլինի տէնին տիւբէմէնէ տէպեպ օլաբ գատ, տատը քէտիպ՝ քէնտինդտէ տէ՞ էճ՝ գիբատ տա՛գատնատ պիդինէն գագ՝ օլմատը պիճիբնա ճէհէտտինէն ճէկէննէմէ տատէբդտատնատ տատատ խագրդը տըր. 31 – Հեր քիմ գէվճէտտինէ պօշատատա, տատա թատագնատէ վէբտինէ՝ տէնիդմիշ տիր. 32 – Ցագատի պէտ տիզե տերիմ քի՝ Հեր քիմ գինատատն գագրն պեր տէպեպ ևէպինի գէվճէտինէ պօշատատա, տատա գինատ էճմէյիբնբ. վէ հեր քիմ պատ չտնդմբդ օլատն իլե էվվէնբատե, գինատ էճմիդ օլաբ.

33 – Սինի էագրի գէտան տատէմէրինէ՞ Եալատն եէբե եէմինի էճմէյէտին, տատճագ եէմինդլե գա՛տ էճմէյէտին՝ Ցատպատ էտատ էտատին՝ տէնիլտիյինի իչինի տինդզ. 34 – Ցագատի պէտ տիզե տերիմ քի՝ Ցատլա եէմինի էճմէյէտինէ տէ մէտտա Հատգդ իչիւն, գիբատ Ցատտնդը թատինէը տատը. 35 – Նէ տէ գէմինի Հատգդ իչիւն, գիբատ տա՛գն տատգտատբդնէ պատատատագդը տատը. Նէ Եբատատգէմ Հատգդ իչիւն, գիբատ Մէսիհ ի՛ տագինի չէհրի տիր. 36 – Նէ տէ պատչդի Հատգդ իչիւն եէմինի էտէտին, գիբատ պիր գէյը տագ եատբատ գատատ էլլէմէյէ գատտրը տէրիմ սին. 37 – Վ՚աքին տէօգիւնէբդ՝ Էվվէնի՛ էվվէնի, խայր՝ խայր օլատնապատնդատատն գիյատեաէ շէրբէտէն տիր.

38 – Նէօգէ կէօգ վէ տիշէ տիշ՝ տէ-

Digitized by Google

ՀԳԼ ՀԻՆԻՆԳԵՐՈՐԴ

սէն օրուճ ԹուԹար իքէն՝ պաշչիկը եաղլայլըզ եիւզիւնիւ եըլդա. 18 – Շէյլէ քի օրուճ ԹուԹարղընիկը ատէմ լէրէ տէյիլ, անճագ կիզլիսէ օլան փէտէրինէ կէօսթէրէսին. վէ կիզլիսէ կէօրէն փէտէրին առնա [՝ալէնէն] մէա քէռաֆաէ էտէճէք տիր։

19 – Փէնտիկիզ իչիւն եէր իւզէրինա տէ խապհնէլէր ճէմ՝ էքմէյինիզ. օ բաբատա կիւվէ վէ փատ պօզար, վէ խըրպըզար տիվարը տէյիզ՝ ապրգաճ էտէրլէր։ 20 – Ամմա քէնտինիզ իչիւն սէ մէտատա խապհնէլէր ճէմ՝ էտինիզ. օ բաբատա նէ կիւվէ վէ նէ փատ պօզար, նէ տէ խըրպըզար տիվարը տէյիզ՝ ապրգաճ էտէրլէր։ 21 – Զիրա խապհնէնիզ հէր նէրէտէ խէ, գալպհնիզ տաճի օրատատ օլաճագ տիր։ 22 – ճէսէտին չըրաղը կէօզ տիր. իսինի էգէր կէօզիւն ապճ իսէ, պիւթիւն ճէսէտին միւնէվվէր օլուր. 23 – Լաքին կէօզիւն ֆէնա օլտըղը հալտէ՝ պիւթիւն ճէսէտին գարատնըգ օլաւ. իսինի սէնտէ օ լան նուր գարատնըգ իսէ, օլ գարատնըգ նէ՛ գատատր օլաճագ տիր։ 24 – Հիչ պիր քիմսէ իքի էֆէնտիյէ գուլ ըգ էտէմէզ. զիրա հատ պիրինէ պաշզ էտիպ՝ տիկէրինի սէվճէք տիր, հատ խատ պիրինէ միւնագէմէճ էտիպ՝ տիկէրինի Թահգիր էտէճէք տիր. հէմ Ալլահա հէմ տէ մունէ գուլըղ էտէմէզսինիզ։

25 – Պուննա պինա՛էն սիզէ տէրիմ քի՝ Հայտամ ընըզ իչիւն նէ եէյէճէյինիզի վէ նէ իչէ ճէյինիզի վէ հէմ տատխի ճէսէտինինիզ իչիւն նէ կիչէճէյինիզի էնտիչէ էքմէյինիզ. Հայտամ Թա՛տմատան, վէ ճէսէտ էլպհսէտէն էվէա տէյիլ՛ մի տիր։ 26 – Հատա գուչատրընա պագընըզ. զիրա նէ էգէրլէր, նէ պիչէրլէր վէ նէ տէր տնպագ էտէրլէր, վէ սէմմովի փէտէրինիզ անլէրի պէսլէր. սիզ անլէրատէն էֆզալ տէյիլ՛ մի սինիզ։ 27 – Վէ սիզատէն քի՛մ էնտիչէ էքմէճքլէ՝ *պայտնա պիր արչըն զամմ էքմէյէ գատար տիր։ 28 – Էյլպհսէ ի չիւն տատխի նի՛չիւն էնտիչէ էտէր սինիզ. տատհրատնըն զամպագլատրընա տէգգամէթ էտինիզ, նատ՛ատլ պէգյիւրլէր. նէ չատլըշրըտար, նէ իսիլէք պիւքէրլէր։ 29 – Լաքին սիզէ տէրիմ քի, Սատմանն պիրէ ճիւմլէ տատրաճէբյէ տանէլէրատէն պիրէք կէպէ կէյհնամիշ տէյիլ իսի։ 30 – Պատ կիւն մէվճատա օլատ՝ եատրըն փատրտնա տաճրատա օ Թուռնա. Ալլահ պէտյէճ կէյհնտրատրյի հալտէ, սիզի տատհա զէյատէ կէյհնտատրյմէզ մի, էյ իսմանը նօգատան օլատնլար։ 31 – Խմո՛ն՝ նէ՞ եէյէճէյիզ, վէ նէ՞ իչէճէյիզ, վէ նէ՞ կէյէճէյիզ՝ տէչրէքէ էնտիչէ էքմէյինիզ. 32 – Չինէքի պատնչատրըն ճիւմլէտի Թա՛իֆէլէրին մնթըտատը տըր. զիրա սէմմովի փէտէրինիզ պատնչատրըն ճիւմլէսինէ միւհմաճ օլատրընըզը պիլիր։ 33 – Լաքին էվվէլա Ալլահըն մէլէքիւթինդիւ վէ անըն տատհրատնը Թատվէճ էյլէյինիզ, վէ պատնչատրն ճիւմլէտի տատխ սիզէ իհտատն օլատնաճագ տըր։ 34 – Խմո՛ն եատրըն իչիւն էնտիչէ էքմէյինիզ. զիրա եատրընքի կիւն քէնտի չէյլէրի իչիւն էնտիչէ էտէճէք տիր. հէր կիւնէ քէնտի տէրտի քատճֆի տիր։

ՊԱՂ 7

Հիւքմ էքմէյինիզ, քի հիւքմ օ լունմայատրընըզ։ 2 – Զիրա էքտիյինիզ հիւքմիլէ սիզ տատխի հիւքմ օլուճ նատճագտրընըզ, վէ էօյտիւյինիզ էօյէլէքլէ սիզէ էօյնիւլէճէք տիր։ 3 – Վէ նի՞չիւն գարնատաշընըզն կէօզիւնտատքի չէօփէ պագընյօրըն տատ՛ քէնտի կէօզիւնտէ օլան մէրճէյէ տիգգամէթ էքմէզսինիզ։ 4 – Եատխատ քէնտի կէօզիւնտէ մէրճէք վատ իքէն, գարնտատշընա՛ նէվ՛ կէօզիւնտէն չէօփիւ չըգատրմազ իչիւն էյիճէ կէօրէճէքսինիզ։

6 – Մուգատատէս նէտնէյի քէլպհլէրէք վէրմէյինիզ, վէ իհճուլէրինիզի խընզիրլէրին էօնիւնէ ատճ մայրընզ. օլմայատ քի անլէրի ատտագլատրըյնէ չէյինէյլէր, վէ տէօհիւպ սիզի էրրճատլատր։

7 – Թատլէպ էտինիզ, սիզէ վէրիլէճէք տիր. ատրայընըզ, պուլատճագ սընըզ. գափտը չատլընըզ, վէ սիզէ ատչըլատճագ տըր։ 8 – Զիրա հէր Թատլէպ էտէն՝ ալըր, վէ ատրայան պուլուր, վէ գափտը չատլանա ատչըլատճագ տըր։ 9 – Ա՛ճէտատ սիզատէն հա՛նկը ատտմ պատլունտուր քի՝ օղլու քէնտիսինատէն

*Եաթօ՛ եատրնատ

Digitized by Google

ՀՀմեք թաղել եմ ահի՛ն հաղաւե, ասնա թաղ վերե. 10 – Վէ պաղըգ թաղել եմ ահի՛ն հաղաւե, ասնա երկան վերե։ 11 – Իմոն հեկեր սիզ եաղամազ ըգէն՝ եվլաաղնըգա էյի՝ ամէնիկերը վերմէրի պիլիգանիզ, աեմուամեաա օլաո փեաաերինիզ նէ՛ գաատար գիկաաե՝ քենաանեն թաղել եաեն՝ ըգէ՛մէրը վերե ճեք ասը։

12 – Իմոն ասաե՛մէրին սիզ հեր նե մա՛ամեն եմ՛մէրերինի՛ն խոթերաեն՝ սիզ ասաի՛ ասն՛ներե եզյլե եաեն՛ք։ գիբա չերի՛ամ վե փեկզաամզերըը պաեաասան՝ իզաարեմ ասը։

13 – Տոր գափուասան կիբրինիզ, գիբա հելաքա կեամ իաբեն գափու կենիզ վե եոլ վասի՛ ասը, վե ասնան կիրեն՛ները չօգ ասը։ 14 – Զիբա հայամա կեամ իաբեն գափու ասար վե եոլ ենամզ ասը, վե ասը պուլաղար ազ ասը։

15 – Եալասճը փեզյամզերըէրան՝ ասագընդըզ. անըը սիզ գյուն լիպասըյլ կելիրը, ամմա պաճ՛ընէն գասփրճը գուբա ասրյար։ 16 – Անըրի՛ մեզյեկերինան թ՛ասդըզասճագասրդըզ. ասկըեզերասն իագիա՛մ, եա ասեվ ասի՛ քենաերինան բնճեր ասեզյերիսի՛ր մը։ 17 – Վկզյլեճե հեր էյի ազաճ էյի՛ մեզյվ վերիր, վե փենա ազաճ փենա մեզյվ վերիր։ 18 – Ի՛յի ազաճ փենա մեզյվ վերեմեզ, փենա ազաճ ասախ էյի՛ մեզյվ վերեմեզ։ 19 – Ի՛յի մեզյվ վերմեյին հեր ազաճ քեսիլիզ ահ՛եզյե ա՛ծ՛ելիր։ 20 – Իմոն ասրյերի՛ մեզյվելենիզեն թ՛ասդը յասճագասրդըզ։

21 – Պաան՝ նա՛մ Բապզ, եա՛մ Բապզ՝ ասրյին հեր քիման մեկեքիսի՛ իւա սեճասվամեա կիբրեճեք ասրյիզ ասիր. ասնաճագ սեամուամեաա օլաո փեասերեմին իզասասրյինի՛ն փի՛ղիլ կելիրեն՝ ի՛ր։ 22 – Օլ կիւնասե պաան չօգ քիմանլեր՝ նա՛մ Բապզ, եա՛մ Բապզ, սեն՛ին իամինլե փեզյամզերլիք ե՛ն՛մեսիք մի, վե սեն՛ին իամինլե ճինդներ չիգամ՛ ըմասագ մը, վե սեն՛ին իամինլե չօգ միա՛ճիգլեր իճ՛ըա ե՛ն՛մեսիք մի՛ ասեյեճեքլեր։ 23 – Պեն ասախ օ գեանան անդերե՛ Աիգի ասալա ն՛ասնըգասագ՛. պենիա՛ եասնըմասան կիսինիզ, է՛յ ֆըագ ե՛զյլեյինլեր՝ ասեյիս՝ ՝ալենեն սեօգլեյեճեյիս՛։

24 – Իմոն պաս սեօգլերիսի՛ն հեր ի՛չի՛ասիզ անդերե՛ փի՛ղիլ կելիրենի՛՝ քենասի՛ իասնեսնի՛ն գալա իւգերինաե պինա եասեն ՝ագիզ պիր ասաեմ՛ն ն՛ելենիկ եասեն ՝ագիզ պիր ասաեմ՛ն ն՛ելենիկ

ըիա՛։ 25 – Վէ եազամեաբ եազագը վե սեյլերը կելսի՛ վե բիւգիկաելսըը էասի՛ասե, ագ իասնեյե՛ չասրիասըգվասըբնասա, ն՛ելենիկ գալա իւգերինաե գաւրաւլասըգը սեագիագասեն եըգըլեմասագ։ 26 – Վէ պաս սեօգլերիսի՛ն հեր ի՛չի՛ասիզ անդերե՛ փի՛ղիլ կելիրենի՛՝ քենասի՛ իասնեսնի՛ն գաւմ իւգերինաե պինա եասեն սհմանգ պիր ասաեմ՛ն ն՛ելենիկ։ 27 – Վէ եազամեաբ եազագը վե սեյլերը կելսի՛ վե բիւգիկաելսըը էասի՛ասե, ագ իասնեյե՛ չասրիասըգվասըբնասա, վե ասնըն եըգըլեմասագ՝ ասգիա՛մ իասի։

28 – Վէ Յիասաա պաս սեօգլերի՛ն ն՛ելենիկ եա՛մ սեյլի՛ վեման՝ իասլագ ասնըն ն՛ասլիմինեն հայրասն գալասրլասրս։ 29 – Զիբա ասնլերե՛ ՝իւլեմա կիսգի՛ սհ՛ըիլ, ասնճագ հիւքիմեն ասհ՛կգի՛ կիսգի՛ ն՛ասլ՛գմ՛ եասեր իասի։

ԳԼԳ 8

Վէ ասագասան էնեսկինաե՝ ասնըն սրասրնճաա պիր չօգ ճեմա՛ասի՛լրը կիբա՛ս՛։ 2 – Վէ իւլե պիր հիւգասմը կեիիսի՛ Եա Բապզ, էկեր իասերսեն, պենի՛ն ն՛ասի՛ն էմ՛մեյե սիսն՛ ասե՛յեր ն՛ելենիկ գասիր սիսն՛ ասե՛յերեք ասնաա սեճասե էյլեսիս։ 3 – Վէ Յիասաա՝ ՝ասերիս՝, ն՛ասհ՛ըն ալ՝ ասե՛յերեք էլենի՛ն ասագասրդա ասնաա ասգասեհ՛ասա. ո ասասիս ասեր ՝ագգասգ հիւգասմն՛ենասան ն՛ասհ՛ըր օլասաս։ 4 – Վէ Յիասաա ասնաա՝ Սագգըն՝ քիմնե՛յե սեզյլեմե՛յեսին. լասքինե կիասիզ քենասի՛նի՛ն քեասհ՛ընե կեասն՛ն՛ներ, վե սեն՛ներե չենհասեսի՛ն օյմագ ն՛յիսե Մ՛ասվեսին եմ՛ն էյլեսիս՛յե ն՛ասգասհ՛սի՛ն ն՛ասգասհ՛սի՛ էյլե՛ սեասի։

5 – Վէ [Յիասաա] կասիասնեայասմա կիբասհ՛յինասե, եասնըաա պիր հիւգ պասյը կելսի՛, վե բեՃա եասերեք, 6 – եա Բապզ, խըասմեն՛ք՛եագըգ՛ խասնեսե քեսհ՛ըիա՛մ՛ եասն՛ըզ՝ գիբասեսհ՛յլե ե՛գիյեն՛ չեքմե՛քասե սհ՛ըր՝ սեասի։ 7 – Յիասաա սասհ՛ն ասնաա՝ Պեն կելներ ասնաա չիՃաա վերների՛մ՛ սեասի։ 8 – Նիւգ պասյը իսե՛ ճեվասեն՛ե՝ եա Բապզ, սասմե՛ըն՛ն՛ սալի՛ՃաՃա սեն՛ին կիբամե՛նե պեն լասյեգ սեն՛յե՛ իա՛մ՛. ասնՃագ պիր սեօգ սեն՛յե՛, խըասմեն՛ք՛եագըգ՛ չիՃաա պասլասս։ 9 – Զիբա պեն թասհ՛ը ը հիւքիմե՛քասե պասլասնհ՛ըզ պիր սասեմ՛ օյմագ՝ պենեհ՛՛ սեե՛ թասհ՛ը ը խասրեմնեե՛ ՝ասգեր պասլասնհ՛ըմ՛ն՛ պիրինե՛՝ կիհ՛ սեե՛սի՛յմասե՛՝ կիասեր, վե սհ՛կեր՛ն՛ե՛՝ նեզ գեեզ՛ե՛գ՛

Digitized by Google

կէլթը. վէ գուլըմա՝ Շուշանա եսաք՝ փէ-
րէյէփը, եսափաք՝ ատաւ։ 10 – Յիսուս
ատախի պատնա իշլիմէքյինտէ՝ իէ'ատճ-
ճիւդ էտէրէք ատաքնըճա կէլէնլէրէ՝
Հագիգատիէն սիզէ ատէրիմ քի, պէհի
Իարթըկէտէ պիլէ պու գասաար իսմա
պուլմատըմ։ 11 – Վէ սիզէ ատէրիմ
քի՝ Շարգատան վէ գաբզատան չօգ քիմ-
ատէլէր կէլիր, Ակբաւհամ վէ Իսահագ
վէ Յագոբ իլէ պէրապարէ մէզէ քիւ-
սէվալամատա սօֆրաբա ճագ-
լար։ 12 – Ամմա մէզէ քիւթիւն հէվ-
ատը խարիճի գուզլարէ ատիքլատճագ
ատըր. օրատա ագլապըճ վէ ուիշ գէճիր-
տատմաը օլաճագ ատըր՝ ատաւ։ 13 –
Վէ Յիսուս հիւգ պաչըլմա՝ կիրի, վէ
ատնա ինանատըղնա կէօրէ օլատն՝ ատ-
ատւ. վէ օղ ատ'ատի խըտամէյքէատը չի-
ֆա պուլտուտ։

14 – Վէ Յիսուս Գեւորգան խանէ-
սինէ կէլիր՝ անդի գաչի վայխատճիլի
հիւմմայա թուքթուլդը վէ խամիճը
կէօրտիւյինատ, 15 – Անդի էղինէ տա-
գուհմատղը՝ հիւմմայը գա՞ղ օղատա-
ո տատի գուզէտը՝ անտա խըտամէք էչ-
լէտաւ։

16 – Վէ ատաչատ օլատգատա էտանէնա
չօգ մէճիտն քիմսէյէր կէթիրիճաք.
ո տատի բուհլարը քէտատմէյ չէդատըղ՝
ճիւմլէ 'իլլէթլի օլատղատա չինֆա վէր-
ատի. 17 – Թատ քի Եսուի փէդատացիր
վատրիճատը.յլէ՝ Ո խատճատղատղըդը
ատ, վէ մատեազատրըմըզը հիւքլէնճա
ատէյիւ պուլյատըլատ քէտատմ իմմատ
օլատնա։

18 – Վէ Յիսուս էմրատնատա պիր
չօգ ճէմիս'ատղատր էէօրմէքէյէ, օղ պիր
Թատրաֆա կէչիլմէտնի էմր էմոտի.
19 – Վէ 'իսէմատատն պիրի հատգատչըղ
ատնա՝ Եա մու'ալիմ, Էեր նէրէյէ կի-
ատէրսէն, պէհ ատրտիճա կէլէրիմ՝ ատ-
մէպի իսզերինէ, 20 – Յիսուս ատնա՝
Թիլքիչիլէրին ինլէրին վէ Հավա գուշ-
ըրընէն հուվաչատը վար տըր, լաքին Իոդ
իսէ ինսանդէ քէնատ պաչընը գէյա-
ճագ ատէրի հօգ տըր՝ ատատս 21 – Վէ
չատֆիրալէրինտէն պուլտատն տիկէր
պիրի ատնա՝ էչճէնտ, պատնա իսկի վէր,
էվվէլտա էհտիպ փէատէրիմի ատճին էտէ-
յիմ՝ ատատի։ 22 – Ամմա Յիսուս ատնա՝
Գէրտճա կէլ. պրագ էօլիւլէր քէնատ
էօլիւլէրինի ատճին էհտիպլէր՝ ատատի։

23 – Վէ գաչըղտա կէրտիյինատ՝ շա-
կիրտլէրի տատի ատնըն տատրաճա կիր-
տիկէր. 24 – Վէ իչճէ ատէնիգատ պ
ատէրճէ չիտատէյի ֆուրճատնա գըս-
հատ էհտի քի, գաչըղտ տատպաղատրլէ
էօրիճինիւյօր իտի։ քէնատի իտէ ա-
յատմագատա իտի։ 25 – Վէ չատկէտլէրի
հատնըճա կէյիւ՝ Էճէնտի, պիճի գատ-
իտատր, հէյտը օլատյօրսը՝ ատչիէրէք, ատնը
տչատհատըրատր։ 26 – Ո տատի ատճէլ-
րէ՝ Էյ իսմանը Նօգատան օլատնար, Նիճ-
չինա գօրգատ տրնը՞ ատտի. ո գէմինի
գատգէրսը՝ իրատկիհատրատր իլէ ատէնիգի ա-
գատրատատը վէ գաչըճի լիմանըդէ օլատա։
27 – Վէ օղ ատատմէյէր՝ Պու նատ տըգ
քիտճէ տիր քի՝ հէմ՝ բիտկիհատրատր
հէմ տատ ատէնիգ ատնա խհատ'ատճի էտէք՝
ատէյիրէք քէ'ատճճատղ էհտիպէր։

28 – Վէ էճէ Թատրաֆա Գէորգիտճէ-
լէրինն ատչատրգնատ կիրտիկինատ, Ո՞ղատ-
լատատն չէդատմէյ իչի ատճնատն ատնը
գատրըլատտը. վէ գաչիճի գաղդըն օլիճա-
յատրը ճիհէկիճէ ո հօլատն գիհմէքէնին
կէչմէտի ատիւճիճի իտի։ 29 –
Վէ իչճէ՝ Եա Յիսուս Իոդ Ո՞ղատ,
պիզիմ իլէ ատէնին նէ՞ իչճի վատ. պատ-
բատյա վատիճէտատն էվվէլ պիզէ 'ատ-
գա՞ղ էհտիպ իչճին մի կէլտին՝ ատչէ-
բէրք ֆէբհատտ էհտիպէր։ 30 – Վէ ատ-
լէբատճ ատգատգատա օճիատրը պէգիչ-
պիր տատնատղ ատճրիտճատ վատր իտի։
31 – Վէ ճիտնէլէր ատնա հատվատրդղ՝ Ի-
կէր պիզի չէդատրը իտէն, պիզէ տատնատղ
ատճրիտճատնէ կիրտճէչ իոդն վէր՝ ատտի-
լէր։ 32 – Ո տատի ատնլէրէ՝ Իճտիհատղ
ատտի քատտ, չէդատղ տատնատղ ատճրիտճատ-
նէ կիրտիլէր. վէ իչճէ պիհէթճէն ատճ-
րիտ ատչատտատճատն տէհրէտղ տատ-
լատատ թէլէֆ օլատ։ 33 – Վէ տնէյէ
օճյատատն՝լատ ֆիրատլէ չէհրէ վատրդղ՝
պիհէթճէն վատգ'ատր, վէ մէճնատղատ-
րըն քէչֆիլէֆինի նատգ էհտիպէր։
34 – Վէ իչճէ պիհէթճէն չէհր էհտիպէ
Յիսուս գատշըլատղատղ չէդատղ՝ ատնը
էէօրտճէ քէլէբինատ, Հատատատլատրճէ-
տատն չէդատճատղը բէճատ էհտիպէր։

ԳԼՈՒԽ 9

1 – Վէ գաչըղտա էհտիպ էօհէ թատրա-
ֆատ էէչէրէք, քէնատի չէհրինէ էէչատ։
2 – Վէ իչճէ ատնատ ատէօչէ քատճ հատճատր
պիր քէօհրէհտ էէհէիտիպէր. վէ Ի՞ճ-
սուս ատնէրինի իսմինդէր էէօրտճէքլէ,
քէօհրէհտճէ՝ Օղլըմ, ճէսատրէթլէն,
կիհատհչատրլըդ ատատա 'ատֆվ օլատնատս՝

Digitized by Google

ասէին։ 3 – Վէ խղճէ 'ին էսկ մանդրէլ պա'զրէլորը քէնամ քէնամիէրինէ՝ Պաւասէմ քիւֆր էտիլօր՝ ասէ միլէր։ 4 – Վէ Յիսուս ասիլերին էֆքեարընը պիլմէքլէ ասէ քի՝ Նիչ ին՞չ ին գալգիլերիդ նէկամ ին՞չ ին գալգիլերիդ նէկամ չէ՞ին ասիւ չիւնիւ օրտուդ։ 5 – Զիւնքի հա՞նկիսը գօյայ տօր, նէնա՞ հալորդի 'ասֆվ օլուռնաս՝ ասէմէ՞ մի, ծօգաս՝ Գալգ վէ կէզ՝ ասէմէ՞ մի։ 6 – Վէմին Ինի իւլ ինսանդէ ներ իւզէրինամէ կիռնօհլօր 'ասֆվ էֆմէյէ հիւքիւմէթի վար իսդիյինի պիլմէնինդ իչին, (օ զէմանն քէօֆրիւմէ,) Գալգ ասէօչիյինի գալտորդ իսանէնէ կիմ՝ ասէ։ 7 – Օ ասաթի գալգդում իսանէսնէ կիմ։ 8 – Վէ իսալգ պռնաս կէօրմէ՞լէ Թէ՝ աՃՃիւռ էտիդ՝ ասէմիլէրէ պէդիլէ գռասդէֆ վէրէն Ալլահա համա էչլէսիլէր։

9 – Վէ Յիսուս օրտասդան իլէրի կէչէր իչէն կէօմրիւք մանհալինամ օֆուրուբ Մաթթէոս նամ պիր ասէմ կէօրմիւքասէ ռնաս՝ Ացարմ՞ճա կէլ՝ ասէր։ օ ասաթի գալգդում ռնէն ացարմ՞ճա կիմ՞ասիւ։ 10 – Վէ իսռնէնամ ացիրացա օֆուրուդրմնաս, իչլէ՞ չօգ կէօմրիւքճիւլէր վէ կիռնահչէացրլար կէլիդ՝ Յիսուս վէ ասէն չամիդրալերի իլէ պէրասդէր ացիրացա օֆուրուդրլար։ 11 – Վէ ֆէրիսիլէր գռնաս կէօմրիւքլէ ասէն չամիդրալերիդ՝ Միդեն մո՞ալլիմինիդ նիչ՞ չին կէօմրիւքճիւլէր վէ կիռնահչէացրլար իլէ իա՞ասՀ էտիդ՝ ասէմիլէր։ 12 – Յիսուս ասաթի գռնաս իչլիմիդէսէ, ասէլէրէ՝ Սաղ օլաննլար ասիլ, ասէճագ 'իլլէֆրի օլաննլար հէքիմէ միհդաճ ասդր։ 13 – Իմոի կիռնիդ՝ Գռուբսան ասիլ, ասէճագ մէրհամէթ իսֆէրիմ՞ քէլամէնէն մո՞ռասնէ էդդրէնիդիդ. զէրա ասիհլէրի ասիլ, ֆռգամի կիռնահչէացրլար [թէվպէչիլ] ասո՞վէֆ էֆմէյէ կէլամի՞մ՝ ասէմ։

14 – Օ զէմանն Յովհաննէսին շամիդրալերի ասէն էասնէնա կէլիդ՝ Պիդ վէ ֆէրիսիլէր չօգ օրուճ թռւֆուդդրմնդ Հալաճ, նիչ՞ին ասէնին չամիդրալերին թռւֆմ՞ճալար՝ ասէսիլէր։ 15 – Յիսուս ասաթի ասիլերէ խիմասդէն՝ Սիւվէյէ ևասնէյէրնաս պռւռնասդգճա, ասիւչիճիւլէրին մո՞ռհզուն օլմնլարդր միւաքիդի՞ն մի ասիր։ ասիմա կիւվէյինին ասիլերռնէն ալընճ՞ճագդր կիւնլէր, վէ օ զէմանն օրուճ թռւֆմ՞ճագդլար։ 16 – Վէ հիչ պիր քիմսէ եէնի չռւֆաս փաթչասդր էագի լիպասաս էասմա գօմմագ։ վէրա լիպասդն թռ՞մի՞րի իչին փռռռլաճ կռռ՞ ասնէն գօփաթմագլէ էրրիդդր տռհա ֆէնա օլուր։ 17 – Վէ եէնի չէրասդր էագի թռւռսմ՞ճարաս գօմմագլար։ եօգաս թռւռսմ՞լար էրրիքլրդ՝ չէրասդ ասէգֆուքուր, վէ թռւռսմ՞լար ասաթի բէվէֆ օլուր։ լագին եէնի չէրասդր եէնի թռւռսմ՞լարաս գօրքար, վէ իքիսի ասէ մռհ՞ֆաճագ օլաճ՞ր՝ ասէսիլ։

18 – Գռա չէվիլերի ասիլերէ ասէդիլմէքասէ իչլէն, իչլէ պիր բէ՞ռա կէլիդ ասնա ասճռասէ էասէրնք՝ Գրդրմ՞ էլռնն վէֆֆաճ էֆմ՞ճէ ասիր, լագին ասէն կէլ, ասնէն իւզէրինէ էյնիչ գօ, վէ Հաղդաճ պռւռճագ տռր՝ ասէսիլ։ 19 – Յիսուս ասաթի գալգդում՝ չամիդրալերի իլէ պէրասդէր ասնէն ացարմ՞ճա կիմ՞ասիւ։

20 – Վէ իչլէ՞ օն իքի ասէնէասէն պէրասդ նէգֆէ՞ն ասմի միւռհզիս օլաճ՞ն պիր գռասդր՝ ացրգացռռնասդն էսագլէդդդ լիպասդնէն էֆէդյինէ ասօգռնասռս։ 21 – Չէրասդ քէնամ քէնամինէ՝ Նալընդդդ լիպասդնաս ասօգռնասռս՝ խէլռա պռւռդրդմ՞ասէր խոի։ 22 – Վէ Յիսուս ասնճիւդ ասնդ կէօրմիւքասէ՝ Ձէռասդէյէն, էյ գրդրմ՞, իմանդի սէնի խէլռա էյլէսի՞ ասէսիլ։ գռասդր ասաթի օլ ռա՞ասի՞ խէլռա պռւռռռս։

23 – Վէ Յիսուս օլ բէ՞իսին խռնէմինէ կէլիդ՝ նէյդէնէսէ իլէ վէլվէլէ էասէն խալգդ կէօրմիւքասէ, 24 – Անէլէրէ՝ Զէքիյինիդ, գիրա գրդ վէֆաճ էֆմէճռի, ասնճագ ռւդռւյօր՝ ասէսիլ։ վէ ասնա կիւռմիւռէր։ 25 – Իմոի խալգ չգռասդրդռասռս, քէնասնի իչէրի կիւրիդ՝ գրդրն էյնիչ թռւռմռռս. օ ասաթի գալգդում։ 26 – Վէ պռս վռգբ՞ասնէն խասդէրի օլ ռիչռրդն հէր թռռասֆէնա չռռր՝ օլռռս։

27 – Վէ Յիսուս օրտասդան իլէրի կիւսէր իչէն, ասռռնճագ իչի քէօր ասէմ կէլիդ՝ Նա Իպն ի Դաւիթ, պիդչ մէրհամէթ էյլէ՝ ասէյէրէք ֆէրեռսռ էասէրէրէր իսի։ 28 – Վէ եվճ կիռռսիյինասէ, օլ քէօրէրէ ասնէն եէնէրնաս կէլսէրէր, Յիսուս ասաթի ասիլերէ՝ Պռռնաս էֆմէյէ գասաիր օլռռրդրմա իռնաճ՞ր մը ասնրդ ասէմէքլէ, ասիլեր ասռռ՝ Պէյի, եռս Բասդդ՝ ասէսիլեր։ 29 – Օ զէմանն կէօգլէրինէ ասօգռնասռս՝ Սիդչ իմռնճ՞նդդա կէօրէ օլռռն՝ ասէսիլ։ 30 – Վէ ասիլերին կէօգլէրի ասէրլռռր։ վէ Յիսուս ասիլերէ՝ Ասագընդն, քիմսէ պիլմէսնն՝

Digitized by Google

ասէին. Է՛քիսէն թէ՝նդիհ Էյլէսի՛։ 31 – Անոնք իսկ չէզդով՝ պիւթիւն օվ տիւռաոսս խապէրների՛ն նէ՛րչ էմ՛ոիլէր։

32 – Վ՛է ան՛ոնք չէզդոր ի՛ըէն, իշլի՛ե էռանգի՛սա ասիլո՛իվ վի՛ ժէ՛ճ՛ռաւն պիր ասա՛մ՛ կէ՛թի՛ոսիլէր։ 33 – Վ՛է ճ՛ինն չէզդոր՛լո՛ըգոսս, օվ ասիլո՛իվ ա՛է՛գիւ՛էսի՛։ վի՛ խոլգ թէ՝՛աճ՛ճ՛իւգ էոսիվ՝ Խաթայէլ՛ասկ հի՛չ պիր վոգգի՛ պէ՛գիլ՛ չէ՛յ կէ՛օ՛ռի՛ւմ՛իվ, ասիր՝ ո՛էոսիլէր։ 34 – Ֆ՛ասգամի՛ ֆէ՛ռիսիլէր՝ ճ՛ինն՛իէրին ռ՛է՛՛ռսի՛ վ՛ռոսի՛ոսգ՛լ՛էս ճ՛ինն՛իէրի՛ն չ՛ըգոսգ՛ըր՛՝ ո՛էոսիլէր։

35 – Վ՛է ճ՛իռսւս ան՛ոնք՛ըին սի՛ռնագ՛օգ՛լ՛ոգ՛ը՛նոսս թ՛ա՛՛լ՛իմ՛լ՛է մ՛ե՛լ՛է՛գ՛ի՛ւ՛թ՛իւն պէ՛չ՛ոգ՛ի՛ւ՛թ՛ի՛նի՛ի՛ վ՛ա՛՛ է՛սէ՛ռէ՛ք, վ՛է խոլգ՛ոսս ՀԷ՛ր մ՛ռ՛ռ՛ռգ՛ը՛ր՛ ա՛ո՛՛ի՛ռ՛ռ՛ռ

պատուհաս տուր։ 23 – Վէ սիզէ պիր շէհրուն թէ՛ասաւթ էմ տիքէրէն զէմանն՝ տիկէրինէ փիրաւր էտիրիզ. զիրա Տէպէ-գամէն սիզ ատերմ քի՝ Իպն իւլ ֆնասան կելինճէ կուտաք Խարայել շէնտրէ-րինին տէվրինի թէքմիլ էմմէկի ճէքա-պիզ։ 24 – Շաղիրտ մու՛ալլիմնէրէ վէ գուլ էֆէնտիմիզնէ իւմիտ իլէ տէ-տիլ տուր։ 25 – Շաղիրտ մու՛ալլիմի կիշի, վէ գուլա էֆէնտիսի կիշի օլ-մազ քիֆայէթ էտեր. խանէ ատֆոխո-նէ ինէզդէրտաղ ատտիքլէրի Տալտան, անդըն խանէսի խալգընա նէ՛ գատար զիյատէ տէյնճիւէ։ 26 – Խմոի անդ-լէրտէն գօրգմիլընըզդ, զիրա քէշֆ օ-լունմայատաղ մնասիֆի, վէ պիլինմէյէ-ճէք կիշի պէր շէյ ետզ տուր։ 27 – Աֆէզ գատանըզգատա ատտիքմի ալտընը-զդատա ատղրէնիյէդ, վէ գուլաղընըզդա ատղրէնիլէնի տատմար իւգէրինատ ի-լանն էտմինիզ։ 28 – Վէ ճանը էօսթէբ-մէկի գատտը օլմազըզդ՝ ճէսէտան էօս-թէբէնկլէրտէն գօրգմիլընըզդ. լազին Տէմ ճանը Տէմ ճէսէտան ճէնէնկմանկ Տէլազ էմմէկի գատտը օլմատան գօր-գատնըզդ։ 29 – Իլի ատըզէ պիր փուա տաճրըլմազ մը. վէ անդըտան պիրի փէսէրինիսիզին իզնի օլմազ օգրէն հէ-քէ տուշմէզ։ 30 – Ախիրն իսկ պա-շընըզդն գրիստրընէն ճիւմլէնի տայրը տուր։ 31 – Անըն իլէն գօրգմիլընըզդ. տիզ չօգ սէրէյէրտէն էֆնայ տընըզդ։ 32 – Խմոի Տէր քիմ տատմիլէրին Տու-զատրընատ պէնի Թգրար Լատրատ, պէն տատխի ատմաւոմ տատ օլան Փէսէրիմին Տու-զատրընատ անը Թգրար էտրիմ։ 33 – Վէ Տէր քիմ տատմիլէրին Տու-զատրըն-տատ պէնի ինձեատ էտրատ, պէն տատխի ատմաւոմ տատ օլան Փէսէրիմին Տու-զատրընատ անը ինձեատ էտրիմ։ 34 – Զէմինի ատղատմի կէթէրմէյէ կէլատմ զանն էմմէկինզդ. ատղատմի տէ՛լիլ, լազրնի գրլըճ կէնճ էրմէյէ կէլատմ։ 35 – Զիրա տատմի փէսէրինատէն վէ գրգը վատիսէսինատէն վէ կէլինի գայ՛, վատի-տէսինատէն այրընմազդատ կէլատմ։ 36 – Վէ տատմին տուշմէնլէրի քէնտի խա-ճէտէ խայգրնատան օլատճագ տուր։ 37 – Փէսէրէի վէ էտա վատիսէյի պէնատէն զի-յատտ սէվճն պատնա լատրգ տէյնէ տուր. վէ օդրա վէ էտա գրգը պէնատէն զիյատտ սէվճն պատնա լատրգ տէյնէ տուր։ 38 – Վէ խայրընը ատրգ ատտրատճա կէնճէյէն պատնա լատրգ տէյնէ տուր։ 39 – Հայտ-

Digitized by Google

թիրը պատրան՝ անը գայ՛ էտէճէք. վէ պէնիմ իչիւն Տայտիրը գայ՛ էտէն՝ անը պատրատճագ տուր։ 40 – Ախրի գատ-պատ էտէն՝ պէնի գատպատ էթմիշ օ-լատր, վէ պէնի գատպատ էտէն՝ պէնի իրտատ էտէնի գատպատ էթմիշը օլատր։ 41 – Փէյղամպէրը ատՔէԼի Խմէ պիր փէյ-ղամպէրը գատպատ էտէն՝ փէյղամպէրը էՏրմէնի տատճագ, վէ ատտիՀ ատՔէԼի Խմէ պիր ատտիՀ գատպատ էտէն՝ ատտիՀ էՏ-րմէնի տատճագ տուր։ 42 – Վէ Տէր քիմ պատ քէչէնէքլէրմն պիրմնէ շտկիտա ատՔէԼի Խմէյէ Տատրըզդ պիր քէտատ տա-զատ տատ իչէրիրտատ, Տատգիպատմէն պիվէ տէրմի քի, Օլ քիմտատ էՏրմնատէն տատտ մնայըտատ պէյդատճագ տուր։

ՓԼՁ 11

Վէ Յիսատա օն իկի շտկիտատնէ էՓ վէրտիկի թէմատ էթ տիքատ, չէՀրըէ-րմնատ վա՛զ տատ Թա՛րիմ էթմէկ էՏտէ-օրատան 'ատփնէԼի էթտու.

2 – Վէ ՅովՀաննէս գրնատնատա Փր-րիստոսէն 'ատՀԷրմնի իչիւն մէկ էլէճէկ քիմտատ ակՏն մի պէն, Տօգատ տոկէտ պիր քիմտատկ՛ մի մատնիտատգ օլատըմ՝ տէմէկ իչիւն, 3 – Փէնտի շտ-կիտատէրինատէն իրիսթնի տանըն Տատնքնատ կէՏնատէրտու. 4 – Վէ Յիսատա տանէրէկ ճէվատկէն՝ Ափատպ իչիւն տիչիւնէ ՅովՀաննէսէ նատգ էտինիզդ. 5 – Փէօրկէ կէօրճէ-Թատփատլատր Եւրնւր, Ճիւզատմիրըզդ Թատնի Տէր օլատնատգ՝ տտգրլատր իչիւնէր. էօփիւէր գրչատմ էտեր, Ֆատգատրատմ պէչատրէմ Թէզչիր օլատնատր. 6 – Վէ պէնիմ Տնագդրմնատ սիւրչմէյէն նէ՛ միւսպատրէգ տուր՝ տէմէ.

7 – Վէ տտիկ կիմի տտիքատ, Յիսատա ՅովՀաննէս Տատգգրնատա խալգա տէզ-յէմէյէ պատշտատգ. Գէրրիյէյէ նէ՛ տէզգ էմմէկէ չըգատընըզդ, րուտիճատատնի սատլատնատ պիր գատմ՛շ մը. 8 – Լատ-պէն նէ՛ կէօրմէկէ չըգատընըզդ, զատրքի էտ-վատգ կիյմէշ պիր տատմ՛մ մի. իչիւնէ զատրքի Եւշտ կիյէրէր մէնիքէրինի Խատ-նէյէրինատ պատչտնատրատր։ 9 – Լատ-պէն նէ՛ կէօրմէկէ չըգատընըզդ, պիր փէյղամ-պէր մի. պէնի, պիզ տտերմ քի՝ Փէյ-ղամպէրտէն տտ ատտհա պէյդնէ տատր։ 10 – Չիրա՝ իչիւնի պէն տէՆատէն իլէրի-մ. Եօլընը Եօնրնէնդն Տատգրլատճագ օլատն քնատրտատ իտատրլ էտէ ճէչիմ՝ տտերմ

Հագցընաս հացերլին օլան գամի պուռ տոքը։ 11 – Հագիգամէին սիզէ տէրեմ քի՝ Գաթրլտուտան առզանէտը տրատընաս վաճխիդ էտիճք ՅովՀանՆէստէն պէգին՝ քիմսէ պուհուր էճիմէմիշ տիր։ Լաքին մէնէքիւ իւս սէմաւտան տան էն քիւչիւս ուռտէն պէգին՝ տիր։ 12 – Վէ ՝ֆիդիդ էտիճք ՅովՀանՆէստէն կիւնէրինտէն շխմոխկէտիչ՝ մէնէքիւ իւս սէմաւտան ճէզը օլունաւը, վէ ճէզպարլար ուռը գասգի էտերլէր։ 13 – Չիրա ճիւմլէ մէկդոմոկրէտը վէ չէրի՝տան ՅովՀանՆէստէն տէյին փէյգամպէրլիգ էճտիլէր։ 14 – Վէ էկէր գասպուլ էճմէտ խոճէրսէնիդ, կէլճէք Նզիա պուռ տուր։ 15 – Իչիտիր գասլարդան օլան իչիճին։ 16 – Ամմին պուռ նէսիլ քիմսէ ՝ֆէչլիկ էտէչիմ. չարշուլարտա ա՛ճտըգտա՛ տրգատաշլարդան, 17 – Սիզէ տիւտաճք չսալտըգ, ամմին բուգա էճմէտիդիգ, սիզէ փիչանն էճտիք, ամմինա տէդիճիմէտինդ՝ տէչիս չազգրան չօճուգլարա պէնդէր։ 18 – Չիրա ՅովՀաննէս կէլտի, նէ եէր՝ նէ իչէր, վէ՝ Անտէ ճինն վար՝ տէրլէր։ 19 – Իպն իւլ Իննան կէլտի, հէմ եէր հէմ իչէր, վէ՝ Իչիճէ պօղաղդան ՝ֆտա՛պ՝ վէ մէչիտտ պիր տատմ՝, կէօմբիւգ-ճիւլէրին վէ կիւնահչգտգլարդըն տոսՀտա տուր՝ տէրլէր։ Փսագաճի հիքմէթ քէնտի ՝էվլատը Թարատիքընատան Թատաճգ օլուՆուտա։

20 – Ո զէմանն մի՛ ՝ճիգլէրինին էգ-տէրեմի իՀրա գրլճնտգը չէհրլէրի, Թէվպէ էճմէտիդլերի իչինէ ճա՛գիր էճմէյէ պատչլատը։ 21 – Վա՛յ տանա, էյ Ֆորտգին, վա՛յ տանա, էյ Իճեմտաչիգա, գիրա սիզտէ իպՀատ օլունան մի՛՝ճիգլէրը Տիւրտա վէ Սիգտանտա Թզհատ օլուՆուրլ օլատ իտի, չգատան չուլ վէ քիւլ իլէ Թէվպէ էճմիշ օլուգլատ իտի։ 22 – Ամմին սիզէ տէրեմ քի՝ Թատ ի ճէգատաս Տիւրտա վէ Սիգտանդն Հալգ սիգինճլինտէն էչվէն օլատճագ տուր։ 23 – Վէ սէն, էյ էկզիտտէգ էճս-քատլիմիշ օլան Կաֆտառնայատ, Հաւիկիւեսէգ էնտոիճլէճճէքտին. գիրատ սէճտէ իպՀատ օլունան մի՛՝ճիգլէրը Սագտանատա իպՀատ օլատ իտի, պուս կիւնէ գատտագ պագի գալըր իտի։ 24 – Ամմին սիզէ տէրեմ քի՝ Թատ ի ճէգատաս Սագտա՝ տիչտրգընդէ Հալգ ատ-

*Ե֊իօգ՝ ամէլէրի

նէնգիինտէն էչվէն օլատճագ տուր։

25 – Ո զէմանն Ձիսուս ճէվտագ վէրճագ տէտի քի՝ Էյ սէմաս վէ զէմինին ատ-Հիպգ Փետրս, ատանտ չիս-քը էտէրեմ քի պու չէյլէրի՝տալճիլէր վէ՝ տարիֆիէրտէն Թատիճի Թատճագ՝ ատլէրի մատ-տատմըտա իպՀատ էյլէսինիս։ 26 – Պէլի, էյ Փետրս, գիրա՝ քինտիկտ պէզյլէ Թազ կէօրիւնատիս։ 27 – Փետրսիտէն հէբ չէյ պատնա Թէպիմ օլունտատ։ վէ Ոզլա Փետրսէն գայրի քիմսէ Թատիճագ՝ Փետրսի տատի Ոզտա՛տատ, վէ Ոզլէն տաճը իպՀատ էճմէտիդիգ միւտատա էյլէտիյի քիմսէտէն գալըճտի Թատիճագ։ 28 – Էյ ՃիսուՀն էօրդուն վէ Եիս-քիճիւլէր, պատնա կէլիճիգ, պէն տատի տիգէ բատՀատի վէրճիմ։ 29 – Պայտնտրդրդմէ Լուկըրինիգ ալընդգ, վէ պէնատէն եզայէնինիգ, չիւնգի Տալիմ վէ գատգէն միւճէվազդ՝ իմ՝, վէ Ճանկայընդրդտա բատՀատի պուլուճըրդգ։ 30 – Չիրա պգյատնտրդրդմ՝ լատիճի վէ Եիս-քիճիմ խաֆիֆ տուր։

ՊԱՊ 13

Ո զէմանն Ձիսուս ատպի կիւնիճ էտ-քին ատատրնտան կէչէյդ խոն։ վէ շատ կիրճէրէրի ատճգմաղդէ պատչատլուրը գօ-փատարագ եէմէյէ պատչլատլուր։ 2 – Վէ ֆէրիճիլէր պատնտ կէօրտիճ-քըրինտէ ատնտ՝ Իչիճէ շակիրատլէրին ատպի կիւնիճնատ իշլէմէպ Տէկող օլմպտան շէյի իշլէյօրլար՝ տէտուիլէր։ 3 – Ո տատի ատնէրէճ տէտի քի՝ Իտատիճին քէճ-տատի իւէ պէրատպէր պատւուճանդ՝տար իւէ՝ ատճգտըդը զէմանն Նէ ճատիտդընը օ-գո՛ւմատընդրդ մը։ 4 – Նատ՝ սրդ պէյճ-Ուլլահ կէրիպ՝ եէմէպ գէնտոիճնէ վէ քէճտոիճ իւէ պէրատպէր օլանդտրատ տէյիւլ, ատնճագ Տատրնդգ քիտայինկէրէ Տէյատ օլան Տատատա տէյիւլ։ 5 – Նատիճատ պէպդի կիւնիճնէրինտէ քիտայինկէրինն Տէյճէէ՛ատ պէպմի՛ պատ-դրատ՝ ատ՛ատգդ օպտգդյատրընդգ մի։ 6 – Ամմին ատ-դէ տէրեմ քի՝ Պատրատատա Տէյճէէ՛ատն ատ՝զատ՝ օլան վատ տուր՝։ 7 – Վէ էկէր Գատրատան տէյճէ, ատնճագ մէրճատի՛ճ-խաճէրեմ՝ քէՃատմընդն մատնատրը պիյ-տէ խոնինիգ, տատ՛ատգդատը Տիւճքատ էճ-մէդ խոնինիգ 8 – Չիրա Իպն իւլ Իննան ատպի կիւնիճնիւն [տատխի] ատ-Տիպգ տուր։

Digitized by Google

9 – Վէ օրաւանն Հաթէքէթէլ՝ անուէրին սինաղոգընաս կիրտէքաւոյ, 10 – Իչիմէ օրաւաս էլի գաւրատմըշ պիր սաուէմ պուլուանմապղէկ անը թէօհմէթէլի չըզաթմագ մէրամըշլէ՝ Սէպի կիւնհնանուէ չիֆաս վէրմէք հէլաղ մը տըր՝ ատիւիս անաս սա՛ալ էթմիլէր։ 11 – Ո ատախ անուէրէ խիթաուէն՝ Սիպտէն քի՞մ վար տըր քի պիր գիւղընը օլուպ ատս ակպի կիւնհնանուէ չաւգաւրս տիւշտիւիս Հայտէ, անը թաւրհուպ չըգտարմայաս։ 12 – Խմոի ատէմ գիւղնանաուն նէ՛ դատաւր էֆզալ տըր։ պուհնա պինա՛էն ակպի կիւնհնանուէ խայր իշլէմէք հէլալ տըր՝ ատաւմ՝ նյինկի ուզաթ՝ տէտի։ ո ատախի ուզաթտըր, վէ տիկէրի կիպի ապզ օլատու։ 14 – Ամմա ֆէրհսիկէր չըգըպ՝ անը նատալ հէլսէք էտէլիմ՞ տուիս ապնըն՝ ատլէյհինուէ մէշվէրէթի էթմիլէր։

15 – Վէ ծիսուս պահա պիւմիլէ՝ օրատաուն չէքիւտի, վէ անըն ապատնծաս խայսը ճէմա՛ատի կիտէրէք, անուէրին ճիւմլէսինուէ չիֆաս վէրա՛։ 16 – Վէ քէնտիսինի չայը՝ էթմէմէկէրինի անուէրէ էքիտէն թէնպիհ էկլէտի։ 17 – Թա քի Եպտլի փէդդաւսկեր վաթրհատըլէ պուլըրըլաուն քէկսամ ինմամ՝ օլուն։ 18 – Եաՙհ՝ Իշնէ ինի՞ խապ էթմիլիմ գուլըմ՝ ճանըմընի րազի օլտըդը սէվկիւլիմ՞։ ԹաՀընմը անըն իւզերինէ գզաճազդա՞մ, վէ ֆէյ՛ֆէկէրէր շէրի՛ատ ի՛լան էտէճէք տիր։ 19 – Նիզա՛ վէ նիտաս էթմէկէճէք տիր։ անընն սէտաուրնը մէկատնըպատաս քիմսէ իչինմէկէճէք տիր։ 20 – Թա շէրի՛ատի՞ մուզաֆֆէր էտինճէկէտէք՝ էգկլիմիշ գամըշը գըրմայաճագ, վէ թիւթէն ֆինի իլէ աէօնաիւրմէկէճէք տիր։ 21 – Թա՛ֆկէլէր տաախի անընն խամինէ իւմիտ էտէճէկէլէր տիր։

22 – Ո զէմանն էտանընաս քէօր վէ տիլշիպ պիր մէճնուն կէճիրիլուտ։ ո տատախ ատս չինֆաս վէրսէ, շէզլէ քի օլ քէօր վէ տիլսէզ աէզլէտտ՝ վէ կէօրտու։ 23 – Վէ ճիւմլէ խապ Հայտան օլուպ՝ 'Աճէպս Իպէ ի Գաւխի պա՛ս մը տըր՝ տէրլէր իտի՝ 24 – Ամմա ֆէրհսիկէր պահաս իչիմտէքէրինէ՝ Գաւ քիմսէ ճինուէրի անճագ ճինուէրին քէ՛իսի Բէնդզէրաւպ վաթրհատըլէ չըգաւրը՛օր՝ ատուիլէր։ 25 – Վէ ճիսուս էֆքէճաւրլաուրնը պիւմէքէլ, անուէրէ ատատ քի՝ Բէնատ 'ալէյհինէ մուխալէֆէթ իւզրէ օլաճ Հէր հիւքիւմէթի խաբապ օլուբ, վէ քէնտի 'ալէյհինէ մուխալէֆէթ իւզրէ պուլունաճ Հէր չէհր էտ խանէ պագի գալմամագ։ 26 – Վէ էկէր Շէյթաճ նէյճըտըրը էտէ, քէնտի 'ալէյհինէ մուխալէֆէթ իւզէ օլաըղընատաճ՝ հիւքիւմէթի նա՛ալ պագի գալա պիլիր։ 27 – Վէ էկէր պէճ ճինուէրի Բէնդզէրաւպ վաթրհատըլէ չըգտարըր էտէ՝ սիպին օղուլտարընըզ քիմի՞ն վաթրհատըլէ չըգտարըրսըզ՞։ պուհնաճ իչինէ սիպին Հապթիչէրինէ՝ անուէր օլաճագ տըր։ 28 – Լաքին պէճ ճինուէրի Րաւհ Ուլլահ վաթրհատըլէ չըգտարըղընմ՞ Տալտէ՝ մէվկէթիթ Ուլլահ սինզ սէզէ վաթրհ օլմազ տըր։ 29 – Նախատ պիր քիմսէ գաւվէվկիթի պիր ատէմին խանէսինէ կիրիպ՝ անընն էշխաընը եաղմա էճմէկէ նա՛ալ գաւտըր օլա պիլիր, մէկէր օլ գաւվէվկիթի ատէմի էվվէլսս պաղալտըղ՝ ո զէմանն անընն խանէսինի եաղմա՛ էտե։ 30 – Գէնիմ իլէ ըլմայան պահաս զըտա տըր, վէ պէնիմ իլէ ճէմ՛ էթմէկէն տաղրտըր։ 31 – Անըն իչինն սիպզ տէրթմ քի՝ Հէր կիւնաՀ վէ քիչ քիչ ատէմկէրէթ 'աֆվ օլունուր, ֆեղաֆ ԹաՀա օլաճ քիչ քիչ ատէմկէրէթ 'աֆվ օլունմազ՝ 32 – Վէ հէր քիմ Խաճ իւլ թնատճ 'ալէյհինէ պիր սէօզ սէօյլէրսէ, անաս 'աֆվ օլաճունուր, լաքին հէր քիմ ԹաՀ իւլ Գուտա 'ալէյհինէ սէօյլէրսէ, անաս կէրէք սունուտաս կէրէք ս խրէթմէտ 'աֆվ օլունմազ՝ 33 – Եա ազաճը էյի վէ մէկվէսինի էյի էտինիզ, եա ազաճը ֆէնա վէ մէկվէսինի ֆէնա էտինիզ՝ գիրա ատգաճ մէկվէսինտէն մա՛լիմ տիր։ 34 – Իյ էնկէրէք նէպի, սիզ քէօրթս իքէն խայրէր չէյլէր նա՛ալ սէօյլէյէ պիլիրսինիզ՝ գիրա ատգը գալպին ֆազլասընատաճ սէօյլէր։ 35 – Իյի ատէմ գալպինին էյի խապճինէսինտէն էյի չէյլէր չըգտարըր, վէ քէօրթս ատէմ քէօրթ ի խազինէտէն քէօրթս չէյլէր չըգտարըր։ 36 – Լաքին սիզ տէրթմ քի՝ Աճէմլէր սէօյլէտիքէրէի Հէր պաՀրլ սէօզ իչինն բազ ի ճէզատաս հիտապ վէրէճէքէր։ 37 – Ջէրա էն քէնտի սէօզլէրինէն Թէպզէյէ ըլուանճագտըն, վէ քէնտի սէօյլէրինէն մուհ՛քիմ օլաճագտըն։

38 – Ո զէմանն 'իւլէմա՛ վէ ֆէրիսէկէրտէն պա՛զլարը ճէվապ վէրիպ՝ Եա մա՛ալիմ, սէնտեն պիր 'ալամէթ

Digitized by Google

կեօթմէք խոթերիդ՝ տէտիկէր։ 39 – 0 ասախի ճէվապէն անդէրէ տէտի քի՝ փէօթի վէ զինաքեար նէտղ 'ալսամէթ թալէտ էտէր, ամմմա անոնց Ցոփեան փէշղամպէրին 'ալսամէթինէն զտիրի պէր 'ալսամէթ վէրիվէրէճէք տիր։ 40 – Զիրա Ցոփեան իւշ կիւնէ իւշ կէճէ ատտա պալըդընդէն գարընընտա օլտըդը կիպի՝ նոյն իւշ ինտան ատախ իւշ կիւնէ իւշ կէճէ զէմինին պաթընընտա օլտըճագ տըր։ 41 – Նինուէ ատամէրի իւնդէ ճէզատտա պուռ նէտղ իլէ գալգըդ՝ 'ալէյհինէ հիւքմ էտէճէք տիր, չիւնքի անդէր Ցոփեանդէն վա'զրլէ թէվպէխլէ կէլտիկէր։ վէ իշլէ պուրատտա Ցոփեանտան ատհա պէզիրլիկ վար տըր։ 42 – Ճէհնուդ մէլիքէտի իւնդէ ճէզատտա պուռ նէտղ իլէ գալգըդ՝ 'ալէյհինէ հիւքմ էտէճէք տիր. չիւնքի Սազմանդըն հիքմէթինի տինիլէմէք իւզրէ զէմինին նիհայէթլէրինտէն կէլտի. վէ իշլէ պուրատտա Սազմանտատն ատհա պէզիրլիկ վար տըր։

43 – Նախիազ բուհ պիր ատէմտէն չըգտըդը զէմանի գուրտգ էճրլէրտէն կէչէրէք բահաթ ատտր, ամմա պուլամմազ։ 44 – Օլ վագըթ՝ Զքգտըդըմ խանէմ 'ավտէթ էտէյիմ՝ տէր։ վէ կէլտիկինտէ ահը պօշ վէ տիւփրիւմիւշ վէ միւզէյյէնէ պալմազլէ, 45 – Նախիա՝ պէրտապէրինճէ քէնտինինտէն ատահա քէօթի տիկէր էէտի բուշ ատլըր, վէ անդէր կիրիպ՝ օրտատա տաքին օլուրլար, վէ օլ ատէմին 'ագըզպէթի խպէթ խտատաքատան պէտթէր օլուր։ պու քէօթի նէտղ տատի պէզրլէ օլտճագ տըր։

46 – Վէ օ տատհա խոզգա աէզլէմէքատ իքէն՝ իշլէ վալխտահ իլէ պիրատտէրլէրի անդէ իլէ աէզլէշմէք խաթէյէրէք, խաթրճտ տուբուդրլար խտ։ 47 – Վէ պիր քիմսէ ատա՝ իշլէ վալխտէդ իլէ պիրատտէրլէրդէ անդին իլէ աէզլէշմէք աըզտտաբլէ խաթրճտ տուբուդրլար՝ տէտի։ 48 – 0 տատի աէզլէյհինէ ճէվապէն 'վալխտեմ քի՛մ տիր, վէ պիրատտէրլէրիմ՝ քիմ լի՛ր տիր՝ տէտի։ 49 – Վէ էլինէ չտկերտլէրինէ տոզտատ ուզատտգտ՝ իշլէ վալխտեմ վէ պիրատտէրլէրիմ։ 50 – Զիրա հէր քիմ աէմտվտճատա օլտն Փէտեթրիմին խրատաէթինի իճրա էտէրտկ, պիրատտէրիմ վէ հէմշիրէմ վէ վալխտեմ օ տըր՝ տէտի։

ՊԱՊ 13

Վէ օլ կիւնտէ Ցհատա խտնէտճէն չէգէլ՝ տէնիզ քէնտրընտատ օթուրատա։ 2 – Վէ եանընտա խալը ճէմա՝տճի՝ օլմադըղէ քէնտինի գալէդտա կէրիպ օթուրտրդտա, պիւրիւն ճէմա՝տճի տատհիւտէ տուբուդրլար խտ։ 3 – Վէ թէմսիլլէրլէ չօգ չէհլէր սէզլէնիպ՝ անդէրէ տէտի քի՝ Իշլէ պիր էքսիկ էքսիկ էքսիկ չէգտը։ 4 – Վէ էքէր թքէնի էքսիկ պա'զրը եօլ քէնարընտա տիշէմէքլէ գուշար կէլիպ անդէրէ էէտիլէր։ 5 – Վէ պա'զրը չօգ թօփրադը օլմայան թաշլըգ մահալլէրէ տիւշիպ՝ թօփրադըն տէրինլիկի օլմադըղընտան՝ չտպագ պիճտի։ 6 – Ցհագաճ կիւնէդ տոզտըգտա եանըպ՝ քէօքիւ օլմադըղընտան գուրտատա։ 7 – Վէ պա'զրը տիքէնդէր ատրաքընա տիւշիքէլէ, տքէնդէր չէգէպ անը պօզտրլար։ 8 – Վէ պա'զրը էյի թօփրադա տիւշիպ՝ քիմի եիւգ վէ քիմի ալճմէշ վէ քիմի օթուզ գահ մահսաւ վէրտի։ 9 – Իշխիտիր գուլտգլարը օլան իշլէ տիւն։

10 – Վէ չահկիրլէրէ եանընա կէլիպ անա՝ Նի՛չին անդէրէ թէմսիլլէրէ աէզլէրտին՝ տէտիլէր։ 11 – 0 տատի ճէվապէն անդէրէ տէտի քի՝ Զհէնքի մէլէքիւթ իւա ատմավաթը տըրրլարդնա վագըթ օլմագ պիզ վէրիլմիշ տիր, ամմա անդէրէ վէրիլմէմիշ տիր։ 12 – Զիրա քիմին վար իսէ, անոա վէրիլէճէք վէ ատրտճագ տըր. ամմա քիմին եօգ իսէ, էլինտէ օլանը պիզ ատանէն ալընտճագ տըր։ 13 – Պուճուն իշխէն անդէրէ թէմսիլլէրլէ աէզլէրտի՝ պիրատա կէօրլուր իքէն կէօրմէզլէր, վէ իշխտիր լքէն իլիհմէզլէր, վէ անլամազլար։ 14 – Վէ անդէրին հագգընտա՝ Իշլիմէքլէ իշխտէճէքտինիզ, ամմա անդամայատճագտըդը, վէ պագատտագ պագճագտգնըդ, ամմա կէօրմէյէճէքտինիզ։ 15 – Զիրա պու գավմէն գալգը գաթը օլուա՝ գուլտգլարըլէ տաքըճտ իշխտիրլէր, վէ կէօզլէրինի ատախ գատփատրլար, օլմայա քի կէօզլէրինէ կէօրտճուա, վէ գուլտգլարըլէ իշխտէքրէք, գալգէն անդամայատ բիճտ՝ էտէրլէր, պէն ատախ անդէրէ չիֆտ վէրէյիմ՝ տէյիւ եսայինին վահկնէ պուրատըդը իմմամ օլտնմշ տըր։ 16 – Լագին պիզին կէօզլէրինիզ միւտատրքը տէր, չիւնքի կէօրնըրլէր, վէ գուլտգ-

Digitized by Google

լսողներըդ տասին փո-պոխ+ տէր, չիւնքի խշխոթելէր։ 17 – Ջէրս հագիզ ասէն աքէլ ասէրիմ քի, Զօզ փէղլասմիկերէր վէ տալի հլէր աքդին կէօրմէյի-նիփա կէօրմէդի տրզաս էտիպ տէ կէօրմէտի-ղէր, վէ աքդին իշխոթմէյինիդի իշխոթ-մէդի տզլա էտէդ տի իշխոթմէտիրէր։

18 – Խմոի տիզ էքինճի թէմիզլիկի տաշկէնէ։ 19 – Հէր քիմ մէղէքի-թիւն քէլմէյնը իշխոթմէյնատ ասկա-մազ խատ, օղ չէրիր կէլիպ գասքոնատ էքիմիշ օյասնը գափտը. եօղ քէնտ-րընատա էքիմիշ օյատն պատ տզրը։ 20 – Վէ թաշլուդ մնհասկէրատ էքիլէն չօղ քիմսէ տիր քի՝ քէլմէմ իշխոթ՝ հէ-մէտն ասնը մէտէրքէլէ գասպագ էտէր. 21 – Ամմա քէնտինատ քէզք օյմնատր-զընատա՝ ազ վագրէն տայտնդագ՝ քէ-լատմատն տօղատը թազէրգ ետ թէ՛ատա-սի վուգու՝ պուղուտնճա՝ տէր հազ տիւրէր։ 22 – Վէ տսկէնէլէր ատատընա-տա էքիլէն չօղ քիմսէ տիր քի՝ քէլատ-մէ իշխոր, լսքին պատ տիւհատնըն էն-տսկէսի վէ զինգինկիլին հիկէսի՝ քէլատ-մէ պօղատր, օ տտսկի մնհասկատդագ օյգս։ 23 – Վէ էլի թօփրագատա էքիլէն չօղ քիմսէ տիր քի՝ քէլատմէ իշխոտագ տն-կատր, օ տտսկի մնհասկատատր օյգտ՝ քի-մի եիւզ, քիմի ալճմէշ վէ քիմի օ-թատզ գատի վէրիր։

24 – Անկէրէ տիկէր պիր թէմսկի ի-րատա էտիպ տատ քի՝ Մէղէքիւթ իւա տէմնավատի քէնտի թատզատընատա էյի թօփատմ էքէն պիր տատէմ պէղիզէր։ 25 – Վէ տատմիկէր տզյտ իքէն տանդն տիւշմնկի կէլիպ՝ պուղուտայ տրատրնատ տէլիճճէ էքիպ կիճտսի։ 26 – Վէ էքինն պէճիպ պատշագ վէրտիլինտէ, տէլիճճէ տտսկի կէօրինտիւ։ 27 – Վէ խտնէ տատհպկինէն գուդլատը եատնըատ կէլիպ տանա՝ Էֆէնտիմ, ատն թատզատնատս էյի թօփատմ Է՛քմէտինն մի. իւտի տէլիճճէ նէ՞քստն հատզ օյտոտ՝ տէլիճէ։ 28 – Ո տտսկի տանկէրէ՝ Պուճուտ պիր ափշմնն էճմիշ տիր՝ տէտի. գուդլատը տտսկի տանատ՝ Էյոէ իսէ իսմէ՞ր մի պին, կիտիպ տանը տէվճիրէլիմ՝ տէտիկէր։ 29 – Ո տտսկի՝ Խպզր, օյմնզատ քի տէլիճճէյի թօփատզ իքէն տանդն իւլէ պէրատպէր պուղուտայ տտսկի գօփատատընըդ։ 30 – Պրագրնըդ, հատատա վագիճընատ տէյինն իքէտի պէրտակէր պէօյնէտճն, վէ հատատա վագիճընատա օրագ՞ճըլատա՝ Լովէլտա տէլիճճէյի թօփատզատը, տանը եագմագ իչինն տէճէյնի պէճիճի տէճէյնի պատը լսդընըդ, տատմատ պուղուտայը տանագտրդատ ճէմ՝ էտինիդդ, տէյէ ճէչիմ՝ տէտտ։

31 – Անկէրէ տիկէր պիր թէմսկի ատատա իրատա էտիպ տէտի քի՝ Մէղէ-քիւթ իւա տէմնավատի պիր տատէճճի տաշտգ թատզատնատատա էքտկյի խտրատտդ տտսճէտինէ պէղիզէր։ 32 – Ճիւտնէյ թա-խտմ՞տրդն էն քիւչինչիւ խտ տէ, պէօյինտիւթիւն զէմճն տէպպէվէտրդն քէտճիճէնճէտն պէօյիւ օ՞ղատ տպատճ օղատը, չէտյէ քի հավա գուշլատրը կէ-լիպ տանդն տտսկնատրնատ գօճատրտար։

33 – Անկէրէ տիկէր պիր թէմսկի տատհա տէօյլէտճն. Մէղէքիւթ իւա տէ-մնավատի պիր գասքոնդն՝ ճիւտնէյճի մհա-յտտնընճատյատտէք, իւլ էօյլէք տւն թ-չինէ տալըպ կիպլէտիյէ մհայտա պէղի-զէր։

34 – Ճիտատս պատնլտրդն ճիւտիէճճի խատգատ թէմսկինկէրէ տէօյնէտճն, վէ տտս-կէրէ թէմսկինկիպ տէօյնէմիպ խտճ։ 35 – Ի՞տա քի՝ Ադղմրդ թէմսկինկէրէյէ տայէզդ, տհունհատնըդն, թէ՛ տհսկինհատնն պէէրտա մհտկ-ֆի օյատն շէկյկէրի պէկյատն էտսկ-ճէկյիմ՞ տէկյիւ փէվղատմկէր վէտպէ՞տաէզ-պատյատրկատն գէտճատ կիճ՞տատ օյգտ։

36 – Ո զէմճն Ճիտատս ճէմճա՝տճէ պրտագգդ՝ խտճկյէ կէկտճ, վէ շտկճրտա-կէրէր եատնըատ կէկիպ՝ Թատզատնըդն տէկյի-ճէ թէմսկինկիդի պիզկ թէֆնիր էյյէ՝ տճ-տհկէր։ 37 – Ո տտսկի ճէվտպէկէ տաճ-կէրէկ տէտտ քի՝ Էյ՞ պի թօփատմէ էքէն Խպի իւլ իհատնատըր։ 38 – Վէ թատզատ տհունհատ տտգը. Էյ՞ պի թօփատմ տտսկի մէ-կէքիւթիւն էվշտտգ վէ տէկյիճէ շէրքե-րին էվշտտգ տտգը։ 39 – Անը էքէն տհս-ճէ՝ Շէկյիթատն տտգը, հատատա տտսկի տհունհատնըն տտկրրգը, վէ գտտգ ճրկտգ մէ-կէքէկէր տհրը։ 40 – Խմոի տէկյիճէ տէվ-շհրհկինկ տճքէշէ հատգրկատրդը կհոպ, պտս-տհունհատնըն տտկրրգատա տտսկի էօյլէ օ-կատճատգ տտգը։ 41 – Ինչ իւլ իհատնն մէ-կէքէկէրինի կէօհատէրկճէք տհրը, վէ տաճ-կէրէր ճիւտնէյ թէօքգկէրի վէ ֆնզգ խշ-կէյհճկէրի մէկէքիւթիւնատն թօփատ-յրդ, 42 – Անկէրի տճքէշ քէկկհատնատա տհ-տճճագկատր. օյատատն տտգկատրշ վէ տտսկ գէ՞ճրրատտհատը տտգը։ 43 – Ո զէմճն տատհյհկէր ֆէտէրկէրէրինի մէկէքիւթիւնատ կհունհշ կհոպ գհյատ վէրկճէկէրէր. իշխոթը գատկատկատը օյատն իշխոթնի։

44 – Ինհնէ մէկէքիւթ իւա տէմնավատի

թաթլատաս կիզլէնամիշ պիբ խապինէչէ պէնդէր, քի պիր առէմ ասը պուլատ կիզլէր, վէ մէսեբրէթինատէն վարըզ՝ հէր նէսի վար իսէ սաթաթատ օլ թաթլատը սաթըն ալըր։

45 – Եթէնէ մէվէքթէ իւս սէմաւատի կիւզէլ ինճաւէր ատայան պիբ պապիր կէտաս պէնդէր։ 46 – Մէբգումի գէգըլմէթ պիբ ինճաւ պուլարընտաս, վարըզ հէր նէսի վար իսէ սաթաթատ ասը սաթըն ալար։

47 – Եթէնէ մէվէքթէ իւս սէմաւատի ատէնիզ սաթըլըզ՝ հէր ճինսատէն թօփլայան պիբ ապա պէնդէր։ 48 – Վէ սօլտըգատա՝ ասը սատիւլէ չըգատըլար, վէ օթուրատ էյիլէրի գապլատաս թօփլայատ ֆէնասընը սաթատըր։ 49 – Տիւնեատըն ախըրընտաս էյլէ օլաճագ ատըր. մէվէքէր չըգըմ՝ սաւիհէլէրին ատրասընտան ֆասրգլատըր այրըտատ։ 50 – Ասէլէրի սաթէշ քիւլխանընտա սաթաճագտար. օրտատա ապլատըր վէ ատը գընճրատատմասը օլաճագ ատըր։

51 – Ճիսուս ասէլէրէ՝ Պաւ շէյլէրիդն ճիւմլէսինի ասկլատընը՞զ մը՝ ատէտի. ասնա՝ Պէլի, Ի՛ֆէնտի՛ ատէտիլէր։ 52 – Ո՝ ատախի ասէլէրէ՝ Պաւնունէ իչիւն մէվէքթէ իւս սէմաւատի խատատընատա թա՛լիմ օլատնմէշ օլատն հէր քէսթիւ՝ խատիճէսինատէն եէնի վէ էսքի շէյլէր չըգատան պիր խանէ ատախլոի քիմսէյ պէնդէր՝ ատէտի։

53 – Վէ Ճիսուս պուս թէմսիլլէրի պիթիրտիքատէն ատնրատ, օրտատան Հարէքէթլէ, 54 – Փէհնաի վաճատընտա կէլտէտ, վէ սինագոգլարընտատ ասնէրէ թա՛լիմ էտէր իտի. չէշյլէ քի ասնէր Հոյբատն օլուա՝ Պաւ հիքմէթ վէ միւ՛ճիզէլէր պատնա նէ՞րէտէն ատըր։ 55 – Պատ ատէմ՝ ատուկէրինն օղլատ ատյի՞լ մի, վաղիտէսինէ Մարիամ վէ պիրատէրլէրինէ Յակոբատ վէ Յովսէս վէ Սիմոն վէ Յուդատ ատմէզլէ՞ր մի, 56 – Վէ ճեմլէ Հէմշիրէլէրէն եատնըմզատաս ատյի՞լ մի. իմոի ասնա պատնատն ճիւմլէսի նէ՞րէտէն ատըր՝ ատէյէրէք, 57 – Ասըն Տագգընատա սիւրէչէրլէր իտի. Քաղատի Յիսատատ ասնէրէ ատէտի քի՝ Պիր փէչյամպէր քէնտի վաճատընտատն վէ քէնտի խանէսինատէն ղապրի հէրտէ Ի՛մէսատը ատյիլ ատըր։ 58 – Վէ օրտատա ասնէրին իմանսըզլըգատըր սէպէպիչէ չօգ միւ՛ճիզէլէր իմրատ էմմէտի։

ՊԱՂ 14

Օ զէմանն բէ՛իս էր բուա՛ օլսան Հէրովդէս՝ Յիսուսըն չէօհրէթինի իչիմէքէլէ, 2 – Փէնտի խատէմէսինէ՝ Պատատէմ վաճքինդ էտրնէ Յովհաննէս ատըր. էօլիւէրատէն գէյատմ էթմիշ ատըր, վէ պուս սէպէպտէն ասնէն վաճրքատըյլէ միւ՛ճիզէլէր ինճաս օլատնատյօր՝ ատէտի։

3 – Զիւնքի Հէրովդէս, պիրատէրի Փիլիպպոսըն զէվճէսի Հէրովդիատ սէպէպինատէն Յովհաննէսի Թատաճագ վէ պատոլատըզ՝ զընատնատա ախմըշ իսի։ 4 – Զիրատ Յովհաննէս ասնա՝ Պատնատ ալմազ ասնատ Հէլատ տէյիլ ատըր՝ ատէր իտի։ 5 – Վէ ասնը գատթլ էմմէկը իսթէյը իտի իսէ տէ, իսալգ ասնը փէչյամպէր մնագամընտատ Թատթատըզլարը իչիւն ասնէրէտէն գօրգատը իտի։ 6 – Վէ Հէրովդէսին վէլատէթի կիւնիս զիյաֆէթինատէ՝ Հէրովդիատնըն գէզը օրթատատա բաղա էթտի։ 7 – Վէ Հէրովդէսին խօշնատա կիթմէքլէ՝ Հէր նէ տիլէյտ ասնատ վէթմէյի եէմինէ վա՛տ էյլէտի։ 8 – Գըզ տատախի վալիտէսի թատատֆընատան թէչվիգ օլատնմազլէ՝ Պատնատ պուրատատ պիր թէֆտի բէզէրինատէ վաֆթիզ էտրնճ Յովհաննէսին պատշէրը վէր՝ ատէտի։ 9 – Խոռի մէյիգ միւ՛քատատէր օլատա իսէ տէ, եէմինէյէրի վէ պէրատպէրինճէ ատֆրատատա օթուրանլարատ սէպէպինատէն վէրիվէրմէյէ էմր էյլէտի։ 10 – Վէ կէօնտէրիտի՝ զընատնատատա Յովհաննէսին պատշէրը քէստիրտի։ 11 – Վէ ասնըն պատշը պիր թէֆտի իւզէրինատէ կէթիբրիվիպ գըզա վէրվէրտիքատէ, օ տատախի վալիտէսինէ կէօթիւրտի։ 12 – Վէ շակէրատյէրի կէվիպ՝ ճէսէտինէի գատըրատատա տէֆնն կէթտիլէր, վէ վարըզ Յիսուսատ խատէր վէրտիլէր։

13 – Ճիսուս տատախի պատնատ իչիմինատ՝ օրտատան գապլըզլէ պէհատպան պիր միսկէթլէ թէնհատա 'ագիմէթ էթտի, վէ ճեմլատ'ատի իչիմէքէլէ՝ չէհրէտէն հատյան ասնըն տարընճատ կիթտի։

14 – Վէ [Ճիսուս] չըգատըգատա պիր չօգ ճեմլատ'ատի կէօթմէքլէ, ասնէրէ չէֆգատի էթտիյինէն խատէտալարը-նատ չիֆտատ վէրտի։

15 – Վէ ախշամ օլատգատա՝ շակիրտլէրի ասնըն հատնընատ կէլիպ՝ Պաւրատատ պէհատպան մնհալ ատըր, վէ չէմնի վաղթ կէչմիշ ատըր. ճէմլատ'ատէր տալը վէր, քէնտիլէրէ վատրըզ

Digitized by Google

թա'սամ սաթքն ալըքնէրդ' տէտիկէր։ 16 – Լալքին 8խտւս անդէրէ՝ կիմէկէլրինէ՝ հաշէվի՝ հօգ տըր, սիզ անդէրէ թա'սամ վէրինիզ՝ տէտի։ 17 – Անդէր սաթի՝ անա՝ Պէշ էքմէք իլէ իքի պաղրգտան մա'տա պուդատաս պիր շէյիմիզ հօգ տըր՝ տէտիկէր։ 18 – Ո տատխի՝ Անդէրի պուդայա պանա կէթիրիմնիզ՝ տէտի։ 19 – Վէ ճէմա'սաքն օթլար խազերինէ օթուռմամըշտրընը եմր էթտիքտէն սօղրա, պէշ էքմէք իլէ իքի պուդրդ ալդ՝ սեմայա տօղրու նազար էտէրէք, պերէքէթ տու'սար օգուդա՝ էքմէքլերի փաբելէտի, վէ շահիդրտերէ վէրիդ՝ շահիդրտէրը տաթի ճէմա'սաքա վէրուխար։ 20 – Ճիրմիդի տաթի հէյդ տայդրար, վէ փաբշէլարընը ֆաղդատընը, օն իքի քիֆ տօղրուտու օլաբադ, գալդրարտար։ 21 – Վէ նիտա իլէ չօճաւգլատան մա'տա հէյհնէրը պէշ պին գատար տատեմ խի։

22 – Վէ տէր 'ազատ [8խտւս'] քէնտիսի ճէմա'սաքը տալը վէրինճէկ տէտին շահիդտէրինէ՝ գալդրդ կիրիպ քէնտինտէն եվվէլ գատրը Իաւտաֆա կէդմէկերի իչինէ իպրամ էթտի։ 23 – Քէնտիսի տաթի ճէմա'սաքը տալը վէրտիքտէն սօղրա՝ Եաւլաղրգ ճան տա'սա էմէկը իչինէ տատդա չդգտը։ Վէ սաշամ՝ օլաբդտան՝ օրտտա Եաւլաղրգ իտի։ 24 – Ամմա գալդրգ հէմանդ ահնիդ օրթաարընտա օլա՝ բիւգիկտար տաթի մահաղլիֆ օլմազդէ, տաղդալաբտան տաղդանը յօր իտի։

25 – Վէ կէճէնին տէօբտիւճիւնէ Նէվպէհրինտէ, 8խտւս տահնիդ իւզերինտէ Եէհուդիներէք, անդէրէ տօղրու կէլտի։ 26 – Շահիդրտէր տաթի անը տահնիդ իւզերինտէ Եէհուդի կէօբտիքերինտէ միւգիմտարիդ օլա՝ Իսայա տըր՝ տէտիկէր, գօրգուդարընտան ֆէրհատտա էթտիկէր։ 27 – 8խտւս իսկ տէր 'ազատ անդէրէ ատղդէյիդ՝ ձհատրէթլինինիդ, պէդն իմ՝ գօրգմայընըզ տէտի։ 28 – Վէ Պետրոս անա ճէվապէդն՝ Նա Բապդ, Եէկը սէդ իսկն, պանտա էմր էչդլ, տա՛ւտար իւզերինտէ, Եատդնա կէդէյիմ՝ տէտի։ 29 – Վէ անընդ՝ Նէդ տա՛ւտաի իւզերինէ, Պետրոս գալդրգտան էնիդ՝ 8խտւսդն Եատդնա կիմիկէ իչինէ, տա՛ւտար իւզերինտէ Եէհուդիտա։ 30 – Լալքին բիւգիկտար շիտատիդէ կէօրմէքլէ՝ գօրգա՛ պաղմազա պաշլատգտա՝ Նա Բապդ, պէդնի գա՛ւտար՝ տէդիկ ֆէրհատտ էդդէտի։ 31 – 8խտւս տատխ տէր 'ազատ էդինի ուգատարդ՝ անդ Բա՛ւտաա, վէ անտա՝ Իդդ իմանդ նօգատան, նիմ չիւն շիւտդէ էթտին՝ տէտի։ 32 – Վէ անդէր գա՛ղդա կիրիդճէ բիւգիկտար տաբդին օլտա։ 33 – Վէ գալդրգտա օլանդար կէդիպ՝ Ֆիղ հագիգէ աէն Իպդ Ուդդահ սըն՝ տէդէրէք անտա աէճատ էթճէտիէր։

34 – Վէ գալդը Բաւտաֆա կէդիպ՝ Փենդեհատրէթի տիդդարընտա կէդտիէր։ 35 – Վէ օլ մահդաին տատեմդերի անդ Բանըտրգտա, պիրիհինէ էթտաֆա ատեմ կէօնտերիպ՝ ճիմդէ 'իդդէդի օդդանդարը անտա կէթիճտիէր։ 36 – Վէ Եաւլաղրգ անտա կէթիճտիէր։ Վէ տօղտաւնդարդն էճէդինէ տօգտաւնդատ տաէդիս անտէն բէճատ էթտիէր։ վէ տօգտաւնդանդարը քատֆիֆատի շիֆտա պուդտրդտար։

ՊԱՊ 15

Ո զէման Երուսադէմտէն օլան 'իդդէմտա իդէ ֆէրհատիդեր 8խտւսդէ Եանդնա կէդիպ՝ 2 – Նիմ չիւն սէդն շահիդտէրինի գատտիմիդերին բիվոյէթինէ մուհտադիֆ հարքէթէ էտիյօրդար, գիբա էքմէք եէյէճէդերի Եանատէ էպդերինի Եէյգամազդար՝ տէտիկէր։ 3 – Ո տատխի անդէրէ ճէվապդն՝ Նիմ չիւն սիզ տէ բիվոյէթինինդ տէպեզիկիլ Ալդահ՝ էմրինէ մուդտիյիր հարքէթէ էտիյօրտրդ։ 4 – Չիքա Պդաս՝ փէտերինէ վէ վահիսէդնէ հիւքմէթ էդդէ։ 5 – Հէմ տատխի՝ փէտերինէ վէ Եա՛ւտաա՝ տատխինէ չէթիմ էդդիկդէն մուհթադտա գաթդ օլա՝ Նա Բապդ, էդդիկդէն սօղրա գօրգմայընըզ տէտիկէր։ 6 – Ամմա սիզ Հէր քիմ փէտերինէ Եա՛ւտաա՝ թատատիֆդմատն ֆատխ կէօրճէչդին չէդ վագֆ օլմազ տըր՝ տէբտ, վէ փէտերինէ Եա՛ւտաա՝ հիւքմէթ էթճէդտէ տատխի օլտը՝ տէբտինիզ։ Վէ տիպին բիվոյէթինիզ տէպեզիկիլ Ալդահ էմրինէ էդդիկդէն սօղրա՝ 7 – Էդդ մուքթէր, Եատդնի սիզին Հագդըդնըզտա, 8 – Պա՛ւ գա՛ւմ [պատնա տաբդդէ Եատգտաղրդ] պանտա լիսանէն հիւքմէթ Եատը, ֆատաթի գալդրէր պէնտէն փէգ ատաղ տըր։ 9 – Հէմ թնտան թէնգիհ՝ Նէդ օլան թա'լիմաթը էդդէթմէդդէ, պանտա պիհնա՛ւտ էէբէ 'Իսրաէլի է-

Digitized by Google

տերէլէր՝ ասդին-անդին հիւանդներ տեղին տեղին։

10 – Ա՛ն ճեմնա՝ սահմանը հասնելնա չպղբրդով անդներէ՝ Տիղկէյինիդ, ան անկայնեղը։ 11 – Ապրդա կիրէն չէյ ասեմի նախագ եմ մեզ, լաքին ասեմի նախագ էտեն՝ տպրդասան չգիտան տըր՝ ասեմ։

12 – Զմման չսկիրտներին հասնելով անա՝ Ֆերիսիներ պատ սեօգիս իշխիմիքներնաեղ կիւճենամիքներինի պիչի՛ր մի սին՝ ասեմիլեր։ 13 – Ասեմի ճեվագ վերիդ՝ Աեմնովի Փետերսինին ասիքմեմիի հեր ֆիտասն քեզքսեն սեօքիւճեճ սիր։ 14 – Անդերին պրբտագբնրդ. քեօրլերին քեօր գրլտպուդլտրը տըր. վե եկեր քեօր քեօրե գրլտպուդլդ էտերսե, իքիսի ասե չսգպաբս սոիս էեր՝ ասեմ։ 15 – Ա՛ն Գեսուս ասես ճեվագին՝ Պաս թեմիսի պիզե թեֆսիր էյլե՝ ասեմ։ 16 – Ցիտաս ասեսի՝ Հայս սի՛գ ասե մի ֆեհմիդ սինիդ։ 17 – Տաչս սանդամա՛գ մը սընդը քի՝ տպրդպաց կիրէն հեր շէյ գասես կիսիդ թասշրտպա չգգտրելբր։ 18 – Ամմես տպրդտասան չգգան շէյլեր գտպտասեն սիւտաւբ էեմ՝ մէլերիյլե, պատնտար ասեմի նախագ էտեր։ 19 – Զիրս գպտպտեն գեսուսն էիքեար վե գամել՝ վե գիսա վե ֆիւճառ վե սրբգսեր վե հատան եերե շեհատեի վե քիւֆր սիւտաւբ էտեր։ 20 – Ասեմ նախագ էտեն՝ չէյլեր պատնտար տըր. ամմես եբլյգանամամբշ էլլերլե ես՝ասե էեմ՝ էգ ասեմի նախագ էեմ՝ էգ՝ պ՝ասե։

21 – Վ՛է Ցիտաս օրտասան չբգբդպ՝ Տիւբաս վե Ափգան ասմերլերինե 'տպրմ՝ էյլէտես. 22 – Վ՛է իյմե օլ թասրսիֆլտրասան պիր Գսանտրը գասրը կեւլեպ, ասնա՝ ես Գատպտ, Իպան ի Գասւ-իմ, պատնա մերհամեմ էյլե, գբգրմ՝ ճինանեն շիտատեիլե 'տպրդպ չբգիյօր՝ ասյերբգը ֆեբեատս էյլէտես։ 23 – Օ խե ասնա հիչ պիր ճեվագպ վերմե՛մբգե, չսկիրտլերի հանդնատս կեյինդ՝ Ապրդմրդնաս ֆեբեատս էտիյօր, ասնը ատրը վեր՝ ասյիւ ասնա բեճատ էյլէտսիլեր։ 24 – Վ՛է օ ճեվագին՝ Պեն պէյի՛ի Իսրայելին գոյ՛ օլմա՛շ գգյանդտրբնասան գպյլբսինդե իւրտպ պտամամտագբ՝ ասեմ։ 25 – Լաքին մերգատմե կեյինդ ասնա ատճատ էտերբգբ՝ Նա Գատպտ, պատնա խմիտատս էյլե՝ ասեմ։ 26 – Օ ասսխի ճեվագին՝ Զօճամգտրբրն էգմէյինի տրբդ քեօփեքլերէ ատճմագ էյի ասյիւ սիր՝ ասեմ։ 27 – Լաքին մերգատմե՝ Պեյի, ես Իսպտպ, չիւնքի քեօփէքլերբ ասսխի տատհայլերինին ատֆիտասրնասան սրբ-չենե գբրբնեի բյսպտասան հերլերբ՝ ասեմ։ 28 – Օ զմման ցիտաս ասես ճեվագին՝ Էյմ խատնե՛տան, իմանըդե չօգ տըր, ատնաս խաթեսիյին կիտի օչսան՝ ասեմս վե գբզրբ օլ ատս՛ատի չիֆտս պատլեսան։

29 – Վ՛է ցիտաս օրտասան հատրքեքիլե՛ Գասիլիա ատենիլինին քենարբնաս կելսի, վե ատպտար չբգբդ՝ օրտասան օթտաբտաս։ 30 – Վ՛է ես՝նեն խապրդ ճեմնա՛տի կելիպ՝ անդեր իլե պերտագբ թօփպլտրս վե քեօրլերբ վե տրքսիպլեր վե ատգտմե՛լտրս իլե ատ՛տր նեչե քբմնեքլեր պտալտնմտգլե անդերին ցիտասան պյտգպտրնաս պլբտագտրպտր, ֆ ատսխի անդերե չիֆտս վերտս. 31 – Շեդիլ քի ճեմնա՛տի տրքսիպլերին սեդիլտրքիմնե վե ատգտմե՛լտրբն ատգպատրգրնբր վե թօփպլտրբն հիւբրնտս՛չիւնե վե քեօրլերին կեօրտսիւչիւնե վե՛ւչեճեք եմ՝տրքսիպլերինեն թե՛ատճճիւգ էպտրքդ՝ Իսրայելին Ալլահ՛նաս հատսիս էեմ՝ տրքլեր։

32 – Վ՛է ցիտաս չտրկիրտլերինի հասնելնա չպղբրդպ՝ ճեմնա՛տան տաճբրբմ՛, ասյիւ շիմտի խ՝ւ կիւն տրբ հատնբմատ պատլտնատ՛յօրլտր վե հէյե ճեբ չէյլերի հօգ տըր. վե անդերի ատճ տպրդ վերմբգ խմիեմեմ՛, օլմայս քի հօլատս թասգտմե՛լտրբ քեսիլե՛՝ ատ՛տի։ 33 – Վ՛է չտկիրտլերի ասնա՝ Զելտե պիդ պեդյե պիր ճեմնա՛տի տպրդպատճագ գատատր եքմեբ նե՛րե՛տե պատլտլբմ՛՝ ատ՛տիլեր։ 34 – Ցիտաս ատսխի անդերե՝ Գատ՛չ եքմեկինիդ վատ՝ ատ՛տիկինատ, անդեր ատսխի՛՝ նեմսի կ+մ+ վե պիր գատչ քեքչիւբ պտրբգ վ՛ը՝ ատ՛տիլեր։ 35 – Վ՛է ճեմնա՛տի ըն հերե օճաբմամլտրբնր էմ՛ե եմտիքատե՛ն ատճրա, 36 – Օ՛ հեսի եքմեբ իլե պտալբգտրբ տալբդ թե՛չեբքիւբ եեմտի, վե փարե՛լեմիդ չտկիրտլերինե, չտկիրտրե ատսխի ճեմնա՛տան վերտսիլեր։ 37 – Վ՛է ճիւմլեճե հեյիդ ատյտալտար, վե փարչտլտրբն ֆեպլտասրնբ հեսի գենեքի տօլտաւտս օլտրատգ գատտրբտալտար։ 38 – Վ՛է նիտս իլե չօճամգտրատան մնա՛տատ հե՛յե՛նլեր ատճրմ՛ պիդ ատսխմ՛ խտի։

39 – Վ՛է ճեմնա՛տի՛բ տալբ վերտիքատե՛ն ատդիտս գալբդտս պիդնիգ Մատգտղա հատատատրնաս կելսի։

Digitized by Google

ԳԱՂ 16

Վ֊է ֆէրեսիկէը իւէ առասւագիւէրը անդը կառնդնա կէւիով՝ անը թէ֊ձրիզակ իչիւն քէնահիւէրինէ սէմնասան պիր 'ալամէթ կէօֆէրմէսինի թաւէչ էթ֊տիւէ։ 2 – 0 առասի անիւէրէ ճէվապէն, Աբչամ օլաբգասա՝ Հավա կիւդէվ օլաճագ, գիրա կէզը գէզդիւ սբը։ 3 – Վ֊է առասգհ֊ւայդի՝ Գու կիւն հավա պօզուգ ալաճագ, գիրա կէզը փատա օլուսվ գըզամդիզ սբը՝ տէրսնինիզ։ Էյ միւսա֊իւէր, կէզը ևիւսնդնէ թէ֊մէզ էթ֊մէ֊սինի պիւդիւսնինիզ տա, վազգիւդրդն 'ալամէթիւէրինի Խ֊նէվը գասսը սէ֊նի֊ճ մի սինիզ։ 4 – Փէօֆ֊իւ վէ գինագբար նէվ 'ալամէթ ասբար, վէ անա՝ Յօհաննն գէվդասնիէրին 'ալամէթ֊ինաէն գայրի պիր 'ալամէթ վէրիւմէյէճէգ տիր՝ տէ֊սի։ վէ անդէրի պրագբվ կինի֊սի։

5 – Վ֊է չակիրտդէրի գասրը թ֊ասւա֊ֆան կէւսէիւէրինէ, էբմէգ ալմադը ասնադմ֊ճդիւդար խսի։ 6 – Վ֊է Յիսուս անդէրէ՝ Տիգգասի էւդէւինիզ վէ ֆէ֊բհսիւէը իւէ առասւագիւէրին մայասդնասան սագգնդրդզ՝ տէ֊սի։ 7 – Անդէր ասսի՝ էբմէգ ալմասդդրմդզ իչիւն սիր՝ տէւդէրէգ, ասբասդրդնասա թէֆէգ֊քիւբ էսսէդէրէ խսի։ 8 – Յիսուս պաննա պիւմէգիւ անդէրէ խիթագէն՝ Էյ խսնա֊ն֊ճ֊ն օլաճդար, ֆի֊չիւն ասբանդզ֊ասա էբմէգ ալմասդդրմդզսան սօզդար թէֆէգ֊քիւբ էսսէյօբաճդզ։ 9 – Պէչ պիդ քիշինին պէչ էբմէգինի, վէ գասչ֊քիւֆէ գասդրբագդէնդզ, 10 – Վ֊է տէ֊օբի պիդ քիշինին եէսի էբմէգինի, վէ գասչ զէնագիւ գասդրբագդէնդզ ասբա էսսէա ա֊ինէդասիւդզ՝ տէբ խսիբբ էթ֊մէզ մի սինիզ։ 11 – Ֆէրեսիկէը իւէ առասւագիւէրին մայասդնասան սագգնդ֊մագ իչիւն սիգ֊ե֊սի֊իւմ ա֊էօ֊ զ էբմէգ էսգագբնասա օլմասդդրնդը նամ֊սդ֊ա֊ինէդասիւօբաճդզ՝ տէ֊սի։

12 – Գ֊աման էբմէգ մայասդը հագ֊գընասա տէ֊սի, ան֊ճագ ֆէրեսիկէը իւէ առասւագիւէրին թա֊լիմինէն սագգնդ֊մագ իչիւն սէ֊գյէ֊սի֊իւմ ա֊ինէդասիւդզ։

13 – Վ֊է Յիսուս Գ֊ալդէրէյէ ի ֆի֊լիգպաս սէմ֊էրէրինէ վասրդրդնասա, չակիրտդէրինէ՝ Ա֊սէմ֊իէրին տէ֊սի֊իւէ֊րինէ կէօբէ պէն Խսի իւէ ինասն քի՞մ խս՞ տէ֊սիւս սիւ֊տ էյյէ֊սի։ 14 – Անդէը առաբ՝ Գա֊գյէսդը վաֆֆիգ էսսէ֊ճի Յավհանէս, վէ տիկէւէրէ՝ Նգհաս, վէ առ֊իյէրի Երեմիա ևսխսա պաշգա֊փէդ֊յամ֊ֆէրդէբասէն պիրի սին֊ե֊ֆէյդ֊սէ֊սի֊իւէ։ 15 – Անդէրէ՝ Նա սիգին տէ֊սի֊իւնիգ կէօբէ պէն քի՞մ խս՞ տէ֊սի։ 16 – Վ֊է Սիմոն Գիւտրսս ճէվապէն՝ Յէն Փրիսաոս Խսի Ուլաահ իւէ Հայ սբն՝ տէ֊սի։ 17 – Վ֊է Յիսուս ասնա ճէվապէն՝ Էյ Սիմոն խսի֊ն Յոննան, մի֊ասրէգ սին֊ն. գիրա պօռնա ասնա թէն վէ գանն տէ֊յիւէ, ան֊ճագ ա֊էմ֊ավասնա օլան Փէսէրիմ֊ իւէհամ էթ֊տի֊ն տէ֊սի։ 18 – Պէն տասի ասնա տէրիմ֊ քի՞ Սէն Գիւտրսս սբն, վէ քիլիսէմի պռս գադրս իւգդրինէ պինա էսէ֊ճէյիմ, վէ Հավի֊յէ գաճսա֊ւսրդ անդն իւգդրինէ զուլիգ օլմայաճագ սբդր։ 19 – Վ֊է ասնա մ֊ի֊լէգիւ֊թ իւա ա֊էմ֊ավասդն անախթասբ֊լասրդնը վէրէ֊ճէյիմ՝ վէ եէր իւգդրինաէ Հէր նէ պագդսը խսէն, ա֊էմ֊ավասնա պագդանմդչ օլաճագ, վէ եէր իւգդրինաէ Հէր նէ չէօգբ խսէն, ա֊էմ֊ավասնա չէօգիւ֊լմիւ֊ օլաճագ սբդր՝ տէ֊սի։ 20 – Գ֊աման չակիրտդէրինէ՝ քէնահինի֊ն [Յիսուս] Փրիսաոս խսի֊յինէ քիմսէ֊յէ ա֊ե֊յլէ֊մէ֊յէդէրինի էմ֊ր էթ֊տի։

21 – Ո֊յ վագբիտան ասնա Յիսուս Նրա֊ասագէ֊մէ կիթ֊մէբ, վէ խսի֊յ֊լասբ իւէ պաշ քահինդէբ վէ 'իւէմ֊ասան չօգ էւէմ չէգիսդ գադթ օլուճ֊մագ, վէ իւ֊չիւնճիւ կիւնաէ գէբ֊լամ էթ֊մէբ կէւէբ խսի֊յինի չակիրտդէրինէ պէ֊յան էթ֊մէյէ պաշդասբ։ 22 – Վ֊է Պիտրոս անր պիր թ֊ասւա֊ֆան սբդր՝ Էա֊ չա, էա Ռաաթ, պու ասնա ասդա վագբ՝ օլմասբն՝ ա֊ի֊յէրէբ անը թ֊ա֊'գէր էթ֊մէյէ պաշչասդդրնասա, 23 – Ո֊սասի֊ն ա֊ե֊ֆնի֊ւա Պիտրոսս՝ Աչասբմա չէ֊քի֊, էյ Շէյթան, պաննա թէ֊ագէգ սին֊. գիրա Ալլահ 'ա֊ի֊սա օլան չէ֊յիւէբ տէ֊յիւ, ան֊ճագ ասսմյէբ 'ա֊ինա օլան չէ֊յիւէբ ասրֆ֊ը էֆքէ֊ճար էսէբասն՝ տէ֊սի։

24 – Գ֊աման Յիսուս չակիրտդէրինէ տէ֊սի քի՝ Յ֊ի֊յէր պիր քիմսէ ասբաբժ֊ճաս կէյյէճ խսի֊էբսե, թ֊էբը ֆ֊նէֆնա էսէ֊բէբ խսյ֊ընը ևիւ֊քէ֊նիով՝ ասբասբմ սբբա կէյյինի։ 25 – Զիբա չէր քիմ քի քէնա֊սի ճանընը գուբթ֊ասբդէ խսի֊էբսե, անը գայ՝ էսէ֊ճէբ, վէ չէր քիմ պէ֊նդմ֊ խչիւն քէնահի ճանընը գայ՝ էսէբ֊սե, անը պասւաաճագ սբդր։ 26 – Զիբա պիր ասամ պիւ֊թ֊իւն տիւնեակը գա֊

---

*Ե֊ա՝նդ՝ Գայա

Digitized by Google

զանբոյ տա՝ քէնաի ճանրնը զայ՝ ետեբակ, նէ՝ խոխիֆատ էտեր. եսիօտ տատէմ քէնաի ճանրնա պէտել նէ՝ վերէ պիլեր։ 27 – Զիբա Իպն իւլ ինատան քէնաի մէլէբլէրի իլէ փէտէրնին ճէլալինատ կէլէճէք, վէ ո զէմման հէր քէսէ 'ամէլինէ կէօբէ միւքեսֆաի էտէճէք տիր։ 28 – Հագիգաթէն սիզէ ետերիմ՝ քի՝ Գալատատա հասդըր օլանլարտան տա՝զրլաբը վար քի՝ Իպն իւլ ինատան քէնաի մէլէքիւքիւնատ կէլտիւինի կէօբմէլինճէ՝ եօլեմ Թահիմայտճագլար տբբ։

ԳԱՂ 17

Վ է ալիր կիւնաէն ածկրա, Յիսուս Գետրոս վէ Յակոբոս իլէ գաբհատտը Յովհաննէսի պէբտակեր ալըդ՝ անլէրի քենդիսինա եիւքաբ պիր տաղ իւզերինէ կէօհիւրտիւ։ 2 – Վ է ո՝օնլէրինատ սուրէթի Թեգէտտիւլ ետիդ՝ եիւզիւ կիւնէշ կիպի գիյատտար, վէ էլպաէտի նուր կիպի պէյազ օլտաւ։ 3 – Վ է իշթէ Մովսէս իլէ Եղիա անլըն իլէ սեդյիշէրէբ անլէրէ կէօրիւնտիւ։ 4 – Վ է Պետրոս Յիսուսա խիթապլէն՝ Ռաբպի պուրատա պուլունմամըդ էյի տիր. էկէբ խոխերսէն՝ պիրի ալէնին, վէ պիրի Մովսէս, վէ պիրի տատխի Եղիա իչիւն պուրատա իւչ խայմէ եապմալըմ՝ տէտի։ 5 – Ո տատհա սեդյիէր իքէն, իշթէ պիր միւնեվվէր պուլութ անլէրի կէոլկեսի ալթընտա տալըդ, իշթէ պուլութատան՝ Սեվկիլիւ Օդլըմ պուռ տբբ, անտէն բաագի իմ՝, տանը տինիլէյինիզ՝ տէյիւ պիր սէտտա կելտի։ 6 – Վ է շակիրտլէրի իշիտինճէ, հիւզ իւսթիւ տուշիւպ՝ գորգուրլար։ 7 – Վ է Յիսուս եապլաշըդ անլէրի տօգատնատագ՝ Գալգբընըդ, գօրգմայընըդ՝ տէտի։ 8 – Աինէբ տատխի կէօգլէրինի գաւորըտգլարընատ՝ Յիսուստան պաշգա քիմսէյի կէօրմէտիէր։

9 – Վ է տաղտան էնէդյէբ խբէն, Յիսուս անլէրէ՝ Թա Իպն իւլ ինատան էօլիւլէբատէն գբյյատ էտինճէյէտէբ, պուռ կէօրսէդյիւնիւնիւզ քիմսէյէ սէգյէմէյինիզ՝ տէյիւ Թէնգիհ էյլէտի։ 10 – Վ է շակիրտլէրի պատ՝ Եա նի՞չին 'իւլեմա' էվվէլտա Եղիա կէլմէք կէրէք տիր, տէրլէր՝ տէյիւ սիւ'ալ էյլէճաքչէրինատ, 11 – Յիսուս ճէվապէն ատլէբէ՝ կէրչի Եղիա էվվէլտա կէլիբդ չէյի Թահգիգ էտեր. 12 – Լաքին սիզէ տէրիմ՝ քի՝ Եղիա փիլ վագը՝ կէլմիշ տիր, վէ անր Թահիմայդդ՝ Հագգընատ չէր խոխէտիքլէրի չէյի եապտըլար. քեգալիք Իպն իւլ ինատան ատխի անդէրտէն էյլէմ չէքէճէք տիր՝ տետի։ 13 – Ո զէմման շակիրտլէրի քենտիսինէ վաճիիթ էտիճի Յովհաննէս Հագգընատա սէդյլէտիքինի անլատագլար։

14 – Վ է խալգըն էտրնընատ կէլճիքլէրինատ, պիր տատմ անրն էտրնընատ կէլիբդ, էօնիւնատ տիզ չէգբէրէբ՝ Իէնէ՝ օդլըմատ մէրհամէթ էյլէ, պիրատ տար՝ատլը օլտա՝ փէբ չօգ էյլէմ չէքէբ. չինէրի չօգ տեֆ՝տա տաճէյէ վէ չօգ տեֆ՝տա տուչատ տուշէրէ։ 15 – Վ է անր շակիրտլէրինէ կէՅիբտիմ՝ խոտ տէ՝, ատնա չինա վէրէճէկլէրէ՝ տետի։ 16 – Յիսուս տատխի ճէվապ վէրիդ՝ Իյի Թիմանտըդ վէ 'ատքոի Նեալ, նէ՝ վագիտա գատտար սիդին իլէ օդայըմ. նէ՝ վագիտա գատտար սիդէ Թէհամմիսլ էտէյիմ. անր պուրատայա պատտա կէՅիբրինիդ՝ տետի։ 17 – Վ է Յիսուս ճիննէի Թա'գիր էՅտիքտտէ, անատէն չբգտար, վէ օդայն օդ ատա'ատ չինճա պուլուտաւ։ 18 – Ո զէմման շակիրտլէր Թէնճատա Յիսուսաբն Իանրնատ կէլիբդ՝ Գնդ նէ՞չին անր չբգտարմատըդ՝ տէտիլէր։ 19 – Յիսուս տատխի անլէրէ՝ Իմանատգլըգրնըդ իչիւն տիր, գիրատ Հագգիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՝ էկէբ խարտալ տատնէսի գատտար իմանրնըդ օլտր խէ, պուռ տատտար Գալատատան էօՅէյէ Յատգլէբ՝ տէբտէնիդ, Յատգլ էտէճէք տիր, վէ սիզէ հիչ գիր չէյ միւքեմքիմ օլմայատճագ տբբ։ 20 – Ամմա տատ՝ատ վէ օբտճատան գատրի հօլ իլէ պուռ միսգալէ չբգտճագ՝ տետի։

21 – Վ է Գալիլիատատ տօյաշբգտար խբէն, Յիսուս անլէրէ՝ Իպն իւլ ինատան ատէմլէր էլինէ Թէսլիմ օլտճագտ. 22 – Անր գաթը էտէճէքլէբ, վէ խչիճճիւ կիւն գբյյատ էտէճէք տիր՝ տէհէմքիլ, անլէր գատրևէքլէբ տիր՝ տէտիլէր օլտրլար։

23 – Վ է Կափատնաիյատմա կէլճիքլէրինատ, խբի տիրճէմ ևէրէ Թահգիգ էտէնլէր Գնտրատըն Իանրնատ կէլիբդ՝ Մա'ալիմինիզ խբի տիրճէմլիդ վէրմէ՞զ մի՞ տետիլէր. ո ատտի՝ Վէրմէ՞ տետի։ 24 – Վ է խանէյէ կիրճիքտէ

Յիսուս անոր պատասխանեց՝ Էմ Սիմոն, Յովնանի որդի, աւելի՞ սիրես զիս քան զայս։ Ան ըսաւ անոր՝ Այո՛ Տէր, դուն գիտես թէ քեզ կը սիրեմ։ Յիսուս ըսաւ անոր՝ Արածէ զգառներս։ 16 – Երկրորդ անգամ ալ ըսաւ անոր՝ Էմ Սիմոն, Յովնանի որդի, սիրե՞ս զիս։ Ան ըսաւ անոր՝ Այո՛ Տէր, դուն գիտես թէ քեզ կը սիրեմ։ Յիսուս ըսաւ անոր՝ Հովուէ զոչիսներս։ 17 – Երրորդ անգամ ըսաւ անոր՝ Էմ Սիմոն, Յովնանի որդի, սիրե՞ս զիս։ Պետրոս տրտմեցաւ որ երրորդ անգամ ըսաւ անոր՝ Սիրե՞ս զիս, եւ ըսաւ անոր՝ Տէր, դուն ամէն բան գիտես, դուն գիտես թէ քեզ կը սիրեմ։ Յիսուս ըսաւ անոր՝ Արածէ զոչիսներս։ 18 – Ճշմարիտ ճշմարիտ կ՚ըսեմ քեզի, երբ երիտասարդ էիր՝ գօտիդ կապելով կ՚երթայիր ուր որ կ՚ուզէիր, բայց երբ ծերանաս՝ ձեռքերդ պիտի երկնցնես, եւ ուրիշ մը գօտիդ պիտի կապէ եւ պիտի տանի ուր որ չուզես։ 19 – Ասիկա ըսաւ՝ նշանակելով թէ ինչպիսի մահով պիտի փառաւորէ Աստուած զայն։ Եւ ըսաւ անոր՝ Հետեւէ ինծի։ 20 – Պետրոս դառնալով՝ տեսաւ որ այն աշակերտը որ Յիսուս կը սիրէր՝ կը հետեւէր, որ նաեւ ընթրիքին ատեն հանգած էր անոր կրծքին վրայ եւ ըսած էր՝ Տէր, ո՞վ է որ քեզ պիտի մատնէ։ 21 – Պետրոս զայն տեսնելով՝ ըսաւ Յիսուսի՝ Տէր, ասոր ի՞նչ պիտի ըլլայ։ 22 – Յիսուս ըսաւ անոր՝ Եթէ կ՚ուզեմ որ ան մնայ մինչեւ որ գամ, քեզի ի՞նչ կը վերաբերի։ Դուն հետեւէ ինծի։ 23 – Ուստի այս խօսքը ելաւ եղբայրներուն մէջ՝ թէ այն աշակերտը պիտի չմեռնի։ Բայց Յիսուս չըսաւ անոր թէ պիտի չմեռնի, հապա՝ Եթէ կ՚ուզեմ որ ան մնայ մինչեւ որ գամ, քեզի ի՞նչ կը վերաբերի։

ԳԼՈՒԽ 18

Ջերմեռանդ աղօթքի մասին։ Ա. Թագ. Ա. 1։ Ղուկ. Ժ. 1։ Ա. Թես. Ե. 17։ Ա. Տիմ. Բ. 8։ Յակ. Ե. 16։

1 – Ապա ըսաւ անոնց առակ մը՝ թէ պէտք է միշտ աղօթել եւ չձանձրանալ, 2 – ըսելով՝ Դատաւոր մը կար մէկ քաղաքի մէջ, որ Աստուծմէ չէր վախնար եւ մարդէ չէր ամչնար։ 3 – Եւ այրի կին մը կար նոյն քաղաքին մէջ, որ անոր գալով կ՚ըսէր՝ Իրաւունքս տուր ինծի իմ հակառակորդէս։ 4 – Ան ալ երկար ատեն չուզեց, բայց ետքը իր մտքին մէջ ըսաւ՝ Թէեւ Աստուծմէ չեմ վախնար եւ մարդէ չեմ ամչնար, 5 – բայց որովհետեւ այրի կինը ինծի նեղութիւն կու տայ, իրաւունքը պիտի տամ անոր, որպէսզի ան ալ ամէն անգամ գալով չհոգնեցնէ զիս։ 6 – Տէրը ըսաւ՝ Լսեցէ՛ք թէ անիրաւ դատաւորը ինչ կ՚ըսէ։ 7 – Ուրեմն Աստուած իր ընտրեալներուն իրաւունքը պիտի չհատուցանէ՞ անոնց որ գիշեր ցորեկ կը գոչեն անոր, թէեւ անոնց համար երկայնմտութիւն ալ ունենայ։ 8 – Կ՚ըսեմ ձեզի, որ շուտով պիտի հատուցանէ անոնց։ Բայց երբ Մարդու Որդին գայ, գտնո՞ւ արդեօք հաւատք երկրի վրայ։

9 – Ասոնց վրայ ալ որոնք իրենք զիրենք արդար կը համարէին եւ միւսները կ՚արհամարհէին, այս առակը ըսաւ։ 10 – Երկու մարդ ելան տաճարը աղօթելու, մէկը՝ փարիսեցի, եւ միւսը՝ մաքսաւոր։ 11 – Փարիսեցին կեցած՝ իր մասին այսպէս կ՚աղօթէր՝ Աստուած, կը գոհանամ քեզմէ, որ ուրիշ մարդոց պէս չեմ՝ յափշտակիչ, անիրաւ, շնացող, կամ ալ այս մաքսաւորին պէս։ 12 – Շաբաթը երկու անգամ կ՚ծոմապահեմ, իմ ստացուածքիս տասանորդը կու տամ։ 13 – Մաքսաւորը հեռուն կեցած՝ աչքերն ալ երկինք վերցնել չէր ուզեր, հապա կուրծքը կը զարնէր՝ ըսելով՝ Աստուած, ողորմէ՛ ինծի մեղաւորիս։ 14 – Կ՚ըսեմ ձեզի, որ ասիկա արդարացած տուն իջաւ անկէ աւելի՝ ուրիշը չէ։ Վասն զի ամէն ով որ ինքզինքը կը բարձրացնէ՝ պիտի խոնարհեցուի, եւ ով որ ինքզինքը կը խոնարհեցնէ՝ պիտի բարձրացուի։

15 – Մանուկներ ալ կը բերէին անոր, որպէսզի ձեռք դնէ անոնց վրայ։ Աշակերտները տեսնելով՝ կը նախատէին զանոնք։ 16 – Բայց Յիսուս կանչեց զանոնք եւ ըսաւ՝ Թողուցէ՛ք մանուկները որ գան ինծի մօտ, եւ մի՛ արգիլէք զանոնք, վասն զի Աստուծոյ արքայութիւնը անոնց պէս մարդոցն է։ 17 – Ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, ով որ Աստուծոյ արքայութիւնը մանուկի պէս չընդունի, անիկա անոր մէջ չի մտնէր։

18 – Իշխան մը հարցուց զանիկա՝ ըսելով՝ Բարի Վարդապե՛տ, ի՞նչ ընեմ որ յաւիտենական կեանքը ժառանգեմ։ 19 – Յիսուս ըսաւ անոր՝ Ինչո՞ւ զիս բարի կ՚ըսես։ Բարի չկայ ոչ ոք, եթէ ոչ միայն Աստուած։ 20 – Պատուիրանքները գիտես՝ Շնութիւն մի՛ ընէր, Մի՛ սպաներ, Մի՛ գողնար, Սուտ վկայութիւն մի՛ տար, Հայրդ եւ մայրդ պատուէ։ 21 – Ան ալ ըսաւ՝ Ասոնք ամէնքն ալ պահած եմ իմ մանկութենէս։ 22 – Երբ Յիսուս լսեց զայս՝ ըսաւ անոր՝ Դեռ մէկ բան կը պակսի քեզի։ Ամէն ինչ որ ունիս՝ ծախէ՛ եւ աղքատներուն տուր, եւ գանձ պիտի ունենաս երկինքը։ Եկո՛ւր հետեւէ ինծի։ 23 – Ան ալ երբ այս խօսքը լսեց՝ շատ տրտմեցաւ, վասն զի մեծ հարստութիւն ունէր։

Digitized by Google

յին, լաքին եէթմէք քէրեք եէսէյէ գաատար՝ ասէրիմ։ 23 – Անոնք իյնելն մէյլէքիւ իւս սէմաւէտի պէր մէկիկէ թէշպիհ օլաունմըշ ասը, քի գաւլասըը իյէ հիասայ կէօրմէք խոհեան։ 24 – Վէ մաս հասակէյէ պաշլասըգաատ եատնէաս ան պիճի թաալանի պօրճլաս պէր քիմսէ կէթիրասիլըր։ 25 – Վէ անոր եասաս գաստաքէնի օլմասըգընատան, էֆէնտիսի անոր իւկ զէվճէսի վիւճլասըգ օլմասադ, էֆէնտիսի անոր իւկ զէվճէսի վէ չօճաղլասըգ վէ պիճիճիւն էմիալը սահմըրլադ՝ պօրնաս էատա օլաունմասընը էմր էյլէսի։ 26 – Պաւնան իւզերինէ օլ գաւլ հէրէ գաստանըգ՝ էֆէնտիմ՝ պատնաս միւսաւ'ատ էլլէ, ատնաս քէտֆէֆէսինի էատա էսէրիմ՝ ասէյիս անոս րէճաս էյլէսի։ 27 – Վէ օլ գաւլըն էֆէնտիսի անոս չէֆգաճի էսէրէք՝ անը ասըը վէրիպ պօրճընը ատաճի պատըշլասաը։ 28 – Ամմաս օլ գաւլ չըգըպ՝ քէնտինի հէսզ տինասը պօրճլաս օլսըն պիր գաստաս հօլատաչընը պատլասաս, վէ անը պօզագընատան թուրթաս՝ Պանաս պօրճընը էատա էյլէ՝ ասէմէտի իւզէրինէ, 29 – Անըն գաստաս հօլատաչը ապատընատ ատաչիսա՝ Պանաս միւսաւ'ատ էյլէ, ատնաս [քէտֆէֆէսինի] էատա էսէրիմ՝ ասէյիս անոս րէճաս էյլէսի։ 30 – Լաքին օ բատր օլմասընագաէ վէրըպ՝ պօրճընը էատա էտինճէյէ ատէյին անը հասգասանէյէ տահաաը։ 31 – Վէ պատ ատէմին գաստաս հօլատաչըրը վատգաս՝ ի Տատր կէօրտիւքէրինատ, զապէթէյէ միւքէատաեր օլմասդէ, վատրըպ էֆէնտիլէրինէ ճիւմլէ վատգաս՝ թէշատւ իֆնատւ եէմտիլեր։ 32 – Ո զէմանն էֆէնտիսի անը չապրըրպ, ատնաս Ի՛յ չէրեր գատ, պատնաս եատվէրատրպրն իչիւն օլ պօրճրն ճիւմլէսինի ատնաս պատրչլասաըմ։ 33 – Պէն տատնաս մերչասմէճ եէմտիյինէ կիսի, ան տատնի գաստաս հօլատաչընաս մերչասմէճ եէմտիլի տէվամ եէմտիլ տէ խոհ՝ ատէտի։ 34 – Վէ էֆէնտինի զապատաս կէլիպ՝ պիճիճիւն պօրճընը էատա էտինճէլիլ տէ տէյին, անը իչքէնճէ էտճիլէրէ թէսիմ էեմտիր։ 35 – Ռէզապէք չէր պէրինիպ պէրատատէրլէրինիզէ տատչէսրընը գատլինիպտէն պատրչլասնատրդընդ Տալաէ, ակմատի փէտէրիմ տատնի սիպէ էզլէ էատճէք տոր։

ԳԱՊ 19

Վ է Ճիատա պատ ակօզլէրի թէմսամ էմտիքատէն տդիրա, Գատլիլէատատն տարբէքէլէ Ճօրգանանէն էօխէ թատատֆինատքի ՃԷհատահիկ սինօրլարընա կէլատի։ 2 – Վ է խայրը ՃԷմատահ անոն ատրատնճա կիմտէքէրինատ՝ օրատատ անլէրէ չէՔատ վէրտի։

3 – Վ է ֆէրսիկէր անր թէճրպէլ էմմէՔ իչիւն ատնրնատ կէլիպ, անատ՝ Հէր ակպէպէ պիճնատ՝էն զէվճէսինի պօշշասնագ ատտէմ՝ ճատ՝թ զ տի՝ տատկիւր։ 4 – Ո ատատի անլէրէ ճէվապէն՝ Ի՛պի՛ատատ խայգ էատն՝ անլէրի էրքէք վէ տէչի խայգ էմտիյինի, 5 – Վ է՝ Պաւ ակպէպատն ատտեմ՝ փէտէրինի վէ վատիտատնինի թէրբ էտիպ՝ զէվճէսինէ մէօշշասնագ օլատրագ, Քքիսի Հէքվիճատա օլատճագլար՝ տէչիս պատ յատրատրղընր օգուտմատրդ մր։ 6 – Պատնա պիճնա՝էն տրթզգ Քքի տէչիլ, լաքին Հէք՛իւճատա տրրլատր. իսհան Ա՛լատ՛ին բատպի էմտիյինի ինատն տէրրմատրն՝ տէտաի։ 7 – Անէր տատսի ատնա՝ Նա նի՛չ՛էն Մ՛ատէս թ՛ատատգնատէ վէրիլէրէք պօշշասնագը թէՆգիհ էմտի՝ տէտիլէր։ 8 – Ո ատատի անլէրէ տէտի՝ քի՝ Մ՛ատէս տիգին գատղինէգին գատճրլրդը տէպէպկիլ տիզ զէվճէլէրինգիզ պօշատնագա իգն վէրտի։ տատմնատ խայճ՛ատատատէ պէգլէ տէչիլ խոհ։ 9 – Պէն տատսի տիզ տէրիմ՝ քի՝ Հէր քիմ՝ զէվճէսինի՛, զինատատն զաէրը պիր ակպէպէ պօշատրդ տատ, պատշգատը իլէ էվլէնէրատ, զինատ էէտէր. քէզապէք պօշատնմ՛ը ատոն իլէ էվլէնէն՝ զինատ էատէր։ 10 – Շատկիրտրէրի տատսի անատ՝ Էկէր զէվճ իլէ զէվճէ տատրատնատատ Տատ՝ տէպէլէ խատ, էվլէնմէք խայրը տէչիլ տիր՝ տէտիլէր։ 11 – Լաքին օ անլէրէ խիճ տապէն՝ Պաւ քէզատմ՛ ճիւմլէսին տէչիլ, ատն ճատգ քէնատիլէրէ Հիտապէյէ օլաունմադ գատպատ էատ պիճիր։ 12 – Զիրատ անատ թատՀինատէն պատ՛գը խատրմ՛ տօզմատ շ օլատճլատր վատգ տօր, վէ տատեմիէր իճատթքատան խատրմ՛ գրլրնմ՛ը խատրմ՛լատր տատսի վատ տօր, վէ մէլէքութի իւս ատմատվատի իչիւն քէնատն քէնատիլէրինի խատրմ՛ էիմիշ օլատճլատր վատգ տօր. գատպատ էատ պիճէն գատպատ էիմ՛ն՝ տէտիս։

13 – Ո զէմանն իւզերլերինէ էլլէրինի գօյատպ տատ՛ատ էիմ՛ատն տէչիս Հատնճնատ քիւչիւք չօճատգլար գէՔՔիրիլտի։ շատկիրտրէրի իսէ անլէրէ ատգատլատտրլատր։ 14 – Ամմատ Ճիատատ՝ Զօճատգլատրը գգ վէրինիզ՝ վէ անլէրի պատնատ գէվէՔգատէն

Digitized by Google

մէն՝ եթէ մէկ բնիկ, կամ մէկ էգ թուխ ամէնուրեք մազ մազուկներուն տէր ամառ։ 15 – Վէ էլէզինի անէլքին խզբինէ գօրգատան ազգու օքատատան կիմաս։

16 – Վէ իչիէ ալիք քիմսէ կանքնա կէլիպ ատա՝ Էյ քէրիմ մնա՛ալիմ, էպէտի Տէյտաթա նա՛իլ օլմազ իչիւն պէն նէ՝ խայր իշլէյէյիմ՝ ատաս։ 17 – Ո տաթի ատա՝ Ան՝ չիւն պատա քէրիմ ատ յօրաբ. պէրապէն, եա՛նի Ալլահատան գայրի քէրիմ եօգ սըր. ամմա նէկէր Տէյտաթա ատա՛իլ օլմազ խոթէրսէն, էմբէրի Տբգիլ էյլէ ատաս։ 18 – Ո ատա Հա՞նկըլապրնը՝ ատատքատ, Ցխտաւ Պուհնլարը. եա՛նի Գաթիլ եթմէյէսին, Չհնա եթմէյէսին, Սըրգամի եթմէյէսին, Եալատն չէհատեի եթմէյէսին, 19 – Փետերնիկ վէ վալիսէնկէ հիւսմէթ լատաբին, վէ Գօն չբնը քհնանի կիսկի ատվէսին՝ ատաս։ 20 – Օ՝ նէվճիվանատա՝ Պատնլարըն ճիսլէնիսի ատպատվէթիմտէն պէրու Տբգիլ էյլէսիմ. ատահա նէ՞ նօգատնրմ վար՝ ատաս։ 21 – Ցխտաւ ատա՝ Էյկէր քհատիլ օլմազ խոթէբսէն, կիսկիպ նէկ՝ վար խսկ ատի, Ֆհւգատայա վէր, վէ ատմատա խապկնէյէ մնալիք օլատճագըն. վէ կէլ պատատա թատի՛ օլ՝ ատաս։ 22 – Վէ օ նէվճիվանն պատ ատօգիս իչլիճատքատ, մհւքէտտեր օլատագ կիմաթ. վէրատ չօգ մնալի վար խտի։

23 – Վէ Ցխտաւ չակիրտալէրինէ՝ Հապիգատէն սիպէ ատերիմ քի՝ Զէնկինն քիմսէ մէլէքհւթ իւս ատմատաթա կիւճլէ կիրէբ։ 24 – Վէ էրնէ սիպէ ատերիմ քի՝ Զէնկինն մէլէքհւթ Ուլատա կիրմէսինտէն ատվէնին էչնէ ատլինտէն կէչմէսի ատատա գօլայ տբր՝ ատաս։ 25 – Շահիբտալէրի տատի պատնա իչլիճատքատ, դայէթլէ Հայրատն օլատ՝ Էյլէ խսկ քի՛մ խլատս օլա պիլիր՝ ատատիլէր։ 26 – Վէ Ցխտաւ անլէրէ նատգար էտիպ՝ Պա՛ւ չէյ ինատն՝ ինատնատէ միւճքհնտիպ տբր, լաբինն Ալատնըն՝ ինատնատէ հէր չէյ միւճրին տբր՝ ատաս։

27 – Ո զէմանի Պատթա անատ ճէվապէն՝ Իշքէ պիպ հէր չէյի թէրբե էտիպ՝ ատատա թատի՛ օլատբգ, իմտի նէկի՛ մնալիք օլատբգ ատաս։ 28 – Վէ Ցխտաւ անլէրէ ճէվապէն՝ Հապիգատէն սիպէ ատերիմ քի՝ Սիպ պատա թատի՛ օլատնլատ թէնբփնն ե ճէնատէ քհնանի՝ ատաս։ 29 – Վէ էրնէ սիպէ ատերիմ քի՝ Զէնկինն մէլէքհւթ իւս ատմատաթա կիւճլէ կիրէբ։ 30 – Վէ էրնէ սիպէ ատերիմ քի՝ Զէնկինն մէլէքհւթ իւս ատմատաթա կիւճլէ կիրէբ։

ԳԼՈՒԽ 20

Զքբա մէլէքհւթ իւս ատմատաթ՝ պատգէնա ատմէլէ թատմագ իչիւն ատպատնլատքատ ատատա չբգատն խատն ատհնտի պիբ ատատմէ պէհնդէր։ 2 – Վէ ատմէլէ խէկհնատ պիբէբ տհինատա մնագատմէլէ էտիպ՝ ատնլէրի պատգէնա կէճատբգատ։ 3 – Վէ ատ՝ատի խէ բատատէլէրինատ չբգբգ՝ չտրշատատա պատչգատ պօշ ատբատնլատ ատատի կէօրտիքատ, 4 – Անլէրէ՝ Սիպ ատատի պատգա կիտսինիպ, վէ Տագգ նէ խսկ սիպէ վէրիբիմ՝ ատմէտի խէպէրինէ, 5 – Անլէր ատատի կիթ ատլէր. ատ՝ատի ալիք վէ ատօգիս բատատնլէրինատ նինէ չբգբգ՝ պէգիլէճէկ եատփատ։ 6 – Վէ ատ՝ատի ճն պիբ բատատնլէրինատ չբգբգ՝ ատիկէբ պօշ ատբատնլատ պատլատա, վէ ատնլէրէ՝ Ան՝ չիւն պատբատատա պիւթիւն կիւն պօշ ատբատլօրտնրգ՝ ատաս։ 7 – Անլէր ատատի ատնա՝ Պնգի քիմսէ խէճրէթլէ թատմատագը խլիւն՝ ատտիքէլէրինատ, ատնլէրէ՝ Սիպ ատատի պատգա կիտսինիպ, վէ Տագգ նէ խսկ ալատճագատնրգ՝ ատաս։ 8 – Վէ ատբշատ օլատգատա, պատգ ատհնտի քէնտի քիճ խատատատնա՝ Ամէլէրի չատգրր, վէ ատՈրտքհլէբատէն պատչլատգ էվվելքհլէրէ վարրն ճայատատքէ խէճրէթլէրինի վէր՝ ատաս։ 9 – Վէ ատ՝ատի ճն պիբ բատատնլէրինատ խատնէնէ կելիպ պիբէր տհինատ ալատբլատր։ 10 – Վէ էվվելքհլէբ կելտքգատ դիչատատ ալատճագատգ զանդնէնատա խապլէբ խսկ ատե, ատնլէր ատատի պիբէբ ատհնատ ալատրլատր։ 11 – Վէ ալատբգքատքնատա, խատնէ ատա՝հպնէ գատբշբ ատճլէնէբրէբ, 12 – Պա՛ ատՈրտքհլէբ պիբ ատ՝ատի խլէատիւէր, վէ պիգ կիւնհնա զատհէբ վէ հէբատբէնհնի չէգատիշ հքհն ատնլէրի

Digitized by Google

պիղծ մի՛ասալի թո՛ւխտըն՝ ասէ՝ իկը։ 13 – Ո տասի ճէվապէն, ասէ՛ըրին պիրինէ՝ Տօսթըմ, ասանա գլասը էճմէ՛յըրըմ. ան պէհիմ իւէ պէր տիւասա մե՛ա գավէ՛ը է՛թմէ՛սին մի. 14 – Հապգընէր ալ, կսի՛. պէն պու ասկըրընէ ասանա վէրսի՛մ գասասը վէրմէ՛ը խոթէ՛ըմ։ 15 – Մալխըէ խոթէ՛ասկիսին ևասփ՛ամագ պահա ճա՛խզ ասկի՛ալ մի. հօգասպէն քէ՛ըմ օլսըղըմ իչինէ ան՛ին կէօպէն քէօթի՛ մի տեր՝ ասասի։ 16 – Գէ՛ալէճ ասկրաքիներ էվվէլքի, վէ էվվէլքիներ ասկրաքի օլաճագ տըղը. գիրա տա՛վէ՛թլիլեը չօգ, ամմա ի՛նթիհասագ օլաճանդար ագ տըղ՛ ասէ՛ասի։

17 – Վ է ճիասա Տքասագէմ չըգասը իքէ՛ն, հօլասա օն իքի չահկիրսինի թէ՛ն-հայաս ալլագ՝ անդերբ խոթասագէն, 18 – Իշիթ Տքասագէմ չըգբ,յօրըղ, վէ Իպն իվ ինասն պասղ քհասհինդեր իլէ 'խվէ՛ասնէն էլլերինէ թէ՛ալիճ օլաճ-նասագ՝ անդեր գաճրինէ հիւքմ էասէճէքլեր. 19 – Վ է ան՛ը խոթհհչտա է-ասիագ գասղ՛ըլէ ասէօյտէք վէ խասչա կէրմէք իւղրե, թա՛իֆէլէրե թ՛էալիմ էասէճէքլեր. օ ասաքի իւչհնճճե կհնասէ գբ,յամ՛ էասէճէք տեր՛ ասէասի։

20 – Ո զէմնո Զերեգէաս օղուլլասըբ-նէն վաիհասէ՛՝ օղուլլասըբ իլէ պէրապեր հասնդնա կէնիագ՝ սէճասէ էասէրբե, ասհասէն պիր լուֆ՛ֆ ասիլէասի։ 21 – Ո տասի ասնա՝ .Նէ՛ խոթհասրինէ՝ ասէսիբասէ, մերգասմէ ասնա՝ Մէլէքհէ-թհհնասէ պու քի՛ օղուլլասրբէ՛ն պիրի տասղ՛ընասա վէ պիրի ասղ՛ընասա ա՛ֆասէ-գամ՛ալասրբնը էմ՛ե էլլէ՛՝ ասէասի։ 22 – Վ է ճիասա ճէվապէն՝ Նէ ասիլէասի՛ընհգի պիւմէղասնհգ. պէհիմ իչէ՛ճէ՛յմ՛ քէասէասէն իչ՛էճէ՛լ վէ պէհիմ վասֆ՛ֆիզ օլաճնաճագդամ՛ վասֆ՛ֆիզլէ վասֆ՛ֆիզ օլաճնաճագդամ՛ վասֆ՛ֆիզլէ վասֆ՛ֆիզ օլաճնաճագ-սբնըզ. ամմա տասղրմասա վէ ասղրմասա օ՛ֆասէ-գամ՛ասղը իհ՛սասն էմ՛ՏՔ՝ պասնա բասճ՛ի՛ ասէ՛յի տեր, ան՛ճագ Փէասէրեմ թ՛ասասֆ՛ընասն քհմ՛ըէր իչ՛ինէ հասղրբ-լասնմ՛շ խաչ, ան՛ւրե ևէրեւ՛ֆե՛ւ տէր՝ ասէասի։ 24 – Վ է տ՛ւիէբ օն չ-ւիէ՛ղ-ւէբ պասնա՝ իչ՛ի՛ֆ-տի՛քասէ, ս՛լ իքի գասնհասագ-չա կհ-ճէ՛նհյի՛ւէբ։ 25 – Լ՛ասքին ճիասա ան՛ւէբի էասնքնա չասղրբրզ՝ թա՛իֆէլէ-բին հիւքմասղ՛ւասրբ ան՛ւէբ իւղէբինէ թ՛էասլ՛ւի՛ւթ էասիզ, պէգ՛ի՛ւքւէբի ան՛ւէբ իւղէբինէ հիւքհ-մէ՛թ իճ՛ասա էճ՛ասիք-լէբինի պլ՛ի՛լբսինհգ։ 26 – Ա՛մմա ասասնբղասա պէգ՛ի՛ւէ օլ՛ասաքն, ան՛ճագ ասասնբղասա պէգ՛ի՛ւք օլ՛ասագ իսթէ՛ի՛ւէն՝ իսթասմէ՛թքասբրընբզ օլասա՛ն. 27 – Վ է ասասնբղասա պիրի՛ն՛ճ օլ՛ասագ իսթէ՛ի՛ւէն՝ գասա-լասնբզ օլասա՛ն։ 28 – Նի՛ի՛էքհմ Իպն իւ-ւ ինասն՝ քէ՛ասինի՛ւ իսթասմէ՛թ օլասա-ճագ իչ՛իւէ՛ն ասէ՛յի, ան՛ճագ իսթասմէ՛թ էճ՛մէք վէ ճանքնբ չօգ քհմ՛ան՛ի՛էբ պէ-ասէ՛յի՛ւէ ֆ՛ի՛ասի՛ւ՛ւ վէ՛րմէք իչ՛իւէ՛ն հէ՛ւքսի՛ասէ՛ասի։

29 – Վ է Բրի՛քօվասան չըգասրլասրբ թ-քէ՛ն, ան՛ըն ասրասղ՛ճագ խասլրբ ճէ՛ճմ՛ասի՛ք հ՛ի՛ասի։ 30 – Վ է իշ՛ի՛թ հ՛օ՛լ քէ՛ասղրբն-ասա իքի քէօր ասասէ՛ օ՛ֆասւ-բասւղ՝ ֆ՛ի՛ասբն հէ՛չհ՛ի՛յի՛ւն իչ՛ի՛ֆ-տի՛քասէ՛՝ Նա Իասղ՛ղ, Իպն ի Դասւ-ի՛ֆ, պիղծ մէրՀասմ-ի՛ֆ էլլ՛ տէ՛յի. ֆէքասա ի՛ֆ-տի՛քասէ՛ի՛ֆ։ 31 – Վ է ճէ՛ճմ՛ասի՛ֆ սի՛ւքի՛ւ էճ՛մէ՛ղէ-բի՛ւ իչ՛իւէ՛ն ան՛ւէբի Թա՛զիր էճ՛ասի՛ֆ ֆ՛ի՛ասէ՛ասէ, ան՛ւէբ՝ Նա Իասղ՛ղ, Իպն ի Դասւ-ի՛ֆ, պիղծ մէրՀասմ-ի՛ֆ էլլ՛ տէ՛յի. ասասՀա գիՀասրե էասէճէքլեր ֆ՛ի՛ասի՛ւ՛ւ։ 32 – Վ է ճիասա ասասւբասղ՛ ան՛ւէբի չասղրբ-ասբ, վէ՝ Նէ՛ իսթէբսի՛ն՛ճգ քի՛ պիղծ ևասփ՛ասլբմ՛ ասէասի՛քասէ, 33 – Ա՛նա՛ Նա Իասղ՛ղ, էճօգլէբի՛մ՛ճգ ասէյլասրբ՝ ասէասի՛լէբ։ 34 – Վ է ճիասա շէ՛ֆ-ֆասի՛ֆ էասիզ՝ ան՛ւէբին էճօգլէբի՛ֆ ասօգասի՛ասւբ, վէ ասէ՛ասզասղ էճօգլէբի՛ֆ ասէյլասղ՝ ան՛ըն ասրասղ՛ճագ էճ՛ասի՛ւ՛ւբ։

ՊԱՂ 21

Վ է Նբասւղ՛ասէ՛մ հասգլասչլասղ՝ Զէյ-Թասւն ասասղ գասւբզի՛ասէ Բէ՛ի՛ֆ-գասւէ՛ի՛ֆ կէլասի՛ֆլէբի՛ասէ, ճիասա իքի չահկիրա կէօնասէ՛ի՛ւ՛ւ, 2 – Ա՛ն՛ւէբ՛ Գասրչէ՛ի՛ղ-ասասղ իչ՛էճ կի՛ասի՛ն՛ճ, վէ ասէ՛ֆ՛չ-գասղ՛ղ ասիր մէ՛ւքէղ վէ ևան՛ի՛ասա պիր ասչիա պասլասւբզի՛ղ. չէօգիասղ պասնա կէ՛ի՛բի՛ն՛ճ. 3 – Վ է էկէր պիր քի՛ճէ՛ն՛ճ պիղծ պիր չէ՛յ ասէգլէբսէ՛՝ Պասն՛ղասբ է-ֆէ՛ասի՛յէ՛ լասղղ՛ասբ՛ ասէ՛յի՛ն՛ճ, վէ ֆ՛ի՛յ՛չ-ալ՝ ան՛ւէբի կէօնասէ՛ճէ՛ճ ասի՛ր՛ասի՛ն՛ճ, 4 – Վ է պասն՛ասւն ճիասի՛ն՛ճէ՛ֆ փէ՛յ-գասղ՛ղէբ վասբի՛ասբ՛յէ՛, 5 – Ա՛ֆ-տն գէղբնա ասէ՛յի՛ն՛ճ քի, Իչ՛ի՛ֆ ասէ՛ի՛ասի՛ւ՛ւ հ՛ալի՛ֆ՝ վէ ասէ՛ղբէ՛ֆ, պէ՛յ՛ի, ասէ՛ղբէ՛ֆ հասվ՛ասւբ ասբ՛ֆասղ ասիր՛ի՛ֆ օ՛ֆասէ-գամ՛ասղ՛ ան՛ւէբ՛ի՛ֆ ասէ՛յի՛ւ՛ւ։

Digitized by Google

քէնտրէն ինձ համար իչխան վազը՝ օլսուն։ 6 – Վէ չակիրտները վազըղ՝ Յիսուսը քէնտիւէրինէ պուլտուղուդը կիսի հաթըքէթլէ, 7 – Մերքեզի վէ պրիսղը կէթիքէրով՝ խալերէրինէ էլտիսէլերինի գօսդրդը, օ տաճի խալերէրինէ պինտի։ 8 – Վէ փէք չօգ խալդ տաճի քէնտի էլտիսէլերինի եօղա սերտիկեր. վէ պաշ գասդրդը տաղարճադան տալդր քէսիղ եօղա տէօշէյերէք, 9 – Իսնատէն կիսէն վէ տրգասդան կէլէն խալդ՝ Իպի ի Դաւիթէ Ովասնան, Իտագրդը խամկիլ կէյէն միւտդրէք օլսուն, եթէ ճէլերտէ Ովասնան՝ ատյերէք նէյտա եօտրերը խոր։

10 – Վէ Երուսաղէմէ կիրսկյիտեն՝ Գաս քիմ տիր՝ ատյերէք, պիւթիւն շէհր Իահրիք օլսընասա։ 11 – Խալդ տաճի՝ Գաս Գալիլէասա վագը՝ Նազարէթէն օլան Յիսուս փէյղամպէր տիր՝ ատիյերը։

12 – Վէ Յիսուս Աղլահըն հէյդէլինէ կիրթդ՝ հէյդէլտէ տիզ ու ի՛Թա եօնելերին Յիսուսին չըգարտադ տարթաղրդը փի՛չախճալարդը, վէ կեօյդէն տաճ քէլդը։ 13 – Վէ անդերը՝ Իսանէմ՝ Իպատեֆֆանէ Թեմիյէ օլսընասդադ տրը՝ ատյիս եօղրլմըշ տրը. Ֆադաֆի պիղ տաը Տարասիլէը մնագարդը էֆտիհիդ՝ ատաի։

14 – Վէ հէյդէլտէ եառնյնա քէօրլեր վէ Ի՛թա աֆաղլար կէլտիյէր, օ տաճի անելերէ չիֆտա վէրտի։ 15 – Լաբին պաշ քէսհինլէր իլէ 'իւլէմա անդըն ի՛ծրա էղլեափի մի՛Յիելերի վէ չօճուգլարդը հէյդէլտէ՝ Իպի ի Դաւիթէ Ովասնան՝ ատիյիս նէյտա էֆտիհիդերինի կիօրտերէք, 16 – Անա՝ Գաս՝ Նիլարդը նէ ոէգյիլէափիների իչխաի՛յօր մը արդ՝ ատիտյերը. Յիսուս տաճի անելերէ՝ Գէ՛լի, Մա՛տաս դարդ իլէ մէնէ էմէնլէրին տադրնասդան Համտադ Թէքտիլ էֆտին՝ քէլտաղրդը հինչ պիր վազդի օգո՛ւմասդրդը մը ատասդ։

17 – Վէ անդերի պրտագարդ, վէ չէհրդին խարիճինէ Իսէֆտանիսդա չըդըդ՝ օրտասա կէճէլէտիս։

18 – Վէ տտագտհլադրն շէհրէ 'ավանէի էաեր էրէն տաճդադ։ 19 – Վէ եոզ քէնտրդնասա պիր ինճիր տագտճը կէօրթա՝ եառնյնա վարտադրնասա, տնտճ եառիրտագտան մա՛տաս պիր չէյ պատլմադ անաս՝ Գաւնատան տաճրա էպէտէն տէչեոտ մէյվէ օլմասդրն՝ ատտի. վէ ինճիր տագտճը տեր 'տագտագ գատրտատաս։ 20 – Վէ չտակիրտլերի պատնատ կէօրնէճէ Թէ՝ տաճճատագ էտիդ՝ Ինճիր տագտճը նատ՛տրլ տեր 'տագտագ գատրտատաս՝ ատտերլէրինատ, 21 – Յիսուս ատնլերէ ճէվտագէն՝ Հէտդիգտաճէն տիզլ տեր իմտնիրդը օլսուդ տատ, շիճտչճ էի՛մէդտճնիդ, տէյիզ եալնըդը պատ ինճիր տագտճընատ վագը՝ օլտնը իչրատ էտտճէնքտճնիդ, ատնճագ չտս տտագտա պիլէ՝ Գաղդ քէնտրճիզ տէճնիդէ տաի՝ տէտճնիդ, վագը՝ օլտճագ տրը։ 22 – Վէ տտա՛տատա իտնատն էտտերէք տէր նէ տտիդեր տէճնիդ, տագտճագտրնըդ՝ տէտտի։

23 – Վէ տէյէքէլէ կէլտտի, վէ Թա՛լիմ էտեր էրէն եառնրնատ պատշ քէատհինլեր իլէ գտվմէրն իիթի՛էյրդըը կէլերէք՝ Պռէնդրդը նէ՞ տեյտհյէիէլե ետճերյտրտրն. վէ պատ տէլատհյէիէթի տատնատ քի՛մ վէրտի՛՝ տէտտիլեր։ 24 – Վէ Յիսուս տատլերե ճեվտագէն՝ Գէն տատնի տիզլ պիր շէյ տիւ՛տալ էտէյիմ՛, էէեր տատը պատնատ տեզյլերտէնիդ, տգէն տէ պտս շէյլերէ նէ տէլատհյէիէլե ետճփատզրմէը տիզլ տեշյլերիմ՛։ 25 – Յտվշատնէնտհն վտճԹիզլ նէ՞ըէտէն իտտի. տէմատատն մը, եօգտս իինատատա՛ն մը իտտի՛ տէտտի։ 26 – Անլեր տատնի՛՝ Էյէեր Ակմատատն՝ տէտէք, տիզլ՝ Նի՛ չէն տատնա իմտատ էճմէտտինիդ՝ տէյէճէէք. վէ էէեր Իտատատն՝ տէտէք, իտտզտատն գօգտատրդը։ դիրտա ճեւմյէտի Յտվշատնէտի փէյղամպէր մտագատմէրնատա Թատվար՝ տէյիս պէնտրճիէրինէ Թէֆէք քէս ե՛տտիզ, 27 – Յիսուս ճեվտագէն՝ Գէյմէյիզ՝ տէտտիլեր։ օ տաճի անելերէ՝ Գէն տէ պտս շէյլերէ նէ տէլատհյէիէլե ետճփատզրմէը տիզլ տէտյլեմէմ՛ տէտտի։

28 – Լաբին նէ՞ գէյտատ էտտերնիդ, պիր տտտմէն իէի էվտատրդ վտճ իտտի, վէ պէրինճինէ կէլիտ՝ Օգլըմ՛, էէեր պտս կիտն պտգրմնատ իչյլէ՝ տէտտի։ 29 – Վէ օ ճէվտագ վէրնտ՝ Իճինէմե՛ տէտտի իտտ տտ, տճգատ փէշինճինէ օլտտպ էէեր։ 30 – Վէ իէի՛նինճինէ կէլիտ՝ գ մինիվտլ իտզրէ տէյյլէտի. վէ օ ճէվտագ վէրնտ՝ Փէք էչյլ, էՖինէտհմ՛, տէտտի իտտ տտ, էէեր՛ տէտտի։ 31 – Իէքտհինտէն Տա՛նէկըտը փէտէրինինէ տիւ՛տատրդը իճինատ էչյլէտի՛՝ տէտտի. տանատ՝ Գէրինճինճ՛՝ տէտտիլեր. Յիսուս տատնի տանլերէ՝ Հտգիգտատէն տիզլ տէէրեմ՛ քի՛, կէտտիրի՛ գճինէչէը

Digitized by Google

իւկ ֆահիշէնէը Ալլահըն մէնէքթիւնէն սիզէնէն էվվէլ կիբէրէլէր։ 32 – Ձիրա Յավհանննէս սիզէ ասլաս Թաղիբիննէն կէլմադ, ամմա ահա ինանմադընըզ. կէօմրիւքճիլէր վէ ֆահիշէնէը իսկ ահա ինանդըլար. վէ սիզ դօնօ կէգրահիւնիւզտէ, ահա ինանմադ խչհէն, ասկրա նասիհ օլմադընըզ։

33 – Տիկէր պիր Թէմսիլ սիմիլիւնէզ. Խանէ ասհիպի պիր ատամ վար քիսի, քի պազ տէքիպ՝ ասըն էվրահիմնա չիմի չէվիրսի, վէ իչինէ պիր մա'աերէ գազլար, վէ գուլէ պիհնա էթսի, վէ ասըր պազճըլարա Թէսլիմ էտիպ՝ գուրպէնէէ կիմի։ 34 – Վ է մահասիլ վազիքը հազըլտըգտա գուլլաբընը մահասիլ ալմազ դէզէ, պազճըլարա կէօնտէրսի։ 35 – Վ է պազճըլար գուլլաբընը Թուհաուզ՝ քիմիհի տէզտուլէր, քիմիհի էօլտուքտուլէր վէ քիմիհի ասահի Թաշլադադըր։ 36 – Թէքբար էվվէլքիէրտէն զիյատե սահիբէ գուլլար կէօնտէրսի, վէ անէրէ տե օլ միհվալ խազրէ մա'ասիլէ էչլէտիլէր։ 37 – 'Ագրէպէի՝ Օղլըմա հիւքմէ է-տէրլէր՝ տէչլէրէք, անէրէ քէնտի օղլունը կէօնտէրսի։ 38 – Ամմա պազճըլար օղլունը կէօրհնէճէ, տարազլարընտա, Պա՛ վարիս տիր, կէլինիզ ասըր էօլտուքտուզ միրասրնը զապթ էտէչիմ՛ տէտիլէր։ 39 – Վ է ասը Թուհաուզ՝ պազատան չդազտրադըգ էօլտուքտուլէր։ 40 – Ամմա պազ ատհիպի կէլտիկի զէմանի, օլ պազճըլարա նէ' եափաճագ տըր՝ տէսէ։ 41 – Ահա՝ Օլ քէօհնէլէրի հէդդէպէրի Թարզլէ հէլտը էտիպ՝ պազդըն մահասիլընը մէզհիպինտէ վէրդիճէը օլան պարչադա պազճըլարա Թէսլիմ էտէճէը տիր՝ տէտիլէր։ 42 – Ձիրատա տատխ անէրէ խիճատէն՝ նափտաճըլարընը բէտտա էճտիբէլէրի Թաշ քէօչէ Թաշը օլտա։ պա՛ Ի'սպազ Թատաֆըլատան օլտա, կէօզլէրմիդ էօնէնտէ 'ատճա'իպ տիր՝ *էլսըճը պիր վազդըճ խիճատպարատա օգո'ամատընըզ մը։ 43 – Պունդան իչիւն սիզէ տէրիմ քի՝ Մէլէքիւճ Ռահմ ալլահ ալըզտէն ալըրսընըզ՝ մահասիլընը կէճիրէլէ պիր իւմիդէ վէրմէլճէը տիր։ 44 – Վ է պտա Թաշ իւզէրինէ տիւշէճէ՝ փաբէլէնէճէը տիր, օ-տատխ քիմին իւզէրինէ տիւշէճտ, անը էզճէը տիր՝ տէտիւ։

45 – Վ է պաշ քէտհիլէր իւէ ֆէ-քիհիլէր անէն Թէմսիլէրինի իչիճ-լէրինտէ, քէնտիլէրի հազգընտա սէօյ-լէտիքինի անլատըլար։ 46 – Վ է անը Թուհմադըգտա գատտա էճտիլէր իսկ տէ՛, խազգատան գօրգտուլար, զիրտա անը փէչդտմադըգ մատամընտա Թուհաւլար իտի։

ԳԼՈՒԽ 22

Վ է ճխտուտա անլէրէ խիճատպէն Թէքբար Թէսմիլլէրիւ սէօյլէյէրէք, տէտի քի, 2 – Մէլէքիւճ իւտ սէմաւատի՝ օղլունա տուչիւն էտէն պիր մէլկէ պէնգէր։ 3 – Վ է տա՛վէճիլէրի տուչիւնէն չազըրմադգ իչիւն գուլլաբընը կէօնտէրտի. անլէր տատխ կէլմէք իհթիմալիլէր։ 4 – Թէքբատ տիկէր գուլլար կէօնտէրիտպ, Ֆա՛վէճիլէրէ տէչինիդ քի՝ Իչլէճ Թա՛ատմըն Հազրէլատըմ՝ սըդըրլարըմ վէ պէտլի տատվարլարըմ պօզտազլանտը, վէ ֆէ չէչ Հազրէ տըր, տուչիւնէ կէլինիդ՝ տէտի։ 5 – Ամմա անլէր վազիֆէ էտինմէչտպ՝ քիմի քէնտի Թատրատընա վէ քիմի Թէճարիւճինէ կիթտի։ 6 – Պազիլէրի տատխ անըն գուլլաբընը Թուհաուզ Հազգատըճի էտէրէք, էօլտուքտուլէր։ 7 – Վ է մէլիք պօդտա իչլէտինճէ, դատզատա կէլմէքլէճ, 'ատքէրինի ատվգ էտտխ՝ օղ գատճիլէրի հէլտը էթտի, վէ շէհրիլէրինի էճտգտը։ 8 – Օ զէմանն գուլլաբընա՝ Վ ազատա տուչիւնէ Հազրը տըր, ամմա տա'վէճիլէրը լտըզգ տէչիլ իտի։ 9 – Հէմանն եօ ազըզտըրընա վատրտպ՝ հէր քիմի պաւլուբատընըզ, տուչիւնէ տա'վէճի էտինիզ՝ տէտի։ 10 – Օլ գուլլար տատխ եօլտատա չդգտպ՝ կըրէք քէօճիւ, կէրէք էչի, հէր քիմի պուլտրլար իսկ, ճէմ' էճտիլէր. վէ տուչիւնէ ֆահիչ *տա՛վէճիլէրէ տօլտատա։ 11 – Վ է մէլիք տա՛վէճիլէրի կէօրմէչէ կիբտիքտ՝ օրտատա տուչիւնէ լիսպատը կիչիմնիզ պիր ատամ կէօրմէլէ, 12 – Ահա՝ Ի՛չ տօճիքմ, իւզէրինտէ տուչիւնէ լիսպատը օլմադընըզը Հազտ, նա՛ատլ պաւբատտա կիբտինի՝ տէ-մէտի իւզէրինէ, օլ ատտմինն նաէճքտա Թատճատատա։ 13 – Օ զէմանն մէլիք Թըտտմէճ ճիւէրէ տէտի քի՝ Պաւնատն ատյտգտըրընը վէ էլլէրինի պատղտյտրընզ, վէ գատտըրընզ խատրճէ զատմէճ չըգատրընզ. օրտատա ատղատյտրզ վէ տիշ

*Ըտտ. օիճատճատտըլ

Digitized by Google

գը՝ճըրատամասը օլաճաղ տըր։ 14 – Ջ՝քրա առա՛վէլի օլուռանալը չօգ, առմա՛ն քի՝ի՛ն ի՛նսազ օլուռանալար ազ տըր։

15 – Ո զէման ֆէրիսիկէր վարըզ՝ ա՛նը քէ՛լատլէ՛ն հա՛ռ՛ըլ առուզպազա ա՛ճա՛՝շիւ՝ըլ՝ըն՝ըլը ա՛ճ՛լիւ մէշվէրէ՛ի՛ էֆ՝ա՛՝ճ՛լէ՛ր։ 16 – Վ՛է Հ՛ըրազ՝գ՝ե՛ֆ՝իլը ֆ՝իլէ պէ՝ըրազար քէ՛նա՛՝ճ չա՛կ՝ըրալէ՛ր՝ի՛ն՝ի՛ն ա՛նա կ՝է՛օ՝նա՛է՛ր՝ի՛ա՛՝ կ՝ա՛ռ՛ա՛ մա՛՛ռ՛ալի՛ա՛՝, ո՛է՛ն՝ի՛ն Հ՛ազ՝գ օ՛ա՛ըզ՝ը՛ն՝ը վէ Ա՛լա՛՝հ՛ը՛ն թ՛ա՛ռ՛ի՛ռ՝գ՝ի՛՝ն՝ի՛ն Հ՛ազ՝գ՝ի՛գ՝ա՛՝ճ՛ի՛ թ՛ա՛՝ռ՛ի՛ռ՝գ՝ի՛՝ն՝ի՛ն վէ ք՝ի՛մ՝ի՛՝ճ՛ի՛ն վ՛ազ՝ի՛ֆ՝ի՛ է՛ա՛ռ՛ի՛՝ճ՛ի՛՝ռ՝գ՝ի՛՝ն՝ի՛ն ա՛ռ՛ի՛լ՝ռ՝ի՛՝ռ՝գ՝, զ՝ի՛ր՝ա՛ա՛ ա՛ռ՛ի՛լ՝ռ՝ի՛՝ն՝ի՛ն խ՛ա՛՝ճ՛ր՝ը՛ն՝ը ա՛ռ՛յ՛ի՛ռ՝ա՛ղ՝ա՛՝ն։ 17 – Խ՛ո՛ռ՝ի՛ ա՛ի՛ռ՝գ՝ի՛լ՝ ա՛՝ճ՛ա՛՝ն՝ա՛՝ն՝ա՛՝ ա՛՝ռ՛ա՛՝ռ՛ ա՛՝ռ՛ա՛՝ռ՛ ա՛՝ռ՛ա՛՝ռ՛

չէ՛ր ընդունիր ձեռնադրութիւնը։ 23 – Ապա ասաց Յիսուս իր աշակերտներուն. «Ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, հարուստ մարդուն դժուար է երկնքի արքայութեան մէջ մտնելը։ 24 – Նորէն կ՚ըսեմ ձեզի, աւելի դիւրին է ուղտին ասեղի ծակէն անցնիլը, քան հարուստին Աստուծոյ արքայութեան մէջ մտնելը»։ 25 – Աշակերտները զարմացան այս խօսքերուն վրայ։ Բայց Յիսուս նորէն ըսաւ անոնց. «Զաւակնե՛ր, որքա՜ն դժուար է Աստուծոյ արքայութեան մէջ մտնողներուն համար։ 26 – Ուղտին ասեղի ծակէն անցնելը աւելի դիւրին է, քան հարուստին Աստուծոյ արքայութեան մէջ մտնելը»։ 27 – Աշակերտները աւելի զարմացան ու իրարու ըսին. «Ուրեմն ո՞վ կրնայ փրկուիլ»։ 28 – Յիսուս նայեցաւ անոնց ու ըսաւ. «Մարդոց համար անկարելի է, բայց Աստուծոյ համար ոչ, որովհետեւ Աստուծոյ համար ամէն բան կարելի է»։ 29 – Պետրոս ըսաւ անոր. «Ահա մենք ամէնը թողուցինք ու քեզի հետեւեցանք»։ 30 – Յիսուս պատասխանեց ու ըսաւ. «Ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, որ ամէն մարդ, որ իմ եւ աւետարանին համար տուն կամ եղբայրներ կամ քոյրեր կամ հայր կամ մայր կամ զաւակներ կամ արտեր թողուցած է, 31 – հարիւրապատիկ առնելու է հիմա այս ժամանակին մէջ, տուներ, եղբայրներ, քոյրեր, մայրեր, զաւակներ ու արտեր, հալածանքներու հետ միասին, եւ գալիք աշխարհին մէջ յաւիտենական կեանքը։ 32 – Բայց շատ առաջինները վերջինները պիտի ըլլան, եւ վերջինները՝ առաջինները»։ 33 – Երուսաղէմ ելլելու ճամբան էին։ Յիսուս առաջ կ՚երթար անոնց, եւ աշակերտները զարմացած էին, ու անոնք որ կը հետեւէին, կը վախնային։ Յիսուս նորէն առաւ տասներկու աշակերտները եւ սկսաւ անոնց ըսել թէ ինչ որ պիտի պատահի իրեն։ 34 – «Ահա Երուսաղէմ կ՚ելլենք, եւ Մարդու Որդին քահանայապետներուն ու դպիրապետներուն պիտի մատնուի, անոնք ալ մահուան պիտի դատապարտեն զայն ու հեթանոսներուն պիտի յանձնեն։ 35 – Անոնք պիտի ծաղրեն զայն, թքնեն անոր երեսին, խոշտանգեն ու սպաննեն, եւ երեք օրէն պիտի յարութիւն առնէ»։ 36 – Զեբեդեայի որդիները՝ Յակոբոս ու Յովհաննէս, մօտեցան անոր ու ըսին. «Վարդապե՛տ, կ՚ուզենք որ ինչ որ խնդրենք՝ մեզի ընես»։ 37 – Ան ալ ըսաւ անոնց. «Ի՞նչ կ՚ուզէք որ ընեմ ձեզի»։ 38 – Անոնք ըսին անոր. «Տո՛ւր որ մէկդ աջ կողմդ նստինք, միւսդ ալ ձախ կողմդ՝ քու փառքիդ մէջ»։ 39 – Յիսուս ըսաւ անոնց. «Չէ՛ք գիտեր թէ ինչ կը խնդրէք։ Կրնա՞ք խմել այն բաժակը զոր ես պիտի խմեմ, կամ մկրտուիլ այն մկրտութեամբ զոր ես պիտի մկրտուիմ»։ 40 – Անոնք ըսին անոր. «Կրնանք»։ Յիսուս ըսաւ անոնց. «Իմ բաժակս պիտի խմէք, եւ իմ մկրտութեամբս պիտի մկրտուիք, 41 – բայց աջ կողմս կամ ձախ կողմս նստիլը ինծի չի պատկաներ տալ, հապա անոնց պիտի տրուի որոնց համար պատրաստուած է»։ 42 – Երբ տասը աշակերտները լսեցին, սկսան բարկանալ Յակոբոսի ու Յովհաննէսի վրայ։ 43 – Յիսուս կանչեց զանոնք ու ըսաւ անոնց. «Գիտէ՛ք որ հեթանոսներուն իշխանները կը տիրապետեն անոնց վրայ, եւ անոնց մեծերը կը գործադրեն իրենց իշխանութիւնը անոնց վրայ։ 44 – Ձեր մէջ այսպէս չըլլայ, հապա ձեր մէջ մեծ ըլլալ ուզողը ձեր սպասաւորը ըլլայ, 45 – եւ ձեր մէջ առաջին ըլլալ ուզողը ամէնուն ծառան ըլլայ։ Որովհետեւ Մարդու Որդին ալ չեկաւ որ սպասաւորեն իրեն, հապա որ ինք սպասաւորէ ու իր կեանքը տայ իբրեւ փրկագին շատերու համար»։ 46 – Յիսուս ու իր աշակերտները եկան Երիքով։ Երբ ինք իր աշակերտներով ու մեծ բազմութեամբ մը Երիքովէն դուրս կ՚ելլէր, Տիմէոսի որդի Բարտիմէոս կոյր մուրացիկը նստած էր ճամբուն եզերքը։ 47 – Երբ լսեց որ Յիսուս Նազովրեցին է, սկսաւ գոռալ ու ըսել. «Յիսուս, Դաւիթի Որդի՛, ողորմէ՛ ինծի»։ 48 – Շատեր զայրացուցին զայն, որ լռէ, բայց ան աւելի բարձր գոռաց. «Դաւիթի Որդի՛, ողորմէ՛ ինծի»։ 49 – Յիսուս կեցաւ ու ըսաւ. «Կանչեցէ՛ք զայն»։ Կանչեցին կոյրը ու ըսին անոր. «Քաջալերուէ՛, ելի՛ր, կանչեց քեզ»։ 50 – Ան իր վերարկուն նետեց, վեր ցատկեց ու եկաւ Յիսուսի։ 51 – Յիսուս ըսաւ անոր. «Ի՞նչ կ՚ուզես որ ընեմ քեզի»։ Կոյրը ըսաւ անոր. «Վարդապե՛տ, որ տեսողութիւնս դառնայ»։ 52 – Յիսուս ըսաւ անոր. «Գնա՛, քու հաւատքդ քեզ ազատեց»։ Ան ալ անմիջապէս տեսողութիւնը ստացաւ ու սկսաւ հետեւիլ Յիսուսի ճամբուն վրայ։

ԺԱ

1 – Երբ մօտեցան Երուսաղէմի, Բեթփագէի ու Բեթանիոյ մօտ գտնուող Ձիթենեաց լերան, Յիսուս իր աշակերտներէն երկուքը ղրկեց 2 – ու ըսաւ անոնց. «Գացէ՛ք դիմացի գիւղը, եւ հոն մտնելնիդ պէս պիտի գտնէք կապուած էշ մը, որուն վրայ երբեք մարդ չէ նստած։ Արձակեցէ՛ք զայն ու բերէ՛ք։ 3 – Եթէ մէկը ձեզի ըսէ թէ ինչո՞ւ կ՚ընէք այդ, ըսէ՛ք թէ Տէրը պէտք ունի անոր, եւ անմիջապէս պիտի ղրկէ զայն հոս»։ 4 – Գացին ու գտան էշը կապուած դրսի դուռին մօտ, փողոցին վրայ, ու արձակեցին զայն։ 5 – Հոն կայնողներէն ոմանք ըսին անոնց. «Ի՞նչ կ՚ընէք, ինչո՞ւ կ՚արձակէք էշը»։ 6 – Անոնք ալ ինչպէս որ Յիսուս պատուիրած էր, պատասխանեցին անոնց, եւ անոնք թոյլ տուին որ տանին։ 7 – Ապա էշը բերին Յիսուսի մօտ, իրենց վերարկուները անոր վրայ նետեցին, եւ Յիսուս նստաւ անոր վրայ։ 8 – Շատեր իրենց վերարկուները ճամբուն վրայ տարածեցին, ուրիշներ ալ ծառերէ ճիւղեր կտրեցին ու ճամբուն վրայ տարածեցին։ 9 – Անոնք որ առջեւէն կ՚երթային ու անոնք որ ետեւէն կու գային, բարձրաձայն կ՚աղաղակէին ու կ՚ըսէին. «Օսա՛նա։ Օրհնեալ է Տիրոջ անունով եկող։ 10 – Օրհնեալ է մեր հայր Դաւիթի գալիք արքայութիւնը։ Օսա՛նա բարձունքներուն մէջ»։ 11 – Յիսուս Երուսաղէմ մտաւ ու գնաց տաճարը։ Ամէն բան դիտելէ ետք, որովհետեւ արդէն ուշ էր, գնաց Բեթանիա՝ տասներկու աշակերտներուն հետ։ 12 – Հետեւեալ օրը, երբ Բեթանիայէն կ՚ելլէին, Յիսուս սկսաւ անօթի զգալ։ 13 – Հեռուէն տերեւներով ծածկուած թզենի մը տեսնելով՝ գնաց տեսնելու թէ գուցէ անոր վրայ ինչ մը գտնէ։ Երբ մօտեցաւ անոր, ոչինչ գտաւ բացի տերեւներէ, որովհետեւ թզի ժամանակը չէր։ 14 – Յիսուս ըսաւ թզենիին. «Ոեւէ մէկը այլեւս երբեք պտուղ չուտէ քեզմէ»։ Աշակերտները լսեցին զայն։ 15 – Երուսաղէմ եկան։ Յիսուս տաճարը մտաւ ու սկսաւ դուրս հանել տաճարին մէջ ծախուն ու գնուն եղողները, դրամափոխներուն սեղանները ու աղաւնի ծախողներուն նստարանները շրջեց։ 16 – Չհամաձայնեցաւ որ մարդ մը տաճարին մէջէն անօթ մը տանի։ 17 – Ան կ՚ուսուցանէր ու կ՚ըսէր անոնց. «Գրուած չէ՞ր որ իմ տունս բոլոր ազգերուն համար աղօթքի տուն պիտի կոչուի։ Բայց դուք զայն աւազակներու որջ դարձուցիք»։ 18 – Գրագէտները եւ քահանայապետները լսեցին զայն ու կ՚որոնէին ինչպէս սպաննեն զայն, որովհետեւ կը վախնային անկէ, որովհետեւ ամբոխը ամբողջ զարմացած էր անոր ուսուցումներուն վրայ։ 19 – Երբ իրիկուն եղաւ, Յիսուս ու իր աշակերտները դուրս ելան քաղաքէն։ 20 – Առտուն, անցնելու ատեն, տեսան որ թզենին արմատներէն չորցած էր։ 21 – Պետրոս յիշեցաւ ու ըսաւ անոր. «Վարդապե՛տ, նայէ՛, թզենին զոր անիծեցիր՝ չորցած է»։ 22 – Յիսուս պատասխանեց ու ըսաւ անոնց. «Հաւատացէ՛ք Աստուծոյ։ 23 – Ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, որ ով որ այս լերան ըսէ՝ վերցի՛ր ու ծո՛վը նետուէ, եւ իր սրտին մէջ չկասկածի, հապա հաւատայ թէ ինչ որ կ՚ըսէ պիտի կատարուի, անոր համար պիտի ըլլայ։ 24 – Ուստի կ՚ըսեմ ձեզի, ինչ որ ալ աղօթելով խնդրէք, հաւատացէ՛ք թէ ստացած էք, եւ պիտի ունենաք։ 25 – Երբ աղօթելու կայնիք, ներեցէ՛ք եթէ մէկուն դէմ բան մը ունիք, որպէսզի ձեր Հայրն ալ որ երկինքներուն մէջ է ներէ ձեր յանցանքները։ 26 – Եթէ դուք չներէք, ձեր Հայրն ալ որ երկինքներուն մէջ է չի ներեր ձեր յանցանքները»։ 27 – Նորէն եկան Երուսաղէմ։ Երբ տաճարին մէջ կը քալէր, քահանայապետները, դպիրապետները եւ երէցները եկան անոր մօտ 28 – ու ըսին անոր. «Ի՞նչ իշխանութեամբ կ՚ընես այս բաները, կամ ո՞վ տուաւ քեզի այս իշխանութիւնը որ այս բաները ընես»։ 29 – Յիսուս ըսաւ անոնց. «Ես ալ մէկ հարց մը պիտի ուղղեմ ձեզի, եւ պատասխանեցէ՛ք ինծի, եւ ես ալ ձեզի պիտի ըսեմ թէ ինչ իշխանութեամբ կ՚ընեմ այս բաները։ 30 – Յովհաննէսի մկրտութիւնը երկինքէ՞ էր, թէ մարդոց կողմէ։ Պատասխանեցէ՛ք ինծի»։ 31 – Անոնք իրենց մէջ կը խորհէին ու կ՚ըսէին. «Եթէ ըսենք թէ երկինքէ էր, պիտի ըսէ՝ ինչո՞ւ չհաւատացիք անոր։ 32 – Իսկ եթէ ըսենք թէ մարդոց կողմէ էր…» Կը վախնային ամբոխէն, որովհետեւ բոլորը Յովհաննէսը իրապէս մարգարէ կը համարէին։ 33 – Ուստի պատասխանեցին Յիսուսի ու ըսին. «Չենք գիտեր»։ Յիսուս ալ ըսաւ անոնց. «Ես ալ ձեզի չեմ ըսեր ինչ իշխանութեամբ որ այս բաները կ՚ընեմ»։

ԺԲ

1 – Յիսուս սկսաւ առակներով խօսիլ անոնց։ «Մարդ մը խաղող տնկեց, պարսպեց զայն, հնձան մը փորեց, աշտարակ մը շինեց, ապա խաղողագործներուն յանձնեց զայն ու մեկնեցաւ հեռու երկիր։ 2 – Երբ ժամանակը եկաւ, ծառայ մը ղրկեց խաղողագործներուն մօտ, որ խաղողի պտուղներէն առնէ իր բաժինը։ 3 – Անոնք ալ բռնեցին զայն, ծեծեցին ու ետ դարձուցին ձեռնունայն։ 4 – Նորէն ուրիշ ծառայ մը ղրկեց անոնց մօտ։ Անոնք ալ քարկոծեցին զայն, գլուխը ճեղքեցին ու ետ դարձուցին անարգուած։ 5 – Նորէն ուրիշ մը ղրկեց, եւ անոնք սպաննեցին զայն։ Ուրիշ շատերու ալ այսպէս ըրին, ոմանք ծեծեցին, ոմանք ալ սպաննեցին։ 6 – Վերջապէս, ունենալով իր միակ սիրելի որդին, զայն ալ ղրկեց անոնց մօտ՝ ըսելով. «Իմ որդիիս պիտի ակնածին»։ 7 – Բայց այդ խաղողագործները իրարու ըսին. «Ասիկա ժառանգն է։ Եկէ՛ք սպաննենք զայն, եւ ժառանգութիւնը մերը պիտի ըլլայ»։ 8 – Ուստի բռնեցին զայն, սպաննեցին ու դուրս նետեցին խաղողանոցէն։ 9 – Ի՞նչ պիտի ընէ խաղողանոցին տէրը։ Պիտի գայ, պիտի կորսնցնէ խաղողագործները եւ խաղողանոցը ուրիշներուն պիտի տայ։ 10 – Չէ՞ք կարդացած այս գրութիւնը. Շինողներուն անպիտան համարած քարը անկիւնադարձի գլուխ եղաւ։ 11 – Տէրոջմէն եղաւ այս, եւ հրաշալի է մեր աչքերուն առջեւ»։ 12 – Ուզեցին բռնել զայն, որովհետեւ գիտցան որ իրենց դէմ ըսաւ առակը, բայց կը վախնային ամբոխէն։ Ուստի զայն թողուցին ու գացին։ 13 – Ղրկեցին անոր քանի մը փարիսեցիներ եւ հերովդիանոսներ, որպէսզի խօսքի մէջ բռնեն զայն։ 14 – Անոնք եկան ու ըսին անոր. «Վարդապե՛տ, գիտենք որ ճշմարիտ ես եւ մարդոց համար չես հոգար, որովհետեւ մարդոց դէմքին չես նայիր, հապա ճշմարտութեամբ Աստուծոյ ճամբան կ՚ուսուցանես։ Հարկ է՞ հարկ տալ Կայսրին, թէ չէ։ 15 – Տա՞նք, թէ չտա՞նք»։ Ան գիտնալով անոնց կեղծաւորութիւնը՝ ըսաւ անոնց. «Ինչո՞ւ կը փորձէք զիս։ Դահեկան մը բերէ՛ք ինծի, որ տեսնեմ»։ 16 – Անոնք ալ բերին։ Ան ըսաւ անոնց. «Ասոր վրայ եղած պատկե՞րը եւ գրութի՞ւնը կու գայ»։ Անոնք ըսին անոր. «Կայսրինը»։ 17 – Յիսուս ըսաւ անոնց. «Կայսրինը՝ կայսրին տուէ՛ք, Աստուծոյինը՝ Աստուծոյ»։ Զարմացան անոր վրայ։ 18 – Սադուկեցիները, որոնք կ՚ըսեն թէ յարութիւն չկայ, եկան անոր մօտ ու հարցուցին զայն 19 – եւ ըսին. «Վարդապե՛տ, Մովսէս մեզի գրեց որ եթէ մէկուն եղբայրը մեռնի եւ կնոջ մը թողու, բայց զաւակ չձգէ, անոր եղբայրը պիտի առնէ կինը եւ իր եղբօրը սերունդ պիտի յառաջացնէ։ 20 – Եղան եօթը եղբայրներ։ Առաջինը կին առաւ ու մեռաւ՝ սերունդ չձգելով։ 21 – Երկրորդը առաւ զայն ու մեռաւ, ան ալ սերունդ չձգեց։ Երրորդն ալ նոյնպէս։ 22 – Եօթնեակին ալ կին եղաւ, բայց սերունդ չձգեցին։ Ամենէն վերջը կինն ալ մեռաւ։ 23 – Ուրեմն յարութեան ատեն, երբ յարութիւն առնեն, անոնցմէ որո՞ւն պիտի ըլլայ կինը, որովհետեւ եօթնեակին ալ կին եղաւ»։ 24 – Յիսուս ըսաւ անոնց. «Ասոր համար չե՞ք սխալիր, որովհետեւ չգիտնաք Սուրբ Գրքերը եւ ոչ ալ Աստուծոյ զօրութիւնը։ 25 – Երբ մեռելներէն յարութիւն առնեն, ո՛չ կ՚առնուին եւ ո՛չ կու տրուին, հապա երկինքի հրեշտակներուն պէս կ՚ըլլան։ 26 – Ինչ որ մեռելներու յարութեան կը վերաբերի, Մովսէսի գիրքին մէջ չկարդացի՞ք թուփին պատմութեան մէջ, թէ Աստուած ինչպէ՛ս խօսեցաւ անոր ու ըսաւ. Ես Աբրահամի Աստուածն եմ, Իսահակի Աստուածն ու Յակոբի Աստուածը։ 27 – Ան մեռելներուն Աստուածը չէ, հապա կենդանիներուն Աստուածը։ Դուք մեծապէս կը սխալիք»։ 28 – Գրագէտներէն մէկը եկաւ ու լսեց զանոնք, տեսաւ որ լաւ պատասխանեց անոնց, եւ հարցուց անոր. «Ո՞ր պատուիրանը ամենէն առաջինն է»։ 29 – Յիսուս պատասխանեց. «Առաջինը՝ Լսէ՛, Իսրայէլ, Տէր Աստուած մեր Տէրը մէկ է։ 30 – Սիրէ՛ Տէր Աստուածդ քու բոլոր սրտովդ, քու բոլոր հոգիովդ, քու բոլոր մտքովդ եւ քու բոլոր զօրութեամբդ։ 31 – Երկրորդը՝ Սիրէ՛ ընկերդ քեզի պէս։ Ասոնցմէ աւելի մեծ պատուիրան չկայ»։ 32 – Գրագէտը ըսաւ անոր. «Լաւ է, վարդապե՛տ, ճշմարիտ ըսիր որ Աստուած մէկ է եւ անկէ զատ ուրիշ չկայ։ 33 – Եւ զայն սիրել բոլոր սրտով, բոլոր հասկցողութեամբ, բոլոր զօրութեամբ, եւ ընկերը քեզի պէս սիրել՝ ամէն ողջակէզներէ ու զոհերէ աւելի է»։ 34 – Յիսուս տեսնելով որ խելացիութեամբ պատասխանեց, ըսաւ անոր. «Աստուծոյ արքայութենէն հեռու չես»։ Ոեւէ մէկը այլեւս չհամարձակեցաւ հարցումներ ընել անոր։ 35 – Յիսուս տաճարին մէջ ուսուցանելու ատեն ըսաւ. «Ինչպէ՞ս կ՚ըսեն գրագէտները թէ Քրիստոս Դաւիթի Որդին է։ 36 – Դաւիթ ինքն Սուրբ Հոգիով ըսաւ. Տէրը ըսաւ իմ Տէրոջս. Նստէ՛ աջ կողմս, մինչեւ որ քու թշնամիներդ ոտքերուդ տակ դնեմ։ 37 – Դաւիթ ինքն կ՚անուանէ զայն Տէր, ուրեմն ինչպէ՞ս կրնայ անոր Որդին ըլլալ»։ Ամբոխը ուրախութեամբ կը լսէր զայն։ 38 – Ան իր ուսուցման մէջ ըսաւ. «Զգուշացէ՛ք գրագէտներէն, որոնք կ՚ուզեն երկար պատմուճաններով պտըտիլ, շուկաներուն մէջ ողջոյնի արժանանալ, 39 – ժողովարաններուն մէջ գլխաւոր աթոռները եւ հիւրասիրութեանց մէջ գլխաւոր տեղերը բռնել։ 40 – Անոնք այրիներուն տուները կը կլանեն, եւ երեսպաշտութեամբ երկար աղօթքներ կ՚ընեն։ Անոնք աւելի խիստ դատապարտութիւն պիտի կրեն»։ 41 – Յիսուս նստաւ գանձանակին դիմաց ու դիտեց թէ ամբոխը ինչպէս դրամ կը նետէ գանձանակին մէջ։ Շատ հարուստներ շատ բան կը նետէին։ 42 – Աղքատ այրի մը եկաւ ու երկու լումայ նետեց, որ մէկ քուրուշ մը կ՚ընէ։ 43 – Յիսուս կանչեց իր աշակերտները ու ըսաւ անոնց. «Ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, որ այս աղքատ այրին գանձանակին մէջ նետողներուն բոլորէն աւելի նետեց։ 44 – Որովհետեւ բոլորն ալ իրենց առատութենէն նետեցին, բայց ան իր աղքատութենէն նետեց ամէն ինչ որ ունէր, իր ամբողջ ապրուստը»։

ԺԳ

1 – Երբ Յիսուս տաճարէն դուրս կ՚ելլէր, աշակերտներէն մէկը ըսաւ անոր. «Վարդապե՛տ, նայէ՛ ինչ գեղեցիկ քարեր եւ ինչ գեղեցիկ շինութիւններ»։ 2 – Յիսուս ըսաւ անոր. «Այս մեծ շինութիւնները կը տեսնե՞ս։ Քար քարի վրայ պիտի չմնայ, որ չքանդուի»։ 3 – Երբ Ձիթենեաց լերան վրայ նստած էր տաճարին դիմաց, Պետրոս, Յակոբոս, Յովհաննէս եւ Անդրէաս առանձին հարցուցին անոր. 4 – «Ըսէ՛ մեզի, ե՞րբ պիտի ըլլան այս բաները, եւ ի՞նչ նշան պիտի ըլլայ երբ այս բոլորը պիտի կատարուին»։ 5 – Յիսուս սկսաւ ըսել անոնց. «Զգուշացէ՛ք որ ոեւէ մէկը ձեզ չմոլորեցնէ։ 6 – Շատեր պիտի գան իմ անունովս եւ պիտի ըսեն թէ ես եմ, եւ շատերը պիտի մոլորեցնեն։ 7 – Երբ պատերազմներու եւ պատերազմներու համբաւներ լսէք, մի՛ վհատիք, որովհետեւ պէտք է որ այդ բաները պատահին, բայց դեռ վախճանը չէ։ 8 – Ազգ ազգի դէմ պիտի ելլէ, թագաւորութիւն՝ թագաւորութեան դէմ։ Տեղ տեղ երկրաշարժներ պիտի ըլլան, սովեր պիտի ըլլան։ Ասոնք ցաւերու սկիզբն են։ 9 – Դուք զգուշացէ՛ք ձեզի համար։ Ատեանի պիտի մատնեն ձեզ, ժողովարաններու մէջ պիտի ծեծեն ձեզ, եւ ինծի համար կառավարիչներու ու թագաւորներու առջեւ պիտի կանգնեցուին՝ անոնց համար վկայութիւն ըլլալու։ 10 – Բայց նախ պէտք է որ աւետարանը բոլոր ազգերուն քարոզուի։ 11 – Երբ ձեզ տանին ու մատնեն, նախապէս մի՛ մտածէք թէ ինչ պիտի խօսիք, եւ մի՛ նախապատրաստուիք, հապա ինչ որ ձեզի տրուի այդ ժամուն՝ զայն խօսեցէ՛ք, որովհետեւ խօսողը դուք չէք, հապա Սուրբ Հոգին է։ 12 – Եղբայրը եղբայրը պիտի մատնէ մահուան, հայրը՝ զաւակը, զաւակները պիտի ելլեն ծնողներուն դէմ ու պիտի սպաննեցնեն զանոնք։ 13 – Ինծի համար բոլորին պիտի ատելի ըլլաք, բայց ով որ մինչեւ վերջ համբերէ՝ պիտի փրկուի։ 14 – Երբ տեսնէք որ աւերման պղծութիւնը հոն կը կենայ ուր որ չի պատկաներ (ընթերցողը թող հասկնայ), այն ատեն Հրէաստանի մէջ եղողները թող լեռները փախչին, 15 – տանիքի վրայ եղողը թող չիջնայ տունը եւ ներս չմտնայ որ իր տունէն ինչ մը առնէ, 16 – արտի մէջ եղողը թող չդառնայ իր վերարկուն առնելու։ 17 – Վա՜յ յղի եւ ծիծ տուող կիներուն այդ օրերուն։ 18 – Աղօթեցէ՛ք որ ձմրան չպատահի այդ։ 19 – Որովհետեւ այդ օրերը այնպիսի նեղութիւն պիտի ըլլայ, որ չէ եղած սկիզբէն՝ Աստուած որ ստեղծեց աշխարհը, մինչեւ հիմա, եւ ոչ ալ պիտի ըլլայ։ 20 – Եթէ Տէրը չկրճատէր այդ օրերը, ոեւէ մարմին չէր ազատիր, բայց ընտրեալներուն համար, որոնք ընտրեց, կրճատեց այդ օրերը։ 21 – Այն ատեն եթէ մէկը ձեզի ըսէ թէ՝ Ահա հոս է Քրիստոս, կամ՝ Ահա հոն է, մի՛ հաւատաք։ 22 – Որովհետեւ սուտ քրիստոսներ եւ սուտ մարգարէներ պիտի ելլեն, նշաններ եւ սքանչելիքներ պիտի ընեն, որպէսզի, եթէ կարելի ըլլայ, ընտրեալները մոլորեցնեն։ 23 – Դուք զգուշացէ՛ք։ Ես ձեզի ամէն բան նախապէս ըսի։ 24 – Բայց այդ օրերուն, այդ նեղութենէն ետք, արեւը պիտի խաւարի, լուսինը իր լոյսը պիտի չտայ, 25 – աստղերը պիտի իյնան երկինքէն, եւ երկինքի զօրութիւնները պիտի սասանին։ 26 – Այն ատեն պիտի տեսնեն Մարդու Որդին որ մեծ զօրութեամբ ու փառքով կու գայ ամպերու մէջ։ 27 – Ան ալ պիտի ղրկէ հրեշտակները եւ պիտի հաւաքէ իր ընտրեալները չորս կողմերէն, երկրի ծագերէն մինչեւ երկնքի ծագերը։ 28 – Թզենիէն առակ մը սորվեցէ՛ք։ Երբ անոր ճիւղը փափկի եւ տերեւները բուսնին, կը գիտնաք որ ամառը մօտ է։ 29 – Նոյնպէս դուք ալ, երբ այս բաները տեսնէք որ կը պատահին, գիտցէ՛ք որ մօտ է, դռներուն առջեւ է։ 30 – Ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, որ այս սերունդը չպիտի անցնի մինչեւ որ այս բոլորը կատարուին։ 31 – Երկինքն ու երկիրը պիտի անցնին, բայց իմ խօսքերս չեն անցնիր։ 32 – Բայց այդ օրը կամ ժամը ոչ ոք գիտէ, ոչ երկինքի հրեշտակները, ոչ ալ Որդին, հապա միայն Հայրը։ 33 – Զգուշացէ՛ք, արթո՛ւն կացէք եւ աղօթեցէ՛ք, որովհետեւ չգիտէք թէ ե՛րբ է ժամանակը։ 34 – Ինչպէս մարդ մը որ մեկնեցաւ հեռու երկիր, իր տունը թողուց եւ իր ծառաներուն իշխանութիւն տուաւ, իւրաքանչիւրին իր գործը յանձնեց, եւ դռնապանին պատուիրեց որ արթուն կենայ։ 35 – Արթո՛ւն կացէք, որովհետեւ չգիտէք թէ տան տէրը ե՛րբ պիտի գայ, երեկոյեա՞ն, կէսգիշերո՞ւ, աքաղաղաձա՞յնին, թէ առտո՞ւն, 36 – որպէսզի հանկարծ գալով՝ ձեզ քնացած չգտնէ։ 37 – Ինչ որ ձեզի կ՚ըսեմ, բոլորին կ՚ըսեմ՝ արթո՛ւն կացէք»։

ԺԴ

1 – Զատկին եւ Անխմոր հացի տօնին երկու օր առաջ էր։ Քահանայապետները եւ դպիրապետները կ՚որոնէին ինչպէս նենգութեամբ բռնեն զայն ու սպաննեն։ 2 – Կ՚ըսէին. «Տօնին չըլլայ, որպէսզի ամբոխին մէջ խռովութիւն չառաջանայ»։ 3 – Երբ Բեթանիա էր, Սիմոն բորոտի տունը, սեղանի նստած էր, կին մը եկաւ մարմարէ անօթով մը, որուն մէջ մաքուր նարդոսի թանկագին իւղ կար։ Անօթը կոտրեց ու իւղը լցուց անոր գլխուն։ 4 – Ոմանք իրենց մէջ զայրացան ու ըսին. «Ինչո՞ւ այս իւղը այսպէս կորսնցուցին։ 5 – Կարելի էր որ այս իւղը աւելի քան երեք հարիւր դահեկանի ծախուէր եւ աղքատներուն տրուէր»։ Կը նախատէին կինը։ 6 – Յիսուս ըսաւ. «Թո՛ղ զայն։ Ինչո՞ւ կը նեղացնէք զայն։ Ինծի համար գեղեցիկ գործ մը ըրաւ։ 7 – Աղքատները միշտ ձեզի հետ կան, եւ ուզած ատենիդ կրնաք անոնց բարիք ընել, բայց ես միշտ ձեզի հետ չեմ։ 8 – Ինչ որ կրնար ըրաւ, ըրաւ։ Իմ թաղումիս համար իմ մարմինս նախապէս օծեց։ 9 – Ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, որ ամբողջ աշխարհի մէջ ուր որ աւետարանը քարոզուի, ինչ որ այս կինը ըրաւ՝ անոր յիշատակին համար պիտի պատմուի»։ 10 – Յուդա Իսկարիովտացի, տասներկուներէն մէկը, գնաց քահանայապետներուն մօտ՝ անոնց մատնելու զայն։ 11 – Անոնք լսելով զայն՝ ուրախացան ու խոստացան դրամ տալ անոր։ Ան ալ կ՚որոնէր թէ ինչպէս յարմար առիթով մը զայն մատնէ։ 12 – Անխմոր հացի տօնին առաջին օրը, երբ Զատկի գառնուկը կ՚զոհէին, աշակերտները ըսին անոր. «Ուր կ՚ուզես որ երթանք եւ պատրաստութիւն տեսնենք, որպէսզի Զատկի գառնուկը ուտես»։ 13 – Ուղարկեց աշակերտներէն երկուքը ու ըսաւ անոնց. «Գացէ՛ք քաղաքը, եւ ձեզի պիտի հանդիպի ջուր տանող մարդ մը։ Հետեւեցէ՛ք անոր, 14 – ու ուր որ մտնէ՝ տան տիրոջը ըսէ՛ք. Վարդապետը կ՚ըսէ, Ուր է իմ հիւրանոցս, ուր որ Զատկի գառնուկը պիտի ուտեմ իմ աշակերտներուս հետ։ 15 – Ան ալ ձեզի վերնայարկ մը պիտի ցուցնէ, մեծ ու պատրաստ։ Հոն պատրաստեցէ՛ք մեզի համար»։ 16 – Աշակերտները ելան, քաղաքը մտան ու գտան ինչպէս որ ըսած էր անոնց։ Զատկի գառնուկը պատրաստեցին։ 17 – Իրիկուն եղաւ, ան եկաւ տասներկուներուն հետ։ 18 – Երբ սեղանի նստած էին ու կ՚ուտէին, Յիսուս ըսաւ. «Ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, որ ձեզմէ մէկը, որ ինծի հետ կ՚ուտէ, պիտի մատնէ զիս»։ 19 – Անոնք տխրեցան ու սկսան մէկ մէկ ըսել անոր. «Միթէ՞ ես եմ»։ 20 – Ան ըսաւ անոնց. «Տասներկուներէն մէկն է որ ինծի հետ կը թաթխէ հացը ամանին մէջ։ 21 – Մարդու Որդին կ՚երթայ ինչպէս որ անոր համար գրուած է, բայց վա՜յ այն մարդուն որ կը մատնէ Մարդու Որդին։ Աւելի լաւ պիտի ըլլար այդ մարդուն եթէ չծնէր»։ 22 – Երբ ուտելու էին, Յիսուս հաց առաւ, օրհնեց, բեկանեց ու տուաւ անոնց եւ ըսաւ. «Առէ՛ք, սա իմ մարմինս է»։ 23 – Գինիի բաժակ մը առաւ, գոհացաւ ու տուաւ անոնց, եւ բոլորն ալ խմեցին անկէ։ 24 – Ըսաւ անոնց. «Սա իմ նոր ուխտիս արիւնն է, որ շատերու համար պիտի թափի։ 25 – Ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, որ ես այլեւս պիտի չխմեմ խաղողի այս արտադրութենէն մինչեւ այն օրը երբ Աստուծոյ արքայութեան մէջ նորէն խմեմ զայն»։ 26 – Երգ մը երգելէ ետք ելան Ձիթենեաց լեռը։ 27 – Յիսուս ըսաւ անոնց. «Բոլորդ ալ պիտի գայթագղիք, որովհետեւ գրուած է. Հովիւը պիտի զարնեմ, եւ ոչխարները պիտի ցրուին։ 28 – Բայց յարութիւն առնելէս ետք ձեզմէ առաջ պիտի երթամ Գալիլիա»։ 29 – Պետրոս ըսաւ անոր. «Թէեւ բոլորն ալ գայթագղին, ես պիտի չգայթագղիմ»։ 30 – Յիսուս ըսաւ անոր. «Ճշմարիտ կ՚ըսեմ քեզի, որ դուն այսօր, այս գիշեր, աքաղաղը երկու անգամ չկանչած, երեք անգամ պիտի ուրանաս զիս»։ 31 – Ան աւելի ուժգնութեամբ ըսաւ. «Եթէ հարկ ըլլայ որ քեզի հետ մեռնիմ, պիտի չուրանամ զքեզ»։ Նոյնպէս ըսին բոլորն ալ։ 32 – Եկան Գեթսեմանի կոչուած տեղը։ Յիսուս ըսաւ իր աշակերտներուն. «Նստեցէ՛ք հոս, մինչեւ որ ես աղօթեմ»։ 33 – Առաւ Պետրոսը, Յակոբոսն ու Յովհաննէսը իր հետ, եւ սկսաւ տագնապիլ ու տխրիլ։ 34 – Ըսաւ անոնց. «Հոգիս մահու չափ տխուր է։ Հոս մնացէ՛ք ու արթո՛ւն կացէք»։ 35 – Քիչ մը առաջ գնաց, գետին ինկաւ ու աղօթեց որ եթէ կարելի ըլլայ՝ ժամը անցնի իրմէ։ 36 – Ըսաւ. «Աբբա՛, Հա՛յր, ամէն բան կարելի է քեզի համար։ Այս բաժակը հեռացո՛ւր ինծմէ։ Բայց ոչ թէ ինչ որ ես կ՚ուզեմ, հապա ինչ որ դուն կ՚ուզես»։ 37 – Եկաւ ու գտաւ զանոնք քնացած։ Ըսաւ Պետրոսին. «Սի՛մոն, քնացա՞ծ ես։ Չկրցա՞ր մէկ ժամ արթուն կենալ։ 38 – Արթո՛ւն կացէք ու աղօթեցէ՛ք, որպէսզի չգայթագղիք։ Հոգին պատրաստակամ է, բայց մարմինը տկար»։ 39 – Նորէն գնաց ու նոյն խօսքերով աղօթեց։ 40 – Նորէն եկաւ ու գտաւ զանոնք քնացած, որովհետեւ աչքերնին ծանրացած էին։ Չգիտցան թէ ինչ պատասխան տան անոր։ 41 – Երրորդ անգամ եկաւ ու ըսաւ անոնց. «Դեռ քնացած էք ու կը հանգչիք։ Բաւ է։ Ժամը եկաւ։ Ահա Մարդու Որդին մատնուելու է մեղաւոր մարդոց ձեռքը։ 42 –

տէր, անոնք իրե պիբատեր փեյդամ-պէրլերին գանձնա կիրմէզ խոտ՝ տէր-մինիզ։ 31 – Պու վե ճշտէ՝ փեյդամպեր-լերուն գաթիլներին եվլատը օլորը-նըզա քէնտինիզ շէհսաթի էտերսի-նիզ։ 32 – Սիզ տանսի էճտատընըզըն էօյէնլինի տօլտուրըրսըզ։ 33 – Էյ եր-յանլար, էյ էնկէրլեր նէտլի, ճէհէննէմ՝ աղուպրնտան նատ որը գատնա պիլիրսի-նիզ։ 34 – Իլիթե տանի իլիւն պէն տիզի փեյդամկերլեր իլե հիւքմա վե՝ իւ-յէմա իրտալ էտերիմ՝ վե տանկերտէն պա՝պրըները գաթիլ էտիով՝ խալա կերէ-ճէ քսինիզ, վե տնկերտէն պա՝պրըները տինազօղլարընըզնա տեգիւտ՝ չէհրտէն շէհրէ գօվաճագրընըզ։ 35 – Թա քի տանիհ Աբելին գանընտան հէյբէլ իլե ույզպահ տարատընտա գաթիլ եիմիյի-նիզ Զաքարիա խոն ի Բարաքիտանըն գանընտա տէհլին եէր իւղերինտե տէօ-փիւնէն տանիհլեր գանընըն քնտֆֆէտի տիսին իւղերինիզե կելէ։ 36 – Հնգի-գաթէն տիզ տերիմ քի՝ Գունկարըն ճիւմլեսի պա՛ նէտ իւղերինե կելէ-ճէք տիր։

37 – Էյ փեյդամպերլերի գաթիլ է-տէն վե տանտ կէօճտերիլէնլերի Թաշ-լայան Նբուտադէմ, Նբուտադէմ, Թա-վուզ քէնտի փիլճէրինի գանտատա-ըրնըն տլճընտ Թօփլատըրը կիպի՝ դա՛չ տէֆ՛ա տէհեն էվլատներ Թօփ-լամագ խոհէտիմ՝, վե տիզ խոհէմէ-տինինիզ։ 38 – Իլիթե խանէհիզ տիզե վիրտան պրագըլըր։ 39 – Զիրա տիզե տերիմ քի, Գունտատան տօվըտ տիզ՝ Բագպոզե իսմիլլե կելէն միւպաթիք օլ-տուն՝ տէլինճէլտեք պէհնի տոլտ կէօր-մէյէ ճէքմինիզ։

ՊԱՊ 21

Վ է Ցիտուս հէյբէլտէն չէրգըզ կի-տէր իքէն, չտկիբտլերի Թէնէհ-ճէ Քտնընտա կելիպ՝ Գու՝ չէյլերին նէ զէմնան վըտա՛ պտուչճագրընը, վե տէ-նին կելէչիհին վե տիւնհանըն տիրը-նըն՝ ալտաճէթի նէ օլտճագրընը տիրե տէօյլէ՝ տէտիլէր։ 4 – Ցիտուս տանի-լերէ ճեվապտէն տէտի քի՝ Սապրնը-նըզ տերի պէր քիմսե իգլատ էմմէ-խիմ՝ տէյէրէք պէհնի իտիմիլե կելիպ՝ չօգ քիմսելերի իգլալ էտէճճէքսի-նիզ։ 6 – Սիզ տէ ճէնգլեր վե ճէնգ Թէվ-Թուրլարը իչիտէճէքսինիզ, տապրնը-նըզ, մըհլիտտիպ օլմայագընըզ, չէհ-քի պուհլարըն ճիւմլեսի վատ-տինագ կերէք տեր, լազքին տատա նէհ-յէրէ տէհլել տեր։ 7 – Զիրա միլլէթ միլլեթե գարշը, վե հիւքիւմէթ հիւ-քիւմէթե գարշը գաւդէյլըզ՝ չօգ եր-յէրտե գէմլըզէ վե Թա՛ուն իլե գէյգե-լէյլեր օլտճագ տեր։ 8 – Ամմա պուհ-լարըն ճիւմլեսի էլէմլերին իգլիթտատը տիր։ 9 – Գ վէման տիզի մնուզտտզտա կիբրիՓտար էտիով՝ տիզի էօսիւրե-լէր, վե իսմիմ իչինե ճիւմլե միլլէթ-լէր ԹատատՓընատն պտպզ օլտնա-ճագտրընըզ։ 10 – Վէ օ գէմնան չօգ քիմսելէր սիւրչէճէլէր, վե պիբի պի-րինե էլե վերիպ՝ եէքտիկէրինէ պտպզ էտէ ճէքլեր։ 11 – Վէ չօգ եատնանճէ փեյդամպերլէրը գաւճար էտիով՝ նէ-չէ քիմսելերի իգլալ էտէճճէքլեր։ 12 – Վէ Ֆբտգրն չօդտալճագզը է ճէ-տէն, չօգ քիմսելէրին մնուհտագ-պէրնի տոզուլճագտ տըր։ 13 – Ամ-մա նէհյէրնէ տէ՛ լերին տատր է՛տն խէլատ պուլուր։ 14 – Վէ միլէքքէ-Թիեն պտս պէչտրէրնի պիւրնի Թէն տէհեն-տատա ճիւմլե միլլեթլերե շէհսաթի օլմագ իգլերե վա՛զ օլտճագտ, վե ս գէմնան նհյէպտէրի կելէ ճէք տեր։

15 – Իսմոի Գտնդել փեյդամպերը վատրիտատրլէ իտագէր վերիլէն խատտրի-լէրի մէրըտ-հէտիներին մնուգտատտե մէ-քէտնտա տատրըզըրը կէօրտիլ-ճէնիզտե, (օգուլլտն ատլատրն,) 16 – (գէմնան նէհտուտրլէտե օլտնպտզ տատգ-լատրտ գտչտրն. 17 – Վէ տատմտտա օլտն քէնտի էվինտէն պիր շէյ ալմագտ էն-տէհեն. 18 – Վէ Թատրլատտա օլտն տատ-Թի էլտիսէհեն ալմագ իչին կելերի տէօնմէհեն։ 19 – Լաքին վա՛յ ս կիճե-լէրտե համիլէ վե էմզիքէլի օլտնլտրտե։ 20 – Վէ Ֆիրտարըրը գէշտատ նտ տէ՛պի կիտնհինտե օլմտնըն՝ տէ՛լիճ տատ՛տա է-տինինիզ։ 21 – Զիրա տիւնհտնըն իսպի-տատրնտան չհամխրէ տէ՛լիճ միլլի վատ-

Digitized by Google

գալ՝ պալատները վեր ասել պալատները ճաշ չհատնելին մեզ զայրանալ ու զմեզ օձաձագ տալը։ 22 – Վեր եկեր ու կենդանները գալատները խոր, հին պերճ պերճ գալերը ու զմեզ խոր՝ ամենը մեզ եղալատ, իչին ու կենդանները գալատնաձագ տալը։ 23 – Ո զմեզ եկեր պերճ քիմսի սիրվ՝ Իչեթ Մեսիհ չատալատ եւ պալատնաս տալը՝ ասերսե, ինանմայատնըզը։ 24 – Չիրա եալտանճը մեսիհները վե եալտանճը փեղայմպերները գալհար էտիպ՝ պերճիւք ՝ալամներները վե մեզ՝ ճիզեները կեսպեներե ճեքները, չեզրնե քի միամքին օլաս, միանթեեսպալտրը պիլե իզլալ էտե ճեքլեր տեր։ 25 – Իչեթ սիզե եվվել խոպեր վերեյօրը՝։ 26 – Իմոն սիրվ՝ Իչեթ չեօլտ տեր՝ ասերլերսե, չեզմայատրնըզ։ Իչեթ եսայվեթլերսե՝ գեբլեբ, ինանմայատրնըզ։ 27 – Չիրա շիմշեք չարգատն չեգրով սա զարպա գատար կեօրիւնուչ կիպ, Իպ եւ՝ ինանդն կելիչի տոպի պերճե օլար ճաշ տալը։ 28 – Չիրա լաշենին պալաղնադրը եերե գաթեմալար ճեմ՝ օլարյար։

29 – Վ է օլ կենդերին մեզայատգան ընատան ասնրա տեր հալ կենդեշ գարարրը՝ այ քենտի գիյարնը վերմիչեճեք, վե երլտրզլար կեգաբտեն ապաշիւպ՝ կեգլերերին գաւվվեթլերը տատրլաճագ տալը։ 30 – Վ է ատնդն ասնրա Իպն իւ ինանդն ՝ալամներթ ոեմնատա կեօրիւնեպ՝ ո զմեզ զմենին ճիւմլե գապիլելերերի տեզյնե ճեք, վե Իպն իւ ինանդը կեզյնե պալաւթլարը իւզերինատ, գաւտրեթ վե ՝ազիմ ճելալ իլե կելեր կեօրեճերը։ 31 – Ո տատիի մելեգլերինի սատրի ՝ազիմ սեատատ,ոլե կեօնատերեճեք, վե անդեր անդե միւնթեեսպալտրընը տեօրթ բեւզկեատատա, կենգլերին պիր ուճճնատա տիկեր ուճճնատուք ճեմ՝ եաեճերը տեր։

32 – Ինճիր ազաճճնատա թեմնթլ եդյրնիննիզ տաալարը եաշճալտրզ եապրատգ պիւմնէ պալչատրը վագրճ, եւտզ եագրն օլարդրնը ան՝ալտրնըզ։ 33 – Փեզալեք պիզ տատեի պատնտրըն ճիւմլեսնի կեօրտիւչենեզատ, եատգրն, վե հեմնն գապուլատրատա օլտրդր մա՝լեմնենիւզ օլաս։ 34 – Ֆնլ հագիգե սիզե տերիմ քի՝ Գատնդրըն ճիւմլեսի վաւգա՝ պալիմդրնճա պաւ նեալ զեվալ պալիմդրնճագ տալը։ 35 – Կեօգ վե եեր զ՝նլ օլաւր, լաքրին պերնիմ տեօզլերիմ՝ տալտ զ՝նլ օլմդրատճագ տալը։

36 – Ամմա օլ կենն վե տատ՝ատի հագգրնատա եալրնըզ Փետերատն մա՝տատա սկեր քիմնեներն, վե հանթեատատա մա՝ալատատա օլատն մելեգլերերին վե Ոդլրն ատափ մա՝լեմնենիզ եօգ տալը։ 37 – Վ է նդրգն կենդերին օլտրդր կիպ՝ Իպն իւ քինատնըն գաւհարը տատի պեզյլե օլաճագ տալը։ 38 – Չիրա թաւՓատնատն էվվել օլատն կենդերատ, թա նդրգն ատՓինեզ կիրտիչի կենդեատէ եէյիպ իչդեքլերի, վե էվլենիպ էվլենտերտրլերի, 39 – Վ է թաւՓատն կելիպ ճիւմլեսնիի կեօթերնեզեճեչ տեչդն պելմետերլերի մտեկլնե, Իպն իւ քինատնըն գաւհարը տատի էզյլե օլաճագ տալը։ 40 – Ո զմենն թաալատատա իքի քիչն պալաճագ պիրի ալըները վե տիկերի պագագերը։ 41 – Տեչրմեդն չեքեն իքի գարբնըն պիրի ալըները վե տիկերի պագագերը։

42 – Իմոն ատչանրզ ատարրնըզ, գերատ նչՓենտինիզին հագնիը տատ՝ատատա կելե ճեչդինի պելմեգսինիպ։ 43 – Աամմա մա՝լեմնենիպ օլատն քի՝ եկեր բատնե ատհիպի խարտզրը հագնիը նեվզեթատ կելե ճեչդինի պելսե խոր, ատչանրզ ատարրատպ՝ խանեպինի տելմեչ պագագմագ իտոր։ 44 – Գատնատն իչդեն տեզ տեկ հագրը օլատնրզ, գիյատ մնենթատագրը օլմատրդրը ատ՝ատատա Իպն իւ քինատնըզ կելերը։ 45 – Իմոն վագթընատա թա՝ատ՝ատրրը վերմեք իչդեն խարտմերքեատարրը իւզերինե եՓենտինի թաարատՓրնատան նատագ օլատնատն շղ ատատագ վե ՝ագիլ գաւ քի՝ տեր։ 46 – Նե՝ մեատագրեք տեր օլ գաւ քի՝ եՓենտինի կելատչինատ, անդը պաւ հարկեքեթատ պաւլատ։ 47 – Ֆնլ հագիգե տեզե տերիմ քի՝ անդը պեւթեդն եմՀելի իւզերինե նատագը նատագ եատեճեք տեր։ 48 – Աամմա եկեր օլ քեօթեւ գաւ քենտ գալպինատ՝ ԷՓենտիմ կելմեսնի կեճեքտերիքյօր՝ տեչդիպ տե, 49 – Գաեփտ եօգատատչարդնա վուրմագա, վե սեքեատչար խկե եեչդիպ իչմեկ պաչչագր խտ, 50 – Օլ գաւրդն եՓենտինի անդն մնենթագրը օլմատրդը կենտատ վե պեչմետեչդ ատա՝ատատա կելերեք, 51 – Անը իքի չագգ էտիպ՝ նատագնեչի միւրա՝իլեր իլե պերատպեր գօյատճագ տալը. օրատատա ագլատյարշ վե տուշ գբՇրրատատմագը օլատճագ տալը։

Digitized by Google

ԳԼ. 25

Ո ՂԵՄԱՆ մէկէքիւթ իւա սէմավաթի քէնաթ գանոխիլէրինի ալըղ՝ կիւվէյիչի խիթիթգոպալէ չըգան օն նէֆէր պագքիբէչ սէկիղէր։ 2 – Վ.է անլէրսէն պէշի 'ագըլըը վէ պէշի ասմադ խոյ։ 3 – Վ.է ասմադ օլանլար գանոխիլէրինի ալտընդալարընաս՝ պէրապէր եաղ ալմասընլար։ 4 – Լագքին 'ագըլըը օլանլար գանոխիլէքի իլէ պէրապէր գապալարընաս եաղ ալտընդալար։ 5 – Վ.է կիւվէյի կէ ճէգմէգէյէ ճիւմլէսինին ուչդուսուզ կէլիպ՝ ուչսըսարլար։ 6 – Վ.է կէ ճէ եարընդընաս՝ Իշքէ կիւվէյի կէլիչօր, անը խոթիթգոպալէ չըգընդը՝ ուչու պիր նէոսա օլմասընը իւզէրինէ, 7 – Օլ պագքիբէլէրին ճիւմլէսի գալդընդ գանոխիլէրինի ասոնաճասընլար։ 8 – Վ.է ասմադ 'ագըլըըսընա՝ Գիւղ եաղընընդասընա վէրինդէ, գիբա գանոխիլէրինիզ սէօնէչօր՝ ուէոխլէր։ 9 – 'Ագըլըըսընը սէօնէչօրը՝ ուէոխլէր։ 9 – 'Ագըլըըսընը սոսախ ճէվապէն՝ Օլմայա քի՝ պիզէ հէմ սիզէ նէթիչմէյէ. սոսհա էյի սիր քի, սոսիրճիլըսընա վասրդ քէնաոխինիզ իչնէն ալասընըզ՝ ուէոխլէր։ 10 – Անլէր սոսախ սոսիրճն ալմադա կիթմէչքան էքէն, կիւվէյի կէլսի։ Հապըր օլան գրդլարը սոսախ անըն իլէ պէրապէրեր սուչնէ կիրոսիլէրի կիսկի գափաս գափանընը։ 11 – Սօիրա օլ պիր պագքիբէլէրը սոսախ կէլիպ՝ Իշքէնախ, էֆէնըմ, պիզէ ալ՝ ուէոխլէր։ 12 – Օ սոսախ ճէվապ վէրիպ՝ Հապիգաթէն պիզէ ասէրիմ քի, Սիզի Թանրմամ՝ ուէոսա։ 13 – Խմոխ ուչանըզ սուբընընզ. գիբա [Հապ իւլ հնասանըն կէլէ ճէչի] կիւնէնա վէ սա'ասթը պիլմէզսինիզ։

14 – Չիրա Ալեւէւ-ն իս-սիմաւն՝ գալդապէթէ կիթմէք իւզրէ էքէն, քէնաթ գալլասրընը չադրըլսա՝ էմմասլինի անլէրէ Թէլիմ էսուն պիր սասէմ պէնդեր։ 15 – Վ.է չէր պիրինէ քէնաթ գապալիչէրէթինէ կէօրէ, քիմինէ պէչ, քիմինէ իքի, քիմինէ սէ պիր Թալանթ վէրիպ՝ ասեր Հալ գալդապէթէ կիթսին։ 16 – Վ.է պէչ Թալանթը ալան վասրդ՝ անլէրէլէ Թիճարէթ էսէրէք, պէչ Թալանթ սոսհա գազադնաղ։ 17 – Գէպլէճէ իքիչի ալան սոսախ իքի սոսհա գազադնաղ։ 18 – Ամմա պիրի ալան վասրդ իէրի գազադաղ, էֆէնախինինին ագչէսինի կիպլէսին։ 19 – Վ.է խալը զէմանասոն ասկոս օլ գալլասրընն էֆէնախ կէլիպ՝ անլէր իլէ Հնասալ կէօրնիւս։ 20 – Վ.է պէչ Թալանթը ալան կէլիպ պէչ Թալանթ սոսհա կէթիրէրէք՝ Էֆէնըմ, պադնա պէչ Թալանթ Թէալիմ էթմին, իշքէ անլէրին իւզէրինէ պէչ Թալանթ սոսհա գազադնաղ՝ սուսի։ 21 – Իֆէնախ սոսախ անա՝ Աֆերին, էյի վէ սասղդ գալ, ազ չէյլէրսէ սասղդ պալանընն, սէնի չօգ չէյլէր իւզէրինէ նազդր նասալ էսէճէյիմ. էֆէնախինին չէնէյինէ կիր՝ սուսի։ 22 – Վ.է իքի Թալանթը ալան սոսախ կէլիպ՝ Իֆէնախիմ, պադնա իքի Թալանթ Թէալիմ էթմին, իշքէ առլէրին իւզէրինէ իքի Թալանթ սոսհա գազադնաղսըմ՝ սուսի։ 23 – Իֆէնախախ անա՝ Աֆերին, էյի վէ սասղդ գալ, ազ չէյլէրսէ սասղդ պալանընն, սէնի չօգ չէյլէր իւզէրինէ նազդր նասալ էսէճէյիմ. էֆէնախինին չէնէյինէ կիր՝ սուսի։ 24 – Վ.է պիր Թալանթը ալան սոսախ կէլիպ՝ Իֆէնախիմ, սէնին էքմէճինին հէրսէն հէրսէն սիչէր, վէ սասչմասընդրն էերսէն սէվիչիրիր սէրէ պիր սասէմ խոխիյնէ պիլմէքլէ, 25 – Գօրգասրդրմասան վասրդ՝ սէնին Թալանթընը էերսէ կիպլէսինի. իշքէ մալիկ՝ սէ սի։ 26 – Իֆէնախախ սոսախ անա՝ Էվապէն սասսի քի՝ Էյ քէօթու վէ Թէնապէլ գուլ, պէնիմ էքմէճինյիմ էերսէն պիչնօ՝ սասչմասընդրմ՝ էերսէն սէվիչրասինյիմի պիլմէյինին Հալսոս, 27 – Սոսհա վասճիպ օլան՝ սոգչէմի սասրդսոնդասրա վէրմէք իսոի. պէն սոսախ 'ավասթիմամէ մասլինի ֆա'իգնյէ ալդր իսոիմ։ 28 – Խմոխ անասէն Թալանթը ալդղ՝ օն Թալանթը օլասնա վէրինէ։ 29 – Չիրա Հէր քիմին վար իսե, անա վէրինէ՝ ասրթասճագ սոգր, սամմա քիմին եօգ իսե, էլինասէ օլանը պիլէ սոսէն ալընասճագ սոգր։ 30 – Վ.է օլ ֆա'իգնյէ-սիզ գասլուս խասրճի գասլմէճէ չըգասրընդը օրսասս ասղլասրչ վէ սոչ գբճրասսասմասը օլասճագ սոգր։

31 – Վ.է Իպն իւլ հնասան ճիւմլէ [մասգասսասե] մէլէքլէր իլէ պէրապէր քէնաթ ճէլալիյէ կէլսիյի զէմանն, ճէլալինին Թասնթը իւզէրինասէ օթուրասճագ սոգր. 32 – Վ.է ճիւմլէ մէլէքլէրը անըն Հուգուրընասս ճէմ՝ օլանասրագ, չօգսան գղասնլասրը քէչիլէրասէն սասրբասրդղ կիպի, անլէրի պիրի պիրինասէն սասրբասղ, 33 – Գօղասնլասրը սասղնասս, վէ քէչիլէրի սօլընասս սուբսուսգասրճագ սոգր։

Digitized by Google

34 – Ո զէմաՀ Մէլիք ասպընատս օլանլարս խրէատպէն՝ կէլինկիզ, էյ փէտերխանին միւսապէրլէրէ, տուննանդըն Թէ՛ սիմինաէն պէրու սիզին իչիւնէ Հասզըրլամընդ մէլէքխանէ միրատս ալընդը. 35 – Չիրս ատՀզգտըմ, պաննս Թա՛տամ վէրտինիզ. առատատըմ, պաննս առս վէրտինիզ. զարիպ խոմ, պէնի էվէ գապուլ էթտինիզ. 36 – Զըփլագ խոմ, պէնի կէյտիրտինիզ. խատմս օլատս՚, պէնի զէյտիրէթ էթտինիզ. Հապատատս խոմ, Հանընդմս կէլտինիզ՝ տէյէճէք տիր։ 37 – Ո զէմաՀ ասպէՀլէր ատնս՝ նա Թապպ, պէնի նէ՞ զէմաՀ ատ կէօրիւ՚ պէսէլտիք. Հատօտ տաստամընդ Կօչէ՚՝ տու վէրտիք. 38 – Վ է նէ՞ զէմաՀ պէնի զարիպ կէօրիւ՚ էվ գապուլ էթտիք, Հա չըփլագ Կօչէ՚՝ կէյտիրտիք. 39 – Վ է նէ՞ զէմաՀ պէնի խատմա Հա Հապատատս կէօրիւ՚ Հանընդա կէյտիք՝ տէյիս ճէվապ վէրէճէքլէր տիր։ 40 – Մէլիք տատի անկէրէ ճէվապկէն՝ Ֆիլ Հագիգէ սիզ տէրիմ քի՛ Մատատ՚ քի պու էն Հատա գապնատաշլարընդմէն պիրինէ էթտինիզ, պաննս էմՀիմ օլտընդը՝ տէյէճէք տիր։

41 – Ո զէմաՀ ասպնատս օլանլարս տատի՛ Էյ մէլ՚ունլար, Շէյխան իլէ անդի մէլէքէրինի Հազրըլանմընդ չոլ էգէտի ասի էչէ Հուզուրըմնան կիտինիզ. 42 – Չիրս ատՀզգտըմ, պաննս Թա՛տամ վէրմէտինիզ. առատատըմ, պաննս առս վէրմէտինիզ. 43 – Ղարիպ խոմ, պէնի էվէ գապուլ էթմէտինիզ. չըփլագ խոմ, պէնի կէյտիրմէտինիզ. խատմա վէ Հապատատս խոմ, պէնի զէյտիրէթ էթմէտինիզ՝ տէյիս ճէվապկէն՝ նա Թապպ, պէնի նէ՞ զէմաՀ ատ կէօրիւ՚ պէսէլտիք էթմէտինիզ՝ տէյէճէք տիր։ 44 – Ո զէմաՀ անկէրէ ատնս՝ տատի՛ անա ճէվապկէն՝ նա Թապպ, պէնի նէ՞ զէմաՀ ատ կէօրիւ՚ պէսէլտիք էթմէտինիզ՝ տէյէճէք տիր։ 45 – Ո զէմաՀ անկէրէ ճէվապ վէրիպ՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՛ Մատատ՚ քի պու էն էտնանկէրդըն պիրինէ էթմէտինիզ, պաննս տատի՛ էթմէտիզ օլտընդը՝ տէյէճէք տիր։

46 – Վ է պունկէրէ էպէտի՛ Հազրատս, վէ ատկէտկէրէ էպէտի Հայտատա կիտէճէքլէր տիր։

ՊԱՊ 26

Վ է Յիսուս պու ատօզկէրդին ճիւմլէտինի Թէքմիլ էթտիգէն սօնդրա, շակիրտկէրինէ, 2 – Իքի կիւնատէն սօնդրա պասխը պայրատմը օլատընդը պիլիրսինիզ. վէ Խան իւլ Թնատն տատի՛ պայ օլատնմագ իչիւնէ Թէպտիմ օլտընդագ տրը՝ ատտի։

3 – Ո զէմաՀ պայ քահանկիրէր վէ ՚իւլէմա իլէ գաւմդըն Հիմի Հայտրտրը կայիափա նամ քահանի՛ ն ատ՚զամդըն գօնատղընա ճէմ՚ օլտրտար։ 4 – Վ է Յիսուս Հիւէ Թէպտու գապլ էթմէտիգ միւշավէրէ էթտիրէր։ 5 – Լաքին՝ Խօզ տրատաքնատս վէվէէ օլմամագ Թչիւն պայրատմատս օլմամդըն՝ ատտիրէր։

6 – Վ է Յիսուս Իէմ անիատատս, ճիւզամդը Սիմոնդըն Խատնէտնտ պատլունտրղընատս, 7 – Անդն Հանընդա պիր չիշէ գիգէյտէմ Խոշ բա՛Խշլը Հագ էլինատ օլատագ պիր Խատմա կէլտի, 0՝ ատֆրատս օթտուրտր Իչէն, անդն պայշընդա տէգտրտի։ 8 – Շագկիրտլէրի ատտի՛ պաննս կէօրտիքտատ, տատրըլտը՝ Պու Թատրագ նի՛ չիւն օլատն։ 9 – Չիրս պու Հագ չօգ պայհայտս ատտի՛ րլտը՝ Ֆագիրլէրէ վէրիլ պիլիր Խոմ՝ ատտիրէր։ 10 – Ամմիս Յիսուս պաննս անկատմայդլէ անդէրէ ատտի՛ քի՛ Նի՛ չիւն Խատմանը պիհատգտր էտհյօրատնըդ չիւնքի Հագգըմնատ կիտագլ պիր իշ իշլէտի։ 11 – Չիրս Ֆագիրլէր ատտ՚իմս սիգին իլէ պէրատպէր պուլտունտր, ամմիս պէն տատ՚իմս սիգին իլէ պէրատպէր պուլտունմտմ։ 12 – Չիրս պու Խատմանս պու Հագը վիճճատիմ իւպէրինէ տէօգտիս Խսէ, պէնիմ տէ Ֆնիմ Թչիւն Հագիտը։ 13 – Հագիգաթէն սիգէ տէրիմ՝ քի՛ Պու պէշտրէճ պիրինէ տատիլատնդն Հէր նէրէնտէ Թ՚լատն օլտունտր Խսէ, պու Խատթ ունդն էթտիլէ տատի՛ Թիգքատտը Իչիւն բիվէյլէթ օլտունտճագ տրը։

14 – Ո զէմաՀ օն Խպիլէրտէն պիրի՛ Իսկարիոտ՚ոլը Յուդա Նամ՝ քահանի՛ պայ քահանհիլէրին Հատնընա վարըպ, 15 – Անը սիգէ Թէպլիմ էթմէմ Իչիւն պատնա նէ՞ վէրիրսինիզ՝ տէտի. անկէր տատի՛ Թ անա օթտուգ գրի՛ա կիւմիշ վա՛տ էթտիլէր։ 16 – Վ է օ զէմաՀատն ասկրտա անը էլէ վէրմէկ Ֆուրսատի՛ տրտը Խտի։

17 – Վ է Ֆէրիթը պայրատմդըն պիրինճի կիւնինտ շակիրտկէր Յիսուսդն Հատնընա կէլիպ, ատնս՝ Աէնին իչիւն պատագը Թա՛տամդընը նէ՞ րէտ Խոթէրսին

Digitized by Google

քի հազբրալալալմ՝ ասեաիլէր։ 18 – 0 ասաթի՝ Շէհրէ կիսիզ՝ ֆիլանի քիմսէյէ ասէյինիզ քի, Մա՛սալիմ՝ վ.ադիքմ եազըլ սըր, պասաքի չակիրտլերիմ իլէ պէրապեր սէնին եանընտա էասէ-ճէյիմ՝ ասէյօր, ասեաի։ 19 – Շակիրտլէրի ասաթի ճիաուրն քէնտիլէրինէ էմր էթտիյէ կիսի հարէքէթլէ պասաքի հազբրալասրլար։

20 – Վէ ահալամ օլսըդասա՝ օն իքի-լէր իլէ պէրապեր ասֆրալա օճուրտաս։ 21 – Վէ անլէր Թա՛սամ էասեր իքէն՝ Հագիդաֆէն սիզէ սէրիմ քի, Սիզսէն պիրի պէնի էլէ վէրէճէք սըր՝ ասեաի։ 22 – Անլէր իսկ զիյասասկիլէ միրքասա-սեր օլաս, անլէրսէն հեր պիրի անա՝ Էֆէնամ, պէնա մի իմ՝ ասէմլէ պասշ-լասըր։ 23 – 0 ասաթի ճէվապ վէրիպ՝ Էլլինի ասհանա պէնիմ իլէ պէրապեր պասթըրսան, հէմանա ո պէնի էլէ վէրէ-ճէք։ 24 – Վ.ադա՛սա Իպի իլ քինսան քէնտի հագդընտա եազըլմըշ օլսրդը իսգրէ կիսեր, ամմմա վա՛յ օլ ասէտմ քի՝ անդն էլկյէ Իպի իլ քինսան էլէ վէրիլիր։ օլ ասէտմ ասօղմամըշ օլսա իսրի, քէնտինէ խայրլը օլուր իսրի՝ ասեաի։ 25 – Վէ անը էլէ վէրէն ճուդա ճէվապէն՝ Եա մա՛սալիմ, պէնա մի իմ՝ ասեաիյինսե, անա՝ Սէյլէսիյին կիսի աիր՝ ասեաի։

26 – Վէ անլէր Թա՛սամ էասեր իքէն, ճիաուա էգմէյէ ալլըդ պէրէգքէճ ասա-՛ասը օգուտըդասան ասնրա փասրէէսի, վէ չակիրտլերինէ վէրիպ՝ Ալլընըդ, եէյինիզ, պաս պէնիմ ճէսէտիմ սիր՝ ասեաի։ 27 – Վէ քէասէյի ալլըդ՝ չիւքր էթտիգքէն ասնրա անլէրէ վէրիպ ասեաի քի՝ ձիսմիէնիզ պասնասան իչինիզ. 28 – Զիրա պաս պէնիմ գանըմ, Խ՛նէ կիսնասհլար ՝ասֆիվ օլսունմազ. իսրէ, չօգ քիմսէյէր իչիւն ասէգքիսէն ՝ասհտ ը ճէսիսհն ֆնը սըր։ 29 – Լաբին սիզէ ասէրիմ քի՝ Շիմսէն ասնրա Թա անը փէասէրիմին մէլէգքիթիւնասե սիգին իլէ Թազէ օլարագ իչէճէիմ կիւնէ ասէ-չին՝ արճըդ ասամսնէն պաս մնհսաս-լըննասն իչմէչէճէիմ։ 30 – Վէ իլսհի օգուչյասչ՝ Զէքճուն ասաղընա չէգսըլ-լասր։

31 – 0 գէմսն ճիաուա անլէրէ ասեաի քի՝ Պաս կէճէ ճիաւմլէնիզ պէնիմ՝հագ-գդմնաս սիսրչէճէքսինիզ. գիրա՝ Զօ-պանը վուսրաճաղըմ՝, վէ սիսրիսնիւն գդյասնլսրը ասաղըլաճագ սըր՝ ասչիս եասզըմշ սըր։ 32 – Ամմա պէն գէ-յասմ էթտիքասէն ասնրա, սիզասէն էվ-վէլ Գալիլէայա կիսէճէիմ։ 33 – Վէ Գիսրսա անա՝ ճէվապէն՝ Էչէր ճիաւմլէսի սէնին՝ հագդընտա սիսրչա-լէր պիլէ, պէն ասալա սիսրչմէչէճէիմ ասեաի։ 34 – Ճիաուա անա՝ Հագիդաս-Թէն ասանա ասերիմ քի՝ Գաս կէճէ խօ-բօա էօճմէդսէն էվվէլ սէն պէնի խա-քերրէ ինքնար էասէճէքսին՝ ասեաի։ 35 – Գիսրսա անա՝ Էչէր պասնա սէնին իլէ էօլմէք լազըմ կէլսէ պիլէ, սէնի ասալա ինքնար էթմէ՛ ասեաի. քէզա-լէք շակիրտլերին ճիաւմլէսի պասնաս ասեաիլէր։

36 – 0 գէմսն ճիաուա անլէր իլէ պէ-րապեր Գէճասմանի սէնիլէն պիր մա-հալէ կէլսի, վէ շակիրտլերինէ՝ Գէն վ.ըրդ օրասնա տաս՛ա էսնիճէչէճէ-սիզ պաս-բասաս օճուրբրդ՝ ասեաի։ 37 – Վէ Գիսրսա իլէ Զէրճգէասըն իքի օդլունը պէրապեր ալլդ՝ միսքասաեր վէ մանհգսէն օլմնադա պասչլասր։ 38 – 0լ վ.ադրթ անլէրէ՝ ճանըմ էօլճմ ասէ-բէճէնիսաճ փէք միսքասաեր սիր. պաս-բասաս գալըդ՝ պէնիմ իլէ պէրա-պեր ուչսնրդ ասաբրնըդ՝ ասեաի։ 39 – Վէ պիր ազ իլէրի վ.ըրդ՝ եիսգիս խա-զէրինէ գասփանար, վէ՝ Ըյ Փէասէրիմ, էկէր միսքին իսէ, պաս քիասէ պէնա-սէն կէչսին. լաբին պէնիմ իսթէսի-յիմ կիսի տէյիլ, ասնճագ սէնին ֆ-Ըիսէյն կիսի օլսուն՝ ասչիս ասաս՛ա էլլէսի։ 40 – Վէ շակիրտլերին եառնբ-նա կէլիպ՝ անլէրի ասՀգասնաս պաս-մազլէ, գիասրսաս խթճասէ՛ն՝ Գէգլէ-ճէ, պիր ասա՛աթ պէնիմ իլէ ասՀսնդը ասաբամմասրնըդ մը։ 41 – Իպվ.ասս սիսրչմէճէ իչինն ասՀսնդը ասաբաս ասաս՛ա էլլէչինիզ. վ.ագա՛ա բաՀ գա-զըր, ամմմա Թէն գա՛իֆ սիր՝ ասեաի։ 42 – Փէքբասր իքինճէ սէփ՛ա վ.ըրդ՝ Ըյ Փէասէրիմ, պէնա պաս քիասէյի իչ-մէքթիգին պէնասն կէչմէսի միսքին-տէյիլ իսե, սէնին իսրասէթին օլասն՝ ասչիս ասաս՛ա էլլէսի։ 43 – Վէ կէլիպ եինէ անլէրի ասՀգասնաս պաս-բասաս, պի-բաս կէօղլէրի ասաբրնասաս իսե։ 44 – Վէ անլէրի պրագդ՝ Թէքբասր կիթճ-սի, վէ իչինէճիս ասէփ՛ա Հէմանն ո քէլասը սեզլէչէրէք ասաս՛ա էչլէսի։ 45 – 0 գէմսն չակիրտլերինէ կէքդ անլէրէ ասեաի քի՝ Ասբրդ ասչյասաղ իսթիրասհաճ էասինիզ. իչնէ ասա՛աթ

Digitized by Google

հագուստը, վէ Իսկ իւր ինսան կիւ-նահ քարտերքն էլինէ թէսլիմ օլա-նալոր։ 46 – Գայդքնող կիսէլիմ, իշ-թէ պէհի էլէ վէրէն հագուստը։

47 – Վէ օ ատհա սէզիլէր խբէն, իշ-թէ օն խբիլէրտէն պիրի օլան ծուգա-պաշ քհան հինլէր վէ գավմէն իսթի-յարտրը թարտիքնատան գըլըճը վէ ատփալը վարիր խալդ անդն իլէ պի-գատգեր օլարագ՝ կէլտի։ 48 – Վէ անը էլէ վէրէն անդերէ իշարէթ վէրիով՝ Գիմի էօփերսեմ օ տըր, անը Թումը-նըզ՝ ատմէ խոի։ 49 – Վէ ատր 'ա-գաղ Յիսուս հոգվաշըզ՝ Սէլամ ատ-նաս, Բապտի՝ ատչէրէգ անը էօփսիւ։ 50 – Յիսուս ատաի անաս՝ Տօսբըմ, նէ՞ իչինէ կէլտին՝ ատաի։ Օ զէմանն անդեր հանաչըզ՝ էլլերինի Յիսուս իսզերինէ ատարագ, անը Թումըտրլար։ 51 – Վէ իշթէ Յիսուս իլէ պէրապեր պուլու-նանդարատան պիրի էլինի ուզատըզ՝ գըլըճընը չէքսի, վէ քհանին ի ա'զա-մըն պէհանէսինէ վուսուալ՝ գուլաղընը քէսաի։ 52 – Օ զէմանն Յիսուս անաս ատաի քի՝ Գըլըճընը երինէ երերինէ գօ, պիրա գըլըճ Թումանդարըն ճիւմլեսի գըլըճնէ չհէլագ օլար։ 53 – Ե՛ն Նօգաս պէհն Փէտերիմէ չհմնի բէճա էսէ՛մէզ մի իմ զանն էսերսին, օ տատի պահա օն իքի ալդյատան զիլյատ մէլէգլեր ես-Թիչսիրիր։ 54 – Լ՛ագին՝ Պէզիլէ օլմագ վահիով ատր՝ պուլյատան քհիտալար նամ՛ալ իմամ օլունաս պիլիր։

55 – Օլ ատ'ագաս Յիսուս խալգա ատաի քի՝ Հապտամ՛ իւզերինէ կէլիր կիպի մի, պէհնի Թումամագ իչինա գը-լըճնէ վէ ատփալը չըգատրնըզ։ պէհն հէր կիսն հէյգէլտե հանգնդրատաս օթու-բատագ՝ Թա'լիմ էտեր իտիմ, վէ պէհնի Թումամատրնըզ։ 56 – Լ՛ագին պահանն Ճիւմլեսի փէղղամդերլերին քիմագ-լարը իմամ օլունմագ իչինա վագը' օլաղան։ Օ զէմանն չհգիրտլերին Ճիւմ-լեսի անը պրագըզագ գօչօրլար։

57 – Վէ Յիսուսը Թումանլար անը քհանին ի ա'զամ՝ Կայիափանդն հան-նընաս կէօթուրտուխլեր, օրատաս տատի 'ինէմա իլէ իսթիչարլար ճէմ՝ օլ-մադ խոի։ 58 – Վէ Գիտրոս ուզագա-տանն, քհանին ի ա'զամդն հավլուսը-նատէք անդն ագաբնճա կիթտի, վէ իչէրի կիրիով, նէթիճէյի կէօրմէք ի-չինա խըտմէթքհարլար իլէ պէրապեր օթուրաս։ 59 – Վէ պաշ քհանհինէր իլէ իսթիչարլար վէ պիւթթահն միլլէթ-մէճլիսի Յիսուսըն գաթիլ իչինա, 'ա-լէյհինէ հալան չէհատէթ ագտատըլագ խոե տէ, պուլամադտըլար ։ 60 – Վէ չօգ հալանճը շահիտլեր կէլտիլեր խոե տէ, հինէ պուլամադտըլար։ Նհհայէթ-իքի հալանճը շահիտ կէլիով, 61 – Գա-քիմնե՝ Ասլսընը հէյգէլինի եզգըլ, անը իւշ կիճնատ պիհնա էտե պիրիքիմ՝ ատտի, ատտիլեր։ 62 – Գէտհին ի ա'-զամ՝ ատաի գուգըլ անաս՝ Հիչ ճէ-վապ վէրմէ՞զ մի սին։ պաշնըր սէհնին 'ալէյհինէ նէ՞ չէհատէթ էտիյօրլար՝ ատտի։ 63 – Ամմա Յիսուս սիւքհիթ իւզըե ատտըմագլե քհանհին ի ա'զամ անաս խիհտագէն՝ Ասլսաղ իւ հոդյ հագ-գը իչինա տանա եմին վէրիրիմ. ան-Գրիստոս Իպն Ուլլա՞շ մը սըն, պիղէ-սէգլէ՞ ատտի։ 64 – Յիսուս անաս՝ Սէզի-լէտիյին կիպի տիր. հեմ սիղէ տէրիմ՝ քի՝ Նիմտէն ասկրս Իպն իւ ինսանը Գուատրէթին ապղընատա օթուրատա-ագ կէգյինա պուլութլարը իտգերինտէ կէլէճէտե կէօրէճէքսինիզ՝ ատտի։ 65 – Գանտան իւղերինէ քհանհին ի ա'-զամ՝ քէնտի էլպիսէսինի երրիթդ՝ Գա-սֆեմ՝ ոճի՝ քիճի էճտի, ագրէդ պիղէ շահիտլեր նէ՞ լազըմ՝ իչրէթ չիմնի քիւճբիւնիւ իչրէթսինիզ։ 66 – Սիղէ նամ՛ալ կէօրիւնիւր՝ ատտի. անդեր ատտի ճէվապ վէրիով՝ Էօլիւմ միւթթա-ճադգ ագր՝ ատտիլեր։ 67 – Օ զէմանն անդն երեղինէ Թիւքիւրտաղ՝ անտա հատմրագ վատրըլար, պա'զըլարը ատա օթլեն վատրադ՝ 68 – Էյ Գրիստատա, սի-զէ փէյղամդերլիգ էլլէ, տատնա վատրան քիմ՛ տաիր՝ ատտիլեր։

69 – Վէ Պետրոս ագըլարընատա հավ-լուտատա օթուրատը էգէն, հատնընատ պիրը ճարիյէ կելիով՝ Սէն տատի Գալիլէատը Յիսուս իլէ պէրապեր իտին՝ ատտի։ 70 – Լ՛ագին ո ճիմլէսինին հատզուր-ընատա՝ Սէնդն .Նէ սէզյլէսիյինի պիղ-մէմ՝ ատյերէգ ինգերատ էլլէստի։ 71 – Վէ գափտըյատ չէգատրընատա, անը ատ-կէգ պիրը ֆըզկէ կէօրիւգ, օրատաս օ-լտնլարտա՝ Գու տատի Նազարէթլի Յի-սուս իլէ պէրապեր իտի՝ ատտի։ 72 – Օ տատի՝ Գէն ո տատնի Թանդումմ ատյերէգ՝ էէմինէլ Թէգրատ ինգերատ էլլէստի։ 73 – Վէ պիրը ազ սօղրատ օ-րատաս տատտանլագ հատնատչըզ, Գիտրա-տա՝ Սատհիսէն սէն տատի ամյերտէն ագն. չինդքի սէզյլէսիյինի տատի սէնդ

Digitized by Google

պէչեան Եակոբ՝ տէտիւէր։ 74 – 0 զէ-
մեան Պետրո՝ Օ, ատէմի Թանըմամ՝
ատչերէք պէտ տու՛ա վէ եէմին էթ-
մէյէ պաշլատը. վէ անիտէ խօրօտ էօթ-
ուրու։ 75 – Վէ Պետրոս Յիսուսըն քէն-
ուինէ՝ խօրօտ էօթմէզուն էվվէլ պէչի
խըշ քէսրէ ինգեաը էտտճէքսին՝ տէ-
ուէյի ատօզիս խաթըրնա կէթիրմէքլէ,
ատշտրըյա չըգըպ ատճը ատճը ողլատը։

ՊԱՊ 27

Վէ ապահ օլունճա, ճիւմլէ պաշ
քահինները իլէ գավմըն իհթիյարլարը
Յիսուսը գաթլ էթմէյէ իչուն 'ալէյ-
հինէտ միւշավէրէ էթմիւլեր։ 2 – Վէ
անը պաղլայըպ՝ Պոնտոսը Պիղատոս
եամ՝ վալիյէ կէօթիւրերէք Թէսլիմ
էթտիլեր։

3 – Օ զէմանո անը էլէ վերէն Յուդա
անըն մահքիւմ օլմըղընը կէօրտիւք-
տէ, փեշիմանն օլմուղլէ, օթուզ գրճ՝ա
գիւմիւշիս պաշ քահինիւրը իլէ իհ-
թիյարլարա կէրի վէրիպ, 4 – Սուչսըզ
գան էլէ վերմէգլէ կիւնահ իչլէտիմ՝
ատտ. անլեր ատտի՝ Պիզ՝ նէ, սէն
ատուշիւն՝ ատուիլեր։ 5 – Վէ օ՝ ագչէյի
հէյքէլին իչինտէ եէրէ աթըպ կիթոի,
վէ վարըպ քէնտիսինի ատտը։ 6 – Վէ
պաշ քահինները ագչէյի ալըպ՝ Անը
հէյքէլին խազինէսինէ գօմագ ճա՛իզ
ատչիլ տիր, չիւնքի գան պահսատը տըր՝
ատտիկ։ 7 – Վէ միւշավէրէ էթտիք-
տէն ոտիրա, ղարիպլէրէ մէզարլըգ օ-
մագ իւզրէ, անընլէ չէօմիչքճիին
Թարլատընը ատթըն ալտրլար։ 8 – Պու-
նատն իչինն պու կիւնէ ատչին օլ Թար-
չլա՝ Գան Թարլատը՝ ատնիլիր։ 9 –
0 զէմանո երեմիա փէղամպէր վատ-
Թատըլ՛ Վէ պահսատը Թա՛նին էտիլ-
միշ, եա՛նի պէնի Իսրայէլէտէն պա՛ղը-
լարընը պահա Թա՛նին էթտիքլէրի
գաբ՛յէրի օյուն օթուզ գրճ՛ա
գիւմիւշիս ալըպ, 10 – Անլերի Խաղչին
պահատ էմը էթտիյի կիւպի չէօմիչքճի-
նէն Թարլատը իչինն վէրտիլեր՝ ատչիս
պու յօրըլան քէլամ իհմամի օլունա-
տտս։

11 – Վէ Յիսուս՝ վալինին հատզու-
րընատ ատուքտըղը Տալտե, վալի ա-
նա՝ Եէ Տհատաիէրին մէլիկի սէն մի սին՝
ատչիս օիս՛ալ էթտի. Յիսուս ատխի
անա՝ Սէգյիէտկինի կիպի տիր՝ ատտի։
12 – Վէ պաշ քահինլէր իլէ իհթի-
յարլար Թարաֆընատն հիհամ օ-
լունտըգտտս, հիչ ճեվապ վէրմէտի։
13 – Օ զէմանո Պիղատոս անա՝ Սէնին
'ալէյհինէ նէ գտտադ չէկիլեր չէտ-
ատէի էթտիքլէրինի իչիր՛թմէկ մը
ադն՝ ատտի։ 14 – Վէ անա հիչ պիր
սէօզ պիլէ ճեվապ վէրմէտիկինատն,
վալի գայէթէլ Թե՛ատճիւպ էթտի։

15 – Լաքին պայրամտա խալգը ի-
Թէտիկի պիր մահգումը սալը վէրմէ
վալինին 'ատէթի օլմագլէ, 16 – Օ զէ-
ման Բարաբբա նամընատ մէշհուր պիր
մահգումլարը վար իտի. 17 – Վէ ան-
լեր ճեմ՛ օլտգտլարընատ, Պիղատոս
անլերէ՛ Սիզին իչիւն հա՛նկըսընը սալը
վէրմէմի իհթէտիղիզ, Բարաբբայը՛
մը, եօգսա Քրիստոս ատնիլէն Յիսուս՛
մը՝ ատտի։ 18 – Զիրա անը հասատաէն
նաչի Թէսլիմ էթտիքլէրինի պէլիբ
իտի։

19 – Վէ մահքէմէտէ օթուրատը ի-
քէն, զէվճէսի անտ խապեր կէօռտէ-
րիպ՝ Օ, ատսըզ քիմսէ իլէ սէնին իչին
օլմասըն, զիրա պու կիւն ըհ՛յատտա ա-
նըն իչուն չօգ զահմէթ չէքտիմ՝
ատտի։

20 – Ամմա պաշ քահինլէր իլէ իհ-
Թիյարլար Բարաբբայը տիլէյիպ՝ Յի-
սուսը տատխի հէլաք էթմէգը իչուն խալ-
գը գանդրտրտրլար։ 21 – Վէ վալի ան-
լէրէ իհթադէն՝ Իքիսինտէն հա՛նկըսը-
նը սիրին իչուն սալը վէրմէմի իհթէ-
սինիզ՝ ատտիքտտ, անլեր Բարաբբայը,
ատտիլեր։ 22 – Պիղատոս անլէրէ՛ Եա
Քրիստոս ատնիլէն Յիսուսը նէ՞ էտտ-
չլատ՝ ատտիքտտ, ճըւմլէտի անա՝ Սալը
օլունտսըն՝ ատտիլեր։ 23 – Վէ վալի ատ-
խի՝ Եա նէ՞ քէօթիւլիգը իչլէտիմ՝ ա՛ք՝
ատմէտի իւզէրինէ, անլեր՝ Սալը օլուն-
սուն՝ տէչիս ատտա գիչտտէ Նիտտա է-
տէրլեր իտի։ 24 – Վէ Պիղատոս՝ ճա-
'իտտ Տհատլ օլմըլըդ անճագ ատտա
գիչտտէ վէլվէլէ օլտգտղընը կէօրմէքլէ,
ատս սալդղ խալգդն էօթրէնէք էլլէրինէ
եըլդայարագ՝ Պատ սալիհին գանընատտ
պէն պէրի իմ. սիզ տէչինէնիզէ՛
ատտի։ 25 – Վէ պէօթիւն գավմ՝ Ա-
նընն գանը պիզիմ իւզէրիմիզէ վէ էվ-
լատրմըղընն իւզէրինէ օլսուն՝ ատչիս
ճեվապ վէրտիլեր։ 26 – Օ զէմանո ան-
լէրէ Բարաբբայը սալը վէրտի. Լոքին
Յիսուսը տէզյոնէքատէն ոտիրա սալդղ օ-
լունմագ իչուն Թէսլիմ էթտի։

27 – Օ, վագբի վալինին 'ասքէրլէրի

Digitized by Google

Ցխասւաք սերտյաս ալըլով՝ պիւքիւն պէօ-
յիւիւս անոնք իւզէրինէ ճեմ՝ երթալէր։
28 – Վ է անոր օգուտ՝ անոս գըրմզըզը
պիր խիլ'ամթ կայտրօսիւէր։ 29 – Վ է
տեքէնէլէրատէն պիր թամճ էօրնւզ պաս-
շընաս, վէ պիր գամըշ տամխի ասազ էյլե-
նէ գօտըլար։ վէ էօնիւնէ տիվ չէօքիւ-
Սէյեամ ասնաս, էյ նէհուամյէրին մէ-
յիւյի՝ տէյէրէք անոր խոթիհչատ էթտի-
լէր։ 30 – Վ է իւզէրինէ թիւքիւրտիւք
տէն ասկըրա, գամըշը ալըլով պաշընաս
վուրտըլար։ 31 – Վ է անոր խոթիհչատ
էթտիքտէն ասկրաս, խոլ'ամթը իւզէրին-
տէն չըգառըլով՝ անաս քէնտի էլտեհէս-
նէի կիյտիրէրէք, խաչա կերմէք իչին
կէօթիւրտիւլէր։

32 – Վ է տըշարըյաս չըգառըլար իքէն,
Սիմոն նամ Ափւրինէլի պիր ատամէ
թէեատուիֆ էթմէյէրիյիլ, պուռնու՝ ա-
նընէն խաչընը թաշըրմադաս իմպատր
էթտիլէր։ 33 – Վ է Գողգոթա, կա'-
նի Գաֆաս մնհալի տէնիլէն ևերէ
կէլտիքէլէրինաէ, 34 – Անաս իչմէք իչին
էօսս իւէ գաթրչմըշ սիրքէ վէրտիլէր։
վէ 0 թաատընձաս իչմէք խոթէմէտու։
35 – Վ է անը խաչաս կէրտիքտէն ասկրաս
էլտեհէօնինի, գուր'ա ամթ-ատաք, թագ-
ամմ էթտիլէր։ Թա քի փէչդամիզերին՝
Էշտեհէմի ատաստրընատա թագամմ է-
տիով, գաֆիֆանըմ իւզէրինէ գուր'ա
ամթատրլար՝ տէչիս պուչուրտըզը քէ-
չդամ իմմամ օլուռնաս։ 36 – Վ է օրատաս
օթուրտա՝ անը կէօզէտիրլէր խոս։
37 – Վ է պաշը իւզէրինէ՝ ՊՈՒ ՆԷՀՈՒ-
ՏԻԼԷՐԻՆ ՄԷՆԼԻԹԻ ՅԻՍՈՒՍ ՏՉՐ՝ ևա-
գըզը ճիւրմ ևաֆիֆատընը գօտըլար։
38 – 0 զէմման անընէ իլէ պէրտագէր, պի-
րի տատրնատա վէ տիկէրի ատլընատա, իքի
Հաչատի ատլզ օլուռնատաս։

39 – Վ է ևատրնատան կէչէնլէր պաշ-
լարընը ատալտըզ՝ անաս քիւֆր էտե-
րէք, 40 – Էյ հէյքէլի ևերգըզ իւչ
կիւնատ պինա էտէն, քէնտինի գուր-
թարտր. էկէր ատն Իպլահ խոէն,
խաչատան էն՝ ատըզեր խոս։ 41 – Փէչա-
չիք պաշ քէատհինչէր տատխի 'իւչէմա
վէ խոթիհյարար իւէ պէրտագէր խոթիհչ-
գոս էտէրէք, 42 – Պաշգադատրընը գուր-
թարտրը, քէնտինի գուրթատրմադաս գա-
տաթր ատչիլ ատթր. էկէր Իսրայէլին մէ-
չիչի խսե, չհմտի խաչատան էնտին, վէ
ատնաս իմման էատերիզ։ 43 – Ալլահա թէ-
վէքքիւլ էթտի, էկէր ատնէն բագի
խսե, չհմտի անը խէյաս էթտին, դիրա՝
Պէն Իպն Ուլլահ իմ՝ ատեսի, ատեսիչէր։
44 – Ագըն իւէ պէրտագէր ատալ օլուռնատն
Հատատիչէր տատխի պատ ատւգէթիւէ տանաս
չէնեմ էտէրւէր խոս։

45 – Վ է ատ'ատթ ալթըտատն ատ'ատթ
տօգուտզա գատատր պիւքիւն ևէր իւզէ-
րինատ գատատնւզգ օյատու։ 46 – Վ է ատ'-
ատթ տօգուտզ բատատւչէրինատ Ցխասւա
եիւքատք ատալ ֆէրեատ էտէրէք՝ Էյնի,
Էյնի, լամմա ատատագթատնի, եատնի՝ Էմ
Ալատչըմ, Էմ Ալատչըմ, պէնի նըչնէն
Թէզը էթտին՝ տէտու։ 47 – Վ է օթատատս
ատուգատնատրն պատ'զըզը պատնա իչիք-
տիքտէ՝ Գաւ ատտմ Նգիատը չատզըզը-
յօր՝ տէտիլէր։ 48 – Վ է տէր 'ատգատ
ատնէրատէն պիրի սէչիրթտի, վէ պիր
սիւնգէր ալըզ տիրքէ իւէ տօլտուռքա-
րատգ, պիր գամըշը թաշգզ պատնա իչիք-
տի։ 49 – Տիկէրէլէրի տատխի՝ Գատգ, պատ-
գատլմ Նգիատ ատնը գուրթատրմադաս կէ-
լիր մի՝ տէտիլէր։

50 – Վ է Ցխասւա Թէքբար եիւքատք
տէալէ ֆէրեատ էտէրէ՝ Թէեիմի ի բատհ
էյլէտի։ 51 – Վ է իչիթ հէյքէլին
փէրատէի եօգատրըատան աչընդըչ գա-
տատր եըրթըլըզ՝ իքի փատէ օլուռս. վէ
եէր Թիթրէչիով՝ գայատար չատգ օ-
լուռնատըլար։ 52 – Վ է գատգըլար տատխի
ատչըլգզ՝ ուչատմշէ օլատն Նիչէ մնւգատա-
տէալէրին ճէատէլէրի գէչատմ էթտիս
53 – Վ է անընէ գէչատմնատան տօգրատ
գատգրատրատան չըգառ՝ մնւգատատէս
չէհրէ կիբերէք չօգ քիմսէլէրէ կէօ-
բիւնուիւլէր։

54 – Վ է եիւզ պաշը վէ անընէ իլէ
պէրտագէր Ցխասւը կէօզէտիրէր գէչ-
գէչէլի վէ վատգը՝ օլատն չէյլերի կէօ-
բիւնճէ, դայրէյլէ գօրգուտ՝ Հատգիգատ-
Թէն պու Իպն Ուլլահ իմի՝ տէտիլէր։

55 – Վ է Գալիլեատատն Ցխասւան
ատրընճա՝ անաս խըտամէթ էտէրէք կէչ-
միչ օլատն չօգ գատըրլար օրատատս պատ-
լուհնու՝ ուզագտատն պատգըյօրլար ի-
տի։ 56 – Անէլերին ատրատրնատա Մագ-
գատգալը Մարիամմ, վէ Ցաճոպատ իլէ
Ցովսէպին վէլիհատի Մարիամ, վէ Զե-
բեգէոս օղուլլարընըն վէլիհատի պատ-
լուհնաք խոս։

57 – Վ է ախչամ օլատգատս, Ցխասւ-
ատա չատկրատ օլատն Ափրիմաթիալը Ցով-
սէփ նամընատատ պիր գէնգին ատամմ կէլ-
տի։ 58 – Վ է Պիգատոսընէ ևատնատա կի-
տերէք, Ցխասւատն ճէսէտտինի Թատէպ
էլլէտտի. օ զէմման Պիգատոսա ճէսէտտին

Digitized by Google

վերթլմէնի էմ էթ՚ան։ 59 – Վ՚է ցով-
ատվ ձեռ՚ան ալըդ՚ ան՚ը թ՚էմիդ ք՚է-
թ՚էն պէզիներ ատրաը։ 60 – Վ՚է ան՚ը
գայտառ քէտուրմիդ օլըդ՚ը քէնան-
նէն էէնի գատրը՚ան գօտու։ վ՚է գատ-
ը՚ը գտֆտաը՚ան պէզիս՚ք պիր թ՚աղ
հատվըդ՚ը՚ գ՚կի՚ան։ 61 – Վ՚է Մատ-
գատրը՚ը Մարիամ իլ՚է օղ պիր Մա-
րիամ օգտառ պատ՚ըստատ՚ գատրը՚ը
գատրչրը՚ան օթ՚ատ՚ըսրը՚ը խան։

62 – Վ՚է էրթ՚էտի կ՚ընի՚ս, ետ՚ն
թ՚էտարիք կ՚ետ՚նի՚ս֊ն ֆէրտատը՚ պատ՚
քատհ՚ինէր իլ՚է ֆէրհ՚ինէր Պիղատոսը՚ն
հատը՚ան ձէմ՚՝ օլ՚ատ՚ , 63 – Էյ է-
ֆէնէ՚ն, օղ իգլատ՚ էտ՚ծ՚ի ատ՚ղ իքէն,
ի՚ն՚ կ՚ետ՚նատ՚ն ատ՚ղ՚ը գէյտառ՚ էտ՚ճէ-
յ՚ի՚մ՚՝ ատ՚ատ՚յի՚ն իտ՚ը՚ր՚ը՚մ՚ղ՚ատ կ՚ելէյ՚ը։
64 – Ի՚մ՚ան ի՚ւ՚ւ՚ն՚ճ՚ու կ՚ետ՚նէ՚տ՚ը գատ-
ը՚ը՚ն կէօղ՚ատ՚ի՚մ՚ան՚ի՚ն էմ՚ր էյ՚ւէ, օ՚ղ՚ատ-
ը՚ատ քի՚ չ՚ատ՚ի՚ր՚ատ՚ի՚ր կէ՚ճէ՚ի՚ր՚ի՚ն կէ՚ի՚ատ՚՝
ան՚ը ատրգատ՚ի՚ էտ՚ր՚ը՚ք, իտ՚ատ՚ա՚ Էօի՚ւ-
ի՚ր՚ատ՚ի՚ն գէյտառ՚ էթ՚ատ՚ի՚ ատ՚յի՚ր՚ի՚ր։ վ՚է
ատ՚ի՚ատ՚ը՚ք գէ՚ւ՚ի՚ր՚ի՚ք էվ՚ի՚ր՚ի՚ք՚ատ՚ի՚ն պէտ-
ը՚ք՚ը՚ր օ՚ղ՚ատ՚՝ ատ՚ատ՚ի՚ր՚ի՚ր։ 65 – Պիղատոս
ան՚ի՚ր՚ը՚ն Գ՚ը՚ճ՚ի՚ր՚ի՚ն՚ի՚ք վ՚ատ ատ՚ը՚ր։ կ՚ի-
ատ՚ի՚ք պի՚ր՚ի՚ատ՚ի՚ք կ՚ի՚ատ մ՚ի՚ւ՚հ՚ֆ՚ատ՚ա
է՚ւ՚ի՚ր՚ի՚ն՚ի՚ք՚՝ ատ՚ատ՚ի՚։ 66 – Ան՚ի՚ր ատ՚ատ՚ի՚
կ՚ի՚ատ՚ի՚ք՚՝ թ՚ատ՚ը՚ր մ՚ի՚ւ՚հ՚ֆ՚ատ՚ա՚ի՚ր՚ի՚ր֊ք՚ը՚ն՝ գ՚ատ՚գ՚ը՚ր
պ՚ե՚ք՚ճ՚ի՚ւ՚ի՚ր՚ի՚ւ մ՚ի՚ւ՚հ՚ֆ՚ատ՚ա՚ է՚ւ՚ի՚ւ՚ատ՚ի՚ր։

ՓԱՍ 28

Վ՚է ա՚ճ՚ի՚ր կ՚ի՚ւ՚ն՚ի՚ւ՚ն՚ի՚ն խ՚ի՚թ՚ատ՚մ՚ի՚ն՚-
ատ՚ա՚, Հ՚ատ՚ֆ՚ատ՚ն՚ն իւ՚ր կ՚ի՚ւ՚ն՚ի՚ւ՚ չ՚ատ՚ֆ՚ատ՚գ
ատ՚ճ՚ք՚ի՚ր իք՚ի՚ն, Մ՚ատ՚գ՚գ՚ատ՚լ՚ը՚ Մ՚ատ՚ր՚ի՚մ՚
իւ՚ի՚ր օղ պիր Մ՚ատ՚ր՚ի՚մ՚ գ՚ատ՚գ՚ը՚ր կ՚էօր՚մ՚է՚յ՚ի՚
կ՚ե՚լ՚ատ՚ի՚ր՚։ 2 – Վ՚է իւ՚ր՚ի՚ք չ՚ի՚տ՚ատ՚ի՚ւ՚ի՚ր՚
պիր գ՚է՚լ՚գ՚է՚լ՚ք՚ օ՚լ՚ատ՚ն՚, գ՚ի՚ր՚ատ՚ա՚ ի՚ատ՚գ՚ատ՚ի՚ր՚ի՚ն՚
է՚լ՚ք՚ի՚ք կ՚ե՚ճ՚ատ՚ա՚ն է՚ն՚ատ՚ի՚, վ՚ե կ՚ե՚լ՚ի՚ատ՚ գ՚ա-
գ՚ի՚ա՚տ՚ատ՚ա՚ն թ՚ատ՚ը՚ր ատ՚ա՚ւ՚ի՚ր՚ի՚ր՚ի՚ատ՚գ՚, ա-
ն՚ը՚ն իւ՚գ՚է՚ր՚ի՚ն՚ի՚ք օ՚ի՚ատ՚ի՚ր՚ատ՚ա՚։ 3 – Վ՚է չ՚է՚ճ֊
ք՚ատ՚ի՚ չ՚ի՚մ՚ճ՚է՚ք կ՚ի՚ատ՚ի՚, վ՚է լ՚ի՚ատ՚ա՚ք ք՚ատ՚ր
կ՚ե՚լ՚ատ՚ի՚ պ՚է՚յ՚ատ՚ իտ՚ի՚։ 4 – Վ՚է պ՚է՚ք՚ճ՚է՚լ՚ը՚ր
ատ՚ատ՚ի՚ն գ՚օ՚ղ՚ատ՚ա՚ք՚ի՚ր՚ի՚ն՚ատ՚ն՝ թ՚ի՚ր՚ի՚ր֊
ի՚ատ՚ի՚ ե՚օ՚լ՚ի՚։ կ՚ի՚ատ՚ի՚ օ՚ղ՚ատ՚ի՚ր՚ի՚։ 5 – Մ՚է՚ն՚է՚ք
ատ՚ատ՚ի՚ք գ՚ատ՚ր՚է՚լ՚ատ՚ա՚ խ՚ի՚թ՚ատ՚պ՚է՚ն՚՝ Մ՚ի՚ք
գ՚օ՚ղ՚մ՚ա՚յ՚ի՚ն՚ք՚ը՚ղ՚, գ՚ի՚ր՚ատ՚ա՚ ատ՚ա՚ւ՚ի՚ օ՚լ՚ա՚ն՚ատ՚ն՚ Յ՚ճ֊
ատ՚ա՚ատ՚ը՚ ատ՚ր՚ատ՚ա՚ղ՚ը՚ղ՚ը՚ պ՚է՚ւ՚ի՚ր՚ի՚մ՚։ 6 –
Գ՚ա՚ա՚տ՚ատ՚ա՚ ատ՚ա՚յ՚ի՚ ատ՚ի՚ր՚, գ՚ի՚ր՚ատ՚ա՚ ատ՚ա՚ի՚յ՚ի՚
կ՚ի՚ատ՚ի՚ գ՚է՚յ՚ատ՚ա՚ էթ՚ատ՚ի՚։ կ՚է՚լ՚ի՚ն՚ի՚ք՚, Ի՚ատ՚գ՚-
ատ՚ա՚ը՚ ի՚ատ՚ա՚ի՚ատ՚ը՚ր՚ ատ՚ա՚ւ՚ի՚ր՚ի՚ր՚ի՚ն՚ի՚ք կ՚է՚օ՚ր՚ի՚ւ՚ի՚ւ՚ի՚ւ՚՝
7 – Վ՚է չ՚ատ՚ա՚ւ՚ի՚ կ՚ի՚ատ՚ի՚ք չ՚ատ՚ի՚ր՚ի՚ատ՚ը՚ր՚ի՚ն՚ի՚ք՚

էօ՚ղ՚ի՚ւ՚է՚ր՚ատ՚ի՚ն գ՚է՚յ՚ատ՚ա՚ էթ՚ի՚մ՚ի՚ղ՚ ատ՚ի՚ր՚, գ՚ի՚
ի՚ղ՚ի՚թ՚ի՚ ա՚ի՚գ՚ատ՚ի՚ն է՚ւ՚ի՚ղ՚՝ Գ՚ա՚ւ՚ի՚ղ՚ի՚ատ՚ա՚ վ՚ա-
ը՚ա՚ճ՚ատ՚ա՚, ան՚ը օ՚ղ՚ատ՚ա՚ կ՚է՚օ՚ր՚ճ՚է՚ք՚ի՚ն՚ի՚ք՚՝
ատ՚է՚յ՚ի՚ն՚ի՚ք՚. ի՚ղ՚ի՚թ՚ ա՚ի՚գ՚ատ՚ի՚ն ատ՚է՚ա՚ի՚ղ՚ի՚ատ՚՝ ատ՚է՚-
ատ՚ի՚։ 8 – Ան՚ի՚ր ատ՚ատ՚ի՚ գ՚օ՚ղ՚ատ՚ա՚ք՚ վ՚է ՚ա-
գ՚ի՚մ՚ մ՚է՚ւ՚ի՚ր՚ի՚ր՚ի՚ք ատ՚ը՚ր՚՚ա՚ղ՚ատ՚ա՚ գ՚ատ՚գ՚ը՚ր
ատ՚ատ՚ա՚ի՚ւ՚ չ՚ը՚ղ՚ը՚ղ՚՝ ան՚ը՚ն չ՚ա՚կ՚ի՚ր՚ա՚ի՚ր՚ի՚ր՚ի՚ն՚ ի՚ատ՚ա՚-
պ՚է՚ր՚ վ՚է՚ր՚մ՚է՚յ՚ի՚ գ՚օ՚լ՚ը՚ղ՚ա՚ր՚։

9 – Վ՚է չ՚ա՚կ՚ի՚ր՚ա՚ի՚ր՚ի՚ն՚ի՚ք ի՚ատ՚ա՚պ՚է՚ր՚ վ՚է՚ր֊
մ՚է՚յ՚ի՚ կ՚ի՚ա՚է՚ր՚ի՚ւ՚է՚ր՚ ի՚ք՚է՚ն՚, ի՚ւ՚ր՚ի՚ք՚ Յ՚ի՚ատ՚ա՚ա՚
գ՚ա՚ր՚չ՚ղ՚ի՚ա՚ր՚ի՚ատ՚ա՚ չ՚ը՚ղ՚ը՚ղ՚՝ Ա՚է՚լ՚ատ՚ ա՚ի՚գ՚ի՚՝ ատ՚է՚-
ատ՚ի՚. ան՚ի՚ր ատ՚ատ՚ի՚ի՚ ի՚ա՚գ՚ա՚ի՚ղ՚ի՚ատ՚՝ ա՚ղ՚ա՚գ՚ա՚ղ՚ա՚ր֊
ր՚ի՚ատ՚ա՚ ատ՚ա՚ր՚ղ՚ի՚ատ՚ա՚ղ՚ ա՚ատ՚ա՚ ա՚է՚ճ՚ատ՚ գ՚է՚յ՚ա՚ղ՚֊
ղ՚ա՚ր՚։ 10 – Զ՚է՚մ՚ա՚ն Յ՚ի՚ատ՚ա՚ ա՚ն՚ի՚ղ՚է՚ր՚՝
Գ՚օ՚ղ՚մ՚ա՚յ՚ի՚ն՚ի՚ք՚ղ՚. կ՚ի՚ատ՚ի՚ղ՚ ա՚ի՚ղ՚ատ՚ատ՚ի՚ղ՚է՚ր՚ի՚֊
մ՚, Գ՚ա՚ւ՚ի՚ղ՚ի՚ատ՚ա՚ կ՚ի՚ի՚ի՚ղ՚է՚ր՚ վ՚է պ՚է՚ն՚ի՚ք օ֊
ղ՚ատ՚ատ՚ա՚ ի՚ատ՚ա՚պ՚է՚ր՚ճ՚է՚ք՚ի՚ղ՚ի՚ր՚՝ ատ՚է՚յ՚ի՚ատ՚ ի՚ատ՚ա՚պ՚է՚ր՚
վ՚է՚ր՚ի՚ղ՚ի՚ք՚՝ ատ՚է՚ա՚։

11 – Վ՚է ան՚ի՚ր կ՚ի՚ի՚մ՚է՚ք՚ատ՚ ի՚ք՚է՚ն՚,
ի՚ղ՚ի՚թ՚ պ՚է՚ք՚ճ՚ի՚է՚ր՚ատ՚ի՚ն պ՚ա՚ղ՚ղ՚ի՚ատ՚ա՚ր՚ չ՚է՚ն՚ի՚ք
կ՚է՚լ՚ի՚ք՚՝ վ՚ա՚գ՚ա՚ղ՚֊ա՚ի՚ր՚ի՚ն՚ Ճ՚ի՚ա՚ղ՚ի՚է՚ն՚ի՚ք պ՚ա՚ղ
ք՚ա՚ա՚հ՚ի՚ն՚է՚ր՚ի՚ն՚ Դ՚ա՚ղ՚ի՚ղ՚ի՚ատ՚ա՚ղ՚՝ ան՚ի՚ր ա՚ի՚գ՚ի՚ ա՚ի՚ղ՚֊
ա՚ի՚ղ՚ի՚ատ՚՝ ա՚ի՚ղ՚ի՚ատ՚ի՚։ 12 –
Ան՚ի՚ր ատ՚ատ՚ի՚ ի՚ի՚ղ՚ի՚ա՚ղ՚ի՚ատ՚ ի՚ի՚ղ՚ ճ՚է՚մ՚՝
օ՚լ՚ա՚ղ՚ մ՚ի՚ւ՚շ՚ա՚վ՚է՚ր՚ է՚թ՚ի՚ճ՚ի՚ր՚է՚ն՚ ա՚ա՚ղ՚ի՚ր՚ա՚ի՚,
՚ա՚ա՚ք՚է՚ւ՚է՚ր՚ պ՚ի՚ր չ՚օ՚գ՚ ա՚ղ՚ի՚է՚ ճ՚է՚ր՚ի՚ղ՚, 13 –
Պ՚ի՚ղ՚ ա՚ւ՚յ՚ա՚ր ի՚ք՚է՚ն՚, ան՚ի՚ր չ՚ա՚կ՚ի՚ր՚ա՚ի՚ր՚ի՚ր՚
կ՚է՚ճ՚է՚լ՚ի՚ն՚ կ՚է՚լ՚ի՚ղ՚՝ ան՚ի՚ր ա՚ի՚գ՚ի՚ա՚ղ՚ի՚ատ՚ ի՚ի՚ղ՚֊
ա՚ի՚ղ՚ի՚ատ՚՝ ա՚ի՚ղ՚ի՚ատ՚ի՚։ 14 – Վ՚է է՚է՚ր՚ ճ՚ա՚լ՚
ի՚ա՚ա՚ղ՚ի՚ա՚ա՚ղ՚ի՚ատ՚ա՚ի՚ ի՚ղ՚ի՚ա՚ի՚ղ՚ի՚է՚ճ՚է՚ր՚ ա՚լ՚ա՚ր՚ ի՚ի՚ղ՚֊
ի՚ա՚ղ՚ի

ԻՆՃԻԼ

ՄԱՐԿՈՍԸՆ ԹԱՀՐԻՒՐԻ ԻՒԶՐԷ

ԳԼՈՒԽ Ա

Իսկ Ովսաննայ Ցիսուս Քրիստոսէն ինճիլին խոշիտասը սըբը։ 2 – Քէ յղացամ պերէլեասէ՝ Իչթէ պէն հօլընը էօնիւնճէ Նազարէթ լայացագ օլան քէսուլմիշ անէնին էօնիւնճէն իսալ էտէճէյիմ։ 3 – Վէ՝ Իսպագըն հօլընը Հազրէլայընըզ, Թարիգէրինի ասդուլաընըզ ատէրէկը պերթիյէտ Նիսա էտէնին սէտասը՝ ատէթս հազրէլտըղը իւղրէ, 4 – Ցովհաննէս պերթիյէտ վաֆթիզ էտիպ՝ կիւնասկլարըն 'ասֆվը իչլուն Թեվպէ վաֆթիզինի ի'լան էտէր խոր։ 5 – Վէ պիւթիւն Եհուտիյէ ախյասրը վէ Երուսաղիմ էհալիսի չըգըպ՝ անըն Հանընա կիթտիլէր, վէ ճիւմլէսի կիւնասկլարը նը իգրարլէ՝ Ցորդանան ըրմնաղնասա անըն էլիյլէ վաֆթիզ օլունաբլըրը իսոր։ 6 – Վէ Ցովհաննէս տէվե թիւյիւ կիյմիշ, վէ պէլինէ գայիշ գուշանմըշ օլուպ՝ չէքիրկէլէր վէ եապան պալը եէր խոր։ 7 – Վէ վա'զ էտէրէք՝ Պէնտէն սօնրա տասկա գուսուրէթլիսի կէլիյօր քի՝ պէն էյիլիպ անըն այագ գապլարընըն թասմասընը չէօզմէյէ լայըգ ատէյիլ իմ։ 8 – Պէն սիպի ասս իլէ վաֆթիզ էթտիմ, ամմա օ սիպի Րուհ իւլ Գուսսալէ վաֆթիզ էտէճէք սոր՝ սոր խոր։

9 – Վէ օլ կիւնլէրտէ, Ցիսուս Գալիլէասա վագը' Նազարէթտէն կէլիպ՝ Ցորդանասա Ցովհաննէսէն էլիյլէ վաֆթիզ օլունաս։ 10 – Վէ ասուսուն չըյտըղը անառ կէօրլէր չագգ օլուպ՝ Իուհնը կեօյէրճին կիպի քէնտի իւզէրինէ նէզսուլ էթտիյինի կէօրտիւ։ 11 – Վէ՝ Իսպի օլտըղըմ սեվկիլիս Օղլըմ սէն սին՝ ատիյիս սեմսվէթտասան պիր սէսաս կէլտի։

12 – Վէ տէր 'ազագ Րուհ անը պէրտիյէյէ սեվգ էթտի։ 13 – Վէ Շէյթասն Թառասիճնասան Թէճրիպէ օլունաբագ գրէգ կինն օրասաս պերթիյէտ գալտը, վէ վահշի Հայվանլար իլէ պերագեր պուլունաս՝ մէլէքլէր անաս խըտմէթ էտէր խոր։

14 – Վէ Ցովհաննէս էլէ վէրթիլտէն սօնրա, Ցիսուս Գալիլէայա կէլիպ, 15 – Վ'ազգըթ Թէմամ օլաս, վէ Աղլահըն մէլէքութիս հազուլմիշ տրը. Թեվպէ էտիպ պէյհէթէ իտնան կէնթրինիպ՝ ատիյէրէք [մէլէքութ] Ուլահըն պէյհարէճինի վա'զ էտէր խոր։

16 – Վէ Գալիլէաս տէնիզի քէնարընաս կէզէր իքէն, Սիմոն իլէ գարնասը Անդրէասը, տէնիզէ աղ աթտըգտարը վագրիտաս կէօրմիս։ գիրաս պալըգ ավճըսը իսիլէր։ 17 – Վէ Ցիսուս անլէրէ՝ Ախարճաս կէլինիզ, վէ սիպի ինսան ավճըսը էտէյիմ՝ ատիս։ 18 – Անլէր տասխի տէր 'ագապ ադալարընը պրագրագ՝ անըն արխասընճա կիթտիլէր։ 19 – Վէ օրասաս պիր ազ իլէրի կիտիպ՝ Զէբեդէոս օղլու Ցակոբոս իլէ գարնասընդը Ցովհաննէսի կէօրտիս։ պունլար տասխի գայըգտաս ադալարընը Թա'միր էթմէգտէ իսիլէր։ 20 – Վէ տէր Հալ անլէրի չաղրըսը. անլէր տասխի փեաեերլերի Զէբեդէոսը իշճիլէր իլէ պերաբեր գայըգտաս պրագրագ՝ անըն արխասընճա կիթտիլէր։

21 – Վէ կափառնահայսմա կիրտիլէր. քէնտիսի տասխի տէր 'ագապ սէպէթ կիւնիւ սինագոգա կիտիպ Թա'լիմ էտէր խոր։ 22 – Անլէր տասխի Թա'լիմինէ Հայրան օլարլար. զիրաս անլէրէ 'իւլէմա կիպի տէհլիլ, անճագ հիւքումէթ ասհիպի կիպի Թա'լիմ էտէր խոր։ 23 – Վէ սինագոգլարընասա նասփագը բուհլու պիր ատամ պուլունաս՝ պաս տասխի պագրըրագ, 24 – Պրագ՝ սէնին պիզիմ իլէ նէ՞ իշին վար, էյ Նազարէթլի Ցիսուս, պիզի հէլաք էթմէյէ իշճին մի կէլտին. սէնին քի՛մ իտիյինի պիլիրիմ, սէն Ալլահըն Մուգատտահի սին՝ ատասը։ 25 – Վէ Ցիսուս անը ազարլադ՝ Սիւքութ էյլէ վէ անտէն չըգ՝ ատասը։ 26 – Իտնան օլ նասփագը բուհ անը ասարսըպ հիւքութը սէպէլ պագրըրագ ան-

Digitized by Google

ասէն չըգտոր։ 27 – Վ.է ճիւմէնի հայ-
ըսան օլարլար, չէվրլէ քի պիրի պիրինէ
ամբ՝ալ էտիպ՝ Ֆալ նէ՞ ատը, պու էէնի
թա՛լիմ նէ՞ օլա, չիւնքի նամփալ ըսա-
լարա պիլէ հիւքիւմէթլէ էմր էտեր,
վէ անա իթա՛ատի էտիյօրլար՝ տէրլէր
իտի։ 28 – Վ.է անըն չէօհրէթի տեր
հալ Գալիլէացինըն պիւթիւն էթրաֆը-
նա չայըր՝ օլառ։

29 – Վ.է անըէր ամինազօզատան չըգ-
ոըդալարը կիսկի, Յակոպոս վէ Յովհան-
նէս իլէ պէրապէր, Սիմոն վէ Անդրէաս-
ըն խանէսինէ կիթիտիլէր։ 30 – Վ.է
Սիմոնըն գայն վալիսէսի հիւմմայա
թաւթուշմըշ եաթըյօր իտի, վէ ատը
Ֆալ մէրգուճէնին Ֆալիին անառ իֆֆատէ
էթտիլէր։ 31 – Ո տառի եանընա վա-
րըդ՝ անը էլինէէն թաւթարագ գայ-
որըտը. վէ օղ առ՝ատի հիւմմայար ատ՝ի
օլառ՝ անէլէր խըտայէթ էթտի։

32 – Վ.է ախշամ օլառ՝ կիւնէշ
պաթարգտառ, ճիւմլէ՝ խալէթլիէր իլէ
մէճնունլարը անառ կէթիրտիլէր։ 33 –
Վ.է պիւթիւն շէհր էհ՝ալէ գափընըն
էօնիւնառ ճէմ՝ օլմուշ իտի։ 34 – Վ.է
տիւրլիւ տիւրլիւ մարազալարա միւ-
թէէա օլմուշ չօգ՝ խալէթլի քիմսէլէրէ
շիֆա վէրիպ՝ չօգ ճինլէր տառի չը-
գառտը. վէ ճինլէրին սէօյլէթմէզ իտի,
գիրա անը թ՝անը յօրլար իտի։

35 – Վ.է առապա՛լարը փէք էրքէն
գալգարագ, չէզըլ պիր եառան մա-
հալէ կիթտի, վէ օրատա տա՛ա էթտի։
36 – Վ.է Սիմոն վէ անըն իլէ պէրաբեր
պուլունանլար արտընճէա կիտիպ, 37 –
Անը պուլորգլարընառ, ատա՝ Հէր քէա
սէնի արայօր՝ տէտիլէր։ 38 – Ո տառի
անլէրէ՝ Սագըն օլան գասապալարա
կիտէլիմ՝ քի՝ օրատա տառի վա՛զ է-
տէլիմ՝, գիրա պէն պունուն իչիւն չըգ-
տըմ՝ տէտի։ 39 – Վ.է պիւթիւն Գա-
լիլէատառա սինագօգլարընառ վա՛զ էտեր
վէ ճինլէրի չըգարըր իտի։

40 – Վ.է եանընա պիր ճիւզամըր կէ-
լիպ՝ եալվարարագ վէ տիզ չէօքէրէք,
ատա՝ էկէր խէթէրսէն, պէհի թառի՛ր
էթմէյէ գառտըր սին՝ տէտի։ 41 – Ցի-
ատա տառի չէֆգաթ էթմէքլէ՝ էլինի
ուգատարմ ատա տօգունառա, վէ ատա՝
խէթէրմի՛, թառիր օ՛ տէտի։ 42 – Վ.է
պէդյլէ պուլյուրգընդառա, հէմտէն ճիւ-
զամ՝ խալէթի ատառէն տէֆ՝ օլարագ
թառիր օլառ։ 43 – Վ.է ատա էքիտէն
թէնգիչ պիրլէ՝ ֆիլ հալ ատը տըշլարը
չըգարըպ՝ ատա, 44 – Սագըն քիմսէյէ
պիր շէյ սէօյլէմէյէհէն, լաքին կիտիպ
քէհունիի քառհինէ կէօսթէր, վէ ատ-
լէրէ շէհառսէթ օլմազ խալգրէ թաթ՝ի-
րինի իչիւն, Մովսէսին պուլյուրդը
շէյլէրի թաագիմ էյլէ՝ տէտի։ 45 –
Ամմա օ՛ չըգարըդը կիպի, պու շէյի գի-
յասէտէյլէ պէյառա վէ իլառ էթմէյէ
պաշլատը, շէօյլէ քի Յէսսա պիր շէհրի՛ա-
լէնէն կիրէմմէյ՝ ատ՝ենճա խարիճատ եառապա մառհալէրառ գալըր
իտի, վէ հէր թարաֆտառն ատառ կէլիր-
լէր իտի։

ԳԼԳ 2

Վ.է պիր գաչ կիւնառէն ատ՝ընա Յէ-
սսա թէգրար կափառնաչլատմա կիրտի։
2 – Վ.է պիր խանէառէ օլարդը իշէտիլ-
մէգլէ, [ատը հալ] գափառնէն էթրաֆը-
նա ազդմազ ատրէճէառ չօգ քիմսէյէ
ճէմ՝ օլառս։ վէ անդրէ քէլմէմ ա՛ազ-
լէր իտի։ 3 – Վ.է ատօրթ քիշինէն
Նիւքլէնմիշ օլարդը պիր քէօֆրիմ՝ա
կէթիրէրէք՝ եառնառա կէլտիլէր։ 4 –
Վ.է գալապալարդ ատպէպլէ առնա եագ-
լաշամառդլարընառան, անըն պուլառ-
տըդը մահալին տառմընդը ա՛էօքրիմ պիր
տելիգ ա՛չլարգառան ատկրա, քէօֆրիմ-
մէն եառապտըդը էառնառա էնախրատիլէր։
5 – Ցիատա տառի անդրէն իմառնրը
կէօրմէքլէ, քէօֆրիմ՛ Օղլըմ՝, կիւ-
նահ՝ալարդը տառնա ՝ատֆ՝ օլառնառա՝ տէ-
տի։ 6 – Վ.է օրատա ՝իւլէմառտան պա՛-
զարը օֆռիմա՛շ պուլունմազդէ, 7 –
Նի՞չիւն պու քիմսէ պէօյլէ քիւֆր է-
տիյօր։ Եառնըդը Ալահ՝տան գալդի՛
կիւնահ՝ալար ՝ատֆ՝ էթմէյէ քի՛մ գա-
տիր տիր՝ տէյիս տէրտունլէրինառ թէ-
ֆէքքիւր էտերլէր իտի։ 8 – Վ.է տէր
հալ Ցիատա՝ քէնտի քէնտիլէրինէ
պէօյլէ թէֆէքքիւր էթտիլէրինի բա-
հընտա պիլմէքլէ, առնլերէ տէտի քի՛
Նի՞չիւն տէրտունլէրինիզառէ պու շէյլէրի
թէֆէքքիւր էտիյօրսունըզ։ 9 – Հառ-
կընդը գօլայ տըր՝ քէօֆրիմ՛ Ախնահ՝-
լարդի առնա ՝ատֆ՝ օլառնառա տէմէմի՛
մի, ճօգատա՝ Գալգ, եառնագդընը գալարը
վէ կէզ՝ տէմէ՛մ՝ մի։ 10 – Լաքին Ինի-
իւ ինսանըն էէր իւզէրինառէ կիւնահ՝ա-
լար ՝ատֆ՝ էթմէյէ գառտըրէր վառ թա-
տիլինի պիլէմէնիզ տէյիս՝ քէօֆրիմ՛,
11 – Սառնա տէրիմ քի՛ Գալգ, եառա-
գդընը գալարը վէ էվրէկ կիրի՛ տէտի։

12 – 0 տաճարի տեր՝ տպագրագիտություն, վե
ւսանողները գալոցրելով՝ ճիշմէնանին
էնանհնանե չդեպը. չեղյալ քի ճիշմէնի
հայրան օլուզ՝ Ալլահա համուն էտերէք՝
Ասլա պէտյէ պիր չէյ կէօրմէտիք՝ տե-
սիլէր։
13 – Վէ ցիսսա թէքրար տէնիզ քէ-
նարընա չըգըզ՝ խալըն ճիշմէնի եան-
դնա կելմէքլէ, անլերէ իա՛լիմ էտէր
խոր։ 14 – Վէ կելէր իքէն, Ակփես
օղլու Ղեբէյի պիր կէօրմէք մնհա-
լինակ օճուրուր կէօրիւզ, ասնա՝ Ար-
տըմճա կել՝ տէսի. օ տաճի գալոգրզ
անըն ատարնճա կիճի։ 15 – Վէ պուս-
նուն խանէնինակ ասճիզատաս օճուրուր-
ղընտա, ցիսսա վե չահիբուլերի իլե
պէրապեր չոգ կէօմրիւ քճիւլեր վէ կիւ-
նահքեարլար տաճի ասճիզատա օճու-
տըլար, վէրտ քէօրէթի իւզրե ատարնճա
կիտերլեր խոր։ 16 – Վէ 'իւլէմա իլե
ֆէրհանլեր անըն կէօմրիւ քճիւլեր վէ
կիւնահքեարլար իլե պէրապեր իա՛տա՛
էճեռնիյինի կէօրմէքլէ, չահիբուլերինէ՝
Նիճին կէօմրիւ քճիւլեր վէ կիւնահ-
քեարլար իլե պէրապեր եէյիոպ իչէր՝
տէսիլէր։ 17 – Վէ ցիսսա պուռնու ի-
չինիտքատ, անլերէ՝ Հէքիմէ ատղ օ-
լանլարը տէյիլ, անճագ 'իլլէհի օլան-
լար մնհմէտճ տըր. պէն ատլահ'լերի
տէյիլ, ատմնա կիւնահքեարլարը [թէվ-
պէյլէ] ատա'վէքճ էճմէյէ կելտիմ՝՝
տէսի։
18 – Վէ ցովհաննաների վե ֆէրհան-
լերին չահիբուլերի օրուճ իա՛ուիա՛ուլար
իտի. վե կելիպ ատնա՝ ցովհաննաների վե
ֆէրհանլերին չահիբուլերի օրուճ
իա՛ուիա՛ուլարդ հայտե, աննին չահիբու-
լերին նի՞ճին օրուճ իա՛ուիա՛ուղար՝
տէսիլէր։ 19 – ցիսսա տաճի անլերէ
տէսի քի՝ Տիւյիւնճիլէր կիւվէյի
էանդարընատա պուլունապդճա, օրուճ
իա՛ուիա պելիրլի՞ր մի. կիւվէյի քէնդ-
տիլերի իլե պէրապեր պուլունապդճա
օրուճ իա՛ուիա՛ուղար։ 20 – Լաբին
կիւվէյինին անլերտէն ալընապճաղը
կիւնլեր կելիր, վե օղ վագրի՛, օղ կիւնլե-
րընտ օրուճ իա՛ուիա՛ուղար։ 21 –
Գիր 'քիմնե նէյնի չուգա փարչապճը
էաքի լիպաս իւզերինէ եասմա ատիքտէզ,
եօգաս օղ նէյնի եասմա էաքիտըն փօչ
գօփարմազլէ, նէրլիքղը պէտիճեր օ-
չուր։ 22 – Վէ պիր քիմնե նէյնի չե-
պապը էաքի իուլուսմազտա գօմազ,
եօգաս նէյնի չէրապ իուլուսմազը նէր-
իտար, վե չէրապ տէպգիւնէրը, իա՛ուլ-
սմազտա տաճի իէլէֆ օլուր. լոքքի
նէյնի չէրապ նէյնի իա՛ուլուսմազտա պօ-
նուսմազ կէրէք տիր։
23 – Վէ սէպէի կիւնէնե էքէն տարա-
գընատան կէչմէյինատ, չահիբուլերի
նէնէրինէ իքէն պաշչագլարը գօփարմա-
զա պաշլատարլար։ 24 – Ցեռնէյիճ տաճ-
տան ատան՝ Պագդ, սէպէի կիւնէնե՝ նէ՛ նա-
փըլյօրլար. պուս ճա՛իզ տէչյիլ տիր՝
տէտիլէր։ 25 – 0 տաճի անլերէ տէտի
քի՝ Դաւթին մնհմմատ օղլուդ՝ քէն-
տինի վե պէրապեր պուլունանլար տա-
ճըգտարդը զէմանե, նէ եասփարդըրը հէչ
պիր վագրէի օգմ՛ամատընըզ մը։ 26 –
Նե՛ վէճհլէ քեասինի ի տա՛զամ Աբեա-
թարըն վագիճնատա պէչյի Ուլլահա
կիրիպ՝ եէմէնի քեասինիլերատն գազրի
քիմնէպէ հէլալ օլմըյան հետզատը էք-
մէքլերինի եէտի, վե հէմ՛ պէրապէ-
րընճե օլանլարտա տաճի վէրտի։ 27 –
Վէ տանլերէ՝ Ինատան սէպի կիւնէնե ի-
չինե տէչյիլ, տանճագ սէպի կիւնէնե ի-
տան իչինե օլտուս։ 28 – Իմնի Իպն Իս-
հինատն սէպի կիւնէնէնե տաճի տա-
հիպի տիր՝ տէտի։

ՊԱՊ 3

Վէ 'եինե սինագոգտա կիրտի. վէ օ-
րատտա էլի գուրսմազ պիր տաեմ՛ վար
խոր։ 2 – Անլերը տաճի տանը իիճ համ
էճմէքը իւզրե, պուռնա սէպի կիւնէնե-
տե չիճա վէրի՛ր մի տէչյիս կէօզէթէ-
լէր խոր։ 3 – 0 իտե, էլի գուրսմազ տա-
տէմե՝ Գողգ օրճատտա փօչ՝ տէտիք-
տէն տօղրա, 4 – Անլերէ իիճ տագէն՝
Սէպի կիւնէնե՞տե իա՛յիր իչլէմէք մի,
եօգաս չէ՛ըր իչլէմէք մի, իա՛տիպիս իւ
նէ՞ճա մի, եօգաս գամըլ ի նէ՛ճա մի
հէլալ տըր՝ տէտի. անլերը տաճի սիւ-
քիթի էճմիլեր։ 5 – Վէ գալոգլերինէն
գամըլըզդընա Թէ՛եսնէճ էտերէք, էճ-
րատիքընատա պուլունանլարտա գագագոգլ
պագարգադատն տօղրա օղ տաեմե՛ էչինի
ուգագի՛ տէտի. օ տաճի ատգամը տը, վե
էլի [տիկերի կիտի] տատ օլտուս։ 6 –
Ֆէրհանլեր տաճի տեր չալ տըշտրը
չըգըզ՝ անը նե վէճհլէ հելալը էտելեր
տէչյիս Հէրտագէտիլեր իլե 'ալէչհինատ
ցիսսագլերէ էճմիլեր։
7 – ցիսսա իտե չահիբուլերի իլե տէ-
տիզ քէնտըրընա չէբիլիզ՝ Գալիլեատ-
տատն վե նեչատէտէն, 8 – Վէ Ի-

բաւտագէմանէն վէ եգովմոան վէ Յորդանանէն էգէք Թադրաքինոան վանֆէք խալգ ադրաքնէտա կէրտուք. վէ Տիւրոս իլէ Սիգոն ճիվորըճոան պուլուհան վանֆէք խալգ իշմա էլլէսուխի շէյլէրի իշկիմէլիլ՝ հառնքոա կէլուխլէր։ 9 – Վէ գալտագալդգ ուգպգգիլէ քէնաֆէթի Թաքիթգ էքմէճթիլէր ուգխու, հառնքոաս պիր գայըգդգն պէրլգմէճթիթ էմր էքտուք։ 10 – Զիրաս չոգ քիմճիլէրէ չիֆտ վէրմիշ օլտուդգ ճիհէթիէ, ճիւմլէ ուգբագի գանոտոր ոհա ուգգաճանտագ իչիոն իւգէրիոէ ուգուշէրլէր խալ։ 11 – Նաճաղգ բուհուտոր ասախ անը կէգուխգասի՝ ալտագրնոա ուգուշհագ պադդրաղտագ՝ Սէն Նաւէլ գաչ ոգն՝ ուէրլէր խալ։ 12 – Վէ քէնաֆթինի չտոր՝ էքմէճիլէրինի անլէրէ էգքուհէն Թէնգիհ էլլէուխ։

13 – Վէ տաղտա չդգէդ՝ խոթէուխի քիմճիլէրի չտադրտագրնոաս հառնքոա կէլուխլէր։ 14 – Վէ քէնաֆթի իլէ պէբաղէր պուլոհանճագտոր իչիւն, վէ մադտագտոր ուէֆ՝ էքմէճի վէ ճիհնէլէրի չդգաղմագտա գուսուկէլէրի օլտուդգ, 15 – Անլէրի վա՛զ էքմէճի կէօհաուէրճէք իչիւն օն խբի քիչի, 16 – Նա՛նի Գհարտա լուգտագ վէրմիչի Սիմոնը, 17 – Վէ Բաանէրգէս, հառնի երլագրդմ օղուտտագր լուգտագ վէրմիչի Զէբէդէոս օղուտտագր Յաղոքաս իլէ գադնատտագր Յաղճանհէսի, 18 – Վէ Անդրէասը, վէ Փիլիպպոսը վէ Բարթողոմէոսը վէ Մաթթէոսը վէ Թովմասը վէ Ալֆէոս օղտու Յաղոքասը վէ Թադէոսը վէ Կանտագր Սիմոնը, 19 – Վէ քէնոհնի հէյ վէրէն Իսկարիովտագր Յուդգայը Թա՛ճին էդդէաս։

20 – Վէ պիր խանէյէ կէլուխլէր։ վէ հիճի խալգ օլ ուէրճէճ ճէմ՝ օլասս, քի էքմէք եճմէյէ պիլէ վագճլագրը հոգ խոր։ 21 – Վէ ագբաղտագր պուհառ իչիթիսիգտ, անը Թահմիմագտա չդգաղտագր, վէրտ՝ 'Ադրնոա խալգ կէլմիշ ոսր՝ ուէրլէր խալ։ 22 – Վէ ն-բաւտագէմանէն հէնէն 'իւլէմա' Անտ Թէնգդէբուղ վար, վէ հէմ ճհիհլէրին քո՛խոն վագճտագրյոէ ճհիհլէրի չդգաղրդտ՝ ուէուխլէր։ 23 – Վէ անլէրի հառնքոա չտագրդգ՝ անլէրէ Թէմճիլէրգէ ուէդգէուխ քի՝ Շէյթոան Շէյթանը նամագ չդգաղտա գիլիր։ 24 – Վէ էկէր պիր հիճքիճէթի քէնոհ 'ուէյհինոտ մուհաղէֆէթ խագէ պուլոնուբտա, օղ հիճքիճէթի պագէ օլամագ։ 25 – Վէ էկէր պիր խանէ քէնոհ 'ուէյհինոտ մուհաղէֆէթ խագէ պուլոնուբտա, օղ խանէ պագէ գալամագ։ 26 – Վէ էկէր Շէյթոան քէնոհ 'ուէյհինէ գալգդգդգ՝ մուհաղէֆէթ խագէ պուլոնուբտա, պագէ օլամագդգ՝ անը նէհայէթի կէլճիչ ոսր։ 27 – Հիչ քիմճէ գաուէվէթիլ պիր ատմոն խանէսինէ կիրիպ՝ անը էշնոաղը հագտոա էքմէճ գաուէվէթիլ ատմի պաղդագդգ՝ ո զմոան անը խանէսինի հագտոա էուխ։ 28 – Հագիգգաթէն սիգ ատմ քի՝ Գհնի ատմէ հէճ հիճոայդգաղ իւլ էքմէճլէրի քիճիճլէր 'ուէֆ՝ օլոնոաբ։ 29 – Ամմա հէր քիմ Րուհ իւլ Գհատոա քիճիճ էուբաճ, իւ էլ եպէա 'ուէֆ օլոնմագդգ՝ անճագ եպէտի 'ագդաղտա միւաբահագդգ օլուբ։ 30 – Զիհնէթի անլէր՝ Անոճ նաճագբ բուհ վար՝ ատմիշլէր խալ։

31 – Վէ վալուճոան իւլ պիբագէրլէրի հէւլիպ՝ ագշագրնոա ատաբտագ՝ անը չագդրմագտա գրի՛ հէօնոաբճիլէր։ 32 – Խալգ ատախ անըն էմրագիճնոա օֆուտաբ իչէն, ոհա՝ Իչիթ վալուճոն վէ պիբատերլէրինի ագշագրնոա սէնի խաթէյագրաբ՝ ատուիլէր։ 33 – Ո ատախ անլէրէ ճէվապէն՝ Վալուճմ եռճոա պիբատերլէրիմ՝ քիմլի՞ ոսր՝ ատաի։ 34 – Վէ էմրագիճնոա օֆուտաղտոա պագէդ՝ Իչիթ վալուճմմ վէ պիբատերլէրիմ։ 35 – Զիրաս հէր քիմ Ալլահըն իրատէթինի իճրա էտէրսէ, պիբատերիմ վէ հէմշիրէմ վէ վալուճմմ ո ոսր՝ ատաի։

ԳԱԳ 4

Վէ եմնե ատնիգ քէնագրնոաղ Թա՛լիմ էքմէճէ պաշլագտ, վէ հառնքոա խալգը ճէմա՛աթ ճէմ՛ օլմագէն, քէնաֆթի ատնիգ իւգէրինոտ գագրդգա կիրիպ օֆուտաբս. պէրիթճն ճէմա՛աթի ատախ ատնիգ քէնագրնոա գագտագտ խոր։ 2 – Վէ Թէմճիպլէրէն անլէրէ չոգ չէյլէր Թա՛լիմ էտոաղ՝ Քա՛լիմինոտ անլէրէ ատաի քի, 3 – Թէ էքմնի էքմնի էքմէճ վէ էքէր խքէն՝ պա՛գդագ իւլ քէնագրնոա ոհա չուշմէքլէ, [Տավու] գուշտագր կէլուխգ անը էէտ։ 5 – Վէ պա՛գդագ չէ Թագրաքտագ օլմագն Թագդգդգ ոսր՝

Digitized by Google

թօփբաղը տէրինկէյի օլմասըդընատան չապօդ պիթաի խոտ տէ, 6 – կնէնէշ ասօղասըդատա եառնօը, վէ քէզքիս օլմասըդընատան գուբատատա։ 7 – վէ պա՛զդըը ահքէնէլէր տրատաբնա տուշմէքլէր, ահքէնէլէր չէզդըղ ան՚ը պօղատըգլասըդը թչինէ մնհատաւ վէդմէտի։ 8 – վէ պա՛զդըը էյի թօփբաղտա տուշմէքլէր, չէզդըղ պէզքիսատքատ՝ պաչտագ վէդէրէք քիմի օքատաւ վէ քիմի ալիմդէշ վէ քիմի տատախ եիւզ գատի մնհատաւ կէթիբտի։ 9 – վէ ան՚էյրէ՝ Իչխոր գատաղտասը օյատն իչխիթինէ՝ ատտի։

10 – վէ եատնէդը գատասըդընատա, օն իքիէյրը իւլ պէբատդէր եառնընատա օյատնլասը պատ թէմտիւէ տա՛իր ան՚ատէն տիւ՛ատ էթօտիյէր։ 11 – 0 տատախ ան՚էյրէ ատէտի քի՝ Մէէլէքիւթ Ո՚ւլլահդըն սբբրըբնատ վատգըթ օյատգ տիզէ իհատն օյատնմդէշ տասը, տամմա օղ իտտրնճատ օյատնլասըտա հէր չէյ թէմտիւէրէյէ աէգյէնիւիր։ 12 – թատա քի պատգատագ պատգատատ վէ կէօրմէյէյէր, վէ իչխատերէք իչխատէյէր վէ ան՚էյատմայատասը, օյատնյատ քի բիւճու՛ էատէյէր տէ կհնատհյատրը ՚ատֆվ օյատնատ։

13 – վէ ան՚էյրէ ատէտի քի՝ Պատ թէմտիւէի ան՚էյատմդօր մը սբնըգ. էգյէ իտտ ճիւմդէ թէմտիյէյրի հատ՚տբլ ֆէհմ էատէ ճէքտհնիգ։ 14 – էքնճի՛ քէյատմը էքէր։ 15 – վէ տօղ քէնատրընատա օյատնլատ՚ քէնտհյէրինէ քէյատմ էքիմիշ օյատնլատ չատնյատ տտրը քի՝ իչխիտհքէյէրի ատնտէ, ՇէյԹատն կէյիգ՝ գատյգէրինատ էքիմիշ օյատն քէյատմը գատյտրըրը։ 16 – վէ քէգատյքը թատշտրգատա էքիյէնէյէր չատնյատ տտրը քի՝ քէյատմը թչինէ տհքէյէրի ատնտէ, ատնը մէտէրքէթյէ գատպատլ էատէյէր։ 17 – Ամմատ քէնատյէրէրնատ քէգը օյատնատրդընատան՝ տտգ վէգգրիհ տատյատնըգ, ատնտէն տօղգատ քէյատմատն տտօյատսը թատգիհգ ու թէ՛ատատտ՛, վատգու՛ պատյատնճատ՝ հէմտան տիւքէրէյէր։ 18 – վէ տհքէնէյէր տրատաբնատա էքիյէնէյէր չատնյատ տտրը քի՝ քէյատմը իչխիտհքատն տօղգատ, 19 – գատ ատյատնատան էնտհյէյէրի վէ վէնկհնյէյինէ հիւէտի վէ գատյրի նէտատէյէրին տատգտօտը տատյատ կհրհտ՝ քէյատմը տտօղտրգյատրը իչխատն մնհատաւյատրգ օյատը։ 20 – վէ էյի եէրատ էքիյէնէյէր չատնյատ տտրը քի՝ քէյատմը իչխտհտ գատպատլ էատէյէր, վէ քիմի օքատաւ վէ քիմի ալիմդէշ վէ քիմի տատախ եիւզ գատի մնհատաւ վէդմէտի։

21 – վէ ան՚էյրէ ատէտի քի՝ Զքրատզ քիյէ եատհատա եատհատգ ալիքատա գտնատլատգ իչխատ մի կէԹիբտիւիր։ չէմ՛տատն իտ պէբրինէ գտնատլատգ իչխատ ատէմ՛ի մի։ 22 – Զքրատ ատչիքատտ օյատնյատճատգ կհգյի պէբ չէյ հօզ տտրը, վէ մէյատհատա կէյէմէյէճէք մատքէն պէբ չէյ հօզ տտրը։ 23 – Էկէբ պէբրինէն իչխատքը գատյատգլատրը վատբ խոտ, իչխիթինէն՝

24 – վէ ան՚էյրէ ատէտի քի՝ Իչխիթ ատյինիգ չէյէ տիգգատի էատհնիգ, էօյտհյինհատգ էօյէէքէյէ տիգէ էօյչէյէճէք տտրը, վէ տիգ [իչխտհտնէյէ]է գատմի օյատնատճատգ տտրը։ 25 – Զքրատ քիմին վատբ խոտ, ատնտ վէէրիյճէք, վէ քիմին հօզ խոտ, էյինտհ օյատնը տատախ ատնտէն ատլինատճատգ տտրը։

26 – վէ ատէտի քի՝ Մէէլէքիւթ Ո՚ւլլահ պէգյէ տտրը, կէօյտ պէբ տատճմ թօփտհտ եէրէ ատհատրը. 27 – վէ կէճէ վէ կհնտհյէ՛գ ատյատյատգ գատյգտրը, վէ թօփտճմ ատնըն պէյէմէյի տատրէիտհ պէիէրը վէ պէգյիյէ։ 28 – Զքրատ եէր քէնտհյէյիյինէն էվէվէյ օքատաւ, ատնըտ պատշտաղը, վէ տատհտ ատնըտ պատշտգտատ միւքէմմէյ պատգատատը հատատէյէ կէթիբտիր։ 29 – վէ մնհատաւ քէմտէյէ էբատյի կհգի օքատգը տատյատր, գէբատ հատատատ վատգիրը եէթիբտիյէ տտրը։

30 – վէ ատէտի քի՝ Ավհտրըն մէյէքիւթինէ նէյէ՞ թէշտիհ էատէյիճ, եատհատ ատնը նէ՞ մհատյէյէ թէմտհյէ էատէյիճ։ 31 – Գիր խատրատյէ տատնէտի կհգի տտրը քի, եէբէ էքիյտհքատե, եէբ իւզէբրինատ օյատն թօփտճմատրըն ճիւմէյտհատնէ քիւչինէյը տտրը։ 32 – Ամմատ էքիյտհյինատ գտիճիգ՝ հէփ ատգգյէյէքատէն գէգյիյէ օյատբ, վէ գէգյիյէ տտալյատր տատյատր, չէշյյէ քի ատնըն կէօյկէտի ալիքատատ հատվատ գատյյատրգ գօնատ գտիյէյէյէր։ 33 – Ի՛տհի ան՚էյրէ՝ իչխիտհյէ գատտիր օյատգյատրընատ կէօբէ, պատհատէն կհգի չէգ թէմտհյէյէյէ քէյատմը ատէյյէյէր խտհ։ 34 – վէ ան՚էյրէ թէմտհյէտիգ ատէյյէյէգ խտհ, յատքին թէնհատատ չատկհրատէյէրինէ ճիւմէյէտհնի թէքֆտիր եատէր խտհ։

35 – վէ օյ կհնէ ատհչատմ օյատքգատա, ան՚էյրէ՝ Գտատյը թատրտիֆ կէչէյիմ՛ ատտի։ 36 – Ան՚էյր ատտհի ճէմ՛ատատքը պատգատյ՝ ան՚ը գէգյիգատա պատշյատնատգը հատ իւզրէ ատյատյատր. վէ ատնըն իւլ պէբատյէր ատ՛իր ատֆտիգ գատ-

յըզիլար տաճի վար խոխ։ 37 – Վ.է պիր շիտատէթլի պրա զուհուր էթմէկըլէ, տատրզլար գայըզա հիւճում՝ էթտիլէր, չէ,շլէ քի հէմսին տօլմագտա խոխ։ 38 – Վ.է քէնտիսի գըլ թարաֆնա օլուպ՝ պատը ալէքնատա հիւ զ հատարդը օլարագ ատ,յօր խոխ. վէ ամը ատ,յանըրդըզ, ահա՝ նա մատ,ալլիմ, հէլաք օլատ,յօրդ, վազիֆէ էտմ,ՕՀմ,յօր մը սրն՝ ատմիլէր։ 39 – Ո տաճի գատդըզ բիւգիւատը ազարլատար, վէ տէնէիզ՝ Նատ, քարտ օղ տմ,յինճէ, բիւգիւատ տարին օլատ՝ 'ազիմ յիմանդը օլատ։ 40 – Վ.է ամլէրէ՝ նՕ չինն պէդլէ գօրգագ ադրդը. նՕ չինն իմանդրդը հօզ տըր՝ տէտի։ 41 – Ամլէր տաճի գիյատճիլէ գօրգատ պէրի պիրինէ՝ 'Ա՞ճէպա պատ քիմ տիր քի՝ հէմ բիւգիւատ վէ հէմ տէնիզ ամա էճա՛ատի էտիյօր՝ տէտիլէր։

ԳԱՊ 5

Վ.է տէնիգին գատրդը Թարատֆնա Կէրատէնիլէրին տիյարդնա կէլտիլէր։ 2 – Վ.է գայըգատան չէգտրդը կիպի, նատիգը բատ,ղատ պիր տատիմ գագրատրատան ատնա գատրդը կէլտի։ 3 – Պատ տատխի գագրատրատա մէգաէնի ԹուԹատա, վէ ատը քիմսէ զէնճիրէրէլ պիրէ պագատ,յատմագ խոխ։ 4 – Զիւնքի չօգ տէՓ'ատ պատգագրդար վէ զէնճիրէրէլ պագատնատը իսէ տէ, զէնճիրէրէի գէրատը վէ պատգագրդարը փատրէլէր խոխ. վէ քիմսէ ատը գագրի էճմ.էյէ գատխը տէչիլ խատ։ 5 – Վ.է տատ'քիմ կէճէ վէ կիճնատ,ղ տատգատրատա պատգրրդը՝ քէնտիսի Թատգատրէլ էտրատ,յար խոխ։ 6 – Վ.է Ցիսատը ատգագատան կէօրմ,ճ,քատ, սէ,յիրտրդ ատնա սէճատ էգյէտ։ 7 – Վ.է էճ,քատէք սէգլ ՓէրԹատա էտիդ՝ Պէնիմ իլէ սէնին նէՕ ի,չին վար, էգ Ցիսատ Իպն Ուգատհ իւ.լ մի,ճ Թատ'ագ. ատնա Ագատհ Չագդը իչի,ճ նէմին վէրիրիմ քի, պէնի 'ագատդ էճմ.էյէճին՝ տէտի։ 8 – Զիրատ ատնա՝ Էյ նատֆատը բատ,ն, պատ ատտմ,ճէն չէգ՝ տէմ,ՕՀ խոխ։ 9 – Վ.է ատնա՝ Խատիպ նէՕ տիր, տէ,յիտ պի՛ատ էճտրքատ՝ Խատիմ Ագատ տրը, գիրատ չօգ իգ՝ տէտի։ 10 – Վ.է քէնտիլէրինի օղ տի,յատտան տրչտրը կէՕնատ,ղմէճէրինի ատնէն գի,յատճիլէ փէճա էտէրլէր խոխ։ 11 – Վ.է օրատտա տատդէն էանըՕնատա օճ,ճանըրը պիր պէՕ,ի,ճ տօՕնատ պի,ր,իւ,ճ պատ,ղատնատ պատ,ղատնատ։ 12 – Ճինէլէրին ճի,ճմ,ճէտ՝ Պէգի տատնատ,ղատ,ղատա Ցօլլատ քի ամլէրէ կիրէճիմ տէ,յիրէճք, ատտէն բէճատ էճտրլէր։ 13 – Վ.է Ցիսատ ամլէրէ տէր 'ատգատ իգն վէրմէճլէճ, Նատֆատը բատ,ղատը չէգդը՝ տօՕնատ,ղատա կիրտրլէր, վէ օղ պի,ր,իւ, Թատգրիճէն իգի պիգ գատատր օլատգ, ատչրատմատան քէնտիլէրինի տէնդիգ ատԹրդ՝ տէնդիգտէ պէգատ,ղատրդար։ 14 – Վ.է տօՕնատ,ղատը օՀմ,յատտան,ղատ գատչդ՝ չէնրտտ վէ չիՓճիգլէրտտէ Ցատգէր վէրտի,ճլէրինտէ, կհգէ տատխի վատգը՝ օղատը կէօրմ,ճ,ք չէգգատրդար։ 15 – Վ.է Ցիսատդն էանդնատ կէլէրէք, տատրատինտէ ատ,ղատ պատ,ղատնատ մէճ'ատնէր կիյինմ,ճ վէ 'ագրդդատմ,ճէ օՀմ,յատրատ կէօրմ,ճլէրինէ գՕրգատրդար։ 16 – Վ.է մի,ճ,չատճէտ էՓմ,ճ օ,ղատդար մէճ'ատնէտ վատգը՝ օղատը վէ տօՕնատ,ղатрдը քէ,ղՓիչէՓ'ինի ատլէրէ տիգատ,ղ էճտրլէր։ 17 – Ատլէր տատխի քէնտի Տատտատ,ղատրնատ կիրմէ,ճ,ճնի ատնա բէճատ էճմ.էյէ պատ,ղատտրդար։ 18 – Վ.է գատրդա կիրտրմ,ճնտէ, տատգատտէճատ մէճ'ատնէ պատ,ղատնատ տատէմ ատնդն իլէ պէրտատէր պատ,ղատնմագ,ղдрдը էատ,ղատրդար։ 19 – Ամմատ Ցիսատ տատգ պատգամ,ճտրը, Փատգամ' Էչմ,ճէգ է,ղ տա'ատ,յատլգնա վատրդա' ատլէրէ Բատգրդն տատնատ տէր էատՓатрдը վէ ատնատ мէрՏатмէճ էատէтէ,ճինի նատգ էատ' տէտի։ 20 – Ո տատխի գիտատ,ղ' Ցիսатрдն քէնտինէ տէր էатՓатрдը 'Էтէкатрдатмат նիտատ էգմ,ճէ պатрдатрдը. Ցճ,ճմ,ճէգտ տатխի Թէ'ат'ճ,ճ,ճ էճտրլէр։

21 – Վ.է Ցիսատ գատրդէ,ճ էրնէ գатрдը Թатратфна կէչтрдатт, էатндндатн խатрдը ճէ,ճմ'ат' ճէ,ճ' օ,ղատ' քէնտիսի տատնէրդ քէնտրդնատ պատ,ղատնմагрдէ, 22 – Իչմ,ճէ տրնատգդ բէ'խатлէрինատէ Ցатрдтат նատմ պէր քիմսէ կէ,ղտի, վէ ատը կէօրտատճէ, ատրատգդատրդատ գատփատնըդ, 23 – Ահա չօգ էатՓатрдатрдатգ' 'Իրդճրդատգդմ' ատն նէ,ճէ,ճատ տտիր, խէ,ղատ պատ,ղатрдատը ի,չին կէ,ղէտ ատրդը էատ,ղատրդնէ էдлէрինէ գօ վէ էատչատ,յատճատգ տատր' տէտի։ 24 – Ո տատխի ատրդն իլէ կիճ,ճտի, վէ ատրտրնճատ խатрдը ճէմ'ատ' կիտատիգ' ատը թատզնէգ էтэрлэр խոխ։

25 – Վ.է օն իլի սէնէտէն պէրտատ նէգՓ է ատմ մի,ճատիէ,ղատ օ,ղմ,ճ,ղ պիր գատրը, 26 – Զօգ չէքի,ղէրատն խатрдը գատմ,ճէ չէքմ,ճէ վէ պէ,ճէ,ճ է,ճՓատ,ղնի ատրՏ էճմ,ճէ էքէն, պիր Փատ'էատէ

Digitized by Google

կէօրմէյէրէք՝ պիլ 'ալքա տուհա ֆէնտա օլմազլէ, 27 – Ցիտուքդ խապէրինի ալտըգտա, գալատալըդըն իչինտէ անդն ատըգտանտան կէլիպ՝ լիպատանա տօգունտու։ 28 – Ձիրա՝ Լիպատանա պիլէ տօգունտամ, խէլտա պուլաճագըմ՝ տէր խտի։ 29 – Վ է տէր 'ապագ անդն գանքնդն ագմազը քէսիլիպ՝ քէնտի վիւճատինտէ 'իլէէինտէն խէլտա պուլտըդընը հիտա էյլէտի։ 39 – Վ է անհտէ Ցիտուա քէնտինտէն գաւվէվէմատըդը օյտըդնը տէրտունտէ հիտա էէմէյէլէ, ճէմա'ատնա ատօնիպ՝ Իսվատարմա քի՞մ տօգունտու՝ ատտի։ 31 – Շագկըտուէրի տատխ՝ ձէմա'ատդն ատէդ թազէիպ էէմէյինէն կէօրիւյօր իչէն՝ Պատուա քի՞մ տօգունտու մէ տէրսին՝ ատտիլէր։ 32 – Վ է պուդնու էէմիշ օլատնը կէօրմէք իչիւն էէրտագիա պագագ իչէն, 33 – Գատը տատխ քէնտինէ վագը՝ օյտը պիլմէքլէ, գօրագրագ վէ թէիէրէյէրէք կէլիպ՝ անդն Տուզուրընտա եէրէ գագիանտը վէ ատնա Հագիգագէ ը Տալի Թէմամդն սէզիլէտի։ 34 – 0 տատխ ատնա՝ Գըզըմ, իսմանդի սէնի գուրթարտը. սէլամէյէլ կիի վէ 'իլէէինտէն խէլտա օլ՝ տէտի։

35 – 0 տատհա սէօյլէր իչէն, սինագօդ ըե՛իսինէն իսանէսինտէն տատմէյէր կէլիպ՝ Գըզդի վէգիագէ էէմտի, տարէրգ մուս՛ալիմէ նի՞չիւն զահմէթ վէրիրսինի՝ տէտիլէր։ 36 – Լագին Ցիտուա սէօյլէնիլէն սէօգիւ իչէիտէյի կիպի, սինագօդ ըե՛իսինէ՝ Գօրգմա, ատնճագ իսմանի էյլէ՝ տէտի։ 37 – Վ է Պէտգուա իլէ Ցակիդուա վէ Ցակիդուդն գաբնուտաշը Ցովհաննէսատէն մա՛ատա քիտմէնէն քէնատխագ իլէ պէրատգէ կիէմէտսինէ իզն վէրմէտի։ 38 – Վ է սինագօդ ըե՛իսինէն խանէսինէ կիրտի, վէ վէլվէլէյի վէ չօգ ազլայըդ Ֆիզան էտէլէրի կէօրտիւ։ 39 – Վ է իչէրի կիրէրէք անլէրէ՝ Նի՞չիւն վէլվէլէ էտիպ տագլայօրագրնը՝ չօճուգ վէֆտէ էէմէտի, անճագ ուլյօր՝ տէմէսիյլէ, անը խաթիհզա էէմիլէր։ 40 – 0 խակ Ճիւմլէսինի տրշարը չըգարըդ՝ չօճուդըն փէտէրինի վէ վէլիսուսինի վէ քէնատխագ իլէ պէրատգէր օլտնդրդագ, չօճուդըն էտաթագը եէրէ կիրտի։ 41 – Վ է չօճուդըն էլինի թատթուտ անա՝ Տալիթա, գուվի՝ տէտի, քի Թէրճէմէտի՝ Իյ գըզ, ատնա՝ Գալգ տէրիմ՝ տէտիէք տիր։ 42 – Վ է գըզ տէր 'ագագ գալգտը վէ կէգտի, գիրա ան իչի եատչընատա խտի. վէ անլէր գէյատէսիյլէ Հապրէթտե գալտրըտար։ 43 – Վ է անլէրէ՝ Պուդնու պիր քիմսէ պիլմէսին՝ տէյիպ էչիտէն Թէնպիհ էյլէտի. վէ գըզա Թա՛ատ վէրիլմէսինի էմր էյլէտի։

ՊԱՊ 6

Վ է օրատան չըգըդ՝ քէնտի վատթանդնա կիրտի, չահկիտլերի ատախ ատրնճատա կէտտիլէր։ 2 – Վ է տէպէի կիտնիւ օյտըգտատա, սինագօդատա Թա՛իսի էմճէյէ պատչյատը, վէ չօգ քիմսէյէր իչիճէյէրինտէ Հապրատն գատլատագ՝ Պու չէյլէր պուդնա Նէ՞րէտէն կէտէյօր, վէ պու քէնտինտէն վէրիլմիշ օյատն Հիքմէտի Նէ՞ տիր։ քի անդն էյլէյէ պէգյլէ մի՛ Ճիգէյէր Ի՞գրա օյուտնատյօր։ 3 – Պու՝ Մարիամդն օգլու վէ Ցակոբոս վէ Ցովսէս վէ Ցուգա վէ Սիմոնդն պիրատաէրի չօլ տիւլգէր տէյի՞լ մի. վէ Հէմշիճէյէրէրի պուրատատա Հատնըմդատա տէյիւլի՞ր մի՝ տէյէրէք անդն Հագգընատա սիւրէյէրէր խտի։ 4 – Ցիտուս տատխ անդէրէ տէտի քի՝ Պիր փէյղամպէր քէնտի վատթանդնատան վէ ագգրատպատը արատրնատան վէ քէնտի խանէսինտէն գատրի Եէշդի Ի՛թխատարըդ տէյիլ տիր։ 5 – Վ է օրատատ պիր գաչ խատթատլատր իւգէրինէ էլէրինի գէյատ չինՖա վէրտիյինտէն գատրի պիր մի՛ճիգէ Եէրատ էտէմէտի։ 6 – Վ է խանդագզըգէրընատ Թէ՛ատճիւպ էտէր խտի. վէ Թա՛իսի էտէրրէք, էէրատՖատա պուդնունդն քէգյլէրի տատլագրը խտի։

7 – Վ է օն իքիլէրի էտանդնատ չագըրդդ՝ անլէրի իքիշէր իքիշէր կէօտէրմէյէ պատչյատը. վէ անլէրէ Նագֆագ բուհյուր իւգէրինէ գուտուրէթ վէրիպ, 8 – Ցօլ իչիւն Նէ՛ ատագտըճդգ վէ Նէ՛ էքմէք վէ Նէ՛ քէմէրտէ տագչէ. 9 – Ածճագ չարըգ պագդնըդդ՝ իքի էնթատրի կէյմէյէրէք, պիր՛ատատատն մա՛ատա պիր շէյ ատլմամդատըրընը Թէնպիհ էյլէտի։ 10 – Վ է անլէրէ տէտի քի՝ Չէր Հանկը խատնէյէ կիրէրտէնիպ, օլ մահալտէն չըգըձնճատա տէյինն՝ օրատատա գատլընըդ։ 11 – Վ է սիգի Հէր քիմ'գատատա Եէմէյիպ տինլէմէդսէ, անլէրէ չէհատէթ օչըգտըրընըդըտա, անլէրէ այտագ իւտնէ այտագտըրընդըն ատիրն-

Digitized by Google

առաքի Թովմա սիլքինիզ. [Ֆիլ Հագիգե սիզե ասէրիմ քի՝ Լուզդ ի Ճէզդասա Սոգոմ վէ Գոմորըն Հալի օվ շէհրին Հալինասէն էհվէն օլուր։]

12 – Անլէր ասաթ չէդէճ՝ թէվպէ էթմէլէրի իլէնա վա՛զ էասըլըր խոն։ 13 – Վէ չօդ ճինլէր չէդասըդ՝ եաղ սիւբէրէք չօդ խասխասլասա չինճա վէրիրլէր խոն։

14 – Վէ անդն խամ չէօհրէթ պուլսաղ, Հէրովդես մէլիք ասախ իշէիմէլէ՝ Վաֆթիզ էասէն Ցովհաննես եօլնւէլէրսէն դէլյամ էթմիշ ասր, վէ պաւ ասպգասէն անդն վասրթասըլյլէ մի՛ճիղէրը իչրա օլունուլյօր՝ ասէաի։ 15 – Վէ ասիկէրլէրի՝ Նգնա ասըր՝ ասէրլէր, ասիկէրլէրի ասախ՝ Պիր փէյդամպեր եասխասա փէյդամպէրլէրսէն պիրի կիսի ասր՝ ասէրլէր խոն։ 16 – Ամմա Հէրովդես պուհնու իշէիմէզաս, Զու՝ պաշընը քէասէրսէյիմ Ցովհաննես ասիր, եօլնւէլէրսէն դէլյամ էթմիշ ասր՝ ասէաի։

17 – Զիրա Հէրովդես քէնդիսի պիրասաերի Փիլիպպոսըն զէվճէսի Հէրովդիա իլէ էվլէնմիշ օլմադլէ, անդն ասպգսէնէն ուխ՛ կեօնասէրիսդ՝ Ցովհաննես Թասթմուշ վէ պրնասնաս պասդյամիշ խոն։ 18 – Զիրա Ցովհաննես Հէրովդեա՝ Պիրասաերիդին զէվճէսինի ալմադ սասնա ճա՛իզ ասիյիզ ասր՝ ասէմիշ խոն։ 19 – Վէ Հէրովդիա սասնա քին Թասթուա՝ անդը գասթլ էթմէրմէք ասրպասբնասս խոի իսէ ասէ, մուգթէսիր ասիյիզ խոն։ 20 – Զիսնդի Հէրովդես Ցովհաննեսին ասայհ վէ մուգդասսասս պիր ասաեմ օլդրդնդը պիլմէլէյն, անասն գօրգասդ՝ անը կեօղէսսիր խոն, վէ անը ասիլիէմէլէյ չօդ *շէյլէր իճրա էասէր՝ խոն, վէ անը խաթէլէյ ասիյէր խոն։ 21 – Վէ պիր միճնասթով կեսն կելսիքասէ, եասնի Հէրովդես քէնդի վէլսասեթի կիսինասնէ, պեօյիւք մէ՛մուրլյրնա վէ պիճ պաշլյսըր իլէ Գալիլեանդն ա՛յսանընա պիր զիյաֆէթ վէրմիյինասէ, 22 – Իշպաս Հէրովդիանդն գէդդ կիրիպ դասա էթմէլէ՝ Հէրովդեսին վէ պէրասպերինէ ասֆթասաս օթասգասնլյրդն խօշնաս կիսէրէք, մէլիք գէդդ՝ Պէնասէն չեր՝ ած խաթէրսեն Թալեպ էյլե, ասանա վէրիրիմ՛՝ ասէաի։ 23 – Վէ պէնասէն չեր նէ Թալեպ էասէրսեն, մէմնուհիքիմեն ընօքճնա գասասդ, ասանա վէրիրիմ՛՝ ասէյիս ասնա եէմին էթաի։ 24 – Մէգդասէրսէ ասախ չէդէդդ վալիասնէն՝ Նէ Թալեպ էասէյիմ՛, ասէաիքասէ՝ Վաֆթիզ էասէն Ցովհաննեսին պասդյընը ասէաի։ 25 – Վէ դէդ՝ ասճէյէքեն մէյիյին հալ-զասրընա կիրիպ՝ Շիմնի պասնա Թեզնա իսդերինասէ վաֆթիզ էասէն Ցովհաննեսին պասդյընը վերմէնիզի խաթերիմ՛՝ ասէյիս Թալեպ էյլեսի։ 26 – Վէ մէլիք գիյասէսէյլե միսգասսէրը օլասս իսէ ասէ, եէմինլերի վէ ասօիրասսա պէրասպէր օթասգասնլյրը ասէպնինասէն, անը բէասս էթմէկը խաթէմլասի։ 27 – Վէ մէլիք ասէր 'ասգասդ ճէլլասս կեօնասէրիսդ՝ անդն պասդյընդն կեօնդիրլասմինի էմր էյլեսի։ 28 – Ասախի վասրըդ պրնասնաս պասդյընը գէդդսս վերսի, գրդ ասախի վալնասնէն վերսի։ 29 – Վէ անդն շահիրլերի պուհնու իշէիմէզաս, եէլոհիլեր վէ ճէասինի գալասրըդդ պիր գասպըս գասդլասրը։

30 – Վէ բէասուլլեր Ցովհաննեսն եանդնա ճէմ՛ օլուպ՝ անաս իճրա վէ Թալիմ էթմիշլերի չէյլերին ճիասլէթինի նասգլ էթմիսլեր։ 31 – Ասախի անդնրէ՝ Սիզ գէնասնիզդ Թէնհասնա պէհասպասն պիր մնհասլէ կելիպ՝ պիր ասղ խաճրհասհաճ էասնիզ՝ ասէաի. Զիրասս կելիպ կիսինլերը չօդ օլմադլէ՛ Թա՛ասմ էթմէկէ պիլէ վասգդրլասրը եօղ խոն։ 32 – Վէ Թէնհասնա պէհասպասն պիրը մնհասլէ գասդրդլէ՝ 'ասճմէք էթմիէր։ 33 – Վէ [ճէմա՛աթ] անլէրի կիսինէք իգէն կեօրսիս, վէ չօգ գէճմէլէր ասնը Թասնդրմադլէ, ճէասէ չէհրէթասէն բայաս եսպասն սէչիրսիպ՝ անլէրասէն էվվէլ եէճիչսիլէր։ 34 – Վէ Ցովհաննես չէդէդդ՝ խայրը ճէմա՛աթ կեօրսիս, վէ չօգասնասդ գօյսունսար կիսի օլսրդդասրը իչիճն անլէրէ չէճգասէ եասէրէք չօդ չէյլեր Թա՛լիմ էթմէկէ գասչլասսասը։

35 – Վէ ասրթդ վասգդը կեչմիշ օլմադլէ, չահիրլերի անդն եանդնասա կելիպ՝ Գասսասը պէհասպասն պիր մնհասլ ասրը, վէ ասրթդ վասգդը կեչմիշ ասր։ 36 – Անլէրի սասը վէրի, էթրասէ ասաքի չինճիլիքլերէ վէ քէնդլերէ վասրդդ՝ քէնասիլերինի էգմէկը ասրդդ գիրա եէյէ ճէկլերի եօղ ասրդ՝ ասէաիլէր։ 37 – Ասախի անլէրէ

*Ե-Ե՛օ՛ մէ՛մուրլյրնդ

Digitized by Google

Զանձնարան տիզ թա'տմ վերինիզ՝ տեսան. վե անառ՝ կիտիսդ էքի երիզ տիճարլըզ էքմեք տաբէն տալըզ տնկերե թա'տմ վերելիմ մի՝ տեսուելը։ 38 – Տասի տանելըն՝ Գա'չ էքմէկինիզ վար. կիտիսդ պագբընըզ՝ տէմէտի իւզերինե, տանկեր պատգգտան տօղրա՝ Զէչ Է՛ի՛ վե էքի պալըզ վար՝ տեսուելը։ 39 – Վէ տանելե՝ ձիւմլէտինի եէչու օթ իւզերինե պէօլուք պէօլուք օթուբթմալարընը եմր էլէտի։ 40 – Անելը տասի երիզեր վե էլսիչեր, թագըմ թագըմ օթուբտալար։ 41 – Վէ պէշ էքմեք ելե էքի պալըզը տալզ՝ ամայա տօզրան պագտգտագ պերէքէթ տու՛տար օգուտուս, վե էքմէքելերի փարէլէտիքետեն տօղրա խուրճ էօնէրինե գօմագ իւղրե, չակիրտէրինե վերտի. վե էքի պալըզը տասի ճիւմլէտինե թագսիմ էլլէտի։ 42 – Վէ ճիւմլէտեի եէչու տօղտալար։ 43 – Վէ փարչալարը օն էքի քիւճ տօղուտը օլտագ, պալըզպատան տասի գալտըրտալար։ 44 – Վէ պու էքմէքելերտեն եէչինելը պէշ պինի գոստար ատեմ խուր։

45 – Վէ տեր 'ագտագ չակիրտելերինե խպրամ եէտտի քի՝ քէնտիսի ճեմա'ատը տալը վերինճէկտեէ, անելը գոժդէգա կիրիու՝ եվվէլճե գարչը թարաֆա, Բեհտայիգայա տօզրան կիտէլէր։ 46 – Գիէնտիսի տասի անելերի տալը վերտակըտեն տօղրա, տուա՛տա եէմէտը իւզրե տոգագ կիթտի։ 47 – Վէ ախշամ օլ տըգտտա, գոստըգ տէնիզինի օրթասընտա օլտա՝ քէնտիսի գարտասա հալընըգ իտի։ 48 – Վէ բէտգիճտը մնտասինի օլմագլե, քիւրէք չէքէրճե գահմէտոտ օլտըգտտըրընը կէօրիտա՝ կէճէնինի տէօրտանէճե նէվտէթի գարտալտըրընտա տանինգ իւզերինտե կիւրթիւզերէք հառտըրընտա կելտի, վե անելերի կէտտէք իտթէր խուր։ 49 – Անելը տասի տնը տէնինգ իւզերինտե կիւրթիւզ կէօրտիւքելերինտե, պիր խոյալ տըր զաննի էտտերէք ֆէրեհտա էյլէտիլէր։ 50 – Զիքրա ճիւմլէտի տնը կէօրիտա՝ տիգճէտրիտա օլտըգլար։ ո տասի տանինտե տանելե ելե սեզդէչինա, տանելէր՝ ձէհտարէթլէնինինդ. պէն իմ, գօրգմայընըզ՝ տէտի։ 51 – Վէ գոստըգտա հառտըրընտա չէգտըգտտա, բիւգիւհտար տագինե օլտու. տանելը տասի քէնտիսերինե ֆէվգ եվ գոյնե հոյրատն օլտա՝ Ռէ'սճինտա ՝էտերէրէ խուր։ 52 – Զիքրա օլ էքմէքելերին քէչէթիթինի ֆէչէթինի ֆէհմ էճէմէտիչէրէ խուր։ չէնէքի գաղալէրի գաթըլտըշընէ խուր։

53 – Վէ գարշը թարաֆտա կէչութ, վե Գիննիճտերեի տիչարընտա կելինգ գոստագ հառտըգտտա՝ 54 – Վէ տանելե գոստըգտան չէգտըգտտա՝ տեր հալ տանը թանըտըրտար։ 55 – Վէ ճիվար պուտանան ճիւմլէ տնհալելերէ տէչինտեի՝ 'իւլէթլիլերի հառթագտար իւզերինտեի թառշըյտագ, հեր նէրճեճե պուտանագընը իչինտեիլերե խտ, օլ տնհալե կէճինէ պատչատտար։ 26 – Վէ հեր տատխիլ օլտըգը քէզ հա չէհր հա չինճիլքտե, խառթալտըր մէչատնտագտա գոյտա՝ պարի իկտագընէն էճէչինեե տոգտանտար տէչիս անտեն բէճա էտերէրե խուր. անտա ճիւմլէ տօգտանճագտար տատխ չինճա պուտագտար խուր։

ԳԱՁ 7

Վէ ֆէրհտերե իւե 'իւլէմատան պա'զրտըր Ծօսատագէմտեն կելմէչ օյուտ՝ տանըն հառնըտա ճեմ՝ օլտրտար։ 2 – Վէ չակիրտերինտեն պա'զրտըրընը նատփաճ, հա'մի հըյգտանմամըշ էլլերիւե էքմէք ետհէյերինի կէօրճէքե, տանելրի թագպիհ էճտիկե։ 3 – Զիքրա ֆէրհտերե վե ճիւմլե ՇէՀատիւրե գոստիմլերին րիվայէթինի թառմագտոտ օլտա՝ էլլերինի պիր էյճե հըյգտամտագդա ետմէք ետմէգլէր։ 4 – Վէ չարշատան ՝իւրէ+ւրէՇ՝ոե, հըյգտանմատագդա ետմէք ետմէգլէր, վե հրճպ էճմէք իւզրե գագտա՛ էճտիքերի տա՛եր չօգ շէյլէր, քէտտէրե վե պատրտագտրե վե պագզրե գոստըգտր վե հառթագտար հըյգտամտագտրը վար տըր։ 5 – Վէ ֆէրհտերե իւե 'իւլէմատ տանա՝ Նփ չինե ՝ինինի չակիրտերինե գատտիլերին րիվայէթի մնտասինճե հառթագտեի էճմէկտեի՝ հըյգտամտագտը էլլէրիւե ետրերե՝ տէչիս սիա՛տ էճտիկե։ 6 – Տասի տանելրէ ճեվագտեն տէտտ քի՝ Ախ միւտա՛իւե հառգգճատա հառգրտըգը իւզրե՝ Փա գտվմ պատա լիտանէն հիւքճեի էտեր, ֆատգտա գտոյտերի պէհատեն փէգ ատզագ տըր։ 7 – Վէ ինատն թէհպիհտը օլտան թա'լիմատը էգյրեճմէքելե, պատա պիհտատ ետրե 'իսպատեի էտերերե՝ տէչիս Ծատի վատհյւե էչի սեզդէմէշ տիր։ 8 – Զիքրա Ալլահըն էմիրեի թէրքելե, ինատն րիվայէթինի, հա'մի պատագտար վե քհատները հըյգտամտագը

Digitized by Google

հրաշք էանիլ՝ պատնէլաբանան պատչաս չօգ չէ,յէր տանիլ էտէբանինիզ։ 9 – Վ է ան-լէրէ ասէտ քի՝ Ըհվայէլէնինիզի թաւթա-մազ խլէնա Ալլահընէն էմրինի նէ՛ կիւզել բէտաս էտէբանինիզ։ 10 – Զիրա Մոզսէս՝ փէտէրինիզ վէ վալիտէյնէ հիւքմէթ էյ-լէ, հէմ ատ՝ փէտէրինէ հաս վալիտե-սինէ չէքմ էտէն՝ մանըպազա գաթիլ օլսունաս՝ ատտու։ 11 – Ամմա ոխզ տէր-սինիզ քի՝ էկիր ալիր ատամ փէտէրինէ հաս վալիտեսինէ՝ Թաւրաֆըմնան տանաս ֆա՛խատ օլաճաղ չէյ գուրթուլան, հաս՛նի վաղֆ օլունմըշ սըր՝ ատրսե, 12 – Օլ վաղրմ անը սարէզգ փէտէրի հաս վա-լիտեսի խլէնա պիր չէյ հէմճէյէ պրոգ-մազսըզըրըզ։ 13 – Վ է Թա՛լիմ էթսի-լինիզ ըրիվայէթինիզիլէ Ալլահընէն քէլա-մընը ֆէնա էտէրէք, պունաս կիպի չօգ չէյլէր էտէրսինիզ։

14 – Վ է պիւթիւն ճէմա՛աթը հաս-նընա չտպըրըզ, անլէրէ ատտի քի՝ ձիւմլէնիզ պէնի սիվիլէյիզ ալկայը-նըզ։ 15 – Ինսանըն տրշարըրընսան իչէրինինէ կիրիպ անը նափաք էտե պիլէճէք պիր չէյ հօգ սըր. անդաղ քինսանը նափաք էտէնլէր իչէրինինէն չէզսան չէյլէր սիր։ 16 – Ինչիսիր գու-լաղտարը օլսան իչինինէն։

17 – Վ է ճէմա՛աթսան վ՛էյնէ՝ խանէյէ կիրսինլինտե, չակիրտլէրի պա-թէմսինի անտէն իսթիֆսաբ էլէնտի-լեր։ 18 – Ո տսախի անլէրէ՝ Սի՛զ ատ սի պէօյլէ ֆէկհմսիզ սինդը. ակլամա՛զ մը սընըզ քի՝ տրշարըտան ինսանըն իչէրինինէ կիրէն հիչ պիր չէյ անը նա-փաք էտմէզ։ 19 – Զիրա գալփինէ ատ-հրյ, ատմա անդն գաղընաս կիրէր, վէ ճիւմլէ Թա՛ամիտրը Թէմիզլէյէ-րէք, խալայաս չըգաս՛ ատտու։ 20 – Վ է ատսախ ինսանը նափաք էտէն՝ ինսան-սանն չըգան չէյ սիր։ 21 – Զիրա սե-բաւնանէն, է՛ն ատամլէրնէն գալգինա-սէն ֆասխա էֆքէտար վէ զնա վէ ֆահշ վէ գաթլ, 22 – Վ է սրբգսթի վէ Թամա՛ վէ ֆըսդ վէ հիլէ վէ ֆիւ-ճուր վէ տա՛ն նաղար վէ քիւֆր վէ պուդուր վէ խեպասէթ չըգար։ 23 – Գա՛ֆ ֆէնաԼըգլարընը ճիւմլէսի ատրսա-սէն չըգըլ ինսանը նափաք էտէր՝ ատ-տու։

24 – Վ է օրտասի գալգըդ Տիւրոս վէ Սիգոն հուտուտաընա կիթէ, վէ պիր խանէյէ կիրիպ քիմսէյէ մա՛լիմ օլմասընը իսթէմէտի խսե տե, կիպլէ-նէմէտի։ 25 – Զիրա նափաք բա՛ւնլա գըզը օլան պիր գադը անընն հաղգընա խասպէր ալտրագ՝ կէլիպ այագլարընա գափանտը։ 26 – Օլ գադը տսախի Սի-բօֆինիքը Թա՛ֆէսխինաէն Նաւսանէյէ օլա՛ա՝ գըզընտան ճիւնէի չըգտրմասընը անտէն բէճաս էյլէտի։ 27 – Ամմա Ձի-սաւս անաս՝ Գրագ, եվվէլա եվվսան այ-տաւն, դիրաս եվվսընը էքսէյհնի ալլըզ քէօփէքլէրէ սէթմագ էյի տէյիլ՝ սիր՝ ատսի։ 28 – Մէրգաւմէ տսախի անաս ճէվապէն՝ Գէլի, հաս Ռաագ, չինէքի քէօփէքլէր տսախի ագֆրանըն ալթը-սաս, եվվսընի գըզըլԹըլսընտան եէր-լէր՝ ատտի։ 29 – Ո տսախի անաս՝ Գա-ռէօզ խլէնա կիֆ. ճիւնն ասնի գըզըն-տան չըգմըշ սըր՝ ատտի։ 30 – Վ է մէրգաւմէ խանէսինէ վաղտրգաս, ճիւնն չըգմըշ վէ գըզը տէօշէքտե հաթմըշ պուլտաս։

31 – Վ է նինէ Տիւրոս վէ Սիգոն հուտուտաընտան չըգըպ՝ Գէկապոլիս հուտուտաընէն ապասընտան Գալիլէա ատնիզինէ կէլտի։ 32 – Վ է ադըր վէ փէլէճէք պիր քիմսէյի կէԹէրէպ՝ խա-զէրինէ էլինի գօմսընը անտէն բէճաս էյլէսթիլէր։ 33 – Ո տսախի անը ճէմա-՛աթի խլինտեն Թէնհայաս չէքիպ՝ փար-մագլարընը անըն գուլագլարընա գօ-յարտագ, Թիւքիւրիւպ սիլինէ տօ-գաճտաս։ 34 – Վ է սէմայաս տօզրտա նագարլէ ահ՝ էտիպ, ատնա՝ ԷֆֆաԹա, հաս՛նի Ակըլ՝ ատտի։ 35 – Վ է տէր հալ անընն գուլագլարը ապէրըպ վէ սիլինէն պաղը չէօգիւլինտ՝ տօզրտա Թէքէլլիւմ էյտի։ 36 – Վ է անլէրէ պունաս քիմ-սէյէ սէգայէմէյլէրինի Թէնգիհ էթ-տի. ամմա անլէրէ նէ գաստար Թէնգիհ էթտի խսե, օլ գաստար գիյասէտ նէզդ էտէրլէր խոհ։ 37 – Վ է ֆէվգ էլ գայէ հայրասն գալըպ՝ Հէր չէյի էյի էհլէ-տի. հէմ տաղրըլտրը խլինտիրը հէմ տե տիլսիզլէրի սէգյէյէտիր՝ տէրլէը խոհ։

ԳԱԳ 8

Օլ կիւնլէրտե փէք չօգ ճէմա՛աթ պուլունտուպ՝ նէյէճէքլէրի օլմասը-դընտան, [Ծխտս] չսկիրտլէրինի հաս-նընա չտպըրըզ՝ անլէրէ ատտի քի, 2 – Գա՛ճ ճէմա՛աթսա տաճրըմ, չինէքի չիմ-տի խլ կիւն տիր հաճընսաս պուլտա-նա՛յօրտար, վէ նէյէճէքլէրի հօգ տըր-

Digitized by Google

3 – Վէ էկէր անէրթի էվէրթինէ ամ՚ասալը վէրթաբէմ, հօլտա թաւագիլորը քէռթիր. գիրա պա՚զիլորը ուզագուան կէլտիլէր։ 4 – Վէ չակիրտիլրի անդա ճէվապէն՝ Զունլորը պռաստաս, չէօլ-ատ պիր քիմնէ էքմէքէլ ղամ՚ասլ-ըտա պիլիր՝ ատարիլէր։ 5 – Վէ անդիրէ՝ Գա՚չ էքմէկինիզ վար՝ ատկիս սիւ՚ալ էթ-ախկինաէ, անդրը՝ Եէտի ատանէ՝ ատարիլէր։ 6 – Վէ ճէմա՚աթըն էէր իւ-զէրինէ օթաւդամաորը էմր էթաի, վէ օլ էէտի էքմէկի ալլոդ՝ թէչէքթիւր էթաի, վէ փարէլէչիով՝ էօնէլրինէ գօ-մագ իւզրէ չակիրտլրինէ վէրսի. անդ-լէր ատախի ճէմա՚աթըն էօնէնէ գօ-տրլսար։ 7 – Վէ պիր գաչ քիւչիւք պա՚լըգլաորը օլմադլէ, պէրէքէթ ատա-՚ատը օգուդ՚ա՚ զ Զունլորը ատա էօնէլ-րինէ գդա՚ունդզ՚ ատարի։ 8 – Վէ էէչիով տադ՚ատլրար, վէ փարէլալորըն ֆազլա-պռնատան էէտի զէնգիլ գալտրգտրլար։ 9 – Եէչէնէլէր ատախի ատօրթ պիզ գա-տատր իտի. վէ անդերի ատը վէրսի։ 10 – Վէ ատը '՚ագագ չակիրտլէրի իւլ գա՚ալդզ պինիզ՝ Գադմանուէթա թա-բատֆրնա կէթտի։

11 – Վէ ֆէրիսիլէր չդգըզ՚ անը թէ՚էրիզ իչիւն, քէնահսինտէն ա-մատատան պիր '՚ալամէթ թագլեզ էտ-բէք, անդն իւլ միւագհէտ էթմէկէ պա՚չլատրլար։ 12 – Վէ ատբաւնինտէն ահ՚ չէքիով Զու նէտ՚ նիՓչիւն '՚ալամէթ թագլեզ էտեր. Հագիգաթէն սիզէ ատ-բիմ՚ քի՚ Զու նէտլէ պիր '՚ալամէթ վէ-բիլմէկէ ճէք տիր՚ ատտի։ 13 – Վէ ան-լէրի պ՚ուագդզ՚ երինէ գալդզա կիրմէկլէ, գաբշը թագաֆտա կէչտի։

14 – Վէ էքմէք ալմադրը ատնուէթ-մէչլար իտի. գալդգատա տախի հանլա-դըհնտա պիր էքմէքտէն պա՚չդա հօգ իտի։ 15 – Վէ անդրէ՚ Զագընդզ, ֆէ-բիսիլէրին մադյասընտան վէ Հիրավդէ-սէին մադյասընտան ատագընըդզ՝ ատկիս թէնգիհ էլլէտի։ 16 – Վէ պիրի պիրի իլէ ատգլէչիով՝ էքմէկիսինզ օլմատդզը իչիւն տիր՚ ատարիլէր։ 17 – Վէ Ցիտա պատնու պիլմէքլէ անդրէ ատտի քի՚ նիՓչիւն էքմէկինիզ օլմատդզը իչիւն ատգլէչիրսինիզ. տատա ֆէկի՚ էթմէ՚զ մի սինիզ, վէ իտդաք էթմէ՚զ մի սի-նինզ. գալգինիզ տատա գտթը՚ մը տդր։ 18 – Կէօգլէրինիզ վար իքէն կէօրմէ՚զ մի սինիզ, վէ գուլագլարը-նըզ վար իքէն իչիթմէ՚զ մի սինիզ, խաթըրնըզա տախի կէթիքմէ՚զ մի սի-նինզ։ 19 – Օլ պէշ պիկ տատմէ պէշ էքմէկլի փարէլէչիով՝ Թէվգի՚ էլլէտի-յէմտէ, գա՚չ քիւֆէ տօլատաը ատՓտն փարչա գալտրգտրընըզ. անդա՚ Օն իքի՚ ատարիլէր։ 20 – Վէ օլ ատօրթ պիկ քիչկիչէ եէտի Կ+Ֆդյ Ինվէ՚ կոյնէյֆտ, գա՚չ զէնգիլ տօլատաը փարչա գալ-տրգտրընըզ. անդրէ ատ՚ Եէտի՚ ատար-լէր։ 21 – Վէ անդրէ՚ Նի՚չիւն խտրաք էքմէկդինիզ՚ ատտի։

22 – Վէ Ինէքտայիգտյա կէլտիլէր, վէ հատնքնա պիր քէօր ատտմ՚ կէնէ-րիով՝ անդա տօգուէնմատրը բէճա էթ-տրլէր։ 23 – Օ տատխ քէօրիւ էլլինէն Թաւթուզ՚ քէզյատն տրըչտրը չըգատր-տը. վէ կէօգլէրինէ Ինչքիւրիւզ՚ էլ-լէրինի անդն իւզէրինէ գօմագլէ, անդա՚ Պիր չէյ կէօրՓյօր մը տրն՚ ատչիս սիւ՚ալ էթտի։ 24 – Օ տատխ պատգըզ՚ Աղաճէտրա պէնգէր ատէմիէրի ինս-րիւբ կէօրիւյօրըմ՚ ատտի։ 25 – Օ զէ-մանն էլլէրինի Թէքտրատ անդն կէօգլէրի իւզէրինէ գդա՚ուդ՚ պատգատրտը. օ տատխ Ինֆագտի պա՚ւլա՚ագ՚ հէր չէյի աչի-քէտաէ կէօրտիւ։ 26 – Վէ՚ Փէգյէ կո-րիով քէզյատ քիմնէչէ ատգլէմէչէնի՚ ատչէրէք անդր խատնէնինէ կէնահատրտի։

27 – Վէ Ցիտա չակիրտլէրի իլէ Գադտէրիչէ ի Փիլիպպա քէգյէրինէ կիտիգ, հօլտա չակիրտլէրինէ՚ Ատէմ-լէրին ատտիքլէրինէ կէօրէ պէն քի՚մ իմ՚ ատչիս սիւ՚ալ էթտի։ 28 – Անչէը տատխ՚ Վ՚ատֆիգ էտեճի 8ովճաննէս, վէ պա՚զիլորը՝ Նգնա, վէ պա՚զիլորը տատխ՚ Փէյդա՚ագէրէրտէն պիրի սէն՚ գ-ուչլու, ատչիս ճէվապ վէբտիլէր։ 29 – Վէ անդրէ՚ Եա սիգին ատտչի-նիզէ կէօրի պէն քի՚մ իմ՚ ատտի. Պետրոս տատխ անա ճէվապէն՝ Սէն Փրիստոս սըն՚ ատտի։ 30 – Վէ անդրէ՚ Հագգըմնա քիմնէչէ պիր չէյ ատգլէ-մէչինիզ՚ ատչիս էքիտէն թէնգիհ էլ-լէտի։

31 – Վէ Իպն իւլ Ինատն չօգ էլեմ չէքիով՝ Ինթիչարլար իւէ պաշ քատ-հինէրը վէ 'իւլէմա Թաւաֆընատան բէատտ օլատնուագ՝ գտթը՚ օլատնմագ, վէ իւչ կիւնատէն ոգիրա գըչյատ էթմէք կէրէք իտդինինի անդերէ Թա՚լիմ էթ-մէչէ պաշլատրը։ 32 – Վէ պռա ատօգիա աչիքատարէ ատգլէտի. վէ Պետրոս անը պիր Թաւաֆնա ալլոդ՝ Թա՚զիր էմմէչէ պաշլատրը։ 33 – Օ տատխ ատօրիւպ

չակիրտլերինէ պագալըգտա, Պետրոսը թա՛զիր էտէրէք՝ Ալտըմա չէբիլ, էյ Շէյթան, գիրա Ալլահա՝ տ՚ինա օլան չէյլերէ ոէյիլ, ան՚ճագ ատէմլերէ տ՚ինա օլան չէյլերէ ատրի՛ը էֆքեթար էտէրսին՝ ատա։

34 – Վ.է ճէմա՚աթը չակիրտլերի հըլէ պէրապէր էտնըյնա չտէրըդ անլերէ ատա քի՝ Հէր քիմ ատըտըմա կէլմէք իսթէրսէ, Թէրք ի՛ նէֆս էտէրէք, խաչընը ևիւքլէնիպ՝ ատըտմ ագրա կէլսին, 35 – Զիրա հէր քիմ ճանընը գուրթարմագ իսթէրսէ, անը գայ՚ էտէ՚ճէք, վէ հէր քիմ ճանընը ակենիմ իչին վէ պէշարէթի իչին գայ՚ էտէրսէ, անը գուրթարատճագ սըր։ 36 – Զիրա պիր ատամ պիւթիւն ահւնեակը գազանըդ ատա, քէնտի ճանընը գայ՚ էտէրսէ, նէ՞ իսթիֆատ էտէր։ 37 – Եախօտ ատամ քէնտի ճանընա պէտել նէ՞ վէրէ պիլիր։ 38 – Զիրա հէր քիմ ատա գինաքեար վէ կիւնահքեար նէտ իչինտէ պէնտէն վէ ակօլէրիմտէն ատօլը ատթանըրսա, Իսկն իւ ինսան տան մատգաստա մէլէքլէրի իլէ քէնտի փէտէրինին, ճէլալինտէ կէլտիյի զէման՝ անտէն տօլայը ատթանատճագ սըր։ 39 – Վ.է անլէրէ՝ Հագիգաթէն սիզ տէրիմ քի, Պուրատա Հագըր օլանլարտանն պա՚զրաը վար սըր քի՝ մէլէքութ Ուլուհ՚ընն գատրէթլէ կէլտիյինի կէօրմէտիքճէ էօլիւմ տալա թաթմայատճագ սըր՚ ատէ։

ԳԱՂ 9

Վ.է ալթը կիւն ատըրա ճիտուա՚ Պետրոս իլէ ճահրա վէ ճովհաննէսի պէրատպէր ալըպ՚ անլերի հատրնըդ վէ թէնհայա ևիւքսէք պիր տաղ իւզէրինէ կէօթիւրտիւ։ 2 – Վ.է էօնլէրինտէ տատրէթի թէպէտիւլ էտիպ, 3 – Էլպիսէօի փարլագ՚ հէր իւզէրինտէ հիչ պիր գաատարը պէյազ էտմէյէճէյի տէրէճէտէ, հէման [գար կիպի] պայէթի պէյազ օլատ։ 4 – Վ.է անլերէ Մավսէս իլէ Եղիա կէօրինտ՚ագ՝ ճիտուա իլէ սէյիլէյիօրլար իսի։ 5 – Վ.է Պետրոս ճիտուա իսիպ ատէն՝ Րապպի, պիզ պուրատատա պուլունմագ էյի տիր. վէ պիրի սէնին վէ պիրի Մավսէս վէ պիրի տէ Եղիա իչին իւչ խայմէ հատփալըմ՚ ատէ։ 6 ֊ Չինէքի զիյատհէյիլէ խավֆ էթմիշ օլմնալարըյլէ, նէ սէյիլէյճէ-յինի պիլմէտի։ 7 ֊ Վ.է պիր պուլթ անլերի կէօկէտի սիպէրնա ալըպ՚ կիւլթա օղալմ պատ, պուճտա ատէլէյինիպ՝ ատէյնի պուտուտան պիր ատտա կէլտի։ 8 – Վ.է հէման անլէր էթրաֆնա պագթը՚ կալընըդ ճիտուտան մա՚տտա հատնըսընտա տրիդ քիմսէյի կէօրմէտիլէր։ 9 – Վ.է տաղտան էնէրլէր խքէն, Իսկն իւ ինսան էօղուէլէրտէն գէյտամ էտինճէյէտէք, կէօրտիւլէրինի քիմսէյէ նատգ էթմէտիլէր՝ ատյնչ անլէրէ Թէնպիհ էթտի։ 10 – Վ.է պուտ ատօղուս տրալտրընտա տատգտալը՚ էօղուէլէրտէն գէյտամ էթմէք նէ՚ ատմէք օլատրընը միւտապհէտ էտէրլէր իտի։ 11 – Վ.է՝ Իւվէմտա նէ՞ չիւն՝ էվվէլտա նգիտա կէլմէք կէրէք տիր, տէրլէր՝ ատյնչ անտա ափ՚ատ էթտիլէր։ 12 – Ո տտախի անլէրէ ճէվապէն՝ կէրչի նգիտա էվվէլտա կէլնիպ, Հէր շէյի թատգիմ էտէր, վէ Իպն իւ ինսան Տատգդընտա, չօդ էլէմ չէքիպ, Հատտարէթի կէօրէճէք տիր՝ ատյնչ եատգրէթէ տրըր։ 13 – Պէն իսկ սիզէ տէրիմ քի՝ Նգիտա կէլմիչ տիր, վէ անրն Տատգդընտա եատգրէտրը իւզրէ, ատնա Հէր իսթէֆսիլէրի շէյի եատփտրլար՚ ատէտի։

14 – Վ.է շակիրտլերին եատնըտա կէլտիյինտէ, անլերին էթրաֆնըտա խայը ճէմա՚ատ վէ անլեր իլէ միւտապհէտէ էթմէքտտէ օլուն ի՛ւլէմայը կէօրտիւ։ 15 – Վ.է պէւթիւն ճէմա՚ատ՝ անը կէօրտիւյու կիպի, Տայըրտն օլուա՚ եատնընտա ան՚իյրատէրէք անը ակտամ՚ատրըտրը։ 16 – Ո տտախի ի՛ւլէմայա՚ Անլէը իլէ նէ՞ միւտապհէտէ էտիյօրտընըդ ատյնչ ան՚ա՚՚ալ էթմէտի իւզէրինէ, 17 – ճէմա՚ատ՚ատան պիր ատտամ ճէվապ վէրէրա՚ ըա մա՚ալիմ՚, օղլըմը ատնա կէթիրտիմ՚. անատ պիր ատիսիկ բուհ օլմագլէ, 18 – Հէր ներէտէ թատրտարա, անը կէրէ չատրտար. ո տտախի քէօֆրէբէճ տիշլէրինի գէճիրտատրը, վէ գատբատր. վէ՝ Անը չդատրընըդ տէյթ՚ա չատկիրտալէրինէ սէյլէտիմ խսե ատ, մա՚գիթէպ օլմատրլար՚ ատտի։ 19 – Ո տտախի ատնլէրէ ճէվապ վէրիպ՝ Ը՚յ իսնանդը՚ նէ՞, նէ՞ վազիթա գատտար սիզին իլէ պէրտպէր օլապլար՚. նէ՞ վազիթա գատտար սիզէ թէհամմիւլ էտէյիմ՚. անը պատնա կէթիրինիզ՚ ատտի։ 20 – Վ.է եատնըտա կէթիրտիկլէրինտէ անը կէօրտիւյթա կիպի էյ՚ ատնը ատգատր. ո տտախի եէրէ տիւչիւտ ատգը քէօֆրէբէրէք եատվտր-

լանալը։ 21 – Վէ 6իսաս պատնուն նէ վէմանեան պէրաւ անա վասգը՝ ալ-
ապրդինը փէսէրիմուն սիւ՛ալ էթմէք-
աէ, օ տաթի՝ Աէպազվէթինուն պէրաւ.
22 – Վէ անը հէլտաք էթմէք իւզրէ չօգ
աէֆ՛ա ամէշէն վէ ուս֊յա ամմէշ տըր-
լաքին հէկեր պիր շէյ հասա պիլիր ի-
սէն, պիվէ մերհամէթ էտիպ իմսասու
էյլէ՝ ատաի։ 23 – 6իսաս տաթի անա՝
Իման էտէ պիլիր խալն, իման էտինէ
հէր շէյ միւճիզին տիր՝ ատաի։ 24 – Վէ
անդիան չօճուդգըն փէսէրի կէօզ հաշը
ատէգիւրէք ֆէրհասս էտիպ՝ Իման էտ-
րիմ՝ հա Լատպ, իմանողալդըգմա իմ-
ատասս էյլէ՝ ատաի։ 25 – Վէ 6իսուս
ՃեմՈա՝ամէրգն ակյիրտիպ ՃեմՈ՝ օլտըղնը
կէօրսիւքջուն նահֆագը բուհա ազար-
լայըպ անա՝ Էյ ակյտիպ վէ տագըր բուհ,
պէն սանա էմր էտէրիմ, պատնատն
չէգ վէ պիր տահա անա կիրմէ՝ ատաի։
26 – Լահ տաթի պագըրատագ վէ անը
չիտուէրէլէ տարատագ չէգտը. օ տաթի
էօլիս կիպի օլաս, չէյտէ քի չօգլատը՝
Էօլմիս֊շ տիր՝ ատաիլէր։ 27 – Վէ 6իս-
ատս անը էլինէն Թուէթուպ գալտըր-
մատըյլէ գալգտը։ 28 – Վէ խանէյէ
կիրտկյինատ, չանկիրտլէրի՝ Գիվ անը
նի՛չինն չէգտատմատըգ՝ ատկիս անտէն
քէնհամա սիւ՛ալ էթտիլէր։ 29 – 0
տաթի անլէրէ՝ Գու մինգտուլէնին տատ՛ա
վէ օրտաճատն գալրէ պիր վէճհէ չէգ-
մատը միւճիզին տէկիս տիր՝ ատաի։

30 – Վէ օրտատն չէգէդգ՝ Գիսիկատ-
ատն կէչէլէրէ էգէն, պիր քհմէնէն
վատգի օլմատնը խոճէմէգ խոի։ 31 –
Ձիրա չանկիրտլէրինէ Թա՛լիմ էտիպ,
անլէրէ՝ Իպն իւ ինատն ատէմլէր էլի-
նէ Թէսլիմ օլունաճագ վէ անը գատի
էտէճէքլէր, վէ գատի օլունաքգատան
ատնրա խալքնէճիս կիւնատ գէշտ է-
տէճէք տիր՝ ատաի։ 32 – Ամմա անլէր
պատ ատօգիս անկատմայըգ՝ անտէն սիւ-
՛ալ էթմէկէ տատի գօգատըլտը։

33 – Վէ կափատնայտատնս կէլտի.
վէ խոճէտ էգէն անլէրէ՝ Եօլատս պիրի
պիրինիգ խէ նէ՞ մինգատհէտ էթտի-
նիգ՝ ատէյիս սիւ՛ալ էթտի։ 34 – Անլէր
տատի սիւ֊քհմէ էթտիլէր. գիրա՝ Գէօ-
յինէ քհ՞ տիր՝ ատէյիս Եօլատս պիրի
պիրի խէ մինգատհէտ էթմէկէնէ տիր՝
35 – 0 տատի օճուդգատ, վէ օն խէսէլէ-
րի չտպրըգ անլէրէ՝ Էկեր պիր քհմէտ
պիրինէ օլմագ խոճէտտ, ճեմաղէսինէն
մուսթէֆի վէ ճեմաղէսինէն խըտմէթ-
քհտրը օլատն՝ ատէտի։ 36 – Վէ պիր
չօճուգ ալըդ օրմալրդնատ տատ-
տատրատս, վէ անը գատճաղնատ ալըդ
անլէրէ, 37 – Հէր քհմ պէղգէ չօճուգ-
լատտան պէրհինէ պէնհմ խամիմ խչինէ
գատտալ էտէրսէ, պէնհ գատտալ էթ-
մէշ օլուբ. վէ հէր քհմ պէնհ գատտալ
էտէրսէ, պէնհ ատչիլ, Ֆատտաճ պէնհ
իրտալ էտէնհ գատտալ էթմէշ օլուբ՝
ատէտի։

38 – Վէ 6ովհանհէտ անատ ՃէվատգՈ
վէրիպ՝ Եա մաս֊ալիմ, ատրատմդՃագ
կէլմէկէրէք, ակենհ խամհնէճ Ճինհնէր
չէգատրան պիր քհմհէ կէօրտիւք. վէ
ատրատմդՃագ կէլմէկհինատհէն անը մէՃ՝
էթտիք՝ ատէտի։ 39 – 8իսատս խսէ ատէտի
քի՝ Ամը մէՃ՝ էթմէկհինիգ, գիրա խ-
մինէ միւ֊ճհգէ իճգատ էտհով ատ, Ֆիլ
հալ պէնհմ հագգդէմատս Ֆէնատս ակյիլէ-
կէ պիլէն հոգ տըր։ 40 – Ձհէնհդի պիվէ
մաճխանհէ օլմայատ՝ պիվհմ Թատտաֆը-
մէղտան տըր։ 41 – Ձհրատ Ֆրհատտատս
մինէ՝ատՈՈգ օլատղնրնըգատն հէր քհմ
տիգէ պէնհմ խամիմ խչինէ պիր քհատճ
ատս խչհրհրատ, հագգիդտաֆէն տիվէ ատ-
րհմ քի՝ էՃատհնի ատղատ գալ՝ էթմէկէ-
ճէք տիր։ 42 – Վէ պատնատ խնատնան
քհսչհս֊քէլէրհն պիրհնհն հէր քհմ սիւ֊բէ-
ատհրհբատճ, պղղհրնատ պիր ատչհրմհն
Թատղը տատՈէրգ ատհնհվէ ատՃ֊բհմատ քէհ-
տհնէ տատհա խատրատը տըր։ 43.Վէ հէկեր
էլհնի ատհնհն պէւբղհնէ ատպէգ օլատբ-
ատա, անը քէտ. հալդատթատ ատագտաճ կհբ-
մէք՝ խքի էլհնի օլատգ ՃէՀէնհնէմէ, օղ
ատօհմէգ ատճէշէ կհթմէքգատհն ատնատ
խալդատը տըր։ 44 – 0քատտատ անղէրհն
գատբատտատ էօլմէգ վէ ատճէշէ ատօհմէգ։
45 – Վէ էկեր ալատղհն ատհնհն պէւբղմէ-
նէ ատպէգ օլատբատա, անը քէտ. հալդա-
Թատ Թօփալ կհբմէք՝ խքի ալատղհն օ-
լատգ ՃէՀէնհնէմէ, օղ ատօհմէգ ատճէշէ
ատճհլմատգատան ատնատ խալդատը տըր։
46 – 0քատտատ անղէրհն գատբատտատ էօլմէգ
վէ ատճէշհն ատօհմէգ։ 47 – Վէ էկեր
կէօգհշ ատհնհն պէւբղհնէ ատպէգ գատբ-
ատա, անը չէգտտը. մէղէքհՔ Ո֊ատհտա
Թէք կէօգհշ կհբմէք՝ խքի կէօգհշ օ-
լատգ ՃէՀէնհնէմ ատճէշհնէ ատճհլմատգ-
ատան տատնատ խալդատը տըր։ 48 – 0քատտատ
անղէրհն գատբատտատ էօլմէգ վէ ատճէ-
շհ ատօհմէգ։ 49 – Ձհրատ էկեր քէտ
ատճէշէ Թատղտանճագ վէ էկեր գատբ-
ատան Թատղէ Թատղտանճագ տըր։
50 – Թատղ էչհն տիր, տատմհս Թատղ

Digitized by Google

քարոզել ու բոլոր դեւերը հանել։ 15 – Ու
Սիմոնի տունը գնացին։ Սիմոնի զոքանչը
տենդով պառկած էր, եւ անմիջապէս
նրա համար խնդրեցին։ 16 – Նա մօտե-
ցաւ, ձեռքից բռնեց եւ բարձրացրեց։
Տենդը թողեց նրան, եւ նա սկսեց նրանց
ծառայել։ 17 – Երեկոյեան, երբ արեւը
մայր մտաւ, բերեցին նրա մօտ բոլոր
հիւանդներին եւ դեւահարներին։ 18 –
Ամբողջ քաղաքը հաւաքուեց դռան մօտ։
Յիսուս շատերին բժշկեց տարբեր հի-
ւանդութիւններից եւ շատ դեւեր հա-
նեց, բայց դեւերին չթոյլատրեց խօսել,
որովհետեւ նրանք գիտէին նրան։ 19 –
Առաւօտեան շատ կանուխ, երբ դեռ
մութ էր, Յիսուս վեր կացաւ, դուրս
եկաւ եւ գնաց մի անապատ տեղ։ Այն-
տեղ աղօթում էր։ 20 – Սիմոնն ու նրա
ընկերները գնացին նրան գտնելու։ 21 –
Երբ գտան, ասացին նրան. «Բոլորը քե-
զանով են»։ 22 – Յիսուս պատասխա-
նեց նրանց. «Գնանք մեր շրջակայ քա-
ղաքները, որ այնտեղ էլ քարոզեմ, որով-
հետեւ դրա համար եմ եկել»։ 23 – Եւ
նա գնաց ամբողջ Գալիլեայում, նրանց
ժողովարաններում քարոզելով եւ դեւե-
րին դուրս հանելով։ 24 – Մի բորոտ
եկաւ նրա մօտ, աղաչեց նրան եւ ծնր-
կի գալով ասաց. «Եթէ կամենաս, կա-
րող ես ինձ մաքրել»։ 25 – Յիսուս գթա-
ցաւ նրան, ձեռքը երկարեց, դիպաւ նրան
եւ ասաց. «Կամենում եմ, մաքրուի՛ր»։
26 – Եւ նրանից բորոտութիւնը անմի-
ջապէս հեռացաւ, եւ նա մաքրուեց։ 27 –
Յիսուս խիստ պատուիրեց նրան եւ ան-
միջապէս ուղարկեց՝ ասելով. «Զգոյշ
եղիր, ոչ ոքի բան մի ասիր, այլ գնա,
ցոյց տուր քահանայապետին եւ Մովսէ-
սի հրամայածի համաձայն մաքրութեան
համար զոհ մատուցանիր՝ նրանց վկայու-
թեան համար»։ 28 – Բայց նա դուրս
գնաց եւ սկսեց շատ տեղերում քարոզել
եւ պատմել այդ բանը, այնպէս որ Յի-
սուս այլեւս չէր կարողանում բացայայտ
մտնել քաղաք, այլ դուրս էր մնում ան-
բնակ տեղերում։ Եւ ամէն կողմից նրա
մօտ էին գալիս։

ԳԼՈՒԽ 2

1 – Մի քանի օրից յետոյ նա նորից
Կափառնայում մտաւ։ Լսուեց, որ նա
տանն է։ 2 – Եւ այնքան շատ հաւաքուե-
ցան, որ դռան առջեւ անգամ տեղ չկար։
Նա նրանց խօսքը քարոզում էր։ 3 – Եկան
մարդիկ, որ մի հիւանդ էին բերում, չո-
րացած ձեռքով մէկին, որին չորս հոգի
էին տանում։ 4 – Բայց ամբոխի պատ-
ճառով չկարողացան նրան մօտենալ։
Տանիքը բացեցին այն տեղի վերեւից,
որտեղ Յիսուս էր, եւ անցք անելով՝ հի-
ւանդին պառկած անկողնով իջեցրին։
5 – Յիսուս նրանց հաւատքը տեսնելով՝
հիւանդին ասաց. «Որդեա՛կ, քո մեղքե-
րը ներուեցան քեզ»։ 6 – Սակայն այնտե-
ղ նստած էին մի քանի դպիրներ, որոնք
իրենց սրտերում մտածում էին. 7 – «Ին-
չո՞ւ այս մարդն այսպէս է խօսում։ Հա-
մարձակ է Աստուածութեան դէմ։ Ո՞վ
կարող է մեղքերը ներել, եթէ ոչ միայն
Աստուած»։ 8 – Յիսուս անմիջապէս
իմացաւ իր հոգում, որ նրանք այդպէս
են մտածում, եւ ասաց նրանց. «Ինչո՞ւ
էք այդպէս մտածում ձեր սրտերում։
9 – Ո՞րն է աւելի դիւրին՝ հիւանդին ասել
«Ներուեցան քեզ մեղքերը», թէ՞ ասել
«Ելի՛ր, առի՛ր անկողինդ եւ գնա՛»։ 10 –
Բայց որպէսզի գիտենաք, որ Մարդու
Որդին իշխանութիւն ունի երկրի վրայ
մեղքերը ներելու», 11 – ասաց հիւանդին.
«Ելի՛ր, առի՛ր անկողինդ եւ գնա՛ քո
տունը»։ 12 – Եւ նա ելաւ, անմիջապէս
առաւ անկողինը եւ դուրս եկաւ բոլոր
ներկաների առջեւից, այնպէս որ բոլո-
րը զարմացան եւ փառաւորեցին Աստ-
ուածը՝ ասելով. «Ոչ մի անգամ այսպէս
բան չենք տեսել»։ 13 – Նա նորից դուրս
եկաւ ծովեզերքը։ Ամբողջ ամբոխը գա-
լիս էր նրա մօտ, եւ նա նրանց քարոզում
էր։ 14 – Անցնելիս տեսաւ Ղեւիի՝ Ալփէ-
ոսի որդու մաքսատունը նստած եւ ասաց
նրան. «Հետեւի՛ր ինձ»։ Նա ելաւ եւ հե-
տեւեց նրան։ 15 – Յիսուս նստած էր
նրա տանը, եւ շատ մաքսաւորներ եւ
մեղաւորներ էին նստած Յիսուսի եւ
նրա աշակերտների հետ, որովհետեւ
շատ էին նրան հետեւողները։ 16 – Դպիր-
ներից ոմանք, որ փարիսեցիներ էին,
տեսնելով, որ նա մեղաւորների եւ մաք-
սաւորների հետ է ուտում, ասացին նրա
աշակերտներին. «Ինչո՞ւ է նա մաքսա-
ւորների եւ մեղաւորների հետ ուտում
ու խմում»։ 17 – Յիսուս լսելով՝ ասաց
նրանց. «Առողջներին բժիշկ պէտք չէ,
այլ հիւանդներին։ Ես եկել եմ ոչ թէ
արդարներին, այլ մեղաւորներին ապա-
շխարութեան կոչելու»։ 18 – Յովհաննէս
աշակերտները եւ փարիսեցիները պահք
էին անում։ Եկան եւ ասացին նրան.
«Ինչո՞ւ Յովհաննէսի աշակերտները եւ
փարիսեցիների աշակերտները պահում
են, իսկ քո աշակերտները չեն պահում»։
19 – Յիսուս նրանց ասաց. «Հարսնա-
ցուի ներկայութեան ժամանակ հարսնա-
ցուի ընկերները կարո՞ղ են պահել։ Որ-
քան ժամանակ հարսնացուն նրանց հետ
է, չեն կարող պահել։ 20 – Բայց կգան
օրեր, երբ հարսնացուն նրանցից կվերց-
ուի, եւ այդ ժամանակ կպահեն այդ օր-
երին։ 21 – Ոչ ոք նոր կտորը հին հագուս-
տի վրայից չի պատռում, որովհետեւ նո-
րը հագուստից կքաշի հինը, եւ աւելի
վատ պատռուածք կլինի։ 22 – Նոր գինին
հին տիկերի մէջ չեն լցնում, որովհետեւ
գինին կպատռի տիկերը, եւ գինին եւ
տիկերը կկորչեն։ Նոր գինին նոր տիկե-
րի մէջ պէտք է լցնել»։ 23 – Մի շաբաթ
օր նա գնում էր ցորենի արտերի միջով,
եւ նրա աշակերտները գնում էին եւ
հասկերը պոկում։ 24 – Փարիսեցիները
նրան ասացին. «Տե՛ս, ինչո՞ւ են նրանք
շաբաթ օրը անում այն, ինչ չի թոյլատր-
ուում անել»։ 25 – Նա նրանց ասաց.
«Երբեք չէ՞ք կարդացել, թէ ինչ արեց
Դաւիթը, երբ նա եւ իր ընկերները կա-
րիքի մէջ էին եւ սոված էին։ 26 – Ինչպէս
նա մտաւ Աստուծոյ տունը Աբիաթար
քահանայապետի օրով եւ հացերը կերաւ,
որ միայն քահանաներին է թոյլատրուած
ուտել, եւ տուեց նաեւ իր ընկերներին»։
27 – Եւ ասաց նրանց. «Շաբաթը մարդու
համար է ստեղծուել, եւ ոչ թէ մարդը՝
շաբաթի համար։ 28 – Ուրեմն Մարդու
Որդին տէր է նաեւ շաբաթին»։

Digitized by Google

հաս էվլաս հաս թաթլալաթը թէդը էթմիշ օլաձագ սաս, 30 – Շիմաի զաս վէմանուսաս թէ՝ աստուխէը իլէ պէրապէր եիւղ գաթ գիյասէ խասնէ վէ պիրաձաէր վէ հէմշիրէ վէ վալիսէ վէ էվլասս վէ թաթլալաթաս, վէ ախալէթասէ եակսաթ հայլաթաս ձաո՛իլ օլմայաձագ պիր քիմսէ եօգ սաբր։ 31 – Լաքին չօգ էվվէլ քիլէր ասիրաքի վէ ասիրաքիլէր էվվէլ քի օլաձագ սաբր՝ ասեսի։

32 – Վ է ան լէր ներաասդէմ չէզմագ իւզրէ եօլաս իգէն, Յիսուս էօնլէրինէ կիսեր իսի, վէ ան էր հայրան գալարագ, ասրաշնաս կիսեր իքէն գօրագրլար իսի. վէ էինէ օն իգէլէրի հանգնաս ալդա՝ քէնանէն օլաձագ վուգուա՛սիր ան լէրէ սեզդլէմէի պաշլասաբ. 33 – Ե ա՛նի՝ Իյլէ պէզ ներասդէմ չէգէրյօրբդ, վէ Իպի իւ ինան պաշ քհսինլէր իլէ 'իւլէմդաս թէսլիմ օլուհաձագ, անլէր ասսիի անդն գաթլինէ հիսքմ էաիդ՝ անր թա՛իֆլէրին էլինէ թէսլիմ էասնէգէքլէր. 34 – Պաձնլար ասսիի անր խոթխզաս էասիդ՝ գասիբյալէ ասեզդերէք իսլերինէ թիսքիսլեճէքլէր, վէ անր գաթլ էասնէճէքլէր, օ ասսիի իսլինէճու կիսնասէ գերյաա՛ էասնէգը սաբր՝ պեսի։

35 – Վ է Զէբեդէոս օգուլլարը Յակոբոս իլէ Յովհաննէս եօնդնաս կէլիդ՝ նա մա՛ալիմ, թաւլեգ էասնէճլիմիզ չէլի պիզե իճաս էէՅնէկի խոթերդ՝ ասեսիլէր։ 36 – Օ ասսիի անլէրէ՝ Սիզե նէ՞ իճաս էէՅմէմի խոթէրսինիզ՝ ասեսի։ 37 – Անլէր ասսիի անս՝ Ճնէլսինէսէ պէրսիմիզ ասողնաս վէ պէրսիմիզ օալնէնաս օՅուրմագը պիզե իհսան էլլէ՝ ասեսիլէր։ 38 – Վ է Յիսուս անլէրէ՝ Նէ՛ թաւլեգ էէոխլիսինդի պիլմէզսինիզ. պէնիմ իչէճլիմի քհսասէսէն իչմէլե, վէ վաՅիթիզ օլուհաձագղմ վաՅիթիլէ վաՅիթիզ օլուհաձագս մսէգէոիր մի սինիզ՝ ասեսիլէսէ, Մուգիէսէր իզ՝ ասեսիլէր։ 39 – Յիսուս խսէ անլէրէ՝ Նէչի պէնիմ իչէճլիմի քհսասէսէն իչէճլէքսինդ, վէ պէնիմ վաՅիթիզ օլուհաձագղմ վաՅիթիլէ վաՅիթիզ օլուհաձագսէրը։ 40 – Լաքին սաղդմաս վէ սալդմաս օհուրմագը իհսան էիմէը զաս Յոս բասՅ՝ օլմայդլ, անճաձ քհմիր իչիւն հազրդլանմագ իսէ սէՅիւ Վէրիւնէ՝ ասեսի։ 41 – Վ է Փիլիբ օն չաիէրտիր զաւնու իչիհսիքքսէ, Յակոբոս վէ Յովհաննէսէ կիսճէնէմէյէ պաշլասաբլար։ 42 – Ամմա Յիսուս անլէրէ չաղդրդլ՝ Թա՛իֆլէրին հիսքմասդլասաբը 'ասաս օլուհանլար անլէրին իսլերինէ թէսալլիսէ էասիդ, պէՅիւքլէրի անդը իսլերինէ հիսքհսէրէ իՅնաս էէոխլէրինի պիլիրսինիզ. 43 – Ամմա ասրանդլաս պէՅլէ օլմասաբ, լաքին ասրանդլաս պէՅիսէ օլմագ իսթէյէն՝ իսդասիթքհաբդնդլ, 44 – Վ է սիզնէն պիրինճի օլմագ իսթէյէն՝ ճիսդիէնինն գաւլաս օլասա։ 45 – Զհնաս Իպն իւ իհսան ասսիի քէնանէն իսդասդէմ օլուհանմագ իչիւն ասեյիլ, անճաձ իսդասդէմ էէոխլ, վէ նէֆսինի չօգ քհմնէլէրին պէսսէլինէ Փիհյհ վէրմէգ իչիւն կէլսի՝ ասեսի։

46 – Վ է Յերիքովա կէլիդ՝ քէնանի՝ չակիրսլերի իլէ պիր խալյը ճէմա՛սթասսի պէրասէր օլաբագ, Յերիքովան չգէաբ իգէն, Տիմէոս օգլու Բարթիմէոս նամընսնաս պիր քէօբ սասմ՝ նէ՛ քէնարընաս օթուրսագ սիլէնիյօբ իսի։ 47 – Վ է Նազարէթլի Յիսուս օլդուգդնը իչիթհսքասէ՝ նա Յիսուս Իպն Դաւիթ, պաճաս մէրհամիթ էչլէ՝ ասեյիս Փէրնաա էՅմէկ սաչլասաբ։ 48 – Վ է օխ-քիս էՅմէկ իչիւն չօգ քհմ սելէբ անր ասդաբլասաբ իսէ ասէ, օ սոհա զհյասէ՝ նա Իպն Դաւիթ, պաճաս մէրհամիթ էչլէ՝ ասեյիս Փէրնաա էաիդ։ 49 – Վ է Յիսուս սաա բասդ՝ չաղդրդլմասդը էմբ էչլէսի. վէ քէօբնս չաղդրդլ անս՝ Ճէսաաթէլէն, գալգ, սէնի չաղդրդյօբ՝ ասեսիլէր։ 50 – Ո տախի՝ 'ապասդնը ասթասագ գալգդդ՝ Յիսուսաբն էաճնաս կելսի։ 51 – Վ է Յիսուս անս խթասագէն՝ Նէ՞ խթէրսինի՝ քի սանս էասիսդլմ՛ ասեսի խալէրինէ, քէօբ անս՝ Բաապաս՛ի, կէօզլէրիմ ասչդաբն՝ ասեսի։ 52 – Վ է Յիսուս անս՝ Կիդ, իմանդի սէնի խալսս էթսի՛ ասեսիքասէ, անդն կէօզլէրի սակբ հալ ասչդաբդ՝ էօլսաս Յիսուսաբն ասրաբ սբբաս կիթսի։

ԳԱՂ 11

Վ է Յերասաղէմ էասդնասչդագ, Ձէյթունի սասդնբնդն գասբդկնասէ վասբ՝ Բեթֆագէ իսէ Բեթանիայաս եասբդն կէսոխլէրինասէ, չակիրսլերինասէն իքիսինի կէօնասէրդդ, 2 – Անլէրէ խթասէսի՝ Գասբչնբդասբդ քէզդէ կի-

Digitized by Google

ասինիք, վէ իշմէ կիւռէյինիք կիտի, իւվէրինէ տիւ պիր քիմսէ պիլմէմիք, պաայը պիր ապճա պուլուրսունուզ. անը չէօրնաց կէթիրինիք։ 3 – Վէ եկեր պիր քիմսէ պիզէ՝ Պու էթմէյինիք նէ՞ սիզ՝ ատըռ, էֆէնտիկ լազըմ սըր՝ ասէյինիք. օ տամխի անը Հէման պուլրայա կէօնտերէճէք սիզ՝ ատաւ։ 4 – Անէրը տամխի կիտիկ՝ սըփտըր ապշըրըսա գափանըն Հառնընտա Հօզ իւվերինէ պազը պուլուպ չէօզտիւքլէր։ 5 – Վէ օրտասա տուրտուլսըրն պաշ՝ զըրը անէրէ՝ Ալըփտըր չէօզտիւքլէ նէ՞ Հաֆըզտըրըզ՝ ատէյինէր։ 6 – Անէրը տամխի 8իտուսըն էմր էթմէյի կիտի անէրէ սէզկիմէէրկիյէ՝ անէրէ պրտագտըլար։ 7 – Վէ սրփտըր 8իտուսա կէթիրիկ՝ անըն իւվերինէ էլտիվէնէրինի գօմըզգըսրընտա, անըն իւվերինէ պինաաւ։ 8 – Զօզ քիմսէնէրը տամխի էլտիվէնէրինի Հօզա սէրտիլեր։ Վէ պաշզըտրը ապաճլարտան տուլսար քէսիկ՝ Հօզա աէօչէյէրէք, 9 – Էօնտէն կիտէնէրը վէ ապրտասըն կէէնէրը՝ Ովսաննա, Բապգըն իսկիյէ կէէնէն միւպարէք օլսուն։ 10 – [Բապգըն իսկիյէ] կէէնն փէաէքիսկիզ Դաւէյինն միէկէյինիս միւպարէք օլսուն. ևիւճէլերտէ Ովսաննա՝ աէյերէք Նիտա էօսրյերը իտի։ 11 – Վէ 8իտուս Երուսազէմ կէկիզ՝ Հէյքէլէ կիրտի, վէ էթրաֆընտա Հէր շէյի Հառպը գէլսէ՝ սրթէրգ վագրթ կէճ օլմազէ, օն իկիլէր իւչ պէրապեր ԹԷթանիայա չըգտը։

12 – Վէ էրթէսի կիւն Թէթանիասըն չըգըգէլսըրնտա ասճըգտը։ 13 – Վէ ագզագտան իւզէրինէ էաիբրընտը պրտալնան պիր ինճիր ագազը կէօրմէէլէ, անտէ պիր շէյ պուլո՛ւբ մը իտ ասէյիս, անըն Հառնընա կիթտիչտէ, Հաֆզագըլտըսըն պաշչտա պիր շէյ պուլմտագը, գիրա ինճիր վագրթը ասէյիլ իտաւ։ 14 – Վէ [8իտուս] անտ իսկիտասպէն՝ Պունտան սէզկիլ էպէտէն պիր քիմսէ սէնտէն մէլէէ էէմէճէն՝ ատաւ. չսկիրտէրէր տամխի պունտա իշչիթտիլէր։

15 – Վէ Երուսազէմ կէկիսկիլէրինատ, 8իտուս Հէյքէլէ կիրտի՝ Հէյքէլտէ ասիզ ատ բ՛Քտա էտնիլէրէք չըգտրմագտա պաշլագտ, վէ ատրբատփլարըն փէշէմպէթալարընը, վէ կէգյէրճինն ատիտանլագրն Խոքէտիլէրինի ալիճ իւտի էթտաւ։ 16 – Վէ պիր քիմսէնին Հէյքէլտէն պիր գագ կէչիրմէճինի պրտագմագ իտաւ։ 17 – Վէ Թա՛լիմ էտէրէք անիլէրէ՝ Իտնէմ ճէմլէճ միլլէթլէր իշչտա՝ Իտաէթիտաճէ Քէամիչէ օլատնացագ սըր՝ ատչիս էտպրլմըշ ատչիլ մի. Ֆագսաթ սիզ անը Տարատմիլէր մէագտագտը էթտինիզ՝ ատաւ։ 18 – Վէ 'Իլէմա Իլէ պաշ քտաՀինէրէք պատնատ իշչիթճիլէրիսկէ անը Հէլտը էթճէչէ Ֆատրտաճ ատրտիլտը իտի. չէնէքէ ատնատէն գօրգտըլտը իտի, գիրա պէրթինն ճէմա՛ատ անդն Թա՛լիմճինէ Տայրատն օլմագը Իտաւ։ 19 – Վէ ատչտամ օլտրգտաս չէՀրատէն ատշտարը չըգտը։

20 – Վէ սապահլէյրն ինճիր ագազընըն Հառնընտատն կէչէր Իքէն, ատ՝ քէօքճինատէն գատրտմըշ կէօրտուլէր։ 21 – Վէ Պետրաս Թէզէէքճէ էատէրէք ատատ՝ Էյ մա՛ղիլիմ, պագ լա՛նէթ էթտիյինն ինճիր ագազը գատրտմըշ սրը՝ ատաւ։ 22 – 8իտուս տամխի անիլէրէ ճէվապէն ատտի քի՝ Ալլահտա իտմանընըզ օլսուն։ 23 – Ջինաս Տագճամէթէն տիէ ատէրիմ քի՝ Հէր քիմ պատագտա իսկիագէն՝ Պտագ քէՀանինի ատ՝ նիսկ ատ՝ ատչիսկ տէ գատկինտատ չիագտէ էթճէմէէրէք, ատնտագ ատտկինի չէՀլերինն վագը՝ օլատճագընատ իմանն էատէրատ, ատտկինի Հէր նէ իտսէ, ատնատ վագը՝ օլատճագ սրը։ 24 – Անըն իչչիտն տիգ ատերիմ քի՝ Տատ՝տ իկէ տիլէատկինինիզ Հէր շէյի տատճագընընատ իՀ՛Քէգատտ էատինիզ, վէ տիգ օլատճագ սրը։ 25 – Վէ տատ՝տատ տատրտըղընըզատտ էէէր պիր քիմսէ 'տէչ՛Տկինատ պիր շէյինիզ վատ իտէ, 'տֆվ էտճինիզ. Քտա քի ատտվէմատտ օլատն փէատէրինիզ տատիի տիգին տատչտարընըզը տիգ 'տֆվ էատ։ 26 – Ամմատ էէէր տիգ 'տֆվ էՀ՛ճէզատէնիզ, ատտվէմատտ օլատն փէատէրինիզ տատիի տիգին տատչտարընըզը 'տֆվ էՀ՛ճէզէճէք տիր՝ ատաւ։

27 – Վէ եինէ Երուսազէմ կէկտիքլէրինատ, քէՀնատի Հէյքէլտէ կէզէր Իքէն, պաշ քտաՀինէրէ իսկէ 'իտէյմա վէ էհԹիյտըրտ տանըն Հառնընա կէչիրտ, 28 – Անա՝ պետրասը նէ՞ ատչտՀկիէԹիչ Իճտա Հատիօրտըն, վէ պտատըրը էՀ՛ճէք ատտատՀկիէճինի տատնտ քի՛՛ վէրտի՝ ատտիկէր։ 29 – 8իտուս տամխի անիլէրէ ճէվապէն՝ Պէն տամխի տիգէ պիր շէյ տատ՝տ էտէյմ. զատնտ ճէվապընը վէրտիկինիզ Հատտ, պէն տամխի պատ շէյլէրէ Նէ տատՀկիէթիչ Իճտա էՀ՛ճէզիճէ

Digitized by Google

սիզէ սեզյլէրիմ. 30 – Ցովհաննէսին վաֆթիզի սէմաասը մը, հօգաս ինաանասը մը խոր. պահաս ճէվապ վէրթնիզ՝ ատաւ։ 31 – Անլէր սասի քէնտի քէնտիլէրինէ թէֆէքքիւր էսէրէք ատօսիլէր քի՝ Էկեր Սէմաասան ատէք՝ նայ նի՞չէն անաս ինանմասըրըզ՝ սէյէճէք. 32 – Վէ էկեր՝ Ինսանասան ատէք... գովմասան գօրգասլար խոր. գիրաս ճիսիլէսի Ցովհաննէսին ֆիլ հազիքէք փէյղամպէր օլսըզը ի՞թիզասընասաս խոխլէր։ 33 – Օլ վագըթ Ցհասաս ճէվապէն՝ Գիմէ՞լիզ ատօսիլէր։ Ցհասաս ատսի անլէրէ ճէվապէն՝ Գէն ատսի պաս չէյլէրի՝ նէ ասլսէֆլէրէ է՞ճրաս էթտէյիմի սիզէ սէզյլէմէմ՝ ատաւ։

ԳԱՎ 12

Վէ անլէրէ թէմսիլլերլէ սէզյլէմէյէ պաչլասաը. Գիր ատամ՝ պաղ տիքիզ՝ էթրասիճէնաս չիխ չէվիրսի, վէ պիր մա՛սերէ գասըզ գասլէ պիհաս էթտի, վէ անը պաղճըլասաս թէսլիմ էտիզ՝ զասըգսէճէ՞ կիթտի։ 2 – Վէ մէվսիմնատ, պաղճըլասաս պաղըն մահասլինասան ալմազ իսզէ, պաղճըլասաս պիր գասլ կէօնտէրսի։ 3 – Ամմա անլէր անը թասլասաս սէօյլէրէք՝ պօշ կէօնտէրսիլլէր։ 4 – Վէ նինէ անլէրէ պասչգաս պիր գասլ կէօնտէրսի. անը ատսի՞ [Թասչսըսէ] սասչինը էտասլասլարագ՝ Հագատէթլէ կէօնտէրսիլէր։ 5 – Վէ թէքբար պասչգասընը կէօնտէրսի, անը ատսի գաթը՞լ էթտիլէր. վէ ատսհա նինէ քիմսէլէր ԻՏԴԵՐՏ Ի-Ե Ե՛, պա՛զրլասրընը սէյհսիլէր վէ պա՛զրլասրընը գաթը՞լ էթտիլէր։ 6 – Խմոի պիր սէվկիւլիւ օլլաս ատսի պասլասնամազլէ՝ Օղլըմս հիւրմէթ էտէրլէր՝ ատլէրէք, ճիմիճնիհասէն ասչգաս անը ատսի էտալըրընա կէօնտէրսի։ 7 – Լասքին օլ պաղճըլար պիրի պիրինէ, Գատ՝ վարիս տիր. կէլինիզ՝ անը էօլսիւրէլիմ՝, վէ միրաս պիղիմ օյսւր՝ տէսիլէր։ 8 – Վէ անը թասլասաւ՝ էօլսիւրսիւրլէր վէ պաղատան տըլարը ատարլար։ 9 – Խմոի պաղ ատչիսի՝ նէ՞ էտիճնաճագ տըր. կէլիպ օլ պաղճըլարը հէլսէք էտէճէք, վէ պաղը պասչգաս քիմսէլէրէ վէրէճէք տիր։ 10 – Նատիւճըլարըն բէտտո էթտիքլէրէն թաշ քէօչէ թասլը օլասաւ. 11 – Գատ՝ Իսպագ թասասըճըտատան օլասաւ, վէ կէօզլէրիմիզ էօճիւնատ՝ ատճաս՛խազ տիր՝ ատչիս էտազլէմէշ օլանը օգա՞ւմասընըզ մը։

12 – Վէ պաւ թէսմիսլէ քէնտիլէրէ հագգընատա սէզյլէտիկլէրի՝ ամէստասլասըզլէ անը թասլամազաս ֆասլասան՝ բաստազլասր խսէ ատ, ճէմա՛ատատան գօգաստգէզլասըճատան անը պրազէզ կիթտիլէր։

13 – Վէ անը քէլսմիէ թասլամագ խազրէ, էտնըճատ ֆէրհսիլէր իւէ հէրավէգեսէլէրատէ պա՛զրլասրընը կէօնտէրսիլէր։ 14 – Անլէր ատսի կէլիպ ատատ՝ Էյ մա՛սլիմ, սէհին հագգագ օլատ՝ քիմսէյի վարիֆէ էտիմէտիկլին պիլլէրիզ. գիրաս ատատմիէրին խարըճնը սապմազլըզ՝ Ակլօնէն թասրիգչին չէգճագտի խազրէ թա՛լիմ էտէրսին. Գապսաէրէ վէրիկ վէրմէք ճա՛իզ մի, էօգաս ատկի՛լ մի. վէրելի՞մ մի, էօգաս վէ՛րմէյելի՞մ մի՝ ատսէյլէր։ 15 – 0 ատսի անլէրին միսթա՛ֆիկնի պիլմէզլէ, անլէրէ՝ Գէնի նի՞չէն թէճրիպէ էտիյօսըճըզ. պատատ պիր տինատ կէքիրնիզ կէօզկիմ՝ ատէսի։ 16 – Անլէր ատսի կէքիրսիլէր, վէ անլէրէ՝ Գատ՝ ատրէթ վէ ճագը քիմի՞ն տիր՝ ատսինատ, Գապսաէրին՝ ատէսիլէր։ 17 – Վէ Ցհասաս անլէրէ ճէվապէն՝ Գապսաէրէ՝ ա՛ֆտ օլանը Գապսաէրէ, վէ Ակլօնա՛ ա՛ֆտ օլանը Ակլօնա էտաս էտինիզ՝ ատէսի. վէ անաս թէ՛ատճճիւզ էթտիլէր։

18 – Վէ՝ Գըլյատէթ հօգ տըր՝ տէյէն ատատագիլէր էտնըճատ կէլիպ՝ անաս սիւ՛սլ էտէրէք, 19 – Էյ մա՛սլիմ, Մովսէս պիզէ՝ Էկեր պիր քիմսէնին գաբնատաչը էվլատագ վէֆաճ էտէրէք զէվճէսինի թէրը էտէրսէ, գասընատչը անըն զէվճէսինի ալըզ՝ քէնտի գասընատչընատ զիւրբյէթի փէյատա էյլէսին՝ ատչիս էտազսը. 20 – Խմոի ԷՏԱՐ խոր. պիրինճիսի պիր զէվճէ ալատ է զիւրբյէթի պրազմայատագ վէֆաճ էյլէտի. 21 – Ութինճիսի ատատ մէզատսըրբյի ալըզ՝ զիւրբյէթի պրազմայատագ վէֆաճ էյլէտի. քէզատյէք իսչինճիսիս պէօյլէ օլսաս, 22 – Գատ՝ սըրբյէթ էտատսի ատատ մէզատսըրբյի ալըզ՝ զիւրբյէթի պրազմայատալար. ճիմիճնիհասէն ասչգաս օլ գատը ատատ վէֆաճ էթտի. 23 – Խմոի գըլյատէթատ, գըլյատ էթտիքլէրի պէմատն, ատլէրատէն չա՞նկըրըն զէվճէսի օլատճագ. չինճիք ԷՏԱՏՏԻՆ ատատ

Digitized by Google

պէվճեան օլաուս՝ ասելէր։ 24 – Վէ Յիսուս անոնց ճեվապէն՝ Չէլալէթինդիզ քիթաղլարը վէ Ալլահնըն գուռլիթինի պիւյիւքլիկնէրուդեն տէյիր մը տեր։ 25 – Չէքտա եօլուէրտեն գէյսամ էթտիկլէրինուտ նէ՝ էվլէնտիգը, նէ՝ ատ էվլէնտուրմէգը վար տըր. անոնց ակսամվաճաուս օլան մէլէքլէր կիսի տիրլէր։ 26 – Ամմա եօլուէրին գէյսամը խաւտաճաուս՝ Մաճէտոնի քիթաղլանաս, չէլը Փըղրաճնաս, Ալլահնըն անաս ակտյլէթով՝ պէն Աբրահամըն Ալլահը վէ Խաչհակըն Ալլահը վէ Յաքոբըն Ալլահը իմ՝ ատէտկինի օգոլանտըրըգմը։ 27 – Ալլահ եօլուէրին Ակլահը օլմայըդ՝ հայրթաուս օլանկըրըն Աստուծը տըր. պաւ ճիհէթլէ տիգ գիյտատիկլէ գէլալէթտաէ սինիգ՝ ատեր։

1 28 – Վէ 'իւլէմտաան պէրի կէլիգ՝ անկէրին միւտաղհէաճինի իչիսուէրէք, անոնն անկէրէ կիսագէլ ճէվտալ վէրօրիյինի կէօրմէքլէ, ասնա՝ ճիւմլէ էմրէրէրին պէրիճինի հաճկըտը տըր՝ ատիւս սիւ՛ալ էթտի։ 29 – Վէ Յիսուս անաս ճէվապէն՝ ճիւմլէ էմրէրէրին պէրիճինի պա՞ տէր։ Էյ Խոյսէլ, տինլէ, Ալլահնըմըզ Բաղա՝ Բաղա ը վահիտ տիր։ 30 – Վէ Ալլահըն օլան Բաղադը պիւթիւն գալպինտէն վէ պիւթիւն ճանէնտան վէ պիւթիւն ֆիքրինտէն վէ պիւթիւն գուվվէթինտէն սէվմէսին. պէրինճի էմր պաս տըր։ 31 – Վէ պաւնա պէնգէր իգինճինի չաս տըր քի՝ Գօճչընը քէնտինի կիսի սէվէսին. պաւնլարաան պէյլիք տիկէր պիր էմր հօգ տըր՝ ատաւ։ 32 – Վէ օլ 'ալիմ ասնա կնէտլէ, էյ մաս'ալլիմ, Հաղիգաթ իւզրէ սէյլէսին, գիրա Ալլահ պիր տեր, վէ անտէն գայրի հօգ տըր։ 33 – Վէ անը պիւթիւն գալպտէն վէ պիւթիւն 'ագըլտաան [վէ պիւթիւն ճանսաան] վէ պիւթիւն գուվվէթինտէն սէվմէգը, վէ գօճչըյը քէնտի կիսի սէվմէգը ճիւմլէ մաս'ուդաւրաան վէ զէպհէլէրտէն էյի տեր՝ ատաւ։ 34 – Ճիւաս տաւի անդն 'ագըլտանէ ճէվապ վէրօրիյինի կէօրմէգըլէ, Ալլահըն մէլէքճիւնէն ուզագ ատկընին՝ ատաւ. վէ անաս արճէգ պիր քիմսէ սիւ՛ալ էթմէկլէ ճէտաբէթ էտմէտաւ։

35 – Վէ Ճիւաս հէյքէլտե թա՛լիմ էտէր էգէն ճէվապ վէրիպ, 'Իւլէմա նա՞ռը' Քրիստաան Դաւիթին օղլը տըր՝ ատէրլէր։ 36 – Չէքտա Դաւիթ քէնտինի Րուհ խվ Գաւտալէ ատաի քի, Բաղդ Բաղդըմ՝ թա պէն սէնին ախճմինլէրինի այագլարըդնա պաստամագ էտիճէկտէք ապգրմաս օֆաւը՝ պաւյաւտաս։ 37 – Ինճի Դաւիթ քէնտինի անա Բաղդ ատէկնի հալտէ, նա՞ռը անդն օղլաս օլաս՝ ատեր. վէ պէր չօգ ճէմա՛ատի խոճէգլէ անը սիճիլէը խոն։

38 – Վէ անէկէր Քա՛լիճնտէ ատաի քի՝ կէնճէ էլգիճտ իւլէ կէգմէգը վէ չարշըլտաաս սէլամլաը, 39 – Վէ օճնադօղլարաաս պաշ քիւրսիլէը վէ գիյֆէթլէրտէ պաշ ատէրլէր խոճէյէն 'իւլէմտաաան ապգընընըդ։ 40 – Գունլար անէ գօրըլմագընդն էվլէրինի ևէյհէ կէօսթէրիճ իչիսէ ապգաս տաս՛ալար էտէրլէր. անկէը տաճա չիտաէթլի 'ադաագա սիւչար օլաճագ տըր։

41 – Վէ Ճիւաս խագինճէյին գաթլըսընաաս օֆաւըտագ՝ ճէմա՛ատըն խագինճէյէ նա՞ռը ապգէ ասիճըդլըգտան նագլար էտիյօր խոն. վէ չօգ գէնճինլէր չօգ ասիճըլար։ 42 – Վէ պիր ֆագիր տաս՛ գաթը կէլիպ՝ պիր մանկըր գէյամէթինտե իչի ֆաս՛ ասիճը։ 43 – Վէ չահկընլէրինի չաղըրըպ անէրէ՝ Հագիգաթէն սիգէ ատերմ քի՝ Գաւ ֆագիր տաս՛ գաթը խագինճէյէ ասիճալարըն ճիւմլէսինտէն գիյտատ ասիճը։ 44 – Չիրաս ճիւմլէսի քէնտիլէրին ֆաւլագընտան ասիճըլար, պաս գաթը իսկ քէնտի հօգլագընտան, հէր նէսի վաթ իսկ, պիւթիւն նաֆագաթընը ասիճը՝ ատեր։

ԳԼՈՒԽ 13

Վ՚է քէնտինի հէյքէլտեն չըգտը իչէն, շահկիալէրինտեն պիրի ատաս՝ Էյ մաս՛ալիմ՝ պաւգ, նա՞ռը թաշլար վէ նա՞ռը պինալար տըր՝ ատեր։ 2 – Ճիւաս տաճի անաս ճէվապէն՝ Գաս պէօրիյօր մը սէն. Եգզիլմագը պիրի պիրի իւչէրինտէ հիչ պիր թաշ [պաւգասաս] գալմայաճագ տըր՝ ատեր։

3 – Վ՚է Չէյթունաան տաղընաս հէյքէլին գաթշըրընաս օֆաւըտագընդնաս, Պետրաս իլէ Ճագոբաս վէ Ճովհաննէս վէ Անդրէաս անաս թէնհայտաս սիւ՛ալ էտիպ, 4 – Գաս չէհլէրին նէ գէման վաւգաս՝ պաւլաճագընը, վէ ճիւմլէ պաս չէհլէրին ինճմաճ օլաուճագը վագիթնըն՝ ալամէթինի պիրէ ատէգլէ

Digitized by Google

ասէին՝ 5 – Քահանայապետն ու գրագէտները ըսին անոր՝ Ո՞վ իշխանութիւն տուաւ քեզի այս բաները ընելու, որ այս բաները ընես։ 6 – Յիսուս ալ ըսաւ անոնց՝ Ես ալ մէկ խնդիր պիտի ընեմ ձեզի, պատասխանեցէք ինծի, ու ես ալ ձեզի պիտի ըսեմ թէ ո՞ր իշխանութեամբ կ՚ընեմ այս բաները։ 7 – Մկրտութիւնը երկնքէ՞ էր, թէ մարդոցմէ՞։ Պատասխանեցէք ինծի։ 8 – Անոնք ալ Յիսուսի ըսին՝ Չենք գիտեր։ Յիսուս ալ անոնց ըսաւ՝ Ես ալ ձեզի չեմ ըսեր թէ ո՞ր իշխանութեամբ կ՚ընեմ այս բաները։ 9 – Յետոյ սկսաւ առակներով խօսիլ անոնց։ Մարդ մը այգի մը տնկեց, պարսպապատեց անոր շուրջը, հնձան մը շինեց անոր մէջ, աշտարակ մը շինեց, այգեպանի տուաւ զայն, ու հեռացաւ երկրէ։ 10 – Երբ հասաւ ժամանակը, իր ծառաները ղրկեց այգեպաններուն մօտ, որ այգիին պտուղներէն առնէ իրեն։ 11 – Բայց անոնք բռնեցին անոր ծառաները, զարկին մէկը, սպաննեցին մէկը, քարկոծեցին մէկը։ Ետքը ուրիշ ծառաներ ղրկեց առաջներէն աւելի շատ, ու անոնց ալ նոյնը ըրին։ 12 – Ետքը ունէր իր սիրելի որդին, զայն ալ ղրկեց անոնց ետեւէն՝ ըսելով թէ Գոնէ իմ որդիիս պիտի ամչնան։ Բայց այգեպանները երբ տեսան զայն, իրարու մէջ խորհուրդ ըրին՝ ըսելով թէ Ասիկա է ժառանգը, եկէք սպաննենք զայն, որ մեզի մնայ ժառանգութիւնը։ 13 – Ու բռնեցին զայն, սպաննեցին ու հանեցին այգիէն դուրս։ Ուրեմն այգիին տէրը ի՞նչ պիտի ընէ։ 14 – Պիտի գայ, այգեպանները պիտի կորսնցնէ, ու այգին ուրիշներու պիտի տայ։ Երբ որ այս առակը լսեցին, գրագէտները ու քահանայապետները հասկցան թէ իրենց համար ըսաւ զայն։ Ուզեցին ձեռք արկանել անոր, բայց ժողովուրդէն վախցան։ Ուստի թողուցին զայն ու գացին։ 15 – Ետքը ղրկեցին անոր քանի մը փարիսեցիներ ու հերովդիանոսներ, որ անոր խօսքերուն մէջ որսան զայն։ 16 – Անոնք ալ եկան ու ըսին անոր՝ Վարդապետ, գիտենք որ ճշմարիտ ես, ու մարդոց երեսը չես նայիր, որովհետեւ մարդոց դէմքին չես նայիր, հապա ճշմարիտ կերպով Աստուծոյ ճամբան կը սորվեցնես։ Արդ, հարկ է՞ կայսրին հարկ տալ, թէ չէ։ 17 – Տա՞նք, թէ չտա՞նք։ Ան գիտնալով անոնց կեղծաւորութիւնը՝ ըսաւ անոնց՝ Ինծի դահեկան մը ցուցուցէք, տեսնեմ։ Անոնք ալ բերին։ Ան ալ ըսաւ անոնց՝ Ասոր պատկերն ու գրութիւնը ո՞ւր է։ Անոնք ալ ըսին անոր՝ Կայսրինը։ 18 – Յիսուս ալ ըսաւ անոնց՝ Ուրեմն կայսրինը տուէք կայսրին, ու Աստուծոյ՝ որ Աստուծոյ է։ Անոնք ալ զարմացան անոր վրայ։ 19 – Յետոյ Սադուկեցիները, որոնք կ՚ըսեն թէ յարութիւն չկայ, եկան անոր մօտ ու հարցուցին զայն՝ ըսելով 20 – Վարդապետ, Մովսէս մեզի գրեց թէ եթէ մէկուն եղբայրը մեռնի, որ կին առած ըլլայ, բայց զաւակ չթողուր, թող անոր կինը առնէ եղբայրը, ու իր եղբօրը սերունդ յառաջացնէ։ 21 – Եղան եօթը եղբայրներ։ Առաջինը կին առաւ, ու մեռաւ, զաւակ չթողուց։ 22 – Երկրորդը առաւ զայն, ու մեռաւ, ան ալ զաւակ չթողուց։ Երրորդն ալ նոյնպէս։ 23 – Եօթն ալ առին զայն, զաւակ չթողուցին։ Ետքը կինն ալ մեռաւ։ Յարութեան ատեն, երբ յարութիւն առնեն, անոնցմէ որո՞ւն պիտի ըլլայ կինը, որովհետեւ եօթն ալ ունեցան զայն կին։ 24 – Յիսուս ալ ըսաւ անոնց՝ Ասոր համար չե՞ք սխալիր, որովհետեւ չգիտնաք գրութիւնները ո՛չ ալ Աստուծոյ զօրութիւնը։ 25 – Որովհետեւ երբ մեռելներէն յարութիւն առնեն, ո՛չ կ՚առնուին կին, ո՛չ կին կու տան, հապա երկնքի հրեշտակներուն պէս են։ 26 – Իսկ մեռելներուն յարութեան համար, Մովսէսի գիրքին մէջ, մորենիին քով, ինչպէ՞ս խօսեցաւ Աստուած անոր՝ ըսելով թէ Ես Աբրահամի Աստուածն եմ, Իսահակի Աստուածն ու Յակոբի Աստուածը։ 27 – Ան մեռելներուն Աստուած չէ, հապա կենդանիներուն Աստուած է։ Ուրեմն դուք մեծապէս կը սխալիք։ 28 – Եկաւ գրագէտներէն մէկը, որ լսած էր զանոնք իրարու հետ վիճելու ատեն, ու գիտնալով թէ լաւ պատասխանեց անոնց, հարցուց զայն թէ Ո՞ր պատուիրանն է առաջինը ամենուն։ 29 – Յիսուս ալ պատասխանեց անոր՝ Առաջինը ամենուն է՝ Լսէ, Իսրայէլ, Տէր Աստուած մեր, Տէրը մէկ է։ 30 – Ու պիտի սիրես Տէր Աստուածդ քու բոլոր սրտովդ, ու բոլոր անձովդ, ու բոլոր մտքովդ, ու բոլոր զօրութեամբդ։ Ասիկա է առաջին պատուիրանը։ 31 – Երկրորդն ալ անոր նման է՝ Պիտի սիրես ընկերդ քեզի պէս։ Ասոնցմէ մեծ ուրիշ պատուիրան չկայ։ 32 – Գրագէտը ըսաւ անոր՝ Լաւ է, վարդապետ, ճշմարիտ ըսիր, որ Աստուած մէկ է, ու անկէ զատ ուրիշ չկայ։ 33 – Ու զայն սիրել բոլոր սրտով, բոլոր հանճարով, բոլոր զօրութեամբ, ու սիրել ընկերը քեզի պէս, աւելի է քան բոլոր ողջակէզներն ու զոհերը։ 34 – Յիսուս երբ տեսաւ որ խելքով պատասխանեց, ըսաւ անոր՝ Դուն Աստուծոյ արքայութենէն հեռու չես։ Ետքը ոեւէ մարդ չհամարձակեցաւ հարցնել զայն։

Digitized by Google

խանձախնիք պրագպրագ, գաւլմարքնաս էչէրբինին խաստէախնիք, վէ հէր քէաճ քէնճախ էչինի Թ տխխա էախ՝ գափտաճէչ տախի ուշանգգ տաւգմաճաքը Թէնպհ էաէր։ 35 – Իմճախ ուչանգգ տաւգրնգգ. գէքա խանճ տահխպինին նէ՛ զէման, ախչամ էաս կէճճ էագգաճ էաս խօքաս էախտխուչնաճ էաս տաագատհչաստը, կէւէճճխինի պիւճպհխինիգ։ 36 – Օւմպա քի տանգրգն կէւնգ՝ պիգի տուչգաւտաս պուլա։ 37 – Վէ պիգի տէգուէտախիմ էհւլէրի ճիւմլէյի օճգուէրիմ՛. Ուչանգգ տաւգրնգգ։

ԳԼԳ 14

Վէ պասնգ վէ ֆէԹիր պուչուճ էգի կիւն ասնգաս վուգաս՝ պաւլմագ խագրէ էգէն՝ պաշ քճահինէր իւճ՛ խուէնս ասը հիւճ իւճ ԹուԹնագ գաթէ կէճմէյ ֆաւրասի պաթլագ խտ։ 2 – Ճագտի՛ Խագ պրաթնաս վէւվէւճ օչմանագ էչիւն պայրամաս օչմասը՝ ատախէր։

3 – Վէ ճիսաս ԲէԹանախաաս, ճիւզամը Սիմնէրն խանէաճնագ օւլագ ասֆքաաս գիաւրաս էգէն, էւլինագ պիր չէչէ գիգբ յմէԹ խալիս նագրան նագը օլարագ, պիր խագրաւն կէւտ. վէ չիէչի գէրրագ՝ ասրն պաչը խագերինէ ատգագաս։ 4 – Վէ պաՙզը քիմնէւնէր ատբաւնէրինաէն կիւճէնիգ՝ գիս նագ նի՛չիւն խագաճ օլաճնաաս։ 5 – Չէքաս պաս էագ խւչ նիւգ ասճնարգան գիչատուչ տաճ՛բէրգ էՙյհէի ֆագիբէրէր վէրիւչ պիւբ խտ՝ ատչէրէնգ մէրգաւմիչի Թ՝ագիր էճատիւր։ 6 – Լագրն ճիսաս՝ գիագճնէրգ, նի՛չիւն ասը պիհսաղաւթ էահյօրարնէրգ. պաճնաս կիւգիչ պիր խչ խչէտ. 7 – Չէքաս ֆագիբէրէր ատ՛ճմաս ախգին իւճ պէրագեր պաւլաճնաւտ՝ խաՀէահչխինիգ վագրճ ասնէրէն էյիւնէ էահ պիւբճնիգ. ատմին գէն ատ՛ճմաս ախգին իւճ պէրագեր ատչիւ իմ՛։ 8 – Մէրգաւմի էւլինագն կէւտխյինի ֆՀաս էաերէնգ ճէահատիմի ատ՛ճին օլաւնմագաը խչիւն էվվէւճէ մէհ էՀճատ։ 9 – Հագգիգաճէն ախգ ատբաւմ գի՛ գիս պէչագէրի պիւԲիւն ատւնագնագն հէր նէքճախնաէ վա՛գ օլաւնագ խտ, գաւ խաՀաճագն էՀատխյէ ատախ Թխգքնագը քճքան բիվհյէՀ օլաւնագճագ տգր՛ատախ։

10 – Վէ ան խգիւէրտէն պիրի օլաճն խագաբիվհյէւլը ճուէաս պաշ քճահինէրէ ասը Թէագիմ էՀՀէգ խւպէ նագլրընաս կիՀատ։ 11 – Անէչ ատախ պաւնաս իչյհՀագբաէ, ատ վիճնէրէգ ասնաս ագչէն վէբմէյի վա՛ատ էՀատխյէր. օ ատախ ասնը Թէագիմ էՀՀէգ ատչյգաւն պէր վագրՀի տգրագ խտ։

12 – Վէ ֆէԲիբ կիւնգէրինին պիրինճխինաէ, էաՀ պասնգ գաւբրագնէնգ զէպգ էՀատխյէգրի զէման, չակիբագէրէ ասնաս՝ գասնգ Թա՛ատէնգ. էէմէգ խչին նէՀբէտ խագերգին քի կիտխյ ասնաս հագգրբաչաւլրա՛ ատխյէր։ 13 – Վէ չակիբաչէրինաէն խգխտնի կէգնաէրխյ ասնէրէ՛ Շէհրի կիտխյնիգ, վէ պիբ ատաԲի ատ՛ կէաՀ խւչէն պիբ ատաՀ պիգի բագաճ կիւճէնիգ. ասնին ագբաՀճաս կիտխյ, 14 – Նէրէչէ կիրգաբ, խաՀճ ատհիպինէ ատչինիգ քի, Մա՛ալիմ՛ Շահիբաչէրիմ իւճ պէրագեր պասնգ էէչէճէչիմ օագս նէ՛բէտ ախբ՝ ատչյ։ 15 – 0 ատախ պիգ ատօչնէմիչ, հագգրբ, պիբ պէչիւբ ֆէվգնաի օագս կէօաՀէրէճէնգ. պիգ օլագաս հագգրբ էտինիգ՝ ատաս։ 16 – Վէ չակիբաչէրէն չէգէպգ չէՀճ կիՀատխյէգրինաէ, ասնին քէՀնիչէրէ ատէախյի կիտխյ պագվմագն պագեգի հագգրբաչաւլրա։

17 – 0 ատախ ախչամ օլագբգագա՛ օն էգիւէր իւճ պէրագեր կէւտ։ 18 – Վէ ասնէր ագֆքաաս օճագբագաչ Թա՛ատ էաէր էգէն, Յիաս՛ Հագգիգաճէն ախգ պէչ ատբիմ՛ քի, Սիգաճն պիբի, էաՀնի պէՀնիմ իւճ Թա՛ատ էաէն, պէՀնի էճէ վէրէճէնգ ախբ՛ ատախ։ 19 – Անէչ ատախ մճագբէատէր օլմագաս վէ պիբէր պիբէր ասնա՛ ՊէՀ՛ն մի իմ՛, վէ պագչգագաբ՛ ՊէՀ՛ն մի իմ՛ ատէգչէ պագչյճաաբյա։ 20 – 0 ատախ ասնէրէ ճէվագէն՛ 0ն էգիւէրտէն պիբէի, էաՀնի պէՀնիմ իւճ ագհաճաս էնյէ պագԲրատն տգր։ 21 – Վ՝ագա՛ա Իպն իւճ քճաան քէՀճաի հագգբճաաս էագնէ պագԲրատն տգր։ 21 – Վ՝ագա՛ա Իպն իւճ քճաան քէՀճաի հագգբճաաս էագնէ պագԲրատն տգր։ 22 – Վէ անէչ Թա՛ատ էաէբ էգէն՝ Յիաս՛ էգագճբ ալագ վէ պէրէգէքճատ՛ագ օգատգգագաճն ագճրա ֆագբէլէատ, վէ անէչէրէ վէրիսկ՝ Ալբնգգ, [նէՀյհնիսկ,] պաւ պէՀնիմ ճէվագաճմ ախբ՝ ատախ։ 23 – Վէ քճագչյհ ալագ չիւքգ էճագքագէն ագճրա, ասնէրէ վէրագբ. ճիւմլէճաճ ատախ անատէ խչատիէր։ 24 –

Digitized by Google

վէ անդէբ՝ Զու պէդիմ գանըմ, եա՛նի չօգ քամանէլէր իչի՛ն ատգըրլէն եէ՛ն ՚ատՀան գ՛ոչ ատը։ 25 – Հապիգա՛թէն պիզ աւէրիմ քի՛ Թա՛ռ անը Ալլա՛ն մէլէքութիւնաե թագէ օլարագ իչէ ճէլիմ կիւնէ ատչին, ամէրզգ առմանըն մահաւլըսաե իչմիչէճիմ" ատ՚ա՛։ 26 – Վէ անլէր իլա՛Հ օգա՛ ,յատ՚ագ՝ Զէկիաե տապրնաս չէգտօրլար։

27 – Վէ Յիսա՛ս անլէրէ՝ Ձիւմլէնիզ պա՛ս կէ՛ճէ պէնիմ Հագգըմնաս սիւրչէ՛ճէգ՛ըմիզ, դիրա՛ Զագանը վուրա՛ճագ՛ադրմ՛, վէ գ՛ալա՛նլար տապրլա՛ճագ տըր՝ ատչին՝ Հապրլմըշ տըր։ 28 – Լագգին պէն գէ՛լամ՝ էմ ատգըսէն ագնա՛ս սիգատն էվվէլ Գապրլէնլաս կիւճճէճիմ" ատ՚ա՛։ 29 – Վէ Պետրոս անա՛ Էկէր ճիւմլէսի՛ս սիւրչէ՛ւէլէր պիլէ պէն սիւրչէ՛մ" ատ՚ա՛։ 30 – Վէ Յիսա՛ս անա՛ Հապիգա՛թէն ատ՚ա՛ ատբիմ քի՛ Գու կիւն Հէ՛ման պու՛ գէճէ խօրու խի՛ւ քէրրէ էօՓ՛մէդէն էվվէլ, սէն պէնի՛ խա՛ք քէրրէ ինգէ՛ագ էսէճէգբին՝ ատ՚ա՛։ 31 – Ո ատ՚ա՛՝ Էկէր պատա՛ սէնէն իլէ պէրա՛պէր էօյմէ՛ք լազըմ կէ՛լսէ պիլէ, սէնի ատյա՛ ինգէ՛ագ էՓ՛մէ՛մ" ատչէրէգ Թէ՛՚քիս էյէ՛սի՛ն. քէզալագ ճիւմլէսի՛ս ատ՚ա՛ի պէզյլէ ատ՚ուիլէր։

32 – Վէ ԳէՓ՛ատմա՛նի՛ն նամ պիր մա՛նալէ կէլ՚ուիգէրիրնէ՛ն, չամկիրա՛չէրինէ՛՝ Պէն ատա՛՚ա էմին՚ճէ՛չ ատչին՝ սիգ պուրա՛սաս օֆնուրըզ՚ ատ՚ա՛։ 33 – Վէ Պետրոս վէ ՅաՀնա՛նան իլէ Յովհաննէսի պէրա՛պէր ալըզ՚ Հագրան վէ մա՛նՀգըտն օյմագ պա՛չլատը։ 34 – Վէ անլէրէ՛՝ Ձէնէբմ էօլի՛մ աէրէճէ՛նինէ մի՛ւգ՛ատ՚ա՛ պիր. պուրա՛սաս գալըզ՚, ատյա՛նըզգ ատ՚ա՛ ատբիմ՚ ատ՚ա՛։ 35 – Վէ պիր ագ իլէրի՛ վուրըզ՚՝ ԷէրէՓ գ՛ափանագ. վէ էկէր մի՛ւգ՛ատ՚ին իսկ քէնափնէ՛նէն պատա՛՚ագի՛ կէչէ՛ին՝ ատչին՝ ատա՛՚ա էտէրէգ ատբիմ քի՛, 36 – Ապա՛ Փետիր, սէնէն ՚ինանա՛ճ Հէր չէյ մի՛ւգ՛ատ՚ին ատիր. պատ քէատչի՛ պէնա՛ճ կէչիր. յատբին պէնի՛մ խա՛թէատչի՛մ՚ ատչիլ, ամէնագ սէնին էՈՒԻՒՒՒՒ օլատա՛։ 37 – Վէ կէլիագ անլէրի՛ ատյա՛ատա պատ՚ագ՚ատ՚ագ՚ Պետրոսա՛՚ Էյ Սիմո՛ն, ատյա՛՚ագ՚ մը տրո՛. պիր ատ՚ա՛՚ագի՛ ատյա՛նըզգ ատբա՛գ՚մատըն մը։ 38 – Ի՚գվատա՛ ատչի՛ագ՚ մէճէ՛ք իչի՛ն ատյա՛նըզգ ատբա՛գ՚ագ ատբա՛՚ա էտիՀնիգ. վագա՛՚ա բա՛Հ Հագրը, ամմա՛ Թէն գա՛՚ի՛՚ք ատիր՚ ատ՚ա՛։ 39 – Վէ Թէ՛գբատ կիւտագ՚ Հէմա՛ն ո ատօգիա ատգա՛Հէ՛գէ՛ճ ատա՛՚ա էՀ՚իէտի՛։ 40 – Վէ ՚ագ՚ատէ՛ի էտիգ՚ ԷՒՒՒՒ ատ՚ի՛՚ք ատչի՛ատ՚ա պատ՚ատա՛, գիրա՛ կէօգ՚իրի՛ ագրըլա՛շմ՚ըշ խի՛, վէ ատ՚ա՛ա Նէ ճէվատ՚ վէ՛րէ՛ճէլէրէրնէ՛ի՛ պագ՚ագ՚ըզ՚ագ՚ խի՛։ 41 – Վէ Իւ՚իւ՚ա՛ճ՚ի՛ գէ՛րգէ կէ՛լիգ՚ ատ՚ի՛՚ք՚ագ՚ ատ՚ա՛ա՚ յատ՚ա՛ յատ՚ագ՚ խի՛Թ՚իգ՚ էտէ՛ի՛գ՚ Ար՚ի՛՚ք՚ագ՚ ատ՚ա՛ա՚ յատ՚ագ՚ խի՛Թ՚իգ՚ էտէ՛ի՛գ

չէր ինչ պիտի մնար մեծ մասը ձա-
ւանաց գաթի իչուն 'ալէչկինեն չէ հա-
ատէ ապատարար իսկ ատ, պատմա-
ատրար։ 56 — Ձիրա անոն 'ալէչկինատ
նչէն քիմսէներ հատան չէհատէ էթ-
ահիներ խսկ ատ, չէհատէիներ պիրի
պիրինէ մնավածրզ ատչիկ խսի։ 57 —
Ալ պա'զրատրը գաւզերդ 'ալէչկինատ
հատան չէհատէի էատերք, 58 — Պատ-
ատմին' էչ ինչ հատիրմիշ չատ հէչ-
քէնի նըզբդդ, խոշ կիւնատ' էչ ինչ հա-
փըրմատրշ պիր զապրիսինի պինա էատ-
ճէչիմ, ատատիչինի իչիմտրք' ատատ-
ներ։ 59 — Ալ պատ վէճճէնչ ատատի չէ-
հատէիներ պիրի պիրինի մնավածրզ
ատչիկ խսի։ 60 — Ալ քհատկին ե ա'-
զատմ օրիատատ ատյատչ գաւզերդ Ձի-
ատատատ' Հիշ պիր ճեվատպ վէրմէ՞զ մի
ակին. պատնչատր ատկինի 'ալէչկինատ նէ՞
չէհատէիներ էատչօրյատ' ատչիկ սիւ՞ատ
էէիատիս։ 61 — Ա ատատի սիւ-քհատ էատ-
քէք' հիշ պիր ճեվատպ վէրմէտատիչ ե,
քհատկին ի ա'զատմ իէքերատ' Գրիստատս
Իպին իսկ Մէւպատրէք ատ՞ն մի ակին' ատ-
չիկ ատնա սիւ՞ատ էէիատիս։ 62 — Ձիատատ
ատատիկ' Գէն իմ', վէ Իպին իսկ քհատանը
Գատատրէիին ատղընատս օձատրատրք, վէ
կեդչիւն պատւատիշատրչ կէւիրք կէօ-
քէճէքօինիզ' ատատիս։ 63 — Իմսի քհատ-
կինե ի ա'զատմ' քէնատի էավատղինը իշրր-
իէքդ' Ակրիշդ պիդէ չատհատւրը նէ՞ լատ-
զըմ'. 64 — Փիւֆրիւնիւս իչիմատինիզ.
ատիշէ նա՞տրլ կէօրիւնիւշ' ատէատիս. ատ-
ւէրերին ճիւմլէսի ատատիկ' Էօսիւմէ միւտ-
իատահագգ տրշ' ատչիկ ատնը կիւ-քմ էէ-
ատիչէր։

65 — Ալ պա'զրատրը ատնըն իւգէրինէ
Քիւքիւրմէչկ, վէ նիւզիւնիւս էօր-
իէիւզ' ատնա էուսմրատգ վուրատրագ'
Փէչդատմզէրլիկ էչլէ' ատմէչկ պատչա-
ատրլատր. Իշտատճէքհատրչատր ատատիկ ատնա
ատիլկ վուրատրլատր։

66 — Ալ Գէատրատ ատչատրատա Հատվ-
լատատա իգէն, քհատկինի ե ա'զատմէն Ճատ-
բիչիչէէրինատն պիրի կէլիրդ, 67 — Գէատ-
իատր էրքնէրր կէօրատիւչիատճ ատնա պատ-
գէրդ' Ալն ատատիկ Ներգատբէքի Ձիատատ
իչլէ պէրատպէր իտատին' ատէատիս։ 68 — Լատ-
քհին օ' Նէ՞ ատէչլէատչկինէ պիրլմ՞ վէ
ատնչատատա՞' ատչէրերէք, իիքհատր էէատքի.
վէ ատրշատրչատ ատճկինէչ չէզատրգատա'
իէօրատ էօճատիս։ 69 — Ալ էճատրկչէ ևէ-
նէ ատնը կէօրատչէրէ, օրատատա ատատանը-
ատրատ' Գատ ատնչէրատէն ատիր' ատէատչէ

պատշատատը. 70 — Ա ատատիկ քէէքրատր քհա-
քհատր էէատիս։ Ալ է պիր միատատէքի ատի-
բատ, էիքհէ օրատատա ատատրատնչատր Գէատրատ-
ատա' Ատհատչէն ատնչէրատէն ատին, գիրատ
Գատնիչէատրը տըն վէ ատչիչէչկինի պէնգէ-
չօր' ատէատիչէր։ 71 — Ա իսկ' Գատ ատ-
ատկինինէզ ատատմի քատնրմատմ' ատէչէ-
բէք պէատատա՞ատ վէ ևէճինն էէՃէչէ
պատշատատը։ 72 — Ալ էքհնճի քէերքէ
իսօրատ էօճատիս։ Վէ Գէատրատ Ձիատատրէն
քէնատինէ՞ Իսօրատ էքհէ քէերքէ էօճմէՃը
ատէն ատն պէնէ իոշ քէերքէ իիքհատր է-
ատճէքհատն' ատէատչէ ատօգիս իսօրքրնատ
կէէիրմէքէլէ, տպշատատրը պատշատատը։

ԳԱՂ 15

Ալ է ատատատհ օյատքէրը կիտի, պատշ
քհատկինէրը, էիքհէչատրլատր վէ 'իւչէտա
իչէ' վէ պիւքհատն միլլէքի մէ՞ճէտի Ճիա-
շատվէրէ էատճ' Ձիատատը պատպատտրշ-
ատատն ատնչատ կէօճատիւրիւտ Գէատրատատա
քէէպիտ էէճատիչէր։ 2 — Ալ է Գէատրատատա
ատնա' ևէկատատիչէրէին ատէչկի ատ՞ն մի
ակին' ատչիկ ատիւ՞ատ էէիատիս. օ ատատի ատ-
նատ ճէվատպէն' Ատչլէատկինի կիտի տպէ'
ատէատիս։ 3 — Ալ է պատշ քհատկինէչէր ատնը
չօգ չէչլէրատէն ատօտատը ՀՊՀատմ էէՃ-
ատէքէչէրքինատէ, 4 — Եինէ Գէատրատատա ատնա
ատիւ՞ատ էատերք' Հիշ պիր ճեվատպ վէր-
ատէ՞զ մի ակին. պատգ, 'ալէչկինատ նէ՞
գատատրատ չէՀատէր չէհատէի էատչօր-
յատր' ատէատիս։ 5 — Ալ է Ձիատատ ատրիշդ
հիշ պիր ճեվատպ վէրմէտատիչէ' Գէատրա-
տատա իէ՞ատճէիատպ էէճատիս։

6 — Ալ է չէր պատչատմատատ ատչէրերին
Իատչէպ էէճատիչէրէրի պիր մատհատատը
ատատը վէրհյօր իսկ։ 7 — Ալ է ևէՊՀէպատ
էօնատրչնատատ գատճ' Ֆի՞իլիճատէ պատ-
լատնատատ' ՖիւՊՀնէ չէզատրատն բէ՞ֆիգչէրէրի
իչէ պէբատպէր մատհատատա օյատն Իատրատքա-
քատա ևատսէրնատատ պիր քհմատ վատր իսկ։
8 — Ալ է իատպզ պատղրրբդպ' քէնատիչէրէ օ-
չատն 'ատատէրէրինն իէՃատրքհատատա պատչատն-
մատտրնէր Իատչէպ էէճմէչկ պատշատատը։
9 — Ալ է Գէատրատատա ատչէրէ՞ ճէվատպէն'
Ատիկն իչիատն ևէկատատիչէրէին մէ՞ճէտինի
ատատը վէրմէտմի իսօրէ՞ր մի ակինի' ատէ-
ատիս։ 10 — Ձիատատ պատշ քհատկինէչէրէին ատ-
նը հատատատչէն ևատչէ Իատչէպ էէճատիքք-
չէրէրինի պիրիր իսոն։ 11 — Լատքհին պատշ
քհատկինէչէր ատնըն ևէրէրինէ քէ՞ճատիչէրէի
իչինէն Իատրատքատչատ ատատը վէրմէտճէրի Իատ-
չէպ էէ՞ֆէ էատչէ իատպզը Իատչէրէքը էճճ-

Digitized by Google

ասիկէր։ 12 – Վ.է Պիղատոս Թէքլասը անդէրէ ճէվապէն՝ Էյլէ խոհ նէհոսախլէրին մէլիյի ոռեսկիներվ քիմոհէ նէ՛ ճաֆմամը խոհէրսիներվ ասէ։ 13 – Անդէր ասոհ՝ Ան՛ը սալ էլլէ՝ ասիկ Թէքլասը նէհաս էթմիլէր։ 14 – Լաքին Պիղատոս անդէրէ՝ Ըսա՝նէ՞ քէօթիւլիւք իչլէմիշ տիր՝ ասէտի խոհ ասէ, անդէր՝ Ան՛ը սալ էթ՝ տէյէրէք ասահա զիյասաէ նհաս էլլէսիլէր։ 15 – Վ.է Պիղատոս խալխը խօշնաս էթմէք իսթէմիշէ, անդէր իչէն Բաբասըգալը սալը վէրսի, վէ Յիսուսը ասէյսիւքսէն ասկըրա՝ սալ օլունմագ իչէն Թէսլիմ էթոհ։

16 – Վ.է 'ասքէրլէրը անը տիվան մահալի օլան հավլաս իչէրիսինէ կէօթիւրիւ պիւֆիթին պէօլիւչիս ճէմ՛ էթսիլէր։ 17 – Վ.է անաս էրգէվանի խիլ'սէֆ կիւտիրսիլէր, վէ տիքէնէն պիր թաճ էօրիւգ պաշլնաս գօսորլար։ 18 – Վ.է՝ Սէլամ սանաս, էյ նէհոսուլէրին մէլիյի՝ դէյէրէ՛ անը սէլամլամագ պաշլաստըլար։ 19 – Վ.է գամըշլէ անըն պաշլնաս վուրուգ՝ իւզէրինէ թիւքիւրիւլէր, վէ տիգ չէզքիւգ անաս Թէմէնաս էաէրլէր իսոհ։ 20 – Վ.է անը խոթիհգաս էթոհ անքաստէն ասկրաս, իւզէրինէն էրգէվանի խիլ'սէֆը չէգաստըլ՝ անաս քէնահ էլպիսէսինի կիւտիրսիլէր, վէ խաչա կէտմէք իչէն սոբաստըլ։

21 – Վ.է Ալեքսանդրաս իլէ Ռուֆոսէն փէաէրի Սիմոն նամընաս կիւրնէլի պիր քիմսէ Թաղրնաստան կէլիպ՝ կէչէր իքէն, պաստաս անըն խաչընը Թաշղմագաս թէզաղ էթոհիլէր։ 22 – Վ.է անը Գողգոթա նհոմ մնահալէ կէօթիւրսիւքլէրինհէ, 23 – Անաս իչմիչէ միւրր ի ասֆի իլէ գաղրշմշ չէրաղ վէրսիլէր, ամմոս գաղսլ էթմէհոհ։ 24 – Վ.է անը խաչա կէտիրգէհէն ասկրա, հեր քէհոն հիսաէսի ի՛չմ օլմագ իւզրէ գուր'սա աֆաղրագ էլպիսէսինի Թաղսիմ էթոհիլէր։ 25 – Վ.է անը խաչա կէտիրգիլէրի վաղրի սա'սահ իւչ խոհ։ 26 – Վ.է անըն ճիւրմ եասֆիսաք՝ ԵԻՀՈՒՏԻԼԻՐԻՆ ՄԻԼԻՒՑԻ՝ սէչիսիւզէրինհէ եասղրմշշ խոհ։ 27 – Վ.է պիրի սաղընաս վէ պիրի սօլընաս սանըն իլէ պէրապէր իքի Հաղրամի խաչա կէտիրսիլէր։ 28 – Վ.է՝ Միւճրիմլէր սբքասընաս 'սահա օլունաս՝ սէչիս եասղրմշ օլսըն ի՛չմիսի՛ օլսըն ի՛չմիսի՛ ալնհաս։

29 – Վ.է եանընհան կէչէնլէր պաշլարընը սաղսլագ սանա քիչիր էաէրէք՝ Վա՛չ հէյ՛քէլի եգզդող իւ կիւնհաէ պինհա էաէն։ 30 – Փէհնհիի գուրմաք վէ խաչսանան էն՝ սէրսէր խոհ։ 31 – Փէգամբէր պաշ քէսհիլէր իլէ 'իւէմիս քէնսի սարաստրըհաս խոհիչգաս էաէրէք՝ Պաշղաստրընը գուրմագաս, քէնահնի գուրմասմագա գաստիր սէչիլ սիր։ 32 – Իսրայիլէն մէլիյի Փրհաս չիմսի խաչսանան էնհան, պիգ սահի էօրհան ինհանագա՛' սէրսէր խոհ։ Անը իլէ պէրապէր սագսլ օլսանհագաս սահի անհաս չէմ՛ էաէրսէր խոհ։

33 – Վ.է սա'սահ սաթըյա կէլսիրքսաէ, Թաս սա'սահ սօգմագա գաստիր պիւճիհն հէր իւգէրինհէ գարանլըգ օլսաս։ 34 – Վ.է սա'սահ սօգմագաս ճիհաս հիւքսէք սէչիլ Փէրհաս էսհոհ՝ Էլօի, Էլօի, լա՛մա սաապագթանի, հա'նհ Թէքճէնհ օլաՀնդգաս՝ Իյ Ալլահ իմ, իյ Ալլահ իմ, պէհի նի՛չհն Թէրք էթոհին՝ սէչոհ։ 35 – Վ.է օրհաս սաաւրանհարըն պա'զրսը պաՀնհա իչիհսէքսէ՛ Իչիհ նհոհսը չսաղրըյ՛ սէչոհիլէր։ 36 – Վ.է պիրի սէչիրհոհ պիր սիւՀնհէրի սէրքէ իլէ ասօսաւրհաս, վէ պիր գամիչսը Թաղրմ՝ Պրագրնըգ պագգալմ նհգիա անը էնտիրմէչէ կէլի՛ր մի՛ սէչէրէք անաս իչիհրսի։

37 – Վ.է ճիհաս հիւքսէք սէալէ Փէրհաս էսհոհ՝ Թէքլիի բաՀ էթոհ։ 38 – Վ.է հէյ՛քէլինի փէրհաէսի հոգաղրհաս աչսաղյա գաստար էգրիՀըլղ իքի չսագգ օլսաս։ 39 – Վ.է գաբշրնընհաս տուբան հիւգ պաչը անըն պէգիլէ Փէրհաս էսհոհ Թէքլիի բաՀ էթոհչինի հէօթսիչիհնհէ, Հաճիգագ-Թէն պոս աաէմ Իպն Ուլլահ խոհ՝ սէչոհ։ 40 – Վ.է ուգագսաան նագզար էաէն նհաՀան սահի պաւլունաս՝ սագսլագրնհաս Մագգագդալը Մարիամ վէ քիչ-չինը ՀՀակոբաս իլէ Յովսէսին վաՀնհաէսի Մարիամ վէ Սողովմ սահի վաղ խոհ։ 41 – Փէհնհսի Գալիլեասաս իքէն սահի մէգդաւմէղը անդն սագսլնճաս հէսհոհ սանս խղտմէք էաէրլէր խոհ. վէ անդն իլէ պէրապէր Նբաւսաղմ չղգմշ օլան պաչգագս չօգ նհաՀան սահի վաղ խոհ։

42 – Վ.է սհչսամ օլսըգսաս, Թէաւրիք, հաւրի սէպիսէն էվվլ օլսըն կիւն օլմիսղդ։ 43 – Շուբաս սա'զաբնաս՝

Digitized by Google

ոլուա՝ մի՛թէ եղէր վէ մէկէքի՛ւ Ո՛ւլ-
լահա մունէ՛ատրը պուլանան Ա՛խմա-
խիսէ Յովսէփ եկլիսկ՝ ճէսատէ՛ն Գի-
պատոսըն եասնէ՛սա կիրէ՛սէք, Յիսուսըն
ճէսէ՛սի՛ն թ՛ալէսկ էյլէ՛սի՛։ 44 – Վ՛է
Գիզատոս անըն վէ՛ճա՛ի էմ՛ի՛ շ ոլոր-
գ՛նա թ՛է՛ա՛ճճ՛ալէ եի՛ւ պատշէյ-
չապրըսկ՝ Զօգատա՛ն մը վէ՛ճա՛ի էմ՛ա՛ի՛
ասէյի՛ա անտ սի՛ւալ էյա՛ի՛։ 45 – Վ՛է
ի՛ւ պատշէյատն վ՛ուտա՛ւ է հալ ասկ՛ի՛ա-
մասկ՛ալէ ճէսէ՛սի՛ Յիսուսը ոլորդ՛ալ-
սա՛ն։ 46 – Ա՛սէ՛ի՛ քէ՛ի՛ն պէ՛գի՛ սա՛ի՛ր՛ն
ալ՛սրա՛գ, գի՛ւ՛ւ՛ի՛ էնա՛ր՛իկ սա՛ն օ՛ր
պէ՛գի՛ սա՛րա՛ր, վէ գ՛ալա՛սա գ՛ալ՛ի՛ր՛ն
պի՛ր գ՛ալա՛ա գ՛ոյ՛ա՛ւ՝ գ՛ա՛գ՛ի՛ր՛ն գ՛ա՛գ՛ի՛ա-
սա՛ն՛ա պի՛ր Բ՛ա՛ր ես՛ա՛գ՛ի՛ալ՛սա՛ր։ 47 –
Վ՛է Մ՛ա՛գ՛գ՛ա՛գ՛ալ՛ր Մ՛ա՛ր՛իա՛մ՛ ի՛ւ՛ր ճ՛ա՛ւ-
ա՛ճ՛ա՛ն վ՛ալ՛ի՛ա՛ճ՛ա՛ի՛ Մ՛ա՛ր՛իա՛մ՛ սա՛ն՛ր՛ն գ՛ա-
ճա՛ա՛ալ՛ր՛ր՛ն է՛ր՛ր՛ պ՛ա՛գ՛ի՛ր՛ալ՛ա՛ր՛ խա՛ն՛։

ԳԱՂ 16

Վ՛է ա՛ճ՛ի՛ր՛ կի՛ւ՛ն՛ի՛ւ կ՛է՛չ՛ի՛ր՛ճ՛ա՛ն՛ ա՛ճ՛ի՛ր՛ա՛,
Մ՛ա՛գ՛գ՛ա՛գ՛ալ՛ր Մ՛ա՛ր՛իա՛մ՛ վ՛ի՛ ճ՛ա՛ւ-
կ՛ա՛ր՛ա՛ն՛ վ՛ա՛ւ՛ի՛ա՛ճ՛ա՛ Մ՛ա՛ր՛իա՛մ՛ ի՛ւ՛ր Սա՛-
գ՛ա՛վ՛ի՛ կ՛է՛լ՛ի՛ա՛ ա՛ն՛ա՛ սի՛ւ՛ր՛ի՛ճ՛ ի՛ւ՛ա՛գ՛ի՛ր՛,
պ՛է՛ Տ՛ա՛ր՛ալ՛ա՛ր՛ ա՛ա՛ճ՛ր՛ն՛ ա՛ա՛լ՛ի՛ճ՛ օ՛լ՛ա՛ճ՛ա՛ա՛ր՛ր՛յ-
լ՛է՛, 2 – Հ՛ա՛ճ՛ի՛ճ՛ա՛ն՛ի՛ւ՛ր ի՛ւ՛ր կի՛ւ՛ն՛ի՛ւ, ա՛ա՛-
գ՛ա՛ Տ՛ա՛լ՛ա՛ր՛ն՛ կի՛ւ՛ն՛է՛ն՛ ա՛ա՛ղ՛ա՛ր՛ ի՛ւ՛ր՛ն գ՛ա՛գ՛ի՛-
ր՛ա՛ կ՛է՛լ՛ա՛ի՛ւ՛է՛ր՛։ 3 – Վ՛է ա՛ի՛ր՛ի՛ պ՛է՛ր՛ի՛ն՛է՛՝
Գ՛ա՛գ՛ի՛ր՛ն՛ գ՛ա՛ճ՛ա՛ւ՛ա՛ր՛ն՛ա՛ա՛ն՛ Բ՛ա՛ւ՛ի՛ր՛ պ՛է՛գ՛է՛
ք՛ի՛՛ր՛ ե՛ա՛ւ՛ա՛գ՛ի՛ա՛ճ՛ա՛գ՛ ա՛ա՛ր՛ր՛՝ ա՛ճ՛ի՛ր՛ա՛-
ի՛ա՛ր՛ խա՛ն՛, 4 – (Վ՛է գ՛ա՛ա՛ճ՛գ՛ի՛ա՛ր՛ր՛ն՛ա՛ա՛ն՛
Բ՛ա՛ւ՛ի՛ր՛ ե՛ա՛ւ՛ա՛գ՛ի՛ա՛ճ՛ա՛գ՛ ե՛է՛օ՛գ՛ա՛ճ՛ի՛ա՛ր՛ն՛,)
պ՛է՛ր՛ա՛ փ՛է՛ք՛ պ՛է՛գ՛ի՛ւ՛ի՛ք՛ խա՛ն՛, 5 – Վ՛է գ՛ա՛գ՛ի՛-
ր՛ա՛ կ՛է՛գ՛ա՛ճ՛ք՛ա՛ր՛ի՛ն՛ա՛ե՛ , պ՛է՛ Տ՛ա՛լ՛ ի՛ւ՛ա՛ա՛ա՛
կ՛ի՛յ՛ա՛ի՛ւ՛ ս՛ա՛գ՛ Բ՛ա՛գ՛ա՛ճ՛ա՛ա՛ա՛ օ՛ճ՛ա՛ւ՛ա՛ւ՛ա՛ պ՛է՛ր՛
ն՛է՛վ՛ճ՛ի՛ա՛ն՛ կ՛է՛օ՛գ՛ի՛ճ՛է՛գ՛ի՛ա՛ր՛ի՛ւ՛է՛, Տ՛ա՛յ՛ա՛ա՛ն՛ օ՛լ՛-
ա՛գ՛ի՛ր՛, 6 – Ո՛ա՛ա՛ն՛ա՛ա՛ն՛ ա՛ա՛լ՛ի՛ր՛ ե՛ա՛ւ՛ա՛գ՛ի՛ա՛ճ՛ա՛գ՛՝ Տ՛ա՛յ՛ա՛ա՛ն՛
օ՛լ՛ա՛ճ՛ի՛ր՛ա՛ա՛ր՛ր՛, ա՛ճ՛ի՛ ա՛ա՛լ՛ի՛ ե՛ա՛ւ՛ա՛գ՛ի՛ա՛ճ՛ա՛գ՛ Ն՛ա՛-
գ՛ա՛ւ՛ե՛ի՛ճ՛ Յիսուսը ա՛ա՛գ՛ա՛յ՛օ՛գ՛ա՛ճ՛ա՛ր՛ր՛ գ՛ի՛-
գ՛ա՛ Տ՛ա՛յ՛ա՛ա՛ն՛ ա՛ա՛ճ՛ի՛ր՛ ե՛ա՛ւ՛ա՛գ՛ի՛ա՛ճ՛ա՛գ՛ ա՛ա՛ր՛ր՛՝ Տ՛ա՛յ՛ա՛ա՛ն՛
օ՛լ՛ա՛ճ՛ի՛ր՛ա՛ա՛ր՛ր՛ Յիսուսը ի՛ւ՛ր՛ն՛ ա՛ա՛ղ՛ա՛ր՛ ի՛ւ՛ր՛ն՛ ա՛ա՛ղ՛ա՛ր՛ ի՛ւ՛ր՛ն՛
ա՛ա՛ղ՛ա՛ր՛ ի՛ւ՛ր՛ն՛

ԻՆՃԻԼ

ՂՈՒԿԱՍԸՆ ԹԱՂԱՐԻՐԻ ԻՒԶՐԷ

ԳԱՂ 1

Էյ ֆազիլէթլու Թէոփիլոս, իսկ թէոսոսէն կէօղէրիլէ կէօրէնլէրին վէ քէլամըն խոսեմլիք օլմալարըն, 2 – Ախամէզսա սահիհէն մխէնդիսէմ օլսըն հէնդէկներ պիզէ հաքդ էթմիշ օլտըգլարընա կէօրէ, 3 – Նիչէ քիմսէլէր անլէրին Թէրթիպլէ Թէլիֆինէ պասդ շոսմազ օլտըգլարը ճիհէթլէ, պէն տահի էն էվվէլինէն հէր շէյի քէմալը տիգգաթլէ Թէֆահհիւս էթմէդիմսէն, 4 – Ամմա Թաղիմ օլունսըն էշյիներին հազիգաթընը պիլմէկ իչհէն, ամմա ճիւմլէսինէ սըրասարլէ խոսդմագ պոնսա միւնասիպ կէօրիւնմէս.

5 – Նէհուսիէ մէլիքի Հէրոդէսին կիւնլէրինսէ, Աբիա նէվազէթինսէն Զաքարիա նամընսա պիր քահհին պուլունուսա՝ զէվճէսի տահի Աճարոն դըզլարընսան օլարագ, քամի Նգիսաբէթի խոն. 6 – Իքիսի տահի Ալլահընն հուզուրընսա ասլիհ օլուսա՝ Բասպէրն ճիւմլէ էմիրէր վէ ահքիամընըն պիլսա գուսուր իճթասընսա պուլունուրլար խոն. 7 – Վէ Նգիսաբէթ 'ատդըր օլորդընսան էվլատըրը օլմազըդ՝ իչրիսի ատ խասլը հաւլը խոնլէր. 8 – Վէ մէրգում քէնտի նէվպէթի սըրասընսա, Ալլահըն հուզուրընսա քահհինլիք խոստէթինի իճրա էտէր քէն, 9 – Քհանհինլիք 'ատէթի իւդրէ Բասպէրն հէյքէլինէ էիրիպ՝ պուխսուր եաւմսագ գուր'ասը քէնտինէ ախշոխու. 10 – Վէ գավմըն պիւթիւն ճէմա'ասէթը տահի պուխսուր վազիճընսա խոսրիճատ ատա'ա էթմէդսէ իչքէն, 11 – Բասպէրն մէլէյի պուխսուր մէզպահներն սաղընսա տաբաստ՝ ատնա կէօրիւնսուս. 12 – Վէ Զաքարիա ահը կէօրիւնճէ մի'զարիպ օլուս՝ քէնտիսէթինէ գօրգուս կէլսի. 13 – Վէ մէլէք ատնա՝ Փօրգմա, էյ Զաքարիա, զիրա նիյասըդ գաբագ օլուտնմազըդ զէվճէնդ Նգիսաբէթտէն ուէնին պիր օղլընդ օլաճագ, վէ ատնա *Յովհաննէս Թէսմիյէ էտէճէքսին. 14 – Վէ ատնա մէսէրլէթ վէ չատլըդ օլուագ՝ անդն վէլատէթինատն չօդ քիմսէլէր մէսրուր օլաճագ տըր. 15 – Զիրա Բասպէրն հազուրընսա պէզմիւք օլուագ՝ տոլա չէբասագ վի միւսքիր իչմէյճէք, վէ հէմման վալիսէոնինն թահմինատն Բաւհ իւլ Փուսատէ մէմլու օլաճագ տըր. 16 – Վէ պէնի Իսրայիլատն չօդ քիմսէլէրի՝ քէնտիլէրին Ալլահը օլսըն Բասպագա սէօնտէրճագ, 17 – Փէսէրլէրին գաւղաէրինի էվլատա, վէ 'ասիլէրի ատաիհլէրին 'ադալնա սէօնտէրէրճէ, Բասպագա հազըրլանմըշ պիր գաւմ Թէհիյյէ էթմէճէ իւզրէ, Նգիսանդն բուսհա վէ գաւտրէթինէ ատդն էօնիւնճէ կիսէճէք տէր՝ սէտի. 18 – Զաքարիա տահի մէհէյէ՝ Գնանա նէսէօն պիլէյիմ. պիրա պէն իհթիյար իմ, զէվճէմ տահի խալը կաշը տըր՝ սէտի. 19 – Վէ մէլէք ատնա ճէվապէն՝ Գէն Ալլահըն հուզուրընսա տուրսան Գաբրիէլ իմ, վէ ատնա սէդալէյիգ՝ պուս էչյիների Թեպշիր էթմէյէ իրսալ օլուտնըմ, 20 – Վէ իչթէ սէն վազիթըմնա իհթիամ օլունաճագ սէօզլէրիմի ինանմատդըդն իչին, պուճաղըրդն վագտա՝ պուլաճագ կիսէճ տէյնի սուիսիզ օլուագ, սէօզլէմէյէ մուգթէստիր օլմազըդ՝ ատի. 21 – Վէ գավմ Զաքարիայը սէգլէյէմէքսէ օլուագ՝ հէյքէլսէ կէճիքմէյինէ Թէ'աճճուբ էտիյօրսուր իտի. 22 – Ատաիհ տըլըսըրյա չըգմըգտատա, անլէրէ սէդալէյէմէյէ մուգթէստիր օլմաագաղընատան, հէյքէլսէ պիր բիւյա կէօրմէճէ օլտըգլարընը անլատըրյար. ո տահի՝ անլէրէ իչարէթլիկէր էտիյօր իտի տէ սուիսիզ գաւտր. 23 – Վէ խրատէթինէն կիւնլէրի Թէմամ օլմազդն, քէնտի խանէսինէ կիթտի. 24 – Վէ օր կիւն-

*Բասպագըն 'ինայէթի

Digitized by Google

լէբան ասիր, զէվճէսի նգիսաբէթ համիլէ օլուպ, 25 – Բապպ խազ. տրասաքնաս հազաբէթնէ կէսաբէնէ ի-չին, պահաս հիւան ի նազաբ գէլսըզը կիճնէլեսե պէօյլե էյլեսի՝ ասէյերէնէ քէնարնէ պէշ ալ կիգլէսի։

26 – Վէ ալիբնէնը ալաս մէլէք Գաբրիէլ Ալլահ Թարաֆընաս, Գալիլեասաս վազը՝ Նազարէթ նամ պիր շէհիր, 27 – Դաւիթ խանէասանընաս Յովսէֆ խամինէ պիր ասէմի նէշանլը ալաս պիր պաքիրէնին նէզարինէ կէօնաէրիլսի. վէ օլ պաքիրէնին խամի Մարիամ խաի։ 28 – Վէ մէլէք մէրգասմէնին նէզարինէ կէլիպ՝ Սէլամ սանա, էյ լութֆա նա՛իլ օլմուշ դ-ինէր, Բապպ սէնին իլէ սիր. սէն նէսա պէյնինէ միւպարէք սին՝ ասի։ 29 – Ո խե գէյնէ կէօրսիւքճե, քէլմընասան միւպարէք օլուպ՝ Գաւ նամալ սէլամ օլա՝ ասէյնէ թէֆէքքիւր էասէր էքէն, 30 – Մէլէք ասա՝ Գօրգմա, էյ Մարիամ, զիրա Ալլահդն 'ինանինէ լութֆ-ալուսաան։ 31 – Վէ իշթէ համիլէ օլասուպ՝ պիր օղուլ տօղուրաճագսըն, վէ ասա Յիսուս թէսմիյէ էասնէն, 32 – Ո պէօյինէ օլասուպ՝ ասա Խոն իւլ Մէյթա'ալ սէնինէ ճէսա, վէ Բապպ Ալլահ ասա փէատէրէ Դաւիթին թախթընէ վէրէճէք սաբ։ 33 – Վէ պէյթ ի Յակոբդն իւզէրինէ իլ էվէտ հիւքիւմէթ սիւրիւսի՝ մէլէքլիւթ իւնէսն նիհայէթի օլմայաճագ տըր՝ ասէտի։ 34 – Մարիամ խոճ մէլէյէ՝ Գաւ նամալ օլա պիլիր, չինքի պիր էր պիլմէմ՝ ասէտի։ 35 – Մէլէք տօխի ասա ճէվապէն՝ Սէնինն իւզէրինէ Րուհ իւլ Գուտա կէլիպ, Մէյթա'ալլըն գուտրէթի սանա կէօյճագ օլաճագ. պուս էճլէսէն սէնատէն տօղաճագ մանգատատա զուրա տօխի Խան Ուլլահ տէնիլէճէք սաբ։ 36 – Վէ իշթէ ագրաապհասն օլան Նգիսաբէթ տօխի էնթիխարլըղնասա պիր օղլա համիլէ օլուպ՝ պուս ոյ օլ 'ադիր տէնիլէնին ալիբնէճը սըր տըր. 37 – Զիրա Ալլահդն 'ինանինէ հիչ պիր չէյ զայր ի միւգճիզն տէյիլ տիր' ասէտի։ 38 – Վէ Մարիամ' Իշթէ Բապպըն ճարիյէսի, պահաս սէօզինէ կէօրէ օլսուն՝ տէմէսէյլէ մէլէք ասէն նէզարինէտէն կիթտի։

39 – Վէ Մարիամ օլ կիւնլէրտէ գալդըպ՝ 'ատէլէթէն տաղլար ճիվասըքնաս, Յուդա շէհրինէ կիտի, 40 – Զաքարիասնէն խանէսինէ կիրէբէք, Ելիսաբէթէ սէլամ վէրտի։ 41 – Վէ Նգիսաբէթ Մարիամնէն սէլամինէ իշիտէյնէ կիպի, չօճուգ ասէն բաշընինտէ սըչրասաը, վէ Նգիսաբէթ Րուհ իւլ Գուտալի մէմլու օլուպ, 42 – Նիչքնէ սէսէլէ չաղրըտագ տէտի՝ Սէն նիսա պէյնինէտ միւպարէք սին, վէ սէնին բահմինին մինհասը միւպարէք տիր. 43 – Վէ պու պահաս նէ'իւտէն օլասուքի՝ Բապպըմընէն վայիսէտի հառնըսա կէլէ։ 44 – Զիրա իշթէ սէլամընէն սէսի գուլագըմնա սէյհէյի կիպի, չօճուգ բահմինտէ չասալդտան սըչրասը։ 45 – Վէ նէ' միւպարէք տիր խանն էմէ-մէ օլան. զիրա Բապպ Թարաֆընաս անա սէպյլէնիլէնլէ չէյլեր խիմամ օլասնաճագ սըր։ 46 – Մարիամ տտխի' ձանըմ Բապպը Թա'զիմ էտիպ, 47 – Րուհըմ Խելասաքճաբըմ օլան Ալլահնաս չասանան օլասու։ 48 – Զիրա Գարիյսինէն էտնաս հայինէ նազար գէլսը, վէ իշթէ չինտէն տօղրա ճէսէլէ նէալլեգ պահաս' Նէ' միւպարէք' սէյէճէքլէգե. 49 – Զիւնգի Գաւսիր պահաս պէօյինգ չէյլեր էյլեսի. անըն խոճ տաթի գասատատա սըր։ 50 – Վէ մէրհամէթի նէսլասէն նէսլե քէնարնատէն գօրգմա լարըն իւզէրինատ սիր։ 51 – Գէնճաթ պազասաբյլե գասարէթ խալգագ էյլեսի. միւթէգեպպիրլերի գալալէրինէն էֆէքքարնատա փէրդյատ էյլեսի։ 52 – Գասարէթ տահխալէրինի թախթլարընատն էնտիրիպ՝ էտնասլարը նիգաբէլէմտի։ 53 – Ա՛ճ օլանլարը նէ'մէթլերլե տօյասրատա՝ գէնգինէրէն պօշ կէօնտէրտի։ 54 – Իշտասրաճրատա սէյլէսէյի իւզրէ' Աբրահամ իլէ անըն զիւրրիյէթինէ իլ էվէտ օլան մէրհամէթի թէզէքքիւր էտիպ, 55 – Գասարա Խօյսէրէ խիտասա էյլեսի՝ ասէտի։

56 – Վէ Մարիամ անըն էտնընտան իւչ այ գալարգատան ասիրա, քէնտի խանէսինէ 'ազատէր էյլեսի։

57 – Վէ Նգիսաբէթին տօղասրաճագ վագթը թէսմիյէ օլարգատա, պիր օղուլ տօղասրատա։ 58 – Վէ գօնշասլարը իլէ ագրապտարը Բապպըն անա 'ազիմ մէրհամէթ էյլեսինէ իշթիտէքլէրինտե, անըն իլէ պէրապտէր սէվինիրլեր իտի։

59 – Վէ սէքիզինճի գինասաճ մասասմը խիտան էքմէկէ գէլսէլէր՝ փէատէրինին իտմէյլե Զաքարիա

միչե եթաիլեբ։ 60 – Լաքին վալիտեսի ճեվապ վերիով՝ Խայբ, անճագ Յովհաննես թէամիչե օլուհնամագ տըբ՝ ատեսի։ 61 – Աիլեբ տոսի մերգուամիչե՝ Ագբապահնաս պոս խոմիչ թէամիչե օլուհնմըշ պիր քիմսե եօգ տըբ՝ ատեսիլեբ։ 62 – Վ.՝ Նե՞ խոմիչ թէամիչե օլուհնմասընը խոերնին՝ ատիու իշարեիլե փեսերինեն սե՛ալ եթեսիլեբ։ 63 – Ո տոսի պիր լեվհա խոթեյիով՝ Խամ Յովհաննես տըբ՝ ատիու եապագրղնաս, Ճիւմլեսի թե՛ապճիալ եթաիլեբ։ 64 – Վ.ե հեման ապղը վե տիլի աչըլըպ՝ Ալահա համան եսերեբ թեքելիւմ էյլեսի։ 65 – Վ.ե եթբաճիաս թեմեբքինե եաճիլերին ճիւմլեհինիչ գօրգու տուհրիագ՝ պոս չէյլերին քեապֆֆեսի նէհատիյէնին պիւթիւն տապիաճանընաս չալը՝ օլսըբագ։ 66 – Իչիսեինլերին ճիւմլեսի՝ Ան ճեվպա պոս մա՛սա՛մ նե՛ օլապճագ տըբ՝ ատէյերեբ, Լոթս»-ին խաթըրլարընաս հընֆիզ եթաիլեբ. վե Բապղըն եյլ ապրն իլե խոմ։

67 – Փեսերբի Զաքարիա տոսի Ռուհ իլ Գուսալե մեմլու օլաս՝ իլհամիլե սեզյէյերեբ ատեսի քի, 68 – Խորայէլին Ալահը Բապղ միապարեբ օլաուն, չինեքի գավմընը զիյարեթի էոխով՝ ապը ֆիքիյե իլե խելաս էյլեսե։ 69 – Վ.ե գասխմանեն պերաս մուգատտես փէյղամպերլերինին ապղըյիլ սեզյէսոյի իւզրե, 70 – Տիւչմենլերիմիզեն վե ալիզ հեփ պուղ էոնդյերին էլինեն խելաս օլմագ իւզրե, 71 – Գուլաս Դաւիթին խանդաոանընաս պիզիմ իչիւն «'ազիմ պիր խելաս» իզհար էյլեսոի. 72 – Թա քի եճատուրմըզա մերհամեթ էոխով՝ քենոի մուգատտես 'ահմընը, 73 – Ան'ի տուշմենլերիմիզին էլինեն գուրթուլմըշ օլարագ, [էօմրիմիզին] ճիւմլե կիւնլերինոե, 74 – Քենոի հուզուրընաս, գուսախյեթ վե սալտնյե գօրգուտրզ քենոնինե 'իհլասեթե եթմեմիզի իչոան էյլեմբեք իչիւն, 75 – Փեսերիմիզ Աբրահամաս եթոեիչի եմմինի խաթըրաս կեթիրե։ 76 – Ովե տոսի, էյ մա'սա՛մ, Մուհա'մմեդ փեյղամպերին թեքամիչե օլաուն ճագըբ. 77 – Չիրաս սեն զուլմեթ իլե եօլիա կէօլկեսինոե օհատաբանլարաս զիյա վերմեբ վե այագլարընմըզը սեզ-

մեթ թաարիգինե կեօհեսըմեբ իւզրե, Ալահընմըզըն չէֆգաթ սե մերհամեթինտեն նասիբ ատոզան նէսենել եհեճելերսեն զիյարեթ իմիզ իչիւն կելմեբլե։ 78 – Գավմընաս կիւնահյլարըն 'ասֆվր իլե օլան խելասը պիլտիրմեբ իչիւն, 79 – Բապղըն եօլլարընը հազըրլամագ իւզրե սաբըն եօնիւնտեն կիւհեճեքսինե։

80 – Վ.ե մա'սա՛մ պեզիլեյիով բուհատաս գուվվեթլեհնիր, վե Իսրայէլե զուհարը կիւնիւնեե սեչիլմե չէօլերսե տաւբաթ իտի։

ՊԱՊ 2

Օլ կիւնլերսե պիւթիւն տիւնեհանընդե թահրիր ի նաւֆաւը իչիւն Գայաեր Օգաստոս թարաֆընտան ֆերմանն տաւտաւը եմտի։ 2 – Պաւ իլգ թահրիր կիւրնիւնաս Սիւրիա վալիսի իքէն օլաուս։ 3 – Վ.ե ճիւմլեսի թահրիր օլաունմագ իչիւն, հեր քես քենոի չէհրինե կիւհեր իտի։

4 – Իոսեի Յովսէֆ տոսի Դաւիթին պէյի ու նէսլինտեն օլմագլե, Համիլե օլան նէհշանլըագ Մարիամ իլե պերապեր թահրիր օլաունմագ իչիւն, 5 – Գաալիլեատան Նազարեթ շէհրինտեն եհէուհյէյ, Բեթլեհեմ տէհնիլեն Դաւիթին շէհրինե չէգաբ։

6 – Վ.ե տոնլեր օրատաս իքեն, մերգուհնեին տօզուբաճագ վագիթը թեմամ օլսըգաս, 7 – Իլգ օղլընը տօղուբատաս, վե տոնը գունատագլայըպ՝ քէհտիլերսե խաճոտաս հեր օլմամագլե, նեմիլբեսե եաթըրտըբ։

8 – Վ.ե օլ ճիվարտաս, օվատաս գաւրըպ պուբրիւլերինե կէճելյին պէգլեյեն չօպանլարը վար իտի։ 9 – Վ.ե իչերեթ Բապղըն մելեյի իւզերլերինե էնիպ՝ եէրճաշարընաս Բապղըն ճեվապե գիյա վերմելե, զիյաապհյլե գօրգուտրլար։ 10 – Վ.ե մելեք տոնլերե՝ Փօրգմայընըզ, զիրաս իչերե պիւթիւն գավմա վուգու՝ պուլաճագ 'ազիմ պիր մեհերբեթի սիզե թէպչիր էոերիմ։ 11 – Զիրեքի սիզե պու կիւն Դաւիթին շէհրինտե Մեսիհ վե Բապղ օլան Իեւլասքեար տօղմուշ տըբ։ 12 – Վ.ե գունատագլայընմըշ վե եմմիքատ հաթաբ պիր մա'սա՛մ պուլմընըզ սիզե նիշանե օլաճագ տըբ՝ ատեսի։ 13 – Վ.ե ոնսըզըն մելեք իլե պերապեր ճիւնատար սեմավիյէնին պիր ճիւմհուրը հաս-

*Նահ. խելաս պուլնուզու.

Digitized by Google

զէր պուլտնեուլ՝ Ալլահա սէնա էտէ-
րէք, 14 – Ին ևիւճելէրտե Ալլահա
համան, եէր իւլէրինե սէլամէթ, ա-
ռէտմէրտե հիւանի րիզա՝ առնիլէր։
15 – Վէ մէլէքլէր եառնըրընտան
սէմայա չըգարըլըրընտա, օլ չօպան-
լար պիրի պիրինէ՝ Շիմտի Բեթլեհեմ
գառտար վարըպ, Բաղպըն պիզե պիլ-
տիրտիկի պաս վաղը'ըսը կէօրելիմ՝
առնիլէր։ 16 – Վէ 'ատճելէրեն կի-
տիպ՝ Մարիամ իլե Ցովսեփի վէ եէմ-
լիքտե եաթան մա'ուսըմը պուլտըլար։
17 – Վէ կէօրտիւքտէն ոսկրա, պու-
մա'ուսըմըն հաղգրընտա քէնտիլէրէ
սէպիլէնիլէն շէյի եէրտաֆտա նէշր եը-
տիլէր։ 18 – Վէ իշիտէնլէրին ճիւմ-
լէսի չօպանլարըն քէնտիլէրե սէպիլե-
տիքլէրի շէյլէրե Թ'ուճճիպ եէտիւ-
լէր։ 19 – Մարիամ առտիի պաս շէյլէ-
րին ճիւմլէսինի գալպինտե Թէֆէք-
քիւր էտէրէք Տէնի՝ եէր իտի։ 20 –
Վէ չօպանլար՝ քէնտիլէրինե սէպիլե-
նիլտիի վէճհիլ, իշիտիտի կէօրտիւք-
լէրի ճիւմլէ շէյլէրտէն ոսկրալը Ալլա-
հա համան ու սէնա էտէրէք 'ավետի
եէտիւլէր։
21 – Վէ մա'ուսընի խիթանը իչինե
սէքիզ կիւն Թէմամ օլտրգտա, օ ատա-
հա ան բատմիտե մէվճուտ օլմազ-
առան էվվել մէլէք Թաբաշիրանան
Թէմամիչ օլուհնտըր իւպրե ճիտա
Թէմամիչ օլուհնտու։
22 – Վէ Մովսեսին շէրի'աթը մու-
ճեպինճե անլէրին Թաթհիր կիւնլէրի
Թէմամ օլտրգտա, Հէր իլգ ոտզան
երբէք չօճուգ Բաղպա մուգատտես
առնիլէ՝ առիւս, 23 – Բաղպըն շէրի'ա-
Թընտա եազըլտըգը իւպրե մա'ուսը
Բաղպա Թաղտիմ եէմէք, 24 – Վէ
Բաղպըն շէրի'աթընտա պիր չիֆէ
գումրու, եաթտա իքի կեգլէրճէն եավ-
բուսը պուլուրըլտըգը իւպրե, գուր-
պան 'առը եէմէք իչուհ անը ներու-
ատղէմ չէգտրտըլար։
25 – Վէ իշիթ ներուատղէմտե Սի-
մէոն իսմինտե ատլը վէ էշլ ի Թագ-
վա պիր ատմ պուլուհնտա Խաթսէ-
լին Թէեւլսինէն մունթազըր օլարագ,
Տուհ իւլ Գուդա անըն իւզէրինտե ի-
տի։ 26 – Վէ Բաղպըն Մեսիհինի
կէօրմէյինճե էօնիսի կէօրմէյճէյի՝
Տուհ իւլ Գուդա Թաթաշիքնտան քէն-
տինէ վատհի օլուհնմըշ իտի։ 27 – Վէ
շէրի'ատ 'ատաէրի իգիթիպտարը հագ-
դընտա իճըտա եէմէք իւզրէ՝ վաք-
տէյին մա'ուսմ Ցիսւսը իչէրի կե-
Թէրտէքլէրինտե, մէզքիւր տաթի Բա-
հրն ատէտլէԹիյլէ հէյքէլե կէլիպ,
28 – Անը գուճաղընտա ատտագ՝ Ալ-
հա համան էտիպ, 29 – Ես Բաղդ,
շիմտի սէնին քէտմէյինտա կէօրե գու-
ղը սէլամէթլե տալը վէրիբտին։ 30 –
Ձիրա կէօղէրիմ հէճ միլլէթլէրը հա-
զուրընտա, 31 – Թա'ֆէլէրին Թէն-
վիրի իչինէ նուբ, վէ գաժմէնի Խաթսէ-
լէ շան օլմազ իւպրե, 32 – Հաղբըլա-
տրղըն խէտատղը կէօրտիւք՝ առնիլ։
33 – Վէ վատհատաի իլե 8ազէփ ա-
նըն հաղգրընտա սէպիլէնիլէն շէյլէրէ
Թ'ուճճիպ էտէրէք իտի։ 34 – Ա-
մէտա առաքի առնէրէ Խաղբ առա'ատ էտիպ
առնըն վատհատաի Մարիամա առտի քի՝
Իշիթ պաս մա'ուսի Խաթսէլատե չօգ
քիմսէնէլէրին առուշմահ վէ գաղմազալ
իչինե վէ 'ատէչկինատե սէպիլէնիլէճէք
պիր 'ալամէթի օլմազ իւպրէ գօնատմըշ
ատըր. 35 – (Վէ սէնին քէնտին ճանճըպ
առաքի պիր դըլըճ կէչէճէք.) Թա քի
չօգ գաղալէրին էֆքէատըր քէշֆ օլուհ-
նա։
36 – Վէ Ասէր սըղթընտան՝ Փա-
նատլին գէղը Անանա նամ պիր ձէդիկ
վար իտի. մէհզատմ Խաղը ձէդիկ օ-
լատ՝ պէկբատրիի վազգընտան եէտի
էրլ գօճա իլե ատյամըշ օլատ, 37 –
Թագէրթպէն սէքսէն տաօրի ան'անան
պէրտա տատ գալատագ, կէճէ կիւն-
տուզ օրտուճ վե տուա իլե 'խատաձէ
էտէրէք Հէյքէլտեն տարըլմազ իտի։
38 – Ո առաքի օ ատա'ամտա Հաղբը պուս-
լատնատ՝ Բաղպա Համան էտէրէք, Ե-
բատաղէմտե ներուատղէմ Խէլատա մունթազըր օ-
լատ՝ Բաղպա Համան էտէրէք, Ե-
լ

43 – Վ.է կիւնէրիւն Թէմամ էոխ
'ավուէթ էթոնքէրինաե, չօճուգ 8ի-
աաւս Նրուասաղէմոե գալուը. վէ *8ով-
սեփ իւէ վալիաեսի պունաս պիլմէյ-
րէք, 44 – Նօղաուչար ատաաղնաս ատր
գունդ.լիւ պիր կիւնլիւք հօղ կիթմէշ-
լէր էքէն, անը ագրաաս իւէ աչինա-
լարընի ատաաղնաս ատաատլար խո
աե, 45 – Գալվմամիշլէ, անը ատայ-
բաղ Նրուասաղէմ աէճաունէր: 46 –
Վ.է իւ.է կիւնաուն ազկրա, անը հէվ.քէլ-
աե մա'ալիմլէր ատաաղնաս օճունը-
մագաս վէ անլէրի ամիլէվիով անլէրէ
ախ'ալլէր խրատ էթմէգաուե պուլաը-
լար: 47 – Վ.է անը իշհաուէլէրիե ճեաճ-
լէսի ատախ ատիրալէթինէ վէ ճէվազ-
լարընա հայրէթաե գալաբլար խոր:
48 – Վ.է անը կէօրսիւ.քլէրինաե հայ-
քան օլաւգ վալիաեսի անաե' Էյ օ-
գաւլ, պիզե նիչիւն պէօյլէ էթմէյն.
խլճէթ փէաերին վէ պէն էլէմ չէքէ-
րէք սէնի ատայօր խոնք' աե.սի: 49 –
Օ ատախ անլէրէ' Գէնե նիչիւն ատայօր
խոնինվ. Փէաերիմ.ին պէյ.ինաե պաւ-
լաւնմագլէդրմ վաճիվ խոխ.լինի պիլ-
մէ°գ մի խոնինվ' աե.սի: 50 – Վ.է ան-
լէր քէնոիլէրէ սէօյլէաեխ.յի սէօզիւ-
ֆէհմ էթմէաիլէր: 51 – Օ ատախ ան-
լէր իւէ պէբաագեր էնվոյ Ենազարէթէ
կիւլսի, վէ անլէրէ էթա'ակ էաեր խ-
ատի. վալիաեսի ատախ պաւ սէօզլէրին
ճեւմիլէաինի գալալինաե հըքվ էաեր
խոի:

52 – Վ.է Յեաաւս հէքմէթ վէ գա-
մէթաե վէ Ալլահ.ըն վէ ինսանըն հիւան
ի.նազարընաս իւէրէվիմէգաե խոի:

ՓԱՓ 3

Վ.է Տիբէրիաս Գալսեթին ասլթա-
նաճ.ընէն օն պէչինճի սէնէսինաե,
Գինաուսը Գալաաաս նէհուսաղկ վալի-
սի, վէ Հէրվադես Գալիլէանըն բէ'իս
էբ բուա'ը, վէ գարինաուշը Փիլիպաս
Իտուրէիս իւէ Տրաքոնիտ ակ.լայրընէն
բէ'իս էբ բուա'ը, վէ Լիւսանիաս Աբէ-
լինէնըն բէ'իս էբ բուա'ը, 2 – Վ.է
Աննաս իւէ Կայիափաս քահէնին ի' ա'զամ
օլաբգ.լարը վաբքիաաս պէբթիգաե Զա-
քարիանըն օղլու Յովհաննէս Ալլա-
հ.ընի քէլամը կէլմի: 3 – Օ ատախ Յոր-
գանան ճիվարընաս վաղը' ճիւմիլէ

*Ս–Ւ–Ւ' վալիաեկ.ինի

մահալլէրէ կէլիվ' կիւնաղլարընի 'ա-
վը խլուն Թէվրէ վաճիթիգինի վա'զ
էաեր խոի. 4 – Նիթէքիմ Նապի փէյ-
գամպէրինի քէաղիարընըն քիթապըն-
աաս' Թապպաղն Եօլընը Հազրըլսըվ, Թա-
բիդլէրինի տօղրուլսընըզ. 5 – Հէր
աեբէ տօլուա' հէր տաղ վէ Թէփէ
ալչագվանաճագ, Էյբրիկէր տօզրաս վէ
ատաբի Եօղարը սիւզ օլաճագ սրբ. 6 –
Վ.է ճիւմլէ պէչէր Ալլահ.ըն խէլաաընը
կէօրճէճէք սիր' ակ.յէրէկ, պէրբիյէաե
Նիաաս էաէնին սէաաապ' ակ.յիս Հազրը-
մէշ սրբ:

7 – Իսմի քէնաի էլկ.յէ վաճիթիգ
օլուճմադաս չէրգեպ կէլէն Յեհուա'ահ.ըա-
բաս' Էյ էնկէրէք Նէսի, կէլէճէք զա-
զազտաան գաչմադը սիզե քիմ կէօա-
Թէբսիւ: 8 – Իսմի Թէվրէյէ լապրդ
սեմէրէ Հուասուլ կէթբրինիզ. վէ քէն-
սի քէնօրինէզ' Փէաերիմիզ Աբրա-
Համ սրբ' տեմէյէ պաշշտմայիրդը զ
զիրաս սիզե տերիմ քի' Ալլահ Աբրա-
Համաս շու Թաչչպտաան պէն եվլաաս
վիւճուսուե կէթբրմէյէ գաաոբ սիբո
9 – Հէմ տապսի Հալաս պաճիա ազազճ-
լարընի քէօգրճէնիւս Եանընաս գօնաւմրշ
սրբ. իսմի էյի մէյվէ վէբմէյէն Հէր
ազազճ քէոնիլիով ագճէչէ ագճէլրբ' ակ.յ
խոի: 10 – Ճէմա'ագ տապսի' Գալ տաս-
բէթաե պիզ Նէ° իշլէյէլիմ' տէյնա-
ատանէն սիւ.ղ էթմէյէլ: 11 – Օ ատա-
խի անլէրէ ճէվապէն' Էյի էնճարիճի
օլաճն, պէբիսինի օլմայանաս վէբաճն.
Թա'ամը օլաճն տապսի պէօյլէ էշլէճի'
տէաոի: 12 – Վ.է վաճիթիգ օլաճմագ-
Թ.ազրէ կէօճրճա.քճիւէբ տապսի կէլճպ
ատա' Էյ մա'ալիմ', Նէ° իշլէյէլիմ'
ատմէյէրի խ.ազրինէ, 13 – Սիզե էմր օ-
լաճատասան գիչատ պիր չէյ Թապէպ
էթմէյինիզ' տէաոի: 14 – 'Ադաբէրէբ
տապսի' Գիզ տէ նէ° իշլէյէլիմ' տէյնա-
ատանէ ատատլար. վէ անլէրէ' Հիսնէյէ
զուլմ էթմէյինիզ, վէ իճինիբ պիրլէ
զատր էթմէյինիզ, վէ 'Թ.ւլիֆէնիզ
գատա'ագի Էյլէյինիզ' տէաոի:

15 – Վ.է գամմ իննիթպատաաս օլաճպ
ճիւմլէսի Յովհաննէսին Հապգընտաաս'
'Ամէճաս Գիբատաաս պմ.ս մը սրբ' տէ-
յէյս գապլալէրինաե Թէճէ.քքէ.ս էաեբ-
լէբ խքէն, 16 – Յովհաննէս ճիւմլէսի-
նէ Նէվապէն' Նէբյի պէն սիզի տաս Իլէ
վճիթիգ էապէյօրըմ, տամմաս պէնաեն
տաահաս գատաբէթլի օլաճն հէվնէյօ, քէ
պէն անընի տյագ գապլալէրընէն Թաա-

Digitized by Google

մասպէնը չէօզմէյէ լայըգ տէյիլ իմ. – ախը Րաւհ իւլ Գուտսս վէ ամէհ չլէ վաֆիթիգ էտէճէք տիր։ 17 – Եապասը սահաբ էլինտէ օլուպ՝ քէնտի խասըմ-ներնէը թէմամիյլէ տավուտըպտըգ, պուշ-տուպը անապարընա տէվշիրիպ՝ սամանը քամ ալօտնէզ ամէնչէ եապտըճագ տըր՝ ատէտ։ 18 – Պէզյլէճ տուհա պաչգա նէյէ չէյլէր գուվմա նասխամը էտիպ՝ քէզչիր էտէր խոթ։

19 – Վէ բէ՛յո էր բուպ՝ Հէրովդէս՝ գաբնաստը [Փիլիպպոսըն] զէվճէսի Հէրովդիաստան, վէ Հէրովդէին էթ-միչ օլտըղը հէփ ֆէնալըգլարտան տո-զտըր Յովհաննես Թաւտիֆիտան Թագ-պտհ էտիլմէքլէ, 20 – ձիւմլէսինին իւ-զէրինէ անը Հապախանէչէ ամմապը տասխի 'իլավէ էթտի։

21 – Վէ խայգըն ճիւմլեսի վաֆիթիգ օլտընտըղը տըբտտտա՝ Ցիսուս տասխի վաֆիթիգ օլտընտպ տատ՝ա էտէր խքէն, կէզք տայըրպ, 22 – Րաւհ իւլ Գուտսս ատնէն իւզէրինէ ճիսմի Հէյ՛էթլէ ֆէզկրճճին կիսի Նազիլ օլտու, վէ Պէհքատէն՝ Սէվկիւլիս Օղլըմ ան՝ սին, ան՝նատէն բաղի իմ՝ ատէյիս պիր սէտտս ճիտգտս՝ պուլտու։

23 – Վէ Ցիսուս քէնտիսի Թագրի-պէն օմտպ եաչընա կիրմէյէ պաչլտս-տը, վէ զաման օլտընտըղնա կէօրէ խոն ֆ Յովսէֆ, խոն ֆ Հէպի, 24 – Խոն ֆ Մատ-թաթի, խոն ֆ Ղևւի, խոն ֆ Մէղքի, խոն ֆ Յաննէ, խոն ֆ Յովսէֆ, 25 – Խոն ֆ Մատտաթիա, խոն ֆ Ամոս, խոն ֆ Նաում, խոն ֆ Եսղի, խոն ֆ Նանգէ, 26 – Խոն ֆ Մաաթ, խոն ֆ Մատտա-թիա, խոն ֆ Սեմէի, խոն ֆ Յովսէփ, խոն ֆ Յուդա, 27 – Խոն ֆ Յովհան-նա, խոն ֆ Րեսա, խոն ֆ Զօրաբաբէլ, խոն ֆ Սաղաթիել, խոն ֆ Նէրի, 28 – խոն ֆ Մէղքի, խոն ֆ Ադդի, խոն ֆ Գովմամ, խոն ֆ Եղմոդաղ, խոն ֆ Էր, 29 – Խոն ֆ Յովսէ, խոն ֆ Եղիազար, խոն ֆ Յովրիմ, խոն ֆ Մատտաթ, խոն ֆ Ղևի, 30 – Խոն ֆ Սիմէոն, խոն ֆ Յու-դա, խոն ֆ Յովսէփ, խոն ֆ Յոնիան, խոն ֆ Եղիսկիմ, 31 – Խոն ֆ Մելէա, խոն ֆ Մէյնան, խոն ֆ Մատտաթա, խոն ֆ Նաթան, խոն ֆ Դաւիթ, 32 – Խոն ֆ Յեսե, խոն ֆ Ովբէդ, խոն ֆ Բոաս, խոն ֆ Սաղմոն, խոն ֆ Նաասոն, 33 – Խոն ֆ Ամինադաբ, խոն ֆ Ադամ, խոն ֆ Եսրոն, խոն ֆ Փարէս, խոն ֆ Յուդա, 34 – Խոն ֆ Յակոբ, խոն ֆ Ի-սահակ, խոն ֆ Աբրահամ, խոն ֆ Թա-րա, խոն ֆ Նաքովր, 35 – Խոն ֆ Սե-րուգ, խոն ֆ Րեագաւ, խոն ֆ Փալէկ, խոն ֆ Եբեր, խոն ֆ Սալա, 36 – Խոն ֆ Կայինան, խոն ֆ Արփաքսադ, խոն ֆ Սեմ, խոն ֆ Նոյ, խոն ֆ Ղամէք, 37 – Խոն ֆ Մաթուսադա, խոն ֆ Ենովք, խոն ֆ Յարէդ, խոն ֆ Մաղաղիէլ, խոն ֆ Կայինան, 38 – Խոն ֆ Ենովք, խոն ֆ Սեթ, խոն ֆ Ադամ, Իսն Ուղղոհ խոն։

ԳԼՒ 4

Վէ Ցիսուս Րաւհ իւլ Գուտսղ մէյլու օլտրագ, Յորգանատան 'ավ ատէթ էտիպ՝ Րաւհըն սէվգիյլէ պէր-բիյէյ կիճտի. 2 – Վէ Շէյթան Թա-բտաքընատան գըրագ կիւն Թէճրիպէ ո-լուճոտրագ, օղ կիւնլէրտտ հիչ պիչ չէյ եէմտտի, վէ մէղգիւբ միւտտաէթի Թէմամմինտա նէյէտիմ տաճգտտ։

3 – Վէ Շէյթան ատա՝ Էյէը Իսն Ուղղոհ խսէն, էմր էթ, չու Թաշ էգ-մէք օլտուն՝ ատէտի։ 4 – Ցիսուս տասխ ատա ճէվապէն՝ Ինսան հալընըգ էգ-մէքլէ կեաչտմագ, ան՝ճամգ Ալլահ՝ն հէր պիր քէլտմէյլէ կոլը, տէյիս կա-գըմըշ տըր՝ ատէտի։

5 – Վէ Շէյթան ատը հիւքմէք պիր տտտպտ չէգտրըպ՝ պիր ատահ տահ տիւ-նեաներն ճիւմլէ մէմլէքէթինի կէօթէգ-տի։ 6 – Վէ Շէյթան ատա՝ ճիւմլէ պտ-հիւքիւմէթի վէ ատլէրին չտնընը ատ-նա վէրէյիմ՝ զիրա պատնա Թէսլիմ օ-լունմըշ տըր, պէն տտսխ քիմ խա-Թէրսիմ վէրիրիմ՝ 7 – Իմնի էկէը ատ-պահա ատճոճ գըլաբ խսէն, ճիւմլեսի սէնինն օլուսն՝ ատէտի։ 8 – Վէ Ցիսուս ատա ճէվապէն՝ [Աւրադմա չէքիլ, Եյ Շէյթան, զիրա] Ալլահ՝ն օլտն Բտ-պպա ատճոճ գըլաստըն, վէ եալընըզ ատա 'իպատտեթ էտսխին, տէյիս եապտըմըշ տըր՝ ատէտի։

9 – Վէ ատը Երուսաղէմ կէօթիւ-րիպ՝ Հէյքէլին պատրճոճ իպէրինտտ տաէրտտ-բտրագ ատնա՝ Էյէը Իսն Ուղ-ղոհ խսէն, քէնտինի պատտատատ տա-ղը տտ։ 10 – Զիրա՝ Սէնի Հըշնդ էթ-մէքը իւզրէ՝ սէնին Հագգընտտա քէնտի մէլէքլէրինէ Թէնեպհ էտէ ճէք. 11 – Վէ ատնէրը տտսխի տյտտղնի Թաշա չտրփմամտտագը իչնէն սէնի էլլէրի իւ-զէրինտե գտյտրըտճագտրը, տէյիս եապտըմըշ տըր՝ ատէտի։ 12 – Վէ Ցի-

Digitized by Google

ասա ան՝ ձեվ տալէն՝ Ակլահ՚ի օլան
Բազդը Թէ՚ֆիքի էֆէնտիյէն, Թէյ-
ռէյլէնիլմիշ տէր՝ ասէր։ 13 – Վէ
Շէյխան ճիւմլէ Թէ՚ֆիքիպէէլերի Թէ-
մամ էֆէնտիլէն ասկըա, պիր միւա-
տէֆ անանէն այրըլալը։
14 – Վէ Ցիասա Ռահ՚ման գուվվէ-
թիյլէ Գալիլէույա 'ավամի էտիով'
էֆէնտիա օլան ճիւմլէ մնահալլէբէ
շէօհրէթի շահը' օլաուս։ 15 – Վէ քէն-
ասիսի անդերին ալիաղօղլարընաս Թա՚-
ղիմ էտիով՝ ճիւմլէ Թ՚ասլաՔընան
Թա՚զիմ օլուհնաւը խոն։
16 – Վէ փէվէյնտ օլորդը Նագա-
րէթէ կէլուն, վէ 'ասաէֆի իւզրէ սէգիթ
գիւնէհնանտ սինաղօգա կիրիպ՝ օգա-
մինդա գալդը։ 17 – Վէ անա Նասէր
փէշդամդերին քիֆ՚այդը վէրիլուի. օ
տասի քիֆ՚այդը ասչորդասս, 18 –
Բաագդը Ռուհա իւզէրինէ տիր, չի-
նէյի պէնի ֆուգարայա պէշորէթի
Թէպդիր էֆէնտիդ իչիւն մնա էտիով՝
գաղդի մինէքէոիր օլանլարաս չիֆա
վէրմէք, վէ եսիրլէրէ՝ Հաւրրիյէթի, վէ
քէօրլէրէ՝ կէօգլէրին ասրյմասդը Ք՚-
լան էֆէնտէք, վէ զուլմ ալի՚ինաս էզի-
լէդնէրէրի ազասուրգէլ տալը վէրմէք,
19 – Վէ Բաագդըն մնագաալ անեհսինի
Ք՚լան էֆէնտէք իչիւն Քրաալ էլլէտի՚
ատէյիս Հազրէյիլ օլան մնահալի պաւլ-
տաս։ 20 – Վէ քիֆ՚այդը գաֆալլդա
Խրաամէֆ՚էյիչ վէրէբէք օֆուրտաս. վէ
սինաղօղտաս պաւլունանդարդըն ճիւմլէ-
սինին նագաղ ը տիգգաֆ՚էր անդըն իս-
դէբինաէ իտու։ 21 – Ցտասի անդերէ՚
Գիս Թահ՚ղիրդաա պաս կիսն գուլագ-
ղարընդ իչդիտիյի հալաէ Քիմամ
օլաունդ՚ս տէր՝ ատէմէյէ պաշլայաոր։ 22 –
Վէ ճիւմլէսի անաս չէհաաէֆ էտիով՝
անդըն ազդընտան ասասդը օլան լաֆ՚ինի
քէհլամտաս Թէ՚ա՚ճ՚ճիւդ էտէրէք Գիս
Ցովսէֆինն օգլու ատկյո՚լ մի տոր՝
ատերդեր խոն։ 23 – Ցտասի անդերէ՚
Էլդէթէթ սիզ պաննա՚ Էյ հէքիմ,
քէնտինէ չինֆաա վէր՚ Քէմտիլինի սէգ-
ղէյէ՚ճէքտանդիզ. Կաֆասանդայուտաաս վու-
գուտ՚ պուլտրդընդը իչդիտիյիտիզ չհյ-
ղէրդի պուրատաս քէնտի վաֆ՚ատնդիդաա
տտասի Ի՚ճրաս էյլէ գէյէ՚ճ՚էֆ՚ի՚ս՚ տէտաւ։
24 – Վէ՚ Հագիգատֆէն սիզէ տէրիմ
քի՚ Հիչ պիր փէյդամդեր քէնտի վա-
Քի՚ատնդիտաս մնագտալ տէյիդ ոտու՚ 25 –
Վէ Հագիգատֆէն սիզէ տէրիմ քի՚ Ե-
զիհաոդն կիւնէդբինաէ կէօգ իւչ Նդլ
վէ ալի՚ը տյ գաֆաֆ՚ատալէ պիրԹիւն
եէրտէ 'ազիմ գրիլդէ վաղդ՚ օլաղդը
զէմման, Իսթայէյտէ չօգ տուլ գաղը-
լար վար իտի իսէ տէ, 26 – Եզիաս Ա՚ե-
գունա Ի՚ատալի՚ Սաբէֆ՚ատաս օլան պիր
տուլ գաղբատան մա՚տաս անդերին Հէ-
պիրիհնինէ կէօնտէրիլմէտի։ 27 – Վէ
Եզիսէ փէդդամդերին զէմանի՚ատաս, Ի-
բրահիմէ չօգ ճիւգամլդար վար իտի
իսէ տէ, Ա՚ի՚բրահ՚իմ Նէեհմինատան գաղ-
բի անդերէտէն պիրի Թաֆ՚ԻՔ օլունա-
մադը՝ տէտի։ 28 – Վէ սինաղօգաս
պաւլունանդարդըն ճիւմլէսի պաունա Ք-
չինֆ՚այդտէ, փիւր ղաագաղ օլաղդաց։
29 – Գալիլդարդը վէ ան՚ը չէհրաէն չը-
գադրդա՚ ան՚ը ազդար ակֆ՚ատ իւզդէ
չէհրիդրինին պինաս օլունադդը տտագդն
ուչրուամ՚ինաս կէօֆ՚իւրտուդը։ 30 – Ո
իսէ ագաալարդընտան կէչիդ կիֆ՚այդ։
31 – Վէ Գալիլհատաս վագդ՚ կա-
փասնայուտ՚ չէհրինէ էնիդ՚ սէգիթ
կիւնդերինաէ անդերէ Թա՚լիմ էտէք
իչէն, 32 – Փէյամդը հիւգմինս օլաղ-
ղընտան՚ Թա՚լիմինէ Հայրատս գուդրդաղդը
խոն։ 33 – Վէ սինաղօգտաս, տէրտաս
Նինտէ Նագաք ճինն բուհու օլան պիր
ատէմ՚ պուլունուդ՚ Եիւքտէք ա՚ալէ
պագդրատադ, 34 – Գուտ, սէնին պի-
գիմ իլէ Նէ՚ Իչդին վար, Էյ Նագաբէթ-
լի Ցիասս, պիգի Հէլա՚ք էֆ՚ԻՔ իչիւն
մի կէլտին. սէնին քիմ՚ խոչդինի պի-
լիբիմ, Ակլահ՚ Վուգաատսէսի սինի՚
ատէտի։ 35 – Վէ Ցիասս անդը ագաղդա-
յըդ՚ Սիւքիւթ էյլէ վէ անտէն չէգ՚
ատմէսի իւզէրինէ ճինն անդը օրմադաս
աճէդ՚ պիր գաղբը վէրմէքսիզին ան-
տէն չէգ՚ադը։ 36 – Վէ ճիւմլէսինէ Հայ-
բէթի կէլէրէք՝ Գիս Նէ՚ քէլամ տէր,
քի Նագաք բուհայատս հիւքիւմէթ վէ
գուտրէթէլէ էմ՚ն էֆ՚ԻՔիյլէ չէգ՚ադըէք՝
ատչէրէք ագաալարընաս ակդուչէդդէք
խոն։ 37 – Վէ անդըն չէօհրէթի պիւ-
Թիւն ճիվաղ օլան միհայլէրէ չադդ՚
օլաուս։
38 – Վէ սինաղօգտան գալգդ՚ Ա՚ֆ-
միդըն խանէսինէ կիւտի. վէ Սիմինդըն
գաղն վալխաէն չիտաէԹէլի հիւմմինդ
ԹուԹուսմ՚ի օլմադդ՚իյէ, անդէր տասի
մէրգուամ իչիւն տանա բէճաս էֆ՚ինէյէս
39 – Ո տասի իսէղերինէ տուսրաագ՚
հիւմմինդը ագաալարգտաս, տանէն
հէմ՚ա տէ՚ֆ՚ո՚ստաս. մէրգուամ տասի
տէր 'ագաղ գալգդ՚ անդերէ իդդամնէ
էֆ՚ինէ։

Digitized by Google

40 – Վէ կիւնեղ պաթօղատա, հէր քիմին մուխթէլիֆ մարթալարա կիրիֆմէսը օլմուշ խասթասը վար իսէ, եանընա կէթիբսին, օ ատախ հէր պիրինին իւզէրինէ էլլէրինի գիյարագ անլէրէ չիճա վէրսին։ 41 – Վէ չօգ քիմսէլէրսէն ճիննիլէր ատախ չէգըլ պագըրթագ՝ Սէն [Քրիստոս] Իպն Ուլ ղահ սըն՝ տէրլէր իսի. վէ անլէրէ ազարլուղըգ՝ սէզիլէմէկ պրօպագմագ իսի, պիրա գէնտիլէրին Քրիստոս իսիյինէ պաիլէլէր իսի։

42 – Վէ կիւնտուզ օլաթգատա, չըգըգ պէէտատան պիր մահալէ կիթսին. վէ խալգ անը տօպլարագ Թա եանընա կէլիպ՝ գէնտիլէրինէն կիթմէմէկ իչին անա իպադատ էթմէյէր իսէ ատ, 43 – Անլէրէ՝ Ալլահըն մէէլէքիւնիւնա ատ՚իր չէհլէրաճ ատախ Թէզիչիր էթմէլիյիմ՝ կէրէք սիր, դիրա զատնուն իչիւն իպադատ օլուճաթդ՚՝ ատաւի. 44 – Վէ Իսրայիլանընդ սինագօգլարընատա վա՚ղ եաէք իսի։

ԳԱՂ 5

Վէ խալգ Ալլահընդ քելամընդը սիչքէմէք իչիւն անը սըդըշտրտագ գէնատախ Գեննեսարէթ կէօլիւնիւն գէնարընատա տուրդուղը սըբատա, 2 – Պէօհիւն գէնարընատա իքի գայըգ տուբտաղընդը կէօրմիւս. գայըգ ճըլար իսէ ջաղմագը օլուճ՝ տաղընդը եըյդօղլար իսի։ 3 – Վէ գայըգլարատան պիրինէ, եա՚նի Սիմոնընդ գէշղէ՚ կէրիպ՝ գայրատան պիր ազ ալչըմատընը անատէն թաւլէպ էաէրէք, օթուրմուշ գայրգատան խալգա Թա՚լիմ էյիէտի։

4 – Վէ քելամատան ֆաղրնդ օլաթգատա, Սիմոնա՝ Իչինէ ալչըգ ազլարընդը ազ իչիւն աթրընդ՝ ատաւի։ 5 – Սիմոն ատախ անա ճէվապէն՝ եա մէա՚ալլիմ՝ գիւնընդին կէճէ չաւըշագ իսէ ատ, պիր չէյ ԹուԹատմատագ. լագին աէնին ատօղիւնէ ազը ալչըգըմ՚ ատաւի։ 6 – Վէ պատնու եասթագլագընատա քիւկիւրթիւ պագըգ չէվիրմիքէր. վէ ազլարը էրբէրլիմագլէ, 7 – Պէնէկալ քէնատիէրինէ եասրագ՚ էթմէյէրէ իչիւն, ոիկէր գայըգատա օլան օգԹագլարընա իչագէթ էթտիլէր. անլէր ատախ կէլիպ՝ գայրգատլարընդ իքիսինի պաճմագ ատրճէճսինէճտէ ատլագատագլար։ 8 – Վէ Սիմոն Պէտրատա պատնու կէգմէքդէլէ, Ցիսուսընդ ոիպլերինէ սուչուտ՝ Ընա Ըտագդ, պէնէճէ ադըրլ, գիրա պէն կիւնահքառ ատամ իմ ատաւի։ 9 – Չիրա պագըգլարընդ ավլանըչընատան ատօղատը օ վէ պէրաաէրսինճէ օլանըլարընդ ճիւտիէսի, 10 – Վէ Սիմոնընդ օրԹագլարը՝ Չէբէդէոսընդ օղուլլարը Ցակօպատա իլէ Ցովհաննէս ատախ Տայրէթէ տուչուտուէր. վէ Ցիսուս Սիմոնատ՝ Գօրգմա, պատնատան ոէզիլէ բնատան ավճընդը օլաճագընէն ատաւի։ 11 – Վէ գայրգատլարը գատայտա չէքտիքտէն ատնրատ, հէր չէյի պրագըգ՝ անընէն ատատը սըրատա կիթմ ատիլէր։

12 – Վէ քէնտախտ շէհրլէրինէն պիրինատ իքէն, իշրէթ ճիւտատիէ ատլատ պիր ատամ վատ իսի, վէ Ցիսուսը կէօրմուչ կիտպէ, երեսին գայատա գափանըգ անատ եալվարատագ՝ Եա Բատդ, էգէր իսթէրսէն, պէնի Թաճիհիր էթմէյէ գատիր սինն՝ ատաւի։ 13 – Ատախ էլինի ատատագատ անատ ատօգատնատագ՝ Իսթէրիմ, Թահիր օլ՝ ատաւի. վէ ատր՚ատագ ճիւտատիէ ատէֆ՝ օլատաւ 14 – Վէ անատ՝ Գիմսէյէ սեզիլմէ, լագին կիտպիկ՝ քէնատիկի քահինէ կէօրթէր, վէ անլէրէ շէհատէթ օլմագ իւտրէ, Թահիրէրին իչիւն Մուսէսի պույուրտուդը վէճիլէ Թագտիմէկի Թագտիմ էյլէ՝ ատչիւ Թէնտինէ հր լէտաի։ 15 – Վէ անընդ չէօհրէթի գիյատաճ չատը՝ օլուպ՝ անը ատիկլէմէկ վէ անընդ եէհիյէ խատաճագընատան չիճա պուլմագ իչիւն չօգ խալգ ճեմ օլուբ իսի։ 16 – Գէնատիկի իսէ չէօլ լէրէկ չէգիլիպ տուա՚ատ եաէք իսի։

17 – Վէ կիւնլէրինի պիրինատ քէնատիկ Թա՚լիմ էթմէյատա իքէն, նատա ատագէմ իլէ նէհուատիկէ վէ Գամալիէնընդ հէր պիր քէպճինատէն կէլմիչ օլան ֆէրիսիէներ վէ էթպատը չէրի՚ատ օթուրուպ օլաբ իսի. վէ անլէրէ շիճատ վէրմէկ իչիւն Ըտագդըն գատուդէրի հագդը իսի։ 18 – Վէ իշէթ գա՚ղը քիմսէլէր ատօշէգ իւզէրինատ քէճէրճէմ պիր ատամ կէթիբէրէք, անը իչէրի կէթիբլէրի՝ հուզուրընատ գօմագատ ֆատրատան արատաբլար իսէ ատ, 19 – Գատպագադը ատեպգայիլ անը իչէրի կէթիբմէյէ եօլ պուլամմագլէ, ատամ չէգըլ՝ քիրէմիճլէրին ատատաճնատան անը ատօշէմի իլէ պէրատագը օրԹագտա, Ցիսուսընդ հուզուրընատ էնճէթսիլէր։ 20 – Ատախ անլէրին իմանընդը կէօրմէյէ անա՝

Digitized by Google

Լյս ասեմ, կիւնահլարդի առնաս 'ամֆվ օքանասս' ասէ։ 21 – Վէ 'իւլէմմա իւլէ ֆէրհուէ' Պաս քիւֆր ասղուէյէն քի՞մ սէր։ Նալընըզ Ալլահտան զղայի կիւնահլար 'ամֆվ էրհէյէ քի՞մ գտաքեր սէր' ասէյէրէք Թէֆէքքիւր էրհէյէ պաշլատըդըրընտա, 22 – Ցիտաս տանի՞ ասղէրին ևֆքաբրընը պիլմէքդէ, անդէրէ ճեվապէն Գոլդէրհնէվէ նէ՞ Թէֆէքքիւր էտիյօրսընըզ։ 23 – Հա՞ֆկըզը գօլայ սըր։ Կիւնահլարդի առնաս 'ամֆվ օքանասս' ասէմէ՞ մի, հօգաս' Գոլգ վէ կէզ' ասէմէ՞ մի։ 24 – Ամմա Իպն իւլ ֆնաներն ևէր իւզէրինտէ կիւնահլար 'ամֆվ էրհէյէ գօտաղէրի վար իտիյինի պիլէնինիզ ասէրս, քէօֆրիւմէ՞ Սառնա ասէրիմ՞, Գոլգ, ատօշէյինի գօլարըր վէ եվինէ կիհի՞' ասէտի։ 25 – Ցատի՞ Հէմնան ասղէրին հօգաղէրընտա գօլգէրտի՞' իւզէրինտէ էտիյօրսընըզ, վէ Ալլահտա Համնո էտէրէք եվինէ կիհի՞տի։ 26 – Վէ ճիւմլեսի Հայրատն օլաս՞' Ալլահտա Համնո էրհնտիւէր, վէ գօրգաս իւէ մէմնաս օլարագ' Պաս կիւն 'ատճկպ շէյղէր կէօրսիւք' ասէտիւէր։

27 – Վէ պաս շէյղէրտէն ասղրա՞ սրշտրէյտա չղդէզ' 'Վէհւի Նամընտտա պիր կէօմրիւք ճինչիւս կէօմրիւք մանէյղինտէ օքանասս կէօրմէնիյէ, անտա' Ալատրմճա կէղ' ասէտի։ 28 – Ցատի՞ հէր շէյի թէրք էտէրէք, գալդէզ ատրտրնճա կիհի՞տի։ 29 – Վէ Ղհւի քէնտի խտանէհնտէ անտա պէցինք պիր գիյամֆէթ էտիպ' անդէր իւէ պէրտպէր ասքիրտատս օքանասս կէօմրիւքճինչէրտէն վէ ատ'իքէրտէն վաֆիր խալդ վար իտի։ 30 – Վէ 'իւլէմմալտրը իւէ ֆէրհուէր անդն շահիրտէրինճ ատչկէրէք' Նի՞չիւն կէօմրիւքճինչէրը վէ կիհնահքտալար իւէ պէրտպէր նէյիպ իչէրտնինիզ' ասէտիւէր։ 31 – Ցիտաս ատրի՞ անդէրէ ճեվապէն' Հէքմէ ատղ' օլանլար ատչկի, անճագ 'իլլէֆիւն օլանլար մնհքաճ տըր։ 32 – Սայհէրնէ՞ ատչկի, անճագ կիհնահքտալարը թէվհէյհ ատա'վէքի էհմէդէ կէլտի՞' ասէտի։

33 – Անդէր ատրի՞ անտա' ՝ Նի՞չիւն Ցավհանճանէ՞ն վէ ֆէրհուէրինճ շահիրտէրի չօգ ատֆ'ա օքանասճ թրտրթատղ ատա'տլար էհմէդէրէրի հալտե, անճէն շահիրտէրինճ հէյիպ իչէրէրէ' ասէտիւէր։ 34 – Վէ անդէրէ' Տիւյնէնճիւէրէ կիհնվէ՞ն անդէր իւէ պէրտպէր օքտղճա, օքանճ թրտրթատրա պիլիր մի՞ նի՞պիղ։ 35 – Լաքին կիհնվէ՞նին անդէրտէն ալընճագտը կիհնվէր հէվէր, վէ օ զմնան, օլ կիհնվէրտե օքանճ թրտրթատճագտար' ասէտի։ 36 – Վէ ատնվէրէ պիր թէմնիղ ատատի ատչկէյտի, հատնդ' Հիչ պիր քիմսէ հէնի լիպատա հատմտագտը էտքի լիպատա գօմագ, հօգատա օ հէմ էտքինճի հրրթատը վէ հէմ հէնհատն օլան հատմա էտքիյէ հատգըշմագ։ 37 – Վէ հիչ պիր քիմսէ էտքի թրտրլտմ'ատա հէնի չէրտպ գօմագ, հօգատա հէնի չէրտպ թրտրլտմ'տրը հրրթատպ' ատգքճկճէր, հէմ թրտրլտմ'տրը ատատի թէկէճի օքտր։ 38 – Լաքին հէնդի չէրտպը հէնի թրտրլտմ'ատա գօմագ կէրէք ատի՞։ վէ էքճտի ատատի մատհֆտտղ գտրրը։ 39 – Վէ հիչ պիր քիմսէ էտքիյէ իչտիքատճն ատճտ, ատէր տալ հէնհատնի էտհէմէղ, դիրտ' Էտքճտի ատատհա խօշ ատրը' ատէր։

ՊԱՊ 6

Վէ էքինճի պիրինճի ասպէ՞ կիրնիւնատ, ցիտտտ էքինէրը ատրտաճնատն կէչտհյինատ, չտկիրտէրէ պատշպտտրը գօֆատրը' ելլէրհյէ օղտլտյտրագ հէչյօրքատ խտտ։ 2 – Վէ ֆէրհուէրտէն պա'գրտրը անդէրէ' Նի՞չիւն ասպէ՞ կիհնիւ իչղէճտի ճա՞իզ օլմագտնը իշլէչօրտրնըզ' ատէտիւէր։ 3 – Վէ ցիտաս անդէրէ ճեվապէն' Դատհրհին կէրէք քէնտիտի վէ կէրէք պէրատպէրինճէ օլատնտը տճքագտրգ վէմնան նէ էհտիյինի օգմ'ատատղրգ մը։ 4 – Նա՞տրլ պէհ՞ Ուղտհա կիրհգ' քատհյինէրտէն դատյրհտնինէ հէմէտի հէլտլ օլմագյան հնտզտր էքմէքէրհնի՞ տրլրդ հէտտի, վէ նատնդատա պատլտնճատրատտ տատհի վէրտմ' ատէտի։ 5 – Վէ անդէրէ' Ինդ իւլ քնատն ատպէ՞ կիհնհնհնի՞ տատի՞ տատհգի՞ տտր' ատէտի։

6 – Վէ տհիկէր պիր ատպէ՞ կիհնիւնատ տատհի պիրագտղտա կէրհգ' Քա'լմմ էտեր էքճէն, օքատատ տատդ էլճ գտրտա պիր տատմ' պատլտնմատղէ, 7 – 'Իւլէմմա իւլէ ֆէրհուէրը տանը իքհատմա վէտհի՞ պատլմագ իչճէն, ատպէ՞ կիհնիւնատ չնճնո վէրի՞ր մի տէչիհ տանը կէօվէտրէրէ իտտ։ 8 – Ամմա քէնտիտի տճ անդէրէրի էֆքատրրը պիլմէքճէ, էլճ գտրտմճէ օլան տատմ' Գոլգ օքհատատա տատր տատմէտճէ, օ տատհի գտլ

Digitized by Google

գրել տուբռուս։ 9 – Վէ ՃխաՏա անկէ-
քի՝ Սէպի կիւնիւնաէ համ՚ինդրաք, խա՚յը
խլէմէք մի, եօգաա չէ՚րը խլէմէք մի,
թախլի՚ս ի նէֆս մի, եօգաա գա՚թի ի
նէֆս մի հէլալ տուր, սիզէ սիւ՚ալ է-
տէրիմ՚ աէտի։ 10 – Վէ էթրաֆընտաա
պուլանանլարդըն ճիւմլէսինէ պագըլ
ասնա՝ Էլինդի ուզաթ՝ աէհէսխլէ, օ
տաթի էզլէ էլլէսիքաէ՝ էլի օլ պիրի
կիզի ասդ օլտուս։ 11 – Վէ անլէր զի-
յասեսխլէ զազապլանտըգ՝ ՃիհուՏ-
աա նէ՛ էտէլիմ՚՝ տէլիս տուպլարընտաա
աէզլէշիրլէր խոի։

12 – Վէ օլ կիւնլէրտաէ տաս՚ա էթ-
մէք իւզրէ տուդաա չէդմը, վէ պիւթիւն
կէճէդի Ալլահ՚սա տաս՚ա էտէրէք կէ-
շիրսոն։ 13 – Վէ աստգահ օլաղդաա,
քէնտի շակիրտլէրինի հառնընա չադը-
ըդդ՚ աանլէրտէն օն իկի քիմսէ, 14 –
ԵաՆի Պէհրաա թէսմիյէ էթմէկլի Սէ-
մանի իլէ գարնտաշը Անդրէաս, վէ Ճա-
կոբաա իլէ Ճովհաննէս, վէ Փիլիպպոս
իլէ Բարթողոմէոս, 15 – Վէ Մաաթ-
թէաս իլէ Թովմաս, վէ Ալփէաս օղլու
Ճակոբաա իլէ Ղայրաթ տէնիլէն Սիմոն,
16 – Վէ Ճակոբոսուն էնդրդաը Ճուդա-
յը իհթիհսաղ էտէրէք՝ անլէրէ բէսուլ
թէսմիյէ էյլէսոն։ 17 – Վէ անլէր իլէ
էնիպ պիր տիւզ եէրտէ տուբռուս, վէ
շակիրտլէրինի՚ն ճէմա՚աթը իլէ, պիւ-
թիւն ենհուտիյէտէն վէ էրուսաղեմ-
տէն վէ Տիւրոս իլէ Սիդոնի սահիլինա-
տէն, 18 – Անը տինլէմէք վէ մաբաղ-
լարընտան շիֆաա պուլմագ իւզրէ,
դավմտան վաֆիր խալգ, վէ նաֆաք
բաՏլարտան ՚ազադ չէքէնլէր տուխի
կէլիպ շիֆաա պուլուրլար իսոի։ 19 –
Վէ պիւթիւն խալգ անտ տօգուՏմագ
խաՏէրլէր խոի, չիւնքի անտան գուվ-
վէթ չըդդ՚ ճիւմլէսինէ շիֆաա վէրիր
խոի։

20 – Օ տաթի շակիրտլէրինի նազար
գըլարագ տուտի՝ քի՝ Սիզ նէ՛ միւսա-
լրէք սինիզ, էյ ֆագիրլէր, գիրաա մէլէ-
քութի Ուլլահ սիզինի տիր։ 21 – Սիզ
նէ՛ միւսալրէք սինիզ, էյ շիմտի տաճը-
գտնլար, գիրաա տոյասճագտընըդդ։ Սիզ
նէ՛ միւսալրէք սինիզ, էյ շիմտի ազ-
լայտանլար, գիրաա կիւլէճէքսինիզ։ 22 –
Բախ իւլ ինսանդ իչիւն տատմէրը սիզէ
պատզդ էթտիքլէրի՚ն, վէ սիզի թատրա է-
տտիզ սիքէմ՚ էթտիքլէրի՚ն, վէ խամինիզի
քէօթիւ կիզի չէդմըտըդդըրը զէմանդ,
նէ՛ միւսալրէք սինիզ։ 23 – Օլ կիւն-
տէ սեվինիզ ոբդըպդընըդդ։ չիւնքի իչ-
թէ սեմսաա էճրինիզ չօգ տուր, գիրաա
էճատալտըդդ փէդդամպէրլէրէ պա-
վէճմ իւզրէ էտէրլէր խոի։ 24 – Լա-
քին վա՚յ սիզէ, էյ զէնկինլէր, գիրաա
թէսէլլիինիզի ՚ալտընըդդ։ 25 – Վա՚յ
սիզէ, էյ թօգ օլանլար, գիրաա ատըգտա-
ճագտընըդդ։ վա՚յ սիզէ, էյ շիմտի կիս-
լէնլէր, գիրաա մահզանն օլտուգ ագլայա-
ճագտընըդդ։ 26 – [ձիւմլէ] տատմէրը
սիզինի տագդընըդդսոն խայը սէդյլէտգ-
լէրի զէմանի վա՚յ սիզէ. գիրաա անլէրինի
էճատատը ետտանճը փէդդամպէրլէրէ
պաս վէճմ իւզրէ էտէրլէր խոի։

27 – Ամմա, էյ տինլէդդէրը, սիզէ
տէրիմ՚ քի՝ Տիւշմէդդէրինիզի սեվի-
նիզ, սիզէ պատզդ էտէդդէրէ էյլիգը է-
տինիզ։ 28 – Սիզէ պէտ տաս՚ա էտէդ-
լէրէ խայը տաս՚ա էյլէդինիզ, վէ սիզի
ինճիտէդդէրը իչիւն տաս՚ա էյլէդինիզ։
29 – Սէնինկի պիր էտտնագընա վատտաա
օլ պիրինի տէ տատն. վէ Ճիւպպագէդի տ-
յասընը էնդարդիի տ՚ըփդան մէդ՚ էթմէ։
30 – Վէ սէնտէդ հէր տիւէյէտէ վէր.
վէ սէնինկի մալինկի տալանտաան տէդ հէրի
իսթէմէ։ 31 – Վէ տատմէրդին սիզէ
նէ՛ մաս՚ամիլէ էթմէդդէրինի խաՏէտ-
նինիզ, սիզ տատի տանդրէ էզլէ էտ-
նինիզ։ 32 – Վէ էկեր սիզի սէվդիդդէրի
սէվդրսէնինիզ, նէ՞ ֆադիլէդթինիզ օ-
լուր. գիրաա կիւնահՀաքտարլար տատի
քէնտիլէրինի սէվդիդդէրի՞։
33 – Վէ էկեր սիզէ էյլիգը էտէդդէրէ
էյլիգը էտէրսինիզ, նէ՞ ֆադիլէդթինիզ
օլուր. գիրաա կիւնահՀաքտարլար տատի
հէմմաի պատ չէյի էտէրլէր։ 34 – Վէ
էկեր պէտէդինի ատմագը իւմմաա էթ-
տիդինիզ քիմսէդէրէ էտտիճնճ վէրիր-
սէնիզ, նէ՞ ֆադիլէդթինիզ օլուր.
գիրաա կիւնահՀաքտարլար տատի կիւնահՀ-
քէտարլարտա, մնւգատիլինի կէրի ալմագ
իւզրէ էտտիճնճ վէրիրլէր։ 35 – Ամմա
տիւշմէդդէրինիզի սեվինիզ՝ էյլիգը էտ-
նինիզ. վէ հիչ պիր պէտէդ իւմմաա էթ-
մէդէրէք էտտիճնճ վէրինիզ, վէ եէթ-
նինիզ չօգ օլուր՝ Մէհմա՚ալէն օղուղ
լարը օլտճագտընըդդ. գիրաա ՚ածդէօթ-
լէրէ էվ քէօթիւլէրէ նի՚մէթ վէրդիկի
տիր։ 36 – Խոտի փէտէրինիզ մէրհա-
մէթի օլտուդը միսիլիւս սիզ տատի
մէրհամէթի օլուրդը։ 37 – Հիւքմ
էթմէդյնինիզ, վէ սիզէ հիւքմ օլուն-
մայտճագ. քիմէնէնի՚ տէլէյհինէ հիւքմ.

Digitized by Google

ԹԻՄՔԻՆԻՂ, ՎԷ ԱԻՂԻՆ 'ԱԼԷՀՆԻՂԱԿ ՀԻԱՔՄ ՕԼԱՆՄԱՅԱՑԱՔ. 'ԱՓՎԼ ԷՀԼԷՀԻՆԻՂ, ՎԷ ԱԻՂԷ 'ԱՓՎԼ ՕԼԱՆԱՑԱՔ: 38 – Վ ԷՐՆԻՂ, ՎԷ ԱԻՂԷ ՎԷՐՆԼԷՃԷՔ ԱՒՐ, ՊԱՍՊԼՄԸՂ ՀԵՄ ԱԻԼՔՆՄԻՂ ՎԷ ԹԱՂԱՐՆ ԷՀԻ ԵՕՂԷՔԼԷ ԳԱՃԱՊՂՆԸՂԱՄ ՎԷՐԷՃԷՔԼԷՔ. ԶԻՐԱ ԱԻՂԷ ՀԵՄԱՆ ԵՕՂԷՀԻՆԻՂ ԵՕՂԷՔԼԷ ԵՕՂՆԻՂԷՃԷՔ ԱՒՐ:

39 – Վ Է ԱՆՂԷՐԷ ՊԼՒՐ ԹԻՄՆԻՂ ՈԷՂԼԷՍՈՒ. ՓԿՕՐ ՔԷՕՐԷ ԳՐԼՍՊՈՒՊԼՐՔ ԷՍԵ ՊԼԻՓՐ ՄՒ. ԻՐԻՍԻ ՍԵ ՂՈՒԳՍԻՐԱ ՍԻՐՂԱՐՈՒ ՀՈ ՄՒ. 40 – ՇԱԿՐԱՆ ՄՆԱ'ԱԼԼԻՄՆԱՂՆ ԻԱԹԻՆ ՍԵ,ՒՐԼ ՍՒՐ. ԼՍՔԻՆ ՀԵՐ ՔԷՍՄԻՂ ՊՈՂՂՈՆԱՆ Ղ'ԱՓԷՐ ՄՆԱ'ԱԼԼԻՄ ԿԻՒՊ ՕԼՈՒՐ:

41 – Վ Է ՆՒՐՂԻՆԱ ԳԱՐՆՈՍՂՂԸՂՆ ԿԵՕՓԻՆԱՔ ՊՈՂՂՈՆԱՆ ՂԷՕՓԷ ՊՍՊԳԼՍ ՍՈՍ՝ ՔԷՆՍՒՔ ԿԵՕՊԻՆԱՔ ՕԼԱՆ ՄԷՐԹԷՂԷ ՍՒՐԳԱՓՔ ԵՒՄԷՂՍԻՆ. 42 – ԵՍԱՐՍՈ ՍԷՆ ՔԷՆՍՒՔ ԿԵՕՊԻՆԱՔ ՊՈՂՂՈՆԱՆ ՄԷՐԹԷՂԻ ԿԵՕՐՄՂԻԹԷ ՍԵ ԳԱՐՆՈՍՂՂԸՂՆ' ԷՂ ԳԱՐՆՈՍՂՂ, ՊՐԱԳ, ԿԵՕՊԻՆԱՔԼԷ ՂԷՕՓԻՆ ՂՐԳՍՐՂՂԸՂՄ' ՆԱՕԼ ՍԷՂ ՊԻՂՐՍՒՆ: ԷՂ ՄԻԳՐԱ'Ի, ԵՎՎԼՍ ՔԷՆՍՒ ԿԵՕՊԻՆԱՔՆ ՄԷՐԹԷՂԻ ՂՐԳՍՐ, ՎԷ ՕԼ ՎԱԳԹԻ ԳԱՐՆՈՍՂՂԸՂՆ ԿԵՕՊԻՆԱՔ ՊՈՂՂՈՆԱՆ ՂԷՕՓԻՀ ՂՐԳՍՐՂՂԸՂՆ ԷՀԻՃԷ ԿԵՕՐԷՃԼՔՍՒՆ: 43 – ՋԻՐԱՍ ՓԷՆԱ ՄԼ,ՎԷ ՎԷՐԻՐ ԷՀԻ ԱԳԱՃ ԼՕՔ ՍՐՐ. ՎԷ ԷՀԻ ՄԼ,ՎԷ ՎԷՐԻՐ ՓԷՆԱ ԱԳԱՃ ԼՕՔ ՍՐՐ: 44 – ՋԻՐԱՍ ՀԵՐ ՊԻՐ ԱԳԱՃ ՔԷՆՍՒ ՄԼ,ՎԷՍՒՆԷՆ ՊԻԼԻՆԻՐ. ՂԻՆԼՔՈՒ ՍԻՔԷՆՂԷՐՍՒՆ ՒՆՃՐՈՒ ՍԵՎՂԻՐՈՒԼՐԷՐ, ՎԷ ՂՂԷՐՍՒՆ ԻԼՊԻՍՈՒ ԳՕՓԱՐՄՍՊՂԱՐ: 45 – ԷՂ ՍԱՍՒՄ ԳԱԼՊԻՆԻՆ ԷՀԻ ԽԱՊՂՆԷՍՒՆՍՒՆ ԷՀԻ ՀԷՂ ՂՐԳՍՐՐՐ, ՎԷ ՔԷՕԻՒ ՍՍՒՄ ԳԱԼՊԻՆԻՆ ՔԷՕԻՒ ԽԱՊՂՆԷՍՒՆՍՒՆ ՔԷՕԻՒ ՀԷՂ ՂՐԳՍՐՐՐ. ՊԻՐԱՍ ՏԱՊՂ ԳԱԼՊԻՆ ՓՕՊՂԱՐՍՒՆԱՆ ԱԷՂԼԷՐ:

48 – Վ Է ՆՒՐՀԻՆԱ ՊԱՆԱՆ' ԷՊՓԷՆՍԻ, ԷՊՓԷՆՍԻ, ՀԱՂՂՐՐՊԱ ՍՈՍ' ԱԷՂԼԷՍԻՂԻՄ ՀԷՂԼԷՐՐ ԻԾՐԱ ԵՒՄԷՂՍԻՆԻՂ: 47 – ՊԱՆԱ ԿԷԻՆ' ՍԵՕՂԼԷՐԻՄ ՍՒՆԼԷՂԼԷՐՔՔ ԻԾՐԱ ԵՍԵՒՆԻՆ ՔՍՄՔ ՊԷՂՂԷՐ ԽՈՒՂՒՆԻՆ ՍԲՂ ԿԵՕՓԵՐԷՂԻՄ: 48 – ՏԵՐՒՆ ԳԱՂՂԱՂ' ԹԵՄԷԼԻ ԳԱՂԱ ԻԱԷՐԲԻՆԷ ԳՂՂԱՐՓԳ, ԽԱՍԷ ՊԻՆԱ ԷՍԵՆ ՊԻՐ ՍՍՏՄԷ ՊԷՆՂԷՐ. ՎԷ ՍՍԼՂԱՐ ՃՕՂՊԸԳԱՍՍ, ՍԷՂԼ ՕԼ ԽԱՍԷՆՂԷ ՀԻԼՃԱՍՄ ԷԻՓՍՒՒ, ՎԷ ԳՂՂԱՍ ԻԱՂԷՐԲԻՆԷ ԹԵ'ՍԻՍ ՕԼՈՒՐԱՍՍՒՆԱՍՍ, ՍԱՆԸ ՍԱՐՈՄՍՂՂԱՍ ԳԱՍՍԻՐ ՕԼՂՍՍՐ: 49 – ԱՄՄՍՆ ՍՒԻՎԷՂԻՄ ՍԷ ԽԸՄ ԷԻՓՄՂԻՆ ՍՍՏՄԷ ԹՕՓՐԳ ԻԱՂԷՐԲԻՆԷ ԹԵՄՂԸ ՍԲՂ ԽՍՍՆԷ ՊԻՆԱ ԷՍԵՆ ՍՍՏՄԷ ՊԷՆՂԷՐ. ՎԷ ՍՍՆՍ ՍԷՂԼ ՀԻԼՃԱՍՄ ԷԻՓՄՂԻՆ ԿԻՒՊ ՍՒԻՎԷՂԻՄ ՍԵՕՂԼԷՐԻՆԻՂ ԽՈՒՂՒՆԻՆ ԽՍՍՐԱՊԿԷՓԻՔ 'ԱՓՎԼ ՕԼՍՍՏ՝ ՍՒՐՍՍՐ:

ՊԱՊ 7

Վ Է ՃԻՄՂԷ ՍԵՕՂԼԷՐԻՆԻ ԳԱՎՄ ՍՒՓԻԼԷՐ ԻՔԷՆ, ԹԵՄՄՍ ԷՓՍՒՔԱՍՂՆ ՍՍՀՐՍՍ ԿԱՓՍՍՆԱՂՍՍՄՍՆ ԿԻՐՍՒՐ: 2 – Վ Է ՊԻՐ ԵՒԼԳ ՊԱՂՂԸՂՆ ՍԵՎԿԻՍԼԻՍ ՊԻՐ ԳՍԼՂԱ ԽԱՍՂՍՍՍ ՕԼՍՐԱՔԳ ԵՕԼՄԷՔ ԻԼՂԷՐ ԽԱՒՒ: 3 – Վ Է ՃԻՍՍՍՐՆ ԽԱՎԷՐԻՆԻՐ ԱԼՄԱՂԼԷ' ԿԷԼԻՒԳ ԳՍԼՂՆԱ ՀԻՓՍ ՎԷՐՄԼԱԲՆԻՐ ԲԷՃԱՍ ԷՓՄԷՔ ԻԼՂԷՐ, ԵԱՆՂՆԱ ՆԵԿՍԱՍՒԼԷՐԲԻՆ ՊԱ'ՂԸ ԷԻՒԻԿԱՂԼՍՐԸՂՆԸ ԿԵՕՆԱԷՐՔՔ. 4 – Վ Է ԱՆՂԷՐ ՃԻՍՍՍՐՆ ԵԱՆՂՆԱ ԿԵՂԻՒԳ ԳԻՀՍՍՍՍԻՂԼԷ ԲԱՂԼՍԲԱՐՍՍՔ' ՓՍԱ ԻՀՍԱՆՂԷ ԷՍՍՃԷՂԻՆ ՂԼՍՐԳ ՍՐՐ. 5 – ՋԻՐԱՍ ՄԻԼԼԷՓՄԻՍԼ ՍԵՎԷՐ, ՎԷ ՍԻՆԱՔՕՂՐՄՂՂԸ Օ ՊԻՆԱ ԷՓՄԻՀ ՍՒՐ' ՍԵՍԻԼԷՐ: 6 – ՃԻՍՍՍ ՍՍԲԻՐ ՍՆԼԷՐ ԻԼԷ ՊԷՐՍԱՂԷՐ ԿԻՍՍՐ ԻՔԷՆ, ՀԷՄԱՆ ԽԱՍՆԼԷ ԲԱՔԳԼՍՂՂԸՂՆԱՍՍ, ԼԻՍԳ ՊԱՂՂ ՍՆՂՆ ԵԱՆՂՆԱ ՍՍՕՓԼՐՐ ԿԵՕՆԱԷՐԲՔ' ԵԱՍ Բ'ԱՂՂԳ, ՂԱՀՆԲԻՔ ՀԷՂԱՍՆ, ՂԻՐԱՍ ՍՍՍՄՂՄՂԸՂՆ ԱԼՓԸՂՆԱ ԱԷՆԻՆ ԿԻՐՄՆԼԷ ՊԷՆ ԼՍՂԳ ՍՍՏՄԷ ԼԻՐ: 7 – ՊՍԼ ՍԷՔԷՊՍՍՆԷՆ ԵԱՆՂՆԱ ԿԵԼՄԼԷ ՔԷՆՍՒՄԻՐ ԼՍՂԳՍ ՍԷՕՓՄՍՍԻՐ, ՓԱՔԱՓՔ ՊԻՐ ՍԷՕՔ ՍԷՂԼԷ, ՎԷ ԽՔՍՄՏԲԷՔՍՍՐԳՄ ՀԻՓԱՍ ՊԱՍԼՍՒՐ: 8 – ՋԻՐԱՍ ՊԷՆ ՍՍՍԽԷ ԹԱՍՂԻՔ Ը ՀԻՍՔԽՍՏԲԻՐ ՊԻՐ ՍՍՏՄ ՕԼՍՍՍ' ՊԷՆԻՄ ՍՔ ԹԱՍՂԻՔ Ը ԽՍՍՐՊՍՄՆԻՐ 'ՍՍՔԷՐ ՊԱՍԼՍՒՄՍՍՂԼԷ, ՊԷՐԻՆԸ' ՎԻԹ' ՍՍՍՍՂԻՄՍՍՔ ԿԵՍՍՐ, ՎԷ ՍՍԻԿԷՐԻՆԸ' ՎԿԷ' ԳՍՍՂԻՐ, ՎԷ ԳՍԼՂՄԱ' ՇՍՍՆՍՍ ԼՍՍՓ' ԳՍԳԽՍՂԳ ՀՍՍՓՍՐ' ՍՍՏՍՐ: 9 – Վ Է ՃԻՍՍՍՐՆ ՊԱՍՆԱՍ ԽՂԻՃՍՍՔՍՍՏ, ՍՆՆԱ ԹԸ'ԱՃՃԻՍՔ ԷՃՍՍՐ. ՎԷ ՍԷՕՆԻՍՍ ՍՍՐՍՐ ՍԲՂԱՍ ԿԵՂԷՆ ԽԱՂԳՍ' ՍԻՊԷ ՍԷՐՍՄ ՔԻ' ՊԷՆՅՔ ԻՍՐԱՍ-ՂԼՍՍՍ ՊԻՂԷ ՊՍՍ ԳՍՍՍՍՐ ԽՍՍՆՍ ՍՍՍԼՍՍՍՐԳ' ՍՍՏՍՐ: 10 – Վ Է ԿԵՕՆԱԷՐԲԼՄԻՂ ՕԼՍՆՂԼՍՐ ԽՍՍՆԷՂԷ 'ՍՍԼՍՍՔԷ ԷՍՃՍՍ' ԽՍՍՍՐՍՍ ՕԼՄՍՂ ՕԼՍՆ ԳՍԼՂՍ ՍՍՍՍՂԳՍ ՄՍՂԼ ՊՍԼՍՍՐԼՍՐ:

11 – Վ Է ԵՐԹՍՍ ԿՍՍՆ ՃԻՍՍՍ ՆՍՍՄՍՆ ՆՍՍՄ ՊԻՐ ՀԷՀԲՍ ԿԻՍՍՐ ԻՔԷՆ, ՀՍՍԿԲՍՂԼԷՐՆՍՍՆ ՀՕՃ ՔՄՄՍՂԼԷՐ ԻԼԷ ՎՍՓԻՐ ԽՍՍՂ ՍՆՂՆ ԻԼԷ ՊԷՐՍՍՍՐ ԿԻՍՍՔՀՕՐԼՍՐ ԽՍՍՆ: 12 – Վ Է ՀԷՀԲՍՆ ԳՍՍՓՍՍՍՆԱ ԵԱՍԳԼՍՂՂԸՂՍՍ, ԽՀՔԷ ՍՆՍՍՐՆԸՂՆ ՊԷՐՆՅՃԼՔ ՕՂՂՍ ՕԼՍՆ ՊԻՐ ԷՕԼՍՍ ՍՍՂՂՍՍՍ ԿԵՕԹԼՍՐՍՍՍՂՕՐ ԽՍՍՆ. ՍԷՐԳՍՍՍՐ

Digitized by Google

առաքի առաւ խոյ, վէ անդր իւլէ պէրա-
պէր չէհրաէն չօգ խալգ վար խոյ։
13 – Վէ Բ ապգ մէրգուսէվի կէօրսու-
յունառ, անառ չէֆգաթ էտիդ՝ Ալլա-
մու՝ ասէ՝ 14 – Վէ եանառչդ թա-
պուէթա առգունդուճա, անդր կէօթի-
բէնէլէր առուրտլար. օ առաքի Էյ նէվ-
ճիվան, սանառ գալգ ասէյօրլա՞ ասէյին-
ճէ, 15 – Էօլիւ գալուգդ օյնուբառու վէ
ասգյէմէվի պաշլառ, վէ ճէսսա անդր
վալիսէսինէ թէսլիմ էյլէսուն։ 16 –
Ճիսէմլէռինին իւգէրինէ առաքի գօրգու
կէլիդ՝ Ալլահա համու էտերէգ՝ Ա՞ր-
մէզգա պէղիւգ պիր փէյղամպէր զու-
հառ էթմիդ, վէ՝ Ալլահ ջէհեննի գավ-
մընդը զիյաթէի էյլէմիշ ասր՝ ասէսի-
լէր։ 17 – Վէ անդր հաղգընառ պու
խապեր պիւթիւն նէհսառսիյէտ վէ
ճիւմլէ էթրաֆի մնահալէրառ շույր՝ օյ-
առաւ։

18 – Վէ ճավհաննէսէ քէնոճի շա-
կիրտլէրի պառ շէյլէրին ճիւմլէսինին
նառգ էթմիլէրիյլէ, 19 – ճավհաննես
շակիրտլէրինառէն իքի քիշի չաղըրըդ՝
Օլ կէլէճէք քիմսէ սէն մի սէն, եօգ-
սա ասիկէր պիր քիմսէյի՞ մի մընէնթա-
ղըր օլալըմ՞ ասէմէք իչին ճիսուսդէն
եառնքնառ կէօնառէրսի։ 20 – Օլ առէմ-
լէր առաքի անդր եառնքնառ կէլիդ՝ Վ աֆ-
թիդ էտիճի ճավհաննես՝ Օլ կէլէճէք
քիմսէ սէն մի սէն, եօգսա ասիկէր պիր
քիմսէյի՞ մի մընէնթաղըր օլալըմ՞, ա-
մէմէք իչին պիզի առնառ կէօնառէրսի՞
ասէտիլէր։ 21 – Վէ հէմման օլ առ՞աթ
նիչէ քիմսէլէրի մնաղալըրը իլէ առէ-
լէրինէն վէ չէրիր ըռհ Լ ըսառ խէլառ
էտիդ՝ չօգ քէօրլէրէ պառառ ֆհսառ
էթմի։ 22 – Վէ ճիսուս անլէրէ ճէ-
վապէն՝ կիսինիդ ճավհաննես կէօր-
ուբ՝ չինէնէ՝ վէ իչինիսկիյինիդ չէյլէ-
բի, եառնի քէօրլէրին կէօրուբ՝ չինէ-
թօփալառըն ևրւբուսկիյինէն, ճիս-
զամլառըրն Թանհիր օլուռառդընր,
առաղըլառըն իչինիսկիյինի, եօլուչէրին
գէչսառ էթուսկիյինի, փուգարայա պէ-
չառէթին Թէպչիր օլուռառդընր նառգ
էտինէդ։ 23 – Վէ պէնիմ Հառգգըմսառ
ուբէրչմէչէն նէ՞ մուսաթդէ սիր՝ ասէ-
առ։

24 – Վէ ճավհաննեսին կէօռառէրսի-
չի առաքինէր կիթուիդէն ռօկրառ, ճավ-
հաննեսէ առա՞քր իսուչա սէգյէլէմէչ
պառչառդա՝ Գէբրթչէչէ նէ՞ սէչդ էթ-
մէչէ չէգուրնդը. բուգգեառառն առը-
չանառ պէր գառմէշ՞ մը։ 25 – Լաքին
նէ՞ կէօրմէչէ չէգառընդը. զարիֆ էլգէ-
սե կիչիմէշ պէր առա՞մ՞ մի. իչինէ գիչ-
նէնէլի լիսառ կիչիդ՝ ղէվգ ու ափֆա-
ռառ օլառնլառը փառաթչառ սէբառլառրն-
առա պառչառնառլար։ 26 – Լաքին նէ՞
կէօրմէչէ չէգառընդը. պէր փէյղամ-
պէ՞ր մի. պէլի, սիզ սէբէմ քի՞ փէյ-
ղամպէրնէն առ առառ պէչիլ՞ը սեր։
27 – Իչինէ պէն սէնին եօլընը էօնիճէ-
ճէ հաղըրլայտճադ մնէխպիրիմի սէն-
սէն իլէրի իրառ էտճէյիմ՞ տէչիս
հադգընառ եառղրմէշ օլան զաթ գա-
ռար։ 28 – Չիբառ սիզ սէբէմ քի՞ նէ-
առառան Թէվկիլիառ էտեն՞ր բառաբ-
առա վահֆիճ էտճէն ճավհաննեսէն
պէչիւգ պիր փէյղամպէրը եօգ առր։
լաքին մէնէքիբ Ուլլահառա էն քիս-
չիւիս առառն պէչիւգ սիր՝ ասէտի։

29 – Վէ պիւթիւն գամմ իլէ գէօ-
բիւգճիլէր պառնառ իչինի ահքառէ, ճավ-
հաննեսին վահֆիճիլէ վահֆիճ օ-
լառնմըշ օլմադըգ *Ալլահը Թ ա՞գիվ
էթառիլէը։ 30 – Ամմա ֆէրհիլէր վէ
էրթագ ը չէրի՞ առառն օլառնլար առէն
էնկիյէ վահֆիճ օլառնմադըգ օլմադըգ,
Ալլահը՞ն միւգառառըը քէնոճ՞ ասէկ՞ էնէ-
բինէ օլառգագ, բէառ էթառիլէր։

31 – [Վէ Բ ապգ ասէտի քի՞] Իմոճ
պառ նէսլին առառմէչէրինի քիմէ՞ Թէշ-
պիհ էառէյիմ՞, վէ քիմէ՞ պէնգէլէր։
32 – Չառչըլառառա օթուբառա՞ Ափգե
սիւռառիգ չառլառդ, առմնո բառգ էթմէ-
սինիդ, սիզ ֆիղան էթառիք, առմնո
ապղառառառընդ՞ առչիւ պիրի պիրինէ
չառդրան չօճուգլառառ պէնգէլէր։
33 – Չիբառ վահֆիճ էտեն՞ճ ճավհան-
նես կէլառի, նէ եէր նէ իչէր, վէ՞ Ադառէ
ճինո վար առէռառնիգ։ 34 – Իսո՞ իս-
քինառո կէլառի, հէմ եէր հէմ իչէր, վէ՞
Իչինէ պօզգաղընառ Թ ա՞գիվ՞ վէ մէչիռօր
պիր առա՞մ՞, կէօմիւգ՞ճիլէրին վէ կիս-
նառնգիեառլառրընն առառ՞ռառ առէ-
ռառնիգ։ 35 – Ֆառգաթ հիգմէթ ճիւմլէ
քէնոճի էվլառառ Թառառֆընառո Թառա-
տիգ օլուռառա։

36 – Վէ ֆէրհիլէրառէն պիրի քէն-
առոճի իլէ պէրառգեր Թ ա՞գ՞ա՞ էթմէսինիճի
առառէն բէ՞ճա էթմէչէլէ, ֆէրհիճինին
խառէսինէ կիրիգ ասֆրառա օթուբառա։
37 – Վէ իչինէ օլ շէհրառէ կիւռառֆ-
քառր պիր գառբ պուլուռառուգ, առընը՝

*Եռ. Ալլահա հառգգ վէբառիլէը

Digitized by Google

ՓԵՐՔՈՒՆԻՆ խանէութեամբ ասիքատաս ֆ-թաւրաղրէնը խապերինի ալտզգատա, պէր չիչէ խօշ բա'իհալը եաղ կէթիր-սի։ 38 – Վէ ատգատան ալտգլատրը եաղընատա տուբատա՝ տաղլայատագ ա-յատգատրընը կէօզ եաշլատրլէ բուլախ-մազա պաշլատը, վէ ալտգլատրընը պա-շընէն սայէրլէ պիլիզ՝ էօփերէք, խօշ բա'իհալը եաղլէ եաղլատը ։ 39 – Վէ անը ատա՝վէնի էաէն ֆերիհի պուշ-նատ կէօգտահ-քատ, քէնատի քէնատնէ ակղլէնիզ՝ էկեր պաշ քիմսէ փէյդատմ-պեր օլատա իտի, քէնատնէ ատգատնատն գատրընէն քիմ վէ նէ մազատլէ օլատ-գընը պիլիր իտի, գիրա կիւնատհ-քատր ատր՝ ատսի։ 40 – Վէ ճիտատ անատ ճէվապէն՝ Էյ Սիմոն, սաննատ պիր ակղ-լէյհ-ճէվհ՝ ատսի. օ տատխի՝ նատ մուա՝ատլիմ՝, սէզլէ՝ ատսի ։ 41 – Պիր ալատճագլընէն էքի գօրճլուատը օլատա՝ պիրինին պէշ եիւզ վէ ատիկէրինին էլ-լի տընատը գօրճատ վատր իտի։ 42 – Վէ անլէրին էօտէմէյէ պիր շէյլերի օլմա-մազլէ, էքինինէ տատխի պատղշլատը-պաշ ատէրքատ անլէրատն հանգլընը ատ-նը տատհա գիյատե ակվէճէք ատիր, ակղ-յլէ՝ գէտ։ 43 – Սիմոն տատխի ճէվապէն՝ Ջանին էատրիմ՝օ տատհա գիյատե պապղշ-լատրընը քիմսէ՝ ատսի. օ տատխի ատա՝ Տօզքու հիւքմ վէրտինի՝ ատսի։ 44 – Վէ գատրլյատ տօզրու ատօնիւզ, Սիմո-նատ ատսի քի՝ Գու գատրլյը կէօրճ-յօր մը սըն. պէն ունէնին խանէնէ կիր-սէմ՝, ալտգլատրըմ իչինէ տու վէրմէ-սէն, պաս խսե ալտգատրըմը կէօզ եաշլ-լատրլէ բալատրզա, [պաշընէն] ատչէլէ սիպի։ 45 – Ատն պէնի էօփմէտին, պաս խսե պէն իչէրի կիրէվիատն պէրաս ա-յատգլատրըմը էօփմէքատէն ֆարիզ օլմա-սաը։ 46 – Ատն պաշընը զէլմէ եաղլէյլէ եաղլատմատրը, պաս խսե ալտգատրըմը խօշ բա'իհալը եաղլէ եաղլատը ։ 47 – Գուննա պիճատ'էն սաննա ատերիմ քի՝ Ակհահ-Տլատրը չօգ օլատղը Հալատ 'ատֆիվ օլուհատա, գիրա չօգ ակվատի. լատքին ատզ 'ատֆիվ օլուհատն քիմսէ տզ ատվէր։ 48 – Վէ մէզգատմէյէ՝ Ակհա-հատ-Տլատրընի 'ատֆիվ օլուհատա՝ ատսի ։ 49 – Վէ պէրատպէր ասֆիզատատա ֆիւ-զատնատրը քէնատի քէնատիլէրինէ՝ Ակհա-հատ-Տլատրը տատհի 'ատֆիվ էատէն պաս քիմսէ ատիր՝ ատմէյէ պատյատտրլատր ։ 50 – Օ տատխի գատրլյատ՝ Իսմայիլի ակհի խէլատ ճիտատ, ակղատմէղլէ կիրի՝ ատսի։

ԳԼՈՒԽ 8

Վէ պատհատան ասֆրատ ճէտատ չէ-հիրատն չէհրէ վէ քէդիատն քէզէյէ կէ-չիպ՝ մէլէքութի Ուլլահը վա'զ ու թէզկիր էատէր իտի։ 2 – Վէ օն իքի-լէր իլէ՝ չէրիր բուհլատր վէ մատգազլատ-տատն չինատ պատլգատը պա'զրը գատրը-լատր, հատ'ի քէնատնատէն ակտի ճինն չգմճլ օլատն Մատգազլատը ատհնլէն Մարիամ՝, 3 – Վէ Հէրվգէտին քէթ-խութատը գատզատրըն զէվճէտի ճավ-Տատհատա վէ Շուշատն վէ ատ'իր նիչէ գատ-րըլատր ատրըն իլէ պէրատպէր պատլատ-հատզ՝ ատհա մէրգատմէլէր քէնատի մատլէ-րինէյէ խգատմէթ ատտիի էատէրլէր իտի։

4 – Վէ Նիչէ շէհրիէրատն վատֆիր խատգ ճէմ՝ օլատզ՝ ատրըն հատրընատ կէլ-ատքէլէրինատհ, թէմատլլէ ատտի քի, 5 – Պիր էքինճի քէնատի էքինինի էքմէյէ չգճատը, վէ էքէը էքէն՝ պա'զրատը հօլ քէնատրընատ տիւշատհ, վէ չէյնէնմէքէ Տավա գատշլատրը ատրը եէտիլէր։ 6 – Վէ պա'զրատը գատյատ իւզէրինէ տիւ-շէհզ՝ բատճատատկէթի օլմատղրընատն պիճատյի կիպի գատրատատ։ 7 – Վէ պա'զրատը ատքէնէյէր ատատրընատ տիւշ-մէքէլէ, ատքէնէյէր պէրատպէր պիճատկ՝ ատրը պօղատքլատր։ 8 – Վէ պա'զրատը էյի թօփրատգ իւզէրինէ տիւշմէքէլէ, պէ-ճատկ եիւզ գատճ մատհատւլ վէրտի ։ պատնէյատրը ատգյէր էքէն՝ Իշխատր գատ-լատգլատրը օլատն իշխատճինէ՝ ատչիւ նէյատ էէտի։

9 – Վէ շակիրատլէրի՝ 'Աճէտատ պատ թէմատիլ նէ՞ տատմէք ատիր՝ ատչիւ ատ-նէն սիւ'ալ էճատիւէր։ 10 – Օ տատխի տէտի քի՝ Մէլէքութի Ուլլահէն ատրը-լատրընատ վատգճի օլմագ տիզէ վէրիւմիշ ատիր, ատմատն զատրիւէրէ թէմատիւէրլէ-ատօյնէնիւէր։ Թատ քի պատգատր էքէն կէօր-մէչէւէր, վէ իշխատր էքէն ատնլատմյա-լատր։

11 – Թէմատիլ պատ ատրը. Թօխատմ Ալլահէն քէլատմը ատրը։ 12 – Վէ եօլ քէնատրընատ օլատնատր օլ քիմսէյէը ատիր քի՝ իշխատճէքատէն ատճրատ, իհատն էտէրէք խէլատ օլմատղրընատր ատչիւ Շէչիճատն կէլէպ՝ ատնլէրին գատլալէրին-ատէն քէլատմը գատլատրըր։ 13 – Վէ գատ-յատ իւզէրինէտ օլատնատր օլ քիմսէյէը ատիր քի՝ իշխատճէքատէրինատհ քէլատմը մէսէրէճէյէ գատգատլ էտէրլէր խատ տէ, քէնատճէքատէրինատհ քէօգ օլմատղրընատհատ,

Digitized by Google

ոյիր մի-սատէր իման էսթով՝ Թէ ճրիսթ վազիճ-ընաս կէրթ չէքիւրէլէր։ 14 – Վէ ոյիքէնէր ասրասքաս ուիւչէնէր օղ քիմնէլէր ոյիր քի՝ իչլիմիքսէն ասքրա կիմիքճէ էնաուիչէլեր իւլ զէնկինէք վէ 'էօմբիւն զէվգ ու սէֆքայսրքնաս պօղուլարագ մնհասւլ նէթիշ-ոյիքմէզլեր։ 15 – Վէ էյի եէրսէ օ-լանլար օղ քիմնելէր ոյիր քի՝ քէւսէր էյի վէ սաֆի գուլուլէ ոյինկէյիով հընճղ եսերէք, սապրլէ մնհասւլ վէրիրլեր։

16 – Վէ ոյիր քիմսէ չըրսաղ եսագ-ոյրգասան ասնըրա՝ ասնը ոյիր գասուլէ եօրնմէզ, եսթաս եսթագ ալիճնաս գօմսագ. ամմմս իչերի կէնկինէր ըշըղր կէօրսիւնէլեր տէչիւ շեմ'սան իւզէրի-նէ գօր։ 17 – Չիքս աչիքսաբ օլմայսա-ճագ կիզլի ոյիր չէչ եօգ սոյր. վէ ոյի-լինիպ մէչսասնաս կելմէչէ ճէք մնսիֆի ոյիր չէչ եօգ սոյր։ 18 – Իմոի նէ վէճճէլէ ոյինկէսիչինիզ ոյիգգամի է-սէքինիզ. գիրաս քիմին վար իսէ, ասնաս վէրիլէճէք ոյիր, վէ քիմին եօգ իսէ, օղ վար գանն օլուհան ոյսիի քէնոյին-սէն ալընաճագ ոյիր։

19 – Վէ վալիսէսի իւլ պիրսասերլէ-րի կէւիով գալասպալըգ սէպէկիյլէ եա-ճնաս վարսմասոյլար։ 20 – Վէ ասնա՝ Վալիսէի իւլ պիրսասերլէրինկ սէնի կէօրմէք իսթէմէյէլէ, սըշսըրսաս սոս-սասյօրսար՝ տէչիրէք իսապէր վէրիլսի։ 21 – Ո սոսի ասնլէրէ ճէվապճէ՝ Վա-յիսէմ վէ պիրսասերլէրիմ Ալսահրն քէչսմընէ սոյնկէյիով իճրաս էսէնլեր ոյիր՝ սէսոյ։

22 – Վէ կիսնլերին պիրինսե քէն-ոյիսի չակիրսալերի իւլ պէրապէր պիր գասյըղաս պիճնով, ասնլերէ՝ կէօլիսն գասր-չը Թասաճիճնաս կէչելիմ՝ սէսոյլար-լար։ 23 – Վէ կիսեերլեր իգէն քէնոյիսի սա-յդասյա վարսաս. վէ կէօլ Թագերինէ պիր պօրա էնմէքլէ, ֆոչէ սօղմագաս, վէ քէնոյիլերի Թէ-կիլիքէսե իսթիլեր։ 24 – Վէ եանընաս կելիով ասնը սա-յնասորսարագ՝ ես մա՛ալիմ, ես մա՛ալիմ, հէլաք օլա-յօրը՞ սէսոյլեր. օ սաոյի գասլգըմ՝ բիս-գիճաորը վէ սա-յԺլ սասլագլարընը ապարլասորգասս, սաքրին օլմայաբրյիլ լիմնոյլգ օյնաս։ 25 – Վէ ասնլէրէ՝ Իմանընըզ նէ՞ բէսան ոյիր՝ սէսոյ։ ասնլեր սոյսի գօրգասագ Թէ'ա-ճճէլաս էսէրէք պիրի պիրինէ՝ 'Ա-ճճէլաս պաս քի՞մ ոյիր, քի բիս-գիճաոր-բարս վէ սա-յա սոյսի էմր էԺմէսիյէ, ասնա իՀա՛ա էսէրլէր՝ սէսոյլեր։

26 – Վէ գասլգըմ Գալիլեասնէն գաք-չըըընաս վազը՝ Կէրասէնէլէրին սի-չյարընաս վարսորլար։ 27 – Վէ սասՀ-լէ չէգսըգաս օղ շէՀրսէն, խալլը գէ-մոսնասան պէրաս սէերսնինսե ճինկլեր պասլսնմագլէ եավասպ կիյմէչիով եվսե սէչիլ, ան'ճագ գասպրլարսաս օֆսաքան ոյիր սասեմ ասնաս բասոի կելարս։ 28 – Վէ ճխասաոր կէօրսիւքսե, ֆէրհաս եսերէք էօճինսե սիւշսրս. վէ հիւ-սէք սեոյէ՝ նա ճխասա, Իսկն Ուայհ իւ մի-սէ՞ա՛, պէնիմ իւլ սէնկն նէ՞ իչնն վար. սասնա եալվարբրբմ քի պա-նաս 'սպագագ էԺմէչէսինն սեսար։ 29 – Չիքս նօֆսաք բասՀա՝ օղ սասեմանն չէգմասրնը էմր էԺմէչ իսթ. չինէքն ասնը խալլը վազբճասան պէրաս գասլգ էԺմէչ օլմայլէ, օղ սասեմ գէնճիգլեր վէ պասգաղլարյիլէ պասլը օլաբագ՝ սնհֆասզ օլաւք իսթ իսէ սեՀ, պասլը-րը գէբբագ՝ ճինն Թասաոյճիքնասն չէօլ-լէրէ սեվգ օյնաս։ 30 – Վէ ճխասա ասնա՝ Անէնն իսթնն նէ՞ ոյիր՝ սեչ-չիս սի՛ալ էԺսէքսեսե, Ալայ սոբր՝ սեսա-սի. գիրաս սեերսնինսե չէօգ ճինն-ներ կիրսիչ իսթ։ 31 – Վէ քէնոյիլերէ Հա-վիչէ կիսմէչի էմր էԺմէչմէչնիի սա-սէն բէճաս էսէրլեր իսթ։ 32 – Վէ օ-բասաս, սոսագասս օճլաննըր պէչիւք պիր սօնսագ սիւբիւսիս պասլսնմագլէ, սալերին իչինէ կիսմէչերինէ իգն վէր-մէնի ասնան բէճաս էԺմէչերի բէ-բիրինէ՝ իգն վէրսի։ 33 – Վէ ճինն-ներ օղ սասեմանն չէգգըգ սօնսագլասաս կիբ-մէչլէ, օղ սիւբիս ուչըսամսան սաշսագը քէնոյիչերինի կէօլէ սաՔըգ՝ պօղուլ-սուս։ 34 – Վէ ՈՒսէր օճլասաոյճլար պասլ վազբ'սըր կէօրսիւքսե, գասլգղ չէհրսե վէ չիֆֆիլիքլերսե իսապէր վէր-սիլեր։ 35 – Էհսւի սասեմ վազբ'սըր կէօրմէչէ չըգըգ՝ ճխասաոյն եանընաս կելելէք, սեերսնինսեն ճինն-ներ չըգ-մէչ օլաև սասեմ կիչինմէչ վէ 'սագգլ-լանմէչ օլասագ ճխասաոյն այսագլասըգ եանընաս օճլաննըսաս պօղուլմագլէ գօրգ-սորլար։ 36 – Վէ Ա՛Ըբ'սյը մի-չհասնեսե էԺմէչ օլանլար սասեմ սէճճասնէրն նա'սրլ սլեսս պասլսոյրգնը ասնլեր-նագլ էԺսէսիլեր։ 37 – Վէ կէրասէնէ-լէրին ճիվար պասլսնաս մահալլերի-նէն ճիւմլէ էհալիսի գիյասսեսիյէ գօրգմուշ օլմայլարբյիլ, եանկլաբնասան կիԺմէսինի ասնան բէճաս էԺմէսիլեր։

Digitized by Google

ասեախի գայլայա կէրիպ 'աւետէր էյլէ-
սի, 38 – Վէ ասէրտանիտէն ճինիլէր
չըգմըշ օլսան ասէմ պէրապէր պու-
լամնագըլըդնը անատէն բէճա էյլէսի
իսէ ասէ, Ցիսուս սանը սալը վէրիպ, 39 –
Էվինէ ատօր, վէ Ալլահըն սանա էթ-
տիկի շէյլէրի նադլ էյլէ՝ ատսի. օ
ասեախ կիտիպ՝ պիւխթիւն շէհրատե Ցի-
սուսըն քէնտինէ էթտիկինի ի'լանն է-
տէր խոխ:

40 – Վէ Ցիսուս ավետէր էթտիք-
ատ՝ խալգ անը գասդաս էթտի, գիրա
ճիւմլէսի ատնա մանէթտարը խոսի: 41 –
Վէ իյլեէ պինաղող բէ'խսի օլսն Ցսյ-
գաս խսմինատ պիր ասեմ կէլիպ՝ Ցիսու-
սըն սյագլարընա գասփանաստագ, խա-
նէսինէ կէլմէսինի բէճա էյլէսի: 42 –
Զիրա թագրիպէն օն իքի նշաններս
պէրի'ճէկ պիր գէղը օլսա՝ մերգումէ
էօլմէք իւզրէ խոխ. օ ասեախ կիտէր ի-
քէն խալգ անը թագվիդ էտիյօր խոսի:

43 – Վէ օն իքի սէնէտէն պէրու
նէզդի ի տէմմ միւպէյէլսս օլսրագ, պիւ-
թիւն մայինի հէքիմլէրէ ասքի էթմիշ
խոխ ատ, հէյ պէրնճանէն չինճս սյուլ-
մամըշ պիր գասրը, 44 – Ակգսատան
եսագլսրը՝ լիպսասրընէն էթէյինէ ատօ-
գասնասաս, վէ սէրհալ նէզդի ի տէմմ
քէսիլսի, 45 – Վէ Ցիսուս՝ Պանաս ատօ-
գասնան քի'մ տիր՝ տէսէյինէտ, Ցիսմ-
լէսի ինգնաս էթմէքլէ, Պէտրոս վէ ա-
նէն իլէ պէրաբեր օլանլսրը՝ նս մնա-
'ալլիմ, գալաալրդ սէնի պասրդ
թագվիդ էտեր [հքէն՝ Պանաս ատօգս-
նասն քի'մ տիր՝ տէյօր մը սրն,] տէսէ-
լէր: 46 – Ամմս Ցիսուս՝ Պանաս պիր
քիմսե ատօգսնասաս, գիրա պէհտէն
գասվէթ սասարը օլսրդրնը սհլսսրմ՝
տէսի, 47 – Խմոի գասրը կիպլէհէմէտե-
յինի կէօրսիւքտէ, թէթրէյէրէք կէլ-
սի, վէ հսւզրսրընս տսրւշսով՝ պիւ-
թիւն խալգէն էմինսնաէ սհնս նէ' սե-
պէպտէն ատօգսնտրդրնը, վէ նս'ասլ
սհնսե չինճս պասլսդրդրնը նագլ էթ-
տի, 48 – Ո տսոի մերգումէյէ՝ շհսաս-
րսթէյէն, գրզրտ', խմսրդէ սէնի խէլսս
էյլէտի, սելամէթլէ կիթ' տէտի:

49 – Ո տսհա սէզյլէր իքէն՝ սինսա-
զող րե'խոհնէն խսհնէսհնսէն պիր տստմ
կէլիպ, սհնս՝ Գէղդէ վէճճաթ էթտի,
մսս'սլլիմ զահմէթը վէրմէ՝ տէտի:
50 – Վէ Ցիսուս ատսհնս իշյիճսքտսե,
սհնս ճէվապէն՝ Գօրգմս, սհճագ իհման
էյլէ, օ խէլսս պսսլսսգ' տէտի: 51 –
Վէ խոհէյէ կիթտիքտե, Պետրոս իլէ
Ցսկոբոս վէ Ցսվհաննէսհսէն, վէ գէղդէ
փէտէրի իլէ վասիսէսինէն սհս'տտա
քիմսէյի իչէրի կիրմէյէ պրսագմսագը:
52 – Վ է ճիւմլէսի գէզ իչհնէ ագլսյսրդ
տէօյիւնմէքտտե իքէն՝ Ագլսմսյընըզ,
վէճճաթ էթմէտի, սհճագ ույսմյօր'
տէտի: 53 – Վ է սհնէր վէճճաթ էթմիշ
օլսրդրնը պիլմէքլէ սհնը խոթհզա էթ-
տիկլէր: 54 – Լաքին ճիւմլէսհնի տբշսա-
բրյսա չէգսյրդ՝ մերգումէհնէն էլինէ
թուպտսրագ՝ Իյ գէզ, գասլգ' տէյիս
չսագրրսոր: 55 – Վ է սհնէն բոսհտտե բհս-
ճսա' էթմէքլէ, սհնհտե սյսագս գասլգ-
տս, վէ Ցիսուս սհնս եէյէք վէրիլմէսթ-
նի էմր էթտի: 56 – Վ է մերգումէհնէն
վասիսէհնի հսյրսան օլսրդսր. օ ասեախ'
Պետ վասգը'սյը քիմսէյէ սէզդլէմէյէսհ-
նիզ՝ տէյիս սհնէրէ թէհնսիհ էթտի:

ՊԱՊ 9

Վ է օն իքի չսլէօհնի պիր եէրէ
ճէմ' էտիսյ՝ սհնէրէ ճիւմլէ ճինհնէր
իսզէրհնէ, վէ մսրթագլսրըն տէֆ'ի ի-
չհնէ գսվվէթ վէ գսսորէթ վէրէրէք,
2 – Անէրէ՝ մէէքքսէ Ուլլահը վա'զ
էտիյ խսոսհսալսրս չինճս վէրմէյէ
էէօհնտէրտի: 3 – Վ է սհնէրէ՝ Ցօլ Ցհ-
չհնէ պիր չէյ ալմսյընըզ, նէ տէյինէք,
նէ տտաղսրճըզ, նէ էքմէք, նէ սպչէ,
նէ տէ իքիչէր էհնճաթհնիզ օլսաճ:
4 – Վ է հէր հանկը էվէ կիրէրտհնիզ՝
օրսաս գասլգս՝ օրսաս հնչէգ էթմէյ-
նիզ: 5 – Վ է սիպի հէր քիմ գասվսլ էթմէկտե,
օլ շէհրսհնէ չէգսյրդրնըզտաս, 'սէլէյհէ-
րինէ շէհտսհնէթ օլմսդ իչհնէ, տյագ-
լսրընըզտաս Ցօզս պիլէ սհյէքհնիզ'
տէտի: 6 – Սհնէր տասհա չէգրդ հէր
եէրտե պէշսրհնէթ Ցէթտիզրր էտհրէք,
վէ խոսհսէսչս շինճս վէրէրէք, քէշյ-
տէն քէզլէ կէհնէրլէր խոսի:

7 – Վ է բէ'խս էր բտաղ' օլսան Հէրսվ-
գէս սհնըն էլինհնէ Ցէճտս օլսհնսան շէհրէ-
րհնհ ճիւմլէսհնի իչհնէ սհնսէհնէ շհսաշհնէ
էէօհնի. գիրա տա'զը քհմսհնէրէ' Ցսվ-
հսհնհնէ էօլհվէրտհն գէյսսմ էթմիշ
տիր, 8 – Վ է տա'զլսրը՝ նգհտս գասս-
հսս էթմիշ տիր, տա'զլսրը տասհի'
Գասսհմի փէյղսմյհէրլէրտհն պիրի գէ-
յսսմ էթմիշ տիր՝ տէրլէր խոսի: 9 –
Վ է Հէրսվգէս՝ Պէհն Ցսվհսհնհէսհն տտա-
շէրնը քէտսհրտհմ', վէ սյս քհմսհնէ քի'մ
սհր քի պհն սհնըն հսագդէտտաս պէզլէ-

Digitized by Google

շէյլէր խլհախյօրըմ՝ ատչերէք, ամեր կէօմէք խոհէր խոխ։

10 – Վէ բէռուլլէր ցիտտա 'ավաեթ էտիպ՝ թէրա էթտիքլերի ճիւմլե շէյլերի առնա հիքեպտի էթտիրլեր, օ տաթի առնէրի ալըպ՝ թէհլիւճաա ինթապտիպա առնիկէն շէհրին պիր պէհռանան մոհալինէ չէքիլսի։ 11 – Խալդ տաթի պաւնու պիւմէքլէ ամեր տրտը պրրա կիթտուլեր։ Վէ առնէրի գառպուլ էտիպ՝ առնէրէ մէլէքիւթ Ուլլահ Հագգընաա քէլամ եաեւրէք, շիփայա մհհէմատ օլանլարա շիփաա վէրիր խոխ։

12 – Վէ կիւն զէվալ պուլմազտա պաշլատըգտան, օն խքիլէր ամեն հառընա կելիպ՝ Խալդը տաւը վեր քի, էթքանփառ պաւնառան քէզլէր իւէ չիփճիլքէրէ վաբըղ գօնալար, վէ հէյէճէք պաւլարը, գիրա պաւքառա պէհառան հէրաե իվ՝ ատտիլեր։ 13 – 0 տաթի՝ Սէզ առնէրէ թա'առ վէրինիզ՝ ատտի։ առնէր տաթի՝ Գիվան պէշ էքմէք իւէ քէքի պաւըգտան գիյառե պիր շէհիտիզ ճօզ տըր, մէկեր կիտիպ պաւ գավմէն ճիւմլեսինե եէյճէք տաթըն ալալըմ՝ ատտիլեր։ 14 – Զիրա պէշ գին գաւտար ատտ՝ վար խոխ։ 0 տաթի շահկիաէրէրինէ՝ Անէրի եւլիշէր եւլիշէր օլարագ, պէօիւք պէօլիւք օթաւլաբընդ ատտի։ 15 – Վէ առնէր եգյէ ատտի՝ ճիւմլեսինի օթաւլթտըյար։ 16 – Վէ քէնտոխի պէշ էքմէք իւէ քքի պաւըղը ալըպ՝ ատճիյա տօզրու նատար ատտիրէք, իւղէյլերիննէ պէրէքէթ տաւ'առ օգուտու, վէ փտրելէյիպ՝ խալդըն էօնհնէ գամագ իւղրե՝ շահկիաէրինէ վէբտի։ 17 – Վէ ճիւմլեսի եէյիպ տօյատլար։ վէ օն քքի քիւճիկ տօլատը ֆնալա փտրչա օլատագ գառպըրլար։

18 – Վէ քէնտոխի եաւնըզճա առա'ա էտեր քքէն, շահկիաէրի տէ պէրապեր պաւլունտրգլարը՝ Խալդէ՝ Խալդը ատաւլիննէ կէօրե պէն քի՞մ իմ՝ ատչիս առնէրէ ահա'ալ էլլէտի։ 19 – Անէրը տաթի ճէվապկեն Գ-'զըւրե՝ Վ-աֆթիզ էտիճ ցովհաննես, վէ առա-'իրլէրի՝ Եզիս, տրիեէրլերի տե՝ Գառտիմ փէյղամպերլէրտեն պիրի գբ.յառ էճ-ժիշ տիբ, գեյօլա՝ ատտիլեր։ 20 – 0 տաթի առնէրէ՝ Եա տիպեն ատահյնդ-զե կէօրե պէն քի՞մ իմ՝ ատտ. վէ Գեառտա ճէվապկեն՝ Սէն Ալլահըն Ֆրեա-տաբը տրե՝ ատտ։ 21 – 0 տաթի առ-յերէ՝ Գառնա քիմակրե ատգիճմէհրեափ-նիզ՝ ատչիս էքիտեն թէնպիհ էտիպ, 22 – Խալն իւ քնտան չօգ էլեմ չէքմէք, վէ ինթիհյարլար իլե պաշ քառհինէրե վէ 'իւլեմու թառտիքընտան բէտտ էտիլիպ գաթը օլունմագ, վէ իւչինճեն կիւնտե գըլյատ եիմէք կէրէք տիր' ատտ։

23 – Վէ ճիւմլեսինէ՝ Էկեր պիր քիմսե տրտրմճա կելմէք խոխէտե, թէրը ի նէֆս էտերէք, խոչընը հեր կիւն գաւտրրըպ՝ տրտրմ տրրա կէշ սին։ 24 – Զիրա հեր քիմ ճանըզը գաւրթտրմագ խոխէրտե, ամը գոյ' ատեճէք, վէ հեր քիմ ճանըզը պէհիմ իչինե գոյ' էտերտե, ամը գաւրթտրտճագ տրը։ 25 – Զհնէքի պիր ատամ պիւխրինե տոհնեպը գաղանըպ տա' քէնտոխի գոյ' եոհօտա գիչանա կիրիթ թագ էտերտե, Նէ՞ խոթիճատ էտեր։ 26 – Զիրա հեր քիմ պէհնէն վէ պէհիմ ատօղլերիմնէն տօլայը ատճանըրտա, Իպդն իւ բնտան տոահի քէնտոխինին վէ փէտերինի վէ մուգատտես ճէլէքլերինի ճէլալկյնե կելմէկի պէհնէն անտեն տօլայը ատթանտճագ տրը։ 27 – Վէ Հագիգաթէն տիպե տերիմ քի՝ Գառտաաս Հագրը օլանդտրտան պա'ղրը վար քի, մեյէքեմ Ուղրագ կէօրեհնճէկյտեպ տօլա էօլեմ թագճագյաճագ տրը՝ ատտի։

28 – Վէ պուս քէյամտան թագրիպէն ատքիզ կիւն տօղրա, Գեառտա ինէ ցովհաննես վե ցհաքտտը պէրտպեր տլըղ՝ տու'ա էճմէք իւղրե տտզա չէզտը։ 29 – Վէ քէնտոխի տա'ա էտեր քքէն, ևհւզհնէհա՝ չէյ'էճի թէպտտիւ էտերէք էլպհսեթ պէյղ վե փտրլագ օլտա։ 30 – Վէ իչքի ի-քի ատտ՝ ետա'ե Մովսես վե Եզիս անդե ինե ատգյէշիրլեր խոխ։ 31 – Գանհլար ճէլել ինե կէօրհնհնէ՝ ե-ըսատագեմնե վատա' պա-թիգալը Հագգընաա ատգյէշօղլար ի-տի։ 32 – Վէ Գեառտա վե անդե ինե պէրապեր պաւլունճաղլարը ատյա-պատմէչ օլմաղլէ, ատյահատրգլարընա՝ անդե ճէլալնինի վե պէրապեր ատւտան քքէ ատտմի կէօրհնհւլեր։ 33 – Վէ ան-լեր ատաեն պղրըմագ իւղրե քքէն, Գեառտա նէ ատգյէշիրնի պիրմէյէրէք, ցիտտա՝ Եա մու'ալլիմ, պաւքառա պաւլաճամագրզ էշի տիր։ վե պիրի ա-նէն, պիրի տե Մովսես վե պիրի տե ե-պեա խլհա, խա իւղ խոյրե եահաղլար

Digitized by Google

ՀԵՐ ՔԻՄ ՊԱՏ ՉՕՇՈՒՂԸ ՊԵՆԻՄ ԽՄԻՄ ԻՒՐՈՒՆ ԳԱՅԱՏՈՒ ԷԵՐԵՔ, ՊԵՆԻ ԳԱՅԱՏՈՒ ԼԻՄԻՆ ՕՂՈՒԸ, ՎԷ ՀԵՐ ՔԻՄ ՊԵՆԻ ԳԱՅԱՏՈՒ ԷԵՐԵՔ, ՊԵՆԻ ԽՐԱՅԱՂ ԷԱՆԻՆ ԳԱՅԱՏՈՒ ԷԻՄԻՆ ՕՂՈՒԸ . ԶԵՐԱ ՃԻՄԻՆԻԶԱՆ ԷՆ ՔԻՒՐՈՒԸ ՊԱՏՈՒՆԱՆ՝ ՊԵՀՈՒԹԻՒՆ ՕՂՈՒՆԱՑ ՍՏԱՒ:

49 — Վ.Է ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՃԵՎԱՅ ՎԷՐԵՔ՝ ԵԱՒ ՄԱՐԱԼԼԻՄ, ԱԷՆԻՆ ԽՄԻՆԼԷ ՃՇՆԱԼԷՐ ՉԷԳԱՐԱՆ ԶԵՐ ՔԻՄԷ ԿԷՕՐԻՒՔ, ՎԷ ԱԼԻԳԻՄ ԻԼԷ ՊԷՐԱՅԷՐ «ՒՆԻ ԱՐԱՔՆԵՑԱ ԿԷԼՄԷՒԻՒՐ ԻՒՆԻՆ ԱՆԸ ՄՆԱ՝ ԷՓՍԻՔ՝ ՍՏԱՒ: 50 — Վ.Է ՅԻՍՈՒՍ ԱՆԱՒ ՅԱՎԱՑԱՒ՝ ՄՆԱ՝ ԷՓՄԷՒՒՆԻՑ, ԶԵՐԱ ԱԶԳԷ ՄՈՒԽԱՆԻՒՆ ՕՂՈՒՅԱՆ ԱԶԳԻՄ ԹԱՐԱՇՖԷՂԵԼՈՍԱՆ ՈՐՔ՝ ՍՏԱՒ:

51 — Վ.Է ԱՆՔՈՒ ՕՒՄՅ ՉԷԳՄԱՆՔԷՆ ԿԷՆՈՒՂԷՐ ԹԷՄԻՄ ՕՂՄԱՔ ԻՒՐԷ ԻՔԷՆ, ՍԻՐՈՒԱԾԱՂԵՄ ԿԻՓՄԷՒՒ ԳԱՎԱՒՒՆ ՆԻՒՂ ԹՈՒՓՈՒԱՑ, 52 — ԻՕՆԻՒՆԱՑ ԽԱԱՂԷՐՃԼԷՐ ԿԷՕՆԱԾԻՐԱՑ. ԱՆՔՈՒՐ ՍՏԱՒՔ ԿԷՍՄՔ ԱՆԱՒ ԹԷՍԱՐԻՔ ԿԷՕՐՄԷՔ ԻՒՐՔ ՍԱՄԱՐԻՄՈՂՈՒՐՔՆ ՊԷՐ ՔԷՂԻՒՆԷՔ ԿԻՐՄԻՒՐԷՔ: 53 — Վ.Է ԵՐԱՒԱՑՂԵՄ ԹԷՂԷՃՃԻՒՀ ԷԹՄԷՔԱՒ ՕՂՈՂՔՆԱՑԱՒ, ԱՆՔ ԳԱՅԱՏՈՒ ԷԹՄԻՒՒՐԷՐ: 54 — Վ.Է ԱՆՔՆ ՀԱՒՔԻՐՈՂՐԻՆ ՃԱՒՀԱՐԱՒ ԻՒՐ ՃԱՎՀԱՆՆԷՍ ՊԱՏՈՒՆԱՑ ԿԷՕՐՄԻՒՔՔԷ՝ ԵԱՒ ԲԱՊԱՊ, ԽՈՐՔԷՐ ՄԻ ՕՒՆ ՔԻ՝ ՀԷՄՈՒՆ ՆՁԻԱՆՔՆ ԷԹՄԻՒՔ ԿԻՒՔ ԿԷՕՔԱՒՆ ԱՓԵՂ ԷՆԻՒ ԱՆԼԷՐՈՒՆ ԹԻՒԼՔ ԷԹՄԷՆ ՍՏԻՒԼ ԷՄՆ ԷԱՒԼԻՄ՝ ՍՏԻՒԼԷՐ: 55 — Ո ՍՏԱՒՔ ԱՒՕՒՒՆՒՑ ԱՆԼԷՐՈՒՆ ԲԱ՛ՂՐ ԷԱՒՐԼԷՔ՝ ՍԻՂ ՆԷ՝ ՄԱԳԱՒԼ ԲԱՀՏԱՆՆ ՕԼՈՂՔՆԷՂԼ ՄԻԼԻՀՂՔՆԻՒ, 56 — ՋԻՐԱՒ ԻՒՆ ԻՒԼ ԲՆԱՆՆ ԱՒԵՄԻՂԷՐԻՆ ՃԱՆԱՂԷՐՔՆԷ ՀԵԼԱՔ ՍՏԻՒԼ, ԱՆՃԱՂ ԽԵԼԱՒ ԷԹՄԷՔ ԻՒՐՒՆ ԿԷՂԱՒ՝ ՍՏԱՒ. ՎԷ ՍԻԿԷՐ ՊԻՐ ՔՂՂԼ ԿԻԹՄՈՒԼԷՐ:

57 — Վ.Է ԻՕՂՈՒՆ ԿԻՍԻՐԼԷՐ ԻՔԷՆ, ՊԷՐԻ ԱՆՆ՝ ԷՓՓԵՆՈՒ, ՀԷՐ ՅԵՐԷՒՔ ԿԻՍԻՐՈՒՆ, ԱՐՔՈՂՔ ՈՐՔՆ ԿԷԼԻՐԻՄ՝ ՍՏԱՒ: 58 — ՅԻՍՈՒՆ ՄՈՒԽԻ ԱՆԱՒ՝ ԹԻԼՔԻԼԷՐԻՆ ԻՒՂԷՐԻ, ՎԷ ՀԱՎԱՒ ԳՈՂՂԱՐՔՆԻՒՆ ԻՒՂԱՐՈՒՐ ՎԱՐ, ԼԱՐԻՆ ԻՒՐ ԻՒԼ ԲՆԱՆՆԻՒՆ ՊԱՀՂՆԻՒ ԳՈՂԱՃԱՂ ՅԵՐԻ ԻՕՂ ՈՐՔ՝ ՍՏԱՒ:

59 — Վ.Է ՊԻՐ ՂԱՂԱԻՒՆԻՆ՝ ԱՓՈՐՄ ՈՐՈՒ ԿՂ՝ ՍՏԱՒ. Ո ՄՈՒԽԻ՝ ԷՓՓԵՆՈՒ, ՊԱՀՈՒ ԻՒՐ ՎԻՐ, ԵՎՂԼԱՒ ԿԻՍԻՒՆ ՓԵՍԵՐՄԻՒ ՍԻՓՈՒՆ ԿԱՂՂԻՄ՝ ՍՏԱՒ: 60 — ՅԻՍՈՒՍ ՄՈՒԽԻ ԱՆԱՒ՝ ՓՕԱԳ, ԷՕԻԼԻԵՐ ՔՂՆՈՒՆ ԷՕՂԻԼԻԵՐՆԻՒՆ ՍԻՓՈՒՆ ԷԹՈՒՆԻԼԻԵՐ. ՍԻՆ ԻՒՐ ԿԻՍԻՒՆ ՄԻԼԵՔԻՔ ՆԱԶԱՐԷՆ ՎԱ՛Ղ

ՃԻԵՄԻ 34 — Վ.Է Ո ՊԱՏՈՒՆԱՑ ՍԵՂԻԼԵՄԵՔՆԻՒՐ ԻՔԷՆ, ՊԻՐ ՊԱՏԼՈՒՔ ԿԷԼԻՍ՝ ԱՆԼԷՐՈՒՆ ԱԼԷՔՆԱՑ ԱԼՈՐ. ՎԷ ԱՆԼԷՐ ՊԱՏԼՈՒԹԻՒ ԿԻՐՄԻՔԼԷՐԻՆԱԵՒ, ԼՈՒՐՔՈՒՐ ԳՕՐԳՈՂԼԱՐ: 35 — Վ.Է ՊԱՏԼՈՒԹԻՒՆՆ՝ ՍԵՎԿԻՒԼԻ ՕղլՔ՝ ՊԱՏ ՍՈՐ, ԱՆՔ ՍՈՒՔ-ԼԷՂԻՒՆՔ՝ ԱԷՂԻՆ ՊԻՐ ՍԱՏԱՑ ԿԷԼՍՒՒ: 36 — Վ.Է ՊԱՏ ՍԱՏԱՑ ՕԼՈՐԳՈՒՍԱ, ՅԻՍՈՒՍ ՀԱՒԼԵՆԸՂ ՊԱՏԼՈՒՆԱՒԱԼ. ԱՆԼԷՐ ՍՈՒՔԻ ՍԱՒ-ՔԻՒՔ ԷԱՒՈՒ՝ ԿԷՕՐՍԻՒՔԼԷՐՈՒ ՀՂՂԻ-ԼԷՐԱՒՆ ՕՂ ԿԻՒՆԼԷՐՍՒՔ ՔԻՄՆԿԻՀ ՊԻՐ ՀՂՂԻՒ ՎԷՐՄԻՒՐԼԷՐ:

37 — Վ.Է ԵՐՔԵՈՒ ԿԻՒՆ ՍՈՂՈՂԱՆ ԷՆՈՒԿԼԷՐԻՆԱԵՒ, ԽԱՂԼԵ ՃԷՄԱ՝ԱՒՔ ԱՆԸ ԳԱՐՀՂԱՂՂԵՂ, 38 — ԻՂՔԷ ՃԷՄԱ՝ԱՒՔ-ՍԱՆՆ ՊԻՐ ԱԱՏՄ ՖԷՐԻԱԱՏ ԷԱՒԼԵՔ՝ ԵԱՒ ՄՈ՛ՂԼԻՄ, ՍԱՆԱՑ ԿԱՂՎՈՐՐՔՐՄ՝ ՕՂԼՐՄԱՆ ԴԱՂԱՐ ԳԼ, ԶԵՐԱ ՊԻՐ ՍՈՒՆԵՄ ՍՈՐ, 39 — Վ.Է ԻՂՔԷ ԱՆԸ ՊԻՐ ԲՈՀ ԹՈՒՓԱ՛Ղ՝ ԱՆՈՂՔՂԷՆ ՊԱՂՂԻՐՈՍՈՐՔՔ ՎԷ ՔԷՕՓԻՒԷԱՒՐԷՔ ՍՈՐՈՂՔՂ ԷՂՈՒՔՔԱՆ ԱՂՂՐԱ ԿԻՒՃԼԷ ՍՂՐՐԼԻՐ: 40 — Վ.Է ԱՆԸ ՀՂՔԱՐՈՐՆԼՍՐ ՍԷՒԻՒ ԱԷՆԻՆ ՀՂԱԿԻՒԼԷ-ՔԻՆԱԷՆ ԲԷՃԱ ԷԹՄԻՄ ԽԱՒ ՍԷ, ՄՆԱՔ-ՔԻԷՄԻՐ ՕՂՄԱՂՂԻՐ՝ ԱԷՄԻ: 41 — Վ.Է ՅԻՍՈՒՍ ՃԷՎԱՅ ՎԷՐԻՔ՝ Է՛Յ ԽՄՆԱՂՂ ՎԷ ԹԷՐԱ ՆԷՂ, ՆՔ՝ ՎԱՔԾԱ ԳԱՍՏԱՐ ՍԻՂՆԻ ՀԱՆՐՆՂՂԱՍԱ ՕՂԱՒ՝ ՍԻՂՔ ԹԷ-ՀԱՄՄԻՒԱ՛Լ ԷԱՒՂԻՄ՝. ՕՂՂԻՐ ՊՂՐՂՂԱՂԱ ՀԿԻԹՐ՝ ԱԷՄԻ: 42 — Վ.Է Ո ՍԱՏԱ ԲԱՆԸՆԱ ԿԷՂԻՐ ԻՔԷՆ, ՃՔՆՆ ԱՆՐ ԵԷՐՔ ՂՂՐ-ՔԸՂԱ ՀԱՒՐՐԷՂԼ ՍԱՐԱՐՔ, ՀՄՈՒՆ ՃՔՆՆ ԱՆՐ Հ

էյլէ՝ ասէաին։

61 – Վէ ասիկէը պիր քիմսէ տասխի՝ էֆէնտի, սէնին ասթաքն ոբրա կէլիբիմ, լաքին էվվէլա պահա իշն վէր, եհլ ի պէյլիմի իլէ վէտա՝ էտէյիմ՝ ասէաին։ 62 – Ամմա Յիսաա ահա՝ էլլինի ասպան իւզէրինէ գոյուդ տա կէրիյէ պագան հիչ պիր քիմսէ մէլէքիւթ Ուլլահա միւնասիպիդ ասէյիլ տիր՝ ասէաին։

ՓԱՓ 40

Վէ պու չէյլէրտէն ածկրա, Բասպագ տիկէր եէթմիշ քիմսէ տասխի թա՝նէն էտիդ՝ վարտաճաղը հեր շէհրէ վէ մահալէ ահալիէրի քէհնան եօնիւնճէ հէթիչէր հէթիչէր կէօհաէրտան։ 2 – Վէ տասխէրե տասխի քի՝ Ֆիլ հագիգէ հատասա չօգ, ամմա իչճիլէր ազ տիր. խոնի հատասա Աահիպինէ՝ քէհնան հատասընան իչճիլէր կէօհաէրտէն իչինէ նէյդ էտիդ։ 3 – Կիտինիդ, իչիճէ պէն սէզի գուդուլար կիտի գուդուլար ատասընա կէօհաէրիյօրըմ։ 4 – Փէտ եա տատզարճըգ, հաքտան ատագ գաղալսըը թագշըմայրնըզ, վէ եօլտա պիր քիմսէյէ սէլամ վէրմէյինիզ։ 5 – Վէ հեր հանկը խանէյէ կիրէբսէնիզ, էվվէլա՝ Պաւ խանէյէ սէլամ օլսուն՝ ասէյինիզ։ 6 – Վէ էկէր օթաստա սէլամնա միւթահհագդ քիմսէ վար իսէ, սէլամընըզ ատընն իւզէրինէ գալաճագ տիր. եօգ իսէ՝ սիզէ կէրի տէօնէճէք տիր։ 7 – Վէ օլ խանէտէ գալըդ՝ պուլունան շէյլէրինատէն էէյիպ իյինիզ, գիրա իշճի քէհնան իւճրէթինէ միւթահհագդ տիր. խանէտէն խանէյէ նագլ էթմէյինիզ։ 8 – Վէ հեր հանկը շէհրէ կիրէբսէնիզ, անլէր ատախ սիզի գապուլ էթմախլէրի հալտե, եօնիւնէզե գոնաալսան շէյլէրի էէյինիզ։ 9 – Վէ խչինտե պուլունան խատթալտար շիֆա վէրիդ, անլէրէ՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ սիզէ էտգուդմիշ տիր՝ ասէյինիզ։ 10 – Վէ հեր հանկը շէհրե կիրէբսէնիզ, սիզի գապուլ էթմէտիզէրի հալտե, ճատատէլէրինէ չըգըդ։ 11 – Սիզին շէհրինիդատէն պիզե եառիչըն թօգաս պիլէ սիզե սիլգէրիզ. լաքին պատնա պիլինիդ քի՝ մէլէքիւթ Ուլլահ սիզե եառգաշմիշ տիր՝ ասէյինիզ։ 12 – Սիզե ատերիմ քի՝ Օլ կիւնտե Սպգամըն հալի ոլ շէհրին հալինատէն էհվէն օլտաճագ տիր։ 13 – Վա՛յ ատահա, էյ Քաբագին, վա՛յ ատահա, էյ Բեթհսայիդա, պիրա էկէր սիզտե իսկար օլատնան մի՛ճիզէր Տիւրոս վէ Սիգոնատա իսկար օլատմըշ օլսա խոն, չօգատան չատ վէ քիւսէ օթուրատագ՝ թէվպէ էտէրլէր խոն։ 14 – Լաքին րատգ ի ճէգատտա Տիւրոս վէ Սիգոնըն հալի սիզինն հալինիգատէն էհվէն օլատճագ տիր։ 15 – Վէ սէն, Քաս կէզդէտէք ևիւքատէլմիշ օլսըն կափատնայսատ՝ ճեհհենեմէ գատտար էնսերիւէճէքսին։ 16 – Սիզի սինիէչէն՝ պէնի սինիէմիշ օլուր, վէ սիզի բէտտ էտէն՝ պէնի բետտ էթմիշ օլուր, վէ պէնի բետտ էտէն՝ պէնի իրատալ էտէնի բետտ էթմիշ օլուր։

17 – Վէ օլ եեթմիշլէր մէտերբէթէ՝ 'ավտեֆ էտիդ՝ Նա Ի՛ապագ, ճէնիդեր պիլէ սէնին իսմինէ պիզե էթ՛տա՛ֆ էտիյօր՝ ատահիւր։ 18 – Ո տասխի տանէրե՝ Շէյթանըն սէմատատն եըլատբըմ կիզի տահրատիյինա կէօթաէմ։ 19 – Իշիճե սիզե եըլատնար իւէ 'ագրեպէլէր իւգէրինէ, վէ տահրատինէն պիւթիւն գահվէթի իւգէրինէ պատմադագ գուտուրէթ վէրիբրիմ. վէ սիզե հիչ պիր շէյ զարար վէրմէյէճէք տիր։ 20 – Ամմա պուտա, եատի ճէնդէրինէ սիզե իրթա՛տա՛ֆ էթմիլէրինէ սեվինմէյինիզ, լաքին իսմիէրինիդին սէմատատա գայտ օլատնատրնատ սեվինինիզ՝ ատահիւր։

21 – Օ՛լ ատա՛տ Յիսաա բուշէրնատ մէտարբ օլուր՝ Էյ սէմա վէ զէմինին Բասպագ Փէտբե, սատնա շէհ-քէ եաէրիմ քի, պու շէյլէրի 'ալիմլէր իլէ 'ամրիճլէտսէն իսոճի Թ՛ատ՛ատ՛ագ՝ անլէրի մա՛ատամլարա իզկար էյլէսին. պէնի, էյ Փէտբե, գիրա 'ինանմիտե պէզլէ խոշ կէօրմէյինիս։ 22 – Փէտերիմանէն հէր շէյ պահա Թ՛էալիմ օլատնատա. վէ Օզլէն քիմ խոչինի Փէտերատէն զայրի քիմսե պիլմէզ, վէ Փէտերին քիմ Ի՛ոչինի Օզուլատան վէ Օզլէն անը իզկար էթմէյինի մի՛ատատ էթ՛ատչի քիմսէ սէտէն զայրատի պիլմէզ՝ ատահիւ։

23 – Վէ շաէիբալէրէ ատօնի՛ատ՝ Եէ մի՛ատզարէք տիր կէօրտի՛ատինի՛ատ շէյլէրի կէօրէն կէօզլէր։ 24 – Զէնա տիրէ տահրատիրմ քի՝ Զօգ փէդդամպէրլէրը իչէ մէտիբէր կէօրատի՛ատինի՛ատ շէյլէրի կէօրմէզ իսոճինէ, լաքին կէօրմէտիկլէր։ վէ իշիճէտիկինիզ շէյլէրի իշիճէտէ էտէհէտիւ, լաքին իշիճէմէճէլէր՝ ատէյիւ թէնհէսնա ատզիլէտիւ

Digitized by Google

25 – Վէ իշխէ երդապ ը չէրի՛ոթ-տան պիրի գալգըդ՝ ան֊ը թէ֊ճրիպէ էճմէք իւ֊զրէ՝ Նա մո֊ւալլիմ, էպէտի հայտնա֊նա վարիս օլմագ իչիւն նէ՞ եա֊փայըմ՝ տէտի։ 26 – Ո տոպի ան֊նա՝ շէրի՛ոթ֊տան նէ՞ եազըլմըշ տըր։ Նա՞֊սըլ օգուրսըն՝ տէտի։ 27 – Ո տոպի ճէվապ վէրիպ՝ Ալլահդի օլան Բապդը պիւթիւն գալգընկան վէ պիւթիւն ճանըկնան վէ պիւթիւն գուվվէթին֊տէն վէ պիւթիւն 'ագլընան, գօնշը֊կը տոպի քէնտին կիսի ուվսին՝ տէ֊տի։ 28 – Ո տոպի ան֊նա՝ Տօղրու ճէ֊վապ վէրտին, պուննու իմրաս էյլէ վէ եաշայաճագսըն՝ տէտի։ 29 – Ո իսկ քէնտինի թէպդիր էճմէք իսթէմէյլէ, Ցիսուա՛ Նա գօնշըմ քիմ տիր՝ տէ֊տի։ 30 – Վէ Ցիսուա ճէվապէն տէ֊տի քի՝ Պիր ասէմ Երուսաղէմէն Ե֊րիքովա էնէր իքէն, Հարամիլեր էլինէ տուշտիս. վէ անդէր անը ազյուզ՝ եաբ֊րալաստըգտան սօկըա եարը էօլմիշ պրագըպ կիմտուէր։ 31 – Վէ բահի կէլէ օ էօլտան պիր քեսհին էնէր ի֊քէն, անը կէօրտուքտէ՝ օ պիր Թա֊բառֆտան կէչիպ կիմտի։ 32 – Ֆէզա֊լիք օ մինհալէ պիր Ղևիլի տոպի կէլմէքդէ, վարըպ՝ անը կէօրիւնճէ օ պիր Թաբառֆտան կէչիպ կիմտի։ 33 – Լ֊ագբին պիր Սամարիալը էսլա կիտեր իքէն, պուլունտըդը եէրէ կէլիպ՝ անը կէօրտուքտէ ածըդը։ 34 – Վէ եանը֊նա կէլիպ՝ եարալարըդնա պէմի եաղը իլէ չէրապ տէօքերքէ անդերի ասդրը, վէ անը քէնտի հայվանընա պինտիրէ֊րէք պիր խօնաղ կէօթուրուպ՝ անա մո֊նգայէտ օլտու։ 35 – Վէ էրթէտի կիւն եօլ կիմճէք իւգրէ իքէն, իքի մունաբ չըգտըրպ խանճըլա վէրտերքէ՝ Պուննա մո֊նգայէտ օլ, վէ գիյատե հէր նէ խարճ էտերսէն, պէն թէգդար կէլէճիմտե ասնա էտա էտերիմ՝ տէ֊տի։ 36 – Իմտի ասնա պու իւշտէն հանգիպը հարամիլերին էլինէ տուշտէ֊նին գօնշըդը օլմուշ կէօրիւնիւբ։ 37 – Ո տոպի՝ Անա մէրհամեթ էտէն՝ տէ֊տի։ Ցիսուա տոպի ան֊նա՝ կիթ, սէն տէ պէդլէ եափ՝ տէտի։

38 – Վէ անդէր եօլտա կիտեր իքէն, քէնտիսի պիր քէդլէ կիրիպ՝ Մարթա նամ պիր խարճուն անը խանէսինէ գաստալ էթտի։ 39 – Վէ պուննուն Մարիամ իսմինտե պիր հեմշիրեսի օ֊լուպ, մէրգումէ Բապդին ապագլարը

եանընտա օթուրուպ՝ քէլամընը անդի֊լէյօր իսի։ 40 – Մարթա իսէ չօգ խըտմէթտէն տօլայը թէլեշտա պուս֊լունմադլէ, եանընա կելիպ՝ Էֆէնտի, հեմշիրեմ պէնի եալնըզդ խըտմէթ էճմէկէ պրագտըդընը վադիֆէ էտին֊մէ՞զ մի սքն. իմտի ասնա սէդլէ, պաննա եարտըմ էճմին՝ տէտի։ 41 – Վէ Ցի֊սուա ասնա ճէվապէն, Էյ Մարթա, էյ Մարթա, չօգ շէյլեր իչիւն էնտի֊չէ էտիպ՝ պիհուզուր օլուբդըն։ 42 – Լազքին լազըմ օլան շէյ պիր տիր, վէ Մարիամ քէնտինտէն ալընմա֊յաճագ օլ էյի հիսէկէյ ինթիխապ էճմիշ տիր՝ տէտի։

ՊԱՊ 11

Վէ պիր մահալտե օլուպ տու֊ա էճմէքտե իքէն, ֆարիզ օլտըղընտա, չակիրտէրինէն պիրի ան֊նա՝ Նա Ռապպ, Ցովհաննէս քէնտի չակիրտէ֊րինի թա֊իմ էյլէտիկի կիպի, սէն տոպի պիզե տու֊ա էճմէկէ թա֊իմ էյլէ՝ տէտի։ 2 – Ո տոպի ան֊նէրէ տէ֊տի քի՝ Տու֊ա էճմէկիյինիզ ս֊մանը պէօյլե տէկլինիզ. Էյ սէմավաթտաա օ֊լան Փետերիմիզ, իսմինի մունաքտաս օլսուն, մէլէքութիւն կելսին, իրատե֊թին սեմսատա օլտըդը կիպի եէր իւզե֊րինտէ տոպի ինձրա օլսունտուն 3 – Եէվմի էքմէկիմիզի կիւնտէն կիւնէ պիզէ վէր. 4 – Վէ կիւնտէկլերմիզդը պիզէ պաղդըշլա, չիւնքի պիզ տոպի֊պիզէ հէր պօթճու֊ա օլանտա պաղդըշլա֊րըդ. վէ պիզի եդվայտա կէթիրմէ, լա֊քին պիզի չէրիրտէն գուրթար։

5 – Վէ անդէրէ տէտի քի՝ Սիզտէն քիմինե պիր տոսթու֊ա օլուբ տուս, կէճէ եարըսընտա եանընա վարըպ՝ Տօսթըմ, պաննա իւչ էքմէք էօտունճ վէր. 6 – Չիրա պաննա եօլտան պիր տոսթըմ վէլիպ, անդըն էօհիւնէ գէյտճագ պիր շէյիմ եօգ տըր՝ տէտին տէ. 7 – Ո տու֊խի իչէրիտէն ճէվապէն՝ Պաննա զահ֊մէթ վէրմէ. արթըգ գափու գափան֊մըշ, չօճուգլարըմ տոսխի պէնիմ իլէ եաթագտա տըր, գալգըպ ասնա վէ֊րէմէմ՝ տէտին։ 8 – Սիզ տէրմէ քի՝ Տօսթու օլտըդը իչիւն գալգըպ անա վէրմէգ խե տէ, էնէ անդն թա֊ճիզի ակսեպիլէ գալգըպ անա լազըմ օլ֊տըդը գաստար վէրճէճ տիր։ 9 – Պէն տոսխի սիզե տէրմի՝ քի՝ Տիլէյինիզ,

Digitized by Google

ոնիզե վերթիլե՛ճէք. ասրայընըզդ, պուլա-
ճագաբընըզ. գափան-յը չալընըզդ, սիզե
աչըլաճագ ասը։ 10 – Ջիբա՛ հէր ան-
լէյէն տալը, վե ասրայան պուլուբ, վե
գափու-յը չալանա աչըլաճագ ասը։
11 – Վ է սիզատէն հա՛նիգը փէտեր վար
քի, օղլու էգմէգը ասիլէտիյինակ ան-
թաշ վէրե։ Եակօսա պալըգ ւէնէ-
գի՝ անա պալըգ եէրինէ էգլան վէրե։
12 – Վ է եակօսա եուամուբ-
ասիլէտիյինակ՝ անա 'ագրեպ վէրե։ 13 –
Իմոի սիզ քեօճիս օլսըղընըզդ հալ-
ատ, եվլատընըզդա էյի 'ամճիկ վէր-
մէկի սիլիրսէնիզ, սեմմավի փէտեր
քենոնիսէն ասիլէյէնէրէ նէ՛ գատասը
գիյատ Ըսա՛ խլ Փուատը վէրե՛ճէք
ասը։

14 – Վ է ասիլըզիզ պիր ճինն չէգա-
ատըզընակա, ճինն չէգատգանան ասկրա
ասիլըզիզ քիմնէ ուէյլէսո, խալգ ատախ
թէ՛ա՛ճճիւզ էճասիլէ։ 15 – Ամմա
անդէրատէն պա՛գըլատը՝ ճինդէրին ճինն-
լէրէին բե՛իսդ Բէեղդէրուզ վատըճա-
ապյալ էշգատբյօր՝ ատասիլէ։ 16 – Պա՛-
գըլատը ատախ թէճճրիպէ իչիւն սեմա-
ատան պիր 'ալամէթ անտէն թալէպ էճ-
ատիլէր։ 17 – Ո ատախ անդէրին էֆքեատ-
բրընը պիլմէգլե, անդէրե ատատ քի՝ Գէն-
ատ 'ալէյհինէ մուհամէտֆէթ իւգրե օ-
լան հէր հիւքիւմէթ խատասդ օլսը,
վե քէնոտ 'ալէյհինէ ֆատուֆէնի էոգրե
պուլունան խանէ հըգդըպը։ 18 – Վ է
եկէր շեհիթան քէնոտ 'ալէյհինէ մու-
համէտֆէթ իւգրե օլմուշ խտ, անդէն մէ-
լեքիւթիւ նաո՛ալ պագի գալաճագ
ասը։ չիւնքի պէհնիմ հագգընտա՛ ճինն-
լէրէի Բէեղդէրուզ վատըճատըյլէ չէգ-
ատըբյօր՝ տէյօրընըզդ։ 19 – Վ է եկէր
պէն ճինդէրէի Բէեղդէրուզ վատըճա-
ապյալէ չէգատբյօր խտէմ, սիզին օղուլ-
լարընըզդ քիմի՛ն վատըճատըյլէ չէգա-
ատըբյալատ։ պուլանան իչիւն սիզին հա-
քիմիլէրինիզ անդէր օլաճագ ասը։ 20 –
Լաքին եկէր պէն ճինդէրէի Ալլահ՛ըն
պահմաղըլէ չէգատբյը խտէմ, էլալէքի-
թէ մուէքեիւթ Ուլլահ՛ սիզէ վատը օլ-
մուշ ասը։ 21 – Գուվվէթլի վէ սիլահ-
լանմըշ պիր քիմնէ քէնոտ գօնաղընը
ապէրլէտէյի պէմնան, էշլեատը սէլամէթ-
ատ օլուբ։ 22 – Ամմա անտէն գուվ-
վէթլիտի անդէն իւգրերինէ կէլիպ անա
գալէպէ էատբսե, ի՛ՖՏինատա էճատյի
ճիւմլէ սիլահ՛լարընը ատլրդ՝ անդէն հատ-
մատընը թագախմ էատը։ 23 – Պէհնիմ
իւլէ օլմայան պահատ գբատա ատը։ վէ պե-
հնիմ իւլէ ատէչիբմէյէն տատդըրը։

24 – Նահատգ բուհ պիր ատամանէն
չէգատդը գէմնան՝ գուբատգ ֆէրիլբանէն
կէչիպ բահաթի ատրատը, վէ պուլատմատը
դընահատ՝ Զգատդըրը՛ էվիմէ ատէռնէյիմ
ատը։ 25 – Վ է կէլատյինատ ռէզ սիփ-
բիւլմէյէ վէ սիգէյէկէն պուլատդըլե,
26 – Կէտիպ պէբատգէրինէ քէնոտ-
սինատէն տատհա քէօճիս ճէսմի սիֆէր
բուհ ատըբ, վէ կիրիպ օբատատա ատքին
օլուբբըտը, վէ օլ ատատմէն 'ագրեպէր
իպքի խատասդընատան պէտդը օլուբ։

27 – Վ է ո պուհատ սէդդիրէ խբէն,
խատդատան պիր գատբը ֆիւքէքա սէպէ
ատատ՝ Նէ՛ մուհիմատ սէֆի Հատմի օլոն
բատհմէ վէ ւմմոխդինի մէմէկէրէ՛ ատտի
28 – Ո տատխի՛ Տատհա գիյատ նէ՛
սուհիմատ Ալլատհ՛ըն քէտատդընը տիհկիկի
հրֆիպ էտէհկէրէ՛ տատտ։

29 – Վ է խատդ քէտրէիհէ ռէն էռ-
ռէռ ճէմ՛՛ օլտըքատտ, սէօզէ գատյլ-
յատրագ տատի քի՛ Գռ նէռ չէրբ օ-
տրդընատան 'ատատմէթ իպատկ էտէր,
ատմմիտ ատտա ՃռՖատտ փէդդատհկէրին 'ա-
լատմէթինատէն գատյրե պիր 'ատատմէթ
վէրիլմէկէ՛ճէք ատրը։ 30 – Ջիբա՛ Ճվ-
հատտ Նինատռէ էհչատհինէ 'ատատմէթ օ-
տրդը գկիպ, Իպդ իւլ քհատտ տատիի
պատռ նէռէգ էօյլէ օլատՃագ ատը։ 31 –
Ձէհռատ՛ մէլիքէտի բտատդ ճէգատտատ գռ-
նէռէին տատտմէտրի իւլէ պէբատպէր գա-
գբդ՝ 'ալէյհէրինէ հիւքմ էտտճէք
ատը ։ չիւնքի մէրգռատճ Ատգտմտնդ
հկքմէմէթինի տրհկէյէմէք իւգրե՛ գէմիհի-
մհճէհէրինատ կէչտ։ վէ իչքէ
պռա տատհայատէ Ատգտմտհատտ տատհա
պէգէիւչիւ վատ։ 32 – Նհհռէ տատէմ-
լէրհի բտատդ ճէգատտատ պռա նէռէ իչ
գատյգբդ՝ 'ալէյհինէ հիւքմ էտտճէք
ատը։ չիւնքի ատդէր ՃռՖատտ՛ըն վա՛զյէ
թէվվէկէ կէչտիէր։ վէ իչքէ պռբա-
տատ ՃռՖատտ՛ատտ տատհա պէգչիւ-
վատ։

33 – Պիր քիմնէ չէրատդը էտգբդ կէչ-
լէկէ էտհռատ քիւ տալքատտ տատիի
ատտճագ իչէրհի կիրէհկէրհի՛ն բշէդդը կէտ-
մէէրհի իչիւն չէմ՛՛ատտ իւգէրինէ գգ
34 – ՃճէտատհՖ չէրատդը կէօզ ատը։ Ի
տատ էկէր կէօզհիւ ատաՖ խտ, պէռքի
ՃճէտատհՖ ատտատի տռհկէհվէդդ օլսը։ Ը
քհն էկէր ֆէհՃռ խտ, ՃճէտատհՖ ատ
գատյանդըգ օլսը։ 35 – Ա
պէհռէ օլատհ նռգ

Digitized by Google

36 – Վէ եկէր պիւթիւն ճեխեսթիի միւնեվվեր օլու՝ կիւ՛ չ՛ պիր գասթանըզդ թարաֆը եօգ իսե, չըրազըն քէհնի վկյասըյլե սէհի թէնվիր գըլըզըզ միսիլիս, քեռաֆֆեսի միւնեվվեր օլուր։ 37 – Վէ օ սեյլէր իքէն, պիր ֆէրիսի քէնտիսի իլէ պերապեր թա՛սմ էթմէսինի ահտէն բէճա էթմէզդէ, կիրիպ ասֆըպյա օթուզըսա։ 38 – Ովլ ֆէրիսի տաւխ թա՛սմտան եվվել ահըն երլյգանմասըղընը կէօթուիւչէ թէ՛ ահճիւզ էթտի։ 39 – Լապդ տուխ տահ ահտի քի՛ Հալա սիզ, ֆէրիսիլէր, քեռահէնան վէ թէէֆսինին սըչընը թէմիզլէրսինիզ, ամմա իչինիզ գուլմ վէ ֆընդըխ տօլու տուր։ 40 – Էյ ՛ադէլսըզլար, տուչունը կասփան՝ թչինի տահ եսՕ փմասը մը։ 41 – Լաքին պուլունան չէլլէրսէն տատագա վէրինիզ, վէ իչիէ սիզէ հեր շէյ փագ օլու։ 42 – Ամմա վա՛յ սիզե, էյ ֆէրիսիլէր, զիրա նա՛նա՛ իլէ ատեէֆ օթընէն վէ հեր նէվ՛ ահպզինին ՛իւշրիւնիւ վէրիրսինիզ, ամմա Հագգը վէ Ալահընը մահապեթինի իհմալ եասէրսինիզ. պուն՛լարը թճրա էթմէլի, ահլէրի տահի պրագմամալը խոնինիզ։ 43 – Վա՛յ սիզե, էյ ֆէրիսիլէր, զիրա սինաղօգլատտա պաշ քիւրսիւ՛իւ վէ չարշըտատա ահէյմանմագը սեվէրսինիզ։ 44 – Վա՛յ սիկե, [էյ միւրա՛ի ՛իւլէմա իլէ ֆէրիսիլէր։] զիրա ատամ՛լէր պիլմէյէրեք՝ իւղերլէրինաե կեզահիքլէրի պէւսե օլմայան գապըլար միսիլիս սինիզ։

45 – Վէ երպապ ը շէրի՛սհտան պիչի ահտ ճեվապէն՝ Ծա մա՛սլիմ՛, պուն՛լարը սեյլէմէլե պիկե տահի շէմ՛ էսկյօրըն՝ տէտո։ 46 – Ո տահի տէտ քի՛ Վա՛յ սիզե տահի, էյ երպապ ը շէրի՛սհ, զիրա ատամլերէ թա՛շըմմագ միւշքիլ երլքլեր ևիւքլեր տահ՛ քէնտինիզ փաթմագլաբընըզըն պիրհյլե օլ եւքլերե տօգուսնմագզընըզ։ 47 – Վա՛յ սիզե, զիրա եճատտընըզըն գապը երհիքլերի փէդամ՛ պէրլէրին թիւրպէլէրինի պինա էսերսինիզ։ 48 – Վէ պեյլէճճ եճատտընըզըն ՛ամելլերինե շէհատեթ եսերեք բիպա վէրիրսինիզ. զիրա անլեր գապը երհիքլեր, ոթզ տահի թիւրպէլէրինի պինա եսերսինիզ։ 49 – Զանըտա իչինե Ալահընը հիքմէթի տահի տէտի քի՛ Անլերե փէդամ՛պէրլեր վէ րեսուլլեր կէօնտերէճէյիմ՛, վէ անլերսէն գա՛պըզընը գոթլ էտիզ՝ գա՛պըզընաա թէ՛ահտի էտէճէքլեր։ 50 – Թա քի տհանեն թէ՛ահտհտէն պերաա ճճհանըն թէ՛ահտհտէն պերաա ճճհանըն փէդամ՛պէրլերին տէգթիւմ՛ըզ օլահ գահը, 51 – Հաբէլին գահընտահ թա մէզպահ իլէ հէյքէլին ապրահընտահ գահը՛ թլ օլունահ Ջաքարիահընը գահընտահ, պու՛ նէվ՛տէն թլէզ օլունահպէլի, սիզե տերիմ՛ քի՛ Գա՛ նէվ՛տէն թլէզ օլունահճագ տըր։ 52 – Վա՛յ սիզե, էյ երպապ ը շէրի՛սհ, զիրա ՛իլմին ահտհթապրընը գ՛պապրապրընըզ, քէհնհնիզիպ կիրիպ՛իյհ՝ կիրէնլերի տահի՛ մէհ՛ էթտհնիզ։

53 – Վէ անլերէ պա՛ չէյլերի սեվյլեր իքէն, ՛իւլէմա վէ ֆէրիսիլեր ֆահրահտ պէքէլիյհ՝ իմհամը իչինե ազզընահտ պիր շէյ գահմահզա չապըշմագահ օլապագ, 54 – Հիահտեթլէհնիզ զահյէթլէ չօգ շէյլեր հագգընահտ ազզընը ապահմագզա պահշահապլար։

ՊԱՊ 12

Պու՛ հահտ, պիրի պիրինի պահտահ տերէճէահ օհ պիհյլերճէ խապգ ճէմ՛ օլմահլէ, շահիքհյլերինե սեզգ պահշհպահրագ տահի քի՛ Էվվելհ քհնտհնիզի ֆերսիլերին մհպահրհտհհ, ևահ՛ի միւրա՛իլքահե տագգընընըզ։ 2 – Ֆեշֆ օլունմայահճագ մահֆի, վէ պիրինմէյէճէք կիզի պիր շէյ եօգ տըր։ 3 – Անըն իչինե գապահնլըգահտ հեր տերահյհնիզ շէյ պյապըլըգահտ իչհնհնիզ՝ խապվէրլերհտե գահ՛լահպահ տերյէահյհնիզ շէյ տահմիլպահտահ հհնահ օլունահճագ տըր։ 4 – Լաքին, էյ տահթլահրըմ, սիզե տերիմ՛ քի՛ ճերահտ էօհրհրըմ՛, սիզե տերիմ՛ քի՛ ճերահտ էօհրհրըմ՛ ահտհն գիյահտ պիր շէյ եահմինագտա մհգթէհտհր օլմայահն քիմսելէրահե գօրգմայընըզ։ 5 – Լաքին քիմսե՛ն գօրգահճագպընըզ սիզե կէօսթէրէյհյհմ՛. Էօլահրահրահ՛ն ահթրահ ճէհնհնհեմ ահճհմագտա գահրհրհի օլահտահն գօրգընըզ։ պելի, սիզե տերիմ՛ քի՛ Ահտհն գօրգընըզ։ 6 – Գէշ սերչէ ֆքի փհրահ տահթլմագ մը, ահրլերահն պիրի պիհյ Ալահընը ՛իհտհհտհհ ահհրահտլմըզ տհֆիլ տուր։ 7 – Լաքին սիզին պահշընըզըն գըլահրըն ճհմհլհհ պիհյ տահյը օրդմահյընըզ, սիզ չօգ սերչելհրահե էֆպալ ագընըզ։ 8 – Վէ սիզե տերիմ՛ քի՛ Հէր

քիմ առաքելներին հաղորդութեան պէտք եղբայր եղբօրմէ, Իպէս իւր հինգ տասն խոր ան Ալահըն մեղքերնին հաղորդութեան եգիպտոս եղած տիր։ 9 — Լաքին առաքելներին հաղորդութեան պէտք ինքնիրեն էգեն Ալահըն մեղքերնին հաղորդութեան ինքնոր օլունացած տըր։ 10 — Վէ հեր քիմ Իպէս իւր ինանըն 'ալէյհինէ պիր սեօզ սէյլէրսէ, ոնա 'աֆվ օլունուր. ամմա Րուհ իւր Գաւտա 'ալէյհինէ քիչիր էգեն 'աֆվ օլունմազ։ 11 — Վէ սիզի սինոզողլուգա վէ բէ'իսլէր իւլ հիւքմոռլուգա հաղորդութեան ճէզա էթմէքլէրի վազգի, նա'որ եախօտ նէ' ճէվապ վէրէլիմ, եա նէ' սէյլէյէլիմ տէյիւ էնտիչէ էթմէյինիզ։ 12 — Զիրա Րուհ իւր Գաւտա սիզէ սէյլէնմէսի վաճիպ օլան չէյլերի օվ նա'աթ էյլէտէճէք տիր։

13 — Վէ խալգտան պիրի անա' ետ մոռ'ալիմ', գարնտաշըմա սէյլէ, միրասը պէհնիճ իւլ թագսիմ էթմէին' տէտի։ 14 — Օ տասի անա' էյ առէմ, իւզէրինիզէ քիմ պէհնի գասը եա գասասամ թա'հին էթմի' տէտի։ 15 — Վէ անլէրէ' Պագընըզ վէ Թոմա'տան ատագընըզ, գիրս պիր քիմսէնին 'էօմրիս էվիալինին չօղալմասընա մինուէթ խէյլ տիր' տէտի։ 16 — Վէ անլէրէ պիր թէմիլ սէյլէյիպ տէտի քի' Պիր գէնգին առտմին Թաթլըսը չօգ մնհնուլ վէրմիշ օլմազլէ, 17 — Օ քէնտի քէնտինէ տուշնիճէ՝ 'Նէ' հաճըյըմ', գիրս մնհնուլսըրմը Թօփլայաճագ հէրիմ եօգ տըր' տէտի։ 18 — Վէ Շեհզլէ եափտըմ', անպաթլարըմը երգրով՝ տահա պէհնիւ-քէլէրինի պինա էտէճէմ', վէ ճիմճէ մնհնուլսը իւլէ էվիալիմի օթառտա Թօփլայըպ, 19 — Ճանըմա' էյ ճան, չօգ սէնէլէր իչիւն Թօփլանմըշ չօգ էվիալիկ վար տըր. խոթխոտխո էյլէ, եէ, իչ, սէֆա սիր, տէյիւրմ' տէտի։ 20 — Ամմա Ալահ ան' էյ 'ապդուլըզ, պու կէճէ սէնտէն ճանըգը Թալէպ էտէճէքլէր, վէ Թէտաւրևք էթմէյին չէյլեր քիմինէ օլաճագ' տէտի։ 21 — Նէֆսի իչիւն խապգինճ երզըզ՝ Ալահընը 'ինանտըտ գէնգին օլմայան քիմսէ պէգյլէ տիր։

22 — Վէ չակիրտլէրինէ տէտի քի' Գաւ սէպէպ մէգնի սիզէ սէրիմ քի' Հազըրընըզ իչիւն նէ եէյէճէյինիզի, վէ վիճտոռինիզ իչիւն նէ կիյէճէյինիզի էնտիչէ էթմէյինիզ։ 23 — Հաթթա Թա'տամտան վէ վիճտաս լիգատան էվլա տըր։ 24 — Գաւզամնըզա, պագընըզ։ Նէ էգերսէ վէ նէ պիչէրլէր, վէ անլէրին նէ քիլտըր վէ նէ ապտըր վար, երնէ Ալահ անլէրի գավլէր. սիզ գաւշտրատան նէ' գավլ պընըզ։ 25 — Վէ սիզտէն քիմ էնտիչէ էթմէյէլ, քէնտի *պըշնա պիր աչընի զամմ էթմէյէ գատիր տիր։ 26 — Իմտի էկեր էն քիւչիւք չէյէ պիրլէ գատիր տէյիւ իսէնիզ, պագի չէյլեր հագգընտա նէ՞ չիւն էնտիչէ էտերսինիզ։ 27 — Զանդագլարա պագընըզ, նա'որ պէհնիւլէր. նէ չաւշըրլար նէ տէ իփիկը պիւքէրլէր, լաքին սիզ տէրիմ քի' Սողոման պիրլէ ճիմճէ տատըթըրլէ անլէրտէն պիրի կիպի կիչինմէյ տէյիւ իտի։ 28 — Վէ պու կիւն ձէվճաւտ օլուգ հաբրն ֆաւրանա աթըլան տահրա օթուրը Ալահ պէհնիւ կինտիրտիյի հալտէ, սիզի տահա գիյատ էնչինէդ՞դ, էյ իմանը նօգտան օլանլար։ 29 — Վէ սիզ նէ եէյէճէյինիզի եախօտ նէ իչէճէյինիզի տատմայընըզ, վէ վէսվեսատ օլմայընըզ։ 30 — Զիրա պու շէյլերին ճիմճէյինի տիւնեհանէն իւմմէթլերի աբար. վէ պինի փէտերինիզ պատնայաթ միհճաճ օլատղընըզ պիլիր։ 31 — Լաքին սէյէքիւթ Ուլահը ատայընըզ, վէ պատնատրն ճիմճէյէն տահի սիզէ իհսան օլատնաճագ տըր։ 32 — Էյ քիւչիւք սիւրու, գօզգմա, գիրս սիզէ մէյէքիւթ վէրմէք փէտերինիզին հիւան ի րհատը տըր։ 33 — Վէ էմվալինիզի տաթըզ սատագա վէրինիզ. քէնտիլէրինիզէ էագիմէզ քէսէլէր, տիւքէնմէզ խապգնե սէմվալտա տատ թէտաւրևք էյլէյինիզ։ օթառտա խրտըրզ հաղդատամազ վէ գէվ պօգատմազ։ 34 — Զիրա խազինէնիզ ներէատ իսկ, գապինիզ տէ օթառտա օլաճագ տըր։ 35 — Պէյլերինիզ գատչանմըշ օլատրագ, չրբաղընըզ հաճը պատղունուն։ 36 — Սիզ տատի էֆէնտիլերինին տիւյնէնտէ՝ ավետիլ կէլիպ գապտա չալտըղընատա, տէր Հալ անա գապտա այմազ իչիւն մնհնթատղը պատղունան տատմէլերէ պէհնէր օրուղը։ 37 — Նէ' միսապրէք տէր' էֆէնտիլերի կէլտիկի վէման ուչընըզ պատղունըզ գատլար. Հազգիգաթէն տիպ աէրիմ քի, քէնտիտի գատչանըզ՝ ատ-

*Ե-ԽՈ-Ա՝ Հայրենա

Digitized by Google

լէրի օրհրալայ օրհաւրատաճագ, վէ կէ-
չիպ անլէրէ խըտմէթ էտէճէք տիր։
38 – Վէ էկէր իքինճի նէվպէհառ կէ-
լիրսէ, եահօտ իւչինճիս նէվպէհառ
կելիպ պէօյլէ պուլուրսա, օլ գուլլար
նէ՛ միւպարէք տիր։ 39 – Ամմա մա՛լիւ-
միւնիւզ օլսուն քի էկէր էվ ահլիպի
խըրսըզըն սա՛անի գէլտա կելէճէկլէրի
պէյտ իտի ապրանըզ տուրսուն՝ քէնտի
էվինի ատէլտրմէզ իտի։ 40 – Իմտի
անց տահի հապըր օլունըզ, գիրա զանն
էթմէտիկինիզ սա՛անտա Իպն իւլ կնա-
ման կէլիր։

41 – Վէ Պէտրոս անա՝ ետ Իապպ, պու
թէմսիլէ պիզէ՞ մի, եօգսա ճիւմ-
լէյէ՛ մի տահի սէօյլէյօրսըն՝ ապտի։
42 – Վէ Իապպ տէտի քի՝ Իմտի էֆէն-
տիներն քէնտի խըտմէթքառլըրը իւ-
զէրինէ, Թա՛նրիլէրինի վազիըտսա
վէրմէզ իչինն նապպ էտէճէյի չօղ սա-
տըրգ վէ՝ ապիլ քէթխուտա քի՞մ տիր։
43 – Էֆէնտիսի կելտիյի զէմանն, պէօյ-
լէ էթմէքտէ պուլտըղը գուլ նէ՛ միւ-
պարէք տիր։ 44 – Հապիպաթէն սիպէ
տէրիմ քի՝ ճիւմլէ էմիլսի իւզէրինէ
գանը նապպ էտէճէք տիր։ 45 – Ամմա
էկէր օլ գուլ քէնտի գալպինտէ՝ Է-
ֆէնտիմ կելմէսինի կէճիքտուրիյօր՝
ատէյիպ տէ խըտմէթքառլըրը իւլ ճա-
քիյէլէրի տէօյմէյէ, վէ եէյիպ իչմէյէ
վէ սերթօշ օլմազա պայլարսա, 46 –
Օ՛ գուլլըն էֆէնտիսի ունըն մե՛մուլ
էթմէտիկին կիտնտէ վէ պիլմէտիկի սա-
՛աթտա կելէրէք, անը էքի չագ է-
տիպ՝ նապպիկինի խա՛իլէր իւլ թա՛նրին
էտէճէք տիր։ 47 – Վէ էֆէնտիսինին
իքտատէթինի պիլիպ տէ թէտպիրիք կէօր-
մէյէն վէ իքտատի ինէ կէօրէ հարէքէթ
էթմէյէն գուլ չօգ տէօյլէճէք տիր։
48 – Ամմա պիլմէյէրէք տէօյլէմէյէ
միւաթահագդ հարէքէթտէ պուլու-
նան՝ ապ տէօյլէճէք տիր։ վէ հէր
քիմէ չօգ վէրիլմիշ իսե, անտէն՝ չօգ
թալեպ օլունաճագ, վէ քիմէ չօգ է-
մանէթ վէրիլմիշ իսե, անտէն՝ զիյատէ
թալեպ օլունուր։

49 – Զէն եէրէ աթէշ պրագմազա
կէլտիմ։ վէ եէկէր հայա՛թտուշմէյ
իսե, նէ՛ իսթէրիմ։ 50 – Ամմա պէնիմ
վազիֆէյի օլաւնաճագ պիր վազիֆէյիմ
վար, վէ թէտմամ օլաւնմայա տէյին
նէ՛ գառտար սըզըլըրըմ։ 51 – Եէրէ ա-
լամէ՞ր մի վէրմէյէ կէլտիմ՝ զանն է-
տէրսինիզ։ սիպէ տէրիմ քի՝ Խայր, իլ-
լա մունախալէֆէթի 52 – Զիքրա պուճառա
սօզնա՝ պիր խանէտտէ օլսուն պէշ քիշի
մունախալէֆէթի էտիպ՝ իւչիւ իքիսի,
վէ իքիսի իւչիւ՝ ալէյհինտէ պաւլաճագ
տըր։ 53 – Փէտէր օղուլ, վէ օղուլ
փէտէր՝ ալէյհինտէ, վայիտէ գըզ, վէ
գըզ վայիտէ՝ ալէյհինտէ, գայն վա-
յիտէ կէյինի, վէ կէյնի գայն վայիտէ՝
ալէյհինտէ մունախալէֆէթի իւզրէ պա-
լաւնաճագ տըր։

54 – Վէ հէմ տէ խալգա տէտի քի՝
Ղուրպ թաւաֆֆըհտան պաւլութքըն զա-
հուրընը կէօրսութլուքտէ՞ եաղմա՞
կելիպ օր տէրսինիզ, վէ պէօյլէ օլուր,
55 – Վէ լօտօս էսհապինի ևօզ-
պ-յէ՛ն-ղրե՛ Սըճագ օլաճագ տէր-
սինիզ. վէ վազը՞ օլուր։ 56 – Է՛յ միւ-
բա՛հիլէր, զէմինն իլէ սէմանըն եևզիւ-
նէ թէմիզիզ էթմէկի պիլդրսինիզ տէ,
պու վազիֆը նա՞սըլ թէմիզ էթմէզ-
սինիզ։ 57 – Վէ նի՞չիւն քէնտութկի-
նիզսէն սահի հապգը թէմիզ էթ-
մէզսինիզ։ 58 – Իմտի խասմինի իլէ հա-
քիմէ կիհտիյինն զէմանն, եօլտա ան-
տէն գուրթուլմազա ճէհտ էլէ՝ օլ-
մայա քի սէնի գառըյա սիւրիւքլէ-
յիպ՝ գասը սէնի մե՛մուրա թէսլիմ է-
տէ, մե՛մուր տահի սէնի զնանահ իլ-
գա էտէ։ 59 – Սանա տէրիմ քի՝ ատն
փալուս էտա էթմէտիքճէ, օրատան
ապտա չըգմայաճագսըն։

ԳԼՈՒԽ 13

Վէ օլ վագըթ պա՛զը քիմսէլէր
հապգը պաւլունուպ՝ Փիղատոս գանդա-
րընը քէնտի զէպիհէլէրի իլէ գարըշ-
տուրըպդը Գալիլեացլըրը հապգընտա-
անա խապեր վէրտիլէր։ 2 – Վէ Ցի-
սուս անդրէ ճէվապէն՝ Օ՛ Գալիլեաց-
լըլար պէօյլէ չէյլէրէ մի՞ւպթէլա օ՛-
տըգլարը իչինն ճիւմլէ Գալիլեացը-
լարտան զիյատէ կիհնաճքեա՞ մը ի-
տիլէր՝ զանն էտէրսինիզ, 3 – Սիպզ
տէրիմ քի՝ Խայր. լաքին էկէր Թէվպէ
էթմէզսէնիզ, ճիւմլէնիզ էպլէ հէլաք
օլաճագսընըզ։ 4 – Նախօտ Սիլոամ-
տաքի գուլլէ իւգլէրէրինէ տիւշմէքլէ
էօլտիւրտիյնէ օ՛ ևէքիզ քիմսէ
Երուսաղէմտէ ապքին օլսուն հէփ ա-
տէմիէրտէն զիյատէ գասապհաթլը՞ մը
իտիլէր՝ զանն էտէրսինիզ։ 5 – Սիպզ տէ-
րիմ քի՝ Խայր. սամմա էկէր Թէվպէ
էթմէզսէնիզ, ճիւմլէնիզ էպլէ հէ-

Digitized by Google

լաք օլաճառգրնըզ՝ ասէաւ։

6 – Պաւ թէմմիլի ասախ սէվլէտի . Պիր քիմսէնին քէնտի պազըճաս ասքքիմիշ պիր ինճիր ագաճը օլմազլէ, անառ մէկվէ ապռամազա կէլտի խոկ ասէ՝ պօլմասաը։ 7 – Վէ պազպանաս՝ Իչիճէ ի՞նչ ալնի ասիր պաս ինճիր ագաճընաս մէկվէ ապռամազա կէլկյօր ի՞սէմ ասէ, պաւսամայօրքմ. անը քէս, նիճ չիւն ևէրի ասէ պաթիմալ էտէ՝ ասէաւ։ 8 – Ասախ անա ճէվապկէն՝ Էֆէնտիմ, անը պաս ալնէ ասախի պրագ, Թա քի էթրաֆընը գազըպ կիւսրէ գզմազմ՝, 9 – Վէ էկեր մէկվէ վէրիրաւ՝ Իօչ , էօզ խոճ, անանկն ասիրա անը քէսէճէքմին՝ ասէաւ։

10 – Վէ սէպքի կիւնիս սինռագօղլարըն պիրինճէ Թա՛լիմ էասէր ի՞քէն , 11 – Իչիճէ օն սէքիզ սէնէտէն պէրու զա՛ճֆ բուհզնաս միւպէճէլաս օլմազլէ, պիւքիւզմիշ օլաւդ քէնտիսինի ասլաս ասզորուգիմազաս մուգէճէտընը օլմազկն պիր գաւրէ վար խոճ ։ 12 – Ցիսուս ասախ անը կէօթուրտուճ, Իասընաս չազրըդըզ անաս՝ Էյ խաթտուն, զա՛իֆկիֆկէն գուրթուլաքն՝ ասէյէրէք, 13 – Էյլէրինի անըն իւզէրինէ գօտրգաս, մէրգաւմէ ասիր 'ագաչ ասզորուլուզ՝ Ալլահ համա էյլէտի։ 14 – Վէ սինագօգ բէ՛խի ճիսուսըն սէպի կիւնէնէնէ չիճաս վէրտիյի իչիւն ասորըլարագ, խալգա խիճապէն՝ Իշ իշլէմէկի ճա՛իզ օլան ալտընը կիւն վարխոճան սէպի կիւնէնէնէ ասէյիլ, ամման օլ կիւնլէրատ կէլիճակ չիճաս պուլընըզ՝ ասէասի։ 15 – Խոճի Բասպայ անաս ճէվապէն՝ Էյ միւսա՛թ, սիզին հէր պիրինիզ սէպի կիւնէնէ էգզիլգնէնէ ևա մէրգէճէպնի հէմիկզատի չէօպիւպ սուվարմազա կէօճիւմէ՛զ մի։ 16 – Պու իսէ Ալգահամ գըզը իգէն՝ իչիճէ Շէչիթան անը օն սէքիզ սէնէտէն պէրու պազլամընը օլմազլէ, սէպի կիւնէնէ պուպազաան չէօպիւլմէսի ճա՛իզ ասկյի՛լ մի խոճ՝ ասէասի։ 17 – Վէ պասնու սէօյլէսիյնաէ, անաս ի՛թթիգազ էասէկլէրին ճիւմլէսի խէճիլ օլաւդ պիւճիւն խազդ ասախ էւկյլէ ի՞ճրաս էսիլէն ճէլիգէ 'ամէլկէրին ճիւմլէսիճնաէն տօպազար սէվինիրլէր խոճ։

18 – Ո ասախ՝ Մէլէքճէ՛ Ուլլահ Նէյէ՛ պէնիզէր, վէ անը Նէյէ՛ Թէշպհ էասէյճ՛։ 19 – Պիր խարտազ ասանէճէնէ պէնիզէր քի, պիր ասամ անը ասլէզ քէնտի պազչէսինէ էքմէսիյլէ, պիճիճ պէպիւճ ագազ օլասա, վէ հավա գօշպարը անըն ասալարընաս գօնաչարաք խոճ՝ ասէասի։

20 – Սինէ՝ Մէլէքճէ՛ Ուլլահը Նէյէ՛ Թէշպհ էասէյճ՛։ 21 – Մայայա պէնիզէր քի, պասնու պիր ագազ ալզդ՝ Թա ճիւմլէսի մայալաոընճայա ասէյին, խէշ էօյլէք ասն իչինէ կիզլէսի՛ ասէասի։

22 – Վէ չէհրլէր իլէ քէօյլէրի ասօլաչզպ Թա՛լիմ էասէրէք նըսասագմէ ասզորուս կիճմէճքատ էքէն, 23 – Պիր քիմսէ ասնա՝ Էֆէնտի, 'ատճապա խէլաա պասլանըաը ա՞զ մի ագր՝ ասէասի։ ո տապի անլէրէ ասէտի քի, 24 – Տագ գաճճասանան կիրմէյէ ճէհհա էայէչինէզ. գիրա սիզէ ատէրիմ քի՝ չօգ քիմսէլէր կիրմէք իսրէչէճէքլէր, ամմա գատիր օլմայաճագլար։ 25 – Էվ ասհիպի գալգըպ գափուչը գափաագըզասան ասզրա, սիզ խարիճատ ատւրսաղ վէ գափուչա չալմազաա պաչլազդ՝ Էֆէնտի, էֆէնտի, պիզէ աչ՝ ասէյէճէքսինիզ. վէ օ սիզէ ճէվապէն՝ Սիզին քիմ վէ նէրէдէն օլդըգընըզը պիլմէմ՝ ասէյճէք տիր. 26 – Ո զէմանի՝ Պիզ սէնին հատընըճնաս հէյիզի իչոիք . սէն ասախ էօլլորըմըզաա Թա՛լիմ էթտին՝ ատմէյէ պաշլայաճագ տընըզ ։ 27 – Ո ասախ՝ Սիզէ ատէյմ քի, սիզին քիմ վէ նէրէдէն օլդըգընըզը պիլմէմ՝. պէնտէն ատգաչ օլաընըզ, էյ ճիւմլէ հագգպտըզ իչլէյէնլէր՝ ատէյճէք տիր։ 28 – Ալբահամ վէ Իսահագ վէ Ճաճոբ իլէ ճիւմլի փէյղամպէրլէրի մէյէքճէ՛ Ուլլահատա, վէ քէնտինիզի խարիճէ ագրըմըզ կէօթուրճիւճէ՛զ, օթաատ ագլազըզ վէ տիշ գէճբէրատամընը օլաճագ տըր։ 29 – Վէ շարգ իլէ զապգատան, վէ չիմշ իլէ ճէնուպատան կէլիպ՝ մէյէքճէ՛ Ուլլահատա ասճքատաս օթաըրաճագտըր։ 30 – Վէ իչիճէ էվվէլքիճէ օլաճագ ասճքրատքիյէր վար, վէ ասճրագի օլաճագ էվվէլքիյէր վար տըր։

31 – Օ, կիւնատ ճէբէսիպէճէ՛ն պա՛զրը էատնընա կէլիպ ատա՝ Գաբատան չէգգպ կիրճ, գիրա Հէրգգճ ասէնի գաթի՛լ էթմէճ խոճ էյօր՝ ասէսիյէր։ 32 – Ո ասախ անլէրէ ասէտի քի՝ Վարըպ օլ Թիւքիյէ ասէյինիպ քի՝ Իչիճէ պաս կիւն վէ եարըն ճիննէյէր չէգ արըպ չիճաստր վէրիրմ՝, վէ խչճէն

Digitized by Google

ճնանիանաե թեմամ օլուքըմ։ 33 — Լաքին պատաս պաւ կիւն իւե եարըն վե երթեսի ւն կեզմեք կերեք ասը. զբաս նըուասագեմտեն ոըշտոը պիր փեյզամդերին հեյոք օլմասը միամքին ատյիլ ասը։ 34 — Ես փեյզամդերլերի գամթլ եաեն, վե ատաս կեօնաեբրիւնլերն թաշլատան նըուասագեմ, նըուասագեմ, թավուագ քենտի փերիճլերինի գատաատալորընըն ալթընա ֆոփլաուզը կիպի, գա՛չ ատֆ՚ա սեֆին եվլատոնը թօփլամագ խաֆետիմ, ամմա սիզ խաթեմէտինիզ։ 35 — Իչթե սիզ խատենիզ [վերան] պրագըլըը. Հագիգաթեն սիզե սերիմ քի, Սիզ Ղատալը խամլըլե կելէն միւազերք օլուան՝ ատչիճլինիզ վագրի կելինճելէտեք, պէնի կեօռմէյե ճէքմէնիզ։

ՓԱՓ 14

Վ է սեզի կէւնքինաե ֆերիսթլերին միւ՚թեպերաներնատան պիրինին խատենեսինե թա՚սամ եմէմք իւզրե կելտիյինաե, անլեր ատը կեօզլեմէմքեսե խոսիլեր։ 2 — Վ է իչթե եօնքինաե խաթիաալը պիր ատեմ՚ վար խոս։ 3 — Վ է ձիատա ճելվասդ վերիպ՝ երպագդ ը չեերի՚սաի իլե ֆերիսիլերե սեզյիլերեք՝ Մեպի կիւնինաե չինֆան վերմէք ճատ՚ֆզ մի ատը՚ ատաս։ 4 — Վ է անլեր սիւքինե եմոսիքլերնաե, անը թուրթուագ չինֆան վերերեք սալը վերսոս։ 5 — Վ է անլերե ճելվասդ վերիպ՝ Սիզատեն քի՛մ՚ քենտի մերքեպե վե եա եզքինզիւ գուլյա սուշտուքտե՝ Սեպե կիւնինե ասը՚ ատյիլերեք, անը ատը Տալ չըգաբմազ՚ ատաս։ 6 — Վ է անաս պատ չեյլերե ճելվասդ վերմէյե գատեր օլմասալար։

7 — Վ է ատա՚վեթի օլուանալարըն պաշ ատերլերի ուէսիքլերինի կեօրմէքլե անլեսե պիր թեմոսի ատղիլիպ։ 8 — Պիր քիմսե թաատաֆինատան սուշտունե ատա՚վեթի օլուանաղրկատա պաշ ատերրատ օֆուսրմոս. օլմայաս քի սենատեն միւ՚թեպեր պիր ատա՚վեթիսի օլմասդե, 9 — Սեհի վե անը ատա՚վեթի եաեն կելիպ սանաս խիճասդեն՝ Պուհաս եէը վեր՚ ատատքատ, օ զէման խէճիլ օլաբագ աշադը քի եէրի թուրմամագ պաշլայասըն։ 10 — Ամմա ատա՚վեթի օլուանադրն զէման վարըպ աշադը քի մանչայատ օֆուս՚ քի սենի ատա՚վեթ եաեն քիմսե կելտիյինաե սանաս՝ Տօֆըրմ, ատահան եօգասրը պաւյաս՚ ատչ. օ զէման ոօֆրատաս սենին իլե պերատպեր օֆուսրանլարըն հատգուրընատա սանաս չերիֆ օլուս։ 11 — Ձիրատ հեր քիմ՚ քի քենտինի հիւքսեչեսիրսե՚ այլաղլանըր. վե հեր քիմ՚ քի քենտինի այլաղլատորսատա՚ հիւքսելիր, ատաս։

12 — Վ է սոնր ատա՚վեթի եաեն ատաի ատեսի քի՚ էչյլե եա ատաչատ թա՚սամը եմոսիյինաե, ատօֆլատորդը եա գատրնատաչատորդը եահատա թե՚ալիսգաֆըդը եա զենկին գօռչըլատորդը ատա՚վեթի եմէմ. օլմայաս քի սանչեր ատաի պիլ մուգատալե սենի ատա՚վեթի եմէմելերիյլե սանաս միւքեսֆաֆի օլաս։ 13 — Լաքին գիյասֆեֆ եմոսիյին զէման, ֆեագիրլերը վե ատագատլատար վե թօփաալար վե քեօրլերի ատա՚վեթի էչյլե։ 14 — Վ է միւազերք օլաբագրն, գիրատ սանչերին սանաս միւքեսֆաֆի եմէմելե իեմոֆատատրը եօգ ատրը. չինչեքի սանաս սալիհլերին գէյասմեքինաե միւքեսֆաֆի եամլե ճէքմ ատիր։

15 — Վ է ոօֆրատաս պերատպեր օֆուրանլարսատան պիրի պատնոե իչինճեքատ, անաս՝ Մեկերքեթ Ոալլահտան եքմէք եէչեն նե՚ միւազերք ատը՚ ատատ։ 16 — Օ ատահի սանաս ատատ քի, Պիր ատամ՚ պէզյիւք պիր գիյասֆեֆ թերիճեպ էտիպ՚ չօգ քիմսեչերի ատա՚վեթի էչյլե։ 17 — Վ է սաչատ թա՚սամը վագաթրնատա, ատա՚վեթի օլուանալարսա՚ կելինիպ, գիրատ չիմսի հեր չէյ հապրը սրը՚ ատմէք իւզրե գատրնը կեօռատերսի։ 18 — Վ է ճճամյեսի պիրսեն՝ էօզը սիւքմէք պաշլայրա՚, եվվելբերի՚ սանաս՚ Պիր թաալա սոնթեն ալտրմ՚, կիսիպ անը կեօրմէքլիյիմ՚ թճապ էտեր. ըէճատ էտերիմ՚, պէնի մա՚զատ թուր՚ ատսո։ 19 — Վ է տիկեր պիրի՚ Պէշ չինֆի էօքիւզ սանեն ալտրմ՚, վե անլերի թէճրիպ եմոսիյինե կիսիլօրմ՚. սանաս բէճատ էտերիմ՚, պէնի մա՚զատ թուր՚ ատսո։ 20 — Վ է տիկեր պիրի՚ Պեն եվլենաիմ՚, պատ սեպեպե մէպեի կելեմե՚ ատսո։ 21 — Վ է օլ գատ կելիպ՚ եֆենտիսինե պատ չեյլերի խատեր վերսո. օ զէման խանէ ատահի զատպատա կելիպ գատրնա՚ Զատ չապատ չերին ճատատերլերի իլե ատգաղլարընա չըգըպ, ֆատգատա վե ատգաֆ վե թօփալ վե քեօրլերի պատպատա իչերե կեօռե՚ ատսո։ 22 — Գատ ատահի՚ էֆենտիմ՚, եմ-

Digitized by Google

քինի իւղրե թճռա օլաՆռաս, վէ ասահա ներ վար՝ ասէաի։ 23 – Վէ էֆէնտիսի գաւլա Եօլտաս վէ չիհէլերին եառընռա չէզըլ՝ իչերի կելմէյէ իտդաատ էյլէ, քի խանէմ սոլա. 24 – Զիրա սիզէ ասէրմ քի՝ Օլ սա՛վէմ օլաՆռան ասաէմիէրտէն հիչ պիրի Թա՛ամմմռան Թաամ մայասճագ սոլը՝ ասէաի։

25 – Վէ անընդ իւլ պէրապեր վասֆիր խալդ կհիմէքտէ խլէն՝ ասէռնէպ անէլերէ ասէաի քի, 26 – Էկեր պիր քիմսէ պաՆռա կելիպ ասէ քէնտի փեասէրինէ, վէ վալիտէյնէ, վէ զէվճէյնէ, վէ էվլատընռա, վէ պիրտաասէրլէրինէ, վէ հէմշիրելէրինէ, հէմ ասահի քէնտի ճանընռա պիլէ պուղզ էհմէդզէ, պէճնէմ չահիրսիմ օլ...մազ։ 27 – Վէ հեր քիմ խաչընը Թաշըյըզ՝ սորսըմ օբրա կելմէզսէ, պէնիմ չահիրսիմ օլայմազ։ 28 – Զիրա սիզ։էն քիմ պիր գաւլէ պինռա էհմէդզ խոՀէտիչիւ։, Թէզմի, էհ Ռէյէ լազըմ օլաՆռ վա՛ր մը՝ ասէյիւ էվվէլսա օհԹուրսուզ մաասրաֆը հիսաաա էհմէդզ։ 29 – Օլմայա քի Թէմէլ պրագռգտան ասնրա Թէքմիլ էհմէդզէ դաատիր օլմամազլէ, ճիւմլէ կէօրէնլեր ասնր խոՀնգա էհմէդզէ պաշլայըրա։ 30 – Պու ասահէմ պինռա էհմէդզէ պաայչռաը. փագաթի Թէքմիլ էհմէդզէ գաատիր օլմաագ՝ ասէյէլեր։ 31 – Եօխսա էճՆնկը մէվճ տիկեր մէվճ իւլ մուհաֆէզէչլէ կհիմէզ իւղրէ խքէն, օհԹուրսուզ՝ էվվէյսա՝ Իւզէրիմէ եիրմի պինչ նէֆէր իւլ կելէնէ գաբշը ան պինչ իւլ չրգաա պինի՞ր մի իմ՝ ասէյիւ մէչվէբէյճ էհմէդզ։ 32 – Եօգաա օ ասահա ուղգաասա խքէն, էյնիլեր կէօռէբիռ՝ միւռայէչաա Թռալեգ էաեր։ 33 – Իմոի պէօյլէճճ սիզռէն հեր քիմ պիւ-Թիւն էմմայիռռէն վազ կէչմէգռ, պէնիմ չահիրսիմ օլայմազ։ 34 – Թռուզ էյլի տիր, ամմմա Թռուզ Թաօբզռանըր խսե, նէ՞ իւլ Թէրպիյէ օլուռնաճագ։ 35 – Օ՝ նէ Թօփրաագա, նէ տէ կհևպրէյէ եաարաբ. անը տըշըըրյա ատԹուրսար. իչհոիր գաւլագըրը օլան խշհիմիւր։

ՊԱՍ 15

Վ՚է ճիւմլե կէօմրիւքճիւլեր իւլ կհևնանՀբեաըլաար անը տինկէմէգ իւզրէ Հաաիչռա եագայշրըաը խքէն, 2 – Ֆէհիսիւր իւլ 'իւլէմա՝ Պու քիմսէ կհևնանՀբեաըլաըը գաայագ էաեիպ, անկեր իւլ Թա՛ամ՝ էաիյօր՝ ասէյէրէգ ասէյէնիւլեր իտոի։

3 – Օ ասահի անկերե չռա Թէմէլի ասէյէլհյա ասէտի քի, 4 – Ամպասէն Հանկը ա՛ա՛ա՛մ եիւագ գզյասնռա օլուպ ասա անկերասէն պէրինի զաա՛Թպ էհմէդզիասէ, ասօգասան ասօգաւզընը չէօլսէ պրագէդզ՝ օլ զա՛Թպ օլանը պաւլանճագյա ասէյին անրն ասրսրնճռա կհիմէդզ։ 5 – Վէ անը պաւլաըգտա՝ ասէվհիւպ օմռաղզըը իւզէրինէ գզյաբագ, 6 – Խանէյէ կելիպ վէ ասահիլաըը իւլէ գանշըլաըրնը հաանըռա չռաղըըպ անկերէ՝ Ղա՛Թպ օլմազ գզյասնըմը պաւլաըգմ իչհն պէնիմ իւլ մէսրաւր օլաուղզ՝ ասէյէ։ 7 – Մպգէ ասէրիմ քի, քէզաւկը Թէվգէ էաէն պիր կհևնանՀբեաը իչհն ասճռասռա պանի մէսէրրեմ՝ Թէվգէյէ միւհմաճ օլմայան ասգասան ասգաւզ ասալհ իչհն օլան մէսէրրեմռէն զիյասէ օլաւր։ 8 – Եախսա Հանկը գաըրնըն օն ասիրհէմ կհ-Ֆ-չհ- օլաւգ ասա պիր ասիրհմիճի զանիպ էհմէդզէ, չրրասզ հաագրզ՝ խանէյի սիւֆիւրերէգ անը պաւլաունճայասաէգ ասիգպէրլէ ասրասմազ։ 9 – Վէ պաւլաըգրնռան, ասօսի վէ գանշըաըրրըը չռաղըըպ՝ Ղա՛Թպ էհմէդզիմ ասիրհէմի պաւլաըգմ իչհն պէնիմ իւլ մէսրաւր օլաուղզ՝ ասէյէ։ 10 – Մպգէ ասէրիմ քի՝ քէզաւկը Թէվգէ էաէն պիր կհևնանՀբեաը իչհն Ապռանրն մէկեյէրի Հաւգաւրրնռա մէաէրրեմ օլաւր։

11 – Վ՚է էինէ ասէտի քի՝ Փիր ասէմին խքի օղլաւ պաւլաունռա, քհևչհւքի փէտէրինէ, 12 – Ի՛յ փէտէր, մռաչէն պռանռ խռապէմ էաէն ճէքռ Հիռաճքի վէ՛ ասէտի. օ ասահի ասիլէրէ էմմայիճի Թագիմ էյլէսռի։ 13 – Վ՚է չօգ կհևն կէչմէքսիզին, քհևչհւքը օղլաւ հեր շհևի ասվհյիրիռ՝ ասղագ պիր սիհռասրա կհիմսռ. վէ օրռասռա սէֆիհէաէն հաշռաբռագ մռանճնի Թէյէֆֆ էհմէտ։ 14 – Վ՚է հեր շհևի ասրֆ էհմէդզէն ասօիրա, օղ սիհռասռա չհռասէրիւն գրիյէգ զահմռ էհմէդզիչ, զաբռասրէհ չհէմհէյէ պաշ լռասը։ 15 – Վ՚է վաըըպ օղ սիհռասրէ էհայհսիհռանէն պէրինի Խռասմէդզիճէն կիրմէգչիչ, օ ասահի անը ասօճռագզռ օհԹռասմագ իչհն քէնտի չհՖէրիհճէ կէօռէբիռ։ 16 – Վ՚է ասճռագզռըը ևէասհյէրերի խռաճռագզռասռն գաբռնըը ասյռասմաագ տրգռա Էէգբէխռ իսե ասէ, ասնռա քիմսէ պէռ չհյ վէբմէգ խռա։ 17 – Ամմա

քէնտինե կէլիպ սէտի քի՝ փէտէրիմին գա՛չ ըղլասալարընըն էքմէքլէրի սարթար պիլէ, պէն իսկ սաղըգասան հէլալ օլսա՛յօրմ։ 18 – Փալդըզ փէտէրիմէ վարսալսըն, վէ սանա՝ Իմ փէտեր, սեմայա վէ սէնին հասըրընասա կունահ իչլէսեմ։ 19 – Ակթըդ սէնին օղլըն տէնէլիմէյէ լայըգ տէյիլ իմ։ պէնի սէնի ըրղասալարընըն պիրի կիպի թուի՝ տէյէյիմ։ 20 – Վէ գայդըզ՝ փէտերիններ էկլեսե. սամսա տասկա սալագ իքէն փէտերի սանը կէօրիալ չէփգաճի էիտի, վէ սէյիրոիզ պոյնունա սարըլըրսագ սաղը էօփսիւ։ 21 – Վէ օղլու սանա՝ Էմ փէտեր, սեմայա վէ սէնին հասըրընասա կիւնուց իչլէսեմ, վէ սարթըգ սէնին օղլըն տէնէլիմէյէ լայըգ տէյիլ իմ՝ տէտի։ 22 – Փէտերի տասկի գուլլարընասա խիճապէն՝ Էն սա՛լա խի՛սաբը չասուգ չըգարըրլ՝ սանա կէյտիրինիզ, վէ սանըն էլինէ եիւգիբ վէրինիզ։ 23 – Վէ պէսիլի պուզաղըյը կէնիրիզ պօղազլարը տուս եէյիզ չատ օլալըմ։ 24 – Ջիրա պուս օղլըմ էօլմիւշ իտի, տիրիլտի, դա՛իզ օլմուշ իտի, պուլունտուս՝ տէտի. վէ չատ օլմադա պայլասալարը։ 25 – Վէ անըն պէզիւնէ օղլու Թաթլասաս պուլունմադըղ՝ կէլիպ խանէյէ հագլայարըղընասա բասագ իլէ չալըը սէտասարներ իչլէտտի։ 26 – Վէ ուչագլարըն սիրինի չադրըրլ՝ Գաւնլար նէ՞ տիր՝ տէյիւս սիւ՛ալ էիտի։ 27 – Ո տասկի սանա՝ Գաւրնասընէզի կէլտի. վէ փէտերիկ սանը սաղ սասլիմ պուլադրը իչլէն, ապ՛էսիլի պուզաղըյը պօղազլասագ՝ տէտի։ 28 – Ո տասկի կիւճէնիպ՝ իչէրի կիրմէք խալ՛ճէմէտիլի էճլէտէն, փէտերի տարղասրյա չէգէրլ՝ սանա բէճաս էիտի։ 29 – Ո տասկի փէտերինէ ճէվապէն՝ Իչիէ պասնճաս սէնէտէն պէրու սանա խրտամէի էտիյօրրմ, վէ պիր վագըթ սէնին էմրինէ մունախալէճէթ էիմէտիմ՝, վէ պիր ք՛ըրէ տօսլարըրմ իլէ չատ օլմագ իչինէ պասնա պիր օղլագ պիլէ վէրմէտի՛ն։ 30 – Ամմսա սէնին էմդայիդի ֆասհիչէյէր իլէ եէյէն պու օղլէն կհյտի՛լի գ՛աման, սանա պէսիլի պուզաղըյը պօղազլասագըն՝ տէտի։ 31 – Ո տասկի սանա տո՛չոտ քի՝ Իյ օղլու, սէն տասա՛իմա պէնիմ իլէ պէրապէր օլաս՛ագ պէնիմ օգազանըն ճիւմլեսի սէնինն տիր։ 32 – Ամմա չատ ու մէսաբուբ օլմագ վաճիպ իտի՛։ գիրա պու գարնտասըմըն եօլմիւշ իտի, տիրիլտի, հէմ դա՛իզ օլմուշ իտի։

ԳԼՈՒԽ 16

1 – Վէ չակիրտլէրինէ տէտի քի՝ Գիր գէնկէն ատամին պիր քէթխիտասը վար իտի։ վէ պուհանան՝ ալէյհինէ՝ Սէնին էմվալինի թէլէֆ էտիյօր՝ տէյիւս սանա չեքեայէթ օլուհասու։ 2 – Ո տասկի սանը չաղըրըգ՝ Սէնին հագգընտա պաս իշլիտիյիմ՝ նէ՞ տիր. քէթխիտասըղընըն հիսասպընը վէր, գիրա սարթագ քէթխիտաս օլամազընէ՝ տէտի։ 3 – Փէթխիտասա տասկի քէնտի քէնտինէ տէտի քի՝ Նէ՞ եապտըրմ, չինքի էֆէնտիմ քէթխիտասըղը պէհնէն ասըլյօր։ գասվմադա գասիր տէյիլ իմ՝, տիրէնմէյէ ուխանըրրմ։ 4 – Նէ հատճաղըմը պիլիրիմ՝, քի քէթխիտասըղգասան՝ տաղ օլուհնըղըմ գէմնի պէնի խանէյէրինէ գասպուլ էտէյէր։ 5 – Վէ էֆէնտիսինէ պօրճու օլանլարը պիրեր պիրեր չաղըրըգ եվվէլքինէ՝ էֆէնտիմ՝ նէ՞ գաստար պօրճի վար՝ տէտի։ 6 – Վէ ո՝ նիւգ *ճէրրէ գէյրհասան եասը՝ տէտիքասե, ո տասկի սանա՝ Թէմէտտիւ լիհիւ սալ, վէ օթասուսագ չար չատպուգ էլլի եասգ՝ տէտի։ 7 – Անտէն ասնդար տիկէրինէ՝ Սէնին նէ՞ գաստար պօրճի վար՝ տէտի. ո տասկի՝ նիւգ †քօր պուզաղայ՝ տէտիքասե, սանա՝ Թէմէտտիւ լիհիւ սալ, տէքսէն եասգ՝ տէտի։ 8 – Վէ էֆէնտիսի նասհագգ քէթխիտասըյը՝ տագիյանէ չարիքէթի եէտիյիլ թիւնի ուտո էյլէտի. գիրա պու տունեասընէն օղուլլարը քէնտի նէտալէրինտե էհլ ի նուսուսան գիյասէթ՝ տագըլը տարըլար։ 9 – Պէն տասկի սիզէ տէրիմ՝ քի՝ Քէնտինիզէ ֆասդխա մալասան տասքիտար գասդանընըզ՝ քի մուհիմաճ օլսըդընըզ գէմնի սիգի էպէտի մէգէքնիլէրէ գասդուլ էտէյէր։ 10 – Էն ճիւ՛ի շէյտէ տասդագ օղան չօգասա տասկի տասըդ օլուր։ վէ էն ճիւ՛ի շէյտէ նասհագգ օլան՝ չօգասա տասկի նասհագգ օլուր։ 11 – Իմռնի ֆասհիս մալասա տասդագ օլմասդըրընըզ Էատէտ, Էտագիգի օլանը սիգե քի՛մ իհասհասհագ տարր։ 12 – Վէ տաէերին նէտա-

*Պիր ճէրրէ՝ ան ակքիզ էտհասա եիքմի օգգա տարր։

†Պիր †օր եիւգ ակքեն էտհասա քէի եիւգ օգգա տարր։

Digitized by Google

ձեռնտեսութեան օրհասական վտանգներէն, սիրելիքնիի սիրէ քիմ վէրին։ 13 – Հիչ պիր խոստմէքեաթ խբի եթենեսիյէ գոլլուզ եաէմէզ, պիրա եա պիրինէ պուղդ եախա՝ տուկէրինի սեվիճեք սիրը, եաթսա պիրինէ մուսդեմէթի վէ սիկէրթեն թահգիր եաէճեք սիրը. հէմ Ալլահա հէմ մալէ գոլլուզ եաէմէզսընիզ։

14 – Վէ ֆէրիսթէրը մալիկէեաթ օլադդ, պատասխանի շիսմիէնինի իչիմէրէք, անը խոթիհդա էթմիյէր։ 15 – Ո տաթի անդերէ ատաի քի՝ Սիզ ատամլերին հուզուրընատ քէնտիլէրինի թէպերիր եաէն քիմսէլէր սինդիզ, ամմա Ալլահ գոլալերինիզի պիլիր, գիրա ատամլերը 'ինանմատ ա'լա օլան շէյ Ալլահդն 'ինանմատ մէքրուհ սըբր։ 16 – Ինսդն 'ինանմատ մէքրուհ Շերի'աթ իլէ փէյղամպերլէրը Ցովհաննէսէ գատար օլուդ՝ ոլ վագդիտան պերու մէլէքութիւ Ուլլահ թէպղիր օլունուբ, վէ հէր քէս անոս ճէհտլէ կիրեր։ 17 – Շերի'աթ տան պիր նօգթա սիւչմէսէն խե, ասմա իւճ գէմինին գա'իլ օլմազ ատհա գօլայ սըբր։ 18 – Հէր քիմ քի քէնտի գէվճեսինի պօշայուդ դարսրսնի իլէ եվլէնիրսե, գինա էտեր, վէ հէր քիմ քի պօշանմազ օլան իլէ եվլէնիրսե, գինա էտեր։

19 – Էրդգէվանդ իլէ զարիֆ գումաշ կիմիդ՝ հէր կիսա իչմիյէմզիե սէֆտա սիւբէն գէնկին պիր ատամ վար խոս. 20 – Վէ անդե գափսըսընատ, չիպանդարդ ատօլա օլարագ պրագդիմդէ Ղազարոսդ նամդնատ պիր ֆագիր պուդուսատ, 21 – Ջենկինին ատֆրասդնատան սուդ չէնկէրէ դէրբէնդբլարատան ուդմադը սուդգա էատր իտի վէ քէօփէքլէրը սատի կէլիդ՝ անդե չիպանդարդրը եաադրար իտի։ 22 – Վէ օլ ֆագիրին վէֆաթը վուգուդ՝ պուդմադդէ, մէլէքլէր վատբաթադրէ Աբրահամդին գուճադնատ կէօթիւրիւտիւ. վէ գէնկին սատի վէֆաթ էթմէդէ սէֆն օդուդատա. 23 – Վէ ճէհէննեմէտ 'ազաբատա իքէն, նազար էտիդ՝ ուգուգատան Աբրահամդ վէ անդե գուճադնատ Ղազարոսդ կէօրսուդ. 24 – Վէ ֆէրիատա էտիդ՝ Եա Աբրահամ փէտեր, պատաս մէրհամէթ էյլէ, վէ Ղազարոսը կէօնտեր, քի փարմադնընի սուճունը սու իլա պարմագդրդ՝ սիդիմէրինի սէրինդէթմէն. գիրա պուս ալէվսիզ 'ազաբա չէքիյորում՝ սէտի։ 25 – Աբրահամ սատի՝ Էյ օղուլ, սէն 'էօմրիդաի էվի չէյլէրինի, Ղազարոս սատի քէդալդը քէօթու չէյլէրի ալադբընը խաթրընա կէթիր. վէ չիմտի ո պատատա միւճէեաթի օլատ՝ սէն 'ազաբ չէքիյորսուն։ 26 – Հէմ պատասխա ճիւմլէսինէ մա'ատա, սիդիմ իլէ պիդիմ սատրմդատա պէդյուք պիր կիսատագ սիդի գէլինմէդ տըր, չէյլէ քի պատատան սիդե կէչմէք իսթէյէնլէր գատը օլամայլար, վէ օթատան պիզե կելէփ եուկէնլար կէչէմէյլէր' սէտի։ 27 – Ո տաթի՝ Էյլէ խոս, էյ փէտեր, սէնէն տիլէրիմ՝ սատը փէտերիմին խատէսինի կէօնտէրեսին։ 28 – Զիրա պէշ գարդատաշըմ վար. քա քի սէնէրին տաթի պատ 'ազաղատ մատհաթէ կելմէմէլէրի իչին սէնէրե չէհտեթ էտե՝ սէտի։ 29 – Աբրահամ տատի սատ՝ Մովսէսի իլէ փէյղամպերլէրի վար, սէնէրի սիչէսինէլէր՝ սէտի։ 30 – Ո տաթի՝ Հայր, էյ Աբրահամ փէտեր, լաքին եէգեր սէնէրէ եօլաչէրսէտե պիրի կիսէրսե, թէվպէ էտերլեր' սէտի։ 31 – Ո տաթի սատ՝ Էյեր Մովսէս իլէ փէյղամպերլէրի սիդիլեմդէյսե, եօլաչէրսէդե պիրի գէյատ էճաճագլար' սէտի։

ԳԼՈՒԽ 17

Վէ չակիրտլէրինէ խիթապէդ՝ թէօքէզլէրին կելմէմէք միւմքին սէյրի սատ. սոմմա վայ կելմէյէրինէ սէզդ օլսուն։ 2 – Գատ քիչանչլէրսէն պիրինի սիւբէդսիւրմէքսէն խոս, գոյնդ սատ 'ատչիրսին թաշը սատրլսդ սէնդէ պիր 'ատչիրսին թաշը սատրլսդ սէնդէ սէդ սդրդմասը սատ սատհա էյի սատ։ 3 – Գէնտինիզդի սագդընըդ. եէգեր գարդաշդի սէնին 'ատչիրսէսե խատա էտերսե, սատ թա'զիր էյլէ, վէ եէգեր թէվպէ էտերսե, սատ 'ատֆվ էյլէ։ 4 – Վէ եէգեր սէնին 'ատչիրսէնտե կիւնտե եէտի քէրէթ խատա էտսդ, կիւնտե եէտի քէրէթ թէվպէ էտերսիզ' սէչիբէք սատա սէօնէրսե, սատ 'ատֆվ էտսդսին' սէտի։

5 – Վէ բէսուլլէր Բատդա՝ Խոսատըդը սատրսդը' սէտիլէր։ 6 – Բատդ սատի՝ Էյեր խարտալ սատհէսի գատար խմանդրդդ օլսա խոլ, սատ – Ճիւմլէդ աղատճընա՝ փէգգատէն սէգսիլդսդ սէդնդ իչինէ սէճիլ՝ սէտի։ 6 – Ո

*Եօան. մէրքեզ սէչիմէնի

Digitized by Google

սիրէ ինձ՝ ասէ Տէրը իսր։
7 – Վէ սիղատէն քիմ՝ վոր՝ քի չիֆէր սիւբէն եռս սիւբիւ կիւտէն գուլու օլատ ատա, Թարլատան կէլտիկի կիպի՝ Նէչիկ ասֆըռլատա օֆռաբ՝ տէյէճէք տիր։ 8 – Լաքին ատան՝ Թա՛ամըմը Հազրըլատ, վէ գուշտըրտ՝ պէն էվլիտ իչինճէյէտէք, պոռնա խրատնէի էյլէ, ատուճէն ասֆռա ատէն տէ էվլիտ իչէրսին՝ տէմ՚ը մի։ 9 – Ա՚ճէպատ օլ գուլու, պուլ՚ուրըլատն չէյլէրի ինճա էֆտիկի իչինճ միւԹէչէքքիր օլմ՚ուր մը. զանդ էֆտէմ։ 10 – Քէվլուկը սիզ տատիկ սիզէ ճիւմլէ պուլ՚ուրլուտ՝ չէյլէրի եռսփորղընըզ վազդի՚ Ծա՛խսիզ գուլու՚ը ըզ, զիրա իճրասը սիզէ ֆայդ օլատը եռսփորը՝ տէյինիզ, ատտու։
11 – Վէ քէնատիտ Եբուսազէմէ կիտէր իքէն Սամարիա իլէ Գալիլեատըն օրթասընատն կէչմէսի վազդ՚ օլատ։ 12 – Վէ պիր քէյլէ կիրքր իքէն, ատըն գարշըրտա օն նէֆեր ճինլարմը ատտմ չդրդրպ՝ ուզագտան ատա-բարտգ, 13 – Սի՚ւքէք սէտէլ, եռս մա՛ալիմ՝ Ցիսուս, պիզի մէրհամէտ էյլէ՝ տէտիլէր։ 14 – Ո տատիկ ատլէրի կէօրտիւքտէ՝ Վարըպ քէնատիկեի քէռսինէրէ կէտսիճէրինիզ՝ տէտտ. վէ ատլէր կիտէր իքէն, Թա՛հէր օլաբլար։ 15 – Վէ ատլէրտէն պիրի չինճա պուլ՚ուղդընը կէօրտիւքտէ, եի՚քէք սէտէլ Ալլահա համտ էտէրէք կէրի սէՏատիւ։ 16 – Վէ ատըն ռ-յտպլարընռա գափանըզդ՝ ատռա Թէչէքքիր էյլէտի։ պու տատիկ Սամարիալը իտի։ 17 – Վէ Ցիսուս ճէվապ վէրիպ Ո՚ն քիշի Թաթ հէր օլմ՚ունմատը մը, տօգաւզը նէ՚ըտէ տիր։ 18 – Պու էճճնէպիտէն գտյրի՝ Ալլահա համտ էմ՚ճլէ իչէրի տէՏատէնէրը պուլ՚ունմատը մը՝ ատտի։ 19 – Վէ ատռա՝ Փադ՚ղ, կիրի, իմռնէրդ սէնի խէլատ էյլէտի՚ ատտի։
20 – Վէ ֆէրիսիկլէր Թարատֆընատ մէլէքքիւ Ուլահ նէ վազդը կէլէճէյի սիւ՚ռ օլունմատղէ, անլէրէ ճէվապէն Մէլէքքիւ Ուլահ գահիրի սուրէթտէ կէլմէզ։ 21 – Վէ՚ Իչինէ պուռատտա, եռս՝ Իչինէ օրատտա՝ տէմէյէճէքլէր, զիրա իչինէ մէլէքքիւ Ուլահ սիզնի իչինճիզտէ տիր՝ ատտի։
22 – Վէ չահկըտլէրինէ տէտի քի՝ Ուզ իւ ինատըն կիւնլէրինէն պիրինէ կէօրմէյէ տարտս էտէճէյինիզ, տամմա կէօրմէյէճէյինիզ կիւնլէր կէլէճէք։ 23 – Վէ սիզէ՝ Ի՚շՔէ պուրատտա, եռս՝ Իչինէ օրատտա՝ տէյէճէքլէր. կիրմէյինիզ վէ Թապի՝ օլմ՚ունըզդ. 24 – Չինս չհմՀէք կէօք ալԹընատ պիր Թարատֆընատ փռալ՚ըզդ կէօք ալիճընատ օ պիր Թարատֆատ գէյատ վէՏրսէյէ մէտիւլու, Ուզդ իւ ինատ տատիկ քէնատի կիւնլունէտ պէտյլէ օլաճագ տտր։ 25 – Ամմա էվվէլատ ատըն չօգ չէյլէր չէքիպ՝ պուռ նէտալ Թարատֆընատ բէտատ օլունմատը լազգի՚ տտր։ 26 – Վէ Նդրն կիւնլէրինէ օլաբլը կիպի, Ուզդ իւ ինատըն կիւնլէրինէ տատիկ էյլէ օլաճագ տտր։ 27 – Ջէ՚ւէ Նդրատ ատ-ֆինէյէ կիրիպ՝ Թուֆատ կէլէրէք ճիւմլէ խալգը հէլալգ էյլէտիկի կիւնէ ատ՚ին, եէյիպ իչէրլէր վէ կիվէնիպ էվլէնատիրլիլէրլէր իտի։ 28 – Փէզլուկը Ղ՚ավտրն կիւնլէրինէ տատի օլատրը կիպի, եէյիպ իչէրլէր իտի, ատպ ատ ի՚Թա էտէրլէր իտի, էքէրլէր վէ պիրնա էտէրլէր իտի։ 29 – Ամմա Ղ՚ավտ Սագտմտան չդրդրպ կիւնատ ատմատան ատԹէչ իւլ քիպրիի՚ Հազդ՚ղ՝ ճիւմլէսինէն հէլալգ էտտի։ 30 – Իպն իւլ ինատըն զատհաւր էտտճէյի կիւնատ տատի պէտյլէ օլաճագ տտր։ 31 – Ո կիւնատ հէր քիմ տատմտան՝ օլաբլ տտս, էշէտպ իտանէտտ օլուբ իտտ, ատլէրի ալմ՚ատա էնմէսին. քէզալիգ Թարլատտա օլտն կէրիյէ ատօնմէսին։ 32 – Ղ՚ավտրն զէվճէսինի խաԹըրընըզդ կէՔ իրինիզ։ 33 – Հէր քիմ՝ ճատնըրը գուրըտտրագ իտԹէրսէ, ատը զդ՚՝ էտէճէք, վէ հէր քիմ ատը գա՚՝ էտէրսէ, իհհա էտէճէք տտր։ 34 – Սիզ ատրիմ՝ քի՝ Ո՚լ կէճճատ պիր եախ ագտտա իքի քիշի պուլունատ, պիրի ալընատճագ վէ ո պիրի պտագրատճագ տտր։ 35 – Իքի գատը պիրիլքտէ ատ՚իրմէն չէքմէքտէ պատլունատ, պիրի ալընատճագ վէ ո պիրի պտագրատճագ տտր։ 36 – Թատրատտա իքի քիշի պուլունատ, պիրի ալընատճագ վէ ո պիրի պտագրատճագ տտր։ 37 – Վէ ատռա ճէվապէն՝ Եա Ի՚տպգ, նէ՚ըտտ՝ ատտի՚ը։ Ո տատի ատլէրի՝ Լաչէ նէրտտ իսէ, գատԹալար օրտյտս ճէմ՝ օլուբ՝ ատտի։

ՊԱՊ 18

Վէ ատռ՚իռա տտս՚ա էտիպ՝ օտամմատագ կէրէք իսկյնէ ատռա՚իր տատիպ ատլէրէ պիր քէտմէլ ատ՚ղէյիպ ատտի քի, 2 – Պիր չէհրատ Ալլահատն գօրգ-

Digitized by Google

մեզ վե ինուանա բր'ալէթ էթմէզ պէր գաղը վար խոր։ 3 – Վէ օր չէ'նրտակ պէր ասէլ գաղը պատրաստմասըէ, եանը-նա կիտուզ' ասամխոնէն հագդըմը իմ-գագ էյլէ' ասը խոր։ 4 – Ո ասախի պէր միւասուֆի խոճէմէտի իսկ ատ, ասդրա քէնտի քէնտինէ ատախ քի' Էկէրչի Աչլահտան գօրգմազ վե ինուանա բր-'ալէթ էթմէզ խասէ ատ, 5 – Պասի շատ ատալ գաղը պէնի Թա'ֆիզ էթուի էճլատէն ասէրն հագդըմը իմգագ ե-ասէյիմ' ատա'խմա կելիզ պահատ պաշազ-բաղը վէրմէսին։ 6 – Վէ Բաազ ատախ քի' Եահնագդ գատարդան նէ ատախլինի ասինկէլիմինիզ։ 7-Իմտի Աչլահ կէճճ կիսնա-տիւզ քէնտինէ ֆէրեհատ էտէն միւնա-ճէհատ պէտրէնէն հագդըմը, ատէլեր իչիւն ատազ էտէր խոճ ատ, իմգագ Է'ֆմէ-յէճճը մի։ 8 – Սիզճ ատերիմ քի' Զատ-գագ հագդատրդրը իմգագ էտէճճը ատիր. լսդրին Իպն իալ Ինատն կէսդա-յինատ' 'ատճէգատ եէր իսպէրինտէ իսնատն պատաճա՞գ մը։

9 – Վէ ատլիճ իզ ատչիս քէնտիսէ-րինէ կիսվէնիպ' դադրրէրի Թա՞գիր է-տէն պա'զը քիմսէյէրէ ատախի չոճ Թէմ-ատիլի աեղյէտի։ 10 – Իբի ատէմ տու-'ա էթմէյէ հէդքէլէ չդգատը. պիրի ֆէրիսի վէ տիկէրի կէօմիւքճիս խոր։ 11 – Ֆէրիսի տուգատա' քէնտի քէնտինէ պատ վէճճէլե տու-'ա էյլէտի. Եա Ալ-լահ, տանա չիւքր էտէրիմ քի, պէն ատա'իր ատեմլեր կիպի գապգըճը, Եա-հագդ վէ զինաքեատ վէ եէտիստ չոճ կէօմրիւքճիս կիպի տուսի իմ'։ 12 – Հաֆիզատա իքի քերբէ օթուճ Թուխտուզ' պիւքիւն իրտատըմընե 'իւշ-բիւնիւ վէրիրիմ'։ 13 – Կէօմրիւքճիս իսկ ուգագատան տուգատա' կէօգէրինի պիլէ կէօլէ գալտըրմազ խոթէմէդ ի-տի. ամմա կէօքսիւնէ վատրատա' Եա Աչլահ, պէն կիտնագհքատրատ մաղֆիրէթ էգլ' ատէտի։ 14 – Սիզճ ատերիմ քի, Օլ պիրինտէն իսկ պատ' Թէպրիր օյատնմիշ շէրատգ խատէճինէ էնտի. գիրտա հէր քիմ քի քէնտինի հիւքմէ՞ ատ-չէգդիտնտճագդ, վէ հէր քիմ՞ քի քէն-տինի ատչէգտատրատա՞ հիւքմէ՞ քէճէ-ատիր։

15 – Վէ ատիլերէ տօգատնմամը իչիւն Եանդրնա մա'ատաղար տատխի կէթիրտի-յէր։ չտկիրտալերի իսկ պատնա կէօրմէք-լէ ատիլերի Թա'գիր էճատիլեր։ 16 – Ամ-մա Յիատա ատիլերի ետանդնա չտղրրդդ' պատգըճըդ, չօճատգլատը ետանդմա կիզէ սիհէրէր, վէ ատիլերի մէն' էթմէյինէդ, գիրտա մէրէքիւմ Ուսլատ պատ մատգատ-լէրերին տեր։ 17 – Հատգիգատեն սիպէ տէրիմ՞ քի՞ Մէրէքիւմ Ո-ւսլատը հէր քիմ՞ չօճատգ կիտալ գատատգ էթմէգճէ, ատնա տատա կիրմէյէճէք տեր՞ տէտի։

18 – Վէ պիր րե'հ՞ Էյ քերիմ՞ մատ-'ատլիմ՞, էտէճճի տտղատճան վերիտ օյմազ իչիւն նէ ետտիդրե՞ տէյիտ ատնա օքա-'ատ էյլէտի։ 19 – Վէ Ցիատա ատնա՞ Ճի՞չիւն պատնա քերիմ՞ տէյօրսըն. Գի-տէճճ, ետա՞ի Ապլահտան գատրի քերիմ՞ եօգ տեր։ 20 – Էմրլերի պիրերին. Զէ-նտա էթմէյէտին, Գատթ էթմէյէտին, Սըրգատը էթմէյէտին, Եատնատ չէհ-տէտի էթմէյէտին, Փետերթիկ վէ գա-լիսէճէկ հիւքմէթ էետէտին՞ տէտի։ 21 – Ո տտախի Գատնէսրըն Ճիսէլէտինի տե-պատվէթիմտէն պէրտ. Տրքիգ էյլէտմի՞ տէտի։ 22 – Ցիատա պատնա իչիւնտճը-տե, ատնա՞ Տտհա պիր նօգտատնըն վեր-նէդ վար իսե տատխ՞ըզ՞ Գատ-գատատ-գատ թէպգի՞ էյլէ, վե սեմտատա իտտգինէյէ մտտկը օյատըրն. վե կել պատնա Թատգ՞ օյ՞ տէտի։ 23 – Վէ օ պատնա՞ իչիւնտճ մի-քեետեր օյատա, գիրտ գատյէթ գէնգինի խոր։ 24 – Վէ Ցիատա ատը՞ մի-քետեր օյատրդրը կէօրտիգատ՞ Չէնգինիպեր մէրէքիւմ Ո-ւսլատ նէ՞ կիտճէճէ կիրէրերը. 25 – Չիրտ գէնգինի-նի մէրէքիւմ Ո-ւսլատ կիրմէյինտէն տե-վէնինի իչինէ ատէյիչինտէն կէչմէտի ատ-հա գօյատ տրբ՞ տէտի։ 26 – Վէ իչի-տէնէրը՞ էյլէ իսե քի՞ խէյատ պատիրը՞ տէտիէր։ 27 – Ո տտախի՞ Ինատն՞ 'ինտինտտ մի-ւմքին օյմազատն չէմէր Ապլահ'ըն՞ 'ինտինտտ մի-ւմքին տտրբ՞ տե-տի։ 28 – Վէ Պատրտս՞ Իչիրե պիզ հէր չէչի Թերբ էտոխ ատնա Թատգի՞ օյատը՞ տէտի։ 29 – Ո տտախի տատնէրէ՞ Հագ-գատեն տիզ տետիմ՞ քի՞ Մէրէքիւմ Ո-ւսլատ իչիւն խատէ՞ հտտ վատիճէ՞ն հտ գատրնատչատր հտ գէվճէ հտ էվլատ Թերբ էճմիշ օյատ, 30 – Գատ գէմտնտտ չտգ գատրըտտ վե տտխրէիտտ էճտճ՞ Հատյատճա՞ նատ՞ի՞ օյմազատճագ հէր քիմտճ եօգ տրբ՞ տէտի։

31 – Վէ օ՞ խրիսլերի հատնդնա տտքղ տանդերե՞ Իչիրե Նրատատգէմ՞ չէգդ՞ րրդ, վե Իպն իալ հնատն Հագդըտատ փէյղտմպէրլրդր վատրդհատգ՞ Թե-միչ օյատն չէմլերին Ճիսէճճէ՞ կիմ՞ օյատնատճագ տտրբ՞ 32 – Ձիրտ-

Digitized by Google

լէբէ թէսլիմ օլաճաքսագ խոթէկշա վէ չէթմ օլաճագ՝ իւզէրինէ թէքբիւրլէճէք տէր։ 33 – Վէ ան֊
նը գամըշլը տէվէտիւքտէն սօնրա գալմը էտէճէք֊
լէր. օ տաթի իւչիւնճի կիւնտէ գը֊
յամի էտէճէք տէր՝ տէտի։ 34 – Անլէր
իսէ պու շէհլէրին հէչ պիրինի ֆէմ֊
էմէտիլէր, վէ պու սէօզ անլէրտէն
մաթաֆի օլմազլըգ, սէզլէնիլճէ շէհլէրի
խարաբ էմէմէլէր իտի։

35 – Վէ Տրէքովա էտգիլաշտրդը֊
տա, եօլ քէնարընտա պիր քէօր տամմ
օթուրտուպ տիլէնիլյօր իտի։ 36 – Վէ
խազէդը կէչտիյինի իշլիմէլէյճ՝ Պու
նէ՞ տէր՝ տէդիլ սիւ՛ալ էյլէմէսի իւ֊
զէրինէ, 37 – Ան֊ա՝ Նամազկէհի Յի֊
տտա կէչիյօր՝ տէդիլ խաղէրի վէրտի֊
լէր։ 38 – Օ տաթի՝ Նա Յիտտա Իպն ի
Պաւթի, պաննա մէրհաւաթի էյլէ՝ տէ֊
դիլ ֆէրեատա էյլէտի։ 39 – Վէ եօնտէ
կիտտիլէր ահւթիւթի էմիէմի իշլէն ա֊
նը Թա՝պիր էյլէտիլէր իսկ տէ, տաաճա
զիյատ՝ Նա Իպն ի Խաւթի, պաննա
մէրհամէճ էյլէ՝ տէդիլ ֆէրեատա էտէր
իտի։ 40 – Վէ Յիտտա տուբուա՝ քէնա֊
տի ճանըձնա կէֆիրլմասինի էմր էմ֊
տի. վէ օ հագլաշտրդընտա, 41 – Սաա֊
նա նէ՞ ճահմիմէր իսթէրսին՝ տէդիլ
անտէն սիւ՛ալ էմտիդինտէ, օ տաթի՝
Նա Բասպ, կէօդլէրիմ աչըլտը՝ տէտի։
42 – Յիտտա տաթի անա՝ Աչըլտըն. ի֊
մանըդի սէնի խէնտա էմտի՝ տէտի։ 43 –
Վէ տէր Տալ կէօդլէրի աչըլտը, վէ
Ալլահա Համտա էտէրէք՝ անըն արտը
տրտա կիմտի. Յիմմէ խազ տաթի
պաւնու կէօրմէզլէ՝ Ալլահա Համտա էմ֊
տիլէր։

ՊԱՊ 19

Վէ Տրէքովա կէրիպ՝ իչինտէն կէ֊
չէր էքէն, 2 – Իշթէ Զաքէրիա խամին֊
տէ պաչ կէօմրիւքճի վէ զինկին պիր
տաէմ պուլունուպ, 3 – Յիտտաքը քիմ
օլտըգընը կէօրմէք խոֆէտի իսկ տէ,
պէյտ գրտա օլտըգընտան՝ խաչգըն չօգ֊
լըդը տէպէպիլլէ գտտիր օլմտտը։ 4 –
Վէ իլէրի սէչիրտիպ՝ տէտի կէօրմէք ի֊
չինճէ պիր Յիմմէզ տաղտճընա չդտտր֊
գիրտ օրատտան կէչէճէք խոմ։ 5 – Յի֊
տտա տաթի օլ մահչալէ կէլտիքտտ, եօ֊
գտտրը պաձգիպ ան֊ը կէօրմէքլէ ան֊ա՝ Էյ
Զաքէրտա, չտպտշ աշտպը էն, կիրտ
պու կիւն տէնին խոտնէտտ գտլմտմ
լտպըմ տտբ՛ տէտի։ 6 – Տ տաթի չտ֊
պուշ աշտպը էնիպ՝ մէկերրեմլէ ան֊ը
գտպուլ էյմտի։ 7 – Վէ Յիմմէզ֊
պաունու կէօրտրիւքտէ՝ Կիւնահչեատ
պիր տատմինի խահնէտինէ միտտաֆիր օլ֊
մտպ իչինն կիրտի՝ տէդիլ տէզլիյինտէ֊
լէր։ 8 – Վէ Զաքէրտա տուբուպ, Ի՛տպ֊
պա՝ Էֆէնտի, իշլէտ մտյիմին նրտֆրը֊
ֆատպրտյտա վէրիրիմ. վէ քիմէ իֆ֊
թիրտա իլէ զտտը էյմտի՝ իսկ, տէօրյի
միտյինի էտտա էտէրիմ՝ տէտի։ 9 – Վէ
Յիտտա անա՝ Պու կիւն պու խտնէյէ
խէլտա կէչտի, չիւնքի պու տտաթ Ա֊
բրահամ օղլու տըր։ 10 – Զիրա Իպն
իւ յինտան զտյ՝ օլտնը տրտյըպ խէլտա
էյմէմէյէ կէչտի՝ տէտի։

11 – Վէ անլէր պու էհյէրի իշլիմ֊
մէքտտ էքէն, քէնտթաի Երուտտպղմէ
եագրն օլտրդը, անլէր տտաթի մէհրաբի֊
Ուզհհ ֆիլ Տճղ գրտհուր էտտ ճէյլինի
գտնան էյմտիքյէրի իչիւն՝ Թէքբտր պիր
Թէմմիզ տէզլէչիյ՝ տէտի քի, 12 –
Պիր տտրյզտտ պիր հիւքմտտրյրգ տէ֊
լտհիյէթինի տրգպ 'տվտհէթ էյմէմ
իւզրէ ուզտգ պիր տհյտրտ 'տգիմհէմ
էմտիքինտէ, 13 – Օն նէֆէր պէհնտ֊
տինի չտպղրրդպ՝ անլէրէ օն մրնտ վէրի֊
րէք՝ Պէհնիմ 'տվտհէթիմէ տհյինն խի֊
ճտրէթի էհյէհինի՝ տէտի։ 14 – Ամմտ
անրն հէմհէհրյէրի ատտ պուղղ էմ֊
մէքյէ՝ Պունուն իւզէրիմիզէ հիւքմտտրը
օլմտտրդը խոթէմէյինզ՝ տէմէք իչինն
արտրնճտա վէբիլէր կէօնտէրտրիլէր ։
15 – Վէ հիւքմտտրյրգ տէլահհյէթ ինի֊
պէ՝ 'տվտհէթ էյմտիքինտէ, քիմինն
նէ թէճտրրէթ էյմտիքինի պիլմէք իչինն
ագէհյէի վէրմիշ օլտրդը պէհնտէլէրինինն
քէնտի ճանրնտա չտպրրյմտտրդը էմր
էյտի։ 16 – Վէ պիրինճիսի ճտգլտ֊
շրդ՝ Իֆէնտիմ՝, սհնին մրնտն օն մրնտ
գտգտնտրդ՝ տէտի։ 17 – Օ տաթի ան֊ա՝
Աֆէրին, էյի պէհնտ, էն ճիւղի չէմտ
տտտրգ պտյուշտրդը իչիւն օն չհ Տճ
իւզէրինէ հիւքիմէմիզի օլտուն՝ տէտի։
18 – Վէ իբրահիճիսի կէլիպ՝ Էֆէնտիմ՝,
սհնին մրնտն պէղ մրնտ գտգտնտրդ՝
տէտի։ 19 – Վէ պուհնտ տտաթի՝ Սհնին
տտ պէղ չէհր իւգէրինէ հէ֊ֆ֊ժէնիյ
օլտուն՝ տէտի։ 20 – Վէ տհյէր պիրէ
օլտուն՝ Էֆէնտիմ՝. իշթէ պիր մրնտրդ
կէլիպ՝ Էֆէնտիմ՝. իշթէ պիր մրնտրդ
իչինտէ հրճզ էյէտհյիմ՝ սհնին մրնտտն
21 – Զիրա սէրթ պիր տատմ օլտրդը
իչինն սհնտէն գօրդտրմ՝. սհն գօմտ֊
տրդն չհյի պտյրդն, վէ էքմհնիյհնի֊

Digitized by Google

պիչէբարին՝ ասէաւ։ 22 – Ο տուաքի անաս Ինյ եաթամազ պէնամէ, սէնէք քէնտի ազգընտան հիւքմ էասէրիմ. սէն պէնիմ գօմանտըղըմ չէյի ալըզ՝ էքմէտիյիմի պիչէն սէրճի պիր տատմ խոչխիի պիլիր էքէն, 23 – Նի՛չուն պէնիմ ազչէմի սաթրաֆլատա վէրմէտիմ. պէն տուաքի կէլմէյիմճէ՝ անը ֆա՛իդի իլէ թաշխալ էասէր խոմ՝ ասէաւ։ 24 – Վէ օբատաս Հայզը պուլանանլատա՝ Անանէն մընտալը ալըզ օն մընտալը օլտաս վէրիճիզ՝ ասէաւ։ 25 – (Վէ անաս՝ Ինյ էֆէնտի, անըն օն մընտալը վար՝ ասէտիլէր։) 26 – Ջիրա սիզէ ասէրիմ քի՝ Հէր քիմսէն վար իսե, անաս վէրիլիր, վէ քիմսէն եօգ իսե, օլանը տուաքի քէնտիսինէն ալըրճաճագ տըր։ 27 – Ամմաս իւգէրլերինէ հիւքմաս օլմամըն իսթէմէյէն սուշմէնլերիմի պուրայա կէթիրիպ՝ Տալուսըրմամաս գաթլ էտինիզ՝ դէտի։

28 – Վէ ճիատա պու չէյլերի սէզյլէտիքտէն սօնրա, Եբուսաղէմ չէգմագ իւզրէ իլէրի կիմճէքտէ իքէն, 29 – Ջէյթունա գոզ ասէնիլէն տաղրն գուբպինտէ վագը՝ Բէթֆագէ իլէ Բէթանիայա էտպլաշըգտա, շակիրտլերինէն իքիսինի էկօնտէրիպ՝ ասէտի քի, 30 – Գարշըտաքի քէօյէ կիտինիզ, վէ իչինէ կիրտիկինիզ կիպի, իւգէրինէ սալա պիր ատամ պինմէմիշ՝ պագլը պիր արփա պուլտըքընըզ. անը չէօղիւպ կէթիրինիզ։ 31 – Վէ էկէր պիր քիմսէ սիզէ՝ Նի՛չուն չէօղիւյօրսունըզ՝ ասէյիս սիւ՛պէ էտէբտ, անաս պէօյլէ սէօյլէյինիզ, Հաւնի, էֆէնտիյէ լազըմ տըր՝ փէյֆինէզ։ 32 – Կէօնտէրիլինէնլէր տատի կիտէք, քէնտիլէրէ ասէտիյի կիպի պուլտըլար։ 33 – Վէ արփայը չէօգէլէր իքէն, ատհիալէրի անլէրէ՝ Սըփայը նի՛չուն չէօղիւյօրսունըզ՝ ասէտիլէր։ 34 – Անլէր տատի՝ էֆէնտիյէ լազըմ տըր՝ ասէտիլէր։ 35 – Վէ անը Ճիատան կառնէտա կէթիրիպ՝ քէնտի էլտիսէլէրինի սըփանըն իւպէրինէ սաճատըգ, Ճիատաը պինտիրտիլէր։ 36 – Վէ Ο կիտէր իքէն, էլտիսէլէրինի հօլա ատօչէլէրը իտտ։ 37 – Վէ հէմման Ջէյթունի տագըրնըն էնիշինէ եագպէյտըզ ըրնատա, շակիրտլերին պիւթիւն ճէմմաՙաթը կէօրսիւլէրէի միւ՛ճիզլէրէրին ճիւմլէսի իչինէ մէհապէտ օլարագ, ֆիւքաքէ սեոյէ Ալլահա Համտ կէմէկիյէ պագշըլըղը։ 38 – Բաագրէն իտտիլէ կէլէն մէվկիբ միւպարէք օլսուն. սէմմաս սէլամէթի վէ էն ճիճէկլէրտէ Համտ օլսուն՝ ասէրլէր իտտ։ 39 – Վէ իպդի իչինէն պա՛զը ֆէրիսիլէր ատաս՝ Նա մա՛ալլեմ, շակիրտլերինի Բա՛զիր էվլէ՝ ասէտիլէր։ 40 – Ο տատի անէրէ ճեվապէն՝ Սիզէ ասէրիմ քի՝ Էկէր գատըլար սիւքիւթ էասէրլէրսե, Բաշլարը նէտա էասէճէլէր՝ ասէտի։

41 – Վէ ճագըլաշըգտա, չէհի կէօրմէյէլ անըն իւզէրինէ տալըղըդ, 42 – Գիւմ չէքի սէն տատի, պարաք ածնի պու կիւնլերնտէ սէլամէթինէ Գիւթէ՛սլէգ օլան չէյլերի պիլէ իտթիչիմի կէօզլէրինէն նէհան օլատա։ 43 – Ջիրա իւզէրինէ կիտէճէր կէլէճէք քի սուշմէնլերինի մէթէրիս չէքիպ՝ ածնի իհաթէ էասէրէք, հէր Բաբատֆատան Բաագլերիգ էասէճէլէր տըր։ 44 – Վէ սէնի, հէմ ասէրսէնիտէ օլան էվլատընըզ Հէր իլէ հէքտան էտիպ՝ ածնի Բաշ իւզէրինտէ պիր Բաշ պրագմայաճագլար. չիւնքի զիյարէթինէ վագթընը պիլմէտինիզ՝ ասէտի։

45 – Վէ հէյքէլէ կիրիպ իչինէ ատագ ու ի՛Բտա էասէնլերի չէգտըրմագա պաչլատը։ 46 – Վէ անլէրէ՝ Խաճէմ՝ իպտատէԲտանէ տիր՝ ասէյիս Հատպլէմ իքէն, սիգ անը Համատլէրը մնագտասը էֆտինիզ՝ ասէտի։

47 – Վէ հէր կիւն հէյքէլէտ Բա՛լիմ էասէր իտտ. լագին պաշ գիսհինլէրը վէ ՛իւլէմա իլէ գավմէնի բէ՛Ըլերի առը հէլագը էֆտէչէ Ֆատրաթը արագլար իտտ իսե տաէ, 48 – Իսէճէք պիր շէյ պուլմագլար իտտ. գիրա պիԲթիւն խալգ առը ասիկլէմէչէ վէգը մնագայէտ իտտ։

ԳԼԳ 20

Վ է օլ կիւնլերէն պէրբինտէ Ճիատա հէյդըճէտ խագլա Բա՛լիմ էասէդ պէչատիի ԲէԲդիչը էասէր իքէն, պաշ քահանհինլէրը վէ ՛իւլէմա իլէ խիմխագլար պիրլիգտէ իւզէրինէ կելէդ՝ առա խիթապէն, 2 – Գառնլարը նէ՛ սէչատհյէէլ ի՛ճտա էֆտիչինի, Հատրատ պատ սէչանհիչէճի առանա վէրէն քի՛՛ մ խաչինի տիգէ սէօյլէ՝ ասէտիլէր։ 3 – Վէ առնէրէ ճեվապէն՝ Գէն տատի սիգէ պիր շէյ սիւ՛պէ էտէչիմ. 4 – Ճագհանհանէն վաֆիմխի սէմմատա՛ն մը, Հօգատա Բնատառա՛ն մը իտտի. պատառա սէօյլէչինդ՝ ասէտի։ 5 – Անլէր տատի

Digitized by Google

պիրք պիրք իւէ մի-ւզաքերէ էսթով՝ էչէր Սէմաուան ասէաք՝ ես ի՛չէն ասա թ-նանմասդ՝ տէյէճէք տիր. 6 – Վէ էձէր՝ Ինասնասան ասէաք, պիւթիւն խալդ պիզի թա-շլար. զիրա 8ովհաննէ-սին փէղ-յամպեր օլաբդիսա գոնմըշլար տըր՝ ասէսիլէր։ 7 – Վէ՝ Նէբէսէն օլ-ադրդիսը պիլմէյիզ՝ ճէվապդը վէբսի-յէր։ 8 – Վէ 8իսաւս ասիէրէ՝ Պէն տասի պատւարդը ես՝ սէլահ-յէթէլ էտփ-ադրդըմը սիզէ սէպլէմմ՝ ասէաի։ 9 – Վէ գավմա պաս թէմաթի սէպլէմէյէ պադշլասդը. Պիր ասամ՝ պիր պադ սի-քիպ՝ ադը պադշդըլարա թէսլիմ էտ-րէաք խալդը զէմանն զուբդաքեր կիթէսի։ 10 – Վէ պադդըն մանհասդըլանսան վէր-մէլէրի իչիւն, մէվսիմինէ պադշդըլար-դա պիր գասւ կէօնաէրտի. ամմա պադ-շդըլարը ադը ասէպիւ՝ պօշ կէօնաէրտի-էէր։ 11 – Վէ թէքդար ասիկեր պիր գասւ կէօնաէրտի. ամմա պատնաւ ասա-խի տէպիւ՝ Հազարէքի էթսիքդէն ասնըրա պօշ կէօնաէրտիէր։ 12 – Վէ թէքդար իւչիւնճիւ օլադրագ՝ պիրինի ասահա կէօնաէրտի. ամմա ադը ասախի էտարահա կէօնաէրտի. ամմա ադը ասախի էտարահդըլդա՝ ասրդարը ասճաղդը։ 13 – Վէ պադ ասչիպի՝ Նէ՞ էտփադդը՞ սէվ-կիւլիւ օղլըմը կէօնաէրէյիմ՞, պէլքի ադը կէօբտիւ-քէրինէտ ադա հիւրմէթ էտէրէէր՝ աէսի։ 14 – Պադշըլար իսէ ադը կէօբտիւ-քէրինէտ, պիրի պիրի իւէ սէպլէչիպ՝ Պաւ վարիս տիր, մըրասդն պիզէ գավմադը իչիւն կէլինիզ ադը էօլտիւրէլիմ՞ տէսիէր։ 15 – Վէ ադը պադշդան չըգադըդդ էօլտիւ-բտիւ-ւէր. իմճի պադ ասհիպի ադըէրէ նէ՞ էտփադճադդ տըր։ 16 – Կէլիպ պաս պադ-շդըլարը հէյդէ էտճէք. վէ պադը պադշ-դալարա վէրճէք տիր՝ դէտի. վէ ադ-ըէր իչիճտիքէրինտէ, Հա՛չան՝ աէսի-ւէր։ 17 – Վէ ադըէրէ ծադար էտիպ, Իմճի՞՝ Եափաւճըլարդն բէտա էճտիք-ւէրի թադ քէօչէ թադը օլասւ՝ տէչիւ էտզըլմըշ օլան նէ՞ տիր։ 18 – Հէր քիմ օլ թադ իւզէրինէ տիւշճէբսե, փաբե-լէնէ՛ճէք, վէ օ քիմին իւզէրինէ տիւ-շէբսե, ադը էզճէ՛ճէք տիր՝ աէսի։ 19 – Վէ պադ քէօհճինէէր իլէ 'իւլէմա պաս թէմաթի քէնտիլէրինին հազդէնտա աէպլէտիկինի ադիպամալարդըլէ, օ ասա-'ամի ադը աէբսեսաի էճմէկէ ֆիւբ-ատի արտադըլար իսե ատ, գավմատի գօրգադըլար։

20 – Վէ ադը կէօպէկով՝ հիւ-քիւ-մէրէք վէ վալինին էլինէ թէսլիմ էճ-մէք իւզրէ ադը պիր սէօպէկ տիւչիւբ-մէք իչէւն, ասալհ սուբէճինաէ օլադն ճամասդալար կէնտասդրըլէր։ 21 – Վէ ադա սիւ'ալ էտիվ՝ Էյ մու'ալլիմ, պիլիւրիսդ քի տօղրաս սէպլէկով՝ թա'-լիմ էտերսին, վէ խաթրա պադմէյդ՝ Ալլահ'ըն թարիգինի հագիգաթ իւզրէ թա'լիմ էտերսին։ 22 – Պիզէ Գայաե-րէ խարամտ վէբմէք ճա՛ճ մի, հօգաա ատկի՛լ մի՝ աէսիլէր։ 23 – 0 ասախ հիլէլէրինի ֆէհմ էճմէլէ, ադըէրէ Պէնի նի՞չիւն թէճրիպէ էտկօրսընըդ. 24 – Գաձա պիր սինադ կէօսէէրինիդ. ադադ օլադն ասէպէ իլէ եադը գիմի՞ն տիր՝ աէսիդքան, Գայաերին ադկին ճէ-վապ վէրսիլէր։ 25 – Վէ ադըէրէ՝ Իմ-ադ Գայաերէ 'ա՛իտ օլադը Գայաերէ, վէ Ալլահա 'ա՛իտ օլադը Ալլահա էտա էտինիդ՝ աէսի։ 26 – Վէ ադըէր գավ-մին հօգաղըբդնաա ադը աէօպէկ թէսլի-մադդա գօտիր օլմայըդդ՝ ադըն ճեվապը-նա թէ'ադճիւպ էտերէք սիւքիւթ էյլէսիսիլէր։

27 – Վէ գըյամէթի ի՞քգաբր էտէն ասատագիլէրտէն պա'զրդը ադըն եադը-նա կէլիպ՝ ադնա սիւ'ալ էտերէք, 28 – Էյ մու'ալլիմ, Մովսա պիզէ՝ Էկեր պիր քիմսէյնէն գաբնատդը էվլատդը վէֆաթ էտերսե, զէվճեսինի գաբն-ատդը ալդը՝ գաբնատդընա պիւրրէյէթ ֆէյտա եիմին՝ տէչիւ եատմէշ տըր։ 29 – Իմճի էէտի գաբնատդ վար իսե. վէ պիրինճիսի պիր գաբր ալդը՝ էվլատ-սըդ վէֆաթ էճտի։ 30 – Վէ օլ գաբ-բայը իբթինճիսի ալդը՝ պաս ատճի էվլատսըդ վէֆաթ էճտի։ 31 – Վէ իւ-չինճիսինճ, վէ էսգէչտա եէսճիսի տէ ադը ալդը՝ էվլատա պրոգամայդըդ վէ-ֆաթ էճտիլէր։ 32 – Վէ ճէսամէսին-տէն սօդրա, գաբր ատճի վէֆաթ էճ-տի։ 33 – Իմճի գըյամէթտէ, ադըէր-տէն հա՞կըբսընդն զէվճեսի օլադ. չիւնգի եէսճիսինին զէվճեսի օլատ՝ աէ-տիլէր։ 34 – 8իսաւս ատճի ադըէրէ ճէ-վապէն աէտի քի՝ Պաւ տիւնեադաղդ էվ-լատդը էվլէնիպ էվլէնտիրիլիրլէր, 35 – Ամմա օլ տիւնեադդա, վէ եօլուէրինն գըյամէթինճէ նա՛իլ օլմադա լազըգ ի'թիադար օլուեադադար նէ էվլէնիրլէր, նէ տէ էվլէնտիրիլիրլէր։ 36 – Զիրա տրթըգ վէֆաթ էտմէզլէր. չիւնգի մէլէքէ իլէ միւտաեիվ օլադ՝ էվլատ Ուլահ՞ տըրլսրը, մատատ գի էհլ ի

Digitized by Google

գէշ տեսիլէր։ 37 – Ամէնս Մովսէս տեսան չսլը ֆիգուրասիոնս, ըսպասա՝ Աբրահամէն Ալլահը վէ Իսհաղն Ալլահը վէ Ճաքոբն Ալլահը՝ տէմէքլէ էօլուլէրին գէշտամ էտէճէյինէ պէկյան էթմիշ տիր։ 38 – Ալլահ խաէ էօլուլէրին տէմիլ, ամմա Չոպանասա օլանլարդն. Ապահը սոդր. գիրա ճիւմլէսի ադա տիրի տիրլէր։ 39 – Վէ 'իւլէմասան պա'զրսը ճէվապ վէրիպ՝ նա մա'ալլիմ, հիւճէլ սէյլէտին՝ տեսիլէր։ 40 – Վէ սրթըդ ադա պէր չէմ սիւ'ալ էթմէկէ ճէսաբէթ էտէմէտիէր։

41 – Վէ ադլէրէ՝ Փրիսասա նամալ Դաւիթին օղլու սդր՝ տէրլէր։ 42 – Դաւիթ քէնտիսի Մեղամիր քիթապդնասա, 43 – Բապպդ Բապպդմա՝ Պէն սէնին սիւշմէնլէրինի այագլարդնա պասասդգ էտին ճէյէտէք ասդրմասա օթուբ՝ պասյուրասու։ 44 – Իմոի Դաւիթ ադնա Բապպ թէսմիյէ էտէրսէ, նամալ ադնէն օղլու սդր՝ տէտի։

45 – Վէ պիւթիւն գավմ իչիսդր իքէն, չակիթալէրինէ ատտի քի, 46 – Նէնիչ էլպիսէ իլէ կէզմէք իսթէյէն վէ չաթշըլարասա սէյամանմադր վէ սինագոգլարասա պաշ քիւճիւլէր վէ պիչաքճիլէրսէ պաշ սէտիրլէրի սէվէն 'իւլէմասան ադգընդրդ։ 47 – Անլէր տաւ գարըլարդն էվէրիճէ էվլիպ՝ կէօմէրճէյ իչինա ուզան տաւ'ալար էտէրլէր. ադլէր տոհա չիտաէճէլի 'ազապա տիւչար օլաճագլար տդր։

ՊԱՊ 21

Վէ նադար էտիպ՝ զէնկինլէրին խապինէյէ հէտիչլէրինի ամոդգլարդնը կէօրտու։ 2 – Վէ օդայա ֆագիր պիր տաւ գարըն իքի փաղ տոպագրնդր տապի կէօրիպ, 3 – Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Պու ֆագիր տաւ գարը ճիւմլէսինինէն գիչյաակ ամոդ։ 4 – Չիրա պուդլարդն ճիւմլէսի Ալլահա մճխաուպ օլսն հէտիչ ատնաղդնա ֆագալարդնասդն ամոդլար. պաւ գարը իսկ հօգլդրդնասդն պիւթիւն նաֆագաարդնը ամոդ։

5 – Վէ պա'զրլար հէյքէլ հագգընա՝ պիւսդել թաշլարդ վէ վագդիլարդ միւզէյէն տիր՝ տէտիկլէրինտէ, 6 – Ո տոպի՝ Պաւ կէօրսիւճիւդ չէյլէրտէն, պիրի պիրի իւզէրինտէ նըգըմասդգ հիւ պիր թաշ գալմայաճադր կիւնլէր կէլէճէք տիր՝ տէտի։ 7 – Իմոի ադնա սիւ'ալ էտիպ՝ նա մա'ալլիմ, պաւ չէյլէր նէ զէմադն վաղտ՝ պաւլաճադգ, վէ պաւ չէյլէրին վագդ օլաճադր զէմադնդն 'ալամէթի նէ տիր՝ տէտիլէր։ 8 – Ո տոպի՝ Սագբընըդ, իպլա օլունմայաճադրդդ. վագտ չօդ քիսսէլէր իսմիդլէ կէլմադ Փէրաօ պէնիմ. վէ վագդի եապաւշմադ տդր՝ տէյճէքլէր. իսմոի անլէրէ թապի՝ օլմայդրնդ։ 9 – Վէ ճէնգլէր իլէ իպթիլալ խապերլէրի իչլիճինինիպ գօրգմայդրդդ, պիրա պունլար էվվէլ վագդ՝ օլմադգ կէրէք տիր, ամմա նիհայէթ տէր 'ազապդ կէլմէզ՝ տէտի։ 10 – Զեմադն անլէրէ տէտի քի՝ Մէյլէթ մէյլէթ 'ալէհինէ վէ չիւքճմէճի չիւքճմէճի 'ալէհինէ գալդրըդ։ 11 – Նիչէ մադհայլէրտէ չիտաէթի զէլզէլէլէր իլէ գրիլդգլար վէ թա'աունլար օլաւդ՝ տէմադսան հէյդգէճի չէյլէր վէ պէդիւճ 'ալամադրի չէր օլաճադ տդր։ 12 – Ամմա պաւնլարդն ճիւմլէսինէն էվվէլ, տիպի տէրտճէմ էտիպ՝ սինագոգլարտա վէ հապսդհանա թէսլիմ էտէրէք թէ'ադիպ էտէճէլէր, վէ պէհիմ խսմիմ իչիւն մէյիքլէր իլէ վալիլէր հաւգաբրնա ճէլդ օլունաճագնդրդ։ 13 – Պու իսկ տիպի իչիւն չէ հաւէլի եէրինէ կէչէճէք տիր։ 14 – Իմոի խաթրընդգատա օլսուն քի՝ մէրճէճինիդ ճէվապդ էվվէլճէ թէֆիէքքիւր էթմէկինիդ։ 15 – Չիրա պէն սիդէ ադզդ վէ հիքմէթ վէրճէճիմ՝ քի սիդէ մունաէլիֆ օլանլարդն ճիւմլէսի ադր ճէրճ վէ ադա մունագէճմէթէ մուգաթէսիր օլմայաս։ 16. Վէ վաղտկի իլէ գարնաաչդար վէ ադգատաղ վէ տոսդլար թաւտաֆընտան տապի էլէվէրիլէ ճէքճոինդդ, վէ սիդէնէ պա'զրլարընը գաթլ էտէճէքլէր։ 17 – Վէ պէհիմ խսմիմ իչիւն ճիւմլէ թաւտաֆընտան պուզդ օլունաճագնդրդ։ 18 – Լաքին պաշընդգատան պէր գէլգայ՝ օլմայաճագ տդր։ 19 – Ճանլարդն ղապդ սապդրընըլէ գաղատաճագնդրդ։

20 – Լաքին եդուսապէմի օգտուլարէ իչէնէէ օլունմըշ կէօրսիւնիւդտէ, ո զէման ադնէն խաթրակէյէթինէն եապդլդրը պիլէճինիպ։ 21 – Ո զէման եէհուտիէտ օլանլար տապդլդպա գալըդգ՝ ադնէն օրճաաթնաս պաւլունանլար տըդրը չէգտընլար. վէ ճէ-

Digitized by Google

վոչ լսարանաս օլանլար առանի անձն խչինե կիրմեմիլլեր։ 22 – Զիրա ճիւմլե եառզլմիշ օլան չէյլերին իթմամը իչուն, պաւնդար իսթիգամ կիւնլերի տիր։ 23 – Ամմա վա՛յ օղ կիւնլերտե հասիլե վե էմդիքլի օլաճարս. զիրա եեր իւզերինտե պէզիւք մուհիպէթ վե պաւ գաւմնա զաղալաղ օլաճագ տըր։ 24 – Վե գելըճ աղզընա տիւչէ ճէկլերր, վե ճիւմլե մԼլէթլեր իչինե էսիր կէօթիւրիւլէճէքլեր. վե թա՛իֆէլերին վաղզիմլարը Բէեմա՛ օլուճաճագտըր՝ Ն-բաւաղեմ թա՛իֆէլերը Թաւրաֆընտան փայմալ օլաճագ։ 25 – Վե կիւնեշ իլե ալ վե եըլաղզլարտա 'ալաամեթլեր օլաճագ. վե եեր իւզերինտե թա՛իֆէլերին հայրեթ իլե իսթիքաղը օլաճա՝ տէնիզ վե տաղլարը սետաս վերեճէք, 26 – Աատմլեր գօրգուտաճա վե տիւնեետ իւզերինե կելէճէք շէյլերե մանթաղըր օլմագտան պայըլաճագլար գիրա սէմաւաթըն գաւվէթլերի տաբաղլաճագ տըր։ 27 – Վե օ զմանն Իպդն իւլ ինանար պուլուԼթտա գուտուրեթ վե 'ազիմ ճէյաւ իւլ կէլիր կէօրճէքլէր։ 28 – Վե պաւ չէյլեր վագը՛ օլմադա պայշըլընճա, պայշըրընըզը գաւղորըղը եօգաղըյտա պագընըզ, զիրա խէլաաղընըզ հագկաշէյօր։

29 – Վե անլերե պիր թէմիլ սէօյլէտի. Ինճիր ազաճընա վե ճիւմլե աղաճլարտա պագընըզ. 30 – Ֆիլիզլէնտիքլերի զէմանի, պագրըզ՝ արիճրգ եաղ եագբե օյաղրընը քէնտիկՀիզտե աղկաբաղընըզ։ 31 – Ֆէզլէնը սիզ տաւթի պունլարըն վագը՛ օյաղրընը կէօրտիւյիւնիւզ զէմանն մէլէքիւճ Ուպաւշըն եագկաշընըզը մա՛իհամնիւզ օյաս։ 32 – ՀագիգաՀէն սիզ տերեմ քի՛ ճիւմլեմ վագը՛ օլմայընճա պաւ նեղալ զէվալ պուլմայաճագ տըր։ 33 – Ամմա վե զէմին զա՛իլ օլաւր, ամմա սէօզլէրիմի տալա զա՛իլ օլմազ։ 34 – Վե քէնտիկլերինիզի տագբընընըզ, գալալէրինիզ սերեօշլըզ վե պէգբիլիգը վե տիւնեեվի էնտիշլելերլե տաղրըլաշըզ՝ օլ կիւն իւզերինիզե անագըն եէթիչմեսին. 35 – Զիրա պիճիճն եեր իւզերինտե տաբին օլանլարըն ճիւմլեմ իւզերինե քէմէնտ կիւլի կելէճէք տիր։ 36 – Իսմի սիղ պաւ վագը՛ օյաճագ չէյլերին ճիւմլեմինտեն գուրթուլուա՝ Իպդն իւլ ինանարն Հաւզուրընտա տաւրմադա լսլըզ օլմագ իչչուն, Հեր վագըմ տաւ՛ա էտերէք ալ՛այընըզ տաւրընըզ։

37 – Վե կիւնտուզ Հէյքէլտե թա՛լիմ էտեր վե կէճէլերի չըգրա՝ Զէյթաւն գաղը աէնիլէն տաղտա կէճէլեր խտ։ 38 – Վե տաղտայլարը էրքէն պիւթիւն գաւմ՛ ան տիկլէմէք իչչուն Հէյքէլտե եաճընա կելէրլեր խտ։

ՊԱՊ 22

Վե պաւակք տէնիլէն ֆէթիր պայրաաճը եագպաշընըգտա, 2 – Պաշ քեսհինլեր իւլ 'իւլճմա անը Հելաք եէմէք իչչուն պիր վէճիլե տրայօրլար խտ. գիրա գաւմնտան գօրգաբլար խտ։

3 – Վե օ իքինլերտէն տայրլան Խակարիտալը լագտայը Ճուգաճէն տերուա՝ նինե ՇեչթՃան կերմէքլե, 4 – Օ տաւթ կիտով՝ պաշ քեսհինլեր վե պաշ մուհաֆըզլար իւլ անլերե նե վէճէլե անը թէելիմ էտե ճէչինե տտա՛իր սեզլէչտի։ 5 – Անլեր տաւթ սէվինէրէք, անան ագչէ վերմէյի թէ՛ՀՀնտա եէմէճլեր։ 6 – Օ տաւթ վա՛տ էտով՝ անը քէնտիլերինե, խալդ թէճեմմիւ՛ էրմէքտիգին թէելիմ էրմէյե ֆուբաաթ տրար խտ։

7 – Վե պաւակք գուբպանընը գէպչ էթմէտե լազգմ օլան ֆէթիր կինախե կէլտիքտե, 8 – Պէտրտա իւլ Ճովշանախտ կէօՃաէրիով՝ Նիտինիզ, պիզե պաւակքի Հաղրըլայընըզը տտա եէյելիմ՛ տե՛տի։ 9 – Անլեր տաւթի անա՛ Նէ՞րետե իսթերտընի քի Հագրը ետելիմ՛ տե՛տիլեր։ 10 – Օ տաւթի անլերե՛ Իչինե չէՀրե կիբտիկինիզտե պիր տե՛տթի տու կէօՀիւրէն պիր տաեմ՛ սիզե բաաթ կելէճէք տիր. անըն կիբե՛ճէյի էվե տրոր սըրտա կիբիպ, 11 – Օ, էվինս տաՀիպինեե տե՛իինիզ քի, Մտ՛ալիմ տանա՛ Շատկիրտլերիմ իւլ պէրաաբր պաւակքի եէ-յէճէկիմ օտաս նէ՞րետե տիր՝ տե՛յօր։ 12 – Վե օ սիզե տե՛օչէնմիշ ֆէվգաննի պիր օտաս կէօաթէրե՛ճէք տիր. օրտաս Հագրըլայընըզ՝ տե՛տի։ 13 – Անլեր տաւթի վարըգ՝ քէնտիլերինե տե՛տիյի կիտով պուլմայալե, պաւակքի Հագրըլատրըլար։

14 – Վե վագթը կելտիքտե՛ քէնտիտի օն իքի բետաւլ իւլ պէրաաբր ասճըտրտա օճուբտաս։ 15 – Վե անլերե՛ Պէն էլէմ չէքմէզտէն էվվել, պու պաւակքի սիզին իւլ պէրաաբր եէմէյի գաչէրէլէ տարզտլէտիմ։ 16 – Զիրա սիզէ

տէրիմ՝ քի՛ Մելչեքիւք Ուզզահատս խթանիմ օլուռնճպյատաք, տքիրդ տնտէն եէմէյէճէխիմ՝ տէտի։ 17 – Վ է քեատէյէ ալըդ չիւքր էթտիքտէն ասկրատ Պռռնաս ալըդ ատրանըդատս թտագտիմ էտքինիզ. 18 – Զիքատ պիզ տէրիմ քի՛ Մելչեքիւք Ուզզահ կէլինճէյէ տէյինն, տատմանըն մնահատլընատն խչմէյէճէյիմ՛ տէտի։

19 – Վ է էքմէք ալըդ չիւքր էթտիքատէն ասկրատ փաքէլէտի, վէ՝ Պռռ սիգին իչիւն վէրիլէն պէնիմ ճեպտիմ տուր. պռռնաս պէնիմ գիքըմի իչիւն էչլէկինիզ՝ տէյէրէք ատնէրէք վէրտի։ 20 – Գիզպիկը ատնշամ Թռա՛տանընատն ասկրատ, քեատէյի տտախ ալըդ Պռռ քեատէ տիգին իչիւն տէգքիւլէն գատնըմլէ օլատ՝ ատհատ ը ճեպտիտ տուր՝ տէտի։

21 – Լ ատքին իչիքէ պէնի էլէ վէրէնին էլի պէնիմ իլէ պէրապէր ասֆրատըն իւգէրինատ տուր։ 22 – Վ է վազա՛տա Իպն իւ՛ ինատն Թագտուր օլռնտրդը իւգրէ կիտէը. լտքին վա՛յ էլէ վէրիլմէսինէ վատրԹատ օլատ ատտմէ՝ գեփ։ 23 – Անդէր տտախ ՝ատճէպա քէնտիլէրինատն հա՛նգըտը պռռնաս էտճէք տուր՝ տէյիւ պիրի պիրինէ սիւ՛տլ է՛թմէյէ պատչատրլտր։

24 – Վ է ատնէյրտէն հա՛նգըտը պէօյիւք ի՛թիպտր օլռնատճապզռնա տտա՛իր ատրատլրընատ միւճատէյէ տտախ վտգր՝ օլմռւշ իտի։ 25 – 0 տտախ ատնէյրե ԹիթՀտպէն՝ Միչէքէլէրին մէյիքլէրի ատռւլէը իւգէրինէ ԹէՀատլռւԹ էտեւրէր, վէ հիւքիւմէթի թճրատ էտնդէրէրէ վէլին է նի՛մէթ ատնդիլիր. 26 – Ամմատ սիգ պէզլէ օլմռյընըդ. ատրանըգատս պէօյիւք օլատն էն քիւչիւք կիպի, վէ ըՀ՛իս օլատն՝ խրտմէթ էտնէ կիպի օլատռն։ 27 – Զիքատ հա՛նգըտը պէօյիւք տտիր. ատճքրատատս օֆռւքատն մը, եօգատս խրտմէթ էտէ՛ն մի. ատֆրատատս օֆռւքատն տէյիՀլմը. պէն իտէ տիգին ատրատնգատս խրտմէթ էտէն կիպի խ՛։ 28 – Վ է տիգ ԹէՀճրիպէլէրիմտճ պէնիմ իլէ պէրատպէր ԹէՀչտմմիւլ էտէն քիմտճէլէր սի՛նիգ։ 29 – Վ է փէտէրիմ պատնս մէլէքիւք ԹԷ՛ատՀչիւտ էթտիչի կիպի, պէն ատ տիգ ԹԷ՛ատՀչիւտ էտէրիմ՛. 30 – Քտա քի՛ մէլէքիւքիւմճտճ ատֆրատմնատն եէչիպ իչէսնինիզ, վէ Թտճիթլտր իւգէրինատ օֆռւքատ՝ Խտպչէյինն օն Հքի ատպէքընա Հիւքր էտէսնինիզ՝ տէտի։

31 – Վ է Բատպզ՝ Եչ Ախմեն, Էչ Ըքմեն, իչիքէ Շէչիքատն տիգի պռւզատ՝ կի պէ էէմէք իտքէտի։ 32 – Վ է պէն Խմանըգ զա՛իլ օլմատըն տէչիւ պէնեն Թէ՛ չիւն տռ՛ա էքտիմ՛. ատն տտախ բիւճռ՛ էՀտիչինատ գատնտատ չռւտբընէը ատպէք էչլէ՝ տէտի։ 33 – 0 Թտճ ատատ Եա Բատպզ, պէնեն իլէ կէրէք Հտզատս, կէրէք էօլիւմէ կիմ՛մէչէ Հատզըր իմ՛ տէտի։ 34 – 0 տտախ Եչ Գեռատա, ատատ տէրիմ քի՛ պէն պէնէ Թատնըտըզընէ իւ՛չ քէրըե ինքատը էիմ՛մէտիքճէ, պռւ կիւն Թօրօս էօմմէչէճէք տիր՛ տէտի։

35 – Վ է ատնէրե՛ Սիգի քեպէնիզ վ տտաղատրճըղընըզ վէ տյտզ գատզընըզ օլմռյատզ կէօնատէրտիչիմտճ, պէր չէ՛չ իՀՀիյատճընըզ օլատճ՛ ը մը՛ տէմէգ իւգէրինէ, ատնէր տտախ՝ Խտպր, օլմատը՛ տէտիլէր։ 36 – Իտճի ատնէրե՛ Լ՛ աքին չիմճի՛ Հէր քիմճի՛ քեպէսի, եատքատ տտաղատրճըղը վատր խտ՛ ալատն, վէ Հէր քիմճի՛ գմՀճը եօգ խտ՛, լիպատրճը տատԹրտպ տատքըն ալատն։ 37 – Զիքատ պիզ տէրիմ քի՛ Վ է միւճրիմլէը ատատրատտ ՝ատտտտ օլռնատտ՛ տէչիւ եատզրլմՀյ օլատն պռւ քեւտտ տտահ պէնատ քիմտճ օլռնմատգ կէրէք տտիր. չիւնքի պէնիմ Հատգզրմտտ օլատն չէյլէրին նիՀայէԹի կէւտլքատ տտիր՝ տէտի։ 38 – Վ է ատնէր՝ Եա Բատպզ, իչիքէ պռւտատ տտա իքի գըլըճ վատ՝ տէտիլէր, ը տտախ ատնէյրէ՛ փէտֆի տտիր՝ տէտի։

39 – Վ է չըգըպզ ՝ատտԹէ իւգրէ ԶէչԹռւն տտատրընատ վատրտր. չտպիրտպէրե տտախ ատնէն ատրատնճատ կիՀտիւլէր. 40 – Վ է օ եէրե վատրլ օլատրգատս, ատնէյրէ՛ Իգվատյտս տռւչտմէչինիզ իչիքն տռ՛ա էտտինիզ՝ տէտի։ 41 – Վ է ատնէյրտէն պիր Թռչ տտիքմըր գատտատր չէ՛ քիլտի, վէ տտիզ չէօքիւտ, 42 – Էյ փէտեր, էկէր իտքէրտէն, պռւ քեատէյի պէնատէն կէչիր. լտքին պէնիմ իրատտԹիմ տէչիլ, ատնճատգ ատՀնիքի գատռ՛ տէչիւ տռ՛ա էյլէտի։ 43 – Վ է ատնատ ատմատտան պիր մէլէք կէօրիւնէ՛գ տտիր գատվվէԹլէնատիրիր խտ։ 44 – Վ է ՝ատգիմ քգիքիրատգատս պռյտատնատ՛գ գիյատտ հէբատրէԹլէ տռ՛ա էտէրքէք ՀԹրի հէր իւգէրինէ տուչէն իրի գատն տտատլտյտրը կիպի խտ։ 45 – Վ է տռ՛ատտան գռյդըպ շտգիրտյլէրինին հատնըձատ կէը տտիքատ, ատնէյրի քէտէրտէն տճյտատմէյ պռւլտռւ։ 46 – Վ է ատնէյրէ՛ ՝գիչիւն ռւյռւ յօրւռնըզ. իտվատյտս տուչէսնինիզ՝

քչքեն գալգդզ առա'ս էօխինդ' ասէաին։
47 – Վէ 0 առասհա սէգյլէր խքեն, իշ-
թէ պիր գալատալդզ վէ օն խքիլէրտէն
պիրի օլառն Յուդա նամ քիմսէ էօնէլ-
քինճէ կելէրէք, Յիսուսաը էօփմէք իչքեն
ճառնքնա կելսին։ 48 – Վէ Յիսուս անա'
Էյ Յուդա, Իպոն իւլ բնասանո էօփմէ՞քլէ
մի էլէ վէրիրսին՝ ասէսին։ 49 – Վէ էթ-
րաֆքնառա օլառնլար նէ վուդա' պաւլա-
ճաղրնէը ապկնատդլարընառա, առնա՝ նա
Բապդ, գէլքճէ վուպալո՞մ մը՝ ասէսի-
լէր։ 50 – Վէ առնկէտէն պիրի քեա-
հինի ե ա'զամքեն պէհտէսինէ վուրսա'
առնքեն ապզ գուլպղրնէը քէասին։ 51 –
Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիսի՝ Պաս գա-
ատար *քեահֆի տիր՝ ապկէրէք, գուլպղը-
նառա ասզգնառա՛ առնա չինթա վէրսին։
52 – Վէ Յիսուս քենառի իւզերնէն կե-
կէն պաշ քեահհինէլէր իւրե հէյքէլնն
պաշ մուհաֆէզպատքնառա վէ իսիհ յար-
լառաս խիհապզեն՝ Հարատմի՞ իւզերնինէ
կիսէր կիպի մի գէլքճէք վէ ասփապը
չէզգառնքդզ։ 53 – Պկն հէր կիսն սիզկն
իւէ պէրապզեր հէյքէլառե իքէն, պէնիմ
իւզերիմէ եվ ուզաքմնառընքդզ. առնա
պաս սիզկն առա'ֆընքդզ վէ զապմնէթկն
հիս-քհապմէթի տիր՝ ասէսին։
54 – Վէ առը Թռսիդառա՝ կէօթիւր-
տիւլէր, վէ քեահհինի ս ա'զամքեն խա-
նէաի իչնէ կէօթիւրտիւլէր. Պէտրոս
առաֆի ուզագասան արտը արբառ կիտիյօր
իսոհ։ 55 – Վէ հավլուընքն օրթաապնառա
ամէդչ եագբա՝ պիրլիքառե օթաուրտգ-
լարընառա, Պետրոս առաֆի արպայարընա-
առա օթաուրառս։ 56 – Վէ պիր ճառիչէ
առնը ամէդչկն եառնքնառա օթաուրառր
կէօրմէքլէ, առնա ատիգպամէլէ պագբա՝
Պաս առաֆի առնքն իւէ պէրապեր իսոհ՝
ասէսին։ 57 – Ո իսոհ՝ Էյ գարբ, պէն
առնը Թառնրմամ՝ տէչիս առնը ինքեառ
էթսին։ 58 – Վէ պիր ապ ասկրառ առնը
տիկեր պիրի կէօրիս՝ Սկն առաֆի առն-
լէրառքն սկն՝ ասէսինառե, Պետրոս՝ Էյ
առաէմ՝, առչիլ իմ՝ ասէսին։ 59 – Վէ
Թռապգրնէկն պիր առ'ամ միւռառրինառե՝
տիկեր պիր քիմսէ Թէ'քհա էտիդ՝ Ֆիլ
Հագիգէ պաս առաֆի առքն իւէ պէրապ-
պէր իսոհ, չիւնքի Գալիլեացէ տըր՝ ասէ-
ֆին։ 60 – Ամմա Պետրոս՝ Էյ առաէմ,
Նե սէգյէսինդկն պիլմէմ՝ ասէսի. վէ
առը 'ապպպ քենառիսի առասհա սէգյլէր
խքեն, Իսրօս էօթառւ։ 61 – Վէ Բապպ

*Նառ. պրապգրնէդ

ասէօհւալ Պետրոսաս պապգաը. վէ Պետ-
րոս Բապպքեն քենառինէ՝ Թօրռս էօթմէգ-
ատեն էվվէլ, սէն պէնի իւէ քէերէք ին-
քեառ էտէճէքսին՝ ասէսիյէ սէօզնէ
Խաթըրնառ կէթիքտի։ 62 – Վէ Պետ-
րոս տըշարըյառ չէգբպ ապճ ապճ ապզ-
լառտր։
63 – Վէ Յիսուսաը պէգյէչէն առաէմ-
լէրէ առնը Իսրիհզպա էաէրէք ասէպյէրլէր
իսոհ։ 64 – Վէ պապշրնքը էօրթիւպ՝ Ին-
զիւնէ վուրաբաթգ, առնա սիա'ալ էտիպ՝
Ասնաա վուրանա քի'մ Իսրիյինի վէկյպամ-
պէրլիքե էլյէ՝ ասէրլէր իսոհ։ 65 – Վէ
քիւֆր էաէրէքե, 'ալէյհինառե առասհա
նիչէ չէյլէր ասէպյէրլէր իսոհ։
66 – Վէ կիւնտիւզ օլառգառա, միլ-
լէթի իսրհյառրսրը իւէ պաշ քեահհին-
լէր վէ 'իւլեմա ճէմ՝ օլառլար, վէ առնը
քենառիլէրին միլլէթ մէճլիսինէ կէօթիւ-
րիւպ, 67 – Գրիառտա սէ՞ն մի սին, պի-
զէ սէգյլէ՝ ասէսիլէր. օ առաէի առնլէրէ՝
Էյկէր սիզկ սէգյլէսեմ, Հիչ քնառնմազ-
սընդզ. 68 – Վէ եկէր սիա'ալ էթսեմ
առաէի՝ նէ ճէվապ վէրիր, նէ առ առալր
վէրիրսինիզ։ 69 – Պառնառան պէգյլէ
Իպոն իւլ բնառան գառառթէր Ուլահրն
առաղնառա օթաուրառճագ տըր՝ ասէսի։
70 – Վէ ճիմլէսի՝ Էյլէ իսկ սէն Իպոն
Ուլահ'ս մը սըն՝ ասէսիլէր. օ առաէի առ-
լէրէ՝ Տէսիյինիզ կիպի իմ՝ ասէսի։
71 – Վէ առնլէր՝ Արճէգ պիզկ չէհա-
ատնի նէ՞ լազըմ տըր. գիրառ քենառիմիզկ
առնը ապզղնառան իչիհառնք՝ ասէսիլէր։

ՊԱՊ 23

Վէ առնլէրին պիւթնւն ճիմհառրը
գալգդզ՝ առը Պիզատառա կէօթիւ-
սիւլէր։ 2 – Վէ առը իրհամ էթ-
մէքլէ պառշլադրյ՝ Պառնառ միլլէթի ազ-
տրդմագտառ վէ՝ Պէն Քրիառտս մէլկք իմ,
տէչիրէրէք Գալգեբէ խառաճ վէրմէքտէն
մէն՝ էթմէքտէ պառլդզ՝ ասէսիլէր։
Վէ Պիզատառս առնա՝ Նէհառաքլէրին մէ-
լկյի սէ՞ն մի սին՝ տէչիս սիա'ալ էյլէ-
ասիքտէ, օ առաէի առնա ճէվապէն՝ Սէզդ-
լէստիյին կիպի տիր՝ ասէսի։ 4 – Վէ Պի-
զատառս պառշ քեահհինլէր իւէ խալգա՝
Պառ առասմառե հիչ պիր ճիւթմ պառլդ-
մայօրսմ՝ ասէսի։ 5 – Ամմա առնլէր իս-
բառր էտէրէքէ՝ Գալիլեատան պառշլադրպ
Թառ պուրպառս գառառր, պիւթիւն Եհ-
հուտ'իյէ՛ Թա'լիմ իւէ գավմք Թահ-
րիք էտեյօր՝ ասէսիլէր։ 6 – Վէ Պիզա-

տաս Գալիլեա լսեցինք իչխեմէլէ՝ 0Լ տաէմ Կալիլեացի մը ատը՝ ոտչխա ուխ՚ալ էտիպ, 7 – Հերովդէսին հիւանդքեմէթի տա՚իրէսինտէն օլտուդնէը ատչլատըգտան, Հերովդես օլ կիւնլէրտե Ընտատզէմտեճ պուլունտուդը ճիհէթլէ՝ ատը ատըն կոնդնան կէօնտէրտի։

8 – Վէ Հերովդես ճհուսը կէօրսթէ քտե, զհյատեսիյլէ մէսթուբ օլ ատա, զիրա ատը՚ն Հատգընտան չօգ չէյլէը իչխեմէյի իչիւն, ատը խայլը զեմանտան պէրա կէօրմէք խոճէյէրէք, ատը՚ն էլհյէն ինթա օլտուճան պիր ՚ատամէթի միւշահետ էմմէք իւմիսթնտէ խոպ։ 9 – Վէ ատա չօգ սեօզլէրիլե սիւ՚ալ էթտի խսե ատ, պիր ճէվապ վերմէտի։ 10 – Վէ պաշ քհահինլէր իլե ՚խուճէմտա ատուդա՚ ատը չհատճիթլէ իմհամ էտէրլէր խոպ։ 11 – Հերովդես ատախի ՚ատաքէրլէրի իլե պէրապեր ատը թահտիր վե խոթճէհտա էթտիքտաէն ատչքտա, ատնա փարլադ պիր լիպտա կհյտիքտի՚ պիղատոստա կէրի կէօնտէրտի։ 12 – Վէ օլ կիւնտե Պիղատոս իլե Հերովդես պիրի պիրի իլե ատօխ օլտուլաբ, զիրա մահգատտէմա ապատաբընտա ՚ատատվէթի վար խոպ։

13 – Վէ Պիղատոս պաշ քհահինլէր վե րե՚իսլեր իլե գավմը պիր եերե ճէմ՚է՚ էտիպ՝ ատնլերե խոթտապէն, 14 – Պատէմի խազգը ազտըրըճյօր՚ տե՚իս պատոս կէթհրտինիզ, վե իշնէթ պէն սիզին հատզտըրընըզտա թէնթհիհ էտիպ՝ պատէմ ՚ատնհհինտե շնքտայէթ էթտիհինիզ շհյէբտեն պիր ճէյատն պատլմատըմ։ 15 – Նէ ատ Հերովդես պատըտա. զիրա սիզի ատըն հատճնտա կէօնտէրտիմի խե ատ, իշնէթ ատըն էշհյէ գաճլե մհսթաճհհգդ պիր շհյ ճատրըյմամընը ատը։ 16 – Պատ է ճհյատն ատը թէ՚ոխպ էթտիքտաէն ատճրտա ատը վերէշհյմ՚ ատտի։ 17 – Վէ հեր պատրատտաոտա ատնլերե պիր քիմնե ատը վերմէտի լազըմ խոպ։ 18 – Վէ ճհսմլէտի պիրտեն՝ Պատնատ գատըրը վե Խաբտըքտատը պիզե ատը վեր՚ ոտչխա ատաղըրտըրտը։ 19 – Պատ քիմնե ատախի շհՏրտե վատգա՚ պատլմատ պիր խթթիստ վե գատճ իշխեն հատապհանհյէ ատթըրտըճ խոպ։ 20 – Խահի Պիղատոս ճհսատը ատը վերմէք խոթէտճէյէ՚ թէէքըտը քհտատ իրտատ էյհէտի խե ատ, 21 – Անէյէր՚ Սատվ հյիէ, ատնը ատաց հյիէ՚ ատչխա պատղըրըտատ խոպ։ 22 – Ո ատախի խատ չհնձճհ՚ ատէֆ՚տա օլտուգ ատնհերե՚ Եա պատ ատատմ՚ նէ՞ քէօթհհտիւք իշյհէտի. ատնատ գատճլե մատճհոգ պիր ճէյատմ պատլմատըդտմ՚ ճհհէթլե, ատը թէ՚ոխպ էթտիքտաէն ատճրտա ատը վերէշհյմ՚ ատտի։ 23 – Ամմա ատնհերե ՚ատդհմ ատատտըյէլ ի՚ատ էտէրէք ատնըն ատտզդ օլտուճտատըքտե իշխեգ էտէրէքտե խոթ. վե ատնհերին վե պաշ քհահինհերին ատատտըրը գատհոգ կէվմէյէ, 24 – Պիղատոս ատթհտատպատրընըն իճրատտըտա հնէքմ էթտի։ 25 – Նեզհյէ քի հխթհիտտզ վե գատճ իշխեն մատհոգտա պատլմատոգ թատճլեգ էթտիքտաէն պատլմատոգ թատճլեգ էթտիքտաէրի քհմնէքի ատնհերե ատտը վերտի, վե ճհսատը ատնհերին մհրատտըտա թէսլիմ էթտի։

26 – Ատնհերե ատատւ՝ ատը կէօրճէքտէքէ իզէն թատրատտան կհյհն Սիմոն Նատրեատտա կհյհնեհի պիր քիմնէ՚ի թատճլեգ՝ խաչը ճհսատըն արտը ատրտա կէօրճէքտէ իչխեն ատըն իտզերինե գօտրլատի։ 27 – Վէ կէրէք խատգատտա վե կէրէք ատնը իչխեն տազլատըգ տէօչխնէնէն գատրըտատտան պիր պէպիք ճէմա՚ատ ատրտա ատրտա կհտեր իզէն, 28 – Ճհսատը մէրգումէյէրէ ատ՚օճհսե՚ ՝Ի՚յ Եհատտզէմ գէզտատրը, պէնիմ իչխեն տազլատմայընըգ, ատնճագ գէնտինիզ իլե էվլատրընըգ իչխեն տազլատընըգ։ 29 – Զիրա իշնէ՚ Նէ՚ մատճհոգտա՚ ատգերէքէ վե ատղատմամըշ բատհմլերե, վե էմճհքտմճհ մէմնէյէրե՚ ատ՚իչ ճէքտերի կհնձլեր կէնճյօր։ 30 – Ո զէմանտ տատզտատտ՚ իչզէրինիզէ սիւ՚ճհնհնիւգ, վե պատրէտտա՚ Պիզի Եօրթհնհւգ՚ ատմհչէ պատղատճաճզտատ։ 31 – Զիրա էկեր եատշ ատղատճաճ պատ շէյլերի էտէրէրսե, գատրըյտա նէ՚ օլտուճաճգ տըր՚ ատտի։

32 – Վէ ատնըն իլե պէրատտեր գատճլ օլտուճտաճգ իւգրե, տհճճրնտ՚ օլտն ատիկեր իզի ւէ՚ճհ կէօրճէքտէ՚ճհ։ 33. Վէ Գատճա ատէնիլէն տհսհլե կէլտիքէրէրինտե, օրատտա ատնը վե պիրի ատաղնատտ վե ոչ պիրի ատօլնատտ օլատրատգ՝ օլ տհճճրնտիրէր խատչտ կէրտտիլէր։ 34. Ճհսատտ ատտի՚ Էյ Փէտեր, ատնլերի՚ ատճհվ էլյէ, գիրատ նէ հատփատրզ լատրըճ պիլմէդիէ՚ ատտի։ Վէ էլպհսէսինի գատբ՚ատ ատճատրատգ թատգսիմ էթտիլէր։ 35 – Խատգ ատախի ատատրատգ սէյր էտէրէք, ատնլեր իլե պէրատպեր րե՚իսլեր ատախի ատե խաթէհհտա էտտիգ՚ Ղատրիէլերինի գատբ՚ատ՚ատ՚ Ղատրիէլ ատը՚ն ատճատրատգ օլտն Գիհնհեհատ ատնհերե խատե, քհնատի քհնատնի գատբ՚ատ՚ը՚

առելքեր խոյ։ 36 – Վէ 'առաքելքեր առաքի եւագելչով՝ անոնց տրքէ առնուրուգ, 37 – Նկեր ԵԷհուռելքերին մելկի սէն խաչն, քէնռնկի գուրէքար՝ առկիու անը խաչհիգա էառելքեր խոյ։

38 – Վէ անոն իւզերիռառ ԵռնռնռԷ վէ Լաքինի վէ 'Իպրռնի հարքիարելէ՝ ՊՈՒ ՆԷՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ ՄԷԼԻՏԻ ՏԻՈ՝ առկիու եռագրելը պէր եռաքիա վառ խոյ։

39 – Վէ առելմնչ մհւճրհմկերին պիրքի անոն քհւ-ճքր էռհով՝ Էնկեր սէն Ջրհռառառ խէն, քէնռնկին վէ պկիզի գուրքառ՝ առառ։ 40 – Վէ ռհկեքրի ճեվռզ վերիով անը Քէքռհիր էռհրհքէ՝ Սէն հէմռն օլ մռհչքհմկիչեր ալքերնառռ խչէն Ապլահռնռ գօրգմռնչ գմը սրն։ 41 – Վէ պիզ հագգ իւզրե ճռհգէռմ իչ. վերռռ 'առմելլերիմզեին ճեզռառքնը չէքքյօր ։Ջ. առմնռ պռւ առեմ՝ հօլրզ պիր հարքեքէռռ պռւլռնռհռառ՝ առեռ։ 42 – Վէ Ճհռուռռռմռռառ՝ 'Իռռզ-ռհռ-ռհռ-ռհռ

գալգըղ՝ գասպար ակրերթան, վէ էլիկոզ քէֆինին եալնըղ տուրարղընը կէօրմէնէլէ, վագը՝ օլան չէյէ քէնան քէնաճնէ թէ՝ աճճիւղ եաբրէք կիթան։

13 – Վէ իչինէ օղ կիւնան՝ անդրադարձ էին քիմսէ նբուասպէճնէն ալթմըշ օղ ակրըմը մէսաղէտաէ վագը՝ էմմաուս նամ պիր գէղյէ կիթմէքաէ իչէին, 14 – ճիւմլէ պու վուգու՝ ակրըն հագգընան պիրի պիրի իլէ սէղյէշյօղաղ իտի։ 15 – Վէ անդրադարձ էին, ճիսուս պիղ զաթ եաղըն կելիղ պէրապեր կիտիյօր իտի։ 16 – Վէ կէօզլէրի թասըմըզը օլմայընլ, անը ճանը չտանաղտըլմայընլար։ 17 – Վէ անդրէ՝ Սիղ ինբրիբիր իչէին մահզուն օլարաղ, պիրի պիրինիղ իլէ չաւ սէղյէշտիյինիղ սէօզլէր նէ՞ տիր՝ աւտու։ 18 – Վէ անդրատէն պիրի օլան կղէօվպաս նամ քիմսէ անան ճէվապըն՝ Երուսաղէմնէ պու կիւնդէրաէ վուգու՝ պուլան չէյէրաէն խապէրսըզ օլմայընղ միւսաֆիր եալնըղ սէն մի գալտըն՝ աւտու։ 19 – Վէ անդրէ՝ Հանկը չէյէր՝ աւտէսի իւգէրինէ, անդրէ՝ նասիճ անան աւտիւէր քի՝ Ալլահէն վէ պիւթիւն գաւմին՝ ինճնտնէ՝ ամէրաէ վէ քէլամնաէ գուվվէթլի պիր փէյգամպէրէ օլան Նազարէթլի Յիսուսըն հագգընան վուգու՝ պուլան չէյէր։ 20 – Վէ պաշ քհանիներ իլէ բէ՛խլէրիմիղ անը գաթլէ հիւքմ օլունմադ իչինէ թէսլիմ էտիղ՝ ապլղ էմռիլէր։ 21 – Գիղ իսէ Խրայէլի խլլաս էաճէնէ օ տըր՝ ակչիւ իւմիտ էտիյօր իտիք. Գագգաթ պաս ճիւմլէտէն մնո՛նաս, պուս չէյէրը վագը՝ օլար պաս կիւն իչինէն ճիւ կիւն տոր։ 22 – Հէմ տասիի պիղտաէն պա՛զը գասրըլար ակհնը վագըճնաս գագգաս վարըղ անըն ճէսէտիինի պաւլմայըղ տա, 23 – Հայտճաս օլարդընը խապէր վէրէն մէլէքլէր գուհասրընը կէօրտիւէրէխլ ակմէլէրէխլէ կելիղ պիզի հայրէթաէ պրագտըլար։ 24 – Վէ պիզիմ իլէ պէրապեր օլանլարտանն պա՛զըդ գասպա վարըղ՝ չէճճան գասրըլարըն ակսախլէրի կիղայ պաւլաճլար իտի տէ, քէնահինի կէօրմէմէլէր։ 25 – Օ տասիի անդրէ՝ Էյ ճէհհիղ վէ վէյդամպէրըրէրին ճիւմլէ ակղյէսախլէրէրինէ իճանմադաս գաւլի գաճը օլմադը։ 26 – Գրիստոսըն պու չէյէրէի չէբգիղ՝ քէնահ ճէվապնէ կերմէտի կէրէք ակղյէլ մի իտի՝ աւտու։ 27 – Վէ Մովսէսաէն վէ չէփ փէյղամպէրէրէրաէն պաշլայարղ՝ ճիւմլէ քիթապալարաս քէնահինին հագգընաս ա՛լլահնան չէյէրէի անդրէ թէֆսիր էյլէտու։ 28 – Վէ վարաճաղլարը քէօյէ եաղլաշտըգլարընաս, քէնահի տասդա իլէրի կիտէր կիպի կէօթէբտի։ 29 – Անդրէ տասիի անաս խոյրամ էտիղ՝ Պիզիմ իլէ գալ, գիրաս ախշամ իւճթէ օլուպ՝ կիւն զէվալ պուլմադաս տըր՝ աւտուիլ։ օ տասիի անդրէ իլէ պէրապեր գալ՝ անդ իչէն իչէրի կիրտի։ 30 – Վէ օ անդրէ իլէ ասճրատաս օթաւտըղընաս, էքմէկի ալըպ պէրէքէթ տալ՝ անդ օգուտգուտան ասճրա՝ փարէլէչյիպ անդրէ վէրտիքտէ։ 31 – Անէրին կէօզլէրի ասչըլպ՝ անը ճանըզլար, օ իսէ անդրատէն նէհանն օլաս։ 32 – Վէ պէրի պիրինէ՝ Եօլտաս քէնահի պիզէ սէղյէր վէ քիթապալըր իէթքաթ էտէր իչէն, գալղյիմիղ ատբաւնիմիզաէ եանմանՙզ մը իտի՝ աւտիլէր։

33 – Վէ օ տա՛սէի գալգընդ՝ Երուսաղէմ ՝ամմէքի էտէրէք օն պիրէր իւէ բէֆիգէրէրինի ճէմ՝ օլմաշ գալտուսար։ 34 – Անդրէ տասիի՝ Հագգաթէն Ի՛սպղ գըչյամ էճմիշ տիր, վէ Սիմինաս կէօրճնաս՝ աճչօրլար իտի։ 35 – Գանչլար տասիի եօլտաս օլան վուգու՝ սէր վէ եքմէկի փարէլէչյէտ քէնահէրէրինէ ճամարղ մա՛լիմ օլաղընէ նագղ էճմիշէր։

36 – Վէ անդրէ պու չէյէրէի սէղյէր իչէն, Ճիսուս պիղ զաթ օրճաւտըրնտա տուրարղ անդրէ՝ Սէլամ պիղ՝ աւտու։ 37 – Անդրէ իսէ չաշղըղ գօղաբղաղ, պիր բուշ կէօրտիւքլէրի զանդնընտա իտիլէր։ 38 – Վէ անդրէ իւթապալէ՝ Նի՞չինէ մուղճաւրաղ օլարդընդ, վէ նի՞չինէ գասլղէրինիղտէ էֆքար զուհուր էտիյօր։ 39 – Էլլէրիմէ վէ այագլարըմնա պագդընդ, քի պիզ զաթ պէն իմ. պէնի լէմս էտիղ պագդընդ, գիրաս բուհըն էֆթի վէ քէմիքլէրի եօզ տըր, նասդլ քի պէնտէ վար իտիլինի կէօրիւյօրսընդ՝ աւտու։ 40 – Վէ պաւնտա սէղյէչյիպ անդրէ էլլէրի իւէ այագլարընը կէօրճէթտու։ 41 – Անդրէ տասիի մէսէրքէթլէրինէն հէնդուղ ինանմադլարդ՝ թէ՛ աճճիւղ էքմէքտէ իչէն, անդրէ՝ Գուբտասս պիր եէյէճէյինիղ վարը մը՝ աւտու։ 42 – Վէ անդրէ անաս պիր փաթլըս փիշմիղ

Digitized by Google

պալըզ վէ պիր մըգտաար կէօմէճ պալը վէրտիլէր։ 43 – Վէ ալըզ եօնէրինտէ եէտի։ 44 – Վէ անէլէրէ խիթապէն Տաճա սիպին իւէ պէրտագէր գէն, պէնիմ հագգընուս Մովսէսին Թեվրաթընտա վէ փէյղամպէրլէրտէ վէ մեզաձիրտէ ծիւմլէ եապըլմըշ օլսուն չէյլէր խիմսէ՛ օլուհմագ կէրէք տիր՝ սէյիթ պիզ սէօյլէսէյիմ սէօզլէր պուննլար տըր՝ սէտի։ 45 – Ո զէմանդ քիթապտըրը ասկհամագ իչիւն զիհնիլէրինի աչտը։ 46 – Վէ անէլէրէ խիթապէն՝ Գէօյիւ եապզլմըշ տըր, վէ Գրիստոստա պէտլէ էւէմ չէքիպ՝ իւչիւնճիս կիւնէհ եօլիւլէրտէն գըյսէ էճմէք։ 47 – Վէ Երուսաղէմէն պաշլանարագ, ճիւմլէ թա՛ֆէլէրէրէ անդն խաթիռտ թէվպէ վէ կէնահչլար 'ապվը վա՛զ օ-

լուհմագ կէրէք խոհ։ 48 – Վէ սիզ պու չէյլէրին շահիտլէրի ոլնիզ։ 49 – Վէ իչիմէ պէն իւզէրինիզէ Փէեաէրթմէն վա՛տդընը կէօնտէրիրիմ՛. սիզ խոչ եօգտաըրտան գուվվէթլէ կիյսիրիլինճէյէ տէյնն Երուսաղէմ չէնհրինտէ իգամէթ էտնիզ՝ տէտի։

50 – Վէ անէլէրի թա Բէթտանիայա գատար տըշըրը չէգտաըրագ՝ էլլէրինի գալդըրտարագ անէլէրէ խայր տու՛ա էյլէտի։ 51 – Վէ անէլէրէ խայր տու՛ա էտէր էգէն, անէլէրտէն այրըլագ սէմայա չէգտը։ 52 – Վէ անէլէր անդա սէճտէ գէլդըգ՝ քէմնա ը մէտէրրէթլէ Երուսաղէմէ 'ավտէթ էճմէքլէր։ 53 – Վէ հէր վագթի հէյքէլտէ Ալլահա համտ ու սէնա էճմէքտէ խոխլէր։ Ամին։

Ի Ն Ճ Ի Լ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԻՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻՒՋՐԷ

ՊԱՊ 1

Քէլտամ խոթիխտատե մէվճուտա խոհ, վէ Գէլտամ Ալլահ՛ըն նէզտիհնատե խոհ, վէ Գէլտամ՝ Ալլահ խոհ։ 2 – Պատ Գէլտա՛ խոթիխտատե Ալլահ՛ըն նէզտիհնատե խոհ։ 3 – Հէր շէյ անդն վատթատաթ՛յլէ վիւճուտե կէլտի, վէ վիւճուտե կէլմիշ օլանլարտանդն անդրդ պիր շէյ վիւճուտե կէլմէ՛։ 4 – Հայտաթ անդտե խոհ, հայտաթ տատիմլէրինն նուրտա խոհ։ 5 – Վէ նուր գուէլմէթտե գիյտ վէրիր, գուէլմէթ տատիմ անդր խոթտագ էճմէգ խոհ։

6 – Ալլահ Թ տարտաճընտան իրտալ օլուհմըշ՝ Յովհաննես համինտէն պիր սատէմ վատ խոհ։ 7 – Իշպու տատէմ չէհատէթ իչիւն կէլտի, Թա քի Նուրդն հագգընուս չէհատէթ էճմէգիյլէ, ճիւմլէ տատիմլէր անդն վատթատաթ՛յլէ համտնա կէլէլէր։ 8 – Գէնտիհի օլ Նուր օլմիպտըգ՝ անհագ Նուր հագգընուս չէհատէթ էճմէգ իչիւն խոհ։

9 – Տիւնեատա *կէլէն հէր պիր ատէմի Թէնվիր էտէն հագգիգի Նուր օ խոհ։ 10 – Տիւնեատա խոհ, անիւնտա տատիհ անդն վատթատաթ՛յլէ վիւճուտե կէլտի խոչ տէ, տիւնեատանդը Թահրիմուտը։ 11 – Գէնտիհինքինէ կէլտի, վէ քէնտիհինքինէ անդը գատարտ էճմէտիլէր։ 12 – Ամմա հէր քիմ՝ անդը գատարտ էճտի խոչ, անդրէ, հատդ համինէ համան էտհնդէրէ՝ էվլատ Ուլլահ օլմագ՛ըդտա սէլահ՛էթէ վէրտի։ 13 – Պունլարդն Թէվլիւտ տատիհ նէ գանատան վէ նէ Թէն իրատէթինտէն վէ նէ տէ ինսան իրատէթինտէն, անդագ Ալլահտան խոհ։ 14 – Վէ Գէլտամ Թէն օլտա, 'ինայէթ վէ հագգտագմըլէ մէմնու օլտրագ, տատմդտատա տատքին օլտա։ պիզ տատիհ անդն ճէլալինի Փէեաէրին Խդն ը վահիտինին ճէլալի տէ՛իւ կէօրտիւք։

15 – Յովհաննես անդն հագգընուս

*Նոթ՝ կէլէրէք

Digitized by Google

չէ հաւատէք էսիկ ինձաս էսերէք, ոտ սիր քի՝ Պէնտէն ասկրա կէլիկ, պահա թէ գաստահա՛մ էսէր, ոտ սիրիմ զաթ պա՛ս տըր, չունի՛ք պէնտէն մնա՛գաստամ խա՛ս։ 16 – Վէ ասրէն փապղընտան պիկ ճիւմլէմիկ 'ինայէթ իւղերինէ 'ինայէթէ նա՛յլ օլտըգ։ 17 – Զիրա չէրի՛'աթ Մովսես վասրթասրլէ վէրիւտի, սմա՛ 'ինայէթ իւլ հագիգաթ Յիսուս Քրիստոս վասրթասրլէ օլասա։ 18 – Ալլահը ասլա պիր քիմսէ կէօրմէմիշ տիր։ անէ՛ն Փէտերին գաւճաղընտան օլան Իպն ի վահիտ քէնտիսի՛ ասը պէ՛յլէտի։

19 – Վէ Եհհաւտիլէր երուսաղէմ՛ատէն Յովհաննէ՛ս՝ Սէն քի՛մ սին՝ ոտ՛յիս սիս՛ա՛լ էթմէք իւզրէ, քահանիներ իւլէ Ղեւիլիլէր կէօնտէրմէքլէրին զէ՛մանն, ասրըն չէհաւտէթի պա՛ս տըր։ 20 – Եա՛նի իգրար էտիպ ինքնա էթմէ՛յէրէք՝ Պէն Քրիստոս տէ՛յիլ իմ՛ ոտ՛յիս իգրար էթտի։ 21 – Վէ ասնա՝ Էպյէ իսկ նէ՞, սէն Եղիա՞ մը սրն՝ ոտ՛յիս սիս՛ա՛լ էմ՛տիքլէրինտէ, օ ասախի՝ Տէ՛յիլ իմ՛ ոտ՛տի։ Սէն չօլ փէ՛ղամպէ՞ր մի սին՝ Թէ՛թէ՛լէրի՞ն, Խա՛ր՝ ոտ՛յիս ճէվապ վէ՛րտի։ 22 – Օ՛լ վագըթ ասնա՝ Սէն քի՛մ սին, ՚Թօյնե քի պիզի կէօնտէրմէյէրէ ճէվապ վէրէյիմ՛. Քէնտի հաագրիտաս նէ՞ ոտ՛էրթին՝ ոտ՛տի՛լէր։ 23 – Պէն Եսա՛յի փէ՛ղամպէրին ոտ՛տի՛յի կիպի՝ Բապպէ՛ն հօլրնը ատղրա՛լտըն՛ըդ՝ ոտ՛յիս պէրրիյէ՛ա՛ճ Յիսուս պէրրիյէ՛ա՛ճ սէ՛տասաք իմ՛ ոտ՛տի։ 24 – Վ՛է օ՛լ կէօնտէրիլէ՛ր՛ն Փէրիսիլէրտէն խոյնը։ 25 – Վ՛է ասնա սիս՛ա՛լ էտիպ՝ Էպյէ իսկ սէն Քրիստոս եա՛խատ Եղիա՞, եա օ փէ՛ղամպէր օ՛լմատըդըն Հալտ՛ա, նի՛՞չին վաֆթիդ էտի՛յօրսըն՝ ոտ՛տի՛լէր։ 26 – Յովհաննէս ասնէրէ ճէվապտա՛ Պէն տա՛ իւլ վաֆթիդ էտերիմ՛. սմմա՛ սի՛դին սրտ՛ան՛ըդ՛ատ պիրմ՛ատի՛յինիդ պիր քիմսէ տա՛ւրտա՛յօր։ 27 – Պէնտէն սօ՛նրա հէլէ՛ն օ տըր, պէ՛ն տա՛ի՛ն ան՛ըն ա՛յագ գաղըրնէն թ՛ա՛սամսաղրը չէօգմէ՛յէ Լալըգ տէ՛յիլ իմ՛ ոտ՛տի։ 28 – Պա՛ւ յիէր Յորդանանդրն էօթէ Թ՛ա՛րատֆէ՛նտա՛, Յովհաննէսին վաֆթիդ էթմէ՛քտէ օ՛լ տըղը Բէթ՛ա՛ւրատա՛ նամ մա՛ս՛կալտէ վա՛գը՛ օ՛լտա։

29 – Էրթէսի հէ՛ւն Յովհաննէս քէ՛նտինէ Յիսուս՛ն հէլտի՛յինի՛ն էօրտու՛ք՝ Իշիթ տու՛նահանդըն հէ՛ւնահ՛ընը ըէ՛ֆ՛ էտէն Ալլահ՛ըն Գուզուա՛ը։ 30 – Պէնտէն սօ՛նրա ատկր ասէմ՛ հէլի՛յօր, պէ՛նտէն մնա՛գաստամ խա՛յինտէն պահա Թ՛ագաստահա՛մ էտէր՝ ոտ՛յէրէք Տագընահա սէ՛յլէտի՛յիմ՛ զաթ պա՛ս տըր։ 31 – Պէն տահի՛ ասը պիլմէդ խա՛մ. սահա՛ս ասնըն պէ՛նի՛ Խարտէ՛լէ ֆէ՛ղամբ օ՛լտահա՛ըդ իչի՛ն տա՛ իւլ վաֆթիդ էտ՛ոտէրէք հէլտի՛մ՛ ոտ՛տի։ 32 – Վ՛է Յովհաննէս չէհաւտէթ էտէրէք՝ Թա՛ւրէն սէմա՛տահն հէգյէ՛ճ՛ին կիպի՛ էնդ՛ոյ ասնըն իւզէրինտէ գաղաբյա՛ղընդըրը կէօրտու՛մ։ 33 – Վ՛է պէն ասը պիլմէդ խա՛մ՛. լագրին պէ՛նի՛ տա՛ւ իւլ վաֆթիդ էթմէ՛քէ կէօնտէրէ՛ն՝ քէ՛նտիսի պահա՛ Թ՛ա՛ւրէն քի՛մ՛ին իւզէրինէ էնդ՛ոյ գաղաբյա՛ղընդըրը կէօրտու՛մ։ Թա՛ւ իւլ Փա՛ւտուէ՛ վաֆթիդ էտէ՛ն օ տըր՝ ոտ՛տի։ 34 – Պէ՛ն տահի՛ կէօրմէ՛ա՛ղ՝ Իպն Ո՛ւլլահ՛ պա՛ս տըր՝ ոտ՛յիս՝ չէհաւտէթ էթտի՛մ՛՝ ոտ՛տի։

35 – Էրթէսի հէ՛ւն էնդ՛ոյ Յովհաննէս քէ՛նտի՛ն չակիրտլէրինտէ՛ն իւրի՛ քիչի՛ իւլ տու՛գուշ՛օր իւզէ՛ն, 36 – Յիսուսա՛, կէզ՛մէքտէ օ՛լտըղը Հալտ՛ա, պագա՛ղտագ՝ Իշ՛թէ Ալլահ՛ըն Գուզուա՛ը՛՝ ոտ՛տի։ 37 – Վ՛է օ՛լ իւրի՛ չակիրտ ասնըն ոտ՛յէ՛ճ՛ին՛ի՛ն իշ՛իթ՛ա՛ճ՛էրիյ՛ի՛ն, Յիսուսըն ատրա՛ճ՛ա՛ճ կիթ՛ա՛տիլէր։ 38 – Վ՛է Յիսուս տա՛օ՛նի՛ա՛ճ՛ ատրա՛ճ՛ա՛ճ կէ՛ւտի՛քլէրինի՛ն կէօրտու՛քտէ՛, ասի՛լէր՝ Նէ՞ ատրտրտրը՛դ՛ ոտ՛տի՛. վէ ասնա Ռաապի (քի պա՛ս Թ՛էրճէմէ օ՛լա՛նտըագ, Մա՛ա՛լիմ՛ տէ՛մէք տըր) նէ՞ բ՛ուտ իգ՛ամէթ էտի՛յօրսը՞՝ ոտ՛տի՛լէր։ 39 – Ա՛նէրէ՛՝ Կէ՛լէգ պագը՛ղը՛դ՛՝ ոտ՛տի՛քտէ՛, կէ՛լտի՛լէր վէ նէ՛րէտէ իգ՛ամէթ էթտի՛յինի՛ն կէօրմա՛ղ՝ օ՛ կիւն հանը՛նտա գա՛ա՛տրտա՛ղտ՛. վ՛է ատա՛տի՛ ան րատատուէ՛րինտէ խա՛ր։ 40 – Վ՛է Յովհաննէստէ՛ն իշ՛իտիպ՝ Յիսուսը՛ ատրը պրտ՛ուն կիտէ՛ն իւր քի՛չինտէ՛ն պիրի՛ Սիմո՛ն Պետրոսի՛ գաղնտատա՛ղը Անդրէ՛աս խա՛ր։ 41 – Պու՛ տահի՛ էվվէ՛լա՛ քէ՛նտի՛ գաղնտատա՛ղը Սիմո՛նը պուլտա՛ղ ատնա՝ Մեսիասը (քի Թ՛էրճէմէսի Քրիստոս տէ՛մէք տըր) պուլտը՛դ՛՝ ոտ՛տի։ 42 – Վ՛է ան՛ը Յիսուսա՛ն հանը՛նտա կէ՛ի՛տտի՛։ Յիսուս տահի՛ ան՛ա պագը՛դ՛՝ Սէ՛ն Յովհաննէ՛ն օ՛ղլու Սիմո՛ն սը՛ն՝ սէ՛ն կէ՛փտա՛ (քի Թ՛էրճէմէ՛ի՛ Պետրոս տըր) Թ՛էտմէ՛կ՛ օ՛լա՛նտա՛ճ՛ սը՛ն՝ ոտ՛տի։

43 – Էրթէսի հէ՛ւն, Յիսուս Գալիլ՛եայա՛՝ ազիմէ՛ի՛ էթմէ՛ք խոճ՛ա՛ճ՛ի՛նտէ՛, Փիլիպպոսը պուլտա՛ղ ատնա՝ Ա՛ւտըր սը՛ըտ կէ՛լ՝ ոտ՛տի։ 44 – Փիլիպպոս ատկի՛՝

Digitized by Google

Անգրեաս իւր Փիլիպպոսն չէրթի. Բեթսայիդացւոցն խոր։ 45 – Փիլիպպոս Նաթանայէլի պատմեց անոնց՝ Մովսէսին թէ Հրեշտակաց, փէղամիզերէրին մասին Հազգեցնող հաղորդեալքը զոնէ, ե՞նէ Նազարէթեան օրէն Յիսուս խոն ի Յոզեփի պուլորդ՝ ատեն։ 46 – Վէ Նաթանայէլ ատ՝ Նազարէթեան էյի պիր չէյին Հասլը օլմասը միամ՞ն մի ատը՞ ատեն։ Փիլիպպոս անոնց՝ Կել ատ պազ՝ ատեն։ 47 – Յիսուս Նաթանայէլի քէնան եռնըլսա կելիր իքէն կէօրիսդ, անոնն Հազգընոտա՝ Իշիէ տէրսնինեան հիւլ պուլսնմայան Հազգիզաթան պիր Իսրայէլի՞ ատեն։ 48 – Նաթանայէլ անոնց՝ Պէնի նէ՞րէտէն թանը յօրսուն՝ ատեն։ Յիսուս անոնց ճէվապէն՝ Փիլիպպոս սէնի չաղրմնայտան եվվէլ, սէն ինճիր ազաճը ալթընտա իքէն, սէնի կէօրտիւմ՞ ատեն։ 49 – Նաթանայէլ անոնց ճէվապէն՝ Ռաբպի, սէն Իպն Ուլլահ սըն, սէն Իսրայէլին մէլիյի սին՝ ատեն։ 50 – Յիսուս տեսի անոնց ճէվապէն, Սանա՝ Ինճիր ազաճը ալթընտա իքէն սէնի կէօրտիւմ՞ ատմիյի՞մ իչիւն մի ինանըյօրսըն. պուն լարտան տաճա 'ազիմ՞ չէյլէր կէօրէճէքսին՝ ատեն։ 51 – Վէ անոնց Հազիգաթէն, Հազիգաթէն սիպէ սէրիմ քի՞ Շիմտնէն սոնրա սէմանըն ասչլորդընը, վէ Իպն իւ ինանըն իւզէրինէ Ալլահ՞ն մէլէյլէրինին էնիպ չըգոլգլորըը կէօրէճէքսինիզ՝ ատեն։

ԳԱՊ 2

Վէ իւչիւնճիւ կիւնսէ Գալիլեացնըն Կանա չէհրինսէ ատիւրիւն օլտա, վէ Յիսուսըն վալիտէսի օրտասը խոն։ 2 – Վէ Յիսուս իւէ չակիրտլէրի տաճի ատիւրիւնսէ տա՞վէթի օլունտու։ 3 – Վէ շերապ էքսիլմէքլէ, Յիսուսըն վալիտէսի անոնց՝ Շէրապլարը հօգ տըր՝ ատեան։ 4 – Յիսուս անոնց՝ Ի՛յ Հաճընա, սէնին պէնիմ իւէ նէ՞ իշին ս. ժ. վագթըմ տաճա կելմէտի՞ ատեն։ 5 – Վէնյիտէսի խրատճէ՞ճիլէրէ՝ Սիպէ Հեր նէ ատէրսէ Հասփրնըզ՝ ատեն։ 6 – Վէ եհուտիւլէրընն թահի՞ Հերի 'ատէթինճէ օրտաստա գօնուլմըշ, Հեր պիրի իքիշէր Հաս իւչէր մէտրէ ալըր ալթը 'ատէտ թաշ քիւփ պուլունմայդէ, 7 – Յիսուս անոնց՝ Փիւփլերի սու իւէ տօլտուրըզ՝ ատեան. վէ անոնց տոլդուրըրլար։ 8 – Վէ անոնց՝ Շիմտի չըգարըդ գիյաֆէթ քո՞հանէ կէօթիւրիւնիզ՝ ատմէտիկէ կէօթիւտիւլէր։ 9 – Վէ գիյաֆէթ բո՞հի չէրտասա թէպտիլ օլունտան տաս յատ թատարնճա, (օ իսկ նէրէտէն օլտուգընը պիլմէզ, ամմա սաւյատ չէքէն խըտմէթճիլէր պիլիրլէր խոն,) գիյաֆէթ բո՞հի կիւվէյնյի չտաղրըտ. 10 – Անա՝ Հէր քէս եվվէլսա տա՛լա չէրտագը, վէ գիյատե իչիւչիյնտե էտնասընը չըգարըր. սէն է՞ տա՛լա չէրտագը չիմ՞ իչէտճէ տագլտասընճ՞ ատեն։ 11 – Յիսուս Գալիլեանընն Կանայ չէհրինսէ իշտպա իւլք միւ՞ճիզնի իչնա էյլէյիպ՝ քէնտի՞ ճէլալինի իզ՞ար էթտի. շակիրտլերի տասի՞ անոս իման էթտիլէր։ 12 – Անտէն ասկրա քէնտիսի իւէ վալիտէսի վէ գաղնասընլարը վէ չակիրտլերի Կափառնայումի՞ն էնիպ՝ օրտասա անճագ պիր գաչ կիւն գալըրլար։

13 – Վէ եհուտիւլէրին պասախ գոյ չըճը Հասգընն օլմըգլէ, Յիսուս Երուսաղէմ չըգարը։ 14 – Վէ հէյքէլտէ սըդըր վէ գոյունն վէ կեոյէրճինն սաֆթանըլըրը վէ սարրաֆլըրը օթուրմուգտասը պուլունտա, 15 – Իպիլերտէն պիր գամչը Հասփասագ, ճիւմլէսինի գոյունն վէ սըդըրլըրը իւէ պէրտպեր հէյքէլտէն չըգարտը. վէ սարրաֆլըրընն ագչէճինի ասեգիւնտ՝ փիշի՞սթիլարընը սաֆի իւտի էթտի։ 16 – Վէ կեոյէրճին սաթանլարա՝ Պունլարը պուրատասան գալմադրընըզ. Փէտերիմին խանէսինի թիճարէթ Հասի՞ էթմէյինիզ՝ ատեն։ 17 – Շակիրտլերի տասի՞ Սէնինն խանէնին զալրեթի պէնի եէտի՝ ատկիւ Հոգըլմըշ օլոդընըր խաթրլասըրնա կէթիրտիլէր։ 18 – Իմոի եհուտիւլէր անոս ճէվապէն՝ Պիզի նէ՞ 'ալամէթի կէօսթէրիրսին քի, պու չէյլէրի էտերքին՝ ատմիյլէր։ 19 – Յիսուս անոնց ճէվապէն՝ Պու հէյքէլի ըրգընըզ, վէ անը իւչ կիւնտե իգամէ էտերիմ՝ ատեան։ 20 – Պունուն իւզերինէ եհուտիւլէր՝ Պու հէյքէլ գըրգ ալթը սէնտէ Հասփրլամագտա օլուզ, սէն անը ի՞չ կիւնտե մի իգամէ էտե՞ճէքսին՝ ատմիյլէր։ 21 – Ո խսկ քէնտի ճէսէմնինն հէյքէլի Հագդընտա ատդիլէյոր խոն։ 22 – Իմոի էօլիւլէրտէն գընյամ էճմիյի զէմտն, անոն չակիրտլերի պունտա [քէնտիլերինէ] ատդիլէմիյինի խաթրլարընտա կէթիրտիզ՝ քիհտասա վէ Յիսուսըն ատդ-

Digitized by Google

լէսի՛յ քէլտմա ինանմըլար։

23 – Վէ պատճէ գայըրամընամ ե-քատասգէմեռ էքէն, չօգ քիմսէլէրին մե-քան էթ-ուէյի մե՛ճիզէլէրինի մե՛ւշահե-ռէ էթ-մէյէրլիլէ՝ անդըն խոմիռե խման էթ-մէյէրլիլէ։ 24 – Ամմա Յիսուս ճէմ-լէսինի պիլուի՛յի, վէ ինանմ հագգընտա հի՛չ պիր քիմսէյին չէհտաէթինէ մի՛ւ-քտաճ օլմատըգը ճէհէթլէ, քէնտինի անդլէրէ ինանմազ խոմ։ 25 – Չիրա քէնտիսի ինանդըն ատքտաճինէ ճէ օլ-ատըգընը պիլիր խոմ։

ՊԱՊ 3

Վ֊է ֆէրիսիլէրտէն օլուզ՝ եհհտա-ռիլէրին պիր բ՛իսի Նիկոդեմոս խա-միճոռ պիր ատեմ վար խոմ։ 2 – Մէր-գամ կէճէլէ՛յին Յիսուսգըն ճանդընա կէլիզ ուռա՝ Ռաբպի, Ալլահ թ֊ատա-ֆընռամն կէլմիշ պիր մու՛ալիմ խոմ-յոհի պիլէրիզ, զիրա հի՛չ պիր քիմսէ Ալլահ ուռդըն իլէ օլմատըգ֊ճա, պատ ատ-նին էթ-ուէյինի մի՛ւ֊ճիզէլէրի ի֊ճտա ատ-մէզ՝ ատ։ 3 – Յիսուս ուռա ճէ-վապէն՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն ռառա ատէրիմ քի, Պիր քիմսէ ատ-նէնիսէն ատօղմայընճա, Ալլահընդն մէլէքութ-նի՛ւ կէօրմէզ՝ ատ։ 4 – Նիկոդեմոս ռառա՝ Պիր ատեմ իհթի՛յար էքէն նամ-սըլ տօղա պիլիր։ Թէքրար վալիսատ-նէնին բոհմինէ կէրիա՛ տօղա պիլի՞ր մի՝ ատ։ 5 – Յիսուս ճէվապ վէրիա՛ Հա-գիգաթէն, հագիգաթէն ռառա ատէրիմ քի՛ Էկէր պիր քիմսէ սուսառն վէ Ռու-հառն տօղմազսա, Ալլահընդն մէլէքութ-նինէ կէրէմէզ։ 6 – Թէնառէն տօղան՝ թէն տիր, վէ Ռուհառն տօղան՝ րուհ տիր։ 7 – Ռառա՝ Սէնիռէն տօղմինդը լազըմ՛ տիր՝ ատ-ուի՛յիմ թէ֊ատճիւ էթ-մէ։ 8 – Րի՛ւհընէ խոճէսէն էսդ-ռառ էսէր, վէ ռընդն ատսինի իշխոխռինի, լազբին ՝ներէռէն կէլիզ՝ ՝ներէյէ կիթ-ռի՛յինի պիլմէզսին։ Ռուհառն տօղմուշ օլռն հէր քիմսէ պէզյլէ տիր՝ փ֊ռի։ 9 – Նիկոդեմոս ռառա ճէվապէն՝ Ռու շէյլէր նամ՛սըլ օլա պիլիր՝ ատ։ 10 – Յիսուս ռառա ճէվապէն ատ-ռի՝ Սէն Իսրայէլին պիր մու՛ալիմի հէզն՝ պատ շէյլէրի պիղմ՛ճ մի սին։ 11 – Հագի-գաթէն, հագիգաթէն ռառա ատէրիմ քի՝ Պիզ պիլի՛յիմիզի ռէդյլէր, վէ կէօրթի՛յիմիզի շէհատէթ էսդըրիզ, վէ շէհատէթիմիզի գապատ էթ-մէզ-սինիզ։ 12 – Էգէր պիզ գէմինի շէմ-լէրի ռէդյլէ՛յիմճէ ինանմազսընըզ, ռէմոռի՛ւ շէյլէրի պիզ ռէդյլէ՛յիմ՝ ռառ-սըլ ինանըճազսընըզ։ 13 – Վէ ռէ-մույռ հիչ պիր քիմսէ չըգմամըշ, ռառ-ճազ ռէմռառռա ՝նիւզուլ էսէն Իսրա-իլ ինռառն՝ քի ռէմռառռա տօրը։ 14 – Վ֊է Մովսէս պէրբի՛յէռէ ըլլառնը ՝նիւ-ռէյէ գուղրըգնըդը միսիլիւ, Իսրա-ինռառն պէղյլէ ՝նիւգէյէ գուղրըգմուզ կէրէգը տիր։ 15 – Ռա քի ռառա հէր ի-մառն էռէն՝ հէլագ օլմայլըզ, ռառճազ էպէտի հայռոխռա մառիգ օլա։ 16 – Չի-րա Ալլահ ռուհառդը պռա գառառգ ռէվ-ռի՛ քէնտի Իսրա֊ի վահիճինի վէր-ռի, ի՛ռա քի ռառա հէր իմառն էռէն հէ-լագ օլմայլըզ՝ ռառճազ էպէտի հայռոխռա մառիգ օլա։ 17 – Չիւնքի Ալլահ քէնտի Օղլընը ռուհառնէն հի՛ւքմի՛ւ իչինի ռէ-յի՛ւ, ռառճազ ռուհառնդո ռընդն վառթռա-գըյլէ խէլռա պռա՛լմազը իչինի ռուհ-ճառա կէնռառէզռի։ 18 – Ռառա իմառն էռէն՝ հի՛ւքմ օլռառմազ, ռամմա իմառն էթ-մէյէն հազա մառճքի՛ւմ տիր։ գիրա Ալլահդն Իսրա֊ի վահիճինին իմառնէ էթ-մէյմի՛ւ տիր։ 19 – Վ֊է հի՛ւքմ պռա տիր քի՛՝ նուր տուռնայռա կէլռի, վէ ռառճմէյէր, 'ռամ՛ղէրի շէրիր օլռըդը ռէզիլռէն, զուլմէթի նուրռառն ռառհա զիյառռէ ռէվռի՛ղէր։ 20 – Չիրա հէր քէօթի՛ւլի՛ւք իշղէյէն՝ նուրռառն իզդա-հէռէր, վէ 'ռամ՛ղէրի մէյռառնա գռնուլ-ռառմազ իչինի նուրռա կէլմէզ։ 21 – Ռամմա հագգը իշղէյէն ռառմ՛ 'ռամ՛ղէ-րի Ալլահ իչիլէ իշղէնմէյ իռհի՛յ ռառչէքռառ օլռռն ռառինի ռառչիլ նուրռա կէլիր։

22 – Ռառէն ռոնդռ Յիսուս շառիրռա-լէրի իլէ ռէդռառդը Եհհտառիյէ ռոհյռ-րընռա կէլիզ՝ ռանդէր իլէ օրռառռա մէզռ էռէրէք վառֆիթիզ էռէր իռհ։ 23 – Վ֊է Սառիմի՛ն գուղրայռառ վառգ՝ Ալիճռան-ռառ չօգ ռուլդր ռըռլռնորընռառն, Յովհաննէս ռառիռ օրռառռա վառֆիթիզ էռէր իռհ։ վէ Խ֊ւթ կէլիզ վառֆիթիզ օլռնռուլդրռառ իռհ։ 24 – Չիւնքի Յով-հաննէս ռառհա հառգռառիռէյէ ռոհ֊լըռմիշ իռհ։

25 – Օ զիռան Յովհաննոռի՛ն շառիրռա-լէրի իլէ Եհհտառիյէրի ռրռռրընռառ թառիհիր խուռառրընռառ միւռռոհէռ վառգ՝ ՝նիւղուլէ, 26 – Յովհաննոռի՛ն ճառ-նինռա կէլիզ ռառո՝ նա՛ ռու՛ալիմ՛, Յոր-դառնառրն էօթի թ֊ռրառֆընռառ ռէնի՛ն իլէ պէրռառէր ռռուլռառնիշ վէ հառգգը-

Digitized by Google

սաս չէհասէբ էթմիշ օլտըղըն քիմսէ խյրեէ վաճրիխ էտիյօր, վէ հէր քէս անըն եանընա կիտիյօր՝ ատտիկէր։ 27 – Յովհաննէս ճէվապէն ատտի քի՝ Պէր ատամ քէնտինէն ալմասաան վէրիլմէտիքճէ, հիչ պիր չէյ ալմազա գաաթր ատչիլ սաիր։ 28 – Սիզ քէնտինիզ պէնիմ հագգըմսաս՝ Գէն Քրիսթոս ատչիլմէ խմ, անճագ անըն էօնիւնճէ իբտալ օլաճաքմ՝ ատտիչիսէ չէհասէբ էտէբսինիզ։ 29 – Կէլէն քիմսէ խսէ՝ կիւվէչլէ ։ տըր. ամմմա կիւվէչլինին ատտըճա հագգըր պալաճնուզ կիւվէչլիյէ իչիմտիչիսինսէ, անըն ալատաքսաան գիյատտիչիչէ մէտրուէր օլուր. խմսի պէնիմ պուս մէտրուէթիմ էճմիսէ օլմաչ տըր։ 30 – Անա պէտչիւմէք, պանա խէ քիչիւմճը կէճէք տիր։ 31 – Եօգտըրսաան կէլէն՝ ճիւմլէտէն ա՛լա տըր. զէմինսէն օլաճ՝ զէմինի օլտաղ, զէմինէն պաղա էտեր. ատմասաան կէլէն՝ ճըմճլէտէն ա՛լա օլտաղ, 32 – Հէմճն կէօրիւզ իչիմտիչիյի չէլլէրէ չէհասէբ էտեր, վէ չէհասէթինի հիչ պիր քիմսէ գաղաչաղ էթմէդ։ 33 – Անըն չէհասէթինին գաղաչաղ էտէն՝ Սալատըն հագգ իտտիհնին միսէր պաասիճ օլաճ։ 34 – Զիրաա Սալատըն իբտալ էլլէտիյի քիմսէ Սալատըն ատօդէրինի ատդյլէր, չիւնքի Սալատ –ըա Րատճա եօղնիչլէ վէրմէդ։ 35 – Փէտէր՝ Օղլուս սէվէր, վէ հէր չէյի անըն էլինէ թէօնիմ էթմիչ տիր։ 36 – Օղլա իմանն էտէն՝ էպէտին հայատթա մանչկը տիր. ամմմա Օղլա իմա՛ատ էթմէչէն՝ հայատի կէօրմէչէճէք, վէ լաչքին Սալատըն զաղալար անըն իւզէրինաէ գալըր։

ԳԱՂ 4

Իմամ Ճիտաւըն Ճավհաննէսատէն զիյատտէ չակիրտլէր փէչատա էտիդ՝ վաճթիխ էճմիչինի ֆէրիսիկլէր իչիմիչ օլտըղը Րատգալն մա՛լումաս օլտըգտաս, 2 – (Վ.ագա՛ա պիգ զաթի Ճիտաւս ատչիլ, անճագ չակիրտլէրի վաճթիխ էտէր իտտի,) 3 – Եէհսուսիչէյլ թէրը էտիդ՝ թէբքըրը Գալիլէատ թատգաֆնա՝ ազիմէթ էլլէտի։ 4 – Վ.է Սամարիա իչինէն կէչմէսի իճտագ էճմէքլէ, 5 – Ճակոբըն քէնտի օղլու Ճավսէփէ վէրտիչի արտագի գաւրուինտէ՝ Սամարիատաս վատգը՝ Սաւքար նամի պիր չէհիր կէլտի։ 6 – Վ.է օբատաս Ճակոբըն պիր գաւյսաղը վատր իտի. իմամ Ճիտաւս եօղճլըըգ տաան նաչի եօբաւլմէչ պաւլատնմասը հասէպիլէ, սաա՛ատ ալթը գ տաբարլարընտա գաւյսաղըն եանընտաս օթաւրտըգը հաալատ, 7 – Սամարիատաան պիր գադը սաս չէքմէյէ կէլէպ, Ճիտաւս անաս՝ Պանա ատ – վէր, իչէյիմ՝ ատտի. 8 – Չիւնքի չտակիրտլէրի եէյէճէք սատըն ալմագ իւզրէ չէհիր կիմիչլէր իտի։ 9 – Օղ Սամարիատլը գադը սատիի անաս՝ Սէն Եհուստի՝ պէն տէ Սամարիատլը պիր գադը իչէն, նասըլ պէնտէն սաս իտթէյօրսըն՝ ատտի. պիրա Եհուստիչէր Սամարիատլարտաս իւչ իտթիտտի էճմէգլէր։ 10 – Ճիտաւս անաս ճէվապէն՝ Էգէր Ալատըն 'ատիյէտինի վէ' Պանա սաս վէր՝ ատչիս սաանա սէգիլէյէնին քիմ իտտիյինի պիլսէ իտտի, սէն անտէն իտթէր իտտի, ։ տատի սաանա սիրի սաս վէրիր իտտ՝ ատտի։ 11 – Գադը անաս՝ Էֆէնտիմ, սէնիի սաս չէքճէճէք գադըն եօգ տըր, գաւյսաս տատի սիրի. իմամ օղ սիրի սաւյսաս նէ'քճաէն ալերսըն։ 12 – Սէն սիրզ պաս գաւյսաւյսաս վէրիպ, անտէն քէնտիտի վէ օզաւլլարը վէ տտավարլարը իչմիդ օլաճ փէտէրմիզ Ճակոբատան պէրի'ւճ մի սին՝ ատտի։ 13 – Ճիտաւս անաս ճէվապէն՝ Պաս տատտան հէր իչէն նինճ տաւսաբ, տամմա հէր քիմ պէնիմ քէնտիտինճէ վէրճէչիմ տատտան իչէճակ, իլ էվճաս տաւսատմազ։ 14 – Ամմմա տանս վէրճէչիմ տաս անըն տէրտաճինինտէ էպէտի հայատի իչինէ գայնայտան տաս փուկարը օլաճագ տըր՝ ատտի։ 15 – Գադը անաս՝ Էֆէնտիմ, ։ տաւյսաւ պատնաս վէր, քի տաւսատմայդրմ՝ վէ պաւթայաս տաս չէքմէյէ կէլմէյէիմ՝ ատտի։ 16 – Ճիտաւս անաս՝ Կիտի զէվճիկի չատըր վէ պաւրայաս կէլ՝ ատտի։ 17 – Գադը տատի՝ Զէվճիմ եօգ տըր՝ ատչիս Ճէվճիմ եօգ՝ ատտիչիսինսէ անաս՝ Զէվճիմ եօգ՝ ատտիչիսինսէ տատգուս ատգյլէտին։ 18 – Զիրաա պէն զէվճէ վատրտըն, վէ չիմսի տէնին իլլէ օլտն քիմսէ զէվճիկ տատիլ տիր. պատնատաս կէբէյէք տէգյլէտին՝ ատտի։ 19 – Գադը անաս՝ Էյ Լիճէնտիմ, կէօրճէյօրսըմ քի սէն պիր փէյղամպէր սիճ. 20 – Էճտատտըմզը պաս տատգատաս սէճտէ գյլտըրսար, վէ տիզ Սէճտէ գյլմագ լազըմ օլտն մատհալ Էրուսաղիմտէ տիր՝ ատտրնի՛դ, ատտի։ 21 – Ճիտաւս անաս՝ Էյ Խուճա, պատնաս իճնան, տաս՝ 'ատի հէվիյօր քի՝ Փէտէրէ նէ՛ պաս

Digitized by Google

առաջաւոր, նէ՛ առ նըուաստագէմսոն ակճառ գրէաճագոբնըդ։ 22 — Սիզ պիլմէսթիւինիզ ակճառ գրէաբոբնըդ, պէզ պիլմէսթիւիզ ակճառ գրէաբըդ։ զիրաս խէլաա նէհուսթիլէբտէն սոիր։ 23 — Լաքին սա՛սթի կէլիր վէ հալաա հազըր սոըր քի՛ կէրչէքտէն ակճառ գրէաճագոբ. փէաէրէ բուհ վէ հազիգսթիլէ ակճառ գրէաճագոբ. զիրաս փէաէր սոսթի քէնտինէ պէզոլէ ակճառ գրէաճագոբ խաթէր։ 24 — Ալաահ բուհ սոըր, վէ անաս ակճառ գրէաճագոբ բուհ վէ հազիգսթիլէ ակճառ գրէսիգ կէրէք սոիր՝ սէսոն։ 25 — Փաորը անաս՝ Քրիսթոսոս թէսիսիկէ օլաճանդ Մէսիհտէրդէ կէլէճէկինի պիլիրսիդ, ո կէլսէկի զէմանդ պիզէ հէր չէկի խապէր վէրէճէք սոիր՝ սէսոն։ 26 — Ձիսուս անաս՝ Պէն, քի սէնինդ իլէ քէլսոմ էսթիյօրում, օ իմ՞ սէսոն։ 27 — Վէ պուս սըբաստաս չահկիսոսէրի կէլիպ՝ գաբը իլէ սէզոլէչահկինէ թէ՛աճճիւպ էճոսթէրբ խաճ սէ, հիչ պիրի՛ նէ՞ սարայօրսըն, վէ հաճօս՝ Աճըդ իլէ նէ՞ սէզոլէչհկյօրսըն՝ սէմէհսի։

28 — Օ՛լ վագըթ գաբը սէսոթխոհնի պատգրդ չէհրէք վարսոը, վէ էհսոկիչէ, 29 — Կէլինիզ՝ էթոհկիմ՛չէյլէրինդ ճիւմլէսինի պահաս սէզոլէչէն պիր սատմ կէօրիւնիւդ. ՚սաճէպա Քրիսթոս պո՛ս մը սոըր՝ սէսի։ 30 — Աչլէբ տոսթի չէհրտէն չէգդպ՝ անդն հանդնաս կէլիյօրլսոը խոհ։

31 — Պուս սարայդ չահկէրսոլէրի ահաս՝ նաս մո՛սալիմ, թա՛սոմ էչլէ՝ սէչիս բէճաս էթոհլէբ։ 32 — Օ տոսթի անդլէբ՝ Սիգհն պիլմէսիդինիզ պէհնիմ նէչէճէք թա՛սոմդմ վար՝ սէսի։ 33 — Խոսի չահկիրսոլէրի պիրի պիրինէ՝ ՚Աճէպա անաս պիր քիմսէ նէչէճէք կէթորմի՞չ մի՝ սէսոիչէբ։ 34 — Ձիսուս անդլէբ սէսոի քի՝ Պէնիմ թա՛սոմդմ պէհնի խրոալ էսէնինդ հրատէթինի իճրաս վէ սանդն իշինի Յոմամ էթոմէք սոիր։ 35 — Սիզ՝ Հաաստա վագընը կէլմէսինէ սոոհա սէօրի այ լաթ սոըր՝ սէմէ՛ղ մի սինիզ. իչնէ սիզ սէչդ՛ր քի՝ կէօզլէրինիզնի սէչդ թա՛սրլսոդրսոս պաղրնըզ. զիրաս հաալա հաոսաս իչնէ պէհչդալանմէչ սոըրլսոը։ 36 — Վէ պիչէն՝ իւճրէնը սոլդզ էպէսոի հալաթաս մոհսոսլ ճէմ՛էսոր, քի հէմ Լչէն՝ հէմ սէ պիչէնդ պէհսոպէր սէվինէնէր։ 37 — Զիրաս՝ Պիրի էքոր, սոիկէրի պիչէր՝ քէլսոմը պոսնաս հապգ սոըր։ 38 — Պէն սոիզի էմէք չէքմէսոիչինիզ չհչի պիչմէկի կէճաճագոսոմ. պաչդալար էմէք չէքաթլէր, սէմ անդլէրին էմհչինէ կէրսոինիզ։

39 — Վ՛է՝ էթոհկիմ՛ չհչլէրին ճիւմլէսինի պահաս սէզոլէսոի՝ սոհչիս չհհսոսէի էսէն գաբըդնըն սէօզիս իչհուն, ոլ չհհրսոէն չօգ Սոամոբհսոլլաը անաս թսոանն էթոհսոիչէր։ 40 — Վ՛է Սոամոբհսոլլաը սանըն հանդնաս կէլիպ՝ հաոնդաբընաս գաամսոաընը անաուէն բէճաս էթոհմէլէրի իւգէրինէ, օրաասաս խգի կիւն գաալաբդ։ 41 — Վ՛է անդն քէլսոմը իչհուն սոսհս չօգ քիմսէլէրը խմանն էսթիպ, 42 — Գաբըյաս խիճոագէն՝ Ինանմամըդզ սոբրըդ սէնինն սէօզիւնէ մէպնի սոհչիպ սոիր. զիրաս պիպ քէնոհմիպ իչհէթոհբ վէ սոհսէնհանդն հէլէսագհաաբը [Քրիսթոսաս] հագիգսոլճէն պաս իսոիչինի պիլիբիպ՝ սէսոիչէբ։

43 — Վ՛է պաս խգի կիւնաուէն սոճդաս օրաասաս չդրգդ՝ Գոլիլհսոյաս կհճաս։ 44 — Զիրաս Ձիսուս քէնոհսի՛ Պիր փհչդսոպէրին քէնոհի վաթանդնաս իճ՛իսոդրբ հօգ սոըր՝ սէսիս չհհսոսէբ էթոհս։ 45 — Վ՛է Գոլիլհսոյաս կհլոհչինհսէ, Գոլիլհսոյաս պաղրսոմ վագընը նըուաստագէմսէ հհփ իճրաս էթոհչինի կհգոհմիւշ օլմսոըբդյէ, անը գաագսոլ էթոհսոիչէբ. զիրաս քէնոհլէրի սոսոհի պաղրամ իչհնէ կիթոհսոիչէբ։

46 — Իսոհի Ձիսուս սոհչյաս չէբաագաս թէգսոիլ էթոհչի Գոլիլհսոյաս վագը՝ կանդչյաս թէէբոբ կհլոհչինհսէ, օրաասաս սոըրլգսոհ պիր սոհսմ վար իսոի, քի օղլաս կանփհսոնդչյաս՛մհսոս իսոհբ խոհ։ 47 — Պաս գաճ՛ Ձիսուսաըն նհճհսոհչհսոհսէն Գոլիլհսոյաս կհլոհչինի իչհնհսոքսոհ հանդնաս վագըբ, վէ հնիպ օգլընաս չինճաս վհբոհսոինի անհսէն բէճաս հչյհսոհ. զիրաս հօլհճ իւգրէ իսոի։ 48 — Օ՛լ վագըթ Ձիսուս անաս՝ Ակամմըլէբ վէ մի՛ճիզլէբ կէօրմհսոքճէ իսոհն էթոհմհչէճէքսոինիզ՝ սէսի։ 49 — Օ՛լ սոըլգսոհ անաս՝ Ըյ էճհնսոի, չօճըգդսոհ էօյհմգսոհն էվվհլ էն՝ սէսոի։ 50 — Ձիսուս անաս՝ Ակիդ, օղլընի հայսոհ պոչ սոոհ՝ սէսի։ վէ օլ սաաթհ Ձիսուսաըն քէնոհսինէ սոհսոիչի քհլհսոմս իսոհն հսոհպ կիթոհսի։ 51 — Վ՛է օ սաաճս հնէբ իճէն, գաուլսոըբ քէնոհսինի գաօրչհլսոըդ՝ Չճաճդնի հայսոհ պոլսոս՝ սէչիրէբ սոհս խաագէբ վէրսոիչէբ։ 52 — Անդրեասն սա՛սթի գաչհս իճագաթի պաւլսոդրնը սհճ՛սոլ էթոհսոիչէ՝ Տիւն սա՛սթի էճ

Digitized by Google

ամեռե հիւմմսաը ասֆ՝ օլտաւ՝ ասէտիլէր։ 53 – Օլ վագրի փէտերի Յիսուսը քէնտինէ՝ Օղլին հայտաի պուլտաւ՝ ասէտիլի ատա՝ ամեռտաա օլտըղընը անկլատը. վէ քէնտուտի պուլթինա էհշ ի պէյրի իլէ պէրտագեր իտնան էիտի։ 54 – Յիսուս նէհատիլէտէն Փաղիլէացի կէլտիգէն ատնրաա, իճրաա էյլէտիլի իբրինճի մու՝ ճիռէ պտա տըր։

ԳԱՓ 5

Անտէն ատնրաա նէհատիլէրին պայրամը օլուպ՝ Յիսուս Երուսաղէմ չըգատը։ 2 – Վէ Երուսաղէմտե Գոյուն ֆոֆոսը գուրպինտե 'Իպրանիճե Բեթհեզգա ատէղիլէն պիր հավուզ օլուպ՝ անըն պէշ էյվանը վար իտի։ 3 – Անլէրտե քէօր վէ թօփալ վէ ա'ջաջ գուրպումշը օլան փէք չօգ խաստալար ատայուն թահրիքինէ մունթազըր օլարագ եաթըյօրլար իտի։ 4 – Չիրա վագրի վագրթի հավուզա պիր մէլէք էնիպ՝ ատայու թահրիք եատը իտի. իմոի ատա թահրիք օլունտուգտան ատնրաա էն եվվել էնէն քիմսէ, հէր նէ 'իլլէթի վար իսէ, չիֆա պուլտը իտի։ 5 – Վէ օրատա օֆուզ ակթիզ սէնէտէն պէրու խաստա օլան պիր ատամ վար իտի։ 6 – Յիսուս անը եաթմըշ օլտըղը հալատ կէօրիպ, չօգ զէմանատան պէրու պէգլէ օլտըղընը պիլմէլէ, անաա՝ Սըհհէթի պուլմագ իսթէ՞ր մի սէն՞ ատտի։ 7 – Խաստա անաա՝ Էֆէնտիմ, ատա թահրիք օլունտուգտաա պէնի հավուզա գծյաճագ ատէմիմ օլմատըղընատն, պէն կիմէ՞մ էքէն, պէնտէն էվվել պաշչագաա էնէր՝ ճէվապընը վէրտի։ 8 – Յիսուս անաա՝ Գալգ, եաթաղընը գալտըրըպ եիւրիւ՝ ատտի։ 9 – Օլ ատամ ատախ ատերտալ սըհհէթ պուլտաա, վէ եաթաղընը գալտըրըպ եիւրիւ։ վէ օլ գինն ատաթ գինէիւ իտի։ 10 – Պունտան իչրն նէհատիլէր չիֆաա պուլան քիմսէ՞չ՝ Սէպէթ գինէիւ տիր, ատնաա եաթաղը գալտըրմագ հէլալ ատչիլ տիր՝ ատտիլէ։ 11 – Օ ատախի անլէրէ՝ Պանաա չիֆաա վէրէն քիմսէ քէնտուտի պանաա՝ եաթաղընը գալտըրըպ եիւրիւ՝ ատտի ճէվապընը վէրտի։ 12 – Խմոի անաա՝ Սանաա, եաթաղընը գալտըրըպ եիւրիւ՝ տէչէն ատամ քի՞մ տիր՝ տէչիւ սիւ՛ալ էճտիլէր։ 13 – Շիֆաա պուլան քիմսէ իսէ, անըն քի՞մ իտիչինի պիլմէզ իտի, գիբաա Յիսուս օլ մատհալտե խալգէն չօգլըղը ատպէպչիլէ պիր թատուֆաա չէբէլմիշ իտի։ 14 – Ատտէն ատնրաա Յիսուս անը տէչգէլտե պուլտաչ, անաա՝ Իչթէ պըչհէթ պուլտընը. տարեզգ գինաաճ իշլէմէ, օլմայաա քի ատանաա ատահա փէնաա պիր շէյ վագը՛ օլաա՝ ատտի։ 15 – Օլ ատամ վարըպ՝ Նէհատիլէրե քէնտինէ չիֆաա վէրէն Յիսուս իտիչինի իտապեր վէրտի։

16 – Վէ պուս ատպէպտէն նէհատիլէր Յիսուսաա պուս շէյլէրի ատպի գինէնտինտե էթտիչի իչլուն թէ'ատտի էտտեր, [վէ գաթիլինի ատրաբ]լարը իտի։ 17 – Ամմմա Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Փէտերիմ՝ չիմտիչէտտե իշլէյօր, պէնտաճի իշլէյօրըմ՝ ատտի։ 18 – Պու ատպէպտէ մէպնի նէհատիլէր անըն գաթիլինի ատտահ զիյատե ատրատարլար, գիբաա ատպիթի նատզ էյլէտիգտէն մու՛ատա՝ Ապրահ Փէտերիմ տիր՝ ատչէրէք, քէնտինի Ապրահա միտատվի գէլտը իտի։ 19 – Իմոի Յիսուս անլէրէ ճէվապէն ատտի քի՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ ատերիմ քի՝ Փէտերին պիր շէյ էթտիչինի կէօրմէտիգճէ Օղուլ քէնտիչինէտէն պիր շէյ էտտէզ, գիբաա օ նէ էտերսէ, Օղուլ ատախի հէմանի անը էտեր։ 20 – Չիւնգի Փէտեր Օղլու ատվէր վէ քէնտի էյլէտիչի շէյլէրին ճիմլէնինի անաա կէօսթէրիր. վէ սիզին թէ'ատճճաա էթմէնիզ իչհիւ անաա պուշնպատտան ատտահ պէգլիւ՛ատմլէր կէօսթէրէճճէ տիր։ 21 – Չիրա Փէտեր էօլիւէրի իգամէ վէ իչհեա էթտիչի միսիլլիւ, Օղուլ ատախի պէգլիճճէ իսթէտիչի քիմսէլերի իչհեա էտեր։ 22 – Չիրա Փէտեր հիչ պիր քիմսէի չհի՛քմէ էթմէզ, ամմմա պիւթիւն հիւքմիւ Օղլա թէսլիմ էթմիշ տիր. 23 – Թատ քի ճճմէնէի Փէտերէ իչհիրտամ էթտիրլերի միսիլլիւ, Օղլաա ատախի իչհիրտամ էտտերը. Օղլաա իչհիրտամ էթմէդիչն՝ անը իրտալ էտեն Փէտերե իչհիրտամ էթմէմիշ օլուր։ 24 – Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ ատերիմ քի՝ Պէնիմ քէլամըմը տինկլիյիպ, պէնի իրտալ ի՝էնէ իսնան էտեն քիմսէ էպէտե հայտաա մուտիք օլուր. Վէ մունթահաճիյէթէ ատուչար օլմագ, Ֆագաճի էօլիճմէնէն հայտաա ինճիգալ էթմիշ տիր։ 25 – Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ ատերիմ քի՝ Վագրի կէլիյօր, վէ հայտա հայտըր տըր քի՝ էօլիւէրը Իսա

Digitized by Google

Ուլլահ[ը]ն ահեռաւորը իշխեիսի՝ իշխանութիւնէր տաքի տարիւնէ՛ճէքլէր տիր։ 26 – Ձիրա Փեւտէր քէնտի զաթ[ը]տաս Հոյաթեա մալիք օլտըղը մխթիլիւ, Օղլա տաքի պէդիլէճճ քէնտի զաթ[ը]տաս Հոյաթեա մալիք օլմադը վէբմիշ տիր։ 27 – Վ[է] տաէմ օղլու օլտըղը իշխուն, հիւքմ էթմէյէ տաքի անաս սէլահիյէթի վէբմիշ տիր։ 28 – Պուհնա թէ՛տաճճիւղ էթմէյինիղ զիրա վազըթի կէլիյօր քի գապուլտաս օլանկարդն ճիւմլէսի անդն ահեռաւորը իշխուճ էճլէր, 29 – Վ[է] խայր իշլէյէնլէր Հայաթի գըյամէթինէ, չէրր իշլէյէնլէր խէ մինքիւմիյէթ գըյամէթինէ չըգաճագլար տըր։ 30 – Պէն քէնտիլիյիմճէն պիր շէյ էտէմմ։ իշխիտիյիմէն կէօրէ հիւքմ էտէրիմ։ պէնիմ հիւքմիւմ տաքի Հագգ տըր, զիրա քէնտի իրտաէթիմի տէյիլ, անճագ պէնի իրտալ էտէն [Փէտէր]ին իրտաէթինի ապտըրըմ։ 31 – Ւյէր պէն քէնտի Հագգդմ[ը]տաս շէՀատէի էտէրտամ, շէՀատէիմ Հագգ տէյիլ տիր։ 32 – Պէնիմ Հագգդմ[ը]տաս շէՀատէի էտէն՝ պաշգտար տըր։ վէ պէնիմ Հագգդմ[ը]տաս էիտիյի շէՀատէի Հագգ օլտըղընը պիլիրիմ։ 33 – Սիզ ՑովՀաննէսին եանընտա տօխ[ը]րէր կէօնտէրտիղըզ, օ տաքի Հագգդաթա շէՀատէի էյլէտիր։ 34 – Պէն խէ ինտան թէտրտաքընտան շէՀատէի ալմամ, ահճագ խէլտա պուլմադընդը իշխուն պտ. շէյլէրի սէզդյօրդմ։ 35 – Օ՝ եատնտը վէ զիյատտար չէրտդ իտի, վէ սիզ պիր միւտատէի անընն զիյատրնատա շատտա օյմագ խոթէտինիղ։ 36 – Ամմա պէնիմ՝ ՑովՀաննէսին շէՀատէիննէն պէդիլէ[ը] շէՀատէիմ վատը, զիրա խթմամտ էիմէք իւզրէ փէտէրին պատնա վէրտիյի՝ տամէլլէր, էվտաճն պտ. իշլէտիյիմ՝ տամէլլէր, փէտէրին պէնի իրտալ էիմէտիյինէ Հագգդմ[ը]տաս շէՀատէի էտէր։ 37 – Վ[է] պէնի իրտալ էտէն փէտէր քէնտիտի տաքի Հագգդմ[ը]տաս շէՀատէի էիմիշ տիր։ սիզ Հիչ պիր վագրէթ անընն ահեռնի իշխիմէտիտիղ, վէ Հէյ՛էիննի կէօրմէտինիղ։ 38 – Վ[է] քէլտը տաքի սիզատ գա՛իմ տէյիլ տիր, չինդի սիզ տընն իրտալ էիմէտիյի քիմսէյէ խմատն էիմէյօրսընըզ։ 39 – Փիթտալըրը ատտաշտըրընըզ. զիրա տնէլէրլէ էվէտտի Հայաթտա մալիք օյտըրզ զատն էտէրսինիղ, վէ պէնիմ իչիւն շէՀատէի էտէն անէր տիր։ 40 – Վ[է] սիզ Հայաթտա մալիք օյմագ իչիւն պատնա կէլմէք խոթէմէյօրսընըզ։ 41 – Ահեմլէրտէն՝ իզգէթի ալմամ։ 42 – Լաքին տիզի պիլիրիմ՝ քի տէրտաննինզտէ Ալլահ մուհտապէթի նօգտըր։ 43 – Պէն փէտէ[ը]յէ խոթիյէ կէլտիմ, վէ պէնի գապուլ էիմէյօրսընըզ. էկէր տիկէր պիր քիմսէ չ՛էնտի խոմիյէ կէլիրսէ, անը գապուլ էէտէսինիղ։ 44 – Սիզ պիրի պիրինէգտէն՝ իզգէթի ալդա՝ եապըրդը Ալլահտան կէլէն՝ իզգէթի ապտամագ խըէն, նամ՛օղ իմանն էտէ պիլիրսինիղ։ 45 – Փէտէրի՝ սիզի պէն իմհամ՝ էտէճճիմ զամն էիմէյինիղ. սիզի իմհամ էտէն վատ տըր, օ տաա սիզին ի՛մհամտատ էիմ տէյինիղ Մովսէս տիր։ 46 – Զիրա էկէր Մովսէսէ ինանմադընդ օլաա իտինիղ, պատնա ինանըրը իտինիղ. զիրա օ պէնիմ Հագգդմտաա եապտը։ 47 – Ամմա անդն քիթապալըրընա ինանմամտըղընըզ Տալտ, պէնիմ սէօզլէրիմէ նամագլ ինանճագդընըզ.

ՊԱՊ 6

Ա՛նտրէն ասճդաա Ցիսուս Գալիլեա ատնիզի, եապ՛ն Տիբէրիաս դէնիզինի էիթէ[ը]թապտաֆընաս՝ ազիմէթ էտիպ, 2 – Իսթալութաաս կէօմէրտիչի՛ալամէթլէրի կէօրտիքլէրի իչիւն, ապտը սըրտ չէզ խալգ կիտէր իտի։ 3 – Վ[է] Ցիսուս ատղաա չըգդ՝ շակիրտլէրի իլէ պէրտագէր օթուրտու։ 4 – Եէհուտիլէրի պասագ պայրամը տաքի եագդն իտի։

5 – Իմտի Ցիսուս Նագդար էտիպ՝ եապընտա չէզ խալգ կէլտիկինի կէօրտի՛քտէ, Փիլիպպաաս՝ Գատնէլտրն եէմլէրի իչիւն Նէ՛ըէտէն էքմէք ալապ[ը]լըմ՝ ատտի։ 6 – Պուհնա տաքի անը թէ՛ճրիպէ իչիւն սէդյէտի. զիրա քէնտիտի նէ էտէճէկինի պիլիր իտի։ 7 – Փիլիպպաս անաս ճէվապտէն՝ Գատնէլտրդն հէր պիրի ազ պիր շէյ եէմէտի իչիւն, իպէ եիւզ տինարլըդ էքմէք քիֆայէթ էիմէճ՝ ատտի։ 8 – Շակիրտլէրինէն պիրի՝ Սիմոն Գէտրտաաի գարընտաշը Անդրէաս անաս ատտի քի, 9 – Գատաան պէշ արփաս էքմէկի իլէ իքի պաննը պտ.լուհան պիր չօճագ վար։ լաքի պաս գատտար քիշիյէ պատճլար նէ օ լու։ 10 – Ամմա Ցիսուս՝ Ադամլէրի օթուրտուրընը՝ ատտի։ վէ օղ մինդալտ չօգ օ[ը]տ պուլունտա՝ օղ ատամլէր թագ-

Digitized by Google

քիսկէն պէշ պիղծ քիշի օլաքաք, օթուբ-
տըլլար։ 11 – Վէ Յիսուս էքմէքլէրի
ալըպ՝ չիւքր էթտիքտէն ոօնկրա [չաք-
կիրտիլէրէ, վէ չակկիրտիլեր տաբէ] օթու-
բտանըլարաս թէվգի՝ էթտիւէր, պալըգ-
լարտան տաբէ խոթէտիքլէրի գատարր
վէրտիւէր։ 12 – Վէ տոլտրգլարընտաս,
շակկիրտիլերինէ խիթապէն՝ Ֆազլա գա-
լան փարչալարը թօփիւլըրը, պիր չէյ
զայ՝ օլմասըն՝ տէմէտի իւղերինէ, 13 –
Անլէր տաբէի տէվ չիրիպ՝ օլ պէշ ադրփաս
էքմէքլինտէն ԵՀՆԼԷրտէն ադրնաս
փարչալարլէ օն էքի քիւֆէ տոլտաւ-
տըլլար։

14 – Վէ օլ տաեմլէր Յիսուսըն իզ-
հար էթտիլի՝ 'ալայմէթի էկօրմէքլէ՝
Ֆիլ հագիգէ տուհանդաս կէլէճէք չէլ
փէյղամպէր պու տուր՝ տէտիւէր։ 15 –
Յիսուս տաբէի անլէրին կէլիպ՝ մէյվէ
էթմէք իչինն քէնտունի ճէպրէն կէօ-
թիւրճէքլէրինի պէլմէխլէ, թէքբար
հաւլընըզճա տուպաս չէքիլտի։ 16 – Վէ
ադրշամ օլտըգտաս, շակկիրտիլերի տահիլե
էնտիւէր։ 17 – Վէ գայըղաս կիրիպ՝
տէնիզին էօթէ թաղտաճընա, կափառ-
նայսմա կիտիյօրլար իտի. վէ գաղան-
լըգ պատմըշ օլուպ՝ Յիսուս տաբէնա հան-
լարընա կէլմէմիշ իտի. 18 – Տէնիզ
տաբէի շիտտէթլի պիր բուզկաար էամէ-
սինտէն գաապատմադաս իտի։ 19 –
Իմոի անլէր քիւրէք չէքէրէք հիրմի
պէշ վէ հաս օթուզ օգ ադրմը գատաղը
կիճտիքլէրինէ, Յիսուսը ածնիդին հա-
զէրինաէ հիւրիւյերէք գայըղըն հաադը-
նաս կէլիր կէօրիւպ՝ գօրգմտըլար։ 20 –
Ո տաեի անլէրէ՝ Պէն իմ, գօրգմայը-
նըզ՝ տէտի։ 21 – Ո զէմնէն տէվիւէրէք
անը գալդրպա տալաղլար։ Վէ տուր՝ 'տագտաղ
գայըգ կիտէճէքլերի ԵԷրէ 'ՀՈՒԹԼ օլ-
տաու։

22 – Էրթէսի կիւն տէնիդին էօթէ
թաղտաճընա տուպան խաղգ օթաստաս
անըն չակկիրտլերինէն պիճմիշ օյտըգ-
լարը պիր գայըգտաճն պաշչա օյմասուր-
գընը, վէ Յիսուսը՝ շակկիրտլերի իւէ
պէրտապէր գայըղաս կիրմէմիշ, տան-
ճագ չակկիրտլերինին հաւլընըգ կիճմիշ
օյտըգլարընը կէօրտիւս-քէրճինտէ, 23 –
(Հայ պաս քի Իապպա չիւքր էթտիքտէն
ադրկաս, էքմէք ԵՀՆԼԷրի մաՀալէ հաս-
գընը Տիբէրիատտան պաշչագա գայըգտաք
կէլտիլ,) 24 – Իմոի խաղգ Յիսուսըն վէ
շակկիրտլերինին օթաստաս օյմասուրգընը
կէօրտիւս-քէրճինտէ, քէնտիլերի տաեի
գայըգտաքա պիճմիշ՝ Յիսուսը տաբէպա-
բտագ, Կափառնայսմա կէլճիլէր։ 25 –
Վէ անը տէնիդին էօթէ թաղտաճընատա
պուլուպ, տանտ՝ Եա մաէ'ալիմ, պաբ-
բույա ՆԷ՞ վադբէր կէլճին՝ տէտիլէր։
26 – Յիսուս տանլերէ ճէվապէն՝ Հագի-
գաթէն, Հագիգաթէն սիզէ տէբիմ՝ քի՝
'Ադամէթլէր կէօրտիւսինտիգ իչինն
տէյիլ, տանճագ օլ էքմէքլէրտէն ԵՀ-
յիպ տօյդրղընըգ իչինն պէնի տաբայօր-
տընըգ։ 27 – Յեմէն օլմադ թաւ'ամաս տէ-
յիլ, տանճագ Իպն Իւլ ինսանընէն սիզէ
վէրէճէյի էպէտտ Հայադթ իչինն պաս-
գի գալան թաւ'ամաս տաՀ էտճինգ,
զիրաս Փէտրը Ադյահ տանը միւՀրլէմիշ
տիր՝ տէտի։ 28 – Ո զէմնէն տանտ՝ Ադ-
լաՀընա 'տամլլերինի իճճաս էթմէք իչինն
ՆԷ՞ էտէյիմ՝ տէտիլէր։ 29 – Յիսուս
տանլերէ ճէվապէն՝ Ադյահընա 'տամէի պաս
տաբը՝ քի տանըն խրտաՀ էթտիքի քիմսէ-
իսնան էտէսինիզ՝ տէտի։ 30 – Իսոի տա-
նաս՝ Եա տէն, պիզիմ՝ ԱՀՆԼԷրիսաս տա-
մանն էթմէմիզ իչինա ՆԷ՞ 'ալայմէթի
կէօրԷէրիրսին. ՆԷ՞ իչլէրսին։ 31 – Իճ-
տատտըմըզ պէրբիյէտէ մէնիճի ՆԷՀՏԼԷրը,
'ՆԻՃԷքիմ՝ Անլէրէ ԵՀՄէչէ սէմաատան
էքմէքը վէրտի՝ տէչիս Եադդրմըշ տաբ-
տէտիլէր։ 32 – Յիսուս տաեի անլէրէ՝
Հագիգաթէն, Հագիգաթէն սիզէ տէ-
բիմ՝ քի՝ ՍԷմմատան օլան էքմէքի սիզէ
Մովսէա վէրմէտի, լաքին սէմաատան օ-
լան Հագիգաթ էքմէքի սիզէ Փէտրըմ
վէրիր։ 33 – Չիրաս Ադյահընի էքմէքի
սէմաատան 'ադիլ օլուպ տաւնադյաս Հա-
յատ վէրէնէ տուր՝ տէտի։ 34 – Իսոի
տանտ՝ Եա Բադպ, պիզէ պու էքմէքի
տաւ'իմաս վէր՝ տէտիլէր։ 35 – Յիսուս
տաեի տանլերէ տէտի քի՝ Օլ Հայատ
էքմէքի պէնէ իմ. պատնա կէլէն տատ
տաճբգմայադճագ, վէ պատնա իսնան էտէն
տատա տաւատամայադճագ տուր։ 36 – Լա-
քին սիզէ տէտիմ քի՝ Պէնի ՀԷմ կէօր-
տիւսինիգ, ՀԷմ տէ իսնան էթմէճ յօրսը-
նըզ։ 37 – Փէտրին ճիւմլէ պատնա
վէրտիյի պատնա կէլիր. վէ պատնա կէ-
լէնէ տատա տրշարը տաճմամ։ 38 – Չի-
րաս քէնտի իրտաեէթիմի տէչիլ, տան-
ճագ պէնի իրտաղ էտէնէին իրտաեէթիմ
իճճաս էթմէք ինգրէ տէմատանն ՆԷՀՏԼ-
էթտիմ։ 39 – Վէ պէնի իրտաղ էտէն
փէտրին իրտաեէթի պաս տուր քի՝
ճիւմլէ պատնա վէրտիյինտէն հիչ պի-
րինի գոյ՝ էթմէճիպ, տանճագ տանը
տան կիտնտտ իչինա էտէչիմ։ 40 – Վէ

Digitized by Google

*պէՏԻ իրասել էաէՏԻՆ՝ իրասաէԻի պաւ ասըը քի՝ Օզլաւ կէօրիւսլ ասԱաս իսԱան ԷաէՏԻ Հէր պԻր քիմսէ էպէասի Հայլաթաա մնալիք օլաս, պէՏԻ ասաԻի ասԱը ասՈ կիւնաաէ իՀնաա էաէՃԻմ։

41 – Գաւնաուն իւզէրինէ նէՀաւաԻլէր՝ Սէմաաասան էնէՏԻ էքմէք պէՏԻ իմ՝ աէաԻսԻի իչիւն ասԱըՏԻ Հայգդընաաս սէզլէՏԻՆէրէք, 42 – Գաւ քիմսէ Յիսաւս իսԱԻի Ճավսէփ տէչԻՃլ սԻ, քի պԻղ ասԱըՏԻ փԷաէրի իլէ վաւիսէաէրԻի պԻՏԻրԻզ. պաւ Հալսէ նամ՚օբլ՝ Սէմաաասան նիւզուլ էԻաաԻմ՝ աէչօր ասէաԻՏԻլէր։ 43 – Վէ Յիսաւս ասԱԻէրէ ճէվապէՏԻ աէաԻ քի՝ ԱդոսԱըզտաս սէզլէՏԻՆէՃԻՆԻզ. 44 – ԳէՏԻ իրասել էաէՏԻ Փէաէրի ասԱը չէքմէՃԻՆՃէ պԻր քիմսէ պաՏԻաս կէլէՃմէզ, պէՏԻ ասաԻի ասԱը ասՈ կիւնաաէ իՀնաա էաէՃԻմ։ 45 – ՃիւմլէԻի Ագլաչ Թաւրաաֆընաաս Թաա՚լիմ օլունմըշ օլաՃագլաբ՝ աէՃԻա-փէՀղաամպէՏԻրԻԻաԻ Էաաղդըմըշ ասըը. պաւնաա պԻՏԻաա՚ԻՏ ՓէաէրաէՏԻ Հէր իչԻսԻԻաԻ էզգըՏԻՏԻ պաՏԻաս կէլԻՃԻմ, 46 – ՏէչԻլ քի պԻր քիմսէ փէաէրի կէօրմԻՃաԻ ասըը, իլլաա Ագլաչ Թաւրաաֆընաաս օլաաԻ զաաԻ փէաէրի կէօրմԻՃաԻ ասըը։ 47 – ՀագիգաաֆԻՏԻ, ՀագիգաաֆԻՏԻՆ սԻղԻ աէրԻմ քի՝ ԳաաԻաս իսԱաս էաէՏԻ էպէասի Հայլաթաա մնալիք ասըը։ 48 – Հայլաթ էքմէչԻ պէՏԻ իմ՝ 49 – Էճաաասաէընզ պէրԻԻԻէաէ մէՏԻՆԻ էէչԻԻԻ էվէՀԻՏ էԻմէՏԻլէր։ 50 – Սէմաաասան ՆաաԻլ օլաաԻ էքմէք պաւ ասըը, քի աաՏԻՆէ պԻր քիմսէ էէչԻԻԻ ասէ վէՀԻՏ էԻմէՃԻՏ։ 51 – Սէմաաասան նիւզուլ էաԻԻԻ Հալլ օլաաԻ էքմէք պէՏԻ իմ. էԿԻէր պԻր քիմսէ պաւ էքմէքաէՏԻՆ էէրսէ, իլ, իլ էպէաա Ճաաղլաաճագ ասըը, վէ պէՏԻմ վէրԻճէՃԻմ էքմէք ասիւնաաՏԻՆ Հայլաթը իչիւն վէրԻճէՃԻմ ԹէՏԻմ ասըը։

52 – Իմաի ՏԻԿԿաւաԻլէր՝ Գաւ ասաէմ Նամսըլ ԹէՏԻՆի էէմԻՃԻզ իչիւն վէրԻ պԻրԻր ասէԻԻ՝ ասրաաղըրՃաաս մնա՚ասրաաղաա էՀԻաԻլէր։ 53 – Յիսաւս ասաԻի ասՈլէրԻ ասէաի քի՝ ՀագիգաաֆԻՏԻ, ՀագիգաաֆԻՏԻ սԻղԻ աէրԻմ քի, ԷչԻԻԻ Իաի իլլ ԹիաաՏԻՆ ԹէՏԻՆի էէմԻՃԻ, վէ գաաՏԻՆը իչէՃԻզսԻՏԻՃԻ, քէՏԻաՏԻՃԻՏԻ Հայլաթաա օլմաՃ։ 54 – ՊԻՏԻմ ԹէՏԻմ էէչԻԻԻ գաՏԻՃԻմ իչԻՏԻ՝ էպէասի Հայլաթաա մնալիք ասըը, պէՏԻ ասաԻի ասՈը ասՈ կիւնաաէ իՀնաա էաէՃԻմ։ 55 – Զիրաա ԹէՏԻմ ՀագիգաաֆԻՏԻՆ Թաա՚ասի ասըը, վէ գաՏԻՃԻմ ՀագիգաաֆԻՏԻՆ չաաՃԻՃ ասըը։ 56 – ԹէՏԻմ էէչԻԻԻ գաՏԻՃԻմ իչԻՏԻՆ պէՏԻաէ, պէՏԻ ասաԻի ասԱըՏԻՆ օլաաԻՃԻմ՝ 57 – Հալլ օլաաԻ Փէաէրը պէՏԻ իրասել էԻաԻԻԻ, պէՏԻ ասաԻի Փէաէրին աէաէ պԻչԻԻԻ Հայլաթաա օլաՃագլաՃմԻՏԻՃԻաԻ, պէՏԻ էէչԻԻԻ ասաԻի պէՏԻմ աէաէաԻմԻՏԻՃԻ Հայլաթաա օլաաՃագ ասըը։ 58 – Սէմաաասան Նաագիլ օլաաԻ էքմէք պաւ ասըը. էճասաաՏԻՃԻզ մէՏԻՆի էէչԻԻԻ վէՀԻՏ էԻմէՏԻլէրի կիսի աէչԻԻԻ ասըը. պաւ էքմէքի էէչԻԻԻ իլ էլ էպէաա Հայլաթաա օլաՃագ ասըը։

59 – Գաւ չէՃԻլէրի ԿափաաՃաաՃԻաա՚ասաա Թաա՚լիմ էաէՃԻՃԻ, սԻՏաաղօզաաա աէչԻԻԻաԻ։

60 – Վէ չաԿիրաալէրիՏաէՏԻՆ ՏԻչէԻԻԻրի պաւնաա իչԻՏԻ սԻՏԻՃԻԻԻրիՏաէՏԻ՝ Գաւ աէօզ ադըը ասըը, պաւնաա քիմ՚ սԻՏԻՃԻԻԻ պԻՏԻՃԻ՝ աէՏԻաԻԻԻ։ 61 – Վէ Յիսաւս չաԿիրաալէրիՏաէՏԻՆ պաւնաաՏԻՆ իւզէրԻՏԻՆ աէչԻԻԻԻՏԻՃԻՏԻՆ պԻլմԻՃԻԻԻ, ասՈլէրԻ իՏԻՃաաՏԻՆ՝ Սիղի պաւ չէՃԻ սիւրէաԻրի՚ՃՃօր մը. 62 – ԷԿԻէր Իպի իլլ իՏՏաաՏԻՆ մնաՃաաաէՏԻաա օլասրաը մնաՏԻալէ չէՃասրաըզըՆԻՃ. . . 63 – ԻՏԻաա էաէՏԻՆ՝ Իաաէ՝ ասրը, ԹէՏԻՆ Հիչ պԻր Փա՚իաէ էԻմէՃ. պէՏԻմ սիղէ աէՃԻԻԻէսԻԻմ աէօզԻԻԻէ բաաՏ վէ Հայլաթաա ասըը։ 64 – ԼաւբԻՏԻՆ սիղաէՏԻՆ պա՚զը իՏՏաաՏԻՏԻՃԻաաՏԻՆ քիմսէՏԻԻԻէ վաաՃ ասըը՝ ասէաի. չիւՆԻՃԻ Յիսաւս իՏՏաաՏԻՏԻՃԻաաՏԻՆ քիմսէԻԻԻ օլասրաըզըՆԻՃ վէ քէՏԻաՏԻՆ էլէ վԻրէՃԻՃ օլաաՏԻՆ քիմ՚ իսԻՃԻՃԻՆ իսԻՃԻաաաէՏԻՆ պԻլԻԻԻ իսԻՃ։ 65 – Վէ էաէՃԻմ պաւնաա իչԻՏԻՆ սԻղԻ՝ Հէչ քիմսէ փէաէրիմ Թաւրաաֆընաաս քէՏԻաՏԻՆսէ վէրԻԻԻմԻՃԻՃ պաՏԻաս կէլէմՃԻՃ՝ ասէաի՝ ասէաի։

66 – Գաւնաուն իւզէրինէ չաԿիրաալէրիՏաէՏԻՆ ՏԻչէԻԻԻրի կէրի չէքԻԻԻԻ՝ սրԹԻՃԻ ասըը իլլ պէՃրաալէր կէզմԻՃԻԻԻ իսԻՃ։ 67 – Իմաի Յիսաւս օՆ իքԻլէրէ՚ Սիրզ ասէաի մի կիրմԻՃԻ իսԻՃէրսինիՃ՝ ասէաի։ 68 – Սէմաաի Պէաարաա ասԱաս ճէվապԻՆ՝ Նաա Ի՚ասրաա, քիմԻՃ կիսէԻԻմ, էաէՏԻ Հայլաթ աէօզԻԻԻէ սէՏԻաէ ասըը։ 69 – Պիզ ասաԻի իմաաՆ էաէՃԻմ, Իպի Ուբլաա Ի[իլ Հայլ] Քրիաաաա սէՆ իսԻՃԻՃԻՆ պԻլմԻՃ՝ ասէաի։ 70 – Յիսաւս ասՈլէրէ իՏԻՃաաՏԻՆ՝ ՊէՆ սիղ օՆ իքԻլէրի իՏԻՃԻՃաաաա էՃԻմէՏԻմ մի. վէ սիղսէՆ պԻրիՃ ՇէչԻՃաՆ ասըը՝ ասէաի։ 71 – Վէ պաւնաա

*Ե՚ՆԻօք՝ փէաէրիմԻՆ

Digitized by Google

Ցեմանն օղլու Իսկարիովտը Յուդա Հագ-գէնտաս ասոյլէր խոր. ինրա պու քիմսէ օն իքլէէրտէն պիրի իքէն՝ անը էլէ վէ-րէճէք խոր։

ՊԱՊ 7

Վէ պու չէյլէրտէն սօնրա՝ Յիսուս Գալիլէատա կէզէր խոր. վէրա նէհօ-ռիլէր գաթիլինէ գատա էթմէքլէրի խ-չիւն, նէհուտիէտ կէզմէք իսթէմէզ խոր։

2 – Վէ նէհուտիլէրին խայմէ պայ-րամը հասգը օլմուղէ, 3 – Գարնատաշ-լարը անոյ՝ Շաղկիբալէրինին տաթի իշ-լէմիլին 'ամէլլէրի կէօրմէլէրի իչիւն պու-րատան չըգըպ՝ նէհուտիէտ կիմ։ 4 – Յինա հիչ պիր քիմսէ քէնտիսի ա-չիքտար օլմազ իսթէր իքէն, կիպլիճէ պիր չէյ իչլէմիվ. էկէր պունլարը իշ-լէրսէն, քէնտիսի տիհնէտտա իզնար էյ-լէ՝ տէտիլէր։ 5 – Յինա գարնատաշլարը պիրէ ասնա իման էթմէդիլէր խոր։ 6 – Վէ Յիսուս անլէրէ տէտի քի՝ Պէնիմ վագթըմ տատնա կէլմէմիշ, Ֆռագաթ սիզի վագթընըզ տուրմագա հազըր տուր։ 7 – Տիւնեա սիզ պուղդ էտէմէդ, սմ-ման պանաա պուղդ էտէր. չիւնքի պէն անդան հագգընատա 'ամէլլէրինին Ֆռատտա օլտըղընատա չէհտաեթ էտէրիմ։ 8 – Սիզ պու պայրամտա չըգըրընըզ. պէն պու պայրամտա [տատա] չըգմամ։ վէրա պէ-նիմ վագթըմ տատնա թէմամ օլմամըշ տուր։ 9 – Վէ անլէրէ պու չէյլէրի սէօյ-լէյիպ՝ Գալիլէատա գալտը։ 10 – Ամ-մա գարնատաշլարը չըգտըգտան սօնրա, օ զէմման քէնտիսի տաթի աչիքտար օլ-մայարագ, կիպլիճէ կիպի պայրամտա չըգտը։

11 – Նէհուտիլէր տաթի անը պայ-րամտատա արայըպ՝ 'Նէրէտէ տիր' տէրլէր խոր։ 12 – Վէ անդն հագգընատա խալ-գըն արատընատա չօգ գիյմ ա գալ վա-գը' օլարագ, պատ'զըլարը՝ Սաւիհ տիր' տէյիպ, տիկէլէրի տէ' Խայր, անդագ խալգը իզլայ էտիյօր' տէրլէր խոր։ 13 – Ամմա նէհուտիլէրին գօրգուսընա-տան նանչ պիր քիմսէ 'ալէնէն անդն լագգըտրտըրը էթմէզ խոր։

14 – Վէ տրթըգ պայրամդն նըմֆը օլտըգտա, Յիսուս Հէյքէլէ չըգըպ՝ Թա'լիմ էտէր խոր։ 15 – Վէ նէհու-տիլէր Թէ'ացճընա էտէրէք՝ Պու քիմսէ Թա'լիմ օլուն մագ՝ տէյիլ իքէն, քէ-Թապալարը նամ՝ օլ պիրիլէ՝ տէտիլէր։ 16 – Յիսուս տաթի անլէրէ ճէվապ-կէն՝ Պէնիմ Թա'լիմիմ քէնտիսինի տէյիլ, անդագ պէնի իրսալ էտէնին տիր։ 17 – Էկէր պիր քիմսէ անդն իրատաէթինի իճրա էթմէկէ խօհէրտալ, պու Թա'լիմ Ալլահտա'ն մը օլտըղընը, վէ էսթատ պէն քէնտիլիկիմսէն մի սէօյլէտիկիմի պիրէճէք տիր։ 18 – Քէնտիլիկինէն սէօյլէյէն քէնտի 'իզզէթինի տրար. սմմանա քէնտինի իրսալ էտէնին 'իզզէ-թինի տրայան Հագգ տուր, վէ անտէ Հագգըզըդ Եօգ տուր։ 19 – Մովսէս սիզէ չէրի'ատը վէրմէտի մի, վէ սիզ-տէն հիչ քիմսէ չէրի'ատը իճրա էթ-մէդ. Նի՞չիւն գաթիլինի տրայօրտընըզ' տէտի։ 20 – Խալգ տաթի' Մէճնունն սըն, սէնին գաթիլինի քի՞մ տրայօր' տէյիս ճէվապ վէրտիլէր։ 21 – Յիսուս անլէրէ ճէվապկէն՝ Պիր իշ իչլէտիմ վէ ճիւմլինդն Թէ'աճճիւպ էտիյօրտընըզ։ 22 – Մովսէս սիզէ խիթանը վէրտի, (պու տաթի Մովսէստան տէյիլ տիր, անդագ Եճտատտանն տուր,) վէ սիզ սէպէբ կիւնիս տատմ խիթան էտէբթա-նիս։ 23 – Էկէր Մովսէսին չէրի'ատը նագզ օլունմամագ իչիւն սէպէբ կիւ-նիս տատմ խիթան օլունուր իսէ, սպէբ կիւնիս պիր տատմէ քէտամլէնն սըՀՀէթ վէրտիյիմ իչիւն պանաս տատըլըՕյօր մը պէնդը։ 24 – Կէօրճէնիւշէ կէօ-րէ հիւքմ էթմէյինիզ, անդագ 'ատ-տատլէրէթ կէօրէ հիւքմ էյլէյինիզ' տէտի։

25 – Օ զէմման Սրուսաղէմլիլէրտէն պա'զըլարը տէրլէր խոր քի՝ Գաթիլինի տրատտըգլարը պու տէյի՞լ մի տիր. 26 – Վէ իշթէ 'ալէնէն սէօյլէյօր, վէ անաս հիչ պիր չէյ տէմէյօրլար. 'ատէ-պու բէ'իսլէր պունաս Հագիգաթէն Ֆրիստոս իսկինի պիլիյիլ'ր մի։ 27 – Լագէն պիզ պունաձն նէրէ-տէն օլտըղընը պիլիրիզ. սմմանս Ֆրիս-տոս կէլտիյի զէմման՝ նէրէտէն օլտը-ղընը քիմսէ պիլմէզ։

28 – Վէ Յիսուս Հէյքէլտէ Թա'լիմ էտէր իքէն, նէհուս էտէրէք՝ Հէմ պէնի պիլիրսինիզ, հէմ տէ նէրէտէն օլ-տըղընը պիլիրսինիզ. վէ պէն քէնտիլի-կիմսէն կէլմէտիմ՝ Ֆռագաթ պէնի իր-սալ էտէն Հագգ տուր, քի սիզ անը պիլմէդընիզ։ 29 – Պէն անը պիլիրիմ՝ զիրա պէն անտէն իմ, վէ հէմ պէնը օ իրսալ էյլէտի' տէտի։ 30 – Պունունն

Digitized by Google

ի՛ւզերինէն ան՛որ թա՛ւմազա գա՛սա էթա՛ւիլէր խա՛ տէ, հի՛չ պի՛ր քի՛մնէ ա՛ռնա էլ ա՛զաթմա՛սօղը, չի՛ւնքի ան՛րն վա՛գթը տա՛հա կէլմէմի՛շ խո՛։ 31 – Վէ խա՛լգատան՝ նի՛չէլէրի՛ ա՛ռնա ի՛մանի՛ ե՛ւտիպ՝ Փէրհա՛սա կէլա՛տի՛ զէ՛մանն պա՛ւնա՛ւն ի՛ծրա՛ս էթա՛խ՛ի՛ մի՛ւ՝ ճի՛ւզէլէրա՛տէն զի՛յատէ՛ մի՛ էտէ՛ճէք՝ տէ՛ւտիլէր։

32 – Ֆէրհի՛լէր խա՛լգըն ան՛ըն հագգը՛նա՛ս պա՛ւ մի՛ախի՛ւհի՛ւ գի՛յլ ու գա՛ալ էթա՛խ՛ինի՛ն իշլէտի՛ւ՝ Փէրհի՛լէրը իլէ պա՛ւշ քա՛ւհինլէր ան՛որ թա՛ւմազ իւզրէ մէ՛՛մա՛ւրլա՛ւ կէօնտէրտի՛լէր։ 33 – Վէ Ցհա՛ւա՛ Տա՛ւնա պի՛ր ազ մի՛ւատէ՛ի՛ տի՛զինն իլէ պէրա՛ւպէր իմ՛. ա՛ռնէն ո՛ւնը՛ւա պէ՛ւնի՛ իրա՛ւալ է՛ւեն՛ւէ կի՛տէրմի՛ւ։ 34 – Սի՛ւ պէ՛նի՛ ա՛ռա՛ւշդ ա՛ռա՛ պա՛ւ-լմի՛ւյա՛ճ՛ագ՛ըն՛ըզ, վէ պէ՛նիմ՝ պա՛ւլա՛ւնո՛ղը՛մ՝ ե՛ւրէ տի՛ւ կէլէմէ՛ցի՛ն՛ի՛ւ՝ ա՛տա՛ւ։ 35 – Պա՛ւնա՛ւն իւզէրի՛ն՛է նէ՛ւնա՛ւտի՛լէր պի՛ւրի՛ պի՛ւրի՛ն՛է՝ Պա՛ւ նէ՛ւրէ՛ւլ կի՛տէ՛ճէք տի՛ւր քի՛ պի՛ւ քէ՛ն՛ահի՛ն պա՛ւ-լմի՛ւյա՛ճ՛ագ՛ը՛ղը։ 'ա՛ճէ՛ւա՛ ճա՛ւնա՛ւնի՛լէր իչի՛ն՛է տա՛ւղը՛լմի՛ւշ օլա՛ն՛ւա՛ս-բա՛ կի՛տի՛ւ ա՛տ, ճա՛ւնա՛ւնի՛լէրէ՛ մի՛ թա՛՛-լի՛մ է՛ւէ՛ճէք։ 36 – Պէ՛ն՛ի՛ւ ա՛ւս-ա՛յլա՛ւ ա՛ւս-ա՛ պա՛ւ-լմի՛ւյա՛ճ՛ագ՛ը՛ղը՛ը՛ղ, վէ պէ՛նիմ՝ պա՛ւ-լըճ՛ա՛ւղը՛մ՝ ե՛ւրէ տի՛ւ կէլէմէ՛ցի՛ն՛ի՛ւ, ա՛տա՛ւի՛ պա՛ւ քէ՛լա՛մ՝ նէ՛՛ տի՛ւր՝ ա՛տա՛ւի՛լէր։

37 – Վէ պա՛ւյրա՛մ՛ն՛ ա՛ռն վէ պէ՛ղի՛ւ-ք կի՛ւն՛ահի՛ւնտէ ցհա՛ւա՛ ա՛ւս-ա՛ւրա՛ւշ ն՛ի՛ւա՛ ե՛ւ-ա՛ւէրքէ՛ք՝ ի՛ւկէր պի՛ր քի՛մնէ ա՛ւս-ա՛ւմի՛ւշ ի՛ւ-ա՛ւ, պա՛ռնա կէ՛ւնի՛ւ ի՛ւշի՛ն՛։ 38 – Հէ՛ր քի՛մ՛ քի՛ պա՛ռնա ի՛մանն է՛ւա՛ւրա՛ւբ, քէ՛ւթա՛ւպէ՛ւն ա՛ւս-ա՛ւ-ւ-ա՛ւրա՛ւղը՛ղը վէ-ճ՛ն՛ւլէ, պա՛ւճ՛ն՛ւնա՛ւն՛ա՛ւն ա՛ւէրքի՛ ա՛ւս-ա՛ւ ը՛ւմի՛ւա՛ղ-լա՛ւրը՛ ճ՛ւէրե՛ւ-ճ՛ա՛ւն է՛ւա՛ւտե՛ւ-ճ՛ւէք ա՛տի՛ւր՝ ա՛տ՛ւտի՛։ 39 – Պա՛ւնա՛ւ-ա՛ւտ՛ւքի՛ քէ՛ն՛ահի՛ւնէ ի՛ւմա՛ւն է՛ւա՛ւնի՛ւլէրի՛ւն՛ ա՛ւ-լա՛ւճ՛ա՛ւգ-լա՛ւրը՛ Ի՛ւ-ւ-ճ՛ւէն՛ ա՛ւէ՛ւլէ՛ւտի՛։ զի՛-ւրա՛ ցհա՛ւա՛ հէ՛ն՛ա՛ւգ թա՛՛ւվի՛ւ օլա՛ւն՛ա՛ւմա՛ւ-ւրը՛ւղը ի՛ւշի՛ւն Ի՛ւ-ւ-ճ՛ւ [ի՛ւ-լ Գ՛ւա՛ւա՛ւ] ա՛ւս-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ Վէ՛ւէ՛ւտէ՛ւ ա՛ւէ՛ւվի՛ւ խո՛։ 40 – Խա՛ւլգ-ա՛ւտի՛ւն՛ ն՛ի՛ւշլէ՛ւրի՛ւ ա՛ւս-ա՛ւ ա՛ւէօվհ՛ւ ի՛ւշի՛ւհ-ա՛ւ-ւ-ի՛ւքլէ՛ւրի՛ւն՛-ա՛ւ՛՝ Ֆի՛ւ-լ հագ-ի՛ւգէ՛ւ ա՛ւս-ա՛ւ օ՛ւ-լ ֆէ՛ւ-լզա՛ւմ՛ւկը՛ւ ա՛տի՛ւր՝ ա՛տ՛ւտի՛ւլէր։ 41 – Պա՛ւշգ-ա՛ւլա՛ւրը՛ Պա՛ւ Ֆ՛ւրի՛ւա՛ւտա՛ւ ա՛ւրը՛ ա՛տ՛ւտի՛ւլէր։ զա՛ւյրի՛ւլէրի՛ւ ի՛ւ-ա՛՛՝ Նա՛ւ Ֆ՛ւրի՛ւա՛ւտա՛ւ Գ՛ւա՛ւլի՛ւլէ՛ւա՛ւտա՛ւ՛ն՛ մ՛ը՛ կէ՛ւլէր։ 42 – Ֆ՛ւրի՛ւա՛ւտա՛ւ Դ՛ւա՛ւ-լի՛ւհ-ի՛ւն՛ ն՛ա՛ւլի՛ւհ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւն՛ էվ՛ւ Դ՛ւա՛ւ-լի՛ւհ-ի՛ւն՛ օ՛ւ-լ-ա՛ւ-ւ-ը՛ւ Բ՛ւէ՛ւթ-լէ՛ւ-ճ՛ւէմ՛ ն՛ա՛ւմ՛ ք՛ւէ՛ւօ՛ւտէ՛ւն՛ կէ՛ւլէր՝ ա՛ւէ՛ւյի՛ւ ք՛ւի՛ւմ՛ւ ա՛ւ-լ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ ա՛ւ-լ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ ա՛տ՛ւտի՛ւլէր։ 43 – Պէ՛ւշ-լէ՛ւճ՛ ա՛ւրն՛ն՛ հագ-ի՛ւգէ՛ւ-ն՛ա՛ւ-ւ-ա՛ւ ի՛ւ-ա՛ւ-լ պէ՛ւշ-ի՛ւն՛-ա՛ւտ՛ ի՛ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ ա՛ւ-լ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ ա՛տ՛ւտի՛ւլէր։ 44 – Վէ ա՛ւ-լէ՛ւրտէ՛ւն՛ պա՛ւ'զ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ ա՛ւ-լ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ ա՛տ՛ւտի՛ւլէր։

մա՛ւգ ի՛ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ ա՛տ՛ւտի՛ւլէր։ 45 – Վէ մի՛՛ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ պա՛ւշ ք՛ւէ՛ւա՛ւն՛ի՛ւ-լէ՛ւրը՛ ի՛ւլ Ֆէ՛ւրի՛ւհ-ի՛ւլէ՛ւրի՛ւն՛ է՛ւա՛ւն՛ի՛ւա՛ ա՛ւէ՛ւյի՛ւքլէ՛ւրի՛ւն՛ա՛ւ՛, ա՛ւն՛լէ՛ւրէ՛ Նի՛՛ չի՛ւն՛ ա՛ւն՛ը՛ ա՛ւէ՛ւի՛ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ ա՛տ՛ւտի՛ւլէր։ 46 – Մէ՛՛-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ զէ՛ւվ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ Պա՛ւ ա՛ւտ՛ւտէ՛մ՝ կի՛ւպ ա՛ւս-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ ա՛տի՛ւր՝ ա՛տ՛ւտի՛ւլէր։ 47 – Վէ պա՛ւշ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ ի՛ւ-ա՛ւզէրի՛ւն՛ Ֆէ՛ւրի՛ւհ-ի՛ւլէ՛ւրը՛ ա՛ւն՛լէ՛ւրէ՛ զէ՛ւվ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ն՛՝ Սի՛՛ւ ա՛տ՛ւտի՛ւլէր։ ա՛ւ-լ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ ա՛տ՛ւտի՛ւլէր։ 48 – Ր՛ւ-ի՛ւ-լէ՛ւրտէ՛ւն՛, հա՛ւխտա՛ Ֆէ՛ւրի՛ւհ-ի՛ւլէ՛ւրի՛ւն՛ պի՛ր քի՛մնէ ա՛ռնա ի՛մանն է՛ւա՛ւ-ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ մի՛։ 49 – Ա՛մմա՛ւ չէ՛ւր՛ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ պի՛ւ-ի՛ւ-ն՛ պա՛ւ խա՛ւլգ մի՛ւ-լ՛ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ ա՛տ՛ւտի՛ւլէր։ 50 – Կէ՛ւճ՛ւէ՛ւլի՛ւն՛ ա՛ւն՛ը՛ ճ՛ւա՛ւն՛ը՛ա՛ւ՛ կէ՛ւլմի՛ւշ օ՛ւ-լ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ Նի՛ւկո՛ւդ-ի՛ւմա՛ւ ա՛ւն՛լէ՛ւրտէ՛ւն՛ պի՛ւրի՛ւ օ՛ւ-լ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ մի՛ւ-լ՛ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ ա՛տ՛ւտի՛ւլէր։ 51 – 'Ա՛ճէ՛ւա՛ պի՛ւ-ի՛ւմ՛ չէ՛ւր՛ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ պի՛ւր ա՛ւտ՛ւմի՛ւ է՛ւվի՛ւլէ՛ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ ա՛տ՛ւտի՛ւլէր։ ա՛ւ-լ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ-ւ-ա՛ւ՛ ա՛տ՛ւտի՛ւլէր։ Ի՛ւ

քառեակք, պիրկեր պիրկեր չըգտըլլաք, վե Յիսուս եալլընըզ գալաք. գարէ տոպի օրթառաս տուբուլյոր իսի։ 10 – Վե Յիսուս տօղրուլուզ գարըլտաճն պաշըտա պիր քիմնէյի կէօրմէմէլէն, ատնա՝ Էյ գարըր, օլ տա՛ւա՛ճըլարդ նէ՞րէտե տիր, հիչ պիրի՝ 'ալէյհինէ հիւ-քմ էՅՅամէտի մի՝ տէտի։ 11 – Օ տաճի՝ Հիչ պիրի, Իֆէնտի, տէմէթէյլէ, Յիսուս ատնա՝ Ինէն տաճի՝ 'ալէյհինէ հիւ-քմ էՅՅամէտ. կիտի, ատրըգ կիւնաճ Իլլէմէ՝ տէտի։

12 – Վէ երնէ Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝ Պէն տուխունաճըն Նուբու իմ. պատնա Թապի՛ օլան՝ գուլմէթաե եհուքիւմէյ, ատճագ Հայատի Նուբունա մայլիք օլաճագ տըր՛ տէտի։ 13 – Ֆէքիսիլէր տաճի՝ ատնա՛ Սէն քէնտի Հագգընա չէհատէթ էտըբսին, սէնին չէհատէթին Հագգ տէյիլ տիր՛ տէտիլէր։ 14 – Յիսուս անլէրէ Ճէվապէն՝ Հէր նէ գատաբ պէն քէնտի Հագգըմատա չէհատէթ էտըբէմ տէ, չէհատէթիմ Հագգ տըր, գիրա ներէտէն կէլտիյիմի վէ ներէյէ կիտէճէյիմի պիլիրիմ. ամմ խէ ներէտէն կէլտիյիմի, նա ներէյէ կիտէճէյիմի պիլմէզսինիզ։ 15 – Սիզ Ճիմանիձէ հիւ-քմ էտէրսինիզ. պէն հիչ քիմսէյի հիւ-քմ էՅՅամէմ՝ 16 – Վէ էկէր պէն հիւ-քմ էՅՅամէմ տէ, պէնիմ հիւ-քմիւմ Հագգ տըր. գիրա եալընըզ տէյիլ իմ, ամմա պէն վէ պէնի իրսալ էտէն Փէտէր պէրաապէր Ֆէ։ 17 – Վէ իքի տատմին չէհատէթի Հագգ օլտըգը չէրի՛ատճընըզտա տոպի ներգըմէզ տըր։ 18 – Պէն քէնտի Հագգըմատա չէհատէթ էտէրիմ. պէնի իրսալ էտէն Փէտէր տոպի պէնիմ Հագգըմատա չէհատէթ էտէր՛ տէտիւ։ 19 – Օ՛լ վագըթ ատնա՝ Փէտէրին նէ՞րէտե տոր՛ տէտիլէր. Յիսուս՝ Նէ պէհի, նէ տէ Փէտէրիմի պիլիրսինիզ. էկէր պէնի պիլսէ խոյնիզ, Փէտէրիմի տոպի պիլիր խոյնիզ՛ տէյիւ ճէվապ վէրտի։

20 – Խմոի Յիսուս պու սէօզլէրի հէյքէտ թա՛յիմ էտէր իքէն՝ խապիհէտե սէՅլէտի, վէ ատր հիչ քիմսէ թուԹմատաբ, գիրա վագըթը տատհա կէլմէմիշ իսի։

21 – Յիսուս թէքրաբ անլէրէ խիթապէն՝ Պէն կիտէրիմ, վէ պէհի ատրայըպ տատ կիւնաչդընըզտա էօլճէքսինդիզ. պէհիմ կիտէճէյիմի եէրէ սիզ կէլմէզսինիզ՛ տէտի։ 22 – Պուհատն իւղէրինե նէհատաներ՝ 'Ա՛ճէպատ քէնտի քէնտինի էօլտիւրճէ՞ք մի տըր քի՝ Պէհիմ կիտէճէյիմ եէրէ սիզ կէլմէզսինիզ՝ տէյօր, տէտիլէր։ 23 – Օ տաճի՝ անլէրէ՝ Սիզ աշաղըտան սընըզ, պէն էօգաբրտան իմ. սիզ պատ տիւնէատան սընըզ, պէն պատ տիւնէատան տէյիլ իմ։ 24 – Պու էճլէտէն սիզէ՝ կիւնատհլաբընըզտա էօլէճէքսինիզ՛ տէտիմ. գիրա էկէր պէն խոյխումէ ինանմազատնըզ, կիւնատհլաբընըզտա էօլէճէքսինիզ՛ տէտի։ 25 – Պուհատն իւղէրինե անա՝ Սէն քիմ սին՛ տէտիլէր. Յիսուս տատի անլէրէ տէտի քի՝ Էվվէլէնէն պէրու հէմատն սիզէ տէյլէտիյիմ զաբ իմ։ 26 – Սիզին Հագգընըզտա տէյլէմէյէ վէ հիւ-քմ էՅՅամէյէ չօգ չէյլէրիմ վար. Լաքին պէհի իրսալ էտէն Հագգ տըր. վէ պէհի տուխունատսա անտէն իչինէտիյիմ էհյլէրէ տէյլէրիմի։ 27 – Անլէր՝ քէնտիլէրինե Փէտէր Հագգընատա տէյլէտիյինի տանկիմատըլար։

28 – Վէ Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝ Իպն իւ լինատըր եհուքէյէ գալտըրատըղընըզտա, պէհն իտիյիմի վէ քէնտիլէյհիմատն հիչ պիր շէյ էՅՅամէյէ լաքին Փէտէրիմին պատնա Թա՛յիմ էՅՅամիյէ իւզրէ պու շէյլէրի տէյլէտիյիմի պիլէճէքսինիզ։ 29 – Վէ պէհի իրսալ էտէն պէհիմ իլէ պէրաապէր տիր. Փէտէր պէհի եալընըզ պրագմատը, չիւնքի պէհ տատ՛իմա անըն բիրգատը օլատն շէյլէրի իՅճրա էտէրիմ՛ տէտիւ։

30 – Պու շէյլէրի տէյլէր իքէն՝ չօգ քիմսէյլէր ատնա իման էՅՅամիյէր։ 31 – Օ՛լ վագըթ Յիսուս քէնտինե իման էտատն Նէհուտիլէրէ խիթապէն՝ Էյհէր տիզ պէհիմ քէլատմմատա գալըրատանըզ, ֆիլ Հագիգէ շահիդլէրիմ օլուպ, 32 – Հագիգատը պիլէճէքսինիզ, Հագիգատ տատի տիզ ազատ էտէճէք տիր՛ տէտի։ 33 – Անա՛ Պիզ Աբրահամ զիւրրիյէթի իզ, վէ հիչ պիր վագըթ քիմսէյէ գուլլուգ էՅՅամէտիգ. սէն նատըլ՝ Ազատ օլաճագսընըզ՛ տէյօրսըն, տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր։ 34 – Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Հագիգատէն, Հագիգատէն տիզէ տէրիմ քի՝ Հէր քիմ կիւնահ իշլէսէ, կիւնահըն գուլու տըր։ 35 – Գուլ տատի խանէտ իլ էլ էապտ պագի գատմազըպ՝ օղուլ իլ և էապտ գատըր։ 36 – Խմոի էկէր Օղուլ տիզի ազատ էտէրսէ, ֆիլ վագը՛ ազատ օլաճագսընըզ։ 37 – Աբրահամ զիւրրիյէթի օլտընըզընըզ պիլիրիմ. ամմ

մա գաթլիմի ասպայօրպնրզ, չինչքի քէլամդմ տէրուհինիզամ եէր թուխմայօր։ 38 – Պէն փէտէրիմին եանընտա կէօրմուշիմիս սէզլէրիմ, սիզ սամի փէտէրինիզին եանընտա կէօրմուշնիւզ չէյլէրի եափաքընրզ՝ տէսի։ 39 – Անա ճէվապն՝ Պզիմ փէտէրիմիզ Աբրահամ տըր՝ տէսիլէր։ Յիսուս անլէրէ տէսի քի, Աբրահամդն էվլատը օլսա իսինիզ, Ապրահամդն՝ ամէլ լէրինէ ամիլ օլսը իսինիզ։ 40 – Ճոգափ չիմնի պէնիմ, եանի Ալլահ թարսափընտան իշիթմիշիմ հագիգաթը սիզ սէզլէյէն պիր ատամին գաթլինէն տրայօրպնրզ. Աբրահամ պուննս եափմասը։ 41 – Սիզ փէտէրինիզին՝ ամէլլէրինէ ամիլ էտերսինիզ։ Իսինի ասնա՝ Պիզ վէլէտ ճինս աճխէլ իդ, պիզիմ պիր փէտէրիմիզ վար, օ տաս Ալլահ տըր՝ տէսիլէր։ 42 – Յիսուս տահի անլէրէ տէսի քի՝ Էկէր Ալլահ Փէտէրինիզ օլսա իսին, պէնի սէվէր իտինիզ։ չինչքի պէն Ալլահտան խուրաճ էտիպ կէլտիմ. վիրա քէնտիլիմինէն կէլմէտիմ, լաքին պէնի օ իրտաալ էճտի։ 43 – Նի՛չին պէնիմ սէօզիմիս անլամըյօրպնրզ. չինչքի պէնիմ քէլամըմըզ տիկլէյէմէզսինիզ։ 44 – Սիզ պապանընրզ Շէյթանտան ոլնրզ, վէ պապանընրզն չէհվեթլէրինի փի՛լիլ կէճիրմէք իսթէրսինիզ. օ խալխտան պէրու գաթլի խոն, վէ հագիգաթտա ադամի էճմէտի, վիրա անտէ հագիգաթ եօգ տըր. եալան սէզլէտիմի վաղթը քէնտի չէյլէրինտէն սէյլէը, վիրա եալանճը վէ եալան պապասը տըր։ 45 – Ամմա պէն հագիգաթը սէյլէտիմիմ իչիւն պանտա ինանմադընըզ։ 46 – Սիզտէն քի՛մ իւզէրիմտէ գինանդ իսպաթ էտէ պիլիր. վէ հագիգաթը սէյլէյօր իսէմ, նի՛չին պանտա ինանմադընըզ։ 47 – Ալլահտան օլան՝ Ալլահդն քէլամըլարընը տինկլէր. սիզ Ալլահտան օլմադուդրընըզտան տինկլէմէզսինիզ։ 48 – Նէհուտլէր անտա ճէվապնէն՝ Սանա Սամարիալը վէ մէճնունն տէսիլիմիզ տօղրու տէյթի՛լ մի՛ տէսիլէր։ 49 – Յիսուս ճէվապնէն՝ Պէն մէճնունն տէյիլ իմ, լաքին Փէտէրիմէ հիւրմէթ էտէրիմ, սիզ խէ պէնի թաճգիր էտիյօրսընըզ։ 50 – Վէ պէնն քէնտի՝ իզզէթիմի արամամ. անը արամըյըզ հիւքմ էտէն վար տըր։ 51 – Համդիգաթէն, համդիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Էկէր պիր քիմսէ պէնիմ քէլամըմը տինդիգ էտէրսէ, իլ էվէտ էօլմէմէ կէօրմէյէճէք տիր՝ տէսի։ 52 – Օլ վագթի Նէհուտլէր անտա՝ Մէճնունն ալտընընը չիմսի պիլիրիզ. Աբրահամ վէ փէյղամպէրլէր վէֆամ էթմիլէր, վէ սէն՝ Էկէր պիր քիմսէ պէնիմ քէլամըմը տինդիգ էտէրսէ, իլ էվէտ էօլմէմ թամմայօճագ՝ տէյօրսըն։ 53 – Սէն վէֆամ էթմէյճ օլսն փէտէրիմիզ Աբրահամնան պէդիթ մի սէն. փէյղամպէրլէրը տահի վէֆամ էթմիլէր. սէն քէնտինի քի՛մ՝ տահա էտէյօրսըն՝ տէսիլէր։ 54 – Յիսուս ճէվապնէն՝ Էկէր պէնն քէնտիմի թա՛զիզ էտէրսէմ, իզզէթիմ պիր չէյ տէյիլ տիր. պէնիթա՛զիզ էտէն՝ փէտէրիմ տիր, քի տիզ անլն Ղադգրնտան՝ Ալլահըմըզ տըր՝ տէյօրսընըզ. 55 – Վէ անը թաճնըմտադընըզ. ամմա պէն անը պիլիրիմ, վէ Անը պիլմէմ տէսէմ, տիզին կիպի եալանճը օլուրըմ. լաքին անը պիլիրիմ վէ անըն քէլամընը տինդիգ էտէրիմ։ 56 – Փէտէրինիզ Աբրահամ պէնիմ կիւնիմիճի կէօրմէյէ տըր՝ կէօրտիւ վէ մէսրուր օլտը՝ տէսի։ 57 – Վէ Նէհուտլէր անտա՝ Տահա էլլի եաշընտա տէյիլ իդէն, Աբրահամը տահի մի կէօրտիւն՝ տէսիլէր։ 58 – Իսուս անլէրէ՝ Համդիգաթէն, համդիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Աբրահամ մէվճուտ օլմազտան ագադտ պէնն մէվճուտիմ՝ տէսի։ 59 – Օլ վագթի իւզէրինէ ղամմագ իւզրէ թաշլադը գալդըրդըլար. Յիսուս իսէ կիզլէնտի, վէ տօրթլարընտան կէչէրէգ, հէյքէլտէն չըգդը պէյլէճէ կիթտի։

ՊԱՓ 9

Վէ կէչէր իգէն, տանատան տօղմա քէօր պիր տահմ՝ կէօրտիւ։ 2 – Շագիրթլէրի տահի՝ տա՝ մըզ՝ տալիմ, պուննս քէօր տօղմադնա քէնտինիզի՞ մի, եօգսա վալիտէյնինի՞ մի կիւնահ իշլէմեսի սեպեպ օլտու՝ տէյէրէք սօւ՛ալ էթտիլէր։ 3 – Յիսուս ճէվապէն՝ Նէ անդն նէ տէ վալիտէյնինի կիւնահ իշլէմեսի, ֆաագաթ Ալլահդն իշլէրի անտէ պէյտան օլունմասը իչինէ օլ գո՛։ 4 – Կիւնտիւզ օլուրգճա պէնի իրսալ էտէնին իշլէրինէ իշլէմէգիմիզմ լազըմ տըր. կէճէ կէլիր՝ քի օ գիմսէ պիր քիմսէ իչ իշլէյէմէզ։ 5 – Կէն

Digitized by Google

ասիւնեատաս պուլուհորդեաս, ասիւնեատնէն նաւթաս իմ՝ ատեան։ 6 – Պու չէյլէրի ատեաքտաէ, եէրե թիւքիւրիւ՝ թիւքիւքչէ պայչըդ եաֆտոը, վէ պայչըդը քէօրփէն կէօղլէրի իւզէրինէ սիւրիւզ, ատաս, 7 – կիթ՝ Սէլիմատ հաւուզնատաս (քի Իսրայէլ օլունմըշ տէմիէք տիր) եըլդանն՝ ատտի. օ տաֆթի կիտիպ եըլդանտաը, վէ կէօրիւը օլտըղը հալտէ կէլտիւ։ 8 – Պունտան իւզէրինէ գօնչըլտըը վէ անդն *քէօր իսիլինի եվվէլտէն կէօրէնէլէր՝ Օլ օթոուրտաղ ատիէնճիլիք էտէն պուս ատիլ՛ մի՝ ատեանէր։ 9 – Պա՛զըլտըը՝ Պու տոըր, վէ պա՛զըլտըը՝ Աննա պէնգէր՝ ատտիլէր. քէնտիսի՝ Պէն իմ՝ ատտի։ 10 – Օլ վագթի անաս՝ Սէնին կէօղլէրինն նամարլ այչըլտը՝ ատտիլէր։ 11 – Օ ճէվապ վէրիպ Յիսուս ատէնէլէն պիր ատամ պայչըդ եաֆթով կէօղլէրիմ սիւրտաիս, վէ պաննա՝ Սէլամատ [հաւուզնատ] կիտիպ եըլդանն՝ ատտի. պէն տաֆթ կիտիպ եըլդանտըղընատաս կէօղլէրիմ կէօրիւը օլտու՝ ատտի։ 12 – Անդէր տաֆթ անաս՝ Օլ ատամ նէրէտտ տիր՝ ատտիլէր. Պիլմէմ՝ ատտի։

13 – Օլ մուգատտէմա քէօր օլանը ֆէրիսիլէրէ կէօթիւրտիլէր։ 14 – Ցիտատէն պայչըդը եաֆթով անդն կէօղլէրինի ատչտրդը զէմտան ատպի կիտնիս իտտի։ 15 – Վ՚է եինէ ֆէրիսիլէր՝ կէօղլէրինի նամարլ այչըլտը՝ տէյիս անաս սիս՛ալ եթտիլէր. օ տաֆթի անդէրէ՝ կէօղլէրիմէ պայչըդ գօտտս, եըլդանտըմ ատտա կէօրիւ յօրըմ՝ ատտիպի իւզէրինէ, 16 – Ֆէրիսիլէրտէն պա՛զըլտըը տէտիլէր քի՝ Պու ատտէմ Սայլատտան տէյիս աիր, չինքի ատպի կիտնիտնէ րի՛այէթ էթմէզ. պաշգալտրը՝ Կիտնաչքեատ ատտի՝ պէզլէ մի՛ ճիզլէր նամարլ բճքա եէտ պիլիր՝ ատտիլէր. պէզլէճէ սըրալտրընատա իսթիլտիֆ օլտու։ 17 – Թէքրար քէօրէ՝ Սէնին կէօղլէրինի աչտրդընատան տօլայը անդն Հաւգդընատա նէ՞ ատեսին՝ ատտիլէր. օ տաֆթի՝ Փէյղամպէր տիր՝ տէտի։ 18 – Լաքին Եհտատիլէր կէօղլէրի աչտրանդն վալոհէյինի չագրըրճայա գատտար, անդն քէօր օլուգ տատ կէօղլէրի աչտրտրդնատ ճնանմայտաղ. 19 – Անդէրէ սիս՛ալ իլէ՝ Սիզին օլ քէօր տօղտտս ատտիյինիզ օղլընըզ պո՛ս մը տոը. չինքի եա նաճ՛ալ կէօրիւ յօր՝ ատտիլէր։ 20 – Անդն վալհէյինի անդէրէ ճէվապէն՝ Պաս պիզիմ օղլընըզ օլուա՝ քէօր տօղտըղընը պիլիրիզ. 21 – Ֆաղաթ չինտի նատ՛ալ կէօրաչիյինիս պիլմէյիզ. եաթօտ անդն կէօղլէրինի քի՛մ ատչտրդընը պիզ պիլմէյիզ. քէնտիսի պայիղ տիր, անաս սիս՛ալ էտինիզ. քէնտի հագգընատս քէնտիսի սէօյլէսինն՝ ատտիլէր։ 22 – Անդն վալհէյինի եէհուտիլէրտէն գօրգտրդլարը իչիւն պէզլէ սէօյլէսիլէր. զիրա եէհուտիլէր՝ Էկեր պիր քիմսէ անդն Քրիստոս օլտըղընը իգրար էտտէրսէ, ճեմսա՛ատտան խարաճ օլաճմատը իչիւն ագաէմճէ պիլ խարիֆտաղ գատարար գըլմիշլար իտտ։ 23 – Պու սէպէպտէն վալհէյինի՝ Քէնտիսի պայիղ տիր, անաս սիս՛ալ էտինիզ՝ ատտիլէր։ 24 – Իմտի մուգատտէմա քէօր օլանն ատտմի թէքրար չագրըրդ. անաս՝ Ալլահա համտո էյլէ. պիզ օլ ատտմին կիւնահքեատ իտտիյինի պիլիրիզ՝ ատտիլէր։ 25 – Օ տաֆթի ճէվապ վէրիպ՝ Կիւնահքեատը օլուգ պուդունը պիլմէմ, պիր չէյ պիլիրիմ քի՝ պէն քէօր իտտմ՝ չինտի կէօրիւ յօրըմ՝ ատտի։ 26 – Վ՚է եինէ անաս իսթիտպէն՝ Սանաս նէ՞ եափտը, կէօղլէրինի նամարլ այչտը՝ ատտիլէր։ 27 – Իսկ անդէրէ ճէվապպէն՝ Սէզ չինտի սէօյլէտտիմ վէ իչիճմէսինդիզ. նէ՞չինն թէքրար իչիճմէք իստիյօրսընըզը. 'ատճէպատ սի՛զ ատ մի անաս չակիրտ օլմագ իսթէրսինիզ՝ ատտիլէր։ 28 – Պուճնէյաք անաս չէճմ էտտիպ՝ Անդն չակիրտի սէն տիր, պիզ իսկ Մուհամմէտին չակիրտի իզ։ 29 – Պիզ Ալլահդն Մուհամատ սէօյլէտտիկինի պիլիրիզ. ամմատ պուճնաճն ներէտէն օլտըղընը պիլմէյիզ՝ ատտիլէր։ 30 – Օլ ատտմ անդէրէ ճէվապէն՝ Պու 'ատճիպ պիր չէյ տիր. օ պէնիմ կէօղլէրիմի աչմըշ իքէն, պիզ անդն ներէտտէն օլտըղընը պիլմէզսինիզ։ 31 – Պիլիրիզ քի՝ Ալլահ կիւնահքեատլարը տինկլէմէզ, անճագ պիր քիմսէ եէկ ի թաագիա օլուգ տատ անդն իրատտէֆինի իճմատ էտտըսէ, անդը տինկլէր։ 32 – Պիր քիմսէնին անատտան տօղտմա քէօրիւն կէօղլէրինի աչտրդը եզելտէն պէրու իչիսիլմէտի. 33 – Իկեր պու քիմսէ Ալլահտան օլմասաս իտտի, պիր չէյ էտտիգ իտտ՝ ատտիւ։ 34 – Անաս ճէվապէն՝ Սէն քիւլհիյէն կիւնահսըզտաս տօղմուշ իքէն, սէն մի պիզէ թա՛լիմ էտէրսէն՝ տէյէրէք անդր թաղտաս էճտիլէր։

*Եաթօք՝ տիլէնճի

35 – Յիսուս անոր [1]ըսաւ էմմանուէլ-քրիստ իչխմէքլէ, անոր պատասխան Սէն Իսկ Ուլահա խմնան էօյէ մի սին՝ ատեան: 36 – Ո ատեան ճէվապէն՝ Էֆէնտի, քիմ անոր քա անա խմնան էտէյիմ՝ ատեան: 37 – Վէ Յիսուս անա՝ Հէմ անոր կէօրտիւն, հէմ ատ ախէրն իլէ ատյլէշէն ո ատր՝ ատեան: 38 – Ո ատեան Խմնան էտէրիմ՝, ետ Բապտ, ատչէրէք՝ անա ատճառ էլլէտի: 39 – Վէ Յիսուս Պէն հիւքմ իչիւն պատ ատնանայա կելտիմ, քի կէօրմէյէնլէր կէօրէլեր, վէ կէօրէնլէր քէօր օլատար՝ ատեան: 40 – Վէ եսանդնատ պատասխան Փերիսիներուն պատրտը պատ չէյլէրի իչխմէքլէրիններուն, անա՝ Ազնգատ պէզ ատանի մի քէօր խ՝ ատիւլեր: 41 – Յիսուս անոնց՝ Էկեր քէօր օլատ խոսնիդ՝ կիւնահնդնըդ օյմազ խոսնի. ամմա չիմտի՝ Կէօրիւյորդ՝ ատերսնիդ, անոնց իչիւն կիւնահնդնըդ պատչի տիր՝ ատեան:

ՊԱՊ 10

Հագիգատթէն, հագիգատթէն սիզ ատերիմ քի՝ Գոյունլորդն տոդրլուս գոփաւատան կիրսնիդիսդ տե տիկեր մնհայաուէն կիրէն՝ խորոնդ վէ հարատմի տիր: 2 – Ամմա գոփաւատան կիրէն՝ գոյունլորդն չօպանդ սորդ: 3 – Գունաս տտանի գոփաւ-ծը ատչար, վէ գոյունլար անոնց ատանի տինկեր. օ ատանի քէնտի գոյունլորդնը խոնդերիմնէ չտորորդ՝ անոնց ատշտոր չդատորդը: 4 – Վէ [2]քէնտի գոյունլորդնը չդատորդը զիման՝ էօնլերնէն կիտէդ, գոյունլար տտանի անոնց ատանի թանդատգիտորդ ճիհէթէ, ատանոնց կիտէրդեր: 5 – Ամմա եսանդնաճ ատանոնց կիթմէդիդ՝ անատէն գաչորդար. գիրա եսանդնաճդորդը ատանի թանդմազդար:

6 – Յիսուս անոնց պատ թէմսնիլ ատչէտան խոտ ատ, անոնց քէնտիներնիդ ատչէտիդ չէյլերնին նէ ատճէք օյորդրնը ճէհմ էթմէտիներ: 7 – Վէ Յիսուս թէքորատ անոնց՝ Հագիգատթէն, Հագիգատթէն սիզ ատերիմ քի՝ Գոյունլորդն գոփուտը պէն իմ. 8 – Պէնտեն էվվէլ կելէնլերին ճիւմլեսի խորոնդ վէ Հատատմի տիրէր. ամմա գոյունլար անոնց ատնիդմէտիներ: 9 – Գոփատ պէն իմ. էկեր պիր քիտնի պէնտեն կիրէրսան, խոտ օյատ, վէ կիրիդ չդատորդ՝ մէր՝ պատ[3]ուր: 10 – Խորոնդ չատմազ վէ էօլտիւրմէք վէ թէլէֆ էթմէքտեն գաչորդ պիր ատպէդ իչիւն կելմէդ. պէն Հայատնա մնտիք օյմատորը, Հատնա գիյատեսկիլ մնտիք օյմատորը իչիւն կելտիմ: 11 – Էյի չօպան պէն իմ. էյի չօպան գոյունլորդն էօրնատ ճանդրնը ֆէտատ էտեր: 12 – Լագքին գոյունլորդ քէնտի մնտի օյմազդ չօպան օյմազդան պիր իտճրէթլի քիտնի գատքան կելտիկնի կէօրտիւքտտ, գոյունլորդը պրատգդ գատչար. գատատ տտանի գոյունլորդը գատիդդ տտազտորդ: 13 – Իտճրէթլի գատչար, չիւնքի իտճրէթլի տիր, վէ գոյունլորդը վազիֆէ էտիհնմէդ: 14 – Էյի չօպան պէն իմ, վէ պէհնիմքիլերի [4]ընդրդմ, պէհնիմքիլնէր տտանի պէհնի [5]ընդրդտ: 15 – Փէտեր պէհնի [6]ընդրդը մնհնիւն, պէն տե Փէտերդի [7]ընդրդմ, վէ գոյունլորդն հօրնատ ճանդրնը ֆէտատ էտերիմ: 16 – Վէ պէհնիմ պատ տդրդտան օյմազդան պատչգատ գոյունլորդմ վար տորդ, անոնց տտանի կէթիրմէմ կէրէկ տիր, վէ պէհնիմ սէսիմի տինկէյճէկլէր, [8]էվ ուիր սիւրիւ իլէ պիր չօպան օյատնագ սորդ: 17 – Քէնտոր ատյմազ իւզդեն ճանդրնը ֆէտատ էթմէդիմ իչիւն՝ Փէտեր պէհնի ովէր: 18 – Անոր պէհնէն քիմնէ ատյմազ, ֆատագիթ պէն քէնտիգիյիմնէն ֆէտատ էտերիմ. անոր ֆէտատ էթմէդիկ գատորէթիմ վատ, վէ թէքորատ ատյմազտա գատորէթիմ վատ, պատ էմրի Փէտերիմնէն ատտրմ՝ ատեան:

19 – Վէ հինէ պատ սէօզդեր սէպեպինէն նէհնատիկեր ատատոնդատատ իթիւտֆ վատը՝ օյատ: 20 – Վէ անդերատեն նիչէդերի՝ Մէճնատ վէ ատիվանէ տիր. անոր նէ[9] չիւն տինկէյօրդրնդ՝ ատերդեր խոտ: 21 – Տիկերդերի խոտ՝ Պատնտոր մէճնատն սէօզդերի տէյիդ տիր. ճինն քէօրդերինի կէօզդերինի աչդատ մնգթէսիդ մի տիր՝ տերդեր խոտ:

22 – Վէ Եսատաղիմէ հէյտէվն թատգտիս պոդրատմը օյատս, վէ գրշ խոտ: 23 – Վէ Յիսուս հէյքէտտ Սողոմոնդն էյվանդնատա կէզէր իքէն. 24 – նէհնատիկեր անոր իհնդերէք էտերէք տեատերդեր քի՝ Ձանդրմդզը նէ՞ վագիթա գատատոր մնտ՝ատդտագատա պրատգդ[10]օրդրն. ե՛կեր Քրիստոս ատն իտէն, պիդէ աշքերէ տեօդդ: 25 – Յիսուս անդերդ ճէվապէն՝ Սիզէ տեօդտոտ, դատքն

---

[1] Ե՛ւօդ՝ ճիւմլէ քէնտինինքիլերէ

[2] խէդտա օյատ, վէ կիրիդ չդատորդ՝ մէր՝ պատ[3]ուր: 10 – Խորոնդ չատմազ վէ էօլտիւրմէք վէ թէլէֆ էթմէքտեն գաչորդ պիր ատպէդ իչիւն կելմէդ. պէն Հայատնա մնտիք օյմատորը, Հատնա գիյատեսկիլ մնտիք օյմատորը իչիւն կելտիմ: 11 – Էյի չօպան պէն իմ. էյի չօպան գոյունլորդն էօրնատ ճանդրնը ֆէտատ էտեր: 12 – Լագքին գոյունլորդ քէնտի մնտի օյմազդ չօպան օյմազդան պիր իտճրէթլի քիտնի գատքան կելտիկնի կէօրտիւքտտ, գոյունլորդը պրատգդ գատչար. գատատ տտանի գոյունլորդը գատիդդ տտազտորդ: 13 – Իտճրէթլի գատչար, չիւնքի իտճրէթլի տիր, վէ գոյունլորդը վազիֆէ էտիհնմէդ: 14 – Էյի չօպան պէն իմ, վէ պէհնիմքիլերի [4]ընդրդմ, պէհնիմքիլնէր տտանի պէհնի [5]ընդրդտ: 15 – Փէտեր պէհնի [6]ընդրդը մնհնիւն, պէն տե Փէտերդի [7]ընդրդմ, վէ գոյունլորդն հօրնատ ճանդրնը ֆէտատ էտերիմ: 16 – Վէ պէհնիմ պատ տդրդտան օյմազդան պատչգատ գոյունլորդմ վար տորդ, անոնց տտանի կէթիրմէմ կէրէկ տիր, վէ պէհնիմ սէսիմի տինկէյճէկլէր, [8]էվ ուիր սիւրիւ իլէ պիր չօպան օյատնագ սորդ: 17 – Քէնտոր ատյմազ իւզդեն ճանդրնը ֆէտատ էթմէդիմ իչիւն՝ Փէտեր պէհնի ովէր: 18 – Անոր պէհնէն քիմնէ ատյմազ, ֆատագիթ պէն քէնտիգիյիմնէն ֆէտատ էտերիմ. անոր ֆէտատ էթմէդիկ գատորէթիմ վատ, վէ թէքորատ ատյմազտա գատորէթիմ վատ, պատ էմրի Փէտերիմնէն ատտրմ՝ ատեան:

19 – Վէ հինէ պատ սէօզդեր սէպեպինէն նէհնատիկեր ատատոնդատատ իթիւտֆ վատը՝ օյատս: 20 – Վէ անդերատեն նիչէդերի՝ Մէճնատ վէ ատիվանէ տիր. անոր նէ[9] չիւն տինկէյօրդրնդ՝ ատերդեր խոտ: 21 – Տիկերդերի խոտ՝ Պատնտոր մէճնատն սէօզդերի տէյիդ տիր. ճինն քէօրդերինի կէօզդերինի աչդատ մնգթէսիդ մի տիր՝ տերդեր խոտ:

22 – Վէ Եսատաղիմէ հէյտէվն թատգտիս պոդրատմը օյատս, վէ գրշ խոտ: 23 – Վէ Յիսուս հէյքէտտ Սողոմոնդն էյվանդնատա կէզէր իքէն. 24 – նէհնատիկեր անոր իհնդերէք էտերէք տեատերդեր քի՝ Ձանդրմդզը նէ՞ վագիթա գատատոր մնտ՝ատդտագատա պրատգդ[10]օրդրն. ե՛կեր Քրիստոս ատն իտէն, պիդէ աշքերէ տեօդդ: 25 – Յիսուս անդերդ ճէվապէն՝ Սիզէ տեօդտոտ, լսդքն

ինանմնալոքանչելը. Փեսերքիմին խոխլիլ ի՛ճրա էլլէոխլիմ 'սամէլլէը պէնիմ հապգըմսոս շէհասէթ էտէրլէը։ 26 – Լաքին սիզ ինանմազընըզ. վերս [սիզ ոտոխլիմ կիսի՛] պէնիմ գոյունլաբըմսոն ոտխիլ սինիզ։ 27 – Պէնիմ գոյունլաբըմ սէսիմի տիկլէրլէը, պէն տոսխո ոանլերի թոռրըմ, վէ պէնիմ սըռոմճա կէլլէրլէը։ 28 – Վէ պէն ոանլէրե էպէտի Տոյսի վէրիրիմ, վէ իլ էվէտ հէլսը օյնայսճագլար, վէ ոանլերի պէնիմ էլիմուն քիմէ գոփմայսճագ սոբր։ 29 – Անըէլ պոսնա վէրէն փէսերիմ ճիւմլէտէն պէօյիւ-քաքը, վէ փէտերիմին էլինտէն քիմե գոփմայսոզ գոտոր ոտխիլ տիր։ 30 – Պէն վէ փէսեր պիր իզ՝ ոտտի։

31 – Օլ վագըթ նէհոտութլէը ոանը թոռչլամագ իւզրէ երինե թոռչլար գալ-սըրտըլար։ 32 – Յիսուս ոանլէրէ ճէվապլէն՝ Սիզէ փէտերիմի թոռսոֆընոսան նինչէ էյի 'սամէլլէր կէօսիէրսիմ, ոանլերին հաճկըսը իյիւն պէնի թոռչլայօրսոնըզ՝ ոտտի։ 33 – Նէհոտութլէը ոանս ճէվապ վէրիթ՝ Սէնի էյի 'սամէլ իչիւն ոտէյիլ, ոանճագ քիւֆր իչիւն, վէ սէն ինոսան իքէն քէնտինի Ալլահ մագսամըոս գոտըղըն իչիւն թոռչլուրզ՝ ոտտիլէը։ 34 – Յիսուս ոանլէրէ ճէվապ վէրսէ քի՝ Շէրի'սէ ընղոտս՝ պէն, Սիզ իլահլար սընըզ՝ ոտտիմ, ոտխիլ եսագըլմըշ ոտխիլ մի։ 35 – Էնկէր Ալլահ քէլամընէ վարիսո օլսողը քիմսէլէրէ իյհսլար ոտտի իսէ, (վէ քիթապըն նէսխ մնհալ սոբր,) 36 – Փէտերին թոռգոթո էտիպ միւնեհյաս իրսալ էյլէոխլի զամա՝ Իպն Ուլլահ իմ՝ ոտտիխլի իչիւն սիզ՝ Փիւֆր էտիյօրսոն՝ տէր մի սընիզ։ 37 – Էնկէր Փէտերիմին 'սամէլլէրինի իճրա էմի մէզսէմ, պոսնա ինանմնալընըզ։ 38 – Ամմա էկէր իճրա էտէգսէմ, պոսնա ինանմազսոնըզ՝ օլ 'տամէլլէրէ ինանընըզ, Իճ քի՝ Փէտեր պէնոտե, պէն տոսխի ոանոտ խոխլիմի ֆէհմ էտիպ՝ ակկայսաընըզ։

39 – Պոսնոսն իւզերինե Թէքըռոբ ոտնը Թոռհմագ իսթ էտիլէը իսէ տէ, էլլէրինոսե գոսրմէտլուտս։ 40 – Վէ եհնե Յորդանոսնըն էօթէ Թոռսոֆընոսա Յովհաննէսին մոգտատմա վաֆիթ էմէտիխ մնհալէ կիսիպ օրսոտա իգսամնէ էյլէսի։ 41 – Վէ նինչէ քիմսէլէը հոռնըսա կէլիպ՝ Յիվ վագը՛ Յովհաննէս հիչ պիր մի՛ճիզէ ի՛ճրա էմմէտի, լաքին Յովհաննէսին պոսնոսն հագգընտա ճիւմլէ սէօյլէտիխի հագգ իմիշ՝ ոտտիլէը։ 42 – Վէ օրսոտա նինչէլէը ոանա իման էթտիլէր։

ՊԱՎ 11

Վէ Մարթամ իլէ հէմշիրէսի Մարթանընըն քէօյե Բեթհանիա էհ-լի-Ինանէն՝ Ղազարոս նամընոսա պիր քիմսէ խոսթա իսի։ 2 – Վէ գոսրնոսոզը Ղազարոս խոսթա օլսոն Մարիամ Բոզպէր իսօշ բո՛իհոլը եսագլէ մէհ էտիպ՝ սայագլարընը սոսչլարլէ սիլմիշ օլսոն խոսթա-ոան իսի։ 3 – Իսթոն Հէմշիրելէրի՝ նա Բոզպ, իշթէ սէվտիյին քիմսէ խոսթա տըր՝ տէյիս ոանս խոսթէ կէօնոտերտիլէր։ 4 – Վէ Յիսուս պոսնու թոշիմիքաե՝ Պու էօլիւմ խոսթալըզը օլմույըզ, ոանճագ Իպն Ուլլահ՝ ոանըն վոսոլտոսրլէ Թէմճոսո օլոնոմագ իչ-ըն, Ալլահ՝ ին ժէճոսի իչիւն տիր՝ ոտտիւ 5 – Վէ Յիսուս Մարթայը վէ Հէմշիրէսի իլէ Ղազարոսը սէվիր իսի։ 6 – Վէ ոանըն խոսթա օլսողը իշթիմսիհոտե՝ պու-լուհոտը մնհալոտե իքի կիւն տոսհա ժէքս էտիպ, 7 – Ոանտէն ոօղրա շակիրտլէրինէ՝ Նինե Եհոտութէհէ կիտէլիմ՝ ոտտի։ 8 – Շակիրտլէրի ոանս՝ Եա մու'ալլիմ, Նէհոտութլէը սէնի շիմտի Թոռչլամագա գոսոտ էտիյօրսոր իսի, Էնկէ օրսոյո մի կիտէրսին՝ ոտտիլէը։ 9 – Յիսուս ճէվապէն՝ Միւնիւն օն իքի սա'սթը եօգ մի. էկէր պիր քիմսէ կիւնոտութ կէզէրսե, սիւրչմեզ. վերս պոս տիւնեճոսըն նուրընը կէօրիւր. 10 – Ամմա էկէր պիր քիմսէ կէճէլէին կէզէրսե, սիւրչէր. վերս քէնտինտե նուր եօգ սոբր՝ ոտտի։ 11 – Պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա ոանլերէ՝ Տօսթըմըզ Ղազարոս ույուդմըշ սոբր, ամմա պէն ոանը ույսնտորմագա կիտիյօրըմ՝ ոտտի։ 12 – Շակիրտլէրի ոտսթի՝ Եա Բոզպ, էկէր ույուդմըշ իսէ, շիֆա պուլուր՝ ոտտիլէր։ 13 – Լաքին Յիսուս վէ Փոսթը հագգընտա սէօյլէմիշ իսի, ամմա ոանլէր ույգու ույուդոսրսոնտան պոսհ էտիյօր զաննընոսս իսոսլէր։ 14 – Օ զաման Յիսուս ոանլէրէ սաշիքսուրէ օլսորագ՝ Ղազարոս վէ Փոսթ էմմիշ տիր։ 15 – Վէ օրսոտա պուլոնմոսորըմ՝ սիզին իչիւն սէվինիրիմ՝ քի իման էտոսնիզ. Փոգոսթ հոռնըսա կիտէլիմ՝ ոտտի։ 16 – Ինքէզ

Digitized by Google

առնիլէն թովմաս բէֆիգի պուլտնան չակէրտլէրէ՝ Պիզ տօսթի կիտիպ, անդէն իւլէ պէրապէր վէֆամի էտէլիմ՛ տէտի։ 17 – Վ.Է Յիսուս կէլտիքտէ, անոը առէօքթ կիւնառէն պէրաւ գացպուտա եամբար պուլտու։

18 – Վ.Է Բնթանիաս երուսաղէմ Յագդն, եամնի Բագբիպէն օն պէշ օգ աթրմէ մէսաֆէտէ օլուպ, 19 – Եհուտիլէրտէն չօգ քիմսէլէր գարնտաշլարընտան տօղմուշ թա՛զիկ իչիւն Մարթա իւլ Մարիամին նէզտինէ կէլմիչլէր խոն։ 20 – Խոմի Մարթա՝ Յիսուս կէլիյօր՛ տէյիս իչիմտէքտէ, անոը խոթիգպալէ չըգար։ Մարիամ իսէ խանէտէ օթուրտույօր խոն։ 21 – Օ՛, վագրթի Մարթա Յիսուսա՝ Եա Բապպ, էկէր ահն պուրատա օլաս խոին, գարնտաշըմ վէֆամի էթմէզ խոր. 22 – Լաքին չիմոր պիւլ Ալլահտան հէր նէ տիլէրսէն, Ալլահ՝ նա տանա վէրէճէկինի պիլիրիմ՛ տէտի։ 23 – Յիսուս անոա՝ Գարնտաշընդ գըյամի էտէճէք տիր՛ տէտի։ 24 – Մարթա անա՝ Պիլիրիմ՛ քի ահն կիւնտէ, գըյամէթտէ գըյամ էտէճէք տիր՛ տէտի։ 25 – Յիսուս անդա՝ Գըյամէթ վէ կայաթ պէն իմ. ինանան իմանի էտէն էօլմիւշ օլաս պիւլ, կայաթտաս օլաճագ տուր. 26 – Վ.Է հէր կայաթտաս օլուպ պանաս իմանի էտէն՝ իւլ էվէտ էօլմէյէճէք տիր. պունաս ինանըր՞ մը ահն՛ տէտի։ 27 – Անա՝ Պէյի, եա Բապպ, պէն ահնին տիւնեագաս կէլէճէք օլան Գրիստոս իպն Ուլլահ իտիյինէ իմանն էմանթմի՛ տէտի։ 28 – Ինէ պու չէյլէրի սէօյլէտիքտէն ահնրա, կիտիպ հէմշիրէսի Մարիամը կիզլիճէ չաղրատագ՝ Մու՛ալլիմ՛ կէլտի, վէ ահնի խոթէյօր՛ տէտի։ 29 – Մէրթումէ իչիմտէյի կիպի, չապուգ գալգըպ ահնն եանինա կէլտի։ 30 – Յիսուս իսէ տուհա քէօյէ կէլմէմիշ օլուպ՝ Մարթանըն քէնտիսի խոթիգպալէ չըգտըղը մնհալտէ խոր։ 31 – Իուդէյէտ Մարիամի իլէ պէրապէր օլուպ՝ անը թա՛զիկ էտէն նէհուտիլէր իսէ մէրգումէնին չապուգ գալգըպ ծրշըրը չըգտըղընը կէօրտիքլէրինտէ՝ Ալլահտագ իչին գապպար կիտի՛յօր՛ տէտիլէրէ, անդն ապրտ ապրա կիճիտիլէր։ 32 – Մարիամ տտեի Յիսուսն պուլտնտղը մնհալէ կէլիպ ահը կէօրտիքտէ, սյտգլտրընա գափանտրագ, ահա՝ Եա Բապպ, էկէր ահն պուրատաս օլաս խոին, գարնտաշըմ վէֆամի էթմէզ խոր՛ տէտի։ 33 – Վ.Է Յիսուս ահնդն տալտատղընը վէ պէրապէր կէլէն նէհուտիլէրին տալտատգլտրընը կէօրտիքտէ, տէրուհնինտէն տահ չէքթիպ միւղիճտրիպ օլարագ, 34 – Անը նէ՛րէյէ գօսդընդզ՛ տէտի. ահա՝ Լ՛ՖէհԷճ, կէլ տէ պուդ՛ տէտիլէր։ 35 – Յիսուս ագլատը։ 36 – Պհնուն իսդլերինէ նէհուտիլէր՝ Պագդընդզ, անդը նէ՛ տէրէճէ տէվէր խոր՛ տէտիլէր։ 37 – Պա՛զրլտրը իսէ՝ Քէօրիճա կէօզլերինի տահ չաղա պուհնուն վէֆամի էթմէմէի խոին պիր չէյ եապմա՛միզ մը խոր՛ տէտիլէր։ 38 – Վ.Է Յիսուս երինէ տէրուհնինտէն տահ չէքէրէք գացպտա կէլտի. պուս տտեի պիր մնհալտաս օլաս՝ ԽՀէրինէ պիր թաշ գօնուլմուշ խոր։ 39 – Յիսուս՝ Թաշը գալտրրընդզ՛ տէտի Էօլմիւշ օլանըն էհմխիրէսի Մարթա ահնա՝ Եա Բապպ, չիմոսիյէ գասդար իե՛ աֆէֆիսն էթմիշ տիր, գիրա տէրտի կհնուիլ՛ք տիր՛ տէտի։ 40 – Յիսուս ահնա խոթիգպալէն, Սահա՝ Լ՛էկէր իմանն էտէրսէն, Ալլահընն ճէլտլինի կէօրէճէքսին՝ տէ՛մէտիմ մի, տէտի։ 41 – Խոթի թաշը գալտրրտղտար. Յիսուս տտեի էօսդըրդյա նհազդար էտէրէք տէտի՝ քի Լ՛յ փէտէր, պէնի տիմկլէտիկիյին իչիւն ահնա չհէ՛քր էտէրիմ՛։ 42 – Վ.Է պէնի տահ՛իմ տիմկլէտիկինի պէն պիլիր խոմ՛. լաքին պէնի ահն իրտալ Լ՛յէտիկինի կնահնմնդղտր իչիւն, էթրաֆիմնտա տուրահն խալգ ահգպիհնուէն պէօյլէտիմ՛։ 43 – Վ.Է պու չէյլէրի սէօյլէտիկիյտէն ահնրա, եհբքէր ահալէ՝ Էյ Վ.ասպարա, տորշտրը չըգ՛ տէկիհ նհտա Է.յլէտիս։ 44 – Վ.Է էօլմիս օլանն՝ ապյտղտրը իլէ Էլէրի քէֆինէ պտպղը, վէ ևհբգիս մնհտիլէ տտրրլմէզ օլարագ չըգտր. Յիսուս անլէրէ՝ Պագդտրընը չէօգիս պրագդնրդ, կիճիսն՛ տէտի։

45 – Ծ.Էհնան Մարիամէն ՀԷգնհիճէ կէլէն նէհուտիլէրտէն նհՀէլէրի [Յիսուսդն] էթմիչի չէյլէրի միւշահէտ էթմէկլէրիյլէ ահա իմանն էթտիլէր։ 46 – Ամմա պա՛զրլտրը Ֆէրիսհիլէրէ վտրրպ՝ Յիսուսդն էթմիչի չէյլէրի ահնդէ նհագդ էթտիլէր։

47 – Պհնուն իսդլերինէ պտշ քհնհՀինէլէր իլէ Ֆէրիսհիլէր պիր մէճլիս ճէմ՛ էտիպ՝ Պիզ նէ՞ եապիբ յօրդզ, գիրա պուտտմ չօգ միւ՛ճիզլէր Յ՞ծյա էտիլյօր։ 48 – Էկէր ահնը պէՏլէ պրագդտագ՝ ահա

Digitized by Google

հեր քեռ իմնեն էաեճեք, Թամխլըլար առախի կելիով՝ հեմ եէրիմիզի վե հեմ մխլէքիմիզի գալաըրաճաղլար՝ ատախլէր։ 49 – Կալիլափա նամ քիմնե՝ անէրտեն պիրի օլարագ՝ օլ սէնէաեւ քեռհին ի ա՛զամ օլաըղը հալտե, անէրե՝ Սիզ հիչ պիր շէյ պիլմեզսինիզ, 50 – Հեմ տուախի պիրիքիւն միւէթին հելագ օլմամըզը իչիւն գաովմ եօլընա պիր ատամին ելմէսի պիղէ Փաՙհատիի օլաըղընը տիւշինմէզսինիզ՝ ատատի։ 51 – Վէ պատնաս քէնտիկիրինտեն սէզիլէմէտի. Փաղահի օլ սէնէաեւ քեռհին ի ա՛զամ օլաըղը հալտե, մխլէքի իչիւն Ցիսաեաըն եօլի ճէլինի, 52 – Վէ հալընըղ օլ մխլէքի իչիւն ատչիլ, անճաղ տատղլմըշ օլան եվլատա Ուլհանը պիր եէրէ ճէմ՝ եմմէք իչիւն եօլ գէչինի վատհլէ իսկագ էլլէտի։

53 – Վէ օլ կիւնտեն սօնրա անըն գաթիլինէ մէչիւերէք եմտիլեր։ 54 – Պատնաս իչիւն Ցիսաեա նեհնատիլերին տատաընտատա ատրերդ՝ 'ատլէնէն կեզմէչիով՝ օրատատա պէրբիչէլ եաադրն պիր մտհալե, եաՙնի նեքրատիմ՝ նամ չէհրե վատրդ՝ չակիրտլերի իլե պէրատպէր օրատատա իգամէթ եմտի։

55 – Վէ նեհնատիլերին պատակի եաադչատմադլե օլ ճիվատրատան չօգ քիմսեւլեր քէնտիլերինի թատթհիր իչիւն պատակտեն էվվել Ցրատատաղէմե չէրտորլար։ 56 – Վէ Ցիսաեա տարատատագ, հէյքեչտե տուրատ պիրի պիրինէ՝ Սիզ նամ՝ ատրի կէօրիհնիւր, 'ատճեաա պատրատմա կէՙլմէյէճեք մի՝ ատէրլեր իտտի։ 57 – Վէ պատշ քեռհինիւր իլե ֆէրիսթլէր անը թրատմադ իչիւն՝ Պիր քիմնէ էկեր անըն նէրէտե օլտըղընը պիլիրտեն, իատատեր վէրտին՝ ատչիլ եմ եՙմմիչլեր իտտի։

ՊԱՊ 12

Վէ Ցիսաեա պատակտեն ալիը կիւն էվվէլ Բհթանհատա, եաՙնի վէֆաՙհէմիչ օլատգ տտա քէնտիսինին եօլիա՝ նէրտեն իՙհա եՙմմիչի Ղատատրատըն պատրատնտըղը մտհալե կելտի։ 2 – Վէ անըն օրատատա պիր զհյատֆէր եՙմտիլեր, վէ Մարիըա խատմիճի էատիով՝ Ղատատրատ տատսի անըն իլե պէրատպէր ատֆիրատտա ֆճատրատնլատրատտան պիրի իտտի։ 3 – Վէ Մարիըամ՝ պիր լիթրատ զհգիչմիճի իատատլիա նատրատնի եաադրն տալըղ՝ Ցիսաեանըն պատրատյատկատրատ պէրատքէրէք, քէնտի ատղատրըլըճ պէրատ։ իատատեր ատղատրըլըճ ատճէ՝ եաադրն տատ՝ իՙհա եՙմմիչի ատղատրըլըճ ատճէ՝ իատատեր ատղատրըլըճ պէրատ։ 4 – Օլ վատղիթ չակիրտլերինէն պիրի, եաՙնի անը էլէ վէրէ ճէք օլատն Աքհատն օղլու Իսհակտրհովտլը Ճատգա, 5 – Փատ եաադ նի՞չիւն իտ՝ նէրտ պէհատճատ ատատթրատղ Փատգատրատյա վէրիվէմէ՝ ատէատի։ 6 – Պատնաս ատատի Փատգատրատյը գատյրատտըղը իչիւն ատչիլ, անդճաղ Իսրատիղ օլատգ վէ քէտե քէնտինէատ պատգատնատրատգ, իչիւնէ գօնատգանը Թատշրատտըղը իչիւն՝ ատէատի։ 7 – Պատնատն իսղէրինէ Ցիսաեա՝ Ատնը պրատգ, ատֆին օլատնճաղրմ կիւն իչիւն ատագատյատշ՝ 'տատրր։ 8 – Զիրատ Փատգատրատյա ատա՛իմատ սիզին իլե պէրատպէր պատգատնատգ, պէն ատա՛իմատ սիզին իլե պէրատպէր ատչիլ իմ՝ ատէատի։

9 – Իմտատ նէհնատիլերտեն վատֆէր խատյգ ատղեն օրատատա օլատրդրդը ատատյմատղլե, եաՙնի՝ Ցիսաեա իչիւն ատչիլ, անդճաղ էօլիսլէրտեն իՙհա էՙմտիչի Ղատգատրատյը ատտատի կէօրմէք իչտրե կէՙլմէյինէ իսղէրմէք իչտրե կէՙլմէյինէ, 10 – Պատշ քէռհինիւր իսե Ղատգատրատյն ատտատի գատթլի իչիւն մէչվիրէք եՙմտիլեր։ 11 – Զհնդքի ատղեն սէպէպիչիլ նէհնատիլերտեն չօգ քիմսեւլեր կիտտի՝ Ցիսաեատա իմտատ նէէրլեր իտտի։

12 – Էրՙէհտի կիւն պատյրատմ իչիւն կէլմիշ օլատն պիր չօգ խատյգ Ցիսաեաղը Ցրատատաղէմէ կէլմէքտե օլատրդրդը իչՙհմէէրիչլ, 13 – Խուրմա ատատլարը ատատտագ, ատղը իսՙհթատպատյէ չէգդրՙ՝ Ովատատնհատ, Իատատպղը իատմիչլէ կէՙլէն Խատտատյէլին Մէհիյի միւատյարէք օլատն՝ ատէատի նիտտատ նէէրլեր իտտի։ 14 – Վէ Ցիսաեա պիր քիւչիւք մէրքէպ պատւատ՝ ատնատ պինատ։ 15 – Նիՙհէքմ՝ Էյ Սքհատ գէղ, օրգդմատ, իչՙհէ Մէհիյինի մէրքէպ ատբիտտատնատ պինմիչ օլատրագ կէհիյատ՝ ատէատի։ Եաադրատ Ցիսաեա՝ Ատնը չատկիրտլերի պատնատ էվվէլտե ատնըն չատկիրտլերի պատնատ էվվէլտե ատՙլատմատտըլար իսե ատէ, Ցիսաեա Ցա՛պիզ օլատնատգատնատ ատօղրատ, օ զէմատնի պատէ չէՙհէրինէ ատնըն հատգգընատտ եաադրատմէչ օլատրդրդը, վէ քէնտիսէրինին ատնատ պատէ չէՙհէրտի էՙմտիքէրինին խատթբրատրդրատտ կէՙմէրտտիկէ։ 17 – Վէ ատնըն իլե պէրատպէր պատէրատնատ խատյգ Ղատգատրատյը գատպատրատտան չատղբրըղ եօլիսլէրտեն իՙհա էՙմտիչինէ չէՙհատտէ էատերլեր իտտի

Digitized by Google

*եաթօտ՝ օլատն

18 – Զաւ սէգ պատճառէն ասոնք պատ. մեր՝ ճշ-
մէյի իմաստ էյլէմիշ խօսքերնի իյլեմիշ
օլմուտրըյլէ, խօսդ ասոր համեմատալե
չըդաս: 19 – Օր վագրէմ ֆէրիսիւէր
պիրէր պիրինէ՝ Հիւ պիր ֆամ՚իսէ էմ-
մէտիկինդիկի կէօրի՞ւդրը մը սընըդ. ֆը-
թէ ՚ալէմ ատոմ սըդրա կիմի՞ տէտու-
լէր:

20 – Վ՚է պատրամնաս սէճաճ գըլմա-
գա չդրանկաստա պատրաստաս պա՚ղը նա-
նանկիդը վար խոր: 21 – Պաւնաղը Գա-
լիլիէացնէն Ռիթասըդիգա չերգինաէն օլան
Փիլիպպոսըն եանընա կէլիպ, ասա՚ Ը-
ֆէնամ, Յիսուսը կէօրմէգ խոհերիդ՝
տէխրա բէճաս էյնտիլէր: 22 – Փիլիպ-
պոս կէլիպ Անդրէասա տէզիլէտի, վէ
Անդրէասա իլէ Փիլիպպոս տաճի Յիսու-
սաս տէզիլտիլէր: 23 – Վ՚է Յիսուս ան-
լէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Ինդի իւլ ին-
սանընդ թա՚զիգ օլուճնամաղը սա՚ոտ
կէլտի: 24 – Համաքիտէն, համաքա-
թէն սիգէ տէրիմ՝ քի՝ Գանդոսայ տա-
նէպ եէրէ սիւճլիպ էօլմէտիքճէ՝ եա-
լընըդ գաղրը, տամմա էօլիւբսէ, չօգ
մուհասալ վէրիր: 25 – Փէնտի ճանդընը
սեվէն՝ անը գայ՝ էտճէճը տիր, վէ պա-
ճիհնասաս քէնտի ճանդինա պատգ
էտէն՝ անը էպէտի հայատի իչիւն տիր-
գիճ էտճէճը տիր: 26 – Էկեր պիր քիմսէ
պանաս խըտմէթ էտէրսէ, արտըմճա
կէլսին, վէ պէն ներէտէ իտէմ, խըտ-
մէթքաղրմ տապի օրտասս օլաճագ
տուր. եկեր պիր քիմսէ պանաս խըտմէթ
էտէրսէ, փէտէր անը մուհէրրեճի գը-
լար: 27 – Շիմտի ճանդըմ մուգիտիրիպ
օլմուշ տուր, վէ նէ ատէյիւմ. Էյ Փէ-
տեր, պէնի պատ ատա՚ոտանդ գուրթար-
լըգին պատ ատա՚ոտաս պաճհնաճն իչիւն
կէլտիմ: 28 – Էյ Փէտեր, քէնտի խա-
մինի թա՚զիգ էյլէ: Օր վագրէմ սեմաս-
տան՝ Հէմ թա՚զիգ էյլէտիմ՝ հէմ տէ
թա՚զիգ էյլէճէճիմ՝ տէյիս պիր ա-
տաս կէլտիս: 29 – Հապրը պատճառաս իչի-
տէն խօսդ տապի՝ կէօք հիւրլէտի՝ տէ-
յիպ, պաշգալապը՝ Անտ պիր մէլէք
սեվէտի՝ տէտիլէր: 30 – Յիսուս ճէ-
վապէն՝ Գա սետաս պէնիմ՝ իչիւն տէ-
յիլ, անդաղ տիգին իչիւն կէլտի: 31 –
Շիմտի պատ տաճհնասդըն հիւ-քմիս օլու-
յօր. չիմտի պատ տաճհնասդըն ըվ՚խսի
խարճճէ ատճըլտաճագ տուր: 32 – Վ՚է
պէն եէրտէն հիւ-քսէյէ գաղրըլըպ-
գրմտաս, ճիւմլիլի քէնտիմճի չէքճէճ-
քիմ՝ տէտի: 33 – Վ՚է պատաս՝ նէ
տաճհլիս էօլիմիլի էօլճէճիլինի խմա ի-
չիւն սեգիլէտի: 34 – Խալգ ասաս ճէ-
վապէն՝ Գիգ չերիւ՚ատասդն՝ Գրիստոսդն
իւ կէ եպես պագի օլաճագրնը իչիւ-
տիք, վէ սէն նասի՚լ՝ Խդն իւ ինսան
հիւ-քսէյէ գաղրըլըմագ կէրէք ատ-
տաճին. պատ Խդն իւ ինսան քի՚մ
տիր՝ տէտիլէր: 35 – Ցիսուս անդլէրէ՝
Տահա պիր ազ վագրի նուր սիգին իլէ
տիր. նուր սիգած պատլատնագդաճ հիւ-
րիւրիւնիդը, օլմայա քի զուլմէտի սիգի
իհմաճէ էտե. գիրա զուլմէտ կէղէն
ներէյէ կիճտիկինի պիլմէդ: 36 –
Նուր սիգած պատլատնագդաճ նուրա ի-
ման էտինիդ, քի նի՚մ ի նուր օլսաքնըդ՝
տէտի: Յիսուս պատ շէյլէրի սեգիլտիքճէ-
տէն սոգրա, կիտիդ անդլէրտէն կիզ-
լէնաս:

37 – Վ՚է հեր նէ գատաթ էօնլէրինագ
պատ գատաթ ՚ալամէթլէր կէօսթէրմիշ
իտի իտճ տէ, երնէ ասոնց իման էճմէդ-
լէր իտճ: 38 – Թա քի Եսայի փէյղամ-
պէրինի Տա Բատպղ, իտագէրմիդճ քի՚մ
ինանաղը, վէ Բատպղին պաղճաթը քի՚մ
աշկերաթաթ օլատա՝ տէյիս սեգիլէտիկի
քէլամ իմանամ օլուճնաս: 39 – Պաւնաճն
իչիւն իման էտեմէտիլէր, գիրա Եսայի
երնէն, 40 – Անդլէրին կէօգլէրինի քէօր
էճտի վէ գալգինի գաթը ըլատ՚ըշտըրտը-
մագ, օլմայա քի կէօգլէրիւլէ կէօրիւ՚ գալ-
պէն ֆէհմ իլէ տէօճէլէր, պէն տատի
ասնէրէ չիճա վէրէյիմ՝ տէտի: 41 –
Անդն ճէլալինի կէօրճագ Հագրնատա
իտագր վէրտիւի գէմանի Եսայի պատ
չէյլէրի սեգիլէտի: 42 – Գաւ ճէւմէ
իլէ պէրաապէր ըս՚իլէրտէն չօգ քիմսէ-
լէր ասոնց իմանի էճտիլէր, ամմագ ճէ-
մա՚ատտան իտագաճ օլուճմամագդ ի-
չիւն, ֆէրիսիլէր սեպեպինտէն իտգրար
էճմէդլէր իտի: 43 – Զիրա ինսանդըն
՚իդզէթինի Ալլահդն ՚իդզէթինտէն զէ-
յատե սեվտիլէր:

44 – Վ՚է Յիսուս նիտագ էտիպ տէտի
քի՝ Գանդա իման էտէն՝ պատնաս տէտիլ,
ամմնա պէնի իրատ էտէնէ իման էճ-
միշ օլուբ: 45 – Վ՚է պէնի կէօրէն՝ պէ-
նի իրատ էտէնի կէօրմիւշ օլուբ:
46 – Գանա հեր իման էտէնդին զուլ-
մէտ գալմամագ իչիւն, պէն ատճէ-
կոյաս նուր կէլտիմ: 47 – Վ՚է եէրէ
պիր քիմսէ սեօզլէրիմի իչիտիպ տէ
հրշգ էճմէզսէ, պէն անը հիւ-քմ էճ-
միմ: գիրա ատճհնասդը հիւ-քմ էճմէգ
իչիւն տէտիլ, ամմնա ատճհնասդը իւէտա

Digitized by Google

էթմէք իչիւն կէլսինմ։ 48 – Պէնիմ թասֆիր էսոիդ՝ սէօզլէրիմի դասալ էմմէկլէնի հիւքմ էտէն վազը տըր. պէնիմմ սէօյլէսոիյիմի քէլեսմ ասը ասն կիւնոտ հիւքմ էտէճէք տիր. 49 – Չիրաս պէն քէնտիլիյիմճէն սէօյլէտոիմ. լըքին պէնի իրսալ էտէն փէյղամբ նէ սէյլէճէկիմի վէ նէ սէօյլէճէկիմի պաճաս քէնտոիմ էմր էյլէսոի։ 50 – Պէն տաճի ասըն էմրինին էպէսի հալտա օլտըղընը պիլիրիմ. պաճաճն իչիւն հէր նէ սէօյլէսոէմ, փէյղամբրն պաճաս սէսոյի կիւոլ սէօյլէրիմ։

ՊԱՊ 13

Պասոէք պայրամընասոն էվվէլ, ցիճասը պաս. ասիճնէպասոն փէյղամբ իսրայիլ էթմէք իչիւն քէնտի սաս՝ ասրընէն կէլսինլէրի պիլմէքլէն, սուճնէպասոս օլսոն քէնտոիսինքիլէրի սէվմիշ օլտոդաղ ասնլէրի ճիհոտլէթէտսէք սէվմոի։

2 – Վէ սէ նճոմոմ թաՙասմէն օլտոնճա, (ՇէհրՀան հալտ Ամինն օղլու Խակսարմոլտը ցուդանըն գալտրնիճ ասը էլէ վէրմէսինի իլգաս էթմիշ օլտոդաղ.) 3 – Ցիճասը փէյղամբին՝ հէր շէյի քէնտի էլլէրինէ թէսոիմ էթճակիյինի վէ Ալլահ՝սոն կէլմիշ վէ Ալլահ՝սոս կիճմէք իւղրէ օլտոդընը պիլմէքլէն, 4 – Ախշամմ թաՙասմընասոն գալտըղմ՝ էլտիսէոնինի պիր թոդրաճաս գ.ոյտոդաղ, պիր փէշկիր տոլդ գալշանտոր։ 5 – Անասէն ասնկոս լէյինէ սոս գ.ոյտոդ՝ շակիրտոլէրինն ասյտագլտոդրընը իբդամմաղա, վէ գալշանմըշ օլտոդը փէշկիրլէ սիյմէճյէ պաշլտոդ։ 6 – Իսմոի Սիմոն Պէտրոտոս կէլտիքտէ, օ ասնոս՝ նոս Թասպ, պէնիմմ ասյտագլտոդրմը սէՙն մի իբդտոյտոճտագընն՝ ասէսոի։ 7 – Ցիճասը ասնոս ճէվտապէն՝ Պէնիմմ էթճակիյիմի սէն շիմնի պիլմէզսինս, սամմոս սօնդաս ասիկտոյտոճտագընն՝ ասէսոի։ 8 – Պէտրոս ասնոս՝ Պէնիմմ ասյտագլտոդրմը էվվէսոէն իբդտոյտոճտագընն՝ ասէսոի. Ցիճասը ասնոս ճէվտապէն՝ Իչէրը սէՙն իբդտամտագասմ, պէնիմմ իլէ նտասիպսինն իտոգ տոդր՝ ասէսոի։ 9 – Սիմոն Պէտրոս ասնոս՝ նոս Թասպ, հտալընըդ ասյտագլտոդրմը էվվէսոիլ, սամմոս էլլէրիմի վէ պաշընմը տաճի նոշտ՝ ասէսոի։ 10 – Ցիճասը ասնոս՝ Իբդտամընմշ քիմսէ, ասյտագլտոդրընն իբդտամնտասրընասոն գալտրի պիր շէյէ միհճաճ ասիկլի տոդր, չիճաքի քիւլլէքն փաղ տոդր. սիվ ասսոի փաղ սրնըդ, լտաքին ճիւմլէնիզ ասէկի՝ ասէսոի։ 11 – Զիրաս քէնտինէ էլէ վէրտիճէք քիմսէյէ պիլիր իսոի. ասնըն իչիւն՝ ձիւմլէնիզ փաղ ասէկի սինիզ՝ ասէսոի։ 12 – Վէ ասնէրէյն ասյտագլտոդրընը իբդտալտոդ էլտիսէոնինի ասնրան օճտոբտասոդ ասնէրէ ասէսոի քի՝ Սիզէ նէ էճտիկիյիմի ասիկօղլտոդմէզսինս։ 13 – Սիվ պաճաս՝ Մտա՛սլիյմ վէ Ռապպ թէսոիսիյէ էսէբտոնիզ, վէ էչի ասէսոնիզ, զիրաս էօչտ իսմ։ 14 – Իսմոի պէն Ռապպ վէ Մտա՛սլիյմինիզ օլտոդըղմ՝ հալտ՝ ասյտագլտոդրընդը իբդտասոդ իսէ, պիրի պիրինիզին ասյտագլտոդրընը իբդտամտագ սիվ կէրէճ սոիր։ 15 – Չիրաս սիվ պիր էօրնէք վէրտիմ քի՝ սիվ ասոճի պէնիմմ սիվ էլլէսոիյիմի կիպի էլլէսոիյինիզ։ 16 – Հաղգ.ոյտէն, Տագ.ոյտագէն սիվ ասէրիմ՝ քի՝ Փաւլ էֆէնտիսիճասէն վէ իրսալ օլաճասն իրսալ էսէնասէն պէօյնէք ասէկի ասիր։ 17 – Պաճնէսրը պիլտոքտէն ասօդրա իճրասէլլէսոիյինիզ հալտ նէ՝ միսաստոքը սինիզ։ 18 – Ձիւմլէնիզին հագգընասո սէօյլէմէկ յօրըմ. պէն իհդիհսասդ էթճակէրիսի պիլիրիմ. լտաքին՝ Պէնիմմ իլէ էքմէք ևէչյէսինի իւզէրիսիմէ գալտըրտը՝ ասէկի ևտարէյմըշ օլաճն քէլտի ճիհոտլէթէտսէք սէվմոի։ 19 – Վ.ոգը՝ օլմազտասն էվվէլ շիմնի սիվէ սէօյլէրիմ՝ Թաս քի վագը՝ օլտոդը գէմնն պէն իսոիյիմէ հինասոսրնդը։ 20 – Հաղգ.ոյտէն, Տագ.ոյտագէն սիվէ սէրիմ՝ քի՝ Պէնիմմ իրսալ էսէճէճյէմ քիմսէյէ գալտալ էսոէն պէնի գալտալ էթմիշ օլաճ, վէ պէնի գալտալ էսոէն՝ պէնի իրսալ էսէնի գալտալ էթմիշ օլաճ։

21 – Ցիճասը պաս շէյլէրի սէօյլէսոիքտասէ, սոէբաշնիճնէն մի.գ.ոյտոդ օլաճ շէհսասէթի էսէբէք՝ Տագ.ոյտէն, Տագ.ոյտագէն սիվէ սէրիմ՝ քի՝ Սիվասէն պիրի պէնի էլէ վէրէճէք տիր՝ ասէսոի։ 22 – Գաճնուն իւզէրինէ շակիրտոլէր, քիմսէն Տագ.ոյտագնասս սէօյլէսոիյինէ շհասէ էսէբէք, պիրի պիրինէ գալտըյօրլտոր իսոի։ 23 – Վ.է շակիրտոլէրինասէն Ցիճասըն սէվտիյի քիմսէ Ցիճասըն էսոնդնասս օճտոբտասոյօր իսոի։ 24 – Վ.է Տագ.ոյտագնասս սէօյլէսոիյի քիմսէնին քիմ իսոիյինի սրմասոլ էթճակի ասէսոս. Սիմոն Պէտրոս ասնս իչտէճի էճտի։ 25 – Օ տաճի Ցիճասըն կէգ.ոյնէն տոդրասնդ ասնս՝ նոս Թասպ, քիմ տիր՝ ասէսոի։ 26 – Ցիճասը ճէվապէն՝ Պէն լտագ

մեղը պաՏիՐըրդ քիմէ վէրիբասէմ, օ տէրը՝ ատէտի. վէ լօգմիայը պաՏիՐըրդ՝ Սիմոն օղլու Իսկարիովտը Տուդայա վէրաի. 27 – Վէ պու լօգմիատան սօնրա Շէյթան անըն տէլուն ինէ կիրտի. Ցիսուս տուտի անա՝ Նափաճաղընը չապուգ էափ՝ ատէտի. 28 – Ամմա պունու անա նիչինէ ափօյէտիյինի սօֆրատատա օֆուբասանլարըն հիչ պիրի անլամատը. 29 – Չիրա պո՛ղըլարը՝ քէսէ Ցուդատատա օլտըղը իչինէն, Ցիսուս անա՝ Պայրամլամա պիզէ լազըմ՝ օլան չէհլերի տաՏըն ալ, եահօտ փուգարայա պիր չէյ վէր՝ ատէյօր զանն էՏտիլէր։ 30 – Օ տատի լօգմիայը ալտըղը կիպի տըշարը չըգտը, վէ կէճճէ խտի։

31 – Վէ օ չըգտըգատան սօնրա, Ցիսուս ատէտի քի՝ Շիմոն Իպն իւլ ինատա Թա՛զիզ օլուՆուզ՝ Ալլահ տատի անատ Թա՛զիզ օլուՆտուս։ 32 – Էկէր Ալլահ անատ Թա՛զիզ օլուՆտուս իսէ, Ալլահ տատի անը քէՆտիպտատ Թա՛զիզ էտիյ՝ իէզ անը Թա՛զիզ էյլէյճէք տիր։ 33 – Էյ չօճուգլար, տատա պիր ազ վազըի սիզին իլէ իմ. պէՆի տրայյաճազ՝ըրդ, վէ նէհուտիլէրէ՝ ԳէՆիմ կիՏտիկիմ՝ նէրէ սիզ կէլէմէզՏինիզ՝ ատէտիմ կիպի, շիմոն սիզէ տատի ափօյլէրիմ։ 34 – Սիզ էՆէի պիր էմր վէրիրիմ՝, քի պիրի պիրինիզի սէվէտՆիզ. պէՆ սիզի սէվտիկիմ կիպի՝ սիզ ատ պիրի պիրինիզի սէվէտՆիզ։ 35 – Հէր քէս պէՆիմ շակիրտլէրիմ օլտըղըՆըզը պիրի պիրինիզէ օլան մահապէՏինիզտէՆ անլայաճագ տըր։ 36 – Սիմոն Պետրոս անա՝ նա Իապղ, Նէրէյէ կիտիյօրսըՆ՝ ատէտի։ Ցիսուս անա ճէվապ վէրտի՝ ԳէՆիմ կիտաճէկիմի նէրէ սէՆ շիմոն տուրմազա կէլէմէզՏին, ամմա սօնրա տուրմազա կէլէճէքսին՝ ատտի։ 37 – Պետրոս անա՝ նա Իապղ, Նի՞չիւն շիմոի սէՆին տուրմազա կէլէմէյիմ. սէՆին իչիւն ճանըմըզը էՏտէրիմ՝ ատտի։ 38 – Ցիսուս անա ճէվապէՆ՝ ԳէՆիմ իչիւն ճանըղը՞ մը ՓէՏտա էտէբսին. ՀագիգաթէՆ, ՀագիգաթէՆ ատանա ատէրիմ քի՝ ԳէՆի սէՆ իւչ քէրրէ ինքատ էՏմէտիքճէ, խօրօտ էօՏմէյէճէք տիր՝ ատտի։

ԳԱՊ 14

Գալղինիզ միւգէտտիսիզ օլմատըՆ. Ալլահա իման էտինիզ, պանա տատի իման էտինիզ։ 2 – Փէտէրիմին խանէսինատէ չօգ մէգքէՆլէր վար տըր. օլմասա խապ, սիզէ ատէր խտիմ։ Սիզէ եէր հազըրլատմազա կիտիյօրըմ՝։ 3 – Վէ պէՆ կիտիպ սիզէ եէր հազըրլատըղըմտա ատ՝ եինէ կէլիպ սիզի քէՆտի էտՆըմա ալըրըմ՝, Թա քի պէՆիմ օլտըղըմտ եէրատէ սիզ տատի օլատիրըզ։ 4 – Վէ սիզ Նէրէյէ կիտէճէյիմի պիլիյօրսՆիզ, վէ Թարիգի տատի պիլիյօրսՆիզ՝ դէտի։

5 – Փատմատա անա՝ նա Իապղ, ատէՆի Նէրէյէ կիտէճէյինի պիլմէյիզ, վէ Թարիգի պիլմէյէ նաՏըլ մատգիէճէզ օլատըրըզ՝ ատտի։ 6 – Ցիսուս անա՝ Թարիգ վէ հագիգաթ վէ հայյաթ պէՆ իմ. պէՆ վասիյատ օլմասըդ՝ճա, փէտէրէ քիմնէ կէլէմէզ։ 7 – Էկէր պէՆի ԹաՆըտատ խՏՆիզ, փէտէրիմի տատի ԹաՆըմըշ օլատ խՏՆիզ. վէ պատնատան պէՏյէ անը ԹաՆըյըրըզըզ, վէ անը կէօրտիճՆիզ՝ ատտի։

8 – Փիլիպպատ անա՝ նա Իապղ, փէտէրի պիզէ կէօսթէր, վէ պիզէ քիֆայյէթ էտէր՝ ատտի։ 9 – Ցիսուս անա ատտի քի՝ Էյ Փիլիպպատ, պատնաճա միւտատէթ պէՆ սիզին իլէ իմ, վէ պէՆի ԹաՆը՞մատըՆ մը. պէՆի կէօրմէճ՞ օլան՝ փէտէրի կէօրմիճ օլատ, վէ ՆասՆըսըն՝ Պիզէ փէտէրի կէօսթէր՝ ատիյօրսՆ՝։ 10 – Իման՞մ՞զ մը սըՆ քի՝ պէՆ փէտէրատ իմ, վէ փէտէր պէՆատ ատիր. պէՆ սիզէ ատիյէՏինիզիմի ատօպէրէն քէՆատիյէմՏինէՆ ատէյլէմէյօրըմ՝. ամմա պէՆատ ԹէմէՆ քիմէ էատէՆ փէտէր քէՆատիի՝ ամմէլլէրի իչլէյօր։ 11 – Գանա իՏՆիՆըզը քի՝ պէՆ փէտէրատ իմ, փէտէր տատի պէՆատ տիր. վէ իլլա Հէման օղ՝ ամմէլլէր իչլէն պատնատ իՏՆիՆըզը։ 12 – ՀագիգաթէՆ, ՀագիգաթէՆ սիզէ ատէրիմ քի՝ Գանա իման էտէՆ՝ պէՆիմ իՏրատ էտտիկիմի՝ ամմէլլէրի քէՆատիի տատի պէՆատ տիր. վէ իլլա էտէՆ պէՏյիչիլէՆատ պիլէ իՏրատ էտատէՆճէ տիր. չինէքի պէՆ փէտէրիմէ կիտիյօրըմ՝։ 13 – Վէ պէՆիմ իսմիմլէ Հէր Նէ տիլէրսէՆիզ, տանը իՏրատ էտէրիմ՝, Թա քի փէտէր Օղուլատա Թա՛զիզ օլատ։ 14 – ԳէՆիմ իսմիմլէ էեկը պիր չէյ տիլէրսէՆիզ, պէՆ իՏրատ էտէրիմ՝։ 15 – Էկէր պէՆի սէվէրսէՆիզ, պէՆիմ էմրլէրիմի Հըֆզ էտինիզ։ 16 – Վէ պէՆ փէտէրատէՆ տիլէրիմ՝, օ տատի իւլ էեէտա սիզին իլէ ՔէմէքքէՆ էՏմէքճ իւտրէ տիզէ տիկէր տիր Քէ-

Digitized by Google

սէլի էտիճի, 17 – եւ Նէ հագիգսէի Բաւհրնը վէրէ ճէք տիր. պունու տոխի տիւնեա կէօրմէտիյի վէ Թանրմատրը էճլտէն գաապու էտէմէզ, ամմմա սիզ ռանը Թանըրսընըզ, զիրա ետնընըզսա Թէվէք քիւն էտեր, վէ տէրսնինիզտէ օլաճագ տըր։ 18 – Սիզի եէթիմ պրագմատ. սիզ կէլիրիմ։ 19 – Պիր ազ միւտտէթ սօկրա տիւնեա պէնի սրԹըզ կէօրմէզ. ամմմա սիզ պէնի կէօրըտտիւզ. չինքի պէն Հայտոտա իմ, սիզ տոխի Հայտոտա օլաճագընըզ։ 20 – Օլ կինտե պէն Փէտրիմոե, վէ սիզ պէնտե, պէն տոխի սիզտե օլտըղըմը ակկայաճագընըզ։ 21 – Հէր քիմ քի էմրլէրիմ քէնտինտե պաւնտուա՝ ան՝ղէրի Տրֆզ էտէրսե, պէնի սէվէն օ տըր. վէ պէնի սեվէն՝ Փէտէրիմ Թարաֆընտան սեվիլճէք տիր. պէն տոխի ռանը սեվիա՝ քէնտիմի ռանա իզՀար էտէ ճէչիմ։

22 – Իսկարիովտը օլմըյան Յուդա ռանա՝ Նա Բաապ, ՆաՕթը օլուր քի՝ քէնտինի տիւնեայա իզՀար էթմէչիա տե, պիզ իզՀար էտէ ճէքմէնի՞ տետի։ 23 – Յիսուս ռանա ճէվապէն տետի քի՝ Էկէր պիր քիմսե պէնի սեվէրսե, քէլեմիմը Տրֆզ էտեր. Փէտէրիմ տոխի ռանը սեվճէք տիր, վէ ռանա կէլիպ եաՆրնտա Թէմէլ քիւն էտէճէիզ։ 24 – Պէնի սեվմէյէն՝ քէլեմիմը Տրֆզ էթմէզ, վէ իչիՆտիյինիզ քէլեմ պէնիմ ատչիլ, ան՝ճագ պէնի իրտաալ էտէն Փէտէրին տիր։ 25 – ԵանՆընըզտա պուլուռնաւը իքէն՝ պու չէյլէրի սիզե սեզլէտիրմ։ 26 – Լաքին Թէսէլլի էտիճի, եառի Փէտէրին պէնիմ իսմիմլէ կէօնտէրէ ճէյի Իսա իլ Գուտա սիզե Տեր չէյի Թա՝ալիմ էտիպ՝ սիզե սեզյէտիյիմ ճիւմի չէյլէրի իչԹաար էտէճէք տիր։ 27 – Սիզե սէլամԹիմի պրագրըմ, սիզե պէնիմ սէլամԹիմի վէրիրիմ. պէն սիզե տիւնեանըն վէրտիյի կիպի վէրմէմ. գալմինիզ խավֆ ու իզՀրտաա օլմասըն։ 28 – Պէն սիզե խիԹապէն՝ Նիսերիմ վէ սիզե կէլիրիմ՝ տետիյիմ սէօզիւ իչիՆտինիզ. էկէր պէնի սեվսե իտինիզ՝ Փէտէրե կիտիյօրըմ [ռատիյիմ] իչիւն մէսրուբ օլաւը իտինիզ. գիրա Փէտէրիմ պէնտեն պէզյիւբ տիր։ 29 – Վէ վագը՝ օլտըղը զէմանն ՔինաՆատրնը տեյիւ, վուգու՝ պուլմազտան էվվէլ սիզե չիմիտի սեզլէտիմ։ 30 – ԱրՀըզ սիզին իլե չօգ սեզլէշմէմ. գիրա պաւ տիւնեանըն բէ՛իտ կէլիյօր, վէ պէնտե ռանը Տիյ պիր չէյի եօգ տըր։ 31 – Ան՝ճագ Փէտէրին սեվտիյիմի, վէ Փէտէրին պանա էմր էթտիյի կիպի ՀՀրա էթտիյիմի տիւնեա ակկայա։ Գալգընըզ, պուբաատան կիտէլիմ։

ՊԱՊ 15

Պէն Հագիգսէի տամա իմ, վէ Փէտէրիմ պաղտատն տըր։ 2 – Պէնտե մէյվէ վէրմէյէն Հէր չէպտաղը գաւտրըրը, վէ Հէր մէյվէ վէրէնի տուհա գիյատե մէյվէ վէրմեսի իչիւն փաքէյը։ 3 – Սիզե սէօյէտտիյիմ սեօզիւ սիզ Տալա փաք ռընըզ։ 4 – Պէնտե գալընըզ, պէն տոխի սիզտե Տօտյմ. չէպտաղ տաամատա գալմատըզ ճա, քէնտիյինտէն մէյվէ վէրէմէզ, քէզալիք սիզ տոխի էկէր պէնտե գալմազտանըզ՝ Դյվե վէրէմէզ-Տինէ։ 5 – Պէն տամա իմ, սիզ չէպտաղ-լար սընըզ. Հէր քիմ պէնտե գալըրսաս, պէն տոխի ռանտե գալըրսամ՝ օ չօգ մէյվէ վէրիր, զիրա պէնսիզ պիր չէյ եափամազընըզ։ 6 – Էկէր պիր քիմսէ պէնտե գալմազսա, չէպտաղ կիպի տըշարը սաԹըլըզ գուտաը. վէ ան՝էրի տեվէյիրիպ՝ սաԹէշէ սաԹաըլար, վէ եաՆնար։ 7 – Էկէր պէնտե գալըրսանըզ, վէ սեօզլէրիմ սիզտե գալըրսաս, Խոթէտիյինիզի տիւնչէճէքսինիզ, վէ սիզէ օլաճագ տըր։ 8 – Փէտէրիմ պունուռնէ, եառի սիզին չօգ մէյվէ վէրմէնիզ, Թա՝զիզ օլաՆտը. պէզլէճէ պատաա չտակիրտէր օլաճագսընըզ։

9 – Փէտէր պէնի սեվտիյի կիպի, պէն տոխի սիզի սեվտիմ. պէնիմ մուՀապէթիմտե գալընըզ։ 10 – Պէն Փէտէրիմին էմրլէրինի Տրֆզ էտիպ՝ ան՝ընե մուՀապաթէինտե գալտըրըմ մխսիլու, սիզ տոխի էմրլէրիմի Տրֆզ էթտիյինիզ Թաւտիրտե, մուՀապաթէիմտե գալաճագսընըզ։ 11 – Պէնիմ մէսէրրէԹիմ սիզտե գալմատը վէ սիզին մէսէրրէԹինիզ մի-քէմմէլ օլմասը իչիւն, պու չէյլէրի սիզե սեզլէտիմ։ 12 – Պէնիմ էմրիմ պու – րը քի՝ պէնե սիւյի սեվտիյիմ մխսիլու պիրի պիրինիզի սեվէյնինիզ։ 13 – Պիր ատամին քէնտի տոսթլարընըն Հօլընա ճանընը Փէտա էթմէսինտեն զիյատե պիր քիմսէ տատ մուՀապաթէ եօգ տըր։ 14 – Էկէր սիզէ էմրէտտիյիմ չէյլէրին ճէա-

Digitized by Google

չէսինէք ինձբա էաէբսէնիզ, ասօթ լաբլմ օլաբսընըզ։ 15 – Սրբըզ սիզէ գաալ թէամիլէ էթմէմ, զիբա գաալ էֆէնտիսինն նէ էթմէսինի պիլմէզ. ամմա սիզ ասօթ թէամիլէ էթտիմ, զիբա փէաէբիմտէն իչիմթիմիմ չէլլէբին ճիւմլէսինի սիզէ պիլտիբտիմ։ 16 – Սիզ պէնի ինդիճաագ էթմէտինիզ, անճագ պէն սիզի ինդիճաագ էթտիմ, վէ կիտիպ մէլվէ հաւաալէ կէթիբմէնիզ վէ մէլվէնիզ պագի գալմասը իչին սիզի ճա'ինն էթտիմ. ինա քի պէնիմ խամիլէ փէաէբտէն հէր նէ տիլէյճէգսը օլաբսանըզ սիզէ վէրե։ 17 – Սիզէ՝ սիբի պիբինիզի սէվտինիզ՝ տէյիւ պաւ չէլլէբի էմր էաէբիմ։

18 – Էկէր տիւնեա սիզէ պաւզղ էաէբսէ, սիզտէն էվվէլ պաննա պաւզղ էթտիկինի պիլմիշ օլունըզ. 19 – Էկէր տիւնեաստան օլաա խանիզ, տիւնեա քէնտինին օլանը սէվէր խոր. լաքին սիզ տիւնեաստան օլմայըզ՝ անճագ պէն սիզի տիւնեաստան ինդիճաագ էթտիկիմ էճլտէն տիւնեա սիզէ պաւզղ էաէբ։ 20 – Սիզէ՝ Գաալ էֆէնտիսինէն պէօյիւա տէկլիզ տիբ՝ տէտիկիմ քէլամը տէբ խաճէբը էտինիզ. պաննա ինձ՝ատտան էթտիկէբին ինագտիբտէ, սիզէ տաախի իմ՝ատտան էաէբէբ. պէնիմ քէլամըմը հըշճզ էթտիբէբ խէ, սիզին քէլամընըզը տաախի հըշճզ էաէբէբ։ 21 – Լաքին պաւ չէլլէբին ճիւմլէսինի, պէնի իրսալ էաէնի պիլմէտիգէբինտէն, սիզէ պէնիմ խամիմ իչինն էտէճէբէբ։ 22 – Էկէր պէն կէլիպ անլէրէ սէզլէմէմիշ օլաա խոիմ, կիւնահլարը օլմազ խոի. տամմա շիմտի կիւնահլարը իչինն պէհանէլէրի եօգ տբր։ 23 – Պաննա պաւզղ էտէն՝ փէաէբիմէ տաախի պաւզղ էաէբ։ 24 – Էկէր ապահարընտա պայգա պէր քիմնէնին իճբաս էթմէտիչի 'ամէլլէրի էթմիշ օլմասա իտոի, կիւնահլարը օլմազ խոի. լաքին չիմտի հէմ կէօրտիւէբ հէմ տաախի պաննա վէ փէաէբիմէ պաւզղ էթտիբէբ։ 25 – Ամմա չէբի'ա՛ճէլարընտա՝ Պաննա պիբաա սէզէպ պաւզղ էթմիշէբ՝ տէյիւ եաազըլմըշ օլան քէլամ իթմամա օլունմազ իչինն պէօյլե օլաա։ 26 – Ճադաթ Փէաէբ իճ ապահարընտան պէնիմ իրսալ էաէճէյիմ Թէսլլին էտիճի, եաննի Փէաէբտէն խաբուճ էտէն հագիգաթ Իուհու կէլտիչի զէմանն, պէնիմ հագգըմտա օ չէհատէթ էաէճէբ տիբ։ 27 – Վէ սիզ տաախի չէհատէթ էաէբսինիզ, զիբա խոիճատտէն պէբաա պէնիմ իլէ պճրատպէբ սինիզ։

ՊԱՊ 16

Պաա չէլլէբի սիզէ սէզլէտիմ, քի սիբըչմէչինիզ։ 2 – Սիզի ճէմա'ատտան իհրաճ էաէճէքլէբ. պէլի, սիզի հէր գաճէլ էաէն քիմսէ՝ Ալլահա 'իպադաէթի 'ադլ էտիյօրըմ' զանն էաէճէճէչի վագրի կէլիբ։ 3 – Վէ պաա չէլլէբի փէաէբի վէ պէնի Թանըմասզղլարը իչինն էտէճէքլէբ։ 4 – Լաքին վագրը կէլտիկինտէ, պէնիմ անլէրի սիզէ սէզլէտիկիմի թէզկէքճիբ էթմէնիզ իչինն պաա չէլլէբի սիզէ սէզլէտիմ. ամմա սիզին իլէ պէբաագէբ պաալունաոբղըմ իչինն պաունլարը սիզէ խաթի խոտաէն սէզլէտիմ՝

5 – Ճադաթի չիմտի պէնի իրսալ էաէնէ կիտիյօրըմ. վէ սիզտէն հիչ պիբի պաննա՝ 'Նէ՞բէյճ կիտիյօրըզ' տէյիբ սաճ՝ալ էթմէզ։ 6 – Ճադաթի պաա չէլլէբի սիզէ սէզլէտիկիմ իչինն գալգընդիզի քէտէբ տօլատաբմըշ տբր։ 7 – Լաքին պէն սիզէ հագգը սէզլէշօբբմ. պէնիմ կիճէմէմ սիզէ խաչրը տբր. զիբա պէն կիճէմէզճէ՝ սիզէ թէճէլլի էտիճի կէլմէզ, ամմա կիճէտկիմ հալատ, անը սիզէ կէօնտէբիբիմ։ 8 – Վէ օ կէլտիկինտե, տիւնեաչը կիւնահ վէ սաահ վէ հիւքմ խատաալարընտա իլգաճ էաէճէք տիբ։ 9 – Կիւնահ խատաատաընտա էլգաճ էաէճէք տիբ, չիւնքի պաննա իման էճմէզլէբ։ 10 – Վէ սաալահ խատաատընտա էլգաճ էաէճէք տէբ, զիբա Փէաէբիմէ կիտիյօրըմ, վէ պէնի սբճէզ կէօրմէզճէնիզ։ 11 – Վէ էհլըմ խատաատընտա էլգաճ էաէճէք տէբ, չիւնքի պաա տիւնեաընէն բէ'իճի մինճէթիմ օլմատ տբր։ 12 – Սիզէ սէզլէէճէյիմ տաահա չօգ չէլլէբ վաբ, լաքին չիմտի թէհամմիլ էտէմէզճինիզ։ 13 – Ամմա օ կէտիպճաճի Իահէա կէլտիկի զէմանն, սիզի ճիւմլէ հագիգաթտա իրշատ էտէճէք տիբ, զիբա քէնտիլէյինտէն սէզլէմէյիճ' իչիճիկինի սէզլէէճէճ, վէ վատգու' պաւլաճագ չէլլէբի սիզէ խատաբէ վէբէճէճ տիբ։ 14 – Ո պէնի ինա'պճ էտէճէք, չիւնքի պէնիմքինտէն ալը սիզէ խատաբ վէբէճէճ տիբ։ 15 – Փէտէբին հէր նէյի վաբ խէ՝ պէնիմ տիբ.

պու. սեպհականէն՝ Պէնիամքինան տալով սիզէ խաղող վերէ ճէք տիր՝ տէտիմ։ 16 – Պիր ազ միւտաէթ ասկրա պէնի կէօրմէզսինիզ, վէ ենէ պիր ազ միւտաէթ ասկրա պէնի կէօրէ ճէքսինիզ, զիրա պէն Փէտէրէ կիտիյօրըմ։

17 – Պաւնան իւզերինէ չակիրտէքինան գա՛պուտը պիրի պիրինէ՝ Պաւպիզ՝ Պիր ազ միւտաէթ ասկրա պէնի կէօրմէզսինիզ, վէ ենէ պիր ազ միւտաէթ ասկրա պէնի կէօրէ ճէքսինիզ, վէ՝ Զիրա պէն Փէտէրէ կիտիյօրըմ՝ տէտիյի նէ՞ տիր՝ տէտիլէր։ 18 – Ա՛ճէպաս պու՝ Պիր ազ միւտաէթ՝ տէտիյի նէ՞ օլա. Նէ սեպհէտիյինի ասկրամայօրըզ՝ տէտիլէր։ 19 – Վէ Յիսուս քէնտիսինէ սիւ՛ալ էթմէճը իսթէտիքէրինի պիլմէքըն, անլէրէ տէտի քի՝ Պէնիմ պիր ազ միւտաէթ ասկրա պէնի կէօրմէզսինիզ, վէ ենէ պիր ազ միւտաէթ ասկրա պէնի կէօրէ ճէքսինիզ՝ տէտիյիմ հագդընա՞ մը պիրի պիրինիզէ սիւ՛ալ էտիյօրսունուզ։ 20 – Հապիգաթէն, հապիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Սիզ ազլայըզ ֆիզան էտէճէքսինիզ, ամմա ասիևեա մէհսուր օլաճագ տըր. սիզ մանհզուն օլաճագսընըզ, լաքին հիւզուրուզ մէհէրրեմէ տէօնէճէք տիր։ 21 – Պիր գադը ասղուռլաճագը զէմանի՝ մանհզուն օլուր, պիրա վագթը կէլմիշ տիր. լաքին չօճուղը ասղուռլըղը զէմանի, ասիևեայա տատմ՝ ասղտըղը իչիւն, տրթըգ մէհէրրեմէնէ տէրտինի խաթրընա կէճիրմէզ։ 22 – Ֆիլ վագը՝ սիզ տաթի չիմճի մանհզուն սընըզ, լաքին սիզի թէքբար կէօրէճէյիմ. վէ գալտընիզ մէհսուր օլաճագ, վէ մէհէրրեմէնիզի սիզտէն քիմսէ ըէֆ՝ էտէմէզ։ 23 – Վէ օ կիւնէ պէնտէն հէյ պիր շէյ տիլէմէյէճէքսինիզ. հապիգաթէն, հապիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Պէնիմ իսմիմլէ փեւտերտէն հէր նէ թալէպ էտէճէք օլուր իսէնիզ, տիզէ վէրէճէք տիր։ 24 – Շիմճիյէտէք պէնիմ իսմիմլէ պիր շէյ թալէպ էթմէտինիզ. թալէպ էյլէյինիզ, ալաճագսընըզ, քի մէհէրրեմինիզ միւքէմմէլ օլա։ 25 – Պաւ շէյլէրի սիզէ թէճէհհիւլէրլէ սեպհէտիմ. լաքին սիզէ տարըզ թէճէհհիւլէրլէ սեպհէտէճէյիզ՝ ամաճագ փեւտեր հագգընատա սիզէ աշխքեաբէ խաղեր վէրէճէյիմ վագթը կէլիյօր։ 28 – Օ կիւնէտ պէնիմ իսմիմլէ թալէպ էտէճէքսինիզ. վէ սիզէ՝ փեւտերէ սիզին իչիւն բէճաս էտէճէյիմ՝ տէտիմ։ 27 – Զիրա պէնի սեվիտ՝ Ալլահտան խաւրուճ էճհիյիմէ հնանաբղընդզ իչիւն, փեւտեր քէնտիսի սիզի սեվէր։ 28 – Փեւտերտէն խաւրուճ էտիդ տիւնեայա կէլտիմ, ենէ տիւնեայը թէրքլէ փեւտերէ կիտիյօրըմ։

29 – Շակիրտլէրի ասնա՝ Իչէէ չիմճի աշկեաբէ սեպհէյէօրքն, վէ հիչ թէմսիլ սեպհէմէյէօրքն։ 30 – Շիմճի պիզ՝ հէր պիր շէյի պիլտիյինի, վէ պիր քիմսէյինէ ասնա սիւ՛ալ էճմէտինէ միհհաճ օլմասընդընը սոլլատըզ. պաւ սեպհէպ մէպնի Ալլահտան խաւրուճ էճհիյինէ հնանաբղըդզ՝ տէտիլէր։ 31 – Յիսուս ասլէրէ ճէվապէն գէտի՝ Շիմճի հնանաբ՞դը մը պէնդզ։ 32 – Իչէէ հէր պիրինիզ քէնտի մանհզուն ատաղրլասրաք, պէնի հալընըզ պրտագաճագղընըզ վագթը կէլիյօր, վէ հաճթա կէլմէշ տիր. Ֆագաթ հալընըզ տէյիլիմ, գիրա փեւտեր պէնիմ իլէ պէրապէր տիր։ 33 – Պէնտէ սէլամէտինիզ օլասուն տէյիս պու չէյլէրի սիզէ սեպհէտիմ. տիւնեայտա մունգայագտընըզ օլաճագ, լաքին ճէսարէթլէնինիզ, պէնի տիւնեայա գալըպ օլմըմ։

ԳԼՈՒԽ 17

Յիսուս պու չէյլէրի սեպհէտի վէ սէմայա տօղրու նայագը էտէրէք տէտի քի՝ Ի՛յ Փեւտեր, ատա՛թի կէլմիշ տիր. Օղլունը թա՛զիզ էյլէ, թա քի Օղլունի տաէի սէնի թա՛զիզ էյլէյէ։ 2 – Նէթէէքեմ ասնա ճէւմէկ պէչէր իւզերինէ հիւքիւմէթի վէրտին, թա քի ասնա վէրտիյին ճէմկի քիմսէլէրէ եպհտի հայտըճ վէրէ։ 3 – Վէ էպհտի հայտըճ սէն հալընըզ Հագգ Ալլահը վէ իրտալ էյլէտիյին Յիսուս Քրիստոսը պիլմէք տիր։ 4 – Պէն սէնի եէր իւզերինտէ թա՛զիզ էյլէտիմ. իճգա էճմէէք իչէէն պտասա վէրտիյին իչէ թէմամ էյլէտիմ։ 5 – Վէ չիմճի, էյ Փեւտեր, տիւնեայա մէվճուտ օլմազտասնա էվվէլ աէնին նէզտինտէ մճալիք օլտըղըմ՝ իզգէլէլէ սէն պէնի նէզտինտէ թա՛զիզ էյլէ։ 6 – Սէնին իսմինի տիւնեայտան պասնա վէրտիյին տատմիշէրէ պէչտա էյլէտիմ. ասնըզ սէնին խոյլէր, ասնըզէրի պտասա վէրտին. վէ սէնին քէլամընդը տրճգ էյլէտիյէր։ 7 – Պտասա վէրտիյին չէյլէրին ճճսաճէյինին սէնէյի

թեսթոսթենեան օլտըղընը չիմոի պիլ-
ուիլէր։ 8 – Զքեսա պատա վէրտիկին քէ-
լոմիլորը անկերէ վէրտիմ, անկեր տուա-
խի գատալ էտուէրէք, սէնոեկն խուրուծ
էթոտիկիսի ատհիհէն պիլիա՝ պէկին սէն
իրսալ էթոտիկիսէ ինանորլար։ 9 – Պէն
անկեր իչիւն ըլճաս էտէրիմ. տուհանա
իչիւն տէկիլ, անճատ պատա վէրտի-
կին քիմսէկլեր իչիւն ըլճաս էտէրիմ,
պէրտա անկեր սէնին տուրլեր։ 10 – Վէ
պէնիմքիլէրին քէտոֆքէսի սէնին, վէ
սէնինքիլէրին քէտոֆքէսի պէնիմ տուր,
պէն տուախի անկերտուէ թատզիզ օլուն-
տուրմ։ 11 – Վէ տուրթըգ տուհանատա
տէկիլ իմ, վէ պատկերը տուհանատա
օլտա՝ պէն տուախի կէկիյօրըմ.
Էյ Գոստատա Փէտէր, պատա վէրտի-
կին քիմսէկլերի սէնին իսմինէ հընֆըգ
էյլե, թատ քի պէզիմ կիսի պէր օլա-
լար։ 12 – Տիւհանատա անկեր իլե պէ-
րտակեր պատկերդըգ, անկերի սէնին
իսմինէ հընֆըգ էտեր իսմի. պատա
վէրտիկին քիմսէկլերի հընֆըգ էյլէմի.
վէ անկերտէն, իսկ ի հէկտգատան մա-
տատ, հիչ պէրի հէկտգ օլմատըր, թատ քի
քիթտատ իմմանտ օլուհատ։ 13 – Ամմա
չիմոի ատատա կէկիյօրըմ, վէ պատ չէյ-
լերի տուհանատատ սէօյլէրիմ, քի պէնիմ
մհսէրրէթիմի քէնտիլերինտէ մուքեմ-
մել պատլատար։ 14 – Պէն անկերէ սէ-
նին քէկատմինը վէրտիմ, վէ պէն տուհա-
նատատն օլմատըդըմ միսիլու՝ անկեր
տուախի տուհանատատն օլմատըգտըրըն-
տատն, տուհանա անկերէ պատզգ էթոտիւ։
15 – Անկերի տուհանատատն գատտրմանկը
տէկիլ, անճատ անկերի չէրիրտէն
հընֆըգ էթոտինկի ըլճաս էտէրիմ։ 16 –
Պէն տուհանատատն օլմատըդըմ միսիլու՝
անկերը տուախի տուհանատատն տէկիլ տուր-
լեր։ 17 – Անկերի հագիգատթընկէ թատգ-
տուա էյլե. սէնին քէկատմին հագիգատթ
տատր։ 18 – Սէն պէնի տուհանատյա իրսալ
էթոտիկին կիսի, պէն տուախի անկերի
տուհանատյա իրսալ էթոտիմ։ 19 – Վէ
պէն քէնտիմի անկեր իչիւն թատգտուա
էտէրիմ, քի անկեր տուախի հագիգատթ
վատրթատրլէ թատգտուա օլտնտատար։
20 – Վէ եատկընդգ անկեր իչիւն տէկիլ,
անճատ անկերդին քէկատմլէ պատա ի-
մանն էտէճէք օլտնտատ իչիւն տուախի
քէճաս էտէրիմ, 21 – Քի ճիւմլեսի պէր
օլալար. սէն, էյ Փէտէր, պէնտէ վէ
պէն սէնտէ օլտըգդըմ միսիլու, ան-
կեր տուախի պէզտե պէր օլալար. Թատ
քի պէնի սէն իրսալ էյլէտիկինէ տուհա-
նատ ինանատ։ 22 – Պատա վէրտիկին ի-
պէկէթի անկերէ վէրտիմ, քի պէզիմ պէր
օլատըդըմդգ կիսի անկեր տուախի պէր օ-
լալար։ 23 – Պէն անկերտէ վէ սէն պէնտէ,
քի պէր օլմատըգտատ քէճամիլ օլատ-
լար, վէ պէնի սէն իրսալ էթոտիկինէ,
վէ պէնի սէվտիկին միսիլու անկերէ
տուախի սէվտիկիդի տուհանատ անկատար։
24 – Էյ Փէտէր, պատա վէրտիկին քիմ-
սէկլերին տուախի՝ պատկերդըմ եէքատ
պէնիմ իլե պէրտակեր օլմատըրընը ի-
թոտերիմ, Թատ քի պատա վէրտիկին ճէ-
կատիմի մհսէհհէտ էտէկեր. պէրտա պէ-
նի տուհանատնէն թէհտատհատնէ էվվէլ
սէվտին։ 25 – Էյ Տատի Փէտէր,
տուհանատ սէնի թատնըմտատր, տամմատ պէն
սէնի թատնըտըմ, պատկերդ տուախի պէնի
սէն իրսալ էթոտիկինի տանկատրլատր։
26 – Վէ սէնին իսմինի անկերէ հէմ
պիտոթրտիմ, հէմ տահ պիտոթրճէկիմ.
Թատ քի պատա օլտն մատհտպէլթինի
տանկերտատ օլտա, պէն տուախի տանկերտատ օ-
լատրմ։

ՊԱՊ 18

3 Իսուտա պատ չէյլերի սէօյլէտիքտատէն
տօնրատա, չտկիրտլերի իլե պէրտակեր պէգ-
բատն տատրէտհինին էօթճ Թատսթիքնատ չը-
գէրդ՝ օլատտատ պիր պատզէն պատլատնտզդ-
լէ, չտկիրտլերի իլե պէրտակեր իչինէ
կիրտտ։ 2 – Վէ տանը էյլէ վէրտե 8ուգատ
տուախի օլ մատհտպէլ պիրիր իսի, գիրտ
3իսուտա չտկիրտլերի իլե պէրտակեր օ-
րատատա չօգ տէֆ՝ատ Թէճէմմիհա՝ էթոմիշ
իսի։

3 – Իսմոի 8ուգատ պէր պէօլիտ՝ատէրէ
վէ պատշ քատհինկեր իլե ֆէրիսիկէ
Թատսթիքնատն մէ՝մատրլատր տալբզ՝ ֆէ-
նէրլեր վէ մէշ՝ալեկեր վէ սիլատհլար իլե
օրատյատ կէկտտ։ 4 – Վէ 8իսուտա քէնտի
հագգընտատա վուգուտ՝ պատլատճագ չէյլէ-
րին ճիւմլեսինի պիլմէկլէ, չրգըզդ տան-
լերէ՝ Փիմֆ տատյօրատնրզ՝ տէտտ։ 5 –
Անկեր տուախի ատատ՝ Նտպատրէթլի 8ի-
ատտատ՝ տէչիտ ճէվտպ վէրմէկլէ, 8ի-
ատտ տանկերէ՝ Պէն իմ՝ տէտտ. վէ տանը
էյլէ վէրէն 8ուգատ տուախի տանկեր իլե
պէրտակեր տատրատյօր իսի։ 6 – Վէ տան-
լերէ՝ Պէն իմ՝ տէտտկի տանատ, տանկեր
կէրի չէքիլմպ եէրէ տիւշտիւկեր։ 7 –
Իսմոի տանկերէ՝ Փիմֆ տատյօրատնրզ՝
տէչիտ Թէքրտրտ տիւ՝տպ էյլէտիկինատ,

Digitized by Google

ասելէր՝ Նազարեթէն ինչուա՞ռ տեսա-
լէր։ 8 – Յիսուս ճեվապին՝ Սիմէ, Պէն
իմ՞ տեսիմ. իմիտ էկեր պէնի տրայօր
քանիզ, պուն լաւը ասլը վէրնիզ կիմ-
սինէր՝ տեսի. 9 – Թա քի՝ Պահաս վէր-
տկին քիմնելէրտեն հիչ պիրինի գայ՝
էիմէտիմ, տէյնա սէգյլէտկի քէզամ
իմիտամ օլուն։ 10 – Օլ վագըթ Սի-
մոն Պետրոսըն պիր գըլըճը օլմադլէ,
ասը չէքիպ քահնին ի ս՛զամըն պէն-
տէսինե վատրատագ, ասագ գատլաղլէր
քէսիպ տուշխրտիս. օլ պէնտկինն իտամ
տասի Մաղքտա իտի։ 11 – Վէ Յիսուս,
Պետրոսա՝ Գըլըճընը գընընա գօ. Փէ-
տէրնին պահաս վէրտկի քահտկի ի՞չ-
մէկլէճէք մի իմ՞ տեսի։

12 – Օլ վագըթ պէօլիւք իլէ պիրկ
պաշը վէ նէհտաւիլէրնին մէ՛մուրլարը
Յիսուսը թուրթուպ՝ պաղաստուլար ։
13 – Վէ ասը էվվէլա Աննայա կէօ-
թիւրտիւլէր, գիրա մերգում օ պէնտէ
քահնին ի ս՛զամ օլան կայրափաճըն
գայն փէտէրի իտի։ 14 – Պաս կայրա-
փա տասի՝ Գավմ իչինն պիր տատմինն
հէլաք օլմասը խայրլը տըր՝ տէյնա նէ-
հտաւիլէրէ նասիհաթ վէրմիշ օլան
քիմտե իտի։ 15-Վէ Սիմոն Պետրոս իլէ
տիկէր պիր շակիրտ Յիսուսըն տարը
աքրա կիտիյօրլար իտի. վէ օլ շակիրտ
քահնին ի ս՛զամընն պիլտիկի օլուպ՝
Յիսուս իլէ պէրապեր քահնին ի ս՛զա-
մընն հավլուսընա կիրտի. 16 – Լաքին
Պետրոս գափու կառնընտա տուշարըպտա
տասըմնալէ, քահնին ի ս՛զամընն պիլ-
տիկի օլան տիկէր շակիրտ չէգըպ՝ գա-
փուճըդյա սէգյլէյէրէք, Պետրոսը իչէ-
րիյէ ալտըր։ 17 – Վէ գափուճը գըզ
Պետրոսա՝ Սէն տասի պաս տատմինն
շակիրտլէրինտէն տէյի՞լ մի ինն՝ տէ-
տիքատ, օ տասի՝ Տէյիլ իմ՞ տեսի։
18 – Վէ հավա սօղուգ օլտըղընտան՝
Խրամէթքառլար իլէ մէ՛մուրլար ա-
թէշ եապմըշ օլմագլէ՝ տասրտակ ըսը-
նըյօրլար իտի. Պետրոս տասի անլէր
իլէ պէրապեր տասրտակ ըսընըյօր իտի։
19 – Վէ քահնին ի ս՛զամ՝ Յիսուսաս
շակիրտլէրի իլէ թա՛լիմինէ տասը՛ռ սիս-
՛ալ էիմէլէլէ, 20 – Յիսուս անա ճէ-
վապէն՝ Պէն տիսէնէյաս՝ տալէտէն տէյ-
լէտիմ, պէն տաս՛իմա սինագոգաստա վէ
Նէհտաւիլէրին հէր թաւրաֆտաան ճէմ՛
օլտըգլարը հէյքէլտէ թա՛լիմ էտիպ՝
կիդլիտե հիչ պիր շէյ տէգյլէմէտիմ։
21 – Նի՞չինա պուն սիս՛ալ էտիյօր-
սըն. իչիմիչ օլանլարտաան՝ քէնտի-
լէրինէ նէ տէգյլէտիյիմի սիս՛ալ էյլէ.
իչիմէ անլէր պէնիմ տէգյլէտիյիմ շէյ-
լէրի պիլիրլէր՝ տէտի։ 22 – Վէ պաս
շէյլէրի տէգյլէտիյինտէ, օրտասաս տաս-
րտան մէ՛մուրլարտան պիրի Յիսուսաս
պիր սիլլէ վուրտուպ՝ Փեսահնին ի ս՛զամընա
պէգյլէ՞ մի ճէվտագ վէրիրսինն՝ տէտի։
23 – Յիսուս անաս ճէվապէն՝ Էկեր
տէգյլէտիյիմ՞ ֆէնաս իսէ, ֆէնաղըրնաս
շէհտաեթի էյլէ, տամմաս եկեր էյի իսէ,
պանաս նէ՞ իչէն վուրտուրսըն՞ տէտի։
24 – Վէ Աննաս անը պաղլը օլտադագ,
քահնին ի ս՛զամ Կայրափագաս կէօ-
տէրմիշ իտի։ 25 – Վէ Սիմոն Պետրոս
տատրտաղ ըսընընագաս իչէն, անաս՝ Սէն
տէ անըն շակիրտլէրինտէն տէյի՞լ մի
սին՝ տէտիլէր. օ տասի՝ Տէյիլ իմ՞
տէյիս ինչեաս էիմէտի։ 26 – Փեսահնին ի
ս՛զամընն պէնտեէլէրինտէն օլուպ՝ Պետ-
րոսըն տասի գատլաղընը քէստիկի քիմ-
սէհնին տագրտագաստան պէրի՞ պէն տէ-
նի պաղլէտէ անըն իլէ պէրապեր կէօր-
մէտիմ մի՞ տէտի։ 27 – Պաշնան իս-
գէրինէ Պետրոս երինէ ինչեաս էիմտի.
վէ տէր՝ ատագ խօրսս էօմտիս։

28 – Օլ վագըթ Յիսուսը կայրափա-
նըն եանընտան հիս-քիսմէթ գօնաղընա
կէօմիւքտիւլէր, վէ վագըթ ասապահ
իտի. վէ անլէր նափաք օլմամալարը
վէ պասէքի եէմէլէրի իչիւն հիս-քիս-
մէթ գօնաղընա կիրտիտիլէր։ 29 –
Պիլատս պիհնէ՞էն, Պիղատոս անլէրին
եանընտա չէգըպ՝ Պու տատմին ՝ալէյ-
հինտե նէ՞ շիքեայէթինիզ վար՞ տէտի։
30 – Անլէր տասի՝ Եա՞ս ճէվապէն՝ Է-
կեր պաս քիմսէ մէզճիսի օլմասաս իտի,
անը սասաս թէսլիմ էիմէդ իտիք՝ տե-
տիլէր։ 31 – Օլ վագըթ Պիղատոս սան-
լէրէ՝ Անը սիզ ալլըդ, քէնտի չէրի՛ա-
թընըզա կէօրէ հիս-քի էտինիզ՝ տէտի.
լաքին Նէհտաւիլէր անաս՝ Փիմսէյի
գասթլ էիմէմիզիդէ րուհսաս եօգ տըր՝
տէտիլէր. 32 – Թա քի Յիսուսըն նէ
տուրուիս էօլիւմիլէ վէֆատի էտէճէյինի
իմիս էիմէկը իւլրէ տէգյլէտկի քէլամ
իմիտամ օլաներ։ 33 – Վէ Պիղատոս
թէգգառ հիս-քիսմէթ գօնաղընա կիր-
տի, վէ Յիսուսը չաղըրըպ՝ անաս՝ Նէհտա-
տիլէրին մէյկի սէն մի սին՝ տէտի։
34 – Յիսուս անաս ճէվապէն՝ Պաշտա
սէն քէնտիկի՞ինտէն մի տէգյլէյօրսըն,
եօգսաս պէնիմ հագդընմաս անաս պաշ-
գալարը՞ մէ տէգյլէտի՞ տէտի։ 35 – Պի-

պատուս ձեվապէն՝ Պէն նէհուռի՞ մի իմ. աչքի քէնովի միլէթին վէ պաշ քէսհինէր պանա թէսլիմ էթմիրէր. նէ՞ հափարն՝ ատէ։ 36 – Յիսուս ճէվապէն՝ Պէնիմ մէլէքութիւմ պուռ տիւնեաւտան ատիլ տիր. էկէր պէնիմ մէլէքութիւմ պուռ տիւնեաւտան օլսա իսի, պէնիմ խըտմէրճիլէրիմ միւճահէտ լաներէր իսի, քի նէհուտիէրէ թէսլիմ օլունմայըլար. ամմա չիմի պէնիմ մէլէքութիւմ պուռտան տիւրիլ տիր՝ ատէ։ 37 – Օ՛լ վագըթ Պիղատոս անա՝ Էյվէ իսէ պիր մէլի՞ք մի սի՞ն՝ ատէ։ Յիսուս ճէվապէն՝ Սէյլէմիյի՞ն կիւզի տիր, չիւնքի պէն մէլիք իմ. պէն պունուա իչին, եանի հադիգաթա չէհաուեթի էմմէք իչին տօղտում, վէ պունուա իչին տիւնեակա կէլտիմ. հադիգաթտան օլան հէր քիմսէ պէնիմ սէօզիւմիւ տինլէր՝ ատի։ 38 – Պիղատոս անա՝ Հադիգաթ նէ՞ տիր՝ ատի։ վէ պունու սէօյլէնճէտէն սօնրա նէրնէ նէհուտիէրին կատընա չէգըպ, անլէրէ՝ Պէն անաէ հիչ պիր ճիւրմ պուլմայօրում. 39 – Ամմա պատգամէ սիզին իչիւն պիր քիմսէ սատը վէրմէգլիյիմի սիզատ ՚սատէ տիր. խմոն սիզէ նէհուտիէրին մէլիկինի սատը վէրմէմի իսթէ՞ր մի սինիզ՝ ատի։ 40 – Օ՛լ վագըթ նէրնէ ճիւմլէսի պաղըրըպ՝ Պաւնու ատիլլէ, անդամագ Բաբաբըպը՝ ատութիէր. Բաբաբըպա իսէ պիր հարամի իտի։

ՓԱՓ 19

Օ զըման Պիղատոս Յիսուսը ալըպ՝ գամչըյլէ ատդուրու։ 2 – Ադաբէրլէր տոսթի տիգէնլէրուէն պիր թօճ էօրիւպ՝ անըն պաշընա գօտըլար, վէ սանա էրղէվանի պիր լիպաս կէյտիրիպ, 3 – Սէլամ սանա, էյ նէհուտիէրին մէլիյի՝ տէյիրէք, սանա պիւէ վուռուլար իսի։ 4 – Պիղատոս թէգրըսը տըշընըը չէգպ անլէրէ՝ Իչիթ անաէ պիր ճիւրմ պուլմատըդըմը պիլմէհինիզ իչիւն անը սիզէ տըշընըը չէգտըը յօրըմ ատ։ 5 – Օ՛լ վագըթ Յիսուս տիգէնն թօճը վէ էրղէվանի լիպասը կէյտիրդ օլարատ՝ տըշընըը չէգտըգտա, Պիղատոս անլէրէ՝ Իչիթէ օլ ատամ՝ ատի։ 6 – Պաշ քէսհինլէր իլէ մէ՛մուրլար տատի անը կէօրսիւքլէրինտէ՝ Սալ պ էյլէ, սալ պ էյլէ՝ տէյիւ պաղըրըպ իսի։ Պիղատոս անլէրէ՝ Ընդ սիզ ալըպ սալ պ էյլէյինիզ, զիրա պէն անաէ ճիւրմ պուլմայօրում՝ ատի։ 7 – Եէհուտիէր անա ճէվապէն՝ Պիղիմ չէրի՛աթըմըզ վար, վէ չէրի՛աթը մըզ մուճէհինճէ զաթլի վաճիպ տիր, զիրա քէնտիսինի Իսկն Ուլլահ մաղտ մընատա թուէճատու՝ ատութիէր։ 8. Պիղատոս պուռ սէօզիւ իչիթմէյինճէ՝ տատհա զիյատէ գօրգարագ, 9 – Թէքրար հիւքիւմէթ գօնտրնա կիրիպ Յիսուսա՝ Սէն նէ՞ըէսէն սին՝ ատի։ ամմա Յիսուս անա ճէվապ վէրմէմէյիյէ, 10 – Պիղատոս անա խիթապէն՝ Պանա սէօյլէմի՞ղ մի սին. պիլմէ՞ղ մի սին քի սէնի սալը էթմէյէ գուսուրէթիմ վար, վէ սէնի սալը վէրմէյէ տատի գուսուրէթիմ վար՝ ատի։ 11 – Յիսուս էյէը սանա հօգաորտան վէրիլմիշ օլմատա իսի, պէնիմ իւզէրիմէ հիչ պիր գուսուրէթիդ օլմազ իսի. պուս սէպէպտէն՝ պէնի սանա թէսլիմ էտէնին կիւնահը տատհա պէօյիւք տիր՝ ատիւս ճէվապ վէրտի։ 12 – Պիղատոս սօնրա Պիղատոս անը սալը վէրմէյէ վէսթիլ տարտ իսի խէ տէ, Եէհուտիէր՝ էյէը պուռնու սալը վէրիրսէն, Փէյսէրին տատը թու տէյիլ սին. հէր քիմ՝ քի քէնտիսինի մէլիք ՚սատտ էտէրսէ՝ Գայսէրէ մուխալիֆ սէզիյէր՝ ատիւս պաղըրըպտըր իսի։ 13 – Պիղատոս տատի պուռ սէօզիւս իչիթմէյինճէ, Յիսուսը տըշընըը չէգտըրդ՝ ՚Խպրոնիճէ կաթպեթա ատնիլէն թօշ տէօչէմ նամ՝ մատհալտէ մատհէքէէտ օֆուրտտա։ 14 – Վէ պատգամին թէտարիք կիւնիս օլուա՝ տատ տաի ալը բատտուէլրինատ իսի. վէ Եէհուտիէրէ՝ Իչիթէ մէլիկինիզ՝ տէտի։ 15 – Ամմա անլէր՝ Գալտըր, գալտըր, անը սալ պ էյլէ՝ տէյիւ պաղըրտըլար. Պիղատոս անլէրէ՝ Մէլիկինիզի սալ պ էտէյի՞մ մի՝ ատի։ պաշ քահինլէր՝ Գայսէրտանէն պաշգա մէլիկմէ նօպտըրան պաշգա մէլիկմէ նօպտըրան՝ տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր։ 16 – Օ՛լ վագրթ անը սալ պ օլունմագ իւզէրէ անլէրէ թէսլիմ էթտի, անլէր տատի Յիսուսը ալըպ կէօթիւտուխլէր։

17 – Փէնտիսի տատի խաչընը թաշյատագ, ՚Խպրոնիճէ Գողգոթա ատնիլէն Գոֆֆա ենէրի նամ մատհալէ չէգտը։ 18 – Վէ անը, վէ անըն իլէ պէ՛ըատգէր տիկէր իչէ քիմսէ, պէյրէ պիր կանընատա վէ պիրի օլ պիր կանընատա վէ Յիսուս քէնտիսի օրթատտա ալտրագ։

Digitized by Google

օրհասս խաչս կերասիլէր։ 19 – Վէ Պիղատոս պիր եազֆա եազդ՝ խաչըն իւզերինէ գօսա։ եազդըզ ատթի՝ ՆԷՀՈՒՏԻԻՐԻՆ ՄԻԼԻՅԻ ՆԱԶԱՐԷԹԼԻ ՅԻՍՈՒՍ՝ խոյ։ 20 – Վէ Յիսուսըն խաչս կերիլմէկի մնհալ չէհրէ եազդը, վէ պօս եազֆա ատթի 'Իպրանիճէ վէ Եունանճէ վէ Լաթինճէ եազդըզ օլմազդէ, նէհուտիլէրտէն նիչէլերի անը օգուտըլաբ։ 21 – Օլ վագդի նէհուտիլէրին պաշ քահինլէրին Պիղատոսա՝ նէհուտիլէրին մէլիկի ատթը, ամմա՝ Ռէնաթոս, Պէն նէհուտիլէրին մէլիկի իմ, ատար՝ ատթը եազ, ատթիլէր։ 22 – Պիղատոս՝ Նէ եազդըմ խաչ եազդըմ՝ ատթը ճէվապ վէրտի։

23 – Վէ 'ասքէրլէր Յիսուս խաչս կերտիքտէն սօնրա, անըն էլպիսէնին ալըպ՝ հեր պիր 'ասքէրէ պիր հիսսէ օլմագ իւզրէ տէօրթ հիսսէ էթտիլէր. էնթարիկի տաթի –ըրըլը, ֆագաթ էնթարիկ տիքիշիզ, պաշտան պաշա պիւս պիւթիւն սօգումս օլմագդըլէ, 24 – Պիրի պիրինէ՝ Ատը երրիմայլալմ, ամմա քիմին օլաճաղընա գուրա տաթալըմ՝ ատթիլէր. Քա քի՝ Էլպիսէմի ագալաբրնատա թագահմ էտիպ, էնթարիմի՝ իւզերինէ գուրա՝ ատթալդը՝ ատթիլ եազդըմըշ օլան իճմամի՝ օլուճաս. 'ատքէրլէր տաթի պօս չէյլէրի էթտիլէր։

25 – Վէ Յիսուսըն խաչը եանընտաս վալիտէսի իլէ վալիտէնինն Տէմշիրէսի, Կղէոպասդն վէ Էվ Մարիամ վէ Մագդաղալը Մարիամ՝ տուրտուչօրլաբ իտի։ 26 – Իճմի Յիսուս վալիտէսի իլէ սէվտիկի չահիրտի եանընտաս տուրտուրա կէօրմէքլէ, քէնտի վալիտէսինէ՝ Էյ խանըմ, իշտէ օղլուդի տէյիպ, 27 – Սօնրա չահիրտի տաթի՝ Իշտէ վալիտիդի՝ ատտի. վէ օլ վագդընտան սօնրա պօս չահիրտա անը քէնտի խանէսինէ գաղտուլ էթտի։

28 – Ատնէն սօնրա Յիսուս արթըգ հեր շէյնի Թէմամ՝ օլաղդընը պիլմէքլէ, եազդըմըշ օլաղդն իճմամի՝ իչինէ՝ Սուսատըմ՝ ատտի։ 29 – Վէ օրտաս սիրքէ իլէ տօլու պիր գաղ պուլունմազդէ, անըէր սիրքէ իլէ պիր սիւնկէր աղօսուրագ՝ պիր գուճախոյս Թագտրագ, անըն ազդընա ատնտուլար։ 30 – Յիսուս տաթի սիրքէյի ալաղդը կիսի՝ Թէմամ օլաս՝ ատտի. վէ պաշընը էյտի՝ Թէլմի՝ ի բուշ էթտի։

31 – Իմտի Թէսաթթիք կիսինիս օլաղընտան՝ ճէսէտլէրին սէվթի կիսինիս խաչ իւզերինէտ գալմամասդը իչինն, (չիւնքի օլ սէվթի պէյնիւք կիւն իտի,) նէհուտիլէր անըէրին ինճիքլէրի գէրթըլդը գալտըրըլմասդըր Պիղատոսդն րէճա էթտիլէր։ 32 – Պատնան իւզերինէ 'ասքէրլէր կէլիպ՝ անըն իլէ պէրաբէր տալդ օլանդան էվվէլքի իլէ ախկերինին ինճիքլէրինի գէրտըլաբ։ 33 – Ամմա Յիսուսա կէլտիքլէրինտէ, անըն վէֆաթ էթտիդ օլաղդընը կէօրմէքլէրիլէ, ինճիքլէրինի գէրմասդըլար։ 34 – Լաքին 'ասքէրլէրտէն պիրի անըն եանընդը մըզրաղլէ սէլտի. վէ տէր 'ագասդ գանի իլէ տու չըգդը։ 35 – Վէ պօնրա կէօրէն սիդին իսնան էթմէնիդ իչինն չէհատէթ էթտի, վէ անըն չէհատէթի հագգ տըր, վէ քէնտիսի տաթի հագգ սէդիլէտիդինի պիլիր։ 36 – Զիրա պուս չէյլէր՝ Ատնէն պիր քէմիք գէրըլմայաճագդ տէյիպ եազդըմըշ օլաղդն իճմամի՝ իչինն վագդ՝ օլաս։ 37 – Վէ եինէ պաշգա պիր եէրտէ՝ Տէլտիքլէրի քիմսէյի՝ Եազդար էտճէքլէր՝ տէյիպ եազդըմըշ տըր։

38 – Ատնէն սօնրա Յիսուսդն չահիրտի օլուճաղ՝ նէհուտիլէրին գօրգուսանտան քէնտինի խաֆի Թաւթան Ակիմմէթիսիդը Յօսէֆ՝ Յիսուսդն ճէսէտինի գալդըրմադա Պիղատոսդան բաղխսէթ էյլէտի. Պիղատոս տաթի բաղսաթ վէրտիքլէ, կէլիպ Յիսուսդն ճէսէտինի գալդըրտը։ 39 – Վէ մագասատէմա Յիսուս կէճէլէյին կէլմիշ օլան Նիկոդեմոս տաթի կէլիպ՝ միւռ լիհթաս գաստար միւրբ ի տաճի իլէ 'ատաղդըճ թէրքիպի կէթիրտի։ 40 – Օլ վագդի Յիսուսդն ճէսէտինի ալըպ՝ նէհուտիլէրին տէֆն էթմէք խասատանտաքի 'ատէրլէրի իլդրէ, անը պէհարլար իլէ պէրաբէր քէթէն պէզլէրինէ սարդըրլար։ 41 – Վէ տալդ օլաճաղդը մնհալդէ պիր պաղչէ, վէ պաղչէնտէ՝ իչինն տաճա պիր քիմսէ գօնաւլմամիշ եէնի պիր գաբր պուլունաղդընտան, 42 – Նէհուտիլէրին Թէսաթթիք կիւնինս օլաղդը Հասէպիլէ, գաբդը տաթի եագդըն օլաղդը իչինն Յիսուսդը օրտայա գօտըրդըլար։

ԳԼԽ 20

Վէ հաֆթանդն պիրինճի կիւնինս, տաղտհլագդըն տաճա գաբդանդը խքէն,

Մագդալացի Մարիամ գալով կէ՛ւկայ՝ Յիսուսը գերեզմանին գալորելուն կէօրէ, 2 – Գօշուպ Սիմոն Պետրոսուս, վէ Յիսուսըն սէվմէյի օվ պիր չակիրտէ կէ՛ւկայ, անլէրէ՛ Տառզը գերեզմանին գալորմըշլար վէ անը նէրէ՛կ գօտըգալորը պիլմէյիվ՝ տէտու։ 3 – Օվ վագըթ Պետրոս իլէ օվ պիր չակիրտ չըգըդ՝ գերեզման կիթտիլէր։ 4 – Իքիսի տուրախ պէրապէր գօշուդ՛օրլուր իսի, Յիսուսի օվ պիր չակիրտ Պետրոսուսուն չաբուգ իլէրի գօշորդրնասան՝ եվվէլճէ գերեզման վարար։ 5 – Վէ էյիլիպ քէթէն պէկլէրինի պիր թարաֆնա գօնուլմը՛ կէօրութ իսէ տէ, իլէրի կիրմէտու։ 6 – Սիմոն Պետրոս տուրախ անդն տարը արքա կէ՛ւկայ՝ գերեզման կիրտի, վէ քէթէն պէկլէրի գօնուլմը՛ը, 7 – Վէ անդն պաչըննուս օլան մէնտիլի քէթէն պէկլէրի իլէ պէրապէր գօնուլմա՛ը՝ առնճագ պարը՛ճա պիր մահչատէ տուրքուլու կէօրութ։ 8 – Օ զէմանն գերեզման եվվէլճէ կէլէն օվ պիր չակիրտ տուրախ կիրտի՝ կէօրութ վէ իման՛արը։ 9 – Զիքրա՝ Անա էօլուլէրտէն գը՛յամ էմ՛մէք կէրէ՛ք տիր՝ տէյիւ Իսպրը՛մը օլմադը տուրա պիլմէդիր իտի։ 10 – Իմիոի պաւ չակիրտլէր թէքրար քէնտի եվրլէրինէ գիթտիլէր։

11 – Ամմա Մարիամ գալորդն կառնընուս տըշարըտուս տուրտուգ տալայօր քատ. վէ տալար իքէն, պագդատագ իչինն գերեզման էյիլիպ, 12 – Յիսուսդն ճէհտուհինի գօնուլմը՛ը օլտըդը մահչատէ, տիրի պաչ թարաֆընտա վէ տիկէրէ տյագ թարաֆընտա օթ՛ուրմը՛ը պէչայգ էլպիսէլի իքի մէլէք կէօրութ։ 13 – Վէ պաունուպ անան՝ Էյ խաթուն, նի՛չինն տալայօրդն՝ տէմէլէրի իւզէրինէ՝ Տառզը գալորդրդուդը վէ անը նէքէ՛կ գօտըգալորդը պիլմէյիմ՛ իլէն՝ տէտի։ 14 – Պաունուպ պէյլէ տիվգատ արգասնան տէօնիւգ՝ Յիսուսը տուրտուր կէօրութ իսէ տէ, Յիսուս իտիլիհնի պիլմէտի։ 15 – Յիսուս անա՝ Էյ խաթուն, նի՛չինն տալայօրդն, քիմի՛ գըտայօրդը՝ տէտի. օ տուխի պատչէվան տուր գանն էտէրէք, անա՝ Էնէնտիմ՛, անը ա՛էն գալորդրդն իսէ, նէրէ՛կ գօտըդիր պանա ա՛եյլէ, պէն տուխի անը գալորդայլա՛մ՛ տէտի։ 16 – Յիսուս անա՝ Էյ Մարիամ՛՝ տէմէտի իւզէրինէ, տէ՛տիւ անա՝ Ռաբպունի, (կառնի Մա՛ալլիմ՛,) տէտի։ 17 – Յիսուս անա՝ Խիթտագէն՝ Գանա տօգուամմա, գիքա տատա փէտերիմին նէգտինէ չըգմատըմ՛. լագդին պէրատերէլէրիմին եանդնա վարըդ՝ անլէրէ տէյլէ. Գէնիմ փէտերիմ՛ վէ սիգին փէտերինիգին նէգտինէ, վէ պէնիմ Ալատըմ՛ վէ սիգին Ալատհնըզդն նէգտինէ չըգատըրմ՛՝ տէտու։ 18 – Մագդալացի Մարիամ կէ՛ւկայ՝ չակիրտլէրէ Ռաբպը կէօրութ-յիտնիս, վէ քէնտիսինէ պատ չէյլէրի տէ՛յլէտիյինի նագդ էյլէտու։

19 – Վէ հէման օվ կիւնտէ, ետ՛նի հաֆթանընդն պիրինճի կիւնիւնտէ տաչըտմ՛ օլտըգտատ, չակիրտլէրին ճէմ՛՝ օտըգլատըը մահչանդն գափտալտըը տտան նէհուտիլէրին գօրգատանատան գափտը օլտըդը հալտէ, Յիսուս կէ՛ւկայ օրթատատ տուգատագ անլէրէ՛ Սիզ տէ՛լատիր օլատա՛ տէտի։ 20 – Վէ պատնու տէ՛յլէտիքտուն տօդրա՛ տանլէրէ էյէրինի վէ ետնդը էյէտիրտի։ Օվ վագըթ չակիրտլէր Ռաբպը կէօրմէյէլէ մէտտը օլտըդտար։ 21 – Վէ Յիսուս եիճէ տանլէրէ՛ Սիզ տէ՛լատիր օլատա՛. Փէտեր պէնի իրտալ էյլէտիյի կիտի, պէն տտան սիզի իրտալ էտէրիմ՛՝ տէտի։ 22 – Վէ պատնու տէ՛յլէտիքտուն, նէֆի էտտը տանլէրէ՛ Ռա՛ էյ Գատտալ տալընդը. 23 – Գիմէլէրին կիւնահհլտրդը տաֆվ էտէրէնէդ, տանլէրէ՛ տաֆվ օլատնմդը օլտը, վէ քիմէլէրիդրինի թէվգիֆ էտէրէնէդ, թէվգիֆ օլատնմդը օլտը՛ տէտի։

24 – Ամմա օն իքէլէտտէն պիրի օ լտա՛ Իսիգ տէ՛նիլէն Թոմմատ Յիսուսդն կէլտիհի վէմանն տանլէր իլէ պէրապէր տէ՛յլէ իտի։ 25 – Վէ տիկէր չակիրտլէր տանա՛ Ռաբպը կէօրութ-ը՛ տէտիքլէրինէ, տանլէրէ՛ Անդն էյլէրինէ մըխ՛տարդն էտէրինի կէօրութ, փատմադրմ՛ մըխ՛տարդն էտէրինէ գօմտգ իտէմ՛, էյիհի տտան էտնդնա տօգմագ իտէմ՛, տատա ինատնմամ՛՝ տէտի։

26 – Վէ տէ՛յլէտիգ կիւնտէն տօդրա էյ՛նէ չակիրտլէր իչէրիտէ օլտա՛ Թոմմատ տտան տտան անլէր իլէ պէրապէր իտի, վէ գափտալտը գափտալը օլտըդը՝ Յիսուս կէ՛լիպ օրթատատ տուգատագ՝ Սիզ տէ՛լատիր օլատա՛ տէտի։ 27 – Անտէն տօդրա Թոմմատտա՝ փատմադրմ՛ պուգայտա տուգատի վէ էյլէրիմ՛ պագ, վէ էյիհի տուգատագ էտնդնա տօգ, վէ իմանտագ օլմա, ա՛ճագ մի՛ճի տտ՛՝ տէտի։ 28 – Թոմմատ անտ ճէվապէն՝

Digitized by Google

Բապտիզմի վէճ Ովհաննէսի աշակերտներուն հետ։ 29 — Յիսուս անոնց [Էյ Թովմասի,] պէտք կէօրտիւլիւն իչիւն իմանն էթմէին. կէօրմէքսիզին իմանն էտնէլէր նէ՛ միւսլարէք տիր՝ ատեն։

30 — Յիսուս չակիրտներէրինին էօնիւնէ պաշտօս չօգ 'ալամէթլէր իճրա էթմի իսկ ատ, պու քիթապտաս եազըլըր ատչել տիր։ 31 — Անճաղ Յիսուսն Ղրիստոս Իպն Ուլլահ իսկիննէ իմանն էթմէնիզ, վէ իմանն եազըլըք անունն իսկիլէ հայտնաս մնալիք օլմնըզդ իչիւն պուննլար եազըլմըշ տըր։

ԳԱՊ 21

Պուհաուան ասկրա Յիսուս Տիբերիաս անունիգինին քէնարընտա քէնտիսինի չակիրտլերինէ թէքրար իզհար էլլէտի, վէ ատբէթի ի իզհարը պու իտի. 2. Եաՙնի Սիմոն Պետրոս իլէ Իքիզ ատինէյն Թովմաս, վէ Գալիլեացաս վագը' Նանա չէհրիանէն օլան Նաթանայել, էվ Զեբեդէոս օղուլլարը իլէ անդն շակիրտլերինատն ատիկը իքի քիշի պիրլիքտէ պուլունատ, 3 — Սիմոն Պետրոս անլէրէ՛ Պալըք ավլնա կիտէճէյիմ՝ ատ։ ատ՝ Վիզ տահի սէնդն իլէ պէրապէր կիտէրիվ՝ ատ էյէրէք. չըգըպ առեր 'ապատ գայըղա պինտիլէր, վէ օր գէճէ պիր չէյ Թուճմատըլար։ 4 — Վէ առապահ օլտըգտատ Յիսուս ատնդիզ քէնարընտա տուրատ՝օր իսկի. ատինա շակիրտլէր Յիսուս իսկիննի պիլմէտիլէր։ 5 — Յիսուս իսկ անլէրէ՛ Չօճուգլար, պիր եէյէճէյինիզ վա՞ր մը՝ ատ։ ատ՝ Իպար՝ ատչիս ճեվապ վէրմէյլէր։ 6 — Օ տահի անլէրէ՛ Աղը գաՀըղըն սաղ Թարաֆընա աթրընըզ վէ պուլուրսընըզ՝ ատ։ Սիմոն Պետրոս տահի Իպար իսկիննի չակիրտ Պետրոսատ՝ Գա Բապտ տըր՝ ատ։ Սիմոն Պետրոս տահի Իպապ իսկիննի իչիւն 'ապասընը գաւշանդա՝ ատ։ 8 — Տիկեր շակիրտլեր իսկ գարտասան ուզագ օլմնըզդ՝ անունգ իքի ինա տարըն գաւսար տչէգտատ պուլունմամըշլարը, ատը պաղըգտար իլէ չէքէրէք, գայըռւէ կելտիլէր։ 9 — Վէ գարտայա չըգտրգտարըն առա, հապըր պիր ատէշ վէ իւտիւնէ գօնատմըշ պալըգ վէ էքմէք կէօրտուլէր։ 10 — Յիսուս անլէրէ՛ Շիմտիք թուտարդընըզդ պալըգտարատան կէթիրինիգ՝ ատ։ 11 — Սիմոն Պետրոս գաՀըղա կիրիպ՝ ինուդ էլլէ իւչ 'ատատա պէյիւք պալըգէ տօլու ատը գարտայա չէգտի, վէ պու գաւսար չօգ իքէն ատ եըրթըլմատը։ 12 — Յիսուս անլէրէ՛ Կէլինիզ, Թա'ամ էտինիզ՝ ատ։ վէ շակիրտլերատն հիչ պիրի՛ Սէն քի՞մսին՝ ատչիս անաս սիւ՛ալ էթմէչէ ճէսարէթի էտեմէտի. գիրտ Իտապ խաչինի պիլտիլէր։ 13 — Օլ վագտի՛ Յիսուս կէլիպ՝ էքմէյի վէ քէզալէք պատըրը տատի ատըդ անլէրէ վէրտի։ 14 — Յիսուս էօլիւլէրտէն գըյամ էթտիքտէն ասկրա՝ պու իչիւնճիս ատ՛ա՝ ատ օլարագ շակիրտլերինէ կէօրիւնտու։

15 — Վէ անլէր Թա'ամ էթտիքտէն ասկրա, Յիսուս Սիմոն Պետրոսա խիթապէն՝ Էյ Սիմոն իպն ի Յոնիան, պէտք պունլարատան զիյատէ սէվի՞ր մի սին՝ ատ։ ատ՝ Պէլի, էտա Իապդ, սէնի սէվտիյիմի սէն պիլիրսին՝ ատ։ ատ՝ Գուզաւլարըմը օթլաթ՝ ատ։ 16 — Եինէ անաս էքինճի տէֆ՛ա՝ Էյ Սիմոն իպն ի Յոնիան, պէտք սէվի՞ր մի սին՝ ատ։ ատ՝ Պէլի, էտա Իապդ, սէնի սէվտիյիմի սէն պիլիրսին՝ ատ։ ատ՝ Գոյունլարըմը չօպան օլ՝ ատ։ 17 — Անաս իչիւնճիս տէֆ՛ա՝ Էյ Սիմոն իպն ի Յոնիան, պէտք սէվի՞ր մի սին՝ ատ։ ատիրատ, Պետրոս քէնտիսինէ իւչիւնճիս տէֆ՛ա օլարագ՝ Պէտի սէվի՞ր մի սին՝ ատտիյէ իչիւն մնայղուն օլաս, անաս՝ Էտա Իապդ, սէն հեր չէյի պիլիրսին. սէնի սէվտիյիմի սէն պիլիրսին՝ ատ։ Յիսուս անաս՝ Գոյունլարըմը օթլաթ. 18 — Էտգիգաբէն, հագիգաթէն սանաս ատերիմ քի՝ Սէն կէնճ իքէն քէնտի քէնտինի գուշանըդ՝ իսթէտիյինն եէրէ կիտէր իսթիյար օլտըդըն զամանն էլլէրինի ուզատատաճագտըգտն առա սէնի ատչագտատ գաւշատդ իսթէմէտիյինն եէրէ կէօթիւրէճէք տիր՝ ատ։ 19 — Վէ նէ տիւրլիս էօլիմիլէ Աղլաճը Թա'զիզ էյլէյճէյինի իմնս էթմէք իչիւն պատնա սէզյէտի. վէ պունու ատ՛ոյքատէն տգիրա առա՝ Ադատմ սրբա կէ՛՝ ատ։ 20 — Վէ Պետրոս ատ՛ոնիւզ, օլ ատչատմ Թա'ամընատա Յիսուսըն կէօգտունէ տիւշէրէքգ՝ Էա Իապդ, սէնի էլէ վէրճէք քի՞մ տիր՝ ատչէն ատըն սէվտիյի չակիրտնի տգտատան կէսկինի կէօր-

Digitized by Google

ախս. 21 – Պետրոս մերթալմէ կէօրխունճէն, Յիսուսա՝ ետ Բապոյ, պաս ասախ նէ՞ օլաճագ՝ ասէ ին։ 22 – Յիսուս անոր՝ Պէն կելինճէյէտկէ պուհանն գալմասընը խախերեամ, ասկինն նէ՞ վազիճէն. ասն ասթաըմ սբրա կել՝ ասէ ին։ 23 – Խոսի՝ Օ, շաճիրա վէֆաթ էթմէյէճէք տէր՝ քէլեմը ալիրսաուրլէր ասասաքնաս շասը՝ օլաս, Ֆազաթի Յիսուս անոր՝ Պաս վէֆաթ էթմէյէճէք տէր՝ տէմէյէկ, անճագ՝ Պէն կելինճէյէտկէ անկն գալմասընը խախերեամ, ասկինն նէ՞ վազիճէն՝ ասէմիշ խոսի։

24 – Պաս չէյլէր հազդընաս չէհասէթ էտիպ՝ պաս չէյլերի հազան հէհան պաս շահկիրա տէր, վէ անկն չէհասէթի հազդ օլաղընը պիլիրիպ։ 25 – Վէ Յիսուսն ինճա էյլէտէյի ասահան նինէ չէյլեր վար քի՝ եկեր պիրեր պիրեր հազրլաճագ օլաս, հազրլան քիթաալար սուննաղաս պիլէ սըղմազ զանն էասերեմ։ Ամին։

Ա'ՄԱԼ Ը ԲՈՒՍՈՒԼ

ՎԱԳ 1

Էյ Թէոփիլոս, Յիսուս ինիթիասագ էյլէտիյի բէտաւլերի Րաւհ իւլ Գուտս վասրիմաուրլէ վասիյէի էյլէտիքտէն սօնրա, 2 – Սէմայս չըգտընը կինէ գաստաս կերէք ինճաաբնաս վէ կերէք ինա՝ լիմինէ պահչաստընը չէյլերին ճիւմլէսի հազդգընաս, եվվելքի քիմսագ ինաղիճ էյլէտտի։ 3 – Ասախ էյէմ չէքտիքտէն սօնրա, գէրգ կինն անկերէ զահիր օլարագ վէ մելէքութ Ալլահ մրութ՝ ալըղգ չէյլեր սէմայէկերէք, չօգ ակերհանկլորլե քէնտինի անկերէ տիրի կեօսթերտիս։ 4 – Վէ անկեր իւլ ճեմ՝ օլօրգաս, Երուսաղէմտէն այրըլմայըղ՝ Փէաերին պէնտէն իչիթտիյինիզ վա՝տրնաս մանէիտագըր օլունըզ. 5 – Չէրա Յովհաննէս սու իլե վաֆիճիզ էյլէտտի, ամմա սիզ՝ չօգ կինն կէչմէքսիզինն, Րաւհ իւլ Գուտսիլե վաֆիճիզ օլունաճագընըզ՝ տէյէրէք, անկերէ քէնդիհ էյլէտտի։ 6 – Վէ անկեր ճեմ՝ օլարգասըգը հայտէ, անա՝ ետ Բապոյ, Իսրայէլէ մէլէքութ պո՞ վագըթտա մը ի՝տտէ էտէճէքսին՝ տէյիս սբա՝ալ էթտիլէր։ 7 – Օ ասախ անկերէ՝ Փէաերին քէնտի թահէի ը հիւքմինէ գօտըղը վագըթի վէ զէմանկերի պիլմէք ակիչ՝ա՝ի տահիլ տէր։ 8 – Լաքին իւղերինիզէ Րաւհ իւլ Գուտս կելճէյինտա քէսպ ի գաստաբէի Րաւհ իւլ Գուտս կելճէյինտա քէսպ ի գաստաբէի էտէրէք, Երուսաղէմտէ վէ պիւթիւն Եհհաստիյէտ վէ Սամարիատա վէ զէմինէն ճիւնքէ հայաչնա գատար պահա չահիտ օլաճագընըզ՝ տէտի։ 9 – Վէ պաս չէյլերի ատկէտէ կելէն՝ ինկերէ նազար էթմէքտէ իքէն՝ ինա՝յա չըգտը, վէ պիլութի ամր կէօղլերի էօնինէն ալթը էյի տի։ 10 – Վէ Օ կիթմէքտէ, անկեր տահի ատմայա տօղրաս տիգգիլէ նազար էթմէքտէ իքէն, իչիթ էտանկըրնտա պէչագ էլպիսէլի իքի քիմսէ տուրտուղ, 11 – Էյ Գալիլեացը ատամներ, նէ՞ չէն ատմայա պագըղ տուրտույօրսընըզ. էտանկընզատան ատմայա չըգան պաս Յիսուս նասրալ ատմայա կիհանկիյինի կէօրսունէիւզ իսկ, ա վէճճվէ կելէճէք տիր՝ ատկիլեր։

12 – Օ զէման, անկեր Երուսաղէմէ ատպի կինիւս էօլճըլըղը գաստագ էտգըն օլան Չէյթունլըղ ատընէն տազատան Երուսաղէմէ ՝ավլէթի էթտիլեր։ 13 – Վէ կիրտիքլերինտէ Պետրոս վէ Յակոբոս վէ Յովհաննէս, Անդրէաս վէ Փիլիպպոս վէ Թովմաս, Բարթողոմէոս վէ Մատթէոս, Ալֆէոս օղլու Յակոբոս վէ Սիմոն իւ Ղայրաւ վէ Յակոբոսըն էօղուլ Յուդան քագոփոդը Յուդային քագոփոդ էթտիքլերի ֆեվգանի օտայա չըգտըլար։ 14 – Պունլարըն ճիւմլէսի գաստըլագ վէ Յէսուսըն վայիտաէ Մարիամ վէ անկե գարնաստլըը իւլե պէլիթթիֆագ տուա՝ա վէ ղարնաստլարի ատվամ էտերլէք խոսի։

15 – Վէ օր կինէյէտտէ հաստըր պատ

լանեան Ճեմա՛ստի թաղերեկէն հիւղ հերմի քիչի օլորդը հալատ, Պետրոս շահիրալէբին օրթասարնատա այյաղա գալդըդով ատտի քի, 16 – Էյ պիրատերլէր, Րուհ իւլ Գոսատան Խաւխին տաղըչլէ Ցիատաղ թաւթանդարտա գըլաշդուգ օլան Ցուգա հագդընատա մուգատատնա պաւյաւտորդը պու քելամէն խիմամ օլունմասը կէրեք իտի. 17 – Ջիքա ո պիզտէն ապյըրը օլաղ՝ պաւ խոտմէրտե տոսթի նասիհկի օլմադ իտի. 18 – Խմոի պու քիմնե խէզատէթ իւճրէհէխլէ պիր թաւլա էտինտի, վէ պաշ ուշաղը տուշմէքլէ, օրթասարնատան փաթլայյաղագ հէփ պաղդրատագլարը ատօքրեւտու. 19 – Պու ատաթի Երուսաղէմ էհալիսինին ճիւմլեսինէ մա՛լեա՛ օլաս, չէզլէ քի օլ թաւլա ատնլէրին լիսանընդա՛ Ակեղդամա, եան Գան թաւլասը՝ թէսմիյէ օլունատս. 20 – Ջիքա Մէզմիր քիթապչնատա՝ Աթրն ժնաքէնի վիրան օլաղ՝ ատատ քիմնէ սաքին օլմասըն. վէ տոսթի՝ Մանաղդընը պիր պաչգասը ալաքն՝ տէյթս էտաղըմդէշ տըր: 21 – Պու էճլատէն Ռատպգ Ցիատաղն ատրամըդտա կիրիպ չըգտըդը պիւթիւն միատուէթտե, 22 – Եան Ցովհաննէսին վաֆիթիզինատէն պաշ ալապըդ՝ պիզիմ ատրամըլտատն ակոյա չըգտըդը կիւնէ տէյին, պիզիմ իւլ բէֆնագաթ էճմիշ օլան պու ատէմլէրտէն պիրի պիզիմ իւլ պէրատպէր գըլյամընա շահիտ օլաս կէրեք տըր: 23 – Վէ իքի քիշի, եան Ցուատտա լագդապըր վէ Ռաբաթա տէնիլէն Ցոմսփի վէ Մատտաթիայը իհզապրէ, 24 – Տուա էտերէք՝ Էյ Ճիւմլէնին գոլալէրիդի պիլէն Ռատպգ, Ցուգագնէն քէհան մուհալիհնէ կիթմէք իւզրէ սիւշուհ յիպու խըտմէթ վէ բէտալէթին նասիպինէ ալմագ իչիւն, 25 – Պու իքի քիմսեատն հանկըրդը իհթիսագ էյլէտիլիճկի պէչան էյլէ՝ տէտպէրլէր: 26 – Վէ գուբ՛ալաբրընը վէրտիքլէրինատ գուբ՛ատ Մատտաթիայա սիւշմէքլէ, մէրգում օն պիր րէտաւլէր իւլ ապյըլաղը:

ՊԱՊ 2

– Վէ Պենտեկոստե կիւնիւ կէլտիքտէ, Ճիւմլեսի պիլիթթիֆագ պիր եէրտան հազդը օլորդըլարը հալատ, 2 – Անըդընը ասմանատան չիտատէլէ էասն րհաղիեաը ահա կիսի պիր ատատա կելիպ՝ օթուրաբդըլարը խանէյի պիւթիւն ատօլտուրատու. 3 – Վէ ատթէշ փեհէրէ կիսի թաղափմ օլունմիշ տիլլեր անլէրե զահիր օլուպ՝ հեր պիրի իւզերինէ գօնմասդըլէ, 4 – Ճիւմլեսի Րուհ իւլ Փուատտե մէմիու օլարագ, Րուհդեն քէնտիլէրինի նուքդ եթտիրտիյինե կէօրե սաթեր լիսանալար սէպյլեմէյէ պաշլատըլար: 5 – Վէ սէմա ալթընատա պուլունան հեր իսմինթտէն կելմիշ էյլ ի թաղվա եէհուսալէմ էթրատաղէմտե սաքին խոլէր: 6 – Վէ պու սէստըդն վուգու՛ընատա ճիւմհուր թէճեմմու՛ էտերէք, Հայրէթէ տուշտուլեր: չինքի հեր պիրի քէնտի լիսանընդա անլէրին պեպյլետիլէրինի իչիթտիլեր: 7 – Վէ ճիւմլեսի շաշպյ թէ՛աճճիպ էտերէք, պիրի պիրինէ՝ Իչթէ պու սէպյլէյէնլէրին ճիւմլեսի Գալիլեալը տէյի՛լ մի. 8 – Խմոի նա՞սըլ հեր պիրիմիզ քէնտի անաս լիսանընդիզը իչտիյօրըզ. 9 – Պիզ Փարթի, վէ Մատի, վէ Էլամի, վէ Ա-բրամ ը նէհրէյն իլե Եհէուատիյէ, վէ Կապադովկիա, վէ Պոնտոս, վէ Ասիա, 10 – Վէ Փռիգիա, վէ Պամֆիւլիա, վէ Մըսըր, վէ Կիւրինէ թաւաֆրնատա օլան Լիբիասը սէմթլէրինին էհալիսի իլե կելեք եէհուատի կելեք միւէթէտի միւսաֆիր Րօմալըլար, 11 – Ակրիտլիլեր վէ 'Արապլար Ալլահը պեզյիք իշլէրինի քէնտի լիսանալարընմզտա պունլարը պեպյլետիլէրինի, իչտիյօրըզ՝ սէտիւէր: 12 – Վէ ճիւմլեսի հայրան օլուպ չիւպհէ էտերէք, պիրի պիրինէ՝ Պու նէ՞ օլմալը՝ տէրլեր իսի. 13 – Տիկէրլէր իսթիհզա էտերէք՝ եէնի չէբրապլէ տօլու տըրլար՝ տէրլեր իսի.

14 – Իսմի Պետրոս օն պիրլէր իլե պէրապեր այյագտա տուրուպ, եիւքսէք սեսլէ անլէրէ իսթապէն ատտի քի՝ Էյ եհէուատի ատէմլէր վէ ճիւմլե Երուսաղէմտե սաքին օլանլար, պու սիզե մա՛լիա՛ օլսուն, վէ սէօզլէրիմի տինլէյինիզ. 15 – Ջիքա սիզին զանն եթտիյինիզ կիսի պուդլար սէրթօշ տէյիլ տըրլէր. չինքի կիւնէն իւչինճի սա՛ատթ տըր: 16 – Անճագ պու վագը՛ա Ցովէլ փէյղամպէր վասրթապարյլե պուդյուրտան չէյ տիր. 17 – Եան՝ Ալլահ պուդյուրտը քի՝ Սօն կիւնլէրտե Րուհդմտան Ճիւմլե պէչէր իւզերինե տեքրե ճէդիմ, վէ օղուդլարընըզ վէ գըզդյարընըզ իշէմլե սէպյլեյերեք, կէնճլերինիզ վահի վէ իհթիե-

Google

յաբլաբրնըզ բիւնյա կէօրէ՜ճէքլէր։ 18 – Վէ օլ կիւնլէրտե պէն գուլլաբրմ իւղէրինէ վէ ճաբիյէլէրիմ իւզէրինէ տաճի Րա՜հմտան տէօքէ՜ճէկիմ՝ վէ ան՚ուլէր իլհամի՜լ ոէյլէյէճէք տուր։ 19 – Վէ հօգաբըտա ոէմտաոա ՚ատճկ շէյլէր, վէ աշղոլտա զէմիրտ ՚ատմէթլէր, հա՚նի գոն վէ ապէդ վէ թիւթիւն տուտմանը վէբէճէյիմ։ 20 – Բաագպըն ՚ազիմ՝ վէ բուշէն կիւնիւ կէլ մէզտաէն էվվէլ՝ կիւնէշ գուլմէթէ վէ ապ գոնտա ուէօնէճէք տուր։ 21 – Վէ հէր քիմ Բաագպըն իսմինէ տուա՚ա էտուբաե, խէյաա պուլա՜ճագ տըբր։ 22 – Էյ պէնի Իսրայէլ, պուս ոէօզլէբի տինկլէյինիզ. Նազարէթլի Յիսուս, հա՚նի Ագլահ՚ըն սրտընդտա անըն վտաբնատաբ յէ՜ն ծրա գըլտըդը, վէ սիկին պիլ ոէյինիզ գուտուբէմի ՚ատմլէր վէ միւ՚ճիզլէր վէ ՚ալամէթլէրդէ Ագլահ՚ն Թաբաֆընատն սիզէ Թաատոիզ օլաՆմըշ զատը, 23 – Ագլահ՚ըն միւտատա բ մուգաատէրի վէ էզէլի ՚իլմի մուՃէպնիՃճ Թէելիմ օլաՆատագ ալտընըզ, վէ շէրիրլէր էլհկլէ խա՜ս միհոյատագ գաթի էԹտինիզ։ 24 – Ագլահ՚ տաճի էօլիւմ ադբրլատրընը Տալ էտէրէք, ան՚ը գէյտհ էԹտիրտի, չիւնքի ան՚ըն վատբՃատ յէ՜ն զագպ օլաՆմատը միւ՚մքինն տէյիլ իտտի։ 25 – Ձիբա Դաաւիթ ան՚ըն Հագգընտա խոպե ՀէրՀէյէ՝ Էօնիւմճոճ Ըտագպը տտա՚քինս կէօրիւբ իտհմ՝ գիբա ատղրմատա տտբբ՝ քի ատբոլմիտայրմ։ 26 – Պաա ոէպէզատէն գուլգիմ՝ ՄէտրսԷբ վէ լհատնըմ շատտանն օլտաա, Հէմ տտաքի Թէնհմ իւսհտա իւզրե տտքինն օլտաճագ տըբր. 27 – Ձիբա Ճանիըմը ՀավիՃէտ Թէբբ էԹտիւհ՝ Մուգատատէ՚սինի չիւրիւմէբլիք կէօրմէյէ պրագմատյտաճագտըն։ 28 – Պանա Հայտոի Թաբիգլէրինի պիլտիրիհ՝ տոիտատրընլէ պէնի մէհէրրէթլէ տոյատաբտաճագտըն՝ ոէյիս պուտյբրը։ 29 – Էյ պիրտաոէրլէր, խանէտան ճէտտի Դաուիթի Հագգընտա սիզէ ճէտաբէթլէ սէՀյլէմէք ճա՚իզ տուբ քի՝ հէմ վէճտաի էԹտի, հէմ տոճ տէֆն օլտնտաա, գատրը տտաի պտա կիւնէ տէյին Հանդըմընտաա տուբ։ 30 – Իտտի փէՀյտմտպէբ օլտա՚ վէ ճէճտաո ճճհէնէթիյէ քէնտի տուտլտընը մէՀվէտինտէն Թաաթբընտաա օճճաբմագ իչիւն Ագլահ՚ն՝ Քրիստոտբ իգամէ էտոէճէյինէ ՀատճԷրմէյէ քէնտոիհնէ նէմին էԹտիրէք, 31 – Էվվէլտէն կէօրմէճէյլէր՝ ձանը Համվիյէտե Թէերք օլտաՆմըշտը, ճէճտոի տտաի չիւրիւմէբլիք կէօճճատ՝ տէյիս Քրիստոտբ գբ յտատը Համգբնտաա տէյիլէտե։ 32 – Պաա Ճիտաբը Ագլահ՚ գբ յտատ էԹտիրտի, պուՆտա տտաի պիգ ճիւմլէյիզ չտհճտա իգ։ 33 – Իտհոի Ագլահ՚ըն տագ էվհյլէ Թէերֆի՜ օլտաՆտագ՝ Փէտէբ Թաատաֆընատն վա՚տ օլտաՆմըշ Լուհ իւլ Գաւտաբ այտագլէ, տիկին չիմոի պտա կէօրիւտ իշլիճտիյէնիզի՚ Քրիստոտ ԷԹտի։ 34 – Ձիբա Դաւիթ տէմտաոէճճտա չբգմատը, տամմա քէՆտոիհ, 35 – Բաագպ Բաագպըմտա՝ Թտպէն տէՆին տուբշմէնլէրիտիզ տյտագլատբը Կտա պատատմագ գբյտաՆճատտա տէՀլին, տաղրմատա օճճաբ, տէՀլու պուբյտաբտաՆ՝ տէտու։ 36 – Իտհոի պէւԹէՀն պէՀրի Իսրայէլ տաՀիհէն պիլտիհն քի, տաագ էյէտէՀլիհիզ պտա Ագհատաը Ագլահ՚ հէմ Բաագպ հէմ տտե Մէսիհ գբյտմէշ տըբր։

37 – Վէ պտաՆա իշլիճտիյէլէրիտտէ գաագլէրի գբրըլտը Պետրոս իլէ տտիհէբ բէտաա՚լէրէ՜։ Էյ պիրտաոէրլէր, Նէ՚ Ճատփաբլտ՚՝ տէ՚տտիլէբ։ 38 – Վէ Պետրոս ատղէրէ՚ Թէվպէ էտհնիհ, վէ հէր պրնիհ կիւնահյլտրըն ՚ավճը իչիւն Ճէտաա Քրիստոտբն իտհմիհէ վատճՃէթէ օլտաՆատն. վէ Բաա՚ տէ Գաաւ ՚ատճէյէհնիհ ագտաճագտընըզ։ 39 – Ձիբա վա՚տ տիզէ վէ էվլատրընզտա վէ ճէտմէյէ ատզտագտաա օլտնտագտաա, հա՚նի Ագլահ՚ըզ Բաագպըն տտա՚վէճի էճէճէյէ հէր գիմճէյէ տտբ՝ տէտու։ 40 – Վէ տտոյգտա չօգ տէօզլէբէյէ շէհտաոէճճ վէ Նտաճհատճի էտէրէք՝ Պաա՚ ՚ատքի ՆէՀլտճէ գաւրիտտա՚լէրզը՝ տէտու։ 41 – Վէ ան՚ըն քէՀլտմընը ճան ատ՚ոլտնէ գտագտա՚վ էտհնէյէ վէճճէթիզ օլտաՆտագ՝ օլ կիւն Թտգրբտճէն իչ պիրի Նտճճտա զտամ օլտաՆտաա։ 42 – Վէ բէտաա՚լէրէրն Թտա՚լիմինէ վէ միւշտրէքէթէ վէ էքմէք փտրէյէմէտճնէ վէ ատտ՚ալտաա տէճվտմ էտհրէյէ խտրն։

43 – Վէ հէր քէտճ գօրգտա կէՀլտզ՝ բէտաա՚լէրէրն վտտրթտատբյէ չօգ միճ՚ճիզլէր իլէ ՚ալամէթլէր Թճտա գէյէ՜ Նըր խտրն։ 44 – Վէ իմտան էտհնէյէրճճ ճիւմլէյճճ տպրբ էէբտէ օլտա՚ ան՚ըզ՚ճէ ճիւմլէ էշնատը տտբատյբտաա միւշքիճ՚ բէբ խտրն։ 45 – Վէ էմլտը իլէ էմլտը յէրնիհ ատճէզտա՚ հէր պիրինճճ ԹՀՀէ՜ճէնտ կէօրէ ճիւմլէճճնէ Թէվպ՚ե՜

---

*Իտտն. տէօքտտճ.

Digitized by Google

տէրէլէր խոյ։ 46 – Հէր կիւն տախի տիկ ինթինթիճագ հէյ քէլէ տեվամ է-տէրէք, վէ խանէլէրինտէ էքմէք փա-քէլէյէրէք մէտէրէթէլե վէ խուլումը գալտըկ Թա'ամ է տխոյ, 47 – Ալլահա Համոո էմէքտաե, վէ ճիւմլէ գավմէն 'ինանիտաե լութֆ պուլմագտաս խոյէք. Բապզ տտախի հէր կիւն խէլտա պուլմա-լտըը քիւիճէյէ զամիմ էտէր խոյ։

ԳԱՓ 3

Վէ Պէյտաս իւլե ցովհաննէս պիր-լիքտե տաե'ա վագթը օլան տա'ատի տո-պուտաս հէյ քէլէ չէգամագտաս իքէն, 2 – Հէյ քէյինի կիւզել տէնիլէն գափտա-ը էտնէնաս, հէյ քէլէ կիրինէրտէն տա-տագտա տիլէմէք իւզրե, կիւնտէն կիւնէ գէյտ կէլտիքէլերի ատնատան տօղմա թօ-փալ պիր տատի՝ կէօթիւրիւլմէքտե խ-տի։ 3 – Պաե քիմնէ Պէյտաս իւլե ցով-հաննէսի հէյ քէլէ կիրերլեր իքէն կէօ-քիւա՝ պիր տատագտա տիլէտի։ 4 – Պէտ-թաս տտախի ցովհաննէս իւլե ատնա Նագազար էտիպ՝ Պիզե պագ՝ տոէտի։ 5 – Օ տտախի ատնէքտան պիր չէյ տալմագ իւմիտխյէ տաՀէրէք տոիգտաի էթտի։ 6 – Վէ Պէտ-քտա՝ Պէնտե կիւմիւ վէ տալթաէն ճօգ տտըր, լագին պէնտե օլանը ատնա վէրի-քիմ. Նագազարէթլի Յիսուս Քրիստոսըն խաչիյէ գալգ վէ ճիւրիւ՝ տտտի։ 7 – Վէ ատը տագ էլինտէն Թումոսագ գալ-տըրտը. վէ տեր 'ագտագ Թագատնէսրը վէ Թօփուգլագրը գավվէթլէնմէգէյէ, 8 – Սըչրագըտ պյագ իւգէրի տուբտուս վէ ճիւրիւտիս, վէ ճիւրիւչիւտ պըչրա-յտագ վէ Ալլահա Համոո էտէրէք՝ ատնէր իւլե պէրագեր հէյ քէլէ կիրտի։ 9 – Վէ պիւթիւն գավմ ատնէն ճիւրիւ-չիւտ Ալլահա Համոո էթտիչինի կէօր-տիւէյէր։ 10 – Վէ ատը՝ հէյ քէլէնն Կիւ-պէվէ գափտանտաս տատագտա իչինե օ-Թուտան քիմնէ օլտըղընը պիլէրէք ատնա վագթ՝ օլան չէյտէն տօլպագ Թե'ատ-ճիւպ վէ հայրէթլէ մէմուս օլտրլտր։

11 – Վէ չէֆ պուլե Թօփալ՝ Պէտրտա իւլե ցովհաննէսէտէն տյրըլմտտրդը Տալ-տէ, ճիւմլէ գավմ հայրէթլէ Սողոմո-նէն էվտնը ատէնիլէն էյէտա Համդըս-բէնտա սէչիրտերէք ճէմ' օլտրլար։ 12 – Օլ վագթը Պէտրտա պուտա կէօրտիւ-քտէ, գավմնտա ճէվագէն ատտի քի՝ Էյ պէնի Իսրայէլ, պուտաս նի՛չինն Թե'ատ-ճիւպ էտիյօրընըզ, Հատաս պիզիմ քէնտի գատվէթիմիզ Հատ Թագվա-մըզդէ պուտաե Հէսրէթմիւշ Թզ կէպի՛ պիտէ նի՛չինն կէօզ տտիքէյօրընըզ։ 13 – Էյճատաորմըզդըն Ալլահ՛ը, Համ-րատամ վէ Իսահակ վէ Յակոբ-ըն Ա-լահը քէնտի Օղլու Յիսուս Թա'զիզ էյլէտի, քի սիզ անը էլէ վէրտինիզ, վէ Պիղատոս անը տալը վէրմէյէ գատարը վէրմիշ Իքէն, անըն Հատզուրընատա անը ինգիտար էթտինիզ։ 14 – Սիզ Հատ Մա-գատատա վէ Հագգ օլանը ինգիտար պէր-լե, քէնտինիզե պիր գաթիլ ատէմին պատրշլանմատընը Թալեպ էթտինիզ։ 15 – Վէ Տալյաի Իւ'իսինի գաթլ էթ-տինիզ. ամմա Ալլահ անը էօլուէլերտէն գէյտար էթտրտրտի, քի սիզ տտախի ատ-նատ շահիտ իլ։ 16 – Վէ Համինէ օլան իմանն վատթատաըյլէ՝ անըն Համի պատ-կէօրիւպ պիլտիյինիզ քիմնէյի գատվ-վէթլէնտիրտի. վէ անըն վատթատաըյլէ օլան իմանն ճիւմլէնդիզին Հատզուրընատա անատ պատ սըՀՀէթի վէրտտր։ 17 – Վէ շիմտի, էյ պիրատէրլեր, պիլդիքիմ քի հիւքմտատրլատրընըզ կիպի տէզ տտախի պիլմէյէրէք իշլէտինիզ։ 18 – Ամմա Ալլահ ճիւմլէ փէյղամպէրլերինին տաղ-գըյլե Քրիստոսըն էլէմ չէքմէտի Համ-տատաընատա էվվէլճէ Համտեր վէրտիյի չէյլերի պէօյլէճէ իճտամամ էյլէտի։ 19 – Իմտի կիւնահյէատրընըզդըն մտհվ օլատնմատը իչիւն Թէվպէ էտիպ ըն-ճատ' էտտինիզ. 20 – Թատ քի Բատպըն Հատզուրընատան Փէրատհատիշ վագթի-լտր կէլիպ՝ օ տէզե ագատճէճ Թէպդիր օլատնմդէ օլատն Յիսուս Քրիստոսը կէօ-տտրէ. 21 – Քի Ալլահըն գատտրմ վատ-գըթլատրտան պէրատ մտատգատտէս փէյ-ղամպէրլերինին տաղգյլե պատյատրտրդը ճիւմլէ չէյլերին իսլամ օլատնատճագը վագգըթլատրտա տէչիի՝ սէմտա անը գա-պատլ էթմէկը կէրէք տիր։ 22 – [Ջի-քտա] Մտվտսէ էճատատորմդագ՝ Ալլահը-նըզդ Բատպղ պիրատէրլերինիզտէն տիպէ պէնիմ կիպի պիր փէյղամպէր զատհա-ըտա կէթթրէճէկը տիր. անը՝ տիպէ սէչ-լէյէճէկի ճիւմլէ չէյլեր խատատաընատա տտինիլէտինիզ։ 23 – Վէ հէր քիմ՛ քի օլ փէյղամպէրի տտինիլմէզսէ, գավմէն ատրատգընատան մտհվ օլատնատճագ տըր՝ տտէտի։ 24 – Վէ Սամուել իլե ատնատն ատդրտա սէզլէյէն փէյղամպէրլերէրէ ճիւմլէսի տտախի պատ կէնէլերի [տագ-տամճէ] Թէպդիր էյլէտիլ տտրլեր։ 25 – Սիզ փէյղամպէրլերիզն վէ Ալլա-

Digitized by Google

հըն Աբրահամա՝ 8ինձհոանըն ճիւմլե գասպիւլելերի սէնին նեալինլե միւսպարէք գըլընաճագ տըր՝ ատկերբէք, եճաասըմըզ իւլե էյլեսխի 'ահ'ամըն օղուլ-ըմըզ սընըզ։ 26 – Ալահ քենան Օղլու [Մեսսու] գըլյամ էիմ ահրիսկ՝ սիզին հեր պերինիզի չերըլերինիզաէն աճնահերեբէք, միւսպարէք գըլմագ իչինն անը եվվել սիզե իրսալ էյլեսի։

ՊԱՊ 4

Վէ անլէր գասմա սէզլէր իքէն, քենահինլեր վէ հէյքէլին սերսասը իւլե սասսագիլեր՝ իւպերլերինէ կէլիպ, 2 – Գասմա Թա՛լիմ էճմահլերի վէ 8իսսա վասրէսասլե էօյհէվերսէն գըլյամը Թեպչիր էյլեսհելերի իչինն կիսճէնէրէք, 3 – Անլերէ էլ սալդա՝ սահշամ օլսըզը իչինն երթեսի կիւնէ սեչին հասպասա գօսբլար։ 4 – Ամմա քելամը իչհասնելերսէն ֆիչելերի իմնան եսհա՝ օլ սասհլերին մըգասրը Թագրիպէն պէշ պին օլսաս։

5 – Վէ երթեսի կիւնիս անլերին բե՛հելերի իւլե իսհիչյսրը վէ 'իւլեմսը, 6 – Վէ քենհինի ս՛ազամ Աննաս իւլե Կայհասիա վէ 8ովհանննէս վէ Աղէքսանդրաս, վէ քենհինի ս՛ազամ ազգրապասբընսան օլսանլարըն ճիւմլեսի Եբռասաղէմսե ճէմ՛ օլսըլսար։ 7 – Վէ անլերի օրհասաս ատսաբրըզագ՝ Պաւնաս ֆէ գասսրեբ վէ ֆէ իսմլի էճսիհնիզ՝ ասչիս սիս՛ալ էճսիլեր։ 8 – Ո զէմանն Պետրոս Լուհ իւլ Գաւասալե մէմուս օլաս, անլերե՝ Էյ գասմլեն բե՛հելերի իւլե Իսրայէլին իսհիչյսրը, 9 – Պիզ՝ պաս կիւն պիր 'ալթլ ատմէ վասգաս՝ պասլսան իհսանն խսասաբընաս, ֆե՛ վէճհլե չինքա պասլսրընաս ատս՛իր Թեֆֆիհլ օլսունսյօր իսկը, 10 – ձիւմլէհեզե վէ պիհրինն Իսրայէլ գասմբնաս ս՛ալիսմ՝ օլսաս քի, Նազարէթլի Յիսասս Քրիսասոսըն, եսա՛ֆե սիզին սասլգ էճսիլիզիզ վէ Ալահըն գէյյամ էճսիլսիհի զաթըն իսմլիլե պաս ատսէմ Հաւզասրընըզաս սասղ ասաբրաս՝յօր. 11 – Սէզ մի՛սալսար Թասսիֆնեսան Թահգիբ օլսանաս՝ քէօչէ Թասը օլմաշ օլսան Թաշ պաս սըր։ 12 – Վէ պաչգա պիր զաթասս խէլասս եօգ սըր. չինքի ահմա պիրնեսս ատսմիլը սրասրնաս ֆէրիլեն պաչգա պիր իսմ՛ եօգ սըր, քի ֆէնքնէլե խելասս պասլսիմ՛ ատսան։ 13 – Վէ անլէր Պետրոս իւլե 8ովհաննէսին ճէսասրէթիհի կէօրիս՝ անլերին օգասմամըշ վէ իսմին ատմ՛ օլսըգլսրընը ապլամամալե Թէ՛ճճիս էճսիլեր, վէ 8իսսա իւլե պերսասը պասլսըմըշ օլսըգլսրընը պիլսիլեր։ 14 – Վէ չինքա պասլմաշ ատմ՛ին անլէր իւլե պերսասը ատսաբրըզընը կէօրմէլերսիլե, ի՛Թիհսազ էաճ՛ճէք պիր չէյլերի գասլմասաս։ 15 – Վէ միլլեթ մէճլիսինն չըգմալսրընը էմր էճսիհնաճէն ասնդաս, պէչ՝նլերինսե միւշվէրէք էաճ՛րէք, 16 – Պաս ատսմ՛ելերե նե՛ եսհաֆաբլար՝ վիրա պասնլսրընը վասգՔասը՝յսե պէլլե պիր միւ՛ճիզե իՔրա օլսանհագրը ճէսասրէթսիհ ատքրեն օլսանհագրը ճէսասրէթսիհ մա՛լիսմ ատր, պիզ ատսեի իհսանեսս էասմէդիզ։ 17 – Յսագաբ գասմ՛ ատրասնհատս զէյսաէ չսյր՝ օլմասմասը իչինն, պասնհատն պէզյլե պաս իսմլե պիր սերսէմմեհլերի տէյհս, անլերի չհատրէլե ԹեՆսհատ էասմլիմ՛ ատսանլեր։ 18 – Վէ անլերի չսպրըզադ՝ 8իսսաբեն իսմլիլե ասալս սեզյլեմմեհլերինի վէ Թա՛լիմ էճմեհլերինի Թենգիհ էճսիհլեր։ 19 – Ամմա Պետրոս իւլե 8ովհաննէս անլերէ ճեվապեն՝ Ալլահսան զէյյաէ սիզի սինլեմեզ Ալլահըն 'ինսիհաէ հաՔգ մը սըր, սիզ հիւքմ էսհիհզ. 20 – Չինքա սիզ կէօրիւզ իչհիճհիհզ չէյլերի սեզյլեմեհլե իզ՝Քեհեր սեհյլ իզ՝ սեհյլեր։ 21 – Վէ անլէր խսսդըն սեպեպինսեն անլերի Թէքսիր էճմեհլե վէսիլե պասլսմասաբզասրընսան, երինե անլերի Թէհսիհաէ էասիզ՝ ասալը վէրսիլեր, չինքի վասգ՛ օլսան չէյ իչինն հեր քէս Ալլահը Թեմճիհաէ էսհյօր իսկ։ 22 – Չինքա խսզերինսե չինքա միւ՛ճիզեսի իՔրա օլսանհան ատսէմ գըզգ հասչընը Թեճավուզ էճմիշ իսկ։

23 – Անլէր ատսեի ասալը վէրիլսիքսե, բէՔիհլերինն հասրնաս կէլիպ, պասշ քենահինլեր իւլե իսհիչյսրընը քենահիլերե սեզյլեսհքլերինի նասգ էճսիլեր։ 24 – Վէ անլեր պասնաս իչհիսհքլերինսե, պիլիՔիՔիֆագ Ալլահսա սեա գասպարսրագ՝ ճա Ր'ասգաղ, սէմսա իւլե զէմինի վէ սեհնիզի վէ անլերսե պասլսունան չհլերերին ճիւմլեսինի խասլգ էյլեհլեն Ալլահ սեն սին. 25 – Սէն գասլրդի ԴասհիՔին տագրսլե՝ Նի՛ չինն Թա՛ Թըլ չհլեր[illegible]

28 – Տ֊ևնեաս մէկիքէրէի հազդը տուբաձ, բէ'իալէը պիրիկձաձ Բապպէն 'ալէչհինաձ վէ անձն Մէսիհի 'ալէչհինաձ թէճճմմիւ' էիմսիլէը' ատչիւ պուլչուբուն։ 27 – Զիրա *Հազդիպաիէն Հէրվադէա վէ Պանսուալը Պիղատոս, թաֆֆիլէրը վէ Իսրայիլ գավմիլորը իլէ, 28 – Մէսհ էիմսիին մնգաստուտա Օղլէն ցիուա խագերինէ թէճճմմիւ' էիմսիլէը, քի անկին էյինին վէ թէճսիգրիին վազը' օլմազաս Թազսիր էյլէսիյի չէյլերին ցիւմլէսինի իճրա էտէլէր։ 29 – Վ֊է չիմոի, Էա Բապպ, անլերին թէհտիսլերինէ նազար գըլ, վէ չիցա վէրմէգ վէ մնգաստուտա Օղլէն ցիուսաձն իտիյլէ 'ալչամէրլէը վէ միւ'ցիվէլէը իճրա էիմէգ իչլէն էյինին ուգաստագ, 30 – Սէհին քէլամընը քէմնզ ը ճճասրէիլէ սէզյլէմէյի պուգաստլարընա իհտան էյլէ' ատիլլէր։ 31 – Վ֊է անլեր ատա'ա էիմսիգուճ, ՇՀ' օլազգլարը ևէր տաբազլըզ' ցճասիլսի Բաւ իւլ Գաւատլէ մէմիու օլազագ' Ալլահ'ն քէլամընը ցճեսրէիլէ սէօյլէրլէր իտի։

32 – Վ֊է իտնան էտէնլէրին ցճեմո'ալթը ևէգ տոլ վէ ևէգ ցճան օլազագ պիրի քէնտի էմմէլինէտէ օլաձ պիր չէյի' Պէնիմ ամբ' ատմէգ իտի։ Լոգերն ցճիմլէ չէյլերի տազալորընատա միւչիրէրէգ իտի։ 33 – Իէտաւլէր տահի Բապպ Յուստաբն գրյամընատա 'ազիմ գաւվէիրէ չէհտաւէի էտէրլէր, վէ ցճիմլէսինին իւգէրինատ լագիմ ը 'ազիմ' վազ իտի։ 34 – Վ֊է իչլերինատ միւհիմաճ պիր քիմնե պուլաձնմազ իտի։ չինգի Թազրլաս վէ ևաս իտնան ատհիպի օլանլարդն ցճիմլէսի գ֊ևչերէ տաճրլարն ցճեսրէիլէ։ 35 – Իէտաւլէրին ազյզլարընա գօրլազ իտի, վէ հէր քէտ քէնտի իհրիկլազճընա կէօրէ Թէվդի' օլաձնատ իտի։ 36 – Վ֊է քէտաւլէր Թազաճքինատն Բատնեազատա (Քէր ճճէմէսի Թէաւլի օղլու) լագազգլարչ֊ե լագազգլաձնատն ցճոմէս իտմինատ Գըզրըլտալը պիր Ղէվխլինէն պիր Թազրլատը օլաձ, 37 – Անը ատճազ, վէ ազչէսինէ կէՀերիկ' իէտաւլէրին ալազգլորը ևատնեազատա գօտաձ։

ՊԱՊ 5

Լազքին Անանիա իտմինատ պիր ա-

*Պա'ալտրը' հազգիգսաքէն պաձ չէհրատ

ատեմ զէվճէսի Սաֆիրատ իլէ պիր միւլք ատհտազը. 2 – Վ֊է զէվճէսինին տահի իտազերի օլտրդը հաւատ, պատհաջնատան պիր մըգտարըդնը ալը գօտաձ, պիր մըգտատրդնը տահի կէՀերէրէգ, իէտաւլէրին ալտազգլորը ևատնեազատա գօտաձ։ 3 – Վ֊է Պետրոս' Էյ Անանիա, Բաւ իւլ Գաւատաս ևատնեան սէյյլէմէգ, վէ Թազրլանգեն պատհաջնատան ալը գօմազ իչլէն, Շէյհ֊Թահն սէհին գաւզլինգն ևիչ չինէն տօղատաւտաձ։ 4 – Գաւտրդը զէմնեն ատնաս գաւմո՞զ մը իտի, տահ֊Թըլտրգատաձ տահի սէհին հիւքմինատ ատչիլ մի իտի. ևիչ չինէն պաձ չէյի գաւզլինէ գօտաձն. ատճիլէրէ տէչիլ, անձազգ Ալլահա ևատնեան սէյյլէսինի' ատճաձ։ 5 – Վ֊է Անանիա պաձ քէլամընը իչիհտիրգատ, տիւչիւ Թէաւլիմ ը բաւ իւ էիմսի. վէ պաձ շէյլերի իչիճճէրինէ ճճէմիէսինէ պէօյիւգ գօրգոձ տիւշտիւ։ 6 – Վ֊է կէնճլէր գաւգըզ տնը քէֆֆինէյէտիւէր վէ տրըպրը չէգտրըզ տէֆին էիմսիլէր։ 7 – Վ֊է արատը Թազգրիպէն իւ ատ'ահի կէչտիգաձ, զէվճէսի վազը' օլտնը պիլմէյէրէգ իչերի կէլմէգլէ, 8 – Պետրոս մէրգաձմէյէ խիճճազէն Գաձնա սէպլէ, իհտրդալը պո՞և գաւատրատ մը ատհտազնըզ' տէտի. օ տտահի' Պէլի, պաձ գաւատրատա' տէտի։ 9 – Ամմա Պետրոս ատնաս' Նի՞ չինէ տիզ Բապպէն Րուհրնը ԹէճճրիպէԹ էիմսէյէ իհտիՀիգաձ էիմսինդնիզ. իչԹէ սէհին զէվճինի տէՀն էտնէյլերին ալտազգլորը գաւգաձնէն էօնհէնատ տիր, սէհին տէ տրըշտրը չէգտրաճագլար' տէտի։ 10 – Մէրգաձմէ տահի տէր 'ազդազ տնըն ալտազգլորը ևատնեազատա տիւչիւտ ԹէճճրիպէԹ ը բաւ էիմսի. վէ կէնճլէր իչերի կէլիպ' տնը էօլմիւշ պաձ֊ալտրլարը, վէ տրըշտրը չէգտրըզ' զէվճինին ևատնեաս տէՀն էի տիլլէր։ 11 – Վ֊է պիւՀիւն քիլիսէ իւլ պաձտաձ իչիճճէրէգ Ճճէմէյէտ իւզէրինէ գօրգոձ տիւշտիւ։

12 – Վ֊է իէտաւլէրին էյլէրիյլէ գաւվմատա չօգ 'ալչամէրլէը վէ միւ'ցիզլէրը իճրա օլատնատըօր իտի. վէ ճճէմլէսէ պիլիԹիֆֆագ Սաղմանդն էվվանինատա պաձտաձնատագ, 13 – Սա'իրլէրատն պիր քիմսէ տնըզը իւլ պէօյէչմէյէ ճճէտարէԹ էիմէգ իտի իսկ տէ, գաւվմ տնըզերի Թա'զիմ էատերլէր իտի։ 14 – Վ֊է Բապպաձ իմանն էատնի էրգէկլէրինէ վէ գաւրըտրըն 'ատահի կիհտիգճէ չօղատմատագաձ իտի. 15 – Շէչյ֊

Digitized by Google

քի խաթալտրը մէյտանկտրա չէզտըրդը, Պիտրա կէլիր խըէն պարի կէօղ կճար անկէրին պէրի իազերինէ տիւշ-մէն՝ ատիւ ատօշէգըէր վէ քէրէվէթ-լէր իազերինէ գօրտը խոր։ 16 – Վէ էթբաճատա օլան չէհրլէրտէն պիր չօգ խալգ տաճի խաթալտրը վէ նափաք բուհլարտան 'ազազ չէքէնլերի կէթի-րէրէք, Ընտաղէմ ճէմ' օլտը' ճիւմ-լէճի չիճա պուլտը խոր։

17 – Ամմա քահին ի ա'զամ վէ ա-նէն իւէ պէրտպէր օլանլարդն ճիւմէ-պի, Ետ'ին ատատգիլեր Ֆըրգատը դուլ-բէճէլ մէհմետ օլարագ գալգարլար, 18 – Վէ բէտաւլերին իազերինէ եվ ու-զատը' անկերի 'ատմանի Տաղարճանէյէ ատիարլար։ 19 – Լաքին Բապպէն մե-լէյի կէճէլէյին պրնատնէն գափտարը աչըդ անկերի չըգարտրագ, 20 – Կիտի-նէվ վէ Հէյգէլտե տատ-բտագ, գավմա պատ Տայտրթն ճիւմիճ ատօգլերինի ոէյ-լէյհինվ' ատաի։ 21 – Անկեր տատի պատնատ իչիճտիքատե, ատապտկտյըն Հէյգէլէլ կէրճով' Թա'լիմ' էատերէր ի-ատի. ատմանա քահին ի ա'զամ վէ անդն իւկ պէրտպէր օլանկտր կէկիով' միկէ-մէ-ճէլճտնի վէ պէնի Խարտյէլին ճիւմիճ իճիճէյտրտրը ճէմ' էատերէք, ատ-լէրի ճէկով իչիւն Տաղատնանէկ ոփ-կէօնատերտիլեր։ 22 – Ամմա մէ'մատլար վարտգատա անկերի Տաղատնանէատ պատվէմատղլե, ատէօճիատ, 23 – Վ-գա'ա Տաղատնանէյի Տեր ատիգգատ-լէ գափտալը, վէ պէգճիլերի գափտաւրդն էօնճէնատե տատւրմագատա պատ-լարդ, ատմանա ատչարդմէդ գէմանի իչէրճիատ քիմ-ատյի պատւրմարգ' ատչիւ խատեր վէր-ատիլեր։ 24 – Վէ Հէյգէլին ատբատարը վէ պատ քահինլէր ատախ պատ ատօգ-լերի իչիճտիքլերինատ' գու նէ' օլա-ճագ' ատչիւ անկերտէն ատօլտյը չիւպ-Տէատ գատարար։ 25 – Վէ պիր քիմնէ կէլիպ' Իչիճէ օլ Տաղատա գօտդըճնդ ատատմիեր Հէյգէլատե ատաբատագ' գավմա Թա'լիմ էատքյօրտար' ատչիւ անկերէ խատեր վէբտի։ 26 – Ո գէմանի ատբատար' մէ'մատրատ իւէ կիտիագ' անկերի ճէկտր էթմէքտիկին կէճիքտե, գիբտ Թատչա-նէրրդ' ատչիւ գավմանի գօրգատրտար խոր։ 27 – Վէ անկերի կէճիքրիով' միլ-լէճի մէճիտինին Հտւգատրճնա կէօճիւբ-ատիւէր, վէ քահինին ի ա'զամ' անկերէ ճ'ատ էտիդ, 28 – Սիպէ պատ խոսիճ էճիմ էթմէմէյի էքիտեն ճէնդիհ էքճմէտիբ մի. վէ իչիճէ ճրատագէմի Թա'լիմինիդիլ տօլատատրանրդ, վէ օ-ատէմին գանրնը պիգիմ իազերիմիդ կէճիքտիբ իճճէրտնիդ' ատաի։

29 – Վէ գիտրտ իւէ բէտաւլէր ճէ-վապէն Ատէմլերտէն գիյատ Ալլահ իճա'ատ էճմէբ կէրէք ատիր։ 30 – Ա-գին' ադաճա ատարդ ի'ատամ էմէտնի-նիդ ճիտատրը էճատաատրճնդն Ալլահը գրյատ էճատրատ։ 31 – Խարտյէ-ճէվգէյէ վէ կիճատյլարդը 'ատֆվճնը վէբտիք իչիճն Ալլահ անը Ըէիա վէ Ի-լատքատր օլմագատ քէնատ ատագ էճմէ-Թերֆի' էյլէտի։ 32 – Գիդ ատախ գատ չէյլէր Տատատաքնատա անքն չատիաչէրի իգ, վէ Ալլահըն քէնատնինէ իճա'ատ էտեյլէրէ վէբտիյի Բատհ իւ Գատատ ատախ չատիտ տէ' ատատիլէր։ 33 – Վէ պատնատ իչիճտիքլերինատ, գալչէրէք հիատտէիլէնիդ' անկերին գատճէ իչիճն մէշվէրճէ էտերլեր էքճեն, 34 – Գիա-Թիճն գավմըն 'ինսանինատ մի.'Թէպեր օլան չէրի'ատ մա.'ալիճի Գատմագճէ նատ պիր ճէէրճսի միլլէր մէճիճնինատ գատլգըդ' բէտաւլերին պիր ագ վազգի-ատքատե չէգատրրլմագատրդը էմր էդլէ-ատքատե ատճրտ, 35 – Անկերէ ատաի քի' Իչ պէնի Խարտյէ, պատ քիմսէյէրէ էատճէչինիդ մա.'ատիլէ Տատատաքնատա քէնատնինիդի ատագճնըդը։ 36 – Ճէքտ պատ կիտնդլերատե ագատմ Թէպտ գատլգըդ' քէնտնինի պիր շէյ կէտաճէ-բէրէք, ատնա Թագրիպէն ատօրճ ճիտ նէճէր Թատի' օլատտ. քէնատնի գաճդ օլատնատտ, վէ ատնա Թատի' օլատնտրճն ճիտատրնի ատագրլատդ Տօգ հիտ քմճնատճ օլատրտար։ 37 – Վէ պատ ատատմանէն ատճ-քտա Թատհրիր ի նատճատա կիտնդլերինատ, Գատլիկատր 8ատգա գատգըդ' քէնատնէ պիր չօգ Տատգ ճէէդ էճատ խատ ատէ, օ ատախ հէտտք օլատտ, վէ ատնա Թագի' օլատնդլերն ճիտատրնի Թատ ատ ատրտ ար։ 38 – Վէ շնմնի ատիճ ատերճ քի' Գատ ատատմիերատե վատդ կէէդտ ատճ-լերի պրտագճնդը. գիբտ էկեր պատ Թէա-պիր Տատխատ պատ իչ իճատնատնի խոր, պօզատլար. 39 – Ամմա էկեր Ալլահ-ատատե խոր, ատնր պօզմնպատ գատեր գ-ատատգճնդը. օլմագատ քի Ալլահ գատրդը ատախ ճէնք էճմէքտատ պատլատնատտ-նդը. 40 – Վէ ատնա գ'ոխ օլատտագ' բէտաւլերի չատպրդտդ ատէչտճ-բէտաւլերի օգիրտ, 8ճատաքն խատիլէ ատէդիէմճէդի Թէնգիհ Տատխ' անկերի ատագր վէբտճճ-

Digitized by Google

41 – Անլեր տանէի, անոնք խոմ իչիւն հաղարէթի կէօրէչէ լայըզ ասլըլորդ-լարընտան տօղայը մէտրօը օլաբադ, միւսէթ մէճլիսինին հուզուրընտան չըդատըլար։ 42 – Վ է հէր կիւն հէյ-քէ-տէ վէ էվլէրտէ թա՛լիմ էտիոր՝ ցիքտա Քրիստոսը թէզլիր էճմէքտէն ֆէրա-զէթ էճմէզլէր խոր։

ՊԱՊ 6

Վ է օր կիւնլէրտէ չակիրտլէր չօ-զալմադըղ, Եաննանիճէ թէքելիմ է-տէնլէր թարաֆընտան, քէնտի տուղ գարըլարընէն նէվմի ի՛նանէտ իչմադ օլաճաղընդան իչիւն, 'Խարճանլէր 'ա-յէչինէ գիւլ ու գալ վազը' օլտուս։ 2 – Վ է օն իքիլէր չակիրտլէրին ճէմա-'ասէրընը տա՛վէթ էտիոր՝ Ալլահընդն քէ-լամընը թէրքլէ ասֆրալաբա խրատէթ էճմէմիզ միւնասիպ տէյիլ տիր։ 3 – Անդն իչիւն, էմ պիրտաէրլէր, սիզտէն Հագդլարընտա Հիւան ի շէհատէթ օ-լունընդն վէ Րահ իւլ Գուտս վէ Հիք-մէթլէ մէմլու պուլունդն եէտի տատմ ինիթիսպադ էտինիզ, պիզ տօսիի անլէ-րի պու իշէ թա՛պէին էտեիլմ։ 4 – Պիզ խոճ տու՛ա իլէ քէլամընդն խրատէթինէ ատվամ էտճճէյիզ՝ տէտիլէր։ 5 – Վ է պու սէօզ պիւթիւն ճէմա'ասէրդն խօչը-նա կիւէրէք՝ իմանդ վէ Րահ իւլ Գուտս-լէ մէմլու օլաճն Մուհամմատ պիր տատմ իւէ Փիլիպպոս վէ Պարթողոմէ վէ Նի-կոդեմոս վէ Տիմոթէոս վէ Պարմենաս իւէ Անդրեասը միւհիմ-էտ տի Նիկոդեմոսը ինիթիսպադ էտիոր, 6 – Անլերի բէտուլ-լէրինն Հաղդադըրնա կէճիրտիլէր. անլերը տատմի տու՛նա էտիոր՝ էլլերինի իւզէրլէ-րինէ գօտրլար։ 7 – Վ է Ալլահընդն քէ-լամը իւէրիւէնդ՝ չակիրտլէրին 'ատէ-տի Երուսաղէմտէ զայլէճլէ չօղալաս-բադ, քահանլէրընէն պիր չօդ խալգ տատմի իմանընա բի՛տա'ասէ էտեիլէր խոր։

8 – Վ է Ստեփանոս իմանի վէ գուտ-բէճլէ մէմլու օլաբադ, գատմ ատա-սընտա 'ազիմ մի՛ճիզլէր վէ 'ալա-մէթլէր իճբա էտէր խոր։ 9 – Վ է Լի-պերթինլեր վէ Ալեքսանդրիէ վէ Ասքէն-տերկիէլիլեր «Ինագոգը տէնիլէն ինա-զոդտան վէ Ալիկիայը վէ Ասիալլրյատ-տան պա'զրլարը գայդըդ՝ Ստեփանոս իւէ միւազահետ էտէրլէր խոր։ 10 – Վ է վապթասադլէ սէղլէտիկի հիքմէթ վէ բուհա մուգավէմէթ էտեմէտիլէր։ 11 – Ո զէմանդ՝ Պիզ պատնաճն Մովսէսէ վէ Ալլահդա քաֆիրլէր սէղլէտիկինի իչինտէ՝ տէմիէք իչիւն պա'զը ատեմ-լէրի ալարթտըլար։ 12 – Վ է գավմ իւէ իհթիկյորլարը վէ 'իւլեմայը Քահ-րէք էֆտիլէր, վէ իւզէրինէ հիւճումլէ ընը թուճուպ՝ միւլէնի մէճլիսինէ կէօ-թիւթաճլէր։ 13 – Վ է եալան չահճա-լէր իհզաը էտէրէք, անլէր տատիի՝ Գաւ ատամ պաս մուգատատէս մահալէ վէ չէրիմ'ատ գաղրը քաֆիրլէր սէղլէմէք-տէն ֆէրադէթի էճմէզ։ 14 – Զիքտա պատնաճն Ո՛ղ Նազարէթլի Յիսուս պու-էրի երգդ՝ Մովսէսին պիզ թէսլիմ էճմէկի սլնդլէրի թէպտիլ էտճճէք տիր, տէտիլինի պիզ իչինտէ՝ տէտի-լէր։ 15 – Վ է մէճլիստէ օթուրանլար-րըն ճիւմլէսի ադաս տիգգաթլէ պատ-գադ՝ անդն երեգինէս մէլէք երեգես կէպի կէօրտիլէր։

ՊԱՊ 7

Ո զէմանդ քահնին ի՛ա'զամ՝ Գաւ չէյլէր ֆիլ վազը՝ պէղլէ՞ մի տոր՝ տէ-տիս։ 2 – Ո տատի տէտի քի՝ Էյ պիրա-տէրլէր վէ փէտէրլեր, տնկլէյինիզ. Փէտէրիմիզ Աբրահամ Խատանտա տադքին օլմազտանդ էվվէլ, Ադամ ը Նէհ-րէյնտէ իքէն, Ալլահ ը զուվ ճէլալ ադան կէօրիւնիւազ, 3 – Տէյտըլկտան վէ ազգատպագդն եանդնդտանդն չըգ, վէ ատիոր կէօսթէրէճէյիմ տիյտիսդս կէլ տէտիս։ 4 – Ո զէմանդ Քալտանիլէրին տիյտրընտան չըգդըդ՝ Խատանտա տադքին օլտուս. օրտանդն տտրի փէտէրի վէֆաթ էթ-տիքտանդն ադչըս, ադդը պատ չիմդի տադքին օլտրդրնըդ տիյտիս դնագդ էլլէտիս։ 5 – Վ է անտէ ալտոգ պատտաճագ գա-տատը պիլէ ադտա միւտա վէրմէյիոդ՝ էվ-լատը օլմատրդը Հալտուե ադդը քէնտի-տինէ վէ քէնտիտինէնդն ադչըս դիւրրի-յէթինէ միւլք օլմագ իւզրէ վէրմէյէ վա՛տ էլլէտիս։ 6 – Վ է Ալլահ պտա-թարզ իւզրէ սէղլէտիս, եաննի՝ Աբրա-համի օլտագ, ադդը տէօրթ ղտրդրյէթի տիյտրը ղտրդրէթէտ միւատֆիր օլտագ, ադդը տէօրթ Հարճ ալէնէ էտիր վէ ադտա ճէֆտա էտտէճէլէր։ 7 – Վ է Ալլահ՝ Շօ էտիրի օլտա ճագդատրը թա՛իֆէյի պէն Հիւքմ էտէճէյիմ՝ վէ ադտէն ադչըս չէրգդ՝ պտա միտհոլտէ պատտա 'իպատէթի էտէճէլէրը տիր՝ տէ-տիս։ 8 – Վ է ադտա խրիսդան 'ատդրը վէրտի, © Google Digitized by

Digitized by Google

ձէնէթով՝ պէզիլէճճ ամեր սէբթիզինճէի կիւնտէ խիմաեան էյլէեմի։ Իսահակ Յակոբը վէ Յակոբ օն իքի էճտասըր Իւվէյր Եյվոր։ 9 – Վէ էճտասա Յովսեփէ հաճատ էտիով՝ ամեր Մըսրա ասթաղլար. լաքին Ալլահ ամեն իլէ խոն, 10 – Վէ ամեր ճիւմլէ մալզայագալարընտան խէլասա էտէրէք, ամնա Մըսըր մէվիյի Փարաւոնըն հուզուրընտա լութֆ վէ հիքմէթ ինսանա էճիմի, օ տաճի ամեր Մըսըր վէ ճիւմլէ քէնտի խանէսի իւզէրինէ նազըր նասոզ էճիմի։ 11 – Վէ պիւթիւն Մըսըր իլէ Փանան տիյարը իւզէրինէ գրիւզէ վէ 'ազիմ մալզայագա կէլմէզլէ էճտասըմըզ զաճիրէ ագուլամալար իտի։ 12 – Վէ Յակոբ Մըսրատա պուղասայ վար իտիյինի իշիթտիքտէ, պէրինճի ատ՛ա էճտասըմըզը կէօնտէրտի։ 13 – Վէ իքինճի ատ՛ատա Յովսէփ քէնտինի գարնատաշլարընա պիլտիրտի. վէ Յովսէփին նէհայէի Փարաւոնա մա'լիւմ օլաղա։ 14 – Վէ Յովսէփ կէօնտէրիպ՝ քէնտի փէտէրի Յակոբ իլէ ճիւմլէ թէ'ալլուգաթներ, եէմիշ պէշ քիշի օլարագ, աղա'վէթ էյլէտի։ 15 – Վէ Յակոբ Մըսրա էնտի, վէ քէնտիսի ՏԷՄ ատէ էճտասըմըզ վէճքաթ էթմէյէր։ 16 – Վէ Սիւքէմ կէօթիւրիւլուպ՝ Սիւքէմին էճնէբէյ Եամվրըն օղուլլարընտան Աբրահամըն պիր մըգատար ագէչ իլէ ատահէրը ալմըշ իտիյի գագրա գօնուլտուրար։ 17 – Ամմա Ալլահըն Աբրահամա էթտիյի վա'տրն զէմանը հագլաշտուգտա, 18 – Յովսէփի պիլմէյէն պաշգա պիր մէլիք զուհուր էտինճէյէ տէյին, գավմ Մըսըրտա սարթըպ չօղալտար։ 19 – Օ տոճի պիգիմ Իմլէքի իմիզ 'ալէյհինէ հիլէ գուլլանըպ՝ մա'սումլարընը հաշլաթմամագ իչինէ անէլէրի տրշարը ամանըմագ տէրէճէսինէ գատտար էճտասըմըզա ճէֆա էյլէտի։ 20 – Վէ օլ վագթէտէ Մովսես տօղուպ՝ Ալլահընն հազրընտա կիւզէլ իտի, վէ իւլ տյ փէտէրինին խանէսինէ պէալէհտիքտէն ատնրա, 21 – Տըշարը ամանըմագտանտա ամեր Փարաւոնին գրզը ալըպ՝ քէնտինէ օղուպ օլմագ ինէն պէալէտի։ 22 – Վէ Մովսես Մըսրլըլարընը հեր 'իլմինտէ թէրպիյէ օլունտուպ՝ քէլամ վէ 'ամէլտէ իգթիտարլը իտի։ 23 – Վէ գըրգ հաշընը թէգմիլ էճտաքտաէ, գարնատաշլարը օլան պէհնի Իսրայէլի զիյարէթ էճմէք գալդինէ կէլտի։ 24 – Վէ պիրինճին զուլմ չէքտիյինի կէօրմէքլէ, ՝ոճ հիմայէ էտէրէք, Մըսըրլըլարը գաթլ էտիպ՝ մալզուլմընի ինթիգամընը ալար։ 25 – Վէ Ալլահ անէլէրէ քէնտի էլիյէ խէլաս ինսանա էտէճէյինի գաղտնաշլարը ֆէհմ էտէրլէր զաման էտէր իտի խէտտէ, ֆէհմ էճմէտէրլէր։ 26 – Վէ էթթէոի կիւն անէլէրէ՝ 'նիզա' էտէրէր իքէն կէօրնէրսէ՝ Էյ ատէմլէր, անզ գաղտնաշլար ընըզ, 'նիյնէն պիրէի պրինիպէ զուլմ էտիյօրսընըզ՝ ատէրէք, անէլէրի պարըշարըմագտա զաչրէթ էճտի իտէ տէ, 27 – Գօնշուրնա զուլմ էտէն ամեր բէտտա էտիպ՝ Սէնի պիգիմ իտզէրիմիզէ քիմ բէ'նա վէ գատը ՝նասոզ էճտի. 28 – Տինն Մըսրլըլար գամըլ էճտիյինի կիպէ՝ պէնի՞ ատ մի գամըլ էճմէք իտիճէրինի՞ տէտտի։ 29 – Վէ պու սէօզ իւզէրինէ Մովսես ֆիքրագ էտէրէք, Մագիտ տիյարընտա միւսաֆիրլէրէն իգամագեէ՝ օթաճտա իքի օղուլ թէվլիտ էյլէտի։ 30 – Վէ գըրգ սէնէ թէմամ օլտըգտա, Թաւրաթ ի Սինա պէրթիյէսինտէ չէլը ամէճէյի ալեվինտէ ատնա Ըտագըղն մէնէյի կէօրինճէ։ 31 – Վէ Մովսես ամեր կէօրմէսինճէտէ, կէօրինէրնիշնէէ թէ'աճաճտա էտէրէք, ՝նազագր գէլմագ իւզէրէ ՝նագլաշտը իքէն, ատնա, 32 – Զէն սէնին էճտասըրնըն Ալլահը, Աբրահամըն, Իսահագըն վէ Յակոբըն Ալլահը իմ՞ տէյին Ըտագղըն սէտտագը կէտտի. վէ Մովսես լէրզան օլմագլէ, ՝նազագր գէլմագտա ճէսաթէ էտէմէտտի։ 33 – Վէ Ըտագղ ատնա՝ Ա՛յագլագրընտան այագ գատղընը չըգտար, զիրան տուբտագղըն ՝նէր մնդագատնա թօփրագ տագր։ 34 – Հագիգագէն պէն Մըսըրտա օլան գավմիմընի ճէֆագրնը կէօրիւպ՝ անէլէրին ահընը իչլէրտիմ, վէ անէլէրի խէլասա էճմէք իչիւն էնտիմ. վէ հիմոի կէլ, սէնի Մըսրագ կէօնտէրէճիմ՞ տէտտի։ 35 – Սէնի գիմ րէ'նա վէ գատը ՝նասոզ էճտի՝ ատ՛էրէքգ ինրնաբ էճտիքլէրի պու Մովսես, Ալ լահ հէմանն ամեր չալըտտա անտա կէօրինէն մէլէյնի էլհյէ րէ'նա վէ գուրթարրճճ իրտալ էյլէտի։ 36 – Գու ատամ անէլէրի չգագտրըպ՝ Մըսրագ տիյարը իլէ Գահնրը Ա՛ՀՄրտտ վէ գըրգ սէնէ պէրրիյէտե միւ'ճիգէլէր վէ 'ալամէթլէր հզհար էյլէտի։ 37 – Զէնի Իսրայէլէ խիթապէն՝ Ալլահընըզ Բտագղ պիգատաէրլէրինիշտէն պէհնիմ կիպի պիր փէյ-

Digitized by Google

զամպիրը զաւհուբ էթախրէճէք ախր, ասանը սինկլէչէնինիզ՝ ատչէն պուռ Մավ-ախ ախր։ 38 – Թուր ի Աչնասան քէնտախինէ սէզըլէչէն մէլէք իլէ վէ էճատատրմըզ իլէ պէրտպէր պէրրիչէ օլան ճէմա՛ատ օլսրտզ, պիզէ Թէզիմ էթմէք իւզրէ Հայտար քէլսմիսրը ատր մէզ օլան զամ պուռ ատր։ 39 – Էճատատրմըզ անաս մինքի՛ օլմազ խոթէմէ-չիպ՝ րէտտս էթախլէր, վէ գալդկէրիչէ Մըսրա կէրի տէօնիւչ, 40 – Ահարոն՝ Պիզկ էօնիւմիւզճէ կիտէճէք իւսհ-լսար էափ. զիրա շուս պիզի Մըսըր տի-չսրըճնասան չզգարսան Մավսսէ նէ օլ-ատղրը պիլմէչիպ՝ ատախլէր։ 41 – Վէ օլ կիւնդէրտէ պիր պուզազը Եափտր-լսար, վէ պու փուէթա գուբզան Թագ-ատիմ էտիպ՝ էլկէրինին 'ամէլկէրիչէ մէգրսւբ օլուրսար խոր։ 42 – Վէ Ալլահ ատօնէրէք անկէրի ճիւնատա իւս ատմա-չա՝ իպատէթ էթմէչ Թէնկիմ էդկէ-տր. Նիթէքքիմ փէչղամպէրկէրին քի-Թազդնատա՝ Էյ պէչիթ ի Իսրայէլ, պէր-բիչկէտ գբզգ ակնէ պատնա պէպիհկէրէր վէ գուբզանկսար Թագատիմ էթտնիդ մի։ 43 – Վէ Մողզբդն չսաբրբնը վէ իլյսնդրզ Հաւճմիտնէրն կըլսրզնը, Հատնի սէճատ գբլմազ իչիւն չզ Եափ-ատրզնըզ. ատրէթկէրի Թագչըրնըզ. ապէն տատախ ախզ Քաբկնատան էօճէկէ Նագվ էտէճէկիմ՝ ատչիս Եսպրլմըշ տբր։ 44 – Շէհատէրի մէզքէնի պէրրիչ-կէտ էճատատրմըզ ատատաքատան խոր, նիթէքքիմ Մավսսէ սէզըլէչէն՝ Անը կէօրսիւչիւն նիւմունէկէ կէօրէ Եա-փսատն՝ ատչիս էմ էլլէմիշ խոր, 45 – Փի էճատատրմըզ անը ատրա իլէ գա-պուզ, Եափպ Ցճատս իլէ պէրտպէր էճ-ատատրմըզդն էօնիւնատն Ալլահչն Դա-ւիթին կիւնդէրինէ գատատր Թատրս էթ-ատկէ Թա՛ֆէլէրին մի՛զքիս իչդնէ կէ-Թիրսւր։ 46 – Ս տատախ Ալլահչն Հսս-զուբրնատա լսւֆ պուլսւզ՝ Ցակսբբն Ալլահչնատ պիր իպատմէֆկէտս պուլզնդզ խոթէտի խսէ ատ, 47 Սողսմոն ատատ պիր խատնէ պինատ էլլէտսր։ 48 – Լաքին Մի-Թա՛ատ էլ իլէ Եափըլմըշ Հէյքէլէր-տատ ատաքին օլմազ. Նիթէքքիմ փէչղամ-պէր՝ Բսպպու պուլսւբրբ քի, 49 – Սէմա-նի ԹախԹըմ, վէմին տատախ ապագլսրբմա պատատմազ ատբր. պատնա Նատ՛ատ խատնէ պինատ էտէճէքտինիզ, վէ Եատ՝ բատհա-Թըմբմն մնհսալի նէ՞քէտ ախր. 50 – Գատնլսրբն ճիւմլէճինի պէնիմ էլլիմ Եափ՝փմատրբ մը՝ ատախ։ 51 – Էյ պղճատ-սէրի, վէ գսլդի վէ գուլապլսրբ խի-Թատնատզդ օլատլսրբ, ախզ տատախ է՞ճատա-տրնըզ կէտի տատ՛իմ Ըատհ իւլ Գուբա-տատ մնհսալէֆկէտ էտիյօրատրնըզ։ 52 – Էյճատատրնըզդ փէչղամպէրկէրին Հա՞ն-կէրտնատ Թէ՛ատատի էթմէտի. վէ անկէր օլ Մսլիհնին զատհսրբ Հապգէնատատ մնհ-գատատէմնատ խատպէր վէրճնկէրի գաթլ էթտիկէր. ախզ տատախ չնիմտի ատրն խա-՛ինկէրի վէ գաթիլկէրի օլատրզդ։ 53 – Սէզ չէրե՛ատբ մէզկէքէր Թէրթիպատթը իւզրէ ապատրնըզ, վէ հրքիզ էթմէտախ-նիզ։

54 – Անկէր պու չէյկէրի իչիթմէկէ-րիյկէ, գապկէրկէրնատ դայկէրկէ հէճ-ատճէրկէնիպ՝ տիյկէրինի ատրն 'ապկէհկն-ատ գէճբրատաթ տբրսւր։ 55 – Ս խե՝ Բսհ իւլ Գուբատապկ մէմնու օլագագ, ատմայա տագրսւ կէօզ տիքիպ՝ Ալլահրն ճէկապկէրի վէ Ցճատսբը Ալլահրն ատարը-տատ տատբսւբ կէօրատրս. վէ՝ Իշիթ պէկն ատմատվաթը տաչրմըշ վէ Իպն իւլ Թ-ատանը Ալլահրն տագրնատա տատբսւբ կէօ-բհսյօրբմ՝ ատ՛տի։ 56 – Անկէր տատախ հէս-քատէք ատպկ պագրբրպ՝ գուկապգա-րնը Թէգատտրբսւբ, վէ ՃճսկՃէտի տգբ-ատրն ատրն Իւպէրինի հնՃոտմկէ, 57 – Անը չէհրատէն տրբսւրը չզգարբպ՝ Թաշ-կատրբսւբ. վէ չսհիսկէր քէնատի էկպի-ատկէրինի Սօզատ նատմ պիր նէվճհվատրն ապագապգբ Եատրնըս գօտրբսւբ։ 58 – Վէ Ստեփատնատ՝ Եա Բատպգ Ցճհսատս, բատհբ-մը գատգատվ էյկէ՝ ատչէրէկբ ատատ՛ատ էթ-մէքատէ օլատրզդ Հալատէ, ատրը Թատշկատտբ-կատր։ 59 – Վէ տտիպ չէօգճհսպ եճհ-քատէք ատպկէ՝ Եա Բատպգ, պու կիւնատհբ ատն-կէրէ ատզդատ՝ ատչիս Ֆէքճհատ էթտճ. վէ պատնատ ատ՛պկէտհյկ կիպի ատյգատ-յատ վատրտբ. Սօզատ ատտախ ատրն գաթլինէ բհզատ վէբմիշ խոր։

ԳԼԳ 8

Վ՚է օլ վագէրի Եբատատպէմատէ օ-լան քիւհնէ 'ապէյհնատէ 'ապիմ Թէ-'ատատի վատգատ' պուէմտպկէ, քէտատկէր-ատն մա՛ատա Ճիւմկէտի Եէհատատյհէ իւլ Սամաթբատրն տիյատրմատրնատ ատատղբ-կատր։ 2 – Վ՚է պա՛զը էհկ ի Թագվատ ատ-ատմկէբ Սատփատնատբ գատտրբսւ՝ իւզէ-րինէ պէգյհւք մաԹէմ էթտիկէր։ 3 – Լաքին Սօզատ խատնէկէրէ կիբհյկ՝ էրբէք վէ գաբղատրբ պբհրհւքէկյհէրէք հապա-

Digitized by Google

խառնէլ ահ մնալէ, քիլիեհլի խաբրակ եթմէքտէ խոր։

4 – Իմաճ տողըլան քիմնելէր քէլոմը թէպչիր էաերէք՝ հէր թարտիճտան կէչէրլեր խոր. 5 – Փիլիպպոս տոխի Սամարիոյ շէհրինէ էնիով՝ տէլէրէք Քրիստոսը վա'զ էաեր խոր։ 6 – Վէ խալգ փիլիպպոսը ուօշնէրինէ իշիտիով՝ իրնան էլլէտխի 'ալամէթլէրի կէօրմէլէրիյլէ, պիւիւթիճիպագ անդն ատլիէտիքլէրինէ տիգգաթ էաերլեր խոր։ 7 – Զիրա նափագ բուհլար ևիւքէք սեալէ պաղըրարագ, զաալի եթտիքլերի չօգ քիմսէլէրտէն չըգըա՝ չօգ քէօբրեմ՝ վէ թափալ քիմսէլեր տոխի չիճիա պուլուրլար խոր։ 8 – Վէ օլ շէհրտէ 'ադամ մէաերրէթ օլուսա։ 9 – Վէ եօթ էաէն պէրու օլ շէհրտէ՝ Պէն պէօյիւք պիր զաթ բմ՝ աէյէրէք սիհրպաղըզ էտիդ, Սամարիա էհալիսինի հայրան գըլմըշ օլսուն Սիմոն նամ պիր քիմսէ պուլունուր խոր։ 10 – Վէ պէօյիւք քիւչիւք ճիւմլեսի՝ Պուս ատէմ Ալլահըն 'ազիմ գուվվէթի տիր' տէյէրէք անոն գուլագ վէրմիյլըլեր խոր։ 11 – Վէ պունա գուլագ վէրմէյլէրինէն ապէպէի խայլը զէմանաուն պէրու սիհրէլըլ տէյլերի հայրէթաէ պաղադմասը խոր։ 12 – Լաքին մէյէքթիբ Ուալլահը վէ Ցիսաս Փրիստոսըն խամինէ միլէ էտ'այլագ չէյլերի թէպչիր էաէն Փիլիպպոս իննաոդգլարընաս, կէրէք էրքէքլեր վէ կէրէք գադրըլար վաֆիթիզ օլուաուրլար խոր։ 13 – Սիմոն քէնտիսի տոխի իննաոդը, վէ վաֆիթիզ օլուաուդ՝ Փիլիպպոս միւլագէմլեթ էաեր քէք, իրնան օլուաուն 'ալամէթլեր իլէ միւ'ճիզլէրի կէօրմէքլէ հայրան օլուր խոր։ 14 – Վէ Երուսաղէմտէ պուլուաուն բէտուլլեր Սամարիալըլարըն' Ալլահըն քէլիմընը գապաւ եթտիքինի իչինի մէյէրիյլէ, ունլերէ Պէտրոս իլէ Ցովհաննէսի կէօնտէրտիլեր։ 15 – Անլեր տոխի էնիով Բաւհ իւլ Գուաուս նա'իլ օլալար տէչիա ունլեր իչիւն տաւ'ա էթմէյլեր։ 16 – (Զիրա ունլերինն հիչ պիրինէն իւգերինէ հագիլ օլմալըդը՝ ահնագագ Ցոգոս Ցհաուսն խամինէ վաֆիթիզ օլուհմըշլար խոր։) 17 – Օ զէմանն իւզերլերինէ էլլերինի գօմնալարըյլէ Բաւհ իւլ Գուաուս նա'իլ օլարլար։ 18 – Սիմոն տոխի բէտուլլերինն էլլերինէն գօնաւլմագըյլէ Բաւհ իւլ Գուաուդն վէրիլմէյլիսինի կէօրմիւքտաե, 19 – Պուս գաւարէթի պունա տոխի վէրինիվ, Թա քի էլլերիմի քիմսինն իւգերինէ գէյտճագ օլուր իսէմ, Բաւհ իւլ Գուաուս նա'իլ օլա՝ տէչէրէք ահնէրն ագէչ Թագտիմ էլլէտխի։ 20 – Լաքին Պետրաս ունա՝ Ագէչէ սէնինի իլէ հէլագ օլաուն, զիրա Ալլահընի 'ատիյէտի ագէչ իլէ Թատհիլ օլաուաուր զանն էթտիճն։ 21 – Պուս չէյտճ սէնինի հիաուէն եաս նասիպինն եօգ տուր, զիրա գալպինի Ալլահընի 'ինտիճագ տօգրաս տէյիլ տիր։ 22 – Իմանի պաս քեթիթիւլիչնէտէն Թեվպէ էտոխ՝ Բագաղաս նէյտգ էլլէ, օլա քի գալպինինն միւլահդագաս ունաս 'ատիվ օլուճնաս։ 23. Զիրա սէնի էաաս տաճըլըգընաս վէ հագդպուգլուգըն պէնտինտճէ կէօրմէյօրըմ՝ տէտուն։ 24 – Սիմոն տոխի ճէվապէն՝ Սէզյէտխինիվ չէյլերինն պիրէի իւգերիմէ կէլմէսինն տէյիճն պէնտի՝ իչիւն Բագաղաս նէյտգ էչլէյինիվ տէտուն։ 25 – Անլեր տոխի չէհատէթլերինի իճնա պիրէլէ՝ Բագաղէն քէլամընը սէզյէտխանէն տաճրա, Սամարիալըլարընն նէյէ քէզյէրինտէ պէչտրէթի էաեդէր էաերէք՝ նըօտաուգճ՝ Երուսաղէմ 'ատխէթ էթտիլեր։

26 – Վէ Բագաղէն մէյէյի Փիլիպպոս սէզյէյիվգ տէտուի քի՝ Գաւդ, ճիճնատէ, եսա'էի նըօտաուգմտէն Գազաս էնէն եօլս կիթ. օրասը չէօլ տիր։ 27 – Ո տոխի գալդըգ կիթտի. վէ իչ թէ Հաուէչ մէյիքտի կանդագկանճի քիւաէրըաաճնաուն պիրի օլուա ճիւմլէ խազինէտի իւգերինէ նազըր օլաուն Հաուէչլի պիր խատրմ՝ Երուսաղէմճ 'իպադատէի էթտիգի կէլմէյ խոր։ 28 – Վէ 'ատխէթինտէ տրատագաճնաս օթաուրուա՝ Եսայի փէյղաամպէրին էյնըպէնէ օգուդյօր խոր։ 29 – Վէ Բաւհ Փիլիպպոս խիթաագէն՝ Եսագլաչըգ պտատագայս եաափըշ՝ տէտուի։ 30 – Փիլիպպոս տոխի եաաչնաս սէչիբտիկ՝ Եսայի փէյղաամպէրին էյնըպէնէ օգուդյօր խոր։ 31 – Օ տոխի՝ Պիր քիմսէ պաճնաս սէչլէյէթ էթմէտիքճէ, նամըսլը գատտիր օլսուրմ՝ տէչէրէք, Փիլիպպոսա՝ չըգըա եաճնդնաս օթաուրմասընը բէճաս էթտիի։ 32 – Վէ քիթագտաս օգուդագըդը ֆասլ շաս խոր քի՝ Գյաւն կիպի զօզագալանմագա կէօթիբրիլտիս, վէ գուզու՝ գըրդճան քիմսէճնէն էօնիճնաե տիս քիւքի էյլէտխի միսիլիս, պէօյլէճ ազդըը աչմազ։

Digitized by Google

33 – Հաղ ը թեվաղա՛ինեակ անդն հագ-
գը բեզ՛ օլուն ասա, վե անդն նեղուինի
քի՛մ պէչան եակ ճէը տիր, զիրա հա-
յտաթը եէրտէն բէզ՛ օլուն ար։ 34 –
Վէ խասրե՛մ ճէվապ վէրիպ Փիլիպպո-
սա՛ Սանա բէճա էտէրի՛մ, փէշղամճեր
պաշնա քիմի՞ն հագգընաս ա՛զղէչօր.
քէնտի՛ն հագգընաս մը, հօգաս ան-
կեր պիր քիմա՛ հագգընաս մը՛ ատ-
ար։ 35 – Փիլիպպոս ասէի ազդընը ա-
չէզ՛ պաս քէլամասն պաշղլայարագ,
ասնա ցհասաս թէզղիր էղլէնի ։ 36 –
Վէ հօլաս կէտերէր էգէն՝ պիր տաւյա
կէլուիլեր. խասրե՛մ ասէի՛ Իչի՛ն տաս,
վա՛ֆի՛ն ը օլուն՝ մագդղընդ՛ն նէ՞ մնա՞ի՛
վա՛ր՛ ատար։ 37 – [Փիլիպպոս ասէի՛ Էչ-
կեր պիւ՛ն՛ի՛ն գաղղի՛կաէն իմնա էտեր-
աէն, ճա՛իզ օլուր՛ ատէի. վե օ ճէվա-
պէն՝ ցհասաս Քրիսասաքե Իպն Ուլլահ
իսի՛յինե իմնն էտերիմ՛ ատար։] 38 –
Վէ ասասպանդն տաւրմասդը էմ՛ր է-
ասէ՝ Փիլիպպոս ի՛ն խասրե՛մ իգի՛սի
պիրտէն տաւյա էհնի՛լեր, վե անդ վաֆ-
թի՛ղ էղլէսի ։ 39 – Վէ տաւտան չըգ-
տըգլասրընաս, Իսպպրն Բաշհա Փիլիպ-
պոսը անագդղն կէօհի՛սբասհա, վե խա-
սրե՛մ անդ ասրի՛ղգ կէօրմէսի. վե սէվի-
նէրէկ գէնտի՛ն հօլընաս կիմ՛ատ։ 40 –
Փիլիպպոս իսէ Ալգվասասաս պաւլուն-
աաս, վե տօլաչարագ՝ Դասյաերի՛չ՛ի կէ-
լինճէչէ գաստաբ ճիւմլէ չէհրլէչաեէ
պէշսրէթի՛ի թէզղիր էաեր իսիւ։

ՊԱՊ 9

Լաքին Սօղաս Իսպպրն չակիբալերի՛
ի՛սէզերինէ աաս՛ճա՛ Թէհճոհաս վե գաի՛լ-
ասան տե՛մ վաւբասդագ, գէնճ՛ինի՛ն ը տա-
զամնէն հասնինաս կիսիպ, 2 – Անտէն
Դասմասկասաս օլսան ախնազդղաբաս մէգ-
Թաւալսը տիլէսի՛, Թաս գի՛՝ էկէր պաս
Թասրիգաէն պաս՛զը քիմնէլէր պաւլաս-
ճագ օլուբ իսէ, կէրէք էրգէք՝ կէրէք
գաւյր, ասնլերի՛ պաղղը օլաբսագ Էրաւաաս-
ղէմ կէնթիրե։ 3 – Վէ հօլաս Դասմասա-
կոաս հագգաւշաղղընաս, էհ յասֆընաս
աէմ՛ասասան ասնօգղնի՛ պիր նագւ փաւյաս-
աւբ։ 4 – Վէ եէրէ սի՛չիւագ, քէհնասիննե՛
Ի՛յ Սաւագաղ, Սաւագաղ, պաս՛ասն նի՛չիւն
Թէ՛ասաեի՛ էհի՛յօրքն՛ն՛ ատ՛չիւ պիր սէ-
աաս իչնիճաի ։ 5 – Ո ասսխ՛ Ի՛յ էֆէն-
ասի, սէն քի՛մ սի՛ն՛ ատ՛ասի. վե Իսպպ՛
Գէն սէնէն Թէ՛ասաեի էճիմչի՛ն Ցի-
ասաս իմ՛. իւկէնասերէլերէ գաստչը սէփ-
մէք ասանաս կիսճ սիր՛ ատ՛ասի ։ 6 – Ո
ասսխ՛ Խիրիչիպ Հայրսան օլսրագ՝
Եաս Իսպպ, նէ՞ խիճերսին՛ քի պէն
հասփայլա՛՛ ատ՛ասի ։ 7 – Իսպպ ասսխ՛
ասնա՝ Իալգ չէհրէ կիր, վե նէ հասփ-
ամագդղընդ՛ն կերճէք խսիլ ասանաս սէզլէ-
նիլէճէք սիր՛ փ՛ոփ ։ Վէ ասնն՛ն իլէ
պէրսագեր հօլաս կիսան՛ն ասաեմլեր սե-
ասագը իշխսիպ՝ ասմմաս քիմնէլի՛ կէօր-
մէյերէք, Նասիգղագը Թաւհաւլմէշ
ասաբսաօրլագ խսի՛ն ։ 8 – Վէ Օաղաս
եէրտէն գաւղըպ՛ կէօզլերի՛ ա՛յրըմ՛ճշ
օլսրդը հալտե՛ քիմնէյի՛ն կէօրմէսի՛ն՛.
վե ասնը էլինաէն Թաւհաւտագ՝ Դասմաս-
կոաըն իչինէ կէօհի՛ իւբսահի՛ւլեր։ 9 – Վէ
իւչ կիւն կէօրմէյիպ՛ նէ եէտի՛ նէ
իչնի՛։

10 – Վէ Դասմասկոասաս Անասնիսա
լսմմինաէ պիր չակիբա՛ պաւլաՀնաւպ,
պաՀնաս Բաղդ բիւ՛յասաս՛ Էյ՛ Անասնիս՛
ասհաքաէ, օ ասսխ՛ Լէզգղէչք, եաս
Բաղդ՛ ատ՛ասի ։ 11 – Վէ Բաղդ ասնս՛
Գաղդ, Տօղրաս ասէնիլէն ագգաղաս վար,
վե Ցաւգասդըն խասհէսնիաէ Թասրասաղը
Սօղաս նամ՛ քիմնէյի պաւլ, զիրա իչ՛Թէ
օ տաս՛աս էտի՛չօր ։ 12 – Վէ բիւ՛յասաս
Անասնիս խսիլնէ պիր ասաեմնի՛ն իչ՛էրի՛
կէլսի՛չինի՛, վե կէօզլէրի՛ կէօրմէսի՛ն Ի-
չինէ իւգէրինէ էլինի՛ գաօրդղնդը կէօր-
մի՛չ սիր՛ ատ՛ասի, 13 – Վէ Անասնիս
ճէվապէն՛ Եաս Բաղդ, պաս ասաեմնի՛ն
հագգընաս Սրաւասդէմնէ օլսրն ա՛ենի՛ն
մագ՛ագասեսկէլերինէ նէ գաստաբ գէօ-
Թէկ՛ւկ՛ւքէգբ էճագ՛իչնի՛ն չօգ քիմնէլէր-
ասէն իչ՛Թէ՛ոմ՛։ 14 – Վէ ա՛ենի՛ն խսմի-
նէ ասա՛ա էտէն՛լերինէ ճճ՛ւմ՛էօնի՛ն պաղ-
լսմմաղդ պաՀ գիաէհնի՛լեր Թաւասֆընա-
ասան պաւբասնաս ասասի՛ն հի՛գքմնէ վաւր՛
ատ՛ասի ։ 15 – Վէ Բաղդ ասնս՛ Նի՛Թ, զի-
րա օ՛ միլէճ՛լեբ վէ մճ՛լճ՛գերինէ վէ պէ-
նի՛ Խաղդլերինէ հագգաւբրընաս խսիմմի՛
Թաշղսմագդ իչ՛իւճ՛, պաՀնաս իՀնիճ՛ագ օ-
լսրնաճ՛ղ պիր գաղդ ասդր։ 16 – Զի՛գաս
պէնճի՛մ խսիմ իչ՛իւճ՛ նէ՛լեր չէգճ՛կբ կէ-
բէգբ իսիչ՛ինի՛ պէն գէնճ՛իսիճ՛ի՛նէ կէօա-
Թէրէ՛ճէչ՛իմ՛՛ ատ՛ասի։ 17 – Խսմո՛ն Ասաս-
նիա կիսճ՛ագ օլ էվճ կիբսի՛, վե էլլէ-
բրնի՛ն ասնը իւգէրինէ գ՛ղսաղ՛ Էյ՛ Սաս-
աաւղ գէիբասեր, Բաղդ, էաս՛ն կէչճ՛-
չ՛ի՛ն եօլսրս ասանաս կէօրճ՛ւճ՛ենի՛ն Ցիաս-
կէօզլերի՛ն կէօգճ՛ւճ՛ի՛ն վե Բաւհ խալ
Դաւսաղէ մէմ՛ի՛աս օլսրդն ատ՛չիւ պէնի՛ն
կէօնաճ՛ենդ՛ն՛ ատ՛ասի։ 18 – Վէ ասերչ՛ասաւ

անդր կէօզլէրինէն սանդրի փուլլար սուչիւմ՝ կէօրիւր օլսուն. վէ գալդըղ վաֆթիզ օլսունսուս։ 19 – Վէ թա'սամ էտիդ քեզդ ի գուվվէթի էյլէսուն. վէ [Սօզոս] Իսամմահաստաս օլսան չակիբսաղլէր իլէ գալբ գուչ կիւն գալսըր։

20 – Վէ սուբ 'ազդազ սինագոգլարսաս Ցիսուսը՝ Իսկն Ուլլահ սըրը՝ սէյիս վա'զ էտէր իսան։ 21 – Վէ իչիսէնլէրին Ցիւմէնէսի Հայրսան օլսաղ՝ Եբուսազդմոճ պուս իսամ սուս՝ էսէնլերի խարսազ էսէն պուս սէյիճ մի, հէմ առ պուրայս անդերի պագդը օլարագ գուչ քեսհինդերե կէօրիւրմէք իչիւն կէՀլմէսի մի՝ սէրդերը իսո։ 22 – Ամմա Սօզոս կիճոսդէճ քեզդ ի գուվվէթի էճոսի, վէ՝ Ֆրիսուս պուս սուբ՝ սէյիս իսազդան անդերի պագդը օլարագ գուչ քեսհինդերե կէօրիւրմէք իչիւն կէՀլմէսի մի՝ սէրդերը իսո։ 23 – Վէ պէր չօգ կիւնդեր միւսուրիճոսէ Եէհսուսդերը սէրդեն գամբի իչիւն միւշավէրե էճոսդերը։ 24 – Ամմա անդերին սու՝ ի գասաղդերի Սօզոս սու՝ դիւմ օլսուս. վէ անը գամբի էճոմէ իչիւն գափսուդըր կէճէ կիւնսուդ պէբէդերդեր իսո իսե սէ, 25 – Շագիրդդերը անը կէճէդիյն ագդըղ, զէնգիլ իչիւնսէ, Հիսարսան աշդաղը սօրգուսդագ էնսիրսոփդեր։

26 – Վէ Սօզոս Եբուսազդմէ կէլսոխի զէմսան չակիբսաղը իլէ պիրլէչմէյէ գադըրէր էճոսի իսե սէ, Ցիւմէլէսի անդեն չակիբսա օլարագդանը ի'ճիճոսա էճմէհսիքէդերինէն, անսանէ գօրգուրդըր իսո։ 27 – Ամմա Բուռնդագսա անը ագըղ՝ բէսուլլերին կեսիճիդերէբ, անդեն եօլսա Բուռդը Նասդղ կէօրսուդյիճոսէ, վէ Ի'սդղը անսա սէՀլէհսիկին վէ Դամմահաստաս Ցիսուսդան խամիյլե Նասդղ Ճէսուսդանէ սէօյլէմիշ օլարագդանը անդերե հիքմէդի էյլէսի։ 28 – Վէ Եբուսազդմոճ անդեր իլէ կիճոսդ չգամասդա իսո։ 29 – Վէ Ի'սդղ Ցիսուսդան իսամիյլե Ճէսագրէճ պուս՝ Եսունանդճէ Թէքբէլիսմ կանդերը իլէ սէՀլէչդեր վէ միւսագհէսէ էսէր իսո. անդերը իսե անդեն գամբինէ ՃէՀմ կեսիճիդերը իսո։ 30 – Լագրին պիրսուսերդերը պուսնա վագդի օլմազդէ՝ անը Գայսէրիյհէ էնսիրդիսդ Թարսասաս կէօնսէրսիրէր։

31 – Ո զէմսան քիլիսէդեր պիւթիւն Եէհսուսդէսէ վէ Գայլիճասաս վէ Ամմահաստաս սէչսամէթ պուս՝ սու'մսը օլմազդէ Իսագրէն գօրգուսդնասս վէ Իսհ իւ Գասաղդեն Թեսէդդիճոսէ էնսրիսդերէբ չօգալմազդաս իսիդեր։

32 – Վէ Ցիսուս Հէր Թարսաֆասան կէչէր էքէն, Լիսգնասաս սագրն օլսան մնագասսաՀսէլէրին Հանդնա սանսիճ էնոմ. 33 – Վէ օգասաս սէքիզ, Եբէ սան պէբսա Հսէճագաս գալմիշ Նինե իսամինսէ պիր քէճիբիսմ սասէմ պուլսուս, 34 – Գէսգաս անս՝ Էյ Նինե, Ցիսուս Գրիսուս սանս չինճա վէրիյոր. գալդ, քէնսին իչիւն սէօյլէմինի Հազի սէսէգդասէ, սէբ Հալ գալգադը։ 35 – Վէ Լիսգնասաս վէ Ամարնասաս սագրն օլանդըրըն Ճիսմինէսի անը կէօրիւդ՝ Ի'սպագաս սէՀնուսդէ։

36 – Վէ Նոֆասաս Տաբիթա (Թէրճեմսի Ձէյրան սէՀնէդը սէր) Նամընասաս Նիսասան պէր չակիբսա վար իսի. մերգուսմ իչլէսիյի էյի 'ամիլլէր վէ սաղասագսաղլէրէ միՀնէ իսի։ 37 – Վէ օլ կիւնլէրսէ պուս իսաֆասան Իսագրա օլուդ վէֆսի էյլէսի. վէ անը եբյ գասաղգասան սօգրա՝ ֆէվգանի պէր օսաղյա գօսրդլար։ 38 – Վէ Լիսգնասաս Նոֆասյա Հագրն պուլունմադդէ, շագիրդդեր Գէսրասդն օգասաս օլարագդանը իչիճիմէչերէբյէ, Հանդնադրնաս կէլմէճսէ կէ ճիքմէճսինի բէՃաս իչիւն անդեն Թասրասիճնաս Հքի սասէմ կէօնսէրսիրէր։ 39 – Վէ Գէսգաս գադըղդ անդեր իլէ պէրասդեր կէլսի. վէ վասբէ օլարագդանս, անը ֆէվգանի օսաղյա չբգասրագլար. վէ ճիւնլէ սուբ գարբըլար՝ Հանդնա կէնիճ սադյադյասագ. ձէյրան անդեր իլէ պէրասդեր Հքէն, Հսէփասդը էնոմբիրդեր իլէ լիփասդերդեր քէսաֆէփնի կէօսդէրիբդերէբ իսո։ 40 – Վէ Գէսգաս ճիւնլէճսինի սուբյարը չբգարբդ՝ սոփ չէգբէրէք սաս'ա էյլէսի, վէ ճէՀսէ սէՀնիճա՝ Էյ Տաբիթա, գալդ՝ սէսի. օ սոսիի կէօզլէրինի սուբդ Գէսգասը կէօրիւ՝ ճէ՝ գալդըղդ օճաբասա։ 41 – Ո սոսիի մերգուսմէ էլինի վէրիվ՝ գալարարդ. վէ մնագասսաՀսէլէր իլէ սուլ գարբըլարը չսագբըղ՝ անը սէրի օլարագ Թագսիճ էյլէսի։ 42 – Վէ պաս վասգա'ս պիրճինէ Նոֆասաս սու'լիսմ օլսաղ՝ Նինէ բէճինդերէբ Բասգա խանան էճոթիլէր։ 43 – Վէ Գիգբա Նոֆասաս Սիմոն Նամընասաս պիր սասգագդը անդեն չօգ կիւնլէր մերբ էյլէսի։

Digitized by Google

ՊԱՉ 10

Վ – Գայաերիչեան Իթալիայէն տե-
ղէն թաղուելուան եիւզ պոյը օլ-
դուգ, 2 – էյլ ի թաղվա վէ պիւթիւն
խանէսի իլէ Ալիսհանան գօղգաը, վէ
գավմա չօգ ատատգա վէրիպ՝ Ալիսհա
ատա'քան ատու'ա էսեր Կառնելիուս թա-
մինաճ պիր ատամ պուլունուպ, 3 –
Մէրգամ կիւնուդ ատա'ար ատգուգ
քսատէլէրինաճ բիւ'յուտա Ալիսհրն
պիր մէլէյինին՝ Էյ Կառնելիուս ատէյ-
բէք, իւլէրի անըն եանընտա կէլտիյինի
'այանէն կէօրտիւ. 4 – Ատախ անուս
կէօզ ատիքիպ գիյատնէիյէ գօրգարագ՝
Էյ էֆէնտի, նէ՞ տիր ատէմճի իւլգ-
բինէ, ծուխ անուս՝ Տու'ալարդի վէ ատա-
ատգալարդի թիզգեսը իչինն Ալիսհրն
Հուզուրտա չըգարըլար. 5 – Վէ չիմտի
Եսթիյա ատամներ կէօնտէրիպ՝ Գեսթ-
գուս լսգատլը Սիմոնը ատա'վէբ էլլէ.
6 – Ատախ Սիմոն նատինտա պիր
ատատգալարն եուանըտա միւատֆիր օ-
ղլու՝ անըն խանէսի ատախի ատէնիգ գէ-
նարընտա ատըր, [վէ նէ եուախտանգլարդ
գէերէք խոյինի օ ատանա ատգյէյէճէք
տիր,] ատ'ար. 7 – Վէ [Կառնելիուսա]
ատգյէյէն մէյէք ալըրլատգատա, խըս-
մէրգէքատրլարընտան իբի գիչի վէ մու-
'խյէթինաճ պուլունանլարատան էհ ի
թաթվա պիր 'ատգեր չտղրըրպ, 8 – Ան-
լերն էեր չէյի պէյտնէյ՝ ատիւերի եան-
ֆինայա կէօնտէրտի.

9 – Վէ էրթէսի կիւն անլէր եոլատա
կիտերէք չէհրե եուգուշմատգատա իքէն,
Պետրոս ատ'ար ատլիը բատատէլէրինաճ
ատու'ա էմճէք իւգրե ատատնա չէգտը:
10 – Վէ գէյատնէսկէյ ատճգամբէ օլ-
մուգլէ՝ Թո'տմ էմճէք խոթէյիպ, ան-
լէր ատախ հատգը էմճէքատ իքէն, գէն-
տինն հալ ը վէնա վատգ' օլատս. 11 –
Վէ ուճմանգն ատյրատգրը վէ պէգիւք
չատչաճ կեպի պիր գատ, ատեղթ ա-
ճընատն պատգը օլատագ, քէնտինէ
ատօղրս կէլէրէք՝ ներե էնտիքլէսկինի
գէօրտիս. 12 – Վէ իչինտե գէմինն
հէր ատիւրիս ատեօքե ատյագը վէ Կոհն
Հայվանատգ վէ Տուչերատքը վէ Տատվա
գուշլատգը վատ խոս: 13 – Վէ ատա'
Էյ Պետրոս, գատգ, պօզալգա վէ ևե'
ատէյիս պիր սեատս կէլսըն: 14 – Լաքին
Պետրոս՝ Հա՛չան, նատ Բատգա, չիւնքի
հիչ պիր վատգը Հատրամ ևատ ևատճագ
պիր շէյ ևեմեատմ՝ ատ'ար: 15 – Վէ
թէեքրատ իքինճի ատէ՞'ա ատ'ար՝ Ալիսհրն
թաթհիր էլլէատկի շէյլերի սէն Հա-
րատմ՝ ատյմա՝ ատ'յիս պիր սեատս ևէտնէ
16 – Վէ պու իւչ քէրբէ վատգը՝ օլատգ՝
օլ գատգ ևինե սեմայա ըէ՞՝ օլուճատաս
17 – Վէ Պետրոս օլ կէօրտիւյու բիս-
յատ ևե՛ օլա՝ ատ'յիս քէնտի սէրատճինե-
ատ չիւգհէ եատբ իքէն, իչրե Կառնե-
լիուս թատրատքինատան կէօնտէրիլէն ա-
ատեմլեր Ամմանըն խանէսինին իատգէրինի
ատլմաչ օլատգագ, գատճս էօմիւճատի
ատուտատլար: 18 – Վէ չտղրըրպ՝ Պետ-
րատ լսգատգը Սիմոն պուգատատ՝ մը միս-
ատատքեր տիր՝ ատ'յիս նիս'ատ էֆտիլէր:
19 – Վէ Պետրատ բիւ'յուտան ատօլտը
Թէֆէքքիւր էսեր իքէն, Իսհ անուս՝
Իչրե սէնի իւչ ատամ ատիտօր. 20 –
Սէն ատ գուդ ատչտղը էն, վէ թէրէս-
ատիւս էֆմէչէրէք անլեր իլէ պէրատգէր
կիմ. վերս անլերի պէն կէօնտէրտիմ՝
ատ'ար: 21 – Վէ Պետրատ [Կառնելիուս
թատրատքինատան քէնտինէ կէօնտէրիլէն]
ատամլերին ճանընատ էնիպ՝ Իչրե տրա-
տրգրըրպ քսմէ պէն իմ. կէլմէնիզմի
սէպէպ նէ՞ տիր՝ ատ'ար: 22 – Անլէր
ատախ՝ ևիւգ պոյը Կառնելիուս, տատիհ
վէ Ալիսհանան գօղգաը վէ Տուգրատ
պիւթիւն ևէհուտի մլլէթի թատա-
ֆընատան հիւան ի չէհատէթ օլունմըշ
պիր ատամ, սէնի խանէսինէ ատա'վէթ
էտիպ՝ սէնին սեգյէյէ ճէկինի ուիլէմե-
սի պիր մուգատատա մէկէք վատրըտա-
գըլէ քէնտինինէ վահի օլուճատաս՝ ատ-
ատիւլէր: 23 – Օ՛ վատգը անլերի իչէրե
ատա'վէթ էտիպ տիր գատա. վե երթէսի
կիւն Պետրատ անլեր իլէ պէրատգէր չը-
գըրդ՝ ևատֆատը գատճատատչէյատատան ատա'-
գրլատգը անտա ևօլատուշ օլատգագ,
24 – Ճէբատատը կիւնենե Գայաերիչէյէ
կիրատիլէր. Կառնելիուս ատախի ատգրատտա-
ար իլէ խատա ատօֆէլատրընը ատա'վէթ
էմճիշ օլատգագ՝ անլէրէ մուհէտատգրը
իտտի: 25 – Վէ Պետրատ իչէրե կիրատքե-
ատ, Կառնելիուս ատեր խոթգագլ էտիպ՝
ատյագլարընտա ատուշէրէք սէճատ էչլէ-
ատի. 26 – Պետրատ իսէ՝ Գայգ, պէն
քէնտիմ ատախի Իհատան իմ՝ ատչլերէք
ատեր գատլատքտատ: 27 – Վէ ատիլէ իլէ
սեգյէյէշէրէք իչէրէի կիրատքատ, ճէմ-
օլմուչ չօգ քիմսէլերի պուլմատլէ.
28 – Անլերէ՝ Գեր նէ՞տատի ատատմէ
ատա'ար մլլէթինէն պիրի իլէ իհթիհտտա-
էճմէք, եատհատ ևամպիրատ կելմէք ճա-
'իգ օլմատտըրտը պիլդիրմիշ. ատեն-

Digitized by Google

Ալլահ պահնա տիր առաջմէ հարցամ ետ նոսիրտք տէր Ալլահի պէյնին էթմիշ տիր։ 29 – Պատնա պիտնա՛էն առ՛վէմ օլունտրըմնատա տոսխի մնախալէֆլէր էթմէքտիկին կէլտիմ. իմիտի պէնի նէ՛ սէպէպէ մէպնի չտպրտրդըրդր պաւ՛ալ էտէրիմ՞ տէտի։ 30 – Կոռնէլիոս տոսխի՝ Պաշնատան տէօրթ կիշի մնագատուտ՞ հէմնին պու առ՛ասնա տէրնին օրոճ թռուխմագատա օլուպ՝ առ՛ասի տօգուտպատա խոնէմնուն տուռ՛ա էտաէր իքէն, իշլէտ էօնհոմոտ փոքլագ էլպիսէլի տիր առտմ տուբուպ, 31 – Էյ Կառնէլիոս, տուռ՛ան գատպուլ օլուռնուպ՝ աստուագպատրքն Ալլահ՛ն հուզուրընտա զիքր օլունտրըլար։ 32 – Իմտի Եաֆպայա կէօնտէրիպ՝ ատէնդ քէնտրնտա ստագպող Սիմնոն խոնէհնուտ միռտաֆիր օլան Պետրոս կագտպալը Սիմոնը ատ՛վէմ էկլէ. օ կէլտիկինտէ ատնա սէպէլէկ ճէք տիր՝ տէտի։ 33 – Պռռնուն իւգերինէ ֆիլհալ ատնատ կէօնտէրտիմ՝, սէն տտ կէլտիկինէ էյի էյլէտիր։ վէ հիմտի ճիւռիճէպիզ Ալլահ թռտպաֆքնատա ատնատ էյի օլուռնան շէյլերին ճիւռիճէսինէ տնինկէմէք իւղրէ՝ Ալլահ՛ն հուզուրընտա հազըր ըզ՝ տէտի։

34 – Վէ Պետրոս սագրընդ ապէրպ տէտի քի՝ Հագիգպատէն Ալլահ՛ն 'ինտիռնտէ խաթրատ բի՛պէրի էմիկ օլմայրպ, 35 – Ան՛ճագ հէր միլլեթտէ անտէն գօրգուպ տալահ իշլէյէն քիմնէ ատնա մնագպուռ օլտրզրնդ ապկայօրդմ։ 36 – Սիզ՝ Յիսուս Քրիստոսաքն վտսքթատբյլէ (0 ճիւռիճէնին Էագպզը տուր) ակլտմէթ թէպշիր էտէրէք, պէնի Իսրայիլէ կէօնտէրտիյի քէլտմը, 37 – Եան՛ն Յովհաննէսին վա՛զ էթտիյի վաֆթիզտտէն սօնրա, Գալիլեատան պատշկայրպ՝ պիւքթիւն նէհտատիյէտ Նպազարէթի Յիսուս հագգրնտա օյնն վռգուռ՛ատբը պէլիրսինիզ. 38 – Շէհյլէ քի Ալլահ ատնը Ռուհ իւլ Գուտտա վէ գուվվէթէ մէհ էթտի, օ տոսխի հէր թռտպաֆտան կէչէրէք էյինէք էտիպ՝ շէյթտանըն մնատտալտի օյտրզը քիմնէլէրին ճիւռիճէտնէ շիֆա վէրիր իտտի. զիրտա Ալլահ տանըն իլէ իտտի։ 39 – Վէզ տոսխի նէհտատիյէրին տիյտրը իլէ Երուսաղիմտէ տանըն իճրա էթտիյի շէյլէրին ճիւռիճէսինէ շտհիտա իզ. վէ աղտատճտ ատրպ գատըզ էթտիքլերի պռռ զտռիը, 40 – Ալլահ իւշիւնճիւ կիւնտէ իհնտա էտիպ, 41 – Պէւթիւն գավմտա տէյնէ, ատնճագ Ալլահ թռտպատքնատան մնագատատէմ թռտ՛ան օլունտան շտհիտլերէ տշկնտէրտի. վէ էօնհւլէրտէն գէշտմտ էթտիքտէն ատզրտ՝ պիզ տոսխի տանըն իլէ պէրտպատը նէտտիք վէ իշտիք։ 42 – Վէ տիրնիլէք վէ էօնհւլէրին՝ Ալլահ թռտպատքնատան թռ՛ան օլունտրզ՝ Շտքտիմ քէնտոսի խոխլինէ գավմտա վա՛զ էտիպ շէհտատէթ էթմէմիզի պրնգէ էգ էթտի։ 43 – Ճիւմլէ փէյղտմպէրնէրէ պու զտռիտա շէհտատէթ էտէրլէր քի՝ ատնա իհնան էտէնէլէրին ճիւռիճէսի ատնէն իհտի վտսրէտատբյլէ կիւնտատչնրըն՝ տէփվտնա նտա՛իլ օլտրը։

44 – Պետրոս պու շէյլէրին տէզյլէմէքտտ իքէն, քէլտմը իշիտէնլէրին ճիւռիճէսի իւգերինէ Ռուհ իւլ Գուտտա նտզիլ օլտտա։ 45 – Վէ Պետրոս իւլէ պէրտպէր կէլմիշ օլտտ՝ էհյ ի իմթատատան օլան միռ՛միներ Ռուհ իւլ Գուտտա մէվհպէսինին թռտ՛իֆնէրէ տոսխ *'ինտան օլունտրզրնդտա՝ հպյրտան օլտրլտրը։ 46 – Զիրա տնէրին լհտատնտրը տէզյլէ՛լիպ՝ Ալլահը թռտ՛զիմ էթտիքլերինի իշլէտիրլէր իտտի։ 47 – Ո զէմտան Պետրոս ճէվտպէն՝ Ռուհ իւլ Գուտտա պէզիմ կիպի նտ՛իլ օլտն պու քիմնէլէրին վաֆթիզ օլունմտմտլտրը իշիւն, պէր քիմնէ տտ՛ւյտ մէն՝ էտէ պիլի՞ր մի՝ ատկէրէք, 48 – Ռտպպէն իտմինէ վաֆթիպ օլունմտլտրընը էմր էթտի. օ զէմտան պիր գաչ կիւն գավմտաընը բէնտա էրլէտիլէր։

ՊԱՊ 11

Վէ նէհտատիյէտ պտւլտնտն բէտտւլէր իւլ պէրտպատէրը՝ թռ՛թիճէլէրին տոսխի Ալլահ՛ն քէլտմընը գտպպալ էթտիքլերինի իշիճտիլէր։ 2 – Վէ Պետրոս Երուսաղէմ չրգ տրզրը վտքթ էհյ ի խիթանատան օլտնլտրը, 3 – Ատն խիթանտրզ ատտմլէր էտնընտ կիրիպ՝ տնլէր իւլ պէրտպէր թռ՛ատ՛ էթտիս իւ՛իթրտպ էտէրլէր իտտի։ 4 – Պետրոս տոսխի տնլէրէ սըրտտըլ հնքտպյէ էթմէկէ պտւշպտրպ։ 5 – Ատն Եաֆպա շէհրինտէ պտւլտնտրտպգ ատտ՛ա էթմէքտտ իքէն, հալ ը վէճտտէ պիր բիւ՛յա, էտ՛նէ պէզիրք չտրշտֆ կիպի պիր գտպ տէօրթ ուճնտնտան տտրը

*Եաե. իւգերինէ տէօքթլտպտիչինէ։

Digitized by Google

օրտաց, սեմաւոան էնտիբրիլիա պանաս կէլսիլիյնէ կէօրսուա՛։ 6 – Վէ սանա տիդգաթէլէ պագմադատա խբէն, զէմիներն հէր դ՛ուլա– սէօրմ տյագլը վէ վատշի տայվանատ իւլէ տաշէրսիմդընը վէ հաւա գաւշլարընը կէօրսուա՛։ 7 – Վէ պանա՝ Էյ Պետրոս, գալդ, պողազագա վէ ևէ՝ տէւյէն պիր սէտտա իշլիյտիմ։ 8 – Ամմա պէն՝ Հա՛շա, ևա Բաթպա, զիրա հիւ պիր վագդի՛ տարամ ևա նամբաք պիր շէյ ագզըմտա կիրմէմի՛ տէտտիմ։ 9 – Վէ օլ սէտտա սեմաւոան խքինճ տէֆ՛ա՝ Ալլահըն թաթհիր էյլէսիսի շէյլէրի սէն տարամ՝ տայմա՝ տէյիս պանա ճէվապ վէրսի։ 10 – Պաւ խէյ տէֆ՛ա վագդ՛ օլագ՝ երկէ ճիւմլէսի սեմայա չէքիլսի։ 11 – Վէ իչիէ օլ ադամէ Գայաերիյէտէն պանա կէօնտէրիմիշ խւշ տաէմ պալունտորդըմ խանէնին էօնիւնաէ տուբտըլար։ 12 – Վէ Բաշ պատա՝ Թէբէտտուա էմմէյհէրէք ադնէր իւլ պէրտագէ կիմ՛ տէտտի. վէ պաւ ալիք պիրտաեր տտախ պէնիմ իւլ պէրտագէր կիտիպ՝ օլ տաէտմինն խանէսինէ կէրտիք։ 13 – Ո տտախ մեէյի դաստլ կէօրսուիյինէս վէ անընն քէնտին խանէսինէտ տուբտուա քէնտինէն խրիտագէն՝ Եաֆայա [տատմէր] կէօնտէրիպ Պետրոս լագագալը Սիմանը տտա՛վէթ էյլէ։ 14 – Ո տտախ սէնին վէ պիւթիւն խանէնին խէլտարընա վտարքտա օյտաճագ սէօգլէր սէտյէյէ՛ճէք տուր՝ տէտտիյինի պիզ նագլ էրիտի։ 15 – Պէն տտախ սէտյէմէյէ պատշտագըմտտա, Բուշ իւլ Գուտտա խպիհտտատէ պիզիմի՛ իւզէրիմիզէ նագլ օլտըդը կիտի, տանէր իւզէրինէ տտախ Նագլ օլտա։ 16 – Ո՛լ վագդը Բագագընը՝ Ցօվհաննէս տաս իւլէ վաֆիթիզ էրիտի, պիզ իւտ Բաշ իւլ Գուտտա՛ վաֆիթիզ օյտաՆագճագընընզ՛ տէտյէյի քէչտտը խատրըմա կէրիրսիմ՛։ 17 – Իտնի Ալլահ պիզէ վէրտիյի մէվհիպէկինն՝ պիդիկէն Բագագ Ցիտտա Ֆրիտտատա իմանն էրմէզէերի իւզէրինէ ան՛ներէ տտախ վէրտի իտճ, պէն քի՛մ իտտի քի՛ Ալլահա մդահտտիֆէթ էտէ պիլէչիմ՛՝ տէտտի։ 18 – Անէր տտախ պտՆտա իչինճէ տիւքիւթ էրիտիլէր, վէ՝ Էզդի իտճ Ավչտա հայտի իչինն թէվհիյի թա՛իֆէթէրէ տտախ իչտան էրմիշ տտիր՝ տէչիս Ալլահը թէմճիտտ էչլէտտիլէր։

19 – Վէ Մտաթիտտա վագդ՛տտը իւզէրինէ զաւհտտը էտէն մուզդտագտա սէպէպկիլէ թտագ ու մտը օլտնլտագ, քէչտտը էէհտատիրէրտուէն մա՛տտա հիչ պիր քիմսէյէ սէզդէմէյէրէք, Փէնիկէյէ վէ Գրդագրտա վէ Անթաքիտյա գաստտագ կէչտիլէր։ 20 – Վէ անէրտուէն պա՛զըլտագը Գրդագրտը վէ Կիւրինէյի խտիլէր, վէ Անթաքիտյա վիւտուէլերինտտ *Նուննանիլերէ խրիտտագ էտէրէք, Բտտագ Ցէտտատը թէզչիր էտէրէր խտի։ 21 – Վէ Բտտագէ էլի անէրը իւէ օլմտագէ, խտյտը քիմսէ իմանն էտիպ՝ Բտտագտա սէօնտտիս։ 22 – Վէ պատնէտտրընն խտտագերի Երուտտագէմ քիւհնէսէնին գաստտագնա վտտրէ օլտդըտտա, Բտաճնագըտտտը Անթաքիտյա գաստտագ կէչմէք իւզէրէ՝ կէօնտէրտիլէր։ 23 – Ո տտախ վտտրէ օլտա՝ Ալլահընն լատֆընդ կէօրտիքտտէ մէրտրը օլտտս. վէ Բտտագտա ճանն ու կէօնիւլտէն ատտրդ գտալտտը տէչիս ճիւմլէսինէ նտսիհտթ էէտտի։ 24 – Ջիբրտ քէնտիսի էյի վէ Բաշ իւլ Գուտտագէ վէ իտճնէյէ մէմտնս պիր ատտմ՛ խտի։ վէ պիր չօգ խտտդ Բտտագտա միւնզտմմ օլտտս։ 25 – Ո զէմանն Բտաճտէտ Սօզտսը տտրտմտագ իւզրէ Թտարտտտա չըգըտ՛ ան՛ը պտուտրտագ Անթաքիտյա կէէ՛իրտի։ 26 – Վէ անէրը Թէմճմ՛ պիր սէնէ զտրֆընտտա քտիևտէ իւլէ ճէմ՛՝ օլտա՛ չօգ խտտդ Թտա՛լիմ էէտտիլէր։ Վէ չտկիբտալէրին Խրիտտիյտան Թէտմիյէ օլտնմմտտտրը էվվէլտա Անթաքիտտտա օլտտս։

27 – Վէ օլ կիւնէրտէ՝ Երուտտագէմտէն Անթաքիտյա իւչմտճէ սէզդէյէնէր էէհտդ, 28 – Անէրտէն Ագաբտա Նտտմրնտտա օլտն պիրի գտալդտդ՛ պիւթիւն տուէտտատա պիր պէշիւ՛ք գէՐՈՒԶԴ օլտտճագընը Բտուշն գտալվէհիյէ պէշտտ էէտտի. պտս տտախ Կղօգիս [Գէյտէբին] կիւնէրինտտ վագդ՛ օլտտս։ 29 – Վէ չտկիբտալէր հէր պիրի խգիհտտատրընտ կէօրէ նէհտատիյէտ մուգիմ պիրտատէրէրէ իմտէ կէտնտատմէյէ գտաբտ վէրտիյէր։ 30 – Վէ պտուտնէ Բտաճնագըտտա վէ Սօզտս էյիյէ խգիհտտատրտտա կէօնտէրէրէք, իՇՃտս տտախ էէտտիլէր։

ԳԱԳ 12

Վէ օ զէմանն Հէրտվգէս մէյիք քէչիսէտէն պա՛զրտրընտ գտւմ էէմէք իչիւն էլ ուզտտտագ, 2 – Ցովհաննէսին

*Պ՛ա՛չը՝ Նուհանիմճ թէքէլիսմ է ուէյնէրէ

Digitized by Google

գործառնությը ցանկությամբ գործելիք գործ էիմաստ։ 3 – Վէ նեհուռիներին պատչէյտէն խոշնուտ ալարգելությունը կէօրմէլէ Գէտրոսը տաճին թռնտուտաւ։ (վէ ֆէյթիր կիւնլէրի խոմ։) 4 – Վէ անոր թռնտուգտաս, պատգամէն ոտիրա խալգըն էօնիւնէ չզգացմանգ նէյէթիյէ, անոր պէգլէմէք իչիւն հէր պիրի ատօրմ նէֆէրատն միւգէքքիզէպ ատօրմ Թոգդմ 'ատգէրի Թէպիճէն հապահանէյի ամոտ։ 5 – Պաս ապրէթլի Գէտրոս հապահանէտ հըշիզ օլուտաս, վէ անոր ի չիւն քիլիսէտէն ռեվամ իւգրէ Ալահա ատա'ս օլուճայօր խոմ։ 6 – Վէ Հերովդէս անոր իհչայ էտէճէք օլոր ղընաս, օլ կէնճ Գէտրոս իգի զէնճիլէ պոզը օլարագ իգի 'ատգէրին արաբընտա ատյուտ՝ պէգճիլէր տաճի գափուընէն էօնիւնտէ հապահանէյի պէգլէմէգտ իգէն, 7 – Իյգի Բապղընի պիր միէյի եանընտա ապուտ՝ օլ խոռնէտ պիր նէս փոլլասը. վէ Գէտրոսըն եանընտա վուգարագ անը ապյանորըզ՝ Թէզ գալգ՝ ատմեհյէ, էլլէրինէն զէնճիրլէր ատուշտաւ։ 8 – Վէ մէյէք ասա՝ Գուշպղնը գաուշան, վէ չորթպլորընը կիյ՝ ատաւ. օ տաճի պէշյէ էճտիգտաճն ասղրատ, երնէ ատա՝ Էսվազընը կիյիպ ատրամ՝ ատրա կէ՝ ատաւ։ 9 – Օ տաճի չզգըպ ատրատ ատրա կիճտաւ. վէ միէյգ վատգիտատ յէ վագդ՝ օլան չէյ Հագդիի օլատղընը պիլմէյիպ՝ բրւյա կէօրիւյօրամ զանն ետաւ խոմ։ 10 – Վէ պիրինճի վէ խգինճի գատազօրը կէյիպ՝ չէհրե չզգըլան ատմիր գափույա կէլտիլէր. պաս տաճի քէնտիլէրնէն ատնէյգ ատրյամազլէ, չզգըպ ատգազղընը պիրինի կէչտիգլէրի կիպի միէյգ ատնէն ապրըլատ։ 11 – Վէ Գէտրոս քէնտինէն կէլիպ՝ Թատգ քէնտի միէյինի իրատ էտիպ, պէնի Հերովդէսին էլիճտէն վէ նեհուռտի գավմինըն մէ՛ճտ էճտիգլէրինէն ճիւմլէսինտէն գուրթարատղընը չիմոի ատահէնէ պիլիրիմ՝ ատաւ։ 12 – Վէ Թէֆէյգբիւ էտիպ՝ Մարկոս լատգալը Յովհաննէսին վատիճտէի Մարկոսմէն խոռնէտնէ կէլտի. օրատտա տաճի չօգ քիմսէլէր ճէմ՝ օլատգ ատա'տ էտէրլէր խոմ։ 13 – Գէտրոս հավլու գափուընը չատղատա, Հատգէ խոմինտէ պիր խատտիմէ գատլատգ վէրմէյէ կէլտի։ 14 – Վէ Գէտրոսըն ատնինի Թատգմինգլէ, մեարթլէճինէն գափույը ատմատյտի իլէրի ատչիգտաճէրէք. Գէտրոսըն գափու էօնիւնտէ ատատրատղընը խոպէր վէրատի։ 15 – Վէ ատնէյգ մէրգատմէյէ՝ Չըլտրմըշլըզ ատաճէյէք. օ խոճ՝ Գէտրոսէ տիր ատչիյէ Թէ՛քիա էճտիգտաճ, ատնէյգ տաճի՝ Անըն մէնէյի տիր՝ ատատիլէր։ 16 – Գէտրոս խոճ պիր ատչիգյէ գափույը չատմագտաս օլատ՝ ատչորգլորընտա անը կէօրիւտ հապահանէյի ամոտ։ 17 – Օ խոճ էիհյէ՝ Ափրահիմ՝ ատյիս իչտրէճ էտէրէք, Իսագպղնի քէնտիսինի հապահանէտէն Նէ վէ ճճհյէ չզգատրատղընը անղէրէ Նապղ էճտիճ. վէ՝ Պաս չէյլէրի Յակոբա վէ պիրատատրէրէ խատը վէրինէ՝ ատատրատէն ատնրա, չզգըպ ատիկէր պիր մատհալէ կիճտի։ 18 – Վէ կէնտիգլ օրորգտաս՝ Գէտրոս Նէ՞ օլատս՝ ատչիս 'ատգէրլէրը արատընտա պիր չօգ իգիճբրապ վագդ՝ օլատս։ 19 – Հերովդէս տաճի անը ատատրղ գատտամատորգընատան, իսիճինճիգատան տաճը պէգճիլէրին գամճի օլատնմազլարընը էմր էյլէտի. վէ նէհուռտիլէրէն Գայսարիյէյէ էնիպ՝ օրատա իգատմէճ էյլէտի։

20 – Վէ Հերովդէս Տիւրոս իլէ Սիդոն էհալիսինէ գատզատղատնմշէ օլմագըլէ, պատնլատր քէնտի ատիյորլարը մէլիսինի Թէյսէրը Թատատիճինատան պէգլէնմէքտէ օլատզղընատան, ալիլ ԼիՓիՓիգագ անըն հատզատրընա կէլտիլէր, վէ մէլիսինի մատպէյճինճէ օլան Բլաստատոսը իգիճա' էտէրէք ատաւ։ 21 – Վէ պիր մատ'այէն կիւնատ Հերովդէս պիւտլետքանէ էլպիսէսինի կէյիպ՝ քէսպատէ օթուրատագ, անդէրէ պիր նատեգ խոսա էյլէտի։ 22 – Խալգ ատաճի՝ Իլահ սէսի տիր, վէ ինսանի սէսի տիր՝ ատչիս. Նիսատ էտէր խոմ։ 23 – Վէ մէճտի Ալահա վէրմէտիպ իչիւն ատէր 'ատգագ Բատղընը մէլէգի տանը վատատաւ, վէ անը գատատգատ եէմեսիյէ Թէկտիմ՝ ի բաւ էճտի. 24 – Ալահընըն քէլամը իսկ իլէրիյէյիպ նէզը օլատնմագատաս խոմ։

25 – Վէ Բառնապատս իլէ Սօզա խըտմէթի Թէքմիլ էճտիգտէն ատնրա, Մարկոս լատգալը Յովհաննէսի ատճի պէրատգէր ալատրատգ, Նըսատզէմէն 'ատվտէք էճտիլէր։

ԳԼՈՒԽ 13

Վ է Անճտրքիատս պատլատնան քն-

Digitized by Google

լիսեակ պա՛զը խլհամլե սեղլէչ՛էնլէրը վե մռե՛սալլիմլէը, եառնի Բառնաբասա վե Նիսգէը սանդիլէն Սիմոն վե Կիւրենեցի Ղուհիոս հեմ բե՛մա էը բուա՛ Հերովգէս իլե պերապեր պելէնմիշ օլան Մանայէն վե Սօղոս վար խոս։ 2 – Վ՛է անդլէր Բազդա՛խլաեէթի էտիով՝ օրուճ Թաբիաթգլարը որդասաս, Բուհ իւլ Գուսա՝ Տա՛վէթի եէթուդիմի իչ իչինե Բառնաբասա իլե Սօղոսը պահաս Թաբիսիս էտմինիզ՝ սէսե։ 3 – Օ զէմանն օրուճ Թաբիաթ՛ա վե տու՛սա էտիով՝ էլլէրինի անդլէր իւզէրինէ գօղդասան ասդլաս կէօնաբտիլէր։

4 – Իմոհ պահլաղը Բուհ իւլ Գուսա Թաբիաթգլընասան իրսալ օլունմասընլէ՝ Սէլեւկիայա էնիոգ, օրասանն կէմիլէ Գըպրըսա կէյտիլէր։ 5 – Վ՛է Սալամինիայա վե՛սալլէրինէ նէհօսուլուգլարն սինագօղլարընա Ալլահ՛ըն քէլէմլինը վա՛դ էտէրլէր իտի, Յովհաննէս տաճիի անդլէրին խըզմէթինէ իտի։ 6 – Վ՛է Պաֆոսա գասար տատասան կէչիոգ Բարկիսեւս իսմինէ սիհրպազ վէ եալանչը փէյղամպէր պիր նէհօսուլ պատլըլար։ 7 – Պա՛ս տաճմ՛ ադլլ պիր զամ օլան Սէրգիոս Պօղոս վալինին եառնընասա պատլըճնաս իտի. պա՛ս զամ Բառնաբասա իլե Սօղոսը տա՛վէթի էտիով՝ Ալլահ՛ըն քէլամընը սինլէմէկ ասդլաս եէմիտի։ 8 – Ամմա Եղիմաս, եառնի սիհրպազ, (չիւնքի իսմի պէգլլէ Թէրճեմէ օլուճնաս՛ը,) վալիյի իմանասան տէօնտէրմէկ չէմլիյէտագ, անդլէրէ գասրը տուսդուրուս։ 9 – Վ՛է Սօղոս, եառնի Պօղոս, Բուհ իւլ Գուսա՛ըմ մէհմա օլուճ՛ա՛ սանա տիգգաթլէ նազարը էտէրէք, 10 – Հէր հիլե վէ հէր շիրրէթլէ մէհմա՛ օլան ճէլէպան օղլու, հէր տաւլաճըն տիւշմէնի, Բադպան տօղրու եօլլարընը իճասան էյմէյէնէ Փէգեադի էհմէդ մի սէն։ 11 – Վ՛է շիմոի իչինէ Բադպան էլի սէնին իւզէրինէ օլաճա՛ պիր մհտատէ կիւնէ՛ կէօրմէյէրէք, քէօր օլաճագ սըն՝ ատէսի՛յ կիւղի, իւլէրինէ տիւման վէ գյուռեն տիւշմէյէրէ, տօլաչըգ՛ էլինտէն Թաւրմաճագ տատմ՛ տարար իտոս 12 – Օ զէմանն վալի վագը՛ օլաճը կէօրտիւքտառ, Բադպան Թա՛լիմինէ Թէ՛ատճէաց էտէրէք իմանն էլլէտոս։

13 – Վ՛է Պօղոս բէՓիգլէրի իլե Պաֆոսասան Հադրագէթի էտիով՝ Պամֆիլիայասա քաս՛ին Պէրգէյէ կէլտիլէր. ամմա Յովհաննէս անդլէրտէն այրըլագ՝ Երուսաղէմէ դաւտէթի էթաս։ 14 – Անլէր տահի Պէրգէտէն կէչիոգ Պիսիդիասա վագը՝ Անթիոքիայա վասղ օլարլար, վէ ոէպի կիւնիւնտէ սինագօգա կիրիոգ օթուրարլար։ 15 – Վ՛է Թէվրաթ իլե փէյղամպէրլէր օգունտրգասան սօղրա, սինագօգ բե՛իսլէրի անդլէրէ խապար կէօնտէրիոգ՝ Էյ պէրադատլէրը, կէլէ գավմա նասիհաթ Հօլլուպիր քէլամընըզ վար իսե, սէգյէյինիզ՝ սէսեիլէր։ 16 – Օլ վագըթ Պօղոս գալգդըգ՝ ելիյլէ իչլարէթի էտէրէք սէսի քի՛ Էյ պէնի Իսդայէլ վէ Ալլահ՛սան գօրգանլագը, սինիյէնիզ։ 17 – Պա՛ս Իսդայէլ գավմինէն Ալլահը եՃատարմըզը ինիթիսադ էյլէտի, վէ գավմը Մըսըր սահյարընասա զատգալէթտէ իքէն հիւքսէլտիգ՝ անլէրի օրասանն հիւքսէլտիգ՝ անլէրի պատա իլե չըգարտը։ 18 – Վ՛է անլէրի Թաղրիպէյե գըրգ սէնէ մհտատէթ պէրգիյէտ պէսլէտիքտէն սօղրա, 19 – Քէնա՛ան տահյարընասա եէտի Թա՛իֆե հէլտգ էտէրէք, եէրլէրինի անլէրէ միրասս օլմագ իւզրէ վէրմի։ 20 – Անտէն սօղրա Թաղրիպէյե տէօրթ հիւգ էլլի սէնէ Սամուէլ փէյղամպէրէ տէյին հօգգմլէը վէրտի։ 21 – Վ՛է սօղրա մելիգ Թալէգ էթոհքլէրինէ, Ալլահ՛ տանլէրէ գըրգ սէնէ Քիսիյէնի սրպէրդասան կիս օլմագ Սաուլը վէրտի։ 22 – Վ՛է տանը՛ տագ էթոհքտէ, տանլէրէ մելիգը օլմագ իւզրէ Դաւիթի գուհուրա կէՓիրմա՛ տանըն հագդընասա չէհատէթ տտահի էտէրէք՝ Դաւիթ իսդի՛ Յեսսէյի քէնտի գալպիմէ մնա՛ վաՓըզ պիր տատմ պուլտմ՛. Հէր պիր միւթասդրմը իճրա էտէճէք տիր՛ տէտի։ 23 – Պա՛ս տանըն նէսլինտէն Ալլահ վա՛տտա կէօրե Իսդայէլէ պիր Իէլտատէտար, եա՛նի Յիսասը զա՛ւհուրա կէՓիրտի. 24 – Վ՛է օ՛ մհ՛մհրիյէթե իճրասընա պաչըլմադտան էվվէլ Յովհաննէս պիւթիւն Իսդայէլ գավմինա Թէվպե վաՓԹիհլինի վա՛զ էհմիդ խոս։ 25 – Վ՛է Յովհաննէս մհ՛մհրիյէթինի իհմամտ էհմէդ իւզրէ իքէն տէտի՛ քի՛ Պէնէ քի՛մ զանն էտէրսինիզ՛. պէնե Փէյղամպէր իմ՛. լագըն իչիմէ պէնտէն սօղրա՛ պէնե այագ գաւդասընը չըգարմադա լայըգ օլմասդադըմ զամ կէլիյօր։ 26 – Էյ պիրադասլէրը, պէնի Ավրահամ՛ նէսլի, վե սարանըգլասա Ալլահ՛ան գօրգանլագը, սաս խէլասըն խասդերի սիգե իրսալ օլունմիշ սըր։ 27 – Զիրա Ե-

Digitized by Google

քուազալեմ էհալիսի իլե բէ'խալէբի ա-նը՝ չէմ ասե չէբ սեպհատե օգուննան փեչալամպերլերին քելամլարընբե սիկմե-սոկբալերի խչունե, իւզերինե հիւքմ էթ-մէքլէ ։ ։ելմ'ուջը իհմամ էհմոթլեր։ 28 – Ալէ գաթիլե հիչ պիր սեպեպ պուլ-մասըզլարը Տալաե, Պիղատոսան ա-նընե գամլինի Թալեպ էթմոթլեր։ 29 – Անընե Տագըցնասս եապզլան չէհլէրին ճիսմիլեսինի իհմամ էհմոթլէսան սօկ-քաս, ասնը ապասճասան էնտիրիպ գապրա գասըլլար։ 30 – Ամմմա Ալլահ ասնը էօ-լիւլերտեն իհչնա էչլէսու։ 31 – Ո սոսա-խի քէնտոսի իլե պէրապեր Գալիլեա-սան Երուսալեմէ չըգանլարսա չօգ կիւնլէր կէօրիւնիւպ՝ անլէր սոսախ գապմի իչլուն անընե շահիտլէրե սոբր։ 32 – Ալէ պիզ էճատասդմըշսա օլան վա'-ատը սիպե Թեպշիր էտիյօրըզ։ 33 – Շեզյլէ քի Ալլահ Ցիսուսը իհչնա էթ-մէքլէ, անընը պիզ անլէրին էվլատընա իհմամ էհմիշ սոբր, Նիհէքմի իքինճի մեզմուրսաս սասախ՝ Սէն օղլըմ սընն, սե-նի պուգ կիւն Թեվլիսա էչլէսոմ՝ սոէյնա էճազըմըշ սոբր։ 34 – Ալէ անը էօլուլեր-սունե իչնա էտոպ՝ սոբԹըզ չիւրիւմէք-լիչէ սէօնմէյլէ ճէչինէ սոսա'իր՝ ԴաւիԹե օլան 'ազիզ վէ էմին լա'ուլսրը սիպե վէբէ ճէչիմ՝ սոէսիշ սոբր։ 35 – Անըն իչնէսն պաշգա Խվ'ոբսա սոսախ՝ Մա-գաստոսէսինի չիւրիւմէքլիկ կէօրմէչէ պրագմնյասճագաըն՝ սոէսու։ 36 – Զիբա ԴաւիԹե քէնտի 'սոբընսոս Ալլահընն Ի-բասեԹինե խըտմէնե էթմիշ օլըդսագ, ուչդըչս վէրըպ էճոսսոբընս մունա-զամմմ օլմասբլէ չիւրիւմէքլիկ կէօր-սուս։ 37 – Ամմոս Ալլահըն իչնա էթ-սոխչէ զամի չիւրիւմէքլիկ կէօրմէսու։ 38 – Իմոսե, էյ պիրոսոերլեր, սիպե մո'-լիւմ օլսուն քի, կիւնասլէր 'ասֆվե սի-գէ պունուն վասբիսոբլէ վա'զ օլուս-նուբ։ 39 – Ալէ Մոզսեսին չէրի'սոբը վասբիսոբլէ Թեպրիկէ օլուննասմոսը-գընըզ ճիսմիլե չէլլէրսոեն՝ հէր իսմեն էճոեն պունուն վասբիսոբլէ Թեպրի-չէ օլուննուբ։ 40 – Իսմոն սոագընընըզ, օլմասլա քի փէդյոմմերլերսոե։ 41 – Էյ Ցուդեզիբ էսոճիլեր, պասգընըզ, վէ Թէ'ճաճիլ էսոխ Թելեֆ օլունըզ՝ գիրսա սիգոն կիւնլերինիզսե պիր իչ իչ-լերիմ՝ էզյլէ պիր իչ քի, էկեբ պիրի սիգե նազգլ էսոբսե, ինանմյոյնճագ-սընըզ՝ սոէսիս պուլյոբըլսան քելամ իս-գերինիզլե կելե։

42 – Վէ եչհոսփիսրն ինոզգճոսե չէգսըգլարընսա, Ցո'չիւրե պաս սեզլէրին կելեչճէզ սեպի քէնսոլերինե սեզյլէնիլմէսինի բեճա էթմոթլեր։ 43 – Վէ ճէմ'սոբ՝ սոզգլարգսա, եչհոս-սոլերսոե վե եչլ ի Թագվա միչհեԹ-սոլերսոե նէչէլերի Գօզսա իլե Ցառանա-բասըն սոբր սբբա կիհոսոլեր. պասն-լար սոսախ սանլերե սեզյլէչ՝ Ալլահըն լուԹֆընսա սոզգլի օլմասբլէ իչնէ նասախ էտերլերը խոս։ 44 – Վէ եր-Թեսե սեպի կիւնէնէսոե Թագրիկէն պիԹիսն չէհր եհալէ Ալլահըն քե-լամընը սոնկլեմէյե ճէմ' օլսու։ 45 – Վէ նեհոսոլերը խապզը կէօրսիւքսոե Տասոեսոլե, Գօզսոբն սեզյլե-սոկյի չէլլերե Ի'ԹիբազԹ վե քիւֆը ե-սոերբէ, մունխալիֆեԹ էտերլերը խոս։ 46 – Օ վագըԹ Գօզսո իլե Ցառանաբասս ճէսսոբսանե սեզյլէչերբէ Ալլահըն քե-լամընը եվվելսո սիպե սեզյլեմբէ վաճիպ խոս. Ֆագաթե սիպ անը բէտաս էտոխ՝ քէնտոսինիզի էպէսի Տայյոբաս լոպզԹ կէօրմէսոկյինիպ Տալսոե, իչլԹ Թա'Ԥ-ֆելերե սոէօսերիպ։ 47 – Զիբա Բապզ պիզե պէզյլե, Ցոնի՝ Զէմինին նէՏայէ-ԹինԹ գաստասբ պա'իս ի խէլաս օլսոգն՝ սոէյիս սենի Թա'ֆելերե նոբբ օլմագ իւզբե նոսաց էճոսիմ՝ սոէյիս էմ էթ-միշ սոբ՝ սոէսոլէր։ 48 – Վէ Թա'Ԥ-ֆելէր պասնու իչլեճոսէսոե, մէսոոբ օլոսպ Բապզին քէլամընը Թա'զիպ էթ-սոլեր. վե էպէսի Տայյոբաս Թա'ներն օլոսնանչաբ իմանաս կելսոլեր։ 49 – Վէ Բապզըն քէլամը պիԹիսն օլ ոսխյոբ-սաս Նեչր օլոսնմագսաս խոս։ 50 – Ամ-մոս նեհոսոլեր եչլ ի Թագվա վե մի'ԹէսԹեր գապբլաբ իւե չէհրն պեզյիս-քելերինի Թա'ճիբ էտիպ՝ Գօզսո իւե Ցառանաբասս 'ալեչհինե Թե'սաճ չըգասոբսագ, անլերի քէնտի ոխօրլա-րընսան Թապաս էճոսոլեր։ 51 – Գագ-լաբ սոսախ ապասգլարընսո Թօզնե սան-լերե գաբչբ սիլքիպ՝ Գօնիխյաս կելսոե-լեր։ 52 – Շաճիբլերե խոբ սեսերլերի վե Խաչ իւլ Գոսաալե սեմլես օլսոբ-լագ խոս։

ՓԱՓ 14

Վէ Գօնիխյաս անլեր պերիկոբսե նեհոսոլերին սինագոգընս կերիպ՝ չէգյլե սեզյլեսոլեր քի, կերբէք նեհոս-սոլեր վե կերբէք նասճանիլեբաճն սիբ չօգ խոյզ խոնճաս կելսոե։ 2 – Ամմո-

Digitized by Google

մԲ.'մին օլմպեան ՆԷՀաՄԻԼԷը ԹԲ'ԹՓԷԼԷրին գՕլՂԼԷրինէն պէրԱՍԽԱՒԷրը 'ԱՆԼԷՂՀԻՆԷ ԹԲԱՏՐԻՔ ԷԱՒԻԿ' ԻՓԱԱՍԱ ԷԹ'ԱՄԻԼԷը։ 3 — Ա՛ԼԷը ԽԱԼ ՔԷՆԱՒ 'ԻՆԱՅԷԹԻՆԷՆ ՔԷԼԱՄ՚ՆԱՒ ՀԷՏԱՏԷԹ ԷԱՒԷՆ' վԷ ԱՒԼԷրին ԷլԼԷրԻՂԼԷ 'ԱԼԱՄԻԹԼԷը վԷ ՄԲ.'ՃԲԷԼԷը ԻՆԲՐԱՍԲՆը ԻՀՏԱՆ ԷԱՒԷՆ ԲԱՂԱՂԱ ԹԷՎԼԷՔՔԻԼ ԷԱԲՐԷՔ ՃԷԱՍԲՐԱՆԷ ԱԵՂԻԼԱՒԻԼԷը, վԷ օՔԱՍԱՍԱ ԽԱՂԼԸ ԳԷՄԱՆ ՄԼՔԱ ԷԹ'ԱՄԻԼԷը։ 4 — Ա՛ՄՄԱՆ ՀԷՀՏ-ՐԻՆ ՃԲԼՄՀՈՒՐԸ ԽԲՔ ՓԷՐՔԱՍԱ ՕԼՈՀԱ' ԱՔԱ'-ՂՂԼԱՐԸ ՆԷՀԱՄԻԼԷրինՆ վԷ ԱՒԻԿԷրլԷրԻ ԲՀԱԱԼԼԷրինՆ ԹԱՐԱՓՓԱՍԱՐԸ ՕԼՂԼՂԱՐ։ 5— վԷ Թ'ԹՓԷԼԷը վԷ ՆԷՀԱՄԻԼԷը ԽԼԷ ԲՌ'ԽՎԼԷրԻՆ ԱՒՆԼԷրԻՆ Բ'ԱՈՀԱՂԷՐ ԷԱՒԻԿ ԹԱՂԼԱՄՆԱՂ ԽՂԻԱՆ ՀԻԱՃԱՄ ԷԹ'ՄԼԷ ՔԱՂԷՆ, 6 — Ա՛ԼԷը ԽԱՂԷՐ ՃԱԼԷՂ' ԼԻԿԱՂՈՒՆԱՆՔՆ ՀԷՏՂԼԷրԻՆ ՕԼՆԸ ԼԻԱՂՐԱ վԷ ԴԷՐԲԷ վԷ ԷԹ'ԲՐԱՔ ԱԵՄԲԼԷրԻ ՓԻՐՔԱՐԼԷ, 7 — Օ'ՐԱՍԱՍ ԱՂԷՂՐԷԲ'Ի ԹԷՎՂԻՐ ԷԱՒԷՐԼԷը ԽԱՒ։

8.Վ.Է ԼԻԱՐԱՐԱՍԱ ԱՂՂԱՂԼԱՐԸ ԳԱՂՎԷԲԱՃ, ՈՒՈՂՍԱՆ ԱՂՕՂՄԱ ԱՂԳԱՍԲ՚ ՎԷ ՀԻՀ ԱԼԻՐ ՎԱԳԲԲ ԼԻՐԱԲԼԱՄՄԻՀ ԱԼԻՐ ՍԱՂԼԱՄ՚ ՕԲ'ՈՒԲՈԱ'ՂՕՐ ԽԱՒ։ 9 — ՊԱԼ ՔԻՄ-ՍԼ ՊՕՂՍԱՐՆ ԱԵՂԻԼԷՀՂԻՆԸ ՍՒՒՂԼԷՍԻ-ՂՒՒՈՍԷ, Օ ՍԱՂԲՒ ՈՒՈՂ ՍԲԻԳԱՐԲՒԼԷ ՆԱՂԱՂԱՐ ԷԱՒԻԿ՝ ՀԻՓԱ ԱՂԱՂԼԱՄՄԱԳ ԻՀՀԱՆ ՀԻԱՃԱՄ ԷԹ'ՄԼԷ ՔԱՂԷՆ, ՆԻԼ-ՔԱԼԷ ԱԵՂԼԷ, 10 — ՊՀԱԳ, ՀՂԱԳԼԱՐԸՂ ԻԱԼԷ-ՐԻՆԱԵ ՍՈՒՐ' ԱԵՂԻԼԱՆ ԻԱԼԷՐԻՆԷԵ ԱԳՀՂՐԱ-ՂՂԼԱՐ ՆԻԼ-ՔԱԼԷ ԱԵՂԼԷ, 11 — Վ.Է ԽԱԳԼ ՊՕ-ՂՕՍԱՐՆ ԼԱՒՓԱՐԳՐԸ ԿԷՕՐԻՆՃԷ, ԱԵՍ ՊՕՂՂԱՐՐԱՐԱԳ, ԼԻԿԱՂՈՒՆԱՍ ԼԽԱՍԱՐ ԻԱԳ-ԲԷ' ԻՂԼՀԼՕՐ ԻՆԱՍՂ ՍՈՒԲԷԲԻՆԱԵ ՊԻ-ԳԷ ՆԻԼ-ՔԱԼԷ ԷԹ'ԱՄԻԼԷը' ԱԵՂԻԼԷՐԸ, 12 — ԲՀԱԼՆԱԲԱՍԱ' ԴԲՀԱ, ՊՕՂՍԱՐ ՍՍԱԲՀ' ՊԱՂՂՐՃԱՍ ԱԵՂՂԼԷՂԷՆ Օ ՕԼՂԲՂՐՆԱՍՆ' ՀԷԲՄԻՍ ԹԷԱՄԼԷ ԷԹ'ԱՄԻԼԷը։ 13 — Վ.Է ՀԷՂՐԻՆ ԷՕՆԻՆԱՍԷ ՕԼՍՆ 'ԻԲՀԱ ՀՕ—ՒՐԷՆ' ՔՀԱՃԿՀԻՆԸ ԳԱՓՀԱԼՂԱՐՐԸ ԷՕՆԻՆԱԵ ՊԱԼ-ՂՂԱՂԱՐ ԼԻԼ ՀԻՂԷՔԱՍԻՆ ՀԱՓՓԼՐԼԷՐ Բ'ԱՃՃ-ՂԱՐ ԿԷԲԻԲԼԱՀ' ԽԱՂՔ ԼԻԼ ԱԲՐԱՍՔԸ ԳԱԲԲԱՍԱՆ ԷԲՄԼՔ ԽԲԷՄԷԱՍ ԲՀԱՐ ՍՍԱ, 14 — ԲԱՂԱՂԱՐԱՍ ԼԻԼ ՊՕՂՍԱ ԲՀԱԱԼԼԷը ՊԱԼՆԱԼ ԻՂԼԲՄԼԷրԻՀՂԼԷ' ԼԻԿԱՂՈՒՆԱՐԸՆԸ ԼԲՐԲԱՂԱԳ, ԽԱՂՂԼՐՆ ՍՂԱՂՐՆԱՍԸՆ ԱԲՐԲ-ՂՂԱՂ ԷԱՒԷՐԼԷը, 15 — Ի՛Ղ ԱԱՂՂՄԼԷր, ՊՂԱ ՀՀՂԼԷր ՆԲ՚ՀԱՂ ԷԱՒԻԿՕԲՕՐՆԲՂՂ. ՊԼԲԷ ՍՍԱԲՀ ԱԲՀՆ ԼԻԼ ՏԷՄՀՂԼ ՍՍԱԼՄ-ԼԷը ՕՂՍԱ' ԱԲՀԷ ԹԷՎՂԻՐ ԷՍԷԲՀՂ ՔԲ, ՊՂԱ ՊԱԲԲՐԼ ՀԷՂԼԷՐՍԷՆ ՎԱՂ ԿԷՂԻՎ' ԱԷՄՆԱ ԻԼԼ ԿԷՄԻՆԲՆ ՎԷ ԱԱՆՆԲՆԲՆ ՎԷ ՍԱՆ-ԼՀԱՍԱԲ ՊՂԱՂՕԱՆԱՆ ՃԲԼՄՀԼԷ ՀԷՂԼԷՐԻՆ ԽԱՂԲՔՆ ՕԼՆՆ ՏԱՂՂ ԱԱՂՀՆԱ ԲՀԱՃՃԱՂ' ԷՍԷԱՒՆԲՂ։ 16 — Վ.Է Օ ԿԷՂՄԲՂ ՍՍԷՎԲ-ԼԷրԱՍ ՃԲԼՄԼԷ ԻՀՄԻԿԲԼԷրի ՔԷՆԱՒ ՀՕՂ-ԼԱՐԲՀԱՍԱ ԼԲԼՐԼՄԲՂՂ ՊԼՂԱՓՐ ԽԱՍ ՍՍ, 17 — ՊՀԱՂՀԱՂՂԼԷ ՊԷՐԱՍՓԷՐ ՔԷԲԷՄ՚ ԷՍԷՐԼԷՔ ՍԼՄՀՍՍՆՆ ՊՂՒԼԷ ԼԱՓՂՄԼԲ ԻՂԼ ՄՆՀՍՍԼԱՍԱՐ ՄԷՎԲՂՂԼԷր ԻՀՍՆՆ ԷԲ-ՄԷԲԼԷ ԴԱԼՂԼԷրԻՄԻԼ Բ'ՍՍ՚ՄՄ ՎԷ ՄՆ-ՍԷրԲԲԼԷ ՍՕԼՍՍԼԱՐԱՍԳ, ՔԷՆԱՒՆԷՔ ՀՀՀՍՍԷԲԲԼԷ ՊՐՍԱՔՄՆՍԲ՚ ՍՍԷՎԼԷր։ 18 — Վ.Է ՊՍՍ ԱԷՕՂԼԷՐԼԷ ՔԷՆՍԼԷրՆԷՔ ԳՍԷԱՂՍՆ ԷԲՄԷՔՍԷՆԷ ԽԱՂԼԳԲ ԿԼ-ՃԼԷ ՄԷՆ' ԷԲՍԼԷր։

19. Ա՛ՄՄԱՆ ԱՆԲՍՔԼԱՍ ՎԷ ԳՕՆԼԱՍՍՆ ՆԷՀՍՍԼԷը ԿԷՂԼՂ՝ ԽԱՂԼԳԲ ԳՍՆՍՍԷԲ-ԲԱՂ ՊՕՂՍԱՐ Բ'ՍՍՂՂՍԲԲԱՐ, ՎԷ ԷՕՄԲՂ ՂՍՆՆ ԷՍԷՐԼԷը ՍՆՐ ՀԷՏԲԼՆԷ ՍՐՀՂԱԲԷ ՍԼԲԼՐԼ-ՔԼՍԲԼԷր։ 20 — Օ ԽՍԲ, ՀՍԿԿԲՍ-ԼԷը ՍՆՐ ԽՀՍԲԲԷ ԷԲՄԲՂ ՕԼՂԲՂՐ ՀՂԼ-ՍԷ, ԳՂՒԳԲՂ ՀԷՏԲ ԿԼԳՍԲ, ՎԷ ԷԲՄԷՍՔ ԿԼՂԷ ԲՂՍՆՆՍԲԱՍԱ ԻՂԼ ՊԷԲՍՂԷԲ ԴԷԲ-ԲԼՂԷ 'ՍՂԼՄԷԲ ԷՂԼԷՍԲ։

21 — Օ՚Ղ ՀԷՏԲՍԲ ՍՍՍԲԲ ՊԷՂՍԲԷԲԲԲ ԲԷՎՂԻՐ ԷՍԲՂ՝ ՆԻԼԷ ՔԼՄՍԷԼԷրի ՂՍ-ԿԲՍՍ ԷԲՄԲՔՍԷՆԷ ՍՕՂՍԱ, ԼԱՍՍՍԱ ՎԷ ԳՕՆԼԱՍ ՎԷ ԱՆԲՍՔԼԱՍ'ՍՎՍՆԷԲ ԷՍԲՂ, 22.ԼՄՆՆՍՍԱ ՍՍՂԼԲԲ ԳՍՂՄՍՂՍԱՐԸ ԽՂԼԱՆ ՆՍՍԲՀՍԲ ՎԷԲԲԲԷԲ, ՎԷ' ՊԼԳԷ ՄԷԷ-ՔԼՄԲ ՈՒՂՂՍԱ ՂՕԳ ՄՆՀՍՂՍԳՍՂՍՂՂԷ ԿԲԲՍԲԷ ԿԷԲԷԲ ՍՐԲ' ՍՆՂԲԲԷԲ ՂՍԿԲԲ-ԼԷրԻՆ ԳՂՍՂԼԲԲԲՆ ԳՍՂՎԷԲԲԷՆՍԲԲԷ-ԼԷը ԽՍՒ։ 23 — Վ.Է ՍՆՂԲԲ ԽՂԼԱՆ ՀԷԲ ՊԼԲ ՔԼՂԼՍԽՂ ԼԲԲԲԷԽՂՂԼՍՐ ՆՍՍՍԳ ԷԲՄ-ՍԲԼԷը, ՎԷ ՕՂՍԱՃ Բ'ՍՍԲԲՍՍԳ ՍՍՍ.'ՍՍ ԷԲՄԲՔՍԷՆԷ ՍՕՂՍԱ, ՍՆՂԲԲԷԲ ԽՍՍՆ ԷԲ-ՄԲԲԲԷԲ Բ'ՍՍՍՍՍՍ ՔՍՍՍՍՍՍՂՍՍՍ։ 24 — Վ.Է ՊԼՍԲՔԱՍՍՍՍՍ ԿԷՂԲՍ ՊՍՍՎԲԲԱ-ՂՍՍ ԿԷԼՍԲԲԷ. 25 — Վ.Է ՊԲՂԱԷՍԲ ՔԷ-ՂՍՍՂ ԱԷՕՂԼԷՍԲՔՍԷՆԷ ՍՕՂՍԱ, ԱՍՍՍԲՍՍՍ ԷՆԲՍ, 26 — Օ՚ՐՍՍՍՍՍ' ՊԼԲԲՔՂՍԲ Օ՚-ՍՂՂԱՂՂԷ Բ՚ԷՂ ԽՂԼԱՆ ԱԼԼՍՆԸՆ ԼՂՍԲԲ-ՆՍՍ ՐՍՍՍՂՍՍՍՂՂԱՂՂԷ ՄՆՀՍՍԼԷ, ԷՍՍՆՆ ԱՆԲՍՔԼԱՍ ՍՍԼՍՍՂԷՆ ԿԷԼՍԲԲԷ. 27. Վ.Է ՎՍՍՂԲ՚ Օ՚ՍՂՂԱՂՂԲՍՍՍ, ՔԲԼԲՍՂԼ ՃԷՄ' ԷՍԲՍ՝ ՎՍՍԲՃՍՂՍՂՂԼԷ ԱԼԼՍՆԸՆ ԲՔՐՍ ԷԲՄԲՍԼ ՃԲԼՄԼԷ ՀԷՂԼԷՐԲ, ՎԷ ԲՍ'ԲՔՂԼԷՐԲ ԲՍՍՍ ՔՍՍՍՍՍՍՂՍՍՍ ՍՆՂԲԲԷԲ ՀՂՔՍՍՂԼ ԷԲՄԲՔԷՐ։ 28 — Վ.Է — ՂՍՍՍՍՍ ՀՍՍՍՍՍՂԷՐ ԼԲԲԲ ԽՍՂՂԼ ՄԲՍՍՍՍՍՍ ԲՍՍՍՍՍՍ ԷԲՄԲՔՍԷՐ։

ՊԱՍՊ 15

Վ.Է ՆԷՀՍՍԼԷՍՆԷՆ ՊՍՍ'ՊԷ ՔՍՍՍՍՍ-

Digitized by Google

չէր էնթով՝ Էկէր Մովսէսին ոչինչ խոզբ խիթան օլանմազտանըդ, խելտա պատլամազտանըդ, ասէին պիրտաեէրլերէ թա'լիմ էասէրլեր խոյ։ 2 – Իմոճ Զօզոս վէ Բառնաբասըն անէր իլէ չօգ միհնազա'ս վէ միւպասհեսէրլերի օլմազլէ, պատ մէ'էլէսէն ասոլսը Զօզոս վէ Բառնաբասա իլէ քէհանիլէրինանէն ախկեր պա'զը քիմսելերին եքսատազմէ բէտտւլլեր վէ խիթխյոլսըրըն էտանքնա չդազմալսըրնա գարար վէրմիլլեր։ 3 – Անէր ատախ քիլիսէ թարատիքնատան կէօնաէրիւմէլէ Փիւնիկէ վէ Սամարիատան կէչիդ թա'իֆէլերին իսնատա կելտիգլերինի իխտատ էասէրլեր, ճեմմէլ պիրտաեէրլերէ 'ատիմ մէսէրրէթ վէրիրլեր խոյ։ 4 – Վէ եքսատազմէ վատլ օլտգլարընատա, քիլիսէ վէ բէտտւլլեր վէ խիթխյոլսըր թարատիքնատան գատալ օլանտազ՝ Ալլահընդ քէհանի վատրէթսըրլէ իրնա էթտիդ շէյլերին ճեմմէլսինի նազլ էթտիլլեր։ 5 – Վէ ֆերիսիլեր Փըրգաոլնատան իսնատա կելմիշ պա'զը քիմսելեր գալըդը՝ Անէրլի խիթատ էթմէգ վէ Մովսէսին շէրի'աթընը Տէթվ էթմէկլերինի թէնազիհ էթմէգ լազըմ սըր՝ ատախլեր։

6 – Զատնատ խալգերինէ բէտտւլլեր իլէ խիթխյոլսըր պատ մէ'էլէսինի միհազքէրսի զըմնընատա ճեմ՝ օլսըլսը։ 7 – Վէ չօգ միհպասհեսէնէն ասոլսա Զեհրա գալգըդ անէրէ խիթապտէն՝ Էյ պիրտաեէրլեր, թա'իֆէլեր պէլտրէթին քէլտմինը պէնիմ ազդըմնատն իշխատ իսնատ էթմէլերի իչտէն Ալլահ սրատմէզատան եվվելքի կհանէրատ պէնի իհիխտազ էյլէսէխյինի պիլդիրտինիզ։ 8 – Վէ գատլալերի պիլէն Ալլահ Բատհ իւլ Գատսատը պիզե վէրտիյի կիզի՝ անէրէ ատախի վէրմէլէ, անէրէ չէհատէք էթտի։ 9 – Վէ գատլալերինի իսնատնէ գաթլէչէրէք, պիզիմ իլէ անէրի թէֆրիգ էթմէտի։ 10 – Հալ պէզլէ իքէն, նէչինէն չահիրտալերին պէյնինա կելէք էճատատըմըզը՝ կերէք պիզիմ թէհատմէլ էատնէմէսինէյինզ պէր պէյնատազատա գօմազլէ, Ալլահը թէճրիգէ էատրատնիզ։ 11 – Լաքին անէրէ միհիլլա, պիզիմ ատախ Բատգ Զեհատա [Իրհատատըն] 'իհազլէնիլլէ իչտա պատլամազդմըզը իհանէրըզդ՝ ատախ։

12 – Զէմնատ պիրտինէ ճեմ'ատի ախ-քիքի էախ՝ Բառնաբասա իլէ Զօզոսդ քէհանի վատրէթսըզլէ իրնա'թֆէլերը տատատրնատա Ալլահընդ իգդատ էյլէսինի ճիսմէլէ 'ատամէհնի էթտիկլերինի հիքմէտլէ էթտէրլերինի ախկերէ խոյ։ 13 – Անէրէ ատախ քէլտմէզ թէմամ էթտիգտնէն ատնրա, Զակոբոս ճեվապէն՝ Էյ պիրտաեէրլեր, պէնի ախկէյնիզ։ 14 – Ալլահընդ իրնա'թֆէլերը տատատրնատան քէհանի խոյ իչտէն պիր գամմ ատլմազ իւզրէ, էվվելտէն անէրէ նամապ գիյազէթ էթտիկինի Շամատան հիքմազլ էյլէսինի։ 15 – Զատնատ սատախ փէյղամպէրլերինի քէլտմինդը մատրազդ սրը։ 16 – Նիքէթտմ՝ Զատնատան ատնրա սատեհնատ՝ Դատւթին ախշըմրազ մէսքէնինի թէքրատր պինատ, վէ էրգդրմէզ հէրէլերինի իրա'մէր էախ՝ անը թէքրատր գատրատճազդմ։ 17 – Իրա քի ատահմէրինի պատգիլերի իւլ խամի իւգերլերինատ ատնըզտրը իրա'թֆէլերինի ճիսմէլէտ Լատպդը պէյդազդազ՝ ատչէտ պատնէլտրըն ճիսմէլէնինի իչտա էատէն Լատպդըն պատչատրատրը հատրէմէզ սրը։ 18 – Փէնատ իշլերինին ճիսմէլէտ էգնէը ատէն պէրտա Ալլահա մա'լիմ ախը։ 19 – Գատ էճլատէն պէրն միհնատդ կէօրտրիւմ քի՝ Ալլահա խնատն էատէն իրա'թֆէլերէ էգնէյէթ վէրմէյելիմ։ 20 – Անճագ փատթլարըն քէրատհէթլերինատէն վէ գինատատն վէ պօղատմէզ նէատեհէն վէ գատնատն իչթիհնազ էթտիկլերը՝ ատչէտ մէքթատզ հատզլամ։ 21 – Չէրա գատտիմ գէմինէլտրատն պէրտա, Մովսէս հէր սեգիր կհնհա սհնատզատ լատրատ օգատնմազտատ օլատ՝ հէր շէհիրտէ ատնը վա'զ էտնէլէր վատր սրը՝ ատախ։

22 – Ո գէմնատ պիրտինէ քէլտմէ իլէ րէտտւլլեր վէ խիթխյոլսըրատ, քէհանիլէրինատէն պա'զը ատահմէրը, Բառնաբասը պիրտաեէրլեր տատատրնատան մա'թէպէր օլտն Բատրատնատ լատգատնը Յատգա իլէ Նեհատը իչթիհազդ էտիդ՝ Զօզոս վէ Բառնաբասա իլէ պէրտաեէր Անթատքիատյա կէօնատէրմէզ միհնատդատ կէօրհնատնա։ 23 – Վէ անէրէն էլհիլէ ատէի խազ գիդը վէ՝ճէլե պիր մէքթատզ կէօնատէրտիլէր։

Իէտտւլլեր վէ խիթխյոլսըր վէ պիրտաեէրլեր թարատիքնատան Անթատքիատ վէ Սիւրիա վէ Կիլիկիատա Բա'իֆէլերտէն օլտն պիրտաեէրլերէ սէլտմ օլտնտա։ 24 – Զէզ քէհանիլէրինէ էմէ էթմէմիշ իչէն Թատրատքնատան պատ՝ պա'զը քիմսելեր իզդըդ՝ Խիթատն օլտնմազ

Digitized by Google

վե չերի'ոթը հըշիչ էթմէկը վոճիով ոթը', ոսմէլէրիյէ ներքաւէրիներուն իզ-լալ էոսերէկը, սիրի մի-զիոթըթիլ գըլմըշ օլոքէվլարընը իչերի'ոսիյմիվոսէն, 25 – Գիշ գիվիներինքաշ ճէմ" օլուսլ' ա-ուէմվէրը ինթիխապ էոսերէկը, 26 – Վէ ճանչարընը Ռասպոզմըզը Ցիոսաւա Գիքաստան խամ իչէւն ֆէնսա էթմէկ օլան ուէվկի-լի-լէրիմիզ Բոաձնարսա վե Գօզա իւէ պէրասպեր կէօնսերմէկի մի-ճանակաչ կէօրէրէկը, 27 – Ցուգա իւէ Շեղալար կէօնսէրսոմիզ. անդէր ոսաթի հէ-ման պաս չէվլերի չիֆճհէն խասպեր վէ-րէճէքլեր: 28 – Զիքա սիրի'ն իւվէրին-ձիչ չաս լապար օլան չէվլերսէն մա'-սաա ներ-քէ ներքիմէկը Ռաւհ իւվ Գօճասաա վէ սիրվէ միձնասիպ կէօրիձ-սաիւ. 29 – Եա'նի փուէ գաւգասընձ-ասան վէ գանսան վէ պօզաւսիմբչասան վէ գինսանան իւճիճնաչ էսաճինիպ, վէ պաս չէվլերսէն ասագընասրընըզ Հաչոսե էվլ էթմիշ օլաձըզը. 'ասֆիվէթասէ օլաձնըզ:

30 – Անդէր ոսաթի Բօլաս չէզասրըլաւգա-ասան ասֆիաս Անէմաքիսիյաս կէվսիվէր. վէ ճէմա'ասրը ճէմ' էսպիդ' մէքէթուալը Թէոլիմ էթմէվէրը: 31 – Վէ անդէր օ-գաւսըգաւաս, Թէսէլլիսինասէն տօվոլը մէսօրաւը օլաբլաս: 32 – Վէ Ցուգաս իւէ Շեկըա քէնօվիլէրի ոսաթի իվՀասմա մի-վիւէ օլաբգվասրընասն չօգ քէվսիվէ պի-բասասիլէրէ Նասիհսոճ էսպիդ' Թաւգ-վիվիէթ վէբասիւէր: 33 – Վէ պիր միւսա-սէթէ էվլէնսիքսէդէ ասֆիաս, պիբասաէր-լէրը Թաւգասֆէնասան ռէվսիմէրէ բէսուլ-լէրէ իւասալ օլաձնարլաբ իսկ ոսե, 34 – Շեիգասյաս օբասաս գասլմագ միձնասիպ կէօրիճնասիս: 35 – Վէ Գօզա իւէ Բոաձ-նարսա ասա'իբ Նինէ քիմճէլէրը իւէ պէ-բասպեր Անէմաքիսիյաս իգասմէթ էսպիդ' Բասպոզը քէվսիմինբ Թա'լիմ ա Թէպլիբ էսպէրէրը իսկ:

36 – Վէ պիր գասէ կիճնէ ասֆիաս, Գօ-զա Բոաձնարսաս խիմասպէ'ն Տէճնիսաւ Բասպոզը քէվսիմինբ վա'զ էթմէկիյմիվոս հէր պիր չէհրասե պէբասպեսրէրի վկիյա-բէրմէ էսպէրէկբ Նէ հէվլասե պաս-լաձնարը-լասրընը Կէօրէկսիս' ասէսի: 37 – Վէ Բոաձ-նարսաս Մասքիս ասէնիլէն Ցովճանճէսի պէբասպեր ալմագ իսկիճասի իսկ ասե, 38 – Գօզա Գամֆիճիլիսասաս քէնօվիլէ-բիճասէն ասյբըլըզ' քէնօվիլէրէն իւէ պիբ-լիքասե իչէն կիճմէկլէն քիմճէլ պէբաս-պեր ալմագը լազըգ կէօրմէկսի: 39 – Գաւնասան ասօվոլը միձնասվա'սա վաւգաս' պասլասաս, չէՀլէ քի պիրի պիքիճնասէն ասյբըլըզլաբ: վե Բոաձնարսաս Մասքոսաբ Հասնէձաս աւլագ' կէմիլէ Գիգյբըսաս կիճ-ասի: 40 – Գօզա ասաիի Նիգասյբ իճիճ-ասի: 41 – Գօզա ասաիի Նիգասյբ իճիճ-ասի: 42 – Վէ պիբասաէրլէբ Թաբաա-ֆէնասան Ալլահ'ըն 'ինայէթինէ հէվալե օլունաբգասան ասօգրա, 41 – 'Ադիմէթ էսպիդ' Ախիբաս իւէ Կիվիկիսյբ ասօլա-չարագ քիլիսէլէրէն Թագվիչէթ վէրմէգ, խասի:

ՊԱՑ 46

Վ է Դիբբէթ իւէ Լիսաասբաչյա վասըլ օլասաս, վէ իչէթ օբասաս Տիճմէթաս իս-միճասե պիբ չակիբաս վաբ իսոի. մէգասմ-միս'մէն պիբ նէհասաճ գասբըձէն օպյաս օլասլ' փէսէրէի իսկ Նասհաճի իսոի: 2 – Գա-ասաթի Լիսաասբաս իւէ Գօճիասաս օլան պիբասաէրլէբին հէսաճն բ չէհսաէ-Թինէ մնագՀասբ օլմագըձ, 3 – Գօզաս պաճաճն քէնօվիսի իւէ պէբասպեր չէգ-մնասընձը իսոիճէյէրէբ, օլ մնհավլէրսաճ պասլաճանն նէհասաճնասրը ակակվինասէն ասնը ասյբասէրլէրին Էչլէսէ. գիբաս փէ-ասէբէ Նասհաճնաճի իսոյնի'ն ճէսմէ-ճէսի պիբ լէբլէբը իսոի: 4 – Վէ չէհբլէբսէն կէ-չէբլէբը իգէն, Նբասասագէմոկ օլան բէ-սասլլէը իւէ իսոիճյասբլասբ Թաբաաֆէն-ասան գասբաբ վէբիւէ դասհասնլասբը հըշիչ էթմէվլէրէի իչէւն' ասէլէբ Թէ-լիմ էսպէրլէբ իսոի: 5 – Իմոի գիլիսէ-լէբ իճճնասա մնա'մագ օլմագըձ կիճա-ասէն գիճաճէ 'ասասէսի ասրթմագասա իսոի:

6 – Վէ Փաճիգիսասան վէ Գագաս-ասաս ակյասբընասան կէչիգ' Ախիասաս գիլագմ ասէղյէմվէրէրի Բասհ իւվ Գօ-ասաս Թաբաաֆէնասան մէն' օլասնամագըձ, 7 – Միասաս ճիվասբընաս կէչիգ' Բիսէճասի-ասյաս ասօղրաս կիճմէմվէ ճէհա էթմիվէբ իսէ ասե, 8 – Ցիսաասբաչն Բաճհա ասնվէրէ իգն վէբամէսկինասէն, Միասիսյբ կէչիգ' Տրովագասյաս էնասիվէբ: 9 – Վէ կէճէ-լէչինն Գօզաս բիճ'յասընասաս' Միակէգա-նինյաս կէչիգ պիգն Նասբաբ էվլ' ասէ-յիս քէնասինէն Նագվասրան Միակէգա-նինյաս պիբ ասօսմի նօճիճնասի ասաճ-բասբ կէօրսիճ: 10 – Վէ պաս բիճ'յասյբ կէօբ-ասիճ քասե, Բասպոզ պիգի ասնվէրէ պէչաս-բէթի Թէպգիբ էմմէվէ ասաս'վէթի էթ-միշ իսոյնի'ն ասնվէսյասբագ, ասէրհասղ Միակէգանինյաս չէբմիզգաս ասա'յ էվլէ-ասիբ:

Digitized by Google

11 – Գէշլէհէ պիզ Տրավոգաստան աղբլէգ՝ ասաղրաս Սամաթրահէյէ կիւղաքէ, վէ էրէհէթ կիւն Նէհապոլիսէ, 12 – Օրտասդ տասթէ Մակեդոնիա սեմքէնին պաշ չէհէրի, վէ մանահճիրլէր մահճալի օլսդն փիլիպպէյէ Լօրէնէ, վէ պաշ չէհէրսէ պիր գօչ կիւն մէքա էլչէթիր։ 13 – Վ.է սէպթ կիւնէհէնէսդ, չէհրաէն ասընդրը բրմնդրն քէնասրընաս, 'ատաէթի իւդրէ ասա'սս էթհէթլէրի մահալէ չէգրէպ օթաւրդգ, վէ ճէմ" օլմաչ գասրրլրսդս սեզիլէսթիր։ 14 – Վ.է Թիւսաթրիլ էրզէվանի ասէթսդս, վէ Ալլահա 'իսդասդեթ էաւնէ Լիդիա նամ պիր գասրը սինկէյօր իսթ. Իսպդ ասսթհ, Պօղոսրն սեզիլեսթի չէյլէրէ սութգամի էթմէգ իւդրէ, մերգաւմէնին գասլգինի ասչօղ։ 15 – Վ.է քէնասհսթ իւլէ իսդաէսդ իսդրգ վճիթիլ օլաէնասրգասա՝ էկէր պէնի Իսդգսս մի'մինէ 'ասաս էթհսթինիգ իսթ, էվիմէ կիրիպ իգաստէ էսհինիգ' ասէյիս բէճաս էթհսթի, վէ իսդրամ էասերէգ պիգի կճհթիւրասիս։

16 – Վ.է պիզ ասս'սյս կիսաէր իգէնէ, քէնասհինաէ ֆաւլը պիր բսս օլսն, վէ ֆաւլ այչմասրյէ ասգսլասրընաս չօգ քիսր կէհէիրէն պիր ճասրյէ պիգէ բսսթի կէլսհ։ 17 – Մէզգսգսբ՝ Պօղոս իւլէ պիգիմ սրասրմիզդս սհւչիւաղ նհնաս էասերէգ՝ Գաս ասսհմիեր Ալլահ ը միւթա'ալիէն գաւլսրը օլսագ' պիգէ խելսաս թհսրհգինի վս'զ էսհյօրլսր' սեր իսթսհ։ 18 – Վ.է չօգ կհնէրը գաս էօլսաս հարէգէթ էթմիշ օլմդգլէ, Պօղոս միւքէտաէր օլսրագ, սեօնհսաղ օլ բսս'ս՝ Յհսաս Քրհստոսրն իսմիլէ ասահս էմր էասերիս՛, ասճաէն չէգ' սեճգգսէ, օլ ասս'սյճ չէգսրս։ 19 – Մեզգսգսբէնին ասգ'սյսլսրը սսաթհ քէսիլսրլրնէն իւմհսաի քէսիլսհյինի կէօրսհս քսսէ, Պօղոս իւլէ Շհզսյլը Թաւթհսաղ՝ մէյասհսս բէ'խյէրինս հսաղսդսրընաս սիւրհքէյէրէք, 20. Անէրի գասպհիլէրէ ի՛ճդրլէ՛ Գաս ասսէմլէր նէհօսաի իքէն, չէհրհմհգի սգիճ իսաճ էսհյօրլսր, 21 – Վ.է Իօմինլը օլսրդրմէգ հայսէ, պիգէ գասգսլ վէ թ՛էքսս էթհսթհի ճս՛իգ օլմսգյսն պիդինէր վս'զ էսհյօրլսր' սեճսթէրէր։ 22 – Վ.է խսդգ' խզէրլէրինէ հնճճհճ էյլէմէյէ, գասգիթլէր անէրինն լիգասլսրրնր ճէգրէն սգյսքգասան ասիրաս' սեօյմէլէրինի էմր էթհսթիէր։ 23 – Վ.է անէրէր ասսրսյլէ եսրսյսսրգասան ասիրաս, հսասգսճսհէյէ սսթքսգ սանէրէր սիքգասթիէ հէքճգ էթմէգնի հսգասխսհէյէ միւսաէրինէ իքենգհ էթսհիէրէր։ 24 – Օ ասսթհ սէգյլէ պիր թէնգհ՛ս սզմսգյլէ, անէէրի իչ գէնասհս սսթքսգ սյսագյսրընր թ՛օմճսհգս վսզգասս։

25 – Վ.է էէճէ եսրսրընաս Գօղաս իւլէ Շհղս ասս'ս էսհգ' Ալլահ՛ս համաս էթմէքսհ, մնհգսզյսրգ ասսթհ անէէրի սինկէյմէքսհ իքէն, 26 – Նհկհսհ՛ս 'սսթհմ պիր հարէքէթ ի 'սգգ վսզգաս' գսզյսրգգ, գնհասհնէն թէյմիլէրի ասրսրյսրգ, վէ սսէրհսղ ճճմիէ գսփսզյսրսրնր սյչյլէգ՛ հէսրգէսհն գսյգյսրսրնր սյչյգ էթմէսհ։ 27 – Վ.է հսգսխսհէյէ միւսթրքի սզյսհնգ՛ հսգսխսհէյէնէն գսփսզյսրգգնր սյչյգ կէսրմէքսհ, մնհգսզյսրգ ֆիքրսր էթհսհ գնհնգ.յսլ գրսրճ չէհրհգ՛ քէհասհ քէհասհնի եյսհսրսէ ճէք օլսաս։ 28 – Ամմս Գօղաս սեզսէ քսէք սէսլէ չսգրրգգ՝ Փէհասհնէ պիր գսրսր էթմէ, գիքաս ճհրմիէմիգ պսզրսաս իգ՛ սսէսհ։ 29 – 0 ասսթհ բսրդ խմհէյհգ իչէրի գօշսաս, վէ իմ իմրէչհրէք Գօղաս իւլէ Շհզսյնէն սյսագյսրընաս գսփսհնագ։ 30 – Վ.է անէէրի սրչյսրը չէգսրսգ' Էյ էճէնհսրյէր, նէ էաճմիալը իմ' քի իսէլսաս պսզյսրյսմ" սեէսհ։ 31 – Անէէր ասսթհ' Ըսսգգ Յհսաս Քրհստոսաս իմհան էէհ, վէ քէհասհնի վէ էհվ ը պէյրհնի իսէլսաս պսզյսճճգսգնէգ' սեէսհյէր։ 32 – Վ.է սհաս վէ իասհէհնհսէ պսզրսհնհնսրընէն ճհրմիէհնհսէ Իսագյսրընր ճհրմիէհնհսէ սեզյլէսհյէր։ 33 – 0 ասսթհ անէէրի կէճճհնհն հէմհն օլ ս՛սյճ'էհնաս սյլէգ հասրսյսրգրն եր.յգսսգ. վէ քէհասհսթ իւլէ ճհրմիէ իճ'սյլհսգսթէ սսէր'սգսսգ վսճֆիթհ օլաէհնհսէ։ 34 – Վ.է անէէրէ իասհէհնհսէ չէգսրսգ՛ սսճֆսաս գսրսրսաս, վէ Ալլահա իմհան էասերէգ պիրէթհսհ էհվ ը պէյրհթ իւլէ մերսրսգ օլսաս։ 35 – Վ.է սսագսհ՛ օլսգգսգսաս՝ գսպիմլէր չսվսչյսրը կէճճասերիգ՛ Օլ սսճէմլէրի սսգը վէր՛ սսճսհլէր։ 36 – Վ.է հսգսխսհէյէ միւսթրքի գրսս սէօլսէրի Գօղաս հնգսւ էասիգ՛ Ջսպիմլէր սսգը վէրիսլմէնիգ իչ՛էհ էսհյօրլսր կէճճսճէ բսրիսլէր. անէէրն իչ՛իհհ չհմհհ չգգսգ սէյսհնհլէր կհճհնհգ՛ սսէսհ։ 37 – Գօղաս իասհ անէէրէ' Գիգ Բօմհյգ սսճճէլէր իչէէհ, պիգի միւհսգէհ էթմէչէրէք 'ալէնէհ սէօյհսգ գնհասհսաս սսթքսգսրսգ. չհմհհ սճ պիգի կճհյճ մի չգգսգյօրլսգ. էզյլէ գյմճգ, ամմս քէհ-

Digitized by Google

տիլերի կելիով պիտի չըգտըքնլուը՝ ասեաբ։ 38 – Ալ չուսուշլար պու ուեօղլերի գլաղիթլերբե խապեր վերտիլեր. անոնք ասոնի Իսմայել օլարգ լսորընը իշխի ուբքլե՝ գօրգ տորլար։ 39 – Ալ կելիով իլի թ-ֆամի էտոերբք, անոնցի պըշտրըյու չըգաորըգ՝ չէհրատեն կիթ-ուելերինի ըլ ձոս կիթ տիլեր։ 40 – Ալ անոնը գընատնատան չըգըգ՝ Լիգիանըն Խանէ-ինե կիբտիլեր, վե պիբատաերլերը իլե կեօրիուչքուգ՝ անոնցե թ-էտելե վերտիքտեն ասկու կիթ տիլեր։

ԳԱՊ 17

Վ-է Ամֆիպոլիս իլե Ապողոնիատան կեչիպ Սելևնիկ կելտիլեր. օրատաս ասոնի նէհուտիլերին սինագոգը վար խոն։ 2 – Ալ Պօղոս 'ասոնի իւգրե նանկարըն վարըգ՝ Բրխատոսըն կելէմ չէքգոնի վե եօնկիրտան գըլյոմ' կիթ-ուեսի լսոգմ' խոն։ 3 – Հեմ' ասոնի պենիմ' սիզե թ-եպչիր կիմ սիյիմ' Յիսուս' Քրիստոս ատր, ատյիւ թ-եֆսիր ու պեյան էտերբք, քիմ ապոլոգոսան իւ-ա ակոնի կիտնիւ անոնք իլե միւպահէտ էտեր խոն։ 4 – Ալ անոնցուն պա'զըլսոգը վե հՀ ը թ-ագվա Նօհանիլերուն պիր պէղիւ-ք ճէմա'ասթ վե մի'լեթեպեր գատրըլսոգան նիչէլերի ասոնի ի'լ-իգատ էտիգ՝ Պօղոս վե Շիղաս իլե պիրլէշտիլեր։ 5 – Ամմա կիտնը Յհուդեյն նէհուտիլեր հասէտ էտիգ՝ քէնտիլերի իլե պէրտոպեր սյագ թ-ագըմնատան պա'զը նոսատնոպ քիմնէլերբ թ-օֆիսյըգ չէհրի վէվվէհչէ վերտիլեր, վե Յասոնընե խանէնինե հիւ-ճոսմ'լէ՝ խոպգըն հուգոգրնա կելի իրիլմէլերինի թ-ոալէպ էթ-տիլեր։ 6 – Ամմա անելերի պու-ըմատոգ լսորընատն, Յասոնը վե պիբատաերլերտան պա'զըլսընը չէհրին հագիմ'լերինե սիւբիւ-քէչէյ՝ Տիւնքսյը ֆէհատոս վերտեն օլ ատմ'լեր պաւ-քսյոս ասոնի կէտիտլեր։ 7 – Ալ Յասոն անելերի գատոգ էթ ատն, վե անոնցին ճիւ-ճէհէսթ՝ Յիսուս իսմինտե տիկեր պիր փատիշահ վար տըր՝ ատչէրէք, Փոլսեբրին ֆէբմանըլարընս մինախէլֆեթ էտիյորլար՝ ատչիւ չտպրըրլար խոն։ 8-Ալ պու չէհլերի իչինտեն գալապալդը վե չէհրին հագիմ'լերինի միւգմ ատիպ էթ-տիլեր։ 9 – Ալ անոնք Յասոն իլե ասոնրլերտեն քէֆչէլեմ' ալըգ՝ անոնցի ասալը վերտիլեր։ 10 – Պիրատաերլերը ատախի ատերհալ կէճէլէյին Պօղոս իլե Շիղաղլը Բերբիւյա կէնտերտիլեր. պատնալը ատախի օրտայս վտոբլ օլուգ՝ նէհուտիլերին սինագոգընս կիթ տիլեր։ 11 – Անոնք իսկ Սելանիկտեկ պատլատնալարտան էչրէֆ օլտնալորըյլե, քէլսմը Յասն ատ կէնթէլսէն դատոգ էտիգ՝ Պու չէհլերը պէղյէ՞ մի տիր՝ ատյիւ հեր կիւն քիմ ապալորը ատաչտըրըլար խոն։ 12 – Պատնալն իւգրերինե անոնցուն չօգ քիմնէլեր վե միւ-թէպեր նատնալան գտորըլատան վե էրքէքլերուն նիչէլերի խնալա կելտիլեր։ 13 – Ալ Սելանիկ նէհուտիլերի Պօղոսըն Բերբիւյա Ակվսյը քէլսմընը թեպչիր կիմ սիյիմի պիտիքլերինտե, օրայս ատախի կելիգ՝ խոպգը թ-ատրիւգ վե թ-եղվիգ էթ տիլեր։ 14 – Ո զաման պիրատաերլերը Պօղոսը ատենիգ թ-ատրֆընա կիմ ուէգ իւպրե տեր'ագապ եօլս չէգատրըլար. ամմա Շիղաս իլե Տիմոթեոս օրատաս գալարլար։ 15 – Ալ Պօղոսա եօլտաչ օլանլար ատը Աթինայա տէրն կէմ իրիպ՝ պիր ան եվվէլ հատնընա կելմէլէրի խատաուգնատաս Շիղաս իլե Տիմոթեոս էտս գալգ կիթ տիլեր։

16 – Ալ Պօղոս Աթինատա անելեր մատնի տալը լսրն, չէհրի փատլարըն տօլսա կէօրիւ՝ բուհը տերտունինագ հիտտեթի լէնտգըլ է, 17 – Սինագոգատա նէհուտիլերը վե հՀ ը թ-ագվա օլանլար իւ-է հեր կիւն չտրշտատա թ-ատտիւ-ֆ էթ-տիլի քիմնէլեր իւ-է միւպահէտ էտեր խոն։ 18 – Ալ Եպիկուրոսալը վե Ստոյիկլի ֆէլսեոֆլարատան պա'զըսը անոն իւ-է միւպահէտ էտիգ, պա'զըլարը՝ Պու լսոֆըն նէ՞ ատմէզը խոն էյօր, վե պա'զըլարը՝ Ղաբիպ իւտնլար վա'իպի օլմալը սըբ՝ ատերւեբ խոնկատա անելերե Յհսուաը վե գըյամէթի թ-եպչիր էտեր խոն։ 19 – Ալ անը ատլըգ Արիսպագոսատա կէօթ իւ-րտիւ-քատ՝ Ա՛նոն ատօյլե տիլին պատ եչին թ-ա՛լմ՛նե օլարգընը ան՛կատմըղ միւ-ֆէ՞տ մը տիր։ 20 – Զիրա սէն գաւ-ատլարըմ՛ղատա գարիպ չէհլեր իրատ էտիյօրսուն. պատ էճէտեն անելերին նէ օլարգընը ան՛կատմագ խոն էրիպ՝ ատերւեբ։ 21 – Զիրատ Աթինալարըն գէտֆէչեմ վե օրատաս իգատեմ էտեն էճէնէպիլեր եչին պիր շէյ ատօյլէմէքտեն վե տիկլէմէքտեն պատչտ չէհլ վտոգըմ տարֆ կիթ մէզգ Լեր խոն։

22 – Ո՛լ վտոգըմ Պօղոս Արիսպագոս

Digitized by Google

զբե՜ասբնաս առւբսւա սեէսի քի՛ Էյ Աբինալը ասեմլիէր, սիզի հէբ վէճՀլէ զԿյասեսիլլէ էՀլ ի՛ խզասեէբ կէօզիս-յօրբմ՛. 23 – Ջիրա ասլաչլըզդ սիզին մնա՛զաւյասրբնըզդաս նազասբ էասէբ ԼզբէՀ, խւզէբնիասե՛ Նասնա՛լիւմ՛ Իլասհա՛ սէ-յիս հասզլմիշ զիբ մեզազահ զաւլասրմ՛. խմսոի զէՀ սիզին Թասնբմնայասրազգ՛ խզաս-սեէթ էԹակյնիզի, սիզէ հէմհան ասնբ վա՛դ էսակյօրբմ՛։ 24 – Տիւնեայլբ վէ ասնասե զաւլաւնասնբէ զբասցՖէսնինի խասլգ էասէն Ալլահ, զբէնասիսի սեմա զԼլէ զէմինին Ի՛ասզազբ օլմՀալէ էլ Լլէ հասփլմիշ հէյզբէլլէրասե ասբլին օլմՀազ։ 25 – Վ.է զիբբ չէՀյէ միւշՀիզասե ԼԳիզի ասնա ինասան էլԼյլէ խբասմէԹ օլաւնմՀազ, չիւնզի ՃճւմԼէյէ հայյասԹ վէ նէՖէո վէ հէբ չէՀյէ իհսասն էասէն օ սաբբ. 26 – Վ.է նէվ՛ի պէՀչէբինն ՃճւմՀէ միլլէԹլէբինի ալիԹիւն ևէբ ևիւզիաՀեէ ասալին օլ-մաՀսբբ իՀյիւն, զիբ զասնասան խասլգ է-ասիսլ մնէգասասեէմՃէ միս՛ալլէն վաս-զբՀլաբբ վէ միզբէնէլբինին հաւասս-ալաբբնբ ԹասհայասԹ էմլէսԹ. 27 – Թաս զի հէբ նէ գասաար Ալլահ հէբ զիբզիմիզ-ասէն ուզազ ասէյիլ իսե ասէ, անբ ասյաս-յալաբբ, զէՀչի լէմմլէ ասնբ զաւլաւնլաբբ։ 28 – Ջիրա ասնէլէ եաշասրբզ վէ հասբ-զԹէԹ էասէրիզ վէ միվՃճաս իզ. ՆիհէԹ-զիմ՛ սիզին շա՛իրլէրինիզասէն զա՛զբ-լաբբ՛ Ջիրա զիզ սե ասնէն նէալի իզ՛ ասէյիս սեգյլէմՀէ սոբբ. 29 – Իմնի զի զիզ Ալլահըն նէալի օլաբզզմՀէզ ԹագսիրբասէՀ, Ուլաւհյիէթի ինասան սէն՛ասիԹ վէ հիւնէրհյլէ զաւլմՀէ օլասն ալիՃաՀ նաս ֆիվմիւ նաս ԹաՀյաս զէՀնէՀէ խզ. 30 – Վ.է Ալլահ ի՛նզաս ՃճւմՀէլէԹ խզ. 31 – Վ.է Ալլահ ի՛նզաս ՃճւմՀէլէԹ էԹակի խասե ասէ, չիւնզի հէբ նէբասե ասաՀյէրինն ՃճւմՀէսնասե ԹԷեվզե էԹմէլէբինի ԹէՀնա-զիհ էասհյօբ։ 31 – Ջիրա քէնասիսի ԹաՀ՛էին էԹակյի ասէսե՛ վաբբՃաաբբհյլէ ասիւնեայբ ՛ասասլէԹ իւզբէ հիւ-քմ էԹմէՀբ ի՛նզաս զէՀ ևէբասե ԹաՀասխս էԹ-մէՀ օլաս՛ ասնբ ասա էօլիւլէբասէն գբ-յասմ՛ էԹակյմէսակյլէ ՃճւմՀէնինն խմսո էԹմէլէբինեէ ասԿզեպ վէբասի։

32 – Վ.է էօլիւլէբասէն գբյասմբ ի-շԼիՀակյլէբինասե, զա՛զբլաբբ խակիհզա-էսհյզ, զա՛զբլաբբ ասակի՛ Ֆաս խաս-ասաասս սէՀի Թէբբասբ ասիհյլէբիզ՛ ասէ-ասիլէբ։ 33 – Վ.է զեզյլէՃէ Ֆօզաս ա-բասյասբնասաո չզբաբբ։ 34 – Ամմա զա՛-զբ ասահմիլէբ ասնբն Լլէ զիբլէշհյ՛ խմա-նաս կէլասիլէբ։ վէ զասնյաբբն ասբասյնի-ասաս Աբիսաղագասբբ Իզասնեսիաս Լլէ Դա-մասբիս նաամՃնասաս զիբբ գասբբ վէ ասնլէբ Լլէ սա՛իլլէբ ասակի վաբ խմս։

ԳԼԳ 18

Ա՛նաէն ասՃբաս Ֆօզաս Ալ-Ճնասաասն մնւՖաաբբէգէԹլէ Հսբնի՛ասաս կէլասիս։ 2 – Վ.է էէփ ԵէՀաասիլէբինն Իօմասաասն չզբմմլասբբ իչլիւն Կզօգիաս Գ-յէ-էբինն էմբէ սէագեակյլէ՛ Ի՛Ճասլիասաասն հէնասգ կէլմիշ օլաս՛ ՛ասն ասաբլ Ֆանասաասբբ Ա-կիւզաս նասմ՛ զիբբ ԵէՀաասի Լլէ զէվ-ՃէսԹ Գիսհակյէսբբ պասւսւս՛ ասնլէբինն Լասնբնաս կիհասի։ 3 – Վ.է ասէ՛ասԹլասբբ զիբբ օլմՀազլէ, Լասնլասբբնասաս գասլըզ՛ խԷ-լէբ խսի. գիբաս սէՀ՛ասԹլասբբ չասասբբՃԷ-լըզգ խսի։ 4 – Վ.է հէբ սէագեի կիւնեՃս սիհասզօզասաս միւասաՀեսէ էասիս՛ ՛ԵէՀաա-սիլէբի վէ Նաւհասնիլէբի իւյզասմ էասբբ խսի։ 5 – Վ.է Շէզաս Լլէ ՏիմՀէասս Մա-կեգոնիասաասն էնասիէլէբինասէ, Ֆօզաս բասՀբնըն Թէշվիգհյլէ, ԵէՀաասիլէբէ Ցհասւբսն Ֆբիասաս խսիյինէ գասվիյէն չէՀասԹբ էասէբ խսի։ 6 – Վ.է ասնլէբ միւգասվէՃէլէ զիւՃբ էԹմէլէբինյլէ, զէնասիսի էլզիսեաՃինի սիւլզիսզ ասնլէբ՛ Գասհնիզբզ պասչլնըզ իւ-կէբնիէ գասսն, պէն փասբ իմ՛. չիմհէն ասՃնաս ԹաՀ՛իՃէ-լէբէ կիասէբնմ՛ ասէասԹ։ 7 – Վ.է օբա-սասն չզբզաս՛ Ալլահաս ի՛ասզազբասբբ էասէն Ցասւսւասս նասմ՛ զիբբ զիմմէհէն խասՃէ-սինէ կէլասի. օլ խասՃէ սիհասզօզաս միւԹԹասբբլ խսի։ 8 – Վ.է սիհասզօզ բէ՛իսի Սբիֆասաս զիւՃբիւն էՀլ ի՛ պէչԹի Լլէասզազ իմհան էԹմէսի. Կասհնիասզբ-լասբասն ասաբլի չօգ զիմմէլէբ ի՛չնասիս իմհան էասէրէբ վէսՖիՀնզ օլաւնասզլասբ։ 9 – Վ.է Ի՛ասզազ կէՃէ բիւ՛յասաս Ֆօզա-սաս՛ Փօբգմս, լասբնի սեգյլէ վէ սիւ-զիւԹ էԹմէՀ. 10 – Ջիրա պէն սէՃնի Լլէ իմ՛. զիբբ զիմմէհ ասաբլի բէՃՃիՀասէ էԹմէՀբ ի՛չնասիս ասաՃնաս հէւասեաՀ էԹմէ-յէՀՃէբ սիբբ, չիւնզի զաս չէՀբասե սէ-նիմ՛ չօգ գասվմմ՛ վասբ՛ ասէսի։ 11 – Վ.է ասբասյասբբնասաս Ալլահըն քէլասմիզբ Ի՛ա՛յիմ էասէրէբ, զիբբ սէնէ վէ ասնլէբ ասյ իգասմէՃ էՀյէսսի։

12 – Վ.է Ֆասվիսն Ա՛զգյիսս վասյնի-լէբէն, ևէՀաասիլէբ զիւՃբիւն Ֆօ-զասբն ՛ասյէյհինի գասվգասզ՛ ասնբ մնՀ-քէՀյէ ՃճւմՀէլէ. 13 – Ֆօզ. զիմհէ չէ-բի՛ասնբնի իւյզասմբ վէՃՀէլէ Ալլահա ի-

Digitized by Google

պատեի էթմէլէ առաէմլէրի թէշվիգ էախյօր՝ ասէասլէր։ 14 – Վէ Գօդոս ազդլէնը աչմագ խազրէ խգէն, Գաղիոն նէհսուտլէրէ՝ էյ նէհսուտլէր, էկէր մե՛նէլ պէր հագդագըլըգդ, եաթաղ պէր ֆէնա իշ օլաս խոթ, ախզէ հագդ խազրէ թէնտամլիւ էաէր խոմ։ 15 – Ամմա մե՛նէլ ասօզ եաս իսլէնը եաս չէրի'սթընըզա աման'էր խոչ, ախզ քէնոնինդա կէօրունէսզ։ գէրաս պէն պաս չէյլէրէ հագդիմ օլմագ խաթէտմէ՛ ասէյէրէք, 16 – Անէլէրի մահչէմէտէն Թաղաս էյլէսոն։ 17 – Օլ վագդըթ ճիւմլէ նաունանէլէր սթնաղօզ բե'խոթ Սաթնենէսոթ Թաւթաւազ մահչէմէնին էօնիւնասէ ասէյէրլէր խոթ. Գաղիոն խոչ պաս չէյլէրին հի՛ պէրինի վազիճէ էտինմէսոն։

18 – Գօդոս ասախ խայլը վագդըթ ասաՀա էյլէնիդ՝ պէրասաէրլէր իւլ վէասա' էաէրէք ՆէզԷր օլաԳԸԸ ճիՀէթլէ կենչքասաս պաչչնը Թաաչ էթոխքասէն ասիրա, Գրիսկիդաս վէ Ակիւլաս քէնոսոթի իւլ պէքասպէր օլաՐասդ, պաչհրէն Սիւբիայա 'ազիմէր էյլէսոն։ 19 – Վէ Եվհասաս վասաԼ օլաՐդասաս, անէլէրի օքասաս պաչգագը, քէնոսոթի ասոնի սիՆազօզա կէրիդ՝ նէհսուտլէր իւլ տիւաչհէսէ էթոխ։ 20 – Վէ Եասինայրքնասաս պէր միւասաէթ ասաՀա տէքա էթմէսինի բէՃաս էթոխլէր խոչ ասէ, քասդի օլմայըդդ։ 21 – [Անճագդ՝ կէլէճէք պաչդասդը մնԼթագաս նՐսասաղէ մնսէ էթմէլի իսո՛.] ասմինս Ակաչնը իդասաէթկյլէ երինէ սիդ ասճօաէրիմ՝ ասէյէրէք, անէլէր իւլ վէասա' էաէդդ նէհսուտլէրն պաչհրէն չէզասը։ 22 – Վէ Գաչսէրկյէյէ վասաԼ օլաՐդասաս, նէսասաղէ չէգէԼդ քէւկասէյի ասԼասմլասաՐգասան ասօյրա' Անթագքիայա էնասի։ 23 – Վէ պէր միւասաէթ տէքա էթոխքասէն ասօյրա, չէՐէԼդ Գաղասիսա էյլէսէթի իւլ Փանէգհասը սաԼաս իւլ ասօլաչղասագ, ճիւմլէ չսակէրսլէրէ Թագվէյէթի վէրիր խոչ։

24 – Վէ էհլ ի քէւսմ՝ վէ քիթագլասաս ասհիր Ապղաս խոմինսէ 'սն ասաԼ Խաքէնսէրէյէւի պէր ՆէհսուԳի Եվհասաս կէւսի։ 25 – Գաս ասսէմ Ըասգպէն Թաւրիգինսէ Թա'լիմ օլաՐնմշ վէ բասհճաս գասյէրէւի օլմասլյէ, Ճիւասաս միւՀԷ'ասլէգ չէյլէրի սէգյլէվհով ասԳգագըւի Թա'լիմ էաէր խոմ. Ֆագաճ եաւլէնշգ Ճովհանհէսին վասՖիգինի պէյէր խոչ։ 26 – Վէ սինաղօզաս ճէասլէրէԼի սէգյլէմէյէ պաչչլասգլէնասաս, Ակիւլաս իւլէ Գրիսկիդաս ասոնի սնը խչիրմէլէրէյլէ եսինլասրնասաս ալլասդ՝ Ակասհրէն Թասրիգինի սնհաս ասաՀա գէյասոթ պէչյհն էթոխլէր։ 27 – Մէրգասմ՝ Ակբասյասաս կէւմէյի միւասաս էթմէՀէւ, պէրասաէրլէրէ ՆՐս նէհսգ վէրէրէք, չսակէրսլէրէ սնը գասգասվ էթմէլէրի խասւասաՀնասաս եասգաչլասդ. օ ասոսնի վասաղ օլասղգասաս՝ 'ինայէթլէ խմհն էսինլէրէ չօգ եասրասդ էյլէսոթ։ 28 – Չէրաս քիթասլասրասան Ճիւասաս Գրիսասաս խասյինի պէյհն էաէրէք, Նէհսուտլէրէ 'սլէնէն վէ էքիասն խաքեաթ էաէր խոթ։

ՊԱԳ 19

Վէ Ապղաս Կարինթասաս էքէն Գօդոս էօգասրը սէմէլէրի սօլաչղասգ Ըփեասաս կէւնդ՝ պէր գասչ չսակէրս պասլդասաս ասլէրէ. 2 – Իհնէն էթոխյինդասէ Իասհ իւլ Գասասաս 'նա'իլ օլասրնչ մը' ասէսո. անլէր ասոսնի սհնո' Իասհ իւլ Գասասս մէվճասս խոյհնի պէյէ իշիճմէտոխք' ասէսոլէր։ 3 – Ասոսնի սէյէրէ՝ էգյէ խոչ նէյէ վասֆիթզ օլաՐնսրնըԼ՝ ասէսոքասէ, անլէր՝ Ճովհաննասնի վասֆիթզինէ՝ ասէմէլէրի խզէրինէ, 4 – Գօդոս՝ Ճովհաննէս գասվմա, Գէնասէն սօղրաս կէւէնէ, հասոի Ճիասաս Գրիսասաս խասն էսինոխ՝ ասէյէրէք, Թէվազ վասֆիթզիյէ ասֆիթզ էյլէսէթ՝ ասէսո։ 5 – Անլէր ասոսնի պասնաս իշիճասքասե Իասպղ Ճիասաս խասմինէ վասֆիթզ օլասնասրլասր. 6 – Վէ Գօդոս խազրէլէրինէ էյլէրինի գօսղգասաս, Իասհ իւլ Գասասս անլէր խազրինէ կէւմէքէյէ լհասնյլասր Թէքէլյմա՛ էաէրէք իյհասնյէ ակզյլէրլէր խոթ։ 7 – Վէ ճիւմլէսի Թասրիգինէ օն խքի ասաէմ խոթ։ 8 – Վէ սինաղօզաս կէրիդ՝ խ՛ զմյ միւասաէթ միւէքէսէթ Ոասլյհս միքէ'սլէգ չէյլէրէսնէ ճէասլէրասնէ պաչհս էաէրէք, ասաէմլէրի իյզամ էաէր խոթ։ 9 – Վէ պա'զր քիմնէլէր'ինասաս վէ միասխյէֆէթ էաէրէք, խասյգէն հասզասրըսնասս պաս Բասրիգ Տասգգէնասս քօԹիս ակյլէսէքէլէրինասէ, անլէրասէն չէքիլասի, վէ չսակէրսլէրի սյլէրսրդ՝ հէր կէս Տիւասնի Ճասմ' պէր քիմնէնին միասրէակինասէ միւասահէսէ էաէր խոթ։ 10 – Գաս ասոսնի իքի սէնէ ասէմամ էքմէքէյէ, Ասհասաս իգասաճէթ էաէնէլէրինի քասճֆէֆսի, էէրքէք նէհսուտլէր, կէ-

Digitized by Google

քեք Եուանհիլեր, Բապպէն քէլամները խլեմեիլեր։ 11 – Վէ Ալլահ Պողոսը ելիյլե ֆէվգ էլ 'աատե մու'ճիզեներ ֆեզա էտեր խոր։ 12 – Շեզյլե քի ան'ան ճէաեմիաեն խաթալարա մենուիլեր, եաճաօա փէշիմանլար կէօթիւրիւլմեքլե, ան'ներ մուրազլարընաճա չիֆա պուլմա՝ չէրեր բուհլար ատախ չզգար խոր։

13 – Վէ ատլաշմագտա օլան էֆաճեր նէհուսիլէրտեն պա'զըլարը չէրեր բուհլու քիմսէլեր իւզերինե Բապպ Ցիսուսըն իսմինի օգուտլաղա ճէաապէթ էտիպ՝ Պողոսըն վա'զ էթտիկյի Ցիսուս իլե իւզերինիզե գաօեմ օգուտըզդ՝ տերլեր խոր։ 14 – Վէ պուճաս էտեհնելեր պաշ քեհնին Սկեւա ճամընտա պիր Եհուտինին եէտի օղլու խոր։ 15 – Վէ օլ չերիր բուհ ճէվապպեն Ցիսուսաը թանըդըմ, Պողոսը ատա պիլիրիմ, լաքին սիզ քիմլե՞ը սինիզ՝ տէտի։ 16 – Վէ չերիր բուհլու ատամ անլեր իւզերինե ոչչոպսլըզ՝ անլերե թէճաւլութ ետերէգ գալիպ կէլմէհյլե, օլ խաճեատեն չըփլագ վե եարալը օլարագ ֆիքրաթ էթտիլեր։ 17 – Պու ատախ Եվեատաա իգամէթ էտեն ճիւմլե նէհճատիլեր իլե Եուհաննիլերե մա'լիւմ օլուպ ճիւմլեհինե գօրգու տիւշմէքլե՝ Բապպ Ցիսուսըն իսմի թա'զիմ օլուճուրը խոր։ 18 – Վէ իման էթմիշ օլան Նիչե քիմսելեր կելիպ՝ 'ամէլլերինի ի'թիրաֆլե հնքեպտյե էտերլեր խոր։ 19 – Վե սհիրպագլըգ էտենլերտեն չօգ քիմսելեր քիթապալարընը թօփլույուպ վե ճիւմլեհինեն էօնհնտե եապգա՝ անլերին պաշհաարընը հիսապ էթտիքտաե, էլլի պիճ փեբհեմ կիւմիւշ պուլարլար։ 20 – Պու մինվալ իւզրե Բապպէն քէլամը զիյաատսիյլե թէբագգի էտիպ գաւվէթլենիր խոր։

21 – Վէ պու չէյլեր թէմամ օլորգտաա, Պողոս Մակեդոնիա իլե Աքայիայը ապօշդոդգան ապկոս Երուսաղէմ 'ազիմէթ էթմէյի բուլնտաա թաատիմ էտերլեք՝ Օրայա վարտգտան ապկոս Րօմայը տատիի կէօրմէլիյիմ՝ տէտի։ 22 – Վէ քէնտինե խրատնէթ էտենլերտեն իբի քիչի, եա'նի Տիմոթէոս իլե Երաաստոսը Մակեդոնիայա իրսալ էտիպ՝ քէնտինի պիր միատտէթ Ասիատտա մէքա էթտի։

23 – Վէ օլ եամատ պու թաբրիգ խաատաըներտա խայը վէվէյէ օլտաւ։ 24 – Ջիրա Դեմետրիաս իսմինատ պիր գաւյատճը, կիւմիշտեն Ագատեմիա ֆաթրնաըն հէյգէլ բեամլերինի եաֆմագլե հէյլ ե ան'ան թայլե քեաբ էթտիրեր խոր։ 25 – Մէրգաւմ անլեր իլե պու միսիլլե չէյլերի եատիաղլարը ճէմ' էտիպ՝ 'Էյ ատեմլեր, պիզիմմ ատերվէթմիզ պաս ան'ան օլարդընը պիլիբտինիզ։ 26 – Վէ պաս Պողոսըն էլ իլե եաֆբերան էտհնե իլահ տէյիբե տեր՝ տէյերէք, եալընըզ Եվեատաա տէյիլ, տամմա չէման պիթթէյե Ագատաա պիր չոգ խալգը իգնա՝ էտերէք, իպլալ էթտիյինի կէօրիւպ իշհեյբաըզդ։ 27 – Վէ եալընըզ պաս էաճաֆբմըզ հագաբէթէ տիւչար օլմագ թէհլիքէսինտե օլմայըպ, ան'ճագ իլհահ ը 'ազիմե օլան Ագատեմիան հէյքեպլի տապի հիչ ի'թիպաար օլաճաղ' պիթթէյե Ագիա իլե տիճնեատըն մա'պաուեսի պաւլուճանըն 'ազամէթի տապի մահվ էտիլէճէք տիր' տէտի։ 28 – Վէ պուճաս իշհիթաքլէրինեե' փէբ զազաղ օլարագ՝ Եվեատաըլլարըն Ագատեմիան պէօյիւք տիր' տէյիս պաղրէշտըլար։ 29 – Պիլթիւն շեհր տապի տաղտաշաս իլե տօլտաս, վե Պօղոսըն եօլճաս չտաղ օլան Մակեդոնիալը Գայոս իլե Ագրիստարքոսը գաբիպ' ճիւմլեհի պիրտեն օէյը եէրինէ գօշըրլար։ 30 – Վէ Պօղոս խալգըն տտրաբնա կիրմէք խաթետի խսե տե, շակիրտլեր անը պէզգինտյուրլար։ 31 – Հէմ տապի Ագիա բէ'իսլէրինեն պա'զըլարը տօճալտաըը օլարդը ճիւհէթլե ան'ա խաթէր կէօնտերիաե' տէյր եէրինէ քէնտինինի կէօթերմէմէհինի բէճաս էթտիլեր։ 32 – Իմոի ճիւհնտե գաբրմագտըրլ օլուպ' էքսէրիսի նէ սեպեպտեն տօղրու ճէմ' օլորգտյուրլար պիլմէյէրէք, քիմի պունու վե քիմի չունու պաղրըրը խոր։ 33 – Վէ եէհուտիլերին սէվգ էթտիքլերի Ալէքսանդրաը խալգըն տտրաբնատան իլերի սիւրթիլեր։ Ալէքսանդրաա տապի ելիլե իշարէթ էտիպ' ճիւհնտեա ճէվապպ վէրմէք իսթէտի խսե տե, 34 – Եէհուտի օլորգընը անլատդգըրընտա, ճիւմլեհի պիր ավազէ' Եվեատաըլլարըն Ագատեմիան պէզգիւք տիր' տէյիս իբի ատա' գաատը պաղրէշտըլար։ 35 – Ամմա չհիրն քէտիթ խալգը թէգգին էտիդ' Էյ Եվեատաը ատէմլեր, Հաճնակ ատե՞ վար տըր քի Եվեատաըլլար չէհրինին իլհհ ը 'ազիմէ օլան Ագատեմիան վե Դիաս թաատիքե-

Digitized by Google

ասան Նաամիլ օլսան ասահմին հհյ քել խըսամէթ ֆիսի օլտըղընը պիլմէյէ։ 36 – Խմեի պուռնլար ի'ֆի իլտալ գաստալ եէթմեզ չէյլէր օլմըղլէ, սեւ քիւնէհի իւզրե օլուռալ՝ թէտպիրսիզ հարէքէթի եէթմէհնիզ լազըմ՝ տըր։ 37 – Ջիրա պուռ ասահմլերի կեթիրտիհիզ, ամմա հհյքել ասյուռճըլար, եաքօտ իւսհըմդզա քիւֆր էտիճիլեր տէյիւլլեր տիր։ 38 – Վէ՚լ Հասըլ՝ հհկեր Դեմէտոքիոս վե անըն իւլե պէրտագեր պուռնուսան եհլ ի ակե'ատըն պիր քիմսե իւլե պիր տա'վսյոլը վար իսէ, մահհաքեմէ կհնէլերի օլուռյօր, Հաքիմլեր տահի վար տըր։ պիրի պիրի իւլե մահքաֆա'ա օլսունլար։ 39 – Վէ եհկեր մահքունդզ պահշա մահատահլերե տա'իր իսէ, ճեմ՚իհյլեի ի մեշքա՚էտե ֆասլ օլուռնուր։ 40 – Ջիրա պուռ կհնդի վազը՚ատահն տօլույը իհթիխսալ թէօհմէհյլե մհմէթէհմի պուռնունմագ թէհյլիքեահնեե իվ. չհնդի պուռ գասրը չեզլըզ իչհն պէչհան էտե պիլէճէք ռեպէկհմիվ հօզ տըր՝ տէտի։ Վէ պունուռ սեզյլէտիքտեհն ասկըռա՝ ճեմա'ահրը տահղլի տը։

ՊԱՊ 20

Վէ վեյվելե տաքին օլտըգտահն ասկըռա՝ Պօղոս, չահկհթալէքի չադըրըպ վե նաահհմահի վերիպ՝ վե տահ էտերէք Մահկեդոնիայա կհճմէք իւզրե չըգտը։ 2 – Վե օ սեմթլերի տօլաշըպ՝ ահներէ չօգ քելամլե նաասկհմահի վերտիքտեհն ասկըռա, Եաունահնիճահնա կելտի։ 3 – Վէ իւչ այ մէքտ եֆտիքտեհն ասկըռա, տեհնիզտեհն Սիւրիայա կեչէ ճէքի տըբտահ տա, եէ հնուտիլեր ահրն 'ահլէյհնիե պիր հհլե թէտրիպիպ եֆթեվելերիյլե, Մահկեդոնիա իւլերինտեհն 'ահվահեթ եֆթմէյէ գաբաբ վերտի։ 4 – Վէ Բեռբիայը Պիռոս օղլու Սոպատրոս վե Սեքոնդեյլերտեհն Արիստարքոս իլե Սեկոնդոս վե Դեռբեյլի Գայիոս վե Տիմոթեոս վե Ասիայը Տիւքիկոս իլե Տրոֆիմոս Ասիայա գաստաբ ահնա եօլտաշ օլտըլար։ 5 – Պունլար իլերի կհտիպ՝ պիղի Տրովադասա պէբլեհտիլեր։ 6 – Պիզ տահի ֆեհթիր կհնդիլերինտեհն ասկըռա, Փիլիպպէտեհն պահհրհն չըգըպ պէշ կհնդեհ հհնդահրընա Տրովադասյա վարըպ՝ օրսահտա եէտի կհնդե էյլհնտիքտ։

7 – Վէ Հաֆթհնահնըն պիրինճի կհնդեհ, եէմհք փառեհեմհչ ճեմ՚ օլտըղընմըդտահ, Պօղոս էրթեհտի կհնդե կհտեճէք օլմահղհճ, ահնհէրե վա'ղ էտերհք, քեհամը կհճէ եարըսընտահհք ռազաթտը։ 8 – Վհ օ ճեմ՚՚ օլտըղընմըդ ֆեվգահդի օտահտահ փհք չօգ գահնտիսհեր վար իտի։ 9 – Վհ Եահհքոս իսմինտեհ պիր նհվճիվահն փհնճհերհետ օթռաբահգ՝ տերին ահյդհյա տահմըշ իտի. վհ Պօղոս վա'զընը ռազահթտըղընտահ տահնըն ահյդհտահը զահհեպ եթմհքհն, իհչհնճհ Թռաբահգտահնըն աշտաղը տհրհչահգ՝ էօհհ օլարահգ գահտըրըրլար։ 10 – Պօղոս տահի էնհպ՝ իհզերինհե ահհշահհ, վհ ահնա տահրըհղ՝ 'վհլվհհե եթմհքհնիզ, զիքրա ճահնը տհերահնհնհ տհիր՝ տէտի։ 11 – Վհ եհհե Եօգահրը չըգըղ՝ հբահհ փահրհեհչհերհք եհտի, վհ տհհերը վահգիրհնա տհչհնի չօգ քհլամ՝ եթհտիքտհեն ասկըռա՝ պէզյլէճ չըգահը։ 12 – Վհ օ նհվճիվահնը ահաղ կեթիրիպ՝ զհյահտհահյլհ տիվեեհեյլհ օլարըռա։ 13 – Պիզ ահահի կեմհյհ պիներհք՝ Պօղոսը Աահնտոսն ահյմագ իւզրհ օրահյա կհնտիքտ, զիքրա քհհնտհսի եահյան կհտճեհյինտեհն՝ պէզյլէ բահմըռլահմըշ իտի։ 14 – Վհ Աահնտոս պիզհ միւսագաթթ եթտիքտհ տահը կեմհյհ ահլըպ՝ Միտիլհյհ կելտիքհ։ 15 – Վհ օրահտահն ահշըռըպ էրթեհտի կհնդե Սագըզ ահահտահրընը գահրշըճահա եեթհշտիքհ, վհ ահահա երթեհտի կհնդե Սահմոահա վահռըլ օլարահգ, [Տրոգիլհնհահա կեճէկհտիքհ,] վհ էրթեհտի կհնդե Մհլհտոահս կելտիքհ։ 16 – Զհրա Պօղոս Պհնտեկոստե կհնդհնհ միւմքհնհ իսե Երուսաղհմտե պուռնհմագ իւզրե 'ահճհլե էյլհսկհյհհտեհն, Աֆհսահոս վահգըթթ կեչհրմհմհք իչհն, Եֆհեսոսըն էահնհհտեհն պահհրհն կեչհմհք գահռըր վերմհշ իտի։ 17 – Վհ Մհլհտոահստահն Եֆհեսոսահ խահհբ կեօհահերհպ՝ քհլհսհհնհն իսթհխյահլահրընը տահ'վհթ էյլհտի։ 18 – Վհ եահնընահ կելտիքհլհրհնտեհ, ահնլհրե ահտտի քի՝ Աահյահ կելտիքհմհնհ իւլ կհնհնհահեհն պէրեե պհրհթհն վահերթ նահռյ սհզհն իւլե պուռնհնահչ՝ քհմճհլ ը թեվահզա՚, 19 – Վհ չօգ կեօզ եահշհռյըրհլե վե եհհհտահհլհրհն հհլհչհրհնհեհն տօլույը պահնահ վահգը՚ օլահն թեեճրհպհչհրհլե Իահտահպահ խըռամհթ եթտիխհմհ, 20 – Վհ կերհք եհհհտահհլհրե վհ կերհք Եահնահնհլհրե՝ Ահյահա օլահն թեվահե վհ Իահպըռըմհզ 8հտահա Քրհհտահտահա օլահն իհմահն Հահգգընտահա չհհահտհթ եահտերհք, 21 – Ճահ'իտհեի շհյ-

Digitized by Google

էբեռեն սիզէ խռռէը վէբիով՝ 'ալէնէն վէ խանէ պէ խանէ սիզի թա'լիմ էէթ-մէքաէն ռալա չէքինմէռկիլիի քէնռինիզ պիլիրմինիզ։ 22 – Վէ չիմռի իշ-թէ պէն բաՀսնա պառլը օլառագ, ե-բառաղէմ կիռիկյօրրմ', վէ օրառա պաշըրմա կելէճէք չէլլէրի պիլէմ. 23 – Ֆռագաի Ռաւ իւլ Փաւառա Հէր չէՀրառ պառնա չէՀռաթէի էռիով՝ Սէնի ղլէնռալէր վէ մաւզայագալար պէբզէլյօր՝ առկիւ պռւյռէրր։ 24 – Լաքին Հիչ պիրինի սայմառմ', Ճառնըզ առաի քէռառիմ գբյմէԹլի թռւԹմառմ. Թա քի աէֆէրիի վէ Ալլահրն 'ինայէթինին պէշարէթինէ չէՀռաթէ էէմէք իչին Ռապագ Ցիռառառան ալառզրմ' խրռմե-Թի մհաբրէթլէ էէմառմ էռէչիմ'։ 25 – Վէ չիմռի իշթէ սիզ քի, պէն առրանըզառա մէլէքիւթ Ո՞ւՀր վա'զ էռէբէք առալչառբմ', Հիչ պիրինիզ էիւ-զիւմիւ առԹբգ կէօբմէչէճկինիզի պիլիրիմ'։ 26 – Գռւ է՛ճռէն պէն ճիւմ-լէնին գառնռառան պէրի օլառզրմա սի-զէ պռւ կիւն չէՀռաթէի էռէբիմ'։ 27 – Զիրա սիզ Ալլահրն պիւԹիւն իրռատ-Թինի խռագէը վէբմէքռաէն չէքինմէռառիմ'։ 28 – Իմռի քէնռինիզէ, վէ Ալլահրն քէնռառի գառնըզլէ ռառԹրզը քի-լիսէռինի կիւմԹէբ իչիւն, Ռաւ իւլ Գռւռառան սիզի իւզէբինէ Նազրզ Թա'-Թինի էչլէռտինի պիւԹիւն սիւռբիչլէ մռւ-գռչչէռ օլռւնբզ։ 29 – Զիրա պէն պի-լիրիմ' քի' պէն ռռզբլբզառան ռօնրառ, ռառրառնբզառ ագղրն գռւբռլռար կիրինդ' սիւ-բիւչիւ էռիրկէմչէկճէ առիր։ 30 – Վէ քէնռառի ռառրառնբզառան ռռռառի, չռկիրռա-լէրրի քէնռառի ռրգռալռառբ ռբբռա չէքմէքբ իչինէ Փռռառռ չէկյէբ սէզյլէկէն ռռռէմ-լէբ զռւՀռւբ էռէ՛ճէքբ առիր։ 31 – Գռւ է՛ճլռէն ռւչառնբգ ռռւբռռռնբզ. վէ իւչ ռէնէ կէ՛ճէ կիւռռառիւզ Հէբ պիրինդիզէ կէօզ Հռւշբլէ Նռռռի՛նճ վէբմէքռաէն Փէբառռառի էէթմէչիմի ռռէբ խռռբբր էռռինիզ։ 32 – Վէ չիմռի, [էչ պիբռա-ռռէբլէբ.] սիզի Ալլահռա վէ ռռՀրն 'ինռա-չէթինին քէլռռմընռա բռռռռրլռբբմ', օլ քի, սիզի պինռա էռիով՝ ճիւմլէ մռւ-գռռառռէչռլէբ իւէ պ՛ըբռռպէբ սիզէ միբռռռ վէբմէչէ գռռառիբ ռռբբ։ 33 – Հէչ պիբ չիմռէնին կիւմիչլիռռռ Հռռ ռլիթռռՀբ-Նռռ Հռռ էռվռպբնռռ Թռռմա' էէթմէռմի'։ 34 – Բէնռռի իչԹէիչռռճռիԹբմռռ վէ պէ-Նիմ' իւէ պէբռռպէբ օլռՆլռբռռ պռւ էլլէ-բէն խբռռմէք էէթռիչինէբ քէնռինիզէ պիլիրռռրնիզ։ 35 – Պէօյլէ էռմէք վէբիով՝ զա'իֆլէբէէ իմռռռռռ էէթմէք, վէ Ի'ռռպ Ցիռռռռբն' Վ.էբմէք ռլմռգռռռռն գիյռռռ միռպռրէք ռռբբ՝ ռռէռռյի քէլռռմբզ ռռբբ խռռիբբբ էէթմէքբ կէբէք իռռիչինի ռիզէ Հէբ վէճճյէ կէռռմի էբռռմի'։ 36 – Վէ պռռ չէյլէբի ռէզյլէռէքռաէն ռռէզբռ' ռռիզ չէօքիւռռ ճիւռլէռի իլէ պէբռռպէբ ռռռ'ռռ էլլէռռի։ 37 – Վէ ճիւռլէռինռ ռռէն պիբ չօգ ռռզլռռբշ վռռգբ' օլռռռռ, վէ Գիօզռռբն պզինրնռռ ռռռբբլբզ ռռնբ էօփռռիւլէբ։ 38 – Վէ խռռռռռռռ ռնբռ-գիւմիւ ռռբԹբգ կէօբմէչէճէքռռինիզ' ռռ-ռռիչի ռէօզռռէն ռռօլռյբ գէյռռռռէռիլէ միւքէռռռէբ օլռբլռբբ. պռռ'ռռէՀռռ ռռնբ կէռմիչէ գռռռռռբ Թէչլէի' էէթռռիլէբ։

ԳԱՊ 21

Վ.է պիզ ռռնլէբռռէն ռպբբլռբգռռռռն ռօզբռռ ռռչբլբզ' ռռօգբռռ Գօռ ռռռռռռքռռռ, վէ էբԹ էռի գիւռ Ի'օռռռռ ռռռռիռ Պռռռռռբզռռ կէլռռքբ։ 2 – Վէ փիւռնիգէչէ գիռռճէՀբ պիբ կէմի պռւլ-մռռղէ, պէռնիզ ռռչբլբզգ։ 3 – Վէ Գբզ-բբռռ կէօբիռնիւզ, ռռնբ ռօլռռռ պբռգռռ-բռգ, Սիւբիռռ Թռռռռիքբռռ կիռռիզ' կէ-մի էիւքիւնիւռ Տիւբռռռռռռ պօշլռռռ-ճռգ օլռբղրնռռռռ, օբռռյռռ չբգռռբգ։ 4 – Վէ չռկիբռռլէբի պռւլռռռ' օբռռռռռ ռէռռի կիռն գռռռռբգ. պռռնլռբբ ռռռռիռ Իռռնբզռ վռռբՀռռբլէ Գզղռռռռ' Եբռռռռռռռռէմէ չբգռմռ' ռռէբլէբ խռռ։ 5 – Գզղ իռռ օլ կիռռնլէբի կէչէբռռիքռռռնբ ռօզբռռ, չբգբռգ եօլռռ բէվռռն օլռբղրմբզռռռռ, ճիւմլէռի գռռբլբռբ վէ չօճռռգլռբ իլէ պէբռռպէբ չէՀբրիռ ռռբշռռբբռռռռ ռռէչիռ գզղ պիբռռ թ էչէի' էռիով՝ ռռէնիգ ռռռՀիքիռռռէ ռռիզ չէօքէբէք ռռռ'ռռ էլլէռռբբ։ 6 – Վէ պիբի պիբիռռիգ իլէ վէռռռ' էէթռռքբ-ռռէն ռօզբռռ' պիգ կէմիչէ պինռռքբ, ռռռ-լէբ ռռէ քէնռռի մնռՀռռլէբիռռէ 'ռռվռէթբ էէթռռիլէբ։ 7 – Վէ պիգ ռռէնիգ ռէՁէ-բբռռն Թէէքմիլ է՛ռէրէք, Տիւբռռռռռռ Պռռռգէմռռյիռռէ վռռռբլ օլռբղրմբզռռռռ, պիբռռռէրլէբռի ռէլռռմռռյբռռ պիբ կիւռ ռռնլէբռռն էռռնլռբբռռռռ գռռլռբբգ։ 8 – Վէ պիգ էբԹէռռ կիւռ չբգբռգ' Գռռռէ-բիչէչէ կէլռռքբ. վէ էէռռիէբռռռէ օլռռռ միռպէչշիբ Փիլիգպռռռռն խռռՀռռիռռէ կի-բիռգ' է՛ռռՆրռռռռ գռռլռբբգ։ 9 – Պռռռռռռ ռռռռռռ իչչռռմլէ ռէզյլէչէն ռռէռբբ պռռ-քբբէ գբզբբ վռռբ խռռ։ 10 – Վէ պիգ օ-բռռռռռռ խռռյբ ռռռբբբ ռէՁբ էռէբ էքէռռ,

Digitized by Google

Նէհուտիյէտէն Ադաբաս խմինաէ պիը փէլղամպէը էնիթ, 11 – Եանիմըղըա կելտի, վէ Պողազըն գուշաղընը ալըպ քէնտի էլլէրի իլէ ապագլաբընը պաղլապարագ՝ Պու գուշաղըն ատիկի օլան ատամի նէհուտիլէր նըսափաղէմնէ պէղալէ պաղապըպ Թա'իֆէլէր էլինէ Թէսալիա էտէ ճէքլէր՝ տէյիս Լուհ իլ Գուսաս պուլըպըր՝ ատաի։ 12 – Վէ պու չէյլերի իչինիտիլիպտէ, պիզ վէ ֆէրիլիլեր նըսուտաղէմնէ անընն չգանմամընընը րէ ճա էլլէտիք։ 13 – Մանիս Պողոս ճէվապէն՝ Աղապըպ գալպիմի գըրապագ նէ՞ էտիյօրընընը. զիրա պէն նըսուտաղէմնէ նալընըզ պաղլանմապաղ տէյիլ, ամմա Ըապպ Յիսուսընը իտի իչինն էօլմէյէ տաֆի Հապըր իտ՝ տէ՛ֆ։ 14 – Վէ քէնտոսի գանմապաղընըզապա, պիզ՝ Ըապպընը միւրապը օլսուն՝ ըտէյէրէք սիւքիւր էճտիր։

15 – Վէ պու կիւնլերտէն սօնրա Հապղրէյնապ՝ նըսուտաղմէ չըգապը։ 16 – Վէ Գայաերիչէտէն պա'զը շակիրտլեր պիզիմ իլէ պէրապեր կելիպ՝ ալվ նահընտա միւտաֆիր օլաճաղըմըզ Մնապան նամ էապի շակիրտ վէ Գէպրըպը պիր ատէմ կէօճիւրտիւլէր։

17 – Վէ նըսուտաղմէ վաղը օլապըմըզպատա, պիրապաէրլէր պիզի մէսերըճէլէ գապալ էճտիլեր։ 18 – Վէ էրճէսի կիւն Պողոս պիզիմ իլէ պէրապեր Յակոբոսըն եանընա կիճտի. Հէփ իհթիչլապը տաֆի Հապըր խոսիր։ 19 – Վէ անդերէ սէկապ վէրտիքտէն սօնրա, քէնտի խըտմէթի վապէճապը չէ Ապասըն Թա'իֆէլէր ապրապընտա Թճրա էճտիչի էչլերի պիրէր պիրէր Հիքայէտ էլլէտի։ 20 – Անդեր տաֆի Հշէմտիքլերինտէ, Ապասհա Համամ էտիպ՝ անա ատիլէր քի՛ Էյ պիրատեր, իմանատ կելմիշ օլան նէ՛ գաստար պինի նէհուտիլէր մէվճուտ օլապընընը կէօբիչօրսըն. Ճիւմլէտի տէ չէրի'տէրն պապրէթինի չէքէրլեր։ 21 – Լաքին ատէնէն Հագդընտա իչինտիլէր տիր քի, ատէն Թա'իֆէլերին ապրապընտա օլան Ճիւմլե նէհուտիլէրէ՛ Էվլապընզը խիթտան էլլէմէյինիզ, վէ այինլեր իւզրէ Հարէքէթ էճմիյինիզ՝ տէյէրէք, Մովսէտանէ խրիհտապա էճմէլէրինի Թա'լիմ էտէբոնէ։ 22 – Իմոհ նամ՛ապլ օլապճագ. ատէնէն կելտիյինի իչինտէ ճէքլէբինտէն էլղէֆիճէ խապղ ճէմ՛ օլապճագապը։ 23 – Պու էճլտէն սանա շնա ատչէճիյիմիզի խճրա էլլէ. Էապընըզապա նէզրէ օլան ատօբէի ատամ վապ։ 24 – Պու ատէնիլերի ապլէպ՝ անլեր իլէ պէրապեր քէնտինէի Թա'իֆէր էապէրէք, պապլապընըզը Թրապ էճմէլէրի իչինտ մապրաֆիպընըզը կէօբ. Ճիւմլէտի տաֆի ատէնէն Հագդընտա իչինտիլէրէի շէյլերինն ապապը օլմայընպ՝ քէնտինի տաֆի չէրի'տէրը Տրքի էրճէպ էապէրէք Հապրէքէթ էճտիչինի անկապապճագլապ։ 25 – Ամմա խմանապա կելմիշ Թա'իֆէլեր խապտապընտա, պիզ մէքճատ կէնտապերէք պէպլէ պիր շէյ Տրքի էճմէչէպ՝ անճագ փապԹգապըպանլարընտան վէ գանտան վէ պօղապլմըշ նէնէնէն վէ զինատան ԹճԹինապ էճմէլէրինի միհապատիպ կէօբատ։ 26 – 0 զմանն Պողոս օլ ատէմլերէի ապլէպ՝ երէՖեսի կիւն անլեր իլէ պէրապեր Թապճիր օլապընտգատան սօնրա, պունլարըն հեր պիրի իչինն գապպան Թագտիմ օլապճաճպը վագԹատէյինի Թապճիր կիճէչերինին հզմիպլեր խապեր վէրերէք հէպլէչէլ կիրտի։

27 – Վէ օլ եէսի կիւն խիճամ պապլմագ իւզրէ խքէն, Աֆսապը նէհուտիլէր անը հէպլէպտ կէօրմէքլէ, պիԹիւն խապղը Թապճիր էապէպ՝ իւղերինէ էլ ապագատապագ, 28 – Էյ րիճալ ը Իսրայէլ, Հապրատ էապիդ. հէր նէբատ գապմ վէ չէրի'աֆ վէ պու մինհանլին 'ապէյհինատ ճճմէչէյ Թա'լիմ էտէն ատէմ պու տըր. ՀապԹա հէպլէչլին իչինէ պիլէ նըսանիլեր կէճիրիպ, պու մուգատատա մինհալի Նապափը էյլէտի՝ ապյիւ պապղրըրլար խոտ։ 29 – (Զիրա պունատան եվվել շէհրտտ անընն իլէ պէրապեր նճփատալը Տրտփմինը կէօրմիյօրլար օլմայընրլէ, Պողոս անը հէպլէչլին իչինէ կէճիրպատ զանտն էճմէչէպ։) 30 – Վէ պիԹիւն շէհր Թահրիկը օլապճագապ, խապղ գօշուշուպ Պողոսը ԹուԹապագ, հէպլէչէպն տըշարը չէքատիքլերի կիպի՝ գափալար գափանապ։ 31 – Անլեր ատաի գաֆիլինէ գաստապ էճմէգատ խքէն, ապլալըն պիղ պապղրըրնա՝ Պիհիւն նըսատագէմ ապի իւմԹօլատ՝ տէյիս խապեր նէճիչտի։ 32 – 0 ատաի ֆէյհալ 'ապգէրլերը իլէ հիզ պապղրըրապ ապլէպ՝ իւզերլերինէ գօշատ, վէ անլեր պինի պապղը իլէ 'ապգէրի գէօրտճէքտէ, Պողոսը տէպմէքտէն վապ կէչտիլեր։ 33 – 0 զմանն պինի պապղ հապգլաշըպ՝ անը ԹատԹատ, վէ խի պէնճէրլէ պապղանմապընքը էմը էապի՝

Digitized by Google

քի՛մ խոչընդոտ վէ՛ն ձէ՛ւ եասխմընչ օլսըդընը սիւ՛ռալ էյլէսին։ 34 – Վ֊է գալատպալըգտաս պա՛ղսըդ չէզոլէ վէ պա՛ղսըդ պէզոլէ պաղըդմալըդըլէ, կիւրիւլթիւտէն Տոգիգտաի ը Տալէ վագըթի օլսմամատըդնատան, ամընի գալ՛ապա կէօթիւրիւլմէսինի էմր էթ՛ան։ 35 – Վ֊է ՆԷրսիպանա կէլոխյինաէ՝ գալատպալըդըն շիտատէթինէն ատօլսյը՝ ատգէրլէր ամընը կէօթիւրտիւլէր։ 36 – Ձիրա ՃԷ՛ օլան գաւմ՛ Ամը գալատըր՝ տէչիս պապդըդատգ, տատը պըրա կէլիրլէր իտի։ 37 – Վ֊է Գօղա գալ՛անընն խչինէ կէօթիւրիւլմէգ իւզրէ իգէն, պինի պաչըյա խիթապէն՝ Ըուխատթ վա՛ր մը գի ատնա պիր չէյ ակզյէչյէսի՛ տէտի։ 38 – Ո ատախի՝ Նաւնանիճէ պիլի՛ր մի սին։ ան պատնատն մուգատատեմ՛ ճէտատ չէզատրըպ՝ պէրրիչէչէ ատօրթ պինի ՆէՃէր Հայատատ կէօթիւրէն Մ՛ըսրըյը տէչի՛լ մի սին՝ տէտի։ 39 – Վ֊է Գօղա՝ Պէն Կինիկինանդն մէչՀուր չէՏրի օյան Թատատա էՏալխինանէն ՆէՀատի իմ՛. վէ ատնա բէ՛ճա էտէբիմ՛ իգն վէր, գաւմատ ակզյէչէ՛իմ՛ տէտի։ 40 – Ո ատախի իզն վէբտիքտէն ատնրատ, Գօղատ Նէբտիպատնատա տատբատգատ գաւմ՛ատ էլ իւէ իշատյէճ էթ՛ան։ վէ 'ազիմ՛ սիւ֊քիւճ օլատգատա, 'Իպրանիճէ ՆատճԷ իրտատ էտէրէք տէտի քի,

ՊԱՊ 22

Է֊յ պիրատաէրլէր վէ փէտէրլէր, չիմ֊ատի սիգ վէրէ ճէչիմ՛ ճէվատը տինկէչյ֊նիզ։ 2 – Անէլը քէՆտիլէրե 'Իպրանիճէ ՆատԷգ իրատա էթ֊տիչյինի իշյիճ֊տէքէլէրինատ՝ տատչա զիչյատէ սիւ֊քիւճ էթ֊տիլէր։ 3 – Ո ատախի տէտի քի՝ Պէն Կինիկինատա վագը՝ 'Իպրատատա տօղմատչ, վէ Ֆագամի պատ չէ֊Հրատէ Գատմագիէլինի ատյագլատրընատա փէրվէրատէ օլմատչ ՆէՀատի պիր տատճ՛ իմ՛, վէ է֊ճատատրն չէրի'ատրինատա տիգգագիլէ թէՐպիչյէ օլատնատագ՛ ճՀմէչէիգինի պատ կինն օլատրը մտիսլիս, Ալատհ իչյինն զապրէթիլի իտիմ՛։ 4 – Վ֊է էրբէրլէր իւէ գաբրլատրը պաղատյըգ Տտագատրատ թէեսիմ՛ էտէրէք, պատ թ֊տրիգ է օլիւմ՛ տէրէ֊ճէտինէ գատտատր թէ'ատատի էչյէտտիմ՛. 5 – Նատրլ քի քէատհինն ի ա՛գատմ՛ իւէ խիթիչյատրլատրն պիւ֊քիւճն Հէչյ֊էճթի Տագգգմինատ չէՀատէթ էտէրլէր, չինքի ատնչէբատէն պիբատաէրլէրէ մէգթ֊ատլատրը տատխի թէչքատէր օլատնմատլատրը իչյինն, պատպը օլատգագ Նբատատղմէ կէթիւրմէչ իւզրե, օլ թ֊տրատճատ կիտխյօր խիտ՛։ 6 – Վ֊է պէն Հօլատ կիտխյօր իգէն Դատմագիատատ Հատգլատղրմատա, էօյէ վագթ֊էճատ ատնըդպէն էթ֊բատքէմատ աչ֊մատատն 'ապիտ՛ պիր Նատ֊բ փատրլատտբ։ 7 – Վ֊է էէբէ տիւ֊չատիւտ՛, վէ պատնատ՝ Նյ Սատատգ, Սատատգ, պատնատ Նի՛չինն թ֊է'ատատի էտիյօրտբէն՝ տէչյէն պիր ատճատ իչյիճ֊տիմ՛։ 8 – Պէն ատատխի ՃԷգատպէն՝ Իֆէնճատի, ատն քի՛մ սին՝ տէտիմ՛. օ ատատխի պատնատ՝ Պէն ատնին թ֊է'ատատի էչյէտիյինն Նատգատբէճի Ցիատա իմ՛ տէտի։ 9 – Ամմին պէՀնիմ՛ իւէ պէբտատբէ օլատնչյատբ Նատբատ, կէօթատիւլէբ իտէ տէ, պատնատ ատգյէչյէչէնին ատատտատրը իչյիճ֊տէտիւլէբ։ 10 – Պէն ատատխի՝ Նատ Ըատպգ, Նէ՛ Հատփգյը՛ տէտիմ՛. Ըատպգ ատատխի պատնատ՝ Գատյգ, Դատմագիատա կիտ, վէ օբատատա Հատփգատնի իչյինն թ֊տա'նէն օլատնատն չէչյէտբէն ՃիւճՀէճթ ատատնատ ատգյէչէնիւէճէբ տիբ՛ տէտատի։ 11 – Վ֊է օլ Նատբէրն զիչյատբ ատտէպիչյէ կէօ֊բէճգ օլատբղբմատան պէՀնիմ՛ իւէ պէբտատբէ օլատնչյատբ էՀիմատէն թ֊տատճատգ, 'Դատմագիատա կիտխտիմ՛։ 12 – Վ֊է օբտատգէն օլատն ՃիւճՀէ ՀէՀատատիչյէբտէն Հիւատն ի չէՀատէթէճ Նատ֊իւ օլմատչ վէ չէրի'ատթ իւզրե է՛Հ֊է թ֊տագվատ Ատատնէտատ պիր տատճ՛։ 13 – Կէչյիգ Հատնբմինատ տատբատգատ, պատնատ՝ Սատատգ պիրատաէր, կէօզյէրինի կէօբտատն՝ տէտի. վէ պէն օլ տատ'ատթատտ ատնատ պատգտբմ՛։ 14 – Ո ատախի՝ Է֊Ճատատտբմըդըն Ագատնչյը, քէՆտի֊ի իբտատէթինի պիլմէգ վէ օլ Սատատնչյի կէօբտճ էլ ատնըն տատդբատնատն ատա իչյիճ֊տիմ֊էգ իչյէտ, ատէն իճ֊թիթատագ էչյէտտիմ՛։ 15 – Ձիրա կէօբտատգ իչյիճ֊տիչյինի չէչյէբ Հատգգընատա ՃիւճՀէ տատէմյէբէ ատնըն շատհատի օյատՃագատբն։ 16 – Վ֊է չիտատի նի՛չինն թ֊է'էթ֊տատբ է֊տիյօրտբէն՝ գատյգ, վ֊Ճֆիթիգ օլ, վէ Ի՛տդէ խատնէ տատ'ատ էտէրէք կիտատհյատբըդատան Եբյգատն՝ տէտտի։ 17 – Վ֊է պէն Նբատատղմէ 'ատվատէթ էտիտ՝ Հէչյքէչյատ տատ'ատ էտէբ իչյէն, Հատյ բ վէՃատատ պատյատնատգ՝ ատնբ կէօբտատմ՛։ 18 – Ո ատախի պատնատ՝ Ջատպատգ օլ, վէ 'ատճէչյէթէն Ցբատատգէմատն չէդ, պիբատ պէՀնիմ՛ Հատգգմինատ չէՀատէթ ինի գատպատչ էէթ֊մէչյէ ճէչյէբէբ՝ տէտտի։ 19 – Պէն ատախի՛ Նատ Ըատպգ, պէն ատատնատ իմատն էտէՀնէչյէբ

հապա էսիով՝ սինաղօղլարտաս սեզմէքբաս օլարղբմբը, 20 – վէ սէհին չէհիհին Աահփանասը գանը սեզբիւլիւբ խբէն, օրատաս հապղբը պուլանուալ՝ անբն գամէլինէ բիզա վէբուհիմ, վը անը էօլուհբէնէրին լիպասլարբնը պէբլէմբաս օլարղբմբ քէնահլէրբ էյի պիլիրլէր՝ սէսահիմ խսե սա, 21 – Պանա ճէլգին՝ կիմ, գիրաս պէն սէնի սւգազ մնահալէ՝ թա'իֆէլէրե իրասլ էսէճէյիմ՝ սէսահ։

22 – վէ պաւ սէօզբ գաւտաղ անը սահիվէյիպ, էհւ քսէբ սէալէ՝ Պաւ մհսիլհւ սաահմի էէր էհւգհւնանէն գալարբր, գիրաս էաշլամադը ճա'իզ տէյիլ տիր՝ սահսիլէր։ 23 – Իհնի անդէր պադրբշադ , լիպասլարբնը սաթբղ հալալյաս քօզ սաչտրգլարբը արբաստաս, 24 – Պինդ պաշլը՝ նե սէպեպանէն տօղայբը 'ալէյհինե պէզյլէ պադրբշղրգլարբրնը ահկաամադ իչինն՝ Գամդբյլէ իսթինիֆագ օղլանատն՝ տէչէրբնբ , գալ'անդն իչինէ կէօթիւբիւլէահնի էմր էյլէսի։ 25 – վէ անը գայբչլարլէ կէրիպ պաղլատադգլարբնատս, Պօղաս օրատաս տատրան հիզ պաշբյա՝ Իօմալը վէ զայբ ի մնհքիմ պիր տահմի տէզյմբը սիզէ Ճահ'ի մի տիր՝ սէսահ։ 26 – Սէհզ պաշը տահի պանահ իչինթահքաէ, կիտիպ՝ Նե էահճէյինէ [տիգգամի էյլէ], գիրաս պաւ տահմ Իօմալը տբը՝ տէչիւ պնի պաշշբյա խահպէր վէբահ։ 27 – Պին պաշը տահի Պօղօ՞ս հանդնաս կէլիպ , տանա՝ Սէն Իօմալը՞ մը տբն, պանահ սէօյլէ՝ սէսահքաէ, Իվվէր՝ տէսահ։ 28 – վէ պնի պաշը ճէվապէն՝ Պէն պաւ հիմնյէթի խմճէյապբը պիր չօգ ագչէ իլէ էտինտահմ՝ տէսահ. Ֆագահի Պօղաս՝ Պէն հէմանն օ հալահ տօղաբտ՝ տէսահ։ 29 – Պահնահն իւգբրնհէ անը խահինթագ էտէճէք օլան քիմնէլէր տաեր 'ագահզ տանբն հանդնատան չէքթէսահիլէր. վէ պնի պաշը անդն Իօմալը օլարղբնատ սակատ օղօրդատս՝ անը պադղատղբը խչինե գօրգատս։

30 – վէ էրթէսահ կիտե նէհհատահիլէր քահաֆքնատան նե խչինե չհքէապէհ օլանահղբնդն հագափգսահբը պիրմէք խահքէմհլէ, անը [պադղատղբնատս] չէօգիճա՝ պաշ քհանհնիլէր իլէ պիհքինե միլլէթ մէճլիսինդն կէլմէսինի էմր էտէրէք, Պօղաս էնաթքրնա՝ հատզատրլատքնա կէթիրտս։

ՊԱՂ 23

Վ է Պօղաս միլլէթ մէճլիսինէ տիգգամէլէ նազաբ էտիպ՝ Էյ պիրատէրլէր, պէն պաս կիտէճ տահին Ալլահդն հնդատրբնատս քիւլկէն խապիս գամիրլէ հարէքէթ էյլէտիմ՝ տէսահ։ 2 – Փհատհին ի ա'զամ Անանիաս տատնի անդն հանդնատս տատրանդաբաս՝ տաղղնատ վնատմալարբնը էմր էթտահ։ 3 – Զէհնան Պօղաս տանա՝ Էյ պատատհնալը տիվար, սէնի Ալլահ վնատաճագ տրը. սէն, շէրի'ահթ մնատճէպինճէ պէնի մնահգէմ էթմէյէ օհատատրատ խքէն, խրհսթի բ շէր' օհատյօրբն՝ տէսահ։ 4 – վէ հանդնատս տատրանդաբ՝ Ալլահդն քհահճին ի ա'զամ մը շէրմ՝ հէտրահին՝ տէսէհլէրիյլէ, 5 – Պօղաս՝ Էյ պիրատէրլէր, անդն քհահճին ի ա'զամ խահինի պիհյօր իտահմ, գիրաս Գամվէդնբն բէ'իահնդ քէօհահ սէգյլէմէյէսինն՝ տէչիւ հատպրյմբզ տրը՝ տէսահ։ 6 – վէ Պօղաս անդլէրին պիր գբամբ աատատգիւլէբ վէ տահկէրի ֆէրհահիլէր օհատղրնբը պհյմէքհլէ, մէճլիսատ՝ Էյ պիրատէրլէր, պէն ֆէրհահ օղլատ ֆէրհահ իմ՝. Էօհահլէրին գբյամբը իահմհահնէն տօղայբը մնահգէմէ օհատնատյօրբմ՝ տէչիւ նհատա էթահ։ 7 – վէ պատնատ սէզյլէտհյհնատ՝ ֆէրհահիլէր իլէ ատատատգիւլէր տրատաբնատս մհհնատա՝ զատհտր էտիպ՝ ճհահմհտր խքհ ֆրբգատ օհատ։ 8 – Զհքատ ատատատգիւլէր՝ Փրյատմէճ վէ մէլէք վէ բատհ հօգ տրը՝ տէրյէր, ֆհագահճ ֆէրհահիլէր իքհահնի տէ իգբատր էտէրյէր։ 9 – վէ պէզյհւք կհւբհւյհճհւ վնատգատ՝ պատյատս, վէ ֆէրհահիլէր ֆհատգաբնբէն 'իւլէմնատր գատյգպ՝ Պատ ատատյնէ պիր քէօհահիւլհւք պատյմնյօրբզ. տամմատ էկէբ ատնատ պիր բատհ հատ պիր մէլէք տէզյլէտահ իսէ, [Ալլահատ գատրյբ ճէնգ էթմէյէսիմ՝] տէչիւրէք միհատնատյատ՝ էտէրյէր խտհ։ 10 – Վէ չօգ վէվէվյէ վնատտ'ընատս՝ Պօղաս անդլէր ֆհատգաբնբատսն ֆատրէյնդբ՝ տէչիւ պնի պաշը խազֆ էթմէսխյէ, էնհպզ անդլէրին իչյէրինաէն անը գատֆպզ գատ'ատյատ կէֆհրմէյէրնբի 'ագահբ էմր էթտահ։

11 – վէ էրթէսահ կէճէ Իատպզ անդը հանդնատս տատրատզ՝ Էյ Պօղաս, ճհատաբ օղ, գիրաս Նրատատգմահճ պէնիմ՝ հագգբմատս չէհատահբ էթտահյին կիպի, Իօմատատս տատահճ էալյէ չէհատահբ էթմյ

Digitized by Google

լեսին՝ 'ասեաւ։ 12 – Վէ կիւնտուզ օլ-
սըգ-սուս՝ նէհսուսիլէրսէն պա'զըրը իր-
թիֆադ էտէրէք՝ Զօղոսը էօլսուբրմէ-
յինճէ պէր շէյ նէյլիպ իւմմիէճիվ՝
ասէյիւ՝ քէնտիլէրինի լա'նէթ ալըճնա
գօսրլար։ 13 – Վէ պու եէմինլէ նիր-
թիֆադ էտէնլէր գէրճ քիշիսէն զիյա-
ասէ խոր։ 14 – Վէ պուննար պուշ քնա-
հինէլէրին վէ ինթիխյարլարը եանընա
կիտիպ՝ Զօղոսը էօլսուբրմէյինճէ հիչ
պիր շէյ ինամիյաճաղընդ 'ոտիւրու քէն-
ոտի քէնոտիմիզի 'ազիմ լա'նէթի ալըճ-
նա գօսրդ։ 15 – Վէ շիմոն սիզ միլ-
լէթի մէճլիսի իլէ պէրապեր անըն հագ-
գընսուս օլսուն շէյլէրի զիյասէտ սուիգ-
գունլէ ինթիֆադ էեմէկը պէհանէսիյ-
լէ եարըն եանընէրզըս աշաղը կէնթիսին՝
ասէյիւ պին պուշըյաս խասպեր վէրինիվ,
պիզ սուսախ օ վասրլ օլմընզսուն էվվէլ
անը էօլսուբրմէյէ հազըր ըզ՝ ոտիւրէր։
16 – Ամմմա Զօղոսը հէմֆիրզասուսախ
պու հիլէյի ինչիմէէրլէ, վասրըպ գալ'ա-
յաս կիրսբէրէք Զօղոսաս խասպեր վէրսին։
17 – Զօղոս ասախ եիւզ պաշըյսորըն
պէրինի եանընա չտզրըզ՝ Զու ճիվա-
նը պին պաշըյաս կէօճիւս, պերս ասնս
պիր ինձասախ վաս սոբը՝ ոտիւ։ 18 – Ո
ասախ անը ալըզ պին պաշը.յաս կէօ-
ճիւսերէք՝ Մահաձաս Զօղոս պէհի չտ-
զրըզ, պու ճիվանըն ասնս ինձասախ
օլսըզը իչիւս, եանընա կէճիւմէմ բէ-
ճաս էլյէսի՝ ոտիւ։ 19 – Պին պաշը
ասախ անը էլինասէն թաւրաւալ՝ թէնչա
պիր մահալէ չէքիլսի, վէ՝ Զնանս վէ-
բէճէլինն խասպեր նէ՞ սիբ՝ ոտիւս սիւ'-
ալ էյլէսի։ 20 – Ո ասախ՝ նէհնաւսի-
լէր Զօղոսըն հագգընսուս ասնս սուիգ-
գունլէ պիր շէյ թէնճիվճ էեմէկ պէ-
հանասիյլէ, անը եասրըն միլլէթի մէճլի-
սինէ էնասիրէսին՝ ասէյիւ ասնս բէճաս
էեմէկյէ ինթիֆադ էեմէկը։ 21 –
Ամմս սէն ասնլէրէ բասրն օլմընսուրն,
զիրս պուռնլարաան՝ անը էօլսուբրմէ-
յինճէ նէյլիպ իչմէմէկյէ քէնտիլէրինի
լա'նէթի ալըճնա գօմնուշ գէրգասան զի-
յասէտ ասուտ՝ անը փուսուսաս ակէքլէ-
յօրլար։ վէ շիմոն հասզրը պուռնլասս-
բաագ, սէնին էմրինէ մնէհմազրը սորբ-
լար՝ ոտիւ։ 22 – Իմոն պին պաշը օլ
ճիվանաս՝ Պաւ շէյլէրի պասնս պէյսին
էեմէկյէկի քիմնէյէ սէզյլէմէ՝ ասէյիւ
քէնտիլէրէ էեմէկքասէն ասնըա, անը սաւը
վէբասրն։

23 – Վէ եիւզ պաշըյսորասան ինչ
քիշի չտզրըբսը՝ նէճէ սա'ասէր իւչսաե
Փայսերկյէյ կիմմէք իւզրէ, ինչ
նէւզ փկյասոե վէ եէմմէշ սիւվասրի
վէ ինչ նիւզ մըզղասգաը հասզրըսըսընդ։
24 – Վէ Զօղոսը պինտոերինչ սէյասոեի-
լէ վասրի Փէրիկասէ կէօճիւսմէյէրի ի-
չիւն, հասյվասնսաը սասախ թէասորիկը է-
սոինդի՝ ոտսի։ 25 – Վէ պէր վէճհ ի
ասախ պիր մէքթասւալ եասզսոը։ 26 – Կղօ-
դիաս Լիւսիասս ասէվէնճէյսս վասրի Փե-
լիկասէ սէւյսմ էտեր։ 27 – Պաւ սասեմ
նէհսուսիլէր թասրսաՓքնասան թաւրաս-
լուա՝ էօլսուբրմէյէ իւզրէ ինչինէ, Ր'օ-
մասրը օլսըզընդը էզյրէնճիյմասոե, 'աս-
քէր իչ նէեիճիյ սասը գասւբնասրդմ։
28 – Վէ սասրն հագգընսուս էեմասրդ-
բի շիքհայէթին սէպեպնինի սասկյսմագ
մնագսոսիյլէ սասը սասյէրին միլլէթ
մէճլիսինէ էնասիրսիյմասոե, 29 – Գասթ-
լէ նաս զէնճիրէ միսհամաՏագդ պիր
ճիւրմաս օլմայրա՝ սասնճագ քէհնի շէ-
րի'սահլարընս միւճէ'ասլէզ մէս'էճ-
լէզրսէն ատօլայը սասոէն շիքհայէթ օ-
լսունսաըզնը ասկյսասըմ։ 30 – Վէ [Նէ-
հսուսիլէրին] պու սասոէմ հիլէ թէզ-
թիպ էտոե ճէբյլէրի պասնս պէյսին օ-
լսունմայրլէ, սասը սասրհյսմ սասնս կէօճ-
սոէրսիմ՝ վէ սու'վասճբյլասս սոսախ սաս-
նըն 'ասլէ.հինասե օլսոն շէյլէրէ սէնին
հսւզսւրբնասս իՓհասոե էեմէճլէրինէ
էմր էեմրսիմ։ 'ԱՓհյէեմոե օլսուճբզ։

31 – Օ զասգբմ 'ասգբէրը քէհնի-
լէրէ էմր օլսունսաըզը վէճհ իւզրէ, Զո-
դոսը սյլսոկ կէճէլէյին՝ Աճոհպասոեսա-
սաս կէօճիւսհսւքասէն ասօկյսս, 32 –
էբէթէսի կիւն սասըն իւէ պէբսոպէբ
կիեմճէք իչիւն, սիւվասրիլէրի պրասգբզ'
գալ'ասյաս 'ավասեէ էեմոիլէբ։ 33 –
Պասնլասբ սասախ Դայասերիյէյ վասրլ օ-
լսուա՝ մէքթասւալ վայկյէ թէսելիմիլէ Զո-
դոսը սասախ սասնս թասգասիմ էեմոիլէբ։
34 – Վ–ւլ սասախ ֆէՓՓասղը օգղսլյսուզ՝
հասնկը էյսլէՓսոէն օլսոզընդը սիւ'ալ
էեմոի. վէ Ակիլիկիասասն օլսըզընդը սաղ-
լասմսագլէ, 35 – Տա'վասճբյլասրդն սասախ
կէլսոէքասէ սէնի սոիկյէրիսմ՝ ոտիյով Հէ-
բով զէսնի սէբասյէնասս հզիզդ օլսունմա-
սընդը էմր էեմոիս։

ՊԱՂ 24

Վ ե պէշ կիւնասէն սօկրա՝ քնասհինի
ի ա'պամ Անասհան, ինթիֆյասրը վէ
Տէրսուղդա Դաւ'ընդա պիր խոթիկ բէ-

Digitized by Google

ֆաւգաթիւնաս պալուռնաթաղ՝ էնախ . վէ պունլար Պօղոս 'ալէյհինաէ վալի-յէ չհքեռյէթ էթմիլէր։ 2 – ասախ չսպրըլաբգաս , Տէրթնչդաս իթ'էս-մաս պաշայըդ՝ էյ ասէվլէթլու փեղիքս, պիդ սէնին վասրթմանլէ չօգ սէլսմէ-թէ նա'իլ օլսրդրմըզ հալաէ, վէ սէնին թէասղիրինլէ պաս միլլէթին ասմաբը թանդիմ օլուռնսրգնսան , 3 – Հէր զէման վէ մէքնանաս քէմալ բ թէ-շէբքիւրլէ գասգալ էասերիզ ։ 4 – Լա-քին սէնի զիյասաէ թա'ծիզ էթմէմէք իչնէն, բէծա էասերիմ՝ պիզի լութֆէն պիբ ազ ասրկլէչէնի։ 5 – Ջիբաս պիզ պաս ասաէմին էչլ ի ֆէնասս վէ սիւն-նասաս օլան ճիւմլէ նէհուսրիէր ա-քասաղնասս իսթիխլալ սէպեպի, վէ Նասա-քանի ֆըրգասղնէն պիբ բէ'իսթ օլսրդը-նը պիւլսրգ։ 6 – Վէ հաթիաս հէյ-չէ-լի պիւէ Նասփաք էթմէկէ չսլշէրդրնս-տաս, ասնը թասիթարգ վէ քէնսան շէբի-'ատրմէզ մնաճէպինճէ մնահաքէմէ էթմէկը իսթէտնբ իսե տե, 7 – Պինդ պաս-չը Լիւսիաս նէյճ իչնի՝ ճէպը բ 'ադիմ-լէ նէիմիզսէն ալաբգագ , 8 – Տա'վաճբ-լարընէն սէնին թասրասֆընաս կէլմէլէ-բինէ էմը էթտը . սէն տասխի իսթ ին-թիադ էթմէկբէ՝ ասնը իրհամ էթ-տիչիմիզ շէչլէրին ճիւմլէսինէ վագբճի օլա պիւրսնն՝ տե տի։ 9 – նէհուռսիէր տասխի՝ Պու շէչլէր պէզլէ տիբ՝ տէչէ-բէկը թասատիգ էթտիլէր։

10 – Պօղոս տասխի՝ Սէզլէ՝ տէչնս վալինին քէնսանսինէ իչարէթ էչլէմէ-սի բ-զէրնին, ճէվապ վէրնրէկը տէտի քի՝ Զօգ սէնէտէն պէբու սէնին պաս միլլէթին հաքիմի օլսրդրնը պիւտի-չիմանէն, պասնա միւթ'ապգ շէչլէրէ տասհա խօշնուտկլէ ճէվապ վէրնրիմի։ 11 – Զիւնգի պէն 'իպասէթէ էթմէկ ի-չինն Նրուսաղէմճ չէգաալտասն պէբու օն իքի կիւնուն զիյասաէ օլմասդրդնաս վագբճի օլա պիւիթսրն։ 12 – Վէ պէնի նէ հէյ-քէլտէ, նէ սինագօղլասրտաս, նէ տէ շէհրտճ պիբ քիմնէ իլէ միւպասհէ-սէ էթմէմէքտճ, էնասս խսպգբ պաշբճնս թօփլասմագտաս պուլսրդսրս։ 13 – Վէ չիմնի պէնի իրհամ էթմէտիլէրի շէչլէրին խապաֆրնաս գաստրբ տէչիլ-լէր տիբ։ 14 – Ամմա սաննս պուննս իգբաբ էասերիմ քի՝ պուռնլարդն ֆրրգաս տէտաքլէրի թասրիգ մնճէպինճէ , թէվրսթ իլէ ֆէյգամպէրլէրսաէ նասա-զրմէզ օլան շէչլէրին ճիւմլէսինէ խ-մնան էասերէբ, էճնասասրմբն Ալահ'ընաս 'իսպասէթէ էասերիմ։ 15 – Վէ քէնսան-լէրին տասխի մնաՆթագբ օլսրգլսրը միսիլիս, կէրէբ սաիհլէրին վէ կէրէբ ֆասզգլսրդն էօլիսլէրտէն գրյամի է-տէ ճէբլէրնրինի Ալահ'ընաս խամնս էասե-րիմ։ 16 – Պունաս պինա'էն հէր վա-գբճի Ալահ'ըն վէ ինասաէն 'ինսանսաէ խսպգս գամիրէ մնլէբ օլմասդս ճէ-կաս էասերիմ։ 17 – Վէ չօգ սէնէ կէշտէբ-տէն ասկրաս՝ միլլէթիճէ ասատագա վէ Ալահ'ա թագտսմէկէբ թագտիմ էճ-մէք իչնէն կէլտիմ։ 18 – Վէ պու սբ-բասաս պա'զբ Ախապբ նէհուտիէր պէ-նի հէյքէլտէ գալագսրդբ , եսթօտ վէյվէլ իլէ օլմադդա՝ սամմա թասթիր օլուռնմիշ պուլսրդսրս։ 19 – Վէ պունլար՝ 'ալէյհինաէ պիբ տէչէճէբլէրնի օլաա իտսի, հուզգուրբնա կէլիպ չիճնա-յէճ էճմէկը իտիլէր ։ 20 – Եսթօտ պու հագբբ պուլունանդաբ՝ պէնիմ ասրա-լագրնտաս տուբուա՝ Պէն պու կիսն սի-սին թասրասֆընբզտաս էօլիսլէր գրյա-մընտաս տօլսյը մնհաքէմէ օլուռնը-յօրբմ՝ տէչիս։ 21 – Նիտաս էճնիմ՝ պու պիբ սէօզտէն զապրի, միլլէթ մէճ-լիսի հուզուրնտաս իքէն, պէնտէ նէ՛ գասպահաճ պուլսրգլսրընը ասգոլէ-սինլէր ։ 22 – Վէ փէյքաս [պու շէչլէ-րի իչնէմնիկնտէ]՝ պու թագրճգ հագգ-գընտաս քատմէլ մա'լիսմաթը օլսր-դրնտան՝ Պինդ պաչը Լիւսիաս էնտիչի զէմանս տա'վանըզը թասգիգ էասերիմ՝ տէչիպ, ասնլէրի պաչգաս պիբ վագթաս թէկը էչլէտի։ 23 – Վէ Պօղ-ը թասթէ-ր մնւհաֆազաբնաս սուբզ՝ ասնս մնւ-տա'ատէ վէրմէքլէ, ասնրն տօսթլսրընն-տան քէնտնսնէ խրտմէթ էթմէքտճն քսմնէչի մէն՝ էթմէմէսնի եիւզ պատ-չըլաս թ էնախ էճտիր։

24 – Վէ պիբ գաչ կիւն ասկրաս փե-լիքս ԵԷհուտի պուլունան վէվճէսի 'Իրուսիզա իլէ կէլիպ՝ Պօղոսը կէթ իր-տէրէք , ասնը Քրնստաս օլան խնան խատատրնտաս տինլէտի։ 25 – 0 տասխի ատաչ վէ զատիճ բ նէֆս վէ կէչճէբ ճէղատսան պաշս էտէր քքէն, Փելիքս գիյասէսխլէ գօրգատ՝ Շնմտիլիք կնթ , վագթբմ օլուբատս, սէնի եի-նէ չսպրբրբրմ՝ տէչիս։ ճէվապ վէր-տի ։ 26 – Պունուն իլէ պէբապգբ Պո-ղոս թասրասֆընաստն [սասը վէբնլէտի իչիւն] քէնտնսէ ապչէ վէրնլրը մէ-մատկլէ՝ ասնը չօգ տէֆ'ս կէթ իրտիպ

Digitized by Google

անոնք իրե՛ւ սեղմէ՛ն խոխ։ 27 – Լաքին իրե՛ն սէնե թէմամ օլաքդա՜ա, փեղիքսին եերինէ Պօղիոս Փեաստս նասագ օ-լուշնուագ՝ փեղիքս , նէհսուտիլէրին խաթրընը խօշ էթմէք մազաէտիլէ, Պօղոսը մնահզուս պրագոը։

ՊԱՑ 25

Իմամ Փեաստս վիլայէթէ վասըլ օլուագ՝ իւշ կիւն սօնրա Գեսարէրիյէ-տէն նըռւսաղէմէ չըգդը ։ 2 – Վէ քեահինի ի ս՛ղամ իրե՛ն նէհսուտիլէրին միւ՛թեպէրանը Պօղոս ՚ալէյհինտե շի-քայէթ էտիագ՝ բէճա էաերէք, 3 – Ա-նընը նըռւսաղէմէ ճելոիի իչիւն միւսա-՚սաուէ թալեպ էյլէսիլէր. քէնտիլէր խոխ անը հօլսաս էօլսիւրմէք իչիւն տուշագագ գուբուլ-յօրլար իտի ։ 4 – Լաք-քին Փեաստս ճէվապէն՝ Պօղոս Գեսա-սէրիյէտե թահմի ը մնէհֆազասաս պուլունուագ, քէնտիտի տուխի եագդա-լապաս օրայս կիւսէ ճէչիինի պէյան է-տէրէք, 5 – Ահռնըզդասան մնէգիէտիր օլանդարը պէնիմ իրե՛ն պէրասդէր էնիագ՝ օլ ատէմտէ պիր գասադսաթի վար իւ-սէ, ոնը իհթիամ էթմինէրը՝ ատսի ։ 6 – Վէ եանդարընտա ան ճագ սՙքիզ օն կիւն էյլէնտիքտէն սօնրա Գեսար-իրիյէյէ էնտի, վէ էրթէսի կիւն մնէքէ-մէտե օհ-ռւրա՛ագ՝ Պօղոսըն կէթիրիլ-մէսինի էմր էյլէսի։ 7 – Ո տուխի կէլ-տիյինտե, նըռւսաղէմտէն էնէն նէ-հսուտիլէր անընը էթրասֆընտա տուս-բուագ՝ անընը ՚ալէյհինտե իսպասթընա գասդոր օլմասդարդ չօգ վէ ազդը շի-քայէթլէրը էթմէյէ իսե տե, 8 – Ո տուխի՝ Պէն նե նէհսուտիլէրին չէրի՛ա-թընա վէ նե հեյքէլէ վէ նե տե Գեսա-սէրէ գասրը պիր ճիւրմտե պուլունա-տըմ՛ տէյիս ճէվապ վէրտի։ 9 – Լաք-քին Փեաստս նէհսուտիլէրին խաթրընը խօշ էթմէք մազաէտիյլէ, Պօղոսս ճէ-վապ վէրիպ՝ Սէն նըռւսաղէմէ չըգդպ պու՛ չէյլէր իչիւն պէնիմ հուզուրըմ-տա օրատա մնէհսաքէմ օլմազ խաթէր մի սէն՝ ատսի։ 10 – Պօղոս տուխի՝ Պէն Գեսարէրիյէ մնէհքէմտինտե ատբուլ-յօրըմ՝ պուրատա մնէհսաքէմ օլաճաղ-ըղդամ կէրէք տիր. սէնէն տուխի փէք էյի պիլուխիյի կիսի՛։ նէհսուտիլէրէ հիյ պիր հադդասըլըդ էթմէտիմի։ 11 – Զի-

*Պա՛ղա՛ Պօղոս

րա էկէր հադդասըլըդ վէ գաթլէք միւ-թաահհադ պիր շէյ իչլէմիյ խաէմ, էօյլէքտէն չէքինմէմ . ամմա էկէր պուռնըսըդըն ՚ալէյհիմտե չիքեայէթ էթտիքըլէրի չէյլէրինն տալը եօգ խե, հիչ պիր քիմսէ պէնի տանդըրէ թեպլիմ էտմէդզ. Գեայսէրէ բէֆ՚ի տա՛վա է-տէրիմ՛՝ ատսի ։ 12 – Զէմանն Փեա-տաս մէճլիս իլե միւզագքէրէ էթտիք-տէն սօնրա՝ Գեայսէրէ բէֆ՚ի տա՛վա էթտին, Գեայսէրէ կիսէ ճէվապ վէրտի ։

13 – Վէ պիր գաչ կիւն միւբաւրին-տէն սօնրա, Փեաստս թէպրիք էթմէք իւ-զրէ՛ Ադրիպպաս մէլիք իլե Բէրնիկէ Գեայսէրիյէյէ վասըլ օլտաս ։ 14 – Վէ օրատաս պիր չօգ կիւնլէր էյլէնտիքլէ-րինտե, Փեաստս Պօղոսըն մնատաէսինի մէլիյէ իֆատե էտիագ՝ ատտի քի՛ Փե-լիքսին մնէհսուս պրագսըդըը պիր ա-տամ վար սուրե։ 15 – Պու ատէմին հագ-գընտա պէն Նըռւսաղէմտէ իքէն նէ-հսուտիլէրին պաշ քահհինլէրի իլե իհ-թիյարլարը մընատէն տօլայը պանտա շի-քայէթ՚ ատրդ էտիագ՝ անընն ՚ալէյհին-տե հիւքմ թալեպ էթտիլէր։ 16 – Պէն տուխի՝ Մի՛ատտա՛ի ՚ալէյհ միւս-տաա՛իլէր իլե եիւդ եիւզե պուլունուագ՝ շիքեայէթլէրինն ճէվապ վէրտիյէ միւս-տաա՛ատե օլմայընճա, պիր քիմսէյի [գաթլէ] թեպլիմ էթմէք Րօմռյլար-րընն ՚ատէթի ատչիլ տիր՝ ատչիս ան-լէրե ճէվապ վէրտիմ՛։ 17 – Պաւնուշ իւզէրինէ տունէր պուրայա գէնդի՛ էլե վասըլ օլտրգլարընտա, կէճիքտիրմէ-յէրէք էրթէսի կիւն միւբէյէտտե օ-թուրուագ՝ օլ ատէմին կէթի էրիլմէսինի էմր էթտիմ՛։ 18 – Վէ տա՛վաճըլարը՝ հուզուրատա անընն հադգընտա պէնիմ գըյասա էթտիյիմ պիր շիքեայէթ էթ-մէտիլէր։ 19 – Ֆագաթ քէնտի տախ-նէթէրինէ վէ Պօղոսըն՝ Տիրի տիր՝ ատ-տիյէ Յիսուս նամընտա վէֆաթ էթ-միշ պիր քիմսէյէ տա՛իր անընն ՚ալէյ-հինտե պա՛ղր մե՛ղէլէրի վար խոխ ։ 20 – Վէ պէն պու մե՛ղէլէնին հաւլը-տա թերեդտուտա էթտիքիմտէն, քէն-տինինէ՝ Նըռւսաղէմ կիտիպ պու չէյ-լէրտէն տօլայը օրատա միւհաքքէմ օլմազ խաթէ՛ր մի սէն՝ ատտիմ՛։ 21 – Վէ լաքին Պօղոս Օգոստոսըն հի-քմինէ-նէ պրագդըմագ իւզրէ, քէ՛ֆ տա՛վա էթտիյինտե, պէն անը Գեայսէրէ կէօն-տէրինճէյէ ատչին հըշճղ օլմընմասաը-

Digitized by Google

ՆԸ ԷՄ ԼԹՈՒՄ։ 22 – Վ'Է Ապրիպպաս փեսասում՝ Պէն քէնոմի տասի պա-տասխ տիկլէմէյէ ասզա-տ էսխյօրըմ՝ ատոտքատ՝ նայըն ասնը տիկլէրսին՝ ատասի ։

23 Էրթէսի կիւն Ապրիպպաս իւէ Բէրնիկիէ քէմսլը իհՏիյամէն կէ-լիա՝ պէի պաշըլար վէ չէհրին բիճաղ-ա քիպասրը իւէ պէբասպէր տիվանխասա-նէյէ կիրսիքատէն ասծրա, փեսասրըն էմրի իւէրերինէ Պօղոս կէՏիրիւսի ։ 24 – Վ'է փեսասս ատտի քի՝ Եյ մէլիք Ապրիպպաս , վէ պէրնի՛ իւէ հազրը պատլսնասն ճիւմլէ բիճաղ, պասնս կէօրիս-յօրսընըզ. նեհս-ուսիէրին պիս-Թիւն ճիւմհսւրը Նրսատղէմաե վէ պատբատաս հասնըմս կէւիզ, պասնսն հազգընատս՝ Աւրնըգ ատղ գատլմասը ճա՛իզ ատյիլ ատր՝ ատյիս չազըրըզ-լար իտի. 25 – Լաքին պէն ասրն գաԹ-լէ միսԹահազգ պիր շհՀ էՄհատյի-նի ասկլսյըզ, քհՆասիսի տասի Օգոստո-սաս բէՓ'ի տատ'վա նԹատյինտէն , ասը կէօնատըմհյէ հիւքմ նԹատմ։ 26 – Ամմա ասրն հազգընատս նՓհնտոմիզ հատգաճազ պիր Թատհգիգ օլուհմըշ շհյիմ օլմատրընտան , ասը տիգին հսւգատրըզդա վէ պատհատաս , Եյ մէլիք Ապրիպպաս, սէհնին հսւգատրընաս կէՆԹրատմ, քի իսրիհնիգազ օլուհնատրգ-տասն ատրա, պիր հատգաճազրմ օլա ։ 27 – Զիրա պիր մհհզսւս կէճսհատրիպ 'տալէյհինտէ օլաղն շհքհայէԹլէրի տատ-իսի պէյասն նՓհմհՏհմքը պասնս նատմա'-գատ կէօրիսնիս։

ՊԱՊ 26

Վ'է Ապրիպպաս Պօղոսա՝ ՓէնՏհրն իյհսն սէգյլէմէյէ ատասա իզն վատ՝ տէ-սիքատէ, Պօղոս էլյնի սէգատրգ ճէվապ վէրԹրքը , 2 – Եյ մէլիք Ապրիպպաս , նէհսնսրիէր Թրատֆընատն շհքհայէԹ օլատնրզրմ՝ շհյիէրին ճիւմլէմի Տհպգ-ընատս, պատ կիւն սէնին հսւգատրընատս ճէվապ վէրէ ճէհյիմատէն քհՆտոմի պատԹհքատր 'ատտա էտէբիմ. 3 – Խսս-տատա քի նէհսնսրիէրին հէփ պյինէ-րի իւէ մէ'էլէրերինէ վատգըփ սրն. պատ սէպատատն պէնի ատատգլէ տրիկլէմէնզիզ բէճաս էտէբիմ։ 4 – ԻպհԹհտատէն Ս-քսսատղէմատ միսլէԹիմին ատրատրնատս սէպատվէԹիմհնէն պէկսս Նատգլ Եատյհս-տգըզդա նէհսնսրիէրին ճիւմլէմի պի-լէրէր։ 5 – Զհնէքի (շհՀատաէԹ էՓմէք իսԹհրէրէր իսէ) տիհնմիմզէն էն տէգ-գատՓը Փէրգատրնատս կէօրէ ՓէրԹիմի հատ-չատղըմը էվվէլտէն պէրսս պիլէրէր։ 6 – Վ'է պէն չհմհտ Ապհհ ԹատգատՓը-ատան էճատատսմըզատ վէրիլէպ՝ օն իւքի սգպՓըմըզըն ատասի կէճէ կիհնատհգ ատվատմ իսգրէ 'իպհատաէԹ էտէրէք Նատ-'իլ օլմատդատ իսմհտ էԹմէքատէ օլատգ-լսրը վա'ատրն իսմհտի իյհսն մհհհսքա-մէ օլուհնմհգ իսգրէ ատսրսնյօրըմ՝ 7 – Պէն օլ իսմհտ իյհսն նէհսնսրիէրը Թա-ատՓըՆատան չհքհայէԹ օլուհնսյօրըմ՝ Եյ մէլիք [Ապրիպպաս], 8 – Ապհհրը էօյհսլէրի իհՏհս էյլէմէտի՞ նՓչհՆ 'նէ-տրինիզատ իհնանըլմյհզ չէյ'ատտա օլատ-նըր։ 9 – Վ'ադա'տս պէն քէնոմի Նատ-գատրսէԹի ՅիսատաՐն իսմհնէ մհհհսքա-միՓ չէգ չէյհյէր էԹմէք պատնս վատՅիզ իսհյի զատնընատս իսմհտ։ 10 – Պհհնհս-տատսի Նրսատղէմհտէ իՅՏրս էտհյ'ատտ գատ-քհհսհնիյէրտէն ատասհնյէԹ ատատղատ-մհհգատրատրտէ նՓչէնէյէԹ ատատղատ-տատ իյհսն զատնընատս իսմհտ։ 11 – Վ'է Ճհմլէմ սրնատղօղատսս չէգ սէՓ'ատ նատյէԹ 'ատատգ էտհյ' գՓ-Փր էԹմէքէ իՅգատգ էտէր իսմհտ. վէ 'ատ-յէհյէրինէ գատյհէԹլէ հիատէԹյէնէրքէ' Թատ էՅճէսգի չէհյէրէ տատսի ԹէՓատա-տսի էտէր իսմհտ։ 12 – Վ'է պատ սրքատ-ատատ պատՅ քհատհնյէր Թատաֆընատն վհրէնհ ատասհնյէԹ վէ մհ'մատրհյէԹլէ 'իսմհտատկատ տատսի կիտէր իսքէն, 13 – Եյ մէլիք, հօյատս էգյլէ վատֆըՐ սէմա-ատան պէնէմ վէ հօյատսյհսրըՐնէն էԹ-րատֆընատս կիհնէ չհն գհյատրնատն 'ատ-գհմ պիր Նուր փատյատմըշ կէօրատհմ։ 14 – Վ'է Ճհմլէմհզ հէրէ ատքՅհշգ' 'իպհատսի լհատնըՐնատ՝ Եյ Ատատգ, Ատատգ, պատնս նի՞ չհն Թ'ատատսի է-տհյօրսրն. ատատս իսկՏհտէրլէրէ գատ-չրը տէՓմէք կիհՃ տիր՝ տէյհս պատնս ատՓմհքը պիր սէտատ իյհսնմհտ։ 15 – Պէն տատսի' էքՓէնտի, սէն քի՞մ սէն' ատէտհյհտհնէ, Ւատգ' Պէն սէնին Թէ-'ատատսի էԹմէքյհն Ճհտատ իմ։ 16 – Լաքին գատԼգ, այատգ իսգրէ ատատ-գ. գէ-բատ կէօրատհյհտհն վէ ատատս կէօրհսնէ-ճէյհմ չէյհյէրէ սէնի՛ մ'մատ վէ շատ-հիատ Թա'նհն էԹմէՃ իյհսն ատատս կէօ-րհսնատհմ։ 17 – Վ'է սէնի պատ գատմ-ատան վէ Թա'իՓէկհյէրտէն գատրՓատատ-ատգատ։ 18 – Վ'է պատնս իմհտն էՓմէ-

Digitized by Google

լեռեհյէ, հիւանդհլոդքն 'ասֆիզնա վէ մնուգաստաեւլէր ասրասըննա նասոպակ նաս'իլ օլմնալոդր իչինն, կէօզլէրինի ասչդով զուվհէմսէն նուբդա, վէ Շէյթանէդն Թէսալոնիքիասան Ալլահա բիւճաս' էհտիրմէք իւղրէ' սէնի չհմնաի անկլէրէ իդսալ էսէրիմ" տէսի։ 19 – Գնձնա պիհնան'էն, էյ մէլիք Ագրիպպաս, սէմնավի բիւյդայա իմա'ասրադ օլմնասրմ։ 20 – Ֆագսաի Թէվկէ էսոխդ Ալլահա բիւճաս' էասրէք, Թէվպէյէ լոսրդ 'ամհլէր իշլէմէլէրի իչինն' էվվէլա Դամասգոս վէ ոլչ Երսւսաղեմ էհնալհնէն վէ պիհթիհն նէհսաոխյէ ոխյոդրնաս վէ Թա'իֆհէլէրէ վա'դ էհտիրմ։ 21 – Գաս սէպեպլէրսէն նէհսաոխյէր պէնի հէդյէհլսէ ԹուհԹուդ' գաԹլիմէ սա'յ էհտիրէր։ 22 – Նէհսայէի Ալլահդն 'ասրէրնա մնագհսոր օլսրագ պաս կհնսէ տէդին պագի իմ', վէ քիչհյէ վէ պէզիյէ չհհսաոխյէ եասէրէք, փէդյաոմնէրէդրին վէ Մովսէին վադգ' օլաճագդր խսագէր վէրսոխքէդրի չհյհէրսէն, 23 – Եսա'նի Փրիսասոդն էլհմ չհքսճհյնէն, վէ հօլհէդսէն էն էվվհլ գէդյամ էսոխդ գաոմնա վէ Թա'իֆհէլէրէ նաոր Թէպշիր էսոճհյնէն մա'ոսա հիչ պիր չհյ սէպեպլէսոխյնմ' տէսի։

24 – Վ է ճհվաոդ վէրհրէք պաս չհյլէրէի սէպլէսոխյնաս, Փհսասա հիւքսէք սհսէլ' էյ Պողոս, չքլաորրքյօրքն. չօգ օգսամագ սէնի սէդիհյէ տիսհսաք էսոխյօր' տէսոի։ 25 – Ո տասխի' էյ տէվհէլհս Փհսասա, չքլաորմայօրրմ', ամմա հագիգսաի վէ 'ագլ ը սէլիմ' սէօզլէրի սէպլէսոխյօրրմ'։ 26 – Զիրա մէլիք պաս չհյլէրէ վագրի օլմնագլէ, հոսզուրնաս ճհսոսրսոդ սէպլէսոխյօրրմ', չհնդի պաս չհյ պիր քէօչհսէ վագր' օլմնասրդնասան, գէդյաս էսոխմ' քի պաս չհյլէրին հիչ պիրի պէլէ ասնա կհզլի տէյհլ տիր։ 27 – Էյ մէլիք Ագրիպպաս, փէդյաոմպէրլէրէ ինանդ'ր մը սրն. իհնասոդրնի պէլիրիմ" տէսոի։ 28 – Վ է Ագրիպպաս Պողոսա' Պէնի Խրիսդիյան օլմնագա ճհւդ'ի իգնա' էտսէյօրսրն' տէսոի։ 29 – Պողոս տասխի' Գհա'չքի Ալլահ վէրէ խոի, ճհւդ'ի վէ քիւսիի, հասլնրդ սէն տէյհլ, ասնճագ պաս կհսն պէնի տրիկլէչլէրինն ճհւմհլէսոխ տասխի, չսւ պէնսոլերսոն մնա'ոսա, հէմնն պէնիմ օլսրդրմ' կհպի օլա իհչէրդ' տէսոի։

30 – Վ է [պասնաս սէդյլէսոխյի կհպի] մհւիք իւէ վհսի վէ Բէրնիկէ վէ ասնլէր իւէ պէրռագէր օճհսրնասրդ գաոգսորսար։ 31 – Վ է պիր Թասասֆաս չէքիսոխքէլէրինսէ պիրի պիրի իւէ' Գհսասոմ գահլէ հաս պէնսոլերէ մհսհԹասհագգ հիչ պիր շէյ իշլէմէյօր' տէյհս սէդյլէչդէրէր իսոխ։ 32 – Ագրիպպաս ասոխի Փէսասոս' Գհսասոմ Գոյսէրէ բէֆ'ի ասո'վա էԲմէմիշ օլասս իսոխ, ասոր վէրիւէ պիրիր իսոխ' տէսոի։

ԳԼԳ 27

Վ է ասէնիգպէսէ ԽԹալիասյա կհԲմհմիզ մնսգաոբրէր օլաորգասս, Գօղոսր վէ սրիկէր պա'զր մնՏպասլասորր Օգսոսոս Թասպասրդրն Յաճլիոս նասմ պիր հիւզ պասչորնաս Թէսալիմ էԲտիրէր։ 2 – Վ է Աճիա Թասրասֆլաորդնասն կհԲմհմիզ իսզրւ, Էմորեմհսոիք պիր կէմհյէ պէնիպզ' վէ Սէլանիկասէն օլան Մասկեդոնիալր Արիսասրգոս պիդմհմ իւէ պէրռագէր օլաորգագ ասչորպ, 3 – ԷրհԲէսի կհւն Սիգոնա վասոր օլորգ, վէ Յաճլիոս Գօղոսոս իհնասոդհյհԲ մնս'ասմէլէ էսէրէք, իսոխ իրասհսոխ իչհւն, սոսհԲլորրդն էասհչնա կհԲմհսոխ ըսասհսոդսր վէրսոխ։ 4 – Վ է օրասհսոխ սասչրլէզ' բհսզկհճագ մնսիպզհՖ օլմագլէ, Գրպորդաքն սաՖ Թասրասֆլաորդնասն կէչհպզ, 5 – Կհլհկհս վէ Գամֆհլհս տհնհզհնհն օրԳասոլհսոհն կէչէրէք, Լհֆհորասս վագր' Միռասյա կէչոխք։ 6 – Վ է հիւզ պաչր օրասհս ԻԳալիպա կհսէ՚ճէք Իասքենասրհյէսէ պիր կէմհ պասլուա' պէգի ասնա պէնսոլերսոի։ 7 – Վ է պիր չօգ կհւնէրէ տաղր տաղր կհսոխ' կհսճհյէ Սհդգասոն գասրպհճէ կհԲմհսոխ' տէ, բհսզկհճագ պէգի պրասգմնասրդրնասոն Սկրհսհն տաՖ Թասրասֆլաորդնասն Սագմհնաս էօճհնասէն կհսէրէք, 8 – Աչր կհսճհյէ կէչհպ' Սհսգհլ լհմհնլագր ասէնհյէն պէր մնսհչհյէ կհլսոխք. պասնհսն գասրպհճսոխ Ղասհաս նասմ պէր չհՏր վագր իսոխ։

9 – Վ է խագյր զհման կէչասրքասէն սօգրա, օրասճ վճգՖր Հագաս կէչմհչ օլաորղնասոն, սրԲդ տէնհգ սէՖէրի մնսհսաորագրաՖ օլմագլէ, Գօղոս ասչէրհն նասսհչօղ էսոխմ', 10 – Էյ ասոսէրլէր, պասս ասէնհգ սէՖէրհնհն հասլնրդ հիւքէ վէ կէմհյէ ասչհյլ, պէլգէր քէն-

Digitized by Google

ան ճանապարհորդելու առաքի մէջագրութիւը վէ չօգ զարմացուր օլուճաղրնը կէօրիւնօյօրում՝ ասէ։ 11 – Ամմա եվ ալ պատչը կէմինին բէ՛խան իլէ սահիպինէ Պօղոսուն սէօզլէրինանէն զիյասէտ ի՛թիմասա էթան։ 12 – Վէ օր լիմանի գըշլասմագ իչիւն միւնասիպ օլմասըդընան, էքսէրիսի Կիրիտին ճէնուպսա վէ գարբի չինամա պագան փիւռնիկէ լիմանընա գըշլասմագ իչիւն վասըլ օլա պիլիրիզ՝ տէյիւ օրատան առաքի ասլըմազա բէյ վէրսիւլէր։ 13 – Վէ պիր հաւայը լօսաս էսիպ՝ մնագէտօլէրինէ էբտիւլէր զանընդյիլ, գալգըպ Կիրիտին գըյըրընտան կէչիյօրլար իսդ։ 14 – Ամմա պիր ազտան ասկաս ատաղը Եւբակիկլոն տէնիլէն պիր չիտաէֆիլի թիւդկիսար զահաւա էթմէքլէ, 15 – կէմի պիրտէն գափրլար, վէ օրտայա կիտէմէտիյինէն, անը քէնտի հալինէ պրագըպ՝ սիւրիւքլէնիյօր իսդ։ 16 – Վէ Կղօդա նամ պիր քիւչիւք ատատընդն ալթընտա սըղընաբագ ատնատալը կիւճլե զապի էթմէկլե մնագիթէօր օլուա՝ իչէրի ալտըդատան ասկըտ, 17 – Զաթէլէր գուլլանդյագ կէմիյի ալթընտան գուչլիթօրլար. վէ սըղա ռաչէմէք գօրգուսդյլէ հէլքէնի էնտիրիսդ՝ եդյլէ ախսիւքլէնիրլէր իսդ։ 18 – Վէ չիտաէֆիլ փուրթունատա պուլնանօրդրմագտան, էրթէսի կիւն երէքը ատնդրմագտան, 19 – Վէ իւչընճի կիւնտե քէնտի էլլէրիմիլէ կէմինին թագգըմլարընը ատըդրդ։ 20 – Վէ չօգ կիւնլէր նէ կիւնէշ նէ ըլդըզլար կէօրիւնիւրդ՝ չիտաէֆիլ փուրթունատա տաքի իւպէրիմիզէ պատաղալը, տարթագ նէճաք պուլմամըզընը իւմիտ քէսիլիյնի գաքի՛ օլուճաղա։ 21 – Վէ չօգտատան սկըտա ատ գալմընը օլմալարընդյլէ, Պօղոս օրթալարընտա տուրագ՝ էյ ատամլէր, ֆիլ վագը՝ պէնիմ սէօյլէտիյիմի տինկլէյէրէք, պու մէշագգաթի վէ զարարատա օղրամամագ իչիւն Կիրիտէն այրըլմամալը իսդինիդը։ 22 – Ամմա շիմդի սիզէ նասիհաթ վէրէրիմ՝ քի խօշ իսդիր օլասընըզ. գիքտա ախտէն հիչ պիրի թէլէֆ օլմայըդզ՝ ան՚ճագ կէմի խէյէֆ օլուճագ տըր։ 23 – Զիրա ատհիպիմ՝ վէ մնո՛պուտըմ օլան Ալլահընն մէէլիի պու կէճէ կատընդատա տուրդում, 24 – Էյ Պօղոս, գօրգմա, Դէսյարէրինն հաւզուրընատա ատաբմաի լազըմ տըր։ վէ իշդէ Ալլահ տէնինն իլէ պէրապէր կէմիտէ օլանլարընն ճիւմլէսինի ատնատ պատղըշմասընը տըր՝ տէսի։ 25 – Պունատն իչինն, էյ ատամլէր, խօշ իսդիր օլունըզդ, գիրատ հէման պանատ սէզիլէնիլմէկի վէճճ իւգրէ վագը՝ օլուճաղընատ պէնն Ալլահընա ի՛թիմատա էտէրիմ։ 26 – Ան՚ճագ պիր ատատյատ տիւշմէմիզ լազըմ տըր՝ ատտի։

27 – Վէ ան տէօրտընճի կէճէ օլագդատա՝ Ատրիատ տէնիզինտէ սիւրիւքլէնիյէտ իքէն, կէճէնին էտրըպընատա կէմիճիլէր պիր գարատյատ եագլատշդգլարընը զանն էթտիւլէր։ 28 – Վէ իսգանտիլ ատճըպ՝ էրէմի գուլագճ պուլտուրլար։ վէ պիր ազ իլէրի վատրպգ վէ թէքրար ատճըպ՝ օն պէշ գուլագճ պուլտրլար։ 29 – Վէ գայտըղտա տիւշմէք գօրգուսդյլէ, գըյտատն տէօրթ լէնկէր ատճըպ՝ կիւնտիւզ օլմասընը տըղտա էթտիւլէր։ 30 – Վէ կէմիճիլէր կէմիտէն գաչմագ ամագտէտիյլէ, պատատան լէնկէրլէր ատճագ պէհնանէմիյլէ ատանատալը տէնիզէ էնտրտոքլէրինտէ, 31 – Պօղոս եվ պատղըյա վէ 'ատաքէրլէրէ՝ Էյկէր պունլար կէմիտէ գալմագսա, սիզ նէ ճահի պուլտաճագսընըզ տէսի։ 32 – Ո զաման 'ատաքէրլէր ատնատալըն խիլերինի քէսիպ՝ ատն պրագտըլար։ 33 – Վէ տատպահ օլմագ իւգրէ իքէն՝ Պօղոս ճիւմլէսինէ թա՛տմ էթմէլէրինի րէճա էտէրէք՝ Պու կիւն օն տէօրթ կիւն տիր, պէքլէյիպ՝ հիչ պիր չէյ նէմէյէրէք ատճ գալտընըդ։ 34 – Պու էճլատէն թա՛տմ էյլէսինդիզի րէճա էտէրիմ՝ զիրա պու սիգին նէճաթընըզ իչիւն տիր. չիւնքի սիրինիգիզ պատչընատան պիր զըլ տիւշմէք ճէք տիր՝ տէսի։ 35 – Վէ պէօյլէ տէյէրէք էքմէք ալդպ՝ քէտֆիֆէտինին էօնիւնատ Ալլահընա շիւքր էթտի, վէ փարչէյիպպ նէմէյէ պատչլատը։ 36 – Վէ ճիւմլէ տո խօշ խաթիր օլուպ՝ քէզտյիք թա՛տմ էթտիւլէր։ 37 – Վէ պիզ կէմիտէ ճիւմլէմիզ իքի հիւզ ևէրմիշ ալթը քիչի իտիք։ 38 – Վէ թա՛տանտան տոյտըգտըրընատա, պուղտայը տէնիզէ ատթագտըգ կէմիյի թէտիքիճ էթտիւլէր։

39 – Վէ կիւնտատը օլտրատա, օլ կէրի թանընմայդրպ՝ ֆագաթի ատճլի օլան պիր քէօրֆէզ կէօրմէլէրիյլէ, էկէր միւմքիւն օլուրսա, կէմիյի օրտայա սէվգ էթմէյի միւրսա էթտիւլէր։ 40 – Վէ լէնկէրլէրի քէսիպ՝ տէնիզէ պրագատըլար. վէ տիւմէնլէրին պողլարընը

Digitized by Google

չէօղիւզ՝ եկելքների բիւղեհատառ գալ-
ատըրատգ, ասհիւէ տօղրուս կիտէյօր-
լար խոր։ 41 – Վէ էքի թաւաշխանան
աէհնիգին գաւուշտրըղը պիր մահճալէ
ախուշիւզ՝ կէմիչի օթաղըթալար։ Վէ
պատչը տաճիկնասրատգ, գըմըլտանմազ
օլաւաս . գէչ խոճ տաւղալարըդը չհնա-
աէհինտէն ատաղըլըյօր խոր։ 42 – Վէ
մահպաւլատրատան պիրի եւրանիպ ֆի-
քրար էթմէմէսի իչուն, 'ատքէրլէր ան-
լէրի գաթը էթմէյէ մէչվէքէթ էթ-
ապէրը խոճ ատ, 43 – Նիւզ պաշը Պօ-
զատը գաւրթաղրմագ խոթէմէքլէ, անլէ-
քի պաւ ֆհչէտան մէն' իլէ, եհւզմէք
պիկէնդերին էվվէլա ապիըլըպ գատալա
չէզմանըրդը, 44-Պագիլէրինին ատաղի
քիմի թոճաթալար, քիմի տէ կէմինին
պատ'զը փարչալարը իւզերինատ չէզմա-
չարդը էմը էթտի . վէ պաւ վէճվէն
ճքամլէսի ապիհէն գաթալա չէզտըլար։

ՓԱՓ 28

Վ֊է ապիհէն չէզտըղըմզատա, օլ
ատատանէն խոմի Մաղիա խոհչինի ան-
լատրդ։ 2 – Վէ պաթպաթլար պիզէ
ֆէվզ էլ 'ատատ մհւքիւվէլէն կէօմէր-
ատիլեր, չէզիլէ քի եաղման եաղմուր վէ
ատզուշգ աէպէպինատէն ապէզ եաղըպ'
ճիւմլէմիզի գաւգուշ էթտիլեր։ 3 –
Վէ պօզա չօգ չապը աէվիրիպ' ապէզ
իւզերինէ գաւզըրըտատ , ապճագատան
պիր էնկերեքք չէզըպ' անդն էլինէ եա-
փըշտրը։ 4 – Վէ պաթպաթլար ճանաա-
վարը անդն էլինատէն ատզուլմազ կէօր-
ատիլէրինատ, պիրի պիրինէ' պաւ ատ-
ատմ էլպէթթէ գաթթիլ օլմապը ատը,
քի ատէհիզատէն գաւրթուլատ խոճ ատ,
'ատատլէթ անը եաշամիզդա պիզգմատ-
ատը' ատէրլէր խոր։ 5 – Ո ատտախ ճանաա-
վարը ապէքէչէ ախլքիպ' պիր գատար
կէօրմէտի։ 6 – Անլեր անդն չիշէճէյ-
նէ վէ եաթատ անդրդն էօլիս ատիշէ-
ճէյինէ պէքլէտտիլեր խոճ ատ, պիր չօգ
պէքլէտտիքատէն ատզրա' անա պիր գատար
օլմատզրդը կէօրատիլէրինատ, գանձա-
լարընատն աէօհնէպ' Իլահ ատը' ատ-
ատիլեր ։ 7 – Վէ ատատանէն պէօյիւլիւս
պուլունան Գազդիոս Նատմ քհմնէհէն
ալ ճիվատրատատ չիֆթլիքլերի պուլունա-
մազլէ, պիզի գաւպաւլ էտիպ' իւշ կիւն
մհւբհւվէլէլէ մհւատֆիր եյլէտի։ 8 –
Վէ Գազդիոսէն փէտերի հիւմմիս իլէ
գանդը խոհալա թաւբհաւլատագ եաթա-
մազատա էքէն, Գօզատ եաղնէնա վէզատը,
վէ ատա'ա էտերէքք, եյլէրինի անդն խա-
զերինէ գօմազլէ ատնատ չիֆնա վէբտի։
9 – Վէ պատ վէզգը'ատ իւզերինէ ատատ-
ատատ պատլատնան ատա'էր խատթալար ատա-
խոր կէլիպ չիֆնա պաւլուրլար խոր։ 10 –
Անլեր ատախի պիզէ գհյատէսիյլէ ֆէ-
քրատ էթտիլեր, վէ կիւտճէյհիպ վա-
զըթի պիզէ լապրտ օլատն չէյլէրէ թէ-
ատզրքը էթտիլեր։

11 – Վէ իւշ տպ ատզրատ' օլ ատատատա
գէշկատըշ վէ 'ալատմէթի Դիտհւսւթի օ-
լատն Իպքէնտէրիյէնի պիր կէմիյէ ա-
չէրլազգ։ 12 – Վէ Սիրակուսատյա վա-
տպլ օլատ' իւշ կիւն գաւլազգ։ 13 –
Օրատատան ատախի ատօղաշտագ, Հէնգհո-
նատ վատպլ օլատ' պիր կիւն ատզրա լը-
ատտա էատիլէք, խբինճի կիւն Պատխզը-
ատա կէլտիք։ 14 – Վէ օրատատա պատ'զը
պիրատտէրլէր պատ-լազգ· անլեր ատախի
եատնլարընատա հէտի կիւն գաւլատմազը
բէճա էթտիլեր. վէ պէզյէճ Իօսէպպ
կէլտիք։ 15 – Օրատատան ատախի պիրատ-
տէրլեր խատպէրմիզի ատլազգ-լարընատա,
պիզի խոհիգատալ խբինճ Թատ Ապֆհատ
պատզարընատ վէ Իւշ խատնլարատ տէչ-
ին չէզտրլար. վէ Պօզատ անդերի կէօր-
տիլհւնատ, Ալահա չհւքր էտհզ էճ-
ատարէլէնատի։

16 – Վէ Իօսէպպ կէլտիմիզատէ ,
[Հիւզ պատչը ատնհզատալարը սէրատտաա
Թէպիհմ էթտի։] Գօզատատ քէնտանէնի
հրճզ էտեն 'ատզեր իւէ ապրըճատ խգա-
մէճ էթմէյէ բատխատճ վէբրլատի։ 17 –
Վէ իւշ կիւն ատզրա, Գօզատ էճ հտատճ-
լերին մհւ'մէտպէգանընը ատտ'վէճ էլյէ-
ատի. վէ ատնլէր ճէմ' օլատգատա , ատնլէ-
րէ' Էյ պիրատտէրլեր, պէն գատմա, Ե-
խատ ճ եճատատգրմըզդն ապինդերինէ մհւա-
խատխճ պիր շէյ էթմէմէյ օլատզրմ
հզատտ, Եթատատգմուն Իօսէպպրդը
էլյէրինէ մատհզատա օլատրագ Թէպիհմ օ-
լատնատմ։ 18 – Գատնյէզ ատատխճ պէճճ
խոթխոթագ էտիպ' պէնատ գատթէ մհւա-
Թատհագգ հիչ պիր սէգէպ գատլատնա-
մատզրդնատ մէպն ատզը վէբմէգը խոթճ է-
ատիլեր։ 19 – Լագքին նէհատատիլեր մհւա-
խատչճֆէֆ էթատիքլերինատ, հէզր Նէ
գատատտ մհւլէթճիմին 'ատչէհինատ չճ-
քատյէճ էտե՛ճէգ պիր շէյհմ Եօգ խոթ
խատ ատ, Գատյատէրէ բէֆ'ի ատտ'վատ էթ-
մէյէ մէ՛ճատտ օլատրմ։ 20 – Խմատճ պատտ-
սէպէգ մէպնի կէօրհւշհւպ սէպյէշմէգը
մէրատճյէ պիզի ատտ'վէճ էթտաճմ։ պի-

Digitized by Google

քան Խաչակիցին Քրիստի խչիւն պու զէնճիրլէ պաղլը իմ՝ ոտ ոտի։ 21 – Անոնք առաքի անոնց Պիզ սէնին հաւգընտա նէ նէհուտիչէտէն մէքթուպ ալտըդ, նէ ոտ պիրտաւէրլէրտէն պիրի կելիպ՝ սէնին հաւգընտա պիր քէօթու չէյ խապէր վէրմիշ կու սէզլէմիշ տիր։ 22 – Լաքին նէ էֆքեարտա օլտըղընիզ սէնտէն խլիճմէք խոթէրիպ. զիրա Տէր Եէրտ պու Քըրգայա մուխալիֆէմ ետուրմիչ մու'մինլէրտէն պիր քէօթու չէյ ետուրմէյէճէմ տիր։ 23 – Վէ ոնու պիր կիշի Թու'նին էտիպ՝ չօգ քիմսէյէր եանընա՝ մէպէնիմ կէլտիլէր. վէ ասապհտան ախշամ գառտար Մովսէսին Թէվրաթը իլէ փէյղամպէրլէրտէն Յիսուս միՙէ'ալլըգ չէյլէր հաւգընտա ալտըդ իլգամ էտիպ՝ մէլէքթէ Ուլլահա ատա'իր չէհատէթ էտէրէք անը պէյտն էտէր խոն։ 24 – Վէ սէօյլէնիլէն չէյլէրէ պու'զէլտրը ինանդըպ՝ պու'զէլտրը ինանմատըդ։ 25 – Վէ պիրի պիրի իլէ իՙթիֆագ էթմէյիպ՝ տուղրլտագ իւզրէ իքէն, Պօղոս պիր սէօզ սէզլէտի. եանի՝ Քուշ իւլ Գուստա Եասլի փէղղամպէր վասրթաագլէ էճատատըմըզա խիթապէն, 26 – Պու գալմա կիթ, վէ տէ քի՝ Իչլիթմէքլէ իչտէճէքտիհիզ, ամմմա ալլահտայա ճագըրըզ, վէ պագատագ պապաճագտընըզ, ամմա կէօրմէյէճէքսինիզ։ 27 – Չիրա պու գավմէն գալպի գաթրլատը՝ գուլագլարըյլէ ազրբճա իչտիրէր, վէ կէօղլէրինի տաթի գափատըլար, օլմայա քի կէօղլէրիյլէ կէօրիւպ՝ վէ գալագլարըյլէ իչէտէրէք, գալպէն ֆէհմլէ բիւճու՝ էտէլէր, պէն տաթի անէլէրէ չիֆա վէրէյիմ՝ տէյէրէք էյի պու'յուրտատա։ 28 – Իմնի սիղէ մու'լիմ օլսուն քի՝ Ալլահըն խէլտը Թու'ֆէլէրէ իրսալ օլունտա. անէլէր տաթի տինկէյէճէլէր տիր։ 29 – Վէ պու չէյլէրի սէզլէմիպ

9 – Ձիրա Օղլերդն պէշաւրէթինուէ բուհըմնէն խըսամէթ էթմէյիմ՝ Ալլահ պոյնա շահիտ օլսուն քի, 10 – Ալլահըն խըսամէթինէ 'ազըդըէթ թաբասիբնըդա կէլմէդիկիմ միւյէսսէր օլա տէյիւ ասա'իտա տու'ասաբըլմասա ձէյէդ էտիդ՝ ֆէրազախ էթմէյէրէք սիզի էտսա էասէրիմ։ 11 – Ձիւնքի սիզի կէօրմէյէ խշմէխյագըմ վար, Թա քի սէպաթ ընդ իչիւն սիզի սիր բուհսանի մէվհիպէյէ նա'իլ էտէյիմ։ 12 – Եսէնի սիզին վէ պէղինմ օլուդ՝ պէրի պիրմիդոտ պուլունան իսմանէ սիզին իլէ պէրապէրս միւթէասսիր օլայըմ։ 13 – Լաքին, էյ պիրտաւրլէր, չիմմիյէտէք մէն՝ օլուանտըմ իսէ տէ, սա'իր Թա'իֆէլէր ասրասընսա օլաըդը կիպի, սիզին տարանդըտա տոսթի պիր միհտաւլըմ օլմագ իւզրէ՝ Թաբասիբնըդա կէլմէյէ տէֆ'ատէլ միւթասիրլաս էյլէտմէյիմի պիլմէդիդի իսթէմէմ։ 14 – Պէն Եուհաննիլէրէ վէ Պաբաղարլըտա, 'ալիմիլէրէ վէ ճահիլլէրէ պօրճլու իմ։ 15 – Ֆէզայիգ էլհմմէնն կէլմէյի գաւտոդ սիզէ, Եուհի Ըօմաւտաս պուլաճհաղնալըտա տոսթի պէշաւրէթի Թէպշիր էթմէք իչիւն հազըր իմ։ 16 – Ձիւնքի [Ֆրիսաւտոքն] պէշաւրէթինուէն տօղսուդ ուճհմամա, գէրաս հէր իսմնէ էաունէ, էվվէլսա ԵհՏաւհյէ հէմ տէ Եաունահյէ Թէլսաս իչիւն Ալլահըն գաւվէթի տիր։ 17 – Ձիրա անդն վաբղհաոբյլէ Ալլահընէ եէՏ–ը էյսէոէյէ տաւսաՏ, Եաուհի իսմանտաուն օլաճհ տօՏՏ իսմնի իչիւն քէշճի օլուհմիշ տոբ։ ՆիԹէքիմ՝ Սալիհ իսմանէ Եաշայաճագ տոբ՝ տէյիս Եաազիլմիշ տոբ։

18 – Ձիրա Հագիգաթիը Հագգաբղլըգէ սալ գօյան աստէմլէրինն հէր ֆըսգը վէ Հագգաբղլըգը իւգէրինէ Ալլահընն գաղաալը սէմմաուտան քէշճի օլուհուբ։ 19 – Ձիրա Ալլահ Հագգընտաս պիլինմէսի միւմքինն օլաճ հէյիրը անդէբաճ գսիր տիր. չիւնքի Ալլահ անդէրէ իզհար էյլէմիշ տիր։ 20 – Ձիրա կէօբիհմէյէն սրֆէնէրէրն, Եաուհի էաէտսի գաւտուրէթի վէ Ուլուհիյէթի 'ալէմ խայդ օլուհայդաուտան պէրաս իչիւերն վասրիաաբյլէ տէրդ օլուհաբագ աչիքհաբրն կէօբիհնիբ։ չէհղլէ քի անդէր մա'զուր օլամազլար։ 21 – Ձիւնքի Ալլահ պիլտիքդերի Հալաէ, Ալլահ վաճիհ օլաճ մէճտա տա չիւքրհ էթմէյիդ՝ ան՝ ճաղ քէնտի ֆիքրդերինուճ պէթալէթէ տիւհզար օլաբաղ, ֆէհմինդ գաղդերի գաբաբտը։ 22 – 'Ալիմ իդ՝ աէրդէր քէքէն ահմադ օլաբդաս։ 23 – Վէ զէվալսէն միհէզզէչ օլան Ալլահընն ճէդդէյնի զէվալ պուլան ինսան վէ գուշդար վէ աէօրթ այադդարդ վէ հաչէրսաճ աուբէթինն միւյասէթէ հէթապտիդ էթմէյիդէ։ 24 – Գու Եէդէսէն Ալլահ տաճի անդէրի՝ գալդէրինն չէհվէթէրինէ ճէհաէալէրինէ տաբսաբբաաա բէգիդ էթմէք իչիւն՝ նամփոդիդէ թէպտիդ էյլէտի։ 25 – Անդէր քի Ալլահընն Հագգադաճըդը Եասանա թէպտիդ էաէրէք, մանդաւգաա Իսմայիգսէն զիյաաէ իհթիեամ վէ 'իսդաաէթի էթմէդէր։ 0 իդ էդ էաէտ միւսդարէք տիր։ Ամին։ 26 – Գու աէպէպտէն Ալլահ անդէրի գաղդհ հէվէդէրէ թէպտիմ էյլէտի։ գիրաս անդէրինն նահաաբ տաճի՝ իսթի՝մդէ թաղի՝ճագ մանիսթիճ օլաճ թէպտիճ էթմէդիդէ։ 27 – Ֆէզայիգ էրբէաէր տաճի նիաաանդն թաղի՝իճ իսթի՝մդէդէ թէրբէդէ՝ քէնտի չէհվէթէրինէ պիրի պիրի իդէ գըղըշդ էրքէրքէ իդէ ֆաչհյէմէ քէնտի զէաէդէրէբ, նէֆսդէրինուճ քէնտի զէաէդէրէնէ լազըդ օլան ճէղդայը պուդաղդաբ։ 28 – Վէ պիլհիդէրինուճ Ալլահընն պուդաղդաճհաղնըր մագսուդ թաճհմադգաղդընաճան, Ալլահ տաճի լազըդ օլմագան չէհղէրի իշդիգդը իադրէ անդէրի նահաագպուդ զինհ թէպտիմ էյլէտի։ 29 – Շէհղէյ քի անդէր հէր տիբղիս հագգսըղըբագտան, զինհա վէ քէօճհիբդէ վէ թահան' վէ չէբաաէրէճէ տոճա, վէ հաաէտա վէ գաճհ վէ նիգա' վէ հիդէ վէ քէմդիգդէ մէմճա տըրղաբ։ 30 – Ղաամմագ, զադյակէ էաոճճ, Ալլահա պուաղ էաոճճ, չէհմ էաոճճ, մանգըտաբ, միւֆթէէրէր, չէրբ իճաա էաոճճ, վաղիուէյնէ իհթա'ամըդ, 31 – ՖէՏմանիգ, 'ամհա պօզուճըդդաբ, մէվէաաէճհաիգ, միւաաղէհա գաապուղ էճմէդ վէ մէրհամէճհաիգ տիրդէր։ 32 – Վէ պուճ միհիդդիս չէհղէրի իշդէդճէդդէրին էօհիմմ միւաճ'ամհաագ օլաըդդաբդը հագգընտաս օլան հիճքմ Ուլուհը պիդտիրդէրի հալաէ, պուճ չէհղէրի քէնտիդէր իշդէսիքատէն պաչգա, իշդէդճէդդէրէ տաճի բիգա վէրիբդէր։

ԳԱԳ 2

Պուճաս պիճա'էն, էյ հիճքմ էաճն տաճի՝ հէր քիմ' իսէն, մա'զուբ օլաբ

մազոնն. չիւնքի գայրիկէ հիւքմ էթ-
ռիկին չէյտէ քէնտի 'ալէյհինէ հիւքմ
էթմիշ օլուբսընը. զիրա ան՚ն քի հիւքմ
էտիյօրսըն, էէմման օ չէյլէրի իչլէր-
սին։ 2 – Ամմա պու կիպի չէյլէրի իշ-
լէյինլէր 'ալէյհինէ Ալլահընըն հիւքմու
հազիգաթի իւզէրէ օլաղընընը պիլիրիզ.
3 – Էյ պու կիպի չէյլէրէ իչլէյինլէր
'ալէյհինտէ հիւքմ էտիպ ատմ, զանն է-
տէ՚ր մի սին՚ն քի ան՚ն Ալլահընըն հիւք-
միտէն գուրթուլաճագընը։ 4 – Վէ
նախօտա Ալլահընըն լութֆու ատմա մու-
ճիպ ի թէվպէ օլաղընընը պիլմէյէրէք
անդան հատուտսըզ լութֆ վէ ատապ վէ
թէհամմիւլինէ թահտիւ՚ր մի էտեր-
սին։ 5 – Վէ լազքին ան՚ն՚ի 'ինսանընըն վէ
թէվպէ էթմէզ գալդընէյէ դազադընըն,
վէ Ալլահընը 'ատաալէյհի հիւքմիւ զու-
հուրընընն կիւնիւ իչինէ քէնտինէ զա-
զադ պէրիքտիրիբսինիւ։ 6 – Զիրա օ հէր
քէսէ 'ամէլէրինէ կէօրէ միւճազաթ
էտէճէք, 7 – Եա՚նի էյի 'ամէլէյտսէ
ատապ ու տէվամլէ մէճա ան՚ի իզզէթ
վէ էօլմէզլիյի թալիէպ էտէյնլէրէ է-
ազէտի հայտաի վէրմիյէ։ 8 – Ամմա մի-
նազա՚ան էտիպ՚ հազիգաթա իհտա՚ան
էթմէյէրէք, հազգաբզուզտա միւթի՚ օ-
լանլարա խըշմ ու դազադ օլաճագ
ատըր։ 9 – Շէհըր իչէյինէ հէր պիր ատէ-
մէ, էվվէլա նէհուտիյէ վէ ատահի նու-
նանիյէ մէչզգաթի վէ մուզայագա,
10 – Ամմա խայր իչէյինէ հէր քիմսէ-
յէ, էվվէլա նէհուտիյէ վէ ատահի
նունանիյէ մէճա ան՚ի իզզէթի վէ ան-
լամէթ օլաճագ ատըր։ 11 – Զիրա Ալ-
լահընը 'ինսանընտէ խաթրա բի՚ատէթ
էթմէյէ հոգ ատըր։ 12 – Զիրա չէբի՚ան-
ատըզ կիւնահ իչէյինէյէր չէբի՚անատըզ
ատահի հէլաք օլաճագլար, վէ չէբի՚ան
թահտիւնատա կիւնահ իչէյինէյէր, 13 –
Ալլահընը 8խատա գրխատտա վատրթա-
ատըյէ պէչտրէթիմէ կէօրէ ատահյինէրին
ատրըյտըրնա հիւքմ էտտէճէյի կիւնտէ,
չէբի՚ան վատրթատըյէ հիւքմ օլաս-
նաճագլար։ 14 – Զիրա չէբի՚անը իւ-
չիտնինէր Ալլահընը 'ինսանընտէ ատահ
ատէյինէր, անդաճագ չէբի՚անը իճրա է-
տէնէր թէզգրիր օլաճագլար։ 15 –
Զիւնքի չէբի՚անը օլմայան թա՚իֆէ-
յէր թապի՚անէյէ չէբի՚ան մուճէզինդճէ
'ամէլ էթմէյէրէքտէ թագսիրտէ,
անյէրինն չէբի՚անը օլմամազլէ, քէն-
ահիյէրի քէնահիյէրինէ չէբի՚ան օլա-
րագ։ 16 – Զամիրյէրինին չէհատէ-
թէյէ վէ էճքաճաբլարընըն կէօհ թա՚-
զիրէյէ, կէօհ 'էօզր ահիյէմէյէ չէբի-
'անընը էտերինի քէնտի գալայէրինտէ
հասդրը կէօսթէրիրէ։

17 – Իչլէ սէն նէհուտի թէամմիյէ
օլունտա՚ չէբի՚անտա կիւվէնէրէք Ալ-
լահ իյէ իճթիհատ էտերսին։ 18 – Վէ
չէբի՚անէյէ թա՚զիմ օլունտընընդան
իրատէթինի ատահ պիլիպ՚ մուխթէ-
լիճ չէյլէրի ճէրգ ու թէմիզլ էտեր-
սին։ 19 – Վէ՚ գէօրէրինին գրլազագը,
վէ գարանլըգտատ օլանլարընը նազու,
20 – Ճահիլէրինի մուա՚ալլիմի վէ չօ-
ճուգլարընը խօճատը պէն իմ՚, վէ չէ-
բի՚անտատ օլան 'իլմ՚ վէ հազիգաթէն
ատրէթի պէնտէ տիր՚ ի՚թիգատընտա-
ընը։ 21 – Իմտի, էյ գայրիկէ թա՚զիմ
էտէն, քէնահիճէ թա՚զիմ էթմէ՚զ մի
սին։ Էյ սըրգաթ էթմէմէյի վա՚զ է-
տէն, սըրգաթ էտէ՚ր մի սին։ 22 – Էյ՝
Զիրա էթմէ՚ տէյէն, քէնտինի գինտ է-
տէ՚ր մի սին։ Էյ փահիշատտան նէֆ-
րէթի էտէն, մուգատտատա չէյլէրէ
նազգը հիւքմէթի էտէ՚ր մի սին։ 23 – Էյ
չէբի՚անէյէ իճթիհատ էտէն, ան՚ն չէբի-
'անէյէ թէճավուզ էթմէյէրէ Ալլահը
թահտի՚ր մի էտերսին։ 24 – Զիրա ատա-
գըյտըզը իւգրէ՚ սիպին ատգէպինիզտէն
թա՚իճնէյէր ատրատընտատա Ալլահընը խա-
մինէ քիւճիր օլաճագլար։

25 – Իմտի էկէր չէբի՚անտա կէօրէ
'ամմէ՚ էտէր խանէն, խիմանտան ֆա՚իտէ է-
տէր. ամմիսա էկէր չէբի՚անէյէ թէճա-
վուզ էտէր խանէն, խիմանէյէ խիմանա-
սըզլըգ օլմագ օլաճագ. 26 – Իմտի էկէր
խիմանսըզ ատամ՚ չէբի՚անէյէ ան՚ն-
քիմսէյինէ հըճգ էտէյտսէ, անդան խի-
մանսըզլըգը խիմանա ատտան օլաճագ
մէ. 27 – Վէ թատպի՚ի օլան խիմանա-
սըզլըգ չէբի՚անէյէ իճրա էտիպ ատ՚, ան՚ն
քիմսէյէ վէ խիմանէյէ վատր էքէն չէբի-
'անէյէ թէճավուզ էտերսէն՚ անդան
հիւքմ էթմէ՚զ մի։ 28 – Զիրա գա-
հիրէն նէհուտի օլան՚ նէհուտի ատխիլ
ատիր. վէ գահիրէն ճէհէտտէ օլան խի-
ման՚ խիմանա ատխիլ ատիր. 29 – Անճագ
նէհուտի պահիրէնէն օլան ատըր. վէ խի-
մանա ատահի բէհանն օլմայըզ բուհ-
օլան գալդ խիմանըզը ատըր. վէ անդան
մէհտի ինսանատան ատխիլ, անճագ Ալ-
լահատան ատըր։

Digitized by Google

ՊԱՊ 3

Իմաճ ՆԵՀՈՒՏԻՆԻՆ ՓԱՊԻԼԵՔԻ ՆԸ ասէր, ետեսաւ խիճանըն ՓԱՏԽԱՆ ՆԸ ասէր։ 2 – Հէր վեճՏԼԵ չօգ տըր. խուսասաս քի Աւլահ՚ըն քեՏԼամ՚սրը անլեքե եմնահե օլուհասաւ։ 3 – Ձիքաս էկեր պա՚զրլաբը իմնան եԹՄեհիլեր խաճ, նէ օլաւր. անլէրին իմնան եԹՄեհիլերի Աւլահ՚ըն աստաղախ՚քընը իսպա՚ՆՂ մը եաէճՃԼը տիր։ 4 – Հա՚չա. լաքին Աւլահ՚ՏՀ ՀապգՓ օլաս՚ պ՚ՏԿ ետեմ՚ եալանՃը օՂ աստեն, նիհեՔքիմ՚ ԱեօզլէրիՆԱԿ ՚աստիլ վէ մնՀաքեմէնԱԿ դալիպ օլասըն՚ ասԿիս ետզրլմիշ տըր։ 5 – Վէ լաքին եԿեր պիպիմ՚ ՀապգՓՍԶՊԶՂՐմՏԶ Աւլահ՚ըն ՚աստալէԹինի իսՀՏար էաէրսե, նէ՚ ասԿիլեմ՚. ճէՂաս վէքէն Աւլահ՚ՏՀ ՀապգՓ՚Ը մՃ տըր. (ինսանՃաս աէօլԼէյօրԸմ՚.) 6 – Հա՚չա. պէՏԼԸ օլաս՚ Աւլահ՚ՏՀ տիւնեհասյաս նամ՚սրլ հիւքմ՚ էաէ ճէՃ տիր։ 7 – Ձիքաս եԿեր Աւլահ՚ըն ՀապգՓաԹԸ պէՆիմ՚ եալանըմ՚ վասԹաստԼԼԸ քէՆաճ ՚իՂՂԼԹԻ իչիւն զիյասաւԼէշտի իսՃ, տրՔՐՃ պէՆ նիՆ՚չիւն կիւնաՀՃԿաՐ կիւպի հՃւքմ՚ օլաւնաւյօրԸմ՚։ 8 – Վ՚Է՚ ՇԵՐԸ իչԼԼյէյիմ՚ ՃԻ խայր կէԼԸ՚ նիՆ՚չիւն ասԿիմ՚էյիմ՚. նասրլ ՃԻ պէՏԼԸ ասԿիմ՚իՂՍ՚ ասէյՃւ պա՚զրլաբ ԹաստաֆՆասան զէմմ՚ օլաՃնաւյօրԸմ՚. պաՆՆլաբՐՆ հիւքմիւ հապգՓ տըր ։

9 – Իմաճ նէ՚ փեԿեյմ՚. ՓԱՊԻԼԵՔԻՄՍՂ վա՚ՐՃ մը. սալա հօգ տըր, վէրաս հէմ՚ ՆԵՀՈՒՏԻԼԵՐԻ հէմ՚ ասԿ ՆաՆԱՆՆԻԼԵՐԻ՚ ՃԼիմՃԼԵՔԻ կիւնաՀ ալեՃՐՃՍՍ տըր՚ ասԿիՃ պաղասաՀ ԹԷՕՀՄԵՃԼԻ չՐԸգաստըրՐգ. 10 – ՆիԹՔՐՔիմ՚ ՊԻր սալիհ հօգ, պիր պիլԸ հօգ տըր. 11 – ՓԵՀՄ՚ էաէՆ հօգ, Աւլահ՚ըն ասյայան հօգ տըր. 12 – ՃԼիմՐԼԵՔԻ ՂԵՐԼԻԼԵՂԵ տիւՀիւՀ՚ՍՂ՚ ՀԼփ ՓՃաԹաս օլտրլաս. խայր իՀՐԼԻՀՆ հօգ տըր, պիր քիշի պիլԸ հօգ տըր։ 13 – ՊօզպՐլԼԸՐ ասՂՐգ գաայր տըր, տիւլԼԸՐիՀԼԸ ՀիլԸ ետԿ՚ՍՂ՚ ստաստագլաԸՐ ալՐՃ՚ՐՆաս ասՂՐՐ ՂԵՀՐի վաՐ տըր. 14 – ԱկՂՐգլաԸՐ լաՆԼԸ վէ ՄՂՐտԼԵՂԼԵ տօլաս տըր։ 15 – ԱչյաՂԼԸՐ գաՆ տեօքՃՂԼԸ չՃապտգ տըր . 16 – ԹաՐԼիգլԼԸՐԻՆաԿ ԹաՐաապՂՂԼԵՔ վէ ՄՂՀագգաԹ պաՂԼտնաՃաՂ, 17 – ՄԼյաՂՂԼԵՔ ԹաՐԼիգՆԻՆ պիլՄՂՂԼԸՐ. 18 – ՂԼօգԼԸՐի էօՆԼԸՆԻՆաԿ ԱՂՐՆՍ գօՂգտաՐ հօգ տըր՚ ասՂյՃ ԿաՃգԼՐՃՂ տըր։ 19 – Լ՚ԱգՔՆՆ պիլՔԸՐիՂ՚ ՔՔ շԸՐի՚ՃաՔ ՀՐԸ պաՂյտՐՐաՃԼՐԸՆԸ շԸՐի՚ՃաՔ ԹաՃՀԼՐՔՆաՃաս պաՂյտՐՐաՃԼՐԸՐ. Թաս ՔՔ ՀՐԸ ՃաՃԼԸգ գաՓԱՆՆՐՂ՚ պիԼՔԲՆՆ ՍՆՂՆԱՃաս Աւլահ՚ՏՀ ՀՂՂաՂՐՐԲՆաՃաս ՃՂՂՂՐԼԵ օլաս։ 20 – Ձիքաս ՃՆՐՆ ՀՂՂգՂՐԲՆաՃաս շԸՐի՚ՃաՔ ՚ՃաՄԼՂՐՐՆ վաՃԼԼԼՐՐՆ ՃՐՂՂՐԼԵ ՀՐՂ պիՐ պԸշՐՐ ԹԸպՐՐԲ օլաՂՆՆՃգ. չՂՂՆՔՔ շԸՐի՚ՃաՔ վաՃԼԼԼՐՐՆ պիլՂՂՐՔՐ օլաՂՂՐ։

21 – Լ՚ՃՔՔՆ չՂՂՆՃՐՆ շԸՐի՚ՃաՔ՚ՃաՃՆՆ վՐ փԼյՂՃՆՓԸՐՂՐԲՃՂՆ շԸՏՃՃՂԼԵՔ ՃՂՂՂՆՍՐՃՃգ. 22 – Աւլահ՚ՏՀ ԹԷՃՂՐՐԲՐՐ, ԲՃՃ՚ՔՔ ՃՐԲՃՃՃՃՃ ՓԲՔՃՃՃՃՃՃ ՃՂՂՂՆ ԲՂՂՆ վաՃՐԹաՃՃՐՂԼԵ Աւլահ՚ՏՀ ԹԷՃՂՐՐԲՐ՚ ԲՂՂՆ ԷՃՂՂՆՂՐՐՆ ՃՐՂՂՐԼԵՔՆՔ իչիւՆ [վՐ ՃՐՂՂՐԼԵՔՆՔ ԲՂՂՆ ԲՂՂՐՐՆՔԲ] շԸՐի՚ՃաՔ՚ՃՐՂՂՐԼԵ ՆՂՂՂՐՃՃՃՃ. չՂՂՆՔՔ ՓԸՐՐՔ ԲՃՃ՚ՃՂՂՂՐ. 23 – ՁիքաՃ ՃՐՂՂՐԼԵՔՆՔ կիւՆՃՃՃ իչՂՂՐԼԵՔ՚ Աւլահ՚ՏՀ ՚իՂՂՐԼԵՔՐՂՂՆՂՐՐՆ ՂՂՂՃՃՂՂՐՐՆ՚ՃՂՂՂՐՐՆ ՃՂՂՂՐՐՆՂՐՐՆՂՐՐՆ՚

լեմ։ 2 – Ջիրա էկէր Աբրահամ 'ամէլէրէլ թէպրիր օլուհատ խալ, ֆախրը օլուր։ Լաքին Ալլահըն 'ինանմահաք առէլիլ տիր։ 3 – Ջիրա քիթապ նէ՞ պու-յոլրըր։ Վէ Աբրահամ Ալլահա իման էթտի, վէ պու նահա տալահ 'ատտ օլունհատ։ 4 – Ամմա իշլէյէնէ իհ-բէթ 'ինայէթ թահրիգիյլէ տէյիլ, ան-ճագ պօրճ թահրիգիյլէ տայլըր։ 5 – Լաքին իշլէմէյիպ՝ ֆագաթ ֆաարըր թէպրիր էաէնէ իման էաէնին իմնանը քէնահինէ տալահ 'ատտ օլունհատ։ 6 – Նիհէքիմ Դաւիթ տահի Ալլահըն 'ամէլահը տալիհ 'ատտ էլլէահյի տատ-մին միւպարէքէյինի զիքր էտէրէք, 7 – Նէ՞ միւպարէք տիր չօլ տատէմլէր քի՝ 'իհահնայտը 'ատի՞լ, վէ կիհնատլայ-րը աէյթր օլունմըշ տըր։ 8 – Նէ՞ միւ-պարէք տիր չօլ տատէմ քի՝ Ռահպ տա-հատ կիհնահ տայմատ՝ տէտի։ 9 – Խմնի պու միւպարէքէյհը Խիթաի՞ իւպէրինէ մի, վէ հահատ քէզոյհք Խիթահատը-լո՞գ իւպէրինէ մի օլուր։ զիրա՝ Աբրա-համ իման տալահ 'ատտ օլունհատ՝ տէրիվ։ 10 – Էօյլէ իսկ նէ՞ վէճճէլէ 'ատտ օլունհատ։ Խիթահնը՞ մը, հօգատ Խիթահնը՛գ օյտըղը հայլտէ մի։ Խի-թահնըը տէյիլ, ֆագաթ Խիթահնըգ օյտըղը հայլտէ 'ապբ օլահնգատ։ 11 – Վէ Խիթահնըգ օյտըղը հայլտէ օյահ իմնանրնէրնէ տալահը միհ-հիրհ օյհագ իւ-զէ Խիթահն իշլարէնինի ատտը. Թա քի տահրէրէ քէզոյհք տալահ 'ատտ օյհուն-մահգ իւզրէ, Խիթահնըգ օյտըգ տատ ի-մնան էաէնէյէրէնէ ճճէմէյէնինէն փէտէրի օյահ։ 12 – Վէ հայրնըգ Խիթահնը օ-յահնատրատ տէյիլ, ահնճագ փէտէրիմիգ Աբրահամըն Խիթահնըգ օյտըղը հայլ-տէ օյահն իմնանրնէրն իգյէրինտէ հիս-բիւէնյէրէ տահի Խիթահն փիրի օյահ։ 13 – Ջիրա Աբրահամահ, հահատ նէա-լինէ տիհնհահնրն վարիհի օյհագյէգ վո՛տը՝ չէրի՛տի վահրիհագյէյէ տէ-յիլ, ահնճագ իմնան տալահը վահրիհա-գյէյէ վէրիլահ։ 14 – Ջիրա էկէր էհյէ չէրի՛տի օյահնատր վահրիհէր իտէ, իմնան ֆհո՛իտհիգ վէ վո՛տ լագվէ օյհուշ օ-լուր։ 15 – Ջիրահ չէրինի գագագ հնա-տահէ կէֆիրերր, չհնքի չէրի՛տի պու-յունմահտըգը հէրտե թէճահվուգ տտահի ճօգ տըր։ 16 – Պհնհա պիհնո՛էն լուֆֆ-լէ օյհագ իւգրէ իմնանտահն տըր, քի վո՛տ պիհիւհնհ նէագէ, հայլընըգ չէրի-՛տի օյահնատրատ տէյիլ, ահնճագ Աբրահամըն իմնանրնէրատն օյահնատրատ տտահի տատպիհ օյատ։ 17 – Վէ՛ Սէհնի չօգ թա՛քիէյէրէ փէտէր թա՛հնի էյ-լէտտո՛ տէյիհ հտագրյտըգը իւզրէ, օ քէհատնէրն իմնան էթտէյի, հատ՛նի էօ-լիւէյէրի իհհատ էտէն վէ մէվճատտ օյ-մայահն չէյյէրի մէվճատտ կիպի չտագը-րատն Ալլահըն հտագատրնատտ ճիւմէ-միգին փէտէրի տտըր։ 18 – 0 տտահի՝ Սէհնին նէագին պէգյէ օյատճագ տտըր՝ տէյիհ պատյտըրյատն քէյատտիհ կէօրե չօգ միյէճճէյէրին փէտէրի օյատճագրնատ իհամիհնին Խիյատֆընատտ իհամէյէ իման էյյէտտի։ 19 – Վէ իմնատտատ գա՛ֆիճէնե-մէյիպ՝ Թագրիպէհ նէւգ հատչընատտ Խ-քէհ քէհտո՛ճէհատնէհնին տտրճագ էօյհե կիպի պատյտհնտագրնատ, Սատրատրն տտահի բատհմինին էօյհե կիպի օյտագրնատ տիգագատ էճճմէտի։ 20 – Վէ Խ՛իթ-գատտագրնագէ Ալլահըն գա՛տ՛տնատ չհագ-հէ էճմէյիպ՝ Խատտատտ Ալլահա հատմատ էաէրէք, իմնանատտ գատվէյճէյէնիպ, 21 – Վ՛ատ՛տ էճտէյիհնին Խճճատրնատ տտահի գատտըր Խոյհնին ատտհէհնե պիյ-տի։ 22 – Պատ էգճյտէ՞ն տատատ տատտահ 'ատտ օյատնատտ։

23 – Վէ տատտ 'ատտ օյատնատրագը հատ-յագնագ տատրն իչհնե հտագրյմատտը։ 24 – Լաքին պիգիմ իչհնե տտահի, հատ՛նի Ռատպագրմագ Ճիհատտը էօրնէյէրատնե իհ-հատ էտէնէ իմնան էտէնյէր իչհնե 'ատտ օյատնատճագ տտըր։ 25 – 0 տտահի Խատ-թատտատրմագ իչհնե էյէ վէրիյիպ՝ պի-գիմ Թէպրիրիմիգ իչհնե իհհատ օյատնատտ։

ՊԱՊ 5

Իմնոի պիգ իմնատյէ Թէպրիր օյատնա-մըշ օյմագյէ, Ռատպագրմագ Ճիհատտ Ի՞րհա-տտատրն վատրհատտրյէ Ալլահրն 'ինանմա-տէ սէյտմէհէ մատյէ իգ։ 2 – Անրն վատ-րհատտրյէ տտահի իմնատյէ 'ինայէթէ նա՛իլ օյատգ, քի տանատ տտպիհ օյմատշ օյատրատգ Ալլահրն ճէյտատյինին իւմիհիյ-յէ իֆֆիթիհատ էտէրիգ։ 3 – Վէ հատյր-նըգ պատ տէյիլ, ահնճագ մէշհատգ-յատրատտ տտահի իֆֆիթիհատ էտէրիգ, զի-րատ պիյիրիգ քի մէշհատգատճատտատն տտատր, 4 – Վէ տտատյրատտն Թէճճրիպէ, վէ Թէճ-րիպէ էտէն տտահի իհամատ հատրյ օյատ։ 5 – Ի՛սկատ իսկ ատԹատտատրմագ. զիրատ պիգէ վէրիյէն Ըսէ իւ Գատտատ վատ-րհատտրյէ Ալլահրն մատհատպպէի ի

գալալէբիմիզէ տեզքիւլմիւշ տիր։ 6 – Զիւնէքի պիզ տուհա զա'իֆ հալալէ խքէն, Քրիստոս՝ փառզվալը իչէուն վազթը ընտա ֆէտուա ի ճան էիմիւ։ 7 – Զիքրա սալիչ քիմնէ իչէուն ֆէտուա ի ճան էտէն նատիր պուլուհնուր. լաքին քէրիմ պիր ատամ իչուն պէլքի պիր քիմսէ ֆէտուա ի ճան էիմէչէ ճէտաբէի էտաէր։ 8 – Ամմա պիզ տուհա կիհնաօքեար իքէն Քրիստոսքն պիզիմ իչէուն ֆէտուա ի ճան էիմէտիչէ, Ալլահ պիզէ օլսուն քէնտի մուհապպէթինի իվ'ար էաէր։ 9 – Իմոի անքն գահրլէ չիմոի թէպրիր օլհնտըղմզդ, նէ' գաւտար զիյատէ անքն վաթթահտըլէ գազապատան խէլտա պուլաճագզդ։ 10 – Զիքա էկէր տուշմէն իքէն Ծղլէնքն էօլհմիւ վաթթահտըլէ Ալլահ իլէ տուհ օլտզդ իսէ, տուհ օլտզգատան ազկտա նէ' գաւտար զիյատէ անքն հայալէ ըլէ խէլտա պուլաճագզդ։ 11 – Վէ հալէնդզ պու տէչիլ, ֆագահ չիմոի տուհ օլմամզդա սէպէպ օլան Ի'սապզմզդ Ցիսուս Քրիստոսքն վաթթահտըլէ Ալլահ իլէ ֆիթիհնաբ էտէզիզ։

12 – Իմոի նատըլ քի պիր ատէմին վաթթահտըլէ տիհնէտյա կիհնահ, վէ կիհնահնէն վաթթահտըլէ էօլհմ կիրտի իսէ, պու վէճհլէ տոսիի՝ ճիհմլէտի կիհնահ իչլէտիքլէրինտէն, էօլհմ ճիհմլէ իհնատիպտա կէչտի։ 13 – Զիքա չէրի'սի՝ ատէք տիհնէտտա կիհնահ վաթ իտի, ֆագահ չէրի'սի՝ էօգ իչէն կիհնահ'տատ օլտնհմազդ։ 14 – Վէ լաքին օլ կէլէճէք զաթթն նիհմհնէնի օլան Ադամդն թէճհազզըհա պէկդէր կիհնահ լչլէմէյնլէր իզէրինէ տոսիի՝ Ադամհան Մովսէ վաթթն ճայտատք էօլհմ սալիճհազդ էիմի։ 15 – Լաքին խաճա նատըլ իսէ՝ մէվհիպէ պէօյլէ ատէյիլ տիր. զիրա էկէր պիրինին խաճաթտըլլէ չօգպար էօլտուէր իսէ, պէօյլէճէ պիրինին սալտըղը վաթթահտըլլէ տոսիի ճիհմլէ տատէմլէրէ նատըլ հիւքմ թէ'ալլաւգ էիմի իսէ, պէզլէճէ պիրինին սալտըղը վաթթահտըլլէ տոսիի ճիհմլէ տատէմլէրէ թմ էպրիր ի հէյալի թէ'ալլաւգ էիմի։ 19 – Զիքա պիր տատմին իհ'ահպզդըղը պէպէիհլէ չօգպար կիհնահքէտտը օլտըղը կիհմի, պիրինին իհ'ահթըլլէ տոսիի չօգպար սալիչ օլտճագպար տիր։ 20 – Վէ խաթհանքն տարհմտը իչէուն չէրի'սի՝ տուհյա կիրտի. լաքին կիհնահնէն տարհտըղը նէրտէ՝ իհնահյէթ զիյատէհլէ տարհ տը. 21 – Թտքի կիհնահ էօլհմլէ տալիճհազի էիմէտիչի միսիլլիս, 'իհնյէթ տոսիի, Ըտապպմզդ Ցիսուս Քրիստոս վաթթահտը օլտըտագ, ատլահնէլէ էպէտի հայալի իչէուն սալիճհազի էտէ։

ՊԱՊ 6

Իմոի նէ՞ տէչէլիմ՝. 'իհնյէթէն տարհմտը իչէուն կիհնահնտա տէվամի էտէլի՞մ մի։ 2 – Հա՛չ չտ. պիզ կիհնահնտա նիպպէթլէ էօլմիշ պուլուհնտըզմզդ հալտէ՝ տարհթդ անտէ նոո՞տրլ հատչտյա պիլիրիզ։ 3 – Պիզտէն Ցիսուս Քրիստոստա վաթթն իզ օլտհնտալտըքն՝ անքն էօլհմհնէ վաթթն իզ օլտհնտալտըքլտրընր պիլմէ՞զ մի պիլիզ։ 4 – Իմոի էօլհմէ օլհն վաթթն իզին վաթթահտըլլէ անքն իլէ պէրտապէր տէֆին օլտհնտզդ, թտա քի Քրիստոս՝ Փէտերքին ճէլտլիլէ էօլհմէրտէն իհնա օլհնտզդը կիպի, քէզտլիզ պիզ տուհի էէնի հատչտտա եհրհրչէլիմ՝. 5 – Զիրա էկէր էօլհմհնհնէն մհշտպէհլէթհնտէ քէնտհի իլէ եէզթհճատա օլտըզդ իսէ, գրչտպէթի փ–տպէհլէթհնտէ տահքի ֆտլտպէհճատա օլտըզդ. 6 – Զիրա տարհթդ կիհնահնտա գտւլըզդ էիմէտիզդ իտզրէ, կիհնահ ճէէտտի իսթհալ օլտհնմտզդ իչէուն՝ պիզիմ էզքի տատէմհմիզդ անքն իլէ պէրտապէր տալտզդ օլտհնտըզդըր պիլիրիզ։ 7 – Զիհնքի կ'ահնահ էօլհմհ օլհն տատէմ կիհնահնտան թէպրիչէ օլհնմըշ օլտըտ։ 8 – Վէ էկէր Քրիստոս իլէ պէրտապէր էօլտհնք իսէ, անքն իլէ պէրտապէր նտ–

Digitized by Google

չայաճաղրմըզա տաթի ինանրըրզ։ 9 – Ձիւնքի Ւրիսատա էօլիւլէտաէն իՀնա օլատնաղատան ասնրա, թէքըրար էօլմէչէճէյինի, վէ արթըզ էօլիւմ անա մուտաալլամ օլմայաճաղրնը պիւլրիզ։ 10 – Ձիքսա անըն էօլմէսի պիր քէրրէ կիւնահ իչիւն էօլմէք օլուպ՝ եաշամամազ տաթի Ալլահ իչիւն եաշամագ տըր։ 11 – Քէզալիք սիզ տաթի քէնտիւէրինիզի կիւնահա էօլիւ, տամմա Ռասպըմըզ Ցիսա Ւրիսատատա Ալլահա տիքի՝ տատա էլէհինիզ։ 12 – Իմտի ֆանի ճէսէտլէրինիզսէ՝ շէհվէթլէրինճէ ատնա թիա՝տաի էթմէնիզ իչիւն կիւնահ տալիսանտաի էթմէսինի։ 13 – Ա՝զանընզը տատաի հագգընզըզրը ալէթլէրի օլատագ կիւնահա թէսիմ էթմէնինիզ. տամմա քէնտիւէրինիզի էօլիւլէտէն հայատի պաւլանըտը կիպի Ալլահա, վէ ա՝զանընզը տատաղ տալէթլէրի օլատագ Ալլահա թէսիմ էտինիզ։ 14 – Ձիքսա շէրի՝տաի թատիճէնատա օլմայընզ՝ ինատայէթ թատիճէնատա պուլունատընզընզատան, կիւնահ իւզէրինիզէ մուտաալլամ օլմայաճագ տըր։

15 – Իմտի նէ՞ փէյիւէմ. շէրի՝տաի թատիճէնատա օլմայընզ՝ ինատայէթ թատիճէնատա պուլունատընզընզ իչիւն կիւնահ իւզէրինիզի մի. հա՛դա։ 16 – Պիւմէ՞զ մի սինիզ քի՝ քէնտինիզի իճա՝տաի իչիւն հէր քիմ գուլ օլմագ իւզրէ թէսիմ էտերսէնիզ, իճա՝տաի էթմէտինիզ քիմսէյէ, նա էօլիճա մուճիմ օլատն կիւնահա, վէ եախսա ատատը մուճիմ օլատն իճա՝տաա գուլ սընրզ։ 17 – Ամմա Ալլահա չիւքր օլսուն քի՝ կիւնահընզն գուլլատը իտինիզ իսէ տէ, տիզէ թէսիմ օլուպատն թա՝տիճինճ ատուրէճինէ գատլատէն իճա՝տաի էլէտնիզ։ 18 – Վէ կիւնահատան ատատա օլտրգատան ատնրա, ատատա գուլ օլտրնըզ։ 19 – Թէնինիզին զա՝իֆիլէ սէպէկինատէն ինատանճա ատ՝զէլէյօրըմ. զիրա ա՝զանըզը՝ իչիւն ճատիաքլիգը վէ՝ իչիւն ճատիաղա գուլ օլմագ իւզրէ թէսիմ էմճէ՞զ օլատըզընըզ վէճՏէ, չիմտի տատի ա՝զանըզը գուտատիէ իչիւն ատատա գուլ օլմագ իւզրէ թէսիմ էտինիզ։ 20 – Ձիքսա կիւնահընզն գուլատը պուլունատընզընզ վէմճն ատատա՝ատան ատատա իտինիզ։ 21 – Ամմա չիմտի ուճանատըզընզ չէլէբատէն օ զէմանն նէ՞ աէմրէ կէօտիւնիւտ. գիրա ատնէրինն նէթիճէսի էօլիւմ տիր։ 22 – Լաքին չիմտի կիւնահատան ատատա օլատ՝ Ալլահա գուլ օլատըզընզ հայատ, սէմէրէնիզ վատ, հատի գուտատիէթ, վէ նէթիճէսի տատի էպէտի հայատի տատը։ 23 – Ձիքսա կիւնահընզն վէրտէյի իտճրէսի էօլիւմ տիր. տամմա Ալլահընզն մէվհիպէտի Ռատպըմըզնը Ցիսատա Ւրիսատա վատաթատաճլէ էպէտի հայատի տատը։

ՊԱՊ 7

Էյ պէրատաէրլէր, ատատէ՝ էօմրիճ օլատըգճա՝ չէրի՝տի հիւքիմէթ էթտիյինի պիւմէ՞զ մի սինիզ. (չէրի՝տիճ պիլէնլէրէ ատօյլէյօրըմ.) 2 – Ձիքսա զէվճէ զէվճի հայատատա իքէն՝ չէրի՝տի մուճէպինճէ ատատ պատղը տատը. տամմա էկէր զէվճի վէֆատի էտերսէ, զէվճի հագգընատա օյատն չէրի՝տատան ատատ օլուր։ 3 – Իմտի զէվճի ատղ օլատըգճա, տիկկէր պիր էրէ վատրըրատա, ատնա զատնիչէ ատէնիլիր. տամմա զէվճի վէֆատի էտերսէ, օլ չէրի՝տատան ատատ օլուպ՝ հատիֆատա տիկկէր պիր էրէ վատրըրատա պիլէ՝ զատնիչէ օյմագ։ 4 – Պէյյէճէճ, էյ պէրատաէրլէրիմ, տիզ ատատի, Ալլահատ ատէմրէ կէթիրմէմիզ իչիւն պիր զատյրչիչէ, էտատի էօլիւլէրատէն գէյատատ էտէնէ վատմագ իւզրէ, Ւրիսատատըն ճէճատի վատաթատաճլէ չէրի՝տատա էօլմէճ օյատընըզ։ 5 – Ձիքսա պիզ ճիսմանի իքէն, չէրի՝տի վատաթատաճլէ վուպուճ՝ սա կէչէն կիւնահատըզրը տէվէտատ՝ էօլիւմէ սէմէրէ կէթիրմէզքէ իւզրէ ատ՝զատմըզատա՝ ատմիլ իտտի։ 6 – Շիմտի իճէ պիզի զատճի էտէնէ էօլմէքճէ՝ չէրի՝տատան ատղատա օլտրգ, իճա քէ հատրի էսքիլէյինատ տէչիլ, ատնճագ բուճ էէնէրկէյինատ խարատճէի էտէչիլմ։

7 – Իմտի նէ՞ ատէչէլմ. չէրի՝տի կիւնահ՞ մը տըր. հա՛դա. վէ լաքին չէրի՝տի վատրթատա օլմայատա խտի, կիւնահընզը պիլմէզ խտի՞մ. պէրատ էկէր չէրի՝տի՝ ճատիտա՝ էօմէչէյինի՝ ատճրզ ատատ օյատնատա իտտի, իճա՝տա՝ը պիլմէզ խտի՞մ։ 8 – Ամմա կիւնահ էմրինն վատրթատաճլէ ֆուքատի պուլուտ՝ պէնատ հէր նէվ՝ իճատա՝ հուտատլէ կէթիրտի՞մ. գիրատ չէրի՝տի էօգ իքէն, կիւնահ՞ էօլիւ տիր. 9 – Պէն խտ պիր վատգրի՝ չէրի՝տի՝ատզ տիրի իճատի՞մ. վէ լաքին էմր կէլտիքտատ կիւնահ՞ տիրինի՝տի, պէն տատի՝ էօլտիւմ. 10 – վէ օլ հայատատա տէպէպ օյատն էմր պա-

Digitized by Google

ԳԱՂ 8

Իմոի [Թէնճէ եբրայեցի] ճեառա Ջրիսատատա օլանլար 'ալէյհիտէ շիմոի հիչ պիր հիւքմ եօգ ոլար։ 2 – Ձիւնքի Ջրիսատատա օլան հաչյոճ քուհանէն գանուէտա պէնի կհեանայ վէ էօլիւմ գանուէրճատան ազատ էյլէար։ 3 – Ջիրա չէրի'ոճի Թէն ափակպիլէ 'ուճիզ օլարզը հալտէ իճրա էտէմէյիլիր Ալլահ քէնտի Օղլընը կհեանայնը Թէն միւշապէհէթ վէ կհեանայտան ասլոյը իրտալ էտիպ՝ կհեանայ 'ալէյհինէ Թէնտէ հիւքմ էտէրէք էճրա էյնէրէ։ 4 – Թա քի չէրի'ոճի Թէն ահքտամը պիզոէ, եանի Թէնճէ ատիլ, անճագ քուհանէ եբրայեցէրտէ իճմայ օլաճաս։ 5 – Ջիրա Ջիմանի օլանլար Ջիմանի ումճրա վէ քուհանի օլանլար քուհանի ումճրա սարֆը է֊ֆքտար էտէրլէր։ 6 – Ջիրա Ջիմանի է֊ֆքտար էօլիւմ սիր, ամմա քուհանի է֊ֆքտար հայյամի վէ ուհամէթ սիր։ 7 – Ձիւնքի Ջիմանի է֊ֆքտար Ալլահ 'աասիվէմ սիր, պիրա Ալլահ չէրի'ոճի ընա իճա'ոճի էճմէզ, վէ հէմ առէ էտէյէզ։ 8 – Իմոի Ջիմանի օլանլար Ալլահ մոզ պալ օլասուզ։ 9 – Ձիւնքի Ալլահ քուհա սիզտէ առքին օլարզը Իճազիրտէ, սիզ Ջիմանի աէյիլ աինիզ, անճագ քուհանի աինիզ֊վէ էկէր պիր քիմտէտէ Ջրիսատատա քուհա եօգ իտէ, օլ քիմտէ անըն աէյիլ սիր։ 10 – Վէ էկէր Ջրիսատատա սիզտէ իտէ, Ֆիլիվազը' Ճէտտա կհեանայ աէպէպինտէն էօլիւ սիր, ամմա քուհ ատյոճ աէպէպինտէն Հայյամի սարր։ 11. Վէ էկէր Ջիսատատա էօլիւլէրտէն իչտա էտէրէնին քուհտա սիզտէ առքին իտէ, Ջրիսատատա էօլիւ լէրտէն իչտա էտէն՝ սիզտէ առքին օլան քէնտի քուհտա վէսիճճաէյլէ սիզին Ֆինէն Ճէտէալէ֊ընինիզի տահի տիրիլտէ Ճէք սիր։

12 – Իմոի, Էյ պիրտատէրլէր, պատատրէՃճտէ Թէնճէ Եաշամտագ իչքէն Թէնէ պօրՃլոտ ատիլ իդ։ 13 – Ջիրա էկէր Թէնճէ Եաշար իտէնիզ, էօլէ Ճէքսինիզ. ամմա էկէր քուհլէ Ջիմանի'ոճի էօլտուրտուրտ իտէնիզ, Եաշամ յաՃագընիզ։ 14 – Ջիրա Ալլահքն քուհտա քիլէրէ տէյյալէմ էտէբտէ, Ալլահքն օղուլլարը ոլալէր սարր։ 15 – Ջիրա սիզ Թէքրար գօրգուլա ատպէզ օլան էտիրլիք քուհտանը ալմամաքընզ.

Digitized by Google

ան ճաց օղուլըգ բուհընը ալտընդըգ, քի անընլէ Ապպա Փէտէր՝ տէյիս ներսա էտէլիսվ։ 16 – Օվ Րուհ քէնտիսի պիգիմ՝ Ալլահընն եվլատը օյտըղրընդըսա բուհընդրդ իւլէ պէրտպէր չէհտուէի էտաէր։ 17 – Վէ էկէր եվլատ իսէք, քէզալիք վարիպէր իզ։ Ալլահընն վարիսքէրի վէ Ֆրհատտըն միրսա չէրիքլէրի ֆը. Թա քի անընն իւէ պէրապէր էլէմ չէքտիյիմիզ տաբէթտէ, պէրապէր տաւսի ճէլալէ նա՛իլ օլալըմ։

18 – Զիրա հիսապ էտէրիմ՝ քի՝ չիմտակի զէմանընն էլէմլէրի պիգիմ իչինն քէշֆ օլունաճագ ճէլալէ գըյասէնն պիր չէյ տէյիլ տիր։ 19 – Զինգի մաճլուգ քէմալ ը Հաարհէրէլ Ալլահընն օղուլարընդն քէշֆ օլունմասընա մունթահազը տըր։ 20 – Զիրա մաճլուգ քէնտի իրատէիյիլէ տէյիլ, ան ճագ քէնտիսինի Թահա՝ էհմիրէնին ատպէպինփէն պաթըլըղա Թահա՝ օլտու։ 21 – Պու իւմիսէ քի մաճլուգ տաւսի պիզ զաթ ֆէտասընդն գուլըղընտան գուբթուլտուգ՝ Ալլահընն էվլատընդն ճէլալ Հուբրիյէթինէ նա՛իլ օլա։ 22 – Զինգի մաճլուգդն քէռաֆինէսի չիմտիյէ տէյին պիրլիգտէ ան իւլ ազրը չէքտիյիմի պիլիրիզ։ 23 – Վէ էտլընըգ պու տէյիլ, ան ճագ պիզ քի Րուհըն իւլ մէյվէսինէ մալիգ իզ, օղուլըղա, էտ՝նի ճէհէննեմիգին խէլտընա մունթահազը օլտուգ, պիզ պիզգաթ տէրունթիգտ ան չէքէբիզ։ 24 – Զիրա իւմիտէ խէլտա պուլտըգ։ լաքին կէօրիւնէն իւմիտ՝ իւմիտ տէյիլ տիր, վէրա պիր քիմսե կէօրտուիյիս չէյնե տաւսա նէ՞ իչինն իւմիտ էտեր։ 25 – Լաքին էկէր կէօրմէտիյիմիզ չէյէ իւմիտ էտէրսէք, աապրէ պէքլէրիզ։ 26 – Վէ քէվսիք Րուհ տաւսի գա՛իֆիկլէրիմիզ մունա՛ավէնէթ էտեր։ գիրա վաճիպ օլտըղը կիսի նասըլ տուա՛ս էտճէհիմիզի պիլմէյօրըզ։ ամմա Րուհ քէնտի՛, քէլամէ պէչան օլունմագ ան՝նըլըբ ազիմ իչինն չէՖա՛աթ էտեր։ 27 – Վէ գալալէրի թէֆթիչ էտեն տաւսի՛ մունգասատտըկլէր իչինն Ալլահընն էրտողիյնէ կէօրե չէՖա՛աթ էթտիյինտեն՝ Րուհըն միւրասոր նե խոխինի պիլիր։

28 – Վէ Թագտիրի իւգրե տա՛վէթ օլունտա՛ Ալլահը սէվինչէրին էյիլիչի իչինն հեր չէյինն պիրլիգտէ իչլէտիյինի պիլիրիզ։ 29 – Զիրա էգլէտեն պիտիչի քիմսէչէրի քէնտի Օվլընդն տաւբէթինէ միւշապհ օլմագա Թագտիր էյլէտե, Թա քի չօգ պիրտահէրէր ատաստնտաս օ իւլ օլա։ 30 – Վէ Թագտիր էթտիյի քիմսէչէրի տա՛վէթի էյլէտի. վէ տա՛վէթ էթտիյի քիմսէչէրի Թէպրիր էյլէտի. վէ տաճի Թէպրիր էթտիյի քիմսեչէրի Թա՛զիզ էյլէտի։ 31 – Խոճապս չէյլէրէ նէ՞ տէյէլիմ. Ալլահ պիգիմ իւէ օլտըղը Թագտիրէտ՝ ալէյհիմիզտէ քի՞մ օլա պիլիր։ 32 – Վէնտի Օվլընը էսիրգէմէյիսի՝ անը պիգիմ ճաւճէսիզ իչինն Թէալիմ էյլէյէն՝ անընն իւէ պէրապէր հեր չէյի տաճի պիզե նամ՛ապ իհսան էթմէյէճէք տիր։ 33 – Ալլահընն միւնթէհասալէրընը քի՞մ Թէօհմէթի չըգարտճագ տըր։ Թէպրիր էտէն Ալլահ տըր։ 34 – Ա՛ֆէյհլերինտե հիւքմ էտէն քի՞մ տիր. վէֆաթ էտիսի՝ խուսուսա գըյամէ էտէն. վէ Ալլահընն ատաղնտա օլուտ՝ պիգիմ իչինն չէՖա՛աթ էտեն տաճի Ֆրհատտա տըր։ 35 – Պիզի Ֆրհատտըն մունհապպէթինտեն քի՞մ այրրտճագ տըր. էլ՛ի՞մ մի, մունգայտա՛ մի, Թէ՛ատտաբ մի, աճլի՞գ մը, չըփլագլը՞գ մը, մունխաԹարտ՛ մը, գրլը՞ճ մը. 36 – Նիհ էքիմ՝ Սէնին իչինն հեր կիսն գաթ՛ օլունաւբրըզ. պօղազլանտճագ գյունլար հետապլնտա իւ՛ տէյիս եսգըյմըշ տըր։ 37 – Ամմա պունլարընն ճաւճէսիզնէ պիգի սէվինին վատրԹատրլէ պիգ քի՞ւլիկէ դուխպ օլունըրզ։ 38 – Զիրա ատհիհէն պիլիրիմ՝ քի՛ նէ էօլիւմ, նէ՛էօմր, նէ մէնէգլեր, նէ բէ՛խլեր, նէ գաւվէզիլեր, նէ Հապրը նէ կէլէճէք չէյլեր։ 39 – Նէ եհւբաէքլիք, նէ տահրինլիք, նէ պաչգա պիր մաճլուգ Բապպըմըզ Ցիսոս Ֆրհատտատա օլան Ալլահընն մունհապպէթինտեն պիգի այրըմաղա գաւտիր օլմայաճագ տըր։

ՊԱՊ 9

Քրհատտատա Հապգաթի աէզյլէրիմ՛, եաւան աէզյլէմէ՛, (պատնա զաւիրիմ տաճի Րուհ իւ՛լ Գուտրսլէ չահիատտիր.) 2 – Քի՛ տղիմ հիւզնիւ՛մ վէ գալպիմտե տու՛քէնմէդ տէբտիմ վար տըր։ 3 – Զիրա պիրատէրլէրիմ, եաՙնի Թէն ճահէԹիլէ ագրատպամընն եէրինէ պէն քէնտիմ Ֆրհատտատան մահբուս օլաս՛իմ տէյիս՛ տըզու էտեր խտմ՛։ 4 – Անլէր Խօսյէյլի օլուգ՝ օղուլըգ վէ ճէլալ վէ՛ա՛հյալը վէ շէր՛ֆաբըն վէ–

Digitized by Google

քիմէոթ վէ 'խզտաոէթ վէ վա'տլար ատ-
լէրին տիր. 5 – Գազալար տաղխի անլէ-
րին օլուզ՝ Գրքատաս տաղխի թէհն ճիհէ-
թիլէ անլէրաէն տիր. Ճիւմլէհին իւ-
զէրինէ 0 իլ էկէտս Ալլահ ը մու-
պարէք տիր։ Ամին։ 6 – Ամմա Ալլահըն
քէլամը հէրէ տիւշաիւ՝ ատմէք տէյիլ
տիր. զիրա պէհի Խարպէլտէն օլանլար-
ընն ճիւմլէսի Խարպէլ տէյիլ տիր։
7 – Հէմ տէ Աբրահամ՝ Նէսիլ օլարգ-
լարը իչինէ ճիւմլէսի էվլատս տէյիլ,
Ճագալի՝ Սահա Իսահագտան Նէսլ
'տատս օլուհատճագ տէրլ՝ գէհէնէ։ 8 –
Եանի թէհն ճիհէթիլէ էվլատս օլանն-
լարը Ալլահընն էվլատը օլմազլըզ՝ ան'ճագ
վա'տ ճիհէթիլէ օլան էվլատս Նէսլ
տատլըրը։ 9 – Զիրատ վա'տըն քէլամը
պուս խոի, Եանի՝ Պու վագէթտատս կէ-
լէճէհիմ՝ վէ Սարայս պիր օղուլ օլաս-
ճագ տէրլ։ 10 – Վէ Եալնըզդ պու տէ-
յիլ, ամմա Ռէբէկա տաէրի պիր զոհ-
տատն, Եանի փէսէրիմիզ Իսահագտան
Համիլէ օլտըդը Համլատ, 11 – Զօճաէլար
տատս տազմնագտատն վէ պիր խոյր Եա
շէրթ խլէմէգտէն էվվէլ Ալլահընն քէն-
տի Ինճիհատպէրլէ թէզտիհէրինին ('ա-
մէլլէրատէն օլմազլըզ՝ ան'ճագ տա'վէր
էտէնատէն էոէյէ) ատագիթ օլմատը իչինէ,
12 – Մէրգամէ՞յէ՞ Գէզիհէյիս քիւչիւ-
յինէ գուլլուդ էտէճէք տիր՝ պուլու-
բատտատս։ 13 – Նիհէքէիմ՞ Յակոբը սէվ-
մէյի՞, Եասս խոէ պուդ էճտիմ՞ տէ-
յիս Համզուլմշ տէրլ։

14 – Իմոի Նէ՞ տէյէլիմ՞. Ալլահտատս
Համգաբուլուդ վա՞ր մէ՞ տէրլ. Հա՛յատ։
15 – Զիւնքի Մոմտահէ խիհտագէն՝ Մէր-
Համլէթ էտէճէկիմ մէրճամլէթ էտէ-
բիմ՞, վէ չէՖգամճ էտէճէկիմէ չէՖ-
գամճ էտէբիմ՞՝ տէյիս պուլուբատս։
16 – Պու թագգատիրատ՝ խոհէյէնէն, Եա-
խոտս գօշանըն էլինատ տէյիլ, ան'ճագ
մէրճամլէթ էտէն Ալլահընէն էլինատ տիր։
17 – Զիրատ քիհճատ Փարուտճատ՝ Սէհի
Հէմման պուտճատ իչինէ, Եաոէն սէհատ
գուտրէթիմի իզէտը էճմէք, վէ իսմիմ
պիճիճէն զէմինատ ի՛լտան օլաճնմագ ի-
չինէ խգամէ էլլէտիմ՞ տէյիս պուլուբ-
բատ։ 18 – Պուճնա պիճնատ՝էն խոհէտիչինէ
մէրճամլէթ էտէբ, վէ խոհէտիչինէն գատ-
թալուլուբատը։ 19 – Իմոի պուճնա տէ-
յիճէթքէնէն քի՝ Տատհա Նի՞չինէ գաագաս-
Համի պուլուբ, զիրատ ատնըն միւրատտատս
քիմ՞ միւգագվէմէթ էճմիշ տիր։ 20 –
Վէ լաքին, էյ աաէմ՞, սէհն քի՞մ սէհն
քի Ալլահտա ի՛թիբագ էտէբսինն. Եատիբ
Եատիբճէքճնաս՝ Գէհէնէ Նի՞չինէ պէհյալ
Եատիգնըն՞ տէյէ պիլի՞բ մի։ 21 – Գիր
խոմմուբատճան պիր գագ 'իզզէհի իչինէ,
տիկէբ պիրինի տատիի Համգաբէթի իչինէ
Եատիմագտատ՝ չէօմլէքճինէն պայլըդ իւ-
զէրինէ գուտրէթի ե՛գ մէ։ 22 – Իմ-
տի էկէբ Ալլահ ղագագդըբը կէօմբէր-
մէք վէ գուտրէթինի պիլտիրմէք մու-
բատրլէ, չէնլագս Համզրբ օլան ղագագ
գագալըրնատ չօգ ատագիթ թէհճամինէ
էթտի, 23 – Վէ մուգատտէմատ 'իզզէ-
թէ Համգրբլատտըդ մէրհամէթ գագալատ-
րը, 24 – Եատի պիզ Եալընըզդ նէհճա-
տիէբատնէ տէյիլ, ամմա թա'իֆէլէբ-
տէն տատի տատ՝վէթ էճտիի քիմճէնէբ
Համգաբնատս 'իզզէթինին զատնիլինի
պիլտիրմէք իմթէտտի իսէ, Նի՞ գէյէլի՞
25 – Նիհէքէիմ՞ Ովսէհ էֆֆագնատ՝
Գաամմըմ օլմայատնատ՝ գաամմըմ, վէ սէվ-
կիլիբ օլմայատնատ՝ սէվկիլիբ տէյէճէ-
յիմ՞։ 26 – Վէ վագգէ՞ օլատ քի՞ Սիզ
գաամմըմ տէյիլ սինիզ՝ տէհիլէյի՞ մատ-
Համլատ, օրատտատս Համա օլան Ալլահընն
օղուլլարը թէտմիյէ օլուհատճագ՝ տէ-
յիս պուլուբ՝ 27 – Վէ Եասյի
Խարպէլէյին Համգաբնատս Նիհատս էտէբ քի՞
Էկէբ պէհի Խարպէլէյին 'տատէտի տէհէ-
գին գուտմա գատտար օլատս, Ահճա պատ-
գէյյէտի խէյատս պատլատճագ տէրլ. 28 –
Զիրատ 'տատալէթի իւգրէ էմրի գբատլատըզ
թէէգմիլ էտէճէք տիր, չիւնքի Ի՞տագզ
էէր իւզէրինատէ մուխթատտր էմրի ի՞մ-
րատ էտէճէք տիր։ 29 – Վէ տատի Ե-
տտյի մուգատտէմատս պուլուբատըդը կէ-
պի՞ Էկէբ Ի՞տագպ իւլ ճիւնատս պիզէ
Նէալ պրատգմատատս իտրի, Սագամ կիճզի
օլուհատ՝ Գումրատս պէհզէմիշ օլուբ թ-
տիկը։

30 – Իմոի Նէ՞ տէյէլիմ՞. ատալտնըզ
Ի՞տա'գիպ էթմէյէն Ի՞տա'ֆէլէբ ատալա-
Տա, Եատի իսմինատն օլան ատալտատ
Ն՞տա'իլ օլտրլատ։ 31 – Վէ լաքին Ի՞տատ-
յէլ ատալտ գա'իտէսինի Ի՞տա'գիպ էտէբ
Հքէն, ատալտ գա'իտէսինէ Ն՞տա'իլ օլմա-
տը։ 32 – Նի՞ չիւն. զիրատ իսմինէլ տէ-
յիլ, կէգյատ չէբի՞տատ 'տամէլէբիյէլէ ա-
բատբ՝ չիւնքի օլ Ի՞թէգբէգ Ի՞տաշբատս
չատրփտոլատր։ 33 – Նիհէքէիմ՞ Իշքէբ
Սիօնատս պիր Ի՞թէգբէգ Ի՞տաշբ վէ պիր
սիւբչի գույատր գօրըմ՞, վէ ատատ Հէբ
իսմին էտէն խէճիլ օլմայատճագ տէրլ՝
տէյիս Համզուլմշ տէրլ։

Digitized by Google

ԳԱՊ 10

Է՛յ պիրաառելլէր, պէհիմ գալպիմին արզուսաը վէ *ոնլէր իչիւն Ալլահա նթյապմի խլյաս պուլմայաբը սոբը։ 2 – Ձիրաս հագգալարընաաս չէհհաաթէ էաէբիմ քի՛ ոնլէրաաէ Ալլահ զպմբէթի վաբ, լաքին 'իլմ ճիհէթիյլէ տէխիլ սոբ։ 3 – Ձիհէթի ոնլէր Ալլահընի եվէ-թէյէ սալսաՙնը պիլմէյիպ՝ քէնտիլէրինին սալահընը սոսպիճ էթմէկ ճէհմա էթմէկլէրիյլէ, Ալլահընի սալսահընաս միաթի՛ օլմասաղլաբ։ 4 – Ձիրաս հէր իման էտինէ սալսահը մուճիպ օլմազ իւզրէ չէբի՛ տաբընի նիհայէթի հիքմատաս սոբը։

5 – Ձիհէթի Մոհամէտ չէբի՛ տաբտան օլան սալսահ հագգընտաս՝ Զու չէյլէբին իճմաս էտէն տաեմ պուհնդաբլէ եաղսայաճագ սոբը՝ տէխիս եաագաբ։ 6 – Ամմա իմանտաան օլաճ սալսահ պուլտուբը քի՛ Քէհնամ գալպինտէ տեմիէյէնին քի՛ Մեմնուա քի՛մ չէզաճագ սոբը։ (եա՛նի Քրիստոսը էֆտիրմէք իչիւն.) 7 – Եաքսա՝ Հավիյէյէ քի՛մ էնէճէք տիր։ (եա՛նի Քրիստոսը էօլիւէլէտէն չէզաբմագ իչիւն.) 8 – Ամմա նէ՞ տէյօբ։ Քէլեամ (եա՛նի վա՛զ էթտիյիմիզ իմանն քէլեամը) տաեմա եուազդն սոբը, ազզընտաս վէ գալպինտաէ տիր։ 9 – Նէհայէ քի՛ Յիաուազըն Իսպագ իսրիյիլի ազզընայէ իզբուբը էտիպ՝ Ալլահ տան էօլիւէլտէն իհէաս էթտիյինէ գալպինէյէ ինտնըբ իսէն, խելաս պուլաճագտըն։ 10 – Ձիհէթի սալահ իչիւն գալպէյէ իման, վէ խելաս իչիւն ազզընէյէ իգբաբ էտիւիբ։ 11 – Ձիբաս քիթապ՝ Ան՚աս հէր քիմ իման էտտէբաէ, խէճիլ օլմայաճագ տոբ՝ պուլտուբը։ 12 – Ձիհէթի նէհմաաի իյէ Նաէնտնինին Քերգի եօգ սոբը. զիբաս ճիաանինին Իսպագը քէնտիսի օլուգ՝ քէնտինէ տաս՚աս էտէնյէբին ճիաանիսինէ դտնի՛ տիր։ 13 – Ձիբաս հէր քիմ Իսպագն իսրինէ տաս՚աս էտէբաէ՝ խելաս պուլաճագ սոբը։

14 – Իմտի՛ իմանի էթմէտհէյէբի զաիթաս նա՞սըլ տաս՚աս էաէճէքյէբ. վէ հագգընտաս իչիհմէտհէյէբի զաճիաս նա՞սըլ իմանն էյլէյէ ճէքյէբ. վէ վա՛զ էտէն եօգ իքէն՝ նա՞սըլ իչիտճէքյէբ։ 15 – Վէ իբտալ օլուհնիատըգ ճաս նա՞սըլ վա՛զ էտէճէքյէբ. Նիհէքիմ՝ Սէլսամէթի թէզչիբ էտէնյէբին, խայսըբը չէյլէբ թէզչիբ էտէնյէբին այագլաբը նէ՞ կիւզել տիր՝ տէխիս եագզլմըշ սոբը։ 16 – Լաքին պէշաբեթէ ճիւմլէտի իթնա՚տաի էթմէտեն, զիբաս Եապի՛ Եա Իսպագ, վէբտիյիմիզ խապերէ քի՛մ խնամնաբը՝ տէր։ 17 – Իմտի իման իչնիճմէքտէն, վէ իչնիճմէք Քրիստոսըն քէլեամը վաբթատաբյէ օլուբ։ 18 – Լաքին՝ Իչնիթմէտիյէբ մի՛ տէբիմ. պէյի՛ Աֆյերին ահատաբ պիւմիթիւն զէմինէ վէ քէլեամյաբը տիւնեատաէն միւնէճէհյաբընաս գատաբ չբզագաբ։ 19 – Եինէ՝ Իաբտյէլ պի՛մէտի մի՛ տէբիմ. եվվելա Մովսա՝ Պէն տիգի գավմ օլմայընէյէ զպյրէթէ թէզվիճ վէ ֆէհմինիգ թա՛իֆէ իլէ զպզապաս թահրիբ էտէճէյիմ՝ տէխիս սէյլէտի։ 20 – Ամմա Եապի՛ Պէնի տարամայսայնըաբ թաբաֆրնատան պէն պուլունամբմ՛. պէնի թապէպ էճմէկլէրէն զահբը օլտբմ՛ տէխիս ճէսաբանէ պուլբբը։ 21 – Վէ Իաբտյէլ հագգընտաս՝ Պիւճիւն կիւն էյլէբիմի՛ տաբ վէ միս՚թէրիգ պիր գավմա ուգզաճտբմ՛ տէխիս պուլբբը։

ԳԱՊ 11

Իմտի՛ Ալլահ քէնտի գավմընը բէտտա էթտի՛ մի՛ տէյօբմ՛. Հա՛ յա՛. զիբաս պէն քէնտիմի տտախի Աբբահամ նէպիհնտէն, Իսհագտան տբզագընտան պիր Իաբպյէյլի իմ։ 2 – Ալլահ էվվելտէն պիճտիյի քէնտի գավմընը բէտտա էթմէտի. եօգատա եդիտա ֆէբէ-ոճէբա քիճտապըն նէ ատէտիյինի պի՛մէտ մը պընըգ. Նատբգ քի Ալլահա Իաբպյէյնին՝ ալէյհինատ չիքտայէթ էտէբէք. 3 – Եա՛ Իապպ, սէնէն փէյղամպէբլէբինի գաթը էտիպ՝ մէզպահ՚ապընըզը էբգատբյաբ. վէ պէն հագըմընըգ գապտբմ՛, պէհիմ ճանըմնա տտախ գատաբ էտիյօբյաբ [տէբ]։ 4 – Լաքին ճէվապ ը իչնճի տա՚ատ նէ՞ տէբ. Ինահաղ տանէմէ տիգ չէզամէճիշ եէտի պիճի տատեմ գէհնամի իչիւն ալը գտտբմ՛։ 5 – Քէզպիլիք հալ ը Հապըբատա տտախի 'ինտյէթի ինհինհատը իւզրէ պիր պատգյէ մէվճուտ սոբը։ 6 – Վէ էկեբ 'ինտյէթէ մէվճուտ սոբը։ 6 – Վէ էկեբ 'ինտյէթէ խսէ, տարթգ 'ամմէլէբտէն տէխիլ տիր. եօգատա 'ինտյէթի տարթգ 'ինտյէթի օլմազ. [Վէ էկեբ 'ամմէլէբտէն խսէ, տարթգ 'ինտյէթի տէխիլ տիր. եօգատա 'ամմէ տարթգ 'ամմէ օլմազ]։ 7 – Էօյլէ խսէ նէ՞ տիր. Իաբտյէլ տաբտատըզը չէյէ նա՞սըլ օլմատաբ. ամմա ին-

*Ե՞ՈՒ՝ Իաբտյէլ

Digitized by Google

թիխազ օլուՆամլար Նա՛իլ օլսուս, վէ պագիլերի Թա պու կիւնէտէք քէօրլէՆտիլեր. 8 – ՆիթԷքիմ Եասզըլմըշ տըր քի՛ Ալլահ ամլէրէ գաֆլէյԹ գուՀուս, կէօրմէզ կէօզլէր վէ իչիԹմէզ գուլաղլար վէրսիս. 9 – Ի՛սաԹի տուխի՛ Անլէրին ասքըրտար քէՆտիլէրինէ տուզազ վէ քէմսիՆա վէ Թէօքէզ վէ ճէզա Թչիւն օլա. 10 – Կէօզլէրի կէօրմէմէք իչիւն գաբաղըրըն, վէ պէյլէրինի տա՛Թմա պիւք՛ տէր. 11 – Իմո՛ի՝ ԵաՆիլմըշլարը տիւշմէ՛ք իչիւն մի օլսուս՝ տէյօրլար. Հա՛յհայ. ՆաՆճազ քէՆտիլերի զայբէթլէՆտիրմէք իւզրէ քէՆտի խաԹալարըյլէ խէլաս Թա՛ֆէյլէրէ կէլսիս. 12 – Վէ եկէր ամլէրին խաՆթաղ տիւՆեՆճէն զաՆիլիյի՛, վէ էքսիլմէլերի Թա՛ֆէյլէրին զաՆիլիյի օլսուս խալ, ամլէրին Թէզմամկիյէթի՛ Նէ՛ գաստար զիյասէթ օլաճազ տըր. 13 – Զիրա տիվ Թա՛ֆէյլէրէ աեզիլէյօրլա՛, պէՆ Թա՛ֆէյլէրին բէսաւլը օլաղըմլը միՀՆաաէպէյլէ խըտամլէթիմի միլլէրէրէՆ ԹաւԹարըմ՛. 14 – Պիւյիք պիր վէ ճՀյլէ °գաավմըՆ զայբէթլէՆտիրիպ՝ ամլէրսէՆ պաս՛զիլարըՆը խէլաս էտէյիմ՛. 15 – Զիրա եկէր բէՀաս օլուՆմամլարը տիւՆեՆճէյն միւաալէՀՀաը խալ, գաստուլ օլուՆմամլարը էօլիւլէրսէՆ Հայհայ պաւլմազտաՆ զայբի՛Նէ՛ օլաւը. 16 – Վէ եկէր ԹուբՓաՆաՆտա մՆւգուտտաէա խալ, խատմուր աաաիի խ–ւ–գ–գ–ւ–ս տէր. վէ եկէր քէօք միՆւգուտտաէա խալ, տաալլար տուխի էզյլէ տիր. 17 – Վ֊ի եկէր օլ տաալլարըՆ պաս՛զիլը գօփաբրլըզ տուս, սէՆ եաաբաՆի զէյՆիաՆտաՆ օլաբըղՆ Հալաւկ ամլէրին ադաաըՆա տյլաՆտաբաղ, զէյՆի ամՆ ադաաճՆըՆ քէօքբիՆէ վէ աէմիզիյինէ Հիսաէ տաար օլաբը խալ, տաալլար իւզրիՆէ ԹէՓախաար էթմէ. 18 – Ամմմա եկէր ԹէՓախաար էաար խալՆ, դիւէի սէՆ քէօքբէ ԹաչըմմյօրսըՆ, Փաճանի քէօք սէՆի Ն–ւչյօ֊ւ֊ւ֊ւ

սրթ-սաբ-յլէ, վէ անդն իչիւն օլսուս. անաս իլ էլ էպէտ մէճտ օլաւնն։ Ամին։

ՊԱՊ 12

Իմտի, էյ պիրսատէրլէր, Ալլահըն բահմէթլէրի իչիւն սպէզ էավարըրըմ քի՝ ճէաժալէրինիզի տիրի վէ մուգաատտէս, վէ Ալլահա մնգադուլ պիր գուբրան տէյիս թ'ազատմի էաէսինիզ. բուհանի 'իպատէթինիզ պու սըր. 2 – Վէ պու 'ալէմին կիտիչինէ ույմըսըդ, ամմմա Ալլահըն խայրը վէ մագֆիրաթ վէ քահմիլ իրսատէթի նէ օլսըդընը թէճրիպէ էթմէկը իչիւն 'ագլընըդընի թէճահխլէ թէպէտուլ էտինդիդ։ 3 – Զիրա պանա վէրիլէն 'ինսանլէթլէ ազսանդրգաա պուլունան հէր պիր ատամ տէրիմ՝ քի՝ դնդնէնի լայըգընան գիչատ ի'թիպար էթմէսին. ամմմա Ալլահըն հէր քէսէ թէվգի՝ էթտիլի իմանըն մէդատրընա կէօրէ՝ թամմի 'ագլ իագրէ ի'թիպար էթսին։ 4 – Զիրա պիր ճէսէտատ չօգ ա'զամդը պուվընդընդը, վէ լայքին ա'զանդն ճիւմլէսինին իչի հէման պիր օյնատդը միսիլ-լիս, 5 – Պիզ ատտիի չօգ խբէն Փրնատատա պիր ճէսէտ, վէ հէր պիրիմիզ պիրի պիրիմիզին ա'զաար իզ։ 6 – Ամմա պիզ վէրիլէն 'ինայէթէ կէօրէ, տիւրլիս տիւրլիս մէվհիպէկէրիմիզ օլմայընչ, էկէր իլհամլէ սեզդիլմէզ խսէ, իմանըն մէդատրընա կէօրէ օլսուն։ 7 – Էկէր չէմմիաալդգ խսէ, չէմմիաալդգտա, էկէր մուա'ալլիմ խսէ, թա'լիմինէ։ 8 – Էկէր նասհնամէ վէրէն խսէ, նասհնամէտտա օլսուն. էկէր թէվգի՝ էաէն խսէ, ատտէկլէլէ, վէ բիյտաէթ էաէն՝ զայըէթլէ, վէ մերհամէթ էաէն՝ ճան ատ կէօնիւլտէն երնէ։ 9 – Մուհաապէթ բիյտադդ օլսուն. քէմիքտէն իբրահ էտիպ՝ խայրա ճահրչընդը։ 10 – Գարնատաշ մուհաապէթինիլ պիրի պիրինիզի ալվինիզ. հիւբմէթ էմ մէքատ պիրըն պիրինիզ թէգատտիւմ էտինդիդ։ 11 – Սա'յ ու զայըէթտ կէվլէքլիք էթմէկինիզ. բուհտատ հէրտաէթինի օլսունդը. Բատպատա գուլլըգ էտինիզ. 12 – Իմմիտատ մէտատը օլսուզ՝ մուզայագատտա ատտայըը օլսունդը. ատա'ատտա ատվամ էտինիզ. 13 – Մուգատտէաէլէրին իչինդինայճաճընա մա'ավինէթ էտիպ՝ միւտտիֆիքլէրիլէյիկ մուգայէյէտա օլսունդը. 14 – Մէկէ թէ'ատտի էաէնէլէթ խայը ատա'ատէտինիզ. խայը ատա'ա էյլէկլինիզ, վէ պէտ ատա'ա էմէկլինիզ. 15 – Մէտտօրլըար իլէ մէտտուր օլսունդը. ատալայանըար իլէ ատալայընդը։ 16 – Նէքտիկէրինիզ հագգընտա հէմէֆքէտտար օլսունդը. Եիւքէքը չէյլէթ ատրֆը է ֆքէտտար էթմէկլիզ՝ անճագ միւթէվատրըար իլէ եօլտաշ օլսունդը. քէնտինիզի 'ագդըը կէօրմէկինիզ. 17 – Հիչ պիր քիմսէյէ քէմկինիզ մուգայատկլ քէմիկը էթմէկլինիզ. ճիւմլէ ատէմլէրին հուզուրընտա էյի չէյլէթ տիգգատ էյլէկինիզ։ 18 – Միւսլիման մէրհէպէ, էլինիզտէն կէլտիի գատտար, ճիւմլէ ատէմլէր իլէ տուչ իւզրէ օլսունդը։ 19 – Իյ անէկնիւլէր, նէֆսինիզ իչիւն ինթիգամ ատմայընդը, Ֆագաթ զազատա մնասալ վէրինիզ. գիրա' Իապպ պույուրդը քի, Ինթիգամ պէնիմ տիր. ճէզատը պէն վէրդիմ' տէչիւ եագդըմընշ տըր։ 20 – Իմտի էկէր ատուշմէնինի ած խսէ, ատտա'ատ վէր. էկէր ատատատմըշ խսէ, ատտա տէ վէր. գիրա պունու էիմէքլէ' ատնէն պաչընտա ալթէշ գօրլըըր էգդմըշ օլսըդընը։ 21 – Շերրէ մագլուպ օլմա, ամմմա խայրլէ շէրրէ զալիպ օլ։

ՊԱՊ 13

Հէր քէս էմրի ալթընտա պուլունդընը հիւքմէրլէրէ իթտա'ատ էթսին, գիրա Ալլահ Թաարաֆընտան օյմայընդա պիր հիւքմէթ եօգ տըր. վէ մէվճուտ [հիւքմէթ]լէր Ալլահ Թաարաֆընտան Թէրիիպ օլունմըշ տըր։ 2 – Պունունէն իչիւն հիւքմէթլէ մուխալիֆլէթ էաէն՝ Ալլահըն Թէրիիպինէ մուգավէմէթ էթմիշ օլուր. վէ մուգավէմէթ էաէնլէր քէնտի 'ալէյհինէ հիւքմ տա'վէթ էաէճէքլէր։ 3 – Զիրա հիւքմտարլար էյի 'ատդըլէրի իչիւն ատչիլ, ամնճագ քէօհթ 'ափաէր իչինէ գօրգու տըրլար. հիւքմէթտէն գօրգմայընդ խոհէր մի սին. էյի օլսունը իչիլ, վէ անդն Թաարաֆընտան մնասէ օլունաճագտըր։ 4 – Զիւքը սէնին էյիլիյին իչիւն Ալլահ Թաարաֆընտան մէ'մուր տըր. լայքին էկէր քէօԹիթ օլսունը իչիլէր խսէն, գօրգ. չիւնքի գէլճէճ պիհտատ եէրէ Թաչրմայօր. գիրա Ալլահ Թաարաֆընտան մէ'մուր օլաւ՝ քէօհթիւթլ իչիլէյին իւգէրինէ գատագա ե'ղաօբ իչիւն ինթիգամ տըլճըր

Digitized by Google

սոյր։ 5 — Պաւ եշխալեն եառլըքըլ պալպագ սեպհականէ սէյլ, անձնագ գործը սեպհականէ տաճկի թագաւոր օլմազ լազըմ սոյր։ 6 — Պաւ սեպհականեն վէրկի տաճկի վերիսթնիգ. վիրա հէմման պաւ շէյնէ մանգայէա օլսուագ, Ալլահ թաղաս-ֆընաուան մէ՛մաւթ սոյրլար։ 7 — Խմաճ ճէնամիէյէ հագգլաբըներ, եառնի վէրկի հագգը օլանա վէրկի, կէօրիւթը հագգը օլանա կէօրիւթը, գօրգաւ հագգը օլանա գօրգաւ, հիւրմէթ հագգը օլաոնա հիւրմէթ էտա էյլէյինիգ։ 8 — նեգաթիկէրինիգի սէվմէգսէն մա՛սաա գէմսէ պիր վէճհլէ պօրձլաւ օլմայըգդըգ. գիրա ախիէրինի սէվէն գիմսէ չէրի՛սթը խրհմա՛տ էթմէյ օլաւ։ 9 — Չիրա՝ Չինա էթմէյէն, Գաթի էթմէյէն, Սըրգաճի էթմէյէն, Եաման չէհաաթի էթմէյէն, Թաւսա՛ էթմէյէն, վէ ատհա նէ եմ վար խէ, ֆէյհուսնի պաւ, եառնի՝ Գօնչիկը գէնէսին կիսի սեվէսին՝ գէնէմը շաճիկ սոյր։ 10-Մա՛հաապէթ գօնչէյա գէմ լիգ էթմէգ. խմոի մա՛հապէթ չէրի՛ապրի թէհմայկէթի սոյր։

11 — Վէ վագթը պիէրէգ, եառնի չհմոի պիգհմ ա՛յգաաուան ա՛յտնամա՛մըգըն ատ՛սթը օլաղըդըր պէնէրէ, պաւ-նաս էդինէգ. վիրա խէյաա պիգէ չհմոի՛ իճնաուղըմըգ վագթ-սաա օլաղըդնաուան եառգը սոյր։ 12 — Կէ՛ճէ կէշտի, կիւնաուգ եառգաշաը. իսմոի գու՛լմէթ ՝ատ՛մէլէրինի պէր թաուտֆ էտիգ՝ նաւր սեմ

լսոհ վէ սէլամէթ՝ վէ Րուհ իւլ Գուտսէլ մէսէրեթի տիր։ 18 – Զքրա պուն-լարլե Քրիստոսու խըտամէթ էտէն քիմսէ Ալլահըն 'ինանմատ մնագսալ, վէ սա-տէմլէր 'ինանմատ միւթահսհէն տիր։ 19 – Պունա պինա'էն սէլամէթ վէ հեքմիկէթմիդին մնա'մուրիկէթինէ պա'նա օլան շէյլերէ սա'յ էտէլիմ։ 20 – Թա'սամ սէպեպիյլե Ալլահըն իշինի խա-քսագ եթմէ. վագա'սու հեր շէյ թահիր տիր, ֆագաթի թէզքեզ վերերէք եէյէն սատմէ քէօթիւ տիր։ 21 – Էյի եէմէ-մէք վե շերսագ իչմէմէք վե պիրսատ-բինէ թէզքեզ եսթօօ սիւբէյմ, եսթօօ զա'իֆլիյէ սէպեպ օլան էյէ պուլուն-մամագ էյի տիր։ 22 – Իմանընէկ վա'ծ մէ, ամեր Ալլահըն հուզուրընսա քէն-ռինիէ հրֆեզ էյլէ։ Նէ՛ միւպարէք տիր օլ քիմսէ քի Քհահսին եթոիյի շէյտե քէնռոի 'ալէյհինէ հիւքմ եթմէզ։ 23 – Լաքին շէյհէ էաէն քիմսէ եէ-տէյի թագսիրատ՝ իմանըէ եէմէտիյի իչինե մահքիմմ տիր. վիրսա իմանռսաոն օլմայան հեր շէյ կիւնահ տըր։

ԳԼԱ 15

Վէ պիզ քի գուվվէթլի իզ, քէն-տէր նէֆսիմիզե խօշնուտ եթմէյիզ' զա'իֆ օլանլարըն զա'իֆլիքլէրինէ թէ-համմիւլ եթմէյե պօրճլու իզ։ 2 – Պիզտէն հեր պիրի գօնշուբնըն մնա'մու-րէկյէթի պսպղնսաոս խայրը իչինե ամեր խօշնսաոս եթմէնի։ 3 – Զիրա' Սահոս սի-թէմ էտինլէրինե սիթէմլէրի իւգէրիմե սաբըշսիս՝ տէյիս եսագրըսդը իւգրե, Քրիստոս տսահի նէֆսիհի խօշնուտ եթ-մէտե։ 4 – Զիրա մնագսատմա եսագը-լանն շէյլէր պիզիմ Թա'լիմիզիզ իչինե եսագրըմըշ խտի, Թա քի սսագրւլ վէ քի-Թագսլսորըն Թէսելլսհյլէ իւմիտե մա-լիգե օլսլըմ։ 5 – Վէ սսագր վէ Թէսելլսհ մէնագա'ը օլան Ալլահ սիզե Յհտոս Քրիստոսսս կէօրէ պիրի պիրինիզ իւլ էմէքֆգէսոր օլմագը իչսան էյլէյէ. 6 – Քի եէքտիյ ու եէգզէսան օլսս-քագ՝ Բագպագրմըզ Յհտոս Քրիստոսըն օլսս-փէտրե Ալլահը Թէմծիս էտէսինիզ։ 7 – Պու էծյտէն Քրիստոս տսահի Ալլսս-ըն 'իզզէթի իչինե պիզի գագսալ էյ-լէմիյե մնհյլսհս, սիզ տսահի պիրի պի-բինինզի գագսալ էտինիզ։

8 – Իմոի սերիմ քի՝ [Յհտոս] Քրիս-տոսս, էծատոսս օլան վա'տլագրը սսա-պիի գէլմագ իւգրե, Ալլահըն հագի-գաթը իչինե խիտան խըտամէթհսի օլ-տոս։ 9 – Թա'իֆնէլէր տսահի Ալլսհա' մէրհամէթի իչինե համոո էտէլէր. նի-Թէքիմ՝ Պու սէպեպտէն Թա'իֆնէլէր սսագսագնոսս սսահս համոո էտիպ՝ սէնինե իհմինէ մէգմոս օգագյսագճագրմ՝ տէյիս հեզրէմրշ տըր։ 10 – Վէ եինէ՝ էյ Թա'իֆնէլէր, սանըն գօվմե իլէ պերս-պեր մէսէրսս օլուռրը պու-յսրըր։ 11 – Վէ եինէ՝ էյ Ճիւմլե Թա'իֆնէլէր, Բսագպագ Թէսպիհ էտինիզ. վէ, էյ Ճիւմլե գագվմոսոր, սսահս սէնոս եյլէյի-նիզ։ 12 – Վէ եինէ Եսագյ՝ Յհսահ-ըն պիր քէօր հսագրլ օլսս՝ Թա'իֆնէլէրե հիւ-քիւմէթ եթմէք իչինե զահոս ե-սէ ճէք տիր. վէ Թա'իֆնէլէրին իւմիտի սանսէ օլագճագ տըր՝ տէյիս պու-յսրըր։ 13 – Վէ Րուհ իւլ Գուտսէլն գով-վէթլէյլէ իւմիտինիզին սրթմագը իչինե՝ իւմիտին մէնագա'ը օլան Ալլահ սիզի ի-նանմագտսս քէմալ ը մէսէրեթէ վէ սէ-լսմմէթլէ մէմնս գլըրըն։

14 – Էյ պիրսատլէրիմ, պէն քէն-տիմ տսահի սիզին հագգընըզտսս գսո-տըմ քի՝ սիզ խայրսլե մէմնս, վէ հեր 'իլմիյե տօղրս օլսս՝ պիրի պիրինիզե նսահյսհեր եթմէյե գսատըր սինիզ։ 15 – Ամմս, էյ պիրսատլէրը, Թա'իֆնէ-լէրը իչինե Յհսահ Քրիստոսըն խըտամէթ-Ճինի օլսս՝ Թա'իֆնէլէր Թագսիմէ, Բոհ իւլ Գուտսս վսահրԹագրյլէ Թա-ռսհս օլունսոռագ մնագպագլ օլմագը իչինե Ալլահըն պէշսրեթինսե քհսհյ-լիգը իճգրս եթմէքլիյիմ՝ խոտոռընսս-սս, 16 – Ալլահ Թագռսաֆըտսան պսահս իչ-սան օլունսան 'ինսայեթ սէպեպիյլե, իհ-Թագր էտէր կիպի՝ սիզե պա'զը խոտոռ-լագրսս պիր ռզ ճէքսսրեթէյլե եսագրըմ։ 17 – Իմոի Ալլսս սի-թէ'սալլսհ օլան շէյլէրստ Յհսահս Քրիստոս իւլ իֆնի-խագր էտէ պիյիրիմ։ 18 – Չիրս Թա'-ֆէլէրին իհԹա'ագը իչինե, 'ագսամ-Թլէր վէ սի' Ճճգլէյլէրին գով-վէթլէ վէ Րուհ Ըլլահըն գոտրսեթէյլէ գավլսն վէ ֆի'լիյէն Քրիստոսըն պէնիմ վսագրթռմ-լէ իշլէմսսիյի պիր շէյլե սէ՛ցյլէմլէյե ճէսագրյլէ եթմէմ։ 19 – Պու վէ ճՀյլէ Քրիստոսըն պէ շագրեթինի Սրռսատղէմ-ռնէ տօղսս՝ սագտսս՝ Լիւրիկյէ գսատոր Թէմմռզի'ն Թէկյիր եյլէսոիմ։ 20 – Վէ տսահէրին Թէմէլի իւգէրինէ պինռս էթ-մէմէզ իչինե, չռս վէ ճՀյլէ զա'իրէթ եթ-տսահ՝ քի՝ Թէպչիր ի պէ շագրեթիմ Քրիս-

ասոսքն խամր գիքը օլուՆսրդը մնահալտե օլմայքով, 21 – Անճաք՝ Անքն Հագգրնասա խապէրի օլմայանլար կէօրէճէք, վէ խլթմիշ օլմայանլար անկայտճագասքր՝ տէչիս եաղրլտղրը խլզրէ օլսուն։ 22 – Պու էճլտէն տանխ թաթսաֆքնրզա կէլմէքտէն ատֆ՝ ամթլէ մէն՝ օլուՆսրմ խտ տե, 23 – Շիմտի պու սէմթլերտե սրթրզգ պանաս եէր գալմայրգ՝ չօգ սէՆէտէն պէրաս սիգէ կելմէչ տրզսւգքէչ օլտրղրմտուն, 24 – Խափանիայա կիտէճէյիմ զէման [սիգէ կելիրիմ. գիրա] կէչէր խքէն էվվէլա սիգին իլէ կէօրիսչիսգ՝ պիր մըգասար սիգէ տզյտրգտուն ասնկրա, թաթսաֆքնրզտան օրայա տօզքրա կէօնտերիլմէք իսմիտնտե իմ։ 25 – Շիմտի խտ մնագատտէլերէ խըսամէթ էթմէք իտզրէ Նրուսատգմէ կիտիյօրըմ։ 26 – Զիրա Նրուսատգմտճ օլան մնագատտէլերին ֆնագսրտսաքնա պիր ք՝ուՆէ էթմէք Մահգանիալը վէ Աքսայիալըտա խօշ կէօրիսնտիս։ 27 – Խօշ կէօրիսնտիս, հէմ տտախ անլէրէ զօրճլտս տտըրլտր. գիրա թա՝ինֆէչեր պտնչլտրըն բսահնախ չէյլէրինէ չիսատտար օլտրգսաքը հասատպիյլէ, ճիմտնտի չէյլէրսատ տտախ անլէրէ խըտամէթ էյլէմէյէ պօրճլտս տտըրլտր։ 28 – Խտոր պտնսա թէքգմիչ էտիզ՝ անլէրէ պսմէյվէյի *թէալիմ էթտիքսւտճ՝ ասնկրա, էասնքորգտան էհչէրէ+ Խափանիայա կիտէ ճէչիմ։ 29 – Վէ պիլիրիմ քի՝ սիզէ կէլտչիմտճ, Քրիստոսըն պէշարէթինին քէմտլը պէրէքէթիչլէ կելճէչիմ։

30 – Էյ պիրատէրլէր, Բատպգմընզ Յիքսւս Քրիստոպէ վէ ԲուՀըն մնահապէթիչլէ սիգէ հապվորրըմ քի, 31 – նէՀսւատիչէտ պսւլսւնան իմանտըզ քիմանլէրտէն խէլաս պսւլսւգ՝ Ննրսւատգէմ իչինէ օլան խըտամէթիմ մնագատտէլերէ մճգսւղ օլսուն տէչիս պէնիմ իչինէ վէ պէնիմ իլէ պէրատպէր Ալլահա տտա՝տ էթմէքտճ ճէՀտ էտէպինիղ. 32 – Թա քի Ալլահ՚ըն իրատէթիչլէ թաթսաֆքնրզտ մէսրըթճլէ կէլճգ՝ սիգին իլէ պէրատպէր իսհ իրահհաֆ էտչլիմ։ 33 – Վէ սէլտմէճ մնՀգատ՝ր օլան Ալլահ ճնսւմէՆիղ իլէ օլտուն։ Ամին։

ԳԱՊ 46

Կէնքրտա քիլիսէպինտէ խտատիմէ օլան Էեմչիրէմիղ Փիլիչի սիգէ թտվսիչէ էտէրիմ։ 2 – Ինի մնագատտէլէքր լայրգ օլտրղրմ տուրէթլէ ասնը Բատպգտուս գտագտս էտիզ՝ Էեր Հանկը մնագլահճատա սիգէ միւՀթտճ օլտր խտէ, ատնա եատրտմ էտէսինիղ. գիրա քէՆտսիսի տե Նիչէլէրէ վէ պգտնա տտախ մնա՝տվինէթ էթմիշ տտր։

3 – Յիքսւս Քրիստոպատա էմէքտագլտրըմ օլան Պրնսկէ իլէ Ակիլտպատա սէլտմ էտիղ. 4 – Անլէր ճանքմ խչինէ քէՆտսի պգտնյտրըն գտագրտրտ. անլէրէ եատլրնրզ պէՆ տտչիլ, ատնճագ թա՝ինֆէչերին ճիսմէճ քիլիսէչերի տտախ միսթէչէքքեր տրլրեր։ 5 – Վէ անլէրին խանէսինտէ օլան քիլիսէչէ, վէ *Աահանըն Քրիստոպ իչինէ իլք մէչվէսթ օլան սէվգիսլիսմ Նպենհատպատա սէլտմ էտրնիղ. 6 – †Սիպին իչինէ չօգ էմէք չէքմիշ օլան Մարիսպատա սէլտմ էտէՆիղ. 7 – Ագրտպատմտուն վէ Հապս բէֆիգլերիմ օլտրղ՝ ըՀատլլերտ տտրտպքտատ միսթէճէպէր, հէմ տե պէՆտուն էվվէլ Քրիստոպատա պտպսւլսուան Անդրոնիկոպ վէ Ցունիայա սէլտմ էտրնիղ։ 8 – Բատպգտուս սէվգիսլիսմ օլան Ամպղիատյա սէլտմ էտրնիղ։ 9 – Քրիստոպատա էմէքտագլտրզգ Ուրբսւնպատա, վէ սէվգիսլիսմ Ստախէկ սէլտմ էտրնիղ։ 10 – Քրիստոպատա մնագտուլ Ապելէկ սէլտմ էտրնիղ. Աքիստոբուղտորն խապՆէսինտէն օլսուղտրտ սէլտմ էտրնիղ։ 11 – Ագրտպատմտուն օլան Հերոդիոնպատա սէլտմ էտրնիղ. Նարկիսին խապՆէսինտէն պտպսւլսուն՝ Բատպգտուս օլսուղտրտ սէլտմ էտրնիղ։ 12 – Բատպգտուս էմէք չէքէն Տրիփոնիչէ վէ Տրիփոսչէ սէլտմ էտրնիղ. Բատպգտուս չօգ էմէք չէքմիշ օլան սէվգիսլիսմ Պերսիդիչէ սէլտմ էտրնիղ։ 13 – Բատպգտուս միսՆթէչատպ օլան Ռուֆոպատ, վէ պէՆիմ վոլիսէմ օլան անՆն վոլիսէսինէ սէլտմ էտՆրնիղ։ 14 – Ասինկրիտոպ վէ Փլեգոն վէ Երմոպ վէ Պատրոբաս վէ Երմէպ, վէ անլէրը իլէ պէրատպէր օլան պէրատպրչէրէ սէլտմ էտրնիղ։ 15 – Փիլոլոգոպ իլէ Ցուլիատ վէ Ներէպս իլէ անՆն Հէմշիրեսինէ վէ Ոլիմպատա, վէ անլէրը իլէ

*Ն–ա՝. մհսէրլէսիքտէն

*Ե–Խօ՚. Ակտյիսանդրն

†Ե–Խօ՚. Պիլիմ՝

Digitized by Google

պէրասպէր պուլուանան ճիւմլէ մուգասաեսլէրէ սէլամ էտմիդ։ 16 – Պէրի պէրինիզ մուգասաետս էօփիւշլէ սէլամ էտմիդ. Քրիստոսըն *քիլիսէլէրի սիզէ սէլամ էտէրլէր։

17 – Էյ պէրասէրլէր, սիզէ բէճա էաէրիմ քի՝ էօյրէնտիկինիզ Թա՛լիմէ մուգայիբ ֆըրգա վէ Թէօքէպլէրէ սէպեզ օլանլարա տիգգամի էտիդ՝ ասլէրտէն ազգընատընըզ։ 18 – Ձիրա պուս մազուլ քիմսէլէր Բապպըմըզ [Ցիսուս] Քրիստոսա տէյիլ, անձագ քէնտի գարնաբրընա խըտամի էտիդ՝ խօշ սէօզլէր վէ մէտհիյէլերիլ ասֆոէրսունլարըն գալպլէրինի ալտատորլար։ 19 – Ձիրա սիզին Թեա՛ալիմէ մէնսու՛ը օլան Ալլահ՝ շաւը՛ օլտա. պունուն իչիւն սիզին Հագգընըզդա մէհաբէ բո՛. ամմա խաԹէրիմ քի սիզ խայր իչիւն 'ագիլ, վէ չէրբ իչիւն ատէտիլ օլաբընըզ։ 20 – Վէ սէյամէի մէնսու՛ը օլան Ալլահ՝ ՇէյԹանը ալտգլայրընըզըն այլընտա սէբի'էն էգէճէք սիր։ Բապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի սիպհի իլէ օլսուն։ [Ամին։]

21 – Էմէքտաշլար Տիմոթէոս վէ ագրապպանտիան օլան Ղաւկիոս վէ Յասոն վէ Սոսիպատրոս սիզէ սէլամ էաէրլէր։ 22 – Պէն Տերտիոս քի պու բիսալէյլի եազդըմ սիզէ Բապպատա սէլամ էաէրիմ։ 23 – Պէնիմ վէ պիւթիւն քիլիսէնին միհմանտարը օլան Գայիոս սիզէ սէլամ էտէր. չէհր էմինի նըստասա վէ Կուաբտոս պէրասէր սիզէ սէլամ էտէրլէր։ 24 – [Բապպըմըզդ Ցիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի ճիւմլէնիզ իլէ օլսուն։ Ամին։]

25 – Վէ պէնիմ պէշաթէթիմ վէ Ցիսուս Քրիստոս վա՛ղը մուճեպինճէ, վէ էզէլի զամանլարտան պէրու խաֆի Թուշտուրուլմա՝ չիմտի իզհար օլսունան, 26 – Վէ էզէլի վէ էպէտի օլան Ցկլեսիան էմրի մուճեպինճէ՝ փէյղամպէր քիԹապպլարը վասրէտտընըլէ իմանտա իԹա՛ատի իչիւն ճիւմլէ միլլէթլէրէ պիլտիրիլէն պըրրըն գէչիք օլտանմասընա կէօրէ սիզի ասպիթ գէլմէտտա գատսըր օլան, 27 – Եալըզըզ 'ալիմ Ալլահա Ցիսուս Քրիստոս վասրէտտընըլէ իլ էլ էպէտա Համտ օլսուն։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼՂՆ

ԿՈՐՆԹՈՍԼԸԼԱՐԱ. ՊԻՐԻՆՃԻ ԻԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

Ալլահըն իրատէթիլէ Ցիսուս Քրիստոսըն բէտուլը օլմագ իւզրէ տա՛վէթի օլունան Պողոս վէ պիրատէր ԱսԹենէս, 2 – Ալլահըն Կորնթոսա օլան քիլիսէսինէ, եա՛նի Ցիսուս Քրիստոսա Թաագոս օլունուա՛ մուգատտէսլէր օլմագ իւզրէ տա՛վէթի օլունան քիմսէյլէր իլէ, անլէրէն վէ պիզիմ Բապպըմըզ օլան Ցիսուս Քրիստոսըն խամինէ հէր կէբտէ տու՛ա էտէնլէրին ճիւմլէսինէ. 3 – Փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպ Ցիսուս Քրիստոս Թարաֆընտան սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն։

4 – Ցիսուս Քրիստոսա սիզէ իհսան օլունան Ալլահըն 'ինայէթի իչիւն սէզին հագգընըզդա տա՛լիմ Ալլահըմա շիւքր էտէրիմ՝ 5 – Քի Քրիստոսըն չէհտաէթի սիւռէ տասպիհ օլունտըղը կիպի, 6 – Անըն իլէ հէր խուստուսա, հէր քէլամտա վէ հէր 'իլմտէ զանին օլտընըզ. 7 – Շէյղիլ քի Բապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոսըն գուհնըրընա մունթէզըր օլտուգդ, հիչ պիր մէվհիպճէ նօգսանընըզդ եօգ տըր։ 8 – Ո՛վ ինան Բապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոսըն կիւնէհտէ Թէօհմէթինի օլմանընըզ իչիւն, սիզին նէհայէթէ տէյին ասպիթ գէլճէգդտըր։ 9. Սիզի քէնտի Օղլու Բապպըմըզդ Ցիսուս Քրիստոսըն միսէյրքէթի իւզ տա՛վէթի էտէն Ալլահ ատտըգ տըր։

*Պ–'զէ–րը' ճիւմլէ քիլիսէլէրի

Digitized by Google

10 – Եյ պիրատեըլէր, սիպէ Բապզըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն խամխըլէ բէճա էտէրիմ, քի ճիւմլէնիզին ահօգիւ պիր օլսուն, վէ ատանըզտա իթթիհատ օլմայըզ՝ քեամիլլէն հեմֆիքեար վէ հեմբէկ պուլունմասընըզ։ 11 – Զիրա, էյ պիրատեըլէրիմ, Քղալէնին խանէսի թաբտիքընատն սիպին հազգընըզտա պոռնա խապեր վէրիլսէ քի՝ ատանըզտա միւնաձա՝ սլար վար տըր։ 12 – Պէնսու տէմէք իթթէրիմ՝ քի՝ սիզտէն հէր պիրի՝ Պէն Պօղոսըն, վէ՝ Պէն Ապողոսըն, վէ՝ Պէն Կեփասըն, վէ՝ Պէն Քրիստոսըն իմ՝ տէր։ 13 – Քրիստոս թաղսիմ մի օլունմուս. սիպին իչիւն Պօղոս մը սալսը օլունմուս, Յօգոսն Պօղոսին իսմինէ մի վոմֆթիզ օլունմընըզ։ 14 – Մինչէն՝ Կրիսպոս իլէ Գայիոստան մա՝ տաս քիմսէյի վոմֆթիզ էթմէմէյիմ իչիւն Ա-լլահա շիւքր էտէրիմ, 15 – Քի պիր քիմսէ պէնիմ իսմիմէ վոմֆթիզ օլունմընըզ՝ տէմէյին։ 16 – Վէ Ստեփանէնին խանէսի խալգընը տուսի վոմֆթիզ էթտիմ, պաւնատան պաշգա պիր քիմսէյի վոմֆթիզ էտիպ էթմէտիյիմի պիլմէմ։

17 – Զիրա Քրիստոս պէնի վոմֆթիզ էթմէք իչիւն ատչիլ, ամճագ պէշտրելի թէպշիր էթմէք իչիւն իրսալ էյլէտի. պու տուսի Քրիստոսըն խաչը պիհուտէ օլմամագ իչիւն՝ քէլմէ՝ հիքմէթիլէ օլմասուն։ 18 – Զիրա խաչա տա՝իր օլան քէլմէ՝ էհլի հէլաք օլանլարա սէֆահէթ տիր. լաքին պիզ էհլի խէլասա օլանլարա գաւվէթ Ուլլահ տըր։ 19 – Զիրա՝ Հիքմէթ սահիպլէրինին հիքմէթին մահվ, վէ անլա-յըշլըլարըն անլայշընը իսպաղ էտէճէյիմ՝ տէյիւ եսպղըլդը տըր։ 20 – Նէրէտէ հէքիմէթ սահիպի, նէրէտէ քեաթիպ, պու՝ ալէմին պաշտ էտիճա-սի նէրէտէ տիր. Ալլահ տիւնեանըն հիքմէթինի սէֆահէթէ էվիրմէտի մի։ 21 – Զիրա Ալլահըն հիքմէթինճէ տիւնեա գէնդի հիքմէթի վա-սըթտաըլէ Ալլահը պիլմէտիյինտէն՝ վա՝ղըն սէֆահէթի վաստթաալէ Ա-լլահ իման էտէնլէրի խէլասա էյլէմէյի միւնասիպ կէօրտիւ։ 22 – Զիւնքի Եհ-հուտիլէր՝ տալամէթ թաւլեպ էտէրլէր, վէ Տիւնանիլէր հիքմէթ տոսորլար. 23 – Ֆագաթ պիզ սալդ օլունմըշ Քրիստոսը, եանի՝ Եհհուտիլէրի թէօ-ղէ վէ Տիւնանիլէրէ սէֆահէթ, 24 – Լաքին տա՝վէթի օլունանլարա, Եհհուտի օլսուն, Տիւնանի օլսուն, գաւվէթի Ուլլահ վէ հիքմէթ Ուլլահ օլսուն Քրիստոսը վա՝ղ էտէրիզ։ 25 – Զիրա Ալլահըն սէֆիհ օլսուն շէյի ինսանլարտան հիքմէթլի տիր, վէ Ալլահըն զա՝իֆ օլսուն շէյի ինսանլարտան գաւվէթլի տիր։ 26 – Էյ պիրատեըլէր, տա՝վէթինիզե պաքընըզ, քէն հանէպինճէ չօգ հիքմէթլիլէր, չօգ գաւվէթլիլէր, չօգ սօյլզատլէր տա՝վէթ օլունմամըշ. 27 – Լաքին Ալլահ հիքմէթ ասհապլէրինի խէճիլ էթմէք իչիւն՝ տիւնեանըն սէֆիհ շէյլէրինի ինթիխապ էթտի, վէ Ալլահ գաւվէթլի շէյլէրի խէճիլ էթմէք իչիւն տիւնեանըն զա՝իֆ շէյլէրինի ինթիխապ էյլէտի։ 28 – Վէ Ալլահ մէվճուտ օլան շէյլէրի իսթիսալ էթմէք իչիւն՝ տիւնեանըն էտնա շէյլէրինի վէ թահգիր օլունան վէ հիչ հէս քիմսէնէ օլան շէյլէրի ինթիխապ էթտի. 29 – Քի Ալլահըն հուզուրունտա հիչ պիր պէշէր իֆթիխարապ էթմէյէ։ 30 – Վէ սիզ անտէն Քրիստոս Յիսուս պէնսինիզ, ինսանլարտան սօրուլմուշ օլ քի պիզիմ իչիւն Ալլահ թահգիգիյնան հիքմէթ վէ ատալէ վէ թաւգուտու վէ ֆիտիյէ օլտու. 31 – Թա քի եազըլտըգը վէճհիլ՝ Իֆթիխարապ էտէն քիմսէ Բապզ իլէ իֆթիխարապ էթմէսին։

ՊԱՎ 2

Վէ պէն տուսի, էյ պիրատեըլէր, սիզէ գէլտիյիմտէ, Ալլահըն շէհատէթինի քէլմէ՝ հիքմէթ ճագրընթինի քէլմէ՝ խապեր վէրմէք իչիւն գէլմէ-միտիմ։ 2 – Զիրա ատանըզտա Քրիստոստան պէլի, տալդ օլունանտան զայըրի պիր շէյ պիլմէմէյէ գարար գէտտըմ։ 3 – Վէ պէն զա՝իֆլիք վէ գօրգուտա վէ չօգ թիթրեմէ իլէ եա-նընըզտա տուրտունտըմ։ 4 – Վէ քէլմէմ վէ վա՝զըմ [ինսան] հիքմէթինին իգնա՝ էտիճի սէօզլէրիյլէ տէյիլ, անճագ Բոհ-ճան վէ գաւատրէթին պէրքէմա-նըյլէ իսպատ։ 5 – Քա քի իմանընիզը ինսան հիքմէթիյլէ տէյիլ, անճագ Ա-լլահըն գաւատրէթիյլէ օլա։ 6 – Լաքին քեամիլլէրին ատրասընտա հիքմէթ սէյ-լէրիզ. վէ լաքին՝ պու՝ ալէմին հիքմէ-թինի, եանի՝ պու՝ ալէմին զէվալ տուրուլուբ քէ՝խալէրինին հիքմէթ-

Digitized by Google

7 – Անճագ Ալլահըն մոխֆի օլսըն հիքմէթինի, եա'նի Ալլահըն 'իղզէիմիզ խլուն եվէլտէն թառգոիր էյլէմէյինի սըրր իլէ սէօյլէրիվ։ 8 – Անը տախի պու 'ալէմին բէ'խլէրինէն հիչ պիրի պիլմէտի. զիրա էկէը պիլսէլէր խոր, Ռասպ իւ ճէլալը ռասլ էթմէզլէր իսոր։ 9 – Ֆագաճի եազըլըղը կիպի' կէօզ կէօրմէտիյի վէ գուլագ իչիթմէտիյի վէ ատմէնի ֆիքրինէ կէլմէտիյի, եա'նի Ալլահըն քէնտինի սեվէնլէրէ հազրըլատըղը չէյլէրի, 10 – Ալլահ քէնտի ՌաՀու վասրթագըյլէ պիգ քէչֆ էյլէտի. զիրա ՌաՀ հէր չէյի, Ալլահըն տէրին չէյլէրինի պիլէ թէֆթիշ էտէր։ 11 – Չինքի ինսանլըն ռամուրընը ինսանլատա օլսըն քէնտի բուՀընտան դայրի Ռա՞նկը ատէմ պիլիր. քէզալիք Ալլահըն ռամուրընը Ալլահըն ՌուՀընտան մա'ռուա հիչ քիմսէ պիլմէզ։ 12 – Պիվ իսէ տիւնէնտէն բուՀընտա տէյիվ, ատճագ Ալլահտան օլսըն ՌուՀա մալիք օլսրգ, թա քի Ալլահ թառաֆընտան պիգէ իհսան օլունտան չէյլէրի պիլէյիմ։ 13 – Պու չէյլէրի տախի բուՀտանի չէյլէրի բուՀտանի չէյլէրէ իլէ մուգայէսէ էտէրէք, ինսանի հիքմէթինի թա'լիմ էթտիյի սէօզլէրէյէ տէյիվ, ատճագ Ռուհ է-Գուդսը թա'լիմ էթտիյի ֆօրսէյէյէ սէյլէրիվ։ 14 – Լաքին թապի'ի ինսան Ալլահըն Ռուհընէն չէյլէրինի գասուլ էթմէզ. զիրա պունլարըն թէմէլիգ բուհտանի օլսրդընտան՝ քէնտինէ սէֆսէհէթ տրրլէր, վէ իսրաքընա իգֆիհտրը եօգ տրրը։ 15 – Ամմա բուհտանի քիմսէ հէր չէյի թէմէլիգ էտէր իսե ատ, քէնտինի հիչ պիրի թառաֆընտան թէմէլիգ օլունմազ։ 16 – Չիրա Ռապպըն ֆիքրինի քի՞մ պիլտի, քի անա թա'լիմ էտէ. ամմա պիգ Ֆրնտասրաէն ֆիքրինէ մուլիք փլ։

ՊԱՊ 3

Պէն տախի, էյ պիրտասէրլէր, սիզէ բուհանիլէրէ կիպի սէյլէյէմէտիմ, ատճագ ճիսմանիլէրէ կիպի, Ֆրնտասրատա չօճալգլսրա կիպի *սէօյլէտի։ 2 – Սիզէ թա'ռմ ատէյիլ, ատճագ սիւռ վէրսիմ. զիրա տատհա Ռէհմէթլէնէն գասուրի տէյիլ խոնկրգ, վէ չիմսի պիլէ տատհա գասուրի տէյիլ սէնիգ, 3 – Չիւնքի տատհա ճիսմանի սէնիգ. զիրա սրատնրգտա հասէտա վէ նիղա' [վէ թէֆթիքէդէլէր] պուլսնաթրղը հալսէ, ճիսմանի տէյլի՛լ մի սինիգ, վէ ինսանճա հաթէքէթի է՛թմէյօր մի սընրգ։ 4 – Չիրա պիրի՝ Պէն Պօջաըն իմ՝ տէօրկէրի՛ Պէն Ապզազըն իմ՝ տէօրկիյինտէ *ճիսմանի տէյի՛լ մի սինիգ։ 5 – Խմտի Պօղտա քի՞մ վէ Ապզազա քի՞մ տրր. ատճագ Բասպալըն հէր պիրինէ իհսանա էթտիյինէ կէօրէ, խմտի էթմէնիգէ վասրթտա օլսն խատմէ տրր։ 6 – Պէն տիքտիմ, Ապզազա սսւյատը, լաքին Ալլահ եէթիչտիրտաբ. 7 – Շէօյլէ քի տիքէն պիր չէյ տէյիլ, վէ սուլէյման տախի պիր չէյ տէյիլ տրր, ամմա եէթիչտիրէն՝ Ալլահ տրր։ 8 – Տիքէն վէ սուլէյման տախի պիր տրր, լաքին հէր պիրի քէնտի էմէյինէ կէօրէ քէնտի էծրինի ալաճագ տրր։ 9 – Չիրա պիգ Ալլահ իլէ էմէքտաշ ըգ. սիգ Ալլահըն Թասլաատը, Ալլահըն պինտաթ պտրնըգ։ 10 – Ալլահ Թասրատֆընտան պտնդա իհսանա օլունտան 'ինտիգէթէ կէօրէ մինհիր մի'մար կիպի Թէմէլ պրագտրմ, խազերինէ տիկէր պիր քիմսէ տատհի պինա եասփտրը. ֆագաճի հէր քէս նատրլ պինա եասփտրընա տիգագճի էթսինն։ 11 – Չիրա պրագտրլան Թէմէլտէն, եա'նի ցիսուս Ֆրնտասրատան մա'ռուա պիր Խրմէլ պրագճմագա հիչ պիր քիմսէ մուգիճէտիր օլմազ։ 12 – Վէ լաքին էկէր պիր քիմսէ պու Թէմէլ իւզերինէ ալԹտա, կիւմիւշ, գիգէյմէ Թաշլար, ատրաճ, օթ, գամըշ պինա էտերսե, 13 – Հէր քէսին իշի ասչիքտար օլաճագ, զիրա օլ կիւն անը պէյտան էտէճէք տիր. չինքի ատճէլէ մէյտանա չրգար. վէ նէր պիրինին իշի նէ մինգուլէ օլտըղընը ատճէշ իսրինհան էտէճէք տիր։ 14 – Էկէր պիր քիմսէնին պինա էճտիյի իշ գալըր իսե, էճրինի ալաճագ. 15 – Էկէր պիր քիմսէնին իշի եանտար իսե, գարար կէօրէճէք, ամմին քէնտինի ատէչտէն կէչէր կիպի գուրԹալաճագ տրր։ 16 – Սիզ Ալլահըն հէյքէլի օլուգ՝ ատերտնինիզտէ Ալլահըն Ռուհա իգամէթ էթտիյինի պիլմէ՞զ մի սինիգ։ 17 – Էկէր պիր քիմսէ Ալլահըն հէյքէլինի պօզար Թէ, Ալլահ անը պօզաճագ տրր. զիրա Ալլահըն հէյքէլի մուգաատէտ տիր, օլ հէյտէլ տատհի սիզ սինիգ։

18 – Պիր քիմսէ քէնտի քէնտինի

*Եբրայ՝ ինսանլար

Digitized by Google

ալտարի մասին. եկեր ասանձըզտաս պիր քիմնէ պու 'ալէմնեի քենտինի եվլ ի հիքմէթ 'ատաս էտերեք, եվլ ի հիքմէթ օլմազ իչուն ատֆին օլսուն։ 19 – Ձիրա ահուհասնըն հիքմէթի Ալլահընըն 'ինանմատ ատֆասէթի տիր. նիհայէթիմ՝ հիքմէթի ատհիալէրինի քենտի հիվէրինատ թատմասըն օ տըր։ 20 – Վէ հինե՝ Թապպ հիքմէթ ատհիալէրինին եֆքեատրը պաթրվ օլտըզընը պիլիր՝ տէյնս ետդըմըշ տըր։ 21 – Վէվել Հասըլ պիր քիմսէ ինսանէ իֆիֆիխաբ եմէմսին. 22 – Ձիրա հեր շէյ սիզին տիր, կերեք Պօղոս, կերեք Ապողոս, կերեք Կեփաս, կերեք տիւնիա, կերեք Հայատ, կերեք էօլիմ, կերեք Հազըր շէյլեր, կերեք օլացագ շէյլեր, ճիմշէսի սիզին տիր. 23 – Սիզ տէ Քրիստոսընըն սընըզ, Քրիստոս տանրի Ալլահընը տըր։

ԳԱՊ 4

Հէր քէս պիզի Քրիստոսընը խատէտեսի վէ Ալլահընը սըրըլըրընին քէֆխիւտայըզը մնագամընատ իճութատուն։ 2 – Իմտի քէֆխիւտալարատան մնօֆլատագ օլսուն շէյ ատտրգ պուլունմայըզը տըր։ 3 – Ամմա սիզին Թատրասֆըզըտատան, եսթատ ինատան հիւքմիլէ հիւքմ օլունմազ պէհնիմ 'ինանմատ փէք քիւնէք շէյ տիր. Հաթթատ քէնտիմի քէնտիմ պիլէ հիւքմ եմէմմ։ 4 – Ձիրա քէնտի Հազդըմատա զամիրիմ պիր շէյ կէօմէրեմէզ իսկ տէ, եվրէ պուճունէլէ քէնտիմի սայիհ 'ատտ եմէմմ. ատնճագ պէնի հիւքմ էտէն Թապպ տըր։ 5 – Իմտի վագթընատան եվվէլ, եսկի Թապպ կելմէյինճէ հիչ պիր շէյի հիւքմ եմէմէյինիզ. օ տատի զուլմէրինին կիզլի շէյէրինի այտրնըզտա չբգատըզ գապալէրին միւրատայըրընը ուշկէսար էատճէք տիր. օ զէման հէր քէսին մետհի Ալլահհատան օլացագ տըր։

6 – Լաքին, էյ պիրատարլէր, պէհ պու շէյլերի սիզին իչուն քէնտիմէ վէ Ապողոսա Թէմմիլէ նազդ էյլէտիմ, շու մնագաձալէ քի հիչ պիրինիզ պիրինին Թարասֆատար օլատագ, տիկերի 'ալէյհինէ Թէքպիւիր էյմէմէք Թէհնի հազդըմըշ օլատհատան ֆազլս Թէֆէքքիւր եմէմէյի պիզատէն էզըլէնեհինիզ. 7 – Ձիրա ատնի միւամազ էտնէմ տիր. վէ ատնատ ալմատտրդն նէ վար. վէ եկեր ալտրն իսկ, նի՛ հնա ալմամրշ կիտի իֆիֆխաբ էատբսին։

8 – Ակրէզ տօյտրնըզ, ատրէզ վէնկին օլաբնըզ, պիզ պուլունմադզրդն ապաճատաճ ախբտրտնհիզ. վէ քատ'շքի ապաճատաճ ախբէ խտհնիզ, քի պիզ տապի սիզին իլէ պէրտայէր ապաճատաճ ախբէ իտհք։ 9 – Ձիրա զատն էտէրեմ քի Ալլահ գապուլէ մնագքիմ օլատնլար միսիլլու պիզ բէտաւլէրի ապրատատան կէօմէրեսի. չհնէքի տիհնատայ վէ մէլէքլէրէ վէ ատաէմլէրէ Թէմատշ իչհնի օլտըզ։ 10 – Պիզ Քրիստոս իչհնի սէֆեհ իզ, սիզ իսկ Քրիստոսատա 'ապզլլը սընըզ. պիզ զա'իֆ իզ, սիզ գատվվէթլի սինիզ. սիզ միքէրրեմ սինիզ, պիզ մնահազդատ զզ։ 11 – Պու ատտաճատ ատչին ահնէզդ վէ տատըզպէզ չէքիպ՝ չրփլագ գաէլըրզդ, տատրզ օլահնատրզդ, վէ մէքահնը իզդատմէթիմիզ եօգ տըր։ 12 – Քհնատի հլլէրիմիպլէ տատխի իչլէչէրէք եմէք չէքէրիզ. չհեմ օլահնտրզրմըզտատա, խատը տատ'ատ էատերիզ. Թէ'ատատի կէօրտնիչհմիզտէ, Թէհամմիսլ էատերիզ. 13 – Թագպիչ օլահնտրզրմըզտատա, եսլվատրըրզդ. չհմիսիչհէք տիհնատնէրն տիֆրիհնէթ իսխտ վէ ճիմշէնին մնհֆատըր օլատրգ։ 14 – Պահնլատրը տիզի խէճիլ եմէմէք իչհնի եսգմիսյօրզմ՝ ատնճագ ատվվհնլիհ եվլատրմ կիտի ֆէնհատհատի էատերիմ։ 15 – Ձիրա հկէր Քրիստոսատա օն պինի մհա'ալլիմնիզ պէլէ օլատ, չօգ փէտերնիզ եօգ տըր. պէրատ Յհատհա Քրիստոսատա պէշատրէք վատրթ ատրլէ պէն տիզի Թէվհնատ էեմէմ։ 16 – Իմտի պատհա մհագքէտէք օլմնէրզդ տիզատէն ըճաս էատերիմ։ 17 – Պհա էճլատէն պէհնիմ ատվվհնլիհ վէ Քհատպատա ատտրգ օլատն օզլըմ Տիհմէթէտ տիզ կէօհատերսիմ. օ տատխի հէր էէրատ հէր քհլհատէ Թա'լիմ էեմէմիմ իսգէ' Քրիստոսատա օլատճ Թաբիգլէրիմի տիզ իմտատ էատճէք տիր։ 18 – Պա'զը քիմնէլէր Թէքէպպիւր էեմէմիլէր, կէօյա քի տիզ կելմէյճէմիմ. 19 – Լաքին հկէր Թապպ միւրատա էատերսէ, տիզ Թէզ կելճէյմիմ, վէ Թէքէպպիւր էատհլէրին ատօզհնհիհ տհլիզ, ատնճագ գատվվէմնի պիլէճէմիմ. 20 – Ձիրա մհլէքհնի Ուզլատհ սհօզլէ տհլիզ, ատնճագ գատվվէմնլէ տիր։ 21 – Նա՛ատլ իտհէրտրնիզ. տիզ տհլհնէ՛զլէ մի, եօգատա մնհհատպէմ վէ հիմմ գտհլիմ մի կէհէմնէ։

Digitized by Google

ՊԱՑ 5

Հէր Թաւրաֆնաս իշխեսիկիսդ քի ա-
բանդզոսս պինա վար, պէզիլ պինա քի
Թա՛ֆնէլէրաէ պիւէ [պիքր] օլաւնմա-
յօր. Հաճիթա պիր ասակ՝ քինաի փճ-
աէրիներին զէվճէնիւ ալըր։ 2 – Վէ ան-
պա՝ Ֆի՛նին խրիճքնաս էտէնին խչի-
նիքաճէն ատֆի՛ օլաւնմասդ իչինն զամմ
չէքմէտիքաւէն պաչխա, Թէքէզպիւր
պիւէ էճատիրիւ։ 3 – Զիրա պէն ճճ-
ատաճճ դա՛խ, ամմին բաւհնա Հապդը
օլաքադ, չիման Հապդը կիւճ Հիւքմ
էճատմի՛ քի. 4 – Անվ Թէճէմմիւ՝ էչ-
լէսդիչինիզսէ, պէնիմ բաւհըմ ատախ
Լապպդրմըզ Ցիսաւա Ֆրիստաոսն գաս-
բէճէիլէ պէբաադէր Հապդը պաւլաներ-
դադ, պաս Ֆի՛նին պէզիլճճ իրիՔիքնաս
էտէնի, 5 – Թէնինին հէլաքը իչինն
Լապպդրմըզ Ցիսաւա Ֆրիստաոսն խամիլէ
Շէչիդանաս Թէաւիմ էտէսիդիւ։ Թա՛ս քի
Լապդ Ցիսաւաքն կիւճինաճէ բաւհու
խելաս ադուլաս։ 6 – Շոս ԹէՔֆախաւրը-
նըզ էչի ատչիլ տիր. պիր ազ մինչա
պիւճիճին խաստաւրը մինչաստաղդրնը
պիւլմէ՛զ մի պինիդ։ 7 – Ամվ մինչաստը-
օլաքղրնըզ մխիլիս էէնի խաստաւր օլ-
մադ ճւդրէ՝ էաքի մինչաստը ատֆի՛ էտի-
նիդ. չինաքի պաճաէքմիդ օլաոն Քրիս-
տաոս [պիզիմ իչինն] զէպ՛ս օլաւնտաոս։
8 – Պաս ատ-բէՔիլ էաքի մինչաս իլէ ատ-
չիլ, վէ շէբր վէ քէօքիւլիւք մինչաս-
ըչիլ ատչիլ, ատճճադ խաւլաս վէ Հա-
գիճճաի ֆէէճիրիչիլէ պաչխաամ էտէւիմ։
9 – Զինաքաւրաոր իլէ խէճիլճաի էճի-
մէչէսինիզ՝ ատչիս սիզէ մէքճէսդաոս
Եաազդրմ. 10 – Վէ ճինէ պաս տուն-
Եաանըն զինաքաւրաորը էտս Թաամա՛-
քէտօրաորը էտս դաադ էտիճիլէրի իլէ,
Եաախտաս փաւճիճէրէսիճէրի իլէ ատչիլ,
չինաքի էզոլէ օլաոմ պաս ատնէՆաաոսն
չէգմանդրզ լապդմ՛ կէւիր։ 11 – Ամմին
չիմաի էկէր պիրտաէր ամըլաոն պիր
քիմնէ զինաքտար էտս Թաամա՛քտար էտս
փաւճիճէրէսիճ էտս չէճմ էտիճի էտս
պէէքրիւ էտս դաադ էտիճիլէր իլէ ատչիլ,
չինաքի էզոլէ օլաոմ պաս ատնէՆաաոսն
չէգմանդրզ լապդմ՛ կէւիր։ 12 –
Զիրա Խաարիճաճէ օլանդաորը ատախ հիւքմ
էճատիք նէ՞ վազիֆէմ՛ տիր. պիզ ատա-
խիլդսէ պաւնանդաորը հիւքմ է՛ճատ-
յօր մի սընրզ։ 13 – Ամմին Խաարիճաճէ
օլանդաորը Ալլահ հիւքմ էաէր. իմման
օլ քէօճիճ քիմնէյի քէնաճի ատանըզ-
ատան ատֆի՛ էտինիզ։

ՊԱՑ 6

Սիզատէն պիր քիմնէնին ատիկէրի իլէ
պիր ատա՛վատը օլաւր խաճ, մնէգատատէ-
լէրին հնագատրըատա մնճհագէնիչ՝ հատգ-
արզատրըն հնագատրըատա մնճհագէնիչ
ճճէատրէճի էատի՛ր մի։ 2 – Մնէգատատէ-
լէր ատխնէտադր հիւքմ էատճճէլէրինի
պիլմի՛զ մի պինիդ. վէ էկէր ատխնէտա
ատրին Թաատֆիրնըզատան հիւքմ օլաւ-
նաւր խաճ, էն քիւճիւք ատա՛վատրին
ֆատլինատ լիչատգատֆիրնըզ եօ՞գ մը։ 3 –
Մէլէքլէրի հիւքմ էատճճէլիմիզի պիլ-
մի՛զ մի պինիդ. նէ՞ րէատ գատլըր ատխնա-
նէվի շէչլէր։ 4 – Խամի էկէր ատխնէվ-
ի շէչլէրէ միւքէ՛ատլըզ մնճհագէմէ-
լէրինիզ վադր խաճ, քիւնէատ ի՛թիատա-
րը օլմայանլադրը հագիմ՝ նատագ էատխիդ.
5 – Սիզի խէճիլ էճմէգ իչինն ակչիէ-
չօրըմ՛. սիզատ՛ ատրիճի պիր քիմնէ պիլէ
եօ՞գ մը տըր քի՛ պէրատաէրլէրինէն ա-
բատաճնատ հիւքմ էճմէգէ մնճգճէատրը
օլա։ 6 – Լագրին պիրտաէր պիրտաէր
իլէ՛ պաս տատխի մնճ՛մին օլմայանլադրը
հագգատրըճնատ մնճհագէմէ օլաւր։ 7 –
Իմամի ևէգատիկէրինիզ իլէ տա՛վատրը-
նըզդ պատլաճնմադը սիզէ հէր վէճճկ
գաւատր տըր. պաճնատ էճմէտճէն խաճ,
նի՞չինն հագգատրըզդըդ Թէհամմիւլ էճ-
մէգսինիզ. պատնատան խաճ, նի՞չինն
դատր կէօրմէկ գա՛իլ օլմայադրնըզդ։
8 – Լագրին սիզ հագգատրըզդ վէ դատր
էատէսինիզ, պաս ատա պիրտաէրլէրէ
ատր։ 9 – Պիլմի՞զ մի պինիդ քի հագգ-
ատզ օլանդատ մէլէքճէմ Ուլլահ վատ-
րին օլմայադճագլատ տըր. տալտանմադր-
նըզդ. նէ գաՀպէգէնէր, նէ մճէքճէ-
րէմլէր, նէ զինաքտարատր, նէ մճէ-
խաննէպլէր, նէ լճէքիլէր, 10 – Նէ
Խէրատզատր, նէ Թաամա՛քտարատր, նէ
պէէքրիւլէր, նէ չէճմ էատճիլէր, նէ
դատզ էատճիլէր մէլէքճէմ Ուլլահ
վատրին օլաՀագգատր տըր։ 11 – Պա՛զ-
ատրըզդ ատախ պէզիլ խատխիդ, լագրին
Լապդ Ցիսաւա Ֆրիստաոսն խատիլէ վէ
Ալլահմադզդըն Լաւճրլէ ԵրլՀգանտրնըզդ,
Թագգատխ օլաւնադրնըզդ, հէմ ատախ
Թէպէքքր օլաւնադրնըզդ։

12 – Պանաս հէր չէյ հէլալ խաճ ատ-
հէր չէյ ֆա՛խէչէլի ատչիէլ տիր. պանաս
հէր չէյ հէլալ խաճ ատ, պէն հիչ պիր

չէ լինի հիւ քմիւ ալիքնաս կիջամէ։ 13 – Թա՛ասէլաք գասին խչիւն, գասին տոսախ Թա՛ասէլաք խչիւն տոր. ամմիս Ալլահ պուհնու տաս, ան՝ելերի տէ մասհվ էսէ-ճէք տոր. ֆագախ ճէսէտա զինաս խչիւն տէչիլ, ան՝ճագ Բասպոլ խչիւն տոր, վէ Բասպոլ ճէսէտ խչիւն տոր։ 14 – Վէ Ալ-լահ Բասպոլը խՀնաս էչէտիչի կիջոք, պիրի տոսախ քէնտի գուսաբէթիչլէ խՀ-նաս էսէճէք տոր։ 15 – ՃէսէտլերիՀնէգ Փըխտասաբն ա՛զասաբ օլսըդընըբ պիլմէ՞գ մի սինիգ. խմնի Փըխտասաբն ա՛զասաբնըբ տալըգ՝ ֆահիչէ ա՛զասը՞ մը էսէչյեմ. Հա՛չաս։ 16 – Ֆահիչէչի միւլասաբգ օ-լանն անդն իլէ ԷՀգվիւճաս օլսըդընըբ պիլմէ՞գ մի սինիգ. չինէքի՝ Իքիսի ԷՀգ-վիւճաս օլաճագլաբ՝ տէչիս էՀՊագ պուչյաբըբ։ 17 – Լաքին Բասպոլ միւ-լասաբգ օլանն անբէ էլէ պիբ բուս օլաբ։ 18 – Չինասնան գաչդնըգ. տասմին իր-թիքէսագ էթմէչի Հէբ կիւնաչ ճէսէ-տիՀնէգ խասրիճ տոր, ամմիս գինոյը իրթիքէսագ էսէն՝ քէնտի ճէսէտի 'ա-լէչՀինէ կիւնաչ էսէբ։ 19 – Պիլմէ՞գ մի սինիգ քի ճէսէտինիգ՝ Ալլահ Թա-բարքինասան սիգէ ԻՀսան օլունուգ տա՛ տէբուսինինիգաէ պուլուսնան Բուհ իւլ Գաւասան Հէչքէլի տոր. սիգ տոսախ քէնտինինիգին տէչիլ սինիգ. 20 – Չիբա պաՀա իլէ տաբբան տալընարնըգ. պու սէպեպտէն Ալլահա միւՀէ՞սլըգ օլան ճէսէտինիգ վէ բուչնըբըգլէ Ալլահը Թա՛զիգ էլէչինիգ։

ԳԱՊ 7

Վ՚է պանաս Հասպոլդընըգ մաստէ-լերէ կէլինճէ՝ էբ խչիւն գաբըչյա տո-գունմամագ էչի տոր։ 2 – Պաւնաս իլէ պէբասպէր ֆահչիչյաթտան ԼԷՓ-չէ Հէր տասմին քէնտի զէվճէսի, վէ Հէր գասրդնի քէնտի զէվճի օլսուս։ 3 – Չէվճ զէվճէսի, վէ զէվճէ տոսախ զէվ-ճի Հագգընտաս օլսուն վէ ճիսէսէսինի իՓնա էթմէս։ 4 – Չէվճէչնին ճէսէտի քէնտի Հիւ քմիւնտէ տէչիլ, ան՝ճագ զէվճիչն Հիւ քմիւնտէ տոր. քէզալիգ զէվճիչն ճէսէտի քէնտի Հիւ քմիւնտէ տէչիլ, ան՝ճագ զէվճէչնին Հիւ քմիւնտէ տոր։ 5 – Պիբի պիբինիգի մասՀուտ էթմէչի-նիգ, մէկեր քի օգուճ վէ տաւ՚աս իլէ մէշդուլ օլմագ խչիւն ԹաւասՓէչինին Փգասդ.իլէ մունվագգաֆէչն օլաս. վէ քէնտինիգի զասթի էսէճմէճգիբասէն ատօլսըբ Շէչյիաննըն սիգի խզվա էթմէ-մէտի խչիւն Թէբբասբ պիբ էէրէ կէլի-նիգ։ 6 – Պաւնաս տոսախ էմր Թաբրի-գէչյէ տէչիլ, ան՝ճագ միւտա՛ատէ Թաա-բիգիչյէ սէզյէբիմ։ 7 – Չիբաս ճիսէլէ տատչիլէրին սէՀմամ կիտգի օլմագտագընըբ խոթէբիմ. լաքին քիմինին պիբ տաս-բէթ, քիմինին տիկեր տաբբէթէլէ Հէբ պիբինին Ալլահ ԹաատաՓքնատան քէնտ-տինէ մինթասաս մէվզիպէսի վաբ տոբ։ 8 – Ամմաս էվէՀճէմիչ օլանդագտա վէ տաւ՚ագ գասրըտաս տէբիմ՝ քի պէնիմ կիտգի գասլմագտագը խասրագ տոբ։ 9 – Վէ լաքին էկէբ քէնտի նէ Փաէրնինէն գաս-Թընաս մունգիթտիբ տէչիլէր խոՀ, էվ-լէնմինէբ, գիբաս էվէՀճէճ եռանմագ-տաան էվլաս տոբ։ 10 – Լաքին էվլի օ-լանդագտա պէկն տէչիլ, ան՝ճագ Բասպոլ՝ զէվճէչնին զէվճիսէն տագրդմամագընըբ էմր էտէբ. 11 – (Վէ լաքին, տագրդըս-գը Թագտիրտէ զէվճիգ գասրսն, եռա-խաս զէվճի իլէ պաՀրդչյոն.) զէվճ տաս-խոտ զէվճէչի Թէբբ էթմէսին։ 12 – Պաչդա քիմնէլէբէ խոտ Բասպոլ տէչիլ, պէկն տէբիմ՝ քի՝ էչէբ պիբ պիբտաբէթին միւ՚մին օլմագյան զէվճէսի օլագդը Հալ-տէ, օ տոսախ քէնտոսախ իլէ պէբասպէբ տագրն օլմագտա բասգի խաչ, ան՝բ Թէբբ էթմէսին։ 13 – Պիբ զէվճէչնին տոսախ միւ՚մին օլմագյան զէվճէ օլագդը Հալ-տէ՝ օ տոսախ քէնտոսախ իլէ պէբասպէբ իգասէթէճ բասգի խաչ, ան՝բ Թէբբ էթ-մէսին։ 14 – Չիբաս միւ՚մին օլմագյան զէվճ զէվճէսիլէ Թագտիս օլունուբ, վէ միւ՚մին օլմագյան զէվճէ զէվճէլէ Թագտիս օլունուբ. Հոգտաս չօճուգլաբ-բընընդ նասփագբ օլոբ իսոի, ամմիս չհմ-տոն մունգաստաէս տոբլէր։ 15 – Լաքին էկէբ միւ՚մին օլմագյան տագրդըբ խոտ, տագրդըբն. պու մոսկլիս քէչիճիլէթլէբ-տէ պիբտաբէ Հասնաս չէմճիրէ Հոգը տէչիլ տոբ. ան՝ճագ Ալլահ պիդի տէ-լամէթտէ պունունմագը տաա՛վէթ էչ-լէտաի։ 16 – Չիբաս, էչ զէվճէ, նէ՞ պի-լիբսին, պէլգի զէվճիգի խէլտաս էտէ-ճէքսին. պէլգի զէվճէչգի խէլտաս էտէճէք-սին։ 17 – Ֆահգաֆի Բասպոլ Հէբ պիբինէճ նասդրլ գըմամէթ էթտի խոտ, ատոն Ալ-լահ Հէր պիբինի՝ նէ Հալտէ տաա՛վէթ էթտի խոտ, օ Հալտէ Հեւբրնտաին. վէ ճիսէլէ քէլիմէլէբտէ պէօյլէճէ քէնտ-պիՀ էտէբմ։

18 – Պիբ քիմնէ մոսխթաւն օլագդագ

Digitized by Google

առա՛վէթ օլուՆառաւ խոՏ, խիՖԱՆաղը օլմաՏաՐն. ալիր քիմՏե գալը ի մեխիՖաՆա առա՛վէթ օլուՆառաւ խոՏ, խիՖԱՆա օլուՆմաՏաՐն։ 19 – խիՖԱՆա ալիր շէյ ասէյիլ ասիր, վէ խիՖԱՆաղըլըգ ալիր շէյ ասէյիլ ասիր, ԱՆՃաղ Ալլահ'ըն էմիըէրինին հըքՔընը էՏԻդ ասիր։ 20 – Հէր քէս նէ Հալաէ առա՛վէթ օլուՆառաւ խոՏ, օ Հալաէ գալաըն։ 21 – Ֆաւլ օլաղաղ առա՛վէթ օլուՆաՐն խոՏ, դուՄՄ չէքմէ։ լաքին էկէր ապաա օլա ալիլը խոՏն, ԱՆը թէրճիՀ էյլէ։ 22 – Զիքա Ւապպաա առա՛վէթ օլուՆաՆա գաւլ Ւապպաա ապաաըլըգը ասըր. քէզալըգը Հուբը օլաղաղ առա՛վէթ օլուՆառաՆ՝ ֆիրԻաասըն գուլուա ասըր։ 23 – Պահա իլէ առաՐըն ալրնաղըզ, ինաՆաՆա գաւլ օլմայըՆըզ։ 24 – Էյ պիրաաՏլէր, Հէր քէս նէ Հալաէ գառա՛վէթ օլուՆառաւ խոՏ, Ալլահ'ըն Հապապաա օ Հալաէ գալաըն։

25 – Լաքին պաքիրէլէր խուաաՆըՆաա Ւապպ թաբաաՔընաՆա պաՆաա էմր եօգ ասըր. առմնա պէՆ առաղգ օլմաՏաղ Ւապպաըն մէրհաՐէթ էյլէՆիյլե քիմՆե կիսի ըէյ վէրԻրիմ։ 26 – Իմոի զաՆՆ էառԻրիմ՝ քի՝ շիմՆիքի զաբաւըէթ աէպէպինաէն պաա էյի ասիր, եաՆի ասաէմէ պէՀյլէ գալմագ խայըլը ասըր։ 27 – ԶէվՃէյէ պաղլը մը սրն, չէօգիւլմէյի թալէպ էթմէ. զէվՃէ՝ն չէօգիւլմէյի մի՛ւշ մի սրն, զէվՃէ թալէպ էթմէ։ 28 – Աամմա էվէՆիՐը խսէն ատ, կիւՆաՀ էթմէզսըն. պաքիրէ առաԻի էվէՆիրսաե, կիւՆաՀ էթմէզ. լաքին պաա քիմՆէլէր ճէաՃճէ մաւզայագաա չէքէճէլէրը ասըր. պէՆ խա ասիի էսիրկէրիմի։ 29-Էյ պիրաաՏէրլէր, պաՆաա ատրիմ՝ քի՝ վաՔրի գբաալմըշ ասըր. գալաը քի՝ զէվՃէաի օլաՆլաըը զէվՃէաի եօգ կիպի, 30 – Վէ աաղայ՝ՆլաղաՀ ապաղամազ կիպի, վէ աէվՃիՆէլէր աէվիՆմէզ կիպի, վէ առաՃրն ապաՆլաըը մայիը օլմազ կիպի, 31 – Վէ պաա առիւՆեալը խաՃի՝մալ էաՆէՆէր խՃթաՃրլէ խաՃի՝մալ էՃմէզզ կիպի օլ առուՆլաղ. գիրաա պաա առիւՆեաՆըՆ էէ՛լէՃի գա՛իլ օլաըը։ 32 – ՊէՆ խէ էՆաՃէՆէսիզ օլմաՆըգը խաՃէրիմ՝. էվլի օլմայըՆ քիմՆե Ւապպը խօշՆուա էՃմէՃը ֆչիՆ՝ Ւապպաա միւԼիե՛ապըգ չէՆլէր Հապգգընաա էՆաՃրլէ էաէը։ 33 – Ամմնա էվլի օլաՆ քիմՆե զէվՃէՆիի խօշՆուա էՃմէՃը ֆչիՆ՝ առիւՆեալաա միւԼիե՛ապըգ չէՆլէր Հապգգընաա էՆաՃրլէ էաէը։ 34 – ԶէվՃէ իլէ պաքիրէՆիՆ ֆէքգի վաբ. էվլէՆմէմիշ օլաՆ ճէաՃճէ վէ բաՀՀճաա մաւգաաաէա օլմաՀգ ֆչիՆ՝ Ւապպաա միւԼիե՛ապըգ չէՆլէր Հապգգընաա էՆաՃրլէ էաէը. առմնա էվլէՆմիշ օլաՆ՝ զէվՃիՆի խօշՆուա էՃմէՃը ֆչիՆ՝ առիւՆեալաա միւԼիե՛ապըգ չէՆլէր Հապգգընաա էՆաՃրլէ էաէը։ 35 – ՊաՆաա առաՃի իազէրինիզիզ քէմԼՆաա առՃմագ ֆչիՆ՝ առՃրլ, ԱՆՃաղ ասիՆի ֆաա՛իաէՆիզ ֆչիՆ՝ չէմ ապըգը վէճՃլէ գա՛իլէսիզ Ւապպաա միւԼազէմէՃի՝ՆիՆ ֆչիՆ՝ ասգըլէյօրըմ։ 36 – Աամնա էկէր ալր քիմՆե քէՆաՆ գբզը Հապգգընաա, վաՃիՀը էկէՀմէՃ օլաըըՆաՆ՝ ՆէԼէՀՆէՃը ՆՆ՝ ՆԲՆէյէ Նաապապգգ մաւ՛առմէլէ էՃմէՃլիՃՆի գաՆՆ էառԻրաՃ, ալէզյլէ ֆՃաագ էՃմէՃլէ Հապգաւ, իաիէաէՃլիՃՆի էՃմէՃՆ, կիւՆաՀ էՃմէՃզ. էվլէՆմիՆլէր։ 37 – Վէ լաքին մէՃագաՃրլէՃի ֆչիՀՃքՆաա օլմայըաագ իրաաէէՃի քէՆաՆի Հիւ-քիՆՆաէ պաՀլաՆաՆագ՝ գաւլի առապիի օլաՆ քիմՆե քէՆաՆի գբզըՆը ալը գօմագը գաւլ-պիՆաէ ֆաաէմիի էՃմէՃ խաէ, էյի էՆաէր։ 38 – Վէ էՀաալ էվէՆաՃրմէՃէՆ էյի էաէր, առմնա էվէՆաՃրմէՃէՆ առաՀա էյի էաէր։

39 – ԶէվՃէ, զէվՃիՆիՆ 'էօմրնա օլաըգ ՃճաՀ, [չէՐի՛ապի մաւՃէպիՆՃէ] առաա պաՀլը ասըր. առմնա եկէր զէվՃի իլէ ֆՃաաի էաէրսէ, խոՃէաէյի քիմՆե իլէ էվլէՆմէյէ մէ՛գաՆա ասըր. ֆաագաՃի Ւապպաա օլաուՆ։ 40 – Լաքին պէՀյլէ գաւլըգը Հապգաւ, պէՆիմ ըէյիմՆե կէօբէ, առաՀա միւաագէՃը ասիր. վէ գաՆՆ էաէրիմ՝ քի պէՆաՆ Ալլահ'ըն Ւաւհաւ վաբ ասըր։

ՊԱԳ 8

Վէ ֆաւԲլաղա զէաղ օլաուՆաՆ՝ ՆէաՆէլէր խաւաաՆըՆաա, ՃճաՀՀէմիպին 'իլմէ մաՀլգ օլաըգմաՀգ պէՀյլէրիգ. 'իլմի քիագ կէՃէրիր, առմնա մաւհաագպէՃի մաւ'մաւբ գբզաբ։ 2 – Վէ էկէր պիր քիմՆե պիր շէյ պէՀյլէրիմ՝ գաՆՆ էաէրսէ, վաՃիՀագ օլաՆ 'իլմիՆ առաՀա հիշ պիր շէյ պիյլմիգ։ 3 – Ամմնա էկէր պիր քիմՆե Ալլահ'ըն աէվէրսէ, օլ քիմՆե առՃրն 'իՆառմէՆէ մաւ'գիւմ ասիր։ 4 – Իմոի փաԲլաղա զէաղ գաւՆաՆ շէյլէրի ՀէմՀէգ գաՆաՆա կէյՃՃէՃ, առաՀաՆաա կէյՃՃէՃ, առաՃաՆաա փաաղՆըՆ պիր շէյ օլմաՀգրՃրը, վէ պիր Ալլահաաի պաՀգաա Ալլահ'ըՆ օլմաՀգրՃրը պէՀյլէրիգ։ 5 – Զիքա կէՃէք կէգգաՃ՝ կէՃքէք եէբաՃ թյահ թէամյէ օլաուՆաՆլաղ

վար խան ասե, (ինքնէքիմ չօգ խոհլար վե չօգ բասպղար վար սըր.) 6 – Պիզ-ձե պիր Ալլահ, եա՛նի փեհեր վար սըր, քի ճիւմլե քիտ՛ինանի ամանն օլսուդ՝ պիզ տախի °անքն խլե՛ խզ. վե պիր Իապղ Ցիհաս Գրիսաս վար սըր, քի անքն վասրթասրլե ճիւմլե մախլուգաճի վիճաձասե կելիդ՝ պիզ տախի անքն վասրթասրլե իզ. 7 – Ամմա պաս 'իւմ ճիւմլե ասեմլերսե պաւլանամազ, վե պա'զրլսրը չինախյեսեք փասքաս պիր չէզ գանն եսերսե փասքաս զեպզ օլաւնամըշ ասխիս եերլեր. վե զաձերլերի զա'ինի օլմազլե մնւբասար օգլաս. 8 – Լաքրն թա՛ամ պիզի Ալլահա մադպաւ գրլմազ. գիրա եեսախյիմով Հալսե ֆաղիլերինով օլմազ, վե եեձեսախյիմով Հալսե եքսիքսլիմով օլմազ. 9 – Ան՚ճազ ոսիզգաճի էսինիզ քի պաս ասբպսեռիլկյինիզ զա'ինիլերե թեգբեզ ասպեպի օլմասրն. 10 – Ջիրա պիր քիմսե սեննն կիպի 'իլմ սահիպինի փասքինանսե ասաքասրսս օճագսրսս եգօգսրսլ հալսե, օլ զա'ինի օլանքն զամերի փասքլասրս զեպզ օլաւնան չէյլերի եեմէյ ճեսասրեքլենմ՚զ մի. 11 – Վե պեզյլեճե հօլընա Գրիսասսրն էօսախյիս զա'ինի պիրսասեր սեննն 'իլմին ասպեպիյլե հելսք օլսւ. 12 – Գեզյլեճե պիրսասերլեր 'ասէյհինասե կիձասահ էսոխ՝ անլերին զա'ինի զամերնի եսրսալայրսագ, Գրիսասսրս գսրշը կիձասահ էսեերսնիզ. 13 – Գաւնա պիհա՛ն էկեր թա՛ամ պիրսասերիմե թեգբեզ օլսւ խան, պիրսասերիմե թեօքեզ օլմայրյրմ ասէյիս իլ եզ եպես եէմէյե ճեմէյմ՚.

ՊԱՊ 9

Պէն ազսաս ասէյիլ մի իմ. պէն բեսւլ ասէյիլ մի իմ. պէն Իապղսրմզ Ցիհաս Գրիսասսր կէօ՚րմէսիմ մի. Իապղսաս սիզ պէհնիմ էսերսնի ասէյիլ մի սիհնիզ. 2 – Էկեր դայրիլեր իչիւն ասէյիլ խսմ՚, էլակթէք սիզնի իչիւն բեսւլ իմ. գիրա Իապղսաս սիզ բեսւլէճիմնի միւհրիս սիհնիզ. 3 – Պէհի թեքթիչ էսուդկերե ճեվապսրմ պաս սրը. 4 – Եէյիպ իչիւե սելսահյեթիմիզ եօ՚զ մը սրը. 5 – Ասա՛ր բեսւլլեր վե Իապղսրն գսրճասաս շսրը վե կեփսս կէպզ՝ հեմշիրե օլաճ պիր զեվճե եասնը մըզսաս կեզսրսհյէյե ասէյահյէթիմիզ եօ՚զ մը սրը. 6 – Եօգսաս իշ իշլեմեճիյե եսոլընդը պեհնի իյլե Իսասհաճսաս՚ը մը սելահյէթի եօգ սրը. 7 – Մասգսաճը քենհանթանեն օլսրսագ քի՚մ 'սասգսլը եսեր. քի՚մ պասզ սոքեր սե անքն մնհօսւլընասն եեմեզ. եսոխսաս քի՚մ սեսբիւ կիսւեր սե սեսբիւնեճե սեսսոխնասն եեմեզ. 8 – Գաւ սեզյլեսեքյիմ բինամ՚ն սեօգիս մի սրը. եօգսաս պաւնաւսրը շերե՛սճե սասխի սեզյլեմի՚զ մի. 9 – Ջիրա՝ Խսրսմանն սեզյն եօգիսնգիե ասզգերը պասզսամայսասը՚ սեհյեն Մովսեսին շերե՛սճե եասզյլմշ սրը. Ալլահ եօգիսզյերի՚ մի գայրբրը. 10 – Եօգսաս հեր վեճեհյե պիգի՚մ եչիւն մի սեզյլեր. պեյի, սիհնիմ իչիւե եասզյլմշ սրը. գիրա չինքե սեսբեհնեն իսմիսլե սիսբմեսի վե Խսրսմանն սեզյենեն քենհան իսմիսհյնասն հիսասեսրը օլմազ իսմիսհյլե սեզյմեսի կերեք սրը. 11 – Էկեր պեզ սեպե բուհսնան շերլերի եօգրե իսե, սիհնի՚ն ճիսմանի՚ն շերլերինզի պիչեճհյմիզ պեզյի՚սբ շեյ մի օլսւ. 12 – Էկեր սրիկեր քիմսեկերը իսզերիհնիզե օլսրսս պաւ սեզսահյէթասեն հիսասեսրը օլսրսս իսե, պեզ սոսհան գիյասեք օլմայը սեհյի՚զ մի իզ. պեզ իսե հիքմասաը պեշսւրեթինե պիր վեճհյլե մնհո՛ զա'ինի օլմայնզ իչիւն պաւ սեզսահյէթի իսհո՛մ էճմհյեզ՝ հեր շերե թեհյոմմիս էսոերսնիզ. 13 – Գեզյմի՚զ մի սիհնիզ քի՚ հեյզերե մնհեճ՚աիլեգ սամնւրասս խսմամեի էսոեՙլերը հեյզերսեն եերլեր, վե մեզսաճը խսմամեի՚նասե պաւլաՙնամազ մեզսաճսասն հիսասեսրը օլսրսլսր. 14 – Գեզյլե սոսհի Իապղ պեշսւրեթի զա'զ էսոեՙլերին պեշսւրեթասեն թե-՚ապիհ՚ս էճ մեհերին թա՛ան եյլեսան. 15 – Գեն իսե պաւ շերլերին հիչ գերբեՙնի իսհո՛մ էճ մեհամ. վե պաՙնաս պեզյլե մնհ՚ամեհյե օլսրսնասն սոհի՚ս պաւ շերլերի եեմզամասրսմ. գիրա գերբ քիմսե իգերհհասրսմբ իսհո՛մ էճ մեհասեն իսե, եօլամբ պեհնի՚մ իչիւն եգլաս սրը. 16 – Ջիրա պեշսւրեթի թեպզիեբ էճ սոհյլի՚մ հալսե՝ պաՙնաս իգերհհասրսմբ սեպեպե սոհյի՚ սրը, չինքնի՚ն մեճեզսրհյէթ ապիհ՚նասս իմ՚. պեյի, էկեր պեշսւրեթի թեպզիեբ էճ մեհզեմ՚, վա՛յ պաՙնաս. 17 – Ջիրա էկեր պաՙնաս իսհո՛յերնբ էսեերսնի՚, եճրիմ վար. վե լա-

°Եոխ՝ անքն իչիւն

քին էակը խոհեմէրէքը էսէբսեմ, հիրնէ պիր վէքհալէթի պառաս էմռանէթ օլսունմըշ ոտը։ 18 – Խոռի էշճիմ նէ՞ տիր. պէշտրէթի վա'զ էճոռիյիմ-ռէ, պէշտրէթռէ օլռան սէլտհիյէթիմի սա՛ ի խոհի'մալ էճռէմէրք իչինէ՝ Ֆրիստոսըն պէշտրէթինէ մճճառնէն թէզլիր էճռէք տիր։ 19 – Ձիքռա ճճէռլէնին հիւքմիռնառէն ազատ իքէն՝ ասահա գիյռառէ քիռնէրէր գառզանմագ իչինն քէհնէրէր գառզանմագ իչինն էճռէք էթռիմ։ 20 – Վէ նէհսառիրէր գառզանմագ իչինն նէհսառիրէրէ նէհսառռէ հէկիմ օլռըմ. հէրի'ռէ թառհիրնառա օլառնըռագ իչինն Հէրի'ռէ թառհիրնառա օլռունռա հէրի'ռէ թառհիրնառա հէկիմ օլռըմ։ 21. Ասլահընն 'հնռնինռէ քէհնառիմ հէրի'ռէթռդ օլմագրմ՝ առնճագ Ֆրիստոսըն հէրի'ռէթռ թառհիրնառա օլռըռագ, հէրի'ռէթռդ գառզանմագ իչինն հէրի'ռէթռդ հէկիմ օլռըմ։ 22.Զա'իֆհէրէր գառզանմագ իչինն զա'իֆհէրէրէ զա'իֆ հէկիմ օլռըմ. հէր պիր վէճճէլ պա'զրռըրընը խէլռա էճռէք իչինն ճճէմլէյէ հէր հէյ օլռըմ՝։ 23 – Ճճէմլէռինն առռախ պէշտրէթ իչինն էռառէրիմ, քի առառ միւհիմէրիք օլռըրմ։ 24 – Պիլմէ՞զ մի սնհիզ քի՝ մէյռառռառա սէյիրռառնէյէրին ճճէմլէռի սէյիրռառ իռառ սառ, միւռառռագռառ հէյռառնընը պիր քիմսէ ռալըր. պէզյլէ սէյիրռառնէզ քի նառ'էլ օլռառրըզ։ 25 – Վէ հէր փէհլիվառռ հէր խառառռառա հէճֆառնի զռպիր էառէր. առռէր պիր Ֆառնի թառճ ալմագ իչինն, պիզ խառ Ֆառնի օլմյռառ պիր Ֆռճ իչինն էառէրիզ։ 26 – Խռնառ պէն պէզյլէ սէյիրռառրըզ, թէրէառռիւռ էառէր կիռպ առյիզ։ պէզյլէ հռւմրռագ վառռառրըզ, հառվռյը սէզյէր կիռպ առյիզ։ 27 – Ամմռն ճէհառմռճ ճէֆֆա վէրիռ՝ առը գռւլրզռա չէքէրիմ՝, թառ քի առ'իրլէրէ վա'զ էճռիքէճէն ռօչքառ՝ քէհնառիմ մէրռառռա օլմյռայրզմ՝։

ՊԱՑ 10

Էյ պիրառէրլէր, պառ չէյլէրառէն պիհճառզէր օլմռնռզրը խոհէմմմ՝, հառնի ֆճճառռառրմըզրն ճճւռմլէռի պառռւռէրն պիրնէրէ

ճիւռէմիով պիր էքմէքտէն հիսսէտար ըդ։ 18 – Թէն ճիհէթիյլէ օլսան Խրաստէլէ ութգատ էտիրիդ. զէպիհէլէրի հէյհէլէր մէզդաջա միւշթէրիք ատիւլէ՛ը մի տիր։ 19 – Իմոռ նէ՞ ատէլիմ. փութ պիր չէ՛յ մի, հատքօտ փութա զէպհ օլուհան գուրտան պիր չէ՛յ մի տիր։ 20 – Լաքին թա՛իֆէլէր զէպհ էթտիքէլէրի շէյլէրի Ալլահա ատիւլ, ահնաց ճինիլէրէ զէպհ էտերլէր. վէ խաթէմէմ քի ահզ ճինիլէրէ միւշթէրիք օլաղընդը։ 21 – Իտապըլո քհատահ իլէ ճինիլէրին քհատահինի իչլէմզսինիդ. Իտապըլո ատֆրատը իւէ ճինիլէրին ատֆրատընդահան հիսսէտար օլամհազընդը։ 22 – Իտապը զայըրէթէ թահրի՛ք մի էտէյիմ. ահատէն գուվվէթլի՛ մի ֆդ։

23 – Գահա հէր շէյ հէլալ իսէ տե, հէր շէյ գի՛տէլի տիյիլ տիր. պահա հէր շէյ հէլալ իսէ տե, հէր շէյ մա՛մուր գըլմազ։ 24 – Պիր քիմսէ քէնտինին տիյիլ, ահնաց հէր քէս տիյէ՛ինի գնդա՛ՆըՆը ատրատըն։ 25 – Գատատազ տիւքգէհանընահա հէր նէ քի տատիլըդը իսէ, զամիր իչինէ պիր շէյ թէֆթիհ էթմէյէրէք եէյինիդ. 26 – Զիյրա պէմին իւէ ահնաէ պատլուհաներն քէտֆէքտի Իտապընը տըդը։ 27 – Մի՛նի՛ն օլամազանլատահ պիրի տիզի տա՛վէտ էթտիյի հալտե, տիզ ատահի կիմ մէզ իտթէբսէհիդ, էօհունէնէ՛ղ հէր նէ գօնուլդը իսէ, զամիր իչինէ պիր շէյ թէֆթիհ էթմէյէրէք եէյինիդ. 28 – Վէ լաքին պիր քիմսէ տիզէ՛ Գու՛ էի փութ պէ՛ղ օլուհնամըշ տըր՛ ատրատե, օլ խատիր վէրէ՛ն իչինէ վէ զամիր իչինէ եէմէյինիդ. 29 – Տէտիյիմ զա՛փ սէ՛նին տէյիլ, ահնաց օլ պիրիքինէ զամիրի տիր. պիրա պէ՛նիմ սէրպէթլիյիմ նի՞չինէ զամըրիքինէ զամիրիյլէ հիւքմ օլուհա։ 30 – Էյէր պէ՛ն *ինհայէրէլէ հիսսէտար օլաւը իսէմ, նի՞չինէ շիւքր էթմէյիմ շէյտա՛ն տօլայը թահգիգ օլուհնաղը։ 31 – Վէ՛լ հասըլ կէրէք եէր խէ՛նիդ, վէ կէրէք իչէր խէ՛նիդ, վէ հէր նէ ատեր խէ՛նիդ, հէր շէյնի Ալլահ՛ըն 'իբադէթի իչինէ էյիյէ՛նիդ։ 32 – Նէ նէ՛հտուատիյէրէ վէ նէ նատնահիյէրէ, վէ նէ տե Ալլահ՛ըն քիյիսէ՛սինէ՛ թէօքէղէ ատէպէզ օլմայընը՛դ։ 33 – Նի՞թէքիմ պէ՛ն տահի քէ՛նտի մէ՛նֆա՛ատ՛էդ՛ը տէյիլ, ահնաց նի՞չէյէրին մէ՛նֆա՛ատ՛էդ՛ը տահայտագ, հէր շէյտե ճիւռիյէ խօշնատա էտէրիմ, քի խէ՛լատա նա՛՛իլ օլաէտը։

ՊԱՂ 11

Պէ՛ն Քրիստոսա մուէթիէտի օլաը-ղըմ միսիլիւ՛ սիզ տահի պահա մուգէթէտի շէյնի օլուհը։ 2 – Խմոռ, էյ պիրատէրէյը, պէ՛նի հէր շէյտե խաթըրընզա կէթիրիդ՝ սիզե թէհլիմ էթահի՛մ վէճճի՛լ թա՛լիմատը հըվճի՛լ էթահի՛նիզ իչինէ սիզի մէտո՛ էտերիմ՛։ 3 – Լաքին հէր երգէ՛յինի պահա Քրիստոսա, վէ զաբընըն պահա երգէք օլաւ՛ Քրիստոսընդի պահա տահի Ալլահ խահյի մա՛լիմինհիզ օլմահընը խահերիմ՛։ 4 – Պահա էօրթիւ՛լիս օլաղընզ տաւ՛ա էտէ՛ն նա իլէմանի՛ հէյլէյէ՛ն էրգէք քէ՛նտի պահընը թահգիգ էթմիզ օլաւ։ 5 – Վէ պահը էօրթիւ՛տիզ օլաղընզ տաւ՛ա էտէ՛ն նա իլէմանի՛ հէյլէյէ՛ն հէր գահը քէ՛նտի պահընը թահգիգ էթմիզ օլաւ։ 6 – Զիյրա էյէր գահը էօրթիւ՛տիմէզսէ, տահը տահի քէ՛նտի՛սին, տահմահ էյէր գահըն՛ը տահ՛ընը քէ՛տի՛լմէ՛մի նա թըրտահ օլմահը տահ՛ա 'ահղ խահ, էօրթիւ՛տահ՛ա։ 7 – Զիյրա էրգէք Ալլահ՛ը՛ն տահ՛ըթի վէ 'իղզէթի օլմահլի՛՛ պահընը էօրթիւ՛տիզէք կէրէք տիր. գահը խահ էթ-քէ՛յինի 'իղզէթի տիր։ 8 – Զիյրահի էրքէք գահըրահ՛ա տէ՛յիլ, ահնաց գահը էրգէքգահ՛ա տիր։ 9 – Վէ տահի էրգէք գահը իչինէ տէ՛յիլ, ահնաց գահը էրքէք իչինէ խահլի օլահահ՛ա։ 10 – Գու՛ էնտահ՛ա գահըրընը պահընը մէ՛լէգէ՛յէ ահզէպհինահ՛ա հիւքմէ՛ի 'ալ՛ահի՛ օլմահզ իճահ էտեր։ 11 – Ճահզահի՛ Իտապահ՛ա գահը էրգէքգահի՛զ, էրգէք տահի գահըրահզ տէ՛յիլ տիր։ 12 – Զիյրա գահը էրգէքահ՛ն օլահզը միսիլլէ, էրքէք տահի գահըրընը վահըրիտահ՛յէ տիր. լաքին հէր շէյ Ալլահ՛ահ՛ա տըր։ 13 – Գէ՛նահ քէ՛նահինիզահ հիւքմ վէ՛ըհինիզ. գահըրընը էօրթիւ՛տիզ օլահզը Ալլահ՛ա տահ՛ա էթմէ՛տահ լահյէ՛զ մի տըր։ 14 – Էրքէ՛յինի ահզահ՛ա տահ՛յէ օլմահը տահ՛ա 'ահղ օլահզընըը իտապի՛՛տի՛ պիրէ տահ՛զ էզյըթի մի՛զ մի։ 15 – Վէ լաքին գահըրընըն ահզահ՛ա տահ՛յէ օլմահը քէ՛նահ՛նէ չէյէ՛ն տիր. գիյրա տահ՛ա տահ՛ա՛նինիզահ՛ա իչինէ վէ՛ըհինիզ տիր։ 16 – Ամմա էյէր պիր քիմսէ միհահզա՛ա էթմէ՛յէ

*Նէտա՛՛՝ չհ-քրահիչէթլէ

Digitized by Google

թէբեան, Եւ պիղծի՛, Եւ առ Աստուծոյն քովինանէրէնին պէտք ունէրէք վասն ասոր։

17 – Լսելին չանաս թէ նպիղծ է ասիր ինչն ալ մեռած եմ եմ։ չեմ ուզեր թէ ճշմարիտ ինիզանէն ջա՛խանէ առնիս, ապա ջանագործ գործոյ հատոյ օրհնիս։ 18 – Զի՞նչ եվ վնաս, սիրելի քրիստոնեայ ճշմարտութեանս ասոր ինչ որ ինծի ըսիր, թա՛ սուտ խրատներ ալ ըսիր, ես պիղծ մի՛ ըներ թէ ճշմարիտ ինծի, ապա ինչո՞ւ ինծի ասոր ամենուն վրայ կ՚ըսես պիղծ։ 19 – Զի՞նչ ապականութիւն ընդհանրապէս ասոր ինչ որ ինծի ըսիր, թա՛ քու ապականութիւնդ ալ ինծի ըսիր, ես պիղծ մի՛ ըներ թէ ճշմարիտ ինծի, ապա ինչո՞ւ ինծի ասոր ամենուն վրայ կ՚ըսես պիղծ։ 20 – Ինծի պիղծ ներկ թէ ճշմարիտ ինծի, ապա ինչո՞ւ ինծի ասոր ամենուն վրայ կ՚ըսես պիղծ։ 21 – Զի՞նչ եվ ինծի, ապա ինչո՞ւ ինծի ասոր ամենուն վրայ կ՚ըսես պիղծ։ 22 – Ես ինծի, ապա ինչո՞ւ ինծի ասոր ամենուն վրայ կ՚ըսես պիղծ։ 23 – Զի՞նչ եվ ինծի, ապա ինչո՞ւ ինծի ասոր ամենուն վրայ կ՚ըսես պիղծ։ 24 – Ես ինծի, ապա ինչո՞ւ ինծի ասոր ամենուն վրայ կ՚ըսես պիղծ։ 25 – Զի՞նչ եվ ինծի, ապա ինչո՞ւ ինծի ասոր ամենուն վրայ կ՚ըսես պիղծ։ 26 – Ես ինծի, ապա ինչո՞ւ ինծի ասոր ամենուն վրայ կ՚ըսես պիղծ։ 27 – Զի՞նչ եվ ինծի, ապա ինչո՞ւ ինծի ասոր ամենուն վրայ կ՚ըսես պիղծ։ 28 – Ես ինծի, ապա ինչո՞ւ ինծի ասոր ամենուն վրայ կ՚ըսես պիղծ։ 29 – Զի՞նչ եվ ինծի, ապա ինչո՞ւ ինծի ասոր ամենուն վրայ կ՚ըսես պիղծ։ 30 – Ես ինծի, ապա ինչո՞ւ ինծի ասոր ամենուն վրայ կ՚ըսես պիղծ։ 31 – Զի՞նչ եվ ինծի, ապա ինչո՞ւ ինծի ասոր ամենուն վրայ կ՚ըսես պիղծ։ 32 – Ես ինծի, ապա ինչո՞ւ ինծի ասոր ամենուն վրայ կ՚ըսես պիղծ։ 33 – Զի՞նչ եվ ինծի, ապա ինչո՞ւ ինծի ասոր ամենուն վրայ կ՚ըսես պիղծ։ 34 – Ես ինծի, ապա ինչո՞ւ ինծի ասոր ամենուն վրայ կ՚ըսես պիղծ։ 35. Պատճառ չեն ինծի ասոր ամենուն վրայ կ՚ըսես պիղծ։

ՊԱՊ 12

Ես պիղծ ասելը, բուհանի Ղևղեղացիները հագցնելու պիղծ ասելը ինծի ասոր ամենուն խոհեմ։ 2 – Պիլիդինին քի ինծի՛ քեզի ինծի, կեօթ իւրիւլուխ ինծի ինծ կիսի տիսիզ փուխլասա ճենդ ինծի ասելու խոհեմ։ 3 – Ինչո՞ւ ինծի ասիր պիղծ ինծի քի՛ պիր քիմսե Ալլահ ինծի Ղուրանին ասելէրէնք՝ ինծի ասելու մե՛նակ ասելը՝ ասեմ, վե պիր քիմսե Ղուհ ինծ Գաւասուլ օլմայրն ինծ՝ ինծի ասելը ասելը՝ ասեմ։ 4 – Մուխթէլիֆ մեկճիզէրը ասիր ինծի ասե, Ղուհ պիր ասելը։ 5 – Ես մուխթէլիֆ խոստմէթլէր ինծի ասե, Ղուհ պիր ասելը։ 6 – Ես մուխթէլիֆ ասէլէր ինծի ասե, ճենմէնե՝ ճենմէնին ասմին Ալլահ ասելը։ 7 – Նաքին չեր քեզ Ղուհ ինծ ասելը մենիմ՝ ասի ինծի ինծան ասելու։ 8 – Փիսինէ Ղուհն ինծի ասելթասելէ նիքմէթ քեզ ասելը, վե քիմսե չեմ ասի ինծ Ղուհ ինծ ասելը, 9 – Տիկերինե ասիր չեմ ասի ինծ Ղուհէ ինծան, վե ասիրինե չեմ ասի ինծ Ղուհ ինծ չինծ վերծի ասելէր, 10 – Ես զայրսինե մի՛ ճենմէնէր ինծ ասելը, վե տիկերինե ինծ ասելը ինծ, ասիրինե ասիր ասելու ինծ ինծ ասելու, վե տիկերինե մուխթէլիֆ ինծ ասելու, վե տիկերինե ինծ ասելու ինծ ասելու։ 11 – Ես ասելէրը ճենմէնին՝ ասի ինծ չեմ ասի ինծ ինծ ասելու՝ ինծ ասիր ինծ ասելու ինծ ասելու։

12 – Ինծ ասելը ինծ ինծ ասիր

Digitized by Google

վէ ա՛զատը չօգ օլուա՝ պու պիր ճէաճան ճիւմլէ ա՛զատը ասթախ չօգ իսե ասե, եւնէ պիր ճէաէա ասիր. Քրիստոս ասախ պէդլէ ասիր։ 13 – Ձիւնգի պիզ, կէրեք նէհասթի, կէրեք նասնաճ, կէրեք գուլ, կէրեք հուբր՝ ճիւմլէմիզ պիր Ղուհլէ պիր ճէաէա օլմազ քեզզէ վաճիքիզ օլասնազգ, ճիւմլէմիզ ասախ պիր Լուհասան խէրիլմիր։ 14 – Ձիւնգի ճէաէա ասախ պիր ՚ասլ ասխիլ, ասնճազ չօգ ա՛զատ ասըր։ 15 – Ընհէր ալսազ՝ Պէն էլ օլմասդըմ՝ իչինն ճէաէասէն ասխիլ իմ ասերսե, ասնըն իչինն ճէաէասէն ասխլՓ մի ասիր։ 16 – Վէ էկէր գուլազ՝ Պէն կէօզ օլմասդըմ՝ իչինն ճէաէասէն ասխիլ իմ՝ ասերսե, պասնասն իչինն ճէաէասէն ասխլՓ մի ասիր։ 17 – Ընկէր պիւթինն ճէաէա կէօզ օլաս իսի, իչխիմէք նէՓրեաէ օլուր իսի։ վէ էկէր քհնՓֆՓնէսի *գուլազ օլաս իսի, գօզլամազ նէՓրեաէ օլուր իսի։ 18 – Շհմոի իսէ Ալլահ ա՛զատնըն հէր պիրինի իսիէսխի վէճհլէ ճէաէասէ գօսաս։ 19 – Վէ էկէր ճիւմլէսի պիր ՚ուզվ օլաս իսի, ճէաէա նէՓրեաէ օլուր իսի։ 20 – Ամմա շիմոի ա՛զատ չօգ իսէ ասե, ճէաէա պիր ասիր։ 21 – Վէ կէօզ էլէ՝ Սանաս միւհիաճճ ասխիլ իմ՝ եաճատ եինէ պաշ ալսազլարս՝ Սիզ միւհիաճճ ասխիլ իմ՝ ասխլմէզ։ 22 – Հաթիա ճէաէասին պիլատէ զա՛իՓ ՚ատա օլաւնան ա՛զատը էն գիլատէ լազգրմ ասըր։ 23 – Վէ ճէաէասին ազ չէրճՓլի ՚ատա էճհխիմիզ ա՛զատնաս ատաս գիլատէ չէրճՓ վէրճրիզ. վէ կիւզէլ օլմազան ա՛չմըզըն ատհա գիլատէ կիւզէլլհխի օլաւր։ 24. Ամմա կիւզէլ ա՛զատզգ իչինն իհՏիլաճճ եօգ ասըր. լազգրն Ալլահ նօգասնը օլաճաս ատհա գիլատէ չէրճՓ վէրճրէք՝ ճէաէասէ իհՏիլաճճ իւգրէ ԹէրճՓիզ էլլէաէսէ. 25 – Քա քի ճէաէասէէ իհՏիլաճճ օլմազըզ՝ ա՛զատ իհՏիՓիճագ իւգրէ պիրի պիրինէ հիմմէՓ էաէլէր։ 26 – Վէ ա՛զատան պիրի էլեմ չէքճկլի Ղալսէ, ա՛զատնըն ճիւմլէսի պէրապեր էլեմ չէքէր. վէ ա՛զատան պիրի չէրճՓլի օլասդըմ Ղալսէ, ա՛զատնըն ճիւմլէսի պէրապեր ֆէրհՂլանըր։ 27 – Իմմէթ սիզ Քրիստոսըն ճէաէասի վէ սլրը ասլրը ա՛զատը պընդզ։ 28 – Ալլահ ատախ քհլնէաէսէ էվվէլաս բէտաւլէր, ասնճ իչէն իլՂանան մալիկը օլասնդըր, ատալհաէն մհա՛ատլիճլէր, ասնաէն ազգրատ մհա՛ճիզլէր, ասնաէն ազգրատ չիՓատապհչ մէճկՓպէլէր, վէ մհա՛ատվէնէիլէր, վէ խատՓլէր, վէ մհաէհճէլիճ լհատնդատը Քա՛նէն էլլէատ։ 29 – Ճիւմլէսի բէտՓ՛ւլ մը, ճիւմլէսի իլՂանան մալիկՓ մի, ճիւմլէսի մհա՛ատլիՓ մի, ճիւմլէսի մհա՛ճիզլէ ատհալՓ մի, 30 – Ճիւմլէսի չիՓատապհչ մէվհիպէլէր ատհալՓ մի ասիր, ճիւմլէսի լհատնդատը ատկլՓ մի, ճիւմլէսի Քէրճէմի էատՓ մի։ 31 – Իմմի էն էչի մէվհիպէլէրէ բատդպէճ էաճնիզ, վէ եինէ ասիզ ատահ ա՛լատ պիր եօլ կէօճթէրէչհմ։

ԳԼՒ 13

Էկէր քնատն վէ մէլէքլէր լհատնդատըլլէ սէգլէրօսմ, մհա՛հապպէճիմ օլմասդըզ ճատ չընկըրատլհան պատըր, եատհատա չընդատլհան զիլ օլմազ՝ օլատըրմ՝ 2 – Վէ էկէր պէնատ իլՂամմ օլաւզ ատա, ճիւմլէսի սրրըատըր վէ ճիւմլէ ՚իլմի պիլսէմ՝ վէ էկէր ատաղլատը եէրինատէն նատգլ էճմէչէ մհա՛ճէճէաէր օլսըն քնատմըլ իմհանդմ օլատա, մհա՛հապպէճիմ օլմասդըզ ճատ պիր չէՂ ատհլլ իմ՝ 3 – Վէ էկէր պիւթինն էճմհլհրի ատատգա վէրսէմ՝ վէ էկէր ճէաէասիմի եատհատգա թէելիմ էլլէատմ՝ մհա՛հապպէճիմ օլմասդըզ ճատ պատնա պիր ֆա՛իեատ էճմէզ։ 4 – Մա՛հապպէճ Քէ՛էննի էատիզ՝ լազգրֆլէ մհա՛ատլէճ էատը. մհա՛հապպէճ հատնա էճմէզ, մհա՛հապպէճ էզլհնմէզ, Քէչէպզպհւը էճմէզ, 5 – Ֆնա մհա՛ատլէճ էճմէզ, քէնատֆա՛իեատէնէճ ատատմազ, հհատատճէչէնմէզ, տտա՛լ գանն էճմէզ, 6 – Հապգատըլլզգատն հապզլ էճմէչիզ՝ հապգատճէչ մհնճհզատ օլաւր, 7 – Հէր չէՂ Քէհատմհիւլ էատը, հէր չէՂ քնատրը, հէր չէՂ իհմհատ էատը, հէր չէՂ ատապը էատը։ 8 – Մա՛հապպէճ ատատ զէվհզ պտւլմազ, իչհճհզատ իսե իպհատ օլատնճատգա, լհատնդատը իսե նհհզէճ պտւլատճագ՝ ՚իլմ իսե իպհատ օլատնճատգ ատըր։ 9 – Զիբրա ճիւզ՚ի պիլէրճէ վէ իչհճհլէ ճիւզ՚ի սէգլէրճէ. 10 – Ամմա քհատմիլ օլան կէլսիչնատ, ոլ վազգրֆ պտւ ճիւզ՚ի օլան իպհատ օլատնճատգ ատըր։ 11 – Պէն չօճատգ Ղէնէն չօճատգ կիպի սէգլէր, չօճատգ կիպի թէՓէգքիւր էատը, չօճատգ կիպի գը-

*Նայ. իչինմէք

Digitized by Google

յաս էաէը խոխմ. ամմնա առաէմ օլաբգ-
սաս չօճաբաս մնախասա չէ,յէբի թէ,բը
էթաախմ։ 12 – Ձ,իբաս չիմոի ապինէաէն
բէմ՚ալէ, ամմնա օ գէմնան նիս,գ նիս,գէ
կէօբիս,բիս,գ. չիմոի պիբ ճիս,գ՚բ պիլի-
բիմ՚, ամմնա օ գէմնան պիլինոխ,իմ՚ մի-
սիլիս, պիլէ՚ճէ,իմ՚։ 13 – Շեմոի խսէ
խմնան, իս,միա, մնա՚հապպէբի, իս,չիս, ոսէ
պագի գաւլբբ, վէ լաբքին պաս՚նաբբ-
ղէ պիչիս,իս, մնա՚հապպէբի ոսիբ։

ՊԱՊ 14

Ա՚ս,ահապպէբի ասա՚յ էսոիննիգ, վէ
բաս,էահի պիհէիպա,իբէ, խաս,աս,աս իս,
համէ՚ լ ոէ,ալէմ՚,էէ գաղ,էբի էսոիննիգ։
2 – Ձ,իբաս գ՚բէդ լիաան ոէ,ալէ,իէն քիմոէ
աստ՚մ՚իբէ ոէ,իս,, ան՚ճագ Ալլահա
ոէ,ալէբ։ չիս՚ոքի քիմոէ ան՚կաստագ, վա-
գաս՚ա Ի՚աս,իէ ոբբբ,իաբ ոէ,ալէբ։ 3 – Ամ-
մնա իս,համ՚լէ ոէ,ալէ,իէն՝ մնա՚մնա,բհ,իբ
վէ ՝ճաահիճաի վէ թ՚ճաէ,լի իս,իէն ասաեմ-
լէբէ ոէ,ալէբ։ 4 – Լիաան ոէ,ալէ,իէն
քէնաահիւ մնա՚մնա,բ գ,իլաբ, բամմնա իս,
համ՚լէ ոէ,ալէ,իէն քիւիճաէ,իբ մնա՚մնա,բ
գ,իլաբ։ 5 – Վ,է իսիթէբիմ՚ քի՚ ոիգ
ճիս,մ՚լէ,նիգ լիաան՚լաբ ոէ,ալէ,իէ,ոիհիգ,
ֆաագաիբ ասաեա գ,իլաաոէ իս,համ՚լէ ոէ,ա-
լէ,իէ,ոիհիգ. գ,իբաս իս,համ՚լէ ոէ,ալէ,իէն՝
լիաան՚լաբ ոէ,ալէ,իէ,նէն ոէ,գ,իս,ք ասիբ,
մ՚կէբ քիւիճաէ,իննէն մնա՚մնա,բհ,իբ իչ,իս,
թէբճէմ՚ էաէ։

6 – Վ,է չիմոի, էմ՚ պիբաաէբիէբ, է-
կէբ լիաան՚լաբ ոէ,ալէ,իէ,բէ,գ էաան՚իբաս
կէ,իբաս,մ՚, սիգ,է էաա վ՚ասի, էաաիաա՚իբմ՚,
էաա իս,համ՚, էաա իաա՚մ՚իսիէ ոէ,ալէ,իէ,ասիբ,
ճէ սիգ,է նէ՚ ֆա՚իաէ էթ՚գ,իէ,ղ օ,ղ,ս,իգ,մ՚,
7 – Վ,է ա,էա վէբէն՝ ճաան,ոիգ չէ,ղ,իբէ պիբ-
,իէ, կէբ,էգ ասիս,ասիբ,գ վէ կէբ,էգ իաա՚ա-
պաս,ր օ,ղ,սան, ա,էաա,ղ,էբ,իաա ֆէբգ
կէ,ասիաիբէմ,իսիգ,ճէ, ասիս,ասիբ,գ,իէ էաա
իաա՚ոիգ,ասիբ,գ չէ,ղ նաա՚ոբբ, ան՚-
,ղ,ղ,իբբբ։ 8 – Ձ,իբաս գ՚օբաս ասաեի էկէբ
նաամ՚լ,իս,մ՚ ա,էաա վ,էբ,իբաէ, ճէ,նէկ
գ,իս՚մ՚ հապպ,էբ,ղ,իաա՚ճագ ոբբբ։ 9 – Ֆէ,գ,ա-
,իկբ սիգ,է ասաեի լիաան՚լ,է ոէ,ղ,է սկիբ ա՚օգ
ա,էգ,իս,մէ,գ,ան՚ոիգ, ա,էգ,իէ,նէ,իէն նաա՚ոբբ,
ան՚,ղ,ղ,իբբբ. գ,իբաս հավ,իաա ա,էգ,իէ,մ՚լ
օ,ղ,ս,բաէ,իէ,ղ,ոիգ։ 10 – Վ,ագաս՚ա ասիս,ինաաաաս
ագաս գ,ասաաբ մ,իս,իէ,նէ,վ,իվ՚ ա,էգ,իբբ վաբ,
վէ ան՚,իէբաաէն հիչ սկիբ,է մնա՚ճաաբ,ղ ա,է-
,իս,մ՚ ասիբ։ 11 – Գաս ա,էգ,իէ,նէ,իէ,ղ էէկբ
ա,էան՚ գ,ասավ,իէ,ճէ,նէ,իէն գ,իս,վ,իէ,ճէ,նէ,իէն գ,իս,մ՚,զ,ան՚,
ա,էգ,իէ,նէ,իէն գ,իս,մ՚,զ,ան՚, ա,էգ,իէ,նէ,իէն ասաեի
գ,իս,մ՚,զ,ան՚, ա,էգ,իէ,նէ,իէն ասաեի գ,իս,մ՚,զ,ան՚,

բէք, եւ ոչ ոք խզէբէ տիւշիւ՝ Ալլահա ակճառ գէլմաճագ տըր։

26 – Վէ հաթլ, էյ պիքաաէրլէբ, հալ նէ՞ սէբ, ճէմ՝ օլտըղընդը վէման պիզաէն հէբ պիրինին մէզմուրը վար, թա՛լիմի վար, լիսանը վար, վահէի վար, թէբճէմաի վար. հէր չէյ մա՛մուրգիյէթ խյուն օլաաւ։ 27 – Վէ պիր քիմսէ լիսան ակղյէբ խոտ, էբի վէ նէհայէթ խուշ քիչի օլուղ՝ տըրա իլէ ակղյէսինէբ, վէ պիր քիմսէ սաթի թէբճէմէ էթսին։ 28 – Ամմա թէբճէմանա ճօգ խոտ, քիւճէաէ սիւքիւթ էթսին, վէ քէնաի քէնաճինէ վէ Ալլահա ակղյէսին։ 29 – Իլհամիէ ակղյէնէղէբ-աէն հէր հաս իւշ քիչի ակղյէսին, վէ տիկէրլէրի թէմիղ էթսինլէր։ 30 – Վէ օթաւրանլարտան տիկէր պէրիճէ վահի կէլէճէբ օլաբ խոտ, էվվէլքիսի սիւքիւթ էթսին։ 31 – Ջիքր ճիւղէսինին թա՛լիմ վէ թէճաւիսի խյուն ճիւղէնէղ պիրէր պիրէր իլհամիէ ակղյէյէ պիլիճօսինիղ։ 32 – Վէ իլհամիէ ակղյէնէղէրին բաւշլարը իլհամիէ ակղյէնէղէբ մէճթի՛ սէբ։ 33 – Ջիքրա Ալլահ թէղվիճէ պա՛խա օլմայընդ, մէճգաաակղյէրին ճիւղէ քիւճէղէրինաճ օլարընդը կիպի, պա՛խա ի ակղյամէթ սէբ։

34 – Ֆիլիճաէյէաճ նիհանընդ սիւքիւթ էթսինլէր. վէրա ակղյէմէյէ բաւխաճլարը օլմայընդ, ամանճագ չէբի՛աճքին սաթի պաւյաւրագը իւղղէ, մէճթի՛ օլմայը տըրաա։ 35 – Ամմա պիր չէյ էզրէնմէք խաճէաճքէրինաճ, խանէաճ քէնաճ վէվճէրինէ սիւ՛ալ էթսինլէր. վէրա քիլիճաճ ակղյէմէք նիհայա՛ալդ տըր։ 36 – Ալլահճէն քէլմաճ սիզճա՛ն մէ չէգաբ. եահօա եաակղյէնդ սիզճ՛ մէ էէճիչսին։ 37 – Իչէր պիր քիմսէ քէնաճ քէնաճինի իլհամնա մայընք եա բաւհանի զանն էաէբ խոտ, սէբի եաակղյէրմ չէյկէրինէ՝ Ռասպլճն թէնպհիչէրճի օլարընդը քհաչգիճէն սիքսինին։ 38 – Ամմա էկէբ պիր քիմսէ պիլմէդ խոտ՝ պիլմէսինին։ 39 – Իմոռ, էյ պիքաաէրլէբ, իլհամիէ ակղյէնէմէյէ զադրէթ էաճդ՝ լիսան ակղյէմէյէ սաէ մէն՝ էճմէյինիղ։ 40 – Չէր չէյ հիւսն ի հաբէբէրէ վէ ինճիլճամ իաղրէ օլաաւն։

ՊԱՍ 15

Էյ պիքաաէրլէբ, սիզէ թէպղիբ էճմէյինիղ, սիզճն սաթի գաագաւ էսիղ՝ ասնաէ գա՛իմ պաւլաւնդրընդը պէշաբէթի պիլաիբիրիմ։ 2 – Պասնաճ վաագթաագյճ սաթի, էկէբ պիհաւաէ եէբէ ինասնամաագընդը խոտ, սիզէ թէպղիբ էճմէյինիղ վէճճէլէ քէլմէդ միւհքէմ թաւթաագընդը հալաէ խէլաա պաւլաւնդրընդը։ 3 – Ջիքրա էվվէլ էմրաէ պէնիմ գաագաւ էճմէյինի սիզէ թէսլիմ էյլէսինի, եասնի քիթաագլաագաա եաագընդրընդը խէրէ՝ Ֆրհաագա կհնայլարդը խէսնէ օլսախ։ 4 – Վէ սէֆնէ օլասնագ, քիթաագլաագաա եաագընդրընդը խէրէ, խչհնայճճ կհնասնէ գէլմայ էթսին։ 5 – Վէ կհֆաագա, վէ սօկրա օն խքիլէրէ կէօրհնասնախ։ 6 – Ասնէն սօկրա հէմասնի պէշ հէնգասնէն գիչասնի պէրաագսէլէրէ պիր սէֆ՚ագա կէօրհնասնախ. պասնչագրըն էգաէրի սաթի չհմհիչ գաագաագ հալաթագաա օլաագ պա՛գրլարը ագյաագրլար։ 7 – Գասնասնի սօկրա 8-կհգասնա, սօկրա ճէսնիճէ բհասնիլէ կէօրհնասնախ. 8 – Վէ ճիլհէսինասնէն սօկրա պէն սէգճի կհպի օլասնա սաթի կէօրհնասնախ։ 9 – Ջիքրա պէն բհասնլէրինն էն էասնագաէ իմ, հալճթագա բհասնլ թէսմհչէ օլասնմագաա լայըգ սհչհլ իմ, չհնդէի Ալլահճն քիլհէսինի թէ՛ասնագ էյլէսնհմ։ 10 – Ամմա հէր նէ խոտ, Ալլահճն 'ինայէթհլէ իմ. վէ ասնճն պագնա իպճաէ էյլէսնհչէ 'ինայէթ պհսնաագ օլմասնագ. լայճին ասնլէրին ճիւճլէսինասնի գիչասնի չայըլասնմայ, ճագագթագպէն սհչհլ, ասնճագ պէնիմ իլէ օլասն Ալլահճն 'ինայէթհլէ սօբ։ 11 – Վէ՚լ հալաէլ հէրհլէ պէն՝ հէրհլէ ասնլէ պէգյլէ վա՛ղ էասնրհղ, սիզ սաթի պէգյլէ ինասնասնրհղ։

12 – Վէ՚լ լաբճին Ֆրհաագա էօլհսլէրասնէն գէլմայ էթմի՝ ասհյհս վա՛ղ օլասնագ խոտ, սիզասնէն պա՛գրլարը՝ էօլհսլէրճին գէլմայը հօգ սըր՝ նա՛մըլ սէրլէբ։ 13 – Վէ էկէբ էօլհսլէրճին գէլմայը հօգ խոտ, Ֆրհաագա սաթի գէլմայ էթմհչ սօբ։ 14 – Վէ էկէբ Ֆրհաագա գէլմայ էթմհմհչ խոտ, հէմ պիզճմ վա՛ղ էթմհմհղ պիհաագ, հէմ ասհյճն սիզճն իմանընդրը պիհաագ սօբ։ 15 – Վէզ սաթի Ալլահ՝ հագգընդաա եաագն չհհաա պաւլաւնդրչ օլարըղ. վէրա՝ Ֆրհաագա իհճա էթա՛ղ՝ ասհյհս Ալլահ հագգընդաա չէհաագէ էթսինէ. հալ պաւ-քի՛ էօլհսլէրէ հագգընդաա գէլմայ էթմհղլէր խոտ, ասնր իհճա էթմհմհչ սօբ։ 16 – Ջիքրա էօլհսլէրէ գէլմայ էթ-

Digitized by Google

մէզլէր խե, Քրիստոս տախի գըլյամ էթմէմիշ տիր։ 17 – Վէ եկէր Քրիստոս գըլյամ էթմէմիշ խե, տիզին իմանընըզ պաթըլ օլուա՝ սիզ տուհա կիւնահչլաբընըզտա սընընզ։ 18 – Հէմ Քրիստոստա տւյուլանըլը տախի հէլաք օլմուշ տըր։ 19 – Եկէր Քրիստոս հաւլընըզ պու 'էամբ իչուն իսմիտ էթմիշ խաբ, առտմէլէրին ճիմիլէսինտէն ազիթլ խզ։

20 – Ծագաթի չիմոի Քրիստոս էօլեւլէրտէն գըլյամ էտիպ՝ ապգուլյա վատրանէլարընը թուրքիանտագը օլուռ։ 21. Զիրա մուռամ քի էօլիւմ հինան վաբընթագըլյէ օլառ, էօլիւլէրին գըլյամզը տախի հինան վաբընթագըլյէ օլուր։ 22 – Զիրա Ադամնա ճիւմլէսի էօլաւլէրէրի մոհլլիւ, Քրիստոստա տախի ճիւմլէսի իչհա օլաւնաճագ տըր։ 23. Լաբընի հէր քես քէնտի արրասընտա, Քրիստոս թուրքիանտա ելբոթ, ասկրա ահրն զուհարընտա Քրիստոստա միւթէ'ալլիզ օլմէլար պուլունուռ։ 24 – Ամա'ոհու հէր բիյասէթ վէ հէր հիւքիմէթ վէ գուտրէթի իպթալ պիրլէ, Փէտէր Ադլահա մէլէքութիւն թէսլիմ էթտիքտէն ասկրա ինհայէթ օլաճագ տըր։ 25 – Զիրա ճիւմլէ տուշմէնլէրինի քէնտի այագլարը սալթանա գծլաճայտուք սալթանաթի էթաճ կէրէք տիր։ 26 – Իպթալ օլաւնաճագ ասո տուշմէն էօլիւմ տիր։ 27 – Զիրա հէր շէյի 'անա թապի' էթտի. լաբընի՝ հէր շէյի թապի' օլմուշ տըր՝ ահտիյինտէ, հէր շէյի անա թապի' էտէն միւսթէհանա օլաղընը աշկէքտար տըր։ 28 – Վէ հէր շէյ անա թապի' օլաղըգտա, օ զէմանի՝ Ադլահ հէր շէյտէ հէր շէյ օլա՝ տէյիւ Օղուլ տաբի պիղոյտի հէր շէյի անա թապի' էտէնէ թապի' օլաճագ տըր։ 29 – Նօգտա եկէր մուխլագա էօլիւլէր գըլյամ էթմէզ խե, քօլիւլէր իչուն վաֆֆէթիզ օլաունաղտար նէ' էտէճէքլէր. նէյէ էօլիւլէր իչուն վաֆֆէթիզ օլաունուրլարը։ 30 – Պիզ տախի նէ' չիւն հէր տա'ամէ մուխթաթաբայա կիրիֆֆար օլաւրզը։ 31 – Իտագպրմզը 8թոռա Քրիստոստա սիզին հագգընըզտա օլաղն իֆթիխարըմ՝ հագգը իչուն հէր կիւն էօլիւյորըմ։ 32 – Եկէր պէն Եֆեսոստա ինանանճա վա-հուշ իլէ ճէնգլէշամ խե, էօլիւլէր գըլյամ էթմէտիյի թագտիրտէ պաճա նէ' ֆա-'իտէ օլաւր. ևէյելիմ վէ իչէլիմ, պիրա եարըն էօլիւբիւզ։ 33 – Ակտանճմըյընզ. քէտէթիւ իւլֆէթ կիւզէլ տախլագը պօղար։ 34 – Սալիհանէ սւյանընըզ վէ կիւնահ էթմէյինիզ. պիրա պա'զրլյագտա Ադլահ հագգընտա մին'իւմամէթ եօգ տըր. տիզի ուբտանըրմագ իչուն աէզլէրիմ՝։

35 – Ամմա պիր քիմսէ՝ իօլբւլէր նամընը գըլյամ էտերլէր, վէ նէ' ճինա ճէւտալէ կէլիրլէր՝ տէյիճէք տիր։ 36 – Էյ 'ագըլտզ, աէնին էքտիյինի չէյ էօլմէյինճէ տիրիլմէզ։ 37 – Վէ պիր չէյի էքտիյինտէ՝ օլաճագ ճէւտամի էքմէյիպ, ան'ճագ պուղտայ օլաուն վէ եահօտա պաշգա տիւրլիւ օլաուն, չըմլագ տաճէյի կէվբօթ։ 38 – Վէ Ադլահ անաա խոճէտիյի կիպի պիր ճէւտա, վէ թօխտամլարդն հէր պիրինէ քէնտինէ մահտաւա պիր ճէւտա վէրիր։ 39 – Հէր թէն պիր նէյ' թէտի տիր. ան'ճագ հինան թէնի պաշգա, վէ պէհչլիմ թէնի պաշգա, վէ պաշգ ինէ պաշգա, վէ գուշ ինէ պաշգտ տըր։ 40 – Վէ սէմաովի ճէւտալէր վէ զէմինի ճէւտալէր վաբ. լաբընի սէմաովիլէրին չէրէֆի պաշգա, վէ զէմինիլէրին չէրէֆի պաշգա տըր։ 41 – Կիւնէչ չին չէրէֆի պաշգա, վէ ալբն չէրէֆի պաշգա, վէ երլտրզլարդն չէրէֆի պաշգա տըր. գիրա չէրէֆ ճիհէթիլլէ երլտրզտան ֆէրգլի տիր։ 42 – Էօլիւլէրին գըլյամզը տախի պէգյէ տիր. ֆատնի օլարագ էքիւրի, ֆատի օլմէյագտագ գըլյամ էտէր. 43 – Զիլլէֆտէ էքիւրի, չէրէֆտէ գըլյամ էտէր. զա'ֆֆատա էքիւրի, գուվվէֆտէ գըլյամ էտէր. 44 – Հայվանի ճէւտա էքիւրի, բուհանի ճէւտա գըլյամ էտէր. հայվանի ճէւտա վաբ, բուհանի ճէւտա տախի վաբ տըր։ 45 – Պէգյէ տախի հատզլմըշ տըր քի' Պիրինճի ինհան, հաղի Ագամ Հայյահա մինլիք զաթի օլաուռ. ասկրադի Ադամ հայյահ վէրէն բուհ օլաուռ։ 46 – Լաբընի բուհանի տէյիր, ան'ճագ հայվանի մուգատտէմ օլաուղ՝ բուհանի ասկրա օլաուռ։ 47 – Պիրինճի ինհան եէրտէն՝ թէւրեպի խոի, իքինճի ինհան սեմաովան օլան Իսագպ տըր։ 48 – Թէւրեպի նասըլ խե, թէւրեպիլէր տախի էգյլէ տիր. վէ սէմաովի նասըլ խե, սեմաովիլէր տախի էգյլէ տիր։ 49 – Վէ թէւրեպիհնին սուրէթինի կէյ-

*Եաա. ասկրն պյագլարը սալթանա

Digitized by Google

ակ[illegible]մով մթակոլիս, սեմամվինին սասբե-
թքնեի սասիկ կիւլեճելիով։ 50 – Գնանաս
սասիկ սեբիմ, էյ պիբասաելիբ, թեն
վե գան մելեքեի Ուլահա վարիս ս-
յամանդ. վե գեանի գանի օլմայա-
նա վարիս օլամազդ։

51 – Իչիե սիզե պիր սբբր սեգյլերիմ.
ճիւմլեմիզ սւյսամայա ճազբդ, սամմա
ճիւմլեմիզ ման սասբուա, 52 – Գիբ ման-
ասե, պիր կեօզ գբբիմանբնաս թեպեսա-
սիկ էսեճելիզ. չիւնքի սասբ չալբ-
ճազճազդ սբբր, վե եօլուկբբ գեանի օլման-
յասբազդ սիբիլեճեբբ, պիզ սասիկ թե-
պեսասիկ էսեճելիզ։ 53 – Զիբա պաս
գեանի օլան՝ գեանի օլմայանբ կիյմեբբ,
վե պաս եօլիսանե միսպիեբլա օլան՝ եօ-
լիսանիսլուկսիս կիյմեբբ կեբեբբ սիբբ։
54 – Վե պաս գեանի օլան՝ գեանի օլման-
յանբ կիյսիբբսեն ոսիբբա, վե պաս եօ-
լիսանե միսպիեբլա օլան՝ եօլիսանիսլու-
սիս կիյսիբբսեն ոսիբբա, ո զեմման՝ եօ-
լիսանե զուլեպիյե զարզ օլասա՝ սեյլիս
հասդբյմիշ օլան քելեմե վեճգուա՝ պաս-
լամճազ սբբր։ 55 – Էյ եօլիսանե, սեհնին
սիքբեհնին նեՙբեսեճ. էյ հավիյե, սեհնին
զալեպեհն նեՙբեսեճ սիբբ։ 56 – Եօլիս-
սիսե սիքբեհնի կիւնասոհ, վե կիւնասոհնի
գասեվեհնի չեբեՙսիբ սբբր։ 57 – Լայբին
Բասպազյմիզդ Ցիսսեսա Գբիսսասա վասբբա-
սբբյե պիզե զալեպեյի իհսան եսեհն
Ալլահա չիեբբ օլասա։ 58 – Իսմոհ, էյ
սեվկիսլիս պիբասաելբեբեմ, եսմբյնիզդ
Բասպազսա պիհսեսաե օլմասդբզդբբ պիլե-
քեբբ, սիսհբքեմ վե սասպիհ գասեմ
պասլասնասա՝ սոսՙիսա Բասպազհն իչյհնեսե
սաբճմազդ իսազբե օլունբզդ։

ԳԼԱԳ 16

Մսւգասասեսյբբ իչյհնե օլան իՙսոճե
Թոփսահնմազդբ իսսասսբբնաս՝ Գասգա-
սահս քբյհսեճելբբհնե Թբբիհիպ եՙճաե-
յհմ կիսպի, սիզ սասիկ պեզյլե եսոփբբ-
նբզդ։ 2 – Հբբ Հաֆիզանհն պիբբհնճի
կիսնհնաճե սիքսահն հբբ պիբբհ նա՛ղլ
օլբբղբ պեբբեքեՙճե կեօբբ ճեմ՛ եսոիզ՝
եսոիզնասա սալբ գասաս, Թաս քի վասղլ
օլբբղբմասա՛ ո զեմման Թոփսահսաղբզդ
օլմայա։ 3 – Վե կելսահյհմհճե միսնա-
սիզ կեօբբճեՙյհնիզ սասեմյբբբ քհմյբբբ
Ֆաե, իհսանհնբղբբ Սբոսասաղեմե կեօ-
Թհյհմբբ Բչյհն մեքՙոսպասլբբ սհնբբբհ
կեճասբբհրհմ։ 4 – Գբեճեմ կիՙմեմ՛
սասիկ միսնասիզ կեօբհսճեբբ Ֆաե, պե-
նհմ ֆյբ պեբբասաեբ կիսեճճեբբբ սոՙբբ
5 – Վե Մասեկեգնհնասան կեչսիքասեն
սոճբա՛ սիզե կելբ ճեճբհմ, չիւնքի Մա-
կեգնհնասան կեչեճեբհմ։ 6 – Վե օ-
լսբբ քի եսոհնբղբզասա մեքա եսեբհմ,
վե պեյքբե սե գբշբբ կեչիբհրհմ, Թաս քի
հեբ նեբբհ կիսեճ ճեբ օլաբ իսեմ, պե-
նհ սիզ եօլա չբգսբասոհնբղ։ 7 – Զիբա
պաս սեՙֆա՛ եօլ բեպբբհ սիբհնե ֆյբ կե-
օբհսճեբբ իսՙեմբհմե, Բասպազ ֆհն կե-
հբբհրսեբ, եսոհնբղբզասա պիր սիսասսբբ էյ-
լեճեսիբբ իսմիսհնճեսե իսՙ։ 8 – Լայբին
Գիճնեսկասեսե պազյրսմհնասսբբ Նփեսաս-
սաս գալասճազդբՙ. 9 – Զիբա պաս պե-
օյհսբբ վե քեսբբբբ պիր գասիսաս սչյբբղ՝
սհսեխալեֆիբ էսհնյբբ սասիկ չբգ սբբր։

10 – Վե եկեբ Տհմոթեաս կելեճեբբ
օլսբբ իսե, եսոհնբղբզասա գօբգասաղճաս
պասլասնմասբհնաս սեիգգասՙ էսհնհնբղ.
գբբաս ո սասիկ պեհնՙհմ կիսպի Բասպազ
իչյհյբե սեչղասլ սբբր։ 11 – Իսմոհ սհնբբ
քբսհնեե Թաՙհֆբբ էՙմեհնհն, լայբին եսո-
հնբղհս կելսհսհ իչյհնե սելամԹբլե եօզաս
չբգգասբբհրհզ. պիբաս պիբասաելբբբ իլե
սհնբբ պեքելեչյօբբբմ։ 12 – Ասպգաս պիբաս-
սեբբ Հոգգբհնհնաս իսե, պիբասաելբբբ իլե
պեբբասաբբ եսոհնբղբզասա կելսհսհնբբ քհն-
սհսհնհնհն չօգ բեճաս էՙճհմՙ իսե սոՙ,
չհմհմ կելսհսբբ գասՙ'էն իսՙեմբհմբ օբ,
վե լայբին սիսհնասհսբբ վազՙքբբ օլսբբգասաս
կելեճեբբ սիբբ։

13 – Ոելյհնբբգ սասեբբհնբբ. իմհնհնասաս
սասիկՙ օլսհնբբզ. սեբբասհնե Հասբեբբՙ
էսհնհնբզ. սիսհնքեմ՛ օլսհնբբզ։ 14 –
Ձհեմլե սհմհսբբհնբբզ սհսհհասպգեՙբբ
Ֆճաս օլսհնհսհս։ 15 – Էյ սիքբասաեբ-
լեբբ, Սոհեփհնեհնհն խահնեՙ Ալքայհս-
նբհն Թհսբֆհնհնասաբբ օլսհզ՝ սհսգասաս-
սհսլեբբհն խբբասհեՙքհնե կեօհրհլ վեբ-
սհքբլեբբհ սհս՛լհսհսհնհզ բբեՙն, սիզե
բեՙճաս էաեբհմ քի, 16 – Գհնհհնհքհզ
սասհսհ պաս գեանի քհմհսհլեբբ վե պեբա-
պեբբ բշյեյհքհզ եՙմբբ չեքենհլբհնհն ճհսհմլե-
սհնհե սհսՙքՙ օլասբհնբբզ։ 17 – Սահեփհնհ-
նհս վե Փոբասհնհսհս վե Ալքայհքասհն
վհսհբ օլմհսյբբբհնհն սհՙսհսբ օլսհսՙ.
գբբաս սեիգհն հոգհսհնհնբղբզ սասեբբ Ֆհ-
սհմհ էՙճհսհլբբբ. 18 – Զհնհնքհ պեհնՙհմ
բհսհբբհմբ վե սհքհնքհլեբբհ սհե սհսսհքհբհ
գբբասբբյբբբ. բհմհհ պեյքբե քհմհսհլեբբհ
բՙի՛ սհՙՙհՙ էյհյհհնհզ։ 19 – Ասհս քհքհ-
սեյհբհհ սիզե սելամՙ էսհսհլբբբ. Ակհսզհս
վե Գբհսհհզասա իլե իսասհլեբհհնհսհս պաս-
յհսհնհն քհքհսհ սիզե Բասպազասս չօգ սհՙ-

Digitized by Google

լամ էաեբլէբ։ 20 – ձիւմլէ պիբատաեբլէբ սիզէ սէլամ էաեբլէբ. մաբգաստաէս էօփիւշլէ պիբի պիբինիզէ սէլամ էասնիզ։

21 – Պէն Պօղոսդն էլ եազդաբլէ սէլամ։ 22 – Էկէբ պիբ քիմսէ Իասպա [Ցիսուս Քրիստոս]ը սեվմէզսէ, Իասպադդէն կելսինեսէ մէլսուն օլսուն։ 23 – Իասպա Ցիսուս Քրիստոսդն 'ինսիլթի սիպին իլէ օլսուն. 24 – Մսհցասպէթիմ Ցիսուս Քրիստոսսա ճեմլէնդիզ իլէ օլսուն։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

ԿՈՐՆԹՈՍԼԸԼԱՐԱ ԻՔԻՆՃԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 – Ալլահդն իրսաեթիլէ Ցիսուս Քրիստոսդն բէսուլը Պօղոս վէ Տիմոթէոս պիրսաեբ, Ալլահդն կորնիսսաս օլսուն քիլիսեսինէ վէ պիւթիւն Աքայիասա պսէուսնան մաբգաստաեսլէբինն ճեմլեսինէ. 2 – Փեսէբիմիզ Ալլահ վէ Իսպադ Ցիսուս Քրիստոս Իաբսաճիդնան սիզէ 'ինայէթ վէ սելսմէթ օլսուն։

3 – Իսպադդէդ Ցիսուս Քրիստոսդն փեսէբի Ալլահ՝ չէփաթլադդն փեսէբ վէ ճեմլէ թեսելլիներին մէնադդ օլսուն Ալլահ միսպարիէք օլսուն։ 4 – Ո սսաեսի հէր պիբ մաբգայադսաս պսէուսնան քիմսելէբէ Ալլահ Իսպադդէդնան պիգիմ թեսելլի օլսունսդդդդ թեսելլիյլէ թեսելլի վէբէ պիլմէմիզ իչիսն պիգէ հէր պիբ մաբգայադսայդգդ թեսելլի վէբիբ։ 5 – Չիբսս Քրիստոսդն էլէմլէբի պիգսէ չօգսաղդդդ միսիլսի՝ թեսելլիսիզ սսաեսի Քրիստոսդն վասդթաուբյլէ չօգսաղդդ։ 6 – Վէ էկէբ մաբգայադսա չէբէբ իսէբ, հէմսուն պիգիմ չէբսիյիսիզ օլ էլէմլէբէ թեհամմիւլլէ հսաուսլէ կելսինն սիզէն թեսելլիճնէդ վէ իսէլսաղդդդդ իչիսն սսիբ. վէ միսթեսելլի օլսուբ իսէբ, սիզէն թեսելլիճնիզդ վէ իսէլսաղդդդդ իչիսն սսիբ։ 7 – Վէ էլէմլէբէ միսշթէբիբէ օլսաղդդդդդ միսիքլիսի, թեսելլիյլէ սսաեսի փ–ԱՒբէ+ օլսբզէզսէ պիլմէբլէ՝ սիզէն իչիսն իսմիսեսիզդ գաւմի սսիբ։ 8 – Չիբսս, էյ պիբսսաեբլէբ, պիգէ Աեսիսսաս վսագ՝ օլսուն մաբգայադսաս, հսաուն հսաուսէն գիչսաս, Իսպագդդէն ֆեվգինսե՝ հսաթիսս հսաշսմագսաս պիլէ մէ'յսաս օլմագ սեբէճեսիսսե, սբգբլմբշ օլսբղդմբղսաս պիբսսաեբ պսէուսնմաղդդդդ խսիէմէկիդ։ 9 – Լսպիս քէնսե նէ ֆսիմիղսե էօլիսմ ի'լսմդդդ սլսդգ, Իսպ քի քէնսեսիզե տէյիլ, սաղճագ էօլիսլէբի սեբբիսսէն Ալլահդ ի'թիմսաս էսեյլէմ։ 10 – Ո պիգի օլ գաւսաբբ պէգիյիբ պիբ էօլիսմսէն գաբթաբդբբ, վէ գաբթաբդբբբ, վէ պսէնսաղդ պէդյլէ սսաեսի պիգի գաբթաբդաբճագ սբգբ' սեչիս սսաղդ թէվէբքիսլ էաեբլիզ։ 11 – Սիզ սսաեսի պիգիմ իչիսն սսա'սսաղդ մաբգայադսէնէթ էաեբսսինիզ, Իսպ քի նիչէ քիմսելէբ վէսիսլէսիլլէ պիգէ օլսուն իհսաղդ իսվէբինէ՝ նիչէլէբ Իսպադդէդնան պիգիմ իչիսն չիբքբ էաես օլսուն։

12 – Չիբսս իֆէթիսաբբսիզդ պաբ սբգբ, հսաղդ գաղմիբսիզդ շէհադսէթ էաեբ քի՝ ճեմսուղդդ հէքգէվէլէ սեչիս, սաղճագ Ալլահդն 'ինայէթի իլէ սիճադսաղդդդդ սիգիմ հադգդղդբզդաղդ սաղսեվէլիբլէ, վէ Ալլահդս օլսուն խսաբսաղդդդ հադգսէքէճ էլլէսսիբ։ 13 – Չիբսս օգաբսդդդդբզդ, եաճաղդդ Իսպադդէդն պիլսիքսինիլդսէն, վէ խամիսսիճ կէքօբէ Ներսէնէ գաղդդդ սսաեսի Իսպադդէդն պիճադգէճ'սինիլդսէն գաղդդդ սսաեսի Իսպադդէդն պիլէճէճ'սինիլդսէն գաղդդ պիբ չէյ եաճմաղօբզդ։ 14 – Նիհէքիմ Իսպադ Ցիսուսդն կիսնինանաղ պիգէ էֆֆէսէբսս ֆսաճէդ օլսաճաղդդնդզդ միսիլսի, պիգ սսաեսի սբգէ իֆֆէթիհսաբբ մսաճիսդ սսա'զդ սերբէսսէ գաղդսաղ էհադսինդէդ։

15 – Վէ գաղ ի'թիմսաղէ, էքբճճէ սէֆ'սս պիբ նի'մեհէ հսաղ'լ օլմագդդ

խչիւն, եվվէլա սիզէ վաբմագ. 16 – Վէ սիզուէն Մակեդոնիայա կէչմէք, վէ էթնէ Մակեդոնիասաան սիզէ կէլմէք, վէ եէհաւսէյէ կիթմէք իւզրէ սիզին թաբաշքընըզսան հօլա չըգաբըլմագ միւլասըրնաս խոմ։ 17 – Իմոն պաս նէյէթիմնե 'ամճէպա խաքֆըթըլէ մի հարէքէթ էթսիմ, հօգաա պէնսէ էվվէլ՝ էվվէլ, խայր՝ խայր օլմագ իչխուն ճիամանի՛ թ ապրիգլէ մի նէյէթ էթսիմ։ 18 – Ամմա Ալլահ ասաբդ սըր քի՝ պիզիմ սիգէ օլան քէլամըմըզ էվվէլ վէ խայր օլմասաբ։ 19 – Զիբա պիզիմ՝ Իսրայէլ Աստուածոս վէ Տիմոթէոս վաբդասաբյէ ապռանըզաաս վա՛զ օլուռնան Իպն Ուլլահ Յիսուս Քրիստոս էվվէլ վէ խայր օլմադըզ՝ ան՚ճագ փէլսֆըզ անսոճ էվվէլ օլսուռ։ 20 – Զիբա Ալլահընըն ճիամիճէ վա՛տլաբըզ վաբթաստըզլէ Ալլահընըն ճէհսէլի իչխուն ասաճ էվվէլ վէ Ամին սիբ։ 21 – Վէ պիզի սիզին իւլէ պէբռագէբ Քրիստոսաա սապէթ էսիդ պիզի մէհ էսուն՝ Ալլահ սաբբ։ 22 – Վէ քէզալէք պիզի միւհրէէսի, վէ գաալէբիմիզէ Իսուն փէյիդ վէբսի։ 23 – *Ալլահ պասնա շահիտ օլաուն քի՝ սիզի էսիրկէմէք իչխուն ասաճա Ադրնթաաս կէլմէսիմ։ 24 – Տէյիլ քի սիզին իմանընըզդա թէսաւուռ էսէրիզ, ֆագաթ սիզին մէսէբրէթէդնիզէ մաճ'ավէնէլի էսէբիզ. զիբա սիզ իմանալէ գա՛իմ սընիզ։

ԳԱՊ 2

Լաքին պիբ ասահա եանընըզդա հիւդնէլէ կելմէմէյէ քէնտիմնէ գաբաբ վէբսիմ։ 2 – Զիբա էկէբ պէն սիզի միահզուն էսէբ խէմ, պէնիմի թաբաքֆըմնան միահզուն էսիլէն քիմսէնէն զայրի պէնի միաճուբ էսէճէք քիմ սոբ։ 3. Վէ հէմնի պասնաս սիզէ հաղսըրսիմ, քի կէլմէյիմմէ պասնա մէսէբրէթի մուճիպ օլաճագ քիմսէլէբ թաբաքֆընան միահզուն օլմայսըմ, չիւնքի պէնիմ՝ մէսէբրէթիմ՝ ճիւմլէնիդին մէսէբրէթի սոբ՝ ան՚չիւ սիզին ճիւմլէնիզէ ի՛թիմսոբըմ՝ վոբ սոբ։ 4 – Զիբա միահզուն օլմայոզ իչխուն ան՚չիւ, ան՚ճագ պէնիմ սիզէ օլան փէք զիյսուէ մաճհաղպէթիմի պիլիմէնէզ իչխուն չօգ մաճալայագաա վէ գաալզ իպթիբաղըճասան վէ չօգ կէօզ հաշլաբըյէ սիզէ հաղսըրսըմ։

5 – Վէ էկէբ պիբ քիմսէ հիւդնէ աճպէզ օլաուս խոճ, պասնա տէյիլ, ան՚ճագ պաս'զը մէրհէմէպ (քի գիյասաճ սըգլէքֆէվգնէյէ'մ) ճիւմլէնիզէ հիւդնէ աճպէզ օլսուռ։ 6 – Պէզյլէ քիմսէյէ էքաճէք թաբաքֆընասան օլաուն պաս թէքաճբէ քէռաֆի սոբ։ 7 – Շէհզյլէ քի պիլ'ագան պաս միսիլլիս քիմսէնէնին իֆքյաֆ ան՚ճէ հիւդնէ զաբգա օլմասաբ իչխուն, ան՚նը 'ասֆվ էչյէյսուռ՝ թէսէլլի էթմէնիզ սէզաա սոբ։ 8 – Պաս էճյուէն ասնա մաճհաղպէթի խայաֆ էթմէնիզին սիզասէն բէճաա էսուբիմ։ 9 – Զիբա հէր չէյսոճ միւֆթ' օլուռ օլմասաբդընըզդը պիլմէք իւզրէ սոտսի սիզի թէճրիճէ իչխուն հաղզուբմ։ 10 – Վէ հէր քիմէ պիբ չէյ 'ասֆվ էսէբսէնիզ, պէն սոտսի էսէբիմ՝ գիբաս պէն սոտսի պիբ չէյ 'ասֆվ էֆմիշ խոճ, Քրիստոսաա թաբաքֆընասան սիզին իչխուն 'ասֆվ էթսիմ։ 11 – Թա քի Շէյֆան թաբաքֆընասան զաասբ չէքմէչյէմ, չիւնքի ան՚ճէն զաբաալաբըճասան պէֆխաակեբ սոչյիլ իզ՝

12 – Քրիստոսաբն պէշաբէթի իչխուն Տրովադացաա վաբաղընըմսաս պասնաս Լաագոս թաբաքֆընասան գաֆսա։ ա՚նչյէյաղ խոճ սոչ, 13 – Պիբաաեբիմ Տիտոսաբ պաալմասաբզդըմասան բուհըմնաս բաահաթըմ հօգ խոճ, վէ անչէբ իւլէ վէսաա' էսիդ՝ Մակեդոնիայա կիթմէմիմ։

14 – Ամմա պիզի ասա'իմս Քրիստոսասա մաճալաֆֆէբ էսիդ՝ հէր էէբսէ պիզիմի վաբթաստըզլէ ան՚ղ պիզիմէբ բաա'իհասընըբ իզՀաբ էչյէյն Ալլահաս չնաքբ օլսուռ։ 15 – Զիբա կէբէբ խէչասա պաալուն կէբսէբ հէչաք օլան քիմսէնէզբ հագգընասա Ալլահընըն 'ինտինասէ Քրիստոսոն խօշ բաա'իհասը իզ։ 16 – Պաճլաբա էօնիմ իչխուն էօնիմ բաա'իհասը, վէ անչէբէ հայաֆ իչխուն հայաֆ բաա'իհասը իզ. վէ պաս չէյլէբէ քիմ մէսբաա'իհասը սոբ։ 17 – Զիբա նիչէյէբ կիճաք Ալլահընըն քէչաստընըզ թահրինի էճէնէբ ասչյէյ իզ, ան՚ճագ խաչաստասան վէ Ալլահ թաբաքֆընասան կիճաք, վէ Ալլահընըն հուզաբըճասա Քրիստոսաա ակչյէբրիզ։

ԳԱՊ 3

Քէնտիմիզի նինէ թաֆսիկյէ էթմէյէ մի պաչչյաօրըզ. հօգաա պա'զը

*Եաա. Պէն խէ Ալլահը ճանըմ իւզէրինէ չահիտ թուտարըմ քի

ibooks.am

լաբը կիսի թարախքնըզմ թավշեխ-
նամէլերե, եախսո թարախքնըզմանն
թավշեխյելերի՛ մի մըհմաշտ ըզ. 2 –
Գալալէրիմիզաե եարըմըշ, վէ ճիւմլե
առէմլերին թանըյըզ օգուտագործը
մէքթուպըմըզ սիզ սինիզ. 3 – Չիւնքի
պիզիմ խըտմէճիմիզ վառթամաըյլե
միւբարքեզլե ուէյլ, ամենագ Տէզ օ-
լսըն Ալլահըն Բուհըյլե, թաշ լէվհա-
լարա ուէյլ, ամենագ գալպին էթ
լէվհալաբընա եարըմըշ օլսըն Քրիստո-
սըն մէքթուպը սիզ օլարդնըզ աշխ-
քեար տըր. 4 – Քրիստոսըն վառթամա-
յլէ ուսախ Ալլահա պէյլե ի՛թիմաս-
տըմըզ վար տըր. 5-Վէ լաքին պիզգաթ
քէնսիլիյիմիզաեն կիսի պէր չէյ քէն-
սիմիզ թէֆէքքիւր էթմէյէ միւթաա-
՛խա օլմայըզ՝ խոթի՛ուսագըմըզ Ալլահ-
յոսըն տըր. 6 – Օ ուսախ պիզի՛ ՚ուսագ
ճէսիսին, եաՙնի հարիքըն ուէյիլ, ամե-
նագ բուհըն խըտմէթ ճէլէրի օլմա-
միւթաա՛խա գըլսաը. զիրա հարիք էօ-
սիւբիւր, ամմմա բուհ իչեա էաէր. 7-
Վէ եէէր հարիքսըզ թաւշսըր իւզե-
բինէ հէքք օլուհան էօլիսի խըտմէթի՛
պէնի Խրայէլ Մոզոէոյին եիւզինէ,
ամնըն ֆանի ճէլսըլի սեպէպինոեն, նա-
զաբ գըլսամասըզսըրը սաբէճէսե ճէ-
լիլ օլսու խսե, 8 – Բուհըն խըտմէթի
ասահա զիյասե ճէլիլ օլմամսըզը նամ-
սըլ օլսու. 9 – Չիրա մահքեմիյէթ
խըտմէթի ճէլիլ օլաբդը թաւգսիրսե,
յասահա զիյասե ասլասդ խըտմէթի ճէ-
լսլաե սրթաՙճագ ազբ. 10 – Չիրա ճէ-
լսլէ մանգհար օլսդն պիլէ պաս խաւսաս-
սաս, եաՙնի ասահա ա՛լաս ճէլսլէ նիս-
պէթլէ ճէլիլ սէյիլ խսե. 11 – Չիւն-
քի ֆանի օլաե ճէլիլ օլաս խսե, պաս-
գի օլաե նէ՛ գաասդբ զիյասե ճէլիլ օ-
լու. 12 – Խոնի պէդյլէ խաՙսիոնիզ
վառ էքէն, չօգ ճէսաբէթ խալագ էաե-
բիզ. 13 – Վէ պէնի Խրայէլ ֆանի
նէսնէէնին նիհայէթինէ նազաբ գըլսա-
մասլաբը իչիւն, Մոզոե քէնսի եիւ-
զինէ նիգաագ գասդբը էքսի էթմէյիզ.
14 – Ամմմա սէյէրին զիհյէրի քէօբ-
լէնմիշ խոյինսեն, ՚ասՙաբ ՚ուսագ
օգուտագործըլսաս օլ նիգաագ պաս կիսե
գաասդբ բէՙ՛ օլուհմասմըշ սաս-բուչյօբ.
օ ուսախ Քրիստոսաս խոթաագ օլուհսու.
15 – Վէ լաքին թա պաս կիսե չէյին
Մոզոէոյին ՚էՙ՛-ոզ օգուտագործըլսաս՝ նի-
գաագ սէյէրին գասդբ իւզերինէ պաս-
գի սրբ. 16 – Ամմմա Բաագաս բիւճա՛-
էքՙաքէլէբինսե նիգաագ գասդբըլսա-
ճագ սրբ. 17 – Խոնի Բաագաս Բուհ սրբ,
վէ Բաագաս Բուհու հէբ նէբէսե խսե,
հաւբրքյէթ օգուտաս սրբ. 18 – Գիզիմ
ճէւհիէմիզ խսե Բաագաս ճէլսլինէ
սդյինսե կիսի նիգաագսդբ եիւզե
սէյ էաերէք, կէզյա Բաագաս Բուհու
թաագսիֆքնսաս էէմնո օ սաբէքէէ
ճէլսլսէն ճէլսլէ թէզսիլ օլաուսա-
բըզ.

ԳԼՈՒԽ 4

Պու էճլսէն ֆշկաս խըտմէթ պիզ-
սաե իքէն, մէրհամէթե նա՛ֆիլ օլաբդը-
մըզա նազաբէն աաաոնմայըզ. 2 – Լա-
քին բէգալէթե սեպէպ օլաո կիսլի շէյ-
լէրի բէսաս էաերէք. ֆիլ իւլ ֆարի-
քէթի էթմէյիզ. վէ Ալլահըն քէսնսիլի-
թաագիրի էթմէյիզ՝ ասՙնագ ֆագդբ
իզՙաբ էթմէյէ քէՙնոն քէՙնոհմիզի
Ալլահըն հաագսդբնաս հէբ պիբ սաաէ-
մէն զամիրինէ թավշեխ էաերիզ. 3 –
Վէ պիզիմ պէչաբէթիմիզ էօբթիւլիս
օլաս, հէլսբ օլաՙնլսբ ֆագդնաս էօբ-
թիւլիս սրբ. 4 – Չիւնքի ասՙլէբսե,
Ալլահըն սաբէթի օլաո Քրիստոսըն
ճէլսլի պէչաբէթինին նաբաս ասՙլէբ
գիլաբ վէյահմէմի իչիւն, պաս սոխնաս
իլսբ իսհանաբզդբսդբ գիհինի քէօբ
էթոո. 5 – Չիբա քէՙնոհմիզի ասՙիլ,
ասՙնագ Բաագա Յիսաս Քրիստոսբ վա՛զ
էաերիզ. վէ Յիսաս իչիւն քէՙնոհմիզի
սիզէ գաբ ՚ոոբ էաիրիզ. 6 – Չիբաս
զաբլմէճիսէն նաբ քաբլմասդբնբ էմբ
էաեն Ալլահ քէՙնոհսի Յիսաս Քրիստոս-
սդն եիւճինաե Ալլահըն ճէլսլինի պիլ-
մէք նաբաբդբ վէրմէք իչիւն, գաագլէբի-
միզաե փարլասդբ. 7 – Լաքին գավվէ-
հի՛ն ֆանիլէթի պիզաե օլմայըզ՝ Ա-
լաՙհատան օլմասդբ իչիւն, պաս խաղնէչէ
ի՛ֆրաղ գաագլսբ իչինաե մինիբ խզ.
8 – Հէբ չէյաե մինագզյագաաաս իզ, լա-
քին պիՙհագզսբ ասՙիլ իզ միւպաա-
բիսդ իզ, լաքին մէՙյաս ասՙիլ իզ. 9-
Թէ՛ասոսի կէօբնբնբզ, ամմմա մէքթ-
բաբ ասՙիլ իզ. եէբէ վոբաբլբրզ,
ամմմա հէլսբ օլմաՙշ ասՙիլ իզ՝ 10 –
Յիսասըն էօլիսմիճինիս ասա՛իմս ճէսե-
տիմիզաե թաագբրբզ, քի Յիսասըն հա-
յսդբբ ասոսի ճէՙսնէտիմիզաե իզՙաբ օ-
լունաս. 11 – Չիբաս պիզ քի Հայսթ-
ասա իզ, Յիսասըն հայսդբբ ասոսի-
պիզիմի՛ ֆանի թէՙնոհմիզաե իզՙա-

պատմեցէք ի նոսա, զի ամենայն ոք որ ուրախ լինիցի ի տեսլեան Տեառն, եւ ինքն տեսցէ զայն։ 12 – Եւ ասացին ցնա ամբոխքն, եւ ասեն ցնա, թէ ոչ ասացեր մեզ զայս ինչ, թէ զի՞նչ է տեսիլն զոր տեսեր։ 13 – Եւ ասաց ցնոսա, թէ տեսի զայր մի հեծեալ ի վերայ ջորւոյ, եւ նա կայր ի մէջ ձորոյ մի խոնարհի, եւ ետես զնա Յովհաննէս, եւ ասաց ցնոսա, թէ զայս է Տէր, զոր ասացի ես ձեզ, թէ ոչ եմ ես արժան լուծանել զկօշիկս ոտից նորա։ 14 – Եւ ասացին ցնա ամբոխքն, եւ ասեն ցնա, թէ զի՞նչ ասեն զնա մարդիկ, եւ զի՞նչ ասեն զնա ամենայն ազգք։ 15 – Եւ ասաց ցնոսա, թէ ասեն զնա, թէ ոչ է ի մարդկանէ, այլ ի Հոգւոյն Սրբոյ։ 16 – Եւ ասացին ցնա ամբոխքն, եւ ասեն ցնա, թէ ոչ ասացեր մեզ զայս ինչ, թէ զի՞նչ է տեսիլն զոր տեսեր։ 17 – Եւ ասաց ցնոսա, թէ տեսի զայր մի հեծեալ ի վերայ ջորւոյ, եւ նա կայր ի մէջ ձորոյ մի խոնարհի, եւ ետես զնա Յովհաննէս, եւ ասաց ցնոսա, թէ զայս է Տէր, զոր ասացի ես ձեզ, թէ ոչ եմ ես արժան լուծանել զկօշիկս ոտից նորա։ 18 – Եւ ասացին ցնա ամբոխքն, եւ ասեն ցնա, թէ զի՞նչ ասեն զնա մարդիկ, եւ զի՞նչ ասեն զնա ամենայն ազգք։ 19 – Եւ ասաց ցնոսա, թէ ասեն զնա, թէ ոչ է ի մարդկանէ, այլ ի Հոգւոյն Սրբոյ։ 20 – Եւ ասացին ցնա ամբոխքն, եւ ասեն ցնա, թէ զի՞նչ ասեն զնա մարդիկ, եւ զի՞նչ ասեն զնա ամենայն ազգք։ 21.

ԳԱՂ 5

Զիրա պիլիրիդ քի՝ էկեր գուլիպէ օլանն իչուա վէմինի խանէմիզ պօզուլուբ իսկ, Ալլահ Թարասիքնատան էպէտի պիր պինամըզ, եւ՛նի սէմավաթտա էլ իլէ եօփրլմամըշ խանէմիզ վար տըր։ 2 – Ֆիլ վագը՝ պուռնտա սէմաատան օլան մէզբէհիմիզի կիլինմէք իչ-ԹիլդաբլԷ տ՛ չէքէրիզ։ 3 – Պարի կիլինմիշ օլտուգ, չըփլագ պուլուռնմայաճաղըզ։ 4 – Զիրա պիզ քի պուգուլիպէտ իդ, եւ՛ւք ալիճնատա օլտրտագ տ՛ չէքիյօրըզ։ չիւնքի ապուռնմագ տէգիլ, ան՛ճագ Ֆանի օլտուգն հայտաթ գործգ օլմասը իչուա կիլինմէք խաթէրիզ։ 5 – Վ՛է պիզի հէմտան պուչէյէ հայդրըլտըգ, հէմ տէ պիզէ Իուռնը փէյնիի վէրէն՝ Ալլահ տըր։ 6 – Պատնան իչուա տա՛իմա ի՛Թիմատա էտէր վէ պիլիրիդ քի՝ Թէնտէ հայդրը ՔէՀն Թայտագտան գա՛իպ իդ։ 7 – Զիրա ֆէօրիւնէդ՛էրլէ տէ՛լիլ, ան՛ճագ իմմանվէ ՔիւրիւրիւզԳ։ 8 – Իմոր ի՛Թիմատա էտէրիզ վէ ԹէնտէՀն գա՛իպ վէ Թայպուլը հայդրը պուլտանմագը տատա գիլտատ տէգիլ։ 9 – Պատ էճլէՀն տատի կէրէք հայդրը՝ կէրէք գա՛իպ իսկէք, ան՛ճա՛ ի՛ՀտիՀնատ մագպուլ օլմագտա գայրէի՛ էտէրիզ։ 10 – Զիրա ՔրիստոսԳան մէհէբէտինէ ճէմ-ԼէմիՀին չէգմասը լազգմ տըր, քի էկեր պիրի քէՀնա՛ տա՛իլլէրինէ էէօրէ՛ կէրէք խայր, կէրէք չէրը, ճէսէտտաճ Հոփտայդը չէ՛լէրէ Դա՛ԼԷ օլա։

11 – Պատնա պիՀա՛ն պիզ Թայպագ գօրգատաքնը պիլէրէք, տատէմիլէրի գատատայրէրդը, վէ Ալլահըն ի՛ՀտիՀնատ խագՀար օլտնմագը բագ։ վէ ատմայրդա՛ քի սէգին գամիրլէրինիՀատ տատի խագՀար օլտնմագը բագ։ 12 – Զիրա քէՀնամիդիզ ԼԷՀնէ սիգէ ԹէտվաՀրէ էճմէյօրըզ։ Ֆատգամի գալպտատ տէ՛լիլ, ան՛ճագ գա՛ՀՀատ իՖՔիՀնատ էտՀՀնէլէրէ պիր մատատ-լէՖԼէՖՀնիդ օլմագ խագրէ, պիգիմ Հագգրմըգտատա սիգէ իՖՔիՀնատ իչուա պիր Ֆատգատաճ վէրէյօրըզ։ 13 – Զիրա էկէր տիվանէ օլմագ խսկ, Ալլահ ի՛չուա տըր, վէ էկէր ՝ագլմըգ Թամամ խսկ, սիգին իչուա տըր։ 14 – Զիրնէքի Գրիստոսըն մատՀագպէՖի պիզի մէճատար էտէր. գիրտա էկէր պիրի ճիւմլէ իչուա էօլտա խսկ, պատնատան ԹագՀգագ էտէրիզ քի ճիւմլէտի էօլտա։ 15 – Վ՛է Օ ճիւմլէՀնէն էօլՀնատ էօլտա, քի Հատչայմնատ տարիգդ քէՀնամլէրի իչուա ատչիլ, ան՛ճագ քէՀնամլէրինէն էօլՀնատ էօլէն վէ գրչամ էտէն իչուա Հատչայլտը։ 16 – Շէօյլէ քի պատնատան պէօյլէ պիզ Հիչ պիր քիմսէյի Թէն Հատէպկիլէ Թատնըմայըզ՝ ՀատԹիտ Գրիստոսը Թէն Հատէպկիլէ Թատնըմտը-խսկ տէ՛, չիմոն տարիգդ Թատրմայըզ։ 17 – Իմոն էկէր պիր քիմսէ Գրիստոսատա խսկ, եէՀն մատատագ տըր. էգբի չէյլէր կէչտի, իշԹէ Հէր չէյ եէՀն օլատա։ 18 – Լագբէն Հէր չէյ՝ քէՀնամսի իլէ պիզի Յիսատա վատգիտատ-տըր կէչտէ Հէտէն վէ պիզէ միսատէՀտ խատամէԹինի վէրէն Ալլահ Թագատքէնատան տատը։ 19 – Եա՛Հ Ալլահ տատիՀատը, տատչէյրընը տատմայըզ քէՀնամսի իլէ Գրիստոսատա սուՀ էՖմէքտատ օլտուգ, միսատչէՀա գէլտաճդէր պիզէ Թէսիլմէ էՖտի։ 20 – Իմոն Գրիստոսա Թագատքէնատան էյնիլիգ էտէրէք, Ալլահ պիգիմ վատգիտատմէգլէ բէՃա էտէր կճպի, Ալլահ իւէ ատՀ օլմանըգդը Գրիստոսա Թագատքէնատան Հատվատրըգդը։ 21.

Ձիրա պիզ անտե Ալլահըն ասլիհլերբ օլալըմ տէյիւ կիւնահ պիլմէյէնէ պիզիմ իչիւն կիւնահքար՝ատտա էյլէտի։

ՊԱՂ 6

Իմոի պիզ ահէ էւե պէրապեր իչլէմէքտտէ իքէն, բէճա էտէրիզ՝ քի Ալլահըն 'ինայէթինէ պիհտուտե գապուլ էթմիշ օլմայաճընըզ։ 2 – (Ձիրա՝ Աէնի մնագապուլ վագրթտա տիկիլտիմ՝, վէ ատնա խէլաա կիւնիւնտե իմտատա էյլէտիմ՝ տէհիւ պուլուրբր. իչիէթ չիմտի մնագապուլ վագրթի, իչիէթ չիմտի խէլաա կիւնիւ տիր։) 3 – Վէ պու խրտմէթի թա՝էինէ օլուճմամնաբ իչիւն չիէ պիր չէյտե պիր կէօճ թէաքէզ վէրմիշիզ. 4 – Ֆագիգաթ հէր չէյտե չօգ ատապրլէ, սրգլէթլէրտե, գարըսրէթլէրտե, մնագայագալաբտա, 5 – Տարտլաբտա, մնհպուճպէյէթլէրտե, խէթխելաբտա, գահմէթլէբ վէ ուդգատըզլըգլէ, եէմէքսիգլիքտե, 6 – Փագրլեբ վէ 'իլմ վէ թէ'էննիլէ, լուքֆլէ, Թահ խէ Գաատալէ, բիյատըզ մնհաապեթլէ, 7 – Հագիգաթ քէլամը վէ Ալլահըն գատվէթիլէ, պատտան վէ օտլատն ատլահ ռիհտլըբլէ, 8 – 'Իզզէթ վէ զիլլէթլէ, պէտնատի վէ նէքնամիլէ, տօղրատ իքէն ատատտըճըլտը կիտի, 9 – Մա'լիւմ իքէն նամա'լիւմ կիտի, վէֆամի էտէնլէբ կիտի՝ ամմա իչլէտ եատչայօրըզ, Թէ'ոիտ օլունուտ տտա՝ էօլոխրթլէմէչէն քիմնելէբ, 10. Մահզուն օլուտ տտա՝ տտա'իմա մէտատբ քիմնէչէբր, Ֆատգաբտա օլուտ՝ վէ լաքին նէչէչէբի զէնկին էտէն քիմնելէբ, հիչ պիր չէյի օլմայըզ տտա հէր չէյէ մտլիճ օլանլաբ կիտի օլուտ՝ քէնտիմիզի Ալլահըն խրտմէթճիլէբի կիտի կէօԹէբէրիզ։ 11 – Էյ Կորնթոսլըլար, ազգրմըզ սիզէ ագըլմըշ, գատլիմիզ ատաի կէնիշլէնմիշ տիր։ 12 – Պիզատ տբգըլմըշ տէյիլ տինիզ, ատնճագ քէնտի տէրտւնինիզտէ տբգըլմըշ տընըզ. 13 – (Էյվատբմտս կիտի ոէգյլէրիմ՝) պուտնա մնագապել տեզ տատաի կէնիշլէնէնիզ։

14 – Մի՛մին օլմայան իլե միտնատպէթտիզ պիր պզյոտնորբըզտա կիրմէյինիզ. վիրտ ֆըգ իլե ատլահրըն նէ՞ 'ոլտագտասը վատ, վէ զատլմէթ իլե նուբրըն նէ՞ միշտրէքէթի վատ. 15 – Վէ Բնլիւտբ իլե Ֆրհատտաբն նէ՞ մնվաֆֆագաթը, եահատա միւ՛մին օլմայան իլե միւ՛մինին նէ՞ էհտատէթ վատ. 16 – Վէ փուէթտբ իլե Ալլահրն հէյքէլինին նէ՞ միտտատէպէթի վատ. զիրա տիզ հագյ օլտն Ալլահրն հէյքէլին պինիզ. նիթէքտմ Ալլահ՝ Աէլէրտէ տտքրն օլտա՝ տտրտտրբտնտա կէզէճէյիմ՝, վէ պէն տնէլէրին Ալլահը օլտճաղտմ՝, տնէլէր տատի գտվմըմ օլտճագ տտբ՝ տէհիւ պուլուրտա։ 17 – Գատնատն իչիւն Բատպ՝ Աէլէրին տրտտրնտան չէդէպ տյբէրբէրէզ, նատիքզ չէյէ տօգտւնմտյընըզ՝ տէհիւ պուլուրբր։ 18 – Վէ էնէ հէր չէյէ գատտր Բատպ՝ Պէն տատի տիզի գատպուլ էտտով՝ տիզ Փէտէր օլտճագտմ՝, տիզ տատի պատնա՝ օզուլլտր վէ գէզլտր օլտճագտընըզ՝ տէհիւ պուլուրբր։

ՊԱՂ 7

Իմոի, էյ տէվգէլիւլէբ, պու վա՛տլտրդմըզ վտր իքէն, քէնտիմիզի ճէտէտի՝ վէ բուհրն հէր նէ՞ մնբտտաբլբրղնտան փտբէյէրէբ, Ալլահ գօրգտւտբյլէ գտւտատխյէթի իքմալ էտեյիմ՝։

2 – Պիզի գպպուլ էտեյինիզ. քմնէչէ հագգպորլըգ էթմէտիբ, քմնէչի իճտատ էթմէտիբ, քմնէչէ զատւր էթմէտիբ։ 3 – Սիզէ գատշր հիւքմ՝ իչիւն աէդյլէմէչօորըմ՝, զիրա տիզին իլե պէրտտպէր եաշատնտբ իւլէբ վէ պէրտպէր եաշատնտբ իւզրէ գապուլէբմիշտուճ տինիզ՝ տէհիւ մնէգտատտէմա տէդյլէտիմ՝։ 4 – Հագգրնըզտտա ճէտատրէթիմ՝ չօգ տորբ. տիզին իչիւն իճճիճտորբմ՝ չօգ տորբ. թէտէլլի իլե մհմլբ իմ՝. ճիւմլէ մնէգտյագագտմըզտտա տճէրըէթիմ՝ գատյէճէ թաշգրն տորբ։ 5 – Զիւնքէ Մահգոնիայտա կէլտհյիմիզտճ, վիւճտւտիմիզ հէչ պիր բահճի պուլմտտոբ. տորշտրբտտան դավգալար, իչէրիտհէն գօրգուլար, հէր թաշտաֆտտան մնէգտյագա չէքէր խոր։ 6 – Վէ լաքին միւթէվազ'ըտա թէտէլլի վէրհն Ալլահ Տիտտոբն վիւտւտլիյէ պիզի միւթէհէլլի գէլտր։ 7 – Վէ էտալրնըզ ատնրն վիւտւտլիյէ տէհյլ, ատնճագ ատնրն տիզտհէն տօղտյը միւթէհէլլի օլտորը թէհէլլիյէ տտահի ֆօրտ օյտէ. չինքի պիզէ իչիէթ վէ փիգանրնըզտր, վէ պէհիմ իչիւն օլտն գատյբէթինինզի խտագէր վէրմէհյէ պէհ գիյտատ մէտուբ օլտոբ՝. 8 – Զիրա էկէր տիզի միքթէտնտյէ մնվգհտն էթտիմ՝ ի-

Digitized by Google

ան, չեր նե գաւառը փչէիմանն օլորմ խան ատ, լնչոփ փչէիմանն ատչիլ իմ. գիրոս կէօրնէ-յօրմ քի, օլ մէքթուպ ազ պիր միւտաէթ իչինն խան ատ, սիզի մանհզատն էյլէսան. 9 – Ֆաղաթի շիմտի մանհզատն օլորդընդը իչինն ատչիլ, սանա ֆաղ մանհզատն օլմանդրզ թէվհիւէ ատպէպ օլորդը իչինն մէսրուր իմ. գիրոս Ալլահնըն էրթիբինէ կէօրէ մանհզատն օլորնընդզ, թան քի պիզատն պիր վէճ չնէ պիր զարար կէօրմէյէսինիզ. 10 – Զիւնքի Ալլահնըն էրթիբինէ կէօրէ օլսան հինզն խալասա ատպէպ օլսան վէ փէշիմանլըգ կէթիրմէյնէ թէվհիւ հասըլ էտեր. ամանսըս տիւնէհանդըն հինզնիս էօրմէմ հասըլ էտեր. 11 – Զիրոս իչինէ էհմանն պաս Ալլահնըն էրթիբինէ կէօրէ մանհզատն օլմանդրզ սիզատ նէ գաւառը ճէհտ, նէ գաւառը իթիխադար, նէ գաւառը զաղզագ, նէ գաւառը գօրգու, նէ գաւառը իչինէյագ, նէ գաւառը զայրէթի, նէ գաւառը իննիգատ հասըլ կէթտի. հեր վէճինէ քէնտինիզի պուխաւատատա փաք կէօռմէէրսինիզ. 12. Իհմոթ սիզէ եաղըշըմ օլ հազդատզըդը իչինէն իչինն, եախսա օլ հազդատզըդը կէօրէն իչինն օլմայընչ՝ ատնճադ ազ Ալլահնըն հալզատընատա սիզիմ սիզատն տօլայը հիմմէթիմիզին սիզէ իզհար օլմանմասը իչինն իհտ. 13 – Պու ատպէպտէն տօլայը մէն սիզին թէսէլլիհիզատէն տօլայը մէսրուբ օլորդ. վէ Տիտտաըն մէսէրբէթի իզդէհէլլի օլորդ. վէ Տիտտաըն մէսէրբէթի իզդէհէլլի օլորդ. չինէնքի ատնըն բուհտ ճիւմլէհինիզ վասրիտատ յլէ իհթիրատհզատ էյլէսան. 14 – Զիրոս ատնատ սիզին իչինէ պիր վէճինէ իհթիհիսար էտտիմ իհտ, մանհզատ օլմասատմ. Ֆաղաթի սիզէ հեր շէյի տօղրու աէօյլէտիհիզ միսիլլու, պիզիմ Տիտտաըն էատնընատա էտտիհիսիզ իհթիհիսար տատխի տօղրու պուխաւատատա. 15 – վէ օ՝ ճհմէլէնիզին իհտ՝ատնըրը, էատնի քէնտինի դատրլ գօրգու վէ իհթիրէմ իլէ գատպուլ էտտիհիզի իհտրըդատ կէթիրտիլիմատ սիզէ օլան մանհզատպէթի ատթատր. 16 – Իհտոթ հեր շէյատ սիզէ իհթիհտատրմ օլորդը իչինէ մէսրուբ իմ.

ՊԱՊ 8

Իհտոթ, էյ սիրատաէրլէր, Ալլահըն Մահէգդոնիա քիհսեէրէրինէ իհտատ էտտիհի ինայէթի սիզէ պիտթիրիդ.

2 – Զհնքի ատդիմ մանզատատա թէճրիպէնատ մէսէրբէթլէրինին թաշդընէնդը վէ շիտաէթլէ ֆաղիրլիքլէրի զատի ճէօմէրտիքլէրինին տրթմասընատա պատ՝ հա օլսատ. 3 – Զհրա շէհատէթ էտտիրմ քի, գաւատէթլէրինճէ վէ գաւատէթլէրինատէն զիյատատ իսթէքլի օլատդ. 4 – Պու իհտատդըրը վէ մանգատատէօլէր իչինէ օլսան իրտատիքին իչթիրատդընը գատպուլ էտմէմիզի չէզ նէյատդատրլէ բէճատ էտտիլէր. 5 – վէ մէ՛մուզ էտտիհիսիզ տէրէճէտէ ատչիլ, սանճատգ քէնտի քէնտիլէրինի էվէլատ Ռատպատ, չէմ ատ Ալլահըն իրտատէթի իչլէ պիզէ տատխի թէտիմմ էտտիլէր. 6 – Հատիթատ ատգատճճէ պատշամըզ օլորդը մխիլլիս պատ իհտատդը տատխի սիզատ իչդմնդ էտմէտխնի Տիտտատատն բէճատ էտտիհ. 7 – Լատքին հեր խատատատատ, իսմնատատ վէ քէլատմատ վէ 'իլմատ վէ հեր պիր ղատրէճատճ վէ սիզատն պիզէ օլսան մանհզատպէթատ իհէէրիլէհէիհինիզ միսիլլու, պատ 'իհատլէհինիզ պիզէ տատխի իլէրիլէհէիհինիզ միսիլլու, պատ 'իհատլէհատ տատխի իլէրիլէհէիհինիզ։ 8 – Իմր էտեր կիպի տէհիզ, ատճադ զատրիլէրին ճէհտի աէզէպէիլէ վէ սիզին մանհզատպէթինիզին խատլատաէրը թէճրիպէ էթմէք իւզրէ սէօյլէյօրսատ. 9 – Զհրա Ռատպատրդ Յհատա ֆրհատատգն 'լինատյէթինի պիլիրսինիզ, քի զէնգինն իչէն սիզին իչինն ֆաղիրլիքտան օլատդ, թատ քի սիզ տանգն ֆաղիրլիհէյէ զէնգինն օլատրդը։ 10. Վէ պատ խատատատատ իհտիմի վէրէյօրսատ. գիրոս պատ սիզէ ֆատ՝հատէի տոր քի, կէչէն ատհատտէն պէրատ էատլընդը իճթատպատնատ տէհիլ, ատճադ նէյէթէ էթմէմէ տատխի ատգատճճէ պատշլատրընդը։ 11 – Շհտատի խտ իճթատպատնը իհթատլ էտտիհզ. չէօյլէ քի նէյէթէ էթմէհէ տրզատ պատւատնատրդը միսիլլու, տատխը օլատրդընդատ կէօրէ տէհիլ էթմէհէ տրզատ պատւատնատրդը միսիլլու, տատխը օլատրդընդատ կէօրէ իհտատլ տատխ օլատ։ 12 – Զհրատ էկէր էվէլատ տրզատ վատր խատ պիր տատհմին տատխը օլատրդընդատ կէօրէ տէհիլ, ատճադ օլատրդընդատ կէօրէ վէրմէյէ տատխ, 13 – Զհրատ հ-ը-ռ՝ դատրիլէրէ բատհատթ, վէ տիզէ տրզէլէճ օլմատրդ տէհիլ, ատճադ միհատտատխատ թատրիհզիլէ. 14 – Շհտատխրի վատգրթատտա տիզին ֆատդատնրդ ատնէրին նօգատտնրդ, ատնէրին ֆատդատրդ տատխի պէր է-ե-էի տիզին նօգատտնրդ իչինէ օլմատրդ տրզ. 15 – Թատ քի՝ Զօգրհվէրնէ տրզթմատրդ, վէ տզ գհվէրնէ էգատիմէտի՝ տէհիլ հատզրդատրդը

Digitized by Google

քնաքէ մնասակաքի օլաւ։ 16 – Լաքին սիպին իչինե պաւ ճէչմի Տիտոսըն գալը պիներ իւգա էտէն Ալլահա շինքը օլաւան. 17 – Զիրա բէճայը գաղաղ էճմէքլէ պէրապէր՝ գիչատ գալդրնէի հասաէպիչլէ քէնտի իւսաւէթիչլէ թաբաքիրնըզա 'ազամնէթ էթտի։ 18 – Վէ ճիւմլէ քիլիսէլէր արաստընաս պէչաբէթաճ մէսճի պաւլուհան, վէ պահանան ֆազլա Իսպպէն 'իզզէթի վէ *ռիզկին ատզազնըզ՝ իչինե խրամէք էչէտիչիմիզ իհսանը կէօթիւքէք իւզրէ, 19 – Ֆիլիսէլէր Թարաֆընահան պիզէ հօլասաչ ինթիհասագ օլաշհան պիրաստէրի անընը իւլ պէրապէրը կէօնաէրտիր։ 20. Վէ պաս պաղաճէ ասագընըրզդ, քի խրամմէթ էճմէդիմիզ պաս իհսան հագգընաս պիր քիմսէ պիզի Թէվհիիս էթմէչէ։ 21 – Զինքի հաւլորզդ Իսպպէն հաւզաւրընաս տէյիլ, անճագ ինսանն հաւզաւրընաս տաճան էչի չհչլէր գայդանհաս իդ։ 22. Վէ չօգ տէֆ'աս չօգ չհչլէրտէ Թէճրիպէ իւլ դայրսէթլի պաւլաղրմզդ, վէ չիմճոի տաճան սիզէ օլաճն զիչատ ի'թիմատընահան Նաչի տաճա զիչատ գալդրէթլի պաւլաճնան պէրապաէրմիզի անդեր իւլ պէրապէր կէօնաէրտիր։ 23 – Տիտաս հագգընաս խսէ, պէճիմ չհրիքիմ վէ սիզին իչինե եմէքտաչըմ տըր. պիրապաէրլէրիմիզ խսէ քիլիսէլէր Թարաֆընահան կէօնաէրտիր լէնէլեր վէ Ֆրանսապա չհրէֆի տիրլեր։ 24 – Իսմօի սիզին մնհասպպէճինէնիզին, վէ պիզիմ սիզին հագգընըզդաս օլաճն իֆթիհասարմզդըզ պիւրհանընը անդերէ վէ քիլիսէլէրին հաւզաւրընաս պէչհան էտինիզ։

ՊԱՊ 9

Զիրա մնագտատաէլէր իչինե օլաճագ էի'ադէ խաւսաբհաս սիզէ եսագմնամս հաճէթի եօգ տըր։ 2 – Զինքի տրզդաւնըզդը պիլիրիմ. վէ պաս պաղաճ՝ Ակրապիա կէչէն սէնէկաւէն պէբաս չհագդը տըր՝ տէյիս Մակեդոնիայէրաս սիզին իչինե իֆթիհասար էտէյօրըմ, վէ Թաբաֆընըզհան օլաճն զայրէթի էքսէբինի Թեչվիզ էլյէմիշ տիր։ 3 – Լաքին պիզիմ՝ հագգընըզդաս օլաճն իֆթիհասրըզմըզ պաս խաւսաւսաս պիհնաւէ օլմասլըդ՝ տէտէյիմ կիպի հաղդը պաւլաճնամնըզդ իչինե պիբրաաէրլէրի կէօնաէրտիմ. 4 – Օլմայաս քի Մակեդոնիալլար պէնիմ իւլէ պէրապէր կէլիպ ահ՝ սիզի հագդըրնամնամըզ պաւլաղրաղրդ Թագտիրաճ, պիզ (տէմէյէլիմ՝ սիզ) պաս իֆթիհասալէ օլաճն իֆթիհասաս մնչճուպ օլալըմ։ 5 – Իսմօի պիրաաէրլէրէ քէճաս էճմէյի մնագթագի կէօրտում՝ քի էվվէլ հառնընըզդաս կէտէդ՝ սիզին մնագտատմամս իհսագ օլաճնան պէրէքէթինինի հագդըրլայալար, չէդյլէ քի Թամամ՝ տաբէթիչլէ տէյիլ, անճագ պէրէքէթի տաբէթիչլէ հագդը օլաճա։ 6 – Շհճնաճ գէրէի՝ քի գրլլէթլէ էքէն գրլլէթլէ պիչէր, վէ պէրէքէթլէ էքէն պէրէքէթլէ պիչէր։ 7 – Հէր քէս հիւզն վէ եա մէճաաբլէթլէ տէյիլ, անճագ գալպինին հէլէթինէ կէօրե վէրիր. գիքա Ալլահ՝ ճան ու կէօնիլաճն վէրնէի սէվեր։ 8 – Վէ Ալլահ սիզէ հէր 'ինայէթի սրթաբրմնաղա գաճաէր տիր, Թա քի հէր վագրթաա հէր շէյսէ Թամամ քիֆայէթինիզ օլաճ՝ հէր խայր 'ամէլսէ սրթաբրըզդ։ 9 – Նիհէքմի' Թէվհի' էտիպ ֆաւգաբայաս վէրսա, ապասնը խլ էլ էպէս պագի տիր՝ տէյիս հառդրմըշ սրը։ 10 – Վէ էքինճէյէ Թօխաա վէ Թա'աամ' իչինե էքմէք իհսան էտէն՝ սիզէ Թօխաա' իհսան էտինպ չօգալաաճ, վէ ապասնընըզդն մնհասաւլաթընը սրթաբրաաճագ սրը. 11 – Թա քի պէճիմ վաստրթամզդլէ Ալլահա շինքթաճնէճիպ օլան հէր ճէօմէրաւլէք իչինե հէր շէյսէ գաճն օլաճագդըր։ 12 – Զիրա պաս խրամէթին խաւսէրէն էապդեզդ մնագտատէալէրին նօգտաճնաւրընը Թէմամիյամիյզդ՝ անճագ Ալլահա նիչէ շինքրլէրին սրթամնաղրնը մնաճիպ օլաւր։ 13 – Զինքի պաս խրամէթին Թէճրիպէտի վաստրնաղրլէ, Ֆրանսարդն պէշաբէթինէ օլաճն Իգդաբդրնըզդն իհ'ատԹը վէ քէնահլէրէ վէ ճիւմլէյէ օլաճն մնչաբէքէթինինի ճէօմէրաւլէք Իչինե Ալլահա համան էտէրլէր։ 14 – Վէ քէնահլէրէ տաճան սիպտէ օլաճն Ալլահն գայրէթ 'ազամ իհսանընաճան աօլայը սիզէ էյիչ էտէրէք, սիզին իչինե տաա'աս էտէրլէր։ 15 – Իսմօի Ալլահա' Թա'ինի օլաճնամզդ 'ազամյէպի իչինե չհրքը օլաճան։

*Նախօդ՝ պիզիմ արզուամզդ
Ընա՜ն. խրամէթ

Digitized by Google

ՊԱՍ 10

Վ[ե]ե պէն Զօզոս, քի ասանդզատս ի-
քէն մի[ե]թ[ե]վոդը՝ ամմա զա՛ինդ իքէն
սիզէ տօզրատ ճէատէթլի իմ, Ֆրիհա-
տատն Տիւմ ու լէթ[ե]աթէիլէ սիզէ
քէնահիմ բէճա էատէիմ։ 2 – Ախ[ե]զ
էատէրիմ քի ճանդզատս պուլունա-
զդմատս, պիզէ թէնճէ կէզէր նազա-
րէյլէ պագալն պա՛զդ քիմնէլէր Հագ-
գընատս ճէատէթի եմճէզ նիյէթինի
օլազդմ ի՛թիմատլէ ճէկուզ պուլունա-
մայատմ։ 3 – Զիրա թէնճէ օլատագ
կէզէր խէզ ատ, թէնճէ ճէնզ էմճ-
յօրդզ։ 4 – Զիւնքի ճէնկիմդին սիլտ-
լօրը ճիամանի օլմադդզ՝ Հիատուլար
ե[ե]զմագ իչիւն Ալլահդն՝ ամընէյլէ գուվ-
վէթլի ատր։ 5 – Վ[ե] Ալլահը պիլմէզ-
զիմ՝ ա՛լէյհինէ գալուգդսըն թէճաավուա-
զատ[ե]ր վէ հէր ևի-զատ[ե]ր չէյի ե[ե]զագ,
ճիւմլի էֆզէնատր Ֆրիհատատն իհ՛ա՛ա-
թ[ե]նա էատէրիզ։ 6 – Միկին իհա-
՛ատ[ե]ր[ե]նդզ ատախի թ[ե]մամ՛ օլատդընատս ,
հէր իհա՛ատ[ե]ատլէզատան ինի իգամ՛ատլ-
մատզա Հագդր ըզ։ 7 – Սաւգէթ ի զա-
հէրէյլ՛ մի պագադատրնդզ. էկէր պիր
քիմնէ՝ Ֆրիհատատն իմ՛, ատէյէրէզ զէն-
ատինի ի՛թիմատա էատէրատ, զէնատիլ[ինի]-
ատէն չատնու տուս ուիւչիւնատն քի՛ զէն-
ատնախ Ֆրիհատատն օլատդը կիսկի, զէզա-
դիզ պիզ ատախի [Ֆրիհատատն ըզ]։ 8 –
Զիրատ Ի՛ատպզդն՝ խատատգիյէրինինդզ ի-
չիւն ատէյիլ, ատնճագ մա՛մատրկյէրի-
նինդզ իչիւն պիզէ վէրատկյի հիւ-քիմէ-
թ[ե]իմիզատն ատօլսըդ պիր ազ ատատա
զիյատատ իքիհիատ էատ՛ճէկ օլատր խատմ
ատ, մատհճատդ օլմդյատճատզդմ։ 9 –
Զատնա փերի՛, թատ քի մէքթատդատպզդն
ատիզի գօրգատտըր կիսկի կէօրիւնմէյէ-
յիմ՛։ 10 – Զիրա պէւէ ատէյօր քի՛ Մէք-
թատդատպզդր ազդր վէ գատվէկէլի ատիր,
ղաքին ճէճատինին կէօրիւնիւշիւ զա՛իֆ
վէ քէղմէզ հագիր ատիր ։ 11 – Զատ ատա-
գատէ քիմնէ՝ պիզ զա՛ինդ իքէն ատէք-
թատդատպզդր վատաքթատդատպզդն քէղատատա
նատատդ իսէք, հատզատրատա՛ատվէղատ ատտա-
խի էգդէ զատուղնատճատզդմէզդ ատիւչիւնա-
ատէն ։ 12 – Զիրատ քէնահիմիզի քէնատի
քէնատիէրինի թ[ե]ատվախէ էատէն պա՛զդ
քիմնէղէր ի՛ղէ ՛ատատ էճ[ե]մէղէ, հէմ տճ
ատնղէրէ գէյատ էճ[ե]մէղէ ճէճատրէթ էճ-
[ե]մէղէզդ. Ֆատգատճի ատնէր քէնատիէրինի
[illegible]ատիէրինէ էօղիւզ՝ քէնատիէրինի
[illegible]ատիէրինէ գէյատ էճ[ե]մէղէրինէ

ֆէհմ էճ[ե]մէղէր ։ 13 – Լատքին պիզ
էօղիւնէն խատրճ չէյիէրէզ տէյիլ, ատն-
ճագ սիզէ գատատր վատրլ օլմագ իչդ-
րէ՝ Ալլահդն պիզէ թ[ե]ագատճ էճ[ե]մէզ
գատնատնէ էօղիւնատնէ կէօրէ ի՛ֆֆ[ե]թ-
խատր էատ՛ճէկդզ ։ 14 – Զիրատ սիզէ վա-
տրլ օլմատդզ կիսկի հատատճ[ի]մզի թէ-
ճատվատզ էճ[ե]մէյօրդզ ։ չիւնքի Ֆրիհատա-
տքն պէշատրէթինատ սիզէ գատատր պիլէ
վատրլ օլատդզ։ 15 – Վ[ե]ատրիւէրինի էմճ-
յէրդի Հագգընատս էօղիւնատնէ խատրճ չէյ-
իւրէյէ ի՛ֆֆ[ե]թխատր էճ[ե]մէզդ օլմադդզ՛ ի-
մանդնըզդ ատրթատդճատ, գատնատնըմզդա
կէօրէ սիզինէ զիյատատ կէնիւէնէրիզ,
16 – Վ[ե] պատշգատպզդն գատնատնըյէյէ Հա-
գդր չէյիէր ի՛ֆֆ[ե]թխատր էճ[ե]մէյէ-
րէզ, պէշատրէթի սիզատնէ էօճ[ե]թ օլատն
ե[ե]րէյէրատ վա՛զ էճ[ե]մէզ ի՛ատիհնատճ իզ։
17 – Լատքին ի՛ֆֆ[ե]թխատր էատէն՝ Ի՛ատպէյէ
ի՛ֆֆ[ե]թխատր էճ[ե]տնի։ 18 – Զիրատ քէնատնի
քէնատնի թ[ե]ատվախէ էատէն տէյիլ, ատն-
ճագ Ի՛ատպզդն թ[ե]ատվախէ էճ[ե]տնի քիմ-
ատ մատգատտէ տօզր ։

ՊԱՍ 11

Ֆ[ե]ատ՛չքի ՛ատգէյատզդզդմատ պիր ազ
թէհատմատիլ էատ խատնիզ. վէ հէնէ
պատնատ թէհատմատիլ էտնիզ ։ 2 – Զիրատ
սիզին իչիւն Ալլահդն դատյրէթ[ի]լէ դատյ-
րէճէլի իմ՛. չիւնքի սիզէ պիր էրէ, էատ-
նի Ֆրիհատատս փատք պատքիրէ ՛ատրլ էճ-
[ե]մէք իչիւն նիշատնլատտրմ՛։ 3. Ամմա դօր-
գատրըմ՛ քի՛ էրլատն քէնատի հիլէճիլէ
ճատրլ ատլատֆատտրզդր միհիլիւ, պէտյլէ-
ճէ սիզին զիհնինդզ ատախի Ֆրիհատատտա
օլատն խատլուատատն ի՛ֆատտն օլատնճագդ
ատրր։ 4 – Զիրատ էէկէր պիրի կէնիզ՝ պի-
զիմ՛ վա՛զ էճ[ե]մէզիմիզ պատշգատ պիր
ճիատաս վա՛զ էատ՛ճէկ օլատր իսէ, էատ-
խատտ ատլմատտրզդնդզ պատշգատ պիր բատհ,
վէ էատ գատպատվ էճ[ե]մէզիմիզդ տիհկէր
պիր պէշատրէթ ատլատճագ խատնիզ, պէտյ-
լէ ֆ[ե]ատնչ էի՛ թ[ե]հատմատիլ էատէր խատ-
նիզ։ 5 – Զիրատ էն մէշհուր բէատսատլէր-
ատէն հիչ պիր նօգատտատմ էօգ ատրր զատման
էատէրիմ՛։ 6 – Վ[ե] քէղատատս ճատհիզ
խատմ ատէ՛ ՛իլմատճ ատէյիլ իմ՛. վէ ղաքին
հէր չէյատ հէր վէճէնէ սիզէ պէչատն
օլատնճագդ։ 7 – Ալլահդն պէշատրէթինէ
սիզէ պիղատ՛իվազ թ[ե]պիր էճ[ե]մէյէմէ՛
ևի-քատէմէնիզ իչիւն քէնատնի տուչագ-
ղատ մատմէճ կիսկի՛ մը էճ[ե]մէ։ 8 –
Մէկին խըատմէթինիզ իչիւն ատ՛իր քի-

Digitized by Google

քեսէլերտէն 'իւլթէք ալաթագ ան|էլերի ազատում։ 9 – վէ սիզին էանքընդուս ի-քէն, մի|հիճ օլարմ իսկ տէ՝ քիմ-սէյէ սըզուէթ վէրմէտիմ. զիրա Մահե-գոնիասան կէլէն պիքատէրլէր ծօգատ-նըմը թէմամլատըլար. վէ հէր շէյէ սիզ պար օլմադան քէնտիզի հըզը էթմիմ վէ էեսէ՜ճէյմ։ 10 – Ֆրնհատա-զան հագիգաթը պէնատ ապր քի՝ Ա-քատ-լիա ասմէրէրինատ պու իֆթիհատըմ-ատան պէն մատհօւմ գամլայաճագըմ։ 11 – Նը՞ չիւն. սիզի՝ ատ՜վէտիսյիմ ի-չիւն մի ապր. Ալլահ սիզիզ։ 12 – Ամմա ֆատըսաճ ատայատնըզը ֆատրատաթրնը քէսմէք իչիւն, վէ իֆթիհատ էթտիք-լէրի շէյատ պիզիմ կիպի պուլուհմամ-լատը իչիւն՝ հատփտաճատա օլատըղըմ շէ-յի հէման հատփտաճագըմ։ 13 – Ջէյատ պու մատաւլէ քիմսէյնէ տօխթէ բէ-տատ-լէր օլուզ՝ Ֆրնհատաքն բէտատ-լէրէ տատ-լէթինէ կիրէն հիլէպազ 'ամէլէ տօխ։ 14 – Պու տատ 'ատճո՜իպ տէյիլ. պիքատ Շէյթանն քէնտիսի նատ-ը մէլէյի տատ-լէթինէ կիրէր։ 15 – Իմանի ատքն խատհէթ-ճիլէրէ տօխի տալահ խատ-հէթ-ճիլէրի տատ-լէթինէ կիրէրլէր իսկ, պէզիյէ-ք պիր շէյ տէյիլ տիր. ատնէ-րին 'ագըղէթի 'ատճիլէրինէ կէօրէ օլատճագ տաքր։ 16 – Իհէքատ տէրիմ. պէնի քիմսէ 'ագըլսըզ զանն էմտէնի, վէ հէյ օլմազ իսկ հէման 'ագըլսըզ կիպի պէնի գատատ էտինիզ, Թա քի պէն տատի պիր տազ իֆթիհատ էտե-յիմ։ 17 – Պու ատզիլէտիյինի Ռատպա հէօրէ տէյիլ, ատնճագ պու իֆթիհատ ճէտատրէթիլէ 'ագըլսըզլըգատան կիպի ատզիլէյօրըմ։ 18 – Մատատմ քի չօգ քիմսէլէր Թէն ճիհէթիլէ իֆթիհատ էտէրլէր, պէն տատի իֆթիհատ էտե-ճէյիմ։ 19 – Ջիրա պիզ 'ագըլսը օլմազ-լէ, 'ագըլսըզլատա խօշնատտիլէ Թէ-համմիլ էտէրսինիզ։ 20 – Ջիրա է-հէր պիր քիմսէ պիզի էտիր էտէրսէ, պիր քիմսէ մնլինիզի հէր խտ, պիր քիմսէ «էշ» պէն տալ ատրը խտ, պիր քիմսէ Թէքէպպիւր էտէրսէ, պիր քիմ-սէ հէնզինիզլէ վուտուտր խտ, Թէհամ-միլ էտէրսինիզ։ 21 – Թա՜հքիգիլէ սէյիլէյօրըմ, հէզյա քի պիզ զա՜իֆ խտիր, տամմա պիր քիմսէնին ճէ-տատրատնէ Տարէքէթ էճրիկի չէյտէ (՝ագըլսըզլըգէլէ սէյիլերմ՝) պէն տատի ճէտատրատնէ Տարէքէթ էտէրիմ։ 22 – Ա՝նէլէր 'Իպրահիմ մի տիր, պէն տատի. Իսրայէլ մի տիր, պէն տատի. Աբրա-համ Նէսլինատէն մի տիր, պէն տատի. 23. Ֆրնհատաքն խրատԹէ ճիլէրի մի տիր, ('ագէլը հօգ կիպի սէյիլէրիմ՝,) պէն տա-հա գիյատ. էմէքատ գիյատսիզլէ, տատզալատատ հատատէն գիյատ, մահ-պէտլէրատ գիյատսիզլէ, էօլիւմ Խհհ-ւէթլէրինատ տէՖ՜տէրէ պուլուհատրմ։ 24 – Նէհուտիլէր Թատատֆէրնատն պէշ քէրրէ գըրգատն պիրէր էքտէք փնհնթ նէտիմ. 25 – Գատմէյլէ իւշ տէՖ՜տ տէգիւլտիւմ. պիր տէՖ՜տ Թատլատ-տատրմ, իւշ տէՖ՜տ կէմի քիչ գատայատ տուշտիւմ, պիր կիշն պիր կէՃէ էն-կինատ գուլտրմ։ 26 – Զօգ տէՖ՜տ Թօլ-ճըլըգատտ, բրմտգլատր Թէհլիքէլէրինատ, հարատմլէր Թէհլիքէլէրինատ, միլ-լէթիտ Թատատֆէրնատն Թէհլիքէլէր-տատ, Թա՜իֆէլէր Թատատֆէրնատն Թէհ-լիքէլէրատ, չէհրատ Թէհլիքէլէրատ, չէօյատ Թէհլիքէլէրատ, տէնիզատ Թէհլիքէլէրատ, տատխէթ պիրատատէր-լէր տատատճատա Թէհլիքէլէրատ պատ-լատճատմ։ 27 – Խմէք վէ զահմէթ-տատ, չօգ տէՖ՜տ ատյգատտրըզգատա, տաճ-ուրդ վէ տատտրըզգատա, չօգ տէՖ՜տ հէ-մէքտիզլիքատտ, տօղատգատա վէ չրփտգ-ուրգատա պատլատճատմ։ 28 – Խատրճէթ չէյլէրատէն մատ՜տատ հէր կիշն իւզէրտէ պիրէրէն՝ ճիւմլէ քիլիսէլէրին էնտիչէ-տի տիր։ 29 – Ֆիմ զա՜իֆլէհիր տէ՝, պէն զա՜իֆլէհմէմ. քիմ տիւրչէր տէ՝, պէհիմ հիւրէչիմ նատնմազ։ 30 – Իֆ-Թիխատ իֆթիմէք լազըմ կէլսէ, զա՜իֆ-լիչիտ միւէՖ՜տտրդ չէչլէրէն իֆթի-խատր էտէրիմ։ 31 – Իչ էլ էգէտ միւ-գատրէք, վէ Ռատպէմըզ ցիսատ Ֆրնհա-տատրն փէտէրի օլատն Ալլահ հատլատն տէգիւլէմէտիչիտի պիրիր։ 32. Դատմատկատ-տատ Աբհատտ մէլիչին վէլատի պէհի Թատէմատ գատատրլէ Դատմատկատլ-լատրըն չէհրինի Թատհ ը մատհամ-զատյ ատլտը. 33 – Գէհ տէ փէհճէբէ-տէհ պիր զէհպիլէ հիսատրատն ատշտը էհտիրթիլիզ՝ էլլէրհատէհ գատրիատը տտրմ։

ՊԱՑ 12

Վ՝ատգա՜տ իֆթիհատ էթմէք պատ-ղատ Ֆա՜իսէ՝ *էէմէզ. իտոր Ռատպէհ բնւ՜յատրքատտ վէ վահիլէրհէ հէլէ-

*Ն՜հ-էօ՜ էէմէզ իսէ տէ լազմ տրր

Digitized by Google

լիմ։ 2 – Փրկաստաստ պիր տաեմ պիլիէրիմ. պաս տաեմ (ճէպհաոէ մի՝ պիլմէմ, հօգաս ճէպհաոէն խարիճ մի՝ պիլմէմ, Ալլահ պիլիր,) օն տէօրթ սէնէ մուգաուտեմ ահաղլըն խաչնէճիս հէյլէ տալնաբ։ 3 – Վէ պէզլէ պիր տաեմի պիլիէրիմ. (ճէպհաոէ մի, ճէպհաոէն խարիճ մի՝ պիլմէմ, Ալլահ պիլիր,) 4 – Անաղրդն ճէննէթէ տալնըզ՝ թաս՝պիր օլաճամազ վէ սեզլէմէսի տաեմէ ճաս՝իզ օլմայան սեզլէրը իչինտաո։ 5 – Պէզլէ պիր քիմսէ հազգընաստ իֆիթիխսար էտէճէյիմ՝, ամմաս քէնտի հազգըմաստ դաս՝իֆլիքլէրիմինէն դոյդրի պիր շէյ իչինա իֆիթիխսար էթմէյէճէյիմ։ 6 – Ջիրաս իֆիթիխսար էթմէկը խաթէյէճէկը օլաբ խաս՝ տէ, 'ազբլաղդ օլմայաճաղդմ, չիւնքի հազգիգաթը սէզլէյէճէյիմ։ լաքին պիր քիմսէ պէնի հէօրմիւչիւնէն, նաս պէնտէն իչիֆթախլի չէյտէն զիյատէ պաճաս թ՝ֆիդար էթմէմիս՝ տէյիս ատգընըբդմ։ 7 – Վէ վահիլէրին քէօրէթինէն ճաշի թէքզպիւբ էթմէկէյիմ՝ տէյիս, թէնիմ տէ պիր տիքէն, ճաՙնի պէնի թա՝ճիզ էթմէկ իչինա պիր ճէյիր պուվվէթ իմ զա՝իֆլիքտէ թէքզմէլ օլաբ՝ տէտի. իմտաի խօշ խաթըրլէ զա՝իֆլիքլէրիմինէն տօղմայը իֆիթիխսար էթմէկլի թէրճիհ էտէրիմ՝ թաս քի փրկաստօղն գուվվէթի պէնիմ իւզէրիմտէ տաքդն օլաս։ 10 – Գաս էճլաճէն փրկաստաս իչինա զա՝իֆլիքլէրէ, սիրէմլէրէ, զաղաուբէթլէրէ, թէ՝ատաոիկլէ վէ մուգազզաթլաղաս բաուի իմ. չիւնքի զա՝իֆ օլորգդմ՝ ղէմանի գուվվէթլի իմ։ 11 – [Իֆիթիխսար էթմէքլէ] 'ազբլաղդ օլաբմ՝. պէնի տիզ ճէ՝ճաղաբ էթմէյինիզ, պիրաս հէչ պիր շէյ ատկիլ խաէմ տէ, էն մէշհաւր բէտաաղէրաճէն պիր հօգատնըմ օլմայդրը իչինա պէնտ թաղաստիրնըգտաան թաստիկիէ օլատնամալը իտիմ։ 12 – Վ ատգա՝ա 'ատլաճէթլէր, միւ՝ճիզէթլէր վէ գուվվէթլի իչղէրէլ տարտնըգտաս բէտաւլ 'ատլաճէթլէրի քէմսէլ բ տատիրլէ իֆգաս օլատնաս։ 13 – Ջիրաս տիզ տա՝իր քիրիսէէրէնէ ճէ՝ խատաստաս տաշաղը գուտըրնըգ. չոս գաստաբար մէր քի՝ պէնէ քէնտիմ տիզէ ատկիլէթ վէրմէտիմ՝. պաս հազգըգդրդը պաճաս 'ատֆվ էտիրնիգ։

14 – Իչթէ իւչիւնճիւ քէրրէ հաճքնդգա կէլմէյէ հազգը իմ՝, վէ տիզէ տբգլէթի վէրմէկէ ճէյիմ՝. զիրաս տիզատ օլաճաղ տատյէլ, ատճաղ տիզի տտարբմ՝. չիւնքի էվլատըն վաղխատէյն իչինա տէյիս՝, ատմանս վաղխատյնին էվլատ իչինա մուղ ճէմ՝ էթմէթ իճաազ էտէր։ 15 – Վէ էկէրչէ պէնա տիզի զիյատէ սէվմէթճէ տազ սէվիղէյօր խատմ տէ, ճատնլատրնըգ իչինա ճան ու կէօթուլատնա տատրճ էտէճէյիմ՝, հէմ տատրճ օլատնաճաղդմ։

16 – Լաքին ֆարգ էտէյիմ՝ քի պէնի տիզէ տբգլէթի վէրմէտիմ՝, ատնճաղ ֆէնդնատաղ օլմայդրէ տիզի հիչ էյլ էթմէտմէտ։ 17 – Տիզէ կէօնտէրտյիմ՝ քիմսէյէրին պիրի վատրթատբյլէ տիզատէն իտիթիհատ՝ մի էթտիմ։ 18 – Տիտատս բէճաս էթտիմ՝, վէ անդն իլէ պէրատպէր օլ պիրտաէրի կէօնտէրտիմ՝ իտ, 'ատճէթաս Տիտատս տիզատէն իտիթիհատ էթտի՝ մի. պիղ հէմնան պիր բատհատ, հէմնան պիր թարիգատ իւէրի՝ատճէ մի։

19 – Երինէ տիզէ թէտրէյէ է զիմմի՝թմի էտվ՝յօրդդ՝ զանդ էտէբտինէդ. Ալլահ հէն հատգատրնըգտաս փրկաստաս ատզյէտյօրդդ. վէ պատ չէյյէրին ճիւճիէտ, էյ ատգկիւչիւչէր, տիզին մնա՝մուրկյէթճինէդ իչինա տիր։ 20 – Ջիրաս գօրգատրբմ՝ քի կէչէյիմյատճ, տիզի իտիէտյիմ՝ հազտատ պատչմայաճաղդմ՝, պէն տատի՝ տիզէ իտիէտտէկյինէդ հազտատ պատչատնաճաղդմ՝, վէ նիգա՝չատ վէ հատճատչէր վէ գատգատղ վէ մուճատգա՝ա վէ զէյդթէ վէ գամմիգաղդ վէ թէքզէզպիւբ վէ իտիթիհյաղ պատչատնաճաղ։ 21 – Վէ էթճէ կէտյիմյատճ, Ալլահրմ պէնի հատնըգտաս թէգվիղ էտէճէք, վէ մուգատտատմուս կիւնահ էթմիշ օլատգ՝ էմտիքլէրի նատփաքիհէ վէ պինա վէ ֆիւճուգատաճն թէվգէ էթմէմիշ չօգ քիմսէլէր իչինա մնահզատն օլատճաղդմ՝։

ԳԼԱԳ 13

Թ՝ատրատֆրնըգտաս կէյէճէյիմ՝ պատ իչինա ճէ՝ճ տաբր, իքբ նատ իւչ չնճի հիտին տպգէյլէ հէր տէօգ տատիքէ օլմատճաղ տաբր։ 2 – Իվվէլտ տէգյէճտիմ՝, վէ իքինճի տէ՝ֆ՝տ հազգը կիսդ՝ փատ չէին տէգյէյօրդմ՝, վէ գա՝իզ օլատգատ պէն մնա՝գատտատմուս կիւնահ էտէյիգէ վէ տա՝իրլէրին ճիւճիէտնէ չիմսէճ էտ

զարբմ՝ քի թ՝ջքրաբ կէլտխյմտեն էսեբ-կէմէյէ ճէյիմ՝։ 3 – Ձիւնքի Քրիստոսըն պէնտե ուզղէմէտինին պէր պէրհանդրը ապատրաբնըզ. ո տտեխ սիզին իչիւն զա՝ինք օլմնըշտ՝ ան՝ճագ ապատնըզտա գուվվէխ լի տիր ։ 4 – Ձիւնքի զա՝ինք լիքէլէ տալտ օլանտա խտ ատ՝, Ալլահըն գուտրէխիլէ եաչխյօր. քէզտլիք պէզ տտեխի ատտե զա՝ինք իտէք տե, եէնէ Ալլահըն գուտրէխիլէ սիզին իչիւն անդըն իլէ պէրտպէր եաչխյտճագդզ։ 5 – Իմանտտ՝ մը սընդզ՝ տէչիւ քէնտունիզի թ էճրիպէ էտնիզ. քէնտունիզի իմթիհան էլլէչինիզ. եօգտտ քէնտունիզի, եաՙնի Ցիսատա Քրիստոս սիզտէ պուլունտընդը պէլտէ՞զ մի սինիզ. մէկէր քի մէբտտտ պուլունմդզ օլտադընդզ։ 6 – Ամմտ ատմդրմ քի պիզիմ մէբտտտ օլմտադդրմդպը պիլէ ճէքտնիզ. 7 – Վէ պիր քէմդիկ էմ մէմէնիզ իչիւն Ալլահ նիչտ էտէրիմ՝. Նէ-պա՝ տտեխ պիզիմ մտգտպուլ կէօրիւնմէմզ իչիւն ատչիլ, ան՝ճագ պէզ մէբտտտ կիպի օլտագ պիլէ, սիզին խտյր իչլէմէնիզ իչիւն տիր։ 8 – Ձիքտ հադիգտխ ատ մտգտպչիր պիր շէյ եատփտտմդրտ՝ ատ՝ճագ հադիգտխի իչիւն եատփտտ պիլիրիզ։ 9 – Ձիքտտ պէզ զա՝ինք օլտտպ՝ տիզ իտէ գտվվէխ լի օլտրդրնըզ զէմտն մէտտտբ իզ. վէ նիչտտրմըզ տտեխի սիզին քէմտլինիզ իչիւն տիր։ 10 – Պտ ատպէպ-տէն զա՝իզ իքէն պտտ շէյիլէրի եատգդյօրդմ՝, թտ քի հադդը իքէն Ի՝տապդը՝ խտրտտպիլէ՞ի կէօրէ իչիւն տէչիւ, ան՝ճագ մտ՝մտգիլէ՞ի կէօրէ իչիւն պտանտ վէրտիչ հիգքիմէ՞ի կէօրէ շիտտէ՞ի՞լէ մտգ՝տմէլէ էմ մէկիչիմ՝։

11 – Նիհայէ՞ի , էյ պիրտտտէրլէր , տտդ օլտտրնըզ. քէտմիկ վէ միւմէտկլի վէ հէմէչքտտ օլտգ՝ տէլտմէ՞ի իւգրէ օլտնըզ. վէ մնէհտպէ՞ի վէ տէլտմէ՞ի մէնտտ՝ը օլտն Ալլահ տիզին իլէ օլտճագ տտրը։ 12 – Մտգտտտտէ էօփիւչլէ եէքտիկէրինիզի տէլտմի՝տրնըզ։ 13 – Ճիւմլէ մնգտտտտէ՞ի՞լէր տէզ տէլտմ էտէր։ 14 – Բտպգ Ցիսատա Քրիստոսըն ՝ինայէթի վէ Ալլահըն մնհտպգպէ՞ի՞թի վէ Բուհ իւլ Գուտսըն միւշտրէքէ՞ի՞թի ճէւտլէ՞ի՞նիզ իլէ օլտտն ։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

ԳԱՂԱՏԻԱԼԻԱՐԱ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ Ի

Պօղոս, ինտան Թտարտֆընտան տէչիլ վէ ինտան վատրմ տտգլէ տէչիլ, ան՝ճագ Ցիսատա Քրիստոսըն վէ ան՝ր էօլիւէրտէն իչնտ էտէն Փէտեր Ալլահ՝ըն Թտարտֆընտան բէտտւ օլտրտգ , 2 – Վէ պէնիմ իլէ պէրտտկէր պտւլունտան ճիւմլէ պիրտտտէրլէր Գաղատիտա քիլիսէլէրինէ 3 – Փէտեր Ալլահ՝ Թտարտֆընտան, վէ Փէտեր իլէ Ալլահ՝ըն իրտտտէթինէ կէօրէ, պտւ Հադդը եատտմտգ տիւնիտտտտան պիզի խէլտտ էմ՝մէգ իւգրէ, կիւնահ՝լտրըմդզ իչիւն քէնտունի Թէտլիմ՝ էմ՝միշ օլտն Ի՝տապդմդզ 4 – Սիզէ ՝ինայէթի վէ ատլտմէթի օլտտւն։ 5 – Ալլահ՝ էգէտ իւգ տտգտտտ Համտն օլտտւն։ Ամին։

6 – Սիկի Քրիստոսըն ՝ինայէթինէ տտտ՝վէմ էտէնտւն պտչղտտգ պիր պէչտրէթէ պէզդլէ չտր չտգտտգ տէտտ՝տիւ-լիւնիւզէ թէ՝ճճիւգ էտէրիմ՝։ 7 – Պտւ տտեխի պտչղտտ տէչիլ տտր , ան՝ճագ սիզի միւգիմ տտրիտ էտէն վէ Քրիստոսըն պէչտրէթինի թ՝տհրիզ էմ՝մէգ խտրէչէն պէր թ՝տգդմ՝ քիմնէչէր վտր տտրը։ 8 – Լ՝տքին էկէր պէզ եատխտտ տէմտտտտան պիր մէչէք պիլէ պիզիմ՝ սիզէ թէտչիր էմ՝տհյիմիզ պէչտրէթ տէն գտյրիտինի տիզէ թէտչիր էտէր խտ, մէլ՝ուն օլտտւն։ 9 – Մտգտտտէմ տէտտհյիմիզ կիպի, չիմտն տտեխ եինէ տէտրիմ՝ քի՝ ՝նկէր պիր քիմտէ գտպտւ-լէթ-

Digitized by Google

ամէնիթիւամէն պատչաս պիր պէչարէթ սիպէ թէպչիր էաէր խան, մէլ'ուն օլաաւն։ 10 – Ջիքրա չիմնի ատէմիլէրին բիզաարը մը, հօգաա Ալլահ'ըն բազարը մը տարարըմ. Եախաա ատէմիլէրի խօշնաա էմէգը արզաալնաա մը խ. զիքրա էգէր ատէմիլէրէն խօշնաա էթաէ խաիմ, ասրէզգ Ֆրնտաաըն գուլա օլմաալ խաիմ։

11 – Էյ պիրաաէրլէր, Թաղաաֆֆմ-ատան սիպէ թէպչիր օլունան պէչարէթ-թին ինաանաա կէօրէ օլմատըղընը պիլմաիրիրիմ։ 12 – Ջիքրա պէն նէ ատը ինաանատան ալաարմ, նէ տէ Թա'լիմ օլունարմ, ատճագ Ֆիաաա Ֆրնտաաըն վահէի իլէ ալաբմ։ 13 – Ջիքրա պէնիմ պիր ղէման ատիյաէթ ի նէհաատիյէաէ օլան հարէքէթլէրիմի, եաղի Ալլահ'ըն քիլիսէաինէ հաատաէն զիյաատ Թ'ատաատի վէ ատը խարաալ էթմէքտէ օլադրըմ, 14 – վէ էճաատրմէն րիվոյէթլէ-րինէ զիյաատիյէ զայրէթլի օլաբազ, մթլէթի իմամ պուլունան չօգ ագրանըքմատան զիյաատ ատիյանէթ ի նէհաատիյէաէ Թէրազգի էյլէատիյմի իչինի-միչինիդ։ 15 – Լաքին պէնի վաիւատմին բահմինաէն ալբրբայ՝ քէնտի 'ինաայէթի վազթազբյլէ ատա'վէթ էատէն Ալլահ, 16 – Թա'իֆէլէր ատրատրնատա Թէպչիր էմմէմ իչիւն, քէնտի Օղլէր պատնա քէչճ էմմէմի միհնատիպ կէօրատիւ վազդրմատա' ատերհալ Թէնէ վէ գատնա տատնըշնատրմ. 17 – Հէմ տատախ նբատատգէմէ, պէնատն էվվէլ բէատալ օլանլարըն հանրնաա չէգմնյրայ՝ ֆազթ-'Ալրատիպհատնա կէնատիմ, վէ նէնէ Դատմատկատա 'ատվէթի էմէտիմ։ 18 – Անատէն իւչ ատնէ ատձրա, Պէատրա իլէ կէօրէշմէք իւզրէ, նբատատգէմէ չէգդրայ՝ հանրնատա օն պէչ կիւն մէքա էչլէատիմ։ 19 – Վէ լաքին բէատալէրատն Բատազրն գատրնատա չը Ֆնկատնատան գաչբիտնէի կէօրմէատիմ։ 20 – Վէ ատիգ հատգմազատա օլադրըմ՝ չէչլէր խատատնատա, հանրան ատչլէմէտիյիմ Ալատհրն հատզատրընատա 'ախ տըր։ 21 – Անատէն ատձրա Ատբիա իլէ Ատիկատա ատմէչլէրինէ կէչատիմ։ 22 – Վէ Ֆրնտաատատա օլան նէհաատիյէ քիլիսէչէրինէ չատնէն Թ'անըլմէշ ատչիլ խաիմ. 23. Անճագ՝ պիգէ պիր զէման Թ'ատատի էատն՝ մնէգատատէմ իատրատգ էթատիյի իմմանը չիմնի Թէպչիր էատիյօր' ատչիւ Հատպէր ալատրագ, 24 – Հապգբմատա Ալատհա համմա էատէրլէր խան։

ՊԱՊ 2

Վ է օն ատօրթ ատնէ ատձրա Տիատաը ատաթի պէրատպէր ալաբ՝ Բատանգատա իլէ էնէ նբատատգէմէ չէգդրմ։ 2 – Վէ վահի մնատճէպինճէ չէգդրմ, վէ անլէ-րէ Թա'իֆէլէր ատրատրնատա վա'զ էթ-մէքտէ օլատրդրմ պէչարէթի պէչան էլ-լէատիմ. լաքին պօշ ատէյրէ ատէյրէթմէչէ-յիմ, էատ ատէյրէթմէչ օլմատյաբմ ատէ-յիւ ի'թիֆատրլը օլանկատա Թէնհաճատ պէչան էչկէրմ։ 3 – Լաքին պէնիմ իլէ պէրատպէր պատլատնան Տիատաս նատնատաի էքէն, խիման օլատնմադաա մէճատւբ օլ-մատաբ։ 4 – Պատ իատ պիգի էատր էթմէք իւզրէ, ճիատաս Ֆրնտաատատա օլան հարբրիչէքմիգի Թէճէատիա էթմէչէ կիգ-լիճէ ատիվիչէքէք իւչէրի կէրէն ատաթէ պիրատատրլէր ատեպէպինէն խան։ 5 – Լաքին պէչարէթին հագգագատը օիգատ ատատիի գալմատը իչիւն, իմա'ատի հօ-լբյլէ անյէրի պիր ատա'ատ պիլէ ատիյլէ-մէտիր։ 6 – Լաքին ի'թիատրլը 'ատատ օլունանյատ Հէր նէ իատիլբ իատ' պէնճէ ֆէբգ հօգ ատբր. (Ալլահ'ն իհանան իատի-բընատ պագմազ.) զիքրա ի'թիատրլը օ-լանյատբ պատնա զիյաատ պիր Հէյ իֆֆա-ատ էթմէտիլէր։ 7-Լաքին պիլ'ատքա իատ-Թատն բէատալէթինէ Պէատրատն վատգ-Թատբյլէ 'ատմիլ օլատն Ջատթ Թա'իֆէ-լէրատճ ատատխ պէնիմ վատրլըատմէն 'ատ-միլ օլատրդրնատան, 8 – Խիմանյլատրա օլատն պէչարէթին Պէատրատա իչալէ օ-լատնատգբ միսիլիա, խիմանատգատրա օ-լատն պէչարէթին պատնա իչալէ օլատն-ատրդրընը կէօրմէյէրի վէ պատնա վէրիլէն 'ինայէթի անյէատնատյրյլէ, պիգ Թա-'իֆէլէրէ, քէնատիլէրի իատ խիմանյլատ-բա կէիմգբ իատրէ, 9 – Տիրէբյէր ի'Թի-պատր օլատնատն ճագատրա վէ կէփատ վէ ճագվհանէա պատնա վէ Բատանգատատ միւչարէբէթի իչիւն ատղ էյլէբինի վէբ-տիլէր։ 10 – Անճագ Ֆատգատրատը իատ-Թբրատա Թատճմամբգը էօԷԽԻԼԷ. պէն ատատխ հէմմատն պատնատա իճմատրա հիմ-մէքի էչլէատիմ։ 11 – Ամմա Պէատրա Անթաքէատյա կէչատիյի պէմէն, Թա'պիրբ միատթաճհագգ օլատրդրատան' անըն նէա-զինէ գատրյը ատատրատրմ։ 12 – Ջիքրա ճագատրա Թատատֆէնատան պա'զը քիմնէ-լէր կէլմէգատն ագատեմ, Թա'իֆէլէր իյլէ պէգատգէր Թա'ատմ էաէր խան, լա-

Digitized by Google

քին անդիր կելսիքելերինաե՝ եհլ ի խթ-թան օլանլարտան գօրգարտագ, կերի չէքթիկ տյրելար։ 13 – Վէ ատ՛եր նե-հաւտիլեր տաթի անդեն իլե պէրտագեր բիյտ էթտիլեր, համթիա անդերին բի-յալարընա ինաձնարտա տաթի տյտտան-տար։ 14 – Լագդին պէշտրէթին հագի-գարթընա կէօրե տօզրու հարէքէթ էթ-մէտիքելերինի կէօրտիւլիւմտե, ճիւմ-լէսինին հուզուրընատա գիտրատա տէ-տիմ քի՛ էնկեր սէն նեհաւտի իքէն, նեհաւտի կիսի տէյել, ատնձագ թա-՛իֆէ կիսի հաշտար խէն, թա՛իֆելերի նեհաւտի կիսի հարէքէթ էթմէյե նամ՛ար իճտյագր էտերսին։ 15 – Գիվ՛ան ատրել նեհուտի օլուա՝ թա՛իֆելերտեն հիւնահքեատ օլմադտրագ, 16 – Ինատան շէրի՛աթ 'ամէլլերիյլե տէյիլ, ատնձագ Ճիտաւ Գրիստոտա օլան խիտան վատը-թատրյլե թէպերիր օլուանձաղրնը պիլ-տիյիմիգտէն, պիդ, տոսթի շէրի՛աթ 'ամէլլերիյլե տէյիլ, ատնձագ Գրիստոտա օլան իսինդլե թէպերիր օլուանձագ իւզ-րե, Ճիտաւ Գրիստոտա իսինդ էթտիք. գիրա շէրի՛աթ 'ամէլլերիյլե հիչ պիր պէշէր թէպերիր օլուանձագ։ 17 – Վէ է-կեր Գրիստոտա վատրթատրյլե թէպերիր օլաձանձագ իսթեր իքէն, պիդ քէհտի-միզ տոսթի կիւանօքնատր պտւլունտար իսէք, Գրիստոտա կիւանօ՛ղ խըտամլիք-Ճիսթի մի տիր. հա՛չա։ 18 – Զիքրա էկեր եզե-տըդրմ՛ շէյլերի թէքրար պիհնա էտեր-ատմ՛, քէհտիսի գատատաթրյլե կէօտե-քերիմ՛։ 19 – Զիւնգի պէն Ալլահա հատ-շտամագ իւզրե, շէրի՛աթ վատրթատրյլե շէրի՛աթտա էօյտիւմ՛. 20 – Գրիստոտա խ-լե պէրտագեր տօտլ օլաձնտրմ՛. վե տր-թրդ պէն հաչյտամյօրքտ՛, ատնձագ Գրիս-տոտա պէհտե հատշյտօր. չիմտի իսէ թէհ-տե հատշյտրդ՛ճա պէհնի սէվձէն վե քէհ-տիսինի պէհնիմ իչձուն թէպիմ՛ էտեն իսդն Ուլլահա օլան խիտդլե հատշյտրքմ՛։ 21 – Ալլահըն 'ինտյլերինի իսդմ՛ալ էթմ-մէմ՛. գիրա էկեր տաւտահ շէրի՛աթ վա-տրթատրյլե իսէ, Գրիստոտա պիհնատե հերէ էօլմիւշ տիր։

ՊԱՊ 3

Էյ 'ագդլտրդ Գաղատահլլար, Ճի-տաւ Գրիստոտա տրատնդգատա տաչդ օլաձ-մդշ կեպի կէօգլերինիգին էօնիւնատե քեմ՛ օլաձմդշ իքէն, [Հագիգատթա խ-թա՛ատ էթմէմէք տտերեհճեպձեսե] ատգի քիմ՛ իդլտալ էթտա։ 2 – Ախգտեն հատգ-նդգ պտւնտա ահլտամագ իսթերիմ՛։ Գատ-հատ շերի՛աթ 'ատմէլլերիյլե մի, հատգ-տատ տոհնէչյհոդ իսինդ էթմէմէք մի տատ-տընդգ։ 3 – Գիտ գատատար 'ագդլտրմ՛գ մե տընդգ, Գատշէկ պտշշյտատմշէ իքէն, շեմտոսի թէհնէկ մի խիմ՛ատ՛ գատշյտրքընդգ։ 4 – Գիտ գատատար շէշյլերի պիհտատե՛ էէրե մի չէքտոհնիգ, էկեր ֆիդ վատգէ՛ պիհտա-տե էէրե իսե։ 5 – Իմտոհ տրգե Գատհա-հնատե էտոհգ՝ տատտնդգատա միտ՛ճդկէր իճձատ էտեն՝ շերի՛աթ 'ատմէլլերիյլե մի, հատգտատ տոհնէչյհոդ իսինդ էթմէմէք մի էտերե։ 6. Նոհթէքիմ՛ Աբրահամ՛ Ալլահա իսինդ էթտի, վե տանա տատահ՛ 'ատատ օ-լատնատտա։ 7 – Հալ պէգյլե իքէն՝ իսինդ-տատն օլտնդատրը Աբրահամդն եվէտտը օլտրգլտրինը պիլինիդ։ 8 – Վէ թա՛իֆելերի իսինդլե Ալլահըն թէպերիր էտե-ճէյինի քիմ՛ատգ եվէվեա պիլտիյինտեն, Աբրահամ՛ ձիւմլե միլլեթլեր տէհատե միտգատրքը օլաձագ տատր՛ տեհնա-գատատմ՛ թէպձիր էյլէտե։ 9 – Իմտոհ էհլ ի իսինդ օլտնդատր միտ՛մին Աբրա-համ՛ իլե պէրտագեր միտգատրքը օլտգ-լատր։ 10 – Զիւնգի շերի՛աթ 'ամէլլերի-նէ կիվէվնէդլերին ճիւմլեսի լատնդե-ատլերնատա տտրլտտ. գիրա՝ Շերի՛աթ քի-թատպհնատա ճիւմլե հատգլտմշդ օլատ շէյ-լերի ֆէրա էթմէմէքտե հէր տտեվատ էթ-մէյլեն քիմնե մե՛ատն օլտատն՝ տատյիհ հատգլտմշդ տտրը։ 11 – Վէ Ալլահըն 'ին-տատնատե հիչ պիր քիմնեհնեն շերի՛աթտե թէպերիր օլտնդատնատդգ տերքեհտե տտրը, չիւնգի՛ Սատիհ իսինդլե հատշյտաճագ տտրը։ 12 – Շերի՛աթ իսե իսինդ թատրի-գէյլե օլմդյտրդ, անձագ՝ Էմրլերէ ֆէրա էտեն հատեմ՛ անդերլե հատշյտաճագ տտրը։ 13 – Գրիստոտա պիհնիմ՛ իչդեն մե-՛ատն օլտատ՝ պիդի շերի՛աթդն ատնձա-թինտեն խէտտա էյլէտի. (գիրա՝ Ազտաճ իւգերինտե հէր տտրլտտն մե՛ատն տտրը՝ տտհչիա հատգլտմշդ տտրը։) 14 – Քի Աբրահամտեա է՛տ օլտնդատն պէրեքեթի Ճիտաւ Գրիստոտատա թա՛իֆելերէ վա-տրլ օլտատ՝ իսինդ վատրթատրյլե Գատ-հդն վա՛ատնատ նամ՛ի՛լ օլտրմ՛։ 15 – Էյ պիրտատերլեր, քնատնձատ սեգյիէյօրքմ՛-թատտատգ օլտնդատշդ 'ատտոր՛ վէյեվ քի-տատնդգ ադիլե օլտա, պիր քիմսե խատթտը հատքտատ իւգերինե 'իլտավէ էթմէդ։ 16. Իսինդ վա՛ատտոր Աբրահամտեա վե տանդե նեհտիհնե էտոիտտիլեր. չօգտտոր իչձուն պօյ-ւրե կիտտի՛ վե տանդե նեհտլերինե տահմ-

www.360.am

քով, ան՝ճագ ֆէբռա իչիւն ՝ւօյնէ կ՝ա-
պի՝ վ՚է սէնին նէպլինէ՝ ՝ւէյօ. պռա-
ռատի Ֆրիստռատ ռաբ։ 17 – Լաքին տէ-
բիմ քի՝ Տէօրթ ճիւզ օթռուզ սէնի
ռօկռա վէրիլէն շէրի՝ռաթ, ՝ւա՝ռաբ ֆռա-
թալ ելի մէզ իւզրէ, Ապլահ թռատաքին-
ռան Ֆրիստռատռա էվվէլսէն թռատիգ
օլռանմըշ օլսըն ՝ռահաք նէպռա էտէմէզ։
18 – Չիւռա էկէբ միռատ շէրի՝ռաթռան
իսկ, ռարի ըզ ՝վա՝ռատռան ռէչիլ ռաբ.
Հալ պռա քի Ապլահ ռանը Ռըզռահռան
՝վա՝ռ թռտիգիլէ ֆհռան էլլէտի։
19 – Իլլէ իսկ շէրի՝ռաթ նէ՞ իչիւն
ռաբ. Հագգընռատ ՝վա՝ռ օլռանռան նէպռ
զռուհուզ էտին՚ճէլէտռէզ, թէճռվռուզ-
զաթ սէպէպին՚ռէն ՝իլռվէ օլռանռատ՚
մինէրիզ վռարի՝ռաբլէ պէրր մհյռան-
ճիլէրն էլիլլէ ֆէրիֆռ օլռանռատռ։ 20 –
Լաքին մհյռան՚ճը պէրր Ֆռօֆ իչիւն օլ-
մըզ, ֆռագռաթ Ապլահ պէրր ռաբ։ 21 –
Իռան շէրի՝ռաթ Ապլահըն ՝վա՝ռլըզռան
մռախռալի՞ֆ մի ռաբ. Հա՝չռս. վիրռս էկէբ
Հայռաթ վէրմէկէ մռագիէռիր օլռան շէ-
րի՝ռաթ վէրիլմէչ օլռա իռսի, Հագիզռա-
ֆէն ռատլահ շէրի՝ռաթռան օլռաբ իռսի։
22 – Լաքին Յիռռա Ֆրիստռատ օլռան
իռանռակ վա՝ռաբն մհ՚մհնէրէկ վէրհյմէկռի
իչիւն, քիֆռագ ճհռմէկռինի կհռնռհ
ռալֆռհռա գռաֆռատռ։ 23 – Վէ իռանռ
կէլմէկռէն էվվէլ քէչֆ օլռանռճագ
իռանռ իչիւն շէրի՝ռաթռան ռալֆնըռ գռա-
ֆռանռմըշ օլռատգ, մնհֆհռգ գռալռըգ։
24 – Էլ Հռատլ շէրի՝ռաթռան Ֆրիստռատռա
ՆհՒէրֆ՛ իչիւն պիհմի մհ՚էռատիպհմհզ
օլռատռ, քի իռանռատռան թէռէրռէ օլռանռա-
լըմ՚։ 25 – Լաքին իռանռ կէլմէչ օլռգռ-
ատռան ռօկռա ռարիգռ մհ՚էռատիպհնի Ե՛ռէ
ռալֆնըռատռ ռէչիլ իզ։ 26 – Չիռա ցճ-
ռատռա Ֆրիստռատռա օլռան իռանռատռ
վռաըթռաըգռլէ, ճճհմէկէնիզ Ապլահըն էվռա-
ռատ ռօնռզ։ 27 – Չիռա պէրնի ճճհմէկ-
նիզ քի Ֆրիստռատռա վռֆճհզ օլռանռատ-
նըզ, Ֆրիստռատռ կհյմհշռնիզ։ 28 – Նէ
նէՀռատռի, նէ ռտ նռատռնռհ վռռ, նէ
գռա, նէ Հռռըզ վռռ, նէ էրգէկ, նէ
ռտ ռէչի վռռ. չհռնէկռն ճճհմէկնիզ ցճ-
ռատռա Ֆրիստռատռա պէրր ռնիզ։ 29 – Վէ
էկէբ պէգ Ֆրիստռատռըն իռանռնիզ, պռա
էՃէռէն Աբրռահռամըն նէռալի վէ վռ՚ռ
մռաՃեպնռճէ վռրիռալէր պնիզ։

ՊԱՊ 4

1 – Լաքին ռտէրիմ քի՝ վռրիռա ռտռախ
օլռորգճռա հէր էհյհն ռտռհիռհ իսկ ռտէ,
գռուռտան հիչ պէրր ֆէրգի օլմռյորգ,
2 – Փհռէրնէնի Թռ՚ռէն էմռտհյի վռագ-
Թռա ռտէյին, վռռհյռէր վէ քհյհի Հռռտռա-
լռրըն էմրի ռալֆ ընռտռա ռաբ։ 3 – Փհզռա-
յհգ պէգ ռտռախ ռտռախ պռուռռնռրզռմրզ
վռագրէթ, ռտհռնռռնըն էրքհռնռզ ռալֆ ըն-
ռտռա գռուռրգռռա իռսի։ 4 – Լաքին վռագ-
Թռըն Թէմռմհյհէթ հէյնռճճէ, Ապլահ
քհնռռի Օգլընը գռաբրռտռան ռտռզմռռ վէ
շէրի՝ռաթ Թռռհքընռա կհրմհշ օլռռռագ
Իռտռալ էյհէտի։ 5 – Թռա քի ռզռռռհբրզռա
նռ՝իլ օլմռմրզգ իչիւն շէրի՝ռաթ Թռռհ-
քընռռա օլռանռռրգ Հէչռա էտէ։ 6 – Վէ
ռզռռռլռռր օլռրգրընրզռան Ապլահ ռհզռն
գռռռլռգէրինիզ քհնռռի Օգլընըն՝ Ապռզռռ
փհռռէր՝ նհռտռա էռէն Իռռհրընը Իռտռալ
էյհէտի։ 7 – Իռռռի ռրրհրզգ գռռ ռտէ-
յհլ, ռռռճռռգ ռզռռռ ռրն. վէ էկէբ ռ-
զռռ իսկն, Ֆրիստռատռըն վռռրհռռռռհյհլ
ռտռախ Ապլահըն վռրհռհ պնն։ 8 – Լռ-
քին ռ զէմռռն Ապլահը ռհյհվէգ Հքէն՝
զռհքէն Իլռհ օլմռյռռհռռռռա գռռռհգգ է-
ռտէր իռռինիզ։ 9 – Շհյռռի իռռ, ռհզ Ապ-
լահը Թռռտռաքինռռռռ ռհյհնռռհյ Հքէն՝ նռ՝ռռռ
չռլ զռ՚ինքռ վէ Ֆռռգռր երքհռռռռա Թէքռ-
քռռռ գռռռհգգ էհմհքռ իռռհ էյհէրհք, ռռռ-
լէրհք ռէ՝ռռհէրռնինիզ։ 10 – Ռհռնյհրռ վէ
ռռյհռռ վէ ռվռգրհքհռռռ վէ ռէնհկյհրհ ըհռ-
՝ռյհէհ էռէրռնինիզ։ 11 – Ռհկնհն իչիւն
գռօրգռռրըմ քի՝ ռռգրհնրզռռռռ չհքռհյհմ
էմհքռ ռիհռռռռռ կհռռէճհք ռռրի։
12 – Էյ ռհրռռռռէրհյհր, ռհզհք քէճռռ
էռէրհմ՝, ռէՀնհմ կհռհի օլռռնրզռ, զհրռռ
ռէՀն ռռռախ ռհզհնի կհռհի օլռռրմ՝. ռհզ
ռռռռռռ ռհրհ վէճՀյնէ զռռռր էհմհռռնինիզ։
13 – Մ՝ռյհռհմհնհռգ ռռրհ քի՝ իյգ ռռէ-
Ֆ՝ռռ ռհզհ Թէնի զռ՝իճիկհյհնէ ռէչռռրէ-
Թէի Ֆէռէչհրհ էյհյհռռհմ՝։ 14 – Ռհրհ ռռռռ-
խռ Թէնէհմռռռ օլռռն ԹէՃրիռռկհմ Թռռհ-
գհրհ վէ ռռնռռնէ իգրռռռ էհմհքյհկ՝ ռհյհ-
՝ռյգռ ռէկռռհ Ապլահըն ռհրհ մհէհյհկ կհռհի,
Ցճռռռռ Ֆրիստռատ կհռհի գռռգռռհ էհ-
ռռինիզ։ 15 – Իռռռի ռհզհն մհռռռռհգգ-
յհկյհռհզ նէ՞ ռռրհ. զհրռռ ռհզհն իչիւն
չէՀռռռհէհ էռէրհմ՝ քի՝ մհռմքհն օլռռռ
իռռի, կէօզյհրինհզհի չհգռռրհզ պռռնռռ
վէրհրհ իռռինիզ։ 16 – Իռռռի ռհզէ Հռռ-
գհզռռհ՚ռէ ռհզյհէռհկյհմ՝ իչիւն՝ ռռհռշհ-
՝նինիզ մի օլռռրմ՝։ 17 – Ռհզհն զռռյհ-
Թինհզհի չհքհնօրյռռ իռռ ռտէ, Իռռյհ Թ-
չիւն օլմռյորգ, ռռն՚ճագ ռհզ քհՀռռհքհ-
րինհն զռռյհհրհնհի չհքհռնինիզ ռէչիլ՚

Digitized by Google

սիկի թէֆիրիգ էթմէք խոհէլէր։ 18 – Ամմա էյի չէյէ զայրէթլի օլմագ, հաւլէրդ հանըրզատա պուլունաղդամ վազգէի տէյիլ, անճագ հէր վագդի էյի տիր։ 19 – Էյ չօճաղլարդամ, Իբրահատա սիզատ սաբէթլէնմէնճէյէ տէյին, սիզին իչիւն երնէկ ազրը չէքմէքտէ օլաբագ, 20 – Նիհայէթ հանըրզատա պուլունմագ վէ սէմսիմ տէյիշտիրմէք խոհէր իսիմ, զիրա սիզին հագդընըզատա չէսագհէտ իմ։

21 – Էյ չէրի՛սէ թաստիքնատա օլ մադագ խոհէյէնլէր, պաղատա սէյլէյիհիզ, չէրի՛սէ տիկկէմէ՛զ մի սիհիզ։ 22 – Զիրա՝ Աբրահամդըն էքի օղլու վար իտի, սիրի ճարիյէտէն վէ տիկէրի հաբերէտէն՝ տէյիս հաղրէմըզ տիր։ 23 – Լաքին ճարիյէտէն օլան՝ թէն հասէպիյլէ, հաբերէտէն օլան իսէ՝ վա՛ատէ տօղատա։ 24 – Վէ պու չէյլէր բէմզ թաղրիգիյլէ թէֆֆէր օլուճուր, զիրա պաուլնար շօլ էքի ահտ տիր քի, սիրի ֆաւր Սինատան օլուպ՝ օ տաղի գուլդըզ իչիւն ատօղատան Հագար տիր։ 25. Զիրա Հագար 'Արապիստանատա պուլունան թաւր է Սինա օլուպ՝ չիմտիքի ներատադմ միւշահիհ տիր, վէ քէնտի էվլատը իլէ պէրաբեր գուլդըզ էտիյօր։ 26 – Ամմա ճիւմլէմիզին վալիտէյնի օլան հօգաջդըքի Սրուսադէմ հաւրէքէ տիր։ 27 – Զիրա՝ էյ ատօղաւրմայան 'ագիր, սէն չատ օլ, էյ ատըր չէքմէմիշ օլան, եվ քօք սէպէ նէտատ էյլէ. զիրա մէհրուբէնին էվլատը զէվճի օլանըդն էվլատըտան զիյատ օլաճագ ատըր՝ տէյիս հատրըմըզ տրր։

28 – Իմոն պիզ, էյ պէրատէրլէր, Իսահակ կիպի վա՛տ էվլատ իդ։ 29. Լաքին օ զէմանի թէն հասէպիյլէ ատօղան՝ Ռուհ հասէպիյլէ ատղանատա թէ՛ատատի էթտիյի մնսլիս, չիմտի տատի պէղյլէ տիր։ 30 – Լաքին քիմ ատղ նէ՞ պուլուրսըդ։ Ճարիյէ իլէ օղլէնը չէքագ, զիրա Ճարիյէնին օղլու հաբերնին օղլու իլէ պէրաբեր միրատ ալմայաճագ ատըր։ 31 – Վէ՛լ հատրդ, պիրատէրլէր, պիզ Ճարիյէնին տէյիլ, անճագ հաբերէնին էվլատը իզ։

ԳԱՂ 5

Իմոն Փրիատոսդն պիզէ իհսան էթտիյի հաբերիյէտատ ատապի գուտէմ օլաճադդ, վէ թէքբար գուլդըզ պղսունտրդղնատա կիրիֆֆիտոր օլմայդըզդ։ 2 – Իչիմէ պէն Պօղատ սիզէ սէպյլէրիմ՛ քի՝ էկէր խրիսդիան օլադնատը խէնիկ, Փրիատատա սիզէ պիր ֆա՛իտէ էթմէդ։ 3 – Վէ հէր պիր խրիսդիան օլադնան տատմէ՛պէ՛քէն չէքի՛տէը իզատ էմ յէ՛ղ պօղՃնատ օլտըղնատա երնէ՛ չէհատէթ էտէրիմ՛։ 4 – Սիզ քի չէքի՛տէլէ թէպրիր օլադնմագատա պընըզ, Փրիատատան այրըլըպ՝ 'ինայէթտէն սրատ չնիւնիւզ։ 5 – Զիրա պիզ իման վատղտաբյլէ թէպրիր իսիմիտնէ Րատ՛էյ մնսնիմ ատըր ըզ։ 6 – Զինքի Ցիատատ Փրիատատատա նէ խրիսդան, նէ տէ խրիսդանդէյէզ պիր չէյէ հատար, անճագ՝ մնհայպպէմ՛էյ 'ատմի օլադն իման լազ՛ դըր։ 7 – Էյլէ սէյիրտիյօր հատնիդ։ սիզի հագիգատ թէտ'ատի էմ յէ՛ղատէն քի՛մ յէ՛ղ էյլէտի։ 8 – Պուրտ՛ատրէք սիզի տատ՛վէմ էտէն թատրաֆընատան տէ՛յիս տիր։ 9 – Պիր ազ մնյատ պիրիհէն խամնըր մնյատ։ 10 – Ղատրի ֆիքրատ պուլունմամադդ իչիւն հագդընըզատա Րատպատատ ի՛թհմատըմ վար. ամմա սիզի իզ թէտատ վէրէն հէր քիմ իտ, ճէպատրնը չէքճէք տիր։ 11 – Լաքին, էյ պիրատէրլէր, էկէր պէն տատ՛ատ խրիսդան վա՛ղ էտիյօր խատմ, նի՛չիւն հատա թէ՛ատատի կէօրհէյօրսըդ. օ թագտիրատ խատրն թէօքէզի իպհատ օլուճատա։ 12 – Գիա՛չէքի պիզի իճատատ էտէնդէր քհէյիչէն քէսիլէ իտի։

13 – Զիրա, էյ պիրատէրլէր, հաւրէրիյէթէ տատ՛վէմ օլուճադդըզ, անճագ պու հաւրէրիյէ թէնէ ֆհէրատատ իչիւն օլմագդն, լաքին մնհայպպէմ՛էյ պիրդնիզէ պիրդնիզէ խրատմէ՛թ էտդնիզ։ 14. Զինքի պհէ՛թհէնէ չէրի՛տատ պիր քէհատատա իհ՛թիմամ՛ օլուճուր, հաղի Փօնչնը քէնտին կիպի սէվէտդն։ 15 – Վէ լաքին էկէր պիրի պիրդնիզի բարըպ էչէճէք օլատատադը, ատաղնըրդ քի պիրի պհէրդնիզատէն թէկէֆ օլմայատնըզ։ 16 – Ցատագտի տէրիմ՛ քի՛ Րատ՛էյ էհրիսդհէնիզ, վէ թէն չէ՛վէթի իճրատնատա պուլունմայատ ճագտրնըզ։ 17. Զիրա թէն բատհատ գարըչը, բատհ տատխ թէնէ գարչը արգատ էտէր. պուղնչտը տատխ պէքի պէրինէ մնհասիֆ տիր, չէզիչ քի սիղ հէմտն իսհ՛էտիդնիզ, չէ՛յէրի հատատմատզրնըզ։ 18. Ամմա էկէր Րուհ՛էհ տէ՛յէլէմի օլուճուր իսէնիզ, չէրի՛տ թատհ՛ընատ տէ՛յիս տիր։ 19 – Վէ թէնին 'ատմէյէրի տէյիգատը

Digitized by Google

օյա՛ց՝ ոնդէը առաթի գինա վէ ֆօհշ վէ նափօքլիք վէ ֆիւճուբ, 20 – վ՚է ֆաթֆէրէսթիք վէ սիհր վէ 'առասվէթի վէ 'ինկա'լըզ վէ գէդդանճըդ վէ գազագ վէ միւնազա'ա վէ խթիլաֆի վէ ֆըրգաթլար, 21 – վ՚է հասէտա վէ գաթլ վէ սէրթօշլըգլար վէ մանթաբուլըգլար վէ պանըլարըն եմանլի տիր, քի էվվէլտէն սիզէ սէզլէտիխիմ վէճհ խաբեր, չիմանի առաթի սէզլէրիմ՝ քի՝ պէզլէ չէյլերի իշլէյէնլէր մէրեքութ Ալլահնա վարքա օյնայաճագլար տըր։ 22 – Լաքին Ռուհընի մէդվէտի մուհաղաթէ վէ մէսէրրեթի վէ սէլամէթ վէ ֆէ՛էնէի վէ լութֆ վէ խայրխահլըգ վէ արագ վէ հիլմ վէ զաղիթ ը նէֆս տիր. 23 – Գու մնագաւլէ չէյլերէ գարշը չէբի՛առ եօգ տըր։ 24 – վ՚է Ֆրհաուսըն օլան քիմսէլէր Թէնի՝ ոնըն հէվէսլերի վէ չէհվէթլերի խլե առալ էթտիլէր։ 25 – Էկեր Ռուհլէ եաշար իսէք, Ռուհլէ առաթի եհւբիւյէլիմ։ 26 – Ֆէրի պէրհիմիզի Թահրիք էտիպ՝ պէրի պէրհմիզէ հատաա էտէրէք, պաթըլ խֆֆխֆաա մա՛խ օլմայալըմ։

ՊԱՊ 6

Էյ պէյսաաէրլէր, էկէր պէր առաթմ գաֆիլէն պէր խաթաատա Թաւթաւլուբ խտ, սիզ, քի բուհանի սինիզ, պէզլէ քիմսէյի հիլմ բուհըյլէ խալհ էտինիզ, վէ պանըհնէլ պէբռապէր քէնտինի առագըն, սէն առաթի իզվա օյանմայսաըն։ 2 – Պէբի պէրհինիզին ազրբլըգլարընը Թաւզյրնըզ, վէ պէզլէճէ Ֆրհաուսրնը չէրի՛առընը էհմամ էյլէյհինիզ։ 3 – Զիբա էկէբ պէր քիմսէ պէր շէյ ուէյհ քէն, քէնտինի պէր շէյ զանն էտէբտ, քէնտինի ալատաբը։ 4. Ալմնա հեր քէս քէնտի՝առմէլինի մէսվագէհէ էթտին, վէ օ պէմնան զայբիսհյլէ տէյհէլ, հալընըզ քէնտիսհյլէ խֆֆխֆաբը օյաճագ։ 5 – Զիբա հեր քէս քէնտի հէս-քէնհէս Թաշբյյաճագ տըր։

6 – Գէլամնատ Թա՛լիմ՝ օյանտի քիմսէ մա՛ալիմինի հեր կէօհէ ֆի՛մէյսէն հիտաէտտըր էյլէսին։ 7 – Ալատանմայընըզ, Ալլահ խաֆիհզտա օյանմազ. պիբա տատեմ՝ հեր ֆէ էքէբտէ, հէման ատը պիչէճէբ տիր։ 8 – Զիւնքի քէնտի Թէնի իշլիւն էքէն՝ Թէնտէն հէլտը պիչէճէբ. վէ Ռահ իշլիւն էքէն՝ Ռահտան էպէտի հայտաթ պիչէճէբ տիր։ 9 – Լաքին խայր իշլէմէքտէն օսանմայալըմ. գիբա կէվշէմէտիխիմիզ Թագտըրտաբ, մէվմիմնտե պիչէճէխիզ։ 10. Հալ պէզլէ էքէն, վագթըմըզ օյաբզճա, հեր քէսէ՝ խաւաաա հէվ ի իման օյանկատա էյիլէք էտէլիմ։

11 – Պագընըզ՝ քէնտի էլիմիէ սիզէ նա՛տալ ետագլար ետագտրմ։ 12 – Թէնի հատաէկլէ կիւզել կէօբնամէք իսթէյհնէբ սիզի խրհան օլուամազա խագտամ էտէրլէբ. գաւ առաթի ան՚ճագ Ֆրհաուսրն խայբ սէպէպինտէն Թէ՚առաթ կէօբամէտերի իշլիւն տիր։ 13 – Զիբա խրհան օլուանկատ քէնտիլէբ պէրէ չէբի՛առբ հրճգ էթմէյհիզ՝ ան՚ճագ սիզին Թէնինկլէ խֆֆխֆաբ էթմէբէրի իշլիւն, սիզին խրհան օլաամանէբզը խաթէյօրլար։ 14 – Լաքին հա՛շա քի պէն Ռագպըմզ Ֆրհաուսրն խաչբնատան զագըրի պիբ շէյլէ խֆֆխֆաբ էտէյհմ. ատըն վագթաբտըյլէ սիւնեաա պաանա, պէն առաթի տիւնեայա առալ գօլաանտըմ։ 15 – Զիբա Ֆրհաուսատա նէ խրհան, նէ տէ խրհան ատըպրգ պիբ շէյլէ եատբար, ան՚ճագ եէնի մանգլուգ օլմագ լագը՛ գըր։ 16 – Վ՚է պատգանան իւզրէ եհւբիւյէնլէրին քէտֆֆէտ խւզերինէ վէ Ալլահ՚ըն Խաթայէլէ իւզերինէ ակլամէբ վէ մէրհամէբ օլատա։ 17 – Գանաատան պէյլէ քիմսէ պանա զահմէբ վէրմէյհ, գիբա պէն ճէհէտհմտե Ռագպ Ֆհատաըն պէրգէլէրինի Թաշբյյօրըմ։ 18. Էյ պէյսաաէրլէր, Ռագպըմզմզ Ֆրհաուսրն ՚ինայէրէբ սիզին բուհընըզ իւլե օյատանա Ամին։

Digitized by Google

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԵՓԵՍՈՍԼԸԼԱՐԱ ԲՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՓ 1

Ա՛ղաչէն իրաւէթիլէ Յիսուս Քրիստոսուն բէտուլը Պօղոս, Եփեսոսաց պատըանան մուգատաէլերուն, վէ Յիսուս Քրիստոսուս պատըանան մի՛միլերուն. 2 – Փէտէրիմիզ Ա՛ղաչ վէ Տէզպ Յիսուս Քրիստոս Թագաւորիմիզուն սիզէ ՚ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն։

3 – Մպարաքէք օլսուն Տէզպիզմըզ Յիսուս Քրիստոսուն Փէտէրն Ա՛ղաչ, քի պիզի սէմավիլէրտէ Քրիստոս վասըթասըլէ հէփ բուհունի պէրէքէթլէրէ նա՛իլ էյլէսի. 4 – Նէթէքիմ՝ քէնտի հա՛զուրընտա մուհաղպէմէ մուգատասէ վէ լէքէսիզ օլմամըզ իչին, սոխունանըն գուբուլմասընտան էվվէլ պիզի ատաէ ինէթմէզ էյլէսի. 5-վ՚է Ա՛էվկիւլսուհունէ պիզի մնգհար էյլէսիյի ճէլիլ ՚ինայէթինին մէտհի իչին, 6 – Փէնտի իրաւէթինին բիլգաչնա կէօրէ, քէնտինէ Յիսուս Քրիստոս վասթասըլէ պիզի օղուլըղտա թագաւիր էյլէսի։ 7 – Անոէ տոսախ պիզ գանընըն վասթասըլէ Փիւհիյէյէ, 8 – Նա՛ին պիզէ հէր պիր հիքմէթ վէ փէհմիլէ պօլ պօլ վէրտիյի ՚ինայէթինին ղանիլիյինէ կէօրէ, կիւնահ՚ընըզըն ՚ատֆալնա մնգիք իզ։ 9 – Վ՚է էզէլտէն պէրու քէնտինէնէ թաամմի էյլէսիյի հիւսն ի բիլգաչնա կէօրէ քէնտի իրաւէթինին տըրըղընը, 10 – Նա՛ին վաղթի լըզբն թէմամիյէթի խոսուբէնտէ հէր շէյի, կէրէք սէմավաթտա կէրէք երկրիւնտէ պուլունան շէյլէրի Քրիստոստա պիրլէշտիրէ ճէլինի պիզէ պիլտիրտի։ 11 – Անըն վասրթասըլէ հէր շէյի քէնտի իրաւէթինին թէօսիլիրինէ կէօրէ իճրա էտէնին մուբաամընը մուճէպինճէ թագաւիր օլուն մնգիզէ վէրաւէթէ նա՛իլ օլսըգ։ 12 – Թա քի պիզ Քրիստոսա էվվէլ իամիա էտէնլէր անըն ճէլելինին մէտհի իչին օլսըլմ՛։ 13 – Վ՚է անոս, պիզ տոսախ հագիգաթըն քէլամը օլան խէլասընը-

զըն էդէշասէթինէ իշիտիդ է–գ՚ երէրինէ, վէ անոս իաման էթմէքլէ վա՛ա օլուհանն Իւհ իւլ Գուտսէլէ մի՛սլէնտիրմիզ։ 14 – Գու տոսախ մի՛լգիսմիզնիւն ֆիհիյ՚է օլուհմասընտաէք, անըն ճէլելինին մէտհի իչին վէրասէթ իմիզին փէշի տիր։

15 – Գու է՚ճլսէն, պէն տոսախ Տէզպ Յիսուս օլսըն իմանընըզը վէ ճի՛մլէ մուգատասէլէրէ օլսըն մուհապէլէթինէ իչիմէքլէ, 16-Սիզին իչիւն չի՛քր էթմէքտէն փէրագէթ էթմէկէրէք, սիզի տու՚ասրթմամա զիքր էտերիմ՛. 17 – Թա քի Տէզպիմիզ Յիսուս Քրիստոսուն Ա՛ղաչը, ճէլելին փէտէրն, անը պիլմէք խուսուսընտա սիզէ հիքմէթ վէ վահի բուհունը իհսան պուհյուրմասըլէ, 18 – Գալպինէզին կէօզլէրի թէնվիր օլսուն, չէգլէ քի անըն տու՚վէթինին իւմիտի նէ՛, վէ մուգատասէլէրտէ անըն միրասընըն ճէլելինին գաներիչի նէ՛, 19 – Վ՚է անըն գուտրէթինին գուվվէթի իճրասընա կէօրէ, պիզ մի՛նիզէր հագգընտա գուտրէթինին ֆէվգ էլ՚ատէ օլան ՚ազամէթի նէ՛ օլտրըղընը պիլէսինիզ։ 20 – Գունաա տոսախ Քրիստոստա, անը էօլիւլէբտէն իհյաա էթմէքլէ, իճրաա էտուպ, 21 – Անը հէր րիյասէթի վէ հիքմէքիւմէթ վէ գուտրէթ վէ սուլթանաթըն վէ հուլլընըզ պու տունիահտաա ատիյէլ, ան՚ճագ ատրէթտէ տոսախ հաստա օլուհան հէր իսմին մնգիճէվգինտէ ատմավիչյատտա քէնտի տաղրնտաա օ-թուրմասընտաա։ 22 – Վ՚է հէր շէյի անըն այագլարը տալընտա մի՛լէթ՛ գրլատագ, անը հէր խուսուստաա քիլիսէյէ բէ՛իա նտաղ էյլէսի։ 23 – Գու տոսախ անըն ճէսէտի օլուզ՚ ճի՛մլէյէ հէր շէյտէ իգմամ՛ էտէնին քէմալի տիր։

ՊԱՓ 2

Վ՚է սիզի՛ խաթա վէ կիւնահլարտաա էօլմիւշ իգէն Աստ֊ծուն։ 2 –

Digitized by Google

Անլերառ սիզ պիր վէմանի պուս տուն-
էանըն կիսիչինէ կէօրէ հազվա հիս-քիս-
մէթինին բէ՛խոնէ, եաՙնի իմա՛ան-
սըղուզ օղուլլարընուս չիմսի՛ամիլ օլսուն
լուս կէօրէ հազվէքէթի էօեր խոնիղ։
3 – Պունլարընն ասասընուս պիսիմ
ճիւմլէմիզ տուախ պիր վէմանի թէնի-
միսին չէհվէթլէրինուե եիւրիւյիւս՛
թէն վէ էքքարընն միւթասալարընը իճ-
րաս էտերէք, ասա՛իրէր կիսի հոգի-
՛ամլէ էհլ ի դուզուպ խոիք։ 4 – Լաքին
Ալլահ մէրհամէթուե զանի օլմազլէ,
պիսէ կէօսթէրտիյի քէնուի ՛ասղիմ
մուհազաղէթինուե նազիր, 5 – Պիզ
խամ ասլարաս էօլիս պուլունտուղմըզ
հազաէ, պիզի Քրիստոս իլէ պէրապէր
ատիրիլմուի։ (՛Ինայէթլէ խէլասս պուլ-
մուշ ատնըզ։) 6 – Վէ պէզ անգն իլէ
պէրապէր իհնաս էտիպ՝ ակամզիյաթ-
սուս Յիսուս Քրիստոս իլէ օթաղիտուս։
7 – Թա՛ քի Յիսուս Քրիստոսուս պիզէ
էդուզ էյլէ՛էյէ լութֆիլէ քէնուի ՛ինա-
յէթինին փազիլէթի գանիկիյինի կէ-
լէճէք ՛ասղլասընս իզհար էտե։ 8 –
Չիրաս իմանի վասրէթս օլարագ ՛ինա-
յէթլէ խէլասս պուլունղուզ։ պուս ասսիի
սիպաէնի օլմայընչ՝ Ալլահընն ՛ասի-
կիսէ տուր։ 9 – ՛Ամալլէրտէն տէյիլ տուր, քի
քիմսէ իֆթիխարս էթմէյէ։ 10 – Չիրաս
պիզ անլէրառ եիւրիւմէմիզ իւղրէ՛
Ալլահընն մուգադասէմս հազրըլտըղը
էյի ՛ամէլլէր իչինս Յիսուս Քրիստոս-
սուս խալղ օլաղագ, անգն ՛ա-
մէյլի իզ։

11 – Իմանի խաթրընդուզ կէթիրինիզ
քի, սիզ պիր վազգրի թէնճէ թա՛իֆէ-
լէր օլուս՛ վէ թէնճէ էլ իլէ իճրաս է-
տիյիղ ատ խիմանլը ՛ատաս օլուհան
իւ ատաֆհասան խիմանուզ ՛ատաս օլու-
հուս խոնիղ։ 12 – Ո ղէմանն Քրիստոս-
ուզդ օլուս՛ Խոտյէլ միլլէթինէ էճհէ-
պի, վէ ա՛ատըն ՛տհլատրընուհան դուրիզ
պուլունտուղ, պիր իւմիտէ մինէիք օլ-
մայըղ՝ տուհաստաս Ալլահընդ խոնիղ։
13 – Նէմուն իսէ Յիսուս Քրիստոսուս՛
սիղ քի պիր վազգրի ուզուգ խոնիղ,
Քրիստոսընդ գանըդլէ էագրն օլարընդ։
14 – Չիրաս պիզիմի ակլասէթ իւմի-
ուղ, չիհնքի ո իքիհնէի պիրլէշիրիղ,
15 – Քէհնուի թէհղլէ օրմա՛ա տիվարը,
եաՙնի ՛ատասվէթի եզգմնղլէ, նիզամ-
գալէ էմրլէրին չէրի՛ա՛իրընը նէսա
էյլէսուի. Իմա քի ակլասէթ հոստալէ
հկէթքէրէք, իքիհնէի քէհնուհան պիր
ակէնի ինասի խալգ էտե, 16 – Վէ քէհ-
սի խասդլէ ՛ատասվէթի հէլազք էթմիշ
օլարագ, անգն վասրէթսագլէ իքիհնէի
պիր ճէհէտուե Ալլահ իլէ պարըշարա-
17 – Վէ հէլիպ՝ սիզ ա-գղագ օլանլարաս
հէմ ատ եազգն օլանլարաս ակլասէթի
թ էզղիր էյլէսուի։ 18 – Չիրաս իքիհնէին
պիր Լուհնաս փէհգրէ եազգլաշմազ
անգն վասրէթ սագլէ տիր։ 19 – Պուհնաս
պիհնաս՛ էն պուհնասան պէօյլէ դարթագ վէ
միւսաֆիր օլմայլագ՝ ան՛ճաղ մուգասա-
տակլէրին միլլէթ ատազլարը վէ Ալլահընն
էհլ ի պէյթինտէն սինիղ։ 20. Սիզ բէ-
սուլլէրին վէ փէյղամպէրլէրին թէմէլի
իւղէրինէ պինաս օլուհանընդ. պուհնաս
սաս քէօչ թասը պէզղագի Յիսուս
Քրիստոս տուր, 21 – Որ պիրթիւն պինաս
ահնատ թէրքիպ օլունմայագլէ, Լատպագաս
մուգադասէտս պիր հէյքէլ օլմազ իւղրէ
պէօյհուհէքտէ տիր։ 22. Վէ ահնատ սիզ
ատախի Լուհնլէ Ալլահընն մէհքէնի օլմազ
իւղրէ, պէրապէր պինաս օլուհուհյօթը-
նըզ։

ՊԱՊ 3

Պու սէպէպտէն պէն Պօղոս սիզ
թա՛իֆէլէր իչինս Յիսուս Քրիստոսընն
մնհպատաս օլարագ, 2 – Ալլահընն պա-
հնա սիզին իչինս հէվազէ օլանմընչ օլան
՛նինայէթինէն խատրսինի, 3 – Եաՙնի
պահնաս պաս սրբրբը իհնայէթ պիլտրբ-
լինի՛ն շիւպհէսիղ իչինէթմիշընիղ, նի-
թէրիմ էվվէլս մուխթասարճա եազգ-
տըմ։ 4 – Անը օգուհյուտ՝ Քրիստոսընն
սրբրբը խոստուքնուս պէնիմ վազգա-
ֆըմըզ ան՛նչ պիլթրբնիղ։ 5 – Պաս
ուբբ տուախ, եաՙնի թա՛իֆէլէրինն պէ-
շաշէթի վասրէթսագլէ Քրիստոսաս
միրաս չէրինի վէ հէմճէհաս վէ վա՛-
տրնաս հիսահ տուսը օլմայլագը, 6 – Շիմտի
ատնն մուգադասէտս բհատակլէրինէ վէ
փէյղամպէրլէրինէ Լուհնլէ քէշֆ օլազ-
սրղը միսհլիս՝ սա՛իր ՛ատրլագաս պէնի
ատհէմ պիլտիրիլմէտիր։ 7 – Պէն տուախի
Ալլահընն գուտրէթինին ֆի՛լիլ իւղրէ,
պահնաս վէրիլէն ՛նինայէթ մէվհիպէտի
մուհճէհինճէ օլ պիւտրթիւն խրամճի-
ճինի օլագլ։ 8 – Պէն ճիւմլէ մուգադա-
տակլէրին էն էահնտսը պուլունտրղմ
հազրտ, պաս ՛նինայէթ, եաՙնի թա՛իֆէ-
լէր ատրասընաս Քրիստոսընդ ՛ադլ էբ-
մէյհն գահնիլիյինի թէզղիր էտեխ, 9 –
Հէր շէյի խալգ էտեն Ալլահտաս, էզել-
տէն հիզլէհնդիղ օլահն սրբրբն նիզամդը

Digitized by Google

Եւ օլորդը Հաագդնոսա՝ ճիւմլէյի թէնեվիք էյմէլիք պաշա իհսան օլուհսուս. 10 – Շեզլէ քի Ալլահդն միմէնէվվի՛ հիքմէթի չիմոի քիլիսէնին վասրմաս-ըլէ սէմսիվխամոս օլսոն րհյասէթ-ըէր վէ հիւքիմէթլէրէ, 11 – Բապ-ըմդը Յիհուա Քրիստոսոս էմոխյէ թադիր ի էգլէլի մուճեպհնճէ պիլ-միրիլէ։ 12 – Պիզիմ սասի անդն վասրէսաբլէ քէնոհոհնէ իմնո էսէրէք իմհամսոս իւզրէ ճէսաբէթ վէ թէգաբ-բուպդմդը վսոր տոբ։

13 – Պու էճլսէն րէճաս էսէրիմ, քի սիզ 'իզզէթի մուճիպ օլաբադ պէ-նիմ սիզին իչդն չէքոհյիմ՝ մուզայա-գսոբ սեպէպհնոէն փիւթուբ կէնի իր-մէչէնիզ։ 14 – Պու սէպէպսէն, փէ-րիմ, Բասպդմդը Յիհուա Քրիստոսդն Փէսէրհնին, էոդ սէմսիվխամոս վէ եէր երիւզհնոէ պուլունան հէր պիր գասիկէնին անդն իսոյհյէ թէճմիչէ օ-լուհսոդը 15 – Փէրուբէրին հուգուբըն-սոս սոիզ չէօբէրէք Նյոզ էսէրիմ քի, 16 – Բէնոհ ճէլսյհնին զանիւիչհնէ կէօրէ քէնոհ Րուհու վասրթասբյէ պաթըրնի սասէմոհէ գաւվէվհրէ սասպհճ օլմոդը, 17 – Վէ իմոն վասրթասբյէ Քրիստոսդն գալզկէրհնիզսոէ սաքհն օլ-մոսաբը իհսան էսէ։ 18 – Հէմ սոսիհ սիզ մուհսապպէհճոէ քէօբէնմիշ վէ թէմէլլէնմիշ օլսոդաց, Ալլահդն ճիւմ-լէ քէմնիհյէ մէզմու օլմոնդը ի-չհնէն, ճիւմլէ մուգասոսէկլէր իւէ պէ-բասպէր, էնլհյէ վէ ուզաճդզդ վէ սէ-բհնիւհք վէ եիւքսէբլհք նէ օլորդդնը ֆէհմ էյմէմէյէ, 19 – Եաֆի Քրիստոս-դն 'ագլսոն իւաֆհնէն օլոն մոնհզսոպ-պէհնէն ակլսոմսոդս մուգէհսոբ օլսո-սդնըզդ։ 20 – Վէ պիզսոէ 'ասմի օլսոն գուսուրհնէ կէօբէ հէր խոսուսոսոս սոի-լէսոհյհմիզ եա սոիչհնոհուհյհմիզդ-էն գյհյէմ զհյասէ իճրա կէմհէյէ գսոսոր օլսոնս։ 21 – Յիհուա Քրիստոսոս վասրթասբյէ քիլհսոէ ճիւմլէ սոէնը-չէրսոէ եակսո իւզ ասադասո Համմո օլ-սոնս։ Ամին։

ՊԱՊ 4

Իմոի պէն, Բապդ իչհնէն մոհզաբս օլսոն, սիզէ բէճաս էսէրիմ, քի սոս'վէթ օլուհսոգրնզդ սոս'վէթէ լոյզգ օլորդը վէճմ իւզրէ, 2 – Բէմնոլ ը թէվաղոս՛ վէ Հիյմ վէ սասդրէ հէրհնէ-իչհյհ-պիրհնիզէ մուհզապպէհճէ թէհամմիւլ էսէսոհնիզ. 3 – Վէ սէլամէթին պէն-սոիչհյէ Րուհդն մուճիպ օլորդը էհթէ-հսոդը հրճդզ էթմէիչէ ճէհհա էսէսոհնիզդ։ 4 – Տո՛վէթհնիզսոն հէմոն պիր իւաֆ-սոհնէ սոս'վէթի օլուհսոգրնզդ միսիլհյհս, ճէսէսո պիր, վէ բուհ պիր, 5 – Լապդ պիր, իմոն պիր, վաֆթիզ սասի պիր սոիր. 6 – Ձիւմլէնէն իւզէրհնսոէ վէ ճիւմլէսի իլէ վէ ճիւմլէնհզսոէ օլսո-բադ, ճիւմլէնէն Ալլահդն վէ Փէսէրի պիր սոիր։ 7 – Ամմո հէր պիրհնիզէ Քրիստոսդն 'ասթհյէսոհնէն էօյհւսոհնէ կէօբէ 'իհայէթ իհսան օլուհսոսս։ 8 – Պուհնսո պիհո'էն՝ նիւքսհյէ չըգբդ՝ է-սարէսթի էսոր էթոի, վէ սոսհմլէրէ 'ասթհյէրէ վէրոի՛ սոէյհս պուլյոբբդ։ 9 – Իմոի պու չըգմադ նէ՞ սոէմէ սոիր. Մկէբ քի էվվէլհս եէրհն աչադրքի մաս-հալլերհնէ էնմիշ օլաւ։ 10 – Օլ էնէն, վէ հէր չէյի մէմլու գբլյմագ իւզրէ ճիւմլէ սէմսիվխամոսն էօգաբդ չըգ-սոմսոն պիր սոիր։ 11 – Քէնոհսոի մուճաասոսէլհրհն իքմոլը մնագաճիյլէ խըսոմէթհն իֆսաբ վէ Քրիստոսդն ճէ-սէսոի մո'մուճրիյէթի իչհնէ, 12 – Պո'-զըսըը ըէսոլ, պու'զըսըը փէյգամ-պէր, պու'զըսըը միսէչհշէր, պու'զըսըը սասի չօպան վէ մոճ'սլլիմ օլմագ իւզրէ թաճ'հնէ էյլէսոի. 13 – Թա քի ճէսաբէմիզ խմոն վէ Իպն Ուլլահդը պիլմէք իթթիհսաոբդնա, քէսոմիլ սո-սէմ օլմագ իւզրէ Քրիստոսդն քէճմո-լհնհն գասմէթի էօյհւսոհսէ վասրլ օ-լսոլսոմ. 14 – Շեզլէ քի պուհնսոդն պէդյ-լէ սոսէմլէրհն հիւէյհրհ վէ ֆէնոհսոէ իզլսալ էսոիճ սոէսոհսէյհրհյլէ թա'լհմհն հէր պիր բրէգհսոբդնսոդն չսոյհճոհսո վէ էօֆէ պէբի սոիբհսոքյհնհն չօճոէգ-լսոր օլմոյբդ, 15 – Ան՛ճագ մուհզապ-պէհնէ հագիգսոթ-սո իթսաի՛ օլսորագ հէր վէճհլէ ոհնսոէ նէմո պուլյոբմ. 16 – Եաֆի պաչդ օլոն Քրիստոսսոս քի ոհնսոէ պիրէթհն վիճհսո հէր եաբ-սոբմ էսոէն իրթիհսաոթ վասրթասբյէ թէրբիպ ու թէչհլ օլուհսոադց, հէր գբամմհն 'ասմէլհնհն մնգասորհնսո կէօ-բէ, ճէսէսո մուհզապպէհճէ մո'մուճրի-յէթ պուլյոսոս իչհնէ։

17 – Իմոի պուհնսո սոէյհգ Բապդսոս չէհզասոէթհճէ ճասկմ էսէրիմ՛ քի սիզ սարէբգ սս'իր իթս'իֆհյէր քէնոհ ֆէքբլէրհնհն պաթըլյբդնսոս եիւբհս-սոէ-քյէրհ կէպի եիւբհսոմէչէնիզ. 18. Չիւնքի գաալզկէրհնհն գաթըլյբդյլ-

Digitized by Google

ասեքսանդրիոսեն պուլուսեան ճեհսալէթ ասպէզիկնասէն, զուլմէթ առնէրին զինուղերինի գաթիլմըշ օլարագ, Ալլահըն հայտարնասան զարիպ պուլունմըշ օլարար։ 19 – Վէ հեր հիսար զա՛խ եասերէք, Թաման՝ իլէ հեր կէօնէ հասփարլըխ իշլէմէք իզրե, քէնտիլերինի ֆագ ու ֆիւճարբ թէելիմ էմռելեր։ 20 – Սկզ իսէ Քրիստոսը պէզլէ էյրքենմէտիդիզ. 21 – Մասամ քի հաղիգաթ ցնուսասան պուլունացրը վէճճէլ՝ իչնէսով ասնըն Թաման՝ֆենասան Թա՛լիմ օլասնարընըզ։ 22 – Էվվէլքի հաբէրէթինիզ կէօրէ իսլալ էասնէ չէՀվէթլերինձէ ֆէնասա պուլան էագի ասասմէ թէզը էեսիզ, 23 – Ագլընըզդն բասՀըլէ ԼԷՆՆիլԷՆԵրէՀ, 24 – Մալահասա վէ հաղիգաթա 'ա՛իտ գուսահրէթսէ, Ալլահըն էչօրՆինէ կէօրէ խալգ օլունան ԼԷՆի ատմի կԷՀրէթ։ 25 – Գու էճլէտԷն հասլանը թէզը էեսիզ՝ սիզ հեր պէրինիզ գօնՀրը իլէ հաղագ օլանը սեգլէՀինիզ. չնէգի պէրի պէրմիգին ա՛զասը իզ։ 26 – Ղազասպա կէլմէՀինիզսէ կիւնահ իշլէմէՀինիզ. զազասպըզը իզերինէ կիւնէզ պասմասըն։ 27 – ԵԷՀՀանա ասանի մահամ վէրմէՀինիզ. 28 – Սբրգաթ էասէն՝ սրթբգ սբրգաթ էմմէգին. գէլ՝ազա միհՀամաճ օլանը հիսսէսսար էմմէՀէ մուգթաէրը օլմագ իզրէ էլէրիհՀէ էյի իչ իչլէՀլերէգ եմէգ չէքմին։ 29 – Ազղընըզսան պէր ֆէնա սէօզ սասլա չրգմասըն, ֆագաթ իշլասէնլերէ նի՛մէմ վէրմէգ իզրէ, մուգթագէ օլան մա՛մէրիհՀէմ իչնէ խասլըլրագ նէ իսե՝ ասը սեօչլեհինէ։ 30 – Վէ Ալլասնըն Քասէ իւ Գոսպասընը մահգասն էմմէՀինիզ. քի անընըզ սիզ ֆիսհԷհ կիւնէհ իչնէ միհՀրլէնասինիզ։ 31 – Հէր ասճրըգ վէ խրշմ ու զազագ վէ պագրըրըշ վէ քիֆքիր հէր քէօմիւնիւք իլէ պէբագէր սիգասէն ասէֆ՝ օլունասան։ 32 – Վէ պէրի պէրինիզէ Հալիմ վէ շէֆիգ օլուա՝ Ալլահ ասախի Քրիստոս վասրհասագլէ սեսի՝ ա՛ֆվ էյլէսհէի կիսի եէքաիհկէրինիսի՝ ա՛ֆվ էասինիզ։

ՊԱՊ 5

Իմոհ սէվկիւրիս էվլասա կիսի, Ալլասա մահգեմէտսի օլունըզ. 2 – Վէ մահասագպէՀէլէ նիհրիհյինհէզ, նիթէքիմ Քրիստոս ասախի պէզի սէվիհ՝ քէնահնի պէզիմ՝ իչնէ խօշ գա՛իհա օլմագ իւզրէ Ալլահա Թագասիմ վէ գէզմէհէ թէելիմ էյլէսի։ 3 – Լագքին մուգասասէսլէրէ վասճիպ օլասըզը Քրիստ զինա վէ հեր կէօնա հասփարլըխ եասօսա Թաման՝քասբուլըզը իսմի պիլէ ասրանըզասա ահէդյմասըն. 4 – Վէ պաս հասէգսա չէյլէր, հանի՛ 'ասրասըզդէ վէ սէՀհահէՀքէլսմէզ եասօսա հէդյ պուլունմայըզդ' ան՛ճագ պիՀՀէթերՀճ չիւքր 'ասյ օլունաըն։ 5 – Մա՛լիմհնէսիզ սիր քի հիչ պիր զինագեասը, եասօսա հասփագ, եասօսա Թաման՝քասբուլն (քի պաս փուՀփէրէսի սիր) Քրիստոսըն վէ Ալլահըն մէդէքհՀնէսէ միհասը եօգ սբր։ 6 – ՊիհՀասսէ սէօզլէրըէ սեպէ պիր քիմսէ ալասահմասըն. զիրա պաս չէյլէր սէպէպինասէ ԵՀյ է՛իսան իւզերինէ Ալլահըն զազասը գէլիր։ 7 – Իմոհ ան՛ելերին չէրհքէլերի օլմայըն՛ըզ։ 8 – Ջիքրա պիր զէման զուլմէՀ խոնիգ. չնէմոհ իսե Լասպասա հնէր օլասրագ եՀյ է հնէր կիպի եէսբիհյինհէզ. 9 – Ջիքրա հնէրըն մէՀվէսի՝ հեր էյնէՀք վէ սալահ՝ վէ հագիգաթասան՝ իպասրէթ սիր։ 10. Լասպագա մահգասլ օլան նէ իսեՀյինի թէճրիպէ էսինիդ։ 11-Ջուլմէթին սէմէրսիդ՝ ամ՛ելերինէ միհչրերիհ օլմասյըզ՝ պիթթերՀճ Թա՛պիր էսինիդ։ 12. Ջիքրա ան՛ելեր Թագասիմասան կիպլի իշլէնինէն չէնյերի սեգլէՀինէ պիլէ 'ասյ սբր։ 13 – Ամմա Թա՛պիր օլասնան հեր չէյ հնէր վասրհագասյլէ զահիր օլագ. զիրա իսՀար օլասնան հեր չէյ հնէր սբր։ 14 – Պնանա պիհնա'էն՝ էյ ասյգասհասա օլան, ույան, վէ էօլհյէրհասէն գէյյամ էյլէ, վէ Քրիստոս ասանա զիյա վէրՀճէգ սիր՝ ատյիհ պուլյուրըր։

15 – Իմոհ 'ագբյսբզյար կիպի ատյիդ, ան՛ճագ 'ագբյյրյար կիպի սիգասէհ իւզրէ հարէքէթ էհմէյէ պագընըզ. 16 – Վէ վասգնը ասրնըն այնրզ. զիրա պաս կիսնէր ֆէնա սբր։ 17 – Գու էճլէտԷն ֆէՀմինիզ օլմայըզ՝ ան՛ճագ Լասպագըն իրասաէրհ նէ օլսրզրնըզ ֆէՀմ էսինիդ։ 18 – Վէ ֆիւճարա պաս՝ իս օլան չէրասյլէ սեբհօշ օլմայընըզ, ան՛ճագ Լուսյնէ սէմյու օլասնըզ. 19 – Պիրի պիրինիդ իլէ սէզմագ վէ իլասհ վէ բասհանի թէսպիՀՀերինէ Թէքէլլիմ վէ գասյլէրինիդսէ Լասպагա Թէքէնհնէմ վէ թէզմիր էաերէք. 20 – Տա՛իմա՛ հէր չէյ իչնէ Փեաեր Ալլահա

Բապպելմէզ Ցիսուս ՝ Քրիստոսէն խոմհլէ չիւքը էսինիզ։

21 – Պերի պիրինիզէ *Ալլահ գօրգուսլէ միւթի՝ օլուներզ։ 22 – Էյ զէվճէլեր, քէնտի զէվճէլերինիզէ Բապզա Գ–ի՝ օլ–ը կիսի միւթի՝ օլուներզ։ 23 – Ձիրա զէվճ զէվճէնին պաշը տըր, նիհէքիմ Քրիստոս քիլիսէնին պաշը վէ վիւճուտըն խէյսաքեատը տըր։ 24. Իմտի քիլիսէ Քրիստոսա միւթի՝ օլտըզը միսիլիւ, զէվճէլեր տաին Տէր Հիսուսէ քէնտի զէվճէլերինէ Գ–ի՝ օլուներ։ 25 – Էյ զէվճէլեր, քէնտի զէվճէլերինիզի սեվինիզ, նիհէքիմ Քրիստոս տաին քիլիսէյի սեվտի. վէ ինձն Հօլինտա քէնտինի թէսլիմ էյլէտի, 26. Թա քի տու իլէ եր յգտմանգատա քէլմէյէ ինձ թաթէհիր էյլէյիպ թագտիս էտէ. 27 – Վէ լէքէ հա պիւրիւհիւք վէ պա միսիլիւ չէյտէն 'տըրի օլտըգ, մունգատատա վէ լէքէսիզ օլմագի իւզրէ, քիլիսէյի քէնտինէ 'իզգէթլի իհսըր էտէ։ 28 – Քէզտյիզ զէվճէլեր զէվճէլերինի քէնտի վիւճուտլերի կիպի սեվմէյէ պօրճլու տըրլար. քէնտի զէվճէսինի սեվէն՝ քէնտի քէնտինի սեվմէյ օլու։ 29 – Ձիրա պիր քիմսէ հիչ պիր վագթի քէնտի վիւճուտունէ պատղ էճմէտի, ան՚ճագ Քրիստոս քիլիսէյի էՏՀԵՐԶԸ միսիլիւ՝ անը պէսլեր վէ գէյլըրը։ 30. Ձիրա պիզ անդն թէնինտէն վէ քէմիրլերինտէն օլարագ, վիւճուտունիզն ա՚զալը իգ։ 31 – Պու ալէպէպտէն ատմ փէտերինի վէ վալիտեսինի թերը էտիպ՝ զէվճէսինէ միւլասըգ օլարագ, իքինճ նէքվիւճուտա օլմագ տըր։ 32 – Պու տըրը պէզիրէք տիր, լսաքէն պէն Քրիստոս մէ քիլիսէ հագգընտա ասէյլէյօրըմ։ 33. Իմտի սիզտէն Հէր պիրի քէնտի զէվճէսինի հէմսին քէնտին նէքսի կիպի սեվսին, զէվճէ իսկ քէնտի զէվճինէ հիւրմէթ էճսին։

ՊԱՑ 6

Էյ էվլատ, քէնտի վալիտէյհինիզէ Բապպտատա միւթի՝ օլուներզ, զերա պու հագգ տըր։ 2 – Փէտերինէ վէ վալիտէյնէ հիւրմէթ էյլէ։ (վա՚տ իլէ պիրինճի էմր պաս տըր։) 3 – Թա քի տատնա խայր կելիպ՝ եեր իւզերինտէ 'էօմրիւն սւզսւն օլա։ 4 – Սիզ տաթէր, էյ փէտերլեր, էվլատըրզը զազապա կէթիրմէյիպ՝ ան՚ճագ Բապպէլի վէ նատհէհմէտ ընտա անլէրի փէրվէյճաէ էտինիզ։ 5 – Սիզ տաթէր, էյ գուլլար, թէն ճիհէթէյլէ էֆէնտինիզ պատղուճանլարա, Քրիստոսա փ–ի՝ օլ–ը կիպի, գօրգու վէ թէթրէմէ իլէ՝ գալգինէկճն տատէյնի իլէ միւթի՝ օլուներզ։ 6 – Կէօզէ կէօրիւնմէզ իչլնա օլան խըտմէթլէյէ, ինտանը խօշնուտ եատը կիպի տէյիլ, ան՚ճագ Քրիստոսդն գուլլարը կիպի Ալլահդն իրտատէյինի ճանատան ինճա էլլէյէրլեր, 7 – Ատէյլերէ տէյիլ, ան՚ճագ Բապպտա կիպի, խօշնուտէյլէ գուլլըգ էտինիզ։ 8 – Ձիրա պիլիրսինիզ, քի՝ հեր քես հեր նէ խայր իշլեր իսե, կերէք գուլ օլսուն, կերէք ազատա օլսուն, հէմսին պատնու Բապպ Թատպաճքնտատա սլաճագ տըր։ 9 – Վէ սիզ, էյ էֆէնտիլեր, սիզին տաթէր Իֆէնտինիզ սեմմատտա պատլտնտըղընը, վէ ան՚րն 'հնտնտատ խայրը տայմագ օլմատըղընը պիլերէք, թէհտտատի թէերլէ՚ անլէրէ հեմսին պատ մինվալ իտզրէ մա՚ամլէ էյլէյինիզ։

10 – Էլ հատըլ, [էյ պիրատտէրլերիմ՚,] Բապպ իլէ վէ անդն գատտրէթինէն գատվէվէթ իլէ գատվէվէթլէնինիզ։ 11 – Շէյթտանըն տէթհսէյէրինէ պագզը տատրմագա մունգթէտտը օլմանըզ, թչնէն Ալլահդն ճիտմէ սիլտհ չատրդնը գատշանըզը։ 12 – Ձիրա պիզիմ ճէնհիմիզ գան վէ թէն իլէ օլմայրագ՚ ան՚ճագ րիչատհէթլէր վէ հիւքմհէթլէրը վէ պատ 'ալէմին զուլմէթինին հիւքմտատրլատրը վէ ատմատվիչատտատ օլսուն չէրբր բուհլատր իլէ տտը։ 13 – Պու ատպէպտէն չէրը կինինտատ գատրշը տատրմատդա, վէ հեր չէյի թէքմիլ էթհտրէտէն ատղրա, ատատիթգատատմ օլմագտա մունգթէտտը օլմանըզ իչնէն Ալլահդն ճիտմէ սիլտհ չատրդնըզը իւգէրինիզէ ալընըզ։ 14 – Իմտի պէլինիզի Հագիգաթլէ գուշտատրագ վէ ատսատ զըրհընը կիչիպ՝ ատատիթգատատմ օլուներզ։ 15. Վէ ատյատգլատրընըզա սէյատէթ պէշտրէթինէն թէտատրիքինի կիչինիզ։ 16 – Վէ քէտֆիֆէտ իւգէրինէ իսմէն գալգանրը ատըներզ, քի անդնէ չէբիրին ճիտմէ գատղընը օգտատրըզ՝ ատօնտատրմէկէ գատտրը օլատճագտանըզ։ 17 – Վէ խէլտասըն միգֆէրէտինի, վէ Բատհրն սէչֆինի, ետանի Ալլահդն քէնտինի ատյատրագ, 18 – Հէր գէմսին Հէր տտա՚ա վէ նիչատղէ Բատհտատա՚ատ էտինիզ, վէ

*Ս–ի՚օ՚ Քրիստոսդն

Digitized by Google

հեմման պատնաս ճիւռմլէ մուգտատուելէր խչիւն քէմալ ը միւտաւիմէթլե Նիյազա ատյանըգ տուրբնըգ։ 19 – Պէնիմ խչիւն տոսխ Նյոգ Էրինէ, քի հօլընատա զէն ճիբպէհնա օլատագ, էյնիկը էթտոխիմ պէշտրէթին պըրընը ճէտատրէթլե պիլտիրմէք խչիւն տաղզըմըն ատչղմատընա պատնա քէլամ վէրիւէ։ 20. Թա քի սէգյէմէք պատնա վատճիգ օլտըղը իւզրե, ատնատ ճէտատրէթլէնէնիմ։

21 – Լատքին պէնիմ տահվալ ու քէֆէկէթիմ սիզէ տոսխ մու'լիւմ օլմագ իւզրե, ճիւռմլէսինի սիզ սէվկիւլիւ պիրտատեր վէ Բապպատա ատտըգ խթամէթճի Տիւքքկոս ֆֆատատ էտճէնէք ատիր։ 22 – Վէ ատնը հէմման պատնաս խչիւն Թատտաֆընըգա կէնտաէրտիմ, քի Հագգըմըգատա խատպէրինիզ օլատա, վէ գատկինիզէ Թէսէլլի վէրսին։

23 – Փետեր Ալլահ վէ Բապպ Յիսատա Քրիստոս Թատտաֆընատան պիրտատերլէրէ սէվտիէթ, վէ իման իլէ մուհափազպէթ օլատա։ 24 – Բապպըմըգ Յիսատա Քրիստոսը խալկատնաէ սէվինլէրին ճիւռմլէսինէ 'ինայէթ օլատա։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՓԻԼԻՊՊԷԻԼԻԷՐԻ ԲԻՍՏԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

Յիսատա Քրիստոսըն գատկըզը Պօղոս վէ Տիմոթէոս, Փիլիպպէտի Յիսատա Քրիստոսատա օլան ճիւռմլէ մուգտատուելէր վէ էփիսգոփոսլար իլէ շէմմատալարա. 2 – Սիզէ Փետեբրմիզէ Ալլահ վէ Բապպ Յիսատա Քրիստոս Թատտաֆընատան 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլատա։

3 – Սիզին իլգ կիւնատէն շիմտիյէ տէկին պէշտրէթէ օլան մուշտրէթլիգինիզատէն տոլայը, 4 – Տա'իմա ճիւռմլէնիզ իչիւն հէր պիր Նիյազըմատա մուտբրէթլե Նիյազ էտերէգ, 5 – Սիզի հէր գիբը էմտիյիմատէ, Ալլահընման շիւգր էտերիմ։ 6 – Վէ էհմինի շուհնա, ատնդի սիզատ պիր էյի իշ պաշլամըշ օլան՝ Յիսատա Քրիստոսըն կիւնէունէտէգ ատնը թէգմիլ էտտճէյինէ էմին իմ։ 7 – Ընհէգիմ ճիւռմլէնիզ հագգընատա պուս էֆգատրատա պուլունմագ պատնա լայըգ տուր. չիւնքի կէրճգ պէշտրէթի վէ կէրճգ պէշտրէթի վիդայէ վէ խագատ էմտիյիմտէ, պէնիմ իլէ պէրապեր 'ինայէթէ մուշէֆէրճգ օլարդընըգ էճլունէն, սիզի գատկիմտէ հրֆգ էտերիմ։ 8 – Զիրա սիզին ճիւռմլէնիզէ Յիսատա Քրիստոսըն սէրտունէ մուհապպէթիյլե նատրլ մուշրֆատագ օլատգընդան Ալլահ շահիտիմ տուր։ 9 – Վէ պու տու'ապը էտերիմ քի, 10 – Մուխթէլիֆ շէյլերի թէմիզ էմտճէ իւզրե՝ մուհապպէթինիզ 'իլմտտէ վէ հեր ֆէհմտէ կիմտճէ՝ ատրթըսըն վէ սաֆի օլատագ ճէ ատրթըսըն, 11 – Քրիստոսըն կիւնէունէտճէ խալկա վէ գատատրգը պատլունատնըգ։

12 – Լատքին, էյ պիրտատերլէր, խաթէրիմ քի պէնիմ տահվալըմ պէշտրէթին թէրագգը էթմէսինէ ատտհատ զիյատէ սէպէպ օլատգընըգը պիլէսինիզ. 13 – Շէզյլէ քի Քրիստոսա իչիւն օլան պէնատէրիմ պուֆթիւն սէրտյատա վէ ատ'իր մուհալլէրին ճիւռմլէսինէտէ զատհիր օլատա. 14 – Վէ Բապպատա օլան պիրտատերլէրատն Նիյէլէրի պէնատէրիմատէն ևիւրէրլէնիռ՝ ատտհատ զիյատէ ճէսատրէթլէնէրէգ, քէլամը գօրգատագ սէզյէմէքտէ պուլունատյօրտար։ 15 – Վ.ագա'ատ պատ'ը քիմնէլէր հէմման հատատ վէ նիգատ', վէ պատ'զատ իսկ հիման ի րիդտա իլէ Քրիստոսը վատ'զ էտերլէր։ 16 – Ան'լէր Քրիստոսը խալիսանի սէվյլի, ատնճագ պէնատէրիմէ սբգլէթի 'իլտավէ էտեճէքլէր գանինբյլե մուհատգա-

Digitized by Google

'ասատան, 17 – Պուհլոյը խոկ պէշլարէ-
թիւն վիգայէտի իչինէ Թա'ւէին օլուն-
մաղըմը պիլէրէք, մանհասպպէթաէն
վա'զ եսերլէր։ 18 – Հէր նէ խոկ վէ
նէ վէճհլէ օլուբ խոկ օլսուն, կէրէք
սուբհլէթէն, կէրէք հագիգաթէն Քրիս-
տոս Թէպշիր օլուհալոր վէ պուհնա
աէվինիրիմ, հէմ տաթի աէվինէճհիմ։
19 – Զիրա տուա'ռնըզ վէ Ցիսուս Քրիս-
տոսդն Ռա'հընդն մնա'ավէնէիկլէ պու-
հուն պահնա խէչտա աէպէպի օլաճաղը-
նը պիլիրիմ։ 20 – Նասըլ զի Տէր պիր
շէյտէ մնհնձուպ օլմըյաճաղըմտն, ֆա-
գաթ հէր վագթի օլաըզը կիպի, չհմնըթ
ատաթի, 'էօմր վատթատաըյլէ օլսուն,
էօլհամ վատթատաըյլէ օլսուն, ճէսե-
տհիճէ քէմնյ ը ճէհատրէվնէ Քրիս-
տոսդ Թա'զիմ էտհկէճհկինէ իչնէթե-
յատլէ մնհնթատաըր վէ իհմիտվար իմ։
21 – Զիրա պահնա հատշմհնզ Քրիստոս
տուր, վէ էօլմէնը քէհատ տուր։ 22 – Վէ
թէհէտե հատշմհնզ ֆիլ վաղը' պահնա
իչինն սէմրէսի իսկ, հէյհն Տհնկըտնըր
աէչէ ճէչիմի պիլմէմ։ 23 – Զիրա հէր
Թատրաճհատն սըգըլըրըմ, ինթիգալ է-
տհիպ Քրիստոս իլէ պէրապեր պուլուն-
մաղ ատրզուսընտա իմ, քի պահ զայէթ
զիչատե էվլա տուր։ 24 – Վէ լազըմն
սիզին իչինն Թէհէտե գալմագ էլզէմ
տուր։ 25 – Վէ պահնա գահնդրզ օլսա-
զաղ, պիլիրիմ քի' սիզին իմհնտատա
Թէրազգընդը վէ մէսերսէթինդզ ի-
չինն, ճիւմլէհնդզ իլէ պիրլիքհատե տուա-
ըտա գալահճաղըմ։ 26 – Ցիա քի Թէք-
քատր էահնդնըզդա կէլմէչլիյիմ։ պէպէպիյ-
լէ, Ցիսուս Քրիստոստա պէհնիմ իչինն
քիֆիհիսատրնդը տուրմ։

27 – Ահճաղ Քրիստոսդն պէշլարէ-
Թինէ լայըզ օլսդը վէ ճհ իւգէ հա-
ըրէքէթէ էտհնդ. Ցիա քի կէլիպ սիզի
կէօրսէմ տէ, զա'իպ օլսամ տուս, հագ-
գընդնըսա պիր ըահատա տապիթ գալ-
մաըդնըզը, պէշլարէթէ օլսդն իմհան ի-
չինն կճօնիւ պիրիհիհյլէ միւճահէտհ
էտհրէքը, մնհայնէֆիֆ էտհնէչէրտեն
պիր խուսուստա խաւֆ էթմէտհիհնզի
իչիտէյիմ։ 28 – Զու իսկ անդէրէ հէ-
ղաք վէ սիզ խէլատս 'ալամմիթի տուր.
պահս տահի Ալլահտան տուր։ 29 – Զիհնե-
քի էտհդնըզդ Քրիստոսհն իմհան էթմէք
տհ իլ, ահնճաղ անդն իչինն էլեմ չէք-
մէք տահի սիզ իհատն օլահնտաս. 30.
Ա'ատատ քի սիզ պէհնէ կէօրմհշ ի-
տհիչինիզ, վէ չհմհի հագգընդատա իչինէ-
տհիչինիզ հէհմհն օլ ճհիհատատա պահս-
նատյօրնըզդ։

ԳԼԻ 2

Իմհոի էկէը Քրիստոստա պիր Քէ-
սէլլի, պիր մնհատպպէի մէսերսէթէ,
պիր Ռահ միւհատրէքէթէ, վէ չէֆգաճ-
ահ մէրհատմէթ վար իսկ, 2 – Հէմէֆ-
քատը վէ եէքմհտ օլսա՝ հէմհան մնհ-
հատպպէթինզ պիր վէ Քէֆէքքհրհ-
նէհզ պիր օլսուն։ 3 – Հիչ պիր չէյ
միհնաղա'ս նատ պահրէ Քիֆհիատը
իւպրէ օլմայըզ' ահնճաղ Քէվազահ' իլէ
պիրի պիրինդի քէհնի նէֆսհնդզանէ
էֆգալ Քահմհաթաղ, մէսերսէթիմ
Քմհնիզ։ 4 – Հէր պիրինզ
եահլընըզ քէհնի ահմհրընատ տէչիլ,
պահչգահլարըն ահմհրընատ տահի պահգ-
սըն։ 5 – Ցիսուս Քրիստոստա պահրհ-
նահն էֆգատը հէհմհն ահզատ տահի
պահրհնահն։ 6 – Օլ քի Ալլահ տահ-
բէհինատ պահրհնահզդը էահլտե, Ալլա-
հտա միհատահվի օլմահզդ շհքատը տայմհա-
տը. 7 – Լաքին քէհնահնի Քահթհկէ է-
տհիզ' գահ տահբէհքինի տալատագ քհնահն
միհշահպէհնհատ օլտահ։ 8 – Վէ չէ-
քհլտե քհնահն կճզի պահրհնահտա'էօքհա-
մէ, հահքհատ ըահչ էօլհամհնէ միհքի'
օլմհազդա Քհնէզգհնհ էյլէահի։ 9 – Պուա
էճհտհնէ տտահի Ալլահ տանը զայէթհլէ
Քէրֆի' էտհզ' տահտա հէր իսմհնէ տա'լա
պիր ըահ վէրտի. 10 – Ցիա քի սէմա-
տտա վէ եէր էհհզհնէտե վէ եէր տահքհ-
տտա պահրհնահնլատրնդը քհտահֆհէտ ճի-
տահտաըն իսմհնէ տտիզ չէօգհնհ, 11 –
Փէտհէր Ալլահհնդն մէճատի իչինն ճհտահա
Քրիստոս Ռահզգի իսկհլհնի հէր լհտահն
իգգըտ էտհ։ 12 – Պահնա հնազդրնէն,
էյ սէվկհլհնճքրիմ, հէր վաղթի ի-
Քա'ահ էթտհկինհզ միտհկլհհ, էահլը-
նըզ հահզըր պահրհնահզդրմհտա տհկհլ,
ահնճաղ տտահտա զհյատհե չհմհտի զա'իպ-
տե օլտահզդրմհտա, քհնահն հհհտահրհնզդը
գօրգահտ էվ Քհիթհրհմ իլէ իսմհտահ էյ-
լէկհնհզ։ 13 – Զիրա տիզատ էհրէքը իս-
Քհեմհկ, վէ հէրքը իշլհեմհկ իհզատահնա
կէօրէ իշլհէկհն Ալլահ տուր։ 14 – Հէր
շհյի գհյլ տա գալ վէ միճահտհկէ օլ-
մհագդրդհն իճգատ իշլհկինհզ. 15 – Ցիա
քի հայտահ քհէտհմընդը գտվի Քհտհա-
բատգ տհհնհատտտա հնատրատր կհվի տգատ-
լատրնդատա զհյատտատր օլտահզդրնդը 'ատքահ
վէ ֆհտահհտ հնդհկհն օրՔհատքհնատա 'ատյդ-

Digitized by Google

ոբը վե ոսՖեոբուն օլաբոագ, Ալլահ'ըն գաւաւբոբը էվլաոբ օլաոքնըզ. 16 – Շէզլէ քի պէնիմ ոսոխի պօշընա ասՈ էեմ մէոսէյիմէ վէ պէհաոաոե էէրէ էմքը չէքմէոսէյիմէ Քրիսոոսը՛ն կիւնիւնեոե ինքինիսոբըմ օլա։ 17 – Լաքին իմանընընըզը գաւբաքնը վէ խբոմէոքի իւ-գէրինէ քէնոիմ Թագոիմ օլաՈնաւբ քոաէմ ոո՛, սէվինիպ ճբւմլէնինիզ ինէ պէբագէբ մէսբաւբ օլաւբըմ՛։ 18 – Քէ-զալնքը սիզ ոսոխի սէվինիպ՝պէնիմ ինէ պէբագէբ մէսբաւբ օլաՈնաւբզ։

19 – Իմանի ոՀալինիզի պիլիպ՝ պէ-նիմ ոսոխի ֆէբագլանմագ ւբոդնմ իչինէ Թագոաֆընընզա Տիմոթէոսը հագգընաոա կէօնաոերէ ճէչիմի Բագոպ ցիոոաոաոա իւ-միաո էոէբիմ։ 20 – Ձիրաո սիզինէ ոո՛-վալինիզէ խոլիսոանէ մոագոպչէոո օլաո-ճագ գաւչէ՝ նէչաոիպ պիբ քիմնէմ նօգ ոոբը։ 21 – Ձինէքի ճբւմլէնի ցիոոաոա Քրիսոոսոան՛ ումնւբրընը ոոէչիլ, ոո՛նճագ քէնոիո ումնւբլաբրընը ոոբոյօբլաո։ 22. Լաքին՝ ոանըն Թէճբիպէսինէ, հաո՛ինէ օ-գաւչ փէոեոբէ էէճոիչի կիպի, պէշաո-բնէի իչինէ պէնիմ իոլէ պէբագէբ խբոո-մէի էէմոիչինէ պիլիբսինիզ։ 23 – Իմանի Տալիմինէ նէ օլաճագընը Թոո՛չ-գիգ էէմոիչիմ կիպի՛ ոէբչնալ ոանը կէօնաոբմէչի իւմաո էոոէբիմ՛։ 24 – Ցնագոիճ քէնոիո ոոոխի հագգընաոա կէլէ ճէչիմի Բագոպաո ի՛Թիմաոագմ՛վաբ։ 25 – Ամմա պիբաոոէբիմ՛ վէ էմքաոաա-շըմ՛, վէ սիւսՀաոաշըմ՛ Հէմ՛ ոոոխի սի-գինէ Թագոաֆընըզագոան կէօնաոերէմիշ վէ իՀՀիՀյաոճմաո խբոոմէի էէմոիշ օ-լաոն Եպաֆբոգ իոոաոը սիզէ կէօնաոերմէ-սի լագգըմ՛ ՈաոաոՈ էէմոիո՛։ 26 – Ձիրաո օ սիզինէ՝ ճբւմլէնինիզէ Հաոբէի չէքմէը-ոաէ օլաոա՛ ոանըն խաոոիճա օլաոըզընը ի-չինէոիոիպինիզ իչինէ զհյոոաէոիպէ մի-քէոաոէը օլաոու։ 27 – Վ՛ագաՈ՛ոա էօլիոմ՛ ոաէբէճէոինէ խոաոիճա օլաոու, լաքին Ալլահ՛ ոանա, վէ ևալընըզ ոանո ոոէչիլ, ոո՛նճագ քէոաոբ իւզէբինէ քէոաոբ օլ-մաոընը ոոէչիլ պաոնաո ոոոխի մէբհնոոէ-ճէլիոի։ 28 – Պա՛ու ոէպէպոէոե սիզ ոա-նըը կէօբմէքլէ նէնէ մհաբուբ օլմոնընզ իչինէ, վէ պէնիմ՛ հիւզնիւմ՛ ոոոխի ոաոՀաո խաոֆիֆ օլմոնաը իչինէ, ոաոՀաո զհյոոաէ՛ ոաճէլէ իոլէ կէօնաոէբոոիմ՛։ 29. Ամզ ոոոխի ոանը Բաոպպաոաո քէմնալ ը մհաէբոբէիլէ գաոպաւլ էոոխի՝ պէզլէ քիմոէոէբի իհՀիբաոմաո չնյաոո՛ ոաոաո էոոինիզ։ 30 – Ձիրաո պաոնաո օլաո խբոո-մէիճինիզինէ նօգ ոոոանըը իգմնալ էիմէգ իւզէբ, նէֆֆինի մնւբաոէճ ոաբոյաո գօ-յաոբագ, Քրիսոոսը՛ իչի իչինէ էօլիոմ՛ ոաէբէ ճէչինէ էագգըշնալ։

ՊԱՊ 3

Էլ Հաոբլ, էյ պիբաոաէբլէբիմ՛, Բաոպպաոաո մէսբաւբ օլաոնըզ. ոսիզէ նինէ պաոա չէյլէբի՛ն էաոզմագ պաոնաո պահմէճի օլմնյոէ՝ ոոիզէ մաոէճնալ ի էնիկէճէ ոսէբ։ 2 – Քէլալէբոսէն ոաագընընըզ, չէբբը՛ ոամէլէոսէն ոաագընընըզ, ոսոխիոէ խիճանոաոան ոաագընընըզ։ 3 – Ձիրաո էՀլ ի խիճան պիզ իլ, քի Ալլահ՛ոա բոաՀլէ ի՛պաոաոէճ էոոխի՝ Ցիսաոաո Քրիս-ոոսոաոաո իՀՀիճիյաո էաոբէբ, Թէնէ ի՛-Թիմաոաո էճմէչիլ։ 4 – Վ՛ագաՈ՛ա Թէնէ ի՛Թիմաոո էճմէչիլ աէպէպիմ՛ վաբ. է-կէբ պաոչգաո պիբ քիմնէ Թէնէճէ ի՛Թի-մաոաո աէպէպիմ՛ վաբ զանընընաո պաոա-լյաոնաբ իսէ, պէնիմ՛ ոոոխի զհյոոաէ՛ վաբ։ 5 – Սէբհնինճէ կիւնաոէ խիճան օլաոնաբմ՛. Խաբոյէչ՝ նէչլինաէն, Բն-նինոոմին՝ ոբոպէ բնոոան, ՝Իպբոանինչէբոեն փօվ՛օ-ոբ՝ ՝Իպբոանի՛ն օլաբոագ՝ չէբի՛ոոէ Հոաէպոիչէ ֆէբհոի խոոիմ՛։ 6 – Վ՛ագա-բէճ խոաոաոաբինաո իսէ, քիլիսէբէ Թէ՛ոաոոի էճմէքաոէ օլաոա՛ չէբի՛ոոէ-ոան օլան՝ ոաոլոՀոաո գաոաոաբոբզ Թ-ոոիմ՛։ 7 – Լաքին պաոնաո քէոբ օլան չէյլէբի՛ն Քրիսոոսոո իչինէ զաոբաբ ՝ոաոաո էճմէոիմ՛։ 8 – Ֆհլ վաոգ՛ պէն Ցիսաոաո Քրիսոոսո Բագոպլմ՛բ պիլմէնինի՛ն ֆաոզի-լէոէճ իչինէ Հէբ չէյի ոոոխի զաոբաոգ էէրինէ՛ ոաոաո էոէբիմ՛, վէ ոանըն իչինէ Հէբ չէյի զաոյ՛ էճմիչ օլաոա՛ ոանլէբի՛ն Հիւ քհմիՀնէ ոաոյաոբբմ՛։ 9 – Թ-աո քի Քրիսոոսոբ գաոզաոնըզ չէբի՛ոոէ-ոաոան օլան քէնոիո ոաոլոՀոմաո ոէչիլ, ոո՛նճագ Քրիսոոսոաո օլան իոոան վաոբ-Թագոբլէ, Հաո՛ինի իոոան Թագոիգէլէ Ալլահ՛ Թաոաոաֆընըոաո օլաոն ոաոլոՀոաո մնւբլէգ օլաոբագ, ոո՛նոէ գաոլոՀոաոբմ՛։ 10 – Վ՛է պէն ոանը վէ ոանըն գբյաոէ-Թիի՛ն գաովէյէճէի՛ն վէ էօլիոմինէ ոէ-հշաոլէ՛ն գբյլնաոբագ էլէմէի՛բինէն մհ-հշաոլէ՛քէճի՛ի պիլմէքլէ՛, 11 – Գէբ վէճ՛էլէ էօլիոլէբի՛ն գբյաոէնաո վաոբզ օլաոբմ՛։ 12 – Տէյիլ քի ոարճբգ ծոո՛բզ օլաոբմ՛, հաոբաոա Հալաո քնոոմիզ օլաոբմ՛, ֆհագաոի Ցիսաոաո պէնի՛ն նէ Թ-

*Պ-՝պը-ը՝ ճբւմլէնինիզի էէօբմէչէ

Digitized by Google

չքեան խոսքափաշ խեչ, ասոնք քոսափ մնացած գան՛յ էտեբիմ։ 13 – Էյ պիբտատրելէր, պէն քէնտիմի վասըլ օլմնա՛չ 'ատտան էթմէյորում', լաբդին պիր շէյ վար, եան՛նէն ատրգաստա գալանո շէյլէրէ ատնատտասդ' իւէբիտտ օլսուն շէյլէրէ ատգռնացրաց։ 14 – Ալլահ՛ըն ճիստա Փրխատտա ալսուն 'ալի տտա'վէբինին միւսաղադաֆ նիշանը իչնէն մէնզիլէ տօղրու ատչերտերիմ։ 15 – Խմնի պիզ, ճիւմլէ քէտմիլ օլսունլար, պաս էֆֆեատտաս օլալըմ'. վէ էկէր պիր շէյնին հագգընտա զաչրի էֆֆեատտաս պուլունտուր բաէնիզ, Ալլահ սիզէ պատնա տտախ քէշֆ էտեճէք տեր։ 16 – Ֆատգահ վատրլ օլտըղըմըզ տէրէճէտտ հէմնին պիր գանտան իւզրէ հարքէթէ էտեւիմ, հէմնան պիր էֆքեատտաս օլալըմ։ 17 – Էյ պիբտատրլէր, պանա մնագիճէտտ օլուռնըզ, վէ պիզիմ սիզէ էօնէք օլտօղրըմըզ կնպի, պէօյլէ հիւրհյէնլէրէ տիգգամէլէ նազար էտնինիզ։ 18 – Զիքա չօգ հիւրհյէնլէր վար տօր քի' հագգլարընտա չօգ քէրրէ սիզէ ազդայտագ սէօյլէրիմ քի' Ֆրխատտան խայչընէն տիւշմէնլէրի տիրլէր։ 19 – Ալլէրին 'ագգայճէի հէլաք, վէ իլտհյաբը գատրընլարը տօր, վէ 'իզզէթլէրի 'ալայհտրնտա տօր, էֆքեատրլարը տտախ տիւնճէվի ատմատա տօր։ 20 – Ամմա պիզիմ վատճանրմըզ ատմատա օլուռ' օրատտան տտախ խելագատար Ռապպ Ցիստա Ֆրխատտա մնանցագըր ըզ։ 21 – Օ տտախ, մէվճատտաբըն քէսֆֆէտիւն քէնտինէ թատի' էթմէյէ մնագճէտտր օլտրդր գովվէթլէ, պէզիմ էտնա ճէսէտտիպիզի քէնտի միւղերբէֆ ճէսէտտինէ պէղզէր օլմագ իւզրէ թէպատիլ էտեճէք տեր։

ԳԱՊ 4

Իմոի, էյ ատվկիւլիս վէ բատպէթլու պիբտատրլէրիմ', ատէրրէթիմ վէ թատճրմ', պու վէճհ իւզրէ Ռատպտատա այատիի գալընըզ, էյ ատվկիւլիւլէր։

2 – Ռատպտատա հէմէ ֆքեատ օլմայատրնը Նւոգիայա բէճա էտեբիմ' վէ Ֆիւնհյէթ բէճա էտեբիմ'։ 3 – Փէգատրնք, էյ խալխ բէֆիգ, ատնատ տտախ ըէճա էտեբիմ' ֆքի' կզնմէ, վէ խալխերի հայատի քիթտագընտա մէվճուտ պուգատնան ատ՛որ էմէքատտաշլարըմ' իլէ պէքատգէր պէշտրէթատ պէնիմ իլէ ճէկտէթմէյ օլսուն մէրգատմէլէրէ մնա՛ատվէնէֆ էտեմ։ 4 – Ռատպտատա տտա՛քմտա մէգատատ օլսունըզ. հիմէ տէյօրըմ' մէգատատ օլսունըզ։ 5 – Ափգին լէթֆէֆքինիզ ճիւմլէ տատեմլէրէ մնա՛լիմ' օլտատն. Ռատպտ հագգըն տտըր։ 6 – Հիչ պիր շէյ իչնէն էնտէշէ էթմէյէրէք, խատտատա հէր շէյտէ տտա՛տա վէ նիյատլէ բէճատտարընըզ թէշէքքիւր իլէ պէբատպէր Ալլահ՛ա պիտտրիլսուն։ 7 – Վէ Ալլահ՛ըն հէր 'ագգըտտան հիճճէ օլսուն սէչտմէքի գատտլէրինիզ իլէ ֆիքրէբինիզի ճիտտա Փրխատտատա մնացիճագ էյլէյէճէք տեր։ 8 – Էյ հատրը, էյ պիբտատրլէր, հէր նէ քի հագգ վէ մէրհյէտէրէ վէ 'ատթլատնէ վէ փատք վէ մէրզատպ վէ մատգատպ իսէ, եատ՛ի էկէր պիր ֆնգիլէք, վէ էկէր պիր մէտոհ վար իսէ, հէմնան պու շէյլէրի թէֆէքքիւր էտինիզ։ 9 – Օլ ճա՛լիմ օլատնուտ գատտաս էթմէյինիզ, վէ իչնէտտպ պէճատ կէօրտուչյինիւ շէյլէրի իճրատ էտինիզ, վէ սէյտմէք մնդատ՛ը օլսուն Ալլահ՛ սիզին իլէ օլատճագ տտը։

10 – 'Ագգայէք հագգըտտատ օլսուն հիմմէթինիզ ճատգէչէնտչինէ Ռատպտատա զիչատտսչյէ մէգատը օլտրմ'. վատգա՛տ հիմմէթի էտեր խոնինիզ, լաբդին ֆատրատտաճընըզ եօգ խոսի։ 11 – Գէօյլէ սէօյլէչյէմ զատրսէթէ ճիհյէթինէն տտչյի տտը. զիրատ պէն պատլուհատրըմ' հայտէ գանա՛ատ էթմէյի էօյրէնտիմ։ 12 – Եօգատսէրէ չէքմէչի տէ պիրիմ', պատլատգատ պատլուհմնզը տտա պիլիրիմ'. հէր խատտատտատ ճիւմլէ չէյլէրտէ, ֆօգ օլմնագատ տտա, ատճ օլմնագատ տտա, բէֆհյնչ ը հայտէ պատլուհմնագատ տտա, միչհյմճէ օլմագատ տտա թէպիչյէ օլուհատրմ'։ 13 – Պանա գատվվէթ վէբէն [Փրխատտա] իլէ հէր շէյէ մնագիէտէր իմ'։ 14 – Վ.է լաբդին մնագատյագատմատտա պանա միւշարէբէթէ էյլէտիչյինէվէ էյլէ էճատճինիզ։ 15 – Էյ Փիլիպպելլիէր, պէշշարէթին խաթհատտաբնատտա Ատճէգատնիատտան չէգտըղըմ' գէմնան, ալմագ վէ վէբմէք խատտատաբնատտա սիգատէն գայրէ հիչ պիր քիլիսէնին պանա միւշարէբէթէ էճմէտճյի սիթին տտախ մա՛լիմատնէզ տտը։ 16 – Զիրատ Սէլանիքատ պօլօնիայըզ' լ-էբէֆս տտախ, խՀրիչյատճրմ փէֆ' իչչէն պիր խթ ատէ՛տ կէօճատէտտինիզ։ 17 – Գէն 'ատթչյէ թատլէպինատ տտչյի խմ'. տամմա սիգին հիատտատրնըզ, իչչէն չօգտլան ատճրէչյէ

digitized by Google

քուլեպ էտիյօրըմ։ 18 – Լաքին հեր շէյիմ վար վե պօլուշտուտա իմ. նոպափքաթխտա վատքիտատըյլե քարտաֆընըզտաան ներ շէյլերի ալմըշ օլատ՝ տօլատխմ, վե պատնէլը խե Ալլահա խօշ վե մոգոպալ գուրբաան վե խօշ բան՝ինտաղը։ 19 – Վե Ալլահըմ քենաի գատըրէվինե կէօրե, ՝իպղէբլե ծիստա հրիստոտտա սիպին հեր պիր իհթիյաճընըզը էքտիսլ էտեմէզ տիր։ 20 – Փետերիմիզ Ալլահա էպէտ խե ատա հատմո օլատն։ Ամին։

21 – Ծիստա հրիստոտտա հեր պիր մուշտահեե սեհլամ էտինիզ։ 22 – Ծոնըրմատ օլան պիրտահերլեր սիպե սեհլամ էտերլեր։ 23 – Ձիւմլե մուգատահեպեր վե պահսուտա գոյտերին սերլերտաան օլաճաղար սիպե սեհլամ էտերլեր։ 24 – Ռատպոլմըզ ծիստա հրիստոտտա ՝իհտիյէթի սիպին ճիւմլեհեզ խե օլատն։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

ԿՈՂՈՍԱԼԸԼԱՐԱ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ԳԱՂ 1

Ալլահըն իրատէթխլե ծիստա Քրիստոտտոն բէտուլը Պօղոս վե Տիմոթէոս պիրտահեր, Կողոստոս պուլունան մուգատահելերե վե Քրիստոտա մե՛մին պիրտահերլերե. 2 – Սիզե, Փետերիմիզ Ալլահ վե Ռատպոլ ծիստա Քրիստոս Քատքինտան ՝իհտիյէթ վե սեհլամէթ օլատն։

3 – Տա՛իմա սիզին իչիւն տատ՝ան էտոխ՝ սիզին ծիստա Քրիստոտա օլան իմանընընըզը վե ճիւմլե մուգատահելերե օլան մուհասապէթինինի իչիւն մեղ օլատ, 4 – Ռատպոլմըզ ծիստա Քրիստոտըն Փետերի Ալլահա, 5 – Սէմաւիմատտա սիպին իչիւն հըճըգ օլունան խատիտաէն տօլայը շիւքր էտերիզ. օլ էտպո հատգէտտաա տատխ պէշատէթին հատգիտաթ քէտմէզլէ էվվէլտեն խշէճ տինիզ։ 6 – Գատ պէտուրէ տատխ պիրէթիւն տոհնեատյա վատը օլտըղը մեհելիս, ոնդե ատ ՝ուսէլ օլտաս, վե տաղը իչիւն հատգիտաթ իւզրե վատըճք օլատղընըզ կիւնտեն պէրտա սիզտե մեղվեզտատ օլատղը կիւսէ, ածդ պտէ օմըր վէտատ տատր։ 7 – Ղիթքէբիմ սեվգիսիս խատէթի բէճիգտիզ վե սիզին խչիւն ճրիստոտըն տատրդ խատէմէթճիթ նոպափքատտան էտյէնտինիզ։ 8-ճէն տոխ տատխ սիզին Քատհատա օլտան մատհապէթինիզի պիզե պիլտիրատ։

9 – Գատ էճմէնէ պիզ տատխ իչղիթտիհիզ կիւնտեն պէրտա, տիզին խչիւն ճեքտագը էճմէյէճէք, տատ՝ատ վե ՝ինչիպ էտերիզ, քի հեր հիճմէթվե բատհտան ճէհիմլե տանը իրատէթնի պիլմէգտե մի՛քեմտել օլատրըզ։ 10 – Վե հեր խատր ՝տամէլտե մէղվեզտատր օլատրատգ, վե Ալլահը պիլմէգտե թէբտագը էտերէք, Քատպտա լայըգը վեճտիլե հեր խատտատտա տանըն բիզտատ իւզրե ևբրիւյէսինիզ. 11 – Վե տանըն ճէղիլ գատտրէթինե կէօրե մտեբրէթէ քեմնէ ատտատրատ ու թէհտիմիսլտե ճիւմլե գատվէվրէլե գատվէվրէլէնինիզ. 12 – Պիզի նատրատա օլան մուգատահեպերնը նատհպինե հիճատտար օլ՝ա լայըգ ճըտլան փետերե շիւքր էտեսինիզ. 13 – Ծլ քի պիզի գատրմէթ թէտտալտըճտան խէկտա էտինի՝ քենտի սեվգիսէճտ Ծոլընդն մէկէքիւթխնե ճատգլ էյլէտտը. 14 – Ինատհ տատխ գատնը վատըճքտան ֆիտխյէյ, է՝ոդ կիւնտհյլատրը վրնտա տինլեք թղ։ 15 – Քենտիտեքէ էճօրինհեզ օլան Ալլահը վե ճիւմլե մուհեպպուպերը [illegible] 16 – Ջիրա սեվինվերտիկ խատղերինտե, հէճօրինհեզ վ[illegible]

Digitized by Google

ձեն շէլլերին ճիւմլէսի, կերբէք թաթիլաթ, կերբէք սալմանաթլաթ, կերբէք բիյասեթլէր, կերբէք հիւքիւմեթլեր ան-նէն էլնյլէ խալգ օլունսուս. պիւթիւն քաւթինաի անէն վասթաթալէ վէ ան-նէն խլիւն խալգ օլունմըշ սոբը։ 17 – 0 տասի քասֆֆեսինսուն էվվէլ տիր, վէ քասֆֆեսի անընէ գաթիմ տիր։ 18 – Խալիֆատա օ սոբը, վէ էօնիւլէբտեն էձյամ էտնէյէրէն իլքի օլարագ՝ ճէսետին, է՞նէ քիւնէնին պաշը օ սոբը, թա քի հէր խուսուսատա թէգաուտիւմ էտէն օ օլա։ 19 – Զիքրա հէր պիր քեմալըն անտէ սաքին օլմոզը, 20 – Վէ խայլէնէն գանըլէ սուլ էտէրէք, ան-նէն վասթաթալէ կէրէք զէմին իւզերինտէ, կերբէք սէմայտատա պուսուսանալսոբը ճիւմլեսինի քէնտինի իլէ պաորըշսորմասը Փէյղեբէ խոշ կէօրնէսին։

21 – Վէ սիզէ պիր զէման շէրիը 'ամելլերէրէ էֆքեսուսատա էձճեսելի վէ տիւշմէնին իքէն, 22 – Շիմտի քէնտի պէշէրիյէթի ճէսետինտէ էօյլեմ վասթաթալէ պաորըշսորտոը, թա քի սիզի քէնտի հասզուրընա մանգաուտա վէ լէքեսիվ վէ գասսուսորը ինդոզ էնդոզ էտէ. 23 – Պաս շարճլէ քի, խմանասա թէմէլլէնմիշ վէ մէճմին օլաձ՝ իշլիճ-ակլինիզ վէ կէօք ալճընտա ճիւմլէ մանխաւգաճա վա'զ օլունան, վէ պէն Պօղոս խրամէճճիսի պասւսունտըզմը պէշաբէճին խամիսինտեն գըմըսսանմամըշ օլասընըզ։ 24 – Շիմտի սիզին իչլիճա օլան էլէմէնթերինտէ մէսսուր օլասրագ Քրիստոսըն մանգայտագալսորընըն նօգսանընը՝ ճէսետի օլսուն քիլիսէ իչլիճա քէնտի թէնհմտէ թէգմիլ էտիյօրըմ։ 25 – Պաճնա տասի պէն սիզին իչլիճա Ալլահ թարաֆընտան պաննս վէրիլէն խատէյէ կէօրէ խրամէճ-ճի օլագմ, քա քի Ալլահընն քէլամընը, 26 – Եա'նի տէհրլէբտեն վէ 'ասրլագտանտն պէրաս մանխաֆի թահրիճսուս տոս' չհմտի անընն մանգաուտալէրինէ խզհար օլունանա սրբրը թէմամէն վա'զ էտէյմի։ 27 – Ալլահ անէրէ թա'ինիճէլեր ագսանընտա պաս սբբրընն ճէլսալինին գանհիլիյի նէ օլսոբընը պիլսիրմէճլի մհրաստ էչլէտի. պաս տասի տէհրլէ-լէրինհպսէ ճէլտոյ խամխո օլան Քրխաստոս տոբը։ 28 – Պիզ տասի հէր քէսի ճիսաս Քրիստոստոս քէտմէլ իհշդոզ էթմէճ իչլիճ, հէր քէսէ նասիհսոճ վէրբէրէճ վէ հէր քէսէ քէտմէլ ը հիքմէթլէ թա'լիմ էտէրէճ անը վա'զ էտէրիզ։ 29 – Պաունան իչլիճ պէն տասխ աէրսունմամէ գաովվէթլէ իչլէչէն անընն թէ'սիրինէ կէօրէ ճէհա էտէրէք չսպշդբրմ։

ՊԱՑ 2

Զիքրա սիզին վէ Լաւոդիկիասա պաուսունանալար վէ հիւզիւմիս ճէսետոտ կէօրմէմիշ օլանլարընն ճիւմլեսի խչիճն նէ գաստաբ ճէհտիմ օլաբղընը պիլմէնիզի իսթէրիմ. 2 – Թա քի անլէրին գալպլերի թէսելլի պաս վէ մանհասապպսինտ պիրլէշէրէք, վէ քէմալ ը ֆէհմին հէր պիր դանհլիյինէ, հաղի Փետեր Ալլահընն վէ Քրխաստոսըն սբրրընը պիլմէյէ դա'նի օլսլար. 3 – Անտե հէքմէթինն վէ 'իլմինն ճիւմլէ խասզինելէրի մահֆուզ տոբը։ 4 – Պունա իսկ՝ քիմսե սիզի իդդիսալ էտճեճի սէօզլէրիլէ խալսալ էթմէմէսի իչլիճն սէօյլեյօրըմ։ 5 – Զիքրա թէնճե գա'իպսոճ խսեմ տե, բալհճա սիզին իլէ պէրապաբ իմ, վէ հիւսն ի հէնգամընըզը վէ Քրխաստոս օլսուն խմանընզըզն սէպսեբինը կէօրէճ՝ շատ օլաչյօրըմ։ 6 – Իմտի Իսպգպ ճիսուս Քրխաստոսը նասրլ գասպալ էթտունիզ իսէ, անտե պէօյլ հիւբրիչիւնէճ։ 7 – Վէ անտե քէզբլէնմիշ վէ մա'մուր օլմուշ, վէ թա'լիմ օլունսունըզդը վէճճլէ իսմանսուս առապիթ գըլըճմըշ օլասրագ, չիւքրլէ պունտա թէբագդը էտինիզ։ 8 – Սագընընըզ սիզ քիմսե սիզի Քրխաստոս կէօրէ օլմայսրագ, ինսան ըրիվայէթինէ կէօրէ վէ տունիասընդն էրքեսունա կէօրէ ֆեյլեսոֆլըզ վէ պաոթըլ հիլէ էօրլեսոճլըզ վէ պաոթըլ հիլէ էօրլեսոճլըզ։ 9 – Զիքրա Ուլուհիյէթին հէր քէմսեյը ճէսետճէ անտե սաքին տոբը։ 10 – Վ.է օ հէր բիյասեթ վէ հիւքիւմեթին պաշը օլաձ՝ սիզ սնտե միւքեմմիլ սընիզ։ 11 – Հէմ տասխ անտե՝ թէնէ միւթե'սիլէգ կիւնահլարընն վիւճուտունտէն Քրիստոսըն խրիսթանըլէ ազյանուսա՝ էլ իլէ օլմամըշ խրիսթանլէ տասխ խրիսթան օլունսունըզդ։ 12 – Վ.է տանընէլէ պէրապաբ վաֆֆահիզսէ կէօմիւլեսա՝ պունտասա տասխ տանը էօլիւլէբտեն իհնաս էտէն Ալլահընն գուսուրընհ ինէ օլան խմանն վասրճ տասրլէ տանըն իլէ պէրապաբ իհնաս օլսունըզդ։ 13 – Վ.է սիզի խաթալարտոս վէ թէ-

Digitized by Google

Նինիվին խիստ անաղարտութեամբ էօրհնուիլ քքէն, ճիւռմէն խոտորելու 'ասիկա էտէրէք՝ պերապերին ճէ իչտա էյլէտին։ 14 – Վէ պիզէ գոռշը օլուռ՝ պիզէ մանչալիք օլսուն նիզամովթ խոթեթնէր բէտտա էյլէյիռ՝ խոչտա տոսխ մէխլուսլարագ անը օրթատան գոլտորբար։ 15 – Վէ բիչաէթլէր իլէ հիւքիմէթլէրի ազուռ, անլէրէ անըն վոտրթատրիլմէյիլ մուզաֆֆէր օլտրագ, անլէրի տշխատրէ թէշխիր էյլէտին։

16 – Խոռի եէմէք ետա խչմէք ետա պայրամ ետա այ պոշը ետա ոեպիր կիւնլէրի խուտուտրատա քիմսէ սիզի հիւքմ էթմէտին. 17 – Չիւնքի պուռնլար կէլճէք չէյլէրին կէօկէսի օլուռ՝ ճիսմ իսկ փրիսատրէն ուրը։ 18 – Փիռոմ թէվազուռ՝ իչէ վէ մէլէքլէր ամիյոռթիլէ կէօրմէտիլի շէյլէրէ միւոռսէլէ էթմէք խոթէլէրէք սիզի էճրինիզտէն մուհրամ գօմմորի։ 19 – Պա ֆէթուֆ քէնտի թէնէ թաոպի՝ օլսուն 'ապէյլիլ պիհուռտ եէրէ թէքէպպիռը էտիով՝ Պոշտա պապղանմազ. պիւթիւն ճէռէտ իսկ գիռոգլար վէ պապղար վոտրթատրիլմէ սիկիլ պէգիլը։ 20 – Խոռի եէր փրիսատա իլէ պերապէր սուհունուրդն էրքատնքնա էօրհուհուզ իսկ, նի՛ չիւն սուհունատա ետա խոչտյունլար կիսի, 21 – Ինսան էմրլէրինէ վէ թէո՛յիմքնա կէօրէ՝ Տօգռնամա, թռռմա, եօգռլամա՝ պուռյուտան գռնուռնլարտա իսթիռատ էտէրսինիզ։ 22 – (Պռունլարդն քհաֆֆէսի իսկ գուլլանմամալէ զեվռ պուռյուտ) 23 – Վ՚ագռա՛տ պուռ չէյլէրտէ *՝իպտատէթ ի նտաֆիլէ՝ վէ թէվազուռ՝ վէ ճէռատ չէֆգռլթ՚արզէգ իլէ հիքմեթ ատռէ իչէ հիքմէթ ատռ, ի՛՚ի իպտրտա չայտան օլմայրզ՝ ան՚ոթ նէֆսի իգնտա՛ էտէր։

ՊԱՊ 3

Իռոռի էկէր փրիսատա իլէ պերապէր գրյռոռ էթսինիզ իսկ, եօգռրըրտա օլան, էտռնի փրիսատա՝ Ալլահնդն ատղընատա օթռռրտրզը եէրին չէյլէրիւնի թռռլեզ էտինիզ։ 2 – Ետ իւզերինտէքի չէյլէրէ ատէյիլ, եօգռրըրտա օլան չէյլէրէ ատրթ ը էֆքետար էտինիզ։ 3 – Չիրտա էօրտինիզ, վէ հայյոռ ընդզ փրիսատա իլէ պերապէր Ալլահ՚ատա մնչֆատզ ատրը։ 4 – Հայյոռ ընդզ օլսուն փրբրիսատա իզ՚ատ օլուռնատզը զէմսին, սիզ ատռէ ատռնը իլէ պերապէր ՚իզզէթլէ իզ՚ատ օլուռնաճագռնըզ։

5 – Իռոռի պաս զէմիրի ա՚զասըզը, ետ՚ռ զինա վէ նատիպզլիք վէ հէվա ատ հէվէտ վէ քէօթռ չէհվէթ, վէ փռէթփէրէսթլիք օլսուն թռռմա՚քատրըզը էօրտրիռինիզ։ 6 – Չիւնքի ատնէքրին սէպէպինտէն էհլ ի՛ խատատ իւզերինէ Ալլահ՚ըն զատզատը կէլիր։ 7 – Սիզ ատռէ պուռ չէյլէրատ ետ՚ռզատ խէնտ, պիր վագըթ ատնէքրին ատրատզնատա ևիւրիւր թռռմինիզ։ 8 – Լ՚ագռնի չիռմռի սիզ ատռէ ճիսմէքտնին, ետ՚ռ զատզատ վէ խըշմ վէ քէօթիւլիւք վէ քիւֆրիւ վէ ազզընդզատան էտռզէ մռուզտյիր սէօզլերի ատ՚ֆ՚ էտռնիզ։ 9 – Փիրի պիրինիզիզ ետ՚ռլատն սէզդնէմէյինիզ. չիւնքի էգէր ատռտմի՚ատ՚ռլերի իսկ պերապէր ազյատռնատ, 10 – Խատիգինին սուբէթինէ կէօրէ՝ պիրկիտ ևէնդնէմէյ օլսուն ևէնդ ատռմի կիյմիշնինիզ, 11 – Փի պատռտա նէ ևատռտտին, նէ ևէ՚ատ, նէ խրթատն, նէ խրթատնատզըզ, նէ Պատզատր, նէ Սկիւթխոլը, նէ գռւ, նէ ազատատ պռւռնատ՚ատ՚ռնճագ հէր շէյ վէ հէր շէյտէ փրիսատա տրը։ 12 – Խռոռ Ալլահ՚ըն մռւգատատա վէ սէկինիւլ միւռթէքէտատզը կիտի շէֆգատի վէ մէրհատէթ վէ լէթատֆէթ վէ թէվազուռ՚ վէ հիլմ՚ վէ ատատր կիյինիզ։ 13 – Վ՚է պիրի պիրինիզէ թէհատմինլ էտիով՝ էկէր պիր քիմսէյնին պատշգատը ՚ատլէյինդնէ պէր չիքատյէթի վատր իսե, փրիսատա սիզ պատրշտատզը միսիլլու, սիզ ատռէ պատրշտատզը միսիլլու, սիզ ատռէ պատրշտատզը միսիլլու։ 14 – Պռունլարդն ճիսմինէ քռռէրինէ ատռէ քէմսինէ խրթխռատրթը օլան մռւհատպէթի ևէնդնէ։ 15 – Վ՚է *Ալլահ՚ըն սէկռմէթի գռսլէրինիզէ հիւքիմէթ սիւռռնա, չիւնքի ատնա ատռէ նէգ վիւճատռէ ատտ՚վէթի օլռնատրնզդ. վէ միւթեզնէգքր օլռնէզդ։ 16 – Փրիսատզդն քէնտմը սիզատ գռնիւլը իւտրե տէր հիքմէթ իլէ ատքրն օլատռն, վէ պիրի պիրինիզիզ թա՚լիմ վէ նատիհատթ էտիով՝ մէզմռւր վէ խըսհի վէ քռռհռնի ատղնիգնէլերէ Ալլահա

*՝Ե՞ռ՚ էմր ի Իչտհիյէ ատէյիլ, ատնտռգ իրատեէթ ի չռհռնիգնէլ օլսուն ՝իպատեէթ

*՝Ե՞ռօ՚՝ Փրիսատզդն

Digitized by Google

գալ ալէրնիզոտ լուԹՓիլ ԹԷզանի էյ-
լէյինը։ 17 – Վէ կէրէՔ գավլէն՝ կէ-
րէՔ Փի'իլէն, հէր նէ եասիսը խսէնիզ,
ճիւմլեսինի Բապզ Յիսուսըն իսմիյլէ
վէ ան'ըն վսաբԹասըյլէ ՓէԹսեր Ալլա-
հա ԹէշէՔքիւր էտէրէՔ Էօփէնէն։

18 – Էյ զէվճիլէր, Բապզոտա լսյըզ
օլսրդը վէճճ իւրէ զէվճիլէրինիզէ
միւՔի՝ օլսնըզ։ 19 – Էյ զէվճիլէր,
զէվճիլէրինիզի աէվինիզ, վէ անԼէ-
րէ ուճը մնա'սսմլէ էՔիմէյինիզ։ 20 –
Էյ էվլսսա, վսլիսէյինինիզէ հէր խս-
սուսսոտ ԹԹա'սԹի էսինիզ. վէրստ պզս
շէյ Բապզոտա մնգզոսլ սրը։ 21 – Էյ
փէսսէրլէր, էվլսսՆըդը զազզոտա կէ-
Թիրմէյինիզ. օյմսյստ Քի ասՆէրէ Փի-
Թսր կէլսինն։ 22 – Էյ գուվվսր, հէր
խսսուսսոտա ԹԷն հասէզիյլէ էՔՆէսսի-
նիզ պսւսւնանՆսյստոտ կէտզէ կէօզիւն-
մէՔ իչինն օլսն խըրմէՆէլէ ինոտնդը
խօշնսւս էտէնլէր կիսլի տէյիլ, ան-
ճագ Ալլահտան գօրգստոտագ տսոՓէէ-
րսւնիզդէլէ ԻԹա'սԹի էտինիզ։ 23 –
Վէ միրսսս էՓրինի Բապզոտան ալսճագ-
դընդզը պիլէրէՔ, հէր նէ Քի եասիսը
իսէնիզ, ինսսան իչինն տէյիլ, անՆագ
Բապզ իչինն կիսլի ճանՆոտան էտսիբզը։
24 – Ջիբրս Բապզ Փրինտոտա գսւլէզ
էտէրսինիզ. 25 – Ամմս հագգոսրլէզ
էտէն՝ էՔտէյի հագգոսրլէզոս կէօրԷ
ասյսճագ սրը. վէ խսԹԹսս բի'սյէՔ
Էօգ սրը։

ՓԱՊ 4

Էյ էՔէՆտիլէր, աէմնսվէՔտոտս սի-
զին տոտսի պիր էՔէՆտինիզ վսոր խտ-
յինի պիլէրէՔ, գուլլսրըՆըզդս հագգ
վէ ինսսաՔ իւրէ մնա'սսմլէ էտինիզ։

2 – Տու'սսոտս տէվսմ էտիզ՝ ատնտ
շիւքրէՔ ուչյսՆըգ տուրըՆըզ։ 3 – Վէ
պիգիմ իչինն տոտսի տու'սս էյլէյինիզ,
ԹԹա Քի ուղուրըՆոս զէՆճիրպէՆոտ օյսը-
զըմ Փրինտոտաըն սրըրըՆը աէօյլէմէՔ
իւրէ, Ալլահ պիգի քէնսմըն գոտուս-
ադը սչս։ 4 – Վէ աէօյլէմէՔ պոտնտ
Նոտոլ վսճիգ իտե՝ ատնը պէօյլէ իզՏոր
էտէյիմ։ 5 – Վ ագԹը տոտրըն ալսս-
բագ, խսրիճտէ օլսՆըսրը իլէ'ագիլտոտն
ՏսրէՔէէրի էտինիզ։ 6 – Հէր քէտե վս-
ճիգ օլսրդը իւզէրէ ճէվսսգ վէրմէՔի
պիլմէՆիզ իչինն աէօգիտՆիւզ ԹԹա-
գիլէ Թէրսիյէ օլսՆմըշ կիսլի, տոտ'իմտ
լուԹՓիլէ օլսուն։

7 – Ահվալիմին քէտՓէէտՆի սէզէ
աէվկիւլսս պիրտոտսր վէ տոտրգ խըս-
մէԹճի վէ Բոտպոտոտս խըտմէԹի րէՔՓէ-
գիմիզ օլսն Տիս-քէհնս պիլտորէ ճէՔ
տոր։ 8 – Մէրգուսմէ տոտս սիզտէՆ օլսն
ատոտրգ վէ աէվկիւլիս պիրտոտսր Ռոեսի-
մտոտ իլէ պէրտոտսր սիզէ էՏմտն պզս-
Նոտոն իչինն, էտ'Նէ տոՏվալինիզի էօյրէ-
Նիզ գազզոտերինիզէ ԹէսէյյԼս վէրմէՔ
իչինն կէՏՏոտերտոտ։ 9 – Ան'ըր պոս-
բոտոտս օլսն չէՆյէրին ճիւմլեսինի սէզէ
պիլտորէ ճէՔ տոր։ 10 – Գէնդմ իլէ
պէրտոտսր մոտՏոզոս օլսն Աբհոտոտրքոտ
վէ Բոտռնոտգոտոտն եէկէնի, էտ'Նէ հագ-
գընտոտս ԹԹնզիհ ալտոտրդընդզ Մոտրկոս,
(սիզէ կէլտիյի Թագտորոտտ ատնը գոտ-
պոլ էտինիզ) 11 – Վէ Յոտսոտոտս տէ-
նիլէն Յէոտս սիզէ սէլսմ էտէրլէր.
պոտնլսր էՏլ Ք խիԹտոնտոտն տորդլսր.
վէ Ալլահըն մէլէքութիւն իչինն եասը-
նդզ պոտնլսր էմէքտոտշ պոս-լսնուսզ՝
պոտնտ ԹԷէլլԼ օլսրդլսր։ 12 – Սիզէէն
պէրՔ՝ Փրհոտոտրն գուլս եզոտփրոտտ
սիզէ սէլսմ էտեր, վէ Ալլահըն ճիւմ-
լէ մի'զոտոտրնոտտ քէտմիլ վէ ԹէմմսՏ
տոս-բոտոտրնոտդզ տէՏիս տոս-'ս իլէ տոս'ի-
մտոտ սիզին իչինն ՅէՏ տոտր։ 13 – Ջի-
բրս սիզին իչինն վէ Լաոտդիկիոտոտս վէ
Հիերտոպոլիոտսէ օլսՆըսրը իչինն ՆօզԷ
զազրէՔէէ օլսրդըՆոտս չէՏոտտէԲ էտէ-
րիմ։ 14 – Աէվկիւլիս ԹԹոտպիզ Ղաւկոտս
վէ Դիմոտս սիզէ սէլսմ էտերլէր։ 15 –
Լաոտդիկիոտոտս օլսն պիրտոտսրլէրէէ,
վէ Նիմֆոտոտս վէ ան'ըն խոտնէ-սի'նոտէ
պոտս-լսՆոտոն քիլիսէյէ սէլսմ էտինիզ։
16 – Պաս րհոտոէ սիզտէ օգաՆոտրգոտոտն
ոսՔրոտ, Լաոտդիկիոտ քիլիսէ սի'նոտէ
ՅէՏի օգաՏոտոտ՝ սիզ տոտսի Լաոտգի-
կիոտոտոտն Իկնէ օգաՏլէրդը։ 17 – Վէ
Աբքիպպոտոտս՝ Բոտպոտոտ ալտոտրդը խըս-
մէԹէ տոիգոտթ էՔ, Քի ատը խիմմսՏ
էտէՓի՝ տէՏյաՏ աէօյլէյինիզ։ 18 –
Պէն Պօզոտրն էլ Ե՛տզոտրոտյէ սէլսմ'։
ՊէՆտէրէիմի տոէրՏոտրդըՆը էտինիզ։ 'Ի-
ՆոտյէՔէ սիզին իլէ օլսուն։ Ամին։

Digitized by Google

ՊՕՂՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

ՍԷԼԱՆԻՔԼԻԼԷՐԷ ՊԻՐԻՆՃԻ ԲՈՍԱԼԷՍԻ

ԳԱՂ 1

Պօղոս վէ Սիղասանոս վէ Տիմոթէոս, փէտէր Ա֊ստուծոյ վէ Տէրոջ Յիսուս Քրիստոսոյ օլան Սէլանիքլիլէր քիլիսէսինէ. սիղէ [փէտէրլիղ Ա֊ստուծ վէ Տէրոջ Յիսուս Քրիստոսա Թարգմանիչի 'քնաղէթ վէ սէլամէթ օլսուն։

2 – Տու'սլարըմըզոսա սիղի զիքր էտէրէք, ճիւմլէնիղ հադգընոսա Ա֊ստուծոյ սօս'իսա չիւ֊քր էտէրիղ։ 3 – Վէ իսմանընըզդըն իչինի վէ մուհապէթինէնիքին էմէլինի, վէ Ռասպողմուղ Յիսուս Քրիստոսոյ օլան իւմիթինիքին սաապըրը֊նը, փէտէրլիղ օլան Ա֊ստուծըն հազըրընոսա ֆէթադէթ էթմէյէրէք զիքր էտէրիղ։ 4 – Զիւնքի, էյ Ա֊ստուծըն սէվ֊կիւլուէրի օլան ալիքոսլուէր, սիղին ինիթիսալընըզը ալիւրսուղ։ 5 – Զիրա պէշսրէթիմիզ սիղէ հաւալընըզ քէւսիլէ սոէյիղ, ա֊նընճաղ գուվվէթիլէ վէ Ռուհ իւլ Գուտսուլ վէ քէսինլիղ ի'թիգատլէ կէլսէր. ինիքէքիմ' սօսա֊նընզոսա սիղին ի֊չինէ նասուլ օլսըղըմըզը պիլիւրսինիղ։ 6 – Սիղ տուսին չօգ մուզայիգոս տօսա֊սընոսա Ռուհ իւլ Գուտսոս մէսէրսէթիյլէ քէհսիմը գոսպուլ էթմիշ օլսրոսդ, պիղէ վէ Ռասպողս մուգէտէսի օլսընըզը. 7 – Շէհզիլ քի սիղ Մսհկդոնիոսոսա վէ Ա֊քայիոսոսա ճիւմլէ մու'մինլէրէ նիս֊մաէնէ օլսընըզդ։ 8 – Զիրա Ռասպողն քէհսիմը սիղին Թարգմանընզոսա հասլը֊նընզդ Մսհկդոնիոս իլէ Ա֊քայիոսոսա շասը' օլմայրսդ' ա֊նընճաղ հէր հէյսոս տուսի֊նի Ա֊ստուծոյ օլան իսմանընըզդ չսւյ' օլ֊մասըյլէ, պիր շէյ սէօյլէմիմիզէ հաճէթ գասմասոդ։ 9 – Զիւնքի սօսա֊նընզոսա կէլմէմիղ նասուլ օլսըղընը, վէ հայ վէ հադգ օլան Ա֊ստուծոյ 'իպադսէթ էթ֊մէ֊քդ, 10. վէ էօյիւլէրսուէն իհճաս էթ֊մէ֊յէ Օղսւս, հասնի կէլէճէք զադգսոդսոն սիղէ խէյսոս էսէն Յիսուսք սէմնասոն ինճիլմէք իւզրէ սիղին փուխթ֊ասն Ա֊ստուծոյ նասուլ բիւճաս' էթ֊մէյինիղի քէնասիլէրի հադգըմըզդասո իւպգէրլսուսոդ։

ԳԱՂ 2

Չիքոս, էյ սիքդասէրլէր, սիղիմ սի֊ղին սօսա֊նընզոսա կէլմէղ սիհճասէ օլ֊մասըղընը քէհսինինիղ սիլիւրսինիղ։ Հա֊ճադսիմ մու'մինլէրէ օլսըղը իւզ֊րէ, փիլիպպէսէ մուգադդասէմնո էգիյէթ չէրինդ չէթմ օլսոնոդդ խօ տէ, Ա֊ստուծըն պէշսրէթինի 'տագիմ մուհասիլէ֊քինինէ սիղէ սեզդիմիյէ Ա֊ստուծմըզդա փ֊ՒՒ֊ՒՒ֊ՒՒ

լսելէ վէ պիլա 'ատով մա՛սամէլէ էթ-
ամկիմիվէ սիզ չսհիտա սինիվ, վէ Ա-
լլահ չահիփ ոէր։ 11 – Նիթէքիմ սիզի
քէնտի մէլէքնէթնէ վէ 'իզզէթինէ
տատ'վէնի էտէն Ալլահա լայըգ օլմադը
վէճհ իւգուր էտաքէթի էթմէնիվ, ի-
չինէ սիզտէն հէր պիրինէ, 12 – Փէտէր
քէնտի էվլատընա նէփէյէ մհապիլու,
նատիհտի վէ թէնէլլի վէրիվ' թէնտիհ
էթտիկիմիվի պիլիրսինիզ։ 13 – Պա-
ռէպատէն պիզ տատի թռատքֆիլդը-
տատն իչինտիկինիվ, քէլտիմ Ուլահը
ալտըդընըզտա ինատն քէլտիմ կիզի
ատկիլ, ատնճագ' հագիգաթատա պէղյէ
օլադը իւգուր, Ալլահըն քէլտիմ ևէդ
(քի սիզ միւ'մինէլէրտե տատի իչկէմէգ-
ատ սոր) գատալ էթտիկինիզ ֆէրտա-
զէթ էթմէկէրէք Ալլահա չնէքր էտէ-
րիզ։ 14 – Զիրա սիզ, էյ պիրատաեր-
լէր, նէհուտիյէտե Յիսուս Քրիստոստա
օլսն Ալլահըն քիլիսէլերինէ մուգ-
թէտի օլսրնըզ. չինէքի ատկերին նէ-
հուտիլէր թռատքֆընտան չէքտիկլերի
չէյլերն սիզ տատի քէնտի միլլէթի-
տատչլսրընզատան չէքտրինիզ։ 15 – Ան-
լէր Ի՛սպտ Յիսուսը վէ [քէնտի] փէյ-
ղամպէրլէրինի գաթի էտիզ' պիզի
տատի գօվտուլար, վէ Ալլահտա մուգ-
պալ օլմադընզ ճիւմլէ տատմէլէրէ մու-
խալիֆ օլադագ, 16 – Թա՛ֆիլէլէրէ' խէ-
լատա պուլմադըդընը իչինէ սէզլիէմէգտէն
պիզի մէն' էտէրլէր, Թա՛ք քէնտի
կնէնտչլսրընզէ էօյչէնինի չէր զէմտան
տօլսրընտադը. լսգրնի ատկերինի իւզէրինէ
նիհայէթի տէրէճէտէ զատագա էէմիշ-
միշ տիր։

17 – Պիվ խա՛, էյ պիրատաերլէր, պիր
ազ վագրթի կէօնհուլլե տէյնիվ, ատնճագ
տիհտադրլէ սիզտէն մուհթատ պուլատա-
տըդրմըզ Տալտե, չօգ իչինէյագլէ նէս-
զինէնէզիս կէօրմէյէ զհյատե զատրէթ
էթտիք։ 18 – Պատ էճլատէն պիզ, խուս-
տատա պէն Զօղտա, պիր իքի տէ՛ֆ'ատ
Թռատքֆընդտա կէլմէք խաթէտտիք խտ
տտէ, Շէյթա՛ն պիզի՛ մէն' էյլէտտի։ 19 –
Զիրտա իւմհտհմիզ, էտհքատա մէտէրքէ-
թիմիզ, էտհքատա իՖՖիթիսատ Թռատճրմըզ
քիմ՛ տիր. Բատպտրմըզ Յիսուս Քրիս-
տտա զատՏատը էթտիքտե՛ տէն Տատզա-
րընտա Հէմտէն պիզ տատլի՛լ մի սինիզ։
20 – Զիրա պիզիմ 'իզզէթիմիզ վէ մե-
տէրքէթիմիզ պիզ սինիզ։

ԳԱԳ 3

Պատ էճլատէն սարթըգ Թէհամմիւլ
էտտիվչիով' Ա՛թհնատատա էտլընըզ պրատ-
գրլմամըզը մուհատթաք կէօրմէ՛ք։ 2 –
Վէ Ալլահ՛ըն խրատէթճիսի վէ Գրքա-
տտըն պէշատէթինատ էմէքտատչլմըզ
օլսն պիգրատաերիմիզ Տիմթէ էտտը կէօ-
տէրտիք։ Թա՛ք պիզի տատկիի էթմէ-
սի վէ իմանընըզըտատն տօլսրը պիզէ Թէ-
սէլլե վէրմէ՛կլէ, 3 – Պատ մուզտայտա-
գատպտատա քիմսէ տատրըլմատըդ-
տատն իչինէ Թռա'նին օլատնտրդմըզը
քէնտինիզ պիլիրսինիզ։ 4 – Զէնքի
հատնընդըզտատ խքէն տատի մուզտայտագ-
չէքէճէլիմիզի պիզ մուզտատտմա խա-
պէր վէրտիք, նհիթ էքմ՛ մա՛յիմհնէ-
օլադը իւգուր վուգտա՛ պուլմըշ տըր։
5 – Պատ սէպէպատէն պէն տատի տարթգ
Թէհամմիւլ էտտմէկէրէք, իզվա տատ-
ճի պիզի իզվա էթմէսկլէ էմկիմիզ
պիհտատ չզգմատըն տատիս' խմատնընդ
խատտատընատա խտատը տօլմագ իչնէ
կէօճատէրտիմ։ 6 – Լաքին չնմատի Տի-
մթէտա Թռատքֆընդտատն պիզէ վատրլ
օլատ՝ խմատն վէ մուհտագպէթինիզի, վէ
պիզիմ պիզի կէօրմէկլէ միւչհատագ պուս-
լատնատդրմըզ պհապիլու, պիզին տատի
պիզէ օլսն իչկիյագըդընզը, վէ պիզի
տատ'իմտ խտրլէ գիզը էթտիկինիզի պի-
զէ միւժտէ էյլէտտի։ 7 – Պատ սէպէպ-
տէն, էյ պիրատաերլէր, պիզիմ՛ ճիւմլէ
մուզտայտագա վէ զատրատբէթմիզատէ ի-
մանընըզտատն տօլսրը Հագգընըզընատա
միւթէսէլլե օլատը։ 8 – Զիրա սիզ
Բատպտրատա տատպիհ գատլըդընզը Թագ-
տիրտտ' չնմատի պիզ տատդ գատլըրըդ։
9 – Զիրատ սիզին իչկէն Ալլահ՛ըմընզը
Տատզարընատա Հագգընընզատա մէ-տրատբ
օլատրդմըզ մէտէրքէթէ մուզտայիլ Ա-
լլահտա նէ՞ չնէ-քր 'ատդ էտտ պիհիրիզ։
10 – Եհէզինէհէզնէ կէօրմէդ վէ իմտա-
նընըզընը Հօգտանընը բէմատլ էթմէք ի-
չինէ, կէտեն վէ կիհնտրէ՛ դհյատտահյ-
լէ նհյագ էյլէմէքտտ իզ։ 11 – Փէտէ-
րիմիզ Ալլահ քէնտինի վէ Բատպտրմըզ
Յիսուս Քրիստտա Թռատքֆընդտա նէփէ-
ւէտէ հօլըմընը տատտ էտէ։ 12 – Վէ
պիզիմ պիզե մուհտագպէթիմիզ օլսրդը
մհապիլու, Բատպտ պիզին տատի պիրի պի-
զինիզէ վէ ճէսմիլէյէ օլսն մուհտագպէ-
թինիզէ չօղտտտրտ տարթըտրդը. 13 –
Թա՛ք քի փէտէրիմիզ Ալլահըն հուզու-
րընատա Բատպտրմըզ Յիսուս Քրիս-

ճիւմիլ մոգաստաղելերի իւէ զուհուբ էթ ուիքուէ՝ գուլդէրինիլի գուստիկէթեռէ գուստուբուղ ասպիճի գէլսո։

ՊԱՊ 4

ԷԼ հասըլ, էյ պիրատէրլէր, ուիզէ Ռասպ 8իսուլէ բէճաս վէ նասիհաթ էտէրիզ քի՝ նէ վէճհիլէ հարէքէթի էթմէնիզ վէ Ալլահա մնագաուլ օլմանըզդ վաճիզ օլուրսը հասգէճնասո ուիզուէն սայուրընըզդա կէօբէ ատասո գիւասո թէբասգգին էտէնիզիզ։ 2 – Ջիւրա Ռասպ 8իսուս թարասիճինասո ուիզէ նէ թէնուիհէրը վէրտիմիմիզի պիլիրսինիզ։ 3 – Ջիւրա Ալլահըն իրասուլլէրի պուս տուրը, ե՞նի մնգաստուս օլմանըզդ տուրը, քի պինասոնդա ասագընմայըլէ, 4 – Սիզսէն հէր պիրի Ալլահը պիմիլդէն թա՛իճէէր կիսի հէվա ի՞ շէհվիլէրլէ ատիլի, 5 – Անճագ գուլասոմիլէրլէ վէ ի՛ճիճիլէլէ քէնոնի՞ ճէհէննեմէ մընգաբ օլմագը պիլսինա։ 6 – Պիրի պուս մնասոտէ պիրրասոտերի հագգընասո հասոտը թէճավուզ էտիպ զասոտը էթմէսինի. պիրսո սիզէ եվվէլսէնէ սէօյլէմիպ շէհհասոտերի էթմէյիմիզ իւգրէ, պունլարըն ճիւմլէսի իչիւն Ռասպ ինիճամ սուրճը տուրը։ 7 – Ջիւրա Ալլահ սիզի նասիհաթլիյէ ատիլսէ, անճագ գուլասոմիլէրէ տասո՛վէրի էլլէտսի։ 8 – Պաա էճէտէն քիմսէ թասհգիր էտէն քիմսէ ինասորը ատիլսէ, անճագ սիզէ քէնոնի Ռահ իլ Գուլասոմնըր վէրէն Ալլահը թասհգիր էտեր։

9 – Գասոնհասոշ մնահասոպէթի խուլասոսըն իսե, սիզէ եասոմնասէլդըմ իճնասո էթմէզ։ պիրսո պիրի պիրինիզի սեվմէյի Ալլահ թասոգասիճինասո քէնասոնիզդ էպրէնմէյընիզ։ 10 – Ջիւրա պասոնա սիզ պիրբիւն Մահէգնինասոտա օլասո ճիւմլէ պիրասոտերլերէ կէօսթէրիյօրսունուզ։ լութֆեն, էյ պիրասոտերլէր, սիզդէ բէճս էտերիզ քի պասո խասոսասոտասոնա գիյասոտ թէբասգգի էտեսոմնիզ։ 11 – Վէ սիզէ թէնեսիհ էթմէյիմիզ կէօրէ ասոսաեհէսոլ իսզրէ եասոմլսէ՝ քէնասոնի սասմասըրընըզդէ մէշգուլ օլասոգաք, քէնասոնի էլլէրինիզդէ իշլէմէյէ գալըրէթ էտէսոմնիզ. 12 – Թասո քի խասորճասոճ օլասոմնասոգասո հիսոն ի՞սորէքէթլէ մնա՛սոմլէ էտասոյ՝ պիր շէյէ միւհիմճասո օլմասոգասոնըզդ։

13 – Էյ պիրասոտերլէր, ասյասոյնլարը հագգընասո պիրասոտեր օլմանըզդա խաբէմէ՛մ, թասո քի իսմասոիլէրի օլմայասո ասիլլէրի կիսի մնահգասո օլմայասոնըզդ։ 14 – Ջիւրա էկեր 8իսուսըն էօխսասոյասոմ էթմէյինէ իհնասո էտերսէք, քէզդասիկ 8իսուսասոտ ասյասոյնլարը ասոսիի Ալլահ սոնդո իլէ պէրասոտեր կէնիրսէճէ սոտը։ 15 – Ջիւրա պիզ Ռասպդէն զասոհասոբընասո ասիլի՝ հայասոճ ասոտ պասոդի գասոնասոլար ասյասոյնլասորա թէգասոտսիմ էթմէյէճէյիմիդի սիզէ Ռասպդէն քէլասոմլէ խասոբէր վէրսէրսէ։ 16 – Ջիւրա Ռասպդ պիզդասի պիր նէհասո է էմիլէ՝ պասոշ մէնէյինէ սէհասոտը վէ Ալլահըն ասոսբասոյէ սէմասոսոնա նէհասոլ էտեճէճսոտը։ վէ Գրիհասոտասոտ վէճհասո էթմէշ օլսոնլասոր եվվէլսո գէյասոմ էտեճէճլէրը սոտը։ 17 – Աճասոնէ պիզ հայասոհասոտ պասոդի գասոնասոլար ասոնէր իլէ պէրասոտեր Ռասպդէ իսոթ իգասոլ իչիւն, պասոլասոթլասորասո հասովասոյ բէ՛ օլասոհասոճճասոդզ, վէ պէզդէճէ տասո՛խիւն Ռասպդ իլէ պէրասոտեր պասոլասոհասոճճասոդզ։ 18 – Խմնի պասո սէօզլէրէ պիրի պիրինէզ թէհէւլի վէրմինիզ։

ՊԱՊ 5

Լասոքէն, էյ պիրասոտերլէր, դէմասոհասոլասո վէ վասոբէլասո տասո՛իր սիզէ եասոզմասոդլըզդ իճնասո էթմէզ։ 2 – Ջիւրա քէնասոնիզդ էյի պէլիխսինիզդ քի Ռասպդէն կիսինէս կէճէ խէբրասոլ կիսի կէլսո։ 3 – Ջիւրա՛ Սէլասմէթ վէ էմնասո, յէթիմ ա՛ տասո՛խէլէրինասո, օ՛ վասոբէ հասոմլէ ա՛սոբասոյասո տասոբէ կէլսոհյէ կիսի, նասոկասոհ իւզէրլէրինէ հէլասոլ եէհէյնէճէճ վէ գասոբասոհասոյասոճասոգլասոր սոբա։ 4 – Սիզ իսե, էյ պիրասոտերլէր, գասոբասոհլասո տասո՛իլդ սինիզ՝ քի օ կիսէ իւզէրինիզդէ խէբրասոլ կիսի կէլսո՛ն։ 5 – Ջիւրա սիզ ճիւմլէնիզդ նասոբ օ՛սոլասորը վէ կիսնասոհասոլ օ՛սոլասորը սէնէդ. կէճմասոնէ եասոխսո գասոբասոհլասոդասո տասո՛իլդ սինիզ։ 6 – Հասոլ պէզդէ իսէ՛ տասո՛իրլերի կիսի սասյասոհյասոլար՝ սոնդասոճ սասյասոդ տասոսասո

ճագ պիտիմ եօլըմըզա էօլէն Բապպը-մըզ Ցիսուս Քրիստոս վասըհաստըյլե խելատա նա'իլ օլմագ իչին թա'ին էլլէսի. 10 – Թա քի կերբք ուչուրը՝ կերբք ուչուր պուլունուբ իսկը, ան-րն իլե պերապեր հայտարատա օլալըմ։ 11. Պա եճլատէն էտե կելուիչինիզ կիպի, պիրի պիրինիզե թեսելլի վերիպ՝ եբբ-սինկերինիզի մա'մուբ էլլէչինիզ։

12 – Էյ պիրատերլեր, սրանըզատա չալըշմանլարը, վե Բապպատա իւզերինի-զե մէ'մուբ օլան վե սիզե նասիհաթ վերեն էլլերի թանըյըպ, 13 – Անլերե իշ-լերի իչիւն մուհապեզեթ իւզրե զկյա-տեսկյլե ի'թիպար եճմէնիզի բէճա է-սերիզ։ Պիրի պիրինիզ իլե միւսապէ-մեթատ օլունըզ։ 14 – Վէ, էյ պիրատե-րլերը, սիլե բէճա էտերիզ քի՝ հի-պամարզ քիմսելերե նասիհաթ վերեսի-նիզ. եւրեբսիզլերի ճեսարեթլենտի-բիպ՝ զա'իֆլերե տեսթկիր օլասընըզ, ճեւմլե հագգընատա թէ'էննե էտսի-նիզ։ 15 – Սագընընըզ՝ քիմսե քիմսկյե քեմլկյե մուգապիլ քեմլիք եճմեսին. պիլ'ուքա տա'իմա կերբք պիրի պիրինի-զե, կերբք ճեւմլեկյե էյլիկք եճմեկյե սա'յ էտինիզ։ 16 – Տա'իմա մեսրուբ օլունըզ։ 17 – Ֆերսպեճ եճմեկյերբք տա'տա էտինիզ։ 18 – Հէր շեյտե շիւքր էտինիզ, զիրա Ցիսուս Քրիստոստա հագգընըզտա Ավտհրն իրտատեճի պա-տըր։ 19 – Րուհտա սեօնտուրմեկյինիզ։ 20 – Ինչամլարը թահդիր եճմեկյինիզ։ 21 – Հէր շեյի թեճրիպե էտիպ՝ էյի օլանը գասվի թուրթունըզ։ 22 – Հէյ-նե՛վ՝ չերբտէն ճճրինտապ էտինիզ։ 23 – Վկ սեկյամեճի մենպա'թ օլան Ավտհ քենտոտի սիզի թեմսուրկյլե թագտա-էլլէկյե. վե բուհրնըզ վե ճանընըզ վե ճեսեսինիզ քեսամկյնե Բապպրմըզ Ցի-սուս Քրիստոսըն գուհուրնտա պիլտա գուտար հըֆզ օլունտա։ 24 – Սկյիլ-տա՛վեճ էտեն ատտըզ օլուտ՝ իճրտ-տակի էտեճեք տիր։

25 – Էյ պիրատերլեր, պիտիմ ի-չիւն տա՛տա էտինիզ։ 26 – Ճիւմլե պի-րատերլերբ մուգատատա էօփուլկյե ակ-յամ էտինիզ։ 27 – Սիզե Բապպ Հագ-գը իչիւն եէմին վերիբմ՝ քի՝ պուբ րի-տալե ճիւմլե մուգատատա պիրատեր-լերի օգունտաճ։ 28 – Բապպըմըզ Ցի-սուս Քրիստոսըն 'իհտկյերի սիզի իլե օլտուն։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ԲԷՍՈՒԼՂՆ

ՍԷԼԱՆԻՒԼԻՒՐԻ ԻՒՒՆՃԻ ԻՒՍԱԼԷՍԻ

ԳԱՊ 1

Պօղոս վե Սիղուանոս վե Տիմոթէոս, Փէտերիմիզ Ավտհ վե Բապպ Ցիսուս Քրիստոստա օլան Ասէսնքլիլեր քիլի-սէսինէ. 2 – Սիզե Փէտերիմիզ Ավտհ վե Բապպ Ցիսուս Քրիստոս թաբտաֆըն-տան 'իհտյլեթ վե սէլամեթ օլտուն։

3 – Էյ պիրատերլեր, լայըգ օլտըզը իւզրե, տա՛իմա սիզին իչիւն Ավտհտա չէ-քր եճմեկյե պօղճու իզ. չինքի իճմէնընըզ զկյատէսկյլե հէմտա պուլտա՛ ճիւմլեհէզեռէն հէր պիրինին հէքտի-քրինե օլան մուհապեզեթի տրթմատտա տպրբ. 4. Շեօյլե քի պիզ քհնտիմիզ թէ-համմիւլ եճմեկյինիզճիւմլե թէ'աստեճ վե մուգայատլարընըզտա օլան ատգ-րընըզ վե իճմնընըզտան տօլայը, Ավ-լատըն քիլիսէքրինտե սիզինկյե իճիճ-խար էտերիզ։ 5 – Պու տատեի եօլընտա եզկյեճ չէքմէքտե օլտըզընըզ մէհե-քհրե Ուլլատա նա՛իլ օլտճաղընըզտա Ավտհրն 'ատտկյ հէյ-քամհնեհե տէկյիլե տիր։ 6 – Զիրա Ավտհրն 'իհտինտե 'ատտկյերե մեսհուտպգ տրբ քի՝ սիղե թագեիզ էտնկյերբ մուգայատա էօ-էօ. 7 – Վէ սիզ մուգայատա չէքնե-կյերբ պիտիմ իլե պերապեր, Բապպ Ցի-սուս քենտի գուվվեճրինին մեկյբկյլ-իլե սէմտատտ զուհուր էտիպ, 8 – Ս

Digitized by Google

ւսահը պիւմէխէնէրտէն վէ Իսպպրմըզ Յիսուս Քրիստոսը պէշտրէքինէ խ-
քա՛սը էմմէխէնէրտէն աթէշ ալե-
վէրէլ ինի իգամ ալաճաղը վասքմա-
քահէն էհսան էլյէրէ։ 9 — Իսպպռ քէն-
սի մուգատասէլէրինտէ մու՛ազզէզ վէ
ճիւմլէ միւ՛մինէրտէ, (չինքի սիզ օ-
լան չէհատէնի իմիզէ իհսան օլուհատ.)
Տպրէքպաճը օլմագ իւզրէ կէլտիկին-
տէ, 10. Անդր հուզուրտնատան վէ գուվ-
վէթի ինդն ճէլալինտէն պուհունար օլ
կիւնտէ էպէտի հէլաք հիւքմիհիւ-
չէքէ ճէքլէր տիր։ 11 — Պուհու նազա-
րէն սահապ սա՛իհս ատա՛տ էտտրիզ,
քի Ալահ Տրմըզ սիզի պուս սա՛վէթէ
լայըզ գէլա, վէ խայր իչինդն հէր սիր
բիզատնիր վէ իհմանդն 'ամէլինի գուվ-
վէթլե իքմալ էլյէկ։ 12 — Թա քի
Իսպպրմըզ Յիսուս Քրիստոսը իհսան
ահզատ, ահզ տահի Ալահ Տրմըզ վէ
Իսպպռ Յիսուս Քրիստոսդն 'ինայէթինի
կէօրէ ահնտէ Թա՛զիզ օլուհատընըզ։

ՊԱՂ 2

Էյ պիրատէրլէր, ահզէ Իսպպրմըզ
Յիսուս Քրիստոսդն զուհուրը, վէ պի-
զիմ ահնդն եանդնատա ճէմ՛ օլմամըզ
հատատաղնատա, 2 — Իչճա էտէրիզ քի
Քրիստոսդն կիւնիւ հատգլաշմըշ տըր՛
տէյիս կէրէք բուն, կէրէք սէօզ, կէ-
րէք կէօյա Թա՛զատիքըզտան մէրքէտատ
վասրի՛հատրյէ 'ագլէնըզ չսպուգ տատ-
ապլմասդն, վէ միւ՛զահատիսդ օլմայատ-
նըզ։ 3 — Պիր քիմսէ սիզի պիր վէճյէ
տալատահմատը, պիրա եվէլյա իրի՛հ-
ատատ կէլիպ՝ կիւնահ տատմի, շօլ էհնէ ի
հէլատքէ իզհար օլատնմատը կէրէք տիր,
4 — Օլ քի մահատկէքէթ էտէր վէ հէր
իլսհ, հահատատ մա՛պուտ իսմիյլէ Թէս-
միյէ օլատնատըն իւզէրինէ եհճէլէնիր,
հահրիտա քէհանինի իլսհ տըր տէյիս
կէօսմէրէրէք [իլսհ կիպի] Ալահդն
հէյքէլինտէ օքհուտատ։ 5. Տոհա եանդր-
նըզատա իքէն, պուս շէհլերի սիզէ սեզ-
լէտիյիմի իսահրատ կէհ իրմէ՞զ մի սինիզ։
6. Շեմինի տատնի քէհանի վազիքնատա իզ-
հար օլատնմատը իչինդն ատնը մէն՝ էտէն
շէհի պիլիրսինիզ։ 7. Զքիրա՝ իսհատն սըրրը
հայատա իչլէմէքտատ տիր, Ֆատգահ շեմտի
մատնի՛ օլատն օրհատատան գատլգըն՝ճայ-
տատէք դն՝ էտէր։ 8 — Ո զէմատն օլ 'ատը
զահիր օլատճագ տըր. ատնը տատնի՛ Իսպպռ
քէհանի ազազինըն նէֆէսինդլէ թէլէֆ է-
տտա՝ քէհանի կէլիշինդն զուհատրդլէ
հէլաք էտէճէք տիր։ 9 — Ատնդն զուհ-
հատրը իսկ շէհլիտանդն իչլէմէճնէճ
կէօրէ ճէմլիմ գուվվէթի վէ 'ատատնէթ
վէ տատնէթ միւ՛ճիզէլէրէլէ, 10 — Վէ
հէլաք օլմագատա օլանլատրատա Հագգ-
ատըզ-ըզդըն հէր հիլէսինէ օլատճագ տըր,
չինդքի անդրը խէլատա պուհմալատրը ի-
չինդն հագգիգատի մատհատպէկինի գա-
պատլ էճմէտտիկէր։ 11 — Վէ պուս ոէ-
պէպատնէն եատլատնատ քնանամատրը իչինդն
Ալահ Տրմըզդրի միւ՛ատրդ զէլատճէք
կէօնատէրէ ճէք տիր։ 12 — Թա քի հա-
գիգատի քնանամատրդ հագգատզատրդատ
րիզատ վէրէճէքէրինդն ճէմլէճի մատհքէմ
օլատրատ։

13 — Պէզ տատնի, էյ Իսպպռնդն ահվ-
կիւլէրէրի պիրատէրլէր, Ալահդն տատ-
՝իմատ սիզնդն իչինդն չինէքը էճմէյէ պօզճ-
լատ իզդ, չինդքի Ալահ սիզի խէճխատա-
տանդն Իատրդն Թագատիսի վէ հագգատի
օլատն իմանդլէ խէլատա իչինդն ինէճխատդ
էտէզդ, 14 — Իսպպրմըզդ Յիսուս Քրիս-
տոսդն 'իզզէճինէ նատ՛էլ օլմանըզդ ի-
չինդն, պուհնատ տատնի պէպիմ պէշտրէ-
ճիմզինդն վատքատատրյէ սիզի տատ՛վէճ
էյլէտտի։

15 — Պահնատ պիհատ՛էն, էյ պիրատէր-
լէր, տատպիճ գատտմ օլատ՛ քէշտմ
էտհատտ մէքքատպրմըզդ վատքճատրյէ
էօյրէնտէկինիզդ Թա՛լիտմիքը Տրգիզ է-
տտինիզ։ 16 — Վէ Իսպպրմըզդ Յիսուս
Քրիստոսդ քէհանդի, վէ պիզի սէվդդ
պիզէ 'հնայէթի իլէ էպէտի Թէպէլլի վէ
էյի իսմիտտ վէրէն Փէտէրիմիզդ Ալահդ
17 — Գատլգրինինզդի միւճէպէլլի, վէ
սիզի հէր էյի քէլատ՛ վէ 'ամէլատ տատ-
պիճ գէլատ։

ՊԱՂ 3

Վ՚էլ հատգլ, էյ պիրատէրլէր, պի-
զիմ իչինդն տատ՛ատ էտնիզդ, քի Իսպ-
պրմըզդ քէլատմը տատհանըզդատտ օլտրդը կիպի
իսէրիսէյիզդ շէրէճի պատ՛ատ։ 2 — Պիզ
տատնի հատգգատրդ վէ քէօճիւ տատմէ-
լէրտէն գատրյտատ՛ատ. գիրատ ճճւմլէ-
տատ իմանն տատհատի տատյէ տիր։ 3 — Լատ-
քինդն Իսպպռ տատրդգ տըր, վէ սիզի տատ-
պիճ գէլատրտգ, շէրիրտէն պէհանէքէ
էտէ՛ճէք տիր։ 4 — Վէ սիզէ քէհանդհ

*Պ — 'ըշ՝ Իսպպռ Յիսուս

Digitized by Google

էթ-ակ-իմիզ չէ-լէ-րին ֆ-ծրաս-ըն-ատ պա-ւա-նո-ղզ-ըն-ղա վէ պա-ւա-նա-ճա-ղը-նըզա Ր-ապ-ա-տա ի-՝թ-իմ-ատ-ըմ-ըզ վար ատը։ 5 – Վ-է Ր-ապ-ա սիզ-ին գ-ալ-ալ-էր-ն-ըզ-ի Ա-լ-ս-ը-ն մա-ւ-հ-ապ-ե-թ-ին-է վէ Ֆ-ր-իս-տո-ս-ըն ատ-պ-ը-ն-ա ֆ-ր-ը-ա-տ է-ա-է։

6 – Է-յ պ-իզ-ատ-ե-լէր, սիզ Ր-ապ-ը-ղ-ըզ ճ-ի-ատ-ա Ֆ-ր-իս-տո-ս-ըն ֆ-ամ-ի-լէ թէ-պ-իչ է-ատ-ե-ի-զ, ք-ի պ-իզ-ատ-ն ա-լ-ա-ղը-ր ֆ-ա-ս-ը-լ-իմ կէ-օ-ր-ի տ-է-յ-ի-լ, ան-ճ-ա-ղ ն-ե-զ-ամ-ա-ղզ ե-ի-բ-ի-լ-էն Հ-էր պ-իզ-ատ-ե-ա-ւ-ն-ե ատ-ա-ղ-ն-ա-ա-ն-ը-ղզ։ 7 – Ջ-ի-ր-ա պ-իզ-ե ն-ա-ս-ը-լ մ-ա-ւ-գ-ի-է-տ-ի օ-լ-մ-ն-ը-ղզ վ-ա-ճ-ի-ղ ֆ-ա-ս-ֆ-ի-ն-ի-ն ք-է-ն-ո-ֆ-ի-ն-ի-ղ պ-իլ-ը-ր-ի-ն-ի-ղ, չ-ի-ւ-ն-ի-ք-ի ա-ս-ա-ա-ն-ը-ղ-ա-ս-ա ն-ի-զ-ամ-ը-ղզ Հ-ա-ղ-ե-ֆ-ի-ա-տ ա-ս-ա-լ-ա-ն-ա-ս-ա-ղզ։ 8 – Վ-է պ-ի-ր ք-ի-մ-ի-ն-ի-ն է-ք-մ-է-ֆ-ի-ն-ի-ն մ-է-ճ-ա-ն-է-ն է-մ-է-ա-ի-ք, ան-ճ-ա-ղ ս-ի-ե-ա-է-ն պ-իր-ի-ն-ե է-ի-ք օ-լ-մ-ի-ա-ղ ֆ-ի-ւ-ն-ե է-մ-ի-ք վ-ե ղ-ա-ֆ-ի-ե-ի-ք է-չ-է-ր-ի-ք-ե կ-է-ճ-է կ-ի-ւ-ն-ա-ի-ւ-զ ի-ւ ի-ւ-լ-ի-ր ֆ-ա-ս-ի-ք։ 9 – Պ-ա-ւ ա-տ-ա-ի-ի-ի ֆ-ի-ւ-ք-ի-մ-է-ֆ-ի-ի-ղ օ-լ-մ-ա-ղ-ր-ն-ա-ն ա-ե-յ-ի-լ, ան-ճ-ա-ղ պ-իզ-ե մ-ա-ւ-գ-է-տ-ի օ-լ-ա-ղ-ն-ը-ղզ ա-ե-յ-ի-ւ ք-է-ն-ո-ֆ-ի-ղ-ի սիզ է-օ-ր-ի-ք-ե կ-է-ա-ֆ-է-ր-մ-ի-ղ ի-ւ-ի-ն օ-լ-ա-ա։ 10 – Ջ-ի-ր-ա ճ-ա-ն-ը-ղ-ա-ա ի-ք-է-ն ա-ա-յ-ի-՝ է-կ-է-ր պ-իր ք-ի-մ-ի-ն ի-ւ ի-լ-է-մ-ի-ք է-ֆ-է-մ-է-ղ-ե-ղ, է-է-մ-ի-ք ա-ա-յ-ի-՝ ա-է-յ-ի-ւ սիզ-ի թ-է-ն-պ-ի-ղ ե-ի-ք է-ա-է-ի-ք։ 11 – Ջ-ի-ր-ա պ-իզ-ե պ-ա-՝-ղը ք-ի-մ-ի-ն-է-ր ն-իզ-ամ-ը-ղզ Հ-ա-ւ-ի-ք-է-ի է-ա-ֆ-ի-՝ պ-իր ի-ւ ի-լ-ի-մ-է-ի-ք-ի-ք ա-ֆ-է-ր-ի-ն-ի-ն ի-լ-ի-ն-է գ-ա-ւ-ր-ի-ղ-ի-ղ օ-լ-ա-ղ-ի-ղ-ի-ղ ի-ք-ի-մ-ի-ի-ղ-ի-ղ։ 12 – Պ-ա-ւ մ-ա-ղ-ա-ւ-լ-է ք-ի-մ-ի-ն-է-ր-ե-ր Ր-ապ-ա-ղզ-մ-ը-ղ ճ-ի-ատ-ա Ֆ-ր-իս-տո-ս-ըն թ-է-ն-պ-իչ վէ ր-է-ճ-ա է-ա-է-ի-ք, ք-ի ա-ւ-ղ-ա-ճ-ա ի-լ-ի-ն-է-ր-ե-ք-ե՝ ք-է-ն-ո-ֆ է-մ-է-ք-ե-լ-ե-ր-ն-ի-ն ն-է-ի-է-լ-է-ր։ 13 – Ա-պ-ե ա-ա-ֆ-ի-ի, է-յ պ-իր-ա-ա-է-ք-լ-ե-ր, է-յ-ի-լ-ք-ե է-մ-է-ք-ա-է-ն օ-ա-ա-ն-յ-ի-ա-ղզ-ը-ղզ։ 14 – Վ-է է-է-ր պ-իր ք-ի-մ-է պ-ա-ւ ր-ի-ա-ա-ղ-է վ-ա-ա-ք-է-ա-ա-ք-յ-լ-է օ-լ-ա-ն ք-է-լ-ա-մ-յ-մ-ը-ղզ-ա ֆ-թ-ա-՝-ա-ֆ է-մ-է-զ-ա-է, ֆ-է-ճ-ի-լ օ-լ-մ-ա-ղ ֆ-չ-ի-ւ-ն ա-ա-ն-ա ն-ի-չ-ա-ն գ-գ-ա-ւ-ա-՝-ա-ն-ը-ն ի-լ-է ֆ-ի-ֆ-թ-ի-լ-ա-ֆ է-մ-է-ն-յ-ի-ն-ի-ղ։ 15-լ-ա-ք-ե-ն ա-ի-ւ-շ-մ-ե-ն մ-ա-գ-ա-ա-ղ-ն-ա-ա ֆ-ա-ւ-մ-ի-ա-յ-ն-ի-ղ, ան-ճ-ա-ղ պ-իր-ա-ա-է-ր ֆ-է-պ-ի ա-ա-ն-ա ն-ա-ա-ի-ֆ-ա-ֆ է-ա-ա-ֆ-ն-ի-ղ։ 16 – Վ-է ա-է-լ-ա-ն-յ-ի-ֆ մ-է-ն-գ-ա-՝-ը օ-լ-ա-ն Ր-ապ-ա ք-է-ն-ո-ֆ-ի-ի սիզ ա-ա-՝-յ-ի-ա-ա Հ-է-ր ֆ-ա-ւ-ա-ա-ա-ա-ա ա-է-յ-ի-ա-է-ի-ք ի-ք-ա-ա-ն է-յ-լ-է-ի-ն-ի։ Ր-ապ-ա ճ-ի-ա-յ-է-ն-ի-ղ ի-լ-է օ-լ-ա-ա։

17 – Պ-է-ն Պ-օ-ղ-ա-ո-ն է-լ ֆ-ա-ւ-պ-ը-ր-յ-լ-է ա-է-լ-ա-ա-ֆ. պ-ա-ւ ա-տ-ա-ի-ի Հ-է-ր մ-է-ք-յ-լ ա-ւ-պ-ա-ա-ա ն-է-շ-ա-ն ա-ը-ր. պ-է-զ-յ-լ-է ֆ-ա-ա-զ-ա-ր-ը-ֆ։ 18 – Ր-ապ-ա-ր-մ-ը-ղ ճ-ի-ատ-ա Ֆ-ր-իս-տո-ս-ըն '-ի-ն-ա-յ-է-ք-է ճ-ի-ա-յ-է-ն-ի-ղ ի-լ-է օ-լ-ա-ա-ն։ Ա-մ-ի-ն։

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՏԻՄՈԹԷՈՍԱ ՊԻՐԻՆՃԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ԳԱՊ 1

Պ-ե-լ-ա-ք-ե-ա-ր-ը-ր-մ-ը-ղզ Ա-պ-ա-ղ-ն վէ ֆ-ա-մ-ի-ի-ի-մ-ի-ղ օ-լ-ա-ն [Ր-ապ-ա-ղ] ճ-ի-ատ-ա Ֆ-ր-իս-տո-ս-ըն է-մ-ր-ի ի-ւ-ր-է ճ-ի-ատ-ա Ֆ-ր-իս-տո-ս-ըն ր-է-ա-ա-ր Պ-օ-ղ-ա, ի-մ-ա-ն-ա-ա է-ը-զ օ-գ-ր-մ Տ-ի-մ-ո-թ-է-ա-ա-ա։ 2 – Փ-է-ա-է-ր-ի-մ-ի-ղ Ա-պ-ա-ղ վէ Ր-ապ-ա-ղ-ր-մ-ը-ղ ճ-ի-ատ-ա Ֆ-ր-իս-տո-ս-ըն ֆ-ա-ա-ք-ե-ֆ-ն-ա-ն ա-ա-ա '-ի-ն-ա-յ-է-ք-է վէ մ-է-ր-ց-ա-մ-է-ր ֆ-է-ա-է-ի-ք է-ա-ա-ա։

3 – Պ-է-ն Մ-ա-կ-է-ա-ի-ա-յ-ա կ-է-ի-մ-է-ք ի-ւ-զ-ր է-ք-է-ն, պ-ա-՝-ը ք-ի-մ-ի-ն-է-ր-ի-ն պ-ա-յ-ֆ-ա-ա ֆ-ա-՝-պ-ի-ն-է-ի-ն-ի-ն, վէ ա-ա-ա-ա-լ-ա-ա-ա, վէ ի-մ-ա-ն-ա-ն օ-լ-ա-ղ-ա-ա Ա-պ-ա-ղ-ն ֆ-՝-է-պ-ա-ա օ-լ-ա-ն մ-ի-՝-մ-ի-ա-ի-յ-է-ֆ է-ա-է-ր ի-ա-ի-ն։ 11 – Ջ-ի-ր-ա պ-իզ-ե պ-ա-՝-ը ք-ի-մ-ի-ն-է-ր ն-իզ-ամ-ը-ղզ Հ-ա-ւ-ի-ք-է-ի է-ա-ֆ-ի-՝ պ-իր ի-ւ ի-լ-ի-մ-է-ի-ք-ի-ք ա-ֆ-է-ր-ի-ն-ի-ն ի-լ-ի-ն-է գ-ա-ւ-ր-ի-ղ-ի-ղ օ-լ-ա-ղ-ի-ղ-ի-ղ ի-ք-ի-մ-ի-ի-ղ-ի-ղ։ 12 – Պ-ա-ւ մ-ա-ղ-ա-ւ-լ-է ք-ի-մ-ի-ն-է-ր-ե-ր Ր-ապ-ա-ղզ-մ-ը-ղ ճ-ի-ատ-ա Ֆ-ր-իս-տո-ս-ըն թ-է-ն-պ-իչ վէ ր-է-ճ-ա է-ա-է-ի-ք, ք-ի ա-ւ-ղ-ա-ճ-ա ի-լ-ի-ն-է-ր-ե-ք-ե՝ ք-է-ն-ո-ֆ է-մ-է-ք-ե-լ-ե-ր-ն-ի-ն ն-է-ի-է-լ-է-ր։ 13 – Ա-պ-ե ա-ա-ֆ-ի-ի, է-յ պ-իր-ա-ա-է-ք-լ-ե-ր, է-յ-ի-լ-ք-ե է-մ-է-ք-ա-է-ն օ-ա-ա-ն-յ-ի-ա-ղզ-ը-ղզ։ 14 – Վ-է է-է-ր պ-իր ք-ի-մ-է պ-ա-ւ ր-ի-ա-ա-ղ-է վ-ա-ա-ք-է-ա-ա-ք-յ-լ-է օ-լ-ա-ն ք-է-լ-ա-մ-յ-մ-ը-ղզ-ա ֆ-թ-ա-՝-ա-ֆ է-մ-է-զ-ա-է, ֆ-է-ճ-ի-լ օ-լ-մ-ա-ղ ֆ-չ-ի-ւ-ն ա-ա-ն-ա ն-ի-չ-ա-ն գ-գ-ա-ւ-ա-՝-ա-ն-ը-ն ի-լ-է ֆ-ի-ֆ-թ-ի-լ-ա-ֆ է-մ-է-ն-յ-ի-ն-ի-ղ։ 15-լ-ա-ք-ե-ն ա-ի-ւ-շ-մ-ե-ն մ-ա-գ-ա-ա-ղ-ն-ա-ա ֆ-ա-ւ-մ-ի-ա-յ-ն-ի-ղ, ան-ճ-ա-ղ պ-իր-ա-ա-է-ր ֆ-է-պ-ի ա-ա-ն-ա ն-ա-ա-ի-ֆ-ա-ֆ է-ա-ա-ֆ-ն-ի-ղ։ 16 – Վ-է ա-է-լ-ա-ն-յ-ի-ֆ մ-է-ն-գ-ա-՝-ը օ-լ-ա-ն Ր-ապ-ա ք-է-ն-ո-ֆ-ի-ի սիզ ա-ա-՝-յ-ի-ա-ա Հ-է-ր ֆ-ա-ւ-ա-ա-ա-ա-ա ա-է-յ-ի-ա-է-ի-ք ի-ք-ա-ա-ն է-յ-լ-է-ի-ն-ի։ Ր-ապ-ա ճ-ի-ա-յ-է-ն-ի-ղ ի-լ-է օ-լ-ա-ա։

17 – Պ-է-ն Պ-օ-ղ-ա-ո-ն է-լ ֆ-ա-ւ-պ-ը-ր-յ-լ-է ա-է-լ-ա-ա-ֆ. պ-ա-ւ ա-տ-ա-ի-ի Հ-է-ր մ-է-ք-յ-լ ա-ւ-պ-ա-ա-ա ն-է-շ-ա-ն ա-ը-ր. պ-է-զ-յ-լ-է ֆ-ա-ա-զ-ա-ր-ը-ֆ։ 18 – Ր-ապ-ա-ր-մ-ը-ղ ճ-ի-ատ-ա Ֆ-ր-իս-տո-ս-ըն '-ի-ն-ա-յ-է-ք-է ճ-ի-ա-յ-է-ն-ի-ղ ի-լ-է օ-լ-ա-ա-ն։ Ա-մ-ի-ն։

Digitized by Google

պատ շաբթէն քի պիր ատեմ անոր չէր՛էն խոթի՛մալ եւէ։ 9 – Լաքին պատնու պիլմէլի տիր քի, չէրի՛ապ սալիհ իչինէն օլմայդով՝ պիլ՛ալքա ՚ատըլար վէ իթա՛ատ՚ապդըլար վէ ֆապիրէլեր վէ կիւնահքեարլար վէ խապահէր վէ ֆասըգլար վէ պատպատը վէ անապը ատըգ եատէնէր, 10 – Վէ գաթիլէր վէ զինահքեարլար վէ լսաթիլեր վէ ինանան խըրտըդլատը վէ եալանչըլար վէ հանձիլէր վէ ատհի թա՛իլմէ մանաւլիք օլան ատ՛իր հէր պիր չէյ իչինէ գօնուլմըշ տըր։ 11 – Պու տապի միւապատքը Ալլահ՚ըն պատնա էմնանէթ օլունան ճէլիլ պէշտրէթինէ մնալթապդը տըր։ 12.Վէ պէնի գաւվէթլէնտիրէն Իապպրմըդ Յիսուս Քրիստոսա միւթէչէքքիր իմ, չիւնքի մնգատատէմ քիւֆր էտիճի վէ թէ՛ատաի էտիճի վէ չէթմ էտիճի իքէն, պէնի ատտրգ ապրով՝ խըսամէթ թա՛նէն էյլէտի։ 13 – Ամմա մէրհամէթէ նա՛իլ օլապմ. գիրան իմանաղդըգատա իքէն պիլմէյէրէք իշլէտիմ։ 14 – Վէ Յիսուս Քրիստոսատա օլան իման վէ մնահապէթլէ Իապպրմըդըն ՚ինայէթի ղայէթլէ ապթտը։ 15 – Պու քէլամ ատտրգ վէ հէր վէճՀ՚է գապատլէ շայան ատր քի՝ Յիսուս Քրիստոս ատհնեայս կիւնահՀքեարլարը խէլատ էթմէք իչինն կէտի. պատնապրըն պիրինճիսի պէնն իմ։ 16 – Լաքին պատնուն իչինն բատհմէթէ նա՛իլ օլապմ՝, թա՛ք Յիսուս Քրիստոսատա եպէտի հայատ իչինն քէնտինէ իման եատճէք օլանլարատ էօրնէք օլմագ իւզրէ, քէմնալ ը ատապրընը խոթիատատ պէնատ իզհար էտե։ 17 – Իմամ էպէլի վէ եպէտի Փատահչահ՝ զէվալ պուլմագ վէ կէօզև կէօրնունճէգ եալընդը Ալլահա եպէտ իւլ ատապատ ՚իզպէթի վէ համմա օլապան։ Ամին։

18 – Ամանա, էյ օղլըմ Տիմոթէատ, աէնին հապգընատա ապտէմճէ օլանն իւ համդատրա կէօրե չու թէնպհին թատաճյէ եատըմ՝, թա՛ք քի ատնէրէ էյի ճիհատատ իգատատ էյլէյէնին։ 19 – Վէ իմանը վէ խալիս զամիրի հընճիլ եատաճէն. պատնու իսէ պա՛զրլարը բէտտ էթմէճ օլմայդըլար իմանի խատապատնատա զարգ օլապլար։ 20 – Հիմինատ վէ Ալէքսանդրատ պատնլարատան օլապ՝ քիւֆիւր էթմէմէյի էգյրէնէնդէր ատ՛իւ ատնէրէն Շէյթանատ թէսլիմ էթմիմ։

ԳԼԳ 2

Իմամի հէր շէյէնէ էվվէլ բէճատ եատերիմ՝ քի՝ ճիւմլէ ատտմէր իչինն, փատիշահլար իւլ ճիւմլէ մնանաքատատ պատլանանլար իչինն նէյապդար վէ ատա՛ալար վէ բէճատլար վէ չիւքրլեր ՚ատրգ օլունատ. 2 – Թա՛ք քի քէմնալ ը Թատգվա վէ վատապրէ ատատատ վէ բատհամ՝ Էմր կէյնէբէլիմ։ 3.Զիրատ ճիւմլէ ատտմէրին խէլատըդը խոթէչէն վէ հնգիգատաթ ը պիլմէգէյհ կէլմէյէրինի տրգը Եփն 4 – Խէլատքհատրըմըդ Ալլահ՚ըն ՚ինատինատ պատ էյի վէ մնագպատ տըր։ 5 – Զինքի պիր Ալլահ վար, Ալլահ իւլ ինանան պատատնատա ատահի պիր Մէյանճը վար, պատ ատահի ինանան օղն Յիսուս Քրիստոս տըր, քի վատթի ը մնահատատնատա շէհատէթ օլմագ իւզրէ քէնտինէն ճիւմլէնէին եօլնատ ֆիհքհ վէբատի։ 6 – Պէն ատահի օլ չհՀ՚ատրէ իչինն վա՛իզ վէ բէտատլ, (Քրիստոսատա հապգ ատյէյօրըմ, եալընն ատջյէմէյօրըմ՝,) 7 – Եա՛նի իմանն վէ հապգատամ թա՛իֆէլէրինն մնա՛ալիհի օլմագ իւզրէ նատապ օլունատըմ։ 8 – Իմամի էրէլերին պղապագ վէ չհատհէտէն ՚ատրն օլապագ փատ էյլէր գատտրբրդ՝ հէր էհբատե ատա՛ատ էյմէլէրինի խոթէբիմ։ 9 – Փէզուլիք նէտատ ատահի հիճապագ վէ էտեպ իւզրէ միւնատահպ գբյաֆէթատ օլապագ, ատյ էօրնէվէրի եա ալթատնա եատ ինճողէր եահատատ ատրը պատհապր էյպհատ իյլէ ատ՛իյէ, 10 – Անճագ էհյ թ Թատգվա օլմագդէրդը իգրատր էտէն նէատայատ եագգրշատրդը կիպի՝ էյի ՚ատմյլէրյէ քէնտինէյէրինի թէգհին էթմինլէր։ 11. Գապրը քէմնալ ը Թա՛ատ՚ատրէ սէւ քիւֆր էտեբէք էզյրէնան։ 12 – Ամմնս գապրընըն թա՛յիմ էթմէմինէ, եահատ էրէն իւզրինէ հիւ քիւմէթ սէւ բատհէսինէ իզն վէբմէմ՝, ատնճագ սէւ քիւֆր իւզրէ օլատան։ 13 – Զիրատ էվվէլ Ադատ՝, ատճրատ նեա խալգ օլունատ։ 14 – Վէ Ադամ ալատանմատը, ատնճագ գապրը ալատանդ Թէճավուզատ կէրիֆֆատր օլատա։ 15 – Ամմնս էտեպ իւզրէ իմանի վէ մնահապէթէ վէ գատատաքյէճատ ատվատ էթմէքէրէն Հալատե, էվլատ ատօղուրմագէ Թէչատ պատլանճագ տըր։

ԳԼԳ 3

Ետ քէլամ ատատդ տըր, ետ՛նէ է-

Digitized by Google

կեր պիր քմմնէ եպիսկոպոսլըղա բռաղիպ օլուբ խոն, կիւզէլ պիր իշ արզուսընա օլուբ։ 2 – Խոնի վաճիպ տիր քի եպիսկոպոս գուսուբուրլը, վէ պիր զէվճէնին գէվճի, վէ այրդ՝ապղլ, եկլ ի՛ըղ, միւսաֆիրփէրվէր, վէ թա՛լիմի միւսթա՛խսօլա։ 3 – վ՚է չէրռապա մէյհալ վէ նա վուբուճը օլմայընպ՝ անճագ լսէթիճ օլսուն, վէ նիզա՛ վէ ապչէ ռէվմէքսէն պէրի օլսուն։ 4 – գէմլը վապտալէ եվլատընը իճա՛ռսոռ նա թուրապ քէնտի խանէսինէ հիւսն ի նազաբէթ էթսին։ 5 – (գէնտի խանէսինէն նազաբէթ էթմէյի պիլմէյէն քիմսէ Աստ՚ղնը քիւնէսէնինի նա՛ռլը խոսարէ էտսէ պիլիր։) 6 – գէնէքպազիր է տինպ շէկլթանըն օղրուղնը հիւքմ օզրամսըմընը իչիւն սինէ էէնի կէլմիշ օլմայա։ 7 – վ՚է սիթէմէ վէ շէկլթանըն բոռազաղլնա տիւշմէմէսի իչիւն վաճիպ տիր քի՝ խարիճտէ օլանլարսընն հիւսն ի՛ չէհստէթէ մնպհար օլսուն։

8 – գէզալիք չէմմնալար եհլ ի՛ վաղար օլառնլար, վէ իքի սէօղլիս, չօղ չէբապա մէյհալ, գապղհ գազանճ թա՛լիմի օլմայարագ, 9 – խմանըն սըրրընը փազ գամիրլէ էրճիղ էթմնլէր։ 10 – գառնլար տսեսի էվվէլա թէճրիպէ օլառնառնլար, պա՛տհու գուսուբուրլը պուլառնորգլար թագսիրսռ չէմմնսալըղը իճրա էթմնլէր։ 11 – գէզալիք գարըլարը եհլ ի՛ վագար օլառ՚ղ իքիթիրճը օլմայարագ, պըրգ վէ հէր չէյսէ սատրգ օլառնլար։ 12 – շէմճ մնալար պիրեր զէվճէնին զէվճի օլառ՚ղ՝ եվլատլարընս վէ քէնտի խանէյէրինէ հիւսն ի նազաբէթ էտէն սատմէյէր օլառնլար։ 13 – Ցիքս չէմմնալըղը էյիճէ իճրա էտնլէր քէնտիլէրինէ էյի մերթէպէ վէ ցիսսա գրիսատսատս օլսուն իմնսատս չօգ ճեսապէթ քէսղ էտերլէր։

14 – թագաճքրնա էսագընատս կելմէք իւմիսինսէ իքէն՝ սանս պուս չէյլերի էսզրլօրըմ, 15 – գի կէճիքիրսէմ, պէյի Ո՚ղլհտա, էս՚նի հայ Աստղնը քիմիսէսինսէ (քի հագիգաթի ընր տիրէյի վէ էսապ տրը) նէ սուրէթլէ հապրէթէ էթմէք վաճիպ իսյինի պիլէսինն։ 16 – վ՚է թագվանըն սըրրը պէօյիւք օլորղը միսաՏէմ տիր. *Օլ քի թէնսէ իզհար, վէ Իուէյլէ թասսիգ օլունսաղ՝ մէլէքլէրէ կէօրնսիս, վէ թա՛թիճէլէր սրսապնատս վա՛ղ օլունսաղ՝ տիճնէսատս անս իմանն կէճ իրճիրէրէք ճէլսալ իւլէ օհ՚յ՚ չէգտը։

ՊԱՊ 4

Լաքին Իսւ՚ղ սչիքէսաբէ սէգյէր քի՛ ասն վագրթլսրատս պա՛ղը քիմնէլէր, զամիրլէրի տասղանմէշ օլան հսալանճղլսրուն միւթա՛խիլէ իսնանատն իքիսատս էտիպ, 2 – Իզլալ էտճէն բռաՀլսրատ վէ ճրիննէր թա՛լիմճրընս տիգգաթի էտէ ճէքլէր։ 3 – Օլ Խսնճէլէր քի էվլէնմէքատէն մէն՝ էտերլէր, վէ միւ՚մինլէրին վէ Հագիգաթը պիլէնլէրին թէչէքքիւրլէ իսթի՛մնղը իչիւն՝ Աստ՚ղն խսագ Էյլէսիյի թա՛սմ լապտան իճթինսագ էթմէյի Իրնսւհ էտերլէր։ 4 – Զիւնքի Աստ՚ղն Հէր պիր մնխալուգը էյի տիր, վէ թէչէքքիւրլէ աղլնսղը թագտիրսռ բէտսռ օլառնճագ Հիչ պիր չէյ Հօգ տըր։ 5 – Զիրա Աստ՚ղն քէլսմէյլէ վէ տու՛տ իլէ թագսախ օլսունսւր։ 6 – Փիրատէրլէրէ պու չէյլերի իսթի՛ար էթմէքլէ, իսմանըն վէ թա՛տի՛ սլօղղնը էյի թա՛լիմին սէօզլէրիյլէ փէրվէրատ օլառնսւղ՝ Ցիտսւս Քրիսատսըն էյի պիր խըտմէրի ճիսի օլսւրսղն։ 7 – Ամմա գատհ վէ գօճա գառը միսապլարընատն իճթինսագ էտիպ՝ քէնտինի թագվէյյատ իսմանն էյլէ։ 8 – Զիրա թէն իսմանը տագ չէյլէ ֆա՛իտէլի օլուպ՝ թագվա իսկ Հէր չէյլէ ֆա՛իտէլի տիր. չիւնքի անատ չիմտիքի վէ կէլէճէք Հայսատքն վա՛ապղ վար։ 9 – Գու քէլսմ՚ սատրգ վէ Հէր վէճճլէ գապղսւէ չայսան տրը։ 10 – Զիրա պունսան պինա՛էն ճրսմնէ սատճլէրին, խսւսատսատս միւ՚մինլէրին խէլապքատրը օլան Հայղ Աստ՚ղնս իսմատս էթմէյիմիզտէն՝ հէմ էմէք չէքեր հէմ տէք թաՀտիր օլուճնսւրղ։ 11 – Գու չէյլերէ թէնսիհ վէ թա՛լիմ էյլէ։

12 – Չիչ քիմսէ կէնճէյլիյնի թահտգեր էթմէսին։ լաքին քէլսմ՚ վէ ապթվար վէ մուՀասապսէթ վէ իսմանն վէ ՝թքֆէթտէ տիւ՚մինլէրէ էօրնէք օլ։ 13 – Պէն կէլինճէչսէ՚ք՝ օգուսմնագս վէ նասհսհատս վէ թա՛լիմէ մուգապյէտս օլ։ 14 – Սէնին իւգէրինէ իխթիյարլըրընը էլ գօմսագ իլէ պէրապեր իլՀամ՚ վասթաթըրյլէ վէրիմիշ վէ ոէնտէ պուլսւնսաղ մէվհիպէկի իհմա՛ղ էթմ։ 15 –

*ԵաՒօ՚ Աստ՚ղ

Digitized by Google

թէրապէվտ էթՀէքելիսին ճԻւՄՀէչէ զաՀիր օլմազ իւղրե պաւ չէհլերի միւթաՀլաա էլլե, պաւ չէհլերտե մէշղուլ օլմաղ։ 16-ՔԻնոհինէ վե թաւլիսի սիզգուսթ ենոսիզ անլէրտե սեվեմ էլլե։ զիրաա պաւնա ասիհաթլիզ՝ չէմ քէնտիկի չէմ տե աէնի սինիէչէնլերի խէլաա էտեճէքտիր։

ԳԱՊ 5

1 Իսթիխյարը թաւ՚զիր էթմէ, ասմանա փէտերե ծասէհաթ էտեր կիտի, կէնճլերե պիրտատերլերէ կիտի ծատաֆաթլերե կիտի, կէնճ գաւրէլտաա վաւնէլերե կիտի, կէնճ գաւրէլտաա քէտաւէլերե կիտի։ 2 – Իսթիխյար գաւրէլտաա վաւնէլերե կիտի, կէնճ գաւրէլտաա քէտաւէլերե կիտի։ 3 – Տաւ գաւրէլտաա, ճաւնի ֆիլհագիգաթ տաւ օլմազտաա իքթամ էյլե։ 4 – Վէ էկէր պիր տաւ գաւրէնէն էվլաատը ճաա թօղանլարը վաւ խէ, էվվէլճա անլէր քէնտի էհլ է պէհլիվէրինէ հիւթմէթի կէօթէքտիկճէ վէ վաւհտճյինլերինէ մԻւքաֆաֆի իֆֆաթնէ էյղիէնինլէր։ զիրաա պաւ խաւտաա Ալլահտէն ՚ինսանճաէ էյի վէ մնգաւտաւ Ալլահտէն ՚ինսանճաէ էյի վէ մնգաւտաւ վէ ճաւրէդէ գաւլմըշ օլմազ գաւրը։ 5 – Լաքին ֆիլհագիգաթ տաւ վէ ճաւրէդէ գաւլմըշ օլմազ գաւրը Ալլահտա թէվէքքիւլ էտիպ՝ կէճճ կիւնոհուզ տաւ՚ա վէ նէյճաա տէվեմ էտեր։ 6 – Ամմա էհլ ի զէվգ օլմազ՝ հաւյաճաա իքէն էօլմիւշ տիր։ 7 – Իմանի գաւտաւրըղ օլմազտաը իչինէ պաւ չէհլերի թէնապհէ էտէն։ 8 – Ամմա էկէր պիր քիմսէ թէ՚ալիւգաթքէրը, խաւտաաա էհլ ի պէհլիվինի գաւլըրմազ խսե, իմմանը ինքաաը էՀմիշ օլաւա՝ միւ՚մին օլմազտանտան պէտքէր տիր։ 9 – Տաւ գաւրը ալՀամդ հաւչնտաճա աշաղը օլմազտա՝ պիր զէվճինճ զէվճէնճ պաւտաւլաճաղ՝ պիր զէվճինճ զէվճէնճ պաւտաւլանմըշ օլուղ։ 10 – Էյի ՚ամանլար խաւտաօլմաա հիւքմ ի չէհաաթէճ մնգաւ օլմուշ, մեհկաա էվվաա պէտլէմէդ վե միւտաֆիր գաւպուլ էթմէդ վե մնգաւտաճաղերին ազգաւլարընը եգյգաւմդ վե մնգաւզտաաա օլանլարա իմմաաա վե ՀԷր էյի ՚ամանլաճ տաւվաղ էթմէդ օլարաը թաւգտիւտ՝ գաւյա օլաւնաաա։ 11 – Լաքին կէնճ տաւվաղարէտաա էյլե, զիրաա ֆիլհաաաա գաւրը՝ զէվգէ թէՀիմ օլաւգէդճէսինէ էվվէլճէ տաւվաղ էթմէդ, 12 – Էվվէլճէդէ իմմանը թէՀրե էթտիկլերի իչինէ հիւքմ տաւճաղ օլաւ։ 13 – Վէ պաւնաւն իչէ պէրաաէրե էվվէլճի տաւվաղարէ թէնապհէ էվվէլճէ տաւվաղ օլմազտա տաւՀրըղ՝ վե հաւլընդէ թէնապհէ տաւվաղ՝ ասնէճաղ կէվգէ վե աճէքինինէն տամտըղլե մէշղուլ օլմազտա, նաաճէզտա շէհլերի աէ գյէրէկէր։ 14 – Իմանի իսթէրսիմ՝ քի կէնճ օլմազլար էվլէնտիպ վե էվլաա կէՀթէրսիզ՝ խաւնէ էտաաէճինէ մնգաւգյլէտա օլաւրաղ, մնգաւխալիճ օլաճաա սիՀէմ իչինէ պիր ֆնգաւտաճ վէրմէճինլէր։ 15 – Զիրաա Հալաա պաւ՚զիրը տաճիպ՝ շէհլճաճաա թաւզիլ՝ օլաւրլար։ 16 – Էչէր պիր միւ՚մինէնին տաւվաղարը վար իսե, անլէրե ի՚ճաճէ էյլէսինիս, վե քիլճէկլե պաւր օլմաճաղ, թաա քի ֆիլհագիգաթ տաւվաղ օլաճաղճաա ի՚ճաճէ էտէ։

17 – Մէ՚մուրլարընէն հիւճճէ ի՚ճէրաճաճաա պաւկուճաճաղ իսթիխյարլար, խաւտաաա քէկլաճաաա վե թաւ՚լիմուճ էմէք չէքճինլեր իքէ գաւթի իքթաաճա կաւտըղ ՚ճաաաա օլաճաճաղլար։ 18 – Զիրաա քիթաճ պաւկուրըրր քի ՚խաւրմաճն ատօմէն էօքճիւճիա ազգրնը պաւկուճաճաաաճն, վե ՚իշճի քէնտի իւճրէթ ինէ միւճաճաճտաղ տըր։ 19 – Իչի նաա իւչ շաճտ օլճաճաղճա՝ իսթիխյար ՚ալէյհինաւ չիքճյլէր պաւկուկ էթմէ։ 20. Գաճաճտճաճ լըլաաըր ճէհլիլճէնին էօճիւնաաճ թաւ՚զիր էյլե, թաա քի ատ՚իրլէր ատաճի խաւվճ էտեյլեր։ 21 – Ալլահճէն վե ի՚ճաճպ Յիճաուս Քրիճաաաճն վե մնգաթէճաաղ միւէյլէրինին հաւգաւրընատա թէնապհէ էտեւրեմ՝ քի պիր չէյ խաւրընթէնապհէ էտեւրեմ՝ քի պիր չէյ խաւրընիչինէ էթմէյիրլէր պաւ չէհլերի պէրաաճաճէ տբՀգ էտեճեճին։ 22 – Պիր քիմսէնէճն իւզէրինէ ՚ատճէլե խլե էլ գօմճաւյաղ՝ ատճէրլերինէ կիճճնճՀլաըրնաա մնգաշէրէկլե օլճո. քէնտինի փաք ատաղլաա։

23 – Ամրընդ հալընըղ աա իչմէչլեղ՝ մի՚ատճի իչինէ վե քէսրէթի իւզրե վաւգաա՚ պաւէլճաճ զաա՚իֆիկլերինի իչինէ պիր ատղ չէրճաճղ խաւթի՚մալ էյլե։

24 – Գաա՚զը ատաճիլերինի կիճնաՀլաըրը զաՀիր օլաւղ՝ էօնլերինճէ հիւքճէ կթատեր, պաա՚զլարըրընի խէ ատաճաղճաճ կէնիր։ 25 – Քէզաւիք գ՚ՀաւրԷ էյի ՚ամանլարի ատաճի զաՀիր օլաւղ պաշգաճ թաճղ օլաճլարընը կիպլէնճէտի զաՀր է միւճքինն տիր։

ԳԱՊ 6

Պյուճնաճրըղդ ատիքնաաա պաւճաճաա ճիւճիճ գաւլաար քէնտի էֆէնճիլերինի ճիւճիճ իՀՀաթ իսաաճիս միւճաճՀաաաա էթտիկլերը, թաա քի Ալլահ

Digitized by Google

մինչ վէ Թա'լիմինէ քեւֆիր օլմանընայա։ 2 – Վէ մու'մին եֆէնտիլերի օլմանլար պիքմատեր օլաբիլմէրը իչինէ անէրէ Թա'ղիբ էմէմէնիլէր, անէճագ մու'մին վէ ակվամլու վէ էյիլիգէ էրթուէնի հիմաէտաար օլաբիլմէրը իչինէ՝ ատանա զիյատաէ գուլլուգ էմէմինիլէր. պու չէյլէրի Թա'լիմ վէ նասիհաթի էյլէ։ 3 – Պիր գիմսէ պաշգա ամբուլու Թա'լիմ էտիպ՝ Իսպպարմըզ Յիսուս Քրիստոսըն ատչիհ ակօգլէրինէ վէ Թագվայա կէօբէ օլան Թա'լիմէ գա'իլ օլմազ խոե, 4 – Ո մի-Էքէպպիր տիր, պիր չէյ պիլմէգ, անէճագ մի-պաչէտ վէ 'նիզա' ը լաՖգըյլէ մա'լու-լ օլմուշ տըր. պունլարատան տոպի հասաէտ վէ 'նիզա' վէ քիւֆիւլէր վէ սա'ի զանն, 5 – Վէ 'ատգլը Ֆիսահա վէ հագիգաթատան պա'իտ վէ Թագվայը քեւզը զանն էտէն ատէմլէրինի պօշ մի-պաչէտէնէլէրի հասրլ օլուր. պու մնգալէ քիմնէլէրտէն ատգըն։ 6 – Լագքին գանա'ատլէ օլան Թագվա պէօյիւ-ը քեւզը տըր։ 7 – Չէրա տիւնեակայա պիր չէյ կէօթիւրէմէյիճէյիմիզ վէ անտէն պիր չէյ կէօթիւրէմէյիճէյիմիզ աչիքեակար տըր։ 8 – Իմոի եէյէճէյիմիզ վէ էօրԹիւնէճէյիմիզ վար իքէն, պունլարա գանա'ատ էտէլիմ՝։ 9 – Ամմա զէնկին օլմազ գաատքնատա պուլունանլար իզվայա վէ ատագատա վէ չօգ ակՖիհ վէ մուգէդդր չէհվէֆլէրէ տիչէրլէր. անլէր տատի ատէմլէրի հէլաքա վէ խաբատպիյէթէ զարգ էտէրլէր։ 10 – Չէրա մնափէրէտիլիգ ճիւմլէ քէօթիւ չէյլէրինի տալը օլուա՝ պա'զը քիմսէլէր ատնա Թատա՝ էթմէճլէ իմնանատն ատճբալ չօգ էլէմլէրէ միպէթէլա օլտըլար։

11 – Լագքին, էյ Ալլահ ատէմի, ակն պու չէյլէրատէն Ֆէյրատ էտիպ՝ ատլահ վէ Թագվա վէ իմնան վէ մու-հասպակէթ վէ ատալը վէ հիլմէ ոա՛յ էթ։ 12 – Իմանըն էյլի ճէհհաոլնատա ՃահՖիա օլչօգ շահիպլէր եօնիւնատ էյլի իգրարը իգրար էթմիշ օլատպագ, ատա'վէճ օլատըրլն էպէտի հայատիը Թատէ։ 13 – ՃէնէմիչէյէՀայատի վէբէն Ալլահըն հատղատբնատա վէ Գանատալը Գիզատաատրն էօնիւնատ էյլի իգրարլէ շէհատէթ էատէն Յիսուս Քրիստոսըն հատգատբնատա ատանա Թէնպիհ էտէրիմ քի, 14 – Գատէմրի Իսպպարմըզ Յիսուս Քրիստոսըն գատհատբնատ ատչիհն լէքէսիգ վէ գատատաքգ հըՖիգ էտէսին։ 15 – Գատնատատախի Մբատարէք վէ Գատարը ի վահիտ վէ Մէկիք իւ մնատատ վէ Իսպպարմըզ իւ էրպապ, 16 – Էօլմէմէգիչէ հատլըզգ մնալիք, վէ հատգատշըլմազ հատրատատ ատաքին օլան Զահի վագթի բ մնխատատնատա իսկնար էտէճէք տիր. ատէմլէրինն հիչ պիրի տնը կէօրմէմիշ վէ կէօրէմէգ. ատնա 'ինդիճի վէ գատատրէթ ի էպէտիչէ օլատա։ Ամին։

17 – Գատ ատքնէհատատա զէնկին օլատնատատ Թէնպիհ էյլէ քի, միւթէքէպպիր օլմազլար՝ պագատգգ զէնկինլիչէ ատչիչ, ատնճագ Թէմէննիհ՝ իչինէ զանիլիճ իւգրէ պիզէ հէր չէյլէ իհտանե էտէն [տալ] Ալլահա Թէվէքքիւլ էթսինիլէր։ 18 – Էյիլիգ էտերէք էյլի 'ատմէլլէրատէ զատնի օլատ՝ ճէօմէրտ վէ էյի ատչգ օլատնլար. 19 – Վէ Հագիճի հայատան նատ'իլ օլմազ իւգրէ, ատքրէճ իչինէ քէնտիլէրինէ էյլի Թէմէլ հագրրլատարնլար։

20 – Էյ Տիմոթէատ, էմանէթի հըՖիզ էտիպ՝ նատփագը վէ պատճրլ լաՖզլատրատան վէ քիզգէն 'իլմ Թէմիչէ օլատնատն չէչինն մնա'ատրագալատրնատան իճԹինապ էյլէ. 21 – Գին պունատ պա'զը քիմսէլէր զահիպ օլմազլէ խմնատատն ատփատրլար։ 'Ինայէթ ալէնին ալէ օլատուն։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

ՏԻՄՈԹԷՈՍԱ ԻՔԻՆՃԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ԳԱԳ 1

Յիսուս Քրիստոսատա օլան հայատքըն վա'ազնատ կէօրէ Ալլահըն իրատեթիչլէ Յիսուս Քրիստոսըն բէտուլը Գօզոս, սէվկիւլու օալըմ Տիմոթէատս. 2 – Փեսէր Ալլահ վէ Իսպպարմըզ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթ

վէ մերհամէթ վէ սէլամէթ օլսուն։ 3 – Նէճէ կիւնթուլ տու՛ալըբզմուս սէնի պէր սէվմա՛ վէքը էսերէք, 4 – վէ կէօզ եռալըբնը խաթըրզմուս թաւթարագ, փիւր սիւբութ օլմամ խ-քինն, սէնի կէօրմէք արզուսընուս իմ։ 5 – Էվվէլա պէզիւրէք վալիսէն Լաւոդիւսուս վէ վալիսէն Եւնիկէաճ ասքին օլսուն՝ սէնաէ տախի պասլուսնըզ-պէնա իՙթիմատ էթտիկիմ օվ ըհյասրզ իմանը խաթըրզմա կէթիրտիկիմսէ, էճ-ռասաբզմուսն Եօչէնոչկէ Լեօրե փաք գամփրէ ՙիպատէթ էթտիկիմ Ասլաՙա չնաքր էսերիմ։ 6 – Գու սէպեպտէն ոսանա խիթար էսերիմ քի՝ իւղերինէ էպերիքին գօնուլմասընէ սէնաէ օլան Ասլաՙըն մէվհիպսէունի թէշվիգ էսէ-սին։ 7 – Ցիրա Ասլաՙ սիզէ գօրգագլուգ քասընէնը ասէլ, անճագ գասվէրէ վէ մնուհապզէրի վէ թամամ 'ագլ բասընէը վէրսին։ 8 – Գունա պէնա՛էն Բապզը-ռընէն չէհսաէթբինաէն վէ պէն մաՙ-պուդաընուսան տօլայը ուէթանմաս. Ֆա-գամէ պէշպրէթ իւրէն մէշագգամ-սա Ասլաՙընը գասվէվէթինէ կէօրէ հիսէ-սաբ օլ։ 9 – 0 պիզի խէլասա էտիպ՝ ճնագատաէս տա՛վէթբէլէ տա՛վէթ հէլէ-սէք. պուս տախի 'ամմէներիմիզ կէօրէ տէհլիլ, անճագ քէնտիներին Թագտըրի-նէ կէօրէ վէ էզէլէ զէմմեաւրասան Ցի-սաս Քրիստոսաս պիզէ իՙսան օլուս-նաս։ 10 – Շիմոի իսէ էօլիւմիս իպ-Թոլ էտիպ՝ պէշպրէթին վասրէթա-սըլմէ հայատ վէ էօլմէմէպիզ զուհու-բաս կէթիրմիշ օլան խէտասքեասրզմզ Ցիսաս Քրիստոսը զուհուբըլմէ պէ-քասն օլսունան 'ինայէթէ կէօրէ օլտուս։ 11 – Պէն տախի պուս պէդրութ՚ան վա՛իզի վէ բէսուլը վէ Թա՛ֆէլէրին մա՛սալ-կիմ նասպ օլուսնաըմ։ 12 – Գու սէ-պեպտէն պուս մէշագգամլասրը տախի էէքհյօրըմ. վէ լաքին ուէթանմամ, պիրաս քիմ իման էթտիկիմի պիտրիմ, վէ էմմանէթիմի օվ կիւնէ գասաբ տրՓ-զաս գասաիր իսիյինէ իՙթիմատ էսե-րիմ։ 13 – Պէնանէն իւրիմսկին ասհէհ սէօզլէրին ասլ առւրէթինի Ցիսաս Քրիստոսաս օլսան իման վէ մնուհապ-պէրէլէ հրՓզ էյլե։ 14 – Պիզսէ աս-քին օլսան Իուհ իւլ Գուաս վասրէթա-սըլմէ օվ էյի էմմանէթի հրՓզ էյլե։ 15 – Ասխասաս օլանլասրըն ճէւմէհսի, Փիգէզաս վէ Հէրմոգինէս տօպալսրըն-սաս օլսրագ, պէնանէն հէւզ չէվիր-սէքբէրինի պիլիքսին։ 16 – Բապզ Ըհ-սիփօբասըն խոսէպնէ մէրհամէթ էսե, պիրաս պէնի չօգ սէՓ՛սս միւռթերիհ հյ-լէսսի, վէ պէնձիրիմսէն ուէթանմայըզ։ 17 – Պիլ՛ագա Իօմայաս վիւսուվինաե պէնի չօգ զայրէթլէ տրապզ պաւլոս։ 18 – Բապզ անաս օվ կիւնաե Բապզ Թագտիքնուսան մէրհամէթի պաւլոսը-նը իհսան էլյէյե. վէ Եփեսուսաս դաճ նէ գասաբ խրամէթ էթտիկինէ փէք էյի պիլիքսին։

ԳԱՊ 2

Իմոի սէն, էյ օղլըմ, Ցիսաս Քրիս-տոսաս օլան 'ինայէթաե քէզզ ի գաւվ-վէթ էտիզ, 2 – Զօգ չահիպլէրին հաւ-զուրընուս պէնաէն իչթիտիչին շէյլէ-րի սասրզ վէ սա՛իրլէրէ Թա՛լիմ միւս-Թա՛իս օլան տասմլէրէ էմմանէթ էյլե։ 3 – Իմոի սէն Ցիսաս Քրիստոսաս էյի 'ասաքերի կիպի մէշագգաթաս Թէչսամ միւլ էյլե։ 4 – 'Ասքերլիք էտէն պէր քիմսէ, սէր'ասքերինի խօշնուս էթ-մէք իչին, պուս 'էօմրինն ուամանբրնաս գասրշմզ։ 5 – Չէմ տախի էկէր պէր քիմսէ կիւրէշիր իսէ, գանուն իւզրէ կիւրէշմիչինճէ Թաճա նա՛իլ օլմզ։ 6 – Նմէք չէքբէն չիֆթճի էվվէլա մնՓ-սուլսուն հիսաէտասր օլմագ կէրէք ուէր։ 7 – Սէզլէտիմ՛ էհլիերի ասկեա. վէ Բապզ սանաս հէր շէյտէ ֆէՓմ իՓսան էյլէսինն։ 8 – Պէշպրէթիմէ կէօրէ գաս-ւսիթ նէպոնսանէն օլարագ էօլիւէբասէն իՓնէա օլուսնան Ցիսաս Քրիստոսաը Թէ-զէքքիւր էյլե։ 9 – Պէն տախի պուս պէ-շէրէքիւր էօլընսաս միւճրիմ կիպի պէն-ճիրպէնա օլաճաձայա գաստար մէշագ-գամ չէքբէրիմ, Ֆագամ Ասլաՙընն քէ-լամը պասլը տախլ ասիր։ 10 – Գունաճ իչինն միհնէթէասպըրն ուէթանբրնաս հէր չէյէ ԹէՓմսիւլ էսերիմ. Իման քի անլէր տախի Ցիսաս Քրիստոսաս էպէտի 'իզզէթլէ օլան խէլասաս նա՛իլ օլալար։ 11 – Գու քէլամ տասրզ տրբ քի՝ Ըկեր անըն իւէ պէրապեր էօլսթէք իսէ, պէրապեր տախի սալճանաճի էսեճէկ-էկեր սէբ ինքնար էսեր իսէք, օ տաս-խի պիզի ինքնար էսեճէք սիր։ 13 – Ըկեր պիզ իման էթմէզ իսէք, օ տաս-տրգ գալըր, քէնտիի քինքնէ ինքնար էսեմէզ։ 14 – Գու խուսուսաստրգ իմ-Թար էյլե վէ պէր շէյէ ֆա՛իեէնէ օվ-

Digitized by Google

մեղքով՝ իչխեսէներին խորտակելոնս սեպեղ օլան նիզա՝ ը լաճքի էմէմէլէրինի Բապպէլի հաւզուրլնուս թէնութիչ էլլէ։ 15 – Հապիգաճ քէլմէնը տօղրա թաճքալ էտուրէք, քէնտինի Ալլահա մնգալուլ՝ խէճիլ օլմազ պէր իշճի տէյիս իչզար էմէլէ ճէչո էլլէ։ 16 – Ամմա նագիճաք վէ պաթըլ լաճքլատան իճճինագ էլլէ։ դէրս անլէր կիտէ կիտէ քիզագս սէպէգ օլուր։ 17. Վէ անլէրին սէօզիս գունգրնուս կիսի եէր, քի Հիմնագս վէ փիղիստա անլէրատէն օլուզ, 18 – Գիլյամէթ Հալա վագտս՝ պուլմազ տըր՝ տէչէրէք Հադիգաճտան ատփտըլար, վէ պա՛զ քիմսէնէլէրին իմնագրնուս էտուրլէր։ 19 – Նինէ Ալլահըն միՀքէմ էտտը գա՛իմ օլուզ՝ միՀրիս պուս տըր քի՝ Բապպ քէնտինին քիլէրինի սիլիր։ վէ՝ Հէր քիմ քի Քրիստոսըն իմնինի զիքր էտէրսէ, Հադիգաճլըգտան ճճինագ էլլէնին։ 20 – Լաքին պէգրիպ պէր քոսնէտէ եուլնըզ՝ սլիճան վէ կիւմիշ գագսլար պուլունմայըզ՝ ատագ վէ ճօգփրագտան տոսնի պուլունուր։ պա՛զդըր չէրէֆ, պա՛զդըր իսկ չէրէֆնին քիլէրինի սիլիր։ 21 – Իմնի էէր պէր քիմնէ քէնտինի պու չէլլէրտէն փագլէրսէ, չէրէֆ իչինա վէ Սահիպկինին իսթի՛մագինէ ֆա՛իճտէլի վէ մնգատատէս վէ Հէր էյի իլէ Հագդըր պէր գոտ օլաճագ տըր։ 22 – Սէն տոսնի կէնճլէք չէՀվէթլէրինատէն գաչ, լաքին փագ գալագտէն Բապպա տոս՛ա էտէնլէր իլէ պէրագտէր՝ տալսո վէ իմնա վէ մնՀագպէք վէ սէլամէթէ տա՛յ էլլէ։ 23 – Ամմա սէֆիճնագ վէ մնՀագդագ մնճագտէլէրատն ագդըն. չինդէն մնճնագտա՛ս Հնագտա՛լէ կէթիրագիլինի պիլիբսին։ 24 – Բապպէն գոտը իսկ մնճնագտա՛ս էմէմէլի տէր, ան՛ճագ ճիճմէլէյէ Հալիմ՝ վէ թա՛լիմէ միճագտա՛իս վէ գոտմս տագպըր։ 25 – Մա՛գճավէմէթ էտէնլէրէ հիլմէ՛լ Նագիճագ էտիճի օլմագ կէրէք տըր. օլա քի Հադիգաղտըր ֆէՀմ էմէմէք իչինա, Ալլահ անլէրէ թէվգէ վէրե։ 26 – Վէ նէչիքտան թագտագիճանան անլէն իրտատէրի իճճագտը իչինա էսիր թագտուսմըշ օլանըշտը անլէն տոսնզագրնուսա տալըլտըր։

ՓԱՓ 3.

Վէ մա՛նէմնէ օլա քի՝ ոսն կիսնէլէրտէ ֆէնա վագգըթլագր կէլէճէք տիր. 2 – Ջիրա տոսէմլեր քէնտի՛ն նէֆսինի սէվճի, մագփէրէթի, միճֆիէնէր, մնղրուր, քիւճֆրագտ, վալիճէ՛ի իթտա՛սէֆագդ, նսանքէօր, խագսա, 3 – Մէվճուտէֆիզ, միճագլէճա գագսլ էթմէզ, իճճիրագճը, զագիբ ը նէֆս էթմէզ, ագդըն, տալսո՛ր սէվմէզ, 4 – Խա՛ին, պիճէրվա, միճիքէքպիր վէ Սալսո՛ր սէվմէքտէն զիյագտ զէվգ ագ սէֆս սէվէր, 5 – Տի՛նտարլըգ տուրթինի կէօսթէրմէյ տէ գագվէվէթինի ինքէտար էտէր օլաճագլար տըր. պագնլատան իճճինագ էլլէ։ 6 – Ջիրա խանէլէրէ կիրմէյ կիճնագՀլագլէ նիքՀլէնմէյ տիրճիրճէ տիրճիրճ շէՀվէթլէրէ թագի՛ օլագրագդ, 7 – Տա՛իմա եգրէնմէքտէ օլուզ՝ Հադիգաճտը պիլմէյէ Հիչ պիր վագգթը կէլէմէյէն ճագՀիլ գագրըլմագը էտիր էտէն քիմսէլէր պագնլատան տըր։ 8 – Ամմա ճանէս վէ ճագմէրէ Մա՛վսէմ գագրը տուրտրգ՛ագրը միճիլիճ, պէգյլէճէ Հադիգաճտա գագրը տուրտուր վէ 'սգրլագրը ֆագսիս վէ իմանի խագտագնուսա մէգռատա քիմսէլէր տիր։ 9 – Լաքին տոսէս իլէրն կիճճէմէյէճէքլէր տիր. վէրս անլէրին 'սգրլագրլագը գագիր օլագրգ՛ը միճիլիճ, պագնլագրլագը տոսնի ճիւմլեյէ գագիր օլագճագ տըր։ 10 – Ամմա սէն պէնիմ թա՛լիմիմ, սէվգագրըմը, նէչէթիմի, խանինգըմ, տագրրագմ, մագճագպէթիմի, թէՀսիմիւլիւմը պիլիքսին։ 11 – Վէ Անթաքիագտա վէ Գօնիագտա վէ Լիսագտա պագնա վագգը՝ օլան թէ'սագտլէրէ վէ էլէմլէրէ, նէ տիւրլիւ թէ'սագտլէր չէքճէյիմէ վագգթի օլագրն, վէ Բապպ պէչին ճիւմլեճինատէ խէլագտ էյլէսի։ 12 – Վէ ճիագտա Գրիստոսագտ թագվա իւգրէ 'էօմր կէչիրմէք իսթէչէյէնլէրին ճիւմլեճի տագխի թէ'սագտի կէօգէ ճէք տիր։ 13 – Լաքին չէրէր վէ միւզէվվէր տաճիմլեր, ալագտագտագ վէ ալագտագտագ, կիթագիճճ պէտթէր օլագճագ տըր։ 14 – Սէն իսկ եգրէնդիչին վէ իթթիբագտ էմագիչի չէՀլէրագ, քիմսէնէ եգրէնմէյէճէքլէրի պիլէրէք, տագպիթ ոլ. 15 – Մա՛ճագտա Գրիստոսլագրը տագիճ չօճագուէգտանն պէրաս պիլագրին. վէ պագնլատ աչէն ճիագտա Գրիստոսագտ օլան իմանի վագրթագտ՛ագ խէլագտ իչինէ 'սլիճ էֆմէչէ գագտիր տիր։ 16 – Գիւրէնէ քիմսագ իչՀագը էսէտէ օլուզ՝ թա՛լիմ վէ թա՛գիր վէ իսլագՀ իւ-

Digitized by Google

չհեն վէ ասլահ խուսափնաս օլան թէ՛տիպ իշխեն ֆա՛խեէլի տիր. 17 – Ֆա քի Ասլահ տաէմի քեամիլ վէ հեր էյի իշ իշխեն հաղըլանմըշ պուլունա

Տիտոս Դաղմատիայա ևէֆթևէր։ 11 – Եանըմնա եաղընըզ գ՚ուկա պուլունուբ. Մարկոսը ալըպ՝ քենոն իլէ պերապեր կեթի՛բ. զիրա խըտմեթ ի՛շխեն պանա ֆա՛խեէլի տիր. 12 – վէ Տիւքիկոսը եֆեսոսա կեօնտերմի՛. 13 – Տրովադոսա Կարպոսըն եանընտա պրագտըղմ՛ եազմըսըղ իլէ քի՛թապլարը, պահուսուս թէքշէլերի կէտիկնակ կեթի՛բ. 14. Պագըրճը Ազեքսանդրոս պանա չօգ քեօֆիւլիք էթմի՛. Ռապպ անա 'ամէլլերինէ կեօրէ միւճազաֆա էտ՚ճէք տիր. 15 – Անանէն սէն տահի ոագրն՚. զիրա պիզիմ սեօզլերիմիզէ զիյատեօլլէ գոբշը տուրտու. 16 – Էվվէլքի ճէվապընտա, պէնիմ իլէ պերապեր քիմնէ տուբմայըղ՝ ճիւմլեսի պէնի թէզը էյլէտիլեր. (պուռ՚ուէյհերինէ ասլըմայըն.) 17 – Լաքին Ռապպ եանընտա տուբուղ՝ պէնի գուվվեթլէնտիրտի, թա քի պէնիմ վասրեմնիէ վո՚ղ թէմամէն իքնա օլունտա՛ ճիւմլէ թա՛իֆելերը իշխետ. պէն տահի արսան ազգընտան գուբրթուլտըմ՛. 18 – վէ Ռապպ պէնի հէր պիր քեօֆիւ իշխեն գուբթարըղ՝ քենտի սէմտվի մէլէքիւթխէնէ սէլամլեթլէ նա՛իլ էտ՚ճէք տիր. Անա էպէտիւլ սապատ Համին օլսուն. Ամին.

19 – Պրիսկէ իլէ Ակիւղասա վէ Ոնեսիփորոսըն էհ՚լի պէյթինէ սէլամ էյլէ։ 20 – Երաստոս Կորինթոստա գալըտը, Տրոփիմոը տահի Մէլիտոստա խասթա պրագտմ՛։ 21 – Գըշտան էվվէլ գէլըմ՚էյ սա՛յ էյլէ։ Եւբուղոս վէ Պուդես վէ Լինոս վէ Կլօդիա վէ Ճէմլէ պերաաէրլէր տանա սէլամ էտէրլեր։ 22 – Ռապպ Յիսուս Քրիստոս ըսէնի իլէ պերապեր օլա։ Ռինայէթ սիզին իլէ օլսուն. Ամին.

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՏԻՏՈՍԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

Պօղոս, Ասլահընն գուլու, վէ Եսուսընտան մէյնէզդէ օլան Ասլահընն էլչի՛սի զէմանլաթտան վա՛ռ էտիպ, 2 – Լաքին Թէլաքեաբբըմըզ Ասլահընն էմրի՛ն իւգրէ, պանու էմանէթի՛ էյլէտուի վա՛ղ վասրեմտասըյլէ վագի՛ բ մանիսուսընտա քենոտ քէլամը՛յլէ իզնատ էյթտիյի էպէտի հայտի իւմիտինէ. մէզնի, 3 –

Digitized by Google

Ալլահըն մեղեքեխասալաբընէն խմնաը, վէ թագվալա մուխասղզ օլան հագիգաթը պիլմէքլիք իւզրէ Ցիսուս Քրիստոսըն բէտաւլը օլսուդ, 4 – Մեղքերիք օլաբղըմընդ խմնէն հասէպինճէ էօզ օղլըմ Տիսուսաս, Քէնտը Ալլահ վէ Խէլասքարըմընդ Լատղդ Ցիսուս Քրիստոս թարաֆընտան ահա 'ինալէթի, [բասմաթի] վէ սելամէթ օլսուն։

5 – Պաւ սէպեպտէն ան՚ընի ևքրիտասէ պղաւգալդմ, քի էքսիք օլան չէյլերին թէրճիհ էտիպ՝ ատնաղ բանիղլատղդմ հիսպի հէր չէհրսէ խրխիլսըլաբ Թա՚նէին էտէպին. 6 – Պիր քիմսէ գուսուբսբդ, վէ պիր զէվճէնին զէվճի օլուդ, վէ ֆիւճուրտէն սօղսըբ թէչէքքի օլուն՚նամընդ վէ խրա՚ուհսդդ օլմայան մի՚մին էվլատ ատհպի պուլուն՚ողղը հալսէ ան՚ը Թա՚նէն էյլե։ 7 – Զիրա վաճիպ տիր քի՚ էփհագոփօս Ալլահըն քէրխիւսատը հիսի գուսուբսդդ օլա. խօտրէմ, զղազսդնագը, չէրսագս մէչմէլ, վուբուճը, գասպհչ գազանճ Թա՚լհսի ատհյիլ, 8 – Անճագ միսաապֆիրփէրվէբ վէ հէյիւքը ան՚էլն, վէ 'ագիլ վէ սապհչ վէ մուգաատէ վէ փէրհէզքէսբ, 9 – Թա՚լհմ կէօրէ օլան ատտղդ քէլսմը գասի՚լ Թուբսբ օլա. Թա քի ատհչ Թա՚լհմի՚լ նասհչսդա վէրմէյէ էտմէյէ մուգթէէտիբ օլա։ 10 – Զիրա նի՚չէ ի՚Թա՚ա՚ղհսդդ, լսաֆղէ՚ն վէ իզլալ էտիբճի քհմնէ՚լէր, խուսուս ևհյ ի խրհմն օլան՚ըար վա։ 11 – Պուն՚ըարբ՚ն տաղդ-լարբ՚ընը գասփատնագ կէրճք տիբ. պուն՚ըար գասպհչ գազանճ սէպեպինէն ճա՚իզ օլմայան չէյլերի՚ն էզրէտսէրճք, սպհրճէն խասնէլէր խարապ էտէրի՚ւբ։ 12 – Ան՚ըէրսէն պիրի, քէհսմիլէրինին ատաբ՚ փէյղամպէրի՚ն օլարագ՚ Նիրիտա-լէլէբ ատա՚իմս Եալան՚ճը, քէօֆիս ճա-Նավար, չիշղօզագ տըբ՚ ատտի։ 13 – Պա՚ չէհատէթ տօզբուս տըբ. պուն՚ըաս պիհնա՚էն խմնա՚ղդ ատհչսդ օլաւդ, 14. Սէհուտի մնատալբ՚ընա վէ հագիգատ-ատան ատափան ատտէմլէրին Թէհպիհչէ-րինէ տիգգամի էեմէմլէրի՚ն իչիւն, ան-լէրի՚ն չիտատէիլէ Թա՚գիր էյլե։ 15 – Փաբ քիմնէլէրէ հէր չէյ փաբ խսե ատ, Նատփաբ, վէ մի՚մին օլմայան՚ըաս պիր չէյ փաբ օլմատգատան պատչա՚ հէմ 'ագբլլատբ հէմ ատ զատիբլէրի՚ն Նատփաբ օլմաւշ տըբ։ 16 – Ալլահը պիլբրիգ՚ատ-չիւ խգբաբ էտէրլէբ իքէն, ան՚ը 'ատէլ-լէրհչի՚ն ինգնաբ էտէրլէբ, վէ մէքքաւհ վէ խիա՚ա՚ի՚ղդ, վէ հէր էյի 'ատէլ խատատըն՚ատ մէբտատ տըբլսբ։

ՊԱՑ 2

Սէն խսե ատհչհ Թա՚լհմի՚ լսըբգ օ-լան չէյլերի՚ն ատղլէ։ 2 – Ինի՚խ՚յսլաբ ատըբգ, հհլ ի՚ վագաբ, 'ագիլ, խմնէն վէ մուհատպէրի՚ն վէ տատրատա սելհմ՚ օլա-լաբ։ 3 – Պիգզալիգ խրխի՚խ՚յսբ գաբբլաբ գատաճի՚լէրի՚ն լսըբգ օլան՚ Տաղբէգճ-պուլուն՚ատ՚ իճի՚ճրատճը, եսխատ չօգ չէրսագս մի՚ապֆիէլսս օլմայատգ, էյի-լհգ մնա՚ալհմէլէրի՚ն օլաբղաբ։ 4 – Թա՚ա քի պուն՚ըար Ալլահըն քէլսմի՚ն՚ա քիֆիբ օլան՚նամընդ իչիւն, կէնճ գաբբլ-լաբբ զէվճէլէրի՚ն՚ի՚ վէ եվլատ՚ըարընբ ատվհչք, 5 – Վէ 'ատբլլսբ, 'իճճէճէլի՚, վէ խատնէլէրի՚ն՚ճէ մնագգատ՚ըէտ, հհլ ի՚ խատբ վէ քէնտի՚ զէվճէրի՚ն՚ճէ մի՚Թի՚' օլմագ խուսուսի՚ն՚ա Թէպհչէ էտէ-լէբ։ 6 – Պէզալհգ նէվճիճ՚ան՚ըաս 'ատ-գբլլսբ օլմա՚ըար իչիւն նատիճաճ՚ վէր։ 7 – Վէ հէր խուսուսատա քէնտի՚ն՚ի՚ էյի 'ատէլլէրատ էօրնէք Ի՚օ՚Նէէ՚ Թա՚լհմ-ատ խուլսա վէ վագաբ վէ սապհչ վէ 'էօգճէբսիճ գաբբլատ խարապ էյլե։ 8 – Թա քի մնէխալէճէի՚բ էտէն՚ Տագգբ-մբղգա ատղլէ՚նճէգ տիբ քէօֆիս չէյ պուլատմայատգ մնա՚ճատ օլաւ։ 9 – Փուլլսբա Նատիճաճ՚ էյլե, քի քէնտի՚ էճէնտիլէրինէ միբեի՚բ՚ օլաբղագ հէր չէյտէ ան՚ըէրի՚ն խօշնատ էտէլէբ։ 10 – Շէղյլէ քի գաբբլ ատղլէմէյհգ վէ սրբ-գաճի՚ էճմէյհգ՚ ան՚ճագգ հէր վէճ՚ի՚լէ քէատմի՚լ ատատագգճ կէօսիէրմէլէրհյ-լէ խէլասքարըմընդ Ալլահըն Թա՚լհմի՚-նի՚ հէր չէյտէ Թէգճէնի՚ էտէլէբ։ 11 – Զիրատ Ալլահըն խէլատա պա՚իա օլան՚ 'ինայէթի՚ ճճալհճ ատատմէլէրբ զաՀիբ օլաւդ՚ պիգի Թէբղհյէ էտէբ քի, 12 – Ֆբագ վէ ան՚իճնէա չէհվէճէլէրի՚ն բէտատ էտէլհմ՚, վէ պաւ ան՚իճնէատա 'ագբլա-նէ վէ ատհչհնէ վէ Թագճա խագրէ եաշայատբմ՚. 13 – Վէ օլ միսապրէգ խամխատ վէ 'ագիմ՚ Ալլահըն, վէ պիգի հէր ան՚իբլհս՚ խատճատճան խէլատա էճ-մէբ, վէ քէնտինէ էյի 'ատէլլէրէ գայբ-լէճքէճ վէ խատա գաճմ՚ Թագատ՚ան էճ-մէբ խագրէ, քէնտի՚ն՚ի՚ պիգիմ՚ իչիւն վէ-բէն 14 – Խէլասքարըմընդ Ցիսուս Քրի-ստոսբ՚ն ճէլսհ՚ն՚ի՚ պատհչատբ՚ն մնան-Թագբ օլաբղաբ՚։ 15 – Պաւ չէյլերի՚ն ան՚ը-

Digitized by Google

լէյիա՝ նաօիհաթ էյլե, վէ չօգ թէ՛ քէնալէ թա՛զիր էյլէ. քիմսէ սէնի թահդիր էթմէսին։

ՊԱՊ 3

Անէլէր խիթաբ էյլէ քի սալիթանաթ վէ հիւքիւմէթլէրէ թապալը՝ օլսուդ՝ խիա՛նաթ էթմէյինիզեր, վէ հէր էյլի իչէ հազըր պուլունաբիլսուդ։ 2 – Գիմնէյէ սէպէպ էթմէյինիզեր, նիսա՛ըճը օլմայըդդ լաթիֆ օլսայը, ճիւմլէ սատմալէրէ քէմալ ը հիլմ կէօթերէյէրս։ 3 – Ջիրսա պիր վազըֆի պիլ սուսի՛ սազըլսըդդ, խիա՛նաթսըդդ վէ զէլալէթտէ խաթէր, վէ սիւրլիւ սիւրլիւ շէհվէթի վէ զէվգլէրէ էսիր օլսուդ՝ շէրը վէ հասէստէ եաչար խաթէր. մէքրուհ խաթէր, վէ պիրի պիրիմիզէ պուդդ էսէր խաթէր։ 4 – Լաքին Խէլաքէտսըդդըդ Ալլահ՚ըն լութֆու վէ քնասնա օլսուն մուհասապէйի զահիր օլսըդդը զէմանն, 5 – Իճրա էթմէյիմիզ սապահ՝ սամէյէրինտէն օյմայսադդ, ամնամազ քէնտի մէրհամէթինէ կէօրէ, էնէի սօղմա ևըլդսամսադդ, 6 – Վէ Ցիսաա Գրիստոս վասդաթսըլ իւզէրիմիզէ զանի զանի տէօքսիւրիւ Րահ իւլ Գուսդսն նէհնիլէթմէյիլէ պիզի խէյսա էյլեսի. 7 – Թա քի անդն՝ ինայէթիյլէ թէզդիր օլսունադդ, էպէտի հազրաթ իւմմաթ մուճեպինճէ վասքիսէր օլալըմ։ 8 – Գու քէլամ ատադդ սօդդ, վէ խաճէրիմ քի Ալլահա իման էտէնլէր էյլի՝ սամէյէրէ իճթասաբնա մուգայյէտ պուլունմայսադդ իչիւն, պու շէյլէրի ատպէթ էտեսին. էյի վէ ատամիէրէ ֆա՛իճէլի շէյլէր պուննալսադդ ևօդ։ 9 – Սմմո ալեֆինան միսպահէյէրտէն վէ նէհէպ՚սըդ վէ շէրի՛աթ միճաատլէյէրինտէն իճթինապ էյլե. գիրսա անդնէր ֆա՛իճէլի վէ պաթըլ ևօդ։ 10.° Ընկ ի պիա՛աթ օլսուն պիր ատամանէն, պիրինճի վէ ի քինճի նաօիհաթսուն ասդրսա իճթինապ էյլե։ 11 – Ջիրսա պիլիրսին քի, պու մուգաալէ քիմսէ զէլալէթէ սիւչսը օլսուդ՝ քէնտինտէն մահքեմ օլսուդ կիւնսահ իչլէր։

12 – Ալատմայը ճահսա Տիւքիսսը սանաս կէօնտէրմայիմ զէմանն, Նիկոպոլիսէ եառնըմա կէլմիյէ զայրէթ էյլե, գիրսա օլսուսս գըշը կէչիրմիյէ գադար վէրմիմ։ 13 – Էրպադդ ը շէրի՛աթսուն օլսուն Չէնսուը, վէ Ապազսը պիր իչթիհայսըդդըը օյմայսադդ, ուիգդսէյէ եօլսուզ չըդսուր։ 14 – Վ է պիգիճէյէր սասիկ մէյվէսիզ պուլունմայսադդ իչդէր, զարըսըդի իչթիհաճ՚ըդը իչիւն էյի՛ սամէլ ևէրմէնիզլիդ։ 15 – Գէնիմ իլէ պէրաբէր օլսունըդդըն ճիւմլէսի սասնա սէլամ էտէրլէր. պիգի իսանասա սէվճէյէրէ սէլամ էյլե՝ ի՛նսայէթ ճիւմլէնիզ իլէ օլսուն։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

ՓԻԼԻՄՈՆԱ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

Ցիսաա Գրիստոս իչիւն մահպուս Պօղոս վէ Տիմոթէոս պիրասաբ, սէվճիւլիմիզ վէ եմէքսաչըմըդդ Փիլիմոնա, 2 – Վ է սէվճիւլիս Ապֆիյա, վէ ախիսսաչըմըդդ Ակրիպպոսա վէ սէնիդ խասնէնտէ պուլունան քիլիսէյէ. 3 – Սիզէ Փեսեբիմիզդ Ալլահ՚ը վէ Բադդ Ցիսաա Գրիստոս թասաննիքսուն՝ ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն։

4 – Սէնիճ Բադդ Ցիսաա վէ ճիւմլէ մուգադասաէյլէրէ օլսուն մուհասապէթինի վէ իսմանըդդը իչէսիդ խէբէր, 5 – Տա՛իմա Ալլահ՚ըմա չիւքր էտէրէք, սաս՚ալսաբրմուս պիգր էտէրիմ՝ քի, 6 – Իսմանըդդըն մուչաբէքէթի Ցիսաա Գրիստոս իչիւն սիզդսէ սէնի օլսուն հէր էյիլիչէ պիլմէյէլիգսուդ՝ սամիլ օլա։ 7 – Ջիրսա, էյ պիրասաբ, մուգադասաէյլէրին գունդլէրի սէնին վասքիսանլէ մուճէթտիր

°Ե–Ը՝ հերետիկոս

Digitized by Google

օլտըղըմատն, սէնին մուհապպէթին-
սէն տօղայը չօգ մեսէրրէթ վէ թէեէլ-
լիմով վար։ 8 – Գու էշտէն լայըդ օ-
լանը ատնա էմը էհմէյէ ֆրխատատա
չօգ ճեսարէթիմ վար իսե տե, 9 –
Սինէ պէն պու մնագուալը պիր քիմսէ,
հատ'ի իխթիյար Գօղա վէ չիմսի իսե
Յիսուս Քրիստոս իչիւն մնհպուս օլա-
րագ, մնհապպէթէ պիտա'էն բէճա
էհմէյի ատահա էյի ապյորըմ։ 10 –
Մահպուսիյէթիմէ թէվկիա էյլէտի-
յիմ օղլըմ Ընեհիմա իչիւն ատնա բէ-
ճա էտէրիմ։ 11 – Մերգալէնը պիր վա-
գըթ ատնա ֆա'իտէսի եօգ իսի իսե
տե, շիմսի ատնա հէմ ատ պատնա ֆա-
'իտէլի օլագագ, ատը կերի կէօնտեր-
տիմ։ 12 – Իսմի սէն ատը պէնիմ ճի-
յէրիմ կիպի գատագալ էյլէ։ 13 – Գէ-
շարէթ իչիւն օլան մնհպուսիյէթատ՝
պատնա սէնին ևէրիտատ խըտմէթ էհ-
մէգ իւգրէ պէն ատը եանըմատա ատը
գօմագ իսթէհմիմ իսե տե, 14 – Սէնին
բէնիմ օլմատըգ ճատ պիր շէյ եագմամագ
իսթէհմէտիմ, Թատ քի սէնին խայրըդ
գատըդրի օլմայըդ՝ բիղատ իւէ օլատ։ 15 –
Ջէրատ պէդքի պիր մնհատէթ ապրըլմա-
տը պատնա իչիւն, հատ'ի ատրէդդ գալ
կիպի տէյիէ, 16 – Ան՚ճագ գալատ ֆա-
'իդ օլատագ, խատատատ պատնա վէ նէ
գատատը գիյատէ ատնա հէմ թէեագ
հէմ տատսի Բատգատատ սեվկիսիս պիր
պիրատեր կիպի ատը իւ էվէտ գա-
պալ էհմէյէ՝ ատրէնք 'ատա էտեր խսէն, ատը
պէնիմ շէրիգ 'ատա էտեր խսէն, ատը
պէնիմ կիպի գատագալ էյլէ։ 18 – Վէ
էկէր ատնա պիր Հատդատըղլըդ էհ-
մագ, հատխատ պօրճատ վար իսե, ատը պատնա
մահատալ էյլէ։ 19 – Պէն Գօղա քէճագ
էլիմնէ հատղատրմ. պէն էտատ էտերիմ.
զամբէրը պատնա պօրճատ ատն՝ ատնա տէ-
մէկէյիմ։ 20 – Գէլի, էյ պիրատեր,
Բատգատատ սէնատէն ֆա'իտէմէնատ օլա-
յըմ, գատլդիմի Քրիստոսատա միատէթ-
բիհ էյլէ։ 21 – Սէնին իհթա'ատբնատ
ի'թիմատալէ, տատսէյիմէն զէյատատ
տատսի էտեճէյիհէր պիրէրէք ատնատ հատգ-
տըմ։ 22 – Հէմ տատսի պատնա պիր գօ-
նագ Տագդըրատ, զերատ սիգէն տատ'ատղը-
րըմնըդ վատատիտատյէ սիգէ պատգըշէ-
նատճատղմըմ տատմատըմ։ 23 – Յիսուս
Քրիստոսատա Տագատ բէֆիգիմ օլատն Ե-
պատֆրատս։ 24 – Վէ էմէքատտաշլատրըմ
Մարկոս վէ Արիստարքոս վէ Դիմաս
վէ Ղատկատս ատնատ ատէյատմ էտէր։ 25 –
Բատգատրմըդ Յիսուս Քրիստոսատն 'ինատ-
յէթի բատհընըդ իւէ օլատն։ Ամին։

[ՊՕՂՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ]

'ԻՊՐԱՆԻԼԷՐԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ԳԱՊ 1

Ա՚ղլատ զէմատնը գատատիմատ, 'ինչէ
գբի'ատլատ վէ 'նիչէ Թատրղատրատտ, փէյ-
ղատմպէրըբեր վատբի'ատբ.յէ էճատատտա
ատզվէնմիշ օլատրագ, 2 – Գու ատն կիսն-
լէբատե տատսի, Տեր շէյէ վատբիտ Նատագ
Հէյէնյէ՝ 'ատէմիների տատսի վատբի'ատ-
տբ.յէ խատղ էյլէտսիյէ Օղլու իւէ պիպէ
ատեգյէտսիտ։ 3 – Գու տատսի ատնը ճէյատ-
լինին գիյատբ վէ ճէվհէրինին բէտմ է
գատճիսի օլատ՝ մէվճատտատճը քէտֆի-
ֆէտսինի քէնատ գատտրէթինին քէյատ-
մէյէ վիգատյէ էտերէք, քէնատսի վատ-
արքատբյէ կիւնահյատբմըզին թատճ-
հիրի թէտատրիքինի էճատիքատէն ատղրատ,
ևիւ քատքէյերատե 'ատգատմէթին ատզրէնատ
ճիւտատ էճատ։ 4 – Վէ վատբատ օլատրագ
խատ մէյէքյէր խատմինատէն նէ գատատբ
էֆգատյ խսե, գատնը ատատսի օր գատատբ
ատ'գատմ օլատտ։ 5 – Ջէրատ մէյէքյէրին
հատնգրատնատ պիր զէմատն տատմճ ատբ
քի՝ Ամէն Օղլըմ ատն, պէն ատնի պատ-
կիւն Թէվկիատ էյլէտսիտ. վէ ևինէ՝ Գէն
ատնատ Փէտեր օլատճագըմ, ա տատսի պատ-
նատ Օղատւ օլատճագ տատբ։ 6 – Վէ ևինէ
իւէ օղլու ատխէնէտատ խատպ էճատքի
վատբիտ տեր քի՝ Վէ Ամատյէն ճիատմէ

Digitized by Google

մէլէքլէրի անա սէճաէ էթսինլէր։ 7 – Վէ մէլէքլէր հագդընաա պուլտըրը քի՝ Բէնամի մէլէքլէրինի բուհլար, վէ խառաէսինի ամէհէշ ալէվի էտեր։ 8 – Լաքին Օղլա՝ նա Ալլահ, սէնին թախթըն եպէա իվ ապատա տըր, սէնին մէլէքութի իւնիւն՝ տասըր խամ իգամէթ՝ աասը տըր։ 9 – Սալահը սէվիա՝ ֆըզդանի խըրատ էթտին. պու սէպէպտէն, հա Ալահ, սէնին Ալահըն սէնի շէրիքլէրինկէն զիյատէ շատլըգ եաղըլէ մէհ էյլէտի։ 10 – Հէմ՝ նա Բապա, խալթխատաէ զէմինին թէմէլինի սէն գուրբանն, վէ սեմաալամ էլլէրինկէն իչի տիր։ 11 – Պաունլար զէվալ պուլուր, ամմա սէն պագի սին. ճիւղէսի լիպատա կիպի էաքիյիա՝ անլերի գաֆիլտան կիպի տիրի ճէքտին, վէ տէյիւէ ճէքլէր։ 12. Լաքին սէն հէման օ զամի պէն. սէնէ-լէրինկ տտախ նիհայէթի պուլմայ՝ տէյիւ պուլտըր։ 13 – Վէ մէլէքլէրին հան՝ նըզնաա պիր զէման՝ Սէնին տուշմէնլէրինի այագլարընա պատմագ գօյտան ճայատաէ, սէն տաղրմատ օֆ՝ տէմիշ տիր։ 14 – Անլերին ճիւղէսի խէտտա վարիս օլաճագ քիմսէլէրէ խըտամէթ իչիւն իրտալ օլաճանան խատիմ բուհլար տէյիւլը՝ ը մի։

ՊԱՊ 2

Պու սէպէպտէն իչիթտիյիմիզ շէյլէրի հիչ պիր վէ ճէհլէ գաչըրմամագ իչիւն անլերէ ատահա պէյտահ տիգագտի էթմէյէյիզ։ 2 – Ձիրա էկեր մէլէքլէր վատթաբալէ սէօյլէնիլէն քէյֆի սապիթ օլուպ՝ հէր պիր թէճաւուզ վէ խաթա՝ տան սըզլըգ լայրգ օյան ճէզատընը պուլտու իսէ, 3 – Խալխատա Բապըդըն վատթաբալէ պուլտըրուլուպ՝ իշխանէները թարաֆընատան պիզէ թատտիգ օլուճատագ, 4 – Ալահ՝ տատխ քէնտի իրտահէթինէ կէօրէ՝ ատամէթլէր վէ միս՝ ճիզլէր վէ տիւրլիս տիւրլիս գուվվէթլէր վէ Բուհ իւլ Գուտսըն մէվհիպէէրէյէ շէհատէթ էյլէտիյի պէօյլէ՝ ազիմ խէյտսը իհմալ էթմէտիյիզ՝ թագտիրտէ, պիզ նամ՝ սըլ գուրթատաղըզ։

5 – Ձիրա հագդընատա սէօյլէտիյիմիզ շօլ կէլէճէք՝ ատէմի մէլէքլէր հիւքմիւ տիր գօմատա։ 6 – Ամմա պիր զամ՝ պիր էէրտահ շէհատէթ էտիպ՝ Ինսանլէ՞ քի անը պէօր էտիպտի, էտիօտա ինսան օղլա նէ՞ տիր քի անը պէյրէթ էտէպին։

7 – Անը մէլէքլէրտէն պիր ազ աշաղը գօտըն, անը ճէհլ ու՝ իդդէթլէ թատտանըրտաբն, վէ անը սէնին էյլէրինին իչլէրի իւզէրինէ նատագ էթտին. 8 – ճիւմլէ մէվճուտաթը անըն սյագլարը տիր գօտըն՝ տէտտ. չինէքի ճիւմլէ մէվճուտաթը անըն հիւքմիւ տիր գօմատըյլէ, հիւքմիւ տիր գօմատըյլէ՝ մամիյ պիր շէյ պրագմատը. չիմի հէ՞ հիւքմիւ տիր գօմատա կէօրմէյօրըզ։ 9 – Լաքին մէլէքլէրտէն պիր ազ աշաղը դէյօնմէյ. Յիսուբ Ալլահընը՝ ինայէթէյլէ ճիւմլէ իչինէ էօլիա՝ թատտագ իւզէրէ, էօլիա՝ էլէմի սէպէպնինէն, ճէհլ ու՝ իդդէթլէ թատճանմիյ կէօրիւյօրըզ։ 10 – Ձիրա հէր շէյ քէնտի իչինէ վէ հէր շէյ քէնտի էյլէյէ օլանա, չօգ օղուլտա ճէհլէ կէթիրտիյինտէ, անլերին խէտտաբնէն Բ՞էյնէն էյէմիյէր վատթաբալէ քէմսէլէ էօտրտագ իւզէրէ լայըգ իտի։

11 – Ձիրա կէրէք թատպիս էտէն՝ կէրէք թագտիս օլուճանլարընէ ճիւմլէսի պիր զաթտան տըր. պու սէպէպտէն անլերէ պիրտահէր տէմէյէ հէճատ էթմէյիպ՝ տէր քի, 12 – Սէնին խամինի պիրտահէրլէրիմէ պէյան էյլէյէ ճէյիմ՝ քիլիսէնին օրմանատա ատահա թէպիհ էտէճէյիմ՝ 13 – Վէ էնին՝ Պէնատա թէվէքքիւլ էտէճէյիմ՝. վէ էնին՝ Իչինէ պէն, վէ Ալլահընն պատա վէրտիյի էվլատ։ 14 – Իմտի էվլատա թէնատէն վէ գատտատն միչէվէրէ պուլտուտըզտըրընատն, քէնտիսի տատխի պիտ՝ այիհ՝ի հէճատն պու շէյլէրէ հիտտէտտատը օլտու, թա քի էօլիա՝ վատթաբալէ էօլիա՝ճիւն գուվվէթինէ մտիկը օլատը, էատնի Շէյիհընը իհմալ էտիպ, 15 – Պիւթիւն 'էօմյէյէրինտէ էօլիա՝ գօրգուտու սէպէպիյլէ գուլըզդա մուպէէլտա օլատնըզը ապատա էտէ։ 16 – Ձիրա մէլէքլէրէ տապա տէսթի կիր օյտագ, ատճագ Աբրահամ՝ նէլինէ տէսթի կիր օլտը։ 17 – Պու էճէտէն գավմին կիսատնամըլըրնատ քէֆֆարէթի էճմէյէ իչիւն, Ալլահ՝ա միւթէ՝ալլիզ շէյլէրտատ քէնտի տախի բահիմ վէ տատզդ քահէնի ի ատ՝ զամ՝ օյտագ իւզէրէ, հէր շէյտէ պիրտատէրլէրինէ պէնդէր օյմագ լազըմ կէլտի։ 18 – Ձիրա քէնտիսի թէճէպկէյէ տիւչար օլաբագ, էլէմ չէճմիշ օլտը-

Digitized by Google

զընտան, թէ ճրիտով չէքմէքտէ օլան-լարա կարտալմ էճմէյի գատըր տիր։

ՊԱՊ 3

Իմամ, էյ ակմավի տա'վէճիին հիւա-քատարլարը օլան մնագատտըկ պիթթա-տէրլէրը, իգտարըմըզդըն Իկատար վէ Գիւա-հիին ի տա'զամը Յիսուս Քրիստոսա նատ-զար էտիճիդ. 2 – Օվ քի քէնտինէ նատազ էտէնէ, Մովսէս ասըն պիւիթիւն խանէսինտէ ատարդ պուլունտուդը կի-ճի ատարդ ատր։ 3 – Ձիրա խանէյի պի-նա էտէնին՝ խանէտտէն նէ գատատը զի-յատէ ի'ի թիւտարը վար իտ, պու զամի Մովսէստէն օվ գատատը զէյտատ՝ իզզէ-թէ լայըզ տա'տատ օլունտուս։ 4 – Ձիրա հէր խանէ պիր քիմսէ ԹատրատՅընտան պինա օլունտուր, լազքին հէր չէյի պինա էտէն՝ Ալլահ ատր։ 5 – Վէ Մովսէս ա-նըն պիւիթիւն խանէտտէտ, ակՅղէնթէ-լէճէք չէմլէրէ չէհտատէ իչիւն Թըրա-մէրքէտար մագամընատա ատատրդ պու-լունտուս խէ ատ, Քրիստոս Օղուլ սը-ֆէկէյլէ քէնտի խանէտի իւզէրինտէ տա-պըճ ատր։ 6 – Վէ ճէատրէնի վէ իս-մինին ինթիխապրընը նէհայիթէ գա-տատը գովի Թուհամըզդըմըզ Հալտէ, ա-նըն խանէտի պիզ իզ։

7 – Պու էճլատէն Ռահ իւլ Գուտսըն ակՅէնտիյի իւզրէ՝ էնկէր պու կիւն ա-նըն ակատատրը իչիտիր խէնթիզ, 8 – Գէրճիյէտ Թէճրիպէ կիւնինէտ Ան-ահը զազատա կէնթիտտիքլէրինտէ օլ ատրդը կիպի, գավալէրինիզի գամիլտաշ-ատրմայընըզ։ 9 – Օրատատ էճատատրնըզ պէնի Թէճրիպէ վէ խիթթիհան էյլէյիպ՝ 'ամիլլէրիմի գըրդ ակնէ կէօտոթիլէր։ 10 – Պու էճլատէն օլ Նէհլատէն պիգտար օլարագ ատտիմ՝ քի Տա'ինա գավալէ-րինտէ զէյտլէթէ ատխըչըլար, Թատրգ-լէրիմի տատի պիլմէտիլէր։ 11 – Համի-քա զազատրմատա՝ Ռահհարըմ կիտմէ-յէճէքլէր՝ ատ,յիս ևէմին էճատի՝ 12 – Գագընըզ, էյ պիրատաերլէր, քի պիզ-ատէն պիրինատ Հայ Ալլահատան իրթի-տատա էճմէճքատ իսմանարդ վէ քէօթու գավալ պուլունմատան։ 13 – Ամմա ակզ-ատէն պիրի կիւնատնէն իտլալիյլէ գատ-Թըլատրմամագը իչիւն՝ Պու կիւն ատ-նէլատքճէ, հէր կիւն պիրի պիրինիզէ նատհահար էտինիզ։ 14 – Ձիրա ի'ի-մանատա խոհնատատրը նհհայէթէ ատ-յին մնէճքեմ Թուհամըզդըմըզ Թագ-ատխատ Գիրատատրդն հէրհատէրէ օվմա-ճը օվատգ։ 15 – Նհհէքճա՞ Պու կիւն է-կէր ատնէն ատատատրնը իչիտիր խատնիզ, գազագատա կէնթիտտիքլէրինատ օվատգը կիտի՝ գավալէրինիզի գամիլտաշատրմա-յընըզ։ 16 – Ձիրա *պատ'պըտրը իչիթ-մէճ օվատգ գազագատա կէնթիտտիքլէր, լազքին պատնըտր Մովսէս վատրթատրյնէ Մըտրատատն չէրգանըտրդը ճնճմիչախ ատ-յէճ խոթ։ 17 – Վէ գէրգ ատնէ քիմ-լէրատէն պիգտար օլատտ. կիւնատհ էտտաղ ճէատէպլէրի պէրճյէտտ տիւչէնլէրատէն ատյիճ մի խոթ։ 18 – Վէ քէնտի րատ-հատրնատ կիրմէյէ ճէգդլէր տէյիւ իմա-'ատի էճմէյէնլէրատէն գատրդը քիմիչ ը էտագգընատ եէմին էճատի։ 19 – Վէ կէօրճյօրդը՝ քի իմանըզդը ատպէ-պինատէն կիրճէմտիլէր։

ՊԱՊ 4

Իմամի գօրգատրմ, օվմատատ քի ատնըն բատհատրնատ կիրմէյէ վա'տա պագի գատ-մըշ էգէն, սիգտէն պիրի մնհճամ գատ-մըշ պատլունատ։ 2 – Ձիրա ատնլէրէ Ինգ-լէտ տատխըշդը կիպի՝ պէշտրէճ պիգ-տատխի Թէճրճէր օլատնատտ, լազքին իչիճի-ատխլէրէի քէճատմ իչիտէնլէրատ իսմանդ խոմիսդճ էճմէճտիչինատէն, ատլէրէ Քա՛տխատ էճմէճտի։ 3 – Ձիրա պիգ քի իսմանն էճմէյճ իզ, բատհատրա կիրճրիզ, նհհէքճա՞ Ռահհարըմատ կիրմէյէ ճէգ-լէր տիր՝ ատչէրէք, գազագատմատա էճ-մինն էճատիմ՝ ատչիյէ պատյատրմըշ տըր, վագա'տա ատխնատա գատբատլատրատան պէ-քատ իչլէր խոթտամ պատլմատշ խոթ։ 4 – Ձիրա պիր ևէատի ևէատինճի յէ՞ն հագ-գինատա պէգդլէ ատգդլէտտ. Հատ'ի՛ վէ ևէատինճի կիտնատ Ալլահ քէնտինին ճնճմիչ իչլէրինատէն խոթխրատհոթ էճ-տի։ 5 – Վէ Թէճրատր պատ-բատտատ՝ Ռա-հհարըմատ կիրմէյէ ճէգլէր տիր՝ փէ։ 6 – Իսմին պա'տրկատրն տատնա կիրճէյէրէ մնատպէթի պիր էմր օլատ՝ մնատգատտատ-մատ քէնտիչէրինէ պէշատրէթ Թէպչիր օլատնատդատր իսմանարգդատան ատօլդը կիրմէտիգլէրի էճէտն, 7 – Թէճրատր պիր կիտ Թա'ինն էտտիդ՝ պատ գատատր վագճքատան ատնըտ Դատւիթի վատրճատ-

---

*Ե–Ե՞Ա՝ քիմիչը իչիճմիշ օվատգագ գազագատա կէնթիտտիքլէր, Մովսէս վատ-րթատրյէլէ Մըտրատատն չէրգանըտրդը ճնճմիչախ ատ,յիճ ևէմին

Digitized by Google

ալ, ասելով՝ Ես կիւնի՝ ասէ յօր, Ներէքեմ ձեզի եթէ պատ կիւնի անձին սէտտուներ իչի-սութիւ իսէնիդ, գալվէրիներնիդի գոմբըլա-սըրըմըզըդ սէնիլմիշ սութ։ 8 — Զնիրա էկեր 8 հետս անձերի բոլոմնա սեբեփիշ-նութիւմ օլաս խոսի, պատնատան ոսկիա պաշդա սիր կիւնս հագդընատա սէզվէ-մեզ խոսի։ 9 — Էզվէ խոս Ալլահըն գոմվ-մը իչիւն պիր *բոլոտը պագի սութ։ 10 — Զնիրա Ալլահ քենոսի իշվերինսէն խոթիրտոտը էվլեսդիլ կիւղի, ոսնդն բոլոտնատա կերէն տոսիսի քենոսի իշվե-րինսէն խոթիրտոտը էմմիշ սութ։ 11. Իմոի օվ բոլոտնատա կիրմիշ ճէկա է-սեվլիմ, օվլմայս քի պիր քիմսէ հէմոն օվ իմոնատվրդըն նըմոնսէսի իս-պիչ սութ։ 12 — Զնիրա Ալլահըն քեվլոմը հայդ վե միս-էսութ սութ, վե հեր իսքի աղրդիր գերբճտոսի քենդինի սութ, վե ճան իլե բոհ վե գինագլար իլե իչիւն թագսիմինե գոտոտար նոսիբդ սութ, վե գոմվրնատա 'իս-բոհսէն։ 13 — Վե ոսնդն հոս-գոմբըլնատա գոհիր օլմայոն պիր միսթե-լոգ հոգ սութ. Քոգոտի հեր չէյ պի-գիմ հիսսատ վերբճէյիմիդ Զոսիբդն նոս-գոմբըլնատա 'իս-բոհսէն։ Վե սէզդէ սութ։

14 — Իմոի պիգիմ սեմոսվոտա կէզ-միշ պէգոիս-ք Քհոսհին ի ս'զոսմիմդզ Իոպն Ոլլահ Յ քհոսս վոտ իքեն, իգ-բոս-իդ գոտվի Թհոբհոսլիմ։ 15 — Զնիրա Քհոս-հին ի ս'զոսմիմդզ զս'իքիլքէրիմհզէ հէմոսէրս օլմոգոս զոսմը ի մոսգհոբիոր սոհիոլ սութ, ոսնդոգ կիւնաչոտոսն պէրն օլոսդ՝ հեր խոսսատատա պէվի կիւղի թհէրիպկէ օլոսնմիշ սութ։ 16 — Պոսնոս պիհոն մերհոսմիհէ Նոս'իլ օլմոգ վէ Լոգըմ օլոսն խմոտոս իչիւն 'իհոյիհքի-պոսվիմոգ իսդրէ 'իհոյիհքին թոսհքը-նոս ձէսոսթհէրլէ հոսգկոսլոսմ։

ՊԱՊ 5

Զնիրա հեր քհոսհին ի ս'զոսմիմ իհո-սոսնդոտոսն սոլընոտոգ, կիւնաչոկոտ քիչիւն թագոսիմէ վէ պէպիհէյէր թագ-սիմ էրմէք իսդրէ, Ալլահոս միհքէ-'սոլհգ ուսմոս իհոսոնդոտ իչիւն թա'-հին օլոսնոս։ 2 — Վէ ձէհոսլիք վէ գէլոյէմոսէ օլոսնդոտոս չէնգիսթիր օ-սոդոտ գոտոիր օլոս։ Չիսնդի քէնոսհոսի ոսոսհի զա'իֆիհդէ իհոսհքէ օլոսնմիշ-

*Ուսոս. սեպի բոսհոսքը

տոր։ 3 — Վէ պոս սեպէպոսէն գոմմ իչիւն էքոսհի կիւղի, քէնոսհոսի իչիւն ոսոսհի կիւնաչոտոսն սոլոսդ գոս-պոսն թագոսիմ էքմեսի սութ։ 4 — Վէ պոս չէրճեֆի պիր քհոսհ քէն-սոհիհինսէն ոլմոգ, ոսնձոգ Ալլահ թագոսիճինսոսն Ոհոսրոն կիւղի սոս'վէբ օլոսնոսն զոսբ սոլոս։ 5 — Քէզոլոհ Քհոբհոսոս ոսոսհի քէնոսհին ի ս'զոսմ օլ սոսգ 'իհզոէքհինի քէնոսհի սոլ-սոսդ՝ ոսնձոգ Ոհէն Օզոլոմ ոլն, պէն սհէհի պոս կիւս թհէվհոս էվլեսիմ՝ ոսհ-յէն ոսնոս 'էզոյհ վհրոտ։ 6 — Նոհքհմ պոսշդա պիր հերճոտ ոսոսհի՝ Ոհէն Մհմ-քհոճդհկ թհերքհոսի իս-պիչ հէ հ-քհոսհին ոհն՝ ոսհյիս պոս-յոսբրր։ 7 — Ո ոսոսհի ճէհոսոսճ պոս-լոհնոսդրր զէմոսճ, քէնոսհնի էօլհոմոսէն խհյոս էհմհյհ գոսոիր օլոսնոս, 'ոսիմ ֆհբ-հոսոս վե հէզ հոսշլոսրլհ նհյոսդ վե բհճոլոր 'ոսրզ էսհոսի թագվոսդ ոհ-պհզիհնոսէն մհսհթհճոսզ օլոսոս։ 8 — Վհ հեր նհ գոսոսոսր Օզոս-լոսսհոսնոս-խոհ ոսհ, չհքոսհյի հհէմոյհոսէն խհս'ոսհի հհյրհնոսի։ 9 — Վհ քհմոսհ վոսրլ օլ-սոսդրհլհ քհնոսհնհի խհս'ոսհի հոսնհյհ-րհն ճհսհմհհսի իչիւն հպհոսհ ոհպհզ օլոսոս։ 10 — Վհ Ալլահ Թագ-րոսֆհնոսն Մհլհքհոճդհկ թհերքհոսի իս-պհչ Քհոսհին ի ս'զոսմ թհոսմհյհկ օ-լոհնոսոս։ 11 — Պոհնոհս հոսգդընոսոս ոսոսհի սհզյհհյհճդհչ հոզ սհօզհհսհմհզ վոսր խոհ ոսհ, գհոհհզգհհսրընդ ոսզդր-հոսշհդհ օհոսդզհնոսոսն թհքհֆհրհ սհհ-քհլ սութ։ 12 — Զնիրա վհզիպ նոսզոս-բհն սհս'ոսհյոսմ օհոսնդզ Լոգըմ հքհն, սիր քհմոհնհն սհպհ Ալհոսրն քհոսհ-հոսրընդն երգհոսոսնդհնի իսպհքհոսոսդ հհ-հոսդրընդհ թհնհքհոսր թա'հհմ հմհճհհհ-սհհհճոսճ ոզնդրզ։ վհ գհոհվհֆհրհ թա-'ոսմոս ոսհյհհ, ոսնձոգ սհօոսհ սհհհ-թագճ օհոսնհոսր օհոսնդզ։ 13 — Զնիրա սհհոհհ պհպհհնհն հեր քհմհհ ոսոսզոսհ քհհհոսմհ հոսգդընոսոս պհքհոսոսհր սութ, գհրոս չօճոհգ սոզր։ 14 — Ամմս գհոհվհֆհրհ թա'ոսմոս հոսոսհհհհրհ 'ոսոսհքհ ոհ-պհզհնոսոսն հհյհհ վհ քհօճհհյհհ թհհճ-հհհ հհմ թա'հհմ օհոսնդզ օհոսն քհոսոսհհհհրհ մհսհհոսոս սոզր։

ՊԱՊ 6

Պհոհ հճհհոսն Քհքհոսոս հոսգդընոսոս օհոսն մհզոսհ ի քհհոսոհոսոն ոսոսքհ ը ոսոս-

զար էսիով՝ քէմալէ ասպրա իլէրիլէ-
յէլիմ։ Վ թէքթար էօլու 'ամէլլէրտէն
թէվզէ, վէ Ալլահա իման, 2 – վ է
վաֆթիքլէր թա'լիմի, վէ էլլէր գօմա-
զը, վէ էօլուլէրին գէյամէթ, վէ եպէտ
հիւքմէնէն թէմէլ պրագմայոլըմ։ 3 –
վ է Ալլահ իզն վէրիր իսէ, պուն. եա-
ֆառաղը։ 4 – Ջիրա պիր քէրէպ նու-
բա նա'իլ օլանլար վէ ասմավի 'ամի-
յէյի թաատանլար վէ Րաւհ իլ Գուստա
հիսապտար օլանլար, 5 – վ է Ալլահըն
էյի քէլամընը վէ կէլէճէք 'ալէմին
գուվվէթլէրինի թամամ օլանլար,
6 – Իսրաիտա էթ ամիքլէրի թագտիր-
առ, պէ թէքրար թէվզէ իչուն թէճ-
առնա օլանմայոլար զար ի միւքին տիր.
չիւնքի քէնաիւէրինէ նայն Ուվայնը
թէքրար առալ էսիով՝ բիւավա էտէրլէր։
7 – Ջիրա թօփրագ չօգ ատ'ա իւզէ-
րինէ կէլէն հազմունըր իչիզ՝ քիմլէր
իչուն Թիմար օլունաւը իսէ, անլէրէ
ֆա'իւէլի նէպադանի Հուստուլէ կէ-
թէրուկ լինատ՝ Ալլահ թ'ատաֆընատ
պէրքէքթէ նա'իլ օլուր։ 8 – Ամմա
ամքէն վէ չոլըլար Հուստուլէ կէթիրէն
մէքատա վէ լանէթէ հագբն օլուզ՝
'ագբպէթի նանմադ տիր։ 9 – Լաքին,
էյ ամվկիւլիւէր, պէզլէ ատ զլէր իսէք
ատ, սիզին Հագգընըզատա ատահա խայրը
վէ խէլասը մուճիպ օլան չէյլէրէ ի-
թթիմատրզ վար։ 10 – Ջիրա Ալլահ
'ատատլէթմիզ տէյլի տիր, քի էմէյի-
նէզի վէ մուգատատլէրէ էթտիկլինիզ
վէ էթմէքտէ պատլուհնորընըզ խըտ-
մէթլէլ իսմինէ կէօմէէրսէյինիզ մու-
Հատպպէթի ուհնատա։

11 – Ամմա կէվզէմէյիզ՝ իման վէ
ասալը վասլաթասրյէլ վա'մալատա վարիս
օլանլարտա մուգթէտու օլմանընզ իչուն,
12 – Աքին Հէր պէրինիզ իւմիտին քէ-
մալէ էրմէսի խատատարընատա Նէհայէթէ
տէյին Հէման պուս ճէհնի խպրազ էթ-
մէնիզի տարզա էտէրիզ։ 13 – Ջիրա
Ալլահ Աբրահամա վա'տ էթտիկլինատ,
Հագգը իչուն եէմին էտէճէք քէնանին-
տէն պէօյէք պիր զամ պուլունմա-
տընընատա, քէնոի զամը Հագգը ի-
չուն եէմին էտիզ, 14 – Չհագիգատէն
ատնի զիյատպէյլէրէ պէրքէքթէլէյէճէ-
յիմ՝ վէ ատնի զիյատպէյլէ չօղալտտա-
ճաղըմ՝ ատտի։ 15 – Ո ատաքի պուս
վէ ճՀլէ ասալը էթիքատէն ասնրա վա'-
տատա Նա'իլ օլատս։ 16 – Ջիրա ատատիլէր
քէնաիւէրտէն պէզիւչուն Հագգը ի-
չուն եէմին էտէրլէր, վէ 'ինալէքինատ
խպատթ իչուն Հէր միւնասզա'ատընըն Նէ-
հայէթի եէմին տիր։ 17 – Գուս ճիՀէթ-
լէ Ալլահ վա'տըն վարիալէրինէ քէնատի
թէտպիւինին թէզպյիւէրս զարդ է
միւքին իսկյինի տատհա զիյատ կէօս-
թէրմէք միւրատընատա օլարագ, պիր
եէմին 'իլտվէ էլէտ։ 18 – Թատ քի ատ-
լէրտտ Ալլահըն Հատլան ատ զլէմէտի մու-
Հատ օլան՝ թէզպյիւէր էթ մէզ Հքի չէ-
յին վատթասլէ պիզ, էօնիւէմիւզէ
գօնուլան իւմիտ Նա'իլ օլմագ իչուն
իլթիճաա էտէնլէր, գավի թէտլիկ
մինիք օլալըմ։ 19 – Գու Խդի տատիք
ճանընըզատա միւՀքէմ վէ ատատիք լէն-
կէր միտգատմընատա թատիպտրզ, օ ատա-
Խի փէրտէնին իչ թատրատֆընատ, 20 –
Եատնի ձհատա Մէնքիսեգկ թէրթիպիք
իւզրէ իլ էլ էպէտ գիատհինի ի ս'զամ
օլարագ, պէրգամ իչուն միւրչիտ օլմագ
իւզրէ կիրտկյի մատհալէ կիրէր։

ՊԱՊ 7

Ջիրա պուս Մէնքիսեգկ Սաղէմ
մէլիքի օլուզ՝ Ալլահ ը միւթա'ալէն
քէատհինի օլարագ, Աբրահամը, մէլիք-
լէրին գամէրինատն 'ավաէթ էտէր ի-
քէն, իսթիգպալ էտիզ՝ անատ խայը
ատս'ա էլէտու։ 2 – Աբրահամ ատատիի
անատ էշանէրն քատֆիէ սինատն 'իւշը
վէրտի. անընի խոդէն թէրճէմէ էվ-
վէլտա ատատագամի մէլիկի վէ ատանկիչէն
ատլատմէթ մէլիկի միս'նատընատա Սաղէմ
մէլիկի ատտիի օլարագ, 3 – Գատպատրզ,
վէ ատնատրզ, վէ Նէսէպտիզ, վէ կիւճ-
լէրինին իսկիխատար վէ 'էօմիւնէնէն
Նիհայէթի օլմայրզ՝ անճագ իսկն Ուվ-
լատհա պէկնէր օլարագ, ատէվամ իւզրէ
քէատհինի գալըր։

4 – Վ է պագգընըզ, պուս Նէ' գատտար
պէզիւչ պիր քիմսէ իտտի քի՝ անատ
Նէտտան ճէատթ օլան Աբրահամ ատատիի
զանիսէքճատն 'իւշը վէրտի։ 5 – Վ է
պէնի Ղևիտէն օլարագ, քէատհինիկյի
ալանլարտա գավմտատն, Հատ'նի քէնատի
գատնատաշլարընատն, Հէր Նէ գատտար
ատնկէր Աբրահամընի ատալպնատն կէլ-
տիկէր իսէ ատէ, չէրի'տի մատճէպնճէ
'իւշը ալմայրտա թէնպիհ վար տըր։ 6 –
Ամմա պուԼայրըն Նէպինատն օլմայրտն
քիմսէ Աբրահամատն 'իւշը ալըզ՝
վա'ալատա մուգհմատ օլատն խայը ատս'ա

Digitized by Google

էյլեսու։ 7 – Լսելին պիլա խիթխլաքի խայր առա՛ա պեդյիւքաքեն քիւչիւյե օլաւա։

8 – Վէ պաշտաաա եօլէնճէք առաէմ-ըէր 'իւշր ալըր, առմնա օբաաաա Տայտիթ-աա օլաղդըն՝ չէհսաաէքի օլաւնաան զաքըր։ 9 – Վէ 'իւշր ալաա Ղէթ առաքի Աքբահամ վաղդըաաըլէ 'իւշր վէբ-աի' առնէնկաե ճաա'իզ ատր։ 10 – Զիրաա Մովսիսանգէ՝ Ղէնանի փեաեբրնի խա-քիթպաալ էբտակյի գէնաան, քենաանի առաաՏա տանքն առէլաղնաաա խոսէ։

11 – Իսոո էդէր Ղէթիի քհանհինդէք վաաղբաաըլյե քէմաալ օլաա խոսի, (Էյիւնքի պաշնաա մէղնի խալդաա շէբի'սոո առաքի վէբիլմիշ խոսի,) ատրըգդ Ա՛հա-քոն թէբիթ խայինճե առնէնկէ՝ Մով-քհանգէ՛ թէբիթ խայինճե պաշդաա պէր քհանհինդեն գաՏուբ էբմէսի՛ն նէ՞ լսազըմ ճաա՞։ 12 – Զիրնէքի քհանհինդէք թէպ-աաի օլաւնաղդը թաղսիրաե, շէրի'սոո թէբրն թէպաաիլե առաքի խեղիլաա էաոէբ։ 13 – Զիրաա Հաագդիաաա պաա շէՀլիբրնի գէքէր օլաւնաղդը գաՏ՝ Հիւ պէր քհան-առնէն մէզպահաՏա միւլաագէմդեի էբմէ-մէյ օլաղդը առիկեր պէր սըպհաաան խ-աոի։ 14 – Զիրնէքի Մաագդըմդը Յաագ-աաան նէշէյեի էբաաէյի գահէր առի։ պաա-ըբպեի Հաագդնաաա խաե Մաոմեա քհան-հինդէք ճիհէնթիաաէն պէր շէյ սեՀլէ-մէաոի։ 15 – Վէ Մովքհանգէ՛ միհշաա-պէՀէթինճէ օլաղդաագ, ճահաաէնք էմբ-առէն 'խայաութէ օլաաո շէբի'սոո կեօրէ առէյիլ, 16 – Աաճաագ գէվալ պաագլաղդ Հայաութէն գաագվէթինէ կեօրէ օլաաո գաագէր պէր քհանհին գաագՏաագ էբաաէյի Հոլաե, առաՏաո գէյաաաե առէքեաեր առբր։ 17 – Զիրաա՝ Սէն Մովքհանգէ՛ թէբէթի-պի իւգրե իլ էլ եպէտ քհանհին սին՝ առէյիլ շէՏաաէթի էաոէր։ 18 – Զիրաա շէբի'սոո հիշ պէր շէյի թէբգիլ էբ-մէ-մէյիլե ագաաէճճե օլաաո էմբ գաա'թիք վէ ճաա'իսէնիգ օլաղդըն՝ սէն գաա'թիք Աաիլսոո էնճիլ օ-լաաՏաաա, 19 – ԱՏէն եէբինէ եճիգալ պէր իւմիաա կիլաղդ. պաՏնաէն վաաբգա-աըլէ Աալիաա Հաագդաաշըրդը։

20 – Վէ եէմհին օլմաագդաըդն փ-ՏաՏի-ինի օլմաաաըդը ճիհէնթիե, 21 – (Զիրնէքի առնէբ պիլաա եէմհին, լսազըմ Յէ-աաաա-եէմհինէ օլաւա, քենաանե Իաագդ՝ Սէն [Մովքհանգէ՛ թէբէթիպի իւգրե] իլ էլ եպէտ քհանհին սին՝ առէյիլ եէմհին էբմէ-վէ փէշիմաան օլմաագ՝ առէյհին թաա-քենաաան քհանհին Հաագդ օլաւնաաա։)

22 – Յքաաա օլ գաաագդր էճգիլ պէր շէյաագդն քէճիլ օլաաո։

23 – Վէ առէյհինէ պաագի գաագմազըբաա եօլէաե՛ մաագի՛ օլաագլաաաի, քհանհին նէաագդ օլաաՏաագլաբ չէգ իաագ-24 – Գաա խաե իլ էլ եպէտ պաագի գաագըգ աեպեպաագէն իհթիգալ էբմէգ քհանհինդէքի մաագլեգ ատր։ 25. Գաա էճէբ առէն առնէն վաաբգաագըլյե Սալլահա եաագ-լաագնաագլաագբ քհամմիլէն խէլլաե էբմէյե առաքի գաագբր ատր։ չիւնքի առնէբ թ-չիւնե չէՏՏաա՛ առաե էբմէյե առա՛իաա հա-յաագնաաա ատր։

26 – Զիրաա պաա մհաիլլիս, եաա՛նի մհա-գաագաաէս վէ աաա՛էյդդ վէ լէբէնհդ վէ կհաագնաՏ քհամբլաբաաան ապրդյմբդ, վէ կէգգաագէն հհաբաէնհմէդ, 27 – Վէ գ քհանհինե ի աա՛զաագլաբ կհպի էվվէլաա քհենաանհինդեն, առնէն առնբաա գաագվէն կհաագնաՏլաագբ իչիւն չէբ կհաագ գաագբաագ-լաագբ թաագգաագհմ էբմէյե խհպհիաագբ օլ-մայաագ գհեաագհինե ի աա՛զաագմ պիգէ մհաագ-թաագլի խաագ. գհբաա քհենաանի թաագգաագհմ էբմէյե պաագՏաագհ պիգէ առնէն գաագ-էյէաագհ։ 28 – Զիրաա շէբի'սոո գաա'թիք մհաագլհիէ մհաագպհէյաա օլաագ առաագմէբրի քհաագ-հինե ի աա՛զաագմդաագ, լսազըմ շէբի'սոո առնէն առնբաա օլաագն եէմհին քհենաանե իլ էլ եպէտ մհաագքհմմէլ օլաագն Օղլաագ նաագզ եաագբ։

ՊԱՊ 8

Վէ առէյհինէ՝ շէյհերինե խհաագլաաաագբ պաագ առբր քի առմնաագվէ՛ սաագ-աագմէբ թաագհքհիքրնե առաղնաագ օհաագ-բաագն պէ՛ գաագլաագ գհեաագհինե ի աա՛զաագմդաագ պէ՛ գաագլաագ պիգէ գհեաագհինե ի աա՛զաագմ պիգէ մհաագ-թաագլի խաագ. գհբաա քհենաանի թաագգաագհմ էբմէյե պաագՏաագհ պիգէ առնէն առնբաա օլաագն եէմհին քհենաանե իլ էլ եպէտ մհաագքհմմէլ օլաագն Օղլաագ նաագզ եաագբ։

Digitized by Google

ֆէօբէ եաֆիսաքն՝ ասէաի.) 6 – Լաքին չիմաի նէ գաատար եֆքալ վա՛ալարլէ ասապիր գըլըմըշ օլսուն եֆքալ պիր ՚ատ՚տըն մկյանցնըսը օլմուշ խսէ, օլ գաատար ա՛լա պիր մէ՛մալըկլէրէ նասիլ օլասաւ։

7 – Զիրա էկէր օլ էվվէլքիսի գաւաւրսըզ օլաս խան, էքքինճիսի իչինճ մնայա ապառնըլմազ խան։ 8 – Զինէնքի ան՚ալէրէ ՚իթապալէ ասէր քի՝ Իչինէ պէչիթ ի Խարսալ իլէ վէ պէչիթ ի Ցուգաս իլէ էէնի պիր ՚ատ՚ան ՚ապառ էասէ ճէչիմ կինալէր կելիր՝ ասէիս Իապպ պուչարըրը։ 9. Պաս ասաիսի ան՚ալէրի Մբորը տիչարըննան չըգասլմազ իչինէ էճաասալարըննըն էալէրինաէն եասիբչարդըմ կինաասէ ան՚ալէր իլէ էթասկիչիմ ՚ատ՚ան կիսի օլմայաճագ տըր, չինէնքի ան՚ալէր ՚ատ՚ասլմնաս ասէվամ էթմէսիլէր, պէչ ասաիսի ան՚ալէրսէն գաաֆ՚ի ի ՚ատգաս էթսիմ՝ ասէիս Իապպ պուչարըրը։ 10 – Զիրա օլ կինալէրսէն ասկուս, պէչիթ ի Խարսալէ իլէ ՚ապառ էասէճէչիմ ՚ատ՚ան պաս տըր, Ե՞դ չէրի՛ ՚ատ՚իմը գիչինէրինէ գոյասաղ՝ գասալէրի իսգէրինէ եասգաճագդըմ, վէ պէն ան՚ալէրէ Ալլահ օլասճագդըմ, ան՚ալէր ասաիսի պանաս գասվամ օլասճագ տըր։ 11 – Վէ հէր քէս քէնճի գօնշուրնաս, վէ հէր քէս քէնճի գարնասաչընաս՝ Իապպսը պիր՝ ասէյէրէք Թա՛լիմ էթմէյէ ճէք տիր. գիրա քիսէյէ պէօյէ՛ք, ան՚ալէրինճիւմէնէ պէնի պիլէճէք տիր։ 12 – Զիրա Տագգասը գըլըգ՚ալարընաս մէրճասմէթի օլասճագդը՝ վէ ան՚ալէրինէ կինանսլասը իլէ ֆէգ՚գալարընէ ասրէթգ խասէրըմնա կէթիրմէյէճէչիմ՝ ասէիս Իապպ պուչարըրը։

13 – Նէնի ասէմէսիլէ եվվէլքիսի էագի գրմէշ, վէ էագի վէ փիր օլասինէն գէվալը եագգը տըր։

ՓԱՓ 9

Իմանի օլ էվվէլքի ՚ահգէն ՚իսպասէթի փէրիսթէլէրի վէ գէմինի մնագտիսի վասր խան։ 2 – Զիրա պիրինճի մէագէն ինչա օլասնասագ՝ պաունատա չէմ՚ատան վէ ասֆրատա վէ հագատւր էգմէքլէրի պուչուսնագքատա, պաունատա Գուատա թէսմիչէ օլասնագդ։ 3 – Վէ էքինճի փէրսանէնին ասրասընատա Գուատա իւ ագատատա թէսմիչէ օլասնանի մէագէն պուչուսնագագ, 4 – Ան՚ասէ ասլճագան պուէսուրատան վէ հէր թագըսաֆը սլճագան գագփլը թագագաթ իւ ՚ատհա վար խան. պուէնատա ատաքի մէնէնի հագվի օլանի ալճագան ատաքի՝ վէ Ան՚ատըն ֆիլիպլէնմիշ օլանի ՚ատատագը վէ ՚ատ՚տըն լէվհ՚ալարը պուչուսնագը խան. 5 – Վէ իսպէճնատ քէֆսըլէթհագնատա կէօղլէ էսէն ճէլիլ, քէրսատիլէր վար խան. պաւ չէյլէրին հագգէնատա խան չիմնի թագֆիլէն սէգյլէմէք հագճէթ ատիլ տըր։

6 – Վէ պաունալար պէգյլէ թէրթիպ օլասնագը իգէն, խրսմէթլէրին թֆնա էճագէք իւզրէ քատնհինլէր հէր զէմնատ պիրինճի մէագէնէ կիրճէլէր խան։ 7 – Ֆագատի իքինճիսինէ սէնէատ պիր քէրճէ եաալնըգ քատհինն ի ա՛զամ ՚էրճ. ատմնա գատն կէօճէսմէչէրէք կիրմէգ խան. վէ օլ ֆաճը ատսի քէՏաֆսի իչինէ վէ գավմինն խատթալարը իչինէ թագատիմ էատր խան։ 8 – Ի՛ուհ իւ Գուատա պատ վէճհլէ պէչատն էատր քի՝ եվվէլքի մէագէնէ ատատրտըգճա, մնագտսաին եօլաս ատասա իգՏաղ օլասնագմնը տըր։ 9 – Գաւ ատսի՛ի օ գէմնան խչինէ պիր միատ խան. չինէնքի ան՚ատ ՚իպատաէթ էատնի զամիրճէ քէմնէլէ էօտիրմէչէ գատր օլմայան թագատիմելէր վէ գէպհ՚էլէր թագատիմ օլասնատ խան։ 10 – Վէ պաունաւատ եաալնըգ եէչէճէք վէ իչէճէք վէ տիւրլիւ տիւրլիւ եը՛դատնմազլատր վէ թէնէճ միւէ՛թ՝ տալըգ ատՀքատամատ ատտ՚իր խալտհ վագֆիրը օլասնագճատյա գատատր օլատն ալյինլէրատն ՚իպատէթի խան։ 11 – Ամմատ կէչէճէք նի՛մէճլէրինն քատհինն ի ա՛զամը օլատն գրբատտա զատնատ էատիպ՝ էլ իլէ եագփալմամըշ ատտհա պեգյլատք վէ ատտհա միւքէմմէլ, եատնի պաւ խրիգաճատան օլմայան մէագէնէատն ՚ինէրէ+. 12 – Իրհեճլէր վէ պատգատղլատր գատնըլէ ատճիլ, ատնճագդ քէնճի գանըլէ էագատի պիր ֆիտիկէ թէատարիք էատիպ՝ մնագտսատ պիր քէրճէ կիրտի։ 13 – Զիրա էկէր պատգատլար վէ էրկճէլէր գատնը վէ ֆնէճէ քիւճիւ ՚ատատպէ օլատնատր իւզէրինէ ատրգբինէճ, թէնէին փատքիսի ճհէֆէկիլէ թագատիս էատր խան, 14 – Ի՛զէլի Ի՛ուհ վատրմատրլէ զամիրճը լէքճատիգ օլատրագ Ալլահնա թագատիմ էթմիշ օլատն գրբատտատրն գատնը, զատրճնէիսի Հագ՚ օլատն Ալլահա ՚իպատաէթ էթմէնճդ խչինէ, էօլիս ՚ատմէլէրատնն նէ գաատար զիչատատ փատքէրէճէք տիր։

15 – Գաւ ատգատատէն նէնի ՚ատ՚տըն մկյանցնըսը տըր, Թա քի էվվէլքի ՚ա-

ասքն հւ-ւփս- ալիքնասա օլսան թէ-ճա-վոս-գաթէրն ֆիտիչէսի իչլուն էօլիւմ վոս-գաս' պուվմուշ օլսասդ, ասս'վէթ օլսանանլար էպէսոի միրասդն վա'սդնա նա'իլ օլսլար։ 16 – Ջիրա վասիչէթ պատլասնասդը եէբոսե, վասիչէթ էսե-նին էօլիւմիւնուն վոս-գաս'ը լսպըմ սդը։ 17 – Վ ասիչէթ էսէն ասղ գալ-սդգ ճա վ-ւչնէրնէն հիս-քմիս օլմասդը-պրնասդն' վասիչէթ էօլիւչէր իս-պէրինէ սասպիճ օլսլ։ 18 – Պաս ակպէպսէն եվվէլքինի ասսիճ գան օլմասգսդրդն թ-ագոսիս օլսաննասդլ։ 19 – Ջիրա Մով-սես պիւթիւն գասվմս շէրի'սի մաս-ճէպինճ ճիւմլէ եմրլէրի սէղյլէսդիք-սան ասղրա, պուզագրլարդն վէ երկէճ-լէրին գանդրը ալրգ' սաս իլէ վէ գըր-մըդը եսոիսդը իլէ վէ գուֆա օիճս իլէ հեմ նէֆս ի քիթապս հեմ ասսիճ ճիւմլէ գասվմս սէրփիսդ, 20 – Պաս' Ավ-լասհըն սիզ եմն էիճսիչի 'սհասդն գաս-նը սդը' ասէսոի։ 21 – Քէզապլիք օլ գան-սդան մէպքէնէ վէ ճիւմլէ 'իսդասեէթ է-սէվաթընաս սէրփիսդ։ 22 – Վ էչէրի-'սի մաս-ճէպինճ հեմնան հեր չէյ գան վասրիթասդյլէ փասքլէնիդ, վէ գան ասէօ-քի-լմէչինճ մաղֆիրէթէ օլմազ։

23 – Իմնի սէմասվաթաս պատլասնան նէհանէլէրդն նիս-մանէլէրինին պատնաք վասրիթասդյլէ, ֆասգաթի սէմասվի նէհա-նէլէրին պատնարասդան էֆզալ զէպիհէ-լէրլէ փասքլէնմէսի բ'ճասդ է սասե։ 24 – Ջիրաս Ֆրնհասոս էլ իլէ էսափրլմբէ օ-լսասգ' հասդիզինին չէպիհի օլսան մագ-սդսիսդ սէչիլ, ասնճագ չիմնի պիզիմ իչլուն Ալլահ'ըն հասզասըբնաս քէնսոինի իհզաբ էթմէգ իս-պէ, ասս սէմայաս գիբսդսի։ 25 – Լաբին քէսաֆնի ի տա'զա-մըն հեր սէնէ սախերին գանդրյլէ մագ-սդսիսդ հիրսդյլի գինի, պատնաս քէնսոի քէնսոինի չօգ սէֆ'ս թագոսիմ էթմէ-սի չ'ող էթմէգ։ 26 – Ջիւնգի տիւն-ճասդն Թէ'սհսիճսէն պէրաս ասդն չօգ սէֆ'ս էլեմ չէքմէսի լապրմ' գելիբ ի-սդի. չիմնի խսէ 'սապլապրդն խիճսդմն-սասս քէնսոիսի զէպիհէ օլմազլե, գինաս-ճըն սէֆ'ի իչլուն պիբ քէրրէ գասիբ օլմաշ սդբ։ 27 – Վ է սասեմիլերսէ պիբ քէրրէ էօլիւգը վէ ասնսէն սաճրա հիս-քմ թագոսիբ օլսունսդգը մհսիլլհս, 28 – Քէզապլիք Ֆրնհասոս չօգ քիմսէլէրին գինաս-ճըսրընը գասլապրմագ իչլուն, պիբ քէրրէ թագոսիմ օլսունմէշ օլսասդ, քէնս-սինճ մոսնէճապգը օլսանլարաս խէլսե ի-չլուն' գինաս-ճըսրդ օլսարագ խբինճճ սէճ-'սա զասհաս էսեճճէք սդբ։

ՊԱՊ 10

Զիրաս չէրի'սի գէլէճճէք ֆի'մէթ-լէրին սապ սասրէթինէ սէչիլ, ասնճագ պաս չէյլէրին կէօյկսնինէ մինլիգ օլսը-գդ հալսէ, սէնէ պէ սէնէ սեվսմ իգզրէ թագոսիմ օլսունան հէմնան օլ գէպիհէկէրէրլէ կագլաչանլապգը գեմնլէ էրսոիրմէչէ սապս գասոիբ սէչիլ սդբ։ 2 – Նօգսս 'իսդասեէթ էսէն'էգը պիբ քէրրէ փապլէնմիչ օլսարագ, սդրէգ-գինաս խասաս-սրնասս գասիբ թագա-ֆնասան թ-ա'զիրլէրի օլմասդգը իչլուն, թագոսիմ օլսունմապգը թէգը էսիլ-մ°զ մի իսոի։ 3 – Լաբին պասնապլէ սէնէ պէ սէնէ գինաս-հապգը զիբրի օ-լսս։ 4 – Ջիրաս պասզապլար վէ էրկէճ-լէր գանդրն գինաս-հապ սէֆ' էթմէսի զապ իլ միմնին տիր։ 5 – Պաս է ճլսէն սաճաճագսս գիբրէ իգէն պասյասբրբ քի' Ջէպիհէ վէ թագոսիմ իսթէմէսին, լաբին պաճաս պիբ ճէսաս հազբրլասդրն։ 6 – Մասհրագլասրսան վէ գինաս գասզասպապրդսան իսդնասս օլմասդգն։ 7 – Զէմնան քիթապդն թասմապրդսաս հագգբմս եսազրլմբէ օլսզբգը իս-պրէ' Եաս Ալլահ, սէնին իսդասեէթինի իճգաս էթմէգ իչլուն իչլէ պէն կելիյօրբմ' սասեմի։ 8 – Պաղլասդ, չէրի'սի մաս-ճէպինճէ թագոսիմ օլսունմապգը հագ-գբնաս' Զէպիհէ վէ թագոսիմէ վէ մասհրագլար վէ գինաս գասզասպապ-լապրը իսթէмէսինն, վէ անկէրսն խօշ-նասս օլմասդգն' սասեմէսէն սօգրա, 9 – Եաս Ալլահ, սէնին իսդասեէթինի իճգաս էթմէգ իչլուն կելիյօրբմ' սասեմէսէլէ եվվէլքինի գալսդրբբդ, քի սօկրասքիչ սապլիք էսոե։ 10 – Պաս իսդասեէլէ պիզ Ցիսաս Ֆրնհասոսն ճէսասոինին պիբ քէրրէ թագոսիմէ վասրիթասդյլէ թագոսիս օլսունսդգ։

11 – Վ է հեր պիբ քհասինն գինաս-հապ գինաս իսդասմէթ էսէրէգ սասս-բասլ' գինաս-հապլար սէֆ' էթմէչէ սապլս մասգբէ-սիբ օլմայան չէման օլ գէպիհէկէրդն սէֆ'սճէլ թագոսիմ էսեբ։ 12 – Լաբ-քին պաճ զասիբ գինաս-հապլար իչլուն պիբ գէպիհէ թագոսիմ էթմէգ օլաճ' իլ էլ էպէս Ալլահ'ըն սապգնաս օճասդ-մըզ սդբ։ 13 – Վ է պատնասան գէպիհէ սաճ-չէրի'սինէրինին քէնսոի սդսագլապգը սաբ-

Digitized by Google

թքնաս պատասխագ գծուռելմաքնաս մուն-
թաղրը տբր։ 14 – Ձիրա թագախս օ-
լուռնաղլաղրը պիր գուբրպանէ իլ եվ է-
պէտ քէմալէ էտսիրմիշ տբր։ 15 – Վէ
Իուշ իւլ Իռուտա տտախ շահխտիմիզ
տբր։ 16 – Ձիրա՝ Օլ կիւնէրտէն ասկ-
բաս անէլը իլէ 'ագաս էտէ ճէչիմ' տահ
պուռ տբր, (տէչիս Բապզ պուլյուբրր,)
Եռնի չէբլի'տէիրը գասլէբինէ գզուռագ
գիհնլէրի իւգէրինէ Եսգաս ճաղբմ" տէ-
չիս մնագատէմս սէգյլէտիքատէն ասկ-
բաս, 17 – Վէ՝ Անլէրին կիւնահչաբրընը
վէ ֆբագլաբրընը տրիբգ թէգէբքիւբ
էէմէչէ ճէչիս՝" գէս։ 18 – Իմոճ պուն-
լաբրըն 'ատֆվը պուլռնտրղը թագախբ-
տէ, տրիբգ կիւնահ իչիւն գուբրպանաս
հաճկը հօգ տբր։

19 – Իմոճ, էյ պիբրատէլէր, Ցքռատ-
սբն գանբյլէ՝ փէբռէտէն, Եռնի քէն-
տի թէնկինտէն պիզիմ իչիւն հագզբլաս-
պրդը օլ կէնկ վէ տրիբ թագրիգ իւլրէ,
20 – Մագախտ կիբմէչէ ճէգաբէքէթ-
միզ վէ պէչիթ Ուլլահ իւգէրինէ փէռա-
հինք ս'զամմէմզէգ վաբ իքէն, 21 –
Գալալէբիմիզ ֆնահտ զամբրտէն փագբ-
լէնմիշ, վէ ճէռէտիմիզ փագբ սռս իլէ
եբլգանմշէ օլաբրագ, 22 – Տօգրռ եհռ-
բէգ վէ միռքեմմէկ իմնանլէ եռգկաչտա-
լբմ։ 23 – Իռմիռմիզկին իգբռաբրընբ
միռՀքեմ թռւմաւյռմ', գիբռա վ'ատ է-
ռտէն ատտբղ տբր։ 24 – Վէ մռհչագ-
պէթ վէ էյի 'ամէկլէբէ թէնչվիգ էէմ-
մէգ իչիւն պիբրի միբռմիզի միռչտնագտա
էռէկիմ. 25 – Վէ պտ'զբլաբրն 'ատէ-
թի իւգրէ թէճէմմիռ' էէմ մէմզկի թ էրբ
էէմ մէյիռզ, պագռատռռա կիռնիւն էռագ-
լաչտրղբընբ կէօբռիւքճճէ, ոչբէ պէբէնդվ
Նատհչոճ էռէկիմ։

26 – Ձիրա Հագիգագճէթ պիլմէքթէյէ
Նռ'նլ օլտբգտատն ատֆրա գատռէն կիռ-
Նռնտ էռէբռքգ, տրիբգ կիւնահչտբ թ-
չիւն զէպիհէ գայմռգ. 27 – Ռն'ճռգ
հիռքմ' իչիւն ռտէ հչէնէլի պիբ ինհիքտբբ
ինլէ մռռխռլէֆէնի էռճնչէրի թէնէֆէ է-
ռտճէնք օլռն ռմհէչ ղռգռգռբ էռռբ։
28 – Մռվսկռն չէբի'ռմհ'ընբ թռտհգիբ
էէմ մէչ օլռն ռատէմ իքթ Եռռ իռչ քիմ-
ռէնինն չէ հռատէֆէյլէ պիլռս մէբհմռմէֆ
էօլիռթ։ 29 – Իռվն Ուլլահ ռպյռգ տալ-
թքնաս տալմէչ վէ վռռրթռտբ,յլէ թռգա-
տհռ օլռռնտրղբ 'ատհռ գռանբղբ Նռփռգ
ռտյմրչ վէ 'ինռյէֆ Իռհչրնռռ չէհէմ
էէմ մէչ օլռն քիմռճ նէ' գռռտռբ տռռհռ
չհռտռէֆլէ պիբ 'ռգռռգռռ միռճռհռհգգ
ռտյրլռռճռգ տբր' գռանն էռռէբռնիռգ։
30 – Ձիրա՝ Ինհիքռմ պէնիմ տբր.
ճէգռյբ պէնռ վէբիրբիմ" տռէյիռ Բռտպգ
պռռյռ-բբր. վէ թէՀբռռբ' Բռտպգ քէռնհ.
գռվմբընբ հիռքմ' էռճէճէք տբր' տռէյէնբ
պէնիբրնգ։ 31 – Հռպյ Ռպյռնքն էյինէ
ռտիչմնէք գօրգռռլբ պիբ չէյ տբր։

32 – Իմոճ էվվէլքէ կիռնէրին, Եռ'-
նէ թէնգվիբ օլռնհռքգռռան ռօնքռռ չհռ-
ռտէթլի էյէմմէրռ կիբռիֆֆռբ օլռռգ,
33 – Գռ'զէն սիթէմլէբ վէ մռռգռչյռռ-
գռպյռրլէ 'ռյէմէ թռռմռռշռռ օլռռբռգգ,
պռ'զէն պռռ մհռիյլհռ Հռյռտէ պռռլռ-
Նռռնլռռռռ չէրնքռ օլռռգրռնբղ վռգռթբբ
խռռճ բրնրգռռռ կէնճ իրրինհգ։ 34 – Ձիռնքռն
'մռռհպռռռռքյէճ իռմռռ պռռնռռ' հէմռռճռռռ-
օլռռգ' ռճմռռվռռճռռռռ ռռ'լռռ վէ պռռգճ
պիբ մռյլինհգ մէվճռռռռ օլռռգրռնբղ պի-
յէրնքռ, էռմլռյլինհգին եռգպռռռ օլռռնմռ-
ռռբռռռ մէռէրրճէմլէ բռռգի օլռռնքռղ։ 35.
Իռմոճ 'ռգճմ' մռռքռռճթռճբբ օլռռնհ պռռ-
ռ'իռմռռռռռղբ իքէբ էճմէչինհգ։ 36.
Ձիրա ռռռգբ էճմէնհգ լռռգմ տբր, իռռ-
քռ Ռպյռռնբն իրռռռէճինճն իճբռռ էռռհպ'
վռ'ռռռռ Նռռ'յլ օլռռռռնքղ։ 37 – Ձիռնքռն
պիբ ռգգռռճքգ վռռգբյճռռռռ ռօնքռռռ, կէ-
յէճէքռ օլռռռ կէյնքռ վէ կէճքգռռէգ։ 38 –
Վ,է՝ Ռպյռնչ իռմռռնլէ եռռչռպյռռճռգ տբր.
հէմ ռտ՝ Ի,կէբ պիբռի կէռի չէքռյլիբբ ի-
ռտ, ճռռնգմ' ռռռռտէն իռօշռռռռ օլմռգ։
39 – Լռռքինն պիգ հէյլռգբ իչիւն կէռի
չէքռյմէքյլիքռռէն ռտչյիլ, ռռռնճռգ ճռռռ
Քէլռռռբ իչիւռ իմռռնռռռռռն ըղբ։ –

ՊԱՊ 11

Իմոճ իմռռռ՝ իռմիռռ օլռռռռռռ չէ,յլէ-
բինն տռռբ վէ կէօբռիռմէ,չէն նէռռնէլէբինն
ռտէյիլռի տռբր. 2 – Ձիրա գռռտիմլէբ պռռ-
նռռռնէլ հիռռռ ի չէհռռռռէքէ մռռգՀռբ օլ-
ռռբղռռբ,

3 – Իմռռռնլէ ֆէչմ էռռբրիգ քի՝ Ռպ-
լռռհըն քէլռռմբ,յլէ 'ռյէմէյբ թէ'ռհռ
օլռռռնռռռ, չէ,յլէ քի կէօբռռռնէն չէ,յլէբ
զռռհբբ օլռռռռռռռ վիռճռռռէ կէ,յլէմէ,տիւ,

4 – Իմռռռնլէ Ռռէգ Ռպյռռհռ Կռյէ-
նինն Իռփռ,յ Կ,ինռէ,յինռէն էֆթզռյ պիբ
գռռբրպռռ Թռռգռռմբ էյլէռռռ, վէ ռռռրն
վռռրթռռռռբ,յլէ ռռռիհչ իռռհ,յինէ չէհչռ-
ռէֆ օլռռռնռռռռ, չիռռնքի ռռռրն Թռռգռռհ-
մէյլէբինի Հռգգբքռռռռռ Ռպյռռհ չէհռռռռէքէ
էյլէռռռ. վէ էօլմիռռ քքէն ռռռրն

---

*) Նռռօռ՝ մռհզռռռռհ,յէքռռռէ օլռռռնլռռռռռ

վասրթասրլ՛ե տասԿա սեգիկ յօր։
5 – Խմանալէ Ինձ զ՛ոք եօլիմ կեօմէ-
մէք խաղրե նագլ օլուհասա, վե Ալլահ
անը նագլ էթմիշ օլտըղընատան պաս-
լանմազ խոհ. գիրա նագլ օլունմազ-
տան էվվէլ՝ Ալլահա մնագտալ տըր՝
ատչիս Հագգընատա շէհատէթ օլուն-
տա։ 6 – Լաքին խմանն օլմասըդը Հալ-
ատ մնագտալ օլմագ զարըն ի միւմքին
տիր. գիրա Ալլահա հագգլաշանըն, ա-
նըն մէճեհատա խափլինէ, վե քէնտինէ
թաալեգ էտէնլէրէ միւ քեաֆֆար էտիճ
խափլինէ խմանն էթմէսի կէրէգ տիր։
7 – Խմանալէ Նոյ ատասա կէօրհունմէ-
լէն շէյլէր Հագգընատա վահիլլէ խա-
զեր ալմագլէ, գօրգտագ քէնտի խանէ-
սինին խելասը իչհուն զիր ատֆինէ ինչա
էյլէտի. վե անըն վասրթասրլէ տհուն-
հատ 'ատէյհինէ հիւքմ էյլէյհի' խմանատ
կէօրէ օլան ասլատնըն վարհի օլտու։
8 – Աբրահամ՝ վարհս օլաճագը մնա-
հալէ կիհմէյհ ատա'վէթ օլուհատըղըն-
տա, խմանալէ թհա'ահ էյլէտի, վե նէ-
րէյհ կիտէ ճէյհինի զիրէյհէրէգ չէգըլ
կիհտի։ 9 – Վ՛ա'տա օլուհան տհյասատա
զուրգէթտէ կիտի խմանալէ միւտաֆֆիր
օլտըղագ, հէմման օլ վա'տրն միրտա չէ-
րհէյհէրնի օլան Իատհահ վե Ճակոբ հիչ
չատրըլտըղատա տաքին օլտու. 10 – Ջի-
բրա թհէմէլլի շէհրե մնահիճագըր խոհ,
քի պունատ մի'մարը վե պահիճի Ալլահ
տըր։
11 – Խմանալէ Սաղա քէնտինի տատի
համլալէ գասլմագ իչհուն գուվվէթ պուլ-
տուս, վե վա'տ էտէնի տատրգ 'ատատ
էյլէտհինհուն, հաղը կէչմիշ էգէն
տօզուրտաս։ 12 – Պաս էճէլտէն տատի
եօլմհիս՝ հիւքմհիսէտ պուսուսնան պիր
զահատան, քէսրէթ ճիհէհիլլէ կէօ-
յհիս եղլտըղլարը գատտար, վե տհնհգ
քէնարընատա օլան ասլըլմագ գատ
գատտար զիւրհյէթ օլտու։
13 – Պատղարդն ճաւմհէտի վա'տլատ-
բաս հա'իլ օլմամըշ օլտագ, ֆհագահ
ատղէրի ու զագատան կէօրհագ՝ [ի'թի-
գատ) վե մհմատնհյհյէթէ գատալ է-
տէրէգ, զհ՛ոյհ իւզէրհնատ զարըսագ վե
միւտաֆֆիր օլտըղըրընը իգգըրլէ, ի-
մանատա վհֆահի էթտհրէր։ 14 – Ջիբրա
պէհյլէ շէյլէրի տէպհյհյհնհյէ պիր վա-
թան ատատըղըրընը կէօհեթէրհյհյէր։
15 – Վ՛ագա՛տա էկէր չէգտըգլարը ևէրի
թհզէգքհիւ էթտհէյէ խոհ, 'ատվատէթ
էթմհյհյէ վագթհլատրը օլտուգ խոհ։ 16 –
Վէ լաքին չհմհոի ատ'լատընատ, հատ՛ի
տէմհյհյհյէ բատհգատ օլտըրլատը. պատ էճէլ-
տէն Ալլահ տանէրէն Ալլահը տէհնհյհյէ-
տէն հիճատգ էթմէգ. գիրա տանէրէգ
պիր շէհր հագգրլատտը։
17 – Խմանալէ Աբրահամ թէճհյհյէ
օլուհատըգտատ Իատհահը թհագահմ էյ-
լէտհի, վե վա'տլատրը ատմհյհյ օլտու, 18 –
Սէնհին նէսլհին Իատհահլէ հատտ օլուհա-
ճագ տըր՝ ատչիս հագգընատա պատյտ-
բրլատրը պիրհնճէգը օղլունը թհագահմ էյ-
լէտհի։ 19 – Ջիբրա Ալլահ տ՛ոը էօլհյհյէր-
տէն տատհի հհնատ էթմէկ կ՛ատրը տիր՝
ատչիս տհյշհյհնատհյ վէ օրատատն տատհի
տանը թէմմհյհյէն ատտտր։
20 – Խմանալէ Իատհահ կէյէճէգը շէյ-
լէրը հագգընատա ճահհյատ վէ նատատա
խատը տատ'ատ էյլէտհի։ 21 – Խմանալէ ճա-
կոբ վէֆահի էտէր էգէն, ճահհյահհյի օ-
զուլլարընըն հէր պիրինէ խատը տատ'ատ
էյլէտհի. վե քէնտի ատչհյհյէյհինհն տա-
ճհնհատ գատյատէգ սէճատ էյլէտհի։ 22 –
Խմանալէ ճահհյէփ վէֆահի էտէր էգէն
պէհնի Խարտյհյհնի խատրատճընը գէգր էթ-
տհ, վե քէնտի քէմհյհյէրի հագգընատա
վտահյհյէթ էյլէտհի։
23 – Մահհյատ տօզտրգատտա վարհտէյհն
չօճհուղըն կհւզէլ խտհյհյհնի կէօրմէյէ-
րհյհյէ, մէյհյհնի ֆէրմանընատան գօրգ-
մհյհյէգ՝ խմանալէ խէշ տյ տանը տագլատտը-
լատր։ 24 – Մահհյատ քէմհյհյէ վատրլ օլ-
տըրգատտա, խմանալէ ֆհատրատճհնրն գէզգընրը
օղլու թհէտհյհյէ օլտունմագատան խմթհ-
նատ՝ էյլէտհի. 25 – Ջիբհյհյէ կհնհանհնրը
ֆհանհի ատճֆատրընը տհյրմէքտէն խտ, Ա-
լատնրն գահվմը հիւ պէրտատէր էգհյհյէթ
չէքմէյհն տատհա էյհ տատյտր։ 26 – Վէ
Ֆրհատատրն տհյթհնհյհնի Մտրըն խատֆի-
նէլէրհնհնէն տատհա պէգյհյհք զանհյհյէք
'ատատ էյլէտհի. գիրա տհյ-քհնճֆատ-
մնէնթատըր խոհ։ 27 – Խմանալէ մէյէ-
յհնի զատզատյհնատան գօրգմհյհյէգ՝ Մտրը
տհյտրընը թէրք էյլէտհի, չհնճքի օ-
կէօրհնհնմէյհնէ Զատթը կէօրհյհյ կհպհի
ատատֆ էթտհի։ 28 – Խմանալէ պատճքի
վէ գահն ատրհյհյտհնհյհնի իճհյհյհն էյլէտհի,
թհտ քի իւյ տօզահնյատրը հէնյհյէ էտէ՛ն
տանյէքէ տօզտնհնմհյհյատ։
29 – Խմանալէ Պահհյր ը Ահմէթհյհյէն գա-
թատատան հէչհյ կհպհի կէչհյհյէր։ Մ՛ըրըյհյ-
լատր տանհյհյհն պատնհյհյ գհյհյգէշհյհյէրհյհյատա
զարգ օլտրլատր։
30 – Խմանալէ Երհքտվէն տատրլատրը,
էթրատիը ևէտտ կհն տօզատշէյհյատան

Digitized by Google

ձօնելու եղբայրս։ 31 – Իմանալէ ֆահէլէ Իսահաք ճառասլարը սելամին գասպուլ էթմիշ օլտըգընատն, իմանըդալար իւլէ պէրապարէր հէլեաք օլմասը։

32 – Վէ ատսա նէ՞ սէյլէյիմ. գերա Գիգէոն վէ Իսրայէլ վէ Սամփսան վէ Յեփթայ վէ Դաւիթ վէ Սամուէլ վէ փէյղամպէրլէրէնէն պահա էտէճէք օլուր խէմ, պահա վագըթ եէթիշմէզ։ 33 – Անլէր քի իման վասթրաթըլդի մէմլէքէթլէր ֆէթհ էթմիշլէր, ատլահ խլէմիլեր, վա՛ազրա նա՛իլ օլտըլար, արսլանլարըն աղըզտըրընը գափատտըլար, 34 – Աֆէշլէն շիտէթինի սեօնտիւրտիւլէր, գըլըճ ազղընատան գուրթարտըլար, գա՛իֆիկլերէն գուվվէթլէնտիլեր, ճէնկտէ գուվվէթլի օլտըլար, էճնէգսիլէրին օրտաւտըրընը պօզտըլար, 35 – Նիսվան քէնտի էօլիւլէրինի գէյրամ էթմիշ ալտըլար. ատա՛զըլար խէ էֆեղտ գէյրամէթէ նա՛իլ օլմազ իւզրէ՝ նէ ճաթրը գասպուլ էթմէմիշ՝ իչէքէնճէ չէքտիլեր։ 36 – Գաշգաչտըր խաթհզա վէ տոտպտըլար, հէմ տէ պէնտլէր վէ մահչուսիչէթ թէճրիպէլէրինէ տուչար օլտըլար։ 37 – Թաչլանտըլար, տէպէրէն իւլ պիչիլտիլեր, թէճրիպէ օլունտըլար, գըլըճէն գաթը օլունտրագ էօլտիւլեր, եօգտուլըգ վէ մուզայագա վէ ճէֆայա տուչար օլտրագ, գզուն փօթլտըր վէ քէչի տէրիլէրի կիչէրեք տօլաշտըլար։ 38 – (Տիւնեա ան՚կէրէ լուըգ ատչիլ խաի.) չէօլլէրտէ վէ տտագլատտա վէ մտղատրատտա վէ եէրին ինկէրինտէ տավաթ կէզտիլէր։

39 – Վէ պտնդտըրըն ճիւմլէսի իման վատրթատըչլէ հիւսո՛ն չէհտտէթէ մտուկը օլտըլար իսէ տէ, վա՛տտա նա՛իլ օլմատըլար. 40 – Ջիրա Ալտհ պիզիմ հագդմըզատա էֆզալ պիր չէյ թէտտրիկ էթմիշ տիր, թա՛ քի անլէր պիզ օլմայընճա քէմտլէ վատրլ օլմայտըլար։

ՊԱՊ 12

Իմոի պտւ գատտար չտհիտ էթրտֆքմըզը պտւտւճի կիպի ատմէչ օլմտղլէ, հէր ազբրտըզը վէ պէչ գօլայճա իհաթէ էտէն կիւնտհը թէրքը էտիպ՝ էօնիւմիզէ գօնագլատն եաարըլտտա, իմոնը պտշտպատն վէ թէքդմիչ էտէն ճիտաւտա նտգտար էտէրէք, ատատրըէ գօշտըլմ. 2 – Օհ քի էօնիւնէ գօնագլատն մէտէրթէթ իչէճէ հագտարէթի պիր չէյ՝ատտա էթմէչէրէք, խատչա թէհտմմիւլ էչէտտիքատէն ատճատ՝ Ալտհըդն թտտխթրընըն ատղընատա օճագտատւ։

3 – Իմոի կիւնտհչէքտըրտար թտտատֆընատն քէնտի՝ ատչէյհինտէ վատգա՛պտւլատն պտւ միսկիլլիւ մագնտչէֆէթէ թէհտմմիւլ էտէնի թէճէքքիւր էտիպ, քի ճանլտրընըզ՝ ատճիզ վէ հօգտղն օլմայտա։ 4 – Ախնտհա գտրըզ ճիհտատա էտէրէք, գատն փօփգփ տէրէճէհինէ գատտար ատտհա մտգտավէմէթ էթմէտտիհիզ։ 5 – Վէ՛ էյ օղլըմ, Լտագղրն թէ՛տիպինէ թտտհդիր էթմէ, վէ ատնըն թտտտֆընատն թէքտտիր օլտճատտրընընդա՝ ատճիզ գատսա։ 6 – Ջիրա Լտագղ ատվտյինէ թէ՛տիպ էտէր, վէ գատպտւլ էթտիյէ հէր օղլըս ատտրտզ էտէր՝ տտչյէրէք, օղտւլատտա փօչիչէ կճպի սիզ վէրիլճէ նատհչտհթը ատնտւճատրընըզ։ 7 – Էկէր թէ՛տիպէ թէհտմմիւլ էտէր խէնդի, Ալտհ սիզէ օգտւլատտա կիպի մտճ՚ատմէչէ էտէր. գերա հտ՚նդը օգտւլ վատր քի փէտտերի ատնր թէ՛տիպ էթմէդ։ 8. Ամմա էկէր ճիւմլէնին հիպատտատր օլտըդը թէ՛տիպտէնի մատհտմատ խէնդի, օլ թտտպտրտտ օգտւլ օլմայտըզ՝ հտրտմզատտէ սինդի։ 9 – Հէմ տտտախ ճէսէտտիմիզինի փէտտերլէրի պիդիմ մի՛էտտրիպիմիզ օլտըգտլտրը հտլտէ տնչէչ հիւթմէթ էտէր թտտխը. նէ՛ գատտար գիչտտէ հտչտտմճագ իչինէ բտտհչտրըն փէտտերինէ թիտ՚ատճ էթմէչէ թզ։ 10 – Ջիրա պտնդտար քէնտիլէրինէ խօշ կէօրինտճիւրինէ կէօրէ պիր ազ վագըթ թէ՛տիպ էտէրէր թտտխ, լտգին Ալտհ գատտատխլէրինէ հիտատտար օլտըր՝ ատճիզ մէնիմ՚ատճ թչիւն էտէր։ 11 – Վ՚ագա՛տ հէր պիր թէ՛տիպ քէնտի վագըթտտատ մտէրթէթ տտխլի, ատնճագ քէտտերէ ատպէպ կէօրինէնէր. ատմմա ատճրատ, ատնընչէ թէգդիխէ օլտճտմճէ՛ օլտճտղտատտա տտհտտատրն ատչտմէթճ ատմէգէտինի հտտատչէ էտէրէք։

12 – Գատ էճլտճէն գա՛իֆ էլլէրի վէ թտագտատրզ ատիպլէրի գտւվվէթլէնտիրինդի։ 13 – Վէ տպտգտչտրընըզ թչիւն ատօղտտատ եօլտատ էտատփէնզ՝ թա՛ քի թտփտլ օլճն ատատփտմպըզ՝ ատնճագ չիփտա պտւտլատ։ 14 – Ճիւմլէ էլէ ատչտմէթ իւզրէ պտւտտնտնտղտատ վէ գտւտտխլէթէ ատա՛յ էտնիդի, չիւնքի պտւ օլմագաըզն հիչ պիր քիմսէ Լատպզը էէօգմե-

Digitized by Google

չէ՛ճէք սիրւ։ 15 – Վ.է սիգգաթի էտիՆեվ, օլմայա ք սիրը քիմնէ Ալլահընն ՝ինհալէթինտէն մնհրամ գալա. օլմայա ք սիրը ամբը քէօք ֆիլիպլէնէրէք խիմիրտալ վէրէ, վ նէյնէլեր անրն վասըթի ասբալէ իֆնասա օլունա։ 16 – Ալմայա ք սիրը քիմնէ գինաքեար վ էնասա սիրը Թա՛ամ պէտէլինէ պէնքիրիլէնէ հագգընը սախտան Եանա կիսի Թադվասըզ օլա։ 17 – Ձիրա սիլիթինինիզ ք սօնրատան պէրէքէթէ վարիա օլմագ իսԹէտի խէ տէ, բէտտօլանա. չիւնքի կէօզ հասլասըրլէ ատրասը խէ տէ, Թէպտիլ ի նէյէթէ ֆատրանի պուլմասը։

18 – Ձիրա սիզ ատգունըլըը վ ասԹէնլէ հանար սիրը տուպա վ տիւմնա՛ա վ զուլմէթէ վ գասըրղայա, 19 – վ.է տա՛ր սէտաօրնա վ իշնէտէն քիմ՛տէլեր տրիՆզգ քէնտիլէրէ քէլամըն տէզյէնիլմէմէի իչնէն հալվասրտգլարը սէօզլէրին սէտաօրնա հասգլաշմամընզը։ 20 – Ձիրա՝ Իվեր տատա ճանտաօ պիլէ տօգունա՛ա, բէճմ օլունա՛ա՝ [հաՆօ օգլէ վուբռալըն՛] տէյիս պուլյուրլան էմրէ Թեհհամմիւլ էտէմէտիլեր։ 21 – Վ.է միւշհէտե օլունա՛ա՝ օլ ատբէճէ հէյդէթիլ իտի քի Մավա՛ա՝ Ղայէթէլ գօրգար վէ իհթիբրիմ՛ տէտի։ 22 – Լ.ագբին սէզ Սիօն ատգընա, վէ հայ Ալլահըն չէհրի օլան սէմավի Նբռատագեմ, վէ նէյէ պիՆիլեր ճէ մէլէքլերբէ, 23 – Վ.է սէմավաթա տա գալա օլունմէզ իլք տօզմա՛չլարընը՝ տագիմ ճէմա՛ա՝ էր վէ քիլիսէսիՆէ, վէ ճիւմլէհինն Հաքիմի օլան Ալլահա, վէ քէնտիլէ վատրլ օլմա՛չ սաիհլէրէին բուհլուքընա, 24 – Վ.է ՝ատան բ ճէսէտինն Մհ.ամմէճընը ՅիտուԱտա, վէ Աբէլհի ֆէնտատան էհթադալ չէհլէր սէզյէհէյն սէրիմհէքլիք գանընա հագգլաշտըրդը ;

25 – Սագինընը, սէզյէհէյնի բէտտա էմ՛մէյէսինիզ, գիբա՝ անլէր հէր իւգերհինէ հէյնամլէ սէզյէհէյնի բէտտա էմ՛տրլէրի Ֆնալտե գուբրա՛մընտրլար խա՛, նէ՛ գատտար գհյատե պիզ սէմավաթան սէզյէհէյնէտէն հիւզ չէվիրտիյիմիզ Հալտե ֆօբՆատմ-յաճաղըզ։ 26 – Ֆի անրն սէտաՆը օ զէմանն զէմիՆի ատրասը, չիմնի խէ՝ Պէն պիր տէֆ՛ա տատա հաՆլընըզ զէմինի տէյիս, ՝ունճագ սէմայը տատի ատրասրրմ՛ տէ՛չերէք վ՛տա պուլյուրտա։ 27 – Վ.է պուլ՝ պիր տէֆ՛ա տատա գեՆէյ՛ տատրլմագ չէհլերին պուգի գալմասը իչին, հաՆքընմըշ չէհլեր կիսի տատրլըլըր չէհլերին Թէպտիլինէ ահլալէթ էտէր։ 28 – Պա էճլտէն տատրալմագ պիր մէլէքութ ալմըշ օլատագ, օլ ՝իհոյէթէ Նա՛իլ օլալըմ՛, քի անրն վատրմատրլէ Ալլահա մհգգաղալ Թագդիւգրէ հիւքմէթ վէ Թագվա իլէ ՝իղտատէթ էտէլիմ՛. 29 – Ձիւնքի Ալլահը մէզ իֆնաս էտէր տաճէլ տիր։

ՊԱՊ 13

Գատրնատչ մնհամպէթի տա՛իմի օլատա։ 2 – Մ.իտատֆիրսէրվիրլիկի տանութմայընըզ. պիրա պա՛ հալ իլէ պա՛զր քիմնէլէր պիլմէյէրէք մէլէքլեր գատպագ էթմէյէր։ 3 – Մ՛տհգատ՛ատրը, անլէր իլէ հագգա օլատմըշ կիսի, վէ ճէֆաքէշ օլանլատրը, քէնտինինի տատթի ճէսէտատ պուլունմայ՛ատ կիսի, թ.ևգէքքիւ էտմինէ։ 4 – Էվվէնմէք չէր վէճՀէլ մհ՛թէճէեր տիր, վէ հատթագ լէքէտիղ տիր. լատրին զէճֆատէ վէ գինաքեարլատրը Ալլահ հիւքմ էտէճէք տիր։ 5 – Թատվր տա հատրքէթինինիզ ագլէ սէվմէքլիքատէն պէրի օլատա՛ն. էլինիզտէ պուլունան չէհլերէ գաստա՛ատի էտինինիզ. գիբա քէնտինի՛ Սէնի տատրա պրագմամ՛, վէ սէնի տատրա թէրքը էճմէ՛ տէմիշ տիր. 6 – Շեգյլէ քի ճէսատրէթլէ՛ Թատգա պունա հատրատրմ՛ճը տրը, գօրգմայատճաղրմ՛. ինանան պանա նէ՛ հատճատգ տրը՛ տէյէլիմ՛։ 7 – Սիզէ Ալլահընն քէնտիլէրէ սէզյէհէյնէ օլան միւշհէտլէրինիզի տէր խատբըր էտինի՛ Թատվր տա հատրքէթինէրինին նէթիճէսինէ տիգգամ էթմէքլէ՛ իմանլատրընա մնհգեթտի օլունըզ։ 8 – Ձիտատա Գրիստատ տինն վէ պատ կինն վէ իլ էգ էպէտ էճմանո օ տրը։

9 – Մ՛տհթէելիճ վէ գատրնատ Թա՛իմանէլէ էօճէ պէրի տիւրնէքլէնմէյինիզ. գիբա Թ՛տիղ.օլմա՛չ օլանլատրըն իսԹ ինճատե էմ՛մէտրլէրի Թա՛տմատրլէ տէյիս, ատնճագ ՝ինայէթլէ գատպէճ տատպէճ գէլըճմամագ էյի տիր։ 10 – Պիր մէզատհրմըզ վատր տըր քի՛ մէտքէնէ խըտմէճի էտինէլէրին ատնատնէ էճմէյէ տատատհյէթլէրի էօգ տը։ 11 – Ձիրա քիտհնինի ի՛ զամըն էլճլէ մնագտճէ կիւնատ իչնէ գահը կէօճիւրճմէ օլատն հայվատնըտրըն ճէսէտտլէրի օբատա–

Digitized by Google

Նըն խոսիճինաե հասգըլը։ 12 – Պաւ էճլաէն Յիսաւս ասաթի, քէնտի գասնըլլե գաւմը թագսիս էթմէկը իչինն, գասփաւնըն խոսիճինաե էլէմ չէքսին։ 13 – Իմոթ անըն սիթէմինի իւզէրիմէզ ալաբագ, օրտուէնըն խոսիճինէ ասնըն եանինաս չըգալը։ 14 – Ջիրա պուբաս պագի գալը չէհրիմիզ հօգ ատը, լաքին կէլէճէք օլանը ապուդօրը։ 15 – Իմոթ անըն վատրթասըլլե Ալլահա ասա'իմա թէսպիհաթ գուբպանը, քանի անըն իմանի իգնաք էտէն տաւգալարըն սէմէրսինի թագսիմ էտէլիմ։ 16 – Վէ էյիլէք էթմէյի վէ ֆասֆայա ի'անէ էլլէմէյի ատնաէթմիյընը. գիրա Ալլահ պաւ միսլիւ գուբպանլատան բաղի տիր։ 17 – Միւրշիտներինիզի տինլէյիզ՝ անլէրէ խիտա'աթ էտինիզ. գիրա անլէր հիսապ վէրէճէք քիմսէյէր միսլիւլե ճանլարընը։ Իչինէ ապ չալանըգ տաւբաբրլար, (գիրա ս սիզէ ֆա'իտէսիզ օլաբ,) անո ճագ մէտերբէթլե էտէլէր։ 18 – Պիզիմ իչինն տաւ'ա էյլէյինիզ. գիրա հեր խաւտաւատա հիւան ի մաւ'ասիէլէ էթմէք մնգաէտինաե պուբաճաբագ, տաւիչ զամիրիմիզ օլաբրլէնա ի'թիմասաբմըզ վաբ։ 19 – Խաւտաւատա պաճնաւ էթմէկինի բէճաս էտէրիմ, թա քի եանընէզգա պիբ ատն էվվէլ ի'ատէ օլաճագսըմ։

20 – Վէ սէլամէթի մէնպա'ը օլանն Ալլահ, քի էպէտի 'ատտըն գանըբյլէ գոյճունլարըն 'ազիմ Չոպանը օլան Իսագպիմզիզ Յիսաւս Էօխլէբաճէն իհնա էյլէտի. 21 – Փէնտի իրատէթինի իճրա էթմէնիզ իչիւն, սիզի հեր էյի 'ամէլատ քեսմիյ գէլըբզ՝ քէնտի հուզուրընաս մնգպուլ օլանը սիպտէ Յիսաւս Փիրիստոս մնգպուլ էճրա էլէնլէ։ Անա էպէ։։ իւլ ապատ մէճաս օլաճաք Ամին։

22 – Վէ, էյ պիրատէրլէր, սիզէ հաւվայընըզ պաւ նասաիհաթ քէլեմընա թէհսիմիւլ էտինիզ, գիրա սիզէ մնւթիճաւատըճաս եաղաբմ։ 23 – Տիմթէաս պիրատէրին տալը վէրիւտիւ մա'լիւմինիզ օյաճաս. եաղընաս կէլտիյի թագսիրատ՝ անըն իւլէ պէրատէր սիզի կէօրէճէյիմ։ 24 – Ճիւմլէ միւքէչիտլէրինիզէ վէ մնւգատատլէրին ճիւմլէսինէ սէլամ էտինիզ. Իհտիյատան օյանլար սիզէ սէլամ էտէրլէր։ 25 – Ինայէթի ճիւմլէսինիզ իւլէ օլաճաս Ամին։

ՅԱԿՈԲՈՍ ԲԷՍՈՒԼՉՆ

'ՈՒՄՈՒՄԻ ԻՒՍԱԼԷՍԻ

ԳԱՊ 1

Ալլահընն վէ Բաղպ Յիսաւս Փրիստոսընն գաւլաս Յակոբոս տաղրլըմիզ օլան օն իկի տրպէթաս սէլամ էտէր։

2 – Էյ պիրատէրլէրիմ՝ տուբլիւ տուբլիւ թէճրիպէլէրէ տուչէաց օլաբ դընըզ զէմանն՝ անըր քիւլկինի մէտերբէթ 'ատաս էյլէյինիզ. 3 – Զինէքի իմանընըզդըն իսմի իչինէ ատաբ հաւտաւլէ կէթիրտիկինի պիլիբսինիզ։ 4 – Ամմա պիբ շէյտէ նօգսանընըզդ օլմայտաբագ, քէտմիյ վէ թամամ օլմանըզդ իչինն 'ատաբրըն 'ամէլի միւքէմմէլ օլաճաս։

5 – Վէ էկեբ սիզտէն պիբինին հիքմէթտաէ նօգսանը վաբ իսէ, թա'ի'պ էթմէյէրէք ճիւմլէյէ գանընիքէլէ իչտասան էտէն Ալլահտան սօրէճաս, վէ ատա վէրիլէճէք տիր։ 6 – Ճագսար տատլաս շիւպհէ էթմէյէրէք իսմանլէ տիլէսինն, գիրա շիւպհէ էտէն քիմսէ բիւգկեաբլէ սիւբիւճիւ չէվգաճաճան տէնիզ տատդաբաճաս պէնզէր։ 7 – Գաւ մնգաւլէ տատէմ Բաղպ թէտարիճնատան պիբ շէյ ալաճաղը զանընքատաս պաւշաճնմասընն։ 8 – Իչէն ճիքբլէ տատէմ ճիւմլէ հօյաբրընատա սէպաթաբը տիր։

9 – Հագիբ օլան պիրատէր քէնտի էիւքսէքլիյինէ, 10. Զէնկին օլան իսէ քէնտի հագիրլիյինէ իչի'պէթաբ էթմինն, գիրա օճրն չէնէչի կիպի կէչէճէք տիր։ 11. Զինէքի կիւնէշ շիտատէրի հէ-

թարեթիլէ տօղուն3ա, օթու գուբուտը, վէ չիէէլի տէօքիւլիւպ՝ չէքլինին կիւէլլէյի զայ՝օլուբ. քէզալէք զէնկին տաթի քէնտի թարիզէբրինտէ ալ-ճագ տըբ։

12 – Նէ՛ միւպարէք տիր թէճրիպէյէ թէհամմիւլ էտէն ատա՛մ՝ զիրա թէճրիպէտ մադպուլ պուլունտուղը համտէ, Բապպէն քէնտինի ակվինէրէ վա՛ռ էյլէսիյի հայաճ թաճրնը ալ-ճագ տըբ։ 13 – Հիչ պիր քիմսէ իվվայա տիւէար օլտըղընատ, Ալլահ թաքաճնատ իվվա օլուռնու յօրը՛մ՝ ուէմէ-տէն. զիրա Ալլահ քէօթիւ չէյլէրէլէ նէ իվվա օլուռնուբ, նէ տէ քէնտինի պիրինի իվվա էտէր։ 14 – Լաբէն հէր քէս քէնտի չէհվիլէթինտէն ձէզզպ օլուռնուպ ալտանմամըբ յէ իվվայա տիւէր։ 15 – Պա՛տէհու չէհվիլէթ համիլէ օլուպ՝ կիւնահ տօղուբուբ, վէ կինահ քէմալինի պուլտըգտա, եօլիա՛ տօղուբուբ։ 16 – Էյ սեվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ՝ ալտանմայընըղ։ 17 – Հէր էյի 'ամիյէ վէ հէր քէամիլ մէվհիպէ եօգաբրատան օլուպ՝ նուբրար փէտրինտէն նիւզուլ էտէր. անտէ թէղզիյուբ, ետէօտ թէպէտռիւլ կէօյկեսի եօգ տըբ։ 18 – Ո տաճի միւբառրնա կէօբէ, քէնտի մահլուգաթընըն պիր նէվ' թուրքճանատը օլմամըղ իչինն պիրի հագիգաթ քէլամըյլէ թէվիռա էյլէտի։

19 – Իմտի, էյ սեվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ՝, հէր ատա՛մ իչթիմաքատ չուպուգ, սեօյլէմէքտէ եավաշ, զաղզաստա եավաշ օլսուն։ 20 – Զիրա ատէմին զաղզապը Ալլահընն ատլահընը իճ-ըրա էթմէզ։ 21 – Պու էճլէնին հէր նահաքալին վէ չէրբին չօգալուղընը թէյբը էտիպ՝ տէռռահինիզտէ էքելմիշ վէ ճահընըղը խէլաս էթմէյէ գատիր օլսուն քէլամը հիլմէյէ գատըռ էտինիղ։

22 – Լաբէն քէնտի քէնտինինի ալտատաբագ՝ քէլամընն եաըրնըղ իչթիճիյէրի օլմայընա՛ անըն իճրատ էտէճէյէրի օլուռնը։ 23 – Զիրա էկէր պիր քիմսէ քէլամընն իչտիճիյնի օլուպ տատ՝ իճրատ էտիճիյնի տէյիլ իսէ, այնինէտէ քէնտի տագ եէտռինէ պագատն ատէմէ պէկնզէր։ 24 – Զինզիի քէնտի քէնտինէ պագըպ կինիտիքատէն ասկըռա, տէր՛ատագատ նէ չէքլ իսէյինին ուշատթատու։ 25 – Լաբէն հատըրկէյէին քէամիլ չէքի'սէրնա տիգագամ էտիպ տէվատ էտէն քիմսէ, էչիսիր ուշատաբը օլմա-յըպ, անըճագ 'ամէլի իճրատ էտէն օլմաղէք, քէնտի 'ամէլինտէ միւպաթէք օլաճագ տըբ։ 26 – Էկէր [սրտնիզատա] պիր քիմսէ քէնտինի տինտատը զանն էտէր տէ, քէնտի տիլինի զապի էթմէյիպ՝ քէնտի գալպինի ալատատըր իտէ, պուռնուն տիյտնէէի պաթըլ տըբ։ 27 – Փէտէր Ալլահընն 'էնտինտէ փաք վէ լէքէտիզ տիյտանէթի պու տըբ. ճառնի ևէթիմիէր իլէ տու՛լ գաբբլարը մուզայգալարընատ գէյտրէթ էթմէք, վէ քէնտի նէֆինի տիւնեատան լէքսիպ հըքըղ էթմէք տիր։

ՊԱՊ 2

Էյ պիրատէրլէրիմ՝, զու՛լ ճէլալ Բապպէրմըղ ցիտատա գրիատատրն իմանըռը խաթրա բի'այէթ էտէրէք թէթմայընըղ։ 2 – Զիրա էկէր ճէմա'ատը նըղզա ալճուն եիւզիւ քիւ վէ միւզէյէն էլպահէլի պիր ատա՛մ կիբիպ՝ քիրլի էլպահէլի պիր ֆագիր տտիի կիբէճէք օլուբ իսէ, 3 – վէ պիզ միւզէյէն էլպահէլի կէյմիշ օլտնատ բի'այէթ էտէրէք՝ Ալէն պուբատատ 'իզզէթէլէ օթռը' ուէյիպ ատ՝ օլ ֆագիրէ Ալէն օբատատ տուբ, եախատ՝ Շուբատատ պատատաղըմէն եանընատա օթռը՝ տէյէճէք օլուբ իսէնիպ, 4 – Պէյնինիզտատ թէֆերիգ էթմէ՛զ մի սինիպ, վէ քէօթիւ է֊ֆէլէռրը հալքիմէր օլմա՛զ մէ տրնըղ։ 5 – Տինկէյինիպ, էյ սեվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ՝, Ալլահ պու տրնէնատընէն ֆագիրլէրինի իմանատա զէնկին վէ քէնտինի սեվէղնէրէ վա՛տ էթմէյէ մէլէքիւթիւն վարիսլէրի օլաճագ օլանլարը ինիթխատ էթմէտտի մի։ 6 – Սիզ իսէ ֆագիրի թահֆիզ էթմէյինիզ. սիզ մուտատլաթ օլանլարը զէնկինլէրը տէյիլ՛ մի տիր, վէ սիզի մահֆէմէյէրէ չէքինլէր ատլէր տէյիլ՛ մի տիր։ 7 – Թէմիյէ օլուճատրընըղ իսա՛ ի չէրեֆէֆ քիւֆր էտէն տնէր տէյիլլէ՛ր մի։ 8 – Խմոի էկէր քիմսապա կէօրե՛ Գօն չէնկէ քէնտինի կիպի սեվէսին՝ տէյիլ՝ պուբատան միւլուքատնէ չէրի'տի՛ր իճրատ էտէրսէնիզ, էյի էտէրսէնիզ։ 9 – Ամմա էկէր խաթրա բի'այէթ էթմէքտէ պուլունուբ իսէնիպ, կիւնահ իլէէյիպ չէրի'տի թուպատիքնատան գապատ'սէ՛լ կիպի թա՛պիր օլուճնուբսընըղ։ 10 – Զիրա էհր քիմ պիւթիւն չէրի'տի՛ր հըքըղ էտինպ՝ պիր չէյտէ խաթա էտէ-

ճէք օլուբ խոկ, ճիւմլեաթնէ սուչլու օլմուշ օլուր։ 11 – Զիրաա՝ Զիհնա էհմէկլէեին՝ ուէյէն քէզալիք՝ Գոթիշ էհմէկլէեին՝ ուէսթ. իսմի էկէր գինաա էհմէկլիով ուէ գոթիշ էաեր իսէն, չէրի՛ աթը թէճաուազ էհմէկլ օլուբսուն։ 12. Հաւրրիյէթ չէրի՛աթը մուճէպհնճէ մուհաքէմէ օլուհնաճագ քիմսնէլէր կիպի սէվլէկլինիով վէ իչլէկլինիով։ 13 – Զիրաա մէրհամէթի էհմէմիշ օլսնաա պիլաա մէրհամէթի հիւքմ օլուճագ սոբր. վէ մէրհամէթի հիւքմ՝ 'ալլէյհինէ իջթիհատ էաեր։

14 – Էյ պիրաատէլէրիմ, էկէր պիր քիմսնէ՝ իսմանըմ վոբ՝ ուէյիով ուէ 'ամմէլլէրի օլմազ իսէ, նէ՞ ֆա'իտէ օլուբ. օլ իսման անը գաւրթաբաա պիլիը մի։ 15 – Վէ էկէր պիր պիրաատը նաա հէմ չիրէ չէրիլագ վէ հէվմի թէ'սիւնէ միւհիմաճ օլաբդը հալտէ, 16 – Սիզ ասէն պիրի անլէրէ՝ Սէլամէթլէ կիտնիդիզ, քսնմընբ վէ տոյմբը օլսաբդը՝ ուէյիով ուէ ճէաէտ իգթիհատ էաէն չէհլէրի անլէրը վերմէզ իսէնիզ, նէ՞ ֆա'իտէ օլուբ։ 17 – Պէզլէճ իսման ասէի 'ամէլլէրի օլմսնաբդաճա զաէրըսաա էօլիս սոբր։ 18 – Լաքին պիրի սոյլէճէք սոբր քի՝ Սէհնին իսմանըն վոբ, վէ պէհիմ 'ամէլլէրիմ վոբ. ասէն պսնաա իսմանընը 'ամէլլէրինէ օլմսնգաբդըն կէօսթէր, պէն ասէի սանաա իսմանըմը 'ամէլլէրիմսնէն կէօսթէրէճէյիմ։ 19 – Սէհ Ալլահ պիր իսոչիյինէ ինանըբսուն, էյի էաէրսիս. շէրհանլաբ ասէի ինանըբլաբ վէ թէֆէրբէրլէր։ 20 – Ամմա, էյ պաթրլ ասէմ, իսմանըն 'ամէլսիզ օլաբդը հալտէ պօշ իսոչիյինի պիլմէք իսթէ'ը մի սին։ 21 – Փէսոէրսիմիզ Աբրահամ՝ օղլու Իսահակը մէզմսհ իսզերինաէ թէզգիմի էհմէկլինաէ 'ամէլլէրէլէ թէպրիր օլո՛նմնաբը մը։ 22. Իսման 'ամէլլէրի իլէ պէրաաբեր իշլէսթիյինի, վէ իսման 'ամէլլէրիլէ խբմնէ օլաճաբդընը կէ՞օրմէյօր մը սրնդ։ 23 – Վէ Աբրահամ Ալլահա ինանաբը, վէ անաա սօյաբ՝ 'ասաա օլուճաաւ՝ ասէկլեաբդան քէչմամ իլէմամ օլուճաաւ՝ խալիլ Ուլլահ թէճամիլէ օլուճաաւ։ 24 – Իսման ասէմ էաէլնբդ խմնիլէ ասէկլ, ֆազաթի 'ամէլլէրէլէ թէպրիր օլուճաաղընը կէ՞օրմէյօր մը սրնդ։ 25 – Փէզլիկը ֆաճիչէ Ուախագ ասէկի ճաաւազսլսբը գաւգաւլ էաէնի՝ պաշգաա եօլսաան կէօճաէբսակլինաէ, 'ամէլլէրէլէ թէպրիր օլո՛նմնաբը մը։ 26 – Զիրաա ճէճաա՝ բաէհ օլմսնաբդաճա էօլիս, օլաբդը միհնլէս, իսմանն ասէկի 'ամէլ օլմնաբդաճա էօլիս սոբր։

ԳԱՂ 3

Էյ պիրաատէլէրիմ, չօղճնբդ մուհ'ալլիմ օլմայընբդ. չիւնքի ասէհսլ պէօհլէք ճէզայաա սոբչսաբ օլաճաղըմընբդ պիլիբսինիզ. 2 – Զիրաա ճիւմլէհնիզ չօգ քէբրէկ խաթաա էաէրիդ. էկէր պիր քիմսնէ քէլաամաա խաթաա էհմէզսէ, օլ քիմսնէ քէաամկ ասէեմ օլուա՝ պիւխթանա ճէաէսինինն զասլճընաա ասէկի մուհճէհէսոր սոբ։ 3 – Իչլէճ ասճլաբրըն պիղէ իհ'ասի էճմէչլէրի իչնէն, ասդըլաբրընաա կէմ վուրուա՝ պիւխթանա ճէաէսլէրինէ չէվիրիբիդ։ 4 – Իչլէճ կէմիլէբ ասէկի օլ գաասաբ պէզիւճ օսլաա՝ չիասսկլի բիւզկեաբլաբլէ սէւբնբ քէչնէչէնիբ իքէն, փէքբ քէչնէճ պիր սոճանէն վասբէհասաբլէ սոճանէնճինն կէօսնէճ իսհճէսէկի իհ'ասաճսա չէվիրնլիբ։ 5 – Պէզլէճէ սաթլ ասէկի քէչնէճ պիր 'ուզավ իսէ սէ, զսյէճ պէզիւճ սէզլէբ. իչլէճ ճնւզ'ի սաճէչ նէ՞ գասաբ օսաան իհսէնուչսաբբբ։ 6 – Տիլ ասէկի սաճէչ վէ ֆէսասաա 'ալէմի սոբ. սոլ ա'զասմզգասա պէզլէչ. եէր իհսէնմշ սոբ քի՝ պիւխթանա ճէաէսոի նասիհքէ էաէր, վէ քէսի'ինսճճէ սսա'իրեաինի սալէվլէնսորիով՝ քէնէսէկ ասէկի ճէչնէնէնէմսէն սալէվլէնիր։ 7. Զիրաա չէր նէ՞' վասչլի չազլսան վէ գասշ վէ չազչքասճի իլէ սէնիզգսէ պասլսնաճնլաբ նէ՞' ի պէչէր վասբէհասաբլէ զասպճ օլաճաղընաա, վէ զասպճ օլուճաճշ սոբբ։ 8 – Ամմա հիչ պիր ասէկմ սոբիի զասպճընաա մսճզիճսոր սէչլ սոբ. մէն՝ օլաճսնճագ պիր չէրբ օլսաա՝ հելաբք էաճճի պէհրիէ սօլաա սոբբ։ 9 – Անդրնէ փէաեր Ալլահ չազնաա էաէրիդ, վէ անդրնէէ ասէկի Ալլահ'ըն միւչաապէհբինէ էէօրէ խալիգ օլսնաճշ հնաանաա պէտ սսա'սա էաէրիդ։ 10 – Հէմճան պիր ասզըզասան խալբբ ասէ'սա վէ պէտ սսա'սա չբգաբ. էյ պիրաատէլէրիմ, պաա չէչլէր պէզլէճ օլմամճոլբ սոբբ։ 11 – Հիչ պիր փսէնգբ հէմճան պիր կէօգսէն իճսնէլբ վէ տաճբ ասա չբգաբդ՞բ մի։ 12 – Էյ պիրաատէլէրիմ, ինճիբ տաղաճբ գէչմճսա, վէ նաա ասամա ինճիբ հոսասսլէ կէբճնբէ պիղի՞բ մի. քէգալիք հիչ պիր փսէնգբ իճսնէլսէ

Digitized by Google

վե թաթը առաւ վէրէմէվ։ 13 – Ա՛ռաւ նըզգաստ հիքմէթի վէ մա՛լըմաթի առատիպի քիմ խոչ, հիւսա ի՛ հարէքէթիմէ քէնտի 'առաւէրիպի հիքմէթի հիլմիհասէ կէօռէ էրսին։ 14 – Ա՛մմա էկէր գալըլէրինիզատ ասը հասաս վէ միւնասէզա՛ա վար խոչ, հազիզատը՝ 'աւէչ հինէ թէֆախուր էտիպ եասան սեզիլէմէչէխնիդ։ 15 – Զա՛ս հիքմէթի եօզարըտան էնմէչիպ՝ ան'ճագ սախնէկէվի վէ նէֆսանի վէ չէլիմ ասիր սախ։ 16 – Չիքա՛ս հասաս վէ միւնասէզա՛ա 'ներէսէ խոչ, նիզամընըզըզ վէ հէր քէօթիւ չէյ օ-ըտասա պալուշունուր։ 17 – Ա՛մմա եօզարըտան օլսըն հիքմէթի էվվէլսա փաքը տաքը, ասէկրա միւսիհի, լաթիֆ, հալիմ, մէրհամէթի վէ էյի մէյվէլէրէյ մէ՛յտա, զաւաղզըզ վէ բիյասըզ տաքը։ 18 – Վէ ասլատնըն սէմէրէսի տաւշ էսիճէլէրը ի՛ճէսի սէզլամէյլէ էգիլիր։

ՊԱՑ 4

Ա՛ռաջըզատա ճէնգլէրը վէ զաւզալսըզ նէ՛ըէտէն օլուր. պուբաստան, խո՛նի ա՛զանըզատա մուհաֆէզէ էտէն շէնվէլէրինիզատէն ատչի՛լ մի ախր։ 2 – Ի՛ռամու՛ էսէրսինիզ, վէ մալիք օլմազաքընըզ. գաթի էսէրսինիզ վէ հասէսա էսէրսինիզ, վէ հաւի՛լ օլմազաքընըզ. զաւզա՛ա վէ ճէնգ էսէրսինիզ, վէ մալիք օլմազաքընըզ, չիւնքի Ի՛սլէպ էմրինէ մաղհունիզ։ 3 – Ի՛սլէպ էսէրսինիզ, վէ ալամմազաքընըզ, զիրա շէհվէթէրինիզի ասրֆ էյմէնէ սաղ էմէնէ խ՛ըզի՛ ֆէնսա եօլսաս Ի՛սլէպ էսէրսինիզ։ 4 – Է՛յ զաւզալ վէ զաւնիյէրը, սախնասըզսա օլսըն մանա հասպագէթ Ա՛լլահ'ասաս վէ օլսըզընը սախլա՛ղ մի սախնէզ. խոնի հէր քիմ սախնասըզսա ասսի օլմազ խոնէրաք, Ա՛լլահա սախնէշնէն օլմազ օլուր։ 5 – Զիզատ ասլէնի օլսըն բանչ հասէսէ մինէտ ասլէնի օլսըն բանչ հասէսէ մինէտ Ի՛սլէպ ասրը՝ պուչ՛ուբան քիմ սպիտաս մի՛ մի սեզիլէր զաննի էսէրսինիզ։ 6 – Ա՛լլէնի ասսէցա սախլըք ի՛նսանլէրի վէրիր. պաս էճլէսէն պուչ՛ուբըր քի, Ա՛լլահ միւթէքապիրլէրէ գասրը ասուբա՛ր, լաթիֆ միւթէվազի՛ասա 'ինսանլէրի իհսան էտեր։ 7 – Ի՛սմանի Ա՛լլահա միւմինի՛ օլուռնըզ. Շէյթանաս գասրը ասուբրնըզ, օ ասախի սիզատէն ֆիրսաթ էտէ ճէգ ախր։ 8 – Ա՛լլահա եասդուշունըզ. ''ասախի սիզ եասդուշաճագ սաբր։ Է՛յ ինանըգլըլար, էլլէրինիզի փասքէչիրնէզ, վէ, էյ իքի ֆէգբուլէգէր, գասդալէրինիզի թաթի՛ր էտմինիզ։ 9 – Մէքէտեր վէ մանդուն օլուռ ապալաբդ. սաքին միւլքա շիւնէսա վէ մէսէրրեթի ինդիզ գասնս ատօնասնա։ 10 – Ի՛սապպէն հուզուրընասս թէվազա՛։ էտմինիզ, օ ասախի սիզի թէրֆի՛ էտէճէգ սախր։

11 – Է՛յ պիրասէրըլէր, սիզի պիրիմիզի գէմի՛ էյմէմէյինիզ. պիրասէրինի գէմի՛ էտէն, վէ պիրասէրինի հիւքմ էտէն, վէ պիրասէրինի շէրի՛'աթը հիւքմ էտեր խոչ, շէրի՛'աթը վէ շէրի'աթը գէմի՛ էտեր խոչ. խոնի եկէր շէրի՛'աթը հիւքմ էտեր խոչ, շէրի՛'աթէ 'ասիլ աէչիլ սէն, ասնեցագ հասքիմ սէն։ 12 – °Շէրի'աթ գէյասն պիր սախր, Օ՛լ քի խէլասս վէ հէլաք էյմէյէ գասուխր սախր. սէն քի՛մ սէն քի՛ սախէրի հիւքմ էտէրսին։

13 – Շէյմաթ կէլինիզ, էյ սիզ քի՛, Զա՛ս կիւն եասասա եարըն ֆիլսան շէհրէ վարսալըմ, վէ օրասասս պիր նըլ մէքա էտէլիմ՛, վէ թիճարէթի էտիպ քասը էտէլիմ՛ աէչօրսընըզ. 14 – (Հա՛լ պասքի՛ եարըն նէ վաղտա՛, պասլաճաղընը պիլմէզսինիզ. զիրա 'եօմրանիւդ նէ սախր. Հագիգատէն պիր ազ վագըթ կէօրմէյինիզ՛ պա՛'ատ'հա՛ նասպէտասս օ-ըսը պիր պասխասը սաբր.) 15 – Անդըն կէլէրինէ Ի՛սլէպ խոթէր սէ ասզ գասլըբ խոնէ, պասնա՛ կա՛ չունա՛ կասփասլըմ՛ ասէմէլիսինիզ. 16 – Շէյմաթ խոնէ քէնտի թէքէպպիւրիւդ ասէպէպսիզ թէճճասլուբ էտէրսինիզ. պաս միսլիս-ճասլուբ էտէրսինիզ. պաս միսլինա թէճճասլուբ քասփէթմէյէն քէօրմէսաբր։ 17 – Խոնի հէր քիմ խոպր խըլէմէյի պիլիպ սէ՛ բճասս էյմէմէյ խոչ, էլհամտ՛ա սանա կիւնահ սաբր։

ՊԱՑ 5

Շէյմաթ կէլինիզ, էյ զէնկինլէր, խազէրինիզի էէլէճէք պէ՛լասաբ իչինա ֆիզան էտիպ ապալաբդ. 2 – Մ՛ասինիզ չէրբասմէշ վէ էտասապէզդը կիւվէ նէ՛բէսմէշ վէ էտասապէզդը. 3 – Ա՛լմէսա իլէ կէսմէշ շէնգէսա փասլասնամէշ տաբր, վէ սանըէրինէ փասաբ սասախ 'ասէչ էյնէսինիզի շէհասնէզ խչինա օլուռ՛ թէնէլէրինիզի սաթէչ կիւվ եէչէճէգ տաբր. սօն կիւնէլէրատ խասզինէ եըզըրըզ. 4 – Ի՛չէ թասլասլարըզատ պիչէնէ իչէճիլէրին, թասասֆիքընըզ

°Գ–'ԱԸ, Շէրի'աթ գէյասն վէ Հասքիմ

Digitized by Google

ասան սոլը գօնուլան խաճբէթի ֆէբեռատա էսէյօր, վէ օրագ ճըլաբըը ֆէբեռատը Բապպ իւլ ճիհնուտըն գուլազդըռա վատըլ օլսուս։ 5 – Զէմին իւղէբինաե զէվգ ու սէֆնա իւլե նաշտատըրըզ, գալդուէբրնդիզի զէպգ կիւնէնաե օլսըդը կիսվի պէալէտինիզ։ 6 – Սալկ 'ալէյհնե հիւքմ էտիզ՝ ասը գաթլ էմէտինիզ. վ օ ոիզկ գաբշը տուրմազ։

7 – Իմանի, էյ պիրատէրլէր, Բապպը գուհուրըռա սէյին ատագ էտինիզ. իշթէ չիֆթ ճի եէրին գբյմէդիւ մահսուրնա մնանիզատըը օլուպ՝ ասը իչհնե թա իւլ վէ ասե եաղմուրա նա'իլ օլուհնճայատէք ատագ էտէր։ 8 – Սիզ ատնի ատագ էտիզ՝ գալդուէբրնդիզի ատագիզ գբյրնըզ. զիրա Բապպը զուհուրը եաղըռ տըր։ 9 – Էյ պիրատէրլէր, եէքտիկէբրնդատե շիքեատէթ էմէյինիզ. քի հիւքմ թաահիքնա տհուշմէյէնիզ. իշթէ Հազքիմ գափատնը էօնհնասե տուրսուլար։ 10 – Էյ պիրատէրլէրիմ, Բապպը խամխիլ սէզդէյէն ֆէյղսամէրլէրի մէշղգատի չէքմէք վէ ատագ խուտահնատա էօրնէք թաքընըզ։ 11 – Իշթէ ատագ էտէնդէրէ միւատրէք սէրիզ. Ցուրն ատագրնը թշիմհնիզ, վէ Բապպը խապէրէ եէրպէյէն 'ագբզդէրի կէօրսէնիւզ. չինքի Բապպ չօգ մէրհամէթլի վէ բա'ուֆ տըր։

12 – Իմանի հէր շէյատե էվվէլ, էյ պիրատէրլէրիմ, նէ սէմա, նէ զէմին հագգը իչհնե, նէ ատ պաշդա պիր եէմինէ եէմին էտինիզ, քի հիւքմ տալքընա տհուշմէյէնիզ. ատնճագ սիզին էվվէլքի գեբէյինիզ էվվէլքը օլսուն, վէ սիզին խապը գեբէյինիզ խապը օլսուն։

13 – Ահանըզատա պիր քիմսէ մէշղգատի՝ մը տըր, տա'սա էհնին. պիր քիմսէնին գալդի շէ՞ն մի տիր, մէզմանը օգուսուն։ 14 – Ահանըզատա պիր քիմսէ խապէտի՝ մը տըր, քիլիսէնին էհնիյլտրլրընը տա'վէթ էհնին, վէ Բապպէն խամխիլ ատը հագղ մէտհ էտէրէք՝ ատնէն իչհնե տա'սա էհնինէր։ 15 – Վէ համանդ օլսուն տա'սա խապէտպը գուբթատրը, Բապպ տահի ատը պայդա գալբտրատճագ տըր. վէ էկէր կէնահ էշլէմիշ օլսա տահի, ատնա 'ափվ օլսունատճագ տըր։

16 – Պիրի պիրինիզե խապէալտրընըզը իգտըռ, վէ պիրի պիրինիզ իչհնե տա'սա էյլէյինիզ, թա քի չինճա պուլտսընըզ. սայիհնին հէբտաթէրի տա'սաորնըզ չօգ թէ'սիրի վատ։ 17 – Եղիսա պիդմէ իւէ հէմհալ պիր տատէմ իգէն, հատմնատ հատմնամատը իչհնե տա'սա էյլէտի, վէ զէմին իւղէրինէ իւշ ահնէ տալէրը տյ միւատաէթ հատմնաը հատմնատը։ 18 – Վէ թէգբատ տա'սա էյլէտի, վէ կէզը հատմնաը վէրիպ՝ եէը տահի մնհհաա՛սնըզը եէթիշտիրտի։

19 – Էյ պիրատէրլէր, էկէը ատահնրզատա պիրի հագփգաթատան զէլալէմէ սհուշէը տե՝ պիր քիմսէ տնը տէօհատէրիտե, 20 – Պիլհին քի կիսնահքէատրը քէհտի զէլալէմէ եօլընատան տէօհատէրնե քիմսէ էօրնհմահնե ճահ գուբթատրը, վէ պիր խապը կիհնահ սէրը եթմիշ օլսը։

ՊԵՏՐՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ 'ՈՒՄՈՒՄԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ԳԱՂ 1

Յիսուս Քրիստոսըն բէսուլը Պետրոս՝ փէտէր Ալլահըն էզէլի 'իլմի մուճէպինճէ, Րուհըն թագաւթսիլէ իմա'սաի իչհնե վէ Յիսուս Քրիստոսըն գանընըն սերփիլմէսի իչհնե ինքիթապ օլսունսուզ, 2 – Պահասս վէ Թադատսիս վէ Կապադովկիա վէ Ասիա վէ Բիւքթահնիասս ատագրլմիշ օլսըն պաբհալէրէ. սիզէ 'ինայէմ վէ սելամէթ չօգսուս։

3 – Բապպլմիզ Յիսուս Քրիստոսըն Փէտէրի Ալլահ միւպարէք օլսուն քի չօգ մէրհամէթինէ կէօրէ Յիսուս Քրիստոսըն էօլիւլէբտէն գբյսոյ էհնմէսի, լե սիրի պիր իւմիտ իչհնե, 4 – Սո-

Digitized by Google

վազբիատա քէչի օլուձմազա հայդըր օլան խէլասա ՝նա՛խ օլմազ խըզըն, Ալլահըն գուվվէթիլէ խման վազբիատըլէ հըզի օլուձաղլասա, 5 – նա՛նէ ՝սևէզ սէմավաթատա հըզի օլաձադան զէվմէ պուլմազ, լէգէսիդ վէ օղլմազ միքատա իչին եհէնիսէն պիդի թէվիսա էվլէսի։ 6 – Վէ պուձատա մէհրաւբ օլուբ բուձուդ. վազա՛տա հայդին իգթիսադըձատան պիր ազ վազբի տէւբուլու տէւբուլու թէճրիդէվլէր սէպէգիլէ մանհդատա պաւլուձաղըդ. 7 – Թա քի իմնիդըդըր իմիճիդա՛ք՝ ամէճէլէ գալ օլուձմըշ իսկ տէ, երինէ փանի օլան ալիձուձատան գիյասէտ գըլմէճիդի օլաբագ, Ցիսուս Քրիստոսըն զուհուբըձատա մէտՀ վէ ՝իգգէբ վէ ճէլալ իչին պաւլուձաս։ 8 – Ամը տաբի կէօրմէմիշ իգէն սէվէբոյնիդ. Հէմ տաբի չիմսի կէօրմէդ իգէն պիդ ատա ինաձաղաբագ. 9 – Իմանընըդըդըն ՆէճճՃէճ օլան Ճանլարընըդըդըն խէլասդա՝նա՛խ օլմազդի, Թա՛րիճ կէլմէդ վէ մուձաղզէդ պիր մէսէբրէճիդ մէսաբաբ օլուբ սընըբ. 10 – Գու խէլասըն խուսուսընձատա տաբի սիգե օլաՃաղ ՝ինսանէթին հագգընատա վահիյիդ սէյիլէդէն փէյղամպէդիլէր Թէճճիթ վէ Թէճճահատա էճմէդիլէր։ 11 – Տէրուձէդիճատ պուձլասադան Ցրիստոսըն Րուհա Ցրիստոսըն էլէմ չէգմէճինէ վէ պա՛ուհա ճէլալէ նա՛խ օլմազընա էվվէլտէն չէհատէճ էճմէճիդի, Նէյէ վէ նասըլ վազբատա տէւլուգէճ էճմէճիդի Թէճճիթի Թէճճիճ էսէրլէր խոտ. 12 – Վէ օլ չէյիլէրի քէնտիլէրինէ տէյիլ, ան՛ՃաՃ պիգե Թէպիլող էճմէճիլէրի անլէրե պէյատն օլաձնատա. պուս չէյիլէր իսկ սէմատան իգտալ օլուձադան Րուհ իս վ Գուստա վազբատըլէ սիգե պէչարէճի Թէպիլէր էսէհէլէրդեն էլիյիլէ չիմսիդի սիգե իճտադա օլունմըշ ատը. պուս չէյիլէրե տաբի նազաբ էճմէդի մէլէքլէր տարգու էսէրլէր։

13 – Իմսիդ գիհնինիդին պէլինէճ գաձչատրագ ատը. ըսուրատագ. Ցիսուս Քրիստոսըն գուհուբընատա սիգե իհսանդ օլուձադաՃաղ ՝ինսանէթէճ քճտիլէն իճտիսա էսհինիդ։ 14 – Ձէհայլէճինիդ վազբընատա օլան էվվէլդի չէհվէդիլէրէ ազդանդատագ, ան՛ՃաՃ իճտա՛ուբ էվվէլատա միսիլիս. 15 – Ակգի ատա՛վէբ էսէն գաձատատա օլաբագ կիսի, սիգ ատաբ հէճ հազգէքէթլէրինիդատ մաձատա օլաձնըզ. 16 – Չհինդի՛ Մաձգատատա օլաձնըզ. գիհա պէն գաձատաձա իմ՛ ատ՝իս հատդիմըշ ատը. 17 – Վէ էկէբ հէր գէճին ՝ատիլինէ կէօբ խաբբա բի՛ատէդ էճմէճիլէրէձ հիւգմ էտէհէդ փէտէբ Թէճմիչէ էտէհէնինդ, գաձբագէճինիդ կիսինէրինդ գօբգաձ իլէ կէչիրինդ. 18 – Վէ պիլինճդ գի՛ էճատատան գալմա պաՃդը ՃէղէբատէՀ, փանի կիսմիչ հատ ալմատինէ տէյիլ, 19 – Ան՛ՃաՃ գաձատագ վէ ՝իգէբճդ Գուգաձնընդ, հատնի Գրիստատան գիչդըմէճ գաձբ փիճիչէճիլէ խէլասա պաձաբընըդ. 20 – Օլ գի տաիսնատան Թէճճիճնատէ ագաձմ Ալլահ – մա՛լիսմ իգտ խոտ տէ, իմանընըդ վէ իճճիճնինդ Ալլահա օլաձնատ տէյիլ, ատն վազբէթլասատա սիգին իչինէ, 21 – Եհնդի ատը էօլիսէբատէն իճհատ էտէդ վէ ատատ ՝իգզէթի վէբէդ Ալլահա ատնըն վատբատաբլիլէ իմանի էտէդիլէր իչինէ պէչատն օլաձնատագ. 22 – Իչատագ գաձնատագ մաձհատագէթի իչինէ՝ Րուհընըն վազբատըլէ հագգընատա միսիթի՛ օլաբագ, ՃանլարընըդըդԸ փաբլէմիշ օլաձադ՝ պիրի պիրինիգե փաբ գալգատէդ գիյասատագիլէ մաձհատագէթինդ. 23 – Չհինդի փանի Թօճատմատան տէյիլ, ան՛ՃաՃ փանի օլմազատատան, Ալլահընը հայդ վէ [իլ էլ էգէտ] պագի օլան քէլէմըձ վազբատըլէ էհնիսէդէ տօղաբընըդ. 24 – Չհինդ հէր Թէդ օՃ գիհի վէ ատէմին ՃիմՃէ չէրէփի օՃընը չէչէչի գիհի տաիբ. օՃ գաձբաբ, վէ չէչէչի տէգաթիւաբ. 25 – Լաբգին Րատգատըն քէլէմըձ իլ էլ էգէտ պագի տաիբ. վէ տիգե Թէգաչիբ օլաձնատան քէլէմ պաձ տօբը։

ՊԱՑ 2

Իմատ հէբ տէւբուլու չէբբի վէ հէբ տէւբուլու հիլէ վէ բէչյալար իլէ հատէաձլէրի վէ հէբ տէւբուլու գայգաԹէի Թէբբ էտիգ։ 2 – Հէնաձդ տօղմուշ մա՛ատմլար գիսիդ խալխա բատհանի սիատե տարզուքէշ օլաձնըզ. 3 – Թա քի Րատգատըն լատիճի օլտօղընը Թատիտօղընըզ Թագտօրատ, ատնըն վազբատըլէ խէչիրն պէգդիչէճինիգ։ 4 – Ամտ, հաձնի ինանան Թաատիքճատան մէրատաձ խոտ տէ՝ Ալլահընը ՝ինսանատ միձնի էհատագ վէ գիգբյմէճի օլան տիրի Թաձչտ հագգըձըզ. 5 – Սիգ տաբի տիրի Թաձչտ

Digitized by Google

կ՚ելք պիր պէյթ ի բուհանի՝ Ալլահս Ցխաւս Ֆրխատս վասթխասըլէ մագ-պալ օլան բուհանի զէպիհէլերի թագ-ասիմ իչինս պիր մնգասատս քահանի-լիք օլմագ իւզրէ պիհնա օլունուգասընըզ։ 6 – Պուհնա պիհնա՚էն՝ Իչինէ Սիհնատս պիր քեօչէ թաշը, մինդիէխապ վէ զի-գէյմէի պիր թաշ գօրըմ՝ վէ անս խնան էտէն տալա խէչիլ օլմայնցճագ տըր՝ ատչիս քիթապատս պուլունուս։ 7 – Խմանի սիզ մի՚մինլէրէ պաս զիգէյ-մէի ասիր, ամմնս *խթա՚ապասըզատս՚ Նապրճըլատրն բէտատ էմանիլէրի թաշ քեօչէ թաշը օլատ։ 8 – Վէ խնամնամ-յըզ քէլամ խուսուսընատս սիւրչէն-լէրէ թէգբէզ թաշը վէ սիւրչմէք գա-յատը տըր։ պուհնա տատխի թագատիր օ-լունուտլատ։ 9 – Լաքին սիզ միհնիթէ-խապ պիր նէտ՚ վէ միւլիւքատնէ քահա-նիլիք վէ մնգասատս իւմմէի վէ խատս պիր գավմ սընըզ։ Թա քի սի-զէ զուլմէթտէն քէնատ՚ատճիզ նաս-բընա տա՚վէլը էտէնին ֆազիլէթլէրի-նէ ի՚լանն էտէնիզ։ 10 – Սիզ պիր զէմանն գավմ տէյլ իսինիզ, ամմնս չհամոի Ալլահըն գավմը սընըզ։ Մեր-համէթէ նա՚իլ օլմամըշ իսինիզ։ չհմ-ամի իսկ մերհամէթէ նա՚իլ օլաընըզ։

11 – Էյ ահվկիւլիւէր, սիզէ բէճա էտէրիմ՚ քի, զաղրխլէր վէ միւսաֆիր-լէր կիպի, ճանս գաղրը մնասհարէպ էտէն նէֆսատնի չէհվէլէրատէն իճ-թինապ էտէսինիզ։ 12 – Վէ թա՚ֆէ-լէր ատասաընատս հիւտն ի հարէքէճատ պաս-լունասընըզ, թա քի սիզի՝ Շէրը իչլէչէն՝ տէյլի զէմի էճտիլէրի ահէր-ատէ, էյի ՚ամէլլէրինիզի միւշահէատ էճմէլէրիկլէ զիյարէճ կիւնէնատ Ալլահը թէճմատ էտէլէր։ 13 – Իմոի Բատպղ իչլէն թանզիմնճի ը պէչէրիկէ-նէն հէր պիրինէ, կէրէք փասխլատս՚ ճիւճիլէկ ֆա՚իզ օլաղընընատն, 14 – Կէրէք վալիկէրէ՚ շէրը իչլէկլէրէն մնճաղատը վէ խայր իչլէկլէրէն մհաճի իչլէն ատնէ թագատքընատն իր-տալ օլունանլարը պուլունագգլարընա-տան իթա՚ապէ էտինիզ։ 15 – Զիրատ Ալլահըն իրատէճի պատ տըր քի, հաբրլէր կիպի, 16 – Ամմա հաբրկիէ-թինէգի չէրրէ էօրճէ թագմամըշդ, ատնագ Ալլահըն գատլարը կիպի օլա-քագ, ճահիլ ատէմլէրին ճէհալէթինի խայր իչլէմէլէլ խագեատ էտէսինիզ։ 17 – Ճիւմլէկէչ հիւթմէճ էտինիզ։ պի-րատատրէրի ատվինիզ։ Ալլահատն գօր-գընըզ։ փատխշատա հիւթմէճ էտէ-նիզ։

18 – Էյ խրատմէճքէատրլար, էֆէն-տիլէրինիզէ հէր գօրգատ իլէ՚ հաալընըզ էչի վէ չահիմ օլանլարատ տէյլ, ատ-ճագ պէտխատչ օլանլարատ տատխի միւ-թի՚ օլատնըզ։ 19 – Զիրատ պիր քիմսէ-նին նահագագ ատրէ էլէմ՚ չէքեր իքէն՝ Ալլահ՚ն հատզուրընատս օլան զամիր ատ-պէպինատէն մէշագգատնատ թէճամմիւլ էճմէկի ֆատղիլէճ ատր։ 20 – Զիրատ գատգահատ իչլէչիկ տատրագ օլատնատղը-նըզ հաալսէ տատղ էտէր իսէնիզ, նէ՚ չէրէֆինիզ օլատ։ վէ լաքին խայր իչ-լէչէրէկ էլէմ՚ չէքտիչինիզատ տատղ է-տէր իսէնիզ, Ալլահըն ՚ինահինատ պատ-ֆազիլէճի տըր։ 21 – Զիրատ պատնատ տատ՚վէլճի օլատնատղընըզ։ չհնէքի ֆրխա-տատս տատխի սիզին իչնէն էլէմ՚ չէքտիզ՝ խզլէրինատէ հէսրէճմէճինիզ իչնէն սիզէ էօրնէք պրատգատ։ 22 – Գէնտահի կիւ-նահ իչլէճմէ, վէ լհատնքնատս հիլէ պատլունմատզ։ 23 – Շէրեմ օլատնատ-ղընատս ատնտ մնգասատի չէրեմ էճմէզ իսին։ էլէմ՚ չէքեր էքէն թէճհատս էճ-մէյիզ՝ ատնճագ հագգ իւզրէ հիւքմ էտէյիզ՝ ատնճագ հագգ իւզրէ հիւքմ էտէսինիզ իսէ՝ ատնճագ հագգ իւզրէ հիւքմ էտէ-նիզ։ 24 – Վէ քէնտինի քէնտի ճէսէտինատէ կհանհլատրըմզը ատղատճ իւզէրինատէ հէսքէճատ։ Թա քի պիզ կհանհլատ-րատ էօրմէսէ օլաքագատ ատսհատս հաշա-յատլար՝ տատղ պէրէտհէլէ չիքատ պատ-ատրընըզ։ 25 – Զիրատ հօրատ շատղրըմըզ գօյսունլար կիպի իսինիզ, լաքին չհամոի ճանդատրընըզդն Զօտատնքնատ վէ Նատզ-րընատ ատհատնտհնիւթ։

ԳԱՊ 3

Բէզատլիք, էյ զէվճէլէր, քէնտի զէվճէլէրինիզէ միւթի՚ օլատնըզ։ Թա քի պատ՚զրատրը քէհատմատ ի՚թիգատտ էճ-մէյիզ իսէ տատ։ 2 – Սիզին գօրգատ իլէ օլատն ՚իքճէթէլի հարէքէթճէրինիզի կէօրմէէրիյէ, զէվճէլէրինին հաբէ-քէթճէրէրի վատրճատրյէ քէհատմ՚ օլ-մագզընըզ գագանըլատրատ։ 3 – Վէ սի-զին զէյնէթինիզ, զահիրատ օլան տատչ էօրճէ վէ ատճատն թագրնմագ ի… էտմատ կիյմէգատն ՚իսլատքէթ օլմայ…։ 4 – Մատխքի օլատն պատճէքի հնատն…

*Նատ՚ատ՝ իմանատզլատա

հալիմ վե սեփիմ բուհրին ֆէսատատան միւպէրթա օլան պէյնէյինդէն *իսդաբէթ օլատան. պուհատն տատթի Ալլահըն 'ինանմէյոռ գէյմէթի չօգ սաքը։ 5 – Ջիբռա պէմուան ը գատտիմոռ Ալլահա թէվէքքիւլ էտէն մուգատատա'նէվան տատթի՝ քէնտի վէվճէլերինէ միւթի՝ օլարագ, քէնտիլէրինի պէյլէ թէկլէյն էտերլեր իտի. 6 – Նիհէյքիմ Սաաա ԱկրաՀատա՝ էֆէնտի՝ տէյիրէկ ատնա իհտա'ամի էտեր իտի. ութ տատթի իտլը իչլէյէրէք, հիչ պիր գօրգուտան խավֆ էյմէտիյինիզ Ղալտե, ատնըն եվէտտը օլատրտըրմը։

7 – Քէզաիքը, էյ զէվճլեր, ութ տատթի զէվճէլերինիզի տատԱա գո'իֆ գարֆ մատգամընատա թատթագրագ, ատնլեր իւէ պէրատպէր 'ատգիլատնէ կէչինիտ, Ղալյատ 'ինայէթի ինէ միրատ չէրիքելերի պուլունտուգլարը միւնասագպէրլէ' ատնլերէ իքթատմ էտինիտ, Թա քի տատ'ալատրը-նըգատ մէռնի' օլմայատ։

8 – Նիհայէթ իւլ էմրի, ճիւմլեհինիզ հէմհէֆքէատ, հէմատրատ, գատրնատչ ատվճէմ, չէֆիզ վե լութֆի օլատնըգ։ 9 – Քէմիյէհ քէմիյք, եաթատ չէհմէ չէհմէլե մուգատգատելե էհմէմյերէք, պիլ'ատքա խայըր տատ'ա էտինիտ, չիւնքի պատնատն Ղչիւն, եատնի պէրէքեթէ վատրատ օլմագ Ղչիւն տատ'վեթ օլատնտրգընըզը պիլիրսինիզ։ 10 – Ջիբռա հայատթի ատվմէք վե էյի կիւնլեր կէօքմէք խոթէյնէ՝ քէնտոթ տոյնէք քէօքիւրքատէն վե տոտատատպտըրընը հիլե սէզդէմքատէն զատպէհէթ էտութն։ 11 – Քէօքիւրքատէն ՚իճթինատզ էատիզ՝ էյիլիք էհ սութն. սէյատհէթ տօրտըրզ՝ ատնատ տատ՚յ էհ սութն։ 12 – Ջիբռա Ղատգրէն կէօզլէրի տատլերինէ իտգերինէ, վե գատ-յատգտըրը տանլերինն Ղէյատքնատ, տատմատ Ղատգրէն եիւգրե քէօքիւրքա քէօքիւրքատէն էատնլեր 'ատյէյհինէ տութ։ 13 – Վէ խայըրա *մնէգիմ էտաթ օյատզրնըզ Ղատտ, քի՛մ սիզէ էզիլէհ էտտճէք տութ։ 14. Վէ լութֆեն էկեր ատատյ Ղչիւն էյլեմ չէքէրատհնիզ, Նէ՛ միւատզրքեք սինիզ, վե ատնլերին գօրգատնատնատն գօրգատզ միւպիմատրիտզ օյմայատնրզդ։ 15 – Լատքին քէնտի գատյատլերինինգատե Ղատզդ Ալլահը Թատգատնատ էյլէյինիզդէ, վե գատմիրինիզդ փատք օլատրագ, տատբատնինիզատե օյատն խամխամին տէպէտրինի Հէր Թատյատ էտէնէ, Հիլմէն վե գօրգատ Ղիլե ճէվատպ վէրմէկէ Հատզրը պատլատնատքըզդ։ 16 – Թատ քի՛ [Շէրը Ղէյլէյե՝ տէՂիլ] սիզի զէմմ էյմատքլէրէն Ղատտատատա գրիսատատա օլատն էյի Հատրէքէլէրինիզի պիւհմատն էտէնլէր Ղատէմքի՝ օլատրտ։ 17 – Ջիբռա Ալլահըն իզատտէթի պէզյլէ Թէ՛ատԱիպ էտերսէ, էյիլիք էտեր Ղբէն էլեմ չէքմէք՝ քէօքիւրքատ էտեր Ղքէն նէմ՛ չէ՚ֆէտէն էվէտ տութ։ 18 – Ջիբռա գրիսատատ տատթի պիզի Ալլահա ատպէյնէյտրմագ Ղատզրէ, ետնի տատՆ՚ֆատքզէյտրը Ղօլնատ կիտնատՀ Ղչիւն պիր քէրէմ էլեմ չէքտի, վէ ճէսատճէ էօյտիրքէյտրիլ Ղատ տէ, բատՀճտա Ղչէտ օյատնատտ։ 19 – Պատնատն Ղլէ տատթի կիտՂատ՝ զրնատատտա օյատն բատՀյատտա վո՛զ էյլէտթ. պուհյատ տատթի պիր վազրթ Նայըն կիտնէրինատ ատ ֆինէ ինչտ օյատնմագատտ Ղքէն, Ալլահըն տատպէր պէօքէտՂի վազրթատտ 'ատգ օյմատշտրբ Ղտտ։ 20 – Օ՚Ղ ֆէՂինէ տատթի պիր գօչ, ետնի ատքիզ ճատն տատտատն գատրթատյատրատ։ 21 – Պատնատ պէհնգէր վատֆթիզ, (քի ճէսատտին քէրինին ատֆ՚ի տատյիլ, ատնճագ Ղյի գատմիրին. Ալլահա օյատն Ղգատրը տատր.) Ձիհատտ Ղրիսատտրը գրյատմէրթի վատքթատգյատե, պիզի չիմնի Ղեյատ էտեր. 22 – Օ՚Ղ քի ատմայատ կիթմիզ օյատզ մէՂէքէյէր վե Հիւքիտմէրլեր վե գատտատրէթի՚ էր քէնտոթէր քէնտոթնէ միւթի՝ օյատթագ Ալլահըն ատպէրատտա տատր.

ԳԼՈՒԽ 4

Իմատի Ղրիսատտա պիզիմ Ղչիւն ճէսատտ էյլեմ չէքմիզ օյմայատե, պիզ տատթի Հէմնատ օ՚նիյէթէ պիյատՀնատքնէրզդ. (գիրատ ճէսատտ էյլեմ չէքէն՝ կիտնատՀատն ֆէքատզէթի էմիզ տութ.) 2 – Թատ քի ճէսատտ գատրթատրէքզդ միւատսէթի տութ զդ ինատն չէնզէքէրէն միւատճէպինճէ տատՂիլ, ատնճագ Ալլահըն Ղրատսատէթի միւատճէպինճէ կէչէրէքնիզդ։ 3 – Ջիբռա 'էօմրիւմիւպինե կէչմիզ զէքատնատքը քէօքիւ տութ քի Թա՛ՂինէՂէրինն միւէքատտըքը ֆի՛Ղիլ կէքէրմէքէ, ֆիրագ ատ ֆէսատճատր վե շէհվէթլէր վե մէՂխօրզդ վե միատհատտատրզդ վե պէհէրինէ վե Հատրատմ օյատն փատքֆէրէսատՂէքէրատ հէսէրսինիզ։ 4 – Վէ ատնլեր Ղիլե ատ հէսէրսինիզ։ 5 – Վէ ատնլեր Ղիլե պէրատպէր ֆիսատճատրն Հէմատն օյ ֆէքրատտըն սէՂէրթ ատՂիրնիզատե, պատճնա ատնըն գատրնատ կէօքէրէք ատպէյ էտերլէր։

Digitized by Google

*Ս–ԽՕ՚ գատյրէթքէշ

5 – Անէնը տերի իւէ էօլու օլանլարը մանհաքէմ էճմէյէ հազըր օլանաս հնաստոզ վէբէճէքլեր տերս: 6 – Ջիրաս պուամանգամ իւզրե, ետո'նի ատէմլերէ կէօրէ թէնճէ հիւքմ օլուռսուզ' Ալլահս կէօրէ բուհճաս եաշայըալար' տէյիս էօլիւէրէ տաճի պէչորէմի թէզիր օլուռնաս:

7 – Լաքին ճիւմլէնին նիհայէթի եազըշմըշ տերս. իմոի 'ազբայը օլուա' տաս'ալաս ալըգ տաս-բընըզ: 8 – Վէ հէր շէյէն էվվէլ պերի պէրինիզէ օլանս մանհազպէճինիզ քէմալ ը կէրմիյիւէ օլաուն. զիրաս մանհազպէճի չօգ կիւնահլար սէթեր էտեր: 9 – Սէզլիճանմէյէրէք եէքտիկէրինիզ հազգընաս միւսաֆիրփէրվէր օլուռնըզ: 10 – Հէր պէրինիզ Ալլահըն միւթեհէվվի' նի'մէթինին սաապգ քէթհիւտաալարը կիպի, հէր նէ մէվհիպէյի ալմըշ խէ, եէքտիկէրինիզին խըզմէրինէ տարքի էտինէնիզ: 11 – Պիր քիմսէ քէլամ էտեր խէ, Ալլահըն քէլամընը կիպի, պիր քիմսէ խըտաէթ էտեր խէ, Ալլահըն իճնաոն էյիւէտիյի գուվվէթէ կէօրէ էճնին, թա քի Ալլահ Ճհուա Ֆիհաոտաս վաապհաապըյիւէ հէր շէյէտ թէմճճաս օլուռնաս. մէճաս ու գուռարէթ էպէտ իւ տապտաս ոանս մանհաուս տընը: Ամին:

12 – Էյ աէվկիւիւէր, կէզյա զաբիպ պիր շէյ սիզէ իստապկէ էճմիշ սէյիս, թէճրիպկինիզ իչինէ վուգու' պուլսան ամէճէյէ գաւ օլուռնանընզըն վուգու'ընը զաբիպ պիր շէյ տապմայիյընզ. 13 – Լաքին մաոտամ' քի Ֆրիաոտան էյէմիէրինէ միւշրիճերնը սինիզ' մէսրուր օլուռնըզ, թա քի ոանըն ճէչատինին զուհաբընաս տապի շատ ու մէսրուր օլապընըզ: 14 – Ֆրիաոտան իտամ իչինէ սիրէմ' չէքտիյինիզճատ նէ' միւապարէք սինիզ. չիռնըզ ճէչատին 'վէ Ալլահըն Ռահհու իւզէրինիզճատ ոապգին օլաւ. ոանլէրին թաորատֆընտան ոանա սէպպ օլաւնաւր իտ ատ, սիզին թաորատֆընզտան 0 թէմճճաս օլաուն: 15 – Վէ լաքին սիզատէն պիրի գաճիլ կաս խըրսըզ կաս չէրէ խչկէչէն կիպի, կաթսաս պաչգաալարըն ուամանբընաս միւտաոիսէլէ էտոն կիպի էկէմ չէքմէտին. 16 – Ամմաս էկէր խրխրի խչան պաալաձգըզ իչինէ իտ, խէճիլ օլմըչըզ' ոանճագ պաս իւաուտաս Ալլահը թէմճճաս էչլէսին: 17. Ջիրաս հիւքմիւն' պէչիթ Ուլլահտան պաչշամոաոընէն վաղիթը տերս. վէ էկէր էվվէլաս պիրզատէն գաուլը իտ, Ալլահընը պէշորէթինէ իթտա'ատ էճմէչինէրին 'ապգըպկինէ նէ' օլաճագ տերս: 18 – Վ է էկէր ատաիչ կիւճէչ գաբիթուբ իտ, ֆատգգ վէ կիւնահքէտը նէ' բէտոտ պաաբուռնուբ: 19 – Խտոի Ալլահըն իրատաէթի իւզրե էչէմ' չէքէնէր խայր իշկէմէքլէ' քէհոտի ճաոնպէրընը ոա ատագգ Խալիգ տէյիս էմոանէճի էճմինէր:

ՊԱԳ 5

Ատրանըզտաս պուռնանան իթթիյաթլարաս, պէն քի ոանլէր կիպի իթթիյաթլարաս, վէ Ֆրիաոտան էչէմէրէրինին չոհտի, վէ գահիր օլաճագ ճէչատին հիաճատաբը իմ', 2 – Իէճաս էտաբիմ' Ալլահընի սիգին ատաոնըզտաս պուռնանան սիբրիաինէ կիտաճինիզ, վէ մէճպուբիյէթտէն տէյիլ, ոանճագ հիւոան ի իրատաէթէչ, չէմ գաապիհ գապգոնճ իչինէ ատէյիլ, Ֆատգաթի ճնոն ու տիյատէն նապգարէթ էտինիզ. 3 – Վ է *ճէմատ'ալ ըաբատ մանաապտաթի օլուռ կիպի ատէյիլ, ոանճագ սիբրիյէ էօրնէք օլապընըզ: 4 – Վ է պաչ Զօպյան գուհ'ընը էթտիյի զէմոան ճէչատին ատլմագ Իաաճընաս նա'իլ օլաճագաքընըզ:

5 – Փէզատիճ սիզ, էյ կէնճէչեր, իթթիյաթլարտաս միւթի' օլուռնըզ. վէ ճիւմլէնիզ պիրի պիրինիզէ միւթի' օլաագ Իէվապս' գաուշընընըզ, գիրաս Ալլահ միւթէքեպկիրէրէ գաթրը տաւրատագ միւթէվապզը'լաբաս 'իճկյէճի իճտոան էտոե: 6 – Խտոի Ալլահըն գաապտաթինի էլի ատլընտաս միւթէվապը' օլուռնըզ, Իա քի սիզի վագթընտաս Իէրֆի' էտոե: 7 – Ձիւմլէ էնտիչէնիզի անըն իազէրինէ պրագգընըզ, գիրաս 0 սիզի գաապըրըր:

8 – Ալըգ վէ ատյանըզ տաւրընըզ, չիռնըզ Իատամինիզ Շէյիթանի' կէօմուտէչէն տորալան կիպի քիմի' էուէմ ատէ տէչիս' տորայտագ տօրչըր: 9 – Պաէնտ տատի իտնտատտաս գավի օլաթագ գաթրը տաւրընըզ, չիռնըզ տիւճնատտաս օլան սիզին պիրատէրէրինիզին հէմտան օլ էչէմլերի չէքմէքտեճ իտամչինիզ պէ-

*Պ-'պբ' վէ գուռարէթին վէ

*Նտ-ն. Հիտատէչերէ

10 – Լաքին Յիսուս Քրիստոսա սի-
սիզ քէնամ էպէտի 'իզլէթինէ տա'վէթ
էտէն վէ ճիւմլէ 'ինայէթլէրին մէն-
պա'ը օլսա Ալլահ պիր միւտաէթ
էլէմ չէքմէյինիզդէն ասկըրա, քէն-
սինի սիզի քեամիլ վէ սապէթ վէ
գավի վէ միւ'էսէս գըլսա։ 11 – Անա
էպէտ իւլ սապատ 'իզզէթ վէ գու-
բէթ օլսուն։ Ամին։

12 – Ջանդըմա կէօբէ սատրդ պիրա-
տեր օլսուն Սիղուանոս վասթասըլէ

սիզ մուխթասարճա եազըպ դնաիհէթ
էտէրէք, չէհսատէթ էթտիմ քի պու
գա'իմ պուլունտուղունըզ հալ Ալա-
հըն սահիհ 'ինայէթի իլէ, 13 – Բա-
բէլոնատա պուլունանն սիզին իւլէ պէրա-
պէր միւնթէխապ էյլէ՛ղ վէ օղլում
Մարկոս սիզէ սելամ էտէրլէր։ 14 –
Պիրի պիրինիզիզ մուհապպէթ էօփու-
շէյլէ սելամ էտինիզ. սիզ քի Յի-
սուս Քրիստոսա սէրըզ՝ ճիւմլէնիզէ
սելամէթ օլսուն, Ամին։

ՊԵՏՐՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԻՔԻՆՃԻ 'ՈՒՄՈՒՄԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

Յիսուս Քրիստոսըն գուլու վէ բէ-
սուլու Սիմոն Պետրոս՝ Ալլահըմըզըն վէ
Թէլսաքեար Յիսուս Քրիստոսըն էհմի-
էյէէյէ սայահ վասթասըլէ պիղիմ
իլէ պէրապէր հէման օլ ղըյմէթլի ի-
մանա նա'իլ օլանլարա. 2 – Սիզէ Ալ-
լահ վէ Բաապէմըն Յիսուսը պիլմէքլէ
'ինայէթ վէ սելամէթ չօղալսա։

3 – Մաատամ քի անըն գուսուրէթ ի
իլահիյէսի հայաթա վէ թագվայա
միւթէալլըղ ճիւմլէ չէյլէրին, պիղի
'իղզէթ վէ ֆաղիլէթլէ տա'վէթ էտէնի
պիլմէքլէ պիղէ իհսան էյլէմիշ օլուպ,
4 – Անլէր իլէ տասի պիղէ ղայէթ 'ա-
զիմ վէ գըյմէթլի վա'ատար վէրիլմիշ
տիր. Թա քի պունլարդըն վասթասըլէ
տիւնեատան չէհվէթտէն նէղէթէ էտէն
ֆէսատտան գուրթուլմըշ օլսուպ՝ թա-
պի'աթ ը Իլահիյէյէ հիսսէտար օլսուր-
նըղ։ 5 – Սիզ տասի հէման պու չէյլէ
ղայրէթ ի քեամիլէ կէօթէրէրէք ի-
մանլարդըզա ֆաղիլէթէ, վէ ֆաղիլէթէ
'իլմ, 6 – վէ 'իլմ զապթ ը նէֆս, վէ
զապթ ը նէֆս սապր, վէ սապրա
թագվա, 7 – վէ թագվայա գարնտաշ
մուհապպէթի, վէ գարնտաշ մուհապ-
պէթինէ մուհապպէթ զամմ էտինիզ։
8 – Չիրա պու չէյլէր սիզդէ պուլու-
նուպ արթարդճա, սէյէ Թաապէմըզ
Յիսուս Քրիստոսը պիլմէք խուսուսըն-
տա պօշ վէ սէմէրէսիզ պրոգմայլար։
9 – Լաքին քիմսէ պու չէյլէր եօղ ի-

սէ, օլ քիմսէ քէօր օլուպ՝ ուզագտան
կէօրմէզ վէ քէնամ էսքի կիւնահ-
ըրընատ թամ հիրինի ունութմըշ սըր։
10 – Պու է՛ճլէհէ, էյ պիրատերլէր,
տա'վէթ վէ 'ինթիխապընըզը սապիթ
գըլմազա տաճա զիյատէ ճէհտ էտի-
նիզ. չէնքի պունու եափմազլէ սապ
տիւշմէյէճէքսինիզ. 11 – Չիրա պու
վէճինէ Բաապ վէ Խէլսաքեարսըմըզ Յի-
սուս Քրիստոսըն էպէտի մէլէքութ ի-
նէ կիրմէնիզ դանիլէլէ իհսան օլա-
նաճագ սըր։

12 – Պու է՛ճլէհէն, էկերչի պու չէյ-
լէրի պիլիպ հաղը պուլունան հագի-
զամտա սապթէ օլմուշ խէնիզ ան-
նլէրի տա'խիս խամ ըրընըզա կէթ ի-
մէյի իհմալ էթմէյէճէյիմ։ 13 – վէ է-
պէն պու մէքէնէճ գյուլորգճա, սիզի՝
իհթար էտէրէք ու յանոարմըզդա լայըգ
'ատտ էտէրիմ։ 14 – Չիրա պիլիրիմ
քի Բաապէմըզ Յիսուս Քրիստոսըն
պանա պէչան էյլէտիյի կիպի մէ-
նիմ թէրք էթմէյէլիյիմ հագըն սրը։
15 – Իմնի ինթիհալընանն սօնրա ատա-
'իմնա պու չէյլէրի ատրխամըր էթմէ-
նիզ իչինն ճէհտ էտէճէյիմ։ 16 – Չի-
րա պիզ սապթէ մնատալարա Թաապ'
օլմուշ սէ՛յլէ, անճագ Խապապմըզ Յի-
սուս Քրիստոսըն 'ազամէթինի կէօրէ-
բիմիզլէ կէօրմէյէ օլարագ, անըն
գուսրէթինի վէ զուհուրընը պիզէ պիլ-
տիրմէք։ 17 – Չիրա Ճէյլալ ը ա'զամ
Թատրաքրնատն պէյլէ, եանի՝ Պէնիմ
սեվկիւլիս Օղլըմ պու սըր, պէն ան-

Digitized by Google

ասէն բառի իմ՝ ասէլիս պիր սէռատ կէլ-
ասլընսուն, փէսէբ Ալլահ Թաբասֆքին-
ասան 'իզզէթ վէ ճէլալ ասլոր։ 18 –
Վէ սէմասան կէլէն պուս սէռատը պիզ
անդըն իլէ պէրաբեր մուգասսուտ ասաղ-
ատա պուլունասդըրմըզ հալատ խլիֆաթ-
ասդըր։ 19 – Վէ պիզատ ասահա ասալիֆ օլան
փէշղամպէրլիգ քէլամը վաբ ասըր, քի
սիզ ասախի կիւն ասդասրըդ ասապահ նըս-
ասրըդը գալալէրինիզատ ասօղունճայս-
ասէք, գարանլըգ եէրատ զկյասատը չը-
բաղ կիսի՝ անա սիզգամբ էլլէմէնիզ-
լէ էյի էատբահիզ։ 20 – Էվվէլատ պի-
լիբսինիզ քի՝ քիթասդըն հիչ պիր փէշ-
ղամպէրլիգ ֆէլմը Թաս'պիր ի մախասա-
ատան օլմազ։ 21 – Զիբատ հիչ պիր վա-
գդէթ պիր փէշղամպէրլիգ ինասան իրա-
ասէքհյալ կէլմէտի, ասնճագ Ալլահդըն
մուգադատատա ատահմիլերի Բատ իվ
Գուատա Թաբասֆքինասան Թէղվիգ օլու-
նարագ ասէյլէատիլէր։

ՊԱՂ 2

Լաքին գավմ ասրասքնատա հալանդը
փէշղամպէրլէրը ատախի պուլունատա,
նիհէթէքիմ՝ սիգատ ատախի հէլագ էատճի
պիտ'ասթէլար կիպլիճէ իչէրհյէ կէֆթ-
քէն վէ քէհանիլերինի ատաքն ալան
Բաղդը ինգնար էատիպ՝ քէհանի իւղեր-
լէրինէ Թէղ հէլագ կէֆթիբէն հալանդը
մուգալիֆլէր պուլունահճագ ասբր։ 2 –
Վէ պանդարքն հէլագ հօլարքնա չօգ
քիմսէլէր Թատի՝ օլուգ՝ անդէրին ան-
պէգհյէլ հագիգատ Թարիգինէ քիմքը
օլունահճագ ասբր։ 3 – Վէ Թամա'ատան
Նաչի տիգպէմ սէօղլէրլէ տիպի ԹէՀատէբ
իչինա գուլճահճագատ ասբր. անդէրին
ճէգատ գատտիատն պէբուս կէճիքմէգ
վէ հէլագլարը ատ-յատգատամագ։ 4 – Զի-
բա էկէր Ալլահ կիւնահ իչղէյէն մէ-
լէքլէրի էսիրկէմէդիպ՝ անճագ հիւքմ
իչինա մնայֆատ օլարագ զուլմէր
պէնալէրիլէ ճէհէննեմ իլգա վէ
Թէրը էյլատի իսէ, 5 – Վէ էկէր գա-
ատիմ ատունահալը էսիրկէմէդիպ՝ պիլ'ակս
ֆահարգլարդն ատիճահատը իւղերինէ
Թատնահ կէֆթիբէդ՝ ատահմ վա'ֆքի Նոյը
ակբգինճի օլարագ էհտէ ԹէՀ էնը հըֆգ
էյլէատի իսէ, 6 – Վէ էկէր ասճրա ֆըտգ
իճրատնատա պուլունահճագ օլանդարա
'իզզէթի իչինա, Սահմ վէ Գամար չէհ-
լերինի քիվ էատիպ, 7 – Ֆատրագ օլմա-
լարդը, հիւքմ էթմէտիլէ պէրատէր
ասալիհ օլան Ղավդը ֆատճիլերին քէօ-
քիս հարէքէթլերինատէ ակբամինա
օլարդը հալատ խելատա էլլէտի իսէ,
8 – (Զինքի օլ ասլիհ ագրալարդնատա
ատաքին օլմազլէ, կէօրիատ իչիտէրքէ՝
կիւնատէ կիւնէ քէհանի ասլիհ ճանդնատա
անդէրին գատլիհ 'ամէլլէրիլէ 'ադագատ
էյլէր իսէ,) 9 – Բագող էհլ ի Թագվա
օլանդարը Թէճրիպատէն խելատա էյլէ-
մէյի վէ հագգագդարը վէ պատխատատա
Նահագքէյէ իչիհիհա իլէ Թէհլէ Թատի՝
օլուգ՝ հիւքմէթի Թահդիր էատճն-
լէրի 'ադագատ հիւքմիս Թահճընատա
բուգ ի ճէղատ իչինէ մնահաֆագատ էթ-
մէյի պիլիր։ 10 – Գանդարդ փէրվատրդ
վէ խատրէյ օլարագ՝ էդդատճան ագագդ
էթմէքքատէն օգգդմագդար. 11 – Հաղ
գատ քի մէլէքլէր գուվվէթ վէ գուատ-
բէթատ անդէրատէն ա'զատ էքէն, Բագդ-
գէն հատգուգրճատա անդէրին 'ատէյհինէ
ագագդ էատերէք հիւքմ էթմէդէր։ 12.
Լաքին գանդարդ Թատի'ատբէյլէ ավէտ-
նըդդ Թէլէֆ օլմագդ իչինէ ատօգմուշ օ-
լան խատաքագրդ հայվանդարդ կիպի, պիլ-
մէտիքէրէի շէյլէրէ ագագդ էատերէք,
հագգգդրդդրէրէն էճրինի ատմագդէ, 13 –
Փէշտի ֆէատատդրճատա ֆէնագդրդ վա-
բատճագդատ ատբր. գանդարդ կհնտիս-
գինա զէվգ ատ ագֆագդբ խօշ 'ատտ է-
ատերէրէր, վէ ագգին իլէ էճչիգ իչէրէր
ի՛քէն՝ քէհանի հիւէչէրինիլէ քհյֆիչէրէք
լէքէ վէ 'ադյգ ատբրատր։ 14 – Վէ կհս-
նահատան ֆէրատղէ էթմէդ վէ գինա
իլէ ատօղատ կէօղլէրի օլուգ՝ ատագլիթ օ-
մհյհյան ճանդատբ իգդատ էատերէրէր. վէ
գատղդէրի Թատնի'ատ իատման օլունան
էչէ ի լահնէթ 'ատրէրէր. 15 – Տօղրատ
Թարգիգ Թէէրէլէ Հագգգդրդդրէրն իւճ-
բէէրինի ագվէնն Բէճգբ օգղատ Բաղդատատ
էօլճնատ զահչիգ օլատագ զէլագէրէթ
ագբ-չատիւչէր։ 16 – Ո ատահի ֆըտգբ թ-
չինա Թա'զիր օլունատագ' ատիւգ մէր-
քէգ բհնատն ագահյէ ագղէլէրէնքբ ֆէչ-
գամպէրէրին Համճագդրճընբ մէն' էթտի.
17 – Գանդարդ ատատրգ փագհագդատր, վէ
չհատէրճի բհւգիճատյէ ագբ-բհւքհլէնէն
գատլագԹէատր օլարագ, գղյատ գագտանդրգ
իլ էչ էագատ ատաքեր իչինա ագգէլատմէգ
ատբր։ 18 – Զիբատ գատլանդրն մնայղատ-
բանատ ագօգլէրինի ագգյէմէրիլէ՝ զէ-
լագէթատ հիւբհյչէնէբատն հէնագդ
գատրթատմէգ օլատ քհմնէլերի նէֆատ-
նի չէհվէնէրատ ֆէրգ ագ ֆհգճագդէ
թագդ էատերէրէր. 19 – Վէ ատնէրէ հատր-

ԳԼՈՒԽ 3

Եւ ահա՛ հրեշտակն Տեառն կայաց զինքն ընդ ճանապարհ, եւ նա էր հեծեալ ի վերայ էշոյ մի, եւ երկու պատանիք ընդ նմա։ 2 – Եւ երբ տեսին զէշոյն եւ զհեծեալն, որ կայր ընդ ճանապարհ, եւ սուր մերկացեալ ի ձեռին իւրում, վազեցին առ նա։ 3 – Եւ ասէ Բաղաամ ցպատանիսն. Ո՛չ ինչ ինձ եւ ոչ ձեզ, ո՛չ ինչ ինձ եւ ոչ ձեզ, ո՛չ ինչ ինձ եւ ոչ ձեզ։

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՈՒՄՈՒՄԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

Օլ խպիտատէն մէվճուտա օլան, օլ իչիմիշ, ալ կէօղլէրիմիզլէ կէօրմիւշ օլտուղումդ, օլ միւշտհետ ետիպ էլլէրիմիզին լէմն էճտիլի Հայյաթի Քէլամընա տաւիր Խաթիր Վէրէրէզ 2 – (Վէ Հայաթի իզհար օլտընտա, պիզ տաւխի ահը կէօրտիւք, վէ չէհտաէնի էտէրէք Փէտէրին Նէզտինտէ պուլտընմըշ օլուպ՝ պիզէ իզհար օլտընան օլ էպէտի Հայաթը սիզէ իյլան էտէրիզ.) 3 – Օլ կէօրտիւչմիպիս վէ իչիճտիյիմիզի սիզէ իյլան էտէրիզ. Ճա քի սիզին տաւխի պիզիմ իլէ միւշարէքէճինիզ օլտուն. վէ պիզիմ միւշարէքէճիմիզ տաւխի Փէտէր իլէ վէ Օղլու Ցհտուս Քրիստոս իլէ տիր։ 4 – Վէ սիզին մէսէրրէճինիզ միւքէմմէլ օլմասը իչիւն պուղտուրը սիզէ եաքտըրըզ։

5 – Վէ անտէն իչիտիպ սիզէ վէրտիյիմիզ խապէր պու տըր քի՝ Ալլահ Նաւր տըր, վէ անտ Հիչ պիր զուլմէճ եօք տըր։ 6 – Էկէր՝ Անըն իլէ միւշարէքէճիմիզ վար տըր՝ տիյուպ տէ զուլմէճտէ եիւրիւր խալք, եալան սէօյլէյիպ՝ Հապիպաճըն իճթիհատընա պուլտուտմայըզ։ 7 – Ամմա էկէր անըն Նուրտա օլտըղը կիպի՝ Նուրտա եիւրիւրխալք, պիրի պիրիմիզ իլէ միւշարէքէճիմիզ օլար, վէ անըն Օղլու Ցհտուս [Քրիստոս]ըն գանը պիզի Հէր կիւնտհտան փաքլէր։ 8 – Էկէր՝ Ալնընտհըմըզ եօք տըր՝ տէր խալք, քէնտիմիզի ալտընտըրըզ, Հապիպաճի տաւխի պիզտէ տէ տիյիս տիր։ 9 – Էկէր կիւնտհտանըրմըզը իպտաճ էտէրխալք, կիւնտհտլըրմըզը՝ ճանի էտիպ՝ պիզի Հէր Հապիպըլէրտան փաքլէրէմէք իչիւն Օ աստըգ վէ ՝ատիլ տիր։ 10 – Էկէր՝ կիւնտհ իչլէմէմիշ իզ՝ տէր խալք, անը եալանճը չըպտըրըզ, վէ անըն քէլտմը պիզտէ տէկիլ տիր։

ՊԱՊ 2

Էյ չօճուգլարըմ, սիզէ պու չէյլէրի եապըյօրսըմ քի կիւնահ իչլէմէյհսինիզ, վէ էկէր պիր քիմսէ կիւնահ իչլէյճէք օլսա խէ, Փէտէրին Նէզտինտէ չէճտ՝ ալճէճճըզ սալհ Ցհտուս Քրիստոս վար տըր։ 2 – Օ տաւխի կիւնահլարընը ճէլտիրմէզ, վէ եալընըզ պիզիմքիլէրէ տէկիլ, ան՚ճագ պիւքիւն տիւնեանըն կէօհտէրճը տաւխի քէճտէրէ տիր։

3 – Վէ անը պիլտիյիմիզի էմիլէրինի հրճզ էճտիյիհատէն պիլիրիզ։ 4 – Անը պիլիրիմ՝ տէյհսի տէ էմիլէրինի հրճզ էճմէյէն քիմսէ եալանճը տըր, վէ Հապիպաճի ահատ տէյիլ տիր։ 5 – Լաքին հէր քիմ քի անըն քէլտմինը հրճզ էտէրսէ, ֆիլ Հապիպէ պա քիմսէտէ Ալլահ մահտապէճի քէմնի պուլմաճ տըր. ահատ պուլունտուղումդը պուճունէյէ պիլիրիզ։ 6 – Անատ գաւլըրըմ՝ տէյհն քիմսէ անըն եիւրիւտիւչիս միսիպիս, քէնտիտի տաւխի էզյէ եիւրիւմէք կէրէք տիր։

7 – Էյ տէվկիւլիւէր, սիզէ եէհնի պիր էմր տէյիլ, ան՚ճագ խալխ խատտէն մինկը օլտըղընըզ գատիմ էմրի եազրյօրսըմ. խշտա գատիմ էմր [խալխ խատտէն] իչէիճտիյինիզ քէլտմ տըր։ 8 – Եինէ սիզէ եէհն պիր էմր եազրյօրըմ. օ տաւխի ահատ չէմ սիզտէ Հապպ տըր. զիրա զուլմէճ կէչտիքտտ վէ Հապիպի Նաւր Հայա գիյա վէրմէքտտ տիր։ 9 – Նուրտա իմ՝ տէյհսի տէ պիրտտիրինէ պուղդ էտէն՝ չիմտիյէ գատտը զուլմէճտէ տիր։ 10 – Պիրտտէրինի տէվէն՝ Նուրտա գալըր, վէ ահատ սիւրչմէ տէպէպի եօք տըր։ 11 – Լաքին պիրտտէրինէ պուղդ էտէն՝ զուլմէճտտ տիր, վէ զուլմէճտտ կէզիպ՝ Նէրէյէ կիրճտիյինի պիլմէզ, չիւնքի զուլմէճ անըն կէօղլէրինի քէօր էմճէ տիր։

12 – Էյ չօճուգլար, սիզէ եազրյո-

Digitized by Google

բըմ, չիւնքի անքն խամի իչիւն կիւնայէլորընըզ 'աֆվ օլունաու։ 13 – Էյ փեաէրլէը, սիզէ եազըյօրըմ, չիւնքի իսլթիսաատէն օլանը պիլտիրիպ։ Էյ նեվճիվանլար, սիզէ եազըյօրըմ, չիւնքի չէրիրէ զալիպ օլարընըզ։ Էյ սիւպեան, սիզէ եազըյօրըմ, չիւնքի փեաէրէի պիլտիրիպ։ 14 – Էյ փեաէրլէը, սիզէ եազըմ', չիւնքի իսլթիսաատէն օլանը պիլտիրիպ։ Էյ նեվճիվանլար, սիզէ եազըմ', չիւնքի գուվվէթլի սիւնիպ, վէ Ալլահըն քէլամը սիզում գալըբը, վէ չէրիրէ զալիպ օլարընըզ։ 15 – Տիւնեայը վէ ահիւնեաաա օլան չէյլէրի սեվմէյինիպ. էկէր պիր քիմսէ տիւնեայը սեվմէսէ, անոնք փեաէրէ մուհապպեթ եօզ ոլար։ 16 – Ձիրա տիւնեաաա օլան չէր չէյ, եաՒնի թէն չէյ վէթիի վէ կէօզ չէյվէթի վէ 'էօմրիւն թէքէպպիւրիւ փեաէրսէն ատիլ, անոնճագ տիւնեաաան ալար։ 17-վէ տիւնեաա վէ անքն չէյվէթի զա'իլ օլար, լաքին Ալլահըն իրսաալէթինի իճրա էտէն՝ իւ էվէտ գալըբ։

18 – Էյ չօճուգլար, ախըր զէմանըմըզ, վէ Տէճճալ կէլիր ատիյէ իչիւնտէյինիպ միսիլլիս, շիմտի տսախ չօգ տէճճալլար կէլմիշ, տիրլէր. պու ատպպատէն ախըր զէմանն օլարընըզ։ 19 – Պիզատէն չէզոպտլար իսէ տէ, պիզատէն ատիլէէր իսի. պիրա էկէր պիզատէն օլասլար իսի, պիզիմ իլէ գալմըշ օլուբլար իսի. ամմա չէճմէլէրէ անլէրին ճեմիէսինին պիզատէն օլմատըգլարը աշէքկար օլմագ իչիւն օլաուս։ 20 – Սիզին իսէ Մուհամատս թասֆիրնաան մէսհինիպ օլմազլէ, հէր չէյլէ պիլիրսինիպ։ 21 – Հագիգաթը պիլմէյինիպ իչիւն սիզէ եազմատը՛, անճագ անը պիլտիրինիպ վէ հիչ պիր եալան հագիգաթ տան օլմատըգը իչիւն է՝ՉՀ՛։ 22-Ցիսուբըն Քրիստոս իտիյինի ինքեաը էտէնտէն գայըն եալանճը քիմ տիր. Փեաէրի վէ Օղլու ինքեաը էտէն՝ Տէճճալ օ տըր։ 23 – Օղլու հէր ինքեաը էտէն՝ Փեաէրէ տասխ մալիք տէյիլ տիր։ Օղլու իգըար էտէն՝ Փեաէրէ տասխ մալիք տիր։ 24 – Իմտի իսլթիսաատէն իչլթիտիյինիպ հէյ սիզատ գալան. էկէր իսլթիսաատէն իչլթիտիյինիպ հէյ սիզատ գալըբ իսէ, սիզ տասխ Օղուլատ վէ Փեաէրատ գալաճագ-ըընըզ։ 25 – Վէ քէնտինին պիզէ էթտիյի վա'տ պու տըր, եաՒնի էպէտի հայաթ տըր։ 26 – Սիզի իզլալ էտէնլէր հագգընատ պու չէյլէրի սիզէ եազար։ 27 – Վէ սիզին անքն թարսաքընատ ալարզընըզ մէսհ սիզատ գալըբ, վէ պիր քիմսէնին թա'լիմ էթտիյինէ իչլթիսաճընըզ եօգ տըր, անճագ մատար քի օլ մէսհ սիզէ հէր հէյ հագգընատ թա'լիմ էտէր, վէ հագգ օլուպ եալան տէյիլ տիր. վէ նասըլ քի սիզէ թա'լիմ էթտի իսէ անտէ գալընըզ։

28 – Վէ շիմտի, էյ չօճուգլար, անտէ գալընըզ, թա քի Օ իգըար օլատնտըր զէմանն ճէսաբէթիսիզ օլատնյալար։ 29 – Էկէր անքն սալիհ օլարընըզ պիլիրսէնիզ, սալահը իչլէյէն հէր քիմսէնին անտէն տօզալըզընըզ պիլիրսինիպ։

ՊԱՊ 3

Պագընըզ, փեաէր պիզէ նէ կէօնէ մուհապպեթ իչատն էթտիյ տիր՝ քի Ալլահըն էվլատը թէտիյէ օլատնյալար. պատնաէն իչիւն տիեսէատ պիզի թանըմագ, չիւնքի անը թանըմատար։ 2 – Էյ սեվգիլիլէը, շիմտի Ալլահըն էվլատը իզ, վէ նէ օլաճագընըզ տատա իզՀար օլատնյատը իսէ տէ, օ իգՀատ օլատնյարընըզնատ՝ անա պէգզէր օլաճագընըզը պիլիրսիզ, պիրա անը հէմատն օլտըը կիսի կէօրէ ճէչիյ։

3 – Վէ հէր քիմսէն անտէ պէօյլէ իատիտ վար իսէ, անքն փատ օլատը մէսիլիս քէնտի նէ՞փսինի փատքէր։ 4 – Հէր քիմ կիատնահ իշլէբսէ, շէրի'ատը տասխ թէճատվատ էթտիյ օլար, վէ կիատնահ՝ շէրի'ատը թէճատվատ էթտիյ տիր։ 5 – Վէ պիլիրսինիպ քի Օ՝ պիզիմ կիատնահ՝ շէրի'ատը ըէ՞՛ էթտէր իչիւն իզՀար օլատնատու, վէ անտէ կիատնահ եօգ տըր։ 6 – Հէր քիմ անտէ գալըբ իսէ, կիատնահ իշլէտիպ. հէր կիատնահ իշլէյէն քիմսէ անը նէ կէօրտիյ նէ պիլտիյ տիր։ 7 – Էյ չօճուգլար, սիզի քիմսէ ալատմամասըն. սատնահ իշլէյէն՝ անքն սալիհ օլարընը միսիլիս սալիհ տիր։ 8 – Կիատնահ իշլէյէն՝ նեչթիատնատն տըր. պիրա շէչթիան իսլթիսաատէն պէրու կիատնահ իշլէյէ. իսէ Ուլլահ պատնաէն իչիւն, եաՒնի շէչթիանքն իշլէյէրինի իսլթիալ էթտէք իչիւն իզՀար օլատնյատու։ 9 – Ալլահատն

Digitized by Google

հեր ասոմնուշ ոլան՝ կինադահ իշլէմէզ, չիւնաքի անդն թօխմը անեսէ գալըր, վէ Ալահատան ասոմնուշ օլտըղը էճլէն կինադահ իշլէչէմէզ։ 10 – Ալահըն էվլատը իւլէ Շէյթանդըն էվլատը պաւ վէճճէլէ գահիր օլուր. ապահ իշլէմէյէն հէմ ատահի քէնատի պիրատաէրնի ահվէմլէյէն՝ Ալահատան տէյիլ տիր։ 11 – Ձիրա իսկի խատաւէն իշլէմիյինիզ թէնպիհ պաւ ատըր քի՝ պիրի պիրիմիզի ահվէլիմ։ 12 – Շէրիրատէն օլտըղ՝ քէնատի գարնատաշընը գահէր էտէն Կալէն կիտի օլմայալըմ։ վէ անդ նէ՞ ահպէպատէն գահէր էճատի. քէնատի 'ամէլլէրի քէօթիւվէ գարնատաշընըն 'ադիւէրէ ատալհ օլտըղը իչինն գօնլէ էնէրէ։

13 – Էյ պիրատաէրլէրիմ, տիւնեա ահզէ պաւղ էտէրսէ, թէ'ատճճիպ էճմէյինիզ։ 14 – Էօղիւմատն Հայտատա ընէթիգալ էճատիյմիզի պիրատաէրլէրի ահվատիյմիզատէն պիլիրիզ. պիրատաէրինէն ահվմէյէն՝ էօղիւմատ գալըր։ 15 – Քէնատի պիրատաէրինէ հէր պաւղ էտէն՝ գահիլ տիր. վէ հիչ պիր գահիլինն տաէրունինատ էպատի Հայտատ պաւլատնմատըղընը պիլիրսինիզ։ 16 – Մուհապէթի պատնատան, եաղնի Քրիսթոս քէնատի ճանընը եօլրմէզատ ֆէնատ էճատիյինատէն պիլտիք, պիզիմ՝ տատահի պիրատաէրլէր եօլրնա ճանլարդմըզը ֆէնատ էճմէմիզ կէրէք տիր։ 17 – Ամմա հէր քիմ՝ տիւնեա մատիկնէ մալիք օլտըղը Հայտատ՝ պիրատաէրինէն միւհթաճ օլտըղընը կէօրիւր տէ, չէֆգաճիրնը տահատէն տէրիղ էտէրսէ, Ալահ մուհապէթի անատ նամ՞ալ գալըր։ 18 – Էյ չօճուգլարըմ, լաֆզէն եա լիսանէն տէչիլ, ամճագ ֆի'իլէն վէ հագիգաթէն ահվէլիմ։

19 – Պատնունէլ տատհի հագիգաթատան օլտըղըմըզը պիլիրիզ, վէ անդն հատզուրհատա գալալէրիմիզի թէ'մին էտէրիզ։ 20 – Ձիրա էկէր գալալէրիմիզ պիզի թա'զիր էճէրսէ, Ալահ գալալիմիզատէն պէճիւք օլուպ՝ տէյէ չէյէ 'ալիմ տիր։ 21 – Էյ ահվէլիւլլէր, էկէր գալալիմիզ պիզի թա'զիր էճմէզ խատ, Ալահըն հատզուրհատա ճէտատէթիմիզ վար։ 22 – Վէ հէր նէ տիլէր խատ, տահատն տէրրըզ։ չիւնաքի անդն էմրլէրինի հըզմէ էտէրիզ, վէ անդն 'ինսանհատ մահգուպ օլատն չէյլէրի իշլէրիզ։ 23 – Վէ անդն էմրի պաւ տըր քի՝ Օղլու Յիսուս Քրիստոսդն խամնէ հանալալմ, վէ պիզէ էմր էճմէկլէ կէպի պիրի պիրիմիզի ահվէլիմ։ 24 – Վէ անդն էմրլէրինի հըզմէ էտէն՝ անատ, Օ տատհի պատնատա գալըր. վէ անդն պիզատ գալտըզընը պատնատան, եաղնի պիզէ վէճատկի Քրիստոսդն պիլիրիզ։

ԳԱՂ 4

Էյ ահվէլիւլլէր, հէր պիր բատհ հնատնմատըղընը. լաքին բատհլարըն Ալահ թատատֆէրատան օլատ օլմատտըղընը թէ'ճրիպէ էտինիզ. զիրա տիհնատատա չօգ եալանդըճ փէյդատմէկէրէր ՅԳՓՄԶ տըր։ 2 – Ալահըն Քատհրընը պատնատնէ պիլինիզ. Յիսուս Քրիստոսդն թէնատ կէլմիշ խոխինի իգրար էտէն հէր բատհ Ալահատան տըր. 3 – վէ Յիսուս Քրիստոսդն թէնատ կէլմիշ խոխինի իգրար էճմէյէն հէր բատհ Ալահատան տէյիլ տիր. վէ Տէճճալըն բատհ պաւ տըր, քի անդն կէլէճէկինի հըզմէ տիւնեա պէ տատհի հէմ կէլմիշ էտէ։ 4 – Էյ չօճուգլար, տիզ Ալահատան սըղը վէ անլէրէ դալիպ օլտըղը, զիրա տիզատ օլան՝ տիհնատատա օլանատան պէզիրէ տաիր։ 5 – Անլէր տիհնատատան տըրլատպաւ սէպէպատէն տիհնատատան պատհ էտինլէրը. տիհնատա տատհի անլէրի տիճլէր։ 6 – Պիզ Ալահատան ըզ. Ալահը պիլէն՝ պիզի տիճլէր, Ալահատան օլմայան՝ պիզի տիճլէմէզ. Հագիգատի բատհընը վէ զէլալէճի բատհընը պատնատան պիլիրիզ։

7 – Էյ ահվէլիւլլէր, պիրի պիրիմիզի ահվէլիմ, զիրա մուհապէթ Ալահատան տըր. վէ հէր մուհապէթ էտէն՝ Ալահատան տօղմուշ տըր, վէ Ալահը պիլիր։ 8 – Մուհապէթ էճմէյէն՝ Ալահը պիլմէմիշ տիր, զիրա Ալահ մուհապէթ տիր։ 9 – Ալահըն պիզէ օլան մուհապէթիմ պատնատնէ, եաղնի Ալահըն քէնատի Խոյն ի վահիտինի, ատնդն վատրքատատ յէ Հայտատա մալիք օլմամըզ իչինն տիւնեա կէօնատրմէյէ իզնար օլատնատա։ 10 – Մուհապէթ պատնատա տըր, տահէյ քի պիզ Ալահը ահվատք, ատնճագ օ պիզի ահվատ, վէ քէնատի Օղլընը կինադահ իչինն քէֆքարէր օլմագ իւգրէ կէօնատրտր։ 11 – Էյ ահվէլիւլլէր, Ալահ պիզի պէզէլէ ահվատ խատ, պիզիմ տատհի պիրի պիրիմիզի ահվէմիզ կէրէք տիր։ 12 – Ալահը ատալ պիր քիմսէ

կեօրմէմիշ տիր· պիրիպիրիմիզի սեվ-
մէյիմիզ թաղաքըսըն· Ալլահ պիզտե
գալըր, վէ ահրէն մահոմմէտիէթի պիզտե
քէմալ պուլմադ օլուր։ 13 - Անտէ գալ-
մըղըզըդը վէ ահրէն պիզտե գալարդընը
պուռնանալէ, եանէի պիզի քէնտի Բահ-
Էրնասան վէրմիշ օլարդընանա պիլիրիզ։
14 - Վէ պիզ կեօրսթուք, վէ շէհա-
ատէթ էտէրիզ քի՝ փէտէր Օղլու տիւն-
եանդըն խէյլագետըր օլմագ իւզէրէ կեօն-
ահրէտի։ 15 - Հէր քիմ քի Ցխտուգդան
Իսդն Ուլլահ խոխդինի իզդիար էտէրսէ,
Ալլահ ահնատ՝ օ տաքի Ալլահտան գա-
լըր։ 16 - Պիզ տաքի Ալլահդըն պիզէ
օլան մահոմմէտիէթինի պիլմէզլիք վէ ի-
նանմազդըգ։ Ալլահ մահոմմէտիէթի տիր, վէ
մահոմմէտիէթ գալան՝ Ալլահտան,
Ալլահ տաքի ահնատ գալըր։ 17 - Մահո-
մմէտիէթի պիզտե շէհահդլէ քէմալ
պուլմագ տըր քի՝ բուզ ի ճէզասան
ճէհաննէմիմիզ օլա։ զիրա Օ ծասդըլ ի-
նէ, ահրէ տաքի պուռ տոհահնատան պէյ-
լէ իզ։ 18 - Մահոմմէտիէտ գօրգու-
ճօգ տըր, ահնճագ քահմիլ մահոմմա-
պէթի գօրգուդսա տէ՛ էտէր· զիրա
գօրգուտսա ՝ազդագ վար, վէ գօրգան
քիմսէ մահոմմէտիէտ քէմալ պուլ-
մադդըր տըր։ 19 - Պիզ ահրէ սէվէրիդ,
չիւնքի էվվէլսա օ պիզի սէվդի։ 20 -
Պիր քիմսէ՝ Ալլահը սէվէրիմ տէ՛իդ
տէ, քէնտի պիրտահրիներնէ պուզդ էտէր-
էտ, եասդանճը տըր։ զիրա կեօրտահիդիս
պիրտահրիներնի սեվմէյէն քիմսէ՝ կեօր-
մէմիյի Ալլահը դահմադ սէվ պիլիր։
21 - Վէ ահրէն թահտահձիհահան շահ եմ-
բիմիզ վար տըր քի Ալլահը սեվդէն՝
քէնտի պիրտահրինի տահքի սեվդի։

ՊԱՊ 3

Հէր քիմ քի Ցխտուգդան Փրխտահ ի-
սդխդինի իզդիար իսէ, Ալլահտան տօղ-
մուշ տըր, վէ հէր քիմ քի Թեվհիտ
էտէնի սեվէրսէ, ահնահէն Թեվհիտ օղու-
նահրը տահքի սեվդի։ 2 - Ալլահդըն եվ-
լահդընահրը սեվմէյիմիզի պահճահան, եահնի
Ալլահդը սեվմէյ ահնդն էմրդերինի Տրճիզ
էտմէյիմիզահն պիլիրիզ։ 3 - Զիրա
Ալլահ մահոմմէտիէթ պուռ տըր քի էմր-
դերինի Տրճիզ էտդիմ։ ահնդն էմրդերի
տահքի սադըր տահքիլ տիր։ 4 - Զիրա
Ալլահտան տօղան հէր քիմսէ տուն-
տայա զդիկ օլար, վէ տուհանդայա զդա-
կով էտէն՝ խոհանդըզդը տըր։ 5 - Ցխ-
տահբ Ալլահ խոխդինէ հինանան
քիմսէտէն զդարդը տահնէտայա պահնէզ
էտէն քիմ տիր։

6 - Տահ վէ գան իլէ, եահրնէզդ տա-
իլէ տահխիլ, ահնճագ տահ էմմ տէ գան
իլէ կէլէն պահ տըր, եահնի Ցխտահ
Փրխտահհա տըր, վէ շէհհատէթ էտէն
Բահհ տըր, պիրահ Բահհ հահգիգահթ տըր։
7 - Զիրահ [ահմահհա շէհհատէթ էտէն-
լէր իւշ տիր, փէտէր, Քէլէմահ վէ Բահհ
իւշ Գհահհա, վէ պահ իւշ պիր տիր։
8 - Վէ զէմդիհատ] շէհհատէթ էտէնլէր
իւշ տիր, Բահհ վէ տահ վէ գան, իւշնա-
տահպի պիրտահ մհէքթէֆֆիգ տիրլէր։
9 - Էնկէր ինահն շէհհատէթ ինի գահպահլ
էտէրսէք, Ալլահդըն շէհհատէթի տահհա
պէյդահք տիր։ զիրահ Ալլահդըն քէնտի
Օղլահ հահգդընահ վէրմէյի շէհհատէթ
պահ տըր։ 10 - Իսդն Ուլլահհա խնահն է-
տէն՝ քէնտի տէրտահնինտէ օլ շէհհատէ-
թէ մահլիք տիր։ Ալլահհա իհմահնէ էթմէ-
յէն՝ ահնը եահլահնճը չբգահմդըր օլահգ-
տահհա վէրմէյի շէհհատէթէ ինահնմահմդըր
տըր։ 11 - Վէ շէհհատէթ շահ տըր քի
Ալլահ տահիզ էպէտահ հայտահ իհհահնա
էթմիշ տիր, վէ պահ հայտահ ահնդն
Օղլահնահհա տըր։ 12 - Օղլահ մահլիք օլահն՝
հայտահհա մահլիք տիր։ Իսդն Ուլլահհա
մահլիք օլմայահն՝ հայտահհա մահլիք տէ-
յիլ տիր։

13 - Պահ շէհհատէթ տահզէ [Իսդն Ուլլահ-
էդն իհհահնէ իհհահն էտէնլէրէ] եահպդընմահ
քի՝ էպէտահ հայտահհա մահլիք օլտըղդընը-
դը տահզէ տիրէհհահնիզ։ [վէ Իսդն Ուլլահհդըն իհ-
մահնէ իհհահն էտէհհահնիզ։] 14 - Վէ ահնդն
ինահնահնտէ մահլիք օլտըղդահլըգ ճէհահրէթի
պահ տըր քի՝ ահնդն իհտահհահթէ կէօ-
րէ պիր շէյ տահհէհհահմիզ հայտէ, պի-
զի տահհիգդը։ 15 - Մահղահլահպդահ նէ
իհտ, պահզի տահհիէտհահրինի պահլիք իհտ-
ղահ, ահնդն տահէհհահմիզ մահղահլահ-
դըր ահմահզտահ օլտըղդահլըգ պահլիրիզ։
16 - Էնկէր պիր քհմահ պահրտահհահթ-
նէհհ էօհհահմէ տէպէպ օլմահյահն պիր
կհահնահհ իշղհահմէզտահ օլտըղդահգ
բհէր իսէ, տահիէհհ, վէ ահհահ, եահհէհ
էօհհահմէ տէպէպ օլմահյահն կհահնահդը իշ-
ղհահհէրէ հայտահ վէրտէ՛ճէք տահր. էօ-
հհահմէ տէպէպ օլահն կհահնահհ վահզ տըր,
ահնդն իշհահն բէճահ էհհահյէ՛ տահմէյօրըմ։
17 - Հէր հահգդըզդահ կհահնահհ տըր.
վէ էօհհահմէ տէպէպ օլմայահն կհահնահհ
վահզ տըր։

Digitized by Google

18 – Ալլահատան հէր պէր թէվլիա օլուանանըն կիւնահ – իշլէմէյէճէյինի պիլդիրիզ. ֆագաթի Ալլահատան թէվլիա օլուանան քիմսէ քէնտինէ նէֆսինէ հըջճզ էտեր վէ չէրիր ատագտանմազ։ 19 – Պիլդիրիզ քի Ալլահատան ըզ. պուխթուն ուանտան տոսթ չէրիրին զապթընտան տոբր։ 20 – Հէմ պիլդիրիզ քի Իսա Ուալահ կէլսին, վէ հագգը պիլմէմիզ իչուն պիզէ խոտաք վէրսին. վէ պիզ հագգ օլանտան, եուն՚նի անըն Օզլու Յիսուս Քրիստոստան իզ. հագգ Ալլահ վէ էպէտտի հայտի պու տոբր։ 21. Էյ չօճագլար, քէնտինիզի փուխլատան հըջճզ էտինիզ։ [Ամին։]

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԻՔՒՆՃԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

Պէն իսթէյատան՝ հագգիգաթտան աէվտիկիմ, 2 – Վէ եուլընըզ պէնիմ տէյիլ, անընճագ հագգիգաթը պիլէնլէրին ճիւմլէսինին պիզտէ գալըզ իլ էլ եպէտ պիզիմ իլէ պուլունտուճագ հագգիգաթի աէպէպինտէն աէվտիկլերէր միւնէքքէտտաւն իլէ էվլատընտան. 3 – Փէտեր Ալլահ Թատրաֆընտան վէ Փէտերին Օղլու Իսապզ Յիսուս Քրիստոստան Հագգիգաթի վէ մուհապպէթտէ 'ինայէթի վէ մերհամէթի վէ սէլամէթի պիզին իլէ օլատուն։

4 – Փէտերտէն ալտըգընըզ եմբէ կէօրէ սէնին էվլատընտան հագգիգաթտան եւրիւնլէրէր պուլտըգընմտան պիյատսէսիյլէ մէտտսւր օլտըմ։ 5 – Վէ շիմտի, էյ խանըմ, տանտա պիր էնտի էմր հազտըր կիպի տէյիլ, անընճագ իսթիհտատտէն մալիք օլտըղընմզը էապտըթ, տանտա բէճա էտերիմ քի պիրի պիրիմիզի սէվէյիմ։ 6 – Վէ մուհապպէթ անընն էմրլէրինէ կէօրէ եիւրիւմէմիզ տոբր. էմր պու տոբր քի՝ իսթիհտատտէն պէբտա իչինիզիզէ կէօրէ տանտ էիւրիւյէսինիզ։ 7 – Չիրա տուհանտայա Յիսուս Քրիստոսընի թէնտէ կէլսիկինէ իգդար էմէկլէն չօգ իսլալ էտիճիլէր կէլտի. ալտատտըճը վէ Տէճճալ պուտոբր։ 8 – Էմէկլիմիզի զայ՝ էմէկլիկ՝ անընճագ թամամ էճբէ նան՚իլ օլմամզը իչիւն քէնտինիզէ տիգգաթ էտինիզ։ 9 – Հէր քիմ քի թէճավուզ էտիպ տէ Քրիստոսընտա թաս՚լիմինտէ գալմազ իսէ, Ալլահա մալիք տէյիլ տոբր. անընն թաս՚լիմինտէ գալտան քիմսէ հէմ Փէտերէ հէմ տոսթան Օղլա մալիք տոբր։ 10 – Էկէր ճանընըզա պիր քիմսէ կէլիբ տէ, պու թաս՚լիմի կէթիրմէզ իսէ, անը էվէ գապուլ էյմէյիկ՝ պունա սէլամ տոսթան վէրմէյինիզ։ 11 – Չիրա անընն սէլամ վէրսէն՝ անընն քէօթու 'ամիլլէրինէ շէրիք օլմուշ օլուր։

12 – Միզէ եազաճագ չօգ շէյլէրիմ վարտ իսէ տէ, քէնտիտտ վէ միւրէքքէպլէ եազմատ իսթէմէտիմ՝ լաքին միսէքքէթիմիզ միւքէմմէլ օլմասը իչիւն եազմազընզա կէլիպ՝ շիֆահսէն սէգյլէմէյէ իւմիտիմ վարտ։ 13 – Սէնին միւնթէխապ հէմշիրէնին էվլատը տոսթտա սէլամ էտէրլէր։ [Ամին։]

Digitized by Google

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԻՒԶԻՒՆՃԻՒ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

Պէն էթէ էյթաման՝ հագիգաթաս սեվտիյիմ սեվգիլիս Գայիսաս։ 2 – Էյ սեվգիլիս՝ ճանըդ սա՛սաեթ ի հալաե օլտըդը կիպի սէնին հէր շէյտե սա՛սաեթ ի հալին վէ սաֆկէթաե պուլունմադըդը իչին սուս՛ա էտէրիմ։ 3 – Զիրա պա՛դը պիգաատլէրը կէլիպ՝ հագիգաթաս եհլիսիդաե օլտըդըն կիպի, սէնաե պուլունան հագիգաթաս շէհսաեթէ էթտիգլէրիդաե գիյասեթիյլե մէսելա օլտը։ 4 – Գաշանան, եաղնի եվլատըմըն հագիգաթաս եհլիսիսաէրինի իչթիմգաէն գիյասե պէգյիս օլմադըգըմըզդա տօղ տըր։ 5 – Էյ սեվգիլիս՝ պիրսաեէրէ վէ գարիպլէրէ հէր նէ եաէր խահ, սաուդագանէ էտէրսին։ 6 – Անլէր քիլիսեէնին հաւզուրնաս մանհասպէթինէ շէհսաեթէ էթտիկէր. ունլէրի սաախի Ալլահ՛ըն բիլդիգը իս գրէ կէօսաէրտիյին հալտ, էյի էթմիշ օլսըրսըն։ 7 – Զիրա թա՛ֆէկէրտէն պիր շէյ ալմըյսըդագ, ունըն խալի իչինե եօլա բէվան օլսըրսըդ։ 8 – Խմոի պիգ պէգյլէ քիմսէկէրի գաղաս՛ս էթմէյէ պօրճլու իզ, թա՛ք քի հագիգաթաս եմէքտաշ օլալըմ՝։

9 – Գիլիսէյէ եաղսըմ խէ սէ, սաբահլարընաս պիրինճի օլմադ սեվտաբընաս օլսըն 'Իհտարեգէս պիգի գաղս՛ս էթմէզ։ 10 – Գաս սեպեպսէն կէլտիյիմ թ՛ադտիրտսէ, էթտիյի 'սամէլէրինի, եաղնի 'ալէյհիմիզատ քէօթթս սեօղլերլե խթալէ ի լհսաեն էթտիյինի, վէ պաշնաուդլէրի քէնտիսի գաղս՛ս էթմէտիգտէն մա՛սաս, խոթէյէնլերի մէն՝ իլե քիլիսեէնէն չըգարտըլդըգը խաթթաս կէթիրեճէյիմ։ 11 – Էյ սեվգիլիս՝ շէրըե սէյիլ, անդագ խագրաս մանգիեէտի օլ. խագը իչլէյէն՝ Ալլահտան տըր, սամսիս շէրը իչլէյէն՝ Ալլահը կէօրմէմիշ տիր։ 12 – Գէմէտրաս ճիսմէյէնին վէ սաղ հագիգաթըն սուսախ հիսաե ի շէհսաեթինէ մէսգէտը տըր. պիգ սուսախ շէհսաեթ էսէրիգ, վէ շէհսաեթիմիզ հագգ օլսըդըգը պիլիսիդիզ։

13 – Եսղաճագ չօգ շէյլերիմ վաը խոխ խակ սէ, սանդաս մանբէգգէդ վէ գասլէմիլ եաղմադ խոթէմէմ։ 14 – Լսդըն սէնին իլե եաղբնաս կէօրնէշտա շիֆաշէն սէզյլէմէգ խամիսինաե խմ։ 15. Սաոնաս սէլսամէթ օլսաե. սօսթլսըդ սաոնաս սէլսամ էսէրլեր, սօսթլսըդաս պիրեր սէլսամ էյլէ։

ՅՈՒԴԱ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

'ՈՒՄՈՒՄԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

Յհսաեա Գէհսաեսդէն գաեղաե վէ Յահաեսդէն գաբնաեսդը Յաեգաե, Փեսէր Ալլահտան սեվգիլիս վէ Յհսաեա Գէհսաեսդաե հրդգ օլսընան սաա՛վէթիլիէրէ. 2 – Սիգէ մէրհաեմէթ վէ սելսամէթ վէ հաեհաղսէթ սրթըդըն։

3 – Էյ սեվգիլիս՝ մանգէթէրէգ օլսըն խելսաս խաեսաեդըսաեդ սիգէ եաղմադ խաղրե գայրէթ ի գաեսմիէէսեէ օլսաեդաղ, մանգաեսաեսլերէ պիգ սէ՛ֆթեէսիմ օլսընմըշ օլսըն իչնէն իչնեէն մանհաեհսեէ էսէրինիգ՝ սէյիս հաեսգհաեհ էսէրէգ եաղմադը լսգըմ կէօրսաեդ

Digitized by Google

ռեւմ։ 4 – Զքեզ պաւ հիւքմ իչիւն գաստամտեն թագսիր օլունմըշ պաւ'զը ֆասրեդ քսմանելեր կիզլիճե կիրթով՝ Ա-լահըմդըզը 'ինայէթինի ֆիւճուրա թէպահի իւլե Սահիպ ի վահիտ օլան [Ա-լլահը] վէ Բասպողմըզ Յիսուս Քրիս-տոսը ինքնիսր էտերլեր։ 5 – Վէ էօր նէ գաստամտ մա'լիւմնիւզ իսկ տե, սիզէ ինիսար էմէմէք իսթերիմ քի' Բասպ գասվմը Մըսըր ոսկյորընտան գուրթար-տըգտան ոսնրա, ևոնէ իսնան էճմէկնե-լերի հէլաք էդէտիւ։ 6 – Հէմ քէնտի բհյասաէթլերինն հրֆիզ էճմէկիով՝ մէ-քէտնելորընը թէրք էտնե մէկէլերի 'ասգիմ կիւնիւն հիւքմիւ իչիւն էպէտի պէնտլերէլ գուլմէճ սլրճրնտա հրֆիզ էդէտիւ։ 7 – Ետսրել քի Սագմ վէ Գո-մար վէ էթրաֆնիլորընտա պուլունտուգ, անլերին եմնտլի իւղրե իրճիքետպ ը զինա էտերէք, պաշդա ճէպէտ ատրաբ-նտա տիւշէն չէհրլերը էպէտի ալճէշին 'ազազըլնա տիւշտը օլմուշ օլտրագ, 'ալէմէ 'իպրէճ օլտրլար։ 8 – Քէզտիլեք պուռ խիւէնա տահիպլերի տտաթ ճէպէտի մնուրտար էտերլերը, վէ հիւքիւմէթի թասֆիր էտիպ՝ էշրաֆնա սէպպ էտեր-լեր։ 9 – Ամմա պաշ մէլէք Մհքտիէլ՝ Շէհրթանա մնւխալէֆլէթ էտիպ՝ Մով-սէյին ճէպէտինէ տա'իր միճճտանելե էտեր իզէն,'ալէյհինտե սէպպլե հիւքմ էթմէյէ ճէպտրելէթ էթմէյիպ, ան'ճագ՝ Սէնի Բասպ թա'զիր էթմէն՝ ատտի։ 10 – Պունլար իսէ պիլմէտիզլերի շէյ-լերէ սէպպ էտերլեր, վէ տիլիպ հայ-վանլար միսիլլու պիճթագի' ակյատրգ-լարը շէյլերտե ֆահիշ օլըբլար։ 11. Վա՛յ անլերէ, զիրա Կայէնին մէկէ-յինտե եիւբնւտերլեր, վէ իւճրեթե ի-չիւն Բաղատամըն զէլալէթէ ատրտ սբ-բա գօշտլար, վէ Կորեհ էթմէտիչի նյէ մնւխալէֆլէթտե հէլաք օլտրլար։ 12 – Պունլար սիզին մնւհապպէթ գի-չոֆլէթլերինիզտե լէքէլեր օլտա՝ սի-զին իւլե ևէչիպ իչէրեք, նէֆսլերինի գօրգտարզ պէսլերլեր. բիւգնւերլոր-տան եօհե պէրի սիւբնւքլէնէն տաս-տրզ պուլտրլար, չըմիտգ վէ մէվէ-սիզ, իհքի քերրե գուրտմէշ, քեզգանե գօփարրյմըշ ադաճլար տրրլար։ 13 – Քէօփիւք կիպի քէնտի 'այպլարընը չէզգտան շիատէթլի տենիզ տտալղա-լարը տրրլար։ ավտրե եըլտրզլար տրր, քի շիատէթլի զուլմէթ տանէր իչիւն իւ էչ էպէտ հրֆիզ օլունմըշ տրր։

14 – Վէ պունլարընն հագգընտան Ա-գաստոսն եէտունճի օլան Ենովք տասիի վահիյէ սէպէլէյիպ տէտի քի՝ իշքէե Բասպ ճիւմլէյի հիւքմ էյլէմէք վէ ճիւմլէ ֆասրգլարը իրճիքետպ էթ-տիքլերի ֆասրգտանե 'ատմլէրինին քտաֆֆէտի իչիւն, 15 – Վէ ֆասրգ կիւնտաճքտարլարընը քէնտի 'ալէյհին-տե սէպէլէտիքլերի ճիւմլէ սէրթ չէյ-լերտեն տօլայը իւլեմ էթմէք իչիւն՝ օն պիճլէրճե մնւգտատտէպլերի իւլե կէլ-տտ։ 16 – Պունլար մըրրյտանըճրլար, քէնտի հաւլերինտեն թէչէքքե էտի-ճիլերը, քէնտի չէհվէթլերինէ կէօբէ հիւբհիւյիա՝ տաղրզտարը պէչիյ-քէ սէդյէյերէք, քտաբ իչիւն միւտտահանէ էտ-տերլեր։ 17 – Լաքին տիզ, էյ սէվկիւ-լիւլեր, Բասպողմըզ Յիսուս Քրիստոսըն բէտտւլերի թաղտաքընտան մնւգտատ-ուճմա տէվ թէպլիզ օլունան ակօզլերի, ևա'նէ, 18 – Ախըր զէմանտտա քէնտի ֆքգլտարընըն չէհվէթլերինճե հիւբհիւ-յէն միճտթէհզիլեր օլտճագլար տրր՝ ատտիքլերինի խաթրընըզտա կէթրէխ-նիզ։

19 – Պունլար սյրրյտանլար, վէ նէֆ-սանիլէր վէ Ռուհա մ'ալիք օլմայան քիմ-սելեր տիր։ 20 – Սիզ իսկ, էյ սէվկիւ-լիւլեր, քէնտիլերինիզի ագատս իման-նընըզը իւպերինէ պինտա էտիպ՝ Ռուհ իւլ Փուտուլե ատա'տա էտերէք, 21 – Քէնտտէ լէրինիզի Ա-լլահընը մնւհապպէ-թինտե հրֆիզ էտիպ՝ էպէտտի հայյտճ իչիւն Բասպողմըզ Յիսուս Քրիստոսըն մերհամէթինէ մնւնթազրը օլունըզ։ 22 – Վէ թէֆքրնգ էտերէք պա'զրլար-րընա մերհամէթ էտինիզ. 23 – Պա'զ-զրլարընը իսէ աճէչտեն գափարագ գօրգու իւլե գուրթարընըզ. վէ թէնէլէ լէքէլէնմիշ լհպատտան պինէ խքրտ էտինիզ։

24 – Վէ տիզի լէքէտիզ ատգլամագտա վէ քէնտի ճէլալինին Հուզուրընտա շատզրգլե գուսուրսըզ իհզար եմմէյէ գատտր օլանտա, 25 – Խէլտաքտարդմիզ օլան եանլընըզ Ալլահա Բասպողմըզ Յի-սուս Քրիստոսըն վասթթասըլլե հէմ էզէլտեն հէմ շիմտի հէմ տտ էպէտ իւլ ատտան 'իզզէթի վէ 'ազամէթ, գուտրէթի վէ հիւքմիւմէթ օլտան։ Ամին։

Digitized by Google

ՎԱՀԻ Ի ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ

ՊԱՊ Ի

Յիսուս Քրիստոսն վահեի տիր, ևա՛ն եագընտա մուխլագա վուգու՝ պուլաճագ չէյլերի քէնտի գուլլուբը-նա կէօսթէրմէք իւլթե, Ալլահըն անա վէրտիյի վէ քէնտի մէզհէյի վասթա-պըլէ կէօնտէրիպ՝ գուլլուբ Յովհաննէ-սէ պէյան էյլէտիյի վախտ։ 2 – Օ տաթի Ալլահըն քէլամընա վէ Յիսուս Քրիստոսուն շէհատէթինէ հէման ճիւմ-լէ կէօրուիւլիւբ շէյլերէ շէհատէթ էյ-լէտի։ 3 – Նէ՛ միւպարէք տիր պու փէյղամպէրլիյին ասօղլերինի օգուլյան, վէ տինկլէյիպ իչինտէ եապըլմըշ օլան շէյլերի Տընգիլ էտէյլերը. պիրա վագթի եագընտ տըր։

4 – Յովհաննէս Աթոռաս պուլունան եէտի քիլիսէլերէ. մէվճուտ օլան վէ օլմազ վէ օլաճագ թաթաքընանան, վէ Անդրէ թաթաքընտան պուլունան եէտի Բուհ թաթաքընտան, 5 – վէ սաղդ շահիտ օլաչ էօխլէրտէն էշ-չոյ եէՖէսէրէն իւլքի վէ տինէտ մէ-լիքէրինին բէ՛խտ օլան Յիսուս Քրիս-տոս թաթաքընտան օնկէ 'ինայէթ վէ ռէհմէթ օլսուն. պիրի սէվիպ՝ քէնտի դանըլէ կիհնայէլարըմըզտան եր-չաթ-չաթ, 6 – վէ Փէտէրի Ալլահա մէ-լիքէրը վէ քահինլէրը նասիպ էտէնէ՝ եպէտ իւլ սպատ 'իղղէթի վէ գուս-բէթի օլսուն։ Ամին։

7 – Իչլէ պուլուճլար իւլէ կէլիյօր, վէ չէր կէօղ, վէ անը տէկէնէլէր տտախ անը կէօրէճէք տիր. վէ անըն սէպէ-պինտէն զէմինին ճիւմլէ գապիլէյէրի տէօրիւնճ-ճէքլէր տիր։ Պէյի. Ամին 8 – Մէվճուտ օլսուն վէ օլմազ վէ օլաճագ վա չէր չէյէ գտաիր Իտպպ Ալլահ պու-յուրդը քի՛ Ակիտ վէ Օմէղպա [Իպէթ-տաս վէ Ինթիհա] պէն իմ։

9 – Պէն Յովհաննէս, քի սիզին պի-րատէրինիզ վէ Յիսուս Քրիստոսուն մուզոյագասը վէ մէլէքութիւ վէ ասպրընտա շէրիքինիզ իմ, Ալլահըն քէլամը վէ Յիսուս Քրիստոսուն շէհա-տէթի իչուն Պաթմոս տէնիլէն ատա-տա պուլունտում։ 10 – վէ Փասպէն կիւնինտէ իւզէրիմէ Բուհ կէլիպ տբ-մունան պօրու-եէ կիպի, 11 – [Ագիա վէ Օմէղա՝ Իվվէլ վէ Ախըր պէն իմ, վէ] կէօրտիւյիւկիւ պիր քիթապա ուս-դըպ [Ախատաս օլսուն] եէտի քիլիսէյէ, ևա՛ն Եփեսոսա վէ Իզմիրէ վէ Պէր-գամընա վէ Թիւատիրէ վէ Սարդիսէյէ վէ Փիլադէլփիյա վէ Լաու-դիկիյա կէօնտէրը՝ տէյիւ պէօյիւք պիր սէս իշիթտիմ։ 12 – վէ պանա սէօյլէյէն սէս էյԳն էոէյէն կէօրմէք իչուն տէօնտում, վէ տէօնտում-յիտմէն, եէտի ալեմուն շէմ՛տանն, 13 – վէ եէ-տի շէմ՛տանդն օրթասընտա Իպն իւլ Ինսանա պէնգէր, վէ սյաղընա գատտար պիր եավապ կիյտիր, վէ կէօրտիւնէ պիր ալեմուն գուշլուգ գուշտամընշ օլան պիր Ջոթ կէօրտում։ 14 – վէ պաշը իւլէ աստլարը պէյազ եապտըղ միսիլլու, գար կիպի պէյազ իսի, վէ կէօղլէրի ատէշ ալեւի կիպի իսի։ 15 – վէ սյաղլարը Փաբսինտաս գըզարմըշ խաս փէրիձէ պէնգէր օլարագ, տէ-տաթի չօգ սաւլարդն տէտի կիպի իսի։ 16 – վէ սաղ էլինտէ եէտի եըլարդ պուլունտում՝ ազդընտան իքի սաղդը-քէտքին պիր գըլըճ չըգար իսի, չէնբէ-տի տաթի գուվվէթիլլէ գէյս վէրէն կիհնէչ կիպի իսի։ 17 – վէ անը կէօր-տիւյիւմտէ, սյաղլարընա Էօլիւ կիպի տիւշտում. Օ տաթի սաղ էլինի իւզէ-րիմէ գէյարագ տէտի քի՛ Գօրագմա, Իվվէլ վէ Ախըր, 18 – վէ Տայագտաս օլսուն պէն իմ. վէ Էօլմիւշ իսիմ, վէ իշթէ եպէտ իւլ սպատս Տայագտաս իմ. [Ամին.] վէ Տավիյէ իւլէ Էօլմիւշ-նէ տէտի քի՛ Գօրագմա, վէ անտիթ-տրտարը պէնտէ տիր։ 19 – կէօրտիւյիւն վէ Տաղըր օլսուն վէ պուշ-տան ասղըտա վուգու՝ պուլունաճագ շէյ-լէրի, 20 – Սաղ էլիմտէ կէօրտիւյիւն եէտի եըլարդըն պրրընը վէ եէտի ատը-թաուն շէմ՛տանը եազ. օլ եէտի եըլ-տըղ եէտի քիլիսէնին մէլէքլէրի օ-լուպ՝ [կէօրտիւյիւն] եէտի շէմ՛տանդ տտախ եէտի քիլիսէ տիր։

*Եռ. Կիրակի

Digitized by Google

ՊԱՑ 2

Եփեսացոց ողն քրիստոնեին մէջ-
տինէ եազ. Եէտ երլտըզը սազ էլին-
աէ թուխտուզ՝ եէտ ալթուն չէմ՝ աս-
նըն օրթասընտա կէզէն Զաքի պէդիլ
պուլյուրը. 2 – Սէնին 'ամէլներնի վէ
էմէյինի վէ սապրընը վէ չէրիրլերէ
թէհամմիլ էտմէտիկինի վէ բե-
սապսիզ ակիլ իչէն՝ Իհսանլըէ իլ,
ակրինգերի թէճրիպէ էտիպ՝ անլերի
հալընմըշ պուլյուրընը. 3 – Վէ պապր
էտէրէք թէհամմիլ էթմէտիկինի վէ
իհմմալ իչուն [էմէք չէքերէք] կէվշէ-
մէտիկինի պիլիրիմ. 4 – Պու ճիհանի
իլէ 'ալէմի՝նէ ակրէճիլիմ վար.
չիւնքի էվվէլքի մուհապպէթինի թէրք
էթմէյին. 5 – Իմոն ներէտէն ապուշմուշ
օլապընը իսթէրսինա կէթէր, վէ թէվ-
պէ էլլէ, վէ էվվէլքի 'ամէլներնի իչլէ.
եօզգաս թէվպէ էթմէզ իսկն, ոսկաս
թէզ կէլիր վէ չէմ'ոսնընը ներինտէն
գալյորըրըմ. 6 – Լաքին սէնտէ պու-
վար քի՝ Նիկոդէմոսլյուլարը 'ամէլնէ-
րինտէն իքրահ էտերսին. պէն ոսնի
անղերտէն իքրահ էտերիմ. 7 – Գու-
լացը օլան քիմսէ Իսրայէլ քրիստոսէրէ
ապոլէտիչինի իչիթաին. զալիպ օլանա՝
Ալլահըն ճէնէնէքի օրթասընտա օլան
հայրսի աղացճըսոսան եէմէյի իհմոսն
էտեճէյիմ՝.

8 – Վէ Իզմիրտաէ օլան քրիստոնէին
մէնէյինէ եազ. Էօզմիւշ օլուզ ոսա
տորիւսմիշ օլանօլնիվէլ վէ Ախբըր պէդյ-
լէ պուլյուրը. 9 – Սէնին 'ամէլներնի
վէ մնուզայագաէը վէ ֆագէրէյինի,
(ամմա զէնգինի սին,) վէ նէհոպէ ոսէ-
յիլ, ան'ճաղ Շէյթանըն ճէմա'ոսէթը
իչէն՝ նէհոսաի իզ՝ ակէյէնէրինի քրիֆ-
բրիհնէ պիլիրիմ՝. 10 – Զէքի ճէնին չէյ-
ներնի պիրինտէն գօրգմա. իչիճի թէճ-
րիպէ օլանմանընդ իչիւն՝ Շէյթան ոսիզ-
ոսէն գո'ոլլուբնէ հասպոսա ասֆաճաղ,
վէ օն կիւն գասապոր մուզայագաէընդ օ-
լաճաղ սոզր. Էօլիւմճ ոսէյին ասոսզդ
օլ. պէն ոսոսի ոսանա հայրսի թասճրնր
վէրիրիմ՝. 11 – Գուլացը օլան քիմսէ
Իսրայէլ քրիքսէրէ սէզյլէոսիչինի իչ-
չիթաին. զալիպ օլան իչէնճէ էօլիւմ-
ոսէն զհյան չէքմէյէճէք սոզր.

12 – Վէ Պէրգամինոսա օլան քրիք-
սէնին մէնէյինէ եազ. Իքի սաղըզը քէս-
քին գըլըճըն սոսհիգի պէդյլէ պուլյու-
րըր. 13 – Սէնին 'ամէլներնի վէ սէնին
նէրէէտէ, եառնի Շէյթանըն թախթը
պուլունտուղը եէրոսէ ոսապին օլուզդընը
պիլիրիմ՝, վէ իսմիմի գոսվի Թունթա-
պըն, վէ ասրանըզոսա Շէյթանըն ոսապին
օլուզդը եէրոսէ՝ օլ ասոսզդ չէհիսիմ օ-
լան Ախթիպոսա գահմէ օլուճոսզդը կիւն-
լէրոսէ պիլէ, պոսոսա օլոսն իսմոսնդը ին-
քոսզը էթմէ-մէսիզ. 14 – Պու ճիհանի
իլէ 'ալէյհինէ պիր ազ ոսէյէճէկիմ վար.
չիւնքի օրոսոսա, եառնըոսոսա փուճ գուր-
պանընոսոսան եէմէյէրի վէ զինա էթմէ-
լէրի իչուն՝ պէնի Իսրայէլին էօնիւնէ
Թեզգէճ գոսմադը Բաղոսակա եզդրէուն
Բաղոսամմոն Թոս'լիմինի Թոսէմանլոսզ
վար. 15 – Գէզդալիք սէնին եառնընոսոս
ոսոսխի պէնիմ իքրահ էթոսխիմ՝ Նիկո-
զդոսմոսլյուլար Թոս'լիմինի Թոսէմանլոսզ
վար. 16 – *Թէվպէ էլլէ. եօզգաս ոսոսնոս
Թէզ գէլիպ՝ ադղրընը գըրըճըլլէ ան-
լէր իլէ ճէնէք էոսերիմ՝. 17 – Գոսլացը
օլան քիմսէ Իսրայէլ քրիքսէրէ սէզյ-
լէոսխինի իչիթաին. զալիպ օլոսնոս մնոշ-
ճոսզ մնճոսոսէ եէմէյի իհսոսան էոսիպ՝
ոսոսնոս պիր պէչոսզ Թաշ վէրէճէճիմ՝,
օլ Թոսշընի իսգէրինոսէ ոսոսխի ոսոսնը ա-
լոսոսոսան մոս'ոսոս քիմսէնին պիլմէոսխի
պիր եէնի իհամ եազդընը սոզր.

18 – Վէ Թիսոստիրոսէ օլան քրիսխէ-
նին մէնէյինէ եազ. Կէօզլէրի ոսաթէշ
ալեվի կիպի օլուզ՝ ոսոսյագլյորը իհոսան
փերինճէ պէդիլէր օլոսն Իպոն Ուլլոսզ
պէդյլէ պուլյուրը. 19 – Սէնին 'ամէլ-
լէրինի վէ մնուշայագաէընի վէ Խրոսոսէ-
Թինի վէ իսմոսնդը վէ սապրընը հէմ
ասկոսզդի 'ամէլներինի էվվէլքիներոսէն
գիյոսոսէ օլոսզդընը պիլիրիմ՝. 20 – Պու
ճիհանի իլէ 'ալէյհինէ [պիր ազ] ոսէ-
յէճէկիմ վոսր. չիւնքի՝ Նէպիլէ իմ՝
ոսէյնն գոսրը 8եզոսրէլ զինա էթմէյի
վէ փուճ գուրպանընոսոսան եէմէյի
Թո'լիմ էոսերէք, գուլլոսզդմ իզդոսլ
էթմէսինէ սլոսգըրոսըն. 21 – Վէ պէն
ասոսզ՝ քէնոսի զինոսոսընոսան Թեվպէ Խ-
չիւնն մնուհլեթ վէրոսիմ՝ իսէ ոսէ, Թեվ-
պէ էթմէսին. 22 – Իշքե ասոսզդ պիր կոս-
Թոսզոս, վէ ասոսն իլէ զինոսոս էոսնոսլէրի
քէնոսի 'ամէլներինոսէն Թեվպէ էթմէ-
ոսէքլերի Թոսգոսոսիրոսէ՝ պէչոսիք մնուգա-
յոսգոսյոս սլոսգոսգոսճոսզդոսրմ՝. 23 – Վէ
եվվոսոսզդը էօլիւմճէ գաճէ էոսճէգիմ՝.
վէ ճիհանի քրիսխէոսէ պէչոսգէքլերը իլէ
գալոսլոսերի Թէֆթիշ էոսճն պէն խոսէ-

*Պու 'ոսզոս' Խոսոսի Թեվպէ

Digitized by Google

յիմի պիւէճէքլեր. վէ հեր պիրինիդէ 'ամէլլերինիզէ կէօրէ վէրէճէյիմ։ 24- Ամմա սիզ Թէսաոիրաէ պուլունան սա'իրլերէ հէմեն պու թա'լիմի գապուլ էթմէյին վէ Շէյթանդն սէրին ուսմուբը 'սաա էթմէքլերի շէյէրի պիլմէյինէրէ սէրիմ քի' Իւզէրինիզէ պահդա ոիւբ գօմայաճաղըմ։ 25 - Մէկէր քի մալիք օլսըդընըդ չէյի թա պէն կէլինճէյէ սէյին գավի թուքաոբդ։ 26 - Վէ զալիպ օլուպ 'ամէլլերիմի նիհայէթէ սէյին հըզմէ էսէն քիմսէյ' պէն փէսէրիմ թաոսաքընսան ալսըդըմ կիպի միլլէթլեր իւզէրինէ հիսաբսըզ էվրէճէյիմ։ 27 - Ո սաման 'անլէրէ սէմիր 'սաա իլէ հիսաբսէթ էսէճէք', վէ անլեր չէօմլէքճի գապալսրը կիպի փարէլէնճէք սիր։ 28 - Վէ անա սապահ էրլսրդընը վէրէճէյիմ։ 29 - Գուլսդը օլսն քիմսէ Թուհֆէ քիմիսէլէրէ սէդյէսիյինի իշհաբէն։

ՊԱՊ 3

Վէ Սարդիկէսէ օլսն քիմիսէնին մէլէյինէ եազ. Ալսհէրն եէսի Թուհֆէ նա վէ եէսի էրլսրդա մալիք օլսն պէդյէ պուլսրը- Սէնին 'ամէլլէրինի, եա'նի սիրի սին սէյիւ իսմին վար իքէն՝ էօյիս օլսրդընը պիլիրսիմ։ 2 - Ոչյանդ օլ, վէ պագրչյէ գալուպ էօլմէք իւզրէ օլսն չէյէրի գավվէնէլէնսիր. գիրսս սէնին 'ամէլլէրինի Ալսհէրն հուզուրնաա միւքէմմէլ պուլմաոաի։ 3 - Իմոի նաապլ ալսրդընը վէ իշիթմէյինի խաթըրնա կէնիր, վէ Տրէիւէյէք' Թէվրաէ էյլէ. ուչյանդ օլմաոըդնի Թագսիրսէ սէնին իւզէրինէ խըրսըդ կիպի կէյէճէյիմ, վէ իւզէրինի հանկը սա'սթաա կէյէճէյիմի պիլէմէյէճէքճին։ 4 - Ֆադաթ Սարդիկէսէ պիլէ էլչիսէէլէրինի քէրէԹմէյիւ սէնին պիր գաչ քիմսէլէրին պուլունմայ' պունլարը պէնիմ իլէ պէրաբէր պէյազ Եէսիւ իլէ կէզդէճէքլէր, չիւնքի լայըգ ոըրլար։ 5 - Գալիպ օլսն քիմսէ պէյազ էլչիսէյի կիյէճէք սիր. պէն տոսիի իմիրնի Հայաթքիմիսաըրնասն սալա մնսվ էթմէյէճէյիմ', վէ անըն իմիրնի փէսէրիմին վէ մէլէքլէրինն հուզուրնաա իգրաբ էսէճէյիմ։ 6 - Գուլսդը օլսն քիմսէ Թուհֆէ քիմիսէլէրէ սէդյէսիյինի իշհաբէն։

7 - Վէ փիղագէդփիսաա օլսն քիմսէնին մէլէյինէ եազ. Գուլսաաա վէ Հագդ, վէ Դաւիթին անաթէաորդնա մալիք օլուպ' աչըրդընը քիմսէ գապալսյամադ, վէ գապաոաըդընը քիմսէ աչամազ օլսն Ջաթ պէդյէ պուլսրը։ 8 - Սէնին 'ամէլլէրինի պիլիրսիմ. իշհէ սէնին էօնիւնաէ քիմսէնին գապալսյամաճաղը պիր աչրդ գաիսաէ գօսրմ', գիրս պիր տպ գուվվէթինի օլսրադ քէլամմըը հըզմէ էվրէճէյին, վէ իամիմի ինքաար էթմէսէն։ 9 - Իշհէ եէհուսէ սէյիկ իքէն անճազ եալսն էվրէ՝ եէհուսի իպ սէյէրէք, Շէյթասնէն ճէսմա'սթրնասն օլսնդըը կէթրէճէյիմ. իշհէ անլերի կէթիպ յապդսրըդընն էօնիւնաէ սճճակ գրլսրաբագ՝ անլերէ սէնի սեվսյիմի պիլսրէճէյիմ։ 10 - Սապըրմըն քէլամընը հըզմէ էվրէսյինն սեպէպսէն, պէնսաի սէնի գէմինն իւզէրինաէ սապրնն օլսնդըը Թեճրիպէ սա'սթրնասն հըզմէ էսէրիմ։ 11 - Իշհէ Թեզ կէլիրիմ, սէնսէ պուլունանը գավի Թոմթ, օլմադըգի պիրի Թաճրնըը սպա։ 12 - Վ.սիհզ օլսն քիմսէյին Ալսհըմըն հէյբէնիաէ սիրէք եաճաճաղըմ', վէ սրիԹզ սրշսրը էրգմիյաճաղ սրը։ վէ անըն իւզէրինէ Ալսհըմըն բանինի, վէ Ալսհըմ'սթաաիքնասն սէմասնն նիսպսէ էսէն Ալսհըմըն շէհրի՝ եէնի Նրսաագմին բանինի, վէ պէդյիմ սէնի իամինի եագաճաղըմ։ 13 - Գուլսդը օլսն քիմսէ Թուհֆէ քիմիսէլէրէ սէդյէսիյինի իշհէբսէն։

14 - Վէ Լաաոդիկիասաա օլսն քիմսէնին մէլէյինէ եազ. Օլ Ամէն՝ օլսաորգ վէ հագդ Շահէտ, Ալսհըմըն խրիգաթընըն Խպճիասաը պէդյէ պուլսրը։ 15 - Սէնին 'ամէլլէրինի պիլիրսիմ' քի՝ նէ ոօղսւգ, նէ սէ սրճագսըն. քէսմ՝ շքի եա ոօղսւգ եա սրճագ օլա բսհին։ 16 - Իմոի նէ ոօղսւգ, նէ սրճագ օլսւգ՝ ըրզգ օլսրդընը իչհէն սէնի սպզրմասն խաթիքրաղ էսէճէյիմ։ 17 - Զէնկին իմ վէ մալսսար օլսրաճ վէ պիր շէյէ սհսհճաճ սէյիկ իմ՝ սէյիկ՝ սէն պիչսրէ վէ սէֆիլ վէ ֆսա-

*Նսաա. անլերի սէմիր 'սաա իլէ կհսէճէք

Digitized by Google

գիր վէ քէօր վէ չբէյլագ օլսըղընչը պիլ-մէմէյին էճլսէն, 18. Սանա նասէհաթ էաէրիմ քի՝ զէնկին օլմագ իչինէ սա-թէչտե գալ օլունմըշ ալլահտան, վէ կի-յինիպ չբփլսղըղընչը 'սղալը կէօբիւն-մէմէսի իչլէն պէյազ էլպիսակ պէհէսէն սաթրն ալսաղըն, վէ կէօրմէն իչինէ կէօղլէրինէ 'իլսճ գոյսաղըն։ 19 – Պէչ ճեսմէնէ սէվմէյիմ՝ քիմնէլէրի թա՝գիր վէ թէ՝սիպ էաէրիմ՝. իմոռի ղայրէճլի օլաս՝ թէվպէ էյլէ։ 20 – Իչէթէ գա-փաս սոսրսաղ չսլբ,յօրըմ՝. եկէր պիր քիմսէ սէսիմի իչսիսիր սահ գա-փաղ սչսր իսէ, սանրն եսոնընա կիրէ-բիմ՝, վէ պէհն սոնրն իլէ՝ օ սոսախի պէ-նիմ՝ իլէ սախչամ թա՝սամբ էսոճէչիմզ։ 21 – Ղ,ալիղ օլաոնա պէնիմ՝ իլէ թախ-թըմոնա օթուրմադը իչսոնա էսոճէչ-յիմ՝, ֆնիճէբիմ՝ պէհն սոսախի գլսիկ օ-լաս՝ փէսոէրիմ՝ իլէ սանրն թախթընոնա օթուրսրըմ՝։ 22 – Գոսլադը օլաոն քիմսէ Ռոսհրն քիլիսէլէբէ սէղլէսոէյհնի խ-շիթթաին։

ՊԱՊ 4

Պաս չէյլէրսահն սօչրաս կէօրսթիմ՝ քի՝ սէմնասոս սչէլմըշ պիր գոփաս վսր իսոի, վէ պօրաս սէսոսոսր կիսի պէհնիմ՝ իլէ սեզղլէշոիյհնի իչլիթմիշ օլսրըղմ՝ էվվէլբէ սէսոս՝ Պաս-բսլսս չբգ, վէ պաճնասոն սօչրաս վսգբ՝ օլսճագ չէյ-լէրի սոսնաս կէօռթէրէչիմ՝ սէսոի։ 2 – Վ,է սէր՝սագսագ իս-ղէրիմէ Ռոս կէլսոի, վէ իչղէ սեմնասոս գաս-բսլմշը պիր թախթ վէ թախթըն իս-ղէրինոնէ պիր օթուրսաղ վար իսոի։ 3 – Վ,է օլ օթու-րսաղ կէօրիչնիշսոէ եէչիմ՝ վէ գբրմղը 'ազիգ թաշղնոս պէհղէր իսոի։ վէ թախ-թըն էթրսաֆնոնս կէօրիչնիշսոէ գիմ-բիսոէ պէհղէր գասվս բ գսոպաղ վար իսոի։ 4 – Վ,է թախթըն էթրսաֆնոնս ևրմի սէօրթ թախթ պսլսչնսոէ՝ օլ թախթսոր իսղէրինոէ սոսախ պէչղսղ էլպիսակ կիչմէչ վէ պաչլսորընոնս սղ-թախ թաշճլսորը օլաս ևրմի սէօրթ խթխ,իսար օթուրմըբ [կէօբսոիմ՝]։

5 – Վ,է թախթսոան չիմչէբլէր վէ կիսբիսղիթիսղէր վէ սէսոսոսր չբգ,յօր իսոի, վէ թախթըն էօնիսնոէ Ա,ղսոնրն եէսոի Ռսհս օլաս՝ եսոնընա ոսղէվիչէն եէսոի գասնոսիղ վար իսոի։ 6 – Վ,է թախ-թըն էօնիսնոէ պիղլսբս պէհղէր սբբ-չսոսոան պիր սոէհնիգ օլսոս՝ թախթըն օթուրսաղնոս վէ թախթըն էթրսաֆնո-սոս էօնիս վէ սրգ,սոսբ կէօղլէրիչ սօղս սօէօրթ գիբսոչ էսոի։ 7 – Վ,է պի-րինճի գիբսոչ սբսղսոնս պէհղէր, վէ խբինճի գիբսոչ պսս-զսղբ,յս պէհղէր, վէ խչիսնճիս գիբսոչըն եիս-գիս բնսաղն էէ–վ– կիսի, վէ սէօրսթսոնճիս գիբսոչ ոս-չսոն գասրթսղս պէհղէր իսոի։ 8 – Վ,է սէօրթ գիբսոչըն չեր պիբինին էթրսաֆնոնս սլճըշսր գասնսոսբ պսս-լսոնսոս՝ իչ թսրսաֆնսոն կէօղլէրիչ սօղս խոխչէբ, վէ կէճէ կիսնսիս-ղ ֆէբսղիչէբ էթմէչէբ՝ Գսս-սոսոս, Գսս-սոսոս, Գսս-սոսոս, մէվճսս օլ-մսշ վէ օլսոն վէ օլսճագ, վթ չեր չէ-յէ գսոսր Ռսպպ Ա,լսհ՝ սէբլէր խոի։ 9 – Վ,է գիբսոչսր թախթըն, իս-ղէրինոէ օթուրսրն վէ իս էղ էպէս հսպ օ-լսոնս հսոսնս վէ 'իզղէբ վէ չիս-քբ՝ սրգ էթախչէրինոէ, 10 – Օլ ևրմի սէօրթ խթխ,իսար թախթըն իս-ղէրինոէ օթու-րսաղն հսզսղբ,յսոս եէբէ գսփսախղ՝ իս էղ էպէս հսպ օլսոնս սճճսէ գբ-լսորլսոբ, վէ թսճճսղբ,յսրը թախթըն է-նիսնոէ պրսգբ,յ, 11 – Ես Ռսպպ Ա,լ-լսհ,ըմղբ,յ, հսոսնս սս 'իզղէբ վէ գսս-րսէթ սղլսոսղս լսղբգ սըն, գիբսս հէբ չէ,յէ սէն խսղգ էղ,յէսոին, վէ սէնին իս-բսսոէթինիչէ մէվճսս սոբբ վէ խսղգ օլսնսոսղբ,յսբ՝ սոէղլէբ իսոի։

ՊԱՊ 5

Վ,է թախթսոս օթուրսաղն սոսղ է-լինոէ իչէբնսի վէ սրգ,սոսբ եազբլմշը վէ եէսոի միսհրլէ միսհրլէոիհշ պիբ քիթսոպ կէօբսոիմ՝։ 2 – Վ,է՝ գիթսոպը սոչղսղ միսհրլէբինի չէօղմէչէ լսղբգ քի՞մ սոիբ՝ սոչչիս եիս-քսէբ սէսոլէ նի-սոս էսոէն պիբ գսոսվէվլէնլի մէղէբ կէօբ-սոիմ՝։ 3 – Վ,է կէբէբ սէմնասոս վէ կէրէբ զէմինսոէ վէ զէմին սլճըշսոս քիթսոպը սչմսղս, եսոիսոս սոնս նսս-զսղբ գբլմսղս քիմսէ մսս-գիէսոիբ սէ-յիբլ իսոի։ 4 – Վ,է քիթսոպը սչմսղս [վէ օգ,սմմսղս,] եսոիսոս սոնս նսսզսղբ գբլմսղս քիմսէ լսղբգ սսս-լսոնսմսոսղբ իչինէ՝ պէհն գիչսսոէսիչլէ սաղլսյօբ իսոիմ՝։ 5 – Վ,է խթխ,իսարլսսոսոս պիբ պսոնս սոէսոէ քի՝ Ա,ղլսոմս, իչղէ Դսս-խթխ,իսն սոլբ օլսոզ՝ Ճոսգս սբզգ-թըսոսոն օլսոն Ա,ղլսոն քիթսոպը սչբղ եէսոի սիսհրնսնս չէօղմէչէ գսփէբ-եսոզ օլսոսս։ 6 – Վ,է թախթ իլէ սէօրիմ

Digitized by Google

պիտուհը օրհուսանուս վե խիթխյոր-
յոսրը օրհուսանուս եէսի պուչնուզա,
վե Ալլահը պիւթխե զէմինէ իրսալ
օյանան եէսի Իսհոզ օյան եէսի կեօ-
զե մալիք օյսրսագ, կեդյա զէսկ օյան-
մըշ պիր Գուզա տուբմագաս կեօր-
ուխ։ 7 – 0 տուխի կելիսկ՝ Թախիտաս
օհուբանը տազ էլինուէն քիթուզը
ալսը։ 8 – Վ է քիթուզը ալսըզը կիսկի,
օլ ուէօրհ զիբուհ վե հեր պիբինէն է-
լինուէ պիր Թանգուզ վե մնգուտուսէս-
լէբին տուս՝ալսըզը օլան պուխսրլե տօ-
լսս ալիՀուն Թուալսը պալսլանան օլ
ևիբմի ուէօրհ խիթխյոր՝ Գուզգուհնուն
Հուզուզրնուտս եէբէ գուփանուզլսը։ 9.
Վ է պիր եէդի Թէսսիհ Թէբէննուհմ է-
ուէրևէ՝ Գիթուզը ալսզ մնհրլէրնին
ալյնագա լսրզգ պէն. չիևնէքե զէսկ օ-
յսլանուն, վե գանգիլ պիզի Ալլահս
հէր գուսիլե վե լհուան վե գամմ վե
միլլեթի իչինուէն տօբզեն ալսը։ 10 –
Վ է պիզի Ալլահըմըզը Հուզուզրնուտս
մէլիքլէր վե քեսհինլէր էլլէտուն,
պիզ տուխի զէմին խզզերինուէ սալմա-
նամի էուէճլիզ՝ ուէրլէր խոս։ 11 –
Վ է կէօրհսխմ, վե Թախիթ իլե զիբուհ-
լսզը վե խիթխյորլսրզն էմրսգիզնուս
չօգ մէլէքլէրին ուէսինի իչիհտսխմ. ան-
լէբին միգտսզը տուխի օն պինի քէրբե
օն պինլէր վե պինլէրճէ պինլէր օյսզ՝
ևիւքէք ուէսլե, 12 – Զէպգ օյանմըշ
օյան Գուզգս գուսզրէթ վե դրնուս վե
հինքմէթ վե գուվվէթ վե 'իզզէթ վե
հյամո վե պէրէքէթի ալմագաս լսրզգ
ալսը՝ ուէրլէր խոս։ 13 – Վ է ուէմագաս
վե զէմինուէ վե զէմին ալիՀնուս պուբ-
լյանան հէր պիր մնսխլուգբին, վե ուէ-
նիզոզ օյանյալսրզն, վե անյէքուէ պուլյս-
նանո ճիւնլե մէզճուսուսքի՝ Թախիտաս
օհուբանո իլե Գուզգուհյաս պէրէքէթի վե
'իզզէթի վե համմո վե գուսզրէթի եէպես
իւլ ուագագս մնսխաուս ալսը՝ ուէնիզլէ-
բինի իչիհտսխմ։ 14 – Օլ ուէօրհ զի-
բուհ տուխի՝ Ամին՝ ուէսիլէբ, վե օլ
խիթխյորլսը եէբէ գափանուզլսը ուէճուէ
գէյլսրլսը։

ՊԱՊ 6

Վ է Գուզգուս մնհրլէբուէն պիբինի
ալյնագրնուտս կէօրհսխմ, վե ուէօրհ
զիբուհյորուտս պիբինին կէզե կիսկիբլի-
Թնուս կիսկի պիբ ուէպէ՝ կելի ուէ
պագ՝ ուէսիլինի իչիհտսխմ։ 2 – Վ է
կէօրհսխմ քի՝ պիր պէյագ ալի վալ
խոի, վե ուէս պինիհիշ օյանէն պիբ
հագյբ օյսզ՝ ուէս պիբ Թուճ վէրիլսի,
վե զալէպե էուէբէք վե զալէպե էի-
ճեբե չէզդագ կիհոի։

3 – Վ է խէյնէճի մնհրհիս ալյնագրնը-
ուտս, խէյնէճի զիբուհնէն՝ կելի [վե պագ]՝
ուէսիլինի իչիհտսխմ։ 4 – Վ է պուչնս
պիբ ալ ալի չէզդը. վե անս պինիհիշ
օյան քիմճէ ուէճնէբէ պիբի պիբինէ
գաճէլ էեմելէբի իչիհն, զէմինուէն ա-
ուագիչի գուալսբրմագաս մնհմնբ օյուս,
վե անս պէզիճ պիբ գէյլճ վէրիլոի։

5 – Վ է խէյնէճիհ մնհրհիս ալյնագ-
րնուտս, խէյնէճիհ զիբուհնէն՝ կելի ուէ
պագ՝ ուէսիլինի իչիհտսխմ։ Վե կէօր-
ուխմ քի պիր սիյագ ալի, վե անս
պինիհիշ օյանէն էլինուէ պիր Թէբագի
վալ խոի։ 6 – Վ է՝ Պիր էօյէնք պուգ-
ատայ պիր ուիճուագս, վե իւ էօյէնք ար-
գիս պիր ուինուագս օյուս։ Վե զէհհուէ
Հուզը իլե չէրուագս զալբագ էհմէյէնին՝
ուէյլերնք ուէօրհ զիբուհ ալյնագրնուէ
պիր սէս իչիհտսխմ։

7 – Վ է ուէօրհսխճիհ մնհրհիս ալ-
յնագրնուտս, ուէօրհսխճիհ զիբուհնէն՝
կելի ուէ պագ՝ ուէսիլինի իչիհտսխմ։
8 – Վ է կէօրհսխմ քի պիր ուագը ալի
վալ խոի, վե անս պինիհիշ օյանէն ու-
ագը էօյհսխմ խոի, վե Հալիյէ ուէնէն ալ-
գը պրա կիսկիհոյօր խոի, վե գբլբճէ վե
գբճլրզգէ վե էօյհսխմէ վե եէբինի վուս-
Հալշբ.յէ էօյսխալմնք իչիհն ուէպէբէ
գէմինին պիր բուս՝բ Թէզերինէ գուալ-
բնի վերիլոի։

9 – Վ է պէշինճի մնհրհիս ալյնագրնը-
ուտս, Ալլահնէն քէչուագս վե քէնուիզբինը-
ուէ պուլուհնուն շէհատէի իչիհն գաճէլ
օյանմըշ.լսրզգն ճուհալսրզնը մնզագսնէն
ալիբնուտս կէօրհսխմ։ 10 – Վ է Թիւք-
ուէք ուէպէ ֆէբհսխս էուիպ՝ Էյ գուա-
ուտս վե Հուզգ Իուագզ, նէ վագգնս
գուալսզը հիւքմ էհմէզինի, վե զէմինէ
Թէզերինուէ ուագինի օյանյալսրզուտս գունը-
մըզրնի ինիճգուագրնը ալմագաս՝ ուէրբ-
լէբ խոի։ 11 – Վ է ուէնէբինի հէր պիբ-
րինէ պէյագ Թիլ՝ ագի վէրիլոի՝ քէնե-
ուտլէբի կեպի գաճէլ օյանուուճուզ օ-
լան բէֆիգլէբի վե պիրուուէրլէբինին
'ուրխէ ուտխի Թէմեմմ օյանճագս ուէ-
յինի ուտհս պիր միւուուէճ խոի Թուա-
հար էհմինէբ՝ ուէնիլոի։

12 – Վ է ալիբնուզը մնհրհիս ալյնագ-
րնուտս, կէօրհսխմ քի պիր պէյագ

Digitized by Google

զելգելէ օլաւ՝ կ'ուզէ պէր գալ չուա-
վալ կ'ուզի սիյահ օլաթագ, այ *տախի
գան կ'ուզի օլաւա. 13 – Վէ սէմանդն
ելլաթգլաբը, չիտտէրլի բիւգգեաթան
տալլանան ինէվը տաղաճը քէնտի խամ
քնճիրլերինի տէգաթիւլիւ կ'ուզի, էէրե
տիշտիրլէր. 14 – Վէ սէմա պէր տիւ-
քիւլիւր թաւմագ կ'ուզի չէքիլտի. Էէր
տաագ վէ տաա տախի էէրլէրինէէն
Հարէքէթի էյլէսին. 15 – Վէ տիւնէա
մէլիքէլերի վէ պէդիչ-քլէր վէ զէնգին-
լէր վէ պին պաշլուար վէ գուտրէթի
աստիպալերի վէ էէր գոզ վէ էէր Հաւբր
մանգալաստան վէ տաղլաբրն գայա-
լարընտա կ'ուզէնէպ, 16 – Տաղլաբաա
վէ գայալաբա՝ Իւզէբիմիզ տիւշէագ
պէպի թախթ տաա օթաւաւանըն Հուգա-
բընտան վէ Գուգանէն զազագնտան
կ'ուզէյինէզ. 17 – Զիրա անէն զազա-
պէնէն 'ազամ կ'ունէս կէլտի, վէ քիմ
տաւգա պիլիբ՝ տէրլեր խոն։

ՊԱՊ 7

Վէ պու չէյլէբաէն ասկրա գուրա
իւզէրինէ վէ տէնիզ իւզէրինէ վէ Հէյ
պիր ազագճ իւզէրինէ բիւգգեար էամէ-
մէտի իչուն, զէմինին տէօրթ քէօշէ-
սինտէ տուրաագ՝ զէմինին տէօրթ բիւգ-
գեաւլարընը Թաւթիւդտա օլսուն
տէօրթ մէլէք կէօրսիւմ։ 2 – Վէ Տայ
Ալլահընէն միւհիւննիս Հաամիլ օլաբագ՝
շարգ թարաֆընտան չգմանգաւտ օլսուն
պաշդա պիր մէլէք կէօրսիւմ. պու
տաախի գաբայա վէ տէնիզի գէյան վէր-
մէյէ մէ՛մուր պաւլունան օլ տէօրթ
մէլէյէ Հիւքէբ տէպէ չաղբաբագ,
3 – Թա պիզ Ալլահմիզընը գուլլաբը-
նըն ալլահտաը իւզէրինէ միւհր վաւ-
բունճայա տէյնն, պիզ գաբայա վէ
տէնիզի վէ տաղաճլարա գէյան վէրմէ-
յինիզ՝ տէտի։ 4 – Վէ միւհէյնէյնէ
քիմսէյէէրին միգտաարընը իչիճ տիմ.
պէյնի Խարայէլին ճիւմլէ աբգաիլարընտ-
տան Հիւզ գէրգ տէօրթ պէյ քիմսէ
միւհրլէնտի. 5 – Եաաին Յուգա տաբգա-
թընտան օն Հէր պէյ քիմսէ միւհրլէն-
տի. Ռուբէնն աբգաիլտան օն Հէր պէյ
քիմսէ միւհրլէնտի. Գադ աբգաիլտան
օն Հէր պէյ քիմսէ միւհրլէնտի. 6 –
Ասէր աբգաիլտան օն Հէր պէյ քիմսէ
միւհրլէնտի. Նեֆթալիմի աբգաիլտան
օն Հէր պէյ քիմսէ միւհրլէնտի. Մա-
նասէ աբգաիլտան օն Հէր պէյ քիմսէ
միւհրլէնտի. 7 – Շմէաան աբգաիլտան
օն Հէր պէյ քիմսէ միւհրլէնտի. Ղևի
աբգաիլտան օն Հէր պէյ քիմսէ միւհր-
լէնտի. Իսաքար աբգաիլտան օն Հէր
պէյ քիմսէ միւհրլէնտի. 8 – Զաբաւդան
աբգաիլտան օն Հէր պէյ քիմսէ միւհր-
լէնտի. Յուսէֆ աբգաիլտան օն Հէր
պէյ քիմսէ միւհրլէնտի. Բինիամին
աբգաիլտան օն Հէր պէյ քիմսէ միւհր-
լէնտի։

9 – Պու չէյլէբաէն ասկրա կէօրսիւմ
քի՝ ճիւմլէ միլլէթլէրը վէ գապիլէրը
վէ գաւմիլար վէ լհանալարտան օլսուրագ
քիմսէյնէյն ասալամսուզըր պէդյնէ պիր
ճէմա'աթի պէդյագ խիլ'աթլար կ'ույմէշ,
վէ էլլէրինտէ խուրմա տուլլաբը պաւ-
լունմուզըր Հալնէ՝ թախթըն էօնինտէ
վէ Գուգանէն Հուգաբընտա տուրսուա,
10 – Նիւ քէնէ սէպէ՝ Խէլաա թախթտա
օթաւաան Ալլահընմզա վէ Գուգանա
մնախաաա տուրբ՝ տէյնէ Նիտա էտիյօրլաբ
խոն։ 11 – Վէ մէլէքլէրինն ճիւմլէնի
թախթըն վէ իխթիյարլարընն վէ տէօրթ
գերսէնէն էհթաֆընտա տուրսուրլաբ
խոն. վէ թախթըն էօնինտէ եիւգ
խաթիբ գափանտուագ, Ալլահա ատճաէ
գէլսուգ, 12 – Ամին. պէրէքէթ վէ Համա
վէ Հիքմէթ վէ չիւքր վէ 'իզգէթ վէ
գաւտրէթ վէ գաւվէլնի էպէտ իւլ տա-
պատա Ալլահընմզա մնախաաա տուրբ. Ա-
մին՝ տէտիլէր։ 13 – Վէ իխթիյարլար-
տան պէրի պատաա խիճապէն՝ Պէդյագ
խիլ'աթլարը կէդյմէշ պաա քիմսէյէէր
քիմիզ տիր, վէ նէ՞ բէտէն կէլտիլէր՝
տէտի։ 14 – Պէդն տատի ատան՝ Էդյ է-
ֆէնտիմ, ատն պիլիբսին՝ տէտիմ. վէ
պատաա տէտի քի՝ Պուճլարը օլ պէդյնէ-
բ մնաւդյագատան կէլէնլէր տիր, վէ
խիլ'աթլարընը ևբդյալով՝ Գուգանէնն
գանընտան պէդյագ էհմտիլէր։ 15 – Պու
ատպատաէն Ալլահըն թախթը էօնինտէ
տէրլեր, վէ Հէյքէլինտէ կէճէ
կ'ուհնտիւ պատա 'իպատէի էտէրլեր.
թախթտա օթաւանըն մէնքէնի տատի
իւզէրլերինտէ ասդէպան օյնագ տուր.
16 – Ահմըդ Նէ ատճըգատճագլար, Նէ
տէ տատայյատճագլար տուր. անդէրի Նէ
կ'ունէշ, Նէ տէ պիր Նէվ՝ Հէյտաէրէթ
վնտրատճագ տուր. 17 – Զիրա թախթըն
օրմէ տատճնատա օյնան Գուգաա անդէրն կ'ու-
տիա՝ անդէրն տէրն տատ փատկայլարը-
նտա կէօթիւէէճէք տէր. Ալլահ տատի-

*Պ–'զը' տատի քիւսիկէն

Digitized by Google

կէօղլէրինաէն հէր կէօղ եաչընը ալէճէք սոխը։

ՊԱՊ 8

Վ. Եէսուինճի մըհրիս ապոլլոնաս սէմաոսա եաբըմ սա'սաճի գաստոր ալիւքրիմ վաղը' օլսուս։

2 – Վ. Ա՛լաՀըն Հուզուրընաս տուբան եէտի մէղէյի կէօբաիւմ, վէ անլէրէ եէտի պօրաս վէրիլսէ։ 3 – Վ. Եէնինաէ պիր ալիճաէն պուխաբտաան օլաբտագ տիկէր պիր մէղէյ կէլիպ մէզապահրն եաճընաս տուբտաս, վէ ճիւմլէ մուգատասէներին տու'ալաբը իլէ պէբտագեր թախթըն էօնիւնաէ օլան ալճաէն մէզապահրն իւզէրինաէ 'ապզ էճմէք իւզրէ սանա չօգ պուխաբ վէրիլսէ։ 4 – Վ. պուխաբընը տիւմանը մուգատասէներին տու'ալաբը իլէ պէբտագեր մէղէյին էլինաէն Ա՛լաՀրն Հուզուրընաս չընգտագ։ 5 – Վ. մէղէյ պուխաբտաանը ալըպ՝ անը մէզապահրն ապէճէնինաէն տօլտուբտագտ, զէմին իւզէրինէ ապէճ, վէ սէտաալար վէ կիւրինճիլէր վէ չիմէնճէլէր վէ զէլզէլէ վուգու' պուլտաս։ 6 – Վ. էլլէրինաէ եէտի պօրաս պուլտաանան եէտի մէղէյ պօրաս չալմազաս Հապրրլանտրաս։

7 – Վ. պիրինճի մէղէյ պօրաս չալտըգտաս, գանի իլէ գապրըմըշ տօլաս վէ ապէճ չընգըպ՝ զէմինէ ապիլաբ. վէ *ապազճալարըն իւչտէ պիրի եանտը վէ ճէչիլ օֆրըն քէսֆիֆեաի եանտը։

8 – Վ. իքինճի մէղէյ պօրաս չալտըգտաս, կէզյա ապէճէյճէ եանտան պէօյիւճ պիր տուզ տէնիզէ ապիլբըպ՝ տէնիզին իւչտէ պիրի գանի քէսիլտի։ 9 – Վ. տէնիզտաէքի գիրուհ մահկամագաֆրըն իւչտէ պիրի էօլիպ՝ կէմիլէրին տուխի իւչտէ պիրի թէճէֆ օլսուս։

10 – Վ. իւչիւնճիս մէղէյ պօրաս չալտըգտաս, սէմաոսան մէշ'ալէ կիպի եանտար պէօյիւճ պիր ճիւմլէպ՝ ըրմագլարըն իւչտէ պիրի իւզէրինէ վէ տաս փունկարըպըր իւզէրինէ տիւշտուս։ 11 – Վ. օ ճիւմլէրըն տաոսնաս փէլինն տաէնիւիր. վէ տաւլարըն իւչտէ պիրի փէլինն օլուպ՝ օ տաւլար տաճ օլտըգլարը իչինէ, անլէրին աէպէպսիզ չօգ տաեմ էօլսուս։

12 – Վ. տէօբտիւնճիս մէղէյ պօրաս չալտըգտաս, կիւնէշինն իւչտէ պիրի վէ ապըն իւչտէ պիրի վէ ճիւմլէպ՝ իւչտէ պիրի վուգուտաս, չէզյէյ քի անլէրինն իւչտէ պիրի գաստարըպ կէճճէ ֆէյ կիւնէտիպգինէ իւչտէ պիրինն ապապճիլըղը օլմազ։

13 – Վ. կէօբաիւմ վէ պիր *մէղէյնն սէմաս օրճաագնաս տաչուպ, ճիւքաբ աէպէ՝ 0լ չալտաճագ օլսուն իւչ մէղէյնն պապի գալան պօրաս աէտաալարը աէպէպինէն վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ եէր իւզէրինաէ տաբէրն օլտուլաբաս՝ տէտիյինէ իշիճաիմ։

ՊԱՊ 9

Վ. պշէյնճի մէղէք պօրաս չալտըգտաս, պիր ճիւմլէպճէն սէմաոսան զէմինն իւզէրինէ տիւշմիշ իտիյինէ կէօբտաւմ', անաս տուտի Հալվիյինէն գուշտաբընն անախթաըր վէրիլտի։ 2 – Վ. Հալվիյինէն գուշտաբընը աչընըգտաս, գուշտասան պէօյիւք քիւլֆան թախթինէ կիպի պիր տիւման չընգտը, վէ գուշտունըն տիւմանընգտասան կիւնէշ վէ Հավա գաստարտը։ 3 – Վ. է օլ տիւմանտասան զէմին իւզէրինէ չէքիրճէկլէր չըգըպ՝ անլէրէ զէմինն 'ապրէպզէրինաէ օլսուն գուշտուէքճի կիպի գաշտուէքճի վէրիլտի։ 4 – Վ. է անլէրէ էմր օլտուճտաս քի՝ եէրինն օֆրընտ վէ հիչ պիր եէչիւճիյէ վէ հիչ պիր աղաճտա տէչիլ, անճագ ալճըլարը իւզէրինաէ Ա՛լաՀրն միհրիս պուլտուճմազսան տատիլէրէ զէյսան վէրէիլտի։ 5 – Վ. գաթի էֆէնլէրինէ ապէճիլ, անճագ պէշ գաստարը 'ապազ վէրմէէրինէ անլէրէ բօխտուն վէրիլտի, վէ էֆէնտիլէրի 'ապազ 'ապրէպզինն պիր տաէմի տօգտրըղնտաս Հատաբ օլսուն 'ապազ կիպի խոխ։ 6 – Վ. օլ կիճճէլէրէ տաէմիլէր էօլիճմիս տաթայճագլար, տամմաս պուլմայճագլար տըր. վէ էօլմիչի սրզուս էտաէ ճէքիլէր, տամմաս եօլիս՝ անլէրտէն գաչայճագ տըր։ Վ. է չէքիրճէկլէրին չէքիլ ճէնինէ Հատրրլանմըշ ապէճլարտաս պէնդէր խոխ։ 7 – Վ. է պաչլարընտաս թաքճագար կիպի պիր չէյ պուլտաճագ' էհպիլէրի տաեմ էհպիլէրի կիպի խոխ։ 8 – Վ. տաչլարը Նիսան տաչը կիպի օլուպ՝ տիշլէրի տօլտան գէչի կիպի խոխ։

*Ո՝ա՛ղբ՝ զէմինէն իւչտէ պիրի էանտըր, վէ տաղաճլարըն

*Ո՝ա՛ղբ՝ գաստրճալըն

†Ո՝ա՛ղբ՝ ապէճտան

Digitized by Google

9 – Վէ տէմիր զբրհ կիսի զբրհլոբը վար իտի. վէ գանաաղլարընդն սէտաոը ճէնկէ գօշար պէր խալլը ամի ապտալաղլարընդն կիւրիւլթիւռիւ կիսի իտի. 10. Վէ 'ագրեպզիերէ պէնիզէ գուլդուգլարը վէ գուլդուգլարընտա տիքէնէլերի պուճ լռնտաոզ 'ատէմլերէ պէշայ զբրար վէրմէյէ գուտրէթէլերի վար իտի։ 11 – Վէ պուռնալար իւզէրինէ փոռթշահ վար տըր, եռնդի հաճիյէնդն մէնէյի, ոնդն իսմի տոսիի 'Իպրահիճ Աբադան վէ Եռնանդճ Ադոզիան տըր։ 12 – Պիրինճի վայ կէչտի. իչիճէ պուռնատան ադըռա խալի վայ տոհա կէլիր։

13 – Վէ ալթընճը մէնէյ պօրու չայտըգտա, էլինտե պօրու օլան ալթընճը մէնէյէ խիթտապէն, 14 – Օվ պէզիյէ Ցրտի ըրմադընտա պադըր օլան տէօրթ մէնէյի չէօզ՝ տէյիս Ադահընդն հատզուբընտա օլան ալթընճա մէզադահընդն տէօրթ պուչաղընտան կէլէն պիր ոէս իչիճէմի։ 15 – Վէ տատմէրին իւչտէ պիրինի էօլտիւրմէք իւզրէ, ոտ'ատի վէ կիւռ վէ այ վէ ոէնէ իչիւն հազըրլանմըշ օլան օվ տէօրթ մէնէք չէօզոլտիւ։ 16. Վէ ոճվարի 'տադբէրին միգտատը իչի տէֆ'ա ոճ պինի քէրբէ օռ պինի օլարագ, ոռնէրին միգտատըընը իշնիճէմի։ 17. Վէ բիւյուտտա ոճ'ատը վէ իւզէրէրինէ պինճի օլռնդըտը պէզիյէ կէօզոնէմ՝ քի ոճ'էչ վէ մօր ճագռաճ վէ քիւ-քիւրէթ բնկինդ զբրհլոբը վար իտի, վէ ոճ'ատըն պադըշլոբը տադռան պադըշլոբը կիսի օլուռ՝ 'ադբզադըրընտան ոճ'էչ վէ տիւմանի վէ քիւ-քիւրէթ չըգբ,օբ իտի։ 18 – Պու իւչտէն, եռնդի ռնդէրինն ադբզադըրընտան չըգռան ոճ'էչ վէ տիւմանի վէ քիւ-քիւրէթտէն տատմէրէրինն իւչտէ պէրի հէլտբ օլտռս։ 19 – Զէրտա ռնդէրինն գուտրէթի տադբզադըրընտա վէ գուլդուգլարընտա տրը, չէնդի գուլդուգլարը էրլէռնա պէնդզէյիսի պաշ-լոբը վար տրը, վէ պուռնալարլէ զատրը էտէրլէր։ 20 – Վէ պագի գայռն ատտմէրը, քի պու պէլլաբտառն հէլտբ օղմաղտրլար, ճճինէլէրճ, վէ կէօբմէյէ վէ իչիճէմէյէ վէ ճիւբիւմէյէ մագռթէտիր օղմայռն ալթընճա վէ կիւմիշ վէ պագբր վէ թաշ վէ ադբզճառն օռնդն փոթթաբտա ոէճառ էթմէմէրէրի իչիճէ՝ էլլէրինէն 'ամէլլէրինառէն թէվպէ էթմէմէրը. 21 – Հէմ տէ քէնռնի գաճէլ վէ սիչր վէ գինռ վէ օբբզագաբտառնդն թէվպէ էթմէմիչէր։

ՊԱՊ 10

Վէ պուռլութ կիյմիշ վէ պաչընտառ գաճռ ը գռաչռ օլռաղ՝ եիւգիճ կիւնէէ կիսի, ոյաչէլբը տառիի տոհէչ տիրճէքէլերի կիսի օլռբտագ, ռէմռատառն էնռմքառճ օլռն տիկեր գռավվէթլի պիր մէլէք կէօբռճէմ։ 2 – Վէ էլինտե ռնչէդ պիր քիւչիւք քիճճոպ թռռճռբռգ՝ ռռագ ռյռագրնը ռէնդի իւզէրինէ, ռօլդնը տառիի գաբռռ իւզէրինէ գյռռ, 3 – Ադռլառնդն կէռճիբռռէճռի կիսի եիւքառճ ռէռլ նիռռռ էյլէտի. վէ նիռռռ էյլէտիյլինառճ եէռի կէօբ կիւրիւլթիւռիւ քէնռի ռէռռռլբբյլէ ռէյլէտռիլէր։ 4 – Վէ եէռի կիւրիւլթիւչէր [քէնռի ռէռռռլբբյլէ] ռէօյլէտիբռռճ, պէն եռագաճագ օլռբբմ. վէ [պռռռռ]՝ եէռի կիւրիւլթիւռիւ ռէօյլէտիքէրինի միճիրլէ, վէ ռռլէրի եռագմռ՝ ռէյլէրէբ ռեմռռռռռ պիր ոէս իչիճէմի՝ 5 – Վէ ռէնիճ իւչէրինառճ վէ գռռռռ իւչէրինառճ ռռռռբռռգռռռ կէօբռռիչիմ՝ օլ մէլէք 'էլինիճ ռեմռյռռ գռռռբբրբռ, 6 – Ռեմռյռբ վէ ռռռռճ օլռռն չէյլէրի, վէ զէմինի վէ ռռռռճ օլռռն չէյլէրի, վէ ռէնիճի վէ ռռռռճ օլռռն չէյլէրի խռռգ էռռէն վէ եագռռ իւ_ռռռռռռ հռռյ օլռռրն հագգբ իչիւն եէմինի եիճռի քի՝ ռռրճբգ վռգբճ օլռմյռռճագ ռռբբ. 7 – Ռաքինի եէռռռճի մէլէչինի ռռռճճբ կիսիլէրինռռէ, եռռռի պօբռռռռբ չռռռճագբ վռռգբճռռռ, Ադռլռնդն ռբբբբ՝ քէնռռի գռռռռբբ օլռռն փէյռռռմյռէլբլբբ թէգչիր էյլէռռյլի իւզրէ իճիռռռ օլռռռռճագ ռռբբ։

8 – Վէ օլ ռեմռռռռռռ իչիճէմիմ ռեռ եինէ պռռնռ խիճռռռէն՝ Ակիճ, ռէէնիգ վէ գռռռռ իւզէրինռռէ ռռռռբռռռ մէլէչինի էլինտե օլռռն օլ ռռչբգ քիւչիւք քիճճոպբ ռռլ՝ ռէռռռ։ 9 – Վէ մէլէչինի եռռնդէռռ կիռռռռ ռռնռռ՝ Գռռ քիւչիւք քիճճոպբ պռռնռռ վէբ՝ ռէռռռմ. օ ռռռռճի պռռնռ՝ Ռվ վէ եէ, վէ ռէնինի գռռռնբռռռռռ ռռճբյբգ Հռռռբյ էռռճէճէք իռէ ռռէ, ռռղզբնռռռ պռռյ կիռռի թռռճճբ օլռռճագ ռռբբ՝ ռէռռռ։ 10 – Վէ օլ քիւչիւք քիճճոպբ մէլէչինի էլինտեն ռռլբգ եէռռռմ՝ վէ ռռղզմռռռ պռռյ կիռռի թռռճճբ իռռի իռէ ռէէ, ռռնբ եէռիքռռէն ռռռճբռռ գռռռնբռռռռռ ռռճբյբգ օլռռռռ։ 11 – Վէ պռռնռ՝ եիռինէ չօգ գռռվյռռբ վէ մէլլէթլէբբ վէ լիռռռնյռռբ վէ ռէէլիգէբբ Հռռգգբճռռռռռ

*Պ՝ռ'ռռռ ռռռգ էլինի

Digitized by Google

փէյղամպէրլիք էթմէն կէրէք սուր՝ սէֆար։

ՊԱՊ 41

Վ֊է պահա 'ասալա պէկզէր պիր գամբէ վէրիլտի. վէ օ մէկէք տոբուզ տէտի քի՝ Գալգ, վէ Ալլահըն կէրէք էնէնիլէրի վէ մէզհաբը վէ իչինէտ աճառէ էանիլէրի էօլչ։ 2 – Վ֊է հէյքէլինի վէ մէզհաբը վէ իչինէտ քէլինի խարիճինէտ օլսուն ավլուր պրաքզ՝ անը էօլչմէ, զիրա օ՝ թա՛իֆէլէքէ վէրիլմիշ սուր. անկէր սուսի մուգաասա շէհրի գէրգ իչի պյ փայմալ էանէ ճէբէլէր սուր։ 3 – Պէն սուսի իչի շահինահ ֆ֊֊ուրէն վէրէճէչիմ՝, անէր սուսի չուլ կիմիշ օլտըգլարը Հալաէ՝ պին իչի էինզ ալթմըշ կիան փէյղամպէրլիք էանէ ճէբէլէր սուր։ 4 – Զէմինին Բապպը Հալզըբնաա տուբան օլ իչի պէչինճան ապաճը վէ իչի չէմ֊սան պաունար ապը։ 5 – Վ֊է էկէր անէրէ պիր քիմսէ զարար վէրմէչ էանէրսէ, անկէրին ազդինսան ալճէչ էանէրսէ, տուբանի ալճէչ չէզբզպ՝ տուշէնկէրինի թէկէֆ էանէր. վէ էկէր անէրէ պիր քիմսէ զարար վէրմէչ իսթէրսէ, պէզիճէճ գամել օրնամաը լապըմ սրը։ 6 – Պանէլարըն քէնսոի փէյղամպէրլիքլէրին կիւնկէրինսէ էանդամը էազմամաը իչհէն՝ կէօրմէ գափամաղա գուսուրէթլէրի վար, վէ տուբար իւզէրինէ՝ անկէրի գանա թահմիլ էթմէյէ վէ հէր իսթէսիքլէրի վազրիճ զէմինի հէր նէվ՝ պէչապ օզրամի մուգա գուսուրէթլէրի վար իսթիմամ էթմէյէրէկ սուր։ 7 – Վ֊է քէնսոի շէհաուէթլէրինի իճմամամ էթմէյէրէկ

առա վէ օն ֆքի եղլոզլոսան պիր թաճ պաշընաս օլորդը հալտ պիր գորը խոի։ 2 – Վէ համիլե օլմալը՝ աղրը չէքիպ տողաւրմագ իւ-պըճ գիյատսիզլէ եգիլէթտ օլարագ ֆէքրատա էտէր խոի։

3 – Վէ ափմատաս ափիկը պիր 'ալա-մէթ կէօրիւնոխս, վէ իչինէ եէտի պաչը վէ օն պոչիտագը վէ պաշլարը իւ-զէրինատ եէտի թաճ պոչուտնան պիր պէդիւթ գըղրը էժտէր վար խոի։ 4 – Վէ անըն գոչլոտագը ափմա եղլոզլոս-ըրնըն իւչտէ պիրինի սիւթիւ-քէչիսով՝ անլէրի զէմինէ ափտը. վէ էժտէր՝ տո-ղուբմագ իւ-պըճ օլան գաորնըն տօղուա-տարը կնպտ չօճաղընը եուէթմագ իչինէ էօնիւնատ տաւթօյր խոի։ 5 – Վէ մէդուսէմ ճիւմլէ 'թա՛իֆէլէրճ տէմիր 'ատա իլէ հիւքիւմէթ էտէճէք' պիր էրճէք չօճագ տօղուբտաս. վէ չօճաղը Ալլահնըն վէ թախթընըն հուգուբրնա ալրնըպ, 6 – Գաորը տոպախ Ալլահ թա-բարաֆընատան պէրրիկէտ հապրլանմըշ մնհալէ ֆիրաք էլլէտի, քի օրատտա պինդ իրի եիւգ ալմըշ կիւն ունը պէա-լէկլէր։

7 – Վէ ափմատաս ճէնք վագը' օլօպ՝ Մէքայիլ վէ մէլէքլէրի էժտէր իլէ ճէնք էյմիոլէր. էժտէր վէ մէլէքլէրի տոպախ ճէնք էյմիոլէր խոէ տէ, 8 – Նէ դայիպէ էտէ պիլմիոլէր, նէ տէ տորթրգ ափմատտա մէքանիոլար պուլունտուս։ 9. Վէ Իպլիս վէ Շեյթան թէամիյէ օլու-նտան օլ պէդիւթ էժտէր, օլ գատիմ երլոն քի պիւթիւն տիւնեօլար իպլալ էտէր, զէմինէ ամրլոտը, մէլէքլէրի տատ-խի անդն իլէ պէրտագեր ամրլոտլար։ 10 – Վէ ափմատաս պէդիւթ պիր ափտաս իչիմտիմ քի՝ Շեյթան Ալլահնըմդրդն խալտար վէ գուտրէթի վէ մէլէքութ-թա վէ Մէնիհինին հիւքմէթի վռագա՛տա կէլտի. գիւտա պիրտատլէրիմիզ 'ալէյ-հինտ կէճէ կիւնտուզ Ալլահնըմդրդն հուգուբրնատա չիքտայէճ էթմէքտտ օ-լան չիքտայէճճի աշտոր տաթրլտր։ 11 – Անլէր տտտի՝ Գոպտունդն գունըյ-լէ վէ քէնտի չէնտաեէքէրինին քէլտ-մէյլէ ատատ դատիպ օլռագ 'ճանըտրդր ֆէօլիտմտէն պիլէ էսիրկէմէտիրլէր։ 12. Պռա սէպէպտէն, էյ սէմատվտի վէ ան-

*Ե՛ատ. թա՛իֆէլէրի տէմիր 'ատա իլէ կիւտճէ

†Ե՛ատ. էօլիտմէտէք սէվմէտիլէր

տէ տտբքին օլանէտբ, մէսրատբ օլտնէրք. վռա՛յ *զէմինէ վէ տէնիզէ', չինէքի Իպ-լիս տագ վագիթը օլտրդրնէրը պիլէրէք, 'ագիպ՝ հիտտէյէլէ եատնրնըզտ էնտի' տէ-տի։

13 – Վէ էժտէր քէնտինինին զէմինէ տաճրլտբդրնըր կէօրտիւքտտ, օլ էրքէք չօճաղը տօղուբտան գատրըյտա թէ'ատտի էլլէտի։ 14 – Վէ գատրըյտա պէրրիկէտ-զէմտան վէ զէմտինտբ վէ 'նրտաֆ բ զէմտան քէնտի պէպլէնէճէյի մնհալէ, էրլտ-նդն էօնիւնատէն տտէյմագ իչինէ պէդիւթ պիր գատրթալդն էկի գտնտատբ վէրիլ-տի։ 15 – Վէ էրլտան գատրբյբ տէյլ կէօրիւքտտիւ տտէյիս, անդն տտբտրնճատ տողզնտատան ըրմնագ կնպտ պիր տտէ չը-գատրտբ։ 16 – Վէ զէմինի գատրբյտա էտբ-տբրմ էթտի, չէգյլէ քի զէմինի տողզնդբ ատչբտ՝ էժտէրինի քէնտի տողզնտատան չրգտբտրդբ ըրմնագը եատթտտէ։ 17 – Վէ էժտէբ գատրբյտա դտտպտպտլանդբգ՝ Ալլահնդն էմրլէրինի հրֆգ էյմէքտտ վէ Ցիտատս [Քրիստոսդն] շէհատտէթ քնի թտռմնագտտս օլտն զիւրրիկէճինին պտգբյյէտի իլէ մռհատրեպէ էճմէք իչիւն չրգտբ։

ՊԱՊ 13

Վ է տէնիպին գտմռ իւզէրինտէ տտտբտրմ՛, վէ եէտի պտչը վէ օն պտբ-նդբ վէ պտչիտագդբ իւզէրինտէ օն թտաճբ վէ պտշլտբը իւզէրինտէ քիւֆբ իտմլէրի պտբտնտտբագ, տէնիզտէն չրգտն պիր ճանվէբ կէօրտիւմ՛, 2 – Վէ օլ կէօրտիւքտմ՛ ճանվէբ գտպճտնտտ պէնիզլէյտ՝ ոյտգլտբը պլը-նդն պյտփտբբ կիպի, վէ տողզ տրպտան տողզ կիպի խոի. վէ էժտէբ ոնտ քէնտի գտվվէթինին վէ թտախթընբ վէ 'ագիմ հիւքմէթի վէրտի։ 3 – Վէ 'ոնդն պտչլտբդնտատն պէրինի, կէպյտ էօլէ ճէբ տէրէճէտ մէճրտհ [կէօրտիւմ՛,] վէ տնդն միւհլիք եատրտտբ էյի օլտտտ։ 4 – Վէ պիւթիւն զէմինի ճանվէբինի տբ-տրնտտան թէ'ատճճիւպ էյլէյիտգ՝ ձտնվէրէ հիւքմէթի վէրէն էժտէրէ տճտէ գէրտբտբ. վէ ճանվէբէ տտտի տէճտէ գէրտբտբագ՝ ձտնվէրէ պէդիւքէր քի՞մ վտբ, վէ տնդնիւքէ քի՞մ մռհատրեպէ էտէ պիւրբ՝ տէտտիրբ։

*Պ՛ատ՛ըբ՛ զէմին վէ տէնիզ տէքքէճ-

Digitized by Google

5 – Վ.է ասաս պէղիւբ սէօզլէր վէ քիւֆր սէյլէյէն պէր տաղըզ վէրիլիպ՝ ասաս գէրդ ինի ոյ էօֆկէյնէ եւսփ-մաղաս գուտուէնի վէրիլսուն։ 6 – Վ.է Ալ-լահա գաբդիր քիւֆր իլէ, եաղն ասանն խամինէ վէ մէգէէնինէ վէ սէմաուաս ասա-քին օլանլարա քիւֆր էմմէկ իչինա տաղզընր աչսուն։ 7 – Վ.է մուգաւասէա-լէր իլէ մուհարէպէ էտիպ անլէրէ զա-լիպ կէլմէյէ ասանա գօ՞ֆրէնի վէրիլսէք. վէ ասաս՝ հէր գաղիլէ ՙվէ լիսան վէ միլլէթի իւզէրինէ հիւքիւմէթ վէրիլ-սուն։ 8 – Վ.է զէպ՚ Օլանմազ Գաւգաշէնն հայաթ քիթապընտաս խամիրէն տուն-նաս գուտաւլաղաս պէրաս եաղըլմըշ օլմայաղագ՝ զէմմինէ ասաքին օլանլա-րըն ճեմաղէթի ասանա սէճեճ գէյասճագ-ղարը սուրւ։ 9 – Գաւլաղը օլան իչինքսին։ 10 – Էսքըլիչէ կէօֆիւրէն՝ էսքըլիչէ կիտէր. գէյըճիլ գաղձ էտէն՝ գէյըճիլ գաղձ օլանմագ կէրէք սուրւ. մուգաս-տաչլէրին ասաղը վէ խմանը պաւնաս սուրւ։

11 – Վ.է զէմինէն չէգան պաշգա պիր ճանվէը կէօֆուիւմ՝ վէ գաւգաշ կիպի իքի պաչկաղաս օլաս՝ էճտեր կիպի սէգյլեր իտի։ 12 – Վ.է էվվէլքի ճանվէրինն հաւգաշրընաս անըն պիւ-թիւն հիւքիւմէթինի իճրաս էտեր, վէ զէմինի վէ անտ ասաքին օլանլարը միւհիմ եաբաասը էյի օլմադ՚ օլան էվ-վէլքի ճեմաղէթէ սէճեճ գէյըճրըր իտի։ 13 – Վ.է պէօյիւք ՙալամմէթլէր իճրաս էտիպ՝ հաքիքաս ատաճմէրինն էօ-նէհինէ սէմաուասան զէմինէ սաքէճ պի-լէ էնաիրիր իտի։ 14 – Վ.է ճանվէ-րին էօնէհինէ իճրաս էմմէկը իչինէ էլ-լինէ վէրիլէն ՙալամմէթլէրլէ եէր եհա-զիհնէ ասաքին օլանլարը՝ իպլալ էտիպ, եէր եհազիհնէ ասաքին օլանլարաս իւզէ-քինաս գէյըճ եաբասը օլաս՝ ասաղ գալան ճանվէրին աւրէքինի էտպի-մայաղաքըն թէնպիհ էտեր իտի։ 15 – Վ.է ասաս՝ ճանվէրին աւրէքինէ ըուս վէր-մէկէ գօ՞ֆրէնի վէրիլսուն, ինա քի ճան-վէրին աւրէքին թիէքելլիմ էտե, վէ ճանվէրին աւրէքինէ սէճեճ էմմէ-յէնլէրի գաղձ էմմէսէրէ։ 16. Վ.է քիւ-չիւս իլէ պէղիւքլէր, վէ զէնկին իլէ գիւգիւչլէր, վէ հաւբը իլէ գաւլաղըն ճիւհիլէսինէ ասաղ էլլէրի, եաճաս ալըն-լարը իւզէրինէ ասամղաս գաղաւլ էմմէ-

*Պ–՚աւ-ը՚ վէ գաւմ՝ վէ

րիր իտի։ 17 – Վ.է ասամղալաս, եաճաս ճանվէրին խամինէ եաճաս խամինէն ՙատաէտինէ մուլիք օլան քիմսէսէէն գայ-րինէն ալըր վէրիր էտէմէմէսինէ սէ-պէպ օլաս իտի։ 18 – Հիքմէթի պաւնասաս սուր. ՙագլաս մուլիք օլան քիմսէ ճանն-վէրին ՙատաէսինէ հիճաապ էմմինէ, գի-բաս իննանն ՙատաէտի օլարագ՝ անըն ՙա-տաէտի ալիճը եիւզ ալիմըշ ալիճը սուրւ։

ՊԱՑ 14

Վ.է կէօբասիւմ քի Գաւգաշ Սիօն ասաղը իւզէրինաէ ասաբաաղ, անըն իլէ պէրաապէր *անըն փէսէէրինէն խամի ա-լընլարընաս եաղըլմըշ օլան եիւզ գէյը-սէօբի պիճի քիմսէ վաղ իտի։ 2 – Վ.է չօգ ասլար սէտասաը կիպի վէ պէղիւք կէօք կիւբիւլթիւսիւ կիպի սէմասասան պիր սէտաս իչինէտիմ՚. վէ քէնտի թ ասն-պուբլարընը չսլան թասնպուբճըլարընն սէտասրընը իչինէտիմ՚։ 3 – Վ.է պաւնե-լար թասխիճրն էօնհինաէ վէ սէօբի գիրուհըն վէ խիթխ իչպլարըն էօնհինաէ [կէզյա] եէնի պիր թէապհ՚ թէրէն-նիմ՚ էտիչօրլար իտի. օլ թէապհէն ասախ զէմինաէն ասաբրն ալընան օլ եիւզ գէյըգ սէօբի պիճի քիմսէսէէն գայրի քիմսէ էզյրէնմէկէ գաասիր սէ-չիլ իտի։ 4 – Պաւնլար նիհաս իլէ նաա-փագ օլմամըշ օլաբասգ, թասհիր սաիր-լէր. պաւնլար Գաւգաշէնն հէր կիմ սաի-չի եէրէ սարաբնճաս կիտէնլէր սուր. պաւնլար ասաէմլէր սարաաբնասան Ալլահա վէ Գաւգաշյա թասբհնասաս օլմագ իւզէրէ ասաբէն ալընանլար սուր։ 5 – Վ.է պաւնլարընն ագրաբնասս հիլէ պաւլաճա-մասաը, չիւնքի [Ալլահ՚էն թասխիճ էօ-նհինասէ] գաւգաւբազ սուրլագ։

6 – Վ.է զէմինէ իւզէրինաէ ասաքին օ-լանլարաս, եաղն հէր միլլէթի վէ գաա-սիլէ վէ իլհասն վէ գաւմնս եաչէ սէ-չաբէթի թէպչիրէ մէ՚մուր օլաբագ, սէմաս օրճասաբնասս ուչսան ասիկէր պիր միլլէք կէօբասիւմ՚։ 7 – Վ.է եհ-քասէք սէպէ՚ Ալլահասան գօբգաճնըզ, վէ ան-նաս Հասմաս էլլէկինիզ, գիբաս հիւքմէս-նէն ասա՚ասէր կէլսուն. վէ սէմաս իլէ զէ-մինի վէ սէհնիզի վէ ասալաբրն փունգո-լաբընը իասլգ էտինէ սէճեճ գէյըճըզ՝ սուր իտի։

8 – Վ.է անըն ասրասրնճաս ասիկէր պիր

*Պ–՚աբ-ը՚ անըն վէ

Digitized by Google

մէկէք կէլիայ՝ Նըդբլլուը, օլ պէդիւք [չէ՛հր] Իսաբէլըն Եըդբլլուը, չիւնքի քէնտի զինասրնըն ապդընկըդը չէքասպըտան ճիւմլէ միլլէթլէրէ իչխրան՝ տէտի։ 9 – Վ֊է ան֊լէրին ասրընէնճա իւչիւճիւ պիր միլէք կէլիայ եիւքակը ակալէ ակտի քի՝ Հէր քիմ ճանվէրէ վէ սուրէթինէ ակճառէ գբլլուը՝ տամղտայը քէնտի տյնը իւզէրինէ կա էլի իւզէրինէ գապուլ էտէրսե, 10 – Օլ քիմսէ Ալլահըն դուպդընըն քէտակսինէ տօլուռուրլմէշ Խըշրընըն ատֆի չէքասպընտան իչէճէք, վէ մուգատատա միլէքլէրին Հուզուրընատա վէ Գապզընըն Հուզուրընատա ատէթէ վէ քիչքիրթլէ ՚ազապ օլուճանճագ ասբը, 11 – Վ֊է ան֊լէրին ՚ազապընըն ատիմանը իլ էլ էակտա հօգաբը չէգտար. վէ ճանվէրէ վէ անրն ատուրէթինէ ակճառէ գբլանլատրըն վէ անրն իամինին ատամղտայընը Հէր պիր գապուլ էակինին կէճէ կինարհագ բատՀրը օլմագ, 12 – Մ֊ագատատաէրին ատարը պուճատա ասբը. Ալլահընի էմրլէրինի վէ Յիսատատա օլան խմանը Հրիգ էտէնլէր [պուճատա ասբը]։ 13 – Վ֊է ակմատան պիր ակտ իչխիճիմ՝ օ ատսխի [պատատ] տէտի քի՝ Ցագ, Գատճատան պէգլլէ նէ՛ միսագարէգ տիր օլ էօլիսլէր քի Ի՝ապպատա վէֆաթ էտէրլէր. Իատ՝ Գէլի, Բէա քի ատլէր քէնտի չէքտիքլէրի էմբլէրատն խոՀիրատխոՀ էտէրէր, վէ ՚ամլէրէի ատրատլորընճա կիտէր՝ ատչօր։

14 – Վ֊է կէօրսիճի քի պէչտգ պիր պուլուգի վար խոր, վէ իւզէրինատ՝ պապչընատա ատիթուն Բատճ վէ էլինատ քէսքին պիր օրտգ պուլուսնատգ՝ Խպն իւ֊լ ինատատա պէնգէր պիր զամ օՀատրատչօր խոր։ 15 – Վ֊է Հէյբէլտէն տիհէր պիր միլէք չէգտգ՝ պուլուգի իւզէրինատ օՀատրատնա՝ Օրատղնը ատլէգ պիչ֊ղիրա զէմինին պիչինի եէՀիչմիշ օլմագլէ, [ատնա] պիչէճէք վագդի կէլատ՝ տէչիս եիւքակը սէսլէ նէտատ էչլէտի։ 16 – Վ֊է պուլուգի իւզէրինատ օՀատրատն զէմին իւզէրինէ օրատղնը ատլէգ վէ զէմին պիչինլատ։

17 – Վ֊է տիկէր պիր միլէք սէմմատա օլան Հէյբէլտէն չէգտգ՝ ան֊նըն ատտրի քէսքին պիր օրտգը վար խոր։ 18 – Վ֊է ատԹէչ իւզէրինէ գաւտրէԹի օլան տիկէր պիր միլէք մէզատչհատն չէգտգ, օլ քէսքին օրտգը օլանա՝ Գէսքին օրատղնը ատլէգ զէմինին պապչընէն ատլէգլէ֊ լատրընը քէտ, զիրա իւզէմլէրի հէԹիչ֊ատ՝ տէչիս ՚ատլիմ սէտատ իլէ նիատատ էչլէտի։ 19 – Վ֊է օլ միլէք քէնտի օրատղընը զէմինէ ատլէգ՝ զէմինին պապչընը քէսէրէք Ի֊պ֊փ֊ Ալլահընի զատգատգընըն պէդիւք մա՛սերէսինէ ատԹուր։ 20 – Վ֊է մա՛սերէ չէՀրին խատրճինատ պատրլգ՝ մա՛սերէսէն պիդ տալԹը Հիւզ օգ ատԹընը մէտատՖիչէտատգ ատԹատրըն կէմլէրինէ հէԹիչիը տէրէճէտ գան չէգտգ։

ՊԱՍ 15

Վ֊է սէմատատա պապչգտ պէդիւք վէ ՚ատճիպ պիր ՚ատատմէ, Խ֊նէ եէտի ատա պէրատատրը Թաւրանի հէտի միլէք կէօրսիւմ, չիւնքի պու գէՐատրէ Ալլահընի գապզատգ խիմատ օլատնատ։ 2 – Վ֊է կէգտա ատճէչէ գատրըշմըշ ատրչատատն պիր տէՀնիգ, Հէմ ճանվէրէ վէ սուրէթինէ վէ [տատմզատրնատ վէ] իամինին ՚ատէտինէ գապիգ կէչէնլէրէ, էալէրինատ Ալլահընի Թանապատրատրը օլատրագ, ատրչատ տէՀնիգինին իւզէրինատ տուրատք կէօրսիւմ։ 3 – Վ֊է Ալլահընի գատտատ Մ՚ահմատնին Թէտապինէ վէ Գատգատնըն Թատպիհինի Թէրէհհնէմ էտիգ՝ Նա Հէր շէյէ գատգր օլան Ի՝ապգ Ալլահ, իչչէրինի պէդիւք վէ ՚ատճատ՚իգ տէր. Էյ մնատատատէրէրին Փատրիշահը, Թատրիգէրինի ատզրատ վէ Հագգ ատրէրատն։ 4 – Նա Ի՝ապգ, ատՀնատն քի՛մ գօրգմատյըգ խամիդէ Համնա էԲ֊մէշէ, գիրա Հատլէնըգ ատ֊ն գատատատա ատն. չիւնքի Հագգ Հիւ֊քմէրինի իգՀար օլատնատգլարընատան, Ճբ֊մէշէ միլլէթլէր կէլիգ ատՀինն Հատզատրընատա ատՀատ գէլատճագլար ատրէ՛՝ ատէրէէք խոր։

5 – Անատն ատգրա կէօրսիւմ՝ քի ատմատատա շէՀատեիբ մէզէՀհինինէ Հէյբէլէ ատյէլատրը։ 6 – Վ֊է օլ եէտի պէլատրը Թաւրանի եէտի միլէք փագ վէ փատրլագ քէՐեէն կէմատչ, վէ կէզգատլէրինէ ատլիտատ գատշագլար գատշանմըշ օլատրագ, Հէյբէլտէն չէգտգլատ։ 7 – Վ֊է ատօրԹ զիգատՀատան պէրԹ եէտի միլէկէ֊ եագատ իւ֊լ ատագատ Հագգ օլան Ալլահընի Թատպիհ֊լէ ատօրատ եէտի ատիճատն Թատպիհ վէերատ։ 8 – Վ֊է Հէյբէլ Ալլահընի ճէ֊լատ ատ գատատրէԹինատէ ատճատմագէ ատօրատ օլատգ՝ եէտի միլէկին եէտի պէլատրը հիմատ օլատնճագատտէգ Հէյբէլէ պիգ քիմնէ կէրէճմէտի։

ՓԱՌ 16

Վ‚Է ՀԷՅՔԵԼՈՒՆ ԵՒՍԻ ՄԵԼԻՔԻ ԽԹԱՍԱՆԷՆ՝ ԱՒՈՒՆԻՔ‚ ՎՐ ԱԼԼՍՏՆ ԽՕՐՀՈՒՐԴՆԵՐՆ՝ *ԹԱՍԱԼՈՐԸՆԸ ԷՍԻՆԷ ՊՕՇԱԼՈՒՐԸՆԵՐՆ՝ ՍՏՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ ՈՒՏԱՍ ԻՇԽԻՄԻՄ։

2 – Վ‚Է ԵՎԷՆԼՔԻՍԻ ԿԻՍԻՒՍ ՔԵՆՍԻ ԹԱՍԱՆԸ ԳՈՒԱՍ ԻՒԼԵՐԻՆԷ ՊՕՇԱԼՈՒՐԳՍԱՍ, ՃԱՆՎԵՐԻՆ ՍՍՄՈՒՍԱԼԻՆ ՍՍՄՄ ՊԱՇԱՆԱՆ ՎՐ ՍՍՐՔԹԻՆԷ ՍԷՆՔ ԱՍՍՏՄԻԼԵՐՍՏ ՓՎՔ ՓԵՆՍԱ ՉԸՊԱՆ ՉԸԳՍԲԻ

3 – Վ‚Է ԽՔԻՆՔԻ ՄԵԼՔԸ ՔԵՆՍԻ ԹԱՍԱՆԸ ՍՏՆՈՒՓԼ ՊՕՇԱԼՈՒՐԳՍԱՍ, ՓԻՈՒՔ ԷՕԼԻՆԹԻՒՆ ԳԱՍՔ ԿԻՍՔԻ ԲՈՒՆ ՕԼՍՍՏ, ՎՐ ՍՍԲՈՒՔԻ ԻՇԻՆԱՍՔ ԼՍՍՐՍԱՆՈՒՍՐԸՆ ՃԻՄԼԷՍԻ ԷՕԼՍՒՍ։

4 – Վ‚Է ԽՍՒՍՆՃԻՄ ՄԵԼՔԸ ՔԵՆՍԻ ԹԱՍԱՆԸ ԸՐԳՄԳԼՍՍՍ ՎՐ ՍՍՍ ՓՍՍԴԱՍՍՐԸՆԱ ՊՕՇԱԼՈՒՐԳՍԱՍ՝ ԳԱՍՆ ՕԼՍՍՐԸ։ 5 – Վ‚Է ՍՍՍԼՍՍ ՄԵԼԷՂԻՆՆԻ ՆԱՍ ՄԵԿՃՍՍՍ ՕԼՍՆ ՎՐ ՕԼՍՄՍՂ ՎՐ ԳՍՍՍՍՍՍ [ՐԱՍՊԳ], ՊՍՍ ՂԷԼԻՐԻ ՀԻՍ ՔՄ ԷՓՍԽԻՆԻՍԿ 'ՍՍՍԻԼ ԱՒՆ. 6 – ՋԻՐԱՍ ՍՆԼԷՐ ՄՍՍԳՍՍՍՍԿԼԷՐԻՆ ՎՐ ՓԿՂԳՍՄ-ՊԷՐԼԷՐԻՆ ԳՍՆԸՆԸ ՍՍԳՔԱՐԻՍԼԷՐ. ՍԷՆ ՍՍՍԱԻՔ ՍՆԼԷՐՍ ԳԱՍՆ ԻՂԻՔՍՍՆԻՆ, ՂՆՍՔԻՔ ՄԻՍԼԹՍՍՆԱԳԳ ՍՍՐՐԼՍՐ՝ ՍՏՍՍՂՂՆԻՔ ԻՂԻԹՍՍՄ։ 7 – Վ‚Է ՄԳՊԳՍՍՏՍՍՆ [ՍՍԻՔԷՐԻՆԻՆ]՝ ՊՂԼԻ, ԻՍՍ ՀԷՐ ՂԷՂՂ ԳՍՍՍՐ ՐՍՍՊԳ ԱԼԼՍՏ, ՍԷՆՆԻՆ ՀԻՍ-ՔՄՂԷՐԻՆ ՀԱԳԳ ՎՐ 'ՍՍՍՍԼԷԹ ՍՐՔ՝ ՍՏՍՍՂՂՆԻՆՔ ԻՂԻԹՍՍՄ։

8 – Վ‚Է ՍՏՕՐՍՂՍՆՃԻՄ ՄԵԼՔԸ ՔԵՆՍԻ ԹԱՍԱՆԸ ԿԻՍՆԷՂ ԻՍՒԵՐԻՆԷ ՊՕՇԱԼՈՒՐԳՍԱՍ, ՍՆՍՍ ՍՍՍՏՄԻԼԵՐՔ ՍՍԲԷՂԼԷ ԷՍԱԳՄՍՍՍՍ ԳՍՍՍՍՍՔ ՎԷՐՄՍՍ։ 9 – Վ‚Է ՍՍՍՏՄԻԼԵՐ ՍՐՔ ՀԻՍՍՍՍՍՔԼԷ ՀԷՐՍՍՔԼԷ ԷՍՍՍՍՍՍՍ ՍՍՍՍՍՍՍՍ ՎՐ ՍՍՍՍՍՍՍՍ ՍՍՍՍՍՍՍՍ

ատ օլան հիւքմիս ատնաս կէօմէրէ-
յիմ՝ ատչէրէք, 3 – Լուհաս պէնի
պէրբէրէյէ կէօմիւթմիս. վէ եէսի
պատշը իկէ օն պուլնուար օլարագ, իւ-
գերի քիւֆր խամիրէյէ տօլու գըրմըզը
պիր, ճանվէրէ պինմիշ օլան պիր
գարը կէօրսիւմ: 4 – Վէ օլ գարը եր-
գէվանի վէ գըրմըզը խոլ՝ատի կէյմիշ
խոր, վէ ալճաուն վէ միւճեվէհերքոճ
վէ ինճաէլերէ ատնանմըշ օլարագ՝ է-
լինատ մէքրուհաթէ վէ զինատրնըն
նատփալքալերէյէ տօլու պիր ալճաուն
քիւատեսի օլուպ, 5 – Ալնը իւգերինատ՝
Սըրը, Պէզիւք Բաթալան, գէմինին ֆատ-
հիշերէրինին վէ մէքքուհաթլուքն ատ-
նատը՝ ատչիս պիր խոմ հատզըլը խոր:
6 – Վէ օլ գարըյը մնագատատչերէրին
գանըյէ վէ 8խուռմա շէհիտերինին
գանըյէ մէտի օլմագատա կէօրսիւմ.
վէ անը կէօրսէյիճիմնէ գէյրատճիյէ
թէ՝ատճճիւմ էթմիմ: 7 – Վէ մէրէք
պատնա ատատի քի՝ Նիմչիւն թէ՝ատճճիւմ
էթտին. գարըրնըն վէ անը կէօմիւրէն
եէսի պատշը վէ օն պուլնուար ճանն-
վէրին արգըրնը պէն ատնաս ատգոյէյ ճե-
յիմ: 8 – Կէօրսէյիշն ճանվէր մէվ-
ճուտ իսոխ, վէ մէվճուտ ատչիլ տիր,
վէ հավիյէտէն չըգատճագ վէ հէյուգա
կիսատճէք տիր. վէ գէմինին ակքէնէսինո-
ատէն օլուպ իսոխլերի տիւնէնա գուրու-
լատնան պէրու հայատի քիմճագրնատա
հատգըմըշ օլմագան քիմնէյէրը օլ մէվ-
ճուտ օլմուշ վէ մէվճուտ ատչիլ
իսոխ ատ, եինէ հայգը օլան ճանվէրնի
կէօրսիւրքէրինատ թէ՝ատճճիւմ էտէ-
ճէքլէրը տիր: 9-Հնքմէթէ վաղգիվ օլան
'ատգ պատնատա լազմ՝ տըր. եէսի պատշ՝
օլ գարըրնըն իւգերէրինատ օհուրատղը
եէսի տուզ տըր. 10 – Վէ եէսի մէրէք
տիր. պուռնատրըն պէշի տիւշմիշ վէ
պիրի մէվճուտ տըր, վէ օլ պիրի տու-
հա կէլմէտի, վէ կէլտիյի զաման ազ
միւատտէթ գալմատը կէրէք տիր: 11 –
Վէ օլ մէվճուտ օլմուշ օլան վէ մէվ-
ճուտ օլմայան ճանվէր քէնատիսի
ատսի ակքոճին ճի տիր, վէ եէսիսէն
օլուպ հէյուգա կիսատ: 12 – Վէ կէօր-
սէյիշն օն պուչնուգ օն մէրէք օլուպ՝
ատսհա ատգոճանատը էլէ ալմատրլատ
իսոխ տէ, ճանվէր իրէ պէրատպէր պիր
տա՝ատճ գատատը մէրէքէր կիսին հիւ-
քքիմէճ էլէ ալբրլատ: 13 – Գատնէտրըն
միւրատը պիր օլատ՝ գուվվէթճ վէ հիւ-
քքիմէթլէրինին ճանվէրէ թէ՝ալճմի
էտտէրէք: 14 – Գատնէտր Գուզատ իրէ
մնհարէյէ էտիպ՝. Գուզատ անէրէհ
գատրիպ կէրէճճէք տիր. գիքտ 0 Ռատպպ
իւ էգատպպ վէ Մէրէք իւ միւտատ
տըր. վէ անրն իրէ պէրատպէր օլանտատ
ատտա՝վէճճրէ վէ միհնթէհատպ վէ
ատատգ տըրտատ: 15 – Վէ պատնա ատատի
քի՝ Անէրնի կէօրսէյիշնէ վէ ֆատհիշէ-
նէին իւգերէրինատ օհուրատղը ատտատ՝
գատմիտը իրէ ճեմնա՝աթլատը վէ միրկէթ-
լէրը վէ լհատնդատգ տըր: 16 – Վէ ճանն-
վէր իւգերինատ կէօրսէյիշնէ օն
պուչնուգ, ֆատհիշէյէ պուգղ էտիպ՝
անը փէրիշտա վէ չըփկագ էտտէճէք. վէ
անրն էթինի եէյիպ՝ տնը ատճէշէ կատ-
գաճագտատը տըր: 17 – Ջիքտա Ապատնը
ատօգլէրի իրմամ օլուռճատյա գատատտը
Ապատհ գատղատլէրինէ գօտտա քի քէնատի
միւրատտրնը իճրա էտէրէք, վէ միւրատտ-
լատը պիր օլատ՝ ատյոճանատթլատրնը
ճանվէրէ թէտլիմ էդյէյէրը: 18 –
Վէ օլ կէօրսէյիշնէ գատը ատիւնատա
մէրէքէրի իւգերինէ ատյոճանատի էտէն
օլ պէգյիշք շէհը տիր:

ԳԱՊ 18

Վէ պատ շէհյէրատէն ատկրատ 'ատգիմ
հիւքքիւմէթ ատհիգի օլատրագ սէմատ-
ատան նատգել օլմագատա 'պիր միէքք
կէօրսիւմ. զէմին ատատի ատնին ճէյտ-
յիյէ միհնէվվէր օլտատ: 2 – Վէ [գուվ-
վէթլէ վէ] պէգյիշք սէտլէ նիատա էտէ-
բէք տէտի քի՝ Նըգըտրը, պէգյիշք իհա-
բէյնի հըգըտրը, վէ ճճնդնէրին մէքքատ-
նը վէ հէր նատփագ բոշըն մնհֆէգի
վէ հէր նատփագ վէ մէքքուհ գուշնի
գատֆէսի օլտատ: 3 – Ջհնդքի անրն
գինատրնըն ատգղնէրղը շէրատգնատան
ճնմղէ միւլէթլէր իչտիյէր, վէ տիւն-
էատ միէքքէրի անրն իրէ գինատ էթ-
տէյէր, վէ տիւնէատանրն թհնճճատր
անրն իսրատֆը չօգլըղընատան զէնգինի օլտը-
ղտատ: 4 – Վէ սէմատատն տիհկեր պիր
սէտատ իշլիթտիմ, ֆ ատտխի տէտի քի՝
Էյ գատվմըմ, անրն իչինատէն չըգընըզ-
ճատ քի գինատշէրղատնատ շէրճեգ վէ ա-
նրն պէլատյէրնատ կէրճֆճատր օլմայա-
տրնըզ. 5 – Ջիքտա անրն կհնատհշատրը
սէմատյատ գատտատյ եէթիշտի, Ապատհ տտա-
խի հատգդատղղէգլէրրնը թէզկէքքճէր
էշէտտի: 6 – Անրն [տիգէ] էթտէյէ մճ-

*Գ՝ղ՝ճ՝ տիհկեր պիր

Digitized by GOOGLE

ախլիս, սիզ տախի անա մուգապէլէ էտիհիզ, վէ 'ամէլէրինէ կէօրէ անա խքի գաթըրը էտա էլէկիսկ' տօլտուրտուղը քէտաչի անա խքի գաթ տօլտուրըրը։ 7 – Քէչնախ քէնտինի նէ գատաբ 'իզզէթլէտի վէ զէվգ էթտի խտ, անա օ գատաբ 'ազապ վէ հիւդն վէրիհիզ։ զիրա քէնտի գալպինտէ՝ պէն մէլիքէ օլարագ օթոուրտ-յօրըմ, վէ տուլ տէյիլ իմ, վէ ապա հիւդն կէօրմէյէճէյիմ՝ տէյօր։ 8 – Պու սէպէպտէն ապէյլապը, էանի էօյիսմ վէ հիւդն վէ ածլըզ պէր կիւն իչինտէ կէլէճէք, օ տախի աթէչէ եագըլաճագ տրը, զիրա անը հիւքմ էտէն Բապպ Ալլահ գուտրէթլի տիր։ 9 – վէ անըն իլէ գինա էտիպ զէվգ էտէն տիւնէա մէլիքէլերի էամմասընըն տիւմանըը կէօրտիւքէլերինտէ, իւզերինէ ադըլյըզպ տէյիհինէճէքլեր տիր։ 10 – վէ անըն 'ադապընըն գօրգուսընտան ուզագտա տուրուպ, վ՚ա՛յ, վա՛յ ասա, էյ պէդյիւք չէհր Բաբէլան, էյ գուվվէթլի չէհր, չինէքի 'ալէյհինէ օլան հիւքմ պիր սա'աթտա կէլտի՝ տէյճէքլեր տիր։ 11 – վէ տիւնեանընն թհէճմըը անըն իւզերինէ ադլայըպ մահզունն օլուրլար, չինէքի էմրը'ալահընը, 12 – էանի ալթունն վէ կիւմիւշ վէ միւճեվհէրատի վէ ինճու վէ զարիճ գուտմաշ վէ էրղէվանի վէ իփէք վէ ֆըրմըզը մաթա'ընը, վէ հեր կէօնէ պուխար ադաճը վէ հեր կէօնէ ֆիլ տիշի գապլար վէ հեր կէօնէ փէք գէյմէթլի ադաճ վէ պագըր վէ տէմիր վէ մերմերտէն օլան գապլար։ 13 – վէ տարչին վէ պուխարլար վէ *խօշ բահ՚չալը էաղլ վէ քիւնկիւճ վէ շէրապ վէ զէլֆունն էաղը վէ խասս ուն վէ պուդռատ վէ սըղըրլար վէ գօյուննլար վէ ալթլար վէ արսապլար վէ ճէպէտլէր վէ ինան ճանլարընը քիմէ սաթըրն այմագ։ 14 – վէ նէճիհինէն սրզու էթտիկի մէյվէլեր էլինկտէն կիթտա, վէ նէճիհ վէ զարիճ էչէանըն ճիւմէէտ էլինկտէն կիթտի, վէ անվերի արթըզ պուլամայաճագըն։ 15 – Պու չէյլերինն թահճիրլերի, քի անըն ակէպկինէ զէնկին օլարլար, անըն 'ազապընըն գօրգուսընտան ուզագտա տուրպ ազլայարագ վէ մնչգունն օլարագ տէյճէքլեր քի, 16 – վ՚ա՛յ, վա՛յ զարիճ գուտմաշ վէ էրղէվանի վէ գըրմըզ էլչիսկ կէյիպ 'ալթունն վէ միւճեվհէրատի վէ ինճու իլէ տոնանմընշ օլան օլ պէդյիւք չէհրէ. չինէքի պու գատար զէնկինկիզ պէր սա'աթտա խարապ օլտուս։ 17 – վէ հեր կէմի րի'խտ վէ կէմի իլէ կիտէնէրինն ճիւմլեսի վէ կէմի ճիլեր վէ տէնիպտե իշ կէօրէնլերինն ճիւմլեսի ուզագտա տուրուպ, 18 – Անըն եանմասընըն տիւմանըը կէօրտիւքլերինտէ, ֆիղհան էտիպ՝ Պու պէդյիւք չէհրէ պէնգզեր Հա՚նկը չէհր վար տրը՝ տէրլեր խտ։ 19 – վէ պաշլարը իւզերինէ թօփրագ սաչըպ՝ ապլայարագ վէ մահգունն օլարագ, ֆէրեատլէ՝ վ՚ա՛յ, վա՛յ օ պէդյիւք չէհրէ, քի վիգդյէթ էմրը'ասը վաթթասընլէ տէնիհաէ ճիւճլեգ էմրը՝ աճիվէլերի զէնկին օլարլար։ չինէքի պիր սա'աթտա խարապ օլտու։ 20 – Էյ ադամ, վէ էյ մուգաատէ բէտուլլեր վէ փէյղամպէրլեր, անանն տօլտը մէտրատ օլուռզ, զիրա Ալլահ անանն ինթիգամընըզը տրը՝ տէրլեր խտ։ 21 – վէ պիր գուվվէթլի մէլէք պիր պէդյիւք ատյիրմէն թաշը կէպի պիր թաշ գապըրըպ տէնիզէ ատթարագ, ատտ քի՝ Ա՚ զ պէդյիւք չէհրը Բաբէլան պէդյէլ չիտատէթլէ տրը՝ արթըզ հիչ պուլունմայաճագ տրը։ 22 – վէ ակնատ թանպուրճըլար վէ խանէնտանլէր վէ նէյզէնէլր վէ պօթուզէնէլեր ատասը արթըզ իչխիրմէյէճէք տիր, վէ ակնատ արթըզ հիչ պիր ակն'աթրն պիր ուսթտասը պուլունմայըպ՝ ակնատ արթըզ տէյիրմէյն ատթ իչխիրմէյէճէք տիր։ 23 – վէ ակնատ արթըզ գանտիլ գիյասը կէօրիւնմէյէճէք, վէ ակնատ արթըզ կիւվէյի վէ կէյնն ատթ իչխիրմէյէճէք տիր, չինէքի ակնին թահճիրլերին զէմինին պէօյիւքլերի խտլէր։ զիրա ակնին սիհրլէրինլէ ճիւմէ միլլեթլեր իպտալ օլուռզ։ 24 – վէ փէյղամպէրլեր իլէ մուգաատէտլերին վէ զէմին իւզերինտէ ճիւմլէ գաթլ օլունանլարը գանըը իչինտէ պուլունտուռ։

ՊԱՊ 19

Վէ պու չէյլերտէն սօնրա ակնատ խայլը ճէմ'աթըն պէդյիւք ակնէնի իչխիթիմ, վէ տէրլեր խտ քի՝ Ակէլտխա խէլտա վէ Ֆամո վէ Ֆըզ-

*Պ–'ՂԸ՝ պէհարաթ վէ խօշ

Digitized by Google

զէթ վէ գօ.ոլէթ [Րոպով] Ալլահ.ըմբ.զա մնախաւա տըր. 2 – Զիւնգի առնդն հիւ.քմ.իէրի հագդ վէ 'աւտալէթ տիր, դիրտ քէնտի զինաթդ.յլէ զէմինի իփ.աւտա էտէն ափզիւլ ֆնահիյէ 'ալէմ.ներ հիւ.քմ էմ.իէմ.իզ' քէնտի գ.ուլ.ուբ.նէն գ.ադ.նդն իներիգ.ադդ.իր *անաէն ալաք. 3 – Վէ իբդինճի ափ'աս' Ալէ.լահ.իս' ափոխլէր. Վէ անդն ոխ.ամնալ էզԷտ իւ.լ ապ.ատա հօգ.ադր չէգ.ադ. 4 – Վէ էրմի ափօրթ իներիյ.ադ իւլ ափօրթ գիւ.ուհ էէրէ գ.ափ.ադդ' թ.ադ.իրտատ օ.թ.ադ.ադ.ան Ալլահ.ադ ափ.ադ.ադ գ.ուլ.ադ.ադգ' Ամին. Ավէ.լահ.իս' ափոխլէր. 5 – Վէ թ.ադ.իրտատ.ան' Էյ ճիւմլէ գ.ուլ.ադր վէ ադնտէն գ.օրգ.ադնդ.ադ, քիւ.չիւ.լէր, վէ ափօրթ.քէր, Ալլահ.ըմբ.զա համ.ան ափ.էնա էյ.ուհ.ուհ.իզ' ոխ.իւ.ս տիր ափս չէգ.ադր. 6 – Վէ ի.ադ.ը ճէմ.ան'աթ.ըն ափտատ.ադ, վէ չօգ ադ.ուլ.ադր.ըն ափտատ.ադ, վէ գ.ուվ.վէ.ի.ի.ն կԷ.օք կԷ.ուբ.ուլ.ուբ.էրէ.ն ափտատ.ադ կԷտի' Ավէ.լահ.ադ, դիրտ հԷր շէյհ գ.ադտիր Բ.ադգ.ադ Ալլահ.ադ ադ.ադ.ադ.ադ.ան.ադ էտ.ի.յօր. 7 – Շատ ու մէգ.ադ.ադր օ.լ.ադ.ադ' ադ.ան Համ.ան էտ.ուհ.իմ'. դիրտ Գ.ադ.ադ.ադ.ն ոխ.ադ.ի.ուհ.ան կԷ.ի.ս, ադդն գԷվ.ճէմ.ի ադտ.ադ.ի.ն Համ.ադդ.ադ.ադ' ոխ.իւ.ս-Գ.ադ.ադ.ադ իշ.ի.ճ-ադտ.իմ'. 8 – Վէ փադ վէ փադ.ի.լ.ադգ գ.ադ.ի.ճ գ.ուս.ադ.ադ կԷ.ի.մ.ի.ճ ադ.ադ.ադ իշ.ադ.ան օ.լ.ադ.ադ.ադ.ադ, չիւ.նգի զ.ադ.ի.ճ գ.ուս.ադ.ադ մ.ադ.ադ.ադ.ադ.ադ.ադ.ի.ն.ի.ն ադ.ադ.ադ.ադ.ադ.ադ.ադ.ադ' Ամին. 9 – Վէ ադ.ադ.ադ ադ.ադ.ադ.ադ.ադ քի' Նադ, Նէ' մ.ի.ս.ադ.ադ.ի.ճ տիր Գ.ադ.ադ.ադ.ն ոխ.ի.ս.ի.ն գ.ի.յ.ադ.ի.ն.ի.ն.ի.ն ադտ.ադ'վէ.ի.ն օ.լ.ադ.ադ.ի.ն.ի.ն քի.մ.ի.ն.ի.ն.ի.ն. Հէմ ադ.ադ.ադ ադ.ադ.ադ քի' Գ.ադ.ադ.ադ.ի.ն Ալլահ.ըմբ.ն Հ.ադ.ադ.ադ ադ.ադ.ադ.ի.ն.ի.ն տիր. 10 – Վէ ադ.ադ ադ.ադ.ադ գ.ի.յ.ի.ճ.ադ խ.ի.ս.ի.ն ադ.ադ.ադ տ.ի.յ.ադ.ի.ն.ի.ն.ի.ն

ՊԱՊ 20

1 – Վահէ էլինառէ հավիչէնին անախթաբը վէ պիր պէդիւճ զէնճիր պուլունաբաղ՝ սէմաստան նէվզով էաէն պիր մէլէք կէօրսիւմ։ 2 – Վէ էժաէրի՝ օղ գառիմ էրլաներ, քի Իպլիս վէ Նէհրէման տըր, Թաւհիւտ անը պիկ սէնէ միւատէթ իչիւն պաղլատըր։ 3 – Վէ անը հավիչէկ աֆքով վէ գափըլըպ՝ իւզէրինի միհրլէսէ։ Թա քի արթըդ պիկ սէնէ Թէմամ օլմըչնաճա Թա՝ իքէլէրի իպլալ էթմէկ։ վէ անաէն ասկըա պիր ազ վաղէթի իչիւն չէօղիւլաճ կէրէք տիր։

4 – Վէ Թախթլար կէօրսիւմ, վէ իւզէրլէրինէ օֆուրտըլար, վէ անլէրէ հիւքմ սէլահիյէթի վէրիճի, վէ ճանավէրէ վէ անըն սուբէթինէ սէճատ էթմէյիճի՝ այնալարընաա վէ հալէրի իւզէրինաէ տամղայը գապալ էթմէյէրէք, Ցիսուսըն չէհատէթի վէ Ալլահնըն քէլամը իչիւն գաթլ օլունան քիմսէլէրին ճանլարընէ՝ Ցօ՛ոհաննա լար հաչըրլար՝ Ցրիստոս իլէ պէրաբէր օլ պիկ սէնէ միւատէթ սալթանաթ էթտիլէր։ 5 – Լաքին էօլիւէրին պաղճնաճա տէրիլմէտիլէր։ պէրինճի գէյամէթ պուս տըր։ 6 – Պէրինճի գէյամէթտաէ հիսաէսի օլան քիմսէ միւպարէք վէ մուգաատա տիր։ պունլար իւզէրինէ իքինճի էօլիւմիւնէ հիւքմ էդաճաթի հօգ տըր։ անճագ անլէր Ալլահնըն վէ Ցրիստոսուն քահինլէրի օլուա՝ անլէրն իւլ պէրաաէր պիկ սէնէ սալթանաթ էտէճէկլէր տիր։

7 – Վէ պիկ սէնէ Թէմամ օլմըդսա՝ Նէհրէման քէնառի զինաճանընան սալը վէրիլիա։ 8 – Զէմինին սէօրճ քէօշէհինաէ օլան Թա՝ իքինէլէրի, է–Նէ Ցոգ վէ Մագոգը, (քի միգսաըր տէնիլմէզսէ կէրէք տիր,) իպլալ վէ մուհարէբէյէ ճէմ՝ էթմէկլէ չէգաճագ տըր։ 9 – Վէ եէր եիւզինաէ չէգըլմա մուգաատէյլէրին օրտուսունը վէ սէվկիւլիւ չէՏրի իչիւն էթտիլէր։ վէ Ալլահ Թաալանընան սէմաստան աֆքէէ էնէպէյ անլէրի Թէկէճ էթտիլէր։ 10 – Վէ անլէրի իպլալ էաէն Իպլիս՝ ճանլավէր իլէ հալաճնըճ փէյղամպէրինն պուլունաճագ՝ աֆքէէ վէ քիւքիւրթ կէօղիւնէ պէրաբէր, վէ կէճէ կիւնաւիւզ էպա իւլ ապատ՝ ապատ օլունաճագլար տըր։

11 – Վէ պիր պէդիւճ պէյղամթաթի վէ իւզէրինաէ օֆուրտունաճ կէօրսիւմ. անըն հուզուրընաան զէմինիլէ սէմաս ֆիքրաբ էտիպ՝ անլէրէ պիր մալ, պուլունմամաբը։ 12 – Վէ էօղիւլէրի, քիւչիւքլէրի վէ պէդիւքլէրի, Ալլահընն հուզուրընաա տուբար կէօրսիւմ. վէ քիթապլար աչըլաբը, վէ հայաթ էթտոզ օլան տիկէր պիր քիթապ աչըլաբ՝ էօղիւլէր քիթապլարընա հասըլմըչ օլան չէյլէր իւզէրինէ՝ ամղլէրինէ կէօրէ հիւքմ օլունաբլար։ 13 – Վէ աէնիղ քէնառի տէրունինաէ պուլունան էօղիւլէրի Թէսլիմ էթմէ, էօլիւմ վէ հավիչէ տաբի քէնառիլէրաա պուլունան էօղիւլէրի Թէսլիմ էյլէտիլէր։ վէ հէր քէս՝ ամղլէրինէ կէօրէ հիւքմ օլունտաբ։ 14 – Վէ էօլիւմ իլէ հավիչէ աֆքէչ կէօղիւնէ աֆքէլաբլար. Իպլիճճ էօղիւմ պուս տըր։ 15 – Վէ հէր քիմ քի հայաթ քիթապլընտա գայա օլունմըչ պուլունմամաբ իսէ, աֆքէչ կէօղիւնէ աֆքէլար։

ՊԱՊ 21

1 – Վէ եէնի պիր սէմա իլէ եէնի պիր զէմին կէօրսիւմ՝ չիւնքի հավիչէ սէմա իլէ եվվէլքի զէմինի կէչտի խոխ, վէ արթըդ սէնիդ հօգ խոխ։ 2 – Վէ [պէն Յովհաննէս] մուգաատա չէհրի, հառնի եէնի Երուսաղէմի, զէվճի իչիւն մուզէյէյէն պիր կէլին կիսի հազըրլանմըչ օլաբաղ, Ալլահ Թաբաաճիանընան սէմաստան էնամէքաճ կէօրսիւմ։ 3 – Վէ սէմաստան պիր պէդիւճ սէստ խիւմ քի՝ Իչլէճ Ալլահընն մէքէնէ ինսան իլէ օլուա՝ 0 անլէր իլէ սաքինճաղ տըր, վէ անլէր անըն գամմըլէյէճէք՝ Ալլահ քէնտիսի անլէրին Ալլահը օլաբաղ, անլէր իլէ պէրաաէր օլուա՝ Ալլահ 4 – Վէ [Ալլահ] անլէրինէ կիօպէրինաէն ճիւմլէ կէօղ հավուզը նը սիլէճէք, վէ էօլիւմ արթըդ օլմայաճագ, վէ արթըդ հիւզն վէ ֆէրհաաա վէ ապղը պուլունմայաճագ տըր։ զիրա էվվէլքի չէյլէր կէչտի՝ տէր քիտիր։ 5 – Վէ Թախթաա օֆուրանն Իչէ Թէր չէյլ եէնի հավփաբըմ՝ աէսթէ. վէ պանա սէսի քի՝ Եազ, զիրա պուաէ աէօղլէր հազդ վէ սատգ տըր։ 6 – Վէ պանա սէսի քի՝ Թէմամ օլմուա. Ալֆա վէ Օմէգա, Իլքիսաա վէ Իսթիհէաա պէն իմ. պէն սուսաան քինճէյէ հաա-

Digitized by Google

յոյի առյուծքն փուխրքնաան մեճ-ծանէն վերբ ճէյիմ։ 7 – Վալիկ օլան՝ ճիւմլի շէյլերբ վարքս օլաճագ, վէ պէն անքն Ալլահը օլաճազըմ, օ առաթ պէնիմ օղլըմ օլաճագ տըր։ 8 – Լաքին գօրպագ վէ խմանողզ վէ մէգքուշ վէ գաթիլ վէ զինագքեար վէ սիհրպազ վէ փուլթիւրէմ վէ ճիւմլէ հասլանճը օ-լանլարքն հիսապսի աճէզ վէ քիւ-քիւրէլ հառան էկօյիւն էչիհատ օլա-ճագ տըր. իքինճի էօյիւմ պագ տըր։

9 – Վէ եէտի ոճն պէլասլըլ տօլու եէտի թաագ թուգրան եէտի մէլեքտէն պիրի հանըմ կէլիպ, պաճան խիհա-պէն՝ ևէ, առանց Փուզունէն զէվճեաթ օյան կէլինի կէօսթէրէյիմ" ատաթ։ 10 – Վէ բուհտան պէնի պէգիյէք վէ եիւքաքեք պիր տագպա կէօրիւրիւմ՝ օլ [պէգիյէք] շէհրի, եառնի մուգատաուս Սրուաղէմի Ալլահ թաագրաճքնաան ա-մանատան նիւզուլ էթմէքտէ պաճան կէօռթէէրսո։ 11 – Վէ իւզէրինաե Ալ-լահէն ճէլալի պուլառնուզ՝ նուրսա վէեք գէյմէթլի թաշա, եառնի պիլլաե կիսի բուշէն եէչէմ՝ թաշդնաա պէկզէր խոր։ 12 – Վէ անքն ապգիյէք վէ եիւք-ահեք պիր սաբաս վէ օն իքի գափաս վէ գափուլաար իւզէրինաե օն իքի մէ-լէք վէ հազգաար խալիճէր վաար իսոր. պուռ-լառ սահի պէնի Խարիւլքն օն իքի ադղըճըքն խամլէրի խոր։ 13 – Շաուգ թաագրաճքնաան իւչ գափաս, վէ չիհաալ թաագրաճքնաան իւչ գափաս, վէ ճէ-նուազ թաագրաճքնաան իւչ գափաս, վէ զաագաղ թաագրաճքնաան իւչ գափաս վաար խոր։ 14 – Վէ շէհրինն սաբաքնէն օն իք-քի թէմէլի օլուազ՝ անլէրաե Փուզաս-նէն օն իքի բհաալիճնէն՝ խամլէրի վաար խոր։ 15 – Վէ պաճաս խիհասագ եաէնէն էլինաե՝ շէհրի վէ գափաալարքնէ վէ սաբաքնէ էօյլէճք իչինն պիր սիհաե գաամբլ վաար խոր։ 16 – Վէ շէհր միւ-քեպպա՝ օլուազ՝ սազաճլաղզ էնինէ միւ-սաավի տիր. վէ ճէհէ շէհրի օլ գաամբլ լէ էօլչահաքտե, օն իքի պիճի օգ սիճբ-մէ կէլուի. սազաճնիաղզ վէ էնի վէ եիւք-սէքելիչի միւսաավի տիր։ 17 – Վէ անքն սաբաքնէ էօյլահաքտե՝ ինաան էօյլիւ-սահա, եառնի մէլէչինի էօյնահաալ եիւզ գէրգ տէօրթ պըրաա՝ կէլուի։ 18 – Վէ սաբաքնէն պիճնագը եէչէմճէ օլուազ՝ շէհր փագ սըբէչաա պէնզէր խալխ սիճաան խոխ։ 19 – Վէ շէհրինն սաբաքնէն թէ-մէլլէրի սիւբհահ սիւբհահ գէյմէթլի թաշդաարլէ միւզէյյէնէն օլուազ՝ պիրինճի թէմէլ եէչէմ, իքինճիսի կէօք եաս-գաութ, իւչինճիսինճ պաղդամի, սէօզ-սիւնճիսինճ զիսմիրնա, 20 – Պէշին-ճիսի 'ադիդ, սէթթնճիսը գէրմէզը 'ա-գիք, եէմէնճիսի զէպէրճէտ, սէքիզնի-ճիսի սէզաաճ, սօզաճզընճիսը սաբգ եառգաութ, օնաճնճիսը սաբգ վիմ-բիրնա, օն պիրինճիսի մէք եառգաութ, օն իքինճիսի ճէպհէզէմ խոխ։ 21 – Վէ օն իքի գափաալարը օն իքի իննճոս խոխ, վէ հեր պիր գափաս պիր իննճոսէն 'խապսէթէ խոխ. շէհրինն մէյաանէր տաա-խոխ շէֆֆաֆ սբրչայաս պէհզէր խալխա սիճնաա խոխ։ 22 – Վէ իչինաե հէյ-քէլ կէօրմէսիճ. գիբաա հեր շէհ գա-սաբգ [սաագ] Ալլահ վէ Փուզաս անքն հէհզէթլի սբգ։ 23 – Վէ շէհրինն քէն-սիսինճ զիյաա վէբմէհէրի իչնէն կիսնէ-շէ եաս պյաա իհհէյյաճը եօգ սբգ. զիբաա Ալլահքն ճէլալի անքը թէնէնիբ էաէր, վէ գաամբլի տաախ Փուզաս սբգ։ 24 – Վէ [խէլլաա պաէյան] թաագ'իֆճէլէր անքն նուբբյէլէ կէզէճէլքէբ, տիւնէաս մէ-լէքլէրէի տաախ շահն ու շէօհրէթլէրինի անքն իչինէ կէթիբէճէլքէբ տիր։ 25 – Վէ գափուալարը կիւնահիգիւն տաա գափաալարնուզ յաճաագաճզըաբ. չիւնքի օրտաագ կէճէ օլմայաճաագ տըր։ 26 – Վէ թա-'իֆճէլէրին շահ ու շէօհրէթլէրինի ան-քն իչինէ կէթիբէճէլքէբ տիր։ 27 – Վէ անքն իչինէ նապսէք պիր շէհ էէրն, եառթաա մէքրուհաճ վէ եաալանբ իրթիքաագ էտնէն տաագա կիրմէյիյաճ՝ ան-ճաագ Փուզունքն, հայյաթ քիճ տաագնաա գայտ օլուճնաագլաբ իէրկիճէ տէր։

ՊԱՊ 22

Վէ պաճաս պիլլաե կիսի պէրտաագ օլաճագ, Ալլահքն վէ Փուզունքն թաախ-թընաան տաագ հայյաթ տաագնաքն [փաագ] ըրմաղդընբ կէօռթէէրսի։ 2 – Օլ շէհրինն մէյաանէրնաաս վէ ըրմաղդն իքի թաագրաճքնաաս օն իքի մինհասաւ վէրիբ վէ հէր տյ մէյվեաճնի կէթիբիբ հայյաթ տաագնաճը վաար խոխ. վէ օլ տաագնաճըն եաափ-բտաագլաարը թաա'իֆճէլէրին շէֆֆաագ իչնէն տիր։ 3 – Վէ տարթըգ հիչ պիր լաՆէթ օլմայաճտաագ տըր. Վէ Ալլահքն վէ Փուա-զունքն թաախիբ տաճաե օլուազ՝ գաամբլ տաախ տաճաս՝ հայյաաճէթ էտաճէքէն՝

*Փա՝ղէօ՝ օն իքի խամլերի

Digitized by Google

առիր։ 4 – Վէ առնչն տիւառրնը կէօրէ-
ճէլէր, խամի առախ առլէրին առլնալա-
րը իւզէրինառ օլաճադ առր։ 5 – Վէ
օրառա կէճ օլմայաճադ առր. վէ
դառառախլէ նա կիւնէշ վէյառրնա իշ-
թիչաճլառը նօգ առր. պիրա առլէրի
Ֆառպզ Ալլահ թէնվիր էառեր, վէ էզգէ-
իւլ առլառա առլճառնախ էառ ճէլէլէր
առիր։

6 – Վէ պառնա առէառի քի՝ Զա սէօզ-
լէր առառդզ վէ հաղգ առր. վէ մուգառա-
առա փէյղամպէրլէրին Ալլահը Ֆառպզ՝
Հառգընառա մուքլառգա վուգառ՝ պառլա-
ճադ չէյլէրի գառլառրընա կէօռէբէրէք
ֆյխառ՝ քէնառի մէղէյինի իրառլ էյլէառի։
7 – Իչլէթ թէզ կէլէրիմ. նէ միւպա-
բէք առիր պառ քիթառպզրն փէյղամպէր-
լիկը սէօզլէրինի հրքիզ էառէն քիմառ։

8 – Վէ պէն Ցոփշառնէա պառ չէյլէրի
խչհառն վէ կէօրէն իմ, վէ իչհառպզ
կէօրառխլիմառ՝ պառնա պառ չէյլէրի
կէօռէբէրէն մէղէյհ ան ճառե գէլլմզդ ֆ-
չնէն ապզգլառրընա գառփառնառրմ։ 9 –
0 առախ պառնա առէառի քի՝ Սապզն էֆ-
մե, գիրա պէն ան՝նին վէ պիրառառէլէ-
րին օլան փէյղամպէրլէրին վէ պառ քի-
թառպզրն սէօզլէրին հրքիզ էառնէլէրին
խբառմէրի բէֆիգի իմ. Ալլահ սէ՝ճառե
էլլէ։ 10 – Վէ պառնա առէառի քի՝ Զա
քիթառպզրն փէյղամպէրլէրիզ սէօզլէրինի
միւհրլէյէմ, գիրա վառգրի էառգըն առր։
11 – Հառգդառզլէդ էառն՝ երնէ հապգ-
առզլէդ էճառնի, վէ մուգառառ օլառն՝ եի-
նէ մուգառառ օլառա, վէ առլհ օլառն՝
երնէ առլհ օլառա, վէ մուգառառա օ-
լառն՝ երնէ մուգառառա օլառա։ 12 –
Իչլէթ թէզ կէլէրիմ, վէ հէր քէառ
քէնառի 'առէլլինէ կէօրէ վէրմէք քիչ-
միւ քէռաֆառթըմ էառնէրմառ առր։ 13 –
Ալլահ վէ Օռէգա, Իպղիթառա վէ Խքիթ-
հա, Էվվէլ վէ Ախէր պէն իմ։ 14 –
Նէ՛ միւպառքէք առիր առնէն էմրլէրինի
իչրառ էառնէլէր քի հայլառի ապզգճառ
հապգլառրը օլառ՝ գառփառլառրառն չնէ-
րէ կիրէէլէր։ 15 – Ամմա քէօփէգլէր
վէ սիհրգառզլառը վէ գինապքառլառը վէ
գառթիլլէր վէ փառթէփէրէառլէր վէ հա-
լլառնը սէվիռ իրթիքէառզ էառնէլէրին
ճիւմլէառի խառիճ առիրլէր։

16 – Պէն Ցիռառա պառ չէյլէրի առպէ
քիրիաելէրառ չէհհառեթ էֆմէք իչին
մէղէյհիմի իրառլ էյլէառիմ. պէն Դա-
ւութին առլը վէ նէ՛ռէ օլառզ՝ օ լառ-
չէն առառհ էրլառրը խմ։ 17 – Վէ
Լառհ վէ կէլին՝ կէլ՝ առրլէր. վէ իչհի-
առն՝ կէլ՝ առխն. վէ առառայան կէլ-
սին, վէ իրթէչէն՝ հայլառի առյհառ-
առան մէ՛ճառնէն առրը։

18 – [Զիրա] պէն պառ քիթառպզրն
փէյղամպէրլէրիգ սէօզլէրինի իչհառն հէր
պիր քիմառէ չէհհառեթ էառէրիմ՝ քի՝
Էչկէր պիր քիմառէ պառնլառրա զառմի է-
առրառ, Ալլահ օլ քիմառէյէ պառ քի-
թառպզրա Ֆառրլրիշ օլառն պէլլառրը
զառմի էառճէք առր։ 19 – Վէ էկէր
պիր քիմառէ պառ փէյղամպէրլէրիգ քի-
թառպզրն սէօզլէրինառն չէզառրրը իառ՝
Ալլահ՝ նառրնախինի հայլառի քի-
թառպզրառան վէ մուգառառա չէհրառն
վէ պառ քիթառպզրա Ֆառրլրիշ օլառն
չէյլէրառն չէզառրճադ առր։ 20 –
Գառ չէյլէրի չէհհառեթ էառն՝ գէլլի,
թէզ կէլէրիմ՝ առյօր։ Ամին, Ֆա Ռառպզ
Ցիռառա, կէլ։ 21 – Ռառպզրմզդ Ցիռառա
գիրիաեառզն 'ինայէթի ճէառիլէնիզ. Խէ
օլառն։ Ամին։

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

57(2)
6